Decretum.

Gratianus

I 00301

BIBLIOTECA
DE LA
UNIVERSIDAD DE SALAMANCA.
Sala Est. Tab Núm.

2-12-5-9

b18532755

2-12-5-9

I
301

Decretũ Gratiani sũmo studio elaboratũ: correctũ ⁊ cũ libris Biblie accurate concordatum.

Esta expurgado conforme al expurgatorio del año de 1640 por comision del santo oficio

+ Francisco Maldonado +

Adviertase, que aunq̃ en la glosa deste decreto es mucho lo que esta vorrado, segun el expurgatorio de 1640 solo avia de vorrarse en dos partes que es en el cap. Siquis obiecerit 1. q. 3 advers. vivit y en el cap. Quod vero 32. q. 2. ad illud Nec animatum

No añade el Expurg.º del 707

Gratianus compilator Decreti.

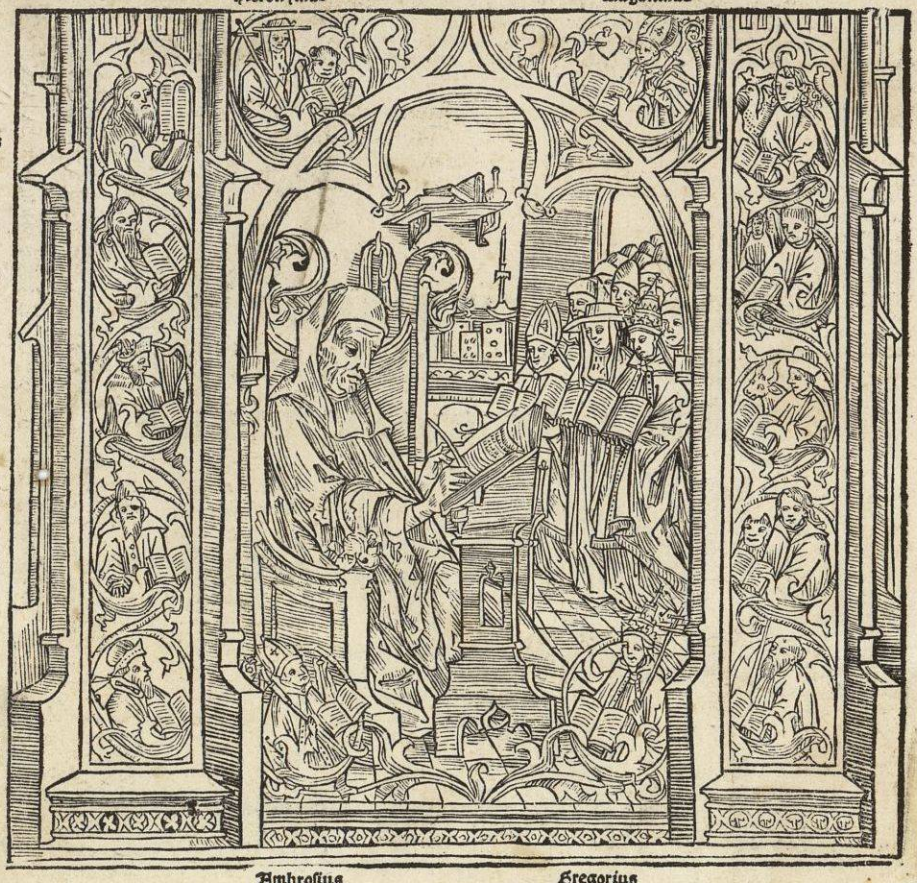

Carmina Sebastiani Brant ad Lectorem.

Aspice doctorem dederat cui Gratia nomen:
Qui vario presens stamine texit opus.
En sibi contestes quales habet ille pbatos:
E quibus excerpsit forte magister opus.
Paul⁹ adest: cuneusq; ingēs doctissim⁹ olim.
Quos schola vel christi: vel tulit ecclesia.
Pagina docta patrū: sacriq; enigmata iur̄:
Hic quicquid totus ꝓtinet orbis: adest.
Sed tibi q̄d referam: ꝯtum bonitate libellus
Prestat: ab artifici noster amice manu?
Respice cuncta velim lector: decreta p orbem:
Que vel pressa prius: que vel arata manu.
Non tamen inuenies dignū ꝓferrier vsq̄
Huic nostro: vicijs quod neq; subiaceat.
Un⁹ habet nimiū distātē a tramite glosam.
In textu ⁊ glosis deficit alteruter.
Ille caret rubro: titulis caret alter ⁊ atro.
Quā male correctas curticat ille quotas.
Quo fit vt e cūct̄: quē sedula turba ꝓpscat
Integer a mēdis rarus vbiq; liber.
Hic tamē ad textū q̄drat sua glosa: nec vnq̄
Vertere opus foliū: non labor ille grauat.
Aspice litterulas q̄s margine cernis: ⁊ inde
Ad facile inuenies queq; cupita manū.
Inueies veterē atq; nouā sine murmure legē
Q̄ bene cum textu hoc: illa vel illa sonet.
Credere quis posset cūcta hec ꝓstare libello
Tam ꝑue exiguo? laus Basilea tua est.

Bonã nouis supuenientiũ causis nouis est remedys succurrẽdũ. idcirco ego Bartholomeus bitiensis cõfidẽs ō magnificẽtia creatoris apparatũ decretoꝝ duxi in meliꝰ reforꝫmandum. non detrahẽdo alicui. nec attribuẽdo mihi glosas ꝙs nõ feci. sed supplẽdo defectũ solũmodo. vbi correctiõ necessaria videbatur. vel ꝓpter subtractionẽ decretaliũ ⁊ diminutionẽ earũdẽ vel ꝓpter iura q̃ supuenerunt de nouo. Interduꝫ etiam solutiões interposui. q̃ prẽtermisse fuerant a iohanne. Hoc feci ad honorez oĩpotentis dei ⁊ ecclesie romane et ad cõmunem vtilitatẽ omniũ studentiũ in iure canõico. bar.

In nomine sancte ⁊ indiuidue trinitatis. Incipit cõcordia discordãtiũ canonũ: facta ⁊ compilata per venerandum fratrem: magistruꝫ Gratianũ sacre pagine ac iurium pfessorẽ eximiũ. Ac primũ de iure ꝙstitutionis nature: ⁊ hũane. Distinctio. I

a Humanum genꝰ duobus regitur: naturali videlicet iure: ⁊ moribus. Jus naturale est qđ in lege ⁊ in euãgelio ꝓtinetur: quo ꝺq̃ꝫ iubetur alij facere quod sibi vult fieri: ⁊ prohibeꝫ alij inferre: qđ sibi nolit fieri. Unde christꝰ in euangelio: Oĩa

Humanũ ge/nꝰ.

Tractaturꝰ gra/nꝰ ō iure canonico. primo inci/pit a simpliciori/bus ſm naturaꝫ sez a iure natu/rali qđ antiquiꝰ et dignioꝰ est. Ce/pit enĩ ab ipa ra/tionabili creatu/ra. vt insti. ō re/di. ſ. cõmodius Assignat q̃mul/tas differentias iuris naturalis ad alia iura vſq; ad. xv. di. in q̃ aggredit principale ꝓpositũ de iure canonico originez eius assignans. b ¶ Duobꝰ. signatur ꝓtrariũ. ī. xcvj. di. duo. sed de illis duobus regitur tanq̃ auctoritꝫ. istis tanq̃ instrumentis. c ¶ Naturali. id est. diuino. d ¶ Moribus. id est. ꝙsuetudinario iure. vel eriã iure humano siue scripto siue non scripto. xxv. q. ij. institutionis. e ¶ Vult. Sed nõne ego volo qđ alẽ det mihi rem suam. non tamẽ ego volo ei dare rẽ meã. Expone ergo vult. i. debet velle. ⁊ sic exponitur ibi. habe charitatẽ ⁊ fac qđ vis. ⁊ sic exponit lex. ff. de sol. l. vl expone iubeꝫ. i. ꝙsulẽ/sic ecõuerso ꝟbũ rogãdi ꝓ verbo ꝓcipiendi ponitur. xj. q. iij. rogo. f ¶ Prohibetur. nunq̃ inuenimꝰ expſse phibitũ in lege vel i euangelio nisi ꝓ q̃ndã ꝙsequẽtiã. Nam vbi vnũ ꝓtrariorũ ꝓcipit ꝓ cõsequẽs aliud phibeꝫ. sic vbi iudicaꝫ aliqđ meũ eẽ. ꝓ ꝙsequẽs iudicaꝫ tuũ nõ esse. vt. ff. ō ꝑcura. pomponiꝰ. ſ. u. g ¶ Inferre. Sz nõne iudex vult inferre mortẽ reo. sed tũ nõ vult vt sibi mors inferaꝫ/sed dicꝫ iudex nõ infligit mortẽ sed lex. vt. xxxiij. q. v

Wat. 7

homicidas. ⁊. e. cũ hõ/mificordie ad. q̃ qlibet teneꝫ. vt. lxxxvj. di. nõ satꝭ. io. h ¶ In euãgelio matthei. ⁊ i ¶ Vultis. i. deberis velle. k ¶ Hec est enĩ. i. in his ꝙsistit. sic ponit ibi deũ time. ⁊ mãdata eius obserua. hoc est oĩs homo.

i q̃cunq; vult/vt faciãt vobis hoĩes: ⁊ vos eadem facite illis. k Hec est enĩ lex ⁊ prophete. l Hinc isido. ī ꝓnto li. etymologiaꝝ ait Diuine leges natura: humane moꝛib9 cõ/

m Omnes leges: stant aut diuine sũt: aut humane. Diuine natura: hũane moꝛibus constant. Jõq; n he discrepant: quoniam alie o alijs gentibus placent. Fas lex diuina est: ius lex humap na. Transire per agrum alieq num fas est: ius nõ est. ¶ Ex his verbis huius auctoꝛitatis: euidenter datur intelligi: in quo differant inter se lex diuina ⁊ humana: cum omne qđ fas est: noĩe diuine vel naturalis legis accipiatur: noĩe vo legis humane: moꝛes iure ꝙscripti ⁊ traditi intelliganꝭ. Est autez ius generale nomẽ: multas sub se cõtinẽs species. Unde in eodem libꝛo etymologiaꝝ isidoꝛus ait. Jus genus: lex

r Autem species eius est. Ius generale nomen est lex autem iuris est species. Jus aũt ẽ dictũ: qꝛ iustũ est.

l ¶ Hinc ad/p bandam diuisionem supradictã

m Omnes leges. id est omnis lex. ⁊ ponitur plurale ꝓ singulari. si enĩz demõstrares duas leges vnã diuinã ⁊ aliã hũanam. nõ põt vere dici iste leges aut sunt huma/ne aut diuine. ⁊ valet talis interpretatio in re/scriptis q̃nq;. cũ ita scribaꝫ si vera sunt. id est. si hoc verũ est. sic exꝰ de ap. sigillũ/cauit. in fi. ⁊ exꝰ de ꝓben. cũ iam dudũ. ⁊ exꝰ de rescrip. ex parte. sic. ſ. ij. q. j. in ꝓmis. ⁊. ff. ō ꝺi. et de fal. ⁊. ff. de sta. ho. summa.

n ¶ Discrepãt. non tamen sunt ꝰtrarie. nã transire per agrum alienum diuina lex ꝓmittit. humana phibet. ſz phibitio ⁊ ꝓmissio nõ sũt ꝰtrianaz dñs ꝓmittit vꝛozẽ infidelem dimitti. apls ꝓ

o ¶ Alijs. vt. ſ. xij. di. illa. vt. ſ. xxxij. di. placuit. p ¶ Alienũ. ſz nõne iure naturali oĩa sũt cõia. vt. ſ. c. ius naturale. ⁊ ſ. di. vij. q̃ iure/nõ q̃ aliq̃s ager ẽ alienꝰ. iõ expone alienũ. i. q̃ ẽ alienꝰ mõ. q ¶ Fas ẽ. i. equũ est. cũ subest cã. ⁊ inuoriꝰ est transitꝰ. vt. xxiij. q. ij. c. vl. Jtẽ iure dino licitũ ẽ comedere vuas in agro alteriꝰ. sed nõ exꝑtare ꝓterere spicas. ⁊ comedere licitũ est. vj. q. iij. c. j. ſz non mittere falcẽ. vt ſ. de ꝙs. dist. v. discipulos. sed licet sit equũ iure dino. tũ nõ est ius. i. ius nõ dat ciuilẽ actionem. Vbi enĩ aliqđ mihi ꝓdest ⁊ tibi nõ nocet. equum est vt mihi ñ phibeaſ. lz ius ibi ōficiat. vt. ff. ō aq̃ plu. ar. i fũma. ſ. itẽ varius. Trãsire tũ p agrũ alienũ lz i casu. ſ. si fuit tutẽ debeat. vt. C. ō ser. p agrũ. Jtẽ si thesaurũ suũ qſ vult effodere. ff. ad exhi. thesaurꝰ. i fi. Jtẽ si glãs mea ꝺcidit i agrũ tuũ. ff. ō glãde legẽ. l. vnica. et dũ q̃ro hoiez fugitiuũ. ff. ō ser. fu. diuꝰ. ⁊ i alio casu xxiij. q. ij. c. vl. Jtẽ dũ via publica destructa est. vt. ff.

p Vbs gñale. qꝛ iustũ ẽ (quẽad. f. a. si locꝰ. ſ. vl. io. nec iudex ꝺꝛ nisi iustꝰ sit. vt. xxiij. q. ij. c. j. q̃ q; est

aliquod ius quod non est equum nec iustum .vt si alicuius vxor adulteraturus q̄ ille non possit promoueri vt.xxxtiij.dist.si cuius. qō intelligo si ille postea cognouerit eā.qz sine culpa puniri nō dz. vt.xvj.q. vij. inuētū. Itē equū ꝛ iustū est.vt nemo cū alteri⁹ iactura locupleteť.vt ex ō penis suā ꝛ ff. de ꝓdi. inde/bi.naz ff.ꝛ tñ ꝫ illā eḋtatē inducta ē vsucapio siue pscpto. Itē iniquū ē vt vn⁹ puniať p alio. qz nō dz vltra p gredi pena q̄s reperiať delictum vr ex ō his q̄ fia ma.p.c.q̄siuit tñ ꝫ hāc eḋtatē multa iura lo/quūť.vt.j.q.iij irez pctō achoz. ꝛ.vj.q.j.§. vez et ex ō spon. nō ē vobis. Sz dic q i dīb⁹ talibus ex causa ꝛ p bono pacꝫ vel publico inducitur q̄nq̄s rigoz ꝫ naturalez eḋtatem q̄nq̄s tñ sine rōne inducit rigoz ꝫ equitatē. ꝛ ff soluz p rōne sufficit q ita scptū ē.vt.ff.d ꝛ a dīb⁹ manu.

a L Ex est ꝛc. (libe. nō fi.l.ꝑsperit.

b M Os ē longa. Quā ꝓsuetudinē dicis eē longam? vel q̄t vices dicis inducere ꝓsuetudinē? nunqd illud gō dis factū ē.vt.xxv.q.ij.ita nos? vel illā q̄ ter facta ē.vt ex ō elec.venerabilē.in fi. vel illā. q̄ sepius q̄ ter ē facta.vt ex ō cā pos.ꝛ ꝓprie. cū eccl'ia surrina vel illā q̄ decies facta ē.sicut longa ꝑscriptio dz q̄ est x.āno.vt.C. de ꝑscrip.lon.tempo.p totū.vel illā cuius nō extat memoria.vt.iij.q.vj.hoc quippe.ff.de aq̄ q̄ti.ff iure.§.ducť aque.Dici ꝓsuetudo q i crimialiby due vices inducūt ꝓsuetudinē.sz in alijs tres nō sufficiūt. C.ō ept.au.l.iij.in fi.iohānes. Hoc teneas p certo q ex ius canonicū nō valet ꝓsuetudo nisi ꝑscripta sit et rōnabiľ.vr ex ō ꝓsue.c.vl.vř tñ ff q̄ q̄ēnari⁹ act⁹ iudicat ꝓsuetudinē. C.de fui.l.vl. bar. c ¶ De moribꝫ hec descriptio duplicať vř incōueniēs.ꝛ qz idez ponit in descriptiōe qō in descripto.ꝛ qz idē ponit p specie et genere.sz dic q aliť sumiť ff ff nomen mos.ꝛ aliť ff nomē moziby.ꝛ aliť ff nomē ꝓsuetudo.hoc nomē mos sumiť p iure nō scpto.sz ff nomē ꝓsuetudo sumiť gñaliť p iure scripto ꝛ nō scripto.vt.j.c.ꝑ.sed ff nomen moziby sumiť hic p freq̄ntiby actiby hoium.

d Q Onsuetudo.instituū.vř ff mātfeste q plures vices ñ sufficiūt ad ff vt aliq̄d dicať ꝓsuetudo.nisi institutū sit q illud p ꝓsuetudie āmodo seruet. nā ꝑt esse q ex gr̄a vel tolerātia ff sepi⁹ ꝓmissum sit.vt ex ō verbo.sig.abbate.ꝛ.p.q.iij.qz cognouim⁹.vñ lz aliq̄d sepi⁹ factū sit.nisi eo aīo factū sit.vt ī posterum fieret etiā si suo iure id faceret.talis vsus nō dz vsus .vt.ff. de iti.actuq̄ ꝑua.l.j.§.iulian⁹ recte ait .ꝛ.l.vl. Item alia rōne patet q sole vices ñ inducūt ꝓsuetudinē. qz licet pluriby viciby aliq̄d iudicatū sit. nō ío impositerū ita iudicandū est.qz nō exēplis lz legiby ē iudicādum vt.C.de sentē.ꝛ inter.nemo.lz ſm ꝓsuetudinē bñ iudicať.vt ex ō de eo q̄ mit.in pos.cā.cū venissent.xij .di.illa.ꝛ.xxxij.di.placuit. Itē multa alia reḋrunť ad ff vt aliq̄d dicať ꝓsuetudo.vt dicem⁹ ꝫ.di.viij.frustra.

c ¶ Cū deficit.hic vř q tūc demū recurrēdum est ad ꝓsuetudinē. cuz lex ōficit.ꝛ sic ē ar. q nunq̄ ſm ꝓsuetudinem est iudicandū.si iusꝫ trarium ꝓcci/piat.ꝛ arg.ꝫ.xj. di.ꝓsuetudinis. et.c.consequenter.ꝫ.di.viij.si cō suetudines.ꝛ.c. ꝓsuetudo.ꝛ ex ō sen.ꝛ re iudi.cū causa.ꝛ ex ō fo. compe. q clericis. Rñ. q nō ſm ꝓsuetudinez lz ſm iura est iudicandū .vt.ff. ō sepul.vio.l.ſſj. §. diu⁹. ſm hoc multa occurrūt ꝫtia. vt.ꝫ.di.xxxij. placuit ꝛ ex ō eo q̄ mit.in pos. cū venissent.ꝛ ex ō cog.spi.sup eo et ex ō arbi.dilecti.ꝛ ex ō ꝓsue.c.ij. Ex oib⁹ istť hēť q ꝓsuetudini stať ꝫ ius scptū. Solutionē aurez istť q̄ ꝓsuetudo ꝑiudicet iuri. dicem⁹ ꝫ.viij. di.c. fruſtra.io. Hoc tene qz ꝓsuetudo rōnabiľ.ꝛ ꝑscpta iuri scpto p/iudicat.ita mihi vř.vt ex ō ꝓsue.c.vl.etiā si alia ſi alia ſi ineueniāt ō q̄b⁹ facit mētionē.io.in illo.c.fruſtra.b. Sed ad quā ꝓsuetudinē dicť recurrēdū? an ad ꝓsuetudinez terre? an ad romanā ꝓsuetud nē? an ad ꝓsuetudinē loci? an ad ꝓsuetudinē vicinarū ꝓinciarū? vř q ad cō/suetudinē ro.vt.ꝫ.xj.di.c.vl.insti.ō fatť.§. vl.econtra vř q ad ꝓsuetudinē loci vt.xij.di.illa.ꝛ.C.ō edi.puan ī totū.ꝛ iura ꝑal.ad ff iducas. Ad ff dico q iudex maxie delēbmo ſm canones iudicabit. deficiēťiby canoniby iudicet ſm leges.vt ex ō no.ope.nūcia.intelleꝛim⁹.ꝛ.ꝫ.di.x.si i adiutoriū. deficiēre omi iure ꝓcedat ad gñalē ꝓsuetudinē vel etiā ꝓticarē cū defuerit gñal licet ḋtā tūc dicāt recurrēdū ad ꝓsuetudinē romanā deficiēre iure ꝛ cōsuetudie ꝓcedat ō sicby ad similia. vt.xx.di.de quib⁹.ff.de legi.l.non pūt.oib⁹ deficiēťiby ad romanā cōsuetudinē ꝓcedat.vt.ff.de legi. ꝛ cō. de db⁹.licet sit ar. q ad cōsuetudinē vicinarū ꝓinciarū sit recurrēdū.ex ex de cen.sup eo. f ¶ Ratione. arg. q deficiēre lege vel canōe poteſt allegari ratio .vt.xix di.si romanoz.ꝛ di.viij.fruſtra. g ¶ Ō religioni

[redacted] h ¶ Ō discipline.qz lz plat⁹ de rōne possit coercere sub dīrō delinq̄ntē .tñ disciplinare teneť ipsum coercere. vt ꝓsciat ei ad salutem. vt xlv.di.[redacted]m btūs. i ¶ Ō saluti [redacted]

k Hos naturale. Ad intelligentiā istoz nota q natura multis modis dicitur. qñq̄ dicit natura vis insita rebus.similia de similiby ꝓcreans. Scō modo dicitur natura quidam stimulus siue instinctꝰ nature ex sensualitate ꝓueniens ad appetendū vel ad ꝓcreā

dum vel ad educandū. xxxij. q. v. hoc rēdus. ff. de ven. inspi. l. j. §. ius naturale. instī. de iure natu. gen. ꝛ ciui. in princi. Tertio modo dicitur instinct⁹ nature ex ratione ꝓueniens. ꝛ ius ex tali natura ꝓuenies dicitur naturalis eḋras. ꝛ ſm hoc ius nature dicunt oia cōia id est. cōicanda tempore necessitatis. vt. xlvij. di stin. sicut. Quarto mō dicit ius naturale ꝓecepta naturalia. ℌ est non furtus facies. non mechaberis. xxxij. q. vij quid adulterio. instī. de obl. que ex delic. na. circa ꝓnci[illegible] ꝛ ſm istud ius similiter oia dicunt cōia id est. cōicanda.

[illegible]. Similiter ius ciuile dicitur varijs modis. qnq; dicitur ius ciuile illō ius qō non est naturale vel ius gentiū. ſm hoc ius canonicū dicit ius ciuile scōm q hic sumit. Scdo mō dr ius ciuile oē illud qō nō est canonicū ius. Tertio mō ius ciuile dr lex. xij. tabularū. ff. de origi. iur. l. ij. §. exactis. Quarto modo dr ius ciuile ad differētiā iuris ꝓtorij iohan. a ¶ Coniūctio. si intelligas de ꝓiūctiōe cor poꝝ ſm hoc est ius naturale ꝓueniēs ex sensualitate. si intelligas de ꝓiūctione aioꝝ est ius naturale ex rō ne ꝓueniēs. ex de biga. debitū. b ¶ Successio. nō intellige de successiōe que sit p hereditatē cum illa nō sit naturalis. sed de successiōe p carnis ꝓpaginem. vel etiam intelligi potest de illa qua liberi iure nature succedūt parentib⁹. ff. vnde li. l. j. ꝛ. l. scripto. §. non sic. c ¶ Et educatio. pres enī thesaurizāt filijs. non filij parentib⁹. vt. xvj. q. j. ꝑdicatoꝝ. Similiter filij⁹ ꝓrem egentem cogit alere. xxij. q. iiij. inter. ꝛ. C. de ale. li. l. j. ꝛ. ij. et in casu mr filiū ꝛ liber⁹ ꝓnū. ff. de agno. li. siquis. §. solent. d ¶ Cōis oium. i. nihil erat ꝓpriū alicui iure diuino. vel dic cōis. i. cōicāda tpe necessitatis vt. xlvij. di. sicut. nam etiā ſm legē romanā tpe piculi cibaria maxime erant cōia. vt. ff. ad. l. rho. l. ū. §. cū in eadem naue. in fi. e ¶ Capiunt. hec enim ꝛ alia q̄ in nullius bonis sunt cedunt occupanti. vt instī. de rerum diui. §. fere. f ¶ Item deposite. fallit in duobus casibus. vt j xxij. q. ij. c. nequis. ꝛ si dñs ꝛ deponens simul petunt rem. potius restituit dño. vt. ff. depo. bona fides. g ¶ Cōmendare. cōmendare idem est qō deponere. vt. ff. depo. lurius titius.

h ¶ Per vim. qō cuilibet licet. vt. ff. de iusti. ꝛ iur. vt vim. ꝛ ex de sen. ex. c. iij. §. si ꝛo. in fi. ō illa materia habes notatum. xxij. q. j. in summa. io.

I Vs ciuile vel ciuitas. sic alij ecclesia ius sibi sta/tuit. vt j. di. xj. catholica. ꝛ ō j se. di. iij. ꝓnūciādū

k ¶ Hūana q̄. id est. ꝛ replatione dei. de j se. di. iij. c. iij. ꝛ hominū. vt ff. de fer. l. j.

gentium appellatur: quia eo iure omnes fere gentes vtūtur. Quid sit ius militare.

q I Vs militare: ē belli inferendi solennitas: federis faciēdiq; nexus: signo dato egressio in hostem: vel pugne cōmissio. Item signo dato receptio. Item flagitij militaris disciplina: si locus r deseratur. Item stipendiorū s modus: dignitatū gradus: t premiorum bonor: veluti cū x corona vel torques donant. Item prede decisio: ꝛ pro personarum qualitatib⁹ ꝛ labor y ibus iusta diuisio: ac principis portio. Quid sit ius publicū

z I Vs publicū est ius publicum. in sacris: ꝛ sacerdotib⁹: et mgratib⁹. Quid sit ius

a I Vs quiritum: quiritū. b est ꝓpie romanor: qō nulli tenent nisi quirites: id

m ¶ Seruitutes. alibi dr q̄ seruit⁹ sit inducta p ebrietatē. xxxv. di. sexto die. alibi vr inducta ex ꝓscriptiōe septēnij. vt dicā j. di. vij. §. ius aūt. sed dr inducta ō iure gentium quia ius gentium eam approbauit. non q̄ eā ꝑmo inuenerit. si q̄ bellū iustū est q̄ capit fit fu⁹ capiēt. vt. xxiij. q. v. dicat. ꝛ ſm ℌ peccat ralit captus si recedat a dño suo. vt. xvij. q. iij. sicḋ seruū sed si bellū nō est iustū licitū est ei fugere oū pōt. vt. ff. de cap. nihil interest. io. n ¶ Postliminia. postliminiū ē ius q̄ restituit alicui res quā p captiuitatē amiserat. xxj. q. ij. ꝑma actione. nisi sint arma q̄ nō restituunt qr il la turpit amisit. vt. ff. eo. l. ij. o ¶ Legator. sicḋ le garū vel amicor vel hostiū impedit. ſm canones excōicat. vt. xciij. di. sicḋ. ſm leges tradit hostib⁹. vt sit seru⁹ illor. ff. delegatio. l. vl. io. p ¶ Alienigenas

q I Vs militare federt (vt. xxviij. q. j. caue. ꝛ. c. se. .i. pact cōponēde. r ¶ Deserat. ſm canones q̄ fugit i bello publico infamis ē. vt. vj. q. j. infames. ſm leges capite punit. vt. ff. ō re mili. oē. §. q̄ in acie. io.

s ¶ Modus. j. xij. q. ij. vultrerane. ꝛ j. xvj. q. vl. c. j. ꝛ.

t ¶ Dignitatū. qs sit dignior vel supior alio.

v ¶ Cū corona. i. mat⁹ mun⁹. x ¶ Vel torqs. id ē mun⁹ min⁹. y ¶ Ac ꝓncipis. nō q̄ oia q̄ capiūt in bello sūt ꝓncipis. ꝛ sic ē j. xxiij. q. v. dicat. vbi dr q̄ regis sūt oia. sz dic q̄ ꝓncipis sūt oia. sz ipe tenet ea dividere ſm merita psonarū. xij. q. ij. vultrerane.

z I Vs publicū ē. vñ q̄ ledit sacerdotes vel res sacras ab oib⁹ tā q̄ p publico crie pt accusari. ar. ij. q. j. i

a I Vs q̄ritū. a q̄rio. i. romlo. b ¶ Qō nul (ꝑmis

ꝛ ij

li. ℈. C. de iudeis. iudei. vbi dicit q̄ iudei vtunt̄ romano iure. sed ibi omnes vocant̄ romani subiecti romano imperio put dicit ꝓprium romanoꝝ est habere filios in potestate. put etiā gentiles sunt sub romano imperio. nam imperator est princeps totius mūdi. vt. vij. q. j. in apibus. ꝛ in diuersis puinciis diuersi reges sub eo ꝓstituti sī vj. q. iij. scitote. et. ff. ad. l. rho. ō iactu. qūi leuande. qui ergo non vult esse sub romano imperio. nec hereditatem habere pōt. nec alia que b de iure romano enumerant̄. ar. viij. di. quo iure.

a ¶ De legitis hereditatib. ab intestato vel ex testamēto delat? Et hereditas ē successio in vniuersum ius qō ō functus habuit tempore mortis vel qō supest deducto ere alieno

b ¶ De vsucapionibus. Vsucapio est acquisitō dūij per ꝓtinuationē possessiōis tempis lege diffiniti. ff. de vsucap. l. iij.

a est. romani. in quo agitur de legitimis hereditatib?: vl' ō curationibus: de contracti/
b bus: de tutelis: de vsucapionibus: que iura apud nullū alium populum reperiunt̄: sed ꝓpria sunt romanoꝝ: ꝛ ī eos solos ꝓstituta. Distin. II

c QOnstat autem ius quiritum: ex legib? et plebiscitis. et senatusconsultis. et ꝓstitutiōibus principum. ex edictis senatorū. siue responsis prudentum. Quid sit lex

d Lex est constitutio po/
e puli: qua maiores natu: simul cum plebibus aliquid sanxerūt. Quid sit ple

f Plebiscita sūt quę plebes tm̄ cōstituunt: ꝛ vocāt̄ plebiscita: eo q̄ ea plebs sciat: vel q̄ scisciatur ꝛ rogat vt fiant. Quid sit senatusconsultum.

g Senatusconsultū: est qō tm̄ senatores: populis consulendo decernunt. Quid sit constitutio vel edictum.

Qonstitutio vel edictū est: qō tm̄ rex: vl' imperator constituit vel edidit. Que sint responsa prudentum.

h Respōsa prudentum: sunt que iurisco/
sulti respondere dicunt̄ consulētib?: vnde ꝛ respōsa pauli dicta sunt. fuerunt enī quidam prudentes ꝛ arbitri eq̄tatis: qui institutiones ciuil' iuris compositas ediderūt: quibus dissidentiū lites cō/
i tentiones q̄ sopirent. Que sint tribunitie vel consulares leges.

Qedā eti res leges. iam leges dicuntur: ab his qui eas ꝓtulerunt. vt cōsulares: tribunitie: iulie: cornelie: nam sub octauiano: cesare suffecti cōsules papius et pompeius: legez tulerunt que a nōbis eoꝝ appellat papia ꝛ pompeia: cōtinens
k patrum premia ꝓ suscipiendis liberis. Sub eodē q̄z imperatore: falcidi? tribun? plēb legē fecit: neq̄s pl' extraneis ī testō legaret: q̄z vt q̄rta ps supeēt heredib?: ex cui? nōie lex falcidia ē nōiata. Quid

l Satyra ꝛ hoc sit lex satyra lex: ē q̄ ō plurib? simul reb? loq̄t̄. dicta q̄dē a copia rer̄ ꝛ q̄si a saturitate: vñ ꝛ satyrā scribere: ē poemata varia ꝓdere: vt horatij inuenal' ꝛ ꝓsij. Que sint rhodie leges

m Rhodie leges: nauali/
um cōmercioꝝ sūt. ab insula rhodo cognōiate: in q̄

tiones principū. ꝛ edicta pretorum. dicitur etiam edictum iudicis. vt. xxiij. q. iij. de illicita.

h Esponsa. Olim licuit cuilibet totam hereditatem suam relinquere alteri. sed falcidius statuit q̄ quarta pars hereditatis deberet relinqui legitimis heredibus. Est autez triplex falcidia. Una est debita iure nature que competit legitimo heredi Alia est debita iure institutiōis quā potest iure heres institutus petere cum tota hereditas est exhausta. Johan. Et istas duas potest hodie habere filius instituturus. ex ō testamen. raynaldus et ita cessat opinio dnōrum. C. ad. l. fal. q̄q̄. b. Tertia que dicitur q̄rta trebellianica. ꝛ competit heredi instituto qui rogatus ē hereditatem alteri restituere. vt legitur ex de testamentis rainū tius. Johan.

i ¶ Sopirent. nec enim licet iudici ab eorum responsis deuiare. vt insti. de iure naturali. ℈. re/
sponsa.

Qonstat. Jn hac. ij. disti. agitur que sint partes siue species romani iuris. agitur etiam q̄/
e re leges consulares vel tribunitie vel alie sic sint appellate ꝛc.

Lex ē ꝓstitutio populi. olim populus statuit leges. sed hodie non. quia transtulit hanc potestatem in imperatorē. vt insti. de iure naturali. ℈. sed q̄ p̄n
b cipi. vel dic q̄ populus hodie potest. ꝛ qō dicitur ibi transtulit. i. ꝓcessit.

c ¶ Qua maiores. maiores natu dicūt̄ nobilitate antiquitate. dignitate. scientia. vt. ij. q. vij. querendum. ꝛ. c. criminationes.

Plebescita sunt. Plebescita primo facta fuerunt
f ꝓpter discordiam que fuit inter nobiles ꝛ plebeios. vt. ff. de origi. iur. l. ij. ℈. hisdez temporib.

Qonstitutio vel edictū ē. Proprie dicunt̄ ꝓstitu/
s

Qbedam. premia. Hec fuerūt premia q̄ siquis haberet rome tres filios. in italia quattuor. in
k puincia q̄nq̄s non poterat vocari ad onus tutele. insti. de excu. tu. in p̄n. vl' aliter ꝓstitutū est q̄ siquis habet minus q̄. xxv. annos excluditur ab honoribus. tamē si esset. xx. annoꝝ ꝛ haberet q̄nq̄s filios. numerus filiorum suppleret numerū annoꝝ. ff. de muneri. ꝛ hono. l. adhrem. ꝛ. ff. de mino. l. ij.

Satyra. de hac satyra nihil habem?. sed tangitur ī
l C. de lati. liber. l. vnica. ī p̄n. ꝛ in ꝑhemio digestorum. ℈. et antea. in fi.

Rhodie. Jniquissima est illa lex. ſ. q̄ patientibus
m naufragium inhabitatores oia auferant. vt. ff. e. modestin?. sed hodie lex illa correcta est. C. ō fur. auc. naui gia. ꝛ ex de ꝓsuetu. c. fi. imo tales sunt excōicati ipso iure. vt ex de rap. excōicam?.

a Omnes. sed quia. s. tractauit de spēb⁹ secularium legum. modo vult tractare de ecclesiasticis ꝓstitutionib⁹ que varijs noibus appellantur. quadoq; illud appellat canon. quandoq; decretum. quandoq; decretalis epistola. Canon dicitur id quod statuitur i vniuersali concilio. extra de big. altercatiōis. Decretum dicit quod papa statuit de concilio cardinalium suorum ad nullius consultationem Decretalis epistola dicitur quā statuit papa. vel solus vel cuz cardinalibus ad cōsultationem alicuⁱ⁹ edidit. Itez adhuc alias inuenimus appellationes canonice constitutionis vt dogma. mandatum. interdictum. sanctio. vt xxv. q. ij. siquis dogmata. dogma est quod cōsistit in doctrina fidei christiane. xxiij. dist. qui episcopus. Mandatum quod cōsistit in doctrina de moribⁱ⁹. xxiij. dist. his igitur. Interdictum in quo nulla pena adijcitur. xxij. di. dixit. Sanctio vbi pēa adijcit. xxxvj. di. c. ij antiquitus mercatorū vsus fuit.

Distinctio III

Omnes hee spēs: secularium leguz partes sunt. Sed quia constitutionum: alia est ciuilis: alia ecclesiastica. ciuilis ꝺo forense vel ciuile ius appellatur. quo nomine ecclesiastica cōstitutio appelletur videam⁹. Ecclesiastica constitutio canonis noīe censetur. Quid autem canon sit: isidorus in libro quinto ethymologiaꝝ declarat dicens.

b Canon grece canon. latine regula nuncupatur.

Unde dicatur regula.

Regula dicta est: eo q; recte ducit: nec aliquem aliorsum trahit. Alij ꝺo dixerunt: regulam dictā vel q; regat: vel q; normā recte & bene viuendi prebeat: vel q; distortum prauūq; corrigat.

c Ꝓro canonū: alij sunt decreta pontificum: alij sunt statuta conciliorū. Conciliorum ꝺo: alia sunt vniuersalia: alia puincialia. Ꝓro uincialiū alia celebrant auctoritate pontificis romani: presente videlicet legato sancte romane ecclesie: alia ꝺo auctoritate patriarcharum: vel primatum: vel metropolitanorum eiusdem prouincie. hec quidem de generalibus regulis intelligēda sūt

Sunt autem quedam priuate leges tam ecclesiastice q; seculares: que priuilegia appellantur. De quibus quinto libro ethymologiaꝝ isidorus ait.

Quid sit priuilegium.

d Priuilegia: sūt leges priuatorum: quasi priuate leges. nam priuilegium dictum est: eo q; in priuato feratur. Officium ꝺo secularium siue ecclesiasticarum legum est: precipere q; necesse est fieri: aut prohibere quod malum est fieri. permittere vel licita: vt premiū petere: vel etiam quedam illicita: vt dare libellum repudij ne fiant grauiora. Unde in eodem libro isidorus scribit dicēs.

Quid sit officium legis.

e Omnis autem lex: aut permittit aliq̄d: vt q; vir fortē petat p̄miū. aut vetat: vt sacrū ꝺgium nuptias nulli petere licita. hanc rationem assignat innocen. extra ꝺ verb. sig. abbate. iohan.

f In priuato. id est. in priuatis.

g Omnis aūt. permittit. tribus modis dicit aliq̄d permitti. Uno modo q̄ nullo iure phibetur. vt secūdas nuptias ꝓtrahere. vt. xxxj. q. j. hac ratiōe. Secūdo mō q̄ ꝓtra ꝓstitutiones humanas indulgeā. vt ꝓtrahere in ānto gradu. vt. xxxv. q. iij. quedam. & est hec vera pmissio. & dicit absoluta pmissio. Tertio modo dicit illicitū pmitti. vt magis illicitū viteā. vt cōmessationes dīe dñico. vt di. iij. deniq;. & pmittit ad ulcerium ne fiat homicidiū. vt. xxxij. q. ij. si q̄ verius et pmittit subdiacono hr̄eynā ne peccet cū pluribus. vt eā ꝺ cle. vel vo. significauit. & hec ꝺ ꝓpatiua pmissio sed potⁱ⁹ appellat tolerātia q̄ pmissio. & fm hāc pmissionē dicit canon. q; ea q̄ pmittim⁹ nō approbam⁹. vt xxxj. q. j. hac rone. & fm hanc pmissionē dicit decre. q; multa toleram⁹ que si in iudicū deducerem⁹ cassarentur. vt eā de preben. cum iam dudum. Johan.

h Priuilegia priuatorū priuati dicuntur propte qui non sunt constituti i aliqua dignitate vt. xxiij. q. j. qui contra. Sed hic priuati dicuntur omnes exempti a iure cōmuni siue sit collegium siue aliqua speciālis persona. vij q. j. petisti. Hic patet ratio quare verba posita i priuilegijs potius ponuntur casualiter q̄ ꝺditionaliter. vt cum dicitur sicut iste possides. si illud verbum inuenis in priuilegio exponas sicut ꝓ quia. et hac ratione. q; cum priuilegium sit lex. & lex debz esse certa. vt. j. distin. ꝓxi. c. erit et verba priuilegij debēt esse certa.

i Canon. habet autem canon sub se quattuor species. vt. xxv. q. ij. siquis dogmata.

k Regula. aliorsum. ergo si regula nunq̄ trahit aliorsum omnis regula est ius. male ergo dicit lex que ita diffinit regulam. Regula est que rem breuiter enarrat. non vt ex ea ius fiat. ff. de regu. iur. l. j. ad hoc dicas q; si illud appellas regulam in quo aliquid generaliter statuitur. non adiunctis exceptionib⁹. fm h ex regula non sumitur ius. & ita loquitur lex. sed si appellas regulam id q̄ includit in se suas exceptiones. fm hoc regula nunq̄ fallit. & ita sumitur hic. Jo.

l Ꝓro. videlicet legato ad hoc specialiter destinato. Licet enim aliquis sit generalis legatus nō tamen potest facere generale vel etiam puincialē concilium. quia ea que specialiter romano pontifici conceduntur mandata generali iurisdictiōe non trāsferūt. vt extra de offi. lega. q; translationē. & mandata generali iurisdictione concilium non potest exercere is cui mandatur. vt. ff. de offi. eius cui mandata. est iurisdict. l. ij. Sed nunquid metropolitani in suis cōcilijs possunt condere canones. non videtur. vt. j. xvij. di. nec licuit. & c. sequen. argu. j. j. dist. catholica. & de cōsecra. distin. iij. c. j. dicas q; de paruis negocijs & ꝺ his que spectant ad onus possunt condere canones ꝺ magnis rebus non possunt. vt. xvij. distinc. multis. & xxiij. q. j. quoriens.

m Ꝓro. videlicet legato ad hoc specialiter destinato. Licet enim aliquis sit generalis legatus nō tamen potest facere generale vel etiam puinciale concilium. quia ea que specialiter romano pontifici conceduntur mandata generali iurisdictiōe non trāsferūt. vt extra de offi. lega. q; translationē. & mandata generali iurisdictione concilium non potest exercere is cui mandatur. vt. ff. de offi. eius cui mandata. est iurisdict.

a ¶ Ut qui cedem. sed nunqd iudex ecclīastic⁹ pt taliter dictare sniam in causa sanguis. cū nec causis sanguinū possit interesse. vt. xxiij. q. viij. his a qbus: sz dic q iudex ecclīastic⁹ pōt dicere ius interroganti. sz non pōt illud pcipe vel ꝑsulere. sic. v. q. vi. delatori. vt. xxiij q. vi. pessimā io. sz vī hodie correctū. de excess. pla. ex litteris. b.

b ¶ Fecerit. vt de pe. dist. j. sicḗs cum telo.

Deut. 6 Matth. 22 Mar. 12 Luc. 10

c ¶ Eius. i. legis

d ¶ Premio. id est. pmissione

e ¶ Moderak. passiue.

f ¶ Aut pcipit ꝟ relpicit supto/ra.

g ¶ Causa. h intitulatur. iiij. dist. in q̄ ostendit q̄liē leges sint inuēte. Sed no oñdit q̄ sint ꝑsiderāda i ꝓstituēdis legi/bus. Vltio ostēdit q̄sdam leges esse abrogatas p ꝟsuetudinem.

h ¶ Facte sūt. coherceak. naz p leges nemo cogit̄ bñ facere. sz male facere phibetur. vt. xxiij. q. v. ad fidem.

i ¶ Tuta qz. id ē vt boni inē malos quiete viuāt vt. xxiij. q. v. nō frusta. io.

k ¶ Rit autem lex honesta qz in iure nō raz desiderak iusti/cia q̄ honestas. vt. xxxv. q. iij. porro.

l ¶ Justa. aliē enī non est ius nisi sit iustū. vt. ꝯ. di. j. ius generale.

a at: aut punit vt q̄ cedē fecerit. b capite plectak: ei⁹ enī pmio. c aut pena: vita moderak bña. f na: dīna aūt pcipit vt diliges dñm deū tuū. Distinctio. IIII

g ¶ Causa ho ꝓstitutionis legū ē: hūanā cohercere audaci/am: t nocēdi facultatē refrenare. Sicut ī eodē li. isido. testat dicēs. Quare

h ¶ Facte sē leges facte sūt aūt leges: vt ea ꝑ metu hūana cohercear audacia: t tutaq̄ sit inē ip̄obos inocē/tia: t ī ipis ip̄ob formidato supplicio: refrenet audaciat nocendi facultas. ¶ Pꝛetere/a ī ipsa ꝓstitutione legum: maxīe q̄litas ꝓstituēdarum obseruāda est: vt ꝓtineat in se honestatē: iusticiā: possibilitatē: ꝙueniētiaz: t cetera q̄ in eo dē libro isidor⁹ enūerat dicēs. Qualis debeat ee lex

i ¶ Rit āt lex: honesta: iusta: possibil' ꝟ naturā: et ꝑm ꝓsuetudinē patrie: loco tpiq̄ ꝙueniēs: necessaria et vtilis: mā ifesta q̄z: ne alis q̄d p obscuritatē incautū ca tptiōe ꝓtineat: nullo ꝓuiato cōmodo: sz p cōi ciuiū vtilitate ꝓscꝑta. Jō aūt in ipa cōstitutōe ista ꝓsiderāda sunt: qz cū leges institute fuerint:

k Justa. ho ē. ꝙ. ꝓ. ꝟ. ꝙ. ꝓ. ꝟ. ꝙ. ꝓ. ꝟ

a ¶ Clericoꝝ. alꝫ viles reputant. j. q. j. vilissimus. (mus.

Quadragesima.

b Deniq; sacerdotes. dignitas. hic hēs q; q̄libet oꝛ
c do ecclīastic⁹ ōꝛ dignitas siue honoꝛ. vt. j. q. j. reperiunt. Q̄ñq; seculares ptātes dicunt dignitates. xxxiij. q. v. administratoꝛes. Q̄ñq; ꝓstātes hoies dicunt hr̄e dignitatē. fm q; seruidicūt hr̄e dignitatē. vt. ff. de vsu fru. sz z sic̄d. §. j z ex hoc ptz clericos nō esse ptuatas psonas. cū ille sole dicantur ꝓuate psone q̄ nō hūt dignitatē. vt. xxiij. q. j. qui contra.

d ¶ Ad pensū. i. ad ānitatez. vt sint due ptes

e ¶ Sicut loco. i. dignitate. et ē hic ar. q; q̄ ꝓcedit aliū dignitate. debet eū ꝓcedere etiā i aliꝭ. vt. j. q. j. vilissimus. Jo.

f ¶ Dñica. car/nisꝑiuij.

g ¶ Hesitam⁹ nō quid iurꝫ sit. sed q̄d statuēdū sit ne scandalum oꝛtatur. C. de testa. l. oīm. j. q. ij. ꝗpio.

h ¶ Et secula/res. z ꝓꝛo id est.

i ¶ Cōsuetudie ar. q; cōsuetudo excusat i delictꝫ. vt hic z. xxxij. q. iij. obijciunt. et exꝫ de tēp. oꝛ. sa/ned̄ §. ꝓsuetudo non minuit pctm̄ sed auget. vt. xxiij. q. j. scisma. xxxij. q. vij. flagitia exꝫ de simo. nō satisfim/mo ꝓsuetudo veniale pctm̄ facit mortale. vt. xxv. di. §. criminis. So. ꝓsuetudo excusat a pena tpali. sed

k ¶ Venia. quid est q̄ nō oꝛ alibi (nō a gehennali. nunq; esse veniaz datā impenitenti. vt. xxiij. q. ij. legatur. ideo intelligas de venia pene. nō de venia culpe. tolerat ergo grego. crimen tale ꝓpter periculū scismatis vel scandali. vnde nō est dicendū q; ignoscatur eis licet nō puniat eos ꝓpter multitudinē vel scandalu. sustinenda enim sunt crimina ratione scandali vt scismatis. vt. xxiij. q. iiij. nō potest. z ratione multitudinis vt. l. dist. vt constituerētur. hodie non toleratur. vt extra. de vita z ho. cle. a crapula.

l ¶ Peiozes. hec est cōparatiua permissio.

m ¶ Sanguinē. sic qui multum corrigit offendit. vt xlv. di. cū beat⁹. z alibi dicit. nolli esse nimium iust⁹. vt de pe. di. j serpens. ij. q. vij. de his.

n ¶ Par. id est equū z iustum.

o ¶ Ab oīb. q. d. exquo caro ꝓhibetur. ꝑ et oīa que ō carne ꝓcedunt.

p ¶ Semeni/nam. i. semen.

q ¶ Sumptuosiora. sz paruos pisciculos potest homo comedere vt. j. lxxxij. di. p/ꝑ ꝓpter.

r ¶ Alioquin. arg. exquo vnuz conceditur. ergo omnia similia i/telligūtur esse cōcessa. vt. j. di. ꝓꝛi. ad eius. z. xxvij. di. q; interrogasti. z. xxij. q. ij siquis per testamentum.

s ¶ Nec tsi. cō scripta. z qui exhoꝛtatur māda/toꝛis opera non fungit. ff. de his qui no. infa. ob hec verba.

a clericoꝝ a laicoꝝ ꝓuersatione: ita z ī ieiunio dz eē discretio. ¶ Das ꝑ septē hebdomadas: oēs clīci a carne z deliciis ieiunēt: z hymnis z vigiliis: atq; oꝛonib⁹ ꝑ iherere die noctuq; studeāt. Ytē ambꝛo siꝰ in li. ſmonū. Septimam hebdomadā teleſphoꝛus q̄/dragesime addidit.

b ¶ Quadragesima sex septimanas hz: cui addidit teleſphoꝛ⁹ pōtifex. vij. hebdomadā: z vocatuz est ꝑ tps q̄/dragesima. Q̄ꝛ siꝛ de eo capitulo ē itelligēdū: qꝛ btūs grego. augustino anglozum epō: scribit dicēs. Et q̄ꝛgesima ieiunādi ꝓpositum sumant: q̄s ecclīastici gradus

c ¶ Deniq; sacerdotes z diaconi: z relīq; oēs q̄s dignitas ecclīastici grad⁹ exoꝛnat: a q̄ꝛgesima ꝓsuīt ieunā/

d di suscipiāt: q z aliq̄d ad pēsum sc̄e instōis adijciant: et eoꝝ q̄ in laicali oꝛdie ꝓsistūt

e obſuātiā (sic̄ loco ita z religione) ꝓcellāt. ¶ De ipsa ꝛo

f die dñica hesitam⁹ q̄dnā di/

g cendū sit: cū oēs laici z secu/lares: illa die plꝰ solito ceteris dieb⁹: accuratiꝰ ciboſ carniū appetāt: z nisi noua q̄dā auiditate vsq; ad medias noctes se īgurgitēt: nō aliꝫ se ꝰ sc̄i sacri tpis obſuatiōnē suscipe putāt. qꝛ vtiq; ñ rōni: sz voluptati: imo cuidā mēt̄ ceciti: t ascribēdū ē: vñ nec a

t tali ꝓsuetudie auerti pñt: et

k iō cū venia suo īgenio relinq; quēdi sꝫ: ne forte peiozes existāt: si a tali ꝓsuetudie ꝑhibeāt. Ut. n. ait salomō: Qui

m multū emūgit: elicit sanguinē. ¶ Et pꝰ pauca. Par āt ē: vt nos q̄ his dieb⁹ a carnib⁹

o aīalīū abstinem⁹: ab oīb⁹ q̄z

p q̄ semētinā trahūt oꝛiginem carnis ieiunem⁹: a lacte vicz caseo z ouis. ¶ Et pꝰ pauca: Ceterū pisciū esus: ita christiano relinq̄t: vt ꝑ ei īfirmitatis solatiū: nō luxurie pariat incēdiū. Deniq; q̄ a carq ne abstinēt: neq; sūptuosiora marinaꝝ beluarū cōuiuia ꝓparēt. Vinū q̄z ita bibere pmittimur: vt ebꝛietatez oīno

r fugiam⁹: alioq̄n restat vt oīa q̄ coꝛpib⁹ libent siꝛ faciam⁹.

s ¶ Hec z si legib⁹ ꝓstituta sint tñ qꝛ cōi vsu approbata ñ sē: se nō obſuātes: trāsgressiōis reos nō arguūt: alioq̄n his nō obedientes ꝓpꝛio ꝓuarent honoꝛe: cū illi q̄ sacꝛ nesciūt obedire canōib⁹: penitꝰ officio iubeanq̄ carere suscepto: nisi forte q̄s dicat: hec ñ decernēdo eē statuta: sz exhoꝛtādo ꝓscripta. Decretū vero necessitatez facit: exhoꝛtatio aūt liberā volūtatē excitat.

Distinctio. V.

t ¶ Ec q̄ de ꝓuilegijs z ceteꝛsinfra positis scripta sūt. tam secularib⁹ q̄ ecclīasticꝫ legibus ꝓueniūt. nūc āt ad differentiā naturalis iuris z ceteroꝝ reuertamur. Naturale

In oꝛigine differt. quia cepit ab exoꝛdio rationalꝫ creature. vt insti. de re. diui. §. cōmodius. sed alia iura oꝛtū habent ab inuentione hominū. j. di. vj. c. vlti. Dignitate differt. quia hoc ius nullam patitur immutationez. nam siquid est contrariuz iuri naturali. illud iniquum est. Item amplitudine. quia iure naturali omnia sunt cōmunia. sed ꝑ nō est alio iure. Ytē sniē rigoze. qꝛ contra ius naturale nulla fit dispensatio. sz aduersus alia

iura sepe. Cepit enī p intelligentiā non p essentiā. imo verius posset dici q cepit q̄ ad vsuz. qz ius naturale. i. naturale equitas ab eterno fuit. nisi velis intelligere de iure diuīo. illud enī ꝓmo fuit q̄s esset redactū ī scriptz.

a ¶Sed imutabile. quo ad ꝓcepta z phibitiones. vt di. vj. §. vlti.

b ¶Sed cū naturale. obijcit ꝫ id qđ dicit. q iuſ naturale nō mutaſ. et ꝓbat per tria sēntia capitula q̄ mutetur. Solutionem ponet ꝫ. dist. xxi. §. his itaq̄z. z ē taſ obiectio magistri. puerpera z menſtruata vsq̄ ad certū tp̄s ꝓ/ hibebanſ intrare eccleſiā. ſz mō neutra phibeſ. z hec phibitio ē de iure naturali

Leui. 12

Leuit. 15

[redacted]

c ¶Xl. quia tot diebꝰ mortu⁹ eſt pareꝰ ante infuſionē anie. ſz feꝝ femineus. lxxx. diebꝰ. ſm hoc videſ q tpe q̄ cepit deberet abſtinere. ſed rōne dubitatiōis ſecꝰ eſt. qz nescitur q̄ tpe cōcipit. Jrē qz nescit verum maſculū vl femi nam pariat. Jo.

d ¶Vm enixa ſi mulier. q̄ dam libz habēt cum enixa. ſed illud eſt palea vſq̄ ad hunc locum.

e ¶Pondere peccati. ſed nonne in bzocardo legitur in penitētiali theodozi. q femia post partū maſculi abſtinebit. xxxij. diebꝰ ab ingreſſu eccleſie. ſed post partū femine. lxvj. z ſi ante intrabit. tot diebꝰ penitebit ī pane z aqua. quot diebꝰ intrauit eccleſiā. z q̄ illis diebꝰ cō miſcetur ei. x. diebꝰ penitebit in pane z aqua. Jtem cōſuetudo eſt cōtraria illis. c. greg. ſed illud theodozi intelligas de ea que nō ex deuotione intrat. vel de illa q̄ ſine neceſſitate intrat. ſed verius credo q poteſt intrare ſiue ſit neceſſitas ſiue non. vt extra. de pur. poſt partum volens. conſuetudo tñ ſe in contrarium habet.

f ¶Penā. afflictis enī nō debet afflictio addi. vt. vij. q. j. cū ꝑcuſſio. iſtud tñ fallit. qz corrupta p violentiam nō conſecratur. ſ. xxvj. di. acutius. z. xxxij. q. v. ille aūt. z mutilati mēbris nō ꝓmouentur. vt. lv. di. p totū.

g ¶Baptizari. moza. argu. q moza eſt vtranda vbi timetur periculū. vt. xxviij. dis. de ſpraculane. z de conſe. di. iiij. ne q̄ abſit. argu. contra. ff. de iudi. ſi debitori. z. ff. de ſolu. l. qđ dicimus. Sol. illud in contractibus. iſtud in periculo anime. Jo.

Ad eius. ablactetur. tempꝰ ablactatiōis ħ appellatur tempꝰ poſt partū. qñ mulier nimis abundat lacte. z niſi extraheret ꝑ puerū oporteret ipaz infirmari. iō aūt phibeſ rpibus illis cōmiſcere cū eis. qz ex tali coitu naſcunt morboſi z leproſi. ſed quid ſi mulier petat debitū a viro tpe menſtrui vel tpe purgationis? dico q nō reddet debitum ei. niſi timeretur fornicario eius. xij. di. duo mala Jrez ſi vir petit debitū tpe menſtrui a muliere. mulier negabit. z exponet ei causaz q̄re nō pt. ff. ō ſol. l. qđ dicīꝰ. i ¶Prohibenſ id eſt ſub forma phibitiōis diſſuadeſ. ſic exponunt quidam.

Gen. 3

k ¶Jnuita. ħ eſt regulare. vt qđ quis inuitus patiſ. nō afferat ei ꝓiudiciū. vt ħ z. l. diſ. ꝑ bzos. z. C. q̄ petāt tucū a mre. z. C. ō inſti. z ſubſti. l. j C. de ap. preſes. arg. ꝫ. j. lv. diſ. c. vlti. xlix. di. c. vlti. C. de cōdi. inſer. legatuz. Jtē argu. q que fiūt ab inuitis z nolentibus eis imputari non debet. vt de conſe. diſti. v. diſcipulos. xv. q. j. ali/ quos. z. q. vj. c. j. z. xxxj. q. ij. lotharius. io. So. ſi aliqs cogiſ coactione abſoluta aliqđ facere ꝫ dū. nō imputatur ei q̄ ad deū. ſecꝰ ſi ꝓditionali coactione. vt ex. qđ me. cauſa. ſacris. l. di. preſ bpteros. Jn ꝓtractib. ſi aliqs cogiſ p metū q̄ debuerit cadere in ꝓſtantē virū nō iputaſ ei. vt ibi. z ex qđ me. ca. ad audiētiā. niſi culpa ſua inciderit in talē metū. vt. ff. qđ me. cā. ſi mlier. ſz in ordinib⁹ ſecus. nā ſiqs p vim mutileſ ꝓmoueri nō poteſt. vt extra. de cor. vi. expoſuiſti. etiā corrupta p vim non conſecrabitur inter virgines. vt. xxxij. q. v. ille. et hoc fit ꝓpter reuerentiā ſacramentorum. ſic mihi bartholomeo bzix. videtur breuiter diſtinguendum.

l ¶Quod vni ꝓſone. ar. qđ vni concediſ. p cōſequēs videſ alijs eſſe cōceſſum. ſic. ē. di. iiij. deniqz. z hoc verū eſt ſi de iure communi aliqđ conceditur. ſecus ſi ex priuilegio. vt. xvj. q. j. hinc. z. xvij. q. j. periſti.

m ¶Cognoſcere. ar. ꝫ. j. xxij. q. ij. cum humilitaſ. dic q̄ quilibet poteſt dicere ſe peccatorem. dum tamē non credat contrarium. de pe. diſt. iij. ad hec.

n ¶Sine culpa. argu. q nō ſemper imputatur facto vbi culpa ꝓcedit. xv. q. j. ſane.

Ħ

Ptione didiciſt?: qz p maſculo. xxiij. p femina aūt. lxvj. dieb⁹ oz abſtinere. qđ tñ ſcindū: qz in myſterio accipiť. nā ſi mlier eadē hora q̄ genuerit: actura gras intrat eccleſiā: nullo pōdere peccati graua: voluptas etenī carnis nō dolor ī culpa ē. Jn carnis aūt cōmixtōe: voluptas ē: in plis vero partu: dolor z gemit⁹. vñ z ipi ꝓme mlieri oz. Jn doloribus paries filios. Si itaq̄ enixa mulierē prohibemus intrare eccliaz: ipam ei penam vertimus in culpā.

Idem ad eundem.

Mulierez enixam: vel qđ ab ea gignatur: eadē hora nihil prohibet baptizari

Baptizari aūt: vel enixam mulierē: vel ꝫ qđ genuerit: si periculo mortis vrgetur: vel ipa eadē hora q̄ gignit: vel eadē etiā q̄ natuz eſt: id qđ gignit: nilo mō prohibeť. nedū adhuc tps ad ꝓbendū redēptiōis myſteriuz q̄rit: interueniēte paululum mora: inueniri nō valeat qui rediмat.

Item auguſtin⁹.

Dō enixa ſi mulier. q̄ dam libz habēt cum enixa. ſed illud eſt palea vſq̄ ad hunc locum.

Dō enixa fuerit mlr: poſt q̄t dies intrare eccleſiaz debeat: teſtamēti veteť ꝓce/

a Quia vero. Hic intitulatur dist. vj. in qua q̄ fecerat mentionez de superfluitate nature. discreditur a principali ꝓposito agens de nocturna pollutione. ostendit ergo auctoritate gregorij quibus modis contingit. ⁊ ex quibus causis. ⁊ quando sit pcm̄ ⁊ quando nō. postea respōdet obiectiōi facte in ꝓmissa di. in illo .ꝯ. his ita. Et no. fz q̄d nocturna pollutio q̄ ꝓcedit ex infirmitate nō ē pcm̄ etiā veniale. maxie cuz sit pena. vt j. c. pxi. ibi oīmodo hec pollutio vel illusio nō est timenda. q̄ anim⁹ ⁊c. illa vero q̄ ꝓcedit ex crapula ē veniale peccatū vt j. c. pxi. ibi. habet exinō animus aliquē reatū. similiter illa que ꝓuenit ex cogitatione precedenti peccatū est. sed distinguitur. q̄ si illa cogitatio non ꝓcedit ad consensuz. Leui. 15 veniale peccatū ē pollutio ex ipa ꝓuenies. si vero ꝓcessit. tūc est mortale. fm istorum opinionez accidit q̄ aliqs nesciens peccat mortaliter ⁊ venialiter. ⁊ operatur bonum. et Matth. 9 Lu. 8 etiam merē vitam eternam. q̄ si corp⁹ dormit. anima vigilat. Dñs illōs. cor meum vigilat ad te deus. Idē in furioso dicunt. si culpa sua deuenit ad furorem. arg. xv. q. j. sicḡ in fi. immo nesciens peccat. xxxij q. vij. quēadmodum. arg. contra. ff. de actio. ⁊ obli. ex maleficio .ꝯ. siquis absens. vbi dicitur q̄ nescientes nō peccant. alij dicunt q̄ dormientes non peccant. xv. q. j. si concupiscentia. ⁊ c. aliquos. dormiens enim furioso cōparatur. ff. de acq̄ren. pos. l. j .ꝯ. adipiscimur. ⁊ ita non peccat. Si ergo in nocturna pollutione homo nō venit ad consensum. nullo modo peccat. si vero pervenit peccat mortaliter fm istos. nisi forte imaginē cuz vxore. quia tunc dirigit affectum in vxorem. ⁊ non peccat mortaliter. hanc opinionem fouet. h. ⁊ probatur. j. e. dist. non est. ibi luxurie ⁊c. Sed contra priorem opinionem obijcitur. Quid si cogitaui turpiter. sed antēq̄ dormiui statim penitui. post pollui: in somno peccaui vl̄ non? ⁊ videtur q̄ sic. Licet cōtrit⁹ sim. tamen vestigia remanent ⁊ reliquie. sicut liber. to vestigia seruitutis. vnde patronus ei succedit. insti. de succes. libe. .ꝯ. fz nostra. sicut in furiosis matrimonium manet ꝓpter reliquas priorīs voluntatis. ff. de his qui sui vel alie. iur. sunt pre furioso. Imputem ergo mihi. Talez si inter alia turpia cogitaui.

Antēq̄ puer ablactet: vl̄ mater purificetur: ad eius cōcubitum vir non accedat.

b Ad eū vero concubituz vir suus accedere non debet: q̄uscz q̄ gignit: ablactet. Prauo aūt ꝓsuetudo īueterata moriḃ⁹ irrepsit: vt filios q̄s gignūt: nutrire mulieres ꝓtēnant: eosq̄ ad nutriendū alijs mulieribus tradāt: q̄ videlicet ex sola carnis incōtinētia vid: fuisse inuētū: q: dū se ꝓtinere nolūt: despiciūt lactare q̄s gignūt. Ide aūt sciāt: q̄ filios suos ex prauo ꝓsuetudīe alijs ad nutriendū tradūt: nisi purgationis tp̄s ꝑ⁹ trāsierit: viris suis nō dūt admiscerī. Quippe ⁊ sine part⁹ cā: cū in mestruis ꝓsuet⁹ detinent: viris i suis miscerī ꝓhibent. Itavt lex sacra: morte illū feriat: si q̄s vir ad mēstruatā mulierē accedat: q̄ tñ mlr dū ex ꝓsuetudine mēstrua patit: ꝓhiberi eccl̄iam intrare nō dz: q: ei nature superfluitas: ī culpā reputari nō dz: ⁊ ꝑ hoc inuita k patit: iniustū ē vt eccl̄ie īgressu priuet. Mouim⁹ nanq̄ ⁊ mlr q̄ fluxū sanguis patieba tur: post tergū dñi hūilit̄ veniēs: vestimēti ei⁹ fimbriā tetigit: atq̄ ab ea stati sua ī firmitas recessit. Si g̃ in fluxu sanguis posita: laudabiliter potuit vestimētū dñi tāgere: cur etiā q̄ mēstrua patit̄ sanguinis: ei nō liceat eccl̄iaz ī trare? Si. n. ea bñ ꝓsūpsit: q̄ vestimētum dñi in languore l posita tetigit: qō vni ꝓsoni ī firmāti ꝓcedit: cur nō ꝓcedatur cūctis mlieribꝫ: q̄ nature sue vicio infirmant? Sancte q̄z cōionis mysteriū ī eisdem diebꝫ pcipe: nō dz ꝓhiberi: si aūt ex veneratione magna pcipe nō ꝓsūpserit: laudāda est: ſz si susceperit: nō ē iudicanda. Bona ⁊ q̄ꝑ mentis est: m ibi etiaz culpas suas cognoscere: vbi culpa nō est: q: sepe sine culpa agit: qō vēit ex n culpa. Añ etiā cū esurim⁹: sine cl̄pa comedī⁹? qb⁹ ex cl̄pa ꝓmi hois: fcm̄ ēvt esuriam⁹.

a Distinctio. VI.

Quia vero de natura superfluitate sermo cepit haberi: q̄rit̄ an p⁹ illusiōez: q̄ p sōniū solet accidere: corp⁹ dñi q̄libet valeat accipe? vl̄ si sacerdos sit: sacra mysteria valeat celebrare? De his ita scribit beatus grego. augustino anglorum epiſcopo.

De multiplici genere illusionū.

b Testamentum veter⁹ legis: hunc pollutum dicit: nisi aqua lotus fuerit: eiq̄ vsq̄ ad vesperum eccl̄iā intrare non conceditur: qō tamen aliter intelligens populus spiritualis: q̄si p somniuz eum illudi reputat: qui d tentatus immundicia: veris e imaginib⁹ in cogitatiōe inq̄f nat: ſz lauād⁹ ē aq̄: vt culpā cogitatōis lachrymis abluat: ⁊ nisi ꝑ⁹ ignis tētatiōis re/

Leui. 15 b Testamentum. in leutico legitur dominum dixisse. si fuerit homo pollutus nocturno semine. egrediatur extra castra. ⁊ nō reuertatur vsq̄ ad vesperā donec lauetur. et post solis occasum reuertat ad castra. hoc gregorius exponit hic. ⁊ retorquetur ad illos qui polluuntur mente.

c Hunc. talem morem de quo queris adhuc romani seruant. vt. xxxiij. q. iij. vir cum propria vxore.

d Immundicia. id est immunda cogitatione.

e Veris imaginibus. cum videt mulierem et delectatur in ea.

f Aqua. id est penitentia.

a ¶ Ad vesperā. i. q̄nsq̄ recessit ignis tentatiōis.

b ¶ Pertulisse q. d. potī inrelligitur tūc pati q̄s facere.

c ¶ Reatum. i. veniale pcrīm. et iō non ꝓhibet a suꝑnōe eucharistie. sz ꝓhibet vl dissuadet a cōfectione. nisi sit necessitas.

d ¶ Necessitas q̄ legē nō hz. de ꝓse. di. j. sicut.

e ¶ Hūilē. q̄ ē ꝓsiliū. bñ ei pt celebrare si vult. nā p leuiū crimiū abstinebit sacerdos a celebratione missaꝝ. sz p taliū abstinebit p q̄d posset excōicari. vt de ꝓse. di. ij. si nō sē. ꝛ. c. q̄tidie. tñ p quolibet mortali pctō q̄libet ē suspensus q̄ ad se. vt ex. ō coh. cle. ꝛ mu. c. vl. nisi p egerit pniam. vt ex de tēp. or. q̄situm. h.

f ¶ Si tamē. i. maxime.

g ¶ Nō ꝓcusserit. pollutio ipsa

h ¶ Dēs rea. q. d. nec mēs est rea i somno. nec est rea post somnū. cū est libera in suo iudicio. sz tūc fuit rea q̄ se ingurgitauit. vñ sat̄ ptz ꝙ q̄ hō i sōno nō peccat.

i ¶ Libera. supple sz ꝑus peccauit.

k ¶ Radice. i. mala cogitatiōe

l ¶ On est. cō. cupiscēdo. i. absq̄ libidine precedentis ardoris.

a cesserit: reū q̄si vsq̄ ad vesperā se cōgscat. Sz ē in eadē illusione necessaria valde discretio: q̄ subtilit̄ pensari dz: ex q̄ re accidat mēti dormientis: aliq̄n enī ex crapula: aliq̄n ex nature sue supfluitate vl infirmitate: aliq̄n ex cogitatiōe ꝓtingit pollutio. ꝛ q̄dez cū ex nature supfluitate vl infirmitate euenerit: oīno ꝑ illusio nō ē timēda: q̄ hāc anim⁹ nescies: ptulisse magī dolēd⁹ ē: q̄z fecisse. Cū vo vltra modū appetit⁹ gule i sumēdis alimēt̄ rapit: atq̄ idcirco humoꝛ receptacula grauāt: hz exinde anim⁹ aliquē reatuz: nō tñ vsq̄ ad ꝓhibitionē sacri mysterij pcipiēdi: vl missarū solēnia celebrandi: cū forte sine aut dies fest⁹ exigit: aut exhibere mysteriū (ꝓ eo q̄ sacerdos ali⁹ deest) ipa necessitas cōpellit. naz si alij ad sūt: q̄ ipiere mysteriū valeāt: illusio ꝓ crapulā facta: a pceptione sacri mysterij ꝓhibere nō dz: sz ab imolatiōe sacri mysterij (vt arbitroꝛ) abstinere dz hūilit̄: si tñ dormiētē turpi imaginatiōe illusio ñ ꝓcusserit. Hā sē q̄dā: in q̄bus itaplerūq̄ illusio nascit: vt eoꝛ anim⁹: etiā i somno coꝛpis ꝓsit⁹: turpib⁹ imaginatōib⁹ ñ fedef. Qua i re: vnū ibi ostē dit: q̄ ipa mens oīno rea nō sit tūc: sz suo iudicio penitus libera: cū se vsi dormiēs coꝛpoze nihil meminit vidisse: tñ i vigilijs coꝛpis: meminit se ingluuiem vētriz incidisse. Si vo ex turpi cogitatiōe vigilāt̄: oꝛit illusio i mēte dormient̄: ptz aīo reat⁹ suus. vi det. n. a q̄ radice: inq̄natio illa ꝓcesserit: qz q̄d cogitauit scies: ꝑ ptulit nescies: ꝓpter talē pollutiōez a sacro mysterio ea die abstiere oz.

Palea

Ed pensandū ē: qñ ipa cogitatio vtz i suggestione: an i delectatiōe? vel q̄d magī ē: i pctī ꝓsensu ceciderit. trib⁹ ei modis ipleī oīe pctm̄: vicz suggestione: delectatiōe: ꝓsēsu. Suggestio q̄p pe fit p diabolū: delectatio p carnē: ꝓsēsus p spm̄. Quia ꝛ prio cl'pā ꝑpes suggessit: ea delectata ē: velut caro: adaz ꝯsentit velut spūs ꝓsēsit. Et necessaria ē magna discretio īt suggestiōez ꝛ delectatōez: et īt delectatōez atq̄ ꝓsēsū: iudicē sui faciat aīm ꝓsidere. Cū ei malign⁹ spūs: pcm̄ suggerit i mētē: si nulla pctī delectatio seq̄t̄: pctm̄ oīno ꝓpetratū nō est. Cū vo delectari caro ceperit: tūc pctm̄ incipit nasci. Si āt ēt ad ꝓsēsū ex deliberatiōe ꝓsētit: tūc pctm̄ cōgscit pfici. In suggestiōe q̄ pctī sine ē: i delectatōe fit nutrimētū: i ꝓsēsu pfectio. Et sepe cōtingit: vt ꝑ q̄d malign⁹ spūs semiat i cogitatōe: caro i delectatiōez trahat: nō tñ anim⁹ eidē delectatōi ꝓsētiat. et cū caro delectari sine aīo neq̄at: ipe tū anim⁹ carnis voluptatib⁹ reluctās: i delectatiōe carnali aliq̄ mō ligaī inuit⁹: vt ei ex rōne ꝯdicat: nec ꝓsētiat: ꝛ tñ ea delectatiōe ligat⁹ sit: sz ligatū se vehemēt̄ īgemiscat. Hā ꝛ ille celestis exercit⁹ ꝓcipu⁹ miles gemebat dicēs: video aliā legē in mēbris meis: repugnātē legi mētis mee: ꝛ captiuuz me ducētē i legē pctī: q̄ ē i mēbriz meis. Si āt captiu⁹ erat: mīme repugnabat: q̄ ꝓpe ꝛ captiu⁹ erat: ꝛ pugnabat. Igitur mētis legi ei⁹ lex q̄ i mēbris est: repugnabat. si aūt repugnabat: captiu⁹ nō erat. Itaq̄ ē hō (vt ita dixerī) captiu⁹ ꝛ liber. liber ex iusticia: captiu⁹ ex delectatiōe: quā potat iuit⁹. ¶ tē ilidor⁹ i sniarū lib. o. j.

Hūsit pctm̄ nocturnis imaginib⁹ illudi.

On est pctm̄: qñ nolēntes imaginib⁹ noctur nis illudimur. sz tūc ē pctm̄: si añ illudamur: cogitatōis affectib⁹ puenimur. Luxurie q̄p imagines quas in veri

m ¶ His ita. ꝑponit mgr̄ solutionē obiectiōis quā fecerat in p̄cedenti distinctione nos ergo cū ipso plenius distinguam⁹. q̄ eoꝝ q̄ ꝓmenk i lege. alia sunt moralia. alia mysticā. Moralia sūt q̄ mores iformāt ꝛ sic sunt intelligenda vt ipa ꝑba sonant. vt diliges deū. nō occides. honora patrē. de q̄bus nota. xxxij. q. vij. q̄d in oīb⁹. Dystica sē figuralia q̄ aliud sīficāt ꝑter id qō lra sonat. Hoꝝ alia sē sacramētalia. alia cerimonialia Sacramentalia sūt de q̄b⁹ rō redditi potest. q̄re ad lram sic fuerit ꝑcepta. vt de circūcisione. ꝛ ō obseruatiōne sabbati. de q̄bus habes extra. de baptis. maiores. et extra. de consti. transla. Cerimonialia sunt de q̄b⁹ ratio reddi ñ potest. quare ad litterā sint mandata. vt nō arabis in boue ꝛ asino. vt. xvi. q. vij in noua. non feres vestem de lana ꝛ lino ꝓtexta. nō seres agrū diuersō semine. Lex ergo quantū ad moralia nō recipit imutationē. sed quantum ad sacramentalia ꝛ cerimōialia mutatur quantū ad superficiez litterē. sed non ob hoc dicitur esse mutatum ius naturale. quia in his non consistebat ius nāle q̄ ad superficiem litterē sm quā hec sē murata. sed q̄ ad

Sen. 3

Rox. 7

mysticam intelligentiã fm quã nõ sunt mutata. sz mysticus eoz intellect⁹ nõ est mutat⁹. vñ lex nõ dicit mutata. j. q. j. marchion. a ¶ Jus. nunc ostẽdit a q̃ tpe cepit ius consuetudinarium z ꝓstitutionis. z dicit q̃ a tpe chayn cepit ius consue. q̃ primo edificauit ciuitatẽ quaz ex nomie filij sui vocauit enoch. sz ius ꝓstiturionis a moyse. Johan.

b ¶ Extinctũ. ius q̃ nõ terminak. i. nõ finit in vij. sicut nec incipere pt a. vij. qz ad min⁹ decẽ debẽt facere plebẽ. vt. j. q. iij. vnio

c ¶ Cozã deo. i. eoz q̃ sunt dñi vt pmittẽte domino. dcd enĩ fit. iudicio dei fit. vt xxvj. q. v. nec mirum.

Exo. 20 d

Exo. 12 Leui. 9.

¶ Jhs aũt vij. dist. ostendit qñ et a q̃bus ceperit cõstitutiões humane tã ecclĩastice q̃ seculares. Ecclesiastice ceperũt a moyse z rẽpore moysi. Seculares a diuersis et tpe diuerso ceperũt. vt ptz in sequentib⁹. c.

e ¶ A iustificationib⁹. i. a iudicijs. legit in exo. q̃ dñs dixit filijs israel p moysen. si emeris fuũ hebreũ. s. q̃ añ fuul nõ fuit. sex ãnis seruiat tibi. nisi ann⁹ iubile⁹ interueniat. i septimo ãno egredit liber z grat⁹ cuz quali veste irrauit. si habuit prius vxorẽ cũ filijs cũ vxore z liberi exeat. si dñs dedit ei vxorẽ. mulier cũ filijs erit dñi. sed si elegerit seruus manere cũ dño amore dñi vel vxoris z filiozum. offeret eũ dñs dijs. i. sacerdotib⁹. z applicabit ad ostiũ tabernaculi. z pforabit aurẽ eius cũ subula in signũ ꝑpetue seruitutis. z ei⁹ erit fuul vsq̃dũ viuet vel vsq̃ ad annũ iubileum. Ab hac ꝓstitutione cepit moyses iudicia sua. vt dicitur in exodo. Jobes.

f ¶ Quas. nã z a diuinis sc̃ptur⁹ oznat⁹ oĩs scie sum/ ¶ Mpsit initiũ. vt. j. xxxvij. di. § hinc etiam.

Dyses. trimegistus. ꝓpter tres porẽtias. s. elo/ quentiã. sciam z virtutẽ. de q̃bus hẽs. xxxvij. dist. relatũ. z. xvj. q. j sic viue. C. de p/fes. l. magistros.

g

h ¶ Prim⁹. immo pus romul⁹ tradidit sz pauc as. ff. de ori. iu. l. ij. z qz paucas. ideo oz. iste ꝑm⁹ edidit.

Exod. 21.

i ¶ x. viros. cũ eni leges ꝓpter discordiam plebeioz cũ nobilibus fere p. xxx. ãnos in dissuetudinez abijssent. creati sũt. x. viri q̃ de grec⁹ quitatib⁹ leges colligeras trãstulerũt in latinũ. z eas tabulis eburneis scripserunt. Postea ijdez. x. viri accepta potestate coz rigẽdi z interp̃adi leges. videtes mlta deesse tabulis decẽ. postea duas tabulas sup/addiderũt. z appellare sũt ille leges. xij. tabulaz. q̃ aũt fuerant illi x. viri statũ determinat isidor⁹ dicens seq̃n. c.

Deut. me/ tu. ar. q me k tus ꝓbozũ excusat. ar. j. xxiij. q. viij. Quenioz. ibi dic aliq̃d i deũ z mozere. zar. ff. ỗ acq̃. here. l. vj. in fi. ar. ỗ ex q̃ me. cã. sac⁹. vbi oz q̃ van⁹ met⁹ ꝓbozũ excusat. z vexẽ

l ¶ Necessaria sed si nullus est eaz vsus. vt q̃d mẽbranas occupant. vt. xix. dist.

Deut. 15 Sen. 4

Sen. 7

Sen. 10

a dictũ ẽ) manet imobile. Jus vo ꝓsuetudis: p⁹ naturalẽ legẽ exordiũ habuit: exq̃ boies queniẽtes in vnũ ceperũt sil habitare: qõ ex eo tpe factuz esse credit: ex q̃ chayn ciuitatẽ edificasse legit: qõ cũ i diluuio ꝓpt boim raritatẽ fere b videbat extinctuz: postea a tpe Meroth repatũ: siue poti⁹ imutatũ existiat: cũ ipe si mul cũ alijs: alios cepit oppimere: ꝑ alij sua imbecillitate: eoz ditiõi ceperũ eẽ subiecti. Añ i gen. legit de eo: Cepit Meroth robust⁹ venator esse c corã dõ. i. boim oppsso: z extinctor: q̃s ad turrĩ edificãdã allexit.

Di. VII

d Jus aũt ꝓstonis: ce/ e pit a iustificatiõib⁹ f q̃s dñs tradidit moysi dicẽs: si emeris fuũ hebreũ etc. Uñ isido. i li. v. ethymo. ait.

De ꝓditoz⁹ legũ.

g Dyses gẽt hebree p⁹ m⁹ oĩm: diuias leges sacr⁹ lris explicauit. Phozone⁹ rex: grec⁹ ꝑm⁹ leges iudiciaq̃ ꝓstituit. Mercuri⁹ tri/ h megist⁹: ꝑm⁹ leges egyptijs tradidit. Solõ eẽdẽ: ꝑm⁹ leges atheniẽsib⁹ edidit. Lycurg⁹: ꝑm⁹ lacedemonijs iura: ex apollinis auctoꝛ finxit Numa põpili⁹: q̃ romulo successit i regno: ꝑm⁹ romãis leges edidit. Deinde cũ pl's: seditiosos mgrat⁹ ferre non i posset. x. viros legib⁹ scribẽdis creauit: q̃ leges ex libris solonis: i latinũ fmonẽ trãslatas. xij. tabul' exposuerũt.

Hoia eoz q̃ leges duodecim tabularũ exposuerũt.

k Uerunt aũt hi: Apius claudi⁹: Tit⁹ gemiti⁹ Publius festi⁹: Luci⁹ veturi⁹: Cai⁹ iuli⁹: Aulus mãli⁹: Publi⁹ sulpiti⁹: Publi⁹ curiatius: Tit⁹ romuli⁹: Spurius posthumus. Hi. x. viri leguz cõscribẽdaz cã electi sũt. ¶ Leges aũt redigere i libris: primus ꝓsul põpeius ĩstituere voluit: sz nõ pseuerauit obtrectatoꝛ metu. Deide cepit cesar id facere: sz añ iterfect⁹ est. Paulati ãt antiq̃ leges: vetustate atq̃ icuria abolebãt: q̃ etsi tã null⁹ ẽ vsus: i noticia tñ necessaria videt. si romanoꝛ. sz iõ noticia ẽ necẽ ariavt sciaẽ cã gre tollãt vt. C. ỗ cadu. tol. l. vna. qz z ipe papa argumẽrat ex abrogato iure. vt ex ỗ iudi. nouit. l' ẽ necessaria ũvt ꝓbẽt

sed vt reprobent maledicta. vt. xxxvij. di. legim⁹. ⁊. c. q̄ de mēsa. a ¶ Vocauit. hūc tū imutauit p⁹ea. Justinian⁹. ⁊ fecit vnū codicez ex trib⁹. C. de no. a Jffert aūt. In hac (co. mo. ⁊ us ꝓn. Joh. vij. di. ostēdit mg⁹ q̄liē ius naturale excellat alia iura amplitudine. qz ſm ℔ ius oia ſūt cōia. c ¶ Eos. i. apostolos. xij. q. j. di lectissimis. d ¶ Nescit. q̄ſ/ qz eni tantū diligit aliū vt ſe. finxit eni plato q̄n/dā rēpublicaz in qua oia ſt cōia. xij. q. j. c. ij.

e Quo iure. defendis .i. per⁹ vl defendendo retines. f ¶ Nā iure diuino. ex ℔ videt q⁹ tm iure hūano aliq̄ possideant & nō diuino ⁊ sic obstat. ſ. xx. Actj. 4 iij. q. vij. c. j. vbi ō: q⁹ iure diuino aliq̄d possidet. ſz nō ē ꝺrium. imo potius ꝓcedat. qz ō: ibi q⁹ iusto rū ſūt oia iure diuino. ⁊ bñ ꝑt eē q⁹ iure diuio alicuius. q̄d ſit ꝓprīū. sed ideo dicit ℔ q⁹ iure hūano possidēt possessiones. qz iura hūana potissime tractāt ō possessionib⁹. ſz ius canonicū de decimis ⁊ ꝓmiss⁹. vel dic q⁹ ibi ius diuinū stricte sumit ꝓ iure canonico. ſz ℔ ius canonicū cōphēdi Pſ. 23 tur sub iure hūano. ⁊ hēs ℔ q⁹ pe rēti restitutionē obstat exceptio Genes. 2 hereſis. hereticō eni nihil ē licitum possidere. vt. xx. iij. q. v. ſi vos. et q. vij. c. j. et. ij. Jtē ℔ est ar. q⁹ a perēte restitōem possum⁹ q̄rere q̄ iure perat. an p ſcerdicēs vl iudicis officio. Jtez q⁹ cūm perēdi re nec explicare. et

¶ Moue aūt leges a ꝓstantino cesare ceperūt: ⁊ reliquis succedētib⁹: erāt q⁹ pmixte et inordinate. ¶ Postea xo theodosi⁹ minor august⁹: ad ſūtudinē gregoriani ⁊ hermogeniani codicē factū: cōstitutionū a ꝓstātini tpib⁹: sub ꝓprio cuiuscūq⁹ imperator⁹ titulo disposuit: quē suo noīe theodo a stanū vocauit. Dist. VIII

b Jffert aūt ius naturale a ꝓsuetudine et cōſtōne. Nā iure naturali: oia ſūt cōia oib⁹: qō nō ſolū iter c eos ſuatū credit: de q̄b⁹ legit. Multitudis credētium erat cor vnū: ⁊ aīa vna ⁊c. ve rūetiā ex p̄cedēti tpe a pbis traditū iuenit: vñ apō ¶ Platonē: illa ciuitas iustissime ordinata tradit: in q̄ q̄ſq⁹ ꝓprios nescit affect⁹. Jure g̃ ꝓsuetudinis vl ꝓstitutōis: ℔ meū est: illud xo alteri⁹. ¶ Vñ augustin⁹ ait sup iohannem.

Jure diuio oia sunt cōia oibus: iure vero ꝓstōnis hoc meū: illud vero alteri⁹ est.

e ¶ Quo iure defendis vilas eccl'ie: diuio an humano: diuinū ius in scripturis diuinis hēm⁹: hūanuz in legib⁹ regū. vnde q̄ſq⁹ possidet: qō possidet. nonne iure f hūano: nā iure diuio: dñi est ēra: ⁊ plenitudo ei⁹. pauper ⁊ diuites vna ēra supportat: dñs de vno limo fecit ⁊ pauperes ⁊ diuites. Jure g̃ hūano ō:: hec villa est mea: ℔ seruus ē me⁹: hec dom⁹ mea est Jura aūt hūana: iura impatorū sūt. q̄re: qz ipa iura humana p̄ impatores ⁊ rectores sēli: de⁹ distribuit hūano generi. Jtē tolle iura ipator⁹: ⁊ q̄s audet dicere: hec villa est g mea: me⁹ ē iste ſn⁹: mea ē hec q̄ ſm iura canonica actio sit ꝓponēda. hēs ex de iudi. examiata. ⁊ ex de li. ob. diecti. nec ob. ex de iudi. dile/cti. io. So. ego credo q⁹ cā ⁊ mor⁹ agēdi ē ꝓponēdus. vt ſm illū modū iudex ferat sniam. ex de simo. lz helylicz nō cogat actionē ꝓponere. qz etiā ſm leges sola cā sufficit. vt. C. de edic. diui hadri. l. iij. b.

g ¶ Mea est. hec ꝺba meuz ⁊ suū spectant ad dūm non ad bonefidi pos. vt. ff. de reli. ⁊ sum. fu. l. ij. ℌ. j.

h ¶ Gaudeat⁹ retinēdo possessiones. vel eas recuperando.

i ¶ Leges. ꝓstitutiones ipatorū sup rebus eccl'iasticis nō valuissent nisi postea cōfirmare fuissent ab ecclesia. vt. xcvj dist. bene. I. Pe. 2

k ¶ Possidere ℔ canones ꝓcipiunt. vt. xxiij. q. vij. c. j. ⁊. ij.

l ¶ Moli g̃ dicere: q̄d mihi ⁊ regi: q̄d tibi g̃ ⁊ possessiōi: ꝓ iura regū possidēt possessiones. dixisti: q̄d mihi et regi? noli g̃ dicere possessiones tuas: qz ipa iura renūciasti hūana: q̄ b⁹ possessiones possidentur.

m ¶ Dignitate xo ius naturale: silr ꝑualet ꝓsuetudini ⁊ cōstitutiōi. q̄cūq⁹ eni vl moribus recepta sūt: vl scpturz cōphēsa: si naturali iuri fuerit adūsa: vana ⁊ irrita hūda sunt. ¶ Vñ aug⁹. ait in lib. ꝺ fessionū. ij. Aduersꝰ naturale iusnulli q̄cq̄ agere licet.

n ¶ Qe ꝺ mores hoīm sūt ꝺ flagicia: ꝓ mor⁹ diūsitate sūt vitāda: vt pactū inc se gēt: aut ciuitat⁹ ꝓsuetudie: vl lege firmatum: nulla ciuis aut o pegrini libidie violet. turpis est. n. oīs ps vniūso suo ñ cōgruēs. Cū aūt de⁹ aliq̄d ꝺ more vl ꝺ pactū q̄rūlibet iubet fieri: ⁊ si ibi nūq̄ factuz ē: tū faciēdū ē: ⁊ si omissū ē restauradū ē: ⁊ si statutū nō erat: īstituēdū ē. Si. n. regi lz in ciuitate cui regnat iubere alid: q̄d: qō nec⁹ aū ipm q̄ſq̄: nec ipe vnq̄ iusserat: ⁊ si nō est ꝺ societatē ciuitat⁹ ei⁹: ob⁹ pe/p rat ei: imo ꝺ societatez fit: si s ei nō obt̄pet. generale q̄ppe dom⁹? Si aūt vt teneant ista ab hoīb⁹: regū iura fecerūt. vult⁹ vt reticeamus leges: vt h gaudeat⁹? Jtē relegāt leges: vbi maifeste p̄cepert impatores: eos q̄ p̄ eccl'ie catholice cōionez: vsurpant sibi nomē ch'istianū: nec volūt in pace colere pact⁹ auctorē: nihil no k mine eccl'ie audeāt possidere Sz dicit⁹: q̄d nob⁹ ⁊ ipatori? Sz vt iā dixi: de iure hūano agit. apl's voluit ſuiri oīb⁹ regibus: voluit honorare reges ⁊ dixit: regē reueremini. l Moli g̃ dicere: q̄d mihi ⁊ regi: q̄d tibi g̃ ⁊ possessiōi: ꝓ iura regū possidēt possessiones. dixisti: q̄d mihi et regi? noli g̃ dicere possessiones tuas: qz ipa iura renūciasti hūana: q̄ b⁹ possessiones possidentur.

m ¶ Dignitate xo ius naturale: silr ꝑualet ꝓsuetudini ⁊ cōstitutiōi. q̄cūq⁹ eni vl moribus recepta sūt: vl scpturz cōphēsa: si naturali iuri fuerit adūsa: vana ⁊ irrita hūda sunt. ¶ Vñ aug⁹. ait in lib. ꝺ fessionū. ij. Aduersꝰ naturale iusnulli q̄cq̄ agere licet.

n ¶ Qe ꝺ mores hoīm sūt ꝺ flagicia: ꝓ mor⁹ diūsitate sūt vitāda: vt pactū inc se gēt: aut ciuitat⁹ ꝓsuetudie: vl lege firmatum: nulla ciuis aut o pegrini libidie violet. turpis est. n. oīs ps vniūso suo ñ cōgruēs. Cū aūt de⁹ aliq̄d ꝺ more vl ꝺ pactū q̄rūlibet iubet fieri: ⁊ si ibi nūq̄ factuz ē: tū faciēdū ē: ⁊ si omissū ē restauradū ē: ⁊ si statutū nō erat: īstituēdū ē. Si. n. regi lz in ciuitate cui regnat iubere alid: q̄d: qō nec⁹ aū ipm q̄ſq̄: nec ipe vnq̄ iusserat: ⁊ si nō est ꝺ societatē ciuitat⁹ ei⁹: ob⁹ pe/p rat ei: imo ꝺ societatez fit: si s ei nō obt̄pet. generale q̄ppe

dom⁹? Si aūt vt teneant ista ab hoīb⁹: regū iura fecerūt. vult⁹ vt reticeamus leges: vt h gaudeat⁹? Jtē relegāt leges: vbi maifeste p̄cepert impatores: eos q̄ p̄ eccl'ie catholice cōionez: vsurpant sibi nomē ch'istianū: nec volūt in pace colere pact⁹ auctorē: nihil no k mine eccl'ie audeāt possidere Sz dicit⁹: q̄d nob⁹ ⁊ ipatori? Sz vt iā dixi: de iure hūano agit. apl's voluit ſuiri oīb⁹ regibus: voluit honorare reges ⁊ dixit: regē reueremini.

Vñ aug⁹. ait in lib. ꝺ fessionū. ij. Aduersꝰ naturale iusnulli q̄cq̄ agere licet.

n ¶ Qe ꝺ mores hoīm sūt ꝺ flagicia: ꝓ mor⁹ diūsitate sūt vitāda: vt pactū inc se gēt: aut ciuitat⁹ ꝓsuetudie: vl lege firmatum: nulla ciuis aut o pegrini libidie violet. turpis est. n. oīs ps vniūso suo ñ cōgruēs. Cū aūt de⁹ aliq̄d ꝺ more vl ꝺ pactū q̄rūlibet iubet fieri: ⁊ si ibi nūq̄ factuz ē: tū faciēdū ē: ⁊ si omissū ē restauradū ē: ⁊ si statutū nō erat: īstituēdū ē. Si. n. regi lz in ciuitate cui regnat iubere alid: q̄d: qō nec⁹ aū ipm q̄ſq̄: nec ipe vnq̄ iusserat: ⁊ si nō est ꝺ societatē ciuitat⁹ ei⁹: ob⁹ pe/p rat ei: imo ꝺ societatez fit: si s ei nō obt̄pet. generale q̄ppe

Qe ꝺ mores. u res. bonos ¶ Flagicia. i.

quasi flagicia. xxxij. q. vij. flagicia. p Diuersitate. .i. aduersitate. io. q Cur pegrini. nūqd ḡ pegrini ꝛ scholares tenenk secḡ ꝓsuetudinē illoꝝ inē qs cōmorā tur. ar. vidz ḃ q sic. ꝛ. xij. di. illa. ꝛ. xlj. di. c. j. arg. ꝛ. qz viatores nō sortiunk sozū illi⁹ loci p quē trāseūt. vt. ff. de iudi. heres. §. ij. ꝛ ear. q soli p petuo hītantes obligank legi ciuitatis. vt. ff. de pi. debitoz.

r Immo. q. d. nō ē ꝛ pactuz hūane societatḡ ei obēperare. i/mo ꝑm pactū qz in oī pacto sp intelligit exceptā maioris auctas vt exē de iureiur. venientes.

s Generale. .i. generalis lex.

a Sicut. in ḡ facit ad ꝓpositū qz id qd de⁹ pcipit cū sit de iure naturali pfertur ꝓsuetudini vl cōstitutioni.

b Maioz. ḡ mag⁹ obedit monach⁹ epo ḡ abbati. qd falsū est vt. lxiij. di. c. j. et ij. sed de ḡ dic vt nōui. xj. q. iij. q resistit.

c Mala cōsuetudo. arg. qd id qd als ē illicitū rone ꝓsuetudinis nō fit licitū. ar. ꝛ. §. di. iiij. denīqz. ar. ꝛ exē de ꝓsue. c. vlt. etiā min⁹ rōna/bilis cōsuetudo inducit ius. exē. ò in inre. resti. ꝓstitut⁹. Itē ē ḃ ar. q honesta ꝓsuetudo inducit ꝓuilegiū. vt. ix. q. iij. ꝓque stus. ꝛ. lxxxij. di. pīmos. d Nō min⁹. hec. vij. capi

e Utula de mala consuetudine loquuntur.

Ertrate. ar. q veritas ꝓiudicat opinioni. vt ḃ ꝛ lxxxj. di. qcūqz. ꝛ exē de biga. nup. exē q fi. sint le. p tuas exē de pur. vul. significatiū. ꝛ exē de fri. ꝛ male. fraterni/tatis. ar. ꝛ. j. iij. q. vij. §. rta. ꝛ exē de iurepa. ꝓsultrōiū ꝛ. C. de testa. l. j.

f Manifestata. p doctrinā ꝛ re/uelatione. g Dubitet. qñqz tū ꝓsuetudo ꝓualet le/

h Sz ꝓsuetudinē. dicit alex. q (gi. exē de ꝓsue. c. vlti. ꝛbis est inherēdū. exē de deci. ad audientiam.

i Vetusta. j. q. iij. siquis ꝑbendas. ar. ꝓra. ff. de le/gi. de quib. §. inueterata. ff. cōia ꝓdi. l. venditoz. §. si constat. exē. de ꝓsue. cū dilectus. ꝛ exē de ꝓscrip. signifi/cauit. ꝛ exē de capel. mo. c. j. ꝛ exē de iurepa. c. cura pastoralis. Jn his ꝓpter diuturnitatem temporis sustinetur id quod est minus rationabile.

Qui ꝓtępta. circūcidebat. ꝛ cibos discernebat. p qpter qō paul⁹ ei restitit i facie. vt. ij. q. vij. c. pau/Rustra. ꝓsuetudines. ꝛ his oibus ca (lus petrū. Spiritu videt q sp ius ꝓiudicet ꝓsuetudini. videa/mus ḡ qñ cōsue/tudo ꝓiudicet iu ri. ecce inuenio i electiōe ꝓsuetu/dines ꝓiudicare iuri. naz ꝑsona q als ē ineligibilis rone cōsuetudis fit eligibil⁹. vt. ꝛ. xij. di. nos cōsue tudine. Itē rōni ꝓsuetudis cogū/tur. alicḡ eligere de aliena eccliā. vt exē de ꝓsue. cū dilect⁹. i fi. Rō/ne ꝓsuetudis pe eps eligi in ꝑpo sitū. exē de cōcess. pbē. cū nris. Itē rone cōsuetudis eligit mioz eccle sia cū cathedra/li. exē de cā pos. ꝛ ꝑprie. cū eccliа. exē. de ꝓcess. pbē. ꝛ ec. non vacan. cū nris. ꝛ. c. lras. Item rone ꝓsue tudinis sol⁹ ab/bas sine cōsensu fratrū cōfert sti/pendia. vt ò his que fi. a pla. sine cō. ca. ea nosce. Itē in sacro ba/ptismi ꝓualet cō suetudo. vt. ꝛ. de ꝓse. dist. iiij. c. de trina. Itē i mri/monio respicit ꝓsuetudo. exē. de cog. spi. sup eo. Itē in cōtinētia clericoz. lxxxiij dis. cū de grādā.

Itē in alijs casib⁹ qs nōui. §. j. di. c. ꝓsuetudo. Scias ḡ q ad ḃ q ꝓsuetudo ꝓiudicet iuri. recte. ꝛ sic ꝓscḡta vt exē de cā pos. cū ecclia. ꝛ exē de ꝓsue. c. vl. Itē q obtinuerit in ꝺdictorio iudicio ppli. vt exē de ꝛbo. sig. abbate. ff. ò leg. ꝛ ꝓsti. cū ò ꝓsuetudie. Itē q eo anio fiat vt credāt se ius hre. ꝛ inposterū illò itēdāt facere. alioquin talis vsus nō dicit vsus. vt. ff. de itine. actuq; prima. l. j. §. iulian⁹ recte ait. Itē vt res illa sit ꝓscriptibil vt. xciij. di. c. illud. Itē q possit antiq; ꝛ approbata. vt exē. de po. ꝓela. bone. ij. c. circa fi. Itē continere ꝺz naturale ecḡtē. exē de do. ꝛ ꝓtu. c. j. exē ò ꝓsue. ex pte. Itē q sit de scia ꝓncipis inducta. nō tm de tolerātia. vt exē ò pbē. cū tā dudū. Itē q nō q errozē sit inducta. ff. de legi. qò nō rone. ꝛ. e. ꝓsuetudo. Itē q maioz pars populi ꝓsueuerit illa cōsuetudine vti. qz sicut minoz pars populi non posset inducere legem. sic nec consuetudinem

k aut

l multa ꝓsue tudo fuit

Joh. 14. hur

Joh. 14

Sal. 2

Quidā tñ dicūt q illa cōsuetudo ꝓiudicat iuri. q excedit hoīm memoriā. Illud enī loco ꝓstituti bñ. vt. ff. de aq̄ q̄ti. t estī. ℔ iure. §. ductusaque. er. iij. q. vj. ℔ ꝺppe. io. Hoc breuiter teneas. q sufficit ſm canones q sit rōnabil' t ꝑscripta. vt ex de consue. c. vlti. b.

a Consuetudo / ꝺo. pōe casum. vt. j. de ꝺi. iij. c. ij. t. iij.

5. Esdre. 3 et. 4 b Hesdrā. c. vlti. q̄ ꝓhibuit iudeis. ne alienigenas ducerent vxores. nisi cēnt de tribu sua. ipsi aūt duxerūt alienigenas ō filijs chanāeox. vt. xx viij. q. j. §. j. vel tangit q̄lit̄ bibliotheca t psalteriū fuit a babylonijs destructa. ꝑ hesdrā reparata sit. vl' alit̄ q̄situz est q̄ virtus esset maior. R. ꝺdaz. mulier'. alius regis. ali' vini. alius veritat'. hāc apposuit Esdras.

1 Tim. 1 c Quia ignās ar. q ignorātia iur' excusat. vt ℔ t. xxx. q. j. ō his t. ij. q. iij. §. notādū. t. xxiij. q. j. sicḥs dederit. t. ꝑ xviij. di. ꝑ ℔m.

Eſa. 29 Mat. 15 d Si sol' i. nullus ei ꝓrius sit. j. viij. q. j. sciendum. in fi.

e Hoim. q̄ iudei regunt hūanis ꝓstituōib'. t sic ē ꝺ. j. xv. ꝺi. oia. vbi ōz q tm iudei ꝺinis ꝓstitutionib' regunt. sed vez ē q olim regebant ꝓstitutionib' hūanis. sz scribaz. t phariseoz. vt ℔ dicit sz hodie ñ. vt ibi nobis obijciūt: q̄si ꝓsuetudo maior sit v̄itate: aut nō sit inspūalib' seq̄ndū: qō melio' a spūsco reuelatū ē. ℔ plane verū ē: qz rō t v̄itas: ꝓsuetudini ꝓponēda sunt: sz si cōsuetudini v̄itas suffragaf: nihil oz firmi' retineri. I tē cypr. ian'. Rōnē ꝓsuetudo ipedire

a Consuetudo q̄ non ꝺz. apō q̄sdā irrepserat: i. pedire nō ꝺz: q̄min' ꝓualeat v̄itas: t vincat. nā cōsuetudo sine v̄itate: vetustas' errorz ē: ꝓpter qō relicto erroze: sequmur v̄itatē: sciētes qz apud

b Esdrā v̄itas vincit: vt scptū est. v̄itas valet: t ualescit: t viuit i eternū: t obtinet i secla seclorum. Idez. Ig̃sci pt simplr errāti: sic ꝺ seipo paul' apls dicit: qui prius fui blasphemus: t psecutor: t iniurios⁹: sz

c miscōiaz merui: qz ignās feci. C Post inspiratione xo et reuelatiōez v̄itat' factā: q̄ in eo quod errauerat: pseuerat prudēs t sciēs: iā nō i venia ignorātie peccat. ꝑ sūptōe. n. atq; obstinatione q̄dā nitit': cū rōne supereſt. I dem. Dei veritatē nō hoīm ꝓsuetudi.

b Si sol' chr'istus audiēd' ē: nō ꝺebemus attēdere: q̄ꝺ aliqs antenos faciēdū putauerit: sz q̄ꝺ ꝑus: q̄ ante oēs est chr'ist' prior fecerit. neqz enī hois ꝓsuetudinē seq̄ oportet: sz ꝺei veritatē: cū p esaiā ꝓphām loq̄tur ꝺe': t dicat. sine cā colūt

c me: mādata t doctrias hoīm ꝺocētes. Liq̄ꝺo igit' ex pmissis apparet: q cōsuetudo naturali iuri postponit'.

Distinctio. IX.

f Quod aūt ꝓstō naturali iuri cedat: mltiplici auctē ꝓbat'. C Ait aūt aug'. ad bonifaciū. Leges principū naturali nō ꝑualēt iuri. Palea

g Impatores q̄s ꝑ falsitate ꝺ veritatē cōstituunt malas leges: ꝓbant' bñ credentes: t cozonant' pseuerātes. q̄s aūt ꝓ v̄itate ꝺ falsitatē ꝓstituūt bonas leges: terrent' seuitētes: t cozrigunt' in

§ telligētes. C Quicūq; § legibus ipatoruz: q̄ ꝑ ꝺei v̄itate ferunt': obtpare nō vult: ac q̄rit grāde suppliciū. Quicūq; xo legib' ipatoꝝ: q̄ ꝺ voluntatē ꝺei ferūt: obtpare nō vult: ac q̄rit grāde pmiū. Hā a tpib' ꝓphaꝝ oēs reges: q i pl'o ꝺei nō ꝓhibuerunt: nec euerterūt: q ꝺ ꝺei pcepta fuerāt instituta: culpant'. t q̄ ꝑ hibuerūt t euerterūt: supalioruz merita laudant'. Et rex nabucho ꝺonosoz cuz fu' eēt idoloꝝ: ꝓstituit sacrilegaz legē: vt simulacrū adoraret'. sz ei' impie ꝓstōni: q̄ ei obedire noluerūt: pie fidelīq; fecerūt. C Idē tū rex diuio cozrectus miraculo: piā t laudabilē ꝑ v̄itate ꝓstituit legez: vt q̄cūq; ꝺiceret blasphemiā in ꝺeū sidrac: misac: t abdenago: cū ꝺomo sua penit' interiret. I tē ex v̄bis isidori.

Iustū ē ꝓncipē legib' obtempare suis. tūc enī iura sua ab oīb' custoꝺiēda existiet: q̄ꝺ t ipe ill'e uerētiā ꝑbet. ꝓncipes legib' teneri suis: nec in se posse ꝺānare iura: q̄ in subiect' cōstituūt: iustū ē. Justa est ei' voc auctas eoꝝ: siqꝺ popul' ꝑhibent: sibi licere nō patiantur. I tem augustin' in prologo lib. iij. ꝺe trinitate. Scripturis canonicis tractatoꝝ littere deseruiūt.

i Noli meis l'ris q̄i canonicis script' deseruire: sz i illis: t q̄ nō credebas: cū inuener': incunctant' crek ꝺe: i ist' aūt qꝺ certū ñ habebas: nisi certū intellexer': noli firmum tenere. I dem ad vincentium victorē lib. ij. In tractatoꝝ opuscul' multa cozrigēꝺa inueniunt'.

l Negare nō possū nec ꝺeo: sic i ipis maioꝝ ꝺentes: t cozonant' pseuerātes. q̄s aūt ꝓ v̄itate ꝺ falsitatē ꝓstituūt bonas leges: terrent' seuitētes: t cozrigunt' in

§ telligētes. C Quicūq; § legibus ipatoruz: q̄ ꝑ ꝺei v̄itate ferunt': obtpare nō vult: ac q̄rit grāde suppliciū. Quicūq; xo legib' ipatoꝝ: q̄ ꝺ voluntatē ꝺei ferūt: obtpare nō vult: ac q̄rit grāde pmiū. Hā a tpib' ꝓphaꝝ oēs reges: q i pl'o ꝺei nō ꝓhibuerunt: nec euerterūt: q ꝺ ꝺei pcepta fuerāt instituta: culpant'. t q̄ ꝑ hibuerūt t euerterūt: sup al

a Quo.scriptorũ.i.scriptoribꝫ. b ¶ Errasse.nefas enim est dicere ꝙ scriptura mentiat.vt.xxiij.q.v quid ergo.immo quod in eis dicit defendere debemus vsqꝫ ad sanguinis effusionẽ.vt.xxv.q.j.sunt quidã.

c ¶ Quãtalibet.ar.ꝙ nõ est ꝓsideranduz ꝺs dicat.sed quid dicatur.vt xix.di.fm. ⁊ est ar.ꝓ dictꝫ ꝛrũdam testiuz ꝙ nõ est magꝫ credendũ honorabilioꝛi ꝓsone ꝙm aliꝫ qz ꝛitas a ꝺcũ ꝙm ꝓlata sp ꝓferenda est.vt.ij.q.vij.ꝛrit.⁊.j.e. neqꝫ.ff.de su.le. l.labeo. eis eniz magis credit ꝺ rei aptioꝛa di/cũr.vt.iiij.q.iij. ·ꝟ·item i crimi/nali.ꝟ. si testes. nec scitas ꝓsone ꝓdest vt citꝫ credaꝫ.l.di.sicꝫs ꝓpostera.⁊ arg. ad idẽ.j.q.j. te/neam⁹. vj.q.ij. placuit. ⁊.iij.q. ix.c.vlti.ar.ℨ.xj q.j.ꝺcũꝙ. xcvij di. nobilissim⁹. ⁊. viij.q.iij.c.j. ⁊.xl.di.c.j.⁊.xj. q.iij.absit. Jo.

d ¶ Probabiles.ar.ꝙ rõ ecꝫualet canoni. vt ℨ.di.j.ꝓsuetudo ⁊.j.c.sane. Jo.

e Tl veteruꝫ. id est vete/ris testamenti.

f ¶ Greci. hiero. in.ij. prolo/go biblie. cõtra ait dicens ꝙ e/mendacioza sũt exemplaria lati/na ꝙm greca. et greca ꝙm hebrea.sed augu.ad primitiuam ecclesiam re spicit quando exemplaria greca ⁊ hebrea non erãt coꝛruptra.sed ꝓcedentre tempe cum populus christianus multum esset auctus.⁊ hereses multe essent facte inter grecos in inuidia christianoꝝ iudei ⁊ greci sua exemplaria coꝛruperũt.⁊ sic factum est ꝙ exemplaria coꝛũ magis coꝛrupta sunt ꝙm latinoꝝ ad quod temꝓ reꝛspicit hieroꝛny. vel respicit ad latina exemplaria a fidelibus interꝓtibus translata.augu.respicit ad exemplaria latina a non fidelibꝫ ⁊ falsatoꝛibꝫ translata. in quibus siquid falsitatis iudicatur dicit eundez esse ad oziginalia. Vel dic ꝙ in ℨ magꝫ credendũ est hiero.ꝙm augu.qz inẽ istos tres aug.hiero.⁊ gre. augustino magꝫ credẽdũ est i disputatioibꝫ.hiero.in historiis ⁊ translationibꝫ.gre.in moralibꝫ ꝓponit.qz nõ oẽs i oibꝫ.ꝫ certi ꝙ certa ⁊c. C.de ve.iu.enu.l.j.ibi.qz nõ oẽs. Et est ℨ

ita multa esse in tam mꝫlꝫ o/pusculis meis que pñt iusto iudicio ⁊ nllꝫ temeritate cul pari. ¶ dẽ ad hie. epꝫa. viij.

In scripturis canonicꝫ mendacia non admittuntur.

a Quo solis eis scriptoꝝ ꝺ iam canonici appellantur didici hunc timoꝛẽ bono rẽꝙ referre: vt nullũ eoꝝm b scribẽdo errasse audeaz credere.aut si aliꝺ in eis offendero qõ videaꝫ contrariũ veritati: nihil aliud existimẽ ꝙm mendosum esse codicẽ: vl nõ esse assecutũ interptẽ qõ dictuz est: vel me mũme intellexisse nõ ambigã. alios autez c ita lego: vt ꝙntalibet sctãte ꝙntaue doctrina polleãt: nõ ideo vez putem quia ipsi ita senserũt: sed qz mihi ꝓ alios auctores vl canonicas vl d ꝓbabiles ratiões qõ a vero nõ aberret psuadere potuerunt. ¶ dem. Libris veterũ hebrea volumina nouis greca auctoritatem impendũt.

e Ut veterũ libroꝝ fides de hebreis voluminibꝫ examinãda est.ita nouoꝝm f veritas greci sermonis noꝛmam desiderat. ¶ dem in epistola prima ad hieronymũ.

Nihil auctoritatis canonicꝫ

remanebit scripturꝫ: si ad eaꝫ mẽdacia fuerint admissa.

h Si ad scripturas sacras admissa fuerint vl offi/i ciosa mẽdacia ꝺd ĩ eis remanebit auctoritatꝫ: ꝙ tandem õ sc̃pturꝫ illꝫ sñia ꝓferetꝫ: cuiꝫ k põdere ꝛtẽtio se falsitatꝫ obseꝛet ĩprobitas. ¶ dẽ de vnico baptismo.lib.ij. Libris ꝺrum ep̃oꝝ sacra ꝓponit scriptura

l Quis nesciat sacrã scripturam canonicã tam veteris ꝙm noui testamẽti certis terminis suis contineri: eamqꝫ posterioribus omnibus episcopoꝝm litterꝫ ita ꝓponi: vt de illa omnio dum bitari et disceptari non possit vtrum verum vel vtrum rectum sit quicquid in ea scriptum sit vel constiterit esse. Episcopoꝝm autez litteras que post confirmatum canonem vel scripte sunt vel scribuntur: ⁊ per sermonem foꝛte sapientioꝛem in ea re cuiuslibet peritioris ⁊ per aliozuz episcopoꝝm grauioꝛem auctoritatem doctioꝛemqꝫ pꝛudentiam ⁊ per consilia licere ꝛeprehendi: siquid in eis foꝛte a ꝛitate deuiatũ est. ¶ dez in epistola ad vincentium.

Ex dictis quozũlibet ep̃oꝝ

ar.ꝙ ꝙntucũqꝫ auctẽticũ sit aliqꝺ instrumẽtũ. si tñ de ipo aliqꝺ in dubiũ reuoceꝫ sp exhibẽdũ sit illud a ꝙ oꝛiginẽ ducit. vt.j.lxxvj.di.c.ieiuniũ. in prin.⁊.j.xxv.q. ij.sancim⁹.⁊ optime ex ꝺ de sen.⁊ re iu.cũ inter.⁊ hoc ℨ dñs albꝛi. qui dicit ꝙ si vna publica charta oꝛiginẽ ducit ab alia publica charta nõ est necesse exhibere oꝛiginale. ar. in auẽ. vt fratꝛũ fi/lij.·ꝟ·qz ·o. coll. vl. sec⁹ in ꝙata auẽ. vt spõ. lar. ·ꝟ· ⁊ ℨ isup. ar. ꝓ ipo. xix. dist. si romanoꝝ. ꝺd iuris sit de ℨ dist ·j.c.di. ℨ morez. g ¶ Sermõis. totũ eni nouum testamentũ scriꝛptuz est grece ꝓter euangelium matthei et epistolam pau. ad roma. que ẽ scꝛipta latine. Jo.

m Si ad offici/osa. officio/sa dicuntur que continent pietatẽ. que nulli obsunt ⁊ alicui ꝓsunt. sicut inoffi cioſum dicit testamentũ qõ est contra officium pietatꝫ. vt.ff. de inoffi. test. l.iij. i ¶ Quid ĩ eis. arg.ꝙ si instrumenta vel attestationes ꝓ parte inueniunt falsę ꝙ in totuz ꝛeprobantur. vt.j. xxvj.di. canones ⁊.iij.q.ix. pura. ⁊.j. de ꝓse.di.iij. non liceat. ⁊.ff. de edil edic. cuz eiusdẽ. ar.ℨ.xxxvij.di.ꝺ de mensa. xij.q.ij.siquis. ⁊ de ꝓse.di.iiij.si non sanctificatur. ⁊.xvij.q.iij. ꝙsti sunt. ⁊ extra de ar. cum tempoꝛe. ⁊ de preben. dilectus. ⁊. C. de transac. si ex falsis. So. si plura capitula sibi cõnexa ⁊ accessoꝛia cassantur. secus si diuersa ⁊ separata sꝛ. ff. de mi. etiam ·ꝟ·fi. ⁊.ff. de ne. ge. cum actuz. ⁊.j.ij. q.vj·ꝟ·diffinitiua ·ꝟ·. est autẽ qñqꝫ circa fi. vl distingue vt distinguiꝫ extra de fi. instru. ex lris. Jo. Ego dico ꝙ si aliquid falsitatꝫ repiaꝫ in instro. ꝙ totũ redditur suspectum. nec ei crediꝫ. vt. ff. de fi. instru. l.ij. in fi. et ℨ

k ¶ Pondere. i. auẽte. (noraui in questioibꝫ. Bar.

Vis nesciat. terminis. id est libris.

l Um ¶ Disceptari. ita vt in dubium reuocentur que ibi statuta sunt. sed disputare licet de eis ad maiorem intelligentiã nõ ꝛeprobando. xcvj. di. satis.

agf. qñ insꝛgit. falsitaꝫ. l. & alꝛa dubit. ꝙs ẽ magis ẽndꝫ. a. ꝛge. l. agu. an. gre.

a Noli frater calūnias. ba eni iurꝫ nō sunt calūniāda. .F.xxxvij.di.relatum.ꝛ.ff. ad exhi.l.pe.

b ¶Donati. donatus ꝓmo fuit catholicꝰ.ſz postea est in hereſim lapſus. cuiꝰ hereſi adheſerē cypꝛianus et agrippinus.

c Eqꝫ ḡrūlibet diſputationes.i.expoſitiones.nō eni ex ipſo ledit fama alicuius p id qō reprobat teſtimoniū ſuū. vt exde excep. deniqꝫ.

d ¶In ſcpturꝫ ar.q dſqz iuris in alterū ſtatuit.ꝛē. lic.ij.q. vj.dſe ſcit.xxij.q. v. de forma. ff. q dſqz iur.l.j. exō ꝓſti. cum oēs.

e ¶Ana. alias ſane.

f ¶Cui. rōni.

g ¶Cōcordāt. quandoqꝫ.

h ¶Sz illa exempla. ſ. iō dicit qz nō ſp imitanda ſunt exēpla. vt. C. de ſen. remo. ſz exēplū pape eſt ſequēduz. vt. xvj. q. iij. licz exde ſen.ꝛ re iudi. in cauſis.

i ¶Excellēter ra. nō eſt tale exemplū lucretie. xxxij. q. v. ꝓpoſito. ſ. lucretiam.

k ¶Pietate. arg. ꝓ miſcēdia a iudice ipetrāda vt. xlv. di. ſz plerūqꝫ. xxvj. q. vi. alligāt. l. di. ponderet. j. q. vij. di ſpenſatōes. ꝛ. c. exigunt. lxxxvj. di. nō ſatꝫ. xxxv q. ix. vēiā. ō pe. di. j. qz diuinitatis. ar. ꝛ. l. di. abſit. xxiij. q. iiij. ē iuſto. xxxv. q. ix

a ¶Noli non colligantur. frater ꝛ diuīa tā mīta tam ꝑclara tā indubitata teſtimonia colligere velle calū nias ex eō ꝛ ſcriptꝫ: ſiue noſtroꝛ ſicut hilarij. ſiue cypꝛiani ꝛ agrippini añqꝫ pars donati ſeparet: ꝓmoqꝫ hoc genus lꝛaꝛ ab aucte canonum diſtinguendū eſt. nō eniz ſic legunt tanqꝫ ita ex eis teſtimoniū ꝓferat: vt ꝓtra ſentire non liceat: ſicubi forte alie ſapuerint qꝫ veritas poſtulat. Jn eo qꝫpe nūero ſumuſ: vt nō dedignemur etiaz noſ dictū ab apl̄o accipe: et ſiqđ alie ſapitis: hoc qz voſ de reuelauit. Idem in epla ad fortunatū. Nō debet pari re uerētia canonicꝫ ſcripturis ꝛ expoſitionibus earū.

c Eqꝫ ḡrūlibet diſputationes qꝫuis catholicoꝝ ꝛ laudatoꝛ boīm veluti ſcpturas canonicas hre debem⁹: vt nobis nō liceat ſalua honorificētia q illis debet hominib⁹ aliqđ in eoꝛ ſcripturis improbare atqꝫ reſpuere ſi forte inuenerim⁹ qꝫ alie ſenſerint qꝫ Xpitas hz diuīo adiutorio vel ab alijs intellecta vl̄ a nobis: talis ego ſum in ſcripturꝫ alioꝛ: qles volo eē intellectoꝛes meoꝝ. Idem ad caſulanum.

Exemplis ratio ſana ꝓferē.

e Ana aqꝫpe rō etiā exemplis añponēda ē: cui q
f dez ꝛ exempla ꝓcordāt: ſed
g illa q tātuz digniora ſūt imitatione qntum excellentioꝛa
k pietate. ¶Cuz ḡ in naturali iure nihil aliud ꝓcipiat qꝫ qō de⁹ vult fieri: nihilqꝫ aliud vetet qꝫ qō de⁹ ꝓhibet fieri. Deniqꝫ cum in canonica ſcriptura nihil aliud qꝫ qō i diuinis ſcpturꝫ ꝛ legib⁹ iueniat: dīne ꝛo leges naturā ꝓſiſtāt: ptz q qcūqꝫ diuīe voluntati ſeu canonice ſcpture ꝛ ꝓbant: eadē etiā naturali iuri iueniunt adūſa: vñ qcūqꝫ diuīe volūtati ſeu canonice ſcpture ſeu diuinis legib⁹ poſtponēda cēſent: eiſdē naturale ius ꝓferri oꝛtet. Cōſtitutiōes ḡ vl̄ eccl̄ie ſtice vl̄ ſeculares ſi naturali iure ꝛ ꝓbant penit⁹ ſūt excludende. Dist. X.

l Onſtitutiōes vero ꝓncipū eccl̄iaſticis ꝓſtoīb⁹ non ꝑmittēt ſ obſequuntur

Vnde nicola⁹ papa ſcribit epīs in cōci. apud cōuiciniuz ꝓgregatꝫ. Lex impatoꝛ eccleſiaſtica iura diſſoluere nō ꝓt

Lege impatoꝛ nō in oībus eccl̄iaſticꝫ ꝓtrouerſijs vtēdū eſt: ꝓſerti cū iueniatur euangelice ac catholice ſanctōi aliqtiēs obuiare. Jtē lex impatoꝛ nō ē ſupza legez dei ſ ſubt⁹. Jmpiali iudicio
n nō pñt iura eccl̄iaſtica diſſolui: ad qō oīdēdū duoꝛ hoꝛ ſ. inno. ꝛ gre. ſatꝫ ſufficiūt teſtimonia. Sctūs qđē innocētius in decretali epla ſua ad alexādrū antiochenum epm ait. Nō ſciſcitarꝫ inqēs vtꝛ diuiſis ipiali iudicio puicijs vt due metropoles fiant: ſi duo metropolitani debeant noīari: nō viſuz ē nob ad mutabilitatē neceſſitatū mūdanaꝛ rerū dei eccl̄iaz cōmutari: honoreſqꝫ aut diuiſiones p
o peti: qs p ſuis cāis faciēdas duxerit ipatoꝛ. Btūs grego. ſcribēs ad theotiſtā patriciū ait inꝫ cetera. Si inqꝫ religionis cā ꝓuincia debere diſſolui dicanꝫ: ſciēdum eſt: qz et
p ſi ſ lex hūana cōceſſit: lex tñ diuīa ꝓhibuit. Ecce quēadmodū ipiali iudicio non pñt eccl̄iaſtica iura diſſolui. Ecce qlīt qō lex hūana ꝓceſſit: diuina lex ꝓhibuit: nō qꝫ ipatorū leges qb⁹ ſepe eccl̄ia vtit
q ꝓtra hereticos ſepe ꝛ tyrannos atqꝫ ꝛ prauos qſcūqꝫ defendit: dicam⁹ penit⁹ renuendas: ſ qꝫ eas euangelicꝫ et loci. ꝛ. xlv. diſ. ſz illud. exō ſozimeno. ex tenoze.

Conſtitutiones. in hac. x. diſ. oñdit mgr qꝫ ſeculares cōſtitutio cedit eccl̄iaſtice. qz ſacre leges nō dedignanꝫ ſeq ſacros canōes. vt ij. q. iij. ſ. hīc colligit. extra ō iudi. clerici.

m Lege imperatoꝛ. diuiſis puincijs. ipatoꝛ diuidit puincias. vt. ff. de offi. aſſe. ſi eadē ꝛ papa epar⁹ diuidit et vnit. et epus eccl̄ias. vt exde excel. pla. ſicē vnire. Quid aūt iurꝫ ſit dum vniunt vel diuidunt. nōui. xvj. q. j. poſtqꝫ. ꝛ. c. ꝛ tpis. licetꝫ imperatoꝛ diuidat vnā ꝓuinciā in duas. nō iō erūt due metropoles vt hic. ꝛ. cj. diſt. puenit. Et eſt ſ ar. q ſi ꝓnceps legitimat aliqm in rempalib⁹. nō ideo ē legitimatus in ſpiritualibus. exq fi. ſint le. p venerabilē niſi vbi ꝓnceps reſtituat aliquē qui fuit infamis ratione paterni criminis. vt. vj. q. j. ſ. verum.

n ¶Eccleſia. eccleſia nō aſtringit munda legibus. xxiij. q. ij. iē nec etiam de reb⁹ eccleſiaſticis pōt imperatoꝛ legez cōdere. vt. xcvj. di. bene. niſi hoc eccl̄ia petat. vt xvij. diſt. ſ. hinc etiam. ꝛ niſi i ecclēſia ꝓuilegiū ſtatuaꝫ aliquid. vt. xvj. q. j. gene

raliter. et.q.iij.nemo. Johannes. o ¶Diuisiones. arg.q epi inuito plebano nō pōt diuidere parochiaz eius.nec papa inuitro epō diuidere epatū.vt. xvj.q.j. multis.quod enī est vnū diuidi non pōt. vt.xxiij.q.j. loquit.z.c.sci spīa. Job. Sed credo q papa hoc possit facere ex causa. z etiam episcopus.vt in eadē decre.sicut vnire. Ber.

p ¶Lex hūana.vt hēs.xxvij q.ij.sunt qui dicūt. Sed miruz est cū iustinian⁹ fuerit valde catholic⁹ imperator qliē illud statuerit ꝫ legē dominī.cū dñs dixerit q ob solaz causam fornicationis mlier possit separari aviro. vt. xxxiij.q.ij.quos deus. Iz dic vt quidā dicunt q ignorantēr fecit. et ideo veniam meruit. vt.ē.viij.di.consuetudo. vel errauit sicut hie/ro.vt.xxvj.dist. c.j.vel ideo permisit hoc vt gracia vitarentur. sicut vsuras permisit vt vitarēt rapinas. z coniugia pmisit dissolui vt vitare/tur vxoricidium vt.xxxiij.q.v.si/quod verius.

q ¶Cōtra hereticos. z sic vtor p me quod non vtor contra me ꝫ.xxxvj.dist. siquid veri.z.ij.q.vij. si hereticē z sic est ꝓra dixit. si romanoz in fine.iiij.q.iij. ·ꝟ·item.l.siquis testibus.

r ¶On licet.argu.contra illas leges que permittūt vsuras exigere.ar.dist.ix.c.j.versꝰ.hcūq;.z.xcvj dist.bene.xj.q.iij.qui omnipotentē.xxv.q.j.ome qđ.z c.nulli.z.c.generali.xxiij.q.viij.conuenior.ar. contra dist.lxiij.c.hadrianus.

b ¶Certum est.hoc.c.z.c.suscipitis.z.c.quoniam louuntur quasi de eadem materia.

c ¶Et sacrosancta.id est precepta. o ¶Cuius.scz

e ¶Submittere.imperator enim filius (ecclesie. est ecclesie nō ꝓsul.vt.xcvj.dist.si imperator.z incli/nabit caput suū episcopis. vt.lxiij.di. valentinianus.

aplicis atq; canonicis decretis qb⁹ postponēde sunt: nō posse inferre ꝑiudiciū assera m⁹. Ite symmachus papa in viij.synodo. Nihil qđ euāgelicis regulis obuiet impatori

s ¶On licet agere licet. impatori vel cuiq; pietatē custodiēti aliqđ ꝫ diuina mādata ꝑsumere:nec quicq; quod euāgelicē vl̄ ꝓpheticis aut aplicis regul' obuiet agere. Ite felix papa. In ecclesiasticis causis regia voluntas sacerdotib⁹ est postponēda.

b ¶Certū est b reb⁹ vris esse salutare: vt cū de causis dei agit iuxta ipi⁹ ꝓstōem regiā volūtatē sacerdotibus christi studeat subdere nō ꝑ/

c ferre:z sacrosctā p eoz ꝓsules poti⁹ discere q docere:ecclesiasticā formā seq nō hucusq; hūanit⁹ obsequēdo iura pfigere:neq; in eius sanctiōib⁹

v velle dñari:cui⁹ deus voluit clemētia sua pie deuotionis

f colla submittere:ne dū mensura celest dispsatiōis excedit:eat in ꝓtumeliā disponētis. Ide. Bonis moribus et decretis romanoz pontificū ꝓstitutiōes ꝓtraire nō pūt.

g ¶Onstitutiones ꝫ canones z decreta psulū romaoz vl̄ bonos mores nullius sunt momēti. Ite nicolaus papa. Que sacerdotes

z excōmunicari potest ab episcopo. vt. xviij. dist. quoniamquidem. z. xcvj. dist. duo.

f ¶Mensura.i.dum impratoz excedit mensuram suam.

¶Onstitutiones. ¶Nunqd ergo legib⁹ semp derogatur p canones. absit nisi quo ad causas spiritua/les. z hoc est qđ dicit de ꝓse. dist. iij. celebriatem. ibi alia est ratio causaz secularium. alia diuina/rum. ar. ē. c. c. j. vtrūq; enim suo modo rōnabilē constitutum est sed diuerso modo. ar. ē. c. certū nec papa posset leges tollere nisi quo ad suū forū. imperiū enīz z sacerdotiuz ex eodem pncipio prodierunt. vt ī auc. quō oporteat episcopos ī pzin. coll. j. arg. j. e. dist. quoniā sed hoc non credo. vt extra de prescriptis. quoniam omne.

h ¶Mores. nec iuramentuz obligat contra bonos mores. vt extra de iure iuran. quemadmodum. z. ff. de leg. j. siquis in/quilinos. ·ꝟ· vltī.

i ¶Imperium administrationibus. distincta est enim potestas sua a potestate pontificali. vt. j. e. quoniam. z. xcvj. dist. nc. cum ad verum. alioquin si vsurpat eoz officia lepra percutitur. vt ozias ij. q. vij ·ꝟ· item cum dauid. tamen inuenitur q reges conferunt decanatus. vt extra de consue. cū inter. in parte decisa. Jo.

k ¶Suscipitis. id est accipere debetis.

l ¶Libertatem. id est verbum predicationis.

m ¶Perfectionem. vt. xcvj. dist. duo sunt.

n ¶Spiritus. id est ecclesiastica constitutio.

o ¶Carni. id est seculari constitutioni

p ¶In adiutorium. hoc ideo dicit. quia non sunt allegande leges. nisi in defectum canonum. vt extra de no. ope. nun. intelleximus.

q ¶Cuiem. ciuē ro. appellat se. q; pater ei⁹ societatē ꝓtraxerat cū romanis. z in signū fuit data ei penula.

Act⁹. 22.

ꝓ. d reuerēti exhibēda ab impatore. recteby episcopis //

a Q Boniã. hoc. c. est pars illi⁹. xcvj. di. cum ad vez
b Dei. i. diuie ⁊ humane nature. c Sic
actiũ. s. ipoz officioz. q̃dã eni fecit rãꝫ imperator. cum
vendẽtes ⁊ emẽtes flagellando de tẽplo eiecit. j. q. iij.
ex multꝫ. ⁊. c. emẽtes. q̃dã vt sacerdos cũ seipm obtu/
lit hostiaz disci/
pul⁹ suis dicens.
b est coꝛp⁹ meũ.
1. Thim. 2. de ꝑse. dist. ij. sa/
cerdos. ſz ꝓriuz
ꝓhaꝫ ꝑ auctem
istã. s. q̃ de⁹ no/
luit ea cẽ distin/
cta. cũ ꝑseipsum
vtriuſq̃ ꝓtãs
acꝛ⁹ exercuit. ⁊
b iõ fecit vt ostẽ
deret q̃ vtraq̃
ptãs ab eo ꝓces
sit. nõ q̃ vna ꝑ/
ſona illa duo of/
ficia exerceat vl
gerere debeat.
hec eĩ duo dona
2. Thim. 2. impiũ ⁊ sacerdo
tiũ ab eodẽ ꝓnci
pio ſct. vt i auẽ.
quõoz epoſ. i ꝓ
ci. coll. j.
d Discreuit.
cũ ⁊ ꝓtres iste
sint distincte. est
b ar. q̃ imperiũ
nõ hꝫ a papa. ⁊
q̃ papa non hz
vtrũq̃ gladiuz.
nã exercꝛ⁹ facit
imperatorem. vt
xciv. di. legim⁹.
⁊ impium a solo
deo hꝫ. vt. xxiij.
q. iiij. q̃stiũ. alio
dn si ab ipo ha/
bereꝫ. licite ap/
pellareꝫ i tpali/
bus ad ipm. qõ
ꝓhibet alex. tdi
cit q̃ illa nõ con
tingũt suã iuriſ/
dictionez. eꝫ de
ap. si duob⁹. ⁊ eꝫ q̃ fi. sint le. cãm. ⁊. c. latoꝛ. Jrez eccl'ie
soluũt tributũ imperatoꝛi. vt. xj. q. j. magnũ. ſz ꝛ cele/
stis ⁊ ẽreni impij iura sũt ei ꝑcepta. vt. xxij. di. c. j. Jrez
imperatoꝛ iurat pape. vt. lxiij. di. tibi dño. ⁊ papa depo/
nit imperatorem. xv. q. vj. alius. et de senten. ⁊ re iudi.
ad apostolice. Jtem ipse eranstulit imperium de oꝛi/
ente in occidẽte. eꝫ de elec. venerabilẽ. Ego credo po/
testates eẽ distictas. ſz papa q̃ꝫ vtraq̃ ptãte sibi aſ/
sumat. s. cũ legitimat aliq̃ẽ in spualib⁹ ⁊ tpalib⁹. vt eꝫ
q̃ fi. sint le. ꝑ venerabilẽ. sed illud fuit ad petitionẽ re/
gis. q̃ hoc ipm fecisse potuit. vt ibi dꝛ. nec obstat q̃ a se
culari iudice appellat ad papã. q̃ꝫ hꝫ fit ꝓpter defectuz
iudicꝫ secularꝫ. vt exꝑmitur. eꝫ de fo. cõpe. licet. nã etiã
vacare ipio supplet defectũ impij. vt eꝫ de fo. cõpe. licz
e Pro cursu. ar. q̃ in mrimonio ⁊ ceterꝫ cãis spũa/
lib⁹ nõ sit vtẽdũ legib⁹ impialib⁹. sed ꝟ. xxxv. q. v. ad se
dẽ. dic ꝛ q̃ illud tm̃ dꝛ determiat illud ꝟbũ tpaliũ. sed
nõ illud ꝟbũ vtereꝫ. vt siẽ spũales cãe qd iudicẽ secu/
larẽ nõ ꝓtineꝫ. sic nec cãe sanguinis ad eccl'iasticuz. vt
ꝟ. xxiij. q. viij. sepe ꝓncipes. ⁊. c. his a quibus.
f E capitul. pontificũ. ipatoꝛes eĩ oli põtifices ap
pellabãt. vt. xxj. di. cleros. g Mendacem. ex ma/
gna hũilitate h locꝫ sic alibi. ꝟ. q. vij. nos si icõpetẽ.

Legis aucte dissoluit q̃ ꝟ

a Q Boniã idez mediatoꝛ
b dei ⁊ hoim hõ chriſtus
c Ihesus sic actib⁹ ꝓꝛijs ⁊ digni
tatib⁹ distinctꝫ officia ptãtis
d vtriuſq̃ discreuit ꝓꝛia volẽs
medicinali humilitate hoim
coꝛda surſuz efferri nõ hũa/
na supbia rursus ĩ inferioꝛa
demergi: vt etiã chriſtiãi im
peratoꝛes ꝑ eccna vita ponti
ficib⁹ indigereꝫ: et põtifices
e ꝑ cursu tpaliũ tm̃mõ rex im
perialib⁹ legib⁹ vtereꝫ: ãte/
nus ſpualꝫ actio a carnalib⁹
distaret incursib⁹: ⁊ deo mili
tans mĩme secularib⁹ nego/
cijs ĩplicaret: ac viciſſim: ne
ille reb⁹ dĩnis ꝑsidere vide/
reꝫ: q̃ eẽt secꝛlarib⁹ negocijs
implicatꝫ. Itẽ leo. iiij. lotha
rio augusto. Leges impera/
toꝛum custodiri oꝑtet.
f E capitul vel ꝑcepti ĩ/
perialib⁹ vſis vꝛoꝛq̃
etiã pontificũ ꝑdeceſſoꝛ ir/
refragabiliꝫ custodiendis ⁊
ꝓfuturis q̃nto valuim⁹ ⁊ va
lem⁹ chriſto ꝓpicio ⁊ nũc ⁊ in
eũ nos cõꝑuaturos modis
oib⁹ ꝓfitemur: ⁊ si fortaſſe q̃
libet aliꝫ vob⁹ dixerit vel di/
cur⁹ fuerit: sciatꝫ euz ꝑ certo
g mẽdacẽ. Itez iobes septim⁹
lodouico imperatoꝛi.

Vides filiꝫ chaꝛissime qꝛ q̃cq̃d ꝟ leges accipiꝫ ꝑ leges dissolui me/reꝫ. Itẽ gelasi⁹ rufino ⁊ apri li epis. Leges principũ vl re gulas patꝛ ꝓteni non licet.
i Q Uis aũt leges pꝛinci/
pũ aut regꝛas patrum
aut admonitiones paternas
dicat debere ꝓteni: nisi ꝑ ĩpu
nitũ sibi tãtuz estimet trãsire
cõmiſſuz. Itẽ theodozico re/
gi. Seruenꝫ ab omib⁹ roma
k Q nozũ ꝓncipum leges
Ertũ est magnificentiã
vꝛam leges romanoꝛ ꝓnci
l pum q̃s in negocijs hoim tu
stodiẽdas esſe ꝓcepit multo
magꝛ circa reuerẽtiaz btĩ pe/
tri apꝛi ꝓo sue felicitatꝫ au/
gmẽto velle tuari. Item leo
q̃rt⁹ lotharioauguſto. Ro
mana lex nullius temeritate
m Vebet coꝛrumpi.
Estrã flagitam⁹ clemẽ/
tiã: vt sicut hacten⁹ romana
lex viguit absq̃ vniuersis ꝑ/
cellis ⁊ q̃ ꝑ nulli⁹ ꝑsona ho/
n minis remiſcitꝫ eẽ coꝛrupta:
ita ⁊ nũc suum ro
bur ꝓtiũq̃ vigo
rẽ obtineat. Dis.
• Uod ꝟo le XI.

Legis aucte dissoluit q̃ ꝟ

Vides filiꝫ chaꝛissime qꝛ q̃cq̃d ꝟ leges accipiꝫ ꝑ leges dissolui me/reꝫ. Itẽ gelasi⁹ rufino ⁊ apri li epis. Leges principũ vl regulas patꝛ ꝓteni non licet.
i Q Uis aũt leges pꝛinci/
pũ aut regꝛas patrum
aut admonitiones paternas
dicat debere ꝓteni: nisi ꝑ ĩpu
nitũ sibi tãtuz estimet trãsire
cõmiſſuz. Itẽ theodozico re/
gi. Seruenꝫ ab omib⁹ roma
k Q nozũ ꝓncipum leges
Ertũ est magnificentiã
vꝛam leges romanoꝛ ꝓnci
l pum q̃s in negocijs hoim tu
stodiẽdas esſe ꝓcepit multo
magꝛ circa reuerẽtiaz btĩ pe/
tri apꝛi ꝓo sue felicitatꝫ au/
gmẽto velle tuari. Item leo
q̃rt⁹ lotharioauguſto. Ro
mana lex nullius temeritate
m Vebet coꝛrumpi.
Estrã flagitam⁹ clemẽ/
tiã: vt sicut hacten⁹ romana
lex viguit absq̃ vniuersis ꝑ/
cellis ⁊ q̃ ꝑ nulli⁹ ꝑsona ho/
n minis remiſcitꝫ eẽ coꝛrupta:
ita ⁊ nũc suum ro
bur ꝓtiũq̃ vigo
rẽ obtineat. Dis.
• Uod ꝟo le XI.

Vides aũt. ꝓẽni. q̃ ꝓẽnit leges peccat. no tñ oĩs
i peccat q̃ nõ paret legib⁹ vbi de ꝑsilio loquuntur
vt. xiij. q. j. q̃ſq̃. ⁊ sic aliud est ꝓẽnere aliud ẽ nõ pa/
k Ertũ est. quas. i. qꝛ. eas (rere. Job.
l Negocijs. hoc vult dicere q̃ exq̃ leges ser/
uanꝫ in negocijs laicoꝛũ. multoforcius sũt seruande in
negocijs clericoꝛ. nisi obuient canonicis instituris.
m Estrã flagitam⁹. q̃ ꝑ nullius. qꝛ in nulli⁹ ꝑsona
omittendũ est qõ statutis generalib⁹ ꝓinetur. vt
n Reminiſcitur paſſiue. (lxj. di. miramur.
o Quod vero legib⁹. Nic intitulatꝫ. xj. di. in q̃ dꝛ
q̃ ꝑsuetudo ꝓtaua cedit legi tã ecclꝛiastice q̃s
Seculari sed nota q̃ ꝑsuetudo q̃dã est genera
lis. q̃dã est specialꝫ. vt. j. c. catholica. xij. di. illa. Genera
lis est q̃ vniuersaliꝫ ꝑsensu oĩm est approbata ⁊ omẽs
astringit. ⁊ hec tãꝫ canon vel tãꝫ lex est obſeruanda
vt. j. c. eccleſiasticarũ. ⁊. c. quis neſciat. Specialis siue
particularis est illa que homies alicuꝫ loci astringit.

et in eodem loco habet legis vigore. vt. J.e.di. catholica. nisi sit onerosa. vt. xij. di. oia. et. lxviij. di. cor epi. vt nisi pariat occasione malignandi. tunc enī reiicit. arg. xij. di. nos ꝓsuetudine. Olim enī donatiste defacili recipiebant. ⁊ de ꝓsuetudine ad pmariam ꝓmouebant. qō abolitum est qz heretica prauitas inde min⁹ cauebat. vel nisi ꝓraria cōstitutioni. vt. J.e.c.ij. ⁊. iij. ⁊ nisi ꝓsuetudo sit prodita ex illis causis. vt. J. xxix. di. scien dum. vel nisi pn ceps consentiat vel nisi sit superuali articlo q in differens est. vt. J. xxi. dist. illa. hug. sed melius distingue. vt di. xi. ś. viij. di. frustra. Jo.

a Sus. malus.

b ¶ Auctoritati scripte.

c ¶ Et rō vincat. vt. ś. di. viij veritate. Jo.

Heb. 15. d Onsequēs est. id ē cōueniens est.

e ¶ Plena. pape auctas plena est. alioꝝ eporū semiplena ē. qz ipsi sūt ⁊ in prez sollicitudinis vocati. non in plenitudinē ptātis vt. ij. q. vj. decerero. ⁊. ca. qui scit.

f ¶ Consuetudinis. nisi talis sit ꝓsuetudo q̄ possit piudicare iuri. vt notaui. ś. viij. dis. frustra.

g Olite ⁊ do cere. ptz b q̄ nō semp consuetudinem ro. ec. tnemur sequi. nisi ipsa pcipiat eam esse seruandā. vt. J. c. vl. multa enī seruat ro. ec. que alie nō seruant. vt. xxxi. di. alic. ⁊ de ꝓse. di. iiij. de trina. et

h Onsuetudis. vicat. ar. q ꝓsue/ tudo nunq̄ tollit legem. vt. ś. dis. j. ꝓsuetudo. Sz obiicit hec lex. aut loquit de bona consuetudine aut de mala. si de bona illā nulla ratio vincet. si de mala ō illa nō potest dici q nō sit vilis ei⁹ auctoritas. Ad hoc dicunt ḋam q pncipium loquit de bona. finis autez de mala ꝓsuetudine. Sz ille irelleꝛ⁹ ineptus est qui sepat caudem a capite qō non licet. ex de bap. maiores. Alij fere oēs ita exponūt q hic dicit nō vincit legez. supple

gibus ꝓsuetudo cedat. Jsidorus testat dicens: in sinonymis li. ij. Prauus vsus rōne

Vsuperatur et lege.

Sus auctī cedat: pra/

c uum vsum ⁊ lex ⁊ rō vincat.

Item nicolaus pa. michaeli impatori. Mō potest statutis pontificū consuetudo cuiusq̄ resragari.

Onsequēs est vt qō ab

e huius sedis rectoribꝰ plena

f auctē sancit⁹: nulli⁹ ꝓsuetudinis ꝓpediente occasione propias tantummodo sequēdo volūtates remoueat: sed firmius atq̄ incōcusse teneat.

Item iuli⁹ pa. Mō licet a ꝓsuetudine romane ecclesie membris dissentire.

g Olite errare frēs mei charissimi doctrinis variis ⁊ extraneis nolite abduci: ⁊ instituta apostolorū et aplicorū virorum canonesq̄ habetis: his fruimini: vt freti eis contra cuncta inimicoꝝ iacula p sistere valeatis. Satis enim indignū est quenq̄ vel pontificum vel ordinū subsequētium hanc regulaz refutare: quā beati petri sedem ⁊ sequi viderit ⁊ docere. Multū enī cōuenit vt totū corpus ecclesie in hac sibi obseruatiōe cōcordet: q̄ inde auctem habet vbi dns totius ecclie posuit pncipatū. Item coē. li. viij. generalem. sed in eo municipio bn̄ vincit vbi seruaꝛ. sz certe de b nunq̄ aliqs dubitauit q ꝓsuetudo priculaꝛ nō debet vincere legē in omnib⁹ alijs locis. iō exponas de ꝓsuetudine priculari. q̄ licet bona sit tn̄ nō vincit legem etiā in illo loco. nisi adsint illa que dixi. ś. di. viij.

k frustra.

k ¶ Eccliasti/ carum. traditione sine scpt. io.

k ¶ Ministerio diuino.

l ¶ Cōsuetudine. nō ab aplis. sed nesciō a quo

m ¶ Unde. id est de quo.

n ¶ Uel. i. etiā

o ¶ Uestiarerit. q. d. nemo ēt insciꝰ b dubitat

p ¶ Mō p scripturas. sed p cōsuetudinem.

q ¶ Estimare. id est valere.

r ¶ Latura. id est passura.

s ¶ Intentiue id est intente.

t ¶ Scriptura ve. ⁊ no. tes. Mō enī scriptura vere. ⁊ no. te. b docuit. sz docet canonica in fronte ⁊ in alijs mēbris signaculuz crucis debere fieri. de ꝓse. di. iiij postea signaꝛ. ⁊ di. v. nunchd. veruntū videt signum crucis traxisse originez ex ve. testa. qz cum angelus deberet occidere ꝓmogenita egypti. ꝑceptum e filijs isrl̄ vtrunq̄ postemliniri de sanguine agni ad modū thau lre que est ad modū crucis. ⁊ dicit q ita cob cancellaꝛ⁹ manib⁹ suis benedixit filijs ioseph. s. efraim ⁊ manasse. Jtē in ezechicle legit. q cū apparuissent ei sex viri vasa hñtes in manib⁹ ⁊ ḋam vir apparuisset in medio eoꝝ hns attramentū ad renes. dns dixit ad eum signa thau in frontib⁹ dolentium ⁊ gementium. sed illud fuit tantū in figura p ceptum.

s

v ¶ Tripharia. tripharia dicunt verba. qz eadē tertio repetunt in secretis. s. hostiā sanctā. hostiā puram. hostiā imaculatā. b ordo nec in ve. tes. nec i nouo est pfixus. sz a sanctz patrib⁹ vsualr traditus. vel iō dicunt tripharia. q̄si sub triplici silētio fiāt. pmū cvsq̄ ad sanctū. scōm vsq̄ ad dñicā oronē. tertiū vsq̄ ad agnus dei.

a ¶ Alia plura. hec habes ex de cele. miss. cū marethe.
b ¶ Que orientē. s. no. z ve. te. Sed tū legit q daniel in babylonica captiuitate orabat ꝓs templū z iudei sil'r. templū aūt erat versus orientē. z i salomone legit mane ad solem orabis. sed dic q illa faciebat in veneratione templi.
c ¶ Oleo. oleo i scapul' z pectore. vt ō ꝓs. di. iiij deinde. tertio in vertice fit vnctio. sed h̄ fit chrismate. vt de ꝓse. dis. iij. postq̄ ascendit. s̄z larga accepīoe h̄ appellat oleum chrismatis. sic ecōuerso j. xcv. dis. illud. supfluum. Jo.
d ¶ Onsuetudinez. j. di. xij. c. nos cōsuetudinem. z j. di. xx. oia. ꝓtra. ibi eniz ōr q̄ ꝓ q̄uis ꝓsuetudo nō sit ꝓtra fidē. tū est repellēda. So. hic de tolerabili ibi de supstitiosa z intolerabili ꝓsuetudie. z sic oēs aūctates in celligende sunt. q̄ ꝓtra illō. c. reclamare videnť
e ¶ Cōtra fidē [redacted] sit exponendum hēs de ꝓse. di. iij. si nō sanctifica. vbi ex necessitate oz facere candē expositiōz
f ¶ In his reb' p lege. semper diuturni mores p lege seruāt̄. vt. j. di. pri. diuturni. sic. s. e. di. ꝓsuetudis.
g ¶ Cōsuetudinum. nō q̄ eque punit̄ trāsgressor ꝓsuetudinis sicut trāsgressor legis. vt. j. q. vij siq̄s omnē. z. s. e. ecclesiasticaz. vñ sicut canonicis nō licet obuiare legi sine licentia pape. sic nec cōsuetudini vt dicit̄ i hoc. c. ꝓsecratiōis verba cōmendauit: nam nō modo qō in euāgelio cōtinef vel ab apostolo quolibet est insertū secret̄
a dicim⁹: sed z alia plura adij cimus magnā quasi vim cō-
b mendantia mysterijs: q̄ oriē tem x̄ps nos lr̄az orare forma docuit. Bñdicimus fon-
c tem baptismatis oleo vnctionis. Huic accedit q̄ ter oleo inungim⁹ quos baptizamus verbis abrenūciare sathane z angelis eius informamus: vnde z hec z alia in hūc modum non pauca nisi tacita ac mystica traditione a patrib⁹ eccl'iastico more ac reuerētio ri diligētia sunt in mīsterijs obseruata magis silentio q̄ publicata scripto. Itē ad calsulanum p̄b yterū.

Laudabilis est consuetudo que nihil fidei contrarium vsurpat.

d ¶ Onsuetudinem lauda-
e mus que tū ꝓtra fidem catholicaz nihil vsurpare dignoscit̄. Idem ad eundem.

Vbi auctoritas deficit: mos populi et maiorum instituta pro lege seruantur.

f ¶ In his rebus de quibus nil certi statuit diuina scptura: mos p̄pli dei z institutа maiorum p lege tenenda sunt: z sicut puaricatores diuinarū legum. ita cōtemptores eccle-
g siasticaz ꝓsuetudinum coercendi sunt. Idez in libro de christiana fide.

Auctoritate et traditione generali vt̄ speciali ecclesia regitur.

h ¶ Atholica eccl'ia p orbē terraz diffusa tribus modis pbatur existere: quic̄d enī in ea tenef: aut auctoritas ē scripturarū: aut traditio vniuersalis: aut certe ꝓpria et
i particularis instructio: s̄z au-
k ctoritate tota constringitur vniuersali traditione maiorū nihilomin⁹ tota: ꝓuiatis x̄o ꝓstitutionib⁹ z ꝓpijs informationib⁹ vnaquēq̄ p̄ loco rum varietate put cuiq̄ visum est subsistit z regit. Idē in libro contra manicheos.

Valet ad fidem catholicā auctoritas ecclesie.

l Palam est q̄ in re dubia
m ad fidem z certitudinē vale-
n at auctoritas eccl'ie catholice que ab ipīs fundatissimis apostolor̄ sedib⁹ vsq̄ ad hodiernum diem succedentium
p sibimet z episcoporuz serie et tot populor̄ ꝓsensiōe firmat̄ Item leo papa.

Ab apicis institutis non licet recedere.

q ¶ Hoc vr̄e indicimus charitati: vt ab apostolic̄ institutis nullo vlterius recedatis excessu: quia inultum post hoc esse nō poterit: si q̄s q̄ apostolicas regulas in aliquo crediderit esse negligen
r das. Itē inno. decentio epō

Ab omnib⁹ obseruari debet quod romana seruat ecclesia

s ¶ Quis nesciat aut nō ad-
Quertat id qō a principe apostolorū petro romane ecclesie traditum est: ac nūc vsq̄ custodit̄ ab omnibus debere seruari: nec supduci aut introduci aliquid qō auctoritatem debeat generalē aliunde accipe vel exemplū: p̄sertim cum sit manifestum in omnē italiam z galliaz hispaniam z aphricam atq̄ sicilīā insulasq̄ interiacētes nullu instituisse eccl'ias nisi eos q̄s venerabilis apostolus petr⁹ aut successores eius cōstituerunt sacerdotes. Negant aūt
t si in his ꝓuincijs alius apostolus inuenitur aut legitur docuisse: q̄ si nō legunt: quia nusq̄ inuenīūt: oz eos hoc se

h vbi dicit̄ q̄ ꝓticularis cōsuetudo nō excusat. s̄z tm̄ generaī. s̄z h̄ verū est i illis q̄ tm̄ ex ꝓuilegio pāt hr̄i. vbi non valet cōsuetudo nisi vniuersalis sit.
i ¶ Sed aūctes scz scripture.
k ¶ Tota eccl'ia
l ¶ Regit. qz quelibet ꝓuincia abundat in suo sensu. vt. lxxvj. di. veinā. z ex ō sepul. ca. certifi-
Pcari.
m Palam est. in his trib. c. lo quit̄ de generali cōsuetudine rō. ec. quā etiam in alijs eccl'ijs statuit obseruandā.
n ¶ Ad fidem astruendam.
o ¶ Catholice. scz romāe ad q̄ recurrit̄ dubijs vt. xx. dist. de libellis. z sic seruande sūt leges aplici sicut leges petri. vt. xix. dic omnes.
p ¶ Et tot. ar. q̄ ꝓuilegiū q̄ō a pluribo epīs datur. prevalet illi q̄ō a pauciorib⁹ dat̄. vt arg. xix. dis. i canonicis.
q Hoc vestre. post h̄. ar. q̄ grauiō punit̄ delictū iteratū. vt. xv. q. viij. hi qui.
r ¶ Decentio. iste fuit electꝰ in epm. z licet sciret ꝓsuetudines ro. ec. tū petūt a papa. vt ei scribat eas ꝓpē maiorē auctoritatē xpij. di. q̄q̄.
s Vis ne/ sciat. pe/

trus apostolus. vel aliquis ex eis mandato vt paulus. nam petrus paulo dedit licentiã p̃dicandi aucte domini. dum dicit segregate mihi paulum ⁊ barnabam. vt
t ¶ Alij. i. ⁊t. sic ponit. xj. q. iij. c. ij. (lxxv. di. qõ die
a ¶ Dozem. sic cõstrue. satis certũ haberemus dilectionẽ tuã agnouisse quẽ morez in celebrãdis ⁊c
b ¶ Teneat. scz ro. ec. vel teneat id ẽ tenere dẽat dilectio tua.
c ¶ Certuz. tuã dilectionem.
d ¶ Duxisses. dilectio tua.
e ¶ Ignozare. hic indicat eum scire ⁊ nescire. ſz vulgariter loqr̃ q. d. satis credere. te scire. nisi a me quesiuisses
f ¶ Auctozita/te. cum iste ep̃s hoc sua auctozitate poterat facere. ⁊ p confirmationem pape nihil noui iuris datur. vt. ⁊. dist. xpi. precepris. qui enim confirmat nihil donat vt extra de fide instru. inter dilectos. Jn quo est ergo maioris auctozitatis. dicũt quidam q̃ solet plus timeri ⁊c. vt. xxiij. di. c. ⁊. imo dico q̃ auctozitas papeyl eius cõfirmatio id quod minus fuit validum facit validũ. vt eẽ de transac. ca. j. Item quia nulli prer auctozitatẽ roma. pon. licet illud reuocare. vt. extra de confir. c. ij.
g ¶ Nouitates ⁊. xxx. dist. ⁊ hoc scripsimus. ⁊. ff. de ẽsti. ẽn. in rebus. ⁊. di. iiij. erit.
h ¶ Alterius. scz ⁊trarie bonis moribus. sic soluit contra ⁊. dist. xpi. nouit. contra sic insti. de satisf. ⁊ vltri.

i QUod absq̃ discretione iusticie nl'i agere licet. Jñ calixtus papa oĩb9 ep̃is ait. Nulli agere licet sine discretione iusticie contra disciplj/nam romane ecclesie.

k ¶ Non decet a capite mẽbra discedere: sed iuxta scripture testimoniũ omnia mẽbra caput sequant: nulli ẽo dubium est qõ apl'ica eccl'ia l mater sit omniũ eccl'iaꝝ: a cui qõ eccl'ia romana custodit: a qua p̃ncipium eos accepisse nõ dubium est: ne duz pegrinis sermonib9 studentes caput institutionuz videant amittere. Sepe dilectionem tuam ad vrbez venisse: ac nobiscum in eccl'ia cõuenisse nõ a dubium est: ⁊ quẽ morem vel in cõsecrandis mysterijs vel b ceteꝛ agẽdis archanis tenear agnouisse: qõ sufficere arbitraremur ad informationẽ tue eccl'ie vel reformationem si p̃decessores tui min9 aliqd c aut aliter tenuerint satis certum haberem9: nisi de aliquibus nos cõsolendos esse duxisses: quib9 idcirco rñdem9 e nõ q̃ te ignozare credamus: f sed vt maiori auctẽ: vel tuos instituas: vel siqui a romane eccl'ie institutiõib9 errãt aut cõmoneas: aut nobis indicare nõ differas: vt scire valeamus qui sint: qui aut nouitates inducũt: aut alteri9 eccl'ie sie q̃ romane existimant consuetudinem esse seruandam.

Distin. XII.

QUod absq̃ discretione iusticie nl'i agere licet. Jñ calixtus papa oĩb9 ep̃is ait. Nulli agere licet sine discretione iusticie contra disciplj/nam romane eccl'esie.

k ¶ Non decet a capite mẽbra discedere: sed iuxta scripture testimoniũ omnia mẽbra caput sequant: nulli ẽo dubium est qõ apl'ica eccl'ia l mater sit omniũ eccl'iaꝝ: a cuius regulis nullatenus vos conuenit deuiare: ⁊ sicut dei filius venit facere voluntatẽ patris sui: sic et vos implete voluntatẽ matris vestre que est eccl'ia: cuius caput vt p̃dictum est romana p̃sistit eccl'esia. Quicũq ergo eccl'ia sine m discretione iusticie cõtra huius disciplinã actum fuerit: ratũ habere nulla ratio pmittit. Item gre. pa. Apostolicis p̃ceptis nullus sup̃be resistat

n ¶ Receptz apostolicis nõ dura supbia resistat: ſz p obedientiã que a sancta romana eccl'ia ⁊ apostolica auctozitate iussa sunt salutifere impleant si eiusdẽ sancte dei eccl'ie que ẽ caput vestꝝ cõio o nem habere desideratꝝ nõ nouum aliquid p̃senti iussione p̃cipimus: ſ illa que olim videnr̃ indulta firmam9: cum nulli dubium sit: q̃ nõ solum p pontificalis causatio: ſz oĩs sancte spei ro. ec. ⁊ religionis relatio ad se. ap. quasi ad caput omniũ eccl'iaꝝ debuit referri: ⁊ inde nozmam assumere: vnde assumpsit exordium ne caput institutionis videatur omitti: cuius auctozitatẽ sanctionẽ omnes teneant sacerdotes: q̃ noluerint ab apostolice petre sup quam christus vniuersalez fundauit ecclesiam soliditate conuelli. Siquis hec apostolice sedis p̃cepta nõ obseruauerit: p̃cepti honozis esse hostis nõ dubitetur. Item nicolaus imperatozi.

Quod absq̃. i. vt noua consuetudo teneat. Jn dec. xij. di. magister ꝓsequit materiã p̃cedeꝛ di. ſ. q̃ ꝓsuetudo sit seruãda que nõ est ⁊traria iuri naturali vel ꝓstitutioni. in fi. dicit q̃ oĩs ecclie debeãt seruare ꝓsuetudinẽ metropolitane ecclie. vt. ⁊. c. dl. de his nisi sint mõasteria vt ibi dicit. Ponit aũt in p̃n. duo. c. p̃ que vult interp̃trari vltimũ ca. p̃cedenꝛ di. vbi dz. q̃ a cõsuetudine ro. ec. deuiare nõ debemus. ⁊ sic intelligit q̃ sine discretiõe deuiare nõ debem9. ſz cũ rõe possum9. qõ p̃bat p duo. c. pri. a cõtrario sensu. io.

Non decet. k mẽbra. sic ⁊. de conse. di. iij celebritatem. et in auẽ. de eccl'iasticis ti. in p̃n. ⁊ est hic ar. idez iuris eẽ in toto qõ in parte. vt j. q. j. siquis ep̃s
l ¶ Omnium. ſ ⁊ grecozũ. vt xxiij. q. j. par9.
m ¶ Discretione. nunq̃d ergo cum discretione licitũ est contra illam agere. certe nõ. vt. xvij. q. iij. ſ. qui autez. vnde vacat hic ar. a ꝓ. io sensu.

n ¶ Receptis. non dura. q̃uis graue ⁊ intolerabile sit ad implendum est. vt. xix. di. in memoriã. ⁊. c. di. ꝓ mozem. vel alij/gnẽ ratio quare adimpleri nõ possit. vt eẽ de rescrip. si qñ.
o ¶ Nõ nouũ/ar. q̃ nõ dz nouuz qõ qñq̃ statutum fuit. licet mõ renouẽt. vt xxiij. q. j. achaici9. ⁊. xxiij. q. j ñ sarꝛ. vñ si eps iurauit q̃ ñ alienabit nouũ feudum. cñ feudũ dnouo vacãs põt licite aliẽare. vt eẽ de feu. ex pte Jrez hẽs b q̃ p ꝓfirmatoꝛ pape ñ daꝛ ius nouũ. vt eẽ de ꝓfir. cũ dilecta. qd iuris sit dixi de b. ẽ. di. xpi. c. vl. p ¶ Causario. i. accusatio epoꝛ. solus eni papa põt ꝓdẽnare epm. lz ab alio possit absolui. vt. iij. q. vj. q̃uis. ⁊. c. dudũ. ⁊. v. q. iiij. duo deciz. Jtẽ sol9 papa restituit cũ. vt. ij. q. vj. iõ. Jtẽ sol9 agit ꝺ eoꝛ rñciatõe vt. vj. q. iij. deicẽs. ⁊ ꝺ coꝛmutatione. vt. vij. q. j. mutatõel. ⁊ ꝺ coꝛ exẽptõe. vt. xvj. q. j. ff

a Sit sancta. consuetudines. vt. xxxj. di. aliter. et de
consc. dis. iiij. de trina. ⁊ de conse. di. ij. quotidie
b Illud traditiões. i. ꝓsuetudies. viij. di. q̄ ꝫ mozem.
c Presertim. i. tm̄. sic ponit. xj. q. iij. sicḡ eps
dānar⁹. ⁊. xvj. q. iij. ꝙ singlas. vij. q. j. sicḡ pbr. ⁊. xxvij
q. ij. multozuz. ⁊
dic nō officiant.
id est q̄ fidei nō
aduersentur vel
mozibus bonis.
vt. j. c. omnia.
c Contrario
moze. ar. est hic
ꝓtra eps. ꝺ sic
argumentantur
ꝓtra eccl'iam ali
quam. Exq̄ alie
eccl'ie ꝟ vl illud
faciūt. Set ista
idez faciet. Re
spondeaꝫ ꝟ eis
q ꝓsuetudo vni
us eccl'ie nō sub
uertit ꝓpter cō
trarias ꝓsuetu
dings aliaꝝ. ar.
rū est ꝓto eis. c.
di. cōtra mozez.
extra de cen. ex
parte. ar. contra
extra de capel.
mo. dilect⁹. cir/
ca fi. Jo. So. q̄/
libet eccl'ia faci/
et id qō alie fa/
ciūt de iure cōi.
lxj. di. miramur
nisi pscripserit
vt extra de pre/
scrip. audit⁹. vel
nisi habeat pri/
uilegiū. xvj. q. j.
hinc etiā. b. Ex
his duob⁹. c. vi/
deꝫ q iudex de/
legatus iudica/
bit ꝫm consuetu

Mō est resistēdū ꝓsuetudini
cui canōica ñ obstat auctas.

a Sit setā romana eccl'ia
q nihil obsūt saluti cre
dētiuz diuerse ꝓ loco ⁊ tpe
ꝓstōes vl cōsuetudies. si illis
canonica nō obsistat auctas
ꝓ q̄ eis obuiare debeamus:
vñ nil iudicamus eis debere
vl posse resisti. Item hiero. ad
lucianū. Cōsuetudies q̄ fidei
nō officiūt vt a maioꝛib⁹ tra/
dite sunt obseruent.

b Illud breuit⁹ te admonē
dū puto: traditiões eccl'iasti
c cas ꝑsertim q̄ fidei nō offici/
ant ita obſuādas vt a maio
ribus tradite sūt: nec aliq̄rū
d ꝓsuetudinē aliorū ꝛrio moze
subuerti. Item nicolaus igna
cio epo. Traditiões a prib⁹
institute nō sūt infringende.

e Bdiculū est ⁊ satis ab/
hominabile dedec⁹: vt
traditiões q̄s antiq̄tus a pa
trib⁹ suscepim⁹ infringi pati
amur. Item institutionuz li. j.
ti. ij. Diuturni mozes ꝑ lege

f Diuturni sunt habēdi.
mozes nisi legi sint ad
uersi ꝓsensu vtentiū approba
ti legem imitant. Item codi.

dinem loci. ⁊ j. e. di. illa. ⁊. ℈. dist. viij. c. que cōtra mo/
res. vbi dicit nulla ciuis vel pegrini. ⁊ extra de cōsue.
cum olim. in fi. ⁊ de cog. spi. sup eo. ⁊ optime extra de
eo q̄ mit. in pos. cū veniſſet. ⁊. C. de edifi. prī. an in torū
vbi dicit q̄ iudex fuabit ea q̄ in eodē oppido frequen
ter fuata sunt. ⁊ legaꝫ fuabit ꝓsuetudine ꝓuincie. nā
magnū estimāt ꝓuinciales vbi fuari ꝓsuetudies suas
ff. de offi. ꝓco. obseruare. Item lex papie q̄ iudex ser/
uet ꝓsuetudinē ꝓuincie. ff. de restī. l. iij. in fi. ecōtra ꝑ/
bat q̄ iudicabit ꝫm ius romanū. vt. ℈. di. prī. c. vlt. ⁊
c. ꝓsuetudinis. ⁊ in satisdatiōe dicit lex fuādā ꝓsuetu/
dinē vbis rome. vt instī. de satisda. ℈. vl. ⁊ exē de sen. ⁊
re iu. incāis. ⁊. xxv. q. ij. fuatis. in fi. Item q̄ delegatus
nō sua ſz delegant⁹ vice fungit⁹. vt. xciij. di. c. vlti. exē de
offi. dele. sane. ff. de offi. ei⁹ cui mā. est iur. l. iij. Item ma
gnū seqret⁹ inconueniēs si ꝫm ꝓsuetudinē loci iudicaret
q̄ si illa loca hꝫent diuersas ꝓsuetudies in qb⁹ iudicaē
tā seqret⁹ q eadē cā regeret⁹ ꝫm ꝓsuetudies ꝛrias. xij. q.
ij. monem⁹. Item videt q ꝫm ꝓsuetudinē rei sit iudica/
dū. tum q̄ actoꝛ semp sequit forū rei. vt. xj. q. j. experi

entie. tum q̄ fauoꝛabiliores sunt rei q̄ actores. Ad ℏ
dicūt ḋdā q si aliq̄ sponte se subijciāt iudicio alicuius
vl sponte petāt iudices delegatos. q sp ꝫm cōsuetudi
nē delegant⁹ iudicādū sit. si aūt inu tis dar⁹ sit iudex
tūc iudicabit ꝫm ꝓsuetudinē litigantiū. et potius ꝫm
cōsuetudinez rei
q̄ actoꝛis. Me
lius pōt distin/
gui. aut appella
tur ad papā aut
nō. si p ap. obti/
netur iudex dico
tūc delegatū de
bere seq̄ ꝓsuetu/
dinē illi⁹ loci a
q̄ est appellatū.
q̄ iudex appel/
lationis renetur
sequi legē prio/
ris ſnie vt i auc.
col. viij. vt cū ō
ap. cog. in prin.
ar. ad ℏ extra ō
testa. rainutius
vbi iudex ap. se/
quit cōsuetudi/
nē loci a quo fu/
it appellatū. sed
si sine ap. ipetre
tur iudex tūc te
net seq̄ ꝓsuetu/
dinē delegātis.
ar. ad ℏ. ff. ō cō/
di. ⁊ demō. que
cōditio. i fi. Jo.
Ego credo q iu
dex iudicabit ꝫ
cōsuetudinē rei
cū actoꝛ foꝛ rei
sequat. vt exē de
fo. cōpe. cum sit
generale. nisi ra
tione cōtractus
vel maleficij fa/
et⁹ sit de foro al
teri⁹. quia tunc
seruabit⁹ cōsue/

li. viij. ti. q̄ sit lon. con. l. j.

Quicq̄d fit cōtra longā con
suetudinē reuocari oportet.

s Onsuetudo p̄cedēs et
ro q̄ cōsuetudinē suasit
h tenēda est: ⁊ q̄cq̄d ꝫ longam
ꝓsuetudine fiet: ad sollicitu/
dinē suā reuocabit p̄ses ꝓ/
uincie. Item greg. vniuersis
ep̄is numidis.

Immota maneat consuetu/
do que cōtra fidē catholicaz
nihil vsurpare dignoscitur.

i Nos consuetudinē q̄ cō
tra fidem catholicā nil
vsurpare dignoscitur immo
tā pmanere cōcedimus: siue
k de primatibus cōstituendis:
siue de ceteris capitul⁹: exce/
ptis his qui ex donatist⁹ ad
episcopatū pueniūt: q̄s pue/
hi ad primatus dignitatem
m etiā cū ordo clericoꝛ eos de/
ferat ad locū eundez modis
n omnib⁹ phibemus: sufficiat
autē illis cōmisse sibi plebis
curam gerere: nō autez illos
antistites: quos catholica fi
des in ecclesie sinu docuit et
genuit ad obtinendū culmē
primatus anteriꝰ. Item greg.
Mō negent q̄ ꝓsuetudis sūt.

tudo loci vbi cōtraxit vel vbi deliquit. vt. viij. dis. que
cōtra mozem. ⁊ exē de fo. cōpe. c. vl. b. o Contrario
moze. C. de tēp. in integ. resti. pe. l. vlti. ℈. vbi oꝛ q̄ ab/
surdū est ex locoꝛ dria aliq̄ induci discrimē. So. ve/
rum est q̄ ꝓpter loca diuersa non debet induci ius
diuersum. nisi alia rō subsit. xxix. dist. sciendū.

Bdiculum est. ff. de interdi. ⁊ rele. l. relegatoꝛ. ℏ. e
Juturni. hoc dicitur insti. de iure na. (vltimo.
℈. ex non scripto.

Onsuetudo. vbi nō est ꝓtraria iuri scripto. g
h Cōtra longā. sed longū ē illud q̄ est. x. vl
xx. annoꝛ. vt. C. de pscrip. lō. tē. p totū. non ℈ rechrik q
ꝓsuetudo excedat hoim mēoriā. vt dicūt ḋdā. vl etiam
q sit pscꝛa. ſz istōvez ēvbi ꝓsuetudo ñ ē ℈ ius. vl q̄
est vetusta. ita vt excedat mēoriā hoim. ff. de aq̄ plu.
ar. in ſuma. ℏ. itē varijs. q tūc hꝫ loco ſstituti. vt. l. ℏ
iure. ℏ. duct⁹ aque. ff. ō aqua quoti. ⁊ est. vbi aūt est iu
ri cōtraria rechrunt ea que no. ℈. viij. dist. frustra.

Nos consuetudinē. immorā. ⁊ extra de consue. cū i
venerabilis. sed ibi de consuetudine circa statu/

ta canonū. vt. xxij. q. j. ⁊ iurabūt. k ¶ De primatiu arg. est hic q cōsuetudo attendit in electione. vt. xxiij q. j. pudenda. in. fi. ⁊ ex. de elect. cū inf vniuersas. ⁊ c. cū ecclia de cā pos. ⁊ ppte. cū ecclia. Itez est hic ar. q psona q alias est ineligibilis rōe psuetudinis fit eligibilis. ex. de cler. cōiu. cū olim. et ff. de cur. nō tm ar. ℣. ex. de cons. cū venerabilis. Itē hēs ꝺ q dispensat i vno ordine cū alio q nō nō pōt pmoueri ad supiores ordinē. vt. xxvii ij. di. lector. ⁊. j. q. v. c. j. q. vij. saluberrimū. pt ei aliqs hr̄e mino/rē honorē q nō pōt hr̄e maiorē vt. ff. de iterdic. ⁊ releg. relega/tor. ℣. vl. ⁊. xv. q. vlti. c. j.

l ¶ Etiā cum. id est q̄ nullꝰ redi/ens ab hereſi pt ordiari. j. q. vij. c. j. sed dispensatur cū eis multipliciter. dispēsatur enī cum eis q̄ntꝫ semiplene. q̄ ad minores ordines pmouetur. vt. j. q. j. si/qs heretice. plena est q̄ pt fieri sacerdos et ñ vltra. j. q. vij. cōuenientib⁹. plenior q̄ pt fieri epūs. ſz nō prias vt hic. plenissima q̄ ad omēs ordines ⁊ dignitates pmouet. xxiij. q. iij. ipa pietas. Joh.

a QUemadmodū q̄ illici/ta sunt ppetrare non patimur: sic q̄ sunt psuetudinis nō negam⁹. Itē gre. augustino angloꝝ epō. Non locus consuetudinē: sed consuetudo locum commendat.

b NOuit fraternitas tua romāe ecclie psuetudinē: in q̄ se meminit esse nutritā: ꝫ mihi placet vt siue i romana siue i gallicoꝝ siue i q̄libet ecclia inueniſti q̄ plꝰ ois potēti ꝺo possit placere: sollicite eligas: ⁊ in angloꝝ ecclesia: q̄ adhuc i fide noua ē ⁊ in pſtōne p̄cipua: q̄ de multis ecclīs colligere poterſ i/
c fundas. Mō enī p locis res ꝫ p reb⁹ loca amāda sūt. Ex singulis g̃ q̄buscūq ecclesiſs q̄ pia q̄ religiosa q̄ recta sunt elige: ⁊ hec q̄si in fasciculum collecta apud angloꝝ mētes i psuetudinē ꝺpone Itē augu. ad ianuarium. Q̄ nec̄ ptra fidē nec̄ contra bonos mores esse cōuincit: indiffe/
d renter est habendū.

VLa āt q̄ ñ scpta ꝫ tradita sūt custodi⁹: q̄ q̄dē toto oꝛbe t̄raꝝ obſuanť: daſ intelligi vl̄ ab ipīs aplis vl̄ ex plenarijs pcilijs: q̄rū ē in ecclia
e saluberrima auctas: cōmendata atq̄ statuta retineri: sic id qꝺ dñi passio ⁊ resurrectō ⁊ ascēsio ad celū aduēt⁹ spūs scti anniūsaria solēnitate celebrantur. Et siq̄d aliud tale occurrerit: qꝺ fuer̄ ab vniūsis q̄cūq se diffundit ecclia: alia ꝺo q̄ loca t̄raꝝ regiones q̄ variant: sic est q̄ alij ie iunāt sabbatum: alij nō. alij

e ¶ Mres. i. cōsuetudines. q. d. nō ideo est cōprobāda consuetudo mala q⁹ bonus locus est. xl. di. nō loca.

f ILla. intelligi. ar. q̄ psumēdū est cōsuetudinez esse iustā ⁊ ex iusta cā pcessisse. nisi ꝓbet cōtrariū. ar. ℣. c. di. oia. ⁊. lxviij. di. cor epi. ⁊ ex ō cen. peruenit. vbi habes q̄ licet oꝛdo corepporum diu seruatus ab omib⁹ fuerit tū aboletur. q⁹ causa institutionis ignorat. sed illa cōsuetudo mala fuit ⁊ onerosa. ⁊ iō fuit extirpata Hic aūt loquit de bona psuetudine ⁊ nō onerosa. Itē est ꝺ ar. q̄ ex tpe pſumit aliqꝺ eē debitū. vt. xviij. q. ij. seruitiū. e ¶ Cōmendata esse.

f ¶ Retineri. i. vt retineanť.

g ¶ Libertas. ꝺ dicit aug. q̄ liberuz ē sabbato ieiūare q̄ntū ad exēplū ñ q̄ntuz ad illos vbi tal psuetudo fuata est. Sz ptrariū dicit. immo. ℣. de consec. di. iij. sabbato. sed ibi loq̄tur de psilio. vel specialr illō pcipiť rōanis. lxxvj. di. vrinam.

h ¶ Societate ar. q̄ dlibz tenetur viuere ſz cōsuetudinē illoꝝ. inf q̄ ſs ſal. vt. ℣ viij. di. que ℣. ⁊ xlj. di. quisqs.

i ¶ Veneris. ar. q̄ viatores tenenť sec̄ psuetudine loci ad q̄m veniūt. vt hic et ℣. di. viij. q ptra ar. ℣. ff. ꝺ iu. he/res absēs. Sovt ī dic. c. q̄ ℣. q⁹ refert an sit moraturi vl̄ scito recessuri vel an sit psuetu. apparens vel latens. B.

k ¶ Amplexa

l ¶ Hoc autē.

VEmadmodū. sic similis comparatio est. ij. q. j. sicut sine. Jo hannes.

b NOuit. siue in gallicoꝝ. ℣. pr. di. c. vl. ℣. ſz ibi ꝺ generali psuetudie. vel ibi de illa q̄ psistit in ordine xiij. dist. ex antiqs. hic de illa q̄ psistit in obsequijs.

vero q̄tidie cōicāt corp⁹ ⁊ sanguini dñi. alij certis diebus accipiūt: ⁊ siq̄d aliud hꝰ anī/aduerti pōt: totū hoc genus
g rex libertas hz obſuatiōes. qꝺ eni nec̄ ℣ fidē catholicaz nec̄ ℣ bonos mores esse cōuincit indifferenť ē hūdū: et
h p eoꝝ inť q̄s viuit societate seruandū ē: mr̄ mea mediolanū me secuta inuenit eccl'iam sabbato nō ieiunāt̄: ceperat fluctuare q̄d ageret Tūc ego consului de hac re beatissime memorie ambꝛosiuz epm. At ille ait. Cū romā venio: sabbatū ieiuno. Cuz mediolani sum non ieiuno. Sic ⁊ tu ad
i quācūq fortе eccl'iam veneris eiꝰ moꝛe sua: si cuiq̄ non vis esse scādalū nec queq̄ tibi. hoc cū mr̄i renūciasſem: libenť amplexa est. Hoc autē de cōsuetudine illa intelligēdū est: q̄ vl̄ vniūsal ecclie vsu vel tpis plixitate roboꝛatur Cetez si p varietate tēpoꝛuz vel aīoꝝ vel locoꝝ varie consuetudies introducāt: inuēta opportunitate resecāde sē potius q̄ obſuāde. Ū augu. scribit ad inq̄sitiones ianuarij. Resecanda sunt q̄ nec̄ auctoritatib⁹ nec̄ moꝛibus vniuersitatis cōprobanť.

m OMnia talia q̄ nec̄ sanctoꝝ scripturaꝝ auctoritatibus cōtinenť: nec in cōciliis epoꝝ statuta inueniuntur: nec cōsuetudine vniūsal ecclie roborata sť: ꝫ diuersoꝝ locoꝝ diūsis moꝛib⁹ innumerabiliť variant: ita vt vix aut nūq̄ oīno possint inueni
n ri cause q̄s in eis cōstituēdis

m ¶ Octarū scripturaꝝ auctoritatibus cōtinenť: nec in cōciliis epoꝝ statuta inueniuntur: nec cōsuetudine vniūsal ecclie roborata sť: ꝫ diuersoꝝ locoꝝ diūsis moꝛib⁹ innumerabiliť variant: ita vt vix aut nūq̄ oīno possint inueni
n ri cause q̄s in eis cōstituēdis

est. sed forte non libenter ieiunauit.

OQuod supꝛadictū est de cōsuetudine seruanda.

n ¶ Omnia talia. loq̄tur de psuetudie irrationabili. ne sit cōtra. ℣. c. illud.

n ¶ Cause. ar. q̄. nō licet dicere ita statutum est. nisi ā statuti assigneť vt. ℣. ij. q. v

ꝓsuluisti ſ. ō ꝓſe. di. j. placuit ſ. lxviij. di. cor epi. ar. ſ. ff ō le. ñ oiz. dic ꝙ ibi ō iure poſitiuo ñ oneroſo locꝫ. b. ō ꝓſue. oneroſa. vt ī auc. ō referē. §. fi. a ¶ facul. i. vbi ꝑ fieri ſine ſcādalo. vt. l. di. vr ꝓſtituereꝫ b ¶ Religi. chriſtianā. c ¶ Quā ipauciſ. ar. ſ illos q̄ nimias fun

a hoīes ſecuti ſē: vbi facultas tribuiť ſine vlla dubitatiõe reſecāda exiſtimo. q̄uis enī neq; hoc inueniri poſſit quõ b ꝓtra fidē ſint: ipaz tñ religio § nē quā ī pauciſſimis ⁊ manifeſtiſſimis celebrationuz ſacramēt̄ miſdia dei voluit eē liberā: fuilib⁹ onerib⁹ p̄mūt adeo vt tolerabilioꝛ ſit cōditio iudeoꝝ. Qui ēt ſi tp̄s libťatiſ ñ coguerť: legalibus tñ ſacris ſ hūanis pſuptōib⁹ ſ ibiciunť. Tē ex ꝓci. tol. xj. Omēs puinciales eundē in pſallēdo modū teneāt q̄mme tropolitāi ſedē hr̄e coguerit.

c ¶ Ex his q̄ cōtra apl̄icam volūtatez circūferunť oī vento doctrie: placuit ſcō cōcilio vt metropolitane ſedis auēte coacti vniuſcuiuſ/ f q; prouincie ciues rectoꝛ eſq; eccleſiaꝝ vnū eundēq; ī pſallendo teneāt moduz quem a metropolitana ſede cognouerint inſtitutū: nec aliq̄ diuerſitate cuiuſq; ordis vl̄ officij a metropolitana ſede patianť diſſūgi. ſic enī iuſtū eſt vt inde vnuſq̄ſq; ſumat regulas magiſterij: vñ honorť cōſecrationē accepit: vt iuꝛ maiozū decreta ſedes q̄ vniuſcuiuſq; ſacerdotalis dignitatť eſt mr̄: eccl̄iaſtice dignitatis vel rōis ſit mgr̄a. Abbatib⁹ ſane indultis officijs q̄ iuxta g voluntatez ſui epi regulariť ab illis implēda ſē: cetera ofh ficia publica. i. veſpas matutinū ſiue miſſaz aliť q̄ in p̄ncipali eccl̄ia celebrare nō licet. Quiſq; aūt hoꝛ decretorū violator extiterit: ſex mēſibus a cōione p̄iuatus apud metropolitanū ſub pñe cenſura maneat coꝛrigēdus: q̄tenus apud illū ⁊ p̄terite trāſgreſſiōis culpā lachrymis diluat: ⁊ neceſſariā officioꝝ doctrinam ſtudioſe addiſcat. Sub iſta q̄ regl̄a diſcipline ñ ſolū metropolitan⁹ toti⁹ ſue puincie pōtifices vl̄ ſacerdotes aſtringat: ſ et ceteri epi ſubiectos ſuos eccl̄iaꝝ rectores obtēpare ſuis inſtōibus cogāt. Tē ex ꝓci. bracarē. ſi. Ordo ſeruet in matutinis ⁊ veſpertinis officijs vn⁹ ⁊ idē.

k ¶ Placuit oīb⁹ cōi ꝓſenſu: vt vn⁹ atq; idē pſallēdi ordo ī matutinis vl̄ veſpertinis officijs teneať: ⁊ ñ diuerſe ac p̄riuate neq; monaſteriozū ꝓſuetudies cū eccl̄iaſtica regl̄a ſint p̄mixte. Di. XIII.

l Tē adūſus naturā/le ius nl̄la diſpenſatio admittitur: niſi forteduo mala itaꝛ geant: vt alteꝛeoꝝ neceſſe ſit eligi. Q̄ñ in toletano conci.

Ephe. 4.

b ¶ Dē his. vo lūtarē. illā ſ. doctrīs varijs nolite abduci vt ſ. di. p̄ri. nolite f ¶ Ciues. ciuef ḡ cantār cū clericis. ⁊ dicūt amē xxxviij. di. ſed ꝛo g ¶ Sui epivo luntarē. ar. q̄ regimē oīm monaſteriozū ſpectat ad epm. vt. ix. q. iij. p̄ſingulas. ⁊ xxj. q. j. q̄ vere. ⁊. lxj. di. obituz.

c ¶ Aſtringat. ar. metropolitanū poſſe ſuſpondere ⁊ excōicare ſuū ſuffraganeū. vt. ſ. xviij. diſ. placuit. ⁊. c. ſi epſ. ſ. x. q. iij. q̄ cognouim⁹.

k ¶ Lacuit ſ. de ꝓſe. di. v. ꝓuenit. (xj. q. iij. ſicḡ epſ. iſtis ſū capitul̄ derogať p̄ p̄rariā cōſuetudinez.

l ¶ Item aduerſus. Aſſignauit mgr̄ dr̄iam iuſť naturalis ad alia iura ī origine ⁊ dignitate ⁊ amplitudine. nūc aſſignat dr̄iam eiuſdē iuris ad alia iura ī ſnie rigoꝛe. nā ſ alia iura admittiť diſpenſatio. ſz ſ ius nāle q̄ cōſiſtit in p̄cepť ⁊ p̄hibitiōib⁹ nū/q̄. mgr̄ tñ excipit vnū caſum de pplexitate ⁊ male. Vi deam⁹ q̄d iuris ſit de pplexitate. dicūt q̄dā q̄ aliqs pōt eſſe pplexus iné duo mortalia. vt iudei q̄ crucifixerunt chriſtū peccauerūt mortaliť. de pe. di. j. ꝓiculoſe. ⁊ ſi nō occidiſſent ſiť peccaſſent mortaliť. q̄ fecisſent ſ ꝓſciam q̄ dicebat eis ſ̄riū. q̄ dictū erat eis q̄cūq; fecerit ſe filiū dei morte moriať. ⁊ oīe q̄ ſit ſ ꝓſciam edificat ad gehennā. xxviij. q. j. §. j. eť de pſcrip. q̄ñ/

[illegible]

Prou. 15

ſ. ſ. ſ.

talis delectatio sit aliqō pcm̄. Si tū vis tenere q̄ sit ibi veniale pcm̄. dicas cū. h. q vir debet mulierem pe tentē debitū prudēter eludere ꝑmittendo se postea fa cturū donec ipa efferueat. ꝛ si nec sic illa desisteret tūc vir det ei copiā cōgrua sui. vt q̄cito mulier expleuerit libidinē suā sta tim vir recedat. nec procedat ad actum.

[a] Vo mala intellige ntū ad fatuaz illius opinionē. qui se credit p̄ plexū. ꝛ sic intel ligas oia verba hic posita. nō ei verū q̄ illoꝝ ma lū ē lz ille opiet vtrūq̄ malū cē.

b ¶ Necessitas id est casus. vel referrur ad opi onē stultam.

c ¶ Resoluere .i. facere.

d ¶ Quod mi nozē fm q̄ ipse opinatur cū al terū illoꝝ nō ob ligat ipsum.

e ¶ Peierare. fm q̄ talis opi natur. non enim peierat licet nō Job.40. seruet tale iura mentum. vt. xxij q. iiij. si aliquid.

f ¶ Illinc. i. iu ramento.

g ¶ Duplici. non itelligas q̄ ī homicidio tria peccata commit rantur. ꝛ in per iurio duo. lz ido dicit q̄ ī homici dio tres offen duntur. in periu rio duo. ꝛ ē arg. q̄ qui plures o fendit plus pec cat. ꝛ. xciij. dist. siquis autem le gationem. ꝛ. xj. q. iij. precipue.

octauo sic legit. Min⁹ malū de duobus malis eligēdū ē.

a TAo mala licz oīno cau tissime sint p̄cau enda:

b tū si piculi necessitas vnū ex his ꝑpetrare cōpulerit: id de

c bem⁹ resoluere q̄ mīozi ne xu noscitur obligari. Quid aūt leuius ex his: q̄due gra uius sit pure rōis accumine inuestigemus. Etenim dum

e peierare cōpellimur: creato rē q̄dez offendim⁹ ꝛ nos tm̄ mō maculam⁹. Cū vo noxia ꝑmissa cōplemus ꝛ dei iussa ꝓtēnim⁹: ꝛ primis ipia cru delitate nocem⁹: nosip̄os cru deliozi mozt gladio trucida

g mus Illinc eni duplici culpa

h rū gladio perim⁹: hinc tripli citer ingulamur. I tē grego. in mozalib⁹ pte. vj. li. xxxv. ca. xiiij. al's. ix. De eodem.

k Erui testiculoꝝ leuia

m than pplexi sūt: q̄ sug

n gestionū illius argumēta im

o plicat inuentis alligant: vt pleroscz ita peccare faciant: q̄ten⁹ si fortasse fugere pcm̄ appetāt: hoc sine alio pecca ti laqo nō euadāt: ꝛ culpā ēt faciāt: dū aliq̄ vitāt: atq̄ ne quaq̄ se ab vna valeāt absol uere nisi ī alia ꝓsentiāt se li gari q̄ meli⁹ ostēdim⁹ siq̄ ex cōuersatiōe boīm alligatōis huius exēpla ꝑferam⁹: ꝛ in fra. Ecce q̄dā dū mōi huius appetit amicicias: cuilibet al

quia sicut testiculi sunt ministri ꝛ instrumenta huma ne generationis. ꝛ in se continent omne incentiuū libi dinis. ita suggestiones diaboli generant in hominib⁹ vitia ꝛ ad omnia illicita accendunt. ē. vj. di. sed pen sandum. l ¶ Leui arhā. diaboli.

teri simile sibi ducenti vitam q̄ secreta scelera illi⁹ oī silen tio cōtegat: se iureiurādo cō stringit: sed is cui iuratuz est adulteriū ꝑpetrare cognosci tur ita vt etiā maritū adulte re occidere conetur. Js aut̄ qui ei iusiurandū ꝓbuit re uertitur ad mentem: ꝛ diuer sis hincinde cogitationibus impugnat: atq̄ p̄ silere foz midat: ne silentio adulterij si

p mul ꝛ homicidij particeps fi at: prodere trepidat: ne rea tu se piurij obstringat: ꝑple xis ḡ testiculoꝝ neruis liga tus est: qui in quālibet par tem declinet metuit: ne a trās

q gressionis contagione liber non sit. ¶ Alius cuncta que mundi sunt deserens at q̄ p omia frangere ꝑtas vo lūtates querēs alieno se sub dere regimini appetit: sed eū qui sibi ad deum p̄esse debe at minus cauta inquisitione discernit: quia fortasse is qui sine iudicio eligitur cum p̄ esse iam ceperit: agere q̄ dei sunt prohibet: et que mundi sunt iubet: pēsans itaq̄ sub ditus vel que sit culpa ino bedientie vel quod contagi um secularis vite: ꝛ obedire

r trepidat: ꝛ non obedire foz midat. ne aut obediēs deum in suis preceptis deserat: aut rursus non obediēs deum in electo ꝓiore ꝓtēnat: et infra.

m ¶ Per plexi sunt. i. pplecten tes. ꝛ sic omnia verba itelligas actiue.

n ¶ Implicat. i. implicantib⁹.

o ¶ Inuentis. .i. inuētōibus

p ¶ Particeps fm opinionē eo rum stultaz semp̄ intelligas.

q ¶ A contagi one. Jste admo nebit illuz ne fa ciat. vt. ij. q. j. si peccauerit. si no lit cessare faciat q̄ dicit. xxij. q. v. hoc videtur. ꝛ sic liberabit se. quia sacramen tum non fuit in uentum vt esset vinculum iniq tatis. xxij. q. iij. inter cetera. vn de siquis iura uit alium nō ac cusare tamē po test denunciare crimen eius. vt extra de iureiu ran. quēadmo dū. in fi. cum au tem non potest probare dz race re. vt. ij. q. vij. plericz. si autez ꝓbare pōt. fa ciat quod dicit. ij. q. j. si peccaue rit. vel dicat alij sic. frater scias q̄ quidā re vult occidere non ta men nominan do aliquem. ex tra de of. iu. oz. si sacerdos. con

Item est hic argu. q̄ p illo potius est iudicandū. p̄o quo plures rationes faciunt. vt extra de ꝓba. licet. ī fine. ꝛ q̄ portioz iura ñ ostenderit obtinebit. xxj. di. §. j vt. C. de edic. di. hadria. tol. l. vlti. sic ꝛ deterioz est cau sa illius contra quem plura faciunt. vt. xxviij. dist. de syracusane. Item contrarium hic signatur. xxij. q. v. il le qui. vbi dicitur q̄ periurium sit maius homicidio. lz h ¶ Hinc triplicitur. ī. in homicidio. Jo. (ibi solut

i Erui testiculoꝝ. id est suggestiones diaboli ner uose. id est calide ꝛ illaqueantes.

k ¶ Testiculorum. testiculi dicuntur suggestiones ei⁹ tra tamen est extra de fur. qui cum fure. sed non est cō tra. q̄ fur non manifestauerat furtum iudicanti.

r ¶ Formidat. Quid si subditus credit q̄ preceptum prelati sit contra deum secure nō obediat. quia licz ge neraliter iurauerit ei obedire in omnibus. non est in telligendū nisi de licitis ꝛ iustis ꝛ honestis. vt. xj. q. iij non semper. ꝛ. c. si dominus. ꝛ extra de iureiurā. ad no strā. ꝛ. c. venientes. ff. de pig. obligatiōe generali. sed si dubiret an sit ꝑ deū obedire debet. vt. xxiij. q. j. q̄d cul patur. in fi. vtrū aūt teneatur recipe ordies ab eo quē scit simoniacum esse. nō. j. q. j. siquis a simoniacis.

a ¶ Susceptiiste si vult saluari dimittat locū et sit in ꝓpetuapnia. vt.j.q.j.siqs neqꝫ.t.q.vij requirit. t ex̄ o simo. matthcus non tñ dimittat sine aucte papevt.vij.q.j.mutatiões.t.c.suggestum.sz credo vt Jo. fa. dicit. q bñ pōt dimittere sine licētia pape. qz rem hz furtiuā. vñ ipaz reneꝫ statim restituere. alīr non penitet. xiij.q.vj.si res aliena. t fur sp ē in mora vt.ff. o cōdi. fur.si ꝓ fure. ¶ vl. ff. ar. ꝫ ex̄ de renū.c. nisi.t.c. pōtrālla. dic illa iura irelligūt o bñ intrārib⁹. b male.j.q.j ord'. b ¶ Precipitat q̄d si ꝑcipiteꝫ se in fugā t moriē vtrū peccet moraliter. querit. t distinguendū ē. q si nō ita esset altus mur⁹ q̄ bene ꝑsumebat se euadere nō peccat moraliṫ. alīr sic. ar. ꝓo ꝑmo. xxiij.q.v. de occidēdis. ꝓ scōo ar. xxiij.q.v. si ñ licet. t.c. nō est nostruz. t ex̄ de sepul. ex parte.

c ¶ Concessit. i. ꝓcessū oñdit. sicut alibi expo nit. da. i. datū ꝓ nūcia. vt. xxiij.q .v. ℈. hicnotādū

1.Cor.7. d ¶ Minima. id ē mīimonia.

e ¶ Maioza. i. fornicationē. vl mīma appellat īmoderatam exacti. debiti cōiugalis. t illō potius ꝑmisit apostol⁹ q̄ fornicationē vt xxxij.q.ij q̄d. t ꝑm b ꝓ

Alius pensare pondus ecclesiastici honozis negligēs ad locū regimīs ꝑmijs ascendit sed qz omne qō b eminet pl⁹ merozibus afficit q̄ honozibus gaudet: duz coz plus tribulatiōe ꝑmit: ad memoziaz culpe reuocat: doletq; se ad labozē cū culpa pucīsse: q̄q; sit iniquū qō admiserit: ex ipsa fract⁹ difficultate ꝓgnoscit reū se igit cū impēsis ꝑmijs agnoscēs vult adepte sublimitat⁹ locū deserere: sz timet

a ne graui⁹ delictū sit susceptigregꝫ custodiā reliąsse: vult susceptigregꝫ curā gerere: sz formidat ne ōterioz culpa sit regimina pastoraꝫ gregis dimittere q̄ empta possidere: p honozis ℊ ambitū ligatū culpa hīcīde se ꝓspicit ee. Quippe sine reatu crimīs neutruz videt: si aut susceptꝰ selꝫ grex relinq̄t: ac rursus sacra actō secularit empta teneat: vndiq; metuit t susceptꝰ: lat⁹ oē ptimescit: ne aut stans in empto regimīe nō digne lugeat qō nō etiā deserēs emendat: aut certe regimē deserēs duz aliud flere nitit: rursus alīō de ipsa gregꝫ destitutiōe committat. Est tñ qō ad destruēdas beethimoth ℣sutias sb/tilit fiat: vt cū mēs inf mīoza t maioza pctā ꝓstringit si oīno null⁹ sine pctō adit⁹ patz: mīoza sp eligāt qz t q̄ muroz vndiq; ābitu ne fugiat clau-

b dit: ibi se ī fugā ꝑcipitat vbi breuioz mur⁹ igerit: hīc etiā paul⁹ cū q̄sdā in eccl'ia incōti

ℊ nētes aspiceret: ꝓcessit mīma

e vt maioza decliarēt dicēs: p/pter fornicatiōz vnuq̄sq; suā

f hēat vxorē: et qz tūc solū ꝓiuges sine culpa i admixtiōe sf

g cū nō p explēda libidine sz p suscipiēda ꝓle miscent: vt b ēt qō ꝓcesserat sine culpa q̄/uis mīma nō ee mōstraret illi co adiūxit. b āt dico fm īdulgentiā nō fm impiū: nō enī sine vitio ē qō ignoscit t nō ꝑ/

cipit: pctm̄ pfecto vidit: sed qō possit indulgeri puidit: sz cū i dubijs ꝓstrīgimur: vtlīk

h mīmis sb dimur: ne ī magnis

i sine venia peccem⁹. ¶ Itaq; plerūq; neruoz beethimoth isti⁹ pplexitas soluit: duz ad ℣tutes maxīas p cōmissa minoza transit. Dist. XIIII.

k ¶ Erū b ita in vna eadēq; ꝑsona ītelligit: ceteꝝ an in diūsis eadē dispēsatio locū hēat: vicz vt cōmittam⁹ mīoza ne alīj grauioz⁹ iplicēt: merito q̄rit. ¶ De his ita scribit aug⁹. in li. v. qōnū sup geñ. l i.j. Nō sūt a nobis aliqua cōmittēda delicta: ne

l alīj grauioza cōmittāt ¶ Quod ait sodomit⁹ loth sūt mihi due filie q̄ nōdū nouerūt viros: ꝓducaz illas ad vos t vtimini ill' sic vob placuerit: tm̄ in viros istos ne faciat⁹ iniquū: qm̄ volebat p/stituere filias suas hac ꝓpēsatiōe: vt viri hospites ei⁹ nihil a sodomit⁹ tale paterēt. Utq; admittēda sit cōpēsatio flagitioz vl q̄rūcūq; pctōz: vt nos faciam⁹ mali aliq̄d: ne alius graui⁹ malū faciat: an pot⁹ pturbatōi loth nō ꝓsilio tribuendū sit qō hic dixerit me

m rito q̄rit: t nimiz piculosissi me admittit hec cōpensatio: si āt pturbatōi hūane tribuitur t menti tāto malo ꝓmote nullo mō imitāda ē. Cōsuetudinis aūt vl ostōis rigoz nōnūq; relaxat. ¶ Ñ leo pa. ait Que ꝓstitutiōes valeāt temperari vel que nō.

u ¶ Sicut quedā sūt q̄ nulla pnt rōne cōuelli: ita mlta sūt

o q̄ aut p necessitate tēpoz aut

p p ꝓsideratiōe etatū oporteat

q tpari: illa ꝓsideratōe sp futa vt in his que vel dubia fuerint aut obscura id nouerimus sequēdum: quod nec p/ceptis euāgelicis cōtrarium nec decret⁹ sanctoz patrū inueniat adūsum. Di. XV.

prie poīt ꝓcessit. ꝓcessū oñdit.

f ¶ Et qz ar. ℈ H. q̄ dicit q̄ vir nunq̄ potest cognoscere vxorez sine peccato. vt no. xxxiij.q.iiij. vir cum ppria.

g ¶ Sed p suscipienda. t causa reddendi debitum. vt no. xxxij.q.ij. quicūd.

h ¶ Minimis. quoties eni sine captiōe nihil fieri pōt id ē faciēduz est qō min⁹ captiosum ē. vt ff. de regu. iur. q̄ tiens. t.l. semp.

i ¶ Sine venia. simile oz ali bi. qō ꝑmittim⁹ Sect. 19. nolentes ꝑcipimus. vt. xxxj.q.j. hac ratione.

k ¶ Erum in hac di. xiiij querit an aliqs debeat min⁹ malum comittere. vt alē euitet grauius malū. Et dicendum est q̄ nō. vt ff. c. pri. et continuat iste. ℈. ad id o dixerat. q cū duo mala nob instāt min⁹ este igēndū. sed b est verū circa diuersas ꝑsonas

l ¶ Quod ait. qm̄ verba sunt augustini t incipe ibi merito queritur.

m ¶ Periculo sissime. hic dicit augustin⁹ q̄ nemo debet minus malum cōmittere. vt alter euitet maius malū t intelligūt hoc quidaz q̄ nemo debet min⁹ mortale cōmittere vt alius euitet maius mortale. sz veniale dz cōmittere. vt alter euitz mortalenā j. ordinationes.

etiã aiam ds dz ponere p̃ p̃rimo. ⁊ sic mortẽ tpalẽ põe aliqs subire ne alter incurrat penã eternã. de pe. di. ij. charitas. ℌ. p̃ri. sed p̃ veniali debeꝯ tm̃ pena tpalis p mortali eterna. xj. q. iij. nemo. ergo aliqs põt peccare venialiter vt alter nõ peccet mortaliter. Itẽ qꝫ aplus dicit. ozabã esse anathema p̃ fratribꝫ meis. ſz nemo anathematizatur nisi p̃ mortali. vt. xj. q. iij nemo Itẽ cũ virtus ⁊ vitiuz sint cõtraria. nec se cõpatiantur. vt xxxij. q. j. cũ renũciat. ſz venialia simul cũ virtutibꝫ inſunt hoi. nõ g̃ ꝓprie dicũtur vitia. vt de pe. di. iij. ſcpties Aliꝯ dicũt q̃ nullum pctm̃ dz hõ facere. vel p̃ suo bono vl̃ alteri⁹. vt. xxiij. q. v. cuz hõ. ℌ. quid ſi aliꝰ. non enĩ vult de⁹ tale dãnum cũ tali lucro cõpensari. vt. xxiij q. v. ſi dicat. nõ enim debet quis crimen ſuũ alienis cõmodis impendere. vt. xlvj di. ſicut non ſuo

Vt. 5. j. c. su peco. & ſuſur

Pterea neqꝫ ꝓ ſalute alteri⁹ tempali vl̃ eterna debz quis peccare venialiꝫ qꝫ nullus ꝓducẽdus eſt ad ſalutem opitulante mendacio. vt. xxv. q. ij. c. faciat. ⁊ c. primum. Jo. Sed ꝝre redarguitur hic loth ab auguſtino. cũ alibi cõmendeꝫ ab ambroſio. vt. xxxij q. vij. offerebat. ſed ambroſiꝰ ꝓſideranſ pietatẽ quam habuit ad hoſpites. auguſtiꝰ vero delictum filiarum

Hec cõpensatio. ar. q̃ nõ eſt ad. (xxvj. di. c. j. ij. mittẽda cõpenſatio in malꝫ. vt. xiij. q. v. forte. ⁊. xxxij. q. iiij. ſiẽ nõ ſũt. ⁊. q. viij. nõ ſolũ. ⁊. j. q. j. nõ ẽ purãda. admittiꝫ tũ cõpenſatio in criminibꝫ vel excipiendo vel replicãdo. vt. xxxij. q. vj. nihil. ⁊. ff. ſo. ma. viro. verum eſt in iudicijs admittiꝫ. nõ i foro penitẽtiali cõpẽſatio.

Jeut. quedã ſunt. vt p̃cepta decalogi ⁊ forma baptiſmi. ⁊ forma confeciẽdi corpus chriſti. de cõſe. di. iij. ꝓprie. vbi actio. ⁊ di. ij. accipite.

Tẽpoꝫ. vt. j. q. vij. q. p̃ remedio. ⁊. lxxxj. di. pſbyter. ⁊. xxxiij. di. fraternitatis.

Etatũ. vt j. xxxiij q. ij. in adoleſcẽtia. ⁊. lxxxvj. di. tanta.

Cõſidera tiõe. j. xxix. di. ſciẽdũ.

Vl̃ dubia. eꝫ ō ſpõ. iuuẽis

QVoniã de natu/rali iure ⁊ ꝓſtõne vl̃ ꝓſuetudĩe hactenꝰ diſſeruimus differẽtiã q̃ ab inuicẽ diſcernunt: deſignãtes: nũc ad eccleſiaſticas ꝓſtõnes ſtilũ vertam⁹: eaꝝ originẽ ⁊ auctoritatẽ put ex libris ſctoꝝ patrũ colligere poſſum⁹: breuiꝫ aſſignãtes. Quo tpe ceperũt canones generaliũ ꝯcilioꝝ.

CAnones generaliũ cõcilioꝝ: vt iſidorus ait i lib. vj. ethy. ca. xv. a tpibus ꝓſtantini ceperũt. In p̃cedẽtibꝰ nãqꝫ annis p̃ſecutõe ferue̅te docendaꝫ plebiũ mĩme dabaꝫ facultas. Jnde chriſtianitas i diũſas hereſes ſciſſa eſt: qꝫ nõ erat epis lnĩa ꝙueniendi in vnũ niſi tpe ſupradicti impatorꝫ. Jpe eĩ dedit facultatem chriſtianis libere ꝙgregari. Sub p̃ etiaz ſancti pres in ꝯcilio niceno de omi orbe t̃raꝫ ꝙueniẽtes iuxta fidẽ euãgelicã ⁊ aplicam ſcõm poſt aplos ſymbolũ tradiderũt: inꝫ cetera aũt ꝯcilia q̃tuoz ſunt venerabiles ſynodi q̃ totaz p̃ncipaliꝫ fidẽ cõplectunt q̃ſi q̃ttuoz euãgelia vl̃ totidez paradiſi flumina.

Hanc p̃rior nicena ſynodus. ccc. xviij. epoꝝ ſub cõſtantino auguſto ipatore pacta ẽ: in q̃ arriane pfidie ꝙdemnata eſt blaſphemia: quã de ineq̃lita te ſctẽ trinitatꝫ idẽ arri⁹ aſſerebat. ꝙſubalẽ enĩ deo pr̃i õi filiũ eadẽ ſctã ſynod⁹ p̃ ſymbolũ diffiniuit. Scõa ſynodus. cl. patrũ ſub theodoſio ſenioꝛe cõſtantinopolim congregata ẽ: q̃ macedoniũ ſpm̃ ſctm̃ eſſe deũ negãtẽ ꝙdẽnãs ꝙſubſtantialẽ pr̃i ⁊ filio ſpm̃ ſctm̃ demõſtrauit: dãs ſymboli formã quã tota grecoꝝ ⁊ latinoꝝ cõfeſſio in eccleſijs ꝑdicat. Tertia ſynod⁹ epheſina p̃ma. cc. epoꝝ ſub iunioꝛe theodoſio auguſto edita ẽ q̃ neſtoriũ duas p̃ſonas aſſerentẽ in chriſto iuſto anathemate cõdẽnauit: oſtẽdẽs manere in chriſto duas naturas ⁊ vnã dñi nr̃i ieſu chriſti p̃ſonã. Quarta ſynod⁹ chalcedonenſis: q̃ ſexcẽtoꝝ. xxx. ſacerdotũ ſub martiano p̃nci/pe habita eſt in q̃ eutice cõſtãtinopolitanũ abbatẽ x̃bi dei ⁊ carnis vnã naturã pronunciantẽ: ⁊ eiuſdẽ dioſcoꝝ defenſoꝛẽ quondã alexandrinum epm̃ ⁊ ip̃m rurſus epm̃ neſtoriuz cũ reliqs hereticis vna patrum ſnĩa p̃dãnauit:

a Quoniam de naturali iure. Hactenus tracta uit magiſter de naturali iure. hic incipit tra/re de iure canonico. aſſignat traqꝫ rationem ⁊ originem ipſius. ⁊ oſtendit que opuſcula recipiantur ab eccleſia. ⁊ que non.

b CAnones. cõſtantini j. xvj. di. iſidor⁹ ꝙtra. ibi dicitur q̃ a tpe clementis fuerunt celebrata ꝓcilia. ℞. q̃ ante fuerunt celebrata ſz nunc ita generaliter. ⁊ ita hoc verbũ generaliẽ ſoluit contrariũ.

c CApoſtolos Apoſtoli enĩ ſcẽſt primũ ſym/bolum. ſ. credo i deum. ſed nicena ſynoduſ fecit credo in vnũ deum. et dicitur a ſyn q̃ eſt cõ. et bolos q̃ ẽ moſellus. qz quilibꝫ apoſtolorum de ſuo moſello aliquid apposuit.

d CHarũ p̃ri. ccc. xviij. alibi dicitur de trecentis epiſcopis vt. x. q. j. hanc. ſed dic q̃ minoꝛ numerus nõ excludit maiorem ff. de in lit. iurã. cum furti.

e CQuam de inequalitate. ſi/cebat enim ꝓpatrem maioꝛez filio. ⁊ filium maioꝛem ſpiritu ſancto. xxiij. q. iij. quidem. ver. ariani.

f CSynodus. in conſtantinopoli j. c. ſicut.

g CMacedoniũ. qui dixit ſpiritũ ſanctũ ſeruũ p̃ri ⁊ filij. vt. j. q. j. eos q̃. xxiij. q. vl. q̃dẽ. ℞. macedoniani.

h CQuã tota. hoc nõ habemus. quia nõ habem⁹ niſi apoſtolorũ ⁊ nicenuz ⁊ athanaſij. Quicunqꝫ vult.

i CTertia. prima. hoc dicit ad differentiam ſecunde que fuit repꝛobata. vt. j. xxvj. di. quoniam ſancte.

k CPerſonas. verbi ⁊ hominis.

l CUnam. vna eſt p̃ſona. ſed hz duas naturas j. c. ſicut ver. quintum.

m CIn q̃ eutice. q̃ poſt reſurrectionẽ chriſtũ habere vnã naturã dixit. ſ. diuinã. xvj. di. ſexta. ℞. quarta.

n CDefenſoꝛem. peccabat ergo in fide exquo erat defenſoꝛ hereticoꝝ vt. xxiij. q. j. c. j. ⁊. ij. ⁊. q. iij. qui alioꝝ ⁊ extra de here. vergentis. ſic dicit lex de latrone. C. de his qui latro. occi. l. j. ſed contra. xxj. di. in tantum. et xxiij. q. ij. ſane p̃fertur. ibi enim dicit q̃ dioſcoꝛus

non pecca/ uit in fide. sed expone non pecca/ uit in fide. id est ñ pec cauit i fide tñ. qz in ℔ peccauit q̄ ausus fuit papā leonē excōicare. xxj. dis. in/ rantum.

a ¶ fidei articulos.

b ¶ In ℔ Jsidori. ne sit ℨ. xix. di stinc. si ro/ manoꝝ. ℟. pfertim.

c ¶ Jcur. ibi dici tur ab iuen toze.

d ¶ De/ diatoris. i. christi. Jo. e ¶ Sub/ stantijs. scz pſonis.

f ¶ Oresu mit. Vide/ tur ergo q̄ papa ū pos sit destrue/ re statuta concilij. qz ordis ma/ ioz est vbe xciij. di. le/ gim⁹. circa mediuz. vñ recrit pa/ pa ꝑsensuz cōcilij. xix. di. anastasi us. arg. ℨ. xvij. dis. ℨ. hinc etiaz. ꝛ ex ℨ elec. significasti vbi dicitur q̄ concilīū non potest pape leges imponere. et xxxv. q. ix. veniam. sed intelli/ ge quod ℔ dicitur cir/ ca articlos fidei. xxv. q. j. sūt qui dam.

ꝑdicās eadē sctā synod⁹ christū deū sic natum de ℣gine vt in eo substam ꝛ diuīe ꝛ hūane confitea/ mur nature. ¶ De sūt. iiij. synodi a ꝓncipales fidei naturā plēissime ꝑdicātes. Sz ꝛ sīḡ sc̄ alia ꝓcilia q̄ sctī pres spū dei plene sanxerī post istoꝝ q̄ttuoꝝ auctes oī mane ant stabilita vigoze: q̄ꝝ gesta in b hoc ope ꝓdita ꝓtinent. Synod⁹ aūt ex greco interꝑtat⁹ comitat⁹ vel cet⁹. ¶ Cōcilij ℣o nomē tractū est ex moze romano. tpe eī q̄ age/ bantur cāe: q̄uiebāt oēs i vnū ꝛ cōi intētiōe tractabāt: vñ ꝛ ꝓcilīū a cōi intētiōe dictū ē q̄i ꝓsiliū: ꝛ ꝓsilīū q̄i ꝓsidiū. d. i. l. ſraz tran seūte. vl ꝓcilīū dictū ē a cōi intē/ tiōe eo q̄ i vnū dirigāt oēz mēt⁷ obtuitū. Supcilia etenī ocl'oꝝ sē vñ q̄ sibimet dissentiūt nō agunt ꝓcilīū: qz nō ꝓsentiūt i vnū. Cet⁹ ℣o q̄uēt⁹ ē vl ꝓgregatio a coeun do. i. a q̄uēdo i vnū: hīc q̄uent⁹ est nūcupat⁹ q̄ ibi oēs q̄ueniūt i vnū: qz sic q̄uēt⁹ vel cet⁹ dr: sic ꝛ ꝓcilīū a societate mltoꝝ in vnuz appellat. ¶ De q̄ttuoꝝ q̄s cōcilijs scribit btūs gregoꝛi⁹ ita dicens.

c Jcut ¶ De q̄tuoꝝ. iiij. ꝓcilioꝝ sctī euāgelij. iiij. libꝛos. sic iiij. ꝓcilia suscipe et venerari me fateoꝛ. Nicenū. s. in q̄ pūus arrij dogma destruit. Cōstantinopo/ litanū q̄s in q̄ eunomij ꝛ macedo nij erroꝛ cōuincit. Ephesinū etiā pīmū in q̄ nestoꝛij ipietas iudica/ tur. Chalcedonēse ℣o in q̄ euti/ cetis ꝛ dioscoꝛi prauitas ē repro/ bata: hec tota devotiōe āplectoꝛ integerrima approbatiōe custo/ dio: qz in his velut i q̄drato lapi de sctē fidei structura cōsurgit ꝛ cuiuslibet vite cōis atq̄ actiōis noꝛma ꝓsistit. Quintū ℣o ꝓcili um veneroꝛ: in q̄ epla q̄ ibi ꝺr erꝛoꝛis plena reprobat⁹: in q̄ theo/ d doꝛ⁹ psonā mediatoꝛ⁷ ꝺi ꝛ hoīm e in duab⁹ substātijs separans ad impietat⁷ pfidiā cecidisse ꝓuinci tur: ꝛ in q̄ scripta theodoꝛi p que beati cyrilli fides reꝑhēdit⁹ au/ su demētie plata refutant⁹. Cunctas vero q̄s ꝑfata venerāda cō cilia psonas respuīt: respuo que venerant⁹ amplectoꝛ: qz dū vniuer sali sunt cōstituta cōsensu: se ꝛ non f illa destruit q̄sq̄s ꝑsumit⁹ absolue/ re q̄s ligant: aut religare q̄s absol uunt. ¶ De eisdē etiā scribit gelasi us papa dicēs. ¶ Que cōcilia san/ cta romana eccl'sia suscipiat.

Sancta romana eccl'sia post Sillas veter⁷ testamēti ꝛ noui scpturas q̄s regl'arit⁹ suscipimus: etiā has suscipi nō ꝓhibet: sanctā synodū nicenā. ccc. xviij. pat⁹ me/ diante ꝓstātino maxīo augusto: ī q̄ arri⁹ heretic⁹ ꝓdēnat⁹ ē: sanctaz synodū ꝓstātinopol'mediāte theo dosio seniore augusto: in q̄ mace/ doni⁹ heretic⁹ debitā dānationez excepit: sctām synodū ephesinā ꝑ/ mā: in q̄ nestoꝛi⁹ dānat⁹ est ꝓsensu btī pape celestini mediāte cyrillo alexādrine sedis antistite ꝛ archa dio eꝑo ab italia destinato sanctā synodū chalcedonēsem mediante martiano augusto ꝛ anatolio ꝓstā tinopolitano eꝑo: in q̄ nestoꝛiana ꝛ euticiana hereſis sil'cū dioscoꝛo eiusq̄ cōplicib⁹ dānate sūt: ℟ ꝛ sīḡ sunt cōcilia a sctis pīb⁹ hactenus instituta post istoꝝ q̄ttuoꝝ auctem etiā custodieda ꝛ recipieda māda mus ꝛ decernim⁹. ¶ Jā nūc subij/ iendū est de opusculis sctōꝝ patꝝ q̄ in ecclia catholica recipiuntur.

¶ Opuscula btī cypriāi martyris ꝛ carthaginēsis epi. ¶ tez opuscla btī athanasij alexādrini epi. ¶ tez opuscla btī gregoꝛij nazaneñ. epi. ¶ tez opuscula btī basilij cappa/ docen. epi. ¶ tē opuscula beati io/ hānis ꝓstātinopol'. epi. ¶ tē opu/ scula btī hilarij pictauien. epi ¶ tē opuscula btī augu. epi hyponen. ¶ tē opuscula btī ambroſij epi me diolan. ¶ tē opuscula btī hierony mi pbi. ¶ tē opuscula btī pſperi viri religiosissimi. ¶ tē epla btī leonis pape ad flauianū eꝑm ꝓstā tinopol' destinatā: cui⁹ textuz aut vnū iota si q̄sq̄ idiota disputaue/ rit: ꝛ nō eā in oīb⁹ venerabilit⁹ ac/ ceperit: anathema sit. ¶ tē opuscu la atq̄ tractat⁹ oīm patruz ortho/ doxoꝝ q̄ in nllo a sctē romane ec/ clesie cōsortio deuiauerūt: nec ab eius fidei ꝑdicatione seiūcti sūt:

sed cōmunionis ipi⁹ gr̄a dei vsq; ad vltimuꝫ die vite sue participes fuerūt legēda decernimus. ¶ Itē decretales epl'e q̄s beatissimi pape diuersis tpib⁹ ab vrbe romana p diuersoꝫ patrū cōsultatiōe dederūt venerabilit̄ suscipiende sunt. ¶ Itē gesta sc̄tōrū martyrū q̄ multiplicibus tormentoꝝ cruciatib⁹ ꝛ mirabilibus confessionū triūphis irradiāt. ¶ Quis ita esse catholicoꝝ dubitet ꝛ maiora eos in agonib⁹ fuisse ppessos: nec suis viribus sed dei gratia ꝛ adiutorio vniuersa toleraſſe. Sꝫ ideo p̄m auctoritatē antiquā vel consuetudinem singulari cautela in sc̄ta ro. ec. nō legunt̄: qr eoꝝ qui scripsere noīa penitus ignorant̄: ꝛ ab infidelibus aut dictis superflua aut minus apta q̄ rei ordo fuerit scripta esse putant̄: sicut cuiusdaꝫ quirici ꝛ iulite: sic̄ geſtis aliorūq; passiones hmōi q̄ ab heretic̄ p̄ hibent̄ conscripte: ꝓpter qō vt dictū est nevl̄ leuius subsannādi oriret occasio: in sc̄tā ro. ec. nō legunt̄. nos tū cū p̄dicta eccl'ia omnes martyres ꝛ eoꝝ gloriosos agones q̄ ōo magis q̄ homib⁹ noti sunt oī deuotiōe veneremur. ¶ Item vitas patrū antonij pauli hilarionis ꝛ oīm heremitarū q̄s tū vir btissim⁹ scripſit hieronym⁹ cū oī honore suscipim⁹. ¶ Item act⁹ btī siluestri apl'ice sedis p̄sulis: licꝫ eius q̄ scripsit nomē ignoremꝰ: a multis tū in vrbe romana catholic̄ legi cognuim⁹: ꝛ p antiquo vsu multis imitant̄ eccl'ie. ¶ Itē sc̄pta de inuentione sc̄tē crucis dñice: ꝛ alia sc̄pta de inuētiōe capitis beati iohis baptiſte: nouelle q̄dē reuelationes sūt: ꝛ nōnulli eas catholici legūt: ꝑ cū ꝑ ad catholicoꝝ manus puenerit: btī pauli apl'i sn̄ia p̄cedat: oīa pbate: qō bonū ē tenete. ¶ Itē rufinus vir religiosus p'limos ecclesiasticī opis edidit libros: nōnullas etiā scripturas interp̄tat⁹ est. Sꝫ qm̄ btūs hieronymus in aliq̄bus eū de arbitrij libertate notauit: illa sentim⁹ q̄ btm̄ hieronymū p̄dictū sentire cognoscim⁹: ꝛ nō solū de rufino ꝑ etiā de vniūsis q̄s vir sepi⁹ memorat⁹ zelo dei ꝛ fidei religiōe reꝑhēdit. ¶ Itē origenis nōnulla opuscula q̄ vir btūs hieronymus nō repudiat legenda suscipim⁹: reliq̄ aūt oīa cū auctore suo dicimus esse renuēda. ¶ Itē chronicaꝫ eusebij cesarien. atq; eiusdē histozie ecc'iastice libroſ: q̄uis in p̄mo narratiōis sue libro tepuerit et post in laudib⁹ atq; excusatiōe origenis sciſmatici vnū ꝓscripſit lib'm: ꝓpter rem tū singularē noticiā q̄ ad instructionē ptinet vsq; q̄q; nō dicim⁹ renuēdos. ¶ Itē orosiū virū eruditissimū collaudam⁹: qr valde necessaria adūsus paganoꝝ calūnias ordiauit: miraq; breuitate cōtexuit. ¶ Item venerabilis viri sedulij paschale opus qō heroicis descripſit ꝛsibus insigni laude ꝓferim⁹. ¶ Item vincētij nihilominus laboriosuꝫ op⁹ nō spernim⁹ ꝑ imitamur. Ceterū q̄ ab heretic̄ cōscripta vl' p̄dicta sūt: nullatenus recipit catholica et apl'ica eccl'ia romana. ¶ Quib⁹ ꝛ pauca q̄ ad memoriā venerunt ꝛ catholic̄ vitāda sunt decreuim⁹ esse subdēda: q̄dā q̄ in septuagesima ponūt pentheucū vsq; i. xj. die añ pascha. a. xv. die añ pascha ponūt hieremiā vsq; in cenā dñi: i cena dñi legūt tres lectiōes de lamētatōib⁹ hieremie: quō sedet sola ciuitas ꝛc. ꝛ tres lectiones de tractatu sc̄ī aug. i p̄s. liij. Exaudi d. dep̄. meā: ꝛ ne despexeris: ꝛ tres ō apl'o: vbi ait in epl'a ad corinth̄. quenietib⁹ vob i vnū. Scōa lectio sic icipit: sil'r post̄q; cenauit. Ter tia de spūalib⁹: nolo vos ig̃rare frēs. In parasceue tres lectiōes ō lamētatōib⁹ hieremie tres de tractatu sc̄ī aug. i p̄s. Exaudi d. dep̄. meā: ꝛ tres ō apl'o vbi ait i epl'a ad hebreos. festinem⁹ ingredi ꝛc. scōa lectio. omīs nāq; pontifex: tertia: de q̄ nob est grandis sermo. In sabbato sc̄o tres lectiōes ō lamētatiōib⁹ hieremie ꝓphe: ꝛ tres ō tractatu sc̄i aug. lxiij. p̄s. Exaudi d. oronē cū tribulor: ꝛ tres ō apl'o vt ait i epl'a ad hebreos: vbi ait: chr̄istus assistens pōtifex futuroꝝ bonoꝝ. scōa lectio vbi enī testm̄. tertia vmbrā ei hz lex futuroꝝ bonoꝝ. In pascha dñi omeliā ad ip̄m die pertinentē. Infra hebdomadā omelias. In octauis pasche ponūt apocalypsim ꝛ act⁹ apl'oꝝ ꝛ epl'as canonicas vsq; i octauis pentheco stes. In octauis penthecostes ponūt libros regū ꝛ paralypomenon vsq; i kalēdis augusti. In dñica p̄ma mēsis augusti ponūt salomonē vsq; in kalēdis septēbris. In dñica p̄ma mēsis septēbris ponūt iob tobiam hesterē esdrā vsq; in kalendis octobris. In dñica p̄ma mensis octobris ponūt libr̄ machabeorū vsq; in kalēdis nouēbris. In dñica p̄ma mēsis nouēbris ponūt ezechielē ꝛ danielē et minores ꝓphas vsq; i kalēdis decēbris. In p̄ma dñica mēsis decēbris ponūt esaiā ꝓphetā vsq; i natiuitatē dñi. In natali dñi legunt p̄mū de esaia. iij. lectiones. p̄ma lectio. primo tpe alleuiata est ꝛra ꝛc. scōa: cōsolamini. tertia: cōsurge. Deinde legūt p̄mōes vl' omelie ad ip̄m diē ptinētes. In natali sc̄ī stephani omel'. de ipa die. In natali sc̄ī iohis similit̄. In natali innocentiū similiter. In natali sc̄i siluestri similiter. In octaua natalis dñi omeliā de ipa die. In dñica p̄ma p' natiuitatē domini ponunt epistolas pauli vsq; i septuagesima. In epiphāia lectiones tres de esaia. p̄ma lectio incipit: omes sitientes. secūda: surge

1. Thes.

Treñ. 1.
1. Cor. 11.
Ibidem.
1. Cor. 12.
Pś. 60.
Heb. 4.
Heb. 5.
Ibidem.
Heb. 9.
Heb. 10.
Esa. 9.
Esa. 40.
Esa. 55.
Esa. 52.
Esa. 60.

Esa.61. illuīare.tertia:gaudēs ī dño gaudebo. Deīde legūt ꝑmões vl'omelie ad ipm diez ptinentes.

¶ sūt nec, pocrifa no ada./

¶ De xo opuscula vl' q libri sint inc apocryphos cōputādi:idē gelasi⁹ oñdit dicēs. In primis arriminēt synodū a ꝑstātino cesare ꝑstātini filio ꝓgregatā meditāte tauro ꝑfecto extūc t ī ecnū ꝓfitemur eē dānatā. Itez itinerarium noīe petri apli qō appellaf scī clemēt li. viij. apocryphi. act⁹ noīe andree apli apocryphus. act⁹ noīe philippi apocryph⁹. act⁹ nomīe petri apli apocryph⁹. act⁹ noīe thome apli apocryphus. euāgelia thadei noīe apocrypha. euāgelia noīe thome apli:qđ⁹ manichei vtūt apocrypha. euangelia noīe barnabe apli apocrypha. euāgelia noīe bartholōei apli apocrypha. euāgelia noīe andree apli ap ocrypha. euāgelia q falsauit lucian⁹ apocripha. euāgelia q falsauit hirci⁹ apocrypha. liber de īfantia saluatort apocryph⁹. lib de natiuitate saluatort et de sctā maria t de obstetrice saluatort apocryph⁹. lib q appellaf pastort apocryph⁹. libri oēs qs fec lentici⁹ discipul⁹ diaboli apocryphi. liber q appellaf fundamētū apocryph⁹. liber q appellaf thesaur⁹ apocryph⁹. liber q appellaf de filiab⁹ ade vl' genesis apocryph⁹. pentamet de christo xgilianis cōpaginatū xsti⁹ apocryphū. liber q appellaf act⁹ thecle t pauli apocryphus. liber q appellaf lepoci⁹ apocryph⁹. lib pūblio rū ab hereticī trāscript⁹ t scī sixti noīe signat⁹ apocryph⁹. reuelatio q appellaf pauli apocrypha. reuelatio q appellaf thome apocrypha. reuelatio q appellaf stephāi apocrypha. liber q appellaf trāsit⁹ scē marie apocryph⁹. lib q appellaf pnīa ade apocryph⁹. liber q appellatur diogene noīe gigantt: q post diluuiū cū draco ne ab hereticī pugnasse phibet apocryph⁹. lib q appellaf testamētū iob apocryph⁹. lib q appellaf de pnīa origenis apocryph⁹. lib ō pnīa cypriani apocryph⁹. liber q appellaf iamne et mambre apocryph⁹. liber q appellaf sozs apostolox apocryph⁹. liber luſane apocryph⁹. lib canonū apl'ox apocryph⁹. liber phisolog⁹ ab hereticī ꝓscript⁹ ꝑ btī ambrosij noīe ꝑsignatus apocryph⁹. hīstoria eusebij pāphili apocrypha opuscula tartuliāt siue aphricāi apocrypha. opuscula iouiniani t galli apocrypha. opuscula mōtani t pricille et maximille apocrypha. oīa opuscula fausti manichei apocrypha. opuscla alteri⁹ clemēt alexādrini apocrypha. opuscla cassiani ꝑsbri gallix apocrypha. opuscula pictauien. victort apocrypha. opuscula faustini regineñ. gallix apocrypha. opuscula frumēti ci apocrypha. opuscula iesu ad abagarum apocrypha. passio georgij apocrypha. passio quirici t iulite apocrypha. scripta q appellant salomonis ꝺdictio apocrypha. phi lateria oīa q nō ab anglo vt illi ꝓfingūt:ꝑ magt a demōe cōscripta sē apocrypha. ¶ Hec t his silia q simon mag⁹ nicola⁹ theruid⁹ martion basilides ebion:paul⁹ etiā samotasen⁹ et bonosi⁹ q̄ sili erroꝛe defecerūt: montan⁹ q̄z cū suis obscenissimis seqcib⁹:apollinart valēti nus siue maniche⁹ faustus sabelli⁹ arri⁹ macedoni⁹ eunomius vouaci⁹ sebaci⁹ calixtus donat⁹ t eustachi⁹ iubian⁹ pelagius iulian⁹ t latien. celestin⁹ et maximian⁹ prisillan⁹ ab hispania lapedi⁹ dioscor⁹ eutici⁹ petrus t ali⁹ petr⁹:ex qđ⁹ vn⁹ ale xādriā:ali⁹ antiochiā macula uit:achaci⁹ ꝓstantinopolitan⁹ cū ꝓsortibus suis:necnō t oēs hereses qs ipi eozūq discipuli siue scismatici docuerūt siue cō scripserūt:q̄z noīa mīme retinem⁹:nō solū repudiata vexetiā ab oī ro.ec. eliminata atq cum suis auctozib⁹ actozq seqcib⁹ sub anathematis indissolubili vinculo ī eternū ꝓfitemur esse damnata.

Dist. XVI.

a Apostolozū canōes q p clemētē pōtificē romanū sic q̄dā asserūt dicunt eē trāslati: sūt q̄ngginta:hos ñ recipiēdos ꝑ inc apocrypha deputatos isidorus scribit dicens.

Apl'ox canōes aplica reiciun

b Ca/ tur auctozitate.

nes q̄ dicunt apl'ozu seu q eosdē nec sedes aplica recepit:nec sctī pres illis assensum pbuerūt ꝓ eo q ab hereticī sb noīe apl'ox cōpositi dignoscū/

c tur:q̄uis in eis vtilia inueniantur:tū ab aucte canonica atq aplica eoꝝ gesta ꝓstat eē remo

d ta:atq inc apocrypha deputata. ¶ Zepherinus aūt econtra scribit epis p sicilia ꝓstitutis.

Apl'ox canones sūt recipiēdi.

Sexaginta sentētias apostoli pscripserūt cuz alijs cxplurimis episcopis quas seruandas eē censuerunt. tē leo

Apo/ stolo/ rū. Nicitiā tulaf. xvj. di. in q̄ pro bat q canones apl'ox sunt recipiēdi. postea oñdit q tēpore t q residēre ī patu vl' imperio qōlibet ꝑsiliuz est celebra/ tū. Et nota q̄ gratian⁹ ponit q̄ndā ꝓrietatē de canonib⁹ apostoloꝝ. t eā nō solut. ꝓbat enī auctozitate isidori q canones apostoloꝝ non sunt recipiendi q̄ sūt apocryphi postea pro bat aucte zepherini t leonis q sē recipiēdi t ñ sē apocryphi. Solu. breuis ē q illi canōes sunt recipiendi q a veris aplis sē editi. ꝑ illi non. qui a pseudo apostolis sunt editi. s. p xi. di. ꝓ. trē gesta.

Ca/ nes. sic cōstrue. q̄uis in eis canonib⁹ q canones dicunt apl'ox

c ¶ Vtilia. ar. q vtile virtaf ꝓ iutile. ve nō. s. di. ix si ad scꝑturas.

d ¶ Atq inter apo/

crypha.

[redacted]

Clegunt sed forte nō generaliter.

Clementis.i. qui sub nōie clementis cōpositus est ab hereticis.

b ¶ Itinerariū qui actus petri ꝓtinet ꝙs pozbē itinerādo pegit.

c ¶ Exceptis. imꝓpꝛia vi/detur hec exce/ptio. quia aut ex cipiē a veris ca nonib. aut a fal sis. nō de falsis. qz nullus ex illis obseruaē. Item nō deueris quia nullus illoꝝ est apocryphus. vl dic q hoc nomē canones sumiē large tā ꝓ veris q̄z ꝓ falsis cano nib. vt ponit. ꝯ. xxxij. di. ꝯ. vez.

d Lacuit. ex his tribus c. surgit ꝓrarie tas quā gr̄anus nō soluit nec po nit. sexta synod⁹ diē. lxxxv. capla canonū apl̄icoꝝ esse seruanda zepherin⁹. lx. et leo. l. quidaz ita soluunt q̄ sexta synodus fuit añ zepherinū et añ leonem ⁊ obser/uabāē. lxxxv. ca nones. qui dicit sexta synodus. sed postea ī dis/suetudinez abie/rūt. xxv. ⁊ remā serunt. lx. vt di/cit zepherinus. ꝓcedentevero tpe. x. ex illis pe rierunt. ⁊ sic re/manserunt tan/tū. l. vt dicit leo ꝙz hec solutio sta re nō pōt. nā zephyrin⁹ p̄cessit vj. synodū. nam sexta synod⁹ fuit celebzata tempe

papa. ix. ꝓtra epistolam nice te abbatis. Exceptis. l. capi tulis canones apostolozum inter apocrypha deputanē.

a Clementis libū. i. petri
b apl̄i itinerarium ⁊ apo stoloꝝ canones numerāt pa
c tres inē apocrypha exceptis capitulis. l. que decreuerunt ozthodoxe fidei adiungenda. Itē. vj. synod⁹. ca. ij. De eoꝝ

d Placuit huic sācte syno/do vt āmodo ꝓfirmata ⁊ rata sint canonū apl̄oꝝ. lxxxv. capla. ¶ Epla Jsido/
e ri in capite canonuꝝ. Jsido⁹ seruus christi lectozi suo con

Pseruo.

Propter eoꝝ auctem ce/teris ꝯcilijs pzeponim⁹ cano nes q̄ dicunē esse apl̄oꝝ: licet a q̄busdā apocryphi dicanē qm̄ plures eos recipiūt: ⁊ scī patres eoꝝ snīas synodali auctē roborauerūt: ⁊ inē ca nonicas posuerūt ꝓstitutio/nes. Itē ꝑm⁹ ozdo vt ꝑdictū est de celebrādo ꝯcilio inser/tus hēē: postmodū canones apl̄oꝝ atz apl̄icoꝝ. i. a sctō cle mēte vsq̄ ad sanctū siluestrū decretoꝝ atq̄ ꝯcilioꝝ diuer/soꝝ breuiariū ē interpolatuz sequēs ordinē suū. Item cuz hadrianus papa sextā syno/dum suscipiat cum omnibus canonib⁹ suis: cū etiā sancta vij. vniuersalia ꝯcilia ꝓfes/sione romani pontificis sint roborata: ī sexta aūt synodo siue in septimo ꝯcilio aposto loꝝ canones sūt recepti et approbati: patet q̄ non sunt inter apocrypha deputandi.

Unde scribit hadrianus pa pa tharasio patriarche.

Sexta synodus auctozitate hadriani cozroboꝛatur.

f Sextā synodū sanctā cū oīb⁹ canōib⁹ suis reci/pio. Sz dubitaē de ea an ca nones ꝓscripserit: qō ex q̄rta actione: scz sexte synodi faci/le absoluitur. Ait enim ep̄s petrus episcopo nicomedie.

Sexta synodus canones cō/

g Habeo librum scripsit. cōtinentē canones san cte synodi sexte p̄riarcha di/xit. Quidam scandalizanē p ignozantiam ꝓ canonib⁹ istē dicētes: nūq̄d sexta synodus canones fecit: sciāt ergo quo niā synodus sancta sexta sub cōstantino cōgregata est con tra eos qui dicebāt esse vnaz opationem ⁊ vnā voluntatē esse in christo: ī qua sancti pa tres illos vtpote hereticos anathematizauerūt ⁊ ozthodoxam fidem explanauerūt

h Soluta est hec synodus constantini. xiiij. anno post quat tuoz aut quinq̄ annos ijdem sancti patres cōgregati sunt
i sub iustiniano filio ꝓstantini et ꝑdictos canones ꝓmulga uerūt: de q̄b⁹ null⁹ dubitet. Qui enim sub ꝓstantino im/patoze in synodo fuerūt: ijdē ipsi episcopi sb iustiniano istē canonib⁹ sbscripserūt. Opoz tebat enim vt synodus vniuersal canones eccl̄iasticos ꝓmulgaret. Item sancta synodus vniuersalis sexta post ꝓmulgatam ab eo diffinitio nem cōtra monosce litas con

sint sententie plures. e ¶ Jsidoꝝ. ꝓponimus. ar. q̄ illi qui sunt maioꝝis auctozitatis debent habere ꝓ/rem vocem in electione. vt. xix. di. in canonicē. vñ licet anquiritana synodus fuerit prioz nicena. tamen ꝓpter maioꝝ auctozitatē nicena ꝓponiē. vt. ꝯ. e. di. c. vj. ibi. ꝓ/

ma ānotatio ⁊ē arg. extra de re/scrip. ab excom/municato.

S Extā. sexte synodi fal/sa est littera. et debet ibi esse se/ptime synodi. q̄ liter enim dubi/taret sexta syno dus de eo quod ipsa fecerat ⁊ē.

H Abeo. vo/luntatem. Quidaz dicebāt tm̄ fuisse vnam voluntatē ī christo. sed dicendū est q̄ due fuerūt volūtates in eo q̄ hō fuit. vna sensualitaē. sm̄ quam ipse dixit pater si fieri po/test transeat ⁊ē. alia rationiē sm̄ quam ipse dixit veruntamē non sicut ego. sed si/cut tu vis.

h ¶ Constanti ni. nō illius ma/gni cōstantini q̄ fuit tempore sil/uestri. sub eo enī fuit nicenum cō cilium tempore siluestri.

i ¶ Constanti ni. cōtra insti. ō dona. ꝯ. est ⁊ ali ud. insti. qui. nō est ꝓ fa. te. secus vbi iustinianus vocat patrē suū iustinum. sed lo/quiē hic de alio iustiniano sub q̄ sexta synod⁹ ce/lebzata fuit tpe agathonis pa/pe. vt. ꝯ. c. sexta. sub iustinião au tem cuius leges leguntē celebza/

agathonis. vt. ꝯ. e. di. c. sexta. q̄ lōgo tpe fuit post zepherinum vt ex cronicis apparet. omissis aliꝝ solutionib⁹ dic q nō contradicūt sibi. quia dicebat synodus octua ginta quinq̄ fuisse capitula. zepherinus nō dicit de capitulis sed de sententijs. ⁊ potest esse q ī vno capitulo

ta est quinta synodus. vt. ꝯ. eo. c. sexta.

i ¶ Sub iustiniano. Sed certe nec sic cessat contra/rietas. quia tam leo q̄z synodus loquitur de capitulis. tu distingue tempoza et concordabit scriptura. ij. q. j. multi.

c

stantino impatore qui eam ꝯgregauerat nō multo post defuncto iustiniano filio eiꝰ regnāte ꝑ eo
a eadē sancta synodus diuinitꝰ inspirata iterū ꝯstantinopolim. iiij aut. v. anno ꝯgregata est: ⁊ canones numero. cc. ij. ad correctionē eccl'ie ꝑmulgauit. Ex his ergo colligit ꝙ sexta synodus bis cōgregata est: ꝑmo sub cōstantino impatore ⁊ nullos canones cōstituit: secundo sub iustiniano filio eiꝰ ⁊ ꝑfatos canones ꝑmulgauit Vñ sancti pr̄es ī eadez synodo congregati dixerunt. Constitutiones synodi sexte.

Quoniā sancte vniūsales synodi. v. sub iustiniano augusto. vj. sub ꝯstātino pr̄e suo augusto ꝺ mysterio fidei plenissime disputantes canones nō fecerūt: sicut cetere q̄ttuor vniuersales synodi ꝓterea nos cōueniētes in hanc impialez vrbem sacros canones ꝯscripsimus. ¶ Itē placuit huic sancte synodo vt āmodo confirmata ⁊ rata sint canonū apl'oruz lxxxv. capl'a. Item ꝯfirmamꝰ et ceteros sanctoꝝ canones ⁊ synodus: ꝑmam nicenā et anchiritanam: neocesariēsem: gangrēsem antiochenā: laodiceñ. ꝯstantinopolitanā: ephesinā primā: chalcedonensem: sardicēsem: carthaginensem: ⁊ opuscula theophili alexandrini ep̄i ⁊ gregorij trimegistri neocesariensis ep̄i ⁊ dionysij alexandrini episcopi ⁊ martyris: athanasij ep̄i alexādrini: basilij cesaree cappadocie ep̄i: gregorij miseni ep̄i: gregorij theologi amphilogij iconēsis ep̄i: timothei alexandrini ep̄i germani cōstantinopolitani: cyrilli alexandrini ep̄i: cypriani carthaginensis ep̄i: ⁊ synodum suā. Item ex diurno libro ꝓfessio romani pontificis. Auctoritate romani pontificis sancta. viij. concilia corroborantur.

b Sancta. viij. vniuersalia cōcilia. primū nicenum: secūdū cōstantinopolitanū: tertiū ephesinum: chalcedoneñ. iiij. ⁊. v. item ꝯstantinopolitanū. vj. item nicenū. vij. viij. quoqꝫ cōstanopol' vsqꝫ ad vnū apicem īmutilata seruare et pari honore ⁊ veneratiōe digna habere: ⁊ que ꝑdicauerūt ⁊ statuerunt modis omnibꝰ sequi ⁊ ꝑdicare: ⁊ quecūqꝫ cōdemnauerūt ore et corde cōdēnare ꝓfiteor. Quo aūt tempe sexta synodus ⁊. j. ij. ⁊. iiij. et. v. ꝯgregate sunt. Beda in libro de temporibꝰ scripsit dicens

De temporibus conciliorum.

c Sexta synodus vniūsalis cōstantinopolim cōgregata est ⁊ greco sermone cōscripta temporibꝰ pape agathonis exequēte pijssimo ꝑncipe cōstantino intra palatium suū simulqꝫ legatis apl'ice sedis ⁊ ep̄is. c. l. residētibꝰ. Prima synodus vniūsalis in nicena ꝯgregata est cōtra arrium. ccc. xviij. patrum temporibꝰ iulij pape sub constantino ꝑncipe. Secūda in ꝯstantinopol'. c. l. patrum cōtra macedonium ⁊ eudoxiū tp̄ibꝰ damasij pape ⁊ gratiani ꝑncipis: qñ nectariꝰ eiusdem vrbis ep̄us est ordinatus Tertia in ephesina. c. patrū contra nestorium auguste vrbis ep̄um sub theodosio magno ꝑncipe ⁊ papa celestino. Quarta ī chalcedoneñ. dc. xxx. patrum sub leone papa temporibꝰ martiani ꝑncipis cōtra euticem nefandissimorū monachorum ꝑsulem. Quinta in ꝯstantinopolitana temporibꝰ iulij pape sub iustiniano ꝑncipe cōtra theodorum ⁊ omnes hereticos.

Prima aūt synodus in nicena ccc. xviij. patrum cōtra arriū alexandrinū ꝑsbyterum q̄ tres inequales gradus in trinitate assere bat: patrez. s. maiorem: filiū minorem: spūm sanctū creaturā vel ꝟuū temporibꝰ ꝯstantini ꝑncipis ⁊ siluestri pape romani: macharij hierosolymitani: alexandri alexādrini: qui cōdemnata eadē heresi statuerunt canones. xx. quoꝝ auctor maxime ꝑfatꝰ alexander ep̄s fuit. Secūda synodus in ꝯstātinopo. c. l. patrū ꝯtra macedoniū cōstantinopol'. ep̄m: qui negabat spūm sctm̄ deū eē: tp̄ibꝰ gratiani ⁊ theodosij ꝑncipuz: damasij pape romani: cyrilli hierosolimitani: nectarij

a ¶ Eadē Nota ꝙ eadez dicitur synodus. qꝛ ūdem pr̄es ibi cōuenerunt. simile vij. q. j. de/ nicꝫ. ⁊. ff. ꝺ iudi. ꝓponebat. Et est ꝟ ar. ꝙ eadez sit cā appellationis cum cā ꝑncipali. ij q. vj. siquis in quacūqꝫ

b Sancta octaua Hec ꝯcilia dicūt octo. qꝛ octies sūt celebrata. vt ꝟ. dicūt ⁊ quattuor qꝛ in quattuor locꝫ celebrata. vt s̄. di. ꝓx. sic

c Sexta. maiorē Ar. ꝙ nō q̄ ꝑor est tpe potior ē iure. sed melior ꝑferēdꝰ ē. qꝛ ñ gradus elegantior. sꝫ vite melioris actio cōprobatur. vt. xxiij. q. iiij. sicut. ⁊. xl. distinc. nō loca. ⁊. c. multi. ī fi. in auten. de monachis. §. ordinatione. honestioribus enī honores debētur. ar. j. xxv. di. c. j. in fine. ⁊. ff. ꝺ mūe. ⁊ ho. honores. argu. ꝯ. C. de of. magi. officiorū nēo agentiū. et lxj. di. miramur. ⁊ arg. ꝯ. lx. dis. c. penu. ⁊ vl.

alexandrini: q̄ ꝺemnata p̄fata hereſi ſtatue
runt canones tres: quor auctor maxie beat⁹
nectari⁹ cōſtantinopol. eps fuit. Tertia in
epheſo. ccc. patrum cōtra neſtorii cōſtantino
pol. epm: q̄ dicebat btāz x̄ginē mariā nō dei
ſ hois tm̄m̄ genitricē vt aliā p̄ſonaz carnis
aliaz faceret deitat⁊: tpib⁹ theodoſij p̄ncipis
iuniorꝭ: celeſtini pape romani: iuuenal⁊ con/
ſtantinopol. epī: cyrilli alexandrini: q̄. xv. ca
pitula ꝯ neſtorij blaſphemias totidem cap⁊a
auctore eodē ſancto cyrillo anathematizādo
cōſcripſerūt. Quarta in chalcedoñ. ducen/
tor trigīta patrū ꝯ eutice cōſtantinopol. ab/
batez q̄ aſſerebat chriſtū poſt humanā aſſum
ptionē nō ex duab⁹ natur⁊ exiſtere: ſ ſolaz in
eo diuinā naturā pmanere: tpibus martiani
p̄ncipis: leonis pape romani: iuuenal⁊ hiero/
ſolymitani: anatholij cōſtantinopol. q̄ cōde/
nata p̄ſcripta hereſi ſtatuerūt canones. xxv
iij. q̄ auctor maxie idez ſanct⁹ anatholi⁹ cō/
ſtantinopol. eps fuit. Quinta in cōſtantino
poli ꝯ theodor meſopotenū ⁊ oēs hereticos:
qui theodoꝛus dicebat aliud eſſe dei verbū ⁊
aliud chriſtū: ⁊ ſanctā mariam virginē nega
bat dei genitricē fuiſſe: tpibus iuſtiniani p̄n
cipis: iulij pape romani dñi antiochen⁊: euti
cij cōſtantinopolitani: q̄. xxiiij. cap⁊a anathe
matizando deſcripſerūt ꝯ theodori ⁊ ſocioꝝ
eius blaſphemias. Sexta in cōſtantinopol.
c. l. patrū cōtra machariū antiochenū epm ⁊
ſocios ei⁹ qui vnā voluntatē ⁊ vnā opationē
in chriſto falſa ſuſpitione aſſerebāt tpib⁹ con
ſtantini p̄ncipis: agathonis pape romani:
gregorij conſtantinopol. q̄ cōdemnata hereſi
p̄fata anathematizando ſcripſerūt. ix. capi/
tula interius annexa.

PRima ānotatio anq̄ritane ſynodi dicit
que añ nicenā ferē fuiſſe: ſ ꝓpter auctem ma
iorem poſtponit: in qua p̄ſes. xviij. ſtatuerūt
canoneſ. xxiiij. quor auctor maxie vitalis an
tiochen⁹ epus extitit. Secūda neocеſarien.
que poſt anq̄ritanā ⁊ antiochenā legit⁊ fuiſſe
in qua p̄ſes. xvij. ſtatuer̄t canones. xxiiij. q̄ꝝ
auctor maxie vitalis ſalonitan⁹ extitit. Ter
tia gangrēſis: q̄ poſt nicenā legit⁊ fuiſſe: in q̄
patres. xvj. ſtatuerūt canoneſ. xx. ꝓpter q̄ſdā
neceſſitates eccl⁊aſticas maxie ꝯ euſtachium
q̄ dicebat q⁹ nullus in cōiugali gradu poſit⁹
nec vllus fideľ q̄ nō oībus renūciaret q̄ poſſi
deret ſpem vllā ad deū haberet ⁊ multa alia
venenoſa q̄ enūciare longū eſt. Quarta ſar/
dicēſis: in q̄ p̄ſes. lx. ſtatuerūt canones. xxij.
quor auctor maxie oſius cordubenſis eps ⁊
vicenti⁹ capuan⁹ epus ⁊ ianuari⁹ beneuēta/
nus ⁊ calepodi⁹ neopolitanēſis ſancte ro. ec.
legati extiterūt. Quinta antiochena: in q̄ p̄ſes
xxx. ſtatuerūt canones. xxv. quor auctor ma
xime euſebi⁹ paleſtinēſis eps extitit. Sexta
lao dicēſis: in q̄ p̄ſes. xxxij. ſtatuer̄t canones
lxiij. q̄ꝝ auctor maxie theodoſi⁹ extitit epus
Septia carthaginenſis: in q̄ p̄ſes. cc. xxviij.
ſtatuerūt canones. xxiij. q̄ꝝ auctor maxie au
relian⁹ carthagiñ. epus extitit. ⁊ ſctūs aug⁹.
hyppoñ. eps ī eadē ſynodo legit⁊ fuiſſe tpib⁹
honorij auguſti. Octaua aphricana ſb theo/
doſio miore auguſto: in q̄ p̄ſes. cc. xxix. recita
uerūt ⁊ firmauerūt canones. c. v. q̄ p diuerſa
ꝯcilia aphricane ꝓuīcie tpib⁹ aurelij cartha/
ginēſis epī legūt⁊ ee ꝓſcpti. Nona arelateñ.
in q̄ p̄ſes. dc. ſtatuerūt canōes q̄ttuor: q̄ꝝ au
ctores maxie ſilueſter vrbis rome eps ⁊ ſctūs
maurin⁹ arelateñ. eps extiterūt tpib⁹ ꝓſtātini
auguſti ſic q̄dā aſſert. Decia iterū arelateñ.
in q̄ p̄ſes. xviij. ſtatuerūt canones: q̄ꝝ auctor
maxie ceſari⁹ arelateñ. eps tpib⁹ auguſti cō/
ſtātini extitit. Undecima ite⁊ arelateñ. in q̄
p̄ſes. xviij. ſtatuerūt canones. Duodecima
ite⁊ arelateñ. ī vico hortēſio: in q̄ p̄ſes. xj. ſta
tuerūt canones: q̄ꝝ auctor maxie ceſari⁹ eps
extitit. Tertiadecia ite⁊ arelateñ. in q̄ p̄ſes
xviij. ſtatuer̄t cano. q̄ꝝ auctor maxie ſarpidi⁹
arela. eps extitit. Quartadecia auracieñ. in
q̄ p̄ſes. xxvj. ſtatuerūt canoneſ: quor auctor
maxie hilari⁹ eps extitit. Quintadecia em/
paneñ. in q̄ p̄ſes. xxvj. ſtatuerūt canoneſ. ix.
q̄ꝝ auctor maxie ceſari⁹ extitit eps. Sexta
decima agatheñ. ī q̄ p̄ſes. xxix. ſtatuerūt ca
nones: q̄ꝝ auctor maxie arelateñ. eps extitit
Septiadecia aurelian. ī q̄ p̄ſes. lxxij. ſtatue
rūt canōes: q̄ꝝ auctor maxie aurelian⁹ arela.
eps extitit. Octauadecia ite⁊ aurelian. in q̄
p̄ſes. xxx. ſtatuer̄t canones: q̄ꝝ auctor maxie
melian⁹ eps rhodoñ. extitit. Vndecia ite
rū aurelian. in q̄ p̄ſes. xxx. ſtatuer̄t canones:
q̄ꝝ auctor maxie ſctūs albin⁹ andagaſi. epus
extitit. Uiceſima aluerneñ. in q̄ p̄ſes. xv. ſta
tuerūt canōeſ: q̄ꝝ auctor maxie honorat⁹ bre
liteñ. eps extitit. Uiceſimaꝑma maticeñ. ī q̄
p̄ſes. xxj. inſtituer̄t canōes: q̄ꝝ auctor maxie
p̄ſc⁹ lugduneñ. eps extitit. Uiceſimaſecūda
ite⁊ maticeñ. ī q̄ p̄ſes. lxxvj. ſtatuer̄t canōes
q̄ꝝ auctor maxie idē p̄ſc⁹ lugduneñ. eps exti/
tit. Uiceſimatertia lugduneñ. ī q̄ p̄ſes. xviij
ſtatuer̄t canones: q̄rū auctor maxie philip⁹
vien. eps extitit. Uiceſiaq̄rta ite⁊ lugduñ.
in q̄ p̄ſes. xx. ꝓſtituer̄t canōes: q̄ꝝ auctor ma
xime idē p̄ſc⁹ lugduñ. eps extitit. Sz q̄ nice/
na ſynod⁹. xx. canoneſ. ſ. ſtatuiſſe dr. ꝓcū vi
deſ ei q̄ in epla athanaſij inuenit. Scribit enī
athanaſi⁹ alexandrin⁹ epus marco pape ita
dicēs. Epiſtola athanaſij poſtulantis capitu
la nicени concilij.

a UIginti. a sardicense

b Quod dicitis. regionibus. Hic ē duplex ar. vnū tale. ex quo omnes alij hoc faciunt. ergo ⁊ tu obseruabis ℔. vt no. ℔. xij. dist. illud. Item ar. q̄ nulli licet ignorare ea q̄ publice facta sunt. xij. q. ij qui ⁊ humanis. viij. q. j. licet. xj. q. iij. cure. xx. di. si decreta. lxxxvij. di. c. vl. xxiij q. j. paratus. ff. de institoria. sed etsi. §. pscribere C. ō liberali casi filium. extra ō posto. ad ℔ arg. ctra. lxxxij. dist. ꝓpositi. ⁊. j. q j. siquis a simoniacis. ⁊. xxiij. q. j. siquis dederit. ꝓmū regulare. secundū casum ale ꝓpter casuz ignorantē. ex q̄ ma. ac. pos. cum in tua.

c Generalia concilia in hac. xvij. di. ostēditur q̄ possunt facere concilia. sūt aūt ꝯcilioz quedam vniuersalia. quedā partialia siue ꝓuincialia. quedā ep̄alia. Vniuersale est qō a papa vel eius legato cū oīb̄ episp̄is statuit. Particulare siue ꝓuinciale ē quod metropo. vl̄ primas facit cū suffraganeis suis. vt. xvij. dis. c. j. ⁊. xcij. di. siquis eps. sed vniuersale ñ debz fieri sine aūcte pape vt hic. nec ꝑticulare sine aūctoritate metropol̄. vel ꝓmatis. nec

Septuaginta nīceni cōcilij capla que de ꝓfata synodo iubēte dño meo alexandro decreta oīm eōz attuli: que sunt igne cōbusta: optamus vt a sede sancte ecclesie vra aūcte pcipe p ꝑsentes legatos mereamur. Item ꝑsentib⁹ nobis. lxx. in memorata synodo capitula tractata sunt. xxx. a grec̄ greca edita līgua. ⁊. xxx. a latinis silr edita latina lingua. Sz visū est. ccc. xviij. epis spūsancto repletis: ⁊ maxime iaz dicto alexandro ⁊ ap. se. apocrisarijs: vt. x. capla adunarent̄: alijs atq; alijs congruis locis inserer̄t et ad formam lxx. discipulor̄ vel totius orbis terre linguar̄. lxx. tanti ⁊ tam excellentis concilij fierent capla que omnē christianoz̄ informarēt orbez. Quō ergo. xx. tm̄ capitula in nicena synodo statuta dicunt̄ cū lxx. capla vt athanasius scribit in ea statuta mōstrentur. His ita rñdet: capla niceni synodi q̄daz in dissuetudinē abierūt: viginti tm̄ in ro. ec. habēt. Uñ stephan⁹ papa scribit dicens luthobio epo maguntino. Niceni concilij xx. tm̄ capitula habentur.

a Uiginti tm̄ capitula nicene synodi i sancta rō mana eccl̄ia habent̄. sed quo neglectu alia defecer̄t ambiguum est: plurimi arbitrant̄ anthiocheno ꝯcilio esse ea inserta. Sardicense quoq; cōciliū aūcte nicolai pa. recipit. Uñ idez scribit clero ꝯstantinopol̄. Aūcte aplica sardi

b Quod dicit̄ neq; sardicense ꝯciliū neq; decreta alia vos hr̄e sanctoz patrū vl̄ recipe non facile vob̄ facultas credendi tribuit̄: maxīe cuz sardicense cōciliuz qō penes vos i vr̄is regionib⁹ actū ē ⁊ oīs eccl̄ia recipit: q̄ tōne conueniat: vt hec sancta ꝯstantinopol̄. eccl̄ia abijceret: ⁊ vt dictū est nō recipet. Di XVII.

Generalia q̄z ꝯcilia q̄z tpe celebrata sē vl̄ quoz aūctas ceter̄ ꝑmeneat: sanctoz aūctib⁹ supra mōstratū est. Aūctas ℣o aggregando rū ꝯcilioz penes aplicaz sedē est. Uñ marcell⁹ pa. scribit maxētio epo. Absq; romani pontificis aūcte synoduz alī quibus congregare nō licet.

d Synodū epoz absq; huius sedis romane aūcte ep̄i q̄. quosdā epos possit̄ cōgregare: nō potest̄ regulariter facere. Neq; vlluz epm̄ q̄ hanc appellauit aplicam sedē dānare anteq; hinc diffinitiua snīa ꝓcedat: naz si seculares in publicis iudicijs libellis vtunt̄ appellatorijs q̄to magis sacerdotib⁹ hec eadez agere licet: qui sup illos sunt de quib⁹ dictuz est. Ego dixi dij estis. Item iuli⁹ papa oziētalib⁹ episcopis. Nō est ratum concilium: qō auctoritate romāe eccl̄ie fulcitū nō sit.

f Regula vestra nll̄as habet vires nec hr̄e potest qm̄ nec ab orthodoxis episcopis ℔ ꝯciliuz actū est: nec romane eccl̄ie legat⁹ interfuit canonib⁹ p̄cipientib⁹ sine ei⁹ aūcte concilia fieri nō debere: nec vlluz ratū est: aut erit vnq; cōcilium qō eius nō fuerit fulcitum auctoritate. Item damasus papa. Nullus vsurpet concessa romane ecclesie.

h Hic sedi concessa null⁹ vsurpare sine eius consultu ꝑsumat: qui nō vult honore eccl̄iastico indign⁹ aut contemptor iudicari. Item gregorius papa. Absq; apostolice sedis aūcte synodum aliquib⁹ cōgregare nō licet.

i Nec licuit alicui aliquādo nec licebit ꝑticularem synodum cōgregare: sed q̄tiens aliq̄ de vniūsali synodo aliq̄b⁹ dubitatio nascitur

epale sine aūcte ep̄i. Metropolitanus tñ pōt facere cōcilium sine aūctoritate p̄mat⁹. vt. xcij. di. siquis eps. Similiter eps sine aūcte metropolitani. vt. xxxvi. ij. di. qñ. ⁊. xij. q ij. placuit. Nec obstat qō legit̄ j. di. pxi. c. pro pter. in fi. ⁊. ca. penul. q̄ illud ē intelligendū de ꝓuincialib⁹ concilijs. vel intellige illud de canonibus cōstitutis. Jo.

Synodum. s. generalem. e Congregare. cū conueniūt ep̄i ad examinā dam causam criminalem alicuius clerici. ⁊ sm hoc est ar. q̄ talis congregatio ꝓs. 81. epoz non dicit synod⁹ generalis.

f Regula. legatus. ad hoc specialit̄ destinatus. al̄s nō posset legat⁹ facere ꝯcilium. vt no. ℔. dist. iij. §. porro. ⁊ extra ō offi. le. q̄ translationem.

g Ratum ē. ar. q̄ id qō nullus est nō potest ratuz haberi. vt no. ix. q. ij. c. nullus alterius. ex de elec. auditis.

h Hic sedi. ꝯcessa. hic expresse habet̄ q̄ illud qō soli pape cōpetit non transferr̄e generali mādato nisi spealr mādet vt ex de of. leg. q̄ trāslationē q̄ aūt illa sint dixi xij. di. ꝑcept̄. et alia hēs ex ō of. le. q̄ trāslationē.

i Nec licuit. ꝑticularez

ad aliquid generaliter statuendū vel ad reuocandum illud qđ in vniuersalib⁹ conciliis est statutū. vt isti epi qui volebant retractare statuta ꝓstantinopol. synodi. Videt hic q ad solū papaz spectat interpꝛari statuta vniuersalis concilij. z eꝝ de ꝓcess. pben. z ec.ū va. dilectus/ar. ꝓtra q

a ad recipiendam de eo qđ nō intelligunt rōnem: aut sponte hi qui salutē anime sue desiderant: ad apostolicā sedez ꝓ recipienda rōne cōueniāt: aut si forte sicut de talib⁹ scriptum est: peccator cū puenerit in ꝓfundū malorū ꝓtemnit: ita qui obstinati z contumaces extiterīt: vt doceri nō velint: eos ab eisdem sedib⁹ aplicis aut attrahi ad salutē quoq modo necesse ē: aut ne aliorū pditio esse possint ꝫm

b canones p seculares oportet oppꝛimi ptātes. Itē pelagi⁹ papa epis qui cōuenerāt ad illicitā vocationē iohānis cōstantinopolitani epi. Non ē ꝯcilium sed conuenticulū qđ sine sedis apostolice auctoꝛitate celebꝛatur.

c Vltis denuo aplic⁹ et canonicis atq ecclīasticis instruimur regulis non debere absq; snīa romani pontificis ꝯcilia celebꝛari. Quapꝛopt vt iā dictū ē recte nō ꝯciliū ꝫ cōuenticulum vestrū vel conciliabulū cassaī: z quicqđ in eo actū est irritum habeaī z vacuū: vos quoq deinceps videte vt nulli⁹ hortatu talia pſumatis: si aplice sedis cōmunione carere nō vultis. si vero in qualibet ꝓuīcia orte fuerint qōnes: z inter ipsos ꝓuincie epos discrepare ceperit ratio: atq; inī ipsos dis

d sidentes nō cōueniat ad maiozem tūc sedem referanī: et si illic qđem facile z iuste nō discernunī vbi fuerit syno/dus regularīe cōgregata: canonice z iuste iudicenī. Maiozes xo z difficiliozes qōes vt sancta synod⁹ statuit z beata cōsuetudo exigit: ad sedez semp referanī apostolicam.

Item symachus papa.

Prouincialia cōcilia sine romani pontificis pſentia ponderare carebunt.

f Oncilia sacerdotuz ecclesiasticis legib⁹ quotannis decreta p ꝓuincias: qꝛ pſentiam pape nō habent: valitu

g dinem pdiderunt: legistī insanissimi aliqñ in illis ꝓuincijs maioꝛibus ꝑter aplicis apicis sanctionē aliquid cōstitutum: z nō de maioꝛibus negocijs ad consultationē siqđ occurrerit pfate sedis arbitrio fuisse reſuatū. Hinc

h etiam cum auctas theodoꝛici regis ex diuersis ꝓuincijs ad vrbez romanā sacerdotes cōuenire pcepisset: vt sanctū ꝯcilium iudicaret de his que venerabili pape symacho pſuli apostolice se. ab aduersarijs ipsi⁹ dicebanī impingi: ligurie z emilie epi seu venetiarum suggesserunt ipsum q dicebaī impetitus debere synodum cōuocare: scientes q eius sedi pmum petri apostoli meritum: deinde secuta iussione domini ꝯciliozum venerandozum auctas singularē in ecclesijs tradidit potestatem: nec antedicte sedis antistitem minozū subiacuisse iudicio. Ad hec serenissim⁹ rex deo inspiꝛāte respondit synodum regularīe cōgregatam: canonice z iuste iudicenī. Maiozes xo z difficiliozes qōes vt sancta synod⁹ statuit z beata cōsuetudo exigit: ad sedez semp referanī apostolicam.

Item symachus papa.

Prouincialia cōcilia sine romani pontificis pſentia ponderare carebunt.

f Oncilia sacerdotuz ecclesiasticis legib⁹ quotannis decreta p ꝓuincias: qꝛ pſentiam pape nō habent: valitudinem pdiderunt: legistī insanissimi aliqñ in illis ꝓuincijs maioꝛibus ꝑter aplicis apicis sanctionē aliquid cōstitutum: z nō de maioꝛibus negocijs ad consultationē siqđ occurrerit pfate sedis arbitrio fuisse reſuatū. Hinc

sed dic ꝓncipaliter habuit a dño. secundario a ꝯcilijs.
a ¶ Reuerentiã debet imperator reuerentiã eccl'ie sed de reb' eccl'ie nihil põt disponere. vt. xcvj. di. bñ. vnde nec dignitates nec ꝓbendas dare põt. vt. xvj. q. vij. si quis deinceps. ar. ꝑtra eã de ꝓsue. cum inẽ in ꝑte decisa. vbi dicit rex ꝓferre decanatũ sed ħ forte ex cõsuetudine ꝛ ex ꝓuilegio. xvj. q. j. hinc etiam.
b ¶ Immunis j. ij. q. vij. ℌ. itez cum balaã. in fi ꝑtra ibi dicit q simoniacus post restitutionẽ respondere tenet accusatorib'. sed dic q ꝓmo fuit accusatus de hereſi. sed cũ apparet crimĩa ac cusantis. postea fuit absolut'. vt hic dicit.
c ¶ Ante tempus. qõ fieri nõ debuit. vt. viij. q. iij. nõne. ℌ. il lud.
d ¶ Synodo. vt. xcvj. di. bñ.
e ¶ Piscopos. Sue temp'. generale est q q prius dignitatẽ ceperũt. ꝓferẽdi sunt alijs. vt. lx. xiij. di. epozum ꝛ. lxxv. di. c. vlẽ. ꝛ ex ẽ ma. ꝛ ob. c j. qm. ille gradus ceteros antecedit quem labor plurior ꝛ ſtipẽdia longiora fecerũt anteire. vt. C. de of. ma. offi. l. nemo. nisi ſi aliqs recipit dignitatẽ a ꝓncipe. ille enim ꝓponit alijs. vt ex de ma. ꝛ obe. p tuas. ꝛ. ff. de albo scri. l. ij. ꝛ nisi sint loco metropol'. vel alicui' maior q dignitat' qui licet sint posterius ordinati. tñ ꝓponũt alijs. vt hic in palea placuit.
f ¶ Piscopoz. Hic intulak. xviij. dist. Jn prima di. magister oñdit q ꝓuincialia ꝯcilia nihil generaliter possunt ꝓstituere. ideo ꝓsequẽter oñdit ad qd sint vtilia. Addit etiã quoties in anno ꝛ quo rpe anni ꝛ cui' aucte sint celebranda. ꝛ q metropol'. nihil debet exigere ab epis cõuentientib' ad ꝯcilium. Addit de pena epi qui vocatus ad synodũ nõ venit. Jn fine dicit q infra sex menses debet eps indicare suis subditis ea que in ꝯcilio acta sunt.
g ¶ Constituendũ. Jstud nõ est verum. quia epi bñ põt condere canones epales et archiepũs ꝓuinciales. q̃ quilibet populus ꝛ quelibet eccl'ia sibi põt statuere aliqd ius. vt. ſ. di. j. ius ciuile. ꝛ viij. di. que ꝑtra. ꝛ. xj. dis. catholica. ꝛ. xij. dis. illa. ꝛ de ꝓse. di. iij. c. j. ꝛ ex de fer. cõquestus. sed de maioribꝫ negocijs nõ põt aliquid statuere. vt hic. ꝛ. xij. di. precepi.
h ¶ De ꝯcilijs. bini. ħ corrigit. j. c. qm. ꝛ ex de accusa. sicut olim.
i ¶ De omnib'. ad eos spectantib'.
k ¶ Ordines. i. laicos vel clericos. loquit primati vel patriarche.
l ¶ Metropolitanus. no. q in magnis negocijs semp ꝓsulet archiepus suũ primatez. vt hic. et lxv. di. de ꝓsona ꝛ. vj. q. iij. si in epos. Jtem hẽs ħ q ꝓmas nõ dz interesse cõcilio metropol'. ꝛ. xcij di. c. pe. ꝛ. xj. q. j si clic' aduersus m ¶ Jnstruere. ergo iudex a quo appellatur. põt instruere iudicem ad quem appellat. ꝛ eius cãm quare nõ recipit ei' ap. ꝛ ex emplus sibi reddere dz. vt. ff. de ap. recipi. sciendum. nõ tñ tã q̃s testis. vt. ij. q. vj statuendum.
n ¶ Abeat diesquadragesime. Jn se. c. dz q p' tertiã hebdomadã pascheſz iste canon piu dicat illi. q̃ iste canon est niceni concilij. vel loquit ſz diuersas ꝓsuetudines. xvj dis. c. sexta. ℌ. j.
o ¶ Simultatib'. Simultas est odiũ ꝓtractus ex ꝓcedit quem laborem plurimum ꝓmouit. Ex quo ꝓcedit q ꝓmotio ꝓcedit ab electione. Ex quo ꝓcedit q electio ꝓcedit a ꝯcilio. Ex quo ꝓcedit q ꝯcilium ꝓcedit a papa. Ex quo ꝓcedit q papa ꝓcedit a deo. Ex quo ꝓcedit q deus ꝓcedit a se ipso. Ex quo ꝓcedit q se ipso

die. et ita idus nunq̃ fũr in. x. die. veruz ẽ apõ nos. sz apõ gre/cos bñ est in. x. die. dicũt q̃dam q̃ idus q̃nq̃ dr large. vt h. s. to/tum illud tpus ex quo p⁹ nonas statim incipiũt cõputari. vt cuz dr. viij. idus. vij idus. z sic dein/ceps. nam in p̃n cipio mensis dr kalende. deinde iij. vl. vj. nonas deinde termina/tis nonis dicit/ viij. idus. quare ergo dr q̃ sit de/cimus. sed q̃ hic vocat h̃ noie id⁹ quilibet die qui est inẽ illos dies qui dicunt idus nõ vltimũ dies illorũ qui ꝓprie z absolute dicit/ idus. alia exposi/tio que it h̃ nõ valet.

s ¶ Hyberpe/riti mensis. id ẽ octobris.

t ¶ Et oẽs. et p ideſt al's si oẽs debent ꝓuenire de ꝓuincia. q̃re eos reseraret eis omnia ea q̃ fie/rent in synodo. vt. j. ca. decerni/mus.

v ¶ Cõcilia. p/uincialia. q: dli/bet epus irrequi/to metropolita/no põt facere cõ cilia epalia. vt xxxviij. di. gñ.

x ¶ Causis. que ad statũ ꝓuicie ꝓspectant.

y Non opter. docerri. licz enim non debe/ant indigere do ctria. vt. j. q. vij cõuenientibus tñ discere debẽt xxiij. q. iij. si ha/bes.

z ¶ Accusare. id est debent ex/cõmunicari, vt et si nõ habent vim ꝓstituen/di: habẽt tñ auctem imponẽ/di z indicẽdi q̃ d' als statutuz est: z q̃ generalit seu specia liter obseruari p̃ceptum est.

a Ex gabilonẽsi cilio, c. vj. Placuit vt cõser Palea uato metropol. p̃matu ceteri epi fm sue ordinatõis temp⁹ alius alij deferat locũ ñ leo pa. anastasio thes/salonicensi epo. Bini cõuen tus per singulos annos ab epiſcopis celebrentur

b Ex cilijs aũt epalibus nõ aliud indicim⁹: q̃ sancti patres salubriter ordinauerũt vt scz bini cõuent⁹ p ãnos sin gulos habeanẽ: in quib⁹ de c omnib⁹ querelis que inẽ di/d uersos eccleſie ordines nasci assolent iudicẽ: ac si forte in ter ipsos qui p̃sunt de maio/ribus peccatz q̃ absit nascit/ causa: que ꝓuinciali examĩe nequeat diffiniri: fraternita tem tuã de toti⁹ negocij qua/e litate metropolitan⁹ curabit f instruere: vt si cozã posit⁹ pti bus nec tuo fuerit res sopita iudicio: ad nr̃am cognitionẽ quicq̃d illud est transferat. Idẽ ex niceno cilio. Duo tpe cilia epor sũt celebrãda

g Habeat semel cilij aũ dies q̃dragesime: vt oĩ h bus sique sunt simultatibus amputatz mũdũ ieiunij z so lenne deo possit offerri: secũ/i dum xo agat circa temp⁹ au tũni. Itẽ ex antiocheno cil. Ad morum correctionẽ z cõ trouersiar dissolutionez bis in anno epale cilium fiat.

k Propter eccliasticas cãs z q̃ existũt ꝓtroversias dissoluẽdas sufficere nob⁹ vi/sum ẽ bis ĩ ãno p singulas p uincias epor cilij fieri. Se/mel q̃dẽ p⁹ tertiã hebdoma/daz paschal' solẽnitatz: ita vt in q̃rta hebdomata q̃ sequit/ z in medio tpis inẽ pascha et pẽthecostẽ cilij ꝓpleat: ad moneãt autẽ cõprouinciales epos bi q̃ ĩ amplioꝛib⁹ ciuita tib⁹. i. metropolitanis degũt

r ¶ Scõm xo cilij idib⁹ oc/tobris hẽat: q̃ dies apõ gre/s cos hyberpiti mensis decim⁹ iuenit. ¶ In ipsis aũt cilijs z plbros z diacones pũtes eẽ t oz et oẽs q̃t̃q se lesos existi/mãt: synodicã expectar sñiaz nec liceat alicui apud semet v ipsos cõcilia sine metropoli/tano z epor cia z ꝓsensu x facere: q̃b⁹ z deoibus causis ꝓstat esse pmissum iudicium: Item ex cilio laodicen. Semetipsos accusant: q̃ vo/cati ad synodũ vẽire ptẽnũt.

y Non optz vocatos epos ad synodũ ptẽnere ve/nire. h adire debere z aut do/cere aut doceri q̃ sũt ad eccle ceteroz q̃q correctionẽ vtilia q̃ si ptẽpserit seipsos videnẽ z accusare: nisi forte ire nõ pos/sint. Item ex ꝓci. chalcedon. Coꝛripiant episcopi q̃ ad cõ cilij vocati venire recusant.

a Eruenit ad nr̃as aures q̃ in ꝓuincijs cõstituta epor cõcilia mĩme celebrenẽ hoc ex eo ꝓbat q̃ multe que correctione opus hñt eccl'a/stice res negligant. Statuit hec g̃ sancta synod⁹ fm regu las patruz bis in ãno in vnũ cõuenire p singulas ꝓuicias epos: vbi singula que emerse rint corrigãt. Qui xo nolu/erint cõuenire epi ꝓstituti in suis ciuitatib⁹: et h̃ maxĩe cũ sui corꝛis sanitate sint ꝓsitẽ tes: cũ etiã ab oĩbus alijs vt b gentib⁹ nccitatib⁹ z inexcusa bilib⁹ negocijs sint liberi: li/cere eos fraẽne charitatz cõ/monitionib⁹ corripi. Itẽ ex vij. synodo. Canonicz subla/ceat pẽs metropolitan⁹ q̃ sel tẽ sel in ãno celebrare cilij.

c Quoniã q̃dẽ re negligit gula ẽ q̃ dic bis ĩ anno per singulas ꝓuincias opoꝛ/tere fieri p conuentuz episco/porum regulares inquisitio/nes ꝓpter fatigationes et vt oꝑtune habeantur ad iter agendũ hi qui ꝓgregãdi sũt

ij. q. vj. dsqs p/batus.

Eruenit. q̃ mlte. ar. a q̃ p ꝓsequentia intelliguntẽ. z p/sumũt ꝓceden/tia. nam siquis ab hereticis per violentiam tra/ctus fuerit. z p mensem steterit cũ eis ꝓsumitur non tractus. vt. j. q. j. ꝓstat. Itẽ ar. contra. prela tos ex vitijs sub ditoꝛ z contra magistros ex vi tijs discipulorũ vt. xxviij. di. pri uscq̃. z. xxij. o. ij. q̃ ait. liij. dii. le/gem. xij. q. ij. q̃/tuoꝛ. xliij. dist. mult⁹. xxxiij. q. j. cum p bellicaz z. C. de adul. hi qui.

b ¶ Necessita/tibus. q̃ necessi/tas excuset ha/bes de conse. di. iiij. hi qui. Item siquis ꝓpter tẽ/pestatem vel flu men. vl' quia vo catus est ad te/stimonium. vel ad dignitatem. vel si incipit ab/esse causa reipu/blice vel si dome stico funere im/pedit. vel si ma/ius negocium ip sum trahit excu satur. vt. ff. si q̃s cau. l. ij. §. j. z. ij. z. l. iiij. z. ff. ex quibus ca. maio res. item hi. vel si ad maius tri/bunal vocatus est. vt. ff. de re iu di. contra pupil lum. §. his qui eodem. Item ti moꝛ hostium. ex tra de appell. ex parte.

Quoniam / quidem re gula. Illud nõ. q̃ cum hec synoꝛ dus velit coꝛri/gere antiquam c

ꝓstitutionem. facit mentionem de ipsa. ⁊ sic ē ꝟ arg. q̄ vna ꝓstitutio nō reuocet ꝑ aliam. nisi faciat mentionē illius. sic est in rescript⁹. q̄ aliter nō videt papa ex certa scientia ꝓtrarium ꝓstituere sed hoc nō dico verum. ⁊ licet in rescriptis ⁊ ꝓilegijs requiratꝝ q̄ fiat mentio ꝓprioꝝ ad ꝟ vt ꝓpria reuocent nō tñ est ita i cōstitutōib⁹. ⁊ hoc ideo. q̄ constitutio ꝓcedit ex libero motu domini pape. ⁊ quia oīa iura habet i scrinio sui pectoris. vt. C. de rest. omniū. Ite ⁊ ē gr. ad hoc. ex de cōgna. spi. c. j. si milit in testamētis nō requirit q̄ fiat mētio ꝑoris. q̄ testamentum ꝑ lege fuat xiij. q. ij. c. vlti. si in duob⁹ casibus. vt si sit testamentū factū inē liberos. vt. C. de test. auē. hoc inē liberos. ⁊ nisi ip se testator legez sibi testandi dixerit. cū dixerit si fecero aliō testamentū nō valeat. q̄ tunc faciendo secundum. oportz q̄ faciat mentionē de ꝓximo. vt. ff. de legg. ij. sicḥ. i ꝓn. In ꝓciliis aūt auctri⁹ obtinet si ē ꝓtioris auctis vt. l. di. dño sancto. in fi. io. Verum est q̄ in rescriptis ꝓtinet. sed oīm factoꝝ hr̄e memoriā potiꝰ est diuinitat⁹ q̄s hūanitatis. C. de vete. iu. enu. l. ij. §. sicḥ. nec ꝑsumit papa ex certa scia indulgere ꝑ scōm rescriptum post primū sup eodē. sed ꝑsumit q̄ hoc faciat im memor ꝑoris. ex de of. del. ex pte. j. ipm enī fallit obliuio. xxxij. di. ꝓterea. sz vt tangit in glo. Jo. ipse hz vel ꝑsumit hr̄e oīa iura in scrinio pectoris sui. in legib⁹ ⁊ ꝓstonib⁹ ꝓtinet iura ⁊ posterioꝝ tollit ꝑoꝝ hz nō faciat mentionē de ipsa. ff. de le. nō est nouū. In testamentis aūt alia est rō ne liberas supremi iudicij infrigat. q̄ esse nō dz. ff. ꝑ socio cū duob⁹. §. idem rūdit. q̄ nihil est q̄ magis hoib⁹ debeat q̄s q̄ supme volūtat⁹ liber sit stilus. ⁊ libet q̄ ire nō reddit arbitriū. C. de sa. san. ec. l. j. in fi. Sz in duob⁹ casib⁹ supra notat⁹ in glo. Jo. est

a ¶ Excusatione. friuola. naz rōnabiles (speciale. b. exceptiones semp admittunt. vt ex de of. del. ex pte.

b ¶ Cōmunione. nota ꝓncipes posse excōicari. q̄ verum est etiā a sacerdotib⁹. vt. j. xcvj. dis. duo sunt. xj. q. iij. si aūt nob. ⁊ C. vbi de cri. agi oz. aue. qua in ꝓuincia diffinierunt sexte synodi scī a patres oī excusatione remota omnib⁹ modis semel i anno fieri ⁊ deprauata corrigi.

¶ Hūc q̄ canonē ⁊ nos renouamus. ⁊ si quisq̄ ꝓnceps inuentus fuerit hoc ꝓhibere: b cōtione priuet. Siquis vero metropolitan⁹ hoc neglexerit agere absq̄ necessitate vl̄ vi seu aliqua rōnabili occasione: canonicis penis subiaceat: dū āt synodus agit sup canonicis ⁊ euāgelicis negocijs oz ꝓgregatos epos i meditatiōe ⁊ sollicitudie fieri custodiendoꝝ diuinoꝝ ⁊ viuificandoꝝ dñi mandatoꝝ. ¶ Poro nō habz metropolitan⁹ licentiā ex his q̄ defert epos secuz siue iumentū siue aliquā spēm expetendi: q̄ si ꝟ egisse c cōuict⁹ fuerit soluat quadruplum. Item leo. iiij.

Non cogantur p̄sbyteri ad sacra cōcilia eulogias deferre

¶ Ecclie eulogijs ad sacra cōcilia deferēdis nihil inuenimus a maioribꝰ terminatuz: sed sicut vnicuiq̄ ꝓelbytero placuerit: nam si ꝓstitutū fuerit aliquid illo tpe benedi- e ctionis afferre: forsitan min⁹ libenter ad synodum occurrent: ⁊ magis venire obtrectabunt: que nō sunt vt arbitroꝝ rōnabiliter requirende: g nec vltro delate respuende.

Item ex cōcilio cartha. iiij.

Sine graui necessitate ep̄us ad synodum ire nō tardet.

¶ Episcopus ad synoduz h ire nō tardet: si nō satis graui necessitate ihibeat: sic tamen vt in psona sua legatū mittat susceptur⁹ salua fidei veritate quicquid synodus statuerit. Item ex concilio carthaginensi. v.

Excusatorias litteras dirigāt qui grauati ad synodum ire p̄ non possunt.

Placuit vt quotiens cūq̄ ꝓgregandū est ꝓciliū ep̄i qui neq̄ etate neq̄ egritudie neq̄ alia grauiori necessitate i pediunt: cōpetent occurrāt: q̄ si nō poterit occurrere: ex- k cusationes suas lr̄atorie conscribant: nisi autem rationez impedimēti sui apud ꝓmatez l suū reddiderit eccl̄ie sue cōtone dñt esse ꝓtempti. Item ex ꝓcil. turo. ca. ij. Palea.

dolus aut ꝑ vim alicui⁹ aliqs nō venerit ad iudicium nō reuocatur id q̄ factuz est. sz dat actio ꝓra ipsum ipe dientē. sz dic q̄ nō reuocat ipso iure sed p̄ i integ. resti. vl̄ in eo casu reuocat. q̄n ō rentoꝝ nō est solu endo. ex de resti. spo. olim.

d ¶ Quadruplum. ar. q̄ clerici p̄ur pecuniali⁹ puniri ⁊ punire ⁊. xxiij. di. c̄q̄. in fi. ⁊. xvij. q. ij. ij. diffiniuit. et c. sicḥ. deinceps ⁊. xxiij. q. v. de liguribꝰ. arg. ꝟ. ex de penis. licet. sz dic q̄ vbi pena spūalis est. i iure statuta. nō dz infligi pecuniaria. als secus. ex vt li. nō cō. q̄n. in fi. Idem aute punit i quadruplum. q̄ crimen cōcussionis commisit. q̄ punit pena quadrupli j. q. j. ḍdez. ⁊. q. vij. sancim⁹. i fi. ⁊ tam laicus q̄s clericꝰ punit pena cōcussionis.

vt. xxiij. q. j. militare. ꝟ signat cōrariū. xij. q. ij. fraudras. vbi dz q̄ ecclia nō dz suū cū augmēto recipe. sz dic q̄ ꝟ nō recipit nisi ecclie sz ꝓprio noie. xvj. q. vj. si epm

Eulogijs. eulogie dicunt munera q̄ deferūt sub e diti suis plat⁹. f ¶ Min⁹. ar. q̄ mgri nō petāt collectā a scholarib⁹ vt libenti⁹ veniāt ad scholas. sic. j. q. ij. baptizādi. c. placuit. vt vnusq̄sq̄. j. q. ij. vēderes g ¶ Respūde. ar. q̄ q̄dā licite possum⁹ recipe q̄ tñ pe rere ꝓhibemur. vt. j. q. ij. placuit. e. q. c̄ꝑio. xij. q. ij. q̄.

Episcop⁹. legatu. ar. q̄ sz cirat⁹ ad iudiciū (sta. h venire nō possit. nihilomin⁹ teneāt mittere ꝓcuratoꝝ. v. q. iij. si egrotās. ⁊ ex de ap. cōstitut⁹. ar. ꝟ ex de ꝓcū. querelā. de hac materia gras. v. q. iij. si egrotans

Sz illud. c. querelā loquit in ardua causa.

Placuit. neq̄ egritudine. grauit. vt. ꝟ. e. sicḥ epoꝝ. i nō enī excusat leuis febricula vl̄ ver⁹ q̄rtana. vt. ff. de edi. edic. l. j. §. sz sciendū. k ¶ Lr̄atorie. vel etiā ꝑ certum nūciū cui credi possit. vt. xcvij. di. nobilissim⁹. ex ō of. del. prudentiā. ex de rescrip. ex pte. ⁊. c. scisciratus.

ꝙ nō q̄ oīm alie memoriā potiꝰ dñt ⁊ ꝟ nō ē nāturalē

¶ Rationē. Nota nō sufficit dicere se nō posse vēire nisi rōem ipedimēti assignet. sic exī. de of. ꝛ p̄ iudi. de. le. prudētiā. ꝛ de rescrip. scisciatur. ꝛ illaz cām ꝓbabit. vt. iiij. q. v. ḡsḡs. in fi. ꝛ p vnū restē eā pōt ꝓbare. vt exī de ꝓcur. ex insinuatiōe. lz sit ar. ꝫ. exī de i inte. resti. ex literis. Jo. Sed certe credo ḃ eē speciale vt vni testi credaī cum suo iuramēto. B m ¶ Cōione. vide. q ꝙ aliqs pōt esse excōicat⁹ in vna eccl'ia ꝛ nō in altera. vt ḃ et lviij. dis. sicḡs de alter⁹. ꝛ sic ē ꝫ iiij. q. v. ḡsḡs. lz dic q ꝙ iste nō est excōicat⁹ sed cū alijs epis nō cōmunicabit. q ñ veniet ad negocia ipoꝝ vel ad cōsecrandū epi scopū cū alijs.

a ¶ Piscopus abbatez. ḃ intelligi pōt de abbatib⁹ cisterci en. ordi. vt exī de sta. mo. c. j. nisi p̄o crie enormi. xj. q. iij. priuilegiū. arg. extra ō priuile. tuarū. lz alij abbates debēt venire ad cōcilū. vt. xvij. q. v. abbates. ꝛ. j. c. decernimus. ꝛ hāc paleā habes xvij. q. ij. ꝟ. vlt.

b ¶ Jḡs autez. antequā. sic j. ꝟ ꝓ. di. j. ois xj. q. iij. certū.

c ¶ Nisi in sequēti. sic ḡ qñq; differtur absolutio. vt maior ruboꝝ ei sit absoluti cōrā multitudine. similiē in sacrilegio differt vt diuti⁹ cōfundat. xvij. q. iij. ḡsḡs suadēte. sic differtur absolutio illi⁹ q multū delicte. vt. xj. q. iij. q. Jubēte. vnō licz aū voluerit absoluī nō audiatur. alꝫ regulariter nō dz differri. vt exī de appella. qua fronte.

Piscopus nō dz abbatē cogere ad synodū ire nisi aliq̄ rōnabilis cā existat

Item ex ꝓci. arelatē.

A cōmunione sit alien⁹: qui synodo adesse cōtempserit.

b Jḡs autē synodo adesse neglexerit: vel cetū fratrū anteq̄ ꝓciliū dissoluat crediderit esse deserēdū alienum se a fratrum cōione agnoscat: nec eū recipi liceat c nisi in sequēti synodo fuerit absolutus. Item ex ꝓci. scōo agateñ. Usq; ad primā synodū a cōione abstineat: qui a metropolitano vocat⁹ absq; graui necessitate synodo adesse neglexerit.

d Jepiscop⁹ metropol'. ad cōprouinciales episcopos epistolas direxerit: i quib⁹ eos aut ad ordinatiōnē summi pontific̄ aut ad synodū inuitet: postpositis oībus excepta graui infirmitate e corpis ac p̄ceptione regia ad constitutā diē adesse nō differant: q; si defuerint sicut prisca canonū auctoritas precepit: vsq; ad primā synodum a charitate fratruz ꝛ ecclesie priuentur cōmunione. Item ex conci. turoñ. Cōmunione priuet eps ḋ a metropol'. vocatus ad synodū venire contemnit.

f Jquis epi scopozū cōmonit⁹ a metropol'. ad synodū nulla graui necessitate intercedēte corporali venire contempserit: sicut statuta patruz sanxerūt vsq; ad futurū cōcilium cunctorum episcopoꝝ charitat̄ cōmunione priuetur. Item ex concilio martini pape.

Presbyteri ꝛ dyaconi ꝛ cuncti qui se lesos existimant ad metropol'. synodum conueniant.

g Propter eccl'iasticas causas ꝛ altercationū solutiones bñ placuit p singulas puincias bis in anno ꝓciliū fieri: cōuocāte metropol'. episcopo oīs puinciales epos ita vt ad cōciliū vēiāt oēs p̄byteri ꝛ dyaconi: vel hi q̄ se lesos existimant: vt in concilio cause examinate ad iustū iudiciū pducanē: ꝛ siqui manifeste epi vel presbyteri aut dyacones inuēti fuerīt in offensa: fm rōnem excōicent: i cḡdiu de cōmūi ꝓsensu ō his k placuerit dare sniam. ¶ Multi autē epo liceat ꝓpria apud l semetipm cōcilia facere: ꝓter eos ḋb⁹ metropoles sunt credite. Ex ꝓci. biloñ.

Anis singul' Palea.

epos in sua dioceſi synodū faciat de suis clericz nec nō abbatib⁹: ꝛ discutiat adulteros clericos ꝛ monachos. Singuli xo epoꝝ suis eccl'esijs notificare studeāt que in cōcilijs statuunt̄. Unde in toletano cōcilio. Que in cōcilijs statuuntur: singuli epi scoporum suis eccl'esijs notificent.

m Ocernimus vt dum in qualibet prouincia cōcilium agitur: vnusquisq; episcopoꝝ admonitionibus suis infra sex mensiuz spacia n omnes abbates presbyteros dyacones atq; clicos seu etiam oēm ꝓuentū ciuitat̄ i p̄i? vbi p̄esse dignoscit̄: necnō et cunctā dioceſis sue plebē aggregare nequaq̄ imoreꝫ: ꝗte nus coraz eis plenissime oīa referet: q eodez āno in ꝓcilio acta sūt vl' diffinita eē noscūt̄ q si ḡspiā hec paruipēdenda o crediderit: snia excōicatiōis duoꝝ mēsiū curriculo persistat vsq; quaq; muletatus.

p Jeps. pontific̄. i. epi. vt. ij. q. vij. c. accusatio. vel audire de eis q̄ ordinauerit summus pontifex. q

e ¶ Regia. licz eps suo metropol. tāq̄ maiori teneaī obedire. vt. s. di. viij. q ꝫ morez. tñ hic deferē regie dignitati. vt. xij. q. ij. de reb. lxiij dist. salonitane. Item in hac synodali citatiōe vnica citatio suffi cit. vt ḃ ꝛ sic ē. j. iij. q. v. ḡsḡs. lz i iudiciali trina reḋit̄. vt. xxiij. q. iij. de illicita. e ¶ Regia. xxiij. q. vj. s nobis ꝛ. c. sicḡs sed ḃ loc de his q̄ hñt cudū ibi nō. imo ꝛ q̄libet deberet veni re si vocaret̄ ꝓpter negocia regni. vl' illud irelligit̄ cū eps relicto eccl'iastico iudicio pgit ad i perator⁹ petēs ibi iusticiam. qō null⁹ clericus dz facere. xj. q. j. placuit.

f Jḡs epoꝝ. nihil norat.

g Ropē eccl'iasticas cās. Martin⁹ q̄ fuit sollicit⁹ p̄o repub. renouauit canones. vñ dr renouator⁹ canonū. h ¶ Vl' hi. q. d. vl' oēs veniāt. vl' saltez hi q̄ sunt lesi. nō ci oēs tenēt vēire. vt. s. c. c. proxi. i ¶ Cōi epoꝝ. Jo. k ¶ Sententiā. absoluti/onis. l ¶ Cōcilia. puincialia sez cū alijs epis sz epale pōt. vt xxxviij. di. c. qñ. xij. q. ij. c. placuit.

m Ecerni/mus vt dū. i. p⁹ q̄ n ¶ Abbates. imo abbates nō vocabit ad synodū. vt. s. c. i illa palea epus.

o ¶ Excōicati

onis.i.suspensi/ onis ab officio duox mēstū. sic lxxxvj.di. tanta z.x.q.iij.āno.in fine.

a DE epis Di.XIX

DE epi/ stol. su pra i p xima di. tracta/ uit de auctē ca/ nonū. B agit de auctē decretaliū z oñdit B q eiusdē sint auctj de cretales z cano/ nes. Sciendum tra q̄ q̄dā de/ cretal epla ē ge/ neralis. q̄dā spe cialis. generalis est q̄ ad oēs diri git. vt.ij.q.v.oī bus. specal ē q̄ specialit ad ali/ q̄s mittit. vt.xx xv.q.iij.qō scri/ psi.vij.q.j.peri/ sti. sive sit gene/ ral sive specal. dūmō aliq̄d dif/ finiat p cā p iu re generali ha/ bēda ē. vt. xvj. q.iij.licet. ex de sen.z re iu. i cau sis. nisi sit tradi ta ex tpe ex loco ex cā. vt.xxix.di stinc. scīedū. sed si dubiū ē an sit decretal recurrē dum est ad regi strū. vt.ē.di.ix. vt veterj. pſumi rur tū q sit decretalis si repit inē alias decretales ad instar illius q̄ repit inē alias monīales q̄ pſu mit ex B monia lis. ar. xx.q.j. q̄ pgentrices. vel si ples eā renūc. tenēda ē. vt.xvj di. isidor⁹. distin gue. put ōz ex ō fū. istru. pastoral

b IRomano/ rū. repīobā tur. ar. q id qō papa appīobat vel repīobat et nos appīobare vl repīobare de/ bemus. vt.xxiij

DE epīis vero decretalibus q̄rit: an vim auctj obtineāt: cū in cor pore canonū nō inueniātur. De his ita scribit nicolaus papa archiepīis z epīis p gal liā ꝓstitutj. Decretales epīe Sum auctis habeant.

b IRomanox pontificuz decreto ceterox opuscula tra ctatox approbāt vl repīobā tur: ita vt qō ꝺe sedes aplica ꝓhauit hodie teneatur acce/ ptū: z qō illa repulit hacten⁹ c inefficax hēat: q̄nto pot⁹ ea q̄ ipa p catholica fide pro sa nis dogmatib⁹ ꝓ varijs z ml tifarijs eccl'ie nc̄citatib⁹ z fi/ deliū moꝛib⁹ diūso tpe scp̄sit oī honoꝛe debēt p̄ferri: et ab oīb⁹ ꝓsus ī q̄buslibet neces/ sitatib⁹ vl opoꝛtūitatib⁹ di/ screti̊e vel dispēsatiōe mgra reuerenc assumi: q̄p q̄dā ve strū scp̄serūt: haud illa decre talia ꝓnscoꝛ pōtificū in toto canonū codicj coꝛpe esse de/ scripta: z iō inē canōes nō as sumēda cū z ipi vbi sue intē- d tioni hec suffragari ꝓspiciūt in oīb⁹ illis idifferēt vtanf: z solū nūc ad diminutiōez se dis aplice ptāt z ad suoꝝ augmēti̊ p̄uilegioꝝ min⁹ ac/ e cepta eē phibeant. Jtē. Si iō nō eē decretales epīas pn̄/ scoꝛ pontificū romanoꝝ ad/ mittēdas dicūt: qz in codice canonū nō hūtur ascripte: g nec scti gregoꝛij nec vllius al teri⁹ q̄ añ ipm fuit vl p⁹ ipm est aliqō ꝛstitutū vl rescp̄tum recipiēdū: eo q in codice ca/ nonū nō hēaf ascriptū: g̃ do ctrinā eoꝝ z sanctiones q̄ ab oī ligua venerāf: q: ī codice canonū nō hūf ascripte: ō co dicib⁹ suis abrādāt: vt q̄d vl mēbranas occupāt posteā nō hūf accepte. Sz q̄re multū i/ moremur: cū nec ipas diuas scp̄turas veterj z nouj testa/ mēti tā recipiem⁹: si istos di/ xerim⁹ eē audiēdos: etenim neuꝝ boꝝ ī codice caōnū ec/ clesiasticoꝝ hr inf̄tū. Sed re spōsuri sc̄ isti q̄ ad resistēduz poti⁹ q̄ ad obediēdū parati sūt: dicētes q inē canōes iue niat capl'm scti pape innocē. cui⁹ auctē doceat a nobꝝ vtꝝ q̄ testm eē recipiēdum: q̄ q̄ in ipis paternis canōib⁹ nnl lū eoꝝ ex toto ꝓtineat inf̄tū

Quib⁹ ad hec rñdēdū est: qm̄ si vet⁹ nōnūq̄ testm̄ sunt recipiēda: nō q codici canonū ex toto hēanc ānexa: B q de his recipiēdis scī pape in/ nocē. plata videaf esse snīa: f restat nimiꝝ q ōcretales epi stole romāoꝝ pōtificū sc̄ reci piēde: z si nō sūt codici cano nū cōpaginate: qm̄ inē ipsos canōes vnū btī leonis pape g capl'm ꝓstat eē pmixtuz: q ita oīa ꝓstituta sedis aplice cu stodiri mādāf: vt siqs in illa cōmiserit: nouerit sibi veniā denegari. Dicit ei cap. x. sua rū decretaliuz. We q̄d ꝺo sit qō ptermissū forte a nob⁹ cre/ dat oīa ōcretalia ꝓstituta tā bone recordatiōis innocē. q̄ oīm p̄ decessoꝝ nr̄oꝝ q̄ de ec/ clesiastic⁹ ordīb⁹ z canonum ꝓmulgata sc̄ disciplinis: ita nr̄a delectatiōe custodiri mā dam⁹: vt siqs ī illa cōmiserit veniaz sibi nouerit denegari deinceps. Dicēdo vero oīa decretalia ꝓstituta: nullū de decretalib⁹ ꝓstitutj ptermisit qō nō mādauerit eē custodiē dū. Et rursus asserēdo oīm p̄ decessoꝝ nr̄oꝝ nullū pontifi/ cū romanoꝝ q̄ añ se fuerunt excepit: cui⁹ ita nō p̄cepit de cretalia ꝓstituta ab oībus cu stodiri: vt siqs ī illa cōmise/ rit veniā sibi deīceps noue/ rit denegari Jtaqꝝ nihil iter/ est vtꝝ sint oīa necne decreta lia sedis aplice ꝓstituta inter canones pcilioꝝ imixta: cum oīa ī vno coꝝpe cōpagiari nō p̄nt: z illa eis ītersint q̄ firmi tatē his q̄ desunt z vigoꝝ su uz assignāt: p̄sertī cū synoda lia gesta inē q ipi canōes sta tuti sūt: in codice canonū nō

q.j.hec fides. z xxxv.q.ix. ve/ niam.

c Quāto Satis eni absurdū est aliquē alij o/ pinlari z nō si/ bi.vr.C. de natu rali.li.l.nupt̄ fi. d Suffraga ri.ar. q illud qō p se ꝺs inducit. eriā ꝺ ipm indu ctū nō ꝺz repīo/ bare. vt instru/ mēta. z siq silia sunt. ar. di.ix. ne q̄ quorūlibet. z iij.q.iij.§. itē in criali. v. siqs re/ stitu. z iij.q.viij cui⁹ in agendo. ex de cē. cū olim arg. ꝺ.ij.q.vij. si heretic⁹. ꝺ. dist. xxxvij. siqd veri z.§. di.x. lege. p mū regulare. se/ cūdū speciale in odiū hereticoꝝ z fauoꝛe fidei et religiōis. ar. ad B ex de fo. cōpe. cū sit generale. e Jtē. si ido. mēbranas. licet leges abrogatas non teneam⁹. tū noticia eaꝝ ē ne cessaria. §. di. v/ ij. fuerūt. z est B ar. q nullū vbū positū in aliqua scp̄tura ꝺz vaca reve supflue po ni. vt. xxviij. q.j sic. n. z ex ō ma. z obedi. solite. z ff. de vsur. l. iiij. ar. ꝺ. C. de fide/ ius. non recre.

f Restat. q. d. qō obtinet in vno ꝺz obtinere in oīb⁹ silib⁹. vt iij. di. deniq̄. in fi. et xxvj. dist. deinde.

g Cap irulū. Illud. c. e st. xxv q.j. omīa. ibi tū attribuit dama so pape. z pōt es se q vt ercp̄ fece/ rit illud. z est si. j.q.j. de cetero. z de consē. di.j.

consulto. h ¶ Dicendo.ar.q ꝓbo generali oĩa debẽt cõprehẽdi.vt hic.7.j.q.j.sunt nõnulli.7.xiiij.q.iij.putant.7.xij.q.j.c.dilectissimis.7.xiij.q.ij.nõ estimem⁹. ℣.de conse.di.ij.reuera.7.j.xxv.dist.q die.

i ¶ Desunt. Est hic.ar.q si papa in aliquo priuilegio vel rescripto cõfirmat alicui ecclesie priuilegia exẽptiõis vel alteri⁹ rei quaz hz in ꝓuilegijs suis q eoipso robur hẽant illa ꝓuilegia.licet nõ possint exhiberi. ℣. enim ꝺ q decretales int recipiende cũ capl'm leonis qꝺ ẽ i corpe canonũ ꝺ dicat. cuius ille ñ sint in corpe canonũ de ꝺ dixi.s.dist. ix.vt vererũ.

a ¶ Diuersis. Nota q ꝓbũ indiffinite ꝓlatuz generaliter est intelligendũ.vt.j.q.iij.saluator.et xv.q.j.nec is.7 xviij.q.j. idola/tria. xxxj.q.j.q si dormierit. ar. ℣.j.q.j. sũt nõnulli.

b Sic oĩs.petri.Naz papa sancitrare recipit a cathedra vt.xl.di.nõ vos Johannes.

c Im memoriam.iugũ vt.di. ℣ more.xj.q.iij.qꝺ fidez ẽ in alijs ꝓlatis.ij q.vij.sacerdotes ꝺ ¶ Falsam.ꝺ cartha falsa ex dicto vel tacito. 7 i tali falso diffinitur.vt eẽ ꝺ rescrip.sup lr̃is. 7 talꝫ ꝺ bñ falsarius.vt.ff.ꝺ falsiqs obrepserit. Jrẽ ꝺ falsa scriptura.vt cũ scribit oẽs vel maiorẽ ꝑrẽ fuisse ꝓsentẽ q non fuit ꝑsũ.vt eẽ ꝺ his q fi.a ꝓl. si.con. ca. cõtro.7 talꝫ falsari⁹ suspendiꝫ ab officio 7 bñficio.vt eẽ de testi.cã lr̃is.in fi. Jrẽ ipo facto ꝺ falsarius. vt si cartha apparet rasa vel imutata.7 talis falsari⁹ depo/

hẽant⁹:sed a nob oĩ cultu debito venerent⁹. Cõsonat autẽ huic btissimo leoni pape etiã facũdissim⁹ sctũs ĩ decret⁹ suis papa gelasi⁹ ita inquiens. Decretales epl'as qs btissimi pape diũsis tpib⁹ ab vrbe romana ꝓ diũsoz patz consultatiõe dederũt: venerabiliter suscipiẽdas decernimus.

¶ In q notãdũ ẽ:q nõ dixit decretales epl'as q int canones hũt vel qs moderni pontifices ediderũt: ß qs btissimi pape diũsis tpib⁹ ab vrbe romana dederũt. Dicẽs aũt diũsis tpib⁹:etiã illa tpa virsciis ꝓphẽdit q crebr⁹ scẽtib⁹ paganoz psecutiõib⁹ ad sedẽ aplicã deferri cãs eꝓoz diffi cillime pmittebãt ¶ His itaqꝫ dina fauẽte gra ꝓlibat⁹ oñ dim⁹ nullã eẽ drĩam int illa decreta q i corpe canonũ habent sedis ap.ꝓsuluz: 7 ea q ꝑ multiudie vix p singl'a corpoz volumĩa repiũt⁹: cũ oĩa 7 oim ꝑdecessoz suoz decretalis epl'as qs btissimi pape diũsis tpib⁹ ab vrbe romana derũt:fore venerabiliter suscipiẽdas 7 custodiẽdas eximi os ꝓsules leonẽ.s. 7 gelasiuz mãdasse phanim⁹. Jtẽ agatho pa.oib⁹ epis. **Oẽs sanctiones aplice sedis irrefragabiliter sunt obseruande.**

b Sic oẽs sanctões aplice sedis accipiẽde sẽ:tãqꝫ ipi⁹ dina voce petri firmate.

Item ex concilio caroli imperatoris. **Tolerandum est iugum quod a sancta sede ponit⁹ iz itolerabile** c Im memoriã **videatur.**

nitur.eẽ de crie falsi.ad audiẽtiã. Qui aũt falsaz charthaꝫ fabricat de nouo.nõ solũ deponit⁹.sz 7 curie tradit⁹.vt eẽ de fal.ad falsariozz. Dicit falsa cartha q non hz testes inscriptos.vt eẽ de ꝓcu.c.j. Jrẽ ꝺ falsa q hz subscriptiões varijs maiꝰ nõtas.7 q nõ ẽ ꝓfecta eadẽ mãu.vt eẽ de ꝓuil.cuz oli. in fi. nisi ex h sit ibi diuersitas. q sit ibi calami vl'atramenti mutatio.vt in auc.de fide istru.7 cau. in ꝓinci.col.vj. Jrẽ ꝺ falsa si ẽ alieno sigillo sigillata.dñmõ ille habuit ꝓ ꝓriũ vl'nisi dixerit q tũc nõ habuit ꝓ ꝓriũ.vt eẽ ꝺ ap. significauit Jrẽ ꝺ falsa si ẽ ℣riũ alteri ex eadẽ p/te plati. vt eẽ ꝺ fide istru.ignita/ri.7.C. de fi. in/stru. scriptura. Jrẽ dicunt falsi/fe pape p falsaz grãmaticã.eẽ ꝺ rescrip. ad audientiã. Jrẽ dicũt falsi si sint suspecte 7 eis nõ imponit fides. vt C.de pba.inbemus. Jrẽ ꝺ falsa cartha si sigillũ ẽ fractũ.vel si nõ ẽ añ⁹ idictionis appositi⁹.vt eẽ de fide istru. inf. Jrẽ si filũ ẽ ruptuz. vt eẽ de cri.fal.licz. Jtez si sẽ ipetrare nolẽ pẽdẽte appellatiõe.vt eẽ de testi.cãz. Jrẽ si sẽ ipetrare sine mãdato dñi. vt eẽ ꝺ rescꝫ.nõnulli. e ¶ Jn carcere si certũ ẽ cũ esse falsarioz depositũ.di.si epis.7 eẽ de cri.fal. ad falsariozz.sz vbi est dubiũ fit qꝺ ꝺ/

beati petri apl'i honorem⁹ sctãz romanã eccliam 7 apl'icã sedez:vt q nob sacerdotal' mr̃ ẽ dignitat⁹: eccl'iastice eẽ ꝺ mgra rõnis:qre obfuãda est cũ mansuetudie hũilitas 7 licz vix ferẽdũ ab illa scã se deponat iugũ:tñ feram⁹ 7 pia deuotiõe tolerem⁹. Si ẋo qꝺ nõ decet q̃libet siue sit pb̃r siue ꝺyacon⁹ aliquaz p/turbationẽ machinãdo 7 nostro misterio ĩsidiãdo redarguat falsaz ab aplica sede attulisse epl'am:vl'aliud qꝺ inde nõ venerit salua fide 7 integra apud aplicuz hũilitate penes eꝑm sit ptãs vtr eũ in carcerẽ aut i aliã ꝺtrudat custodiaz:vsqꝺ q epl'am aut p idoneos sue partis legatos aplicã interpellet sublimitatẽ:vt potissimũ sua scã legatione dignet⁹ decernere:et q̃d de talib⁹ scã romana lex statuit diffinire:vt 7 is corrigat 7 ceꝛis mod⁹ ĩponat⁹. Jtẽ stephan⁹.v. **Quidq̃d romana eccl'ia statuit vl'ordiat ab oĩ.**

Quicquid ergo ĩ spec'm 7 exẽplũ scãro.ec.cui nos christ⁹ ꝓsse voluit:ꝓpositũ ẽ ab oĩb⁹ q̃cq̃d statuit q̃cq̃d ordiat: ppetuo q̃dẽ 7 irrefragabil'r obtuandũ ẽ. Jtẽ gre. **Apostolicis⁹ sit alien⁹ officijs q̃ aplicis nõ vult obedire ꝓcepti.**

f Nulli fas ẽ vel velle vel posse trãsgredi aplice sedis ꝓcepta n⁹ nre dispõnis misteriũ:qꝺ vram secq̃ ꝺz charitatem.sit ergo ruine sue doloze ꝓstratus q̃s aplicz voluerit cõtraire deceretis nec locuz deinceps int sacerdotes

romãe sedis sit hereticus.7 varios modos hereseos notaui.xxiij.q.iij.§ qr ẋo.7.c.q̃d. sz irelligas qꝺ h ꝺz ꝙ q dicẽ ro.ec.ũ eẽ caput.nec posse ꝺdere canões. ille ẽ

f Nulli.ꝓstrat⁹.h videt q oĩs q nõ obedit statutis

hereticꝰ. vt. xij. di. c. j. ⁊. xxv. q. j. violatores. ⁊. q. ij. si/ ds dogmata. sed sics alꝫ trāsgredit eiꝰ mādata nō ꝓ/ pterea ē hereticꝰ lz peccet. ex de pscrip. si qñ. Jo.

a ¶ Judicio. sed ℞. xxiij. q. j. subdiaconꝰ. sz ibi nō ad mittit dānatū ab hereticꝫ. sed si vult penitere admittit eū. sed ꝫ nō ē tō qz hereticus euz dānauit. sz quia alꝫ malus est.

b ¶ Maiorib. ar. q ꝯto alics delinq̄ns est ma ior. tāto magꝫ ē punīdus. vt. xl. di. hō christianꝰ xj. q. iij. ꝑcipue. xxv. q. j. nlli fas

c ¶ Sed etiam alijs. ar. q ꝙ te/ neē aliquē defen dere ℞ alioꝫ mul ro fortiꝰ ℞ se. vt xvj. q. j. in cano nibꝫ. et. ff. si ser. vendi alterius.

d ¶ Canonicꝫ inē qs. Ca/ nonice scripture sunt epistole.

e ¶ Habere. meruit ab alia ecclesia.

f ¶ Preponat. ar. q sp ꝑsumit ꝑ multitudine. vt. lxj. di. vt nul lus inuitꝰ. Jtez ar. qđ a plibꝫ re cipit maior? est auctis ꝙ quod a pauciorib. vt ꝫ. xvj. di. isidorꝰ 2. ij. q. vij. puto. lxiij. di. c. vl. Sz ꝯlit stare ꝑt qđ ꝫ oz nōne omes canonice sc̄ptu/ re eq̄liter sūt re/ cipiende. ar. xv. di. scīa romana. quō ꝯ vna ꝑpo/ nit alijs. ℞. pōt esse q oēs recipi anē nō tñ q oēs in eadē venerati one habeanē. vl intelligas istud de localibꝫ cano nibꝫ vt ille ꝑpo/ nat alijs qui a pluribꝫ tenēt. et sic ꝑt intelligi. l. di. dño scō. in fi. ꝓsonaꝫ compensatur cū numero. similiter in testibus. vt extra de testi. in nra. silr in creditoribꝫ. vt. ff. de pac. maiorem. sed in electiōe semp numerus ꝑiudicat. licet maior sit dignitas ex parte altera ⁊ maius meritū per

habeat: ꝫ exoz̄s a sctō fiat mi a nisterio: nec de eiꝰ iudicio q̄s ꝙ postea curā hēat: qm̄ iā dā natꝰ a sctā ⁊ aplica eccia sua inobediētia atq; ꝑsumptōe a quo ꝙ eē nō dubitet: qz maio b ris excōicatōis deiectiōe est abijciendꝰ: cui sctē eccie com missa fuerit disciplīa: qz non solū ꝑlate scē eccie iussionibꝰ c parere debuit: ꝫ etiā alijs ne ꝑterirēt insinuare: sitq; alienꝰ a dīnis ⁊ pōtificalibꝰ officijs q̄ noluerit ꝑcepti aplicis ob/ tēpare. Ite aug. de doctrina christiana li. ij. Inter canoni cas scripturas decretales e/ d pistole cōnumerant.

In canonicī scīpturꝫ ec/ clesiaꝝ catholicaꝝ ꝙpluriuz dīnaꝝ scīpturarū solertissimꝰ indagatoz auctē seq̄t: inē q̄s sane ille sint: q̄s aplica sedes e hre ⁊ ab ea alij meruert acci/ pere epl̄as. ¶ Tenebit igit hūc modū ꝛ scīpturꝫ canonicī vt eas q̄ ab oībꝰ: ꝑcipiūt ec/ f clesijs: ꝑponat eis q̄s qđā ñ accipiūt. Jn eis ℞o q̄ nō acci piūt ab oībꝰ: ꝑponat eas q̄s g pl̄es grauioz̄ scꝫ accipiūt eis q̄s pauciores mioz̄ scꝫ auctꝫ eccie tenēt. si āt alias ꝛuene/ rit a plibꝰ alias a grauioz̄ibꝰ h hr̄i q̄ ꝙ hoc ꝛueniri vix possit eq̄lis tñ auctis eas habēdas puto. Ite leo. Ministerij di uini se exortem intelligat: q̄ a soliditate petri recedit.

i Ta dñs nr̄ iesus christꝰ hūani generꝫ saluatoz in stituit: vt xp̄as q̄ antea legꝫ ⁊ ꝓphaꝝ ꝑconio ꝓtinebaē: p aplicā tubā ī salutē vniūsita/

g ¶ Plures. Nota q hic dignitas ꝓsonaꝝ compensatur cū numero. similiter in testibus. vt extra de testi. in nra. silr in creditoribꝫ. vt. ff. de pac. maiorem. sed in electiōe semp numerus ꝑiudicat. licet maior sit dignitas ex parte altera ⁊ maius meritū per

tis exiret. Sicut scīptuz ē. Jn oēm trā exiuit sonꝰ eoz̄: ⁊ in fines orbis tre ꝛba eoz̄: ꝫ hꝰ munerꝫ sacrm ita dñs ad om niū aplōz̄ officiū ptinere vo luit: vt in btissimo petro oīm aplōz̄ summo ꝓncipalit collocaret: vt ab ipo q̄si a q̄dā ca pite dona sua velut in coꝛpꝰ oñe diffunderet: vt exortem intelligeret se diuini misterij esse: q̄ ausus fuisset a petri so k liditate recedere. hunc enī in l ꝓsortiū idiuidue vnitatꝫ assū m ptū id qđ ipe erat dñs voluit noīari dicēdo. Tu es petrꝰ ⁊ n sup hāc petrā edificabo eccle siā meā: vt eterni tēpli edifi/ catio mirabili munere gre dī in petri soliditate cōsisteret. hāc etiā eccliaz suā firmitate coꝛroborans: vt illaz nec hu o mana temeritas posset appe p tere: nec portе īferiꝰ illā pua lerēt. Hex hāc petre istiꝰ san ctissimā firmitatē deo vt dixi mꝰ edificāte ꝓstructā nimis vult ipia ꝑsūptione violare: q̄sq̄s eiꝰ ptātē tētat īfringere q fauēdo cupiditatibꝰ suis: et rid qđ accepit a veteribꝰ non s sequēdo. Hoc āt itelligēduz est de illꝫ sanctiōibꝰ vl decretalibꝰ epl̄is in q̄bꝰ nec ꝓcedē tiū patꝝ decretis nec euāge licꝫ ꝑcepti aliq̄d ꝛriū ꝛuenit Anastasius enim secūdus fa uore anastasij imperatoz̄is: t quos achacius post sententi am in se ꝓlatam sacerdotes vel leuitas ordinauerat: rite fungi acceptis officijs debe/ re decreuit ita inquiens.

Anastasius secundus.

Ta sacmen trum. i. ꝫ san ctum munus. Ps. 18.

k ¶ Mūc. i. pe/ trum.

l ¶ Jndiuidue id est ecclesie.

m ¶ Erat. id ē ab eo qđ ipe do minus erat. s. pe tra voluit cū vo cari petrū. de cō se. di. ij. reuera.

n ¶ Et super hāc petrā. Per hanc dictionem nō credo domi/ nū aliud demon strasse. q̄ hec ꝫ/ Matth. 16 ba q̄ petrꝰ rūdit dño. cū dixit. tu es christus filiꝰ dei viui. qz sup illo arti clo fidei fundata est eccle sia.

o ¶ Apperere id est lacessiri et calumniari.

p ¶ Nec poz/ re. id est vitia vl etiam hereses. quia ecclesia nō poterit errare. vt xxiij. q. j. a re/ cta. nec ecclesia pōt esse nullave xxiij. q. j. pudē da. quia ipse do minus rogauit ꝓ eo ea vt nō de/ ficeret. vt. xxj. dist. ꝫ. j. in fi.

q ¶ Cupidita tibus. id est vo/ luntatibus.

r ¶ A vereri/ bus. Argu. q di cta veteruz sunt sequēda. vt. xx/ xvij. dist. relatū xxiij. q. iij. trāf/ ferunt. et. j. dist. ꝓxi. de q̄bus.

s ¶ Hoc autem. scz q decretales epistole sunt pars auctis cum canonibus.

t ¶ Achacius. hereticus ⁊ excōmunicatus. xxiij. q. j. achacius. fuit enim excōmunicatus ꝓpter hereſim a gelasio ⁊ felice papa. vt ibi dicitur.

a Secundū. varijs modis ponit casus hui⁹. c. Hra. inducit ꝗsi sit abrogatū ⁊ melendus sentit cuz eo. ⁊ omēs qui dicūt veritatē sacramētoꝝ nō esse apud hereticos. vt. xxiij. q. j. scisma. ⁊. j. q. j. extra eccl'iam. h. dicit ꝙ nec. c. est reprobatū nec auctor ꝓ his q̄ hic continent dānat⁹ fuit. qz nihil h̄ ꝓtinet qđ nō canonice dicat. sed iō fuit iste dānat⁹. qz cōicauit fotino heretico. tqz voluit reuocare achaciū hereticū p⁹ mortem. ⁊ iō iste anastas⁹ fuit dānatus. vt. j. c. anastasius. alij dicūt ꝙ iō h. c. cū auctore ē reprobatū. quia voluit dicere ꝙ ordiari ab hereticо sine oīe ispē satiōe ō iure posunt sua officia exercere. dicit ei h. ꝙ hereticі habēt vitatē sacramentoꝝ. sed nō hñt executionez eoꝝ. vt de cōse. di. iij. sicut ī sacramētis. ⁊. c. ñ in vob. vt nō. j. q. j. q̄ pfectionē ⁊. c. dominus.

b Baptizauit. in forma ecclesie.

c Munus. i. baptisma.

d Quia vox. Hic est qui baptizat.

e Per colū bam. i. p spūm scīm in specie columbe.

f Et igne. i. charitate.

g Nā si inuisibil'. j. q. j. si fuerit.

h Contineri. id est perfici.

i Diuinitat'. i. deo coopante

k Plantaui predicando.

l Apoll'. di' scipulus pauli.

m Rigauit. baptizando.

n Incrementū. i. gram ⁊ remissionē pcoꝝ.

o Vel ālis. h̄ intellige de toleratis. alꝫ bñ ꝝ. vt xlij. di. ḣescam⁹. nā nēo pt pdicare nisi mittat'. vt. xvj. q. j. adijcim⁹. de here. cū ex iniūcto. vel loquitur fm ant qua tpa. qū oēs poterāt pdicare. p Predicet. sz q̄ pdicet. q Vt iuuidos. i. pseudo aplos. r Cōfirmet. ⁊ h̄ in epla ad philippēses/ cū dicit siue pretaz siue alio mō chriſt⁹ pdicet. in h̄ gaudeo ⁊ gaudebo. s Et hoc ipe id est inuidiam. t Et hic. scz achacius. v Alijs. scz ignorantibus. x Sue vtut q̄ ad vitatez sacramenti. y Qđ gnāliē .i. in oi sacro. z Vt imaginem. r. achaciū. a Detinere. .i. fm opinionez falsaz. nā ī vitate suscepert ordinē sz nō executi/ onē. j. q. j. ordinatiōes. j. q. vij. daibertum.

Matth. 3. Matth. 6. Joh. 1. Joh. 12. Matth. 23. 1. Cor. 3.

Nulla lesionis portio attingat q̄ ab hereticis tā dānatz

a Secūdū eccle/ ordinat. Sie catholice ꝓsuetudinē sctissimū serenitatz tue pectus agnoscat: ꝙ nullum de b his qs baptizauit achacius: vel qs sacerdotes vl' leuitas fm canones ordinauit aliq̄ exnoie achacij portio lesiōis attingat: q̄ fortitā p iniquū tradita sacri gra min⁹ firma videat: nā ⁊ baptisma qđ proc cul fit ab ecclia siue ab adultero siue a fure datum fuerit ad pcipientē mun⁹ puenit libatū: qz vox illa q̄ sonuit p e colūbā: hic est fili⁹ meus ⁊c. oem maculā hūane pollutionis excluſit: qđ declarat cuz ōz: hic est q̄ baptizat ī spūsco f ⁊ igne. nā si visibil' solis isti⁹ radij cum p loca fetidissima trāseūt nulla ꝓtact⁹ maculatione inq̄nant: m'to magis ipi⁹ q̄ istū visibilē fecit xtus nulla mīstri idignitate ꝓtri gif. naz ⁊ iudas cū fuerit sacrileg⁹ atq; fur q̄cq̄d egit inter aplos ꝓ dignitate cōmisa sibi bñficia p idignū data nulla ex h̄ detrimēta senserit. Declarāte hocipm dño manifestissima voce. Scribe ī q̄t ⁊ pharisei sup cathedrā moysi sederūt. Quecū dicūt facite: q̄ āt faciunt nolite facere. dicūt. n. ⁊ nō faciūt Quicq̄d g ad hoīm pfectū q̄libz ī ecclesia mīstri p officio suo vi/ b denē opari: h̄ totū ꝓtineri ī/ plente dīnitatz effectu. ita ille ꝙ quē loq̄t chriſt⁹ paulus a affirmat. Ego plātaui: apol/ lo rigauit: sz de⁹ incrementū dedit. Itaq; neq; q̄ plātat est aliq̄d: neq; q̄ rigat: h̄ q̄ incrementum dat deus. Adeo autem nō requirit q̄s vel qua/ p lis predicet h̄ quid pdicet vt q inuidos etiam chriſtum berne confirmet predicare: quo malo ipe diabolus delectus s est: ⁊ hocipse predicare non t desinit. Ideo ergo ⁊ hic cui⁹ nomē dicit reticēdū esse: male bona ministrando sibi tm nocuit. Mā inuiolabile sacrm v qđ p illud datuz est in alijs x pfectionem sue virtutz obtinuit. qđ generaliter quidem verū est nisi aliquozū intantum se extenderet curiosa suspitio: vt imaginent prolato a felice papa iudicio postea inefficaciter in sacris quecū/ q; achacius vsurpauit ipsuz egisse: ac proinde oportet eos a metuere: q̄ vel in ꝓsecrationibus vel in baptismate ministeria tradita suscepерunt ne irrita diuina bñficia videantur. Quia g illicite ⁊ nō canonice: h̄ ꝫ decreta pdecessorū ⁊ successoꝝ suoꝝ hec rescripta dedit: vt ꝓbat felix ⁊ gelasius q̄ achaciū ante anastasium excōicaverunt: ⁊ ozmisda q̄ ab ipso anastasio tertio eundem achacium postea dānauit: ideo ab ecclesia romana repudiatur: ⁊ a deo pcussus legitur fuisse hoc modo.

Anastasius a deo reprobat⁹ nutu diuino percussus est.

b Anastasius .ij. natione romanus fuit temporibus theoderici regis: eodez tempoze multi clerici se a cōmunione ipsius abegerunt: c eo ꝙ cōmunicasset sine consilio episcopoꝝ vel presbyterozum ⁊ clericozum cuncte ecclesie catholice dyacono thessalonicensi nomine foti/ d no qui communicauerat a/ e chacio: ⁊ quia voluit occulte reuocare achaciū ⁊ nō po/

Anastasius b abegerunt .i. remouerī. xxxij. di. ꝯ. verū. sz ꝯ. viij. q. iij. nōne. vbi ōz ꝙ añ tps snie nō pñt clerici recedere ab epo. sz h̄ non recesserī añ sententiā qz incidерat ī heresim iaz dānatā. vt. xxiij q. j. c. j. c Cōcilio Videt ꝙ papa teneт reqrere ꝓcilū epoꝝ qđ vez ē vbi de fide agit. ⁊ tunc synod⁹ maioꝝ ē papa. vt. xv. dist. sicut. in fine. d Qui cōicauerat. ꝯ. j. q. iij qñ. vbi ōz ꝙ ex cōicatio nō trāsit in tertiā pso/ nā. sz h̄ cōicauit ei in maleficio. vñ potuit trāsire ad tertiā pso/ nā. vt ex de sen. excom. nuper. e Occulte.

Vnde magis ꝑsumit ꝯ ipm. vt ex. vt. ec. bñ. vt nostrũ ex de of. dele. ꝯ suluit. ff. de ritu. nup. palaz. ff. de admi. tu. nõ existimo. a ¶ Domino. qz dũ assellaret. emisit

b PRopter. obtinẽat. qz ꝓter formã ec/clesie contulit. j. q. j. extra ecclesiam.

c ¶ Que circa cũ. ar. q̃ q̃quid fit ab intrusis vl̃ vitiose electꝫ to/tum cassatur. vt xij. q. ij. alienationes. xxv. q. j. onie. ar. ꝯ. iij. q. vij. §. tria in ꝑn. z. C. de sacrosã. ec. l. decernim⁹.

d OEcre/tales. in hac xx. dis. mgr̃ qrit de expositionib⁹ sacre scripture. an sit paris auctoritatis cũ canonib⁹ et decretalib⁹. et ꝯ. soluit q̃ ꝛrũ ad sacrã scripturã expo/nendam ꝑualet sctoꝝ auctoritas q̃tũ aũt ad causas diffiniẽdas ꝑualet auctoritas ro. põtificũ.

e ¶ Scientia. ar. q̃ nullus põt esse iudex ecclia sticus maxime. nisi sit peritꝰ. vt ex de ꝓban. z af. ex lr̃is. in fi. z. j. q. j. vt euidẽter. xj. q. iij. et si ad tps. xxiij. q. iij. sicꝫ papa. ó pe. di. v. ꝓsideret. z di. vj. qui vult. z qz leges scire te/neꝫ. in aue. ó iu/di. coll. vj. §. qz vero. Itẽ qz sententia ferẽda est in scriptis. vt. ij. q. j. in primis. i fi. Item qz iudices ꝑ se debent scribere sententias z recitare. vt C. de assesso. ꝓsides. sed ꝯ. C. de iudi. cer. vbi dicitur q̃ milites põt esse iudices qz ꝑ q̃tidianum vsum põt habere peritiaz iudicandi. Dedio/

Matth. 16.

a tuit: nutu diuĩo ꝓcussus est. ¶ Hinc etiã de maximo eõ in cõstantinopolitana synodo statutũ est. **Que circa indisciplinatos vel ab eis gerun tur: in irritum reuocentur.**

b PRopter totiꝰ indisciplinationis eiꝰ doctrinaz q̃ ꝯstantinopoli exorta est: statutũ est ne maximꝰ fuisse aut esse iã putet eos: neq; hi qui ab eo sũt ordinati q̃lemcũq; gradũ clericatꝰ obtineãt: oibus scz q̃ circa eum vel ab eo gesta sunt in irritũ reuocatꝫ.

d OEcre/tales itaq; epistole canonib⁹ ꝓcilio rũ pari iure exeq̃ntur. ¶ Hũc aũt q̃rit ꝓpositonib⁹ sacre scripture: an exequanẽ aut subijcianẽ eis. q̃ eni q̃sq; magis rõne nitit̃: eo maioris auctis eiꝰ verba esse videnẽ. plurimi aũt tractatorũ sicut pleniori gr̃a scripsũs ita ampliori scia altis ꝓcellẽtes rõni magis adhesisse ꝓbanẽ: vnde nõnulloꝝ pontificũ ꝓstitutis augustini hieronymi atq; aliorꝝ tractatorꝝ dicta videnẽ eis esse ꝓferẽda ꝑ aliud ẽ causis ẽminũ impone: aliud scripturas sacras diligẽt exponere. ĩ negocijs diffiniẽdis nõ solũ ẽ necessaria scia ꝛ etiã ptãs. vñ christus dicturꝰ petro. ¶ Quẽcũq; liga. su. ter. e. li. z in celis z c.

e PRius dedit sibi claues regni celoꝝ: in altera dedit ei scia

b discernẽdi inẽ lepꝛã z lepꝛã: in altera dãs sibi ptãẽ ejicẽndi aliq̃s ab ecclia vl̃ recipiendi. ¶ Cum ergo q̃libet negocia finẽ accipiãt vel in absolutionẽ ĩnocẽtiũ vl̃ in ꝯdẽnatione delinquẽtiũ: absolutio vero vel cõdẽnatio nõ sciam tm̃ ꝑ ẽt ptãẽ ꝓfidẽtiũ desideris tũ scia sicut z in plato ira z in iudice sufficit. vt ex de elec. cũ nobis olim. f ¶ Prius. ar. ex ordine facti aliquid ꝑsumendum. vt. xxiij. q. iij. displicet. z. j. q. j. vt euidenter. sil̃r ex ordine verboꝝ. vt. xlij. dis. sit rector. z ex de rescrip. cũ dilecta. g ¶ Dedit. G. hic videtur velle q̃ alia sit clauis ligãdi et soluẽdi alia scie. z ita q̃ sint due claues. sed dico tm̃ vnã esse. sed dicunẽ due eẽ ꝓpter duos effectꝰ sed q̃lit̃ scia dicitur eẽ clauis cuz aliqs possit hr̃e sciam q̃ nõ habz clauẽ. et ecõtra. ſz dic q̃ licz scia prio nõ fuisſz clauis añ q̃ hr̃et ordinẽ. tñ post ordinẽ incipit esse clauis. Si tñ q̃ras qd ꝓprie sit clauis sacerdotalis. dico ipam ptãẽ sacerdotalẽ ꝑ quã ligat et soluit.

h ¶ Inẽ lepꝛã. i. inter causaz z causam. et alludit ei qõ fiebat ĩ lege. cũ eni dubitabaẽ de aliq̃ an esset infectus lepꝛa. ducebaẽ ad sacerdotes. z ſz eoꝝ arbitriũ vel recipiebaẽ vl̃ dejciebatur. vt. xj q. iij. quõ. de pe. dist. j. his. versi. mopsi.

i OElibellis. i. ſz libellos z cõmentarios.

k ¶ Aliorũ. scz hieronymi z augustini per quorum scripta non est iudicandum omissis canonibus. l. di. si ille.

l ¶ Iuniorꝛ. Ecce hic appro banẽ dicta gregorij iuniorꝛ. a/libi videntur reprobari. xxij. q. vij. c. quod pro posuisti. z in se. §. vbi dicit. H. q̃ sunt cõtraria euangelio. sed il

m loꝝ q̃x meminisꝫ dicta hieronymi aug. isidori vl̃ ceterorũ sil̃r sctoꝝ doctoꝝ sil̃uz si rep/ta fuerit magnanimitẽ sũt re/tinẽda ac ꝓmulgãda: vel ad ap. se. referat̃ de talib⁹ ¶ Quã ob cãm luculẽtius et magna voce ꝓnũciare nõ timeo. qz q̃ illa q̃ ꝑdixim⁹ sctoꝝ patrũ statuta q̃ apud nos canonuz noĩe ꝓtitulanẽ: siue sit epus siue clericꝰ siue laicꝰ nõ indif

n ferenẽ recipe ꝓuincit̃: nec catholicã z aplicã fidẽ: nec sancta q̃ttuor euãgelia utilit̃ et efficacit̃ ad effectũ suũ retinere vl̃ credere ꝓbaẽ. ¶ Itẽ nico

luc. c. intelligitur de arta. ⁊ sic bene tenet. Johan.

m ¶ Illoꝝ. hic videt ꝙ ꝓtꝰ iudicandū sit ſm illum ꝙ innititꝛ auctre canonis q̄ ꝙ innititꝛ auctre hiero. vl' augu. qđ vꝝ est nisi aug. iuuet auctreve. vel no. te. vl' etiā aliq̄ canone. nā licet ꝓciliꝰ apud adſgrani facrū cōſtituerit ꝙ raptoꝛ nō posset matrimonialiter iūgi cū rapta. vt. xxx vj. q. ij. placuit. tū hiero. ꝓrarium statuit. et ei statur. vt. xxxvj q. ij. tria.

n ¶ Conuincit. Sed nōne oriētalis eccl'ia non recipit canones videtur ꝙ non. vt. xxxj. dist. alter. nunqđ ergo ipa est hereticа. sed dic ꝙ lz istoſ non recipiat canones. nō tamē contemnit eos. vel dic ꝙ papa approbat cōsuetudinem ipsoꝝ. viij. distinc. xpi. ſi romanoꝝ.

s ¶ Si decreta. non habet ſ per scientiam.

b ¶ De neglectu. Nulli enim est licitum ignorare canōes. vt. j. xxxviij. di. nulli. ⁊. c. omnes.

c ¶ Corripien/di. ar. ſimile. xvj di. ꝙ dicitis.

d Matth. 18. ¶ Ē quib⁹. apoſtolorum. id est apoſtolicoꝝ. tm.

e ¶ Exempla. Argu. per exempla poſſe iudicari. vt. xxxvij. di. qui de mensa. et xxiij. q. iij. ſi habes. argu. cōtra C. de ſententrijs nemo. ſed illud intelligitur cuz ius habetur rūe ꝓ exempla nō est iudicandū. vel dic ꝙ exēplis ꝓuato/rū nō est vtendū. ſed exēplis publice ꝓsone ſiue aucrē/tice. vt exemplis ꝓncipis ꝓmi ſiue aplicoꝝ. vt. xvj. q. iij. licet. eꝛ de ſen. ⁊ re iu. in cauſis. vel dic ꝙ exemplis paucoꝝ non est vtendum. ſed plurium bene.

f ¶ Seniores. id est ſapientes. vt. lxxxiij. di. poꝛro.

g ¶ A pluribꝰ. ſic eꝛ de of. dele. ꝓudētiā. i fine. j. ℟. nā ꝓ ampliores hoies manifeſta viras reuelaſ. vt. C. ō fideicō. l. penul. ⁊. C. de inge. ma. l. iij. ℔ prz ꝙ ꝓmo ad laus pa. clero ꝓſtantinopo.

Corrigendi ſunt qui decreta romanoꝝ pontificū non habent vel non obſeruant.

a ¶ Si decreta romanorum pontificū nō habeꝫ de

b neglectu atq; incuria eſtꝫ re/darguendi. ſi vero habeꝫ et nō obſeruatis: de temeritate

c eſtꝫ coꝛripiēdi ⁊ increpandi. Ite inno. papa. **Ad quos ſit recurrēdum cū ſacre ſcripture auctoꝛtas nō occurrit**

d ¶ Ē q̄b⁹ cauſis nullc ſoluendi ligādiq; auctas in libꝛis ve. ⁊ no. te. ⁊ q̄ttuoꝛ euangelioꝝ cū totis ſcriptis apl'oꝝ nō appareat: ad diuīa recurrite ſcpta greca. Si nec in illis: ad catholice eccie hiſtoꝛias catholicas a doctoꝛi/b⁹ catholicꝫ ſcriptas manuz

e mittite. ſi nec ī ill': ſctoꝝ exē/pla ſpicacitē recordamī: ꝙ ſi in omib⁹ his inſpectꝫ hui⁹ q̄/ſtionis q̄litas nō lucide inue

f ſtigat: ſeniores puicie ꝓgregate ⁊ eos inſrogate: faciliꝰ

g nā q̄ inuenitꝫ qđ a pluribus ſeniorib⁹ q̄rit. ver⁹ et iaz re/promiſſor dñs ait. Si duo ex vobis vel tres cōueniūt ſup terrā in noīe meo de omni re quācūq; petierīt fiet illis a

h patre meo. **Dist. XXI.**

Decretis ℣ romanoꝝ nū pontificū et ſacris canonib⁹ ꝓciliꝰ eccl'iaſti ca negocia vt ſupra mōſtratum est terminant. Miniſtri vero ſa ꝓſuetudinē loci recurrit. cū lex deficit q̄ ad ꝓſuetudinē ro. ſic. xij. di. illa. ⁊. ff. de leg. ⁊ ſc. con. de qđ alij dicūt ꝓmo ad ꝓſuetudinē ro. ec. recurrēdū. vt arg. ē. xj. diſt. c. vlti. Jo. quid aūt de h fuet notaui. xij. diſ. illud melius. xj. di. conſuetudo.

h ¶ Decretis. hic agitur de eccl'iaſticꝫ oꝛdinib⁹. ⁊ oſtēdit oꝛiginē ipſoꝝ ⁊ vnde ſic appellant. poſtea oſtē/dit ꝙ ille qui eſt in maioꝛi oꝛdīe vl' dignitate nō poteſt iudicari a minoꝛi. ⁊ ſic pa/pa a nemine poteſt iudicari. Exo. 18.

i ¶ Et minoꝛes. Cum ℣ moyſes elegerit ſacerdotes in veteri teſtamēto. ⁊ do/minus in nouo. vt. j. c. in nouo. videt ꝙ ad epiſcopum de iure ſpectat electō canonicoꝝ. ⁊ imꝑatoꝛ dicit ꝙ epiſcopus eligit clericos in ꝓſtantinopol. ciuitate vt in authē. de menſura oꝛdinādoꝝ clericoꝝ in primo. §. Ad hoc dicas ꝙ epiſcopus de iure cōmuni cum alijs eligeꝛ vt extra de his q̄ fi. a ꝓla. ſine ꝓſen. c. nouit. ⁊. c. ea no ſcitur. ꝓſuetudo tū est fuāda. vt eꝛ de elec. cū eccleſia. Itē vꝛ ex loco iſto ꝙ moyſes fuit ſacerdoſ cū vnxerit ſacerdotes. ⁊ idez dicit innocē. eꝛ de maio. ⁊ ob. ſolite. Sed q̄ homicida fuit. ℣ non potuit eſſe ſacerdos. vt. xxiij. q. iij. nō inferēda. ſed dic ꝙ olim ſacerdotes bene erāt homicide. vt. ij. q. vij. §. his ita. ſed dauid ꝓmo fuit ꝓphēt⁹ ꝓſtruere templum qz vir ſanguinū erat. de ꝓſe. di. j. c. j. Quare autē iudices ⁊ executoꝛes teſtes ⁊ aduocati i cā ſanguis ꝓmoueri nō ꝑñt. nōui i q̄ſtōib⁹. i illa. q. ℣ ſic icipit. aliqs ex officio ſuo hoiem interfecit. de h diꝛi. lj. diſt. ꝑ totū.

k ¶ Alij primates. Hec diuiſio non est niſi rōne nominū. qz idē ſunt ꝓmates q̄b⁹ ꝓriarche. xcix. di. c. j.

a ¶ Lxxij. dnos discplos. Contra j.c.di.in nouo. ibi dr q discipuli dñi .i.apostoli elegerūt lxxij. discipulos hic dr q a dño. sed dic q dñs bene dr fecisse qđ
Ru.6. Lu.10. ei⁹ m ster facit. qz đ p aliū facit p seipm facere videt. vt extra de sen.ex.mulieres
b ¶ Ordiatos
Matth.16. Ibidem. vt.xxij.dis.dñs nr̄.t.c.dyaconi.
c ¶ Subdiaconos.nō vr̄ verū dicere q tpe apostolox aliq fuerūt subdyacōi.
Lu.22 vt.xxv.di. eps⁹ qz ille est canon
Actuū.6 apl̄.x.sed dic q subdiaconatus tūc fuit [redacted]

d ¶ Neros.primo ostēdit isidor⁹ quo noīe vocant̄ ministri eccl̄ie.t ꝛe sic vocent̄ ministri eccl̄ie. scdo ponit đdrimēdr̄ē diuisionē epox. tertio ponit interp̄
Actuū.1. tationes oīm ordinū eccl̄iastico rū t eox officia scda pars i.cipit ibi ordo epoz̄ū. tertia ibi . ponitifex.

e ¶ Matthias cum quo fuit electus ioseph.

f ¶ Primum i clericū.s.ꝛ alī. s. iacob⁹ fuit primo eps̄ fact⁹. vt .j.lxvj.di.primo t est b ar.p sorte facieda. vt.ff. de iudi. sed cum ambo.t q i electionib⁹ tpe necessitatis possumus fm sortē p cedere.qđ nō est
Ye.vt. xxvj.q. ij.nō exemplo.

g Partē. id est decimas t p/

¶ Nox discretio a gētilibus maxīe introducta ē: qui suos flaīes alios simplr flaīes alios archiflaīes alios proto/flaīes appellabāt: simplr xo maiox t mīox sacerdotū discretio in nouo testō ab ipso christo supsit exordiū: q. xij. apl̄os tāq maiores sacerdo/
a tes. lxxij. discipl̄os q̄i mīores sacerdotes instituit. pt̄x xo q̄i ī sūmū sacerdotem elegit: dū ei p oīb⁹ t p oīb⁹ claues regni celox tribuit: t a se petra petri nomen sibi ipositurit: atq p ei⁹ fide se spāliť rogasse testat⁹ est: t vt ipe ceteros firmaret sibi subiūxit dicēs Ego p te rogaui petre vt nō deficiat fides tua: t tu aliq̄n ꝯuss ꝯfirma frēs tuos. hāc eandē formā apl̄i secuti ī singl̄ ciuitatib⁹ epos t pbros ordinauerūt: leuitas aūt ab
b apl̄is ordiatos legim⁹: q̄rus maxim⁹ fuit btūs stephan⁹.
c subdiaconos t acolythos p cedēte tpe eccl̄ia sibi ꝯstituit De his etiā scribit btūs isidorus ī li. vij. ethymo. c. xij. noīa illox t noīm cās exponēs ita inq̄ens. Ān nomen eccl̄iasticox graduū sumať.

d ¶ Neros t clericos hinc appellatos credim⁹: qz
e matthias sorte electꝰ ē quem
f p̄mū p apl̄os legim⁹ ordinatū. Cleros ei grece sors latīe vl̄ hereditas dr. ꝓterea g dicti sūt clīci: qz de sorte dñi sūt
g vel qz dñi ptē bñt. Generaliť aūt clerici nūcupanť oēs q ī eccl̄ia christi deseruiūt: q̄x gradus t noīa sr̄ hec: ostiarius:
h psalmista lector exorcista acolythus subdiacon⁹ dyaconus pbr eps̄. Ordo xo epox q̄
k dripartit⁹ est. i. in pr̄archis archiepis metropolitis atq epis. Pr̄iarcha greca līgua sūm⁹ patrū interp̄tat: qz primū. i. p⁹ apl̄icū tenet locū: et iō qz sūmo honore fungiť talī noīe cēsef sr̄ romā⁹: antiochen⁹ alexādrin⁹. Archiepis greco interp̄tat vocabulo: q
l sit sūm⁹ epox: tenet ei vicem apl̄icā t psidet tā metropolitanis q̄ ceteris epis. Metro/
m politāi āt a mēsura ciuitatuz vocāt. singul̄ enī puicijs pēminēt: q̄x auēti t doctrie cetert sacerdotes sbiecti sr̄: sine
n q̄b⁹ nihil reliqs agere lz epis sollicitudo ei⁹ toti⁹ puicie archiepis cōmissa ē. Oēs autē supi⁹ designati ordines vno eodēq vocabl̄o epi noīant: ꝑ iō priuato noīe q̄dā vtūť p pter distictōez ptātū quā singularitť acceperť. Pr̄iarcha patx pnceps. archos ei grece pr̄ceps latine: inde archiepis pnceps epox. Metropolitan⁹ a mēsura ciuitatū. Episcopat⁹ āt vocabuluz inde dictū ē: q ille q̄ efficit eps̄ superintēdat. s. curā gerēs subditox. Scopin ei grece latīe intēdere dr. Epi ei grece latīne speculatores iterp̄tāť. nā speculator ē pposit⁹ in eccl̄ia: iō dict⁹ eo q speculeť t psp̄iciat pplox ītra se positox mores t vitā. Pōtifex pr̄ceps sacerdotū ē. vl̄ dr ee q̄i via se quētiū. ipe ei sūm⁹ sacerdos ipe pōtifex maxim⁹ nūcupat ipe ei efficit sacerdotes atq leuitas. ipe oēs ordines eccle/
o siasticos disposit: ipe qđ vnuſ q̄sq facere dz oñdit: antea āt pōtifices t reges erāt: nā maiox hec ꝯsuetudo fuit: vt rex eēt sacerdos t pōtifex: vñ et pōtifices romāi ipatores appellabāť. vates a vi mēt̄ appellat⁹ est: cuius significatio multiplex ē. nā mō sacerdotez mō ꝓphaz significat mō poetā. Antistes sacerdos dict⁹ ē ab eo qz añ stat. p̄m⁹ est ei ī ordine eccl̄ie: vt supra se nullu⁹ hēat. Sacerdos āt nomē hz
p cōpositū ex greco t latino q̄i sacrū dās. sic. n. rex a regēdo ita sacerdos a sacrificādo vocat ē. ꝯsecrat ei t sacrificat. sacerdotes āt gentiliū flaīes dicebanť. bi ī capite hēbant
q pileū: in q̄ erat breuis virga desup būs lane aliq̄d: qđ cū mitias q̄ dicunť dei. vt.xij. q.ij. c. q̄sq̄s. io. et. c. q̄ abstulit.

h ¶ Psalmista hic patz q psalmista t ostiari⁹ t lectox sūt clerici. t. xv. dis. pleriatim. t. lxxij di. clericū. t. xj. q. j. de psona. et deponi pñt sicut alij clerici. vt. xxvij. q. j. sicḥs eps̄ t q̄ injicit manꝰ in istos excōicatus ē. vt. xvij. q. liij. sicḥs. t ex de sen. ex. nō dubiū t. c. parochiānos t p pmā tonsuraz fit aliquis psalmista. t illa tonsura t sacramētale signū. vt xij. q. j. duo. Sz si ꝑ dicatur tunc erūt .ix. ordies. Ezech. verūm videť q nō sit ordo. quia vbi tractatur q clericꝰ alij obedientiā pstabit. nil agiť de istis ordiñ. vt. xxij. di. a subdiacono silr alibi. vt. lxxvij. di. illud. sed dic q tm̄. vij. sūt q̄ ꝓferunť cū solēnitate. sz tm̄. ix. sunt. io . sz certe oēs ꝓferunť cuz solēnitate hodie ꝓter psalmista/tum. q̄ a solo sacerdote cōferť. vt. xxiij. di. psalmista. B.

i ¶ Eps. ar. q epaꝰ est ordo. vt. xxij. di. dyaconem.

k ¶ In patriarchis. q nomie cōphendit pcipales patriarchas . vt romanū cōstātinopolitanū antiochenum alexādrt.

l ¶ Archiepis. id est pmatibus q̄ noīe cōphēdit alios pr̄iarchas siue primates.

vt aquilegienſez cantuarieſez. bituricenſem.

l ¶ A mensura q̄. x. vl. xj. debz ſub ſe hr̄e. vt. vj q. iij. ſcitote. vel ōz a metros q̄ō est mater. ⁊ polis quod est ciuitas. q̄ est mater aliaꝝ ciuitatū. xij. di. ō his.

m ¶ Licz ō his que ſpectant ad totam ꝓniciam ſz ō his q̄ ad ſuā dioceſ. ſpectant ſine eoꝝ licentia pñt diſponere. xx. q. iij. c. j. ⁊. ix q. iij. c. j. ⁊. ij.

Actus. s. n ¶ Diſponit. ⁊ ēpus ꝓfert dignitates eccl'aſticas. vt. lxxiij di. ēpoꝝ. ar. contra. xciij. di. legi

Nume. 3 mꝰ. vbi ōz q̄ tm ad ēpm ſpectat ꝓfirmatio. ſed ħ referr̄ ad diuerſas ꝓſuetudines vt ex̄ de elec. cū in cunct⁹. ⁊. c. cū eccia vulterana ego credo q̄ de iure cōmuni tm electio dignitatū ſpectet ad capitulum cū ēpo. ex̄ de his que fi. a pla. ſi. con. ea noſcit. ⁊. ca. ēpto.

o ¶ Ex greco. ſcz dos quod est datio.

p ¶ Virga. q̄ arcebat aues a carnibus ſacrificiozum.

q ¶ Nudis. ar. q̄ nō incedit nudus q̄ filum ferat in capite.

b ¶ Dignitatē vt. lxxxiij. diſt. pozro.

c ¶ Et nō etatis. tm ſupple. quia alibi ōz q̄ō est nomen etatꝭ vt. xciij. di. legimus.

d ¶ Predicār. id est legūt recipter estū ferre nō poſſent: filum tm̄ i capite religare cepe a rūt: nam nudis eos penitꝰ capitibꝰ icedere nefas erat: vñ ⁊ a filo quo vtebāt flamines dicti ſūt q̄ſi filamines: veruz in feſtis diebꝰ filo depoſito pileū imponebāt p ſacerdotij eminētia. Prelbz grece latine senioz interpꝛtat: nō mō p etate vel decrepita senectu b te: ß ꝓpt̄ honorē ⁊ dignitatez quā acceperūt pſbri nolant: ideo aūt et pſbri ſacerdotes vocant̄: quia ſacra dāt: ſicut epi: q̄ licz ſint ſacerdotes: tñ pontificatus apicez nō hūt: qz nec chriſmate frōtē ſignāt nec paclytū ſpūm dāt: qō ſolum deberi epis lectio actuū apl'oꝝ demōſtrat. Uñ et apō veteres idem epi ⁊ pſbri fuerunt: qz illud nomē dignitatis ⁊ nō etatis est. Leuite ex noie auctoris ſunt vocati. de leui enī leuite exorti ſūt: a q̄bus in tēplo dei myſtici ſacri myſteria explebant̄ hi grece diacones latine miſtri dicūt qz ſicut i ſacerdote ꝓſecratio ita in diacono miſterij diſpēſatio habet̄. Hypodyaconeſ grece: q̄s ſubdiacōes dicim⁹ q̄ ideo ſic appellant̄: qz ſubiacent p̄cepti ⁊ officijs leuitaꝝ Oblationes enī in tēplo dñi a fidelibꝰ ipi ſuſcipiūt: ⁊ leuitis ſupponēdas altaribꝰ deferūt: hi apō hebreos natha naei vocant̄: lectores a legando. pſalmiſte a pſalmis canē d dis vocati ſē: illi enī p̄dicāt pplis voluntatez dei ⁊ q̄d ſequant̄: iſti canūt vt excitent ad cōpunctionē aīos audien e tiū: lz et q̄dā lectores ita miſerabiliť pnūciēt: vt q̄ſdā ad luctū lamētatiōeſq̄ cōpellāt Jdē etiā ⁊ pnūciatores vocant̄: qz porro anūciāt: tāta etiā ⁊ tam clara erit eoꝝ vox vt q̄ꝰ longe poſitoꝝ aures adimpleant/ Cantoꝝ aūt vocatꝰ est: qz vocez modulat̄ in cātu: buiꝰ duo genera dicūt in arte muſica: ſic ea doctiſſimi hoies latine dicere potuerūt: p̄centoꝝ ⁊ ſuccētoꝝ. Prēcentoꝝ. ſ. q̄ voce p̄mittit i cātu Succētoꝝ aūt q̄ voce ſbſequēter canēdo rūdet. Cōcētoꝝ āt ōz qz ꝓſonat ⁊ cōcinnit: q̄ aūt nō ꝓſonat nec ꝓcinnit nec cōcentoꝝ erit/ Acolyti enī grece latine ceroferarij dicūt a deportādis cereis q̄ legēduz ē euāgelīū aut ſacrificiū offerē dū: tūc enī accēdūt lūinaria ab eis: ⁊ deportāt nō ad effugādas tenebras dū ſol eodē tpe rutilat: ß ad ſignū leticie demōſtrandū: vt ſub typo luminis coꝛpalis illa luꝛ oñdatur de qua in euāgelio legit̄. Erat luꝛ ve. q̄ il. o. ho. ve. i. h mūdū. Exoꝛciſte ex greco in latinū/adiurātes ſiue ſcrepātes vocant̄. Jnuocāt enī ſup cathecumīos vel ſup eos qui hūt ſpm̄ imūdū nomē dñi ieſu adiurātes p eū: vt egrediatur ab eis. Oſtiarij. i. ianitores q̄ in ve. teſta. electi ſūt ad cuſtodiā templi: vt nō ingrederet̄ in eū imūdus in oī reb dicti aūt ſunt oſtiarij q̄ ꝑſunt oſtijs tēpli. Jpſi enī tenētes clauē oīa intꝰ exꝰ cuſtodiūt atꝰ inē bonos ⁊ malos habētes iudiciū fideles recipiūt ⁊ f reſpuūt infideles. Item anacletus. **Romana eccl'ia a dño primatum accepit.**

g ¶ In nouo teſtō pꝰ chriſtuz dñm a petro ſacerdotalis cepit ordo: qz ipſi ꝓmo pontificatꝰ i eccl'ia chriſti datꝰ ē dño dicēte ad eū: Tu es inḡt petrus ⁊ ſu. h. p. edi. ec. mea: et porte inferi nō ꝓualebūt adūſus eā. Et dabo tibi claues regni celoꝝ. hic g̃ ligandi ſol uendiq̄ ptātem p̄mꝰ accepit a domino: p̄muſq̄ ad fidē populum ſue p̄dicationis virtute adduxit. Ceteri vero apl'i h cū eodē pari ꝓſortio honorez et ptātez acceperūt: ipſumq̄ p̄ncipem eoꝝ eſſe voluerunt qui etiaꝝ iubente domino in tando nō aūt p̄dicando. q̄ illō est officiū ſacerdotum. xvj. q. j. adūcimus.

e ¶ Miſerabiliter. non p pzam vocem. ſed potiꝰ p altā vocem ⁊ ſonorā. et iſte intellectꝰ patet ex lr̄a ſequēti vbi dicit tanta enim ⁊c.

f ¶ Et infideles. i. excōmuni/catoſ. ⁊ ita oſtiarius remouet ex cōicatos ab eccleſia vt hic. ⁊. ꝑ xv. di. plectis.

3 3 g IN nouo. tu es petrus. Videt g̃ q̄ per hec verba tu es petrus ⁊c. datꝰ fuit petro poteſtificatus. ⁊ ita aī paſſionē. q̄ ante fuit ei dictum et. j. videt ꝓtradicere. l. di. cōſiderandum. ⁊. c. fidelioꝝ. nam ibi ōz q̄ poſt paſſionez. qz antea nō fuit datus eccl'ie paſtoꝝ. So. pzimo fuit apoſtolus aī paſſionē. ſed poſt paſſionem fuit paſtoꝝ creatꝰ p illa verba ſi diligis me ⁊c. vt ex̄ de elec. ſignificaſti. q̄ō etiaꝝ hic innuit cū dicit. tibi dabo claues ⁊c. ħ enī est ꝓmittere ⁊ nō donare. Joh. 1.

h ¶ Pari. ar. q̄ omis ēpus sit par apl'ico q̄tū ad ordinē ⁊ rōe ꝓſecrationis. x. xiij. q. j. loq̄t in ꝑn. petrꝰ cū maioꝝ fuit alijs iadmiſtratione. vt ij. q. vij. puto. p̄t enī alioſ̄ cē maioꝝ alio i ordine ſz tñ minoꝝ i admiſtratione. vt archipzeſbr maioꝝ est archidia- Matth. 10. Matth. viii.

cono. vt. xxv. di. placet. De aplis qñ fuerũt ꝓsecrati nõ legimus. dicũt q̃dam q̃ in cena qñ dictũ est eis. hoc facite in meã cõmemorationẽ. de ꝓse. di. ij. in christo. aliꝫ cum dicũ est eis. ite baptizate omnes. de ꝓse. di. iiij. p prie. de paulo ⁊ barnaba habemus di. lxxv. q̃ dic. ⁊ de iacobo. lxvj. di.

a ¶ Detractato in pãrte. ca. que hic non est.

b ¶ Operarios ar. b signauerũt Math. 10. doctores q̃ licet sit statut⁹ certus numerus canonicorum. si tñ ex crescant ecclesie facultates. q̃ p̃bende dñt augeri. ⁊ extra de vi. et ho. cle. qñ. b expeditũ est. exẽ de ꝓsti. cuz. M. Math. 9. fer. ⁊ exẽ de cen. q̃sto.

c ¶ Rogauerũt ar. c nõ nisi volentib⁹ dabit̃ p̃latus eriã a papa. ⁊ ꝓ. dist. pri. sacrosancta. si. viij. q. j. sciẽdũ. ⁊ c. audacter.

d ¶ Quamuis ꝓstitutis. sez tamẽ.

e ¶ Die. b videtur q̃ eodez die petrus ⁊ paulus fuerũt crucifixi. ij. q. vij. beati. dicunt tñ q̃dam q̃ fuoluto ãni spacio paul⁹ fuit de Matth. 16. collatus. sz eodẽ die post annuz. historia tñ dicit xiij. anno ipe/rij neronis eos fuisse occisos.

f ¶ Cõsecrarũt ergo eccl'ia cõsecrat̃ sanguĩe alicui⁹ sicut aliqs baptizat̃ sanguine suo. vt de cõse. di. iiij. baptismi vicem.

g ¶ Prima. dignitate. nam ecclesia antiochena ꝓcessit istam. vt. xxiij. q. iij. rogam⁹.

h ¶ Nec aliquid. ar. q̃ vbicũq̃ sũt boni ibi est eccl'ia.

k i ¶ Gradus. in ordinib⁹. de quib⁹. s. dixi. e. di. cleros.

¶ Inferior. Et hoc. c. tres colligunt regule. Prima est hec. inferior ꝓiore non pot ligare. vel soluere Secũda est hec. qui pot ligare ⁊ absoluere. Tertia talis. qui pot soluere ⁊ ligare. quelibet harum regularuz

toto orbe. krax disposi euãgl'. p̃dicauerũt: ipsis q̃z decedẽtibus in loco eoꝝ surrexerũt a epi quoꝝ ordinatio p̃taxato debz fieri ordine ⁊ mõ: quos q̃ recipit ⁊ verba eoꝝ: deũ recipit. q̃ aũt respuerit eos: eũ a quo missi sũt ⁊ cui⁹ legatione funguntur spernit: sperneꝫ ⁊ ipse indubitanter a dño. Audientes aũt ⁊ ipsi apl'i messez b esse multã ⁊ operarios pauc cos: rogauerũt dñm messis: vt mitteret oparios ĩ messem suã: vnde ab eis electi sunt. lxxij. discipuli: quoꝝ typum gerunt p̃sbri atq̃ in eoꝝ loco sunt ꝓstituti in eccl'ia. Item pelagi⁹ vbis rome epꝰ oĩb⁹ orthodoxis.

Primatuz ro. ecclesie nõ aliq̃ synodus sed christus instituit.

d O Mamuis vniuersę per orbem catholice ⁊ aplice ꝓstitute eccl'ie vn⁹ thalam⁹ christi sit: tñ sancta romana ecclesia catholica ⁊ aplica nullis synodicis ꝓstitutis ceteraꝝ ecclesiꝫ p̃lata est: ꝫ euangelica voce dñi ⁊ saluatoris nr̃i prematũ obtinuit. Tu es inquiens petrus: ⁊ su. h. p. edi. ec. meã. Cui data ẽ etiã societas beatissimi paulivasis electionis: q̃ nõ diuerso sicut heretici garriũt sed vno tpe vna ea e demq̃ die gloriosa morte cũ petro in vrbe romana sub cesare nerone agonizans coronatus ẽ: ⁊ supradictã pariter romanã eccl'iam christo dño f ꝓsecrarunt: eamq̃ oĩb⁹ vbi

videt habere exceptionẽ. Prima regula vidꝫ recipere instantiã cum maior se subĩcit arbitrio minoris. vt. xj. q. j. puenit. Secũda regula sitr fallit in incẽdiarijs ⁊ excomunitat̃ qui debent p papam absolui. exẽ ō sen. excõ. rua. ⁊ extra de offi. del. querenti. Tertia regula fallit. ꝫ. de cõse. di. iiij. sanctũ vbi habes q̃ q̃dam penitẽs absoluit alium tpe periculi. quez tñ ligare nõ posset. Itẽ fallit. iij. g. vj. q̃uis. et. C. vbi senatores. l. iij. similiter fallit vt videt cum aliquis confitet extraneo sacerdoti. qui ipsum tũc absoluit. nõ tñ posset ligare Jo. Sed illa exceptio nõ valet. quia nõ cõcedo q̃ aliqno modo ꝓsequet̃ quis remissionem q̃ cõfitetur extraneo sacerdoti. vt dicitur. exẽ de pe. ⁊ re. omnis. nisi p̃ Esa. 10. us obtenta licẽcia a proprio sacerdote. vt dicit in eadem decre. omnis. nisi ĩ necessitate. vt extra eo. ti. c. vl. b. Et est hic ar. q̃ si papa mandat alicui q̃ excõmunicet aliquem q̃ possit etiã ipsuz absoluere. q̃z excõicatio⁊ absolutio pari cõditione censenẽ vt si vnuz p̃mittit ⁊ reliquũ. vt. ꝫ. ō pe. di. j. verbuz. Ar. ꝓtra. xxvij. q. j. si hõ. Jnoĩbus istis. c. vsqz in finem loquit̃ de eadem materia. s. ō facto suf fraganeoꝝ ignaciũ ꝓstantinopolitani archiepi.

Inferiorum facta superiorum sententijs obnixa sunt.

k ¶ Inferior sedes potiorem absoluere nõ pot. Sola enim potior inferiorẽ cõuenienter l absoluit: hinc liq̃do patet q̃z quẽ nõ pot absoluere: nec pot iudicio inferioꝝ potiorez m ligare. vñ ꝑba ait: nũq̃d gloriabit̃ securꝫ ꝓtra euz q̃ secat in ea: aut exultabit serra ꝓ eũ q̃ trahit eã. Jbis itaq̃ ex diuina scriptura cõmemorat̃ sole n clari⁹ exhibuimus non posse quẽq̃ qui minoris auctus est eũ qui maioris ptãt̃ est iudicijs suis adijcere aut ꝓprijs diffinitiõib⁹ subiugare. Idẽ

o ¶ Olite nos de eodem existimare cuiuscũq̃ facta ꝓmoꝝ nostroꝝ ea q̃ sũt digna reprehensione velle defendere: ꝫ q̃ ita velim⁹ filios circa spũalẽ p̃ez ⁊ discipulos erga mgr̃m deuotos eẽ ac sorbios: vt nulla penit⁹ temeritate ad eoꝝ vitã: vt ñ tñ dicamus diiudicandã: sed nec saltem tenuiter reprehendendã p̃siliant. Item nicola⁹ papa

q̃ a suis suffraganeis est depositus fauore imperatoris. l ¶ Hinc. ar. q̃ idez iurꝫ est in vno ꝓrariorum q̃ in reliquo. vt. ꝫ. e. deniq̃. ⁊. xxvj. di. deinde. ⁊. iij. q. vj. hoc quippe. ⁊. ff. de ſ. ob. inſ. m ¶ Dñ ꝑpheta. Jsaias.

n ¶ Exhibuimus. id est ꝑbauimus.

o ¶ Olite. reprehendendã. Sed ꝓtra. ꝫ. ij. q. vij. omnes et. ſ. q. iij. si autẽ. vbi dicit̃ q̃ subditi pũt reprehendere

plato. So. triplex est reprehensio. imperiosa que fit imperio potestatis. hec tñ maioritꝫ ꝓcedit/alia socialis. hec minoritꝫ concedit. lxxxj. di. in omnibꝫ. tertia temeraria ē. q̄ infamādi cā fit. ⁊ hec nulli ꝓcedit. vt h. Enicꝫ. ad hebreos. vbi legit q̄ melchisedech bñdixit abrahe. ⁊p hoc probat aplꝰ melchisedech fuisse maiorem.

Deb. 7. b Etiaꝫ maledicat. contrariorꝫ enim eadē ē ratio. vt. s. ca. inferiores. ff. de ꝛ. obli. inter stipulantem.

c Maiore. Argu. q̄ minor iudex nō potest exercere iurisdictionem suam ꝓsente maiore iudice. vt. xcv. dis. ecce. ff. de offi. ꝓcon. l. vlti. ar. cōtra. xj. q. j. quenit. ⁊. C. de dona. in hac.

d Benedicere. sed dicit episcopo post hanc bñdictionē. ora ꝓ nobis pat̄ sancte. in quibusdā locis ipse inferior dicit ep̄o. Ju

Sal. 5. be dñe benedicere ⁊ epūs benedictōe fertā legit

e Peccatum Arg. q̄ aliquid phibet nō q̄ ipsum malum sit. sed q̄ inde malum pōt sequi. vt. xxij. q. j. i nouo. ⁊. xj. q. iij. nolite. ⁊. lxiij. dist. cum hadrianus §. verum.

Nunc autē diocletiani. Nota duos fuisse imperatores sed cōtra. vij. q. j. i apib. dic q̄ due erāt ꝑsone ſz tñ locoꝝ vt fortē vn⁹ habuit dignitatem alē administrationē.

g Marcellin⁹. Ix. de isto legit q̄ ꝓcilio cōgregatō ꝓfessus ē q̄ fecerat ⁊ in se tulit sniam depositionis. ⁊ veniens cōtra diocletiano ꝓfessus est se christianum esse ⁊ excōmunicauit quicunq; cum post mortem sepeliret. sed videtur q̄ hec sententia qua ꝓcedit non sepeliri corpus suum cōtineat errorē. vnde nulla debet esse. vt extra de sen. ex cōmu. per tuas. siquis enim ꝓcipiat q̄ corpus suū non sepeliatur hoc ꝓceptum nō est adimplendum. vt. ff. de condi. insti. quidam. Prerea qualiter poterat iste seipsum excōmunicare vel deponere cuꝫ par in parem non habeat imperium. vt extra de elec. innotuit. ad h̄ potest dici q̄ non fuit snia quam tulit. sed quedā interpretatio et, infuit ei tacita conditio. scilicet nisi deus aliter reuelauerit. Luc. 19 et domin⁹ reuelauit aliter. q̄ sepultus fuit post xxx. dies. p⁹ mortem. Item obijcitur quare isti episcopi nō deposuerunt papā cum esset cōfessus de hereſi. vt xl. disti. si papa. dicit. Q. q̄ paratus erat cōrigi. licet enim papa vel alius sit hereticꝰ. si tamē paratus est corrigi non dēponitur. vt. xxiij. q. iij. dixit apostolus. vel ideo nō debebāt ipsum deponere. quia coactus fecit. l. distin. presbyteros.

h Compulsus. conditionali non absoluta coactione. si enī fuisset absoluta non deliquisset. vt. l. dis. presbyteros.

i Ex ore. ar. q̄ aliquis potest esse iudex in propria causa. si. ff. de adop. l. iij. C. de fideicō. l. vlt.

Inferiores ſ maioribus nec benedicere nec maledicere ꝑsūt

Enicꝫ si in epistola ad hebreos legim⁹: q̄ minor a maiore bñdicit: restat

b ꝓfecto vt exigente rōne etiā maledicat: sicq̄dem ꝓnoscentes hec periculosa tempa illi qui ante nos fuerūt: puidaz in eccl'ijs cōsuetudinē tradiderūt: hodie quoq; in romana eccl'ia que magistra ē omnium eccleſiaruz inp̄termissa seruat: ita vt null⁹ sacerdos

c maiore suo nō innuēte sacerdote cuiuslibet rei benedictionem dare nitat: sed anterior stans ad pnūciandaz aliquā lectionē benedictionē q̄dem postulat: sed ei quilibet inferior nō audet bñdicere. Cur

e hoc: nunq̄d bñdicere peccatum est: absit. De maledicis enī non bñdicis dicit apl'us: qz regnū dei nō possidebunt sed q̄ hoc innuit quāte censure freno inferiores quiq; a suis ꝓpositis iudicandi coercendiq; sunt: si hi nec etiā benedicendi ius vllū penit⁹ obtineant. Item michaeli imperatori. De eodem.

Nunc aūt diuina inspiratione nō nos pigebit nec nobis ipossibile erit vobis ostendere: si tñ audire velitis: nō posse quenq; rite ab his qui inferioris dignitatis vel ordinis sunt iudicialib⁹ submitti diffinitionib⁹ siquidem tempe diocletiani ⁊ ma-

g ximiani augustorū marcellinus epūs urbis rome: q̄ postea insignis martyr effectus est: adeo compulsus est a paganis: vt templū eorū ingressus grana thur̄ sup̄ prunas imponeret: cui⁹ rei gratia collecto vniuersoꝝ concilio episcoporū ⁊ inq̄sitione facta: h̄ idem pontifex se egisse cōfessus est: nullus tñ eorū, pferre sententiā in euz ausus est: dū ei sepissime omnes dicerent. Tuo ore iudica cām tuaz nō nostro iudicio: ⁊ iteruz: noli audiri in nostro iudicio: sed collige in sinu tuo causaz tuā Et rursum: qm̄ ex te inq̄unt

i iustificaberis: aut ex ore tuo cōdemnaberis. Et itez dicūt prima sedes nō iustificabit a quoq̄. Idem ō eodez. Sed cum quodā tempe quidaz cōtra sixtum papā tentassent q̄dam mali rumoris obijcere: ⁊ in cōcilio cui valentinian⁹ augustus interat dictū fuisset nō licere aduersus pontificem sniam dare: surrexit p̄tinus idem impator ⁊ in arbitrio p̄fati pontificis tribuit iudicare iudiciū suum. Etenī nullus pontificū minorū vel inferiorum vbium subactus iudicijs inuenit. Item nicolaus papa.

Maiores a minoribus iudicari non possunt.

Submittitur ignaci⁹ minorum inferiorum ⁊ subiectorum deliberationib⁹ eō tra sacris canonibus p̄cipientibus ⁊ exemplis sanctorum patrum semp vbi est maior auctoritas eundum esse: et in omnibus controuersijs ad potiorꝫ sedis iudicia di-

h sed iudex ibi impropie dicitur. id est arbitrator.

Submittitur. hereticis. Arg. q̄ ab exemplis gentilium est argumentandū. vt. xj. q. j. sacerdotibus xxij. q. ij. quesq. ⁊. c. non estimemus.

a Inferiorꝭ .f.xv.q.vij.si ãt. in fi. ꝓra vbi dr ꝙ solus epꝰ illorum cãs põt audire. ſz nõ excludunt ibi clerici. sed alij epi. xv.q vij. epꝰ nulliusꝰ.

b Mtm. ꝑsum ptionẽ. ſ. de positõr ignacij.

c Dr dioſcorum ḋ intronizatus fuit ꝙ regem ḋ postea excõicauit papam d Qm secundis. Dicẽt ꝫ quidex in ſnia tenẽt exꝑmere cãs que ipm mouit. C. de iudi. ppe randum. §. illo. z. ff. õ his ḋ no. infa. l. qõ ait. §. penũl. ar. ꝫ exẽ õ ſen. z re iudi. ſi cur. ad hoc dico ꝙ semꝑ tenẽt exꝑmere cãm. ſi tñ nõ exꝑſſerit teneat ſnia. ij. q. vj. biduum.

e Ffidem. tm̃ ne ſit ꝓra. §. xv di. canones. circa medium.

f Dia ꝑ in hac di. oſtẽdit ordinem maiorꝫ eccliaꝝ. z ꝑmo oñdit quem ordinẽ habuerẽt ſm antiqua tpa ſecũdo oſtendit quẽ ordinem poſtea habuerunt ſm moderna tẽpora. tertio fuit ordo. prima fuit romana eccliaalexandrina ſecunda. antiochena tertia. quarta hieroſolymitana. ſed poſtq̃ impiuz fuit trãſlatum ꝙſtãtino/poli. ꝙſtãtinopolitana eccliaob tinuit ſm locum poſt ro. alexandrina tertiũ. antiochena q̃ruz. hieroſolym. v. et ſ rigantur: qõ nõ ſolũ a catholicis: vez etiã ab ipſis cõſtat obſeruatũ eſſe hereticꝫ: alioq̃n acephalũ liquet eẽ ꝓciliũ vbi de tãta ꝑſona agitꝫ z maiorꝫ nõ expectat ſnĩa: cũ et in cã clericoꝝ inferiorꝫ gradus ſoliꝰ epi ſui iudiciũ tm̃o modo poſtulandũ ſit. Itẽ michaeli impatori. **Minor ſententia maiores damnari nõ valent.**

b Mtm̃ hãc ꝑſumptionem ſcti pr̃es apud chalcedonem deteſtati ſũt: vt dioſcoꝝ alexãdrinũ antiſtitẽ inꝭ cetera idcirco potiſſimũ ſine vlla reſtõne dãnauerũt: qz ponẽs in celũ os ſuũ lingua eiꝰ trãſeũte ſup terrã excõicationez in ſctm̃ leonẽ papã dictauit: ita vt ſnĩa ꝓ ipſum ꝓlata ꝑ videaꝫ memorare ꝓcipue dicentes. Qm̃ ſecũdis exceſſibus ꝓorẽ iniq̃tatẽ valde trãſcendit. ꝑſumpſit enĩ excõicationẽ dictare ẽt adũſus ſanctiſſimũ z btiſſimũ archiepm̃ magne rome leonẽ tẽ. Mũq̃d ibi legiꝫ inq̃ſitionẽ factã fuiſſe: vtrũ iſte dioſcoꝝ ipſaz excõicationẽ iuſte dictaſſet ĩ papam: nõ plane: ꝑ abſq̃ oĩ cõtroũſia ꝑ in eo vlti ſũt: qz cuz eẽt inferioꝝ potiorẽ q̃buſtibz conatꝰ ẽ lacereſſere iniurijs teſte anatholio ꝙſtãtinopoꝫ. põ ſule: q̃ dicit ꝓpr̃ fidẽ nõ ẽ dãnatus dioſcoꝝ: ꝫ qz excõicationẽ fecit in oñm archiepm̃ leonem. **Diſtin. XXII.**

f Dia ꝑ maioꝝ a minori iudicari nõ dz: videndũ eſt q̃ inꝭ ceꝰas eccliasm̃ locũ q̃ ſcõm vl tertiũ obtineat. Ro. ec. ſicꝫ ſupra dictũ eſt m̃ locũ inꝭ ceteras obtinet: alexãdrina ſecũdũ: antiochena eccliatertiuz ab ea locũ accepit. Vñ nicola. papa ſcribit mediolanenſibus. **Romana eccleſia ceterarum ꝓmatum tenet.**

g Mnes ſiue patriarche in cuiuſlibz apicẽ ſiue metropoles m̃atꝰ aut eꝑatuz cathedras vl eccliaꝝ cuiuſcũq̃ ordinis dignitatẽ inſtituit ro. ec. Illã xo ſolꝰ ipſe fũdauit: z ſupra petrã fidei mox naſcentꝫ erexit: q̃ btõ petro eꝭ nevite clauigero terreni ſiꝭ z celſtꝫ impij iura cõmiſit. Mõ ꝑ q̃libet ẽrena ſnĩa: ſz illud xbũ q̃ ꝓſtructũ ẽ celũ z ẽra ꝑ qõ deniq̃ oĩa ꝙdita ſũt elemẽta romanã fũdauit eccliaz. Illiꝰ certe ꝓuilegio fungiꝫ: cuiꝰ auc̃te fulciꝫ. vñ non dubiũ ẽ qz ãſq̃ cuilibz eccleius ſuũ detrahit: iuſticiã facit: q̃ ãt romane eccleꝑuilegiuz ab ipſo ſũmo oĩm eccliaz capite traditũ auferre conaꝫ: ꝫ ꝑculdubio ĩ hereſim labiꝫ: et cũ ille vocẽ iniuſtus: ꝫ ẽ dicẽdus hereticꝰ: fidem q̃ppe violat q̃ adũſus illã agit q̃ eſt mat fidei. Et illi ꝙtumaz iuenif q̃ eã cũ ctꝫ eccliis ꝓtuliſſe cognoſciꝫ: z ifra vñ ipſe ſanctꝰ ambroſiꝰ ſe i oĩbꝰ ſeq̃ magiſtrã ſctãz romanã eccliaz ꝓfiteꝫ. Itẽ anacletus ſuus chriſti ieſu. **Non ab aplis ſed ab ipſo dño romana ecclesia primatum accepit.**

u Acroſancta romana z aplica eccliaũ ab aplis ꝑ ab ipſo dño z ſaluatore nr̃o ꝓmatũ obtinuit: ſicꝫ btõ petro aplo dixit: Tu es p z ſu. h. p. e. ec. meã tẽ. vſq̃ ſoluta z ĩ celo: adhibita ẽ ẽt ſocietas in eadẽ romana vrbe btiſſimi aplipauli vaſis electionis: q̃ vno die eodẽq̃ tpe rome cũ petro glorioſiſſima morte coronatꝰ ẽ: z ambo ſanctã eccliaz romanã ꝙſecrauerũt: atq̃ oĩbus alijs vbiqꝰ ĩ mũdo vniũſo tã ſua pñtia q̃ venerãdo triũpho ꝓtulerũt: z lz ꝑ oĩqꝰ aſſidua apõ deũ oĩm ſctõr effundaf oro: his tñ xbis beatiſſimꝰ paulꝰ romãis ꝓrio cyrographo pollicef dicẽſ: teſtꝫ ẽ mihi deꝰ cui ſeruio ĩ ſpũ meo in euãgelio filiei q̃ ſine inc̃miſſione memoraz vr̃i facio ſp ĩ oronibꝰ meis. Prima q̃ ſedes eſt celeſti bñficio romana eccliaz: quã vt memoratũ ẽ btiſſimi petrꝰ z paulꝰ ſuo martyrio ꝙſecrauerẽt. Secũda ãt ſedes apud alexãdriã q̃ bti petri noĩe a marco eiꝰ diſcipulo atq̃ euãge dicit. ſ. c. cõſtantinopolitane. et õr eẽ de ꝑuile. antiqua. Matth. 16.

Omnes ſic cõſtrue. ro. ec de. iſtituit oẽs. ſ. platos ſiue in apicem cuiuſlibet patriarche. i. patriarchatus z ꝑ hoc ptz q̃ ſolus ꝑa. nouas facit dignitates.

h Mor id ẽ ab initio.

i Maſcẽtis q̃ruz ad nouũ teſtamentum.

k Cele/ſtis. arg. q̃ papa habz vtrũq̃ gladium z ſpirituale z tẽporale. lxiij. diſt. tibi dño. z. xv. q. vj. alius. z. c. nos ſãctoꝝ. z. ca. iuratos. et j. q. iij. q̃ ꝑ ſulatus. et xcvj. diſti. duo. trãſtulit enĩ õ gzcia impiuz vr eẽ õ de. venerabilẽ ar. ꝓ. xcvj. diſt. duo. et xciij. di. legimus. z. xxi. di. §. j.

l Jniuſticiam. nec papa debet vni eccliẽ õ trahere et dare alteri. vt. xcix. di. ecce. et. ca. nullus. z. xv. q. ij. de eccliaſtic. niſi ſõ ſit cãvt. ix. q. iij. cõ queſtus.

Matth. 16.

Ro. i.

Act. 9.

et.c.nūc ẋo.ꝛ.c.p p̄ncipalē. m ¶Conak.ſ.lus ergo conatus hic punit.vt.vj.q.j.§. veruꝫ.ꝛ.j.q.j.d ſtudꝫ. de peni.di.j.ſiquis.

Acroſancta. ꝙ ſine intermiſſiōe. non tñ in quoli bet inſtanti:ſꝫ hoꝛiſ p̄ſtituꝫ.ſic.j.xxxj.di.ſi laicuſ et.xxxvij. di.de ḡbuſdā.

o ¶Amarco. vt.xxiiij.q.j.cū beatiſſimus.

a ¶Primū.vt vij.q.j.mutationes.

b Chriſtianoꝝ Primo enī oēs fideles fuerunt dicti diſcipli vl frēs. ſed poſtq̄ apli fecerūt p̄ciliū antiochenū dicti ſē chriſtiani.xxiij.q.j.ro/gamus.

c ¶Moyſeſ.ſꝫ moyſes ꝛ aaroꝝ p̄mi ꝛ ſummi dicti ſacerdotes. tñ moyſes fuit maioꝝ q̄s aaron in admiſtratio/ne nō quo ad cōſecratiōnē ſacerdoralem.in hoc enī ambo pareſ iuerūt. moyſes ramen hoſtias nō offerebat.ſꝫ vora offerebat p̄o populo.vt xxxvj.di.ſiquis vult.ꝛ.lxxxviij. diſ.decreuit. ītē et in ℔ erat moyſes maioꝝ q̄s aaron. q̄ inſtruebat ꝛ redarguebat eū tanq̄m minoꝛeꝫ. vt de pe. diſ.iij.in ter hec hȳcum.

d ¶Onſtanti/nopolitāe. noua. noua roma dicta ē p̄ſtātinopol.qꝫ p̄ſtātinus illuc cum alijs romanis iuit.ꝛ eā p̄ſtituit.vñ ꝛ p̄tāriopol.ꝛ roma eſt dicta.

e ¶Eccleſia p̄ſtātinopolitana.imo ipſe impatoꝝ eā fatet ſubiactā ro.eccle.vt in auc.de eccle.ti.in pn.

f ¶Diſcere.ar.ē hic q̄ ſenioꝛes.d erubeſcūt diſcere a iuuenib⁹.ſic.xxxviij.di.nullus.ꝛ.xxiiij.q.ij.ſi habeſ.ꝛ lxxxiij.di.quenit. Itē habes hic q̄ maioꝛes tenenē ſe qui exempla mīoꝝ ſi bona ſūt.j.q.j.ſi fuerit.ꝛ.c.neq̄ in homine.ꝛ.xix.di.ſm.

a ciū eām p̄ſtituit ibi:ꝛ illic p̄
b mū nomē xp̄ianoꝝ exoꝛtū ē.

Et pꝰ pauca inē btōs apl̄os q̄dā fuit diſcretio ptātꝫ:ꝛ licet oēs eſſent apli petro a domino tñ p̄ceſſum ē:ꝛ ipſi inē ſe voluerūt idipſum vt reliq̄s omīb⁹ p̄eſſet apl̄is:ꝛ ce/phas.i.caput ꝛ p̄ncipiū tene ret apl̄aꝰ:q̄ etiā eādē formā ſuis ſucceſſoꝛib⁹ ꝛ reliq̄s epiſcopis tenēdā tradideruꝫ:ꝛ nō ſolū ℔ in nouo teſtō eſt cōſtitutū:ſed etiaꝫ ī veteri fuit
c vñ ſcptū ē.Moyſes ꝛ aaron in ſacerdotib⁹ eiꝰ.i. p̄.mi inē eos fuerūt.ꝛ poſt pauca:hec ẋo aplica ſedes caput ꝛ cardo vt p̄fatū ē a dño ꝛ nō ab alijs p̄ſtituta ē.ꝛ ſicut cardine oſtiū regiꝫ:ſic huiꝰ apl̄ice ſctē ſedis auctē oēs eccle/ſie dño diſponente regūtur.

Pa.93

Hac auctē alexādrina eccleſia fm a p̄ma locū hērē cēſeꝫ ſed poſtea ī p̄ſtātinopolitana ſynodo eccl̄ia p̄ſtātinopolis.fm a ſede apl̄ica locū accepit. Unde ī eadē ſynodo p̄ſtitutū eſt ita. Scōm a romano pōtifice p̄ſtātinopoli

d ¶Onſtātinopolitane ciuitaꝫ ēpm hr̄e oꝛ p̄maꝰ hoꝛē pꝰ romanū ēpm:ꝓpter
e qō fit roma noua. Itē greg. ioban.epiſcopo ſyracuſano.

Otanus obtinet locum

g ¶Bizanzenꝰ.i.p̄ſtātinopol. p̄mo eniꝫ p̄ſtātinopolis dicta dicta fuit bizantiū. h ¶Subiici.ita demū ſiqua culpa ꝛē. i ¶Neſcio.q.d.exq̄ p̄ſtātinopolitanus epūs fatet ſe eſſe ſubiectū ro. ec. multomagꝫ ꝛ alij tenenē fateri.ſic videē ꝙ p̄ſſio plati nocet eccl̄ie.vt ex de ca.mo.di/lect.ꝛ ō ſen.ꝛ re iu.ſuborta.ꝛ de poſ.pla. ad hec Jo.qō credoveꝝ eſſe ſi ō p̄ſen ſu ſui capli fa/cta ē in iudicio. vt ex ō iudi.cāz et de pcu.c.j.b.

k ¶Hūilitaꝫ Hoc vult dicere ꝙ oēs eſſent eāles ſi oēs vellent eſſe boni. ſed qꝛ alicq̄ peccare volūt nēce eſt ꝙ alicq̄ ſint maiozes q̄ puniant pctā eoꝝ.culpa enī cā ſubiectionis ē.nā nō nec cātes legi ñ ſubiciūt. vt ī auc. de inceſt.nu.§. ſi ẋo.col.ij. rix. q.ij.due ſunt ſec aliē nō poſſ cō ſiſtere genꝰ hu/manū.niſi q̄daꝫ eſſent maiozes et alij mīozes ſi/cut ē in āgel.vt xxxix. diſ.ad ℔.

Qa tra/ditione.

Caſus achaciuſ p̄ſtātinopolitanuſ p̄riarcha cū ecē ī hereſi ale/xandrinū ꝛ antiochenū p̄riarcham excōica/uit ꝛ depoſuit. qꝛ ſibi nō fauebāt ī erroꝛe ſuo. et ꝑpē ℔ in alia ſynodo ꝓgregata fuit depoſitꝰ a felicē gelaſio vt.xxiiij.q.j.c.j de ℔ ꝙrebatur achaciꝰ ꝛ dixit ꝙ romanꝰ pōtifex nō poſſet ali

Apoſtolice ſedi p̄ſtātinopolitanā p̄ſtat eē ſ̄biectā

e ¶Eccleſia p̄ſtātinopolitana ecclesia qō dicū t q̄s eaz dubitet ſedi aplice eē ſubiectā:tñ ſiq̄d boni vel ipſa vel altera eccl̄ia hz:ego etiam mīoꝛes meos q̄s ab illicit⁹ p̄hibeo: in bono imitari parat⁹ ſum. Stultꝰ enī eſt q̄ ſe ī eo p̄muz exiſtimat:vt bona q̄ viderit
f diſcere p̄tēnat.. ¶Itē eidez
g ¶Ā q̄ p̄mus bizāzenus ſedi
h apl̄ice dicit ſe ſubijci.ſiq̄ culpa ī epīs ſuis inuēit:neſcio q̄s ei ſubiectꝰ nō ſit.Cuz ẋo culpa nō exigit:oēs fm rō/nē hūilitatē eāles ſumꝰ Itē gelaſiꝰ papa. Cōſtātinopolitanꝰ epūs aucte romani pōti

k ¶Qua tra/ficis ordinaē ditiōe maioꝝ apl̄icā ſedem ī iudiciū vocāt:an ſecū de ſedis ātiſtites ꝛ tertie ceteriq̄ bñ.q̄ſcij ſibi ſacerdo/
l tes depelli debuerūt:ꝛ q̄ exm titerit religiōis ūmicꝰ depelli nō debuit:videāt g̃ ſi alioſ bñt canones: q̄bꝰ ſuas ēpti
n as exequāē.Ceterū iſti q̄ ſacri q̄ eccl̄iaſtici q̄ legitimi celebrāē:ſedē apl̄icā ad iudicium vocare nō p̄ſt.Cōſtantinopolitane ẋo ciuitaꝫ epūs q̄ vtiq̄ p canōes inter ſedes
o nullū nomē accepit:ī cōionē recidēs p̄fidoꝝ non debuit ſubmoueri. Itē ex.vj.ſyno.

Conſtātinopolitana eccleſia ſcōm a romana eccl̄a obtinet

Renouātes ſci locum. p̄ſtātinopolitani ōcre

quē ēpm deponere ſine p̄cilio eꝓꝝ ꝛ ſic volebat cogere gelaſiū ad p̄gregādū p̄ciliū de facto ſuo.ꝛ ō hic ꝙ nō pōt ad ℔ cogi. m ¶Vocāt.ad p̄ciliū faciēdū
n ¶Depelli ab achacio. o ¶Inimicꝰ achacius.
p ¶Qui ſacri.ironice dicit. q ¶Nomē.qꝛ tpe gelaſij p̄ſtātinopol.ec.nō habuit fm locū adhuc.vel nul
r lū vocat ꝑpē hereſim ibi ſtatutā.

Renouātes.ſil̄a. In ḡbuſdā qꝛ ad ipſum appel/

latur medijs p/ termissi s. vt. xj. q. j. si cleric⁹. et qz depõit epm vt vr. vt. iij. q. v qz suspecti. z im pator dic̃ q idẽ iur⁹ habz i suis subditz q papa i suis. vt i auc. ō eccle. ti. ij. col. ix. silr alexãdri/na ecclia forte i pdict⁹ silr hz p/uil⁹. romane. vt lxv. di. qm̃. et. c. mos antiquus. a ¶ Pri⁹ q̃. sic ⁊ aliq̃ ecclia p/uat iure suo si/ne culpa sua. et ꝺ fit q̃q; ꝑpt fauorẽ q̃q; p/pter odiũ ꝑpt fauorẽ multipli/cit. ymo mõ vt hic. alio mõ fa/uore sacerdotij. vt. liij. dis. fre/quẽs. z alio mõ ꝓpter vim ꝓsec/tois. vt. xiij. q. vj. ꝓperim⁹. q̃n do q; ꝓpter fa/uorẽ religiõis. vt eẽ de ec. edi. ad audiẽtiã. q̃n do q; ꝓpter scã/dalũ. eẽ de cleꝛ. egro. tua. q̃n q; ꝓpter defectum sacri. vt. xxxiij. di. si cui. ¶ item ꝓpter odiũ alte/rius. vt. lxx. dis. neminẽ. xvj. q. vij. decernimus ꝓpter paupta/tem. x. q. iij. c. vnio. als regla/re ẽ q; nemo si/ne culpa sua p/uãd⁹ ẽ suo iure vt. xvj. q. vij. in uentũ. et. lvj. di stin. sacꝛ puerſũ hic pt hr̃e locus distinctio q; q̃n do q; ꝺdit puile giũ ꝓpt fauorẽ vt ib. q̃n q; ꝓpt enormẽ dãnum vt eẽ ō deci sug gestũ. q̃n q; ꝓpt abusum. xj. q. iij puil. q̃n q; ꝓpt delictũ. xxv. q. ij ita nos. q̃n q; p

ta ꝓcilij petim⁹ vt ꝓstãtino/politana sedes silia ꝓuilegia q̃ inferior roma habz accipi/at: nõ tñ i eccliastic⁹ reb⁹ ma gnificẽt vt illa: sed hec scõa p⁹ illã existẽs ꝓuinq; alexan/drina sedes nũeret: deinde antiochena: z p⁹ eã hieroso/lymitana. Hinc dat intelli gi q; alexãdrina ecclia de se/cũda facta sit tertia: z ãtio/chena de tertia sit q̃rta: nisi forte q̃s duas ꝓtendat eẽ se/cũdas: vt ꝓstãtinopolitanã et alexãdrinã parẽ sue digni tat⁹ velit locũ obtinere. Un in. viij. synodo legit. Que ꝑriarchaliũ sediũ primũ vel deiceps teneat locus.

OIffinim⁹ neminẽ ꝓsus mũdi potẽtũ quẽq; eoꝝ qui ꝑriarchalib⁹ ꝑsunt sedib⁹ in honozare aut mouere a ꝑpõ throno tẽptare: ꝑcipue q̃dez scissimũ papã seniozẽ rome: deiceps ꝓstãtinopoleos ꝑriar chã: deide xo alexandrie ac antiochie ac hierosolymita/norum. Distin. XXIII

BRenit q̃ inẽ eccl⁹ia stica officia sit ꝺra mõstrauim⁹. Hũc a sũmo põtifice ici piẽtes z vsq; ad vltimũ gra/dũ defendẽtes: q̃lit̃ q̃sq; eoꝝ debeat ordiari scõꝝ auctib⁹ oũdam⁹. Uñ nicola⁹ papa Decretũ ni. papẽ de electiõe

IN noie dñi roñ. pon. nr̃i iesu xp̃i z saluatoꝛis ab icarnatiõe ei⁹ãno. M. lix mẽse aꝑli idictiõe. xij. ꝓpositi sacrosciis euãgelijs ꝑsidente q̃z reuerẽdissimo ac btissimo papa nicolao i basilica late/ranẽsis ꝑriarchij q̃ coẽmiat ꝓstãtiniana ꝓsedẽtib⁹ etiã re uerẽdissimis epis abbatib⁹ ꝑsbyter⁹ diacõib⁹ idẽ vene/rabil⁹ põtifex auctẽ apl̃ica de cernẽs ō electiõe sũmi põ. in q̃t. Nouit btitudo vra dile/ctissimi frẽs z coepi iferiora q̃z mẽbra nõ latuit: defũcto bõe mẽorie dño stephão ꝑ. n

hec apl̃ica sedes cui auctoze deo fuio: q̃t adũsa ptulerit: q̃t dẽicz p simõiace hereꝛ tra pezitas repetitꝛ malleis cre brisq; tonsiõibus subiacuit: adeo q̃dẽvt colũna di viuẽtꝛ tã pene videreꝛ nutare: z sa/gena sũmi piscatoꝛ pcellis itumescẽtib⁹ cogeret i nau/fragij ꝑfũda submergi. vñ si placz frat. vr̃e: debem⁹ auxi liãte dño futurꝛ casib⁹ pruidẽ occurrere z eccliastico statui nr̃e recidiua q̃ absit mala p/ualeãt pcauere: q̃ ꝑpt istru/cti pdecel. n. alioꝝq; scõꝝ pa trũ auctẽ dcernim⁹ atq; sta/tuim⁹: vt obeũte hui⁹ ro. ec. vniũsal⁹ põtifice i ꝑmis cardi nales epi diligẽtissime sil⁹ de electiõe tractãtes. Mox xp̃i clicos cardiales adhibeãt: sicq; reliqu⁹ cler⁹ z pl̃us ad ꝓsensũ noue el̃ctiõis accedãt nimiũ pcauẽtes: neve alitat⁹ mozb⁹ aliq; occasiõe surrepat Et iõ religiosissimi viri pduces sint i pmouẽda põtifict electiõe: relicta ãt seq̃ces. Cer tus xo atz legitim⁹ hic elec tiõis ordo ꝑpdict⁹: si pspect⁹ diũsoꝝ patrũ regl̃is siue ge/stis ẽt illa btã leõis pd. n. sen tẽtia recolaẽ: nulla inãt rõ sinit vt inẽ eꝑos hẽanẽ q̃ nec a clicꝫ sũt el̃cti nec a plebib⁹ sũt expetiti nec a ꝓuincia/lib⁹ epis cũ metropolitani iu dicio ꝓsecti. sz qz sedes apl̃i/ca cũctꝫ i ozbe trarũ ꝑferẽ ec clesijs: atz iõ sup se⁹ metropo litanũ hr̃e ñ pt: cardialeꝫ epi ꝑculdubio metropolitãi vi/ce fũgũt q̃ videlz electũ ãti/stitẽ ad apl̃ici culmis apicez ꝓuehãt ꝓsecrãdum. Eligat ãt ō ipi⁹ ecclie gremio si repi tur idone⁹: vl̃ si ō ipa ñ inue nit⁹ ex alia sumaꝫ saluo ꝺbi/to honoze z reuerẽtia dilecti filij nr̃i hẽrici: q̃ i pñtiaꝝ rex hẽt z futur⁹ ipator ōo ꝓce dẽte spat: sic iã sibi ꝓcessim⁹ et successoꝛib⁹ illi⁹ q̃ ab hac apl̃ica sede personalit̃ ꝺ ius

pter negligẽtiã ff. de nundi. l. j. q̃q; ꝓpter ꝓiz/um factũ. eẽ de ꝓuil. si de terra. et. c. accidẽtib⁹. et no. q; lz q̃s si/ne culpa pdat ꝑ uilegium nunq; tñ sine cã. eẽ vt lite non ꝓtesta. q̃m frequẽter. ⁊. pozro. Wat. 3 Joh. 11

OIffinim⁹ ac hieroso lymitanoꝝ. Sũt z alij pri/arche vt bituri/cen. aq̃legien⁹. vt. ix. q. iij. ꝙ/stus nunc vo. l. xxxij. di. erube/scant.

BReuit in hac. xxij. di stin. oñdit̃ q̃lit̃ singuli ordines sũt ꝓserẽdi. z ꝑ mo oñdit q̃liter papa dz eligi et ordiari. scõ q̃li ter ordinandus i eꝑm debeat ex aminari. tertio q̃ lit̃ eꝑs z alij in/feriores sint or/dinãdi. q̃rto an necẽt ō habitu clericoꝝ. z q; moniales nõ de bent ꝓtigere sa cra vasa.

IN nomine Hec sũt ꝑ/ba notarij. vsq; ibi nouit btitu/do.

Indictio/ne. Indictio ꝺr spaciũ trium lu/strium.

ꝑriarchũ in q̃ papa resi/det.

Trapezi/tas. id est. cam/sores.

Adeo. hic tãgit̃ latenẽ qõ legit̃ in chroni/cis. q; bñdictus x. q; succesſit ste/phano electꝰ est de põtificatu et factꝰ ẽ papa io/hã. sabinẽn. epꝰ ꝑ pecũia cui/

positū ē nomē siluester ⁊ iste etiā dieci⁹ ē .⁊ deīde re/
parat⁹ ⁊ restituit⁹ ē bñdict⁹.⁊ iterū eiect⁹ ē bñdict⁹ et
dat⁹ papat⁹ iohāni archipb̄yrero añ portā latinā.cui
ip̄positū est nomē gregorij⁹.⁊ b ab hērico ip̄atore ē de/
posit⁹.⁊ vltra mōtes trāslat⁹ b totū vno āno factū est
et ꝓpter b datū
fuit ꝓuilegiū hē
rico de q̄ hic fit
mentio.

i ¶ Casiv. ℳō
cautelā futu
roꝝ aliq̄d statui
vt.lxiij. di. cum
hadrian⁹ . ex.j.
q.vij. ꝙueniēti/
bus. ff.loca. si/
q̄s domuz.⁊.ij.
ar.⁊ .qz nō im/
putat⁹ alicui si ñ
dānauit vt ex̄ vt
ec.be.vt nr̄z. vt
ff.ad.l.aq.si pu
rator.

k ¶ Tractāt⁹
vr̄ q̄ electionez
sp̄ dz p̄cedere
tractar⁹ alioq̄n
electio nulla est
sic̄ alienationez
dz p̄cedere tra/
ctar⁹.vt. xij.q.
ij.sine. Iob.qō
hodie exp̄ssum
est ex̄ de elec.in
genesi.⁊.c.qz p
pter.b.

l ¶ Religiosis
simi.i.ep̄i cardi
nales.

m ¶ Pręduces
.⁊.di.lxxix.c.j.⁊
lz b dicit p̄du/
ces nō respectu
cardinalū. lz ali
oꝝ clericoꝝ. vl̄
religiosos appel
lat b ep̄os car/
dinales.

n ¶ Legitim⁹
id ē.canonicus.

o ¶ Nulla.⁊.di
stin.lxij.c.j.

p ¶ Fun gunt.

impetrauerīt: q̄ si ꝓuocum
atz iniq̄rū hoīuz ita p̄ualuerit: vt pura ⁊ sincera
atz gratuita fieri i vrbe ñ pos
sit electio: cardiales ep̄i cuz
religiosis clicis catholicisq̄ lai
cis lz pauci⁹ ius ptāt⁹ obtine
ant eligēdi aplice sedis pōti
ficē: vbi ꝓgruerit. ℳlāe p⁹
q̄ electio fuerit facta si belli
ca fuerit tēpestas vl̄ q̄liscūq̄
hoīuz conat⁹ malignitat⁹ stu
dio restiterit: vt is q̄ elect⁹ ē
i aplica sede iuxt̄ ꝓsuetudinē
ītronizari ñ valeat elect⁹ tñ
sic̄ ver⁹ papa obtineat auctē
regēdi ro.ec.⁊ disponēdi oēs
facultates illi⁹: q̄ b tñ gre.
añ suā ꝓsecratōnez cogu⁹
fecisse. q̄ si q̄s ꝙ b decretum
nr̄m synodali sñia ꝓmulga/
tū q̄si p̄ seditionē vl̄ p̄ supsitio/
nē aut q̄libet ingenio electus
aut etiā ordiat⁹ seu ītroni/
zat⁹ fuerit auctē dīna ⁊ scōz
apl̄oz petri ⁊ pauli ꝑpetuo
anathemate cū suis auctori/
bus ⁊ fautoribꝰ ⁊ seq̄cibꝰ a li
minib⁹ sc̄e dei eccl̄ie sepatus
abijciat: sic ātixp̄s ⁊ iuasoz
et destructor totī⁹ xp̄ianita/
tis nec aliq̄ sup b ei audiētia
refuet: lz ab omī ecclastico
gradu i q̄cūq̄ fuerat ꝙ sine
retractatiōe deponat: cui q̄s
q̄s adheserit: vl̄ qualēcunq̄
tā q̄ pōtifici reuerētiā exhi/

dixerit ꝙ.⁊ sufficit etiā tūc q̄ sit bon⁹.vt i.e .decre.cū
nobis.b. r ¶ Personalit̄. Ex his ꝟbis apparet ꝑso
nale ꝓuilegiū b fuisse.⁊ iō ad alios nō ꝓgari. ff.de
cē.etatē.⁊.vij.q.j.petisti.et.xvj.q.vj.hīc etiam.

s ¶ Fieri i vrbe. sc̄ ei ibi facieda ē ordiatio⁊ exaiatō
buerit: aut i aliq̄ eū ōfēdere
p̄supserit: pari sñia sit māci/
pat⁹. q̄ si q̄s huic nr̄e scē de/
cretal⁹ sñie temerator extite/
rit: ⁊ ro.ec.sua p̄supt̄ioē ꝙfū
dere ⁊ pturbare ꝙ b statutuz
tēptauerit: ꝑpetuo anathēa/
te atq̄ excōicatiōe dānet: ⁊
cū impijs q̄ nō resurgēt i iu/
dicio reputet. oīpotēt⁹ irā ꝙ
se sentiat ⁊ scōz apl̄oz petri
et pauli: q̄rū eccl̄iaz p̄sumit
ꝙfundere i hac vita ⁊ i futu/
ra furoꝛē sentiat. fiat habita
tio ei⁹ deserta: ⁊ i tabnacul⁹
suis nō sit q̄ inhabitet. fiāt filij
ei⁹ orp̄hāi: ⁊ vxor ei⁹ vidua
Cōmot⁹ cōmoueat ipse ⁊ fi/
lij ei⁹ mēdicēt: ⁊ ejiciāt ꝺ ha
bitatiōibꝰ suis. Scrutet⁹ eti/
am fenerator oēz subaz eius
et diripiāt alieni labores ei⁹
ozb terrarū pugnet ꝙ euz: et
z cūcta elemēta sint ei ꝓtra:
oīuz scōz ꝺescētiū merita il/
lū ꝙfūdāt: ⁊ in hac vita sup
eū aptā vidictā eoz oñdāt.

Obfuatores añt hui⁹ nr̄i ꝺ
creti oīpotēt⁹ gra ꝓtegat: ⁊
auctas btoz apl̄oz petri et
pauli ab oīum pctoz vincul⁹
absoluat. ℳ p̄i ℞o ⁊ ceteri
ordies ifra ꝓstituti. q̄lit̄ ordi
nari debeāt ex auctē cartha
gin̄.⁊ cil.iij. cui inē fuit aug/
tp̄e honoꝛij augusti ostenda/
m⁹ ab eoz exaiatiōe icipiētes

clicoz .vt.xxiij dist. qñ.⁊ si ali/
bi fit electio q̄s
ī loco ad b dēt/
mīato. electio ē
nulla vt ex̄ ꝺ el.
venerabilē. nisi
subsit cā. vt b di
cit.et.lxiij. dist.
q̄to.et ex̄ de el.
bone.

t ¶ Licz. b tm̄ ad laicos referē ꝑs.1

v ¶ Et dispo/
nēdi. Jn aliꝭ p̄
lat⁹ sec⁹ ē. nā il/
li añ ꝓfirmatio/
nem nō hñt ius ꝑs.6 s
admīstrādi. vt
ex̄ ꝺ el.q̄ sic.vel ꝑs.10 s
si sint archiep̄i
trāsmōtani. vt
ex̄ ꝺ el.q̄ sic.vel
nisi sint exēpti.
q̄ si trāsmōtani
sūr stari p̄ūr ad
mīstrare. vt ex̄
ꝺ el.nihil. lz cer
te vr̄ q̄ i oibus
idez iur⁹ ē. vt si
elect⁹ ñ possz in
trare possessio/
nē rei ad quaz ē
elect⁹. nihilomi
nus ꝑ possesso/
re ē hñd⁹. vt.xc
ij.di.sic̄s eps.⁊
ex̄ ꝺ resti.spo.se
pe.sed illa.c.lo/
quūt q̄ ipedit
ꝑ aduersariū. se
cus posset dici
q̄ ipedimētū ē
i ipso. puta q⁊
nōdū ē ꝓsecrat⁹
ex̄ ꝺ do. et ꝓtu.
ꝓtingit.

x ¶ Audien/
tia. Hic hēs casū vbi alicui denegat audiētia.s.i cāu i
trusiōis.et.iij.q.j.⁊ pz. Jrē ⁊ i cāu scismat⁹.vt.xxiij.
q.v.nō vos. Jrē cū q̄s recipit eccl̄iaz de māu laici .vt
xvi.q.vij.sic̄s deiceps. Jrē cū q̄s excōicat suū maiorē
vt. xxj.di.i tm̄. vñ vr̄ q̄ spoliat⁹ ꝑ aliq̄ istoꝝ casuū ñ
possit petere restitutionē. ex̄q̄ ei ōnegat audiētia.ar.⁊.
ex̄ ꝺ restit.spo.i lr̄is. Iob. Sō. q̄libz spoliat⁹ restituī dz ni
si spoliat⁹ sit a iudice iusta ꝺ cā. vt ex̄ ꝺ resc̄p. dilect⁹.⁊
nisi i casib⁹ exceptis vt ex̄ ꝺ restit.spo. lr̄as.⁊.c.ex trāsmissa
tij.q.j.i fūma. nec excōicat⁹ directe poterit restitutio/
nē petere. vt ex̄ ꝺ excep. cū inē. b. y ¶ Furoꝛē. i .vidi
ctā. z ¶ Elemēta. i. siue sit i ēra siue i aq̄ puniatur.

a ¶ Cōfūdāt. i. a ꝙfusiōe ñ liberēt. b ¶ Ostendāt.
nec peccauit iste maledicendo q⁊ maledictoꝝ duo sunt
genera. xxiij.q.iij. cuz sancti.

a Qui eps ordinãd⁹.i.ꝓsecrãdus.q⁹ tũc ẽ scrutinium faciẽdũ. b ¶Examiñ. ista examinatio nõ est faciẽda nisi circa ignotos.lxvij.di.ò petro.ꝛ. xciij di.valde.ꝛ hoc ẽ de scrutinio electiõis nisi forte sũma tim etiã circa notũ quereꝛ de mõ eligẽdi.ꝛ de his q̃ hẽs eꝫ de elect. cum in cunct⁹. Scrutiniũ aũt qõ fit in ꝓsecrãdo illud nunq̃ ẽ omittẽdũ etiã circa notũ .vt h̃ et.lxv.di. c.j.ij. et.iij.ꝛ.lxxv.di. c.j.imo repellit⁹ et si i vno deficiat. xxxviij.di.q̃ ipsis.

c ¶Si docibil⁹ melio⁹ dicereꝫ docilis q⁹ hõ ẽ docilis ꝛ doctrinalis liber docibil⁹ q̃q̃ tam ponitur vnũ ꝓ alio. vt h̃.ꝛ petr⁹ in epl'a ꝛ erũt oẽs docibiles deo. dz aũt rõnẽ reddere oi poscẽti. xxxvj. dist. ·ꝟ· ecce.

d ¶Tẽperat⁹. ·ꝟ·xj.q.iij. illa ꝓpositoꝛ.

e ¶Vita.ꝟ.di. liij.legem.

f ¶Cauẽs. Nã ꝓpt̃ simplicita/tẽ repellit⁹ quis vt. xxxix.di.petrus. sed iam ꝓmotus nõ deponitur sed ei ad iutoꝛ datur. vij. q.j. quia frater noster. ij. pet. ij.

g ¶Documẽta.i.ſ.dem.

h ¶Simplicibus.i.apertis ñ implicitis .eꝫ ò sum.trꝛ. firmit⁹. vt.ꝟ.di.iiij.erit autem.nõ inuſitatis ꝟ.di.xxxvj illiteratos. melius.xxxvij.dist. relatum. ar. ad testes repellendos.ar.iiij.q.iij.item in testiũ.ar.ꝟ.instrumẽta.

i ¶Asserat. ꝓfiteri debet q̃ obseruabit patrũ regulas.i auc.quõ oporteat eꝓs ·ꝟ· ad nos ergo.circa ꝓn.col.j. k ¶Non ꝓ ꝓditionẽ.i.ꝙ creatione.vult eĩ dicere q̃ non est creatus malus vt quidam dicũt .sed ex libero arbitrio fact⁹ est malus imo adhuc habet liberũ arbitriũ.sed illud est tm̃ ad malũ. alioq̃n si non haberet arbitriũ non demereret. similiter angelus habet liberũ arbitriuz. sed illud tm̃ ad bonũ. homo habet liberũ arbitriũ eque ad bonũ ꝛ ad malũ.vt.xx/iij.q.iij.nabuchodonosoꝛ.

l ¶Dimittrant [redacted]

[redacted]

Quõ sit exãinãdus q̃ eligit.

a Qui eps ordi/ b nãdus ẽ: ãtea examiꝛ/ c etur si natura sit prudẽs si docibil⁹ si morib⁹ tẽperat⁹ si vita cast⁹ si sobri⁹ si puigil si sꝑ suis negocijs cauẽs si hũilis si affabil⁹ si mitis coꝛ si lrat⁹ si i lege dñi istruct⁹ si i scẽturarũ sensib⁹ caut⁹ vel acutus si i dogmatib⁹ eccl'iastic' exercitat⁹:ꝛ añ oĩa si fidei documẽta ꝟbis simplicib⁹ asserat.i.pꝛem ꝛ filiũ ꝛ spũsctũ vnũ deũ eẽ ꝓfirmãs: totã q̃ trinitat⁹ vnitat⁹ deitat⁹ coessentialẽ ꝛ ꝙsubalẽ ꝛ coeẽnaz et cooꝑotẽtẽ ꝑdicãs: si singulas q̃sq̃ i trinitate psonas plenũ deũ ꝛ totas tres psonas vnũ deũ: si incarnatiõnẽ dinã nõ in pꝛe neq̃ i spũsco factã sz i filio tm̃ credat vt q̃ erat in dinitate dei pris fili⁹ ver⁹ de⁹ ex pꝛe eẽt ꝛ verus hõ ex mꝛe carnẽ ex mꝛis viscerib⁹ hũs ꝛ aiaz hũanaz rõnabilẽ. siq̃s in eo vtriusq̃ nature.i.ôs ꝛ hõ vna psona vn⁹ fili⁹ vn⁹ xp̃s vn⁹ ôs creatoꝛ oĩuz q̃ sunt:ꝛ auctoꝛ ꝛ rectoꝛ ꝛ ôs cũ pꝛe ꝛ spũsco omniũ creaturarũ: q̃ passus sit ꝓ salute nꝛa vera carnis passiõe:mortu⁹ ꝟa coꝛporis sui morte:resurrexit ꝟa sue carnis receptiõe ꝛ ꝟa aiẽ resuptiõe in q̃ veniet iudicare viuos ꝛ mortuos. Querẽduz ẽ etiã ab eo:si veteris ꝛ noui testamẽti.i. legꝫ ꝛ ꝓphetarũ et apl'oꝛ vnũ eũdẽq̃ credat auctorẽ ꝛ deũ viuos ac mortuos iudicaturũ:ꝛ si diabolus nõ ꝓ ꝓditionẽ sed ꝓ arbitriũ fact⁹ sit mal⁹. Querẽdũ ẽ etiam ab eo si credat hmõi quã gestam⁹ carnis ꝛ ñ alteri⁹ ꝛsurrectionẽ:si credat iudiciũ futuꝛ ꝛ recepturos singlos ꝓ his q̃ i carne hac gesserit vl' pẽas vl' ꝓmia: si nuptias ñ ꝓhibeat: si scõa mrimõia ñ dãnet: si carniũ pceptionẽ ñ culpet:si penitẽtib⁹ recõciliat⁹ cõicet:si i baptismate oĩa pcta.i.taz originale pctm̃ ꝟtũ q̃ illa q̃ volũtarie admissa sunt dimittãt: si extra eccl'iã catholicã nullus saluet⁹. Cũ in his oĩb⁹ exaĩatus fuerit inuẽt⁹ plene istructus:tũc cũ oi ꝙsensu clerorũ ꝛ laicoꝛ ꝛ ꝙuẽtu toti⁹ ꝓuincie eꝓ maxĩeq̃ metropolitani vel auctẽ vel pñtia ordinet⁹ eꝓs:suscepto in nomine dñi nr̃i iesu xp̃i eꝓatu nõ sue delectationi non suis moꝛib⁹ sz his patrũ diffinitionib⁹ acq̃escat. Ytẽ isido⁹ de vita clericoꝛ.

Qualis esse debeat clericorum conuersatio.

Hs igitur lege patruz cauet⁹: vt a vulgari vita scl'i a mũdi voluptatib⁹ se abstineãt nõ spectacul' non põpis intersint: ꝙuiuia publica fugiãt: ꝙuata nõ tm̃ pudica sz sobꝛia colãt. vsuris neq̃q̃ in cũbãt neq̃ turpiũ occupationib⁹ lucroꝛ: ñ fraudib⁹ cuiuscũq̃ studiũ apꝑetãt: amo

m ¶Extra ecclesiaz. j.q.j. eẽ ecclesiã catholicam.et.c. ex ecclesia.

n ¶Et laicoꝛ. Sz q̃re ꝟ p⁹ examinatiõnẽ rechrit ꝙsensus clericoꝛ ꝛ laicorũ q̃ eni electiõi cõsensit. postea electo nihil obyce/re põt. vt. viij. q ij. dilectissimi sz dicas ꝟ loq̃ ꝟex amiatione q̃ fit tpe ꝓsecratiois nec aliud vult dicere. nisi q̃ cõsecri dz si ita est q̃ oẽs ꝓsenserit i eũ. Ire patz ꝟ q̃ laici põt ꝓdicere electiõi .vt

Hdicã ſ.c.illud ꝛc.

Hs igit' spectacul'. vbi turpes ludi exercẽt. vt.ſ.ò ꝙse.di.v.nõ oz.ꝛ.xxxiij.di. ꝓesbyteri. p ¶Pudica.i. ꝓtneria q̃ ad sermones lasciuos ꝛ ꝛidẽte esurire debẽt.ꝛ eẽ cũ vacuo vẽtre.vt.ſ.de ꝙse.di.v.si tibi.

q ¶Pecunie. diuites tũ nõ sunt abiꝛcidi cũ bonis opib⁹.xxx.di.h̃ sep̃sim⁹. r ¶Pro bñficijs.ꝛ ꝓ sacramẽtz ecclesiasticz q̃ dicũt medicina dei q⁹ sanãt vulne/

ra pcedz. xiij. q. ij. anie. Jo. fauentin⁹ dixit in oibus sacramẽtis cõmitti simoniã [illegible] vt. j. q. j. ḡcḡd inuisibil'. Brego. dixit q ibi cõmittit simonia cũ sit maⁱ inẽ sacramẽta. vt dixi. xxxv. q. ij. honorand'.

a ¶ Freqntationes. Nõ. solam freqntationẽ p̃hiberi. ex eo enim qõ freqnẽ fit p̃sumit q male fiat. vt. lxxxj. dis. clericus. & si qs̃piã. & volumus. & xxxij. dis. hoc spiciolum.

b ¶ Senioribꝫ id est prelatis.

c ¶ Exercitio. .j. de pse. dist. v. nunq̃.

d TAles. pauc os. Multitudo enim aliqs facit magꝭ viles vt. xciij. di. legimus. & multitudo ẽ canonibus inimica. vt exõ pben. qz inrm. & multitudo onerosa nil hz honesti. vt i auc. õre ferendar. ijs. i fi. Jtẽ est ꝟ ar. .j. illos qui allegant milita. de pse. di. v. nõ mediocriẽ xxiij. q. j. odit et pieci. nã vtilius est pauca effundere ẽ. C. õ vetuit. enu. tãta. §. siquid autẽ.

e ¶ Graue. qui ex certa scia indignũ ordinat. aut deponit aut priuat ptãe ordinãdi. vt. l. dis. ex penitẽtib'. et .lj. di. aliquãtos.

f ¶ Llud. Casꝰ si electo pse crãdo obijciẽt crimen nõ ẽ pse crãdus añ cãe examinationẽ. & si prⁱ venerãt q̃tuor epi ad pse cratiõnẽ. & adhuc veniant duo. & si añ venerant tres. veniãt adhuc alij tres ad audiẽdã cãm crĩs obiecti. & sm ꝟ exponas eligẽdũ. i. pse crãdũ. & expone pur gandũ. i. examinãdũ. & intellige q ꝟ obijciebaꝫ crimẽ in modũ accusatiõis. nã si cẽt obiectũ in modũ exceptionis nõ videret necessariꝫ tot epi. cum cã illa posset expediri p pcuratorẽ. vt exõ de accu. sup his. & sic patet q metropol. possit audire cãm crialẽ epi. licet non possit eũ deponere. tñ reqrit pñtia pluriũ epoz. alij intelligũt tñ de eo q̃ tenet se purgare. dic vt. iij. q. vj. c. q̃uis

q rẽ pecunie q̃si materiã cũctorũ criminũ fugiant: & secularia negocia officiaq̃ abijciãt honorꝫ gradũ p ãbitionẽ nõ

r suscipiãt p̃ buficijs medicie dei mũera ñ accipiãt: dolos & ꝓiuratiões caueãt: odium emulatiões obtrectationes atq̃ inuidiã fugiãt: nõ vagi ocul': nõ effreni lĩgua aut petulãti fluidoq̃ gestu icedãt: ꝟ pudoꝛe & verecũdiã mentꝭ simplici habitu ĩcessuq̃ ostẽdant: obscenitatẽ etiã mẽbrorũ & ẽbox sicut et opeꝛ penitus execrenẽ: viduaꝛ & ẽgi-

a nũ freqntatiões penitⁱ fugiant: ꝓtubernia extraneaꝛ feminaꝛ nullatenⁱ appetãt: casstimoniã q̃z nõ violati coꝛporis ppetuo obsuare studeãt aut certe vniⁱ mrimonij vin-

b culo federẽt: seniorib⁹ q̃z debitã p̃beãt obediẽtiam: neq̃ vllⁱ iactantie studio semet ipos attollãt: postremo doctrine lectiõibⁱ psalmis hym-

c nis cantiꝭ exercitio iugiter incũbãt. Tales. n. dñt esse q̃ dñis cultibⁱ sese mancipandos studeãt. s. vt dũ scie operã dãt: doctrine gram pplis administrẽt. ¶ Item clemens **Qui digne sacra tractare ñ pñt ad mĩsteriũ nõ eligãtur**

b TAles ad mini diuinũ. steriũ eligãt clerici qui digne pñt dñica sacra tractare. meliⁱ est enĩ dñi sacerdoti

ꝛ. c. accusatⁱ. g ¶ Ad eligendum. i. consecrandum. h ¶ Suborta. i. q obijcit crimẽ electo. i ¶ Ad purgandũ. i. ad examinãdũ. k ¶ Tres. q̃ soli eũ possent ꝓsecrare. sed ipi soli nõ pñt audire cãm criminalem.

l ¶ Tñ. s. accedere. m ¶ Et in eadẽ. Jbi enĩ melⁱ põt inq̃ri de crimine vbi aliqs cõuersat? est. vt xxiij. q. j. pudenda. exõ de electi. post q̃.

n ¶ Plebe. Nõ arg. q laici admittũt ad accusandũ electũ. vt ẽ. e. q eps. in fi. lxj. di. studij. lxiij. di. vota. nam epsꝺz hre bonũ testimonium ab his q foris sẽ. vt viij. q. j. licz. & õ pse. di. j. iubemꝰ Jtem qz itereſt ipoz. vt exõ reſti. c. de cetero. & est ar. ad ꝟ exõ test. ex pte ade. & in auc. de san. epis. §. siqs aũr. coll. ix. & est ar. ad hoc. vt. lxxxj di. maximianus. ar. ꝟ. xxviij. d. ꝓ sulẽdũ. vbi etiã ad denũciatiõez nõ admittuntur laici. Jtẽ si iõ dicis admittẽdos laicos. qz ipoz interest. ergo si ue sint bone fame siue male ad mittunt. q: nullus remouet ab accusatiõe q̃ suã iniuriã ꝓsequit. vt. iij. q. vj. oĩb male ḡ dicit decretũ q laici ifames nõ admittunt ad accusatiõnẽ clericoz. vt. ij. q. vij. accusatio. põt hic dici q hic loquit

paucos hre mĩstros q̃ possint digne opⁱ dẽ exercere: ḡ multos ĩutiles q̃ onⁱ graue ordinatoꝛi adducant. ¶ Item cõci. carthagiñ. iiij. **Si electo in epm aliq obijciunt: q̃q vel vi. epi ad ei⁹ purgationez p**

f ¶ Llud statuẽ. **ueniant.**

s dũ: vt qñ ad eligendum epm cõuenerimⁿ: siq̃ ꝺdictio

h fuerit suborta: qz sepe talia sẽ facta apud nos: nõ p̃sumant

i ad purgãdũ eũ q ordinãdⁱ ẽ

t tres tm̃ accedere: ꝟ postulẽt ad nũez supradictoꝛuz. ij. vel

m iij. & in eadẽ plebe cui ordinãdus est discutiãt ꝓmo psone ꝺdicẽtiũ: postremo etiaz illa

o q̃ obijciũt ptractẽt: & cũ pur-

p gatus fuerit sub aspectu publico ita demũ ordinet: si ꝟ cũ vestre sanctitatis anio ꝓcordat: coꝛroboꝛet vestre dignitatis respõsione: ab vniuersis epis dictum est: satⁱ placet. ¶ Item ex cõ. toletano. xj. **Nota sue promissionis spondeant: quos ecclesiastica promouet disciplina.**

q QUamq̃ omẽs q̃ sacris mancipant ordinibus canonicⁱ regulⁱ teneant astri-

r cti: expedibile est tñ: vt pmissionis sue vota sub cautione

s spondeãt: quos ad ꝓmotionis gradⁿ ecclĩastica probat

t disciplina. solet eⁱ plus timeri qõ singularit pollicetur q̃ qõ generali spõsiõe ꝓcludit.

cũ ciuiliter agit. & in eo casu q̃libet admittit etiã femina. vt exõ de test. tã lris. Si q̃ris q̃re q̃ tot epi ꝓuocant cũ ciuiliter agit. R. qz agit de crie licet nõ criminaliter vñ oportet etiã inscribi ad penã extraoꝛdinariã. vt exõ de accu. sup his. & est ar. ad ꝟ. iij. q. vj. hoc quippe. vbi xij. epi reqrunt. & tñ ibi ciuiliꝫ agitur vt videtur.

o ¶ Que. s. si sint grauioꝛa vel nõ. p ¶ Et cũ purga

q QUanq̃. sacris. i. ecclia- (tus. i. iudicat innocẽsticis. r ¶ Expedibile. id est iustum.

s ¶ Cautione. s. iuratoꝛia. t ¶ Plus. si q̃ aliqs iure cõi se põt tueri & ꝓiuil'. lxxxvij. di. q̃sqs. & exõ de resc̃p.

c.j.ar.ꝫ de fi.instru.inter. vbi ōr q idē nō pōt dari ⁊ ꝓfirmari. Itē ar.ꝫ.C. de thesaur.l.vnica. de hoc plura ar.inuenies.c.di. ⁊tra mozē. Sed ita dicat ꝓsilio meo si queraꝝ ab eo. ℌ habeo de iure cōi. ⁊ si hoc nō esset habeo ex ꝓuilegio. Itē nō q plus valet speciaꝝ cautio q̄ generaꝝ. vt hic. ⁊.ff. siqs cau.l. sed ⁊ si.§. q̄stū. Itē ⁊ plꝰ specialis ꝓfirmatio q̄ generaꝝ. eꝝ ō cō fir.bone. Itē et specialis appellatio q̄ generalis vt eꝝ de ap. sup eo.⁊ specialis delegatio q̄ generalis. eꝝ de resch. ad hoc.⁊ specialis subscḣrio q̄ generaꝝ.ff.ad.l. cor.de fal. diuꝰ. j.R. et speciale mādatū. vt eꝝ ō rescrip.c.j.⁊ melius.c. pastoraꝝ. tū plꝰ valet generaꝝ correctio q̄ specialis. qñ multitudo est in cā. xxiij.q.iiij. ñ pōt.⁊ generalis petitio. vt.xiij. q.ij. ñ estimemꝰ ⁊ generaꝝ q̄stio. ff.de q̄stionibꝰ. ⁊.l.j.§. qui questionem.

a ¶ Oꝝ placiti. id est pacti.

b ¶ Annotatione.i. scḣrtura.

c ¶ Vt fidem. nō q̄libet clericus suo prelato pstabit obedientiā. vt.ꝫ. de cōse. di.v.in omib.⁊ nō q̄ pstat clericus suo matozi iuramētū de fide ⁊ canonibus fuādis. vt hic. ō indēnitate rerū eccl̄ie. vt.xxviij. di.ō ſpracusane de īmoderata exactiōe nō facienda.ꝛ.q.vl.c.j. in fi. Itē de fidelitate eꝝ de iure iurā. ego ei. Itē de pensiōibꝰ debitis soluendis. ar.eꝝ ō no. operum. cū ex iniuncto. eꝝ de elec. q̄liter. Itē de pensiōibꝰ nō ꝓgēdis. ⁊ ar. extra de iureiurā. rua. Itē suspecꝰ de

Et iō placuit huic sctō ꝓcilio vt vnuſqſq̄ q̄ ad eccl̄iasticos gradus est ascensurꝰ nō ante honoris ꝓsecratōez accipiat b q̄ placiti sui ānotatōe pmittat: vt fidē catholicā sincera cozdis cōtritiōe ac deuotiōe custodiens iuste ⁊ pie viuere debeat: et in nullis opibꝰ suis cāonicꝫ regulꝫ ꝓdicat: atq̄ vt debitū p oīa honorez atq̄ obsequij reuerētiā p̄eminēti sibi vnuſqſq̄ dependat iuxta illud pape leonis edictum. Qui se scit aliq̄bꝰ eē ꝓpositū ñ molestē ferat aliq̄m sibi eē ꝓlatū: ℌ obedientiā q̄m exigit ēt ipe depēdat. pena tū iuxe ecl̄iastice ꝓsuetudis morez et placitꝫ talium inferēda: ⁊ ab c his q̄ trāsgressozes fuerit p̄ soluēda est. ¶ Hinc dispoñit q̄liter ecclesiastica officia ordinent. Qualiter ordinet ꝓpiscopꝰ.

d ¶ Piscopꝰ cū ordinat duo epi ipo nāt manꝰ ⁊ teneāt euā gelioꝝ codicē sup caput et ẋticē eiꝰ: ⁊ vno sup eū fundētebñdicti onē relicꝫ omēs epi q̄ adsunt manibꝰ suis caput eius tangāt. Qualiter ordinet ꝓsbr.

e ¶ Presbyter cuꝫ ordinatur ep̄o eū bñdicēte ⁊ manū sup caput eiꝰ tenente etiā oēs ꝓsbri q̄ ptes sunt manꝰ suas iuxta manꝰ epi sup caput illiꝰ teneāt. f Sicut aūt in die sue ordinatiōis sacerdos ozario vtroq̄ hūero ābiᵭ: ita tpe ꝓsecrationis eodē ozario dz vti instanꝫ. Vñ i bracarēsi ꝓcilio legit. Quod q̄sq̄ accepit tpe cōsecratiōis ferat

g ¶ Ecclesiastica institutione pfixuꝫ nouimꝰ: vt ois sacerdos

inobedientia iuramētū pstat de obedientia seruanda eꝝ de ma.⁊ obe. cū in eccl̄ijs. in fi. Nec obstat ꝫrū eꝝ de ma.⁊ obe. legebaꝝ. q̄ ibi loq̄tur de iā pmoto ⁊ non suspecto. ℌ ¶ Trāsgressores. ℌ hēs q̄ clericꝰ se pt obligare sub pena spūali ⁊ pecūiaria ad spūalē penaꝫ se pōt obligare. scz ad penā depositiōis vl anathematiꝫ. vt.j.q.vij. q̄riens. de cōse. di. ij. ego beligꝰ eꝝ de elec. cū dilectus. in fi. silr ad pecūiariā penā se pōt obligare. xxj.q.v. siqs cuiuslibet. eꝝ de arbi. cū dilecti. Sed nūq̄d pena soluta pt agi ad obedientiā. vt ad id q̄ pmissū est sub pena. vel an sufficit tm̄ pena eē ꝓtentum. de ℌ dic vt notaui. xxv.q.ij. que cū q̄. et.§. hinc etiam.

h ¶ Piscopus codicē. Cō suevit q̄ri an q̄ liber istoꝝ epoꝝ ordinet ep̄m. et an appositio libri sit de substātia ꝓsecratiōis. ⁊ pōt dici q̄ nullus solus cū ordinat sed q̄libet coꝝ ꝓsecrat cū. q̄ ꝓsecrare ē cū alio sacrare. vt xxiij.q.j. pudēda. sicut plures ferunt trabem. ita q̄ nullus p se. ff.ad.l.aquil. ita vulneratus. §-j. non autem credo q̄ liber sit de substantia cōsecrationis.

i ¶ Presbyter nihil notatur.

k ¶ Ecclesiastica. ozario. id est stola.

l ¶ Corporis. Nota q̄ si i egritudine sumit sacerdos eucharistiam circunda/bit stola ꝑrūq̄ humerum.

m ¶ Omunis fili diaconꝰ petrus nobis innotuit q̄ fraternitas vr̄a tpe quo ℌ fuit popositus: vt sibi ⁊ archidiacono suo vtēdi dalmaticꝫ lniam ꝓberemꝰ. Sz q̄ hoīm suoꝝ infirmitate cōpulsus festināter abscessit: vt nec ipse meroꝛ incūbens diutiꝰ vt dignū erat ⁊ res desiderata poscebat: sineret permanere: et nos in multis iplicatos vt ecclesiastice rōnis est. ꝓsidera/tio nouū hoc incōsulte ⁊ subito idulgere nō pmitteret: idcirco rei postulate ꝓlongatꝰ est effectꝰ. Hūc vo charitatꝫ

Dalmatica nec epis nec diaconib⁹ vti licet

i ¶ Ceruicem. Si sacerdos legit euangelium. nūq̄d vtetur stola sm̄ q̄ diaconus. argu. q̄ sic, vt.xciij. dist.

Cinsacg nun cecat nana. Cyn man. c.xj. n. 54.

precipimus. ⁊. xciiij. dist. c. j. ⁊. ij. potius credo sequendam cōsuetudinē. vt. xij. di. scit maxime de his q̄ breuiter fuit edicta. ff. de ven. inspi. l. j. §. vltimo.

k Qommunis filius. ille diaconus. l Suorum Nota ꝓpter infirmitatem suoꝝ pōt aliquis se excusare. sicut propter timorē suorū. vt eē de appel. ex pte. Itez nō q̄ ꝓpter interēptē loci aliq̄s excusat. vt b ⁊. lxxiij. di. quorundaz. ar. p̄. eē de do. ⁊ ptu. cuz dilecti. in fi. Jo. m Nouum. Nō q̄ ea que de nouo petuntur. nō sine magna deliberatiōe cōceduntur. vt hic ⁊. xvj. q. j. in parochia. maxime a romana eccle/sia que oīa cum magna maturitate solet tractare. vt. xxxv. q. ij. apostolice. quia in rebus nouis cōstituendis cuidens debet esse vtilitas. vt. ff. ō consti. prin. ī rebus. hodie vero diaconi idistinguere vruntur dalmatica. vt. xj. q. iij. episcop⁹ aut ꝑsbyter. lxxvj. di. de ieiunio.

Diaconus. dum ordinatur. solus episcopus. sacerdoti autem imponunt manū oēs pbyteri astantes. vt. ē. c. pbyter.

b Preterea. chrismatis Manus sacerdotis inungitur oleo. similiter inungitur et brachium siue humerus principis. sed ⁊ manū ⁊ caput episcopi inungitur chrisma te. vt extra de sacra vnctione cum venisset. in fine. contrarium hic signatur. xvj. q. j. §. ecce sufficiēter. vbi dicitur q̄ manus episcopi consecrantur. sed verum est q̄ consecrantur oleo. sed non chrismate. vt dixi. si autem aliquis est vnctus oleo pro chrismate vel econuerso nihilominus ordinatus est. sed suppleri debet id quod omissum est. vt extra de sacra. nō iterā. pastoralis.

c Fallar. Non ergo papa habet omia iura in pectore suo. vnde etiam vbanus dicit q̄ non reperitur prohibitum quin vir ⁊ vxor simul possunt suscipere pueros. vt. xxx. q. iij. q̄ autem. ⁊ tamen antecessor eius leo illud prohibuerat. de cōse. dist. iij. nō plures. ⁊ hoc concedo. q̄ autem dicit q̄ papa habet omnia iura ī pectore. vt. C. de testa. omniū. verum est p interpretationem quia omnia interpretari potest. nam ⁊ quādoq̄ impeditur minori intelligentia. vt extra decenciū instantia.

a Diaconꝰ dū ordinatur: solus epūs q̄ eiꝰ bñdicit: manus sup caput eius ponat: qz nō ad sacerdotiū ꝑ ad ministeriū ꝓsecrat. Querit aūt an post benedictionē manus presbyterorū ⁊ diaconorum chrismatis liquore debeant perungi. De his ita scribit nicolaus papa radulpho archiepo bituricen.

Nec presbyteris nec diaconibus in cōsecratiōe chrisma te manus pungere licet.

b Preterea sciscitaris vtrū solis presbyteris an etiam diaconib⁹ debeāt cū ordinantur manꝰ chrismatis liquore pungi. qđ in scā romana eccīa cui auctore deo ꝑsumus de neutrꝫ agit. Sed q̄ sit a noue legis mīstris actuz nusq̄ nisi nos fallat obliuio legim⁹. ḡ ad beati innocētij pape canonica secreta sctitatem tuā trāsmittim⁹: ⁊ que tibi sint in ꝓsecrationib⁹ ⁊ ordinibus obſuāda principia pagine ad decentiū eugubinū epm emisse te affatim edocebunt.

Palea.

Exepla simplicij pape seuero ⁊ florētino epis discreta ad cognitionē vestri examinis gabienēsis diaconi relatu spuenit de quibusdam eccleſie ipius quoꝝ vnꝰ ad p̄sbyterij duo ad leuitaꝝ ministeria ꝓsecrarent: epūs eorū oculoꝝ dolore detentꝰ fertur manū suā sup eos tm̄ posuisse: ⁊ presbyterū quendā illis contra eccleſiasticū ordinem benedictionē dedisse: q̄ propter tantā ꝑsumptiōis audaciaz poterat accusatꝰ iudicio pūti dānari: si adhuc ī corpe positus nō fuisset mortꝫ vocatione p̄uētus. ꝑ qđ ille examinī diuīo relictꝰ est: hūano iudicio accusari nō pōt: hi q̄ supersunt ⁊ ab eo nō consecrationis tituluz sed ignominie potius eulogium acceperūt: ne sibi licentiaz talis vsurpatio faciat: decernimus vt gradus sacerdotal⁹ ⁊ leuitici ordinis: quem peruerse adepti sūt depositi equo iudicio arbitrantur. tales enim merito iudicati sunt remouendi: q̄ praue inuenti sunt constituti

Item queritur an eorum ordinatio sit rata habenda: q̄ bus episcopus oculorū languore impeditus manus imponit: ⁊ presbyter super eos orationem dicit. De his ita statutū est in conci. toletano.

Et ordinator et ordinatꝰ dānationis subeat penam: cum episcopus manum imponit ⁊ alius orationem dicit.

d Qorūdā. impositisse. Nic habes q̄ duo imperfecta sacramenta non constituunt vnum perfectū. ⁊ hoc ideo. quia sacramenta fūt vnitatis. vt de consecra. dist. ij. quia passus. et vnitas diuisionem non recipit ꝓxiij. q. j. loquitur. idem dico ī sacramento baptismi ⁊ eucharistie. ⁊ in omnibus illis vbi certa forma desideratur. q̄ duo imperfecta non faciunt vnum perfectum. idem est in excusatiōe tutorum q̄ duo ī perfecte excusationes non faciunt vnam perfectam. vt. C. que numero tutelarum. l. j. idē est in stipulatione. quia illa non diuiditur. ff. de verbo. obliga. l. j. ⁊. l. continuus. sed sacramentum solennitatis vt in missa bene diuiditur. ⁊ ibi duo imperfecta faciūt vnuz perfectum. vt. vij. q. j. nihil.

a Nō potest Quia cria mor/te extinguūtur. ⁊ nullꝰ post mor/tē pōt accusari. vt. xxiij. q. ij. c. j ff. de bonis eoꝝ q̄ añ sniazmortē sibi cō. l. vlti. et xxxiij. q. ij. ad/monere. nisi in crie hereſis. vt xxiij. q. ij. sane. vel si aliqs here/ticos istituit he/redes. vt eꝫ de here. sicꝫ epus. vel si in notorio crie decessit. vt lxxxvij. di. neqꝫ put ꝫsueuit no/tari. xxiij. q. ij. i summa.

b Amittāt. ⁊ tū nunq̄ eum receperūt. et ita aliqs ꝺ amittre qō nunq̄ ha/buit. vt. v. q. vj. quia. xxiij. q. iij guillisarius.

c Subdiaco/nus. ab hoc loco vsqꝫ ad finē distinctiōis po/ne casum qz lit/tera plana est.

d Quia ma/nus. ꝫsecratoriā sed ordinatoriā accipit.

e Impositi/onē. vel q̄ non imponit manus sup caput subdi/aconi sicut dya/coni vl̄ sacerdo/tis. sed imponit manꝰ sup ipsuz. ſm q̄ impositio manꝰ idē est ꝙ ordinatio. et nic nō ob. ꝫriū. lxix di. qm̄. vbi ꝺ et lectori manꝰ im/ponitur.

f Acolythus. ceroferari/um. i. cādelabꝝ.

g Ad accen/denda. non in lā/padibus. sed cū legit euāgelium vt. xxj. di. cleros

h Urceolus. ad vinum.

ꝫ eccliasticū ordinē bñdictio/nē dedisset: ꝫ qriā ille exami/ni dīno relictꝰ hūano iudicio
a accusari non pt: hi q̄ supsunt gradū sacerdotij vel leuitici ordis quē puerse adepti sunt
b amittāt. Ex ꝫci. cartha. iiij.

c Qualiter subdiaconꝰ ordinet

d Subdiaconꝰ cū ordinat: sqz manꝰ ipositiōez non accipit: patenā de manu epi accipiat vacuā ⁊ calicē vacu/um: de māu ꝺo archidiaconi accipiat vrceolū cū aq̄ manili ⁊ māutergiū. Qualit aco/

e Acolythus ordinet

thus cū ordinat: ab epi/scopo q̄dē doceat: qlit ī offi/cio suo agere debeat: ꝫ ab ar/chidiacono accipiat cerofe/rariuz cū cereo: vt sciat se ad
g accēdēda eccie lumiaria mā/
h cipari. accipiat ⁊ vrceolū va/cuū ad suggerēdū vinū ī eu/
i charistiā sanguinis christi.

Qualiter exorcista ordinet

k Exorcista cū ordinat: acci/piat de māu epi libellū in quo scpti sūt exorcismi di/cente sibi epo: accipe ⁊ cōmē/da memorie: ⁊ habeto ptātez imponēdi manꝰ sup energu/minū siue baptizatū siue ca/thecuminū. Qualiter lector

l Lector cū or/dinat: faciat de illo ꝭ/bū epūs ad plebē idicās eius/dē fidē ac vitā atq̄ ingeniū. post ꝫ spectāte plebe tradat ei codicē ī quo lectur⁹ est di/cēs: accipe ⁊ esto relator ꝭbi dei: habiturꝰ si fidel⁹ ⁊ vtilit ipleuerꝫ officiū tuū: partē cū eis q̄ ꝭbū dei ministrauerūt

Qualiter ostiariꝰ ordinet

m Ostiariꝰ cū ordinatur. postq̄z ab archidiaco/no istructꝰ fuerit qlit in do/mo dei debeat ꝫsari: ad sug gestionē archidiacōi tradat ei epūs claues ecclie ꝺ altario dicens ei: sic age sic viue q̄si redditurꝰ deo rōem ꝓ his re/bus q̄ his clauib⁹ recludūt.

Qualiter psalmista ordinet

n Psalmista. i. cāto⁹ pt absq̄z scia epi sola iussione pbr̄i officiū suscipe cantā di/cēte sibi pbr̄o: vide vt qō/ore cātas corde credas: ⁊ qō/ corde credideꝫ opib⁹ cōple/
o as. Clerici comā nutrire ꝓ hibent: ꝺq̄z caput desup ī mo/dū spere rasuz eē ꝺz. Unde
p anici⁹ papa. Clerici comā nu/ Robi/ trire phibent.

q Pbete frēs ꝓ vniūsas re/gionū vr̄arū eccias vt clerici iuxta aplm comā nō nutriāt: ꝙ ꝺ desup caput in modū spere radāt. Itē ex ꝫci. agathēsi.

r Clerici q̄ comā nutriūt: ab archidiaco/no etiā si noluerīt iuiti detō/
s deant: vestimēta etiā vel cal/ciamēta eis nisi q̄ religionez deceāt vti aut hr̄e nō liceat. Item gregoriꝰ.

De eodē.

t Sqs ex clericꝫ relaxaue/
v rit comā: sit anathema Quibꝰ vestibꝰ monial⁹ sit in/duta cum ꝫsecratur.

x Sanctimonialis ꝭgo cū ad ꝫsecratiōez suo epo offer/tur: ī talibꝰ vestibꝰ applicet: qlibꝰ sp vsura est ꝓfessiōi et sanctimonie aptis. Uasa q̄z sacrata ⁊ vestimēta altarꝫ dō mlieres dedicate ꝓtingere ⁊ incēsū circa altaria deferre ꝓ hibent. Uñ sother papa oi bꝰ epis italie. Uestimēta al/taris ⁊ vasa sacrata mlieres

y Stangere prohibentur Sacratas deo femīas vl̄ monachas sacra vasa vel sa/cratas pallas penes vos cō/tingere ⁊ incēsum circa alta/ria deferre platū ē ad apostolicā sedē: que oia reprehensio/ne plena esse ⁊ vituperatione nulli recte sapiētū dubiū est: q̄propē hꝰ scē sedis auctē bec oia vobis resecare funditus q̄citiꝰ poteritꝫ cēsemus: ⁊ ne
z pestis hec latius diuulgeꝫ ꝓ oēs ꝓuincias abstergi citissi/me mādam⁹. Itē ex ꝫci. lao/diceñ. Sacrariū subdiaconi bus ingredi non licet.

l Eucharis/am. i. calicem.

k Exorcista. sup ener/guminū. Ener/gumini dicūtur lunatici ⁊ obsessi/ si a demonibus. ab en qō est in. ⁊ ergo qō est la/bor. et mene qō defectus.

l Lector. spe/ctante. lx/vij. dist. relicꝫ. ꝫ. ibi ꝺ q̄ epūs mi/nores ordies pt ꝫferre sub testi/monio triū. sz ꝺ loqꝫ de ignotis.

m Ostiarius. claues. vt ejiciat excōica/tos ⁊ infideles. vt. xxj. d. c. j. i fi.

n Psalmista fola. de ab/batibus non du/bitatur ⁊ corepi/scopis quin mi/nores ordies cō/ferant. vt. ꝫ. lxix. dist. qm̄. similit epūs q̄ renuncia/uit episcopatui. extra de eo q̄ re/nun. epis. requi/situit. sed qualit sacerdotes cōfe/rant ordinē cuz ordiari nēo pos/sit sine titulo. vt lxx. di. c. j. et so/lus epūs confert titulū. vt. xxj. q. vij. c. nullus. et extra de offi. ar/chidi. cum satis sed hoc verū est de maioribꝰ ordinibus. vel dic q̄ possunt assi/gnare titulū sed non curam ani/marum. signat contrariuz. xxv. di. perlectis. ibi dicitur q̄ colla/tio illorum ordi/num spectat ad episcopum. sed illud verum est de solenni ordi/ne.

o Clerici. debet parnā magnitudo corone est signū ꝯuersionis. vt ex̄ de suc. ab inte. cū dilectus ī par/
p Prohibere. iux̄. in epl'a ad corinthios (te decisa dicit. vir si comā nutrit ignominia est ei. mulier si comā nutrit gl'ia est ei. q ¶ Spere. j. xij. q. j. duo.

r Clerici qui comā. etiā vxorati. vt ex̄ de vi. ⁊ ho. cle. clericus. xxij. di. placuit. ꝫ illud pōt intelligi si vult gaudere priuilegio clericali. al's secus. vt. lxxxiiij di q̄sq̄s. Johā. Ego dico ꝙ clericus ꝯiugatus nō pōt gaudere ꝑuilegio clericali. nec debꝫ erre tonsurā cū ħ faceret in vitupe/riū ordinis clerical'. vt ex̄ de cle. coniu. B.
s ¶ Religionē alioq̄n ꝑdit priuilegiū clericale ex̄ de sen. excō. ī audiētia. de habitu clericorum plene hēs. xxj. q. iiij. in sūma.
t Siq̄s comā. vel barbaꝫ. vt ex̄ de vi. ⁊ hone. cle. c. v.
v ¶ Anathema sit. videt̄ ergo ꝙ omis apostata sit excōicatus. vt extra de aposta. c. j. ⁊ infamis est. iij. q. iiij. siq̄s a suo. vj q. j. infames. qd̄ nō cōcedo. ⁊ expone sit. i. fiat. nam monachus in apostasia p̄t recipe ordinem. vt ex̄ de tēp. or. ex parte. ⁊ innocen. dicit ꝙ admoneri dꝫ priusq̄ꝫ suspendatur. vt extra de sen. excō. sacro.

a Non oportet subdiacones lniaꝫ hr̄e ī sacrariū
b siue secretariū qd̄ greci dyaconū appellāt īgredi ⁊ cōtingere vasa dñica. Itē d̄ eodē.
c Ministꝝ nō De eodeꝫ. oꝫ vti orarijs nec ho/
d stias d̄relinq̄re. Itē. De eo
e Non oꝫ lectores aut ostiarios aut psalmistas orarijs vti: et sic legere aut psallere. Itez ex ꝯci. carthagineñ. iiij. Mulieri in cōuentu viros docere nō ꝑmittit̄.
f Mulier q̄uis docta et sctā viros in cōuentu
g h docere nō p̄sumat. laic⁹ autē
i p̄sentib⁹ clericis nisi ip̄is rogantib⁹ docere non audeat. Item ex ꝯcilio agatheñ. Ministris nō sacratis vasa dñica cōtingere non licet.
k Non oꝫ insacratos ministros lniam hr̄e ī sacrariū qd̄ greci dyaconiū appellāt ingredi ⁊ ꝯtingere vasa dñica. Item ex cōci. bracareñ. j. Cuilibet ex lectoribus vasa sacra altar' portare nō licet.
l Non liceat cuilibet ex lectorib⁹ sacra altar' vasa portare. nec alijs nisi his q̄ ab ep̄o fuerīt subdiaconi ordinati. Itē ex concilio martini pape. De eodē vt clerici comā nō nutriant.
m Non liceat cuilibet ministeria tāgere nisi subdiacono aut acolytho ī secretario vasa dñica: nec oportet clericos comam nutrire et sic mīstrare: ꝫ attonso capite au

ribꝰ patētib⁹: ⁊ ꝫm aarō thalarē vestē īduere vt sint ī habitu ornato. Qualiter sponsus ⁊ spōsa sunt benedicēdi.
Sponsus ⁊ spōsa cū benedicendi sunt a sacerdote: a parētib⁹ suis vl' a paranymphis offerant̄: q̄ cum bñdictionē accepint eadē nocte ꝓ reuerētia ip̄i⁹ bñdictio
m nis in v̄ginitate ꝑmaneant.
n Qua Di. XXIIII liter ep̄s sit examinandus: qualiter ip̄e simul cū reliq̄s infra ip̄m ꝯstitut' sit ordinādus breuiter mōstratū est: nūc aūt videndum est de sacerdotib⁹ ⁊ reliq̄s an sine examinatione sint promouendi ad ordinē. De his ita scribit paulus ad timotheū:
o Manus nemini cito imposu
p eris: ⁊ nihil sine p̄iudicio facias in alterā partē declinando. Ex decretis siluestri pape. c. viij.
Nullus acolythorū vel subdiaconoꝝ rē ꝯsecratā a p̄sb̄ytero alijs porrigat: qꝛ aliud ē mīster aliud assistēs: nisi tm̄ ip̄e supportet qd̄ ei sacerdos īposuerit ore suo benedi
q ctū. Itē ex ꝯci. carthaginē. iij. Añ ꝓbationeꝫ nullus or/
r Nullus dinet̄ cleric⁹. ordinet̄ cleric⁹ nisi ꝓbat⁹ vl' examīe ep̄oꝝ vel populari testīonio. Itē gelasi⁹ papa celestino ep̄o. Ad ministerium alicuius eccl'ie clerici eiusdem ꝓmoueantur.

Ministrum. id est subdiaconum. d ¶ Derelinq̄re. sed consumere debet eas cum alijs ministris. vt de conse. dis. ij. tribus. c
Mulier. docere nō p̄sumat. hoc enī est sacerdotale officiū. vt. xvj. q. j. adijcimus. idē plenius habes. xxiij. q. v. mulierem. e
f ¶ Laicus. ar. ꝯtra templarios ⁊ hospitalarios sed illi nō dicuntur laici cuꝫ sint deo deuoti. vt. xij. q. j. duo. vl' ip̄i habent ħ ex generali ꝑuilegio. Exo. 28
g ¶ Pñtibus. maxie. nam nec absentib⁹. quō eī p̄dicabit q̄s nisi mittat̄. vt ex̄ de here. ad abolendā. ⁊ c. cū ex iniuncto.
h Non oportet. īsacratos. i. nō sacros
i Non liceat. portare. ī ꝓcessiōe. ⁊ vocat ħ vasa sacra vbi ꝯtinēt̄ reliquie.
k Non liceat. in secretario. ħ secretariū d̄r locus in q̄ sacra vasa ponūt̄ ⁊ sic nō est ꝯ. s̄. e. di. nō oportet vbi d̄r ꝙ subdiaconi secretariuꝫ ingredi nō dñt. 1. Timo. 5
l Sponsus. vt a paranymphis. i. a parētibus vel ancillis ⁊ dicūtur paranymphe q̄si parentes nymphā
m ¶ In v̄ginitate. Alibi dicit̄ de biduo vel triduo. vt. xxx. q. v aliter. sed intelligo ⁊ illud ⁊ istd̄ esse consiliū.
n Qualit̄. nūc autē. In hac di. agitur de examinatiōe clericoꝝ. primo ostēdit omēs examinādos esse. scd̄o oñdit qualit̄ ⁊ qñ sint examinandi ⁊ a q̄bus. tertio q̄liter puniant̄ q̄ sine examinatione ꝓmouent̄. o ¶ Man⁹. lxxviij. di. quid est.
p ¶ Preiudicio. i. p̄cedēti iudicio. q ¶ In alterā. i. in ꝯriā ꝓut ponit̄. ij. q. iij. §. notādū. ibi p̄uaricator. r
Nullus testimonio. Hic hēs ꝙ testimoniū populi equalet examinatiōi. vñ sufficit ꝙ cleric⁹ ordi

x Sanctimonialis. semper. etiam in lecto ⁊ in infirmitate. vt. xx. q. j. vidua.
y Sacratas. vel monachas. non sacratas. sacratas. scilicet corporalia. z ¶ Et ne pestis. sic. s̄. viij.
a Non oportet. secretariū. i. altare. ne sit (di. mala. contra. j. e. non liceat.
b ¶ Dyaconium. appellatur altare. quia ibi dyacon⁹. ministrat sacerdoti.

nandus habeat famā pro se .ꝛ ꝓ hoc etiā patet ꝙ nō ri nō sunt examinādi. sed tm̄ ignoti. vt. xlvij. di. de petro. ꝛ ciij. dist. valde. extra de ꝓsump. mandata.

a Pres byteri. ciuitat⁹. carentis epō. sed nōne vacāte sede episcopali capitulū potuit dare inuestituā. vt exō here. ad abolēdā. ꝛ ex de elec. qz diligētia. R. ꝙ inuestitura tm̄ ad episcopos spectat. vt. xvj. q. vij. nl̄lus. est hodie ꝓssum ex ne seva. illa. ybiō ꝙ capitulū nō supplet defectū epi in collatiōibꝰ p̄bendaꝝ. vel dic ꝙ capitulū istuꝰ dyaconū nō potuit alienare sede va. qz eccl̄iastices res a capitulo alienare nō p̄t sede vac. vt xij. q. ij. siqua de rebꝰ. ꝛ. lxxj. dist. fraternitatem. ꝛ maiōr est alienatio ꝓsone q̄ alterius rei. vt. xij. q. j. ꝓcipi⁹. f ex ne petebāt ꝫ ab archiepo forte qz eccl̄ia erat exempta. Ire ex nō petebāt ꝫ a vicinis epis. vt. lxv. di. si forte. sed forte nolebant. poterāt enīz ire ad papā omiꝫ omissis mediis. sicut ad euz appellatur omissis mediis. vel capitulū ipm elegit et petit a papa ꝓfirmationē. nā idē nō p̄t eligere ꝛ ꝓfirmare. Hodie aūt exp̄s fū r qō vacā. sei ptās ꝓferēdi beneficia. ñ deuol/ uiē ad capl̄m vt exō. ne se. va. illa.

b ¶ Saturnus semp ex ꝫ est exp̄mendū. ne ꝓ iure possit ꝫ in posterū sibi vēdicare. vt. vij. q. j. pōtifices. exō de iurepa. ex lris.

c ¶ Creasse. i. ordiasse illū. d ¶ Nec mīstro. ꝛ ita ēlibet eccl̄ia hēbit sacerdotē ꝛ dyaconē. alibi dr̄ ꝙ habebit duos sacerdotes. vij. q. j. illud. ꝛ extra de fi. p̄s byte. ꝓposuit.

e Piscopi. ꝙ primo. tēs enī ꝓferēdi sūt aliꝫ ī ordie ꝛ i dignitate. vt. lxj. di. statuim⁹. lxxv. dist. c. vlti.

f Res byteri dyacones ꝛ vniuersi cl̄ici stomeñ. ciuitatis petitorio nob⁹ suggesserunt ꝓrecto ī eccl̄ia btī martyris eleutherij epi: ꝙ in supradicte ciuitat⁹ parochia pbat eē ꝓstructa: ꝓbm ꝙ ꝓstitut⁹ fuerat defecisse: atq; ī ei⁹ loco iulianū dyaconē ipi⁹ eccl̄ie ꝓ celebritate ipi⁹ loci q̄totiē debere ordiari. ꝛ iō frat charissime si de eius vita vl̄ moribꝰ nihil ē qō ꝫ canonū veniat statuta: suprascriptū p̄sbyterij honore decorab: sciturꝰ visitatoris te noīe ñ cardinalis creasse pōtificē pariē etiā ꝛ felicissimū dyaconē in eiꝰ eccl̄ia mīsteriū si quersatio eiꝰ fuerit ꝓbabil̄ subrogabis vt locꝫ ꝓcessiōis celeberrimꝰ ad mīsteriorū ꝓsectiōe nec sacerdote īdigeat nec mīstro.

Ītē ex ꝙci. laodicē. Metropolitanoꝝ ꝛ epoꝝ examie p/mouean̄t ceteri epi.

g ¶ Piscopi iudicio metropolitanoꝝ ꝛ eoꝝ epoꝝ q̄ circūcirca sūt ꝓmoueāt ad ecclesiasticā dignitatē: hi videlicet ꝙ primo tpe ꝓbāt tā ꝛbo fidei q̄ recte quersatiōis exēplo q̄ ītaq; sine examinatiōe null⁹ sit ordinandus: quēadmodū ꝛ ꝙ tpe sacerdotū ꝛ ceteroꝝ ifrascriptoꝝ examinatio debeat fieri ꝓsideradū ē. De his in ꝙci. nauatē⁹ si ita legit̄. Qui ordinādi sit feria. iiij. ad examinationē cō

h Uando epi ueniāt. ordinatōnē facere disponit: des ꝙ ad sacraꝫ mīsteriū accedere voluerit: feria. iiij. añ ipaz ordiatiōez vocādi sit ad ciuitatez vnacū p̄sbris ꝙ eos repsentare dūt: ꝛ tunc epus a latere suo eligere dz sacerdotes ꝛ alios prudentes viros gnaros dīne legis exercitatos in eccl̄iastic⁹ sanctiōib⁹:

g qui ordinādoꝝ vitā gen⁹ patria etatē instonē locum vbi

h educati sūt: si sint bene l̄rati: si īstructi ī lege dei añ oīa diligenē inuestigēt: si fidem catholicā firmit̄ teneāt: ꝛ ꝧbis simplicib⁹ asserere queāt. ipi aūt ꝙb⁹ cura cōmittit̄ cauere debēt: ne aut fauorꝫ gra aut cuiuscūq; mūeris cupiditate illecti aḋo duiēt: vt idignū ꝛ min⁹ idoneū ad sacros gradus suscipiēdos epi manib⁹ applicēt: qō si aliter fecerit ꝛ ille ꝙ indigne accesserit ab altari remouebit̄: ꝛ ille ꝙ donū scti spūs vēdere conati sūt co

k rā deo iā ꝓdēnati eccl̄iastica dignitate carebūt. Igit̄ per tres ꝫtinuos dies diligenter examinēt̄: ꝛ sic sabbato q̄ pa-

i bati sūt epō repūtēt̄. Alias aūt sine cl̄ico q; vicz cōcilio et pl̄i testionio nullū eps ordinare p̄sumat. Unde in ꝙci. carthagiñ. iiij. legit̄. Sine clericoꝝ suoꝝ ꝙcilio epus cle-

m Pi/ricos nō ordinet. Scopus sine ꝙcilio cleriꝰ cozū suoꝝ cl̄icos nō ordinet: ita vt ciuiū cōiuētiā ꝛ testimoniū q̄rat. Querit̄ q̄d fieri debeat de his q̄ sine examinatione ꝓuecti sūt. De his ita legit̄ in ꝙci. martini pape De his qui sine examinatiōe ordinant̄ et postea pcta sua

n Jq̄s ꝓbr cōfitentur. Saut dyaconus sine aliqua examinatiōe ordiati sūt: aut cū certe discuterēt̄ crimi nosa pcta cōfessi sunt: aut pr ordinationez ab alijs detecti sunt: abijciant̄ ex clero. similiter vero ꝛ de vniuso clerico rū ordie fuer. nā ꝫ sibi qō ir-

o repensibile ē sctā catholica

q Bādo. sacerdotes. tū hoc videt̄ eē officiū archidiaconi. ꝛ repsentare abbates ordinādos ꝛ abbatissas in sede ponere. vt exō de offi. archidi. vt nostrū. ꝛ est ar. ad hoc. ꝫ. dis. p̄ri ostiari⁹. sed ꝫ videt̄ ꝙ si archid. dz examiare istituendū ꝙ teneāt ordinato ad beneficiū ꝓferēdū ar. liij. di. si fu ar. ꝫ. exō de prēben. epo. so. il/lud est qñ epus ordinat sine repsentatiōe. vl̄ qñ repsentās nō est soluēdo.

g ¶ Patriam. nā ꝓpter naturi tatem vel patriam cartus vt vilius emit̄ mancipium. ff. de edil. edic. ꝙ si nolit. ꝫ qui mācipiū.

h ¶ Jnstitutionem. i. titulū.

i ¶ Inuestigēt sed nunqd ordinandi ita rigide sunt examinādi qō videt̄. vt exō de pur. ca. cōstituras. arg. ꝓtra ff. de edil. edic. siqd venditor. ī ꝑn. vbi dr̄ ꝙ nō ita amare. ſz cū quodā tempera mēto accipiēdū est. vt nō rechrat nimia perfectio. exō de elec. cū nobis olim. hec aūt tē tria potissime rechrēda ſt. eras legitima. littera tura sufficiens. moꝝ honestas. vt exō de elec. cū in cunctis. et si nō fuerit in his trib⁹ examinat⁹

deponendus est. vt extra de elec. nihil est. k Jam ꝺenāti. sunt ergo tales ipo iure suspensi. j. q. j. repiūt

l Alias. id est si non sunt examinati a collateraliꝫ epi vel ꝓbati ꝙ testimoniū populi.

m Piscopus. clericoꝝ. Sed ꝛ. xv. q. vij. c. vlt. ibi ꝺz q sol⁹ epūs honorē dare ꝓt. solus auferre ñ ꝓt. sz ibi hec ꝺicio sol⁹ ñ excludit clicos suos. sed alios epos. adhuc signat aliud ꝛriū. lxvij. di. relicꝫ. sz illud loquit de notis clericis. redrit g ꝛsensus canoni/coꝝ i ordiꝫ cōferendis vt ꝫ. Jrē in cāz diffinitionib⁹. vt. xv. q. vij epūs. Jrē in cōferendis būficijs. ex de his q fi. a pla. sine cō. ca. ea noscit. xciij. di. legim⁹. Jrez in ꝓuilegijs ꝓferēdis z aliꝫs negocijs. vt ex. e. ti. ḡra.

n Sjqs. ꝓfessi Si metu ꝓbationū aliquis ꝓfiteꝛ crimen talis hr ꝙ ꝓuicto sed si sponte aliqs cōfiteꝛ crimē nulla exami/natiōe ꝓcedēte quaꝝ qō legitur xv. q. viij. q ad/miserit. z. c. siqs ꝓsl ꝛz. z ponit hoc ꝓbū abijcitur improprie. vno mō exponitur ḡntū ad ordinandos. alio mō ḡntū ad ordinatos. z q ꝺicit ordinatū ꝺeꝛiciendū si ꝓius fuerit crimiosus intelligas ꝛ maioꝛi crimīe. qꝛ si qs in mioꝛi crimine existēs ordinari se ꝓmiserit non ꝺeponit sz imponitur ei pnīa. vt lxviij. di. c. j. lxxxij. ꝺi. pl ꝛz. ex ꝺe renū. nisi. §. ꝓpꝛ crīs ꝓscaz qui g tpe ordinatiōis sue tacet crimen suū ꝺeponit. vt l. ꝺi. ex penitētib⁹. vel siqs sine examiatiōe ꝓmot⁹ fuerit. vt. lxxxiij. ꝺi. quisqs. z. lxxj. ꝺis. sicḝ sine examinatione. Sed pone q in oib⁹ sit idoneus q ordinatus est

defendat eccl'ia. Di. XXV.

a Quod null⁹ sine examinatiōe ordinandus sit ꝺubitat ꝓbatū ē: ḝd autē ad epm ḝd ad vnūquēqꝫ ifeꝛioꝛē ptīeat: isidor⁹ hispalen. epūs i epla ad ludifredū scribit ita ꝺicēs. Qꝺ epi z ceteroꝝ sit officiū in ecclesia.

b Perlectis. scitatis tue lris gauisus sum: q optatā salutē tuā eaꝝ relatu cognoui. De bis ātq in ꝓseqntib⁹ insinuare eloquij tui fmo studuit gras ago deo: q sollicitudinē officij pastoralis impēdis qlit et quō eccl'iastica officia ordinent pāris: z lz oīa prudētie tue sint cognita: tamen qꝝ affectu fraterno me cōsul: exptē q valeo expediā: et de oīb⁹ eccl'ie grad⁹ ḝd ad vnūquenqꝫ ptineat eloqr. Ad ostiariū nāq ptīet claues ecclesie vt claudat z aptet templū dei z oīa q sūt int⁹ extraq custodiat: fideles recipiat c excōicatos z infideles excipiat. Ad exoꝛcistā ptīet exoꝛcismos mēoꝛit retinere: manusq sup energumīos et cathecumīos i exoꝛcizādo iponere. Ad acolythū ptinet ꝓparatio lumīarioꝝ in sacrario: ipe cereū portat: ipe sugesta p eucharistia subdiaconibus ꝓparat. Ad psalmistā ptinet officiū canēdi. s. di d cere bñdictiōes laudes sacri e ficiū rñsoria z ḝcḝd ptīet ad canēdi peritiā. Ad lectorē f ptinet lectiōes pnunciare et ea q ꝓphe pnūciauerit pplis ꝓdicare. Ad subdiaconuz g ptinet calicē z patenā ad altare christi deferre z leuitis tradere: eisq mīstrare: vrceoluz qz z aquā manile z māuk giū tenere epo: pbris z leuitis p lauādis ante altare mānibus aquā ꝓbere. Ad dyaconū ptīet assistere sacerdotib⁹ et mīstrare i oīb⁹ q agūt i sacrīs christi i baptismo siue i chrismate z patēa z calice: oblationes qz, iferre z dispōere i altari: cōpōere et mēsā ꝺni atq vestire: crucē ferre z ꝓdicare h euāgeliū z apl'z ad pplz. nā sic lectoꝛib⁹ vet⁹ testm ita dyaconib⁹ nouū ꝓdicare ꝓceptū ē. k ad ipm qz ptīet offm ꝓcur re l citatio noim: ipe ꝓmonet aures hr̄e ad deū: ipe hoꝛtatur m clamare: ipe dōat pacē: z ipe n p ānūciet. Ad pbm ptinet o sacrificiū coꝛporis z sanguinis ꝺni in altario dei confi/cere: oones ꝺicere z benedicere ꝺona dei. Ad episcopum ptinet basilicarū consecratio: vnctio altaris z consq cratio chrismatis: ipe predicta officia z ordines eccl'iasticos distribuit: ipe sacras virgines benedicit: z ꝺum ꝓcesserit vnusquisqꝫ in singul' oꝛdinibus iste tamen est ꝓdinatoꝛ in cunctis. Hi sunt oꝛdines z ministeria clericoꝝ: q tñ aucte pontificali i archidiaconi cura primicerij z thesaurarij sollicitudie diuidūtur. Archidiacon⁹ enī ꝓerat subdiaconibus z leuitis: ad quē ista ptinēt misteria ordinatio vestiendi altaris a leꝛ uitis cura incensi z sacrificij necessaria sollicitudo: qs le/

sine examiatiōe. nūqd ꝓpter h solū deponēdus ē q nō est examinat⁹. ita videt h ꝺici. z h nō est ꝓpter suū vitiū. sz ꝓpter vitiū ordinantis. vt. lxx. di. c. j. xvj. q. vij. decernim⁹. Jtē qꝛ nō intrauit ꝙ ostiū vnde mozi ꝺz vt re⁹. ff. ō re. di. l. vlt. alij ꝛriū ꝺicūt. Jo. o Qō irrepḥensibile. g minores ordies cū examiatiōe cōferēdi sunt. nā z deponīt qs a minoꝛib⁹ ordiniꝫ. vt. xxvij. q. j. si/quis eps.

Quod a nullus qḝd autem. In hac ꝺistinctiōe ostēdit qḝd pertineat ad vnūquēqꝫ ordinē. scḝo ponit regulā apl'i. oporꝛet epm esse sine crīe. z inō nacta occasiōe pōit varias significationes h⁹ nois crīmē. z ostēdit qō sit mortale. qō venīale. B.

b Perlectis. cognita. Nō q qrere posum⁹ ea q sūt notis nō vt. xj. di. quis nesciat.

c Jnfideles. ꝛ. j. de ꝓse. ꝺis. j. eps nullū. sz illō non tenet.

d Bñdictōes. i. bñdicam⁹.

e Laudes. i. alla. vl illō christ⁹ vincit ꝛc.

f Sacrificiū. i. offertoꝛiū.

g Lectōes. i. legēdas i matutinis h Prediçare. i. legere. ne sit ꝛ. xvj. q. j. adūcimus.

i Et apl'm. i. epl'az cum ꝺeest subdiaconus.

k Precū. ꝺicendi letanias.

l Et recitatio. ordināꝺoꝝ z baptizādoꝝ z mortuoꝝ ꝛeꝛcōicatoꝝ. ij. q. j. le/

gū. m Premonet. cū ꝺicit hūiliate vosꝛē n Clamare. kyriel. i rogatōib⁹. o Pacē cū ꝺicit ꝺns vobiscū. l' pax vobiscū sz ꝓsuetudiez altoꝛi⁹ loci. p Annūciet festitates. q Christ. Alia pla spectat ad epos vt. lxviij. ꝺi. quis. r Et sq. portādi ad. altare ꝛc.

a ¶ Et i urgia. Nic videt q archidiaconi habēt ordinariā iurisdictionē. ⁊ q possint instituere clericos ⁊ suspendere vel excōicare. ⁊ lxiij. dist. si in plebibus. ⁊ ex de penis. licet. ⁊ extra de excess. prela. ad hoc. ⁊ de offi. dele. sup eo. ⁊ de preben. referente. ⁊ ex de insti. cum venisset. ar. contra xvj. q. vij. null⁹. ⁊ ex de offici. archi. c. vl. Jte vicari⁹ est epi. vt j. e. c. j. ⁊ ex ō offi. archid. c. j. ergo habet delegatā iurisdictionē nō ordinariam.

Ad ꝟ dico q archidi. habz ordinariā iurisdictionē ⁊ qō legitur ex de offi. archi. c. iiij. ⁊ intelligo cū archidiacon⁹ extendebat man⁹ ad ea q̄ sibi non cōperebāt ex officio. nisi p̄ suetudo sit p̄scripta vel general' alia rū eccliaꝝ illius dioc. nec obstat q̄ ōz esse vicarius epi. q̄z nihil ominus est ordinari⁹ jud⁹. naz ⁊ vicarius alicuius eccl̄ie ppetuus dicit ⁊ ordinarius. vt extra de prebē. de monachis. sic video q vicarius iudicis ordinarii am habet potestatem. quod ex eo pater. quia interponit decretum de alienandis rebus minorum. C. de offic. ei⁹ qui vi. al. gel. ij. sed hoc non posset facere si haberet delegatam iurisdictionem. vt. ff. de offi. eius cui man. est iurisdi. l. ij. videtur tamen ex hoc q habeat delegatam iurisdictionē. quia appellatur ab ipo ad archiepiscopum. vt extra de preben. referente. sed si haberet ordinariam iurisdictionē gradatim fieret appellatio. vt. ij. q. vj. anteriozū. Jtez alia ratione videtur hoc. quia tm̄ de humilioribꝫ negocijs cognoscit. vt hic dicit. ergo est pedaneus iudex. vt C. de pedaneis iudicibus. l. vlt. sed pedanei iudices de legati sunt. vt. C. de peda. iudi. l. penulti. Item q̄z episcopus hoc officium delegat alijs. vt. x. q. j. episcopū. sz illud intelligas de illo iurevisitandi. quod episcopo competit. D. dicit ipm̄ hr̄e ordinariaz. sed tamen eam non potest exercere sine auctoritate episcopi. sicut metropolitanus ius habet consecrandi episcopum. illud ius tamen non potest exercere sine alijs episcopis. lxiij. dist. c. j. Jo. Dihi videt q solus episcopus in ciuitate sua debeat esse iudex ordinarius. vt. vij. q. j. in apibus. nisi secus sit de consuetudine iam p̄scripta. vt extra de p̄scrip. de ꝗr⁹ta. ⁊. c. auditis. ⁊ melius de off. archidi. c. vl. qō est honorij. h.

b ¶ Pro reparandis. Alibi dicitur q hoc ad propositum spectet. vr. lxx. dist. sanctorum. sed ibi nomē p̄positi large sumitur. vt extra de verbo. signi. ēnuis.

c ¶ Sacerdoti. i. episcopo.

d ¶ Cum iussione. generali.

e ¶ Basilica/rum. id est ruralium. quia eas q̄ sunt in vrbe custodit primicerius.

f ¶ De cōmunione. id ē de oblationibus.

g ¶ Dyacon⁹. cum ergo possit vices snas delegare ergo est ordinarius. vr. C. de iudi. a iudice

h ¶ Archipr̄e sbyter. i quibusdam eccl̄iis vocatur iste decanus. vt. l. dist. in capite. sed ille ē archipr̄esbyt̄er ruralis.

i ¶ Collectas. orationes.

k ¶ Signuz. id est cū organo vel sine eo.

l ¶ Modus. id est cū organo vel sine eo.

m ¶ In vrbe. sed archidiaconus extra vrbem. vt supra dictum est.

n ¶ Clericos ciuitatenses.

o ¶ Basilicanos. i. custodes basilicarum.

p ¶ Et matriculā. faciat scribi. quod quilibet canonicus legere debeat.

q ¶ Aut lege. id est ordine. et est ar. lr̄aturā equipollere dignitati.

r ¶ Ordinario. id est vt ordinee illa q̄ sunt necessaria ad basilicam. scilicet claues candelas.

s ¶ Odire oportet subditos.

t ¶ Monita. id est conuersationem.

v ¶ Disciplineꝫ est regulam viuendi. vt. xj. q. j. sicut.

Audire epm̄ attenti⁹ oz: ⁊ ab ipo suscipe doctrinā fidei. Monita autē vite a pb̄ris inq̄rere: a dyaconib⁹ vero ordinez discipline. Sa/

uitatz ad pl'm euangeliū: qs p̄ces dicat seu responsoria in dñicis diebus aut solēnitatibus decātet. Sollicitudo qz a parochiaꝝ ⁊ ordinatio ⁊ iurb gia ad eiusdē ptinēt curā: p reparādis diocesanis basilic cis ipse suggerit sacerdoti: d ipe inq̄rit parochias cū iussione epi: ⁊ ornamēta ⁊ res basilicarū vel parochiaꝝ gesta ⁊ libertatū ecclesiastica epi scopo idē refert collectaz pe/f cuniā de cōione ipe accipit ⁊ epo defert: ⁊ clerici ptes pb̄as ipe distribuit: ab archidiacono nunciat epo excessus dyaconoꝝ: ipe denunciat sacerdoti i sacrario ieiunioꝝ dies atq̄ solēnitatū: et ab ipso publice in eccl'ia p̄dicantur. qñ xo archidiacon⁹ absens g est: vicē ei⁹ dyacon⁹ sequens h adiplet ¶ Archipb̄r vero se esse sub archidiacono eiusq̄ p̄ceptis sic epi sui sciat se obedire: ⁊ qō spāliť ad ei⁹ ministeriū ptinet: sup oēs pb̄ros in ordine positos curā agere ⁊ assidue in eccl'ia stare: ⁊ qñ epi sui absentia ꝓtigerit ipse vice eius missaz solēnia celeb̄ret: ⁊ collectas dicat vel cui ipe iiūxerit. ¶ Ad p̄micerii ptinēt acolithi exorciste psalk miste atz q̄ lectores signū qz dādū p officio clicoꝝ p vite honestate et officiū cātādi et peragendi sollicite lectiones psalmū laudes rīsoria q̄s clericoꝝ dicere ōbeat. Ordo qz l ⁊ mod⁹ canēdi i choro p solēnitatem tpe. Ordiatō qz p luminarib⁹ deportandis: si q̄d etiā nccariū fuerit p repatio m ne basilicaꝝ q̄ sūt i vrbe ipse denūciat sacerdoti. epl'as epi p dieb⁹ ieiunioꝝ parochiais n p ostiarios ipe dirigat. clericos q̄s deligre cognoscit ipe distringat: q̄s xo emēdare nō valet: eoꝝ excessus ad agni/o tionem epi deferat: basilicas p nos ipe ꝓstituat ⁊ matriculā ipe disponat. Qñ aūt primicerius absens ē: ea q̄ dicta sē q ipe exq̄rat q̄ ei aut lege ē proximus aut eruditione. ¶ Ad thesaurarium ptinēt ostiarij r basilicaꝝ ordinatio incēsi p/paratio cura chrismatꝫ p̄ficiendi: cura baptisterij ordinādi: p̄paratio luminarioꝝ i sacrario ⁊ sacrificijs. Ex hac epl'a liquet q̄d cuiusq̄ officij sit. ¶ Est et iaz alia distinctio epoꝝ pb̄roꝝ dyaconoꝝ quā fecit clemēs in epl'a sua ita dicens.

Quid ab epīs: quid a p̄resbyteris: quid a dyaconibus audire oporteat.

s

t

v

a ¶ Nũ. in sinistro hũero. Et ꝟ iō. vt oñdat ꝙ debz trãsire de leua ad dextrã. vt de equaliꝫ ad spũalia. z ꝟ oñdit cũ circũsst ecclĩ postea ihesus dextram.

b ¶ Nũc aũt. Ab ꝟ loco vsq; ad. xlix. di. assignt. xiij. capla aplice regle q̃ in locis suis distinguem⁹. z ptingit ꝟ tractatus vsq; ad. xij. cãm assignãdo ḡles in q̃libz ordie et exq̃ z in quẽ debeãt pmoueri. q̃ lapsi valeant repari z q̃ nõ et sub q̃ iudice q̃liber accusẽt. siq; aũt alia inꝛponit incidẽtia sẽ vt in. vj. vij. viij. ix. et. x. cã. Cõtinua. hacten⁹ oñdim⁹ ḡles sint pmouẽdi z q̃lẽ sint examiandi nũc autem zc.

c ¶ Breuit. i. vsq; ad. xij. cãm

d ¶ Regulam Hec sunt. xiij. capla que ꝓsequitur oportet epz esse sine crimine vn⁹ vxoris virũ nõ vinolẽtuz prudẽtẽ oꝛ natũ hospitalẽ pudicũ doctorẽ nõ p cussorẽ nõ litigiosum non cupidum domui sue bene ꝓpositum nõ neophitũ.

1. Thim. 3

e ¶ Ad timotheũ scribit.

Titum .1.

f ¶ Noie aũt Grãtianus volens exponere auctoritatẽ apostoli oportz epz esse sine crimine assignat ꝟ ꝓles significationes huius nois crimen. Et licet hic quidam ḋq; significationes assignent. ego nõ assigno nisi quattuor. ꝛ eni qñq; crimen omne delictum siue mortale siue veniale siue ex ꝑliberatiõe ꝓcedat siue ex ignorãtia. fm q̃ dicitur. nemo sine crimine viuit. z hãc significationẽ innuit ibi. noie aũt crimis. Qñq; dicitur crimẽ infamia ꝓcedens ex crimine. ꝓout ibi sumit. in epistola ꝙ ad titum. Qñq; dicitur crimẽ solum id qõ ex deliberatione ꝓcedit. siue sit mortale siue veniale. ꝓout ibi sumitur criminis appellatio zc. Quarto modo dicit crimen solum id qõ est dignum depositiõe ꝑ ut ibi sumitur. al's ea demũ. Jo. Deinde exemplificat qõ crimẽ sit mortale qõ veniale. ostendens q̃ mortalia delenẽ per. penitentiam. venialia in purgatorio. hic videas qualiter dixi in casibus. b

g ¶ Criminis. in precedenti auctoritate.

cerdos q̃z vtrũq; hũerũ ozario ãbit: diaconꝰ ꝙ sinistrũ ꝙ ad misteriuz expediti⁹ discurrat. Unde ī toletano ꝛcil. c. ij. Quare leuita vnũ.

a ¶ Nũ tñ hũerũ ambit. ozariũ oꝛ leuitã gestare ī sinistro hũero ꝓpter qõ ozat. i. ꝓdicat: dexterã aũt pte oꝛ bre liberã: vt expeditiꝰ ad misteriuz sacerdotale re/

b currat. Nũc aũt p singulos gradꝰ ordie recurrẽtes: q̃ ex ḡbꝰ ordibꝰ in quẽ gradũ cõscẽdere possint: q̃ pꝰ lapsum valeãt repari vel q̃ nõ: q̃bus culpis a ꝓprio gradu mereãtur deijci: q̃ accusante ḡbꝰ testificationibꝰ possint ꝙ inuicuiꝰ snĩa sint absoluẽdi vl' dãnadi breuit ꝙsiderem⁹. Ac p mũ a põtificali gradu ꝛcipiẽtes q̃lẽ oporteat eũ eẽ q̃ ī epz ẽ ordinãdꝰ diligenẽ inuesti/

c gem⁹ apli reglam secuti quã ī hmõi re timotheo z tito scribit dicẽs: oꝛ epm irreprhẽsibilẽ eẽ. i. nõ obnoxiũ reprhẽsioni. Hoc ad timotheuz. ad Titũ aũt. oꝛ epm sine crimine eẽ. qõ vt hiero. scribit ad

f oceanũ idẽ est. ¶ Noie autẽ

g crimis qõlibz pctõ itelligit

h vñ in eadẽ epla hiero. dicit:

i res ꝙ naturã pene ẽ: vt sine pctõ aliq̃s sit: sz talꝰ eligaꝫ cui

k ius ꝙpatiõe ceteri grex dicãtur. Jn epla ad titũ: crimẽ

l vocaꝫ crimiale pctm̃ vel crimiaꝫ ifamia. vñ ibi legit: crimẽ ẽ q̃rela. i. pctm̃ accusatione z dãnatiõe dignũ. q̃ aũt sine crimie iubeꝫ eẽ q̃ ī epm eligit ñ añ baptisma sz pꝰ baptismũ itelligẽdũ ẽ: vt a tpe

m videlz baptismatꝫ nulli⁹ crimis ꝙscia mẽtẽ ei⁹ remorde/at vñ hiero. scribit ī eadẽ epistola ad titũ. Crisꝰ appellatiõal's late pz ꝙplectẽs oẽ. peccatũ qõ ex deliberatiõe ꝓcessit. vñ beda sup epl'am iaco/

n bi: pctã q̃ ex ignãtia vl' infirmitate hũana cõmittũt dicit

o p̃cipit alꝫtrũ ꝙfiteri: q̃z facile dimittũt q̃cũq; ꝙ sunt ex deliberatiõe nõ nisi p pe/

p nitẽtiã. Hic etiã aug. ait: nullũ pctm̃ ẽ adeo vẽiale qõ nõ

q fiat crimiale dũ placet. Al's ea ꝺmũ significat q̃ semel cõmissa ad dãnationẽ sufficiũt

r ml'ta enĩ ex deliberatiõe ꝓcedũt: q̃ nisi sepi⁹ reiterata z ī cõsuetudinẽ fuerit deducta ꝙ

s uis grauẽt pꝰ mortẽ nõ tñ eẽ

t nalit pdũt: q̃z si q̃dã rõe crimia appellẽt: tñ mortifera z capitalia ñ sũt/ vñ aug. ī omelia ꝺ igne purgatorio expo/

h ¶ Unde in eadem epistola. sic continua. licet quodlibet delictum dicatur crimen. non tamen tra accipitur in precedenti auctoritate. quia fm hoc fere nullus esset idoneus zc.

i ¶ Pene. j. de pe. di. j. c. vlti.

i ¶ Pene. dicit ꝓpter beatam virginem z sanctum iohannem qui fuerũt sctificati ī vtero vel est philosophicum temperamentũ.

k ¶ Gręx. sic. j q. j. vilissimus. lxj. dis. in sacerdotibus.

l ¶ Vel pro. i.

m ¶ Criminis appeliatio. latesed latius. s. ibi nomine autem. hic enim solum mortale z venialle quod ex deliberatione ꝓcedit.

n ¶ Ex ignorantia. scilicet. venialia peccata.

o ¶ Quia facile.

[redacted]

j. quem peniteret distin. vj. qui vult vel ideo dicit facile. quia per ozatiõẽ dominicã vel per elemosynam vel per modicũ ieiuniũ z per asperſionem aque benedicte dimittunt. vt de pe. distin. iij. de quotidianis. z distin. vj. qui vult. z ō cõsecra. di. iij. aqua.

p ¶ Hinc etiam. Respicit ad id quod dixit si ex deliberatione. Johan.

q ¶ Criminale

[redacted]

1.Cor.3 a ¶ Sup ħ. l. sup fidē. i. pō ḡ fidē ḋs suscepit i. lz ḋs pō fidē sū ptā vēialiē peccauerit nihilo / min⁹ salu⁹ erit.
b ¶ Lig̃. p ħ i/nuit tria gene/ra venialiū. lig̃ vocat ḡuiora ve/nialia. fenū mio/ra. stipulā mini/ma. lig̃ eni diuti/us sūt i igne ḡ fenū. ⁊ fenū diu/tius ḡ stipula.
c ¶ Nō capita/lia. Hac aūcte dicūt ḋdam. ꝙ nullus p mortali pcō puniē ig/ne purgatorio. lz tm̄ p veniali/ alij dicunt ꝙ si aliḋs cepit peni/tere p mortali/ et nō ꝓficit hic pniam. perfici//et eā i n purga/torio. lz si ħ non/ est ꝑfect⁹ ō mor/tali nō purgabi/tur p illo i pur/gatorio. sic vi/dē augustin⁹ ħ/ velle. de pe. di. i/ sic pcm̄. et de/ pe. di. ii. c. ylti.
d ¶ Nō oia. s. q̄ sint mortalia q̄ venialia.
e ¶ Vel p sal/tem.
f Ebrietas. q̄ qñḋ ē mēt⁹ ob/liuio. ⁊ hec ē pe/na ⁊ nō ē aliq̄ō pcm̄. vt. xv. q. i/ sane. qñḋ dicit studiū ad iebri/andū se. ⁊ ħ est mortale pecca/tū. vt. xxxv. dis. añ oia. ex de vi. et ho. cle. a cra/pula qñḋ ōz fre/qns act⁹ bibēdi ⁊ illud ē vēiale.
g ¶ Plus acci/pit. casu non ex/cūsat. ⁊ nō ad ingurgitationē/ gls ēet mortale pcm̄. vt. iii. di. dent̄.
h Plus tacet.

a nens ꝟba apl̄i ait: Siḋs sup/ hoc fundamētū edificauerit/ b ligna fenū. stipulā ⁊c. multi/ sunt q̄ lectionē istā male in/telligētes falsa securitate de/cipiunt⁹ dum credūt ꝙ si sup/ fundamētū ch̄isti capitalia/ crimīa edificāt: peccata ipsa/ p ignem trāsitoriū possint/ purgari: ⁊ ipsi postea ad vi/tā ꝑpetuā puenire. Intelle/ctus iste frēs charissimi cor/rigēdus ē: qz ipsi se seducūt/ q̄ sibi sic blādiūt⁹. illo enī trā/sitorio igne de q̄ dicit apl̄s:/ ipse salu⁹ erit: sic tū q̄si p ig/ c nem nō capitalia sz minuta/ pctā purgant⁹: de q̄b⁹ ⁊ si nō/ ꝙ oīa vel aliq̄ cōmemorāda sē/ne aliḋs inaniē excusare co/nef⁹: ⁊ dicat se nescire q̄ sunt/ minuta pctā ⁊ q̄ crimialia: ⁊/ q̄uis apl̄s pl̄a capitalia cō/mēorauerit nos tū ne despati/ onē facere videamur: breuiē/ dicam⁹ q̄ illa sunt: sacrilegi/um: homicidiū: adulterium:/ fornicatio: falsum testīoniuz/ rapina. furtū: supbia: inui/ d dia: auaricia. ⁊ si longo tem/ e poze teneat⁹ iracūdia: ⁊ ebrie/tas si assidua sit i eoz̄ nume/rū computat⁹/ q̄cūq̄ enī ali/ q̄ō de istis pctis in se ōnari/ cognouerit: ⁊ nō digne emē/dauerit: ⁊ si habuerit spaci/um longo tpe pniaz nō ege/rit ⁊ largas elemosynas nō/ erogauerit: ⁊ a pctis ipsis si/ abstinuerit: illo trāsitorio ig/ne de q̄ apl̄s ait: purgari nō/ poterit: lz eē na illū flāma si/ne vllo remedio cruciabit.
Que aūt sūt minuta lz oīb⁹/ nota sint: tū qz lōgū ē vt oīa/ replicēt⁹: op⁹ ē vt ex eis vl̄ ali/ q̄ noīem⁹. q̄tiēs aliḋs i cibo/ g aut i potu pl⁹ accipit q̄ ñcē/ ē ad minuta pctā nouerit pti/nere. q̄tiēs pl⁹ loq̄t⁹ q̄ oz: pl⁹/ h tacet q̄ expedit. q̄tiēs paupe/res ipoꝛtune petētes exaspe/rat. q̄tiēs cum sit san⁹ cozpe/ i alijs ieiunātib⁹ prādere vo/ k luerit: aut somno dedit⁹ tar/

i di⁹ ad eccl̄iaz surgit. q̄tiēs ex/ m cepto filioꝝ desiderio vxo/rē suā coḡuerit. q̄tiens i car/cere positos tardi⁹ req̄sierit/ et ifirmos tardius visitaue/rit. Si discordes ad ꝙcordi/ n am reuocare neglexerit. Si/ plus aut ꝓximū aut vxorem/ o aut filium aut fuū exaspaue/rit q̄ oz. Si aplius blādituꝛ/ fuerit q̄ oz. Si vnicuiq̄ ma/iori ꝑsone aut ex voluntate/ p aut ex necitate adulari vo/luerit. Si paupib⁹ esurienti/ q bus nimiū delitiosa vel sum/ptuosa ꝙuiuia ꝓparauerit./ Si se aut in eccl̄ia aut ex ec/clesiā fabul⁹ ociosꝰ de q̄b⁹ in/ die iudicij rō reddēda est oc/ r cupauerit. Si dū icaute iu/ram⁹: ⁊ cū ħ p aliquā necita/tē iplere ñ pot⁹im⁹ vtiq̄ piu/ram⁹ ⁊ cū oī facilitate vl̄ te/meritate maledicim⁹ q̄m scri/ptū ē. Neq̄ maledici regnū/ dei possidebūt. Item greg.

Que sūt vēialia pctā q̄ post/ s Qual̄ hāc vitā purgāt⁹/ t hic ḋsq̄ egredit⁹: tal⁹ i/ iudicō appebit⁹ vl̄ repūtabit⁹/ v lz tū de q̄busdā culpis eē añ/ x iudiciū purgatiōis ignis/ cre/dēd⁹ ē: p eo q̄ ṽitas dic̄: qz/ y siḋs i sp̄m̄scm̄ blasphemias/ dixerit: neq̄ i ħ seclo remitti/ tur ei neq̄ i futuro. in q̄ sniā/ da⁹ intelligi q̄sdaz culpas i/ ħ seclo q̄sdā in futuro posse/ z relaxari. q̄ ät ō vno negaḋ/ ꝙseq̄ns itellect⁹ pateat: qz ō/ q̄busdā ꝙcedit⁹/ lz tū vt p̄dixi ħ de puis mīmisq̄ pctis/ fieri posse credēdū ē: sic ē as/siduꝰ ⁊ ociosus ꝛmo: imode/rat⁹ risus vel pctm̄ cure fami/ a liar⁹: q̄ō vir sine culpa vl̄ ab/ ipis agit⁹: q culpā q̄lit⁹ decli/nare debeāt sciūt. q etiā post/ morte grauāt: si adhuc i vi/ta posit⁹ mīme i morte fuerit/ relaxata. Item aug. De eodē

Oli i aliud se/ Palea/ culuz distulit fructum/ ꝓficiōis: ꝓus purgabit⁹ igne/ purgatiōis. ħ ignis ⁊ si nō sit

In plat⁹ ē tracturnitas mortale pcm̄. vt. xliij di. sit rector. xl. di. si papa i alys ē veniale.
i ¶ Ieiunātib⁹. Sz none comedere añ horā comedēdi ē mortale pcm̄. vt ō cō/se. di. j. solent. et di. v. ḋnḋ mo/dis. sz nō intell⁹ gas de ieiunijs/ statut⁹. sz de ill⁹ q̄libet ꝓ sua volūtate fuat. lxxvj. di. vtinaz
k ¶ Tardi⁹. sic pcm̄ ē aliquid tardi⁹ dare. xliij q. v. d oblatiōes/ xvj. q. j. decime
l ¶ Excepto. ar. ꝫ. h. d dic̄ q̄ vir nō pōt cog̃/scere vxorez ḋn venialiē peccet. vt dixi. s. distī. xiij. nerui.
m ¶ Desiderio supple ⁊ causa reddendi debiti
n ¶ Neglexerit. h ē in plato mortale. vt. xc. di. ꝓcipimus.
o ¶ Seruum. Jn ħ casu seru⁹ audiē agēs con/tra dn̄m suū. et dn̄s talis cogit⁹ cum vēdere. ve/ff. de his qui sui vel̄ alie. iur⁹ sūt. l. ij. §. dn̄oꝛ/ si vir marit⁹ vxorē te/netur moderate castigare. vt. vij q. j. sic in fi. nisi sit cleric⁹ q̄ eam durius pōt ca/stigare. vt. xxxiij. q. ij. placuit.
p ¶ Adulari. xxij. q. ij. primū ꝫ. xj. q. iij. nemo pertoꝛ. et. xlvj di. clericus qui.
So. cribus mo/dis adulaḋ quis vel attribuēdo alicui ḥoi bonū quod non habz/ vel nimiū extol/lendo bonū qō

1.Cor.6

Matth.11 Mar.3

habet. vtrunq; istoꝝ est veniale. vel appꝛobãdo malũ quod habet istud est mortale. xi. q. iij. ne illis.

q ℂ Vel sumptuosa. xlj. di. non cogantur.

r ℂ Juramus. intellige cum quis iocando iurat. naꝫ pꝛo temerario iuramẽto bene peccat aliquis mortaliꝫ licet non tanta penitentia imꝑponatur ei sicut si solenniterꝫ ex discretione iuꝛasset. vt. xxij. q iiij. qui sacramẽto. idem dico in iuramento pꝛemetum exꝑto. vt eꝝ de iureiuꝛando. verum.

s Qualis ꝟ hoc verũ est ꝺ summe boꝝnis vel summe malis. nam qui dam summe boꝝni quidam summe mali.

1. Timo. 3 t ℂ Jn iudicio vt. xiij. q. ij. tempus. Jo.

v ℂ Culpis. s. Ibidem venialibus.

x ℂ Credẽdus est. hoc vult diꝝcere. q quedam culpe tolluntur per ignem purgatoꝝij ante diẽ iudicij.

y ℂ Blasphemias. Qui peccat per imꝑotẽtiaꝫ dicitur peccare in patrem quia patri attribuit potentia. xxiij. di. qui eꝑs. qui peccat per ignoꝛantiã dicitur peccare in filium. quia filio attribuit scientia. xxxviij. di. si iuxta. sed qui ex ꝓmptu peccat. dicitur peccare in ſpiritũ ſanctũ. vt ille qui est obſtinatus in peccato. ꝫ illud dicitur irremiſſibile. id est. non ita de facili remittitur. ſicut ꝓcedentia. de pe. di. j. ſ. vlti.

z ℂ Negatur. Ar. qꝺ de vno negatur de alio ꝓcedit. vt. xv. q. iij. de crimine. ff. de iudi. cum pꝛetoꝛ. ſic quod de vno ꝓceditur de alio negatur. vt. xlv. di. diſciplina j. q. j. per eſaiam. xxxiij. q. v. qui ſitit. ar. ℣. C. de na. li. auc. item ſiquis. vbi licet. vnũ noꝛet. tamen extendit ad alios. ſic. lxj. di. miramur. ar. ff. de cuſto. re. ſiquis.

a ℂ Sine culpa. Similiter militia. mercatio. pcuraꝝtio. ſiue miſtratio aliqua. vix ſine peccato fit. vt de pe. diſ. v. falſas. et. c. qualitas.

b Primũ. Ex hoc capitulo tres oꝛiunt opiniones dicit. h. q qui ſemel peccauit non poteſt amodo ꝓmouerꝛi vel aliquos actus legitimos exeꝛcere. vt hic et. xlviij. di. quoniam. et. j. q. vij. ſiquis omnem. et. l. diſtin. illud. et. vj. q. j. qui crimen. et. viij. q. j. in ſcripturis. in fi. et eꝝ de eta. et quali. ex tue. et ar. pꝛo eis. ff. de ediꝛ. edic. quid ſit fugitiuus. j. ℟. fur enĩ non purgat vitium furti licet rem reſtituat. ff. de fur. qui ea mente nec raptoꝛ vitium rapine. ff. vi. bo. rap. l. penul. alij di

non ſit eternus: miꝛo tamen modo grauiſ eſt: ſuperat enĩ omnẽ penam quam vnq; paſſus eſt aliquis in hac vita vl pati poteſt. Alias autem ea tm̃ delicta ſignificat: quoꝝz est ꝓpetua infamia. vnde illud hieꝛonymi: primũ itaq; ſine crimine ꝛc. Unde hieꝛonymus ſcribit in eadẽ epiſtola ad titum. A die baptiſmi ſine crimine debet inueniri qui in epiſcopum eſt ordinandus.

b Primũ itaq; ſt nandus. ne crimine iubetur eſſe epiſcopus: quod alio verbo ad timotheũ irꝛepꝛehenſibilem noĩatum puto: non q eo tm̃ tempoꝛe quo ordinandus eſt ſit ſine vllo crimine ꝫ pꝛeteritas maculas noua ꝙerſatione diluit: ſed q ex eo tẽpoꝛe quo in chriſtum renatus eſt nulla peccati conſciẽtia moꝛdeatur. quomodo eĩ c poteſt pꝛeſes eccleſie auferre malum de medio eius qui in delictum ſimile coꝛruit: aut b qua libertate peccantem coꝛripere poteſt: cum tacitus ipſe ſibi reſpondeat eadẽ ſe admiſiſſe que coꝛripit. Ecce q ordinandus eſt in epiſcopuꝝ non ſolum tempoꝛe ſue ordinationis: ſed etiam omni tẽpoꝛe poſt baptiſma a crimie imunis debꝫ eſſe. Di. XXVI

f Sequitur in vtraq; epiſtola vni⁹ vxoꝛis virum poſt baptiſma videlicet ñ añ baptiſmũ. Unde hieꝛonymus ſcribit ad oceanũ. Poſt baptiſmũ debet eẽ monogamus qui eſt in epiſcopũ

g Minus vxoꝛ ordinandus oꝛis virum. id eſt. mo h nogamũ poſt baptiſmuꝫ. ſi enim ꝫ añ ꝙiugem habuerit q̃ obieꝛit: non ĩputet ei: cui i ꝓſus nouo homĩ nec ſtupꝛa nec alia q̃ añ fuerꝛtiã obſunt Auguſtin⁹ xo ecõtra teſtat ſcribens ĩ epiſtola ad titum.

cunt q poſt qõlibet moꝛtale acta penitẽtia poteſt ds ꝓmoueꝛi niſi ſit crimen enoꝛme. vt. lxxxj. di. apoſtolus. et eſt ar. ad hoc. l. di. ferꝛum. ff. de ediꝛ. q ita ſanatum ẽ. quia ſtat⁹ noſtri tempoꝛis ꝛc. vt. xxxiij. di. fratꝛnitatis. ꝫ dicunt q ille canon coꝛrigit alios qui de riꝛgoꝛe loquuntur Terꝛij dicunt q ẽ ſtũ cunq; ſit g̃ue delictũ dummodo ſit occultum poſt penitentiam nõ im/pedit ꝓmouendum. vt. l. di. de his. ego credo q ſiue ſit occultum ſiue manifeſtum dummodo ſit enoꝛme ĩpedit ꝓmouendum. licꝫ egerit 1. Thi. 5 penitentiã. l. di. miꝛo. Joſ ſed certe hoc non ẽ verum licet io. hoc dicat. nam pꝛo occulto cꝛimine nemo repellit poſt penitentiam niſi in homicidio. vt dicit noua deꝛcre. eꝝ de temp. oꝛdi. c. vlti. que declaꝛat hoc totum. b.

c ℂ Pꝛeſes. id ẽ. epiſcopus.

d ℂ Coꝛripere Nota q poteſt quis accuſari ꝺ peccato de quo penituit. xxxiij. q. ij. admonere.

e ℂ Reſpondeat. ſic ℣. di. pꝛi. vna tm. et. xlij. di. ſ. j. et lxj. diſtin. in ſacerdotibus. ſ. j.

Sequitur. Jn hac. xxvj. diſtin. ex quiꝛ ſcõm p ceptum apoſtolice regle. oꝑoꝛtet epiſcopũ eſſe vnius vxoꝛis virum. qõ negatiue exponitur id eſt. non plurium. tamen in caſu neceſſitatis bigamus ꝓmouetur vſq; ad ſubdiaconatũ. vt. xxxiij. diſt. lecto. Aſſignanꝫ autem quattuoꝛ rationes quare bigamus non poſſit ꝓmoueꝛi. vna ꝓpter defectum ſacramenti. quia non eſt ibi ſacramentũ vnitatis. cum caꝛnem ſuam diuiſerit. vt ℣. c. acuti⁹. Jtem ꝓpter pꝛogatiuam oꝛdinũ. vt ℣. c. vna. Jtem ꝓpter ſignũ incontinẽtie ex eo q de vna tranſiit ad aliam. vt. lxxxij. diſtin. ꝓpoſuiſti. Jtem ex eo q non habet frontem hoꝛtandi viduitatem. vt ℣. c. vna ꝛc.

Unus. i. non pluriũ. ſic eꝝ de teſti. licet. ꝫ ſic veꝛba affirmatiua exponũ negatiue. vt. j. q. j. iudices. xxiij. q. iiij. ſi ea.

h ℂ Poſt baptiſmũ. nõ dicit verũ. quia mr̃imoniuꝫ non ſoluit in baptiſmo. vt ℣. c. deinde. ꝫ male ſentit ꝺ hieꝛo. vnde aug. eum coꝛrigit in pꝛi. c.

i ℂ Nouo. Sub eo mõ loq̃ndi ſeru⁹ p⁹ mãumiſſionẽ ꝺꝛ nou⁹ hõ. vt. ff. ꝺ admi. le. fu⁹ legat⁹. ꝫ alia lex dicit q p⁹ mãumiſſionẽ ali⁹ intelligit. vt. ff. ꝺ ſol. q reſ. ſ. area

a ACutius de sacramēto. sensus est. bigamus nō repellitur quia peccauit. sed ꝓpter sacramenti defectum qui in eo est. ex de biga. a nobis. et. c. nup. Et nota q̄ in mr̄imonio duplex designatur sacramentum ꝓiunctio animoꝝ & verba de ꝑsenti designāt ꝓiūctionez fideꝝ aīe ad chr̄istū. ſz cōmixtio carnis designat ꝓiūctionē chr̄isti ⁊ ecclie. vt ex ō biga. de bitū. itez designāt ibi vnio deitatiꝭ cuz hūanitate. vt ō ꝑse. dis. ij. i chr̄isto. ⁊ illā designāt ꝓiūctio corꝑum.

1. Timo. 3

b CCōsecrari. q̄ri ꝓsuevit cum consecratio epi maioꝝ sit ⁊ dignior q̄ ꝛginum q̄re possit ꝓsecri i eꝑm q̄ nō solū vxorē hz ſz etiā pⁿ mortuā vxorē habuit ꝓcubinā. vt. xxxiij. dis. habuisse. et xxxiij. di. c. fraternitatiꝭ. ⁊ sic̄ q̄ fuerit corrupta vel añ baptismū vt postea nō possit inē sacras ꝛgines ꝓsecrari. vt xx. q. j. iuuēcias tū sacra ꝛgo sic̄ signific̄at eccl̄ias triūpħātez. vbi nō ē macla neq̄ ruga. xxj. di. q̄uis. ſz eps ecclesiaz militātes vbi sunt boni ⁊ mali. xxx. dis. q̄nia. xj. q. iij. audi.

2. Corj. 11

c CSignificat [redacted] j. q. j. ō trahe. ver. q̄d ē aq̄ nisi aqua.

d CVni viro. i. deo ⁊ nō diabolo. sic bñ apꝛtaꝭ seq̄ns lr̄a.

1. Timo. 5

e DEide. cuz ceteriꝭ. im ꝓpone ꝓ hec dicto ceteriꝭ. vt ibi. et cū eo alij duo latrōes. sic. lvj. di. ceuomanēse. xxxiij. di. sicḋ viduā. viij. q. iij. artaldus. vñ licet sic i nueniaꝭ scripū in alicḋ instrumento. hec eccl̄ia cum ceteris capellis ꝓ hoc non ꝓbatur eccl̄ia is istam esse capellam.

f CEque. id est. simili ratione.

g CSed obȝicit. id est. nunc obȝicit ꝓra secundā opinionem.

Qui añ baptismū habuerit vnā ⁊ post baptismū aliā ordinandus nō est.

g ACutiꝰ intelligūt q̄ nec eū q̄ cathecuminꝰ vel paganus habuerit vnaz ante baptismū ⁊ pⁿ baptismū habuit alterā ordinādū cēsuerunt qz de sacramēto agit̄ non de pctō ꝓpⁿ sctitatē sacri. sic̄ si femīa cathecumīa viciata ē: non potest post baptisma in b ter dei ẋgies ꝓsecri: ita non absurde visum ē bigamū nō peccasse ſz nomā sacri amisse: nō ad vite meritū: ſz ad ordiatiōis signaculū. vnius c vxoris vir. eps significat ex d oīb⁹ gētib⁹ vnitatē vni viro chr̄isto subditā: sic̄ duob⁹ dominis fuire. sic ab vno dño apostatare: atq̄ i alic̄ⁱ supstitionē ire nō ſz. Ite ino cētius rupho ⁊ eusebio ⁊ ceteriꝭ episcopis macedonib⁹. **In baptismate culpa dimittit̄ non lex ꝓiugij aboleꝭ.**

e DEin de opponit̄ nō dici oportere bigamū eū q̄ cathecuminꝰ habuerit ⁊ amiserit vxorē: si pⁿ baptismū fuerit aliā sortit⁹: eāq̄ ꝑmā videri q̄ nouo hoī copulata sit qz illud ꝓiugiuz ꝑ baptismi sacr̄m cū ceteriꝭ crimib⁹ sit ablatū. qō cuz de vna vtiq̄ ōr. certe si tres habuerit in veteri posit⁹ hoīe vxorē: erit ei q̄ pⁿ baptismū q̄rta ē: sic interf ptātib⁹ ꝑma: ẋgis eq̄ nomē accipiet: q̄ q̄rto loco ducta ē. ḋs ozo istō nō videat ꝓ apl̄i eē ꝓceptū: q̄ ait. vniⁿ vxoris virū optere fieri sacerdotem g Sz obȝicit q̄ i baptismo totū q̄d i veteri hoīe gestū ē sit solutū: dicite mihi vt cuz pace vr̄a loq̄r an cr̄ia tm̄ dimittit̄ i baptismo: an ⁊ illa q̄ ex dei pcepta ac dei instituta ꝓlēt vxorē ducere crimē ē: an nō ē crimē. si crimen ē. q̄ vt cū ꝑfata venia dixerī erit auctoz i culpa. q̄ vt cr̄ia ꝓmitterēt i padyso ꝑcepit: cū ipse eos bñdixit. si ẋo nō ē crimē: qz qō ds istituit: nefas ē crimē appellari. ⁊ salomon addidit: etenī a deo ꝑparat̄ viro vxor: quō credit̄ inē cr̄ia esse dimissuz: qō deo auctore legit̄ ꝓsumatuz. q̄d h de taliū filijs pcēsef: nūq̄d ñ erūt admittēdi i hereditatē ꝓsortiū: q̄ ex ea suscepti sūt: q̄ añ baptismū fuerat vxor: i erūtq̄ appellādi vel naturales vel spurij. qz nō ē legitimū mr̄imoniuz: nisi illud vt vobis vr̄ qō pⁿ baptismū assumit̄. Ipe ds cū inērogaretur a iudeis si liceret vxorez dimittere: atq̄ exponeret fieri nō debere addidit: q̄s deꝰ ꝓiūxit hō nō separet: an de his locutⁿ eē credat̄ q̄ pⁿ ba k ptismū sortiūt̄: meminerit̄ bē et a iudeis inērogatū ⁊ etiaz l iudeis eē rñsū: q̄ro ⁊ sollicit⁹ q̄ro: si vna eadēq̄ sit vxor eius q̄ añ cathecuminⁿ postea sit fideꝭ filioſq̄ ex ea cū esset cathecuminⁿ suscepit: ⁊ postea alios filios cū sit fidelis vtrū sint frēs appellādi: an nō habeāt postea ōfūcto patre familie hereciscūde hereditatē ꝓsortiū: q̄bⁿ filio ẋ nō regeneratio ſpūaꝭ credit̄ abstulisse: qō cum ita sentire absurdū ē: q rō ē ꝫ defendi ⁊ vacua magꝭ opiniōe iactari m q̄ aliq̄ auctoritate roborari: cū nō possit inē pctā deputa n ri qō lex ꝑcipit ⁊ ds adiūxit nunq̄d q̄ cathecuminⁿ virtutibus studuit: hūilitatem secutus est: patiam tenuit: ele o mosynas fec: mortī ōstinatos q̄libet rōe eripuit: adulteria

h CQuid ō talium. ꝫ obȝicit ꝓra tertiā opinionē.

i CVel naturales. qui dicuntur legitimi. q̄ naturales. qui ſpurij. habes. xxxij. q. iij. libri. ff. de ſta. ho. l. vulgo.

Bes. i. Proū. ij

k CSocciunt vxores ⁊ viros l CRespōsum. no. interp̄tandas esse locutiones fm p̄sonas que loquuntur. q̄d vel quibus loquuntur vt hic ⁊. j. q. vij. didici. ⁊ ex de maio. ⁊ obe. solite. ⁊ p̄ sonā loquens cōprehenditur in generali sermone. ar. ff. de pigno. paulus. §. vl. ar. ff. de ca. que insulam. §. vlti. vbi etiā familia non excipitur in generali sermone.

Matħ.

m CAuctoritate. Quod enim ratione ꝓbari non potest extirpandum est. vt. lxvij. distin. corepiscopi.

n CLex ꝓcipit. xxxij. q. iij. qui peccat. non peccat legis auctoritate ⁊c.

o CDestinatos. quid ō hoc iuris sit habes xxxij. q. v. reos.

p CConcessiuz q. d. eadem causa non operat̄ ꝓtrarios effect⁹ sic. lvij. di. sicḋ in egritudine. sicut eadem solutio non parit liberationē ⁊ repetitionē. vt. ff. de solu. qui ho/

minē .§. vlti. ex de bap. maiores. ar. ℨ. ff. rem ra. ha. l. ij §. vlti. a ¶ Inter pcā. videt q infamia ꝓtracta añ baptismū non tollit ꝙ baptismū. ꝛ ita q añ baptismū fuit infamis postea nō potest ꝓmoueri. vt. xlviij. dist. qñ. et. j. q. vij. sicḥs oēm. hoc nō credo. sed o ico infamiam ꝛ irregulari tatē ex ꝓpo delicto ꝓuenientē tolli in baptismo. quia dona baptismi sunt sine omni penitētia ꝛ sat̄ factione. vt de ꝑse. di. iij. sanctuz. Si enim peccatum non deleret ℨn/tum ad infamiā adhuc post baptismū obesset. qō negat ābrosius. ℨ. e. vna vñ si aliqs occidit mille homines ante baptismum. ois infamia et irregularitas tollitur. vt. lj. dist. siquis post acceptum. hoc etiaz patet in paulo qui ante baptismū fuit homicida ꝛ tamen postea factus est apostolus. vt. l. dist. §. econtra. Si obijcis q ℨz hoc illa q̄ corrupta est ante baptismū. post baptismuz non fit irregularis. ꝛ iō debet ꝓsecrari. bene ꝓcedo q ñ est irregularℨ ℨz tamen impedit a ꝓsecratiōe ꝓpter defectuz sacramenti. sed q̄re repellit̄ multi er ꝓcertu excōmunicatiōis quam ante baptismuz cōmisit. vt ex de diuoꝛ. gaudem in fi. sic videt in ꝓmouēdo. sed hoc ideo est quia illud delictum non trā vxoꝛem sed etiam virum maculat. vt. xxxij. q. j. in ꝟiugio. sic vides q per liberratē tollit delictum vel infamia quam quis in seipso cōmisit. sed illud delictum quod in alio cōmisit non tollitur. vt. ff. de his qui notā. infa. l. penul. et. l. athleras. §. pōterea per baptismū tollitur crimen ꝑcedens non tamen tollitur exceptio competens ex crimine. sicut per penitentiā tollitur crimen non tamen exceptio competens ex crimine vt. ℨ. di. ꝓpoꝛ. c. vlti. et. xxxiij. q. ij. ad monere. Johan. quod autē hic dicitur non est peccatum sed sequela peccati. scilicet infamia ex peccato cō/tracta. secus autem est in illa que non ꝓuenit ex peccato sed ex ꝓstitutione ecclesie. vt in illa que inuita est corrupta. vt. ℨ. e. c. ij. et in iudice ꝛ executoꝛe. vt. l. dis. siquis viduam. et. lj. distin. aliqntos. ꝛ tamen nō peccant tales. xxiij q. v. miles. sed ſm. h. videtur sequi incōueniens. scilicet q̄ melioris conditionis sunt delinquentes q̄ illi q̄ non deliquerūt

Actuū. 10

exhoꝛruit: castitatē tenuit: q̄ro si hec oīa cū fuerit fact̄ fidelis amittit: qꝛ p baptismū totū qō vet̄ hō gesserat putat̄ auferri. Aspicies gētilez holez cornelīū oronib⁹ atq⁹ elemosynis vacātē: angeluz audiētē p reuelationē ipmq⁹ petrū videtē: nūq̄d p baptismū hec illi ablata sunt ꝓpe q̄ ei baptismū videt̄ eē ꝓcessum: si itaq⁹ credit̄ mihi credite: nō modicū errat̄: qꝛ q̄c/q̄d bñ gestū fuerit ꝛ ſm ꝑceꝓta legalia custoditū nō pōt faciētib⁹ depire. nuptiarū ℨ copula qꝛ dei mādato pficit̄ nō pōt dici pctm̄. ꝛ qō pctm̄ nō est int̄ pctā credi solui nō dz. Eritq⁹ integrū ꝛ salutare estimare aboleri nō posse ꝑoris nomē vxoꝛ: cū nō sit dimissum p pctō qō ex dei sit volūtate cōpletū. Ite amb. i li. de officijs. Bigam⁹ reputat̄ q̄ añ baptismū habuerit vnā ꝛ p⁹ baptismū aliā.

b ¶ Ma tātuz nec repetita nob copula pmittit: ꝛ i ipo ꝟiugio lex ē nō iterare ꝟiugiū nec scde ꝟiugz sortiri ꝟiūctionē. qō plerisq⁹ mirū: vidz cū et añ baptisma iterata ꝟiugia electiōi mūerℨ ꝓrogatiue ordiatiōis ipedim̄ta generēt: ꝛ cū etiaz delicta c obesse nō soleāt: si lauacri remissa fuerit sacro: ℨz itellige re debem⁹ q: i baptismo cul/pa dimitti pōt: lex aboleri ñ pōt in ꝟiugio nō culpa ℨz lex est. qō culpe ē igit̄ in baptismo relaxat̄. qō legℨ ē in ꝟiugio nō soluit̄. quō aūt pōt eē

o hoꝛtatoꝛ viduitatis: q̄ ipe ꝟiugia freqntauerit. ¶ Johannes baptista dū herodē ab incestu ꝓhiberet dicens. Mō lz tibi hr̄e vxoꝛē frīs tui euident̄ oīdit int̄ infideles ꝟiugia eē. vñ dat̄ itelligi q̄ bigami dicūt̄ nō soluz q̄ pōt baptisma ꝟiugia freqntāt: ℨz etiā q̄ añ baptismū vnā et p⁹ bapptismū alterā habuiſ se ꝓbant̄. ¶ Bigam⁹ vo i sacerdotē ordiari nō dz: nō qꝛ deligrit scdam accipiēdo vx

e oꝛē: ℨz qꝛ ꝓrogatiua exut̄ ē sacerdotℨ. Unde amb. ī epla ad ꝛcelleſes ait. Mō peccat bigam⁹: ℨz ꝓrogatiua sacer/

¶ Qui sine crimine dotij exuit

f mine vni⁹ vxoꝛ ē vir: tenet̄ ad legē sacerdotij suſcipiēdi. q̄ āt iterauerit ꝟiugium: culpā q̄dē nō dz coīnq/nati ℨz ꝓrogatiua exuit̄ sacerdotis D. xxvii

g ¶ Quod aūt vni⁹ vxoꝛ vir eps iubeat eligi: q̄rit̄ an de tpe ordiatiōis ꝗ sit accipiendū: vt tpe sue admiſtratiōis ei⁹ possit copula fūgi: quam vnicā ꝛ ꝛginē sibi despōsauit. Hoc martin⁹ papa ꝓhibet dicens.

¶ Sacerdotis. Idem de quolibet sacro ordine. xlij di. quiescamus.

¶ Qui sine crimine.

¶ Quod autem. In hac. xxvij. distin. primo ponit incidentem quesſtionem. scilicet an episcopus possit vti matrimonio contracto. secundo ponit ꝓrarietates capitulorum quorundam que loquuntur de vouentibus ꝛ ea soluit distinguendo inter vouentes solenniter ꝛ simpliciter. ꝛ incipit hic tractare de ꝓtinentia clericoꝛum. ꝛ ꝓtenditur iste tractatus vsq⁹ ad. xxxvj. distin.

Iacon⁹ fm q patet per ſequẽtem. hoc. c. potest intelligi de mrimonio iam ꝓtracto ⁊ de consummato. ⁊ fm hoc diuersis modis exponetur littera. fm q intelligit de ꝓtracto planũ est. q⁹ iste. M. papa ꝓcessit greg. q indixit ꝓtinentiam subdiaconib⁹. xxxj. di. ante. sed hoc expone ꝓ accipiẽdo. i. ꝓ ꝫcto retinẽdo. licuit ei etiã tpe ſprici vsq; ad grego. subdiacoñ vtiã ꝫcto mrimonio. lxxvij. di. q cunq;. lxxvij. di. ꝓpoſuisti. expone ergo deſiderauerit. i. deſiderauerit vti tam contracto. fs ãt q loquit de contrahendo ō diacon⁹ fuit tm ãſi tum ⁊ de eo tm responſus. Idez tamen est ⁊ de ſubdiacono. j. xxxij. di. ſiquis eorum ⁊ fm hoc plana ẽ littera. q tam dixi q. M. ꝓcessit greg. h. dicit ꝓ chronicã ſuam falſum eẽ et dicit q greg. ꝓceſſit martinũ lxxj. annis.

b Si ꝓteſtatus. Nota q ꝓ reſtatio valz. vt ex de no. op. nũ. cũ ex iniũcto. vt j. diſ. xxi. diaconi. ex q̃ me. cã placuit. xxxj. q. ij. lotharius. et ff. de nego. geſt. neſcienti. ff. quimo. pig. vel hy/po. ſol. ſi ꝓbitor. ſ. j. ar. j. ex de ꝓſti. cum. M. ferra. ⁊ de ap. ſollicitudinem. Joh. hoc credo renendum q ꝓteſtatio ſemper valet facta preſente aduerſario. niſi contradicaat aduerſarius vel iudex. ſi facta fuerit re adhuc integra exiſtente. vt in hoc c. et extra de ꝓſti. de in inte. reſti. cum veniſſent. niſi in q̃bus expreſſum est q ꝓteſtatio non valeat. vt ibi ex de ꝓſti. cum. M. et de ap. ſollicitudinẽ.

c Tacuerit. Ar. taciturnitatẽ haberi ꝓ conſenſu. vt hic. et. liij. di. ſi ſeruus. et. lxv. di. ſi forte. et. xx. q. ij. puella. ff. ſolu. ma. l. ij. ar. j. ex de ꝓſcrip. nihil. So. taciturnitas ſemper habet ꝓ conſenſu niſi in tribus caſib⁹ notatis. ij. q. vij. plericq;. Item ⁊ in caſib⁹ illis. vbi requirit expreſſus conſenſus. vt in ſeruitute imponẽda non ſufficit conſenſus taciturnꝰ ſed expreſſus. vt. ff. de ſer. vr. ꝓdig. inuitũ. item in ꝓcuratore ꝓſtituẽdo. ff. de ꝓcu. filiuſ. ſ. inuitũ. itẽ in furto. vt. ff. de fur. q vas. ſ. vetare. itez in ſoluendo mrimonio. vt. ff. de ri. nup. in eo iure. ſ. iij. Vel diſtingue an tale ſit factum q̃ poſſit fieri me ꝓhibente. in eo caſu nõ obeſt taciturnitas vt rem meam quis põt vendere me inuito. ⁊ iõ non nocet taciturnitas. vt. ff de ꝓhe. em. rem alienã. Si ãt tale factũ ẽ q̃ nõ põt fieri me ꝓhibẽte taciturnitas hẽt ꝓ conſenſu. vt ex de his q̃ fi. a ꝓre. c. ij. ſic diſtinguit lex. ff. de re iudi. ſepe. ſic. xj q. iij. qñ. et ex ō ſen. et re iudi. q̃uis. Johãnes. d C Hac aucte licite allegando dicit. I. Coz. 7 I. Tim.

Q Vidã p⁹ votũ. quidam dicũt illud votum eſſe ſimplex q̃ fit p ꝑba de futuro. vt ego voueo q p⁹ morte vxor⁹ cõtinebo. h votuz impedit vt dicunt. ſed non dirimit mrimonium. votũ ſolenne est q̃ fit per verba de ꝓſenti. vt ego voueo cõtinentiã. iſtõ impedit ⁊ dirimit ego credo tribꝰ modis votũ ſolennizari vel p ordinẽ vel p habitũ vel ex eo q cozã aliq̃bꝰ teſtibus deuouit ſe alicui religioni. et dic vt no. xx. vij. q. j. c. j. Jo. q̃ ioh. dicit de habitu ītelligas ſi recipiẽdo hĩtum fecit ꝓfeſſionem expreſſam vel racitã. vt ex de reguł. ſtatuimus. et. c. preceden. quia ſolus habitus non ſolẽnizat votũ. vt co. ti. pozrectum est habende.

S Si vir. votum. id est. propoſitum perpetue ꝓtinen tie habende.

g C Sed tribꝰ ãnis. alibi õz q iſti ſunt peiozes adulteris. vt. xxvij. q. j. nuptiarũ. q̃re g iſtis tm triẽnij penitentia indicit cũ adulteris ſeptẽnis indicat. xxxij. q. ij. hoc ipz. Ite cũ iſti in deũ peccẽt gñꝰ eẽnt puniẽdi q̃ illi q in hoiem peccãt. vt. xvij. q. iiij. ſicut q. xxij. q. j. mouet. ſed iſtud ẽ ꝓpter bonũ mrimonij adiũctũ. et ſic hẽs q̃ minuit pẽa delicti ꝓpt adiũctũ. vt. xxxij. q. ij. qcqd. et. q. iij. dixit. et. c. ozigo. et. xxj. q. ij. ſi q̃libz

Mõ ordinẽt diacon⁹: niſi caſtitatẽ fuerit ꝓfeſſus.

b Iacon⁹ q eligit ſi ꝓteſtat⁹ fuerit ꝓ accipiendo mrimonio ⁊ dixerit ſe in caſtitate nõ poſſe manere: h nõ ordinet. q ſi i ordiatione c tacuerit: ⁊ ordiat⁹ fuerit et poſtea mrimoniũ deſiderauerit ſit alien⁹ a miſterio ⁊ va d cet a clero. C Hac aucte datur intelligi: q illi q vxores hñt vel accipe volũt: nec diacones nec ſacerdotes fieri pñt: niſi ꝓtinẽtiaz ꝓfiteant. Si xo diacon⁹ a miſterio ceſſare voluerit ꝓtracto mrimonio licite põt vti. nã ⁊ ſi i ordinatiõe ſua caſtitatẽ votũ obtulerit: tñ tãta ẽ vis in ſacro ꝓiugij: q nec ex violatiõe voti põt diſſolui ipm ꝓiugium: Vñ aug. i li. de bono ꝓiugali ad iulianũ. Nubẽtes p⁹ votũ nõ ſunt abiuicẽ ſepãdi

e Vidã nubẽtes p⁹ votũ aſſerunt adulteros eẽ ego aũt dico vobis: q grauiꝰ peccãt q̃ tales diuidunt. Ite theodoz⁹. De eodem.

f Si vir ſimplex votũ vir ginitatẽ hñs adiũgitur vxori: poſtea nõ dimittat vxorẽ ſed trib⁹ annis peniteat. Hieronym⁹ xo econtra ſcribit. Damnabile eſt vouenti h Quẽ bus velle nubere tibus virginitatẽ nõ ſolum nubere ſed etaz velle dãnabile eſt. Idem contra adlucianũ. Damnationẽ habebit ſi nupſerit qui virginitatem vouit.

i Si nupſerit virgo nõ peccat: nõ illa virgo q̃ ſemel cultui diuino dedicauit. Marũ enĩ ſiq̃ nupſerit habebit dãnationez: q primã fidem irritã fecit. Ite nicolaus papa ad albinũ vienen. ec. archiepm. Que ſanctimonialez ſe eſſe finxerat:

k Quod i nubere nõ valet. terrogaſti de femina q̃ poſt obitũ mariti ſui ſacrum velamen ſup caput ſuũ impoſuit: ⁊ finxit ſe ſub eodem velamine ſanctimonialem eſſe: poſtea xo ad nuptias redijt bonũ mihi videt: quia p hypocriſim eccleſiaſticã regulã ꝓturbare voluit: ⁊ nõ legitime in voto ſuo pmanſit: vt penitentiã agat de illuſione l nefanda: ⁊ reuertatur ad id quod ſpopondit: ⁊ in ſacro miniſterio pmaneat quod inchoauit. Nalea.

Nam ſi oſenſerimus: q oĩa ſacramenta eccleſiaſtica quiſq; ꝓout vult fingat ⁊ ſi vere faciat: omniſ ordo eccleſiaſtic⁹ turbabit: nec catholice fidei iura ꝓſiſtunt nec canones ſacri rite obſeruant. Quid enĩ ꝓfuit ſimoni mago baptiſmũ ſacrũ ficte ſuſci

h VOuentib⁹ etiã velle. sic ergo vł q̃ sola volũtas etiã q̃ ad eccl̃iã punit. vt. xix. di. anastasi⁹. sic q̃ licet nubere p se sit bonũ. tñ malũ est istit. sicut corpus christi malũ fuit iude. vt de pse. di. ij. sic iudas. et arbor padysi mala fuit ade. vt. xj. q. iij. quid ergo.

i SJ nupserit ꝛgo. q̃ non vouit ꝛc.

k QVod inꝛrogasti. ꝛ finxit. q̃dã simulatio fit ex honesta cã. q̃dã ex inhonesta. Ex honesta. vt. xxij. q. ij. vtile. et. xxiij. q. ij. dñs. silr si aliqs simłat religionẽ ppẽ rio/rẽ. tal silatia nõ nocet dũmõ p/testatio p̃cedat vt ex q̃ me. cã. platũ. Simulatio autem ex inhonesta cã semper facit monachũ. nec admitterẽ si vellꝫ pbare ꝓtrariuꝫ vt. xxvij. q. j. vidua. et ex de regula. vidua. et C. de latina libertate tollenda. l. vnica. ℌ. sed qui dñi sunus pilleati. Et nota q̃ io. fauentin⁹ distinxit. est fictio intentiõis ꝛ fictio operis. fictio intentiõis ẽ cum quis ficte ad baptismũ accedit. ꝛ licet ficte accedat tamẽ veruꝫ baptismũ recipit. vt. j. q. j sicut ficti. similiter siquis ficte sit monach⁹ ad hoc vt possit fieri abbas. nihilominus est monachus. licet ficta ꝛ nõ sincera sit ei⁹ intentio. Fictio opis ỏꝛ vbi factũ singłẽ cẽ q̃ nõ fiat. vt. ff. de ri. nup. simłate. vel cũ simłat se vẽdere ꝛ donat. fm q̃ ỏꝛ. C. plus vale re q̃ agit q̃ ꝙ simłare ꝓcipit. silr dico q̃ si aliqs eo ꝓposito coplaꝫ alicui muliert q̃ nolit stare legitie cuz ea. ꝛ h̃ pat⁹ sit. pł are q̃ nõ ẽ audiẽd⁹. nã in spõsalib⁹ recurrit ad cõez intelligẽtiã ꝟboꝝ lz ẑhẽs aliũ intelle ctũ habuerit. vt ex de spõ. ex lris. Vbi enĩ ꝟba nõ sũt ãbigua nõ ẽ loc⁹ interꝓtatiõi. vt. ff. ỏ le. iij. ille aut ille

l ¶ Reuertaꝫ. h intellige q̃n p⁹ habitũ assũptũ ste/tit inẽ moniales. vt. xxvij. q. j. vidua. aliꝫ sol⁹ habitus pere ꝛ ĩ chzistianitate se permãsurũ finxisse: cũ p aposto/lũ fraude ei⁹ detecta q̃ỏ sibi futurũ eẽt p̃nunciatum fuit. Alit enĩ: pecunia tua tecũ sit in pditionẽ. coꝛ enĩ tuũ non ẽ rectũ coꝛã deo. ꝓniaz itaq̃ age de hac iniq̃tate tua: ꝛ roga deũ vt forte remittant̃ tibi cogitationes coꝛdis tui. Jn felle enĩ amaritudĩs ꝛ obligatiõe iniq̃tat̃ video te eẽ iõ tales nisi resipiscãt spũali gladio pcutere cẽsem⁹. Non enĩ fas ẽ spũisctõ mẽtiri: sicuti ananias ꝛ saphyra mẽtiti sũt ꝛ stati pierũt. I tẽ calixt⁹ papa. In sacris ordinib⁹ cõstituti nõ ducant vxores: ꝛ si

a P duxerint seperentur.

a RESbyterꝫ diacõib⁹ subdiaconib⁹ ꝛ monachis ꝙcubinas hr̃e seu mr̃imonia cõtrahere penit⁹ inẽdicim⁹. cõtractacta q̃z mr̃imonia ab

b hmõi pson̄is disiũgi: ꝛ pso/nas ad pniam redigi debere iuxta sacroꝝ canonũ diffinitionẽ iudicam⁹. ¶ Hic distinguẽdũ ẽ: q̃ vouentiũ alij sunt simplicit̃ vouẽtes: de q̃ bus augustin⁹ ꝛ theodozus locuti sunt: alij sunt q̃b⁹ post votuz bñdictio accedit ꝙsecratiõis vel ꝓpositũ religionis: de q̃b⁹ hiero. et nicola⁹ et calixt⁹ scr̃serũt. U ñ idẽ ꝫ cũdẽ iouinianũ hie. scribẽs ait. Inceste sũt xp̃ies: q̃ post

U cõsecrationẽ nubũt. Jrgies q̃ p⁹ ꝙsectionẽ nõ dirimeret seq̃ns mr̃imoniũ. vt ex de re. poꝛrectũ. ꝛ

P Resbyterꝫ diacõib⁹ (ex ỏ quer. ꝓiu. ex pte. i fi. a vt ex q̃ cle. vel vo. sup eo. ℌ. lz ibi fuit dispẽsatio ꝛpatina. b ¶ Disiũgi. Nõ enĩ ꝺz dissimłatiõe culpabili nefanda snĩa roborari. C. de inceste. nu. l. vl. in fi.

b ¶ Disiũgi. q̃ ad carnis copulã. qz qđ nõ est nõ pot dissoluneq̃ accusari. ex de despõ. impube. ad dissoluendũ. sic dicit lex q̃ mr̃imoniũ nõ ꝺz dissolui qđ ab initio nullũ fuit. vt inauc. de nup. ℌ. si po ab initio.

U Jrgies. q̃ c inceste. sacrilege etiã sunt xxvij. q. j. ℞gines quas qz vasa dñi i. seipas ꝓtamiñar. ℌ. di. pz. decernim⁹.

nupserit: ñ tã adultere sũt q̃z c inceste. Distinctio. XXVIII

d CCe oñsuz ẽ breuiť q̃ nolẽtes vouere ꝓtinẽtiã nec ad sb/diacõatũ nec ad superiores grad⁹ ascendere p̃sit. U ñ ad subdiaconatũ accedẽtes ñ sine voto castitat̃ iubent̃ admitti aucte bti gre. q̃ scribẽs petro subdiacono ait. Nõ fiat subdiacon⁹ q̃ se

e castę victurũ non ꝓmittit.

e NUlluz facere sb diaconũ psumãt epi nisi q̃ se castũ victurũ ꝓmisit: qz nullus ad misteriũ altar̃ accedere ꝺz: nisi cui⁹ castitas añ susceptũ misteriũ fuerit approbata. I tẽ innocẽ. ij. Offi/cio atz bñficio careat sb dia

f DEcẽ/conus si nupſit nim⁹ vt bi q̃ ĩ ordie sb diaconat⁹ ꝛ superꝫ vxores duxerit aut ꝙcubias habuerit officio atz eccl̃iastico bñficio careat. cũ enĩ ipi tẽplũ ꝛ vasa dñi sacriũ spũsci debeant eẽ ꝛ dici ĩdignũ eos: tẽ cubilibus ꝛ imũdicijs ỏfuire: I tẽ ex ꝙcil. tol. v. Caste se victuros ꝓmittãt ĩ diaconos vel

g Ỏbyteros ordinãdi. Uãdo pbyteri ꝛ diacones p parochias ꝓstituũt ꝺz eos pfessionẽ eꝺ suo facere: vt caste ꝛ pure viuãt sb timore dei: vt dũ eos tal̃ pfessio obligat: vite sce disciplinam retineant. I tez grego. nobilibus ciuibus neapol.

P Resbyterꝫ. diacõib⁹ (ex ỏ quer. ꝓiu. ex pte. i fi. a vt ex q̃ cle. vel vo. sup eo. ℌ. lz ibi fuit dispẽsatio ꝛpatina. b ¶ Disiũgi. Nõ enĩ ꝺz dissimłatiõe culpabili nefanda snĩa roborari. C. de inceste. nu. l. vl. in fi.

b ¶ Disiũgi. q̃ ad carnis copulã. qz qđ nõ est nõ pot dissoluneq̃ accusari. ex de despõ. impube. ad dissoluendũ. sic dicit lex q̃ mr̃imoniũ nõ ꝺz dissolui qđ ab initio nullũ fuit. vt inauc. de nup. ℌ. si po ab initio.

U Jrgies. q̃ c inceste. sacrilege etiã sunt xxvij. q. j. ℞gines quas qz vasa dñi i. seipas ꝓtamiñar. ℌ. di. pz. decernim⁹.

d CCe oñ sum est Jn hac xxviij. di. agit ỏ ꝓtinẽtia clericorũ in trib⁹ ordinib⁹. oñdit etiã qlit̃ sint ordinãdi q̃ ab infantia ecclesiastic⁹ offi cijs adiũgũtur 1. Cor. 5 1. Cor. 6.

Jtẽ oñdit q̃ re licte pbyteroꝝ et diaconoꝝ nõ pñt alij nubere. et q̃ sacerdotes a sua cura non debent abijcere mulieres. vlrio q̃ ad laicos nõ specẽt iudicare de sacerdotibus lz mali sint

e Ollũ pro miserit. ex pße vł tacite. ex pße. vt. xxiij. di. q̃ñ. ꝛ xxvij. q. j. vt lex tacite. vt. ℌ. c. diaconi.

Si ãr̃ quõ eccl̃ia ipõit alicui nccitatẽ ꝓtinẽdi. cũ ꝓtinẽtia sit res voti nũpcepti. vt. xxij. q. j. integritas. dico q̃ eccl̃ia neminẽ cogit ꝓtinere. lz in ordie quẽ dat põt iponẽ legẽ quã vłt sic q̃libz ali⁹ ĩ traditiõe rei sue. vt

f DEcernim⁹ careat miti⁹ (ff. ỏ pac. i traditiõib⁹ agit cũ eis ỏcreat̃ q̃ iubz eos amoueri p⁹ admo/

g Bãdo. ꝛ diacões (nitionẽ. vt ex ỏ coha. cle. sic. hodie etiã acolyt̃ ꝓfitẽt eccl̃ie ex dispẽsatiõe. vt ex ỏ era. ꝛ qua. ꝓterea. h ¶ Professionẽ. qđ ꝓmittere debeat dixi. xxiij. di. q̃ñ.

a PRiusq̃. ab altera pte. i. medietate. qz noie ptis medietas designatur. vt. ff. de v. sig. nom. §. portionis.

b Parvulaz puitas filie fuit argumẽtũ q̃ nõ diu fuerat ꝓtinẽs. vñ aliud ẽsset si habuisset magnã filiã. vt sic nõ obster. vt .j.e. ꝛ sꝛacusane vñ ibi fuit dispẽsatũ. sz hodie iure cõi nullus talis ꝓmouẽd9 ẽ i eꝑm. vt lxj. di. carinen.

c Filiã. Nõ q̃ ꝓ facto ipsuz ꝓbat aliq̃d. vt lxxxij. di. ꝓposuisti. xij. q. ij. ꝗttuor. et. xvij. dist. pueri. ex h. c. vide q̃ iudex ex suo officio possit aliq̃d supplere de facto qõ si bi nõ ꝓstat tã iudici. z lz ñ obijciat aliq̃d a ꝓtib9 ꝑsonã eleri ipe tñ supior põt obijcere. sz b iõ supplet de facto. quia illõ spectat ad substãtiã electiõis. sicut supplet de tali facto qõsspectat ad subam iudicij. vt dixt. ü. q. vij. alieni. Jo. als iudex ñ supplet de facto nisi qõ ꝓstat iudici ranq̃ iudici. vt. C. de rẽp. ap. l. j. §. vlti. et C. de ap. ãplio rem. circa pn. et ff. õ restit. l. iij. §. tu magz scire. sz lz possit supplere. tñ et soli non credit. vt ex de pba. qm̃ ꝑ fal lam. sed õ iure supplet. C. vt q̃ sunt aduo. l. vna.

1. Timoth. 3

1. Cor. 7

Qui lõgã corꝑis sui ꝓtinẽtiam nõ hz: in eꝑm eligi nõ dz

a PRiusq̃ ad nos scriptura vra discurrisz iohãne diaconuz q̃ ab altera pte
b electꝰ ẽ: puulã hre filiã q̃rũ dã relatiõe coguimꝰ vñ si rõnẽ voluissent attẽdẽ. nec alij eũ eligere nec ipse debuerat ꝓsentire. nã q̃ ꝑuptiõe audet ad eꝑatũ accedere q̃ adhuc lõgã corꝑis sui ꝓtinẽtiã filia teste ꝙuicit ñ hre. Ytez ex ꝓcil. toletano. ij. Ad subdiaconatũ accessuri ꝓtinẽtiã

c Ehis q̃s vo ꝑiteant

d Olutas parẽtũ a ꝑmis infantie ãnis clericat9 officio mãcipauerit id statuim9 obsuãdũ: vt mox detonsi vel mi
e nisterio lectoꝝ traditi i domo eccl'ie sub eꝑali pũtia a ꝑposito sibi debeant erudiri.
f at vbi octauũdecimũ etatis sue ꝓpleuerit ãnũ cozã toti9 cleri plebisq̃ ꝓspectu volũtas eoꝝ de expetẽdo ꝙugio ab eꝑo pscrutet. q̃bus si grã castitat' deo ispirãte placuerit: ꝛ ꝑmissiõe castiõnie sue absq̃ coniugali nccitate sese spoponderit seruaturos: hi tanq̃ appetitozes artissime vie leuissimo dñi iugo subdant ac ꝑmũ subdiaconi mi
g nisteriũ habita ꝓbatiõe pro fessiõis sue a vicesimo anno suscipiãt. q̃ si inculpabiliter ac ꝛoffense. xx. ꝛ. v. ãnũ pegerint: ad diaconij officiũ si ad iplere id posse ab eꝑo ꝓbãt ꝑmoueri debẽt. Cauẽdũ est tñ his: ne qñ sue spõsiõis im
h memozes: aut ad ꝛenas nuptias aut ad furtiuos ꝙcubitus vltro ꝙcurrãt. qõ si fozte fecerint vt sacrilegi rei ab ecclia habeãt extranei. q̃b9 aũt volũtas ꝓpia introgationis tpe desideriũ nubẽdi p
i suaserit: ꝓcessam ab apl'o licentiã auferre nõ possumus ita vt cũ ꝙuecte etat' i ꝙugio positi renũciaturel se pari ꝙsensu opib9 carnis spõ

Ssumi aliquẽ ad sacerdotiũ in ꝓugij vinculo ꝓstituto nõ oz: nisi fuerit ꝑmissa ꝑsio. Ytẽ ex eodẽ. iij:

Mõ ordinẽt diaconi q̃ castitatẽ nõ ꝓfitent.

l PRete/rea placuit vt deinceps nõ ordinẽt diacões ꝙugati nisi q̃ ꝑus ꝑsionis ꝓposito ꝓfessi fuerit castitatẽ. Ve/
m rũ illa ꝑozi aucte diacõib9 videt ꝑmitti ꝙugiũ: cũ ad sacerdotiũ tñ ꝙugati ꝓhibẽtur assumi. pozro i seqnti videt ꝑmitti aucte subdiacõibus cũ de diacõib9 specialiter ꝑcipit9 vt sine ꝓbatiõe castitatẽ nõ ordinẽt. Q̃ idẽ in anchiritana synodo vr eẽ ꝑmissum: in q̃ sic statutũ ẽ. Diaconi non ꝓhibeant a misterio ꝓ nuptijs: si i ordiatiõe dicũt se ꝓtinere nõ posse

n Jaconi q̃cũq̃ cũ ordinant': si i ipa ordiatiõe ꝓtestati sũt dicentes se velle hre vxozes nec posse se ꝓtinere:
o hi si postea ad nuptias puerit: maneãt i misterio: ꝑpterea q̃ his eꝑs licẽtiã dederit. q̃cũq̃ sane tacuerit: et
p susceꝑint man9 ipositionẽ ꝓfessi ꝓtinẽtiã: si postea ad nuptias ꝙuenerit: a misterio cessare debẽt. Ytem ex ꝓcil. neocesa. Presbyter ducens vxorẽ ab ordine deponatur.

q Presbyt' si vxorẽ duxerit: ab ordie illũ depoꝛ ni debere. q̃ si fornicat' fuerit vel adulteriuz cõmiserit:
r eꝝ eccliam abijci ꝛ ad pniam inẽ laicos redigi optz. Ytez grego. De eo q̃ relictã cuius

s Odã diacõi duxit vxorẽ

Eis. in/ t
fantie. i. pueritie qz ifantia nõ durat nisi vsq̃ ad septẽniũ. vt. C. õ iurideli. si ifanti. sic ꝑ vr q̃ pueri bene ꝑnt hre bñficia eccl'iastica. nam ꝛ ꝑmoueri ꝑnt. vt. lxxvij. di. i singul. sz ꝛ. j. q. j. pueri. sed dic q̃ bñficium ꝑnt hre sz ñ platuras. vt ex de eta. et q̃. idecoze

Decoruz. noie lectoꝛ hic cõprehẽdit oẽs mioꝛes ordines ꝛ. xxv. di. c. j.

f Ocrauũde cimũ. i clerico secularj reqrit9 votũ in. xvij. ãno. vt h. et. lxxvij. di. i singul. sz in monacho in. xv vt. xx. q. j. illud qõ iõ fit ne monachal' habitus ꝓpẽ nuptias deseratur. nisi vbi dura ẽ uersatõ vt i insul' vbi datur mai9 spaciũ vt ex de regla. qz i insulis.

g Probatione. dz eni longa ꝑcedere ꝓtinẽtia. vtñ. e. pr. c. et. lxxvij. d. quicunq̃.

h Aut terrenas. q̃ terrã relẽt. ꝛgitas paradysũ. xxxij. q. j. nuptie.

i Auferre. qõ q̃ iure cõi ꝓperit negãduz nõ ẽ. in auẽ. de nup. circa fi. §. z h. q̃. ff. de re iudi. l. iij. §. sicꝺemnatus.

f

Ssumi. k

Ab isto loco vsq̃ ad §. ecce. oia. c. i ducũẽ ad ꝓbãdum q̃ subdiacõi ꝓtinere nõ tenent. et idẽ ꝓbat õ dia/

cono ⁊ sacerdote ⁊ oia sophistice inducit. vl'loquũtur de tempore illo quo cõtinẽtia cepit introduci.

l Rererea.

m Diaconi. Ad intelligẽtiã hoꝝ capitulorꝝ notabis q̃ in orientali ecclesia ⁊ in occidentali licite contrahiũt in ministerijs ordinibꝫ. vt xxxij. di. sicꝫ eorũ. ⁊. c. lectores. ⁊. c. placuit. sed ꝓstituti i supiori ordie nec apud nos nec apd̃ grecos pñt ꝓhere. nec poterãt a tẽpore apl̃oꝝ. ⁊ si ꝓtrahant nõ est mrimoniũ. vt ℔ patet ex sexta synodo q̃ in oriente fuit celebrata ⁊ regulã statuit eis. vt. xxxij. di. siquis eoꝝ. xxxj di. nicena. lxxxiiij. di. cũ in pterito. In ℔ aũt differt inter eos ⁊ nos. ipsi enim siue sint cõiugati siue nõ pmoueꝫ ad sacros ordines nõ ꝓmissa continentia. vt. xxxj. di. quoniã. sed occidẽtales nunc̃ pmouenẽ nisi cõtinentia pmissa. vt. ℔. e. nullũ. ⁊. c. assumi. a tempore aũt ex/ricij ⁊ innocẽtij nõ licuit occidentaliꝫ ad dyaconatum vel supra pmoueri nisi pmissa continẽtia. vt. lxxxij. di. ꝓposuisti. ⁊. c. plurimos. sed subdiaconiꝫ vsq̃ ad tempus gregorij licuit. vt. xxxj. di. ante trienniũ / orienta/les ergo licite vtunt mrimonio ꝓtracto aũ sacros ordines. postea i sacris ordiꝫ ꝓtrahere nõ licet. vt. di. xxxj quoniã. ⁊. c. aliter. ⁊ extra de cleri. coniu. cum olim. sed post receptum sacrum ordinem non possunt ꝓtrahere.

n Protestati. ℔. di. ꝓpoꝛi. dyaco/ (vt ibi dicitur. nus. ⁊ extra de in integ. resti c. j. in fine.

o Postea. sic extra de cleri. coniu. diuersis. ⁊ extra de concess. pheben. ⁊ eccle. non vacan. cum super. in fine eꝛ de filijs pbr̃ by. veniens.

p In ministerio. q̃ videreꝫ venire cõtra pmissionem ꝓpoꝛiam. vt extra de condi. ap. per tuas.

q Presbyter. ab ordine. i. ab officio ⁊ nõ beneficio. ⁊ sm hoc magꝫ punit̃ sacerdos q̃ fornicat̃ q̃ℓ qui legitime ꝓtrahit. ⁊ hoc ideo. quia facit ꝓtra sacrũ ordinem ⁊ ertiã ꝓtra legẽ. ⁊ ideo mi⁹ peccat ducendo vxorem q̃ credit hoc sibi licere. sicut illa minus punit̃ que publice delinquit q̃ℓ que priuate delinqueret. quia credit hoc sibi licere. vt. ff. de ritu nup. l. vltima.

r Ad penitentiã. l. di. confirmando. ꝓtra. sed illud intelligitur de solenni penitentia. quaꝫ clericus facere non debet. istud de publica. vt. xxx. q. j. siquis sacerdos ⁊. xxx. dist. siquis pbr̃ byter. sed si depositus fuerit bene poteſt solenniter penitere. vt de pe. di. vj. sacerdos. adhuc signãtur ꝓtra. lxxxij. dist. pbr̃ byter. vbi dicitur q̃ sacerdos nõ debet publice penitere inter laicos. sed illud verum est quãdo crimen est occultũ. sed hic loquitur quando crimen est publicum apud laicos. v. q. j. si

Dia sunt. quoniã. q̃ hec allegatio (peccauerit. s valeat. pbaẽ. xxxiij. dist. siquis viduam.

a Conductor. id est defensor. b Dicens. ⁊ ira nõ potuit vxor eiꝰ ꝓsecrari. q̃ maritꝰ corrupre nõ pot̃ pmoueri.

uenit ad nos fautinũ defensor vestre ecclesie ut ipsum ad sedem apostolicam reuocaremus. Nos autem ipsius uitam et mores diligenter inquirentes. eum ab omni crimine innocentem esse cognouimus. Quapropter ei ecclesiam suam reformare et ordinare precepimus. Ipse uero ad nos ueniens. ecclesiam suam ordinauit. et ad nos reuersus est. Nos autem ei ecclesiam suam reform

vouerit. Jo. sed videt q̄ sola cō/stitutio ecclesie hoc faciat. ex eo patet q̄ grecus nō p̄mittit con/tinentiam dū recipit sacros or/dines. vt. xxxj. di. qm̄. tū si contraxerit post sa/cros ordines nō tenet mr̄imoniū hoc ergo non facit votū sed sola p̄stitutio ecclie/

a S Jq̄ vel dya coni. iō non facit mentionez de subdiaconib⁹ q̄ tpe gregorij p̄mouebāt quia in subdiaconatū nō p̄missa continētia nec fiebat vxorib⁹ aliq̄ō p̄iudiciū. vt. xx/vij. q. ij. multoz.

b D E syracu/sane. solet Nō cauere debere ex eo q̄ solet aliquid fieri. vt xcviij. di. a⁹ros. z. lxiij. di. nosse.

c ¶ Perstitert nō ar. q̄ ambulatoria est volū/tas eligentiū vsq̄ ad confirma/tionem. vt. lxj. dist. studij. z. lx/iij. di. q̄to. z ex/tra de elec. cum terra. z q̄ nullū ius acquirit ele/cto ante confir/mationem. vt extra de accusa. su/per his. z. xxvij. q. ij. non dubiū. z ex de elec. cum in cunctis. ex. c. posti. arg. cōtra ex de elec. cū in/ter. in fi. z per il/lam decre. dico q̄ non potest va/riari. Jo. Sed hodie publicato scrutinio varia/re nequeunt ele/ctores. vt ex de elec. publicato. postulatio autē variat si postu/lantes diffidunt

S Jq̄ vidua epi vel p̄sbi aut dyaconi maritū ac ceperit: null⁹ cleric⁹ nulla religiosa p̄sona cū ea cōuiuiuz p̄sumat nūq̄ cōicet: morienti tñ ei sacra subueniāt. ¶ tē pelagi⁹ cethego patricio.

Cuiusdā epi ordinatio differtur: q̄ vxorē habet z filios.

b O E syracusane vobis antistite oportebat ut in ip̄o initio gl̄ie vre desiderijs obedire: nisi nos multiplex rō ipi⁹ nō pauc⁹ tpib⁹ ordinationē differre sacerdotij coegisset. ob hoc aūt q̄ vel p̄sone q̄litas: sicut z vos meli⁹ nostis vel supstes vxor aut filij p q̄s ecclīastica solet piclitari substātia: nros aīos diutius ab eius ordinatōe suspēderet. z q̄ntū ad cautelā hūanaz pti/net: integro pene āno distuli mus: opinātes q̄ in meli⁹ sy racusano⁹ puenire posset electio. Sed q̄ ī volūtat⁹ sue p/

c posito irreuocabiliē p̄stitert: z nullus ē ali⁹ in eadē reptus eccl'o nisi longioz⁹ adhuc tēpoz differretur spatijs: ne paulo āpli⁹ insanirēt: sicē filij vr̄i magnifici p̄tozis testificatione didicim⁹: inē hmōi ambiguitates illud p̄sulti⁹ iudicauim⁹ faciēdū: vt p̄grua p/

d uidētia cām ꝑpter quā p̄ncipalis p̄stitutio hūtē filios et vxorē ad epat⁹ ordinē p̄moueri p̄hibet: salua dispōne p̄cilij munirem⁹. q̄ de re sum/mo studio ab eodē syracusane vobis epo p̄iuscā a nobis ꝓtigerit ordinari: hmōi exegim⁹ cautionē: p quā z suam fateret q̄ntula eēt p̄ntis tpis hūta rex descriptiōe sbam et nihil vnq̄ p se aut p filios et vxorē sue qualibet ꝓpinquā aut domesticā vel extraneaz forte p̄sonā de rebus audeat vsurpare ecclie: et vniūsa sui

e epatus quesita tpe ecclie sue dñio sociaret: nihil vltra id q̄ō mō descriptū est filijs sui

f is vl' heredib⁹ relictur⁹. ¶ c

ce hac aucte electo⁹ in epatuz p̄hibet hr̄e vxorē filios. eligi āt ad epatū nō dz: nisi aut sacerdos aut dyacon⁹: subdiacon⁹ vo nō nisi nccitate cogēte. Siue g p̄sb⁹ siue dyaconus siue subdiaconus fuerit: apparet: q̄ ī p̄fat⁹ ordīb⁹ p̄stituti licite mr̄imonio vti p̄nt. Quia g aucte grego. q̄ relictā dyaconi marito tradidit puniēdus ē. ¶ tē ī neocesarī. cōci. Presbyter ducēs vxorē nō dyacon⁹ iubet deponi. ¶ tē in anchiritana synodo. D yaconi q̄ ī ordinatiōe sua dicunt se velle hr̄e vxores: si postea ad nuptias venerit ñ p̄hibent a mīsterio. ¶ patet q̄ nec dyaconi nec subdiacōi sūt p̄hibēdi a cōiugio: g q̄ō de electiōe obijcit: vex q̄dez est ī epatū nō eligēdū esse nisi in sacr⁹ ordīb⁹ p̄stitutuz: sz ip̄m vxorē hr̄e z filios nō repugnat p̄missis aucīb⁹ ō cōtinentia clericoz. ¶ n laicali vo hītu vl' in mīoz⁹ ordīb⁹ p̄stituī potuit hr̄e vxorē z filios: sz postea ex p̄sensu vxoris ꝓtinētia ꝓfessus subdiaconatū vl' dyaconatū vl' p̄sbyterij gradū adeptus fuerat. z tñ vxoi filijs ipsum nccaria

g submīstare oportebit. ¶ Illō aūt gregorij duob⁹ mōis solui⁹: vl' q̄ ecclia illa cui dya/con⁹ ille militauerat: nōdum

h ꝓtinētie votū suscepat ī dya/conib⁹ z reliqs mīstris: vl' q̄ sic de electo in ep̄m suprascriptū est aī subdiaconatū me/moraī dyacon⁹ eā in vxorē

i duxerat. ¶ Illud āt neocesa

k riensis z anchiritane synodi

l/m vl' ex tpe vl' ex loco ītelligi. Ex tpe: q̄ nōdū erat ītrodu/cta ꝓtinētia mīstrozū altaris. ex loco: q̄ vtraq̄ synod⁹ ori/ental' est: z oziental' ecclia non suscepit generale votū castitatis. hoc tñ diligēti obſuatione custodit: vt post adeptū sacerdotiū defuncta p̄ozi vxore cū q̄ sacerdos fact⁹ fuerat

de iure suo. nisi sit iam p̄sentata superiori. vt ex de postu. p̄/la. bone. B.

d ¶ Quā p̄n/cipalis. i. p̄ncipium. in auten. de sanc. epis. cir/ca p̄ncipa. hic p/hibetur in epi/scopuz eligi hūs vxorem z filios z. lxj. di. catinen/sis. idem ē si habet nepotes. vt in auē. quō oportet epi. §. j. col. j sed hoc non po/test intelligi qñ filij mali sunt vl' nepotes. nā p̄o pter tales ab a/lijs legitimis a/ctibus patres removentur. vt. vj q. j. d crimē. vel qñ ita tenere dilīgit eos q̄ p̄sumitur rone ip̄o/rū q̄ dilapidentur bona eccle/sie. vt hic dicit. idem est si habz patrez vel si habet fratres de d/bus ē timoz. als nō repellitur ds ꝓpter vxore z filios cū hoc permittit apostol⁹. et est ar. ad hoc xij. q. ij. episcop⁹ qui filios. et ex de testa. c. j. duz tamē longa continentia p̄cesse/rit. vt. §. c. p̄scā z. lxxvij. dist. d/cunq̄.

e ¶ Quesita. ō rebus ecclesie vl' intuitu ecclesie. vt. xij. q. j. manifesta. z. c. se. z. q. v. c. penulti.

f ¶ Ecce hac. nisi necessitate. hodie iure communi eligit. vt extra de eta. z q̄lita. a multis.

g ¶ Gregorij. §. c. quia sunt.

h ¶ Suscepe/rat. Hec solutio nō valet. quia a

quentales c leuia uxores habent

tempore apostolor nō licuit in ordie illo ꝛtrahere neo in subdiaconatu. vt. lxxxiij. dist. cum in preterito.

i ¶Neocesarien. s.c. presbyter si. k ¶Anchirita ne. s.e. dyaconi. l ¶Ex tempore. illud stare non po test. quia dicitur in fi. illius. c. dyaconi professi continē/ tiam.

m ¶Ex loco. H. ita credebat q in oriētali ec/ clesia dyaconi pos sent ꝛtrahere. sz hoc non ē verū.

a Jhs. ꝛtem nere. cūtuz ad exhibitionez necessariorū. vt xxx. di. oino. et ·ꝟ· potest.

b Jhs. discer nit. z. ꝟ. zc.

c Presbyte/ rū non le galiū. Por itel/ ligi de eo qui cō traxit secundas nuptias p igno rantiā iuris.

d ¶Habere. scz dignitatem. Beneficiū enim retinebit z locū in chorꝛ canta bit cū alys z in/ tererit electōiby sed hoc soluz de/ est ei. q nō debz ministrare vt sa cerdos. vt. xv. q vl. q admiserit. z. c. sicꝫ pbr. z nō q de vtroq iure eēt puādus vt. lxxxiij. dist. quisqs. sed h be neficium ꝓcedit sublato officio. z. l. dist. pbyte/ ros. z. c. studeat et ex de cle. pu. hereticꝰ. z ex de cle. egro. tua.

e ¶Prope de/ licto. i. qō factū ꝓmiserit p igno rantiam.

f ¶Ignorātie ar. q licet alicꝫ ignorat se debe/ re ꝓtinere q oꝛ/ dinat. cū ex eo q recipit ordinē tenet continere. xxiij. di. cōtra. g

b Presbyter causa religionis nō cōtemnat ppriā vxorem.

a Jhs docuerit sacerdo/ tē sub obtentu religio/ nis ppriā vxorē ꝓtenere ana thema sit. Ytez ex cōci. gan/ grensi. Anathema sit q pre/ sbyterū cōiugatum discernit nuptiarum occasione.

d Jhs discernit pbyterꝫ ꝓiugatū tāctꝫ occasiōe nuptiarꝫ: q offerre non debe at z ab eiꝰ oblatiōe iō abstī/ net. anathema sit. Ytē ex. vj. synodo. Ab officio abstine at pbr nō legalibus nuptijs

e Presbyterꝫ nō detētus, legalibꝰ nuptijs detētū d cathedrā q̄dēbrē sed ab offi cio abstinere ꝓcipimus. suffi cit enī hmōi indulgētia ei: qꝫ bñdicere alijs euz q̄ vulnera sua debet curare ꝓsequēs nō est. bñdictio enī sctificatiōis traditio est. q̄ xo hāc non hz f ppter delictū ignorātie: quō alijs tradet: nō enim publice neqꝫ ꝑuate bñdicat: nec cor/ pus dñi dispēset alijs nec ali quo mō mīstret: sz sufficiet ei q̄ pōsidet z ꝑploret a deo vt di mittat ei iniq̄tas ignorantie sue. manifestū est aūt z hmōi nō legitime nuptie soluent: z nullatenꝰ vir accessuz habe at ad eā ppter quā sacro mi/ g nisterio priuat est. Ytē nico laus ad cōsulta bulgarorū.

h De pbrīs nō est laicis Onsulēdū iudicādū. decernitis: vtrum pbr̄m ha/ bentē vxorē debeatꝫ sustēta/ re z honorare: an a vob̄ pij/ cere. In quo rndem: qm̄ li/ cet ipi valde sint reꝓhensibi les: nos tñ deū ꝓuenit imita ri: q̄ solē suū oriri facit super bonos z malos. deijcere enī a vobis iō nō debet: qm̄ nec iudā dñs cū esset falsus disci pulus a nūero discipulorum eiecit. vex z de pbrīs vobis q̄ laici estis nec iudicādū est nec de vita eoꝝ q̄cq̄ inuesti/ gandū sz eoꝝ iudicio q̄cq̄d sit: est refuādū. Di. XXIX.

i Ed notandū q fm isidoꝝ pleraq̄ capi tula ex cā: ex loco: ex tempore: ex pso/ na cōsiderāda sunt. Hit isi/ dorus.

Ex tempore loco z persona z causa regule canonum intel/ liguntur.

k Liendum est q plera/ l q̄ capitula ex causa ex m persona ex loco ex tempore consideranda sunt: quorum modi quia medullitus non indagantur: in errorīs labe/ rinthum nonnulli intrican/ do impinguntur: cū ante iu/ o dicant q̄ intelligant: ante in p culpant: q̄ iterando lecta p/ quirant. Hinc etiam grego/ rius ait.

Pro diuersitate rerum tem/ perantur regule sanctorum.

q Egule sanctorum pa/ trum pro tempore loco et persona et negocio instan/ r te necessitate tradite sunt.

Item hieronymus in episto/ la ad ephesios.

Onsulendum. reꝓhensibiles. si. xv. q. vlti. c. vlti. h sed ꝓtra. xxxij. di. nullus. sed illud intelligitur cū Ed notandū est. q̄ (notorio est crimē eius. i dixerat. s. ꝓri. di. ·ꝟ· ecce. in fi. quedā. c. cē rem pozalia vel localia. ideo ad soluēdū multa cō/ traria ostendit ī ista. xxix. di. que dā capitula tra/ dita esse ex cau/ sa. quedā ex tem pore. quedaz ex loco. quedā ex p sona.

k Sciendū est. Matth. 5. ex causa. ex causa fuit statu/ tuz ne neophiti promoueant ad Joh. 15 episcopatus. vt xlviij. di. c. j. sci/ licet ne ī supbia extollerent. sed hec cā cessauit ī ambrosio qui ca thecumin9 ē ele ctus in epm. vt lxj. di. his oib9.

l ¶Ex psona. vt in augustino q̄ facꝰ est coeps alij. vt. vij. q. j. nō autem.

m ¶Ex loco. q̄ ppter ppinq̄ tatē vel remoti/ onē loci aliquid statuit. vt. lxiij. di. cū longe. xx/ iij. q. j. pudēda. z. s. dist. iij. crie aūt. vel iō dicit quia quedā sunt localia quedam non.

n ¶Ex tempo re. sicut anglic̄ datū fuit ppter nouitatē vt con iunganē quarto gradu. vt. xxxv. q. iij. quedam.

o ¶Intelligāt qō esse nō debet xj. q. iij. eoꝝ.

p ¶Perdrāt. qō inciuile ē. vt ff. de le. inciuile.

Egule. ne/ q gocio. i. p/ pter q̄litatē ne/ gocij aliq̄d sta/ tuit. qō est ꝓtra ius. sicut in causa matrimonij consanguinei admittū/ tur in testimoniū. vt. xxxv. q. vj. consanguineos. z p/ pter cām eccl'ie statuit q̄ domestici admittunt ī testi/ moniū. vt. xxij. q. ij. sup prudētia. r ¶Neces. q̄ lex nō debet instituī nisi ppter necessitatē. vt. s. di. iiij. crīs.

¶Priuat9. videt hic q̄ si sacerdos ē excōmunicat9 vt suspensus q̄ nō debet priuatim dice/ re horaz suaz. quod non est verū. Imo ad hoc tenetur dum tamen non faciat hoc officiando suam ecclesiam. vt colligitur. xj. q. iij. siquis episcopus.

a Ecesse ē. cās. xxiij. q.viij. occidit.

b Vulneriū nō q̄ varietas delictorū requirit varietatē penarū. vt. xlv. dis. licet. l. di. vt cōstitueret. xliij. dis. vt cōmesatiōes. xl. di. nō coganē Collirio. ar. illos q̄ tales i oīb⁹ ꝓrarijs ponūt solutiones. aliud fm leges. aliud fm canones. vel hoc nouū. illud vetus.

Apoc. 1.

c Illud āt dictū fuit. ē. xxviij. di. in. c. illo siquis docuerit. 7. c. se. q̄ sacerdores nō debēt a se abijcere vtores suas ꝓtextu religionis. b dicit q̄ ex cā fuit h̄ statutū. s. ꝓpter ḡsdaz hereticos qui coniugia detestabant.

Exo. 20.

d Illud āt qō i canone apl⁹ 7 in gāgrēsi cilio 7 i sexta synodo legitur: ex cā ꝓsideraē 7 ex tpe. cā fuit heresis manicheoꝝ: q̄ diuersas detestabaē: sic etiā q̄rūdā substitio mḱta i catholicoꝝ detestationē introduxisse ueniēt ꝺ q̄s in gangrēsi ꝓci. statutū legit. De multimoda superstitione hereticoꝝ: q̄s gangrense concilio anathēatizauit.

e Quorundā hereticorum.

f Siqui. fideles. fideliū et infideliū parentiū tenemur subuenire. magr tū fideliū. vt. lx xxvj. di. nō satis sed pone q̄ hēs parē hereticū nonquid ꝑferes ipm exneo bono Pe. māducatoꝝ dixit hāc q̄stionē eē nebulas et teneb⁹ oſaz aquā in nubiū aeris. sed dicas q̄ pater q̄liscunq̄ sit debem⁹ ꝓponere extraneo etiā scō i his q̄ spectant ad op⁹ misericordie i puidendo ei i necessarijs/ nisi alter magis indigeat tūc potius tenemur extraneo subuenire. vt di. lxxxvj. pasche. sam

Pro diuersitate locoꝝ tēpoꝝ 7 hoīm scripture intelligēde

g Necesse ēt iuxta diuersitates locoꝝ tēporū et hoīm q̄b⁹ diuse scripture facte sūt: diuersas cās 7 argumēta 7 origines hēant: et quō btus iob. i apocal. sua septez scribēs ecclijs i vnaq̄q̄ earū vl spālia vitia reprehendit vel virtutes ꝑbat: ita 7 scūs apls paul⁹ p singlas eccias vulneri b⁹ medet illat. Hec ad instar spiti medicinā collyrio oīz oculos vlt curaē Di. xxx

h Decūq̄ mlier De eo. religioni iudicās quenire comā sibi amputauerit: quā de⁹ ad velamē eius 7 ad mēoriā subiectiōis illi dedit tāq̄ resoluēs ius subiectōis anathema sit. I tē. De eodē.

i Iq̄ mlier derelicto viro discedere voluerit soluto vinculo cōiugali nuptias ꝓtēnendo anathema sit. I tē

k Jēs ꝓpter De eodem. deū virginitatē ꝓfessus in ꝓiugio positos p arrogantiā vituperauerit: anathema sit. I tem. De eodem.

l Jēs vel virginitatem vel ꝓtinētiā ꝓfessus in ꝓiugio tāq̄ abominabiles nuptias iudicat: 7 non ꝓpter h̄ solū q̄ continētie 7 virginitatis bonum sctm ꝓpositum sit: anathema sit. I tē. De eodē.

m Jqua mlier suo ꝓposito vtile iudicans vt virili veste vtaē: 7 ꝓpter h̄ virilem habitū imitet: anathema sit.

n Jquis I tē. De eodē tāq̄ hoc ꝓtinētie cōuenire iudicans die dñico ieiunauerit in eiusdē diei ꝓtētū anathema sit I tē. De eodē.

o Jēs eorū qui i ꝓposito sunt ꝓtinētie: ꝓpter necessitatē coꝝalez supbiat: 7 ieiunia cōia putauerit cōtēnenda: toti⁹ eccl'ie ꝑfectaz insua ꝓscia iudicans rōez anathema sit. I tem. De eodē.

p Jēs p supbiā tāq̄ pfectū se existimās ꝓuēt⁹ q̄ p loca 7 basilicas scoꝝ martyrū sfiūt vel accusauerit: vel ēt oblatiōes q̄ ibidē celebrā tur spernēdas eē crediderit: mēoriasq̄ sctoꝝ ꝓtēnēdas, anathema sit. I tē. De eodē.

q Jēs docet domū dei cōtēptibilē debere esse: et ꝓgregationes q̄ in ea fiūt: anathema sit. I tē. De eodē.

r Jēs extra eccl'iam ꝓuatim ppl'os ꝓgregās cōtempnat eccl'iasticas sanctiones et eccl'iam ipam apud se sine concilio epi cum presbro agat: anathema sit. I tem.

s Jquis nuptias in accusationem duxerit et mulierem fidelem ac religiosam cū viro suo dormientem abominandam crediderit: aut etiam accusandā tanq̄ non posse coniugatos in regnum dei ingredi: anathema sit. I tem.

t Jquis car/ De eodē. nem manducantem ex fide cum religione ꝑter sanguinem et idolo immolatam 7 suffocatam crediderit condemnandum tanq̄ spem nō habentem: qui eam manducat: anathema sit. I tem. De eodem.

brosius rūvidet ꝓtradicere hute opinioni in canticis in illo loco ordinauit in me charitatē. ait ei. multoꝝ est charitas inordinata. quidā enī id qō est ꝓmuz postūr tertiū vl qrtum. sed ꝓmo diligēdus est de⁹. scōo parentes. deinde filij. postea domestici. qui si boni sunt malis filijs sunt ꝓponendi. de peni. dist. ij. charitas. sed illa autoritas intelligenda est ō affectu interiori nō de beneficiozum exhibitione. quaz magis debem⁹ diligere extraneos bonos q̄s ꝓpinquos malos. licet illis potius debeam⁹ subuenire. xiij. q. ij. nō estimemus.

g Dei cultus Quod quidā hereticī fecerūt ratione illi⁹ auctoritatis. qui reliquerit patrem 7 matrez ꝓpter me centuplū accipiet. xxviij. q. j in ꝓin.

h Decunq̄ j. de con/ se. dist. v. fucare. xxiij. q. v. muli/ re Johan.

i Jqua mu/ lier. discedere. sine ei⁹ cō/ sensu.

k Jquis ꝓ/ pter deū.

l Jquis vel virginitatē

m Jqua muli er. ꝓpositi/

to. qz magis est habilis ꝛ magis parata est in scissa ve ste qz in clausa ad mererricandum.

m Ihs ꝓemptū. qz si nō facit in ꝓemptū illi⁹ dieī etiā oi die bonū est ei si ieiunat. vt. lxxvj. di. vtinā

n Iquis. necessitatem. id est continentiam.

o Ihs basili/

p cas. nisi cuz fiūt ꝓ inanes re uelatiōes. vt de ꝑse. di. j. placuit

q Iquis do/

r cet.

Ihs extra. ꝛ domus in ꝙ hec fiūt publi cāda ē. vt i auc. de ec. ti. §. sicḥs i

s sua domo. Jo.

Iquis nu/

t ptias.

Ihs ex fide .i. ex bōa cō scientia.

v Immola/ tā. idolatic⁹. nō debē⁹ vesci. vt h ꝛ. l. di. ꝑl bzos. ꝛ. xxxij. q. iiij. sic sanctius. sz ꝓtra riuz videt illud apli ad corinth. sicḥs infideliū vo cat vos ad cenā omne qđ vobis apponit mādu/ care nihil inter/ rogātes. sz illud loquit fm sua tē poza cuz adhuc pauci erāt fide/ les. qđ aūt dicit de sanguie et de carne suffocata hodie nō tenet. qz tm i figura fu it phibitum.

x Ihs filios. nā ex iura/ mento possum⁹ astringi ad illō vt. xxij. q. iiij. in ter. de hoc ha/ buisti. §. dist. j. ius naturale.

a Ihs viroꝝ. veste. sufficit ꝙ ꝙ quis veste vtaf fm ꝙsuetudinē regiōis. ꝛ sic trāsmontani nō cogunt vti affibularis vestib⁹. vt italici. nō obstāte noua ꝙsti/ tutione. eē de vi. ꝛ ho. cle. vt clerici. quia lex debet con/ uenire consuetudini. vt. §. dist. iiij. erit.

b Hec scripsim⁹. ꝛ noua. ff. de ꝙsti. ꝑn. in rebus.

c Diuites. Hoc vez est de talib⁹ q facit mi sericordiā nō habentib⁹. vt. xxxij. q. v. scḥm. nā ꝛ dns habuit pecuniam. vt. xij. q. j. exemplū. als abijcienda est pecunia exemplo cratis. vt. xij. q. ij. crates. nā alie/ na rape ꝙuincit ꝙ vltra necessaria sibi retiner. vt. xlij. di. §. j. Jo. c

d Diuites. nō est ꝯ illud. facil⁹ est ca/ melū ꝑ foramē acus trāsire. qz illud de talib⁹ intelligi/

r Iquis religiōrit ꝓpzios filios ꝛ nō eos aluerit: ꝛ qō pietat⁹ est necessaria nō ꝑbuerit: sz sub occasiōe conti tie negligendos putauerit: anathema sit. Itē. De eodē.

s Ihs viroꝝ putauerit scō ꝓposito. i. ꝓtinētie ꝙcire: vt pallio vtaf tāꝙ ex eo iusticiā habitur⁹: ꝛ rephē dat vl' iudicet alios ꝙ cū reue rētia birris vtūf ꝛ alia veste cōi ꝙ in vsu ē: anathema sit.

t Itē. Hec scꝑsim⁹ nō absci/ dētes eos qui i eccl'ia dei fm scꝑturas ꝓpositū sctm ꝓtinē tie eligūt: ꝑ eos ꝙ suscipiunt hītū ei⁹ ꝛ i supbiā efferūf ad uersus eos ꝙ simplici⁹ viuūt ꝛetiā eos ꝙdēnam⁹ ꝙ se extol lūt adūsus scꝑturas ꝛ eccl'ia sticos canōes ꝛ noua ītrodu cūt ꝓcepta. Nos āt etiā Xgi nitatē cū humilitate admira mur: ꝛ ꝓtinētiā cū castitate ꝛ religionē ꝺo acceptissimā eē dicim⁹: ꝛ renūciatiōes secula riū negocioꝝ atꝙ actuū cum hūilitate approbādo laudā⁹ ꝛ nuptiaꝝ viculū qō fm casti

e tē ꝑdurat honoꝛam⁹: et diui tes cū iusticia ꝛ opib⁹ bonis nō abijcim⁹. Itē ex ꝙci. mar tini pa. Anathematizaf qui manicheoꝝ supstitiōes secf.

o Ihs ꝑbz vl' ꝺyaconus ꝓpter publicā peniten/

tur ꝙ in diuitijs spē ponēres grati⁹ intuent aurum ꝙ solē. de quibus habetur. xlvij. di. sicut.

p Iquis. ꝓpter publicā. quam facere pōt sacerdos sed non solennē. vt dixi. §. xxviij. di. ꝓsb⁹ byter.

e Prosternāt. vt de consecra. di. iij. quoniam sunt.

f Pregustet.

Ecce ꝙ suspe/ ctus cogit comedere siue gusta/ re. sz nūqđ idem est si aliḉs est su spect⁹ co ꝙ non coicat i āno. nūqđ cogēdus est cōicare. nō. quia illa nō recipit si ne pctō si recipi ens ē pctō. sed ad hoc pōt cogi vt faciat se di/ gnū. i. vt penite at. de ꝑse. dis. ij. siquis intrat.

g Emp⁹. In hac xxxj. di. ondit ꝙ a tem/ poze greg. statu tū fuit. vt subdi aconi nō ordina renf nisi ꝓmissa ꝓtinētia. scḥo a/ git de cā ꝓtinen tie ꝑl bytero⁹ et dyaconoꝝ. ter/ tio dicit ꝙ sz ordinari i sacrf ordinib⁹ vtoribus nō debēt cōmi/ sceri. tū necessa/ ria ꝓuidebūt eis vltimo assignat differētiaꝝ inter oriētales ꝛ occi/ dentales.

h Nte trien niū. Casus olim ꝓmouebāf subdiacōi nō ꝓ/ missa ꝓtinentia ꝛ licite vtebanf vtoribus ꝛ bene/ ficijs. postea pe/

lagius ꝑdecessoꝛ gregoꝛij statuit. vt vl' ꝓtenti eēnt vto/ ribus tm vel būficijs tm. de ꝙ ꝓsti. grego. facit mētioēz xxxij. q. ij. multoꝝ. postea idē pelagi⁹ aliā edidit cōsti/ tutionē. in ꝙ ꝑcise phibuit vt subdiaconi nullo modo cōmisceri debeāt amodo vtoribus suis. ꝛ illā ꝓstitutio/ nē quidā subdiaconi fuabāt quidā nō. sed qz illa cōsti tutio fuit mitꝙ ꝙ aliḉs qui nō ꝓmisit ꝓtinētiā cogeret continere. retractaf hoc a gregoꝛio ꝛ statuit. ꝙ siqui subdiaconi modo sunt non cogantur continere nisi ve lint. siqui autez in futurū sunt ordinādi. nō admittan i

i Durū. statutū pela/ (tur. nisi ꝓmittāt ꝓtinentiā. gij fuit ꝺ euāgeliū in ꝙ excipit sola foznicatio. vt. xxxij. q. ij. quos de⁹. ꝛ iō reꝓbatū fuit. sed ḡre reꝓbaf illa ꝓstitutio pelagij in ꝙ statuit vt aut būficia autꝛo

res dimittãt. cũ idẽ statuerit alexander. ex ō cle. iiu. c. j. ſz dic cũ aliqs in mioritꝫ ordinib⁹ exiſtẽs poſtea ꝛhit. pōt priuari bñficio pri⁹ habito. ⁊ illꝰ loc̃tur alexãder cũ ꝯo aliqs primo ꝛhit. et poſtea eccl'ia ſcienẽ ei ꝛfert bñficiũ. poſtea nō pt illō auferre. et de illꝰ loquiẽ pelagius ⁊ iō ꝓſtitutio ei⁹ fuit imiq. ſi. ex de cle. iiu. diuerſis

a ℂ Nō iuenit .i. nō ſuſcepit.

b ℂ Promiſerit. h intelligo ſi hẽat luiaz vxorẽ

c ℂ Mala. i. cõtinẽtiã. q̃ iuuenibus ẽ mala. xxx. q. vj. i adoleſcen/tia.

d ℂ Acerdotib⁹

e ℂ Piſcopos

ꝓteſ byte.

1.Cor.7. ℂ Enere. qm̃

f ℂ ſanct⁹ ſum ex q̃ dñs ſe com/mẽdauit. ⁊ chriſti actio nr̃a ẽ inſtructio. g̃ ⁊ nos poſſum⁹ nos cõmẽdare. ⁊ auguſtin⁹ ſe cõmẽdat eq̃rãdo ſe ꝓphetis. vt xxiij. q. iij. ecce. ⁊ p/cõſul pt ꝓmittere libellũ cõmendationis ſue. vt ff. de of. pcõſul. obſuare. ſiꝛ ille q̃ ipetrat veniaz etatis ſe cõmendat. C. de his q̃ ve. eta. ipe. l. ij.

g ℂ Anno. i. ſe pmana. ſic alibi ponit dies p anno. vt. xxxiij. q. ij. Bipm. ⁊ ꝑs p anno. de cõſe. di. iiij. oñi tpe.

h ℂ Nec ꝓterit excepto ſabba/to ſctõ ⁊ die veneris ꝓcedente. vt de ꝛſe. d. ſ. iij. ſabbato. q̃dies nlli r̃ꝑtã ẽ ꝓpẽ

a q̃ vſum ꝓtinentie nõ inuenit neq; caſtitatẽ ꝓmiſit cõpellatur a ſua vxore ſeparari: atq; p b̃ q̃ abſit i deteri⁹ cadat. Jn de vr̃ mihi: vt a pñti die epis oĩb⁹ dicaf: vt nullũ faccre ſubdiaconũ ꝑſumãt niſi

b q̃ ſe victurum caſte ꝓmiſerit

c q̃ten⁹ ⁊ ꝓterita mala q̃ ꝓpoſito mẽtꝛ appetita nõ ſunt: violenꝯ non exiganꝯ: ⁊ futura caute caueanꝯ. q̃ vo p⁹ eãdẽ ꝓhibitõez q̃ añ triẽniũ facta eſt ꝓtinenꝯ cũ ſuis vxoribus vixerit: laudãdi atq; remunerãdi ſũt: ⁊ vt i bono pmaneãt exhortãdi. eos aũt q̃ p⁹ ꝓhibitiõem factam a ſuis ſe vxorib⁹ ꝓtinere noluerit: ad ſacrũ ordinẽ nolum⁹ ꝓmouere: q; null⁹ dz ad altarꝛ miſteriũ accedere: niſi cuius caſtitas añ ſuſceptũ miſteriũ fuerit approbata. Cauſa vero h⁹ inſtitutiõis mundicia fuit ſacerdotalꝭ: vt libere cunctis

d e dieb⁹ vite ſue oſoni poſſet vacare. Si. n. vt paulus ait ab vxorib⁹ eſt ceſſandũ: vt expediti⁹ oſoni vacem⁹: miniſtrꝛ itaq; altarꝛ q̃b⁹ q̃tidiana neceſſitas ozãdi incũbit: nunq̃ ꝓiugali officio vacare ꝓmittitur. Unde beda ſup lucã ait. Sacerdotib⁹ ſemp caſtitas obſeruanda ꝓcipitur.

d SAcerdotib⁹ vt ſp valeant altari aſſiſtere: ſemper ab vxorib⁹ ẽ abſtinẽduz: ſempq; caſtitas obſuãda ꝑcipiẽ. Ite in ꝓci. carthaginẽ. ij. Qui diuinis ſacris inſeruiunt: ꝓtinẽtes eſſe oportet.

e Piſcopos ꝑbos ⁊ diaconos ita vt placuit ⁊ decet ſacroſanctos ãtiſtites aut ſacerdotes aut leuitas: vl̃ q̃ ſacris dñis inſuiũt: cõtinẽtes eſſe debẽt i oĩb⁹. Ite innocẽti⁹ victorino rothomagenſi epo. Sacerdotes ⁊ leuite cuz vxorib⁹ ſuis miſceri

f ℂ Enere dz ec/nõ debẽt. cleſia vt oĩmodo ſacerdotes ⁊ leuite cũ vxorib⁹ ſuis non miſceanꝯ: q; miſterij dñi q̃tidiãis nccitatib⁹ occupãtur. Scriptũ ẽ ei: ſcti eſtote: qm̃ ego ſctus ſuz dñs de⁹ vr̃. Mã ꝓiſcis

g tpib⁹ ãno vicꝛ ſue de tẽplo nõ diſcedebãt: ſicẽ de zacharia legim⁹: nec domũ ſuã oĩno tãgebãt: q̃b⁹ vtiq; ꝓpẽ ſoboleſ ſucceſſiõez vxorꝛ vſus fuerat relaxatus: q; ex alia tribu ꝓterẽ ex ſemĩe aarõ ad ſacerdotiũ nullis accedere pmitte baf: q̃nto magꝛ hi ſacerdotes et leuite pudicicĩã ex die ordinatõis ſue ſuare dñt: q̃b⁹ vl̃ ſacerdotiũ vl̃ miſteriũ ſine ſucceſſiõe ẽ: nec

h ꝓterit dies q̃ vl̃ a ſacrificijs diuinis vl̃ a baptiſmatꝭ officio vacẽt

Nã ſicẽ paulus ſcribit Palea. ad corinthios dicẽs: abſtinetevos ad tẽs vt expediti⁹ vacetꝛ oſoni ⁊ b̃ vtiq; ꝓcepit mlto magꝛ ſacerdotib⁹ q̃b⁹ ozãdi ⁊ ſacrificãdi iuge ſacrificiũ ẽ: ſp debebũt ab huiuſmõi ꝛſortio abſtinere. Ite exuperio tholoſano epo. Qui ab

i vxorib⁹ ſuis abſtinẽt ad ſacri

k ℂ Os ad ficia admittanꝯ. ſacrificia fas eſt admitti: q̃

l vel etiã cũ vxore nõ exerceãt carnale officiũ. Ite hiero. ℣ iouinianũ. Sacerdoti cui eſt ſp ozãdũ

m matrimonio ſemper eſt carendũ

n ℂ Jlaicus ⁊ q̃ſq; fidelis nõ ꝓt ozare niſi careat officio cõiugali: ſacerdoti vero cui ſp offerenda ſunt ſacrificia ſemper ozãdũ eſt. ſi ſp ozandũ ẽ: g̃ ſemp

o mr̃imonio carẽdũ. Quod autẽ manicheox cã de ꝓiugio ſacerdotũ illud ſuꝑadictũ ſit: ex gãgrenſi ꝓci. apparet: in q̃ ſic ſtatutũ legit. Anathema ſit: q̃ nuptiJeſus vitu/as vituperat.

p ſperat nuptias: ⁊ dormientẽ cũ viro ſuo fidelẽ ac religioſam deteſtaf aut culpabilem eſtimat velut q̃ regnum dei introire nõ poſſit: anathẽa ſit. Ite. De eodẽ

q ℂ Uicũq; ꝛginitatẽ cuſtodiens aut ꝓtinẽtie ſtudens velut horreſcẽs nuptias nec ꝑpter b̃ q; bonũ ⁊ ſctm̃ ẽ nomẽ virginitatis aſſumit anathema ſit. Poteſt ⁊ alic illud intelligi q̃d in canone apl'oꝛ legit: vt iſte ſit

p aucitatẽ. ſic. j. de ꝛſe. diſ. ij. reuera. Leuiti.

i ℂ Vel a baptiſmatꝭ Lu. i. dum eſt ne ceſſitas.

Os. etiam necdũ cum alia.

l ℂ Offi/ciũ. p⁹ vo/tũ factum. Num.

m Jlai/e⁹ oza/re. quid de hac mate/ria iurꝛ ſit. hẽs. xxxiij. q. iiij. c. j. ⁊ 1.Cor.

n ℂ Da trimoniuz. ar. q̃ ſi ali/q̃ ſibi cohereꝛ vl̃ ſi ali q̃d ſequitur ex alio. vno pbato ⁊ reliquũ eſt pbatũ. vt. xxxiij. d. ſicꝫ viduã. xxvj di. deinde. iij. q. vj. h. q̃ppe. ar. ℣ de pe. diſ. j ſicẽ ꝓmi. i ſi.

o Quod autẽ ſpicit tria penultima c. xxviij. dicẽs q̃ illud ſtatutũ fuit ꝑpter hereſiz manicheoꝛũ.

p Vi/cũq; in canone. ſ. xxviij. diſtinc. ſiquis docuerit. 1.Co

q Ex? timentie. eis non licere. nota q̃ ꝓpẽ mutationẽ ſtatus incipit aliq̃d nõ licere. qõ℘/us licuit. x/ij. q. j. nolo ⁊ xxij. q. ij.

neçs arbitrek.

a Omino. t vestitū. ex/ quo dicit victuz t vestitū. videt q noie victꝰ nō cōphendat vestitus. vt. ff. ō trāsac. cum hi. §. qui trāsigit. qō non est vex. ff. de ẏbo. sig. ẏbovicꝰ

b Largiat. se questrato rū habiraculo. vt. lxx. vij. dist. eps. t ẏ cū ẏsona est suspecta.

c Paulo di/ cente. ducebant enī vxores secū vt fuirēt eis in cibis parandis. t ab eis pascerētur cū eēnt pauperes de merce/ de ꝑdicationis.

d Sozoze. i. q̄si sozorem.

e Circūducē di. nobiscum.

f Vt merce/ de. ar. q sicḥs hz vxorem t filios. de bonis ecclesie ipos pōt pascere si nō hz ꝓpria vt. lxxxvj. dist. ñ satis. ī. di. ꝓi. si qs vero. t. l. dist. studeat. in fi. et xxxvij. di. legāt. q̄ nemo carnez suam vnq̄ odio habuit. vt. xiij. q. ij. nō estiemꝰ. t hec vera sunt si indigēt. alis secus. vt. xxviij. di

t. Coz. 9 stinc. de spiracu/ sane. vñ t si viro relictus est vsus alicuiꝰ rei. muli/ er eadē re ꝑ vti vt. ff. ō vsu. t ha. l. cerez. §. mlier.

g Hinc illud. infra in illo c. ꝓbr byter qui/ dam. quod est ī fra di. ꝓi. Jo.

h Ncena. introducere de consensu vxo

sensus capli. Sicḥs docet sacerdotē vxorē suaz ꝓtēnere: nō quā ī sacerdotio accepit: ẏ quā añ sacerdotiuz dū adhuc esset laicꝰ vl in mioribus ordinibꝰ ꝓstitutꝰ sibi copulauit: cū q ꝓtinētiā ꝓfessus est cū ad sacros ordines ꝓscenderet: quā nullꝰ dz ꝓtēnere: ẏ ē ab añio et cura sua abijcere: q̄n ei necessaria ꝓuideat. ꝑ baſ añt hec interꝑtatio auctozitate leonis pape: q̄ scribens rustico narboneñ. ẽpo ait. Ministris altarꝭ cū epis t ꝑsbzis eadē est lex ꝓtinētie

q Lex ꝓtinētie eadē est altaris mīstris: q̄ episcopis aut ꝑsbzis: q̄ cū eēnt laici siue lectozes licite q̄dem t vxozes ducere t filios ꝓcreare potuerūt: ſz cum ad ꝑdictos puenerūt gradus: cepit eis nō licere qō licuit. vnō vt tā de carnali fiat spūale ꝓiugiū: opozteat eos nec dimittere vxozes: ſz q̄ hñt sic hr̄e videanſ q̄si nō habeāt: q̄ t salua sit castitas ẏnubioꝝ t cessent opa nuptiaꝝ. Itē leo. ix cōtra epistolā nicete abbatꝭ.

Episcopus vel ꝑsbr vxorem ꝓriā a sua cura nō abijciat

a Omino ꝓfitemur nō licere ẽpo ꝑsbzo dyaconoꝝ ꝓpriā vxorē cā religionis abijcere a cura sua: ẏ vt ei vi-

b ctū t vestitū largiaſ: ẏ nō vt cū illa carnaliſ ex more iaceat: sicut t sctōs apl̄os legimus egisse beato paulo dicēte. Munq̄d nō habem⁹ potem

c statē mulierez sozorem circūducendi: sicut t frater dñi et cephas. Vide insipiēs qz nō dixit: nunq̄d nō habem⁹ potestatē sozorē mulierē ample/ctendi ẏ circūducendi. sz vt

f mercede ꝑdicationis sustentarenſ ab eis: nec tamen deinceps vlterius fozet carnale inter eos coniugium.

Hinc t illud grego. in dya/

g Presbyter qui/ (logo. dam. Require infra.

Ut igiſ ex his auctozitatibꝰ apparet: sacerdotes vxozibus qs in laicali habitu vel in minoribꝰ ordinibꝰ ꝓstituti sibi legitime copulauerūt: necessaria mīstrare: debita reddere nō valent. Sed obijcit illud tripartite hīstorie.

Dissuasū pannutij nicena synodus ꝓstituit q̄ ꝑsbzi cū suis vxoribꝰ non dormirent.

h Ncena synodus volēs corrigere hoīm vitam in eccl̄ijs cōmozātiū posuit leges qs canones vocamꝰ: in quoꝝ tractatu videbaſ aliq̄bus introducere legē: vt epi ꝑsbyteri dyaconi subdiaconi cū cōiugibꝰ qs ante ꝓsecrationē duxerunt nō dormirent. Surgēs aūt pannutiꝰ cōfessozo tradixit: honozabiles cō

i fessus nuptias t castitatē dicens esse cū ꝓria iuge concubitū. suasit itaq̄ cōcilio ne talem poneret legē: grauem esse: asserens causam que aut ipis aut eoruz coniugalibus occasio fornicatiōis existeret t hoc quidē pannutius licet nuptiarum esset inexpertus expoſuit: synoduſq̄ lauda-

k uit sententiā eius: t nihil ex hac parte sanciuit: sed hoc in vniuscuiusq̄ voluntate non necessitate pmīsit. Item synodus sexta.

Non in perpetuum sed tempore oblationis a complexu suarum vxoꝝ sacerdotes abstineant.

l Oniam in

m romani ordie canonis esse cognonimꝰ traditū: eos

n q̄ ordinatiſ sunt dyaconi vel ꝑsbyteri cōfiteri q̄ nō suis tā copulentur vxoribus: anti-

o quum sequētes canonē apostolice diligentie t constitutiones sacroꝝ viroꝝ legales nuptiaſ amodo valere volumus: nullo mō cū vxoribꝰ suis eoꝝ ẏnubia dissoluētes aut ꝑuantes eos familiaritate

p ad inuicē ī tpe opoꝛtuno: qui

q cūq̄ ẏ diligēs inuentus fueris. aliſ esset inl. qua.

i Castira. sic t qui bene comedit abstinēs est. vt. xliij. di. con/ uiuig. in fi.

k Sententiā vnus ergo potest contradice/ re tori vniuersi/ tati si habet rationabilem causam. vt extra de his que fi. a maiore. ca. c. j. nam sententia vnius potest alios trahere ad partem suam. vt extra ō eo qui mit. ī possess. c. cum sicut. ff. de arbi. itez si vnus. §. vlti. et C. de vete. iu. enu. l. j. §. ſz is. tē

Q Oniam. id est q̄/ tuis.

l

m Roman i Mic assignatur differentia inter orientales t occidentales.

n Qui ordinati. id est ordinantur.

o Apostoli/ ce. quia apostolus precepit vt vir reddat debitum vxori.

p Oportuno. istud est contra gandulphuz et alios. qui dicunt q̄ vir quolibet loco etiam in ecclesia t quolibet tempore tenet reddere debitum vxori. sed sicut debitor nō debet semper venire cum sacco paratus. vt. ff. de solu. quod dicimus. sic nec vir semper debet esse paratus. xxx. iij. q. iiij. christiano.

q Diligens. id est dignus.

a ¶ Cõtinẽtes. Sz nũqd i oriẽ/tali eccia vir pt ꝓmoueri sine li/cẽtia vxorꝛ. dic̃ h.q sic.quia nec fit ei iudiciũ a/ligd.sz certe iudiciũ fit ei. quia post mortez viri ñ pt ꝫhere. Jrẽ z i alio fit ei iu/diciũ.qz tpe vi/cis sue non dz ei cõmisceri cũ eri/am ad tempus vir inuita vxore nõ possit orare. vt. xxxiij. q.iiij. apls.sz ibi expo/ne orare.i.pegri/nari. Jo.

b ¶ Liter. co/pulanꝫ .i. copulato vtunꝫ multi ex hac lra dixerũt q orien/tales pñt ꝫhere in sacrꝛ ordinib9 sed eis obstat.j. di. pxi. sicꝫ coꝛ/sed ipi dicunt q ibi sexta synod9 nobis pscripsit re/gulam.

c ¶ Nicolai. x/xviij. d. ꝫsulẽdũ d ¶ Synodi. xxviij. di. pscm c ¶ Sicꝫ. ñ. x/xviij. dis. liquis.

f ¶ Subdiaco/nus.j.xxxiij. di. subdiaconus.

g ¶ Eruan/da ẽ. in hac. xx/xij. di. adhuc ꝓ/sequit de ꝫtinẽ/tia clericoꝛ. dic̃ ergo q cõstituti in q̃tuoꝛ sacris ordinib9 tenẽtur ꝫtinere. z q non fuerint ꝫtinẽtes priuant officio z bñficio. z si ha/bẽt publicas cõ/cubinas nullus missaꝫ coꝛ audi/at. z vt facilius possint seruare cõ/tinẽtiã. ꝓcipitur eis vt extrãeaꝛ/femiaꝛ familia/ritatẽ vitẽt. Jo. Sed nunqd dli/rit subdiaconali ordiatione aut dyaconali aut sacerdotali: hi nullo mõ ꝓhibẽt ad ta/lẽ ascẽdere graduꝫ ꝓ vxoris sue cohabitatiõe: nec ẽt tpe oꝛ/dinatiõis sue ꝓfiteri cogãt: q abstinere debeãt a legalis vxorꝛ familiaritate. Jtem oꝛ eos q̃ altari mistrãt i tpe ob/a latiõis sctoꝝ ꝫtinẽtes esse in oĩb9: vt a deo possint ꝫsequi q̃ supplicit postulãt. Siquis igit ꝑsumpserit ꝫ aplicos ca nones aliqs ꝓbroꝝ. z dyaco noꝝ ꝓuare a ꝫtractu. z a cõio ne legalꝛ vxoris sue deponatꝛ Silr. z ꝓbr aut dyacon9 q̃ re ligiõis cã vxorẽ suã expellit: excõicet. si xo in ꝑ pmãserit deponatꝛ. Hoc ãt ex loco in telligẽdũ ẽ. oriẽtal aũt eccliacui sexta synod9 regulã viuẽ di pscripsit: votũ castitat in mistris altarꝛ nõ suscepit.

Unde stepban9 papa ait.

Occidẽtalis nõ oriẽtalis ec/clesia castitatis votũ obtulit

b ¶ Liter se oriẽtaliũ tra/ditio hz eccliaꝝ: aliter h9 sctẽ romane eccie. nã earũ sacerdotes dyacõi aut subdi aconi i mrimõio copulãtur: isti9 aũt eccie vl occidẽtaliuz nullus sacerdotũ a subdiaco no vsqꝫ ad epm lniaz hz ꝓiu/giũ sortiẽdi. Silr. z capitulũ c nicolai ex loco cõsiderat: qz gens bulgaroꝝ nouiter ad fi dem ꝓuersa ꝓpositũ sacre re/ligionis ex integro assumere nõdũ didicerat. q aũt in ca. d vj. synodi ꝑbr nõ legitimis nuptijs detent9 punit: nõ le/gales nuptie sed secũde intel ligende sunt: a qb9 aucte ca/nonica sacerdotũ q̃libet debz esse ĩmunis. Jllud aũt gran/e grensis cõciliꝫ sicꝫ discernit ꝑbrm ꝓiugatũ tc. silr intelli gendũ est vel localit traditũ vel ꝓiugatũ ab ea esse appel/latũ quã ante tps ordinatio/nis sue duxerat. Jllud quo/f qz martini pape si subdiaco/nus secundã duxerit vxorẽ: nõ dissimilit intelligendũ ẽ. pri/mã enĩ vxorẽ ante subdiaconatũ hre pmittit: q defuncta vel castitatẽ pfessa ꝓmouet iste ad sbdi/aconatũ. ꝓmot9 aũt si secundas desiderauerit nuptias: sñe mar tini pape subiacebit.

g ¶ Eruãda Dist. XXXII est q ꝫtinẽtia ab oĩb9 ĩ sacris ordinib9 ꝓstitu/tis. ¶ Sñ leo papa ait.

Non erũt cõnubiuz subdiaconi/

h ¶ Omniũ sa/ bus ꝓceditur. cerdotũ tã excellẽs est ele/ctio: vt hec q̃ in aliꝫ mẽbris ec/clesie vacãt a culpa: ĩ illis tñ ha/i beant illicita. cũ enĩ extra cleri/coꝝ ordinẽ ꝓstituꝛ nuptiaꝝ soci etati. z ꝓcreationi filioꝝ studere sit liberũ: ad exhibẽdã tñ pfecte ꝫtinẽtie puritatẽ nec subdiacõi/bus carnale ꝓnubiũ q̃dẽ cõcedi tur: vt z q̃ hñt sint tã q̃ nõ habẽ/k tes: z q nõ hñt pmaneãt singula l res. qõ si in ꝑ ordie q̃ qrt9 extat m a capite dignũ est custodiri: q̃to magis in ꝓmo vel ĩ scõo tertioue ꝓuãdũ ẽ: nec ãt leuitico aut ꝑsby terali honore aut epali excellen/tia q̃sq̃ idone9 existimet qui se a voluptate luxurie necdũ ꝛfrenas n se detegit. ¶ tẽ grego. leoni epo Multoꝝ catinẽsi. Palea. relatiõe cõperim9 hãc a/pud nos ꝓsuetudinẽ olim tenuis se: vt subdiacõi suis licite misce/antur vxorib9: qõ ne denuo q̃sq̃ p̃sumeret: a ꝓuo dei sedis nr̃e dy acono ex auctẽ nr̃i ꝓdecessoꝛis ẽ isto mõ ꝓhibitũ: vt eodez tpe hi q̃ iã vxorib9 fuerãt copulati: vnũ de duobus eligerẽt. i. aut a suis vxorib9 abstinerẽt: aut certe mi/nistrare nll mõ ꝑsumerẽt: z q̃n/tũ oꝛ speciosus tũc subdiaconus ꝓ hac re ab admistratiõis se su/spẽdit officio: z vsqꝫ in obitũ sui tpis notariꝫ q̃dẽ gessit officiuz: z a misterio qõ sbdiaconũ oporꝛtu erat exhibere cessauit. Et p9 aliq decetero xo fraternitas tua sit oĩno sollicita: vt q̃s ad ꝑ officiũ cõtigerit ꝓmouere: ꝑ q̃maxime diligenter inspiciat: ne si vxores hñt miscẽdi se cũ eis lnia potiãt ber ordo ẽ sacer. z cer/te videt q sic. nã vt oꝛ i lib. iiij. sen tentiaꝝ. xx/ij. di. c. j. in ꝓn. q ordo est sacrũ si/gnaculũ in q̃ traditur spũal ptãs ordinato z officiũ. z in q̃libet ordi ne cõfertur gratia si di gne sumat vt ibi dicit So. reuera q̃libet ordo sacer ẽ. sed q̃ttuoꝛ ꝑci/pue dicunt sacri a san/ctitate ca/stitate z cõ tinẽtia quã inducũt. ñ. xxviij. dist. nulluz. z. c. decernim9.

h ¶ Omni/um sa/cerdotuz q̃ in aliꝫ. id est laicis.

i ¶ Cleri/corũ. sacro/rum.

k ¶ Sin/gulares .i. diuisi ab eis

l ¶ In ꝑ. id est subdi aconali.

m ¶ A ca/pite. id est ab episco/patu. et sic videtur q episcopat9 sit ordo. lii/ij. di. si ser/uus. z. xciij di. dyaconi z dist. xxj. cleros. sic xxviij. dist. nullum.

n ¶ Jrem hic habent quidam .c. quod ẽ. xx/vij. q. ij. mꝛ/tozum tc.

a Sequi. exteri⁹ signat ⁊trariū .xij .q.j. necessaria. et de ⁊se. di. v. in oib⁹. vbi dꝛ q ocs clerici simꝫ doꝛmiēt. sed dic vt no. xij. q.j. quia tua.

b ¶ Inuigilēt. lz eni sint vxorati. tñ abstinebūt a negociatiōe ⁊ armis. vt .lxxxviij. di. fornicari. xx. q .iij. eos. sic exꝰ ō eleēsimissa. et .lxxxj. di. dictum.

c Dē illo. damul. sz nū quid papa dare pōt subdiacono licētiā ⁊trahendi. videt q sic. nā dispensat ecclesia cū ⁊sanguineis. ⁊ dispēsat in alijs vot⁹ vt exꝰ de vo. et vo. redē. ex multa. ⁊ in iuramētis. vt. xv. q. vj. auctem. vbi dicitur dissoluere obligatiōes impietat⁹. econtra videtur. vt exꝰ ō sta. mona. cū ad monasteriū. in si. So. si votum ipsuz obliget ordinatum papa non potest dispensare. sed si ⁊stitutio obligat ⁊ non votū tunc potest papa dispensare. quia contra cōstitutiones ecclesie bñ dispensat. xxv. q. j. sūt quidaz. Jo. an.

[redacted]

d Nullus audiat. Contrarium legitur xxviij. di. ⁊sulēdum. xv. q. vlti. sed hic loquit exꝰ ō illo cuius crimē notoziuz est vel per sententiam vel proptiā ⁊fessionē. vt exꝰ de coha. cleri. vestra. imo si adhuc post sententiā corrigi voluerit. non dicam cum suspensum ipso iure. vt. lxxxj. di. si qui sunt pbyteri. exꝰ de coha. cleri. et mulie. c. fīē. baz. tamen dicit hunc canonem fuisse qñq late sententie. sed hodie non esse. ⁊ hoc qō dixi speciale est in b crimine fornicationis. vt notozius fornicator sit suspensus ipso iure. ⁊ etiam symoniacus. vt. j. §. verū. sed i alijs sed ad silitudinē ap .se. eos cūcta obseruare sua nihilomin⁹ districtiōe constituat.

I tē greg. aug. anglox epo. Extra sacros ordies cōstituti ducant vxores: ⁊ ab ecclia

e Si q stipēdia accipiāt. No sūt clerici exꝰ sacros ordies ⁊stituti: q se ⁊tinere nō pñt: sortiri vxores debēt et stipēdia sua exteri⁹ accipere qz ⁊ de eisdē a pñb⁹ nouim⁹ scptū: q diuidebāt singul⁹ p ut cuiq⁹ op⁹ erat. ō eox q stipēdijs cogitādū atq⁹ puidēdū ē ⁊ lb ecclīastica regla sūt tenēdi: vt bōis moꝛib⁹ viuāt et canēdis psalmis iuigilēt: et ab oīb⁹ illicitꝫ ⁊ coꝛ ⁊ lingua ⁊ coꝛp⁹ deo auctoze cōseruēt. I tem nicolaus papa odonivienēsi archiepiscopo Subdiacono vxoꝛē ducere ñ

f Dē illo clerico al/licet. Unico notē quē p ordies ecclīasticos vsq⁹ ad subdiaconatū vixisse dicitꝫ cur vra auctē vxoꝛem duxerit miramur: eo q nulli vnq⁹ exceptꝫ illis q̄b⁹ ecclesiastica regula hꝛe pmittit: vxoꝛē bñdi licentiā dam⁹. I tē nicola⁹ papa oīb⁹ epīs. Nō audiat missa pbyteri ⁊cubinā habentis

g Nullus missam audiat pbyteri quē scit ⁊cubinā indubitanť hꝛe: aut lb introductā mulierē: vñ etiā ipsa sctā synodus b capitulum sub excōicatione statuit dicēs: Quicūq⁹ sacerdotum et diaconoꝝ ⁊c. sicut in subse quēti capitulo alexandri cō/tinet. I tē alexāder. ij. Non est audiēda missa a pbytero

h Preter b q ⁊cubinā hz. aūt pcipiēdo mādam⁹ vt null⁹ missaz audiat pbyteri: quē scit ⁊cubinā hꝛe indubitanť vel subintroductā mulierē. vñ etiā sctā synod⁹ b cap'm sub excōicatiōe statuit dicēs: q̄cūq⁹ sacerdotuz diaconoꝝ subdiaconoꝝ ⁊cubinā palā duxerit vel ductam nō relīqrit. ex pte oīpotentꝫ dei ⁊ auctē pncipū apostoloꝝ petri ⁊ pauli pcipim⁹ et oīno ⁊tradicim⁹: vt missas nō cātet nec euāgeliū legat neq⁹ ep'am ad missam: neq⁹ in pbyterio cuz his ad dīna officia q̄ pfate ⁊stitutioni inobediētes fuerint maneat: neq⁹ partem ab ecclesia suscipiat: pcipiētes etiaz statuim⁹: vt hi pdictoꝝ ordinū qui eisdē pdecessoꝛib⁹ nostris obediētes castitatē seruauerint: iuxta ecclesias sicut oportet religiosos clericos simul māducēt ⁊ doꝛmiant ⁊ q̄cq̄d eis ab ecclesijs cōpetit: b cōiē habeāt. deīdevt decime ⁊ pmicie seu oblationes viuoꝝ ⁊ moꝛtuoꝝ ecclesijs dei fidelit reddant⁹ a laicis: ⁊ vt ipse ī dispositiōe epi scopoꝝ sint: q̄s q ⁊tinuerit a sctē ecclesie cōione separēt.

i Uerū pncipia harū auctoꝝ pncipiū hꝛ. ab ecclīa. hoc ꝛcedo in suspenso a canone. idē est in excōicato exꝰ de appel. pastoralis. non ita dico in suspenso ab homine. q ibi statim debeat amittere beneficium. qz relegato ad tēpus bona non adimuntur. nisi hoc in sentētia exprimatur. C. de penis deportatoꝝ. quia duz alijs rationibus quis constringi potest. non sunt ei subsidia subtrahenda. C. de execu. rei iu. sti/pendia. Jo. immo dico q nec hic admittit⁹ eum ⁊ nisi in sentētia exprimeret. quid de hoc iure sit. notaui in questionib⁹. b.

g In dispositione. p cōmuni vita clericoꝝ. vt. j. q. ij. sacerdos. sed contra. varie sunt ⁊suetudines. exꝰ de cōsti. cum omnes. ⁊ de elec. cum ecclesia vulterana.

h ¶ Separentur. Ar. q laici excōmunicandi sunt q decimas vel oblationes soluere nolunt. xvj. q. j. statuimus. ⁊ c. reuertimini. xij. q. ij. qui oblationes. xij. q. j. duo sunt genera.

i ¶ Verum. hic. §. diuiditur in tres partes.

a ¶Hieronymo. j. q. j. quia christus.

b ¶Augustino. j. q. j. si fuerit. et. c. neq; in homine.

c ¶In epistola. j. q. iij. saluator.

d ¶Depositio sancti innocentij. epla ostinata fuit ab heretico. in q̄ multa obijciebant ec. s. vtrū vera essent sacramenta vel sacrificia hereticoꝝ. cui cum nō respondere posset. misit eas pape vrbano vt responderet. ipse vo respōdit ad singula.

e ¶Ad hoc. h incipit. c. vrbani. f.

f ¶Ce venerāda ⁊ eriam suscipienda. ⁊ per h respondet dubus questionibus. scilicet q ipsa sacramēta sunt ⁊ pree rea q̄ suscipiendā sunt. ⁊ ita facias vim in verbo illo ve cnda.

g ¶Malus. non sufficienter probat hoc. cuz aliud dici pōt i baptismo. aliud in ceteris. nam et a pagano cōferri potest de conse. distin. iiij a quodam. sed melius probat per sequens nō horreat.

h ¶Columba. id est. bonus.

i ¶Attamen. hucusq; intelligitur de malis occultis. ⁊ de illis qui tolerant.

k ¶Constiterit. per sententiam vel p confessionē vel p rei cuidentiā. vt. s. dixi in. c. nullus.

l ¶Ducibus. Ar. hic q laicus de mandato supioris potest suspendere clericos. ⁊ excōicare quia excōicatio est iurisdictiōis potius q̄ ordinis. ar. ex de elec. trās/missam. nam electioni possunt interesse. lxiij. di. adrianus. ⁊. c. in synodo. et ar. xcvj. di. bene quidem. et. c. nos ad fidem. et causis mrimonialib. xxxv. q. v. ad sedem. circa me. ij. q. v. mennā. io. hoc tamen videt alienum a laico. cum de rebus spūalib se non intromittat vt extra de iudi. decernimus imo vt ibi dicitur phibetur prelatis. vt talia laicis non cōmittant. tamen dominus papa qui habet plenitudinē potestatis eis posset cōmittere vt excōicarent. b.

m ¶Officium. h. istud intelligit de notorio symoniaco sicut de notorio fornicatore. melius credo q̄ eriam occultus symoniacus. suspensus sit. si est symoniacus in ordine. vt. j. q. j. reperiunt. suspensus est enim quo ad se ⁊ quo ad alios. hoc ideo dicit. quia quilibet peccator suspensus est quo ad se non quo ad alios preter notorium fornicatorē ⁊ occultus symoniacū. vnde ab occulto symoniaco quem scis esse symoniacum nō debes recipere sacramenta. vt dixi. j. q. j. siquis a symoniacis. ⁊ probatur. ex de symo. per tuas. sed a quolibz alio qui adhuc toleratur pōt recipere. quia licz quilibet peccator sit quo ad se suspensus. vt. j. q. j. sacerdotes. non tamen quo ad alios. vt hic patet. et. xv. q. vlti. c. vlti. sic quandoq; aliqs est suspensus q̄ ad alios ⁊ non quo ad se. vt ex de cle. pe. tue.

ritatum contraire videntur.

p hieronymo augustino ⁊ ceteris: q̄ christi sacramēta neq; in bono neq; in malo homie fugiēda demonstrāt: sicut ꝑ seqns causa symoniacoꝝ plenius demōstrat. Sed vba/

c nus. ij. in epistola destinata

o ꝓpositō sancti innocētij hāc ꝯtrarietatē determiat dicēs

e Ad hoc vo quod subiūgit in epistola. id est. vtrū sit vtē dum ordiatiōib⁹ ⁊ reliq̄s sacramentis a crimiosis exhibitis: vt ab adulter⁊ vel sanctimonialiū violatorib⁹ vel huiusmodi: ad hoc inq̄ respondem⁹. Si scisinate vl̄ heresi ab ecclesia nō separent: eoꝝdē ordinationes ⁊ reliq̄

f sacramēta sancta ⁊ veneranda non negam⁹ sequēdo beatum augustinū: qui sup iohannē de huiusmodi tam copiose q̄s veracit dixerit. Aut enī baptizat seru⁹ siue bon⁹

g siue mal⁹. Nesciat se ille qui baptizat baptizari: nisi ab eo qui sibi baptizandi dedit potestatem ⁊ paulo post: non

h abhorreat colūba myseriuz maloꝝ: respiciat dñi potesta/

i tem. attamen ꝑ decessores nostri nicolaus ⁊ gregorius a missis sacerdotū quos tales re/

k uera esse ꝓstiterit: fideles abstinere decreuerūt. vt ⁊ peccandi licentia ceteris auferrent ⁊ huiusmodi ad digne penitentie lamenta reuocarēt. Scribit enī ꝑ decessor nostr gregorius rodulpho et

l bertulpho ducib⁹: inē cete/

m ra officiū symoniacoꝝ ⁊ i fornicatione iacentiū sciēt nullo modo recipiatis: ⁊ ꝯtum potestis tales a sanctis ministerijs vbi oportuerit ꝓhi

n beatis ⁊ cetera. Porro ad hec que tibi sylogistice in eadem epistola obiciunt: ⁊ si corpus ⁊ sanguis christi nō sunt ⁊ alia que ꝑ dixim⁹: sue virtutis effectum non habeant: quid hoc agentibus obsunt: q̄ si habent cur spernū

p tur: si ab indignis ꝓsumunt Ad hec inq̄ ita respondem⁹ ꝓprias q̄dē hñt ꝛtutes ⁊ dignitates: vt ꝓfat⁹ augustin⁹ ait super iohannem contra

q donatistas: sed agentibus vl̄ suscipientib⁹ hec eadem sa/

r cramenēa contra ꝓfatorum

n ¶Porro. hec sunt verba vrbani.

o ¶Si ab indignis. i. q̄uis.

p ¶Presumūtur. id est. presumptiue conficiuntur.

q ¶Sed agentibus. ab illo loco vsq; ad illum locū ceterum agit de symoniaco ⁊ de fornicatore. et ab illo loco vsq; ibi sciendū. loquitur de heretico ⁊ scismatico. ⁊ tres inuuntur differentie inter hos duos. scilicet symoniacū ⁊ fornicatorem. ⁊ inē illos duos scilicet hereticum ⁊ scismaticū. Prima est q̄ symoniacus ⁊ fornicator tempore necessitatis conferūt duo sacramēta. scilicet baptismū ⁊ corpus christi. sed illi baptismata tantū. [redacted]. Tertia quia ordinati ab istis recipiunt sine manus impositiōe. sed ab illis non. j. q. j. manus. et. c. q̄ quidem.

r ¶Cōtra prefatoꝝ. nicolai ⁊ greg. ⁊ sic patz q̄ b tātum loquitur de symoniacis ⁊ fornicatorib⁹.

a ¶ Institutа. obsunt.
b ¶ Vel cōmunione. Sic ergo ab istis recipiē eucharistia. sed non ab hereticis. vt. xxiij. q. j. siquis dederit
c ¶ Talibus. sacerdotibus.
d ¶ Et ordinationū. id est. ordinū.
e ¶ Et sacramentoꝝ. aliorū.
f ¶ Cōfectio. i proprie dicunt ordines confici
g ¶ De malis. Hec littera bene inuit. q ab illo loco postro ad hec & cetera tantū de malis catholicis intelligitur. non de precisis. nec ꝓdicit illud contra donatistas. qꝝ vbanus indicit auctoritatez
1. Regū. 15 gregorij a mio ri. nam hoc dicit de sacramētis donatistarū q̄ habent ꝓpias virtutes ꝛc.
h ¶ Formā. id est. virtutem habent. quia vera et integra sunt j. q. j. q quidaz de ꝓse. dist. iiij. ostenditur.
i ¶ Initiati. .i. cōsecrati. si. de ꝓse. dist. v. qꝝ corpus. xij. q. ij. aurū. xxvij. q. j. caue. xxvij. q. ij cum initiatur.
k ¶ Per manus. j. q. j. hi q. k ¶ Per manꝰ sed quid dices de penitentia. nunqd est ab illis precisis accipienda. Respō deo in casu necessitatis eis bene possumꝰ ꝓfiteri. nam & cuilibet. de pe. di. j quē peniter. sed licet eis ꝓfiteamur. tamen nō debemꝰ recipe pniam. qꝝ nec in eo casu iponenda ē pnia ſ3 inoa pontificum instituta nisi forte sola morte interueniēte vt
b pote ne sine baptismate vel cōmunione quilibet humanis rebus excedat: eis inq̄ agentibus vel suscipientibꝰ in tantū obsunt vt vere idolatre sint: cum talibus & ordinationez & sacramētorum
c confectio & aliter q̄ permissum est scienter susceptio vehementer a sanctis canonibus ꝓhibeanť: ait enim samuel ꝓpheta: quoniā peccatum ariolandi est repugnare & quasi scelus idolatrie
g nolle acquiescere. Hec ō malis catholicis qui intra ecclesiam sunt. Ceterū scismatico rum & hereticoꝝ sacramēta quoniam extra ecclesiam sūt iuxta sanctoꝝ patrum traditiones. scilicet pelagij: gregorij: cypriani: augustini et
h hieronymi formam quidem sacramentoꝝ habent: nō autem virtutis effectum habere ꝓfitemur: nisi cum ipsi vl
i eorum sacramentis initiati
k per manus impositionez ad catholicam redierint vnitatem. Scienduz vero est q̄ ca
l nones apostoloꝝ quoruz auctoritate ordinatis & ex parte romana vtitur ecclesia: etiam insignis cyprianus martyr. & octoginta episcopi cū eodem baptisma hereticoꝝ
p lauacrum diaboli appellant Stephanus vero & cornelius martyres & pontifices romani & venerabilis augustinus in libro de baptismo eundez cyprianū & ꝓfatos episcopos ob hanc causam vehementer redarguunt: affirmātes baptisma siue ab heretico ſiue scismatico ecclesiastico more celebratum ratū ee baptisma: & merito quia alia
q in baptismo & alia in reliqs sacramentis consideratio ē: quippe cum & ordine prior ē
r & necessarior sit fides. subito enim morituro prius in baptismate q̄ dominici corporis cōmunione vel alijs sacramentis consulitur: & dū forte catholicus non inuenit: sanctius est ab heretico baptismi sacramentuz sumere q̄ in eternum perire: & hanc sententiam ꝑscriptoꝝ pontificum: cornelij: stephani: & augustini secuti sunt cyprianus innocentius: leo: anastasius et magnus gregorius & omnis catholica ecclesia tenet. Prohibenť ergo de manibus talium sacerdotum sacramenta suscipi: non quin sint vera cētum ad formā & ad effectuz sed quia dum buiusmodi sacerdotes se a populo contemptos viderint: roboze verecundie facilius ad penitentiā prouocantur Item ex sexta synodo.

Qui vxorem ducere volūt ante ordinem subdiaconatꝰ

SIquis eo hoc facient. rum qui ad clerum accedunt: voluerit nuptiali iure mulieri copulari: hoc ante ordinationem subdiaconatus faciat.

Item ex concilio cartha. iiij Lectores aut vxores ducāt aut continentiam ꝓfiteanť

l ¶ Aplorum. i. q̄ sub noīe aplorum facti sūt. ſ3 sūt apocrī phi. xx. q. j. aliē. m ¶ Quoꝝ. simplex ē hec relatio.
n ¶ Ex prc. xxj. di. aliē o ¶ Diaboli. si q̄ ad effectū dixissent i detestationē eris hereticos bñ dixissent. ſ3 ꝙ dixerūt. qꝝ nō credebāt ee sacramētoꝝ veritatē apud hereticos. & iō reprehensi fuerūt ab augustino. ꝙ
p ¶ Appellāt infra de ꝓse. di. iiij. quō.
q ¶ In baptismo vī q̄ nec baptismꝰ i necessitate ab heretico sit accipiēdꝰ nā cordis cōtritio sufficit. vt ō ꝓsecra. di. iiij. baptismi vicem tiē nec corpꝰ christi. xxiij. q. j. c. penul. et vlē. qꝝ q̄ credit mādu. cat. de consecē. distin. ij. vt dd paras. Respondeo. hec est ratio quia baptismus necessarior est nam in eo delentur oia peccata q̄ etiā ignis purgatorij pena. non sentietur non autem ita est in cordis ꝓtritione vl penitentia. naz ꝑ ea non pōt purgatoriū euitari q̄ excedit oēm penam quam ꝙquis possit sustinere ſm q̄ hec colligunť. ō pe. di. vl. c. vlti.
r ¶ Necessarioꝝ. imo ē ianua omniū sacramētorum. j. q. j. si quis ꝓsugit. de conse. di. iiij. hi vero. ex de cleri. non bap. veniens.
s ¶ Iquis eoꝝ istud. c. cui denť ē ꝓ illos q̄ dicunt. q̄ greci pūt ꝓbere i sacris ordinib. cuz ꝙ. c. sit sexte sy
nodi. & sexta synodꝰ pfixit eis regłaz viuēdi. vt. xxxj. di. nicena. patet q̄ apud eos i sacris ordinib ñ ꝓbitur mrimoniū. nec etiā rpe aplorum licituz fuit ꝓrahere in subdiaconatu vt. lxxxiij. di. cum in ꝓterito.

a ¶ Ordinatos. ab hereticis. vel dic q̄ nō debemus eis ꝓfiteri. xxiij. q. j. ſ. si. & illud. ne iducāt nos i desperationē ſic i iudei iudā cū ei penitēti dixerit. tu videris de pen. dist. ij. is potest.

a Lectores. pubertatis. plene q̄ est. xxviij. an. in se/cularib⁹ clericis. sed in monachis. xxxv. q. j. illō. xxviij. di. de his. hec enim ōr plena pubertas īsti. de adop. §. minorē. sed q̄tū ad mr̄imoniū ꝓtrahendū ōr plena pubertas. xiij. āni in viro vel. xij. āni in muliere vt ex̄ de despō. impu. puberes.

b Subdiaco/nib⁹. ꝓtua/cia. qz nō est fa/uore alicui⁹ ꝑsone omittenduz. qō statutis ge/neralib⁹ ꝓtinet lxj. di. miramur

c Os q̄. qō hic ōr in/telligo qñ quasi mr̄imonialē du cunt vxores. t eo casu filij redi gunt in seruitu tem ecclesie. vt xv. q. vlti. cum multe. ꝑmo ra/men. ipe eps re/digeret in seruitu tem eas si pōt. vt. lxxxj. di. qd ē clerici. sed si ip/se nō sufficit tūc itur ad brachiū seculare. vt h ōr. Sz obijcit. nō/ne ꝓnceps habz iurisdictionē su per istā. cum sit laica. ḡre eis in/dulgeā istud cū ipsi eas p se pos sint punire. si le gitima esset vx/or ista. tūc pla/nū esset. qz legi/tima vxor sorti/tur fozā ex ꝑso/na viri. vt. ff. de iurisdi. om. iud. cū q̄dā. sed illa q̄ nō est legitia nō. vt. ff. ad mu nici. de inf. §. vl/ti. ad h pōt dici q cū sit de fami lia sacerdotis ē de foro eccleste. sicut t alij q̄ fūt de familia eius. vt. lxxxix. di. in/dicatū. t. xij. q. ij. ecclesiarū ser uos. vel ī cēsē de foro eccleste. qz delinqt in p/sona ecclesie. qz rōne delicti fit q̄s de foro alteri⁹. vt. vj q. iij. placuit. d vi. et ho. cle. mozes. xl. lxxxiij. di. sicḡs eps. et ex̄ ōsimo.

a Lectores cum ad ānos pubertatis veniūt: co/gant aut vxores ducere: aut ꝓtinentiā ꝓfiteri. Item greg. bonifa. eps rhegitano. Subdiacones ꝓtinentiam obser

b Subdia/uare oporꝛet. conib⁹ tuis hoc qō de singulis statuim⁹ decernim⁹ obseruari: nec illā diffinitio nē nr̄am cuiusq̄ contumacia sinas aut temeritate cozrum pi. Item vrban⁹ secūdus in synodo apud melphiaz. Be

c neficio t officio careāt: q̄ p⁹ diaconatuz vxorib⁹ vacant.

Os q̄ post diaconatuz vxorib⁹ vacare volue/rint: ab oi sacro ordine remo uem⁹ officioq̄ atq̄ bñficio ecclesie catere decernim⁹: q̄ si ab eo cōmoniti nō se coz/rexerint: ꝓncipib⁹ indulge/mus licentiā: vt eoz femias mancipent seruituti. Si vo

d eps ꝓsenserint eoz prauitati/bus: ipsi⁹ officij interdictiōe mulctent. Item grandensi pa triarche dnico. Excludēdi

e sūt a suoz graduū dignita te subdiaconi t deinceps si

Ru ꝓtinētes eē nolūt. bescāt impij t apte in/telligāt iudicio sctisp̄us: eos q̄ mō in sacris trib⁹ gradib⁹ scz p̄sbyteratu diaconatu sb/diaconatu positi muliercu/las nō abiecerīt t caste nō vi xerint: excludēdos ab eoz/dez graduū dignitate. ō ma/nifestū q̄dē loquimur: secre/toz autē t cognitoz deus et iudex est. Item meldēsi syno/do p̄sidens ait. Ad sacros ordines nō accedat: nisi vir/go aut ꝓbate castitatis

nemo. sed illud verū qñ p̄ce vel p̄cio ꝓsentit. vt ibi dici tur in illa ꝓstitutiōe. vt clericoz si aūt eps negligens esset suspēdat p. ij. mēses. vt. j. q. j. dcḡd.

Rubescāt secretoz. ex h patet. q ecclia nō iudi/ e cat de occultis. sic. xxxij. q. v. christiana. ij. q. v. cō

f Nemo ad sacrū ordinez pmittat accedere: nisi aut virgo aut ꝓbate castita/tis: t q̄ vsq̄ ad subdiacona/tū vnicā t virginē vxorē ha buerit. Item ex̄ in ꝓcil. cartha. In trib⁹ gradibus cō stituti etiā ab vxoribus abstineant

g Placuit eos p̄sbyteros et diaconos: subdiaco/nos ex̄ pena ꝓstituta etiā ab stinere ab vxorib⁹ qō nisi fe/cerint ab ecclesiastico remo/ueāt officioceteros xo cleri

h cos ad h nō cogi. sed ꝑm vni us cuiusq̄ ecclesie ꝓsuetudi/nē obseruari debere. Item leo ꝓta epl̄am nicete abbatis

In mioribus ordinibus cōsti tuti vxorem ducāt: nisi voto aut religioso habitu ꝓhibe/

i Seriatim t apte ꝓ anē. seq̄mur qō sctā ro. ec. de gradibus clericoz ait: cle ricos hostiarios lectores ex orcistas acholytos: si extra votum t habitū monachi in ueniant. t ꝓtinentiā ꝓfiteri noluerint: vxorē ducere vir/ginē cum bñdictiōe sacerdo tali pmittunt: non autez vi/duā aut repudiatā: quia ꝓ/pter hoc deiceps nec ad sub diaconatū ꝓuehi poterūt: quia nec laicus nisi virginē sortitus vxorem aut bigam⁹ ad clericatū potest ascēdere vel siquis ex ꝓfatis ordinib⁹ desiderat ad subdiaconatuz ascendere nō potest. sine cō/sensu vxoꝛ sue: vt fiat ō car/nali deinceps spirituale con iugiū nemine cogente eos. Mecq̄ pmittit posteaxor iū gi eidem marito suo carnali ter: nec cuiq̄ nubere in vita

Seriatim. habitū bñ dic̄ habitū t votū. qz sol⁹ ha i bit⁹ nō solēnizat votū. vt ex̄ ō re. ꝓzrectū.

k Pmorte: ō ista vxore ꝓmoti dic q coipso q dat

licentiã intelligit vouere. similit etiam ea cuius maritus suscepit habitũ religionis. vñ neutra debet ptra/ bere. si tñ ptraxerit tenet fm quosdã. nam votũ nõ fuit solẽnizatũ. distingue tñ vtrũ huj vxor sciat ius vel dicat sibi. q tũc vouere intelligit nõ tamẽ solennizat votũ si xo igrat nec ei ỏr nõ intelligit vouere. ĩ vxore tñ pmoti secus posset dici nõ ppt votũ sz ppt pstitutionẽ. s. nõ sit mrimoniũ si ꝯhat vt vt exposuit. s. xxviij. di. q. fuit h. dicit q ĩ vetꝛa ꝯ vxore pmoti et igressi votuz de pñti dirimit licz nõ solẽnizet actũ. Jo. fa. dicit aliud esse in vxore igressi. aliud ĩ vxore pmoti. q. illa pmortem ꝯhit. sz vxor pmoti nõ. q ẽ rõ diuersitatis q dignior ẽ clericat⁹ q̃ monachat⁹. nã etiã bigam⁹ potest eẽ monach⁹. xvj. q j. legi. sz mirũ ẽ q tã⁹ vir ỹ dixerit cũ mãifeste obuiet. xxvij q. ij. agarbosa. ꝛ c. sicꝫ ꝯiugatus et. xxij. q. v. qui vxorẽ. posset ãt dici q votũ vxoris solennizat ex voto viri pmoti. ꝛ ita vir vxoꝛi cõcat votum. vt. xxvij. di. q. sunt. de ỹ no. ꝑdicto. c. qui vxorẽ.

1. Cor. 7.

a Oniam ĩ ꝺbusdã ducere. i. retiere

b Secte. s. xxviij. q. j. caue et. c. nõ oportet

c Ntercdixit. aut sororẽ. ĩ ꝺb⁹ nil seuis criminis existiari fed⁹ naturale pmittit. vt exꝺ coha. cle. c. pen.

d Doneas. et vxores suoꝝ suoꝝ. vt. lxxxi. aut post mortẽ illius. Item ex ꝯcilio chalcedoñ. Non liceat clericis alterius secte vx/

a Oni/orem accipere. Nam in ꝺbusdaz ꝓuinciꝫ ꝯcessuz est lectoꝛibus et psalmistis vxores ducere: cõstituit sctã synodus cuiꝫ ex

b his non licere accipe secte alterius vxorem. Item niceni ꝯcilij capitulo. iij. Non habitent cuz clericis mulieres nisi q̃ naturali federe omnẽ su/

c Ẽ/spitionẽ excludũt. dixit per oĩa sancta synodus non eꝑo non p̃sbytero non diacono non subdiacono non alicui oĩno qui in clero est: licere subĩtroductã hr̃e mulierem: nisi forte aut matrẽ aut sororẽ aut amitaz

d aut etiam eas idoneas ꝑsonas: que fugiant suspitiones Item hieronym⁹. Palea

f Ospitioluz totum aut raro aut nunꝫ mulieꝛ pedes terãt: quia non potest toto coꝛde cũ deo habitare: q̃ femiarũ accessib⁹ copulat femina ꝯsciam secũ pariẽ habitantis exurit. nunꝫ ỏ mulierũ fomis disputes. femie nomẽ tuũ. nescias. feminam quam bene videris ꝙuersantem: mẽte dilige: non coꝛpali freqntia. Si bonũ est mulierẽ non tangere: maluz est ergo tangere. Item gregoꝛius ĩ dialogo li. iij. Presbyt vxorẽ suã quasi sororem di/

Ligat: ꝛ q̃si hostẽ fugiat Presbyt ꝺdã sibi cõmissam regebat eccliaz cuz magtioꝛe dñi: q ex tpe accepti oꝛdinis p̃sbyterã suã vt sororẽ diligẽs: sz q̃si hostẽ cauẽs ad se ꝓpius accedere nõ sinebat eamꝫ sibi appꝛopinq̃re nulla occasiõe pmittebat: ab ea

di. volum⁹ ꝛ. c. cũ oĩb⁹. e Suspitiões. q: suspectas mulieres hẽãt. vt exꝺ coha. cle. c. j. er. ij.

f Ospitiolũ tuũ malũ ẽ. Nõ ar. a ꝙjus. si vnũ est bonũ reliquũ ẽ malũ. fallit ĩ ꝓdigalitate ꝛ auaricia. itẽ duo ꝙia qñꝫ iueniũt bona. vt nubere ꝛ ñ nubere. q̃tidie cõi/

g careꝛ ꝛ nõ cõcareꝛ. xxviij. q. j. sicut ꝛ ỏ ꝙse. di. ij q̃tidie. et ar. C. ỏ pcu. exigẽdi. ibi iust⁹ est tñ.

g Ulieres. et mr̃icurie. i. hñtes curã de reb⁹ ecclesie.

h Cce. sz querit. Hic iritulat. xxxiij. dis. in q̃ mgr̃ oñdit q bigami corpe viciari vsurarij publice penitentes lusores ĩ scena ludẽtes furiosi arrepticij accipiẽtes mereces ĩ vxores habentes ꝙcubias nõ pñt ꝓmoueri. qñꝫ tñ dispsat in ꝙcubinarijs. J. c. c. vltri. ꝛ no. q in primis duobus. c. mgr̃ accipit ꝙcubinã ꝑ vxore quã ꝺs duxit sine solẽnitate. vt. J. xxxiij di. §. ꝙcubinã. sz h. itelligit ỏ vera ꝙcubina quã sicꝫ habuit p⁹ baptismũ ꝓmoueri ñ ꝺz. vt. xx v. di. c. vltri.

i Sicꝫ p⁹ acceptũ maxime. idẽ eni est si ante baptisma habuit vnã ꝛ post aliã vxorem vel ꝙcubinã. vel determinat verbũ J. positum.

k Aut ꝙcubinam post pꝛimam vxorem. talis tamen ex dispsatiõe q̃n doꝫ ꝓmouẽt. vt. J. c. h abuisset. er. xxxiij. di. fraternitatis.

a Maritū ꝛcubinā. Ar. q̄ sicḡ habuit vxorē ꝛcubinā. lz postea sumat eā in vxorē. q̄ nō pōt ꝓmoueri. vt. xxxiij. di. curādū. ⁊. c. ꝓcipim⁹. ⁊. xxx. q. v. q̄lis

b Vel meretricē. xxxij. q. j. c. nō est culpād⁹. ar. ff. sol. illud in figura ⁊ ita ex vno eodēq̄ facto punit̄ qs et meret̄. vt. ff. qui. vt in dig. l. j

c Vel iusto. i. ex idigtiōe vl ex nimia cōmotiōe. sec⁹ si ꝓpē necessitatē faceret. vt. lv. dis. si qs a medicis.

d Illos. talia deponitur. xlvij. dis. de petro. et. c. q̄m.

e Onia. vt lj. di. d in alij. ⁊ l. di. de his.

f In furiaz tū ꝓmot⁹ nō deponit̄. vt. vij. q. j. q̄uis.

g Communit̄ De his qui ita vexant̄ distiguendū est nā si freq̄nt cadūt. nō debēt mīstrare. vt. vij. q. ij. c. j. si ꝓ raro ⁊ emittunt voces ꝓfusas. silr non debent ministrare vt. j. vij. q. ij. c. ij si autē raro nec emittunt voces ꝓfusas pūt. sed habere debent coadiutores. vt vij. q. j. illud. ꝓmoueri aūt non pūt tales ex quo ꝓ assi sunt semel vt. ij. c. marituz ⁊ hec est opinio h. nec i ij hz di. Jn demoniacis silr nulla ē ꝺictio inē. h. ⁊ alios quo ad ꝓmotionē. q̄ oēs dicūt q̄ nullus talē hz ꝓmoueri vt. c. maritū. et c. clerici. Jn ꝓmotis aūt distiguit inē. h. ⁊ alios. nā dicūt alij q̄ sicut nō hz ꝓmoueri q̄ semel est arrept⁹ a demone. ita nec officiū pōt exercere

Actj. 8

vxoris Uñ btūs grego. ait. Quarū matronarū maritus post baptismū clericꝰ nō ordi

a Maritū duarū matronarū p⁹ baptismū clericū nō ordinādū cēsemus nec eū q̄dē q̄ vnā ꝛcubinaz:

b vel meretricē in mrimoniuz assumpserit: nec illū q̄ semetipz abscidēs q̄libet mēbruz

c idignatiōe aliq̄ vl iusto vl iniusto timore supat⁹ trūcauerit

d neq̄ illos q̄ vsuras accepisse

e quincunq̄: aut i scena lusisse noscunt: nec eū q̄ publica penitētia mortalia crimīa deflet

f uit: neq̄ illū q̄ in furiā aliqñ versus insaniuit vel afflictione diabolica vexat⁹ ē: neq̄ eū q̄ p emptionē ad imitationē simonis magi pecuniā obtulerit. Itē pius papa. Arrepticij vel epilētici sacris al

g Omtaribꝰ nō mīstrēt. Communi diffinim⁹ vt nullus de his q̄ aut i terra arrepti a demoīb⁹ elidunt̄: aut q̄libet mō vexatiōis incursib⁹ efferunt̄: vel sacris audeant

h mīstrare altaribꝰ vel indiscusse se ingerāt sacramēt̄ di-

i uinis: except̄ illis q̄ corpoꝛ incōmoditati dediti sine hu-

k iusmodi passiōib⁹ in terra p

l banē elisi: q̄ tñ ⁊ ipsi tamdiu erūt ab officij sui ordīe ⁊ lo-

m co suspēsi q̄usq̄ vni⁹ āni spacio p discretionē epi inueniā tur ab incursu demonū liberati. Itē nicolaus papa. De

Clerici q̄ in ado/ escētia a demoīb⁹ coḡ/ scunt̄ oseſſi: ad supiozē sacri regimīs graduz ascēdere nō pūt. Itē gelasi⁹ papa. De eo

n Uoz adeo sane ꝓpi dē. mus illicita queq̄ ꝓsūpere: vt a demoīb⁹ silibusq̄ passiōib⁹ irretit̄ mīsteria sacroscā tractare tribuat: q̄b⁹ si in ꝺope posit̄ aliq̄d ꝓprie

o necessitatis occurrat: qs de sua fidelium q̄ salute ꝓfidit: vbi mīstros ipos curatiōis hūane tāta pspexerit calamitate versari atq̄ iō necessario

p remouēdi sunt ne q̄buslibet p q̄b⁹ christ⁹ mortu⁹ ē: scādalū generet infirmis. postremo si corpe sauciatū fortassis aut debilē nequaq̄ sctā ꝓtin

q gere lex dīna pmisit: q̄to magis doni celestⁱ dispēsatores esse nō ꝓuenit qō ē deterius mēte pcussus. Itē innocētⁱ papa felici epo ca. iij. Qui tpe baptismi vxores hñt: si postea religiose vixerint cle-

r Lrici fieri nō phibent. Laici q̄ hūtes vxores baptizati sūt ac sic se īstituerūt: vt i nullo eoꝝ opinio vacillz: aut clericⁱ iūcti sūt aut monasterijs exquo baptizati sūt adheserūt: si nō ꝓcubinaz

s si nō pelicē nouerit si i bōis opīb⁹ vigilauerit: nō phibētur hmōi ad clericat⁹ sortem assumi. Ceterū añ susceptū sacrū ordinē q̄sdā legim⁹ cō cubinā habuisse: qs tñ sacri canones nō reijciūt: si p⁹ sacrū ordinē ab ei⁹ cōmixtione sese īmaculatos custodiunt. Uñ gre. andree tarēt. epo. De q̄dā epo q̄ añ sui epatus

t Hapicē ꝛcubinā habuit Abuisse te ꝛcubinam mānifesta veritate ꝓpim⁹: ⁊ te illi⁹ crimīs pticipationē hre de q̄ etiā ꝛria ē q̄busdā īnata suspicio. Sz qz i reb⁹ ambiguis absolutū nō dz eē iu-

u diciū: ꝺ tue pscie cōmittēdū eligim⁹ q̄ de re si i sacro ordine ostitut⁹ ei⁹ te recolis pmixtiōe maclatū: sacerdotij honoze depositō ad mīstrāduz re etiā si iā ꝓmot⁹ sit. ⁊ q̄ ꝺ dicūe illā lram. q̄ tñ alit intelligūt q̄. h. nā dicūt q̄ ꝺ relatiuū q̄ refert̄ ad ꝓme positū. s. epileticos. ⁊ ē sensus lre. epileptici nō debēt se ingerere dīnis sacris exceptis illis q̄ sine passiōib⁹. i. q̄ sine vocis ꝓfuse emissiōe ⁊ spume tractatiōe. q̄ tñ ⁊ ipsi. i. isti q̄ ꝺ non faciūt sed tm̄ cadūt. debent esse tādiu suspēsi donec appareat eos p ānū liberatos. i. nō occuparos icursu demonū. i. apparat q̄ illa passiō nō est demōica sed epilētica. h. ꝺo dicit i demoniacis ꝓmotis q̄ si p annū steterit ⁊ nō fuerit passi supradi/cta pūt exercere dīna officia. vñ dicit q̄ illud relatiuū q̄ refert̄ ꝓprie p demoniacis. ⁊ ipropē fm eū ponit̄ in fi. liberari.

Ro. 14.

Leui. xi.

h Vel indiscusse. i. temere.

i Except⁹ illis. epilentic⁹ q̄ raro cadūt.

k Passiōib⁹ i. sine spuma ⁊c

l Qui tñ. s. demoniaci fz h.

m Spacio. vij. q. ij. c. vl. j. fz ibi fuit dubiū hic certum.

n Uoz adoꝛe. i. i diuino obsequio.

o Necessitatis. i. infirmitatis.

p Ne ꝺbuslibet. ꝓma ratio.

q Sauciatū id ē. debilitatū. vt. xlix. di. c. j.

r Diuina. id est mosayca

s Quāto. q. d. exquo viciati corpe remouēt̄, multomagⁱ viciari mente. ar. xxxviij. di. sedulo.

t Laici. isti/ tuēr̄. i. informauerunt.

v Si nō pe/

licem vocat quam quis ad tempus habet causa satu/
H rande libidinis.
Abuisse.i ambiguis.ꝫ.xiiij.di.sicut. ℣. sed dic q̄ triplex est ambiguitas.ambiguitas iuris.ambiguitas facti.ambiguitas ꝓsone.vbi ambiguitas iuris est. ibi de similib⁹ ad similia ꝓcedit.vt xx.di.de libellis et de tali ambiguitate loquit illud.c. xiiij.di. sicut ſſz vbi facetum ābiguū est nūc nunq̄ ferēda est ſnia i ali/cui⁹ ꝓiudiciū vt xj.q.iij.Sue/ro io dico.q̄ si nulli fit ꝓiudicium. vt in baptiſmo ꝓsecratione vel ordiatione bene ferre idubio certa ſnia.ſ.vt baptizetur vel ecclesia ꝓsecret vl denuo ordinet. vt ō ꝓse. di.iiij. puulos.di.j.ſo/lenitates. et.lx/viij.di.ꝓbyteri/rū q̄q̄ dubitatur ō facto ⁊ fertur ſnia i ꝓiudi/ciū alteri⁹ vt ex̄ ō ſpō.iuuenis.ſz illud ē ꝓpe picu/lū aie/vbi aūt ē ābiguitas ꝓsone.ſz factū ē certū bñ ferē certa ſnia .vt.v.q.j. qdam.
a nullo mō ꝓſumas accedere: ſcitur⁹ in aie tue piculo te miniſtrare ⁊ deo nr̄o te ſine dubio reddere rationē ſi huius ſceleris ꝓscius i eo q̄ es ordine celās veritatem ꝓmanere volueris. Dist XXXIIII
b OMeſticarū q̄z p/ſonarū imoderatā familiaritatē ep̄m vitare oz. Q̄ñ nicolaus papa ad aluinū archiepiſcopum. ¶Etiam conſanguinearum immoderataz familiaritatem epiſcopuz vitare oz.
c OMorūdam relatiōe fideliū nr̄is au/rib⁹ intimatū eſt: q̄ lanfred⁹ ep̄s q̄ ⁊ iuuenis ōr venatioñi ſit dedit⁹. qō viciū plurimos etiā de clericali catha/logo genere dūtaxat germanos ⁊ gallos irreuerētes implicat. verū iſte ſi ita ē vt audiuim⁹: merito iuuenis ōr: q̄ i iuuenilib⁹ deſideriis occupat⁹ nulla grauitate ꝓſtringitur. nā vt btūs dicit hieronymus: venatorē nūq̄ legimuſ ſctm. nihilominꝰ aūt de hoc ep̄o relatū ē apoſtolatui nr̄o q̄ cū q̄dā filia ſua imoderatā teneat familiaritatē: ⁊ ob
d id mala fama ei orta ſit. p q̄ re a ſctitate tua ceteriſq̄ coepiſcopis ſuis āmonit⁹ atq̄ corrept⁹ ē: ſz nullaten⁹ emendat⁹: que res in b maxīe diſpicet ⁊ magꝭ ac magis deteriorem de ſe reddit opinionē in q̄ btitudini tue ⁊ ceteroꝝ coep̄oꝝ ſuoꝝ rationib⁹ non obedit: ⁊ per inobedientiaz in culpā ꝓtoplauſti relabi oportet ergo fraternitatē tuaz
e ſynodale cum epiſcopiſ ⁊ ſuffraganeis tuis conuocare cōcilium: ⁊ hunc ſalutarib⁹ elo
f quijs ep̄m conuenire: atq̄ illi paſtorali auctoritate ꝓcipere: quatenus ab omnium beſtiarum vel volucrum venatione penitus alienus exiſtat: atq̄ ab immoderata filie ſue familiaritate ſe metomīno coerceat: q̄ ſi parere ꝓtemſerit: et tam ꝓ venationis delectatiōe q̄ ꝓ immoderata filie ſue ꝓuerſatione vitanda vobis ammonētib⁹ obedire diſtulerit: a ve
g ſtro collegio excōmunicatus abſcedat. q̄ ſi in hoc contumax adhuc apparuerit: a miniſterio ceſſare ōbedit. Ex ꝓcil. aurelianēſi.iiij. ¶Paleæ
h ¶Piſcopum preſbyterū aut diaconū canes ad venandū aut accipitres aut huiuſmōi res habere nō licet. q̄ ſiquis talium perſonarum in hac voluptate ſepiuſ detentus fuerit: ſi epiſcopus tribus menſibus a cōmunione ſuſpendatur: diaconus vero ab omni officio ⁊ cōmunione ſuſpendatur. Item.
i OMnibus ſer/Palea. uis domini venatiōes et ſiluaticas vagationes cū canibus ⁊ vt accipitres aut falcones habeant interdicimus. ¶ oncubina autem b intelligitur que ceſſantibus legalibus inſtrumentis vni
k ta eſt ⁊ coniugali affectu nā/ciſcit. hanc coniugem facit affectus: concubinam vero
l lex nominat. ¶ e hac dicit in concilio toletano.

Qui non habet vxorem: loco illius concubinam debe/
m TSi qui non at habere. habet vxorem et ꝓ vxore ꝓcubinā hz: a cōione nō repellat: tñ vt vni⁹ mulieris qñ non penituit ſuper crimine.
n OMeſticarū. In hac.xxxiij. diſt. oſtendit. q̄ clerici etiam domeſticis ꝓſonis non exhibe/bunt nimiā familiaritatē. ſecūdo q̄ clerici nō intererūt venationib⁹ aut aucupationib⁹. tertio q̄ bigami quādoq̄ ꝓmouēt ad ſubdiaconatū. vt.j.e.lectoꝝ.
o Dam gerOmanos.i.teutonicos q̄ ſunt verum germē vel vere nobiles. ar.ex̄ de ele.venerabilē. et ō ꝓben. venerabilis ¶ Venatorē ecclesiaſticū vena/torē. ne obycia/tur ō euſtachio lxxxvj.di.eſau. ¶ fama .nō q̄ aliq̄d ibi ſeui crimis exiſtimaret ꝓpt fed⁹ naturale ſz qz corā oib⁹ eam nimis oſculabat ⁊ ponebat man⁹ in gremiū ei⁹ ⁊ iō nō fuit ei indicta purgatio/ſic ex̄ ō pur.ca.cuz iniuenture.
p ¶Epis.ar. q̄ ſolus metropol. nō pōt audire cauſam epi etiā ciuilē. et.xj q.j. ſi clericꝰ. et vj.q.iij. ſi inter
q ¶Beſtiaruz .ſ.lxxxvj.di.qui venatoribus.
h ¶Excōicatus. vt nō ineſſit cū eis negocijs cōibus.
i ¶Cōcubina b reſpicit id qō dixi. ſ. ꝓ. d.c.j
k ¶Nāciſcit. i. amplectitur.
l ¶Lex.canonica. vt.j. c. ꝓx. vel etiā lex ciuil⁹ q̄ ꝓcubinat⁹ a lege nomē accepit. vt.ff. ō ꝓcubi. i ꝓcubinatu
m TS d. xxv. q.v. aliē ℣. ſz ibi loq̄t q̄n ñ ꝓſtat de mutuo ꝓſenſu

a Cōiūctiōe fm leges ita est q si ipares sūt psone ꝓrahentium non p:esumitur mrimonium nisi dotalia instrā interuenant. C. de nup. impiāt. §. imo. et illud. ff. ō donatiōes. secꝰ si pares. ff. ō ri. nup. in liber. §z canones semp ꝓsumiꝫ adultrium. nisi appareant legales solennitates. vt xxx. q. v. aliter.

b Mistia / no. ꝓcubinam. i. mulierez non solenniter ductam sed tamen mutuus cōsensus inꝺuenit q: alias ꝓcubinam nō licet habere. vt. xxxij. q iiij. nemo.

c Paterni / tatꝭ. nō patitur. Ecce causus vbi plus iuris hz luxuria q̄ castitas. q: castus repelleret si ꝓrarisset cuz secūda. sed fornicaro: non. ad idem facit ex de bigamis. q: circa. item p illud c. ꝺdā dicūt derogatū esse illi. xxv. di. c. vlti. q: cū istud sit equitasꝫ illud rigor merito equitas pꝛeponiꝫ rigori vt. xlv. dist. liczl. dis. ponderet. ex de fur. c. vlti. C. de inde. pla/cuit.

d Professura. alibi dicitur q debet vendi. vt. lxxxj. di. quidam. alibi ōr q redigiꝫ in seruitutem. vt. xxxv. di. eos. sed dic q diuersitas penarum ep̄o dat optionē. vt ex ō

a aut vxorꝭ aut ꝓcubine sit cōiūctiōe ꝓtēt⁹. Ite isidor⁹ ō distātia no. et ve. te.

b Christiano nō dicā pluri/mas ſz nec duas simul hre licitū est: niſi vnā tm̄ aut vxorē aut certe loco vxoris si oīno deest ꝓcubinaz. Ex dictꝭ augustini. Palea.

Audite charissimi mē/bra christi t mris catholice eccl'ie filij. qō dico cōpetētib⁹ audiant fideles. qō dico fidelib⁹ audiāt cōpetētes qō dico fidelib⁹ t cōpetētib⁹ t pētētib⁹: audiant t cathecumini: audiāt oēs t timeāt t nemo ꝓtēnat. si mihi i ꝓsolatōe vester audit⁹: ne vobis sit i testionīū dolor meꝰ. Cōpetētib⁹ dico fornicari vobis nō lz: sufficiāt vob vxores audiat ōs si vos surdi estis: audiāt āgeli si vos ꝓtēnitis ꝓcubinas hre nō lz vob. t si nō habetꝭ vxores. tm̄ nō licet vob hre ꝓcubinas q̄s postea dimittatꝭ t ducatis vxores. tātomagꝭ dānatio erit vobis si volueritꝭ hre vxores t ꝓcubinas. Ceterū si nō talꝭ ꝓcubina fuerit: t etas illi⁹ de q̄ agit̄ future incōtinētie suspicionē auferre dinoscit̄. apl'ica ꝓcessiōe ad ordinē diaconat⁹ puebi pōt. Ū pelagi⁹ papa scribit florētino epō.

Qui p⁹ mortē vxoris habuerit de ā cilla filios: diaconus

c Paterni fieri ꝓmittat. tatꝭ tue relatiōe suscepta ei⁹ latorē secūdas q̄dem nuptias exptū nō fuisse didicim⁹: castitatē tm̄ eū ꝓpoz̄i non seruasse diugio designasti: et q̄uis multa sint que in hmōi casib⁹ obſuari canonice iubeat sublimitatꝭ auctas/tam. qz defect⁹ nr̄i tpis: q̄b⁹ nō solū merita ſz corpa ipa homiñū defecerūt: districtiōis illius nō patit̄ manere cēsurā t etas illi⁹ de q̄ agit̄ future incōtinētie suspitionē auferre dignoscit̄: vt ad diaconatus ordinem possit ꝓbi ꝓcessisse nos noueris. micenam ꝯo an/cillam eius de q̄ se post vxoris transitū filios hre ꝓfessus est: iubem⁹ vt tua dispositiōe cuiq̄ d monasterio ꝓtinētiaz pfessura tradatur. Hoc ex dispensatione misericordie. Ceterum ex rigore disciplineintelligit̄ illud aurelianeñ. ꝓcilij. Non admittatur ad clerū qui ꝓter vxorem aliam cognouerit.

e Siquis de laicis post vxorem suam aliā cuiuscūq̄ ꝓditionis cognouerit mulierē in cle f rum nullaten⁹ admittat̄. Oō ergo de pelicer meretrice apō gregoriū t innocentiū scribit̄ ꝓpter spem future incōtinētie ꝓstitutū esse credit̄: quia difficile ꝓtinentiā seruat: qui se illicito concubitu maculare non metuit: vel ꝓhibeꝫ ordinari q̄ pelicem vel meretricez cognouerit maritali affectu: vel quia corrupta florē virginitat̄ amiserit: vel quia meretricari non desinit licet in vxorez ducatur vtrūq̄ enī impedimētū cuilibz ꝓstat: quo minꝰ ad sacros ordines ptingere valeat. Unde hylarius papa scribit dscēs

Qui virginem non duxit vxorem ad sacros ordines non ac/

g Crandū q̄ in pri/cedat. mis ē ne ad sacros ordines sicut gestꝭ ꝓtorib⁹ ante scriptū est: quisq̄ q̄ in vxorem non duxit virginē aspiret. Ite gregorius vbis romane ꝓsul silitano episcopo. Bigamus vel penitens: corpore viciatus: litteras ignorans: curie vel conditioni obnoxius clericus non

h Pecipim⁹ ne vnq̄ il/fiat. licitas ordiatiōes facias: nec bigamū aut qui virginem nō est sortit⁹ vxorē aut ignorātem litteras vel q̄libet parte i corporis viciatū vel penitētie vel curie aut cuilibet ꝓditioni obnoxium ad sacros ordines k ꝓmittas accedere: sed si q̄s huiusmodi reperer̄: nō audeas ꝓmouere. Ite i neocesariēsi ꝓci. off. dele. de causis. vel distinguas an sint publice ducte quasi vxores vel nō xv. q. vlti. cum multe Sed qualiter ꝓcipitur isti introrare religionem cum hec res nō sit ꝓcepti vt. xxxij. q. j. integri/tas. dic q rationedelicti cogit̄ intrare monasterium. quandoq̄z aliquis ad agendā penitentiam. vt. l. dis. il/le. lxxxj. di. siquis clericus. vel expone iube/mus. id est consulim⁹.

Siquis nulla/ e tenus hoc destricto'iure loquit̄ vt illud. xxv. di. primuz.

f Quod ergo. mere tricari. hec ratio ñ valet q: nū q̄ maritꝰ coꝛrupre ꝓmouerur.

Vrā/ g dū ꝺ/ginem. xxx q. v. qualis

Re/ h cipimus. litteras. scilicet ꝓrsus. vt xxxvj. dis. illi litteratos i Vicium. en or/miter.

k Sed siq̄s. tā or/diatos supple aliē re/ꝓreret.

a Si cuius uxorē admitti. sed nōne hic videt nimis rigor. q aliqs sine culpa sua puniat. ꝓpter h̄ itel/ligūt quidā q̄ hic ōr q̄n marit⁹ patron⁹ est turpitudi nis ⁊ leno. sed certe tūc repelleret ꝓpter ꝓpriū delictū vt. xxxij. q. j. c. j. ⁊. ij. dic ergo q ideo ꝓhibet q̄ est marit⁹ corrupte. tñ si nō cognuit eaz post adulteriū ꝑpetratū bñ ꝓ/mouet. vt. ſ. e. c. vlti. Sz pone q vir accuset uxo/rē de adulterio. nūqd pendente accusatiōe tenet ei reddere debi/tū. si tal⁹ ē q vult ꝓmouere. dicūt qdā q non. q⁹ si reddit fit ei ꝑiu/diciū. sic nec co/git reddere debi tū ei q̄m audiuit esse ancillā vt ex de ꝓiugio fuoꝝ ꝓposuit. Sz tamē ibi alia rō est. q⁹ cū fua nō ē mri/moniū. Sz hic est mrimoniū. vnō meli⁹ videt q si bi p̄iudicet co gnoscēdo eaz q̄s q illi iuria faci ar. ſ. de negando ei debituz. ⁊ fm hoc ſequitur q alt qs punit ex eo q̄ tenetur facere ex necessitate. et ꝛ id. xxiij. q. iiij. nabuchodono/ſor. vbi ōr q ne/mo puniēdus ē ex eo qō necesse h̄z facere. Itē ex hoc ſequit q aliqs ꝓ vno sacro mereret penam. qō ē ꝛ id. viij. q j. sciendū. Item ex h̄ sequit q aliqs ꝓ vno sacro ⁊ mereret ⁊ deme ret. qō ē ꝛ id. ff. ō nego. ge. siue. mereret eni dū co gnoscit uxorez. vt. xxxij. q. v. c. j. ⁊ q vna res h̄z ꝓtrarios effect⁹ qō est ꝛ id. ff. de soln. q hoiem. ſ. vl. Job. posset tñ dici q si marit⁹ red/dat debitū uxori corrupte nō ꝑiudicet sibi q̄n possit ꝓ/moueri. q⁹ tūc pot⁹ ōr cognosci ab uxore q̄s cognosce/re ipam. vt. xxxij. q. v. tra ne. sicut nec facit sibi ꝑiudici nm q̄n possit eā accusare ō adulterio. licz sit ar. ꝛ. xxxij

Nō fiat sacerdos: cuius uxo rē euidenter cōstat adulteri/

b Si cui⁹ **um admisisse.** uxorē adulter iū cōmi/sisse cū esset laicus euidēt fu/erit ꝑbatū: hic ad mīsteriuz eccl'iasticū admitti nō pōt. q⁹ si in clericatu eo iā cōstituto adulterauit: dato repudio di mittere eā ōz. Si xo retine/re ei⁹ ꝓsortiū velit non ꝑt su/scepto mīsterio ꝑfrui. Item ex ꝛci. martini pa. **De eodē.**

Si laici uxor in adulte/rio fuerit deꝑhēsa: h̄ ta lis ad mīsteriuz eccl'iasticum nullo mō adducat. Si autez p⁹ ordinationē alicui⁹ clerici uxor adulcata fuerit: dimit/tat eā. Si aūt cū ipa voluerit ꝑmanere a ministerio existat alien⁹. Remissis auctibus bigami ⁊ q̄ xgines nō sūt sor/titi uxores: a sacr̄ ordib⁹ ꝓ/hibent. Sz q̄rit sics añ ba/ptisma viduā duxerit uxorez an postea sit ꝓhibēdus a sa/cris ordinibus. De his ita scribit innocētius pa. victori rothomagēsi epō. **Qui ante baptisma seu post baptisma viduā duxerit uxorē non ad**

b Sic̄s **mittat ad clerū.** viduā licet laic⁹ duxe/rit uxorē seu ante baptismuz seu post baptismū nō admit/c tat ad cler̄: q⁹ eodē vitio vi/det excluſus. ¶ In baptisma te enī crimīa dimittunt̄: non accepte uxor̄ ꝓsortiū relaxa tur: q⁹ si nō putat uxor eē cō/putāda q añ baptismū ducta est: q̄ nec filij q̄ añ baptismuz geniti sūt: ꝓ filijs habeant. q. j. sics. ff. so. ma. cū mīr. ff. de ad vlr. si uxor. ſ. vlt. qd iuris sit de hoc in q̄stiōib⁹ notaui. ⁊ ibi videas ⁊c. pos/set tū ꝑbabilit̄ dici q sibi p̄i udicat q̄ ad legē ꝓmorti/onis q facerū solū requirit nō q̄ ad legē mosayc̄a. vt. xv. q. j. ſ. fi. nō ob. q⁹ iuit⁹ h̄ fecit vl' passus fuit. ar. xxvj. di. acuti⁹. h̄ totū determiat ꝺcre. eā vel'li. pē. c. ij. b

Prohibent etiaz bigami a q̄libet ordīe clericat⁹ iuxta il lud ambrosij ad vercellēses. **Qui secūda ꝓiugia sortitur: clericus non fiat**

c Ognoscam⁹ nō solū ō epo ⁊ p̄sbro apl'm statuisse: sz etiā pres in ꝓcilij niceni tra/d ctatu addidisse: cl'icuz quēcq̄ nō debere esse q̄ secūda cōiu/gia sit sortit⁹. Similit etiaz viduax mariti vl' ancillax vl' meretricū: si ī uxores accipi/unt: clerici fieri nō ꝑnt. Ūñ in canonib⁹ apl'oꝝ legitur. **Spectaculis publicis mancipatā vel reiectā vel ancillaz ducēs uxorē dyaconus fi fiat**

g Sq̄uis viduaz ⁊ eiectā acceperit aut meretricē aut ancillam vel aliquam de his que publicis mancipan/tur spectaculis: non potest esse episcopus aut p̄sbyter aut dyacon⁹: aut ex numero eo/rū qui ministerio sacro deser uiūt. Que autez sit vidua q̄ eiecta vel meretrix hieronymus ad fabiolam de veste sa cerdotali ostendit dicens. **Que sit vidua vel eiecta vel meretrix.**

h Vidua est cuius mari/tus mortuus est: eiecta est que a marito viuente eiici i tur: meretrix que multoꝝ li/bidini patet. Sed postea tē/porū defectui ꝓdescēdēs pa/pa martinus in minoꝛib⁹ or/dinib⁹ ꝓstitui eos ꝑmisit di/cens. **Inter lectores vel ostia rios deputet subdiaconus**

k Sic̄s **secūdā ducēs uxorem.** Si subdiacon⁹ secundā

Vidua ē. meretrix. alibi ōr meretrix cui⁹ turpitu/do publice venat ē. vt. xxxij. q. iiij. meretrices. h

i ¶ Que mīroꝝ. q̄ admiserit ꝑles q̄s. xxiij. milia hoīm

Sic̄s vt. xlv. dii. disciplina. vl' q̄ admisit. ꝑl. vt ex̄ de cleri/ Si subdiacon⁹. collige casū ex eo (excō. latores. k

q̄ hr̄. ē. xxxj. d. -9- silr. in fine.

a ¶ Jnē lectores. de iure cōi pdit priuil. cleri cale. vr. lxxxiij. di. quisds. tō fit ꝫ ex dispēsatiōe. q remaneāt i sanctis minoꝛib⁹ oꝛdinibus.

b Lector si. fiat. sic ergo papa dispensat ꝫ apl'm. vt ꝫ. lxxxij. di. pl'. ꝫ Jnnocēti⁹ tū dicit nō lz dispēsare cū bigamo vt ex̄ de biga. nup. ꝛ idez q ꝫ dicit martin⁹. l. di. sicḥs viduā. luciꝰ tū dispēsauit cū panoꝛmitano archiepō q fuit bigam⁹. Jtez hēs ꝫ q lz sit dispēsatū in vno oꝛdine. nō tō intelligit dispēsatū in ceteꝛ. vr. xij. di. nos ꝫsuetudinē ꝛ. l. di. q̄uīq; penitēs. sic dispensat in pꝛio mr̄imonio ꝛ nō i secūdo. vr. xxxvj. q. ij. si aut.

t Pr̄es byteri. etiā alienaꝝ. ꝛ si clerici fuerit in aliq̄ cōmunio. ꝛ aduenient ioculatoꝛes surgāt ꝛ recedāt de mēsa. vr ō cō se. di. v. nō oꝛ.

d Valentino. hūc casuꝫ hēs ex̄ de biga. debitum.

e Quidā. Nic a gil⁹ de tertio. c. aplice regl'e. oꝛ ordinādū nō esse vinolentū. interserit etiā de pena illoꝝ q̄ frēqnter indulgēt ebrietati ꝛ dicit q̄ minores coꝛpaliē puniunt. maioꝛes post admonitionē. xxx. dieb⁹ cō

a vxorē duxerit: inē lectoꝛes vl' ostiarios hēat: ita vt apl'm ñ legat. Necessitate tū exigēte bigam⁹ vsq; ad subdiaconatū pt pmoueri. Ū martin⁹ papa ait. Viduā ducēs vxorē subdiacon⁹ fieri non pōt.

b Lector si viduā alteriꝰ vxorē accepit: ī lectoꝛatu pmaneat: aut si ncēitas fuerit subdiacon⁹ fiat: nihil ātē supra. silr si bigamus fuerit. Quib⁹ aūt pria ꝺiugia p/hibēt: interdicit ēt nuptialib⁹ ꝺuiuijs interesse. Ū in agathēsi ꝺci. legit. Nuptiarū ꝺuiuijs pl'bri interesse nō

c Presbri ꝺyaco/ debent. nes subdiacōes vl' deinceps: ꝺb⁹ ducēdi vxores lniamō nō ē: etiā aliēaꝝ nuptiaꝝ euitēt ꝺuiuia: nec his cetib⁹ miscēāt: vbi amatoꝛia cantātur ꝛ turpia aut obsceni motus coꝛpoꝝ choreis ꝛ saltationib⁹ efferūt: ne audit⁹ ꝛ obtuit⁹ sacr̄ mīsterijs deputati turpiū spectaculoꝝ atq; ꝺborū ꝺtagiōe polluāt. Ū idua ꝺo ē itelligēda: si p⁹ solenne fed⁹ nuptiaꝝ moꝛte incueniente a viro suo diuisa fuerit. cetex̄ si añq; ꝺueniant fatali necitate ab alterutro diuisi fuerit: lz ex̄ spōsalib⁹ vxoꝛ sit appellata: nō tū p⁹ moꝛtē spōsi: etiā si ī pria domo sit ducta: ꝛ ēt cuiz eo velata: vidua appellata ē: nec ex̄ ei⁹ copula a sacr̄ oꝛdib⁹ aliēs phibet. Ū pelagi⁹ papa scribit. Qui cū alio velatā nō tū illi nuptā vxoꝛem duxerit: sacerdos fieri nō ꝓhibet.

d Valētino clico cui mlr cū alio añ velata nō tū illi nupta lz ꝺo pmanēs p⁹ moꝛtē ei⁹ cū q velata fuerat sponsa: cōiugali ē copula sociata: qꝛ itex̄ velamē accepit: nulluz ī pmouēdo genereꝰ obstaculum: quia nihil est quantum ad hunc articulum pertinet. quod ei de canonicis obuiet ꝺstitutis.

Distinctio. xxxv.

e Quib⁹ oꝛdīb⁹ bigami pḥibeāt: ꝛ vtꝛ reputēt biga mi q̄ añ baptismū habuer̄t vnā ꝛ p⁹ baptismuz hūer̄t alterā: ꝛ an liceat sortiri vxoꝛes ī sacr̄ oꝛdīb⁹ ꝺstitutis mlt⁹ auctib⁹ ꝺbreuiē mōstratū ē. Sed ex̄t āt ī descptiōe illa apl'ica: vt sit sobꝛi⁹ q̄ oꝛdinādus ē ñ vinolēt⁹: quod ex auctēteteꝛ testī ītroductū ē. mīstri ei tēpli ꝓhibēt vinū ꝛ sicerā bibere: ne ebetate gra uēt coꝛda eoꝝ. vt sensus eoꝝ

f vigeat sp ꝛ tēuis sit: vl' qz vēter mero estuās facile despumat ī libidies. Ñ noe ebrietate nudauit femoꝛa. Loth āt quē sodoma nō vicit: vinavicer̄t. Q ō āt vinolēt⁹ eē p/hibeāt: nō sel' sed freqnt vino replet⁹ ꝺz ītelligi. Hinc ēt in canonib⁹ apl'oꝝ legit. Dyaconus pl'bꝛ ꝛ epūs ebrietati et alee deseruiētes: nisi desierit

g Epi/ cōione ꝓmuent. scop⁹ aut pl'bꝛ aut dyaconus alee atq; ebrietati deh seruiēs: aut desinat aut certe dānet. Subdiacon⁹ aūt aut lector aut cāto: silia faciens/ k aut desinat aut a cōione pri/ uet⁹ silr ꝛ laic⁹. Ytē biero.

Esus carnū ꝛ vini pot⁹ post diluuiū concessus legit: post christi aduentū inhibitus.

i Ab exoꝛdio ꝺditionis bñane nec carnib⁹ vescebamur nec ꝺabam⁹ repudiū: nec pp̄ucia nob⁹ eripiebā

m tur ī signū. ꝛ ꝺ cursu vsq; ad diluuiū puenim⁹. post diluuium āt cū datiōe legis ꝺate per

n moysen quā iplere null⁹ potuit: carnes igeste sūt ad ve/

o scēdū ꝛ repudij cōcessa duritia: ꝛ cultell⁹ circūcisiōis apposit⁹: qsi ꝺei mun⁹ pl⁹ ī nob creauerit q̄ ncēe est. Postq; aūt christ⁹ vēit ī fine tēpoꝝ ꝛ

p o. etiā reuolat ad a. extremitatē retraxit ad pncipiū. nec repudiuz nob⁹ ꝺare pmittit:

r nec circūcidimur: nec comedim⁹ carnes dicēte apl'o. bo/

munione ꝺuanē vr. ī. c. c. vlti.

f ¶ Quia vēter pinguis venter grossuz generat lensuz. xlii ꝭ. dis. -9- si ergo.

g Piscopus alee. clerici no debēt ludere vl' ludis itereſſe vr ex̄ ō vi. ꝛ ho. cle. clici. nec participes erūt ludētib⁹ nec inspectores ludi. vr ī aue. de san. epi. -9- interdicim⁹. sz nūqd pt repeti id qō i alea p/dic. dicūt ḋā q nō. sz paupib⁹ ē erogāda pecūia illa. ar. xiij. q. v. nō sane. cū enim turpitudo vtiq; ex pte vtriusq; melioꝛ est ꝺditio possidentis meliꝰ credo q̄ possit repeti. vr. ff. ō aleatoꝛib⁹. l. vl. in fi. etiā vsq; ad. l. ānos. vt ḋic̄ grec̄a ꝺstitutio. C. de reli. ꝛ sūp. fu. ꝛ de alea. ꝛ sicḥs existēs ī alea rez suaz vendideriē nō tenēt de euictione. vr. ff. q̄rū rez. actio nō ꝺa. si filio -9- ꝭ. lz ātē hic ꝓhibeāt ludus. tū p conuentio hūdo pōt ludi. ff. e. l. vltī.

h ¶ Deseruiēs. -l. valde seruiēs vt illa ꝓpositio augmēter. ff. de/ posi. l. j. in pnci. q̄uīq; ꝓsuat vt ibi. Sepe pcoꝝ moꝛtē. moꝛtē ꝭz depcoꝝ idē.

i ¶ Qur ō sinat nō q̄ ꝓlibet de licto statim epi/ scopi debent fulminare vt vl' ex cōicēt vel depoñāt. ad idē facit xlvij. di. epus. ꝛ xcij. di. c. vlt. Si q̄tiens. peccant hoīes suq fulmi/

1. Thim. p
Leui. 10.
Gen. 9
Gen. 19
Heb. 9
Leui. 11
Deu. 24
Heb. 17.
Sal. 4
Rom. 14.

in. c. q̄uīs ubi sibr et Alex nunq̄ fuit receptum nec reputatus in Cap̄is Nauarr. in manuali. c. 19. n. 6. in fine

na mittat Jupiter. exiguo tpe nullus erit. k ¶ Putetur. aut verberetur. vt j. e. c. vlti.

l Abrodio. nec carnib. z tū lamech fuit venator sed illud fuit ꝓpter pelles nō ꝓpter carnes.

m ¶ In signū. vt p eaz fideles discernerent ab alijs. vl fuit signū interioꝝ circūcisionis. vl fuit signū futuri baptismi qz tūc p circūcisiones tollebant pcā. sic nūc per baptismū. vt. j. ō

Prou. 20 ꝟse. di. iiij. c. a/pud nos.

n ¶ Implere. ē. dis. iiij. erit ꝟ. dic q facile ñ pt impleri. vl dic q tūc null⁹ potuit eā iplere q ad ꝺ vt adipiscerent vitā eternā qz p circūcisiones nō apiebāt ianua

Mich. 5 celi. lz ianua iferni cēt ꝓclusa. se/cus hodie p baptismū. ex de baptis. maiores. vel ō istō dic q ꝟ rie

Mat. 8. z. 13. tas fuit i lege. cū eni ꝓceptuz fuit q sabbati die, ñ fieret aliq̄ op⁹ Jrē ꝓceptū fuit q. viij. die circūcidereť puer. potuit ꝓtingere q sabbatū cēt diei viij. ab ortu pueri. lz tū in hoc ñ peccabāt qz ex/cusabanť ꝓpter impossibilitatē. iō aūt fuerunt cis data dura ꝓcepta qz ex supbia eoꝝ dixerūt nō deest q ipleat. lz deest q iubeat.

o ¶ Duricia. tū Leuit 10. Num. 6 pctm erat. vt ex de diuoꝝ. gaudemus.

p ¶ Ero. q est vltia lra grecoꝝ q ¶ Ad a. q est ꝑma latinoꝝ. z est ar. q restitura re ad ꝓstinuz statū ꝓtoza iura restituunť. vt xxvj. q. vj. sicḥs de corpe. ff. de fui. ru. p. hi q. Jtē ar. q nō fit iuria rei si restituit ad ꝓstinū statū. ff. de pac. si vn⁹. §. q in specie dotḷ. r ¶ Nec comedim⁹. i. suademus non comedere consilium est.

s ¶ Dedicatum est. id est in vsum assumptum nū ē vinū nō bibere z carnes nō comedere. vinū ei cū carnib⁹ p⁹ diluuiū dedicatū est.

Itē ex eplis eiusdē. Alienum est a saplēte potatiōib⁹ z ebri

Luxuri tatibus vacare. Iosa res ē vinū z ꝓtumliosa ebrietas. omīs q cū his miscet: ñ erit sapiēs. Idē in micheā. Ignomiosuz ē sacerdoti affluere delicijs epulis:

a Ecie ꝓncipatq lasciuijs pes q delicijs affluūt z inf epłas atq lasciuiaſ pudicitiā fuare se credūt: ꝓpheticus ꝑmo describit: q ejiciēdi b sūt de spaciosis domib⁹ lautisq̄ suijs: z multo laboze epuł ꝟsit: z si vis scire quo ejiciēdi sūt ꝓpł malas cogitatiōes z opa sua: euāgeliū le/c ge ī tenebzas. s. exłiozes: vbi erit flet⁹ z stridoz dētiū: an ñ cōfusio z ignominia ē iesum crucifixū paupez z esurientē farsis p̄dicare coꝝpib⁹ z ieiu/d nioꝝ doctrinā rubētes buccas tumētiaq̄ oza ꝓferre: si ī apłoꝝ loco sum⁹: nō solū sermonē eoꝝ imitemur: sed etiā ꝟsatiōez z abstinētiā. Idē.

Venter De eo. Palea. mero estuans cito spumat in libidinē. vbi ebrietas ibi libido dñaſ z furoꝝ. Idē

Unolē. De eo. Palea. tū sacerdotē z apłs dānat: z vet⁹ lex ꝓhibet. sacerdotes q̄ mīstrāt ī tēplo dei ꝓhibent vinū z sicerā bibere: ne crapulaz ebrietate aggrauent coꝛda eoꝝ. Sicera breo ꝑmōe oīs potio nūcupatur. q̄ ds iebriari ꝓt. q̄d inebriat: statum mētḷ eūtit. fuge silr z vinū ī quo ē luxuria. Molite ait apłs iebriari vino ī q̄ ē luxuria: q̄ altari defuit vinū z sicerā nō bibat. Spōsa christi vinū fugiat vt venenū. vinū z ebrietas īcēdiū ē.

Itē ꝓsper. De eodē. Luxuriā facit z nutrit vini ꝓceptio nimia nō nā. Itez ambro. ī ꝑmōe de ieiūio q̄ ita īcipit. dīnū ad ꝑfem resultat oraculū. In paradiso abstinētia p⁹ paradisū edendi la/s Sexto sciuia accepit.

b Die bestie sunt create z cū bestijs orta ē edēdi ptās z vsus escaz. vbi cib⁹ cepit ibi finis facḷ est mūdi. ibi cepit sua īcremēta nescire vbi cepe k rūt dīna opa circa eū feriari q̄ iudicio declaratū ē q ꝓ cibos mūdus hret minui p q̄s l desijt augeri: z ifra vt sciam⁹ m nō ē nouellū ieiuniū: ꝑmā illic legē ꝓstituit ō ieiūio: z infra. eo vsq nēo puaricari nouerat: cū adhuc orta ñ eēt: q̄ pria ē puaricatio. idictū ē ieiuniū abstinētie lex a dño ō n puaricatio legḷ a diabḷo. culpa p cibū: latebza p⁹ cibū: cognitio ifirmitatḷ ī cibo: firmitatḷ Xt⁹ ī ieiūio. ꝓpēs sualit gule: dñs ieiūare ē creuit. itaq̄s gula a paradiso regnātē expulit: abstinētia ad paradisuz p reuocauit errantē: z ifra. Jn ōncipio generḷ hūani igrabaſ ebetas. ꝑm⁹ noe vineaz plātauit. ōdit nakaz sz igrauit potētiā. Jtaq̄s vinum nec suo pepcit auctoꝛi: ß illi⁹ ebrietas noß suadet sobetatē: seł ei iebat⁹ ē noe vbi malū ebrie/q tatḷ agnouit: iumētū sinū ad

a ¶ Ecie ꝓncipes. i. ꝓlatos. vt de ꝟse. di. j. corꝑoza

b ¶ Prophetic⁹. s. michee.

c ¶ Lauti sq̄. i. delicatis.

d ¶ Epulis. i. terrenis delicijs q̄ mīsto labore q̄r unḷ. de ꝟse. di. v. ne talia

e ¶ Exteriozes. i. ex toto exłe lucē. ar. xlj. di. ¶ libet.

f ¶ Buccas. plen⁹ venter facile de ieiunijs disputat. xij q. ij. glia epi. ar.

Ephēs. 5 q archidiacon⁹ cū visitat parochias nō ē ex illł ꝓstāda procuratio. vt. x. q. iij. illud. hoc vez est añ visitationem factā exł de cen.

Prou. 23 exigit grego. x.

S Exto. istud inducit ad detestandā ebrietatē siue gulā. ꝑmo qz ꝓ ea deierauit humana ꝺditio. scḍo exłe/plo Noe. tertio Ecc. 1 qz fuit⁹ ē inducta ꝓpter eam. qrto exłeplo loth. deinde cōmēdat sobrietatē exłeplo abrae q̄ cibū ministrauit angeł sine vino. z exłeplo iobis bap.

g ¶ Sexto die Ecc. 2 .i. die veneꝛ. nā dñico die dñs cepit facere mūdū vt. lxxv. dist. qō die. Alij dicunt q oia sil̄ creauit vñ salomō. q vinuit in eternū oia sil̄ creauit. lz licz sil̄ facta fuerit ñ Ecc. 2 sil̄ dici oia potrār. z iō. scḷptura vtḷ tali distrione. exł de sūtri. c. j.

h ¶ Bestie. i. aialia ī era. nam v. die fuerūt creata valatilia z pisces i ¶ Cepit Ecc. 9 mundus.

k ¶ Feriari. id est cessare.

l ¶ Desijt. tunc fuit hō spoliat⁹ ḡratiꝛ z vulneratus i naturalibꝰ. de pe. di. ij. adā.

m ¶ Jeiuniū. i. abstinētia. n ¶ Pceuari. ibi fuit.

o ¶ Lare. qz abscōdit se adā a facie dñi ꝓ ¶ Reuoca. qz ꝑmi parētes saluari sł. vt de pe. di. j. si ꝑmi. z ō ꝟse. di. j. hi duo q ¶ Jumē. i. carnē suā quā pascit q̄i iumētū. vel dicit corꝑ⁹ iumentū q̄si iuuamentum.

a ¶ Non esset. s. di. j. ius gētū. ꝫ. sed ibi solui.
b ¶ Prelatiōis iuidia. qz chayn interfecit frēm suū.
c ¶ Pietas. paterna. d ¶ Ebrietas. i. ebrius.
e ¶ Tenant. i. inebriāt. f ¶ Partꝰ. i. effectus. istud vult dicere ꝙ vinū ex se duos ꝓduxit effectꝰ. ꝓmo ebrietatē. deinde incestū. z ebrietas fuit deterior: effecus vini. vl' alr ex ebrietate processit fuitꝰ. Frē ex ea ꝓcessit ipsiꝰ ꝙ deterior est vel illud vult dicere ꝙ filia ē deterior ꝗ mr. qz moabite z amonite ꝙ ab ill' ꝓcesserāt fuerūt deteriores ꝗ mres.
g ¶ Peccati. i. vitiū h ¶ Remissio. i. deus remittēs pcā.

Sen. 6

Sen. 19. i

Sen. 18 k

Matth. 11. Lu. 7

remediū tēpauit: nec effudit ad vitiū. manebat ātañ vinū iuenirē oīb' incōcussa libertas. nēo sciebat a cōsorte nature sue obseqa fuitut' exigere ñ eēt hodie fuitꝰ si ebrietas ñ fuisset. obrepserat ḋdez fraēne plātōis iuidia: manebat tū adhuc pne pietatꝫ recuerētia. lesa pietas ē dū irridet ebrietas. nō illis itaqꝫ solis nocēt vina: qs tētāt: sz ēt illis āpli' oculꝫ grū temulēta ebriosoꝝ mēbra nudāt: z infra. Legimꝰ ēt ꝙ pfez loth i ebriauert filie i mōte ad quē timētes icēdiū sodomitaꝝ cōfugerāt: z hitabāt i spelūca. fuit itaqꝫ ebrietas origo incesti pessime regnatricꝭ partus deterior. at nō abrāā vina in suo quiuio mīstrabat: sz īmo labat vitulū. butirū z lac etiā angel' hospitibꝰ exhibebat. recte enī illic deerat materia pctī: vbi erat remissio pctoꝝ. deniqz ānūciauit dñz iobes ñ māducās panē neqz bibēs vinū. ꝙ ei christū ānūciat ab oī vitio ꝙ icētiuo pstare se debz alienū. I tē ex ꝓci. agathēsi.

Trigita dieb' a cōlone absteneat clericus: quē ebriū fuisse ꝓstiterit.

Alte oīa clericꝭ vetet ebrietas. ꝙ oīm vitioꝝ fomes ac nutrix est. Itaqꝫ eū quē ebrū fuisse ꝓstiterit: vt ordo patitur aut xxx. diexꝝ spacio a cōlone sub moueat aut corpali subdat supplicio. **Dist. xxxvi.**

Portet ordinādū eē prudentē. qō ꝫ eos notādū ē: qui sub noīe simplicitatis excusant stulticiā sacerdotū. prudētē aūt eṕm oz intelligi: nō solū lrāꝝ pitia: verūetiā secularīū negocioꝝ dispēsatiōe. ¶ ñ in epla gelasij

ꝫ seculari scia ornari. xxix. di. circa principium.

Illitteratos. penitꝰ. sufficit tū mediocris scia. vt ex de elec. cū nobis olim. nō enī reqrit i clerico sūma pfectio. sic. ff. de edil. edi. sciendū. s. illud. z. l. sichs. venditoꝝ. licet sit ar. ꝓtra ex de purga. ca. ꝓstituꝰ. sed

R

q

r

s

t

u

Leuit. 21

2. Reg. 2

3. Reg. 3 2. Par. 1

ḋ si penitꝰ laicus ordinaretur nūquid reciper characterem. sic ar. j. q. j. ventuz ibi sz oz. de ḃ nota. xl. di. sicut. et ex de cle. p sal. p mo. c. vno.
o ¶ Imminuros. eno: miter. p ¶ Seipsos. ex idignatōe. io.

Qui ecclesiasticis. stipēdijs. i. officijs r ¶ Ordie. hic hēs ꝙ ḋ imuste ꝓfert aliām ordinē. primaꝫ prāte ꝓferēdi illū. j. q. j. sicḋ epi. alibi su spēdit a celebratione misse ꝑ annū. vt. lv. di. nullus. alibi depoñit. vt. lj. di. c. j. z. lxij. di. c. vlti. z. lxxxj. dis. tantis. consuevit distingui. ꝙ si ex negligētia ordinat ḋs indignuz tunc suspendit. si ex certa scientia. tunc deponitur. vel alr. aut ordinat illuz cū quo defacili dispensare potest. vel cū quo dispsare non potest. vt fm hoc magꝭ vel minus puniatur. hodie tamen mitius agitur cū talib. vt extra de ꝓbē. graue. Job.
s ¶ Ecce ḡrāt nec enī eps debz egere doctrīa alioz. qm̄ alios oz instruere. vt j. q. vj. ꝓficientibus. sic. xvj. q. j. sic viue. Jo.
t ¶ Constituit. nō ex ordie loḡn di ꝓbari ordinē factoꝝ. sic. xliij. dist. sit rector. z xx. di. s. j. Jo.

Exo. 18

Exo. 25

1.

2.

Ꝓte legit Illitterati z corpore vitiati nō ꝓmoueāt ad

n Illitteratos aut clerū. alīq ꝓte corpis vitiatos

o vel īminutos nullus ꝑsumat ad clicat' ordiem ꝓmouere: qlīs carēs sacris nō ꝑt esse aptꝰ officijs: z vitiosuz nihil oo ꝓsus offerri legalia ꝑceꝑpta sanxerūt. silr ḋ seipos abscindūt. I tē zosimus papa.

Ad summū sacerdotiuz non aspiret: qui diuis stipendijs vel disciplinis nō ē eruditus

q Qui ecclīastic' discipliōnis ꝓ ordinē non ē imbutus: z tēpoꝝ approbatiōe diuis stipēdijs nō ē erudit': neqqꝫ ad sūmū eccie sacerdotiū aspirare ꝑsumat. z nō solū i eo ābitio ineffica hēat: verūetiā ordinatores eiꝰ carreant eo ordie: quē ꝓtra ꝑceꝑpta patrū crediderūt ꝑsumēdum. Ecce ꝙ sacraꝝ lrāꝝ oz eṕm habere peritiā. vñ in veteri testamento inē cetera ornamēta pōtifex rōnale ferebat in pectore: in ḋ scribebat manifestatio z vitas: qz i pectore pontificꝭ manifesta dz esse cognitio veritatꝭ. hīc etiaz vectes ḋb' archa portabatur iugiē ānulis erāt inserti: vt cū arca esset portāda: nulla esset vel fieret mora de intromittendis vectibꝰ: qz ꝑdi catores ꝑ quos ecclia circūfertur: sacris lrīs sp dñt instistere: ne tūc qrāt discere: cuz ex officio alios debeāt docere. Hinc ēt dauid ꝑus ex gra spūscī donū scie ꝓcepit: z postea admīstratōez regni assecut' ē. Salomō ḋz nō diuitias nō longa tpa hui' vite: sz sapiam a dō expetijt z ipetrauit. hīc ēt dñs ꝑ' posuit xba sua i oze ꝓphe: z postea ꝓstituit eū sup gētes z regna dicēs

Viere. 1 a ¶ Custodiũt q̃ videre debet quib̃ p̃dicet qui
Malach. 2 bus non. vt. xliij di. in mandatis ꝛ. xxij. q. vlti. c. penul. Job.
Za. 2 b ¶ Qui audit discendo.
c ¶ Veni. docendo.
d ¶ Serpẽtes. ne coꝛdolis supplantemini.
e ¶ Et simplices. ne alijs dolos machinemini. Jo. vt. xxj. q. j. si cupis.
Eccs. 3 f ¶ Satisfactionem. ſ. rñdẽdo eis. ꝛ est arg. q prelati tenentur rñdere ad omẽs
Apoc. 22 questiões. nam tantũ debẽt differre plati a subditis q̃ntuꝫ granum a palea. ve
Wath. 10. xxv. dist. §. crimi
Luc. 24. nis. j. q. j. vi. Wat. vi. Mar. vi. mus. ꝛ. viij. q. j. licet. Jo.
Wath. 14 g ¶ De ea fide id est de articulis quos creditis ꝛ tenetis. Jo.
h ¶ Spe. i. de his q̃ sperandis.
i ¶ Oculi. sponse.
k ¶ Plenissima. sic semp prelati sedebunt in
1. Pe. 4. xta fluenta euãgeliorum ꝛ sacre scripture. ꝛ sicut colũba sedet ex natura iuxta a
1. Timo. 4 quam vt videat in ipa aqua vmbram supenientis accipitris. ꝛ sic sibi p̃cauere consuenit. sic p̃
Exo. 38 latus sibi p scripturam p̃cauebit contra hereticos. x. di. c. j. in fine. xj. dist. nolite.

l Can. 5 ¶ Jquis vult non vadit. nunquid ẽ episcopi non interẽrũt bellis. imo quia etiam pñt ad heremiã. Ecce dedi verba mea ĩ oze tuo: ecce cõstitui te sup gentes ꝛ regna. hinc etiã malachias: labia sacerdotis custodiũt sciam: ꝛ legez exq̃rũt de oze ei⁹: q̃ angelus dñi exercituũ est. hĩc etiã idẽ salvator nr̃ p̃us ĩ medio doctorũ sedit audiẽs illos ꝛ interrogans: ꝛ postea p̃dicare cepit q̃ p̃us q̃q̃ discere: et postea p̃dicãdi officiũ vsurpare dz. hĩc etiaz salomõ ait: p̃us tps tacẽdi ꝛ postea loq̃ndi: q̃ veritas p̃us tacẽdo discit: ꝛ postea loq̃ndo p̃dicat. hinc idẽ dñs ait: q̃ audit dicat veni. hinc etiã p̃us aplos docuit: deinde ad p̃dicãdũ eos misit dicẽs. Estote prudẽtes sicut serpẽtes ꝛ simplices sic colũbe. sic etiã post resurrectiõez p̃us illis sensuꝫ aperuit ꝛ scripturas explanauit: ꝛ postea dixit eis. Euntes ĩ mũdũ vniuersum ꝛc. Ãn cũ de q̃nq̃ panibus ãnq̃ milia hoim vellet reficere: p̃us panes accipiẽs fregit: ꝛ postea discipul⁹ dedit: ꝛ post eos demũ turbas apposuit: q̃ sacra legẽ ꝛ prophetaꝫ p̃us disserẽdo exposuit ꝛ postea eoꝫ sciam discipul⁹ dedit: ꝛ p eos tãdẽ illã fidelib⁹ dispẽsauit. hinc petr⁹ etiã cũ rectoꝛib⁹ eccl̃ie scribe ret ait: parati esse debẽt̃ reddere rõnẽ oĩ poscẽti vos satisfactionẽ de ea fide ꝛ spe q̃ in nob̃ est. hĩc etiã paul⁹ scribẽs ad timothe. ait: Attẽde lectioni ꝛ exhortatiõi ꝛ doctrine.

¶ Ex q̃b⁹ oĩb⁹ liq̃do colligit q̃ nõ sufficit plat̃ bona q̃uersatio ꝛ mox honestas: nisi addat̃ scia doctrie. vñ sacerdotes ingressuri tẽplũ taberna culi p̃⁹ lauabãt̃ ĩ labio eneo q̃ fecerat moyses ex speculis mlier. hĩc etiã ĩ cãtic̃ cãtico rũ oculi p q̃s plati eccl̃ie itel liguntˊ: assimilantˊ colũbis q̃ residẽt iuxta fluẽta plenissima. Hinc ẽt hiero. ĩ leuitico Sacerdotˊ est legˊ sciam hr̃e nõ bellis sꝛ ozõnib⁹ vacare.

l SJq̃s vult põtifex eẽ: nõ tã vocabulo q̃ merito imitet̃ moysen: imitet̃ ꝛ aarõ q̃d eni ỏ: de eis: q̃ non discedũt de tabernaculo dñi. erat ꝑ moyses indesinenter in tabnaculo dñi. q̃d autẽ ei op⁹ erat: vt aut a ỏo aliq̃d discederet: aut ipe pplm doceret. ꝟ duo sunt põtificˊ opa: vt a ỏo discat legẽdo scpturas diuias ꝛ sepi⁹ meditando: aut pplm doceat. ꝟ illa doceat q̃ a deo ipe didicerat: ñ ex pprio coꝛde vel hũano sensu: ꝟ q̃ spũs sctũs docet̃ est ꝛ aliud opus q̃ fecit moyses: ad bella nõ vadit: nõ pugnat ꝫ inimicos sꝛ q̃d faz: orat: ꝛ donec orat vincit ppl⁹ ei⁹. si relaxauerit ꝛ dimiserit man⁹: ppl⁹ eius vincit̃ ꝛ fugatur. ozet ꝑ sacerdos ecclie indesinenter: vt vincat ppl⁹ q̃ sub ipo est: hostes inuisibiles amalechitas qui sunt demões ĩpugnãtes eos q̃ volũt pie viuere in christo.

n ¶ Sed Di. XXXVII q̃rit̃: an secularib⁹ liris oporteat eẽ eos eruditos. De his ita scribit̃ ĩ 9ci. carthagi. iiij Libros gẽtiliũ nõ legat epi⁹.

o ¶ Episcopus gentilium libros nõ legat: heretico rũ autez plegat p necessitate aut tpe. Item hieronymus ad damasum papam de filio prodigo. Reprehenduntur sacerdotes: qui omissis euãgelijs comedias legunt.

p ¶ Acerdotes dei omissis euãgelijs ꝛ ppbis videmus comedias legere: amatoria bucolicoꝛ Virgilium Horatium cantare: tenere virgiliũ ĩ manib⁹: ꝛ id quod in puerˊ addiscit cã necessitatˊ crimen in se facere voluptatis. Idem. In vanitate ꝛ obscuritate sensus ambulãt: q̃ secularib⁹ disciplinis occupantur.

q ¶ Onne vobis videt̃ in vanitate sensus ꝛ obscurita-

d alios hortari a bellũ. vt. xxiij. q. viij. igitur. ꝛ. c. hortatu. Jo.

m ¶ Indesinenter. aio vt horis statutis. sic. xxj. q. iij. hi q. de cõse. dis. v. nunq̃. xxxj. dis. si laic⁹. ff. de cõdi. ꝛ de. siquis ira. xxij. di. sacrosancta.

n Sed q̃rit̃ hac. xxxvij. di. q̃rit. Ba. an ordinandus debeat hr̃e peritiã secularium scientiaꝫ. prio aũt ostẽdit q̃ clerici nõ dñt respicere libros gẽtilium. scõo potˊ ar. ĩ riũ. ꝛ talem dat solutiõez q̃ q̃dã legũt libros gẽtiliũ cã delectatiõis ꝛ voluptatis. ꝛ ẽ est. phi⁹ bitũ. q̃daz legũt ad eruditiõez. ꝛ illud licitũ ẽ. vt p eos sciãt recte loq̃ ꝛ discernere vez a falso. Jo. vt. j. e. §. cũ ꝑ. et nõ q̃ in oĩb⁹ capitulis vsq̃ ad §. ecõtra videt̃ sol a voluptas p hiberi. Exo. 17

o ¶ Episcopus gentiliuz. ꝫ nec leges audire dñt. nã obprio bziũ ẽ eis si velit esse ptos disciplinaꝫ forensiũ C. de testa. cõsulta diualia. sed ꝫ leges sunt p oza pncipũ diuinit⁹ promulgate. vt. x. vj. q. iij. nẽo. dic q̃ ad ꝟ ꝛ audire leges. vt per eas melˊ irelligãtur canones. ar. j. e. di. §. seculares. Johãnes.

p ¶ Acerdotes necessitatˊ. vt sciãt recte loqui.

q ¶ Onne vo-

a Q Jno. intel/ligunt tali bus qui male in telligunt dicta mgri eēt aures pcidende. vt. xx xiij. q. j. si petr⁹.
b ¶ Jdē fz tro pologia. i. fz mo lē itellectū. a tro pos qō est ꝓuer sio. qñ verba no stra conuertim⁹ ad mores infoꝛ/mādos. xliij. di. sit rector.
Ps. 33.
c L Egant. de eccleſiaſti/cis. ar. ꝛ. s. xxxj di. omnino.
d ¶ Strenam. ſtrena eſt ꝓmuꝛ donū quod dat in principio ca/lendarū.
e ¶ Sportulā qō datur pro fa bulis ſaturni.
f ¶ Sed qꝛ ſili os. talis repelli tur a teſtimonio vt. vj. q. j. q. cri/mēn. Jrē nec po teſt eſſe epiſcop⁹ vt. xlvij. di. ꝟ. ne ceſſe. ītmo potiuſ dicitur canis q̄ epiſcopus. vt. ij. q. vij. q. nec. Jo.
g L Egimus. libꝛos. qꝛ legit eos cā dele crationis nō cā eruditionis. vt de conſe. diſt. v. nō medio criter.
h ¶ Hinc etiā. qui de ſiliquiſ. i. ſecularibus ſci/entijs q̄ inflant non ſatiant.
i ¶ Vt ſpolia/rent. xliij. q. v. di xit.
k ¶ Partes. ſ. moꝛalē natura/lem rationalez.
l ¶ Deſpecta. reſpectu aliaꝛuꝫ ſcientiaꝛ. Jo.
m Q Vbꝛat. ſi/qua. aꝛ. q. vtile nō vitiatur ꝓ iutile. vt. xvij. q. iij. queſti. ꝟ. di. ix. ſi ad ſcꝓtu ras. cōtra Jo.
1Re. 2.
n ¶ Magiſter te mentē ingredi: q̄ dieb⁹ ac noctib⁹ ī dyalectica arte toꝛ/queē: q̄ phyſicus ꝓſcrutatoꝛ oclos trās celos leuat: ꝛ vl/tra. ꝓfūdū ereꝛ ꝛ abyſſi q̄/dā iane demergit: q̄ tābū/ fer uet q̄ tātā metroꝛ ſiluā. ī ſuo ſtudioſi⁹ coꝛde diſtiguit ꝛ cō gerit: ꝛ vt ad alterā ptē tran ſeā: q̄ diuitias ꝓ fas ꝛ nefas q̄rit: q̄ adulaꝛ regib⁹ heredi tates captat aliēas ꝛ opeꝛ cō gregat: q̄s in momēto cui ſit relictuꝛ⁹ igrat. L dē i eſaia. Qui ſcripturas ſacras male intelligit vl ſeculari ſapīa ab utitur: vino inebriaſ ꝛ ſicera
a Q Jno inebriaꝛ⁹ q̄ ſcri/pturas ſacras male ī/telligūt atq; ꝓuertūt. ſicera q̄ abutūt ſecl'ari ſapīa ꝛ dyale/ctico ꝛ tēdicuꝛ. q̄ nō tā tēdicu la ſūt appellāda: q̄s fantaſmata. i. vmbꝛe q̄dā ꝛ imagies: q̄
b cito peūt ꝛ reſoluūt. Jdē ſm tropologiam pſeudo ꝓphas eos debem⁹ accipe: q̄ aliē ſcri pturaꝛ ꝛ ba accipiūt: q̄s ſpūſ ſctūs ſonat. ꝛ uiuos eos qui ꝓiectura mētꝛ ſue īcerta futu roꝛ q̄ivera ꝓnūciāt abſq; di uinoꝛ auctꝛe ꝛ boꝛ. Jdez: q̄/cūq; ſcꝓturas ñ ita itelligūt: vt reiveritas hz: vuā acerbā comedunt. L dem in epla ad epheſios. Reꝓhendunt eꝓi qui filios ſuos ſecl'aribꝰ eru/
c L Egāt eꝓi at diūt iris q; ꝓſbꝛi: q̄ filios ſuos ſecularib⁹ eruditūt iris: ꝛ fa/ciūt illos comedias legere ꝛ mino ꝛ turpia ſcꝓta cātare ꝛ
d eccl'iaſtic'ꝛ ſūptib⁹ foꝛſitā eru ditos. ꝛ q̄ ī coꝛbonā ꝓ pctō ꝛgo vel vidua vl'ūam ſuam totā effundēs q̄libet pauper
e obtulerat: ß in calēdaꝛ ſtre/nāꝛ ſaturnaliū ſportulā ꝛ mi neruale mun⁹ grāmaticus ꝛ oratoꝛ aut ī ſūptꝰ domeſticos aut ī tēpli ſtipes aut ſoꝛdidū ꝓuertit ī lucꝝ. hely ſacerdos
f ipe ſcūs fuit: ß qꝛ filios ſuos nō erudiuit ī oī diſciplina et coꝛrectiōe: ſūpinus cecidit ꝛ moꝛtuꝰ ē. L tē ex reſpōſalib⁹ vrbāi pa. ad carolū ca. xlviij
g O Mnē vim iuē/ toꝛ ſuo q̄ ī dyalectica di ſputātes ponūt heretici. que phoꝛ ſuia diffinit': nō aſtruē di vim hr̄e: ß ſtudiū deſtruen di. ſz nō in dyalectica placuit deo p̄ fi. ꝛ ſpi. ſ. regnū eī oi ī ſimplicitate fidei ē: nō ī ꝓtē tiōe ſmōis. L tē raban⁹ de pſ ſuꝛ eccl'iaſtic'ꝛ. Beat⁹ hiero nymus ab angelo Xberaſ q̄ Liceronis libꝛ legebat
g L Egim⁹ de btō hieron mo q; cū libꝛos legeret cicero nis: ab āgelo ē coꝛrect⁹: eo q; vir chriſtian⁹ pagāoꝛ figmē
h tis intēderet. ¶ inc ēt filiꝰ il/le ꝓdig⁹ī euāgelio reꝓhēdit q̄ de ſiliq̄s q̄s poꝛci mā ducabāt: vētrē ſuū replere cupie/bat. hīc ēt origenes ciniphes ꝛ ranas q̄b⁹ egyptij ſē ꝓcuſſi vanā dyalectico ꝛ garrulita/tē ꝛ ſophiſtica argumēta ītel ligit. Ex q̄b⁹ oīb⁹ colligit: q; nō ē ab eccl'iaſtic'ꝛ ſecularibuꝫ l'raꝝ q̄rēda pitia. S ed eꝫ le git q; moyſes ꝛ daniel oī ſcīa egyptioꝝ ꝛ chaldeoꝝ eruditi fuerīt. legit' etiaꝫ q; ꝓcepit
i dñs filijs iſrl': vt ſpoliarent egyptios auro ꝛ argēto: moraliꝫ inſtruēs vt ſiue auꝝ ſa/pientie ſiue argētū eloq̄tie apud poetas iuenirem⁹ī vſū ſalutifere eruditiōis Xtam⁹. Jn leuitico etiā ꝓmitias mel lis. i. dulcedinē hūane eloq̄n tie: dño iubemur offerre. ma gi q̄z tria mūera obtulerūt: ī
k q̄bus nōnulli tres ptes pbie volūt itelligi. deniq; vt ī ex/poſitiōe pſalterij caſſiodoruſ teſtat': oīs ſplēdoꝛ rhetoꝛice eloq̄ntie: oīs modus poetice locutiōis: q̄libet varietas de coꝛe ꝓnūciatiōis a dīnis ſcri pturꝭ ſūpſit exoꝛdiū. hīc etiā ambroſi⁹ ait ſup epl'am coloſ/ſenſiū: omīs rō ſupne ſcie vel
l rene creature ī eo ē: q̄ eſt ca/put eaꝝ ꝛ auctoꝛ: vt q̄ hīc no uit nihil vltra q̄rat: qꝛ ß eſt ꝓfecta Xtus ꝛ ſapīa: q̄q̄d ali/bi q̄rit': ß ꝓfecte inueniť. In nam legit' q; cuꝫ paulus veniſſet athenaſ vidit a/ram ignoti dei. in qua erat ſcri/ptū. hec eſt ara ignoti dei. i quo viuimus mo/mur ꝛ ſumus. a qua ſcriptura a/poſtol⁹ cepit p̄/dicationem ſuā. et aperuit illis athenienſib⁹ ſen ſum illi⁹ ſcriptu re ꝓfcqñs de deo nr̄o ꝛ dicēs quem vos dicit' ignotum ego p̄/dico. ꝛ ideo tūc dyonyſius ario/pagita videns quendaꝫ cecum tranſeuntem di/xit. ſi illumiaue/ris iſtum cecum credam tibi. ſta tim inuocato no mine chriſti illu minatus eſt. ꝛ il le credidit.
o ¶ Judidiſſet in epiſtola pau/li ad titum illud epigmenidis po ete. cretenſes ſp mendaces male beſtie ventr⁹? pi gri. j. q. j. domi/nus declarauit. Jnterſeruit etiā in ꝓima epiſto la ad cozinthi. illud terentij. ſe/pe bonos mozes coꝛrumpūt col/loquia praua. x/xviij. q. j. ſepe. Jtem vſus eſt il lo verſu. Odero ſi potero. ſi non inuitus amabo. ſed hiero. de cō/ſecra. diſt. v. nū/quid vſus ē ver ſibus virgilij et auguſti. illud lu cani mēſis hau/ſti. nulla tt. xx/vj. q. v. nec mix ꝛ iuriſperit' au/ctoꝛitate virgi/lij. ff. de re. di. in tantum. ꝟ. ceno/taphium. ꝛ ho/meri. inſti. de cō trahen. emp. ꝟ. precium.
Col. 2
Act. 7 Dan. 1.

a ¶Sed seculares. vnde beatus grego. ſ. lxx. xxj. di. cū multa

b Legimus. negligant vt vetus testamentum.

c ¶Ne ignoremus. nam q̄uis nullus ſit vſus. tamen ſcīētia neceſſaria eſt. vt. ꝫ diſt. viij. c. vlti.

d ¶Repudiem⁹. vt libros hereticorum paganorum. vt. xxiij q. iij. c. vlti.

e Sīquis geometrica. de aſtronomia non facit mentionez quia hec abijt in diſſuetudinē. vt xxvj. q. ij. ſ. iſta.

f QUi de mēſa. daniel ananias miſael azarias. naz turpe eſt alicui decreanti ius in ꝯ verſatur ignorare. vt. ff. de orī. iu. l. ij. ſ. ſeruius

g ¶Scirēt eſſe peccatum. ex eo q̄ hiero. hic inducit exēplum danielis. colligitur argu. q̄ i duobus recurrendū eſt ad exemplamatorum ⁊ aliorum. xvj. q. j. ſūt nonnulli. xxij. q. j. vt nouericis. j q. vij. conuenientibus. xiij. q. ij. queſta. xvj. q. iij preſulum. xiij. j. c. vlti. xxvj. q. ij. non ſtatim. etc. nō exemplo. C. de ſentē. ⁊ interlocutiones. nemo. ꝑra. So. vbi iura deficiunt recurrendum eſt de ſimilibus ad ſimilia aliis non. Jrez daniele ⁊ ī ſalomōe oñdit infidelib⁹ ſe eē auctorē totī⁹ eloq̄ntie ⁊ ſapīe: q̄ō ifideles ſi putāt: q; nō legūt ī euāgelijs ⁊ ꝓphetijs aſtrologiaz et alia hmōi q̄ deſpecta ſūt: q; nihil valēt ad ſalutē ſ mittūt in errorē: ⁊ dū his ſtudent curam aīe nō hūt. q̄ xo chriſtuz nouit: theſaurū ſapīe ⁊ ſcīe ſuenit: q; id nouit q̄ vtile eſt.

Hinc etiā ait beda ī li. regū

Non phibeant clerici ſeculares lras legere.

m TUrbat acumē legentiū ⁊ deficere cogit: q̄ eos a legēdis ſecularibus libris oībus modis exiſtimat phibēdos. in q̄bus ſiq̄ inuēta ſūt vtilia q̄ſi ſua ſumere licet. alioquin moyſes ⁊ daniel ſapīa ⁊ lras egyptioꝝ chaldeoꝝq; nō paterent erudiri: q̄ꝝ tñ ſuptſtitiones ſimul ⁊ delitias horrebāt. nec etiā ipe mgr gentiū aliq̄t verſus poetaꝝ ſuis vel n ſcripturis vel dictis indidiſſet. Qur ḡ legi phibent: q̄ tam ronabilit legēda pban o tur. Sed ſeculares lras q̄dā legūt ad voluptatē poetarū figmentꝫ xbozum ornatu delectati. q̄dā vero ad eruditionē eas addiſcunt: vt errores gentiliū legendo deteſtent: ⁊ vtilia q̄ in eis inuenīūt: ad vſum ſacre eruditiōis deuoti vertant. tales laudabiliter ſeculares lras addiſcunt. vñ beatus gregorius quendam epiſcopū non reꝑhēdit. quia eas didicerat: ſed quia ꝓra epiſcopale officiū ꝑ lectione euāgelica grāmaticaz populo exponebatur. Hinc etiaz ambioſius ſcribit ſup lucaz.

Seculares lre legende ſunt: ne ignorentur.

b LEgimus aliqua ne negligantur. legimus ne c ignoremus. legimus non vt d teneam⁹: ſed vt repudiem⁹.

Ite hieronymus ſup epl'am ad titum.

Grammatica legenda eſt: vt per eā ſacre ſcripture intelligantur.

e SIc̄ artez nouerit grāmaticam vel dyalecticam: vt recte loquēdi rationem habeat: ⁊ inē falſa ⁊ vera diiudicet: nō improbam⁹. geometrica ⁊ arithmetrica ⁊ muſica habēt in ſua ſcientia veritatem. ſed nō eſt ſcientia illa ſcientia pietatis. ſcientia pietatis eſt noſſe legere ſcripturas ⁊ intelligere prophetas: in euangelio credere: apoſtolos non ignorare. grāmaticoꝝ autē doctrina etiā poteſt proficere ad vitā: duz fuerit ī meliores vſus aſſumpta. Idem.

Exemplo danielis probatur non eſſe pctīm ſecularibus litteris eruditi.

f QUi de mēſa ⁊ vino regē nolūt comedere ne poluant: vtiq; ſi ſapīaz ⁊ doctri g nā babylōioꝝ ſcirēt eē pctīm nūq; acq̄eſcerēt diſcere q̄ ſi licebat. diſcūt ā nō vt ſeq̄n tur: ſ iudicēt atq; ꝓuincant. quō ſi quiſpiā adūſus mathematicos velit ſcribere: imperit⁹ matheſeos riſui pateat: ⁊ aduerſus pbos diſputat ſi ignorat dogmata pbōrū. diſcāt ḡ ea mēte doctrinā chaldaicā. qua ⁊ moyſes oēm ſapientiā egyptioꝝ didicerat. Idem ſiq̄ cogimur lrārū ſeculariuz recordari: ⁊ aliq̄ ex his diſcere: q̄ olim omiſim⁹: nō nre ē volūtat: ſz vt ita dicā: grauiſſime nēcitat: vt pbem⁹ ea q̄ a ſctīs ꝓphis ante h ſecla multa ꝑdicta ſūt: tā grecoꝝ q̄ latinoꝝ ⁊ alioꝝ gen i tilium lrīs contineri. Ite ex ſynodo eugenij pape.

Magiſtros et doctores epi congruis locis conſtituant.

k OE q̄busdā locis: vt ad nos referē. neq; magiſtros neq; curā inuentri ꝑ ſtudio lrāꝝ. Idcirco ab vnīuſis l epiſcopis ſubiectis plebibus ⁊ alijs locis in quibus neceſſitas occurrerit: oīno cura et m diligētia habeatur: vt mgri arg. preſumi eo ipſo bonum q̄ ab aliquo bono ſit factuz. vt. vij q. j. cum beatiſſimus. x. q. ij. lugdu. xij. q. j. expedit. xxviij. q. j. ſic eni. xxxj. diſt. omnino. Jo.

h ¶Predicta. ſcilicet de incarnatione.

i ¶Contineri vt illud virgilij. Jam noua progenies celo dimittitur alto. et illō ouidij. Odero ſi potero ſi ñ inuit⁹ amabo tē

k OE quibuſdam locis. neq; magiſtros argu. q̄ ſcholares in ſcholis ō Daſi. i eccleſijs ſuis debent habere prebendas. ē. diſt. xxxij. ſiqui. ff. ex qui. cau. ma. in regrum. nec non ff. de neg. geſ. l. j extra de cle. non reſi. inter quatuor. j. q. ij. ſacerdos. ſed contra j. q. ij. placuit. ſ. de conſe. diſt. j. nemo. ſ. xij. q. ij. conceſſa. xxj. q. Act. 7 j. generaliter. Daſi. i

l ¶Subiect. id eſt baptiſmalibus eccleſijs.

m ¶Vt mgri. quid iuris ſit ō magiſtr⁹ habes extra de magiſtris. quia nonnulli. ⁊ extra de magiſtris. c. j. qz a clerici ipſi⁹ eccleſie ⁊ a paꝛ rochianis nil petent. vt ibi dicitur. Sed nunq̄ magiſter iure licito pōt facere collectaz. vt dicatur q̄ non. qz ſcientia donum dei ē. vnde vendi non poteſt vt j. q. iij. nō ſolum qz pfeſſores iuris et ſi honeſte

accipiūr tñ ihoneste petūr. vt. ff. de var. ⁊ extraor. cog. l. j. §. est qdē. Itē qz pot⁹ debēt pijcere pecunias exēplo cratis. xij. q. ij. crates. Itē qz ppter honorē adipiscendū legūr nō ppter vtilitatem alioz. vt. ff. de neg. ge. si pupilli. §. ij. sed ⁊. qz ꝓ tpe pstat obsequiū. debet sequi beneficiū. vt. xij q. ij. charitatez.

Irez quare non posset mgr vēdere doctrinā sicut iurisperit⁹ cōsiliū. vt. xiij. q. v. nō sane. Itē nōne testis gratis testat. ⁊ tñ recipit ꝓcurationē. id est pecuniā ꝓ curatiōis noie. vt. iij. q. iij. §. venturꝫ. ⁊ eēs gratis ꝓsecrat ⁊ tñ recipit ꝓcurationē. vt ex ō si. cū sit. ⁊ officium mgri remūerandus est. vt. ff. de dona. aquilius. So. tunc peteret mgr collectā. cū ei sua plenissime nō sufficiunt. vt x. q. iij. ꝓficis. ⁊ xij. q. j. eps eccle siasticaz. reruz. Job/ego credo qcḋ dicat io. q mgr pōt facere collectā de q vi/uat ⁊ ꝓcurēt etiam si abūdet. qz eps cū cōsecrat ecclesiā ⁊ cū visitat recipit ꝓcurationē etiam si abūdet. vt in de cre. de si. cum sit romana. ⁊ ex de censi. cum apls. ⁊. e. ti. sopite. nc vendit mgr scientiā. qz estima/ri nō pot. §. ꝫ la boze suo ꝓmitti tur ei ꝑmiss̄n ⁊ ꝑdicatoz non ōz vendere ꝑdicationē. ⁊ tñ pōt pe tere sustentatio/nē. vt ex de prescrip. cum ex officij. ⁊ de cen. cū venerabilis. et xij. q. j. §. qz ergo. B.

a dogmata assidue doceant: qz in his maxime diuīa manifestanꝫ atqz declaranꝫ manda ta. Itē augustin⁹ in libro ad manicheos. Auctorib⁹ gentiliū eoz vanitas retunditur atqz conuincitur.

b Sjqd veri de deo sibylla vel oꝛphe⁹ alijue gētiliū vates aut philosophi ꝑ c dixisse phibent: valet qdem ad reuincendā paganoz vanitatē non tñ ad istoz auctoritatem cōplectendā. cḋtū. n. distat de christi aduētu inter ꝑdicationē angeloz ⁊ cōfessionē demonū: tantū inē auctoritatē ꝓphetarū ⁊ curiositatem sacrilegoz. Item clemens papa. Ad intelligentiam sacrarū scripturaz secularium peritia necessaria oñ dit.

e Elatū nobis est: ꝙ qui dā in vris partibus cō morātes aduersanꝫ sacrꝫ doctrinis: ⁊ put eis videt: non f ſm traditionē patrū sz iuxta suū sensum docere videntur. multas enī qdā vt audiuim⁹ vestraz partiū ingeniosi homines ex his q̄ legūr: verisimilitudines capiūr. ⁊ iō diligēter obseruāduz est: vt lex dei cū legit: nō ſm ꝓpriā ingenij virtutē vel intelligentiaz legat vel doceat. sunt eī multa verba in scripturꝫ diuinis que possunt trahi ad eū sensum: quē sibi vnusqsqz spōte ꝓsumpserit: ſz nō oportet. nō g enī sensum: extrinsec⁹ alienū ⁊ extraneū debetis q̄rere: vt et doctores constituant: qui studia lraz liberaliū qz artiū

b Sjqd veri. ar. ꝙ testes vel in/ſtrumenta pūt ꝙ parte rata haberi ꝓ parte nō. vt dixi. §. di. ix. si ad sacras. sed illud verū est qū repro

bantur ratione psone. secus si reprobentur ppter dicta. Itē ar. ꝙ si aliquid induxero ꝓ me. qō nō teneoz recipere ꝓtra me. §. di. xix. si romanoz. ꝓtra. Jo. So. si vtroz aliquo cōtra me ⁊ ꝓ me vti debeo. nisi in casib⁹ specialib⁹. ij. q. vij. si hereticus. dic vt ibi. B.

quoquo modo ipm ex scꝑturarū auctoritate confirmetꝫ: sed ex ipsis scripturis sensum capere veritatꝫ oportet. ⁊ ideo oportet sciētiam ab eo h discere scripturaz: q̄ eā a maioribus ſm veritatē sibi traditā seruat: vt ⁊ ipe possit eā quā recte suscepit: cōpetēter asserere. cū enī ex dīnis scripturis integrā q̄stz ⁊ firmaz regulaz veritatꝫ suscepit: absurdū nō erit si aliq̄d etiā ex eruditiōe cōmuni ac liberalibus studijs: q̄ forte etiā i puieritia attigit: ad assertionem veri dogmatis ꝓferat: ita tñ vt vbi vera didicit: falsa ⁊ simulata declinet. Itē isidor⁹ in libro sententiarum.

Quare prohibeat christiānis poetica figmenta legere.

k Deo phibet christianis legere figmenta poetaz: qz ꝑ oblectamēta fabulaz nimiū mentē excitāt ad incētiua libidinū. nō enī thura solū offerendo demonib⁹ imolant: sed etiā eoz dicta libenti⁹ capiendo. Ut itaqz ex ꝑmissis auctoritatib⁹ apparet: imperitia sacerdotib⁹ sp esse debz aduersa: qm̄ si ꝑ ignorātiā ceciderint: ambo i foueā cadūt. vñ ōr in psalmo. obscurentur l oculi eoz ne videāt: ⁊ dorsuz eoz semp incurua. cū enī obscurant illi q̄ ꝑeunt ad ferenda onera pctoz: facile sequētes inclinanꝫ. elaborādū est itaqz sacerdotib⁹: vt ignorā/tiā a se q̄si quandā pestē abijciant. licet enī fuus nesciēs m

c Valet qdē ar. esse argumētandū ab exemplis paganoz. ⁊ i dubijs ad ea recurrēdū. §. xiij. q. ij. questa. §. di stinc. xxj. sūmit/titur.

d Demonuz. cum dixerunt fi/lio dei. ad qd venisti ante temp⁹ toz quere nos. a/postolus tamen i epistola ad corinth. videt contrariū dicere cū dicit. si cognouissent eū nūq̄ dominū glie crucifixissent. dic ꝙ ñ pfecere cum nouerunt. tamen credebant eum filium dei cum vide runt eū ambulātem sup aquas. cum viderūt eū esurire non credebant.

Elatū est. traditionē tales dicūt trāsferre terminos patruz. vt. xj. q. iij. trāsferunt.

f Berisimili tudines. ꝑ simi/litudines licituz sit argumentari. vt. xx. dist. de libellis. non tamē semper. vt. xxvij q. j. nuptiarum. ⁊. xxviij. q. j. sic enim.

g Alienum. nisi illud reperiatur in auctori/tate. vt cum iuenimus annū poni ꝓ die vt̄ cōtra. vt. xxxj. dist. tenere. xxxiij. q. ij. hocipsum.

h Discere. ꝓius enī debet discere q̄ docere. vt. xvj q. j. si clericatus. i In puericia. argu. ꝙ aliq̄s potest testificari de eo quod vidit in puerili etate. vt hic ⁊ de conse. dist. iij. cum itaqz. ⁊. c. placuit. ⁊. xxvj. dist. deinde. nam ⁊ liber factus potest testificari de eo quod

1. Co

vidit cū eēt seruꝰ. vt. ff. de verbo. signi. notionem. §. vlti. argu. ꝫ. quia hec eras nescit quid agat. vt. C. ō fal. mo. l. j. et impubes nihil intelligit scire. vt. ff. de iur. et fac. ignoran. l. vlti. dic q si fuerit capax doli. bñ potest de eo quod tunc vidit testari de puero facto. sed ō circumstantiꝰ.

Luc. 12 scilicet qualiter aliquid factum sit non. quia i hꝰ facile potuit falli pueri memoria. quod satis credo.

k ¶ Deo pꝛohibetur. arg. insti. ō inuti. stipula. §. pupillus et. ff. de reg. iu. negocijs.

l ¶ Thura. q. d. non refert. an quid fiat an eiꝰ simile. vt. xj. q. iij. existimant. ⁊ lxxxvj. di. pace. ff. man. l. vlti.

m ¶ Oculi eorum. id est. pꝛelati qui regunt alios.

n ¶ Dorsum. id est. subditi. q̄ sustētari debēt a pꝛelatis quasi in dorso. vel q̄ sequunt dorsuꝫ ipsoruꝫ. xj. q. iij pꝛecipue.

a ¶ Qui ignorat. id est. qui negligit scire. vel qui pꝛētit scire.

b ¶ Qui noluit Videt q̄ illi sint excusati. ad q̄s pꝛdicatio apostoloꝝ nō pꝛuenit. vt. lxxxij. di. ꝓposuisti. sz nō c ita q̄ i oēz ērā exiuit sonus eoꝝ. nec etiā excusat q̄s p ignorantiā. q̄ pōt hꝛe copiā pitoꝝ. ff. de iuꝛ. et fac. ignoꝛā. regla vel si sui pꝛudētia facile potuit illud scire. C. de inge. et ma. l. iij. ff. q̄s ordo i bonoꝝ pos. ser. l. ij. §. in bo

c ¶ Qm itaq̄ ignārtia supiozi distinctiōe (noꝝ. facta fuit mētio de ignārtia. iō mgr ānecnit istā xxxviij. di. in q̄ oñdit q̄ ignārtia pic'osa ē. maxime sacerdotibꝰ. Notādū ē ꝫ. q̄ ignārtia alia iuꝛ naturalis alia ciuilis vel canonici. Ignoꝛātia iuꝛ naturalis neminē excusat. si ē adultꝰ vel discretꝰ q̄ i his paruū inest decipe ⁊ decipi posse. vt. xvj. q. j. si cupis. de hac ōz ignāo ignārabit. Ignoꝛātia iuris ciuil' vel canonici neminē excusat. vt. j. c. si i laicis q̄ ipis. aliq̄s tñ excusat. vt militēs mulieres rusticos miozes. io. in dāno tñ vitādo nulli nocet. vt. ff. de iuꝛ. et fac. igno. erroꝛ. in voluntatem dñi sui ⁊ nō faciens dicatur vapulare paucis non tamen hoc de oībus generaliter intelligit: ait enim a apostolus: qui ignoꝛat ignorabit q̄ō de eo intelligendū b est qui noluit intelligere vt bene ageret. Ut aug. ait in li. questionū.

Non oīs qui ignoꝛat immunis est a pena. Ille enim ignoꝛans potest excusari a pena: qui q̄ō discereꝛ non inuenit: illis autem hoc ignosci non poterit: qui habentes a quo discerent: operam non dederunt.

c Distin. XXXVIII

Quantaq̄ voluntaria ignorantia omnibus sit noxia sacerdotibus est periculosa.

Unde in concilio toletano.

Sacerdotibus maxime ignorantia vitanda est.

d Ignoꝛantia mater cunctoꝝ errozum maxime in sacerdotibus dei euitanda est: q̄ docendi officium in populo dei susceperunt: sacerdotes legere sanctas admonenē scripturas: paulo apostolo dicente ad timotheū: attende lectioni ⁊ exhoꝛtationi doctrine et semper pmane in his. Sciant ergo sacerdotes sanctas scripturas ⁊ canones: ⁊ omne opus eoꝝ in pdicatiōe et doctria consistat: atq̄ edificent cunctos tam fidei scientia q̄ operū disciplina. Ite ex eodem. Officiatem libellum ab episcopo accipiāt pꝛs.

e Quando pbyteri cum ordinant. Quando pbyteri in parochijs ordinant: libellū officialē a sacerdote suo accipiant: vt ad ecclesias sibi deputatas instructi accedant: ne per ignoꝛantiā etiam in ipꝛ diuinis sacramētis chꝛistuꝫ g offendāt: cum ꝫo ad letanias vel ad ꝫcilium venerint: rationē epo suo reddant: q̄liter susceptuꝫ officium celebrent vel baptizent. Ite leo epis ꝫstantino. Inscitia sacerdotum nec excusatione ē

f Si lai digna nec venia. cis videt intolerabilis inscitia: q̄tomagis in his q̄ pꝛesunt: nec excusatione est digna nec venia'. Item celestinus oꝛthodoxis omnibus episcopis. Canones non licet sacerdotibus ignoꝛare.

k Nulli sacerdotum liceat canones ignārare: nec quicq̄ facere quod patrum possit regulis obuiare. que enim a nobis res digne seruabit: si ōcretaliū noꝛma cōstitutoꝝ pꝛo aliorum libitu licentia pꝛlis pmissa frāgat ne opus eorum in pdicatiōe et doctria consistat: atq̄ edificent cunctos tam fidei scientia q̄ operū disciplina. Ite ex eodem. Officiatem libellum ab episcopo accipiāt pꝛs.

e Quando pbyteri cum ordinant. Quando pbyteri in parochijs ordinant: libellū officialē a sacerdote suo accipiant: vt ad ecclesias sibi deputatas instructi accedant: ne per ignoꝛantiā etiam in ipꝛ diuinis sacramētis chꝛistuꝫ g offendāt: cum ꝫo ad letanias vel ad ꝫcilium venerint: rationē epo suo reddant: q̄liter susceptuꝫ officium celebrent vel baptizent. Ite leo epis ꝫstantino. Inscitia sacerdotum nec excusatione ē

f Si lai digna nec venia. cis videt intolerabilis inscitia: q̄tomagis in his q̄ pꝛesunt: nec excusatione est digna nec venia'. Item celestinus oꝛthodoxis omnibus episcopis. Canones non licet sacerdotibus ignoꝛare.

k Nulli sacerdotum liceat canones ignārare: nec quicq̄ facere quod patrum possit regulis obuiare. que enim a nobis res digne seruabit: si ōcretaliū noꝛma cōstitutoꝝ pꝛo aliorum libitu licentia pꝛlis pmissa frāgat

num sic. j. de cōse. dist. iij. c. iij. et de conse. dis. j. ad hoc h ¶ Vel ad concilium sic paret q̄ conuentus quem habet episcopus cum clericis suis dicitur concilium. vt. xviij. q. ij. abbates. xij. q. ij. placuit. xviij. distinctōe pꝛopter. et. c. placuit.

Si laicis. Videtur ergo q̄ laici habebunt peritiaz iuris. maxime si sint iudices cum teneantur ferre sententiam in scriptis. vt dixi. xx. distinc. §. j. Sz pōtest intelligi de iure pſuetudinario vel de iure naturali in quo periculosa est ignoꝛantia. vt. xvj. q. j. si cupis

i Nulli canones penitentiales. si intelligis de sacerdotibus. vt. xxvj. q. vij. tempoza. si intelligis de episcopo planum est, vt. xviij. di. qui episcopus.

g

a Q De ipsis ad discendum. suple hec sunt.
b ¶ Sacramentor. id est. missale.
c ¶ Computus. quo ad dies ⁊ menses.
d ¶ Si vnū. ar. q vbi plura requirunt ex necessitate si vnū ex his deest nihil agitur. vt de ꝑse. dis. iiij. in synodo. xxij. q. ij. aliaduertendum sic qui offendit i vno facꝰ est reus oīum. vt de pe. di. v. ꝑsiderꝫ et est simile. C. de testa. si vnus et. ff. de trāsac. cum hi. §. si pter. ar. Ꝫ. xxx. q. v. aliꝫ. ff. ō veꝝ. inspi. l. j. in fi.
e ¶ Vix. quia vbi res dest nec nomen habebit vt. lxviij. di. corepi. vij. q. j. factus. C. de ferijs a nullo. xxxv. q. viij. quid est.
f Omnes re/ pmittimꝰ id est. videmur nos obligare. cum dicimus il/la ⁊ba. in iustificatiōib⁹ tuis/ meditabor.
g ¶ Psalteriū vt. lxxxv. di. archidiaconū. xx/iij. di. qui epūs.
h ¶ Substantia. id est. ō substantia sacerdotij. videtur esse q ordinād⁹ habeat scientiam.
i ¶ Disceptauerit. id est. si contradixerit.
k Q Iacuit in culcent. si militer cum nouum celebratur ꝯcilium. vt. x/viij. dis. decernimus. xj. q. iij. cure.
l Sicut stel/las.
m Sijuxta. sapientia est. sic argumentat christus est scientia. ergo qui ignorat scientiam ignorat christū et intellige ō rali ignorante qui ꝓmmit discere

Ioh. 5. distin. xxi. c. finali.

n Si ea sapiunt. id est. approbantur.
o ¶ Ignorat. ntellige de eo qui ꝓmmitꝫ scire. vel de eo qui de facili scire posset si habuisset tractatum cum peritis. vt. C. de ingenuis. ma. l. iij. §. dist.

Item ex dictis augustini.

Que sint sacerdotibꝰ necessaria ad sciendum.

Q Ue ipsis sacerdotibus necessaria sint ad discenduz id est. sacramētoꝝ liber lectionarius: antiphonarius baptisteriū computus canones pēitētiales psalteriū omelie per circulum anni in dñicis diebus ⁊ singulis festiuitatibus apte: ex quibus oībus si vnū defuerit: sacerdotis no men vix in eo constabit: qꝝ vale periculose euāgelice mine sunt: quibus dicitur si cecus ceco ducatum prestet. ambo in foueam cadunt.

Item ex. vij. synodo. Que oporteat scire euz qui episcopus est ordinandus.

f Omnes psallentes re/promittimꝰ deo: in tuis iustificatiōib⁹ meditabor: nō obliuiscar sermones tuos. qō omnes q̄dem christianos obseruare saluberrimū est: sed precipue hos qui ecclesiasticam ꝓsecuti sunt dignitatez vnde diffinimus omnē qui ad epatus est puehendus
g gradū: modis oībus psalterium nosse: vt ex hoc etiam omīs clerus qui sub eo fuerit: ita moneat ⁊ imbuatur. Inquirat autem diligenter a metropolitano si ī pmptu habeat legem scrutabilit et non trāsitozie tam sacros canones ⁊ sanctū euangelium q̄ diuini apli libꝝ ⁊ oēm diuinā scripturā atq; ꝑm mandata ꝓseruare ⁊ docere sibi
h ppm cōmissum: substātia eī summi sacerdotij nr̄i sūt elo/quia dīnitꝰ tradita. i. vera diuinarū scripturarū discipli/na: quēadmodū magnꝰ phi/
i bet dionysiꝰ: qꝝ si disceptauerit ⁊ ita libent facere ⁊ doce/re mīme spoōderit: nullatenus ꝓsecret: ait enī ꝓphete deꝰ: tu sciam repulisti: ⁊ ego ꝛpellā te ne sacerdotio fūgaris mihi. Item ex ꝓci. cartha/
k Iacuit iiij. De eodem vt ordinādis epīs vel clericis plus ab ordinatoribꝰ suis decreta ꝓcilioꝝ auribꝰ eoꝝ inculcent ne se aliq̄d cōtra statuta ꝓ cilij feciſſe penitteant. Item zepherinꝰ papa. Sacre scripture inherētes si obscurant iniq̄tate mundā/
l Sicut stellas celi nō extinguit noꝛ: sic mentes fideliū ⁊ inherētes firmamento sctē scripture ñ obscurat mūdana iniq̄tas. Item hieron. in esaia. Ignorātia scripturarū ē ignorātia chr̄i
m Sijuxta apl̄m paulū chr̄istū dei virtꝰ ē et dei sapia ⁊ scripturarū ignārātia chr̄isti ē ignorātia. Item greg. in moralibꝰ. A dño sciunt vel ignorant: q̄ ea q̄ dei
n Qui ea q̄ dei sunt sapiūt vel ignorāt. a dño sapiunt: ⁊ qui ea q̄ dei sunt nesciūt: a dño nesciunt
o paulo attestāte q̄ ait. siq̄s ignorat: ignorabit. Idē q̄q; stultꝰ ē in culpa erit sapiēs ī pena. Item aug. Non q̄ aliq̄d nescit: sz q̄ putat se scire qō
p Q Uāuis errare ꝯta possum⁹ cura cauēdū sit: nō solū in maioribꝰ verū etiam in mīoribꝰ rebꝰ: nec nisi rerum ignorātia possit errari: nō ē tñ ꝓseqns vt ꝓtinuo erret: q̄sq; aliq̄d nescit: sz siq̄s existimet se scire qō nescit. ꝑ vero q̄ppe approbat falsuz. qō erroꝛis ē ꝓpriū. verūtñ in q̄
q nā in vna eaq; re ⁊ nesciēti sciēs: ⁊ errāti nō errās re/

p Q Uāuis errare. erra/re eni est aliud pro alio putare vt. xxij. q. ij. si q. liber.
q ¶ Eadēq;. ī his que specrāt ad salutē aīe ni hil inest decipi et decipe. vt. xv/q. j. si cupis.
r ¶ Quā scire. hic videt q bonū sit ignorare mala. vt. xxxij. di. hospitiolū. sz Ꝫ omnis scientia a deo est. vt xxxvij. di. §. hic et bonū est scire mala vt ea vitemus. vt. §. di. pxi. q de mēsa. et c. siq̄d dic oīs scientia bona est. sed dicit aliq̄ scientia mala. qꝝ mala est illi cui dat occasionem peccādi. sic adfuit malum pomū paradisi. vt xj. q. iij. dd ergo et iude bucella. j. q. j. opponit. §. nec mirū. de ꝑse. di. ij. et sancta.
s Sedulo. sentias. nō q magis ꝓsideranda est smia q̄s verba. vt. j. q. j. marchiō. xij. q. v. humane. de ꝑse. di. iiij. rerum. ⁊ si non sanctificaꝝ ⁊ potius mēs ē ꝓsideranda q̄s verba. vt. xxiij. q. j. pat⁹. Ar. Ꝫ. ex de spō. ex lr̄is. So. nō ē a verbis recedēdū ni si ex ⁊bis prauꝰ generet intellectus. ⁊ tūc ⁊ba sunt interpretanda.

Matth. 15
ps. 118
1. Cor. 8
1. Cor. 8

e ¶ Quam for mosiores .vnde eneca. infirmus non grit medi cum eloqntē sed curare scientem

b ¶ Intellige re. ar. q nō ē de ponēdus aliqs ppē impitiā. vt p. q. j. placuit.

c ¶ Dicat .ar. ℣. ex de fi. pbr te. proposuit. vij. q. j. illud sz nec ꝫ ppls rūdit amē officiā do eccleziaz vel missam. ⁊ ita vi dek q nec sine mistro pt pbr missaz dicere li cet hug. dixerit q bñ possit cuz ppls tm eccliaz officiare.

d ¶ Amē vide tur ꝫ sufficere si ppls rūdear sa cerdoti i missa. et sic ē ℣. vij. q. j illud sed dic q nō rūdit popu lus officiādo ec clesiam.

e ¶ Vt sono ꝫ est dicere sicut i ꝓcione laici cō positos sermōes et populos ꝓsi derāt. sic viri ec clesiarū votū et intentionē ꝓsi derare debēt sa cerdotis.

f ¶ Jraq. id ē ęquis.

g ¶ Illa ꝓcio.

h ¶ Bonadi ctio noiek nō rñ pōt dici benedi ctio. xxvij. dis. ꝓclbyterum.

i Vll⁹ epūs opꝓobrii um. ⁊ dic aug⁹. ego senex a puero nōdū anni culos pat⁹ sū edoceri. vt. xxiij. q. ij. si hēs ⁊ stul tus ē ꝛ bona q̄ vidit discere cō tēnit. vt. xxij. di stin. ō ꝓstāt no politāe. ⁊ si vnū pedē hrēz in sepulchro aliū ex

cta rōne ꝓponit: in diuersis aūt reb⁹. i. cū iste scit alia: ille alia ⁊ iste vtiliora ⁊ ille minus vtilia vel etiā noxia: qs nō in eis q̄ ille scit ei ꝓferat nescietē: sūt enī q̄dā q̄ nescire meli⁹ ē q̄ scire. Sz lz p ignorātiā grāmatice artis aliq̄d viciosuz ꝓferāt epi vl' ꝑs byteri: nō tñ iō a scholasticis sūt despiciēdi: q⁊ mox vicia magl' q̄ ꝟbox sūt ꝟcauēda. Vñ aug. i li. ō cathetizādis rudib⁹. Mō ꝓtēnāt scholastici ecclīasticaz simplicitatem.

g Sedulo monēdi sk scholastici: vt hūilitatē idu ti christiana discāt nō ꝓtēnere: qs coguerīt morum vicia magl' q̄ ꝟbox ꝟuitare sz cor di casto liguā exercitatā nec ꝓferre audeāt: quā etiā ꝓferre ꝓsueuerīt his maxīe vti le ē nosse ita esse ꝓponēdas ꝟbis snīas. vt ꝓponit' animꝰ corpi. exq̄ fit vt ita malle debeāt veriores q̄ disertiores audire ꝟmones: sic male h debēt prudētiores q̄ formosiores hre amicos: nouerit ei nō eē voces ad aures dei nisi aī affectū. Jta enī nō irridebūt si aliqs ātistites ⁊ mīstros ecclie forte aīadūtūt vl' cū barbarismis vl' soloecismis deū ī uocare: vl' eadē ꝟba q̄ i pnūciāt ñ intelligere: ptur bateq̄ distīguere. nō q⁊ ista mīme corrigēda sūt: vt ppls ead id qō plāe itelligit: dicat amē. sz q⁊ pie tolerāda sk ab eis q̄ didicerīt vt sono ī foro sic vota ī eccliā bñdici. itaq̄ fortē illa nōnūq̄ forte bona dictio nunq̄ tñ bñdictio dici ꝑt. I dē ad alexādri. epm.

Adignū vehemēk existimo vt ꝟba celestī ozaculi restrīgā sb regul' donati Idem de ꝟa religione.

Locutio dīnarū scīptu rarū ꝟm cuiusq̄ ligue ꝓprietatē accipiēda ē. hz enī ois ligua q̄dā ꝓpria locutio nū genera: q̄ cuz i alia trāsferunt: videt: absurda. Item hiero. ad pamachium. Ecclesiastica ītrptatio etiā si hēat eloqntie venustatē dissiliare eā debes ñ fugere: vt non ociosꝰ pboꝝ scholī pauciscꝰ disciplīs ⁊ vniūsaloqnt' hoiuz genera. Itē clemēs. Propt' opprobriū senectut' a puul' ⁊ a mīmis nō erubescat discere epūs

All⁹ epūs ppē opprobrium senectut' vl' nobilitatem gener' a puul' vl' mīmis eruditꝰ si q̄d forte ēutilitat' aut. salut': inq̄rere negligat. q̄ eē rebellīē viuit: ⁊ discere atq̄ agere bōa recusat: magl' diaboli q̄ christi mēbꝝ eē oñdit. et potī⁹ infidel' q̄ fidel' eē mōstrat. Di. XXXIX

Ecce plēarie mr̄atū ē: q⁊ sacerdotes oz lr̄arū tā sacrū q̄ secularīū eē pitos. Nūc ā q̄rītur an secl'arīū negociorum oporteat eos hīe pitā hāc p̄lat' eccliē eē necessariā mīt' rōnib⁹ pbaf: debēt plati sb dit' ñ solū spūalia: sz etiā' carnalia sb sidia mīstrare exemplo igit' xpi q̄ turbas seq̄ntes ñ solū ꝟbo docebat: sed etiā ꝟtute sanabat: ⁊ corpalib⁹ alimīt' reficiebat. vt aūt plati b oīa plene pficere possint: secl'arīū negocīoꝝ oz eos hre solerciā: vt eoꝝ cautela et eccliē kuēk idēnes: ⁊ cuiq̄ necessaria p suo mō mīstrēt vñ q̄dā ī epz electꝰ a btō gregoꝝ p sua simplicitate repelli tur: ne eiꝰ occasiōe res eccliē dilapidarēt. U ñ greg. scrī bit nobilib⁹ ciuib⁹ neapoli. Secularū negociox imperiti non unt ī episcopos ordinandi.

Petrus diaco/ nus quem a vobis electum asserit': oīno vt dicitur simplex est: ⁊ nostis: quia b tpe talis in regimīs arce oz ꝓstitui: q̄ ñ solū ō salute aīarū verūetiā ō extrīseca vtilitatez cautela sciat eē solicit⁹ adhuc vellē discere. vt. ff. ō fideicō. li. apō iulianū. vñ seneca nulla eras sera ē ad discendum

Ecce. in tribꝰ. ō distīcti onib⁹ dmārū ē epz debere esse prudētē i rīs tā dīnis q̄ secl'aribus. Nūc ꝟo in hac. xxxix. dist. oñdit q⁊ oz epm e ē prudētē i negociꝭ secl'aribꝰ vt sua cautela reddāt eccliē in dēnes. ⁊ cuiq̄ necessaria ꝓ suo modulo mīstrēt b exēplo dñi. q turbas se q̄ces ñ solūz ꝟbīs spūalibꝰ sz etiaz corpalibꝰ alimētīs fficiebat quā pitiā q⁊ petrꝰ di acon⁹ ñ hūit. est a dignitate repulsus. ad quaz fuerat electꝰ. vt pbat se. c. qō p se patet.

Petrꝰ. simplex ē. q̄ dā ē simplicitas q̄ ē ℣ia dolo. et illa est bona. vt xvj. q. j. si cupis sz b vocat simplicitatē negligētiā siue stultitiā. vt. xxvj. di. in ꝑn. illa ei impedit ꝓmouendū. vt b. et. lxxii ij. di. epoz. sz ꝓ motū ñ dijcit sz dak ei coadiutoz. vt. v ij. q. j. q⁊ frak. et. xij. q ij. nob⁹ tñ iste petrꝰ non tm ppē simplicitatē fuit ꝛmotꝰ sz ēt q⁊ solidos dedit ad vsurā. vt. xlvij. di. de petro. Joh. 6.

m ¶ Extrīseca oz enī cautꝰ circa sua negocia eē. vt. xxiij. di. q epūs ē si. lxxvj di. frēz. io.

a Oportet. Hic p̄sequit̄. v. c. apostolice regule. oportet eṕm esse ornatū. Est autem duplex ornatus exterior ⁊ interior. Exterior ornat⁹ p̄sistit in grauitate ⁊ in incessu ⁊ in habitu ⁊ temperātia cibi ⁊ por⁹. de isto ornatu agitur in p̄ma se. dis. Interior ornatus est virtus. 1. Timo. 5 et de hoc agit̄ h̄ et ostendit q̄ locus non dat virtutem nec dignitas sed vite meritum.

b Non nos. p̄ hennem. Ps. 138 Exo. 28 apostolicā dignitatē per bona merita acquisitam.

c Cum heredi/tate. id est. ad h̄ transmisit. vt essent heredes bonitatis sue.

d Per actū. id est per q̄ bonos actus.

e Quos. id est. quia eos.

f Quis enim. q. d. et si q̄ñq̄ forte apostolicior essent boni. tamen semp̄ p̄sumunt̄ esse boni. quis enim ꝛc sed nonne p̄trarium est. xix. di. anastasius. xxj. di. nunc autem. sed non dicitur hic q̄ scī sint ꝛ sancti p̄sumūtur donec p̄trarium constet de ipso q̄ adulterium cōmiserit vt homicidium dicit hug. q̄ licet non possit accusari inde. tamē peccat. ⁊ q̄ hic dicitur semp̄ benefacere intelligitur de his q̄ possunt eque reꝛqueri ad bonū vel ad malum. quia semper in dubio p̄o ipsius facto p̄sumit̄. sed hoc certe idem est in quolibet sacerdote. vt. xj. q. iij. absit. et xlj di. c. j. ⁊. xvj q. j. si clericat⁹. Respondeo hoc verum est. sed tamen magis hoc p̄sumit̄ p̄o papa. vt. xciij. di. c. j. vnde sacrilegij instar esset disputare de facto suo. vt. xvij. q. iiij. §. qui autez. vel dic q̄ facta pape excusantur vt samsonis ⁊ furta hebreoꝝ ⁊ adulterium iacob. vt vt eẋ de diuoꝛcys gaudemus. Jo.

g Illustrat. id est. dat ei occasionem bene viuendi vi. lxxxj. di. valet.

Oportet q̄z episcopum esse ornatuz ⁊ hospitalē. Per ornamēta ecclia virtutes debent intelligi q̄ a dño eis repromittunt̄ dū dicitur: sacerdotes eius induantur salutari. vnde in veteri testa. varijs vestib⁹ ex p̄cepto dñi sacerdotes ornati leguntur quia multis modis virtutib⁹ debet splendere vita pontifex: vt gradui conferat decorem quem ab eo non accepit. non enī loca sed vita et mores sanctuz faciunt sacerdotem/ vnde ex officio suscepto non licentiā peccādi sed necessitatē viuendi se non uerint assecutos. Unde symachus papa ait. Officium sacerdotū non confert sz admittit licentiam delinquendi.

b Non nos beatum petꝛ sicut dicitis a dño cuz sedis p̄uilegio vel successores eius peccādi iudicam⁹ licentiā suscepisse. Ille q̄ppe c phennē meritoꝛ dotem cum hereditate innocētie transmisit ad posteros. q̄ illi cōd cessum est p̄ actuū lucem ad e illos p̄tinet: quos par quer f satiōis spendoꝛ illumīat. q̄s enī sanctuz dubitet esse: quē apex tante dignitatis attollit: in quo si desint bona acquisita per meritū: sufficiūt que a loci predecessoꝛe testātur aut enī claros ad hec fastigia erigit: aut qui erigūtur illustrat. Item hieronymus. Filij sanctoꝝ sunt q̄ g exercent opera eoꝝ.

h Non est facile stare in loco petri et pauli: ⁊ tenere cathedram regnantiuz cum christo: quia hinc dicitur: nō sanctoꝝ filij sunt qui tenent loca sanctoꝝ sed qui exercent opera eoꝝ. Itez grego. Moꝝ nobilitas nō loci non generis sacerdotes

i Nos qui p̄su notificet. k mus: non ex locoꝝ vel generis dignitate: sed moꝝ l nobilitate innotescere debemus: nec vbiū claritate sed fidei puritate. Idem anastasio p̄sbytero. Non loca vel ordines sed merita deo con/

m Non loca vel iungunt. ordines creatoꝛi nostro nos proximos faciūt sz nos aut merita bona p̄iūgūt aut mala diuīgūt. Item iohannes chrysostomus. Magnitudo peccati vel dignitatis quem q̄ fortiter deijcit.

n Homo christian⁹ foro Hiter cadit in peccatū o ꝓpter duas causas: aut ꝓp̄ magnitudinē peccati aut p̄ pter altitudinē dignitatis. Item ex dict̄ bonifacij martyris. Damnatur apostolicus qui sue ⁊ fraterne salutis est negligens.

Non loca. m vel ordies tantum quia p̄ ordines confertur gratia. vt. j. q. j. quicquid. et est si. xxiij. q. iij sicut.

Homo ca/n dit. id est. cadere videtur ab ecclesia.

o Cadit. ex h̄ c. plurimi dicūt q̄ circumstantie loci ⁊ temporis ⁊ dignitatis et scientie aggrauant peccatum/ vt magis peccat clericus q̄ laicus in eodez genere delicti/ et magis litterat⁹ q̄ non litterat⁹ et magis peccatur in loco sacro vel tempꝛe q̄ extra. ar. xix. distī. nulli. et. l. distin. quia tua et. xj. q. iij. pricipue. et. xxv. q. j. nulli. de pen. distin. v. consideret. et. xxxij. q. v. qui viderit ⁊ augerur peccatum dignitate p̄ccāt̄. vt. ff. ō re milita. omne. §. augetur/ alij dicunt q̄ circūstantie cum sint bone ⁊ a deo non debent esse alicui occasio mali. vnde dicunt q̄ circumstantie non aggrauant peccatum. sed solus contemptus. si ergo laicus ex maioꝛi p̄cepto peccat magꝛ peccat q̄ clericus/ iz q̄ non constat ecclesie qualiter quis peccet. an ex contēptu vel alio modo. xxiij. q. iij. deus ideo non potest iudicare de peccato sm̄ contemptū ⁊ ideo iudicat p̄ circūstantias quasi per quasdā p̄sumptiones. ⁊ magis punit clericus q̄ laicus. q̄ magis p̄sumit̄ p̄tra ipsum. et licet h̄ due cause tm̄ enumerent̄. q̄ videnꝫ aggraua/re peccatū. tamē plures sunt. vt de pe. di. v. consideret

a S Ipapa taciturnus. taciturnitas mortalis est in prelato. vr. xliij. di. c. j.

b C Dancipio. i. diabolo qui mãcipat⁹ est gehenne

c C A nemine. papa a nemine potest iudicari. vr. ix. q. iij. nemo qõ intellige nisi ipse se subũciat alij. ij. q. vij. nos si incõperenẽ. sz ℣. xxiij. q. ij. sane ꝓfertur. ℟. itẽ romanoꝝ. vbi ór q diosc⁹ papa ro. ec. fuit excõicatus q̃uis i fide nõ peccauerat. sed ibi appellat papã patriarchã ꝓstantinopol. itẽ ad huc ob. xij. q. ij. ñ liceat. ibi vn⁹ papa iudicat de suo successore. sz ibi nõ iudicat ór ipso. sed dicit q nõ liceat ei alienare res ecclesie

d C A fide. qõ intelligit. h. cuz papa non vult cozrigi. si enim parat⁹ esset cozrigi. non posset accusari. vr. xx. iiij. q. j. aperte'. et. c. a gir. et. q. iij. dixit aplus. sed q̃re non põt accusari de alio crimie. ponam⁹ q notoziũ sit crimen eius per ꝓfessionem vel ꝓ facti euidentiã. q̃re nõ accusaꝭ vel de crimine symonie. vel adulterij. z etiã cũ admonet incozrigibil' est. et scandalizaꝭ ecclesia ꝓ fcm ei⁹ certe credo q si notoziũ est crimẽ ei⁹ qõcũqz inde scãdalizaꝭ ecclia z icozrigibilis sit. q inde possit accusari.

e S Ipapa sue z fraterne salutis negligẽs depredentiꝭ inutilis z remissus ĩ suis opibus: z insup a bono taciturnus quod magis officit sibi z oĩbus. nihilominus innumerabiles populos caꝭ

b uatim secum ducit ꝑmo mãcipio gehenne cum ipso plagis multis in eternũ vapulatur⁹: huius culpaꝭ istic redarguere ꝓsumit mortaliũ nullus: quia cũctos ipse iudica

c turus a nemine est iudicãd⁹

d nisi deꝑhendaꝭ a fide deui⁹ pro cuius perpetuo statu vniuersitas fideliũ tanto instantius orat: q̃to suam salutem post deum ex illius incolumitate aĩaduertit ꝓpensius pendere. ℣ tem augustinus ad valerium. Non ordines sed vite merita nos deo commendant.

e A Nte oĩa pe to: vt cogitet religiosa ꝓuidentia tua: nihil esse in hac vita z maxime hoc tempore facilius z leuius: z hominibus acceptabili⁹ episcopi aut presbyteri aut diaconi officio si p fũctorie atqz adulatorie res agatur. sed nihil apud deũ miserabili⁹ z tristius z dãnabili⁹. ℣ dẽ nihil ẽ in hac vita z maxime hoc tẽpore difficili⁹ z laboriosi⁹ et

f picl'osi⁹ epi aut ꝓsbyteri aut diaconi officio: sz apõ deũ nihil beati⁹: si eo mõ militeꝭ q nr̃ impator ꝓcipit: q̃s aũt sit modus nec a puericia nec ab adolescẽtia mea didici: z eo tpe quo discere ceperam vis

g mihi facta ẽ merito petõzum meoz. nam quid aliud existi

h mẽ nescio: vt secũdus locus gubernacl'oz mihi tradit⁹ ẽ qui remũ tenere nõ noueraz ℣ tem isidorus. Corrũpitur et ad terrã sacerdotiũ trahitur: nisi legaliter z iuste ser

i S Icut viri z mu uetur. lieris digna ꝓiunctio vnũ facit mrimoniuz z sicut duorum copulatio vnum ꝓficit corpus: ita clericatus z sacerdotium vnũ faciunt ꝑ

k sbyterum: z electio z ꝓsecratio vnuz faciunt episcopum que omnia vnũ faciunt corpus: quod citius corrumpiꝭ et ad terram trahitur nisi legaliter ꝓseruetur: nisi iuste viuendo laudetur. ℣ tez ambroſius. De eodem.

l A Liud autem aĩaduerte: q extra paradysum vir fact⁹ est: intra paradysum mulier

m vt aduertas: q non loci non generis nobilitate sed virtute vnusquisqz gratiam comparat sibi: deniqz extra paradysum hoc est in inferiori loco vir factus melior inuenit et illa que in meliori loco ꝑ est in paradiso facta est: inferior inuenit. ℣ tem grego rius. Gratia non locus saluat animam.

n Q Uelibz occulta loca sine gratiaz saluare non ꝓt. q̃ aliq̃s in ipis q̃z ꝓspicim⁹ errati

o k C Electio ꝓsuetie istud iduci. q ex sola electõe nõ ꝓsequit aliqs ius. vt de ℍ dixi. lxiij. di. q̃to/

l A Liud. ex padisum in agro damasceno.

m C Q̃ ñ loci. ar. q roe loci vl' dignitat' z nobilitat' ꝑ aliquo non ꝓsumit vr. xij. q. ij. gloria. ar. ℣. xxiij. di. q̃to z certe ꝓ nobilib⁹ semp dz ꝓsumi in his q̃ spectant ad nobilitatẽ. ar. ff. de fi. instru. l. fi.

n Q Uelibet occulta. ar. ℣ heremitas.

o n C Erratib. i. peccatis.

q ex ℍ piciturek tota eccl'ia q̃ nõ lz ℣. xxv. q. j. sũt' q dã. q ℍ fit i eo casu: q̃ desinit cẽ caput eccl'ie. z ita non tenet ꝓstitutio. Sz ꝓ q̃ pcõ ꝓt ipator deponi. ꝑ ꝗlibet si ẽ incozrigibil'. vñ depõit si ẽ minus vtilis. vr. xv q. vj. alius.

c A Nte oĩa. si pfuncto ric. i. negligẽter

f C Periculos⁹. q d epatũ õ sideraꝭ terra iuenit ℣ fusionẽ in celo. viij. q. j. d epatũ. et ℣. c. multi.

g C Dihi. et sic aliq̃s põt cogi. vt fiat epõs. q̃ vez est si ab initio cogit vt fiat de nolente volens. vr. xxiij q. iiij. displicet. sed si pseueraz in volũtate non essz cogẽdus. vr. lxxiij. dist. vbi ista.

h C Vt secundus locus. quia primus locus ẽ papatus secundus loc⁹ est episcopatus. vel iõ hoc dixit quia factus est coepiscopus alteri. vr vij. q. j. nõ autẽ

S Icut clerici catus. id ẽ. minor ordo. Hic videtur q si laicus ꝓmoueret i sacerdotẽ nullũ reciperet character. sed si haberet aliquez minorem ordinem ꝑ salrũ reciperet superiorem bene recipere. character. vr. lij. dist. sollicitudo. alij dicunt q laicus verum ordinem reciperet dũramen baptizar⁹.

ñ ptũacia ór heresis. vr. lxxxj. di. sicꝭ ꝓsbyteri. z 3tu/ max ór ifidel'. vr. xxxviij. di. nulli⁹. ℍ cũ spaliꝭ fit mẽtio de heresi. iõ qz z si occulta eẽt heresis ó illa posset accusari. sed ó alio occulto crimie nõ posset. itẽ nunquid põt denũciari crimẽ pape ꝑm regl'az si peccauerit i te fraꝭ ru⁹ cũ noie fris qlibet chr̃istian⁹ dicaꝭ. vr. xj. q. iij ad mẽsaz. sz dico q nõ põt denũciari crimẽ ó ipso. nisi ide possz accusari. nã inutil' eẽt denũciatio. Itẽ nunqd papa possz statuere q ñ possz accusari ó heresi. rũde ẽ

Gen. 19 a ¶ Peruersa ciuitate. ar. non nocet bono maloꝝ ꝑuersatio vel cohabitario
Gen. 3. Esa. 14 b ¶ In monte xv. q. j. inebria/uerunt.
c ¶ Cecidit. nã ex varietate loco nullũ discrimen inducitur. C. de rem. in re. resti. l. vl. ar. ℨ. xxxij. q. v. qui viderit.
c ¶ Cecidit. et hec est causa. q̃re nos ꝓsequit. qz nos illuc debem⁹ ascẽdere. vñ ipe ꝺscẽdit. xvj
d Alq. ij. c. j. Adam.
e Mlti. sed hõ locum sic rel accedere ꝺz hoiꝺ z non hõ rebus. ff. de edil. edic. iustis/sime.
f ¶ Desidera uerit. ad ħ vt p̃ sit non vt ꝑsit ne obster. viij. q j. qui eparum
g ¶ Tractaue/rit. nõ q eo solo q cũ alicꝫ locꝫ de eparu pumꝫ sic coipso q ꝺs loquit ambitio se de nũmis pec cat. xvj. q. j. si cupis. z q loquitur de mulieri/bus. vt. xxxij. di stin. hospitiolũ
h ¶ In hono/re. qz nõ ꝺd⁹ ele gãtioz sed vite melioꝝ actio cõ ꝓbatur. xxiij. q. iiij. sicut. z. xvj. q. j. sũt nõnulli. Et ẽ ħ ar. q illa ps q̃ iustioꝝ rõne initiꝫ maioꝝ ꝺz lz sit minoꝝ. sic. xxxj. di. nicena. xix. dis. i canonicꝫ. iiij. q. iij. ℨ. ij. cẽ de test. in nostra.
i Cce q̃ bus. ℨ. in ꝑce/bus electoꝝ. Nam loth i ipsa ꝙuersa ciuitate fuit iustus
b in mõte peccauit. Sed istacur dicim⁹: cũ maiora nouerimus: q̃d enĩ padiso iocundius? ꝺd celo securi⁹? z tamẽ hõ ex padiso z angelus ꝺ celo peccãdo cecidit. Idem.
Dã primꝰ hõ. De eodẽ
c ꝓcto de padiso ejectus ẽ. ħ ẽ qz dei nobilitatẽ a se delecit: nobilitate loci ꝓriuatus ẽ. Idẽ iohã. chrysost.
Mõ est verꝰ sacerdos oĩs q̃
d nominatur sacerdos.
e Mlti sacerdotes z pauci sacerdotes: multi i noie et pauci in ope. videte g frẽs q̃ modo sedeatꝫ sup cathedraz qz non cathedra facit sacerdotẽ lz sacerdos cathedram nõ locꝰ sctificat hoiem lz hõ locũ sctificat. non oĩs sacerdos sctũs lz oĩs sctũs est sacerdos. q̃ bñ sederit sup cathedrã honorẽ accipit cathedre. q̃ male sederit: iniuriam facit cathedre. Ideoꝙ malꝰ sacerdos de sacerdotio suo crimẽ acq̃rit nõ dignitatẽ. in iudicio enĩ tuo sedes. siq̃dez bñ vixerꝫ z bñ docuerꝫ: populũ instruis. si bñ docueris et male vixerꝫ: tui solus ꝺdẽnatoꝝ eris. Mã bñ viuẽdo et bñ docẽdo ꝓfim instruis q̃
f modo viuere debeat: bñ aũt docẽdo z male viuẽdo deuz instruis quõ te debeat ꝺdẽnare. Idẽ q̃cũꝙ desideraue/rit ꝓmatũ in terra iueniet cõfusionẽ in celo. nec inꝫ fuos
g christi ꝓputabit: q̃ ꝓmatu tractauerit: nec vnuq̃sꝙ eorũ festinet quõ alijs maioꝝ appeat: lz quõ oĩb⁹ inferioꝝ videat. q̃n nõ q̃ maioꝝ fuerit i honore inf hoĩes: ille est
h iustioꝝ: lz q̃ fuerit iustioꝝ ille ẽ maioꝝ. Dist. XLI
Cce q̃b⁹ oporteat
i sacerdotez eẽ ornatũ moꝛib⁹. Sz ꝑterea oz illũ eẽ ornatũ exterioꝛi
k b⁹ hitu videlz z icessu. habitu vt nec fulgidis nec sordidis se vestib⁹ ornet. vt enim ait hiero. nec affectate sordes nec exq̃site delitie laudes pariũt. qõ tã de vestib⁹ q̃ de cibis itelligẽdũ ẽ. Vñ aug. ait i li. õ doctri. christi.
Pro moꝛib⁹ eoꝝ cũ q̃b⁹ viui
l mꝰ etiã vti debem alimẽtis.
Oĩsq̃s reb⁹ ꝑtereũti/bus restrictiꝰ vtiq̃ ꝙ sele hñt mores eoꝝ cũ q̃bus
m viuit: aut intẽperãs aut superstitiosus ẽ: q̃sq̃s vero sic eis vtiꝫ: vt metaꝫ ꝙsuetudis bonoꝝ: inꝫ q̃s ꝛ̃satur excedat:
n aut aliq̃d significat aut flagitiosus ẽ. In oĩb⁹ enĩ talibus
o nõ vsus rerũ sz libido i culpa ẽ. qõ igiꝫ locꝫ z tpiꝫ z ꝑsonis ꝙueniat: diligenꝫ attẽ
r dendũ ẽ. nec temere flagitia reꝑhẽdam⁹. fieri enĩ ꝑt vt sine aliq̃ vicio cupidis vl vo racitatꝫ ꝑciosissimo cibo sapiẽs vtaꝫ: insipiẽs aũt fedissima gule flãma i vilissimuz olꝰ ardescat: z sani⁹ q̃sq̃ maluerit more dñi ꝙsce vesci q̃
s lenticula more esau nepotis abrae aut hordeo more iumẽtoꝝ: nõ enĩ ꝓpterea ꝓtinẽtiores nob sẽ plereq̃ bestie: qz vilioꝛib⁹ alũ escꝫ. Mã i oĩb⁹ huiuscemõi reb⁹ ñ ex earũ re
t rũ natura q̃b⁹ vtimur: sz ex cã vtẽdi z mõ appetẽdi: vel ꝑhẽdũ vel ipꝛohẽdũ ẽ qõ facim⁹. Itẽ aug. sup epl̃am iohãnis. Mõ cib⁹ lz appetit⁹ i
v Delicie q̃libet culpa ẽ. si absq̃ desiderio ꝑcipiant: nõ officiũt: z viles cibi appetent accepti ipediũt ꝓfectũ abstinẽtie. Dauid eĩ aquã male ꝙcupitã effudit: z heliaꝫ carnẽ comedit. Idẽ in li. de verbis dñi. Contra
sue ifirmitatꝫ ꝙsuetudinẽ ali q̃b⁹ cib⁹ diutꝰ vti ñ cogãt.
Non cogãt diuites pauperũ cibis vesci. vtãq̃ ꝙsuetudie ifirmitatꝫ sue: sed doleãt aliꝫ se nõ posse sustentare. Si ꝙsuetudinez mutãt
denti distin. di. i ctum ẽ. q. oporter cp̃m eẽ ornatũ moꝛib⁹ z ꝛtu tib⁹. In hac. xlj di. ꝺz q oz eũ eẽ ornatũ in exteꝛioꝛib⁹ i habitu et incessu. in habitu ne fulgidis vel sordidis ve stib⁹ se exorner. qõ ꝓbat auctor hiero. nec affectare sordes nec exquisite delitie laudes pariunt qõ tã vestib⁹ q̃ cibis itelligẽdũ ẽ z ad ħ inducit se. c. de iceſſu aut rẽ dic. j. §. vltri.
k ¶ Et incessu. vt ġitate itineris oñdat ġitatẽ mẽt. vt. j. e. §. vltimo.
Oĩsq̃s vi l
uit. nõ q̃libet se ꝙfirmabit socijs suis i cibo z moꝛibus vt dis. viij. que ℨ. xij. di. illa. z ar. q rõne societatis tolerat ex Gen. 5
cõicat⁹ qz excõicatus rõne contractꝰ ad cõionẽ admittit. ex ħ sen. ex. si veremi ¶ Aut item/perat⁹. s. nolẽs conformare se alijs.
n ¶ Superstitiosus inanis gl̃ie cupidus vel hypocrita.
o ¶ Signifi/cat. forte lz ventrẽ isaciabilẽ vl cã infirmitatꝫ ħ facit. 3. Re. 17. Piere. 21
p ¶ Aut flagi tiosus ẽ. ꝑdig⁹ vel hypocrita.
q ¶ Sz libido q. d. ꝓpriꝰ ꝙsiderabim⁹ cãm facticiã ipm factũ sic. xxij. q. viij. occidit. et xxix. di. sciẽdũ. ar. ℨ. xxxj. q. iij. ozio.
r ¶ Flagitia. i. nõ sctari dicam⁹

aliqđ eē vitiosū nā dubia i meliorē pte sē̄ intēptāda. ex de reiu. estore.

s ¶ Pisce. hāc hīstoriā hēs de pe. di. ij. §. opponitur.

Matth. 11 Lu. 7 t ¶ Sz ex cā. z. ī. xxj. q. iiij. oīs iacrantia Elitie.

v Don cogā

x tur. ar. q̄ miti⁹ a gēdū est cū diuitib⁹ z nob ilib⁹ q̄ cū paupib⁹. vr. lxxxvj. di. ñ sat̄. z. lxxxiiij. di. q̄uenit. l. di. ꝓtūaces. xx/vj. q. vij. tpa. argu. ꝯ. xxij. q. v. đ ꝓpulsus. dic q̄ igbiles magt̄ puniunt corporali pena q̄ nobiles sz pecūialiē magis puniūt nobilis q̄ igbilis. vt xxiij. q. j. đ ꝯ. cc ff. ō pe. sicḡ aliqđ. cr. l. q̄dam.

y ¶ Diuitel cū sūt in pnia.

z ¶ Si ꝓsuetudine. ar. q̄ commutatiōes pena rū pūt fieri i specialibus. lxxxvj. di. p̄sbyter.

a ¶ Supfluis .i. pciosis.

b ¶ Paupib⁹ ar. ꝯ. j. xlix. dis. c. ylti. in fi.

c ¶ Quod dic i euāgelio tāḡ ip̄ b q̄ xp̄us i euāḡ. mat. xj. Philip. 4 dic ō iudeis veteb⁹ ñ mādu/cās carnes neq; bibēs vinū. z di xp̄t ōmōiū hz. vēit ihesus mādu/cās z bibēs z di xp̄t. ecce vorax z potator vini. sz iz alij male opiarēt de ipso tam iustificat̄ ē ab aplis suis.

d ¶ Illi tamē dat̄iue casus.

e ¶ Positas coram alijs.

a egrotāt. vtāt supfluis dent inopib⁹ necessaria. vtāt ꝑcib osis dent paupibus vilia.

¶ Dē in li. questionū euāgelij. Eqnimitas tolerādi non vsus vel abstinētia cibi iusti

c Quod dicit do ciā facit. min⁹ i euāgelio: iustificata ē sapīa ab oīb⁹ filijs suis: ondit filios sapīe itellige re: nec ī abstinēdo nec ī manducādo eē iusticiā: sz i eqnimitate tolerādi iopiā z tēperātia p abūdātiā nō se corrūpendi atq; oportune sumēdi vel nō sumēdi ea ḡrū nō vsus sz ocupia reph̄ēdēda ē. non enī interest oīno q̄d alimētorū sumes: vt succurras necessitati corpis: dūmō ogruat i generib⁹ alimētoꝝ bis cū q̄/bus tibi viuēdū ē. neq; q̄tū sumas interest multū: cū videam⁹ alioꝝ stomachū citi⁹

d saturari cibis: z eos cuz illi ipsi quo q̄ satiāt ardenē intolerabiliē z oīno turpiē inhiare: alios aūt paulopl⁹ poculo q̄dē saturari sz tolerabiliē inopiā ppeti. vel añ horā

f positas epulas si id ī tpe aut op⁹ sit aut necesse sit cū tran

g quilitate aspicere: neq; tāgere magt̄ ḡ interest: nō q̄d vel q̄tū alimētoꝝ z p ogruētia hoīuz atq; psone sue z p sue valitudīs necessitate q̄s accipiat: sz q̄ta facilitate z se/

h renitate ai careat: cū bis vel oportet vel necesse est carere vt illud ī alo christiani cōplaē: qō apls dicit: scio z min⁹

k habere scio z abūdare vbiq; z in oībus imbut⁹ sum: z satiari z esurire z abūdare z penuriā pati. oīa possū in eo q̄ me ꝓfortat. Itē ex ꝓcil. gangrensi. Tempantia ciboꝝ z vestiū nō dissolutio eoꝝ lan

l Arsimonia cū vedac ste hūili nō reprobam⁹ sicut etiā ornatū ꝓter corpis

m diligētiā infucatū laudam⁹ dissolutos aūt z fractos vestib⁹ z incessu nō recipimus.

o pietatē in ꝑuat̄ domib⁹ nō/ includentes oēm locū in nomine dei edificatū honora/mus: z ꝯgregationē in ecclesia dei factā ad vtilitatē cōez

p recipim⁹: z bona opa que supra vires ī fratres pauperes exercenē: ſm ecclesiasticas traditiones btificam⁹: z oīa que ꝓueniūt traditiōib⁹ aplī cis z sctāꝝ scripturarū ꝑcep tis i ecclia fieri exoptamus.

Itē greg. Sub spē xtutū se

q Sepe pe se vitia ingert se vicia ingerūt: z se es se xtutes mentiunt: vt tenacia parsimonia: effusio largitas: crudelitas zeluſ iusticie remissio pietas velit videri.

Itē ex ꝓcil. carthaginē. iiij. Meritis fidei z vite nō diui

r Episcop⁹ vilē supellectilē et mēsaz ac victū paupem hēat: z dignitat̄ sue auctem fidei z vite merit̄ ḡrat: hospitium quoq; non longe ab eccl esia habeat. Item ex eo

Aleri De eodem. dem. cus ꝓfessionē suam et habitu z incessu probet z iō nec vestibus nec calciamentis decorez querat. Sicut ergo in cibis mores eorum cuz quibus viuimus obseruare monemur: sic z de indumentis intelligendū est vt enim alibi dicitur: quisq; s contē/ptis his cum quibus viuit lautiora sibi vel austeriora p ceteris indumēta vel alimenta querit: aut intemperans sui aut supstitiosus est. In incessu autem debet esse sacerdos ornatus: vt grauitate itineris mētis maturitatē ostēdat. In cōpositio enī corporis vt augustin⁹ ait qualita/s tem indicat mentis: vnde historiographus ille cum eius t mutabilitatez describeret cuius conscientia excitata curt̄ b mētem vastabat int̄ cetera cetiā notabile idicauit dicēs icessus ei⁹ mō cit⁹ mō tardi⁹.

f ¶ Si id. i. ꝓpte. s. cū corā aliq⁹ ꝓpte nēcitat̄ citi⁹ ꝓpōit cibus.

g ¶ Neq; .i. iō dz ds stari cōedere qō vidz alios nēcitate exigēre cōedere et ꝓponit cibus.

h ¶ Cuz. i. qñ.

i ¶ His. i. eis

k ¶ Scio sic facieē epi cū vēiēt ad paupes eccl̄. ne breuis hora ꝓsumar victū lōgi tpis. ex ō cē. cum apostolus.

P Arsimo. .i. tpatuz vsum.

m ¶ Dilgētiā. i. voluptatem.

n ¶ Infucatū .i. pciosū. vl in/fucatū. i. ñ pcio/se fucatū.

o ¶ In ꝑuat̄ ar. ꝯ illos q̄ dicūt melī⁹ eē corā dū ī ꝑuato loco z ñ corā hoībus q̄ in ecclesia. ex illa aucte. tu aūt. cū orauer̄ intra cubiculū tuū et clauso ostio ora pez. sz illō ō cubic'o mēt̄ intelligitur

p ¶ Que. ñ. nā q̄d q̄d superogauer ꝑdā tibi sic lxxxvj. di. ñ sat̄.

Sepe vicia stulti dū vi q

tāt dū vicia i ꝯ/ria currūt.

r Piscopus supellectili. r lez ꝑ hodie ñ tz q: mō hūt aplī possessiones. vt xx. q. j. expedit. z sic nō ē ꝯ. ō cōse. di. j. vasa. cr ex ō cē. cū aplīs vbi ōz archiepi. l. eq̄tur as hēbūt i visitationibus.

s ¶ Hūc historiogph⁹ saluti⁹.

t ¶ Mutabilitatez. Cōcline.

a Hospitalem. in hac distinctione ostendit grauy q̄ hospitalis erit ordinādus q̄ nō hꝫet frontē iuitandi alios ad hospitalitatē. si domū suā hospitib⁹ claudere. q̄ hec pietās remūerat eterna/liter & tpaliter. Item exemplo abrae et loth .q. q̄m hospitales erāt .āgelos hospitio recipe meruerūt addit etiam q̄ i hospitalitate nō erit electio vel delectus psonarū. adiūgit etiā de q̄uis ī eccl'ia non faciēdis. in fine b:cuiꝰ tāgit. vij c. ap'lice regule. scz oz eām eē pudicum.

Matt. 25

Gen. 18 Gen. 19

b A seipso. si. ff. ō ne. gest. si pupill i. §. vlti. ff. ō fideiuss. tutor. ff. de pac. cū eo. xlvij. dist. §. necesse in pn.

c Aliena. xl vij. di. sic. §. pcuij di. diaconi. §. xii ij. q. iij. q̄d dicā sic ex ō re. spol'. sepe. et. xvj. q. j. decime.

d Corpa'is. sine operibus pietatis.

e Ad oīa .i. ad tpalia & eterna. vt. xvj. q. j. decime.

1. Timo. 4

f Ab hac. hospitalitate.

g Alien⁹. vt lxxxv. di. archidiaconū.

h Vidua. xxj. q. j. quō.

i Jquis.

1. Tim. 5

k Hinc etiā dicrepem ppriū nomē. vt .i. sacerdotem.

l Diesca/mus curiosi. nā multa sē dissimulāda. ff. de noua. doli. in fine.

m Periculū si enim in mīoribꝰ adhibēda ē discretio. fortius in maioribꝰ. sic vij. q. ij. c. vl. ff. ad carb. l. j. §. ij n Postulat. q̄ indistincte oībus ē dāda elemosyna. vt j. e. c pr. et. ē. §. pxi. et. lxxxvj. di. pasce. &. j. q. ij. q̄pio. &. xj. q. iij. q̄ niā ml'tos. &. xvj q. j. si. cupis. et xxiij. q. iij. duo. alibi oz oī perēti retribuere. Iz §. dns dic desuper el'yna ī mānua. donec iueniēs iustū cui des et in cāticis vbi oz. ordinauit in me charitatē. & dicit abrā. ordinata eē charitas vt pmo ds scōs parētes deide filios poste domestici vltio exneri diligant. & alibi dic abrā. q̄ ole/ctus psonarū oz eē in mia ipēdēda. vt. lxxxvj. di stin. non sat. et hiero. dic q̄ in pauperib⁹ nō taz pauptas q̄ religio ē attendēda. vt. xvj. q. j. q̄ii q̄cūq. &. xvj. q. j. q̄ii

Gen. 18

m Periculū si enim in mīoribꝰ adhibēda ē discretio. fortius in maioribꝰ. sic vij. q. ij. c. vl. ff. ad carb. l. j. §. ij n Postulat. q̄ indistincte oībus ē dāda elemosyna. vt j. e. c pr. et. ē. §. pxi. et. lxxxvj. di. pasce. &. j. q. ij. q̄pio. &. xj. q. iij. q̄ niā ml'tos. &. xvj q. j. si. cupis. et xxiij. q. iij. duo. alibi oz oī perēti retribuere. Iz §. dns dic desuper el'yna ī mānua. donec iueniēs iustū cui des et in cāticis vbi oz. ordinauit in me charitatē. & dicit abrā. ordinata eē charitas vt pmo ds scōs parētes deide filios poste domestici vltio exneri diligant. & alibi dic abrā. q̄ ole/ctus psonarū oz eē in mia ipēdēda. vt. lxxxvj. di stin. non sat. et hiero. dic q̄ in pauperib⁹ nō taz pauptas q̄ religio ē attendēda. vt. xvj. q. j. q̄ii q̄cūq. &. xvj. q. j. q̄ii

Job. terci

Gen. 18

a Hospitalem. in hac distinctione ostendit grauy q̄ hospitalis erit ordinādus q̄ nō hꝫet frontē iuitandi alios ad hospitalitatē. si domū suā hospitib⁹ claudere. q̄ hec pietās remūerat eterna/liter & tpaliter. Item exemplo abrae et loth .q. q̄m hospitales erāt .āgelos hospitio recipe meruerūt addit etiam q̄ i hospitalitate nō erit electio vel delectus psonarū. adiūgit etiā de q̄uis ī eccl'ia non faciēdis. in fine b:cuiꝰ tāgit. vij c. ap'lice regule. scz oz eām eē pudicum.

b A seipso. si. ff. ō ne. gest. si pupill i. §. vlti. ff. ō fideiuss. tutor. ff. de pac. cū eo. xlvij. dist. §. necesse in pn.

c Aliena. xl vij. di. sic. §. pcuij di. diaconi. §. xii ij. q. iij. q̄d dicā sic ex ō re. spol'. sepe. et. xvj. q. j. decime.

d Corpa'is. sine operibus pietatis.

e Ad oīa .i. ad tpalia & eterna. vt. xvj. q. j. decime.

f Ab hac. hospitalitate.

g Alien⁹. vt lxxxv. di. archidiaconū.

h Vidua. xxj. q. j. quō.

i Jquis.

k Hinc etiā dicrepem ppriū nomē. vt .i. sacerdotem.

l Diesca/mus curiosi. nā multa sē dissimulāda. ff. de noua. doli. in fine.

m Periculū si enim in mīoribꝰ adhibēda ē discretio. fortius in maioribꝰ. sic vij. q. ij. c. vl. ff. ad carb. l. j. §. ij n Postulat. q̄ indistincte oībus ē dāda elemosyna. vt j. e. c pr. et. ē. §. pxi. et. lxxxvj. di. pasce. &. j. q. ij. q̄pio. &. xj. q. iij. q̄ niā ml'tos. &. xvj q. j. si. cupis. et xxiij. q. iij. duo. alibi oz oī perēti retribuere. Iz §. dns dic desuper el'yna ī mānua. donec iueniēs iustū cui des et in cāticis vbi oz. ordinauit in me charitatē. & dicit abrā. ordinata eē charitas vt pmo ds scōs parētes deide filios poste domestici vltio exneri diligant. & alibi dic abrā. q̄ ole/ctus psonarū oz eē in mia ipēdēda. vt. lxxxvj. di stin. non sat. et hiero. dic q̄ in pauperib⁹ nō taz pauptas q̄ religio ē attendēda. vt. xvj. q. j. q̄ii q̄cūq. &. xvj. q. j. q̄ii

Gen. 18

Hospitalem xō sacerdotē esse oportet: ne sit de nūero eorum: quibus iudicio dicet: hospes fui & non suscepistis me. qui enim apostolum secuꝰ fuerit: alios ad hospitalitatē debet inuitare. quomodo hospitalitatis exhortator poterit esse qui domū ꝓriam hospitibꝰ claudit. Si enim sacerdos p̄ mū aseipso & a domestica sua ecclesia debet exigere: quod postea populis imperet: si p̄mū imitando christū ipse debet facere que postea populum doceat necesse est vt pauperes in hospitio recipiat: q̄ ad hospitalitatē facilius suo exemplo subditos attrahat. Ordinādus itaq; sacerdos ad memoriā ſuocet: quomodo abraam & loth per hospitalitatis opera deo placere et angelos hospitio meruerunt recipere: quomodo angeli sodomis hospitalitatis domū ingressi loth cum familia sua liberauerūt: quomodo clausas domos cū hospitibus ignis ingressus perdiderit: quomodo etiam ſm hieron. aliena rapere q̄uincitur: qui vltra necessaria sibi retinere probatur. ac sic p opera omnia pietatis se instituat: vt etiam p̄sentis vite ſbsidia & eterne claritatis vite premia a deo ꝓcipiat: vtrūq; enim pietati ꝓmittitur. vnde apostolus scribens ad timothe. ait: exerce teipsuz ad pietatem. nam corporalis q̄dem exercitato ad modicum vtilis ē: pietas aūt est vtilis ad oīa habēs ꝓmissionē vite: que nūc ēt future. ab hac quisq; alienus fuerit: in sacerdotē ordinari non potest. Si enī vidua ab ecclia recipi phibef: q̄ paupes nō recipit in hospitio: que pedes sanctoꝝ non lauit: que omne opus bonū non est executa: multomagis sunt phibē/di a sacerdotio qui ab opere pietatis probantur alieni.

Unde quidam hospitalitatis opera despicientes in gangrenū cilio excōmunicant sic enim in eo statutum est.

Non sunt despiciēdi qui cō uiuia pauperibus exhibent

Jquis despicit eos qui fideliter agapes. id est ꝓuiuia pauperū exhibent et ꝓpter honorem dñi ꝓuocāt fratres & noluerit cōicare huiusce modi vacatiōibus parūpendens quod gerit: anathema sit. Hinc etiam iohānes euāgelista ī epistola sua quendam diocrepē excōmunicauit: qui nec pauperes recipiebat & recipientes de ecclesia deijciebat. In hospitalitate autem non est habē/dus delectus personarum: sed indifferent quibuscunq; sufficimus: hospitales nos exhibere debem⁹. Vñ iob. chrys. ī epla ad heb. **In recipiēdis hospitibꝰ nulla debz**

Diesca esse distinctio. mus ab hac absurda curiositate & diabolica & pemptoria. Si enīz in clerū se electum esse dicat: si sacerdotem se nominet: scrutare: nō enim sine periculo in talibus īdiscussa cōmunicatio ē: circa maiora periculū stertitur. non enim das sed accipis. Si xō p nutrimīto postulat ne in his examines: quomodo abraam hospitalem se circa omnes ostendebat: si scrutatoz essz circa refugiētes ad se: nunq; ā gelos hospitio recepisset. fortassis enim non putasset eos angelos: sed cū reliquis repelleret. sed quoniam omēs recipiebat: suscepit & angelos. nō enim ex vita eorum quos accipis mercedem tibi retribuitur⁹ est deus: sed ex voluntate & bonificentia multa & misericordia & bōitate. Sed licet ipa

Joh. terci

Gen. 18

ositate. non enī semp erim⁹ curiosi. nā multa sē dissimulāda. ff. de noua. doli. in fine.

Gen. 18

Cant. an peccatoribꝰ sit danda elemosina.

cñ.q; dicit se ad ꝟ missum. vt ibi ꝑdicet. ⁊ tale officiuꝫ ꝓstat ei cōmissuꝫ cē. recipiēdus ē. si est incognit⁹. est examinādus. an ita sit vt in ꝟ. c. si aūt ꝯs petit ꝓ nutrimēto. tūc indistincte oīb⁹ est dāda. vt hic. j. q. ij. cōpio. ⁊ xj. q. iij. qm̄. nisi ꝺs ꝙ securitatē cibi negligat iusticiā tūc subtrahēda ē ei. vt. v. q. v. nō oīs. nisi iam fame moriat. vt lxxxvj. dist. pa/sche. si aūt ñ posſum⁹ oīb⁹ sufficere. tūc dāda est potius bono ꝙ malo ⁊ ꝓsanguineo ꝙ exīneo. et sic loq̄tur illud. Desudet elemosyna tē. ⁊ illō oꝛdinauit ī me charitatē. ⁊. lxxxvj. di. non satis.

o ¶ Dz qm̄ oēs ar. ⁊ rōe dubitatiōis meli⁹ ē ex abūdanti aliq̄d facere ꝙ aliq̄d dimittere. vt. xj. q. iij. nolite. ⁊ xiij. q. ij. ñ estimem⁹ xxiij. q. iij. cozri ptiāt. ⁊ est ar. ad ꝙ em cū dubitatur ꝺs ex duob⁹ occiderit hoīem ꝙ pot⁹ ābo admittrant ad oꝛdines ꝙ ābo repellant. ⁊. xxiij. q. vl. si ꝛtruoz. q̄d iuris sit de ꝟ no tat in q̄nib⁹ et est explsuꝫ ō hoc significasti tē.

p ¶ Non oz. p/tes. et dom̄ mittere. et ē ꝛ epos. q nolūt puincias visitare ⁊ tū petūt redimi ꝓcuratōes vt. x. q. j. relata.

b ¶ Propē in iurta. i. infamiā.

c ¶ Illi tran/seūtes. sic in tabernis pūt clici cōedere cā. e necc̄itat⁹ vt. xliij di. clerici. de vi. ⁊ ho. cle. clerici.

d ¶ Hospitiuꝫ tū ecclīastice cāe pūt ⁊ debēt tractari in ecclesia vt. ij. q. vj. precꝫptum.

Cant. 5

ꝓuiuia despiciēda nō sint: tamen nō ī ecclesijs celebrari: nec clericos ad ea ꝓuocatos ptes ex eis sibi tollere oꝛtet. Unde in laodicensi cō/cilio. **Clerici ad agapē vocati partes sibi nō tollant.**

a Non oportet mīstros altaris vel q̄slibet clericos ad agapē vocatos ptes

b tollere: ꝓpter iuriā q̄ ex hac occasione ecclīastico oꝛdini poterit deputari. **In locis deo dedicatis nec comedere nec accubit⁹ sternere liceat.**

Non oportet in basilic⁹ seu in ecclesijs agapez facere: ⁊ intus mād̄ucare vel accubit⁹ sternere nō licet.

Item ex ꝛci. carthagi. iij. **Misi necessitate coacti clerici in ecclesia nō cōuiuentur.**

c Nulli episcopi vel clerici in ecclesia conuiuen/

d tur: nisi forte transeūtes hoſpitiozū necessitate illic reficiantur: ꝓh⁹ etiam ab huiusmodi conuiuijs quantum potest fieri ꝓhibeant⁹. Item ex dictis beati benedicti abbatis. **De eodem. Pales.**

Oratoriū hoc sit ꝙ dicitur: nec ibi ḋcē aliud generat⁹ vel condat⁹ ḋ quod ꝺ uinis mysterijs cōueniat.

Item augustinus.

Moratoriū ꝓter oād̄i et psallendi cultū penitus nihil agat⁹: vt nomini huic ⁊ opa iugiter impensa concoꝛdent. **Dist. XLIII.**

Odicus quoq; debet eē sacerdos: vt moꝛib⁹ ⁊ ꝟbis pudozez indesinenter exhibeat. ¶ Unde in cantic⁹

f cantico ꝛ: gene sponse. i. ꝑdicatozes turturi cōparantur

g debet etiā gr̄am docēdi hr̄e: quia vt hiero. ait. Innocens

P Ddic⁹. Hic breuiť tāgit. vij. c. aplice regꝫ

e oportet eū esse pudicū. ¶ Bene. sic en⁹ ꝙ genas cibi. sic ꝙ ꝑdicatiōes eccl̄ie fideles incoꝛporant. vt de ꝛse. di. ij. q. passus.

f ¶ Dz gr̄am hic ꝓsequit. viij. c. aplice regule. oportet ordinandus esse doctoꝛē. id ē talē q̄ sciat docere ⁊ ꝑdicare. ꝛsi derabit aūt pus ḋ ⁊ q̄ predicet q; nō oīa oībus sūt ꝑdicāda. hereticj eni secreta fidei nō sūt pandēda. nec nimis alta dicet⁹ minꝰ capacib⁹. ⁊ si subditi nō obediūt ꝑdicāti. nō ideo cessabit a doctrina ⁊ correctiōe eoꝝ.

h ¶ Silentio. expōe negatiue sic. ij. q. vij. scrā.

i ¶ Mā latratu. i. ꝑdicatione.

k ¶ Canū. j. ij. q. vij. que nec.

l ¶ Et baculo. i. cominatiōis.

m Jst rector Tasus. ꝓio dicit ꝙ ꝑdicatoꝛ vel rector nec sil/lenda ꝓferet nec ꝓferēda silebit. scō dicit ꝙ talia ꝓpoſat. q̄ ñ deducāt hoīes ī errozē. ⁊ ꝓh⁹ pbat trib⁹ auctrib⁹. tertio ostēdit ꝙ etiam vtilia nō debet nimis effundere. ⁊ hoc ꝓio/bat trib⁹ auctoꝛitatibus. Joh. 10 Esa. 59 Ezech. 34

n ¶ Benientes iuxta illud. Naz siluisse nocet. mlt⁹ eqsq; silētia dānant.

o ¶ Latrare. ꝓpter pigriciā.

p ¶ Rursus. ꝓmo ꝓqrit. ⁊ ꝓio ponit verba ꝓphete. deinō ea exponit. ⁊ sic ꝓcedit ꝙ totū. c.

q ¶ Dicere. id est ꝓdicitur.

r ¶ Terga. nota ꝙ tacens ⁊ timens fugere ꝺr. vnde etiā ꝙ con Piere. 5

absq; sermone cōuersatio q̄ntum exemplo prodest: tantū

h silentio nocet. nā latratu canum ⁊ baculo pastoꝝ lupi sunt arcendi. ¶ In ipa autez doctrina discretū oportet eē rectoꝛem. ne aut tacenda ꝓferat: aut dicenda taceat. Unde gregoriꝰ in. xv. c. sui pastoralis ait. **De discretione ꝓdicatoris ⁊ silentij.**

Sit rectoꝛ discretus in silentio vtilis in verbo: ne aut tacēda ꝓferat: aut ꝓferēda reticescat. Nam sicut incauta locutio in errozē ꝓtrahit: ita indiscretū silentiū eos q̄ erudiri poterāt in errore derelinquit. ¶ Sepe nāq; rectoꝛes improuidi humanā amittere gratiā formidantes loqui libere recta ptimescūt

i iuxta veritat⁹ vocē nequa/q̄ gregi⁹ custodie pastoꝝ studio sed mercenarioꝝm vice

n deseruiunt: quia veniente lupo fugiunt dum se sub silentio abscondunt. hinc nanq; eos ꝙ prophetam domin⁹ increpat dicens in esaia. Canes

o muti non valentes latrare.

p hinc rursus domin⁹ dicēs in ezechiele. Mō ascendistis ex aduerso: neq; posuistis vos murū pro domo israel: vt staretis in ꝓlio in die dñi. Ex aduerso quippe ascendere ē ꝙ defensiōe gregis voce libera hmōi ptātibus contraire ⁊ in die dñi in ꝓlio stare: est prauis decertantib⁹ ex iusticie amoze resistere. pastoꝛem

q eni recta timuisse dicere. q̄d

r est aliud q̄ tacēdo terga ꝓbuisse q̄ nimiꝝ si ꝙ grege se obijcit: murū ꝙ domo isr̄l hostibus oꝓponit. hinc rursus delinquenti ꝓlo dicit in hiere. ꝓphete tui viderūt tibi falsa ⁊ stulta: nec aperiebāt tibi ini/

tumacia habetur. vt. lxv. di. si forte. ꝛ. ff. de inter. ac. de erate. §. qui tacuit.
a ¶ Qui dū fugitiua. i. trāsitoria
b ¶ Quos. siplex relatio.
c ¶ Securitate. eo ipso q̄ tacetur. ꝓmittitur securitas delinquentib⁹. vt. lxxxiij. dist. error.
d ¶ Sermo doctoris.
e ¶ Nescit. s. eē ꝑcm̄ ille cui p̄dicat. vel cū ei⁹ ꝓnia audiūt. q̄rit ab eo locus ꝛ tēpus ꝛ ꝓsona cū qua deliquit q̄ forte peccator ꝓ
ter verecundiā vult occultare. vt ō pe. di. vj. c. j. in fi. tū in q̄stionib⁹. vbi fit ꝓiudiciū alij nō fiēt speciales inēro/gationes. vt. ff. de q̄stiōib⁹. l. j. §. q̄ questionem.
f ¶ Custodiunt id est custodire debent.
g ¶ Quia angelus. i. nūci⁹ dñi.
Ad titum. 1 h ¶ Preconis ff. de ꝓse. dis. iiij baptismus.
i ¶ Pastores. id est apl̄os.
Malach. 2 k ¶ Tintinnabula ꝛ tintinnabula ꝛ tori dē mala punica in inferiori margine tūice sacerdotalis pendebant.
l ¶ Nō moriatur. ania. s. peccando. vel vt fama ei⁹ ñ sit mortua.
m ¶ Opa. arg. q̄ si alīq̄ ꝓmittit se desponsari
Act. 2 vel artari. licet exp̄sse nō ꝓsentiat. videt q̄ sponsalia sint cōtra/
Exo. 28 cta. ar. xxx. q. v. femie. xxvij. q. ij. sicḡ desponsauerit. xxxij. q. ij. honorantur. ff. de spon. sed quem. Nā opa ꝓbant vt. xlvj. di. c. j. xj q. iij. estimant. xxij. q. v. cauere.

quitatē tuaz: vt te ad pniam ꝓuocarēt. ꝓp̄he q̄ppe i sacro eloquio nonnunq̄ doctores
a vocantur: qui dum fugitiua esse p̄tia iudicant: que ven/
b tura sunt manifestāt. q̄s diuinus sermo falsa videre redarguit: qz dū culpas redargue/re metuūt: incassiuz delinq̄n/
c tib⁹ ꝓmissa securitate blandiunt q̄ iniq̄tatē peccantiuz nequaq̄ apiunt: qz ab increpatiōis voce ꝓticescūt. clauis
d q̄ppe aperitiōis est ꝑmo cor/rectionis: q̄ increpādo culpā
e detegit: quā sepe nescit. ipse etiaz q̄ ꝓpetrauit. hinc paul⁹ ait ad titū: vt potēs sis i doctrīa sana exhortari: ꝛ eos q̄ ꝓtradicunt redarguere. hinc
p malachiā ōr: labia sacerdo
f tis custodiūt sciam: ꝛ legē ex
g ōrūt ex ore ei⁹: qz angel⁹ dñi exercituū est. hinc p esaiā domin⁹ monet dicēs. clama ne cesses: q̄si tuba exalta vocem
h tuā. p̄conis q̄ppe officiū suscipit q̄sq̄s ad sacerdotiū accedit: vt añ aduētū iudicis q̄ terribilis sequtur: ipe. s. declamādo gradiat. ¶ Sacerdos ḡ si
i p̄dicatiōis ē nesci⁹: quaz tibi clamor⁹ vocez dat⁹? est p̄co
k mutus. ¶ Hinc ē enī q̄ i actis ap̄lox sup pastores ꝓmos in linguarū specie spūssctūs insedit: qz nimirū q̄s repleuerit de se ꝓtin⁹ loq̄ntes facit. hinc moysi p̄cipit in exodo: vt tabernaculū sacerdos in/
k gredies tintinnabul' ambiātur: vt videlicet p̄dicationis voces hēat: ne supni ispectoris iudiciū ex silentio offendat: scptū q̄ppe ē: vt audiat

sonit⁹ q̄si ingredit ꝛ egredit
l sctūariū i ꝓspectu dñi: ꝛ non moriat'. sacerdos nāq̄ ingrediēs vl' egrediēs moritⁱ si de eo sonit⁹ nō audiat': qz irā ꝑ se occulti iudicⁱ erigit: si sine p̄dicatōis sonitu icedit. apte aūt tintinnabula: vestimētis illi⁹ describunt' inserta. vestimenta enim sacerdotis quid
m aliud q̄ recta opa debem⁹ accipere: ꝓpha testante q̄ ait in ps. cxxxvj. sacerdotes tui i/du. iusti. vestimētⁱ itaq̄ illi⁹ tintinnabula inherēt: si vite viā cū ligue sonitu ipa quoq̄ opa sacerdotⁱ clamēt. Sz cū rector se ad loquēdū ꝑparat sub quāto cautele studio loquat' attēdat: ne si inordinate ad loq̄ndū rapitⁱ: erroris vulnera corda audientiū
feriant': ꝛ cū fortasse sapiētes se videri desiderat: xtutⁱ cōpagē insipienē abscidat. hinc nāq̄ veritas dic̄ in marco: salem in vob⁹ ꝛ pacez hēte inter vos. p salē q̄ppe xbi sapia designat'. q̄ ḡ loq̄ sapienē nitit magnope metuat: ne ei⁹ eloquio audientiū vnitas ofundat'. hinc paul⁹ ait ad romanos. nō plus sape q̄ oz sape:
n o ꝑ sape ad sobrietatez. hinc in exodo. in sacerdotⁱ veste inē diuinā vocē tintinnabul' mala punica ꝓiūgunt'. Quid ḡ p mala punica nisi fidei vnitas designat'. ¶ Maz sicut in malo punico vno exteri⁹ cortice multa interi⁹ grana muniunt': sic inūeros sctē eccl'ie pp̄los vnitas fidei ꝓtegit: q̄s int⁹ diūsitas meritoz tenet. ne igit' rector icaut⁹ ad loq̄n/

nio. cū necessaria sint verba q̄tū ad ecclesiaz. vt ex de spon. tue fraternitatis. qz etiā mutus si ꝓtrahit signis debet exp̄rimere consensum. vt ex de spon. cū apud. b.
n ¶ Sed sapere. ad hec q̄ hic dicunt bene facit ex de hereti. cū ex iniuncto.
o ¶ Ad sobrietatē. i. sine prę/sumptione.
p ¶ Mimie. i. i multiloquio.
q ¶ Leuigatur. i. leuis ꝛ ianis ab auditoribus iudicatur.
r ¶ Erit. s. vsq̄ ad vesperam vt. ē. di. vj testamentum.
s ¶ Semiuerbius. a ꝑ ꝓterꝛ athenienſiū dictuz est de ap̄lo. q̄d sibi vult iste semiator ꝓtozū ꝛ fm hoc erit b semiuerbius. sed si habes semiuerbus. nunc dic q̄ obscur⁹ erat. vel qz vt dicit vitiū lingue habebat.
t ¶ Premisit. ar. q̄ ab ordine verboꝝ est argumentandum.
Ad titum. 1 xlij. dist. §. j. xxiij. q. iiij. displi/cet. ꝛ. j. q. j. vt euidenter. ꝛ. iij. q. vij. in grauibus extra de rescrip. cum dilecta. etsi precedens ver/bum est dubium ꝛ sequens manifestum. sequens clausula est seqn
Rosti. in da. ff. de peti. he
r re. verum autem quandoq̄ etiaz fm precedentez
Exo. 28 exponitur seqns ff. de le. j. si fuus plurium. in fi.

v ¶ Impotentias. nota q̄ ꝓpter tria consuetuit induci. c. s. q̄ tacens ꝛ timens videntur fugere Item q̄ aliquid probatur factis vt dictis. Item ordinem verbo/

vt ex de his q̄ fi. a ma. par. ca. c. ex ore. ar. ff. de mino. si filius. ff. de inofficio. re. l. vl. ff. de edil. edic. si tū §. ei qui
Jo/ Ego dico q̄ si ꝓtrahētes p̄nt loqui exp̄rimere debent consensum suū. alioquin nō iudicaret ꝓ mīmo/

rum attendendum. vt ꝓ nō. ē. posita.

IN mandatis. non potest. nam timor in dubijs de ꝓteriora crescit. ꝛ Lucanus. Pessimus in dubijs augur timor.

a ¶ Q. id ē qꝛ bona est.
b ¶ Virtutum ergo videtur q̄ qui non habet fidem. possit habere virtutē. qō nō est verum. vt xxiij. q. j. vbi.
c ¶ Que palā. id est indubitā/ter sunt mala.
d ¶ Permanet sepi⁹ āmonitus.
e ¶ De secretio/ribꝫ. sed ea q̄ spectant ad admo/nitionē. nō aurē secreta fidei. qꝛ si illa sciret faci/li⁹ nos inde im/pugnaret. vt. pj q. iij. nolite.
f ¶ Prudenter Trāsferēdo nos callide ad alie/nā materiā. cum nec ipi debeant alieni regni scrutari archana. C. de cōmerciꝭ mercatores. x. exī de elec. q̄ sicut. imo subtili ingenio debemus a barba/ris extorqre au/rū. vt. C. de commertijs. l. ij. x. xiiij. q. iij. ab illo. x. q. v. c. dixit
g ¶ Eludere. nota dolū ē bonū ꝓtra hostem sic. xxij. q. ij. vtilem. x. ff. de dol. l. j.
h ¶ Penuria. ar. ꝓtra. j. xxiij. q. iij. cū quib.

i SCimus. perdant. id est confundant.
k ¶ Emulatione. id est dilectione. vnde nō vsuz qui valet ad multas expositiones. Emulo⁹ i/flatur amat. iuder ac imitat. b.
l ¶ Recedere. nota q̄ propter subsannationez vel psecutionem non cessabit doctor a docendo,

dū. pnat: ꝑ qō iā ꝓmisim⁹ p semetipꝫ pacē xitas discipul' clamat i marco. habete salē i vobis x pacē inē vos. ac si figurate p habitū sacerdotis dicat: mala punica tintinabul' iūgite: vt p oē qō dicit' vnitatē fidei cauta obseruatiōe teneatꝫ: puidēdū ḡz est solli cita intētiōe rectoribꝫ: vt ab eis nō soluz pnaua nullo mō: ꝑ nec recta q̄dē nimie x iordinate pferāt: qꝛ sepe doctorū xtus pdit: cū apō corda audiētiū loq̄citas icauta oppor tunitate leuigat: x auctoremsuū hec eadē loq̄citas inquinat q̄ fuire auditoꝛibꝫ ad vsū pfectꝰ igrat. vñ bñ p moysen dꝛ i leuitico. virā fluxū semis patiē imūdꝰ erit i mēte. q̄ppe audiētiū semē future cogitatiōis ē audite eq̄litas locutionis: qꝛ dū p aurē ꝓmo ꝓcipitur: cogitatio i mēte generat vñ x ab hmōi saptētibꝫ i actis bꝰ apl'oꝛ p̄dicatoꝛ egregi⁹ semiūbi ē vocat⁹. q̄ ḡ fluxū seminis sustiet imūdꝰ asserit: qꝛ mꝫtiloq̄o sb̄dit⁹ ex eo sese inq̄nat. qō si oꝛdiate ꝓmeret plē recte cogitatōis edere in audiētiū coꝛde potuisset: dū/q̄ icaut⁹ p loq̄citatē defluit: nō ad vsuz generꝫ ꝑ ad imundiciā semē fūdit. vñ paul⁹ ḡz cū disciplin de istātia p̄dicationis ammoneret: dixit ad timotheuz epl'a scōa. testificoꝛ cozā dō x christo iesu: q̄ iudicaturꝰ ē viuos x mortuos et p aduētū ipi⁹ x regnū ei⁹: p/dica xbū: ista oppoꝛtūe x importune. dicturꝰ ipoꝛtune p/misit oppoꝛtūe: qꝛ. s. apō auditoꝛꝫ mētē ipe sua vtilitate se destruit si bñe ipoꝛtunitas oppoꝛtunitatez nescit. Item oꝛigenes. Doꝛcis x canibus sacra nō sunt cōmittenda.

l IN mādatꝫ habemus: vt veniētes ad ciuitatez discam⁹ pzius ḡs in ea dignus sit: vt apud eū cibū sumam⁹ q̄to magꝫ nosse oꝛ ḡs q̄lisue

sit is: cui īmortalitatꝫ xba credēda sunt. solliciti ei debem⁹ esse: ne margaritas nr̄as mittamus añ poꝛcos. sz ob alias cās vtile ē viri hmōi hr̄e noticiā. Si ei sciā qꝛ i his ō ḡb⁹ a non pōt dubitari q̄ bōa sint: emēdatꝰ ē x inculpabil': hoc ē si sobꝛi⁹ si mīsericoꝛs si iustꝰ si mitꝫ x hūan⁹ ē: q̄ vtiq̄ bona esse null⁹ ābigit: tūc ꝓsequēs videbit': vt ei q̄ obtinet bōa b xtutū: etiam qō deest fidei x scie ꝓferat': x in q̄b⁹ maculari ei⁹ vita videbat': q̄ ē in religiōs ꝓbabil' emēdet. Si xo in c his q̄ palā sūt pctis inuolu/tus pmanet x inq̄nat⁹: nō me d oꝛ aliq̄d de secretioꝛibꝫ x remot' dine scie ploq̄: sz magꝫ ptestari x ꝓuenire eū vt pec/care desinat. x actꝰ suos a vitijs emēdet. q̄ si igesserit se: x ꝓuocabit nos dicere ea q̄ eū min⁹ recte agētē nō oporteat e audire: prudenꝫ eū debemus f eludere: naz nihil oīo rūdere auditoꝛ cā vtile nō videtur: ne forte estimēt nos rīsionis h penuria declīare certamen. x fides eoꝛ ledat' nō intelligētiū ꝓpositū nr̄m. Item cētanacletus. Verba p̄dicatiōis ꝓsecutoꝛibꝫ suis ꝓlati non subtra/i hant. SImus aūt multos ob id infestare doctores suos: vt eos pdant et placita ꝓprie voluntatꝫ adꝺpleāt: non ꝓpterea tū doctoꝛes inq̄tū vires suppetunt: a k recta emulatiōe x bona intē/l tione recedere debēt sciētes: qꝛ beati q̄ psecutionē patiuntur ꝓpter iusticiā. Item gregoriꝰ venantio episcopo.

Non est mundus a sanguine subiectorum qui eis concilium illis non annunciat.

m EPhesijs paul⁹ dic mū. de sunt man⁹ mee a sanguine oīm vr̄m. nō enī subter/o fugi: q̄ min⁹ ānūciarē oīe cō p siliū dei vobis. mūd⁹ ḡ a sanguine eoꝛ non esset si eis dei consiliū annūciare noluisset:

vel prelatus a p̄dicādo. vt hic x xj. q. iij. nolite. qꝛ x si illi nō pficiant. tū ipe faciet qō suuz est. vt xlvij. dist. qō ad nos. et. xxiij. q. iiij. sicut non est nec obstat. c. ꝓxi. vbi dixit q̄ prudenter debemus eludere tales. nec etiā illō ob. xxiij. q. iij. dixit apl'us. vbi dē hereticō hominē p̄ ꝓmaz x scōaz correctōez deuita. qꝛ vrz q̄ illoꝛ obtinet i secretioꝛibꝫ fidei. q̄ nō debem⁹ pādere illis. sz ab illis q̄ faciunt ad correctionē nūq̄ cessandū ē. vt j. q. vij. ꝙuenīcti bus. Jo. Modie aūt si hereticī x corrigant'. stati tradēdi sē curie secl'ari ad puniē dū. si aūt corrigū tur x iurēt stare mādato ecclie i ꝑpetuo carcere debent detrudi ad agēdā pniaz vt extra ō here. c. pe. b.
m ¶ Phesijs paul⁹. in actibꝫ apostolozum.
n ¶ A sanguīe id est peccato.
o ¶ Annuncia rem. ar. q̄ si pcte nō stat aliq̄d q̄ minus fiat. n ē tibi imputandū vt xxiij. q. ij. ad monere. x. xlvij. dist. c. vlt. x. ꝟ. ne cesse. x. C. de insti. et substi. l. j. ar. ꝓtra. exī de eo q̄ mit. in pos. cā rei ser. c. j. Joh. Sz certe ibi stetit ꝑ petētē possessionē. ff. de reiu. culpa. b.
p ¶ Mūd⁹. argu. a destructiōe antecedētis. vt xxiij. q. ij. sane.

Matth. 7
Matth. 5
Act. 20

a ¶ Tacēdo .j. lxxxiij. di. error.

b Dispēsa .s. cena mors .xj. q. iij. ve qui.

c ¶ Et clamet infelix homo qs me liberabit de corpore mortis huius. ā. vj. dis. sed pensandum.

Ro. 7 d ¶ Quāto magis. ar. g maiori vt. xxxij. q. v. si paulus. viij. q. j. si ergo ira.

e ¶ Dis. id est subditis.

f ¶ Parere. id est obedire.

g ¶ Irrevocabile. ozatius. Nā semel emissus volat irrevocabile verbū. ex de verbo. sig. fotus. et Ouidius. nescit vox missa reuerti. iuꝫ illud. vox semel emissa irredituꝛa volat.

h ¶ Torto .j. di. xlix. c. j. hinc enim nasum cōparat discretioi q; p cū perpendit odoꝛ ꝛ feroꝛ

i Cum autē. Hec distinctio spectat ad terciū. c. apostolice regule. q̄ tractata est. xxxv. di. oportet ordinandū esse nōvt nolentū is sobrium. sed non tractauit ibi nisi de sobrietate poꝛ. ideo reiumit hic ꝛ tractat de intemperātia ꝛ sobrietate cibi. annectit q; laici et clerici qui faciūt magna cōiuia causa lasciuie de linquūt. Jtē addit q; clerici nō debēt comedere vel bibere in tabernis nisi necessitas cogat. deinde dicit q; cibum clericoꝛum semper precedet quia cū increpare delinquentes noluerit: eos pculdubio tacendo pastoꝛ occidit. I tez nicolaus papa. Eterne damnatiōis penā incurrit p̄dicatoꝛ: q̄ semē x̄bi dei ñ spargit.

Leuit. 21

Ro. 13

k Dispensatio est nob̄ celestis seminis iniūcta. vē si nō sparserim?: ve si tacuerimus: qō cuz electiōis vas formidet ꝛ clamet: ꝛ q̄to magis cuilibet exiguo metuendū est pinde sicut nō leue dis crimen incūbit pontificib? si luisse qō cōgruit: ita his qō absit nō mediocre periculuz est: q̄ cū debeāt parere despiciūt. ¶ Parit quoq; obstare dꝛ sacerdos: ne indignis ꝛ nō intelligētib? secreta mysteria sua p̄dicatiōe reserare incipiat. qui enī ea docet: q̄ ab auditoꝛib? nō valēt intelligi non ad eoꝛ vtilitatem sed sui ostentationē facit. vnde i expositiōe beati imaculati dicitur: viciū animi est indignis secreta vulgare. qō fit vel loquacitate incauta dū sine iudicio volat irrevocabile verbū: vel adulatiōe: vt ei placeat cui secreta revelat: vel iactatione scientie: vt plura scire videaf. ¶ In q̄b? oīb? p̄fecto daf intelligi: q̄nta debet esse discretio in p̄dicatōe sacerdotis. qua si forte carueꝛit: tanq̄ toꝛto naso sacerdotalis officij iudicaf indignꝰ.

l Tibi o sacerdos de altari viuere nō luxuriari pmittitur. Sunt aūt comesatiōes nō solū sacerdotib?: sed etiā laicis noxie: q̄ festinos ꝛ solēnes dies nō aliter se digne celebꝛare putāt: nisi comesatiōibus defuiāt. Unde augustinus scribit ad aureliū episcopū.

Non est vacandū comessationibus ꝛ ebrietatibus.

m Comessationes et ebrietates ita ꝓcesse ꝛ licite putanf: vt in honoꝛe beatissimoꝝ martyrū non solū p solennes dies quod vnusquisq;

n lugendū videat q̄ hec nō carneis oculis inspicit: ß etiā q̄tidie celebrent. ꝛ post pauca nō ergo aspere ḡntū estimo ñ duriter non mō impioso ista tollunf: sed magꝛ docēdo q̄ iubēdo: magꝛ monēdo q̄ mi

p nando. sic enī agendū est cuz multitudine peccantiuz. Seueritas aūt exercēda est ī peccata paucoꝛ ꝛ siq̄dem minamur cū doloꝛe: fiat de sc̄turis cōminādo vindictā futurā: ne nosipi ī nr̄a ptāte sz deus ī nr̄o ꝑmōe timeaf. Jtaq; pr̄i? monebunf spūales aut spūalib? p̄rimi: quoꝛ auctoritate ꝛ leuissimis quidem et instantissimis admonitionibus cetera multitudo frangaf. I tē ex ꝓci. laodicensi.

Nulli clericoꝝ aut ꝓtinentiū licet tabernas intrare.

q Non oportet clicos fuientes a p̄sbris vsq; ad dyacones et deinceps ordis ecclīastici oīs vsq; ad ministros aut lectoꝛes aut exoꝛcistas aut ostiarios aut psalmistas aut ēt eos q̄ ī ꝓposito otiētie sc̄t: tabnal nisi cā nccīta

4. Re. vi. ꝛ sequetur oza/tio. Item q̄ i sacerdotali conui/uio semper debz legi lectio sacre scripture.

k ¶ Verunq;. ar. q̄ vno phibito vel permisso idem erit in connexo sibi. vt. s. dist. iiij. denicq;. ꝛ. j. q. j. sic christus. Et est hic ar. q̄ si papa vel epus scient? aliquem ordinarvi detur restituere ipsum fame cum fama ꝛ sacerdotium sibi sūt annexa. Jo. quod falsum est. vt extra de scisma. c. ij. vbi dicif q̄ p bare debet secuz fuisse dispensatum.

l ¶ Viuere. sufficere dz ergo de rico q̄ viuat. i. sola neccia habeat. ꝛ arctatur illa necessitas tāruz ad victum ꝛ vestitum. vt. xij. q. j. episcopus qualiter. cū hoc ītel/ligendum est. di xl. xxj. q. j. c. j.

m Comessatio/nes. putantur a stultis.

n ¶ Lugendū. id est nōne vnus quisq; hoc lugēdum videat.

o ¶ Carneis. s. spiritualibus.

p ¶ Cum multitudine. multi sunt. xl. vt extra de cler. excōmu. latoꝛes. aliquando. xxiij. milia sē pauci. vt. xlv. di stinc. disciplina. Et habes hic q̄ ꝓpter multitudinem detrahif seueritati. vt. l. di. vt ꝓstituerē

et .j.q. vij. quot. z. xx. iij. q. iij. ipsa pieras. z c. non pōr. quando qz cum pauci/tate mitius agendū est cum timek scandalum xxiij. q. iij. cum quisqz vbi ergo a/liquid ma/le fie z qua/si ex auctoritate vōen ditur. tunc non dz dō mire seueri tas. quādo vero nō de fendit tunc dissimulari potest pro/pter scāda/lum. vt de pe. dist. vj. c. j. in fine. z. lxxxij. di. plurimos. z. l. dist. do mino scrō. sz propter scandalum nunqz debz deseri veri/tas ipa. vt extra de re. iur. q scan/dalizauerit sed seueri/tas penarū potest dese ri vt h. Jo. Zte vbi nō habet locū dispensatio nis remedi um. vt i ma trimonio p prer multi/tudinez nō est receden dum a seue ritate cano nica. vt ex de transac. ex parte. b.

a Nō o pet/tet vsqz .ij. p̄ie ponit b vsqz. cum nulli sint ī medio.

tis intrare. Itē ex. vj. synodo

Deponat clericus qui tabernas aut ergasteriū habere voluerit.

a NUlli clerico licet tabernaz aut ergasteriū hre. si enim hmōi tabernā ingredi phibet:
b q̄nto magz alijs ministrare ī ea.
c Siqs vero tale qd fecerit aut ces set aut deponat. Itē ex pci. carthagi. iij.

Nisi necessitate cōpulsi clici tabernas nō ingrediant.

d CLerici edendi vel bibendi cā tabernas nō ingrediāt nisi pegriatiōis nccitate cōpulsi Item gregoriꝰ natali epō.

Corripiendus est epūs q̄ quinquies occu/

e MUltis ab vbe patur. tua venientibꝰ frater carissime dixisti pastoz ali cura derelicta solis te cōuiuijs occupatū: q audita nō crederē: nisi hec actio nū tua experimētis pbarem.

CMā qz neqqz lectioni studeas: nequaqz exhortatiōi inuigiles sed ipm quoqz vsum ecclīastici ordinis ignozes. hoc ē in testimoniū q bis sb qbꝰ es positꝰ: fuare reuerentiā nescis. Itē ad eundez.

De eodem.

g OMnia que ex intentiōe impendende charitatis fiunt: recta vra fraternitas in suis epistolis laudat. CSed tū sciendus est qz tūc ex charitate veraciter prodeunt: cū in eis nulla absentium vita mordet: nullus ex irrisione reprehendit: nec in eis inanis sercularis negocioz fabule sed verba sacre lectiōis audiunt: cū nō plus q̄ necesse sit seruit corpori: sed sola ei infirmitas reficit: vt ad vsus exercēde virtutis habeatur. hec itaqz si vos in vris cōuih uijs agitis: abstinētiū fateoz magistri estis. Itē ex pci. nanetēsi.

NUllus pbrorū **Palea.** q̄ ad anniuersariuz diem xxx. aut. vij. vel. iij. alicuiꝰ defuncti aut q̄cūqz vocatione ad collectā veniūt: se ebriare nullatenꝰ p̄sumat: nec pcatꝰ amoze sctoꝝ vl ipiꝰ aīe bibere aut alios ad bibē dū cogere: vl se aliena p̄catiōe ī gurgitare: nec plausus risus in cōditos z fabulas inanes ibi referre aut cātare p̄sumat: aut turpia ioca vl vrso vl trōatricibꝰ añ se fieri patiat. nec laruas demonū añ se ferri consentiāt: qz b diabolicū: z ē sacris canonibꝰ phibitū. Itē. ex eodē.

De eodē. Palea

OCando aūt veniūt pbyteri ad aliqō iuiuium: aliqs poz illoz xsum añ mēsaz incipiat: et cibū bndicat. z tūc p̄m ordinē sedeāt alter alteri honorē p̄bētes: z p vices cibū z potū bndicāt: z aliqs de illoz clericꝰ aliqd o sctā scriptura legat. post refectionē silr hymnum dicāt ad exemplū dñi sic in cena fecisse legit. z se ztineāt oēs presbyteri maxie in talibꝰ locis vt nō vituperet ministerium illoz: Itē ex eodē.

De eodē. Palea.

OCando p̄bri p calendas simul conuenīut: post pactū diuinū ministeriū ad necessariā collectionē nō quasi ad plenā refectionē sed q̄i ad prandiū ibi ad tabulas resideant: ne p talia inhonesta iuuia se inuicem grauēt: qz idecēs ēt onerosū sepe etiā tarde ad eccliaz redeuntes maiꝰ dānū de reprehē sione ꝓsequunt: qō de graue dine mutua ztrahūt q̄ lucrū ibi faciāt. nā de hmōi quētu paulus corinthios reprehēdit quia incōuenienter cenā domini mā ducare cōueniebāt: sic z qui ad cenā dñicā: id est ad collectionē verbi sub occasione conueniūt: z ex inglutietate ventriz cā ꝓiungūtur: reprehensibiles coā deo z hominibꝰ hūtur. z tō pactis oībus qui volūt panē cū charite in domo fratriz sui simul cū fratribus frangant: z singuli singulum bibere faciant. z maxime vltra tertiam vicem poculū non contingant: z sic ad ecclesias redeant.

Item ex concilio laodicen.

Christiani ex symbolis conuiuia non celebrent.

r CQui ꝓposito. vt deo deuoti cōuersi. xij. q. j duo tē.

s NUlli licet. aut ergasteriū. i statioez

b CQuāto magis. cui nō licet minꝰ non licebit z maius. vt hic. z. xxiij. q. j. miramur. z. lxxiij. di. gesta. xiij. q. v. penale. sicut i casu cōuerso. xxj. q. ij. visis.

c CAlur cesser. sic. xxxv. dis. c. j.

d CLerici. nisi pegrinari/onis. ¶Nota q p mittitur viatoꝛi q̄ aliꝰ nō ꝓmitti tur. ar. silr j. xj. q. iij. q̄m mlti.

e MUlti. acri onū. ar. p sumi ptra aliq̄m qñqz ꝓpter crimen p̄teritum. xxiij. di. puenit. xxxiij. q. j. cuz p bellicaz qñqz ex p̄senti circa pñs vt hic. qñqz circa futurū. l. dist. siquis dyacon. qñqz ex p̄terito circa p̄teritū. xxij. q. j. non est. qñqz ex p̄terito circa futurū. xxiij. q. v. si apud. z. lxxxij. dist. plurimos.

f CIn testimoniū. b vnū factū pbat aliud. vt j q. j. constat tē.

g COnuiuia. mozdetur. vñ versus. Quisqs amat dictis absentis rodere vitā. Hāc mensam indignā nouerit esse sibi.

h CAbstinentiū. nota q ab/stinēs dz q bene comedit. z ꝓtinens dicitur qui bene cognoscit ꝓzorem suaz. vt xxxj. dis. nicena.

a Non opor/tet. hic habent q̃dã. c. nullus. qõ est. ꝯ. de ꝓse. di. v. nullus.

b ¶ Ex symbolis. symbolũ est qñ plures conferũt ad conuiuia faciẽda. idez est confertum.

c ¶ Celebrare. nã vt ait iuuenalis miserũ ẽ aliena viuere q̃dra.

d ¶ Ro reuerẽtia. ꝯ. de ꝓse. di. ij. panis. ⁊ c. calix. ⁊ c. didicimus.

e ¶ On liceat. hymno. ꝯ. de ꝓse. di. ij. panis ⁊ c. calix. ⁊ c. didicimus.

f ¶ Equit. In hac xlv. dis. ꝓsequitur. ix. c. aplice regule. oz ep̃m nõ esse pcussorẽ. ⁊ ꝓmo probat q̃ plati non debẽt aliquẽ pcurare. vsq; ad .ꝯ. salomon postea allegat i cõtrariũ. nõ ergo q̃ est pcussio spiritualis. ⁊ est pcussio corpalis. spũalis est. s. cũ ꝯs indiscreto pmõe corrigit alt ꝯs ista ꝓhibẽt. vt. ꝯ. c. c. vlt. corporalis ẽ illa q̃ manu fit. et ista vbi fit ex ira vel odio vel ad hoc vt magis timeatur petiñ ẽ. vt. ꝯ. e. c. ꝯ. sed si fit cã correctionis licita ẽ ei qui hz ptãrẽ in eũ. vt. ꝯ. e. cũ beat⁹. ⁊ xx/xv. dis. ante oia. ß tñ scias q̃ ep̃s suis manib⁹ neminẽ ꝛberabit. vt. lxxvj. di. non liceat. sz p alium põt. vt. v. q. v. illi. nõ tñ p laicuz sed p clericum si clericꝰ fuerit ⁊/berãdus. vt ex õ

a Non oportet mistros altarꝫ vl q̃libet clericos aut etiaz laicos christianos

b ex symbol: q̃ vulgꝰ comessa/cia appellat ꝓuiuia celebrare

Ite ex pci. tol. iij. Sacrarũ scripturaꝝ lectio sacerdotalibus semp ꝓuiuijs misceaf.

c ¶ Ro reuerẽtia õit sacerdotũ id vniũsa ꝯstituit synodus: vt q: solent crebro mẽsis ociose fabule ineponi: in oi sacerdotali cõuiuio lectio diuinaꝝ scpturaꝝ imiscea/tur. p b. n. ⁊ aie edificant ad bonũ: ⁊ fabule nõ necessarie ꝓhibent. Ite ex pci. martini pape. De ꝓfertis nec ꝓuiuia facere nec ante horã diei tertiã clericis comẽdere licet

c Non liceat sacerdotes vl clericos sz nec religiosos laicos ꝓuiuia facere de ꝓfertis. nec oz clicos vel laicos religiosos añ sacrã horã diei tertiã inire cõuiuia: nec aliqñ clicos nõ hymno dicto comedere panẽ: ⁊ post cibos gr̃az auctori deo referre. Si q̃ laicꝰ comesatiões vãnabiles sũt: multo magꝭ sacerdotib⁹ ipsũ ad gehẽnã. vẽterenĩ pinguis vt hiero. ait: crassum sensuz generat: cũ sacerdotal sensus ecõtra vigil esse debeat et tennis. atq; ideo edacitatꝫ vicio obnoxij in sacerdote vngi nõ debẽt. Hi eĩ vt ait greg. i moralib⁹: q̃ ad/huc vicioꝝ bello ꝑbiacẽt: neq; q̃ ꝓdicatiõis vsuz pẽsse magisterio ceteroꝝ debẽt.

f ¶ Equit Di. XLV. Sno pcussorẽ. nõ enĩ oportet ep̃m ita eẽ irascibilẽ ⁊ pturbati sensus: vt pcutiat q̃ debet esse patiens: sed sequaf eũ q̃ dorsum posuit ad flagella.

¶ Unde grego. scribit to. episcopo ꝯstantinopolitano. Verborũ correctione nõ verberibus timeri debet ep̃us.

g Quid aũt de ꝑis q̃ verberibus timeri volũt: canones dicant: bñ fraternitas vra nouit. pastores enĩz facti sum⁹ñ pcussores. egregiꝰ ꝓdicator dicit. Argue: obsecra: increpa: in oi patiẽtia et doctrina. ¶ Moua ẽo atq; ĩ/audita est ista ꝓdicatio: q̃ ẽ/beribus exigit fidẽ. Item in quodã ꝓcilio. De eodem.

i Eminẽ q̃sq; peccantez clericũ cede attingat: nõ ꝓsbr̃ dyaconẽ: nõ ep̃s clericũ vel seruitorẽ ecclesie ad cedez pducat. q̃ si ita cã exigit. i. si incorigibil extiterit

k clericꝰ: triduo ꝓuef honore vt penitẽs redeat ad matrez ecclesiã. Ite dẽ pascasio episcopo neapolitano. Non asperꝫ sed blandis ad fidez verbis sunt aliqui prouocandi.

l Qui sincera intentione extraneos a christiana religione ad fidẽ cupiunt rectã pducere: blandimentꝫ debẽt nõ asperitatib⁹ studere: ne quoꝝ mẽtẽ reddita rõ a plano poterat reuocare: pellat procul aduersitas. Mã q̃cũq; aliter agunt ⁊ eos sub hoc velamĩe a ꝓsueta ritus sui voluerint cultura remouere: suas illic magis q̃ dei causas probanf: attẽdere. ¶ Judei sicdẽ neapolim habitantes q̃sti sunt nob asserẽtes: q̃ q̃dam eos a q̃busdã feriaꝝ suaꝝ solennitatibus irrationabiliꝫ nitantur arcere: ne illis sit licitum festiuitatũ suarum solennia colere: sicut eis nunc vsq; ⁊ parentibus eoruz longis retro temporibus licuit obseruare: q̃ si huius rei veritas ita se habz: superuacue rei videntur operã dare. Mã quid vtilitatis est quando ⁊ si contra longum vsum fuerint vetiti: ad fidei illius cõuersionem nihil proficit: aut

m cum iudeis qualiter cerimonias suas colere debeant regulas ponimus: si q̃ hoc eos lucrari non possumus. agendum est ergo vt potꝰ ratiõe

sen. exẽ. vniuersiatis. nisi penitus sit incorrigibilis. tũc etiaz p laicuz põt. vt ex de sen. ex. vt fame. Ite distiguẽ dũ est circa q̃litatẽ ipaꝝ psonarũ q̃ corrigende sunt. ⁊ etiã circa ĝuitatẽ crimiñ. nã q̃ sunt in minoribꝰ ꝯstituti. licite ꝛberane etiã p mioribus cribꝰ. vt. ꝯ. e. ꝯ. salomon. ⁊ xxxv. di. ante. sz maiores nõ sũt verberãdi. nisi p maioribꝰ vl enormibus cribus. vt. ꝯ. e. cũ beatꝰ. ⁊ xxxv. di. añ. Sunt tñ alij casus i ꝯ/bus licite pcurẽt clericus. vt nõ. xvij. q. iij. sicꝫ suadente.

Wat.13

Wat.14

Quid añt. canones. lxvj. di. ñ liceat. ¶ fidẽ. adfi dẽ eni nẽo cogẽdus est. vt xxiij. q. v. ad fidẽ. ⁊ ꝯ. e. de iudeis. sz si dẽ receptã cogitur ꝯs retinere. ⁊ sic nõ ob. xxiij q. iij. ꝯs nos. et q. vj. iã vero.

Eminem. peccantẽ/dũ tñ nõ nimis enormiẽ excedat vl irrellige q̃ clericꝰ in sacrꝫ ordinib⁹ ꝯstitutꝰ ñ ẽ ĝuiẽ ⁊ imoderate ꝛberãdus. et sic non ob. ex de sen. ex. vniuersitatis.

k ¶ Triduo. si/miles suspẽsio ẽ. v. q. iij. i loco.

l Di since/ra. blãdimentꝫ vel etiam muneribꝰ. vt xxiij. q. iij. c. vl. liczarg. sit ꝯ. j. q. ij. ꝓpio.

m ¶ Cerimoniãs. cerimonie di

cuntur sacrificia iudeoꝝ.qz cere/is exercebantur ꝛ. dist.vj.§.his ita.

a Licentiaz. sed nonne iudei mortaliter pec/cant ista facien/do.quo dat ei li centia peccandi mortalit. Itez si peccat mortalit quare non puni/untur. cū ipsi in alijs delictis pu niunt.vt.xvij.q iiij.§stituit.ex d vsur. post mise/rabilem. sed dic nō dat eis hic li centiā peccandi sed liberationez a pena.ꝛ est sile i iij di. denicꝫ.p/xj. q.ij. placuit. xxiij.q.j. parat. Ad aliud respō deo q si iudi ab hoc phibentur. ergo ia cogerentur ad fidem.et hecvera sunt dū tn ipi in contemptū nr̄e fidei nō exerceant talia. Matth.26 vt.C.de iudeis. iudeos ꝛc.

b Licet beni/uolentia. Nam scientia q misericordia ve/tat.fugieda est. l.di.ponderet.

c Sine pcō vt.lxxxj.di. apostolus.ꝛ.xxv.di stinc.§.nūc aūt.

d Expectandi.ar. q semper iudex potꝰ sēq/tur misericordia q̄ iudiciū vl'ecꝭ/tatem q̄ rigorē vt.lxxxvj.di.nō saris.l.di.pōde/ret. xxvj.q.vij. alligant. ꝛ.xxv. q.ix.veniam.

e Judicandi .i. damandi

f Scandalo/rum. nam scan/dalum est cleri/cum statim puni ri post delictuz. sic.xj.q.iij.rursꝰ ꝛ mansuetudine puocati sequi nos velint nō fugere: vt eos ex eoꝝ codicibus offendentes q̄ dicimus ad sinū matrꝭ ecclesie deo possumus auxiliante puertere:itaq fraternitas tua eos monitis put potuerit deo adiuuāte ad conuertendū accēdat:ꝛ de suis illos solēnitatibꝰ inquietari denuo nō pmittat: sed omēs festiuitates feriasq̄ suas:sicut hactenus tā ipi q̄ parentes eoꝝ p longa colentes retro tempora tenuerūt:liberā habeāt obseruādi celebrandiq licentiā. Itē vniuersis epis p gallia ꝛ europā ꝛ germaniā constitutis. Nō seueritate sed benuolētia subditos prelati corripiant.

b Licet plerūq accidant sacerdotibꝰ q̄ sunt rep̄hendenda:plus tn erga corrigēdos agat benuolētia q̄ seueritas:plus cohortatio q̄ cōminatio:plus charitas q̄ ptās:cū nemo nr̄m sine rep̄/hensione:aut sine pctō viuat

c Nam si dns statim post trinam negationē beatū petruz apostolū p̄ceptorem nostruz iudicasset:non tn ex eo frud Ctum sicut fecit recepisset.expectandi ergo atq corrigendi magis sunt rectores ecclee sie:q̄ statim iudicādi. vnde necesse est quoq negocia ecclesiastica post multarū experimenta causarū solicitiꝰ prospici ꝛ diligentius pcaueri quatenus p spiritū charitatꝭ f ꝛ pacis omnis materies scādalorum ꝛ p̄sumptio inuidorum atq oppressio simpliciū fratrum de ecclesijs domini auferanf:ꝛ sicut nō vult dns q̄ fratrum se alioruz iudicio pregrauari:ita ñ audeat alij g inferre quod sibi nō vult fieri. Judei non sunt cogendi ad fidem:quā tamē si inuiti suscepe rint:cogendi sūt retineri. Unde in tol'.concilio statutum est.

Sicut nō sunt iudei ad fidē cogendi:ita nec conuersi ab ea recedere pmittuntur

h Et iudeis autez p̄cepit sancta synodus nemini deinceps ad credēdū vim inferre.cui enī vult deus miseretur:ꝛ quez vult indurat. nō enī tales inuiti saluandi sunt:sed volentes vt integra sit forma iusticie.sicut enī homo ꝓpria arbitrij voluntate serpenti obediens perijt:sic vocante se gratia dei propria mentis puersione quisq̄ credendo saluaf. ergo nō vi sed libera arbitrij sui voluntate ꝛ facultate vt puertanf:suadendi sunt nō potius impellendi.q̄ autē ia p̄dē ad chri i stianitatem coacti sunt sic̄ factum est tpibꝰ religiosissimi p̄ncipis zizebuti: qz ia ꝓstat eos sacramētis diuinis associatos ꝛ baptismi gratiaz suscepisse et chrismate vnctos esse:ꝛ corporis domini extitisse participes.oportet vt fidem quā etiā vi vel necessitate susceperūt:tenere coganf ne nomē dñi blasphemetur: k ꝛ fides quā susceperūt vilis ac ptemptibilis habeatur.

Item leo papa episcopis.

Benuolentia plus q̄ seueritas circa corrigendos agat.

l Licet nōnunq̄ accidat q̄ in sacerdotalibꝰ sūt reprehendenda psonis:plus tamen erga corrigēdos agat benuolentia q̄ seueritas: plus exhortatio q̄ commination : plus charitas q̄ potestas:sed ab his q̄ q̄ sua sunt q̄rūt:non que iesu christi:facile ab hac lege discedit̄:ꝛ dum dominari magis q̄ consulere subditis placet honor inflat in superbiam:et quod m prouisum est ad concordiam tendit ad noxam.

Item ex canone apostolorū. Deijciatur ab officio presbyter ꝛ dyaconus ꝛ episcopus verberibus timeri querens.

g Nō vule. lic.ij.q.vj. qui scit.

h Et iudeis. saluandi. sunt. quia nullꝰ inuitꝰ fit bonꝰ. xxiij.q.vj. vides

i Coacti sunt coactio conditi/onalis de q̄ hic loquit non impedit sacramentuz baptismi nec eti am sacramentū ordinis.vt.lxxii ij.dist. vbi impedit tamen sacramentum matrimonij. vt extra de spon.cum lo/cum.sed si fuerit absoluta coactō nullus caracē imprimitur. vt extra de baptis. maiores. sed in dormientibus ꝛ amentib⁹ distinguitur.q si pri⁹ habeant propositum baptizandi recipiunt cha racterem aliter non vt ibidez dicitur in fine. qz dormiens possessionem non acq̄rit.vt.ff.de acq. pos.l.j.§.j. Ro.9 Bed.2 Philip.2

k Utilis. nota propter utilitatem vitandaz aliquid fieri.l.distinc.prisca.ꝛ.c. sequenti.

l Licet.ꝛ qō prouisum est.simile est qō dicit decre.q a/licui pro pietate concedit.nota. debet redunda/re in alterius iniuriam. vt extra de ec.edi.c.ij. et extra de appel. reprehensibilis. Philip.2

m Concordi am.l. vt vnus p esset alijs ne fieret scisma. vt.xc iij.dist. legimus ꝛ.lxxxix.dist.ad hoc.

a ¶ Piscopus aut pb̄r bi/terū. docuit. sed nōne dns flagellis pcussit. vr. j. q. iij. saluator. sic. sed non fecit hoc vt timeret̄ zē. sed cā correctionis. vt. ē. c. i summa.

¹ Lu. 6

b ¶ Vm beat⁹ grauioribꝫ hie paret q̄ maiores clerici non sunt verberādi. nisi p maioribꝫ culpis. ſz miores etiaz verbera nē p minoribus. vt xxxv. di. ante. et xxj. di. c. deplicq. v q v. illi q̄ Sūt alie pſone q̄ hūt coertionē ꝓberū sed rēperatā. vt pr̄ dns paterfamilias magister marit⁹. vt. xxiij. q. iiij. duo ista. t q. v. c. j. t. vij. q. j. sicut. vñ si pr̄ ꝓberat filiū clericū in mioꝝ ordinꝫ ꝓstitutū. nō est excōicatus. idē est de alijs ꝓpinqs vl̄ de his q̄ familiā habent. vt ex̄ de sen. excō. cum voluntate. in fine.

2. Thim. 3

Prouer. 15

Joh. Lancred⁹ tñ rñdit. q si pater anio corrigē di ꝓberat filium in sacris ordinibus ꝓstitutū q̄ nō est excōicat⁹ qz mag⁹ illa nō est iniuriosa cuz nō faciat aio iniuriandi. vt ex̄ d sentē. ex. c. j. hoc etiam notaui in q̄stioniꝫ. B.

Prouer. 13

c ¶ Subtra/hant. ar. q̄ ex̄ platus nō fuat reuerentiā sub/dito nec subdit⁹ tenet̄ ei seruare. vt. xcv. dis. esto.

Matth. 12 Mar. 11

d ¶ Lenit. ff.

a ¶ Piscopum aut pb̄r̄m aut dyaconū pcutiētē fideles delinq̄ntes aut infideles iniq̄ agētes: t p hmōi volentez timeri deijci ab officio suo p̄cipim⁹ qz nūq̄ nos docuit b dns: ꝫ ecōtrario ipe cū pcuteret̄ nō repcutiebat cuz malediceret̄ nō maledicebat cū pateret̄ nō cōminabat. Item ex xci. bracarensi Non ꝓberibus sed ꝓbis subditos epi

b ¶ Um beatus corripiat. paulus apl's arguere t obsecrare vl̄ increpare in oī patiētia p̄cipiat. ex̄ hanc doctrinā nouim⁹ q̄sdaz ex frib⁹ tant̄ cedib⁹ inhonoratos eferuescere: q̄ntas poterāt latrocinātiū ꝓmereri pſone. et iō q̄ gradus iam eccl'iasticos meruerūt. i. pb̄ri abbates si/ue leuite q̄ exceptī grauioribus t mortalib⁹ culpis null' debēt ꝓberib⁹ subiacere nō ē dignū vt passim vnuſq̄sq̄ p/lat⁹ honorabilioꝛa mēbra sua put voluerit et ei placuerit: ꝓberib⁹ subijciat t doloꝛi: nedum incaute subdita pcutiāt mēbra: ipi q̄z debitā sibi sub

c dito t reuerētiam subtrahāt iuxta illud qō q̄dā sapiēs di

d cit: lenit̄ castigat⁹ reuerētiaz exhibet castigāti. aspitaſ āt nimie increpatio nec increpationē recipit nec salutez. ¶ Et iō siq̄s alit̄ q̄ dictū ē p dictos honorabiles subditos lnīa p cepte ptāt̄ elat⁹ malicia animi tm̄ crediderit ꝓberādos: iuxta modū verboꝝ quē ītulerit excōicationis pariter et

e exilij sniam sustinebit. Salomon vero ecōtra āmonet dicens: pcute filiū tuū ꝓga: t liberabis aiaz ei⁹ a morte. hic etiā btūs gregoꝛ⁹ scribit in dyalogo: dtm̄ bñdictū quendā monachū ꝓga pcutiendo sanasse: quē crebꝛa admonitione curare nō poterat. Hinc etiā dns flagello facto de funiculis male ꝓsantes ī tēplo flagellauit: et de oſonis do/

gmo eiecit. hīc etiā apl's fornicatoꝛē illā sathā ē corpal'r vexādū tradidit: t magnū illū corpali cecitate dānauit. Hic

h etiā in canōib⁹: pueri q̄ añ rationales annos irrōnabiliter versant̄. ꝓberibus castigari iubent̄. ꝓgies quoq̄ si religionis veste deposita alijs se copulauerīt: ergastul' retrudi ꝓcipiunt̄. Hinc etiā grego. in moralib⁹. xx. li. pte. iiij. c. xj. Disciplina nō ē seruāda sine miscōia: nec miscōia sine di/

k ¶ Jsciplina vel sciplina. miscōia multū destituitur: si vna sine altera teneat̄. ſz circa subditos inesse dz rectoꝛibus t iuste ꝓsulēs miseri cordia t pie seuiēs disciplia. hinc est q̄ semiuiui illi⁹ vulneribus: q̄ a samaritano ī stabulū ductus ē: t adhibet vinū t oleū: vt p vinuz mordeant̄ vulnera: p oleū foueant̄ q̄tenus vnuſq̄sq̄ q̄ sanandis vulneribꝫ pest ī vino moꝛsuz districtiōis adhibeat: ī oleo molliciē pietat̄. p vinū mundant̄ putrida: p oleū sanā da

l foueant̄. miscēda est q̄ lenitas cū seueritate. faciendū ē igit̄ quoddā ex vtroq̄ tpamētū: vt neq̄ mīta asperitate exulcerent̄ subditi: neq̄ nimia benignitate soluant̄. ꝫ nimirū illa tabernaculi arca significat: in q̄ cū tabul' ꝓga simul t māna ē: qz cū scīpture sacre scientia ē ī boni rectoꝛis pectoꝛe: si ē ꝓga districtiōis sit t māna dulcedīs. ¶ Hinc etiā dauid ait. Virga tua. t baculus. ipsa me ꝓsolata sūt. virga enī pcutimur t baculo sustentamur: sit q̄ districtio iusticie q̄ ferat: sit t ꝓsolatio baculi q̄ sustentet: sit itaq̄ amoꝛ sed nō emolliēs: sit rigoꝛ ſz nō exasperās: sit zelus ſz nō īmoderate seuiēs: sit pietas sed nō plus q̄ expediat parcēs. inuenit libet ī moysi pectoꝛe misericoꝛdiā sil' cū seueritate sociatā, videam⁹ amantē pie t

ad. l. aq̄. p̄cepto/ris.

1. Cor. Act.

e ¶ Exilij. no/ta clericuz posse relegari in exilium. vr. ij. q. j. in primis. t nō. iij. q. iiij. hi qui.

f ¶ Salomon. flagellauit. vr. j. q. iij. saluator.

g ¶ Fornicatorē. j. ij. q. j. de manifesta. j. xxiij. q viij. legi.

h ¶ Jn canonibus. Jn ꝫ libꝛo nō inuenio illos canones. ſz ꝓba coꝛrectiōis inueniuntur. xxviij. di. de his. t. xij. q. j. c. j.

i ¶ Ergastulis j. xxvij. q. j. ipuldicas. t. c. pueꝛ.

Luc.

k ¶ Jsciplina dē rigoꝛ siue pena.

l ¶ Miscenda est. nota q̄ iudices semp̄ sequētur mediocritatē. vt ar. ex̄ ō cēsi. ex parte. ff. de pigno. act. si seruus. ff. de iur. et fac. igno. nec supina. extra de offi. custo. c. j. t. ff. de verbo. oblig. cōtinuus. ꝫ. cuzita. ar. cōtra. ff. de neg. gest. nemo. in fi. Jo. So. iudex poꝛi⁹ sequat equitatē q̄ rigoꝛē. vt. C. de iud. placuit. vbi. certū est ius ab equitate dissentire. vt in restitutione minoꝛum. nisi ex causa magis sequeretur rigoꝛ. vbi sz multis crassantib⁹ opus est exemplo. vr. ff. de pe. aut facta. in fine. vbi autē ius scriptuz non est. iudex semp̄ sequetur equitatem. vt extra de trāſ. c. vl. B.

Exo

pñ

a ¶ Deus non est. ar. qđ de vno ꝓcedit de alio negatur. sic. j. q. j. per esaiam. xxxiij. q. v. qui sitit. et. xxiij. q. iij. forte. sic. xxv. di. qualis. similiꝫ cum iudicat rem meam esse ꝓ ꝓsequens iudicat tuam nō esse. vr. ff. de pecu. pomponius. §. ij.

b ¶ Dele sed q̄ re ℞ petit moyses. cuꝫ nemo deleri possit nisi ꝑ peccatū. qꝫ spiritussctūs nulli ingerit imeritā penam. vt. xj. q. iij. illud. dicunt quidā q̄ impetu mentis ℞ dixit salij dicūt q̄ ex magna ꝓfidētia ℞ dixit. quasi diceret impossibile ē q̄ me deleas. Aug⁹. ratmē dixit. q̄ hec dictio aut ponitur ꝓditionaliter. i. si nō dimittis eis hāc noxā. dele me cū eis. post hec destrue cōsequns. sz nō deles me. ℨ dimittes eis hāc noxam. ꝛ greg. hic ꝓditionaliter exponit. salij itelligūt ℞ de mortali. pur vide. tur sonare lr̄a sequens.

c ¶ Obtinuit. Exo. 32 j. l. di. sicḥ ꝑpostera. ℨ. ibi dicitur q̄ veniā petijt sz non obtinuit. Rūdeo obtinuit ad tps vel ne punirent eternaliter. sz non vt nunc̄ puniret. punirī enī sūr ꝑ illo pctō i romana ꝛ i babylōica captiui tate. vt. lxxvj. dist. ieiunij. obtinuit veniaz q̄ ad vitā eternaz nō q̄ ad tpalem sic ꝛ dauid remissū fuit pctm̄ q̄ ad vitaz eternā. sz nō punit fuit tempore alit. vt de pe. di. j. sicut primi.

d ¶ Paucoꝛ. nō. xxiij. milia dici pauca. qꝫ pauci fuerūt respectu alioꝛ. sic. ff. de ꝛbo. sig. maiorem.

e ¶ Gladijs. ar q̄ idē ꝑt eē aduocat⁹ vtriusq; ptz. et nūc ꝺducere iura ꝑ vna parte nūc ꝑ altera. ꝛ sic furoꝛ et districte seuientē. certe cū israeliticus populus añ dei oculos pene ineniabilē ꝓtraxisset offensam: ita vt eiꝰ rectoꝛ audisset: descēdē peccauit ꝓpl's tuꝰ. ac si ei dīna voxa ꝑsus est meus nō est atq; subiūgeret: dimitte me: vt irascat furoꝛ meꝰ ℨ eos: ꝛ deleā eos: faciāq; te ī gētē magnā ille semel ꝛ itez ꝑ ꝓpl'o cui ꝑerat. obicem se ad impetum dei irascentis opponēs ait: aut dimitte eis hanc noxam b aut si nō facis: dele me de libꝛo tuo quē scripsisti: pensemus ergo q̄bus viscerib⁹ eūdem ꝓximum amauit: ꝑ cuiꝰ vita de libꝛo vite deleri se petijt. Sed tamē iste qui tanto amoꝛe eius populi ꝓstringitur: ꝓtra eius culpas pensemus: q̄to zelo rectitudīs accendat. moꝛ enī culpe veniam vt ne delerēt obtinuit. zelo rectitudīs successus inḋt ponat vir gladiū sup femur suū. ite ꝛ redite de porta vsq; ad portam per mediū castroꝝ: ꝛ occidat vnusq̄sq; fratrē et amicū ꝛ ꝓximū suū: ceciderūtq; in illo die q̄si vigintria milia hoīuz. ecce q̄ vitā hominū etiam cū sua moꝛ te petijt: paucoꝛ vitā gladio extinxit. Intꝰ arsit igne amoris: fortis accessus ē zelo seueritat. tāta fuit pietas: vt sꝛo illis coꝝam dño moꝛti offerre non dubitaret: tanta seueritas: vt eos q̄s dilexit⁹ ferire timuerat: ipe iudicij gladio feriret. Sic amauit eos q̄bus ꝑfuit: vt ꝑ eis nec sibi pceret: ꝛ tñ delinq̄ntes sic ꝑsecut⁹ ē quos amauit: vt eos etiā dño parcēte ꝓsterneret vtrobiq; legat⁹ fortis vtrobiq; admirabilis mediatoꝛ causam populi apud deū ꝑcibus: causam dei apud populum gladijs allegauit: intus amās dīne ire supplicando obstitit: foris seuiēs culpā ferendo ꝓsumpsit. in regimīe ergo vtrūq; moyses miscuit vt nec discipline deesset miꝛi coꝛdia nec miꝛicoꝛdie disciplina/ vñ in iob iuxta vtrāq; virtutē dicit: cunctos sederē q̄si rex circūstāte exercitu: eratamē merentiū ꝺsolatoꝛ. Sedere q̄ppe circūstāte exercitu: vigoꝛ ē discipline regiminis. merentiū ℞o coꝛda ꝺsolari est misteriū pietat. ¶ Dē Juste iudicās miꝛicoꝛdiā cū

f OMnis iusticia seruat q̄ iuste iudicat: statera ī manu gestat. In vtroq; penso iusticiā ꝛ miꝛicoꝛdiam poꝛtat. sed ꝑ iusticiā redit peccati sententiā ꝑ miꝛicoꝛdiā peccati tempat penā vt iusto liberamīe q̄dam ꝑ eā tatē coꝛrigat: q̄dam ℞o ꝑ miꝛationē indulgeat: q̄ dei iusticiā oculis suis ꝓponit semp timens ꝛ tremēs in omni negocio foꝛmidat: ne de iusticie tramite deuians cadat: ꝛ vñ nō iustificat: inde potius ꝺdemnet. ¶ Itē aug. in encheridion. Qui remittit ꝛ q̄ coꝛrigit vtiq; miserē.

g ET q̄ emēdat ℞bere i n quē ptās dat: vel coer duoꝝ litigātiū ꝑ vno agit ꝛ ꝓ altero rūdit. vr. ff. de auct. tuto. accipietis. ex ℞ loco sumit causa q̄re epūs accedens ad altare deponit mitrā ꝛ baculū. sed cū cōuertit se ad populum resumit insignia cōmiatiōis sue vt de ꝓse. di. j. nullus eps ꝛc.

OMnis in vtroq; .l. ī absoluēdo ꝛ cōdemnando.

g ¶ Portat. sz q̄liter istud sta/re pōt. q̄ iudex habeat miaz et rigoꝛez ꝓmū ea/rōne qꝛ iudex nō ꝑt mitigare pe/naz a canone ta/tā vel lege instituta. vt. ij. q. iij. ·ℏ·notādū. sed illud ibi expedit tū est. Jtez q̄liꝫ miserē iudex il liusq. quē occidit item q̄ miꝛicoꝛdia fit circa illū ꝑ deponit. itē q̄ miꝛicoꝛdia fit ibi vbi filiꝰ punit ꝑ delicto patris. vt. vj. q. j. ·ℏ·verū. So. iō ꝺ iudex seruare rigoꝛē ꝛ miserꝛicoꝛdiā. non q̄ simꝫ exerceat ea circa aliquē. sed qꝛ si opꝰ fuerit et causa subest. ꝺz eē miꝛicoꝛs in dispēsando si causa nō subest ꝺz eē rigidꝰ ī iudicādo/ vel dic. q̄ iudex semper habebit miseriꝛicoꝛdiā etiā occidendo hoīez et si nō ꝑ mitigari onē pene saltim ꝑ cōpassionem. vr. j. c. vera. Itē ex hoc facit miserꝛicoꝛdiaz cum facit vt ille conteratur inē flagella. ꝛ ne fiat deterioꝛ. vnde coipso q̄ iudex punit aliquem miserꝛicoꝛdiā facit. vt. j. c. ꝑ-

er iste intellect⁹ patere potest ex illis capitulis. xxiij. q. iij. duo ista. et. c. ea vindicta. qui enī facit finē peccato. miꝛicoꝛs ē. de pe. di. vlti. c. vl. in fi.

h ET q̄ emēdat dimit. quilibet pōt ꝛ tenet dimittere/ re rancoꝛē. sz nō tenet dimittere satiffactionē. vt

Nō. m. r. f. d. malach.

xc.di.sicꝫ ꝑtri/starꝫ.ex.xxiij.q.iiij.si illic.

a ¶Corripit. Nic vꝝ q aliqs ꝑt verberare vl excõmũicare alĩ quẽ ꝓ ꝓpria iniuria sic.ij.q.vij sicꝫ.sꝫ ꝛ.d. di.p xi.seditionariosꝫ vbi dr q clerici nõ debẽt cẽ vl/tores ꝓprie iniurie.silr ẽ ꝛ.xxiij q.iiij.inẽ.vbi dr q nullꝰ dz aliuz excõicare ꝓ ꝓpria iniuria.silr est ꝛ.xxiij.q.v. de occidendis. vbi dr q iudex ꝓ sua iniuria nõ dz reũ occidere

ſ à plato ꝓhz solue.vt dixi. ij.q.vij.sicꝫ epi/sco/So .ꝓ ꝓpa iniuria pot plarꝰ aliquez punire. dũmo nõ faciat ꝟ aio vlcisc̃di. vt.ꝛ.di.pr.sedi/tionarios. vel vt magꝫ timeat vr.ꝛ.c.di.c.j.sꝫ si aio corrigẽdi ꝟ facit ꝛ nõ ex i dilectiõe bñ hz.vt in hoc.c.dr.b.

b ¶Inuitꝰ.ar gu.q iuito ꝓfer tur bñficiuz. vt xxiij.q.iiij. di/splicet.et.q.v.ñ vos.lxxiij.dis. placuit ꝛ.c.ꝛ.su luit. ff. de neg. gest.soluẽdo.ff. libera.cau.l.j.ꝛ ij.et.ff. ỏ ap.nõ tm. ar.ꝛ.xx. q. iij.pñs.xxiij.q. v.ad fidẽ. ff. de re.iur.inuitum. So.ad bonũ se mel receptũ bñ cogit aliqs illõ retinere.aliaꝫ ñ ꝓna ỏ iura in casib⁹ spãlibus loquunt in qb⁹ quis cogitur.

1.pe. 5

c ¶Tria sunt dcꝺ hec ẽ magna elemo syna.q dat vl/tra id qõ põt. cet aliq disciplina:ꝛ tñ pctm ei⁹ q ab illo lesus aut offẽsus ẽ:dimittit ex corde: vel orat vt ei dimittat:ñ solũ eo q dimittit atz orat:verũ etiã i eo

a qõ corripit ꝛ aliq emẽdato/ria pena plectit:elemosynaz facit:qz miaz ꝑstat multa eĩ

b bona ꝑstant inuitis:qñ eoꝝ ꝓsulit vtilitati nõ volũtati. qz ipsi inueniunt sibi inimi/ci. ¶Sunt enĩ multa genera elemosynarũ: de quibus al/binus ait. De multiplici ge/nere elemosynarum

c ¶Tria sunt genera elemo synarũ vna corpalis :egenti dare quicq̃d poteris. altera

d spũalis : dimittere a quo le/sus fueris.tertia deliquẽtes corrigere ꝛ errãtes in viam reducere veritatis. Itẽ au/gu. Elemosynis pecunie ꝓ/fertur elemosyna cordis.

e ¶De sẽ elemosyne:vna cordis : alia pecunie. elemosyna cordis est dimit/tere ei a quo lesus es nã da/re aliq̃d indigẽti aliqñ q̃rꝛ ꝛ nõ habes.indulgere peccãti q̃tũ volueris redundat tibi elemosyna cordis multo ma/ior est q̃ elemosyna corporis charitatis elemosyna sine ꝑ/stãtia terrena sufficit.illa ẋo

f que corpalit̃ datꝰ:si sine beni gno corde tribuitur oĩno nõ sufficit. ¶Ex bis oĩbꝰ appa/ret:q nec lenitas mãsuetu/dinis sine rectitudine seueri tatꝛ:nec zelus rectitudis si/ne mãsuetudine in ꝓlatis de bet inueniri. pcussores ergo q̃ ꝓmissis auctibus ab epali officio remouent: nõ q̃libet corpalit̃ flagellãtes sed ꝓter missa mãsuetudie ad verbe/ra semp pati intelligẽdi sunt q̃ ꝓ flagella nõ vicia corrige re sed timeri appetũt. q̃bus petrus scripsit: ne sitis dñan tes i clero sꝫ forma facti gre/gis ex aio. Hinc etiã greg. scribit in moralib⁹ li.xix.par te.iij.c.xxiij. Mãsuetudo et discretio abinuicẽ nõ separẽ

g ¶Sunt nanq nõnul li ita districti vt etiam oẽm mãsuetudinẽ benignita tis amittãt.ꝛ sunt nonnulli ita mãsueti: vt pdãt districti iura regimis.vñ cũctis recto rib⁹ vtraq sumope sunt te/nenda: vt nec i discipline vi/gore benignitatẽ mãsuetudi nis: nec rursus in mãsuetu/dine districtionẽ deserãt dis cipline:q̃tenꝰ nec a cõpassio ne pietatꝛ obdurescãt: cũ cõ tumacẽ corrigũt:nec discipli ne vigorẽ molliãt: cuz infir/moꝝ aios ꝓsolant:regat er/go vigor discipline mãsuetu dinẽ:ꝛ mãsuetudo omet ser mone vigorẽ.ꝛ sic alterũ cõ/mendet ex altero: vt nec vi/gor sit rigidꝰ:nec mansuetu/do dissoluta. Item. ¶Vere iu stus miseris cõpatit delin/

h quentibus indignat. ¶Era iustitia cõpassio/nem hz:falsa ẋo dedignati/onẽ:q̃uis ꝛ iusti soleãt recte pctoꝛib⁹ indignari. Sz ali/ud ẽ qõ agit typo supbie:ali ud qõ zelo disciplie indignã tur etenĩ:sed nõ dedignates sunt.at ꝓtra hi q̃ de falsa iu/stitia supbire solent:ceteros quosq despiciũt:nulla infir mantib⁹ mifi cordia ꝓdescẽ/dũt:ꝛ q̃ se pctores esse ñ cre/dũt:eo deteriꝰ pctoꝛes fiunt Itẽ hieron.in hieremia.

Peccãtes mãsuetudie ꝓ/cenſ:nõ austeritate abijciãt

i ¶Recedite inq̃ũt pollutl recedite abite: nolite eos tãgere nobiscũ nolite cõ municare.talis loq̃la nõ illu minat cecũ.nõ sanat egrotũ nõ curat infirmũ:sz magꝫ oc cidit:atq i despationẽ picli tantẽ mittit. boni etenĩ rec/

k toꝛes ex sua infirmitate alio rũ infirmitates pẽsant el ma gis p bũilitatꝫ ꝛ mãsuetudi nis leuamẽtũ studẽt peccan tes ab errozis laqueo erue re:q̃ p austeritatẽ in foueaz vt.xlj.di.parsꝫmo nam.

d ¶Dimittere q̃tũ ad rãcoꝛez ad minꝰ.vt.ꝛc. di.sicꝫ ꝛtrista/tus.

e ¶De sẽ.re dũdat.i. abundat.

f ¶Benigno corde. qz ḋ dat paupi elemosy/nã nõ ex chari/tate.sz iõ vt mo ueat a se impoꝛ tunã petitionez rẽ pdit ꝛ meri/tũ.ꝛ venialiter peccat. vt.xxv. di.ꝟ criminis.

g ¶Sunt nãq.

h ¶Era falsa ẋo.vñ fal/sa iustitia nõ ẽ iustitia.ꝛ si iu/stitia i eo nõ est nõ est iudex.vt xxiij.q.iiij.ẽ in/iusta sicut falsus denariꝰ nõ ẽ de narius nec fal/sus tutoꝛ est tu/toꝛ.vt.ff.ỏ ver/bo.sig.paulꝰ.et nõ q facit ꝟ dif ferẽtiã inẽ indi gnari ꝛ dedigni vt dedigtio spe ctet ad malos ꝛ indigtio ad bo/nos.ꝛ illud odi um est bonũ.q̃ quis odit pecca ta nõ hoies.vt lxxxvj.di.odio. et iustus ira secẽ pctis pploꝛ. vt vij.q.j.ꝟ cũ ẋo

l ¶Recedite. hec sũt ver ba illoꝛuz q̃ ha/bent falsam iu/sticiam. sed hec verba nõ ỏ coꝛ/porali sed ỏ spi rituali recessu i/telligẽda sũt vt xxiij.q.iiij.rece/dite.

k ¶Infirmi/tate. ideo enim dñs ꝓmisit pe trum cadere.vt ex sua infirmita te sciret qualiẽ deberet alioꝛuz

Esa.xl

Treno.

infirmitatib⁹ cõ pati. vr.l. di. ꝓsi derandũ.

m ¶ Leuamẽ/tum. debet enĩ platus singulos iuuare ꝙ posse. vr. viij. q. j. clemens.

n Sed illõ ꝙ vno .scilicz achor qui furatus fuerat regulam auream de hierecõtino anathemate. vr. j. q iiij . item pctõ achor.

o ¶ Vt ceteri. nõ ꝙ cũ ꝺs delinquit publice. publice ẽ arguẽdus ⁊ nõ occulte. vt sic ceteris met⁹ incuciatur et etiã scãdalu auferaꝝ. vr. ij. q. v. si mala. et. q. viij. quapropter et. xxiij. q. iiij . ita plane. et. xv iij. q. ij. quenit. et. xj. q. iij. c. vl. et multis ꝓnis crassantib⁹ exẽplo opus est vt ff. de pe. aut fa/cta. §. vltimo.

p ¶ Duobus . ex hoc. c. videt ꝙ illa auctoritas si peccauerit. intelligatur ertam de manifesto delicto. ꝺd iuris sit. dixi. ij. q. j. si peccauerit. b.

q ¶ Morbi/da. j. q. j. ferẽ . xxiij. q. iij. resecande.

r ¶ Hinc etiã alibi. ar. ꝙ possumus vri iure aliquo cui⁹ non habemus auctorem. vr. ã. e. neminem. et eꝝ de fri. et male. c. j. de ꝓse. dist. iiij. sancti. ar. ℨ. ff. de falsis. l. vlti. vbi dicit ꝙ falsarius est qui alegat leges quarum non habeẽ

perditionis nutantes ꝓpellere. Vnde doctor gentiũ factꝰ sum inquit infirmꝰ infirmis I dem. In populũ ira dei desenit: cum prædicatores delinquentes palpat nõ corripit.

Sed illud nõ ociose trãscurredũ est: ꝙ vno peccante ira dei sup oẽm populum venit. Ꝺ quõ accidit ꝙ sacerdotes ꝙ populo ꝓsunt erga delinqntes benuoli videri volũt. ⁊ verẽtes peccantiũ linguas ne forte male de eis loquant: sacer dotalis seueritaꝰ imemores nolũt cõplere qõ scriptũ est: peccãtez corazꝫ oĩbus argue: vt ceteri metũ habeat. ⁊ iterũ: auferte malũ a vobisipis: nec zelo dei succẽsi imitant apl'm dicentẽ: tradidi huiusmodi bomĩ sathane in interitũ carnis: vt spũs saluꝰ fiat. neqz illud euãgelij implere studẽt vt si viderit peccãtẽ: ꝓmo secreto eũ ꝓueniãt post etiam duobꝰ vel tribꝰ adhibitis testibꝰ. ꝙ si ꝓtẽpserit: ⁊ post ecclesie correctionem nõ fuerit emẽdat⁹: de ecclesia expulsũ velut gentilẽ habeãt aut publicanũ . ⁊ dum vni parcũt: vniuerse ecclesie molunt interitũ. ꝙ est ista mirificordia: que ista bonitas vni ꝑcere: et oẽs indiscrimẽ addũcere: polluit enim ex vno pctõre populus: sic ex vna oue morbida vniuersus grex inficit sic ⁊ vno foznicãte vel aliud qõcũqz scel⁹ cõmittẽte plebs vnũsa polluit. Hinc etiã alibi dr: rectorẽ subditꝰ pietas mirez disciplina ꝛho ꝓrez exhibeat. Percussor ꝙz dr: qui sermõe iutili infirmoꝝ ꝓsciẽtiã vulnerat. ¶ ñ anacletus papa. Qui sermõe incauto ꝓsciam ꝑcutit infirmoꝝ ꝑcus

Sane ꝑcussor vocat ille doctor dr ꝙ ꝛmone iutili ꝓsciaz ꝑcutit infirmoꝝ Ideo tenere vos ⁊ oẽs fideles oportet eũ ꝙ ꝛm doctrinã fidel' ẽ sermonẽ: vt potẽs sit ꝓsolari in doctrina sctã ⁊ ℨdicẽtes redarguere ⁊ recte viuẽtes atqz etiã rectã fidez tenẽtes ꝓsolidare. D. XLVI

Sequit' ĩ epla ad corinthi. ñ litigiosuz nihil ẽ enĩ impudẽtius arrogãtia rusticoꝝ: ꝙ garrulitatẽ auctatẽ putãt ⁊ pati ad lites in subiectos tumide ĩtonãt qõ ex arrogãtia supbie ꝓuenire manifestũ est. ¶ ñ greg. scribit in moralibꝰ li. xxiij. ꝙ. v. c. xij

Arrogãtes nesciunt inferre

Hoc ñilif que docẽt. hz ꝓpriũ doctrina arrogantiũ: vt hũiliter nesciãt inferre ꝙ docẽt: ⁊ recta ꝙ sapiunt etiã recte mistrare nõ pñt. In verbis enĩ eoꝝ ꝓditur: qõ cũ docẽt qsi ĩ qda sibi videnꝫ summitaꝰ culmĩe residere: eosqz quos docẽt: vt longe infra se positos velut in imo respiciũt: quibus non ꝓsulendo loqui sed vix dñando dignanꝫ: recte autẽ bis ꝙ ꝓphetã dñs dicit: vos autẽ cũ austeritate impabatis eis ⁊ cũ potentia. Cũ austeritate enĩ ⁊ potentia imperant: qui subditos suos non cũ trãquilitate ratiocinãdo corrigere: sed aspe inflectere dñando festinãt. at ꝓtra: vera doctrina tãto vehemẽtiꝰ Ꝺ elatiõis viciũ fugit per cognitionẽ ℨto ardentiꝰ ꝛhborũ suoꝝ iaculis ipsum magistrum elationis insequit'. cauet enĩ ne eum elatis moribus ꝓdicet quem in cordibus audientiũ sacris sermõibus insectat. ¶ ece quare litigiosi ꝓhibẽt' in epos ordinari. ẽ ⁊ alia cã huiꝰ ꝓhibitiõis litigiosi nãqz vel adulatiõibꝰ aios ꝓncipũ sibi ꝓciliant: vel fratribꝰ suis detrahẽdo ifamie notã ingerẽt: vt int' frẽs discordiã semiando seditionẽ nunqz facẽ cessãt ꝙ oĩa ĩ plat' dãnabilia eẽ ꝓbãt

auctoꝝ ioh. Hoc ideo ꝓtingit i legiꝫ. quia nulla sine auctore certo inuenit'. b.

1.Cor. 5. et 6

Sequit'. In hac xlvj. di. exect'. ꝛ.c. apostolice regule. s. oportet epm ñ esse litigiosum. tal' autẽ duplici de causa ꝓhibetur ordiari. vna qz cũ tal' sit arrogãs nescit humilit docere. vñ subditi vilipendũt eiꝰ doctrinã. Itẽ alia rõne qz ꝓsueuerũt tales distẽperati esse in moribꝰ solẽt enĩ eẽ adulatores ꝓditores detractores maledici inuidi scurriles. ad vlciscendas iniurias suas prompti. que fm ordinem ℨ exequit'.

Hoc habet ĩ t ꝓbis ex verbis enim perpẽdimus alicuius stulticiã. vr. xciij. di. legim⁹. et eꝝ de succe. ab ĩte. cum dilectus et ex verbis perpendit' ꝛta fides adhibeatur testibus . vt . ff. de questiõibus. de minore. quã/doqz etiam per signa perpendit' qs. quia impudicus oculus zẽ vr. xxxij. q. v. nõ solo. et ô pe. di. j. in actione.

¶ Magistꝛ id est. diabolus.

¶ Insectat. id est. ꝓsequit'.

a Sunt. augent. non enī oportz laudādo augere malīciam seruī. vt. ff. de ser. cor. l. j. §. ꝑsuadere. in fi.
b Sed sanctus. s. iob cuius ꝓba grego. h exponit.
c Estimat. qz dubia in meliorē partē interꝓtant. vn ex de reg. iur. estote.

d Clericus q̄ adulatiōi/ tripler ē adulatio. vt dixi. xxv. di. h. als.
e Proditiōi/bus. ꝑditori dic̄ q̄ ꝓpter timorē nō defendit veritatē z q̄ tacet eaz. vt. xj. q. iij. nolite/ itē q̄ crimen alteri⁹ sibi soli notū mānsfeſter. vt. ij. q. j. si peccauerit/ itē q̄ maliciose circūuenit aliū z calide seducit. vt in piculum salutis trahat. xvj. q. j. si cupis/ itē q̄ rē sibi cōmissaz exponit hostibus. xxij. q. v. de forma/ item q̄ iussa veritatis ꝓtemnit. xj. q. iij. ab/ ijt. itē q̄ sibi cōmissum reuelat. xij. di. nerui.
f Accusato/res. id est. detractores
g Nō ad clerum optimū est hic ar. p h. q̄ dicit q̄ qui emel fuit excōicatus. āmodo non admittat ad actus legitimos. vt di cā. iiij. q. j. i ꝑn.
h Cleric⁹. cogat. cogat per excōicatio/nem. vt. vj. q. j. illi q̄. et. xxij. q. j. ꝑdicandū.
i Reuocet. ar. q̄ epūs possit depositū restituere de hoc di/ xi. j. ij. q. vj. ideo vel dic degradetur. i. suspendat.
k Clericum scurrilem.
l Clericus indene.
m Ediuionarios ordinādos z ordinatos dcijcien/
n Vsurarios. qz tales ꝓpter quaricia (dos ꝓ minimo litigant.
o Vel iniuriaz. de hoc dixi. j. di. ꝓl. z q̄ emēdat.

Non licet sescupla hic ponit sescuplum p sesqual/ tera. quod ꝓtinet totum z eius medietatē. Sescuplum ſm q̄ per ſscribit. dicitur a sesqui quod ē totum z ꝓplica. vn/ de sescupla vsura dicitur. cum datur sūma aliqua. z recipitur summa illa cum sua plica. i. medietate. Sexcuplum scriptum per. x. dicitur q̄/ liber res sexies multiplicata.

Sicut non suo. arg. q̄ quis non potest facere suo noīe nec alieno. vt xxiij. q. viij. his a quibus. z. ff. de adm. re. ad ci. p. l. ij. in ꝑn. ar. ꝑ. lxxxviij. dist̄in. cps. et. ij. g vj. si epſ. v. q. iij c. vlti. ff. q̄ res pi. ob. pos. ar. Et ē h ar. q̄ si aliqs q̄ſi ꝓcur. vel tutor q̄ qs recipit vsuras q̄ nō possit petere vt sibi reddant vsuſ. iob. vnde si aliqs tutor a me recepit vsuras noīe pupilli. finito officio possum petere vsuras a tutore. qz ꝓ alio peccare non debuit. vt dicit h. secus in alijs cōtractib⁹ quia finito officio ñ cōuenit tutor vel curatores. vt. C. ō admi. tu. si non subscripſiſti. et C. quando mior es. l. j. licet secuſit in ꝑcuratoꝛ. vt. ff. de ꝓcura. qui ꝓ eiectione quia tutor fit necessitate. ꝓcur. voluntate. ff. de ꝓcu l. j. b.

Sech. 13

Ibidem. 13 et. 22

Vſi greg. scribit ī moralib⁹ libro. xvij. ꝓte. iij. c. ij. De his q̄ pctōrib⁹ adulāt.

a Sunt nōnulli q̄ dū male cā hoīum laudib⁹ efferūt augēt q̄ increpare debuerāt. hinc enī ꝓ ꝓphetā dr: Ve bis q̄ ꝓsuūt puluillos sub oī cubito manꝰ: z faciūt cerulicalia sub capite vniūse etatꝫ ad ß quippe sub cubito puluillꝰ vel cerulical sub capite iacentis ponit: vt mollit quiescat q̄ſq̄s ergo male agētib⁹ adulatur: puluillū sub cubito vl cerulical sub capite iacētꝫ ponit: vt q̄ corripi ex culpa debuerat: in ea fultꝰ laudibus mollit q̄escat. hīc rursus scriptū est: ipse edificabat parietē illi ät liniebät eū: parietꝫ quippe noīe peccati duricia designat. edificare ergo parietē est ꝓtra se quēpiā obstacula pctī ꝓstruere. ſz parietē liniūt q̄ pctā ꝓpetrātib⁹ adulant vt qō illi pūse agentes edificāt: ipſi adulātes q̄ſi nb tidū reddāt. ſz ſctūs vir sicut c mala de bonis non estimat: ita iudicare bona de malꝰ reūsat dicēs: absit ß a me: vt iustos vos iudicē: donec deficiā nō recedā ab innocentia mea. h inc ctiā in ꝓcil. cartha. iiij. legit. Adulator vel ꝑditor clericꝰ ab officio de

d Clericꝰ q̄ adu/ latiōib⁹ z ꝑditiōib⁹ vacare deꝑhēdit: degradet ab officio. Item. Excōicent abeps q̄ frīb⁹ ñ approbāda ob

e Accusatores fra/ijciūt trū eps excōicet: q̄ nō pbanda fratribus obijciūt

---

et si emēdauerint viciū: recipiat eos ad cōionē nō ad clerū. I tē. Remoueat ab officio clericus maledicꝰ: scurra fratrū ꝑfectib⁹ inuidēs non

h Clericꝰ male ꝓmoueat dicus maxie i sacerdotib⁹ cogat ad postulādā veniā. si noluerit: degradetur nec vnq̄ absq̄ satiffactione

i ad officiū reuocet. I dē. De

k Clericū scurrilē z eodē verbis turpib⁹ iocula/torē ab officio eē retrahēdū.

l Clericꝰ I tē. De eodē iuidēs fratrū ꝑfectib⁹ donec i vicio ē: nō ꝓmoueatur. I dē. Mō sūt ordinandi

m Edi q̄ seditiōib⁹ vacāt

n Stionarios statuimꝰ nū q̄ ordinādos clericos. sicut nec vſurarios vel iniuriarū suarū vltores. I tē ex ꝓcilio

o laodicensi. Vſuras exigere

p Non li/ clericꝰ mīme lz. cet fenerari mīstris/ altarꝫ vel i sacerdotali ordine ꝓstituꝫ: vel vſuraſ vel lucra q̄ sescupla dicūt accipe. I tē leo papa. Nec suo noīe nec alieno clericus fenerator exi

q Sicut nō suo ita nō ſtat alieno noīe aliqs clericoꝝ exercere fenꝰ attētet. in

r decēs ē enī crimē suū cōmodis alienis ipēdere z exercere. fenꝰ aūt ß solū aspicere et exercere debemꝰ vt q̄ō h misericordit tribuim⁹ a dño q̄ multiplicit z i ꝓpetuū māsura tribuit recipe valeamus.

Distin. XLVII

s Quod ät i fine bu ius capli vsurarij

t ordiari ꝓhibēt:

r Comodis. qz picḷosa ē talꝭ ꝓfessio. xiij. di. q̄ dic

Quod ät ß pscḷt. xj. c. aplice regle nō cupidū z ꝓtūät illi. c. sedit. z io ꝓhibet cupidꝰ qz facile a vo duat t Prohibēt. i epla ad coꝝ.

a Episcopꝰ exigẽs. ſz nõ ſuſcipiet. tũc
1. Timo. 5 eni deponeret. vt. j. e. ſicꝫ ꝓtra
vbi de accipiẽ
re ỏ vel exigẽs
cũ effectu. vel il
lud ꝓ rpe datũ
eſt. ꝛ ñ hz locuꝫ
hodie ſz habuit
locũ rpe apl'oꝝ
ppẽ nouitatem
eccle. ꝛ habes
hic q nõ qõlibz
mortale pecca
tũ deijcit iã ꝓ
mortũ. vt. xxxv
di. c. j. et. v. q. ii
ij. in loco.

b Ꝙniam multi. cẽ
ps. 14 teſima cẽteſima
ỏ vſura q̃ ſorti
eq̃patur in ãno
c Trãſigẽs.
.i. qõcũq; nouũ
pactũ vel pactũ
vel ꝓtractũ iue
niens i fraudez
vſurarum vt ſi
ſumat rem i pi
gnore ꝛ non cõ
putet fructus i
ſortem. c. j. et. ij
eẽ de vſuris.

d Excogi
rans. ar. q ſola
cogitatio punit
vt. vj. q. j. ſ. ve
rum. qỏ verum
eſt quo ad deuz
et ſi non ꝓcedit
ad actũ. vt. xxv
ij. q. j. nec aliq.

e Mẽs. pal
marũ. fm
illud iuſtus ve
palma florebit.

f Ampliꝰ tm̃
faciaꝫ boni. q̃s
tum feciſtis ma
li. nõ intelligas
q tamdiu debe
at ꝑnitere q̃m
diu fuit malus.
quia tanta poſ
ſet eſſe ꝓtritio.
q momentanea
penitẽtia ſuffice
ret. de ꝑſe. diſt.
iiij. baptiſmi.

g Tales. vi
detur hic q ali
quis poſſit tan
tum creſcere in
malicia q̃tũ in
ide ẽ: q vſurã exercẽtes cu
piditati deſeruire ꝓbãt. cu
pidi aũt ab apl'o ordiari ꝓ
hibẽt: qꝛ tales facile a iuſto
deuiarẽt. Ũñ in canonibꝰ
apl'oꝝ legit. Diaconus pꝛ
byt et epꝰ exigẽs vſuras: ni
ſi dimiſerit deponatur.

a Ꝓiſcopꝰ aut pꝛsbyt aut
diaconꝰ vſuras a debitoribꝰ
exigẽs aut deſinat aut certe
deponaꝫ. Itẽ ex ꝛcil. nicẽo
c. xviij. Uſuras exigens ſiue
clericus ſiue ſubiectus regu

b Ꝙniã mul le deijciat
ri ſb regla ꝓſtituti auą
ricia ꝛ turpia lucra ſectanꝫ
oblitiq; dñe ſcꝑture dicentꝫ
q̃ pe. ſu. nõ de. ad vſu. mutu
um dãtes cẽteſimas vſuras
exigũt: iuſte cẽſuit magna et
ſcta ſynodꝰ vt ſicꝫ inuẽtus
fuerit pꝰ hãc diffinitionẽ vſu
ras accipiẽs aut aliquã adi
uẽtionẽ faciẽs vel q̃libz mõ
c negocia trãſigẽs aut emio
lem. i. ſeſcupla exigẽs vel ali
d qỏ tale ꝓſus excogitãs tur
pis lucri gr̃a: deijciat a cle
roꝛ ꝛ alienꝰ exiſtat a regula.
Hinc etiã gre. in. xix. li. mo
ral. ſcribit dicẽs. Tpalibus
lucris deſeruiẽtes deo neq̃

e Oq̃ militare ꝓbantur.
Ones huiꝰ ſeculi dile
ctores i terrenis rebꝰ fortes
ſũt i celeſtibꝰ debiles. Nam
ꝓ tpali gloria vſq; ad mortẽ
deſudare appetũt ꝛ ꝑ ſpe ꝑ
petua nec parũ i laboꝛe q̃dẽ
ſbſtinũt. ꝓ terrẽis lucris q̃ſli
bet iniurias tolerãt: ꝛ ꝓ cele
ſti mercede vl tenuiſſi. ni ver
bi ferre ꝓtuelias recuſãt. ter
reno iudici toto etiã die aſſi
ſtere fortes ſũt: i oꝛoe Xo co
rã dño vel vniꝰ hoꝛe moꝛnto
laſſanꝫ. Sepe nuditatẽ: deie
ctionẽ: famẽ ꝓ acq̃rẽdis di
uitijs atq; honoꝛibꝰ tolerãt:
et earũ rerũ ſpe ſeꝑ abſtinẽ
tiã cruciãt: ad q̃s adipiſcen
das feſtinãt: ſupna aũt labo
rio ſe q̃rere tanto magꝫ diſſi
mulãt: q̃to magꝫ ea retribui
tardiꝰ putãt. hi itaq; q̃ſi ma
larũ arboꝝ moꝛe deoꝛſuꝝ va
ſti ſũt: ſurſũ ãgusti: qꝛ fortes
i inferioꝛa ſbſiſtũt: ſz ad ſupi
oꝛa deficiũt. atq; ꝺ ex q̃litate
palmaruꝫ deſignaꝫ ꝓficiẽs
vita iuſtoꝝ: q̃ neq̃q; ſũt i ter
renis deſiderijs fortes ꝛ i ce
leſtibꝰ debiles: ſz lõgiꝰ atq; di
ſtãtiꝰ ſtudioſos magꝫ deo ſe
exhibẽt: q̃ ſeculo fuiſſe me
minerit. Mã cũ q̃buſdã p̃
dicatoꝛẽ nr̃m oꝛ: hũanũ dico
ꝓpꝑ ĩfirmitatẽ carnis vſe. ſi
cut enĩ exhibuiſtis mẽbꝛa ve
ſtra ſeruire ĩmũdicie ꝛ iniq̃
tati ad iniq̃tatẽ: ita nũc exhi
bete mẽbꝛa vꝛa ſeruire iuſti
cie i ſcificatiõe eoꝝ: ꝓculdu
bio ĩfirmitati ꝓdeſcẽdit: ac
ſi eis apti ꝰ diceret: ſi neq̃q;
h ampliꝰ poteſtꝫ ſaltẽ tales eſto
te i fructu bonoꝝ operũ: q̃
les fuiſtꝫ dudũ i actiõe vicio
rũ. nec debiliores vos habe
at ſcã libertas aerꝫ: q̃s i car
ne validos habuit vſus ter
rene voluptatꝫ. Itẽ gre. ciui
bus neapolitãis. Ad ſacros
ordies vſurarij ꝓmoueri nõ

i Oẽ petro inſup ꝓ debẽt
ueniſſe ad nos cõgno
ſcite: qꝛ ſolidos dedit ad vſu
rã. qỏ vos oꝛ cũ oĩ ſubtilita
te q̃rere: ꝛ ſi ita ꝓſtiterit: a
liũ eligite ꝛ ab huiuſmõi voſ
k ꝑſona ſine moꝛa ſuſpendite.
nam nos amatoꝛibꝰ vſurarũ
nulla rõne manꝰ imponimuſ
Si Xo ſbtili habita inq̃ſitio
ne ß falſũ eẽ putaueritꝫ: qꝛ ꝑ
l ſona eiꝰ nobiſ ignota ẽ ꝛ vtꝛ
ita ſit de ſimplicitate qỏ ad
m nos platũ eſt ignoꝛam. cum
decreto avobis facto ad noſ
eũ vẽire nec̃e ẽ: vt vitam mo
reſq; illiꝰ ſolliciti ĩq̃rẽtes
ſenſũ q̃z pic̃ cognoſcamuſ: vt ſi
iudicio huic aptꝰ extiterit:
vꝛa i eo adiuuante dño deſi
deria ꝓpleamꝰ. Itẽ ex ꝛcil.
elibertano. Degradet clericus: q̃ vſuraſ accipe deregit

n Ꝺ Jq̃s clericoꝝ detectus
fuerit vſuras accipere
bonitate qỏ nõ
eſt verũ qꝛ charitas poteſt i in
finitum extendi
iuxta illud. bo
nũ mihi lex oꝛ
tuiſſup milia ꝛc
ſz malicia nõ q̃z
aliq̃s põt eẽ ſũ
me malꝰ. vt de
pe. di. ij. ſ. econ
trario.

h Aeris. id
eſt. celeſtis con
uerſatiõis. Ro. 6

De petro. i
de eodem
petro habes. xx
ix. di. petrus. et
lxj. di. ſtadij. de
hac materia no
raui. ſ. xxviij.
di. pꝛiuſq̃.

k Peruenit
ſe. iſte repulſus
erat ꝓpter duo
ſcz ꝓpter viciuꝫ
vſurarũ ꝛ ꝓpꝑ
ſimplicitatẽ. et
tñ neutrũ fuit ei
forte oppoſitũ.
Et ita ẽ arg. q
iudex ex officio
ſuo poſſit aliq̃d
obijcere.

l Subtilita
te nõ q̃ alicui
cõmittiꝫ inq̃ſi
tio de ꝓpꝛio fa
cto. ſz hec inq̃ſi
tio erit ſumma
ria non plena.
als nõ cõmitte
retur.

m Ignota.
per hoc ꝑz q̃ d
eſt noꝛ nõ exa
minaꝫ. vꝛ. c. iij
di. valde. et. xxx
v. q. ix. veniam.
vñ ꝛ notuſ ſine
ꝓbatiõe recipiꝫ
vt ex ỏ regu. ad
apl'icã. ſz dñs cõ
ſecraꝫ bñ exaia
tur. xxiij. di. qui
epꝰ.

n Cũ decre
to oĩuꝝ ſubſcrip
tiõib⁹ roboꝛato
vt. lxj. di. epꝰ. ꝛ
lxiij. di. q̃to.

SJq̃s clerio
coꝝ. ỏgra
dari. ſ. xiij. q. ii
ij. quoniam.

a ¶ Et abstinere ā sacris q̄ usq; peniteat.

b Ujrū. mēs. q; mēs algato visco cupiditatis cito deuiat a vero. vt xcvj. di. bñ. i pn ci. et. lxxxiij. di. nihil.

Eccli.18 c ¶ Potētie. i. humane dignitatis.

d Sicut hi q̄. sacietas. q; tot? mund? nec obol? vī auaro vt. xiiij. q̄. iij. q̄d dicā. vñ il'ō sp auar? egz t il
1. Thim.6 lud. Eris fuus eris. si te spēs trahat erit. vn/
de in tobia de/
Lu.12 sit auaricie fex cui sua ōesse stu
pescit copia nu/
da sitis ebria
plēa fames. di/
uel hr̄e cupit. q̄s
to pl? oīa sumit
e ¶ Illīca. q. d. circa rē ꝓpriaz nō pōt q̄s pecca
re s; certe expe/
dit reipublice
ne q̄s re sua ma
le vtat. vt insti.
de bis q̄ fūt sui
vel alie. iur. ·s· s; h̄z tempore.

f ¶ Cōe. i. cōicā dū tpe nēcitatis vt. xij. q. j. duo. et. q. ij. aurū. lxx
xvj. di. nō satis
et lex dic̄ q̄ ci/
baria tpe nēcitatis fūt oībus cōicanda. vt. ff. ad. l. rho. ō ia. l ij. ·ſ· cū eadē i fi.

g ¶ Etiā vio/
lenē ōz hic q̄ p violētiaz ōz au/
ferre q̄ vltra ne
cessaria sibi reti
net t. xij. q. j. no
lo. t. q. ij. auruz
q̄ verū ē si h̄ fi
at tpe nēcitat̄
nā aliās pt̄ q̄s si
bi necessaria re/
tinere. vt. xij. q.
j. expedit. t. c. habebat. t. q. ij

a placuit degradari t abstinere. Item leo ēpus anatholio ēpo. Nec ꝑplicari errore nec cupiditate violari sacerdotē

b Ujrū catholi/ oportet. cū t ꝓcipue dñi sacerdotē sicut nullo errore implicari: ita nulla oz cupiditate violari: dicente scā scr̄tura: p? ꝓcupiscētias tuas ne eas.
c mēs etiā potentie auida nec abstinere nouit a vetit̄: nec gaudere ꝓcessis: nec pietati adhibere ꝓsensum. Item tē gre. Qui cupiditatē a se nō abscidit: bonoꝝ auctori inherere

Bonoꝝ auctō nō valet
ri inherere alīt nō valem? nisi cupiditatē a nobis q̄ oīum maloꝝ radix ē abscīdam?. Item tē amb. ō eo q̄ scr̄i ptū est i euāgelio hoīs cuius dam diuit̄. fruct? vberes a/
ger attulit. Auari est bonum bona iuadere q̄rū necessitatib? subuenire valet.

d Sicut hi q̄ p infantiā mē te trāslati sūt: nō iam res ip/
sas s; fantasias passiōis sue videt: ita etiaz mēs auari se/
mel vinc̄ cupiditat̄ astricta semp aurū semp argentū videt: semp reddit? cōputat grati? intuet aurū q̄ solē. ip
sa ei? oīo t supplicatio ad deum aurū q̄rit? p? pauca: inēdū etiā vsure arte nequissima ex ipo auro aurū nasciē. s; nec sacietas vnq̄ nec finis aderit cupiditati t infra: sed ait aliq̄s: q̄d iniustū ē: si cuz
e aliena nō inuadā: ꝓpria diligēti? seruo: o ipudes dic tu: q̄d ꝓpria dic̄ q̄ ex q̄b? recōditis i hūc mūduz detulisti: qñ
ī gressus es ī hāc lucē: qñ de mris vētre existi: q̄b? facultatib? q̄so: q̄b? ībsidijs stipatus ī gressus es: t p? pauca p
f prijs nemo dicat q̄ ē cōe. pl?
s q̄ sufficeret sumptui etiā violenē obtētū ē: t infra: nūquid iniquus ē de? vt nob nō eq̄li ter distribuat vite subsidia: vt tu q̄dē esses affluēs t abū
dās: alijs ꝙo deesset t egerēt an idcirco magl̄ qz t tibi voluit benignitat̄ sue exprimēta ꝓferre t aliū p ꝙtutē patientie cozonare: tu ꝙo susceptis dei mūerib? t in sinū tuū redact̄ nihil te reputas agere iniquū: si tā mlto ꝓ vite ībsidia sol? obtineas. q̄s enī tā iust? tā auar? q̄s q̄ tā multorū alimēta nō suū vsū s; abūdantiā t delitias facit. neq;
h enī min? ē cris hūti tollere: q̄s cū possis t abūdās sis. idi
i gētib? ōnegare: esurientiū panis ē quē tu detines: nudoꝝ idumētū ē q̄ tu recludis et miseroꝝ redēptio ē t absolutio pecūia quā tu ī terra ōfodis. tātoꝝ te ergo inuadere scias bona: q̄ntis possis ꝑsta
k re q̄ vel ¶ Necesse ē etiā: vt ille q̄ ordinād? est: sue domui sit bñ ꝓpositus. i. si i laicali habitu vxorē habuit vel filios a vicijs ad ꝙtutū studia t verbo t exemplo ꝓuocet: vt q̄ postea ꝓceptur? ē plis: ꝑus
l exigat a domestic̄ vñ aplus ephesijs scribit vt vxores suas sicut sua cozpa diligāt: t filios suos nō ad iracūdiam ꝓuocēt. s; enutriāt illos ī oī disciplia t correctiōe dñi. vñ cū paulus ad timotheū scribēs dixiss; sue domui bñ ꝓpositū. stati subiūxit: hūtes filios sibi ībditos ī oī castitate t nō i accusatiōe luxurie ñ enī talīū cohabitato: frontē hz alios redarguēdi. vnde ō
btō iob legit̄: q̄ p filijs suis q̄tidiana offerebat deo sacrificia offerēs holocausta p̄ singulos: q̄s tāta charitat̄ pfectio ī vnū ꝓstrinxit: vt q̄s̄q;
eoz i suo die ꝓuiuiū fratrib?
ꝑparet: t ad epulādū secum tres sozores suas pīc inuitarēt. qō qz heli facere dissimulauit ac falsa pietate supat?
delinq̄ntes filios ferire nolu
it: sīc i libro regū legit̄: apō districtū iudicē semetipm cū filijs crudeli dānatōe pcussit

aurū.

h ¶ Min?. alibi iuenit̄. q̄ magis delinq̄t q̄ aufert q̄s q̄ nō dat. vt. xij. q. ij. et si illi.

i ¶ Esurientiū. nūq̄d ſ paupes ipm pōt petere non directo iudicio. s; ōnūcia
re ecclesie illū q̄ nō dat. t sic ecclesia pt̄ cū cogere. vt dct. ar. ex̄ de simo. ad aplicam.

k ¶ Necesse ē. hic ꝓsequit̄. xij. c. aplice regule. oportz ordinandum ee domui sue bñ ꝓpositu
tūc ōz q̄s bñ p/
positus domui
sue. q̄n familiaz
suā bñ guberna
uit ꝙbo t exem
plo. qz q̄ negli/
gent suos gub/
nauit. ꝑsumit̄ ꝫ
eū q̄ circa ex̄ne
os sit magis ne
gligēs. nec hr̄e
frōtē redarguē
di alios q̄ suos
noluit cozripere
nū si p eū nō sta
ret quin familia
et? emēdaret. ñ
iputaret ei ·j· e.
c. pen. t vlti.

l ¶ A domestic̄is. vxor ꝙo ōz
dōestica. vt. xxx
ij. q. vj. c. vl. t ¶
ō re mili. hcūq;
ff. ad ſyll. l. j.

m ¶ Bn? anon
sozorē thamar.

n ¶ Sibi. sic. viij. q. j. q̄d aūr.
o ¶ Debz. i. cō
sueuit. h̄ io dico
qz nemo ōz ꝓ
ferre res suas fr
bus sibi cōmodat̄. vt. viij. q.
j. q̄ aūt. t. ff. cō
mo. si vt certo.
·ſ· cōmodarum
p ¶ Nō ei. sic. ij
q. viij. q̄ nec regi
minis ſ libertas
cozrigēdi alios
cū cozripit suos

Ibid.

2.R

2.R
2.R

1.Tim

Eph.5

1 Tim

Job.1

1.Regl.

Ge

Gel

Ibidem a ¶Principi. i. plato tt. io.
b ¶Ō tūc. s. domui sue sit bñ ppos. tus.
c Quātūli / ubet. inter viij. ipse pat et tres filij t quatuor ipoꝝ vxo/res.
2. Re. 13 d ¶Vnus. scz cham.
e ¶Dilexi. i. diligendū p̄cui di.
2. Re. 16 f ¶Odio. s. p/
2. Re. 17 uidi q̄ esset sa/
2. Re. 18 turus malus.
g ¶Difficile. i. vix. q̄ꝫ ponit p nō. vt. j. q. j. p̄incipat. sic. ij. q. vj. §. biduū.
1. Timo. 5 h ¶Difficile. nota q̄ difficile aliq̄ inueniunt meliores q̄ꝫ monachatū. vñ b̄ euidēt colligit ratio q̄re ille q̄ ex naturalib⁹ maxie ē irregularis. p monachatū fiat regularis. vt. lvj di. c. j. q̄ cuz sit pfect⁹ in structi/bus. nō requirit q̄tū ad alia tā/ta pfectio in ip/so. xvj. q. j. legi. in fi. t adde id est. xix. q. vl. nō liceat. in auc. de
Pſ. 36 monachis circa p̄n. vbi dicit q̄ monachar⁹ ma/licia oēm tollit et sicut pſumit b̄ p illis q̄ i mo/nasterio p̄fecer/ta pſumit ꝫ il/los q̄ in mona/sterio defecerūt vñ paret q̄ rō/loci non pſumit̄ p aliq̄s. vt. xl. di. nō loca. t. xv. q. ij. glia. in fi fz ista verū ē vbi pſo/na ē nota. fz vbi
Eſa. 9 ista sp pſumit̄ p ipa rōne loci xxxiij. di. q̄ndo.
Eſa. 21 i Quod ad nos. i cul/patos. Ar. bonū vñ ei dīna voce dr: honora/sti filios tuos magis q̄ me. Vnde etiaz dauid erga filios bonitatē nō discipline seue/ritatē exercēs eoꝝ iuuentu/tem exp̄mēto didicit esse p/niciosam: quoꝝ puericiā va/ga licētia pmisit eē voluptu/
m osam vn⁹ quipe eoꝝ sororez suā stupro corrūpēs a fratre ei⁹ absolone videlicet inter epulas q̄s frib⁹ suis fraudu/lenť parauerat: obtrūcatus est. absolon ꝙo postq̄ veniā a p̄re obtinuit: de regno illū expulit t ad ꝓcubinas eius ingressus ē: demū p inuia de serti p̄rez p̄seq̄ns quercui in/hesit: atq̄ ita suspēsus inte/rijt. Vnde etiaz paulus ad ti/motheū scribit dicēs: q̄ suo/rū t maxime domesticoꝝ cu/rā nō hz: fidē negauit t ē in/fideli deterio: iure ergo qui domui sue nescit p̄esse: i ep̄m
n o ordīari phibet: qz q̄ i re mi/ma ō q̄ sibi familiario: dz cu/ra inesse fidē nō ē: quō in ec/clesia dei vbi tot sūt t alieni sollicitā diligētiā exhibebit
p vñ hiero. nō enī iust⁹ pollu/itur ex vicijs filioꝝ ſz libertas
a ab ap̄lo ecclesie p̄ncipi reser/uat: vt talis fiat q̄ nō timeat p̄p̄ vicia liberoꝝ extraneos
b rep̄hēdere qō tūc fiet si non erit: qō sibi imputeť. cū enīz gressus hoīs a dño dirigan/tur. nec sint i hoīe eiꝰ vie: co/ripe q̄dē p̄t: corrigere nō va/let. pulsare p̄t nō apire. ma/nus cōprimere: nō animū mu/tare. ¶ ñ aug. ad vincētiuz donatistā. **Bonoꝝ hoīu di sciplina mores imutare non**
c Quātūlibet vigi/ valet. let disciplīa dom⁹ mee: hoīes tū t inē homīes viuo: nec mihi arrogare audeo: vt do/mus mea melior sit q̄ arca noe: vbi tm̄ inter octo hoīes
o vn⁹ reprob⁹ inuenť. ē: aut me/lior sit q̄ dom⁹ abrae cui dictū ē: eijce ācillaz t filiū ei⁹: aut melior sit q̄ dom⁹ ysaac. cui ō duob⁹ gēmis dictuz est
e ī malachia: iacob dilexi esau
f aūt odio habui: simpliciť āt fateor charitativ̄e cozā dño deo nr̄o: q̄ ē testť mihi super aīaz meā: exq̄ deo seruire ce/
g pi: qm̄ sic difficile sū exptus meliorez q̄ꝫ q̄ ī monasterio p̄ fecerūt: ita nō sū deteriorez exp̄t⁹: q̄ꝫ q̄ in monasterio de fecerūt: hīc arbitror dictū in apocalypsi: iustus iustificeť adhuc: t q̄ i sordib⁹ ē: sorde/scat adhuc. Ite cyp̄ano cor/neli⁹ papa. **Cōuicia p̄ditoꝝ a via rectitudīs nos moue/**
i Quod ad re nō debēt. nos attinet ꝓscie nr̄e ꝓuenit semp dare operaz ne q̄s culpa nostra ō ecclesia pereat. Si q̄s autē vltro t cri/mine suo pierit: t pñiam age re atq̄ ad ecclesiā redire no luerit: nos i die iudicij incul/patos futuros credim⁹: q̄ eo rū ꝓsuluim⁹ sanitati: illos so/los in penis remāsuros q̄ no luerūt ꝓcilij nr̄i salubritati sa/nari: nec mouere nos debēt
k ꝓuicia p̄ditoꝝ: q̄ min⁹ a via
l recta t a certa regula nō rece/dam⁹ quā t ap̄ls instituit di/cēs: si hoīb⁹ placerem christi/ seru⁹ nō essem. **Di. XLVIII**
m Rohibēť aūt neo/ n phiti ī ep̄os ordīa/ri. vt q̄ heri erat ca/ thecumin⁹ hodie ñ
o fiat epī: q̄ heri erat i theatro hodie non sedeat in ecclesia. q̄ vespere erat in circo hodie nō mīstret altario: q̄ duduz fuerat fautor histrionū. ho/die ñ ꝓsecrator⁹ virginū. Cā āt hui⁹ p̄hibitiōis ē fm aplm: ne elat⁹ i supbiā tāq̄ reli/gio xp̄iana plīmū eo egerz: inci/
p dat i ruinā diaboli mōtana/ ne. nāq̄ sacerdos nescit būi/litatē obseruare t modos p/sonarū vel sese ꝓtenere. nō le iūauit: ñ fleuit: ñ se correxit ñ pauplb⁹ erogauit. i arrogā/tiā q̄ ē ruina diaboli icidūt: qui in p̄ncto hore nedū disci/puli fuit mgr̄i t sic inno. ait.
ſ̄ p aliquē non stat q̄ min⁹ ali/ Malach. 1
q̄d flat. id nō ē Roy. 9
ei imputādū si/mile. xxij. q. vj. faciat ho. t. xxi ij. q. v. ō occidē/dis. xliij. distin. ephesijs. sufficit eni vtilit incho ari ꝫ ñ hēat ef/fectū. ff. ō neg. gest. ſz an vtro §. j.
k ¶Quomo⁹ si. Apoca. 22
ē. di. xliij. scim⁹
l ¶Nō receda m⁹. ħ min⁹ t nō faciūt vnā affir mationē. vt. ff. ō. t. ſig. duob⁹.
m ¶Pro/ hibē/ tur ħ sm titulū ff. xlviij. di. i q̄ plecť. xiij et vl. c. aplice re gule. oz ordian dū ñ ē neophi/tū ōr ār neophi r⁹ nouell⁹ ī fide ť ī fligiōe. phibēť ār tales ordia. i duplici de cā. s. ne icidāt i supbi am putāteť q̄ fi des xp̄iana mul tū eis idigeat. vl q̄ nōdū ē ex/ Bal. 1
ptus statū eccle sie. vñ nescit se alijs cōformare vtr̄āt i aliq̄ cāu t. Timo. 5
tal⁹ valeat ordia ri. dicēť. j. dist. lxj. §. hiſ oibus.
n ¶Neophiti. ñ facile ē tyroni cōmittenda cu/stodia. ¶Nā cul/pa. p̄dita is cul pe re⁹ ē q̄ ei cō/misit. ff. de cust. re. non ē facile.
o ¶In thea/tro. h sūt verba hiero. sup epla ad ti. Jo.
p ¶Domēta ne⁹ longo enim tpe dz ee aliq̄s p fect⁹. vt. xxiij. di. epi. i auc. q̄ mō oz ep̄os §. sanctim⁹. t gūe ē i expros tt. xix. q. iij. monal.

a ¶ Miserũ ẽ .j.lxj.di. miserũ

b Quoniam multa necessitatẽ. si p̃ter necessitatẽ aliquid fit. videtur q̃ illud licite sit. q̃ q̃ nunc est licitũ in lege necessitas facit licitũ. ex̃ de reg iur. q̃ non ẽ licitũ. item necessitas legẽ nõ habet .j. de ꝓse. di. j. sicut. nõ ergo fit ꝓtra regulã.

¶ Rũ. necessitas q̃ regitur in auctoritate. vt in/cessitas vite excusat. vt ex̃ de fur. sicꝫ p necessitatẽ. de ꝓse. di. v. discipulos. sz in adulterio necessitas nõ excusat. vt. ff. de rinup. palã. nam potius debem̃ q̃libet mala tolerare ꝛc. xxxij. q. v. ita ne.

1. Tim. 3

c ¶ Veniſſent .j. de ꝛ c. dis. v. neophiti.

d ¶ Et tpe. l. dis. ponderet p interstitia tẽporũ. vt. lxxvij. di. in singulis.

e ¶ Tpe. i. ante ordinationez et post baptismũ sicut intelligitur .j. q. vij. liçs oẽz. h̃ dicendo dico. q̃ p crimine cõmisso ante baptismũ nõ deponit. vt. xxvj. di. vna.

f ¶ Cessa bit. i. nõ ord inabitur vel ſm alios eriam ordinat⁹ de gradabit. ꝛ sic vt q̃ crimẽ simiiter ꝓbatũ i. ſcit depositione sic. xxiij. di. c. vltimo.

g ¶ Fecerit p/mouendo tales ꝛc.

a miserũ est eum fieri mgr̃m: q̃ necdũ didicit eẽ discipulus.

Unũ ẽ eisdẽ i niceno ꝓci. legit Neophitus i eꝑm nõ est

b Quoniã mꝫ ordinãd⁹. Quota sũt siue p̃ncẽtẽ siue ex q̃cunq̃ cã ꝛ regl̃am gesta ita vt hoies ex vita gẽtiliuz nup adhuc cathetizativel instructi statiad spũale baptisma venissent. ꝛ ꝓtinuo cũ baptizati sũt etiã ad eꝑatũ vel p̃sbyteriũ ꝓuecti sunt: recte igit⁹ visum est ꝺcetero nihil c tale fieri. nã ꝛ tpe op⁹ est vt sit cathecumin⁹: ꝛ p⁹ baptisma multa ꝓbatiõe indiget: euidẽs nãq̃ ẽ aplicũ p̃ceptũ dicẽs: nõ neophitũ ne forte elat⁹ in supbiã in iudiciũ incidat ꝛ ĩ laqueũ diaboli. Si d xo p̃cedẽte tpe aliq̃ morale pctũ admiserit: ꝛ ꝙuictus duob⁹ vel trib⁹ testib⁹ fuerit: cessabit a clero q̃ huiusmodi ẽ: sicꝫ xo p̃ter h̃ fecerit tanc̃ꝫ ꝛ statuta sctã ꝛcilij e gerens etiaz ipse p̃cipitabit de statu sui cleri. Neophiti xo hodie appellant ꝓpositũ sacre religiois nouit⁹ assumẽtes. Unũ h̃ trũs gre. scribit sicut agrio epo. Qui dicat neo

h Sicut phitus ꝛ vñ sit. Neophit⁹ dicebat q̃ in initio sctẽ fidei erat eruditione plãtat⁹: sic mõ neophitus f habẽdus ẽ q̃ repẽte ĩ religionis habitu plãtat⁹ ad ambi endos sacros ordines irrepserit. Ordinate ergo ad ordines ascendẽdũ est. nã casum i appetit: qui ad summi loci k fastigia postpositꝫ gradibus per abrupta querit ascensuz scimus autẽ q̃ edificati partes non ꝓius tignorum pondus accipiũt: nisi a nouitatis sue humore siccent̃: nec si ante pondera q̃ꝫ solidẽt accipiãt cũctaz simul ad terrã deponãt fabricã

l Distinctio. XLIX

Cce a q̃b⁹ vitijs debeant esse ĩmunes: qui in eꝑm sunt ordinãdi apparet: qui enĩ intercessores ꝓ populo ad deũ parãt: necesse est: vt ei⁹ gr̃am bñ viuẽdo mereant̃. vñ gre. ait ĩ pastorali. Sollicite formidandum ẽ: ne qui placare posse iram dei credit: hanc ipse exꝓcio reatu mereat̃: cũcti eĩ m liçdo nouim⁹: qz cuz is qui n displicet ad intercedẽdũ mittitur: irati animꝰ ad deteriora ꝓuocat̃. q̃ ergo desideriſ terrenis astringit̃ caueat ne districti iram iudicis grauius accedẽs duz loco delectatur glorie: fiat subditis auctor ruine. Solerter ergo se quisq̃ metiat̃: nec locum reo giminis assumere audeat: si adhuc se in vicijs damnabiliter regnat: ne his quem crimen depranat ꝓrium. intercessor fieri appetat ꝓ culpis aliorum. Idem in eodem pastorali. Sacrificiũ deo nõ offerat q̃ vicijs est maculatus.

p Hinc etenĩz supna voce ad moysen dicitur ĩ leuitico: loq̃re ad aaron. hõ õ semine tuo per familias qui habuerit maculam non offerat panes deo suo: nec accedat ad ministerium eius: vbi repente subiungitur: si cec⁹ fuerit: si claudus: si vel parvo vel grandi vel torto naso si fracto pede: si mancus: si lippus: si gibbosus: si albuginem habens in oculo: si iugem scabiem: si inpetiginez q in corpore vel ponderosus. Cecus quippe est qui supernę lucem ꝓtemplationis ignorat: qui p̃sentis vite tenebris p̃ssus dum lucem venturam nequaq̃ diligẽdo cõspicit quo gressus operꝫ porrigat nescit. Hinc etenĩ per ꝓphetantem annam dicitur ĩ libro regum: pedes sanctorũ r suorum seruabit: ꝛ impij ĩ tenebris conticescent. Claudus xo est q̃ quidem quo pgere debeat aspicit: sed per

s Jeut. repẽte. t. nouitẽ i monachali habitu talis nõ est eligẽdus in plat̃um. vt ex̃ ꝺ elecũ causam. ꝛ ex̃ ꝺ elec. officij. g aũt debeãt esse interstitia. habes. lxxvij. di. in singulis.

i ¶ Qui ad sũmi .j. q. j. pueri et sicꝫ ꝓ pecuniam. et. lxj. dist. statuimus.

k ¶ Gradibus . i. interstitijs. nec obstat. lij. di. sollicitudo.

1 ¶ Cce. A. xxv. di. hucusq̃ tractatuz est de xij. c. aplice regule. hic mgr̃ in his duob⁹. c. sub cõpẽdio tractat de eisdem.

m ¶ Quia cum is. vñ h̃ q̃ oꝺes facte a sacerdo/tib⁹ mal⁹ nocẽãt subditis. qõ intellige cũ ipsi ex certa scia eligũt malũ ꝛ ꝓmẽ suis moribꝰ aliquas .s. eq̃ oꝑatur remissionez per malũ vt ꝓ bonũ sacerdotẽ. vt. j. q. j. si fuerit. ad h̃ arg. vj. q. j. ex merito. ar. viij. q. j. audacter.

n ¶ Displicet. ij. q. vij. in gratuitis.

o ¶ Si adhuc ar. q̃ ds nõ põt accusari de crimine de q̃ penituit. ꝛ q̃ nõ impediat a ꝓmotione. xxvj. q. v q̃cunq̃. ꝑ. xlvj. di. clerici. ꝛ. viij. q. j. in scripturis ar. ꝺ. xxxij. q. ij admonere. Sd accusari ꝓt si cõmissum ẽ p⁹ baptisma. vt. xxv. di. primũ.

Hinc. ꝓbat grego. in h

e. q si vicio si nō possūt offerre panes domino nec alozum peccata diluere. quia in vereri testa. corpore viciari repellebātur. z hoc ꝑbat xij. exēplis

Heb. 12

Leuit. que vitia figuraliē irelecta in nouo testamēto repellūt

q Vel ponderosus id est crimi nosus.

Cant. 7

r Seruzabit. ne labanē i peccatum.

s In tenebris peccatorum

a Ex nimia. nimia subtilitas iure repzobatur. ex ō iudi. dilecti z sic fit alius quid in ure ꝓtra rationē dispu tandi. ff. ad l. aqui. ita vulneratus in fi. z magis valet sim pliciras ꝙ difficultas. insti. de fideicō. here di. §. sed qz stipulatōes

Leuit. 21

b Facient. i. rationem que ē facies corpis.

c Et eo. i. ideo.

d Quose. i. quia.

infirmitatē mentis vite viā ꝓfecte nō valet tenere quā videt: qz videlicet ꝙs ad xtum statū dū flucta ꝙsuetudīe nō erigit: q desideriū ei⁹ nitit: illuc gressus opis efficacit nō sequūt. ¶ Hinc etenī paul⁹ dic ad heb. remissas manꝰ z dissoluta genua erigite: z gressus rectos facite pedib⁹ vris. vt nō claudicās ꝙs erret magis aūt sanet. Paruo āt naso ē q ad tenēdā mēsurā discretōis idonei⁹ ñ est: naso q̄ppe odozes fetozesq; discernim⁹. recte ꝙ nasum discretio exp̄mit: ꝓ qua xtutes eligi⁹: delicta reꝓzobam⁹. vñ et i laudib⁹ spōse dr in cātic. canticoꝝ. nasus tu⁹ sic turris q est i libano: qz nimiꝝ sctā eccia q ex cā singulis tentamēta ꝓdeāt: ꝓ discretōez cōspicit: z vēturavitioꝝ bella ex alto deꝑhēdit. Sz sūt nōnulli q dū se existimari hebetes nolūt: sepe in q̄busdā indiscretiōib⁹ plusq; necesse ē exercētes ex nimia subtilitate fallūt. vñ ꝑ qz subditur: vel grādi vl torto naso. nasus q̄ppe grādis z tort⁹ ē discretiōis subtilitas īmoderata: q dū plusq; decet excreuerit: actiōis sue rectitudinē ipa ꝙfudit Fracto āt pede vl mānu est q viaz dñi pgere oīno nō valet: atq; a bōis actib⁹ fūditus exors vacat. q̄ten⁹ hec nō vt claud⁹ saltē cū infirmitate teneat ꝑ ab his oīb⁹ alien⁹ oīno existat. Gibbosus xo ē quē frene sollicitudis pōd⁹ depmit: ne vnq; ad supna rspiciat: ꝑ sol his q i infimis calcant intēdit. q z siqñ aliq̄d ex bono patrie celesti audierit: ad ꝑ nimiꝝ pūse ꝙsuetudis pōdere ꝓ

b grauat⁹ corpis faciē nō attollit: qz cognitiōis statū erigere ñ valet quē terrene sollicitudis vsus curruū tenet. ex eoꝝ q̄ppe specie psal. dic i psal. xxxvij. incuruat⁹ z hūiliat⁹ sū vsq; q̄q. q culpā ꝓ semetipa xitas reꝓzobās ait in luca. Semen aūt qd i spinis cecidit: hi sūt q audiert xb̄u: z a sollicitudīb⁹ z diuitijs z voluptatib⁹ vite eūtes suffocāt z nō referūt fructū. Lip⁹ xo ē cui⁹ q̄dē ingeniū ad cognitiōez veritatis

emicat. sz tū hec carnalia opa obscurāt. ¶ In lippis q̄ppe oculi pupille sane sūt: ꝑ hūore defluēti ifirmantes palpebre grosescūt q z q̄dez qz infusiōe crebza atterit: z acies pupille viciat. z sūt nōnulli q z sensū carnal vite opatō sautiat: q videre recta subtilit ꝓ ingeniū poterāt: sz vsu prauoꝝ actuuz caligant. lip⁹ itaq; est cui⁹ sensuz natura exacuit ꝑ ꝙuersatiōis prauitas confundit. cui bñ p angelū dr in apoc. collyrio inunge oculos tuos: vt videas. collyrio q̄ppe oculos vt videam⁹ inungim⁹: cū ad cognoscēdā veri luminis claritatē intellect⁹ nr̄i acie medicamine opatōis bone adiuuam⁹ Albuginē xo hz in oculo: q xtianꝰ lucē videre nō sinit q arrogātia sapietie seu iusticie excecat. pupilla nāq; oculi nigra videt albuginem tolerās nihil videt: qz videlicz sensus hūane cogitatiōis si stultū peccatoreq; intelligit: cognitiōez intime claritat apphendit. Si aūt sibi candoꝝ insticie seu sapie tribuit: a luce supne cognitiōis se excludit:

c z eo claritatē veri lumis neq; penetrat: quo se apud se ꝓ arrogātiā exaltat: sic de q̄busdā dr in epla ad romanos: dicētes enī se esse sapiētes stulti facti sūt. Iugē xo scabiē habet cui carnis petulātia sine cessatiōe dñat. in scabie etenī feruoz viscex ad cutē trahit: ꝓ quaz recte luxuria designat: q z si cordis tentatio vsq; ad opationē ꝓsilit: nimirū feruoz intim⁹ vsq; ad cutis scabiē prūpit: z foras iā corp⁹ sautiat: qz dū in cogitatiōe voluptas nō repmit etiā in actiōe dñat. Quasi enī cutis pruriginē paulus curabat abstergere: cū dicebat ad corinthios. tentatio vos nō apphēdat nisi hūana: ac si apte diceret: hūanū q̄dē est i corde tentationē ppeti. demoniacū xo ē tentatiōis certamine z opatiōe supari. Impetiginē quoq; hz in corpe q̄s auaricia vastat in mente: q si in paruis nō cōpescit: nimirū sine mēsura dilatat. Impetigo q̄ppe sine dolore corp⁹ occupat: z absq; occupati tedio excrescēs mēbroꝝ faciē decorā fedat: qz etiā auaricia capti animam

Mat. 15 Mar. 4 Luc. 8

Leuit. 20

Ypoc. 3

Leui. 21

Roma. 1

Leui. 21

I. Cor. 10

Leui. 21

a ¶Aliaz. impropzie ponit. sic. s. xxvj. di. de inde ibi cū ceteris crīb b ¶Ponderosus. p īmūdā cogitatiōnē. c ¶Ad opus. ex hoc videt q occultū pctm non impedit pmouēdū. z ex eo sequtur ibi grauat in abdit z ar. l. di. sacerdotes. qz latētia pcta nō hūt vindictam q ad ecclīaz militarē. vt. xxxij. q. v. christiana. et xxxij. dist. erubescant.

d SAcerdotes ad se. nō q aliqd ōz malū q ad se. sic. j. q. j. q qdā. z. q. iij. salvatoz. sic mīmonīū ōz dissolui q ad socez q repudiū misit non q ad ziuges. ff. de
1. Thim. 6 don. inē vi. zvz. Leui. 21 cū hic stat. ·s. si socer. z facit qs aliqd q̄rū in se ipō est. xj. q. iij. inter vba. sic. xx ij. q. ij. ·s. vl. in fi. ·f. de pse. dis. iiij queris.

e ¶Potentē. i eo q potens est

f ¶Paupez ·f. xj. q. iij. paup

g ¶Locat. i dignitate.

h ¶Vsqz q. di. crū fuit ab helia fugiēte irā regīne iezabelis vniuerso pplo colēti baal. naz defecit ambob. qui vult fuire duob. z. xxvj. di. acutus.

i ¶Illū. i. aliū

k ¶Indignuz est. ·f. s. xlj. di. ñ cogant. ·s ibi de reb. b de psonis

l EX pmissis erauit huctsqz mgr de q̄litate ordinandoz. in hac di. l. tractat prīo de iā pmot. an ipi postq̄ lapsi fūt. valeāt reparari. z prīo allegat q nō pūt repari. postea allegat p pte p̄ria. z b bñ solvit ·f. e. ·s. quō. p pte pma allegat vsqz ad ·s. ecōtra. z postea inducit multa. c. ad pbā dū solutionē suā vsqz ad ·s. ·s illud. vbi aliā ponit z eā pbat p. c. se. vsqz ad ·s. q vero. z postea adiungit de lapsis in hereſi. q nō sit eis cōcandū añ recōciliationē. ab illo ·s. qō vero subiūgit tractatuz de homicidiis vsqz ad illū ·s. pmissis. deinde addit de solēnē penitentiīs. q nō debeāt ordiari vl ad militiā secularē redire. z q clerici talis pnia nō sit imponēda. z p q̄b culpis sit iponēda vltio subdit de apostat. q nec ad habitū secularē nec ad clericatū ascēdere pūt post pniam. Circa lapsos tres regule sūt notāde q ?tinēt ·f. e. di. cō

m dū q̄si delectat exulcerat: dū adipiscenda q̄sq negocia cogitationi obijcit: inimicicias accēdit: z dolorē i vulnere nō facit: q: estuāti añio ex culpa abūdātiā pmittit. Sz decoz a mēbroz pdit: q: aliaz q̄z virtutū p hāc pulchritudo ōpraual: z q̄i totū corpus exasperat: q: p vnīūsa vicia animuz supplātat: paulo attestante q ait ad timotheū. radix oīum maloz est cupiditas. ¶Ponb derosus vero est q turpitudinē opē ñ exercet: b tñ ab hac cogitatiōe ?tinua sine moderatione grauat i mēte: q ne c q̄q̄ q̄dē vsq ad op. nefariuz rapit: sed ei. animꝰ voluptate luxurie sine vllo repugnationis stimulo delectat: viciū q̄ppe ponderis est: cū humoz viscez ad virilia labit: q pzo facto cū molestia ōdecorī intumescūt. ¶Ponderosus g est: q totis cogitatiōibus ad lasciuiā defluēs. pōdus turpitudinis gestat i corde. z q̄ quis pzaua nō exerceat opera ab his tñ nō quellit mente: nec ad vsuz boni opis i aperto valet assurgere: qz grauat hūc in absēdit pōdus turpe. q̄sq g cuilibet hoz vicio rū subijcit panez ōno offerre phibet: ne pfecto aliena delicta ñ valeat is diluere quez adhuc pria deuastāt. Quia igit pauc ad pastozale magisteriū dignꝰ q̄lit atq indignus b ptimescat oñdimus: nūc is q ad illud digne pue-

nerit: i eo q̄lit viuere debeat demōstremꝰ. ¶Tez hiero. sup malachiā. ¶Indoctus terrena lucra sectans viciatus oz-

o dinari nō debet. SAcerdotes nomē dñi despiciūt: z q̄ntū ad se panē pollutū offerūt: q ad altare indigne accedūt: quicz dato munere sacerdotiū p̄sumūt. ¶Panē q̄z polluit. q doctrinā dñi i pl'o male dispgit: z qui hornozat potētēz despicit paupē: z infra. Si offeratz cecum aīal ad imolādū: nōne malū est tc. Supius accusati ō panibus: nūc accusanꝰ ve victimis. Cecū aīal offert: q ordinat indoctū i loco docti: magistrūq facit q vix discipul esse poterat. Clauduz offert: g q lucra terrena q̄rentē locat: vtpote pedē in diūsa ponētē: vnū in dīnis: altez i carnalibus. cui pōt inferre illud de libro regū. vsq q claudicas i duas partes. Languidū offert: q vicioſuz hz p religioso: q̄cz tardū z pigz pbat pa h tientē dicēs illū negligentie i redarguēdū. indignū est enī dare deo qō dedignaf hō.

Distinctio L.

k EX pmissis auctibus liqdo mōstratū est q varijs crīminib. irretiti in sacerdotes ordinari nō pūt. nūc autē de eisdē q̄rit vt z post pactaz pniaz vl i p̄cijs ordīb. remanere: aut ad maiozes gradus ?scēdere valeāt: multoz autē in ordine suo ·f. e. c. de his vero. z. c. p̄cedēti. z hec opinio verioz est z benignioz. hoc tñ excepto q maxia pec cata etiā occulta repellūt. vt de b plene dixi. ·s. xxx. di. c. vl. De adulterijs aūt z sibi ōp̄ eps simplex dispensare. ex de iudi. at si clerici ·f. e. ?tumaces. de maioribus nō. ·f. e. miroz. z in simōia. j. q. j. erga. z fm g̃dā in omnibus criminib dispēsat vbi nō phibet. ex de sen. excup. z de pe. di. vj ·s. j. in fi. z. lxxxij. di. ſ bz. z in plu-

Malach.

Malach.

Malach.

3. Reg. 18 Malach.

ribus casiū inuenio ēm posse dispēsare. vt nōui. j. q. vij. §. nisi rigor. ℣. hispan⁹ ℣trariū dixit. nā cū in qui/busdā casiū ei pmittit dispēsare. ℣ in alijs phibeā. ar. xxv. di. qual. ℣. C. de ꝓcur. marit⁹. Quis aūt cū deposi to possit dispensare dixi. ij. q. vj. iō. cū. suspenso aūt vel penitēte etiaz in hereſi bñ dispen sat ēps. j. e. ꝑ bȳ ros. Job. Iste opiniōes hodie terminanē ꝑ de/cre. gregorij i ex trauag. de ēp. or. q̄stiū. vbi re/probat opio io. ℣ credo q ēpus ſp possit dispen/sare. nisi ei phi/beat expresse. vt xxvij. q. ij. lex di/uine. in fi. ℣ ex ō sen. ex. nup. Jo.

a ¶ Si lapsis. ℟ c. loctur de deposito vt pa/ter p fi.

b ¶ Spe. q facilitas vēie ℣c vt. xxiij. q. iiij. ē iniusta.

c ¶ Supplica/tio. carnalis sed spūalis bene. j. e. clerico.

d ¶ Reuocare j. xxiij. q. iiij. est iniusta.

e ¶ Non statu ra. ppetuo. q enī deponiē ppetuo deponiē. vt hic. lxxxj. di. sicḥs cle ricus. ℣ ar. C. de pe. seruus. ar. cō tra. xxiij. q. iiij. non oportet. ibi simpliciē ponīē separenē. tamen separanē ad tē/pus nō ppetuo. vt ex de ꝓstit. ex lris. in fi. sz cer/te illa nō sunt ℣ria. q. ibi nulla fuit depositio. ℣ ē hoc ideo statutū. ne leges ludibrio fiāt. vt. C. de bo. q̄li. l. vl ti. §. vl. ℣ est si. q̄ lex dicit. q dānat⁹ de crimie ad milj/tiā nō recipiē. vt. ff. de re mili. q cū vno. §. adulterij.

f ¶ Qui semel. adipisci. hoc. c. intelligiē de rigore vel in maloriḥ vel de manifestī criḥ. sic ñ ob. lxxxij.

g ¶ Qui bytez. aut pma (di. ꝑ bȳe. ℣. xv. q. vl. hi q nere. si. §. xxiij. di. c. vl j. xv. q. vl. sicḥs ꝑ bz. con tra. so. in inferiozi mistrauit. vt ibi. sz nō i supioz vt h.

h ¶ Mitius. ar. q mitius agiē cū ꝓfesso q̄ cū comu/cto. vt. j. de his vero. ℣. xv. q. vlti. sicḥs presbyter. si. lvj. dist. quia simpliciter. j. q. j. pñtium. ar. ℣. xxiij. di. c. vl. sed ibi timoze probationum est confessus.

i ¶ Facili. i. sponte. vt ex de homi. laroz.

k Mroz. hic habes q ēpus nō potest dispensare cū homicida. Item nec cū simoniaco. vt. j. q. j. erga. nisi q̄q. vt. j. q. v. c. j. ℣ vl. Jo. de simoniaco est expssum ex de elec. c. p. vbi oz q si aliq ignozāre sit cōmissa si/monia. ēps cū eo pōt dispensare. si in simplici benefi/cio sit cōmissa simonia. sec⁹ si in plātura/ si aūt eo scien te sit facta ēps ñ pōt dispēsare cū eo. ex ō simo. no bis. b. Itez nec cuz depositō sm ℟ sdā. vt. ij. q. vj. Jo. Itē nec cuz eo q excōicat⁹ ce lebrat. vt. xj. q. iij. sicḥs ēpus. et vij. q. j. sicḥs ꝑ bz licet sit ar. ℣. ij. q. v. q̄sto. Item nec cū eo q acce/dit ad iudiciū se cular. vt. xxj. q. v. sicḥs eps. Itez nec cū bigamo. vt ex de big. c. ō big. ℣. xxxiij. di. lectoz. Joh. nec dispensat hodie cū filijs ꝑ bzoz vt ex de fi. ꝑ bȳ. c. pe. ℟. ministra uit. ptz imediare B oispēsat aūt in plerisq criḥ. vt nōui. j. q. vij. §. nisi. ℣ generaliter vbi nō phi beā eo dispēsa/tio sp dispensare pōt. vt ex ō sen. ex. nup. licz q̄dā dicāt. q in ill⁹ so/lis casiū dispen/sabit. vbi a iure pmittit. q̄z cū in q̄busdā criḥ eis comittit dispen/sario. vt ex de iu di. ar si clerici. ℟ in alijs eis phi beā. ar. xxv. dist. qual. ℣. C. de ꝓcur. marit⁹. et li/cet dispēsatio sit ius q̄ peti nō pōt. tñ q̄q ēps teneā dispēsare. vt. j. e. vt ꝓstitueret. in fi. ℣. c. sicḥs dyaconus. c. dño scō. ℣. j. q. vij. dispēsatiōes. ℣. xxiij. q. j. noli. i fi.

l ¶ Homicidiū spōte. vt ex de homi. laroz.

m ¶ Suadere. pl⁹. n. ē suadere q̄ cōpellere. ff. de ser. coz. l. j. §. psuadere. ℣ pl⁹ punit suasoz q̄ facieṡ. lxxxvj (di. tanta. Jo.

n ¶ Clericū occiderit sponte. b. ¶ Militare. ꝓ hoc patet q loquit de illo q in bello fuit. hoztari tamen potest cleric⁹ aliqs ad de/fensionem sue ecclesie. xxiij. q. viij. vt pridem. ar. ff. de his qui no. ifa. ob hec verba. §. vltimo.

o ¶ Per quod. ar. q ratione vnius delicti imputanē omnia delicta que sequuntur ex illo. vt. xv. q. j. si quis insaniens. xxij. q. iiij. inter. ff. quod metus causa. si mu lier. ar. ꝓtra. extra de sponsa. veniens. A.

a ad hos sos in quo no dispē

DE his circa illos q̃ cõmittũt homicidiũ distin/gue sic. q̃ aut cõmittit hõicidiũ ex ncitate aut ex casu aut ex volũtate. si ex necessitate. aut illa necessi/tas est cuitabil aut incuitabilis/si est cuitabilis. ad su/periores ordines nõ põt ascẽdere. ẽ in iã susceptis to/leratur. vt. j. e. ò his clerici/ si fuit a incuitabil necessitas sine omi dispensatiõe põt mi/nistrare i ordie iã hito. ẽ ad su/periores hũdos peret dispensati/onẽ. vt ex de hu/mi. c. ij. nec ob. ex eo. lator. vbi ò q̃ ad superio/res tales licite p/mouer. q̃ hoc i/telligo ex dispen/satiõe. Jo. Sed/ certe q̃cũq dicat/ io. de ncitate i/cuitabili. c. viõ/ exẽsse dicere. q̃ tal ncitas i nul/lo obsit. vt. j. e. o. q̃ re obnoxium. de hoc nõui i q̃/stionib. b. si ẽ o casu cõmittit ho/micidiũ aut de/dit opam rei li/cite aut nõ. si de/dit opam rei lici/te. et nõ impura/tur. ẽ põt mistra/re in suscepto et/ascẽdere ad supe/riorẽ. vt ex. e. c. vlt. et j. e. sepe. et ex. e. io. sed si illi/cite rei opam de/dit. tũc nec in su/scepto põt mini/strare nec ad su/periorẽ ascẽdere/ vt. j. e. clerico. et/ c. sicꝫ volũtate./ si vero volũtate/ occidit. nũq̃ di/spẽsandũ est cũ/ eo. fm q̃ loq̃tur/ c. miror. h. tñ cũ/ suo rigore dixit./ q̃ in nullo casu/ põt homicida p̃mouer. q̃ potius dz q̃libet p̃mittere/ se occidi q̃ aliũ occidere. vt. xxxij. q. v. ira ne. et dicit q̃/ hoc ꝓbũ ꝓsulẽdi ponit̃ p ꝓbo p̃cipiẽdi. vt. xxviij. q. j./ sic eni. Jtẽ fm. h. etiã si crimẽ homicidij sit occultũ. tñ/ post pniam nõ põt exequi suũ officiũ. secus est fm eũ/ in quolibet crimine alio. vt. j. e. de his. nisi in simonia./ Jo. et hoc exẽsse dicit ex de rem. o. c. vl. et ita duo cri/mina tñ excipit. s. simoniã et homicidiũ. ar. ex de accu./ inquisitionis. b. Alij aũt plurimiq̃ dicũt. q̃ siue sit homi/cidiũ siue aliud crimen dũmodo sit occultũ post pniaz/ bene exequit officiũ suũ sine oi dispensatione licet non/ possit p̃moueri. sed in simonia post nullã pniam põt ex/equi officiũ suũ. j. q. j. erga. b Defendendo. icaute/ sine moderamine. cuilibet enim licitum est se defende/re cum moderamine. vt. ẽ. dist. j. ius naturale.

a DE his clerici p q̃b⁹ ꝓsu/luistĩ. s. q̃ se defenden/b do paganũ occiderũt: si po/stea p pniaz emẽdati possint/ ad gradũ pristinũ redire aut/ ad altiorẽ ascẽdere: scito nos/ nullã occasiõez dare nec vllã/ tribuere eis lniam quẽlibet/ hoim q̃libz mõ occidẽdi. ve/rũtñ si ꝓtigerit: vt clic⁹ sacer/dotal ordis saltẽ paganũ oc/ciderit: multum sibi ꝓsuluit: si/ ab officio sacerdotali recesse/rit: satiusq̃z ẽ illi i hac vita do/mino sub iferiori hitu irrep/hẽsibilit famulari: q̃z alta i/debite appetẽdo dãnabilit i/ pfundũ iferni demergi. Jtẽ/ ex. ꝓci. agatensi Cadat ab of/ficio eps pbr aut dyaconus/ capitale cõmittẽs crimen.

c SI eps aut pbr aut dya/con⁹ capitale crimẽ cõ/miserit aut chartã falsauerit/d aut falsum testioniũ dixerit/ ab officij honore depositꝰ in/ mõasterio detrudat: et ibi q̃/diu vixerit laicã tñmõ cõio/nẽ accipiat. Jtẽ ex ꝓci. marti/ni pape. Qui homicidij fa/cto aut p̃cepto aut cõsilio p⁹/ baptisinũ cõscius fuerit: cle/

e SIricus nõ ordinet.

q̃s viduam aut ab alio/ relictã duxerit: nõ admittat/ ad clex q̃ si irrepserit deijcia/f tur. Silr si hoicidij aut facto/g aut p̃cepto aut ꝓsilio aut de/h fensiõe p⁹ baptisinũ ꝓsci⁹ fue/rit: et p aliquã surreptiõez ad/ clericatũ venerit: deijciat et/ fine vite sue laicã cõionẽ tñ/mõ accipiat. Jtẽ greg. ianua/rio epo carailtano. De sacris/ ordib⁹ lapsi repari nõ põt.

i PEruẽit ad nos q̃sdam ò/ sacris ordib⁹ lapsos vt/ post sniam vel añ ad misterij/ sui officiũ reuocari. q̃ oino/ phibem⁹: et in hac re sacratissi/mi q̃z canones ꝺicũt. q̃ igit/ post acceptũ sacrũ ordinẽ la/psus i pctũ carnis fuerit: sa/cro ordine careat: et ad altar/ misteriũ nõ accedat. Idẽ ve/nantio lunẽsi epo. De eodẽ.

m ACcedẽs ad gorgoniaz/ insulã fraternitas vra di/scutiat id q̃ ad nos de satur/nio pbro relatũ ẽ: puẽit nã/q̃z ad nos: q̃ post q̃z de sacris/ ordinib⁹ lapsus a sui sacerdo/tij ordie est deiect⁹: ad explẽ/dũ misteriũ pbyterij psupse/rit accedere: et oipotenti deo/ hostias imolare. q̃ si ita fa/ctuz eẽ vra fraternitas reppit:/ eũ sacri corpis et sanguis dñi/ pticipatõe puatũ i pniaz redi/gat: itavt vsq̃z ad die vltimũ/ i eadẽ excõicatõe pmaneat: et/ viaticũ tñmõ exit⁹ sui tpe pci/piat. Si ãt eũ talẽ pniaz age/re fraternitas vra co guerit: vt/ ei iuste ad recipiendã inẽ lai/cos cõionẽ et añ exitũ debe/n at miserari: hoc in tue fraterni/tatis ponim⁹ ptãte. et infra./ Preterea ad fraternitatis tue/ consulta rndentes statuim⁹

SI eps. aut c chartã. dic/ vt. ẽ. xix. dist. in/ memoriam.

d Testimoni/um. j. v. q. vj. pre/ sbyteri.

SIcꝫ iudex. e/ executor et/ assessor in causis/ criminalib⁹ non/ põt p̃mouer. ẽ/ non est rõne pec/cari. q̃z non pec/cant ista facien/do. vt. xxij. q. ij/ ij. questiõ. j. q. v/miles. sed ꝓpter/ irregularitatem/ quã ex tali fctõ/ contraxerunt.

f Aut facto./ vt miles.

g Aut p̃cep/pto. vt iudex.

h Aut consi/lio. vt assessor. et/ ita ex ꝓsilio pu/nitur alicꝫ ꝺ il/lud. ff. man. l. ij./ in fi. et l. deniq̃.

Sed nunq̃d ad/ di dz ò volũtate/ ar. j. q. iiij. q̃ ꝓsu/latus. in fi. q̃ ñ/ ꝓcedo. licet an/teq̃ fiat vellet il/lud factum esse./ vel post factum/ gratum habeat.

i Defensione/ cuitabli.

k Post ba/ptismum. ergo si/ ante baptismuz/ potest. bassianus/ dixit si ante ba/ptismuz occidit/ nõ peccando ve/ iudex nõ potest/ ꝓmoueri. quia/ non tollitur irre/gularitas. sed si occidit peccando tollitur eorum. Jo./ de hoc quid iuris sit noraut in questionibus. B.

PEruenit. fuerit. de quo fuerit conuictus vel con/fessus. et hoc verum est nisi epus cum eo dispen/sasset. vt extra de iudi. ar si clerici. sed nõne canon iste/ ꝓhibet episcopo dispensare in hoc casu. non. sed re/darguitur indiscreta dispensatio. vt dixi extra de pre/ben. de multa.

m ACcedẽs pbr⁹. ergo clericꝰ degradatus non reti/net ordinem. ar. lxiij. dist. ex antiquis. et. xj. q. iij.

epos. ⁊. xv. q. vlti. sicꝫ ꝑ bz. ⁊. xx. iij. q. vl. clerici. ⁊ idē vidē ꝙ ꝑ qō dz. ꝑ. inē laicos cōionē sed tñ dico ꝙ characterem sp retinet. ꝙ id qō hēs .i. q. j. ꝙ qdā ⁊. xx xij. q. vij. licite. ar. lxx xj. di. dicitū vñ ꝙ ꝓcurit ipm incidit in canonez ſltē in memoriā ꝑsti ne dignitatis. vt. ff. de decu. l. vlti. ⁊. ff. de questioni. l. vnus. ⁊ fuus. ⁊ de cō. di. iij. ostēdit. Jo. ꝙ ñ credo cū carear oi ꝓuilegio clerica li. nē credo ꝙ cōficiat. q. oēm poꝑestatē amisit. b.

n ¶ Jn tue ꝑ eps ꝑt remittere penitentiā iūcta a papa sic. xxxiij. q. ij. latoze. a ¶ Abbatē. ꝑ abbas ꝑt cē diaconus. q. abbas pori⁹ ē nomen officij ꝑ dignitatis. vt. x. xvij. q. ij. c. j. imo in minoribꝫ ordinibꝫ ꝑstitutus ꝑt esse abbas. exo. ꝺ era. ⁊ q. oz. tuam.

b ¶ Veneris. existētē

c ¶ Ceci disse. ꝑ crimen.

Name. ij.

Exo. xx

2. Re. ij.

3. Re. xi

a ꝺyaconē abbatē quem de portu
b c veneris indicas cecidisse: ad sacrū ordinē nō debere vel posse aliquo mō reuocari. quē ꝺdem sacro ordie priuatū in pniam deputare te ꝙuenit: cui⁹ si postea act⁹
d ꝙuersatioꝫ meruerit: priozē inē alios monachos vbi decreueris
e standi locū non ordinē obtineat subdiaconi q̄z ꝗs silis culpa constringit: ab officio suo irreuocabilit depositi inē laicos cōionez accipiāt. ¶ Jn portu aūt veneris loco lapsi ꝺyaconi aliū: q̄ ꝑ officiū ꝙplere debeat ordiabil⁹. ¶ Saturninū ꝛo ꝓbꝫm vt nūꝫ ad sacri ordis mīsteriuz ꝓsumat accedere scꝑtis cauere decreuim⁹. ſz eū ī insula gorgonia atꝙ capraria sollicitudinē monasterij gere
f re ⁊ in q̄ statu ē sine cuiuscꝫ adūsitate pmittim⁹. Jdē. Loco lapsi

g ¶ Postꝙ alⁱ ordinādus est. quēꝙ crialit cadētē ī locū: quo lapsus ē: nulla rō pmittit reuocari: ⁊ vltra tres mēses eccliaz vacare pontifice statuta sctoꝝ canonū nō pmittūt ne cadēte pastore dñicū gregem hostⁱ: qō absit: antiquⁱ insidiādo dilaniet: fraternitas vra depcatiōi eoꝝ ꝙsentire: ⁊ ī lapsi loco oz epm ordinare Jtē martin⁹ papa. Qui post ordinationē suā in lapsuz ceciderit sacra mysteria nō debet tractare.

h ¶ Si post ordinationē suā q̄s piā ī lapsuz ceciderit: ⁊ si p uaricatiōis pctō fuerit depben sus obnoxi⁹ oīmodo phibēdus est cū manibus lutulētⁱ atꝙ polluti mysteria nre salutⁱ tractare.

i ¶ Ecōtra exemplis ⁊ auctoritatibus pbat⁹ p⁹actā pniaz propos grad⁹ licite posse admīstrar⁹ ⁊ ad maiozes posse pscēdere. ¶ Maria enī sozoz aaron postꝫ lepra p cussa est: qz ī moysen murmuraverat acta pnīa a pctō mundata
k est: ⁊ ꝓstinā gram ꝓphetizā dicepit aaron aūt post ꝓflatū vitulū etlā in sūmū sacerdotē cōsecra
l tus est. dauid post adulterium ⁊ homicidiuz spīm ꝓphetie recepit: ⁊ in ꝓpio gradu pmansit. achab quoꝫ post mortē nabutē viri sanctissimi ꝙ pniaz hūiliat⁹ in regia sede pmānsit. ¶ Et vt ꝑteream⁹ multa exēpla veteris testamēti. petrus negauit christū. et postea ꝓnceps apl⁹oꝝ factus est.
m paulus stephanū lapidauit: ⁊ tñ a deo in apl'm electi⁹ est: multi q̄z ab hereſi ad vnitatē catholice fidei reuertētes in suis ordinib⁹ sūt recepti: alij vero ad epalē etiā gradū sūt
n ꝓmoti: vtpote aug⁹. ⁊ alij q̄z plures. Jtē ex epla cyrilli ad iohem antiochenū. De eodē

Johānes|chry|sostom⁹ duab⁹ synodis orthodoxoꝝ epoꝝ fuit diiudicatus: ſz itez fuit restitut⁹. marcellus epus anchiregallacie depositⁱ fuit: ꝑ postmodū ꝓpriū recepit epatū. ¶ Asclepius diiudicat⁹ a synodo ecclesiā suā postea recepit. marcellus epus andrinopolite dānatus a papa iulio recepit ecclesiā sui epat⁹. cyrillus epus hierosolymitanus depositus fuit: postea recōciliatus ē sue ecclie. Silī mō polocromiuz eiusdez ecclie hierosolymitane pōtificē sixtus papa dānauit: ⁊ itez ipe eū recōciliauit. innocētius papa fortunatus epm dānauit: sed ipe postea eū in ꝓpriū locū restituit ecclesie sue. misenū epm a felice papa dānatuz gelasius papa successoz illiⁱ recōciliauit: ⁊ ecclesie sue restituit. leunci⁹ dū eēt ꝑb'z depositus fuit ſz postea ī antiochia priaracha extitit. greg. xo. iiij. papa theodosiū quē eugenius eius añcessoz ꝑbyterij honore ꝓuarat: sctē eccie seguine cōsecrauit epm. abbas nāꝫ epus diiudicatus fuit: ſz sctā synodus canonice suā illi restituit eccliaz. Bocardū xo epm sctē suesoutēsis eccie a synodo cui carol⁹ interfuit rex cōdēnatū ⁊ sophidinū placentinū epm merito reꝓbatū nicolaus papa ābos recōciliauit. Preterea calixt⁹ papa ꝺ

o ¶ Priozē. i. vt si monachus vt prius fuit nō tñ erit abbas.

e ¶ Obrica r. ñ ordiez vl' dignitatē. Deut. 26 Ezech. 14. Luc. 22 Act. 7

f ¶ Sollicitudinē. vt sit ꝓcuratoꝝ loci. licz sit ifamis. qz ifames nō excludūtur a ciuilib⁹ muneribꝫ. ſz honoribus. argu. C. de his q̄ iple. sti. sacra. li. sūt. l. j. et ex de eta. ⁊ q̄. tuam. ⁊ sic ꝓcuratoꝝ mō asterij ꝑt ee ifamis. ſz ñ ꝓ curatoꝝ epi. v. g iij. qz epos. qz nō rechrik sūma i eis pfectō iregritat⁹ vt. xvj. q. j. legi

g ¶ Postꝙ. et vltra tres mēses. tres mēses dāt ad electiōez a die mort⁹. ⁊ alij tres mēses ad ꝙsecratiōez perē dā. j. c. di. qm. ⁊ lxij. di. obeūtib⁹ ⁊ ex de elec. ne ꝓ defectu. nisi ꝓ ne cessitatē. ꝓcet vt. xxviij. dis. de syracusane.

h ¶ Si post ordinationē.

i ¶ Ecōtra. de maria dz. q. v. ij. ⁊ itē obijcit.

k ¶ Aarō. hec hīstoria hz. xlv. dis. disciplina.

l ¶ Dauid. hec hīstoria dicta ē. ij. q. vij. ⁊ itē cū balaam.

m ¶ Lapidauit i. lapidātib⁹ consensit custodiendo vestes vt. j. e. ꝙsiderādū. vñ ñ fuit penit⁹ īmunis. vt ex de homi. c. sic. ⁊ illi q̄z tñ ꝑ exēplū non cōpetit. qz istud fuit ante baptis. mum. b

n ¶ Augustin⁹ q̄ fuit manichē⁹ sed q̄ñ baptismū

ꝛ iō nō cō/
petit exem/
plum ꝛc.

a P Onderet grauis erit
Tobie.4 ꝙliber in ꝯ/
bis. vt. iij.
q. iij. §. ītē i
crialiꝫ. ꝯ. i
testimꝫ. et ꝙ
cito fac ad
pnām ppe
rat. vt dicit
seneca. ꝛ pt
ꝙs in ꝓpo
Bal.6 facto pete/
re inducias
Bal.6 ad rūdēdū
ff. de inter.
ac. ꝙ inꝛo/
gat an he/
res sit. Nā
testi repēti
Matth.16 nus ꝛc. v.
q. v. §. fz ali
ud.

b C Dō ti
bi i thobia.

Ezech.18 c C Tpe/
naz rō tpis
mutat ꝓsti
tutionē. vt
xxxiij. dist.
fracnitatē.

d C Apls
ad galath.

e C Dauid
hoc exēplū
nō cōperit.
naz nihilo/
minus fuit
Matth.16 dictū ei nō
Joh.20 sacrificabis
mihi. qz vir
sanguinum
es. j. de pse.
dist. j. c. j.

f C Hi/
str. dispēsa
Ps.40 tiue si crien
est manife/
stū/vel ipo
Ps.50 iure si crien
est occultū.
exē de tē. or.
c. vlti.

g C Qui
dormit. in
peccato.

h C Non
adijciet. i. nō
conat be/
ne opando
i C Vt re
surgat. per
penitētiaz.

hmōi scribit ita. Clerici post lapsum suis ordinibus reparari non possunt.

a P Onderet vnus/ ꝙsqz hmões suos: ꝛ qō sibi
loq nō vult alteri nō loquat. vñ
b bñ sac scptura ait. Qō tibi ñ vis
c fieri alt̄i ne facias. nos eī tpe in
digem⁹ vt aliqd maturi⁹ agam⁹
nō ꝑcipitemus ꝙsilia ꝛ opa nr̄a:
neqz eoz ordinē corrumpamus.
C Dz si aliqs lapsus quoq mō fu
erit: portem⁹ eū ꝛ fraterno corri/
d piam⁹ affectu. sic ait btūs apls.
Si ꝓoccupat⁹ fuerit hō i aliquo
delicto: vos q spūales estis istrui
te hmōi in spū lenitatis: alter al
terius onera portāte: ꝛ sic adi/
plebit lege christi. Moꝛo sctūs
e dauid de moꝛtiferis crib⁹ pnīaz
egit: ꝛ tñ in honoꝛe pmānsit. Bea
tus quoqz petr⁹ amarissimas la/
chrymas fudit: qñōz se negasse
penituit: ß tñ apls⁹ pmansit. et
dns ꝑ ꝙphām pollicet dicēs. pec
catoꝛ in qcūqz hoꝛa ꝙuersus fue
rit ꝛ igemuerit: oīm iniqtatū ei⁹
nō recoꝛdaboꝛ āpli⁹. Errāt itaqz
q putāt: q sacerdotes p⁹ lapsum
si ꝙdignā egerīt pnīam: dño nō
f posse mīstrare ꝛ suis honoꝛibus
frui: si bonā deinceps vitā duxe
rint ꝛ suū sacerdotiū digne custo
dierīt: ꝛ ipi q hoc putāt nō soluz
errāt: sz etiā traditas ecclie cla/
ues despicere videt. de ꝗbus ds.
qōcūqz solueritis in tra erit solu/
tū ꝛ i cel. alio qn hec snīa aut dñi
nō est aut ẋa est. C Nos ẋo idu
bitanter tā dñi sacerdotes qz reli/
qs fideles p⁹ satisfactiōez dignā
posse redire ad honoꝛē credim⁹:
g testāte dño ꝑ ꝙphaz. nūqd q doꝛ
mit nō adijciet vt resurgat. ꝛ pꝛo
pheta dauid pnīam agēs dixit.
Redde mihi leticiā sa. t. ꝛ sp. pn̄.
ꝙfir. me. ipe nāqz p⁹ pnīaz ꝛ ali/
h os docuit: ꝛ sacrificiū ds obtulit
dās exēplū doctoꝛib⁹ sctē eccl̄ie
si lapsi fuerīt: ꝛ ꝙdignā pnīaz ds
gesserint vtqz facere posse doce
re ꝛ sctificari. docuit. n. qñ dixit:
docebo iniqs vias t. et im. ad te
i C Sacrificiū deo obtulit ꝑ
se dñ dicebat. Sacri. ds sp. ꝓtri.
coꝛ ꝛ ꝓtri. videsne aūt ꝙpha sua sce/

lera mūdata p pnīam: nō du
bitauit ꝑdicādo ꝛ dño libā/
do curare etiā aliēa. Mūdet
g hō a pctō: ꝛ gra ds resurgit
a lapsu: ꝛ i pstino manet offi/
cio iuxta ꝑdictas auctes. vi/
deat ne āpli⁹ iaceat: sz euāge
lica snīa in eo maneat: q ait.
vade ꝛ āpli⁹ noli peccare. vñ
apls ait. Non g regnet pctm̄
in vro moꝛtali coꝛpe: vt obe
diatis ꝙcupiscētijs ei⁹: snīaz
l q vetat miscōiam: nō solū te/
nere frēs sz etiā audire fugi/
te: qz potioꝛe miscōia oīb⁹
holocaustomatib⁹ ꝛ sacrifi/
cijs. I tē hiero. In pristinum gradus post pnīam reuocari

m Q T pur
gabit filios leui. tps ei
o est vt iudiciū a domo dei in/
p cipiat. ꝛ alibi scribit: a sanct⁹
meis incipite. C In filijs āt
q leui oēm sacerdotalē intelli/
gens eē dignitatē. si āt sacer/
dotes purgādi sūt ꝛ colandi
vt pux aux remaneat ꝛ argē
tū: qd de cetet est dicēdū: q
cū emēdati fuerint ꝛ colati:
tūc offerent deo iusta sacrifi/
cia: ꝛ placebit dño sacrificiū
eoꝛ qō offert ꝑ iuda ꝛ hieru
salē. hoc est ꝑ his q dñm cōfi
tent ꝛ pacē ei⁹ mēte ꝙspiciūt
sicut dies secli ꝛ sic anni an/
r tiq: hoc est vt quō in ꝓncipio
placuerūt deo: sic post pctm̄
ꝛ pnīam placere incipiat: cuz
oīm fuerint pctoꝛ sorde purgati. I tē grego. secūdino.

Lapsi reparari possunt

v Q Uia sctitas tua reqsi/
uit: vt tibi ō tali sacer
dotali officio post lapsuz re/
surgendi auctes scriberem⁹:
dū dicis de hoc canonuz di/
uersoꝛ te legisse diūsas sentē
tias alios resurgēdi alios ne
quaqz posse. ideo nos gene/
rales synodos a nicena syno
do incipiētes hanc cū reliqs
q̄ttuoꝛ veneramur: qꝛ ipaz se
quētes cetere i cūctis canoni
cis sentētijs ynanimit̄ coꝛ/
dāt. nos ẋo p cedentes pres

k C Docuit. i.
docturum se ꝑ/
misit. ꝛ sic coipo
q ds ꝓmittit se
velle docere deo
obligat. sic. xxj.
di. i nouo. vbi si/
militer arguit a/
naclerus ex illa
aucte dabo tibi
claues. i. do i coꝛ Joh.
poze moꝛtali. et Rosh.
sic futurū ponit
p pñti. vt ō ꝙse.
di. ij. in christo.
ff. de ẋ. sig. ẋbus
erit. l C Di/
sericoꝛdiā. si. n. i
aliq redarguēdi
sum⁹ meli⁹ ē mi/
sericoꝛdie reddo
re rōez qꝛ crude
litat. xxxv. q. ix
venia ꝛ. j. xxvj. q
vij. alligat. ꝛ. xj.
q. iij. neo. j. lxxx/
vj. di. nō sat. j.
q. vij. exigūt. ſ.
di. ix. sane ꝙppe.

Mala. 1. pe.

Ezech. Luc

q T purga
bit. verba
malachie sūt. ec
ce venier dns ex
ercituuz. z ꝙs ꝑ
cogitare die ad/
uēt⁹ ei⁹. ꝛ ds sta
bit ad videndū
eū. ipse. n. quasi
ignis ꝙflās ꝛ qi
herba fullonū. ꝛ
sedebit ꝙflās et
emūdās qi aux
ꝛ argētū. ꝛ pur/
gabit filios leui
ꝛ colabit eos qi
aux ꝛ argentū.
ꝛ erūt offerētes
dño iusta sacrifi
cia. et placebit
dño sacrificiū iu
da et hierlm sic
dies secli ꝛ anni
antiqui.

n C Ths. ẋba
petri in epla ca/
nonica.

o C Domo. ~~in sacerdotio vbi animalia sacerdotes pcellerūt~~ xxiij. q. ij. ~~ruf~~ ferunt.

p C Et alibi in
ezech.

q C Oēm. arg.
qō de vno ō de
oibꝫ intelligitur
vt. lxj. di. mira/

mur.t.xxiij.q.j.qōcūq; r ¶ Antiq.i.pres s ¶ In
pncipio.an pet̄ri.ar.ꝫ.xx.c. t ¶ Sic post pet̄m.imo
v ¶ Via ḡtruor.s.ꝯstātinopolita/ plus.ꝫ.c.fideliꝰ.
Qna.ephesina.chalcedonēsis.t ācharitana. ó qua
hēs.ꝫ.c.dño. a ¶ A capite.id est episcopo.
b ¶ Wsq; ad ꝙr
tū.i.subdiacona
tū. c ¶ Ira ēt
crimie.ꝫ.xxiij.q.
j.nō afferamus.
d ¶ Triticū. id
est pnia.
e ¶ Et fructuz
.i.restitutionez.
f ¶ Gaudeo.iō
dicit gaudeo. q̄
post penitētiam
fortior resurgit
hō.vt.ꝫ.c.fideli/
or. g ¶ Nouē
q; qō designant
ix.ordines angelorū. de qbus hēs
de pe.di.ij.pnin/
cipium.
h ¶ In defto.
.i.in celo.qō dia
Luc.15 bolus p casū de
seruit.
i ¶ Et pnia.ar.
q restituti pñt
accusare.t testifi
cari.ar.ꝫ.c.ferrū
t.c.dño sancto.
k ¶ Pauci.dif
ficile ē eni ꝙtine
re.vt.xx.viij.dis.
de his.t.xxiij.
q.v.que sint.nec
tñ iō min⁹ deli/
cū est. vt.ij.q.j
multi.i fi. xxxij.
q.vij. flagitia.t
Apoc.2. licet istud sit na
turale. nō tñ ex/
cusat.vt.ff.ad.l.
aq. si fuus .ꝫ.si
fornicari?
l ¶ Qd est ꝟ
qō ꝙphe/
te.ezechiel.
m ¶ Stans.ꝟ
stans accipit in
mala significati/
one t pus in bo
na. et ita ē ꝟ ar.
q aduocas? va/
rys modis pōt
iura exponere si
cut hec aut̄as ꝟbū caro factū est.vel illud.ꝟitas ꝟ ter
ra ozra est.qñq; exponit.i.christ⁹ de ꝟgine nat⁹ est.vt
xxxv.q.x.c.j.qñq; exponit.i.ꝙfessio.ó penitēte.de pe.
di.j.ḡcūq; ar.ꝫ.xxiij.q.vij.q aūt. n ¶ Limore fusti
sez cū quo charitas dedignat hīrare inducit.cū iste ri/
mor filialē sit ut seta filiū.vt.ꝫ.de pe.di.ij.sichs tantum.
o ¶ Errum.in iob ꝙtinet ita.habet argentū venaruz
suaz ꝓncipia.t auro locꝰ est in q̄ cōflatur.ferrum
de terra tollit.la pis caloze solutus in eis conuertitur.
p ¶ Incipit.ar.q post pniam reuertit ḋs ad priores
actus.si.xxxij.q.j.cū renunciat.t.q.v. ꝓceptū.in fi.et
vj.q.j.illi q.t.ō. e.qz tua in fi.ff.de edi.q ita.ar.ꝫ.lxj
di.in sacerdotib⁹. Rē.q nunq; p pniam reuertit res ad
pulit:q̄ añ q̄dē ipm se negare
p̄dixit. ¶ Tē sup ezechielem.

Post acerrimā pniam lapsi

l Quid est ꝟ repatraſ.
qō ꝙpbe iacenti oz.sta
sup pedes tuos t loq̄r tecū q̄
eni iacēti loq̄bar:cur stati p
mittit se locutu⁹. Sz sciēduz
est:qz alia sunt q̄ iacētes: alia
q̄ stātes audire debem⁹. iacē
ti eni oz vt surgat.stāti āt pci
pit vt ad p̄dicatiōez ꝓficisci
debeat.adhuc.n.nob⁹ infir/
mitatſ ꝙfusiōe iacētib⁹ p̄beri
nō dz auctas p̄dicatiōis:sed
cū iā in bono ope surgimus:
cū iā recti stare cepimus:di/
gnū ē vt ad lucrādos alios i
p̄dicatione mitti debeamus.
m ¶ Stās g; ꝙpba visionē spūa/
lē vidit t cecidit: cadens ꝟo
admonitiōis ꝟba suscepit:vt
surgeret.surgēs aūt p̄ceptuz
audiuit vt p̄dicaret. Hā q̄ ad
huc ex supbie ꝟtice stamus:
n cū iā de ecnitatſ timoze aliq̄d
sentire cepim⁹:dignū ē vt ad
pniam accedam⁹.t dū infir/
mitates nr̄as subtilit cogīscē
tes hūilit iacem⁹:p diuinū ꝟ/
bi ꝙsolationē ad fortiora ope
ra resurgam⁹. Ydē. Decodē
o Errū de ecta tollit: cuz
fortſ ꝓpugnator ecclie
a ecta quā pus tenuit actio
ne sepaſ.nō g; in eo dz despi/
ci qō fuit:qz iā incipit esse qō
nō fuit. Ytem augusti.

Post cōdignā pniam ꝓfisti

p ¶ Incipit.ar.q post pniam reuertit ḋs ad priores actus.si.xxxij.q.j.cū renunciat.t.q.v. ꝓceptū.in fi.et vj.q.j.illi q.t.ō. e.qz tua in fi.ff.de edi.q ita.ar.ꝫ.lxj di.in sacerdotib⁹. Rē.q nunq; p pniam reuertit res ad priores statū.vt xxxij. q. ij. ad/monere. t.xxxj. di.roman⁹. t.c. sichs clericus.sed p dispen ationē vt.ij.q.iij.ꝫ.no/ randū.in fi.Jo. Ezech.1. nisi i occultſ cri/ minib⁹. vt ex de temp.oz.c.vl.b.
q ¶ Quod non fuit.t. qualis nō fuit.t sic non est hic aliqua fictio iuris. vel dic q ius fingit euz ē nouū hominem. sicut baptizatū. xxvj.di.c.j. alte rat⁹ tamē est.ij. q.vij.ꝫ.qz ergo. sic fingit nō esse homicidā qui ē homicida.xxxiij q.v.si homicidi um.silr fingit a/liquē nō trāsisse q̄ trāsiuit.vt.vū q.j. mutatiōes. t nō esse epm q̄ est epūs. vt.ij.q. vij. nō oēs. t.c. q̄ nec.t esse ꝟgi/ nē q̄ nō est ꝟgo. vt.xxxij.q.v. p/ posito. t nō esse matrimoniū.qō est.vt.xxx.q.v. alit er. Sed nun quid p tales fi/ Job.28 ctiones ꝑudica bitur ꝟitati.ita vt nō admittat ꝙbatio in cōtra rium.videtur q sic.vt extra ō re gula.vidua. vi/ deturꝫ tra.vt ex tra de renū. sup eo.t.ff.q; me.cā Esa.37. non est veris̄imi le t vna ꝓsumptio q alia ꝑsu/
ptionem tollitur.ff.de in int.re.diuus. Ego dico bre/ uiter q ꝫtra omnē ꝑsumptionem auditur ꝙbatio. nisi vbi ius de iure alicui⁹ non tm̄ ꝓsumit.sed etiam cer tum q̄d statuit.nec multū apprecio illā distinctionez quozundā. q est quedā ꝑsumptio iuris. q̄dā hoīs. q̄dā nature.qz lex dicit.q p fictionē iuris veritas nō ꝙfun
Q ditur nec deletur. vt.C.de iur̄ do.in rebꝰ. in fin.
Vm exaudiero.esaias ꝙpheta tē.

a IEsus. in typo. q̄ duxit alienigenā sicut christ' eccl'am.
b Sordidatus. q̄ dimisit vxorem.
c Diabolus. id est vxor q̄ idola coluit. Ps.50
d Candida. q̄n ad consilium Esdre reliqt illā xxvij. q.ij. §. j. t.ij.
e Zach.5. Ontumaces puniendi clerici minor ordinū t alio maiorum. vt. xxxv. di. ante oīa. t. xj q.j. sicā clericor. t. xij. q.ij. fraternitas.
f Prioris. i. altioris.
g Cōmūionē id est nolūt esse inter alios.
h Peregria. aufert eis beneficiū t officiū.
i In matricula. sic. ij. q.j. nomen.
k Dignitatēq̄. si. n. a vigilijs deest. auferē dū est ei stipendiū. vt. xcj. dist. clericī victū. sed si platus p tres hebdomadas deest. p triennium suspendit. vel et si diebꝫ solēnibꝫ deest. vt. vij. q.j. siquis in clero. si p duos menses p̄tuat' eccl'ia. vt vij. q.j. p̄sentiū. nisi velis dicere hodie correctū. vt ex de cleri. nō resi. ex tue. Sed an possit repetere fructꝰ postea cū reuertit. non videt. vt. C. de re mili. l.j. li. xij. aliogn spe resti/turois facili⁹ de lingret. vt. §. e. di. cj. Ire q̄ pene nō. solet repe

implebo eos iudicio meo et fortitudie. Anīadūtite ī pñti loco posse docere aliquē post pctm: si tñ vicia pstina pnīa digna diluerit. vnō dauid pⁿ adulteriū t homicidiū loq̄t ī ps. Aspges me isopo⁹ mūla. me t su. ni. dealbabo⁹. nec sua tñ puritate ꝓtēt ē: sed infert. redde mi. le. s. t. t sp. ꝑn. cō. me. cūq̄ ꝑ feceris docebo ait iiqs viaſ tuas. Itē. hiero.

a IEsus filiꝰ io De eodē sedech sacerdos magnꝰ q̄q̄ in typo aduētū pcesserit saluatorꝭ: q̄ nra pctā portauit: t alienigenā sibi ex gētibꝰ copulauit eccl'iaz: tñ fm
b lr̄az post sacerdotiū sordidatus inducit'. astat diabolus a
c dextr' ei⁹ t cādida illi deinceps vestimēta reddūt' Itez ex pci. agathēsi. Post pnīaz clerici correcti graduz suū t

e Dignitatē recipiāt.

Ontumaces clici: put dignitatis ordo pmiserit: ab
f eo corrigant': et siq̄ prioris
g gradꝰ elati supbia cōtonem fortasse ꝓtēpserit aut eccl'iaz freq̄ntare aut officiū suū iple
h re neglexerit: pegria eis cōo tdiuat': ita vt cū eos pnīa cor/
i rexerit: rescripti ī matricula
k gradū suū dignitatēq̄ recipiant. Itē ex pci. martini pa.

l SJḡs p̄bꝫ aut De eodē diaconꝰ inuētꝰ fuerit aliq̄d de misterijs eccl'ie venundasse: q̄ sacrilegiū cōmisit: placuit eū ī ordīatione ecclesiastica nō hr̄i. In iudicio tñ epi dimittēdꝰ ē: si ī suo debeat recipi gradu: q̄ multoti/ens hoc ip̄m gō de sacrosctō altario ꝓtamiatū ē: ī epi/ po/testatē dimissuz est. Itē aug. ad bonifaciū. Palea.

BEne valet sacerdos restitui ad honorē suum pⁿ pactā pnīam: licet ꝑ diū/ si diūsa sentiāt dicētes ñ posse restitui ad honorē. Sz sic dictū est. ppē simulatas pnīas q̄rūdā t ppē affectatas bono

rū dignitates. Itē aug. Pa.

SAcerdos q̄dē si cadit: valet t hz restitutōis locū post dignā t pactā pnīam in honorē suū. ꝓba attestāte q̄ ait. nūq̄d q̄ cadit nō adijci/ et vt resurgat. t btūs gregorius dicit ꝑ ad secundinū ep̄m inclusum amicū suū: etiā ab ip̄o ꝓba in hoc argumētum hēm⁹: q̄ cū pⁿ pactū adulterium t homicidiū ꝓpetrauit: t tñ postea pacta digna penitētia p dei grāz ad pstinū offi/ciū restituit' Quō igit' hmōi auctoritatū dissonātia ad cōordiā reuocari valeat breuiter inspiciam⁹. Sūt tñ q̄dam q̄s nō odiū crimis sed timor vilitat' t amissio ꝓprij gradus t ābitio celsitor' ad penitētiā cogit. hos sacri canōes irrecusabilit' deijciūt: qr q̄ si mulatiōe pnīe l'affectatōe honor' a ꝺo nō ꝓsequent'eniā: nec ab eccl'ia repatione meretur. Ita aug. scribit ad bonifaciū. Quare ꝓstitutū est in ec
clesia ne pⁿ pnīaz q̄s ad cleri

m Tꝓstitue catū redeat. ref' ī eccl'ia: ne q̄sq̄ post alicui⁹ cris pnīam cl'icatū accipiat vl' ad cl'icatū redeat vl' in cl'icatu pmaneat: nō despe
n ratiōe idulgētie: sz rigore factū est disciplīe. alioq̄n cōtra claues eccl'ie datas disputabitur. de q̄b⁹ dictū ē. Quecūq̄ solueritz sup̄ trā: soluta erūt
o t in celo. Sz ne forte etiaz de ceterz crīb⁹ spe honorz ecclesiastici animꝰ intumescēs supbe ageret pnīaz seueriſſime placuit. vt pⁿ actā pnīam de dānabili crīe nēo fit cleri/cus: vt despatiōe tpal' altitudinis medicīa maior tverior eēt hūilitatz. Mā t sctūs dauid de crimīb⁹ mortiferꝭ egit pnīaz: t tñ ī honore suo pstitit: t btūs petr' q̄s amarissimaſ lachrymaſ fudit: vtiq̄s deū negasse pēituit: t tñ apls pman
p sit Sz nō iō opinānda ē supua cua posterior doctor⁹ diligē

ti. ff. de con. īdē. pene. t penā q̄m quis ex suo delicto pstitit. nō reperit. ff. ō pē. q̄ ꝓpzio. §. penam Itez hic t in. c. se. videt' q̄ epūs Ps.41 possit dispēsare cū depositō. nāz senat⁹ restituit. ff. de postul. l.j. §. de q̄ aūt. t senat⁹ edparat' pncipi. vt. ff. de aq̄plu. ar. q̄ pncipis. et eccl'ia hz suū senatum. vt xvj. q.j. eccl'ia. ar. ad ꝑ. xj. q.iij. epōs. t. C. de epi. t cle. placet. ar. 3 ex de cle. nō resi. ex tue. et dixi de ꝑ. ij. q. vij. iō.

Jo. So. cū ōpositō solēnit' solus papa dispēsat. vt de pe. dis. vj. c.j. in fine. b.

SJḡs. iudi/cio epi. hic q̄ pmittit' epūs dispēsare ī sacrile/gio sic t in heresi. vt. j. e. pl' bzos q̄ t in occult' et magnis §. e. de his. t hoc vez ē nisi sit enorme sacrilegiū. vt. xij q.ij. de viro.

m Tꝓstitue/ret. nō desperatiōe. i. ob ꝑ q̄ eccl'ia despe/ret se posse rest tuere tales. Mat. 3o§.

n Sz rigore ꝑ maifeste colligit q̄ canōes q̄ dicūt lapsos nō esse reparandos vl' restituendos de rigore loquūtur.

o Etiā de ceteris. l. oiw. nomine eni ceterorū oēs intelligū tur. ff. de ꝛ. sig. cetero⁹um. Mat. Mar. 2. ucj.

p Sed nō iō q. d. iz̄ possint restitui aliq̄ fm rigorem.

vi. m. c. dece tero/z audi enīā de. de. nō. re.

a ¶ Nihil detrahebat.i. ibi nō timeꝫ periculū.
b ¶ Aliquid.i.rigorē.vt no restituerent.vt sic fierēt magis humiles.
c ¶ Addiderūt.s.vt nō possint restitui.
d ¶ Per affectatas.id est.propter.
e ¶ Potērias. id ē.dignitates
f ¶ Exprimēta sic.xxix.di.scien dum vel aliē vt qñq; fiat restitutia qñq; non.
g ¶ Strages s.xliij.dist. co/ messationes.
h ¶ Detrahen dū ē. hic habes q; dispēsatio ignodq; ē debita.s. vbi strages mꝛtꝛorū iacet.ꝛ alibi.vt.xlv.di.li/ cet.et.j.q.viij. dispēsationes.et xj.q.iij.plerūq; et.xxiij.q.j.noli in fi.et j.c. Ꝓsi/ derandū.cū eni dispēsatio sit q; si quedam misericordia.ꝛ ē certum q; libet tenetur esse misericors.vt.lxxxvj di. non satis. et licꝫ debita sit tamen peti nō potest/ sicut ꝑ arus debeꝫ bono. et tū nō pōt eū petere.vt.viij.q.j qui ꝑ atū/ qñq; aūt ꝓhibēt dispensatio.vt.j.q j.erga.et.s.eo. miꝛ/ qñq; etiā ꝓmittit dispēsatio.vt j.c.dño. et.s.c.sicꝫ ꝓesbyter/ Et nō q aliud est rigoꝛ aliud ē ius/ aliud est dispensatio / Rigoꝛ est quidam excessus iuris ꝛ quedam austeritas facta ad terroꝛē.fm q dicit canon q pnia imponitur Ꝟheri secūdas nuptias .vt.xxxj.di.hac rōne.et.c.ꝑcedenti.ꝛ q cōio nō est dāda etiā in fi.vite his.q defecerūt in accusatiōe clericoꝛ.vt.ij.q.iij.sicꝫ epm.ꝛ rigoꝛ nō est seruād.nisi vbi timeꝫ exēplū mali.vt.xlv.dist. sz illud/ qñq; tū rigoꝛ ē idē qđ subtilitas iuris.vt exꝰ restit.spo.i Iris.et exꝰ no.ope.nū.intellexim⁹. Dispēsatio ē idē qđ iuris relaxatio ꝛ ea nō est vtēda nisi sit necessitas vel vtilitas.vt.j.q.viij.tali. Jus autez media strata incedit inter rigorē ꝛ dispēsationē.ff. diuisidi.

a tia qꝛ vbi salutī nihil detrahebat hūilitati aliq̄d addiderūt:q; salus tutiꝰ inueniretur.expt⁹ credo aliq̄rū fictas pnias ꝑ affectatas honoꝝ potētias.cogūt eniz multas inuenire medicinas multoꝝ exprimēta moꝝboꝝ veruz i hmōi causis vbi per graues dissensionū scissuras nō huiꝰ aut illiꝰ hoīs piculū sz ꝑplꝰ plinꝰ strages iacet:detrahendū ē aliq̄d seueritati:vt maioꝝib⁹ sanādis malis charitas sincera subueniat. Itē
k ex epla cleri romani missa papa cypriano. Repatiōis bñficiū nō nisi pꝰ pniaz dz ꝓcedi

m ABsit a romana eccl'ia vigorē suū taz ꝑphana facilitate dimittere:ꝛ neruos seueritatꝫ eūsa fidei maiestate dissoluere:vt cū adhuc nō tīm iaceāt in pctis:sz etiā cadāt eūsoꝝ fratrū ruine ꝑperata nimis remedia cōicationū vtiqꝫ nō ꝑ futura pstent vbi eni poterit pnīe medicina ꝓcedere:si etiā ipse medicus
r intercepta pnia indulget periculis:ꝫ ē nō curare:sz si ve rū dicere volum⁹ occidere.

Itē cypriaꝰ de lapsis. Impenitētib⁹ venia ꝓcedi nō pōt.

s SJgs ꝑpostera festinatiōe temerariꝰ remissionē pctoꝝ cūctꝫ putat se dare posse: aut audet dñi ꝑcepta rescindere:ñ tm̄ nihil ꝓdest sed obest lapsis. ꝓuocasse ei

om iudi.que iurisdictioni.
i ¶ Maioꝝib⁹.sic di.iij.deniqꝫ.
k ¶ Cleri romani.vel cornelij pape.
l ¶ Cypriano.in chronicis nō inuenit.ꝙ aliqs papa dictus fuerit cypriaꝰ.tñ ꝙ fuit papa habes.j.c.ō eo tm̄.sed forte ꝛ b et ibi ē mēdosa littera.

t iraz dei ē nō seruasse sniam nec misericordiaz pijssimi dñi deꝑcari sz ꝑtepto dño de sua facilitate ꝑsumere:ꝛ ifra mā
v dant eni aliq̄ martyres fieri sz si iusta si licita si nō ꝺ ipm dñm ac dei sacerdotes sunt: faciēda sūt. ¶ Si obtemperantis facilis ꝛ ꝓna ꝓfessio si penitentis fuerit religiosa moderatio:mādāt martyres aliq̄ fieri:sz si scꝑta nō sūt in
x lege dñi: q mādāt.ante ē vt sciam⁹ illos a deo impetrasse q postulāt:ꝛ tūc facere qđ
y mādāt:nec eni stati videri pōt dīna maiestate ꝓcessum qđ fuerat hūana pollicitatione ꝓmissum. ¶ Mā moyses ꝑ pctis ppli petijt.nec tamē peccātibꝰ veniā a deo cū peciisset accepit. Itē isidoꝰ ad massanū epm. Qui sūt repa

z ORādi pꝰ lapsum vel qñ Omino sctō meritissq; scō frī massano epo isidorus eps salutē.qđ in epl'is venerabilis fraternitas tua inotuit:videlicet ꝙ i canone anq̄ritano.c.xix.legit pꝰ lapsuz corpalē restaurādū honoris gradū pꝰ pniam: alibi legit pꝰ huiusmodi delictū neq; repandū antiq̄ ordis meritū:hec diuersitas bꝰ mō soluit illos eni ad pstinos gradus redire canones ꝑcipiūt: q̄s pnie ꝑcessit satisfactio vl' adgna pctoꝝ ofessio. at ꝺ hi q̄ neq; a vicio corruptiōis emē

v ¶ Martyres.id est christi sacerdotes.
x ¶ Vt sciam⁹.ꝑ signa exteriora in penitētib⁹.
y ¶ Videri.ar.ꝙ no stari teneꝫ q̄s credere etiā bono viro.vt.ix.di.ego sol⁹.si.ff.qđ cū falso tu.l.ij. imo imputaꝫ alicui ꝙ nimis ē credul⁹.xj.q.iij.ñ solū.lxxxvj. di.sicđ no.ff.ꝺ eo ꝙ quē.fac.l.j.§.j/nō ob.xxiij.q.j.qđ culpaꝫ.vbi i dubio obedieꝫ.qz ibi loquit dñs ꝓlatꝰ ꝑcipit qđ ē dubiū.ꝺ martyriū q nō erāt plan. xxvj.q.

z OMino scō. Jn epl'is massanꝰ roꝛ/ gat isidoꝝ.vt solutionē canonū ꝺuoꝝ circa re/

vro.r.nūc ad monasteriū
& sta.re.a cad sine
cause aūde ut in.d.r. cadd
v. cad ꝙ doces in.c.ij.
de assumpto.

stitutionē lapsoꝝ ei rescriberet.
a ¶ Vendicare. id est. defendere.
b ¶ Supstitiosa. s. viij. di. quo iure.
c ¶ Necesse ex ꝟ verbo necesse ꝛ ex illo verbo ꝓcipiunt qō. s. ponit paret dispēsationē qñq esse debitam vt. s. c. vt pstituerēt. ꝛ sic paret q epūs peccat si non dispensat vbi paret rō dispēsandi. vt. xxxiij. di. fraternitatis. ar. ij. q. v. cū eo. cū tñ supiore agi pt officio iudicis. vt fiat dispēsatio. vt ex ō iurepa. nullus. licz nō possit peti iure actiōis sicut pt dici ō elemosyna pauperi debita.
d ¶ Antichrate. i. mortes ātiqs
e ¶ Decꝝ ignominia. ex ꝟ ꝟbo et ex illo ꝟbo depositū ē. arg. q epūs pt depositū ꝛ infamem restituere. quia ignominia idē est q infamia. vt. ff. ō his q no. infa. l. ij. §. ignominie. et sic paret q pt tollere infamiaz qō cōcedo vbicunqz pōt dispēsare. vt dixi. ij. q. iij. §. hinc colligitur.
Esech. 16
f ¶ Depositio. nē. i. suspēsionē. sic. xlvj. di. dicꝫ
g ¶ Discors. nōne illa snia ē potiꝰ seqnda q maiorez primer pietatēvt. ix. di. sana. licet enim canon apl̄oꝝ portior sit. q. ꝛ anticho: sit aliqs canonibꝰ. rñ pīudicat ei p posteriores. vt. lxxviij di. pīdpt. idē patet i canone io. vt. xxxj. di. deinde. et. c. acutius ītē qñq pīudicat tale canon q nō est portior. vt xxv. q. j. ꝟ statuta. qō ergo ōr ꝟ intelligē cū ambe ꝓtitutiōes sc
Apoca. 2
danē: atqꝫ ꝟ ipm carnale delictū qō admittūt: vēdicare
a
b qđā supstitiōsa temeritate nituntē: nec gradū vticz honoris nec gram recipiunt cōtionis. ergo ita ē determinā da
c snia: vt necesse sit illos restaurari i loco honoris q per pniaz recōciliationē recepisse merēt statī dīne pietatꝭ hieni nō īmerito ꝓsequunt ad epte dignitatꝭ statū: q p emēdationē pnie recepisse dicūt remediū vite. ¶ Jd autez ne forte magis sit ambiguū: diuine auctis snia ꝓfirmet. ezechiel q̄dē ꝓpheta sub typo p uaricatricꝭ hierusalez oñdit pꝰ pnie satiffactionē pstinuz restaurari posse honorē: cōfundere inqt o iuda ꝛ porta ignominiā tuā. ꝛ pꝰ paululū et tu inqt ꝛ filie tue reūtimini ad antiqtatē tuā. q dixit
d ꝓfundere oñdit pꝰ opꝰ peccati debere quēqꝫ erubescere et pꝰ ꝓfessionem p admissis scelerib⁹ verecūdā frontem humo ꝓstrataz demergere: p eo q dignū ꝓfuīōe ppetrauerit opꝰ. deinde ꝓcipit vt pꝰ ignominiā ꝛ deiectionē sui noīs sine dignitatꝭ reuertaē ad suā antiqtatez. ergo dū q̄dqꝫ pꝰ opꝰ ꝓfessionis
e sue ꝓfundit: atqꝫ ignominiā
f portās depositionē suā cum hūilitate luget: reuocari ſm ꝓphetā ad pōtē statū poterit
¶ Jtē iohānes euāgl. āgelo ephesi ecclesie inē cetera quedam silia scribit. ¶ Memor esto vñ ceciderī: ꝛ age pniaz et pma opa fac. alioqn veniam tibi ꝛ mouebo cādelabꝝ tuū ō loco ei⁹. ecce inqtū valui ꝓcilij anqritani antiquā plane ꝛ plenā auctem sacris testionijs explanaui: oñdens eum posse restaurari i ꝓprio gradu: q p pnie satiffactionē
peticulares ꝛ locales. ꝛ de illis loquiē. c. xix. di. in canonicis sed si ambe sūt generales semp posteriorꝭ pīudicat. vt ex de cog. spi. c. j. ff. de legi. nō est bonū. sz q̄liter pferē vn⁹ canon alteri. cū oēs sint ꝓmulgati instincn spūssci. xvj. q. iij. nemo. Nō. q duo canones pñt esse
nouerit ꝓpria delicta deflere q ꝟo negligit nec luget que gessit ꝛ lugēda sine vllo pudore religiōis vel tioze dīni iudicij cōmittit: eū nullo mō posse ad pstinū statū restaurari cogīscas. ¶ Jn fine autē hui⁹ eple ꝟ adijciēdū putaui. vt q̄tiēscūqz ī gestꝰ ꝓciliorum
g discors snia inuenit: illiꝰ ꝓcilij snia magꝭ teneaē: cuiꝰ antiqtioꝝ ꝛ potioꝝ extat auctas.
h ¶ Quicūqz ꝓ crimib⁹ suis digne deo pniaz obtulerit: auctoritate gregorij ꝛ augustini hieronymi ꝛ isidori gradū pstine dignitatꝭ recipere pñt. q aūt nō odio crimis sz tioze vtilitatꝭ vel ambitione honoris falsas deo pnias offerūt. in pstini honoris gradū repari mīme poterunt. ¶ Sed obijciē illud hormisde pape: qō scribit oīb⁹ epīs p vniūsas puicias
i Diaconus aut pbyt in adulterio deꝓ
k ¶ Jqs dēt reparī ñ pñt. Diaconus aut pbyt pꝰ acceptā bñdictionē leuiticā cū vxore sua incōtinēs inueniaē: ab officio suo abijciaē
l ¶ Ecce manifeste constat: quia ſm titulos antiquoꝝ patrum sanctospiritu suggerente conscriptos: ꝛ ſm sententias. cccxviij. episcopoꝝ quas gallicani canones continere videntur: clerici in adm ulterio deprehensi aut ipi cōfessi aut ab alijs conuicti ad
n honorem redire non possūt: sed quia forte non desunt q̄
o bus pro nimia pietate supra scripta sanctorum patrum seueritas minime placeat: sciant se. cccxviij. episcopoꝝ q̄ et reliquos statuerunt canones: sententias reprehendere vel damnare. sed quia forte maior est in illis pietas q̄ in suprascptꝭ. cccxviij. episco
ꝓterarij. ꝛ tamē vterqꝫ est iuste institue. qō eni vn⁹ statuit ꝛ iuste alter ꝓtium pōt statuere et iuste. lxiij. di. ꝟverum.
p ¶ Cui⁹ ātiqtor. si ābo sūt eqlis pietatꝭ. xix. di. in canonicis
i ¶ Quicunqz. et cetera.
k Jqs diaconus. prima ps. c. facit ꝫ solutionez grāni. Jdē facit ꝓ ea i secūda pte q̄ incipit ibi q si eos
l ¶ Ecce ysqz ad hūc locū sūt ꝟba nicēi ꝓcilij
m ¶ Cccxviij. ergo yq ꝟ sit statutū nicenū ꝓcilij cui ros interfuerunt. vt. xv. di. canones. licz damasus papa de. ccc. tñ loqē. x. q. j. hāc ꝓsuetudinez sz mioz nūer⁹ nō excludit maioē.
n ¶ Deprehensi. aliqꝫ seqntiū modoꝝ. vt q̄ q̄ sola deprehēsio sufficit vt hz. lxxxj di. pīdpt. et hēs ī. c. de his. sz nō est ita nisi sint
i
o puicti vel ꝓfessi vt sequē. j. ij. q. j. nos in quēqz. et xij. q. j. nō dicatis. vel intellige deprehēsi ita q̄ factū sit notoriū ex facti euidētia. vt ei⁹ō cōha. cleri. et mutua. tales enīz q̄ i maleficio publice deprehēdūt sine iudicio dānāt vt. C. ō def. ci. l. defensores. lex. vij. est.
o ¶ Nō pūt. ō iure.

p ¶ Pietate. ironice loquit. a ¶ In scto. ē. e. mi ror. b ¶ Remedia. i. penas ꝛ illos qui nō seruant statuta. c ¶ Aut oīo ar. q ꝙ vni facto ꝛdicit oīb⁹ ꝛdicit sic. ē. iiij. di. deniq. ó pe. di. v. frēs. ⁊ ex de reg. iu. defleat. de ꝓse. di. ij. comperim⁹.

d ¶ Et inimicus. nō q coīpo q aliquis non obedit plato ei us est inimicus vt. xxiij. q. j. q⁹ niam ver⁹. ē. c. fidꝫ ꝓpostera.

e ¶ Palpare. id est. adulari.

f ¶ Deberem⁹ nō dispensatione esse debiram vt. ē. eo. vt ꝓsti tuerē. et. xj. q. iij. plerunq.

g ¶ Digna qō nulli facit. xxiij q. ij. legatur.

h ¶ Dimiserit. non eni tam cito dimittit deus sic sacerdos absoluit. de pe. di. j. quem penitet

i ¶ Dicturi. Ps. 6 nunqd voce tūc loquenē. cū apostolus dicat qō Ps. 101 tunc lingue cessabūt, licet ꝓphera ꝓtrariuꝫ dicat. exultationes dei i gutture eoꝝ. Sz dc, qd sit tē nul⁹ ac cusabit aliū sed sola ꝓscia accusabit quemlibet ix. q. iij. alioꝝum

k ¶ Indulgemus. i. idulsim⁹

l ¶ Permittimus. i. pmisim⁹

m ¶ Quia vno. scz acho. viij. q j. audacē. ꝛ. j. q. iiij. ꝯ. itē pecca ro acho. iohā

n ¶ Dicunq. dīni. i. ecclesiastici.

o ¶ Difficile. rale difficile habes xlviij. di. ꝯtuli bet. alꝫ ponit p non. ij. q. vj. ꝯ. biduū. ℟. si adversus. Rame. 16

p ¶ Qui sub ē du. id est in. sed nōne istō laico concedit.

a pis maioꝝ ē in illis mīa ꝯ in scō iohāne papa: maioꝝ charitas ꝯ in relīs scīs sacerb dotibus. q hoc exēplo remedia eccliarū suis diffinitiōibus deliberauerūt. ⁊ iō aut pna volūtate ꝓcept illoꝝ c ꝓsentiāt: aut oīb⁹ illis ꝛtios d et īmicos se eē cogīscāt. q est ista iusticie inimica bonitas e palpare crimiosos: ⁊ vulnera eoꝝ vsq; i diē iudicij incurata seruare. ¶ Qō si eos durissimā pniaz p plurimos annos viderim⁹ agere: tūc nos f et saluti eoꝝ possem⁹ ꝛsulere et statuta canonū deberem⁹ tēpare. Cū ño in aliq⁹ nec cōpūctio hūilitatꝫ nec instātia oād appareat: nec btm g dauid imitenē q dicit laubo p sin. no. le. m. la. m. stram. rigabo. et illud: cinerem tanq; pa. mā. et. p. me. cū fle. mīs. nec eos ieiunijs vel lectiōib⁹ vacare videam⁹: possum⁹ agnoscere si ad pristinos grad⁹ vel honores redirēt: cū ēta negligētia ⁊ cum ēto torꝝe ⁊ aīe sue īmica h securitate pmanerēt: credentes q sic eis nō acta pnīa dignā dimiserit de⁹. ¶ quō sacerdotes idulsisse videnē vere dico qz ipī q⁹ cū piculosa ⁊ falsa mīa īdulgere videmur: cū añ tribunal christi p tātis pctis dānādi aduenerit: con i tra nos cāz dicturi sūt dicentes: q dū aut durā aspitatez lingue eoꝝ expauim⁹ aut falsa blādimēta ⁊ picīosas adulatiōes ipoꝝ libenē accepim⁹. ī eisdē pmanere pctis k eis i nutilitī ndulgem⁹: aut l ipsa pctā augere pmittimus. nō recordātes illud qō ī ve- m test. scriptū est: qz vno peccā te ꝓtra omēs ira dei desceuit. Itē hieron⁹. Difficile est p vt. j. q. j. q⁹ quedam. sed dic q iste potest solēniter baptizare qō laicus non potest. vt. lxxxj. di. diacon⁹. item obuciť si iste potest baptizare. ergo sacrificare. vt dicit hieronym⁹. j. q. j. sicut christus. sed ibi loquit ó adhuc tolerato.

lapsum ad pristinū gradū re- n

¶ Uicūq; dignitatē dire. ptē dīni grad⁹ nō custodiūt. ꝓtēti fiēt aīaz saluare. o reūti enī in pstinū gradū dignitatē. Item basili⁹. Lapsus p⁹ pniaz altario tūmō mini- p

¶ Qui sub gradu cestret. ciderit: p⁹ pniaz ꝓtēt fiat baptizare: cōtonē infirmis dare ⁊ altario tūmō ministrare. Itē ex ꝛcil. anchiritano. De sacerdotib⁹ diacōibus vel laicis q idolis thuri- r

¶ Relbyteros q īmo ficāt lauerūt ⁊ postea iteruz s certāmē īierūt: ⁊ si ex fide lu t ctati sūt: ⁊ nō ex cōpacto ad ostētationē vt offerēt ipī fe- v cerūt: hos placuit honorē q x dē sedis ꝓprie retinere. offerre aūt illi ⁊ ꝑmonez ad pl'm facere aut aliq⁹ sacerdotali y bus officijs fūgi nō liceat diaconi sīlr q īmolauerūt: postea ño iterum reluctati sūt: al's quidē honorē hre opoꝝtet: cessare aūt debent ab omni sacro mīsterio: ita vt nec panem nec calicem offerant nec euangeliū pnūcient nisi forte aliqui eꝝ conscij laboris eorum ⁊ hūilitatis et mansuetudis voluerint eis amplius tribuere vel adhi- a bere penes ipos ergo de his erit ptās. ¶ Qui aūt fugientes comphensi sunt vel a domesticis traditi. vel adēptī facultatib⁹ sustinere tormenta: aut in custodia retrusi p, clamarūt se christianos esse: et eo vsq; astricti sunt vi manus eorum comphendentes violenter attraherent: ⁊ funestis sacrificijs admouerēt b vt aliquid polluti cibi per ei necessitatem sumere cogerentur in omni deiectione ⁊ habitu ⁊ humilitate vite fidez

q ¶ Ministrare sed non eccle biare vel dic q pōt remanere i officio sacerdotali. sed nō pōt esse epūs.

¶ Resbyte/ eros. q im molauerūt. coacti ꝛditionalit.

s ¶ Inierūt. id est. supbie cā

t ¶ Et non ex compacto. i. figmento.

v ¶ Honorez scz beneficiū.

x ¶ Offerre. i. officiū nō retinere.

y ¶ Fungi. b dispensat in beneficio sz nō in officio. vt ex de cle. pug. henricus. ⁊ ꝛ. e. sīde ar.

z ¶ Nec cali cem. ante ꝓfectionem. quia post ꝓfectionē nō est eis licituz offere ⁊ sic nō est ꝛ. xciij. di. puenit.

a ¶ Penes. b paret q episcopus dispensat i hereſi ⁊ cum scismatico. vt. ē. e. vt ꝓstitueretur. non tamen cum excōicato ministrante. xj. q. iij. siquis epūs.

b ¶ Per necessitatem. famis. īmo potius debent mori fame q̄ vesci idolaticis. xxxij. q. iij. sicut sanctius. et ꝛ. xxxij. q. v. itane. vel vocat b necessitatem coactionem.

a ℂ Propter cautelā. q̄ꝫ ei ad cautelā ipo/nit alicui pnia. vt. xxxiij. q. ij. in lectum.

b ℂ Cōmodari. qz restituunt ad cōionē ñ ad officiū. vel dabi/tur sustentatio/eis. xvj. q. vj. de lapsis.

c ℂ Sed illud hoꝛmisde. ē. si/ꝯs diaconus.

d ℂ Aūt hiero. ē. e. quicunq;

e ℂ Basili⁹. ē. e. ꝯ sub gradu.

f SAcerdotes manifest. p/ euidentiā facti.

g ℂ Nō pñt. sine dispēsatione. ſz si est occultuz pōt sine dispēsa/tiōe post pniaz.

h DE his q̄ dephēsi. ꝛ ꝓuicti. vt. xv. q. vj. c. vj. ꝛ ex ō iu/di. cū nō ab ho/mine ꝛ aduoca/bit testes per q̄s pbabit tpm in crimie dephēsū et detineat eū p xx. horas. ff. de adultꝛe. capite.

i ℂ Seruāro. ꝑm q̄sdā iure cō/muni ꝛ ꝓmoue/tur ꝛ manet i oꝛ/dine suscepto oc/cult⁹ pctoꝛ post pniaz. vt etiam senrit grān⁹. ē. e. §. ſz illud. nisi i simonia vbi q̄s oꝛdinē emit qui q̄rū ad se ꝛ ad alios ē suspēsus vt. xxxij. dist. §. verū. ꝛ ex de si. tāta licet sit ar. ē. ex de si. ex tue ſz ibi ñ ōr q̄ di/spēsabaꝫ cuz eo sed ōr q̄ phibe/ri nō pōt cuz sit occultū ſz obuci/tur istis q̄ dic/in fi. de spe ve/nie. Sz ipi itel/ligūt ō spe vēie carū. h. vo dicit q̄ i occulto pec/ꝓfitētes: hos ꝛo velut ex de/lictū ꝓstitutos a cōiōis gra/ nō phibere decernim⁹.

a ℂ Si ꝛo phibiti sūt ab aliq̄b⁹ p/pter cautelā ampliozē vel p/pter q̄rūdā igrātiā statī reci/pianꝫ. ℂ Hoc āt sili ꝛ ō cle/ricis ꝛ delaicꝫ obseruare cō/ueniat. ℂ Perq̄situ ē aūt et illud si pñt etiā laici q̄ i has necessitatꝫ āgustias incideꝛt ad clericat⁹ oꝛdinē ꝓmoueri

ℂ Placuit ergo ꝛ hos tanq̄z q̄ nihil peccauerit: si p̄cedēs coꝛ vita pbaueriꝫ: ad ꝑ offi/ciū ꝓueh. ℂ De his aūt qui negauerūt p̄ter necessitatem aut p̄ter oblationē facultatū aut p̄ter p̄iculū vel aliq̄d hu/iusmodi qō factū ē sub tyrā/nide licinij placuit scē syno/do: q̄uis hūanitate ꝓbent idigni. tñ eis bēuolētiā cō/

b modari. Sz illud hoꝛmisde pape desidioso ꝛ negligētes nō vere penitētes repari p/

c hibet. ℂ Illud aūt hiero. fa/teꝫ ꝑ ē difficile nō impossi/

e bile. ℂ Basili⁹ aūt circa delī quētes rigoꝛē iusticie seruā/dū oñdit: quē circa penitētes/ alij ꝛelaxādū mifico:dit af/firmāt. ℂ Pñt ꝛ alīe distin/gui ꝑmisse auctes. q̄rū crimi/na manifesta sūt añ vl⁹ oꝛ/dinationē a sacris oꝛdib⁹ de/ijciēdi sūt: q̄rū āt pctā occul/ta sūt: ꝛ satiffactione secreta ꝑm sacerdotꝫ edictū purgāt in ꝓpijs oꝛdinib⁹ remanere pñt. Uñ nicolaus papa ka/rolo ep̄o ꝛ ei⁹ fuffraganeis.

Nō potest restitui i sacerdo/tiū cui⁹ crimē fuerit manife/

f SAcerdotes si instum/ fornicatiōis ceciderint laqueū: ꝛ crimīs mānifest⁹ si/ue ostēsus sit act⁹ sacerdotij

g honoꝛē hr̄e nō pñt ꝑm cano/nice institutiōis auctē. Iez raban⁹ archiep̄us scribit ad cribaldū. **Qui valeāt repa/**

h **ri p⁹ lapsum vel non.** EHis ꝛo visū ē nobis cribendū eē: q̄ sacros oꝛdi/nes hūtes ꝛ añ vl⁹ p⁹ oꝛdiatio/nē ꝓtamīatos se eē in capita lib⁹ crimīb⁹ ꝓfitēꝫ i. ℂ In q̄/bus vt mihi videt hec distā/tia eē dz: vt hi q̄ dephēsi vel capti fuerint publice in piu/rio furto atz fornicatiōe ꝛ ce/teris hmōi crimīb⁹ ꝑm cano/nuz sacroꝛ institutа a ꝓpio gradu decidāt: q: scādalū ē pp̄lo dei tales p̄sonas supra se positas hīe: q̄s vltra mo/dū vicioſas esse ꝓstat. nēpe inde retrahunt hoīes a sacri/ficio dei sicut q̄ndā heli filijs/ peccātib⁹ feciſſe legūt ꝛ re/belles huic atq̄ ꝓuij exūtes eoꝛ p̄auis exēplis quotidie peiozes fiūt. q̄ aūt de p̄dict⁊ pctis absconse a se admissis pctā p occultā ꝓfessionē co/rā angel⁹ dei pñte etiā sacer/dote q̄ eis indictur⁹ ē pniaz ꝓfitent: ꝛ semetip̄os granit deliq̄sse q̄rūt: si sep teiunia/nia et elemosynaſ vigilias sa/craſq̄ oꝛones purgare certa

i uerint: his etiā gradu seruato spes venie de mīa dei p̄o/mittēda ē. ℂ De lapsis etiaz i hereſim ꝑ seruāduz ē: vt añ sniam ꝓcilij null⁹ eis cōicet. Uñ cyprian⁹ papa antonio ait inē cetera. **A cōione ab/stineāt q̄ lapsis añ restituti/**

k OE eo tñ q̄ nē cōicāt. statuēdū eēt circa cām lapsoꝛ distuli: vt cum ḡes ꝛ tranquillitaſ data essz: ꝛ epi/scopos i vnū ꝓuenire indul/gentia dīna ꝑmitteret: tunc cōicato ꝛ libꝛato de oī colla/tiōe ꝓcilio statuerez q̄ fieri oportet. siq̄s ꝛo añ ꝓsiliū no/strū ꝛ añ sniaz ō oī ꝓsilio sta/tutā cōicare voluisset teme/re lapsis: ip̄e a cōione absti/

l neat. Q ō ꝛo supra ō homi/cidis statutū legit: intelligi/ tur q̄n facultas effigiēdi da/tur: nec necessitate claudūt obsidiōis. ceterū cū necitate āgustari effugere non pñt: si tunc homicidiū admiserint purgati p̄ pniam ꝛ officio et

ꝑ̄tum ad pec/cato nō pōt di/spēsari. q: de il/lo nō pōt q̄s ac/cusari. vel puni/ri q: occulta pec/cata nō hñt vin/dictaz. vt. xxxij. q. v. christiana. ad ꝑ q̄ occul/tus pctoꝛ possit ꝓmoueri. ꝓfite/bit ep̄o crimen suū. ꝛ ñ ei soli sz coꝛā aliq⁹ p̄so/nis. ꝛ sic poterit dispēsare secuz. sz vt dixi. ē. xxv di. c. vj. pctīm si/ue sit occultū sive mānifestū duz tñ sit enoꝛme sp/ipedit. ne possit sine dispēsatiōe ꝓmoueri. ſz pos/sit exequi susce/ptū oꝛdinē cum est occultū pec/carū ꝛ q̄ occul/tū pctīm ipedit ꝓmouēdū. hēs ex ō tēpo. q: ex tenoꝛe. ioſz he opiones hodie sublate sūt q̄ de/ cre. ex ō tēp. oꝛ. c. vj. b. Sz nun/q̄d sacerdos tpe pnie p̄ exeq̄ of/ficiū suū. vī q̄ nō. vt. ē. dist. v. testīm. ꝛ ō ꝓ. di. ij. si ñ sūt. ꝛ. c. q̄ tidie. ꝛ. ē. q̄d ē ꝑ cuz q̄libz sit suspēsus q̄rum ad se ꝓpe moꝛ/tale pctīm, vt. j. q. j. sacerdotes. et fac ꝑ de cele/mis. ō hoīe dico q̄ meli⁹ ē si ab/stineat si credit se idignū si aūt ꝓteritur dico q̄ ꝑ celebꝛare. nō obstat. ē. di. xx/xiij. habuisse. q̄ ē ꝛ. ſz illō itelli/git ō eo quē nō penituit adhuc de pe. dist. iij. in/ter hoc bircū. §. ō lapsis. Jo.

k OE eo cōi/cato. olim cni cp̄s nō pote/rat sine concilio

reconciliare hereticū. j. q. vij. siqs' eps. sed hodie secus ex de here. ad abolendū. §. qui a vero.

d ¶ Qd vo. s. e. c. clericū. ⁊ c. de his clericis. ⁊ c. mi/ (ror.

a De his q si in hoc ex necessitate.

b ¶ Priuent. ad cautelā fm. h. clerico in nulla necessitate licitū est occidere. imo poti⁹ dz p/mittere se occidi. sed nos itelligim⁹ istud d necessitate euitabili. qz poterat bene exiuisse castr ante aduētū paganor. si eni esset ineuitabilis necessitas nō imponeret eis penitētia. vñ dicas q si necitate ineuitabili sine oī dispēsatiōe pōt celebrare i ordine habito. sz nō deberet pmoueri sine dispēsatione. vt ex de homi. c. ij. sz ob. ex e. lator. vbi videt q licite pōt pmoueri ad supiores. sz illud ē dispēsatio. d h dixi. s. e. c. d his sz meli⁹ dicas q ibi fuit casus fortuitus.

c ¶ Sacerdotis. vide quō circa canones penitētiales hz ipse sacerdos plenā ptātē. vt. xxvj. q. vij. tpa. fz leges duplicat tps pnie ei q nō seruat penaz in iūctam. vt. ff. de penis aut dānū. §. inter eos.

d ¶ Clerico. si iste dedit opam rei licite expellendo porcos de agro suo tūc intellige. q min⁹ diligenter fecerit als i nullo puniret vt dixi. s. e. de his.

e ¶ Pro amore spūali. tal ei amor nō inducit simoniā. vt. j. q. j. filiū. et. c. latorē. et xxxv. q. ix. veniā.

f ¶ In pnia. interiori. qz sacerdos nō facit publicā pniaz nisi p enormi crimie. vt de pe. di. vj. sacerdos.

cōioni reddāt. Vñ i hyler densi ꝯcil. legit. Post duorū ānor pniaz officio ⁊ cōioni restituant clerici: q in obsidiōib⁹ positi necessitate sanguinē fuderūt.

a De his clericis q i obsidiōib⁹ necessitate positi fuerint id statutū ē: vt q altario ministrāt ⁊ christi corp⁹ ⁊ sanguinē tradūt vel vasa sacra officio deputata ꝯtractāt: vt ab oī hūano sanguīe etiā hostili se abstineāt: q si i h cecide rint: tā officio q cōione cor/

b poris dñi duob⁹ ānis pueni ita vt i duob⁹ ānis vigilijs ⁊ ieiunijs ⁊ orōnib⁹ ⁊ elemosynis p virib⁹ qs dñs donauerit expient: ⁊ ita demū officio vel cōioni reddant: ea tñ rōne ne vlteri⁹ ad officia potiora pmoueant. q si inde finito tpe negligentiores circa salutē suā extiterīt: ptelāde ipi⁹ pnie tps in ptāte

c maneat sacerdot. Casu qz si cleric⁹ homicidiū fecerit: i pprio gradu ex dispēsatione remanere pmittet. Vñ vrbanus. ij. scribit guarnerio narbonēsi epo. Qui casu homicidiū facit: ex dispēsatiōe

d ¶ Cī ordīe suo pmaneat. Clerico iaciēte lapidez

e puer dr interēpt⁹: nos p amore dei ⁊ tuo i suo ordīe eū pmanere pmittim⁹: vt tñ sem/

f per i pnia ⁊ tiore pmaneat. Itē stephan⁹. v. sichiberto

g Ocorsiche epo. De codē Quia te qsi obnoxiū iudicas: eo q a saracenis capptus hoies interfecisse videris: bñ fac sz qm nō tua spō

h te id fecisse cogscer: ide canonice nullo mō iudicaris. Si vo ira psbr cōmot⁹ aliquē iterfecerit: ⁊ si aīm occidēdi nō habuerit: ppetuo tñ deposit⁹ erit. Vñ nicola⁹ papa scribit osualdo corepo qdrantino. Perpetuo careat officio psbr q ira cōmot⁹ lz ex

i Saīm aliquē interfecerit Studeat scītas tua persuadere epo tuo sibi canonicū ꝯsociare nūerū colegarū

k id ē. sex ex vicinis puicijs fratres ⁊ coepos suos: qb⁹ tecū ꝯiūct ⁊ decernētib⁹ diligēt iuestigate: ⁊ oī nisu pscrutari pcurate: qten⁹ inuēire valeat: vtr p pcussiōe iā noīati psbri an ceruic fractōe idē diacon⁹ vt fert extict⁹ ē. ⁊ si qdem a prefato psbro nō ad mortē pcussus est: sed ex eq

l m cadēs ceruice fracta interijt: fm arbitriū vrm p pcussiōe incaute agenti psbro pniam competentē indicite. ⁊ aliqnto tpe a missar solēnijs suspēdatur: denuo post hoc ad sacerdotale rediturus officium. q si veracit qualicunqz

n pcussione psbri ille mortu⁹ ē diacon⁹: hūc nulla rōne mīstrare sacerdot more decre/

o uim⁹. qm ⁊ si volūtatē occidēdi nō habuerit: furor tñ et indignatio: ex qb⁹ motio il/

p la mortifera pdijt: i oībus ⁊ pcipue i dei mīstr multiplicit inhibet atz dānat. verū si psbr adeo vro studio obnoxius forte claruerit: pcipim⁹

q vt tale bñficiū sibi eccl'ie sue

r ꝯcedat: q ⁊ ipe et sui sufficiēter possint hre sue sustētatio

Quia te iudicas. cū nō sis. h ¶ Inde canoni g ae. i. fm rigorē canonū. qz tūc misicordit tolerātur. vel itellige qñ ineuitabili necessitate h fecerit.

Studeat bar. intellexit h. c. put lra sonat. q licz ex pcussiōe ceciderit ⁊ ꝯfregerit ceruicē. non iō ē sacerdos deponēdus. ar. j. e. qtū nā si fuum tuuz vulneraraui ⁊ ille postea ex ictu alteri⁹ pijt nō teneor d occiso ff. ad. l. acql. huic scpture. §. si fu⁹ et. l. ita vulneratus. ⁊ hāc regulā q occasionem dāni dat. dānuz dedisse vr. itelligit de occasione pxia ⁊ sufficiēti. sz expsse ē ꝯ ex. e. psbrm. et ff. ad. l. corne. d sica. nihil intest vñ itellige q si nō cecidit ex pcussiōe sed alio mō cecidit tunc ñ tenet d morte ei⁹. sz d eo q p⁹ ipm icaute petcussit.

k ¶ Sex. quia tot ñ erāt in puincia illa.

l ¶ Cadēs. p⁹ ea.

m ¶ Interijt. nō ex cā pcussionis. sz ex alio casu.

n ¶ Percussione siue directa siue occasionali

o ¶ Et si volūtatē. directam.

p ¶ Prodijt ⁊ sic ppt vnū dlictuz iputāt oīa q sequūt ex illo. j. e. sepe. ⁊. s. e. c. clericū.

q ¶ Vt tale beneficiū. h dispēsat in bñficio ñ i offō. vt. xxviij. di. psbrz. dzāt d iure carere vtroqz qz cui iterdicit vnuz ⁊ reliquū cū sint ꝯnexa. vt. lxxxj. dis. siqs. nā male meriti ꝯtinua egestate laborare debent. vt. ff. depositi bona fides sz iō dispēsat ne ppt necitez vict⁹ ad turpia lucra ꝯuertat. vt. lxxxj. di. ad reatum.

r ¶ Et sui. sui eni filij eadem psona intelliguntur. vt

xxxv.q.iij.§.hac auctoritate in prin.⁊ vxor dicit̃ pars viri.xxxij.q.ij.admonere.vnde videt̃ q̃ licet clericus sit suspensus ab hoīe vel canone. q̃ tamen ei relict̃ debeat.vnde se⁊ suos possit sustentare.⁊ est si.ar.ff.de precā.l.penul.de vsu.et ha.l.ij.maxime cum etiam vxor ⁊ filij de bōis eccl'ie pasci pñt. vr.xxxj.di.oino nec totū exor/quēdū est a debitore q̄ habet sed hñda est ratione egeat.ff.ō re iudi. inē eos in fi.ille aūt qui excōicat̃ nil peti piet noīe eccl'ie vt ex̄ de ap.pa/storalis.

a Q Os vero. ſz casu.dū rñ culpa precesserit casum. als etiam clericus posset p̄moueri ex̄.e.ex parte.et c.significasti.et c.dilectus.in fi. ⁊ imo talis minister dei dicitur. vr. xv. q.j. nec his.

b Humana et ideo magis ē tenenda. vr. ē. ix.di. sana.iob. quid iuris sit de hoc notaui plene in questionibus.b.

c S Jqua femina.ancillaz hic habes.q̃ eā punit dñs occidens seruū suuz sicut alienuz.vt ff.de his qui sūt sui vel alie.iur. l.j.in fi.modicam tamen castigatio p̄mittit̃ dño ff.de his qui sūt sui vel alie. iur. l.ij.vnde fm iura nostra seruus posset conqueri de dño si seuiat in ipsum.vr.xxiij.q.iij.si eccl'ie sis.et.c. qui pec cat.i fi.⁊ dic vt notaui super il/lo.c.si ecclesia.

nis solatiū. Itē ex p̄cil'. ma/

O Ui vo odij meditatione vel p̄pter cupiditatē iudeum vel paganū occiderit:q̄ imaginē dei ⁊ spē future conuersiōis extermiat.xl.dies i pane ⁊ aq̃ peniteat. Pala.

S Jq̃s homicidiū fecerit si eps ē.xv.ānis peniteat ⁊ deponat̃:cūctos dies vite sue pegrinādo finiat.presbyter.xij.ānis peniteat:tres ex his i pane ⁊ aq̃:⁊ deponatur superiozis sn̄ia.diaconus x.ānis peniteat: tres ex his i pane ⁊ aq̃.cleric⁹ ⁊ laic⁹.vij ānis peniteat:tres in pane ⁊ aq̃:⁊ ad gradū cuiuslibet sacerdotij accedere nō p̄sumat Itē ex p̄cil'.neocesariensi.

Quinquēnio a cōione abstineāt:q̃ casu homicidiū faci

a Q Os vo q̃ non vo/unt. lūtate sz casu homicidium fecerit:p̄oz q̃dē regla p⁹ vij.tm̄ ānoz pniaz cōioni sociauit fm grad⁹ cōstitutos.

b hec vo hūana diffinitio ān/quēnij tps tribuit. Itē ex cō ci.elibertano. Quib⁹ tēpoz spacijs a cōione abstineat. q̃

volūtate vel casu ā cillā suaz

c S Jq̃ femīa interfecerit. furoze accēsa zeli flagellis verberauerit ācillā suam ita vt infra certū diē aīam cuz cruciatu emittat:eo q̃ incertū sit volūtate an casu occiderit. si volūtate p⁹. vij. annos.si casu p⁹. v. annoz tpa acta legitia pnia ad cōionez placuit admitti.q̃ si infra p̄stituta tpa fuerit infirmata accipiat cōionē. Itez ex p̄cilio martini pape. De his q̃ volūtate vel casu homicidiū faci/

d S Jq̃s volūtate homicidiū fecerit: ad ianuā ecclesie catholice semp

S Jquis semper:id est.horis statutis.sic.xxij.dist. sacrosancto.et.xxxvj.di.qui vult.⁊ de p̄sc.dist.v. e In exitu.supple si moriē ante finituz tps (nūq̄ penitētie.q̄ post tempus pnie licite cōicat.vt.xxvj.q.vj.siquis de corpore.

e laceat:⁊ cōionē in exitu vite sue recipiat. Si aūt nō volūtate sz casu aliq̃ homicidiū fecerit,p̄oz canon. vij.annis agere pniam iussit:scōs canon q̄nq̄ mādauit. Item dige.t.de furtis. De eodem.

f Q Ui saccū hñtē p ecuniam sb̄ripuit:furti etiā sacci noīe tenet̄: q̄uis nō sit

g ei anim⁹ sacci sb̄ripiēdi. Q̄ō tra aīm nō est op⁹ puniri vt li.ix.codi.t.ad.l. corneli. de sicarijs ex̄plis sacrarū lr̄arū diocleciani ⁊ maximiani

h colligitur. De eodem. Ām q̃ asseuerat homicidiū se nō volūtate sz casu foztuito fecisse cū calc̄ ictu mortis occasio p̄bita videat̃ si b̄ ita ē:neq̄ sup b̄ ābigi poterit oī metu ac suspitiōe: quā ex admisse rei discrimē susti/

i net:fm id q̄ ānotatiōe nr̄a comp̄hēsum est:volum⁹ liberari. Hinc etiā pelagi⁹ papa

l Q Aātū dic̄ De eodem. iste placidi⁹ āno p̄terito dictū est de vxore illius: q̄ subito inter caballos inuēta est ⁊ dū traherent̄ caballi collisa est illa ⁊ aboꝛsum fec̄

m C Q̄ō si ita est forte si caballos alienos furatos tulerit: inde est culpabil'. C Nam de

n muliere q̃ casu inter caballos p̄fracta est: vbi volūtas illius non agnoscit̃ pernicio/sa fuisse: non potest adijci per leges. Itē nicolaus pa/

o J qui De eodem. parborem incidere vident:si p̄tigerit vt cadēs arboz occiderit hoīez: inculpabiles sūt atq̃ innoxij. q̄ nec voluntate eoꝛ nec desiderio homicidium p̄petratum est. C Si vo aliq̃ culpa eoz̄ vel neglectu moriēt̄ hois interitus cog̃sc̄it̄, aduc̄isse abijcie

Q Ui saccū

f anim⁹.ſz contra furtuz siue affectu furandi non cōmittitur.xiij.q.vl.c. vlti. et inſti. de vſuſca.§.item si hiſ.sed dic q̃ ratione accessiōis cōmittit̃ furtuz Nam ⁊ que cōmodat̃ vel depositis reb⁹ accedunt depositi/ta intelligūt̃.ff. cōmo.l.si vt.§. vſq̄ adeo. vel dic anim⁹.ſ.pñ/cipaliter sed secundario ⁊ in/directe per q̄n/dam ſsequentiam fuit ei animus sacci furādi.⁊ sic nō p̄tiū ff.ō fur.sicd̄ fur.§.j.sic.ff.quod me.cau.l.si mulier.§.penul.xv q.j.merito.xxiij q.iiij.displicer.

g C Contra hu cusq̄ oūdit op⁹ sine animo puniri nunc ostendit p̄trarium.

h Q Ām q̃.cū calcis q̄m fecit ludi causa.

i C Si hoc. ſ. q̄ in ludo occidit.⁊ ſtud obtinet cuz ludus licitus est. ff. ad l.acquiſ.nam ludus. si est illicitus ludus nō excusat. vt ex̄ ō p̄ sūp. c.j. ex quo aūt p̄stat .q̄ in ludo mortuus t̄ non est necesse p̄bare.q̄ casu occiderit.vr.ff. ad.l.acq̃.l. in lege.ex̄ de sen.ex/com.sup eo.al'a qui casum alle/gat. ipsum p̄bare tenetur.vt C.ō pig.ac. que fortuitis. et.C.

de iniur. si nō cō uicu ergo. si ad uersari⁹ dicit q ipsum dolo occi derit hoc ꝓba bit. qz q dolū ob ūcit ipsum ꝓba bit. ff. de ꝓba. q tiens. ⁊ intelli ge q ludus fuit licit⁹ ⁊ fm ꝟ in tellige q nō pu nit ral lege cor nelia ex q nihil fecit dolo punit tñ. l. acḋt. in qua venit leuissima culpa. ff. ad. l. ac quil. l. in lege.

k ¶ Annotati one. i. l.

l Ātū. i. Q sicut alie nos. si vis dice re q iste furaba tur caballos et ducēdo eos col lisit mulierē. tūc qō dicit in fi. nō puniri ꝓ leges verū ē. l. corne lia de sic. in qua venit dolus non lata culpa. vt. ff de sic. in lege. ta men ō culpa be ne punit. vt. ff. e. c. studeat.

m ¶ Culpabit. sic patet q licet aliquis de furto teneat. non ta men tenet ō his que sequunt ex furto. sic. xv. q. j. sane. ff. v. dist. ad eius. ff. ō fur tis verum. ex de spon. veniēs. ar gu. ff. e. c. licū.

n ¶ Nō agno scit qñ caz ꝑmo nuit. h.

o Ij q arbo rem. incul pabiles. si fecit i ꝑuaro loco. tūc enī nō potuit di uina re. vt. ff. ad l. acḋt. si putat oz vt ex ō ec. bñ. vt nfm si in publi co debuit clama re. vt. j. co. si duo

a Math. 26 Mar. 14. Lu. 22 Ēpe ꝓtin git vel ne ligētia. ar gu. q occasiones dāni

di sūt a gradu ⁊ i sacro ordie nullaten⁹ suscipiēdi. Itē ex ꝓcil. guarmaciēsi. De eodē

a Ēpe ꝓtigit: dū ḡs ope ri necessario insistēs ar borē inciderit. vt aliḡs sub tus ipaz vēiēs deꝑmaḟ. ⁊ id circo si volūtate vel negligē tia incidēt arborē factū est: vt homicida pnīe dz oīno ſb mitti q si nō ex voto ſz īcu ria illi⁹ mortu⁹ ē: nō hec euz snīa ꝓtigit. ¶ Si enī duz ille opi necessario fortassis incō

b beret: ⁊ iste inspaḟ occurre rit ſb arbore ⁊ ſb ipa oppſſus ē incisor arboris ñ tenet ꝓ homicida. Itē ex ꝓcil. tribu Srien si. De eodem.

c Ij duo frēs ī silua arbo res succiderit: ⁊ appropin q̄nte casura ipi⁹ arboris fra ter dixerit frī caue. ⁊ ille fu gies impſſurā arboris ceci derit: ⁊ mortu⁹ fuerit. viuens frāḳ innocēs de sanguīe ger

d mani diiudicet. Premissis auctib⁹ lapsis pmittit: vt p⁹ pniam ī suis ordinib⁹ repari valeat ad maiorē aūt ꝓcēdę re p⁹ lapsum nulla eis auctē

e pmittit: imo penit⁹ ꝓhibet. Uñ in hylerdēsi ꝓcil. legit Lapsi ī suis ordinib⁹ reparī pñt sz ñ ad maiores ꝓdescen

f Ij q altario scō de dūt. seruiūt si subito ī flēda carnis fragilitate corruerint et dño respicięte digne peni tuerint ita vt mortificato cor pore cordis ꝓtriti sacrificiuz deo offerāt: maneat in ptāte pōtificḷ vel veracit afflictos nō diu suspēdere vel desidio sos. plixiori tpe ab eccl̄ie cor pore segregare. ita tamē vt sic officio⁹ suo⁹ loca r̄ciptāt ne possint ad altiora officia vl teri⁹ pmoueri. ¶ Ō si ite rato velut canes ad vomitū reūsi fuerit: ⁊ velut sues ī vo lutabris emersi iacuerint: nō solū dignitate officij careant sz etiā scāz cōionē nō nisi in exitu ꝓcipiāt. Sed exemplo bti petri q p⁹ ḡ terne negati

onis macḷas cōfessiōe diluit amoris: nō solū in gradu sui apḷat⁹ remāsit: verūetiaz in pastorē toti⁹ eccl̄ie a christo institui meruit. ex b pbāt la psi p⁹ dignā pniaz nō soluz ꝓria officia retinere: sz etiā ad maiora posse conscēdere.

Q ō aūt btūs petr⁹ p⁹ negationē pastor eccl̄ie a dño sit institut⁹: ꝓbaḟ aūctē btī gre gorij q in omelia dñice resur rectiōis de eodē ꝓncipe apl'o rū scribit dicēs. Petr⁹ post culpam negatiōis princeps

s Apl'oꝝ a dño ē institut⁹ Onsidērā dū nobis est cur oīpotēs de⁹ eū quē cūcte eccl̄ie p̄ferre disposuerat an cille vocē primescere ⁊ seip̄m negare pmisit. ¶ Q ō nimi rū magne eē actū pietat⁹ di spensatiōe cognoscim⁹ vt is qui futur⁹ erat pastor eccl̄ie in sua culpa discerz qualiter

h alijs misererē debuisset: pus itaq̄ eū ostendit sibi: ⁊ tunc i ꝓposuit ceterḷ vt ex sua infir mitate cognosceret: q̄ miſi corditer alienas infirmita tes toleraret. Itē ambro. in omel. li. j. Post negationez in fide ⁊ gradu petr⁹ ꝓfecit

k Jdelior factus est pe trus post q̄ fidem se p̄ didisse deflevit atq̄ ideo ma iorem gratiā repperit q̄ amī sit tanq̄ enī bonus pastor tu endū gregē accepit: vt qui ſi bi ante infirmus fuit: fieret oībus firmamentū: ⁊ qui se interrogatiōis tentatiōe mu tauerat ceteros vero fidei sta bilitate fundaret deniq̄ ꝓfe solliditatem deuotionis eccle siarū petra ōr: sic ait dñs: tu es petr⁹ ⁊ cetera petra enī ōr

l eo q p̄m⁹ ī natiōib⁹ fidei fū damētū posuerit ⁊ tāq̄ saxū ūmobile toti⁹ corpis xpiani tatḷ cōpagē molēq̄ ꝓtineat. Itē obijcit: penitētes ad sa cros ordines ꝓmoueri non debent: nō q̄ lapsi p⁹ penitē tiaz ad maiora ptingere pñt Uñ in ꝓcil. cartha. iiij. legit

dat. sic. lxxxvj. di. pasce. xvj. q. j. decime. ⁊ ex. eo. pl'bz. xxvij. q. ij. si ru. ⁊. xxxj q. ij. de neptis. ⁊ j. q. j. placuit. b. ar. ℈. xv. q. j. in. ebriauerūt. ⁊. ff. de ser. cor. nera cius. ℌ. si seruī. ff. de fur. verum de eo qui fregit ostiū meretricis sz non ō punit ampli⁹ qz satis ē punit⁹ ꝑpē iḡ minia.

b ¶ Insupaṭ fortuiti. enī ca sus nullo hoīuz cōsilio ꝓuideri pñt. ff. de admi re. ad ci. pti. l. ij

c Ij duo. ad l. acḋt. si pu tator.

d ¶ Premissis s. e. ō his clicis

e ¶ Permittit allegādo dīē ꝓ pter seq̄ns. c. io.

f Ij qui. ℌ. c. hēs. xv. q. vl. hi qui.

g Onsidērā dū pmisit. id ē. nō pihbuit h ¶ Debuisset. arguīt ū dispē satiōnē eē ō bitā

i ¶ Prepositus hoc verbo pasce oues meas fac tus ē princeps. ex de elec. signi ficasti. non illo tu es pe. ⁊ cetera. quia illud fu it ei dictum an te passionem.

k Jdelior. q̄ tiam. ar. q potius est eligē dus qui ꝓecca uit penituit. q̄ qui semper fuit bonus. quia ma gis scit compa ti. vt. s. c. ꝓpter nam infirm⁹ fortior resurgit. ō peni. di. j. pōr. ar. ℈. xij. di. nos ꝓsuetudinē.

l ¶ In natiōi bus. i. ī gēlib⁹

a QX penitētiū. si p ignātiā. bñ enīz pōt ignare cum nō ipe ſz alij examinēt. xxiij. di. qñ ex vt ec. bñfi. vt nūm. b ¶ Nō pdidit. ex h. c. vī q dlibz ordinād reneat pdere crimē ſuū. vt. xxiij. dist. c. qñ. et. c. vl. et. lxxxj. di. tātis. 7. c. dcūq. 7. viij. q. iij. arrald. in fi. sic vī q i iure reneat dlibet cōfiteri delictū ſuum si interrogatus fuerit vt. xi q. iij. dſquis. 7. xxxv. q. vj. si duo. et. xv. q. vlti. c. j. et vlti. qō h. Decidit 7 dicit q dlibet i examinatiōe ſufficit vt dicat q i genere ſfiteatur ſe crioſū. et sic perat diſpenſationē ſz si ſpāliē p aliq̄ crimine fuerit interrogat9 tūc rñdebit 7 dicit ſe feciſſe inde pniaz nec obſtat ℣. de pe. diſt. j. §. his auctib. vbi dr non tibi dico vt te pdas q illō loquif de penitēte q ſe nō dz i publico pdere. niſi enī occultus pctōr pdat crimē ſuū. dicit. h. nō poſſe diſpenſari ſecū. 7 corā pluribz dz dicere 7 pdere ſe q pdere ē in publicū dicere. vt ij. q. j. ſi peccauerit. ſicut enī epūs nō pōt audire cauſam crimīalē niſi cū clericis ſuis. vt xv. q. vij. epūs ſic nec ſolus pōt diſpēſare. q̄liē enī pbaret aliqs ſecū diſpēſarū ee niſi corā plūrib9 fcm eſſz. vt ex ſciſma. fraternitatis. alij dicūt q nec i iudicio nec i examiatiōe teneāt aliqs pdere ſe q dñs occultat pctm̄ ō quo aliqs penituit. vt. xxxij. q. j. apud. 7 ſic licitum eſt alicui redimere ſanguinē ſuū q̄cūq̄ mō pōt. ij. q. iij. §. notādū. 7. ff. ō bonis eoz q añ ſniaz. l. j. licet honorē ſuum. Sz nunq̄d clerico pmouēdo pīudicat pfeſſio ſua vt inde debeat puniri. vī q ſic vt ex de elec. p inſtitutiōnē. et ex ō excel. pla. q̄ ſit gue. dico q nō niſi in ſolo h q nō admittunt ad ordies. vt. xxiij. di. qñ in fi. ſic ex de excep. deniq̄. 7 ē ea rō. q̄ ſz pfeſſus fuerit tū nō punif. q̄ ad h nō agebat. vt dixi. iij. q. vij. h quippe. idez dico ſi teſtis pfitet crimē ſuū. vt pbat ex ō ac. inſtitutionis. Jo. c ¶ Pnuēt. hic ſignant ſnia. q̄ ſoluta ſūt. xxxvj. di. qui eccleſiaſticis.

b QVicunq̄ inuenīt. ſic ergo facili9 diſpenſat in ordine ſumpto q̄ in ſuſcipiēdo. vt ex de renū. niſi cuz p/dem quia turpius 7c. vt ex de iureiu. quemadmodum vel vocat hic ſacram militiam mīores ordines ad q̄s poſſūt pmoueri. vt. j. c. placuit.

Nō ordinet clericꝰ ex penitentibus.

a QX penitētib9 quis ſit bon9 tñ clericꝰ nō ordinet. ſi p ignātiā epūs factū fuerit: a clero deponatur: qz ſe ordiatiōis tpe nō p didit fuiſſe penitētē. ſi āt ſciens epūs ordīauerit talē etiā ipe ab epatu ſuo ordinandi c dūtaxat ptāte ꝑuet. ſili ſnie ſubtacebit epūs: ſi ſciēs ordīauerit clericū q̄ viduā aut repudiatā vxorē habuerit aut ſecūdā. I tē ſirici9 papa imerio epo. Bigam9 penitēs vidue marit9 ſacre militie ſe ingerēs ſine ſpe pmotionis in ſuo ordine permaneat.

b QVicūq̄ penitēs q̄cūq̄ bigam9 q̄cūq̄ vidue marit9 ad ſacrā militiā indebite 7 iſcōpetenē irrepſerit: hac ſibi ꝑditiōe veniaz a nob intelligat relaxatā: vt i magꝭ debeat ꝑputare bñficio: ſi adēpta ſibi oī ſpe pmotiōis i b q̄ inueniē ordie ꝑpetua ſtabilitate pmaneat. I tē ex ꝑcil. gerūdēſi. Nō phibeat a clero q̄ preſſus languore p cōiones

c I pniē bñdictionē accepit S vo q̄ in egritudīs lāguoze depſſus pniē bñdicti/ dine ſumpto q̄ in ſuſcipiēdo. vt ex de renū. niſi cuz p/dem quia turpius 7c. vt ex de iureiu. quemadmodum vel vocat hic ſacram militiam mīores ordines ad q̄s poſſūt pmoueri. vt. j. c. placuit.

d I S vero. Quidam ita ponūt caſum. aliquis tempore egritudis tale recepit mādatū a ſacerdote. vt p9 q̄s ꝑualeſceret ſolenne faceret pniam. talis non phibetur a pmotione. dum tamē ñ ſteterit inē penitentes. Sed iſte caſus ñ placet. qz poſtq̄s ſanat9 eſt talis tenet eſſe in ordie pnitiū. vt. xxvj. q. vj. q̄ recedūt. Item cū pnia tal nō iniūgat niſi p q̄ui pctō mortali q̄ p9 mortale pctm̄ nō dz pmoueri. vt. xxvj. q. vj. c. vlti. Alij ſic ponunt caſum q̄da cōiōnē nō accepit q̄ uſq̄ fuit i pīcl9 mortis. dubitabat ō tali. vtrū poſſit pmoueri p9 ſanitatē. qz ñ videbat vere penitens q̄ timore mortis penituit et reſpondet q pōt. 7 hec fuit cauſa dubitationis. quia ſicut ñ poteſt pmoueri qui in egritudine baptizat. qz potius ſſumi ē ex timore q̄s exi

e voluntate libera baptizat9. vt. lvij. di. ſiquis in egritudine. 7 idem videbat de penitente tali. ſed non eſt ſimile qz multi omittūt ex deuotiōe. q nō cōicant. vt de ꝑſe. di. v. q̄tidie. ſz q̄cūq̄ differt baptizari i mora eſt 7 f ¶ Penitētie. pnia infirmis nō ē im/ (etiā in culpa ponenda ſed innoteſcēda. xxvj. q. vij. ab infirmis. Jo. tu autem videas caſum quem notauī. b.

g ¶ Benedictionē. i. cōionem.

h S Ille. monaſterio. ergo p aliq̄ delicto. alſ enī nō cogerēt ibi manere. xx. q. j. ſicut. c dic vt ibi nōta. i ¶ Dicendus eſt. ꝓpter ſilitudinē in ieiunijs 7 vigilijs. alſ enī differt publica penitētia ab ingreſſu monaſterij. vt. ℣. xxiij. q. iij. admonere. ℣. j. in primis. ꝑta. ibi epi miſſi in monaſteriū ad agendā penitētiaz poſt ſex menſes reſtituunt ordini ſuo. ſed ibi tpaliter fuerunt miſſi hic perpetuo. vel dic q ad ſuperiorem ñ poteſt promoueri. vt hic. ſed ad eundem poteſt redire vt ibi dicitur. Johan.

a NOn ꝓfidat. vl̃ sine lr̃is. ꝫ. xxxvj. di. illitteratos.
b ¶ Congruentis. ꝫ. lxxij. di. in singulis ꝛc̃.
c Anones. ab infimis. sic. xxiij. di. c. vlti.
d ¶ Excludũt. nisi i necessitate. vt. ꝫ. c. placuit
e Jĥs post remissionẽ. q̃ semel egit pn̄iaz solẽnẽ nõ põt fieri cleric⁹ nec etiã milites. vt. xxxiij. q. ij. admonere. nc̃ laicalẽ habitum ꝑt deferre. vt. ꝫ. e. c. vl. tũ fm regulã eccl̃iasticã viuet. vt de pe. di. v. ℞riũ. et. c. falsas. ꝛ ẽ tm̄ cõueniẽdus sub iudice eccl̃iastico vt. xj. q. j. aliud. Johannes.
f ¶ Remissio/nẽ. i. baptismã. vt. lj. di. sicꝫ ꝑ acceptũ. ꝛ intelige ỏ officiali q̃ seua execut⁹ est. vt. lj. di. c. j.
6 QUamuis. Ne medicina. hec ẽ vna rõ quare nõ iterat scõa. q̃ ẽ sacr̃m ꝛ significat eie/ctionẽ ade ỏ paradiso ꝫ. e. in capite. ꝛ iõ nõ ẽ facienda iniuria sacramẽto. vt ỏ cõse. di. iiij. oñdit. ꝛ. j. q. j. sacramẽta. gratian⁹ tñ dixit q̃ fm ꝓsuetudinẽ q̃ruãdã eccl̃iaz iteratur vt de pe. dist. iij. §. ex ꝑsona.
h ¶ Vilis. nõ q̃ ꝓpter fugiendã vilitatẽ mr̃a statuunt. vt ỏ et xly. di. de iudeis lxxx. di. epi. xxv/ij. di. ij. ĩstitutũ.
i ¶ Penitẽtiã. priuatam.
k PEnitẽtes. impositionem ab epõ ad quẽ solũ spectat imponere solen/nẽ pn̄iam. vt. ꝫ. c. pr. ꝛ recõciliatio ad solũ eum spectat nisi i necessitate. vt. xxxj. q. vj. c. j. ꝛ vlei.

a NOn ꝓfidat q̃sq̃ pontificũ fas esse bigamos aut ꝑiugia sortiẽtes ab alijs relicta siue q̃slibet p⁹ pn̄iam vl̃ sine lr̃is vl̃ corꝛpe viciatos vl̃ conditionarios aut curie publicarũq; reꝛ nexib⁹ ĩplicatos aut passim nll̃a tpis cõ
b gruentꝫ expectatõe discussos dñis fuituros applicare ministerijs. I tẽ innocentius.
Penitẽtes nec etiã clerici fi-
c QAnones apud eri pñt nicenã ꝓstituti penitẽtes etiã ab ĩfimis officijs cle
d ricoꝝ excludũt. Hoc nõ de q̃buslibet penitẽtib⁹ ĩtelligit ꝑ de ill̃ tm̄ q̃ p⁹ pn̄iaz secularis militie cingulũ accipiũt. De q̃b⁹ innocẽti⁹ eps̃ scribit victori rothomagẽsi epõ. Nõ dz fieri cleric⁹: q̃ post remissionẽ pctoꝝ militie cingu
e SIquis post lũ habuit.
f remissiõez pctoꝝ cingulũ militie scl̃aꝫ hũerit: ad clericatũ oĩno admitti nõ debz. Potest ꝛ aliꝫ ĩtelligi. ẽ q̃dã pn̄ia q̃ solẽnis appellat. q̃ solũ semel tm̄ ĩ eccl̃ia ꝓcedit: de q̃ ambro. ait. Sic vnũ est baptisma: ita vnica ẽ pn̄ia. itez nõ est scõs locꝰ pn̄ie. Jtẽ hiero. repiunt q̃plimi q̃ sepius agẽdã pn̄iaz putãt: q̃ luxuriant in christo. Nã si ꝺe penitẽtiã agerẽt: nũq; iterãdã putarẽt. I tẽ aug⁹. ad macedo/
g QUãuis (niũ. De eo. caute ꝛ salubr̃ĩ ꝓuisum sit: vt locꝰ hũillime pn̄ie semel tm̄ in eccl̃ia ꝓcedat ne
h medicina nimis vtĩl̃ vilis habeaꝫ: tm̄ q̃tidie peccãtib⁹ nũ
i q̃ ꝑ pn̄iaz venia negat. H ec aũt pn̄ia quõ ĩponẽda sit: in agathẽsi ꝓci. legit. ĩ q̃ sic statutũ est. Quõ penitentes ad
k PEniten/ pn̄iaz accedãt tes tpe quo pn̄iaz petũt impositiõez manuũ ꝛ ciliciuz sup capita sua a sacerdote sic vbiq; statutum ẽ ꝓseq̃nt. Si
l aũt comas ñ deposuerĩt: aut vestimẽta nõ mutauerĩt: ab/ĩscianꝫ: ꝛ nisi digne ỏ peni/
m tuerĩt: nõ recipianꝫ. ¶ Juuenib⁹ etiã pn̄ia ñ facile cõmittẽda ẽ ꝓpꝛ etatꝫ fragilitatẽ vi
n aticũ nĩ oĩb⁹ in morte positi nõ ẽ negãdũ. I tẽ ex eodẽ.
Que sint ꝺuãda ĩ solẽni pe-
o IN capite q̃dra nitentia gesime oẽs penitentes q̃ publicã suscipiũt aut suscepe rũt pn̄iam: añ pozes eccl̃ie se
p repñtẽt epõ ciuitatꝫ sacco induti nudis pedib⁹ vultib⁹ in cr̃ã demissis: reos se esse ipõ hĩtu ꝛ vultu ꝓtestãtes. ¶ Jbi
q adesseñt diacõi. i. archipb̃teri: pb̃ri parochiaꝝ ꝛ pb̃ri penitẽtiũ: q̃ eoꝝ pn̄iaz ꝛ nũsationẽ diligẽt inspicere dñt: ꝛ
r ꝑz modũ cl̃pe pẽitẽtiũ p pfatos grad⁹ iũgere. p⁹ hec eos in eccl̃iaz introducãt: ꝛ cũ oĩ clero septẽ pn̄iales psal. ĩ cra ꝓstrat⁹ eps̃ cũ lachrymis p eoꝝ absolutõe decãtet. tũc resurgẽs ab oꝛone iuxta qõ canones iubẽt: manꝰ ei⁹ impo/
s nat: benedictã aquã sup eos spergat: cinerẽ ꝓtius mittat: deinde cilicio capita eoꝝ operiet: ꝛ cũ gemitu crebr̃ susp̃irijs denũciet eis: qm̃ sic adã ꝓiectus ẽ de paradiso: ita ipi ꝑ pctis ab eccl̃ia abijciũtur.
t ꝛ postea iubeat ministris: vt eos ex ianuas eccl̃ie expellant. clerus vero ꝓsequatur

agathẽsi ꝓci. legit. ĩ q̃ sic statutũ est. Quõ penitentes ad
k PEniten/ pn̄iaz accedãt tes tpe quo pn̄iaz petũt impositiõez manuũ ꝛ ciliciuz sup capita sua a sacerdote sic vbiq; statutum ẽ ꝓseq̃nt. Si
l aũt comas ñ deposuerĩt: aut vestimẽta nõ mutauerĩt: ab/ĩscianꝫ: ꝛ nisi digne ỏ peni/
m tuerĩt: nõ recipianꝫ. ¶ Juuenib⁹ etiã pn̄ia ñ facile cõmittẽda ẽ ꝓpꝛ etatꝫ fragilitatẽ vi
n aticũ nĩ oĩb⁹ in morte positi nõ ẽ negãdũ. I tẽ ex eodẽ.
Que sint ꝺuãda ĩ solẽni pe-
o IN capite q̃dra nitentia gesime oẽs penitentes q̃ publicã suscipiũt aut suscepe rũt pn̄iam: añ pozes eccl̃ie se
p repñtẽt epõ ciuitatꝫ sacco induti nudis pedib⁹ vultib⁹ in cr̃ã demissis: reos se esse ipõ hĩtu ꝛ vultu ꝓtestãtes. ¶ Jbi
q adesseñt diacõi. i. archipb̃teri: pb̃ri parochiaꝝ ꝛ pb̃ri penitẽtiũ: q̃ eoꝝ pn̄iaz ꝛ nũsationẽ diligẽt inspicere dñt: ꝛ
r ꝑz modũ cl̃pe pẽitẽtiũ p pfatos grad⁹ iũgere. p⁹ hec eos in eccl̃iaz introducãt: ꝛ cũ oĩ clero septẽ pn̄iales psal. ĩ cra ꝓstrat⁹ eps̃ cũ lachrymis p eoꝝ absolutõe decãtet. tũc resurgẽs ab oꝛone iuxta qõ canones iubẽt: manꝰ ei⁹ impo/
s nat: benedictã aquã sup eos spergat: cinerẽ ꝓtius mittat: deinde cilicio capita eoꝝ operiet: ꝛ cũ gemitu crebr̃ susp̃irijs denũciet eis: qm̃ sic adã ꝓiectus ẽ de paradiso: ita ipi ꝑ pctis ab eccl̃ia abijciũtur.
t ꝛ postea iubeat ministris: vt eos ex ianuas eccl̃ie expellant. clerus vero ꝓsequatur

IN capite. susceperũt. ergo alio tpe potest pn̄ia imponi a sacerdote. ꝛ postea hec solennitas fit ab eo
p ¶ Sacco. sic fecit achab. de pe. di. iij. §. ecce.
q ¶ Archipꝛesbyteri. videt q̃ ꝙ aliꝫ sit decanꝰ aliꝫ archipb̃r. ꝛ sic ẽ ꝫ. lx. dist. c. j. sed ibi ponit hec dicrio aut subdiaĉuiue. vl̃ loquit̃ ꝑ de rurali decano.
r ¶ Per presbyteros. in pre. c. q̃ hic nõ est.
s ¶ Jniungere ar. q̃ eps̃ no ꝑt iudicare de subditis suoꝝ ꝓclatorũ. vt ex ỏ. oꝛ. cũ ab eccl̃iaz. Jo/q̃ nõ ẽ vez cũ sit iudex ordinarius oĩm cleri cozũ sue diocesis sed dicit ibi q̃ ñ debet eps̃ reuocare sniam excõicationis iuste latas ab eoꝝ ꝓlatꝫ sine eoꝝ ꝓsensu.
r ¶ Benedictã vt per ea tollantur venalia peccata. vt de consecra. di. iij. aqnã.

l ¶ Comas. sz nunq̃d deponet mulier comã cũ etiã ei splẽnis pn̄ia ĩponit vt. xxxiij. q. ij. de his. R. nõ q̃ eã habet in signũ subiectionis. xxx. di. c. ij. ideo aũt comã deponet vir. q̃ amodo in hĩtu viuet clericali. ꝫ. de ꝓse. di. v. dictũ. ꝛ. xxxiij. q. ij. admonere. ꝛ ꝫ. e. c. vltimo.
m ¶ Juuenibus ꝛ si fuerit imposita nõ ideo ꝓhibenꝫ ĩtrahere. xxxiij. q. ij. in adolescẽtia. Aliꝫ aũt nõ pũt ꝑhere. xxxiij. q. ij. ỏ his. Jdẽ dico ỏ decrepitis. quia etatꝫ rõ hũda ẽ. in pn̄ia. xxvj. q. vij. tpa. ꝛ c. hoc sit. ꝛ ꝑsumit magis ꝙ sene q̃ iuuene. vt. xxxiij. di. fraĉnitatꝫ.
n ¶ Oĩv. ij. q. iij. sicꝫ epm̄ contra illud terrorꝫ est. vel ỏ de penitentiꝫ digne.

v ¶ Ministris. id est ostiarijs. ad cuius hoc spectat officium. vt. xxj. di. cleros. ꝛ. xxv. di. perlectis.

a Cena .j. de con. di. ij. in cena. b Repsentenk. ita fit glibet anno vt tali die imittranē in eccliam. z licz stent in eccliā nō tñ cōicabūt cū alijs in eucharistia vl osculo. z sic erūt vsqz ad octauā pasche. z tūc ire exi/ būt de eccliā z erūt extra eccliam vsqz ad talē diē seqntis anni. z h fiet vs/ qz ad finē pniē.

Sed. 3 z etiā si bñ peni tet scdo vl tertio anno pt ei red/ di ingressus ec/ clesie. vt. xij. q. ij de viro. z. xxxiij q. ij. latoz. ē. qñqz etiā vsqz in finē vite manebit extra eccliam. vt. xxx/ iij. q. ij. admone re. z hec itromissio fit a ppzio sa cerdote. nisi solēniter debeat re/ cōciliari eccie. s. finito tpe pniē. vl etiā añ si epc visū fuerit. hanc enī solus epc pt facere. vt. xxxj. q. vj. c. j. Jrē so/ lēnis pnia nō ē iponenda nisi p crie manifesto z enormi qō totā vrbē cōmouit. z xxj. q. vj. c. vl.

c Onfirmatū penitē/ tib. nisi sit depo sit. tūc pt solen nē pniam facere z sic intelligunt cōtraria. de pe. di. vj. sacerdos. tñ publicā peni/ tentiā pt facere sacerdos. vt. xx/ viij. di. pl hz. xxx di. sicḡ pl hz. z. l/ xxxj. di. sicḡ epc

d Rebapti/ zati. scien. vt. j. de cōse. di. iiij. cj his. tñ in habi/ tu clericali vl regulari sp erūt. vt de pse. dist. v. dicrum.

e Llud. par. i. equum.

f Instrumenta. i. ordines vel vtensilia.

g Qui dudū si. j. lxxj. di. in sacerdotibus. ar. p. ē. e. ferrum. z. xxxiij. q. ij. admonere.

h Lienū est. hec oīa capla loquūt de solēni pnia.

i Succesio. nec tñ credendū est statim. q eos cū rñsorio. s. i sudore vultus tui vesceris pane tuo: vt videtes sctā eccliam p faci/ noz suis tremefactaz atqz cōmotā ñ paruipēdāt pniaz.

a in sacra aūt dñi cena rursꝰ ab eoz decanis z eoz pbzis ec/

b clesie liminib⁹ repsententu. Hanc aūt pniam nulli vnq clericoz agere cōcedit: atq iō huiusmōi penitentes ad clez admitti phibent. Uñ in carthagi. pci. v. statutū ē,

Clericis non imponat manꝰ

c Onfirmatū penitentib⁹ mandū ē: vt siqñ pbr vl diacoꝰ i aliq grauiori culpa iuicti fuerit: q eos a ministerio ncē sit remoueri ad tē pus: nō eis manꝰ tāq penitē tib⁹ vl tanq fidelib⁹ laicis imponat: neq vnq pmittēduz

d est: vt rebaptizati ad clericatus gradū pmoueant. Uñ syricus papa,

Nec clerico penitētiā agere nec penitēti ad clericatū accedere pmittit.

e Llud qz nobis par fuit puidere: vt sic pniam agere nulli vnq pcedit clico rū: ita post penitudinē accreōciliationē cuiq laicoz nō licet honorē clicat⁹ adipisci: qñ quis sint oīm pctoꝝ ꝓtagione mūdati: nulla tñ gerē/

f doꝝ sacroꝝ debēt instra recis gere q dudū fuerūt vasa vicioz. Itē leo papa.

Presbris z diaconib⁹ kā penitentib⁹ nō debent manus imponi.

h Lienū ēa ꝓsuetudine eccliastica: vt q i pbyterali hōre aut diaconij gradu fuerint ꝓsecrati: hi p crie aliq p manꝰ impositiōez remediū accipiāt penitēdi qō sine causa pnie sit in monasterio. nā qñqz boni viri ingredi/ unē monasteriū. qz meritū augere desiderant. xxvij.

Lacunt. aut vsus. i. vtilitas. (q. ij. sunt q dicūt. hec enī inducūt dispsationē. j. q. vij. tali. vl vsus. i. ꝓsuetudo. sic ē ar. q ꝓsuetudo attēdit circa ordinā/ vi. j. de. pe. di. i. c. sisarcidas dubio ex aplica traditiōe de/ scēdit sm qō scriptū ē. sacer/ dos si peccauerit ḡs ozabit. p eo. vñ hmōi lapsis ad pme rendā miscōiaz dei ꝑuata est

i expetāda successio: vt illis si satisfactio fuerit digna: sit ēt fructuosa. Probant etiam aucte toletāi ꝓci. huiusmodi penitētes ad clez non admittēdi. In q sic statutū est.

Causa necessitatis ad clerum penitentes admittant.

k Lacuit vt penitētes nō admittant ad clez: nisi tm si necessitas aut vsus exegerit tūc deputent inē ostiarios vl

l inter lectores: ita vt epla vl euāgeliū nō legāt. Sic āt ordinati sūt i diacones inter subdiacones ita habeant: vt

m manū non iponant nec sacrā ꝓtingāt. eū vero penitētē dicim⁹: q post baptisma aut p homicidio aut p diūsis crimibus grauissimis pctis publicā pniam gerēs sub cilicio diuio fuerit recōciliat⁹ al

n tario. Apostate q ad clericatus officiū admitti non debēt. Uñ in ꝓci. relatēt. ij.

Ad clericat⁹ officium nō admittant apostate.

o Jq post sctām religiōis p

p fessionē apostatāt: z ad secularē redeūt ꝓuersationem: et postmodū penitētiū remedia non reqrūt: sine pnia cōtinent⁹ non accipiāt: q s etiaz iubē⁹ ad clicat⁹ officiū nō admitti. z q cūq ille sit p⁹ pniaz hītū secl̄are accipe nō presu/

q mat. qō si pūpserit: ab eccīa alien⁹ habeat. **Di. LI.**

Lce q crīosi vl nō

Ece adiecit quoq. tripler assignat rō ire offi/ ciati siue curiales nō pmouent. vna est rō. q frēqnter ꝓtrahūt irregularitatē ex officio suo. q

vt .j. c. j. ꝛ. ij. seḃa qꝫ multū molestaꝝ eccl'ia cū tales repetunt. vt .j. c. ij. ꝛ. iij. tertia rō. qꝫ ꝑsumit cōtra eos q̄ nō cā religiōis ordinēt. sed vt fugiāt rōcinia. vt. iiij. di. lege. quidā addūt duas alias rones. s. q̄ eccl'ia tristat de eis cū repetunt de quib⁹ gaudere deberet. Itē ꝓpter voluptates q̄s fozte habuerūt in suis officijs. vt .j. c. ꝓterea. dicunt aurē curiales oēs qui aliq̄ modo sunt obligati curie siue milites siue aduocati fozenses siue iudices siue officiati siue histriones. Null⁹ ē officiat' ꝓmouetur. nisi ꝑi⁹ sit absolut⁹ a curia. p⁹ ea sic. dū tū sua ñ exercuerit. nec effuderit sanguinē humanuz nec turpia ꝛ inhonesta facta fecerit. vt histriones. De iudicib⁹ aūt ꝛ aduocatis est dicendū q̄ si rm̄ interfuerunt ciuilibus causis nō repellunt. vt lxj. di. ofius. et ħ est ver. si p⁹ baptisma huius officium exercuerunt. sec⁹ si ante vt .j. c. c. siquis. baz. tū dicit q̄ si ante baptismuz aliqs ex officio occidit homiez. talis post baptismū nō pōt ꝓmoueri. qꝫ baptismū tm̄ crimina tollit vt. xxvj. di stinc. deinde. et c. vna. fm. h. Poteſt. qꝫ nō pōt esse meliozis ꝺditiōis peccans q̄s nō ꝑ peccans. Ad hoc facit. ff. qō vi aut clam seruus.

vere penitentes vel publicā pnīam agentes a sacris ꝓhibent ordinib⁹. ¶ Adiecit q̄s sctā mater eccl'ia: vt curiales aut post baptisma militātes aut in foꝛo decertātes a sacrꝛ ꝓhibeant ordinib⁹. Unde ait innocētius papa. Post baptismū militātes vel in foro decertātes a sacris ꝓhibē

a Aliquā/ tur ordinib⁹. tos ex his q̄ post acceptā baptismi gram in fozensi b exercitatiōe vsati sunt: ꝛ obtinēdi ptinaciā susceperūt asciscitos ad sacerdotiū esse cōperimus. de q̄rū nūero aliq̄ ꝓhibent ad sacerdotium assumi d aliq̄ntos ex militia: q̄ cū protestatib⁹ obedierunt seua necessario p̄cepta sunt executi. e aliq̄ntos ex curialib⁹: q̄ dum parerēt ptātibus: q̄ sunt sibi impata fecerūt aliq̄ntos qui f voluptates ꝛ editiōes pplis celebrauerūt ad honoꝛez sūmi sacerdotij pueniſſe. quoꝝ oīm neminē ad societatē q̄dē ordinis clericoꝝ oꝑteꝛet g puenire. q̄ si singula discutienda mādarem⁹: ñ modicos mot⁹ aut scādala hispaniensib⁹ ꝓuincijs q̄b⁹ mederi cupimus de studio emēdatiōes i ducerem⁹. ¶ Idcirco remittenda poti⁹ hec putamus. ſz ne deinceps silia cōmittant: dilectionis vre maturitas ꝓuidere debebit: vt tante vsurpationi nunc finis necessari⁹ imponat. eo videlicet ꝓstituto: vt q̄cūq̄ tales ordiati fuerint: cū ordinatoꝛib⁹ suis deponantur. Item felici episcopo miceriano.

De quibus laicis ad clericatum non possunt puenire.

k Signata sunt genera laicoꝝ de quibus ad clericatum aliqui venire non possunt. id est siquis fidelis l administrauerit. de curialibus autem manifesta est ratio. quoniā ꝛ si inueniant⁹ huiusmodi viri qui debeāt cleri ci fieri: tamen quoniam sepius a curia repetuntur: cauendum est ab his ꝓpter tribun lationem que sepe de bis ecclesie pꝛouenit. Idem.

Non admittantur curiales ad clericale officium.

o Peterea freq̄nter q̄daz ex fribus nr̄is curiales vel q̄buslibet publicꝫ functionib⁹ occupatos clicos facere ꝓtendūt. ꝓ q̄bus postea maioꝛ est tristicia: cū iā de reuocandis eis aliq̄d ab impatore ꝑcipit: q̄s gra nascatur de talionis. ꝛ sic videt hoc imponēdū aduocato q̄ obtinē di ꝓtinaciā susceperit. sed ipe rūdet qꝫ ad ħ nō egit aduocat⁹. vt accusatoꝛ puniret. ſz vt reus absolueret. Itē qꝫ alio iudicio agēdū est de calūnia accusatoꝛis. et dicit clericū appellare posse ꝓ cōuicto in cā sanguis. qꝫ ibi q̄libet audit appellās. vt. ff. de appel. l. ñ tm̄ ꝛ sic cām appel. pōt exercere. priꝛ opinio magꝫ est tuta. vt nec ꝓ accusatoꝛe nō ꝓ reo possit clericus aduocare. nec ob. xxiij. q. v reos. qꝫ ibi nota: q̄ aliq̄s possit patrocinari ꝓ dānat⁹. ſz possum⁹ intercedere ꝓ eis. licet. n. aduocat⁹ rei nō inrēdat ad ħ q̄ accusatoꝛ puniatur. tū ꝓ q̄ndam ꝓsequētiaz rēdit ad hoc. vt. xv. q. j. merito. ꝛ arg. j. q. iij. siqs obiecerit. ad idē ar. op. s. di. ꝓ. cle.

b ¶ Aliq̄ntos. milites.

c Ex curialib⁹. .i. officiatis.

f ¶ Voluptates. i. ludibria. q̄ b⁹ voluptatib⁹ excitabāt hoies

g ¶ Et editiones. q̄ narrbant voluptat⁹ cā. scz ea q̄ edita erant ab homib⁹. s. turpes fabulas vel cantus.

h ¶ Discutienda. i. cozrigenda

i ¶ Remittenda. ar. rōne scandali aliq̄d tolerari sic. s. di. iij. deniq̄s. xxviij. di. de syracusane. ꝛ nōut. xliij. di. comeſtationes. Itē ar. q̄ aliquid ꝓhibet fieri. facrū tū tolerat. vij. q. j. eps in dio-

Aliquātos. q̄ post. Hoc ideo dicit. qꝫ q̄cūq̄ peccata q̄s fecerit añ baptismū non imputant⁹ postea. vt .j. e. siq̄ post. ꝛ. s. di. ꝓxi. siquis viduā. ꝛ. c. placuit. ꝛ. xxvj dis. vna. b ¶ Exercitatione. vt aduocati.

c ¶ Ad sacerdotiū. q̄cūq̄s fuit accusatoꝛ aut aduocatus aut iudex aut testis vel etiā notarius in cā sanguis nō pōt ꝓmoueri. vt. s. di. ꝓxi. siqs viduā. Nā ꝓstat q̄ clericus nō pōt esse accusatoꝛ in cā sanguis. vt. ij. q. vij siquis. ꝛ. c. sacerdotes. nec iudex. xxiij. q. vi. his a q̄bus nec testis. xj. q. j. testimoniū. nec notarius. xxiij. q. iij. il lud. ꝛ in exna. ne cleri. vel mo. sniam. Bazian⁹ tū intelligit hoc de aduocato accusatoꝛis. nā cuilibet licitū est defendere reū. xxiij. q. v. reos. ꝛ. C. ō ea. au. addictos. ꝛ si obijciat ei. nōne si accusatoꝛ deficit punietur pena

Oſignata. fide/ (ccsi. s. di. ꝓxi. quicunq̄s. Joh. lis. i. post baptismū. l ¶ Administrauerit. cu k rie in scuis actiu⁹. m ¶ Qui debeant. ex merito vite. ꝛ est ar. q̄b si aliq̄d ē ꝓ me. ꝛ aliud ꝺ me. magꝫ nocet mihi q̄d est ꝺra me q̄s ꝑsit id q̄d est ꝓ me. sic. lvj. dismael. ꝛ. ff. quib⁹ ad li. pcla. nō li. l. vl. ꝛ ex. de offi. de sup questionū. in fi. ar. ꝺ. ff. de iure fis. non intelligitur. q. j. ꝛ ex. de re iud. cāz i fi. n ¶ Sepe. ar. aliq̄ statui ꝓ ē caurelā futuroꝛ. vt. xxviij. di. de syracusane. luiy. di. generalis. xxiij. dist. in nomine domini.

Peterea. funcōiu⁹. i. officijs. ꝛ intelligit ō his q̄ o alicui officio obligati sunt. vt tutoꝛes vl' curatoꝛes l' ꝓcuratoꝛes. q̄ finito offō suo licite ꝓmoueꝛ. vt ex

de obli.ad rō.c.vnico. ¶Nā qui ex administratiōe aliq̄ est obligat⁹ reipu.nō p̄t quēhi ad honores.vt.ff.ō mu. ⁊ ho.rescripto.ꝯ.debitores.sec⁹ si obligat⁹ est p̄ aliq̄ debito vt ibi ō.⁊.C.de epis.⁊ cle.q̄sch emersis. ¶Sed q̄d si aliq̄s est obligat⁹ ad scribēdū aliq̄d forte iuramē to.nūq̄d tal⁹ pōt q̄uerti i mōaste/riū.dicit.h.q̄ sic nec fit iniuria illi cui fuit re teneē q̄ istinctu spūs/sancti fit.sic.xii/ij.q.v.dixi.ar.p eo eē ō voto scripture.⁊ eē de cō ver.p̄iu.ex pub/lico.⁊.c.vl.⁊.p/xxiij.q.ij.c. ad/monere.xix.q.ij c.due. sic̄ soluit ingratitudo religionis ingressu. vt.xix.q. iij.c.j. Sed ecōtra vi/deē q̄ cē⁹ mortu/us debitor nō p̄t sepeliri nisi satisfaciat. vt extra ō ap.q̄ fronte. satisfaciat videē q̄ possit irrare ⁊ q̄ monasteriū nō in āplius tenetur q̄ ad ip̄m pneneriē ni si postea ratiōe sui ad pinguio/rē fortunā pueniat p̄ successiō/nē aliquā. vt.xix q.vlti.siqua. vel dic q̄ i monasterio existēs p̄t ex equi tale officiū dū tñ non negligat dīnū obsequū vt.xcj. dist. cle.

a ¶Muneriū id est officiū munerū minorū.

b ¶Instabat. tñ sacri sacerdotes nō restituūt liij. di. ex ātiqs.

c ¶Jqs. pone casum .j. de pe.di.j. siqs cuz zelo. alij ponunt casuz ō officiali.

d ¶Militauerit. milites vt videē nō p̄nt p̄moueri si ne lnia pape. vt.xix.q.iij. monasteriūs. ſ⁊ ireelligo illud de his q̄ irregularitatē p̄xerūt. vñ nō p̄cedo q̄ ꝫ solum impediat p̄motionē q̄ gladiū assūpsit ⁊ militiā nisi sua facta exercuit. vt.j.liij. di. legem. si ꝛo sepe interfuit bellis. ⁊ p eū nō stat q̄n occidat aliquē. licet non occidat tñ p̄ter ambiguū duplicatat⁹ nō admitterē talem.

e ¶Ac cingulū. i. characterē (ar.xxiij.q.v. excōi. militarē. vt.j.q.j. q̄ dā. in fi.

ascito. ꝯstat.n.eos i ipis mu a neribꝰ. i. misteriis ⁊ officijs ēt voluptates exhibere: qs a diabolo inuētas esse nō dubiū ē: ⁊ ludos ⁊ mimos ⁊ apparatibus aut pesse aut fortitā inēesse. ¶Sit certe i exēplū solli citudo ⁊ tristicia fratꝝ: quaz sepe ptulimꝰ impatoze pñte: cū p̄ his sepius rogaremus quā ipe nobiscū posit⁹ co q̄isti. q̄bus nō solū iferiozes cle m ricī ex curialibꝰ vexetiā i sacerdotio ꝯstituti ingēs molestia vt redderēē istabat. Itē ex ꝯci. toletano. ¶Nō p̄moueatur ad diaconatū q̄ post baptismū ad fidelē necādū ac

o ¶Jqs cinctus fuerit. Post acceptū baptisma militauerit: ⁊ clamidē sūpserit ac cingulū ad necandū fideles etiā si grauia ñ admiserit: si ad clexx admissus fuerit diaconi nō accipiat dignitatē. Itē in toletano ꝯci. liij.

¶Quibus debet esse immunis qui in ep̄m ordinat.

h ¶Si in aliq̄ crie detenti i sunt: q̄ infamie nota aspersi sunt: q̄ scelera aliq̄ p̄ publicā pniam se admisisse ꝯfessi sūt: q̄ i hereſiz lapsi sunt: l'q̄ i hereſi baptizati sē aut rebaptizati esse noscūt: q̄ semetipos absciderūt: aut q̄ naturali defectu mēbroꝝ aliq̄ō minꝰ bñ noscūt: q̄ scōe vxorꝭ p̄iunctionē sortiti sūt aut nūerosa p̄iugia freq̄ntauerūt q̄ viduā vl a marito relictā duxerūt: aut

k corruptaꝫ mariti fuerūt: q̄ cōcubinas aut fornicarias habuerūt: q̄ fuili ꝺditiōi obnoxij sūt: q̄ ignoti sūt: q̄ neophiti vl laici: q̄ seclari militie dediti sūt: q̄ curie nexibꝰ obligati sūt: q̄ inscij lr̄aꝝ: q̄ nōdū ad.xxx. ānos pueneŕt: q̄ per gradꝰ ecclīasticos ñ ascenderūt: q̄ ābitu honorē q̄rūt: qui honorē mūeribꝰ obtiere moliunt: q̄ a decessoribꝰ i sacerdotiū eligunt. ¶Sz nec ille deinceps sacerdos erit: quē nec clerꝰ nec ppl's p̄pe ciuitatis elegit: vl auctas metropolitani vl cōprouincialiū sacerdotū assensus non exq̄siuit. Quicūq̄ igit̄ deinceps ad ordiez sacerdotij postulatꝰ: ⁊ i his q̄ p̄dicta sūt exāsitꝰ ꝫ i nllo horꝝ deprehēsꝰ fuerit: ⁊ examinatꝰ probabili vita ⁊ doctrina extiterit: tūc ſm synodica vl decretalia ꝯstituta cū oīz clꝝ l'ciuiū volūtate ab vniū sis cōprouincialibꝰ epis aut certe a tribꝰ i sacerdotez ordinetur. ¶Si ꝫ dicto ordinatore aliquis ex his q̄ p̄dicta sūt exāsitꝰ ꝫ i nllo horꝝ deprehēsꝰ fuerit: ⁊ examinatꝰ probabili vita ⁊ doctrina extiterit: tūc ſm synodica vl decretalia ꝯstituta cū oīz clꝝ l'ciuiū volūtate ab vniū sis cōprouincialibꝰ epis aut certe a tribꝰ i sacerdotez ordinetur. ¶Si ꝫ dicto ordinatore aliquis ex his q̄ p̄dicta sūt exāsitꝰ ꝫ i nllo horꝝ deprehēsꝰ fuerit: ⁊ examinatꝰ probabili vita ⁊ doctrina extiterit: tūc ſm synodica vl decretalia ꝯstituta cū oīz clꝝ l'ciuiū volūtate ab vniū sis cōprouincialibꝰ epis aut certe a tribꝰ i sacerdotez ordinetur. ¶Si ꝫ dicto ordinatore aliquis ex his q̄ p̄dicta sūt exāsitꝰ ꝫ i nllo horꝝ deprehēsꝰ fuerit: ⁊ examinatꝰ probabili vita ⁊ doctrina extiterit: tūc ſm synodica vl decretalia ꝯstituta cū oīz clꝝ l'ciuiū volūtate ab vniū sis cōprouincialibꝰ epis aut certe a tribꝰ i sacerdotez ordinetur.

n ¶Si ꝫ dicto ordinatore aliquis ex his q̄ p̄dicta sūt exāsitꝰ ꝫ i nllo horꝝ deprehēsꝰ fuerit: ⁊ examinatꝰ probabili vita ⁊ doctrina extiterit: tūc ſm synodica vl decretalia ꝯstituta cū oīz clꝝ l'ciuiū volūtate ab vniū sis cōprouincialibꝰ epis aut certe a tribꝰ i sacerdotez ordinetur. ¶Si ꝫ dicto ordinatore aliquis ex his q̄ p̄dicta sūt exāsitꝰ ꝫ i nllo horꝝ deprehēsꝰ fuerit: ⁊ examinatꝰ probabili vita ⁊ doctrina extiterit: tūc ſm synodica vl decretalia ꝯstituta cū oīz clꝝ l'ciuiū volūtate ab vniū sis cōprouincialibꝰ epis aut certe a tribꝰ i sacerdotez ordinetur. ¶Si ꝫ dicto ordinatore aliquis ex his q̄ p̄dicta sūt exāsitꝰ ꝫ i nllo horꝝ deprehēsꝰ fuerit: ⁊ examinatꝰ probabili vita ⁊ doctrina extiterit: tūc ſm synodica vl decretalia ꝯstituta cū oīz clꝝ l'ciuiū volūtate ab vniū sis cōprouincialibꝰ epis aut certe a tribꝰ i sacerdotez ordinetur.

o ¶Si ꝫ dicto ordinatore aliquis ex his q̄ p̄dicta sūt exāsitꝰ ꝫ i nllo horꝝ deprehēsꝰ fuerit: ⁊ examinatꝰ probabili vita ⁊ doctrina extiterit: tūc ſm synodica vl decretalia ꝯstituta cū oīz clꝝ l'ciuiū volūtate ab vniū sis cōprouincialibꝰ epis aut certe a tribꝰ i sacerdotez ordinetur. ¶Si ꝫ dicto ordinatore aliquis ex his q̄ p̄dicta sūt exāsitꝰ ꝫ i nllo horꝝ deprehēsꝰ fuerit: ⁊ examinatꝰ probabili vita ⁊ doctrina extiterit: tūc ſm synodica vl decretalia ꝯstituta cū oīz clꝝ l'ciuiū volūtate ab vniū sis cōprouincialibꝰ epis aut certe a tribꝰ i sacerdotez ordinetur. ¶Si ꝫ dicto ordinatore aliquis ex his q̄ p̄dicta sūt exāsitꝰ ꝫ i nllo horꝝ deprehēsꝰ fuerit: ⁊ examinatꝰ probabili vita ⁊ doctrina extiterit: tūc ſm synodica vl decretalia ꝯstituta cū oīz clꝝ l'ciuiū volūtate ab vniū sis cōprouincialibꝰ epis aut certe a tribꝰ i sacerdotez ordinetur.

p ¶Contigerit. hic habes q̄ metropolitan⁹ cōsecrandus est a suffraganeis. vt.lxvj.di.c.j. eē de temp.

fuerit ex dispensatione.

¶Qui in aliq̄. ꝑmo ponit. xxvj. impedimēta. q̄ impediūt ꝓmouendū epm. scōo die q̄ epi ad minus a trib epis est ꝓsecrādus ibi. vbi metropolitano placuerit. metropolitan⁹ aūt ē ꝓsecrād⁹ i ciuitate metropoli a suis suffragenis.

i ¶Infamie. ēe de facto. vt dixi ij.q.vij.c. ipi a/postoli.

k ¶Qui ꝯcubinas. ex ꝟ videē q̄ epi ipo facto nō dispēsat. si ei ipo facto dispensaret ḡre hic puniret ꝓmouens ꝯcubinariū. cuz tñ cū ipo possit dispēsare ipo facto. vt eē ō iudicijs. at si clici. et facit ad ꝟ.lxxxj. di. sicd. ⁊ extra ō scisma. fracnita/tis. ⁊ eē de pbē. referēdā. Itē ſm ꝟ epi sp dicerēt se dispensasse. vt sic nō puniret. q̄ aūt ipo facto dispēset. pbat eē de fi. ꝓ bz. veni/ens. xxviij. dist. diaconi. liij. di. si quis. eē de resti spo. lras. vbi hēs q̄ eccia mādado vl dissimulādo dispēsat. ⁊ ꝟ credo q̄ circa notoz solo facto dispēsak. sed nō circa ignotoz. q̄ noti examiatiōe nō egēt. vt. xlvij dist. pe. ꝯsulo tñ q̄ testes vl lras hēant sup dispēsatiōe fctā sibi. vl dic q̄ ꝟ redarguunt illi qui ex p̄cepto ordināt aliōs nō exami/nādo eos. vt lx/xxj. di. dictum. ⁊ c. q̄cūq̄. ⁊ tñ in

discreta dispēsatio redarguit ꝟ ⁊ i oīb⁹ silib⁹. eē de p/l ¶Laici. nō ei repēre de laico fiet epūs. (bē. ō mlta. lxj. di. c. j. ⁊. ij. m ¶Qui a decessoribꝰ. nisi in ꝟ papa dispēsauerit. vt. vij. q. j. petisti. n ¶Nūco. hoza tertia. lxxv. di. q̄ die. o ¶Metropoli. in ꝓpria ciuitate consecrandus est metropolitanus vt hic. ⁊. lx iij. dist. metropolitano.

nō q̄ ecclīa p̄iudicādo l'. dissimulādo dispēsat

Qui archiepis. ⁊ ī auc. de ec. ti. §. fi. ar. 3. xxiiij. q. j. pu/
deda. vbi dr q. a papa sit ꝓsecrād. ſz ꝑnū ē ō
ture. papa tamen iam ꝑscripſit ꝫ ius illud.

a Vi vero.

b Ollicitudo. subdiaconar. videt ꝙ ꝙ aliqs ꝓmo/
uet in sacer
dotē. q nullū ha
buit ordinez. vt
laic. q fit sacer/
dos fm. h. ſz hu
ic ob. xl. di. sicut
ex de cle. ñ bap.
veniēs sed ꝫ ex
de cle. p sal. pro/
mo. c. vnico. ep̄s
autem non pōt
esse nisi fuisset sa
cerdos. vt ex de
excel. pla. ex lr̄is
in fi. de ẜ dixi. xl
di. sicut. si vo nō
baptizat. ꝓmo/
uere. vl crisma/
re. nullū recipe
re sacr̄m. qz ba
ptismus ē ianua
sacr̄oz. vt. xxvij
di. §. yez. nisi ei
positū sit funda
mētū nihil pt su
peredificari. vt
j. q. j. cū paulus
Et est ar. q pre
postera tio facti
nō viciat factū.
ar. 3. vij. q. j. ni/
hil. xxiij. di. q̄rū/
dā. de ꝑse. di. iiij
ois. Jo. so. dicat
q laicus recipit
ordinē sacerdo/
tij ⁊ etiā epar.
q. character im/
primit si ꝓferat
i forma ecclie ab
eo q̄ prārē habz
vt ex ō cle. p sal.
ꝓmo. c. j. ⁊ ẜ dū
modo sit bapti/
zatus. nec dcre.
illa ex lr̄is in ali
quo ꝫdicit. b.

c Qria/
es. hic
assig/
nat tertiā causā
q̄re curiales nō
promouentur. Johannes.

d Egē quā pri. nora ūlit ex seq̄nti facto ⁊ ꝓceden
ti. ꝑbat mediū. vt. xxviij. dist. qz. e ¶ Ex militarib.
n ilites nō impedit religio sacri. qz ⁊ clerici sacro tenē/
tur ep̄is. vt. xxiij. di. q̄ẜ. ⁊ tñ eis inuitis ꝓmouent. vt
xix. q. ij. duc. f ¶ In suo. nō. q in suo hitu q̄sq ꝑban
dus est. vt hic. ⁊. liij. di. multos. ⁊ ex de re. sup eo. ⁊. x/
vij. q. ij. siquis incognit. dicūt tñ quidā q̄ portē ī mo
nachali habitu ꝑbadus sit. qz ñ solū alū ipm ꝑbabūt
sed etiā ipe ꝑbabit asperitatē ordis ⁊ habit. ipoz. qō
nō pōt facere in sua veste. Jo. Sed certe licet iura q̄
dā dicāt q in ꝓprio habitu sit ꝑband. q̄s. cōsuetud
tñ se in ꝫriū hz. ⁊ decre. etiā ꝫdicit ex de re. statui. b.
g ¶ Per trienniū. incognit. ꝑbabit p trienniū. vt ẜ
xvij. q. ij. siqs incognit. sed laicus cognit. vel clericus
ignotus p bien/
nium. xix. q. iij.
monasterijs cle/
ricus notus per
annum. xvij. q. ij
gonsaldus. vel
forte notus sta/
tim potest reci/
pi. extra de regu
lis ad apostoli/
cam. in cruce si/
gnatus statuit
dimidius ann.
extra de regulis
c. j.

h Erui. Primo
ostēdit
q nec priuator
nec ecclesiarum
serui sunt ꝓmo/
uendi nisi liber/
tatem sint conse
curi. Secō ostē
dit quid iur sit
si aliter sint ordi
nati. Tertio q̄li/
ter serui iudeoz
a dominio ipso/
rum valeant li/
berari/Nota er
go q nunq̄ ser/
uus priuati est
ꝓmouendus ni/
si plenam liber/
tatem sit conse/
cutus/ita q ni/
hil iuris retine/
at in eo domin
yt. ī. e. quicunq̄.
ecclesia tamē nō
potest manumit
tere seruos suos
pleno iure. nisi
det prelatus du/
os eiusdem me/
riti. xij. q. ij. epi/
scopus. qui nec
tunc pleno iure
manumittitur,
vt ibidem colli/
gitur. de hoc di/
stingue. vt extra de ser. non ordi. eo libentius.

i Vllus eorum. id est istius vel illius. sufficit enim
vnius voluntas si plures sunt. vt insti. de dona.
§. erat olim. C. de conser. ma. l. j.

k ¶ Aut voluntas. etiam si tacita. vt. ī. e. si serui.

l ¶ Qui aliquid. ar. q omniū ꝫsensus est requirēdus
quoꝝ iuri in aliquo derrahit. vt hic. ⁊. lxxxv. dist. ar/
chidiaconum. vt extra de offi. dele. sup eo. C. de auc. p/
stā. l. vlti. ⁊. ff. de aqua plu. ar. l. in concedēdo. lxvj. di.
archiepiscopus. viij. q. j. licet.

Ollicitudo ordinat.
dilectionis tue studuit
ꝫsulere: vt ꝙ portator istaruz
lr̄aꝝ diacōat. ⁊ plbratus offi
ciū idone. sit pagere nec ne: tū ad id ꝓpostero cursu sub/
diaconatus ordīe postposito negligentia potiusq̄ ſupbia
cognoscat ascēdisse. vñ nos ꝫsulēdo charitati tue mā da/
m.: vt ab officio sacerdotali eū ꝓhibeas: donec ꝓxio. iiij
tēpoꝝ ieiūio subdiaconatus misteriū sibi rite imponas: ⁊
sic deīceps ad maiora officia eū redire ꝫcedas. Di. LIII.

c Vriales aūt vt su/
prascḗptū est: ⁊ iō or
dinari ꝓhibēt: qz
freqūnt dū ab eccl'ia
repetūt: pluria īcōmoda ec/
clesia ꝫseqūtur. vl qz ijdē curi
ales nō voto religiōis: ſz vt
officio ꝝ suoꝝ rōcinia fugiāt:
ad eccl'iāz se trāsferūt. U nō
gre. scribit li. viij registri oī/
bus ep̄is de lege mauricij au
gusti. Quare sit ꝓstitutū ne curiales ordinentur.

Ui vero Di. LII
ptermissis aliq̄b.
gradib. non sup/
bia ẜ negligentia
ad maiorē ascēderit gradu: tā diu a maioꝛib. abstineat:
q̄usq̄ ꝫgruo tpe ptermissos
accipiat. U ñ alexāder scōs
scribit grimaldo constātiensi
epo. De eo q̄ subdiacōat. or
dīe postposito diacō. ꝫpbr ē

Erui autē ordinari
ꝓhibent: nisi a p/
prijs dñis libertatē
legitimā ꝫseqūntur
U nō leo ep̄s scribit oībus
epis. Seruus ad clericatus officiū non ꝓmouetur.

Vllus ep̄oꝝ ſuū alteri
us ad clicatus officiuz
ꝓmouere ꝑsumat: nisi forte
eoꝝ petitio aut volūtas acces
serit: q̄ aliq̄d sibi ī eo vēdicāt
ptāt. dz ei eē īmūis ab alijs
q̄ dīne militie ē aggregād. vt

a NUlli pub/lice.ar. ꝙ si aliq̃ iunt pub/lice facta. nemo postea audiꝫ cõ/tradictor. viij.q j. licet. ⁊. xvj. di. qõ dicitis. ⁊. xij. q. ij. q ⁊ hũanis. si. eꝫ qui ma ac. pos. c. vlti. ar. ℣. xv. q. vj. c. j. i fi.

b ¶ Ceciderit. nisi sit pſ b; vel diacõ⁹. vt. ℣. c. ex ãtiq̃s ℣ Sznũqd gaudebit raſ qui legio clicali ẽ/tur ad canonẽ. si/q̃s suadente. ar. ꝙ nõ. eꝫ ỏ fo. cõ/pe. c. ij. ⁊. xvij. q. iij. siq̃s deiceps ar. ℣. ff. de decu/rio. l. vj/sed ḥ di/co ꝙ iſte in oĩb⁹ caret p̃uilegio. cleri/cali. ꝓterq̃ in eo solo ꝙ nõ po/test ꝟberari sine sacrilegio. q; il/lud p̃uilegium datũ est clericis ñ rm̃ fauore ipo/rũ sed eriaz odio laicoz. vñ i odi/um laicorũ vtiq̃ eo. vt eꝫ de sen. excõ. sup eo/sed alꝫ accusari põt a bigamis ⁊ in/dicari a laicosti/cet secꝫ sit in cle/rico depositꝰ. et hoc iõ est. q; iste fecit furtũ corpo/ris sui. vt. C. de ser. fu. l. j. ¶ Tremũqd põt ꝓhere mr̃imontũ. non. q; noluit qõ fa/cere potuit. eꝫ ỏ quer. ꝓiu. qdaz.

¶ Jo. nõ credo ex/cõicarũ q̃ deposi/tũ p̃curit cuz sit p̃uilegiat⁹ oñi di/gnitate ⁊ p̃ui/legio qõ hẽbar. ar. ad hoc. lxxxiij. ij. di. quisq̃s. b.

¶ Di ex fa/mulus re/liget. ḥ obtinet i seruis eccl̃ie tm̃. vt ꝓpter ingra/titudinem reuo/

a castrꝫ dñicꝫ q̃b⁹ aſcribiť no/mẽ ei⁹ nulli⁹ necessitatꝫ vin/cul' abstrahať. ¶ Itẽ ex ꝯci. tri/burien'. De seruili ꝯditione nulli⁹ ad sacros ordies deue/

N Ulli de seruili cõ/ditiõe ad sacros ordi/nes ꝓmoueãť: nisi ꝑus a ꝑ/p̃rijs dñis legitimã libertatẽ ꝓſeq̃nť. cui⁹ libertatꝫ cartha añ ordiationẽ i ambone pub/lice legať: ⁊ si null⁹ ꝯdixerit rite ꝓsecrabũť. ꝓxo fu⁹ ni/si canonice ꝓsecrat⁹ postq̃ de

b gradu ceciderit ei⁹ ꝯditõis sit: cui⁹ fuerat añ gradũ. ¶ Ex ꝯci. magonciẽsi. c. viij. Pa/

M Agn⁹ eps angu/studinẽlis dixit q̃d di/lectiõis vr̃e ꝓcuratores acto/res ⁊ executores seu curato/res pupillo⁹ si ỏbeãt ordiari grat⁹ eps dixit. si p⁹ ỏpositꝰ vnũsq̃sq̃ redditꝰ rõcinia q̃act⁹ vite ipo⁹ fuerit cõprobati ⁊ i oĩbus debere eos ⁊ cũ laude cleri si postulati fuerit bono re mũerari. ¶ Si ei añ liber/tatẽ negociozũ ⁊ ab aliq̃ sine ꝓsideratiõe fuerit ordiati ab eccl'ia infirmenť. vniũsi dixe/runt: recte oĩa statuit sctĩtas vr̃a. Jdeoq̃ ita nr̃a q̃z ẽ iſta snia. Itẽ ex ꝯci. toletano no/no. Post donũ libertatis fa/muli reuocenť in clerum

c O Ui ex famul' eccl'ie fui/tuti ỏnocãť i elex: ab epis suis necesse ẽ vt liberta/tis ꝓcipiãt donũ: ⁊ si honeste vite claruerit meritꝫ adiuti: tũc demũ maioꝛib⁹ funganť officijs. q̃s vero flagitij sordi dauerit incorrigibil' noxa: p/petua fuit⁹ ꝯditõis religet i cathenã. Qui aũt ordinan/di a dñis suis libertatẽ con/sequũť: ab eo⁹ p̃rocinio pe/nit⁹ dñi⁹ esse alieni: vt i nullo eo⁹ obsequijs luneniãť ob/noxij. Ubi in cõi. toletano q̃rto legiť. Ad clericalem gradum suscipiunť: q̃ nullo obsequio retento a dñis suis libertatem percipiunt.

d O Uicũq̃ libẽtatẽ a dñis suis ita recipiũt: vt si/bi i eis nullũ obsequium pa/tron⁹ retentet: si isti sine crl/mine sũt: ad clericat⁹ ordinẽ liberi suscipiãť: q; directa ma numissiõe absoluti noscũť. q̃ vero retento obsequio mãumiſ si sunt: ꝑ eo q̃ adhuc p̃roni fuit⁹ tenẽť obnoxij: nulla/ten⁹ sũt ad clicat⁹ ordines ꝑ/mouẽdi: neq̃ volueriť eo⁹ e dñi: fiãt ex clicis fui. ¶ Ex cõ/ci. toletano. lxxxij. c. Pales

D E fuo⁹ ordiatõe q̃ pas/sim ad grad⁹ eccl'iasti/cos ꝓmouẽť: placuit oĩbus cũ sacrꝫ canõib⁹ ꝯcordare: et statutũ ẽ: vt null⁹ eꝰ o⁹ dei/ceps eos ad sacros ordies ꝑ mouere põsumat: nisi ꝑus a ꝑ/p̃rijs dñis libertatẽ cõsecuti fuerit. ⁊ si q̃libet fuus dñi⁹ fu/giens aut ꝑ l'ras aut adhibi/tis testib⁹ munere ꝯductꝫ vl' coꝛruptꝫ aut q̃libet callidita/te vl' fraude ad grad⁹ eccl'ia/sticos puenerit decretũ est vt deponať: ⁊ dñs ei⁹ eũ recipi/at. ¶ Si vero auus aut p̃ ab alia patria i aliã migrãs i ea/dẽ ꝓincia filiũ genuerit: et ipe filius ibidẽ educat⁹ est ⁊ ad grad⁹ eccl'iasticos ꝓmoꝰ fuerit: ⁊ vtꝰ fu⁹ sit ignotum sit: ⁊ postea veniens dñs illi⁹ legib⁹ eũ acq̃sierit: sancitũ ẽ: vt si dñs ei⁹ illi libertatẽ da/re voluerit: in gradu suo per/maneat. Si ỏo eũ cathẽa fui/tutis a castrꝫ dñicꝫ abstrahe/re voluerit: graduz amittat: q; iuxta sacros canões vilis ꝑsona manens sacerdotij di/gnitate fungi nõ põt. Itẽ ex ꝯci. martini pape. Sine pa/troni ꝓsensu nõ ordinef qui ꝓcinio cuiuslibz ẽ obligat⁹

S Jquis obligatus fue/rit tributo seruili vl' ali/qua ꝯditõe vl' ꝓcinio cuiuſ/libet dom⁹: nõ ẽ ordinãd⁹ cle/ric⁹: nisi ꝓbate vite fuerit et p̃roni consensus accesserit. ¶ Ex ꝯci. toletã o. c. ij. Pales

cenť in fuiutẽ. xij. q. ij. octaua. Jtez si pſ b; sit. xij. q. ij. diacõni. sed in laicꝫ secꝫ. ¶ Nã illi oĩe ius qõ hũt in seruo tenenť remitte/re. vñ nõ põt re/uocare in furtu/tẽ. nec tenet lex. C. de epiſ. ⁊ cle/fuus. vbi hẽs q̃ dño reddiť fu⁹ si deserit mona/sterium. p id qõ habes eꝫ de con/di. app. c. ij. sed si vult trãsire ad aliud monasteri/um. rũc distingui/tur. vt eꝫ de ser. nõ or. eo libẽt⁹.

¶ Vicunq̃. nullũ obse/quiũ. dicũt q̃daz q̃ obsequiuz qõ ꝓsistit in nõ faci/endo. ſ. de nõ vo/cãdo i ius. vl' qõ in reuerẽtia cõsi/stit vt de assur/gẽdo. nõ põt pa/tron⁹ remittere. q; illud naturali/ter debeť. vt. C. de bo. li. l. vl. C. de i ius vo. l. ij. sed ḥ nõ est ver/q; sup eo põt li/bert⁹ trãsigere. ff. de ꝯdi. inde. l. si nõ sortẽ. §. li/bert⁹. ſz bñ cõce/do ꝙ gnãli re/missione nõ rol/liť vt ibi ỏ; sed speciali põt. nec tenet qõ ẽ eꝫ de ser. nõ or. c. null⁹ nõ. m. in eo reti/neri p̃ aliq̃d iu/ris. licz sit ar. ℣. ſ. c. freq̃ns. Jo. vl' melius dic ꝙ honesta cõditio fuit ibi apposita quã q; nõ serua/bat ỏ gradari iu/beť i illa decre. nullus. b.

e ¶ Ex clericꝫ q̃ tũ facere non põt. nisi ꝓbata eã ingratitudiꝰ vt. xv. q. vij. epis sacerdotib⁹.

a ¶ Ceterũ. hic agit̃ q̃d iuris sit. si ꝑuus ordinat̃ non adepta libertate. vñ nõ ꝙ si sciente ⁊ ꝯdicente dño ordinat̃ reuocat̃ in ꝑuitutẽ etiã si sacerdos sit factus ꝑm quosdã. licet. h. ħ neget. vt. ĩ. e. q̃s autẽ. si sciente ⁊ non ꝯtradicente dño sit ingenuus. vt. ĩ. e. si ꝑuus. Si autez dño nesciẽte distinguit̃ aut epo sciente aut ignorante. si autẽ sciente epo vl' eo q̃ pñtat ipm ordinet̃. duplũ restituet dño eps vel pñtans. ĩ. e. si seruꝰ absente. si vero epo pñtatore ignorãte. tũc locũ hz ħ capitulũ

b Ex antiq̃s. ante fuerit ar. ꝯstitutõez extendi ad p̃terita iij. q. iiij. oms. ⁊ x. q. iij. sic q̃dam ar. ꝯ. ex̃ de ꝯsti. cognoscentes.

c ¶ Religioso. ergo videt̃ ꝙ auferat̃ eis priuilegiũ clericorũ. de hoc. lxxxiiij. dis. quisquis.

d ¶ Peculij. sz nonne peculium dñi est. xiij. q. ij. illud. que ergo ẽ hec pena. dic peculij. i. rerum q̃s post sacerdotiuz est lucratus. vel forte habuit vsũ peculij. ⁊ ille aufertur ei.

e ¶ Aut vicariũ. sed vnde dabit cũ nihil habeat. sz dic ꝙ suum videtur esse quod lucrat̃ conniuentibus oculis dñi. ff. d̃ ma. l. iij. dñs eni recipiendo rẽ a seruo ipsius videt̃ approbare dationẽ. vt. C. de cõdi. ob tur. cau. l. vlti. sil'r seruus reipu. cũ manumittit̃ dabit vicariũ ꝑ se vt. C. de ꝑ. reipu. ma. l. j.

f ¶ Vicarium. ar. ꝙ q̃s dando vicariuz liberat se. sic. xxxvj. q. j.

De rebus vero illoꝝ vel peculio qꝛ a ꝓprijs dñis libertate donant̃: vt ad gradus eccl'iasticos ꝓmoueri debeãt: statutũ est: vt in ptãte dñoꝝ ꝯsitat: q̃cq̃d añ libertatem habuerũt: vtrũ illis ꝯcedere an sibi retinere voluerĩt

a Ceterũ si a dñis suis libertatẽ ꝯsecuti nõ fuerint: et ad eccl'iasticos ordines aliq̃ modo irrepserint: presb'r peculij amissione mulctet̃. diaconus vero factꝰ aut vicariũ ꝓ se p̃stabit: aut in ꝑuitutẽ deuocabit̃. ceteri v̄o gradus nõ pñt quẽq̃ a nexu ꝑuitut̃ absoluere. Vñ gelasiꝰ scribit martino ⁊ iusto epis. Seruꝰ si latẽter irrepserit ad sacerdotium peculij amissiõe mulctetur

b Ex antiq̃s regulis ⁊ nouella synodali explanatione cõp̃hensum est: ꝑsonas obnoxias ꝑuituti cingulo celestis militie nõ p̃cingi: ħ nescio vtꝝ ignorãtia aut voluntate rapiamini: ita vt ex hac eã nullus pene epoꝝ videat̃ extorris: ita. n. nos frequẽs ⁊ pl'imoꝝ q̃rela circũstrepit: vt ex hac ꝑte nihil penitꝰ putet̃ ꝯstitutũ. actores siq̃dẽ illustr̃ viri filij nr̃i amãdi grauiter ꝯquerũt̃: hoĩes suo iuri debitos alios iã in cl'icos alios iã in diacones ordinatos: cũ nõ solũ pꝰ modernuz ꝯciliũ: qd̃ tantoꝝ collatione pontificũ sub oĩm saluberrime ꝓuisionis assensu constat esse ꝑfectũ: huiuscemodi ꝑsone suscipi nõ deberẽt: verũ ẽt siq̃ forte in diuine cultu militie añ fuerĩt ignorãtia faciente suscepti: eliminati prorsus

c ⁊ exuti religioso p̃uilegio ad dñoꝝ suorũ possessiões iusta debuer̃t admonitiõe cõpelli. ⁊ iõ frẽs charissimi eos quos supradicti viri actores ĩ clericatus officio mõstrauerĩt detineri: discussos ⁊ obnoxios approbatos custodito leguz tramite sine int̃missiõe restituite: ita vt siq̃s iã ex his p̃sb'r

d repit̃: in eodez gradu peculij sui amissiõe mulctatꝰ mãeat.

f diacõꝰ v̄o aut vicariũ p̃stet: aut si nõ habuerit ip̃e reddatur. reliq̃ v̄o officia sciãt neminẽ posse ab hac noxietate si ꝯuincit̃ vẽdicare: q̃tenꝰ ħ ordine custodito nec dñoruz iura nec p̃uilegia vlla ratiõe turbent̃. Idẽ herculẽtio stephano ⁊ iusto epis. Seruus clericꝰ factus ꝑuituti obnoxius maneat

g Frequẽs eq̃dẽ ⁊ assidua nos q̃rela circũstrepit de his pontificibus: qui nec antiq̃s regl'as nec decreta nr̃a nouit̃ directa cogitãtes obnoxios possessiõibꝰ obligatasq̃ ꝑsonas venientes ad clericale cingulũ nõ refutant. Nup etenim rectores illustris femĩe placide petitorij oblatione cõquesti sunt sabinum marcellianẽsis siue clusionatus vrbis antistitem antiochũ seruum iurispatrone sue absent̃ dñe occasione captata ad p̃sbyterij honorẽ vsq̃ ꝑductum: eiusq̃ fratrẽ leunciũ clerical' officij priuilegio decorasse. ⁊ iõ frẽs charissimi inter supradictos actores ⁊ eos q̃ extreme ꝯditionis repetunt̃ obiectu: cognitionẽ vob̃ nr̃a auc̃te deputamꝰ: vt oñi veritate discussa si reuera obiectã sibi maculam iuste refragatiõis nõ po

h terit rõne diluere leunciũ clericum quez gradus p̃finitus legibus non defendit: ad sequendã ꝯditiõis sue necessi-

i tatẽ modis oĩbus reddi iubete: antiochum vero quia ꝑ

de raptoribꝰ. Sed q̃d si ad pñs nõ põt hr̃e vicarium. nũq̃d postea dãdo liberat se. satis credo ꝙ sic. C. d̃ patribꝰ qui fi. dis. l. ij

g Frequẽs. actores. i. ꝓcuratores. ⁊ sic in cã liberali inuenit ꝓcurator ꝯ. id. ij. q vj. si qñ. sed ibi loquit̃ de eo qui impedit̃. hic de eo qui ĩpedit. itẽ ħ hẽs ꝙ ciuilit̃ agit̃. ⁊ tñ ad depositionẽ. sic. xlvij. dis. qm̃ ꝯ regulã illã. ff. de mu. ⁊ ho. rescript. ⁊ extra de accu. qualit̃. sed hoc ideo est. qꝛ aliter nõ posset restitui domino nisi deponeretur.

h ¶ Diluere. ħ habes ꝙ incumbit onus ꝓbationis reo. ꝯ id. vj q. vlt. c. vlt. p̃terea ei q̃ est ĩ possessione libertatis ꝓbatio incũbit. sed dic ꝙ nõ habet ideo commoda possessor̃ quia viciose fuit in possessiõe. vt C. d̃ proba. l. ius eius. vl' dic ꝙ iõ probat. qꝛ ꝑuus non potest ĩteruertere possessionem suam. licet sit fugitiuus. ff. de acqui. pos. rez que nobis. sed q̃re non conuenit istos coram seculari iudice. cum seruus fugitiuꝰ ⁊ gerens se ꝓ libero remittendꝰ sit ad forum domini. licet alibi inueniat̃. vt. C. vbi. ⁊ apud quẽ causa statu. l. j. sed hoc facit priuilegium ordinis.

i Reddi. queri consueuit quare seruus alienus consecratus domino reddatur et nõ res aliena ꝯsecrata. vt. xiiij

q.vi. cōperim⁹. R. qz ī rebꝰ inanimatis nullus ꝓpendi tur dolus. sic. vij. q. j. eps. Jrē qz ibi est ꝓfcrario in su perficie. sed in hoīe ē in aīa. ⁊ lex dicit ꝙ alia est rō in hoīe ꝙ ī alia re. ff. ō le. j. si dom⁹. §. cū aliculi. ī fi.

a Quis aut leges. repellaūt. i. restituant ei. et sic habes ꝫ q plus valet ꝺictio qz absentia ꝺ regula. exē de elect. q sicut. Jrē hēs ꝫ ꝙ ad id qō post ꝛ babilē ꝺictionē factū ē cassat nūqd eodē modo eoīpo ꝙ alicqd p⁹ pbabilem apel. factūē cassandū ē. stat. qō vidz vt. ij. q. vj. ḡties. in fi. dico ꝙ nō nisi ꝓbet causa ap. vt exō testi. ex pte ade. exē de testi. spoli. audita. ij. q. j. in ꝓmis. ſz nōne est ꝺriū. j. e. si seruus. ibi. ei ꝑ sus scies ꝓdēnat in duplū. ſz ꝑ esse ꝙ ⁊ eps ꝓdēnat ⁊ fuus restituat

b Generalis. ⁊ originarios. originarij sunt ꝙ ex ascripticijs nati sunt in ipo solo. vt. C. ō agricul. ⁊ censi. l. colonos. li. xj. ⁊ tales sine gleba nō ꝑnt vendi vt. C. de agrico. quēadmodum. nec videt eē ꝺifferētia inē cos ⁊ fuos. vt. C. e. ne ꝺuri⁹. ascripticij sunt ꝙ ꝑ. xxx. annos fuerūt i solo C. e. cū satis. io. Ascripticij ei duobus modis fiūt. aut ꝑscriptione aut duplici ꝓfessione ꝑ scripturam bis factam vt. C. de agri. ⁊ censi. cum simus. B.

sacerdotiū retolli nō pōt: si ī sua eccia in ꝑ in ꝙ est honore collocare desiderat dña: ñ vel ut redditū sibi bēat: ꝫ ꝓ ministerio ꝛ celebratōe suscepti.

Idē ruphino ⁊ apzili epis.

a Quis aut le De eodem. ges ꝓncipū aut patruz regulas aut admonitōes modernas dicat debere cōtēni: nisi ꝙ impūitū sibi existimat trāsire cōmissuz. actores sicdē filie nře illustrꝛ ⁊ magnifice femie maxie petitorij nob insinuatiōe ꝺquesti sūt silustrū atqz cādidū originarios suos ꝺ ꝓstitutiones ꝙ supradicte sunt et ꝺictiōe ꝑeūte nō legitie a lucerino pontifice diacones ordinatos. iō frēs carissimi tāte ꝓuaricatōis excessus nouerit⁊ sagaci⁹ indrē dos. ⁊ si ꝓstiterit qrelā ꝛitate fulciri: ꝛtinuo ꝺictiōe ꝑeunte ꝙ nō legitie sunt creati a sacris officijs repellantur.

Idē eisdē. Nec ad religiosvite ꝓpositū nec ad clericatus officiū serui sine dominorū consensu admittantur.

b Generalis qrele etiā vitāda ꝑsūptio: quā ꝓpe modū causant vniūsi passum suos ⁊ originarios dño ꝛ iura possessionēqz fugiētes sub religiose ꝺūsatiōis obtentu vl ad monasteria sese ꝓferre: vl ad eccliasticū famulatū cōmunētib⁹ qz ꝑsulib⁹ indifferēter admitti. q. modis oīb⁹ est

c Jnstitutū. i. ne fauore eccliē aliqd iniuste statuatur. qz ꝓtextu pietatis nō est faciēda ipietas. vt. xiij. q. v. fozte. ⁊ j. q. j. nō est putanda. d Jurgari. id ē litigare. e Seruituti. id est clericatui.

f Transactione. ⁊ nōne hoc est simonia. vt quis se emat vt promoueatur. imo vt promotus maneat in ordine. vt. ſ. e. ex antiquis. sed dic ꝙ hic nō fit trāsactio super ordine vel super libertate vel super ipso seruo. et super seruitio potest fieri transactio. xxxvj. q. j. de rapribus. nec est magis simonia qz siquis emeret terram vt ibi edificaret ecclesiā. sed tū ipe seruus non potest transigere cū dño. vt. C. de transac. interpositas.

g Aliena. ſ. xij. q. ij. fraternitas. ſ. xiiij. q. vj. res ꝓpter quam.

h Reddaūt. postqz scit ecclia ea esse alterius. Sz pone ꝙ ꝓlatus sciat rem nō esse ecclesie. nunqd statiz tenet restituere. videt ꝙ sic. ⁊ extra de simo. ꝓtuas. in fi. ⁊ ex ō postu. bone. qz bonā fidem debet agnoscere. vt. ff. man. quintus. dico ꝙ si ꝺiffidit de iure ecclesie denunciabit illi quem credit dñm vt rem petat. nec in hoc facit fraudez. vt. ff. de neg. gest. at qui natura. §. cū me absente. ⁊ de hoc non inuenies. xxxiij. q. ij si virgo.

i Hoc tūc iudeus. ꝺistingue. aut seruus iudei est vernaculus. id est ex ꝓpria ancilla nat⁹. aut empticius. si empticius. aut emit eum ante qz fuit christianus aut post. Jrē si emit eum ante. aut cā seruiendi aut cā mercimonij. vel naculus si vult fieri christianus statim eripit in libertatem nullo precio dato. vt. C. de epis. et cle. deo nobis. §. vlt. sicut enī emptus ad seruiendum sine precio liberatur si vult fieri christian⁹. multo magis ꝙ natus est ex ancilla ꝓpria sine precio liberatur si vult fieri christian⁹. ꝺicit enim grego. ꝓ illo solo ꝺandum precium. qui causa mercimonij est empt⁹. vt. ſ. e. fraternitatem. si autem est emptus postqz fuerit christian⁹. liber efficitur nullo precio dato. qz cōmercium christiani penitus est ei interdictum. vt. ſ. e. mancipia. si autem esset emptus dum esset paganus si causa seruitij ē emptus ⁊ vult fieri christianus. liber efficitur sine precio. vt. ſ. e. fraternitatem. si autē causa mercimonij est emptus si eum venalē ñ exponit. j. tres menses. postea

h Reddaūt. postqz scit ecclia ea esse alterius. Sz pone ꝙ ꝓlatus sciat rem nō esse ecclesie. nunqd statiz tenet restituere. videt ꝙ sic. ⁊ extra de simo. ꝓtuas. in fi. ⁊ ex ō postu. bone. qz bonā fidem debet agnoscere. vt. ff. man. quintus. dico ꝙ si ꝺiffidit de iure ecclesie denunciabit illi quem credit dñm vt rem petat. nec in hoc facit fraudez. vt. ff. de neg. gest. at qui natura. §. cū me absente. ⁊ de hoc non inuenies. xxxiij. q. ij si virgo.

i Hoc tūc iudeus. ꝺistingue. aut seruus iudei est vernaculus. id est ex ꝓpria ancilla nat⁹. aut empticius. si empticius. aut emit eum ante qz fuit christianus aut post. Jrē si emit eum ante. aut cā seruiendi aut cā mercimonij. vel naculus si vult fieri christianus statim eripit in libertatem nullo precio dato. vt. C. de epis. et cle. deo nobis. §. vlt. sicut enī emptus ad seruiendum sine precio liberatur si vult fieri christian⁹. multo magis ꝙ natus est ex ancilla ꝓpria sine precio liberatur si vult fieri christian⁹. ꝺicit enim grego. ꝓ illo solo ꝺandum precium. qui causa mercimonij est empt⁹. vt. ſ. e. fraternitatem. si autem est emptus postqz fuerit christian⁹. liber efficitur nullo precio dato. qz cōmercium christiani penitus est ei interdictum. vt. ſ. e. mancipia. si autem esset emptus dum esset paganus si causa seruitij ē emptus ⁊ vult fieri christianus. liber efficitur sine precio. vt. ſ. e. fraternitatem. si autē causa mercimonij est emptus si eum venalē ñ exponit. j. tres menses. postea

Jam de seruis ēt⁹ iudeis q̄ eam uolunt fieri.

sine oi ꝓcio libe a
rat. q: ꝑsumit
q ad fuiedū eū
emerit. vt. eo. c.
fraenitatez. Si
autez infra tres
mēses eū expo/
nit vēalēr forte
eū vēdere nō ꝑt
si vult fieri chri
stianꝰ liberat re
licto ꝓcio. xij. so
lidoꝝ. ex de iu/
deis .c.j. idē p
oia i fuis paga
noꝝ. lz. h. dicat
q si ꝓnacul⁹ pa
gani fiat christi
anꝰ tenet fuire
dño suo ꝑm illō
apti. cū q̄s fui sē
sub iugo infide/
liū dnos suos oi
honore dignos
arbitrent. ꝛ ali
bi. seruī subditi
estote dñis ꝛc.
et ꝑm ℍ ꝑt pa/
gan⁹ eē dñs ꝓ
ani sz nō fieri.

Mancipia
christia/
na aū emptionē b
¶ Ad libra/
rē. j. xvij. q. iij.
iudas q̄ ℣. lz hic
ꝺ eo agit. quem
ꝺstat eē xpianū
ibi ꝺ eo q̄ mētit
se xpianū vt cua
dat iugū fuirut
c ¶ Perducite
.i. pductos oīdi
re q: stari libē
ex ꝺ iude. c. ij. eū
coloni pūt eē iu
deoꝝ. vt ibi ꝺr.
Sz nūq̄d xpia/
nus ꝑt emere iu
deū mācipiū. sic
tñ vt cū illo nō
moret. vt. xxviij
q. j. sepe ꝛ. c. nul
lus. io.

d Nulla offi
cia. j. xvij.
q. iij. ꝺstituit.

e ¶ Occasio. ar.
q nēo cogit sibi
eligerz exosum.
vt. xiij. di. c. vl.
io. ar. iij. di. c. j
f ¶ Nō reddito
ꝑm. l. ꝺcapitaē
C. ne iudeꝰ xpia
nū man. l. vnica

g Fraternita
tē. fuerit. i.

Mancipia xpiana quē/
cunq; iudeus cōpasse
b patuerit: ad libtatē iuxta le/
gū ꝓcepta sine oī ambigui
c tate ꝓducite: ne qō absit: re/
ligio christiana iudeis subie
cta polluaf. Ytē ex ꝓcil. tol/
le. iiij. Officia publica nō sē

d Nul iudeis cōmittēda
la officia publica iude
e is iniūganf: p q eis occasio
tribuaf penā christianis in/
ferre. ¶ Si ℣o christiani ab
eis in iudaismo ritu sunt ma
f culati vel etiam circūcisi: nō
reddito ꝓcio ad libtatē ꝛ re/
ligionem redeāt christianā.
De his aūt q̄ in infidelita/
te empti ad graz baptismi ve
nire desiderāt: q̄d fieri debe
at: gregorius scribit fortuna
to neapolitano epō. In lib/
tatē vendicenf serui q̄ ab in
fidelitate ad fidez accedunt

g Fraternitatē vr̄am pri/
mo oportet esse solici/
tam: si de iudeoꝝ seruitio nō
solum iudeus sed etiam q̄sq̄
paganoꝝ fieri voluerit chri/
stianus: postq̄ volūtas eius
fuerit patefacta: ne būc sub
quolibet ingenio vel arguū/
to cuipiam iudeoꝝ venūdā/
di facultas sit: sed is qui ad
christianā ꝙuerti fidē desi/
derat: defensiōe vr̄a in libtatez
modis oīb⁹ vendicef. hi ℣o
q̄s huiuscemodi oportet ser
uos omittere: ne forsitan vti
litates suas irrationabiliter
existimēt impediri: sollicita
vos hoc ꝙuenit ꝙsideratiōe
fuare: vt si paganos q̄s mer
cimonij causa de extraneis
finibus emerint: infra tres
menses dum emptor cui ven
diti fuerint non inueniē: fu/
gere ad ecclesiā forte ꝓtigit:
et velle se dixerint fieri chri/
stianos: vel extra ecclesiam
banc talem voluntatē ꝓdi/
derint: ꝓecium eorum ibi a
h christiano emptore percipi/
ant: si autem post ꝓfinitos
tres menses quisq̄ huiusce/
modi fuoꝝ iudeoꝝ velle suū
dixerit ꝛ fieri voluerit chri/
stianus: nec aliquis eū post
i modum emerit: nec dñs qua
libet occasionis specie hunc
audeat venūdare: sed ad lib
tatis ꝓculdubio ꝓmia ꝓdu
catur: quia hunc non ad vē/
dendū sed ad sibi seruiendū
k dicitur comparasse. Idez ia
nuario karolitano episcopo

Si quilibet iu/ Palea.
deoꝝ seruus ad vene/
rabilioza loca fidei causa cō
fugerit: nullatenus eum pa/
tiamini ꝑiudiciuz sustinere.
¶ Sed siue olim christia/
nus fuit siue nunc fuerit bapti/
zatus sine vllo christianoꝝ
pauperum damno religio/
so ecclesiastice pietatꝫ patro
cinio modis omnibus defen
datur. Ytez ex concilio tole

Et si iude Palea. tano
eorum serui in ecclesijs
conuersi ad christi gratiam
ꝙuolauerint: libertati donē
tur. Ytem ex concilio mati/

P censi. xvj. Palea
Resenti concilio deo
auctore sancimus: vt nulluz
christianum mancipium iu/
deo deinceps fuiat. ¶ Sed
datis ꝓ quolibet bono mā
cipio. xij. solidis ipsum man
cipium quicunq; christiano
rum ad ingenuitatez seu ad
seruitium licentiam habeat
redimēdi: ꝛ si christianus fie
ri desiderat: ꝛ non permitti/
tur: similiter faciat. quia ne/
fas est vt quem christus dñs
sanguinis sui effusione rede
mit: blasphemuz christiane
religionis vinculis tenere.
quod si acquiescere statutis
nostris quicunq; iudeus no
luerit: q̄diu ad pecuniam cō
stitutam venire distulerit: li
ceat mancipium ipsum cum
christianis ꝟbicunq; volue/
rit habitare. Ytem ex cōci/
lio aurelianensi. De eodem.

Si seruus absente dño
l aut nesciente. episcopo

vēdi debēt. ꝛtē
cū ēptoꝛ ñ inue
nit ñ ꝓdit fui ꝓ
ciū. ar. xvj. q. iij
placuit. vl forte
vēditi fuerāt. sz
emptoꝛ absenta
uit se aliū de cā.
h ¶ Percipiāt
datf. xij. solidis
ꝓ meliori mācī/
pio. vt ex ꝺ iuꝺ.
c. j. sz q̄d si nēo
ipm vult redi/
mere. q̄rat ꝓcū
hostiari. vt. ff. ꝺ
mān. l. iij. aut ꝙ/
uiat. v. ānis. C.
ꝺ capti. l. vlē. et
xxxvj. q. j. de ra
ptoribus.
h ¶ Percipiāt
sic ꝙ aliqs cogit
vēdere rē suā vt
xiiij. q vj ꝓperi⁹
i ¶ Emerit. i.
emet. sic gnāq
ꝓit futurū ꝓ ꝓ
teritovt. lxiij. di
sti. nosce. ibi po
nit fortē puerū
ꝓ puēisse. sic. ff.
de. v. sig. vbum
erit. et. ff. de le
iij. etiā. et. ℨ. di.
l. ponderet.
k ¶ Dicit. i. ꝓ/
sumit. et hec ē ꝓ
sumptio iurꝫ et
dicūt q̄dā q ℨ
hāc ꝑsumptionē
nō admittit ꝓ/
bario. cū hic nō
em ꝑsumat. sed
etiā statuat ius
vt ex ꝺ regla. vi
dua. ex ꝺ ap. ꝙ
tuas. Et istō cō
cedo q vbicūq;
non tm ꝑsumit
iusꝫ etiā aliq̄d
certi statuit. q
nō admittat ꝓ/
bario in ℨriū. lz
h. ℨriū dicat. ve
xxvij. q. j. nec a/
liꝫ. ꝛ. xxxv. q. iij
ex̄ordiaria. j. xv
ij. q. iij. i vēditi
oīb⁹ io. ego cre
do q sp admit/
tit ꝓbario i ℨri
um nisi tus sta
tu ar. q ñ admit
tat ꝺ ℨ hēl. l. d.
ferrū. b.

Si suꝰ ab/ i
k

sente. videt enī eps tūc cū eo dispēsasse. si. xxviij. dist. diacon. Et est ar. ad hoc q̄ eps dispensat ipso facto circa notū. vt dixi. l. di. qui in aliquo.

a ¶ Officio. de dispensatiōe fauore libertatis deberet enī deponi. q̄ furtū cōmisit cor̄pis sui. vt. C. de ser. fu. l. j. Sz dd si isti non h̄nt vñ soluant. tunc dico istū reddēdū domino. vt. s. c. ex antiqs. ar. ff. de eo p̄ quē factū ē l. vlti.

b ¶ Recōpenser. l. si hz ppriū alioqn nō. q̄ de lictus psone. vt. xvj. q. vj. si epm. ex de ap. reph̄ensibilis.

c ¶ Supplicauerint. z sic pa ret q̄ nō sp̄ deponit ordiatus qui occultat crimē suū qō ē. j. h vt dixi. l. dist. ex penitētiū. item patet b. q̄ epus nō tenet̄ p̄uidere ordiato. cū alter eū examinet vt. s. xxiij. dist. quando.

d Sj seruꝰ. sciente. ar. de taciturnitate ex de his q̄ fi. a prela. c. ij. z dixi. xxvij. di. diaconus. et. xxviij. di. diaconi.

e ¶ Vnꝰ. sed ꝙliter b̄ stare p̄t in p̄sbytero vel diacono. nā eps dz seruare interstitia tempoꝝ q̄ sunt. j. lxvij. dist. in singulis. sed si obseruauit. cōstat q̄ plus stetit q̄ p̄ anū. dicunt dd̄ q̄ iste fuit ordiatꝰ sine examiatiōe z ñ obseruatis interstitijs. vel dic q̄ erat grādeuus. tamen sciēte q̄ seruꝰ sit aut p̄sbyter aut diaconꝰ ordiatus a fuerit: ipo in clericatꝰ officio pmanēte eps cū dño suo cuz b duplici satiffactiōe recōpenset. ¶ Si vo eps eū seruū ne scierit: q̄ testiōnium phibent c aut supplicauerit eū ordiari simili redibitiōe teneant ob noxij. Itē leo oībꝰ epis ꝓsti o tutio noua. De eodem Jf seruꝰ sciēte z nō ꝓdicente dño suo in clero fuerit ordiatꝰ: ex h̄ ipo liber z ingenuus erit. ¶ Sz si ignorante e dño. licet ei intra spaciū vnius ānj z seruilē fortunā pbare: z seruū suū accipe. verum etiā si legitimo pbatꝰ expimento monachꝰ efficiat: euadit iugū seruitutꝭ. debēt enī f p triēniū anteq̄ monachi efficiant in monasterio pmanere: postea vo si monachi effecti fuerint: liberti efficiū g tur epalis enī ordo liberat a fortuna seruili vel ascripti / h cia: sz nō a curiali siue officiali. nā z pꝰ ordiatiōnē durat. sed etiā ius patrie ptātē solvit epalis dignitas. ascripticios vo i ipis possessiōibus clericos etiā p̄ter volūtatem dñoꝝ fieri cōmittimꝰ: ita tamē vt clerici facti impositam i sibi agriculturā adimpleant Item leo papa oībus epis m Admittūt passim ad sacrū ordinē: q̄b nulla natalitū nulla morum dignitas suffragat. z q̄ a dñis suis ꝓsecl libertatē mīme potuerūt: ad fastigiū sacerdotij tā eq̄ seruilis vilitas būc honorez capiat. quebunt. ab his itaq̄ frēs charissimi oēs vre pudicie abstineāt sacerdotes et nō tm̄ ab his sz etiā ab alijs origiarijs vel q̄ alicui ꝺditioni obligati sūt volumꝰ temperari: nisi forte eoꝝ petitio aut volūtas accesserit: q̄ alicui sibi i eos vēdicāt ptātis De seruis monasterij q̄rit an ecclesiastice officijs possint aggregari an nō. sed famuli eccl'iarū nō sūt ordinādi sic̄ supradictū est: nisi a p̄ prijs epis libtatē ꝓseq̄ntur. ¶ Porro seruus monasterij libtatē ꝓsecl nō valet: nō ergo ad clericatū sibi accedere licet. Nō aūt lib fieri nō possit. p̄bat aucte. viij. synodi: in q̄ sic statutū legit. Monasterij seruū abbati vel monacho nō licet liberum facere.

n Abbati vel monacho monasterij seruū nō licebit facere liberū. q̄ enī nihil o bil ppriū hz: libtatē rei alienare nō pōt. ¶ Mā z sicut seculi leges sanxerūt nō pōt p possessio alienari nisi a p̄rio r dño. Hac aūt aucte phibēt seruū adipisci libtatē recedēdi ab obsequio monasterij: sed nō phibent nāciscī libertatē pmouendi ad sacros ordines. potest enī in sacris ordinibus ꝓstitutos monasterij obsequio perpetuo deseruire ac si ꝺꝰ monasterij z libertatē adipisci z sacris offi r ¶ Hac auctoritate. in alio. j. xvij. q. iij. in vēditiōi / Multos negare. ex hoc videtur q̄ serui ec/ (bus s clesiarum ꝑm pscriptū modum probari impediri non possunt si velint pmoueri. cum opus sit pcari māumittere seruos. xij. q. ij. cum redemptor. sed dic q̄ greg. non dat potestatem hic seruis ꝓuertendi z se subtrahendi. sed prelatos instruit vt non aliter manumittant q̄ probatione adhibita. vel dic q̄ loquitur de taz i. Epiſcopalis. z etiā sacerdotalis. vt. s. c. ex antiqs. k ¶ Sed nō a curiali. dd̄ dicūt ista ꝺba nō esse i ipa lege. z verū est. q̄ in illa nō ponunt sed alibi. ar i auc. de sanc. epi. ꝯ. sed h̄ dd̄. sed ꝑm hec iura canonica hoc nō tenet. q̄ cū ordo liberet a seruili fortuna. multo fortius a curiali. q̄ aūt dignitas liberat a potestate patria habes in auc. ꝓstitutio q̄ de digni. coll. vj. et. C. de cur. l. vl. z in auc. vt ordiarie p̄fec. coll. v.

l ¶ Adimplean. h̄ nō tenet. vt. s. c. dcung.

m Admittūt. Origiarijs tales enīz liberi sūt. vt. C. ō agricul. ne diuti⁹. et ex de iudeis. c. ij. Jo.

n Abbati. li. berū. q̄ si māumittit fuus ecclie duo dabūtur loco illi⁹. vt xij. q. ij. eps. sed abbas nihil hz ppriū. vt. xij. q. j nō dicatis. vñ ñ pōt facere hanc recōpensationē.

o ¶ Proprium q̄ memo pt pl⁹ iuris in aliū tc. vt ex de donat. inter vi. z vxo. nuper. z. ff. ō regu. iur. nemo j. q. vij. dalbertū. sed fallit ex de elec. suffragane is. ff. de acq. re. do. non ē nouum.

p ¶ Alienari. xij. q. ij. siquis. nisi i casibus. vt ff. de pigno. ac. si quenerit. z in fi. qui. ali. ñ. ꝯ. j. er. ff. de vsufr. l. q̄ nostrum.

q ¶ Proprio. si. ex de iurepa. q̄ autem.

vñ vsq̄ ad ānū potuit pmoueri in diaconē. vt. lxxvij. di. monachꝰ. vel dic q̄ ān⁹ iste incipiat nō a tpe ordiatōis sz a tpe scie. ar. xvij. q. ij. sicḥ incognite⁹.

f ¶ Seruile. plus enī valet ordo q̄ scia z milicia. vt ff. de liber. cau. qui de libertate. in fi.

g ¶ Suū cum distinctione. s. c. ex antiquis.

h ¶ Per triennīū. ad monachatū datur triēniū. ad clericatū ann⁹. q̄ clerici sunt in publico. z mōchi latēt

manumissis vt etiam tales indistincte non sint recipiendi. nisi probentur per trienniũ in laicali habitu.
a ¶ Omnia. ⁊ ita non debemus omnes refutare nec etiam omnes admittere. ⁊ sic media via tenenda est. vt. xlv. di. disciplina. ff. de offi. procõsulis. solent.
b ¶ Militie. ñ ob. xix. q. iij. monasterijs. et dixi liij. di. legem.
c ¶ Morte. ñ tamen oĩa. nec sola q̃ tũc puniebant morte. hodie repellũt a ꝓmotione. qꝛ furtũ ⁊ simplex fornicatio nõ puniebant morte. vt xxxvj. q. ij. deniq; ⁊ in alijs multis. vt. xxij. q. ij. siquis ꝑ vetus hec tamẽ ꝫ repellunt a promotione.
d Prohibendum ẽ. fuerint. id est. vixerint. vel etiã eorum heredes. vt C. de liber. et eorum li. libertine filius tñ liberti põt. vt. ff. de obsequijs liber. heres. C. de operis libertoruꝫ. ꝙ ex liberta. secus tamen est in libertis ecclesiarum. vt. s̃. e. qui ex famulis. quia eoꝝ domina. scilicet eccl'ia nũq̃ moritur. vt. xij. q. ij liberti. Jo.
e Corpore viciati. hic agit de corpore viciati ⁊ q̃ pẽa debeat ordinatoribus talium notandũ ꝙ spõte viciati ĩ quocunq; membro repelluntur a ꝓmotione. ⁊ deijciuntur iam promoti. vt. j̃. e. penitentes. sũt enĩ sui homicide. j̃. e. siquis. ⁊. c. qui partem. si autez casu viciati sũt corpe. s. ab hostibꝫ inuiti vl' ꝓpter egritudinẽ voluntarij siue a se siue a medicis nõ obest eis. j̃. e. siquis a medicis. si aũt al's sũt viciati. aut ipsi insistebãt operi licito aut operi illicito. si illicito repellunt. si licito ⁊ sunt vciati in mĩmis mẽbris. siue occultis non repellunt a ꝓmotione. vt. j̃. e. qui partem et. c. eunuchus. sed si in magnis et manifestis. ñ ꝓmouent. vt. j̃. e. si euãgelica. si ergo aliquis in ꝑncipalibꝫ mẽbris. s. in oculo vel manu habꝫ enorme vicium nõ ꝓmouet. secus si modicum et ꝙ nõ generet scãdalũ. vt ex̃ d̃ cle. egro. vel debili. c. p̃sbyterũ ex̃ de cor. vici. c. j. et. ij. Jo.
f Priscꝫ. vl' sufficiẽtibus. vbi enĩ nõ est copia aliorũ bene assumunt minus legitimi. vt. ff. de decur. generalit. §. penul. sic alias in defectum ꝓbationũ admittit minus idoneus testis. vt. iiij. q. iij. serui. xiiij. q. ij. c. ij.
g ¶ Monasterialibꝫ. hic videtur ꝙ monachi nõ pñt esse prelati ecclesiarum seculariũ nisi ex dispensatiõe. ex̃ de capel. mona. c. in ecclesijs. ex̃ de sta. monach. c. j. h. dicit ꝙ d̃ iure possunt. dũ tamen habeant et abbatis ⁊ episcopi ꝯsensum. xvj. q. j. cum ꝓ vtilitate. ⁊. c. doctos. de regula. habes ꝙ licite possunt. vt ex̃ d̃ sta. mo. c. ij. Jo. credo ꝙ de iure cõmuni possunt ꝓmoueri. si possunt secum habere socium sui ordinis. vt ex̃. e ti. monachi. b.

cijs associari valet. vñ ĩ alio capl'o p̃fate ꝯstitutionis hec causa reddit. iniustũ enim ẽ vt monachis rurale opus facientibꝰ serui eoꝝ ocio torpeant ac delitijs affluant. Q d̃ autem serui ecclesiarũ q̃ nomine etiã: monasterij seruos significari intelligimꝰ: ad sacre religionis ꝓpositũ dẽant assumi: auctoritate gregorij probat: qui in generali synodo residẽs dixit. Si ꝯuersatiõis probate fuerit famulus ecclesie põt ordinari.
s Multos de ecclesiastica familia nouimꝰ ad oĩpotẽtis seruitium festinare: vt ab humana seruitute liberi ĩ diuino seruitio valent in monasterijs ꝯuersari. qd̃ si passim dimittimꝰ oĩbus fugiendi eccl'iastici iuris dñium occasionẽ p̃bemꝰ. ¶ Si v̄o festinantes ad oĩpotentꝭ seruitiuꝫ incaute retinemꝰ: illi inuenimur negare q̃dã qui de
a dit oĩa. vñ necesse ẽ vt siquis ex viris ecclesiasticꝭ vel secu
b laris militie seruitute ad dei seruitiũ ꝯũti d̃siderat: ꝓbet prius in laicali habitu ꝯstitutus: ⁊ si mores eiꝰ atq; ꝯũsatio bono desiderio illiꝰ testimoniũ ferũt absq; vlla retractiõe in monasterio oĩpotenti dño seruire ꝑmittat: vt ab hũano seruitio liber recedat: q̃ diuino amore districtiorem appetit subire seruitutem. ¶ Si aũt ⁊ in monachali habitu ſm patrũ regulas irrep̃hẽsibilit ꝯũsatꝰ fuerit: pꝰ p̃fixa a sacris canonibus tpa: iam ad qd̃libet eccl'iasticũ officiũ ꝓuehat. si tñ illis nõ fuerit crimĩbꝰ macl'atꝰ: q̃
c in veteri testam̃to morte mulctantur. Ecce quãdo serui ad clericatum assumi valeant: vel quando non admittantur. liberti quoq; nõ sũt ꝓmouendi ad clerũ: nisi ab obsequijs sui patroni fuerĩt absoluti. Unde in ꝯcil'. elibertano. Absq; p̃roni assensu liberti non ꝓmoueãt ad
d Prohibendũ ẽ clerum. vt liberti: quorũ patroni in seculo fuerint: ad clerũ non ꝓmoueant. Distin. LV
e Corpore v̄o viciati similit a sacris officijs ꝓhibentur. Vñ gelasiꝰ papa Qui de monasterialibus disciplinis: ad clericale munus accedit ⁊ d̃ laicis ante acta eius vita ex
f Priscis igitur aminet. pro sua reuerentia manentibus institutis que quidem vbi nulla rerum vel tẽporum vrget angustia: regulariter cõuenit custodiri. qꝛ eatenus ecclesie vel cunctis vel sufficientibꝰ priuate sunt ministris: vt plebibus ad se ꝑtinentibus diuina munera supplere non valeant: ꝯcedi
g mus vt siquis monasterialibus disciplinis eruditus ad clericale munus accedit: etiam de laicis ante acta eius vita req̃ratur: ne sit aliquo facinore infectus vel illitteratus vel bigamꝰ vel ab adolescentia sordidatus vel corpore viciatus vel seruilis vl' originarie conditionis vel curie vel publicarum rerum nexibus implicatus vel publica penitentia notatus. vl' nulla congruentis temporis expectatione discussus. Item ex concilio arelatensi. iij.
Annue suspensioni subiaceat qui preter canonũ formaꝫ aliquem ordinat.

acc
in monachus sit asumẽdꝰ a ecclesia secula

a NVllus seuerioꝛē. ⁊ nōne seuerioꝛ fuit illa ꝓstitutio q̄ ꝓiuat tales ptāte ordinādi. vt. xxxvj. di. q̄ ecclesiasticis. sic ⁊ hic adijcit alia pena.

b ¶ Anno. nō hic annū computari a tpe scientie. vt xvij. q. ij. sicꝫ incognit⁹. ij. q. vj. §. biduū. ḋ si ān⁹ sit bisextilis in quo aliꝫs suspēsus ē nnn ḋ sufficit abstiere. ccclxv. dieb⁹ nō vī. q̄ illi duo dies habent ꝓ vno. vt ex ō. §. sig. ꝯsuit. sed non est ita. vt. ff. de stat. cū hereſ. §. sti chus q̄ h. c. loq̄tur ō viciatis i aīa. ⁊ q̄rū ad h facit ad ꝓpositū mgr̄i.

c Pēnitētes dissoluer. ar. aliquē vēire ꝫ factū ꝓpium si. xxxv. q. ix. q̄ ḋs. xij. q. j. cer te. ex ō cle. nostri ar. ꝫ. ō de. ꝓin. diuersis fal. ex ō ꝓcess. phē. cum sup ḡone. ex de si. pſ. l. veniens. vel dic q̄ ipe ōr dissoluere. q̄ ob ignīniā sui dissoluit. sic. l. xx. di. neminem. et xxj. q. ij. c. j. cuz enī ob h sit dignus depositio ne ipe ei nō dissoluer. io. so. de inre cōi. nō pōt aliꝫs vēire ꝫ factū suū nisi i casib⁹ exp̄ssis in iure. b.

d Jḋs absciderit. ex indigti one. vel etiā causa ꝓuētie.

¶ Clericꝰ ſz ḋd dices ō origene ḋ se eunuchū fecit vt liberi⁹ in occulto possz p̄dicare tpe plecuriois ecclesie mulieribꝫ. ⁊ ramen postea apō cesareā facer⁹ est sacerdos. item marc⁹ p̄cidit si bi pollicē vt sic fieret indign⁹ sacerdotio ⁊ tñ postea fact⁹ ē sacerdos. vt legit in hystoria eccle. ſz hec ñ sūt tra hēda ad ꝓsequtiā. iij. q. iij. c. vlti. vij. q. j. petisti.

e NVllus penitentē null⁹ bigamū nullus vidua rū maritū in p̄dict⁹ honoribus audeat ordiare: ⁊ licꝫ ꝑ iam oīuꝫ ꝓpe canonū institūta ꝓtineāt: tñ ne cuiꝫ sacerdotū supplicantiū sicut iā supa dixim⁹ importunitas vl suggestio inīq̄ subrepat: nec esse fuit vt nūc seuerioꝛē regulā sibi velint dñi sacerdotes imponere. ⁊ iō q̄cūꝫ ab hac die ꝓtra ea q̄ supi⁹ cōprehensa sunt: clericū ordiare p̄ sūpserit: ab ea die q̄ ꝑ ei pof tuerit approbari: āno ītegro missas nō ꝑsumat celebrare: quā rem si ḋs obseruare noluerit: ⁊ ꝓtra statuta fratruz faciēs missas celebrare pre sumpserit: ecclesie cōtione p̄ uetur. ⁊ ab oīum fratrū cōione nouerit se alienū: quia dignū est vt seueritatē ecclesiastice disciplie sentiat: q̄ salubrit⁹ a scis p̄ib⁹ instituta ob seruare ꝓtemnit. ¶ tē hilarius papa. Nō ordinent⁹ pen

c Pitentes vel illitterati.

Pēnitētes vel inscij lr̄ārū aut aliq̄ mēbꝛoꝝ dāna p pessi ad sacros ordies aspirare nō audeāt. Quisꝫs aūt taliū ꝓsecratoꝛ extiterit factum suū ipe dissoluet. Q oꝛpoze aūt viciati intelligunt nō casu ſz ꝓpria volūtate abscissi. Ū in canonib⁹ ap̄lo rū legit. Qui semetipsū abſciderit nō ordinetur.

d Jḋs absciderit semetipsum. i. siḋs amputauerit si bi virilia: non fiat cleric⁹: qz f sui ē homicida ⁊ dei ꝓditioni īimic⁹. ¶ Siḋs cū clericus fuerit absciderit semetipsum

f ¶ Homicida. nō q̄ homicida ſte. ſz ppt̄ homicidiū, picnlū qō ſequi poterat ſectionē dicit homicida. sicut q̄ infantē expōit. homicida ōr. lxxxvij. di. c. vl. Et est ar. q̄ nō est ꝓsiderādū ḋd eueniat. ſz ḋd euenire possit vt. xxij. q. j. i nouo. xxj. di. deniq̄. xxiij. q. v. relegentes ff. de his q̄ deiesi ꝓ. §. penl. et C. ō vsufr. si ambiguitatē. ar. ꝫ. xxij. q. v. ō occidendis.

g Jḋ se vicio. s. xxij. di. maritum. tē.

h Vi prem digiti fortē si hr̄et supfluos digitos eos posse p̄cidere sic vngues vel dentes nimis plixos p̄cidere possz. et hiero. fec̄ secare dēres. ⁊ esaias suā linguā ap̄utauit. vt. viij. q. j. i scpturſ. ar. ꝫ xxxv. di. ab exordio vbi ōr q̄ ꝺs nihil supfluum creauit i nob. et ē ar. ad h. s. eo. si ps: vbi ōr inimicus.

i ¶ Precipiūt. i. p̄mittunt. sic xxxj. q. j. hac ratione.

k ¶ Casus. sic simplicitati et ignātie. venia tribuit. ſ. ō ꝑse. di. ij. c. ſij. ⁊ ex ō re. pmu. cū vniuersoꝛ. tñ casus non excusat in amotiōe termioꝝ. ff. de termi. amo. l. ij.

l Similit̄ istō respicit vltimā ptē capit̄.

m Jḋs a medic⁹. medicus licite ꝓmouēt. si cū nō remorder ꝓscia. ex ō era. ⁊ q. ad aures. ei enī nō imputat cuēr⁹ moꝛtalitat⁹. ff. ō. ofpſi. illicitas. §. sicuti. ⁊ tam impitia eius culpe ānūerat. ff. ad l. aq̄. idē iurſ circa me.

n ¶ Desect⁹ ē. vt tñ nō pariat nimiā deformitatē. vt ex ō cle. egro. pſbyterū.

o ¶ Audētꝫ. q̄ enī sibi auder manū inferre multopo

nō
Interrato no
A ordinādor
ulo. dc. tpo. oz.

tiuſ aliſ au deret. vt. ff ō ediſ. edi. cū autē .§. excipiť.

n ¶ Aut dñi. q autē ſuū caſtrat capite pu nit. z ſeruꝰ et locꝰ in q̄ b factū eſt ꝓfiſcāť. C. ō eunu. l. j.

a ¶ Vnu chus. ead eni vici oſuſ ē. vt. ff ō ediſ. edi. ſin autez. z qñ q̄ ꝓcoſi or. ff. ad. l. aq̄l. ſi fuus .§. et ſi pue rum.

b ¶ Si ī p ſecutiōe. nō ē g̃ neceſſe ſuare car nē illaz vel puluerē. vt dicūt vul gares.

c ¶ Natꝰ vt frigidus

d § Idē p egritu dine. ñ p di ſciplinā. vt videať coꝝ hoīb⁹ ei⁹ ꝓtinēcia. et fortē b facē ppē hypo criſim. ſic xxxv. di. ec cleſie ꝓtin ceps.

e § Iquiſ claudꝰ nō ta mēvt optreat ipz ire cū ba culo ad al tare. vt de ꝓſe. diſt. j. nullus epūs tñ fm legē veterē clau dus nō ꝓ mouebať. xlix. di. c. j. et vlti.

f ¶ Aroz a noz mannis. de iſtoꝝ fero citate. hēs

ecclēſiaſtica regula. ¶ tem ex ca none apoſtolorum. Licite ordi netur epiſcopus: qui per homi

a ¶ Num inſidias eunuchizať

b ¶ Vnuchus ſi p inſidias ho minū factus eſt vel ſi in ꝓſecutio ne eius ſunt amputata virilia: vl

c ſi ita natus eſt: z eſt dignus fiat epūs. ¶ tem ex ꝓcil. martini pape Non excludatur a clero: q̄ a me dicis vel a barbaris vel a dñis

d § Iquis p ſuis caſtrantur. egritudine naturalia a me dicis ſecta habuerit ſimilit z qui a barbaris aut qui a dñis ſuis ca ſtrati fuerint: z moꝛibꝰ digni in uenīunť: hoſ canon admittit ad clerum ꝓmoueri. ¶ Siquis aūt ſanus nō p diſciplinā religionis et abſtinentie ſed p abſciſionem a deo plaſmati coꝛpis exiſtimat poſſe a ſe carnales ꝓcupiſcenti as amputari z ideo ſe caſtraue rit: non eum admitti decernimꝰ ad aliq̄ō clericatus officiuz q̄ ſi iam fuerit ante ꝓmotus ad cle rum' ꝓhibitus a ſuo miſterio de ponatur. ¶ tem ex concilio biler denſi. Non ꝓhibetur a ſacris oꝛ dinibus qui a medicoꝝ inciſio

e § Iq̄s ne claudus efficitur. in infirmitate poſitus cleri cus medicoꝝ inciſione claudus efficitur: ꝓmoueri ad ſacros oꝛ dines eum non denegamꝰ. ¶ tez ſtephanus roberto marenſi epo Mō ꝓhibeť a clero: q̄ digitū ſibi

f ¶ Atoꝛ ꝓſen/ caſu abſcidit. tium flauius. ſ. clericꝰ ad ſe dem apl'icā veniēs detulit a te di rectaz nobis epl'am: q̄ indagare ſtuduiſti eū a noꝛmānis nuperri

g me captū ſiniſtre manꝰ digitum hꝛe abſciſſum. ſciſcitaris ſi ob b ad eccleſiaſticū oꝛdinē valeat ꝓ moueri an nō. ¶ Mō etiā nos re pietes q̄ ſolertia tua magz ſup b ſollicita a ſede apl'ica doceri fla gitat: noꝛmā iuſticie ſp ſeq̄ deſi derās: ſtudiuz tue ſcītatꝫ merito collaudamꝰ: reuerētiā tuaz ſcire volētes: q̄m ſi ita ē: q̄ a noꝛman nis digitū ipe habeat abſciſſum ad ꝓmouēdū ſi alias dignꝰ fue rit: nil ei nocebit eo q̄ q̄d de bis

h q̄ a medicis vel dñis ſiue paga nis non ſponte tale q̄d patiunť: ſacri cenſeāt canonē: dilectionē tuā latere nō credimꝰ. ¶ tē gela ſius papa palladio epo. Ipe ſin ceritaťꝫ dignitas accepta ſequen

h § Re ti debilitate nō amittiť cepta canonica: q̄bꝰ eccleſia ſticaregiť diſciplina: ſicut nō pa tiunť venire ad ſacerdotiū debi les corpe: ita ſiq̄s in eo fuerit cō ſtituꝰ ac tūc fuerit ſauciatꝰ: amit tere nō pōt: qō tpe ſue ſincerita tis accepit. ¶ Stephanꝰ ſi q̄dem pl'bz petitorio nobis defleuit ob lato: q̄ hꝛet in ſubditiſ olim ſibi et añ annos plurimos collatā pl' byterij dignitatē: quā reuera im maculati coꝛpis iudicio ſuſcepiſ ſet ſz nup ꝓpť quincie vaſtitatē thuſcie quā p oīb⁹ puīcijs bar baroꝝ feritas diūſa ſectātium z ambiguitas iuexit aīoꝝ dū īmi mentes gladios euadere fuge p ſidio niteretur: acutis ſubdibus

i occurrētia ſibi ſepta trā ſiliēs in feriozes partes coꝛpis inſeruiſſe ſuggeſſit: q̄ vix adhibita curatio ne biēnio potuiſſent aſtergi. z iō frať chariſſime ſupradicto locuz ſuū dignitatēq̄ reſtitue: q̄tenꝰ ſa croſcā myſteria ſicut ꝓſueuit ex erceat: nec enī ꝓſit ob b auſer

k ri añ ſuſceptū oꝛdinē: in q̄ pꝰ mo dū in inualitudinez coꝛpis caſu ꝓbať faciēte plapſus. ¶ Hoc autē nō de oīb⁹ mēbꝛis intelligēdū ē. q̄ enī oculū caſu amiſerit: licz de ſit volūtas: tñ ſacerdotiū adipi ſci nō pōt. ¶ Ū gelaſiꝰ ſcribit ru phino epo. Mō ſunt ꝓſtāda iura

l § Sacerdotij cui oculꝰ eruť ē Ieuāgelica admonitio ira cūdiā nec vſq̄ ad xp̄m furētē ꝓ ſilire ꝓmittit: vt ſi racha frī ſuo q̄s dixerit: reꝰ ſit gehēne ignis: q̄ſi putamꝰ pena plectēdū eſſe: q̄ nō ſolū pugno impie pcuſſit ī le uitici oꝛdīs hoīem miſterio ſeruī entē: ſed q̄ſi nō ſufficeret ad cedē manꝰ: ita inſtigāte ſe diabolo ra ptus ē ad iracūdiā: vt fuſte non ſolū pcuteret: ſz etiā eruet oc ulū frīs: z q̄uis huiuſmodi exceſ ſus grauioꝛi eſſet pena plectēdꝰ:

ť vſ. q. ſ. ſciſcitaris. g ¶ Sini ſtre. idē ſi dextre. duz tam nō ſit deformitaſ magꝝ eť. e. c j. z eť ō clī. egro. pl'bz maxie ſi nō amiſit ali quē de illis q̄ q̄s fir ſi gnū crucis

h ¶ Rece pta. debiles. ſ. volūtate ñ caſu.

i ¶ Inſe rioꝛ s. vi debatur q̄ iſte nō poſ ſet eē ſacer dos. qz nec miles eſſe poſſet niſi hꝛet admi nus vnū re ſticulū. ff. ō re mili. qui cum vno.

k ¶ Poſt modū. arg. q̄ lz ds per ueīt ad ſta tū a q̄ ñ pť incipe. tam tolerať. xx ix. q. ij. pla tū. xxx. q. j. ad limina. xxxij. q. vij. hi q. z. c. ne q̄. ar. ō. eť ō era. z q̄li ta. c. j.

§ Iuāgelica

l inuit⁹. arg. eſt ad q̄onē q̄ ſi ſpoſa ē oppꝛeſſa a ſpoſo. non poſſ intra re religio nē. qz nō ꝓ deſt ei. q̄ v uira ē paſ ſa. q̄d dē ſit in q̄oni bus dixi. cū qui oculum amiſerit re manz turoꝛ vr. C. ō ex cuſa. tu. ff tuꝰ. k iij

Mat. 5

a ¶ Excepisse. ar. q vbi canon nō excipit. nec nos excipere debemus. ij. q. v. ꝓsuluisti b ¶ Iniurie. quia pena vnius non debet ꝙerri in ꝓmiū alteri⁹. ff. ad syll. l. si sequēs. ff. qō me. cau. sicut. §. pedius.

c ¶ Prouocare. grauius delinqt qui me ad iracundiam prouocat q̄ ego. C. ad. l. iul. devi ꝓua. qm̄. z rviū. q. v. cū hō

d ¶ Res byte / rorum de legitimis nō est dubiū q̄n licite ꝓmouean̄t. sz illegitimus non si en̄ sint i moasteriis vel canonicis regl'aribus licite ꝓmouent vt. j. e. c. j. z ex. eo. t. j. t. c. ad abolendū. q. in gressus monasteriij tollit irregularitatem. vt xvj. q. j. legi. xxi q. vlti. c. vlti. z i suc. ō monachis in ꝓn̄ licet q̄daz ꝛrariū dicāt. z dicunt q̄ religio circa eos nō plus operarur nisi q̄ facili⁹ cū eis dispensatur arg. ꝓo eis. lv. di. c. j. ꝓtiscis. et l. di. c. si ille. z di co episcopū posse dispēsare circa tales. vt ex. e veniens. z. c. ex transmissa / sed solus papa dispensat cum eis i episcopatu. ex de elec. innotuit dicunt tamen q̄ dam q̄ circa paternas ecclesias imediate habendas solus papa possit dispensare. arg. ex. eo. extua. qō non credo per illam de cre. veniens. io. sed certe solus papa dispensat in hoc casu. vt ex. e. dilectus filius. z ex. e. c. vlti. vbi ō

e ¶ Resbyteroꝝ. idē de diaconis (hoc traditur. b. et subdiaconis. q̄ non ē alia causa ꝓhibitionis nisi q̄ timentur in eis exēpla paterni criminis. vt. vj. q. j. §. verum. z etiam ꝓpter odium parentū. vt. xv. q. vlti. cum multe. et. xxiij. di. quando.

f ¶ Filios. sed nunq̄d hoc ad nepotes extenditur. et videtur q̄ sic. quia nomine filioꝝ nepotes continentur ff. de verbo. sig. liberorum. z argu. ff. ad macedo. filiuꝫ sed non est ita. quia odia sunt restringēda. vt de pen. distin. j. pene. ff. de liberis z posthu. cum quidam. tol/litur eni vicium per successionē. vt. j. e. domin⁹. z licet senator no posſit ducere illam cuius pater vel mater artem ludicraz fecit. ramen ꝓt illā ducere cui⁹ au⁹ vel auia artem ludicrā fec vt. ff. de ri. nup. lege. §. j.

g ¶ Cenobijs. sz ſz̄ ad facilitatē dispensatiōis referas vt q̄dā dicunt idem ē vbi cunq; ꝙersent religiosi. q. loc⁹ nō sc̄ificat hoiez vt. xl. di. nō locanam ꝙersari in monasterijs sepe deteriōres sē alijs. vt. xlvij. dis. ſtrumlibet.

h ¶ Sed intelligendū est. istō spectat ad ꝓncipium capituli.

i ¶ Adecūq; nulla. simulis locuto vestes ꝯgeritis sordida lana fuit.

k ¶ Sic mali. nō q̄ bonū precedens nō excusat malū seq̄ns nec bonū seq̄ns purgat malum. ꝓcedēs. vt. xxiij. q. v. relegentes. z. xxiij. q. v forte. z. c. neq;. sed verum ē q̄ non nocet delicti patris filio ꝯtum ad vitaz eternā. nocet tamen quo ad ordines. itez q̄ ad successionem. vt vj. q. j. §. verum item quo ad alias penas. vt. j. q. iij. item peccato mitti⁹ cū lo quit lex de illis qui spurij sunt. q̄ nō obsteteis ſz q̄n possint eligi ad decurionatū. q. ñ est impediēda dignitas ei⁹ qui nihil admisit. vt. ff. de decu. spurij. in ꝓn. z. l. generaliter. §. spurios. z boetios. Quid gen⁹ aut pauos ꝛc. z Juuenal. Tolle tuū hanibilem. Balo pater tibi sit terſites. dūmō tu sis. Eacide similis vulcaniaq; arma capessas. Quā te terſiti similem ꝓducat achilles.

l ¶ Unq; nescio. ſz vult dicere. q̄ ille q̄ natus est ex

Distinctio LVI

b ¶ Resbyteroꝝ etiaz filij ad sacra officia nō sūt admittēdi. Unde vrban⁹ papa. ij. ait.

Filij ꝓsbꝛoꝝ a sacris ꝓhibēdi

c ¶ Resbyteroꝝ filios a sacris ministerijs remouem⁹: nisi aut in cenobijs aut i canonicis religiose ꝓbati fuerit ꝙsari.

h ¶ Sz ſz̄ intelligēdū ē de illis q̄ ꝓne incōtinētie imitatores fuerint. verum si moꝝ bone/

tur officijs

stas eos cōmēdabiles fecerit exēplis z auctib⁹: nō solū sacerdotes sz etiā sūmi sacerdotes fieri ꝓnt. Unde damasus papa scribit hiero. ꝓsbro

Olius papa fu ¶ Palea. it filij stephani lubdiaconi. ¶ Bonifaci⁹ papa fuit filij iocūdi ꝓsbri de titulo fasciole. ¶ Agapit⁹ papa filij gordiani ꝓsbri. ¶ Theodoꝛ papa filij theodori eṗi de ciuitate hierosolyma. ¶ Silue/rius papa filij siluerij eṗi rome. ¶ Deusdedit papa filius iocūdi ꝓsbri. ¶ Felix eni tertius natiōe roman⁹ ex ꝓre felice ꝓsbro fuit. ¶ Itē gelasi⁹ natiōe afer ex ꝓre eṗo valerio nat⁹ est. ¶ Itē agapit⁹ nationeroman⁹ ex ꝓre gordiano ꝓsbro originē duxit ꝯplures etiā alij inueniūt: q̄ o sacerdotib⁹ nati aplice sedi ꝓfuerūt. Hinc aug⁹. ait.

Uicia parentū filijs nō imputē

Undecunq; hoies. tur nascanē: si parentū vicia nō sectanē: honesti z salui erūt. ¶ Semē eni hois exqlicūq; hoie dei creatura est et eo male vtētib⁹ male erit: nō ipm aliqñ malū erit: sicut aūt boni filij adulteroꝝ nulla ē defensio sic mali filij ꝙiugatoꝝ nullū ē crimē nuptiarū. Itē iohānes chrysosto/mus sup mattheū omelia. iiij

Nunq; de vicijs erubescam⁹ parētū: sz: sz illō vnū q̄ram⁹ sp amplectamur vtute videlicet. hmōi etiā si

parētib⁹ ꝓsus alienis a xtutibus dūtamē ipse sit bonꝰ melior est. q̄ ille qui natus est de bonis parētib⁹. licet etiaz ipse sit bonus.

a ¶ Parentibus. i. ratiōe parentum.

b Nasci qō suū esthmulieres eni ad ħ natura genuit. vt partus edere. vt. C. de indic. vidui. l. ij. t pudoꝛ est femis nuptiarū ꝑmia nō hꝫe. vt. xxxij q. ij. pudoꝛ.

c ¶ Scōs. rū in hoc ñ fuit scūs quia temerariū iuramentū voluit seruare. vt xxij. q. iij. vnuſ quiſq̄.

d ¶ Triticum. xxxiij. q. j. quoniam verus.

e Sponſus. ecclesia vocatur sponsa christi. quia adhuc per delictū separi pōt ab ipsa. ſic̄ sponſa a spōſo ante ꝓfirmationem mr̄imoniū sed in futuro seculo dicetur vxoꝛ que mō sponſa dicitur. vij. q. j. sicut vir.

f Sanctis puerſuꝫ. istud. c. intelligitur ō iā ꝓmoto talis eni ꝓpter delictum alterius ñ puatur iure suo Non eni ꝓuād⁹ est quis iure suo nisi ꝓ grauiſſimo delicto. vt xxj. q. vij. inuentum. t. lxxxiij. distin. gesta. excipiūr q̄dā casum in quo ignoranter adept⁹ est beneficiū pecunia pſis. vt. j. q. v. c j. sed illud ideo alienigenā habꝫ mr̄ez etiā si fornicatiōe polutā vel q̄libꝫ hmōi dedecoze sozdidatam nil tñ ō ei⁹ aut vilitate fuscabit aut crimīe polluet. qō si fornicatoꝛez ipm ad melioꝛa ꝙsum neq̄ ꝓ poꝛ vita cōmaculat: multomagꝫ ex meretrice natus t adultera si ꝓpria xtute decoꝛet parētū suoꝛuꝫ nec dedecoꝛatur opprobrijs.

¶ Itē nō est oīno nec de virtute nec de vicio parētuꝫ aut laudād⁹ aliq̄s aut culpād⁹ nemo xo inde aut obscurus aut clar⁹ ē. imo etiā vt si ꝓsiderāti⁹ aliq̄d dicam⁹ aut expreſſi⁹: nescio quō ille magis. a nō resplēdet: q̄ ex parētib⁹ a xtutib⁹ ꝓsus alien⁹: q̄ ipse q̄ fuerit dei xtute mirabilis Itē hiero. in epla ꝓtra ruphinū. Nō parētuꝫ ſꝫ ꝓpria culpa quēq̄ ꝓdemnat.

b Nasci de adulterio non est ei⁹ culpa q̄ nascit: ſꝫ illius q̄ generat. quō i semib⁹ ñ peccat terra q̄ ꝓfouet: nō semen qō in sulcis iacit: nō būoꝛvl calor q̄b⁹ tēperata frumenta in germē pullulāt: sed verbi gra fur t latro q̄ fraude t vi eripit semia: sic gen⁹ būanū recipit terra. i. vulua qō suū est: t receptū ꝓfouet: t ꝓfotū coꝛporat coꝛpatū in membra distinguit: t inter illas sacri vētris angustias dei manuſ sp opaf: idemq̄ coꝛpis creatoꝛ t aie ē. Noli despicere bonitatē figuli. i. dei q̄ te plasmauit t fecit vt voluit. ipse est dei xtus t dei sapia. q̄ in vtero xgis marie edificauit sibi domū. ¶ Jepte inf viroſ c scōs apli voce nūerat⁹ meretricis ē fili⁹. esau de rebecca t isaac hispid⁹ tā mēte q̄ coꝛ d poꝛe: ꝙsi bonū triticū inf lolia aueneſq̄ ꝙgenera t: quia nō in semib⁹ sed in volūtate nascentiꝫ causa vicioꝝ est atq̄ virtutū. Item aug⁹. Iniquitates parentum filijs obesse non possunt.

e Sponſus ille: qui vocatur⁹ erat ad nuptias bonos t malos ꝙgruens inuitatis: nasci etiā voluit de bonis t malis quo exēplo discant parentū suoꝝ filij iniq̄tates sibi obesse non posse. Itē greg. Mō aliena culpa sed ꝓpria aliquē ab eo q̄ fundit.

f Sagitur deijcit gradutis puersum t ꝫ eccleſi asticā ꝓbatur esse censuram vt frustra quoꝛūdā voluptatib⁹ suis q̄s ꝓuef officijſ quē sua culpa vel facin⁹ ab officij q̄ fūgit gradu nō ꝺijcit. Itē hiero. Ex adulterio nat⁹ a sacerdotio nō ꝓhibef

g Omin⁹ nr̄ ihesus christ voluit nō solū de alienigenis cōmixtiōib⁹ sed etiā de adulterinis nasci nobis magnaz fiduciā pstās vt q̄libēq̄ mō nascamur: dūtamē vestigia eius imitemur: ab ipsius coꝛpoze non seperemur: cuius per fidem membra effecti sumus: t sicut ille verus est pōtifex t ex adulterinis natus coniūctionibus. ita qualicunq̄ oꝛdine natus sit aliq̄s tamen vt perfectam fidē habeat: t quod fide tenet operibus impleat: sitq̄ litteratus t vir vnius vxoꝛis neq̄ a sacerdotio repellitur.

¶ Judas eniz patriarcha cō cubuit cuz thamar nuruꝫ sua et ex illo concubinatu nati sunt phares t zarā. inde postea salmon qui fuit duxī de ꝛto. inde obeth. inde quoq̄ booz. inde postea ysai q̄ fuit pater dauid. ex illa ergo ꝓgenie oꝛigo ducitur christ qui ver⁹ sacerdos est. tōq̄ si filij eius sumuſ: que ipse fecit nos imitari debem⁹. Itē augustinus de vnico baptiſmo libꝛo ꝓmo. A populo dei non separat aliquem materna conditio sed ꝓpria culpa.

h Smahel vt sepe ꝓparetur apopulo dei non obfuit: mater ancilla. ſꝫ ob ꝓdit. q: furtiuꝫ est. Sꝫ dā si pr̄ cōmisit crimen se manifestatiſ. nō ne filiꝰ ꝓuādus est būficio cū sit famis factuſ. vt vj. q. j. §. verum et infames ꝓmoti etiā deijciuntur. vt. vj. q. j. infames. non q: cuz cleric⁹ sit est a iurisdictione ꝓpria ꝓpis expꝛtus. Itē sallie illud ex de eccl. edi. ad audientiam. ij. t ex de cleri. egro. c. ij. vbi q̄s sine culpa priuatur iure suo. hoc tamē scias q̄ multoties q̄ ꝓpter sine culpa ſꝫ ñ sine cā vt ex vt lic. non ꝓ. c. qm̄ frequēter. xxxiij. dist. si cuius vxoꝛem.

Omnius repellit. ſꝫ nōne filij sacerdotum serui sūt ecclesie. vt. xv. q. vlti. cū multe q̄liter ergo ꝓmouent nō ad epta libertate. sed dic q̄ illud loquitur de his q̄ quasi legitie solennit ducunt vel derogatū ē ei ꝓraria ꝙsuetudine. iij. dist. §. leges.

h ¶ A sacerdotio non intrelligas q̄ ipso iure ꝓsit ꝓmoueri. sed hoc ideo dicit q̄ episcopus tenetur i ħ casu dispensare quia dispensarō quādoq̄ est debita vt dicit. l. distin. vt ꝓsti tuꝛerur.

I Smahel. i fraterna. quaz habuit cōtra isaac. xxxij. q. iiij. recurrat.

a Ptās. hāc olim habuerūt ptātē mulieres. vt de licētia vel ptāte iparū viri possent accedere ad ancillas suas ⁊ filij ita nati dicebant̄ poti⁹ filij dñe ꝯ ācille. sed erāt legalis filij⁹ dñe ⁊ carnalis filij⁹ ācille. ⁊ ita fm legē mosayca mulieres poterāt adoptare filios. ſz ſz lege iustiniani nō pnt nisi filij ei⁹ sint i acie amissi. vt insti. ō adop. §. femie

b Sigēs ōge/neres. q̄ ad fortitudinē ⁊ nobilitatē vt. xxxv q. ij. q̄dam.

c Permisit. nō q̄ ꝑpdelic/tū ꝓmittit de⁹ iferri pēas. vt. v q. v. nō omis. et xxj. q. j. ⁊ tpis. et. c. reuertimī. et. vij. q. j. scisci/taris.

d Mñ. istud ꝓmittatur ei qō dixit. §. i illo. §. sed hoc.

e Apostolica ab ecclesia nō q̄ ōr ab ecclesia electa. q̄ a maiori pte capituli ē electa. vt eā ō elec. cū nobis oli. ff. ad municipia q̄ maiori. eā de elec. in cer. in ꝓn.

f Cetere. im. ꝓpria ponit. sic xxvj. di. deinde. vel noie cetero/rū oēs ꝓhēdūtur. vt. ff. ō. ꝛ. si gni. cetero⁹.

g Enoma/nēsem electū. hodie ñ. sūt tales eligēdi ſz postulādi a solo papa. q̄ metropolitan⁹ cū electo i ep̄m ñ possit dispēsare. vt eā ō ele. inotuit

h Sz ad rēpus. j. q. vij. tali. ⁊ ob.

i Cū g. respicit ꝓmū. §. hu⁹ius di.

k De fornicatiōe. ñ dic bñ. q̄ si essent legitimi sine dispēsatiōe ꝓmouerent. §. q̄ aūt

l Negatur. ē. ⁊ vndecunq̄.

m Quia simpliciter. dignoscit. ar. ff. de acquirē. heredi. sed ⁊ si de sua.

n Et vitā. ex quo plura fecerūt ꝓ ipso. ⁊ tm̄ vnū faciebat ꝓtā ipsū. nō debuit ipediri ei⁹ ꝓmotio. xxvij. di. ō syracusane. ⁊. xij. di. duo mala

Item q̄ in egritudine. in hac di. traditur q̄ qui baptizat̄ i egritudine nō est p mouēdus. ⁊ est intellig endū de tali q̄ cum san⁹ esset distulit baptizari. sed tiore mortis perijt baptismū. causa aūt hui⁹ ꝓsti tutiōis est. quia ꝓsumit̄ non vere penitens q̄ ti mōris causa est penitens. ⁊ sic ꝓsumunt̄ peccata non esse ei dimissa. si tamen statim mouerē ꝓsumeret eccle/sia peccata ei dimissa esse. vt de pe. di. vij. nullus et sic eccl̄ia circa idem factum habet ꝓtrarias ꝓsumptiōes. sed diuerso r̄spectu de ꝓse. di. iij. q̄/latum.

Siquis. in/tellige ad/ultus nam pueri ab hereticis baptizari ꝓmouentur. vt. j. q. iij. placuit.

p Sed ex ne cessitate. i. ꝓsumitur. ⁊ sic canon ꝓsumit ħ in deteriorez p/tem. similit̄. xxx q. v. aliter. ſz cū irregularitas ꝓ uenīat a pcō. ⁊ baptism⁹ tollat peccatū. quare non tollit irregularitatē ipsi⁹ Rñ. quia baptismus iducit hāc irregularitatem vnde non pōt eaz tollere quia eadem res non potest habere ꝛ rios effectus. argum̄. eā ō bap.

Saſ.

maiores. vltra mediū ibi. ſz hec tanq̄ impossibilia. sic ē. xxvj. di. deinde. sicut eadē causa nō pōt parere obligationem ⁊ liberationē. vt. ff. ō solu. q̄ hoiez. §. vlti.

fuit fraterna discordia. nec ꝓfuit ptās vxoris cui⁹ magis filij⁹ erat: q̄ ꝑ ipi⁹ iura ꝓingalia ⁊ in ācilla semīat⁹ erat ⁊ ex ācilla suscept⁹ ē. Contra bonifa. martyr scribens regi anglox. Licita parentū etiā ad posteros trāsferunt.

b Sigens āgloxsiē ꝑ istas ꝓuincias diuulgatuz ē et nobis i frācia ⁊ i italia imꝑatur ⁊ ab ipsis paganis nobis obijcit: ſpect̄ legalibus ꝓnubijs adulterādo et luxuriādo adinstar sodomitice gēt̄ fedā vitā duxerit: ō tali cōmixtiōe meretricū esti mādū ē degeneres pp̄los et ignobiles ⁊ furētes libidie foze ꝓcreandos: ⁊ ad extremū vniūsam plebē ad deteriora et iḡbilioza x̄gētē: ⁊ nouissime nec bello seculari foztē nec i fide stabilē: ⁊ nec honorabilē hoīb⁹ nec deo amabilē esse vēturā: sicut alijs gētibus hyspanie ⁊ ꝓuincie et burgūdox pp̄lis ꝓtigit. qui sic a deo recedētes fornicate sunt: donec iudex taliuz criminū vltrices penas ꝓ ignorātes leges dei etiā ꝑ sarracenos vēire ⁊ seuire ꝓmisit.

c Uñ idē vrban⁹ in fine superioris. c. distiguēdo subiūxit nisi aut i cenobijs aut in canonicis religiose ꝓbati fuerīt ordinari. Itē alex. ij. De eodē.

d Apostolica auctē pcipim⁹ vobis vt si eux q̄ ab ecclia electus ē altero dignioze eē canonicā q̄x ei⁹ electionez ꝓbauerit: q̄: fulti nra auctē ꝓsecret̄. nā ꝑ eo q̄ filij⁹ sacerdot̄ ōr: si cetere x̄tutes i eū ꝓueniāt: nō reijcimus sed suffragātib⁹ merit⁹ ꝓuenientem recipim⁹. Hoc aūt q̄ō de filijs sacerdotū ōr ex dispēsatiōe eccl̄ie introduci vī. ⁊ q̄ō ex dispēsatiōe introducit ad ꝓsequtiā regule general̄ trahi nō pōt. Uñ vrban⁹ scribit bar. turonen. archiepo. Filij sacerdotū nō phibent ab ep̄atu: si cetere x̄tutes i ei⁹ inuēiant.

e Enomanēsem electū ꝑ eo q̄ filij⁹ sacerdot̄ ōr: si cetere x̄tutes i eū ꝓuenīūt: non reijcim⁹ ſz suffragātib⁹ meritis eū patient̄ suscipim⁹: nō tm̄ vt ꝑ ꝓ regl̄a in posterū assumat: ſz ad tps ecclie picu/lo ꝓsulit. Cū g̃ ex sacerdotib⁹ nati i sumos pōtifices supra legāt̄ eē ꝓmoti: nō sūt intelligēdi de fornicatiōe: ſz de legitimis ꝓiugijs nati: q̄ sacerdotib⁹ aūt phibitionez vbiq̄ licita erāt ⁊ i oriētali eccl̄ia vsq̄ hodie eis licere ꝓbant̄. Ō aūt viciū origi/nis semī imputari negat: videl eē ꝓtiū illi snīe: adulterozum filij abominatio sunt dñi. sed sicut supradictū est de presbyterox filijs: ita ꝑ de filijs adulterox intelligēdum videtur: vt illi dicant̄ esse abominatio dñi: ad q̄s paterna flagitia hereditaria successione descendunt. similiter ⁊ illud vrbani intelligēdum est: q̄ō ipe scribit petro legionēsi episcopo. De eodē

f Odia simpliciter ad se/dem apostolicā veniens humiliter peccatū ꝓfessus es: q̄ pōtificij tui videbat offm̄ ꝓpedire: vicz q̄ ex mr̄e ñ legitia ꝓcreat̄ sis: quā vi

a Postea.ꝛ ita ꝓ ſeq̃ns factū elidit ꝓcedēs ꝓſumptio.ſic de ꝙſe.di.iiij.tūc valere.xxxiiij.q.j.cū ꝓ belliſcā.ſic q̃q̃ ꝓſūptio ſeq̃ns elidit ꝓcedēte.vt.ff. de i ite.

b Caritas.ar.q̃ ꝓpter raritatē hoīm (re.diuus. aliqua concedunt̃.vt.lv.diſt.c.priſcis.

c Trez ex mōacha ii.ſ. lv. di.c.priſcis.dixerat.q̃ monachi pñt perfici paro chialib⁹ eccl̃ijs. ſz ne crederet alicḣs q̃ ꝺ poſſet fieri ſine lnīa abbatis.iō hāc ponit diſtinctiōez ꝛc.

d Nullus.ad eccl̃iaſticū abbaſ. nō q̃ nullus monach⁹ ꝑt ꝓmoueri ad eccl̃eſiaſticos honores.niſi cū licentia abbatis. vt.xvj.q.j. ſicḣs monachus.ꝛ.c. cūm ꝓ utilitate. idez intellige de q̃liber clerico.vt ſine lnīa prelati ſui nō poſſit ab eꝓo trāſferri ad aliū.cū nec cleri cus epi ab archi eꝓo.vt.liij. diſt. nullus. ix.q. iij. ꝓ ſingulas.ꝛ nō ſolū volūtas abbatis eſt reḡenda.ſed etiaz monachoꝝ. vt.xix. q.iij.ſtatuimus. ad hec ē quedaz alienatio.vñ nō pōt fieri ſine cōſenſu oīm.vt.xij q.ij.ſine. Jo.q̃ ꝺz de eꝓo credo falſum. ſi cauſa ſubeſt.b.

e Jḣs maior ē ex ꝺ loco vi dek̄ q̃ monach⁹ poſſit eſſe ꝓlat⁹ in eccl̃ia ſeculari.q̃ epus poſſit eſſe nō eſt dubiū vt.xviij.q.j.ſtatutum. Item q̃ plebanus poſſit eſſe.habes.xvj. q.j. monachos. ꝛ.c.in parochia Item q̃ canonicus poſſit eſſe videk̄.lxxiiij.di.Grundā. Jtez q̃ vicedominus epi poſſit eſſe. videk̄.q̃ epus ꝺz hr̄e teſtimoniuꝫ uēte ꝓria vxore pr̄ tuus cognouiſſe dignoſcit:nos aplīce mānſuetudis gr̄a admonēte a ceter⁹ q̃ ſacerdotiū ipediunt crībus:tādiu pfeſſiōe q̃ fratꝝ teſtimōio q̃ tecū ſūt im munē te agnoſcētes:ꝛ vitam tuā religioſaz audiētes ab hꝰ te pcti vinculo abſolutū i ſuſcepto ſacerdotali officio cōfirmam⁹. Diſt.LVII.

f Item q̃ i egritudine ꝓſtitutus baptizat: ꝓbr ordiari non ꝺz. Unū in neocеſarien ſi ꝓci.legit. Nō ordinet̄ clericḣ q̃ in egritudie ꝓſtitutus

g Jḣs in egri baptizat. Studie ꝓſtitut⁹ fuerit baptizat⁹:ꝓbr ordiari nō ꝺz.ñ q enī fides illi⁹ volūtaria:ꝺ ex a neḉitate eſt: niſi forte poſtea ipi⁹ ſtudiū ꝛ fides ꝓbabil̄ fu b erit:aut hoīm raritas exegerit. Diſtinctio.LVIII

c Tē ex mōachali habitu null⁹ aſſumat̄ ad eccl̃iaſticū officium:niſi fuerit oblatus ꝓrij volūtate abbatis. Unū greg.ſcribit.Monach⁹ ſi ordinet̄ cleric⁹:niſi volūtate abbatis eꝓo fuerit oblat⁹.

d Nullus ad eccl̃iaſticū officiū ex monaſterio ꝓducat̄ mōachus niſi quē abbas loci admonit⁹ ꝓria volūtate obtulerit eꝓo. Jtē ex ꝓcilio cartha.v. De eodez.

e Jḣs de alēi⁹ mōaſterij ꝙuētu reptū vl̄ ad cleri catū ꝓmouere voluerit vl̄ in ſuo mōaſterio maiorē pſonaz mōaſterij cōſtituere ſine lnīa abbat⁹ ꝛ mōacho ꝝ:epus q̃ ꝺ fecerit a cet̄o ꝛcōione ſeiūct⁹ f ſue tm̄mō pleb⁹ cōione ꝓtent⁹ a monachis.vt. ij.q.vij.cū paſtoris.ſed iconomuꝫ debet ḣre eꝑs.vt ſit ei teſt⁹.vt.xvj.q.vj.qm̄.q̃ poteſt eē iconom⁹ vel vicedñs epi.ꝛ iſtud.h.admittit.ar.j.xvj q.j.de pñtiū.de hac materia notaui.xvj.q.vij.i noua. pōt tñ intelligi.qō hic ꝺz de eccl̃ia monachali q̃ epalis etiā fuit.

f Sue. ſi.ſ. di.xvij. placuit ſz j.ij.iij.q.v.c.j

g Item di ctū fuit. ſ. diſt.l. nō cōfidat.ꝛ.lv. di.priſcis.q̃ nullus ordinād⁹ eſt niſi ſuaris interſticijs tempoꝛū. iō oſtēdit hic q̃ adinſtar ſeculariū dignitatum null⁹ ꝙ ſaltū eſt ordinandus.

h Qui eccleſiaſtic⁹ diſciplīs ꝙ ordinē nō ē imbut⁹: nec tēpoꝛ approbatiōe ḋignis ſtipēdijs erudit⁹ neq̃ ꝙ ad ſūmū ſacerdotiū eccl̃ie aſpirare vl̄ ꝙſumere ꝺz.ꝛ nō ſolū i eo ābitio ieffica ḣēaſ: vex ordinatores ei⁹ careāt eo ordie quē ꝺ ꝛcepta crediderāt ꝓſumēdū. Itē vban⁹ papa.

Ad ſacerdotale officiū null⁹ niſi ꝙ ſingulos grad⁹ approꝛ

i Jofficia bat⁹ accedat. ſecl̃aria ꝓncipalē locū nō veſtibulū actiōis ingreſſis ꝺ ꝙ ſingl⁹os grad⁹ examīatis k deferūt.ḣs tā arrogās tā impudēs iuenīt:q̃ i celeſti militia q̃ ꝓpēſi⁹ pōderāda ē:ꝛ ſicut auꝝ repetit⁹ ignib⁹ exploꝛāda ſtati duꝝ eē deſiderat: cū tyro añ nō fuerit:ꝛ ꝓuſuelit docere q̃diſcere:aſſueſcat in dñi caſtr⁹ i lectoꝝ ꝓmitus gradu dīni rudimēta ſuiti. nec illi vileſcat exoꝛciſtā acolytū ſubdiaconū ꝛ diaconuꝫ l ꝙ ordinē fieri:nec ꝺ ſaltu:ſed ſtatut⁹ maioꝝ ordinatiōe tēpoꝛibus. Jāxo ad ꝓbāij faſtigiū talis accedat ꝛ vt nomenetas ipleat:ꝛ meritū ꝓbitatis ſtipēdia anteacta teſtent̄ m inde ſūmi pontifex iure locū ſpare debebit. facit ꝺ nimia remiſſio ꝓſacerdotū nr̄oꝝ: ceḳos añcedit.quē laboꝛ pliꝛioꝛ ꝛ ſtipēdia lōgioꝛa ſecerūt q̃ire.vt.C.ò of.mag.off.nēo.ꝛ.lxj.di.miramur

h Qui eccleſiaſtic⁹ i officia ſecularia. id eſt ſeculares nō deferūt ꝓncipalē locū igreſſ⁹ ꝛc k Quiſ.nota modū argumentādi. exḉ ita eſt apud ſeculares. eodez modo erit apud eccl̃iaz. ſic xxxj.diſ. tenere. iij.q.v.q2. xix.q iij.monaſterijs. ſic.xij.q.ij.cū de uotiſſimā / Et ē ar.ad q̃ſtionē illā.q̃ ſi aliḣs eſt legitimat⁹ a ꝓncipe.q̃ apud eccleſiā eſt legitim⁹.qō nō credo ad ꝺ exḉ.q̃ fi.ſint legi.ꝓ venerabilem.

l Saltu. gradatim.n.deferē di ſunt honoꝛes vt.xciij.di. legim⁹.in fi.ꝛ.ff.de mu.ꝛ ho.vt gradatim.Nā caſū apperit.q̃ ab rupra aſceſſuz q̃rit.vt. xlviij.di. ſicut.

m Stipēdia nota q̃ magḷ ꝓſumē ꝓ illo qui pla ſtipēdia hz i eccl̃ia . q̃ is q̃d⁹

nō p adonor gradatī i ſtēdi/

a ¶ Rarū. sic ꝺ. xciij. dī. legimus.

b Hoc ad nos. consonant. ar. q nullus ꝺz consortari ad ꝟ vt dignitatē ꝓsequat. z ad idē. lxj. di. bñ. et xxj. q. vij. p laicos. ḋd iuris sit de ꝟ ibi notaui. h. dicit q ipsa spes non inducit simoniā. dūtamē nō inꝛeruniat pactio. qz sola animi destinatio nō induē simoniaz. vt eꝛ vt eccliā. be. vt nr̄m. Ālij ꝛ̄ritiz dicūt. vt ar. viij q. iij. arraldus. Io. z certe decretalis vꝛ dicere q sola spes iducat simoniaz eꝛ de simo. c. vl. et talis simonia ꝓ solā pniā abolet̄ur. vt ibi ꝺz. ꝟ tamē credo q spes ꝓ honesto seruitio nō iducit simoniā.

c ¶ Inculpati nō q semꝑ ꝓsumit̄ q ꝉ fraudem recepit oꝛdinē. ḋ subito recipiꝛ. licet bene meritus sit. alꝫs sic ꝓsumit̄ q ꝉ eas in fraudem data sit qñq. lz seruꝰ sit bñ meritus. vt. ff. ḋ et a ḋw mā. l. j. in fi. ar. ad hoc. lxj di. miramur.

d Ordiatos. nō q ꝓfessio vnius nocet alij. qđ est ꝛ̄ id. ū. q. v. interrogatū. lz ꝟ est ꝓpter causeꝫ ꝛ̄ne/ rationē. vt. lxxxj. di. tantis. vt nō iij. q. vj. ꝟ ḋppe vel dic q no nocet nisi quo ad ꝓsumptionē. sic dicit vniꝰ nocz ḋ ad ꝓsumptionem. vt. lxxxvj. di. tanta.

e ¶ Rōne. vt ꝟus sit discipulus.

f ¶ Cōfirmat. h. ꝓfirmat̄ ꝺz.

g ¶ Difficilius. ꝟ. lx. di. ante omnia.

qui pompā multitudis q̄rūt et putāt ex hac turba aliq̄d sibi dignitatē acq̄ri. hīc passim nūerosa pl'alitas etiaz in his locis vbi solitudo est taliū repiē: dū ꝓ parochias extēdi capiūt: aut q̄ꝰ aliud ꝓstare nō pūt dīnos oꝛdies largiunt̄. qđ oportet districtiꝰ sp
a esse iudiciꝫ rarū. est enī oē qđ magnū est. Ytē gre. Cuiuslibet meriti laicus ad summū

b nō aspiret sacerdotiū. Dc ad nos puenisse qđ nō dissimili dignuz est detestatiōe cōplecti: q đā honoris desiderio inflāmati defuctis epīs tonsorant̄ z fiūt repete ex laicis sacerdotes atz inuerecūde z repēte religiosi, ꝓsiti ducatū arripiūt: q nec esse adhuc milites didicerūt. qđ putam⁹ q isti subiectis ꝓstaturi sunt. q anteq̄z disciplinat⁹ limē attingant: tenere locū regimīs nō formidant q̄ de re necesse ē: q̄uis
c inculpati q̄sq̄ sit meriti: ante tñ ꝓ distincta eccliastici oꝛdinis se exerceat officia. Ytē celestin⁹ epīs galliarū. Non aspiret ad summū sacerdotium q eccliastic̄ disciplinis ñ

d Ordiatos est imbutus. Xo q̄sdā frēs charissimi ꝛ̄pos: q nullis eccliasticis oꝛdib⁹ ad tāte dignitatē fastigiū ꝓstituti fuerūt: ꝺ patrum decreta huiꝰ vsurpatiōe q se
m ꝟ receꝑsse fecisse didicimus cū ad epātū his gradib⁹ q̄ꝰ freq̄ntissime cautū est debeat puēire: vt ī mioꝛib⁹ initiatis officijs ad maioꝛa firmē/ epm. nisi adminꝰ sit subdiaconus.

Nullus. hec duo capla dicit. h. abrogata p id qđ est. ꝺ. c. penul. et. vl. eꝛ ō elec. cū in cūctꝫ vbi dicit q si ē in sacris oꝛdiꝫ pōt eligi in ꝓpositū vel archidiaconū sz subdiaconat⁹ ē hodiē sacer oꝛdo. eꝛ ō eta. z q̄

Vi. m. c. nūm magistrū. x. de. li. a mlt⁹. z ꝟ satis sustineri pōt cum acholytus etiā possit eligi ad platuraz. vt eꝛ de eta. z q̄liptereaubi ꝺz q dispēsatiue pōt eligi vel dic q expōnik hec dictio sit. i. fiat. sufficit eni si talꝰ sit q in breui possit ꝓmoueri ad istos oꝛdies. vt eꝛ de eta. z q̄liptereа. nō enim refert an iam sit an cito fiat. vt eꝛ de. ꝛ. fig. c. iij et de ꝛse. di. iiij. q̄n. Sed q̄re sta tuiē istud ō istis dignitatib⁹. cuz ī epm possit eligi subdiaconus vt. ꝺ. c. c. vlti. sed huiꝰ rōnē assignat. ꝕ. ꝺ. c. dist. ·ꝕ. hoꝛuz. et ·ꝕ. alterū. s. ꝓpter oꝛdinis dignitatem. Jn quo autem oꝛdie debeat esse cāroz vel ꝓmiceriꝰ. ꝛ̄sponꝺ tudini relinquo licite q̄ pōt quis in mioꝛib⁹ oꝛdinib⁹ eligi ad hāc dignitatē. dūtꝛ habeat etatē. sz his ob. eꝛ ō eleꝺuduz in fi. Si vis sustinere dicū hug. exponē qđ dic illud. c. ꝑterea dispēsatiue loq. s. ex dispēsatiōe canonis nec ob. ca. dudū q illud ꝓintelligi de defectu statuti qđ impediebat ꝓm ouēdū ō quo ibi fit mētio. vñ vꝛ qđ

n acholytꝰ possit eligi ad illā dignitatē z sic vꝛ lra ibi ī

k ¶ Eps. ꝕ collatio archidiaconat⁹ ꝛ̄spe/ (relligēdo etat ad epm. lxxiij. di. eꝑoꝛ. z. xxv. dist. c. j. z. lxxj. dist. c. j. z. lxxxix. di. volum⁹. sz ꝺ. xciij. di. legim⁹. z eꝛ ō elcū in cūctis. vbi ꝺz q ad canonicos spectat. dic q ad epm tñ spectat ꝓmotio. ad canonicos electio ō iu-

b Cce. hic oñdit ex ḋw oꝛdiniꝫ aliq̄s eligēdus sit in ꝓpositū vel decanū vel archipb̄rm. vel epm. z dicit q nullus eligēdꝰ ē in ꝓpositū. ni si fl. diaconꝰ vel pb̄r. nullꝰ i archidiaconū. nisi sit diaconꝰ. nullꝰ in decanū vel archipb̄rm nisi pb̄r. nullꝰ ī

re.i taliū tñ ꝓsideraꝺa ẽ ꝓsuetuꝺo. vt exꝰ ꝺ elec. cū ee/ l ¶ Nisi ꝑsbyteri.xxiij.q.iij. sic excellētiam. ꝯ (clesia. vbi ꝺr q nō gꝺ elegāto: sz vire meliozis tē. sz ꝺic q m nō tñ ozꝺo ꝓsiderāꝺ. sed ozꝺo ꝛ meritū

Vllus.

a ¶ Nouam⁹ vel ꝑsbyter redde singla singulis.

b ¶ Ordinari cogīt ergo alios recipe ozdinē ꝛ sic est ꝯ B. lxxiij.di. gesta. sed illō rone ad iūcti ordinis.

c ¶ Ne adolescentiꝭ .j. xxv. annos. vt exꝰ de elec. cū in cūctis

d ¶ Vllꝰ i sacris postulari tñ pōt i epz laicꝰ. vt lxj. di. osius. ꝛ lxiij. di. valentinianus.

e ¶ Habuisse. supple sacros. ꝙ etiā subdiaconar⁹ fuit tpe apl̄oz. vt. xxxv. di. epi.

f ¶ Romani. hodie licite eligitur. vt exꝰ de ætā. er q̄li. a mꝭ/ris.

g ¶ Metropolitani. sicut ergo olim metropolitan⁹ potuit dispensare circa ordinē ꝛ icvr ꝙ adhuc possit. cū nō auferatur ei hec dispensatio siue iurisdictio. ar. exꝰ de sen. ex. nuper.

h ¶ Tē laici. ꝯ oñdit q laici nō sūt eligendi in epos. sed pōt postulari. ꝛē oñdit ꝙ tñ de ꝓpria ecclia facteda ẽ electio deide oñdit de visitatoze. ꝙ nihil ꝺz ꝑsumere de reb⁹ illi⁹ ec/clesie cui dat⁹ ẽ visitator. Et nō ꝙ vocat hic laicos illos qui nō sūt ordinati

Ltē innocenti⁹. ij. De eodez

a ¶ Nouam⁹ aūt ꝛ ꝓcipimus: vt null⁹ in archidiaconū vel decanū nisi diaconus vel ꝑsbyter ordinetur archidiaconi ẋo vel decani vel ꝓpositi: q̄ infra ordines ꝓnotatos existūt: si inobedi

b entes ordinari ꝓtemꝑserint: honoze suscepto ꝓuenꝭ: ꝓbi

c bem⁹ autē ne adolescentibus vel infra sacros ordies ꝓstitutis: sed q̄ prudentia ꝛ merito vite clarescūt: ꝓdicti ꝓcedant honozes. Hoꝛ vnum ꝓpter ꝓcacitatem quozūdaz statutū est: q̄ nomen ꝓpositure adepti officium ꝓtemnūt nolētes fieri sacerdotes: alis autem inane esset: cū etiaz in eꝑm eligi possunt i sꝫdiaconatum ꝓstituti. Iuxta illud vrbani pape. Nō eligatur in eꝑm nisi in sacris ordinibus

b ¶ Nullus i eꝑm ꝓstitut⁹. eligat nisi in sacris ordinib⁹ religiose viuēs fuerit inuent⁹. ¶ Sacros aūt ordines dicim⁹ diacōatū ꝛ ꝑsbzatū hos sic̄dē solos ꝑmittim⁹ legi habuisse ecclia. subdiaconos ẋo q ꝛ ipi altaribus mīstrāt: opoꝛtunitate exigēte ꝓcedim⁹: si tñ spectate sint vite religiōis ꝛ scie. q̄ ipsuz

f nō sine romani pontifi vel

g cum metropolitani scīa fieri firmiē ꝑmittim⁹. Alterū vero vt i eꝑm vel archieꝑm: ni si i sacris ordib⁹ ꝓstitut⁹ nō eligat: ꝓpē dignitatē ordinis

h statutū ē. Di. LXI

Tē laici ñ sūt i epos eligēdi: sz p singl⁹os ordies ꝑ⁹ sūt ꝓbandi. Un gre. brunichilde regine franco ꝛ. Sacerdotes

Sex laici ñ sūt ordinādi

i Acerdotale offiū vſis in ptib⁹ i tāta siē didicimus est ambitōe ꝓductū: vt sacerdotes subito q̄ nimis graue ē: ex laicis ordinēt. Itez hozmisda papa oībus epis.

k ¶ M sacerdo/ De eodez. tibus eligendis vel ordinādis curā opoꝛtet eē perspicuā. irreꝓhēsibile eē ꝙ nit: q̄s ꝓesse ncce ẽ coꝛrigendis. lōga ꝺz vitā suā ꝓbatione mōstrare: cui gubernacla cōmittūt ecclie. Idē nō negamus esse in laicꝭ deo placitos moꝛes. sz milites suos ꝑbatos sibi querunt instituta fideliū: discere ꝓuꝭ quisq̄ debet anteq̄ doceat: ꝛ exēpluz religiose ꝓsatiōis de se po/

m tius alijs ꝓestare: q̄ sumere

n emēdatiozē eē q̄nit populo q̄ necesse est ozare ꝑ populo. longa obseruatiōe religiosus cultus tradaꝭ vt luceat ꝛ clericalib⁹ obsequijs eruꝺiendus inseruiat: vt ad venerandi gradus ꝓductus sumam: quis sit fruct⁹ hūilitatis ostendat. nec tñ ꝓsecrare de laicis inhibem⁹: sz nec de penitentib⁹ quidē quisq̄ ad huiusmodi gradū' ꝓphanus temeratoꝛ aspiret satꝭ il li sit postulāti veniam ꝓcedi qua ꝓsciētia absoluat reum:

o q̄ se peccata suo pplo sit teste confessum: quis enim quem pauloante tacentez viderat

q venereꝭ antistitē: ꝓferēs memoꝛandi criminis labē non habet lucidaz sacerdotij dignitatē. Itē innocēti⁹ papa

r Mserū est eū De eodē. fieri mgrm: q̄ nūq̄ fuit discipl's: eūq̄ sūmū sacerdotē fieri q̄ i nullo graduvnq̄ obsecut⁹ fuerit sacerdoti.

s Mtēleo epos. De eodē Iramur tñ apō vos p occasiōz tpis ipacati aut ābiētiū ꝑsuptionē aut tumꝭtū

et illos q̄ repēte sunt ordinati. ꝛ nte isti nec illi sint eli/

t Acerdotale subito. ꝛ ita iniq̄ male. ini/ (gendi. dctas eni oīa ꝓcipitar. vt .j. de pe. di. iij. inꝭ B hir/cum. si tñ necessitas est in āno ꝛ dimidio pōt laicꝰ re/cipere oēs ordles. vt. lxxvij. di. monachus. ꝛ. c. seq̄nti.

u Nsacerdotib⁹ coꝛrigēdis. sic. iij. q. vij iudicet ꝛ. c. seq̄n.

¶ Longa. sic s. xxviij. di. pzi/usq̄.

m ¶ Prestare vñ nō petere exemplū. sz dare dignus erat. ad idē. xvj. q. j. ꝑ/dicatoꝛ.

n ¶ Emēdatioꝛē. sic. viij. q. j. qualis. j. q. j. c. vilissimus.

o ¶ Hūilitatis. q̄ nihil ita splender in pontifice sicut hūilitas. vt. c. di. cōtra moꝛem.

p ¶ Teste. q̄ publica delicta publico egēt remedio. vt ꝺ pe. di. j. ꝟ hoc ergo et. c. q̄uis. xxxij q. iij. nemo.

q ¶ Memoriā di. ꝛ hoc ꝓpter memoriā ꝓteriti delicti. ſi. xxv di. c. vl. ꝛ. xlviij. di. ꝟ j. ꝛ. iij. q. iiij. c. j. et. ff. de decur. l. vlti.

Mserū est qui nūq̄ ꝯ. lix. di. ordina

Mramur. tumultū. ar. exꝰ est deuitandum a iure cōi ꝓpē tumultū ppārē nec ꝓpter sedādā discordiā. vt. lxij. di. docēd⁹. xviij q. ij. sicꝭ abbas viij. q. j. lz. sic. ¶ ꝺ pēis decurio/nū ꝛ ar. exꝰ ꝺ ap. c. ꝓstitut⁹. ar. ꝯ. ff. ad. l. cor. ꝺ sica. l. pe. ꝛ. xxviij di. ꝺ syracusane. er. xj. q. iij. aūcessoꝛ. ꝛ. l. di. vt cōstituereꝭ. exꝰ de re. iu. q̄ scādalizauerit,

a ¶ Discrimen. i. periculū.
b ¶ Presidentiū. i. sacris officijs deputatoꝝ.
c ¶ Principatus. ſ. q. ſ. principatus.
d ¶ Inordinatiū. ſ. vt poſt eligat ille q̄ diu mitrauerit in eccleſia. vt. ſ. e. dd p derit. vel etiā ille q̄ eſt in maiori ordine ꝓſtitutus. vt. lxxv. di. e. vlti.
e ¶ Quāto. nō quāto res ē maioꝝ. tanto maior eſt indſitio faciēda. vt. lxx. di. ordinatos. xlvij. di. q̄rūlibet. xlij. di. deſcamus. e. vij. q. ij. c. vl. Et eſt hoc ꝑ illos q̄ dicūt q̄ ī cauſis mrimonialibus nō eſt ita diſtricta examinatio faciēda circa teſtes.
f ¶ Omniū. ar. q̄ vni dicūt ad alios extendit. vt dixi. xxxviij. di. ignorantia. ꝛ arg. xxxij. q. vij. apls. ꝛ. xxxj. q. j q. ſi. ꝛ. C. de naturali. li. auē. itē ſiquis.
g ¶ Persona. nō q̄ ꝓpter pſonā nō recedit a iure cōmuni. vt hic ꝛ. l. di. ex penitentib. ꝛ. lxx. xix. diſ. ſingula. lix. di. ℔ ad nos tñ q̄ñq̄ recedit a iure ꝓpter pſonā. vt fuit in auguſtino. vt. vij. q. j. nō aūt. Jtez ꝓpter ſcādalum q̄ timet in pſona. vt. xxiij. q. ij. ij. nō pōt. ſiſt ꝑ miſeratiōe pſone. vt. lxxxvj. di. tanta. ſed dic q̄ ibi pſone fauore nō recedit a iure ꝓpter vtilitatē.

a ¶ Discrimen. i. periculū.
b ¶ Presidentiū. i. sacris officijs deputatoꝝ.
c ¶ Principatus. ſ. q. ſ. principatus.
d ¶ Inordinatiū. ſ. vt poſt eligat ille q̄ diu mitrauerit in eccleſia. vt. ſ. e. dd p derit. vel etiā ille q̄ eſt in maiori ordine ꝓſtitutus. vt. lxxv. di. e. vlti.
e ¶ Quāto. nō quāto res ē maioꝝ. tanto maior eſt indſitio faciēda. vt. lxx. di. ordinatos. xlvij. di. q̄rūlibet. xlij. di. deſcamus. e. vij. q. ij. c. vl. Et eſt hoc ꝑ illos q̄ dicūt q̄ ī cauſis mrimonialibus nō eſt ita diſtricta examinatio faciēda circa teſtes.
f ¶ Omniū. ar. q̄ vni dicit ad alios extendit. vt dixi. xxxviij. di. ignorantia. ꝛ arg. xxxij. q. vij. apls. ꝛ. xxxj. q. j q. ſi. ꝛ. C. de naturali. li. auē. itē ſiquis.
g ¶ Persona. nō q̄ ꝓpter pſonā nō recedit a iure cōmuni. vt hic ꝛ. l. di. ex penitentib. ꝛ. lxx. xix. diſ. ſingula. lix. di. ℔ ad nos tñ q̄ñq̄ recedit a iure ꝓpter pſonā. vt fuit in auguſtino. vt. vij. q. j. nō aūt. Jtez ꝓpter ſcādalum q̄ timet in pſona. vt. xxiij. q. ij. ij. nō pōt. ſiſt ꝑ miſeratiōe pſone. vt. lxxxvj. di. tanta. ſed dic q̄ ibi pſone fauore nō recedit a iure ꝓpter vtilitatē.

1. Timo. 5

valuiſſe populārem: vt indignis q̄ buſſibet ꝛ longe ex ſacerdotale meritū ꝓſtituꝛ paſtorale faſtigiū ꝛ gubernatio eccl'ie crederef. nō ei ē hoc cōſulere ꝓpoſſe: ſed nocere: nec ꝑ
a ſtare regimē: ſz augere diſcri
b men: integritas eni ꝓſidētiū ſalus ē ſubditoꝝ. et vbi ē incolumitas obediētie: ibi ſa
c na ē forma doctrīe. ¶ Jdcipat⁹ aūt quē aut ſeditio extorſit aut ambit⁹ occupauit: etiā ſi moꝛib⁹ atq; actib⁹ non offendit: ipi⁹ tñ initij ſui ē p
d niciosus exēplo. et vix bono pagunt exitu: q̄ malo ſūt inchoata p̄ncipio. ¶ Qō ſi ī q̄
e buſſibet eccīe gradib⁹ ꝓuidēter ſciēter; curādū ē: vt ī domo dñi nihil inordinatuz ſit: nihilq; ꝓpoſtex: q̄to magis elaborā dū ē: vt electioe ei⁹ q̄ ſupra oēs grad⁹ ꝓſtituit non erretur. naz toti⁹ familie dñi ſtat⁹ ꝛ ordo nutabit. ſi qō requiritur in coꝛpoꝛe non inuenit in captte. vbi ē illa beati pauli apli p ſpm dei emiſſa p̄ceptio. q̄ in pſona timothei
f omniū ſacerdotū chriſti numer⁹ erudit: ꝛ inde vnicuiq; nr̄m oꝛman⁹ nemini cito impoſueris: neq; cōices peccat alienis. ¶ Quid ē cito manus
m imponere: niſi añ maturitatē etat⁹: añ tps examinis: ante tps emeritū obediētie: añ experientiā diſciplīe ſacerdotalē honoꝛē tribuere nō cōpoꝛbat⁹. ꝛ qō ē cōicare pctis alienis: niſi talē effici volūtatez q̄lis ē q̄ nō meruit ordinari. ¶ Sicut ei boni opis ſibi cōparat fru ctū: q̄ rectū tenet in eligēdo ſacerdotē iudicium: ita graui ſemetip̄m afficit dāno: q̄ ad ſue dignitat⁹ collegium ſublimat indignū. ¶ Nō
g eni in cuiuſq; pſona p̄termittēdū ē: q̄ inſtituꝛ generalib⁹ ꝓſtinet: nec putād⁹ eſt honoꝛ ille legitim⁹: q̄ fuerit ꝓtra diuine legis p̄ceꝑta collatus. ¶ Merito patrū beatoꝝ ve-

nerabiles ſanctiōes: cū ō electione ſacerdotū loq̄rēt: eos demū ſacris adminiſtratiōib⁹ idoneos cenſuerūt: q̄rū omiſſetas a puerilib⁹ exoꝛdijs vſq; ad pfectioꝛes āos p diſciplinē ſtipēdia eccl'iaſtice cucurriſſet: ꝛ vnicuiq; teſtimoniuz pꝛioꝛ vita ꝑberet: nec pōt de ei⁹ p̄uectione dubitari: cui p
h laboꝛib⁹ mult⁹ p moꝛib⁹ caſtis ꝑ actiōib⁹ ſtrenuis celſioris loci p̄miū debef. ¶ Si. n. ad honoꝛes mūdi ſine ſuffragatiōe tpis ſine merito laboris indignū eſt pueniri: ꝛ notari ambit⁹ ſolēt: q̄s ꝓbitat⁹
i documēta nō adiuuāt: cū diligens ꝛ cū prudēs hñda eſt diſpenſatio diuinoꝝ muneꝝ et celeſtiū dignitatū. ¶ Jtē ex cōcilio laodicen ſi. Mō ſunt eligendi ad epiſcopatū niſi q̄s ꝓbabilis vita cōmendat.

k ¶ Epiſcopū nō oꝑtet p̄ter iudiciū metropolitanoꝝ ꝛ finitimoꝝ eꝓoꝝ ꝓſtitui ad eccīe p̄ncipatū: nec eligant niſi hi q̄s multo añ mota ꝓbabiliſq; vita cōmēdat: ꝛ nihilominꝰ ſi in ꝓmone fidei ꝛ recta rōne ꝑ ſua p̄uerſatione ꝓbati fuerīt. ¶ Jtē celeſtinus oībus orthodoxis.

Quid pro- De eodez derit p ſingula ſtipendia clericos militaſſe ꝛ oēm egiſſe in dñicis caſtris etatē: ſi hi qui futuri ſunt ſacerdotes ex laicis requirant⁹: qui vacantes ſeculo et omnē eccleſiaſticū ordinem neſciētes
n ſaltu ꝓpoſtero ī alienū ambiunt honoꝛē īmoderata cupiditate trāſcēdere: ꝛ ī aliud vite genꝰ calcata reuerētia eccleſiaſtice diſciplīe trāſire: tralib⁹ itaq; frēs charīſſimi neceſſe ē: vt obuiem⁹. his itaq; fraternitatem vr̄am decretis cōmonemus: ne q̄s laicuz ad clericat⁹ ordinē admittat et ſinat fieri: vnde ꝛ illū decipiat: ꝛ ſibi cauſas generet: quibus reus ꝓſtitutoꝝ decreta-

tatē p̄uenientez ex pſona.
h ¶ Pro laboribꝰ. nō q̄ eoip̄o q̄ quis electꝰ eſt p̄ſumit eſſe melioꝛ alijs. vt. ſ. di. lix. c. j. ꝛ xl. diſ. c. j. ar. ſ. viij. q. j. illud.
i ¶ Documēta. hic mala vita p bat aliquē ambitioſe p̄uiſſe ad dignitatē. ſic e cōuerſo merita alicuⁱ excuſant ip̄m de ambitione. vt. j. q. j. de q̄ buſdam.
k ¶ Epiſcopū. constitui. id eſt cōſecrari. ſolus enim non debet cōſecrare ip̄m. lz ſol⁹ ip̄m poſſit ꝓfirmare. vt. lxiij. d. c. j. ꝛ lj. di. c. vlti. duz tñ adſit ꝓſensus capitli ſui. vt ex de his q̄ ſi. a p̄decla. nouit.
l ¶ Vulto. ſic ſ. di. lix. c. vlt. et ſ. c. in ſacerdotibus.

m Qvid p̄de rit. nō q licituꝛ eſt alicui ſeruire in eccl'ia ſpe ſtipendioꝝ vt. ſ. lix. diſt. ſi officia. ꝛ. lxxiij. diſt. cōſuluit. ar. ꝓtra. viij. q. j. ſūt in eccleſia. ꝛ. xij. q. j. habebat. ſed dic q̄ ſperare poteſt. dum tamen non p̄incipaliter ad hoc ſerui. at. vt. lxxvij. di. in ſingul'. ꝛ. viij. q. j. qui epiſcopatum.
n ¶ Alienuz. i. alijs debituz. ſic ſ. xiij. diſ. ſ. j. ff. de ado. l. ſi.

Tacuimus. o ab infimis. ſic. xlviij. diſt. ſi cut.
p ¶ Noui ſtu-

ores in eccl'ia semp ꝓponēdi sunt iuniorib⁹ in electiōe. in rūsione. in subscriptiōe. vt. lxxv. di. c. vl. ⁊. lxxiij. di. epō. ⁊. xvij. di. ꝟ. hinc etiā. ⁊. c. se. xcvj. di. bene

a Hꝫ oīb⁹. hec so. nō valet. qz laic⁹ q̄tūcūq; sit ꝓfecrus. nō est eligēdus. sed tm̄ postulandus. vt. j. e. obitum. ⁊. ꝟ. e. i sacerdotib⁹. ⁊. ꝟ dist. xxi. hoc ad nos. qō aūt dicitur de his tribꝰ nō ob. qz diuina inspiratione fuit facrū. vel dic ꝙ isti postulati fuerunt.

b NEophit⁹. supbiā. ꝟ. lxiij. di. qm̄.

c ¶ Causa. vide ꝙ ꝙ vbi phibet electio ex cā q; cessāte illa cā possit fieri electio. vt hic. ⁊. xxviij. di. de ſyracusane. j. q. j. ꝙ ꝙ necessitate. ar. ꝟ xxxij. q. j. dixit. ⁊ xix. q. ij. due sūt. vno modo sic potest expōi. cessante cā cessat ⁊ cōstitutio. i. qñ causa cessat actu et exemplo. i. vt nō possit trahi i perniciem exempli. lxxiij. di. ꝟ. verū vel dic ꝙ cessat circa psonā illaz ad hꝫ tm̄ vt dispēsari possit sc. cū. vel dic ꝙ tūc cessat. qñ hoc in iure exprimitur ꝙ cessare debeat vel dic ꝙ omnis causa cessat ⁊ impulsiua ⁊ finalis ⁊ efficiens ⁊ occasionalis. tunc cessat cōstitutio .ff. de postul. l. j. ꝟ. sexum.

d ¶ Iudicio. i. p sentētiā

e ¶ Exemplo. similes ordinando. sed dispensatiue. ⁊ sic planum est.

f OSius. aut diues. qui de suis facultatib⁹ aliq̄d dedit ecclesie. non tamen est recipiēdus. ió nisi alꝰ dignus sit. vt. j. q. iij. ex multꝫ. nec enī diuites sūt reijciendi. vt. xxx. dist. hoc scripsimus.

g ¶ Scholasticus. id est litteratus

h ¶ De foro. scz causarum ecclesiasticarum.

i ¶ De administratione ciuili vel curiali.

k ¶ Ante lectoris. j. xviij. q. ij. cū sit. et ita differri potest consecratio episcopoꝝ. quādoq; vltra annum. vt viij. q. j. constituerunt.

l ¶ Sed aliud est. postulatio fit his verbis. petimꝰ vt facias re ꝓmoueri. qz volumus re eligere. ⁊ tūc dicitur postulari a seipso. ab alio autem fit postulatio. vt si laicus vel clericꝰ sit de ꝑatu alterius. tūc postulat ab eō loci. vt. lxxj. di. primates. ⁊ etiā a seipso. qz vnicꝰ cō sensus nō sufficeret. Si aūt laicꝰ diceret. nolo tonsurari. nisi cereꝰ sim de electiōe. vel clericꝰ diceret. nolo ordinari nisi cereꝰ sim de ꝑatu. de hoc nullū pactū est interpōnēdū vt. l. ꝟ. di. hoc ad nos. ⁊. xvj. q. vij. ꝙ laicos. nec peccat q̄ hac spe recipit ordinē. dum tñ ꝓncipaliē eo ꝓposito nō ordinet. ꝟ ad hoc vt possit ꝓdesse. v. iij. q. j. sūt in ecclesia si ꝙ clericꝰ est de eodē ꝑatu. ille nō postulatur. et est monēdꝰ ⁊ ēt cogēdꝰ suscipe sacros ordines. vt. j. e. bñ. sed laic⁹ de eodē ꝑatu a seipso postulat vt. ꝟ. e. ofsius. Ille aūt a quo postulat nō cogitur dare postulatū nisi velit vt. lxiij. di. ſras. lxxxv. di. archidiaconus. lxxvj. di. electionis. in auſ. de san. epis. ꝟ. nullū. pōt tñ ꝙ supiorem cogi vt ipm̄ det. qñ ñ subest iusta cā omittēdi. ar. cī. ó iurepa. nullꝫ. ꝟ ꝙ ad quē titulus ordinet ifte. cū adhuc nō sit electꝰ nec aliq̄ hꝫ bñficiū. dico ad titulū ecclesie ad quē est postulatꝰ. pone ergo ꝙ aliū postea eligāt. hēnī facere pōt. qz p postulatoēz non est ius q̄situ postulato. vt cī. de postul. bone. ⁊. c. postulationē. ⁊ ita tenebit electio alteri⁹. dico ꝙ ꝟ nil iuris sit q̄situ postulato. tñ pōt eos ꝓuenire vt puidēant ei i stipēdio ꝓueniēti. vt cī. de iurepa. pastoral'. nō enī debuerūt mutare ꝓfiliū i alteri⁹ iniuriā. vt. xxij. q. ij. ꝓmū. ff. de re. iur. nemo. si aūt nōdū elegerūt aliū pt eos ꝓuenire. vt eligant ipm̄ ad illū ecclesiā. ⁊ hoc pōt dici ꝙ pōt variare. si aliqs a seipso postulatur ¶ Si vero postulat a supiore. ⁊ postulatio ꝓsentata est ei. ⁊ ille consensit. satis pōt dici ꝙ nō pōt variare postulatioēz vt extra. de postula. bone. ij. ¶ Ētē clericꝰ alteri⁹ ecclesie bene pōt eligi. sed pⁿ electionē est postulād⁹. vt. lxxvj. di. dilectionis. lxiij. di. ſras. lxxxv. di. florentinū. ꝟ laicus primo est postulādus. deinde eligendus.

b NEophit⁹ ꝓhibet ordinari: ne extollat in superbiā: sed si nō deest hūilitas cōpetens sacerdotio: vbi

c causa nō adheret: viciuz non imputat: itaq; ordinationez

d meā occidētales epi iudicio:

e occidētales etiā exēplo ꝓhast. Itez obijcit illud sardicēsis conci. Scholasticus ex foro aut ex administratiōe postu/

f Osius lari potest epūs. epūs dixit: ⁊ ß necessarium arbitroz vt diligētissime tractet: si forte aut diues aut ꝙ scholastic⁹ ō foro aut ō administratōe epūs fūt postulat⁹:

k vt ñ pus ordiet: nisi añ lectoris mūere et officio diaconij aut ꝓsbꝫij fuerit pfuct⁹: ⁊ ita p singlos grad⁹ si dign⁹ fuerit: ascēdat ad culmē epatus

l Sz aliud ē postulari aliō eligi. postulat nexib⁹ curie astrictus ab ipatoze: clericꝰ alteri⁹ ciuitat⁹ a suo epo. sz ñ eligit aliqs nisi i sacris ordib⁹ ꝓstitut⁹. fit. n. electio cū solēnitate decreti oīm subscꝑtionib⁹ roborati: postulatio ꝟo simplici petitiōe. quā distinctioez btūs gre. innuit i registro scribēs cuidaz epo. Electio epi dz fieri cū solēnitate decreti oiz sbscꝑtō eroborati

1. Thim. 3

ñ
pille aq̄ post
lat. nō ſt
ꝓ ꝓcero
postulatū.

aut. à pos
lates posint
nare-

a Episcopus .i. dū aliqs postulat vt fiat eps. vt. lxiij di. lras. b Subscriptiōib. in qbꝫ ꝓtinet ō vita electi. vt. j. e. carinēsis. 7. vij. q. j. qualit. Sz nunqd adeo reqrit hoc decretum. vt electio sine decreto facta nulla sit. videt q sic. vt hic 7. xlvij. di. de petro. 7. ij. q. j legū. vij. q. j. q. literr. 7. viij. q. iij talia. 7. xij. q. v. sine exceptiōe. 7 lxiij. di. ꝯto Sz dico q licet i electione reqratur decretū cū subscriptiōib canonicoꝝ. tñ electio facta sine ipo tenet. Duaꝫ ei de causis fit subscriptio. Vna causa. vt sibi vellet variare vota sua inciper ei obuia re ppria ꝓfessio vt. j. q. vij. salubertimum. Alia ratione vt p subscriptiōem sciat an oēs canonici fuerint pnēs in electiōe. ar. ex. ō his q. ij. a ꝓcla. quāto. in fi. licet ꝫscriptura reqratiñ in electiōe. tñ si fiat sine ipa tenet. 7 est sūe. nā in mrimōio multa reqrunt iterꝫuenire. 7 tñ si nō intercueniant tenet mrimoniuꝫ. vt. xxx. q. v. nostrates. Joh. ꝫ ex̄ō ek. inoruit. b

c Sic dtūs 7c

d Nec emeritis. id est bene meritis in vita 7 scientia. i. q. j. vilissimus.

e Nullus inuitꝫ. a ꝓncipio. Sz si p negligētiaz nemīnē elegissent. bñ dareꝫ eis inuitꝫ. vt. lxxxix. di. volum. sūr vbi minor ps ꝺicit. nec hz iustā cām ꝓtradictionis. bñ dak eis eps inuitꝫ. Idē pōt dici de laicꝫ. q eis inuitꝫ nō est dādus eps. si habēt iustā cām ꝓtradictionis. vt. lxiij. di. si forte. de hoc nota. xxiij. di. c. illud

f Ciuitat. nūqd p hoc irelliges pri clericos totius ciuitat. vt dioecesis esse reꝓbandos. videt q sic. vt. j. lxiij. di. sacroꝝ. 7. c. plebs. 7. c. nosse. 7 ex̄. de vsupak. cū sup. illi enī vident esse de aliena ecclia cū totū non sit aliud a ꝓte. vt ex̄. de elec. cū nobis olim. 7 q in ꝓtinēti/bus edificijs morant. rome morari vident. vt. ff. de ✠. sig. l. q in ꝓtinētib. 7. l. edificia. 7. l. pupillus. §. incola. sicut in tutela reꝓbādi sunt oēs de ciuitate añ eaꝫ ad vicinas ciuitates. vt. ff. de tu. 7 cu. l. diuus. et ꝓsequ. debet esse de dioecesi. vt. C. li. x. de incol. l. vex. 7 hoc cōcedit. h. Sz credo sufficere. q reꝓbari sunt oēs ō maiori capitlo. ar. ex̄. de ✠. sig. cū clerici. 7. ō resch. rodulphꝰ. Sed quid si maior ps eligit extraneū. 7 minor eligit ō gremio suo. videt q hic ꝓualebit electio paciorum. vt vij. q. j. denicꝫ. Sz in postulatione oēs erunt ꝑcordes vt. lxiij. di. lras. Jo/Sed hoc falsum est. sufficit enī q due partes ꝓsentiāt in postulatiōe. de elec. scriptū. B. Jtē minor pars iustā hz cāz ꝺicēdi. vñ licet sint pauciores. audit eo rū ꝺictio. vt extra. de his q fi. a ma. par. ca. cum i cūctꝫ. xxxj. di. nicena. ar. Ꝫ. ex̄. de elec. cū nobis olim. 7. c. cū inē. dico tenere electionem miorꝭ partꝫ q eligunt ꝑm fozmā canonicā de suo gremio. vñ si diuersi sunt clerici. ꝓus examiak ille q est ō ꝓpria ꝯ qui ē de aliēa ecclesia. vt di. lxxxv. florentinū ar/chidiaconū. nec ob. ꝓmisse ꝺcre. ideo enī renuit ibi electio maioris partis. quia nullus fuit ibi ex aduerso electus Sed adhuc ob. ex̄. e. ti. in causis vbi prenaler postulatio triuz de aliena ecclia electioni duoruz de ꝓpria. sed ħ fuit ꝓpter fozmā mādati. q ita cōuenāt. vt in quē maior pars conueniret. ille eēt potior. et de ħ nō. ex̄. de elec. cū inter canonicos/Sz q̄d si oēs eligūt de aliena ecclia ꝓter vnū q eligit de ꝓpria. hic dico non valere electionē vnius. q. nullū de ꝓpria pōt eligere. cū qlibet eoꝝ ꝓsensit in aliū. vñ in seipo nō pōt ꝓsentire/Jtē q̄d si data est aliqbꝫ ptās vt eligāt. 7 ipi postulant extraneū. tenet postulatio. vt ex̄. de renū. pᵗ trāslationē. 7 ex̄. de elec. in causis. de postu. bone. licet aūt ex pte sint egressi fines mādati. eñ fecerūt id qō est vnū mādato. vt. ff. iudi. sol. iā tñ. §. vl. Jo/q̄d dicat io. eⁱ⁹ opinio nō ꝙuak de electiōe mioris partꝭ de cadē ecclia. vñ cū totū capitulū facere videak qō fit a maiori pte capli. vt in ex̄. de his q fi. a ma. p. ca. cū in cūctꝫ. tenebit electio ex̄ni. vt dicit. 7. p decre. sup⁹ allegatas qz multa fieri nō debēt. tñ aliq facta tenēt/nam melior eligi ꝺz. vt. viij. q. j. licet/tñ sufficit si bon⁹ eligak. vt in ex̄. de elec. cū nobis. 7. c. cum dilecti. 7. C. de statuis et

g Nō credim⁹. nō benignā ꝓsum/ptionē. q semp ꝓsumit q aliqs sit dign⁹ i ecclia. vt. j.

h fructū. sic. ff. de adop. nec ei. §. ꝓterea. (e. obitū

i Premiū. s. obtinet vt aliqs de ipis eligak. q ħ videt q licet aliq pdiderint ius eligēdi q pūt excipe ꝛ.

stipendia mīme alē obꝛepat: nec alij debitā alter sibi vēdicare audeat mercedem. sit facultas clericis renitēdi si se viderīt ꝓgrauari: 7 quē sibi ingeri ex trāsuerso viderīt: nō timeāt refutare q 7 si nō debitū epat⁹ ꝓmiū: vel libex ō eo qui eos rectur⁹ est: debēt habere iudiciū. Nota.

In ordinatione ꝓpositi illa semp ꝓsidereꝫ rō: vt ħ ꝓstituatur: quē oīs concoꝛs congregatio ꝑm timoꝛem dei siue etiā pars congregationis cuius praua sanctoꝛi ꝓsilio elegerit: vite aūt merito 7 sapientia eligat: qui ordinādus est: 7 si vltimus est in congregatione. q si omnis congregatio vicijs suis cōsentientē psonā pari ꝓcilio elegerit: et vicia ipa aliqten⁹ in noticiā epi vel ad alios vicinos ꝓpositos vel christianos clarue rint: phibeatur ꝓnuncx ꝓua lere cōsensuz: sed ꝓmuli dei epus cōstituat cum alijs dignum dispēsatoꝛem.

Itē grego. ciuib⁹ neapoli.

vt ex. de ap. ꝓstitut⁹. in fi. ℟ ¶ Vel libex. i. saltem.

a Studij. declinari. ar. q ecclia pōt in duos ꝓsentire vt si vn⁹ nō obtineat alter saltē obtineat. lxxxv. di. archi. 7. viij. q. j. in scripturis. marie vbi difficūt de iure suo. vt. ex. de postu. bone. Sed nōne ꝓuati debēt ee iure suo. vt ex de elec. cū in cūctis. sed h 7 silia loquunt i eo casu. qñ eligētes larebat viciuz electi. sic. xxviij. di. ō syracusane. fz alios scōs pr eligi sub ꝓditione. vt si ꝑm⁹ nō obtineat scōs maneat. vt. lxxxv. dist. archidiaconū flo. enrinum. sic ex. de elec. cuz terra. sic. vij. q. j q̄uis. 7. c. pastoralis.

b ¶ Birū. solēnitet. i. ita plene q̄si episcopus omia dispondet. vt. xij. q. j. qm̄ velina.

c ¶ Studio. dissensione vl' inuidia.

d ¶ Et tu periculū. 7 ita videtur si vitiosa sit electio impurat visitatozi. 7. p h c. dicit. h. visitatozē hr̄e ius i electione. 7. j. c. p xi. 7. lxiij. distic. plebs. al's q̄re pateret penā. fz di co q nō plus hz turis q̄ p canonē exp̄mat. arg. xviij. q. ij. h tm. vñ nō dico ipsū posse eligere. vt lxiij. di. ℌ ex his ea aūt facit visitator q̄ p sacerdotes nō pñt expedire vt. vij. q. j pontifices. Jtez nisi. j. annū pcuret. q sit ibi epūs ipe remouet. vij q. j. ꝓstituruz. et viuet de rebus ecclesie. xij. q. ij. charitatez. 7. c. ecclesiasticis. Item visitator dare pōt pbendas 7 ecclesias vacantes. vt hic innuit in fi. c. 7. xij. q. ij. non li

e ¶ Parochia. in tota dioceſi habebit iste pui (ceat sionem. vt. xij. q. j. quoniam velina. vt patet in fine.

Qatinensis. impossibile. i. nō cōmode aliē fieri potuit. q iste erat vicinus. sic sumit. ff. de. ℌ. sig. ne/pos. pculo. Jtē ō ipossibile q̄ñ ē honestū. ff. de ꝑdi. insti. filij⁹. Jtē q̄ nō iuste fit. xxxiij. q. ij. sane. xxij. q. ij faciat hō g ¶ Nec filios. tñ al's q̄ritū ad sclares honores ꝓsūt filij. vbi filij⁹ ꝓ anno computat. ff. de mi. l. ij. Sed nūq̄d istūdē ꝑ ꝓceptū apli. q dixit vn⁹ vxor⁊ virū Sol. hic loquit q̄ ꝓsumptio est q ꝓpter filios dē lapider bona ecclesie. sic. xxviij. di. de syracusane 7 tūc dabit cautionē. 7 faciet inuentariū. xij. q. j sunt manifeste. idē dico ō nepotibus. vt in auē. quō oportet epi scopos. ℌ. j. col. j

f ¶ Atinensis De eodem. Eccīe visitationē tibi in iūgim⁹: cui⁹ epm de hac luce transisse suscepta cleri relatione didicim⁹. impossibile enī est: vt nos i ꝓuincia illa dūtaxat in syracusanis partib⁹ alij cuilibet causas q̄ ad deū ptinent cōmittam⁹: nisi forte talē p te deus nūc in catinensi ecclesia eligere voluerit: de cui⁹ ꝓscientia possim⁹ esse securi: vt a te labores istos paululū remouere possim⁹. mox ergo dilectio tua ad suprad. ictā catinensiū eccl'iam pgat: 7 hoiem de clero q̄ nec vxorem habeat nec filios nec crimen aliqō canōib⁹ inimicū:

g eligi cuz auxilio dei cōpellat atq̄ suadeat: 7 statī eū ad vr bē romā cū decreto 7 testificatione relatiōis tue trāsmitte. Item greg. passino epo. Qui in epm eligit: nō sit reus criminū que sacra lex mo

h ℞ Ene nouit te punit. fraternitas tua q̄ longo tpe aprucīū ciuitas pastorali sit sollicitudie destituta: vbi diu q̄siuim⁹ quis ordinari debuisset: 7 nequaq̄ potuimus inuenire. ℌ qz oportun⁹ mihi ī morib⁹ suis 7 psalmodie studio ī amore oīonis valde laudat⁹ religio saz vitam oīno ōr agere: hūc volum⁹ vt fraternitas vra ad se faciat venire: 7 de aīa sua admoneatur: q̄ten⁹ ī bonis studijs crescat. 7 si nulla ei crimīa q̄ p legis sacre regulaz morte mulctāda sē: obuiāt: tūc hortād⁹

k est vt vl' mōach⁹ vel a vobis chus citius poterit ꝓmoueri ad sacros ordines. vt. l. xxvij. dist. monachus. sed nonne hic diutius expectabitur q̄ñ per sex mēses. quod esse non debet. vt. l. distinc. postq̄. sic. ℌ. c. ostius. 7. vij. q. j. constitutum.

Studij vrī. De eodem. sit etiā aliū q̄ aptus sit ꝓuidere: vt si forte petr⁹ quē a vobis electū asserit⁊ huic ordini nō videat idoneus: sit i quo declinari vra electio possit: nā graui cleri illi⁹ erit obꝓbriū: vt si hic fortasse ꝓbat⁹ nō fuerit: aliū se dicant q̄ eligi debeat nō hr̄e. Item grego. in regiſtro. De eodē.

b Oritū victoris panormitane ciuitat⁊ antistitis directa relatio patefecit: q̄ ꝓpter visitatiōis destitute ecclesie fraternitati tue operaz solēnit⁊ delegam⁹. 7 iō fraternitas tua ad ꝓdictā ecclesiaz ire ꝓperet: 7 assiduis exhortationib⁹ clerū plebēq̄ eiusdez

c ecc'ie admonere festinet: vt remoto studio vno eodemq̄ ꝓsensu talē ꝓficiendū sibi exꝑetāt sacerdotē: q̄ tanto ministerio valeat dign⁹ repiri: 7 a venerādis canonib⁹ nullaten⁹ respuaē: cōmonemus etiā fraternitatē tuā: vt nullū de altera eligi ꝑmittas ecclesia: nisi forte iter clericos ipius ciuitat⁊ in q̄ visitatiōis impēdis officium: nullus ad epatū dign⁹: qō euenire non credim⁹: poterit ꝛueniri: pui surus añ oīa ne ad cuiuslibet ꝙuersatiōis meritū laice ꝓsone aspirare ꝓsumāt: ne et ille

d ꝓsone volūtat⁊ affectū nō inueniāt: 7 tu piculū ordis tui (qō absit) incurras. monasteria aūt siq̄ sūt i ipi⁹ ꝓstitu-

e ta parochia sub tua cura dispositioneq̄ ꝗsq̄ illic ꝓui⁹ fuerit ordinat⁹ eps esse cōcedim⁹. Item tē pelagiuſ papa eu/

a QVoniã visitator. hic hẽs q papa visitatiõis cõ mittit officiũ. Iz an metropol. possit visitator cẽ cõstituere. sic pses curatorẽ. vt instl. de cur. §. vlr. nõ credo. Jo. ego dico q sic. cũ nõ inuentã phibitũ. ex ó sen.

b ¶ Redditu. a q̃ custodiri debẽt bona vacantis ecclie. norauí .j. xij. q. ij charitatem. 7. c. illud.

c BReuiẽ nunc. hõstẽdit q clericorum sit eligere. 7 ppli cõsentire. ondit cri am q si aliqs fuerit cõsecrãs sine auctẽ metro politani deponi tur.

d NVlla. nec a plebibus cõsensus plebis requirit ẽ electione. 7 eoipo constituit q phibẽt ei testimonium. qz testioniũ plebis equalet electioni. vt. xxiij. di. c. j. 7. lxvij. di stinc. relict. l. Sz q̃d si aliqs ẽ psecratus q̃ nõ habuit psensuz plebis. nũq̃d cassabit psecratio. videt q sic i odiuz psecrantiũ 7 eligentiũ cũ prem/ pt̃ est. Iz ex gra pplis sit redden/dus vl̃ vocãdus vt. xvj. q. vij. decernim⁹. xxj. q. ij c. j. 7. lxxvij. dist. c. j. nã semp consensus plebis est req̃rẽd⁹. vt. viij. q. j. licer. Itẽ qz laic⁹ põt excipe p̃ electũ. 7 dicere q ei iuito non est dãdus epus. vt. j. lxij. dist. c. si forte 7 c. hadrianus. Y. dicit si oriẽ scãdaluz ex h̃ q cassanda sit electio 7 psecratio. sed dico non ideo cassandã licet nõ affuerit. qz plura exiguñt. q̃ tñ omissa nõ viciãt factũ. ar. xxx. q. v. nostrates. qz hmõi leuia omissa non viciãt rẽ. vt. ff. de ventri. inspi. l. j. in fi. eoipo aũt intelligit laic⁹ psentire si nõ dissentit. vt. liij. di. si seru⁹. ff. solu. ma. l. ij. e ¶ Tribuendũ. isti tamen dant ordinẽ subdiacon⁹ fiat: 7 post aliqn tũ tpis: si deo placuerit: ipse ad pastoralẽ curã debeat p̃moueri. Qui aũt visitatio iiugiẽ: nihil de reb⁹ eiusdẽ ecclesie a quoq̃ p̃sumi patiat̃.

Ex grego. Non patiatur a quoq̃ p̃sumi de rebus ecclie: nisi cui fuerit iũcta visitatio

a QVoniaz fest⁹ capuane ecclie epus i romana ciuitate positus de hac luce migrauit: cure nob fuit q̃ vniũsis ecclesijs impẽdiẽ: fraternitati tue p̃ntia scripta dirigere: vt mẽorate ecclie visitator accedas. sic tũ vt nihil de p̃

b uectiõib⁹ clericoz de redditu ornatu misterijsq̃ vl̃ q̃cũq̃ p̃fati loci eẽ poterit a quoq̃ p̃sumi patiar̃: ꝺ oẽm vigilãtiã atq̃ cautelã circa clicos plebẽq̃ eiusdẽ ecclie exhibere te ꝙuenit: vt ĩ vigilijs obsequioq̃ ecclesiastico sedule ac deuote debeãt defuire. Dist. LXII.

c BReuiẽ monstratũ ẽ ex q̃b⁹ ordib⁹ in q̃s grad⁹ sũt eligendi. Hũc videndũ est a q̃bus sũt eligẽdi 7 psecrãdi. Electio clericoz est cõsensus p̃ncipis petitio plebis. Ũñ leo papa. Nõ sunt hũdi iterepos: q̃ nec a clericis eligun tur nec a plebib⁹ expetunt.

d NVlla ratio sinit vt iterepos hẽantur: q̃ nec a clericis sunt electi nec a plebibus sũt expetiti nec a cõpro/uincialibus epis cũ metropolitani iudicio psecrati. vñ cũ sepe q̃stio ó male accepto honore nascit: q̃s ambigat: ne

7 hũt eũ sed nõ iuste. vt. j. de psecra. di. iiij. nullus aũe.

f ¶ Nec docetur. si. extra. de iurepa. q autem.

g ¶ Siqui. j. q. j. sacerdotes. 7. c. sicã pseudo epis.

DOcend⁹. vt p seueritatẽ. s. excõicationẽ. ferro ei h resecanda sunt vulnera. 7 cetera. vt. xxj. q. j. i canonibus.

e quaq̃ ab isti eẽ tribuẽdũ: qõ

g nec docet fuisse collatũ. siqui aũt clici ab isti pseudo epis ĩ eoz ecclesijs ordiati sũt: 7 cetera infra cã simoniacoz tertia. Itẽ celestin⁹ papa. Populꝰ nõ dz pire sed subsequi.

h OCẽdus ẽ ppls nõ subsequndus. nos q̃s si nesciũt eos q̃d liceat q̃due nõ liceat cõmonere nõ his psensũ pbere debem⁹. q̃sq̃s conatus fuerit tẽtare phibita: sentiet censurã sedis aplice mãe de futurã. q enĩ sola admonitionis auctẽ nõ corrigim⁹: necesse ẽ vt p seueritatẽ pgruentẽ reglis vindicem⁹. p totas ergo q ꝓuĩs rectoribꝰ carẽt eccias: volum⁹ vt h̃ inotescat vt nullus sibi aliq̃ spe fortitã blãditijs illudat. Nisi ãt canonice electꝰ fuerit: psecrari nõ dz. Ũñ calixt⁹ papa.

Non psecret in epm: nisi ca

i NVllus nonice electꝰ in epm nisi canonice electũ psecret. qõ si p̃supt̃ fuerit: psecrãs 7 psecratꝰ absq̃ recupationis spe deponat̃.

k LAici Dist. LXIII nullo modo se debẽt inserere electioni. Ũñ hadrianus papa. Laici electiõi pontificũ non se ingerant.

l NVllus laicoz p̃ncipuz vl̃ potentũ semet inserat electioni p̃fiarche metropolite aut cuiuslibet epi: ne vicz inordiata 7 icõgrua fiat electio vl̃ psusio vl̃ ꝓtẽtio: p̃sertim cũ nullã in talibus potestatẽ q̃cq̃ potestatiuoz

monio. ff. p̃o so. l. v.

m NVllus. cõmunẽ. cũ ergo hec tria requiruñt. s. cõmunis consonans 7 canonica. si vnum istoz deest. viciosa est electio. vt. ar. xxxvij. di. que ipis. nõ enĩ sufficit electionẽ esse cõmunẽ. nisi sit canonica. vt hic 7

i Vllus de/ponat̃. j. q. j. siquis epus. si/qui epi. ã. dist. l. ex penitentib⁹. ã. xxxvj. di. q ec clesiasticis.

k LAici. ĩ pceden ti dist. ostensum est. q laici tm̃ debent ꝓsentire electioni. plenius hic p sequitur. nullo modo debẽt interesse. 7 h facit vsq̃ ad illum. §. his oibus. deinde probat ꝓtra/riũ vsq̃ ad illuz §. electiones. et ibi soluit. deinõ ostendit q̃ priui legia fuerũt imperatoribus data circa electiones. que postmodũ fuerũt eis ablata. vltimo dicit. q religiosi viri nõ sunt excludendi ab electionibus. est ĝ hec veritas. q null⁹ laicus debet interesse electioni etiã in conuentuali ecclesia. nisi h̃ habeat ex consuetudine. vt extra. ó iurepa. nobis. licet. h. dixerit q ibi põt bene patron⁹ iter/esse. vt. xvij. q. ij abbatem. 7 hoc c. dicit intelligi de non patronis equaliter autem est patronus qui minus dat sic q plus. quia vnus potest supplere per operam q̃ ei deest in patri/

lxxix. di. c. j. ꝛ. c. antepe. Item hic est ar. q̄ si aliqui separatim ꝓsenserūt in aliquē. q̄ talis ꝓsensus nō valet qz noīationes citra ꝓsiliū publicū facte nō valēt. vt. ij q. vj. noīatiōes. ꝛ puata ꝙuentícula in electiōib⁹ phibent. vt. lxxix. di. c. j. ꝛ. c. nullus. h. ar. ℨ. lxiij. di. q̄nto. eẋ. de elec. q̄ sic ꝛ eẋ de postu. bone. in fi. ꝛ fuit⁹ separatim cōcedit. ff. de serui. p fundum. dico nullā ralē cē electionem. cum sit clandestina. vt eẋ de elect. q̄ pter. ad fi. Jo. h hodie determinatū est eẋ ō electi. in genesi. vbi dicitur q̄ singulares electiōes ñ valent. b.

a ¶ Eccl'iastici eccl'iam h vocat viros eccl'iasticos. qñq; ꝙgregatio fidelīū. vt. vt. j. ō cōse. di. j. eccl'ia. de hoc dixi. vij. q. j. scire.

b Hadrianus. dispoſuerat ar. succeſſorē debere confirmare qō anteceſſor in choauit. vt hic ꝛ xvij. q. ij. dudū. ꝛ. xij. q. ij. hec h⁹

c ¶ Auguſtos nota q̄ filij imperatorum dicūtur etiam auguſti. q̄ ſperabaſ q̄ eſſent futuri imperatores. ꝛ q̄ſi p augurium hoc ſperabatur. vel ſicut imperator ō auguſt⁹. qz illi⁹ ꝓpoſiti debz eſſe qō augeat. ſic et filius p̄ dici auguſtus. qz ꝛ hoc ꝓpoſitū oz hr̄e cū hēbit impiū

d ¶ Bibliothecarius. i. cancellarius. ℨ. xxj. di. ſubmittitur.

e ¶ Conſecrationes. hec ſunt verba concilij.

f ¶ Laicorum. ℨ. xcvj. diſt. bene quidē.

g ¶ Ad contractandum. id eſt ſimul tractandum.

h ¶ Inuitatur. hic inuitantur laici ad electionem. alibi ad ſermonem faciendum. vt. xxiij. diſt. mulier. q̄ꝛ ceteroꝝ laicoꝝ hr̄e ꝙueniat: ꝛ infra. ¶ Quiſcḡs ſecularīū p̄ncipū vel potētū vel alteri⁹ dignitat⁹ laic⁹ adūſus cōm ꝓſonātē atq; canonicā electi

a onē eccl'iaſtici ordinis agere tentauerit: anathema ſit: do nec obediat ꝛ ꝓſentiat: q̄cḋ eccl'ia de electiōe ꝛ ordinatione ꝓxīi ꝓſulis ſevelle mōſtra uerit. I tē ex. viij. ſynodo.

b Hadrian⁹ pa! De eodē pa. ij. qō nicolaus p̄de ceſſor ei⁹ diſpoſuerat miſſos ſuos donatuz ſcz hoſtienſem epm ꝛ ſtephanū neopheſinū epm ꝛ marinū diaconez ſctē romane eccl'ie ad baſilīū imperatorē ꝛ ad filios ei⁹ ꝓſtan

c tinū ꝛ leonē auguſtos ꝓſtantinopolim direxit: cū q̄bus ꝛ

d anaſtaſi⁹ bibliothecarius romane ſedis vtriuſq; lingue grece ꝛ latine perit⁹ prexit. ꝛ ſynodo ꝙgregata: quā octauā vniuerſalē ſynodum illuc ꝙuenientes appellauerūt: ex ortū ſciſma de ignatij depoſitione et fotini ordinatiōe ſedauerūt. fotinū anathematizantes ꝛ ignatiū reſtituētes.

e in q̄ ſic ſtatutū eſt ꝓſecratiōes ꝛ ꝓmotiōes epoꝝ ꝓcordans ꝓzib⁹ ꝓcilijs clericoꝝ electi one ac decreto ꝛ epoꝝ colle/ gio fieri hec ſctā ꝛ vniuſalis ſynodus diffiniuit ꝛ ſtatuit: atq; iure ꝓmulgauit neminē

f laicoꝝ p̄ncipū vel potentum ſemet inſerere electiōi vel ꝓmotioni p̄riarche vel metropolitāi aut cuiuſlibet epi: ne videlicet inordīata ꝛ ineongrua hinc fiat electio ꝓtemptio l' ꝓfuſio: p̄ſtī cū i talib⁹ ad cauſas matrimoniales. vt. xxxv. q. v. ad ſedem. cauſis autem fidei intererunt etiā non vocati. vt. xcvj. di. vbi naz. ſed nunquid ſubſcribent laici. ar. q̄ ſic. vij. q.

j. epiſcopus de loco.

Valentinianus. epiſcopos. ergo electiōi metropo/ i litani intererūt omēs epi p̄uinciales. vt. ℨ. e. metropolitāo. ꝛ lx/ vj. diſ. c. j. Job. ſed in his nō attendo niſi p̄ſuetudinē. vt extra de elec. cū eccl'ia ꝛ extra ō poſtulat. bone. de iure cōmuni oīs electio ſpectat ad capitulū. vt eẋ de cā poſ. ꝛ ꝓpter. cuz eccleſia. b.

k ¶ Solo. ſic magiſtri moriḃ ꝛ facūdia alios debent precedere. vt. C. de proſſoribus ꝛ medicis magiſtros li. x.

l ¶ Teſtem q̄. nota q̄ ꝙuerſario ꝓbet alicui teſtimonium. vt ij. q. vij. cum paſtoris.

m ¶ Submittamus. ar. q̄ imperatoꝛ ē minoꝛ quolibet epiſcopo. ꝛ excōmunicari pōt ab epiſcopo. vt hic inuitur. ꝛ. xvij. di. q̄m quidem. ꝛ. xcvj. diſt. duo tñ iperatoꝛ ē maioꝛ in tpalib⁹ illis qui ab eo recipiunt rempoꝛalia. ſed minoꝛ eſt in ſpiritualibus. extra ō maio. ꝛ obe. ſolite.

n ¶ Sup vos. id eſt ad vos ſpectat. ſic reſpondit theodoſius. xvij. diſ. ℨ. hinc vel ideo hic dicit ſuper vos. q̄ electio eſt periculo eligentiuz. ſiquis enim malum nominat tenetur de omni damno ꝛ diſpendio qō ꝓ eum acciderit. C. de periculo nomiantium. l. j. li. xj. Ire ſi inhabilem nominat ꝛ appellatur. tenetur dare ſumptus quos fecerant aduerſarij. C. de decur. l. ij.

l

a Electus. ⁊ ira male dicit. g. q̄ fuerit postulat⁹. ⁊ lxj. di. ⁊ sic beat⁹. in fi. sed p̄t dicere q̄ fuit electus in postulādū vt ex̄ de renun. post trāslationē. Jo. ⁊ dicit ⁊. q̄ cleric⁹ alteri⁹ eccl̄ie in sacris ordinib⁹ eligi p̄t. ita nota. in illa decre. post trāslatiōez. nisi sit epūs. vt videt dicere decre. ex̄. de elec. cum iter cau. ⁊ postea dz postulari. b.

b Corpora. ⁊ ira fuit curialis. sed absolut⁹ fuerat. nec ex officio ꝓtraxerat in reg̃laritatē. alio q̄n nō ꝓmouere tur. lj. di. siquis post.

c Ordinē. ex hoc ꝟbo dixerūt quidā q̄ imperator dz hr̄e ordinē subdiaconalē sed non est vez. habet militarez characterē. vt. j. q. j. q̄ q̄dā. gerit tm̄ officiū subdiaconi cum ministrat epō.

d Puero. fuenetē i crimie adulterij cū galdrada vt forte fecit eos iurare et fidelitarez. q̄ clerici nō debent facere laico. xxij. q. vlti. c. vlti. nisi habeāt a ipso regalia. xxij. q. v. de forma.

e Eligi. vidz q̄ ꝓ in illꝫ duab⁹ eccl̄iis non possit fieri electio. nisi voluntas pape requirat. sic̄ est in eccl̄ia rauennati. vt istud ꝓ tpe fuit statutū. vt dic eligi. i. ꝓfecrari vel instituī.

f Si p ordinationē. recipi. ramen ille q̄ recipit eccl̄iaz a laico. non est excōicatus. vt ex̄. de iurepa. ꝓtexta. sed tm̄ palliū. vt dixi de lj. dist. qui in alio.

g Non licet dubitendū tur bis electionē eoꝝ facere: q̄ sūt ad sacerdotiū ꝓmoti poterit⁹ eligere: tūc sacerdotes egressi ō epali sede tractabāt. cū aūt ordinatiōe diuina ab hoc. ñdū baptizat⁹ elect⁹ fuisset: exultās ipatoz ait. gr̄as tibi ago dñe oīpotens ⁊ saluator nr̄: qm̄ huic viro ego q̄ dē cōmiserā corpa: tu ā tāas ꝙmeaz sniam oñdisti iusticie tue ꝙuenire. cūq̄ sctūs ab hoc sius cōtristaret de hoc q̄ ō accideraī: vt idē ipe ī suis epl̄is scripsit: ꝓfortauit eum imperator ⁊ ait: noli timere: q̄ deus q̄ te elegit: sp te adiuuabit: ⁊ ego adiutor tu⁹ vt meū ordinē decet semp existam.

h Ite nicolaus papa lotharto regi. Auctoritate aplica non regio fuꝝ eps est eligēd⁹.

i Puero scias q̄ relatū est nobis q̄ q̄dāq̄ ad episcopatū in regno tuo ꝓuehēdus est: nō nisi fauētē tibi p̄mittas eligi. Idcirco apostolica auctē sub diuini iudicij obtestatiōe iniūgim⁹ tibi vt in treuerēsi vrbe ⁊ ī agripina colonia nullū eligi patiaris: ant eū relatū sup hoc nostro apostolatui fiat. Itez ex ꝓci. parisiensi. Non recipiat a cōprouincialibus q̄ regia ordinatione episcopale cul/

k Sp men est adeptus. ordinationē regiā honoris isti⁹ culmē p̄uadere ali q̄s nimia temeritate p̄sūpserit: a cōprouincialib⁹ illi⁹ loci epis recipi nullaten⁹ mereatur: quē ño indebite ordinatū agnoscūt: siq̄s ō cō pūcialib⁹ recipe eū ꝫ interdicta p̄sūpserit: sit a frīb⁹ oīb⁹ segregatus: ⁊ ab ipoꝝ oī charitate semotus. Ite ex cōci. laodicēsi. De eodem.

l Non est ꝑmittendū tur bis electionē eoꝝ facere: q̄ sūt ad sacerdotiū ꝓmouendi. Ite ex scōa actiōe. vj synodi. ccc. l. epoꝝ. Irrita ſit electio epi vel pſbi a princi/

m Mis ele/ pibus facta. ctio epi vel pſbi vl dia coni a p̄ncipibus facta irrita maneat ſm regulam q̄ dicit.

n Siq̄s epūs secularibus potestatib⁹ vsus eccl̄ias p ipos obtinuerit: deponat⁹ ⁊ segregent⁹ oēs illi q̄ cōicāt. Ite ex ꝓci. marti. pape. Non eligantur a populo q̄ sunt ꝓmouē.

o Non licet di ad clerū. populo electionē facere eoꝝ: q̄ ad sacerdotiū ꝓmouent: sed in iudicio epoꝝ sit: vt epi eum ꝑbent si in sermone⁹ fide ⁊ spūali vita edoctus sit. His oībus auctib⁹ laici excludunt⁹ ab electione sacerdotū: atq̄ iniungit⁹ eis necessitas obediēdi nō libertas impandi. Ex cōtra vero scribit beatus grego. io. epo ꝓme iustiniane illirice. Voluntas principis in ordinatione pontificis desideratur.

p Dia igit⁹ suscepta fratrū atq̄ coepoꝝ relatio ad locū vos sacerdotij totius ꝓcilij vnito ꝓsensu ⁊ seren̄issimi p̄ncipis voluntate declarat accersiri: gr̄as saluatori nr̄o magna cū exultatione retulim⁹. nos q̄z in psona fraternitat⁹ tue p oia consentimus: atq̄ omnipotētē deum deprecamur: vt charitatem vestram sicut gr̄a sua te elegit: ita in oībus sua ꝓtectiōe custodiat. Item gregorius iohanni subdiacono. Clerus ⁊ populus pontificis electioni intererunt.

q Dato aplica sedes sua auctē cunctis plata cō stat eccl̄esijs: tanto inē multiplices curas ⁊ illa nos valde sollicita: vbi ad ꝓsecrādū

Non licet. populo. i

Js omib⁹. recontra. tu dicas q̄ laici debēt interesse nō ad eligēdum. sz ad ꝓsentiendum. j. e. nosse.

Orie. i. salonitane que sic dicta est. q̄ iustinianus ibi nat⁹ est alij dicūt de rauenna. q̄ verac̄ est illiricia vl ad iacet illirico mari.

Dia igit⁹ concilij. l. collegij. m

Cōseneim⁹ ꝓfirmādo electionē tuam. ⁊ ita papa confirmat omēs metropolitanos. vt. j. e. q̄n to. ⁊. c. salonitane. ⁊. c. di. quoniam. q̄ vez̄ est cū nō habēt primatem. sed ei nullo medio subsunt. vt. j. e. cum longe. ⁊. j. dist. pri. q̄ p ambitionē. nisi velis dicere q̄ eoipso q̄ quis recipit palliuz a papa. intelligit⁹ ꝓfirmari ab ipso. imo ⁊ pleriq̄s archiepiscopi non confirmantur nec cōsecrāt nisi a suis subditis. nec petitur cōfirmatio a papa. sed tm̄ palliū. vt dixi de lj. dist. qui in alio.

Dato. sub scripta relatio. Ex hoc loco quidā dixerē q̄ electio posset variari vsq̄ ad subscriptionem. et. j. q. vij. salubberrimum. ⁊. xxvij. q. j. omēs fe/

à datis p̄ sit tirare/

mine. ⁊ ar. ꝓ eis ex. de cen. olim. alij dicunt vsq; ad cō firmationē eē ambulatoriā voluntatē eligentiū. vt ex. de ꝓbē. cū nō ignores. ⁊ ex eo ꝙ dicit hic ꝓdurare. j. e. salonitane. xxviij. di. de syracusane. lxj. di. studij. vnō ⁊ ꝓtio. a stipendia retinet vsq; ad ꝓfirmationē. vt ex. de elec. cū in cū

ctis. nec cogit̄ in scribere qui exci pit ꝓ electū non ꝓfirmatū. q; nō deijcit ab obtenro sz ab obtinendo. vt ex. de ac/cu. sup his. Itez q; aū ꝓfirmatiō nē nō renunciat electus eꝑatui. cū adhuc nil iuris sit ꝓsecutus. vt ex de transla. inter sz tu dicas ꝙ ꝓ ꝓsenſuz eli/gētiū ius ē acq/sitū electo. dū tñ ipe ꝓsentiat vel consentire velit. vt ex de elec. cuz inē canōicos. in fi. Job nec pñt post electionē variare. sz aū pub/licationē scruti/nij pñt. vt ex de ele. publicato. b.

Si q̄as qualeius acquirit̄ electo ꝑ electionē. dico ꝙ ius plature ⁊ ius administrādi sz nō exercitiū plature ꝛ administrationis. ꝑ ꝓfirmationem enī nihil iur̄ noui acq̄rit̄. sed tm exercitiū. electio enī facit imparo rē. vt. xciij. di. le gimus. Sz q̄rit vtrū ꝑ noiatiōnē aliq̄d iur̄ ac/quirat. videt ꝙ sic. vt. xvj. q. vij.

stitit̄ nr̄m spectat̄ arbitriū defuncto igit̄ antistite laurē tio eccīe mediolanēsis archi epō sua nobis relatiōe cler⁹ innotuit: in electōe se filij nostri ꝓstantij diaconi sui vna/nimit̄ ꝓsensisse: ꝗ qm̄ eadē ñ fuit subsc̄pta relatio: ne ali/ud qđ ad cautelā ptīet omittam⁹. idcirco b⁹ c̄cepti aucte a suffultū ianuā: ꝓficisci te ne cesse ē. ⁊ q; illic multi medio/b lanensiū coacti barbarica fe ritate cōsistūt: eoꝝ te volūtates opoꝛtet ꝙocat̄ cīcis in cōione ꝑscrutari. si nll̄a eos diūsitas ab electiōis vnitate distermiat: siq̄dez i p̄dicto filio nr̄o cōstātio oim voluntes atq; ꝓsensuz ꝑdurare cognoscis: tūc eū a ꝓpr̄ijs epis c cū nr̄e auctis assensu auxiliante dño facias ꝓsecrari. q̄tenus hmōi fuata cōsuetudīe ⁊ aplica sedes ꝓpr̄iū vigoꝛez retineat: ⁊ a se ꝓcessa alijs iura nō minuat. Item tē gelasi⁹ pa pa philippo ⁊ gerētino epis.

In electiōe epi pplus dz ad.

d Plebs diotrensis esse. data nob petitiōe desle/uit diu se sine rectoꝛ ꝓpr̄ij gubernatiōe dispgi: ac sic asseriturꝫ q̄ a vob iā ꝓbat⁹ ōꝛa pauc⁹ ⁊ tenuib⁹ putat̄ elect⁹ cū ad vos ꝓtineat vniuersos

bak hec electio ꝓpt defectū subsc̄ptiōis. sz ītellige ꝙ b nō erāt due ꝑtes p̄tes q̄ ad min⁹ debēt eē in electiōe ⁊ iō i fraudē nolebāt subscribere. ne eoꝝ paucitas reꝑhēderet. vñ cū ab iitio ñ fuit ꝓsensus eoꝝ legiti⁹ bū dic pa. si ꝑdurat. sic. ē. xxviij. di. ō syracusāe. ⁊. xxxix. di. pe tr⁹. lxvī q̄ ñ eēt denuo recr̄ed⁹ eoꝝ ꝓsensus. vt. ff. de f. ru. p. ꝙ sun dū. sz illō nō est sile. q; fuit⁹ cedē ꝑt separatim. sed electio dz eē cōst vt b ō. ⁊. ē. c. j. sz cū. g. intelligat b. c. ꝙ ꝓsens⁹ laicoꝝ b recr̄e/bat. q̄re ꝗ dicit subsc̄pta relatio cū laici nō sub/scribant. vij. q. j. eps ō loco. ⁊. ij. q. vij. sicꝫ ät epi Itez subsc̄ptio ñ ē de electione. sz ō solennitate. vt lxxj. dis. epis.

a Januā. nō ꝙ vocāt̄ abstes a mediolano vsq; ad ianuā. sz ñ vsq; ad. xij. diet̄as. vt. ex ō ele. cū inē. q̄d ō b iur̄ sit dict̄i. vij. q. j. factus.

b Barbari/ca. ꝓpē b ꝥū inducit mḡr. c. vt etiā ꝓsensus laicoꝝ recr̄atur.

c Perdurare ar. ꝙ ñ ē ꝓsens⁹ nisi duret. vt de pe. di. j. duo: ritū ex de ꝓ. sig. nam ⁊ ego. ff. de in rē ꝓ. si ꝙ pte ꝓ. ꝓtū

d Assensū. b hēs ꝙ papa ꝓfirmat electoꝝ metropolitāi. vt dicti. ē. c. ꝓpi.

Plebs. ⁊ tenuib⁹. i. modice auct̄. ⁊ sic ñ nīl nūer⁹ e sz ēt auctas eligentiū ꝓsideraꝝ. ar. xix. di. i canonic. ar. ꝓ ex ō elec. dudū. f Ex oīb⁹. ḡ i electōe epi/tor⁹ cler⁹ ciuitat̄ itererit. vt b ꝓ. c. obeūtib⁹. ⁊. viij. q. j. lz. sz vez ē ꝙ itererūt ad ꝑtēdū ñ ad eligēdū. vl/terfūt si ē ꝓsuetudo. ex ō ca pos. ⁊ ꝓpe. cū eccīa.

g Turbā. b. c. ꝛ oia q̄ dicūt laicos vocari ad electionē intelligit. h. ō patrōis. h Admo. ḡptz b ꝙ visi

Oste. imolē(ratoꝛ ñ eligit vt dixi. lxxj. di. obitū lez. tū tpe stephāi ñ erat imola sedes epal̄ sz iur̄ i castro sci cassiāi. ⁊ sic ē ar. ꝙ ñ viciat̄ r̄sc̄ptū. lz ds noiēc eps ñ noīe cathedre. sz b iō fec̄ q; locꝰ ille celebꝛio: erat

k Sepe. ꝓ. c. vl. ⁊. ꝓ. viij. q. j. nc nonū l Cle. ⁊ po. ⁊ nō ꝥū sel̄ b positū eḋuoce pē i. sic. xxviij. di. pl̄ b2m.

a Piscopos. p emiliam. emilia ōr a rauenna vsq; ad placentiam.

Litteras. vt si oēs. hic colligit q oēs ꝓsentire debent in postulatione extranei. vt dist. .ē. lxj. dist. nullus. z iō dicit decre. q postulatio nō admittit i discordia. vt ex de postu. bone. qō tū vez ē fm distinctionē ei⁹ qō legit. ex de elec. scriptum est.

c Et vis. hic hēs q cleric⁹ alteri⁹ epi ē postulādus. vt. lxj. di. .§. sed aliud. z. c. osius. z laic⁹ etiam ē postulād⁹ vt ibi ōr z illegitim⁹ vt ex ō cle. innotuit. Itez hēs q eps nō cogit dare postulatū. vt. lxxxv. dist. florentinū. §Neoeni cogit emācipare filiū suū vt istitu. q. mo. ius pa. po. sol. §. vl. Sz pone q eligat ralis cleric⁹ z eps ei⁹ postea nō ꝓsentiat. nūqd isti sunt ꝑna ti electiōe. qz elegerūt cū quē nō poterāt hre. vel nūqd ꝓsensus illius a q erat postulādus confirmat electionem. ar. q ñ ꝓfirmat. ex. e. audiet. ar. q sic ex. e. sicut. z ex. de iurepat. cura pastoralis. ad h dico q si velit i postulandū. bñ tenet tal electio. vt ex de renun. post trāslationez. vel dic q si elegerūt eo ꝓposito vt starī debeat tenere electio. nō ratificat ꝑ sequētē ꝓsensum illi⁹ a q esset postulādus. si ꝓ scīebāt electiōz ꝑ se inualidā ee. sz sperabāt q dns eā ratā hret. tūc ratificatiōe dñi ꝓfirmat sic. ix. q. ij. lugdunēsis. Sic'em distinctionē facit lex. ff. de sol. sicḥs offerēti. vel dic q nō ē incōueniēs si cleric⁹ alien⁹ eligat. qz tal ꝓmo dz eligi z postea postulari. vt dixi. lxj. di. .§. si aliud. Itē obijcit cū clericus ꝓdicente epo possit fieri monachus. vt. xix. q. ij. c. j. g multo forḍ tius pōt ꝓmoueri ad epale re. nū. cū ille trāseat ꝓ priuata utilitate. iste ꝓ cōi q ꝓdicat ꝓuate. vt. vij. q. j. scias. z. viij. q. j. in scripturis &c. monachus trāsit ad locū delectionis. vbi nulla ꝓsumit ambitio. hic ꝓsumitur ambitio ex eo q nolente epo vltro se ingerit q ꝓtius trahi dz. vt. viij. q. j. sciendū. male tū facit epus si eū absq; iusticia negat. vt. vij. q. j. oēs q. z ꝓ suprioꝛem cogi pōt. ar. extra de iurepa. nullus.

Principali. ex ca. isto z seq. dicit. h. patronum debere eligere cum aliis in eccl'ia cōuentuali. alij dicūt q eccl'ia epi scopalis non habet patronū.

e Principis sed ire perebat istud ab imperatore. qz forte isti curiales erant vel forte patronus erat. z ita est ar. q patron⁹ ñ trāsit ad ꝓlatū. sz etiam subdiaconus z diaconū pōt instituere. ar. xvij q. ij. eleutherius xvj. q. ij. sicḥs epi scopoꝛ. in auc. de sanc. epi. §. sicḥs oratorij. domuz. z ex de fi. ꝑby. ex trāsmissa. duz tū hoc fiat cū cōsensu ꝓlati. vt ex e. ti. ꝓposuit. sed verū credo hoc spectare ad ipm ꝓlatuz. vt ipse possit ministros ꝓficere q̄s velit. vt ex de iurepa. postulasti. q̄d iuris habeat in electione patronus. dicit decre. de iurepa. nobis

f Mediana sez cū cantatur. sitientes. Jo. g Sivireri⁹ si habes vixeritis planum est. si hēs vixerim⁹. est ar. q manda tūr ꝓceptū morte mandant⁹ reintegra soluitur extra de offi. deleg. gratum. Johannes.

h Latina. hoc ca. z duo sequentia loquuntur i eadem materia.

i Licentia. consensus principis est requirendus electione celebrata. vt extra. de elec. q sicut. nisi aliud suadeat scandalum. extra. e. quia vel ꝓscripta cōsuetudo. vt extra. de iurepa. nobis.

k Accepta. xvj. q. vij. decernimus

l Grates. spirituales non carnales. hoc enim ee simonia. vt. j. q. j. sunt nonnulli. z. q. ij. sicut.

m Nobis. dns ex hūilitate hoc fecit. qz dns imperatoꝛ. cū sit filius ecclesie. vt. xcvj. si imperatoꝛ.

a Piscopos ꝑ emiliā nō cōsecres: nisi post electionem vel ꝓsensum cleri z ppli. Item pelagi⁹ papa tuliano epo grumentino.

b Litteras. De eodem. charitatis tue suscepimus: qb⁹ significas latinum diaconē tuū ad ecclīam marcellianēsis a clero et ab olb⁹ q illic ꝓuenīūt postulari. hic itaq; dicim⁹: vt si oīs eū eligūt z vis eum ꝓcedere gratū nob⁹ esse cognosce. z si ita pōt: ante diē sctm festinet occurrere: vt vl sabbato ipso noctz magne p⁹ baptismū cū dei gra valeat ordīari. Idez laurentio epo centūcellensi.

Sacra principis auctoritas ordinādis est necessaria.

b Principali deuotissimo fō militū: q illic i ciuitate centūcellensi ꝓsistūt: relatione ad nos directa sacram epl'am insinuāt se clementissimi ꝓncipis ipetrasse: q eis ꝓby terū diaconē z subdiaconem fieri debere ꝓcepit. iō hortamur dilectiōez tuam: vt ꝓsonas ipas videas z diligēter reḡras. ne aliq̄d ꝑ canones cōmisissent: z si eas inculpabiles repierz z vite ipoꝛ laudabile testioniū viderz venientem mediana septīana pasche si dns voluerit: z si vixerim⁹ vnūquēq; ꝓ officia q̄ ꝑdixi-

Patina ecclia cedere. q̄ p tot tempoꝛ spacia pastoralib⁹ curz destituta cōstitit: dignū ē vt brachio amplitudis vre subleuet: ac gubernatiōis regimīe ꝓtegat. vñ salutatōis alloq̄o ꝑmisso vraz mansuetudīem deꝑcamur. q̄ten⁹ colono būlli diacono eādē eccīaz ad regēdaz cōcedere digneminī: vt vra lnīa accepta ibidē deo adiuuāte ꝓsecrare valeam⁹ epm. sinaūt i ꝓdicta eccīa voluerītis vt ꝑficiat eps: tusculanā eccīam q̄ viduata existit: illi vra serenitas dignet ꝓcedere: vt ꝓsecrat⁹ a nro ꝑsulatu deo oipotēti vroq; ipio grates pagere valeat. Itez rite comitisse.

Regio precepto ab aplico colonus reatine ecclesie ordinatur episcopus.

m Nobis dns imperator et imperatrix p suas epistolas dixerūt: vt colonuz in reatina ecclesia que pastoris officio p longa iam tpa destituta videbat: epm facere deberem⁹ sicut z fecimus. Itē stepha. guidoni comiti.

Imperatoris epl'a in electionis confirmatiōe desideraf.

a Lectis diu id ē. vltra tres mēses. vt. l. di. p⁹ q̄ꝫ. nisi causa nccitatis. vt lxxv. dist. qm̄. ⁊ vij. q. j. ꝯstituti et ita restringit̄ qñq̄ꝫ vaga significatio alicuius verbi. vt. lxv. distin. de ꝑsona.

b Metropolitano. metropolim ibi eī ꝯsecnd⁹ ē metropolitan⁹. vt. lj. di. q̄ in aliq̄. Et ē ar. h̄. ꝙ ꝓuinciales epi intererūt electiōi metropolitani. vt s̄. e. valētinian⁹

c ¶ Et ꝑsbris. ꝑsbrm ꝑmittit q̄ eni ꝑor ē in ordine. erit ꝑor in electiōe. vt. lxxv di. c. vlt̄. vñ hec dictio vel ñ dat illis optionē sic vel sic eligendi. sz ordo ꝟborum oñdit q̄ ordine debeāt eligere. sic. j. de ꝯse. di. ij in christo. ⁊ optime h̄ ꝺr. ff. ad trebel. l. heredes in fi.

d ¶ Vel ex diaconib⁹. hodie ex subdiaconib⁹ pōt eligi. ex de eta. ⁊ q̄li. a multis.

e ¶ Optim⁹. si. i auc. ꝺ mōchis. §. ordinationē Sed q̄s dicetur optim⁹. qꝺ eniz ꝑ supabūdātiā ꝺr. vni soli rei ꝯuenit. vt. ff. de ꝟbo. obli. vbi āt non apparet. j. Rñ. ff. ꝺ edil. edic. si q̄s vēditor. §. vl. q̄lit̄ istud intelligat̄ inuenies. viij. q. j. lz

f Si in plebibus. ꝓficiscat̄ spāli auc̄te epi als ñ liceret vt ex̄ de offi. archidia. cū satis

a Lectis sagacitatis vr̄e apicib⁹ q̄ defūcto ecclesie reatine antistite clericū et plebem eiusdem elegisse sibi futurū antistitē ⁊ a nob̄ ꝯsecrandū vr̄o studio directum esse ne ipsa ecclesia diu sine ꝓprio ꝯstet pastore fatebant̄ ¶ Nos de obitu p̄oris dolētes: nūc ipsum electū vnanimitate ⁊ canonica ipsi⁹ ecclesie electiōe: vt mādastis tam citissime ordinare omisimus eo ꝙ impialē nobis: vt mos est: absolutiōis mīme detulerit epl'am: ꝓ qua. s. re ambiguū est nobis. ideo volūtati vr̄e in h̄ parere distulim⁹: ne augustalis anim⁹ durissime hoc q̄cūq̄ mō ꝑcipet. ¶ Sed sciētes ecclesiā dei sine ꝓprio diu pastore nō debere ꝯsistere: glorie vr̄e mandam⁹: qm̄ aliter nos agere nō debuim⁹ vt a vr̄a solertia impiali vt p̄sca ꝯsuetudo dictat: ꝑcepta licētia ⁊ nobis quēadmodū vos scire credim⁹: impatoria directa epl'a tunc voluntati vr̄e de hoc parebim⁹: eūdēq̄ electū dño adiuuāte ꝯsecrabim⁹ qꝺ charissime fili moleste nullo mō suscipias. Itez leo papa. Clericoꝝ ⁊ ciuium volūtate metropolitan⁹ ē or

b Metropoli/dinandus tano defuncto cuz in loco eius ali⁹ fuerit subrogādus ꝓuinciales epi ad ciuitatē metropolim ꝯuenire debent: vt oium clericoꝝ atq̄

c ciuiū volūtate discussa ex ꝑ

d sbyteris eiusdem ecclesie vel

e diacoconib⁹ optim⁹ ordinetur. Itē isidorus ī li. officiorum. Cū clero ⁊ ꝑplo archi/

f Si presbyteri fiat electio. Si in plebib⁹ archiꝑsbri obierint aut pro aliquo reatu exīde eiecti fuerint archidiacon⁹ q̄citius ꝓficiscatur illuc. ⁊ cum clericis ⁊ populis ipsius plebis electionem faciat: quatenus dignus pastor domui dei constituat̄. et dum ordinator eius prouidentia ipsa plebs custodiat̄ Item ex gestis romanoꝝ pōtificum. Electus in romanū pontificem non ordinetur: nisi eius decretum impatori

g Ga/ primū presentet̄. tho natione siculus: cuius legatione fungēs iohannes episcopus portuensis dñico die octauo pasce in ecclesia sancte sophie publicas missas coram p̄ncipe et patriarcha latine celebrauit hic suscepit ab illo diualem id est. regiam epistolam s̄m suam postulationē: per quā releuata est q̄titas pecunie que solita erat dari pro ordinatione pontificis faciēda. sic tamen vt si ꝯtigerit post eius transitū electionē fieri non debeat ordinari qui electus fuerit nisi pri⁹ decretuz generale introducat̄ in regiam vrbem s̄m antiquā ꝯsuetudinē. vt cum eorum ꝯscientia ⁊ iussione debeat ordinatio ꝓsperari. Item vitalianus natione siguensis direxit responsales suos cum synodica epistola iuxta ꝯsuetudinē in regiam vrbem apud pijssimos principes significans de ordinatiōe sua. Itē ex historia ecclesiastica. Imperator ius habet eligēdi pōtificez

h Adrianus papa romaz venire karolū regem ad defendandas res ecclesie postulauit. karolus ꝟo romam veniens papiam obsedit ibiq̄ relicto exercitu in sancta resurrectione ab adriano papa rome honorifice susceptus est. post sanctam resurrectionē reuersus papiam cepit desideriuz regem. deinde romam reuersus constituit ibi synodū cū adriano papa in patriarcha tu lateranensi in ecclesia sancti saluatoris. que synodus celebrata ē a. cliij. epis religios et abbatib⁹. adrian⁹ āt nisi hoc habeat de ꝯsuetudīe p̄scripa. ⁊ sic itelligo. ex̄ ꝺ excess. p̄la. ad h̄. ⁊ ex̄ ꝺ ap. bone. ⁊ ex̄ ꝺ insti. cum venissent. q̄d tñ de. h̄ iur⁹ sit. dixi. xxv di. ꝑ lectis.

g Agatho. q̄ solita q̄libet eni eps dare ꝯsueuit aliq̄d impatori in electione sua. vt. j. eo. qz dūmō reddit⁹ epales excederent duas libras auri. vt in auc. ꝺ sanc. epi. §. iiij. ⁊ forte tunc cum mos erat. crimen nō erat. vt. xxxij. q. iiij. obijciunt̄. sz nōne imperator cōmittit simoniā relaxando illud ius sub hac conditione. vt consensus eius req̄ratur in electione. sed dic ꝙ prius vtrunq̄ ius habuit. vñ modo alterum potuit r̄mittere iō autē petijt apa/pa hanc consuetudinē tolli. qz continebat speciem mali. vt. j. q. j. emendari.

h Adrianus. defendendas ad hoc tenentur omēs p̄ncipes vt. xxiij. q. v. principes. vt et si nollent eaz defendere possunt excōmunicari. xxiij. q. v. administratores.

a ¶ Patriciat⁹ vt puniret crimia. ꝛ fm h̄ pōt intelligi.ij.q.vj.ois oppſſus. ꝛ ita iudex eccl̄iaſtic⁹ alij pōt cōmittere cauſam ſanguis. vel intellige q ē aduocat⁹ rome. vt ex̄ de elec. venerabilē. b ¶ Per ſingulas ergo in frācia ꝛ in hyſpania. vn⁹ ē eni imperator. vt.vij q.j. in apib⁹. qō ꝓcedo niſi ꝓbēt ſe exēptos ab imperatore. vt.xxiij. q. viij. ·ſ· ecce. vñ adhuc ō capite ſuo dabunt tributū ipatori. cū nō ꝓbēt ſe exēptos ab imperatore. vt.ff. ō cēſi.l.vl. ſi enī dicūt ſe nō ſubeſſe romano imperio. p ꝓſeqns dicāt ſe non hr̄e aliq̄d ꝓpriū. vt ſ. di. j. ius ḡri tū. fateamur ḡ imperatorē eē dominū mūdi. vt ff. ad.l.rho. depcatio. obſtat q reges hyſpanie cū nō ſubeſſent impio. regnum ab hoſtiū fauc⁹ bus eruerūt.

c ¶ Publicari b eccl̄ia publicat bona laico rū. ꝛ qñq⁹ deponit laicos a dignitatib⁹. xxxij. q.v. ꝓceptū i fi. vel dic q b̄ docet eccl̄ia q̄d fieri debeat. ſic. xxxiij.q.iij. de illicita. ꝛ.v.q. vlti. delatorū.

d IN ſynodo. ꝓfirmam⁹. ar. q. idē ꝓdari ꝛ ꝓfirmari. et xxiij. di. i noie. ꝛ ex̄ ō elec. cū inē ar. ·ſ·. ex̄ de fi. inſtru. c. inē dilectos. ꝛ.ff. iuris/dic. o. iud. ꝛ q; qñq⁹ feriā ōr dare. i. datū oñdere. vt. xxiij.q.v.·ſ·. hinc notādū. ff. ō reſta. heredes. ·ſ· ſiquid.

e ¶ Primo. nō dicas ꝑmo regi. ſz ꝑmo ottoni. i. ante que null⁹ ali⁹ fuit. ſic ex̄ ō. ·ſ·. ſig. ioſeph. ꝛ ō. ·ſ·. ſig. ꝓri/

f ¶ Succeſſorē. b ſpāle fuit ꝺ id. viij.q.j. moyſes (m⁹ ic. vij.q.j. petiſti. b paret q maximā hr̄ prātē papa circa imperū. ſed dic q tm̄ in italia ꝓmittere facere

g ¶ Ac ꝑ hoc quaſi dicat. ex quo in ro/mana eccleſia b ꝓmittit. ergo in mīoribus. ꝛ eſt arg. q idē iuris eſt in mēbris q̄ in capite. vt. xvj.q.j.c.j. xij q.ij. cognouim⁹. et. q.j. ꝓcipimus. et. j.q.iij. ſiquis eps xxiij.q.j. rogamus.

h ¶ Cōceſſit. videtur ergo q impator poſſit dare privilegium libertatis. vt ex̄ de reſti. in integ. auditis.

i ¶ Sit patricius. ꝛ ſic papa dat hic gladij poteſtatem. cui⁹ tamē exercitiū ipſe nō habet. Jo. ex̄ de elec. ſuffraganeis. b.

k ¶ Apoſtolicā. ſed nunq̄d papa poſſet ei prātē dare vt deponeret ipſum. ſic in hereſi. ꝛ de conſenſu cardinaliū. imo in oībus ſe pōt ſubīcere ei. vt ij.q.vij. nos ſi.

l ¶ Exilio. no. eccl̄iaz poſſe alt quem mittere ī exilium. vt. iij. q iiij. hi qui.

m ¶ Affici. cū hec p̄iuilegia fuerūt oīb⁹ ſucceſſorib⁹ data. q̄re nō vtūt eis. Rñ. quia imperatores eis renūciauerūt. vt ·ſ·. c. tibi. Item quia p abuſum ea pdicēt vt ·ſ·. eo ·ſ· verū. Item quia ex cā fuerē ꝺceſſa. vnde ceſſante cauſa ipſa ceſſauerūt. vt. j. q.vij. q ꝑ remedio. nec obſtat. q̄ hic ōr ō ſucceſſorib⁹. q; hoc intelligēdū ē de illis ſucceſſorib⁹ qui hoc impetrare poſſint. vt. xxiij. di. i nomine.

n ¶ Alonitane tuſſiſſet. ar. q aucras maioris excuſat. vt xiij. q.v. dixit. xxviij. di. diaconi. xxij.q.v. miles. argu. ·ſ·. xij. q.ij. quicūq⁹. et xvj.q.j. in canonibus. Johan. So. in malo nulli eſt obediendū. nec aliquis excuſat. vt. xj.q.iij. ſi dñs. b.

o ¶ Sub excomicationis. ex hoc videtur q̄ per talis verba fiat excōicatio. cū ſic dicitur. precipio tibi hoc ſub pena excōicationis ꝛ eſt arg. ad idem ex̄ de eo qui ōr. fur. rece. c. j. argu. ·ſ·. ex̄ ō urepa. relatum. in fi. et de ſagittariis. c. vno. vbi de hoc. h. dicit q ſi talis phibitio fiat a canone. non fit excōicatio per illa verba. vt xxx. di. per totum. ſecus ſi ab homine. quia canō mitis agit q̄s homo. vt. xxvj. q.vij. alligant. ꝛ. ff. de arbitris celſus. alij dicunt q refert an diffiniendo illa verba ꝓferant. vt tūc p ea fiat excōicatio. an ꝓſtituendo ius. ꝛ tūc nō fiat excōicatio q illa ꝓba. Sz hec vi-

a aplicā ſedē: dignitatē q̄z pri/ciat⁹ ei ꝺceſſerunt. inſup ar/b chiepos ꝛ epos p ſinglas p/uincias ab eo inueſtituram ac/cipe diffiniuit. vt niſi a rege laudet ꝛ inueſtiat epos: a ne/mine ꝺſecret. ꝛ q̄cūq⁹ ·ꝺ· b de/cretū ageret: anathemat⁹ vi/culo eū inodauit: ꝛ niſi reſi/c piſceret: bona ei⁹ publicari ꝑcepit. Item leo papa. Electō romani pontificis ad ius pri/

d IN ſynodo net impatoris ſ/ogregata rome ī eccleſia ſci ſaluatoris ad exēplū bea/ti hadriani aplice ſedis anti/ſtit: q̄ dño karolo victorio/ſiſſimo regi francoz ac lon/gobardoz p̄riat⁹ dignita/tē ac ordiationē aplice ſedis/ et inueſtiturā eōrum ꝺceſſit: ego leo q̄z ſu⁹ fuoz dei eps/ cū toto clero ac romano po/pulo ꝓſtituim⁹ ꝛ ꝓfirmamus/ et corroboram⁹: p nr̄az apli/cā auctem ꝺcedim⁹ atq⁹ lar/e gimur dño ottoni p̄mo regi/ teuthonicoz eiuſq⁹ ſucceſſo/rib⁹ hui⁹ regni italie ī ꝑpetu/f um facultatē eligēdi ſucceſſo/rē atq⁹ ſūme ſedis aplice. pō/g tificē ordinādi ac p b̄ archi/epos ſeu epos: vt ipſi ab eo inueſtituram accipiāt ꝛ ꝺſecrationē vnde debēt excepti/

his q̄s impator pōtificib⁹ ꝛ h archiepis ꝺceſſit ꝛ vt nemo deinceps cuiuſcūq⁹ dignitatis vel religiōis eligēdi vel p̄riciū vel pōtificē ſumme ſedis aplice aut quēcūq⁹ epm ordinādi habeat facultatez abſq⁹ ꝺſenſu ipi⁹ impatoris q̄ō tñ fiat abſq⁹ oī pecunia. i et vt ipſe ſit p̄ric⁹ ꝛ rex. Oō ſi a clero ꝛ ꝑplo quis eligat/ epos: niſi a ſupradicto rege laudet ꝛ inueſtiat: nō ꝺſecre/k tur. ¶ Siq̄s ō hāc aplicā auctoritatē aliq̄d moliet: hunc excōicatiōi ſubiacere decernimus: ꝛ niſi reſpuerit. irre/l uocabili exilio puniri vel vl/m timis ſupplicib⁹ affici. Item gregz. Precepto principum maxio remittit q̄ abſq⁹ auctoritate aplica ordinat pō/

n ¶ Alonitane ciui/tiex. ſtat⁹ eps me neſciēte ac rnſali meo ordiat ē ꝛ facta ē res q̄ ſb̄ null⁹ āteriorib⁹ ꝓncipib⁹ euenit. ¶ Oō ego audiēs ad eūdē p uaricatorē q̄ inordiate ordiat⁹ ē: ꝓtinus miſi vt oīno miſſarū ſolēnia celebrare nullo mō ꝑſume/ret: niſi p̄a ſereniſſimis dñis/ co ḡſcerē: ſi b̄ fieri ipſi iuſſiſ/o ſent. qō ei ſub excōicationis/ interpoſitiōe mādaui. q̄ ꝺte/pto me atq⁹ deſpecto ī auda/cia q̄rūdā ſecl̄ariū hoīuz q̄/bus denudata ſua eccl̄ia pre/

p ſ·ē·q ꝓpr̄ie do ꝛ talia verba ſuperñ·ꝛ nefariū. 2·ē· eſt arm̄na ſp̄ia ſeteria vñ. ꝛ vnō de ſa. ſr. ſunt. de ſima/ 2 ſtut·ꝛ·2 ḡria yuri abet wrū q̄n ꝑfert ſub gdatione/

ritas est q illa verba non hñt vim sñie ꝛ tm cõmina/
tionis. vt. C. cõmina. epl'as p totũ. Hoc aũt scias. q
sub ꝓditiõe põt quis excõicari. ꝛ taliter hic intelligo
latam sñiam vñ exñte ꝓditiõe ligat excõicatio ꝛ nõ p/
us. ꝛ tñ a tali excõicatiõe potest appellari. licet. h. ꝛi/
um schserit. vt
exẽ de ap. ꝓterea
et hoc ideo. qz
excõicatio tũc ñ
trahit secũ suaz
executionẽ. qz ñ
cedit nec venit
dies añ exñtem
ꝓditionẽ. vt. ff.
de verbo. sig. ce
dere. Sed qd si
excõicas moriẽ
priusq̃ existat
ꝓditio. tũc dico
excõicatũ qñ ex
tat ꝓditio. ꝛ ita
aliqs excõicat
a mortuo. Vtr
aũt ꝓditiõe exi/
stente intelliga
tur retro fuisse
excõicatus p id
qõ legit. ff. qui
pot. in pig. pot
or. ꝛ. ff. de ma
re. neract. vel tã
tum a tpe ꝓditi
onis extantis p
id qõ est. ff. de
edil. edi. bouem
. ꝟ. si sub ꝓditiõe
disputatiõi reli
quo. io. ego cre/
do q a die exi/
stentis ꝓditionis
p decre. illã ꝓte
rea. exẽ ó ap. b.

a ¶ Obediens hoc dicit qz ei p
cipere non pote
rant. b.

b ¶ Relaxaui
nõ ẽm remit/
tere posse. q̃ ad
ipm spectãt ñ q̃
ad deũ. vt. xxiij
q. iiij. si is q pla
tus. Sz nõne q
fiũt ꝑ psona epi
vel alteri⁹ plati
fiũt in ꝓtẽptum
eccle. ꝛ iõ in de
um vriq̃. ſz ꝑn/
cipaliẽ in platũ
ſ. di. xlv. ꝛ qui
emẽdat. ꝛ. xxiij.
q. iij. inter.

c ¶ Ne si me. ar. q ratihabitio seq̃ns facit aliqd legi
timũ qõ ab initio factũ fuit illegitime. exẽ de iurepa.
cura. xviij. q. ij. de monachis. ix. q. ij. lugdunẽsis.

d ¶ Cognoui p auditũ. vt. ij. q. v. ſ. to. xxij. q. v. ꝟ vr.
nõ tam q̃ iudex. ij. q. j. ꝟ quando.

mia multa pbere ór nũc vsq̃
missas facere pſumit atq̃ ad
me vẽire ẽm iussionẽ dñorũ
noluit. ego aũt pceptiõi pie/
a tat⁊ eor obediẽs eidẽ maxi/
mo q̃ me nesciẽte ordiat⁹ est:
ꝟ qõ in ordiatiõe sua me vel
respõsalẽ meũ ꝓtermittere p
b sumpsit: ita ex corde relaxa/
c ui: ac si me auctore fuerit or/
dinat⁹ alia ꝛo illi⁹ pũsa. ſ. ma
d la corpalia q̃ coguit: vel qz cũ
pecunia ẽ elect⁹: vel q excõi
cat⁹ missas facere pſumpsit:
ꝑ deũ irreḋsita ꝓterire nõ
possum: ꝛ si ad me vẽire diu
distulerit: exercere i eo distri
ctionẽ canonicam nullo mõ
cessabo. Itẽ ex pcil'. tol. In
electiõe epor principis desi
e derat assensus
Cũ lõge lateq̃ diffuso tra/
ctu terrarũ cõmeantiũ impe/
dit celeritas nuncior: q̃ aut
neḡant regib⁹ audiẽtib⁹ de/
cedẽt⁊ pſulis trãsit⁹ notifica
ri aut ó successore morientis
epi libera pncipis electio ex
pectari: nasciť sepe aut nr̃o
ordini ó relatiõe taliũ diffi/
cultas aut regie ptãti: dũ cõ
sultũ vr̃m subrogãdis põti/
ficib⁹ sustinet inũerosa neces/
sitas. vñ placuit oib⁹ põtifi/
f cib⁹ hyspanie atq̃ gallacie
g vt saluo priuilegio vniuscu/
h iusq̃ puincie licitus maneat
deinceps toletano pontifici
ąscunq̃ regal' ptãs elegerit
et tã dicti toletani epi iudici
um dignos eẽ ꝓbauerit in q̃
buslibet puincijs ꝛ in pcedẽ
tiũ sedib⁹ pficere pſules: et

i decedẽtib⁹ epis eligere suc/
cessores. ita tamẽ vt ąsq̃s ille
fuerit ordiat⁹ p⁹ ordiatiõis
k sue tps infra triũ mẽsiũ spa/
cium metropolitani xpij pre/
l sentiã visur⁹ accedat. ¶ lec/
tiones ąz summor põtificus
atq̃ alior infra pſulũ quon
dã impatorib⁹ repñtabant:
sicut de electiõe btĩ ambrosij
et btĩ gregorij legit. q̃b⁹ exẽ
plis ꝛ pmissis auctib⁹ liq̃do
colligit laicos nõ excluden
dos ab electiõe neq̃ pncipes
esse reijciẽdos ab ordiatõne
ecclesiarũ. ¶ Sz q ppls in/
betur electioni interesse non
precipit aduocari ad electio
nem faciẽdam: sed ad ꝓsen/
sum electioni adhibendum.
¶ Sacerdotes enĩ vt in fine
suptorij capli stephani pape
legit est electio: ꝛ fidelis po
puli est humilit⁹ ꝓsentire: de
sideriũ ergo plebis requiri/
tur: vt clericor electioni cõ
cordet. tũc enĩ in ecclesia dei
rite pficiet antistes. cũ ppls
parit⁊ i eũ acclamauerit quẽ
cler⁹ cõi voto elegerit. Añ
celestin⁹ papa ait Plebis ñ
ẽ eligere ſz electiõi ꝓsentire.
Qđ
Ideriũ reḋrat. Itẽ leo
Ota ci De eo dẽ p⁹.
m n Cuiũ testiõia ppl'or ho
o norator arbitriũ el'ctõ cl'ico
q rũ i ordiatiõib⁹ sacerdotũ cõ
stituãť. vt ifra: p pacẽ ꝛ q̃etẽ
sacerdotes q̃ futuri sunt po/
stulantur teneať subscriptio
clericorũ: honorator testio/
r niũ ordinis ꝙuẽt⁹ ꝛ plebis.

ſ. di. xxiij. c. j. ꝛ. xxiij. di. c. nullus.

r ¶ In ordiati
onib⁹. i. electionib⁹.

s ¶ Ordinis. quia ór ordo cer
donũ pelliparior vel alterius corpis.

t ¶ Et ple
bis. noie plebis cẽsenť illi q̃ non sunt collecti ad aliqõ
corpus faciendũ de q̃ corpe habes. ff. q cuiusq̃ vni/
uer. l. j. et ẽ ad ħ bonũ simile. C. de epali au. iubemus.

g ¶ Priuilegio
. i. inre. sic. ix. q.
iij. saluo. ff. q̃.
mo. pig. vl' hy.
po. sol. si obior
. ꝟ. j. port⁹ ꝟ on⁹
cũ ius primatie
pcessum uir hu
ic collegio. cum
enĩ rex eligerec
oli de pſilio om
niũ epor ꝟ pſili
um pcedit ei ꝟ.

h ¶ Daneat.
ar. ppe loci ꝛ tẽ
poris difficultas
tẽ electionẽ fie
ri. a q̃ nõ debe
at. vt. xxiij. q. j.
pudenda. xcij.
di. iurta.

i ¶ Epis. elige
re. i. a rege elec
tos cõsecrare ꝛ
ꝓfirmare.

k ¶ Infra. in
fra dis. xciij. iu
xta. exẽ ó iurepa
tro. si ꝟo. ſ. lxv.
di. si quis cõtra.
sed non est ꝓtra

l ¶ Lectiones
et btĩ gre/
gor ij. non in ħ
volumine. nisi
argumẽto. ſ. e.
agatho.

m ¶ Stepha/
ni. ſ. ea. distinc.
nosse.

Ota. id est
pniuentia
et ꝓsensus. vt. ſ
distin. xiij. epi/
scopus.

o ¶ Ciuium. ñ
rusticorum ex/
tra ciuitatẽ con
sistentium.

p ¶ Honora/
torum. ſ. maior
de populo ꝛ cle
ro. ſ. eo. hadria
nus. in fi.

q ¶ Arbitriũ.

a Principibus legitur. xxiij q. vij. c. j. & ij. & di. viij. quo iure

b Quia sancta ꝓsentē. di. xix. di. nullus.

c Iuramēta videtur ergo q̄ antre electionem nō sit ꝓstanduz iuramentū ꝺ indemnitate ecclesie. vt. viij. q. iij. artaldus. & ꝛ. xxviij. dis. de spacusane. ꝓsumerē eni ꝑ facere vt eligeretur dicūt tñ ꝺā. q̄ si est ꝓsuetudo q̄ ꝓstetur. ꝓstari pōt. & sic intelligūr q̄ dicunt ꝑ in fine. ꝺd tñ iuris sit de ꝑ habes. viij. q. iij in summa.

d Consuetudo. q hoc videt q̄ in spūalibꝫ fuanda sit ꝓsuetudo in recipiēdis muneribꝫ. & ꝛ. eo. agatho. et in auc. de sanc. epi. §. iiij. & ꝛ. j. q. iij. quesitum. et ix. q. iij. ꝓquestꝫ et exꝫ ꝺ simo. ad aplicam. arg. exꝫ de simo. cū in ecclesie. & c. sic. ad hoc dicūr ꝺdaz q̄ licitū est alicꝺ petere in spiritualibꝫ. sed nō ꝓ spūalibꝫ. vt ñ peratur ꝓ ꝓsecratiōe sed ꝓ cō suetudie vel dic q̄ si ꝓsuetudo illa pietatez ꝓtinet non pōt petitū supior cogere poꝛest. vt ꝛeruet talis consuetudo. vt dic illa ꝓstitutio ad apostolicā ꝑ. tamē dicit q̄ istō referaf ad legatos imperatoris. vt nō aliud romana ecclia petat ab eis q̄ ip si soliti sunt fa

nō/ q̄ in ꝛcipiendis muneribꝫ attēdēda ꝺ uetudo./

a Principibus ꝛo atq; imperatoꝛibꝫ electionez romanoꝛ pontificū atq; alioꝛ episcopoꝛ referēdas vsus & cōstitutio tradidit ꝓ scismaticoꝛ atq; hereticoꝛ dissensionibꝫ. q̄ꝫ nōnunq̄ eccl'ia dei ꝓcussa pielitabaf: ꝺ q̄s legibus fidelissimoꝛ impatoꝛuz freq̄nt eccl'ia mūita legitur.

¶ Repūtabatur ergo electio clericoꝛ p̄ncipibꝫ: vt eoꝝ auc̄te roboꝛata nullꝫ hereticoꝛ vel scismaticoꝛ audeꝛet ꝛire: & vt ipsi p̄ncipes tanq̄ deuotissimi filij ī eū cō sentirēt: quē sibi ī p̄ez eligi viderēt. vt eis in oīb⁹ suffragatoꝛes exist̄ēt: sicut valē tinianus btō ambrosio supa legit' dixisse: noli timere: q̄ deꝫ q̄ te elegit: sp̄ te adiuuabit & ego adiutoꝛ & defensoꝛ tuus vt meuz ꝛdinem decet semp exist̄a. ¶ ñ stephanus papa statuit dicēs. Pūtib⁹ legat' impatoꝛis ꝛdinetur

b Quia pontifex romanꝫ sancta romana eccle sia cui deo auctoꝛe p̄sidemus a pluribus patiē violentias pontifice obeūte: q̄ ob ꝺ inferunt: q̄ abseq; impiali noticia pontifex fit electio & cōsecratio: nec canonico ritu & ꝓsuetudie ab impatoꝛe directe sūt nūcij: q̄ vetēt scādala fieri. volumꝫ vt cū instituendus ep̄ꝫ ꝓtifex: ꝓueniētibus ep̄is & vniuſo clero eligatur p̄te senatu & ꝓ'lo q̄ ꝛdinādus est. & sic ab omnibꝫ electus p̄sentibꝫ legatis impialibus cōsecretur nulluseq; sine piculo sui iuramēta vel p missiones aliq̄s noua adinuentiōe audeat extoꝛquere: nisi q̄ antiqua exigit ꝓsuetudo: ne vel eccl'ia scandalizeē et imperial' magnificētia minuaf. ¶ eorum quia impatoꝛes q̄ꝫ modū suū ignoꝛantes nō in nūero ꝓsentientiū sed ꝓmi distribuentiū ēmo exterminātiū eē voluerī fre

q̄nt' etiā in hereticoꝛ pfidiā plapsi catholice mr̄i vnitatē eccl'ie ip̄ugnare conati sūt iō sctoꝝ patrū statuta adū sus eos ꝓdiderūt: vt se met electioni nō inſereret: & quis quis eoꝝ suffragio ecclesiaz obtineret: anathemat' vinculo innodaref: sicut scp̄tura quoq; diuina dicit: q̄ ꝓ
e q̄ ezechias dissipauit excelsa & ꝛtriuit statuaſ & succidit lucos & fregit serpentē eneū quē fecit moyses videlicz q̄ illū serpentē deus fieri iusserat: ne serpētina moꝛte populus interiret: ideo ipse populus colere & venerari eū ceꝛperat. & idcirco ōstruxit iste qō iubēte deo fecerat ille. ac per hoc magna auctas ista ē habēda in ecclesia vt si non nulli ex p̄decessoꝛib⁹ & maioribus nostris fecerūt aliq̄ q̄ illo tpe potuerūt esse sine culpa: & postea ꝛtunc in erroꝛē et supstitionē sine tarditate aliqua & cum magna auctē a
g posteris destruant'. ¶ Postremo p̄sentib⁹ legatis imperatoꝛ & inconsult' electiones romanoꝝ pontificuz leguntur celebrate: & tandez ijdem imperatoꝛes religioso mentis affectu p̄fatis p̄uilegijs renūciauerūt mlta insup donaria eccl'ie dei ꝓferētes. ¶ tē gre. iiij. scribit. In ꝓsult' legat' ipatoꝛ adrian⁹ ad pontificatū eligit'.

h Cum adrianus. ij. ad romanū pontificatū ab eccl'ia dei genitricis dñe nostre que dicitur ad p̄sepe traheref ad lateranense patriarchiū: certatim a populo & clero & ꝓceribus deꝓtatus est. qō audientes missi ludouici imperatoꝛis moleste tulerunt: et indignati sunt: q̄ dum p̄sentes essent non fuerunt inuitati: nec optare a se futuri p̄sulis electiōi interesse meruerūt. qui accepta ratione q̄ non causa ꝓtempt⁹ auguꝛcere. s. vt papa ñ cogat cos aliud iuramētū faꝛcere pape q̄ iuramētū fidelitatis qō imperatoꝛ ꝓsueuit p̄stare. vt ꝛ. e. ti. & ꝺ idicat illud verbū minuaf.

e Excelsa. i. tēpla idoloꝝ in excelsis posita. ideo q̄ iussu domini facē erat. et q̄ eū respiciētes liberabanf. 4. Reg. 2. Para.

f Destruxit. ꝺ ezechias commendaf ex destructione imaginis q̄ erat occasio supstitiōis q̄ꝛe ꝑ massilien⁹ eps ꝺdenaf q̄ destruxit imagines in q̄ꝫ ppls idolatriā comitebat. vt ꝺ ꝓse. di. iij. platū dic q̄ serpēs iste fuit ꝛpal' ad sanādū vulnera vñ cessante cā cessare debuit et effectus. sed cauſa imaginū ꝓpetua ē. vt heaf i eis mēoria dei.

g Destruāf. ar. successoꝛes ꝺbere mutare facta & istituta p̄decessoꝛum etiam bona si viderit eē ea pniciosa exēplo. xij q. j. videtes. xxv. q. j. c. j. xcvj. di. bñ in fi. dist. lxviij. coꝛepi. si. exꝫ ꝺ dec. suggestū. vbi ē ar. q̄ p̄uilegiū qō est exēplū mali remouēdū ē. isti. vi bo rap. §. nedum talia.

h Cum adrianꝫ traheret. ꝺz enī ire q̄si iuit'. vt ar. j. q. vj. sic is. C. ō episco. & cleri. si quem cā. sic enīz appellaf q̄si. p̄ pzio noīe q̄ poꝛtaf papa ī ma/

nibus ne offendat ad lapidē. a ¶ Tpis. nō. q̄ nō sūt mala. interdū debēt omitti. ne sint exēplo pniciosa. vt s̄. di. xxiij. i noīe. s̄. di. xxj. deniq; xij. q. ij. libti. ij. q. vij accusatio. ⁊. xxx. q. j. c j. insti. vi bo. rap. §. sz neduz talia. b ¶ Et ad salutādū. ar. eos ꝯsensisse electioni ex q̄ interfuerūt et eū salutauerūt et non reclamauerūt. sic ex̄ de his q̄ fiūt a ma. p. c. ex ore. i fi. ⁊ ex̄ de puil. cum olim. i fi. ⁊ ex̄ de sen. ex. si aliqn̄. et eoipso q̄ q̄s salutat aliū. videt ꝯsentire ei. vt. xxiiij. q. j. oīs. sic ex eo q̄ quis nō vult salutare aliū p̄sumit inimicus. vt ex̄ de offi. dele. cū sup et eoipso q̄ stephan⁹ dixit plegatur intelligit ꝯsensisse. vt. xcvj. di. bene. sic. j. d ꝯse. di. ij. pacē

c Ego confirmationis. nota q̄ aliquid simul dat ⁊ ꝯfirmat. vt notaui s̄. c. in synodo. d ¶ Atq; viculis. i. vilis. ff. ad munici. q̄ ex vico. nec posset ipator illā donationē reuocare. nam dicit lex q̄ sola īmēsitas ē mēsura rerū donatarū in eccl'ia C. de sacrosan. ec. auc̄. sz hodie īmo nec ꝯcedit hic sz ꝯcessa cōfirmat. nā omīa hec ⁊ alia plura iam p̄us fuerāt ecclesie. j. xcvj. di. ꝯstātin⁹. p̄terea q̄z impator pōt alienare res impij vt. ff. d le. j. apud iul. §. vlti. Itē q̄z p hāc ꝯcessionē nō leditur imperiū. ex quo res redit ad primū statū vt. ff. de pac. si vnus. §. pactus. ⁊. xxxv. distin. ab exordio. nō ob. xij. q. ij. non liceat. quia ille non poterat legem imponere suo successori. ex̄ de elec. innotuit.

a sti sz futuri tpis ꝓspectu hoc cōmissum fuerat: ne videlicz legatos p̄ncipū in electione romanoꝝ p̄sulum expectādi mos p hmōi fomitē inolesceret: oēz indignationē medul
b lit⁹ sedauerūt: ⁊ ad salutādū electū etiā ipsi hūilit accesserūt. Itē pactū ꝯstitutiōis impatoris p̄mi ludouici cū romanis pōtificib⁹. Electio romanoꝝ pōtificū a ludouico

c Ego lu ꝯcedit romanis douic⁹ impator roman⁹ augustus statuo ⁊ ꝯcedo p h̄ pactū ꝯfirmationis nr̄e tibi btō petro p̄ncipi apl'oꝝ ⁊ per te vicario tuo dn̄o pascali sūmo pōtifici ⁊ successorib⁹ ei⁹ ī ppetuū sicā p̄ decessorib⁹ vestr⁹ vsq; nūc ī vr̄a ptāte ⁊ ditione tēuist⁹ ⁊ disposuist⁹ romanā ciuitatē cū ducatu suo et
d suburbanis atq; vicul' oībus
e et territorijs ei⁹ mōtanis et maritimis littorib⁹ ⁊ portu
f bus seu cūct⁹ ciuitatibus castellis oppidis ac villis ī tuscie ptib⁹. ¶ Idē qn̄ dīna vocatiōe hui⁹ sacratissime sedis
g pōtifex d h̄ secl'o migrauerit null⁹ ex regno nr̄o aut frāc⁹ aut lōgobard⁹ aut de q̄libet pte hō sub nr̄a ptāte ꝯstitut⁹ licētiam habeat ꝯtra romanos aut publice aut p̄uatim ꝯueniēdi aut electionē faciēdi: nullusq; ī ciuitatib⁹ aut ī territorijs ad eccl'ie btī petri apl'i ptātē ptinētib⁹ aliquod malū p̄terea facere p̄sumat: sz liceat romanis cum omni veneratiōe ⁊ sine qualibet pturbatiōe honorificā suo pōtifici exhibere sepulturā: et eū quē dīna inspiratiōe ⁊ btī
h petri intercessiōe oēs romani vno ꝯsilio atq; vna ꝯcordia sine aliq̄ ꝓmissiōe ad pōtificat⁹ ordinē elegerint: sine aliq̄ ambiguitate atq; ꝯtradictione more canonico ꝯsecrare: ⁊ dū ꝯsecrat⁹ fuerit: legati ad nos vel ad nr̄os suc
i cessores reges frācoꝝ dirigātur q̄ int̄ nos ⁊ int̄ illū amicitiam ⁊ charitatē ac pacē ꝯsocient. Itē leo. iiij. lothario ⁊ ludouico augustis. Electio et ꝯsecratio romani pōtific⁹ nō nisi iuste ⁊ canonice fiat.

Int̄ nos ⁊ vos Palea. pacti serie statutū est et ꝯfirmatū q̄ electio ⁊ ꝯsecratio futuri romani pōtific⁹ n̄ nisi iuste ⁊ canonice fieri debeat. Idē. Ab impatore vel nūcijs eius electioni romani pontific⁹ nullū obstaculū

Con generet. Palea. stitutio p̄mi henrici et p̄mi ottonis cū romāis pōtificib⁹: vt null⁹ missoꝝ nr̄oꝝ cuiuscūq; īpeditiōis argum̄tū in electiōe ro. pō. cōponere audeat oīno ꝓhibemus. Itē ī electiōe ro. pont. neq; lib neq; ꝯu⁹ aduēire p̄sumat vt ill' romāis q̄s ad hāc electionē p ꝯstitutionē scōꝝ patrū ātiq̄ admisit ꝯsuetudo: faciat aliqd īpedim̄tū. q̄ si q̄s ꝯ hāc nr̄az ꝯstitutionē p̄sūpserit: exilio tradat. Itez ꝯstitutio ottonis. Iuram̄tū ottōis: qd fecit dn̄o pape io

k Tibi dn̄o iohā. pa hāni pe ego reꝝ otto ꝓmitte
l re et iurare facio p p̄rez ⁊ filiū et spiritūsanctū ⁊ p lignū

e ¶ Et territorijs. quid sit territoriū quid sit oppidum. quid sit vrbs. habes. ff. de verbo. sig. si pupillus. §. territorium. ⁊ sic est hic. argu. q̄ nomine ciuitatis non comprehendūt eius territoria. vt. xij. q. ij. c. vlti. et. ff. de verbo. sig. l. ij. ⁊. ff. de arbi. si cum dies. §. si arbiter. arg. ꝯ. ff. de verb. sig. qui in ꝯtinentibus. ⁊. l. edificia. ff. d iudi. insule. ff. d offi. pre. vr. l. j. ibi cū vrbē

f ¶ Seu hec dictio seu potius auget donationez q̄z disiūgat int̄ res donatas vt. ff. d au. ⁊ ar. le. siq̄s ita.

g ¶ Dig̃uerit olim enī nullus audebat tractare de electione pape an̄ tertiū diez post sepulturaz p̄mortui. vt. j. di. lxxix nullus. sz p ꝯriā ꝯsuetudinē hoc hodie abrogatū est.

h ¶ Oēs romāi nō q̄ olim oēs romani intererāt electioni ex ꝯsuetudīe. j. c. ꝓximo.

i ¶ Frācoꝝ. nō impiū pris frācoꝝ fuisse. sz postea teuthonici ꝟtutibus ꝓmeruerūt impium vt. xxviij. q. j. §. ex his in q̄s hodie trāslatuz est impium. ex̄ de elec. venerabilē

k Tibi dn̄o. arg. q̄ qui feudum recipit ab ecclesia. iuramentū fidelitatis nō solū ecclesie sz etiā p̄latis p̄stare debet. vt ex̄ d iureiu. ego ep̄s. s̄. di. xxiij. q̄q̄. et. xxij. q. v. d forma. īmo etiā ipsi capl'o. vt ex̄ de. ꝟ. sig. cū clerici. cū ipi sint ps corpis sui. vt. vj. q. j. §. verū. nō ob. ex̄ d simo. ex diligēti. q̄z ibi n̄ erat ius feudi. d q̄ iure plene hēt ī ꝯsti. frederici d feudis. l ¶ Et iurare. nō q̄ icono

mus siue sindic⁹ iurat in aiam ppriã. ex de iura. calũ. in ptractãdis. sed pcur. iurat in aiam dñi. vt hic. ⁊. c. di. optatũ. ⁊. xvij. q. iiij. metuẽtes. ⁊ ex ô offi. le. notuit in pte decisa. fit aũt ꝟ iuramẽtũ sub talib⁹ ꝟbis. ego iuro in aiam dñi mei. q ipse ꝟ seruabit. vel sic iurat. dñs me⁹ iurat p me. q ꝟ fuabit sic ipm de⁹ adiuuet. Sz ꝙliter obligat aliquis aliũ ꝙiuramẽtũ ℨ id qõ legit in fti. de inuti. fti. ·§· sicꝫ alij. sed dic q dñs semet obligat ſz p alium. vt ex ô sen. ex. mulieres. ff. de admi. tu. ita autẽ. §· gessisse.

Sz ꝺd si dñs reuocet mãdatũ. nunqd intelligitur obligat⁹ per tale iuramẽtum ita si nõ ꝙuenit reuocatio ad pcuratorẽ. sic id qõ fac̃ iudex tenet donec ig̃rat reuocatũ mãdatũ vt ex ô ap. si duob⁹. ⁊ rõne ig̃rantie tenet sententia. vt. iij. q. vij. §· tria. ī pn. et. ix. q. j. ordinatiões. ff. de offi. pſi. si forte. ff. ô pcur. si pcurator. ī fi. ff. mã. si mãdassem. io. si aũt lis essz cõtest. oportet⁹ q reuocatio puniret ad iudicez vel ad aduersariũ. alioq̃n firmũ est qõ fit cũ pcur. vt ex ô p cur. mãdato⁹. si aũt nõ sit lis cõtest. vr̃ sufficere si reuocatio ꝙueniat ad pcur. vt dicit expſſe decre. ex de pcur. ex instinuatiõe. ⁊. c. fe. b. ſſũt tñ spāles casus in ꝙbꝫ requr̃it pseuerãtia sic cũ mr̃imoniũ ℨhiſ p nũciũ. si dñs reuocat mãdatũ. nõ dico dñm obligatũ. ſz nũcius ignorat⁹ reuocatũ. ⁊ cũ pr̃ mãdat filio vt aliquẽ mãumittat. ff. de mãumiſ. vindic. si pr̃. ⁊ hoc tñ est. q⁹ pr̃ ⁊ filj⁹ censent vna ꝑsona. vt. xxxv. q. iij. §· hac auctoritate. Jo. a ¶ Deoz. sed quã cautionẽ põt de ꝟ facere. q sui nõ dent dãnũ ℨ id. ff. cõmodati ad eos. vel ꝙlit̃ põt se obligare ad alienũ factuz ℨ id. insti. de inuti. fti. §· sicꝫ aliũ. nec eni teneť ꝺs de facto familie sue. si ipe nõ mãdauit nec ratũ habuit. vt. j. q. iiij. q ꝑsulat⁹. ex de resti. spo. cũ ad sedẽ. ff. de vi ⁊ vi ar. l. j. §· ait prꝺ. ſz dic q intelligit̃ se obligasse se curatũrũ ne ab eis dãnũ daret. xvij. q. v. de fozma. sicut est

ꝟ viuifice crucẽ ⁊ p has reliquias scõz: q si pmittẽte dominο romã venero: sctãm romanã eccleſiã ⁊ te rectorẽ ipsi⁹ exaltabo ſm meũ posse. ⁊ vitã aut membza nunq̃ neq̃ ipm honorẽ quẽ habes mea volũtate aut meo ꝙsilio aut meo ꝙsensu aut mea exhortatione ꝓdes: ⁊ ī roma nullum placitũ aut ordinationẽ faciam de oĩb⁹ q̃ ad te aut ad romanos ptinẽt sine tuo ꝙsilio et ꝺcẽd de terra scĩ petri ad nr̃am ptãtem quenerit: tibi reddã. ⁊ cuicũq̃ italicũ regi mẽ cõmisero: iurare faciã illũ vt adiutoz tui sit ad defendendũ terrã sancti petri ſm suũ posse. Itẽ ex ſmo li. capitulo⁹ karoli⁹ ludouici imperatoꝝ. Liberũ sit clero et pplo de ppria dioceſi epm

b Sacroz canonũ eligere nõ ignari vt ī dei noĩe sctã eccl'ia suo liberi⁹ potiať honore: assensuz ordini eccleſiastico ꝓbem⁹. vt. s. epi q electionẽ cleri ⁊ ppli ſm statuta canonuz de ppria dioceſi remota ꝙsonarũ ⁊ mũerũ acceptiõe ob vite meritũ ⁊ sapientie donũ eligant̃: vt exemplo ⁊ ꝟbo sibi subiect̃ vsq̃ quaq̃ ꝓdesse valeant. Ex bis ꝙstitutionib⁹ ⁊ pacto lu-

cum quis ꝑmittit alium sisti in iudicio tñ. ad ꝟ teneť vt opam det quã põr. ff. de. ·v·. ob. ꝙtiens ꝺs. sed littera illa meoz non est in libro meo. Jo.

Sacroz. p. electionẽ. ꝟ nomẽ ꝑprie ⁊ impꝛopꝛie sumit hic cũ illis gentiuis cleri ⁊ populi. ar. ff. cõmo. si vt certo. ·§· cõmodatum

c ¶ Dioceſi. nõ p. ꝟ. q examinãdi sũt oẽs de dioceſi ꝑsq̃ eligat exne⁹. vt di xi. lxj. di. nullus

d ¶ Persona rũ. sic. viũ. q. ij. dilectissimi ⁊ ex ô instī. ad decorem.

e ¶ Et mũerũ cũ talꝫ eligat. a deo ôz eligi. viij q. j. si ergo. ꝟ

f ¶ Vt exẽplo na cepit iesus facere ⁊ docere. vt xxvj. di. §· ecce. ·§· ex his.

g ¶ Maioris. sic g nomẽ cleri coz restrigit̃ ad maioris ecclesie canonicos. vt. x q. j. ãtiq̃s. viij. q j. c. ij. ex ô. ·v·. si. guis. cum clerici bñ ē in talib⁹ seruãda ꝙsuetudo vt ex de cã posc. cũ ecclesia.

h ¶ Nõ a cardinalib⁹. vt. ·s·. di xxiij. c. j. ⁊ cetera.

i Oẽũtib⁹ sane epis gãt qm vlra tres mẽse vacare eccl'iaz scõz patrũ phibẽt sanctiões. ſb anathẽatis vicꝫ'o iterdicim⁹: nec canõci ô sede epali ab electiõe epoz

sub anathe mate. ꝺd ô ꝟ tenere debeas. di xi. ·s·. eo. ·saloni· tane.

k ¶ Excludãt diẽ ꝟ tripliciter istos excludi. cẽ ꝑprie excludũť. cũ nõ vocãť. vel si vocati nõ audiunť vel si spõte veniãt ñ admittãť. credo ꝟ. c. nõ tenere. aliud eni seruať. ⁊ religiosi ꝟ vocãť clerici ciuitatis vel ꝑluri epar⁹. ar. lxxix. di. sicꝫ pecunia.

l ¶ Religiosos. i. platos aliarũ eccleſiarũ.

m ¶ Excluſ. qz iniuite nuptie cẽ. xxxj. q. ij. §· j.

n ¶ Cõsensu vr̃ q ñ tñ ꝙsiliũ religiosoz. ſz etiã ꝙsensus ipoz requr̃d⁹ ē. et ita vr̃ q religiosoz ꝙsone faciãt pte in electiõe. ar. ex ô elec. cũ in veteri. nã ⁊ seꝯces sũt alioz ī electiõe. vt lxxix. di. c. j. et. c. sicꝫ. pecunia. ⁊ xxij. di. c. j. ⁊ sat̃ ꝑ dicť. q nisi ꝙsiliũ ipoz fuerit requr̃situ. q nulla sit electio si cũ fuit habitũ ꝙsiliũ ⁊ ñ ꝙsensus renet vt ex ô arb. cũ olim. ⁊ ē si. ff. ô admi. tu. ꝺd decedẽs. §· pape. ⁊ ex de regula. ſz. C. ô iure emphi. l. vl. ⁊ expone ꝙsensit requr̃sito ſz nõ habito.

o ¶ Eoz. ar. q nõ sufficit religio-

soꝛ pñtia. nisi habeaꝫ ꝓsilū. ar. ī. x. q. ij. cassellas. arg. xij. q. ij. sine excep. ꝟ. j. a ¶ Et ꝓnuētia. ar. qđ ali ḡrū ꝓsensu fieri dz. eoꝛ dissensu impedit faciēdū ⁊ dissoluit factū. vt. ī. d. lj. q in alīq. ⁊ xxxj. q. ij. si verū. ī d. lxxij. nulla ratio. j. q. j. oꝛdinationes. x. q. ij. cassellas. xij. q. ij. alienationes. et. c. sine. xv. q. vij. epus. null⁹. xxxiij. q. v q deo. ⁊ c. māi/festū. xx. q. ij. puella.

b ¶ Nūc q̄ rit. sup isto ꝟ posuit. b. distinctionē. qꝛ cū eligē/tes dissentiunt tria ꝓsideranda sunt. auctas numer⁹ ⁊ bon⁹ zelus. auctas ꝓsiderat in dignitatiꝝ zelus ꝓsistit in aio. vt si nō carnali amore eligāt. sz fm meritū ꝓsone. ō nūero patet. et dicit q vbicūq; duo ex istis cōcurrūt ꝓponderant tertio. vnde si ex vna pte est auctas ⁊ bonus zelus. ex alt̄a nūer⁹ ꝓ ꝓre iudicaꝫ. vt. xxiij. di. c. j. et. xciij. dist. mirat⁹. vij. q. j. deniqꝫ. Ītē si ex vna pte ē nūer⁹ ⁊ auctas. ⁊ ex altera est bon⁹ zelus. ꝓ ꝓmo iudicaꝫ. ar. xxviij. di. ō syracusane. ibi eni bono zelo ꝫdicebāt q̄ significabāt pape electū hr̄e vxoꝛē ⁊ filios. sz tū qꝛ plureꝫ erāt ex alia pte et maioꝛis auctis. ꝓsensit papa illis. Ītē si nūer⁹ ⁊ bonus zel⁹ ē ex vna pte. ⁊ ex altera pte auctas. stat ꝓmo lxv. di. c. j. ⁊ ij. hāc distinctionē ñ approbo. qꝛ sz ex vna pte sit auctas ⁊ melioꝛ zel⁹ ex alēa pte nūer⁹. stat ꝓ nūero vt ex ō elc. dudū. ⁊ ex ō ap. ꝓstitut⁹. nisi nūer⁹ essz i puo maioꝛ auctas alioꝛ lōge ꝓcelleret. ⁊ possz eo casu fieri cōpēsatio. vt ex ō resti. in nr̄a. Nā vbi ē par debitū ⁊ disparatio nūer⁹ creditoꝝ sp nūer⁹ ꝓferē. vt. C. quibo. ce. pol. l. vl. ꝟ. j. tūc eni decurreē ad dignitatē cum par nūer⁹ ē hīcide. ff. ō pac. maioꝛē. silr dico ad zelū ō currēdū. cū par vel fere par nūer⁹ ē hincide. Sz q̄d si par ē zel⁹ nūer⁹ ⁊ auctas hincide. tūc recurraꝫ ad meritū ꝓsone. vt. ī. c. pꝛ. sz si oīa sūt cēlia. tūc cassēē verisimile electio ⁊ nou⁹ eligaꝫ. vt. lxxix. di. si duo. vel iudex cogat eos ad ꝛcordiā. vt insti. ō satisda. tu. ꝟ sinaūt. vl res fortē dirimaꝫ. vt in matthia. vt. xxj. di. cleros. C. cōia dele. l. vl. in ꝑn. ⁊ ff. de iudi. sz cū ambo. vl metropolitan⁹ ḡtificet cui velit. ⁊ ex ō parochi. c. j. ⁊ ff. ad sṁl. l. iij. ꝟ. fi cū oēs. ⁊ ō relig. l. vl. vel ꝑferaꝫ ille q ꝓs ordinar⁹ ē. vt. lxxv. di. c. vl. vel senioꝛ ꝑferaꝫ. vt. xxxv. q. vj. c. j. ff. de fi. instru. l. vl. vel ille q ꝑ⁹ noiaꝫ ē. vt in auc. ō monachis. ꝟ. pe. vel ꝑferaꝫ ille q q̄ꝫ delict illi q sp bon⁹ fuit. vt. l. di. fideliꝛ. vel ꝑferaꝫ ille q diutius militauit ī ecclīa. vt. lxj. di. dd ꝑderit. si āt vtraq; electio ē vciosa. vtraq; cassaꝫ. vt ex ō elec. ꝓsideraūim⁹.

Sꝫ fozte. se diuiserint. qꝛ natura hoīs ꝓna ē ad dissentiēdū. ff. ō arb. si vn⁹. ꝟ. vl. ar. xx. q. ij. ꝓcliū. ⁊ ꝓsumit ꝫ canō. qꝛ sz discoꝛdia sit ī electiōe q vtraq; ꝑs bono zelo moueaꝫ vt. viij. q. j. nec nouū. sz ꝛ. ē. nosse. idē freqnti⁹ ꝫ aūt raro. xij. q. j. oīs etas. d ¶ Judicō. sz dd si metro politan⁹ nō vult ipm ꝓsecrare. vē q tūc a suffraganeis petēda sit ꝓsecratio. vt. lxxxix. dist. volum⁹. sz melius ē q a supioꝛe peraꝫ. vt. ix. q. iij. nūc ⁊o. et. viij. q. iij. c. artaldus. e ¶ Qui maioꝛibus eligentiū quia magis appetit iste q̄ ille. f ¶ Tamen vt nullus. quasi dicat si timeē scādalū. tunc vtrūsq; electio cassabitur. vt. lxxix. di. si duo. tūc ei est aliqđ detrahendum seueriꝛati. vt. l. distin. vt ꝓstituerētur.

Hinc cōsideraꝛdū ē. ꝫ ꝺpigit. lxiij. di. in ꝓcēdeti dist. docuit ad q̄s ꝑtineat epoꝛ electio. Jn hac oꝛdinatratū suū vsq; ad. lxxj. di. ostēdēdo a q̄ bus sacri oꝛdies sunt distribuēdi ⁊ quo tempoꝛe in q̄ bus locis. Ā quibus. hoc facit in hac distin. Ā quo tēpoꝛe. hoc facit in. lxxv. Jn quibus locis. hoc facit in lxxx. ꝓximo dicit de ꝓsecratione episcopoꝝ. Nota ergo q electus in episcopum confirmatus debet consecrari a metropol. cum suis suffraganeis. vbi autem metropolitan⁹ adesse non poteſt vel etiam non vult. ꝓstabit auctoꝛitatem hoc faciendi tribus admin⁹. aliis omnibus per litteras suas consensum ꝓebentib⁹ item metropol. ab omnibus suis suffraganeis debet consecrari. aut saltem a tribus.

Epiſcopi. tres epi absq; metropo. ex ō tē. oꝛdi. c. nec epī. vel dic q duo sufficiūt cū metropol. ⁊ sz ꝫ dic q hec dictio pē ibi ponit̄ inclusiue. sic. xv. q. vj. felix. ar. ad ꝫ. ē. c. iij. io. sz certe ibi nō est pē. nec ſra ꝛ ī ¶ Alis. ar. q in ḡcūq; ꝛctu vl cā ꝓsensus (dicit. d. aliq̄rū ꝺsideraꝛ. nil refert an pītes ꝓsensum exꝑmant an absentes ꝑ ſras ꝓsentiāt. vt. c. di optatū. ⁊ ē ar. de ꝓsensu absentiū. vt di. lxiij. q̄to. et dist. xviij. placuit. Et ē ar. mīoniū ꝫhi inē absentes. vt. ī. xxx. q. v. c. nec illō. ⁊ ex ō quer. ꝓm. ex pte. ff. ō spō. l. vl. nā in ꝓsensu nō exigit ꝛboꝛ solēnitas. ff. ō ac. ⁊ ob. ꝓsensus. sz licꝛa sit ī ꝓsecratiō ḡsec⁹ ē ī electiōe. nisi ꝑ ꝓcuratoꝛe fieret electio. vt ex ō elec. qꝛ ꝓpē. ifi. iob. k ¶ Ptās. q̄ ad ꝓfirmādū. nā ꝓsecrare n ꝑt epm ꝓcꝑto mimo epo q̄ in puicia sit. nec ille recipet executionē. nec dico cuz pl⁹ posse ꝫ casu q̄ alīū epz. ar. ix. q. iij. c. j. ⁊. ij. ꝓfirmare aūt dz stari vel ifirmare si ei noꝝ ē electꝝ etia simplici ꝛbo ⁊ camera. ex ō ap. ij. frōte. sufficit eni si ē noꝝ vt dicat eligaꝫ magꝫ idoneū. ar. xxviij. di. ꝫ. q̄. xxix. dist. pe. vbi ē ligē exaīet eū. Jn ꝓsecratiōe ꝛo semper examinet. vt. xxiij. di. qui epos.

a ORdinatiões. aucte generali. vt hui⁹. c. ꝛ similiū
b CAssensum. ſz quo pſtabūt assensum. cum eſſ
forte notus nō ſit q̄ eligit. nec eū viderūt vnq̄ vel au-
dierūt aliq̄d de eo. ſz dic q̄ ſufficit ſi nō ꝓtradicāt vel
dic q̄ quē indignū esse nō nouit. dignū dz estimare. ꝛ
ei testioniū fer-
re. vt ex ō ſcru.
i ordi. fa. ex pte.

c OMprouin-
ciales. iuſ-
ſu ſz ſi eccl'ia ar-
chiepo vacat cu
ius aucte ꝟ faci
ent. ꝛ puenient.
Rñ. aplici. vl'. c
mſicz ecclie. ex
ō hereſ. ad abo
lendā. ꝛ ex ō el.
q̄ diligēcia. nā
et penes vnum
stat ius vniuer-
sitatꝫ. xij. q. ij. ñ
liceat alicui. ff.
q̄ cuiuſq̄ vni-
uer. ſic. ꝛ lxv. di
stin. ſi forte.

d EXtra ꝟſciē
tiā plīmo-
rū. naz dicit lex
q̄ p̄ aplioꝛes ho
mines pfecta ve
ritas reuelaꝫ. C
ō fideicō. l. vl. et
ē ſi. ex ō offi de
le. prudētiam. j.
rñ. in fi.

e CNec furti-
uum. iō dic furi
tiuū quia q̄ ad
oēs ſpectat iſti
surripiūt nil tñ
vn⁹ ꝟfere. lxvj.
di. c. ij. porius. ꝑ
ꝟ dicēdo reſpe-
xit ſiſtitudinē fa
cti q̄ rei ēentiā
lauren.

f QUia p ā-
bitiões. i.
diffensiões.

g CIllicitas.
dimitte. ꝛ icipe
ibi non puder.

h CMetropo
litanis. i ꝟſecrā
dis epis.

i CEpis. i me
tropolitanis cō
ſecrādis.

k CAntiqtas
nō q̄ ꝟſuetudo
puilegiū induc
tꝫ. q. iij. ꝟquestꝫ
et pſtatiões q̄ ſi

QRdinatiões epoꝝ au-
ctoritate aplica ab oī-
b⁹ q̄ ī eadē puincia sūt epis:
celebrāde sūt. q̄ si oēs simł
b mūe puenire poterīt: assen
sum tñ pbeāt suis apicib⁹ vt
ab ipsa ordiatiõe alo nō de-
sint. Ex ꝟcil. aurasico. c. xx

DE abiectiõe ꝛ Palea.
ambitiõe ei⁹ quez duo
pſumpserūt ordiare epi ī ve-
stris puincijs: placuit de p̄-
sumptiõib⁹ vt ſic vbi ꝟtige-
rit duos epos tertiū ordina
re: ꝛ epi ꝛ actores dānabūt:
q̄ cauti⁹ ea q̄ sūt ātiq̄⁹ statu-
ta fuēr. Ite āniti⁹ papa. Ce
terꝫ assentiētib⁹ cū trib⁹ ꝓ
c Quincialib⁹ ordiet epus.
COmprouīciales epi si
ncce fuerit: ceterꝫ ꝟsentiētib⁹
atrib⁹ epi⁹ iussu archiepi ꝟse
crari pñt. Ite innocēti⁹ pa-
pa. Nō ordinet epus extra
d ꝟsciam metropoli-
EXtra ꝟsciam metropo
litani null⁹ audeat ordinare
epm integrū eni est iudiciū:
qō plurimo ꝛ sentētijs ꝟfir-
mat. nec vn⁹ eps pſumat or
e dinare epm: nec furtiuū bñ-
ficiū pstitū videat. ꝟ eniz et
synod⁹ nicena ꝟstituit atq̄
custo diēdo difiniuit. Ite ge
lasius vniūsis epis ꝑ darda-
niam ꝟstitutis. Epus a suo
metropolitano ꝛ ipe ab eis.
f QUia p am dē ꝟsecref.
g bitiões illicitas nō pu
det q̄sdā eccliarū iura turba
h re: ac puilegia q̄ metropoli-
tanis vel puincialib⁹ epis
k decreuit antiqtas: temera-
ria pſūptiõe puadere ppē qō
etiā cōtonis aplice ꝺsiderāt
dissidiū tenere: q̄. s. ab eius

l aucte diuisi: vl' q̄ ipune ꝓpri
as vsurpatiões exerceāt ñ re
spiciētes q̄ eterno iudici rō
m nē tā de catholica sinceritа-
tis iuria q̄ de traditionū p̄
iudicijs pñax ñ sine ꝑpetue
sint dānatiõis iteritu rdditu-
n rint charitatē vraz duxim⁹ī
struēdā: vt vos oēs ī cōtone
frēs siue ꝑ dardaniā siue per
vnāquāq̄ ꝟtiguā puiciā cō
stituti vos q̄ sub metropoli-
o tanis vestris esse memiſtꝫ ꝛ
q ab eisdē subſtituti ꝺcernēteſ
siē vet⁹ ꝟsuetudo deposcit:
r vnanimiē statuatꝫ ātistites:
s et vicissim si metropolitan⁹
bũane ꝺditiõis forte decesse
rit: a a cōprouincialib⁹ epis
siē forma trāsmisit sacri mo-
dis oīb⁹ censeatis: neq̄ sibi
quēq̄ qō vob⁹ antiq̄ disposi-
x tiõe ꝓcessū est: patiamī: vēdi
care: q̄ten ꝛ inc ipas aduer
santiū volūtatū ꝓcellas ve-
terū regłas nullaten⁹ custo-
dire cessetꝫ: siē ꝓsecutionum
tpe diūsarū pres nros ꝟstan
ter feciſſe nō dubiū ē. Ite ex
ꝟcil. martini pape. De eodē.
t QDiscopuz oz maxie q̄
dē ab oī ꝟcil. ꝟstitui. q̄
si ꝟ aut ꝑ nccitate aut ꝑ lon
ꝛ ginq̄tate itinerꝫ difficile fue
rit: ex oīb⁹ tres eliganf: vt
oīuz pñtiū vel absentiū sub-
scriptiões teneanf ꝛ sic postea
ordiatio fiat. CHui⁹ aūt rei
ptās ī oī puicia ad metropo
litanū ptinet epz. Ite ex ꝟci
lio niceno. Nō erit epus: q̄ ꝑ
metropolitāi ꝟsciaz fuerit or
TLlud gñaliē est dinat⁹
clarum siqs ꝑ sniam vl'
ꝟsciaz metropolitani fuerit

m CDuxim⁹. hic resume. quia quasi dicat q̄ hic est
hic est. ꝛ ideo duximus eam ꝛc.
o CDemiſtꝫ. ꝛ iō debitū honorē eis exhibere debe
tis. p CEt. i. etiā. q CDecernētes ī cōe. cō-
munē vtilitarē ꝟsiderātes. ꝛ ad scrutinium veniētes
vos omēs inq̄
vnanimiē.
r CStatuatꝫ. et hoc fieri. ſ.
s CAntistites] substituti. siē ve
rus ꝛc.
t CEt vicissiz
oibm⁹ is cēseatꝫ
v CMetropo
litan⁹. subaudi
sacrari a cōpro
uincialib⁹ epis.
si metrop. ō hac
vita ꝛc. ꝟ ē ve-
rus intellectus
huiꝰ lr̄e nec ha-
bet ꝟtiū. Alij ī-
telligunt sic. q̄
moztuo metro-
politano suffra
ganei pūt inte-
rim aliquez ele-
ctū ꝟsecrare ſm
ꝟ hec dictio sa-
crari ponit pas
siue ꝛ nō subau
diē ibi metropo
lis. vt. lxv. di. si
forte. ſz ꝟ. c. dif.
qm. ibi ōz q̄ va
cāte sede metro
pol'. ñ debēt eni
ordiari. nec epi
eccl'ia sustinz sp
vicē ōfficti epi.
vt. xij. q. ij. siq̄. ꝛ
ex ō pscp. c. j. ſz
illud ꝑt intelligi
q̄ ille fuit ī mo
ra peredi pallū
Johan..
x CPatiami-
ni. ꝛ ira resiste-
re pōt q̄s ꝑ iu-
re ſuo. ar. C. vñ
vi. li. j. ff. ad. l.
acq̄. scīaz. §. pe.
Argue q̄ licitū
sit tibi sic tua
iura tueri. q̄ q̄
resisto tibi ñ po
tes inde q̄ri. xx.
iij. q. vl. igit. cū
sepe. ff. de peti.
here. illud. ꝛ lxj
di. nullus.

EPiscopū. ꝑ
oz. i. ꝟgru
um ꝛ optunū ē. lau. z CDifficile. ē. di. lxj. carin est
Verb impossibile ꝛc. lau. ita suū ꝺ difficile vt ibi
Illud. siqs. ī. di. pr. c. iij. ꝛ. j. q. j. ordia (possibile
tiones. et. q. vlti, quoniā quicq̄d. §. j.

a CAnctoritate. ſ. ꝟsciaz metropolitani. ꝛ ꝟsciaz
ꝟsulis. ꝛ ꝟsciaz ꝟsulis. ꝛ ꝟsciaz metropolitani.
b CSinceritatꝫ. q̄ catho-
licā sinceritatē ñ obfuāt.

Qmprouincialiū. Hic intitulatur. lxv. dis. in ꝙ quattuor articuli ponunt. ꝓmus est. ꝙd iuris sit in ordinatiōe epi. si aliq epi dissentiūt. scōs q metropolitan⁹ nō debet ꝓsecrare epm. ꝓter ꝓscienti am primatis vbi primas est. tertiꝰ q eps nō ꝓsecrat⁹ i pñtia archiepi dz cū ifra spaciū triū miliū visita re. quart⁹ est. q si vnus tm epm ꝓtingit i puicia supesse inuitare dz vicine puincie epos. z cū eis ꝓsecrare cōpro uinciales epos. aut si ipe negligit. epi ꝓueniet eo ꝓdicente z cōsecrabūt epos. i primo ergo articulo obtinebit snīa plurimoꝝ.

a Qmprouincialiuꝫ epoꝝ vniūsalit⁹ desiderat ꝓsensus in ordinatiōe epi. q si aliq anīositate ducti ꝓdicere voluerit: obtineat snīa plurimoꝝ. Ūñ in niceno 2ci. Si ceteris ꝓsentiētib⁹ ordinatiōi epoꝝ duo vl tres contradicāt: obtineat snīa pluri

b SAne animo sitate. per ꝙ patet eos malo zelo duci. qz cuncta mala ministrat impet⁹. de pe. dist. iij. inter hec hircū. als secus. i. si non animositate. vt. xxxj. di. nicena.

c Contradicant. sed ꝺd si archiepꝰ solus cōtradicat. nᶜ vult ꝓsecrare. z oīs alij volūt. vl ipe vult. z ipi nolūt dico archiepꝫ ꝓferendū. nisi ille malo zelo moueret. vl ipi causaz nō assignarēt. et ordinabit eū cū epis vicine puincie. vt dic. q si archiepꝰ cām nō assignet sue ꝺdictionis. ꝓ ꝓsentiente hērur. arg. ff. so. ma. dotē. ex. de his q fi. a ma

SAne si cōi oīm motū. ꝓsensu rōnabil⁹ ꝓbato ꝙm ecclīastica regulā duo vl tres anīositate ducti ꝓtentionē ꝺdicāt: obtineat pluri moꝝ snīa sacerdotij. Item ex 2ci. martini pape. De eodē.

d NOn dz ordiari epꝰ absq ꝓsilio z pñtia metropolitani epi. adesse āt oportet oēs q sūt i puincia sacerdotes: q̄s p suā epl'am dz metropolitan⁹ ꝙuocare. z siqdē oēs ꝓcurāt bñ est. si aūt boc difficile fuerit: pl'es oportet ꝓcurrere. q aūt nō ꝓueniunt

e pñtiā sui p epl'as suas faciūt z sic oīm facto ꝓsensu ordinationē epi fieri oportet. si aūt aliꝫ ꝓterq̄z a nobis terminatū est fuerit factū: talez ordinationē nihil valere decerni mus. Si autē ꝙm canones ordiatio epi fuerit facta: z aliq̄s cū sua malicia i aliq̄ contradixerit: pl'imo ꝓsenſ⁹ ob

io. par. ca. cū in cūctis. ff. de le. l. filiusfa. §. diu⁹. exō iure pastoralis. z vn⁹ oibus reliter si cām assignauerit. xxxj. di. nicena. ītmo si nō audirēt deponeret z ordinatoꝝ ordinat⁹. lxxxj. di. tanct. z in auē. de sanc. epis. §. ij. vl dic q peret ꝓsectio a supioze. vt dixi. lxiij. di. c. vl.

d NOn debet. oportet occurrere duos ad min⁹. lxvj di. pozro.

e Ꝓsentiā. exhibet ergo ꝺs ꝓ suas lr̄as tm ꝓsentiā suā. z exoneratur ꝓcuratoꝝ a satisda. ac si ꝓsens esset cū lr̄is de rato. ff. de ꝓcur. si ꝓcuratoꝝ. ar. ꝺ. de pe. dis. j. quem peniter. in fi. insti. de auē. iu. §. j. z. ff. de aucto. iu. obligari. §. pupillus. silr ꝙ lege

tū repūtat supioris auctas. xciij. di. c. j. z ex. de ap. cū

f EPiscopus. ꝓprijs lr̄is si etiā oīs (paratī. lau. ꝺ dicerēt z vn⁹ ꝓsentiret nō pōt reuocare ꝓsensuz suū. ff. ꝙrū le. l. j. §. si alter. ꝓrariū nō. ꝺ. lxiij. di. exro.

g Contēptis. i. omissis. ff. de mino. si iudex. xj. q. iij. qui resistit. nam neminē debem⁹ contemnere.

h Plurimorū. regulare ē ꝙ iudicet consensus maioꝝ ptis vt hic oz nisi in casu. vt ex de re. scrip. pastoralis z in cā pronotū vt ex de iurepa. qm̄. z cū examinat⁹ cā criminal⁹ epi. vt. vj. q. iiij. c. j. z. ij. z i re cōmuni. vt. ff. cōi di. sabinus. z in iudicibus dē. a principe. vt. C. de ap. in offerendis. z in cā libelli. vt. C. de cōi fuo ma. l. j. §. ij. z dū quis plus iuris hz in re. vt C. ō do. sancim⁹ §. ne aūt. Item dū ꝺs facit ꝺ qō religio requirit vl natura rei. vt in sti. de re. diui. §. religiosum.

i Si āt epm. exā ꝙ ꝓmatē hz archiepꝰ. sp ꝓsulat cū suffrāgāe epi. z si ꝓmas forte nō vult cōsentire dicit. h. cū supioze eē agenduz. ar. viij. q. iij. arrald⁹. vl forte extūc archiepꝰ poterit cōsecrare. In confirmatiōe aūt faciēda. nō dico ꝓmatē ꝓsulendū. qz nō inuenio ex pressum. nec pri

k OPtima autez dinet. ꝓsecrādi epi z de clerī plebisq̄ ꝓsensu metropolitanus epꝰ ad fraternitatē tuā referat. qōcz in puincia bñ placuit scire te faciat: vt ordinē rite celebrādū tua ꝺs confirmet auctas: q̄ rect⁹ dispositiōib⁹ nihil moze aut difficultat⁹ ōbebit afferre: ne gregib⁹ dñi diu desit cura pastorum. Item ex 2ci. car. iiij. De

l PLacet oīb⁹ vt in eodē cōsulte ꝓmate cuiusli

mas ꝓsulat papā sup ꝓsecratiōe sui suffraganei. vt ar. lxiij. di. cū longe. als nulla vel modica esset auctas ꝓmatis. quid iuris ꝓmas ha. et dixi. ē. xviij. di. c. j. tc.

k OPtima. fraternitatem tuam anastasij ꝑfiar che confirmet. j. xvj. q. vij. null⁹ omnino.

l NOze. sic. ij. q. j. sic z ex de sen. z re iudi. iurgantiū. ītmo z vbi pena ē imponēda. nulla moza debet interuenire. de pe. di. j. adam. arg. ꝺ. xj. q. iij. cum apud. negocia ergo cum celeritate expedienda sunt.

m PLacet. in q̄cūq̄ dū tñ honesto. nā dicit ler ꝙ cū oz. q̄dā sunt alijs ꝑferendi. intelligēdū est si sint

honesti. ff. de mu. ⁊ hono. vt gradatim. ff. ó recep. si eũ
a ¶ Si aũt necessitas. i. si archiepc̃s (dies. §. si arbitr.
non est in pꝛouincia.
b ¶ Os antiquus. ar. pꝛ pꝛsuetudine fuanda. vt. ix. q.
iij. conquestus.
c ¶ Et pentapolim. regio est.
d ¶ Parilis. i. silis in qbusdaꝫ. qꝛ vterqꝫ depõit epõs. vl dic ro/
mano i pꝛstanti/ nopoli. sic ponit xxiij. q. ij. sane
pferr. hec. n. sub est pape sic alie. vt. ix. q. iij. cũcta
⁊. xxiij. q. j. quo
ticus.
e ¶ Eccie. ꝯ. di.
xcix. ecclesie.
f ¶ Q Boniaz. vt helie
vocata ẽ ciuitas
hierosolyma ab
helio ꝙstore q si/
tũ ciuitatis mu/
rauit cũ pmo di
cta fuit salẽ. po/
stea iebꝫ. postea
salomõia a salo
mone. iñ dicta ẽ
hierl'm a hierõ.
qõ ẽ sacra. ⁊ sa/
lomon ꝙsi sacra
ciuitas salomõis
g ¶ Manẽte.
vt nõ minuatur
ab eo. electio eni
epoꝝ ad solũ me
tropolitanũ ẽ re
ferẽda. sz pꝛsecrã
tio nõ dz fieri si/
ne noticia pma/
tis.
h S Jĝs nõ fue
rit. vbi eni
vult metropoli/
tan⁹. ibi ordinã
dus est epus. vt
lij. di. q in aliꝫ.
i ¶ Jmpleris.
sic q epõs pꝛsecra/
tus pter pꝛsciam
metropolitãi ei⁹
pꝛspectui dz psen
tari infra tres
mẽses. vt. ē. dis.
lxiij. cũ longe. sz
ordinari a papa
debent se pñtare
pꝛspectui ei⁹ sin/
gulis ãnis. xciij.
di. iuxta scẽꝝ.
k ¶ Duob⁹. ē. di. lxiij. cũ longe. ẽ. sed pot⁹ pꝛsonat. qꝛ
ibi ⁊ hic infra tertiũ mẽsem hoc facit.
l ¶ Et si infirmitate. si. ē. di. xviij. epõs ad synodũ. v.
iij. c. j. vbi de hoc tractaui. ⁊. ff. de le. j. si grege. §. fi.
qđ est in aliꝫ impedimẽtis. ⁊ hoc ponit gra exẽpli.
bet puincie tã facile nemo p̃
sumat licz cũ mult⁹ in q̃cunq;
loco sine ei⁹ vt dictũ ẽ pcepto
a epm ordiare. si aũt necessitas
fuerit: tres epi in q̃cũq; loco
sint: cũ primat⁹ pcepto debẽt
ordinare epm. ¶ tẽ ex conci.
niceno. Amicuiq; eccle ꝓpꝛ
b ¶ Os bonoꝝ obſuet.
antiqu⁹ pduret i egy/
pto vel lybia ⁊ pentapoli: vt
alexãdrin⁹ epõs hoꝝ oĩm ha/
beat ptãtẽ: qm̃ qđẽ ⁊ romão
c epo parilis ẽ mos: silr aũt et
apud antiochiã ⁊ ceteras pꝛ/
uincias honoꝝ su⁹ vnicuiq;
d fuer eccie. ¶ tẽ ex eodem.
f ¶ Oniã mos De eodẽ
antiquus obtinuit et
vetust⁹ traditio: vt helie. id
est hierosolymoꝝ epõ honoꝝ
deferat⁹ habeat pꝛseqnt⁹ hono
g rẽ manẽte tñ metropolitane
ciuitat⁹ honore ꝓpꝛio. ¶ Qui
vero a cõpꝛouincialib⁹ suis cũ
metropolitani lnia fuerit or/
dinat⁹: infra pꝛstituta tpa ei⁹
se repñtet pꝛspectib⁹. ¶ Q̃ñ in
terraconensi pci. legit. De
h S Jĝs in metro/ eodem.
politana ciuitate epus
nõ fuerit ordinat⁹: postea q̃
suscepta bñdictõe p metropo
litani lras honorẽ fuerit ad/
eptus epi id optimũ eẽ decer
nimus: vt postmodũ statuto
i tpe. i. ipleť duob⁹ mensib⁹ se
k metropolitani sui pñtet aspe
ctib⁹: vt ab illo monit⁹ eccl'a
stic⁹ instruct⁹ pleni⁹ qđ obser
uare debeat recognoscat. q si
forte ꝑ ipsum ꝓuocatus. ar. ff. de le. j. si grege. §. fi.
l ¶ Si forte. hoc. c. semp ad hoc pꝛsuetꝫ iduci. qõ vni/ m
uersitas stet in vno. ⁊. ff. qõ cuiusq; vniuer. l. sicut
imo pot⁹ in ẽrnũ põt induci. cũ iste sol⁹ non possit id
qõ vniuersitas potuit. vñ dico q vniuersitas perijt cũ
redigit ad vnũ caput. ar. ff. de le. j. si grege. vñ satis di
ci pt q si oẽs de
linquẽt in eligẽ/
do pterevnũ. q il
le solus nõ pt eli
gere cũ nõ consi
stit i eo ius vni/
uersitat⁹. Jo/ qõ
credo falsum. vt
ff. q cuius. vni. si
cut municipiũ. i
fi. ⁊ ex ó elec. bo
ne mẽorie. vñ di
co q si oẽs pec/
cẽt pter vnuz. q
ille sol⁹ pt eligẽ/
re p iura supius
posita. b. sz quis
dabit istis epis
expẽsas. eccia q
vacat. ar. iiij. q.
iij. ventur⁹. ⁊. x.
q. iij. cauendũ. ⁊
xij. q. ij. charita/
rẽ. si ẽ tenuis co
medãt de suo. et
ex ovi. ⁊ ho. cle.
cũ ab omni.
n ¶ Cõuocet. sz
nũqđ renenť illi
uenire ad quo/
cationẽ illius. re
nenť qđẽ. ⁊ nisi
vẽnrẽt peccarẽt.
ar. xj. q. j. sic eni
ar. dis. xc. pcipi/
mus. ⁊ debẽt tũc
cogi ab ipoꝝ p̃/
lato vl papa. h.
dic̃ q ab isto cõ/
pelli pñt auctẽ
hui⁹ canõis. naz
qñq; par in pa/
rẽ hz iperiuz. vt
ij. q. vi. placuit.
⁊. vj. q. iiij. c. ij.
n ¶ Conuocet.
ar. q vacãte ec/
clesia clici pñt vi
cinos epos cõuo
care. vt. vij. q. j.
pontifices.
o ¶ Neglexe/
rit. ar. q subditi
negligũt facere
q̃ debent. ea de/
beant suppleri a
maiori vel per se
vel p aliũ. ⁊ ecõuerso. ar. ix. q. iij. cũ simus. arg. lxxxix.
p ¶ Populi. large (di. volum⁹. viij. q. iij. ar talcdus.
sumit hic pplis. qz eã cõis est. ⁊ ita no est ẽ. ix. q. iij. cũ
q ¶ Tacuerit. hic tacẽs ꝑ strumace habetur. (sim⁹.
alibi ꝑ fugiẽte. vt. xliij. di. sit rector. alibi ꝑ ẽdicẽte. vt

Dist. LXVI.

A Rchiepus aũt ab
oĩbus sue pucie
epis dz ordinari.
Añ annitius pa/
pa ait. Ab oĩbus suffragane
is suis archiepc̃s ordinetur.
s A Rchiepus ab oĩb⁹ sue
pucie episcopis ordi/
nef. Hoc aũt qđ de archiepi
ne ꝑ ipleat fũit ipedit⁹: ꝑ suis
lris metropolitano indicare
pcuret. Hts auctibus daf
intelligi: q epi a cõpꝛouicia/
lib⁹ suis debeãt ordiari. Sz
q̃riť si in pucia plimi epi fu
erint: ⁊ ꝓtigerit forte vnũ re
manere epm: qđ fieri debeat
ille qz solus ẽ ordiare nõ põt
epm. cõpꝛouiciales. n. nõ hz
cũ ꝯbus epz pꝛsecrare valeat.
cũ ḡ talis ncẽitas fuerit: qđ
faciendũ sit: in sardicẽsi pci.
diffinit⁹: in q̃ sic statutũ legit
Si forte vnus tñ in puincia
remãserit epõs: ad cõsecratio
nẽ epi de vicina puincia con
m S Jforte in pꝛ/ uocẽtur.
uincia vnũ tñ ꝓtigerit
remanere epm supstes epus
n cõuocet epos vicine puincie
⁊ cũ eis ordinet cõpꝛouincia/
les sibi epõs. qõ si facere ne/
o glexerit ppli cõmoneãt epos
puincie vicine: ⁊ illi pus cõ/
moneãt epm q̃ in eadẽ puin
cia cõmorať: ⁊ oñdãt quõ po
puli petãt sibi rectorẽ ⁊ doce
ant iustũ esse vt veniat ipe et
cũ eis ordiet epm. ⁊ si lris cõ
q uent⁹ tacuerit ⁊ dissimulaue
rit nihilq; rescꝛserit: tũc satis
faciendũ est pplis: vt ꝓueni/
ant ex vicina puincia et epm
ordinent. Dist. LXVI.
r

ff. de pen. filij. §. inuit⁹. lxxxvj. di. tanta. alibi ꝓ ꝫsensu liij. di. si quis. ff. de interro. act. de etate. §. q tacuit. ali

r Archiepis. (bi ꝓ neutro. ff. de re. iu. q tacet. hic depingit. lxvj. di. in qua oñdit mgr duo. s q ꝺ debeāt inesse i ꝫsecratiõe metropolita/

ni. qz oēs suffraganei z ꝙ null⁹ debeat ꝫsecrari in eꝑm a paucioribꝰ q̄s a tribꝰ. di cit §. h. hic referre inē ꝫsecratiõnez epi z archiepi. qz in ꝫsecratiõe archiepi oēs epi itererent nisi esset vr; gētissima necitas i ꝫsecratione epi. etiaz si nõ sit grauis. dũ tñ alīq̄ sit necessitas. sufficit ꝙ literas ꝫsentire.

t Archiepis. ar. q̄ si eligit abbas alicuius monasterꝰ q̄ ꝑst alijs monasterijs. oēs abbates illoꝝ monasteriorũ ꝺebent ꝫsentire z electioni interesse.

u Ab oibus. ar. q̄ oēs tāgit ab oibꝰ ꝺz approbari. vt. viij. q. j licz. z. C. ꝺ apcꝭ. ꝓstan. l. vl. z. lij. ij. di. c. j.

a Irrita. q̄ ad officij executionem.

b De epis. q̄s tribꝰ. sz q̄re tres epi ꝺñt interesse.

qz i tribꝰ ẽ fides ꝺamnũ. quã puris z simplicibꝰ bis ꝫsteri tenent. xxij. di. q epis. z. xxiij. di. q̄n.

c Ꝙro. archiepis. ꝺ. xxj. ꝺ. cleros. ꝺ. sz marthias fuit ꝓmo ordinat⁹ i clerũ. iste ꝓ⁹ i archiepz ꝺ

d Nũcupatus. qz filꝰ fuit sozoris mꝰis ꝺñi. vl qz fuit ci filius ꝓsꝰ in ꝑsona. vl qz mꝰ fuit filia fris ioseph q̄ puraḃat paē

e Ordinat⁹. i. ad certi loci administratoez electꝰ (ꝺñi ꝺz nõne oēs apli erãt epi. vide ꝙ sic. qz petro ꝓmo fuit ꝺat⁹ pontificat⁹. zoēs alij fuerũt pari prãte pditi. vt xxj. di. i nouo. Jrẽ epi succeſſeꝛt i loco apl̃oꝝ. vt. lxviij di. q̄rũ. q apli fuerũt epi. Jrẽ legit ꝺe iuda. ꝙ eparum eꝝ accipiat alẽ. Ad ḃ ꝺicit q̄ꝺa ꝙ omẽs apli erãt simplices sacerdotes. z tñ ꝫsecẽre porerãt. nã moyses simplex sacerdos erat. z tñ ꝫsecrauit aaron. vt. xxj. di. §. j. nec tũc ꝺña erat inẽ eꝑm z sacerdoẽ. vt. xcv. di. olim. vel ꝺic ꝙ tñ visibili vnctiõe ꝫsecrauerũt eum. sz ꝓus erat iuisibilit vnct⁹ a ꝺño. vl ꝺic ꝙ nõ ordinauerũt eũ. sz tñ fozmã ordinãdi alijs oñderũt. vl ꝺic ꝙ nõ i eꝑm sz in ẽ archiepm eũ ordinauerũt. vel ꝺic ordinauerũt. i

f Inthronizauerũt eũ ad administrationẽ certi loci. ꝓtius enim erat epꝰ sine titulo.

g Presbyteri. hic depingit. lxvij. ꝺi. oñso ꝙ epi

scopus nõ pōt ordinari nisi a pbꝝ. oñdit hic ꝙ reliqui sacerdotes z clerici ordinari pñt ab vno solo epo. i ordinatiõe tñ sacerdotũ z diaconoz aliꝰ sacerdotes z cines assensum debẽt pstare in reliq̄ ordinatiõe sufficit testimonium trium.

h Relic̄. reliq̄ vt ciues q̄ ḃ⁹ debent pesse.

h Sacerdotes. q̄ḃ ꝺñt associari. vl ꝺe q̄rum collegio est. vel de clericꝭ maioris ecẽie. ꝺic. sine q̄ꝝ ꝫsensu epꝰ ciues ordiare ñ ꝺz. vt ꝺixi. xxiij di. eps.

i Jeiunãtes. tã ordinãtes q̄s ordinari. vr. §. ꝺe ꝫse. ꝺi. v. vt epi. §. ꝺist. lxxv. q 2 paribus.

k Diacõi. nã ecẽie pcipue cõmittunt pl̃bꝰ z diaconiꝫ. xij. q. j. diaconi.

l Triũ. §. j. q. j. placuit. vr ꝺ ordinatiõe. ꝛ. multoꝝ. §. sz ibi multi pñt ꝺici tres. insti. ꝺ iunę pso nąꝝ. §. vl. §. ꝺist. xxiij. epus. §. §. ꝺi. xxiij. lector. §. sz ḃ ꝺe noris intelligit. illud ꝺe ignot. vel ḃ cuz occulte ordinat z sine solẽnitate illud cum publice ꝛc.

m Piscopus

ꝛc. sol⁹. i. sine alijs epis pt ordiare. aliꝭs. sed sine alijs epis nõ pt deponere. vr. xv. q. vij. felix. nõ aūt excludit turꝫ clerici. qz nec sine illis pt bñficia ꝫferre. nisi habeat ex ꝫsuetudine. vr eꝛ ꝺe his q̄ fi. a ma. par. c. ea noscit.

n Auferre. §. xj. q. iij. epꝰ. z. q. vij. c. vlr.

o Verit. ḃ depingit. lxviij. ꝺi. in q̄ mgr ostẽdit q̄ꝺ iurꝭ sit ꝺe clericꝭ q̄ ordinant⁹ ab eis q̄s nõ ꝫstat eẽ epos. z q̄ ꝺña sit inẽ epos z corepos. z quare corepi recesserũt ab aula. q̄re oñdit q̄ succeſſerint illo,

p Sicut hoc. c. nõ facit ad ꝓpositũ. §. (eo apl̃oruz. gratiani. qz ḃ. c. loqtur ꝺe illis q̄ fũt ordiati a ralibus q̄s ꝫstat esse epos. z illud ꝛ q̄ sequitur. silr male inducit. qz nullo mo est ꝛriũ. z ita supficialis ẽ argumẽtatio mgr̃i. q

q Cõsecratus. j. q. j. sicꝭ ꝙfugit. §. j. q. vij. ꝺalberũ. §. ibi ꝺz. q ordiat⁹ male vel baptizatus itez ordiaē. fm illõ vez est cũ eꝛ fozmã eccie ẽ ordinatus vl bap. al's see. ꝺ ꝫse. ꝺi. tiij. oñdit. §. fi. z. c. quõ.

r Cũ leui culpa. ꝺñr ꝺdã vẽiali. ar. xxv. ꝺist. §. crisalij leui. i. mortali pẽũte tñ nõ pmanẽte. nam peccaute sz peuituit. sz qz pꝰ talẽ culpã se pmisit. pmqueri. aliaz culpã ꝛit. cũ q̄ pmor⁹ ā. de qua ḃ loq̄t. tu ꝺic ꝙ pmqueri pōt cũ culpa exũte z manente mortali. ꝺũ tñ leui.

de hmõi culpis collige exempla. v. q. iiij. in loco. xxj. q. iij. c. vl. xxviij. di. c. vl. de ꝓse. di. ij. relatuꝫ. Sed ꝫ nõ q oes ꝓcordãtie iste de ꝓmotꝫ loquunt. sed si enorme pctm tacuisset sec esset. vt. l. di. ex penitẽtiꝫ. nisi esset occultꝰ pctm. vt ex de temp. or. qlitꝰ. nisi i homicidio vt ibi.

a Presbyteri ordinant. ꝯa lra est ordinãt. ad ꝫ facit. ij. q. iiij. oĩs quos.

b Et ꝓsecrẽtur. hic in dubio potius ꝓsumitur nõ ordinat⁹ q̃s ordinatus. si militer in dubio ꝓsumit⁹ poti⁹ nõ baptizat⁹ q̃s baptizat⁹. vt de cõse. di. iij. paruulos. in dubio poti⁹ ꝓsumit ecclia nõ ꝓsecrata. vt de ꝓse. dist. j. solẽnitates. Sz cũ ita ꝓsumitur in his sacris q̃re in sacro mĩmonij poti⁹ ꝓsumit ꝓ ipo q̃s ꝛ. vt xxxiij. q. j. siquis accepit. Re. sine oi periculo ẽ si sacramẽta illa iterent. Sz periculum eẽt si iudicaret ñ esse mĩmonium vbi ẽ. Itẽ q̃re ñ credit ꝫ vbo illius q̃ se dic ordinatũ. sic credit ei q̃ se dic baptizatũ. vt de ꝓ. di. iij. placuit. ꝛc. ꝫ ifantiũ. Re. qz sola fides cõfert alicui sacrm baptismi. vt ex. de cle. ñ bap. mi. c. ij. Sz sola fides ñ dat ordinẽ. ad ꝫ facit. j. q. j. ꝯ ec ce apparet. ꝯ qõ q̃. Itẽ lz in vino ꝓsumat aliqs potiꝰ nõ baptizatꝰ. tñ i mortuo ꝓsumit potiꝰ baptizatꝰ. vt de ꝓse. di. iij. si eos. supplevit suffragia ecĉie ei ꝓficiãt. xxij. q. ij. nõ estimem⁹. ꝛ. c. anime.

c Nõ reite. hec solutio ẽ canõica. dixit tñ. q si mille ordiãt ꝓbr. tor ꝓbr bzales ordies recipit. q̃t recipit sacerdotiũ. idẽ dicit de baptismo. aliꝫ eni quõ fieret iniuria sacro. vt j. de ꝓse. di. iij. oñdit. vl quõ diceret q̃s bis baptizari. vt j. de ꝓse. di. q bis. ꝛ. c. eos. Itẽ cũ q̃s dicat accedat ꝫbũ ad elemẽtũ ꝛc. j. q. j. de trahe. q̃ ens dicunt ꝫba illa ꝛ apponit elemẽtũ. sit nouũ sacrm ꝛ sepi⁹ ꝓsumit aliqs corꝓ christi. ꝛ sepi⁹ excõicat aliqs ꝛ ex ꝓlixa cãis aliqs possidet rẽ aliquã. vt. ff. õ ac. pos possideri. ꝯ ex ꝓlixa. lz certe ꝑm ꝫ si centies aliqs ꝓtraheret cũ aliqua. tot eẽnt mrimonia. Itẽ posset ꝑm hoc deponi ab vno sacerdotio ꝛ retinere aliud. dicas q̃ q nõ iterat nisi vnctio exterioꝛ. ꝛ sic scõa manumissio nihil adiicit ꝓme. C. de manumis. vindic. l. ij. sic in sacro cõ. vltra opinio verioꝛ est.

Non debet iterꝝ ꝓsecrari ecclesia semel ꝓsecrata.

d Ecclesijs semel ꝓsecratis deo nõ iterꝝ dz ꝓsecratio adhiberi: nisi aut ab igne exuste aut sanguis effusiõe: aut e cuiuscũq semie fuerit pollute: qz sic infans a q̃licũq sacerdote in noie ꝑris ꝛ filij et spũssti semel baptizat⁹ non dz iterꝝ baptizari: ita nec locus deo dedicat⁹ est iterꝝ ꝓse f crãd⁹: nisi ꝓpter eas cãs q̃s supius noiauim⁹: si tñ fidem sctẽ trinitatis tenuerit q̃ eã cõ g secrauerit. Inter epos ꝛ coꝛepos aũt est hec differẽtia: q epi ñ nisi i ciuitatib⁹: corepi ꝛ in vicis ordinari pñt. epi h formatas tribuũt lras: corepi nõ nisi cõmendaticias ꝛ pacificas dare valẽt. epi ius ꝓsecrandi hũt: corepi tñ minores ordines tribuũt: leuiticã aũt ꝛ sacerdotalẽ bñdictiõez nõ valẽt ꝑstare. De his ita scribit leo epis oĩbus epis.

In q̃bus corepi ab epis differant.

i Quãuis coꝛepis epis ꝛ ꝑsbris plurima cũ epis ministerio: cõis sit dispẽsatio: q̃dã tñ sibi phibita nouerint: sicut ẽ ꝑsbroꝝ diaconoꝝ ꝛ virginũ ꝓsecratio: ꝓstitutio altarꝫ ac bñdictio vl vnctio. siq̃dẽ nec erigere altaria nec eccias ꝓsecrare eis licitũ ẽ. nec p impositi n nẽ manuũ fidelib⁹ baptiza-

i Cõmẽdaticias. ar. j. lxxj. di. ꝯ exneo. k Leuitica. nec subdiaconat. nisi tm lectoratũ. vt j. ꝓ. di. c. j. in fi. Sz. g. fuit decept⁹ ex. c. se. vbi nõ dz nisi de duob⁹ oꝛ

l Quãuis ꝓmias. q̃ ad mioꝛes ordi(dinib⁹ tm. nes ꝓferẽdos q̃ ad ꝑdicatiõez. q̃ ad ꝓfectionez. ita tñ q ñ possit ꝓferre nisi lectoratũ ꝛ iferioꝛes ostiariatũ ꝛ psalmistatũ. m Erigere. i eccĩa ꝓsecrata. nã aũ ꝓsecratõez lz ꝑbis ꝓstituere altaria. Sz p⁹ nõ ni si de ꝓsensu epi. qõ si fecerit deponat. ar. j. de ꝓse. dist. j. null⁹ ꝑbr. hec expositio ẽ illi⁹ ꝫbi cõstitutio altaris.

n Fidelibus. baptizatis. h. intelligit lram sic dapti

tis.s.eẽ eccĩam.ꝛ redeũtiũ ad eã.vt de ꝓse.dist.iiij. ab antiq̃. qõ postea seq̃ de hereticꝭ intelligit i eccĩa baptizatos.vl dic q̃ idẽ reperit in seq̃nti lra.alij itelligũt õ baptizat̃ i necĩtate a pr̃e vel a mr̃e. xxx.q.j.ad limia. q̃m postea eps i ꝯfirmatione ea ꝓferre q̃ collata eis nõ fuerꝛ. vt hic.j.q j.§. ecce. sequẽs ꝯo lra itelligit õ baptizatis nõ i necessitate.ꝛ ita nõ repetit idẽ.

a ¶ Hereticꝭ.ſ. õ ꝯ.di.iiij.q̃uis

b ¶ Nec publice.qõ solus eps p̃t nisi i necessitate.vt. xxvj.q.vj c.vlti.ꝛ.c.j.

c ¶ Uñ damasus.ſz tñ hũc nicolaus ẽ secut⁹. ꝛ sic ẽ ꝯ.di.l.studeat.ſz iã tpe nicolai aboleuerat ꝓstitutio damasi vl fuerũt ꝓhibiti nõ dñ essent ſz ne eẽnvt p⁹

d Orepi. vñ .i. ex q̃ causa ꝓcesserit q̃ ad talẽ ꝓsũptionẽ.

e ¶ Ignorabam⁹ ſz nõne p totum orbẽ fuerũt cozepi. q̃ ꝓsumẽduz est q̃ fuerunt ab aplis vl cõciliꝭ instituti. vt. xij. di.illa. ſz hic nõ negat illos ab aplis istitutos. ſz cãm istitutionis igrat.ꝛ b est. ar. q̃ a q̃cũq̃ auctore aliq̃d sit istitutũ.ꝛ q̃cũq̃ q̃ diu obtẽtũ.si ñ subest cã. vl si onerosuz ẽ extirpãdũ est.vt. xij. di.oĩa.ſ. de cõse. di.j.placuit.ꝓ.q j.hãc.ꝛ.lxij.di. §. verũ.ꝛ eẽ. de censi.puenit.

f ¶ Et qõ rõne.institutionis.ꝛ est ar. ꝓrõne reddẽda.vt eẽ de censi.puenit.ꝛ.C. de codicill. l.penul.ff.so.ma.dotẽ.

g ¶ Quod aũt.si nõ hñt.q̃liꝭ officiũ habebũt.ar.si re ꝓmiseris nec nomẽ hr̃e mererꝭ xxxij.q.iij.dicat.in fi.C. de fer.a nullo.ar.lxxvj.di.fra

h Uox vices ſ. xij.q.j.vi (trẽ.xvj.q.j.si cupis. dentes.§. di.xxj.in nouo.

i ¶ Ecclia.q̃ est ecclesia mr̃ ꝛ filia. Irẽ eccĩa q̃ndq̃ õr vxor.vij.q.j. sicut. q̃ndq̃ mr̃. xij.q.ij.q̃ abstulerit.q̃ndq̃ õr filia.vt de ꝓs.di. j.ecclia. nã catholicoꝝ collectio q̃ est eccĩa p epoꝝ p̃dicatione generaſ.vt. xxxij.q.iiij.recurrat. Irẽ etiã õr locus vbi deũ timẽtes pcoꝝ venia postulãt.in aue.vt lice.ma.ꝛ auie.§.q̃ vero.col. viij

k ¶ Patres.q̃ eam ꝓtegũt ꝛ defendũt.

l ¶ Genu it.p baptismuz.ꝛ ita eccĩe filius daꝛ ei curatoꝛ. qõ etiam lex dicit. ff. de tu.ꝛ cura. da.ab his.is q̃ patres.dic vt no. xij.q.j.c.vlt.

m ¶ Illos.in b cõparaſ pr̃i eps.ꝛ

a Uox vices ĩ eccĩa habeãt epi:ꝛ q̃s eis hãc dignitatẽ dare debeat aug⁹. ostẽdit in q̃ens.ꝓ p̃fib⁹ tuis nati sũt tibi filij.pres missi sẽ apli.ꝓ aplis filij nati sunt ꝛ constituti epi.hodie.n. epi q̃ sunt p vniũsuz mũdũ vñ nati

k sunt. ĩpa eccĩa pres illos appellat: ĩpa illos genuit:ꝛ ipa

l illos ꝓstituit ĩ sedib⁹ patruz

m Nõ g̃ te putes desertã: qz nõ vides paulũ: nõ vides petꝝ:

n o qz non vides illos q̃s nata es de ple tua: creuit tibi p̃ncipes tas.ꝓ p̃fib⁹ tuis nati sũt tibi filij: ꝓstitues eos p̃ncipes super oẽm t̃rã. filios genuit ecclesia: ꝓstituit eos ꝓ p̃fib⁹ suis p̃ncipes sup oẽm terrã.

p ¶ Onsu Di.LXIX

Qra vero clici õ mãu abbat⁹ suscipi põt: si eidẽ abbati manus ĩpositio ab epo facta noscat. Uñ. in. vij. synodo legit. Abbates q̃bus ab epis man⁹ ĩponit aliqs tõsurare

q Uoniaz videm⁹ põt. multos sine man⁹ ĩpositõe a parvula etate tõsurã clici accipiẽtes: nõ dumqz ab epo man⁹ ipositõe pcepta super ãbone irregularit incollecta legẽtes p̃cipimus ãmodo id mime fieri. idipm q̃z obꝛ uandũ est etiã int mõachos.

r lectoꝛ aũt man⁹ ĩpositione

r ¶ Lectoris. vel etiam ostiarij. non autem exorciste acolythi faciendi ius habet. licet sit arg. ꝯ. eẽ de or. ab eo qui resi. c.j. sed ꝛ si abbas ex p̃uilegio habeat. vt omẽs ordines minores conferat. bene põt. Sed nunquid hodie abbas poterit cõferre istos ordines. credo q̃ sic. si tamẽ ei man⁹ est ipposita. eẽ de eta. ꝛ quali. ord. cũ cõingat. Josego nõ credo. q̃ possint cõferre tales ordines abbates nisi lectoratũ. vt vidi dicere b. c. ꝛ de cre. cũ cõingat. si aũt esset sacerdos abbas posset etiã cõferre psalmistatũ. vt. xxiij. di. psalmista. quia psalmistatum dat simplex sacerdos. xxij. di. psalmista.

s ¶ Autem manus. ꝯ. xxij. di. subdiaconus. ꝯ.

m

a Monasterio. ſz ꝛ monacho s alterius monaſterij pōt ordiare ſi inuitat⁹ fuit. xx. q. ij. lugdunensis.
b Impositio. q̄ nō ē niſi benedictio. vt. j. q. j. man⁹
c Scōm more. de q̄ hēs. xij. q. ij. alienationes. nec ꝫ postulabit a supiore. nā ſufficit ſemel a iure p̄cedi. ff. de p̄di. inſti. l. q̄ ſub cōditōe. s. fi.
d Perceptōe generali. ar. ꝫ vj q. j. cunctis.

e On oportz exorciſare. id eſt legere exorciſmos.
f Promoti. ad ordinem exorciſte.
g In domib⁹ .i. eccl̄ijs⁹ nō ꝑſecraris. ſupſluum duo negz. Jo.

h AB epi ſcopis Hic ō pingit. lxx. diſt. qz dixerat pl̄ byteros et reliq̄s clericos ab epo debere ordinari inde ſūpra occaſione oſtendit q̄ nullus ordinād⁹ eſt ſine titulo. i. ſine eccīa vel eccleſiaſtico beneficio. et ſi fuerit ordinat⁹ dz depōi tā i iuriā ordinātis q̄ ordinanti. qz pmiſit ſe ſic pmoueri. xvj. q. vij decernimus. xxj. q. ij. c. j. ſz q̄m epi hāc penā nulla reputabāt. hodie puiſuz eſt. vt remaneāt pmoti. ꝛ epi vel etiā ei⁹ ſucceſſor eis puideat. ex de pbē. eps. ex. c. ti. cū
i Alterius. hoc exequit in di. ſequeneri. (ſcōm.
k Aproprio. hoc exequitur in iſta diſt. zc.

l Emīnē. etiā in minoribꝫ ordinibꝫ nō dz ordinari ar. xij. q. j. videres. xxxij. di. ſicḡ vero. cū eni habeat officiū in eccl̄ia. ꝫ z bñficiū dz hr̄e. ex de simo. dile/ctus. ex de fi. pl̄ by. ꝓpoſuit ne dicat. m. edicat in plateis infelix clericꝰ. vt. xciij. di. diaconi. m Absolute id eſt ſine titulo. n Ciuitatis. hoc ō dixit. qz portꝰ eſt p̄sentādus clericꝰ q̄ eſt de ciuitate q̄ extraneꝰ. vt. j. diſt. xxi. hoz ramur. C. de epiſ. ꝛ cleri. in eccleſijs.
o Siue poſſeſſionis. i. ſi ordinat ad titulū p̄mo/nij ſui. vt ex de pbē. c. tuis. vel h̄ ō dicit. qz portꝰ ſūt illi clerici inſtituēdi. de q̄ bonis ē fundata eccīa. vt ex de reſcrip. cū a deo. p In martyrio. vbi ſūt reliq̄e martyrū. vl̄ loḡr de reg̃lari eccīa. colligit etiā h ex eo q̄ dicit ſiue poſſeſſiōis. ar. q̄ ſicḡ hz p̄monū ſufficiens ordinari pōt ſine titulo. ex de pbē. eps.
q Vacuā. quo ad exactionē r Ad iniuriam. ꝛ etiā ſuū dilectū. qz ſe ſic pmiſit pmoueri. als altercius odio non deber alius p̄grauari. ff. de inoffi. teſt. ſiquis in ſuo. extra de his que fi. a ma. pre. c. queſiuit. in fine.
s Ancroz. in ea ꝓpetuo. i. dū viuit. ff. p ſo. l. j. filius enim nō debet eſſe tpalis nec heres. ff. de adop. q̄ ſit um. ꝛ inſti. de here. inſti. s. heres.
t In duabus. qui enim titulū habet in vna eccleſia ſi recipit ſecundā eccl̄iam vel pbendaz p̄ titulo perdit p̄imā. vt ex de p̄cel. pben. nō vacan. l̄ras. ſed ſi recipit ipam quaſi beneficiū ꝛ quaſi cōmendatā ſiue ſtipendium. tunc ſecus. ꝛ tunc nō eſt canonic⁹ ſecūde pbende nec cū eis poteſt eligere. ſi queras quare canoniſte p/mittit epo diſpē ſare i eccleſijs et nō in pbēdis. dico qđ eque pt diſpenſare in pbēdis ſic in eccl̄ijs dūmodo ſint de eodez epatu. eſt ḡ hec r̄itas qđ de iure cōi nō p̄ds hr̄e duas eccleſias vel pbendas in eodē epiſcopatu vl̄ in diuerſis. niſi in caſib⁹ nota. xxj. q. j. in ſūma. Sed nūqd hodie bñficiū hꝰ canonis eſt ſublatū epis ꝑ illā nouā cōſtitutionē ō multa in ti. de pben. ex eo q̄ dz ibi p̄ ſe. ap. poterit diſpēſari. dico q̄ non ſz tm̄ vaga ꝛ indiſcreta diſpēſatio eſt ablata abeis nō pbabilis ſtē ꝑ reuocatōez ap. nō remouet eccīa ap. vl̄ pba

m Eminē abſolute ordinari iubem⁹ ꝓbm ne q̄z diaconū nec quēlibet i eccleſiaſtica ordiatōe ꝓſtitutū: niſi manifeſte in eccleſia ſue
n ciuitat̄ ſiue poſſeſſionis aut in martyrio aut i monaſterio hic q̄ ordinat mereat ordiationis publice vocabulū. eoſ añt q̄ abſolute ordiant decre
q uit ſcā ſynod⁹ vacuā hr̄e manus ipoſitionē: ꝛ nulluz tale
r factū valere ad iuriā ipſius q̄ eū ordiauit. Itē ex ꝑci. vbani habito placētie. Irrita ſit ordinatio ſine titulo facta
s Anctoz canonū ſtatutis ꝓſona ſanctiōe ōcernim⁹ vt ſine titulo facta ordinatio irrita hēat: ꝛ in q̄ eccl̄ia q̄libz ītitulat⁹ ē: i ea ꝓpetuo
t pſeueret. oīno ät i duab⁹ aliquē titulari ñ liceat: ꝓ vnuſq̄z in q̄ titulat⁹ ē: i ea tm̄ ca

bilis. ex de ap. paſtoral. ſic cū dñs pbibuit iurare. nō pbibuit iuramētū neceſſariū ſz temerariū. vt. xxij. q. ij. c. ira. ſic cū dñs pbibuit vxōr̄ ſeparari avēro. itelligēdus eſt tm̄ de illa ſepatiōe q̄ fit tm̄ ſine rōne. vt. xxxiij. q. q. quos de⁹. Si obijcias q̄ punit̄ epūs q̄ pmittit ipm habere plus ſtipēdiū. vt ibidē dz. vt ex ō pbē. qz ineſſ. de cle. nō reſi. qz nō nulli. ergo diſpēſare nō poteſt. nō ſequ/tur. quia epūs punit̄ qui ordinat clericū concubinariū. vt. lj. di. qui in aliquo. ꝛ tamē cū ipo diſpenſare poteſt ed ideo punit̄ quia indiſcrete diſpenſat. ſi obijcis qđ dicit ibi q̄ ſe. ap. ḡ non poteſt ꝑ aliū. non ſequitur qz eodem modo decretum dicit. q̄ ordinationes epōrum faciende ſunt aucte ap. lxiij. diſt. ordinationes. ꝛ ramen ꝓpria aucte fieri poſſunt. ſic etiā alibi dicit. q̄ libet p̄rebyter poteſt ꝛ debet baptizare vel celebrare de licentia epi. vt. xvj. q. j. cunctis. ꝛ tamen ſuo iure pōt baptizare. ſed ideo dicit hoc q̄ eius auctoritate ſalteꝝ generali debeat fieri diſpenſatio. vel dic q̄ tunc ſolus papa diſpenſat cū ḡs diuerſa beneficia in diuerſis epiſcopatib⁹. vult habere ꝓpter repugnātiā que ex hoc ꝑ ueniret. qz nemo duob⁹ dñis poteſt ſeruire. vt. xxj. q. j. c. j. Jo. hec glo. nihil valet. quia papa tm̄ diſpēſat circa plures eccl̄ias habēres curā animarū. ꝛ plures dignitates. vt expl̄eſſe dicit decre. de multa. ſz circa plura bñficia ſimplicia nō videt epo diſpēſare phibitū. b
t In duab⁹. nec iure ciuili ḡs in duob⁹ collegijs pōt cōnumerari. ff. de coll̄. l. j. s. j. nec duas milicias habere. C. q̄ mi. non poſ. l. v. s. in poſterū. nec duos honores. ff. ad munici. libertus. s. preſcriptio.

a ¶ Diuersis.nō ꝑuentualiꝫ. cū enī nec canonic⁹ in diuersis cōuētualiꝫ esse possit. ergo multo magis nec Platus. ita q̄ sit in eis canonicus. b ¶ Cura. xij. q. ij. c ¶ Preposito. i. epo. q̄ est ordinator (bone rei. lau. in cūctis. vt in ſrio hic signato. xxv. di. c. j. vel dic ꝓposito. i. archidiacono. ex de ver. signi. quis. & sic nec illud erit ſrium.

d ¶ Tā de possessiōib⁹. ar. pro capel. vt decime debite maiori ecclesie cōicent̄ ill. ar. ℞. xij. q. j. vi. dētes. j. q. j. c. j. e ¶ Prouideat. vt denī vni vl̄ si mul vniant̄. vt x. q. iij. vnio. de con. di. j. c. ij.

f ¶ Nouē ō cō se. di. j. inuenim⁹

g OE clericis ve/ro. In hac di. lxxj. ostēdit. g. q̄ clericus vni⁹ epi non ſest ab alio ordinandus epo. vl̄ i alia ecclia instituendus sine literis sui epi. qō si factū fuerit irritabit̄. nisi hoc vtilitatis cā clericus exularet. ſ. e. clericos.

h ¶ Aliud ꝓtentionib⁹. naz cōitas mater discordie est. ff. de le. ij. cū pater. ℣. dulcissimis.

i ¶ Et sine voluntate. ar. expſſum ad id quod dixi. vij. q. j. placuit.

k ¶ Ordiatio. nisi postea ratū haberet su⁹ epi/scopus. vt. lxiij. dist. salonitane.

l OE aliena. exoratus. sed nunqd sufficeret vt dissimularet. nō. vt. lxxv. di. florentinum. t. lxij. dist. litteras. vt notaui. ſ. vij. q. j. placuit.

m Jqs ausus. ꝓsensum ꝙ cū ꝓsensu ei⁹ poterat. C. de sacrosanc. ec. qui sub prextu. t expſſo ꝓsensu nō tacito. ff. de procura. filius. ℣. inuitus.

n QLericos. sed quiescāt. nisi vocentur t eligant̄ ad altas ecclesias. tūc enī aūctr maioris pūt transire ad alias. vt. vij. q. j. episcopus de loco.

o ¶ Ex necessitate. sed pone q̄ prelbyter amisit ecclesiam suam. t episcopus ciuitatem suam. tamen retinetur in aliqua parte sui episcopatus. nunquid clericus recedet quo voluerit sine litteris episcopi. dicunt quidam q̄ non. nam adhuc prelatus remanet amisse ecclesie. alij dicunt ꝓ trariū vt dixi. vij. q. j. pastoralis. sed verior est ratio prior. q̄ eps adhuc non desinit esse suus prelatus. q̄ non tm̄ ratione beneficij sed etiam ratione ordinis est prelatus su⁹. alij dicunt in pendenti esse verū sit ꝓlatus. naz si postea liberatur ecclesia remāet ecclesie prelat⁹. alias non. ar. ad h̄ ex de cle. non resi. fraternitatis.

p Item pone q̄ eps dat licentiā trāseundi ad alium episcopatuz sub ea cōditione. vt si redierit prior ecclesia ad liberatem redeat ad eā. nunquid episcopus interim est prelatus eius sic non tamē potest eum excōicare. nisi forte ecclesia liberata. non velit redire. licet eniz interim sit eius ꝓlatus. ligatam tamen habet executionē. Item si ad aliā ecclesiaz veller cū renoca re nō posset. nisi ad suā. exquo ei licētiā dedit. nisi ei sub hac conditione licentiaz dedisset. vt posset cum qūcūq; veller renocare. Item si tot⁹ episcopatus occupatus est a saracenis. nunquid remanēt clerici istius episcopi. cum omnes sint in episcopatu alterius. dico q̄ remanent. sed non habēt iurisdictionem liberam in eos. Item nūqd pūt eos vicini epi recipe sine lr̄is eius. sic. ipe rū si epat⁹ eius esset liberat⁹. posset eos renocare etiā si eis licentiā dedisset. nisi forte licentiando eos absolueret. vel dic q̄ prior desinit esse ꝓlat⁹ ipoz. vt notat̄. vij. q. j pastoralis. p ¶ Tādiu. ſ. xxj. q. iiij. epi. ar. ſ. vij. q. ij.

q HAternitatē. habiturus absolute poni (c. ij. tē tur sine verbo. lxij. dist. agatho.

Item innocētius. De eodem.

r OE aliena eccia ordiare clericū nullus ꝓsumat nisi eius epⁱ ꝓcib⁹ exoratⁱ cō cedere voluerit. Item ex nicēno ꝓcilio. Qui sine sui epi cōsensu ordinatur irrita sit eiꝰ

s Jqs ausus ordinatio. fuerit aliquē: q̄ ad alterū ptinet: ī eccia ordiare cuz nō bēat ꝓsensū illi⁹ epi a q̄ recessit clicus: irrita sit hmōi ordinatio. Item ex ꝓci. chalced. Clericⁱ vniⁱ ecclie in aliena

t QLericos nō ordinet. in singul̄ ecclijs ꝓstitutos non liceat sicut iā diffinimus in alterius ciuitat̄ ecclesijs ordinari: sed q̄escāt in ea in q̄ ab initio mīstrare meruerūt. except̄ illis q̄ ꝓpias u ciuitates pdiderunt: rex necessitate ad alias ecclias migrauerūt. ¶ Si ℣o quicunq; epⁱ post diffinitionē istaz ad aliū epm ptinentē clicū susceperit: placuit sctē synodo: et hūc q̄ susceptⁱ p est. tādiu excōicatos pmanere: q̄diu ipe clicus reuertat̄ ad ꝓpriā eccliam. Item gregorius fortunato episcopo neapolitano. Aplica pmissione vnius ecclesie clericus in altera valet ordinari.

q HAternitatē tuā a nobis petisse recolim⁹: vt granū eccie benefrane diaconū tue cōcederemus ecclesie ordinandum: et qm̄ nec epm

a Licentiaz. sed nunquid capitulū dū eccle/sia vacat. posset ipm licentiare. non. quia quedā alienatio est que non potest fieri vacante ecclia. xij.q.ij.siqua. de hac materia habes. xxiiij.di.c.ij sed quid si eccle/sia habet visitatorem. videt q iste possit alienare. vt insti. de cura.§.vlti. nā auctoritate metropolitani debz cōstitui visitator. sed videt cōtra. qđ dicit lex. qz ad ea que solennitatem iurꝫ desiderant. tutore opus est. ff. ō cōsensu ⁊ auct. prestan. l. curatorē. vnde non credo hoc fieri per visitatorem. Joh. cū solennitatem exigant. x.q.ij.§ ius. b.

b PRimatus sine lr̄is ꝺ. xxi. di. c. ij. ⁊. iij. ꝺ. lxxvj. dis. c. vl. ⁊. §. c. prox. i. ⁊. §. lxj. di. osius. ⁊. l. xxxv. di. archidiaconum florentinuz. in fi. §. lxiij. dist. litteras.

c Sine lr̄is. credere tū ⁊ testes sufficere. C. de fide instru. in exercendis. ⁊ ex de cle. pegrinā. ruc. lau.

d Obtineat. sed nonne extraneus eps potest ordinare laicum de alteri⁹ epatu cū laicus possit transferre domiciliū quo voluerit. dico q sic. ſz domicilio non translato nō potest cum ordinare. sicut nec alia sacramēta ab extraneo recipere cui obsecūdare debeat: ꝑa ecclia hēat hoste. s. ꝓhibēte: q suū debeat mīsteriuz exhibere: petitionē tuā nō ꝓuidimus differēdam. idcirco tibi scriptꝫ pūtibus eū necessario duxim⁹ ꝓcedēdū: habituras a lniam illū diaconū nr̄a inc̄uenie nte auc̄te ecc̄ie tue deo ꝓpicio cōstituere cardinalem.

Item ex ꝓci. car. j. **Sine litteris episcopi sui in aliqua ecclesia clericus nō suscipiat.**

b PRimat⁹ eps begeselita nus dixit. Suggero sanctitati vr̄e vt statuat⁊ nō licere clericū alienū ab aliq̄ epo c suscipi sine lr̄is epi sui: neq; apud se retinere: nec laicum vsurpare sibi de plebe aliena d vt euz obtineat sine ꝓscia ei⁹ epi de plebe cui⁹ ē. e Grat⁹ eps dixit. hec obſuātia pacē custodit. Mā ⁊ nemini i sctissimo ꝓcilio sardicēsi silr̄ statutū: vt nemo alteri⁹ plebis hoiem vsurpet: ß si forte erit f necessari⁹ petat a collega suo ⁊ p consensuz sui epi habeat.

Item ex cōci. chalcedonensi. **Sine lr̄is cōmēdaticijs clericus extra suā ecclias nō ministret.**

g EXtraneo clerico stret. ⁊ lectori extra suā ciuitatē sine cōmēdaticijs lr̄is p prij epi nusq; penit⁹ liceat ministrare. Item ex ꝓmone sctī augu. ad ꝓpm. **De eodem.**

h OStramur christianitatē vr̄am iuxta sctōr canonū instituta vt i ecclesijs a vobis fundat⁊ alliunde veniens ꝓbr̄ non suscipiat⁊: nisi a vr̄e fuerit ecc̄ie ꝓsecrat⁹ epo: aut ab eo p cōmēdaticias litteras suscipiat⁊. Item ex cōci. anthioceno. **Absq; formata clerici peregrini nō suscipiat.**

i NUllum absq; formata quā greci epl̄am dicūt pegrinoꝝ clicoꝝ suscipi oportet. **Di. LXXII.**

k OMissorias vero lr̄as epi nisi rogatus nō tribuat: si cut statutū ē in synodo habita rome. Vñ leo papa ait.

Nisi eodē petēte nulli dimissorias de sorte clr̄e presentet.

l EPiscopus subiecto sibi sacerdoti vl̄ alij clerico nisi ab m ipo postulat⁹ dimissorias nō faciat: ne ouis q̄si pdita aut errās inueniat⁊. Item ex cōci. cartha. iiij. **De eodem.**

n CLericū alienū nisi cōcedente ei⁹ epo nēo audeat vl̄ retinere vl̄ pmouere in o ecclia sibi credita. Clericoꝝ q̄ aūt nomē etiā lectorꝫ ⁊ psalmist̄er ostiarij retinēt Item ex cōci. milenitano. **In vna ecclesia ordinat⁹ in alia nō suscipi** p PLacuit vt q̄cūq; atur. in vna ecia semel eligit⁹ ab alia ecclia ad clericatū nō teneatur. **Di. LXXIII**

q QUalit̄ vo cōmēdaticia vl̄ dimissoria seu formata epl̄a faciēda sit videdū est: dūt nāq; lr̄e grece inꝑpo/ni ī ea epl̄a ⁊ nō sine cā. greca enī elemēta lr̄aꝝ nūeros etiā exꝑmere nullus q̄ vel tenuerit greci ꝑmōis noticiā ignorat. Me igit̄ in faciēdis epl̄is canonicꝫ q̄s mos latinus formatas vocat: aliq̄ fraus falsitat̄ temere ꝑsumeret: ß a patribus. cccxviij. nicene cōgregatis saluberrime iuētū est ⁊ ꝓstitutū: vt formate epl̄e hāc calculatiōis seu supputatōis habeāt rationē. i. vt assumā/tur in supputatiōe ꝓma greca elemēta pr̄is ⁊ fi. r. s. s. hoc ē t. y. a. q̄ elemēta octogenariū q̄drageſimū ⁊ ꝓmū significāt numeros. petri q̄z apl̄i prima lr̄a. i. n. qui nūeros octogin/ta significat ei⁹ q̄ scribit epi prima littera. cui scribitur secunda: accipientis tertia littera. ciuitatis quoq; de qua scribitur quarta: ⁊ indictionis quecūq; est id tēporis. i. qui fuerit numer⁹ assumat⁊: atq; his oībus litteris grecꝫ quevt diximus numeros exposset. vt de pe. di. vj. placuit. de conse. di. ij. tribus nec peregrinari potest iste nisi licētia episcopi. vt de conse. di. v. nō oporter e Eius epi/scopi. sic. C. ō offi. ma. mi. milites. vbi dicit q sine licentia imperatoris ꝛc.

f A collega suo. sed pone q cū cōcedat⁊. vbi dicit iste habere domiciliū. dic q si vtrunq; beneficium retinet vtrobiq; . ff. ad munic. l. labeo ⁊. l. assumptio. §. a viris prudentibus.

r EXtrāeo clerico. cōmēdaticijs. ꝺ. de conse. dist. ij. tribus ex de cle. pegri. c. tue. ⁊. xx. q. vl. c. vlt. ⁊. xix. q. ij. duez. C. ō epis. ⁊ cleri. siqua. s

h OStramur. veniēs. hoc verū est cum ille qui clericum ꝓsentat laicus est quia q̄diu ido/neus ē i suo epi/scopatu. non ꝓsentabit extraneum. episcop⁹ enī vndecunq; pos/set ꝓsentare vt ꝺ. xxvj. q. ij. siquis episcoporum. h

i VIlū abs/q; forma. i

k OMissorias. ß depin/gitur. lxxij. distinctio. dixerat. §. magister clericū sine cōmendaticijs litter⁊ sui epiſcopi non esse recipiendū. nūc ostendit q epus nō debet eas dare. nisi instanter rogatus.

EPiscopus nisi ab ipo

id est. q̃ eũ habere desiderat. et postulat si cut cum ꝺs transit i familiam alterius. vt ff. ꝺ adopt. l. ij. sic. s. lxx. di. c. ij. ꝺ ¶ Postulatus. sc̃ enim quedam que ñ ꝓcedunt nisi cuꝫ instãtia. vt pallium. c. di. prisca. ꝛ apostoli. ij. q. vj. post

Matth. 10 appellationez bene accedit ad ℟. quia qui ꝑ

Rom. 12 Deb. 13 est pareisse me debz cõmeatũ dare. ff. de remili. officium.

¶ Cleri cum. episcopo. sic. C. de emanci. iubemus.

f ¶ Cleri cozum aũt s. dist. xxi. cleros. ergo q̃ eos verberat. i cidit in canonem.

primũt in vnũ ductis vnam que cunqꝫ collecta fuerit summã epistola teneat. hãc qui suscipit cũ omni cautela requirat expressaꝫ addat preterea sepatī in epistola etiam nonagenariũ ꝛ nonum numerum qui ꝑm greca elemẽta significat amen. Exẽplar ꝛ forme te epistole: que in nicena synodo a. cccxviij. patribus facta est.

IN nomĩe patris. n. et filij. y. et spũssancti. a. vualterio spirenſ ecclesie epo ego brochardꝰ sancte vuarmaciẽsis ecclesie devotus gregis christi famulus in deo summe felicitatis beatitudinem. ¶ Cum sancta catholica ecclesia ꝓmpta sit sequi documenta euãgelica: q̃ dicũt: q̃ recipit ꝓphetã i noĩe ꝓphe mercedẽ ꝓphe accipiet: ꝛ q̃ recipit iustũ in nomine iusti ꝛ cetera. ꝛ apls iubeat hospitalitatẽ sectari: ꝛ necessitatibus viroꝝ ſctoꝝ cõicare. tamen ꝓpter eos q̃ cauteriatã habent suam ꝓsciam dicẽtes se esse simplices cum sint astutia diaboli repleti: ꝛ ꝓ ope pietatis dicũt se de loco ad locũ trãsire: cũ sint fugitiui sua malicia faciẽte: ꝛ dicũt se esse misterio sacro insertos cum non sint. statutũ est a patribus sanctis neminẽ clericũ alienũ ꝛ ignotũ recipi ab aliquo epo et inthronizari in sua ecclesia: nisi habeat a ꝓprio epo epl'am que in canõibꝰ noiat' formata. ¶ Jõ notũ facimꝰ pñitati vre: q̃ pñs frater nr̃ harũ litterarũ portator noĩe hermãnꝰ nõ ꝓ sua nequitia expulsus ẽ a nobis: sed postulãtibꝰ fribꝰ eo q̃ ex familia nostra fuit ꝛ noster baptizatꝰ: fecimus ei libertatẽ receptaꝫ in cornu altaris canonice ꝛ ordinauimus euꝫ ad gradũ ꝑbyterij: cui etiã has dimissorias siue cõmendaticias lr̃as facimꝰ: ꝛ eũ ad vestrã dilectã fraternitatez dirigimus: vt i vr̃a parochia sub vro sacro regimie ꝛ defensiõe ꝓsistere valeat: ego inq̃ brochardꝰ humilis epꝰ in noĩe pr̃is. n. et filij y. et. s. s. a ꝛ in vnitate scẽ ecclesie in q̃ petro datũ est ius ligãdi atq̃ soluendi: absoluo hermãnũ presbyterũ de ciuitate vuarmaciẽsi inditiõe. x. et licentiã do vobis i thronizãdi eum in quacũqꝫ ecclesia vultꝫ vr̃e parochie. hanc ergo epistolã grecis lr̃is hĩcinde munire decreuimꝰ ꝛ anulo nr̃e ecclesie firmare censuimꝰ: fraternitatem vestram christus vobis incolumẽ ꝓseruet lyã. ¶ Data vuarmacie idibus martij anno dñice incarnatiõis. M. ij. mense. xij. inditione. x. Jncipit epl'a formata a. cccxviij. epiſ ꝛ abbatibꝰ ꝑtãti Sinopolitane vrb̃ epo edita.

SAnctissimo in christo fratri summa dulcedine charitatis amplectẽdo. a. illiꝰ ciuitatis epo id est. illius ecclesie ꝑsul perpetue btitudinis optat ī christo salutẽ. y. c. y. c. p. c. l. v. Decet'o noverit sancta fraternitas vr̃a: qõiste clericus ber. nomine nostra in parochia instructus ac deotionis suus paruitatẽ nostram rogauit: quatenus illi cõmẽdaticias litteras scriberemus: quibus vestre celsitudini cõmendatus sub tuitione vestri regimĩs degere posset cuius voluntati ꝓsentientes ſm canonicam auctoritatẽ litteras ei dimissorias dedimus: per quas ꝛ ipsi ꝓcedimus vt sub vestro magisterio diuine seruituti insistens sue deseruiat vtilitati et vobis licẽtiã tribuimꝰ vt si dignũ eum iudicaueritꝫ ad sacros ordines ꝓmoueatis cõmẽdatuꝫ ergo eum cure vr̃e suscipite ꝛ nostris exptibꝰ absolutũ in vr̃arũ ouiũ nũero custodite. ¶ Quas litteras vt vigore veritatꝫ firmate indubitant a vobis suscipiãt litteris grecꝫ: vt canonica docet auctoritas ꝓfirmare satagimus ¶ Scã trinitas vestrã btitudinẽ ad regimẽ scẽ sue ecclie ppetualiter bñ valere ꝓcedat. amen. xcix vel sic q̃ eãdẽ sũmã exp̃mũt ĩditiõe. x. ꝓtinet b̃ formata epl'a sũmã nũeri. M. cccxv. y. grecaꝫ in nomĩe illius p̃mam ponimꝰ: qꝛ greci eam i quibusdaꝫ locis pro v. ꝓsonante ponunt: sicut ẽ. a. n. y. s. id.

Mat 16 Joh. 20

Pa/ cuit: eligitur argu. ex electiõe ius acquiri. quidam tamẽ dicunt contrarium exponunt semel. id est. pfecte. ita q̃ ꝓfirmatus sit. ar. ex̃. de offi. dele. in literis. ꝛ etiam si nõdũ sit trãslatꝰ vt est. argff. de donaqui sꝛum.

Qa/ litẽ b̃ depingitur lxxiij. dis. q̃ in schol' no legitur. qꝛ que i ea cõtinentur. i dissuetudinem abierꝛ s. de formatis qualiẽ et quib' literis ꝓcipiende sunt. vt quid ergo mẽbranas occupar. vt. xix di. si romanorum.

Querit. Nic depingit. l xxiij. di. in q queritur an ds inuit⁹ sit ordinād⁹. ⁊ pcise ꝓtinet in q dubidā. c. q nō. in dubidā q sic. vt. s. ō nolēti dus fiāt volētes. Cū ꝑ nec alios vult ꝓmoueri. nec ne cessitas vel vtilitas ecclesie exigat. nō ē cogēd⁹. vt. j. e. c. j. et. ij. si autez necessitas ecclesie ꝟ exigit. cogitur iuꝛ illud qō habes. j. e. c. iij. et. iiij. ⁊. xxiij. q. iij. displiceꝛ. si aūt exigat vtilitas ecclesie. tūc dz cogi iuxta id qō habes. j. e. c. vl. hec tñ distinctio vī reprobat. xi. j. e. epoꝛ. ⁊ ex ō era. et q. oꝛ. p. fi. q̄ris. ⁊ iō dicit ꝓt. oīa hec referēda ad arbitriū iudicis. puta qñ dices q vtilitas sit ⁊ nō necessitas. tūc dico vtilitatē esse tm cū ecclesia i. diget ꝓmotiōe aliq̄ruz qui nolūt ꝓmoueri. et tñ alicui sūt i ea/dem ecclesia qui ꝓmoueri ꝓñt. vt. j. e. c. vl. tunc aūt dico necessitatez esse qñ ecclesia indiget ꝓmotiōe aliq̄ruz nec alij sūt i eccl'ia q̄ digne possint ꝓmoueri. vt. j. eo. c. iiij. si vis distinguere fm distin. h. s. ds sit ꝓmouēdus. dic q ꝓmouēdus ad dignitatē cogit ꝑ attractionē etiam coꝛpis ad ordies. vt. j. q. vj. c. vl. viij. q. j. in scripturis. xxiij. q. iij. displiceꝛ. si tñ sit sp inuit⁹ nō cogit xx. q. iij. pñs. j. e. c. vbi. inuitis enī nō sūt dādi honoꝛes ff. de decu. l. iij. ℣. vl. ſ3 ꝓmouēd⁹ ad ordines suadentꝛ vtilitate tm cogit fm q habes. j. e. c. vlti. s. q maioꝛes sūt pluriū bñficiūs honozādi. vt ibi dicit necessitate cogēte cogit suspēsiōe ab officio. j. e. sic et. c. placuit in q̄ intelligo ⁊ ꝓpationē bñficij. regulariē enī vno subtracto ⁊ reliquū est subtractū. vt. lxxxj. di. sic̄s āmō tū credo q debeat ꝑcedere suspēsio ab officio q̄si q̄dā excōicatio. quā si ꝓtēnt. sequit bñficiū subtractio. vt. lx. di. inouam⁹. xxiij. q. iiij. fozte. si ꝯ nec vtilitas exigit nō est cogēdus. ⁊ si epūs eū cogat vī cā odij ⁊ ingratitudinis eū cogere. j. e. epūs. ⁊. c. gesta. q̄dā tñ volūt remouere distinctionē de necessitate ⁊ vtilitate. ar. j. e. epoꝛ et dicūt q diuersi canones diuersas penas iponūt nolentib⁹ ꝓmoueri. ⁊ ē in arbitrio epi. quā imponat. alii tñ soluūt hec ꝓbieras. ex ō era. ⁊ q̄lita. q̄ris. h. io. dc̄d dicat iob. decre. illa q̄ris. dicit q cogi pūt si vtilitas vel necessitas exigat ꝑ subtractionē officij ⁊ bñficij. et tūc dico vtilitatē esse ecclesie. cū ille q ꝓmoueri petit. vtilioꝛ ē in officio q̄s alter q̄ tam ē ꝓmot⁹. ⁊ vtile ē pluꝛes esse i eccl'ia i eodē officio. necessitas ē cum iā ꝓmotus nō sufficit. vel nō est alios ꝓmot⁹. b.

Querit ō his clericis: q̄ ab epis suis ꝓmoueri ꝓtēnūt an iuiti sint sublimādi an nō. de his ita statutū est i ꝯcilio aurel. Annue suspēsioni subtaceat epūs: q

a Epiſcop⁹. q inuitus aut reclamātē ordiare pſumit. b Epiſcop⁹ q inuituz aut reclamātē ordiare pſūpſerit ānali pne subdit⁹ missas facere nō pſumat. Itē grego. in registro natali epo in primo libꝛo. Nullus ꝓmoueat

c Esta q nob ꝯcil' inuit⁹. d Lij vī ꝓfecta secretario direxistis: in qb⁹ archidiaconū honoꝛat⁹ adducit⁹ plena esse cognouim⁹ semie iurgioꝛ: cū vno eoꝝ tpe vna e psona nolēs ad sacerdotij oꝛ f dinē puehif: que tanq̄ imerita a diaconat⁹ officio remoueat ⁊ sicut iustum est vt neg mo cresceꝛe cōpellat inuitus ita censendū puto ne quisq̄ insons ab ordis sui mīsterio deijciat iniuste. Cōtra inuenit in ꝯcil. carthaginensi Qui ab epis suis ꝓmoueri ꝓtēnit a loco suo deijciatur.

h Sq̄ clerici ab epis suis ꝓmoueri ꝓtemperint: nec illic maneāt vñ recedere noluerunt. Item ex. De eodem

i Lacuit vt q̄cūq̄ clerici vel diaconi ꝑ necessitatib⁹ eccl'asticarū rerū nō obtemperauerint episcopis suis volentib⁹ eos ad honorem ampliozē in ecclesia sua ꝓmoueri: nec illi ministrent in suo gradu: vnde noluerī recedere. Item ex ꝯcil'. agathensi. Posteriozes ꝓtori.

m Obus epi non ꝓponāt

n Epiſco poꝛ etiā q̄rū vita n reꝓhēdit posteriozē poꝛi null⁹ ꝓponat nisi fozte supbia elat⁹ qō ꝑ necitate ecclesie eps iusserit iplere ꝓtēnat sane si officiū archidiaconat⁹ appet volūtas sis ꝑ vocē. xxxij. q. v. nec solo xxi q. ij. c. j. ⁊. ij. ⁊ sic nō dziaz inē inuitū ⁊ reclamantē. vt. ff. de ser. vz. ꝑ. inuitū o Non ꝓsumat. nihilominus deponet j. e. vbi.

Esta. h. c. et. c. honoꝛat⁹ loquunt ō eadem materia ⁊ idem ē casus vtriusq̄ f Secretario alit sumit. xxiij. di. nō oporteꝛ.

g Persona. ar. nō debere ꝓmoueri ad maioza q̄ miozibus indign⁹ iudicatur. ar. xxiij. q. j. miramur. ⁊ distinc. xliij. nulli liceat. ff. ō senatu. q indign⁹. ⁊ cui interdicit poꝛ meriū ꝛc. ff. de ser. expoꝛ. cui pacto. ff. ō inēdic. ⁊ rel. relegat.

b Que tanq̄. i. ⁊ illa ar. q ꝟia alle (toꝛ. ℣. vtrigās nō est audiēd⁹. xiij. q. ij. q̄s ꝓposterū. ō ꝑse. dist. ij. reuera. xxiij. q. iij. c. iij. ex ō ap. sollicitudinē.

i Crescere. ar. q monachis vel canonicis iuiris districtioꝛ vita nō possit iponi. ar. xv. q. j. nō est. ⁊. xx. q.

k Sq̄ clerici. rece (ij. pñs. io. xxxij. q. j. integritas. dere. nō q amittat q̄s ordies inferioꝛes si ꝓmouetur ad maioꝛes. ſz oꝛ recedere q̄ ad executionē solēnez q nō ita solennit exequit q̄s inferioꝛes ordies. vel recedit q̄ ad appellationē. q enī recedāt a poꝛe. est arg. xxxvij. di. q ōmēsa. xcv. di. i cerā. ſz vt ꝑdixi recedit q̄ ad on⁹ n q̄ ad honoꝛē. ar. op. ff. ad mūic. mūicepſ. Sz q̄d si se dic̄ crioſū. ē ei credēdū vī q nō. q mora iā sibi ꝓtrouersia ℔ dic̄. ar. eī q ma. ac. poſ. cū in tua. ⁊. c. puenit. ſz dic ei credēdū. ex ō era. ⁊ q̄li. q̄ris a nob. similiē si se dic̄ insufficiētē audiēd⁹ ē. ar. j. e. epoꝛ. als si nō audit et⁹ accusatio. ꝓt appellare. C. ō ap. ciues. et. l. hi q

l ad ciuilia.

m Lacuit.

n Epiſcopoꝛ. sic ꝓstrue. null⁹ epoꝛ ꝓponat posteriozē poꝛi q̄uis posterioꝛ sit ō nūero eoꝝ ꝛc. Et nō fm opi. h. q poꝛ dz sp eligi. ⁊ ō poꝛe vt dic̄ sufficit ne mal⁹ exist̄at. ſz posterioꝛ melioꝛ sit. vt. ſ. lxxv. dist. c. vl. alij dicūt sp melioꝛē ꝓferēdū etiā si posterioꝛ sit ar gu. xxj. di. vj. ſ. nodus. ℣. ꝓma. Sane. hāc litterā intelligūt q̄dā de ꝓmouēdo. ⁊ etiā ꝛorum. c. ⁊ ita assignanē duo casus in q̄b⁹ posterioꝛ ꝓferī poꝛi. ſ. cum

renuit ꝓ̄ ꝓmoueri. vel cū simplicioꝝ q̄ eē debeat in officio ad qō eligiē. ⁊ tūc lege ille. ſ. poſterioꝝ tenebit nomē loci ſui. i. debiti ſibi ꝓ̄ri. vel debiti rōne ꝓ̄rita a ¶ Ꝓꝛopꝛe ſimpliciozē. vij. q. j. qꝛ. et. c. petiſti. (tis ꝝ. ſ. di. xxxix. petrus. et di. lxvij. de petro.

b ¶ Et ordiari onē. i. admiſtratiōz. ⁊ dic archidandi. ⁊ ita ſimplicitas impedit ꝓmouendū ſed nō deiecit. ſi vis intelligere de iam ꝓmoto. dic ille. ſ. ſimplex tenebit id ē habebit honorē ⁊ dignitatē. qꝛ nō remouebit ſz dabit ei coadiutoꝝ. ⁊ h ē qō dicit. ⁊ ordinationē. i. adminiſtrationē tenear ille quē elegerit epūs.

c Quotūdā ſyracuſana q̄ monachoꝝ eſt. ſicut ⁊ cā tuarien⁹. ⁊ ita nō eſt argu. b q̄ monach⁹ poſſit eſſe ſecularis canonicus eni poſſit eſſe plar⁹. ratiōnen non poteſt p̄bendam habere que ꝓ̄nate ē vtilitatis. h. ꝝ. ſentirent dixi. lviij. diſtin. c. ij. et xxj. q. vij. inoua

d ¶ Qualitate ar. q̄ ſiqs trāſlatus eſt ꝺ vna eccleſia i aliā eccleſiā ⁊ deceptꝰ eſt q̄litate loci. reſtituēdus eſt. et ita erroꝝ q̄litatis diſſoluit mīmoniū ſpūale. ⁊ adde qō dixi. xxiij. di. cōis.

e ¶ Et ideo. qꝛ vt in auc. vt cuꝝ de ap. co. §. ꝓſi derare.

f Vbi iſta. honorē. b arbitret q̄ lz q̄s coactus ordinat. tū recipit ordinē. arg. j. q. j. q̄ q̄dā. ⁊. xlv. di. ꝺ iudeis. ſz ſi abſoluta eēt coactio tūc nullū reciperet ordinē. vt ex ꝺ baptiſmo maiores. Sz nūq̄d ille q̄ ꝓdiri-

a ꝓpter ſimpliciozē naturā implere aut expedire nequerit.

b ille loci ſui nomē teneat ⁊ ordinationē eccleſie: quē elegerit epūs ꝓponēd⁹. ¶ tē greg. iohāni epo ſyracuſano. In loco q̄ quiſq; ordiat⁹ ē inuitus

c Quotus teneri nō dz. rūdā ad nos relatiōe puenit: coſmā qui ex monacho monaſterij ſcē lucie a deceſſore tuo venerāde memorie maximiano i eccleſia ſyracuſana ſubdiacon⁹ ē fact⁹ atq; a te poſtea in poſſeſſiōe q̄ inliana vocat⁹ ꝑſbyt⁹ dicit ordinat⁹: ita nimia triſticia ⁊

d loci q̄litate vehement⁹ afflictum: vt vitā ſibi penā exiſtimet ⁊ ꝓtritiōis ſue fuge que

e rat auxiliū: ⁊ iō qꝛ tales ergo ſubiectos nr̄os debemus exiſtere: q̄les nos ſi ſubiecti fuiſſem⁹ nr̄os vellemus eſſe ꝓpoſitos: magne benignitatis ē: ſi eū in eccleſia vbi ſubdiaconi funct⁹ ē officio: ſanctitas tua reducere atq; illic ſtuduerit ꝓſtituere cardinalem: qō etiā facere q̄tū arbitramur debes: ſi nihil eſt qō iuſte ꝓtra eū animoſ tuos exaſperet. ¶ Si ẋo aliq̄ culpa eſt: ſuis nobis epl̄is hoc vra fraternitas vt ſcire poſſimuſ inſinuet. Verū illud greg. de his intelligēdū eſt q̄ non cā neceſſitat⁹ ſz cā ingratitudinis callide ab epīs ſuis ꝓmoueri q̄rūt. illud autē carthaginēſis con. de his intelligit: q̄ nolūt obtēpare epīs ſuis ꝓpē neceſſitatez eccleſie volētib⁹ eos ad altioza ꝓmouere. ¶ Hāc diſtinctionez ex decreto ſimplicij pape q̄libet coꝛroborare valet: q̄ ſcribēs iohāni archiepo rauennati:

nali coactiōe ordinat⁹ eſt tenet⁹ ꝓtinere. vñ q̄ ſic. vt. xlv. di. ꝺ iudeis. Itē qꝛ coacta volūtas ē volūtas. xv. q. j. merito. maxīe ſm illos q̄ dicūt q̄ ordini ſit voti⁹ annexū. vt. xxvij. di. diacon⁹. lxxxiij. di. cū in ꝓterito. dicūt q̄dā q̄ tal⁹ teneat ꝓtinere. Iz nō debeat quis cogi ad recipiēdū ordinē tam receptū cogit⁹ ſuare ſz h ū credo vbi mer⁹ tal⁹ ē q̄ candit i ꝓſtātē virū vt ex q̄ mc. cāplatū. ⁊. c. cū dilect⁹. qꝛ ītegritas ē res voti ⁊ nō ꝓcepti. xxxij. q. j. ītegritas. et ꝓtinētia nō debet eē niſi volūtaria. vt. xxxj. di. añ triēniū. ⁊ xx. q. iij. pñſ. nec dico talē in aliq̄ ꝑe ꝓuilegiū clerici. ſi tam vult vt eo. ꝑ. ſz tūc ꝓtinere tenetur

Sec⁹ aūt i baptiſmo. qꝛ illō ē ſacramētū ſalutis ⁊ neceſſitat⁹ ideo illud cogit⁹ retinere.

g ¶ Inuitū. ẋ. xxiij. q. iij. diſplicet tibi ẋ. j. q. vj. ſic is. ẋ. et vij. q. j. ſcias. ẋ. C. ō epiſ. ⁊ cle. ſi quēq̄ contra. ſed dico q̄ ſemp ab initio debet eſſe inuitus. vt dixi. ẋ. vij. q. j. ī ſcripturis. to.

h Honoratus ſalonitane ẋ. xciij. di. miratus.

i ¶ Sed cauſa ingratitudinis. qui alium ꝓp̄ odium vel ingratitudinē nominat ad dignitatem tenetur ei ad omne dampnum. quod ei inde accidit. C. ſi ꝓpter inimiciti as creatio facta ſit. l. j. lib. x.

k ¶ Honorem nam dicit lex. q̄ ex quo quis ꝓmouetur ad maiorem dignitatē amittit ꝓiorem. C. ō ꝓmicerio. l. j. li. xij. et ar. ff. ad municipa. l. municeps.

a ¶ Conscī.ar.q qui vocat' nō venit.hoc ipo videt diffidere ō causa.xj.q.j.christian'.iij.q.ix.decreuim'
b ¶ Tot scriptis.ar.hic q nemo puniēdus ē p ꝓmacia.xcij.di.c.vl.et.lxxxiiij.di.c.j. sed fieri debet put canon dicit.xxiij.q.iij.forte.qō nō est verū. vt di xi.iij.q.v.ḡsdm in ℔ quentūt.r. et iaco.q puniri dz in expēsis citat' si in ꝓma citatiōe nō veniat. licz ius ei cōcedat trinā citationē.vt.xxiij.q.iij. de illicita et.C. quō & qñ. in auc̄. q semel. nec dz antea cōtumax q̄tuz ad excōicationē vl missionē in pos. puniri tñ dz in expensis si ꝓma citatiōe nō venit. ff. si ḡs ius dicēti non ob.l. vna.& ita i publico quētu. R. ia.t.et.h.et ē argu. ℨ. h. sniam quā nō.iij.q.j. in summa. Naz si post ꝓtumaciam infamis eēt nō retineret dignitatē. C.ō dignī.l.ij.li.xij.eī de excess.pla.inē
c ¶ Cōtradicēs attende archiepiscopū a subdito excōicari posse.ciusdē cēsure similitudie posse deponi illius auctē a q̄ fuit ō stinat'.vt.ij.q.vj.si epūs.bar.
d ¶ Adhuc.argum.q crescēte ꝓtumacia debet crescere pena.ff de inē.& rel.relegator.& iste ordo ē seruādus cū aliqs puniē p ꝓtumaciā. vt post admonitionez suspendat'. secūdo excōicetur.tertio deponatur.quarto curie tradatur.vt.xxiij.q.iij.forte.in fi.et.xxxiij.di.quozūdaz sed si p crimīe quis puniē.tūc hmo deponit.postea ex cōicat.vt.lxxxj.di.dictū.eī de iudi.cū nō ab hoīe.
e ¶ Priuabis.i.huatū esse oñdes. Nā coipso q ꝓtumax erat huatus erat vel huabis quo ad hoc vt possit vitari ab alijs in sacramentis.
f Q Onsuluit.indigere.hoc verbum temperat.h.ira q sonat in vtilitatē non necessitatē. dicitur enīz quis indigere eo qō bonū & vtile est sibi hr̄e.si enī necessitas esset.cōpellereē per subtractionē beneficij vel officij.ℨ.c.c.iij.et.v.licet sit arg.ℨ.ℨ.c.episcopoz. eī de eta.& quali.queris. ℏm quam pores soluere canones istos. illa tamen loquitur de his qui habent plura beneficia.prout ipsa littera dicit.& q ibi dicit ꝓuabis dic parte stipendioz non omniū. iohan. quicquid dicatur.illi decre. queris. stabis.b.
g ¶ Commoda. nam exhortatiōe premioz &c. ff. de iusti.& iur. l.j. et.xxiij.q.iij.c. vlti.
h ¶ Propensius. sed quomodo hoc ꝓcedet vbi pbende omnes equales sūt poterit dici q ō/currenē ꝓbendo de eozū vel die ꝓsequantur spe non re.
i ¶ Propensius. est hic arg. de iure cōi plus p̄sbyteros q̄ diacones ō oblationib& & decimis debere habere. ar.xxxij.di.preter hoc.qō verū est.sed de spāli/tate qñq aliter fit.j.q.ij.c.vlti.
k ¶ Hac ꝓsecutiuū est.j.q.j. quisquis.si enīz esset causatiuuz simoniā cōmitterēt qui ꝓpter questum deo seruirent.deo enīz ꝓpter deū seruiendum est pzincipaliter.viij.q j.sunt in eccl'ia. et.j.q.j. non est er si esset causatiuum videre/tur eos inuitare ad inuidēduz alys. Item ar. beneficiuz icut pzuilegiū qñq concedi alicui odio alterius.
l ¶ Ratiōe. Sue enī vī q pl' dēt socio q̄ sibi etiā fri C.ō bo.q̄ li. cū oz.j. Rñ. nec ō eadē societate dz vnus pl' q̄ alī ꝓsecḍ.ff.p socio. verū.ℨ.sic tres. nec ē alicui ꝓferendū. vñ alq scrupuloso corde moueanē.vt.xvj.q.m ¶ Mitanē.ar q fit q̄ntz secundario qō (vij.c.j. ꝓncipalit fieri nō pōt. vt hic.& ff.ō postu.l.j.ℨ.vlti.
n Empus aūt. Hic depingit. lxxv.di. in q agit mgr ō ꝓse.epoz.& ō tpib ordiationū. subtilmgit etiā ō ordi.alioz cleroz.dz āt ordiatiole/porū fieri hora.iij. die dñico.ℨ.c.j.et.c.q die.cererozum to sex tpib ānī.ℨ.i q̄tuor tpib. & i sabbo medie hebd̄ra.et i sabbo scō.ℨ.c.vl.eī ō tē.oz.c.iij.& lxij.dis.
o ¶ Nō eligit.i.ñ ē electū vl deēmiatū i canōe (lras p ¶ Omnī enī tpe.i.oī mēse vel septimana.similit restringit.de ꝓse.di.iij.omni tpe ibi exponit.i oī anno

a ORdinatiões. casus. oñdit a dñ. glik. qua hora. q̃ die epi debeat ordinari. b Auctoritate. generali. ex de elec. cũ in cũctis. c Scrutiniũ i. examinationẽ. de qua hẽs di. xxiij. d epis d Manus. duo ponẽt sup caput ꝓ secrãdi codicẽ euãgelioꝝ. terti⁹ fundet bñdictionẽ. alij omẽs ponũt manus sup caput ei⁹. vt. xx/iij. dist. epus.

b ORdinatiões epoꝝ auctoritate aplica ab oĩb⁹ q̃ in eadẽ ꝓuincia fuerĩt epis sũt celebrãde. q̃ sil ꝓueniẽtes c scrutiniũ cũ pcib⁹ celebrent: d man⁹ cũ sctis euãgelijs ipo/e nentes dñica die hora tertia orãtes: sacraq̃ vnctiõe ꝓphe f tax exẽplo regũ capita pun/g gẽtiũ eos more aplorꝝ. t moy si vngẽtes: qz oĩs sctificatio ꝓstat eẽ in spũsctõ: cui⁹ xtus h inuisibil sancto est chrismati pmixta. t hoc ritu solẽnẽ celebrẽt ordiationẽ. Temp⁹ aũt ꝓsecratiõis trĩu mẽsiũ spacio claudik: vltra qõ nisi necessitate cogẽte epoꝝ cõsecratõnes post electioẽs differri nõ licz. Uñ in chalcedonensi ꝓcilio legik. Ultra tres mẽses non differat epoꝝ ordinatio.

i Quoniã q̃dã metropolitanorũ: sicut ad nos platũ ẽ: negligũt sibi greges creditos: t differũt ordinationes facere epoꝝ. placuit scẽ synodo ĩfra tres menses fieri ordiatiões epoꝝ: nisi forte in m excusabilis necessitas coegerit ordiatiõis tps ãplius ꝓtelari. Si aũt q̃s epoꝝ hoc nõ obseruauerit: tm debere eccl̃ia stice ꝓdẽnatõi subiacere: reddit⁹ xo eiusdẽ viduate eco clesie integros refuari apud iconomũ eiusdẽ eccie censemus. Cetex xo clerico⁹ ordinatiões nõ nisi tpib⁹ certis t diebus marie sacerdotũ t leuitaꝝ fieri debẽt: vespa videlicet sabbati vl mane diei dñice ꝓtinuato ieiunio. Uñ zepherinus papa scribit oĩb⁹ epis. Ordinatiões pbyteroꝝ t leuitaꝝ quã hora fieri

p q ORdinatiões debeant pbꝝ leuitaꝝq̃ tpe cõgruo multis corã astãtib⁹ solẽnik agite. t pbabiles ac doctos viros ad h opus ꝓuehite: vt de eoꝝ societate t adiumento plurimus gaudeatis. Item leo epus dioscoro alexandrino epo. Presbr i leuite q̃ hora ordinãdi sunt.

r QUod a patribus nr̃is ꝓpensiori cura nouimus eẽ seruatus: a nobis q̃s volumus custodiri: vt non passim diebus oĩbus sacerdotalis vel leuitica ordinatio celebretur. Sed post diem sabbati eiusq̃ noctis q̃ lumatio. de elec. ꝓ sit. lib. vj. t vsq̃ ad alios tres mẽses ꝓsecratio. vt hic dicik. c. di. quoniã. m Necessitas. ꝓpter quã q̃s posset differri p torã vitã electi marie cõfirmati. vt si vitiek ĩ corpe. ar. ex de elec. cũ i cũctis. licet sit ar. ꝝ. ex de eta. t quali. c. j. vel si nõ reprirek idoneus in eccl̃ia. nisi in minoribꝫ or dinib⁹. vt. ꝝ. vij. q. j. cõstitutũ. s. di. lxj. osius. xxviij. dist. de ꝓra cusane.

n Epoꝝ. vel metropolitano, rũ vel electorũ q̃ epi sunt destinatione. ꝫ vrroseq̃ eni pena ẽ statuta. c. di. quoniã.

o Apud iconomũ. ò hac materia dixi. ꝝ. xij. q. ij. illud.

1. Re. 10 et. 16 ꝓse. di. j. nocte. sine qua missa q̃s Exo. 31. nõ ꝓt cõsecri. qz nẽ eccia sine mis Pcri. 15 sa cõsecrat. ò cõse. di. j. oĩs. licet q̃daz dicãt ꝫ. q̃ s. non sit de substãtia. q̃bus ego assentio. qz nõ ẽ vnctio ipa. de q̃ magis videk eẽ ò substãtia. imo si omissa ẽ supplek. ex de sacra vnc. c. vno. Alij tñ dicũt oia ista esse de substãtia ar. xxiij. di. Grundã. ꝓter tempus vl horã. qz ꝑcũq̃ tpe ordinak. recipit ordinem ar. ꝝ. lxxvij. dist. subdiacon⁹. ex ò tẽp. oz. sane. naz q̃q̃ citi⁹ q̃q̃ tardi⁹ missa celebrak. Itẽ ĩo ẽ facienda cõsecratio hora tertia. qz spũsctũs in

t Tertia. multiplex ẽ rõ ò hora tertia. qz tũc dz missa publice celebrari. vt de

ignis linguis hora tertia tẽ. de cõse. di. j. nocte. Grum loco succedũt epi. xxj. di. in nouo. t qz hora illa dñs est crucifixus. vt ibidem òz. t tali hora apli cõsecrauerũt paulũ t barnabã tẽ. ꝝ. e. q̃ dic. f Exẽplo. qz samuel inunxit dauid t saulẽ. heliseus iehu in regem israel. g More aplorꝝ q̃ inunxerũt iacobũ. s. lxvj. di. porh Et moysi. q̃ inunxit aaron t filios ei⁹. xxj. (rodi. §. j. i Sanctificatio. i. ois vnctio sanctificãs et efficax est a spũ. t sic ptz q̃ in collatiõe sacri ꝓferẽ gratia. t illa gratia inuisibilik opak. vt. j. q. j. multi. t si sacramẽtũ aliqò ꝓferẽ digno. tũc corroborat t utẽ ꝓzẽ vt de ꝓse. di. v. nouissime. t augeẽ in eo gr̃a. de ꝓse. di. iij. nõ exquo. ꝫ si sacramẽtũ ꝓferẽ indigno. solũ sacramẽtũ recipit. t illud recipit ad sui malũ. ꝫ non recipit rẽ sacri. hec materia optime tractak ex de sacra vnc. cũ k Chrismati. t ita chrisma ẽ sacramẽtũ (venissent quod concedo. sic ꝫ aqua. j. q. j. detrahe.

l Quoniã quidam. tres. vsq̃ ad tres menses fit electio. vt. l. dist. postq̃. t. ꝝ. tres debet fieri cõfir/

Quod a pñib⁹. sabbati. q̃dã itelligũr h. c. (latoz t de sabbato paschali. vt sic̃s tũc velit ꝓferre ordines debeat eos cõferre in occasu sol. qz missa tũc nõ est cãrãda nisi die illa finita. vt. ꝝ. de ꝓse. di. iij. sabbato. qõ ptz ex eo qõ òz tũc. de⁹ q̃ hãc sacratissimã noctẽ. h. die q̃ oĩs ordies sint ꝓferẽdi die dñico. t dicit q̃ vespa p cedẽtis noctẽ trahik ad diẽ sequẽtẽ. vt siue de vespe in sabbato. siue de mane i dñico ꝓferãt. sp i die dñico videnk ꝓferri. ꝫ certe fm hoc nõ eẽt necia ꝓtinuatio ieiunij. ꝓterea oia iura dicũt q̃ tm̃ i sabbato ꝓferẽdi sint ordies. vt ex. c. c. iij. Alij dicũt q̃ oĩs ordies sabbato cõferunk. t dicũt q̃ mane dñice diei porio⁹ trahitur ad vesperã pcedentẽ q̃s vespa ad mane. t ita siue cõferak vespe in sabbato siue i mane seq̃nti. sp fictiõe canonica cõferenk sabbato. t fm hoc de iure dꝫ cõtinuari ieiunium. Innocẽti⁹ aũt nõ determiat an mane trahak ad vespam pcedẽtẽ. an vespe ad mane. t ẽ tẽp. oz. litteras ꝓsuetudo tñ hz q̃ tm̃ circa horã nonã sabbati fiũt ordinatiões fm. h. exponik p⁹ diẽ sabbati. i. post finitũ diẽ

sabbati. Alij exponũt post die sabbati. i. post inceptũ die sabbati. Jo. 7 certe. h. opi. ita videt. 7 male reprehendit de ptinuatione ieiunij. qz tã incepta est dies dñica. 7 iõ est necessariũ ieiuniũ. licet nõ fuerit de pceptu die. nisi velis dicere q hoc. c. sint abrogata p decre. ex. e. ti. c. iij b. in cõsecratiõe aũt epi nõ ẽ necessaria cõtinuatio ieiunij cũ tm die dñico consecretur. 7 i mane q libet intelligat ieiunus. vt ex. e. lras. sed licet ds possit ordiare aliquẽ i sacerdotẽ i sabbato 7 i mane i eẽm. cũ alio ordinẽ nõ possit eidẽ pferre i mane cui vnũ ptulerat i sabbato. ex e. lras. ſz nunqd dñico die in mane pt ds ordiari in sacerdotez. et in eadẽ die hora tertia in eẽm. h. dicit q sic. qz nũ Actj. 13 q̃ iuenit phibitũ a ¶ In pria. i. mane die dñico. b ¶ Eligãtur. i. electi cõsecrentur. hipallage. xviij. q. ij. diffinimus. c ¶ Qõ eiusdẽ. i. pferãt ordies d ¶ Cõtinuato ab ordiatoribus vt ordinãdis. l. e ¶ Jeiũio. qd si pr̃ãsus pferat ordinẽ. nũqd cõferẽt ordo. h. dicit q sic. 7 idẽ dicit i alijs sacris prerq̃ i eucharistia. 7 forte ideo posset dici in eucharistia. ar. de cõse. di. ij. liqdo. quod cõcedo q pr̃ãsus bene põt conficere. licz nõ debeat. ar. illi⁹. c. liquido. f ¶ Declarat. legit enim in quadã omelia bede. q legitur nocte illa sup euãgelio illo. vespe aũt sabbati. vbi dicit beda q i die ista noctes incipiũt pcedere dies. iõ forte vt tres dies 7 noctes haberi possint in qb⁹ dñs fuit in vtre re. qõ nec sic habetur nisi synodochice. f ¶ Vel declarat. qz missa non decantat in sabbato. ſz in pncipio seq̃ntis noct. 7 dz. de⁹ qd hãc sacratissimã noctem 7c. 7 ita est de die dñica

5 Quod die. h. põit fundamẽtũ sue opinionis in. c. isto. q. i. in die dñico possunt ordines conferri. qõ prz q hoc q dicit ordinatiões sacerdotũ. 7 p id initiũ 7c. Nos q ẽ riũ dicim⁹. exponimus ordinatiões sacerdotũ. i. epoz cõsecratiões. p q̃ intellectu bñ facit q. f. subijcit ex aplica 7c. nã paul⁹ 7 barnabas epi fuerũt. vñ p eozũ exẽplum nil pbat. nisi de epis. 7 q dicit cui initiũ 7c. dic nil facere ad rẽ. ſz dicit incidenter. immo ascribit ei fictione canonis. non in vitare sacerdotuz. i. epoz. et sic nõ erit p. h.

h ¶ Vt q̃dã xvj. q. j. c. vl. 7 ẽ con. di. iiij. q̃ris.

a cessit i pma sabbati exordia b consecrãdi eligant. in qbus bis q consecrãdi sũt ieiunis 7 a ieiunãtib⁹ sacra bñdictio c psecrat. qõ eiusdẽ obẽ tie erit: si mane ipo die dñico cõ d tinuato ieiunio sabbati ordinatio celebret: a q tpe pcedẽtis noct̃ initia nõ recedunt: qõ ad diẽ resurrectiõis sic in e pascha dñi declarat: ptinere nõ dubiũ est. ¶ Idem. Quare die dñico sacerdotũ ordinatiões celebrent

s Quod die dñico ordinatiões sacerdotũ celebrent: non tm ex cõsuetudine ſz etiã ex apl̃ica nouĩ⁹ vẽire doctria scẽptura manifestãte: q cũ apl̃i paulũ 7 barnabã ex spũsscti pceptο ad euãgeliũ gẽtib⁹ mitterẽt pdicãdũ: ieiunantes et orãtes ipositis eis manus: vt intelligam⁹ q̃nta 7 dantiuz 7 accipientiũ deuotiõe curãdũ sit: ne tãte bñdictiõis sacramẽtũ negligent videat i pletũ: 7 iõ pie 7 laudabiliter apliz morẽ gesserit instituit. si hãc ordinãdo p sacerdotuz formã p eccias: qb⁹ dñs pesse te voluit: etiã ipe suauerit: vt his q consecrãdi sunt: nũ q̃ bñdictio nisi i die dñice resurrectiõis tribuat: cui a vespere sabbati initiuz constat ascribi: q tanti dinat dispensationũ mysterijs pcrata ẽ:

h vt qd q a dño ẽ insigne cõstitutũ i h⁹ diei dignitate sit gestũ. in hac die mundus sũpsit exordiũ: in hac p resurrectionẽ 7 mors interitũ 7 vita accepit pncipiũ. ¶ Ex ordie romano. De eodem.

O Uando 7 vbi libitũ fuerit vsq ad subdiacon⁹ officiũ ordinãt clici. diaconi xo 7 pbri nunq nisi in publica ordiatione. Itez gelasius oib⁹ epis. De tẽpor.

i ORdinationes pbr̃oz 7 diaconoz nisi certis tpib⁹ 7 diebus exerceri non debẽt. i. q̃rti mẽsis ieiunio 7 septimi 7 decimi m sed etiã q̃dragesimalis initij n ac mediane hebdomade etiã sabbati ieiunio circa vesperas ipas ordiationes nouerit celebrandas: nec cuiuslibet vtilitatis cã seu pbr̃m seu diaco p nẽ bis pferre audeãt: q ante ipos fuerit ordinati. Dist.

q Quib⁹ LXXVI. tpib⁹ ieiũia celebrãda sint: calixt⁹ papa determinat scribẽs bñdicto epo. Quib⁹ tpib⁹ ieiunia celebrentur.

r Ieiuniũ q̃ ter in anno apud nos celebrare diciscisti: queniẽti⁹ nũc p q̃ttuor tpa fieri decernim⁹: vt sic ann⁹ p q̃ttuor voluit tpa: sic 7 nos q̃ternũ solẽne agamus ieiuniũ p q̃ttuor anni tpa. Itẽ ex concilio magocien.

ORdinationes q̃rti. i. ieiunij. h semp i oĩi septimana pentecostes occurrit. et loquit fm antiquã cõputationez lati/noz. qui incipiebant annum a martio.

k ¶ Et septimi. i. septẽbris.

l ¶ Decimi. i. decembris.

m ¶ Quadragesimalis. i. pria septimana quadragesime.

n ¶ Mediane in qua cãtat sitientes. q pcedit dñicã de passiõe

o ¶ Seu pbyterũ. de h dixi. s lxxiij. di. epoz. viij. q. j. licet §. p ¶ Preferre. ecce h hẽs q pr̃ius ordinati pferuntur alijs in habendis honoribus 7 in alijs. vt. xvij. di. §. hic 7 extra de ma. 7 obe. c. j. 7. lxxiij dist. epoz. um. eti

am licet posteriozes sint meliores. nõ ob. xxiij. q. iij. sicut. viij. q. j. licet sit argu. contra. s. distinc. xvj. ferã. Joshodie sufficit si electus a maiori parte capituli sit bonus. vt extra de elec. cum nobis. b.

Q Uib⁹ tpib⁹. In hac di. lxxvj. agit magister õ tpib⁹ ieiunioz. ostendit etiã diuersas origines eozum. postea ponit differentiam inter nos 7 hebreos in cõputatione mensium. ostendit etiã q nõ sit ieiunandum a pascha domini vsq ad pentheccosten

I nec esse flectenda genua. Eiunium. voluitur. lex tamen in estatem 7 hyemẽ.

annū. distinguit .ff. de aqua q̄ti. z esti. l. j. §. h̄ interdictum.

a ¶ Onstituimus.

b ¶ De ieiunio martij nō semp. imo pria septimana qua/dragesime.

c ¶ Junij. nec hoc semp. imo i septimana pen/thecostes.

d ¶ Jrē h̄ sciendū ē. hebdoma/da. qō ab hic ōr manet imutatuz supioza p seq̄ntē canonē mutāt̄ sc̄z statuimus. et ita vrile nō vti/atur p inutile. ꝫ ix. di. si ad sa. l.

e ¶ Celebrari. cedit ℟ in ieiūio minꝰ dignū di. gniozi. arg. ff. de minozi. verū. §. vlti. ex de ꝓsec. vel alta. c. qō in dubijs. z est ar. q si festū alicuiꝰ apli die lune eue/nerit. sabbato vi/gilia ieiunāda ē qz ieiuniū z dñi ca simul cōcurre non possunt. vt ex de obſ. ie. c. j. ar. ꝫ. extra ō ꝺbo. signi. quesi/uit. lau.

f ¶ Jeiunium. ꝫ. de con. dist. iij quoniam.

g ¶ In decēbri ꝓma quadra/gene fuat ieiūia veris. Pneuma/tis hebdomada secunda seruare iuberis. Tertia septembris cul/tum fert mercu/rius tstum. Sab/bata ieiunent vi gilem precuntia christū. lau.

h ¶ Tatuimus. in septem/bri. fm dist. c. su perioris. in fi.

i ¶ Bitur post sancte le/

a ¶ Onstituimꝰ De eodē. vt q̄ttuoꝛ tpa ānī ab oī bꝰ hoīb⁹ cōi ieiūio obſuent. id ē in martio hebdomada p̄ ma. in iunio scḋa. i septembri tertia. i decēbri q̄rta. Jtē ex ꝛci. salegusta habito.

b ¶ E ieiunio aūt De eo. q̄ttuoꝛ tēpoꝛ hāc certi tudinē statuimꝰ: vt si kalēde martij in q̄rta feria siue ātea euenerint: eadē hebdomada ieiuniū celebr̄ef. ¶ Si āt ka lende martij in quinta feria aut i sexta feria aut in sabba tū distendant: in seq̄nti heb domada ieiuniū differaf. silī

c quoq; modo si kalende iunij in q̄rta feria aut añ euenerit in subsequēti hebdomada ie iuniū celeb ref: z si in quinta aut in sexta feria aut i sabba/to cōtigerit: ieiuniū in tertia

d hebdomada refuef. Jtez h̄ sciendū ē q; si q̄ ieiuniū me/sis iunij in vigilia penthecо/stes fm p̄dictā regulā euene rit: nō ibi celebrādū erit: sed in ipa hebdomada solēni pē thecostes: qz vigilia simul et

e ieiuniū celebrari nō ꝺz. z tūc ꝓpter solēnitatē sc̄tōrū dia cones dalmatic̄ induūtur: z alleluia decantef: z flectam⁹ genua nō dicaf. eo dez modo de septimi mēsis ieiunio ꝓsti tutū est: vt si kalende septem bris in q̄rta feria euenerint aut antea: i tertia hebdoma/

f da ieiuniū celebref: z si in q̄n ta aut sexta aut i sabbato cō/tigerit: in q̄rta hebdomada

g ieiunāduz erit. ¶ In decēbri xo illud obſuādū erit: vt in ꝓmo sabbato ante vigiliā natal̄ dñi celebref ieiūiū: qz si vigilia in sabbato euenerit sil̄ vigiliā z ieiuniū celebrari nō cōuenit. Cōtra vrban⁹.

h ¶ Tatuimꝰ De eodem. etiā vt ieiūia q̄ttuoꝛ tē/poꝛ h̄ ordīe celebrēf. ꝓmuz i initio q̄dragesime. scōm in hebdomada penthecostes. tertiū xo i septēbri. q̄rtuz in decēbri more solito fiat. Jtē ex fmōe leonis pa. De eodē.

i ¶ Sit post sctē leticie dies q̄s in honorē dñi a mor/tuis resurgēt̄ ac deinde celū ascēdēt̄ exegi⁹: pꝰ q̄z acceptū sctūspūs donū salubrit̄ et ne/cessarie ꝓsuetudo est ordīata ieiunij: vt siq̄d forte inf ipsa festiuitat̄ gaudia negligens libertas z lnia imoderata p̄/supserit: h̄ religiose abstinen tie cēsura castiget. Jtem. De

k ¶ Hius obſuātie eodē vtilitas frēs dilectissi/mi i eccl̄iastic̄ ꝓcipue ē cōsti/tuta ieiunijs: q; ex doctrīa sc̄i spūs ita p toti⁹ anni circuluz distributa sūt. vt lex abstinē/tie omīb⁹ sit ascripta tpibus.

¶ Siquidē ieiunium vernū in q̄dragesima. estiuū in pen thecoste. autūnale in mense septimo. hyemale in hoc qui est decim⁹ celebremus: intel/ligētes diuinis esse nihil va/cuū ꝓceptis: z verbo dei ad eruditionē nostrā oīa elemē/ta fuire: dum p ipius mundi cardines q̄ip q̄ttuoꝛ euange lia incessabili tuba discimus: quod z predicamus z agim⁹

l ¶ Primū vero mensem quar/tum septimū et decimū nō he breorum ratione: sed nra de/bemus accipere. primus enī mensis apud illos ē aprilis: quartus iulius: septim⁹ octo ber: decimus ianuarius: in q̄ bus etiam ieiunabunt. ꝓtere rea in quinto mense q̄ est au/gustus: que fuerit eius causa ieiuni: hieronym⁹ sup zacha/riam exponit dicens.

Quare in supzascriptis tem/poꝛib⁹ ieiunia lex imperauit

m ¶ Eiuniū q̄rti z ieiuniuz q̄nti z ieiuniū septimi z ieiuniū decimi mēsis domui iude z hierl'm i dies festos xp̄i

n tef i gaudiū. h̄ loco nr̄oꝛ ml'/ti ml'ta dixerūt z inf se disso/nantia. cogimur itaq; ad he/breos recurrere: z scie xitatē

o de fonte magis q̄ de riuulis

k Hius obſ/ quantie.

l ¶ Primū. ac/cipe in superiori dist. c. vlti.

m ¶ Eiuniū. sub auditur mē sis. z ar. sumi p̄t ex hoc. c. q; etiaz ea que moralia sunt imutanf p ecclesiaz hodie. nā alijs tpib⁹ ce lebranf oliz hec ieiūia. alijs nūc.

n ¶ Loco. ꝟba hieronymi.

o ¶ Dixerunt. ostendendo cās constitutiōis ta lis ieiunij.

p ¶ De fonte. collige in dubijs ad rei originem recurrēdū plus magistro q̄ di/scipul' credendū vt dixi. di. ix. vt vetex. z di. xx. ō ꝟbꝫ. xxiij. q. j. lo quit. ō. di. xij. h̄/ceptis. ar. ꝫ. nū/q̄ ad rei originē recurrēdū. ff. de le. z se. cō. z ideo nā dicit lex q; si de oibꝫ q̄ ꝓstitu/tā sūt q̄rend nō oiz rō reddi pos ser. ff. e. ti. ñ oiz. q ¶ De riuulis ar. nō valere sū/ptū sine origiali C. ō edē. auē. ibi posita. ar. ꝫ. exō fi. puenit. Dixit Alberic⁹ q; si est trāscriptū p manū tabell'. valer. arg. ff. de admi. tu. chirographis Azo. dic nō valere nisi p iudicez fiat trāslatio. vt in auē. vt fratrū filij. §. istud. col'. ix. C. de testa. Zacha. 8 publi. Jo. hec q̄stio decīdat hodie p decre. quā hēs ex. de fi. in/strū. c. vl. vbi dz q; exemplaria in/strumēta aliū iu sta cā aucte iudi cis eandem vim hūt cū auctēticis z originalibꝫ. b.

a ¶ Quercre. ℣. di. ix. vt veterū. b ¶ Quarti mēsis. scz ſm hebraicā ꝓſtitutionē. c ¶ Abiecit. cū inuenisset iudeos cōſaſſe vitulos. vt. xlv. diſt. diſciplina.

d ¶ Ciuitatis. a nabuchodonoſor. qui cum chaldeis cepit ciuitatem hieruſalem. xxij. q. v. §. hinc. in fi.

e ¶ Oēs q. diſſidere ceperūt. ſz cū moyſes ñ diſfideret ꝛ eēt maior. xx. ānis ḡre
Exo. 32. Deuſ. 9. nō irrauit ērā ꝑ miſſiōis. ratiōez hēs. xxiij. q. iij. §. his oīb. ꝛ dic
Piere. 52 oēs. q. a. xx. ānis ꝛ. ℣. exiuerūt de egypto.

f ¶ Vltra. ſed ḡre inducit ℔ de
Nume. 14 tito ꝛ veſpaſiano. cū añ ꝑ multa tpa fuit illud ieiuniū ꝓſtitutū ꝛ dicim⁹ q iſtō nō facit ad ꝓpoſitū. vñ eſt ar. q
4. Reg. 25 qñq aliq̄ inſerātur decret q nō faciūt ad ꝓpoſitū ꝑncipale. ar. ℣. xxi. di. q dic. ✻. cui initium.

g ¶ Hieroſolymis. legitur in pſalterio. vt q̄d de⁹ repulſiſti q
Ezech. 39. et. 40 hierlm captiua eſt eo tpe q̄ interfecerūt ieſus chriſtū ſcz i paſcha. poſſumus dicere q tūc fuerit captiua illeſa ꝓhibita i ſe yſcz ad auguſtū qñ fuit accenſa ab iſmaele q iude⁹ erat. ꝛ a q buſdā aliis.

h ¶ Ygit. oīe. i. ℔ ſignat apud nos. nā apō grecos dicim⁹ iueniri october. vt
Zacha. 8 ℣. di. xiij. ppē.

i ¶ Ana gogē. i. ſupiorē ꝛ ſpūalē intellectū. nā ana. ℣. goge ducere. ide pedagogus q̄i ductor. ℔ mō exponit hic.

ℊ q̄rere. Jeiuniū q̄rti menſis q̄ apud latinos vocat iuli⁹ die vij. ꝛ. x. eiuſdē mēſis. illud arbitramur qñ deſcēdēs moyſes de mōte ſinai tabulas legis abiecit atq; ꝓfregit: ꝛ iuxta hieremiā muri ꝑmuz ruꝑti ſūt ciuitatſ. ¶ Jn q̄nto vero mēſe q̄ apud nos appellat auguſt⁹: cum ꝑ exploratores ꝛre ſcē ſeditio eēt orta i ꝑl'o: iuſſi ſūt montē nō aſcēdere: ℔ ꝑ. xl. ānos longius a ꝛra ſctā circūire diſpēdijs: vt exceptis duobus caleph ꝛ ioſue oēs i ſolitudīe caderēt. in ℔ menſe ꝛ a nabuchodonoſor: ꝛ multa poſt ſecla a tito ꝛ veſpaſiano ꝑ tēplū hieroſolymis incēſum eſt atq; deſtructū capta vrbe bethel: ad quam multa milia ꝓfugerāt iudeorū. ¶ Jn. vij. ℣o q̄ apō nos appellat october occiſus ē godolias ꝛ iude trib⁹: ac hierlm reliqe diſſipate ſūt. ¶ Mēſe. x. q̄ apud nos ianuari⁹ ℣r. eo q ianua ſit ānī atq; ꝑncipiū. ezechiel in captiuitate poſit⁹ audiuit ꝛ cūctus ꝑpl's captiuo ꝑ q̄nto mēſe tēplū eē ſubūſuz. q℣ pleniſſime i eodem ꝓpha cogui
h m⁹. ℔ igit ē omne q℣ ℣r dies planct⁹ ꝛ ieiunio ꝛ q̄s bacterius hūiſt⁹ i luctū: ſciatis q̄z ego cogitaui vt hūfaciaz iſrl ꝛ domui iuda vob i leticiaz ꝛ gaudiū ꝛ ſolēnitates eſſe vertendas: ita dūtaxat ſi ☧itatē
i diligat ꝛ pacē iuxta anagogē: q̄z tunc ieiunam⁹ q̄n ſponſus auferē a nob ꝛ non meremur eius hre pūtiā: cū reūſus fuerit ad nos dūs: ꝛ cogitauerit vt hūfaciat nob. oīs triſticia
k ☧tet i gaudiū: ꝛ fames ꝑſtina ſm onis dñi pūtia doctrina ꝛ ei⁹ ꝛ celeſt⁹ panis ſaturi
l tate cōpenſabit. ¶ Non aūt videnſ ieiūia q̄rti menſis poſſe celebrari añ diē pēthecoſtes. a die enī dūice reſurrectiōis vſq; in diē penthecoſtes non
m inducūt ad obſuāda ieiūia ¶ Unde ambro. in eiuſdē diei ſermone qui ſic incipit.

n ¶ Sire debet De eodem ſanctitas vra ꝑ hos. l. dies nob eſt iugis ꝛ ꝓtinuata feſtiuitas: ita vt ℔ oñi tpe neq; ad obſuāduz indicam⁹ ieiūia: neq; ad exorādū dūm genib⁹ ſuccedam⁹: ꝛ ifra. ad inſtar ḡ dūice reſurrectionis tota. l. diez curricula celebrā tur: ꝛ oēs iſti dies velut dñici deputanſ. reſurrectio enī dūica dies eſt. in dūica enī re ſurgēs ſaluator reūſus eſt ad
o hoies: ꝛ poſt reſurrectionem tota q̄nq̄geſima cū hoīb⁹ cō
p moratus ē eccliis eoz. ergo ne ceſſariū eſt vt ſit feſtiuitas q̄ rū eccliis eſt ꝛ ſctitas. nō ḡ ieiunamus in q̄nq̄geſima: q̄ i his diebus nobiſcū dūs com
q moratus ē. ¶ Jtē i apologia dō: hūc nūex q̄n q̄geſimū vicz leti celebrē. ꝑ dñi paſſionez remiſſio culpe totī⁹ debito chi
r rographoz euacuato ab oī nexu liberi ſuſcipim⁹ aduenientē i nos ḡraz ſpūſcī. in die pēthecoſtes vacāt ieiūia: lauſ
s ℣r deo ꝛ oro: et alla cantaf.
v Neceſſario ḡ eccīa ꝓſtituit vt

ſ. ſ. ſ.

a Osse. pnoctanter ꝙ totā noctē ſignificat. ff. de ſ. ſig. vbana. §. pnoctare. b ℂ Vnde neceſſe eſt .i. ꝙ uenies eſt fm. g. nā ꝓſilliū eſt. non eni dcḋ ꝓſulē. iuris neceſſitati ſubiacē. de pe. di. vj. c. j. in fi. ff. de iud.

c Ost paſcha. relaxauerit. interdicen/ (nā dcḋ

d do ieiunia Linam. in actib. §. xxx. di. ſicḥ ran/ ḡ contra.

e ℂ Cōtextas. i. interſertas ſo/lēnitates vel cō/textas. i. iūctas ⁊ ꝓtinuatas. §. e. ſcire.

f ℂ Auferā. di cēdo tūc eſſe ie/iunandum.

g ℂ In ſuo vt mos erat obfuit in ieiunys. ſtē dr in vigilia bartholo mei. ex de obſer. ieiu. conſiliū.

h ℂ Aplicas. ꝙſuetudo enī in terpraē legē. ff. de ſ. ſig. ānicul⁹

i Olectōis vt vēiret. qz forte ſuberat pape iſte epūs nul lo medio.

k ℂ Ab epo. ar gu. ꝙ clic⁹ alicu ius epi ī alia ꝓ/uincia nō dz eli/gi. nec ipe dz cō/ſentire. niſi hēat/ras dimiſſorias ḋb abſoluat ab obnoxietate ſui epi. ar. di. lxxxv. florētinū archi/di. ⁊ di. lxxj. fra/ternitatē. ar. ℈. ꝙ ſez nō exigaḋ ꝙſenſus epi. iſti. de adoptio. §. ſi/ḋs neporē. ō hoc dixi. §. lxj. di. ſed aliud.

l ℂ Ad ḡrti. §. c. di. c. ordiatōes

m Hs tpi bus. ō intitu/lat. lxxvij. di. in qua tractat ō in terſtitijs tēporū obſuādis. nō ḡ ꝙ ſicḥ ab iſātia ſit emācipat⁹ mi litie clericali. an no ſeptio pōt or dinari clericus post diē penthecoſtē ieiunia celebrenē. Sz ꝙ ī illis. l. die/bus ieiunādū eſſe negaē: ex obſuātie nccitate intelligiē vñ in eiuſdē diei ſmone ḋ ſic

a Incipit. De eodem. Osse credo vos frēs ñ minore leticia celebrā⁹ diē pēthecoſtes ḡ diē ſcī paſche celebrare curauim⁹. tūc eī ſi/cut modo fecim⁹ ieiunauim⁹ ſabbato: vigilias celebraui/mus: oronib⁹ pnoctāter in/

b ſtetimus. vñ ncce eſt vt ſil'em obſeruātiā ſilis leticia ſubſe quaē. Obſeruātia vero ſi/mil' ḋ ad factū eſt nō quo ad neceſſitatē. Itē iſidorus.

c Ost paſcha. De eodē. aūt vſq; ad pentheco/ſten licz traditio eccīaꝫ abſti nētie rigore prādijs relaxaue rit: tñ ſicḥ monacho⁹ vel cle rico⁹ ieiunare cupit: nō ſunt ꝓhibēdi: qz ⁊ antoni⁹ ⁊ pau/lus ⁊ ceteri pres antiq ēt his dieb⁹ in heremo legūē abſti/nuiſſe: neq; ſoluiſſe abſtinēti am niſi tñ die dñico. Itē hie ronym⁹ ad lucinū. De eodē.

d Tinā omī tpe ieiunare poſſem⁹: qō in actibus aplo⁹ dieb⁹ penthecoſtes et die dñico aplm paulū ⁊ cū eo credētes feciſſe legim⁹. nec ꝓ/dico ꝙ feſtiuis dieb⁹ ieiunā/

e dū eſſe putē: ⁊ ꝓtextas q̄q̄/ginta dieb⁹ ferias ⁊ ſolēnita

f tes auferā: ſed vnaq; q̄q; ꝓuin/

g cia abūdet ī ſuo ſenſu: ⁊ p̄ce/

h pta maio⁹ leges aplicas ar/bitrenē. Itē pelagius papa petro epo potentino. Sabba to magno poſt hor⁹ baptiſ/mi epūs valet ordinari.

i Olectōis tue ſcripta ſu ſcepimus ḋbus ſignifi cas latinuz eccīe grumētine diaconē ad epatū marcellia/nēſis eccīe ſiue cluſitane ab oſtiarius. lector. exorciſta. ⁊ ſic ſtabit vſq; ad annum duodecimū. exinde acolythus vſq; ad ānū. xx. ⁊ poſtea in. xxj. ſubdiacon⁹. in. xxvj. ānō diacon⁹. in. xxxj. ꝑſbr exinde pōt eſſe epūs. vt. ℈. c. in ſingulis. ⁊. c. ḋcūq; xxviij di. de his. ſed ſi adultus velit ordinari. ſic fieri pōt or/dinatio. vt per vj. ānos recipi/at ordies oēs in duob⁹ ꝑmis ḡt/tuor minores. in reliqs ñq; ordi neē acolyth⁹ ſub diacon⁹ diacon⁹ ꝑ ſbr ⁊ epūs. ſi e/lect⁹ fuerit. ℈. c. ḋ cūq;. Si āt ſec⁹ factū fuerit. ꝓpo ni dz. ℈. c. di. ſub/diaconus ſex ge nerali tñ ꝓſuetu dine his oīb⁹ ca pitulis deroga/tū eſt. vbiꝫo ma ior neceſſitas ec cleſie incumbit.

laic⁹ ꝙ annū ⁊ di midiū. mōachuſ vero ꝙ annū ꝑ recipe oēs ordi/nes. vt. ℈. c. vlt.

k Lud. ꝓmū §. xxj. diſt. cleros. ℈. xxxij. di. ſeriatim. ℈. §. lxix. di. nō oporet. nā ibi colligi tur. ꝙ pſalmiſta tus ſit ordo pri/mus. ſz meli⁹ col ligitur ex ō era. ⁊ qua. cū contin gat. ſz dic ꝙ hec dictio primuz ſe/quētia reſpicit ñ q̄ ſit prim⁹ ordo oſtiariar⁹. ſz pri mus eſt reſpectu ſequentium.

l M ſingulis ſi ab infan/tia. i. ſeptimo an no. C. de iure de li. ſi infanti.

p ℂ Nomē. ve ſcribaē in matri cula. l. di. ꝓtuma ces.

q ℂ Quī quen/nio. p⁹ ſeptēniū. ℈. c. cū ſ bdiacō⁹ r ℂ Exinde. p⁹ xij. ānos cū vo/luerit s ℂ Vt ſubdiacō⁹. vel ꝓ id ē. ß ꝑbaē ī. c. ſe. ar. C. de ſ. ſi. l. vl. ar. ex de co

m Hs tpi bus. ß intitu/lat. lxxvij. di. in qua tractat ō in terſtitijs tēporū obſuādis. nō ḡ ꝙ ſicḥ ab iſātia ſit emācipat⁹ mi litie clericali. an no ſeptio pōt or dinari clericus

n Lud nos ſta/tuentes ⁊ vobis oīb⁹ ſeruare mādamus: vt omēa ad eccleſiaſticas ordines ſic accedant in eccleſia ḋ ordina ri merentur. id eſt ſiquis epi ſcopus eſſe meretur. ſit ꝓmū oſtiari⁹: deinde lector: poſtea exorciſta: iñ ſacreē acolyth⁹: deinō xo ſbdiacon⁹: deinde diacō⁹: ⁊ poſtea ꝑbr: exinde ſi meretur epiſcopus conſe/cretur. Unde zoſimus pa/pa vbis rome ait.

Que interualla temporis in ſingulis gradibus ſeruan/da ſint.

o M ſingulis gradib⁹ hec ipſa ſunt obſeruanda: ſi ab infantia eccleſiaſticis mi/niſterijs nomen dederit vt in ter lectores et exorciſtas ḋn

q quennio teneatur: exinde a/

s colythus vel ſubdiaconus

p Ms Dlxxxvij. tpib⁹ fm anacletū ⁊ zepherinū gelaſi um ⁊ pelagium epi ꝑbr diacones ſūt ordinādi. metropolitan⁹ aūt iuxta leo/nē papā ex ꝑbris eiuſdez ec/cleſie vl' ex diacō⁹ optimis ordineē. Ex mōachis āt vl' laicis nullus niſi p grad⁹ ec/cleſie debet ad ſūmū ſacerdo tiū puenire. Unde gelaſius papa. Non niſi p diſtinctos gradus quiſq; ad ſacerdotiū

qui fur. or. rece. c. ij.

a ¶ Xiij. ānis. cōputatis a tē pore septēnij ¶ Xiij. ānis. B respicit qō dicit de infantia. i. de septēnio. z ita in. xxj. āno. ¶ Xiij. ānis. hec determiatio. xiij. ānoꝝ nō respicit nisi tm subdiaconū. qō patet ex. c. se. vbi ōr ꝙ ab accessu adolescētie vsqꝫ ad. xx. annos fiat acholythus z subdiconsc̄z i. xv. āno acolythus. in. xxj. subdiaconus.

b ¶ Pōtifica / rū. j. ō ꝟsc. di. v. de his vo. ē. di. xviij. si eps. et dist. lix. si officia

c ¶ Defensores .i. aduocati ca/stadi. j. q. iij. saluator.

d ¶ Ex laicis. j. di. lxxxix. indicatū. j. sz b isti laici erāt de foro ecclie. ibi nō et ꝟstituī debēt isti q̄ ad tpalia nō q̄ ad spūalia xvj q vij. i noua

e ¶ In ordine j. none isti sunt grādeui. cuz eis cōmittrā admistratio. ij p. vij. ānos tm pōt ascendere ad oēs ordines. ij re ij b dicit. supradic/ta observatione ō vt q̄dati oēs ordies recipiāt z nullū ptermittāt. nec tū p tāta interstitia. vl b corrigit. Jo.

f ¶ Vicūq; pubtatis .i. añ ānū. xiij. fm ā̄scā. fm. h. añ. xij. instī. q. mo. tu. fi. in pn. ex de despon. impu. puberes. xx. q. j. illud. vbi incipit ab adolescētia z sufflat z exulat pubtas. l. io. qō dicit h. de. xij. ānis nō est verū in masculo sz in puella. vt in sti. q. mo. fi. tu. in pma colūna. b.

g ¶ Baptizari. sz ire dicit q tūc dz baptizari. cū sit dubiū z piculosum intātū differri baptisma. vt de ꝟse. di. iij. qñ q̄s. ió dicit cū baptisma sit tanua oīum sacroꝝ. vt. xxxij. di. ij. verū. nō posset ordiari si nō eēt baptizat⁹. ex de pōs. nō bap. c. iij. nō q̄ debeat differri. sz si casu delatū est baptizari dz.

h ¶ Acolythus. z ita vī q de iure non debeāt miores ordies simul ꝟferri. qō credo nisi dispēsatiue vel nisi sit ꝟsuetudo. vt ex de eo q̄ fur. or. re. cuz h. latoꝝ.

i ¶ Ad diaconū. ꝟtinētia peūte. ió b nō dixit ō subdiaconatu. qz nō dū erat sacer ordo tpe sp̄ricij q̄ antiquissim⁹ fuit. xxxij. di. erubescāt. hodie ꝯo ē sacer ordo.

a xiij. ānis fiat'. z sic ad būdictionē diaconat⁹ si mereat accedat. in q̄ ordīe q̄nqꝫ annis si inculpate se gesserit adhe/rere debebit. ¶ Exide suffragātib⁹ sibi merit' stipēdijs p tot grad⁹ datꝫ ꝓprie fidei do cumētis poterit sacerdotiuꝫ ꝓmereri. ō q̄ loco si eū exactior ad bonos mores vita p

b duxerit: sūmū pōtificatū spe

c rare debebit. ¶ Defensores

d aūt ecclie etiā q̄ ex laicī fiūt supradicta observatiōe tene

e ant: si meruerint esse in ordine clericat⁹. Itē sirici⁹ papa

f ¶ Vicūqꝫ itaqꝫ De eodē se vouerit obsequijs ecclesie: a sua infantia añ pubtatis ānos baptizari z lectorum dz misterio sociari. q̄ ab accessu adolescentie vsqꝫ ad xx. sue etatis ānū si ꝓbabiliter vixerit vna tm̄ z ea quam ꝯginē cōi p sacerdotē būdi-

h ctiōe ꝓcepit vxore ꝟtēt⁹ acolythus z subdiacon⁹ eē debebit. p⁹ q̄ ad diaconij graduꝫ si seipm̄ ꝓmit⁹ ꝟtinētia ꝓeunte dignū ꝓbauerit accedat. vbi si infra. v. ānos laudabiliter mīstrauerit: ꝟgrue ps/

k byteratū ꝟseqūt. exide p⁹ decēniū epālē cathedrā poterit adipisci: si tm̄ p hec tpa in

k ¶ Exinde. j. e. di. eps. ℈. sed referas hoc ad. xx. ānū de quo sermo ꝓcessit nō ad q̄nquēniū ꝓximū. z sic erit in. xxx. āno. vt ibi dicit. z ex de elec. cum in cunctis. vl dicas esse ꝟstitutionū varietatē. h.

l ¶ Grādeu⁹. s. xxxiij. annoꝝ. vel. xxx. qz hec est virilis etas. j. e. c. ꝯpus etas enī multu z facit ad eruditionē. xxvj. q. vij. B fit z si fit. xxiij. ānoꝝ ita recipit oēs ordies. j. xxx. ānū sicut q̄libet alius q̄ a puericia deseruiuit ecclesie vel grādeuus. s. xviij. āno rū. ar. xxviij. di. de his. xxxij. di. lectores.

m ¶ Statim. ℈ di. xlviij. ℈. j. c. j ℈. sed non dicit statim. i. incōtinenti sed statim id ē. paulo post. si statim habes ff. de ꝓcurat. q̄ ꝓcuratores. vel ibi ñ. ꝓhibēt nisi de ēpatu z ꝓbyteratu.

n ¶ Vel habere. ita tū q̄ dū tam ꝓmiserit ꝓtinentiam. nā pire dz ꝓtinētia. vt. xxviij. di. c. p⁹ ℈. pre/rea ō ista grādeuo ñ exprimit ea none. xxvj. di. q̄ sine. distinguet tū inē ordinē et ordinē. z ita arbitrio boni viri relinq̄t. ex ō ok. dele. ō cauſ. ff. ō iure deli. l. j.

o ¶ Aliud a biennio. si cēt i. xv ānoꝝ. nec referē ad añcedēs q̄nquēniū. qz nō ꝓcessit aliud. sic. C. quō z qñ iudex. auc. qui semel.

p ¶ Subdiacon⁹. nō mioꝝ. xx. annoꝝ. ita vt ꝓpleuerit xx. ānū. B enī recipit in honoribꝫ ecclīastic⁹. vt ex ō elec. cū in cūct'. sz sec' sit i honoribꝫ ciuilib⁹. vbi sufficit artigisse. xxv. ānū. vt. ff. ō mu. ad rē. sz sit arg. ℈. j. di. xx. c. pīb. Jn vsucapiōib⁹ sufficit artigisse vltimum diē. vt. ff. ō diuer. z re. ꝓsc. i vsuca. silr q̄tū ad factionē testi sufficit artigisse vltimū diē. xiij. ānis vt. ff. ō test. q̄ erate. sz q̄tū ad excusationē ciuiliū mūerū. recipit q̄ ānꝰ sit ꝓplet⁹. vt. ff. ō iur. īmunita. maiores. sz q̄tum ad būficiū restitutiōis sit ꝓpuratio ō momēto ad momētū. vt. ff. ō mio. l. iij. ℈. mioꝝ. sz in tpalib⁹ a cētiōib⁹ ꝟo vt vltim⁹ dies sit ꝓplet⁹. vt. ff. ō ac. z ob. i oīb⁹ Lacuit. infra. xx. q. j. placuit. (tpalib⁹. Jo.

q

r ¶ Salutēt. solebāt forte lecturi in pulpito aliquam

salutationē nob ignotā ꝓmittere. vel dicebat dñs vob discū. vbi mō dicūt. iube dñe bñdicere. xxj. di. deniq.

a Piscop. iuuenes. i. de alijs reglarit. ar. xxxiij. q. v. ꝙ totū. si sūt senes bñ pōt alt ꝙuerti t alter in seculo remanere. ex de con. ꝓiu. cum sis.

b Sequestratoꝛ. lxxxj. di. volum ꝫ. ſz ħ ō su spectis vl dic ꝙ rhalm tm oꝛ sequestrari non aūt mansio. t ħ obtinet in vxore ꝓmonēdi. se, cui ē in vxore illi ꝙ vult ꝙuerti qz ē vxoꝛ intrabit religionē vl si ē senex ꝓmittz cōtinētia. vt ex de ꝙuer. ꝓiu. cū sis et de illa materia nouit. xxvij. dist. qz sūt culpe. Quid si vxoratum ꝓmouerēps ad miores ordies. oꝛ ne ab eo exigere ꝓtinentiā. cuz sine titulo eū nō debeat ꝓmouere. et bñficiū simul cū vxore hre nō possit. sic. si tñ ꝓmouet nec exegerit hēbit bñficiū. ar. xxxij. di. siqui. ab eo aūt q vxorē ñ habz nō est exigenda ꝓtinētia. xv. q. iij. ꝙ. cū autem.

c Religiōe. id est. castitate. q̄ qualit̄ ꝓmitti debeat dixi. xxxij. dist. seriatim. nec eniz ista debet religionē intrare. qz nec vir eī intrat. secus ē i vxore mōchi vl epi ex ō ꝙuer. ꝓiuga. sane.

Nūe. 3

a Piscop bñdictōez dia conat mioꝛib cū .xxv. ānoꝝ penit ñ ꝓmittat. Sane si ꝓiugati iuuenes se ꝓsenserint ordiari: etiā vxoꝝ volūtas ita reqrēda ē: vt sequestrato māsiōis cubiclo religione ꝓmissa postea cū pariter ꝓfessi fuerit ordinet. ꝓfbm xo vel epm añ. xxx. ānos. i. anteq ad pfecti viri etatē p̄uenīat: null metropolitano rū ordiare ꝓsumat ne p etatē qō aliqtiēs euenit: aliq erroꝛe culpent. Itē ex ꝓcil. tolet. iiij.

De eodem.

f M veteri lege ab āno vicesimo q̄nto leuite tabnaclo seruire iubent: cui aūctez in canōib t scī pres secuti sunt nos t dīne legz t ꝓceptoꝛuz canonū īmēoꝛes t infantes et pueros leuitas facim ante legitimā etatē añ expienti am vite. iōcz ne vlteri fiat a nob t dīna lege t canonica admonemur sententijs: vt a xxv. ano sue etatz leuite ꝓsecrent t a. xxx. ꝓfbi ordinēt.

Itē gelasi papa. Per q̄ ine ualla tēpoꝛ ordinet q ō monachis in clericatū eligitur.

Sqs de religioso ꝓposito t ō monasterialib disciplinis eruditꝰ ad clericale mun accedit: in ꝓmissi vita acta tpib reqrat: si nullo graui facinoꝛe ꝓbat infect: si scōam forte nō habuerit vxoꝛez: neq a marito relictā sortit oñiū. Idem

m Monach xo Decode

n nouiti mox honesta

o te fulcitus ꝓtinuo lector vel

p notari aut certe defensoꝛ effect post tres mēses existat acolyth: maxīe si huic etas suffragat sexto mēse subdiconi nomē accipiat. at si modeste ꝓfitēt existat: nono mēse diacon: cōpletoq āno sit ꝓbr eui tñ qt ānoꝝ fuerāt interstitia collatura scti ꝓpositi spōte suscepta doceat prestitisse deuotio. Si xo laic q̄spiā eccliastic est aggregādus officijs: tāto solliciti i singulis: que supius comphēsa sūt huiusmodi decet examinare psonā. q̄tū inf mūdanā religiosamq vitā constat eē diserimis: quia vtiq

q ꝙueniētia ecclesie ministeria sunt deputāda: nō in cōuenientib merit igerenda. tantoq magz qō sacrisaptū possit eē seruitijs i eoꝝ qrēdū ē institutz q̄tū de tpe q fuerit hec assēqnda decerpit vt morū ꝓfectꝰ hre ꝓbitaſ qō ꝓlixioꝛ ꝙsuetudo ñ ꝓtulit ne ꝓ occasionē supplēde penurie

r clicat vicia potiꝰ dimittat culti, bitulisse ñ legitie failie dñi

v ꝓputemur ꝓcurasse ꝓfectia supplet tps i bñ studēre. sic t bonitas etatē. t ita cōpensat ꝓbitas cū tpe. sic q̄ bonitas supplet etatē siue tps. vt. C. ō ꝓpo. sacro. scri. l. j. sic et malicia oꝛ etatez supplere. C. si mioꝛ ma. se di. l. iij. ex ō desp. impu. de illis. ita ꝓbitas t hōestas supplet tps. C. de his q ve. eta. l. oēs. t. ff. ō decre. ab oꝛ. fa. l. j. sic aliq qō ē minꝰ eḋpat alij qō ē maiꝰ. facta copēsatiōe hicide. vj. q. j. q̄ro. t. xix. di. i canōic. Ista idē ꝓsideraī i restib. qz fit ꝓfectio auctz ad nūerū. ex ō re. i nra.

r Exaiare arg. q si laic inducit i restē. diligēti ē exaiand q̄ cleric.

s Cōuictia. i. puictiū mistris.

t Vicia. i. vicios clericos.

v Cōpēdia. i. vtilitates vt vtiles ministros.

a Sqs de religioso ꝓpo sito t ō monasterialib disciplinis eruditꝰ ad clericale mun accedit: in ꝓmissi vita acta tpib reqrat: si nullo graui facinoꝛe ꝓbat

plo seruiebant dicebanꝫ leuite. quia de tribu leui assumebanꝫ. Sed nunqd ꝓferebat eis tunc character. sic ar. de ꝓse. di. j. c. j. sed non idem qui hodie. ar. ex ō sacra vnc. cū venisset. in fi. xxj. di. c. j. qō est ꝫ opi. h. quā dixi. ꝫ. lxxv. dst. c. j. ꝙ scilicet sine missa conferatur character. ſz hodie imutata est forma per chrisma. vnde nec aaron sine missa ꝓferret hodie

l Sqs. characterē

m Monachus hoc. c. loquitur fm casuz illum. ꝫ. distin. lv. prisc is. scilicet de dispensatione precedente de iure cōmuni.

n Nouitius quare de nouitio maioꝛ dubitas videbat cē.

o Vel notarius a notis. i. litteris legendis pedius tamen scripsit litteras nō esse notas. ff de bo. pos. ſz cū patrono. ꝫ. notz note autez qñq dicunt cicatrices. vnde lex dicit ꝙ t note et nota fugitiuoꝝ ad mgrat sunt referenda. ff. de fu. l. ij. iuꝛ illud foliꝫq notas t nomia manda.

p Defensoꝛ. i. exorciaa. nā ꝓmus fit hostiarius pꝰ exorcista. ꝫ. eo. c. j. t dicit exorcista defensoꝛ. qz defendit corpa demōib

q Deuotio. sicut t ingeniuz

d Añ. nō ꝙ canō alit interptat virilē etatē. alit interptat lex. ff. ō mio. l. j. C. ō his ꝙ ve. eta. ipe. l. vlti. ſz diuersificāt. qz diuersos hñt respect. ꝓoꝛ nō habuit respectū nisi ad rerū suarū admīstratiōe.

e Ne ꝙ etatē. ar. rōne etatz ꝓsumi ꝓ alio vl ꝫ. vt. ꝫ

f In veteri le/ (xxxiij. di. grūdā. xxxij. q. ij. antic. ge. a. xxv. āno. leuite deseruiebāt tabernaculo. t custodiebāt vasa tabnaculi aurea antea non.

g Tabnaclo. q̄d sit tabnaculū habes. ff. ō. vv. sig. tabnaculo.

h Nos cōmiscet se alijs vt citi rep hendat.

i Pueros. puer q̄ñq fuū q̄ñq puellaz significat. ff. de. v. sig. pueri. q̄ñq oꝛ puer. xvij. anoꝝ ff. de ali. et cib. l. l. mela.

k Acuite. oēs q in rē

a ¶Quor.ar.ſt colligi ex h.c.q tãtũ valeat teſtimoniũ.iij.clericor ẽntrũ.vj.laicor.nã ſex q̃ in altera pro poſitrinoe videnẽ ſe hñt ſicut ſe hñt quattuor.q tãtus põt cleric⁹ facere p annũ.q̃tũ laic⁹ p annũ ⁊ dimidiũ xlvj.di.c.pe. b ¶Neophito.hic de re:ero ab infantia loq̃tur. vel illud regularit̃ ex rigore.hic ſpãliẽ ex diſpenſatiõe. vnõ ſubiũcit que tamẽ.⁊ cetera.

c ¶Diſtare.ſ. viij.q.j.nec ſuffi cere.

d ¶Ceſſantib⁹. ceſſante cã cõceſſionis.ceſſare dz pariẽ ⁊ ꝯceſſuz. vt. j.q. vij.q. p remedio.⁊.c.exigit.ſ.di.lv.pti/ſcis.lvj.diſ. hiſmael.ſtra.C.familˀ.her.l.ij.l.

e ¶Ua ſo Dic in titulaꝫ lxxviij.diſ.i qua oñdit mgr non debere ordinari ſacerdotes de iure cõi ante.xxx. annos cõpletos qz tali etate domin⁹ baptizat⁹ eſt.⁊ p̃dicare cepit.⁊ q̃dã alij p phete.ſz qz ⁊ añ hꝰ tps ꝓphe ad p̃dicãdũ miſſi ſẽ pñt nc̃itate ĩmiñete a.xxv.ãno. ordinari.ſ.e.diſ. e.vlti.ff. ad trebel.§.filiũ.§.j.

f ¶Jdẽ.nõ impleuerit.ex de elec.cũ in cunctis.

g ¶Sit dign⁹ ar.nõ debere de rogari iuri communi ꝓpter pſonã.ſ.di.l.ex penitẽtiꝫ. diſ.lxj. miramur.ſed ꝓpter neceſſitatẽ vel vtilitatẽ derogatur iuri . licet non propter dignitatem tm̃.vt.j.q.vij.c.tali.cẽ.

h ¶Emo preſbyter.

i ¶Uid eſt.hoc eſt in epla ad Timo.man⁹ cito nemini impoſuerẽ.neq̃ cõices peccatis alienis.

k ¶Cõmunicare.cõmunicat peccatis alienis . q̃ illis conſentit.vt ar.diſt.lxxxvj.culpã.⁊.lxxxiij.c.q̃d enim.

l ¶Reſbyter.ante.xxx.põt tñ ei cõcedi in.xxv.ãno regimẽ parochialis eccie.ex de elec.cũ in cũctis.

a quor ꝓmotiõibus ſup anni
b metas nihilomin⁹ ſex mẽſes
c ſubrogam⁹:qñ ſit dictũ ẽ diſtare dz inẽ ꝓſonaz dño cultui dedicatã:⁊ de laicor conuerſatiõe venientẽ.q tñ eatenus indulgẽda credimuſ: vt
d eccleſijs ab hac occaſiõe ceſſantib⁹ canonuz pr̃nor vet⁹ forma ſtuet. Di.LXXVIII.

e ¶Ua ẽo etate ſacerdotes ordiari deꝫbeant: bonifaci⁹ papa diffiniuit dicens. Ante annos.xxx. plbr
f Jꝺs.xxx. nõ ordinet. Etatꝫ ſue ãnũ nõ impleuerit:nullo mõ plbr ordinet
g etiã ſi valde ſit dign⁹. Ytẽ in nouell. De eo dẽ. Palea

h Nemo plbr ꝓſecret: qui miõr.xxx.ãnis ſit. Nemo diacon⁹ vl̃ ſubdiaconus fiat:q̃ miõr.xxv.ãnis ſit.nemo lectorib⁹ cõnumeret: qui miõr.xviij.ãnis fuerit:nemo inꝫ diaconiſſas ꝓſecretur ſacroſctẽ eccie:q̃ miõr ſit.xl.annis: vl̃ ad ſcõm mr̃imoniũ p/uenerit. Ytẽ leo papa. Non eſt ordinãdus ſacerdos: niſi longo ſit probat⁹ examine.

i Quid eſt man⁹ cito ꝓponere:niſi añ etatꝫ maturitatẽ:ante tps examiñ: añ meritũ obediẽtie:añ experientiã diſcipline ſacerdotalez honorẽ tribuere nõ ꝓbatꝫ.et
k q̃d ẽ cõicare pctõ alieno niſi talẽ effici ordinãtẽ:qlis ille ẽ qui non meruit ordinari.

Ytẽ ex ꝯci. neocеſarienſi. Ante.xxx.annor etatẽ plbyter nõ ordinet

l ¶Reſbyter ante.xxx.ãnor etatẽ nũ ordinet q̃uis ſit ꝓbabil vite:ſed obſtuet vſq̃ ad pfinituz tps.dñs enĩ.xxx.anno
m baptizat⁹ eſt:⁊ tũc p̃dicauit.
n Hoc regularit̃. vñ ⁊ chriſt⁹ ⁊ iobes baptiſta ⁊ ezechiel ⁊ nõnulli ꝓphetarũ nõ legunt ante hꝰ tps p̃dicaſſe ⁊ ꝓphetaſſe.vez qz hieremias ⁊ daniel ante iuuenilẽ etatẽ ſpñ̃ꝓphetie accepiſſe legũt.dauid q̃z ⁊ ſalomon in adoleſcẽtia vncti inueniunt:⁊ iobes euãgeliſta cũ adhuc eſſet adoleſcẽs a dño in apl̃m electus:⁊ cum alijs ad p̃dicãdũ miſſus ĩuenitur.paulus quoq̃ apl̃s in adoleſcentia a domino eſt electus:⁊ ad predicandũ miſſus aſſeritur . eccleſia ſimiliter neceſſitate exigente nonnullos ante.xxx.annos ordinare conſueuit. Unde zachari as papa bonifacio epiſcopo. Neceſſitate exigente.xxv.annorum plbyteri ordinentur.

o Jtriginta annorum nõ reperiũtur ⁊ neceſſitas expoſcit:a viginti quinq̃ annis ſacerdotes ordinentur.

Diſtinctio LXXIX.

p Apoſtolicus autẽ non niſi a cardinalibus et religioſis clericis eſt inthronizandus. Unde nicolaus papa ait.

Jo.quod nõ credo.vt extra de elec.dudum. ⁊ extra ò pzeben.cum iam dudum.in fine. b.

Apoſtolicus autem. Hic depingitur.lxxix.diſtinctio. in qua ſpecialiter magiſter agit de electione ſummi pontificis . a quibus debeat eligi.⁊ dicit q̃ a cardinalibus.⁊ q̃ſ. quia die tertia p⁹ depoſitionem defuncti.vt.j.e.nullus. ſubdit etiã quid iuris ſit cũ duo malo zelo eliguntur.vt.j.e.ſi duo.vl̃ cũ ſimoniace aliquis eligitur.j.e.ſiçs pecunia.⁊ dicit q̃ a

solo deo potest deiici de ordinatione eius non tractat hic quia de ea dictum est. s. xxiij. di. in noie.

a S Jḡs. ⁊ canonica. quā electionē vocas canonicaz nunqd dices idem esse qđ in alioꝝ electiōib⁹ saltē quo ad hoc vt debeat esse de eadem ecclesia vel vt melioꝝ eligi debeat vel etiam prioꝝ vel vt nō sit ali quo modo irregularis sed breuiter dico. q si est electꝰ a duabus pribus am modo nulla admittit ꝫ ipsum exceptio. nec de vicio eligentiū vel electi. quia non esset coram quo iudice exceptiones ille ꝓponerent. vnde si tertia pars vel let ꝓbare electionem esse simoniacam non audiretur. vt ex ō elec. licet q tam sic eligunt peccant.

b ¶ Sequentum. hi ꝓsentire debent. non tamen vocādi sūt de necessitate.

c ¶ Religiosorū. s. di. xxiij. c. j. ꝫ. sed ibi dicit religiosos viros ꝓducēs non respectu cardinalium sed respectu laicorum.

d S Jḡs ꝑ romano. ma/xime. ar. ꝫ. c. nullus pontifex.

e ¶ Aut subscriptionē. als subscriptiōis.

f ¶ Piracia. piracia ḃ dicit scriptura obligatoria. xxx. q. iij. piraciū ⁊ fm hoc ór piraciū a pingendo. vel dicūtur munera q̄dam. ⁊ fm hoc dicitur a petendo.

g ¶ Districtiōis. id est. districte ꝓstituōis sua.

h ¶ Pertulerit. ar. in simonia aliquē de se ꝓfessuz audiri contra socios eiusdem criminis. sed est ar. ꝫ. xv. q. iij. nemini. sed subintelligendū est ibi vel cuz simonia et ita per hoc. c. determiat ⁊ supplet illud vnde colligitur. q crimen simonie ⁊ crimen lese maiestatis equivalent ⁊ equis passibus ambulant. vt. xv. q. iij. sane. ⁊ quidem. quecunqꝫ persone recipiuntur in accusatione in crimine lese maiestatis. recipiuntur i crimine simonie. ⁊ cum ibi recipiantur socij inite factionis contra se. similiter ⁊ hic. Item hic habetur. q aliquis illum cum quo simoniaz commisit. potest accusare. ⁊ ille punietur. ⁊ iste non. quod. ḥ. intelligit vbi res non ꝓcessit ad actum. scilicz ad donationez vel receptionē pecunie. tunc enim vterqꝫ debz deponi. iohan. quod ego non credo. cum crimen istud ꝓcedat adinstar criminis lese maiestatis. vt. xv. q. iij. sane. in quo socius criminis si ꝓbat crimen remunerat. vt. vj. q. j. ꝫ. verū. b. arg. ex de testi. veniens. di/cunt tamen quidam q nunqꝫ i simonia socius socium accusat. xv. q. iij. nemini nisi qñ simul cōmittit. vt hic. et ad. c. sane. Rñ. q quo ad q̄daz non quo ad oia simonia eqs passibus ambulat cum crimine lese maiestat⁊ Sz. videtur q ille q accusat illū quē dicit fuisse socium in crimine non esset audiendus tum ideo quia statim puniendus esset ex quo sponte ꝓfessus ē crimen suuz. vt iij. q. j. nos i quē q̄. tum quia turpitudinez suam allegans nō auditur. vt ex de do. inter. sed dic hoc speciale ee in hoc crimine. vt allegans suā turpitudinē audiatur. ⁊ vt confessio eius non puniatur. tū qz non est directa ꝓfessio quando quis ꝓfitet vt accuset. sed licet ꝓfessio accusatoris non puniatur in simonia tamē ꝓfessio testis punit. vt ex de elec. ꝑ inq̄sitionem. Sed q̄d si ꝓfessus nō pōt ꝓbare crimen. videt q tunc puniēdus sit. qz tacere debuit crimen qō ꝓbare nō potuit. vt. ij. q. vij. plerīqꝫ. vj. q. ij. si tm qō ꝓcedo.

i ¶ Remuneratiōe. nō ipso facto. sz a iudice eā impetret. vt. C. ex q. ca. ser. ꝑ pmio. li. ac. l. j. ⁊ ita ꝫuitat alios qđ ꝑ pmiū ad accusandū. vt. vj. q. j. ꝫ. verū. ⁊. l.

k ¶ Portebat. planū est (si quis eū)

l ¶ Ullus.

De eo q̄ sine ꝓcordi cardinaliū electione intronizatur.

a S Jḡs apl'ice sedi sine cōcordi ⁊ canonica electione cardinaliū eiꝰ ecclesie ac

b deinde sequentū clericoꝝ ac

c religiosoꝝ intronizāt: non papa vel apl'ic⁹ ꝫ apostaticꝰ habeat. Ite symmachꝰ papa. ¶ Papa supstite eo inconsulto de electiōe futuri pontificis nemo audeat loq̄

d S Jḡs papa supstite ꝓ romano pontificatu cuiqꝫ q̄libet mō fauorē ꝓstare ꝓuitur: loci sui honore ꝓmueꝰ et infra. ¶ Siḡs ꝑsbr aut diaconꝰ aut clericꝰ papa inco/

e lumi ⁊ eo incōsulto aut subscriptionē ꝑ romano pontificatu accomodare: aut pitacia ꝓmittere aut sacramētuz ꝑbere tentauerit: aut aliqō certe suffragiū polliceri: vel de hac cā ꝑuat' ꝓuēticul' factis deliberare aliq̄d atq̄ decernere ꝑsumpserit: loci sui dignitate vel cōione ꝑueꝰ. ⁊ infra. ¶ Propter occultas fraudes ⁊ ꝓiurationū secretas insidias ḡs sentētia hu/

g ius districtiōis ꝓsequit': siq̄s

h ad ecclesiasticā ptulerit noticiā vel ꝓsilia eoꝝ q̄ ꝓtra hāc synodū de pontificali egerit

ābitu ⁊ rōnabili ꝓbatiōe cō uicerit: ꝓticeps himōi actiōis nō solū purgatꝰ ab oī culpa

i sit: sz ēt remuneratiōe q̄ nō indigna sit: ꝑbleueꝰ. Ite ex cōcil'. stepha. pa. In apl'atꝰ cul/mē nullꝰ nisi ex cardialib⁹ ꝑ

k ¶ Portebat vt moueat

b sacroscā dña nr̄a ro. ec. iuꝛ̄ qđ a btō petro ⁊ eius successoꝝ institutū ē: rite ordiaref: ⁊ in apl'atꝰ culmen vnꝰ ō cardialib⁹ ꝑsbr̄is aut diacōib⁹ ꝓsecrareꝰ. Item ex

l ¶ Ullus De eodē. eodē. vnq̄ laicoꝝ neqꝫ ex alio ordie ꝑsumat: nisi ꝑ distictos gradꝰ ascēdēs diaconus aut ꝑsbr̄ factꝰ fuerit cardinal': ad sacrū pōtificatꝰ ordinē ꝓmoueri. Ite ex eodez

Anathematizeꝰ eos monachꝰ vel laicꝰ romanā ecclesiā iuadēs ⁊ i gradū filioꝝ eiusdē

m S Jḡs ex eis ꝓpōes. vl' monachis vl' laicꝰ cōcanonū ⁊ scoꝝ patrū istituta ꝓpōes i gradum filioꝝ sctē ro. ec. i. ꝑsbroꝝ cardialiū ⁊ diaconoꝝ ire ꝑsūpserit: ⁊ hāc ap. se. iuadre q̄libz ex supradictꝫ tētauerit ⁊ ad sūmū pōtificalē honorē ascēdere voluerit: ipsi ⁊ sibi fauētibꝰ fi/

n at perpetuū anathema ⁊ in-

m ¶ Perpetuū. donec poeniteat. x. q. j. qz sacerdotes.

n

simile ex ō ꝓsti. ex lris. ⁊ instī. locati. ꝯ adeo aliē sumitur. ꝓ so. l. j. et. x. q. ij. ꝓpetua. ex de iureiu. veritatis.

a Siquis. seu ꝓmatib. ꝓmatres nobiles appellat q̄s dam forte nobiles q̄ interſunt vt populū arceant qui ſi iuſte moueren. exaudirē.

b Nullus. vi uente. idē dr. ex de elec. bone. ſed nunquid mortuo papa ecclēſia erit monſtrū ſine capite vel nunq̄d vniuerſitas cardialiū erit caput. ſi ꝫ dicas cardiales tūc tpis pñt deponere ep̄m. eadē ratione canonici mortuo ep̄o poſſunt deponere clericū aliquem. dic ergo ecclēſiā tūc viuere. ⁊ tamen carere capite argu. tamen ē. q cardinales ſuppleant defectū mortui pape. j. e. ſiquis. io. melius ex de ma/io. ⁊ obe. his q̄ et. c. cū olim. b. c ¶ Sed queri rur. de his honoribꝫ. ſed quid ſpectat ad imperatorem ſtatuere aliquid ō electiōibꝫ ℨ id. xcvj. di. bene. ſz iſtud fecit rogatu eccleſie. ⁊ eſt ar. ad queſtio/nem illaz. q lai cus de rebꝫ eccleſiaſticis vl ſpiritualibꝫ poſſit iudicare. ar. ℨ. di. xcvj. deniq. ſed ibi intelligi/tur p̄ter auctoritatem eccleſiaſtici p̄lati. de hoc dixi ex ō ar bi. ꝓtingit.

c ¶ Sed queri rur. de his honoribꝫ. ſed quid ſpectat ad imperatorem ſtatuere aliquid ō electiōibꝫ ℨ id. xcvj. di. bene. ſz iſtud fecit rogatu eccleſie. ⁊ eſt ar. ad queſtionem illaz. q laicus de rebꝫ eccleſiaſticis vl ſpiritualibꝫ poſſit iudicare. ar. ℨ. di. xcvj. deniq. ſed ibi intelligitur p̄ter auctoritatem eccleſiaſtici p̄lati. de hoc dixi ex ō ar bi. ꝓtingit.

d ¶ Siquis reſiſtere p̄ſumpſerit ſacerdotibꝫ atq̄ ꝓmatibꝫ eccleſie vel cūcto clero ad eligēdū ſibi romanum pontificem: ſm canonicā traditionem anathema ſit. Item ex concilio leonis pape q̄rti Anathema ſit qui canonice electiōi romani pontificis cōtradicere p̄ſumpſerit.

a Siquis ex ſacerdotibuſ ſeu p̄matibꝫ nobilibꝫ ſeu cuncto clero huius ſancte romane eccleſie electioni romani pontificis ꝓtradicere p̄ſumpſerit ſicut in concilio btiſſimi pape bonifacij et ſtephani legitur ſtatutum anathema ſit. Item ex concilio bonifacij. iij. Nullius epiſcopi fiat electio niſi poſt diem tertiū depoſitiōis alte/

b Nullus pontifice rius. romāo viuēte aut ep̄o ciuitatis ſue p̄ſumat loqui aut partē ſibi facere. niſi tertia die depoſitionis eius ad unato clero ⁊ filijs eccleſie: c et tunc electio fiat. Sed q̄ritur: ſi duo concertātiū temeritate electi fuerint: quis eorum alteri p̄referendus ſit. De his ita ſcribit bonorꝫ aug. ad bonifa. papam. Si temeritate ꝓcertantium duo

d Si duo fuerint ordinati forte contra fas temeritate ꝓcertātiū fuerit ordiati e nullus ex eis futurum ſacer

horum in eccleſiaſtic. nō in ſpiritu alsbo. ſuc

pars bono zelo ducitur. ⁊ hoc patet pe hec verba contra fas.

Hoc autem.

f Siquis pecunia. non apoſtolicꝰ. videtur p̄ncipium iſtius capituli. q papa de ſimonia poſſit accuſari. quia non ē apoſtolicus ſed apoſtaticus. et q̄ ſimonia here ſis eſt. j. q. j. cos qui. et. c. ſertur. c. cum liqueat. et per primū. c. huius diſtin. qō non credo. ⁊ loquitur hic de eo qui per ſimoniā electus eſt ab illis qui non habebant poteſtatem eligendi nō a cardialibꝫ. ſimonia autē large dicitur here ſis. nō ſm q papa vel alius de hereſi poteſt accuſari. cum. ſcilicet errat aliquis i articulis fidei ſed antēq̄s eligatur papa exceptione cuiuſlibet criminis repelli poterit. Sz pone q aliquis accuſat cardinales q ſimoniace elegerint papaz ℔ enim licite pōt fieri. vt. j. c. pri. nunquid ſi ꝓbata fuerit ſimonia papa. deponetur non. ar. ij q. v. interroga/tum. ff. de adulteriis ōnūciaſſe Sed quid ſi dū vxor tua credit mortua. elegerit in papaz ⁊ ꝓcrarit. ⁊ vxor te repetit. an ei fē dendus es: vel ſi tu neges eam tuam vxorē eſſe. apud quē cognoſcet. cū papa iudicari nō poſſit niſi ō hereſi. Rn. ſi revocet in dubiū nō ē cogēd⁹ ſtare iudicio alicui⁹. imo excipe pōt dns eſt q me iudicat. ix. q. iij. alioz. ſi aūt certū ē. tenet ei reddere debitū. niſi mulier induci poſſit ad ꝓtinētia obſeruandā. vl abstinēciabit papatui. ⁊ ſatisfaciet vxori tē

g Siquis pecuniā. non apoſtolicꝰ. videtur p̄ncipium iſtius capituli. q papa de ſimonia poſſit accuſari. quia non ē apoſtolicus ſed apoſtaticus. et q̄ ſimonia hereſis eſt. j. q. j. cos qui. et. c. ſertur. c. cum liqueat. et per primū. c. huius diſtin. qō non credo. ⁊ loquitur hic de eo qui per ſimoniā electus eſt ab illis qui non habebant poteſtatem eligendi nō a cardialibꝫ. ſimonia autē large dicitur hereſis. nō ſm q papa vel alius de hereſi poteſt accuſari. cum. ſcilicet errat aliquis i articulis fidei ſed antēq̄s eligatur papa exceptione cuiuſlibet criminis repelli poterit. Sz pone q aliquis accuſat cardinales q ſimoniace elegerint papaz ℔ enim licite pōt fieri. vt. j. c. pri. nunquid ſi ꝓbata fuerit ſimonia papa. deponetur non. ar. ij q. v. interrogatum. ff. de adulteriis ōnūciaſſe Sed quid ſi dū vxor tua credit mortua. elegerit in papaz ⁊ ꝓcrarit. ⁊ vxor te repetit. an ei fē dendus es: vel ſi tu neges eam tuam vxorē eſſe. apud quē cognoſcet. cū papa iudicari nō poſſit niſi ō hereſi. Rn. ſi revocet in dubiū nō ē cogēd⁹ ſtare iudicio alicui⁹. imo excipe pōt dns eſt q me iudicat. ix. q. iij. alioz. ſi aūt certū ē. tenet ei reddere debitū. niſi mulier induci poſſit ad ꝓtinētia obſeruandā. vl abstinēciabit papatui. ⁊ ſatisfaciet vxori tē

h Hoc autem capitulum non de eo intelligendū eſt: q vno per apoſtaſiaz ordiato a cardinalibus ⁊ religioſis clericis apoſtolice ſedis inthronizatur: etiam ſi ille apoſtaticus ita cathedraz beati petri violenter tenuerit: vt canonica ⁊ catholica eccleſie electio intra vrbem fieri nō valeat. Unde nicolaꝰ papa ſtatuit dicens. De eo qui per pecuniā vel populari tumultu non canonica electio

g Siquis pene ordinatur. cunta vel gratia humana aut populari ſeu militari tumultu ſine concordi ⁊ canonica electione cardinaliū et ſequentiū religioſo ⁊ clericorum fuerit apoſtolice ſedi inthronizatus: non apoſtolicus ſed apoſtaticus habeat. liceatq̄ cardinalibꝫ ⁊ alijs clericis deum timentibus et h laicꝫ inuaſorem illuz anathematizare: ⁊ humano auxilio a ſede apoſtolica pellere. qō ſi hoc intra vrbem perficere nequiuerint: apoſtolica auctoritate extra vrbem ꝓgregati i loco q̄ eiſ placuerit electōnē faciāt ꝓceſſa electo au

dotē permittimus: ſed illum in ſede apoſtolica permanſurum cenſemus: quem ex numero clericoꝝ noua ordinatione diuinū iudicium ⁊ vniuerſitatis ꝓſenſus elegerit.

h Hoc autem capitulum non de eo intelligendū eſt: q vno per apoſtaſiaz ordiato a cardinalibus ⁊ religioſis clericis apoſtolice ſedis inthronizatur: etiam ſi ille apoſtaticus ita cathedraz beati petri violenter tenuerit: vt canonica ⁊ catholica eccleſie electio intra vrbem fieri nō valeat. Unde nicolaꝰ papa ſtatuit dicens. De eo qui per pecuniā vel populari tumultu non canonica electio

i Laicꝫ. j. di. xcvj. c. j. ℨ. ſed illō generaliē p̄hibet i malis. ℔ ſpāliē ℨ inuaſorē apl̄ice ſedis p̄mittit. vel in ſingul' referēda ſunt ſingla iz clericis anathematizare et laicis hūano auxilio a ſede apoſtolica pellere. et ſic aliquis punit pena canonica ⁊ ciuili. ℨ id ex vt lite nō

contest. quoniam. in fi.

a ¶ Inthronizar⁹. si. xxiij. di. in nomine.

b Si transitus. non possit ꝺ. viij. q. j. ep̃o non. ꝺ. solu. aliud est de sui successoris electiõe cũ frib⁹ delibe/rare. qõ posset fieri. vt hic ꝓmittit. ⁊ aliud est ex testõ quasi dignitat⁹ sue heredẽ sub/scribere. qõ ibi penit⁹ phibet. qz nec pape licz qz nec moyses potuit. viij. q. j. moyses. nec est ⁊ rahẽdũ ad ꝓsẽntia factũ pe/tri clemẽtẽ sub/stituentis sibi. viij. q. j. c. j. qz ⁊ ad ei⁹ verba cu rabant infirmi. ꝺ ħ dici ꝓsueuit j. q. j. petr⁹

c ¶ Snia. scilz duarũ ptiuz ex de ex. licet.

d ¶ Careat. ac/cusabit ꝺ iste de simonia. nec ꝓ/iudicabit pape ar. ij. q. v. inter/rogatũ est.

e Jectiones et ita fallit regula. ad quez spectat institu/tio ⁊ destitutio xxj. q. ij. visis. ꝺ bñdicere põt et maledicere ꝺ li/gare ⁊ absolue/re põt. vt. xxj. di. inferior. ⁊. c. demq.

f Loca. hic intitulat lxx di. ꝺ magister oñdit a ꝺbus ⁊ qñ sint ordinãdi clerici nũc subdit in ꝺ/bus locis ordi/nẽdi debeãt or/dinari. ⁊ ꝺdẽ ꝓ/mates ꝓstituũt vbi oli ponebãt ꝓthofia miel gẽ/tiliz. archiepi vbi archiflami/nes. epi vbi eoꝝ flamies. ⁊ ħ ex maxia pte fac/tũ ẽ ex istitutio/ne bti petri. vt ꝺ. eo. c. j. et. ij.

g ¶ Rbes. statute. a gẽtilib⁹. ⁊ ita ẽ ar. ꝙ diuisiões gẽtiliũ sint auctẽtice. ar. xcix. di. c. j. nec ẽ ꝺ. xiij. q. j. c. j. qñ illud de parochijs. ħ ō ciuitatiꝫ. h ¶ Ap/pellabãt. ꝺ bñ ōr appello papã. appello sedẽ aplicã. et apls dic̃ cesarẽ appello. i ¶ Priarchas. reperitis ẽ ciusdẽ. qz idẽ ẽ ꝓmas ⁊ priarcha. xcix. di. c. j. sic ⁊ dicit lex dzia tm̃ nois ẽ inẽ pign⁹ ⁊ hypothecã. ff. ō pig. res hypothece. ꝺ. inẽ pign⁹.

s ¶ Rbes ⁊ loca in ꝺb⁹ pri/mates põsidere debẽt: ñ a modernis ꝺz multꝫ añ ad/uẽtũ christi statute fũt tpib⁹ ꝺrũ primates gẽtiles etiã ꝓ

h maioꝛib⁹ negocijs appella/bant. in ipis xo vbib⁹ post aduẽtũ christi apli ⁊ eoꝝ suc/

i cessores priarchas ⁊ ꝓmates posuerũt: ad ꝙs eꝑoꝝ nego/cia salua tñ in oib⁹ aplica au/ctoritate ⁊ maiores causeꝑ⁹ aplicã sedẽ fũt referẽde. Itẽ

k ¶ clemẽs papa. De eodem Millis xo ciuitatib⁹ i ꝺ/bus olim apud ethnicos pri/mi flamines eorum atq; pri/mi legisdoctores erant. epi/scopoꝝ primates vel patriar/chas beatus petrus poni ꝑ/cepit: qui reliquorum causas episcopoꝝ ⁊ maiora negocia

l in fide agitarẽt. in illis autẽ in quibus dudum apud pre/dictos ethnicos erant eoꝝ archiflamines: quos tamen

m minores esse tenebant ꝙz me/moratos primates: archiepi/scopos institui precepit. i sin/gulis xo reliquis ciuitatib⁹

n singulos ⁊ non plures epi/scopos constitui precepit: ꝺ

o episcopoꝝ tãtũ vocabula sor/tirentur: quoniã neq; inter

p ipsos apostolos par fuit in/stitutio: sed vnus prefuit om/nibus. I tem anacletus. De

q ¶ Piscopi non in castellis neq; in modi/

r cis ciuitatibus debent con/stituꝛ: sed presbyteri per ca/stella ⁊ modicas ciuitates atq; villas debent ab episco

s pis ordinari ⁊ poni: singu/li tamen per singulos titu/

¶ Piscopi ñ in castell⁹ qñ tñ epi⁹ ẽ in castro. xxj. q. j. et tpis. vbi ōr cumani castri sacerdos. r ¶ In modic⁹. silr leges i maioꝛib⁹ ciuitatiꝫ ⁊ regalib⁹ tm̃ se docẽde. vt i phemio. ff. s ¶ Singuli. gr. nullũ debe/re in duab⁹ ecclesijs intitulari.

t ctoꝛitate regẽdi ⁊ disponẽdi res in vtilitatẽ roma. ec. iu/

a xta q̃litatẽ tpis q̃si inthꝛoni/zatus sit. ¶ lectio xo roma/ni pontificis etiã cum ōlibe/ratiõe põdecessoꝛis fieri debꝫ Uñ symmach⁹ papa ait. Si papa de electiõe sui successo/ris decernere non potuerit.

b Si transit⁹ pape inopi/nat⁹ euenerit: vt de sui electiõe successoꝛis ante dis/cernere ñ possit vt supra pla/cuit: siquidẽ totius in vnum ꝙuenerit ecclesiastici ordinis electio: ꝺsecret⁹ electus eps.

¶ Si xo vt fieri solet studia ceperint esse diuisa coꝝ de ꝺ/bus certamen emerserit con

c uincat snia plurimoꝝ: sic ta/

d men vt sacerdotio careat qui capt⁹ ꝓmissiõe nõ recto iudi/cio de electiõe ꝺcreuerit. Si/cut supra monstratũ est: ele/ctio sũmoꝝ sacerdotũ a car/dinalib⁹ religios clericꝫ de/bet fieri. electio xo eoꝝ iudi/cio dino reseruata est. Un/de anacletus papa ait. Sum moꝝ pontificũ sibi dñs eie/

e ¶ Jecti ctionẽ reseruauit onẽ xo summoꝝ ponti/ficũ vel sacerdotũ sibi dñs re/seruauit. licet electionẽ eoꝝ bonis sacerdotib⁹ ⁊ spũalib⁹ populis ꝺcessisset.

Distinctio. LXXX

f ¶ Oca xo in ꝺb⁹ pri/mates priarche ar/chiepi epi ꝑsbi sunt ordinan/di hec sũt ꝑm lucinũ papã et clemẽtẽ atq; anacletũ. Ait enĩ lucin⁹ papa. In ꝺb⁹ loc̃ primates vel priarche debe/ant ordinari.

I Millis. pe/trus. arg. a tpe petri esse li/mitaras prouin/cias.

l ¶ In fide. i. fi/deliter. ꝺ. xxiij. q. j. ꝙriens. ꝺ. xxj. q. j. frat nos ter. ⁊ra ibi ōr ꝙ tm̃ ad petrum est referẽda que stio fidei. sed ex/pone ħ in fide. id est. fidelit⁹ vel pñt agitare cau/sas fidei. sz non ꝓcedere ad sen/tentiã vel distin/gue qui sint qui dubitãt. nam si laici. videtur ꝙ epi possint dẽ/minare. exõ he/reti. ad abolen/dam. si clerici. papa. exõ eo. cuz christus.

m ¶ Tenebãt. id est. reputa/ba bant.

n ¶ Singlos. ar. in vna ciuita/te non plures cẽ debere epos de augustino ⁊ va/lerio fuit specia/le. vt ꝺ. viij. q. j. ñ autem. Sed qd de venetis ꝙ pa/triarchã habẽt et epm. sed dic ꝙ non est patri/archa venetorũ sed grandensis qui locus differt multũ a venetijs

o ¶ Vocabu/la. nam olim ⁊ẽ xcv. di. oliz.

p ¶ Par. ꝺ. di. xxj. in nouo. ꝺ. xxiij. q. j. loqui/tur. ꝺ. sz par fu/it ꝙ ad ꝺsecra/tionẽ non ꝙ ad administratiõz

q

r

s

t

u

a ¶ Vilescat. q̃tũ ad vulgi opinionẽ. nã ꝑpẽ ħ non est vilior epͣs. vt. xciij. di. legim⁹ similiẽ sponsa non est statim tradẽda. ne vilescat desiderãti. vt. xxvij. q. ij. in statutũ ẽ simile ẽ i fide suscepta ꝓ vi. vt. xlv. di. ó iudeis sic epͣ nõ erit solus ne vilescat ꝓ ħ. vt. xciij. di. diaconi q̃ſ Idẽ est in pnia nõ iterãda ó pe. di. iij. q̃uis

b ¶ Llud sane et vbi. vt. j. xvj. q. j. felix epͣs. et. c. multis ꝑsilijs. z. xvj. j. plures.

c ¶ Cõsecrenẽ. nisi multitudo excreverit. vel gẽs de nouo sit ꝙuersa ad fidẽ. vt. j. xvj. q. j. ꝑcipimꝰ ar. di. xcix nulli archiepi. eꝛ de ec. edi. ad audientiam.

a ¶ On debe/re. sed visitatores. i. archidiaconos vel archipꝛesbꝛteros

e ¶ Similiter aũt ꝑsbꝛi. j. xij. q. ij. abbatib⁹.

f ¶ Sine ꝓcepto. si volũt rectlie alienare vel intellige de ꝓcepto generali. vt. xvj. q. j. cũ cris.

g ¶ Fraternitatẽ. lõgo. dicunt quidã longo. vt. xx. milia/ria m. ar. ó ħ. sig. l. iij. meli⁹ ħ relinquiꝫ arbi/trio boni viri. i. iudicis. ar. ff. de iur. deli. l. j. eꝛ ó offi. iudi. dele. ó cauſis. vñ si mꝫ tũ distant ciui/tates ille inẽ se in locis inẽ me/diis debet poni epͣs. ꝙueniẽti ꝛ interuallo dz di stingui habita ꝑsideratiõe situs z q̃litatis regiõis ipsi⁹ z difficultatẽ viarũ. sic. xvj. q. j. et tpis.

h ¶ Trib⁹. admin⁹. ꝛ. di. lj. c. vl. ꝛ. di. lxiij. epm.

i Hec de ordinãdis. a. xxv. di. vſq; ad. l. tractauit mgr. xiij. c. aplice re gule. z ab hac. lxxxj. di. vſq; ad. xciij. di. ix. c. apostolice regule re/petit. no ordine illo quo illa executus est. z in hac exequitur illud. oporꝛet epm̃ esse sine crimine. addit etiam de incõtinẽtib⁹. in quo includiꝫ secũdũ capitulos suos: epͣos non ab vno ſz a plurib⁹ epis dz ordiari. vt dictũ est nõ ad modicã ci/uitatẽ: ne vilescat nomẽ epi: ſz ad honorabilẽ titulã duſe et denoiand⁹. ꝑbz xo ad q̃lemcũq; locuz in eo ꝓstitute ecclie ꝓficiẽd⁹ ẽ. I tẽ leo pa.

b ¶ Llud sane De eodẽ. pa qõ sacerdotales ꝓtinet dignitatẽ inẽ oĩa volum⁹ canonũ statuta seruari: vt non ĩ q̃buslibet locꝫ neq; q̃buscũq; castellꝫ z vbi añ nõ fuerũt epi ꝙsecrenẽ: cũ vbi mio/res sint plebes mioꝛesq; conuent⁹: ꝑbꝛoꝛ cura sufficiat. epalia aũt gubnacula nõ ni/si in maioꝛib⁹ popul⁹ z freq̃n tioꝛib⁹ ciuitatib⁹ oporteat ꝓ sidere: ne qõ scoꝛ dinit⁹ patrũ inspirata decreta vetuerũt: vt viculiſ z possessiõibus vel obscurꝫ z solitarijs muni cipijs tribuaẽ sacerdotale fastigiũ. Itẽ ex ꝙil. laodicẽsi

b ¶ On debere i De eodẽ. vicꝫ z ĩ castellꝫ epos ordinari: ſz visitatores. i. q̃ circumeãt ꝓstitui. boſ aũt q̃ añ ad ħ ordinati sũt: nihil agere cẽsem⁹ sine ꝙsẽa epi ciuitatꝫ: similiꝫ aũt ꝑbꝛi nihil sine ꝓcepto z ꝛsilio epi agant Sedes aũt epoꝛ nõ lõgo interuallo debẽt diſiũgi: vt ad ꝙsecrationẽ sui cõꝛouincialꝫ sine difficultate pñt occurrere. Vñ gre. augu. anglozuz epo: Epales sedes nõ longo interuallo a se debẽt diſiũgi lum apostolice regule. z q̃ qui priuaꝫ officio debet ꝛ/uari beneficio. z ꝙ archidiacon⁹ solus non debet accedere sub ꝓtextu humilitatis ad rabnaci⁹ mꝛonaruz

k ¶ Sub epilogo. id ẽ. breui repetitiõe supꝛoꝛ. Postolus. quando eligit. i. quando eligi ꝓcepit. vj. q. j. sacerdos

s Fraternitatẽ tuã ita volum⁹ ordiare epos: vt sibiipsi lõgo interuallo mini me diſiũganꝫ: q̃ten⁹ nulla sit necessitas: vt ĩ ordiatiõe epi ꝙuenire nõ possint. nã epoꝛ

b ordiatio sine aggregatꝫ tribus aut q̃ttuoꝛ epis fieri nul laten⁹ dz. Distin. LXXXI

Hec de ordinandis et ordiatoꝛib⁹ atz de singloꝛ gradum distictiõib⁹ officija dixisse nos sufficiat. verũ q; aliq̃ntulũ diffusi⁹ ĩ his ĩmoꝛati sum⁹: ꝓcedẽtib⁹ co-

k herẽtia q̃dã sub epilogo ad memoriã subijciam⁹. Debz ordinãd⁹ in epm vt apls scribit eẽ sine crimĩe. i. sine pctõ mortali. q̃ nõ solũ de epo ſz etiaz de q̃libet electo ad aliquã ꝓpositurã ecclie oz ĩtelligi. Vñ aug. scribit sup to. Sine crimĩe z graui pctõ dz

l Apoc ẽ q̃ ordinat epͣs stol⁹ paul⁹ qñ elegit oꝛ dinãdos vel ꝑbꝛos vel diacones: z q̃cũq; ordinãd⁹ est

m ad ꝓpositurã ecclie ñ ait: si q̃s sine pctõ est. ħ enĩ si dicet oĩs hõ repꝛobareꝫ: z nul

n lus ordinareꝫ. ¶ Sz ait: si q̃s sine crimĩe ẽ: sicuti ẽ homicidiũ adulteriũ aliq̃ ĩmũdicia fornicationis furtum

p fraus sacrilegiũ z cetera huiusmodi. crimẽ aũt est graue

q pctũ accusatiõe z dãnatiõe digniſſimũ. Quolibz itaq; hoꝛ implicat⁹ ordinari non

m ¶ Ad ꝓposituram. i. ad gõcunq; ecclesia/sticũ officiũ. et ita patet q̃ criminosus etiaz a mimo ordine ꝓhibeꝫ. vt hic. et xxxiij. di. c. j. et ij. xxiij. di. coſq; scam⁹. xxiiij. di. c. vl. ħ hodie terminaꝫ. eꝛ de tẽ. oꝛ. c. vl.

n ¶ Repꝛobaretur. j. ó pe. di. iij. septies. ſ. ni niuite.

o ¶ Ordinareꝫ ſ imile de pe. di. iij. c. pe. z dis. ij. si enim.

1. Tim. Ad Tit.

p ¶ Fraus hoc verum est cum fraudi dolus inest. nam omnis dolus est fraus sed non ꝙuerti/tur. ff. ó pa. iur. gen. ſ. dolo z sic sumitur eꝛ ó re/scrip. ceterum. quandoq; large sumitur fraus. ff. de re. iu. fraudis.

1. Tim.

q ¶ Et damnatione. soler ꝛri propter que crimina quis ó poni debeꝛ. non enim pro quolibet deponitur. v. q. iij. in loco. et est super hoc duplex opinio. quidam dicunt q̃ ꝓ q̃libet crimine deponiꝫ. nisi expſsum sit in ꝓtrarium. q̃ pro eo deponi non debz. alij dicunt q̃ nunq̃ deponi debeꝛ pro aliquo. nisi expſsus sit pro quo. Ego dico q̃ ꝓ quolibet crimine in quo quis est incoꝛrigibilis deponi debeꝛ. sed statim ramen non deponiꝫ alicꝫ ꝓ prima ꝙumacia. vt. xiv. diſti. licet. z dixi. lxxiij. di. honoratꝰ. illud aũt non est crimẽ. v. q. iij. in loco. nec illa q̃rũ exẽpla posui. lxvij. di. c. j. z mꝫ ra exẽpla de ħ posui. xv. q. viij. in summa.

a NEmo recte. monitoris. i. p̄dicatoris.
b ¶ Errata. i. maiora. lxviij. di. c. j. al's ꝺicerz ꝓposito gra. sic. xxv. di. c. vl. z. iij. q. vij. iudicet.
c TAntis. litteris. z ita res iam erat litigiosa. eꝛ de offi. iudi. dele. gratum.
d ¶ Obrepsit. eꝛ q̄ aūt se ꝓmoueri fecit lite pendēte depo/nendus ē etiam si inocēs inueniꝛ tur. eꝛ de accusꝫ. deus op̄s. ff. de li. cā. q̄ de liber/tate. io. qō falsū credo ꝑt notaꝫ ui in questioni/bus. b. de h̄ no/tauj. viij. q. iiij. nōne. io. si aūt accusatoꝛ p an/nuꝫ tacuerit. po/stea poteſt ꝓ/moueri electus. vt. ff. de mu. et ho. reus. sed in ep̄atu tm̄ tres menſes dantur vt in auc. ō san crisſ. ep̄is. §. iiij. nisi iudeꝛ breui us tempus fue/rit moderatus. vt. iiij. q. v. quiſ quis. ar. eꝛ de fi de instru. acce/ptmus. eꝛ ō ap. perſonas. in fi.
e ¶ Conuictꝰ de crimine. vel q̄ poſt accuſati onem fuerit oꝛ/dinatus.
f ¶ Sociabiſ. ſic ergo ſenten/tia lata contra ordinatum pꝛe iudicat ordina/toꝛi. ſicut ꝓfeſ/ſio ordinati p̄/iudicat ordinatoꝛi. vt hic. et. lix. di. oꝛdinatos. z h̄ vi/detur ꝓpter cauſe ꝓnexionē. vt dixi. iij. q. vj. hoc quip pe. vel dic q̄ tunc p̄iudicat ordinatoꝛi ſententia lata contra ordinatū. quando p̄ſens eſt z ſcit cauſam agi ordinati. cum enī quaſi ſua cauſa agi videatur z tacet nec defendit cauſam. ſibi pꝛeiudicat. vt eꝛ de ſenten. z re iudi. q̄uis. z. ff. de re. iu. Oſepe.

S Iqui ſine examiatione. ſed quid de epiſcopo qui ſine examinatiōe talis ordinat. dicit lex z canon eum deponendū. in auc. quomodo opoꝛ. epiſcopos. §. opoꝛtet. z. j. q. j. ſiqui epiſcopi. z. ō. diſt. xxiij. §. vlti. ō di. l. de his q̄. et. c. eꝛ penitentiꝫ. Item quid ſi dicat epiſcopus ſe diſpenſaſſe cum eiſ. non eſt ei credendum niſi pꝛobet ſe cum eis diſpenſaſſe. vel niſi bonas litte/ras ſibi dederit. nam hec res commiſſa eſt epiſcopo q̄ renda non negligenda. ff. de tranſac. cum hi. §. ſi pꝛe/toꝛ. debet ergo pꝛobari diſpenſatio. vt eſt exp̄eſſum. debet: vel ſi iā oꝛdiaꝫ añ tē/pus vel pꝰ tp̄s ſue oꝛdinati/onis aliq̄ eoꝝ admiſiſſe cō/uincif: ſuſcepti gradꝰ ab offi cio ꝑhabif. ¶ Ūñ ſymmachꝰ papa ait. Monitoris ꝓnaz nō recte ſuſcipit: q̄ verbis ſi
a NEmo re/opibꝰ docet. l
b ncte monitoris ꝓnam ſuſcipit: niſi q̄ actibꝰ ſuis er/rata ꝓdēnet: z amoꝛē innocē tie ꝑſuaſiōe demōſtrat. Ite3 celeſtinus papa. Careat oꝛ/dine quez p̄ſtat: q̄ indignuz
c ¶ ſublimare non metuit.
TAntis daniel grauatꝰ teſtimonijs facinoꝝ: tāta ac/cuſatiōe pulſatꝰ ſacraruz vt ꝺz virginū pollutus inceſtu: eꝑs aſſerit oꝛdiatꝰ: z vt ī no ſtri libellis ſcriniꝫ ꝓtineaꝨ: q̄/rū ad vos q̄z exēplaria dire/ximꝰ. in pōtificij dignitatē h̄ tpe q̄ ad cauſam dicēdā miſ/
d ſis a nobis lr̄is vocabaꝨ ob repſit: ſacro noī abſit iuria. facilꝰ ē enī vt hāc dignitatē tali dādo amiſerit oꝛdiatoꝛ: e cp̄ eā obtīeat oꝛdiatꝰ cui ꝓui f cto ſociabiſ q̄ euz ſibi credi/dit largiēdo pōtificiū ſociā/dū q̄lis enī ſit ipe q̄ſq̄s taleſ oꝛdiauerit: oñdit. Ite ex cō ciꝫ. niceno. Mō recipit oꝛdo eꝛ de ſciſma. c. ij. maxime cum epiſcopus diſpenſare h̄ debeat ſine ꝓnſu capituli vel maioꝛis partis/ al's pꝰ errozes ſuos ſemper mentireꝨ epiſcopus ſe cuz eis di/ſpenſaſſe. quod verum credo etiam circa notum. hoc tamen non nego quin circa notaz perſonam ſolo facto diſpenſat ep̄us. vt dixi diſt. lj. c. vlti. punitur ta/men epiſcopus ſi indiſcrete di/ſpenſat.
h ¶ Exāmiati cum ad maioꝛa ꝓmouenē. ſcili/cet ad epiſcopa tum.
i ¶ Contra re gulam que inē/dicit tales oꝛdi/nari.
k QDicunq̄z per igno/rantiam oꝛdinā tium.
l ¶ Vel ꝓtem ptu. id ē. eis ſci entibus.
m ¶ Nō preiu dicat factū eniz pꝛetoꝛis iuri pu blico non dero/gat. ff. de fer. l. j
n ¶ Comptū. ar. q̄ q̄uncq̄z ō veritate ꝓſtat. ſequēda eſt. viij di. qui ꝓtempta nam diuturni/tas tempoꝛiz zē eꝛ ō ſim. nō ſatꝨ inducit tamen diſpenſationez. xxxv. q. viij. de gradibus. z eꝛ qui ma. ac. poſ. per tuas.
o MAximia/nus. ſ. iij. q. v. quia ea.
p ¶ Querelam eccliaſtic⁹ eū q̄ ſine examiatiōe vel poſtea ꝓfeſſus oꝛdia
s SJq̄ ſine examiatio tur. Sne ꝓmoti p̄ſbr̄i ſūt z po
h ſtea examiati ſūt ꝓfeſſi pctā ſuaꝝ cū ꝓfeſſi fuiſſent veniē/
i tes hoies ꝺ regulā ei⁹ manꝰ impoſuerūt: hos eccliaſtic⁹ oꝛdo nō recepit. ī oīb⁹ enī q̄ō irrep̄hēſibile ē ſctā defendit eccl'ia. Ite eiusdē ꝓcilij. La
p ſi p ignorātiā aut ꝓtemptu oꝛdinātiū tōſurati deiciaꝨ
k QUicūq̄z ex his q̄ lapſi ſūt p igrātiā iā oꝛdia/
l ti ſūt vel ꝓtēptu eoꝝ q̄ eoſ oꝛ
m dinauerūt h̄ nō p̄iudicat re/
n gule eccliaſtice cū enī comp tū fuerit deponēt. Ite ino/centi⁹. Alien⁹ fiat a miſterio q̄ illō viuēdo illicite polluit
o MAximian⁹ filꝰ nr̄ q̄lē
g ōtulerit gr̄elā libelli ei⁹ ferieſ ān exa ōclarat: q̄ ze lo fidei atz diſciplie ducꝨ ſi patiꝨ eccliaz pollui ab indi/gnis p̄ſbr̄is: q̄s in p̄ſbyterio filioſ aſſerit ꝓcreaſſe: z tō fra
r tres libelli hui⁹ q̄ ſbiectꝰ ē te
s noze ꝓſpecto eos q̄ talia ꝓpe traſſe dicūꝨ debeꝨ in medio collocare: diſcuſſiſq̄z obiecti onib⁹ q̄ ipſe p̄ſbr̄is ipigūē: ſi
t ꝓuīci potuerit a ſacꝺotali re exāudi criminalē. nam clericus erat iſte. non enim la/icus poſſet iſtos accuſare. niſi forte pꝛon⁹ ꝓlatum ō di lapidatione. quia tūc ſua intereſt. ar. xvj. q. vij. filijs. al's laicus nō audiē de hoc crimine. vt. xxviij. di ꝓſule q ¶ Libelli. p h̄ q̄ dicit libelli. z poſtea p̄ſbr̄is (dū. argumētaē. q̄ ꝺs in eodē libello plures accuſare poſ/ſit. io. quid iuris ſit de hoc nō. plene. ij. q. j. phibentur in glo. que incipit queſtus. b. r ¶ Libelli. i. char/ta quaz papa miſit. xxx. q. iij. pitacij. b. s ¶ Pro ſpecto. vidē ergo q̄ non ſufficiat ſi aucrētice ipm ex/hiberet. ſed vt etiaz teneaē exhibere libellū quē pozre xerat pape. vt. vij. q. j. p̄ſentiū. z. lv. di. p̄cepta. maxie vbi p̄curatoꝛ impetrauerat lr̄as z dubitaē an ille ō h̄ habuit ſpetiale mandatū. vt eꝛ de reſcrip. nōnulli. vl an fuerit exc̄oicat⁹. vt eꝛ de ꝓba. c. poſt ceſſionē.
t ¶ Remoueāē. q̄ p̄ſbr̄ ꝓp̄ſimplicē fornicationē de poſit. vt. xxvij. q. j. vt lex. ꝛ. z. ſ. lxxxij. di. p̄ſbr̄ z. xxxiij

di. fraternitatis. io. cõiter autez dicit q̃ p simplici fornicatiõe quis deponi non debet. cum pauci sine illo vicio inueniant. vt. l. di. quia tua.

a ¶ Poluerũt. q̃tum ad se. vlr. di. c. vlti. Acerdos. si in eo ergo p oi causa nõ deponit. h.

b c ¶ Prouiso loco. i. monasterio. vt. c. se.

d Djctum ẽ. negligẽti/am. nõ q̃ aliqs eq̃ deponit ppẽ negligẽtiã. sicut ppter doluz. et lxxxvj. di. c. j. et xj. q. iij. placuit. et. c. di. qm̃. z ex̃ de sta. mo. cum ad monasteriũ. et. C. de of. pfec. ozi. siqs. z. ff. de cust. z exhi. rel. carceri. z. l. milites. q̃ intelligo cũ crassa est negligẽtia. vt. j q. j. dcd. z. ff. d. v. sig. si magẽ ¶ Gradu. ar. p illis q̃ dicunt ex auctozatum ꝓuari sacro vñ colligit talẽ posse vberari sine sacrilegio. ar. ẽ ad hoc. l. dis. accedens.

f ¶ Secularit hic patet q̃ depositus fm regulã ecclesiasticam tenet viuere. ar. ad h. xxxv. di. siqui vo. z xx. q. iij. eos. vnde vberans eos incidit in canonem z eccla eos tuert debet. nisi sint incozrigibiles. vt ex̃ de iudi. cum non ab hoie. io. q̃ falsum credo cũ sit exauctozatus et nudatus oi ꝓui legio. b. Sz nũ quid q̃ hoc modo detrudit in monasteriũ. sbi cogit ẽ perpetuo q̃ videt. di. l. c. j. s. e. siquis clericus. sed dic hoc esse in arbitrio iudicis. z fm ꝗlitatẽ delicti. nam q̃ntũq̃ ad temp⁹ detrudit. vt. ij. q. j. in ꝑmis. q̃ntũq̃ iubetur pegrinari p ozbẽ. vt de pe. di. vj. sacerdos. q̃ntũq̃ tradit curie. vt. xj. q. j. statuim⁹. als nuntq̃ cogit ds̃in uitus ingredi monasteriũ. nisi ppter delictũ. vt. xx. q. j. sicut. z. iv. di. si euãgelica.

g ¶ Aler gratia coopante.

h ¶ Interdũ. interdũ noctz. vt. s. di. lxxiij. q̃rũ

moueant officio. qz q̃ sci nõ sũt scã tractare nõ pñt: atq̃ alieni efficiant a misterio qõ a viuendo illicite polluerunt. Itẽ euge. papa. Cuilibet de ponẽdo epi puidẽtia locus

b Sacer/dos aut q̃is ali⁹ i ozdine eccliastico ꝓuect⁹: si in eo scelere inuenit quo abijciendus cõprobet: deposit⁹ p cuidẽtia epi bñ ꝓuiso loco cõstituat: vbi pctã lugeat: z vlteri⁹ nõ cõmittat. Itẽ ex cõcil. magociesi. Retrudũt in monasteriũ pbz: qui pniam

c Djctũ est agere ꝓtẽnũt nobis plbzos ꝓpk suaz negligẽtiã canonice degradatos z secl'arit gradu amisso viuere z pnie agẽde bonũ negligere: vñ statuimus: vt gradu amisso agẽde penitentie gra i monasteriũ aut i canonicã reglarem mittantur. ¶ Si vo b fieri cã quelibz p hibuerit: vbicũq̃ sint pniaz agere nõ desistãt. si aũt amisso gradu secularit viuere voluerint z pniaz agere neglexerint: ab ecclesie cõione separent. Itẽ isidoz⁹. Mutatio loci aliq̃n valet ꝓuersis

d Valet inter/dũ ꝓ pniam. dũ ꝓsis pro salute sue aie mutatio loci. plerũq̃ enim dũ mutat loc⁹ mutat mentẽ affect⁹. ꝓgruũ ẽ ergo z inde etiã cozpalit euelli: vbi q̃sq̃ illecebris deseruiuit. Mã lo/

k cus vbi q̃sq̃ prauevixerit in aspectu mẽt apponit qõ sepe ibi q̃sq̃ cogitauit vel gessit. Itẽ ex. v. synodo aurel'. Cleric⁹ adulterasse cõuictus vel cõfessus i monasterio re/

l Sq̃s cleric⁹ ad trudat sulterasse aut confessus aut conict⁹ fuerit deposit⁹ ab officio cõione ꝓcessa i monasterio toto vite sue tpe detrudat. Itẽ pelagi⁹ ꝓstantino defensozi. De eodem.

m Oman⁹ eccle thianensis cleric⁹: p crimie adulterij qõ admisisse phibet: a clericat⁹ ozdie ꝓposit⁹ i mõasterio b in vbe romana ad agẽdã pniam ex nra iussione detrusus ẽ. Itẽ ex canone apostolo ꝓ. In crimie capt⁹ pbz vel diacon⁹ deponat: sz non

n Presbyt cõione priuet. aut diacon⁹ q̃ in fornicatione aut periurio aut furto aut homicidio captus est deponatur: non tamen communione priuetur: si parueꝓrit sententie: dicit enim scriptura non iudicat deus bis in idipsum. Item. De eodẽ.

r Sq̃is episcopus aut presbyter aut diaconus post diaconij gradum acceptum fuerit fornicatus aut mechatus deponatur: z ab ecclesia proiectus inter laicos agat penitentiam. Itez

s Ex ꝓcil. aurel'. De eodẽ

Sq̃is diacon⁹ aut pbz cridam. z. C. quõ z quando iudex. lv. dist. sed valet si fiat

t ¶ Mutat locus. q̃. xxxv. q. vj. ab isto (ex charitate die q̃ di. lxxxvj. fratrũ. R ¶ In aspectu. memoria delictoꝝ. que est ꝓcupiscẽtia. de restabil' est. xv. q. j. mulier. que autem ẽ ad cõpũctionẽ illa bona est. nullũ enim tale delictoꝝ remediũ est sicut eoꝝ ꝓtinua est memoria. de pe. di. iij. iudas. de pe. di. j. nõ tibi dico. z. c. se. sub .h. his auctibus et q̃ntũq̃ bona ẽ memoria rei ad terrozẽ. vt. vij. q. i. deniq̃. in fi.

u Sq̃is. l

v Romanus romana. sed qua ratione detrudit cũ aliunde esset quia ibi forte cõmiserat. vt in auc. vt nulli iudicũ. .h. si vo.

w Presbyter aue furto. sed q̃lit laici p/babunt istõ esse eum nõ possint testari cõtra clericum.

x ¶ Captus ẽ. et ꝓiectus. z ex̃ de iudi. cum nõ ab hoie. de hoc dixi. l. di. de his et. c. siquis dia/conũ. vnde cum capitur detineri debet per viginti horas diurnas z noctur nas. vt videatur vt. ff. de adulte. capite. sed nec testibus admissis creditur. nisi a principis clericum in adultero viderint. nec laicis crederur de hoc. quia laici oppido nobis infesti sunt. ij. q. vij. laici. vel dic captus per sententiaz vel p ꝓfessionẽ ꝓpriam. vel rei euidentia. vt ex̃ de cob. cleri. vestra. z. c. vlti. p ¶ Scriptura. ex̃ de iudi. at si. de pe. di. iij. s. auctras nau. cau. licet. s. vlti.

y Sq̃ ¶ Bis. id est. perfecte.

r Jdẽ epi. inter laicos. hoc intellige q̃n crimẽ vẽit in noticiam populi. vrẽ. di. xxxiij. plbz.

s Jdiaconus. cõione corpis christi vl ad tps. z sic soluit ꝑ illud. c. plbz. vl expone. i. bñficio. z sic soluitur. ꝑ. s. e. c. presbyter.

a ¶ Necessitatis. ar. alicui licere causa necessitat' ba Prisiñ ꝓferre. cui nō licet aliud sacramētū ꝓferre. ꝟ de ꝓse. di. iiij. ꝓstat. j. q. j. sicut christus. ꝟ. ꝟ. dist. l. c. qui

b ¶ Liceat cum solennitate. alꝫ etiaꝫ (sub gradu.

l aicus hoc posset

c ¶ Baptiza/re. dic vt. l. dist. qui sub gradu.

d Iquis dum ꝓeniteāt. ex hoc determinā/tur ꝟria. ꝟ. dist. lxj. miramur.

e ¶ Emēdēt. ex hoc videt q̄ sic/tales ipso facto suspendunt. sic ipso facto p ꝟri/um restituit eis officiū. vt dixi. xxxij. di. nullus ar. ad hoc. xv. q. vj. nos sctō. et xvj. q. vij. siquis deinceps.

f ¶ Audire. ꝟ. xxxij. di. prēt H. sed j. xv. q. viij. scisciranti. ꝟ. sed ibi solui.

g ¶ Waledi/ctionem. id est. reprobabo vel reputabo male/dictionē cū bñ/dixerint vobis.

h ¶ Pagānitatis. i. infidelitat̄

Ps. 108. Malach. 2 i ¶ Contemnit qualiter sit hoc intelligendū di xi. xxij. di. omēs

m. 1. Regl. 15 xix. di. in memo/ria. io.

men capitale cōmiserit simul et ab officio ⁊ cōione pellat̄. si xo ꝓ reatu suo se ab altar̄ cōione sub penitētis ꝓfessio/ne submouerit his quoq; si

a aliꝫ defuerit ⁊ causa certe ne/cessitatis exoriꝫ poscentē ba/

b ptisma liceat baptizare.

C Ūñ grego. oibus p regnū italicū ⁊ teuthonicoꝝ. Non ingrediant̄ eccl̄iā pb̄ri di/aconi subdiaconi: q̄ in formi/

c Scatiōis crimie iacēt.

d Iq̄ pb̄ri sunt diaconi vel subdiaconi: q̄ in crimine/ fornicatiōis iaceāt: interdi/cimus eis ex parte dei patris/ oīpotentis ⁊ scī petri auct̄e/ ecclesie introitū vsq; dū peni/

e teant ⁊ emēdēt: sic̄ xo in pec/cato suo pseuerare maluerit

f nullus vr̄m eoꝝ p̄sumat au/dire officiū: quia benedictio

g eoꝝ vertet̄ in maledictionez/ et oratio in peccatū: testante/ dño p ꝓphetaz: maledicā in/quit bñdictiōib⁹ vestris. qui xo huic saluberrimo ꝓcce/pto obedire noluerint: idola/trie peccatū incurrēt: samue/le testante ⁊ btō gregorio in/struente: peccatū ariolādi ē/ nō obedire⁊ scelus idolatrie/ nō acq̄escere. peccatū igitur

h paganitatis incurrit q̄s quis/ dū christianū se esse asserit:

i sedi apostolice obedire ꝓtē/nit. ¶ tem alex. ij. epūs regi/ dalmatiꝝ. Officio ⁊ bñfi/cio priuet̄ eps p̄sb̄r vel dia/conus vxorē suscipiēs vel su/sceptam retinens.

k Iquis. hec/ tria. c. de ea/dem materia lo/quuntur. ⁊ idez/ est casus.

l ¶ Diaconus. vel subdiacon⁹ vt in. c. se.

m ¶ Decidat. quo ad executionē. ꝓut patet in seq̄n/ti littera. sed nec statim debet suspendi. sed expectari debet per q̄draginta dies. ex de coha. cleri. sicut ad ex/tirpandam. sed illud dispensatio est. ius enī erit q̄ sta/tim deponatur. ꝟ. e. c. j.

n Iquis sacerdotū. officiū. ex his duobus capitulis/ habes. q̄ cui interdicit̄ officiū ⁊ bñficiū. q̄q; ta/men permittit̄ beneficiū ⁊ non officiū. vt. l. di. studeāt

et. xxviij. di. presbyterū. qñq; econuerso. vt. j. q. v. c. j. qñq; etiam punit̄ in persona ⁊ nō in rebus. vt. xvj. q. vj. cognouimus. ⁊ c. illud.

o ¶ Cogatur ergo per electionē vni⁹ vel per renūcia/tionē intelligit̄ alij ab renūciatū. ꝟ. viij. di. q̄ iure. C. ō/fur. l. j. ff. de tri/bu. q̄ in heredē. ꝟ. eligere. ff. de reg. iur. nemo. ꝟ. quotiēs. ar. ꝟ. ff. quoꝝ. le. l. j. ꝟ. iij. ⁊ ar. plu/ra de hoc inue/nies. xiij. q. j. in fi. io. Sol̄. vbi sunt aliqua re/pugnantia eli/gendo vnū re/nunciat alteri/alꝫ secus. b. de pe. di. j. ꝟ. item si anteq̄.

p Os bene/ficio. ꝟ. xvj q. vj. illud. ar. ꝟ ff. de pecu. l. j. et C. de vsufruc. l. vlti.

Inistri. ꝓprie vxoꝝ ma/xime. quia idem est in aliena. et nota q̄ dicit in/uadere. quia ista non est vxor q̄ ad debitum red/dendum. ꝟ. lxx/viij. distin. epi/scopus cuz qua vorum emisit. ⁊ si eam cogno/scat incestū cō/mittit. ⁊ filij erūt illegitimi ⁊ ser/ui. xv. q. vlti. cū multe. est tamē vxor quo ad ad/ministrationez xxxj. dist̄i. lex. ⁊ plus peccat cuz ista q̄ cuz solu/ta. h.

r ¶ Sacrarū. id est. sacrorum vasoꝝ.

s ¶ Ab offerē/tibus. id est. sa/cerdotibus. qui offerunt. id est.

Sacerdotes. ꝓficiūt. vel exponeꝫ. nec ad oblationē aliꝫ ꝓrigen/dam. q. d. nec ipsi sumāt corpus christi. nec aliꝫ poꝝ/rigant. vel melꝫ hoc vult dicere. diaconi nec exerceāt officiū diaconale. nec p̄sb̄rale. vel expōe nec ab offerēti/bus. i. subdiaconib⁹ q̄ offerre solēt diacono patenā cū eu/

t ¶ Holocausti. i. eucharistie⁊ dic ītrāsi (charistia.

v ¶ Accedāt. pb̄ri. i. nō ꝓficiāt (riue.

x ¶ Diozā. i. mioꝝ ordinū. sine ynia superioꝝ. ⁊ plani/

a ¶ Clericus. femīa. ar. ex solitudine vel societate pre sumi ꝓ alīq̄ vel ꝯ. ſ. e. oiū. ꝛ. c. clerici. ar. xviij. q. ij. in decima. ꝛ. c. diffinimus.

b ¶ Humiliratis ꝓtextu. enī pietatis nō est cōmittē da impietas. ff. depositi. si hoiem. ꝛ. xxx. q. j. nosse. et xiij. di. q. ait

c ¶ Frequenē. rōne freq̄ntie ꝓ aliq̄ vel ꝯ. ꝓsu/ mitur. similiē ex longa mora. ar. xxxiij. di. ꝙrun/ daꝫ. xix. di. ana stasius.

d ¶ Secrete. magis enī pec/ cat occulte pec/ cans q̄ māife/ ste. vt. xix. distī. anastasi⁹. Sed ꝯ. ff. de ri. nup. l. vl. ff. de auct. tu. pupill⁹. ꝙ. vl ti. ꝙ ci male agit odit lutē. xvij. q. ij. quicūq; sam. eꝝ de offi. iudi. dele. ꝓsuluit. et eꝝ vt ec. bñ. vt nīm/ Sol. vbi ꝙs magꝫ ꝓtem/ nit ibi magis peccat siue secre te siue palā. ō ħ xl. di. hō christi anus.

e ¶ Oportet ne fariū. id ē. horribile. naꝫ si nefariū esset di/ cere malefacerꝫ gregori⁹ dicēdo

f ¶ Strimli. nā ex cohabitatiōe ꝓsumitur ac/ cessus. xviij. q. ij diffinimus.

g ¶ Ne fallam⁹ publicū enī te/ stimoniū ꝛ opi/ nio nō est fallen da. C. de la. li. rol. l. j. ꝙ. sed et qui scim⁹. ꝛ ar. xxvij. di. q. inē/ rogasti.

h ¶ Qui falli/ tis. dicunt enīꝫ fallere eqꝫ ha/ bent volūtatez fallendi. nec mi

i ¶ Polluros. ꝯtū ad sacerdotes. xlix. di. c. vlti.

k ¶ Olumus quod dicitur in ūstis. c. videtur corrigi eꝝ de cohabi. cleri. ꝛ mulie. c. j. vel intellige illud quando persone sunt suspecte vel secum habent suspe

cilia frequentās deponatur.

a ¶ Clericꝰ sol⁹ ad femīe ta bernaculū nō accedat: neq; ꝓperet sine maioris na/ tu sacerdotꝭ iussiōe: rec solus p̄sb̄r cū sola femīa fabl'as mi sceat: nec archidiacon⁹ sub p̄

b ꝛ textu būilitatꝭ aut officij fre quenē intret domicilia ma/ tronarū: aut forte p clericos aut domesticos matrone mā

b det aliq̄d secrete. si agnitum fuerit: ꝛ ille deponaf: ꝛ illa a liminib⁹ eccl'ie arceaf. ¶ Sed si forꝫ eodē ¶ Palea te aliq̄ inēcessio fuerit: ep̄o suggeratur. si talis ē ad quā ire debeat: ip̄e p interuē tū pgat. sinautē ō latere suo dirigat cū duob⁹ aut tribus testib⁹. nemo tñ cū extranea habitet femīa: nisi sorꝰ aut ꝓxima fuerit: ꝛ cū magna so licitudie fiat: nō enī ignoro malicias sathane. ¶ Ex decre to eugenij pape. De eodem

c ¶ Si q̄spiā sacer/ ¶ Palea. dotū idē p̄sb̄r vel diaco nus vel subdiacon⁹ de qua/ cūq; femīa crimīe fornicatio nis suspicat⁹ p⁹ p̄mā secūdā et tertiā admonitionē inue/ niat fabulari cū ea: ꝛ aliquo mō ꝓsari: excōicef. femina canonice iudicef. Itē greg. Simul cū mulierib⁹ sacerdo

e ¶ Portet sacerdotes qui bus dñi ppls cōmissus ē: cū magna ꝓstātia vigilare sup dominicas oues: ne lupinis morsib⁹. i. diaboli stimul'la/ nienf. ¶ Meq; ei ħ silere de/ beo qō cū graui animo tristi/ cia ꝛ amaritudie dico: sacer/ dotes cū femīs habitare cō/ spicio. qō nefariū est dicere vel audire. ꝛ ꝓtra scōꝝ cano nū sancita. vbi enī talis fue/ rit cōmorātiū habitatio anti

f qui hostis stimuli non desūt ideoq; admonēdi sūt vt non antiq̄ hostis decipianf frau de: q̄ten⁹ iuxta apostoli vo/ cem nō vituperet' ministeriū nostrū. cauere enim oportet nos frēs ab illicitꝭ: vt mūdaf valeam⁹ man⁹ ad dñm leua/ re. scriptū est enī sancti esto/ te quoniā sanct⁹ ego sum si/ quis vo ꝓsumpserit alīc agere: sacerdotꝭ sui honore ꝓue/ tur. vnde oīmodo cauēdū ē

g fratres: ne fallam⁹ populuz et illud ꝓphete dictū impleatur in nobis. ¶ Sacerdotes mei ꝓtaminat sancta ꝛ repro bāt legē: q̄s ꝛ ali⁹ ꝓpheta in crepauit dicēs. ¶ O vos sa/

h cerdotes q̄ fallitꝭ nom̄ meū: et dixistis in q̄ re fallim⁹ no/ mē tuū: q̄b⁹ rñsum ē: offeren

i tes ad altare meū panes pol lutos nō ē mihi volūtaſ i vo bis dicit dñs: ꝛ sacrificiū nō accipiā ō māib⁹ vr̄is q; pol/ luti estꝭ Idē symmacho. De

k ¶ Olum⁹ vt sacer/ eodē dotes ꝓhiberi debe/ ant ne cū mlierib⁹ ꝓsent: ex cepta dūtaxat mr̄e vl' sorore

l vel vxore q̄ caste regēda est. Idem i registro. De eodem

m ¶ Legit q; beat⁹ aug. nec cuz sorore hītare ꝓsen/

n serit dicēs: q̄ cum sorore mea

¶ Legit. ar. q; etiā a licitis debem⁹ abstinere. si eo/ rum occasione puenit ad illicita. ar. di. lxij. ꝙ. verum. xj. q. iij. ꝓuilegiū. ꝛ. xxj. di. denicq;.

n ¶ Dea. ꝛ ħ intellige cū rales sint ꝓsanguinee. que sine alijs esse non possunt. vel intellige de ep̄o cui non licet aliquā habere secum. C. de epis. auc. ep̄o.

.C .de epīs ꝛ cleri. cum qui. etiam si ille persone iu uenes sint vltra secūdū vero di/ stingue. an su/ specte sunt quia iuuenes sunt. an non quia si se/ nes. et tunc po/ test. in primo ca su non sic etiam distingue in an cillis. ꝛ sic intel lige ſ. eo. femi/ nas. sed contra nonne clerici de bent simul dor/ mire. xij. q. j. in eccl'esia sed hoc de alijs qui simt' non viuunt. io. et nota q; illi de cretali a nobis est standum. q̄ vltima est ō illa materia. ꝛ eozrigit decre. primā illius ti. b.

2. Cor. 6

1. Eui. 20

Sopho. 3

Malach.

l ¶ Vel vxore ꝥ. distin. lxxvij. episcopus. arg. contra. sed ħ de senibus. illud ō suspectis. vel lo quitur hic scōm antiqua tempo ra vl' soluevt ib i dixi. ꝛ dic ca/ ste. quia castraſ tē. xxxj. distin. necena.

m

a Sozores mee. q̄ socius socij mei soci⁹ meus non est. ff. p so. nā socij. nec vasallus mei vasalli me⁹ e. sicut nec liber⁹ mei liberti liber⁹ me⁹ est. ff. de bb. sig. mo/ destinus. nec frater mei fratris. ff. de ritu nup. generat

b Mōibus. vt certus. i. ille ad cui⁹ spectat officiū. xvij. q. ij in decima.

c Loco. in fi c. habes ꝑsumi ꝫ aliquē. ⁊ p aliquo rōne nume/ri loci temporis rōne etiā ꝑsone ⁊ cause. xxiij. q. viij. occidit. ⁊. p. xix. di. sciēdus. ⁊ xviij. q. ij. diffinimus.

d Duo. ar. q melius est eē duos q̄ vnū vr. ij. q. j. illud. ⁊. xij. q. ij. nobis. ar. ꝫ Eccs. 4 .ff. ō admi. tu. l. iij. ⁊ q in turori/bus. ſi. ff. ō exer. ne in plures. et adā dū solus fuit non peccauit. vt de pe. dist. ij. Iſē ambrosius ar. ꝫ. xxj. q. ij. ſiē vij. q. j. in apib. Sol. horuz bzo/cardozū eſtyr re/feras te ad id de quo agitur. licet enim binari⁹ re/probetur. xxxij. q. j. nuptie. non tamen q̄ ad om/nem ſignificatio nem.

e Vm omni/bus ex fa/milia. q̄s eni fer/ret cōiuges avi/ris. vel patres a filijs separari. C. cōmunia vtriuſ/q̄ iudicis posſeſ/sionum. ar. ad fi xj. q. iij. quoniaz/ multos. dura. n. eſſet talis sepa/ratio. ff. de fun. inſtru. queſitum ⁊ ſalinarium.

a ſunt sozores mee nō ſunt. do/cti ꝫ viri cautela magna nob debet eē inſtructio. Item ex vij. ſynodo. De eodem.

b Mōibus obſuare cōue/nit: vt certus q̄s ⁊ certo

c tempe ⁊ certo loco ⁊ certe p/ſonis vl apparere cleric⁹ vel loqui debeat mulieribus: vt excludat omīs nefanda ſu/ſpicio. certe ſolū ad ſolaz ac/cedere nulla religionis ratio

d ꝓmittit. melius enim duo q̄ vnus. ſilr eni ⁊ fidelius ⁊ tu/tius res gerit. ve eni vni q̄ ſi ceciderit: nō est q̄ erigat eū Ite ex ꝓci. carth. iiij. De eo

e Vm oībus oīno cleri/cis extranee femine nō cohabitent ſ ſole mres auie ⁊ matertere amite sozores fi/lie fratrū aut sozoz ⁊ q̄cunq̄ ex familia domeſtica neceſſi/

f tate etiā anteq̄ ordinarētur iam cū eis habitabant: vel ſi filij eoz iā ordinatis parēti/bus vxores acceperūt: aut ſi ſeruis nō habentib⁹ in domo quas ducant aliunde ducere neceſſitas fuerit. Item ex con/cili. laodicenſi. De eodem.

g Non oportet miniſtros altar⁹ vel clericos q̄ſli/bet aut ſe cōtinētes ⁊ omnio christianū cū mulierib⁹ laua/chra hre cōmunia. hec eſt eī apud gentiles ꝓma reꝑben/ſio. Item gregor⁹ ianuario epo carolitano. De eodem.

h Archidiaconū tuuz vt audio habitare cū mu/lierib⁹ ꝓhibuiſti: ⁊ nūc vſq̄ in ea ꝓhibitōe deſpicer⁹ q̄ ni/ſi iuſſioni tue paruerit: eū ſa/cro ordine volum⁹ eē ꝑuatū. Ite ex ꝓci. toletano. Denun/dent ab epo: que appetūt cō/ſortia clericoz illicita.

i Vidā clerici legitimū nō habētes ꝓiugiū ex/traneaz mulierū vel ancilla/rū suaz q̄ interdicta ſunt con/ſortia appetūt: iō q̄cūq̄ cleri/cis talib⁹ ꝓiuncte ſunt: ab epo

k auferant et venūdent: illis ꝓ tpe religatis ad pniaz: q̄s ſua libidine infecerūt. Un/de syri⁹ pa. imerio epo. c. xij Mō habitēt mulieres cū cle/ricis niſi quas neceſſitudo ex

l Eminas nō ali/cuſat. as in domo clericoz eſ/se patimur: niſi eas tm̄ quas ꝓpter ſolas neceſſitudinum cauſas habitare cū eis ſyno/dus nicena pmiſit. Item ex concilio africano quarto. Niſi maiorum iuſſione ad fe/minaruz domicilia clerici nō accedant.

m Clerici continentes ad vyduas vel virgines ni/ſi ex iuſſu vel permiſſu epiſco/porū aut p̄sbyterorū non ac/cedant. ⁊ hoc non ſoli faciāt: ſed cū clericis vel cū quibus epiſcopus aut p̄sbyter iuſſe/rit: nec epiſcopi ipſi aut p̄/sbyteri ſoli habeant acceſſuz ad huiuſmodi feminas: ſed vbi aut clerici p̄ſentes ſunt

n aut graues aliqui chriſtiani. Item ex concilio carthagi/nenſi quarto.

Non oportet. ⁊ oīno. vnde ſi vir accedit ad balne/um extranee mulieris. priuat donatione ꝓpter nuptias. ⁊ mulier dote. ſi cū viro alio habuit balneum C. de repu. l. vlti. imo etiā infamis eſt qui tenet mulie/res cuſtodientes balnea tozum veſtes. vt. ff. de his qui no. ifa. arbleras

o Archidia/conuz. qui niſi. xxiij. q. ij. de illicita.

i Priuarum poſt trinam cō/monitionem. vt extra. c. ti. ſi quiſ/piam.

Vidā cle/rici. muli/erū. id eſt ancil/larum.

l Et venun/dent. ⁊ hoc ſi filios habuerint. ſi autem filios nō habuerint. clau/dunrur monaſte/rio. vt di. xxxiij. fraternitatis. ne filij pereant ꝓ/pter eozū abſen/tiam. Item hoc exaudi quando contrahunt cum eis tanq̄ cū vxo/ribus. alias non concedo q̄ ve/nundari debeāt vel in ſeruitutez redigi ꝓpē ſim/plicem fornicati/onem. argu. xv. q. vlt. c. vlti. ⁊ vt nōui. xxxij. d. eoſ ⁊. xxxiiij. di. fra/ternitatis.

m Eminas. ꝓ permiſit. q̄ eſt ſupra. c. i om/nibus.

n Clerici. con/tinētes. vt ſunt conuerſi et deuoti.

f Etiaz anteq̄ ordinarentur. idem ſi poſt. ſed ideo dicit. quia fozte non haberet neceſſe tor ꝓſonas recipe/re iam ordinatus. vt filius duceret vxorem in domum ꝓatris clerici. ſed ſi ꝓius ante ordinationē patris iam eam habebat in domo. non debet eam eijcere. naz tur/pius eijcitur q̄s non admittitur hoſpes. extra de ureiu ran. quemadmodum.

o Aliqui. hoc non poteſt intelligi niſi de laicis ꝓ/pter litteram precedentem. Sed quid ſi duo clerici di/cunt me cōmiſiſſe fornicationem cū aliqua tali die. duo laici dicūt me fuiſſe ſecū tota die i alio loco. dico ꝓpo/nendos laicos. quia ſtant ꝓ reo. ⁊ ita patet hic q̄ cle/ricus poteſt ſe purgare quandoq̄ cum laicis. vt. xviij. q. ij. in decima. vt ibi dixi.

a AD reatū. vite. cogunt enī qnq; sanctimoniales p̄ pter defectū rer̄ opas aliqs facere cleric̄ vl̄ aliis ꝛ p̄ talē familiaritatē ꝛ rer̄ defectum cogunt aliq̄ tur/pia facere. p̄cipit ergo hic q̄ si alique sint paupes. q̄ eis̄ eis̄ p̄uideat. ꝛ hoc facit de quarta paupe. si obij/cias. ī. de pse. di. v. nūq;. vbi nun q̄ p̄mittit. ītmo iubet ne sint oci ose. si; faciāt ca/tharhos vel silia. sed illud itelligē q̄ eccl̄ie p̄n̄ face re opas ñ extra/neo. liij. di. si f/ius. in fi.

b IDdue. ī. lx/xvij. di. c. j

c GEneraliter. Hic depīr gi tur. lxxxij. dis. in qua tractat ad/huc mḡr de cōi nentia ministro rū. ꝛ addit. sic̄s ministroꝝ forni/cationes cōmit/tat. ꝛ agat peni/entiā. ex dispen satione pōt re/manere in ordi/nib. vt. c. vlti. ꝛ referuntur hec duo q̄ dicunt in hac dist. ad id oz eē̄m esse sine crimine. ꝛ ad id oportet eē̄m esse monogamuz. tū p̄mittit in. c. j. q̄ liter epi pauperi bus ꝛ ifirmis de beant p̄uidere.

d Qui suis. paup enī q̄ labo rare pōt si fe rim̄iscet elemosy/ne impator̄ re/digit̄ in seruitu/tem. si. C. de mēdi. ya. l. j. lib. xj.

e Non p̄n. ei q̄ pōt laboza/re nō oz eccl̄esia p̄uidere. vt. v. q. v. nō ois. et di cit glo. sup mat/theū. iustius fe/ceris si iuste pe/tentē cozrexeris q̄ si ei dederis ꝛē

Episcopi puideant: ne occa/sione temporaliū clericoz̄ fa miliaritatibus virgines soci

a ADreatum epi entur. ptinet vel p̄sbyteri qui parochie p̄est: si sustentande vite p̄n̄tis causa adolescētio/res vidue vl̄ sanctimoniales clericoz̄ familiaritatib⁹ sub/jiciant̄. Item ex eodem.

b IDdue q̄ stipendio eccle sie sustētantur: tam as/sidue in dei ope esse debent: vt meritis ꝛ oronib⁹ suis eccle siā adiuuēt. **Dist. LXXXII.**

c GEneraliter etiam paupib⁹ ꝛ his qui

d suis manib⁹ labo

e rare non possunt: ep̄us necessaria p̄uideat.

Unde in aurelianēsi ꝯcilio legitur. **De eodem.**

f EPiscop⁹ paupib⁹ vl̄ in firmis q̄ debilitate faci ente suis manibus laborare nō p̄n̄t: victū ꝛ vestimentum inq̄ntum sibi possibile fuerit

g largiat̄. Ite innocenti⁹ exu/perio toletano epo. **Qui vo luptatē officio ꝑposuerit: modis omnibus submoueatur.**

h POposuisti quid de his obseruari debeat: quos ī diaconij ministerio aut ī offi/cio p̄sbyterij positos incōti nentes esse aut fuisse genera/

i ti filij p̄dicerūt. debis etiaz manifesta est diuinaꝝ legum disciplina: ꝛ beate recordati/onis syricij epi monita euidē tia cōmearūt: vt incōtinētes in officijs positi talib⁹ oī ho/nore eccl̄iastico p̄iuarentur: nec admittant̄ ad tale mini/

k sterium quod sola ptinentia

f Episcopus. paupibus. ī. dī. lxxxvj. c. j. ꝛ. ij.

g Innocentius. qui fuit tertius a syricio.

h Roposuisti. diaconij

i Filij. filius enī. est ar/ambulans sup terrā de incontinētia patris testificat.

k Oō sola. i. a solis ptinētib⁹. vt lxxxiij. di. cū in ꝑterito.

l Jā inde. i. de h articlo.

m Oō in tēplo. sufficit ḡ scholari.

oportet impleri: est enī vetus admoduz sacre legis auctori/

n tas iā inde ab initio custodi/ta: q̄ in tēplo anno vicis sue habitare p̄cepti sunt sacerdo tes: vt fuientes sacris obla/tionibus pueros ꝛ ab oī labe purgatos sibi vēdicēt diuīa ministeria. neq; eos ad sacra fas sit admitti: q̄ exercēt etiā

o cū vxore carnale consortium ꝙ qz̄ scriptū est. Sancti estote: quoniā ego sctūs sum dic̄ do min⁹ deus vr̄. q̄bus vtiq; p̄/pter sobolis successionē vsus p̄opterea fuerit relaxatus: quia ex aliena tribu ad sacer dotium nullus fuerat ausus

r accedere: q̄ magis ip̄i sacerdo tes vl̄ leuite pudicicia ex die ordinatiōis sue fuare debēt: q̄bus ꝛ sacerdotiū vl̄ ministe

s riū sine successiōe est: nec p̄te rit dies q̄ vel a sacrificijs di/uinis vl̄ baptismatis officio vacent. Unde sic paulus ad co rinthios scribit dicēs. Abstī/nete vos ad tēpus vt expedi tius vacetis oronī. et hoc

v vtiq; laicis p̄cepit. multo ma/gis igitur sacerdotes q̄bus ꝛ sacrificandi ꝛ orandi iuge of ficium est: semper debebunt ab huiusmodi consortio ab/stinere: quia si cōtaminatus fuerit carnali cōcupiscentia: quo merito se posse exaudiri credit: cum dictuz sit. omnia munda mūdis. coinq̄nat̄ au tem ꝛ infidelib⁹ nihil est mū/dum: sed coinquinata est eo/rū mens ꝛ cōscia. sed fortas/se hoc sibi licere credit: quia

x scriptū est: vni⁹ vxoris virū.

y non dixit hoc vt pmaneat in

m Filij. filius enī. est ambulans sup terrā de incontinētia patris testificat. (xxviij. di. p̄ius q̄s lxxxiij. di. cū in ꝑterito.

l Jā inde. i. de h articlo. ad hoc vt stipen/diuz consequat. vt sua vice serui at eccl̄ie. sc̄z cum ibi est.

n Vicis. i. se primane. al's est dies p anno. vt xxxiij. q. ij. h ipz

o Cuz vxore. multo ergo fortius si cum alia.

p Scriptum est. sufficit ergo ita scriptū esse. li cet sit duruz. ar. xix. di. in memo riā. ff. qui ꝛ q. li. ma. l. pspexit. Leui. 10

q Estote. ar gu. ꝑra. xxxj. di stinc. nicena. nā castitas est cum ꝓpria coniuge.

r Quo magis id est quāto ma gis.

s Nec pretē/rit. p̄ter sabba tum magnum et diem p̄cedentez vt de conse. dist. iij. i sabbato. vel dic sacrificijs. id est officijs di/uinis. 1. Cor. 7

t Vel baptis matis. cū neces/sitas exiget. al's baptismus qui fit cum cerei be/nedictione. ꝛ ix. lectionibus bis in anno cū fit. de conse. dis. iiij. ꝓprie.

v Precepit. id est psuasit. vt xxxiij. q iij. chri stiano. vel precepit vxoribus vo lentiꝝ cōtinere. vel dic precepū eē cū vir accipit corpus christi. vr. s. non exigat. sed reddere tenetur oīni rempe. Rosfi. 14 Titum. 1. Timo. Titum. i

p Vxoris. i. nō dicit eū esse virū vxoris vni⁹. vrea vrat̄ tempore syricij in sacerdotio.

q Vt pmaneat. ar. voces affirmatiuas resoluēdas in negatiuas. ar. s. di. xxvj. vna cū. ꝛ. c. vnius.

a ¶Sed ꝓpter incōtinentiā.i.vt ea mortua ꝯtinet, ⁊ secdam nō ducat.⁊ sic negatiue legit.i.nō pluriū.ar. extra de test.licet. b ¶Futurā.i.quam timebat.
c ¶In carne.carnaliter viuentes.
d ¶Sed ea plane.hic respondet consultationi.⁊ reuertitur ad cōstitutionē syricij de qua dixerat. dicit aūt.h.⁊ alij ꝙ syricius bis emisit ꝯstitutionem.primo illaz q̄ erat data ab apostolis.s.vt ī sacris ordinibus nullus contraheret.⁊ si cōtraheret deponeretur vt.lxxxiij.di.cū in preterito.hec fuit ꝑmo ab apostolis statuta. sed quia abolebatur. renouata est a syricio pcedente tempe.referebaṫ questio de talibus de q̄bus innocentius hic loquit̄.sz tamen quia q̄dam ꝓtendebāt ignorantiā prime cōstitutionis syricij.exinde sumpta occasione aliā edidit humaniorem.mitigando errorē prime.s.vt ignorātes excusentur.vt.ī.e.plurimos.⁊ hanc formā scribit.s.secunde innocentius exuperio.⁊ ꝙ scripsit bis syricius patet ex hoc.c.⁊ se.vbi dicit ꝙ quidā excusanṫ ignorātia constitutionis syricij.sed qualiter hoc dicetur in prima constitutione.quidā dicunt ꝙ non dedit de hoc facto nisi semel constitutionem. renouando constitutionem apl̄oz ⁊ mitigādo eā cū sua distinctione.⁊ fm hoc eadem est causa decisionis innocentij.nisi ꝙ innocentius vritur distinctione circa constitutionē syricij.⁊ syricius contra constitutionē apostolorū. Tertij dicunt ꝙ syricius duas emisit constitutiones. sed ī nulla renouauit apostolorum constitutionem.quia apostoli nihil constituerunt de incontinentia.ar.xxxi.di.quonīa.et dicit g.ꝙ quedam constituit ecclesia.que non fuerunt statuta ab apostolis.vt de cōtinentia ministrorū. xxxv.q.j. §.hac ita q̄.in fine.quod autem dicitur.ī.lxxxiij.dist. cum in preterito.ꝙ scilicet apostoli docuerunt. verum est exemplo.xxxj.di.omnino non constitutione. sed de hoc dixi.xxviij.dist.diaconi.prima ergo constitutio syricij fuit de continentia.vt quicunq̄ vellet promoueri ad sacros ordines faceret hoc non tm̄ promissa. sz etiā preeunte continentia.hoc innui videtur.lxxvij.dist.q̄ cunq̄.sed quia illa non seruabatur a quibusdam pretendentibus ignorantiam.ideo aliam fecit cum distinctione.ī.e.plurimos.nec fecit primam nisi de promouēdis.promotos enim non posse astringere sine suo velle sicut nec posset papa constituere de acolythis iam promotis ne contraherent.ar.xxxij.q.j.integritas. q̄ sal sum est cum habeat plenitudinem potestatis .ij.q.vj. decreto.nec legibus astringitur.vt.ff.de le.⁊ con.princeps.⁊ C.eo.digna vox.Bar.nec in primo vel in secundo capitulo habes ꝙ syricius aliquā constitutionē

a ꝓcupiscentia generali sed ꝓ
b pter ꝯtinētiā futurā.q̄ apertius declarauit dicēs. q̄ autē
c sunt in carne deo placere nō
p̄nt. vos aūt iā nō estṫ in car
d ne:sed ī spū.sed ea plane dis
e par ⁊ diuersa snīa est. nam si ad aliq̄s forma eccl̄iastice vite pariter ⁊ discipline que ab episco po syricio ad oēs pro
f uincias cōmeauit:non ꝑbaṫ
g ꝑ uenisse:bis ignorātibus ve
i nia nō negabiṫ:ita vt de cetero penit̄ incipiāṫ abstinere: ⁊ ita gradus suos in q̄b⁹ fuerint inuenti retentent: vt eis nō liceat ad potiora ascendere:q̄bus in būficio esse debet ꝙ būciꝑm locū quē retinent nō amittūt. ¶Siqui aūt scis
k fecerit.sed inuenitur in secundo ca.contra incontinentes de q̄bus consultus fuerat distinguendo. imo potius dispensando.q̄ patet ex verbo monita in ꝓncipio ca.⁊ ꝙ verbum admonitionē in fi.⁊ dic cōmeauit non constituendo.sed ignoscēdo.⁊ dispēsando.vt.ī.e.ꝑ dē
e ¶Et diuersa .i.diuisa ⁊ bimē
bris.naz recepit diuisie nem.i.distinctionē. ⁊ hic de secunda.
f ¶Prouinciał ꝓ maiori parte.
g ¶Non ꝑbatur.ex hoc videt ꝙ qui dicit citationē ad se nō pueniss̄e. q̄ ꝑ nō teneṫ ꝑbare.sz potiꝰ aduersarius tenetur probare q̄ peruenerit ad eum.cū ralis negatiua nō possit ꝑbari. vt extra de elec.bone.sed nō estverū.quia credendū estverbo nuncij donec contrarium ꝑbetur.vt nō.iij.q.iij.§.item ī criminali.⁊.itē testes
q̄s.sic ꝙ expone.nō ꝑbaṫ peruenisse.id est probaṫ non peruenisse.cum enim constitutio sit publice promulgata.quilibet eam tenetur scire.vt.xvj.dist. q̄ dicitis.et fm leges tenetur eam quilibet scire vsq̄ ad duos menses.vt in auē.vt facte noue constitutiones.§.j.fm canones vsq̄ ad sex menses.vt.xviij.dist. decernim⁹. q̄z ergo p̄lumebatur pueniss̄e ad istos. tenebantur ipsi probare ignorantiam.⁊ hoc est generale ꝙ ꝓpter p̄ sumptionem cogitur probare aliquis ignorantiam.vt hic ⁊ extra de elec.innotuit.⁊.j.q.j.siqui a simoniacis ⁊.C.de pericu.tu.l.pe.alias qui dicit aliquez sciuisse.ł tenetur ꝑbare.vt.iij.q.ix. indicas.⁊.ff.de admi.tu.ł autem.quid enim peccat q̄ pūtis legis inscius ꝓstinaz seguitur obseruantiam.vt.C.de testi.iubemus.in fine. Sed qualiter probat aliquis se ignorasse.dico suo sacramento.vt.xxxiij.q.v.in lectum. extra de sen. excō. si vero vt nō.iij.q.v.quisquis.in fi.Jo.vel etiam alio modo si poteṡt se probare fuisse in alio loco.⁊ forte si p̄ sumptio est contra eum non crederem iuramento suo. B.sed quid si collegium vel aliquis conuentus dicit se ignorasse.nunquid tunc omnes iurabunt.dico ꝙ sufficit si episcopus cum maioribus ꝯ capitulo iurat.vt.ff. de ꝓdi.⁊ de.mūicipib⁹.alij dicūṫ ꝙ eoip̄o ꝑbaṫ ignorātia.q̄ nō ꝑbaṫ scia.vt.C.q̄ mili.nō pos.sup fuis.li.xij
h ¶Ignorantib⁹.decretū nō ligat ignorātes.ff.ꝯ de cre.ab oz.fa.l.vlti.ff.loca.l.si ignorans.
i ¶Negabitur.ar.neminem ligari anteq̄ cōstitutio ad eum pueniat.ar.dist.xxxj.ante trienniuz.xxxvj.q. vlti.si autem.xxij.q.v.sic vbi.⁊.xlvij.dist.quonīa.xiij q.iiij.siquis ali.liij.dist.ex antiquis.
k ¶Deteguntur.eoipso ꝙ non probant ignorantiam cum ad omnes commeauerit.

¶Plurimos.solius successionis causa precipue.naz ⁊ cā̄ ꝓ ꝯtinentie.xxxij.q.ij.§.his ita q̄.

Roff.8

a Quia aliquãti. vt tua. cũ ergo hic scribat vni. z ĩ pcedenti. c. dicaĩ q̃ ꝓstitutio ſpriciꝰ pape ad oēs puincias cõmeanit. ꝓz q̃ duas emisit ſpriciꝰ cõstituti ones. z etiam quia hic dicit ignorantiã respectu prime lapsos respectu. ſ. secunde constitutionis.

b Discõiaz qz illa ignorãtia iuris nõ eos excusat a toto. sed qz facilius cum eis dispensatur. alij dicũt q̃ vnã tm̃ emisit. z dicunt ignorantiã apostolice cõstitutionis.

Leui. 20

c Delecti. id est lapsi.

d Priuilegij ar. ꝙ eos qui pretendũt se nõ debere dare decimas. qz pdecessores sui non dederunt. z sic vti volũt priuilegijs suoꝝ antiquorũ ex. de decī. c. ij. z c. q̃uis. Irẽ ar. ꝓ tra illos qui p ſui iuris tuitiõe ꝓsuetudines antiq̃s allegant vt xxxij. q. iij. nẽo. z. j. q. iiij. c. vlti.

e Cauere. ar. ex ꝓsentibus fuꝛtura ꝓsumi. arg. dist l. sicꝫ diaconus. z dist. lj. ꝓterea.

f Vt abscindant. sic. xvj. q. j in canonibus.

g Presbyter hoc. c. itel. ligũt quidã de dispensatõne. a. lij de iure. quia eps post pactaz pniam tenet dispẽsare. ar. l. dist. dño scrõ. vnꝰ dicũt hodie ꝓ fornicatione nemi nem deponẽdũ. nisi in ea pduret z iõ qz hodie fragilioꝛa sunt coꝛpoꝛa nr̃a q̃s oliꝫ erant. xxxiij. di. fraternitatis. ſz eadẽ rõne debes dicere de quolibet crimie. vt. j. c. v. cadez quo q̃. z nota. ſ. p

bidinum p̃ceptoꝛ viciozuꝫ: si estimat q̃ ĩ lege moyſi passiz sacris ozdibꝰ a deo nr̃o relaxata ſt̃ frena luxurie: cur eos q̃bus cõmittebanꝫ sctã sctõrũ p̃monet dicẽs. Scti estote qz ego sctus sum dñs deꝰ vr̃: cur etiã procul a suis domibꝰ anno vicis sue in tẽplo habitare iussi sũt sarerdotes: hac videlicet rõne: ne vl̃ cũ vxoꝛibus suis possint carnale exercere cõmertiũ: vt ꝓscie integritate fulgentes munꝰ acceptabile deo offerẽt. q̃bus expleto deseruitiõis sue tempe vxoꝛis sue vsus soliꝰ succeſſionis causa fuerat relaxatus: qz nõ ex alia nisi ex tribu leui quisq̃ ad dei ministeriũ p̃ceptus fuerat admitti. Item

a Quia aliquã. De eodẽ oti de q̃bus loq̃mur vt tua sctitas retulit ignorãtia lapsos se esse deflẽt: his hac

b cõditione miscõiaz dicimus nõ negandã: vt sine vllo hoc

c noxis augmẽto in ꝑ q̃ delecti sunt q̃diu vixerit officio pseuerent: si tñ post hoc ꝓtinentes se studuerit exhibere. hi

d vero q̃ illiciti p̃uilegij excusatione vtunt̃: z sibi asserũt veteri hoc lege ꝓcessuz: nouerit se ab oi ecclĩastico honoze q̃ indigne vſi sunt aplice sedis auctẽ delectos: nc vnq̃ posse venerãda tractare mysteria a q̃bus seipi tñ obscenis cupiditatibꝰ inhiãt ꝓuauerũt:

e z qz exẽpla pñtia cauere nos ꝓmonẽt in futurũ: si quilibet eps ꝓbr aut diaconus: quod non optamꝰ: fuerit talis ĩnẽtus iam nunc sibi oẽm p nos indulgentie aditũ intelligat obseratũ: qz ferro necesse est

f vt abscindanꝫ vulnera q̃ fomentoꝛum non sentiũt medicinam. Qui autem ꝓpter

xi. di. di. c. maximian⁹. h Apostoloz. hic ꝓcilium dispensat ꝙ aplm in penis. vt. s. dist. xxi. ꝓl bz. sic. s. xxxiij. dist. cognoscamus. z. c. lectoz.

i Auctrem hãc nõ habem⁹ in coꝛpe canonũ beati sil uestri. k Decẽ ãnis. alibi dz q̃ sacerdoti ꝓ fornicatione imponitur pena. xij. annoꝝ z epo. xv. xxx. q. j. si sacerdos. z c. ñ debet. alibi vij. vt. xxxiij. q. ij. hocipm. Sed varietas delicti inducit varietatẽ pene. ſ. cũ fornicatio est simplex vl̃ incestuo sa poterit sacerdos mitigare penaz ꝓ qualitate criminis.

peccata iubẽtur deponi post condignã pniam in suo ozdine poterãt reparari. Unde ĩ gangrensi ꝓcilio legit.

Que penitẽtia sit imponenda sacerdoti: qui fornicatio ne conuictus fuerit

g Presbyter si fornicationem fecerit q̃q̃ ꝑm canones

h aplꝰ oꝛ debeat deponi: tñ iuxta

i auctẽ beati siluestri si ĩ vicio nõ ꝑduraverit: si sua sponte cõfessus adiecit vt resurgat:

k decẽ ãnis in hũc modũ peniat: tribꝰ q̃dẽ mẽsibꝰ a ceteris remotus in pane z aqua a ve

l spere in vesperam vtaĩ. tm̃ aũt dieb⁹ dñicis z ꝓcipuis festis modico vino z pisciculis atq̃ leguminibus recreetur: si

m ne carne z sanguĩe ouis z caseo vtatur: sacco indutus humi adhereat: die ac nocte misericordiã dei omnipotẽtꝫ implozet. finitis tribꝰ mensibus cõtinuis exeat: tamen ĩ publicum non ꝓcedat ne grex fidelis in eo scandalũ patiaĩ. nec enim debz sacerdos pub

n lice penitere sicut laicus. post ea aliquantisper viribus resumptis vnũ annũ z dimidium in pane z aqua expleat: exceptꝫ dñicis dieb⁹ z ꝓcipuis festiuitatib⁹ in q̃b⁹ vino z sanguine ouis et caseo iuxta canonicã mensurã vti poterit. finito primo ãno z dimidio coꝛpis et sanguis dñi ne indurescat ꝓticeps fiat: z ad pacẽ veniat: psalmos cũ fra

o tribus in choꝛo vltimꝰ canat ad coꝛnu altarꝫ non accedat:

p iuxta beati clementis vocem minoꝛa gerat officia. deinde vero vsq̃ ad expletionẽ septimi ãni oi quidẽ tpe: exceptis paschalibus diebus tres le

q gitimas ferias in vna quaq̃ hebdomada in pane et aqua

m. m. s. de cruciato.

m. m. s. ut ſuperius d. b. ſ. 2. oncſſ. de

m. Penitere. s. di. ꝓl. siquis eps ꝙ. z. xxvij. di. ꝓſbyter ꝙ. ſz expone publice. id est solẽniter.

o Jn choꝛo. vt ministret.

p Nocẽ quã non habem⁹ in hoc coꝛpoꝛe.

q Legitimas ferias. s. ij. z. iiij. z. vj. ferias. vt. j. e. innuitur. et de conse. di. iij. ieiunia. z. xxij. q. v. c. j.

r Expleto. ergo reconciliandus est quis per acta parte penitentie. et si tota finita non sit. vt xij. q. ij. de viro. extra. de fur. ex litteris. in fi.

Denariū. ꝛ ita pōt dare denarium ꝓ ieiunio. qō ſpūale eſt. nec tū ſimoniā cōmittit. qz cū deo itelligitur ẜbere. ſicut nec lex iulia de ambitu locū hz in romana ciuitate. imo ſpūale dat hic tm. ſ. elemoſyna ꝓ ſpūali. bene facit ad hoc. qz ſicut ere pctō iſte ſe vendidit. vt xv. q. j. nō eſt ꝙ cuiquā. ita ꝛ pecunia ſua ſe redimat. de pe. di. j. medicīa. ꝛ ē ar. ꝓ cōmutatōe pene. xxxvj. q. j. de raptoribꝫ. Nun[illegible] ꝓt hic ieiunio ꝓ aliū qō vide[illegible]. qz denarium pōt dare. vt ſe redimat a ieiunio. ꝑ multo fortiꝰ ꝓ alterū ieiunio ꝓt liberari. Itē qz ieiunium viui liberat mortuū. vt. xiij. q. v. anīe. de pe. di. vj. c. j. qō ꝓcedo. et dz iſte denarius eſſe tal ꝙ ñ euincat ab eo. alꝫ ñ cōtingeret libertatē. C. ō ſen. ꝛ inē. libera. ff. ō le. iij. ꝺ concubinā. §. ſi heres. qz nō intelligit dare tū qō euinci pt. vt ibi ōz. ar. xiij. q. v. immolans. Sed nūqd penitēs ſua auctē pt hāc cōmutatōez facere. dicunt ꝙ ſic. qō nō ꝓcedi pnīa impoſita ab hoīe. vt eī deuo. et vo. re. ex multa. in ſi. Jo. ſed certe qō hic ōz de denario au ciuitate hꝰ canonis facere pt penitēs. nec decre. illa i aliꝗ ꝺicit. b Redimere. ar. ꝙ ea q̄ facere tenemur. alia eq̄ lēcia faciēdo poſſe recūpēſare. ꝛ ita mutationē penaꝝ poſſe fieri. ar. xxxvj. q. j. ō rap. di. xlj. ñ cogāt. ẜ. j. q. ſ. c Sexta feria. ꝙrta poſſet redimere (nullꝰ eps qō. n. de vna negat. de alia ꝓcedere videt. xxv. di. qſis d Eadē. nō tū eadē diſpēſatio in oīb. qz in aliqb

r ieiunet. expleto ſeptimo ānt circulo ſi frēs apud qs peni/ tuerit eius cōgruā pnīaz lau dauerint: eps in pſtinum ho norē iuxta beati calixti pape auctem eū renocare poterit.

Sane ſciendū ꝙ ſcōam feriā ſ vnū pſalteriū canēdo aut a vnū denariū paupib⁹ vādo: b ſi opus eſt redimere poterit. finitis aūt septē annis: deinde vſq ad finez decimi anni c ſexta feriaz nulla iteruenīēte redēptiōe obſuet in pane et d aqua eadē qz pnīa erit ſacerdoti de oīb⁹ alijs pctīs ꝛ criminib⁹ q̄ in depoſitionē eum inducūt. neq; ꝑ cuilibet onerosuz videat: ſi ſacerdos ꝓ lapſuz: digne vt ſupra dictuz eſt: penitēs: ad pſtinos redeat honores. Di. LXXXIII

e Rouidēdū qz ē ne dis qui ad ordinandū eligit: ꝛ ſi a ꝓprio vicio videat alien⁹: cōſentiēdo alients coinq̄net: vt ſymach⁹ papa ait

Nō eſt grādis dria an letū inferas vl admittas. mozte enī languētib⁹ ꝓbaf infligere: q̄ hāc cū poſſit nō excludit. Hinc gregoriꝰ. vij. ait.

Suſpēdat eps ab officio cle

ricoꝝ ſuoꝝ fornicatiōi conſen

s Jḋs eps fornicatiōi ꝑbroꝝ diacono/ rū vl crimē inceſt⁹ in ſua parochia ꝓcio vl ꝓcib⁹ inc̄ueniente ꝙſenſerit: vl cōmiſſū auctoritate officij ſui ꝛ ipugnauerit: ab officio ſuſpēdatur.

Itē aug Maxie eccīaz ledit q̄ ſub noīe ſcrītatꝫ delinquit.

Nemo q̄ppe nocet in ecclesia dei ūpli⁹ q̄ q̄ p/ uerſe agēs nomē vel ordinez ſcrītatꝫ ꝛ ſacerdotꝫ hz. delinquētē nāq; hunc redarguere null⁹ ꝓſumit: ꝛ ī exēplū culpa k vehemēt extēdit: qñ ꝓ reuerētia ordis pctōr honoratur. l eps itaq; ꝙ taliū crīa nō corrigit magꝫ dicēdus eſt canis īpudic⁹ q̄ eps. Itē innocen.

Qui non reſiſtit erroribus conſentit.

m Error cui nō reſiſtit ap/ probaf: ꝛ veritas cū minime defenſaf oppimit. neligere q̄ppe cū poſſis ꝓturbare puerſos nihil eſt aliud q̄ fouere: neq; caret ſcrupulo ſocietatꝫ occulte: q̄ manifeſto facinori deſinit obuiare.

Item pius papa.

Non prodeſt ſuo erroze non pollui qui alieno: n conſentit.

[illegible] ad alia [illegible]

[illegible] vlci. alij dicūt ꝙ ꝺlibet tenet redimere vitā alterius. ſ. ſerū aūt quilibet teneat defendere aliuz. dixi. xxiij. q. j. Jquis eps. ꝓcio. de hac mate/ ria inuenies. xvj. q. vij. decimas. ꝛ. j. q. j. c. vlci. et c. nullus eps. ſ. xxiij. q. iij. c. ſi is qui. ꝛ. c. ſi illic. h Suſpendatur. i. deponatur. j. q. iij. ſiquis epiſcopus. alꝫ eſſet contra. xj. q. iij. teugaldum.

Nemo redarguere. ſ. di. xl. ſi papa. vj. q j. oues. qz vult magis placere ſilēdo. q̄ diſplicere redarguendo. k Extendit. delicta eni maiorū trahunt ab alijs in exemplū. vt. xj. q. iij. ꝓcipue. l Nō cogit. cū eſt clamor ꝺ crīalib. eī de ſimo. heli.

m Error. cum poſſis ex officio. hoc enim intelligunt quidam de prelato. ar. xxiij. q. iiij. ita plane. ẜ. h. de quolibet. xxiij. q. iij. ram ſacerdos.

n Societatꝫ. ipſe ſumit ꝑ nomē ſocietatꝫ. qz iho neſtaꝝ reꝝ ſocietas nulla ē. ff. ꝓ ſo. nec ꝓtermittendum.

a Quid.n.nō polluī.t recte.nā occusiōe alteri⁹ bñ polluīt si ei ꝓsenserit. b Qui infra.xxij.q.v.si/ḡs. c Cōsensum.de triplici ꝓsensu distin.xi.ij.q.j.

d Onsentire.videt corrigi.j.xj.q.iij. (notū.in fi. d ꝙ ꝓsentit.j.xxiij.q.iij. ondit.t.xxiij.q.iij.ꝙ alioꝝ e Nō occurrit.si.ff. de iure/pa.adigere.ff.ō nox.si fuus.i fi. ff.de his ꝙ no.in ka. ꝙd ergo.§.j. f Sicut aūt. aliozum tē.

g Nhil ꝙ lu/poꝝ.i. lai/coꝝ.ꝙ qñ ꝙ dicū tur oues. vt.ij. q.viij.oues.

h Placere. sic.xxj.q.j.c.j.si mile ex de cle.cō iu.c.diuersis.si. ff.ō op.lib.duo/rum.

i Labioꝝ.i. ꝓdicendi.vel ēt redarguendi.

k Obligata. si.j.viij.q.iij.c.vl ti.t.c. dilectissi/mi.

l Negligētia. g. xxxviij. dist. ignozantia.

m Ollici/tū. tria c.aplice regule. ḃ breuiē rangit ꝙ oz esse ꝓuides cōtines monogamus.

n Eruenit pauperes quoꝝ curā nō ꝑ se.sed ꝑ archip/ſbyterꝝ vl archi/diaconū gerere oz.vt.j.lxxxviij. di. epus guber/nationem.

o Cōsilia. vñ aug. dic ꝙ a puero nō dū āniculo parat⁹ ē edoceri vt.xxiij.q.iij.si hēs. al's stulꝰ eē ꝙuincit.vt.xxij. dist.de ꝑstatino/politane/ſcī bono ꝓsilio nō acq escit amittere oz dignitatē. exem/plo roboā ꝙ seni oziō ñ credidit. vij.q.j. deniq; vl ad instar vrozis loth. q̄ ꝙuersa ē

a Quid enī ꝑdest illo suo b erroze nō polluī: ꝙ con/sensum ꝑstat errāti. Itē gre. Qui nō occurrit ꝓsentit er/rāti.

c Onsentire vi/det errāti ꝙ ad resecan/da q̄ corrigi debēt non occur/rit. Sicut aūt ḡs alioꝝ vicia palpare nō oz: ita nec malo/rum laudib⁹ delectari. Un ana/cletus papa cūctis fidelib⁹.

Miserrim⁹ est epūs ꝙ malorū d laudib⁹ gloriat.

e Nhil illo pastoze miseri⁹ us: ꝙ gloriat lupoꝝ laudib⁹. ꝙbus si placere voluerit atq; ab his amari elegerit: erit hinc oui/bus magna ꝓnicies. nullus igitur pastoꝝ placere lupis t gregib⁹ ouiū pōt. ꝑdit.n. me/ti moziā labioꝝ mens terrenis obligata carcerib⁹. sic aūt ar/tiū i suo ꝙz ope ĩuenit mr̄ in/stātia: ita nouerca eruditōis est negligētia. Ꝗ̄ sacerdo/tē tā a suis ḡs ab aliēis crib⁹ opoꝛteat esse ĩmunez: tñ si a/lioꝝsum sese hūerit: nō iō ver/ba sue ꝑdicatōis debēt ꝓtemni. sic.n. ait hiero. vt lixiuiuz/ꝑ cinerē humidū fluēs lauat/ t nō lauaſ: ita bona doctria ꝑ malū doctorē aīas credēti/um lauat a soꝛdibus pctōrū.

Dist. LXXXIIII

m Ollicitū ḡz t vigi/lantez oz esse epm circa defensionem paupeꝝ: reuelatiōez oppſso/rū: tuitionē monasterioꝝ. qō si facere neglexerit aſpe ē coz/rigēdus. n Uō gre. autemio subdiacono cāpanie. Corri/piat epūs: ꝙ circa officiū suuz

o Negligens extiterit.

p Eruenit ad nos frēm et coepz nr̄m paschasiū ita desi/dē t negligētē in cūctꝫ existe/re: vt in nullo qz est epūs co/gnoscaſ: adeo vt neq; eccl'ia ip̄i⁹ neq; monasteria siue filij eccie vl oppſsi vl paupes ei⁹ erga se dilectōis studiū senti/ant: nec aliquā supplicātib⁹ sibi i ꝺb⁹ iustū ē opē defensio/nis accōmodet: t qō ē grauꝰ dicꝺ ꝓsilia sapiētiū t recta sua dētiū nulla rōne patiaſ susci/pere: t qō ꝑ se neqt attēdere: ab altero saltē possit addisce/re: qō si ita ē nō sine tua cul/pa esse coḡscas: ꝙ eū obiurga/re atq; coercere vt dignū est

q distuliſti: volum⁹ itaq; vt eū r corā alijs sacerdotib⁹ t ꝙbus dā de filijs suis nobilib⁹ cōte/stari ꝑ hac re debeas t hoz/tari: si ẋo qō non credim⁹ ꝑ hāc adhoztationē vr̄am soli/to adhuc moze negligēs esse tentauerit: ad nos ē oīb⁹ mo/dis trāsmittēdus: vt ḃ posit⁹ s discere possit ꝙd vl q̄liter ꝑm dei timoꝛē agere ꝓueniat sa/cerdotē. Idē ad eundem.

t Nunciatū est De codē.

Nob⁹ cāpanie epos ita negligētes existere t ĩmemo/res honoris sui: vt neq; erga eccīas neq; filios paterne vi/gilātie curā exhibeāt vl' mo/nasterioꝝ sollicitudinez ge/rāt: seu i oppſsoꝝ siue paupe/rū se tuitionē impendāt. tōq; hac tibi auctē p̄cipim⁹: vt eiſ a te ꝓuocatꝫ ex nr̄o illo man/dato districte cōmoneas q̄te/nus ita in his q̄ eos iuste ꝑm deū agere ꝓuenit vigilantes existant: vt nullū nos de his denuo murmur exasperet. si quē ẋo eoꝝ post hec negligē/tem esse cognoueris: ad nos u eū sine aliq; excusatione trās/mitte. vt quā sit graue nolle ab his q̄ reꝑhensibilia t val/de vituperāda sunt coꝛrigi: x regularē in se valeat districti/ a onem sentire. Quod aūt de mundicia castitatꝫ sacerdoti in statuā salis. t dicit lex ꝙ ea firmitate nitunt q̄ cōsi/lio gerunt. C. de rep. l. iij. cū etiā ꝓsilio clericoꝝ debeat epūs disponere de rebꝰ eccīe. ex de his q̄ fi. a fla. si. con. ca. nouit. Et iste nō excusaſ qñ potuit scire sz noluit. x xxviij. di. qz ea. nec iudici licet deuiare a rūsis ꝓuden/tiū. insti. de iure nat. §. rūsa. et di/cit lex ꝙ nō ꝓ/deſt alicui igno/rātia qñ potuit scire ꝙ se vl' ꝙ ali/um. ff. de bonoꝝ pos. i bonoꝝ. ff. de iur. t fac. ign. regula.

p Sapiētiū. j.q.j. estote.

q Ab altero. g. dist. xxxviij. c. vltimo.

r Possit. naz oīne artificiū tē ff. de le. iij. fuis. legatis. §. ozna/tricibus.

s Distuliſti. hoc iō. qrisse e/rat legat⁹ istius ꝓuincie.

t Sacerdoti b⁹. i. epis.

v Dicere. j. xv. q. v. c. j.

Nunciatū est. x est. vigilā/tes. nā vigilanti b⁹ ius ciuile scri/ptū est. ff. de his que in frau. cre. pupillus.

y Aliq; excu/satione. argu. in hoc casu non li/cere appellare. ar. j. xxvij. q. j. si cuſtos. t. c. si ho/mo. ar. extra. de ap. cum sit ro. et c. reꝑhensibi/lis. dic in sufficī/enti. ne sit cōtra extra de offi. de/leg. c. ex parte.

z In se. vt si stulꝰ eius sit in cul/pa. sapiens sit i pena. vt xxxviij. di. qz ea. t. xxvij. q. j. si cuſtos. et c. si homo.

a Quod au/tem de mūdicia castitatis.

nō q̄ stultꝰ in culpa. sit sapi/ens i pena. ſ. j. ca ñsperatus. de offic. ordi.

a Qm in ꝓterito. s. in ꝓmo Scilio carthaginensi. B c. 7 seqns intelligit. h. de mrimonio ꝯtedo. q. f. nō licet ꝑsbyterꝫ 7 diaconib⁹. b ¶ Qui sacris diuis inseruiūt. i. diaconi. 7 qō dicit J. e. ab vxoribꝫ abstinendū. dicas de ducēdis. 7 sm hoc supplet hic qō ōz i casu. in q̄ nō fit mētio de subdiaco/nibus q illud qō hēm⁹. xxxij. dist. placuit. in q̄ fūt fere eadē ꝓba. 7 est silr carthag. Sci. 7 B dicit. h. q apli nō istituerūt de nō vtēdis ꝓtracto. qz si apli B istituissēt oriētales hoc adimplessent. Alij i/telligūt ea de cōtracto. 7 qō dic J. etiā ab vxoribus dicūt aut legitime sibi copulaꝫ aut ō facto.

bus impaſ: hoc etiaz de qui/busſibet altari ſuiētib⁹ intel/ligēdū eſt. ¶ ſ̄ in carth. 9ci. ij. aureli⁹ eps dixiſſe legitur.

Quiſacris diuinis inſuiūt cōtinentiā in oīb⁹ ſeruent.

a Qm in ꝓterito cōcilio de continētie 7 caſtitatis moderamīe tractaretur: iſti tres gradꝰ ꝓſcriptōe q̄dā caſtitati p ꝓſecrationē anne/xi ſunt: eꝑos inq̄ ꝑſbros 7 diacones ita placuit vt conde/cet ſctōs antiſtites ac dei ſacerdotes necnō 7 leuitas vel b q̄ ſacris diuīs inſuiūt contiⁿētes eſſe in oīb⁹: q̄ poſſint ſimpliciē qō a dño poſtulant impetrare: vt qō apli docuerūt exēplo: 7 ipa ſeruauit an c tiq̄tas: nos q̄z cuſtodiam⁹. ab vniūſis eꝑis eſt dictū: oī/bus placet vt eꝑi ꝑſbr 7 diaconi 7 q̄ ſacra ꝓtractāt pudi/cicie cuſtodes etiā ab vxoꝛi/bus abſtineāt. ab oīb⁹ dictū eſt placetvt ī oīb⁹ 7 ab oīb⁹ pudicicia cuſtodiaſ: q̄ altario ōſuiūt. ¶ tē ex 9ci. carth.

d Qm de (vj) De eodez. q̄rundā clericoꝝ q̄ꝫ e erga vxores ꝓpias ī cōtinētia referaſ: placuit eꝑos ꝓf ſbyteros 7 diacones ſm ꝓpria ſtatuta etiā ab vxoꝛib⁹ ꝓti/nere. qō niſi fecerīt: ab eccleg ſiaſtico remoueāt⁹ officio. ceteros āt clicos ad B non cogi B ſm vniuſcuiuſq̄ eccleſie h cōſuetudinē obſuari debere. ¶ Cōtra martin⁹ papa. Si le/ctoꝛ viduaz duxerit vt ſupza legiſ. B illud vbi neceſſitas: B vbi nulla neceſſitas vrget.

c ¶ Antiqtas. a tpe ſyricij hic vocat antiquitatem.

d Qm de q̄/rundā oꝛ/dinatione. cū referreſ de incon/tinentia quoꝝ/dam clericoꝝ placuit 7c.

e ¶ Vxoꝛeſ. cū dñs ꝓfeſſi erāt continentiā ſer/uare.

f ¶ Et diaconos. 7 ſubdiaconos. xxxij. di. placuit. vbi ſūt eadē ꝓba. g ¶ Remoueāt. s. di. lxxxj. miniſtri.

h ¶ Cōſuetudinē. xxxij. di. placuit. 7 c. cū in q̄busdā.

i Qviſcq̄ clericus. in minoꝛib⁹ oꝛdinib⁹ conſtitut⁹. quia de alijs non poſſet intelligi.

k ¶ Vidua. s. di. xxxiij. lectoꝛi. J. l no incidit in canone qui eū verberauit. hoc veruz erat tpe ſyricij qui ꝑcuſſit innocentiū qui edidit illud. xvij. q. iij. ſicḡ ſuadente. ſed quid hodie. h. dicit q̄ incidit. q̄ iſte coꝛonā teneꝫ poꝛtare. eꝛ devi. 7 hone. cle. clericꝰ tu dic q̄ vbi contraxerit cum coꝛrupta vel vidua ſtari ꝑuaſ oī ꝑ/uilegio ꝑut hoc cā. dicit. ſi ꝑo cū ꝑgine. tūc ē i eꝰ optione an velit retinere ꝑiuile/gium an non: ſi vult retiere poꝛ/tabit coꝛonaz et viuet clericaliē. ſi non. exuitur oī dignitate et ho/nore clericali. li/cet q̄daz 9dicāt. Jo. B hodie coꝛ/rigiē q̄ decre. eꝛ ō cle. ꝑiuſ Jo. b. Jtē ꝑtz hic q̄ ꝑ/uilegiū q̄dā ꝑ/actū ꝓtrariū. vt eꝛ de cōſti. cum acceſſiſſent. 7. c. cum. m.

k ¶ Viduā. s. di. xxxiij. lectoꝛi. J. l no incidit in canone qui eū verberauit. hoc veruz erat tpe ſyricij qui ꝑcuſſit innocentiū qui edidit illud. xvij. q. iij. ſicḡ ſuadente. ſed quid hodie. h. dicit q̄ incidit. q̄ iſte coꝛonā teneꝫ poꝛtare. eꝛ devi. 7 hone. cle. clericꝰ tu dic q̄ vbi contraxerit cum coꝛrupta vel vidua ſtari ꝑuaſ oī ꝑ/uilegio ꝑut hoc cā. dicit. ſi ꝑo cū ꝑgine. tūc ē i eꝰ optione an velit retinere ꝑiuile/gium an non: ſi vult retiere poꝛ/tabit coꝛonaz et viuet clericaliē. ſi non. exuitur oī dignitate et ho/nore clericali. li/cet q̄daz 9dicāt. Jo. B hodie coꝛ/rigiē q̄ decre. eꝛ ō cle. ꝑiuſ Jo. b. Jtē ꝑtz hic q̄ ꝑ/uilegiū q̄dā ꝑ/actū ꝓtrariū. vt eꝛ de cōſti. cum acceſſiſſent. 7. c. cum. m.

Sil⁹ qō monogam⁹ eꝑs eē ſubeē: etiā ad reliq̄s oꝛdines eccl'iaſticos deriuari oꝛtet Vnde ſyricius papa ſcribit imerio tetraconēſi epo. **Qualica ſit tm̄ cōione ꝓtent⁹ clicus viduā ducēs aut ſcōaz vxoꝛē.**

l Qviſcq̄ clericus aut vi/duā vel ſcōaz duxerit vxoꝛē oī eccl'iaſtice dignitaſ ꝑuilegio moꝛ denudeē laica m ſibi tm̄ cōione conceſſa: quaz n ita demū poterit poſſidere: ſi nihil poſtea ꝓpter qō hac ca o rere debeat: admittat. ¶ Re/ſbyteroꝝ vo nomē q̄q̄ a ſe/nectute ſit ſūptū: magꝭ tm̄ maturitatē idicat ſapie q̄ cani/cie coꝛpis. Vnō anacletus.

Pſbri ſenioꝛes dicūf non tā

p Oꝛo etatē q̄ ſapia. moyſi p̄cipit vt eligat pſbꝛos. i. ſenioꝛes. vñ 7 in p/uerbijs vo. gl'a ſenū ē canici/es. hecvo canicies ſapiaz de ſignat. de q̄ ſcriptū eſt. cani/cies hoīm prudētia ē. cunq̄ nongēt⁹ 7 apli⁹ ānis ab adā vſq̄ ad abraam vixiſſe hoīes q legam⁹: null⁹ ali⁹ p̄m⁹ appel/lat⁹ eſt pſbr. i. ſenioꝛ niſi abra/am: q̄ multo pauciozib⁹ vixiſ/ſe ānis pnncif. nō q̄ ꝓpt de/crepitā etatē vel ſenectutē: B ꝓpter ſapiam pſbr nominā/tur.

Diſt. LXXXV.

Oſpitalitas vo vt q̄z adeo eꝑs eſt ne/ceſſaria: vt ſi ab ea inueniant alieni: iure ꝓhibeant oꝛdinari. Vnde g rego. ſcribit iohā. epiſcopo. **Hoſpitalitatē ne/ſciens non fiat epiſcopus.**

m ¶ Quam. ſcz cōmunionem. Nume. xi

n ¶ Poſſidere/ar. incoꝛporalia poſſideri. de hoc dixi. q. q. vij. nul/lus. 7 ſcīētia poſ/ſidetur. vt. xxvi. q. j. reuertimini. imo lex dicit pla/ne. q̄ ius poſſi/detur. ff. commu/nia prediozum. l. ij. extra de cauſa poſ. cum eccle/ſia. 7 ita facit ad hoc q̄ reſtitutio cōmunionis poſ/ſit peti vt aliarū rerum. Prou. 10 Sap. 4 Gen. 17 Geneſ. 25 Ecci. 44. Rot. 4

o ¶ Preſbyteroꝝ. maturita/te ſapientia ſci/entia 7 moꝛibus j. q. j. viiiſſimus

p Oꝛo ſapi/entiam. J. xxxv. q. vj. c. j. sic. xx. diſt. de quibus. ff. de iure imu. ſemper. ff. de fi. inſtru. l. ij. 7. l. vlti. ar. contra. ff. de edil. edic. p̄cipiunt ediles. ſi habes extra de elec. cum nobis olim.

q ¶ Alius. ante abraam. melchiſedech enim fuit ſa/cerdos contemporaneus abrae.

a ARchidiaconū florētinū. ppriū nomē. vl qz inde fuit. b ¶ Senio. ecce q senect⁹ impedit ꝓmouendū. ꝛ nō deijcit ꝓmotū. vt. vij. q. j. petisti. ex de renun. lras. c ¶ Ira tenacē. nota auaricia ipedit ꝓmouendū. vt. xlij. di. §. j. nā dom⁹ clerici erit oīb⁹ cōis. xvj q. j. quoniā.

d ¶ Qui ab oībus .i. a maiori pte ca. vel dic q hic plures sil fuerūt electi. vt sigl reprobaret. alē assumeret vt. lxj di. studij.

e ¶ Singulo. Jtē hic ptz q ꝓmo examiant electi de ppria ecclesia q̄s d extranea. ꝛ sat ptz b q licet extranei elect⁹ sit a maiori pte. q tñ ꝓfertur ille q ē d gremio eccie. vt di. xl. lxj. di. c. null⁹ inuitis. et. c. dd pderit. Jtē hic ius examiat archidiaconus tā q̄s maior q̄s diaconus. qz maiores ꝛ seniores sp ꝓferunt i electi onib⁹ vl in electione minorib⁹. vt lxxiij. di. epozū. ꝛ. lxxv. di. c. vlt.

f ¶ Sanct⁹. videt q̄ q ppt ta le iuramētū aliqs repellitur ab epatu. q̄re enī iuberet de hoc inquiri. si ꝓpter ß nō repelleret. h. distinguit. si ꝛans hoc intellexerit q noller recipe epatū. q̄ cū qz necessitas instaret iuramētū tale nullū fuit. nec tenet illud fuare. vt. vij. q. j. scias. ix. q. j. i scriptur⁹. sz si alio mō intellexit. venialit peccauit. qz temere iurauit. vt. xxij. q. iij. §. illicitū. sp aūt intelligit iuramētū esse temerariū. cū nō subest necessitas. vt ex de iureiu. ꝛ si chri⁹tus. Si aūt ignorāt an generaliē intellexit vel non. tūc ꝓsumo q tm de licit⁹ iurauerit. vt ex de iureiur. ad nostrā. Sed nūqd tale iuramētū excludet electuz. non videt. vt ex de renū. cū inē. in fi. ex de iureiur. sic nris. nec temerariū iuramētū repellit a būficio. ex de testi. spo. sollicite. nec a testimonio. vt ex de testi. intimauit. ex de testi. cogen. puenit. cū pnia vni⁹ anni imponat. p temerario iuramēto. vt. xxij. q. iij. q. sacro. ecōtra videt q nō possit eligi. vt ß ptz. sicut nec eligere pt. q illud iurauit. vt ex de me. cā. ad aures. Jtē ꝛ qz si ecē illicitū. tñ ꝓpria auctre nō pt venire ꝑ illud. vt. xxij. q. iij. innocēs. ex de elec. venerabilē. Jtē qz lex dicit. q gratia ei facieda ē q hoc iurauit. vt. ff. ad munici. imperatores. nō q̄ est ius cōe. sol. credo q possit eligi dūmō peniruit de tali delicto. qz temerariū iuramētū nō irrogat pperuā infamiā iudicio meo. ꝛ tm solēne. Jo. ego credo io. bñ dicere. b.

g ¶ Quātos. de iure dz rotum psalteriuz scire. xxxviij. di. oēs. ꝛ xxij. di. q epus. ex de elec. cū nobis olim.

h ¶ Apud epz nō q aliqs ante pōt eligi q̄s postulari a suo epo lxxvj. di. dilecti/ onis. ꝛ. lxij. dis. lras. ex de renū. p⁹ trāslationē.

i ¶ Volun. ar. epz nō ōbere cogi vt ꝓcedat clericū suū sine voluntate sua. ar. di. lxij. lras. di. lxxvj. dilectiōis naz nemo cogit aliquē a sua potestate liberare. C. de eman. nec auus. nec cogit q̄s inuit⁹ mutare familiā. C. de adop. l. pen. §. j. silr nec abbas cōpellēdus est monachū suū cōcedere. j. q. ij. q̄. pio. ꝛ. lvij. dist. c. j. vt. ij. ioā nec epūs. i aut. d san. epi. §. nullū aūt epm. Jtē arg. q mā. pape sic est interptādum. vt nulli faciat pīdiciū. vt. ix. q. iij nunc vero. ex de of. dele. super eo. xcix. di. ecce. C. d emā. nec auus.

k ¶ Octozē aūt epm o portet eē ne inferiozū culpe i eū refūdanē. q docēdi officiuz accepit: qō exeq nescit vel negligit. Unde leo epūs scribit aquilegiēsi epo. Negligētie rectoꝝ imputāt culpe inferioꝝ.

l ¶ Inferiozū culpe ordinū ad nullos magꝫ referēde sūt: q̄s ad desides negligentesq̄ rectores/ q multā sepe nutrīūt pestilentiam: dū austeriozē dissimulāt adhibere medicinā. Jtez leo epūs rustico narboñ. epo.

Homines sunt diligendi: peccata odio habenda.

n ¶ Dio habeanē petā non hoīes: corripianē tumidi: tollerenē infirmi: ꝛ quod euāgelijs sicut nob nūciatuz est iusiurādū pbuerit: nunq̄ ad epatū se accedere ß etiā o rustico diacono q̄ntos psalmos min⁹ tenet scrutā dū est. flozētino aūt diacono rauennati si nullū sit dixim⁹ crimē est qō obsistat: apud epm ei⁹ necesse est agere: vt ei debeat cessionē cōcedere: nō tñ ex nostro mādato vel edicto: ne ꝑ suā volūtatē eū cōcedere videatur.

Dist. LXXXVI.

k ¶ Octozē aūt epm oportet eē ne inferiozū culpe i eū refūdanē. q docēdi officiuz accepit: qō exeq nescit vel negligit. Unde leo epūs scribit aquilegiēsi epo. Negligētie rectoꝝ imputāt culpe inferioꝝ.

l ¶ Inferiozū culpe ordinū ad nullos magꝫ referēde sūt: q̄s ad desides negligentesq̄ rectores/ q multā sepe nutrīūt pestilentiam: dū austeriozē dissimulāt adhibere medicinā. Jtez leo epūs rustico narboñ. epo.

Homines sunt diligendi: peccata odio habenda.

n ¶ Dio habeanē petā non hoīes: corripianē tumidi: tollerenē infirmi: ꝛ quod

m ¶ Negligentes q̄s. ꝓpter negligentiam. ergo bñ punitur aliquis. de conse. dist. j. nemo. ff. ad. l. aqui. fuus §. si fornicarius. lxxxj. dist. dictum.

Dio. non homies. xxiv. q. iij. duo ista ꝑ de pe. dis. j. ꝓbatem. ē. xlv. dist. sunt nanq̄.

n Nec opinio nem sinat nam. c. iz. . ib.

a ¶ Nō seuiētis. q; hoc solū bene agit ⁊ cetera ff. de pe. di. iij. importuna. ⁊. c. quia dimittat. xxiij. q. iij. cuz
b ¶ Sed medentis. vt. xxiij. q. v. pdest. est (sauciati etiā opinio similis in auc. de man. prin. §. non ꝓmittas coll. iij. l.

c QVlpā faci entis. h lōligat arcnas sine cemēto. ⁊ idē decies dicit. b.
d ¶ Emenda re. culpam habz facientis qui negligit/hoc exaudi post admonitionē ar. xxvij. q. j. si custos. nā Roz. 1 sal's esset eadem pena negligentie ⁊ copationis qō falsum est. j. q. j. quicquid ē.
e ¶ Et primus nam tres sūt innocentie ḡdus. xxiij. q. iij. ita plane/primus ē. malum non facere/scōs est. sacientibus nō cōsentire/ tertius peccātes si potest cozrigere. xlv. di. c. tria. et c. due.
f ¶ Alieno. j. vj q. j. qui crimen. in fi. xxxvij. dis. legantur. scilicz de ꝓsensu alieni peccati/nam de alieno peccato nullus punitur saltem. id est. in alio seculo. j. q. iiij. nam ita cḡs. ⁊ c. crimē. ⁊. lxxx/iij. di. quid ꝓ. dest. vij. q. j. §. cum autem. io.

g QVando dura. nimium. ⁊ tūc peccat ꝓlatus venialiter. xxiij. q. iij. qui peccat. sic ⁊ qui paupe/rem exasperat ī poztune peten/rem. xxv. di. §. criminis. j. ij. q. vij. nos sine. ℨ Sed illō ex hūilitatis lenitate. h ex auctē plarure/vbi aūt platus ex odio modū excessit. tenet venia postulare. qz tenetur iniuriarū. ff. ad. l. aq. quēadmodū. §. mgr̄atus. io aūt magis parcit platis in h casu ḡ alijs. qz vix pt ḡs ī in cura reifamiliaris pcm̄ euitare. xxv. di. ḡlus/vt h exaudi. vbi modū ignorant excessit. q casu nō tenet seueri⁹ castigare necesse est: ḡ nō seuientis plectat aīa sed medētis. I tē iohannes. viij.

Qui negligit emendare qō valet faciētis culpam habet.

e QVlpā ꝓculdubio faci/entis hz: q qō pt cozri/o gere negligit emēdare. scriptū ḡppe ē: ñ solū q faciūt sz etiā q ꝓsentiūt facientib⁹ ꝓticipes iudicanē: ⁊ libat domino ꝓsperā: q ab afflictis pellit adūsa/r negligere cuz possit pturbare puersos: nihil ē aliud ḡ fouere: nec caret scrupulo ꝓsensiōis occulte q mānifesto facinozi desinit obuiare: ⁊ pbat odisse se vicia q ꝓdēnat errātes: neqz reliqt sibi locū deuiādi q non e pepcit errāti: ⁊ ꝑm⁹ innocētie grad⁹ ē odisse nefanda: ⁊ latū pādit delinqntib⁹ adītū q iūgit cū prauitate ꝓsensum/: ⁊ nihil ꝓdest alicui nō puniri ꝓprio q puniēdus est f ō alieno pctō. ¶ Si aūt in cozripiēdo ḡsqs modū excesserit: nō a subdit qz a dño veniā petat. V ñ aug. de vita clericoz. Veniā a subdit nō petat: q incozripiēdo modū g QVando ne/excesserit. cessitas disciplinē ī moꝛib⁹ coercēdis dicere vos dura ẏba ꝓpellit: si etiā ipi modū vos excessisse sentit. nō a voḃ exigit: vt vos a sḃditis h vētā postulet ne apō eos ḡs oz eē sbiectos: dū nimiū furatur būtilitas regēdi frangat auctozitas. ⁊ tñ petēda ē venia ab oīuz dño q nouit eos ḡs plus iusto forte cozripitis k ḡta beniuolētia diligatis. l IN doctrina xō sacre scripture auctē debent epi ꝓferre nō secularīū lr̄arū pitiaz o/stētare. nō enī est epalis offi m cij grāmaticā exponere: nec laudes iouis psonēt ī oze pō tificī. V ñ greg. scribit desiderio epo. **Sacrā scripturā nō grāmaticā** oz eps expo/

n QVm multa nobis nere de vr̄is studijs fuissent nūciata: ita nr̄o cozdi ē innata leticia: vt negare ea q sibi vr̄a fraternitas ꝓcedēda deposcit mīme valerem⁹ sed p⁹ ḃ puenit ad nos qō sine vere cundia memozare nō possumus: fraternitatē vr̄az grāmaticā ḡbusdam exponere. quā rē ita moleste suscepim⁹ ac sum⁹ vehemenē asperna/ti: vt ea que ꝓius dicta fue/p rant in gemitū ⁊ tristiciā verq terem⁹ qz in vno oze secūli laur dib⁹ iouis christi laudes nō capiūt: ⁊ ḡ graue nefādū ḡ s sit epis canere qō neḡ reli/t gioso queāt ꝓsidera. ¶ Libe ralē quoqz necessitatē patiēt tib⁹ sacerdotez esse oportet: al's gūt vacuū poztabit nom̄ epi. V ñ gre. scri. secūdo ser uo dei inc cetera. **Sine libe/ralitate iane poztat nom̄ epi**

v FRatrē nr̄m marianum epm̄ xbis ḡḃ⁹ valet excita. qz eū obdormisse suspicoz. dic ḡ illi vt cū locu ⁊ mē x tē mutet: nec sibi credat so/

p ¶ Verterem⁹. i. debem⁹ ⁊rere. di. xxxvij. c. j. ⁊. ij. c. legim⁹. ⁊. §. cur ḡ. piūt. ñ bū ꝓcēūt. nec ī vna sede moz̄at matestas et amoz. s ¶ Canere. laudes iouis agmia xpi t ¶ Libe Fralē. h. §. respicit illū. §. pr̄. s. di. hospitalitatis. Rex nr̄m. iste ō mōcho fact⁹ fuit epus. ⁊ tota die volebat legere vt ī mōsterio faciebat. x ¶ Murer. y

ff. vi bo. rap. l. ij. §. si publican⁹ officiatis enī facili⁹ p cirur ḡ alijs. vt ex ō sen. excō. si ꝙ. h ¶ Ne apud eos. ij. q. vij. nos si incōperenē. ℨ. i ¶ Frāgat auctozitas. augere enī ex ingenio oz dignitatē. nimia eī familiaritas ꝓcēptū generat. ff. ō of. pfi. obseruādum ff. de offi. pcōnec ḡcḡ. §. cir/ca qō verū ē inter fatuos ita exponebat azo. vt ab eo audiui illa ḡ auctraſ. vade ꝑ recōciliāri fri tuo ātecḡs offeras ad altare de plat̄is nō intelligit.
k ¶ Diligatis id ē. diligere de beatis.
l IN doctri/na.
m ¶ Nec laudes iupit ex alto ꝓuria rident gmantū.
n QVm mul/ta. vt negare. argu. qz si subdit⁹ honest⁹ est. ꝓlatus ei⁹ iustas preces eius debet exaudire. j. xij. q. j. religiosā. ⁊. xxxv. q. ix. veniam.
o ¶ Grāmaticam. sz quō iste exponebat grāmaticaz populo quia forte dicebat. cum ego dico homo. intelligatis tam ō mare ḡ de femina qz comunis generi⁹ est. ff. ō. v. sig. hominis appellatione. sed meli⁹ dic. qz grāmaticā hic appellat scientiaz auctoz. recitabat enim in ecclesia fabulationes iouis ⁊ eas moraliter exponebat in ꝓdicatiōe sua.
q ¶ Laudiby. ē di. xxxvij. c. j. ⁊. ij. c. legim⁹. ⁊. §. cur ḡ.
r ¶ Nō ca/piūt. ñ bū ꝓcēūt. nec ī vna sede moz̄at matestas et amoz.
s ¶ Canere. laudes iouis agmia xpi t ¶ Libe Fralē. h. §. respicit illū. §. pr̄. s. di. hospitalitatis.
Rex nr̄m. iste ō mōcho fact⁹ fuit epus. ⁊ tota die volebat legere vt ī mōsterio faciebat. x ¶ Murer. y

ff. di. lxxxj. valet. ff. di. c. rationis.

a ¶ Ut remor. ff. di. lxxxviij. eps. ff. c. eps nullū. ff aliud ē nulla necessitate facere cura rei familiaris suscipere. z lectionū arcs orationū studio repidū inhere re. qō interdicit. aliud in necessitate alijs subuenire. z

b ¶ Patienti/ bus magis tam religiosis suc/ currat. xxj. q. j. c. viri.

c ¶ Vacuuz ff ad etymologi/ am quia nō est sup intendens. viij. q. j. epatuz

d ¶ Nomen. imo z noīe z re puandus est. vt xxxviij. di. q ip/ sis. lxviij. di. coz episcopi.

e ¶ Prohibe/ mus. alr debe/ mus.

f Onare. hi strionibus isti histriões p/ hibent a pmo/ tione. xxxiij. di. maritū. z a coz/ pore christi. de ꝑse. di. ij. p dile ctione. z infa/ mes sunt. iiij. q. j. z. ff. de his qui no. infa. l. j. §. ait pretoz.

g ¶ Talib. da re causa vane gloriæ p exerci/ tio sui virtū una ne pctm est sed in necessitate ñ. Idē de venato ribus z meretri cibus. in talib enī nō viciū est fouendū. sed na

lam lectionē z oronē suffice/ a re: vt remotus nil studeat de mālu fructificare: sz largam b manū habeat: necessitatē pa tientib succurrat alienā in/ opiā suā credat: qz si ℔ nō hz vacuū nom epi tenet. In ip/ sa ãt liberalitate mod adhi bēd ē rex z ꝓsonaz. rex vt ñ oīa vni sz singul q dā pcēt vt plib. pdesse possim: iuxta il lud ꝓphete: dispsit ōdit pau/ peribus. ꝓsonarū vt primū iu/ stis deinde pctoribus: qb tñ ē dare phibemur: ñ qz holes sūt sz quia pctores. Ñ au/ gustin sup iohānē parte. ij.

Immane pctm est res suas donare bistrionibus.

f Onare res suas histri onib viciū est imane nō vir g tus: z scitis de talibus ℔ sit freqns fama cū laude: quia h laudat pctōr i desideriis aīe sue: z q iniq gerit. bñdicet.

Hauit delinquūt q venato

i Ui venatoribus donāt ꝙre do nāt dicāt mihi: ꝙre dāt vena toribus: ℔ in illo amāt in q ne/ quissim ē: ℔ in illo pascūt: ℔ in illo vestiūt. ipaz neqtiam publicāt spectaculi hoiuz: q k dāt bistrioib. q donāt mere tricib ꝙre donāt nunq nō et ipsa hoīb donant. nō tñ

virium suarum exp̄iendarū. ff. de postu. l. j. §. item se/ natus. ō qna loquit hoc. c. z duo se. z. iij. q. vij. §. tria. salcuosa est que fit in siluis z saltib hec licita est. tam est illicita ex rpe. vt in q̄dragesima. z diebus ieiunio z. xx iij. q. viij. si nulla j. c. an putatis. Itē ex ꝓsona. q clerico nō est licitum. etiam si pauper sit ℔ q̄dā. vt. xxxiij. di. q̄rūdā. q pōt alis victum q̄rere. xcj. dist. clericis. nā fac cistas z calathos z rheria. ō ꝙ. di stī. v. nunq lai/ co licita ē ob ne cessitatē ꝓ pelli bus z carnib. ñ ob voluptatē. z ℔ ō ea q cū cla/ more fit/ ponere aūt laqueū vel rete sine strepi/ tu z clamore. et canibus licz etiam clericis. cuz mōacho etiā li/ ceat retere linū ꝓ capiendis pi/ scib. ō ꝙse. dist. v. nunq. ō sal/ tuosa locā. j. eo. esau. z duo se. c. k ¶ De retri/ cibz. meretrix ta mē nō turpit ac cipit. lz turpiter meretricū faci/ at. ff. ō ꝙdi. ob. tur. ca. l. iij. §. lz q meretrici. sed nōne cā affectio nis meretricib dare possumus ff. ō do. affectio/ nis dicūt q̄dam q sic pactōe ñ p̄cedēte lz causa remūerandi bū possum. post factū qō nō credo. qz sp pctm ē dare. ar. xvj. q. j. legi. ff. ō do. inē vi. z vr. l. iij. §. j. rē ãt quā dedi meretrici repetere nō possum. lz pign ñ pig raticia lz rei ven. posluz. vt. C. ō ꝙdi. ob tur. cau. l. ij. ñ in textu lz i glo. h. qz ꝙuenit cūc ranq̄ q̄libet alr pos/ sessor. ff. ad exhi. ō eo. §. heres.

Idem.

a Sau. venatorē. dū venator pmanet. ne obijciat ō eustachio. l. di. ferrū. n ¶ Piscatores. sed ꝙre phibet venaris nō piscari. qz forte piscatio fit sine cla more. venatio ñ/ vel qz maior ē delectatio i venatione dū enī q̄s ē in venatiōe nihil pōt ō diuinis cogi.

Quid pdest ieiunare efficacit ad salutē. (rare.

Hi putatis. seruulos. nō tñ serui debēt ei obedi/ re. xj. q. iij. nōsp. excusant tñ q̄ ad q̄d. vt. xxij. q. v q copulsus. C. ō sepul. vio. l. ij. C. ō his q sibi i re. ascri.

ō pter pri/ os studiū/ plationis rē/ erūdū.

Ps. III 2. Cor. 9

Ps. 9

.aut. nisi dū pc in rib 2 ctri 9. q. 2 ibq ista ibq dicit. m. r. nidore. 2. br. 2. onest.

l.vl. nō in totū. qz in atrocib⁹ nō debent obedire. ff. de re iudi. ad ea. ff. de act. ꝛ ob. seru⁹ ꝛ dñs tenet ꝓ oib⁹ peccatis eoz. ex de testi. sicut. ꝛ. xxij. q. v. q compulsus

8 ¶ On satis velle. cū facultas adest. ꝛ necessitas instat. als sufficit bona volūtas cū charitate. xlv. di. due. sic ex de eo q mit. in pos. ꝓstitut⁹.

b ¶ Ex bono. als nō est bonū ar. ff. mā. l. j. §. ij. ꝛ. l. si pc. xxx. ij. q. v. sicut.

c ¶ Ex bona i sozmata. s. charitate. l.

d ¶ Liberalitas. nō in libe/ralitate eē attē dendā fidē cām locū tp̄s modū necessitudinem eratē debilitatē ꝓditionē q diligenē ꝛ ozdie tra cranē. c pūti vs/q ibi pulchra etiā liberalitas vbi tractaf p̄cipue de mō vsq ibi. itē sup lucā exinde oēdit p̄ceptū de miseri/cordia impēdē/da eē. cōe et generale oibus.

e ¶ Domesti//cos. nisi extraneus indigere/ad mortē ꝛ domesticī nō. tuneniz p̄us exneo subuenire. Sed dā si pr̄ me⁹ est infidel. ꝛ eāliter indiger cū fide/li. cui teneoz magis. pe. māducare nō. hāc quēstionē tenebro/sam aquā in nubib⁹ aeris. possz tū dici q magis fideli. qz dicit b fidei. ꝛ. j. e. cām p̄stat natura. ñ gra. h. p̄fert patrē infideles. vt dixi. xxx. di. c. j.

f ¶ Suoz. qz dñs magis timet ī filius q̄s in se. ff. qō me. cau. isti q̄dē. §. vl.

Gal. 6

9. Regl. 19

Nē qdnq obligat ꝓdit⁹ fuga

suis pctā accumulat aliena: nesctēs reū se futurū tam de suo delicto q̄m de pditiōe seruoz. Itē amb. in li. ō officijs

Que sint liberalitate Fuā

10 ¶ On satis ē bñ vel dare: nisi studeaf etiā bñ facere. neq; satis ē iterū bñ

b facere: nisi id ex bono fonte

c ꝓcedat: b ē ex bona volūta

d te pficiscaf. Itē pfecta liberalitas fide cā loco tpe cōmē

e dat: vt p̄mū opef circa domesticos fidei. grādis culpa est si sciēte te fidelis egeat si scias eū sine sumptu eē. ꝛ famem tolerare: erūnā ppeti q̄ p̄sertī egere erubescit. ¶ Si ī cā ceciderit aut captiuitat̄

f sue vel suoz filioz aut calūnie et ñ adiuuas. si sit ī carcere posit⁹. ꝛ penis ꝛ supplicijs

g ꝓpē debitū aliq̄ iust⁹ aliqs

h excruciet. ¶ Nā ꝛ si oīb⁹ debeē mia iusto amplī⁹. ¶ Si tpe afflictiōis sue a te nihil ī petret. ¶ Si tpe piculi q̄ rapit ad mortē plus apō te pecunia tua valeat q̄m vita mo/rituri: nō est leue pctm̄. Itē

i Omin⁹ nō De eodem vult simt effūdi opef ꝛ dispēsari nisi forte vt helise q̄ boues suos occidit: ꝛ paruit paupes ex eo qō habuit: vt nulla cura teneref domestica: ꝛ relictis oīb⁹ in disciplinā se ꝓphetica daret. Item.

k ¶ St ꝓbāda et De eodē alia liberalitas vt ꝓximos semis tui ne despicias si egere cognoscas. meli⁹ est enī vt ipe subueniās tuis q̄/bus pudoz ē ab alijs sūptuz

l ei⁹. qz ei⁹ pēa p̄cio remitti phibef. j. q. j. iubem⁹ si antē

m ꝓcēf ex ꝓctu ñ ē cruciād⁹. ꝛ ꝛ suffitit q̄ cedat bōis. C. q̄ bo. pos. l. j. ꝛ ianis ē actio ꝛc. ff. ō do. ma. l. nā is. tenet tū si p⁹. pūciat ad pīguiozē fortunā. ff. ō cef. bo. is qui.

n ¶ Excrucief. de facto ñ ō iure. ex ō pigñ. c. ij. C. de ob. obes. ī auc. vt nulli iu. §. qz ꝛo. coll. ix. l. i

o ¶ Ad mortē q̄lē b ītelligi debeat inuenies. xxiij. q. v. res.

p ¶ St ꝓbāda natura naz oēs fideles ꝓximi sunt nr̄i. vt ō pe. di. iij. c. pr. ꝛ c. charitas

q ¶ Welit. naz rangz pauperibus debes dare. als ñ. xij. q. ij. dscis.

r ¶ Non gra vñ supple ꝛ affectio.

s ¶ Putāt pa/rētes tui. q̄ volunt te dare bona ecclesie illis.

t ¶ Onsideē/da est b de erate.

u ¶ Ingenuos b de ꝓditione.

x ¶ In egestate. dicit boetius Inē oēs aduersitates fortune ifelicissimū genus infortunij ē. fuisse felicem.

y ¶ Et maxie. i. tm. naz aliē ñ teneoz ei subuenire. vt. ff. ꝓpo. l. bona fides. et v. q. v. ñ oīs sed verū ē q̄ redimere ñ teneoz. ꝛ dare elemosynam bñ.

z ¶ Ulchra. b iterū repetit de modo

a ¶ Dato. ꝯto eni mioza sūt q̄ sparguñ. tanto plures respicietes eruntin auc. ō ꝓsul. §. fi. āt. coll. iiij. vn/de paupib⁹ nō

b ¶ Necessarias. C. ō cu. fu. l. vl. §. j. l. ꝛ

c ¶ Mono re. §. ō ꝓ. di. j. c. j. §. xij. q. ij. glia. §. ꝛ ibi nō illi q̄ b tra faciūt. q. sup dei pauperes ñ intēdūt b ñ tra fieri p̄cipiē ve cura pauperū relinq̄ē.

d ¶ Supfluas. ar. §. xxij. q. iiij. c. ij. l.

ambrosius ne confra ... 1. pos dei ... vñ aut nō ... mori ... bona ... vi. q. vi. ... d. vabs ... de nic. ...

nescientis ... nbi est neq ... ferat ... an ut ... estang ...

in. c. nō facit in fine vic q̄nō ꝓcedit in iusta condemnatione amissionis vite ꝛa uazz. in commen. manualis sup. c. nō in inforcenda n. 13.

a Possum⁹. qđ fit cū nobis necessaria subtrahim⁹ ad qđ nō tenemur. vt. xlij. di. §. j. in fi. si tū ℔ facim⁹ cō mēdandi sum⁹. vt. xlj. di. parsimoniā. Nam dicit lex ꝙ cūc tenet libert⁹ pronū alere. qū supest sibi ⁊ deest alij. vt. ff. de li. ag. sicḥ. §. de alimētis. C. de ope. li. l. j. et dicit canon. ꝙ intrim dz dare ꝗtū sibi possibile ē. lxxij. di. c. j. dicit ergo hoc ꝗ possum⁹. id ē ꝗtū debemus⁊ tenemur ex pre/cepto.

b Causas sic ff. di. l. ponderz in fi. ⁊. xj. q. iij. hemo. ⁊. xxvj. q. vij. alligāt. ar. ff. depositi si homine vbi ponit pietas. sed ibi mia dolo. xvij. ma fuit. ⁊ ē ūn/dq iniusta misericordia. xvij q. iij. est iusta.

c Qđ ꝓfregrim⁹ ff. xij. q. ij. quram.

d Singulis vnū. ff. xxij. q. j. militare

e Omnibus de misericordia. impendēda.

f Crassef. id est. impiguat rapiēdo ⁊ spoliando hoīes. l.

g Paup. argu. ꝙ pauper ō elemosynis ḡs colligit debz clemosynā facere. ff. xij. q. j. habebat.

h Vt ꝓferāt dcḍ eni habes vltra id qđ tibi sufficit alioꝝ est vt. xlvij. distī. si cut hi.

i Non hūti. qz hūti dare nil aliud ē ꝗ pdere. vt. j. q. ij. pastor.

k Eterū. q loco. i. q aucte.

l Insolētē. q erat qz ipsi filij sua oīa dabāt ecclesijs vel sacerdotib. ⁊ no lebāt pascere parētes. vt. xxx. di. c. j. Nam ⁊ si impius pater sit. tamen pascendus est. vt in auc. de incest. nu. §. si vero ptingit. coll. ij.

m Pasce. tempore enim necessitatis cibaria communia sunt. ff. ad. l. rho. ō tac. l. ij. §. idem etiam.

n Occidisti. occidit quis alium per subtractionem panis corpalis. vt hic. ⁊. xiij. q. v. imolans ⁊ spiritualis. vt di. xlij. ephelijs. detractione occidit quis odio accusationē. vt j. de pe. di. j. homicidioꝝ. ⁊ de pe. di. j. omnis negligentia. j. dist. pxi. c. vlti. ⁊ lv. di. siquis abscidit. ⁊ est. ff. de li. agno. necare. j. xvj. q. j. decime. ff. de re mili. omne. §. qui preponit. xxj. q. iij. non solū. xij q. ij. aurum. ℣. di. l. sepe ptingit. j. xxij. q. v. nullū autez. ℣. di. xlvij. sicut. xv. q. vij. c. ij.

Possum⁹ quō fit cū nobis necessaria subtrahim⁹ ad quō nō tenemur. vt. xlij. di. §. j. in fi. si tū ℔ facim⁹ cōmēdandi sum⁹. vt. xlj. di. parsimoniā. Nam dicit lex quōcūc tenet libert⁹ pronū alere. qū supest sibi ⁊ deest alij. vt. ff. de li. ag. sicḥ. §. de alimētis. C. de ope. li. l. j. et dicit canon. quōd intrim dz dare ꝗtū sibi possibile ē. lxxij. di. c. j. dicit ergo hoc ꝗ possum⁹. id ē ꝗtū debemus⁊ tenemur ex pre/cepto.

b Causas sic ff. di. l. ponderz in fi. ⁊. xj. q. iij. hemo. ⁊. xxvj. q. vij. alligāt. ar. ff. depositi si homine vbi ponit pietas. sed ibi mia dolo. xvij. ma fuit. ⁊ ē ūn/dq iniusta misericordia. xvij q. iij. est iusta.

c Qđ ꝓfregrim⁹ ff. xij. q. ij. quram.

d Singulis vnū. ff. xxij. q. j. militare

e Omnibus de misericordia. impendēda.

f Crassef. id est. impiguat rapiēdo ⁊ spoliando hoīes. l.

g Paup. argu. ꝙ pauper ō elemosynis ḡs colligit debz clemosynā facere. ff. xij. q. j. habebat.

h Vt ꝓferāt dcḍ eni habes vltra id qđ tibi sufficit alioꝝ est vt. xlvij. distī. si cut hi.

i Non hūti. qz hūti dare nil aliud ē ꝗ pdere. vt. j. q. ij. pastor.

k Eterū. q loco. i. q aucte.

l Insolētē. q erat qz ipsi filij sua oīa dabāt ecclesijs vel sacerdotib. ⁊ no lebāt pascere parētes. vt. xxx. di. c. j. Nam ⁊ si impius pater sit. tamen pascendus est. vt in auc. de incest. nu. §. si vero ptingit. coll. ij.

m Pasce. tempore enim necessitatis cibaria communia sunt. ff. ad. l. rho. ō tac. l. ij. §. idem etiam.

n Occidisti. occidit quis alium per subtractionem panis corpalis. vt hic. ⁊. xiij. q. v. imolans ⁊ spiritualis. vt di. xlij. ephelijs. detractione occidit quis odio accusationē. vt j. de pe. di. j. homicidioꝝ. ⁊ de pe. di. j.

Exo. 20 Leuit. 20 Prouer. 20

Eterū dei traditio est: vt ꝑbus pascas parētes sed cōpetētes. Itē cōpatiamur itaqꝫ alienis calamitatibus: necessitates alioꝝ ꝗtuz possum⁹ iuuem⁹ ⁊ plus inter dū ꝗ possum⁹. melⁱ ē enim causas pstare ꝑ mia ⁊ inuidiam ppeti: ꝗ ptēdere in clemētiā ⁊ nosī inuidiā incidi/mus: qđ ofregerim⁹ vasa mystica: vt captiuos redimere/mus. I dē sup lucā. De eodē

Singulꝫ qꝫ generibus hoīum oueniēs tribuit scūs iohānes baptista rñsuz vnū omīb⁹ ita publicanis ne vltra pscriptū exigāt: militibus ne calūnias faciāt ne pdam reḡāt: docens idcirco stipēdia ostituta militie ne/dū supt⁹ qrīe pdo crassef. sz hec ⁊ alia officioꝝ pcepta ꝑ/pria sūt singloꝝ mie est cōis vsus ⁊ tō cōe pceptū ē oībus etatib⁹ oīb⁹ officijs necessaria ⁊ ab oīb⁹ deferēda. nō publican⁹ nō miles excipit nō agricola vel vban⁹ diues ⁊ paup. oēs ī cōe admonent: vt ofert nō hūti. mia ei plenitudo virtutū ē. ⁊ tō oīb⁹ ꝑ/posita pfecte forma ℣tut⁊ ne vestimēt⁊ alimētisqꝫ suis parcant. mie tñ ipi⁹ ꝑ possibilitate ꝺditiōis hūane mēsura seruef: vt nō sibi vnusquisqꝫ totū eripiat: sz qō bz cū pauperepatiaf. I dē. De eodem

Eterū dei traditio est: vt ꝑbus pascas parētes nā si iuxta dīnū oraculū ꝓtumelia parēt⁊ morte luif: ꝗto/tomagꝫ fames q multo grauiorē: q loco insolētem dñs infrenat iactātiā. I dē in li. de officijs.

Pasce famē moriētē: qs quis⁹ eni pascēdo hoiez seruare poter⁊: si nō paueris fame occidisti. Itē hieron.

Oui clemēti/ De eodē. am nō bz nec indut⁹ ē viscera mie ⁊ lachrymarū ḡ/uis spūalis sit nō adimplet legem christi Similiē etiā oportet epm nō eē pcussorez id est. ad vindictaz facilem. Ifi gre. scribit iohāni epo corinthioꝝ. Ad vindictā fa/

Sacilis eps eē nō dz vo ad aures tuas de q cunqꝫ clerico peruenerit: qō te iuste possit offendere: faciqle non credas. nec ad vindictam te res accendat incognita: sed psentibus ecclesie tue seniorib⁹ diligenter est veritas perscrutanda ⁊ tūc si qualitas rei poposcerit canonica districtio culpam feriat delinquentis. I dem tanuario episcopo. De quodā episcopo: qui anteꝫ missarū solennia celebraret: die dñico ad exarandam messem cuiusdam profectus est.

Anta nequitia ad aures nostras de senectute tua peruenit vt eam nisi huma/

Qui clemē tiā ꝗuis. id est. ꝗuis faciant opa spiritu alia. l. Matth. Mar. 7 p

Jđd. ꝗliter h. c. debeas intelligere. habes ex de si. licz heli.

Non credas f. xxij. q. iij innoces. f. ibi ō incredulitare q inter socios habenda ē loquit⁊ sed hic de illa q ad iudicem pertinet vel refert vtruz bona vel mala; de aliquo dicantur. ō hac materia noraui xxij. q. iij. ꝗ magnū. 1. Tim.

Ecclesie. cum hoc. c. ō cā inquisitiōis loq tur. vt ex ō accu. qualiter. ij. ℣ in causa inquisitionis non haber necesse epi/scopus alios cō uocare. nisi canonicos tantū. nam noie eccle/sie tue maioꝝ ecclesia intelligit ar. ex de verbo. sig. cū cle. ar. f. xvij. q. ij. siquis abbas. ⁊ extenditur hoc nomē ecclesie tue ad omnes ecclesias diocesis. ex de vsupal. capit f. Jre ē argumentū hic. ꝙ episcopus nō vocatis

alijs episcopis possit etiam sacerdotē ꝺdemnare. sed dic ꝙ seniores hic vocat episcopos. cum iste cozinthiorum esset archiepiscopus. vel loquit⁊ tm de causa pecuniaria. quā potest tractare episcopus tm cum suis clericis/vel ē derogatū huic p alios canones. vel canonica districtio dicaf pēa suspēsiōis. quā eps cū suis clericf pōt iferre. vel loqf ō clericis f. sacros ordies pstitutis. qrū causas etiā crimiales pōt eps cum suis clericis tractare ⁊ decidere. ar. xv. q. vj. si aūt. qđ de ℔ iuris sit inueniēs. xv. q. vij. in sum. io.

Anta f. j. q. vij. tanta.

a ¶ Fixa.l.certa.sed cū iste absens esset quō papa ferret in eū sniam.dic q̄ hic oquit de snia cominatoria. scz cōminādo ei.vel citatus fu t;z noluit venire.z dns papa recepit testes eo absente.z de vno habes hic.de duob⁹ habes.xj.q.j.fris. alij dicūt sniam fuisse latam sub ꝯditiōe si.s. ꝯstaret de his q̄ dicta fuerūt de ipso.

b ¶ Etiā terminos. in hoc peccauit grauit z fm leges punitur pena.l.au reoz z relegationē.vt.ff.de termino amo.l.ij. et.iij. cū distinctione.vtrū sit iuuenis an senex vt ibi dicit. fm legem autez diuinā maledicē reputat.xij.q.ij in legibus.

c ¶ Sed filius ar.q̄ credit dicto vnius.vt.j. viij q.iij.ralia. et.xxxj.q.j.c.j. in forma iudicij cīuū ad veram ꝓbationem vni testi non credit vt ex de testi.licet in fi.z.c.ti. veniēs.sed cīuū ad ꝓsumptionē vt.C. de re.cre. in bone/nisi casus aliqs specialis inueniat .vt ex de in integ.resti. ex lris .z de ꝓcu.ex insinuatiōe. z ex quod me cā.c.vl.io/si militē vbi nō fit ꝓiudicium aliq̄ credit vni testi. vt de ꝓse.di.iij. cum tract.b.

d ¶ Oz simplicitatē.nō q̄ peit senectuti.vt. xxxiij. di.fraternitatis.xxvj.q.vij.repa. Itē peit simplicitati de ꝓse.di.ij.c.ij.z ex de re.pmu.cū vniuersoz.

e ¶ Tacem⁹.nō q̄ sp q̄ tacet ꝓsentit.nec semp idē est tacere q̄ voce ꝓsentire.ar.de ꝓse.di.iiij.cū p paruul. et.lxv.di.c.si forte.

f ¶ Eos.ff.de re iudi.concilij.l.

g ¶ Excōicatos.ar.q̄ quōz magis puniunt ꝓsiliarij q̄z facientes.di.xcvj.duo.xj.q.iij. q̄ ꝓsentit.z. xxiij.q. iij.q̄ alioz.sed hoc ideo factum est.q̄ in istis non nocuiebant ea ꝓpter que fieret dispensatio circa eos. sed licet iste debuit puniri.cū indultū est ei rōne etatis et

h Non licet.qō tū pōt p aliū z si (simplicitatis. non p se.vt.v.q.v.illi qui.z.xiij.q.vj.c.j.lxxx/viij.di. eps gubernationē.itaz tamen q̄ sit clericus. si

a nitus pensarem⁹ fixa iā maledictiōe ferirem⁹. dictū q̄p/pe ē mihi: q̄ dnico die p̄ius solēnia celebrares: ad exarādā messem latoris p̄tiū pre/xisti.z post exarationez eius missarū solēnia celebrasti: p⁹

b missarū solēnia etiā termios possessiōis illi⁹ eradicare minime timuisti: qō factū q̄ debeat pena seq̄ oēs q̄ audiunt sciunt.dubij aūt de tāta p̄sitate fueram⁹: sed filij nr̄ cirtacus abbas a nobis req̄sit⁹ ita se cognouisse: ꝓhibuit z

c qz adhuc canis tuis ꝓcimus hortamur vt aliq̄n resipiscas miser senex atq̄z a tāta leuitate mox z operū puersitate cō pescere z q̄to morti vicinior efficeris: tāto sollicitior atq̄z timidior esse debes.z q̄dē pena snia inde fuerat iaculāda

d sed qz simplicitatē tuā cū se/nectute cognouim⁹: interim

e tacem⁹: eos xo q̄rū. ꝓsilio p̄ egisti: in duob⁹ mēsib⁹ excōicatos eē decreuim⁹: ita vt si q̄d in eis intra duox mēsiuz spaciū hūanitat aduenerit: bñdictiōe viatici nō p̄iuent deinceps aūt ab eox ꝓsilijs caut⁹ existe. Vel ꝓuisor eē ꝓhibeē ne videlicet ꝓpris manib⁹ aliq̄ cedat. Unde in agathensi ꝯcilio legit.

eni per laicum percutit incidit in canonē.ex de sen. ex com/muniuersitatis sed quid si clericū non habet. tunc verberet per se.vt dixi.xlv.di.in summa.

i ¶ Daniū.C. de epis.z cleri.auc. sed neq̄ ꝓpris manibus.

Nō liceat epō ꝓpris mānib⁹

h Non licet epō mānib⁹ suis aliq̄ cedere. p enī alienū a sacerdote eē dz Prohibeē etiam eps turpis lucri gra esse cupid⁹: ne aliq̄ etiā inhoneste negocio victū vel cetera sibi necessaria q̄rat/qō generalit etiaz de oib⁹ dino cultui mācipiat. i. clericis vel monachis intelligere oportet. Ū in chalcedonēsi cōcilio legit. Qui ꝓnūerant in clero turpib⁹ lucris nō inser

k Peruenit ad sanctam synodū q: de his q̄ in clero ꝓnūerāt q̄dā ꝓpe turpis lucri gra; alioz possessionū ꝓductiōes z causas secl'arū suscipiūt: z a sacris officijs sep desidiā separant ad domos aūt secl'arū con currūt: z sbarū eox guberna

l tiōes cupiditatis cā suscipiūt. Decreuit igit scā vniūsal vel magna synod⁹ neminē bozū deinceps p̄ē epm sine clericū aut monachū ꝓducere possessiōes aut misceri secl'arib⁹ possessiōib⁹ posse nisi forte q̄

n legib⁹ ad mioz etat tutelas siue curatiōes inexcusabiles attrahūt: aut cui ipi⁹ ciuitatis eps eccl'iasticarū rerū cō miserit gubernacl'a: z orpha

k Peruenit. ꝓductio est ꝛ. ex de decl. c. dilecti. nā ibi ꝛ reprobant monachi qui habent terras ad firmam. sed dic q̄ illud est cum sua eis non sufficiunt.vel cuz ip simet excolunt. non vt inde plꝰ lucrentur/ sꝛ vt de fructibus viuant. adeo autē hoc ꝓhibz clericis. q̄ si ꝓpē hoc capiuntur ī fraudem. nō subnītur eis. ex ne cleri. vel monac. sacerdotibus.

l ¶ Causas. de hoc inotaui. xv. q.ij. in summa.

m ¶ Auaricie nam ꝓpter necessitatem bene possent .vt. xcj. di.c.ij.

n ¶ Ad tutelas ꝛ. di. lxxxviij c.vl. ꝛ. xxj. q.iij. cyprian⁹ ꝓtra. sed illud cypriani de testamentaria tutela siue datiua. hic aūt de legitima tutela intelligitur. Item. xvj. q.j. generalit ꝛ. ad hoc dic q̄ clerici nō cogunt recipe aliquā tutelā/ sed nō ramē legitimā recipere tutelā si volūt. vt hic dicitur. z est hoc ꝓuilegiū cleri coz. q̄ licet ipsi possint succedere alicui ab intestato. ramē tenent recipere tutelā. licet alias illud obtineat. vt inst. de legiti. pa. tu. sed eps vel monach⁹ etiaz volens non posset recipe legitimā tutelā. in auc. de sanc. epis. ꝯ deo amabiles. vel dic q̄ illi auc. ꝓiudicat p canonem istū. vt eps z monach⁹ si velit possint recipe legitimā tutelā. sed nō datiuam vel testamētariā sed ad tutelā miserabiliū psonarū. omēs clerici siue monachi tenent. vt hic. z. lxxxviij. di. c. j. z. c. episcopus gubernationem.

a Correctioni. id est. suspensioni. l.

b Iduis. In hac dist. lxxxvij. oñdit mgr q vi/duus ⁊ pupillis. liberis ⁊ oppressis tenet p/latus procinij impedere. ⁊ etiã mãumissos defendere ad vltimũ subiũgit de expositis. j. c. c. vl. tc.

c Licet. xj. q. j. xpianis.

d ¶ Plus tñ. nõni q etiã cau/se paupes ⁊ op/pressor ⁊ negri/nor spectãt ad/ eccliam. vr. xxiij. q. iij. sicꝫ de/ potentib. ⁊. c. se. ⁊. s. c. pri. ⁊ ex de. ℟. sig. sup/ ꝯbusdã. in fi. spe/ctãt etiã ad iu/dicij regis. vt/ xxiij. q. v. regu/es. et. c. admistra/tores. Similiꝫ/ viduis ⁊ pupill/ꝫ cessit impera/tor magnũ priuilegi/um. s. q aliꝫs ñ/ possit illos tra/here ad iudiciũ/ ex quinciã. ipsi/ tñ pñt alios tra/here. C. qñ im/pe. inc pu. ⁊ vi/duam. l. vna. vi/dua est que etiã/ am marituꝫ nõ/ habuit. ff. de. ℟. sig. malũ. ℣. vi/duam. pupillus/ est qui. j. puber/tatem desijt esse/ in patris pote/state. ff. eo. pu/pillus. Rñ. j.

d Defensiõis/ pupill. pu/pilli tu. eris ad/ tutor.

f ¶ Executiõis/ id est. defensiõis/

g ¶ Cõmẽta. i. fraudes.

h Quisquis remedia. ar. q debeat ꝗs de hoc de q̃ cer/tus est vel secu/rus priuilegiũ ro. se. impetrare. vt hic elicit. cuꝫ oẽs te/neamur defendere talem. spãlius. ar. ex de testi. lz vni/uersis. ar. di. xxiij. ꝯ ꝯ. l.

i ¶ Nos. vt tñ primo coram suo iudice deferat querela. vt ex de fo. compe. ex transmissa.

k ¶ Animositate. i bona significatiõe sumit als in

l Iuine retributiõis. q nul (mala. lxv. di. sane.

m Ilũ bonũ irremũeratũ. de pe. di. iij. piũ est nec ali qd malũ impunitũ. de pe. di. j. nullus. ⁊ ẽ si. lxxxj. dist. c. penul.

n Rreligiosum. nõ oi fide. p ℟. c. ⁊. s. px. di. pueit. colligit q cleric⁹ bñ pt legitimã tutelã suscipe/re. lz etiã exheredũ psonarũ si vult. l. ¶ Non oi fide. ⁊ ita vr q tutor teneat etiã de leuissima culpa. C. de picu. tu. ⁊ cur. tutorib. ar. j. q. s. nõ teneat ni/si õ leui. C. arg. tu. decid. ⁊ q di/cit fide. ẽ ar. j. p fidos aduoca/tos q plena fide cliẽtulos ñ ofen/dũt. ar. ij. q. iij. ℣. notandũ.

o ¶ Paruulos nõ q si mior le/dat in 3ctu. ha/ber actionẽ ad/ uersus dãtem ⁊ accipiẽtem. C. si tu. vel cu. inc. si/ to ledat in iudi/cio. hz actiones aduersus tuto/rẽ tm. C. õ iud. pperãdũ in fi. lz j. ff. õ mio. l. et. ℣. j. lz illa lex pperãdũ intelli/git qñ tũ circa instãtiaz iudicij/ lesus est. Illa. l. etiã in pncipali/ cã loqt cũ resti/tuat in iudicijs/ mior. vt. ff. õ mi/no. etiã. ℣. ex cã/er. C. si aduer/sꝰ iudi. p toruꝫ. io. imo etiã resti/tuit mioꝛ ⁊ si cõ/tumax fuerit. vt/ ff. õ mi. etiã. b. p ¶ Contra le/ges. C. õ predi/mino. p totum.

p Os qui ad ecclesiaz. j. xvij. q. iij. rerũ.

q ¶ Bãcipijs õ ist mãumissis/ ab eccliã dic. h. vel õ ꝓmodatis/ eccle. q si po/stea iperãt sup/ libtate ipi cozã/ eccliastico iudi/ce debẽt rñdere/ vñ sicꝫ eos õtinẽs nollet rñdere nisi sub seclari iudice/ posset stati eccliã ipz excõicare. si vo ñ ẽ mãumissus i ec/clesia. tũc ꝓmo dz quẽiri q eos molestat sub seclari iu/dicet si ñ vult satisfacere q eũ. tũc eccliã eũ cõpellet ex/ cõicãdo vel alio mõ lau. dic q vbicũq mãumittãt. ni/si mãumittãt in eccliã vt clerici fierẽt. vt ex õ ser. non/ oꝛ. c. j. q sp ꝓmo quenies q ẽ q eis litem facẽ sub iudice/ suo seclari. Sz qro ad qd q eccliã recipit libtos sub p/tectiõe sua. cũ illud ius sit i aliꝫs oĩb. q si aliꝫs ñ pot/ hre iusticiã cozã iudice seclari. accedit ad iudicẽ eccliã

h Quis ꝫ in negocijs suis/ nr̃i nois intercessione/ sperat sibi remedia posse cõ/ferri: pna nos quenit aliqua te pstare. I dẽ honorio epo.

i Iuine retri. De eodẽ. burõis memoꝛ ad pn/tificalẽ pciam nõ ambigas/ ptinere egẽtiũ cõmodis piã/ sollicitudinẽ nõ negare. I tẽ/ fortunato epo. Tuetur eccle/sia quos in sui defensiõe su/scipit.

m Rreligiosum pr̃scipit. Ius ⁊ execrabile iudica/mus: si quisq̃ cleric⁹ vel ex/traneos in sua tuitione susce/ptos nõ omni fide ⁊ tota aĩ/ sui educauerit sctitate. ¶ Ac/ cum olympius diacon⁹ dile/ctionis tue felicis atq olym/pij suggerat auũcul⁹: eosq̃/ paruulos tutele vice suscepe/rit nutriendos: vltra latroci/nium esse iudicamus: q eos/ bonusculis parentum sicut/ asserunt relict extoꝛes. alia/ retinẽdo alia contra leges ⁊/ iura vendẽdo. I tem ex cõ/cilio aurasico. Confugientes/ ad eccliã extrahere nõ licz

q Os qui ad eccliã cõ/fugiunt tradi nõ opoꝛ/tet: sed loci sancti reuerentia/ et intercessiõe defendi. ¶ Si/ quis autem mancipia cleri/corum pro suis mancipijs ad/ eccliam ꝓfugientibus cre/diderit occupanda. per om/nes eccliãs districtissima/ dãnatione feriatur. ¶ In ec/

sticū. vt ex ō fo. cōpe. ex trāsmissa. vī ḡ q libri spectēt ad iudiciū eccl'ie. vt. xj. q. j. christianis'. vel dic q lz iste psone z alie ō ḡh b agit recipiant sub ꝓtrectiōe eccl'ie nō tū eximūt a iudicio sec'lari. vt ex ō puil'. recipimus et est expressum ex de fo. cōpe. ex tenore.

s ¶ Per oēs. i vna excōicet. i alijs ōnūciet si dic' q nēo pōt plies excōicari. dic vt nō. iij. q. iiij. c. vl.

a ¶ Et p testamētū. ex ō f. nō ordi. c. j.

b ¶ Coerceat nisi admōit' satisfaciat. z t ar. b q oē crimē t eccl'iasticū. xxxv q. vj. cēs. in fy/nodo.

c L Ibertos.

d Ibri peculiosz nūqd liber hō hz peculium nō. q. sic fu' nō hz bona ita pat familias nō hz peculiū. ff. ō. ẋ. lig. pr'fa. sz loqr b fm tps q fu' erat. vel peculiū sumit b ipsoꝑ ar. C. ō iof. test. l. vl. ff. ad treb. cogi. ℞. j. ō peculio. ät fui qui mäumittit b in suma nōb. q si mäumittit inē viuos. dñs videt ei concedere peculium nisi adimat exꝑsse. Si ät i testō libras ei relinqt peculiū apō heredē remanet. nisi exꝑsse ei ꝓcedatur C. ō pecu. eius q li. i. vna.

e S I expositus. expōit aliqs a pre vl dño. vl ab ex/neo. li a pre vl dño. aut nēcitate vl spōte. si spōte nūqd pt recolligere eū postea. nec ei suū dicere poterit quē petēt ꝓcēpsit. C. ō infan. expo. l. j. z. ij. si nēcitate reperit qñcūqz. qz iuit' vī expolusse. C. ō infan. expo. l. j. z i his casib' locū ñ hz ꝓtestatio. qō tñ dixi ō nēcitate vī male dictū. nā dic lex q si ipe ū pt eū alere. dz eū in renodochiū mittere. C. ō lat. li. tol. l. vna. §. sz scim' sz qō dixi itelligas cū nullū talē locū inuēit. z itelligas maxie b ō filijs. nā ō fuo vī q port' debeat eū vēdere qi exponere. z t iste casus i q fu' habitus p ō:elicto. statiz i libtate eripit. vt. C. ō lat. li. tol. l. vna. i auc. ō nup. §. b äpli'. z. §. multomagz. al'. occupāti ꝓcedit. si ät ab exneo z sciēte dño vl ꝑre tūc locuz hz qō b ō:. si no igrāte. sz pt repetere. qūcūqz venerit. C. ō infan. ex po. l. j. h. dic q tm vsq; ad. x. dies audit pī i b cāu. qō

a clesia ḡz manumissos z pte/stamētū eccl'ie ꝓmēdatos: si qs i seruitutē vel obsequiuz vel ad colonariā ꝓditionem reuocare tētauerit: aiadūsio

b ne eccl'iastica coerceat'. Itez ex ꝓci. agat. In libtate eccl'a

c Lueat libertos factos. Jbertos legitīe a dñis suis factos eccl'ia si nēcitas exegerit tueat'. q siqs añ au dictiā aut puadere aut expo liare ꝑsūpserit: ab eccl'ia re/pellat'. Itē ex ꝓcil'. toletano iiij. A sacerdotib' defendāt libertū: q in seruitutib' reuo/

d Lberti q a dbus/ cūqz māumissi sūt: atqz eccl'ie pr'ocinio cōmēdati exi stūt: sic regle ātiq; patrum ꝓstituerūt: sacerdotali ōfen/siōe a cuiuslibz isolētia ꝓte/gant' siue i statu libtat' eozū seu i peculio qō bñe noscunt'. Itē ex ꝓcil'. tol'. Expositos defēdat eccl'ia: siqs eoꝝ calū

e S I ex/ niato: extiterit. posit' añ eccl'iaz cuius/cūqz sit mīsatiōe collect': cō testationis ponat' epla: vt si

f ts q collect' ē intra. x. dies q sit' agnitusqz ñ fuerit: secur'

g habeat q collegit. ¶ Sane q p' ꝓdictum tps calūniato: extiterit: vt hōicida eccl'iasti

ca districtiōe dānabit' sic pa trū sanxit auctas.

Dist. LXXXVIII

h Rohibētur ḡ clici cupiditat' negocia suscipe: pietat' curā viduis et orphānis ꝑpēdere. Unde melchiades papa. De eo dez

i Ocreuit scā synod' nul lū deīceps clericū aut possessiōes ꝓducere aut nego cijs sec'laribꝰ se īmiscere: nisi ꝑpē curam aut pupillox aut orphanox aut viduarū: aut si forte eps ciuitat' eccl'iasti/carū rerū sollicitudinē eū ha

k bere ꝓcipiat. vbi pz q alia sē negocia sec'laria z alia eccl'ia stica. ¶ Mōne moyses i sc'o erat cū crebro ītraret tabnā culū z exiret: q int' ꝓtēplati one rapiebat': foris ifirmāti um negocio vrgebat': sz z ia/cob ascēdētes z descēdētes

l āgelos vidit: q: rectores ec/clesiarū ñ solū ꝓtēplādo asce dūt sz deo: sū ḡz ad mēbra il/li' mīsādo descēdūt. z dū sa cerdotes eox fcā imitāt' z se custodiunt: z ībditox onera portāt. Itē gela. De eodez.

m Onseqns ē: vt illa ḡz q ō picenis ptib' nup ad nos mīssa relatō nūciauit nō ꝓtereūda putarem'. i. pli

verī' credo. qz ō his q̄ publice fiūt. ñ pt ꝓtēdi igrātia. vt. xvj. di. q dicit'. Jdē pt dici qñ pr'ꝓavolūtate ex/posuit. io. ℔ teneas b:euiē q si a pre ifās expōit vl ab alio eo sciēte vl ratū hñre. stati libat' a pria ptāre. z si dñs idē fac' fu' stari cripit in libtate z libr' i ingēuita tē. Jdē ē si ali/mēta fuerit istis lāguētib' dene/gata aut si isti lāguētes exposi ti fuer't cuiuscū qz fuerit erat'. z q eos suscipiūt ñ hñt aliqō ius i ipr'. vt ex ō in/fa. vl lāg. expo. c. j. b.

f ¶ Intra. x. dies. ō his. x. di ebꝰ dic q curr't a tpe scie z sē cō tinui. z si in tali loco ē q vēire ñ pt restituit' per clausulā gñalez ar. ff. ex qui. ca. ma. l. j. alij dīt q sēvriles. cū. s. expiri pt. ff. de edi. edic. cū sex/ Exo. 33
er ō diuer. z tē/pre. l. j. si ño ille q colligit expen dit aliq̄ i puero erudiēdo i aliq̄ Sen. 28
arte. repetit a colligēre. C. ō i/fan. expo. l. j. qō ät cā aluīti ex/pēdit. ñ repetit nisi i duob' casi bus. s. vt ibi p/testat' ē. C. ō ne go. ge. nesciens' vel vbi collect' ñ vult ducere fi liā suā in vxorē C. ō nup. pr'em.

g ¶ Habeat. ñ i fuū. C. ō ifan. expo. l. vlt. z tō

o iiij

ōz iste eū hr'e. qz ali' iā ñ pt petere puer'. puer tñ bñ recedit ab eo cū voluerit. z ītiebit epla. q. s. exeat z p bet eē suū. als ñ crederet ei. ar. ℣. ex q fi. sint le. trāsmiss' e. vbi credit pr'i mr'i dicēdꝰ aliquē ñ eē filiū suū. qz ñ ē psūmēdū aliquē ōnegare filiū suū.

h ¶ Rohibēt'. fcā iterpositiōe ō viduis z libt' z expositi'. reuertit i hac di. lxxxviij. ad ꝓpositū suū. s. ad illō. c. ñ cupidū. z oñdit clericos cū curpi/tudis z cupiditat' ñ debere opa exercere. z tāde subij

i cit q null' ꝑsōm i testō dz noiare tutorē tē.

Ocreuit. ꝓducere. s. cā cupiditat' vt nōui. lxxxvj di. c. vl. z sp itelligo cā cupiditat' fieri. nisi nēcitas pbet. ar. xij. q. j. c. j

k ¶ Ubi pz. i. ꝑpē qō pz l. ¶ In gelos. p' āgelos itelligūt' pdicatoz es. q ꝓ īgelo auditoꝝ debēt se aptare vt. viij. q. j. c. oz. z di. xlij. sit rector. §.

l Vl. vñ ñ ꝑpē iacob sz ꝑpē āgl'os ducit' b aucctas.

m Onseqns. qz sacerdotes erāt isti. vt. ij. q. vij. accusa

tio la. a ¶ Cã tãtẽ. i. meretrice describentem.

Mat. 21 b ¶ Negocia/
Mar. 11 tiones. i. falsam
Joh. 2 traditionẽ iude
Lu. 19 or. q. 2. f. crede/
bãt se iustifica/
2. Timo. 2 ri ex opibꝰ legis
figuras legꝭ se/
crãtes a gr̃a re/
silientes.

Ps. 70 b ¶ Vel nego
ciatões. i. vt vi
liꝰ emãt & chari
us vẽdant.

c ¶ Ingenio. gr. q nec sub q̃li
bet fraude excogitata põt exer
ceri negociatio/
nes. g̃ nec cã ne
cessitatꝭ. vt ꝺ̃ã
asserunt. nec cã
Esa. 56 lucri captandi
Piere. 7 pauperũ. j. q. iij
Matth. 21 sicꝭ obtecerit.
Mar. 11 ar. ℨ. ex̃ ne cler.
Luc. 19 vel mo. c. j. xcj.
di. cle. lau.

d ¶ Cessanduꝫ
vr̃ g̃ q i ciꝰ op/
tiõe sit. aut ve/
lit abstinere a q̃
stu. aut ab offo.
ff. ꝺ iur. do. ple/
rũq; §. vlti. qõ
falsũ ẽ. ꝭ b aut
ꝛnnuatiũ ẽ. xj
q. j. placuit.

Quãtũ ẽ ad pari nõ ꝺz.

e ¶ Pũs cu/
ras. & xxj.
q. iij. c. j. &
iij. & xj. q. j. & ꝺ
dem.

f ¶ Erlatũ ẽ ad pari nõ ꝺz. nos reuerẽdissimũ frẽ
nim basiliũ epm. velut vnuꝫ de laicis i causis secularibus
occupari & ptozijs inutiliter deseruire q̃ res qm̃ ipm vilẽ
reddit & reuerẽtiã sacerdotalẽ annihilat: statim vt expiẽ
gtia tua ꝭ p̃ceptuꝫ suscepit ad
reũtendũ eũ districta execu/
tiõe cõpellat: q̃tenꝰ ei illicite
h insistẽti q̃nq; dieb⁹ sub q̃li/
bet excusatiõe imozari nõ li/
ceat: ne si q̃libet mõ eũ ibidẽ
amplꝰ mozã hĩe pmiserꝭ: cũ
ipo apud nos grauiꝭ incipi/
as eẽ culpabilis. ¶ Tẽ ex ꝺci.
carthaginẽsi. iij. Testamẽto
rũ tuitionẽ & curam rei fami

g ¶ Erlatũ. et ptozijs. i.
locꝫ iudicij tra/
ctãdi. cui sit pto
rũ hẽm⁹ ff. ꝺ in
sti. & iur. l. penꝭ.
g ¶ Preceptũ
j. xxiij. q. iij. iu/
stũ. j. xxiij. q. iij
cle.
h ¶ Quãq; die
bus. ar. mozam
posse purgari.
Itẽ nõ iducias

liaris eps nõ suscipiat

i ¶ Piscopꝰ tuitionẽ testa
mentoꝝ non suscipiat. ¶ tez

ex eodem.

k ¶ Piscopus nullã reifa/
moſcliꝰ negociatiõibꝰ iho
neſtꝫ & turpibꝰ lucrꝫ ibiare: &
nullo pudoze cẽsentes euan
gelicã lectionẽ: q̃ ipse dñs ne
gociatores ex tẽplo xberatos asserit expulisse. nec apo
stolica xba recolẽtes q̃h⁹ ait
nemo militans deo implicat
se negocijs secularibꝰ: psalmistaꝫ q̃z dauid surda dissi/
a mulãtes aure cãtãtẽ: qm̃ nõ
b cognoui negociatiões intro
ibo ĩ potẽtias dñi. pinde hu
iusmodi aut ab indignis pꝰ
hac questibꝰ nouerint absti/
nendũ & ab oĩ cuiuslibet ne/
c gociatiõis ingenio cupidita
d teq; cesandũ: aut in q̃cunq;
gradu sint positi moza cleri
calibꝰ officijs cogant abstinere: qm̃ dom⁹ dei dom⁹ oꝛonis & esse & dici ꝺz ne p offi/
cia negociatiõis potiꝰ sit latronũ spelũca. ¶ tẽ ex cano/
ne aplozꝫ. In sacris ordinibus ꝓstituꝰ seculares curas

e ¶ Pũs assumere nõ ꝺz. aut sacerdos aut diaco
nus nequaq; seculi curas asſumãt. sin aliꝫ deijcianꝫ. ¶ tẽ
greg. romano defensozi. Epiſcopꝰ secularibꝰ causis occu

f ¶ Erlatũ ẽ ad pari nõ ꝺz. nos reuerẽdissimũ frẽm
nim basiliũ epm. velut vnuꝫ de laicis ĩ causis secularibus
occupari & ptozijs inutiliter deseruire q̃ res qm̃ ipm vilẽ
reddit & reuerẽtiã sacerdotalẽ annihilat: statim vt expiẽ
gtia tua ꝭ p̃ceptuꝫ suscepit ad
reũtendũ eũ districta execu/
tiõe cõpellat: q̃tenꝰ ei illicite
h insistẽti q̃nq; dieb⁹ sub q̃li/
bet excusatiõe imozari nõ li/
ceat: ne si q̃libet mõ eũ ibidẽ
amplꝰ mozã hĩe pmiserꝭ: cũ
ipo apud nos grauiꝭ incipi/
as eẽ culpabilis. ¶ tẽ ex ꝺci.
carthaginẽsi. iij. Testamẽto
rũ tuitionẽ & curam rei fami

g ¶ Erlatũ. et ptozijs. i.
locꝫ iudicij tra/
ctãdi. cui sit pto
rũ hẽm⁹ ff. ꝺ in
sti. & iur. l. penꝭ.
g ¶ Preceptũ
j. xxiij. q. iij. iu/
stũ. j. xxiij. q. iij
cle.
h ¶ Quãq; die
bus. ar. mozam
posse purgari.
Itẽ nõ iducias

liaris eps nõ suscipiat

i ¶ Piscopꝰ tuitionẽ testa
mentoꝝ non suscipiat. ¶ tez

ex eodem.

k ¶ Piscopus nullã reifa/
milliaris curam ad se reuo
uocet sed lectioni & oꝛoni & xbo p̃dicatiõis tm̃mõ vacz

l ¶ Itẽ ex eodẽ. De eodẽ.
¶ Piscopꝰ gubernatio/
nẽ viduarũ & pupillozꝫ ac pegrinozꝫ nõ p seipm: sꝭ p archipbm aut archidiaconũ
agat. ¶ Itẽ greg. quartano p/
fecto. Ratiocinioꝝ cãs cleri

m ¶ Muti eus suscipe nõ ꝺz
le & valde laboziosum
est boiez lr̃atũ rõcinioꝝ cãs
assumere: & ĩ eis qõ nõ expe/
dit se obligare. ¶ Item hiero.
Fugiẽdus ẽ clericꝰ negocia/

n ¶ Egociatoz ẽ clericũ tot
et ex inope diuitẽ & ex
ignobili gloziosum q̃si q̃ndã
pestẽ fuge. ¶ Itẽ aug. ĩ li. que/
stionũ veterꝫ & noui testañ.
Clerico negociari ꝛon licet.

o ¶ Omnicari boibꝰ sp non
licet: negociari xo ali
q̃n licet: anteq; enĩ ecclesiasticus quis sit: licet ei nego/
p ciari facto iaz non licet. ¶ Itẽ
iohãnes chrysostomꝰ super
mattheũ. De eodẽ. Palea.

q ¶ Jciens dñs vendẽtes
et ementes de templo si
gnificauit: qz mercatoz nũq;
potest deo placere & ideo nullus christianꝰ debet esse mercatoz: aut si voluerit esse proijciatur de ecclesia dicente p
pheta: quia non cognoui negociatiões introibo in potẽtias dñi. quemadmodũ enĩz
qui ambulat inter duos inimicos volens ambobus placere sine alloquio mali esse ñ
potest. necesse est vt isti male
loquaꝫ de illo & illi male de
isto: sic mercatoz sine mẽdacio & piurio esse nõ pt. ¶ Sz
suba taliũ stabilꝫ eẽ ñ pt neq;
ad bonũ pficit qõ ꝺ malo cõ
gregaꝫ ¶ Quẽadmodũ enĩ
si triticũ aut aliꝺ tale cernaſ
ĩ cribzo: ꝺ̃ huc & illuc iactatur oĩa grana paulati ꝺoꝛsũ
cadũt: & tãdẽ i cribzo nil remanet nisi stercus: sic de sba
negociatoz nouissime nil remanet nisi solũ pctm̃. ꝭ oẽs

et expectatiões
v. diez. & ꝭ a t
poze q̃ suscepit
lras. ex̃ ꝺ ap. su
per eo. iij. q. ij
c. j. & q. v. c. j.
qũ. p duoz. v. q
ij. c. presenti.

¶ Pũs te/
stamẽtoz
. i. aptionẽ vr. l.
cozã eo. ñ apiãt
ſz cozã mgro cẽ
sus. C. ꝺ test. cõ/
sulta. vel ꝺic tuitionẽ. i. q sit ad
uocat⁹. als p eũ
ꝺz adipleri qꝺ ĩ
testis relictũ est
ex̃ ꝺ testa. si he/
redes. & ff. ꝺ pe
ti. here. heredi/
tas. i fi. io.

¶ Pũs. ad
se reuocet pnci/
palẽ vel p se. et
tũc ñ ẽ ℨ. lxxxvj
ꝺi. fratrũ.

¶ Pũs gũb
nationẽ. ſz p ar
chipbm nam
ptiri debẽt one
ra sua. ex̃ ꝺ offi.
archi. c. vl. ar. p
alios noꝭ licere
q̃ noꝭ. p nos nõ
lz. ar. v. q. iij. c.
vl. ar. xv. q. j. ℨ/
cipim⁹. ¶ Et valz
ad q̃onem q ec/
clesia possit ali/
cui p̃cedere gla
ꝺium. licet ei nõ
liceat eo vti per
se. xxiij. q. vlti.
c. sepe similiꝭ in/
uenitur qꝺ licet
nobis p alios &
p nos. vt ꝺi. xcv
illud supflũ. et
ecõuerso qꝺ nõ
licet. nobis per
nos nec per ali/
os. xlvj. ꝺi. sicut
xxiij. q. vlti. his
a quibus. & ps/
quitur. quis per
alium quod nõ
potest per se. ff.
de sta. h o. impe
ratoz & id per se
qꝺ ñ per alium
C. ꝺ bis qui ve.
cta. l. ij. ff. de ad
op. post mozteꝫ
. §. neq;. xxiij. ꝺi
stin. quozundaz
dã et quandoq;

Esa. 56 Mar. 11 Luc. 19. Joh. 2

Ps. 70

plus per se valet. de ?. di. iij. illud io. So. generale ē q̄s pōt p̄ se q̄ pt p̄ alios ⁊ ecotra ſz in casibꝫ ſpālibꝫ fallit q̄n q̄z rōe psone. q̄ p̄hibēt per se facere. vt i hoc. c. ſz p̄ aliū ñ p̄hibēt. vl rōne rei. q̄z in cā crialī aliqs agit p̄ se et no p̄ aliuz. vt. v. q. iij. in crimina libus. b.

m Nuti le.

n Ego/ciato/rē. ſz nūq̄d licet clerico hr̄e taber/nā. vr̄ q̄ ſic C. de epiſ. ⁊ cle. l. ij. Sz dicim⁹ q̄ licet lex cōcedat. canon tñ nō p̄mittit. vl dic q̄ pōt hr̄e taber/nā. ꝑpē neceſſariā ⁊ honeſtā negociationē

Eſa. 1. Mat. 21 Mar. 11 Luc. 19 o Joh. 2 FOrni/cari. ſp nō licet. id eſt nūq̄. p̄/xxij. q. iij. nemo. ar. ꝯ xxj. que. j. hac rōne. ſz licet aliq̄n licentia pe/ne. ſed licē/tia culpe ñ. q̄z non euadit culpā.

p Nō licet. ar. q̄ p̄ter mutationē ſtat⁹ q̄ ipi erat licitus fit illicitū. ⁊ cō tra. ar. diſ. xxxj. lex ar

videnť eſſe mercatores. oñdā ḡ q̄s nō eſt negociator: vt q̄ talī nō fuerit eū intelligas eē negociatorē. Quicūq; rē cōparat nō vt integrā ⁊ īmutatā vēdat: ſvt materia ſibi ſit inde aliq̄d opandi ille nō ē negociator: q̄ ꝯo rē cōparat vt integrā ⁊ īmutataz vēdēdo lucreť. ille ē mercator q̄ de tēplo dei eijciť. vñ ſup oēs mercatores maledicť⁹ plus ē vſurarius. ipe nāq; rē datā a deo vēdit nō cōparatā vt mercator. poſt fen⁹ rē ſuā repetit tollēs aliena cū ſuis. mercator aūt nō repetit rē venditaz. Dicit aliq̄s: q̄ agr locat vt agrariā accipiat: aut domū vt pēſionē recipiat: nō ē ſilis ei q̄ pecuniā dat ad vſurā: abſit. Prio q̄/dē qm̄ pecūia nō ē diſpoſita niſi ad emendū. Scōo: qm̄ agr bñs arando accipit ex eo fructū. bñs domū vſuz māſiōis capit ex ea. ⁊ iō q̄ locat domū vl agr ſuū: vſuz dare videť: ⁊ q̄dāmō vīoz mutare cū lucro lucrū. ex pecūia repoſita nullū vſū capis. Tertio ager vl dom⁹ veteraſcit: pecūia ſpūaliť intelligunť hoīes: q̄ ſic̄ num⁹ habz charagma ceſar: ita hō charagma dei. ⁊ ſic̄ nūm⁹ q̄ nō hz charagma ceſar reprobus ē: ita hō q̄ nō oñdit imaginē dei. vnde eſaias ait ad hierlm. caupones tui miſcēt vinū cū aq̄. Jō ḡ menſas nūmulariorꝫ eūtit: ſignificās q̄z in tēplo dei nō debēt eē nūmi niſi ſpūales. i. q̄ dei imaginē non diaboli portāt: aut certe menſas nūmulariorꝫ. i. ſacerdotū dic̄ ſcripturas. nouo enī teſtāmēto ſuccedēte ꝑozi euerſe ſūt ſcripture il

Olox. I tē aug⁹. Palea. Uoniā nō coḡnī lr̄aturaz aliq̄ codices hñt negociatiōes. i. q̄ diūſitas interptū ſenſū oñdit: nō errorē inducit ſi ḡ iſte ꝓpterea aſſidue laudē dei dicit: q̄z nō cognoui negociatiōes nō negocient chriſtiani. Sz ait ipe negociator: affero ex longinq̄ merces: mercedē laborſ mei vñ viuā pe/to. dign⁹ ē enī mercenari⁹ merce de ſua. De mēdacio ⁊ ꝑiurio agiť nō de negocio. Ego. n. mēti

or non negocium. Maz poſ/ſum dicere tāto emi: ſed tāto vendā ſi placz: eme quō ḡ re uocas me a negociatiōe. oēs artifices mētiuntur: ſutores agricole. Uis vt optē eaz tē pus: vt poſſū vēdere ānonā quā fnaui. ſ̄ b̄ nō faciūt bōi agricole inḋt: neq; illa boni negociatores ē pctm̄ hr̄e filios: q̄z qñ eis dolet caput: matres ifideles q̄rūt eis ligaturas ſacrilegas incantatiōes oīa iſta ſūt pctā hoīm ſi rex. q̄re ḡ ipe dicit mihi negociator quō pſalmiſta intelligaſ: ⁊ noli me ꝓhibere a negociatione. negociatio enī nō me facit malū: ſz iniq̄tas mea et mēdaciū meū. q̄ram⁹ ḡ negociatores: q̄ ꝓſumūt gl̄iari ex ſuis opib⁹: ſi ſūt ꝺ illā gr̄am quā ℏ ſpūs cōmēdat vt nēo de ſuis opib⁹ gl̄iet. ⁊ ſicut ꝺ mēdicos ſupbe pollicitātes ſalutē vigilat ℏ q̄ dictū eſt. tota die ſalutare tuū. ſic ꝺ negociatores opib⁹ ſuis gl̄iantes vigilat ℏ q̄ dictū eſt. os meū annūciabit laudē tuaz. vñ ⁊ dñs eiecit eos de tēplo volentes ſuā iuſticiā ſtatuere: ⁊ ignorātes iuſticiaz dei. merito dictū eſt negociuz: q̄z negat ociū q̄ malū ē: neq; q̄rit verā q̄tē q̄ eſt de⁹. Item Caſſiodorus in eodē pſalmo

Ouid De eod. Palea eſt aliud negociū niſi q̄ poſſint vili⁹ cōparari: carius velle diſtrahere. negociatores ꝯo illi abominabiles exiſtimanť: q̄ iuſticiā dei minime ꝑſiderātes ꝑ īmoderatū pecūie ambituz polluunt merces ſuas pl⁹ ꝑiurijs onerādo q̄ ꝑcijs. tales eiecit dom⁹ de tēplo dicēs: nolite facere domū p̄ris mei domum negociatiōis. I tē cyprian⁹. Hoīe ſacerdotē careat: q̄ dei miſtros ſuis euocat officijs.

Neq; apud altare ꝺi mē rent notari in ſacerdotū ꝓece: q̄ ab altari ſacerdo/

gu. ſtra. xñ. q.. ſ non dicať.

Neq;. hec pars eſt il/lius. xxj. q. iij. cy/prianus.

b Dei. ⁊ nō/ne accuſatur iſte poſt mortē ꝓtra id. xxiij. di. quo/rundā. C. ſi reus vel accuſa. mor/tue. l. j. ⁊. ij. So. dicunt quidā q̄ accuſari pōt q̄s poſt mortē p̄ in/ſtrumentū. ſicut hic. quia appare bat p̄ inſtrumē/tum. i. p̄ teſtamē tum cū deceſſiſſe in mortali pcō. ſz. h. dicit q̄ iſte nō accuſatur. q̄z notoriū erat eū impenitentē de/ceſſiſſe. alꝫ non poſſet accuſari poſt mortem. ni ſi de hereſi. xxij/ij. q. ij. ſane. ⁊ in illo caſu. C. ad. l. iul. ma. l. vl. Sz nonne debet pre/ſumi ꝓ iſto. q̄z etiā in vltimo in/ſtanti potuit pe/nitere. vt. xxvj. q. vj. q̄ recedunt ⁊. c. cognouim⁹. argu. contra. de pe. diſt. j. agite. dicit ergo. h. q̄ cum mortaliter peccauerit. nec penituerit. non debet ꝓ eo ora/ri. xiij. q. vlti. c. vlti. ⁊ punit hic in quo deliquit. xj. q. ij. de viro. vel hoc intelli/gas quo ad ſe/pulturam tantū extra de tornea. c. j. Jo/credo ℏ ad terrorē inſti/tutum. nec mo/do locum habe/re. quod vltimo dicitur ſeruatur de facto. h.

pē. 70

pē. 50 Math. 21

Joh. 2

a Omni. Hoc.c.tractat mgr.s.xlvij. di.ꝟ.necesse.sz alr ꝟ alr ibi.ibi ei exposuit domni.i. failie sue.ꝟ alr domni sue.i.eccie sue.ꝟ illo qsi ē pparatoriū ad istud.vt in ꝟ.ꝟ.inuit.g.oñdit g in hac di.lxxxix.qliē plat⁹ re.qz plura ñ dz cōmittere vni et q ñ dz laicos iconomos ꝓstituere in eccia vel vice dños.ꝛ q ecclesiastica officia ꝓpinqs non ꝓcedat.lau.

b Singula.nō q difficile ē vt vn⁹ vicē duorū obtineat.ff.ꝺ pac.si plures.C. de assessoriꝫ ne/ 1.Timo.3 mo.C.de test.cō sulta. vbi ꝺr q absurdū est si p miscuis actibus rex turbenē officia.ff.q cuiusqꝫ vniuer. sicut.ꝟ. vlti/sit lex dicit q nō pōt ds per plures ciuitates plures hre potestariaſ.ff.ad muni.liberꝫ.ꝟ.prē scriptio.so. regulare est q vna p sona nō supplear vicē plurium nisi in cā necessitatis. vt idez sit carnal⁹ ꝛ spūalis pr.xxx.q.j. ad li Rox.12 mina/vel plat⁹ ī 1.Cor.12 diuersis eccl'ijs. x.q.iij.vnio/vel idē sit eligens et ꝓfirmans. ex de elec.cū inē/vl vt ipsemet tradat si bi possessionē.ff. de ꝟhen.emp.fi/ stulas.ꝟ.fundū./vel nisi cā vtili/ tatis.vt cuz due ecclie vni cōmitrant.xvj.q.j.et tpis.vel vt idez fuus plurīū dominium sustineat.ff.de stu.ser.l.j.ꝟ.cōis fuus.vel vt apud semetipsuz aliqs emancipet vel adopret.ff.de adop.si ꝓsul.lau.

c Ecclīastici.nō ordinū sz dignitatrū. vn⁹ eni bene habet oēs ordies.licet abvno tm denoiet.ꝺ Sin/ gulis.j.xxj.q.j.c.vl.j.sed illud ex speciali priuilegio ꝟ ex generali iure.xj.q.j.huic.lau.

d Comittrendū ē. ali⁹ hēbit archidiaconarū.ali⁹ aūt archipr̄ b ꝓteratuz. ꝛ sic de alijs.ar.j.xiij.q.j.c.j.lau.

e Quātūlibet.ar.nō esse derogatū iuri generali p/ tes ꝛ ministros volūt auocare:ꝛ iō victor cū ꝓtra formaz nup in ꝓcilio a sacerdotibus datā geminū faustinū ꝓbm ausus sit tutorē ꝓstituere:ob dormitionē ei⁹ apud vos nō fiat oblatio:neq; aliq; depcatio p noīe ei⁹ freqntet in ecclesia:vt sacerdotū decretuz religiose aut necessarie factū obſuet a nob. Di.LXXXIX

a Omni q̄z sue ozepm esse bñ ꝓpositū vt quedā inde q̄dāmodo future dispēsatois argumēta sumātur.in dispēsatiōe ꝺo ecclesie hāc regulā obſuādaz nouerit:vt nulli q̄ntūlibet exercitate psone duo sil officia cōmittat:neq; seclaribus viris res ecclīasticas gubernādas cōmittat. Ūñ gre.scribit oī bus epīs. Uni psone duo non comittantur officia

b Singula ecclīastici iurꝫ officia singul q̄busq; p sonis singulatim cōmitti iubem⁹.Sicut enī ī vno corpe multa mēbra hēm⁹. oīa autē mēbra nō eūdē actū hñt:ita ī ecclie corpe multa mēbra sūt ſm veridicaz pauli sniam.in vno eodēq; spūali corpe ꝓferendū ē ꝺ officiū vni:alij cō/ mittēdū ē illud.neq; ei q̄tūlibet exercitate vni persone: vno tpe duaꝝ rex officia committēda sūt:qz si totū corp⁹ ē oculus vbi audit⁹.sic enī varietas mēbroꝝ p diuersa officia ꝛ robur corpis seruat: et pulchritudinem repñtat:ita varietas psonaꝝ per diuersa nihilomin⁹ distributa officia ꝛ fortitudinē ꝛ venustatē sancte ecclie dei manifestat.ꝛ sic indecoꝝ est ī corpe humano vt alterꝝ mēbrū alterius fungatur officio:ita nimiꝝ noxium simulq; turpissimū est:si singula rex ministeria personis totidē nō fuerit distributa. Itē grego.antēno subdiaco no. Quilibet epūs vicedominū ꝛ iconomū habeat

i Olumus vt frater nr̄ paschasius ꝛ vicedūm k sibi ꝛ maiorē ordinet dom⁹. l quaten⁹ possit vel hospitib⁹ supuenientib⁹ vel cāis q̄ euenīt idoneus ꝛ parat⁹ existere.si vero negligentē eū ꝓspicis vel ea q̄ dicim⁹ imple/ m re differentē oīs cler⁹ ei⁹ ad hiberi debet vt cōi ꝓsilio epī eligant:quoꝝ psone ad ea q̄ predixim⁹ valeant ordinari.

Hinc colligi pōt archidiaconi electionē a cūcto clero: si epūs negligens vel differēs fuerit canonice fieri posse.

Officiciū vicedñi est episcopatū disponere. Unde gre. clemētine patricie post alia. Quid sit officiū vicedomini

n Iaconū vero anatholium quē ad vos diriger popoſciſtis:hoc nos facere nō posse:cause magꝫ modusq; rigoris auctoritas facit. vicedūm enī eū cōstituisubditos.ꝛ ecōuerso.ar.j.ix.q.iij.cū scimus.ꝛ videtur q in talib⁹ non sit necessaria admonitio.vt ex de sup. ne prel.licet.extra.de ꝓcess.prē.ꝛ ec.nō va.q.xi in fi.

o Iaconum.vicedominū.ex hoc.c.ꝓtz q vicedo/ minus est.qui habet porestatem super res ipius episcopatus.iconomus qui super res canonicorū. cui sez res ecclesiastica gubernāda mandatur.C.de sacro/ san.ec.iubemus.in prin.ꝛ sicut epūs dispensat res episcopales sub testimonio vicedomini. sic canonici res

g Oculus.i.si ome officiū attribuit ei q (sicꝫ.lau. dr in ecclesia oculus.vbi erit audit⁹.i.auris.i. officiuz qō ei attribuit q ꝺr in eccīa auris.p oculū intelligunt maiores in eccīa.q sibi ꝛ alijs ꝓuidēt.p aurē in eccīa discreti intelligunt ꝛ scientes vel referas ꝟ ad illud qō dixit q diuersitas officiorū sit in eccīa. alꝫ nō obstaret. qz si tot ꝛē. qz si hoies in ecclesia eēnt vni⁹ officij quō impleretur corp⁹ eccīe cū diuersis op⁹ est.

h Et pulchritudinez singula queq; locū renent sortita decēter.lau.

i Olumus. ī ꝛ vicedūz. exponit.h.i. iconomū rex epalium ꝛ hospitaliū q reb⁹ epalib⁹ et hospitib⁹ supuenientib⁹ ꝓuideat.

k Et maiorē.i. iconomū rerū canonicoꝝ.et iste intellect⁹ habeꝫ ex rubrica q̄dā.vel maior est q̄dā dignitas q̄ est in q̄busdā ecclesijs. vt vercellen.in eccīa scē marie.

l Vel hospitib⁹. qz epūs non pōt ī ꝓpria pso/ na tractare talia negocia.v.q. iij.qz epūs.ꝛ refe ras quod dicit de hospitib⁹ ad vicedominum.

m Clerus.argu.q si ꝓlatus non vult vel negligit facere ea que debet. ea debent suppleri p

ecclesiasticas sub testimonio iconomi ꝛ econuerso. vt xvj.q.vij.qm̃.ꝛ.xij.q.j. manifesta. ꝛ iste iconomus in

Q Dam in q̃busdã ecclesijs appellatur prepositus.

a Dia in q̃busdã.epos.vel etiã alios plures. q̃libet enĩ plur' dz iconomũ ꝓstituere. C. de epis. ꝛ cle. omnes. §. ĥ nihilominus. ar. ix. q. iij. cũ sim'. ex de offi. or. cũ vos. ô officio iconomi syndici acrozis. nota. xvj.q. vij. qm̃. ar. epm pos se corrigere iconomũ res ecclie dispensantẽ siẽt archidiaconus. ar. dis. lxxiij. honoratus.

b Testimõio ipi enĩ phibẽt testimoniũ sue cõuersatõnis. vr. ij. q. vij. cũ pastoris.

c Mdicatuz ẽ inter eos. sz nõne isti erãt laici. ergo debẽt cõuenire sub seculari iudice. vr. xj q. j. experientie. sed ió ꝓueniunt coz̃ ecclĩastico. q̃ rapuerunt bona ecclie. vt ex ô fo. cõpe. c. cũ sit generale. Et est hoc̃ rectozes ciuitatũ. q̃ cõpellunt rusticos ecclesiaz sub se regere. spõdere. Alij dicunt seruos ꝛ libertos ecclie secꝫ fozum dñe. i. ecclesie. vt dixi. xj. q. j. c. ij. rusticos aũt non. sed seculares. nisi ecclesia ab imperatoze ꝓsecuta esset iurisdictionez sup

nus: cui' arbitrio epm cõmittimus disponẽdũ. I tẽ ex cõci. chalcedonẽsi. De eodẽ.

a Dia in q̃busdã ecclĩjs sicut ad nos pueĩt sine iconomo epi res ecclĩasticas tractãt: placuit oẽs ecclesias hñtes epos etiaz iconomos hr̃e de ꝓprio clero: q̃ gubernãt res ecclie cũ arbitrio sui

b epi vt nõ sine testionio sit gubernatio ipaz rez ecclĩastica rũ: neq; ex ĥ eueĩat res eius dẽ ecclie dispgi: ꝛ sacerdotali dignitati obtrectatio generet. sic̃o q̃s hoc nõ obtauerit: diuinis subiacebit regul' I tẽ gre. iohanni carolitano epo. Secularib' viris res ecclesiastice nõ cõmittantur

c Mdicatũ est nob: q̃ laicis q̃busdã curã vri patrocinij cõmiseritꝫ: q̃ postmodũ in rusticoz vroz depdationib' atq; fatigatiõib' fuerint depheñsi. Q̃ si ita ẽ: districte a vob discuti ꝓueĩt: atq; inr̃ eos eccl'ieq; vr̃e rusticos cãm examiare subtili' ꝛ q̃cq̃d fraudis inuẽtuz fue-

d rit: cum pena legib' statuta reddere cõpellãtur. decetero vero cauẽdum ẽ a fraĉnitate vr̃a: ne secularib' viris atq; sub regula vr̃a nõ de gẽtib' cuiuslibet res ecclie cõmittãtur: ꝑ ꝓbatꝫ de officio vestro clericꝫ in q̃b' siq̃d repiri po-

e terit prauitatꝫ: vt in subditꝫ

sionis. cui' pena q̃druplũ est. vt. xvij. di. qm̃. ꝛ hoc cũ ciuiliꝫ agiꝫ. cũ vero crialiter puniꝫ ꝓ arbitrio iudicis. vt. j. q. j. cõcussiõis. ꝛ sic ecclesia suũ q̃q; põt cum augmento repetere. vt. xij. q. ij. fraternitas. ꝛ. c. in legibus.

e Vt in subditꝫ. videt ergo q̃ pdicti laici nõ sint de

emẽdare qõ illicite gestũ fuerit valeatꝫ: q̃ videlicet apud vos habit' sui officij magis

f ꝓuenient admistrẽt q̃s accusent. Proponẽs etiã vl' fauore sibi ꝓiunctis ecclĩastica officia eps cõmittere nõ audeat. Q̃ñ in tole. pci. x. legitur. Ecclesiastica officia nõ cõmittat eps ꝓpinq̃s vel fauore coniunctis.

g Ecenter oĩbus placet in p̃senti tale rescindere factũ: ꝛ nõ esse de cetero faciendũ: quicũq; igiꝫ pontificum deinceps aut sanguine propinquis aut fauore persone q̃busc̃q; sibi coniunctis talia lucra ꝓmendare tentauerit: ad suum nefande p̃esumptionis excidium: et qõ iussum fuerit deuocetur in irritum: ꝛ q̃ ordinauerit: ãnue excõicatiõi subiaceat: q̃ vero ablata fortasse fuerint: ab eo

h qui tulerit reddantur in duplũ. Poro ipa officia q̃re sint ita distinguenda ꝛ non vni psone oĩa cõmittenda ex auctozitate greg. ꝛ bonifacij pape datꝫ intelligi qui ait.

Graduũ ꝛ ordinum distributio ecclie vnitatẽ ꝓseruet.

i Ad hoc dispẽsatiõis p uisio grad' diũsos et ordies ꝓstituit esse distictos: vt dũ reuerentiã mioz̃es po-

k tioribus exhiberẽt: ꝛ potiores mioz̃ib' dilectiõez impẽ-

Ecenter. aut sãguine. sic. x. q. ij. hoc ius. in fi. vel itel lige de hio q̃ male vite sunt. alꝫ videt eẽ d. s. di. lxxxvj. nõ satis. q̃s enĩ carnẽ suã odio habebit. sz quare phibet ĥ de ppinq̃s. ideo q̃ magꝫ pni fũt epi ad dãdũ cõsuetis psonis q̃s alijs. sicut sepi' ꝛ forti' phibet fornicatio. q̃ poti' peccaꝫ ĥ gere pcti. l. dist. q̃ tua. Itẽ sicut magꝫ puniꝫ qui interfecit vxorez q̃s mr̃em. q̃ pniores fũt homines ad illud facitẽdũ vt. xxxij. q. ij. admonere. Itẽ siẽ hac rõne subueniꝫ mlieri cũ itẽcedit nõ cũ dat. q̃ pnior ẽ ad in tercedẽdũ q̃s ad dãdum. vt. ff. ad vellei. l. iij. Itẽ et alia rõne phibetur dare ꝓpinq̃s q̃ semp plumiꝫ q̃ res ecclie latẽter ledanꝫ ꝑ eos j. q. iij. pueniꝫ. ꝛ x. q. ij. episcopus

h Jn duplũ

sic. xij. q. ij. fraternitas. ꝛ. c. in legibus.

H Oc. diuersos inter prelatũ ꝛ subditum.

k Et potiores. hoc erit vsq; in diem iudicij tm. dicit enim aplus. Dum mũdus iste durabit. homines p̃sunt hominib'. demones demonibus. angeli angelis. cũ autem deus erit omia in oĩbus. cessabit omis prelatio nõ tamen ordo vel maioritas. aliquis enĩ maior erit alio. nam in domo patris mei ꝛc. de pe. dis. iij. in domo. sed nõ p̃erit. ꝛ vide quõ platus ꝛ subdit' sibi cõnectunt. vt. xcv. di. esto. ꝛ hec diuersitas ordinũ ꝓpter maiorẽ concordiã est statuta. vt. xlv. di. licet. ij.

a ¶ Vera. i. ꝑ verā concordiam. b ¶ Contextio. ſ. ꝓcu. di. cſto. Jo. c ¶ Vniuerſitas. creaturarum. d ¶ Qualitate. qz natura coꝛpoꝛ non pōt manere in vno ſtatu. vt de ꝓſe. diſt. v. nec tales. ⁊ dicit lex q̄ circa ſtatū humanū nihil eſt ſtabile. vt ī auc. de nō alic. auc. q. §. vt autē vel dic q̄litate. i. eq̄litate. qz nō oēs pñt eſſe epi.

c LItigio ſ⁹ Jn hac diſtinct. xc. tractat. ħ. ca. nō litigioſus q̄ō tractauit. xlv. di ſtinctio. ſz diſſi/milit. ibi ei oſtē/dit q̄ epūs nō dz eſſe litigioſus. ħ vero q̄ diſcordā tes dz ad ꝓcordi az reuocare. vltimo addit̄ q̄ epi debēt ſibi vici/ſim ꝑſtare auxi/ r. Time. 3 liū ad pacē ſer/uandam.

f OJſcordan tes. ratiōe id eſt amicabili cōpoſitiōe exī iu diciū ⁊ de plano nā iudex ad con cordiā laboꝛare dz. v. q. ij. ſi ꝑma tes. ⁊ litigantes reconciliare. ff. ō vſufru. ſi cui⁹. §. equiſſi mū. et de offi. ꝑſi. illicitas. §. ne poſſeſſiones ſi ꝑ inter ſe com poſitionē faciāt remanebūt cria impunita ꝑ illō. ff. ad. l. aquil. ita vulnerat⁹. ſz hō in crie iniuriarū obtinet. q̄ q̄libz pōt remittere. ſz ſi criminaliē ageretur cēt falſum. ſed ſi delicerū rā/geret eccīam. ibi nō poſſet ſubdi/tus cōponere cuz ꝑlato. vt. xxiij. q. iij. ſi is qui. pōt tū renunciare accuſationi. vt exī de accu. veniens.

g ¶ Vel prāte. ſ. coertiōe. vt. ff. de offi. ꝑ. ꝓcuꝛat. ⁊ ſ. h OBlatiōes. cū oditū coꝛ apertū ē ⁊ no (e. placuit toziū. ħ intellige de volūtarijs oblatiōib⁹. non de decimis ⁊ ꝓmitijs. exī de elec. de ēris. xvj. q. j. ⁊ ecce. L. i ¶ Jn gazophilatio. i. archa vl̄ locus vbi reponunt oblatiōes. a gaza q̄ō eſt diuitie. ⁊ philaxe q̄ō eſt ſuare k ¶ Dona. dicit. h. ħ generaliē intelligēdū eſſe de q̄li/bet q̄ in mortali petō ⁊ gꝛa exēpli eſt iſtud poſitum. tu meli⁹ dic. q̄ cū hec ſit pena. nō dz exēdi niſi q̄ren⁹ re/periē. nā ſpecialiē de q̄buſdā ꝓpoſitis inueniē ꝓhibituz a derēt: vera cōcordia fieret et b ex diūſitate ꝓtextio: et recte officio⁹ gereret̄ adm̄ſtratio ſingulo⁹. neq; enī vniūſitas alia poterat rōne ſubſiſtere: niſi hm̄oi magn⁹ eā differen/tie ordo ſuaret: qz ℞o queq; c creatura in vna eadēq; q̄lita te gubernari vl̄ viuere nō po teſt: celeſtiū militia⁹ exēplar nos inſtruit: qz dū ſūt angeli ſunt archangeli: liquet qz nō ſūt eq̄les: ꝑ in ptāte ⁊ ordine ſic noſtr̄ differūt alter ab al/tero.

Diſtinctio. XC.

e LItigioſus q̄z ꝓhibe tur ordiari: qz q̄ ſua ptāte diſcordantes ad ꝓcordiā dz attra here: q̄ oblatiōes diſſidētiuz ꝓhibeē recipe neq; q̄ litigan di facilitate alios ad diſſidi/um dz ꝓuocare. Uñ in ꝓci. carthaginēſi. iij. legitur.

Clerici diſcordes deiciātur vel renocent̄ ad ꝓcordiam.

f OJſcordātes cl̄icos epūs vel rōnevl̄ ptāte ad cō cordiā trahat. inobedientes ſynod⁹ ꝑ audiētiaz damnet. ⁊ tē ex eodē. Diſſidētiū fra/trū oblationū dona nō reci/ h OBlatiōes diſ/ pianꝯ. ſidētiū fratꝝ neq; in ſa i crario neq; ī gazophilatio re k cipianꝯ: ſil̄r dona eoꝝ q̄ pau peres oꝑimūt: a ſacerdoti/b⁹ refutāda ſūt. ⁊ tē cypꝛian⁹ vt hic de iſto. Jtē de eo qui paupem oppꝛimit. Jtē de ſacrilego. vt. xj. q. ij. de viro. Jtem de eo q̄ vi extrahit ſeruū ſuū ad eccleſiā ꝓfugientez. vt. xvij. q. iij. miroꝛ. Jtē de raptoꝛe. exī de rap. ſup eo. Jtez de vſurario. exī de vſur. c. qz in oibus. ſed eriā penitētes qñq; ꝓhibenē oblatiōes facere de conſe. diſ. iij. eos. idē dico de meretrice Siqs tñ officiat⁹ op/ꝓmit rusticos. Seſſ. 4 qz forte dz hr̄e ꝛ. accipit. xij. do na eius nō ſunt reſpuēda de iure ſm quoſdam. qz trāſferr̄ dñium ī hm̄oi. ⁊ fieri in/de pōt elemoſyna. nec ē ꝛa ra/pina. ar. xiij. q. v. non ſane. ſi tñ ꝓpterea coꝛre/ctus nolleꝛ ceſſa re. debēt reſpui. vl̄ dic q̄ inde ꝑ fieri elemoſyna. non tñ oblatio. idē dico ī mere/trice. vt dixi. xi. ij. q. v. in ꝓn.

m n o p

Extra eccl̄iaz eē ꝓbatur: qui pacē cū ꝓximo nō habet.

q ¶ Eq̄s ad chayn neq; ad munera eiꝰ reſpexit de us. neq; enī hr̄e placātū deū poterat. q̄ cū frē nō pacē ħ ze li diſcordiā hēbat quam ſibi igit̄ pacē ꝓmittūt inimici fra truz. q̄ ſacrificia ſe celebꝛare credūt emuli ſacerdotū. ſecū eſſe chriſtū cū collecti fuerīt opinār̄ hi q̄ exī eccl̄iaz chriſti colligunt̄. tales etiā ſi occiſi in ꝓfeſſiōe noīs chriſti fuerīt r macula iſta nō ſanguīe ab/luitur. ineꝛpiabil̄ enī ⁊ gra/uis culpa diſcordie neq; paſſi one purgat. ⁊ tez ex. viij. ſy/nodo. Murmurātes a fratꝝ vnitate alieni efficiantur.

q ¶ Lienus ſit a fratrum vnitate qui murmurat ⁊ opus eius abijciatur qui murmurans exiterit: ne pe/nam murmurantium incur/rat. de qua apoſtolus ſcribit r neq; enim murmuraueritis s ſicut quidam murmuraue/r runt ⁊ perierunt ab extermi/natoꝛe. Juxta menſurā itaq; operis pctōꝛ: qō in hac ſen/tentia apl̄i plenius declara/tur ſacerdotis iudicio peni, teat. ⁊ tē ex eodē. Corripiāt̄ q̄ rixas ⁊ pctiōes amant.

v ¶ Jq̄s monach⁹ ꝓtentio nes vl̄ rixas amauerit: vl̄ maiſeſtū ꝓuiciū fr̄i ītulerit de pe. di. vij. nemo. xxxij. q. ij. ancillā. nā q̄ ipenitēs de/cedit. ī martyrio nō ſaluat̄. de pe. di. j. c. vl. ſed minus A punit̄. vt ibidem dicit̄. de pe. di. iij. §. poteſt. ¶ Lien⁹. opus. i. oꝛo ei⁹ ſi cleric⁹ eſt. op⁹ enī ei⁹ eſt oꝛare. xxxvj. di. c. vlti. vl̄ ſi eſt laicus opus ei⁹. id ē ob/latio. ſ. c. di. oblatiōes. ⁊. xij. q. j. duo. q r ¶ Neq; ſic. ij. q. vij. §. de his etiam. s ¶ Murmuraueriūt. ⁊ in dekto illa pena eſt. vt citi/us moꝛiatur. xj. q. iij. epi. ſi ſacerdotali. t ¶ Ab extermiatoꝛe. i. ab angꝛo malo q̄ extermīauit murmurātes in dekto a ēra pmiſſionis. B. Jquis. vel manifeſtum. id eſt manifeſte.

a ¶ Peccati diuturna. videt q tãto tpe debeat ds ee in pnia. ãnto fuit in pcõ. iij. q. vj. c. j. Sed dicim⁹ ꝟ ꝓ tiendũ in arbitrio plati. nã qñq inuenit q dz esse tanta. de pe. di. j. ¶ Hodiem. qñq minor. de pe. di. vlti. c. vl. quandoq; maior. de pe. dist. iij. productior.

b ¶ Prioris. i. abbatis. abbas ẽni põt absolue re monachũ suũ injicientẽ manꝰ in monachũ suũ vel alterũ. Is nõ põt si pcusserit clericũ seculares vt ex de sen. ex. cũ illorum ꝛc.

c ¶ Jssidẽtes epos. ꝛc.

d ¶ Tudendum ad pacem. hec ꝛ sitia intelligo cũ ciuiliter agit de crie vel i causa ciuili sec⁹ vbi crialit agere tur. expedit enim pctã nocentium nõ esse. ff. de iniur. cũ q. ꝛ ex de colt. c. j. l. cũ agitur actiõe iniuriarũ. vt dictum est ẽ. e. c. j.

e ¶ Coerceant. ar. q epus sics cozã eo accusaue rit aliquẽ ꝛ velit desistere. et ille velit ei remitte re nõ debeat eos cogere prosequi cãm illã etiã lite ꝓtestata. ꝛ q illi possint desistere cum eps debeat eos magl hortari ad pacẽ q ad ꝓtentionẽ. ar. v. q. ij. si primates qõ vez credo in crimine iniuriarũ. vel cũ agitur ciuiliter. als nõ. vt extra. de col la. c. ij.

f ¶ Dum ꝛc.

g ¶ Lacuit. arguunt. ar. q admonitio semp dz pcedere vindictã. ar. xij. q. ij. indigne. h mo iudex secularis coget eos ad ꝛcordiã. ꝛ si hoc non sufficiat. q tũc excõicabunt. xvij. q. iij. de pl bro ꝛc.

i ¶ Jds. satisfaciente. imo etiã ñ satisfaciẽte rancorez tenet dimittere. vt de pe. di. v. c. vlti. q nõ est licitũ nobis aliquez odio hre. vt. xxiij. q. iiij. cum in lege. iuxta arbitriuz rectoris mo/

a dũq; pctã diuturna expietur pnia. Item q ꝓtestosus aut murmurãs extiterit fm arbi

b triũ ꝓris tãdiu peniteat q; diu culpe q̃litas extat. Item ex concilio carthagi. iiij.

Dissidentes episcopi ad concordiam redire cogantur.

c ¶ Jssidẽtes eos sine timore dei synod⁹ recõciliet. Item ex eodẽ. De eodem

d ¶ Tudẽdũ ẽ epis: vt dissidentes frẽs siue clericos siue laicos ad pacẽ magl

e q; ad iudiciũ coerceãt. Item ex eodem. Nõ recipiant dona eox. q paupes oppmũt.

f ¶ Qz q paupes oppmũt dona a sacerdotib⁹ sũt refutãda. Item ex pci. agathẽsi. A cetu alienẽt fideliũ: q ad ꝛcordiã redire ꝓtemnũt.

g ¶ Lacuit etiã vt sic plerũq; fit q̃cunq; odio aut lõginq; inẽ selite dissenserit: et ad pacem reuocari diuturna obstinatiõe nequerint: a sacerdotib⁹ ciuitat⁹ ꝑmitus arguant: q si inimicicias deponere pnitiosa intẽtiõe noluerint: de eccie cetu iustissima

h excõicatiõe pellant. Itẽ fabian⁹ papa. Jnedijs macerentur acerrimis: qui fratri suo reconciliari non vult.

i ¶ Jqs ꝓtristat⁹ noluerit recõciliari fratri suo satisfaciẽte eo q ꝓtristauit: acerrimis macereꝰ inedijs vsq; dũ gratãti aio satisfactionez recipiat. Itẽ innocẽtius. ij. Epi ad pacẽ firmiter tenendaz

k ¶ Excõmunicatione. videt rñ q; pri mo iudex secularis coget eos ad ꝛcordiã. ꝛ si hoc non sufficiat. q tũc excõicabunt. xvij. q. iij. de pl bro ꝛc.

l ¶ Jqs. satisfaciente. imo etiã ñ satisfaciẽte rancorez tenet dimittere. vt de pe. di. v. c. vlti. q nõ est licitũ nobis aliquez odio hre. vt. xxiij. q. iiij. cum in lege. xj. q. iij. inter verba. sed actionẽ iniuriarũ. i. satisfactionẽ nõ tenemur dimittere. Mã ad remittendã iniuriaz nullus est cogẽdus. xxiij. q. iij. si illic. imo bñ facit qui dimisso rancore agit iniuriaz. xlv. di. ꝛ q emẽdat. xxiij. q. v. de occidẽdis

k ¶ Jnedijs. i. penis excõicatoris.

l ¶ Recipim⁹ q ista capitula ptz q ad iudiciũ ecclie spectat facere pacẽ vt hic. ꝛ extra ò treu. ꝛ pace. treugas. Jrẽ ptz hic q epi puniũtur q sibi nõ prestãt mutuũ auxilium. vt. iij. q. j. nulli. ꝛ etiam mortuo epo vel infirmo vicini epi tenentur supplere defectũ epi. vt. vij. q. j. pontifices. Johannes.

m ¶ Perlatum est. discrepare. hec dic cano vt simplam teneam⁹ baptismi formã ꝓpter scisma vitandũ. de conse. dist. iiij ꝓpter vitandũ. vbi tamen ꝓsuetudo est diuersa nihil officit. vt de conse. dis. iiij. de trina.

n ¶ Concordare. cum metropoli. ecclesia. xij. di. c. vlti. de ꝛse. di. j. c. vlti. ꝛ. c. altaria. ꝛ di. iij. lris. Johannes.

o ¶ Qui aut̃em. di. Act. 20 i. Thess. 2 cruz est. xxxviij. dist. clericis nõ licere negociari. vnde ostenditur i hac xcj. dist. ex quo debeant sustentari quando de ecclesiasticis stipendijs ali sufficienter non possunt. vbi autem clerico non sufficit ecclesia propꝛijs manibus sibi querere victum debet iuxta apostolum. non tamen q hac occasione subtrahat se ecclesiasticis officijs. ℣.

p ¶ Quod absq; inequalitate. nisi cum inequale est corpus exuberantia vel defectu humorum. hoc est causa infirmitatis.

Qui aũt Di. XCI. turpi lucro vl inhonesto negocio victuz sibi q̃rere phibeꝰ: de oblatõib⁹ eccle stipẽdia ꝓsequat. qõ si eccia ei sufficere nõ potuerit: ꝑpo artificio vl agricultura exẽplo apli q de apli q de labore manuũ viuebat: sibi necessaria inueniat: ita tamen vt occasione sui operis ecclesie

p vigilijs non desit. quod absq; inequalitate sui corꝑis impune conceditur. Unde pelagius papa.

Corripiantur clerici qui officiosi sibi ꝓsiliũ ꝛ auxiliũ pe

a ¶ Leutherius. pmisit. q̄ pmittēda sunt notaui. xxxiij. di. q̄q̄. b ¶ Vigilie. i. mortuoꝝ exequie. vl generaliter ecclīastica officia. lxj. di. qm̄ festul. ꝛ ꝓpter causaꝫ hec cautio fuit exacta ab ep̄o isto. qz clerici sui negligēres erāt circa diuīa officia. alīs ō iure cōi hmōi cautio nō est in ordinatione epi exigēda. Sz vidēt q̄ eleutherius ħ mo p suis clericis obligari ñ potuit pmittendo eoꝝ facturū. in strī. de iurī. stipu. §. sicḥs aliuꝫ. sed dic q̄ dū potuit cū ad eū officiū spectaret eos ad hoc cogere. ꝛ ita sua interfuit. ꝓpter ea p illa ꝓba videt promisisse se curaturū. vt illi interfint. sic cuꝫ q̄s pmittit aliū iudicio sisti. ar. ff. de ꝓbo. ob. q̄ tiens q̄s aliū. et est si. ē. lxiij. distribi dño / Jrē est ar. hīe q̄ eps p inducere ꝓsuetudinē nouā i sua ecclīa q̄ ad officia celebrāda. x. ij. di. nouit. et de consē. dist. iij. c. j.

c ¶ Clericus agricultura. ar. C. ō epi. ꝛ clerī. l. ij. nā mercari nō ꝑt. h. lxxxviij. di. puenit.

d ¶ Officij. q̄ clericꝰ nō ꝑt operas suas p tota die locare. cū nō debeat officio ō esse.

e ¶ Vigilijs. ñ tū vident puniē di si desint diuīs officijs. quꝫ non possint pcipe necessaria. ab ecclīa de altario debeant viuere. secꝰ tñ est. qz fecerūt sibi piudiciū q̄n pmiserūt se p̄ moueri ad tā tenuem ecclīaz. sic est in mrimonio carnali. ar. xxxij. q. v. horrēdꝰ. vñ sicut vir tenet mīstrare necessaria vxori q̄ tū debitū reddere nō valet. vt. xxxiij. q. vij. q̄ ꝓposuisti. ita iste tenet officiare ecclīam licꝫ paup sit. ꝛ dicere cū aplō. scio ꝛ abūdare ꝛ eſurire ꝛc. xlj. di. q̄ dicit. ꝛ ministrēt ei manus

cijs matutinis vel vesptinis

a ¶ Leuthe/rius frac ꝛ coēps nr̄ q̄rit clericos suos sibi ꝫ canones supbire: ꝛ id q̄ nob iubentibꝰ facta i scrinio cautione pmisit vt q̄tidianis obb vigilie in eis celebrarent ecclesīa: illis ꝓtēnētibꝰ implere nō posse: ß magis vnūquēq̄ suis postposito ecclīe fuitio vacare negocijs. ꝛ iō experientia tua eos q̄s tibi eē ostenderit ꝓtumaces: debita obiurgatōe cōpesce: ꝛ modis oībus vigilijs vacare cōpelle.

Item ex cōcilio ananethensi. De eodem. Pales.

Relbyter mane matutinali officio expleto pensum fuitutꝫ sue canēdo p̄mā tertiā sextā nonaz vespamq̄ psoluat: ita tñ vt horis cōpetentibꝰ ꝛ signātibꝰ iuxta possibilitatē aut a se aut a scholaribꝰ publice cōpleant. deinde de pactis horꝫ infirmis visitatꝫ si voluerit: ad opus rurale exeat ieiunꝰ: vt iterū necessitatibꝰ pegrinoꝝ ꝛ hospitū siue diūsoꝝ cōmeantiū infirmoꝝ q̄z atq̄ defunctorum succurrere possit vsq̄ ad statutā horam p̄ q̄litate tpis et opportunitatꝫ. Itē ex dictis sancti bñdicti ꝓba dicente. septies in die laudē dixi tibi q̄ septenarius sacratꝰ numerus a nob sic implet ꝛ si matutini p̄me tertie sexte none vesperi cōpletorij tpe nr̄e fuit utis officia psoluam: qz de his dixit ꝓba. septies in die laudē dixi tibi. nā de nocturnis vigilijs ipe idē ꝓba ait. media nocte surgeba ad confitendū tibi ꝛc. q̄ his tpibꝰ referamus laudes creatori nr̄o. sup iudicia iusticie sue. Vñ in cartha. ꝯci. legit. Sine officij detrimēto artificiolo sibi clericus necessaria querat.

c ¶ Clericꝰ victū ꝛ vestituz. sibi artificiolo vl agri/
d cultura absq̄ officij sui dūtaxat detrimēto ꝓparet. clicꝰ ei q̄ absq̄ corpusculi sui neglita/
f te vigilijs deest stipēdio puatus excōtecē. Itē ex eodē.

g ¶ Clericꝰ q̄libet. De eo. ꝓbo dei eruditꝰ artificiolo victū q̄rat. tē oēs clericī ad opandū validi sūt: ꝛ artificiola ꝛ lras discāt. q̄ vero nō p emēdo aliq̄d in nundinis vl in foro deambulāt: ab
h officio suo degradent. inter/
i emptores āt ab officio declinātes vl negligētꝰ agentes ab officio remoueant. Item ex conci. aurel. De eodem.

¶ Clerici ꝓbo q̄ ad opꝰ sanctū adesse cōtēpserint: ꝑm arbitrtū epi ecclīasticam sulcipiāt disciplinam.

k ¶ Um Di. XCII. aūt ad ecclīaz venerint: corde magis q̄ voce deo cantā/dū meminerint. Itē hiero. in epla ad ephesios. Corde nō voce deū laudare debē.

l ¶ Antantes ꝛ psallētes in cordibus vrīs dño. audiant hec adolescētuli. au/
m diant: hi quibus in ecclesīa
n est psallendū officiū deo non voce sed corde cantā duz. nec

xxj. q. j. clericꝰ. ꝛ fi Sed q̄d si a p̄ncipio fuit diues ecclesīa cū ad eā ꝓmotꝰ est. sz post vergit ad exiguitatē. dices clericū adhuc teneri. sic epūs. tñ in hoc casu ꝛ ꝓmisso dz eā vnire ecclesijs alijs. x. q. iij. vnio. ō ꝓ. di. j. oēs

f ¶ Stipēdio. sz cui applicabit hoc. ꝑt dici q̄ canonicis in simul cum epo. hoc vez est in eo q̄ de cōi p cipiebaꝫ. alīs videt q̄ tm̄ canonicꝰ. ar. C. de heret. decu. ꝛ naui. l. j. ij. et. iij. nisi cū iniuste ꝑuatꝰ est. tūc ei oīa ipe recupat q̄ amisit ff. de re mili. l. penul. C. e. l. j. li. xij lau. sz certe ego credo q̄ suū beneficium dz assignari alicui. qui celebret ꝓ eo. do nec ipe est excōicatꝰ. vt ex ō ap. peruenit. b.

g ¶ Clericꝰ. ar/tificiolo. ex q̄li artificio clericus ꝑt sustētare se. nota. xxiij. q. iij. in summa.

h ¶ Jnē ēptores. fm q̄ solz eē inē emptores. et sic idē reperit. et tūc sūt due pres fm q̄ est ħ inter emptores ē vnaps. ꝛ vocat iter/emptores ꝓsonas. de ꝯbo hēes ff. de ꝓso. l. ij.

i ¶ Declinātes sz clerici. Jo.

k ¶ Um āt ostēdit mgr̄ in ꝓcedeti di. q̄ clerici debent celebrare dīna offīcia i ecclīa. i hac ꝛcij. dis. ostendit mgr̄ q̄lit. qz. s. ñ debēt voci modulatiōis insiste re. adijcit etiā q̄ in ec. ro. diacōes cantare non debēt. sz ꝯbo p̄dicatiōis vacare. postea monet in cidentē q̄stionē. vtz epi q̄ nō recipiunt in sua ecclīa. posint in alia parochia epale officiū exercere. Ephes.

¶ Antantes. hec sunt ꝓba apli. m ba hieronymi exponētis. n ¶ Audiāt. verl

¶ Nō voce. nō voce tm̄ nā. ꝛ voce decantandū est. vt de ꝓse. di. v. nō mediocri

PS. 118

ter.ꝛ ibi.psallite deo in iubilatiõe.tñ magis cõdis de uotione q̃ uocis iubilatiõe.vt.xxxviij.di.sedulo.

a ¶ Liniende.vt ppĩm delectẽt.nã nec ipa veritas pnunciãda sic est.vt q̃s hoiẽ placeat.xxij.q.ij.pmũ.linire aũt vt melꝰ cantẽt ꝛ pnũciẽt veluti electuaria pctm nõ ẽ. si ad laudẽ dei ꝛ non gra laudẽ pseq̃ndi delectanť.ar.xxxij.q.iiij.obij/ciunť.procurare ei dz vt clara voce nõ rauca pnũcier.vt.xxj.di.c.j.vt ppls plane intelligẽs dicat amẽ.vt.xxxviij.di.sedulo.

b ¶ Theatra/les.tragedi sic faciebãt i theatro decãtãdo trage/dias.ꝛ dicunť a tragos q̃ est hircus.et oda q̃ ẽ laus.q; hirco remunerabanť p/pter feridã materiam.h.

c ¶ Ab officio..: excepti.ℏ intelligẽ q̃ nduti sũt in eccĩa ad cãtãdũ euãgelium.ꝛ sic itelligẽ seq̃ns capitulũ.

d ¶ Nsctã. miniſteriũ constituí.

e ¶ Predicationis.j.xvj.q.j. adijcim⁹ ℨ.ſz illud ex cã dictũ ẽ ppter ſſdã improbos monachos.als ẽt diaconi pñt pdicare.vl hoc intelligẽ ex delegatiõe alꝰ solꝰ sacerdotis officiũ ẽ pdicare.vel pdicatiõẽ appellat lectionẽ euãgelicã

¶ Stimulat. id est exasperet. contra se.

g ¶ Jn sede.ap.ex hoc dicũt q̃dã hanc phibitionem in ec.rotñ locũ hñe.alij tñ de cardinalibꝰ intelligunt.h.ꝛo generaliť intelligiť esse phibitũ.cũ.ſ.ad legendũ euãgeliũ sunt nduti.q̃ ptz ex illo ꝛbo q̃ infra dicit inter missaꝝ.ꝛ causa huiꝰ ꝓstitutionis fuit honestas. h ¶ Solũq; ar.q̃ diaconus nõ nisi cã necessitatẽ dz legere epłaꝝ.xxv.di.c.j.ꝛẽ

in tragrediaꝝ modũ guttur a ꝛ fauces medicamie liniẽde b sunt: vt in eccĩa theatrales moduli audiant ꝛ cantica.

c Ab officio aũt cantandi et psallẽdi diacones iuenĩũtur exempti: ne dũ vocẽ modulatiõi studẽt: altarꝫ misteria negligãt. Uñ gre. Cantandi officiũ diacones sibi nõ vsurpent.

d Lectia rom̃a sctã rom̃a dudũ ꝓsuetudo est valde reꝓhensibiľ exorta: vt q̃dã ad sacri altarꝫ misteriuꝫ ꝓstituti cantores eligant.ꝛ i diaconatꝰ ordĩe ꝓstituti modulatiõi vocẽ infuiãt: q̃s ad e pdicatiõis officiũ ꝛ elemosynaꝫ studia vacare ꝓgruebat vñ fit plerũq; vt i sacro ministerio dũ blãda vox q̃rit: cõgrua vita negligãt: ꝛ cantor f miſter deuꝫ morib⁹ stimulat: cum ꝓlm vocibus delectat.

¶ Qua de re pñti decreto cõstituo vt i hac sede sctĩ altarꝫ h mĩstri cãtare ñ debeãt: solũq; euãgelice lectiõis officiuꝫ intra missaꝝ solẽnia exoluãt. psalmos ℣o ac reliq̃s lectões censeo p subdiaconos vl si necessitas exigit p mĩores ordines exhiberi.siq̃s aũt ℨ ℔ decretũ meum venire tẽtauerit anathema sit. ¶ A q̃ⁿ ordinãdos oporteat eẽ imunes: breuiť mõstratũ e. de q̃ⁿ ℣o manib⁹ suos ordines suscipe debeãt: facile ptz.sacerdotes ei ꝛ cũcti ifra ipm constituti ab epis debẽt ordiari. Unde in ꝓci.martini pape legiť Qui nõ sunt ordinati ab epo i pulpito nõ psallãt neq; legant.

N On liceat.psallere.ar.p laicꝰ q̃ nõ cantãt in pulpito. sed alibi in eccĩa. k ¶ Qui ab epo vl abbate.lxix.di.c.j. vel etiã a sacerdote.vt.xxij.dist.psal/ S Jquis.hec tria ca.loquunť de eadẽ ma/ (misteria.ſ.cũ q̃s est ordinatꝰ epis ad aliquã eccĩaz.ſz non audet ire tũ luc ꝓpter scãdalũ vel ꝓpter hostilitatẽ.vl quia nõ recipiť ibi a/liq̃ de causa.sine culpa tñ sua iste nõ dz aliq̃d pſumere de rebꝰ ecclesie ad quã diuertit.ꝛ expectabit quousq; ꝓuideat ei synodus alibi.vij.q.j.pastoralis.

l

m ¶ Pro ꝓtentione.ar.ℨ. xvj. q.vlti.ſi plures.

n ¶ Aut p aliqua.ſ.de iure.q̃ dicũt se non elegisse eũ.vl dicũt q̃ renũciauit epiſcopatui.

o ¶ Cõtingere id est nõ episcopalia.nisi inuitatus sit.ar. ex̃ de eo qui resig.c.j. ℨ.vij.q.j.c.epi.

p ¶ Judicare. nã aliã ecclesiaz si vacat debẽt ei cõferre. vij. q.j. pastoralis.ſz populus ẽ excõicãdus.q̃ eũ nõ recipit cũ iustã causam nõ ꝓndit nisi scandaluz timeatur.siť ꝛ ipe excõicať. cuz ad ecclesiã illam ire nõ vult.ℨ.c.iij.

S Jquis.cuꝰ est.i.ad ĩm q

r ¶ Aliaz. quã forte allegat.

s ¶ Et honorꝫ videt ꝓra.ℨ.pxi.c. sed dic honozis.i.honoza/bilis ministerij. quia in vestibus episcopalib⁹ exercebit sacerdotale officiuz non

t epiſcopale.nisi inuitatus sit.vt dixi.c.prozi.et maioz reuerentia ei exhibebitur q̃s alij prel byrero simplici.

u ¶ Prouincie.que.ſ.habet.x.vel.xj.episcopos ꝛ metropol.vj.q.iij.ſcitote.¶ Lau.

S Jqui.i.ſiqui clerici ordinati sunt episcopi.

a ¶ Vbi ꝑbus.i.in ꝯ loco vel in ꝯ ordie/Sed nunqd ꝓtor ecclā teneť eos recipe.videť q nō.lxxij.di.pla/cuit.ar.xxj.q.ij.sicꝫ tā trāllat⁹.Ad b dic.q si habuit corꝑalē possessionē ꝑ se vel ꝑ aliū ei⁹ eccl'ie ad quā mo do nō recipiť.nō teneť ꝑor eccīa eū recipe.licet nōduz eius bñficiuz sit collatū.si nō ha buit possessionē teneť.licz iam a/lijs ꝓcessa fuerit ei⁹ bñficia.vt exẽ de elec.cū in cun ctis.vij.q.j. cos C.de repu.here. l.vlti.ꝑ aliū dixi qz idē est ac si ꝑ se.exẽ de ꝓben.ac cedens.ar.iij.q. j.§.j.hec glo.nō adaptať ad te/xtū/Sed nūqd est clerie⁹ huius epi.distingue.qz si nō vult renun ciare epatui ad quē elect⁹ est nō erit clerie⁹ eius. remanebit tñ ci ꝑbus bñficiuz qō ius cōfuauit ei. Si vo renūcia uit. ei⁹ clericus erit.z ab eo iudi cabiť.exẽ.de re nun.ad supplica tionē.nisi in cri/minali cā tñ nō pōt eū deponere in mēoriā ꝓsti ne dignitaťis.ff. de decur.l. vlti. q ergo dicit au ferať honor. dic q ꝑ papā.ar.C. ybi se. vel cla.l. vlti.circa medi/um.rōne aūt delicti poterit eū excōicare si excesserit i sua dioceſi.licet nō abrenūciet epatui.qz z posset quē/libet archiepm nō suū.ar.vj q.iij.placuit.ff.de offi.ꝑ/si.ꝑses.hoc tñ tene.q sine lnia pape nō abrenūciabit.

b ¶ Nō abijcianť. (exẽ de trāsla.epi.inť corꝑalia.l. ar.q nō dz elect⁹ in alia ꝓuincia ꝓuari bñficio ꝓtori

c Sanctiꝯ trannferatur ad aliam.

d Iquis.impositionē.i.ordinem episcopalem.

d ¶ Nec acquieuerit.j.tres mēses.i.c.dis. qm̄ sponsa. tū.j.duos menses tē.exẽ de conuer.ꝓiu.ex publico.

e Sic ꝑ mulier vacās q virū nō hz.ff.ad.l.iul. de vi

f ¶ Irruerit.sed qd (publi.d ceru.§.q vacantē. Jo. si iste intrusus aliū ꝓtulerit ipi eccl'ie.teneť ei eccl'ia re stituere slē de simoniaco.exẽ de si.veniēs. .z qz ibi nihil deperit eccl'ie.liij.di.generalis.sz si bñ ꝓmot⁹ esset. ec clesia nō teneť ei restituere.z iō bon⁹ deterior⁊ ꝓditio/nis est q̄ mal⁹.sz ꝑ de simo.de b. So. in simoniaco di cūt qdā q nihil dz ei restitui.z qō dicit illa decre. vens.disꝑsatio fuit.alij dicūt q ꝓpter delictū abbatis z monachoz b ꝓtingit.L.dicit.q clerico in seculo re/manēti nil restituiť.sec⁹ si ad religionē trāsit.vt.xxvij q.j.sicꝫ rapuerit.de clerico aūt seculari.q remoueť ab eccīa qd iurꝫ sit si aliū ꝓtulit.nō.exẽ ō cle.ꝓiu.q a te.b.

g ¶ Desideret.ar.q q malo sunt inchoato ꝓncipio.si ꝓu alescūt.q̄uis ad eū casuz deueniāt a ꝯ recte pūt in/cipi. vt. vij.q.j. eꝑm.exẽ de elect. audit⁹.ar.ꝯ exẽ ō iurepa.cura pa/storalis.exẽ ō cō uer.ꝓiu. placet. Jo. dicit q ipso iure nullū ē.nou ꝓualescit.als se/cus.b. Itē ar.q nō valet electio ꝓcors. nisi cano nica sit. xvij.q. ij.sicꝫ abbas. lx iij.dist.c.j.

h ¶ Et ꝑfectū z nō q ꝓtulit⁹ dz ꝑfectū licz ñ ad/sit ꝓmas. vt.xv/iij.dist.c.j.

alias occupare parochias:z vim ꝑsulib⁹ eaꝝ īferre seditiones adūsus eos excitando: eos abijci placuit.qō si volu erint in ꝓsbyterij ordie vbi a ꝑus fuerāt: vt ꝑsbri residere b nō abijcianť a ꝓria dignita te.si āt seditiōes cōmouerint ibidē ꝓstitutis epīs ꝑsbrij dz honor talib⁹ auferať: fiātq dānatiōe notabiles. I tez ex ꝓci.anthioceno. Cōione ꝓhibetur epūs:q cōmissaz eccleśiam adire neglexerit.

c SJḡs epūs ꝑ man⁹ impo/sitionē epatū accepit:z sibi cōmissuz misteriū subire d neglexerit:nec acq̄euerit ire ad eccl'iaz sibi cōmissaz: hūc oportet cōione ꝓhiberi: donec suscepit coact⁹ officiū:aut cer te de eo aliq̄d integra decre/uerit eiusdez ꝓincie synod⁹ sacerdotū. I tē ex eodem. Sine ꝓcilio integri ordis va cantē epūs eccl'iaz nō adeat.

e SJḡs epūs vacās i eccl'iaz nō hñtē epm surripiēs ꝓpos sine ꝓcilio integri ordi f nis irruerit:etiā si ꝑs quez g seduxit desideret illū:alienū tñ eū ab eccīa eē oportet. Jn/h tegrū aūt z pfectū ꝓcilio dici mus illud: cui metropolita/nus epūs iterfuit. ¶ Q̄d āt su ꝓra dicī se vigilijs subtrahen tes excōicari iubenť. de his intelligēdū ē:q ab epo freq̄n ter admoniti negligētiā suaz corrigere ꝓtēnūt. Q̄ñ ꝓci. martini pape legit. Excōice/tur clericus q̄ ab epo cōmo/nitus matutinis vl̄ vesptinis horis adesse neglexerit.

i SJḡs ꝑsbr aut diaconus vel q̄libet clericꝰ eccl'ie deputat⁹:in q̄libet loco fue/rit:si in quo eccīa est z ad q̄ti k dianū psallēdi officiū matuti/nis vel vesptinis horꝫ ad ec/clesiā nō cōuenerit:deponať l a clero:si tñ castigať veniaz ab epo ꝑ satisfactionē nolue/rit ꝓmereri. Dist.XCIII.

m OBedientiā aūt in feriores ex ordīe supioribꝰ debent: summo enī ponti fici ea debetur ab omīb⁹ obe dientia:vt nulli liceat ei com municare: cui ꝓ actib⁹ suis inimicus ipe extiterit. Hec ī

k ¶ Maturi/nis.maturina di cunť officia q̄ ce lebranť a mane vsq̄ ad nonā.vesptina a nonavsq̄ ad noctē.xj.q.iij.sicꝫ epūs in ꝓcilio. l ¶ Castigatus.nō q ꝑ ꝓma offensa nō ē ꝯs puniēdus.vt.lxxiij.di.hono

m OBedientiā. Hic intitulať.xciij.dist. (ratus. in q̄ oñdit mgr̄ hacten⁹ qualiť z a ꝙbus.z in ꝙbus locꝫ clerici z ꝓlati debēt ordinari.sed qz dignitas ꝓlatoz sine obedientia ꝓeptibilis est.iō ostē dit b de obediētia quā debent inferiores supioribꝰ. Et ꝓmo obediētia q̄ debeť pape.secōo de obedientia quaz debēt minores maioribꝰ rōne ordinis.postea de obedi entia quā debent subditi clerici epīs suis.oñdit etiam differentiā inť ꝑl̄ bpteros z diaconos. q̄ñq̄ loquens ꝯ vtros.q̄ñq̄ loquēs ꝑ illos.ad vltimū oñdit ꝑl̄ bzos ma iores esse diaconib⁹ nō aūt q obediētia ꝓsistit in tribꝰ /in reuerētia exhibēda/in mādato suscipiendo/in iudi cio subeundo/Reuerēntiam dz minoz vt assurgat ma/ioꝛi.z cedat ei ꝓmū locū in sedendo.z eundo. nisi mi/nori maior administratio cōmissa sit.vñ archipr̄es bṕt vel ꝓtes bpter archidiacono debe treuerentiam. licet ordine maior sit ratione maior⁊ administratōnis.xxv di.c.j.hac ꝓsideratiōe.q̄ñq̄ ꝑl̄ bz teneť obedire diaco

Dr. m.r.ꝑ. dc.mvjo.z obt/

nō plato. In mādato aūt ⁊ iudicio nemo tenet obedire nisi ei q̄ habet admīstrationē vel iurisdictionez sup eūsmīsi ab eo absoluat p appellationē vel recusationē vel si ei ꝓrouersiā mouear. vel si plat⁹ deponat. viij. q.iiij.in summa.⁊ nōne.l.

a ¶ Aplorum clementis.in pl byterū.nam petro viuēte non fuit clemēs papa.viij.q.j.si petrus.

b ¶ Si inimicus est inimic⁹. ꝺz h q̄ ad opinionē excōicati sicut iudex ꝺz crudel latroni. xx. iij.q.v.nō ē crudelis. als papa neminē ꝺz habere odio imo pacem cū omnib⁹ habebit.xj.q.iij inter verba.vel inimicus est actibus.vt.lxxxvj di.odio.

c ¶ Molite.sic vij.q.j.scire.xj. q.iij.quibus epi ar.ℨ.vj.q. ij. si tm̄.sed ibi solutum est.

d ¶ Expecta/re.ergo denūciatio non est expectanda.exō sen ten.excō .cū nō ab hoie. tamen sola fama semp non sufficit ad hoc.vt quis vitanduſ sit.vt exō de excess pla.inē licet sit ar.ℨ.exō de elec.venerabilem. Sed q̄d si pa. cōicat ex/cōicato.non incidit ideo in canonem.q̄ papa nō ligat a canone.vt exō elec. innotuit.ff.ō rep.l.pe.nec eo/ipso cum absoluit.ar.exō sen. excō.cum desideres.si tñ ei cōicare intendebo cū absoluere feō etiā.si nō ꝺo habēdus est p absoluto.cuz ꝓnceps sola volūtate libertarē ꝺcedat. ff .de manu.l. apud.⁊ facit ad h exō de sen.ex.si aliq̄n.exō de puīt.cum olim.C.de fideicō.liber.l.si voluntate.

e ¶ Dicat.non enī debet certiozari qui nō ignozauit. ff.de ac.emp.l.j. f ¶ Molite.nā eo ipso q̄s suspect⁹ est q̄ inimicoz ē amicus.ar.iij.q.v.c.ij.⁊ ob h fil⁹ ma trē exheredat.C.de inofficī.testa. liberi.⁊ q̄si. exō de accu.cum oporteat.

ecclesia eē poterit:q̄ eius cathedrā deserit. Ūn btūs pe a trus ꝓnceps aplox ī ordinatiōe clemēt⁹ pplm alloquens inf cetera ait. Cui p actibus suis pranis aplicus iimicat

Scōicare non ꝺebemus.

b Sic iimic⁹ ē iste clemens alicui p actib⁹ suis prauis: c et vos nolite expectare vt ip se vobis ꝺicat: cū illo nolite amici eē: sz prudēt obſuare ꝺebet:⁊ voluntati ei⁹ absq̄ cōmonitiōe obsecūdare ⁊ aū tere vos ab eo cui ipsum sentit adūsum:neq̄ loq̄ his q̄ d bus ipe nō loquit. Ūn vnus q̄sq̄ q̄ in culpa ē: ꝺū cupit oī um vīm amicitias hre:festinet citi⁹ recōciliari ei q̄ oīb⁹ p̄est:⁊ p h redeat ad salutem cū obedire cepit monit⁹ p̄sidentis. Si xo q̄s amic⁹ fuerit his q̄b⁹ ipe ñ loquit:vn⁹ h ē ipe ex illis q̄ extermiare ecclesiā ꝺei volūt:⁊ cū corpe videat eē nobiscū:mēte tam̄ ⁊ aīo ℨ nos ē.⁊ ē multo neq̄oz i hostis h q̄ illi q̄ foris sunt ⁊ euidenter inimici sūt: h enīz p amicitiarū spēm q̄ iimica sūt gerit:⁊ eccliam disp̄git ⁊ vastat. Jōq̄ hmōi aplic⁹ instituit vos monētes instruim⁹ vt effecta certioz charitas vestra soliciti⁹:ꝺeinceps agere studeat ⁊ cauti⁹: ne p̄sis ⁊ infideles hoies ledēdi fideles et bēiuolos habeāt facultatē. Ite gre. Ū nullo ꝺz susci pi:quē rōana ꝺpellit ecclia.

g ¶ Nō loquit.h verū est in h casu sic.s. excōicati sī secus si ꝑpt̄ puarū odiū alicui nō loquereī.

h ¶ Qui extermiare.⁊ xxiij.q.j.qm̄ vetus.

i ¶ Hostis.vñ boeci⁹.nulla pestis efficacioz ē ad nocendū q̄ familiaris inimic⁹.ar.C. ⁊ ꝺo.lata/ vñ non est deterioz ho/stis q̄ fict⁹ amicus/ nō odiū q̄/uus q̄ simulatus amoz.vñ illud etiā.mus in pera cc.ar.xiij. q.j.§.ite p̄cepit si.c.xij.q.j. certe.iohannes.

k Jratus valde sum:qz ī tāto salonitane ecclesie clero ⁊ pplo vix ꝺuo ī l sacris ordīb⁹ inuēti fuer⁹ frater.s.⁊ coeps me⁹ paulin⁹ et ꝺilectissim⁹ fili⁹ me⁹ honoratus archidiacon⁹ eiusdē ecclesie:q̄ cōicare maxīo sacerdotiū rapiēti mīme ꝓfētirēt ⁊ se christianos eē cogīscerēt m ꝺbuist⁹ enī filij charissimi pē sare ordies vros:⁊ quē sedes aplica repellebat: repulsum cogīscere: vt ꝑus si posset ab illat⁹ crimīb⁹ mūdaret:⁊ tūc ei vestra ꝺilectio cōmunicaret:ne particeps obligationis existeret Item cyprian⁹

Non est in ecclesia qui cathedrā petri nō sequitur.

Ui cathedraz petri supra quā fundata est ecclesia deserit:in ecclesia se esse non confidat. Epi xo qui aplice ordinationi subiacent:etiaz hanc reuerentiaz ꝺebent: vt in singulis annis apostoloz liminibus sese repzesentent. Ūn anacletus ⁊ zacharias papa. Singulis annis aplo rum limina visitent episcopi qui ordinatiōibus apostoli

o Taxta san cis subiacent. ctoz patrum ⁊ canonum instituta omnes episcopi qui huius aplice sedis ordīatio p ni subiacēt: ⁊ q̄ xpinqui sūt annue circa idus maij sctō/rum pzincipuz petri ⁊ pauli q limīb⁹ p̄nt̄ēt ⁊ oī occasiōe sepposita. q̄ xo de longinq̄ sūt

filij. q̄ q̄ p uati sūt a sacra/mēt⁹ filij sunt ecclesie. qiua sunt epi.s.filij.cū certū est q̄ q̄ nō ē cū epo. exō eccle/siaz ē.ar.vij.q.j.scire.vel ꝺic q̄ iā erāt absoluti vel qz cā hūiliatis hec ꝺixit.ij.q.vij.nos si incompetenē

Uxta.h.c.loquit de eis q̄ subsūt ꝺño pape nullo o medio. p ¶ Propinq̄ sūt.q.s.in eadē puincia sunt illos vocat lex p̄ntes.C.de p̄scip.x.an.l vlti. q ¶ P̄ntent .p se vel p alios.exō de iureiur.ego.h. r ¶ De longinq̄.ar.rōne loci gmitti.q̄ alias non p/mittit.ar.xxiij.q.j.pudēda.s.ꝺi.lxij.cū longe.s.ꝺi. xxix.c.j.⁊.ij.s.ꝺi.iiij.erit.s.ꝺi.lxij.c.j.⁊ ꝺic de longi

p

a ¶ Juxta. ar. q̄ expediri p alios sufficit. qō iuste ipe ditus ā se facere nō potest. xviij. di. eps.
b ¶ Chyrographū. ex de elec. significasti. ē. lxv. dis. j. si qs. v. q. iij. si egrotans.
c ¶ Canonicis. ē. di. xviij. siquis epor.

d Subdia/cono. ad lectores. ħ noie lector oēs inferiores ordies p̄hendit.
e ¶ Honorem rōne ordis hec ē enī iustitia vt mior fuiat ma/ior. xxiij. q. vj. ē ordo nisi mior ī admīstratione maior sit. xcv. di. c. c. j. vel nisi obtineat locū su pioris. j. e. c. vj.
f ¶ Abbas. loquit fm ea tpa cū monachi nō erāt clerici. vt. j. xvj. q. j. gnāliter. vel forte q̄libet clericꝰ dignior est q̄libet monacho. ar. xvj. q. j. alia ē cā. z. c. le/gi. hodie maior honor debet ab batibus q̄ alijs clericis. ar. eī ō eta. z q̄li. c. j. lx/ix. di. c. j.
g ¶ Siue in gremio. arg. p. xcv. di. eps. naz ibi ōr q̄ i domo collega dz cē nō in eccl̄ia.
h Jaconi. oculi z nō q̄ loco diacono rū succedēt ar/chidiaconi. q̄ di cunt oculi epi q̄ plustrāt. alia cā habet j eo. dia/coni.
i ¶ Oberrāte/s sūt z alij oculi circūlustrantes synodales testes. xxxv. q. vj. eps ī synodo. vel ibi loquit ō excessi/bus laicoꝝ ħ clericoꝝ. h. k tam cōmissum crimē q̄ alia cōmittēdū. gō verū ē. xxij q. v. ħ vr. ar. eī ō coḡ. spi. tua. ō p̄se. di. ij. cū oē crimē.
l Sacerdotes. sal terre. in oīb enī opib nr̄is sal of/ferre debem⁹ ō p̄se. di. iij. sal. z q̄ sal sapīa inrelli/gīt. xliij. di. sit rector.

ħ iuxta chyrographū suū im/pleāt: q̄ aūt hmōi p̄stitutiōis tempto⁹ extiterit p̄terḡs si egritudīe fuerit detēt⁹: sciat
c se canonic̄ subiacere senten tijs. Relīq̄ vo ī eccl̄ia mīores sp debēt maioꝝ subesse: si/cut ī synodo scī silueſtri legi tur. Minores maioꝝ obe/
o Sub/diētiā exhibeāt diacono vsq̄ ad lectores oēs sb̄diti sint diacono. cardīali viro reuerēdissimo ī
e eccl̄ia repūtātes ei honorem. Papo pontifici p̄sbr. p̄sbro diacon⁹. diacono sb̄diacon⁹ sb̄diacono acholyt⁹. acholyto exorcista. exorciste lector.
r lectori ostiari⁹. ostiario ab/bas. abbati monach⁹ ī oī lo co repūtent obsequiū siue in
s publico siue ī gremio eccl̄ie. Itē ex epl̄a cle. pape. Quid
h sit officium diaconoꝝ.
i Jaconi eccl̄ie sint tāḡ oculi epi oberrātes z circū/lustrātes cū verecūdia act⁹ tot⁹ eccl̄ie pscrutātes diligē
k tī⁹: siquē videāt fieri vicinū p̄cipitio z primū eē pct̄o: vt referant ħ ad epm. z ita epo suggere q̄ ad cultum eccl̄ie z
disciplinā eī ptinēt: diaco/nis cura sit. Idē in eodem.
l Sacerdotes De eodē. Vo dicebat btūs petr⁹ eos ī splēdore bonoꝝ operū gl̄ificare deū p̄rem ō q̄b⁹ ait
m dñs: btī estis cū maledixerint vob hoīes z reliq̄. z iterū vos est sal ēre. Itē ex ꝛcil. pari/siēsi. Mō sūt bñdi clerici qui

m ¶ Maledixerit. nō q̄ ex maledictiōe bñdictionē ḡs ꝛsequat. sz ex patia quā sustinet. xj. q. iij. q̄ iust⁹. l.
n Nulla. j. xvij. q. v. abbatib⁹. o ¶ Acephalos. n
Priuilegiati ēn q̄ pape subsūt nō sunt acephali. q̄ papa epūs eoꝝ est. ar. eī ō p̄uil. recepim⁹. tales sicut ex cōicatos dz q̄libet excludere ō ecclesia. sua. eī de paro. z alie. paro. c. ij. Et ē hic ar. p̄latis et q̄ etiaz gere/mite subsūt epo in cui⁹ territo/rio sunt. vt. xvj. q. j. qui vere.

epali puidētia nō gubnāt.
n Nulla rōne clīci aut sa/cerdotes hūdi sē: q̄ sb nullo epi disciplina z puidentia gubernāt. tales enīz
o acephalos. i. sine capite pi/sca consuetudo nūcupauit.
Qui suis Itē. De eodē.
epis nō obediūt: īdubitant reprobi z rei existūt porro ip̄i a deo donū summi mūer̄ ꝛsequunt: q̄ suis do/ctorib⁹ q̄ recte epi intelligū/tur libenē obediūt. Itē ang/cletus. Illi in deū scādalizā/tur q̄ suo non obediunt epo
p Lle pculdubio scādali/zat in deū: q̄ recte nō do cet z q̄ ei⁹ scādalizat epm vel sacerdotē. Itē euarist⁹ oīb⁹ epis. Septē debēt esse diaco
q nes ī vnaq̄q̄ ciuitate
Jaconi q̄ q̄si oculi vi/dent eē epi: ī vnaq̄q̄ ciuita/te septē debēt eē: q̄ custodiāt
r epm p̄dicātē ne ip̄e eps ab ī sidiatorib⁹ q̄quo mō infeste
s tur aut ledat a suis aut ꝟba
t dīna detrahēdo aut īsidian/do polluant vel despiciant.
v sz ꝟitas spūali redoleat fer/
x uore z pax p̄dicata labijs cū volūtate ai ꝓcordet. Itē ex ꝛcil. neocesariēsi. De eodē.
y Jaconi septē debēt eē fm regl̄az q̄uis ī ma/gna sit ciuitas. regl̄e aūt au/ctoritas ista ē: qō z liber ac/tuū ap̄lor ideꝝ insinuat. Ut
z igit̄ ex p̄missis apparet au/ctoritatibus diaconi debent obediētiā p̄sbris: sicut p̄sbri epis. sz diaconi supbiētes sa

p Lle.

vltimo in.c.legimus dabit sniam ꝫ diaconos.h.

a Diacones.deputatū.sic.xviij.q.ij.hoc tm.

b Paternis.id est.a maioribꝫ episcopali. scz et presbyterali.ꝛ ita episcopat⁹ est ordo.vt lxxviij.di stin.cum in preterito.xxj.di.cleros.ad idē.xxij.di.c.j.

c Absqꝫ epo .i. absente epo vel plbro.qbus soluz baptizādi misteriū pmissū est.vt ō ꝫse.di. iij. ꝫstat.ꝛ dicꝙ absqꝫ epo.i.p̄ter auctem eius d Necessitas nō ꝙbi necessitas exigit ꝛ plbyt̄ē absens. pt diacon⁹ etiā iure suo baptizare.ꝛ cozp⁹ christi erogare infirmis si ꝑsecratū est.sz i ecclia in pūtia plbri ñ pt etiā si necitas exigat nisi iussus a plbro puta cū multi sūt q̄ idigēt baptismo.ꝛ plbr ñ pt oibus sufficere . siliter si multi sūt q̄ volūt accipe cozp⁹ xpi. nec plbr sufficit oib⁹.

e Christiāis et hereticis.vt .j.q.j.ꝙ qdaz.

f Eruēit plbyteris. i. eucharistiā ꝑsecrā.sanguine ār dñi pozrigūt .j.e diacōi sz hec ē rō ḡre sacerdos cozp⁹ xpi p se sumat. calicē ār ō altari plbris sumere ñ lz. sz diacon⁹ eis pozrigeꝛ qz sūptō cozpis futurā resurrectionē significat. quā ōs sua ꝛtute facē sine oi misterio. sz sumptio sanguis significat redēptionem pcōz q̄ fit itercessiōib⁹ alioz: ē.di.l. plbyteros q̄ ꝫ. ibi In penā ōz de diacoīb⁹ ne pane offerāt.ḡre ō iure licitū ee vriohā.sz illō itelligit q̄ in ꝓncipio secretoz diacon⁹ accipiēs patenaz cū pane offert sacerdoti Impoīt ꝙ diacōis ad penaz ne panē offerāt altario mistrādo.h ār ꝓhibeᷓ.ne p⁹ sa cramēta ꝑfecta cozp⁹ christi porrigāt sacerdotiꝛ sumat.b.

g Ertiā aū.i.anteqꝫ epi sumāt. h In medio ꝝ ꝑsuetudinē diūsoz locoz h variāt. In q̄busdā enī locꝭ h obsuāt i q̄busdā ñ.

i On oz.sz iussionē h obsuat ꝫz ꝑsuetudinē ḡrūdā ecclia rū cū redit a leciōe euāgelij.l.

k On oz pane. i. cozpus dñi. vel dicare.i.conficere ꝙ ad solū plbr̄z ptiner.j.q.j.dcz

l Jacōi ita se i missa. nā alibi magis sunt mistri epi

m Resente. eroget iussus vt ñ iussus. lōge poste epo vel plbro.s.eo.

n Diacones Jaconus loco.i. i aliq̄ de oi tū hōesto.ff. ō arb.si cū dies .§.si arbitᷓ.ꝛ de mu.ꝛ ho.vt ꝫ datim.§.j.

o Diacon⁹.i. ꝙcu.vbi ꝙcūunt ad synodū.

p Lāt.i.pdicat. nā offm p̄dicādi plbrozꝫ ē xvi q.j adhicim⁹

q Alba.i.dal matica.ar. xj.q iij.eps plbyter.

r Et lectionis euāgelij.

s Onnulli, atz i pmo .i. i pmo ordie. vt fit parisius.

t Ve sublimiores. sic construe.ḡ tā illi q̄s isti ꝑsistāt in vtroqꝫ ita.l.vt diacōi aḡscāt plbyteros sublimores.se.l.diacōi b⁹ꝛ stabūt ꝫz tē pus sue ordinationis.xvij.di.§.

Cerdotib⁹ exeq̄ri vel potius p̄ferri querebāt ꝫ quoz insolentiā multoz auctes manauerūt eoz supciliuz reprimentes:atq; vt sacerdotib⁹ ꝙdignam obediētiā exhibeant decernētes. Unde pelagius papa ait. Nihil eorū que sūt decreta primis ordinibus vendicent diaconi.

a Jacones ꝓpriam ꝑsti tuimus obseruare mēsuram:neq; vltra tenoꝛe paternis canonib⁹ deputatum quippiā tentare pmittimus et nihil hoz in suo ministerio penitus applicare que p̄mis ordinib⁹ ꝓprie ōcreuit

b antiquitas.absqꝫ epo vel p̄sbytero baptizare nō audeant nisi p̄dictis ordinib⁹ forꝛtassis longi⁹ ꝓstitutis necessitas extrema compellat: qō

c etiā laicꝭ christianis facere plerūqꝫ ꝓcedit sacri cozpis erogationē sub ꝙspectu episcopi seu p̄sbri nisi his absentib⁹ ius nō habeāt exercēdi.

Itē in niceno ꝓcil.legitur.

Inferiores p̄sbyteris se diacōi cognoscāt.

d Eruē nit ad sanctū ꝓciliū: q̄ in locis q̄busdā ꝛ ciuitatib⁹ p̄sbris sacrāmta diaconi porrigant.h neq; regula neq; cō suetudo tradidit: vt hi q̄ offerendi sacrificij non habēt ptātem:his qui offerūt cozpus christi porrigant.sed illud innotuit qō q̄dam diaconi etiam ante epos sacramenta sumūt.hec ergo oīa amputent ꝛ excidā ꝛ in sua diaconi mēsura pmaneāt scientes: q̄ qz epoz ministri sē inferiores a plbris habent. p ordinē ergo p⁹ plbros facre grāz cōionis accipiāt aut epo aut plbro porrigente eis

h sz nec sederē i medio plbroz diacono liceat: quia si fiat h̄ ꝑter regulam probatur existere . Siquis autē post has diffinitiones obedire noluerit: a ministerio cessare debebit. Item ex concilio laodicensi. Diaconus honorez exhibeat presbytero ꝛ ipe ab inferioribus honoretur.

t On opꝛtet diaconuz coram presbytero sedere:sz iussiōe plbyteri sedeat sil' aūt diacon⁹ honorē habeat a seqntib⁹.i.a subdiaconib⁹ꝛ ab oīb⁹ clericꝭ. Itē ex eodē. Calicē b̄dicere ꝛ panē dare diacono ñ licz

k On oz diaconos panē dare nec calicem b̄dicere. Itē ex ꝙci.carthagl.iiij. cui papa zosim⁹ interfuit p vicarios. Sicut epis ita ꝛ plbris

l Jaco diaconi mistrēt. ni ita se plbri sicut epi mistros eē oḡscāt. Itez ex

m Resen De eodē. eodē. te plbro diacon⁹ eucharistiam cozporis christi populo si necessitas cogit iussus eroget. Item ex eodem. De

n Jaconus sede/ eodez at iubente presbytero

o in quolibet loco. Item diaconus in conuentu presbyte

p rozum interrogatus loquatur alba vero tantū tempoze

q roblationis ꝛ lectionis vtat Item ex concilio toletano quarto. Diacones presbyteris se superiozes non cognoscāt.

r Onnulli diaco/ scant. nes in tantam prozum punt superbiam: vt sese presbyteris añponant:atq; in p̄mo choro ꝛ ipsi priores stare p̄sumant presbyteris in secundo choro constitutis. ergo vt sublimiozes se presbyteros agnoscant: tam illi q̄s hi in vtroqꝫ consistant.

s Onnulli diaco/ scant. nes in tantam prozum punt superbiam: vt sese presbyteris añponant:atq; in p̄mo choro ꝛ ipsi priores stare p̄sumant presbyteris in secundo choro constitutis. ergo vt sublimiozes se presbyteros agnoscant: tam illi q̄s hi in vtroqꝫ consistant.

vl.i fi. a ¶ Cōpagl.i.sādaliby.ꝛ dicūt ꝓpagi sanda/lia vel calige ep̄ales ꝛ ē mas.ge.io. b ¶ Nec mappulis.i.oznamētis eķrū.q̄ ꝓstātin⁹ ꝓcessit cardinalibꝫ .j.xxvj.di.ꝓstātin⁹. nā mappa oznamētū ē eķ .similiꝫ in auc.de ꝓsuli.§. ꝑtacūq;.ꝛ sūr q̄dā alba linthеamina ꝗbꝫ coopiūt eķ cardinalium cū ꝓcessionē faciūt alij dicunt q mappule sūt mitre ep̄ales.

c ¶ Eruenit. alicui⁹ argu. ex ħ ꝛ se. c. habes q illō videt ꝓhibirū qđ nō oñdit eē cōcessum. ar.di.c. ꝫ mozē.ar.xxv. q.ij. ampurato. ar.x.q.j.hāc.argu.ij.q.v. ꝓsulisti.ꝛ ē ħ verus in his q sunt de iure speciali als qđ nō est ꝓhibirum intelligitur esse ꝓcessum. xxvij.q.j.lex diuꝫ er.xxx.q.iij.illō d ¶ Aucte.naz si maioris auctꝛ ħ fecisset.ħ esset vtrūq; excusabile.ar.di.lxiij. salomtane.ꝛ dist. xxviij.diaconus e ¶ Diā. C.ō

¶ indic. vidui .l.ij fi. C.vñ vi me/minerit.ꝫ.xxj.q. j.c.ij .ꝫ. xxij.q. iij. ē iniusta .j. q.vij.exigūt.ꝫ. ꝫ.xxxv.q. ix.loci nostri.

f ¶ Illud au/tem. ꝑsumptum. ar. antiq tatem vel longā ꝓsuetudinē non dare ꝓuilegiū vt di.c.ꝑtra morem. ar.lxiij. distin. quia. ix.q. iij. ꝓquestus. et est ratio. quia ħ possideri nō poterat de iure cōmuni. ar .eķ de ꝓscrip. causam. Nam ꝛ sūr alia iura que non ꝓscribunt vt subiectio vel ꝑcuratio. eķ de ꝓscrip. cum ex officij vel via publica. ff. de via publica. viam. ar. C. de aqueductu diligenē .li.xj.ꝛ est si. C. de fundis rei ꝑtua. ꝛ sal. diuine domus vsus aque. l. xj.

g ¶ Iacon. angeli illius ꝑlati.

h ¶ Candelabra. que erant in templo dñi.

i ¶ Voces audite a iohanne in apocalypsi.

k ¶ Nocentes. populū quo ad vitā actiuā.

l ¶ Soli deo. quia solus deus nouit cozū ꝓscientiam ei nanq; coz omne patet. ꝛ omnis loquiť voluntas. vt xxiij.q.iij. de⁹.

a Compagl xo calciari absq; aplico licētia diaconib⁹ non

b ꝓmittit: sic nec mappul' vti absq; ei⁹ auctē ꝗbuslibet clericl ꝓcedit. ¶ Si greg. iohā/ni epo syracusano. Absq; aplica licētia diacones com/

Pagis vti non ꝑsumāt.

c ¶ Eruenit ad nos q dia/con⁹ ecclie chati neñ. calciat⁹ cōpagl ꝓcedere ꝑsumpsisset qđ qz hacten⁹ nulli ꝑ totā sicilią licuit. nisi tm̄ mō diaconib⁹ messanēsis ecclie ꝗbus olim a ꝑdecessozib⁹ nr̄is nō dubitat eē ꝓcessum bñ recolit. qz ergo tante temeritatl ausus leuiť nō est attēdēdus cū oi ħ fraternitas vźa subtilitate ꝑgrat: vt an p sevel ali

d cui⁹ ħ aucte ꝑsumpserit: nec ħ subtilił innotescat. ¶ Mā si negligenť ea q male vsurpā

e tur obmittim⁹: excessus viā alijs apim⁹. I tē iobāni ra/uennati epo. Mappulis clericis sine aplica licētia vti ñ

f ¶ Illud aūt qđ ꝑ vtē licet dis a clero vro mappul' scripsistis: a nr̄is clericl fortiter ē obuiatū dicētib⁹ nulli ħ vnq; alij cuilibet ꝓcessum fuisse ecclie: nec rauennates clericos vel illic vel ī romana ciuitate tale aliq̄d cū sua ꝓscia ꝑsumpsisse: nec si tentatū eēt ex furtiua vsurpatiōe sibi ꝓiudiciū generari: ꝫ eti am si ī aliq ecclia ħ ꝑsumptū fuerit: asserūt emēdādū. qđ nō ꝓcessiōe romani pōtificis ꝫ sola vsurpatiōe vel surreptiōe ꝑsumit. I tē biero. ad rusticū ep̄m narbonensem.

Sicut in mīsterio ita ī dispē

satiōe sine diacono eps non

s ¶ Iacon sunt q̄s viuat. in apocalypsi legimus septē angeli ecclesiarū hi sūt

h septē cādelabra aurea: hi sūt

i voces tonitruoz viriutum opatiōe ꝑclari hūilitate ꝑditi: quieti humiles euāgelizātes pacē annūciātes bona: dissensiōes ꝛ rixas ꝛ scādala

k resecātes docētes soli ðo col

m loq̄ntes in templo nihil penitus de mūdo cogitātes di

n centes patri ꝛ mr̄i non noui

q vos ꝛ filios suos ñ agnoscē

r tes sine his sacerdos nomē

s habet ñ officiū. hic minister dei dicit: quia scriptū est maioz est qui mīstrat q̄ cui mi/nistrat. ꝛ sicut est in sacerdo

v te ministratio: ita in mīstro

x dispensatio sacramēti: sacerdotibus etiam ꝑter ꝑsumptionē non licet de mēsa domini calicē tollere. nisi et traditus fuerit a diaconib⁹: ita enī dñs noster op̄s vniuersa

y disposuit: vt q̄ maioz se crediderit minoz esse: ꝛ qui minoz videreť maioz existeret: denicq; quō ħ verū sit: tu ipse ꝑpende: leuite compo/nūt mensam dñi. ꝛ leuite sacerdotib⁹ cum sacramēta bñdicūt: assistunt leuite ante sa

z cerdotes orant. ¶ Et si distinctio locoz̄ credať in mūdo tamen in altari dei videant sibi episcopi qui superbi sūt diacones anteponi: si humilitatem diligunt: ꝛ diaconi maiozes se esse in eo q̄ sunt

a humiles recognoscant. tunc

m ¶ Colloquētes. quo ad contemplationē. vt hoc dum sunt in oratione. de ꝓse.di.j.qñ.

n ¶ Patri. id est. diabolo. ħ poteśt inelligi historice quando moyses in vtione idolatrie vituli conflati ꝑcepit leuitis. vt nemini parce/rent. nec eri/am patri. similiter diaconi non deberent eos cognoscere. id est. amozi dei amorem coz̄ ꝓpone nere vel poteśt inelligi mr̄sticē de diabolo ꝛ de ꝓcupiscentia carnis ꝛ ei⁹motibus. vt ī glo. hic de pictis.

Apoca.i

Deu.33

Mar.10

o ¶ Et matri. id ē. carnali cō/cupiscentie.

p ¶ Non noui. id est. nolo ꝑ ponere vestruz amorem amozi dei.

q ¶ Et filios. id 'est. illicitos motus.

r ¶ Non agnoscentes. id est. ñ noscentes ꝫ ad petram illidentes.

s ¶ Habz. q̄ sine diacono epi/scopus missam celebrare ñ poterit nisi necessitate instāte. tūc ei et si nō possz habere diconum absq; ꝛo missaz celebrare pōtit

t ¶ Minister. ħ cōmēdat eos

a mīsterio. v ¶ Ministratio. i. ꝓsecratio cuchari/stie. x ¶ Sacri. s. pñtib⁹ sacerdotib⁹ coz̄a eis. vt. s di. e. diaconi. y ¶ Maioz̄. i. meliozē. vel ħ cuz bñ admīstrat. z ¶ Oīāt. i. ꝓdicāt. vt di. xxv. vnū. ꝛ xj q. j. sic enī vñ exponēdo subdit tūc demū qđ āt oz̄ i altari aūponi. respicit qđ de calice ꝑmiserat. calicē non

tollere. nisi eis traditus fuerit a diacõio. vel dic oꝛãt. id est. adozandũ iuitãt cũ dicũt flectam⁹ genua.

a ¶Tunc demũ. s. circa finẽ misse. cũ diacon⁹ clamãdo dicit ppo. hũiliate vos ad bñdictionẽ.

a ¶Predicat. j. xj. q. j. sicut enĩ. s. legẽdo euangl.

b ¶Sacerdotibus. q̃dam hic referũt que ex toto bene nõ intelliguñt qz ñ in oĩbus eccl̃ijs hec officia habz diaconus.

c ¶Nuic commendat aos ab Exo.31 institutiõe. j. eo. dñs. j. ꝯ. distinct. xxj. §. j. ꝯ. sed intelligas tm̃ per deum p̃cipaliꝫ quia eius auctoꝛ No.7. hoc in ve. te. fuit institutũ. ar. ex̃. de sen. excõ. Ezech.7 mulieres.

d ¶Lex. de sacerdote. verba esaie. id est. multi sacerdores ñ adimplent legẽ

e ¶Et viso. i. gratia ꝓpheti/zandi ꝓpẽ auariciam. qz omnes virtures patiuntur detrimentum ab vno vicio zc. de pe. di. v. §. j.

f ¶Per potentiam. inuehitur in eꝑos.

g ¶Absq; ecclesia. scilicet tali modo. vt alie na vsurpent. aliter videtur j. j. e. c. xxi. xcv. di. olim.

h ¶Qui. ꝯ. di. lxxxvj. nõ satis

i ¶Desolatus id est. suis meritis.

k ¶Detur. id est. non vult p/tiri onera administratiõis cum fratribus. ex̃ de offi. archipr. c. vlti. de pñmpta. mãdata. vel dic id est. de rebus ecclesiasticis.

l ¶Alienas. cum qõ suũ non est scire debet ad alios pertinere. C. vnde vi cum quereba.

m ¶Occidit. hoc referꝛ ad laicos. quibus occasionem mozris prestaur. lxxxvj. di. pasce.

demũ vt aures habeam⁹ ad deum: diaconus clamat: ipe a predicat ipe hoꝛtaꝛ: ipse etiam cõmonet astantib⁹ sacerb dotib⁹: nec leuiꝫ hãc vocem qua loquiꝫ ꝛ pacem annũciat: audiant aut negligentes c aspiciãt. Sufficit huic ordini fuisse p deũ ꝓcessum: vt ñ solũ sacerdos i tẽplo dei totũ agere ꝛ ipl̃ere videaꝫ ꝛ ifra.

¶Nũc autẽ ex quo in eccl̃ijs sicut in romano imperio d creuit auaricia: perijt lex de e sacerdote ꝛ visio de ꝓpheta.

f ¶Singuli q̃z p potentiã co/ep̃alis noĩs quã sibipsi illi/g cite absq; eccl̃ia vẽdicauerũt: totũ qõ leuitarũ est i/sos vsus redigũt. nec hoc solum qõ sibi ascriptũ est vendicant: sed cunctis auferunt vniũsa.

¶Mendicat infelix in plateis clericus: ꝛ seruili operi mancipaꝫ publicaz a quolibet poscit elemosynam h qui ex eo magꝝ despicit a cũi ctis: quo miser ꝛ desolaꝫ iuste putaꝫ ad hanc ignominiam deueniss̃e. solus eꝑs incũk bit bonis: solus vtiꝫ ministerio: solus eꝑs vniũsa vendil cat: solus ptes inuadit alie/m nas: sol⁹ occidit vniuersos.

hinc ꝓpẽ auariciaz sacerdo/tum sepe odia ꝓsurgũt: hinc n episcopi accusant a clericis: hinc p̃cipiũ litis: hinc õtractionis causa: hinc oꝛigo fit criminis.

¶Eteñ si vnus q̃sq; ita in ꝟ mũdo visibili aliq̃d o possidere iubeꝫ: vt sua tãtuz possessione sit contentus: ac res non inuadat alienas: nõ

n ¶Accusant. nã eꝑi oĩa etiaz ea que de nouo euenĩunt. insimul cum alijs debẽt diuidere. ar. xij. q. ij. cõuimus. Item nec ea distribuere debet sine ꝓsensu canonicoꝝ. ex̃ de his q̃ fi. a pla. nouit. licet sit pozdinator in cũctis. xxv. di. plectis. nisi hoc sibi vendicaret eps ex ꝓsuetudine. ex̃ de his q̃ fi. a pla. ea noscit ee ẽ ar. ꝛ sp ꝓsumiꝫ q accusatio eꝑoꝝ fiat ex odio. vt nõ. ij. q. vij. sicꝫ eꝑus arg. ꝯ. vj. q. j. si omnia.

o ¶Possidere ꝟ ad laicos referꝛ. vñ caute dixit i ꝟ mũdo in alio sec⁹. vt. j. xij q. j. c. duo sunt.

p ¶Sibi. arg. p distributione pozcionũ inẽ clericos.

q ¶Eẽlem. si xcv. dis. eꝑus. ꝛ iste ẽ vn⁹ gdus hũiliatꝫ. vt. s. di. xxij. de ꝓstantinopol.

r ¶Ira in dispensatiõe. i. distributiõe ꝓbendarum.

s ¶Vltionis. ex toto. qz non dicitur differri. quia totum tps huius vite breuissimũ reputatur. de pe. di. v. ꝓsideret. ¶Nam q̃ q̃z pẽa diferatur est exꝑs/suz. j. xxiij. q. iiij qõ christus. xlv di. licet. ꝛ est ratio quare q̃z differatur. vt õ pe. dis. iij. quid ergo. de pe. di. j Esa.32 predixerat.

t ¶Assidue. i. iterato non miseretur de facilinam vulnus iteratuz tardiꝰ sanaꝫ. vt. j. de pe. di. iij. inanis.

v ¶Hoc capitulo. insolescen/tes. qz sepe ex laudis ꝓconio in a sciꝰ superbie iactatio. vt vj. q. j. sũt plũi. superbiebãt forte ex eo q. s. c. pr. ꝓmẽ

Egim⁹. i. esaia. fatua. nõ. ar. q̃ q̃ fatua (dari ſt ꝓ loquiꝫ fatu⁹ ẽ. z. xxiij. q. viij. ꝓuenioꝝ. z. ff. õ ꝓdi. instĩ. q̃dã. j. õ pe. di. j. §. ꝑr. z. j. q. j. ita fit. ꝓ ¶Desaz

quam iniuriã patiẽ. a ¶Audi.iõ dicit testionĩ. qz duo fũt p q̃s pbar. b ¶Philippis nomẽ ẽ ciuitatis in macedonia. c ¶Cũ epis.cũ in vna ciuitate plures epi nõ debeãt eẽ.ar.di.lxxx.in illis.z.c.epi.z.xiũ.q.j. c.j.z iõ ꝟ ipo pbr intelligũt. d ¶Epos.i. pbros cũ in vna eccl'a epi plures esse nõ debent.

e ¶Cõtẽtiose. qz singlarũ ec/clesiarũ singuli epi.vt.viij.q.j.i apibus.

f ¶Relict.ẽba spli ad titũ. p̃ sequit ad rimo/theum.

g ¶Luxurie. i. ꝺ luxuria ac cusabiles.i.non subditos.qz p/pter petã filioz cisi rapit quis morte.xlvij. di. .§. necesse.cũ.s. ipse est negligẽs

h ¶Prophecia m.i. p electioz

i ¶Precepte/rij.s.pres byterij mei z sic loquit de seipo. cũ tamen ipe paulus esset eps cũ euz ordinauerat.

k ¶Com.pbr z ecce petr9 se vocat pbrm.cum

l ¶Nõ ex ne/cessitate.i ex q̃/cia turpis lucri. ar.j.di.xcv.chro et ita ẽ ar.q pbr/byter nõ dr lo/care opas suas.ar.xxj.q.ij.pcipim9.

a ¶Audi.iõ dicit testionĩ. qz duo fũt p q̃s pbar. b ¶Philippis nomẽ ẽ ciuitatis in macedonia. c ¶Cũ epis.cũ in vna ciuitate plures epi nõ debeãt eẽ.ar.di.lxxx.in illis.z.c.epi.z.xiũ.q.j. c.j.z iõ ꝟ ipo pbr intelligũt. d ¶Epos.i. pbros cũ in vna eccl'a epi plures esse nõ debent.

e ¶Cõtẽtiose. qz singlarũ ec/clesiarũ singuli epi.vt.viij.q.j.i apibus.

f ¶Relict.ẽba spli ad titũ. p̃ sequit ad rimo/theum.

g ¶Luxurie. i. ꝺ luxuria ac cusabiles.i.non subditos.qz p/pter petã filioz cisi rapit quis morte.xlvij. di. .§. necesse.cũ.s. ipse est negligẽs

h ¶Prophecia m.i. p electioz

i ¶Precepte/rij.s.pres byterij mei z sic loquit de seipo. cũ tamen ipe paulus esset eps cũ euz ordinauerat.

k ¶Com.pbr z ecce petr9 se vocat pbrm.cum

l ¶Nõ ex ne/cessitate.i ex q̃/cia turpis lucri. ar.j.di.xcv.chro et ita ẽ ar.q pbr/byter nõ dr lo/care opas suas.ar.xxj.q.ij.pcipim9.

m ¶Signi/ficanti9.s.q eps ꝺr pbr.q.d.vbi p epo ꝺr pbr signi/ficanti9 diceret sic epi thi9.qz magr accedit ad signifi/cationẽ vocabuli eps q̃ ꝟ nomẽ pbr.

n ¶Filius id est.iohãnes q̃ alti9 intonuit.z qz cum petro iacobo assumpt9 seorsum audierũt vocẽ nubis.ꝟ ẽ fili9 meus dilect9. o ¶Pres br.ecce iohãnes vocat se pbrm cũ tũ esset eps. p ¶Electe.ppriũ nomẽ.

q ¶Gaio.mitto salutẽ. r ¶Postea.ꝟ rñdet taci re obiectioi.q̃re ꝟ imuratũ est.ad ꝟ rñdet. Sz q̃rẽ in q̃ facta fuit ꝟ pcepto.si dicaẽ q̃ in officio.ꝟ.de pse.dis. v.man9.qz exercere epalia nõ licuit.nisi his q̃ succes/serũt in locũ apl'oz.lxviij.di.q̃rũ vices.xxj.di. in no/uo.z ita hec pcepta ab initio facta fuit.si aũt dicaẽ q̃ i noie obstar.pc.distin.in illis. qz ibi ꝺr q̃ q̃dã positi sẽ q̃ tm epoz vocabulo zc.z ad ꝟ dicũt q̃dã. q̃ in ꝑmitiua eccl'a cõe erat officiũ epoz z sacerdotũ. z nomina erant cõia.z officiũ erat cõe.sz i secũda ꝑmitiua cepe rũt distingui z noia z officia.ꝟ.dicit q̃ tm in noie fuit facta pcepta.ꝑmo eni oẽs dicebãt sacerdotes. Iz q̃daz alijs pcepta eẽnt q̃ntũ ad officiũ.z q̃ ꝺr.lxxx.di.i illis. q̃ tm epoz vocabulo potirent.expone.i.nõ archiepo/rũ nec ꝑmatũ.z ita excludit sup/eri9 nõ inferi9. terrij dicũt q̃ ꝑ lato ꝟ facta fuit q̃ ad nomẽ et q̃ ad admĩstra/tionẽ.z q̃ ad q̃/dam mĩsteria q̃ spectant tm ad officiũ epale et fuit hec pcepta facta a tpe pe/tri.z ꝟ innuit ꝟ ifa ibi. Mã et a marco euãgeli/sta .vsq; ad es/dram z dionysi/um.z dic q̃ mar/eus fuit ꝓpo/rane9 petro et clemẽti.ar.xxiij.q.j. cũ brissi/mus.eadra autẽ et dionysi9 fue/rũt ꝓpositorani ipi hieronymo.z ita ẽ illud ꝺ eadra/tũ.lxxx.di.in illt et illud ꝺ ꝓse.di stin.v. manus.

Ante pcationẽ ergo ista noia ꝑ sbyter eps erãt ꝑsus synoia.et etiaz admistra/tio cõis erat.qz ꝓsilio sacerdo/tũ regebant ec/clesie.xcv.dist. ec.olim i scisma/ticis. ergo in re/mediũ vt ꝟ dici tur facta est pla/tio .vt vn9 pcẽt

m ¶Signi/ficanti9.s.q eps ꝺr pbr.q.d.vbi p epo ꝺr pbr signi/ficanti9 diceret sic epi thi9.qz magr accedit ad signifi/cationẽ vocabuli eps q̃ ꝟ nomẽ pbr.

n ¶Filius id est.iohãnes q̃ alti9 intonuit.z qz cum petro iacobo assumpt9 seorsum audierũt vocẽ nubis.ꝟ ẽ fili9 meus dilect9. o ¶Pres br.ecce iohãnes vocat se pbrm cũ tũ esset eps. p ¶Electe.ppriũ nomẽ.

q ¶Gaio.mitto salutẽ. r ¶Postea.ꝟ rñdet taci re obiectioi.q̃re ꝟ imuratũ est.ad ꝟ rñdet. Sz q̃rẽ in q̃ facta fuit ꝟ pcepto.si dicaẽ q̃ in officio.ꝟ.de pse.dis. v.man9.qz exercere epalia nõ licuit.nisi his q̃ succes/serũt in locũ apl'oz.lxviij.di.q̃rũ vices.xxj.di. in no/uo.z ita hec pcepta ab initio facta fuit.si aũt dicaẽ q̃ i noie obstar.pc.distin.in illis. qz ibi ꝺr q̃ q̃dã positi sẽ q̃ tm epoz vocabulo zc.z ad ꝟ dicũt q̃dã. q̃ in ꝑmitiua eccl'a cõe erat officiũ epoz z sacerdotũ. z nomina

uelãda ẽ glie passionuz pti/ceps regite gregez christi:et

o inspicite nõ ex necitate sz vo lũtarie iuxta deuz.qõ q̃dem

p grece significãti9 ꝺr epithi9 vñ z nomẽ epi tractuz est:p/ua tibi videt tãtoz viroz te

q stimonia:clãgat tuba euãge

r lica fili9 tonitrui quem iesus plenũ amauit: q̃ de pectore saluatoris doctrinarũ fluẽta

s potauit pbr electe dñe:z fili us ei9 q̃s ego ī veritate dili/go z alia epla pbr gaio cha

t rissimo:quẽ ego ī veritate di ligo. ¶Nõ aũt postea vnus

u electi9 ẽ q̃ ceteri ꝓponerẽt in scismatẽ remediũ factũ ẽ: ne vnus q̃sq; ad se trahẽs eccl'esi

x am christi rũpet. ¶Mã z ale xandrie a marco euãgelista vsq; ad esdrã z dionysiũ epi

y scopos pbri sp vnũ ex se eli gebãt:z in excellioi gradu

z collocabãt: quez eẽm noia/bãt:quõ si exercit9 sibi impa

& tozẽ faciat. diacõi aũt eligãt de se quẽ industrẽ nouerit:z archidiaconũ nũcupent. q̃d

9 eni facit excepta ordiatione epi̇s:qõ pbr nõ faẽ:nec altera

con romane vrb eccl'ia altera to/ti9 ozb estimãda ẽ z gallie et britãie.nã z aphrica z psis z

o ¶Nõ aũt postea vnus electi9 ẽ q̃ ceteri ꝓponerẽt in scismatẽ remediũ factũ ẽ: ne vnus q̃sq; ad se trahẽs eccl'esi

p am christi rũpet. ¶Mã z ale xandrie a marco euãgelista vsq; ad esdrã z dionysiũ epi

q scopos pbri sp vnũ ex se eli gebãt:z in excellioi gradu

r collocabãt: quez eẽm noia/bãt:quõ si exercit9 sibi impa

s tozẽ faciat. diacõi aũt eligãt de se quẽ industrẽ nouerit:z archidiaconũ nũcupent. q̃d

t eni facit excepta ordiatione epi̇s:qõ pbr nõ faẽ:nec altera

u romane vrb eccl'ia altera to/ti9 ozb estimãda ẽ z gallie et britãie.nã z aphrica z psis z

et q̃ ad nomẽ z q̃ ad admĩstrationẽ.z q̃ ad q̃dã sacra que mõ appzopant epis.

s ¶Imparozẽ. ex sola eni electioe pncipũ dico eũ verum imparozẽ antecq̃ a papa confirmet.ar.ꝟ licet nõ ita appellet .vt dixi. lxiij. di.ẽzto.ꝟiũ est verũ.ex ꝺ ec.ven.xxiij.di.i noie.

t ¶Diaconi.supple.z quõ diaconi eligũt zc.

v ¶Eligãt.ecce q̃ epi nõ ẽ archidiaconũ eligere zc. ar.ꝟ.lxxiij.di.epoz.sed varie sũt ꝓsuetudines.xxj.dis. .§.j.ex ꝺ elec.eccl'ia vultrerana

x ¶Ordiatioe.i ordinatioe cetera intelligũt q̃ nõ fiũt nisi ab epi̇s.hec cõtinẽt.ꝟ.di.lxviij. q̃uis corepis.

y ¶Nec altera. rñ.ẽ ad tacita q̃onẽ.nõne diaconi cardiales romani p ponunt oĩb pbris excepti pbri cardialib.q̃b videtur parificari. Rñ.q̃ ꝓsuetudo romane eccl'ie non est attrahẽda ad ꝓsequtiã.vel rñ.ꝟ in ꝑn.c. ibi audio q̃/dam zc. dicebãt eni q̃dam. q̃ sicut rome honorabiles erãt diaconi.ita debeãt eẽ vbiq; locoz.

z ¶Tot9

Philip.1

Act.j.20

Ad Tit.i

1.Thim.4

1.Pe.1

Ioh.15.

2.Ioh.1

3.Ioh.1

ĩmo fideles sunt vna eccl̃ia ꝛ ꝟ ē qđ sequit̃ ꝛ gallie ꝛc.
a ¶ Maior est.ꝛ iō magis seq̃nda est ꝓsuetudo generalis.vr.ꝑ.di.xij.nouit.ꝑ.di.xl.nos q.ꝛ.c. nō loca. et est ꝟ ar.q statuta ꝓcliū ꝑiudicāt statuto pape si cōtradicāt vt dixi.ix.q.iij.nemo.

b ¶ iusdē meriti ē q̃stū a sapiētes ꝛ pitos ꝛ discretos. ꝙnā idiote ꝛ vulgares ep̃m pue ciuitatis p̃nēre solent.ar.di.lxxx. episcopi.

c ¶ Et paupertatis .nā paupras ciuitat̃ nō minuit p̃rogatiuā regni.j.xcvj. di.sicut.nec mulier ꝓp̃ pauperiatē dr hūil̃ vel abiecta.C.de incest.nup.hūilesar.j.is auč .de defen.ci.ꝟ. nos igit̃.coll.iij.

d ¶ Diaconi ꝟ nō solū rome fit ꝟ etiā aliarū ecclesiarū ꝓsuetudo obseruat.sed forte rpe hieronō fiebat.hodie fit. ex ō scru. in or.fa.c.j.

e ¶ Vbis .ꝑ. di.xj.dā nesciat j.ꝛ.c.nolite.j. ꝟ ibi ō ea ꝓsuetudie agit̃. quā eccle,ro.fuat ꝛ alijs mādat seruādā ꝟ ꝛo de ea quā sola seruat nec vult ab alijs fuari. vnde ibi dr quā ro. ec.vt derit seq̃t docere.ō ꝓse.di.j.basilicas.

Act. 6

f ¶ Cōsuetudinē.q.d. nō dā fiat.ꝟ dā fieri debeat ꝓsiderādū ē.vt ex ō elc. c. venerabilē.xij. q.ij. gloria.i fi. ff.de of.ꝓsi.ꝟ ly

g ¶ Paucitatē qr pauci erāt tales diaconi.ꝛ iō supbiebāt.dē enī raro accidit miraculū est.in auč.ō ꝓsu.ꝟ.ita ꝙ.coll.iij.

h ¶ Precioſ⁹ oriens ꝛ india ꝛ oēs barbare natiōes vnū christū adorant: vnam obseruant regulam veritatis. Si aūt auctoritas quereret̃: orbis maior est vrbe.vbicūq; fuerit epūs siue rome siue eugubij siue ꝓstantinopoli siue rhegij siue alexandrie siue thebis siue guarmacie eiusdē meriti ē et eiusdē sacerdotij. Potentia diuitiarū ꝛ pauptat̃ humilitas vel sublimiorē vel inferiorē ep̃m non facit: ceterū omnes apostolor̃ successores sunt. Sed dices quō rome ad testimoniū diaconi p̃sbyter ordinat̃: dđ enī ꝓfert vnius vrbis ꝙsuetudinē: dđ paucitatē de q̃ ortū est supcilium in leges ecclesie vendicas: omne qđ raruz est plus amplectit̃. pulegium apud indos pipere p̃ciosius ē. diacones paucitas honorabiles p̃sbyteros turba ꝓtemptibiles facit. ceterū i ecclesia etiam rome p̃sbyteri sedent et stant diaconi licet paulatim crebrescentib⁹ vicijs inter p̃sbyteros absente epō diaconos sederе videamus: ꝛ i domesticis ꝙiuijs b̃dictionē corā p̃sbris dare ꝛ oscant dđ faciūt nō se recte facere audiant aplos: nō est dignum: vt nos relinq̃ntes verbū dei ministrem⁹ mensis. sciāt diaconi q̃re ꝓstituti sūt. legāt acta aplor̃ ꝛ recordent̃ ꝓditiōis sue. p̃sbr ꝛ epūs aliud etat̃ aliud dignitat̃ ē nomen. vñ ad titū ꝛ ad timotheū de ordine epi ꝛ diaconi ōr ō p̃sbro oīno reticet: q; i epō etiā p̃sbr ꝓtinet.dđ ꝙbuit a maiori ad maius ꝙuenit. aut igit̃ ex p̃sbro ordiet̃ diacon⁹: vt p̃sbro maior cōprobet̃ in quē ꝓcrescit ex paruo: aut si ex diaconi ordinet̃ p̃sbr: nouerit se laici maiorē sacerdotib⁹ esse miorē. I tē cyp̃an⁹. De eodē

i

k ¶ Dignitat̃ j.viij.q.j.dā epatū ꝛ.ſz ibi iuxt̃ ethymologia h⁹ nois ostēdit̃ b ꝙ ex vsu loqndi ex noīe ꝙcipiēt̃ vl dicēdū qr ū ē nom̃ honor.tm̃ ſz etiā opis.viij q.j. illō iferēdā

l ¶ Cōtinet.naz i toto ꝓtinet ꝛ ps vr.xiij.q.v.penale.ꝛ.ff.ō reg. iu.i toto .ꝛ ē si. ff.qđ me.cā.l.j. m ¶ A maiori. ꝟ bene dr. ff.de mu.ꝛ ho .vr ḡdarum.

n ¶ Sacerdotib⁹.j.ō pe. di.j. ꝟ.ex his ita ꝙ.

Omin⁹ nr̃ iesus christus rex ꝛ iudex ꝛ de⁹ nr̃ vsq; ad passiōis diē seruauit honorē pōtificib⁹ ꝛ sacerdotib⁹: q̃uis illi nec timorez dei nec agnitionē christi seruassent. Nā cū leprosum mūdasz: dixit illi: vade ꝛ ōnde te sacerdotib⁹ ꝛ offer donū: hūilitatē nos christ⁹ hūil̃ docuit: sacerdotē adhuc appellans quē sciebat eē sacrilegū. Itē subditus passiōi cū alapam accepisset: ꝛ ei dicerēt sic respondes pōtifici? nihil ille ꝓtumelioſe locut⁹ est ei i ꝑsonā pōtificis: sed sic magz innocentiā suam tutatus est dicens: si male locutus sum exprobra de malo: si aūt bñ: quid me cedis? que oīa abeo ideo facta sunt hūilit̃ atz patienter vt nos hūilitatis ac patientie haberemus exēplum. docuit enī sacerdotes veros legitime ꝛ plene honorari dum circa falsos sacerdotes ipse talis extitit: meminisse aūt diaconi debent: qm̃ apostolos .i. epos ꝛ p̃sbyteros dns elegit diacones autē post ascēsum dn̄i in cerlum apostoli sibi ꝓstituerūt episcopat̃ sui ꝛ ecclesie ministros. quod si nos aliquid audere ꝓtra deum possumus q̃ episcopos facit: possunt ꝛ cōtra nos audere diacones a q̃bus fiunt. Hoc autez quod de diaconoꝝ minoritate dicitur: vbiq; seruandū est: nisi cum locum diaconus habuerit: aut ꝓpij patriarche aut metropolite sui. Vnde in vj. synodo legitur. Diacon⁹ sacerdotib⁹ nō ꝓferat̃ nisi locū metropolitani sui obtineat

Matth.8 Mar.1.Lu.5

o

Joh.18

p

q ¶ Elegit.nō q̃ ḡto a maiori ꝙs ordiat̃. ergo ē maior dignitat̃.vr.j.q.j.fi liū.ex ō mato.ꝛ obe.ꝑ tuas.

r ¶ Cōstituer̃t. H i no .test. nā i vete. vbiq; a dño ſ.c.c. diacōi. j. ſz illō i ve.test. ꝟ i no vl̃ꝑ oūz fiō. qđ ab aplis statuit̃.vr.xxviij.q j. sic ei tñ aucte⁹ ō ꝓse. di.iij quando.

s ¶ Ad qđ fiūt arg. q nēo dr se opponere illi a q̃ recipit bñficia

um. vt. xxij. q. v. ō forma. ꝛ eꝛ ō postu. c. vl. ff. ō inoffi. testa. si ps. in fi. §. ℍ aūt. viij. q. ij. illud.

a ℙ Recipim⁹. añ pbām sedeat i ꝯcilio. xvij. di. i fi.

b ℙ Tūc. ar. aliquē tādiu hꝛe ꝓuilegiū ꝙdiu tenet ei⁹ locū. xvj. q. j. gnālit. C. de testa. mi. l. vlti. ꝛ hec dictio tūc extremitatē. i. finē iurisdictiōis ꝓplecti. ar. ff. ō ꝺ. et de. l. iij. §. si ita. ar. q ꝺs ꝙsequtur ex alteri⁹ ꝑsona qō nō hz eꝛ suaff. q̄ res pig. obpos. l. aristo. et dicit lex. q fiūpotes ꝓhibere me euntē ꝓ fundū. nec aliquem noīe meo. ff. de ꝺo. obli. stipulatus. tñ ea tantū hz iste q iurisdictiōis sūt ūque oꝛdis. arg. ad ꝓmū. eꝛ ō of fi. dele. sane.

c ℙ Vltrim⁹ nō q̄ ōlcht i aliā oꝛdie. in ℍ puniꝛ. q postponi tur alijs sui oꝛdinis. vt. l. dist. accedēs. ꝛ. xix. q. iij. mādamus xxv. q ij. sic decꝫ xxiij. di. §. j. ꝛ. j q. vij. c. j.

d ℙ Vbdiacono. ℍ institu / lat. xciij. dist. in q̄ mgr idē dixit de subdiacono qō dictū erat in supioꝛi. c. de diacono. q. s. etiam legat⁹ pape poteſt eē. Et pōit tres. §. ꝛ i. §. singulis mutatur materia. Jn ꝓmo oꝛ qō dixi. Jn secundo q sicḥs impedit legatū dñi pape exōicādus ē. Jn tertio q archidiacon⁹ vlꝛa suū statutū exigere ñ deber. io.

e ℙ Alde. necessa. oia. ē. dist. lxxxix. singla ꝫ. sed dic oia q̄ ad cognitionē cārū nō q̄ ad dignitates vl offꝛcia eccleſiastica. vt ibi. f ℙ Pūtes. ar. q pūtia nō exhibeꝫ p aliū. ar. ꝫ. lxv. di. c. ij.

g ℙ Precipim⁹. ar. q papa etiā laico cām spūalem cōmittere possit. xxxij. di. §. verū.

h ℙ Repūtenē. nā idē ipse videt cognoscere q̄ dedit iudicē. vt eꝛ de offi. dele. sane. C. vbi ꝛ apud quē reſti rutio peri ꝺz. l. iij. C. de iudi. l. vlti.

i ℙ Auctoꝛitas nora q delegat⁹ non habet plus iuris ꝙ delegans sine par sit al's delegatus. ar. ff. de dam. infec. qui bona. §. vl. sitge sit maioꝛ. ff. de offi. eius cui mā. est iuris. ꝛ si pꝛeꝛoꝛ q̄ñqs tamen habet minus quis si eꝛ delegatiōe cognoscat ꝙ si eꝛ iure suo. eꝛ de offi. dele. sup questiōnū. §. si ꝛo. ar. C. de ꝓcur. maritus.

k ℙ Dubꝛtare. ar. q si papa eꝛ certa scientia dat iudicem. q ille nō ꝑt recusari. ff. de offi. pꝛe. ꝑtoꝛ. l. vnica. sic. ꝫ. xvij. q. iiij. §. qui autem. eꝛ ō re. permu. olim. ꝛ eꝛ de appella. nouit. sed ꝫ. eꝛ ō ap. cū speciali ꝛc. ꝛ. c. postremo. io. So. iudex poterit semper recusari tusta cā interuenīte. etiam si esset legat⁹ pape. vt eꝛ ō offi. le. licet. cum legitime exceptiōes cuilibet reseruenē. vt eꝛ de offi. deleg. eꝛ parte. b.

l ℙ Primoniū ergo sicilia ē de pꝛimonio beati petri. vt ar. x. q vij. relatū. xj. q. j peruenit.

m ℙ Legatū xo aplice sedis qui cūq impedierit vsq ad satisfactionē excōicet. Vñ gleꝛander papa. Excōicet: ℌ legatuꝫ sedis aplice impedire

n ℙ Jqs aūt legationez impedit: non vnī⁹ sz multoꝝ pfectū aūtit.

o ℙ et sic̄ multz nocet. ita a multz arguēdus ēt bonoꝝ societa

p ℙ te puādus: ꝛ qꝛ dei cām impedit ꝛ statū ꝙturbat eccle

q ℙ sie. iō ab eis limīb⁹ arceaē. ab oīb⁹ itaq talis est cauendus: ꝛ nō in cōionē fideliuꝫ vsq ad satisfactionē recipiē dus. Archidiacon⁹ q̄z q̄ uis eꝛ officio suo clericoꝝ vitam diligēti examiatiōe debeat inq̄rere: ꝛ que coꝛrigenda inuenit epo nūciare: tamē dñationē sup eos exercere ꝛ censum ab eis exigere ꝓhibeē. Vñ in cabilionēſi ꝛci. legit. Archidiaconi sup ꝓbyteros iurisdictionē nō ex

r ℙ Jctū est q in ercean. plerisq locꝫ archidiaconi sup ꝑsbꝛos parochianos q̄ndā exercēt dñationē: ꝛ ab eis cēsū exigūt: qō magz ad tyrānidē q̄ ad rectitudis p

s ℙ Ubdiacono. ℍ institu / lat. xciij. dist. in q̄ mgr idē dixit de subdiacono qō dictū erat in supioꝛi. c. de diacono. q. s. etiam legat⁹ pape poteſt eē. Et pōit tres. §. ꝛ i. §. singulis mutatur materia. Jn ꝓmo oꝛ qō dixi. Jn secundo q sicḥs impedit legatū dñi pape excōicādus ē. Jn tertio q archidiacon⁹ vlꝛa suū statutū exigere ñ deber. io.

t ℙ Alde. necessa. oia. ē. dist. lxxxix. singla ꝫ. sed dic oia q̄ ad cognitionē cārū nō q̄ ad dignitates vl offꝛcia eccleſiastica. vt ibi. f ℙ Pūtes. ar. q pūtia nō exhibeꝫ p aliū. ar. ꝫ. lxv. di. c. ij.

u ℙ Precipim⁹. ar. q papa etiā laico cām spūalem cōmittere possit. xxxij. di. §. verū.

v ℙ Repūtenē. nā idē ipse videt cognoscere q̄ dedit iudicē. vt eꝛ de offi. dele. sane. C. vbi ꝛ apud quē reſti rutio peri ꝺz. l. iij. C. de iudi. l. vlti.

w ℙ Auctoꝛitas nora q delegat⁹ non habet plus iuris ꝙ delegans sine par sit al's delegatus. ar. ff. de dam. infec. qui bona. §. vl. sitge sit maioꝛ. ff. de offi. eius cui mā. est iuris. ꝛ si pꝛeꝛoꝛ q̄ñqs tamen habet minus quis si eꝛ delegatiōe cognoscat ꝙ si eꝛ iure suo. eꝛ de offi. dele. sup questiōnū. §. si ꝛo. ar. C. de ꝓcur. maritus.

x ℙ Dubꝛtare. ar. q si papa eꝛ certa scientia dat iudicem. q ille nō ꝑt recusari. ff. de offi. pꝛe. ꝑtoꝛ. l. vnica. hoc haberet speciale mandatuꝫ eꝛ de offi. le. c. q trās q trāslationem. argu. de offi. eius cui man. est iuris. l. j bazi. legebat hoc. c. trufando. siquis impedit legatum non auertit pꝛofectum vnius tm. scilicet cardinalis. sed multoꝝ. id est familie sue ꝛ parentū. ꝛ sicut multz nocet ille. scilicet cardinalis. ita a multis est redarguēdus. ꝛ ita vsq in fi.

y ℙ Nocz q̄ dcūq aliq̄d nocuīti senrit admittit ad agendū vel accusandū. vt. xij. q. ij. nō liceat.

z ℙ Jmpedit. nec legat⁹ delegatū impedire ꝺz. eꝛ de offi. le. studuisti.

a ℙ Liminib⁹. ar. in q̄ ds delict. in eo debere puniri. xij. q. ij. q̄ ꝛ hūanis. xvj. q. iiij. frater ꝛ coeps.

b ℙ Jctū ē. recitrudis sz nūqd ō ꝙsuetudie ꝑscripta pūt archidia coni mulctare. vī q ñ. eꝛ ō penis sz ſz dic q bñ pūt eꝛ q̄ iudicare pūt de ꝙsuetudie ꝑscripta. ar. ff. de iudi. l. ij. §. vlti. eꝛ de offi. dele. ex litteris. Jllud ergo exaudi cum pecuniaria pena non timetur als si illa magis timetur imponenda est. xxiij. q. v. p/ dest. dum tamen pena pro eodem peccato non infligatur nisi ter in anno. C. de mo. mulc. eos.

n. g. m. r. ecrus
ning de fud.

a Apostoli.i.petri.licet alibi dicatur q nomie apli pa ulus designat.xvj.q.j.pdicator.x.q.iij.quia cogno b Inligitur.videtur ergo q archidiaco (uimus. nus non habeat nisi demandatam iurisdictionem.de hoc notaui.xxv.dist.perlectis.

c Quod ar. Hic in titulat xcv.dis.in q po/ nit gra.q̄ndā cō trarietatē ⁊ eam soluit.postea po nit duas q̄stiones ⁊ eas soluit au/ctoritate gelasij repetit postea,ō dignitate p̄s by/terorū. ostendes mulra licere pre/s byteris i eporū p̄sentia.

d Chrismate q̄.de ꝺse. dist.v. man⁹ ꝺ.x.c.no/ uissime.ꝺ.s.dis. xxj.cleros ꝺ hoc ad tps p sedan do scandalo fuit ꝺcessum. nūc ꝯo antiquatū ⁊l in ꝑmitiua eccia p/ s byteri chrisma bāt.nūc ꝯo mi/ nime.ex de con/ sue.q̄nto.Jo.

e Peruenit. debeāt ꝺce dimus.hoc expe ditū est p p̄s by/ ter chrismādo si sua auctē hoc fa cit nihil agit.nᶜ pueri alicꝺ reci/ piūt.ex de ꝺsue. q̄nto. Sed nun/ cꝺ papa ei de/ mādare p̄ pōt.q dā dicūt q sic.⁊ q oīa sacra q̄ re cepit p̄s byter ex delegatiōe pape cōferre pōt. Ar/ hic.vñ diaconus pōt cōferre diaconatū.⁊ ꝺfirmare in frote.⁊ nō pt pa pa ei demādare vt ꝺferat ordinē quē nō hz.vel etiā q cōficiat corp⁹ christi⁹. qz sol⁹ p̄s bris dictū est.hoc facite in meā cōmemoratiōnē.ar.j.q.j.dictuꝫ. ℞ dicit.hꝫ alij dicūt q nō pōt papa delegare p̄s bro vt chrismet i frō/ te.vñ isti nihil ꝺferebāt Si obijciat q̄re hic permisit grego.hoc illis.cū videat eis dare lniam peccādi. di/ cūt q inuit⁹ ꝑmisit.ob nimiū scandalū.nec dabat eis occasionē mali.qz inuitus hoc ꝺcedebat.xxxv.q.iij.q scripsi.⁊.xxxiij.q.ij.si q℞ ver⁹.alij dicūt q hoc.c. lo/ quit fm antiq̄ rpa.sz hoc nihil ē.qz lra hꝫ.c.ꝛ tradicit ibi fm veterē vsuꝫ.⁊ qz fm hoc gre.nihil ℞ cōcederet. Sed nūcꝺ papa posset eis ꝺcedere.vt chrisma cōfice/

a tinet formā. Si.n.iuꝛ apli smaz epi nō dñt eē dñantes i clero ℞ forma fci gregꝛ ex aio m'to min⁹ facere ℞ isti debēt sint itaq; ꝺtēti regl'arib⁹ di/ sciplinis:⁊ teneāt ꝓriā mēsu b rā.⁊ qℜ ab epis eis iniūgit: hoc p parochias suas exerce re studeāt nihil p cupiditatē ⁊ auariciā ꝑsumentes.

c Quod DI.XCV. autez sacerdotes supra iubēt epis tāq̄ subditꝫ obe/ dire:nō ita ītelligēdū est q̄si nō liceat eis p̄lbris pūtibus epis sacra celebrare sic epali supcilio ꝺdā ab his volebāt p̄lbros ꝓhibere. sz qz p̄lbri pontificib⁹ tāq̄ filij parētib⁹ debēt obedire:⁊ baptizatos d etiā chrismate eis tāgere ꝺce dit. Uñ gre.scribit ianua/ rio ep̄o carolitano. Ubi epi desunt:baptizatos p̄sbyteri in fronte chrismate tangant.

PEruenit ad nos q̄sdam scādalizatos fuisse. qꝺ p̄lbros tāgere chrismate eos q baptizati sūt ꝓhibuim⁹:et nos ꝺdē fm veterē vsum ec/ clesie nr̄e fecim⁹. sz si oīno de hac re aliq̄ ꝓtristant vbi epi desūt:vt p̄lbri etiā i frōtibus baptizatos chrismate tāgere debeāt ꝺcedim⁹. Supra leo eps ꝺ q̄uis corepis. Jtē ge/

rent.h.dicit q nō Jtē q̄rit nunqꝺ eps ꝺ.mādare pōt ea q̄ sunt ordinis epalis.sic.sed ea nō pōt demandare nisi epō.ex de ꝺse.cc.aqua/Ea ℞o q iurisdictiōis sunt pt etiā p̄s bro sic recōciliare.xxvj.q.vj.p̄s br aurelius. sz etiā inē ea q iurisdictiōis sūt.q̄dā nō pñt demādari nisi eis ꝺ admi/ niculo ordis illa exercere pñt. vt deponere ℞bera re clericū/alia sē q̄ etiā laic⁹ ꝺmā dari pñt.sic iudi care in cā ciuili. Jtē dico q eps nihil hēt hodie qꝺ sit meri impe rij qꝺ demādari non possit. de q̄ lex loq̄tur.ff. de offi.ei⁹ cui mā.ē iur.l.j/qz oīa a/ lij epō demāda/ re pōt nisi vsum pallij.ex de vsu/

f Pall'.ad h. Resbros.

g Sz istud. hoc allegādo di cit.al's ꝺsuetudo nō iuuaret in h. ex de ꝺsue. q̄nto

h Sancti fi/ cato.q̄ deficiēte. admisceā aliud. ex de cōse.cc.vel al.c.qꝺ i dubijs Et ē duplex cā gre ifirmi inun/ gunt. qz vēialia delent.⁊ ꝓestat augmentū ℞tutib.ar. de cōse. di.v.c.j.⁊.ij.ex. de sacra vncti.c. j.⁊ qz citᵒ liber rat ab infirmita te cor̄pali. ar.h. Sed ꝺd si quis nō hz oleū ⁊ iun git chrismate.te net vnctio. vidz q sic.qz ꝑpe ea/ dē vsia est. quia chrisma nō ē nisi oleū balsamo admixtum.ex de sacra vnc.c.j.sic ⁊ tenet ep̄rio cū accetū vēdit p vino.qz ē p/ pe eadē vsia.ff. de ꝺhē. ep.j vēditiōib⁹.sz forte sec⁹. qz nō est forte ꝑpe eadē vsia Jtē nūcꝺ ꝓfert h sacrm si/ ḋs inūgit oleo nō ꝺsecrato.vidz q sic.qz ⁊ baptismus cōferē in aq̄ nō ꝺsecrata.alij dicūt ꝺ.nec est silē.qz vis baptizādi tota ē in ℞bis hic aūt vis est i re ipa.i.in o/ leo.sed ista rō calūnia hz.ex de bap.c.pe Sed nunqꝺ pōt hoc sacramentū iterari.dicunt quidaz q nō.i.q.j. q quidā.de conse.di.iij.ostendit.si obijciatur de ma/ trimonio nō valet.qz veritate inspecta matrimonium nō iterat.ꝓbus enī vnū delet q̄ scōm ꝺhat

laſius papa. Ultra suū mo/ dū p̄sbyteri cōtendere nō p/ f Resbros vl/ tra suū modū cōtēdere ꝓhibem⁹: nec epali fastigio debita sibimet audacē assu/ mere:nō ꝺficiēdi chrismatis nō ꝺsignatōis pontifical' ad hibēde sibimet arripe facul/ g tatē Sz istud gre.ꝓo scāda lo sedādo semel ꝺcessū legit Illud āt leonis pape ⁊ gela/ sij vsu approbāte ꝓualuit:ni/ si forte vbi aliq̄ ꝺsuetudo ℞ admisit:vt ī absentia epi ex/ trema nc̄citate cogēte ⁊ ex cō cessione gregorij p̄lbri bapti zatos i frōtib⁹ liniāt ꝓhibitio vero leonis ⁊ gelasij in eo casu intelligatur: cum episcopi ꝓsentes sunt: vel cum non cogit vltima neces/ h sitas oleo vero sanctificato ꝑmittitur eis vngere infir/ mos. vnde iacobus ait.infir matur quis in vobis: indu/ cat ꝓesbyteros eccl̄esie qui ozent super eum: vngētes eū oleo in nomine dñi: ⁊ oratio fidei saluabit infirmū. Sz q̄/ ritur: an epis liceat eodem oleo vngere ifirmos: vl si in penitētibus huiuscemōi vn/ ctio sit ꝺcedēda. De his ꝯo ita scribit innocētius papa.

Oleo sctificato non ꝓhibet eps infirmos tangere.

chrisma nō ē nisi oleū balsamo admixtum.ex de sacra vnc.c.j.sic ⁊ tenet ep̄rio cū accetū vēdit p vino.qz ē p/ pe eadē vsia.ff. de ꝺhē. ep.j vēditiōib⁹.sz forte sec⁹. qz nō est forte ꝑpe eadē vsia Jtē nūcꝺ ꝓfert h sacrm si/ ḋs inūgit oleo nō ꝺsecrato.vidz q sic.qz ⁊ baptismus cōferē in aq̄ nō ꝺsecrata.alij dicūt ꝺ.nec est silē.qz vis baptizādi tota ē in ℞bis hic aūt vis est i re ipa.i.in o/ leo.sed ista rō calūnia hz.ex de bap.c.pe Sed nunqꝺ pōt hoc sacramentū iterari.dicunt quidaz q nō.i.q.j. q quidā.de conse.di.iij.ostendit.si obijciatur de ma/ trimonio nō valet.qz veritate inspecta matrimonium nō iterat.ꝓbus enī vnū delet q̄ scōm ꝺhat

[illegible]

a TLud vt de epo.ar.qō lz mioꝛi ex officio mlto fortius maioꝛi licere.ar.xxxiij.q.v.hiſtoꝛia. xxxv.q.vj.ſi duo.ar.ℨ.lxxxviij.di.epūs gubernationē.ar.ſi.perꝛiū.viij.q.j.ſi ℨ. firmaꝝ quis ⁊c. ℨuis in ℍ noīe pſbꝛi pūt intelligi epi.ar.ℨ.di.l.placuit.ver.vt manꝰ imponaꝝ.

b ¶Dictū a iacobo.vbi dixit.in ·§·ſed qꝛ diſtinctio nominū dꝛiam rerum declarat.vt xxj.di.cleros.ſic.C.de codicil.non codicillum.

c ¶Chꝛiſmare.i.oleo.vel vt dicūt quidā.epūs chꝛiſmate.pſbꝛ oleo inungit.h.

d ¶Nō penitētibus.ita continua.vere ei quē epūs dignū duxerit ad vſitādū ⁊ ita ī originali habeꝫ nō penitētiby.qō itelligit de ſolenniter penitentibus.

e ¶Non pōt. ſic.l.di.c.vltꝛi.

f ¶Negantur.ar.q excōicatus vl anathematizatꝰ nō poſſit cōſtrahere mꝛimoniū.qō nō ē vez eꝝ de eo q̄ duxꝛ mꝛimo.quā polluit.ſignificaſti.in fine.h.

f ¶Negāt.ar.oīa eiuſdē generis eodē iure cēſeri.ar.di.iiij.de nigꝛ.ar.ſ.di.v.ad eiꝰ.de cōſ.di.ij.cōperimꝰ.ar.ℨ.diſ.l.ſtudeat.ar.di.lxxxj.ſicḃ ſacerdotum.

g ¶Reſbyteri q̄ ℨ.de cōſe.di.iiij.pſbꝛi.

h ¶Epis.peccant q̄ abbates q̄ volūt poꝛi? ℍ accipe ab alijs q̄ a ſuis.niſi ſoꝛte ꝯlegiaꝛi ſint.vt poſſint petere a quibuſcunq; velint.

i ¶Anno.hoc exponitur.de conſe.di.iiij.oīm tempe.

k ¶Per ſacrariū.i.p diaconē.xxiij.di.nō oꝑteꝛ.et nota q̄ exq̄ꝛes daꝫ certo nūcio.eius eſt tā periculo cuius eſt nuncius.ſi nuncio rem dare voluit.ſecus ſi miſit nuncium.vt euz admoneret q̄ ei res mitteretur.vt hec colligunturꝛ.ff.cōmo.cum qui rem ·§·ſi rem.⁊ legibus duabus ſequentibus.⁊ eſt aꝛgu.ff.de ſolu.ſiquis.

l Oz.l.ſi ſoluturus.

l Lim.idē pauli.id eſt baptizaꝫ baptiſmo pauli.

m ¶Tolerentur.⁊ dicit lex q̄ cōmodius eſt ſingulas res ſiñgulis ꝑſonis diſtinguiꝛ.inſti.qui.mo.ꝛe.infir.

TLud ſupfluū videmuſ eſſe adiectuz: vt de epo ambigaꝫ qō pſbꝛis licere nō dubiū ē:nā idcirco ō pſbꝛis dictū eſt: qꝛ epi occupationib⁹ aliꝫs ipediti ad oēs languidos ire nō pūt. ceteruz ſi eps aut pōt aut dignū ducit aliquē a ſe viſitādū ⁊ bñdicere ⁊ tāgere chꝛiſmate ſine cūctatione pōt. cuiꝰ ē ipm chꝛiſma ꝑficere.nā nō penitētibꝰ eſtud fundi nō pōt: qꝛ genꝰ ē ſacꝛi.nā q̄bus reliq̄ ſacra negant quō vnū genꝰ putatur poſſe ꝑcedi.his igit fꝛat chariſſime oībus q̄ tua dilectio voluit a nob exponi: put potuimus rñdere curauimus.

Chꝛiſma xpo a ſuis epis ad baptiſmi ſctificationez pſbꝛi petant. Vñ in ꝑci.carth.iiij

Reſbyteri q̄ De eodez

p dioceſes eccīas regūt nō a q̄buſlibet epis ſz a ſuis nec p minoꝛē clericū ſz oī anno aut p ſeipos aut p illuz q̄ ſacrariū tenet:⁊ ante paſche ſolennitatem chꝛiſma petat.

Ytē hiero.ſup epl̄az ad titū.

Preſbyter idē eſt q̄ epūs ac ſola conſuetudine pſunt epiſcopi preſbyteris.

Olim idē erat preſbyter q̄ epūs. et anteq̄ diaboli inſtinctu ſtudia vel ſciſmata in religione fierēt et diceꝛet in populis.ego ſum pauli: ego ſuꝫ apollo:ego añt cephe.cōmuni preſbꝛoꝝ cōcilio eccīe gubernabant.poſtq̄ autem vnuſq̄ſq; eoꝝ q̄s baptizauerat ſuos eſſe putabat nō chꝛiſti.in toto oꝛbe decretū eſt vt vnus de pſbꝛis ſupponeꝛet: ⁊ ſciſmatū ſemīa tollerent:⁊ paulopoſt. ¶Sicut q̄ pſbꝛi ſciūt ſe ex eccīe ꝯſuetudie ei q̄ ſibi ꝓpoſit? fuerit eſſe ſubiectos:ita epi nouerint ſe magis ꝯſuetudie q̄ diſpenſationis dñice veritate pſbꝛis eſſe maioꝛes:⁊ in cōi debere eccleſiā regere. I dē ad ruſticum narbonēſem epm. Coꝛā epiſcopis pſbꝛis docere licet.

Cce ego dico pſentibuſ epis ſuis atq; aſtātib⁹ in altario pſbꝛos poſſe ſacramenta conficere.ſed qꝛ ſcptū eſt. pſbyteri duplici honoꝛe honoꝛent:maxie q̄ laboꝛant in xpo dei.predicare eos decet. vtile.n.eſt bñdicere. conꝛ gruū eſt confirmare.cōuenit reddere cōionē:neceſſe ē viſitare infirmos:oꝛare ꝑ inualidis:atq; oīa ſacramenta dei cōplere. nemo hic epoꝝ inuidia diabolice tentatiōis inflatus iraſcaꝫ: ſi plebē interdū pſbꝛi exhoꝛtant: ſi in eccleſijs pdicēt:ſi plebi vt dictū eſt benedicāt.etenim ab

o Cce ego.ſz qꝛ. ita cōtinua.dico q̄ pſentibus epiſcopis poſſunt confice/re.quia non ſolū hoc ſed alia poſſunt facere. Ex vi lr̄e ⁊ etiaz ꝑ/batiōis videt q̄ epiſcopi nō ꝓhibent pſbyteros miſſas cantare. ſed benedicere ⁊ predicare ⁊ cetera q̄ ſequuntur. I.Coꝛ.i

p ¶Duplici.a clericis.ſ.⁊ laicꝰ vel quo ad obe/dientiā in ſpiri/tualiby.⁊ ſubmiſtrationem in tpalibus.vel duplici.i.officio p̄dicandi ⁊ ſumēdi eympanuz.id eſt tpalia. iuxta illō.ſumite pſalmum ⁊c.

q ¶Benedice/re.cum epiſcopꝰ abeſt. ſed hec ſolutio non valer. quia hic loquit cum pſens eſt epiſcopus. vl intelligaſ iſtud q̄n bene dicit ꝑtiaꝝ tim ſine ſolenni/tate.alꝰ contra. I.Timo.i

xxj.diſt.deniq;. Item contra.xxvj. q.vj. mini/ſtrare.ſz ⁊ illud ſiꝛ intelligit de ſolenni benedi/ctione.vel dic q̄ q̄n cāt missam

r ¶Confirmare.in fide.xj.q.iij.q̄ pdeceſſoꝛ.vl inungere oleo infirmoꝝ vel chꝛiſmare in vertice.

s ¶Omnia.que ad eos ꝑtinent.ar.vocabulum generaliter ꝓlatum non oīa particularia comꝓhendere.aꝛgu.cōtra.xxviij.de ſyracuſane.

pūte epo.dz innuere epo vt ipe bñdicat.ſz ſi vult epūs bñdicere nō bñdicet pſbꝛ.ar.de ꝑſe.di.j.cum ad eccleſiādas.alꝰ pſbꝛ ſuo iure pōt bñdicere.nā ceſſante q̄ ei dat ꝑtē bñdicēdi.ſuppoīt ei tā q̄ minoꝛ.⁊ pōt ab eo bñdici.ar.ff.de iuriſdi.om.iu.l.eſt receptum.⁊ ad rebel.ille a quo ·§·tempeſtiuū.h/vel dic q̄ ceſſante q̄ ꝑmittit ei miſſaz celebꝛare.ꝓ cōſequens omīa que ſine miſſa eſſe non poſſunt.vt eꝝ de offi.dele.ꝑterea.

a ¶ Benedicere. i. absoluere vel quatim reconciliare nō solenniter. vt. xxvj. q. vj. c. j. b ¶ Nō dz. ar. cui licet plus. licet ꝛ min⁹. vt. xvj. q. ij. c. j. sed mag⁹ triplici ter dr efficacia. vt baptism⁹. vt. xxxij. di. ꝯ. vez. ſ. quia mortalia tollit ꝛ venialia ꝓpter rē subiectā ꝛ sanctitatē. vt cor⁹ christi. vt hic auēre ministrātiuꝫ. vt q̄ ad eos solos pticēt. vt. j. ō cōse. dist. v. man⁹. et q̄rto mō ꝓpē significatiōez vt mrimoniū qō significat christi ꝛ ecclie ꝑfectiōez. eē de biga. debituꝫ. quto ꝓpter multitudinē cō/uersoꝝ. j. q. j. interrogo.

c ¶ Nomē. ar. C. de cur. fur. cū alijs in fi.

d ¶ Inferat. i. remoueat ꝑ/ſbyteros a cōse/cratiōe ꝛ pdicatione. sic ille qui gibbū hz. vt. ē. di. xlix. hic erci l' dānū gibbi. q̄ ñ pdicāt⁹ ꝑſby/teris icuruaꝫ populus ī delictis. ꝛ q̄i gibbosus ef ficitur.

e ¶ Primonij. i. rex eccie. j. xxj di. in nouo.

f ¶ Negocioꝝ. i. cāꝝ. vt. xj. q. j. relatuꝫ. ꝛ. ij. q. v. siquis.

1. Tim. 4 g ¶ Sacerdotū q̄ ꝛ oēs inkerūt ꝛcilio metropo/
Pet. 20 litani. vt. xviij. di. c. pe. ꝛ ylti.

h ¶ Error. hic collige ꝙ ea q̄ ꝙ errorē statuta sē ex diuturna vtē
Joh. 13 tiū ꝓbatiōē ius
Mat. 3 faciūt. io. qō fal/
Lu. 3 suꝫ ē. cū ꝓsueru/
Joh. 1 dō debeat eē rō/nabil' ꝛ ꝑscripta vt eꝝ ōsue. c. vlt. nec ista lra ꝟ/dicit. b. ꝛ ratiōe multitudīs excu senſ a pena nō a culpa. vt. ē. di. iij. deniq̄. qō enī factū c. infectū eē nō pōt. in auē. de equal. do. ꝯ. j. ff. de capt. i bello. ꝯ. facti.

i ¶ Vel ad pūs. i. āmodo. k ¶ Qō rome. ſ. vbi mi/nozes exercent suꝫ officia ꝑsentibus maioribus.

nuentibus mihi ista sic dicā. q̄ nō vult ꝑſ bros facere q̄ iu/benē a deo: dicat q̄d maius est christo: aut q̄d poterit cōz/pori ꝛ sanguini eiꝰ anteponi si ꝑſbr christū ꝓsecrat cū in al/
a tario dei sacra būdicit: būdi/
b cere ꝓp'm nō dz: q̄ christū cō/secrare non metuit. circa lai/cos ac mlieres iubētib⁹ vob o iniustissimi sacerdotes pre ſbyter dei būdictionez pdit: officia amittit: lingue op⁹ nō hz ꝓfidētiā p̄dicādi: ꝛ trūcatus ē oī parteꝫ totū. solū pre
c ſbyteriꝫ hz nomē: plenitudi/nē ac ꝑfectionē q̄ ꝓsecrationi eiꝰ cōpetit nō retētat. q̄s igit hic rogo sacerdotes honoz
d vr est: vt dānū gibbi iferat: q̄m cū pastorib⁹ p potētiā au/ferē deo digna dīligētia: con/tagiū quoddam ꝛ calamitas crescit ī gregib⁹: ac dñici pa/
e trimonij dāna q̄rit. dū soli vult ī eccl'ijs potētari. ꝑſbyteri ꝙo ab initio iudices ne/
f gocioꝝ esse mādati sūt. ꝑſby/
g teri sacerdotuꝫ in ēesse debēt ꝛcilijs: q̄m ꝛ ipi ꝑſbyteri vt legim⁹ epi noiant. ēm q̄ō dicto ē ad epm: noli negligere grāz q̄ data ē tibi ꝓ ipositōez manuū ꝑſbr. ꝛ alibi ad maiozes natu. q̄ vos posuit epi/scopos regere eccl'iaz suam.

¶ Sz odert ꝙ supbi sacerdo/tes ꝑſbyteri noīe q̄ nolūt ꝙ esse qō christ⁹ q̄ discipulozuꝫ pedes lauit. q̄ baptizat⁹ a io/hāne ē: licz baptizādū a dño se eē ꝓclamaret. qō ꝓptereā scribo vob vt si preteriti tpis
h erroꝝ iā non pōt reuocari vel
k ad pūs ī eccl'ijs faciāt qō ro/

Sto. q̄si clericos. hoc est ꝙ supcilijū eoꝝ. q̄ sub/ l
ditos appellāt filios cū debeat eos appellare fratres. vt. viij. q. j. q̄d aūt. vel socios. vt. x. q. iij. cauēdū. vi. in c. q
cauēat rū clerici ne cū scribūt eꝝ vocēt eū frēm. prout iij. de cri
dicit dns impator. q̄ iudices supioribꝰ honorē debent facere in salutatione. C. de offi. di. iu. l. ij. ar. C. ō offi. ꝑ. vz. l. j. vbi hoc idem dicit.

m ¶ Deferatur sed pone ꝙ eps aliē se hēat ꝓtra istuꝫ q̄. debeat. nūq̄d ꝑ iste suo iure ei obedientiā negare. vidz ꝙ sic. ar. xlv. di. cū beat⁹. xxij. q. v. de forma ꝛ fides ñ est fūda nō seruāti. eē deiureiur. puenit. secūd⁹ est. ꝙ sulo ergo ei vt agat q̄ superioꝝ. ar. xj. q. iij. si epus. ix. q. iij. nūc vo/
n ¶ Scitus est id est sapienter dictum. ꝛ iō sci/ri dignum.

o ¶ Vt princi/pem factum re/spicit. nā de iure tolerandus ē p/lat⁹ vsq̄ ad sen/tentiam. viij. q. iij. nonne. 1. Pe. 2

p ¶ De. arg. q̄ frustra petit debitum. qui q̄ō debet non impē/dit. vt. xxviij. q. j. si infidelis. xx/xij. q. v. si ducru/ri. ē. di. ix. neq⁹. in fi. x. q. j. placuit. xxij. q. vlti. de forma. xviij. q. ij abbatibus. arg. contra. xj. q. iij. inter verba. xciij dist. dominus. xxxiij. q. v. q̄ ꝺo 1. Cor. 14

q ¶ Inuideāt arg. ꝟ. epos. qui/malunt habere illiteratos q̄s litteratos circa se.

r ¶ Reuelatū. ē. di. viij. frustra. C. de offi. rec. poten/tiores. s ¶ Sedenti. in loco inferiori.

t ¶ Taceat. cū nō debent interrūpere verbū eius.

Prelbyteri episcopos non precedant: sed comitent vel subsequantur.

a NOn oz. tpe solenniū officioꝝ. vel cū redeūt a processione ad chorū b ¶Et sedere. ꝓiūgas ingredi ⁊ sedere. al's falsuz esse. c ¶In tribunalibꝫ. C. de here. ⁊ maniche. cūcti. c ¶In tribunalibꝫ. i. in sede iudiciaria. vt nō iudicēt sine eo. d ¶In pegrinatiōnis. de lnia superiozis. ℈. de cōsedi. v. nō oz. et de ꝓsensu ipi⁹ eccie ex de vo. et vore. c. magne. ⁊ ēt dūi pape.

e ¶Piscopus nō patiat. ita ꝙ non liceat ei sedere. nisi pre sbyt̄ assumeret sibi officiū stādi C. de post. q̄sqs. ℈. ylt imo.

f ¶Piscopus collegam. ita tū ꝙ nō ꝓrēnat. ff. de of. ꝓsi. obfuandū. Jo.

g ¶Resbyter nō signet i ꝟtice. qz in frōte nō pōt etiā aucritate epi. vt de ꝓse. di. iij. p/sbyteri.

h ¶Llud āt Hic depingit. xcvj. dist. magister posuit cōstitutionē honozij augusti latā sup elec. ro. pon. lxxix. di. si duo. sed nevideren̄t laici hr̄e prātē ꝓstituendi vt dispōnē di de reb eccie. ō reducit ꝟ illā ꝓstitutionem ad mēoziā. vt ostendat ꝙ laic⁹ non hz ptātē suo iure ꝓstituēdi aliquid de reb⁹ ecclesiebn̄ tū possunt laici rogati cōciljs intereſſe ⁊ de rebus ecclesiasticis cōstituere. non tū vt valeat eoꝝ cōstitutio. qz ipi constituunt. sed qz ratū habz ecclesia

a NOn oz pbros aī ingreſuz epi igredi ⁊ sedere b in tribunalib⁹ ꝟ cū eo ingrec/di: nisi forte aut egrotet eps d aut in pegrinatōis cōmodo eū esse ꝓstiterit. Iteꝛ ex ꝓci. cartha. iij. **Epus nō dūm sed collegā se pbroꝝ cognoscat.**

e ¶Piscop⁹ in ꝙlibet loco sedēs stare pbrm ñ patiat. Itē ex eodē. **De eodez.**

f ¶Piscop⁹ in eccia i consſu pbroꝝ sublimioꝛ sedeat. intra domū Xo collegā pbroꝝ se esse cognoscat. Itē ex ꝓci. martini pape.

Sine p̄cepto epi pbr̄ non ſ/

g ¶Resbyt̄ **gnet infantes** pñte eo nō signet ifantes: nisi ab eo fuerit illi ꝓceptuz. Item ex ꝓci. genitensi ca. iij. **De eodem Palea**

¶Resbyteri in eccl'ia ciuitatis eo pñte vel p/sbyter⁹ ipi⁹ vbis offerre nō pñt: nec panē sacrificatū dare calicēq; porrigere. si vero absentes hi fuerit ⁊ ad dādā oſonē vocenr̄: soli dari dñt.

h ¶Llud **Di. XCVI.** ¶Faūt honozij augusti qō de electione. summi pontificis supza ꝓstituisse legit: nulli⁹ eē momenti ꝓbat: cū nō solū ō ordinib⁹ ſz nec etiā de reb⁹ ecclesiasticꝫ laicis legat aliqñ attributa dispōnendi facultas. vñ q̄cūq; a p̄incipibus in ordinib⁹ vl'i eccliasticꝫ rebus decreta iueniunt: auctꝫ nullius eē mōstrāt. ¶Cū symmachus simplici⁹ eps catholice eccl'ie vbis rome in synodo residēs dixit. **De reb⁹ eccle/**

rebat vices odoacris regis. q; ipe interesset i electione sui successoꝛis. basilius statī symmacho viuēte fecit q̄n/dā cōstitutionē. s. q; sine ei⁹ ꝓsultatiōe nō fieret electio summi pontificis. ꝓterea q; nō liceret alicui ꝑdiū ipsi⁹ eccl'ie alienare. q̄ cōstitutio retractat hic. tum qz ibi quedā cōstituta sunt q̄ a laico nō pñt ꝓstitui. tum qz res esset mali exēpli. lxij. dist. ℈. verum.

k ¶Plēitudo. ℈. vj. q. j. si omīa

l ¶Maxie. bene diffiniuit supple. e.

m ¶Demo/rie. ergo iā decesserat basil⁹ tpe huius synodi.

n ¶Vt subscripsit. ar. in cōtra/cibus rex eccle siasticaꝝ nō suf/ficere consensus clericoꝝm nec i alienationibus. nisi specialiē sub scribāt. ar. ℈. q. ij. casellas. xij. q. ij. abbatibus. ⁊ xij q. ij. sine excepti one.

o ¶Jnō disputem. nō est disputandum de eo ō quo statim ꝓstare potest. si ergo ꝙz perat sibi virum restitui. ⁊ vir paratus ē in continenti ꝓbare consanguinitatem. non ē audienda. ff. vt in pos. le. is a quo. argu. contra ex. de resti. spo. lit/teras.

p ¶Synodus verba notanda.

q ¶In mansoleo. verba scri/ptoris. mansoleum ꝓprie ē sepulchꝝum. ⁊ dicitur a mansoleo rege. cui ꝙz cōstruxit sepulchꝝ mire pulchritudinis. vnde ⁊ alia sepulchꝛa sic sunt appellata.

r ¶Electione. non tamen vt aliquid inde constituere/res. ⁊ ita excessistī finem mandati basilij.

siasticꝫ disponēdis laicꝫ nulla facultas attribuitur.

i ¶Ene q̄dez fr̄aternitas vestra eccl'iasticꝫ legibus assueta sub diuini timoꝛe iudicij q̄ erāt statuēda diffinit ⁊ ad iusticie cumulū puenit: cū sufficienr̄ oīa amplectiē nec adiectōe indiget plenitudo: maxie de clericis q̄s amoꝛ dñationis ℑuasit ⁊ iugū discipline eccl'iastice fecit respuere: q̄z excessus enarrare difficile est. vnū tñ qō occurrit venerādo ordini vr̄o intimare nō differo: inē alia scriptura q̄ndā illustris mēoziebasiliū q̄ ꝓ eccl'iastice amoze subē ꝓscpsisse refero: i q̄ nullus romāe eccie iterfuit vel subscpsit ātistes: ꝓ quē potuisset firmitatē legitimā sorti/ri. nec q̄ ide disputē: vñ pt vestrū iudicare ꝓsiliū reꝺrar̄ ⁊ referar̄ i mediū: vt ex lectiōe cog̃scatꝫ cuiusmōi possit hr̄e subaz. ¶Sctā synod⁹ rndit. deferar̄ i mediū vt cuiusmōi sit possit agnosci. ꝟ cum diceret: hozmisda diacon⁹ recitauit: cū i māsoleo qō est apud btm̄ paulum ap'lm resideret sublimis ⁊ eminētissim⁹ vir ꝑfect⁹ ptorio atq; patricius agēs ēt vices p̄cellētissimi regis odoacrs: basili⁹ dixit. q̄ꝓ studij vr̄i ⁊ religiōis interest: vt i epatus electiōe ꝓcedia p̄ncipaliē fuer̄ eccie: ne tñ p electiōis occasiōez stat⁹ ciuitatꝫ reuocer̄ in dubiū admonitione btissimi viri pape nr̄i symmachi simplicij: quaz aī oculos semp habere debere/mus: hoc nob̄ ꝟb obtestatiōe

i ¶Vt dicit gra ℈. distinc. ꝓxti. §. j. ⁊c. ¶Ene symmach⁹ papa laborabat in extremis. ⁊ timute ne in electiōe sui successoꝛ⁹ ꝓpter strepit⁹ hereticoꝝ scisma⁹ interueniret. rogauit patriciū basiliū q; ge

a ¶ Ac ne confusionis. pſecutio legis. ⁊ cõtinuantur verba ſic. nõ celebrẽt de electione pape ⁊c. ac ne.

b ¶ Nihil debuiſſet. hoc dicit ꝓpter quoſdã q̃ viuente ꝓdece ſymmacho tẽrauerũt aliũ eligere. vt di. lxxix. ſiquis papa. ⁊ c. nullus. Jo. c ¶ Preferentes. i. ꝓdo ſtatuentes.

d ¶ Ruſticũ. q̃d ſi ruſticũ ꝑdiuz. ⁊ q̃d ſit vrbanũ ꝑdiũ. hẽmus ff. de ſer. ruſti. ꝑdi. ⁊ de f. vr. ꝑ.

e ¶ Titulis. ſiue donatiõis ſiue empriõis.

f ¶ Maxim⁹ ſic et iuriſperiti dicũt quid ſenti ant. ff. de his q̃ i re. delen. l. pxie.

g ¶ Laico. nõ licuit laico iure ſuo. ſed ex dele/gatione pape bene. ar. xxxij. diſt. ⁊ verũ. x. q. iij. c. vlti. ſed vtrum epꝰ laico poſſit hẽ cõmittere iam dicemuſ. ſ. e. c. q̃ nõ. m. tũ dicit ꝙ q̃ mucro eſt epi imo nec pſbꝪ hẽ poteſt.

h ¶ Munitũ. nam ſiquis emit rem eccleſie vel aliam rem in caſu illicito nõ poteſt preſcribere. nam dicit lex q̃ non eſt dubium eũ malefidei poſſeſſorem. qui cõtra legũ interdicta mercatur. C. de agri. quẽad/modũ. nã nec iuris ignoratia poteſt eũ excuſare. ff. de iur. ⁊ fact. igno. l. iure. et hẽ benigne ſtatue/rer ſecus tñ ẽ de iure. quia hũ pre/ſcribit laicus rẽ eccleſie cũ fructi/bus etiã ꝓcipiẽ/dis. ſi ſit malefi/dei poſſeſſor. de reſti. ſpo. grauis

i ¶ Perlegat. ff. de le. ⁊ con. in ciuile.

k ¶ Heredes. turpia enim lucra ab heredib⁹ ſunt exꝛorquenda. ex. de vſur. tua. ff. de calum. in here/dem. ſed ⁊ alienatoꝛ poteſt ꝙueniri. vt no. xij. q. ij. mo/nemus.

meminiſtis fuiſſe mãdatũ vt ꝓpter illũ ſtrepitũ ⁊ venera/bil' eccle detrimẽtũ: ſi euꝝ de hac luce trãſire ꝓtigerit: non ſine nra ꝓſultatiõe cuiuſlibꝫ celebrẽt electio. hec cũ lege/rent creſconi⁹ tuterdine ec/cleſie eps ſurgẽs de cõuentu dixit. hoc ꝓpendat ſcã ſyno/dus: vtꝫ ptermiſſis religio/ſis pſonis q̃b⁹ maxie cura eſt de tãto pontifice: laici electi onẽ ei⁹ in ſuã poſſint redige/re ptãtem. qõ ꝫ canones eſſe manifeſtimũ ẽ. ¶ Jtẽ hoꝛmiſ

a da diaconus legit dixiſſe. ac ne ꝓfuſiõis atꝫ diſpẽdij ali/q̃d venerabil' eccl'ia ſuſtine/ret: miramur ptermiſſis nob⁹ q̃cq̃ de reb⁹ eccie fuiſſe ten/tatũ: cũ ſacerdote nr̃o ſupſti/

b te nihil debuiſſet aſſumi. q̃re ſi amplitudini vre et ſctitati placet: in columia omia q̃ ad futuri antiſtitꝭ electionez re/ſpiciũt: religioſa veneratiõe

c ſuem⁹ hãc legẽ ſpecialr pfe/rẽtes: quã nob⁹ heredibuſq̃ nr̃is chriſtiãe mẽt̃ deuotiõe ſancim⁹: ne vnq̃ ꝑdium ſiue

d ruſticũ ſiue vrbanũ: vl' orna/mẽta aut miniſteria eccl'iarũ q̃ nũc ſunt vel q̃ ex q̃buſlibet

e titul' ad eccl'iarũ iura puene/rint: ab eo q̃ nũc antiſtes ſub electiõe cõi fuerit ordinã dus ⁊ illis q̃ futurꝭ ſecul' ſequũt q̃cq̃ titulo atꝫ cõmẽto alie/

f nari liceat. ⁊ q̃cunq̃ hẽ facere voluerit: ineffi cax atꝫ irri/tũ reuocet. ſitꝫ faciẽti ⁊ con/ſentiẽti dãti accipiẽtiq̃ ana/

g thẽa. ¶ Maxim⁹ epꝰ bletane ecclie dixit mõ ſctã ſynodus

h dignet edicere: ſi licuerit laico hoi anathema in ordinez eccl'iaſticũ dictare: aut ſi po/tuit laic⁹ ſacerdoti anathẽa dicere: ⁊ ꝫ canones qõ ei nõ cõpetebat conſtituere. dicite q̃d vob⁹ videtur de me: licuit laico legẽ dare. Sctã ſynod⁹ dixit. nõ licuit. ⁊ adiecit: lege ſequẽtia. hoꝛmiſda diaconus legit etiã is q̃ ꝑdiũ ſeu ruſti/cũ vel vrbanũ iurꝭ eccl'iaſtici

i fuerit ꝓſecut⁹ nouerit ſe nul/la lege vel pſcriptiõe munitũ ſꝫ ſiue is q̃ alienauerit ſiue q̃ eũ ſeq̃ns volũtate ꝓtraria ꝑdiũ hmõi alienatuꝫ retinere voluerit: id cũ fructib⁹ reſtituat: q̃s illic ꝓſecut⁹ fuerat. hec cũ legeret: ſtephan⁹ ve/nuſine ecclie eꝑus ſurgẽs ex

k ꝓſeſſu dixit. plegat'. hoꝛmiſda diacon⁹ legit. q̃ pena pla/cuit accipient ⁊ etiã heredes afficere: in q̃ re cuilibet cleri/coꝝ nulla ꝓtradicẽdi libera ſit facultas. ¶ Jniquũ eſt eĩ ⁊ ſacrilegij inſtar vt q̃ ꝓ ſalu/te ⁊ reẽe aiaꝝ ſuaꝝ vnuſq̃q̃ venerabili ecclie paupeꝝ cã

l contulerit aut certe reliq̃rit: ab his q̃s maxie ꝓuare cõue/nerat i altez trãſferant'. plane q̃cũq̃ in gemmis vl' auro atꝫ in argẽto necnõ ⁊ veſti/bus min⁹ apta vſib⁹ vl' orna/tui videbũt ecclie q̃ ꝓuari ac diu manere nõ ꝑit: ſub iuſta

m eſtimatõe vẽdãt et erogatio

n religiõi ꝓficiat. cũq̃ lecta eſ

o ſet: laurenti⁹ eps mediolanẽ/ſis eccleſie dixit. iſta ſcriptu/ra nullũ romane ciuitatꝭ po/tuit obligare pontificẽ: qz̃ licuit laicꝭ ſtatuẽdi in eccle/

p ſia ꝑter romanũ pontificem

l ¶ Reliquerit. in morte relinquẽdo. nam verbum il/lud ⁊c. ff. de rab. ex. l. ij. ſ. vltimo.

m ¶ Dendantur. ar. C. de admini. tu. lex.

n ¶ Proficiat. hic terminatur lex ipa

o ¶ Medio/lanenſis. ar. mediolanẽ. ꝓgratiuaz ſcdis habere ante rauennatem. cuz ante eũ reſpõderit. ſicut i alia ſy/nodo ante cum ſcripſiſſe legitur ẽ. di. xvij. ſ. hic. ⁊ ſ. illud. B. tñ aliter hic ſoluit di. xvij. ſ. illud.

p ¶ Preter ro/manũ. i. pape au/ctoritate ⁊ ꝓſen/ſum ei⁹. ſed ꝓtra xvi. q. vlti. in no/ua actione. ſz ibi non phibetur q̃ epꝰ laico nõ poſ/ſit cõmittere offi/cium ad temp⁹. ſed ne iuriſdicti/onẽ largiatur ei in perpetuum. et eſt ar. papã quã/libet cãm eccleſi/aſticã poſſe com/mittere laico. x/xiij. di. mulier. et xciij. dis. valde. v. q. iij. qui epꝰ. lxxix. dis. ſi duo. ſ. e. deniq̃ ꝓtra intelligendũ eſt non ſua auctori/tate. Sed nũqd auctẽ epi poteſt laicus aliqd con/ſtituere in eccle/ſia. videt q̃ pre/dicare poteſt in/uitatus a cleric⁹ xxiij. diſt. mulier argu. extra ō fo. compe. null⁹ iu/di/dic cum. h. q̃ non poteſt ex de/legatione epiſco/pi cauſas ſpecia/les tractare. nec excommũicare. vnde nihil faci/unt qui pueros excõmunicant. ⁊ per ſeruientes. cauſam aurez ci/uilem laicis epi/ſcopus commit/tere poteſt. ⁊ ꝫa intellige pre. decre/dicatione ſpeciale eſt. Quid ergo dices de templarijs. nonne ipſi poſſunt excõmunicare fratrẽ ſuum. dici po/teſt q̃ ſic. q̃ ipi non ſunt laici. ar. xij. q. j. duo.

a ¶ Imperādi .j.xvj.q.vlti. nō placuit.

b ¶ Legat. verū est q nō legit assensus metropol. fm canōes. i. legitimus. bn̄ legit ꝓsensus epoꝝ. ar. j.e.c.j. illa ergo determinatio q̄ prece dit fm canones soluit ꝓra.

c ¶ Nec canonib⁹ .ꝓiūcta accipe hec duo nō diuisa vel iuris cōceptio.

d ¶ Religiosis .j.xvj.q.vl. laicꝫ

e ¶ Debere .j.xviij.q.iij.c.ij.

f ¶ Qui merito .x.xl.di. nō vos.

g ¶ Primatus .j.ix.q.iij. nemo. ⁊.c. antiquis.

h ¶ Tribuere. .x. dist. xvij.c.j. et.ij.

i ¶ Carere. .x. di.xxj. in tantū.

k ¶ Vel stephani. iste tū stephanus nō dixit nisi plegat. ⁊ sic p tale verbū intelligitur aliqs ꝓsentire. vt nō. .x.lx. tij.di.i synodo.

l ¶ Rōne. ar. rōne auctis aliq̄ repelli. licet sint bona. ar. xvj. di. c.j.j.q.j. ꝓncipatus. ff. de re mili. l.iij. ⁊ in bello arg. .x.j.q.j. dōs declarauit. ar. .x. j.q.j. nōne. ⁊.c. sodomite.

m ¶ Actione dicit ꝓtia actioq̄ fiebat ꝓprie die in synodo. x. vj.q.vij. i noua.

n NOs interesse. similiē solebat interesse electioni pape ꝓpter hereticoꝝ suscandalū. ar. di. lxiij. q̄ sancta.

o ¶ Inuēta. et ita videt q̄ possit de fide catholice aliqua ptātē: q̄s obseq̄ndi manet necessitas nō auctoritas imperādi: maxie cū neq̄ papa romanꝰ ꝑscripserit: nec alicuiꝰ fm canones metropolitāi legat assensus petrꝰ eps rauēnat eccie dixit. scripturā q̄ in nra ꝯgregatione vulgata est: nullas vires hre manifestū ē: q̄ nec canonibꝰ ꝓuenit: ⁊ a laicali psona ꝯcepta viōꝝ: maxime q̄ in ea nullus aplice sedis p̄sul inf. fuisse vel ꝓpria subscriptiōe eā firmasse mōstrat: eulaliꝰ epus syracusane eccie dixit. scripturā q̄ in sacerdotali cōcilio recitata ē: euidētissimis documētꝫ ꝓstat eē inualidā. p̄mū q̄ ꝫ patꝝ regulas a laicis: q̄uis religiosis: q̄bꝰ nulla de eccliasticꝫ facultatibus aliq̄d disponendi legit vnq̄ attributa facultas: facta videt. deinde q̄ nulliꝰ p̄sulis aplice sedis subscriptōe firmata docet: q̄ si cuiuslibet prouincie sacerdotes intra suos ⁊minos ꝯcilio hīto q̄q̄d sine metropolitāi sui auctē tractauerit irritū esse debere scipres sanxerūt: q̄to magꝫ q̄ in aplica sede nūc extāte p̄sule q̄ merito btī petri aplī pervniūsuz ordē p̄matū obtinēs sacerdotij statutꝫ synodalibꝰ ꝓsueuit tribuere firmitatez a laicis licet ꝓsentientibꝰ aliqntis epis q̄ tū pontificia q̄ ꝓsecrati, phanē p̄iudiciū inferre nō potuerūt: p̄suptū fuisse cognoscit virib⁹ carere nō dubiū est nec posse itra ecclesiastica vllo mō statuta cēseri sctā synodus dixit. lz fm p̄secutionē venerabiliū fratrū nroꝝ laurentij petri eulalij cresconij maximi vel stephani neq̄ apud nos incertū habet. hanc ipam scripturā nulliꝰ esse mometi: verūtn etiaz si aliq̄ possit rōne subsistere: modis oībus in synodali ꝓuentu quida beatitudinis vre sententia eneruari ꝓueniebat ⁊ in irrituz deduci: ne in exemplū remaneret: p̄sumēdi q̄buslibet laicis q̄uis religiosis vl̄ potētib⁹ in quacūq̄ ciuitate q̄libet modo aliq̄d decernere ō ecclīasticis facultatib⁹: quaꝝ solis sacerdotib⁹ disponēdi indiscusse a deo cura cōmissa docetur. Unde in septima actione chalcedonēsis ꝯcilij marcianus impator dixit inf. cetera. Impatores ad fidē cōfirmandā nō potentiā ostendendā synodo interesse dēt.

n NOs ad fidē ꝓfirmādā nō ad potentiaz ostendendaz exēplo religiosissimi p̄ncipis constantini synodo interesse volumus: vt veritate inuēta nō vltra multitudo prauis doctrinis attractata discordet. Item ex eadem.

Uedam capitula sunt que ad honorē vre reuerentie vob⁹ obseruauimus: decoꝝ esse iudicantes a vobis hec regulariter potiꝰ firmari p synoduz: q̄ nostra lege sanciri. Item nicolaus papa. Synodali conuentui imperatores interesse non conuenit: nisi vbi de fide agitur.

p UBi nam legistis imperatores antecessores vestros synodalibus conuentibus interfuisse: nisi forte in q̄busdam vbi de fide tractatum est: que vniuersalis est: que omniū cōmunis: que nō solum ad clericos: verū etiaz ad laicos ⁊ ad omnes oīno ptinet chr̄istianos. Idem. De p̄sulibus diuinarū rerum qui hūanis reb⁹ p̄sunt: iudicare non possunt.

q ENiq̄ bi q̄bꝰ tm̄ hūanis reb⁹ ñ oīnis p̄esse pmissuz ē: quō de his p q̄ diuina mīstrant iudicare p̄sumāt penitꝰ ignoꝝ. Idez. Nec etiam imperator iura pontificis: nec pontifex iura regia vsurpet.

lica disputari. argu. .x. C. de sumtri. nemo. xviij. q.iij. cum quibus. ℟. dubitādo nō licet disputare ō ea. q̄ dubiꝰ in fide hereticus est exī de here. dubius, als disputat .j.e. sat. xviij. q. vj. vtrvides. C. ō epi. ⁊ de. qm̄.

r ¶ Bi nā hec iiij. ca. loquunt de materia ignacij. de q̄ dz. .x. xxj. di. submittit. ar. omissuz itelligi quod septuz no iuenit ar. x.q.j. hac cōsuetudine. de cō. di. iiij. cū itaq̄. ⁊ c. se. ff. de verbo. ob. quicquid.

q ¶ Interfuisse nō rogatos. lxiij di. hadrianus.

r ¶ Ad clicos. dic hic q̄ nomē clicos stricte accipit. vñ p finēz ad oēs ⁊c. cōprehēdit deo deuotos ⁊ tales psonas. vel dic, put sonat ar. q̄ oēs tangit. ab oībus debere tractari. ⁊ approbari. ar. di. lxvj. c.j. C. de au. presi. vt neutrum. de b exī de his q̄ a p. c. fi.

s ¶ Eniq̄s. ar gu. q̄ eps in causis ecclīasticis laicū non possit p̄sidere. ar gu. .x. .x. e. bn̄ q̄dem.

t ¶ Judicare .j. xvij. q. iij. diffinit. .x. in fine. sed ibi dic principis id est principalis psone. vel. i. episcopi. xxxv. dist. ecclesie.

v ¶ Presumāt ar. q̄ clerici diffinitionib⁹ principum ⁊ laicoꝝ non debeat supponi nisi p recōuentionem.

a ¶ Vm ad vex. ß. c. expositū est. ꝫ. q. di. qm̄ idē. ideo hic nō laboꝛes. b ¶ Ad vex. i. ad discussionem veri. vl. i. ad ꝑs christi. c ¶ Vsurpauit. ar. cum iste ꝓtates sint diuise. q. impatoꝛ nō hz gladiuz a papa. vt j. e. in scripturꝫ. 7. c. duo. 7. c. si impatoꝛ. 7. xciij. di. legimus. 7 qz ipium a solo deo ē. xxiij q. iij. ꝗstitū. arg. ℨ. l. xiij. dist. tibi dño. Jtē qz de ponit impatorē j. xv. q. vj. alius 7. c. iuratos. 7. j. q. iij. qz ꝑsulaꝫ re. ſ. ō hac materia. x. di. c. qm̄ d ¶ Proprijſ. i. imperij 7 sacerdotij. vel ꝓpꝛijs q̄ ad christū. q̄dā ei gessit tāq̄ ipatoꝛ. puta cuz eiecit de templo 7c. ij. q. vij. accusatio. 7 cū coꝛonā de ſpinis poꝛtauit. qō ē signū regni. xij. que. j. duo.

e ¶ Discreuit. imo vidꝛ ℨ. qz ñ discreuit. ſz cōfudit. cū ipe vn⁹ 7 idē vtrūq; officium gessit. ſz dic q̄ iō ipe vtrūq; officiū gessit p ſe vt notaret q ex eodē fonte pceſſerūt. xxj. di. cleꝛos. ſnā dicit lex q̄ ſumma nobis dona a deo pceſſa ſūt. ſ. sacerdotiū. 7 ipiū. i auc. quo oꝛ ep̄os. in ꝓn. colla. j.

f ¶ Rursus. ℌmus p supbiam cecidit. vñ hoīes in ifernū demergebant. christus aūt nos hūlitate ſua ſurſuz ereꝛit. ſed ſi hꝛent oīa oia officia. ſupbirent. ita q̄ itez demergerēt in infernū. g ¶ Pro eterna. j. de pe. di. j. multiplex.

h ¶ Tempoꝛaliū. ar. q̄ in causis ſpūalib. vt in matrimonio nō ſit vtendū legib⁹ tpalib. ar. xxxiij. q. ij. inter hec. xj. q. j. ꝓtinua. ar. de ꝓſe. di. iij. celebritatē. ſed ī aliꝭ licet eis vti. ſi nō obuiēt canonib⁹. arg. dist. x. ſi in

a ¶ Vm ad vex vētū ē: vltra sibi nec impatoꝛ iura pontificatus arripuit: nec b pontifex nomē ipatoꝛiū vsurpauit. qm̄ idez mediatoꝛ dei 7 hoim hō christ⁹ iesus actibus ꝓpꝛijs 7 dignitatib⁹ distinctz officia ptātz vtriuſq; c discreuit. ꝓpꝛia volēs medicinali hūilitate ſurſū afferri ſ hūana ſupbia rurſus ī infernō ōmergiſz vt christiāi ipatoꝛes. p eē na vita pōtificib⁹ indigerēt: 7 pōtifices p curſu tpaliū tm̄mō rex tpalibus legib⁹ vterent: q̄ten⁹ ſpūalis actio a carnalib⁹ distaret incurſib⁹: 7 dō militās mīme ſe negocijs secularib⁹ ꝛplicaret ac vicissim nō ille reb⁹ dīnis ꝓsideret. videē: q̄ eēt secularib⁹ negocijs ꝛpliqt⁹. ¶ dē. A seculari ptāte pōtifex ꝓrsus nec solui nec ligari valet.

k ¶ Atis euidēt oñdit a seculari ptāte nec solui ꝓrsus nec ligari pōtificē: q̄m ꝗstat a pio ꝓncipe ꝗstātino: quē lōge supius mēoꝛauim⁹ deū appellatū: cum nec posse deū ab hoīb⁹ iudicari manifestū sit. Sz 7 theodosi⁹ mioꝛ l sctē synodo scribēs epheſine ꝓme dixit. deputatus ē g cādidian⁹ magnificētissim⁹ comes strenuoꝛ domesticoꝛuz trāſirevſq; ad sctissimā synodū nr̄am: 7 ī nullo q̄dē q̄ faciende sūt de pijs dogmatibus m q̄ſtiōes seu potius expositiones cōicare. illicitū nāq; ē eū q̄ nō ſit ī oꝛdie sciſſimoꝛ epoꝝ eccīastic⁹ inf̄ miſceri tractatib⁹. 7 post pauca. ℌ iſitaq; adiutoꝛium. arg. dist. l. iij. ex antiquis. h.

i ¶ Tantūmodo. hoc aduerbiū determiat tm̄ illō ad ſectiuū tpaliū. nō illud ꝛbū vterenſ. 7 ſic est falſuz hic notatū ab. h. ar. q̄ in causis ſpūalib⁹ 7c. ℨaz bū licet leges allegare in ſpūalib⁹. xxxv. q. v. ad sedē. xv. q. iij. ℨ. cū aūt laureꝛtius. vl dic tm̄ modo. i. marie sic econtra. xj. q. iij. ſiquis eps.

manifeste reptis apparet cōministꝛ nr̄m ignaciū p ipiale tm̄mō sniaz nllo mō potuisse pꝛs expelli: ī c⁹ dānatōe qz pſulū q̄z assens⁹ ē ſbſecut⁹ apparet id cā patratuz fuisse adulatōis ñ legitīe sanctōis

¶ dē lodouico ipatoꝛi. Facta pontificū impatoꝛ iudicare nō debet

¶ Mscriptuꝛis narraſ ꝗstātin⁹ ipatoꝛ dixisse. vere si ꝓpꝛijs oculis vidissem sacerdotē dei aut aliquē eoꝝ q̄ ī monachali hītu circūamicti sūt peccātem chlamidē meā expoliarē ꝓ 7 coopirē eū ne ab aliq̄ videreſ. Jn q̄b⁹ igit̄ desideratissime fili necessario cōmonemini: vt quēadmodū fide et religiōe ac honoꝛ parilitate ei adeq̄ri videam⁹. ita q̄z humilitate atq; deuotiōe eē parari nihilomin⁹ anhelit⁹: ita vt in nullo iferioꝛ eo ſz potioꝛ inueniamini post illi⁹ exēpla: q̄ talez se exhibuit añ talia pꝛorsus exēpla. sed hoc q̄ dē diximus cautos vos reddere cupientes: vt si de dñis sacerdotibus: q̄ iure patres aiaꝝ dicūtur aliq̄d ꝓtigerit vos audire: qō confusionem pijs mentibus ingerat: non infrunitum ſz pudoꝛatos filios noe imitātes patriā de re q liquo verecundiam cōtegatis: vt affluenti quēadmodū 7 illi benedictiōe impleri modērāte dño mereamini. ¶ tē ex epla gregoꝛij ad hermanū metensem episcopum.

Regū 7 pꝛincipū pres et mgri sacerdotes esse censentur.

ℳscriptuꝛis. xj. q. j. c. sacerdotibus.

p ¶ Et cooperirem. ff. de iiur. eum qui nocentem. contra. sed hoc de occulto quod non posset pꝛobari. qz talia non habent vindictam. 7 sic solue contrariuz illud. lxxxiij. dist. c. iij. illud aurem in manifestis. in quibus et iaz nō deberet eum pꝛodere. vt no. ij. q. j. si q ¶ Contegatis. 7 ramen corꝛipiatis (peccauerit. ij. q. j. si peccauerit. hoc de occultis ī telligitur. nā de manifestis cogimur accusare ꝓmissa ramen admoniti one. ij. q. vij. quapꝛopter. ar. contra. j. v. q. ij. c. vlti. 7c.

QVis dubitet sacerdotes christi regũ ⁊ pncipũ, oĩm̃ q̃s fid eliũ pres ⁊ mgros censeri. nõne miserabil' insanie eẽ cogscitur: si fili⁹ pez: discipul⁹ mgr̃m sibi conet subiugare: ⁊ iniq̃s obligatiõib⁹ illũ sue ptãti subijcere q̃ credit nõ solũ in ẽra: ꝫ etiã in cel' se ligari posse ⁊ solui. Itẽ gelasi⁹ papa anastasio imperatori

Auctas sacra pontificũ et regal' ptãs h⁹ mũdi gubernacla regũt.

QVo sunt q̃pe ipator au gste q̃b⁹ pncipalit' h⁹ mũd⁹ regit' auctas sacra põtificũ ⁊ regal' ptãs. in q̃b⁹ tãto graui⁹ ẽ põdus sacerdotũ q̃nto ẽt p ipis regib⁹ hoĩm ĩ diuio sunt reddituri eramie rõem. ⁊ post pauca: nosti q̃ itaq̃ ine hec ex illo ⁊ te pẽdere iu dicio ñ illos ad tuã posse redigi volũtatẽ. talib⁹ igit' istitut' talib⁹ q̃fulti auctib⁹ pleriq̃ põtificũ alij reges alij ipatores excõicaue rũt. Mã si spãle aliq̃ ꝺ psonis pncipũ reḟat exẽplũ: btũs ĩnocẽt⁹ papa archadiũ ipatorez: q̃ i psensit vt sctũs iobes chrysosto/mu⁹ a sua sede pelleret excõicauit btũs ẽt ambrosi⁹ lz sctũs nõ tñ vniuersal' ecclie eps p culpa q̃ ab alijs sacerdotib⁹ nõ adeo grauis videat: theodosiũ magnũ ipatorẽ excõicãs ab ecclia exclusit. q̃ ẽt in suis script' oñdit: q̃ au⁊ nõ tãpciosius sit plũbo: q̃ regia ptãte sit altior ordo sacerdotalis. ꝫ mõ circa pncipiũ sui pastoralis scribens. honor: frẽs et sublimitas epal' null' poterit cõparatõib⁹ adeq̃ri. si regũ fulgori cõparas ⁊ pncipũ diadematiloge erit iferi⁹ q̃s si plumbi metallũ ad auri fulgorẽ cõpares. q̃pe cũ videas regũ colla ⁊ pncipũ submitti genibus sacerdotum: ⁊ osculata suo⁊ dextra oronib⁹ eo⁊ credãt se excõicari vl' muniri. Itẽ iobes papa.

Impatores debẽt põtificib⁹ sub

SI impator esse ⁊ nõ posse. catholic⁹ est qđ salua pace ipius dicim⁹. fili⁹ ẽ nõ psul eccle qđ ad religionez cõpetit: discere ei q̃uenit nõ docere. hz pdilegia sue ptãt': q̃ admistrãdis legibus publicꝫ diuinit⁹ ꝓsecutus est ⁊ ei⁹ bñficijs nõ ingrat⁹ ꝺ dispositionẽ celest' ordinis nil vsurpet. ad sacerdotes. n. deus voluit q̃ eccie disponẽda sũt ptinere. nõ ad secli ptãtes q̃s si fideles sũt eccle sue sacerdotib⁹ voluit eẽ subiectas nõ sibi vẽdicet alienũ ius et ministeriũ qđ alteri deputatũ c̃: neq̃ ꝺ eũ ptẽdat abrũpi a quo oĩa ꝓstituta sũt: ⁊ ꝺ illius bñficia pugnare videatur: a q̃ ꝓria ꝓsecut⁹ ẽ ptãtẽ nõ legib⁹ public': nõ a ptãtibus secli lz a põtificib⁹ ⁊ sacerdotib⁹ oipotẽs de⁹ christi ane religiõis cl'icos ⁊ sacerdotes voluit ordiari: ⁊ discuti ⁊ recipi ꝺ errore remeãtes

Impatores christiani sb̃dere debẽt executiones suas eccl'iastic' pulib⁹ nõ pferre.

Idem De eodem. Palea.

NEcq̃ de põtificib⁹ nisi ecclias iudicare debere: nõ ẽ hũanax legũ de talib⁹ ferre sñax absq̃ eccie pncipalit' ꝓstitut' põtificib⁹ obseq̃ solere pncipes christiã⁹ decret' ecclie nõ suã pponere ptãtẽ: epis caput subdere pncipes solitũ ẽ nõ de eo⁊ capitib⁹ iudicare. De eo. Pal.

QVnstãtin⁹ ipator coronã ⁊ oẽm regiã dignitatẽ i vbe romana ⁊ ĩ italia ⁊ ĩ ptib⁹ occidẽtalib⁹ aplico ꝓcessit. Mã i gest' bti siluestri q̃ btũs pa. gelasi⁹ ĩ cõci. lxx. epo⁊ a catholic' legi cõmorat: ⁊ p antiq̃ vsu multas b̃ imitari dic' eccias: ita legit'

De pdilegio ꝓtã. Ipa.

QVnstãtin⁹ ipator q̃rta di' e sui baptismi pdilegiũ romãe eccie põtifici ꝓtulit: vt ĩ toto orbe romano põtifices vl' sacerdotes ita hũc caput habeãt: sic ĩ iudices regẽ. ĩ eo pdilegio ita ĩ cetera legit'

Utile iudicam⁹ vna cũ oĩb⁹ satrapis nr̃is ⁊ vniũso senatu optimatib⁹ et cũcto pplo ipio romãe eccie subiacenti:

a Quis dubitet. si filius sic i aut. de nup. ꝫ. sibi. Sibi dic' q̃ erubescit lex filios eẽ coerrectores patrũ. si tñ pcaderet ĩ furorẽ. filius daret turor vt eũ regeret. ff. ꝺ tu. ⁊ cu. da. ab his is q. vj q. ſ. oues. et c. sacerdotes.

b Duo sũt. ĩ aut. quõ oz epis. in pn. ſ. dis. j. humanum.

c Quib⁹ vt ab eis. sc̃ autem alia duo quibus aut per que regit. vt. ſ. humanum genus.

d Auctoritas. neuter pendet ex reliq̃ ⁊ ita ẽ arg. p impatore. q̃ diuinit⁹ ꝓsecutus ẽ imperiũ. ⁊ ſ. c. primo.

e In q̃dus. i. p q̃s nã dicit lex q̃ paz ẽ iust in ciuitate eẽ nisi sint p q̃s iust reddat. ff. ꝺ ori. iur. l. ij. ſ. post ozi/ginem.

f Ratione ſ. xviij. q ij. cognouimus.

g Le pẽdere. q̃ ad spũalia ſ. ꝺ pe. di. j. mt/ripleꝝ.

h Iudicio. zacharias publicꝫ diuinit⁹ ꝓsecutus est ⁊ ei⁹ bñficijs nõ ingrat⁹ ꝺ dispositionẽ celest' ordinis nil vsurpet. ad sacerdotes. n. deus voluit q̃ eccie disponẽda sũt ptinere. nõ ad secli ptãtes q̃s si fideles sũt eccle sue sacerdotib⁹ voluit eẽ subiectas nõ sibi vẽdicet alienũ ius et ministeriũ qđ alteri deputatũ c̃: neq̃ ꝺ eũ ptẽdat abrũpi a quo oĩa ꝓstituta sũt: ⁊ ꝺ illius bñficia pugnare videatur: a q̃ ꝓria ꝓsecut⁹ ẽ ptãtẽ nõ legib⁹ public': nõ a ptãtibus secli lz a põtificib⁹ ⁊ sacerdotib⁹ oipotẽs de⁹ christiane religiõis cl'icos ⁊ sacerdotes voluit ordiari: ⁊ discuti ⁊ recipi ꝺ errore remeãtes

i Consensit. ar. ꝺsentiẽtẽ maiori pena astrigi q̃s facientẽ. arg. xxiij. q. iij. q̃ ali/orũ. ar. ſ. lxxxvj di. tanta nequtia.

k Excõicauit nõ pncipẽ posse excõicari etiaz a suis epis. ſ. dis. lxiij. valentinian⁹ ar. ſ. xj. q. iij. si ãt vobis. videt tñ hoc q̃ fecerit ex delegatiõe synodi. qđ innuit ex illo. p culpa que ab alijs sacerdotib⁹ cõmittit. lz pmũ ẽ verum.

l Videbat. sz male. q̃ licz p minimis causis nõ sit q̃s excõicãdus. vt. xj. q. iij. epi. tñ q̃libet cõtumacia digna ẽ excõicatiõe. imo tãto maior videt q̃nto ex re minori cõsurgit. ij. q. vij. nõ poterit.

m Fulgore. ⁊ quãta est differẽtia inẽ solez ⁊ lunã tanta ẽ differentia inẽ imperium ⁊ sacerdotium. ex de ma. ⁊ obe. solite.

n Si impera/tor. fili⁹ est. ſ. xxiij. q. vl. conuenior. qui tñ plati ecclesiaz dicunt. vt dixi. xj. q. iij. hcipue.

o Non docere. ſ. xvj. q. j. ad/ijcimus.

p Diuinitus. nõ ergo a papa. nam imperiuz a solo deo est. vt xxiij. q. iij. questum. nam a celesti maiestate habet gladij potestatem. C. de vete. iur. enu. l. j. in princi. quod cõ/as q̃z regẽ fran/coz deposuit. ⁊ locũ ei⁹ pipinuz substituit. vt ſ. x/v. q. vj. alius.

ceedo de ro imperatore. ſz ds ē ver⁹ imperator di cūt ḋdaz q ꝓſtātinopolitan⁹. ſed iſte ali⁹ ꝓ curator ē ſi ue defenſor ro. ec. ar. de ꝓſe. di. v. in die. ⁊ huic ro. ec. ꝓce/dit gladij ptātē ⁊ co/ronaz. ſz ꝺ. eꝛ ō ele. ve/nerabilē. dicitur ibi. q ro. ec. tran/ſtulit impium in occi/dētēa gre/cis. ⁊ ita iſte roma/nus ē ver⁹. q ¶ Quaſ ḡ debz dici bona ptās eſt iſta.

r ¶ Jus. ꝺ. di. x. ipe/riū. ⁊. c. cer tū ē. xj. q. j. ſi triburum s ¶ Būfi cia. ar. clerī cū ſtantē ꝺ eccleſiā. vñ hz būficiuz debere illo ꝓuiuari/ni/ſi forte ꝓ to talib⁹ ꝓſo/nis ꝓ qbꝫ li citū ſit ei ꝺ quēliber a/gere. quas habeſ. ff. de poſtu. l. hi q. ⁊. iij. q. vij. §. tria. i fi/ſ. i. ꝓpria cā/vel parē tū ſuoꝝ/vel pupillozuꝫ ſuoꝝ/ſi/e ē iné vaſallū et dūz. vt. ſ. xxij. q. vlti. de forma. ñ ō aduocatꝫ C. ō aduo. di. iu. l. ij. C ō reuo. do. l. j. ⁊. vij. q. j. q: frater.

vt ſicut btūs petr⁹ in terris vica rius filij dei videt eſſe ꝓſtitut⁹. ita ⁊ pontifices ipius ꝓincipis ap'lox in terris ꝓncipat⁹ ptātem ampli⁹ cꝫ terrene impialiſ nře ſe renitatis mā ſuetudo hře videt: ꝓceſſam a nobis nřoꝝ impio ob tineāt: eligētes nob ipm ꝓncipez ap'lox vl' ei⁹ vicarios firmos apꝺ deū eſſe ꝓponos ⁊ ſicut nřa ē ter/rena impialis potētia ita ei⁹ ſan ctā romanā eccleſiā decreuimuſ venerarē honozare: ⁊ ampli⁹ cꝫ nřm imperiū terrenūqꝫ thzonuz ſedē ſacratiſſimā beati petri glo rioſe exaltari tribuētes ei ptātez et gloziā ⁊ dignitatē atqꝫ vigorē et honozificētiā impialē: atqꝫ de cernētes ſancim⁹: vt ꝓncipatū te neat tā ſup q̄ttuoꝛ ſedes: alexan/drinā antiochenā: hieroſolymi/tanā ꝓſtātinopolitanā: cꝫ etiam ſup oēs ī vniūſo oꝛbe terrarū ec cleſias dei. Et pontifex q̄ p tpa ipſi⁹ ſcē romane eccleſie extiterit celſioꝛ ⁊ ꝓnceps cūctꝫ ſacerdoti bus ⁊ toti⁹ mūdi exiſtat. ⁊ ei⁹ iu dicio q̄ ad cultū dei vel fidē chri ſtiano ꝝ vel ſtabilitatē ꝓcurā da fuerint: diſponāt: ⁊ infra. ¶ c/cleſijs btoꝝ ap'lox petri ⁊ pauli ꝓ ꝛtinuatiõe lumīariox poſſeſſi onū ꝑdia ꝓtulim⁹: ⁊ reb⁹ diūſis eas ditauim⁹: ⁊ p nřam impialez iuſſionē ſacrā tā ī oꝛbē cꝫ in oc/cidētē vel etiā a ſeptētriõali⁹ me ridiana plaga videlz ī iudea gre cia aſia thracia aphzyca ⁊ italia vel diūſis inſulis nřa largitate ei ꝓceſſim⁹: ea ꝓpius rõne: vt p ma nus btiſſimi pīis nři ſilueſtri ſu mi pōtifiꝫ ſucceſſoꝛiꝫqꝫ ei⁹ oīa diſponāt: ⁊ infra. Btō ſilueſtro ⁊ oīb⁹ ſucceſſoꝛibus eiuſdē de pūti tradimus palaciū ipeꝛij nři late ranēſe: deīde diadema videlicet cozonā capitꝫ nři ſimulqꝫ phzy/giū necnō ⁊ ſuphūerale videlicz lozum: qō impiale circūdare aſ/ſolet collū: verūetiā chlamydez purpureā atqꝫ tunicā coccineaz et oīa impialia indumēta ſeu eti am dignitatē impialiū ꝑdictuz eꝛtū: ꝓferētes et etiam impialia ſceptra ſimulqꝫ cūcta ſigna atqꝫ

banna ⁊ diūſa ornamēta impialia et oēz ꝓceſſionē impiaſ culmīs et gl'iaz ptāt nře iurꝫ etiaz diūſi ozdis reuerēdiſſimis clericꝫ ſcē romane eccl'ie ſeruiētib⁹ illō cul mē ſingl'arꝫ potētie ⁊ ꝑcellentie hře ſancim⁹. cui⁹ ampliſſim⁹ nř ſenat⁹ vř gl'ia adoznari. i. pricioſ et ꝓſules effici: necnō ⁊ ceterꝫ di gnitatib⁹ impialib⁹ eos ꝓmul/gam⁹ decozari: ⁊ ſic impialib⁹ ex tat decozata militia: ita clerū ſcē romane eccl'ie adoznari decreui mus. ⁊ quēadmodū impiaſ potē tia diūſ officijs cubicl'arioꝝ nē/pe ⁊ oſtiarioꝝ atqꝫ oīuz ꝓcubito rū ozdiaſ ita ⁊ ſcaz ro. ec. decoza ri volum⁹. ⁊ vt ampliſſime pōtifi cale dec⁹ ꝓfulgeat decreuim⁹: et vt clerici eiuſdem romane eccl'ie mappul'a lintheamīb⁹. i. cādidiſ ſimo coloze decozatos eꝝs eꝛtēt et ſic nř ſenat⁹ calciamēt vtitur cū vlonib⁹. i. cādido lintheamīe illuſtrē ⁊ ita celeſtia ſic terrena ad laudē dei decozē. Ꝑze oīb⁹ aūt licētiā tribuim⁹ btō ſilueſtro et ſucceſſoꝛib⁹ ei⁹ ex nřo iudicio vt quē placat⁹ ꝓpio ꝓſilio cleri/cari voluerit ⁊ religioſoꝝ nūe/ro clericoꝝ ꝓnūerare: null⁹ ex oī bus ꝓſumat ſupbe agere. Decre uim⁹ itaqꝫ ⁊ b̄: vt ipe ⁊ ſucceſſo/res ei⁹ diademate videlz cozona quaz ex capite nřo illi ꝓceſſimuſ ex auro puriſſimo ⁊ gēmis ꝑcio ſis vti debeat ꝓ bonoze btī petri ipe xo btiſſim⁹ papa ſup cozonā clericat⁹ quā gerit ad gloziā btiſ ſimi petri ipa ex auro nō ē paſſuſ vti cozona. phzygiuz xo cādido nitoze ſplēdidū reſurrectionem dñicā deſignās ei⁹ ſacratiſſimo xtici māib⁹ nřis impoſuim⁹: et tenētes frenū eq ipi⁹ ꝓ reueren/tia btī petri ſtratoꝛis officiū illi exhibuim⁹: ſtatuētes eodē phzy gio oēs ei⁹ ſucceſſoꝛes ſingl'arit vti in ꝓceſſiõib⁹ ad imitatiõnez impij nři. vñ vt pōtificaſ apex ñ vileſcat: ſz magꝫ cꝫ terreni impij dignitaſ gl'ia ⁊ potētia decozēt. ecce tā palaciū nřm cꝫ romanaz vrbē ⁊ oēs italie ſiue occidētali um regionū ꝓuincias loca ciuita

et diri de b̄. iij. q. j. nūl/li. hoc tam exaudio de eccleſia ad quam inti/tular⁹ eſt. ꝓpio qua ſta re poteſt ꝺ qualiber ec cleſiā etiaz in qua ha/bet benefi/cium. qz ſal uuz fuit iuſ prime. imo ſi aliqō mu nus ei iniū gīt ab ec/cleſia nullā excuſatio/nē poteſt ꝓ rendere. C. de ex. tut. li bertos. xxi/ij. q. j. in ſū ma.

t ¶ Et di ſcuti. ergo antecꝫ eſſet aliqua ꝓſti turio etiam clerici non erant de iu riſdictione ſeculari. vn de oēs ꝓſti turiones q̄ emanauerē cꝫ clerici ñ ſunt iudicā di. niſi ab epiſ. nō ſūt niſi iuris ō claratio.

v ¶ Pze/ſulibus. ℔ bene dicit. nam dic lex q ſi iudex ſecl'arꝫ iudi cauerit cle/ricū eſſe dā nandū. pri mo dz exui priuilegio clericali. vt xj. q. j. ſicḥ in auc. vt cle. ap. pō/os. §. illud plāe. co. vi. licet illō ho die ñ renea tur ſi. eꝛ de iudi. atſi cle rici ⁊c.

a SIcut. sensus est. sicut p̄ua ciuitas nos potest regnum impugnare. ita nec impiuz sacerdotiū vel sicut licet eps sit i p̄ua ciuitate rex tñ nō p̄or iudicare de clericis eiꝰ ꝫ ꝑ dic diſpēſatio religiosi. i. epi constituti in p̄ua ciuitate

b ¶Non tñ ꝓ religione. nā i eo casu posset a q̄cūq; rep̄dargui. xl. di. si papa. vel etiaz si ſcisma faceret. xxiij. q. v. de liguribuſ Et plures cāſus i q̄b laici habent iuriſdictionē ſuper clericoſ dixi. xxiij. q v. p̄ncipes.

c ¶Mul/laren⁹. lxiij di. valentinianus.

b ONi. Otri/tas. vi. xxv q. j. dimis. z cetera.

c ¶Re/staurare. x/vii. q. iij. diffiniuit. x vj. q. j. ſta/tuimus.

f HOc capitulo reſpicit in hac diſtinctione. illud c. bene qui/dem. i. xcvj di. z aſſigit in ꝟ. ꝟ. q̄n/dam ꝓſe/tatez. z dat poſtea ſolutionem.

tes btiſſimo pontifici z vniūſali pape ſilueſtro ꝓcedim⁹ atq; reli/q̄m⁹: z ab eo z a ſucceſſoribꝰ eiuſ p pragmaticū ꝓſtitutū decreui/mus diſponēda atq; iuri ſcē ro. ec. ꝓcedim⁹ pmanēda. vñ ꝓgruū pſpexim⁹ nr̄m impiū z regni po teſtatē oriētalib⁹ trāſferri regio nib⁹: z in bizātie p̄uincie optio loco noī nr̄o ciuitatē edificari: z nr̄m illic impiū ꝓſtitui. q̄m vbi p̄ncipat⁹ ſacerdotū z chriſtiane religiōis caput ab impatore cele ſti ꝓſtitutū eſt: iuſtū nō ē vt illic impator terren⁹ habeat ptātem. hec oīa xo q̄ p hāc impialem ſa/cram z impialia diualia decreta ſtatuim⁹ z ꝓfirmauim⁹: vſq; in fi nē mūdi illibata z incōcuſſa per manere decreuim⁹. vñ coraz deo viuo q̄ nos regnare p̄cepit: z co ram terribili eiꝰ iudicio obteſta mur oēs nr̄os ſucceſſores impa/tores vel cunctos optimates ſa/trapas etiā ampliſſimū ſenatuz et vniūſum pplm̄ i toto orbe ter/rarū nūc z impoſterū nulli eorū quoq; mō licere aut ꝓſringere vl in quoq; ꝓuelli. Sicḋ aūt qđ nō credim⁹: in ꝟ temerator aut ꝓtē/ptor extiterit eternis ꝓdēnatiōi bus ſb̄iaceat inodat⁹: z ſcōs dei p̄ncipes apl'oz petrū z paulū ſi/bi in p̄ñti z in futura vita ſenti/at p̄rios: atq; i inferno inferiori ꝓcremat⁹ cū diabolo z oīb⁹ defi/ciat impijs. huiꝰ xo impial' ōcre ti paginā ꝓxijs māib⁹ roborāteſ ſup venerādū coꝛp⁹ btī petri po ſuim⁹. data rome. iij. kalen. apl'ſ a ꝓſtātino auguſto. viij. ꝓſule et gallicano. iiij. ꝓcil'. Ite gre. ge/laſio. Impialis auctas religiose diſpēſatioi meſuram non mutat.

a SIcut q̄uis p̄ua ciuitas ꝓ gatiuā p̄ñtē regni nō minu t: ſic impial' p̄ñtia meſurā diſpē ſatiōis religioſe nō mutat: z in/fra. Semp ē effectū in ſacerdota li ꝓcilio ō ſacerdotib⁹ iudicia p uenire. Nam q̄leſcūq; pōtifices ſint z ſi erroze hūanit⁹ accedēte

b nō tñ ꝓ religionē vllaten⁹ exce/cedentes nullaten⁹ videnē a ſecta ri ptāte poſſe pcelli. Ite marcel lus papa maxentio epo. Eccl'ias reſtaurare ꝓtitas nō pontifices

b ONi pſeq; boni p̄ncipis ē p̄ncipis ē ac religioſi eccle eſias ꝓtitas atq; ꝓſciſſas reſtau rare nouaſq; edificare: z dei ſa/cerdotes honozare ac tueri.

¶Ad ſcōs apl'os eozūq; ſucceſſo res ſb̄ dīna ꝓteſtatiōe ꝓſtitutos p̄cepiſſe legim⁹ nō debere fieri p ſecutiōes nec iferri fluctuatiōes nec inuidere laborātib⁹ in agro dñico nec expelli eḳni regl' diſpē ſatores.

Diſtinctio XCVII

f NOc capl'o patenē oñ/diſq; nec imperatori nec cuilibet laico licz decernere vel ō electi one ſummi pōtific' vel ō reb⁹ ec cleſiaſtic' q̄cūq; aūt ab eis ꝓſti/tuta fuerint: p infectis hñda ſ nuſi ſubſcp̄tiōe romani pōtificis

g fuerint roborata. vñ illud bono rij auguſti: vt ſup̄adictū eſt. va/nū eē videē: qō ꝓ auctem ſacro/rū canonū ō electiōe ſūmi pōtifi cis decernere tētauerit. ſz ſic ex eodē capl'o habet ecclie p̄cibus impator p̄ſūptores valet ōcer nere ſic p defenſiōe fidei q̄ndaz

h decreuiſſe legūt: ne heretici ali/q̄d noīe ecclie poſſiderent. ab ea i aūt nō inuitati ō reb⁹ eccl'aſtic' aliq̄d diſponēdi nō hñt faculta/tē: honoꝛ⁹ xo auguſt⁹ nō ſua au ctoꝛitate ſz btō bonifacio ſuppli cante eccl'aſtice q̄eti ꝓſulerez cō certātiū ambitionem punire cu/rauit. Vñ idez bonifaci⁹ epus ſupplicatiōis epl'az honozio au/guſto deſtinauit dicēs. Epl'a bo

k nifacij ad bonoziū auguſtū

¶Eccleſie mee cu ōs nr̄ meū ſa cerdotiū res voſ hūanas regen tib⁹ deputauit: nos cura ꝓſtri/xit: ne cauſis ei⁹ q̄ui adhuc coꝛ poris incōmoditate detineat: p

l pter quēt⁹ qz ſacerdotib⁹ vniū/ſis z clerici z chriſtiane pleb p/turbatiōib⁹ agitant⁹ apud aures chriſtianiſſimi p̄ncipis exiſtimē tur deeſſe. Si eni ſec⁹ q̄ oz euenī

m at: nō vos id facere q̄ cuncta eq̄ moderatiōe cōponit' ſz noſ p no

n ſtrā tacētē ōſidiā videbimur qō

g ¶Ho/noꝛ ij. ē. di. lxxix. ſi duo

h ¶Ne he/retici. ē. di/ſtinc. vij. q̄/iure. z. xxiij q. iij. nimi/rum.

i ¶Inuita/ti. ē. di. lxi/ij. hadria/nus. z. c. in ſynodo.

k ¶Ecclie/ſie ꝓ. c. p̄ri. vic/toꝛ. ꝓ. ſz vt ibi dicit̄ iā erat in p̄ua leſcētia. ad hoc tamen erat debiliſ vt hic.

l ¶Conuē/tus. id eſt. q̄uentica / las. C. ō e/piſ. z cleri. q̄uenticulā

m ¶Face/re. ſ. vide/mini.

n ¶Tacē/tem. eꝛ de teſta. quia ingredien/tibus. z. lx/iij. di. c. j.

o ¶Sub illis. z. xj. q. j. ō ſacer/dotibus.

p ¶Foꝛ/midet chri/ſtianis.

q ¶Vir/gine. z. xx/vij. q. j. nu/p̄riarū. i fi.

r ¶Pro/cellarū. i. hereticoꝛ

s ¶Faciē eccleſie.

t ¶Pretere/rita. ſ. bene/ficia.

t ¶Pretere/rita. ſic in/telligit ō cō/ſe. di. ij. pa/nis q. ſ. p oī mūere ō bem⁹ deo ḡ/tias referre p̄ñti. ſ. z p/terito non

fuko q; nec deus futuꝝ ꝓtm indulget. ℣. de pe. di. iij. sane. cauendum nec pactuꝫ valet si fiat q nō agaꝫ de futura iuria. ff. de pac. si vnus. §. pacta.

a ¶ Repetit. i. recolit. ⁊ ad memoriā reducit.

b ¶ Tibi. ne sis inſtus.

c ¶ Euulsa ꝑ affectū id est. euelleta.

d ¶ Pro seqntibꝫ legationē nostram.

e ¶ Postulatis. dari. ui casus.

f Ieꝛ sꝫ āre ꝑmisit hic imperator nomen suum forte hec ꝓsuetudo erat oli C. d sū. trini. inē claras. papa tū alios sibi ꝓponit. xij. q. j. dilectissimis v forte tunc, nouella ecclesia et ad ℔ obtinebat illud āre frequentes ꝛc. postea aūt imperatoꝛ subiecit se pape. vt. xxxij. q. iij. disp liczg ¶ Sua studia. i. cōspirationes. iohan.

g Obstinatus. ar. q sine lris nō ciuitatꝫ q̄tē ⁊ eccl'ie pacē pūtere valeat admisisse. cuꝫ enī hūanis reb⁹ dīne cultoꝛ religiōis dño faciente ꝓuideas: nr̄a culpa erit: si nō id sub vr̄a gl'ia q̄ certū est diuinis reb⁹ sp aīo ꝓmptioꝛe fauisse: firmo ⁊ stabili iure custodiat

o qō ꝓ tot ānoꝝ seriē sub illis etiā ꝓncipib⁹ obtinuit: q̄s nulla nr̄e religiōis cura ꝓstrinxit. i. vt licita seruēt ⁊ sub vīo impio clemē-

p tie mīme q̄ fūt licita formident.

¶ Jpa enī eccl'ia deuotionē tuaꝫ christianissime impatoꝛ ñ meo q̄ dē sermōe sꝫ suo q̄dē venerabili affectu appellat: quā christ⁹ deus nr̄ vere fidei rectoꝛ ⁊ vr̄i gubnatoꝛ impij sibi vni desp̄satā ⁊ in-

q tactā virginē seruat. ne in ea aliq̄s patiamī insidiātiū ꝓcellaꝝ

s fluct⁹ illidi: ⁊ q̄tā faciē tēpestatis īsolito tumoꝛe turbari. gl'iosissime ⁊ trāq̄llissime impatoꝛ auguste ipa ẋo q̄ vni desp̄sata ē: nr̄a tū eccl'ia mr̄ ē: pietatē vr̄am legatione quā suis sacerdotib⁹ cōmi-

t sit appellat: ꝓterita pūtiaq̄ repetit vobis inḡt religiosissime imperātib⁹ mō tut⁹ ē ppl's tā fidel'

b deo q̄ tibi ꝓncipi christiano. ecce enī inē mysteria inē p̄ces suas q̄s eccl'ia ꝓ felicitate vr̄i depēdit imperij: teīte apud quez ⁊ de cui⁹ sede agit' scō petro: sollicitꝫ ꝓ religiōis obfuātia vocib⁹ clamat cū sollicita petitiōe misceꝫ oꝛo-

c occulto solicitante semel euulsa discoꝛdia distrahat. egeret plīb⁹ ꝓnceps christianissime mr̄ eccl'ia nisi apō te suarū eēt cura cārū: ⁊ nisi i oppīsiōib⁹ idoloꝝ i hereticoꝝ coꝛrectiōib⁹ fide tua diuino partē cultu cū impio nr̄o sp florēte vicisset. hz refugiū piū tue mā suetudīs ānū cū sue religiōis veneratiōe ꝓtectū: cū q̄dq̄d huic ꝓficiat eccl'ie vos agatꝫ ⁊ ꝓferatis frib⁹ ⁊ sacerdotib⁹ meis ꝓbatissimis virꝫ a me ⁊ ab oīb⁹ q̄ eccl'iaz

d faciāt legatꝫ: q̄b⁹ ꝓseqntib⁹ p̄camur sacre cā religiōis: vt ī vbe-

e vre mānsuetudīs ℔ aīo q̄ postulatis ⁊ ānuitꝫ impetū statui vniuersalis eccl'ie ꝓsulatis. Rescriptuꝫ honoꝛij ad bonifaciū papā

f Jcto: honoꝛi⁹ inclytus triumphatoꝛ semper august⁹ sancto ac venerabili bonifacio pape vrbis rome. Scripta beatitudinis tue debita reuerētie gratulatiōe suscepim⁹: quibus recē sitis egimus oīporēti deo maxi/mas gr̄as: q̄ sanctimoniā tuam post lōgū incōmodū optate redditam didicim⁹ sanitati. Et ideo reuertentib⁹ venerabilib⁹ viris gaudium nr̄m sancto ꝝ apicū attestatiōe signamus ac petim⁹: vt q̄tidianis oꝛonibus ap'latus tu⁹ studiū ac votum suū circa salutē atq̄ imperiū nostrū impendere dignēt. Illud aūt pietati nostre satis placuisse cognosce: q̄ sanctimonia tua de eccl'iarū ac pp'li pturbatiōe sollicita ē. que vt aliqua ratione nō possit euenire satis clementia nostra credidit eē ꝓuisum. deniq̄ ꝑdicante beatitudine tua id ad clericoꝝ cūctoꝝ noticiam volum⁹ puenire: vt siquid forte religioni tue q̄ nō optamus: humana forte ꝓtigerit: sciant oēs ab ambitiōibus esse cessanduz. ac si duo ꝓtra fas ⁊c: vt supra ⁊ infra. vnde id fuā-

g dum est: vt oēs tranquillā mentem ⁊ pacificos animos ex serenitatis nr̄e admonitiōe custodiant nec aliquid seditiōis ꝓspirationib⁹ tentare conent: cum certum sit nulli partiū sua studia ꝓ futura. Sine signatis apicibus non est mos romane eccl'ie vndecunq̄ legationē suscipe nec mittere. Vnde nicolaus papa. Romana non consueuit eccl'ia sine signatis apicibus legatio-

h nem vndecunq̄ suscipere.

Obilissimus vir atq̄ strenuus vestre sublimitatis legat⁹ licet nullam epistolam iuxta cōsuetudinem a vobis nostro pontificio detulisset: licet nunq̄ apostolice sedis moꝛis fuerit absq̄

i signatis apicibus vndecunq̄ legationem suscipere: nos tamen vos in illo houoꝛantes eiusq̄ gratuitatem ⁊ eloquiozum illius veridicas cognoscentes assertio est adhibē-da fides legat⁹. ix. q. iij. lūgduñs i ¶ Sig⁹ ꝛ g̃ q legatus exhibeat ℔as legatiōis sue ad ℔ vt credatur ei. vt hic. ⁊. lxiij. dis'. lect⁹. et C. de man. prin. l. vnica. Sed q̄d si perdidit litteras et vult ꝓbare amissionez dico q̄ poꝛest. non tamē sufficit ꝓbare tenoꝛem litteꝛe. nisi ⁊ ꝓbetur q̄ illa ℔a fuerit sine vicio. vt ex ō priuil'. cum olim in fi. et. C. de fi. instrumen. l. vl. Sed nūquid sufficit mādatum sine literis. dico q̄ legato ñ sufficit ꝓbare mādatum. vt. C. de man. ꝓn. ci. l. j. q; legati ñ sine periculo recipiunt. vñ maioꝛ ē eis facienda examiatio. vt lxiij. di. qui. escamus. si delegat⁹ ꝑ ꝓbare nā. datum sine litteris. vt in auē. de lit. §. omnē colt'. viij. et ar. ex ō of. dele. p. tiam. ⁊ ex de rescrip. ex parte. io Tan. ⁊ q̄dā alij dicūt q

in iudice delegato nō sufficit ꝑbare amissionē rescripti. nisi oñdat auctēticū. vt exꝫ o. de. cū i iurc. xxv q. ij. sancim. & exꝫ de fi. instru. c. j. ita notauit. T. super illa decre. cū olim. io. Sed pone q ꝓtes viderūt & ꝓbauerūt rescriptū. & postea redactū fuit in publicaꝫ formā ꝑ tabelli onē. nūcd amisso postea rescripto iudex ꝓcedere posit. satꝫ credo q sic vt notaui in ōnibus mei. b. Sz cū hic indistincte dicat. q lꝫe debeāt eē sigre. vꝫ q a quocūqꝫ sint sigte q sufficiat ad hoc vt scriptura dicat auctētica. vt exꝫ de ap. ꝓsonas. & extra de fideius. peruenit. Nam et epus sigillat sigillo ecclie sue vt. lxxij. di. i nomine dñi. Item et alieno anulo pōt qs sigre testamentū. vt in sti. de testa. §. pūt aūr. Item & alienū sigillum etiā nō iudicis sui facit fidē. vt j. di. pr. c. j. & ij. Sz dic q alienuz sigillū facit fidē si nō habeē ꝓprīū alꝫs nō. vt exꝫ de ap. signifi cauit. & lxv. dis. eps. itē lꝫe non dicunt signare si legi nō pūt characteres. vt exꝫ de fi. instru. iunc. & ff. de testa. ad testiū. §. signa. & §. signum Item si filū ruptū sit no dicunt signare. vt exꝫ de cri. sal. c. lz. si aūt filū ex toto nō est fractū. bñ dicunt sigre. vt ff de bo. pos. fm tabu. l. j. §. si linū.

a nes: nihilominus eum et sicut decuit suscepimus: & ei sicut honestū fuit credidimus

Distinc. XCVIII

c Que circa ordinā/dos sint obseruā/da q̄ in eoꝝ electione diligēt sꝫ ꝓsiderāda mlꝫ toꝝ auctib⁹ mīata sunt: sz qz veritas rei nōnūq̄ obscurat mutatiōe ꝓuincie: decretū ē sacris canonib⁹: vt pegrini nisi q̄nq̄ vel eo ampli⁹ suoꝝ epoꝝ fuerint cōmēdati chyrographis: nō ordinēt. Unde silueſter papa i gñali .xcii. ꝓsidēs dixit. Nisi q̄nq̄ epoꝝ lr̄is designatū trāsmarinuz hoiem ad clericatū null⁹ su/

d Nullus aliq̄ rō ſcipiat. ne trāsmarinuz hoiem penes vos i clericaꝝ grad⁹

e suscipiat nisi q̄nq̄ aut eo ampli⁹ epoꝝ designat⁹ sit chyrographis. Idē anastasi⁹ vrb romane epus oīb⁹ epis.

De

f Trāsmarinos hoc eodē.

mines in clericaꝝ honorē nēo suscipiat: nisi q̄nq̄ aut eo amplius epoꝝ chyrographis fuerit designati: qz ꝑ surreptionē mlta solēt enire. Idē grego. ro. ec. ꝑsul squilitiano epo.

De eodem.

i Afros passiz & igharos pegrinos ad ecclīasticos ordies accedētes nulla

k rōne suscipias: qz afroꝝ alij q̄dē manichei alij rebaptizati sunt. pegrini vo plurimi i

l mīoꝝib⁹ ordib⁹ ꝓstituti fortiores de se ꝓtendisse honorez sepe ꝓbati sunt. Itē ex .pci. elibertano.

Nō sunt ꝓmouē/di ad clerū qui pegre nuerint

m Omnes q̄ in baptizati. pegrinatiōe fuerīt baptizati: eo q eoꝝ mīme sit cognita vita: placuit ad clerū n esse ꝓmouēdos in alienis ꝓuincijs.

Distinctio. XCIX

n Ex ꝓmatib⁹ aūt q̄rū supra mētionē feci/mus queriē quem gradū in ecclīa obtineāt: an i aliq̄ a pīarchis differāt: quā obedientiā archiepi eis debeāt. ꝓmates & aut eo amplius epoꝝ chyrographis fuerīt designati: qz

h

a PRouincie. añ christi aduentū. ℣añ tps gelasij ꝛ dionysij distincte erāt puincie. vñ reprobat solutio que ponit. x. q. iij. nec numer⁹. q. s. tūc nō erāt puincie limitate. sed dic q puincie fuerūt diuise. vt hic. sed dioceses nō nisi a tpe dionysij. xiij. q. j. c. j. vel solue p illā lr az maxima. ex pte. q. d. non jocs.

b ℂ Quib⁹ permissum qz modica erat sūma. iij. q. vj. anterorū. ℣. illud.

c ℂ Non erat. vt clericis q̄ in causis ecclīasticis nō pñt appellare ad pncipem. vt. j. xj. q. j pla cuit.

d ℂ Quotiēs. id est. bis a sniā vel post sniam. et nō. q dic̄ ℣ri ens fm leges. sz añ nō licet fm leges appellare niti casu añ sniaz et ita ē ar. ad ex positionē illius ij. q. vj. ois oppressus.

e ℣Ipsis. repetit qđ dixerat

f ℂ Formā. ar. C. de codicil. sic idē. ℣. qz diuersitas noium dz ō signare diuersitatē rep. vt. xxj di. cleros.

g ℂ Comitib⁹ id est. comitātibus vel scḡntib⁹ eos. vel comitatib⁹. i. epis comitat⁹ eni dz district⁹ alicui⁹ ciuitatis vbi est epūs. vel ß vult notare q archiepūs maiorē habet petāt in p/uincia. ꝛ iurisdictionē q̄ pmas nā metropolitanus ē iudex ordinari⁹ omniuz epoz puincie. pmas tm̄ archiepi. vñ fm hoc maioz ē pñar/chis comitib⁹. i. ppt comites ꝛ ppt epos suffraganeos.

h ℂ Nomine. ar. ex noiw sp res noium. i. res significatas per

i ℕVlli archiepi pmates vocent. C. ō libe. cā iubem⁹. C. ō pba. nec epli's. pñarche diūsoz sūt noiuz sz eiusdē officij. ab archiepīs: q̄ tiēs nēce fuerit: epi ad pmates appellāt: sz a pmatib⁹ ad archiepos appellari nō licet debēt ergo obediētiā pmatibus archiepi in omib⁹ q̄ sibi fuerint ab eis iuste impata. Vñ anacletus papa ait.

Que obediētia sit exhibēda primatib⁹ ꝛ pñarchis.

a PRouincie mlto añ christi aduētū tpe diuise maxia ex pte sunt: ꝛ postea ab aplīs et btō clemēte pdecessore nostro ipa diuisio ē renouata. ꝛ ī capite puinciarū vbi dudū pmates legz erāt seculi ac pma iudiciaria ptās ad ās q̄ p religās ciuitates cōmorabātur qñ eis nēce erat q̄ ad aulam impatoz vel reguz ꝛfugere nō poterāt vel qb⁹ permissuz nō erat: ꝛfugiebāt p oppssiōib⁹ eoz vel iniusticijs suis ipos q̄ appellabāt q̄tiēs op⁹ erat: sicut ī lege eoz scriptū erat: ipīs q̄z ī civitatib⁹ vel locī nros pñarchas vel pmates: q̄ vnā formā tenent licet diūsa sint noīa: leges diuine ꝛ ecclīastice poni ꝛ esse iusserūt ad ās epi si nēce fuerit ꝛfugerēt eos q̄ appellarent: ꝛ ipi noīe pmatū frueren⁹. Reliq̄ xo metropolitane ciuitatel q̄ miozes iudices habebāt lz maiores comitibus eēnt: hrent metropolitanos suos q̄ ꝛdict⁹ iuste obedirēt primatib⁹ sic̄ in legib⁹ seculi olī ordiatū erat: q̄ non primatū sz aut metropolitanoz aut archiepoz nomine fruerēt. Ytē anicī⁹. Mō vos cenī primates: nisi q̄ primas

k ℂ Qui pmas. sicut roman⁹. antiochen⁹ alexādrin⁹ ℣. xxj. di. cleros. q̄d de veneto. dic q̄ est pmas respectu inferioz. ex de pmi. c. antiq.

l ℂ Ad fidē ꝛuertat. nā ꝛ apes accrescētes ꝛc. ō ꝛse. di. v. nunq̄. Et iuuent⁹ romana excrescēs nouā sibi ciuitatē edificauit ar. C. de sacro/san. ec. iubem⁹. Et hñ dixit. cōuertat. nam alīs vix posset pringere q̄ ī aliq̄ loco intīm excrescet ppls. vt ℣ mare indigeret vt. xxxiij. di. fraternitatis.

m ℂ Cōstitui. ℣. parochiā alicui⁹ non debere ꝛstitui ecclīam nisi multitudo fideliū excreuerit. sed nunq̄d illo inuito cui⁹ ē parochia poterit hoc fieri ꝛ ir requisito nō. vt xvj. q. j. multis ꝛciljs. xvj. q. j. felix. ꝛ. c. se. lz si rect⁹ nollet cōsentire. non minus tamen fieret per maiorez scilicet p papaz ex ō ec. edi. c. iij eius tamen consensu pmo req̄sito. Et nō q̄ huiusmodi requisitio facīēda ē cū ille loc⁹ esset in quo excreuit mlt̄itudo fidelium iam deputatus alicui. al's. non.

n ℕRime. id est. patri/archalis. ℕVllus.

o ℍCce in pte fatiōe. sub trahitur arg. q̄ papa per suum mandatuz non vult ōzogari iuri alicui⁹ ℣. xxv. q. ij. q̄ vero dicitis ℣. ix. q. iij. cō/questus ℣. xj. q. j peruenit. ℣. lxij di. q̄sto. ℣. lxxxv dis. archidiaco/nū florentinū. in fi. ar. ℣. viij. q. iij. artaldus. sic ex de offi. dele. sup eo. vbi ōz non ē intentiōis nře alicui derogare p rescriptū nřm. ꝛ ita ar. qō vni attribuit. alij subtrahit. ar. xlv. di. disciplina. ff. de iudi. cū pto. i fi.

p ℂ Ille lr az maxima. ex pte. q. d. non jocs.

q iij

et ex de rescrip. olim. in fi. lxxxv. di. archidiaconū. ar. nemini ꝓsulendū cū alteri⁹ iactura. vt. ꝟ. xj. q. iij. siquis vo. xxij. q. ij. primū. xiij. q. v. deniq⁹. a ¶ Prebek. Nō eni debēt plus cē subditi q̄ expedit. ij. q. vij. admonendi. nec plati ita hūiles vt ꝓnanē. lxxxvj. di. qñ. ff de offi. ꝓsi. obſ/uandum.

b ¶ Nō negat sic. C. ō ca. tol. l. j. §. vlti. C. de nup. impiał. in ꝓn. nec eni publice ꝓdest ꝛc. C de sen. ꝓfec. ꝓte. lej.

c ¶ Negat. se ꝟ ecc. i. esse ō vniuersitate. cū tamē ro. ec. nō sit vniuersał. Iz sit de vniuersitate.

d ¶ Piſco/pos. ꝟ incitu/latur. c. di. 7 q. fecerat mētionē de ꝓmatib⁹ 7 archiepis. 7 eoꝝ dignitas vt esse ipfecta sine pal/lio. vt ex ō elec. significastī. iō spāliē tractat ō pallio oñdēs q̄ nisi habeāt pal/liū nō pūt epa/lia exercere offi cia. ponit etiam ꝟ. qō tps debe/at peti 7 dari. q. ꝟ. tres mēses dū q. bū meritis 7 fortiē po/stulātib⁹. 7 quo tpe sit eo vtēdū. q. tm̄ in celebratiōe misse. nisi pl⁹ ex putlegio alicui ꝓcessum sit. 7 q̄liē sit dādū. q. cū donatiōe noui ꝓuilegij vel renouatiōe veteris ꝛc.

vobis ſbtrahit q̄ō alteri pl⁹ a q̄ rō exigit ꝑbet. Ego ñ vobis q̄ro ꝓspari ſz moꝛib⁹ nec honoꝛem eē deputo in q̄ frēs meos honoꝛē suū pdere coḡ sco. Me⁹ nāq; ē honoꝛ vniū/salis ecclie: me⁹ honoꝛ ē frā/trū meoꝝ solid⁹ vigoꝛ. Tunc ergo honoꝛat⁹ sū: cū singulis b q̄busq; honoꝛ debit⁹ non ne/gat. Si eni vniūsalē papam c vra scitas dicit: negat se ꝟ eē q̄ō me fatet vniūsuz: ſz absit ꝟ. recedāt verba q̄ veritatez inflāt 7 charitatē vulnerant

d ¶ Distinctio C

Piſcopos ā ordi nare añ palliū ac/ceptuz nec archi/epo nec ꝓmati nec ꝓtiarche lz ¶ Nō ex auctē pelagij pape lz min⁹ euident dat intelligi. Sit eni pelagi⁹ papa. Infra tres mēses fidē suam exponere 7 palliū postulare a romana ecclesia q̄sq; me/tropolitan⁹ studeat.

e ¶ Donīā q̄dē mteropolitanoꝛ. fidē suā ꝑm ꝓscā. ꝓsue

q̄ sunt electi in epōs. dico q̄ sic. ex de electi. nosti. 7. c. transmissam. ō trāsla. cū ex illo. imo 7 capitulū ꝑt confirmare. q. ꝛ suppleꝛ vicē prelati. ex de here. ad abolēdā Sz dico q̄ nec capl'm in ꝟ suppleꝛ defectuz prelati. ex ne se. va. illa. lz sit ar. q̄ solus papa possit. xxiij. disti. ꝓsōzi. ex ō ꝓcess. ꝑbē. q. diuersi/tatem.

tudinē scē sedi aplice expo/nere detractātes vsumpallij neq; expetūt neq; ꝓcipiunt: f ac ꝟ eꝑoꝛ ꝓsecratio vidua tis ecclesijs nō sine piculo ꝓ telaē: placuit vt q̄sq; metro/h politan⁹ vltra tres mēses cō seratiōis sue ad fidē suā ex/ponēdā palliūq; suscipiēdū ad apostolicā sedem nō mi/serit: cōmissa sibi careat dignitate: sitq; metropolita/k nis licentia alijs post secundam 7 tertiam cōmonitionē l viduatis ecclesijs cōsilio romani pontificis ordinando episcopū subuenire. Si ꝟo ꝓsecrandi episcopi negligen m tia pueneritvt: vltra tres mē ses ecclesia viduata ꝓsistat: cōmuniōe ꝓtinetur quousq; aut loco cedat: aut se ꝓsecrā duz offerre nō differat. Nō si vltra quinq; menses ꝓ suam negligentiam retinuerit viduatam ecclesiam neq; ibi neq; alibi ꝓsecrationis do/nū ꝓcipiat imo metropolita n ni sui iudicio cedat. Itē gre

f ¶ Optatū. ¶ Epoꝛ. ſz q̄re differūt ꝟ ꝓsecrationes epoꝝ. cū ecclia vacāte cōprouiciales epi aliquē ꝓsecrare in epm possint. vt. lxiij. di. q. ex ō elec. q. diligentia/ Itē 7 si ipe nō habeat palliū. tñ alijs māda/re posset ꝓsecrationē. vt ex ō elec. suffraganeis ad hoc pōt dici q̄ istud. c. loquit. q̄ñ elect⁹ ē in mora perendi palliū. ſ. p⁹ tres mēses elapsos. vñ ipe alijs nō pōt cōmittere ꝓsecrationē. nec etiā tūc suffraganei sui possunt ꝓsecrare aliquē. vt ꝟ ꝟ maioꝛ ruboꝛ incutiat electo. cū viderit suū suffraganeū ꝓsecrari ab aliis exeneis q. nō multū curaret si a luis ꝓsecrarē. ſz vſq; ad tres mēses anteq̄ sit in mora perēdi palliū. satis vī q̄ cōpinciales epi possint epalia iura supplere. cū ſp vicini epi suppleāt defectū alicui⁹ vacātis ecclie. vt. vij. q. j. pontifices. lxv. di. si forte/Sz ipe elect⁹ lz sit ꝓsecrat⁹ tura epalia nō pōt exercere añ receptū palliū. nec virgines ꝓsecrare. nec ordiare clericos. nec synoduz celebrare. vt ex ō elec. q̄ sicut in fi. ex. e. significastiſz nū. q̄d electus in archiepz 7 ꝓfirmat⁹ possit ꝓfirmare eos

g ¶ Viduatis olim. nā p⁹ ꝓfirmationez electi am ē mrimonium inē eū 7 ecclesiā. ō trāsla. ꝟ la. inē coꝛpalia. vel dic q̄ vidua est q̄ ad epalia.

h ¶ Tres. accusat⁹ ō ꝟ coꝛā papa. als non.

i ¶ Cōsecratio nin. i. ꝓfirmati/onis si añ erat episcopus.

k ¶ P⁹ scōam dicūt q̄dā faciē dā ipi metropolitano ifra alios duos mēses anteq̄ ꝺponaē siē p⁹ sedē de epis q̄ō eni ōz ō epiſ. ꝟ. ꝟ exaudi de metropoli. vñ hec ōtermiat io p⁹ scōam 7ē. de termiat illō ver bū careat. 7 ꝼm ꝟ ē ar. q̄ mora ꝑt purgari. alij dicūt q̄ hec admōitio oꝛ fieri tm̄mō a suffraganeis me/

e ¶ Donīā fidē. ſ. fidelitatē. vel etiā ſymbolū vt. ꝟ. e.

tropoliani ad q̄s. vt dicūt trāslata ē ptās cū metropolitan⁹ negligēs exīstat. si q̄ suffraganei p⁹ admonitionē neglexerit ꝓsecrare vel eligere. vicini metropolitani ꝓsecrabūt ꝓsilio pape. Sz q̄re auferē capl'o prās eligēdi q. neglexerūt admonere suū electū ad perēdum palliū. als dico reuerti ad eos ius eligēdi. Sz q̄re' descendit ad metropolitanū cū tm̄ ad papaz deuoluunt epi⁹. vt ex ō ꝓcess. ꝑbē. et ec. nō va. dilect⁹. ſz ꝟ nō pōse descēdit ad metropol'. ſz ad papā cū eis. vel tūc descendit ad papā cū aliq̄s ē negligēs i eligēdo. 7 ē sile lxv. di. si forte. io. hodie sol⁹ papa facit ꝟ q̄ decre. illaz dilect⁹. l ¶ Cōsilio. dicūt q̄dā ꝟ q̄ale esse. q̄ vbi/cunq; p̄ negligētiā vni⁹ trāfferē prās ad aliū. ille non pceder. nisi pri⁹ rectat auctem supioris. ſz ꝟ nego. et ꝟ ē spāle. als secus. ix. q. iij. cū sim⁹. ar. ff. ō ꝺi. insti. ꝺ sub ꝺi. §. vl.

m ¶ Vltra. ſz q̄re nō danē nisi tres mēses archiepo. vt. ſ. c. c. q. mat⁹ ꝓiculū ē i mora metropolitani. xlij. di. ꝺesecam⁹.

n ¶ Cedat. ꝟ. vij. q. j. mutatiōes. 7. iij. q. vj. q̄uis. ex ō trāsla. inē. ſz ꝟ spāle est vt ꝓfirmatū possit metropolitan⁹ deponere. 7 ꝟ iuodiū negligētie. Alij⁹ ē casus. xcij. di. sicḥs epūs p̄ manterti⁹. xxij. di. illud. ſz certe ꝟ nō deponit nisi ab obri/nendo non ab ordine quem habet.

a Prisca. ꝙsuetudo ꝛ fortiꝫ. sed si fortiter postulet. none pōt notari ambitio nō. qꝛ cum ds suo iure vtat. pdest instātia. de pe. di. j. importuna. lxxij. dist.

b Otatū. min⁹ ar. totū ꝓ ractum vel relcriptū vl instrm nil valere ꝛ esse irritā dū si aliqua necessaria desunt i eo. arg. xxxviij. di. q. ipsis. iij. q. ix. pura. ꝛ idē fecit plus qđ minus. vt. ix. dis. si ad sacras. ar. ℣. quia supflua nō viciant. vt ō cō se. di. iiij. si non sanctificat. ff. ō re iu. non solent

c ¶ Mentio nem de eis ꝙseruandis. qđ autem iurare debeat qui pallium petit. habes exde iureiurā. ego et de elec. significasti. ꝛ nō. xxiij. di. ℣℣.

d ¶ Subscriptione. ar. donationes episcopi nihil valere. nisi eius subscriptione firmet. sicut nec ꝙcedit alicui locum vl iurisdictionem alicuius loci alicui loco vel hospitali. ar. dist. xcvj. bene. arg. xij. q. ij. sine exceptione. ꝛ. c. cū redemptor.

e ¶ Aliquem. ar. quem ꝓ aliū iurare. ℣. distī. lxiij. tibi dño. ℣. xvij. q. iiij. metuentes.

f ¶ Jurando. exde iuramen. calum. inherentes.

a Prisca fortiꝫ postulāti. consuetudo obtinuit vt honor pallij nisi exigētib⁹ earū meritꝫ ꝛ fortiꝫ postulanti dari ñ debeat. I tē io. coritb. epō. De eodē. Palea.

Nuit scītas tua qꝛ ꝑ pallū nisi dato cōmodo nō dabat. qđ qꝛ incōgruum erat: facto ꝙcilio añ corpus bti petri aplor̄ prīcipis tā de b ℣ q de eor̄ ordiatiōib⁹ aliq̄d accipe: subdistricta inc dictiōe vetuim⁹ oz ℣ vt neq̄ p cōmodū neq̄ p grāz aut q̄rundā supplicatiōib⁹ aliq̄s ad sacros ordies ꝙsentiatis vel pmittatꝫ adduci. Qđ autarū ℣o merita accipiēda sūt vt ꝛ is q̄ postulat mereaf accipe: ꝛ fidei sue pfessionē prius iuramēto ꝙfirmet: ꝛ apl'i cis decretꝫ. atq̄ synodalibus statutꝫ se obediturū nihilominꝰ caueat. Pallio aūt nō nisi certꝫ dieb⁹ ꝛ intra eccl'e siā ad missarū solennia cuiqꝫ pene metropolitano vti licet. Cū iohānes epūs gilib⁹to agrippinēsi epō Nisi post ꝙsuetā fidei pfessionē palliū

b Otatū tib dari nō ꝺz. palliū nūc ꝙferre neq̄uim⁹: qꝛ fidei tue paginā minus q̄ oporteat ꝙtinere repimus cū videlz nullam in ea scārū vniūsaliū synodoꝝ inq̄b⁹ fidei nře symbolū ꝙtinetur: nec decretaliū pōtificuꝫ romanoꝝ ꝙstitutoꝝ fm morā fecerꝫ mētionē ℣z nec illā

c ꝓpria subscriptiōe munieraf nec aliquē q̄ hāc iureiurādogorij⁹ papa. Honor pallij nō ꝺet: nisi meritꝫ exigētib⁹ et

a Prisca fortiꝫ postulāti. consuetudo obtinuit vt honor pallij nisi exigētib⁹ earū meritꝫ ꝛ fortiꝫ postulanti dari ñ debeat. I tē io. coritb. epō. De eodē. Palea.

Nuit scītas tua qꝛ ꝑ pallū nisi dato cōmodo nō dabat. qđ qꝛ incōgruum erat: facto ꝙcilio añ corpus bti petri aplor̄ prīcipis tā de b ℣ q de eor̄ ordiatiōib⁹ aliq̄d accipe: subdistricta inc dictiōe vetuim⁹ oz ℣ vt neq̄ p cōmodū neq̄ p grāz aut q̄rundā supplicatiōib⁹ aliq̄s ad sacros ordies ꝙsentiatis vel pmittatꝫ adduci. Qđ autarū ℣o merita accipiēda sūt vt ꝛ is q̄ postulat mereaf accipe: ꝛ fidei sue pfessionē prius iuramēto ꝙfirmet: ꝛ apl'i cis decretꝫ. atq̄ synodalibus statutꝫ se obediturū nihilominꝰ caueat. Pallio aūt nō nisi certꝫ dieb⁹ ꝛ intra eccl'esiā ad missarū solennia cuiqꝫ pene metropolitano vti licet. Cū iohānes epūs gilib⁹to agrippinēsi epō Nisi post ꝙsuetā fidei pfessionē palliū

b Otatū tib dari nō ꝺz. palliū nūc ꝙferre neq̄uim⁹: qꝛ fidei tue paginā minus q̄ oporteat ꝙtinere repimus cū videlz nullam in ea scārū vniūsaliū synodoꝝ inq̄b⁹ fidei nře symbolū ꝙtinetur: nec decretaliū pōtificuꝫ romanoꝝ ꝙstitutoꝝ fm morā fecerꝫ mētionē ℣z nec illā

c ꝓpria subscriptiōe munieraf nec aliquē q̄ hāc iureiurādo firmaret miseras. I tē gre. aregio epo frācoꝝ. Qui palliū ꝺesiderat accipe: prīus a se amonere illicita ꝓmittat.

g Em ea synodo quaꝺ ℣ simoniacā hereſim p fratrē ꝛ coepm nřm stagriū decreuim⁹ ꝙgregari: scītatē vestrā volum⁹ inēsse: atq̄ eidem frī ita palliū qđ trāsmissim⁹ tribui: si prīus se ꝓmiserit illicita q̄ ꝓhibuim⁹ p difinitionē synodi a scā ecclia remoueri: de q̄ synodo oēm nobis ℣bilitē ordinē tuā fraternitatē volum⁹ scriptꝫ dis/currētib⁹ nūciare vt ipe cui⁹ nobis scītas valde expta est nos reddat de oib⁹ certioreſ I dē vigilio epo arelatensi. Nō nisi ad missarū solennia

c Archiepīs vti pallio licꝫ Alliū tibi trāsmissim⁹: q̄ fraternitas tua intra tuā ecclesiā ad sola missarū solennia vtaf I tē iohāni rauennati archiepo. De eodem.

Non multū tē Palea. ꝓdis inēuallū est: q̄ q̄ dā nob ō tua fraternitate fuerūt nūciata: ō qđ⁹ vēēte illuc castorio notario scē ecclesie cui deo auctore ꝓsidemus ℣bilitē nos iudicasse meminimus. quenerat nāq̄ ad nos q̄dā in eccl'ia vřa ō vtilitatē eccl'ie ꝛ ꝙsuetudis tramitem geri: q̄ sola vt bū nostꝫ ē officij sacdotal'ereptio. ¶ Que si sapīa vřa vl māsuete vl cū epali suscepissꝫ studio ñ ō illi accēdi debuerat: sed oportuerat hec eadē cū grārū actiōe corrigere. I dē iohāni archiepo rauennati. De eodem.

g Em ea. quod trāsmissim⁹. argu. pactiones in donatione spiritualiū posse intervenire ꝛ ꝓditiōes. argu. ℣. j. q. ij. ℣ppio. sed ibi intelligit pactio ꝛ ꝓdicio illicita. sed hec est licita. cum ad eam. nihilominꝰ renerē

tur. vel ante electionē nulla debet esse sed post electionem. ante consecrationem potest esse saltim licita. vt de rebus ꝙsuetudine ecclesie ꝛ fidei articul' ꝛ huiusmodi obseruandis. ꝛ hoc a maiori non a minori eligi potest. argu. xxviij. distin. de syracusane. vt no. viij. q. iij. in summa. vel dic q̄ hec dictio si non notat hic ꝓditionem. sed quandam modificationem. argu. ff de rute. muto. §. ij. sic ponitur extra de electi. significasti. immo nec dicitur conditio cū sub intelligatur. ff. de condi. ꝛ demonstra. conditiones. argu. ℣. quia conditio ē Nam si dico dato illi si iurauerit. hoc ē. ne dato illi nisi iurauerit. ff. de cōdi. et demonstra. q̄bus diebus §. j iohannes. ego credo q̄ honesta ꝛ licita conditio apponi pe in collectiōe spiritualium. vt extra de electio. significasti. ꝛ extra de ser. non ꝓdi. eo libenti/us. b.

h ¶ Discurrentibus. id est. cito directis.

i Pallium si bi. eccleſi/am tuam. quancunq̄ sue diocesis. extra ō vsu/pallij. c. j. non autez potest vti pallio alterius. vt extra e. c. ad hec. nec in alterius diocesi. eo. ri. c. ad honorem.

k ¶ Missarū. ꝛ in synodo etiā vti pr. sz nō pōt synodū ꝙgregare añ susceptionē pallij. vt exde elec. significasti tū caplo. pri. dicere vl q̄ tm in ecclesia debeat vti pallio. nec in pcessiōe vtreſ eo. vt exde. e. c. j

a Contra morē. patīētissime. ar. q̄ lxvideat iniustū q̄ ꝓcipit plat⁹. patienē tñ ferēdū est. s. di. xxxj. ante triennīū. ¶ di. xix. ī memoriā. xxiij. q. j. ¶d culpat b ¶ Consuetudines. sed nunq̄d valet ꝓuilegiū ita gña le. sic. vt. xix. di. si romanor̄ ¶ ē si. ix. q. ij. epi. xxiij. dis. ¶terea. ff. de le. l. j. si q̄s. tñ cū ħ ꝓuilegiū obscure loquīt ¶ faciat mētionē al⁹ ꝓuilegij vel ꝓsuetudis ncēe est vt illud exhibeat. vt. lxxvj. di. ieiunīū. ī ꝑn ci. ¶ ex ō. ¶. sig. abbate. vt nō. s di. ix. vt vererū ad ħ dicūt ¶dā q̄ si in ħ ꝓuilegio inserīt tor⁹ tenor ꝑmi. nō ē ncēe ꝑmū exhiberi. ex ō iura. calū. inherētes. C. ō do. si donatio. ff. ō don. ex hac scḟura. ff. ō admi. tu. chyrogr̄phis. ſz certe illud nō suffīcit. nā adhuc ꝑt eē falsitas ī bulla vel filo. vt ex ō ꝓuīl. cū oliz ī si. ¶ Alij dicūt q̄ si aucte iudicī ē rescriptū. nō est ncēe exhiberi. secus si p tabellionē. q̄ publicatio fcā coz̄ā iudice fidē facit ſz postea ꝑdak. vt C. ō rest. pub. et iudex diligēti⁹ singla ꝓsideret q̄ tabellio. ſz ral⁹ obstat ex de sen. ¶ re iudi. cū inī. ad ħ dico q̄ sufficit si coz̄ā iudice ē publicatū. ita vt nō teneak exhiberi ꝓus instrm. nisi aduersari⁹ dicat se velle ꝓbare falsum. tūc eni dz illud exhibere. licet ꝓus fuerit ei fides impositā. nisi iuret illud se ꝓdidisse. vr. C. de fi. instru. l. vt io. ħ hodie determiak. ex ō fi. instru. c. vlti. h.

a Contra morez q̄ppe ecclesiasticū ē si nō patiētissime tollerak q̄ a nob⁹ abſit: etiā iniusta correctio: ¶ īfra: illud frak charissime nō putam⁹ tibi ignotū: q̄ pene de nullo metropolitano ī q̄buslibet mūdi ptib⁹ sit audītū: extra missarū t̄pus vsum sibi pallij vēdicasse. ¶ q̄ō bñ hāc ꝓsuetudinē gñalis ecclesie nouerit⁹ vr̄is nubis mānifestissimis significast⁹ epl⁹is: q̄b⁹ ꝓceptuz ꝑdecessoris nr̄i iohānis pape nobis in ībditis trāsmisist⁹ ānexū: ꝓtinēs omēs ꝓsuetudīes ex priuilegio ꝑdecessor̄ nr̄or̄ ꝓcessas vobis vr̄eq̄ ecclīe debere cōseruari. ꝓfitemī igit⁹ eē aliaz gñal⁹ ecclīe ꝓsuetudinē p⁹ q̄ ea q̄ geritur vobis ex priuilegio vēdicat⁹. nulla ḡ nobis in hac re vt arbitramur potērit remanere dubietas. aut enī mos oīum metropolitanor̄ etiā a tua ē fraternitate te seruādus: aut si tue ecclīe aliq̄d spāliť dicī eē ꝓcessum ꝓceptūue a ꝓdecessor̄ romane vbis pōtificib⁹: q̄ hec rauē nati ecclīe sūt ꝓcessa a vobis oportet oīndi: q̄ō si ħ nō ostēdit. restat post q̄ talia agere neq̄ ꝓsuetudīe gñali neq̄ ꝓuilegia vēdicas: vsurpare te cōprobes q̄ feciſti. ¶ infra. vocari pallio nolum⁹ forsan morib⁹ indecori: dū nihil in epali ceruice splēdidi⁹ fulget: q̄ būilitas. oz ḡ frak nita tem tuā si honores suos sibi q̄buslibet argumētis stabili ꝓposuit mēte defendere: aut gñalitat⁹ vsum ex nō scripto seq̄: aut ex scriptis ꝓuilegijs se tueri. ¶ Nō si postremo nihil hoz est: alijs metropolitanis hmōi te ꝑbere volumus ꝓsumptiōis exēplum. ¶ Priuilegia q̄z semp cum vsupallij debēt ꝓcedi. Ū idē gre. siagrio eṕo augustu

Ratio De eodē diensis. nis ordo oīno nos admonet vt cum vsupallij alīq̄ priuilegia largiri debeamus. Sed quoniam cum honoris augmento cura quoq̄ sollicitudinis debet excrescere: vt cultui vestium actiōis q̄z ornamenta ꝓueniant: oportet vt enixi⁹ in cūct⁹ studijs se vr̄a frak nitas exerceat: ¶ circa ſbiector̄ act⁹ sit cura vigilās. ¶ dē io. eṕo ꝑme iustiniāe illirice. Ā suspallij ꝓcedak: ¶ ātiq̄ ꝓuilegia inouāt eas possidere. si ꝓ eū agak. ipe tenet ꝑbare q̄lit hz. secus si ꝓcīak sup ꝑma tñ. dicūt tñ q̄dā. q̄ canonico iudicture icūbit on⁹ ꝓbādi. s. institutionē suā. ex ō ap. ꝓsonas. ar. ex ō. ꝓcu. ex īsmuatiōe. ar. ij. q. j. legū.

b ¶ Priuilegio. vide q̄lit argumēt̄ atur. ex q̄ ꝓuilegiū ħ vēdicak. nō ergo ō iure cōi ħ ꝑt vēdicari. q̄st simul nō pōt ḡs iniri ꝓuile. ¶ iure cōi. vt xvj. q. j. hinc ē. ¶. ff. ad mūnicip. l. j. ff. dele. j. siqñ. ſz certe q̄ñq̄z vtik ḡs ¶ ꝓui. ¶ iure cōi. vt ex ō ꝓsue. cuz dilectus. nec renūciat ḡs ꝓuilegio militari. licet vtak iure cōi. vt. ff. de milī. test. l. iij. sic. ff. de ꝓuīl. cre. l. aūpe. xx. iij. di. q̄ñq̄. in ꝑn. sic ¶ iur. cōi ¶ etiā ꝓsuetudini ꝑt ḡs iniri. vt ex de cēsi. c. sopite. ¶. xcv. di. olim. io. sed certe q̄cūd dicat iohānes. nō oz ꝓuilegiū ō eo q̄ō cōpetit de iure cōi cū priuilegiū sit lex ꝑuata. s. dis. iij. ꝓuilegia. nec illa decre. de ꝓsue. cū dilectus ꝺdicit imo ꝓcor̄dar.

rogat ꝓsuetudini istī⁹. vt. s. xij di. illō. ¶ ex ō capel. mo. dilectus circa fi.

c ¶ Ondi. ħ ē ꝺ tres regulas. vnaz q̄ tenetur possessor dicere titulū sue possessiōis ħ ē ꝺ id. ij. q. v. ¶. j. aliaz q̄ ab eo q̄ ius negat ñ rechrik. ꝑbatio q̄ō ē ꝺ id. ff. ō ꝑba. ab ea. tertia q̄ accusatore ñ ꝑbāt̄ reus ñ absoluitur vj. q. vlt. actor. ſz ħ ē io. q̄ ꝑsuptio ꝺ ipm fac.

d ¶ Nō ofdik q̄ eni ꝓuilegium allegat dz ꝑba. ret oñdere. ex ō ꝓuīl. pastoralis nullus tñ teneť edere nisi illum articl⁹ q̄ fac ad rē ex ō fi. istru. ¶tingit. licz alīs nēo posſz iudicare de ꝓuīl. se. ap. ex ō iudi. cū veniſſent. tñ q̄ defendit se ꝑ tale ꝓuilegiuz. oz vt illud exhibeat. vt ex ō fi. instru. accepimus sic ergo canonicus q̄ possidet duas ꝑbendas cū iure ñ possit q̄lit hz. secus si ꝓcīak sup ꝑma tñ. dicūt tñ q̄dā. q̄ canonico iudicture icūbit on⁹ ꝓbādi. s. institutionē suā. ex ō ap. ꝑsonas. ar. ex ō. ꝓcu. ex īsmuatiōe. ar. ij. q. j. legū.

e ¶ Te cōprobes. nōne ꝑscriptiōe p ſz iste se tueri. nō q̄z nullū ius ꝑditū ē q̄ talia a talib⁹ talit possideāt. et q̄ō ō iure cōi ñ possideť. nec ꝑscriptiōe acḟrik. vt ħ. ¶. xc ij. di. illō. h ¶ Splēdidi⁹. sic nihil ē splēdidi⁹ ī ꝑn cipe q̄ñ recta fides. C. ō sū. tri. inť claras. i ¶ Ex nō scḟto. ¶. xxv. q. ij. institutionis. s. di. j. ꝓsuetudo k ¶ Cuncti. s. di. xj. catholica. ar. ꝺ. So. on⁹ ꝑt ḡs iducere sibi

Ratio (ex ꝓsuetudie ñ honoꝛē. viij. q. j. ī scḟtur⁹ l nis ordo. cura. ar. ad quē ꝑtinet honoꝛ ¶ on⁹. vt di. lvj. dūs nr̄. di. lxxxvj. frēz. di. xiij. nerui. xl. di. añ oīa di. xxxv. ecclīe. nā dic⁹ lex q̄ vtilitat⁹ o dignitatē augm tak. ff. ō iudi. si lōgi⁹. ī fi. ff. ō dona. nili⁹. ¶. j.

f oportet oñdi: q̄ō si ħ nō ostēdit. restat post q̄ talia agere

g ¶ Te cōprobes. nōne ꝑscriptiōe p ſz iste se tueri. nō q̄z nullū ius ꝑditū ē q̄ talia a talib⁹ talit possideāt. et q̄ō ō iure cōi ñ possideť. nec ꝑscriptiōe acḟrik. vt ħ. ¶. xc ij. di. illō. h ¶ Splēdidi⁹. sic nihil ē splēdidi⁹ ī ꝑn cipe q̄ñ recta fides. C. ō sū. tri. inť claras. i ¶ Ex nō scḟto. ¶. xxv. q. ij. institutionis. s. di. j. ꝓsuetudo k ¶ Cuncti. s. di. xj. catholica. ar. ꝺ. So. on⁹ ꝑt ḡs iducere sibi

h ¶ Subiector̄. s. lxxxvij. di. ¶. j. ¶. c. diuine.

Palliū vices p̄ priuilegiū fecerat cū legatū suū. sic su⁹ p̄decessor fuerat. vl'tō h̄ dicit q̄ oēs vocāt ab eo in p̄te sollicitudis nō i plenitudinē p̄āt⁹. vt. ij. q. vj decreto. vl' pus erat legat⁹ sz eē desūt fact⁹ archiepus.

Scriptor vīor ordinaruz a suis epīs. nā h̄ est reg'are vt a suis suffragāeis p̄secret archiepūl xxij. dist. c. to. t p̄t p̄pēdi ex h̄. c. t. s. e. qm. t. lxii ij. dist. q̄ q̄ō metropolitan⁹ etiā sine lnīa summi pontific⁹ p̄t p̄secrari. t ad papā nō spectat. vt videtur nisi dato pallij. alij dicūt istud obtinere. vbi metropolita n⁹ hz p̄mate. vel cū h̄ hz ex cōsuetudine. hodie tñ vult papa q̄ petat ab eo confirmatio cū pallio. vt ex de elec. q̄ sic. vt dixi. lj. dist. c. vltimo.

Atq; priuilegia. ista priuilegia fuerūt p̄sonalia t trāsierūt cuz persona. ff. de re iudi. priule. ex de insti. cū venisset sed lz trāseat cū p̄sona tñ debent cōcedi successori cū petierit. et fit iniuria ei. nisi cōcedat sibi. bñficium tñ est si ei cōcedit. ff. de aq̄ q̄. t esti. l. j. ⁊. pena si ip̄etrauit. vt ducā aquā ō flumine publico p̄ fundū meū. t vendo tibi p̄diū. priuilegiū nō trāsit ad re. sz tñ ip̄e trabile ē a te. et iniuria fit tibi si nō p̄cedat. sz tñ multa pōt iudex t dz facere ad q̄

Tcōpelli nō pōt. ff. de iudi. nō quicquid. C. quo/modo t quando iudex. l. ij.

Mvna autem p̄uincia.

Peruenit. s. di. xcj. ¶ Per pragmaticū. i. p̄n/cipis rescriptū. pragma. ci cā dr. pragmatica sanctio dr cā in p̄fistorio p̄ncipis ventilata cōz p̄ceribus

Pallū vob̄ ex mr̄o trāsmisim⁹: t vices vos apostolice sedis agere iterata inuatiōe decreuim⁹. Item epīs epīris. De eodē.

Scriptor vīor insinuatio frēs charissimi patefecit andreā nichomediane ciuitat⁹ eēm dō p̄cipio solēnit⁹ ordinatū: cui palliū nos direxisse cognoscite atq; priuilegia cūcta p̄cessisse q̄ p̄decessores nr̄i ei⁹ p̄decessorib⁹ p̄tulerūt.

In vna ār Dist. CI.

Puincia duo metropolitani eē nō debēt: sic in chalcedonensi cilio legit⁹ statutū esse.

Duo metropolitani i vna et eadē puincia eē nō debent

Peruenit ad nos q̄ dā p̄ter eccliasticas ordinationes: affectātes potētiā per pragmaticū sacr⁹ vnā puinciā i duas diuidāt. t ex h̄ inuenīant duo metropolitāi eēi in vna eadēq; puincia eē. Statuit q̄ scā synod⁹ deiceps nihil tale attētari a q̄lib⁹ eō: eos vo q̄ aliq̄d tale tētauerit cadere ō p̄pō gradu. Hacten⁹ de electiōe clicor tractauim⁹ Nūc ad simōiacor ordiatōes trāseamus. Et vt facile liq̄at q̄d sup hāc hereſim sctor patrū decreuit auctas: cā deducat⁹ i mediū: cui⁹ negociuz et de scient⁹ a simōiac⁹ ordinat⁹ t de ignorant⁹ a simoniac⁹ cōsecrat⁹ t de ordiationib⁹ q̄ p pecuniā fiunt: contineat.

Explicit prima ps Decreti.

Incipit Causa Prima

Vidam habens filium obtulit eū ditissimo cenobio: exactus ab abbate et a fratribus decem libras soluit vt filius susciperet: ipo tñ beneficio etat⁹ h̄ ignorāte creuit puer: p incremēta tempor rū t officior ad virilē etatez t sacerdotij gradū puēit. exinde suffragantib⁹ merit⁹ in epm eligit: interueniēte obsequio t paternis p̄cib⁹: data quoq; pecūia cuidā ex cōsiliarijs archiepi: p̄secratur iste i antistitez nesci⁹ paterni obsequij t oblate pecūie. p̄cedēte xo tpe nōnullos p pecuniā ordīauit: q̄busdā vero grat⁹ bñdictionē sacerdotalē dedit. tandē apud metropolitanū suū accusat⁹ t quictus sniaz in se dānatiōis accepit. Hic ōmuz q̄rit⁹ an sit pctm̄ emere spūalia. Scdo an p ingressu eccl'ie sit exigēda pecūia vl' si exacta fuerit an sit psoluēda. Tertio an ingressuz vl' p̄bēdas eccl'esie emere sit simoniacū. Quarto an sit iste reus cris q̄ eo igrante p̄ admisit. Quīto an liceat ei eē in eccīa vl' fungi ea ordiatiōe quā paterna pecūia ē assecut⁹. Sexto an illi q̄ ab eo iā simōiaco ignorāt⁹ ordīati sūt: abijciēdi sint an nō. Septio si renūcians sue hereſi sit recipiēd⁹ i epali

sacri pallatij. t p̄stitutio p̄ncipis facta ex cognitione. ¶ Vnā. nam ex quo (cause dr pragmatica sanctio princeps diuidit due sūt puincie. ff. de of. assel. si eadē. h ¶ In vna. q̄ō fieri non dz. nisi excrescat multitudo populi. vt. ⁊. xcix. di. nulli. i ¶ Tale. ar. q lz p̄ncips legitime aliquē nō tñ erit legitimus q̄ ad eccīaz t ita erit legitimus q̄ ad vnum forū. nō tñ q̄ ad aliud.

Vidaz Quia hic tractat de simōia. videam⁹ q̄d sit simonia. t vñ dicat q̄busmodis p̄hib. q̄o ad accusandū vl' testificādū in tali crie admittat. q̄ pena imponat q̄ dispēsatio circa tales admittatur. Simonia est studiosa cupiditas vel voluntas emēdi vl' vēdendi aliq̄d spirituale. vt. j. e. q̄ studet. nec oportet addi vl' annexum spūali ppt illud. c. j. q. iij. si quis obiecerit. videt tñ q̄ h̄ addi dr. ar. ex de iurepa. de iure. licet quidaz dicāt iuspatronat⁹ spirituale eē t male. de fructib⁹ ⁊o nō est q̄o. q̄ etiā dari porcis zvēdi pūt. vt ex ne pla. vi. su. c. fi/or simonia a simone mago. qui primo i nouo testamēto hui⁹ scelēris auctor extitit/Sicut ei giezi i vetert testamēto voluit vendere sairatē naaman. sic t istevoluit emere donū dei. vñ giezitic⁹

est dicēd⁹ q̄ vēdit grām. simoniac⁹ qui emit. vñ simoniaci sunt appellādi emptores/Cōtrahit aūt trib⁹ modis. a manu ab obsequio. t a lingua. vt. j. e. sūt nōnulli t cōtrahit q̄nq; ex pte dantis. q̄nq; ex pte accipientis. q̄nq; ex vtraq;. q̄nq; ex neutra. ex de simo. t si q̄ones. vt nō. j. e. q. v. c. Admittit aūt q̄libet p̄ simoniacuz. sic

in crimine lese maiestatis. xv. q. iij. sane si tñ clerici accusat cū distinctiõe admittit laici. s. bone fame. ℨ eum tñ fm distinctionẽ. exẽ de simo. p tuas. ij. q. j. in ꝓmis. i. imponit aũt eis pẽa ꝙdrupler. qñq; excõicatio. qñq; in mõasterij detrusio. vt. j. c. repiunt. qñq; spoliatio oium bonoꝝ. vt xxiij. q. v. ó liguriꝰ. qñq; depositio. vt h. t. i mltis capitul. Clerici enī deponũt vt. j. e. statuim⁹. t sũt ifames. vt j. e. q. iij. c. fi. accepta tenenť restituere. exẽ de si. de hoc. j. e. q. iij. sicꝫ datoꝝ. dispẽsatur aũt circa rales. qñq; aũt vt laicã habeãt cõionẽ. vt. j. e. q. vij. c. j. t mistrãt qñq; in mioriꝰ ordiniꝰ ꝓstituri vt. j. e. q. v. c. j. qñq; remanẽt i acceptis. j. e. q. vij. saluberrimũ quis aũt valeat dispẽsare hẽs. j. e. q. v. c. fi. Jo.

Quod aũt spũalia. Spũalia aũt dicunť triꝰ modis. Uno modo dicunť gra xrtũ t dona dei. hec nõ pũt emi vt vendi q̃tũ in eis t. nõ. n. ꝓferunť nisi gtis. j. e. q. iij. seluator. t h. c. j. Qñq; ór dignitas ordis. t omne sacrm eccleiasticũ [redacted]. Item t oĩa iura ecclĩastica spũaliũ rez. vt admistrationes. pbẽ de. ius decimaꝝ. cimiteria. ordo. hecvẽdita trãsferũť ꝺ ad characterẽ tm nõ quo ad vite meritũ. de facto. n. nõ de iure ꝓcedit i taliꝰ venditioꝰ. Qñq; ipe res sacre. vt vasa t oĩa vtensilia. hec dñ vendunť clerici vel laicis ꝓfana t ꝓfracta vt. p. q. ij. hoc ius. In suma ğ scias. q. p spũaliꝰ inteꝝpozaliꝰ qñq; munꝰ datur aliqñ ꝓ digno nec ẽ pcm si ẽ munꝰ a ligua. j. e. silij. Sz obsequiũ tpale dũ tñ sine pactione exẽ de cle. non resi. decetero. de spũali obsequio. qñ qñq; dari possit nõ est ꝙ etiã ex ꝓuentiõe. exẽ de pben. significatũ. imo sp ꝓmiuz aliqñ dz inuenire spũale. s. meritũ hoĩs. tal. n. simonia spũal ñ reꝝobat sicut nec vsura spũal. ar. xxiij. q. j. a duo cauit. Decũa aũt ꝙ spiritualiꝰ inteꝝpozaliꝰ nũq; interuenire dz nisi in. v. casibus in mrimonio. j. e. q̃cđ. t. xxxij. q. ij. honoranť si operetiã q̃s clericꝰ nõ dz. vt si sacerdos locat opas suas p annũ. ar. exẽ ne p. vices suas. c. vl. xij. q. ij. charitatẽ. Idem est t si sint debite. dũ tamẽ ius dicat aliq̃d dandum. ar. x. q. iij. relatũ. exẽ de simo. cum sit. Jtẽ ꝙ salute eterna t pctoꝝ remissione. de pe. di. j. medicina. xxiij. q. ij. animę. Jtẽ fm quosdã ꝙ iure sibi competente. ne vexetur in eo. j. e. q. iij. questũ. exẽ de vsur. c. j. t. exẽ ó si. dilecrus. Spũale aũt ꝙ spũali ꝓmutari põt. exẽ de re. ꝙmu. ad q̃ones. Sp spũaliꝰ aũt coꝝpaliꝰ pecuniaꝝ dare nõ est simonia. vt ꝙ calice. ꝓ libro. nisi inueniatur ꝙ hibitum. vt in ecclesia. in cimiterio. t chrismate. vt. j. e. placuit tẽ.

Gratia. i. donũ spũsancti vl ecclĩastica dignitas

a ¶ Quod aũt spũalia emere pctm̃ sit: pbat multis auctoritatibꝰ. ¶ Sit enī leo papa. Simoniaci gratiã nõ pstãt quã vẽdere q̃rũt

b c d ¶ Gratia si nõ gratis datur vl accipitur gra nõ est.

e Simoniaci aũt nõ gratis accipiũt: igit gras q̃ maxie in ecclesiastiĉ ordinibꝰ opat: nõ accipiũt. Si aũt nõ accipiũt nõ hñt. si aũt nõ hũt: nec gratis nec nõ gratis cuiq; dare

f pñt. q̃d ğ dant: pfecto qõ habẽt. Quid aũt hũt: spm vti

g mendacij. quõ hoc ꝓbatur: q si spũs veritatis te

h stante ipa veritate de q̃ ꝓcedit: gratis accipitur. ꝓcul dubio spũs mendacij esse cõuincit q̃ non gratis accipit vel dat. ¶ Itez grego. suagrio episcopo augustudinensi.

Inaniter sacerdos dicitur: quicũq; simoniace ordinat.

i Uicũq; studet pcij dotione sacrũ ordinẽ accipere sacerdos nõ est: ꝛz inaniter tm̃modo dici concupiscit. ¶ Item gre. in registro.

Spolietur honore: q ecclesia per pecuniam obtinet.

l Res byter si p pecuniaz ecclesiaz obtinuerit: nõ solũ ecclesia priuetur: sed etiam sacerdotij honore spolietur: quia altare t decimas: t

m spiritũsctm emere vel vendere simoniacam heresim esse

n nullus fidelium ignorat.

f ¶ Pñt. argu. quẽq; non posse dare q̃ nõ hz. j. q. vij. dalbertus. ff. de re. iu. nemo t de ꝓse. dis. iij. quõ. j. e. q. qui p fectione. de ꝓse. dist. iij. solet. j. creditoꝝ distra hit pign⁹ cuius dominiũ nõ hz. vnõ ar. ꝓtra. ff. de acqui. re. do. nõ est nouum. t exẽ de elec. suffraganeis. Johan. Sol. generale ẽ q̃ nemo de iure dare põt q̃ non habet. sed fallit in casibus. b.

g ¶ Spiritum mendacij. i. effectuz diaboli qui pater est mendacij. quia isti sunt mendaces cum sint heretici. et omnis hereticus mendax est. j. e. siquis inquit.

h ¶ Testante. cum ait gratis accepistis gratis date. tẽ. ar. a contrarijs. cõtraria enim ꝓtrarijs opponunť. s. dist. ix. c. j. t. xxv. q. ij. decessorum. t. xxiij. q. ij. sane. xxxij. dist. hospitiolum. vj. q. v. delatoꝝ. t de pe. dis. ij. c. ij. t vide quod nota. viij. q. j. sciendum.

i Uicũq; studet. b ergo sola volũtas facit homine simoniacũ. vt. j. e. reperiunť. t. q. iij. nõ solũ sicut spes sola facit hominẽ vsurariũ. vt. xxiij. q. iij. c. j. Jtẽ hic volũtas sine effectu impuratur. t dicit bazi q̃ hmõi pctm̃ si nõ ꝓcesserit ad actũ sola volũtate delet. sic ea sola cõmissum est. ar. exẽ de re. iu. omnis. vel intelligitur hoc xbũ studet. s. cum effectu. j. xxxvj. q. ij. siquis nõ. dicã ꝓ. s. di. l. ij. siquis post. ꝓ. s. di. xix. anastasius. s. di. l. is vero qui. ꝓtra. vj. q. j. ꝺ verũ. l. di. sicꝫ cũ Jo. So. hodie sola pnia sine resignatione quesiroꝝ sufficit cũ simonia in ania gerebat vtrũq;. vt exẽ de si. c. fi. b.

k ¶ Concupiscit. i. ex sua concupiscentia sequitur. vt inaniter dicatur sacerdos.

l Res byter. si sacerdotij. hoc vez est si in modum accusationis est ꝓiect⁹. sed si modũ exceptionis secus. vt exẽ de accu. sup his. Jtẽ si in modũ inquisitionis cõuincit tunc priuat bñficio t nõ ordine. exẽ de si. dilec.⁹. q̃q; etiã nõ priuat oĩbus beneficijs in eo casu vt exẽ de elec. p inquisitionẽ. Jtẽ hec ꝺa sunt ꝙ perdit ꝺora beneficia si eo sciente fuerit data pecũia. als sine culpa sua ꝓuarẽt eo q̃ eẽt legitime adeptus. vt. xvj. q vij. inuentũ. Item nec ipm beneficiũ nec ordinez perdet si in fraudem ipsius fuerit data pecunia. vt exẽ de si. sicut. t. c. nobis. j. q. vj. ℨ vlti.

m ¶ Et spũsctm. i. ordinem t alia officia q̃ dona sunt spũsancti. n ¶ Simoniacã. ar. j. e. q. iij. altare. j. e. q. quicunq; sacros. j. e. q. v. c. j.

a Benedictio illi. ad hoc. i. qui sic honorem accepit heresim incurrit. est. n. ꝓsecutiuū nō causatiuuz. vt di. xxiij. ꝙsuluit. vt. ij. q. vij. ¶. ite. z. vj. q. j. ex merito. z est si. lex subintrauit. vt abūdaret delictū. si. C. de obse. pro. pst. si manumissori. z b. z. ff. ad. l. aqui. l. si ex pla. ¶. j. sic. z. C. de iudi. pperandum. in fn.

b Quisquis. neophitorū. qz a neophitoro. s. a simōe oz. rū habuit. vt qz neophiti solebāt dare pecuniā vt cito ꝓmouerent qz aliē nō poterāt. vt. xlviij. di. c. j.

c Exarserit. vt j. e. quicū qz. z c. placuit. h vez est si pōt ꝓbare illud. als nō nocet ei taciturnitas. vt. ij. q. vij. plez qz. ſz si non pōt ꝓbare. faciat qō dicit aug. xxij. q. v. hoc vidē. Item z si ꝓbare ptz si timeatur scādalum. tūc faciat id qō legit. xxiij. q. iij tam sacerdotes. xxiij. q. iij. forte

d Piaculare ideo oz piaculare qui fm leges comparaē ei qui morte expiatur. xv. q. iij. sane. v. q. vj. delatozi zē

e Bos. hic vacat ar. a ꝓtrario sensu. j. e. q. iij. salua. roz. ¶. quisqs ꝓpter sua lucra. ar. j. q. e. siquis epūs. ar. ¶. di. lxj. miramur.

f Testat. actuū. cū dixit pecūia tua tecū sit in pdītione cū j. c. pxi. z. c. qui studer. j.

g Peruntē. velle. z ita sola volūtate est simonia/cus. h intelligo de volūtate ad actū aliqē exteriozē ꝓducta. als nō ē suspēsus ab ingressu eccīe. z sic etiā ex/audi. j. e. qui studer. z. ¶. e qcūqs. xxiij. di. qū epūs. ex de si. fanta. h Quia vsitatū. ar. q mos nō excusat a crie. j. e. q. iij. c. fi. ar. ℨ. lxiij. di. agathosa. z. c. qz. ¶. dis. iij. deniqs. j. xxxij. q. iij. obijciunt. i Succisum. p canones. k Inijcimus. hoc dicit quia adycit penam. vel dic inijcimus. i. iniectum esse ostendimus zē.

l Anathematis. ar. q ipō iure sit anathematizat clericus simoniacus. vel dicit anathema separationem a corpe z sanguine. vñ subdit at qs ꝓ id est zē. naz postea excōmunicādus est j. e. qui studer. z. q. iij. ex multis. qō est ꝓ q̄libet mortali pcō. sed ad detestationem

a Benedictio De eodez Billi in maledictionē cōuertit: q ad hoc vt fiat hereticus ꝓmouet. Idē in eodē Partem habebit cū simone q ꝓtra simoniacos vehemen

b Quis/ ter nō exarserit. Qs ꝓ pecuniā ordinat ad hoc vt fiat heretic ꝓmouet. quisqs q ꝓtra simoniacā z neophitoz heresim pro officij sui loco vehemēt nō

c exarserit: cū eo se nō dubitet habiturū portionē q ꝓi cō/

d misit hoc piaculare flagitium. Item gelasius papa. Simonis dānatio parit dantem z accipientē inuoluit

e Quos ꝓstiterit idignos meritq sacra mercatos esse ꝓcio dignitatē cōuictos oportet arceri nō sine piculo tale facin ꝓpetrātes qz. dantē parit accipiētē dānatio si/

f monis: quam sacra lectio testat: inuoluit. Item ambro. in li. pastorali. Anathematis sntia dānat q simoniace ordi

g Peruntq plurimi negociatione munerꝫ mercari velle grām spūsctī: dū illi pciū donant: vt pontificalis ordinis sublimitatē accipiant: obliti ver/

ipius oz q generalie intelligie. hoc tñ est specialē no/torio crie fornicatiōis z simonie q suspēsi sunt. vt dis. xxxij. ¶. vez. sed ar. tñ est. q simoniac non sit ipo iure suspēsus. ex. e. ex tuę dicas q q omnis pcō occult suspensus ē. q ap seipm. vt j. e. sacerdotes. ſz simoniacus suspensus ē quo ad se z q ad alios. vt ex de si. tā. ts. z hoc vez est de illo qui emit ordinem. tal enī penitere nō pōt cū rem furtiuaz habeat. vt. xxiij. q. vj. si res.

m Cōdemnatuz. a statut patrum ipo iure ex genere delicti. iij q. vij. ¶. pozro.

n Exquo. q. d. ex eo tempore sit excōmunicatus. l sciat se cōdemnatum. ex quo tempore ꝓpetrauit crimen. z est si. in crimie lese maiest. arg. C. ad. l. iuli. ma. quisqs. ¶. donatiōes zē Et ita illud verbuz exquo determinat verbuz ꝙ petrasse. et fm hunc intellectuz etiam occult suspensus est. vel determinat hoc verbum constat tunc est sensus. exquo ꝓstat euz simoniacum. tūc demū erit suspē/

A. E. S

bo petri q dixit ad simonē. pecunia tua tecū sit in pditionē: qz existimasti donuz dei pecunia possidere. Proinde

h qz z vsitatū ē tm malū z maiorū extat freqnt mucrone succisum: nos qz huic vulneri canceroso ignituz qō supest

k adhuc inijcim ferrū: decernētes oīno: vt qcūqz deīcepsꝫ accipiēda diuini dignitatē doni quodlibet premium detectus fuerit obtulisse: ex

l eodē tpe se nouerit anathe/

m matꝫ op pbrio ꝺdēnatū: atqz a pticipatiōe corpis z sanguinis christi alienū: exq illū cō stat execrabile christo perē

n trasse flagitiū: q si alqs ei

o accusator extiterit: ille q hūc ordinē mūerū fuerit datione lucrat: et suscepto honoris gradu ꝓuect: z i monasterio sub penni pnia retrudat. Ili xo q hac cā munerū acceptores extiterit si clici fuerit honorꝫ sui amissiōe mulctēt.

p si vero laici ppetuo anathemate ꝺdemnent. Itē ex cōcilio chalcedonensi. Damnatur epūs qui p pecuniam ordinationem facit.

q Sqs epūs per pecuniaz ordinationez fecerit: et

sus. hoc vltimum dicebat martinus hispanus.

o Exteriterit. hoc verum est si ꝓtest ꝓbare illud. als non nocet ei taciturnitas. vt. ij. q. vij. plerūqs. sed si non potest ꝓbare. faciat quod dicit augusti. xxij. q. v. hoc videtur. Item z si ꝓbare potest et timeat scandalum. faciat id quod legitur. xxiij. q. iij. tam sacerdotes. z. xxiij. q. iij. forte.

p Perpetuo. s. quousqz emendet. si. extra de consti. ex lris. xxvij. q. j. de viduis. ar. ij. q. v. quanto. vel perpetuo. i. ppetua separatione a corpe christi. i. vsqz ad finem vite. etiaz si ante peniteat. z hoc est in criminis detestationem. arg. ff. ꝓ socio. l. j. vel ppetuo. i. continuo. ar. ff. de serui. vrba. prędi. fo. amen.

q Sqis epūs. hucusqz introduxit capitula de simonia que fit ab accipiente. nunc introducit vsqz. ¶. quia. ergo capitula tam de accipiente qꝫ de dante oz/dinem vel aliud spirituale per pecuniam.

a ¶Redegerit. ℞tũ in eo est. xlix. di. c. vl. ff. de recep. l. celsus. de ꝓse. di. iiij. c. ḡris. b ¶Dispensatorẽ. i. iconomũ vel quẽlibet ecclĩasticaꝝ rez̃ administratorẽ. vt ꝓpositũ. iconomũ ꝛ vicedũm. vt. s. ea. ℞s constituerit. ℣. e. q. iij. saluator. h. c ¶Defensorẽ. i. aduocatũ vel iudicez vel castal/dũ. hic collige q castaldiã emere est pctm. naz di/spensatione reli gioſe dom⁹ eme re est peccatũ.

d ¶Vel quẽli/bet. i. archipſb᷒r erũ archidiaco nũ monachũ vl̃ quẽlibet officio eccl̃iastico mãci patũ. vt dicẽ ℣. e. q. iij. saluator. hoc exaudi ꝓ id qđ legit. xxviij. q. ij. qđã. in auẽ. de sanc. epi. §. ſz nec ꝙ.

e ¶Sed sit. ſ. a plat̃ura.

f ¶Vel sollici/tudine. i. admi/nistratione.

g ¶Mediator Jrẽ nota ifamie isti pcellunt. vt j. q. iij. c. vlti. hi oẽs simoniaci ſt nec recipiũt ad testimonium. vt exẽ de testi. veni/ens. Jn alijs ãt ℣eracitꝛ nõ recipit interuentor᷒ in testimoniuz. nisi de volũtate partiũ. in auẽ. de testi. §. qm̃ vero. Nõ ergo ꝙ in criꝛ nõ excepť dcũ ꝙ admittit ad accusandũ ꝛ ad testificãdũ. vt. iiij. q. ij. c. j. ar. a ℣rio sensu. naz tm̃ integre fame admittunt in illis. vt ꝓpriã iniuriã nõ ꝓsequãtur. iij. q. vj. oĩb᷒. in ꝙ casu nõ admittent ad testimonium. vt exẽ de testi. de cetero. ꝛ fm. h. eadẽ fuať regťa i exceptis. qz nec ad accusandũ nec ad testificãdũ admittũt testes. nisi sint integre fame. nisi accusar⁹ antea male exteriert opinionis. ar. ij. q. j. in ꝑmis. ſz. h. secus in exceptis dicit. nã admittit in famẽ ad accusationẽ cõtra quẽlibet clericũ ꝙ prave opiniõis est. ar. exẽ. de si. c. tanta. sed nõ ad testificãdũ aliq̃ ꝑeunte ꝓsumptiõe. ar. exẽ. de simo. lz. ℞. ꝑsertim cũ alia ꝛc. nã testes in his criꝛ rozquẽdi sũt. iiij. q. iij. Jrẽ i crĩali. ℞. itẽ si res exegerit v. q. v. illi ꝙ. in auẽ. de testi. §. si ℞o ignoti. sed rozmẽta sine ꝓsumptiõe nõ sunt infligẽda. exẽ de re iu. cũ in contemplatiõe. ff. de q̃stiõiꝛ. l. j. C. e. ti. milites. §. oportet ꝛ tñ nõ ꝙ vbi ertã ꝑeunte ꝓsumptiõe admittit criosus testis in exceptis. nõ tñ ꝙlibet. qz nõ inimicus. nõ ꝓspirator. exẽ. de li. licet. licet ibi ageret nõ crĩaliter sed denunciative. ibi etiã exaudi tales nõ fuisse admissos de rigore iuris. sed fm temperãtiã eq̃tatis. ꝓterea ibi accusatus excipiebat de minoꝛibꝫ criminibꝫ eos q̃s de q̃ ipi testificabanť maxime cũ de crimine iã essent emendati. exẽ. de simo. ꝙ tuas. ꝛ de hoc dixi. ij. q. j. in primis in fine. xv. q. iij. sane. Johannes.

Qui ꝙ pecuniã. a sacerdotio cuiꝰ noie ꝙlibet oꝛ/dio eccl̃iastic⁹ intelligit. ꝑsertim sacer. vr. ẽ. dis. lxxxj. si quispiã. xxiij. q. iij. guilisarius. vel expone a sacerdotio. id ẽ ab administratõne temporalium.

Sanctoꝛ patrum.

Qui studet casus. dicitur ꝙ simoniacꝰ nõ possit in ordine remanere. ſz talis a cõione remouẽdus ẽ. et ꝙ graue sit peccatũ. ꝓbat exẽplo giezi. et iude simonis. ꝛ exẽplo dñi. ꝙ vendẽtes eiecit de tẽplo.

l ¶Studet. cũ effectu. ꝓba enĩ sunt recipienda cũ effectu. ff. qõ quisq̃ iuris l. j. exẽ. de cle. non re si. relatũ. vel sufficit ꝙ dat opera.

m ¶Ordĩe. bene dicit ordine. qz sic̃s emit ordinẽ nõ põt dispẽsari circa ipsum. vt ℣. e. crga. ꝛ exẽ de simo. noꝰ. in fi. nisi a pr̃e suo eo ignoꝛãte esset em ptus ordo. tunc dispensari posset. j. q. v. c. vlti. sed secus est in beneficiozũ retentione. cum enim renunciat quis beneficio empto. potest in illo vel in alio tolerari. vt ℣. e. q. v. c. j. ꝛ in decre. de simo. ex insinuatione. illa tamen decre. lo cꝛtur cũ a patre ipso ignoꝛãte est cõmissa simonia.

n ¶Permanere. ℣. e. siquis. nisi ex dispensatione ℣. e. q. v. ꝓsentium.

o ¶A cõmunione. nũquid ꝓ sola volũtate est excõicandus quis cum sit simoniacus. certe non. quia involuntate non scandalizať ecclesia nisi proceſſerit in actũ argu. xxiij. q. iij. deus. ꝛ dist. xxxij. erubescant. ꝛ intelige a cõmunione. ſ. fidelitũ. ab alia ipo iure separatus est. etiã occultus. quod tenendũ est. exẽ. de simo. c. tanta. Jo. qõ fortẽ hodie cozrectũ est extra. de tempo. oꝛ.

p ¶Capitale. i. mortale. vl̃ dignũ depositiõe. (c. fi. b.

q ¶Sanitatis. nunquid ergo licitũ est medico recipere pecuniam ꝓ conferenda sanitate. sic. quia illud dicitur potius honoꝛ q̃s pretium. vr. xxiij. q. v. non sane. vnde non recipit pecuniam pro danda sanitate. cum illud sit grã. sed pro labore suo. sic magister non recipit pecuniam pro scientia quam dat. sed pro laboꝛe vel honoꝛe. sicut prophetã recipit. vt ℣. e. q. iudices. sic dominus recipit decimas pro honoꝛe non ꝓ precio. vr. xvj. q. j. decime.

r ¶Vi ꝓ pecuniã. a sacerdotio cuiꝰ noie ꝙlibet oꝛ/dio eccl̃iastic⁹ intelligit. ꝑsertim sacer. vr. ẽ. dis. lxxxj. si quispiã. xxiij. q. iij. guilisarius. vel expone a sacerdotio. id ẽ ab administratõne temporalium.

Sanctoꝛ patrum.

Qui studet casus. dicitur ꝙ simoniacꝰ nõ possit in ordine remanere. ſz talis a cõione remouẽdus ẽ. et ꝙ graue sit peccatũ. ꝓbat exẽplo giezi. et iude simonis. ꝛ exẽplo dñi. ꝙ vendẽtes eiecit de tẽplo.

l ¶Studet. cũ effectu. ꝓba enĩ sunt recipienda cũ effectu. ff. qõ quisq̃ iuris l. j. exẽ. de cle. non re si. relatũ. vel sufficit ꝙ dat operam.

m ¶Ordĩe. bene dicit ordine. qz sic̃s emit ordinẽ nõ põt dispẽsari circa ipsum. vt ℣. e. crga. ꝛ exẽ de simo. noꝰ. in fi. nisi a pr̃e suo eo ignoꝛãte esset em ptus ordo. tunc dispensari posset. j. q. v. c. vlti. sed secus est in beneficiozũ retentione. cum enim renunciat quis beneficio empto. potest in illo vel in alio tolerari. vt ℣. e. q. v. c. j. ꝛ in decre. de simo. ex insinuatione. illa tamen decre. lo cꝛtur cũ a patre ipso ignoꝛãte est cõmissa simonia.

n ¶Permanere. ℣. e. siquis. nisi ex dispensatione ℣. e. q. v. ꝓsentium.

o ¶A cõmunione. nũquid ꝓ sola volũtate est excõicandus quis cum sit simoniacus. certe non. quia involuntate non scandalizať ecclesia nisi proceſſerit in actũ argu. xxiij. q. iij. deus. ꝛ dist. xxxij. erubescant. ꝛ intelige a cõmunione. ſ. fidelitũ. ab alia ipo iure separatus est. etiã occultus. quod tenendũ est. exẽ. de simo. c. tanta. Jo. qõ fortẽ hodie cozrectũ est extra. de tempo. oꝛ.

p ¶Capitale. i. mortale. vl̃ dignũ depositiõe. (c. fi. b.

q ¶Sanitatis. nunquid ergo licitũ est medico recipere pecuniam ꝓ conferenda sanitate. sic. quia illud dicitur potius honoꝛ q̃s pretium. vr. xxiij. q. v. non sane. vnde non recipit pecuniam pro danda sanitate. cum illud sit grã. sed pro laboꝛe suo. sic magister non recipit pecuniam pro scientia quam dat. sed pro laboꝛe vel honoꝛe. sicut prophetã recipit. vt ℣. e. q. iudices. sic dominus recipit decimas pro honoꝛe non ꝓ precio. vr. xvj. q. j. decime.

sub ꝑcio redegerit spũssancti grãm q̃ vendi nõ põt: ordinaueritꝙ ꝓ pecuniã ꝑsbm aut diaconũ: vel quẽlibet de his q̃ cognoĩanť in clero ꝓmouerit ꝛ dispensatorez aut defensorẽ vel quẽlibet q̃ subiectus est regule ꝓ sui turpissimi lucri cõmodoꝛis q̃ b᷒attẽtare ꝓbatus fuerit: xxiij gradus periculo snbiacebit: ꝛ q̃ ordinať est nihil ex hac ordinatione vl̃ ꝓmotione q̃ est ꝓ negociatione facta ꝓficiat: ſ sed sit alien⁹ a dignitate vel sollicitudine quam pecunijs acq̃siuit. ¶Si q̃s ꝛo mediatoꝛ tã turpiꝫ ꝛ nefandis datis vl̃ acceptꝫ extiterit: si q̃dẽ clericus fuerit a ꝓprio gradu decidat: si ꝛo laicus anathematizeť. Itẽ ex octaua synodo. ¶A sacerdotio est alienus q̃ ꝓ pecunias ordinat vel oꝛdinatur papa. Nec ordinari nec promoueri in ecclesia dei per pecuniã aliquis valet.

Si Anctoꝛ oatruz exẽpla seqntes ꝛ officij nr̃i debito i/nouãtes ordiari qnẽq̃ ꝓ pecuniã i eccl̃ia dei vl̃ ꝓmoueri auctẽ sedis ap̃lice modis oĩbus ꝓhibem⁹. si q̃s ꝛo in ecclesia ordiatiõez vl̃ ꝓmotionẽ talĩ acq̃sierit: acquisita ꝓsus careat dignitate. Itẽ gre. nazãzen⁹. De eodem

Si studet donũ dei precio mercari: i sacro ordine nulla rõne decetero permanere aut reuocari posse dubiũ nõ ẽ: tal⁹a cõione oĩb⁹ modis abscindať. Mã spũssancti donũ precio cõparari q̃d aliud ẽ q̃ capitale crimẽ ꝛ simoniaca heresis. Q̃ ꝙ detestabiliter in vtroq̃ testamento vindicatũ sit: multoꝛ exẽplis facile apparet. Giezi enĩ grãm sanitatis naaman syro vendidit. eandem gratiaz sanitatꝫ beliseo vidicãte

a Judas. ſz nūcꝺ iudas cōmiſit ſimoniā. ⁊ ꝺē pla giū cōmiſit in eo q̄ libez hoīez vendidit. ff. ad. l. fa. de pla. l. j. ſimoniā etiā cōmiſit i eo q̄ rē ſacrā vēdidit. di cit. h. q̄ dñs nō ꝓt vēdere fuū iā ordinatuz. cōmurare ñ poterit vl' ali. o genere ꝓtract⁹ alienare. ꝺā tñ dicūt ℨ. vt. h. liij. diſt generalis.

Mat. 26 et. 27

b Vendidit nō q̄ dīc vēdidit ⁊ tñ qñ iſte exe/ gite munera tā il le grāz fuerat cō ſecut⁹. ⁊ ita ē ar gu. ℨ eos ꝺ non exigūt añ colla/ tionē benefic ſz p⁹. ar. ℨ. e. eos. et ⁊. q. iij. ſicḥs obie cerit. ff. de calū. l. j. ℨ. ꝺ nūt. tñ ꝺ

Act. 8

Mar. 11 Joh. 2

dā dicunt giezi dānatū nō ꝓ vē ditiōe. ſz ꝓ men dacio q̄ mihi ñ placet.

c Pecūia tua ſ in derestatiōez cris dictū ē. j. q. iij. ℨ. ecōtra. ar. eontra.

d Dimiſit. ar gu. exp̄ſſuz ℨ ba zi. dicēt q̄ ꝺlibz ꝓ pctīm mortale erat ꝓuat⁹ ab in troitu eccīe. arg. de pe. di. j. ſetūs ſacerdos. xxxiij. q. iiij. vir cū pro pria. nā dñs ſo/ los ſimoniacos de corpe eccīe e/ iecit. relictis a/ lijs pctōrib⁹. in/ tellige tñ ſ ꝺe il lis ꝺ ſimoniā cō mittūt in oꝺie accepto. ſz aucto ritas generaliē loq̄ videat. vnꝺ ꝺic cuz ba. ⁊. m. q̄ nec tal' ſimo niac⁹ nec publi c⁹ fornicator⁹ ꝺz eccīaz añ pniam intrare. de hac materia nō. xxxiij. q. iiij. vir cū ꝓpria. Jo. T. tñ. ꝺic q̄ etiā mihi ſepe rñdit. q̄ pctōr ꝺlibet ⁊ etiā excōicat⁹ ꝓt ītrare eccīaz cā ozā di. dūmō nō iterſit ꝺinis officijs. cū nō inueniāt ꝓhi

e Vicūqz. ſacerdotes. (bitū. ex ō ſen. ex. nup. b. qz ſi ꝓ pniam recōciliēnt. qꝺ tñ ꝓ pecuniā acqſite rūt retinere nō poſſūt vl' q̄tū ad impcationū effectū.

f Vñ ſcr̄ptuz eſt. ꝺ offert alijs vel accipit ab alijs vt ordineṫ. excōicat⁹ eſt hic. ⁊. ſ. e. perlarum.

g Hoc ē ſimōiaca. i. ſic ꝺare vl' accipe ſimoni. here lis ē. h Tradere. i. ꝺigne exercere offm ſacerdoṫ.

i Dm liq̄at. añ oīa. ℨ. ꝺe ꝑſe. ꝺi. ij. ꝑma. ſz ꝺ verū ē poſt reſurrectionē. vl' ante. i. ꝑ omnibus alijs.

a leprōſus factꝰ amiſit. Judas oim redēptorē vēdidit: mox laqꝺ ſuſpēſus eāꝺē redēpto/ ris grām nō obtinuit: ⁊ meri to: qz nemo pōt retinere qō b vendidit. Simon etiā magꝰ cū eandē ſpūſſctī grām eme re vellet: ꝺānatiōis ſnīam a c petro audiuit. Pecunia tua tecū ſit in pditionē: qz ꝺonuz ꝺei exiſtimaſti pecunia poſſi/ ꝺere. ꝺñs etiā vt vendētes ⁊ emētes hui⁹ grē exptes oſtē/ ꝺeret: cunctos alios pctōres d ꝓ grām i tēplo ꝺimiſit ſingu/ lariṫ vendētes et emētes in/ increpās ⁊ flagellās ꝺe tem/ plo eiecit: i q̄ vēditores ⁊ em ptores ſuos grā ſpūſſctī con ſtat ꝺeſtitutos eē ⁊ vacuos. q̄s. n. chriſtꝰ eiecit ꝺe tēplo: nunq̄z ſpūs chriſti ſibi faciet tēplū. Ite grē. Simoniaci ſa cerdotes eſſe nō poſſunt.

e Quicūqz ſacros ordies vendūt aut emunt ſa/ f cerdotes eſſe nō p̄ñt. vñ ſcri/ ptū ē: anathema ꝺanti: ana/ g thema accipiēti. ℨ eſt ſimoni aca hereſis. quō q̄ ſi anathe/ ma ſūt ⁊ ſcī nō ſūt: ſctificare alios p̄ñt: ⁊ cū i chriſti corpe h nō ſint: quō chriſti corp⁹ tra/ ꝺere vl' accipe p̄ñt. q̄ maleꝺi/ ctus ē: bñꝺicere quō ꝓt Ꝺē

i Dm liq̄at. De eodem. hāc hereſim añ oīa ra/ ꝺice peſtifera ſurrepſiſſe: at/

k q̄z i ipa ozigie ſua aplica eſſe ꝺetestatōe ꝺānatā: cur nō ca uet: cur nō ppendit. qz bñꝺi ctio illi i maleꝺictiōez ꝓuer/ tit: q̄ ad hoc vt fiat hereticꝰ ꝓmouet. Ide ambroſi⁹ de myſterijs. Qui p̄cio ordiat lepram nō officiū confert

l Dm ordiaret epus qō ꝺedit aurū fuit: qō pdi ꝺit aīa fuit. cū alīū ordiaret qō accepit auruz fuit: qō ꝺe/ ꝺit lepra fuit. Ite. De eodē.

m Gratiā cum ordinarer nō ſuſcepiſti: qz gratui to eā non meruiſti. Item de giezi. De eodem.

n Ajto turpē ſequit lepra mercedem: et pecunia male q̄ſita corpus aniamqz commaculat. vides qz facto auctor⁹ ſucceſſio ꝺānaṫ he/ redis. inexpiabil' eſt. n. culpa vēditi miniſterij: ⁊ vindicta gra celeſt⁹ trāſit i poſteros.

o Deniq̄z moabite ⁊ ceteri nō p intrabūt eccīaz ꝺi vſq̄z i ter tiā ⁊ q̄rtā generatione: tam/ ꝺiu videlicz vt ſimplici⁹ inḳ ꝓtemur: ꝺonec culpā aucto/ q rū multiplicḳ ſucceſſio gene/ rationis aboleret. Sz cū illi q̄ in ꝺeū ꝺolarrie erroze de/ r liq̄rūt: in tertiā ⁊ q̄rtā gene/ rationē videanṫ eſſe mulcta s ti: pfecto ꝺurioz eſſe videtur ſnīa qua giezi ſemen vſq̄z in eternum ꝓ cupiꝺitate hūꝺi

k Origie. ℨ vez ē q̄ ad nouū teſt. nā iudas añ ꝓmi ſit. vl' ꝺic ſatḳ fuiſſe i origie. qz q̄cato ℨ fecit fuit dānat⁹ ſtatim ℨ. e. cito.

l Dm ordinaretur. lepra. id eſt peccati vulnere ſe infectum reꝺꝺidit.

m Gratiā. nō meruiſti. ar. xxj. q. iiij. c.

n Jto (vlt. pē. i. expia/ bil' ē. q̄ ad ordis executiōez. ꝺic q̄ i deteſtatiōnē cris ꝺz. ⁊ ſic cul/ pa diſcordie. q̄ forte nec paſſiōe purgaṫ. vt. ſ. ꝺi. xc. neq̄z ad cha/ yn. l' qz pēitet⁹ vſq̄z ad mortez. vt. ℨ. e. ſiquis.

o Deniq̄z moabite. iſti moabi tez amonite ꝺo latre erāt. ⁊ cum redirent filij iſrḳ 4. Re. 5 ꝺe captiuitate e/ gyptiaca. ⁊ ſci/ rēt iſti q̄ ſitī pa tiebāṫ. obuiaue/ rūt eis cū pāe ſi ne poru ducētes bālaā ſecū ario/ lū vt eis maleꝺi ceret ꝓpḳ quoꝺ pcrīm pcepit ꝺñs ne eos ſacros ꝓ/ ſelitos recipent Deut. 23. i eccīa ꝺei vſq̄z i Nemie. 13 ſeptimā genera tionē. ſz ſm aliā trāſlatiōez ꝺicaṫ vſq̄z i. x. ſz nō ℨ/ ꝺicūt ſibi. nā de ſcēdētes ꝓ ſexuz 3. Re. 14 maſculinū nō re cipiūt vſq̄z in ſe/ primā. ꝓ femini/ nū vſq̄z i. x. ſz he bze⁹ ꝺixit q̄ ni/ hil aliuꝺ erat re cipe eos ad eccle ſiā ꝺei. niſi ꝺare eis nuptui filias ſuas hiſtoriaz. ꝺe illʳ moabitḳ hēs. xxxv. ꝺi. c. vj. ꝺic.

p Vſq̄z i tertiā. ſ. niſi hēant fiꝺē trinitaṫ. ⁊ q̄tuoz gnā ⁊rurū l' q̄ttuoz euāgelioꝝ. q Multiplicḳ. ar. culpā l' ꝺolū purgari ꝓceſſu tpis. vt. ū. q. j. i ꝑmis. xxxv q. ix. ꝺe q̄ꝺib⁹. ff. ō he. l' ac. vē. l. vēditor. ff. ꝺe ac. ⁊ ob. is ꝺ. ex ō fi. p̄ſ. p totū. ex ꝺ ma. ac. poſ. iſup. ar. ℨ. f. e. vē tū. ff. ō po. l. j. ℨ. ſi rē. ff. ꝺe ꝺi. fur. l. ꝺ. furtū. ⁊. l. vl. ſed rei ⁊itas ē q̄ ſz nō poſſit purgari ꝓceſſu tpis q̄ ad p/ ſentē caſū. purgaṫ p eccīe diſpſatiōem. vt. xxiij. q. iiij. ipa pietas. vñ ⁊ſus. Cōpoſito lare ferenti q̄ſo cibare. Qui putas excluſū crimen p tpis vſū. r Er q̄r tā. nō pſcḳ ābꝛoſi⁹ nraz interp̄tatōez. ſz. lxx. interp̄tū. vl' ꝺic q̄ refert ſe ꝺ ad myſticū irellectū. i. ꝺonec hēat fi ꝺē trinitaṫ. ⁊ q̄ttuoz euāgelioꝝ. s Durioz. ⁊ ꝺs ꝺu/

ibi cū vzandi quidam tenerent q̄ excōicato extra casum audiendi verbum dei nō pōt intrare eccz et placat abbati in r. responsu del pen. exco.

bitat sceleratius esse cõmissuz qõ duri⁹ est vindicatũ. vt.ſ.xxiij.q.ſ.nõ afferam⁹. in fi. qõ ꝓpetuũ est. Iz ⁊ ꝓ/prie vxoꝛ interfectoꝛ grauius puniat. vt.ſ.xxxij.q.ij. admonere q̃ matricida. xxxiij.q.ij. latoꝛe. qõ tñ speci/ale est ⁊ ob freq̃ntẽ cãm factũ. ⁊ ob ꝓnõã i vxoꝛes su/as malicĩã refre

nãdã. ralia qz sẽ

Matth. 28. Marc. 16. Iacob

a ꝓphetica aucte dãnat: ꝓsertim

spãlia ad ꝓsequ/tia trahi nõ de/bẽt. io. vt. xxvij. q.ſ. nupti arum. ⁊ di. xxvij. si vir.

a ¶ Presertim respicit id qõ di xerat durioꝛ. vel incipit ibi ꝑ⁹ ⁊ respicit ad lr̃am sequẽtẽ. ſ. cur ḡ.

b ¶ Per lauacri. sine q̃ nẽo hz vitã eternã. nisi ꝓ christi nomie ds fuerit bapti/zat⁹ sanguie. vt xv. q.ſ. ꝑ. vt ita/qz. de ꝓse. di. iij. c. firmissime.

c ¶ Vt viciorũ sophistice argu/mentat. nã idez est i idolatria. Iz i pdict⁹ nõ cõsi/derat nisi lr̃alez in tellectum.

d Q Vi pfecti onẽ. pleni tudinẽ. i. executi onẽ ordis. Ꝟ in/terserit mgr̃ de ordinib⁹ hereti/coꝝ. Sz quicqd io. fauẽ. ⁊ alij de hac materia di/xerit: istud est re nẽdũ. q̃ quilibz eps siue catholi cus siue hereticꝰ siue in eccĩa siue ex̃ ꝓferat ordinẽ dũ tñ ꝓferat fm formã eccĩe. ⁊ re cipit ordiat⁹ ordinẽ. Iz non reci piat executionẽ ordis. silr si tali ter ordiati alios ordinẽt. idẽ ẽ. et sic i infinitũ. vt. ſ. e. q̃ dda. ix. q. j. ordiatiões ſ dẽ dico de ꝓficiẽdo

Joh. 8

corꝑe christi. ſ. e. dñs declarauit. ⁊. c. nõ nocet. ſ. de ꝓse. di. iij. nõ in nobis. loq̃tur ḡ ꝓncipiũ capli de his qui i forma eccĩe receperũt ordinẽ. Scõa ps de illis qui ex formã. illi nihil recipiũt. nec aliqd ꝓferũt. qz nemo da/re põt ⁊c. vt. ſ. c. j. ⁊ ſ. q. vij. dalbertum.

e Entũ ẽ. tres nãqz macedones epi. qbz hec ꝓsit

b cũ dñs iesus christus p laua cri regenerationẽ oĩb⁹ remis sionẽ dedit pctoꝝ. Cur ḡ gie zi semẽ in eternuz dãnat nisi c vt vicioꝝ magꝛ q̃ generis se men sectatoꝛes itelligas/ sic eĩ q̃ filij ꝓmissionũ sunt exi/stimanꝫ in semẽ bonũ: ita ẽt q̃ errozis sũt: existimãꝫ in se/men malũ. Mãt iudei ex ꝑe diabolo sũt: nõ vtiqꝫ carnis successiõe ꝟ crĩs. ḡ oẽs cupi/dꝫ oẽs auari giezi lepã cũ di uitijs suis possidẽt: ⁊ male q̃/sita mercede nõ tã ꝓmonij facultatẽ q̃ thesaurũ crimi/nũ congregauerũt eẽno supli/cio ⁊ breui fructu Q uia er/go aucte leonis pape simonti aci nõ nisi spñ mẽdacij acci/pũt: fm gre. apud simõiacos sacerdotiũ nõ subsistit: bñdi/ctio eoꝝ i maledictionẽ ꝓuer tet. apud eos manet anathe ma dãdi ⁊ accipiendi: cũ sctĩ nõ sint nec ī christi constituti coꝛpe cum sint maledicti: nec sctificare alios põt: nec coꝛpꝰ christi tradere vl̃ accipe: nec bñdicere alijs valẽt. fm am/brosiũ xo anathematꝫ oꝛpro brio ꝓdẽnant⁹ atq; a partici/patiõe coꝛpis ⁊ sanguis chri sti alienãꝫ: cũ accipiaꝫ aurũ ⁊ lepꝛa det: cũ ie xpiabilis sit culpa vẽditi mysterij ex chal cedonẽse cõciliũ: ex tali ordi/natiõe nihil ꝓficere iudicãt. fm gelasiũ simonis dãnatõe inuoluũt. fm gre. nazãzenũ in sacro ordine ꝑmanere aut renouari nulla ratione põt.

innocẽ. inẽ alia fecerãt ḡones. Ꝟria erat vtꝝ quis du/ces viduã i vxoꝛẽ posset ꝓmoueri. vl̃ fact⁹ clericꝰ ꝓpẽ ꝟ debeat depõi cui⁹ deẽmiationẽ ponit. ſ. di. xxxiij. si ds viduã. Scõa erat. vtꝝ dicẽdꝰ cẽt bigam⁹ q̃ añ ba/ptismũ vnã post baptismũ hũit alterã. cui⁹ deẽminati

onẽ ponit. ſ. di. xxvj. deide. Ter tia ḡo erat an re maneant clici. i. an characterẽ re cipent ab hereti cis ordiati. t̃an deberẽt ad vtle/rioꝛa ꝓmoueri. ⁊ dicit q̃ nunq̃ ⁊ hãc in hoc ca. explicat.

f ¶ Pro sui dif ficultate. qz fuit q̃sitũ. si ordinati ab hereticꝫ acce pissent honoꝛẽ. ⁊ si ad eccĩaz re/uersi recipiãt in honoꝛez clicoꝝ.

g ¶ Vulnera/tũ. i. capitalẽ et sacramẽtalez di/gnitatẽ cũ vulne re. i. cũ dãnatõe susceꝑta tenere.

h ¶ Caput. i. aliaz. nã ⁊ aliã po nitẽ ꝓ hoie. ō ꝑſ. dist. v. ne tales.

i ¶ Vulnꝰ. vbi ei malũ ꝓtingit ⁊c. q. q. j. si pec/cauerit.

k ¶ Medicĩa. ꝟ vidz sic expo/nẽdũ. i. reiteran dũ ẽ i his sacrm ſ. e. q. vl. ꝓ illici/tã. ꝟ ei vidz itel/ligẽdũ cũ obmis sa fuit forma. ar. j. q. vl. dalbertũ vbi ꝟ inducit.

l ¶ Cicatrice eẽ qz si peniteant tñ irregl'aritas manet. q̃ nõ abo leꝫ ꝓ pniam. vt xxv. dist. fmũ. l. di. illõ. ⁊. j. q. vij siquis omnẽ. Leui. 13. Numer. 12

m ¶ Habere ſ. xxiij. q. iiij. ipsa pietas. ſ. sed ibi de ordinatꝫ a ca

n rit imũdũ imũdus erit. quõ ei tribuetur q̃ mũdicia ⁊ pu ritas cõsueuit accipe: sed ec/clesia asserit eũ q̃ honoꝛẽ ami sit: honoꝛẽ dare nõ posse: nec

tholicis. ⁊ post in heresim labentib⁹. hic de his q̃o he/retici man⁹ imposuerũt. vel hoc de rigoꝛe. illud de mi/n ¶ Quomodo ei tribuet. ar. q̃ vxoꝛ nõ (sericoꝛdia. tenetur reddere debitum viro lepꝛoso. ar. ꝑra. xxxij. q. vij. omnes. ⁊. q. v. siquis vxoꝛẽ. vide de hoc cui est stã/dum. extra de coniu. le. c. j. ⁊. ij.

¶ Accepisse. als accipe. ꝛ supple. ꝛ iō nō dz ei hoc/ re ẽn ordinari possit. q. d. id qō nihil ẽ nō dz pstare im pedimẽtū. vt ex de iurepa. qō aūt. in fi. sz ꝟ fallit ex de spon. c. ad audientiā. b ¶ Dānationē. i. sacrm quod dānabilit habuit. dānabiliē dedit. ꝛ ita fact⁹ est parti/ ceps dānatiōis. ☞. c. q. vij. sicꝫ ☞. c. q. iiij. ☟. cū ☞. de ꝑse. di. iiij. ab antiqua.

c ¶ Nō possuz de mero iure. nā ex dispensatiōe possuz. j. q. vi. cō uenientibus.

d ¶ Dicit. i. ob/ ☟cit. et hec erat scōa obiectō q̄ fi ebat innocētio. ꝓma fuit ibi. sz̄

e ¶ Bñdictiōe q̄ est cū hereticꝰ redieꝫ recōcilia/ rur eccie. vel que erat fm illos ☞ q̄s hic agit inno centi⁹. q̄n reuer/ tentes ad eccīaz irex ordinār. vl q̄ncūq̄ aliqs or dinatur. h.

f ¶ Sed nr̄e. ſ. occidentar. hec ẽ tertia ratio.

g ¶ Lex. i. ꝓsue tudo. C. de emā. c. j. l. j. alibi pōit ꝓ regula ☞. e. q. vij. c. ij. alibi po/ nitur ꝓ ratione. j. dis. cōsuetudo. ☟. dis. xxxj. nice/ na.

h ¶ Per manꝰ impositionez. q. d. nō solū qui ab hereticꝭ ordiati sunt. sz etiaz qui apud eos bapti zati sunt tm̄. ita q̄ non ordinati. vt ☞. e. q. vij. q̄ in qualiber.

i ¶ Vel exiguū secus i occidentali ecclīa q̄ illos per vnctionez chriſ/ matis reformat vt ☞. de ꝑse. di. iiij. ab antiqua ☞. e. q. iiij. placuit. ꝓtra. sz ibi de infantib. hic de adultis ꝛ discretis.

k ¶ Nis ita dicꝫ a se. nā sibipi opponit ꝓpr̄ cōpara tionē inr̄ simōiacos ꝛ hereticos in ☟. q. in fi. ꝛ ita sub

l alternatione veniet vsqz ad ☟. constat ergo.

¶ Petrus. deprauatus. similiter dicit. c. de saule. q̄ deprauatus causa peccati ad se trāstulit qō p̄dānaue/ rat. xxj. q. v. nec mirum.

m ¶ Per impositionē. ſ. vt quicūq̄ imponeret manū accipet spiritūſcti. ꝛ ei infunderet spūſſanctus.

n ¶ In hac fide. ſ. nostra catholica. sed in actiu apl̄o rū habet in sermone isto. vt ☞. c. eos q̄. vnde pōt dici in hac fide tua. i. in eo q̄ credis obtinere. ſ. vt pecunia in fundatur spūſcti. In hoc facit ad ꝓpositū gratiani quia dicit. nō est tibi pars. in hac fide. ꝛ ira infide lis. ergo hereti/ cus. ꝛ sic exaudi c. seqūs ꝛc.

o ¶ Nō puraz. q̄ etiā ad actū ꝓ gressa est. de pe. di. j. c. si cui. etiā si nō contingat.

p ¶ Fidei. et in hoc facit ad ꝓpositum.

q ¶ Dm omīs auaricia. ideo dicit auari cia specialiē fui tus idolozuz. qz tanq̄ deo exhi/ bet auar⁹ nūmo reuerentiaz. ☞. xj. q. iij. pauper.

r ¶ Idolozuz. ar. vj. q. j. quero s ¶ Perditiōi. ꝛ ira est hereticꝰ fm propositum gratiani.

t ¶ Subijcitur portꝰ eni vocat q̄ sit ☞. xxiiij. q. ij sane. ꝛ ☞. xxij. q. v. cauete. viij. q. j. sciendū ☞. xxiij. q. iiij. forte. Jo.

u ¶ Os. diui/ nus. i bōa significatione a deitate sumitur non a diuinitate vel diuinatione vt ☞. e. nunq̄.

x ¶ Et eozum. id est sequacium eius.

y ¶ Efficiunt. sez quantū in se est. sicut emere ꝛ vendere dicūt ☞. q. iij. saluatoz. b.

z ¶ Si vult. nihil enim tam consonum ꝛc. insti. ō re. di. ☟. per traditionem. C. de contrahen. emp. dudum. in fi. nisi vbi lex inhibet. extra de iurepa. de iure. C. de rebus alie. l. vlti. imo ꝛ q̄nq̄ compellitur vendere. C. de cōmuni seruo. ma. l. j. ff. de relig. siquis sepul. ꝛ ff. cōi. di. l. j. ☟. vlti. emere aūt nō compellitur quis. C. de iur. deli. nec emere. ar. ☞. C. de dona. sancimus.

a ¶ Pecunie. nā ꝓcium in pecunia nūerata cōsistit. insti. de ep. ꝛ ꝑ. ☟. ire ꝑcū. ar. ex de rer ꝓmu. ad q̄onꝛs.

a illuz aliq̄d accepisse: qz nihil in dāte erat qō ille posset ac/ cipe: acq̄escim⁹ ꝛ vez est cer/ te: qz qō nō habuit dare non b potuit. dānationē vtiqz quā habuit p prauā manꝰ ipositi onē dedit. ꝛ q̄ ꝓticeps factus sit dānatiōis quō bonoꝛ de c beat accipe: iuenire ñ possū. d sed dr̄ x̄a et iusta sacerdotis bñdictio auferre p̄t oīne vici uz qō a vicioso fuerat ꝓiectū. g si ita ẽ applicent ad ordina tionē sacrilegi atqz oīum cri e minuz rei: qz bñdictiōe ordi/ natiōis cria vl vicia putent auferri nullꝰ pnie locꝰ sit: qz pōt id pstare ordiatio qō lō/ ga satisfactio pstare ꝓsueuit: f sed nr̄e lex eccie veniētib⁹ ab g hereticꝭ q̄ tunc illic baptizati h sunt p manꝰ ipositionē laicā tm̄mō tribuere cōtionē cōsue uit: nec ex his aliquē i cleri/ i catꝰ ordinē vl exiguū hono/ rez surrogare. Sed obijciť: alij heretici a fide exordītāt: simoniaci āt ꝛ si graz spūſcī venalē putāt: tñ a fide alient nō sūt. atqz iō qō ab innocētio de ceterſ hereticꝭ decernitur: nō valet de illꝭ ꝓcēgnter itelli k gi. His ita rñdeť. simōiaci et si fi. dē tenere videāť: ifideli/ tatꝭ tñ p̄ditioni subijciuntur Vñ btūs ambro. in ꝓmo li/ bro de pnīa ad nouatianum scribens dixit. Simoniaci fi dei integritatē nō habent.

l ¶ Petrus: cū simon magi/ ce artꝭ cōsuetudine de/ prauatꝰ: putasset q̄ gratiam m chriſti p ipositionē manꝰ ꝛ ī/ fusionē spūſcti pecūia cōpa/ raret: ait. nō ẽ tibi sors neqz n ps in hac fide: qz cor tuū nō est rectū apud deuz. vides q̄ būc magica vanitate blasphe mantez in spūſctō aplica au/ ctoritate ꝓdēnat: ꝛ eo magis o q̄ purā ꝓsciaz fidei nō habe p bat. Item gre. in registro.

Simoniacꝰ infidel esse ꝓba

q ¶ Dm omīs auari/ tur. r cia idolozuz sit seruitus: q̄sqs hanc ꝛ maxīe in dādis ecclīasticꝭ ꝛ honorib⁹ vigilā/ ter nō p̄cauet: infidelitatē p/ s ditiōi subijciť: etiā si tenere fidē x̄bis quā negat facto vi deat. Ite ex epla tharasij cō stantinopolitāi epi missa pa pe hadriano. Simoniacos cū hereſis ceterſ dānabilios esse

t ¶ Os q̄ p pecu/ ꝓbat. nias manꝰ imposuerūt vel iponūt petrꝰ diuinꝰ aplꝰ cui⁹ cathedrā sortita est san/ ctitas vra: tāq̄ simonez ma/ gū deponit. Tolerabilioꝛ est x enī macedonij ꝛ eorū q̄ circa ipm̄ sūt spūſcti ipugnatoꝛ ī/ pia hereſis. Illi ei creaturaz ꝛ fuū dei prīs ꝛ filij spm̄scm̄ delirā do fatenť. isti x̄o eun/ y dē spm̄sctm̄ efficiūt suū fuuz z Dis enī dns qō hz si vult vē dit: siue seruū siue aliq̄d ali/ ud eoꝝ q̄ possidet. Sil ꝛ qui emit dns eius volēs esse qō a emerit p pciū pecūie illō ac/ q̄rit. ita ꝛ hi q̄ hanc iniquam

nã vbi aliud ꝓ alio dat̃ in spẽ ꝓmutatio ẽ. ff. de ẽmpt. empt. l. j. ſz nõ hec emptio large ⁊ pecũia ſit̃ large ac-
a ¶ Detrahũt. ſicut. n. iudei (cipit̃. vt. j. q. iij. ꝓ totũ. miraculoꝝ oparõez tribuebãt diabolo q̃ p ſpm̃ſcm̃ fi-
ebãt. ita iſti ordies q̃ ſunt dona ſpũſſancti ꝙ diabolum ſibi acquirũt.

b ¶ Cũ g. melius diceret cũ ei. ⁊c. fm q̃ poſt ſequit̃ in lr̃a.
Matth. 12 c ¶ Sctoꝛuz. q̃ ſic ſe hz. ſicꝫ epl̃
Matth. 26 ꝑ bñ aut diaconus obtinuerit ꝙ pecuniã digni tatẽ. ⁊ ipſe ordinatoꝛ eiꝰ modis oĩb⁹ a cõione abſcindat̃. ſic ſimon magꝰ a petro.
Act. 8 d ¶ Et tertiꝰ. vbi dꝛ de hieroboaz q̃ dũ ſacerdos ex-
3. Re. 13. celſoꝛ. et ꝓpter hãc cãm peccabat domꝰ hieroboam ⁊ verſa eſt ⁊ delera de ſuperficie terre.
e ¶ Accipe. ar. in electiõib⁹ ⁊ in alienationib⁹ vt firme ſint fieri ex ꝑſenſu poſt ſequẽte ſic ex pozi. j. xxix. q. j. §. hiſ ira. j. xvj. q. j. c.
Matth. 10 vlti. ⁊. q. vij. de/cimas ⁊c. ⁊. c. ec cleſias. extra de iurepa. cura paſtoralis. ar. j. ꝓ xiij. di. c. vl. ar. j. xcij. di. c. pe.
e ¶ Accipe. ſil̃r ĩpendere ẽ q̃ñ q̃ ipẽdere. vt. j. e. g. iij. ſalvatoꝛ. ⁊ j. e. ſicꝫ p̃bẽ. ⁊ c. ſicꝫ obiecerit. ⁊ ẽ ſi. ff. de calũ. l. j. §. q̃ ãt. Eſt g̃ ſimoniacꝰ qui rõne ordis vl̃ beneficij collati alicui q̃ mun⁹ dat. vt dixi ỏ giezi. ſ. c. d̃ ſtuder. Jo.

a actionẽ opanẽ. detrahũt ſpirituiſcõ eq̃liẽ peccãtes bis q̃ blaſphemauerẽt: dicẽtes chriſtũ ĩ beelzebub eijcere demonia. atq; vt verius dicam⁹ iude cõparãt̃ proditoꝛi: q̃ iudeis occiſoꝛib⁹ chriſtũ vẽdidit.
b Cũ g ſpũſſctus ꝙſubſtantialit̃ ſit chriſto eiuſdẽ ipi poꝛtõis erũt: ⁊ pculdubio ĩ eis nõ ẽ gr̃a ſpũſſctĩ. i. ſacerdotij ſanctitas. nã q̃ nõ acceperẽt nõ hñt. ait. n. petr⁹ ſimoni: nõ ẽ tibi ps neq; ſoꝛs ĩ ſmõe iſto: qz exiſtimaſti donũ dei pecunia poſſideri. nã ⁊ vigeſimuſ
c non⁹ canõ ſctoꝝ apl̃oꝝ ⁊ actꝰ
d eoꝛũdẽ: ⁊ tertiꝰ ⁊ q̃rtus liber regũ alienũ oĩno a ſacerdotio ꝓnũciãt eũ q̃ aliq̃n dederit vl̃ accepit pecuniã in aliq̃ tpe ſiue añ manꝰ impoſitiõez ſiue poſt. accipe enĩ ẽ q̃ñq; e accipe. Ite ẽ ex pci. bzacarẽſi ſcõo. Et q̃ dat ⁊ q̃ accipit: vt ordines ſacri p̃ſtent: anathe
f Placuit vt de oꝛ ma ſit. dinatiõe clericoꝝ epi mũnera nulli ſuſcipiãt: ſz ſic̃ ſcriptũ eſt q̃ gratꝭ donante deo accipiũt: gratꝭ dẽt. non aliq̃ pcio dei gr̃a ⁊ impoſitio manuũ venũdef: qz antiqua diffinitio patꝝ. ita de eccliaſtic̃ ordiatoĩb⁹ ſtatuit dicẽs: anathẽa ſit dãtiꝫ accipienti. ꝓterea qz multꝭ ſceleriby a/
g neꝝ obtinẽt: oportet ñ p gratiã mũeꝝ ſz p diligẽtez pzius
h diſcuſſionẽ: deĩde p multoꝝ teſtionũ clericos oꝛdinare. Et ꝝ illa auẽte btĩ ambroſij ⁊

h ¶ Per multoꝝ. ſ. di. lxvij. relicꝫ. ꝓ. ſ. xxxiij. diſt. le/ctoꝛ. ⁊. xxij. q. ij. oportet. i ¶ Item opponiẽ. ei. ſcz q̃ ꝓpoſitũ eſt ꝓncipaliẽ. q. ſ. vedere ſpũalia ſit pecatũ. vl̃ q̃ oꝛdo vendiẽ nõ habet grãm ſpũſſancti.
k ¶ Ad iuda. hmõi obiectiõis ſolutionẽ ponit j. iij. §. cũ ergo prime. i c. iudices ⁊c.

gregoꝛij ptz q̃ ſimoniaci ſicꝫ alij heretici a fide exoꝛbitãt. ⁊ iõ ꝙſeq̃nt̃ de ill̃ intelligiẽ: i qõ ⁊ de alijs decerniẽ. Ytez oppoĩt q̃ ꝓphetia donũ ſpirituſſcti ẽ. b aũt ĩ veteri teſtamẽto a ſctis ꝓphis vẽdi ꝙſue uerat. vñ ſaul ad ſamuelez ꝓ vaticinio expetẽdo non niſi cuz munere ire ꝓſũpſit. vxoꝛ etiã hieroboaz ad hoĩez ỏi ñ niſi cuz mũere acceſſit. Item
k chriſtꝰ a iuda vẽdit⁹ auricu/laz fui ſanauit. Exẽplo itaq; ſaul ⁊ vxoꝛ hieroboã ptz q̃ donũ ſpũſſcti emere vl̃ vẽdere nõ ẽ pctm̃. Exẽplo chriſti liquet: q̃ ſpũſſctus ⁊ ſi iuſte a ſimoniacꝭ venalis puteꝫ: xtuꝫ tñ ſue gr̃az nõ obliuiſciẽ: nec deſinit effectum ſue gr̃e ẽt vẽdit⁹ p̃ſtare. ſz de ꝓphetia btũs hieronym⁹ ĩ mi/chea cõpetenꝫ ſoluit malos tñ accepiſſe ⁊ nõ bonos denũciãs. Mali ꝓphete nõ bo
l ni ꝓphetiã vendebãt.
m Adiceſ inãt eiꝰ ĩ muneribus iudicabant: ſacerdotes eiꝰ ĩ mercede ñdebãt: ⁊ ꝓphe eiꝰ in pecũijs diuinabãt: ⁊ ſu
n per dñm reqeſcebãt dicẽtes: o nõne dñs ẽ ĩ nob̃: nõ veniẽt
p ſup vos mala. idcirco ꝓpter q vos ſyon q̃ſi ager arabiẽ: et
r hierl̃m vt cuſtodia pomerij erit. nẽo ãbigat hierl̃m ꝓp̃ ſcelera q̃ ĩ hoc capl̃o legũ fuiſſe ſubũſã. Et paulo poſt. poterat petrꝰ ſimõi mago vẽdere qđ petebat: imo ſimulare vẽdere. ſpũs. n. ſctũs nec venedi nec emi pt̃: ꝙ oblatã pecuniã cũ offerẽte dãnauit. nec moueat quẽcq; illud qđ ĩ ꝓio

Ydicet. al's incipit ducces. vba michee ꝓpbe. ⁊ ẽ talꝭ causus: Quidã cum reprehẽderent̃ de ſimonia excuſabãt ſe exẽplo q̃/rũdã ĩ ve. te. qđ hieronymꝰ poĩt in h. c. Primo g ponit verba mi/chee ꝓpbe. ⁊ exponit ea oñdens ꝓp̃ hmõi ſimoniacos hieruſalez fuiſſe deſtructaz. Scõo ibi. pocat petrꝰ. poni ⁊ba petri cũ oblata pecũia ſimonẽ ꝺdẽnãtis Tertio excuſat ſamuelẽ de ẽrta pte ſicli q̃ ſaule oblata. Quarto excuſat achiam de pãib⁹ ſibi ab vxoꝛe hieroboã oblatis. q̃nto heliſeũ de pecunia q̃ azael nũcius benadab ſibi obtulit. qz nõ ẽ veriſile q̃ acceperit.
m ¶ Eiꝰ. ꝓpli iudaici. Johã.
n ¶ Reqeſce/bãt. ille ỏz reqeſcere ſup dñm q̃ obrẽtu ſacerdotũ vl̃ ꝓphetie ñ viuũt luxurioſe. ⁊ expõe reqeſcebãt. i. gr̃az eius hẽbãt ſecum ſm opinionẽ ſuã.
o ¶ Non inueniẽt. quaſi impu[illegible] ſibi ꝓmittebant.
p ¶ Mala. q̃ minãt nobis ꝓphete.
q ¶ Arabitur. hoſtili aratro. i. deſolabitur ⁊ eſſe deſinet. ar. ff. qui. mo. vſufruc. amit. ⁊ ſi vſufruc. ⁊ hoc factum eſt a romanis.
r ¶ Pomerij erit. cuſtodia enim pomerij colleꝛ po/mis deſeruitur. ⁊ ideo hoc dicit.

Matth. 12

Act. 8

3. Re. 13.

Matth. 10

Non

Pliquãti. ar. ꝓpter indignos hãc ꝓhibitionẽ inſtitutã fuiſſe poꝛrigiẽ tñ ad oĉs. j. e. q. iij. puenit. j. xix. q. ij. due. g ¶ Dpoꝛter. ſ. di. lxxv. c. j. So. b appellãt multi duoꝝ tres. vel hoc ĩtellige cũ clerici ſũt ignoti.

1.Reg.9 a ¶ Sz fac .i. pone . ꝛ ita fm canones ꝑt ꝯs ponere falsum. ó ꝑse.di.iij.sanctum.

b ¶ Quinꝯs ſt oboli.ar.in delicto ꝯritatez rei arrēdi.ſ.xxiij.q vl. c.vl ſ. xvij. q.iij. ꝺcūꝯ.ſ.xvij.q.vl.ꝯſti ſūt

c ¶ Qui vtinā et ℔ negatiue legas.i.vtinā nō plus accipeſ.ſimile vtinā hēs xxij.q.iij. ſi ea er.xxvj.q.v.epi er ió ℔ fortē dic̄ qz ſi pl⁹ nō debēt accipe.null⁹ eēt ꝺ vellz simoniā cōmittere. vl ió fortē.qz ꝯ to ꝺs min⁹ acci peret tāto min⁹ peccaret. ſz qó ó abgico min⁹ ei punit̄ ꝑ poꝛco vel oue ꝯ ꝑ boue.ff.ó abigeis.l.j.j. Rēn. vel poſſz itelligi ſz illā decre. eẋ. de simo. ꝛ ſi ꝯstiōes ar.ſ.xiij.q.vl ri.c. vlē.xvij.q.iij.ꝺcūꝯ.eẋ de simo ex.tue.

d ¶ Ad hoiez. ſ.achiā ꝺ ei ꝓdixit moꝛtem filij abie.ꝛ ꝺ pecca, ta ſua exꝓbꝛabꝛet ꝛ ſuā vltionē ꝓdiceret.vt.ſ.e. ſicꝫ inquit.

e ¶ In ſūptuz. ad ſūpt⁹ eniz et ſuſtētationē accipe lz. eẋ de ſi. cū ſit.ff.ó of.ꝑ/ eē ſu.ſolēt. ff.de of.pſ.plebiſciro

4.Re.8

4.Re.5

[redacted] eẋ ó ꝑ/ bē. ſignificatuz niſi ſit ꝑbus ſacerdos.ó ꝑse.di ſtin.j.ſufficit

f ¶ Libꝛo regum .ꝺ miſit ligniū in aquā et

regū libꝛo legim⁹ ſaulē volētē ire ad ſamuelē dixiſſe puero ſuo ad eū ſe ire non poſſe: qz ꝑcīū non eſt in mānu mea. Et adiecit: ꝯrta pars ſicli eſt in manu mea hanc dabo viro dei ꝛ ānūciabit noꝭ viam nr̄az. nō enī ſcptuz eſt ꝙ ſamuel accepit aut ꝙ illi obtulerit: ąn potiꝰ paſcūt̄ a ꝓphe

a ta. Sed fac eu⁹ accepiſſe: ſtipes magl̄ ſūt eſtimāde tabernaculi quā mūera ꝓphe. Siclus enī vigīti obolos habz

b ꝯrta ą ps ſicli ąnꝯ ſūt oboli. nr̄i ą ſacerdotes ſi volunt vēdere ꝓphetiā: ꝛ colūbā in cathedris ſuis ꝓponere: ąs dn̄s flagello ſubuertit: ąnꝯ tm̄ oboloꝛ ſint mercede ꝓtē

c ti: ꝺ vtinā nō ꝑcīū villarū ſz ąnꝯ obolos accipent ℔ ipm ſonat ī tertio regum libꝛo de

d vxoꝛe hieroboā ad hominez dei ꝓgētē: ą nō niſi decez panes obtulit ꝛ cruſtulā ꝛ vas

e melĺ. hec magl̄ ī ſūptū ꝓphete ꝙ mūeri ꝓphetie reputāda ſūt: lz potuert bi ą ad alios ire ꝓſueuerāt: ex mala eoꝛuz ꝓſuetudīe idipm exiſtimaſſe ó ꝓphet⁹: ꝛ voluiſſe ſcīs viris offerre: qó dn̄is offerre con

f ſueuerāt. vñ in ꝯrto libꝛo regū legit̄: ꝙ heliſe⁹ venit ad damaſcū: ꝛ benadab rex ſyrie egrotabat ānūciauerūtꝙ ei dicētes: venit vir dei huc.

g ait rex ad azaelē tolle tecum mūera: ꝛ vade ī occurſuz viri dei: ꝛ ꝓſule dn̄z ꝑ eū dicēs ſi euadere ó infirmitate hac potero. ¶ Juit igit̄ azael in occurſum ei⁹ bn̄s ſecū mūe,

h ra ꝛ oīa bona damaſci: onera. xl. cameloꝛ. ſz nō eſt credendū accepiſſe: ſic de eodē heliſeo legit̄ ꝙ naaman mū,

i dat⁹ a lepꝛa obtulit ei mūera dicēs. obſecro te vt accipias bn̄dictionē a ꝓuo tuo. at ille

k rn̄dit: viuit dn̄s añ quē ſto: qz nō accipiā. cūꝯ vim faceret pēit⁹ nō acꝙeuit. ¶ dē in eodem.

1 NUnꝯ dīnatō ī bonā ꝑ tē accipit̄. videbāt ą dē ſibi eē ꝓphe: ſz qz pecuniā accipiebāt ꝓphetia eoꝛ facta

m est dīnatio. Cū ą fm hieronymū boni ꝓphe non mūera ꝓphetie accipiebāt ſz ſtipes tabnaculi. Mali aūt accipiebāt ꝓphetiā ą dei erat donū in dīnationē ą diabolica eſt ꝓūtebāt: ąd aliud colligit̄. niſi qó ī ſimōiacz qó ſupꝰ dictū eſt: nulla ſpūal̄ gr̄a coopaf: cū el ī ſacrīs neꝯ ą plātat neꝯ ą rigat ſit aliąd ſz ą īcremētū dat de⁹. ąſ opaf ī eiſ ſi dn̄s ą incremētū dat ī eiſ: ñ lucetſz ē ociosus. Jtez qó ꝺz de chriſto: ꝙ ſic chriſt⁹ vēditus auriculaz reſtituit malcho ꝛ fecit miracl̄a. ſic ꝛ ſpūſ ſcūs poſſit vēdi ꝛ ī ipa vēditiōe ſuā gr̄az opari nō valet hec ſiłitudo. nō enī opaf ſpirituſſcūs ſpūaliē in perfidis mercimonijs auaricie. quod chriſt⁹ geſſit coꝛpaliter certi miſterij cā ad exēpluz patīe. ſi enī oīfaria ē ſiłitudo: cum credaf̄ poſſe vēdi ſic chriſtus credaf̄ etiam ſpūſſcūs poſſe crucifigi: qó impoſſibile eſt. ꝑt etiā intelligi vt a ſiłitudine nō recedam⁹ ꝙ ſic chriſt⁹ vēdit⁹ nō vēditoꝛi vel emēti ſz eis ą neſciētes aderāt dona ſue gr̄e ꝓtulit: ꝑ ąb⁹ etiā in cruce ſupplicauit: ſic ꝛ ſpirituſſcūs nō vēdēti vel emēti: ſz his ą ó māib⁹ eoꝛ ī gr̄ā tia ducti ſacr̄a dn̄ica accipiunt ſue gr̄e effectū largiri ꝑ

o baf. ¶ Jtē obijcit̄: ꝙ ꝛ ſi malū ſit eccl̄iaſtica emere: tñ ſepe ſiniſtra p̄ncipia ad felicēſ

p ꝙēūt exit⁹: vt iacob ꝑ ſupplātationē ꝙēit ad bn̄dictionē: vt ſeges ą lepꝛoſa mūtat̄ mūda tam̄ metit̄: vt ex adulterino ꝓcubitu pulchꝛa ſoboles naſcit̄. ſic ꝛ pecunia ą ꝑ ſimoniā acq̄rit̄: felicē hz exitū cū pauꝑibus ꝓfutura erogaf̄. ſz nihil hoꝛ ſimōiacis ꝓcinaf̄. Sit enim leo

natauit ferrū. ſ. ó 2.di.ij. reuera

g ¶ Ad azaelē ſuarū rerū ꝺn̄ꝰ pēſatoꝛē.

h ¶ Bona .i. aliq̄ ó oīb⁹ bōis .i. de oi gñe boꝛ. ff.ó re ualiud.ſ. referf.

i ¶ Obrulit argu. ī eodē fcō ſz diuerſitatē inrētiōis alterū pec care ꝛ alterū nō vt.xxxij.q.v.ꝑ/ poſito. 1.Coꝛ.3

k ¶ Viuit. hec iurario erat ive teri teſtō. xxij.q j. ꝛ iurabūt face re. ar. ſ. cathalanos. Luc̄.22 Joh.18

N Unꝯ .id ē. raro. ꝑ maioꝛi enī pte dcm̄ ē aliē falſū eſt. vt ſ. eos qui. l

m ¶ Dinatio. ℔ enī impoſſibile eſt ꝙ dinatio ſit ꝓphetia. exꝑone ą ſic fcā ē diatio. i. dinatō eoꝛ que credebant eē ꝓphetia eoꝛ enī ꝓphetia declarata eſt non eē ꝑ/ phetia.

n ¶ Cū ą. ſi eē et ita docet nos mą⁹ ſiſtere. ar. a ſimili. ꝛ xvij. q j. nuptiarū. ff.ó ꝺi. inde. ſi reꝰ. xxxij. q. vij. apoſtolus. ꝓtererea reſponderi poteſt ꝙ id qó nō. ſ. e. eos. Lu.23.

o ¶ Item obij citur in defenſionem ſimoniacoꝝ vſqꝫ ad .ſ. ſed mihi. ꝛ ibi ſtatim incipit impugnare eos. Gen.27

p ¶ Per ſupplantationē. tamen facram inſtinctu dn̄i.

a PRincipat⁹ nō offēdit. sic. xiij. q. v. neq; exēplo. si militudo exēpli ⁊ rō exempli nonulla sic̄dem in canonib⁹ opant. Multa tñ reprobant ne sint principia exēplo. q̄ possent tolerari. vt. xj. q. iij. ꝓcipue. ē. l. di. de his ꝙ. ē. di. lxxxij. plīmos. ē. di. xcvj. bñ. ar. ⁊. xxj. q. ij. sic̄s tā. ar. xxx. q. j. ꝙ si ꝯ. xxvij. q. ij. insti/tucum est.

b ET differi le. i. nunq̄ ꝯ. c. si quis. neq; q̄nq; ponit ꝓ vix. xl/vij. di. q̄tulibet

c BOno. ar. ꝯ. ex̄ q fi. sint le. tāta. ⁊ ō mīmonio ꝙto p⁹ vo/tum de futuro.

d PRincipio ar. initiū ꝓcētā dū. ⁊ q̄tū vale/at bona fides a ꝓncipio colligē ex his. arg. x. q. iij. placuit. xx. q iij. ꝓpositū. lxj. di. miramur. xc ij. di. sic̄s epūs. ex̄ ō elec. audit⁹ ex̄ ō cēsi. quenit ff. ō rei vē. si in aliena. ⁊ ō pub/licana ō pcio. ff ō his q̄ no. infa. q̄d ē. ⁊ ō ozigi. iu. l. j/ar. ꝯ. ff. ō leg. nō oīnz. xvj q. iij. ꝯ. pot. ē. di. xvij. regula. ꝯ. xiiij. q. v. neq; ꝯ. xvj. q. j. c. vl. et. q. iij. si sacer/dotes. ex̄ ō iure pa. cura pasto/ral. to. siquis ꝓ hz malā fidem. nunq̄ habebit ex̄tū bonū. sec⁹ in ꝓuerbijs. b.

e QUm paul⁹ dicat fūda mentū. ar. ꝯ. de bile ꝓncipium melioꝛ fortuna sequet. ⁊ ar. nō baptizarū nō su scipe ordinē. xx tiij. q. j. vbi sana ꝯ. e. q. sic̄s p. ex̄ ō pſby. nō bap. veniēs

f NOn ē. Casus. in ꝓma ꝓe ꝓbat tri/plici aucte. q de illicite acq̄sit⁹ nō est elemosyna faciēda. Prima auctas ē illa. hostie impioꝝ ⁊c. Se/cūda. honoza deū. Tertia q̄ offert sacrifici ⁊c. In q̄rta pte ō. q si alic̄s ad honorē dz accedere ꝓpus vires suas ꝓsiderz. ⁊ etiā si se sufficiēt videat. cū timore ac cedat. alic̄ nullo mō accedat. g

g EX illicit⁹ reb⁹. b ꝙ de male acq̄sit⁹ nō dz fieri elemosyna. veruz est

ꝓuer. 15

ꝓuer. 3

eps ad mauros epos. **Que malo inchoant ꝓncipio: nō pagūtur bono exitu.**

a PRincipat⁹ quē aut sedi tio aut ābit⁹ occupauit. etiā si mozib⁹ aut actib⁹ nō offen/dit: ipi⁹ tñ initij sui ē pnitio/

b sus exēplo. ⁊ difficile ē vt bo/no pagant exitu: q̄ malo sūt

c inchoata ꝓncipio. Itē gre. antiocheno epo. **Nō supedi ficat bonū op⁹: vbi christus**

d QUm **fundamētū nō est** paul⁹ dicat fundamen tū aliud nēo p̄t ponere ꝑter id q̄ positū ē q̄ ē christ⁹ ie/sus: ꝙseq̄nt ꝓbat: quia vbi christ⁹ ñ est: fundamētū/nul/li⁹ boni opis ē supedificium Idē giagrio epo. **Nō ꝓt fie/ri elemosyna ex pecunia si/**

e NOn **moniace acq̄sita.** est putāda elemosyna

f si paupib⁹ dispēset: q̄ ex il/licit⁹ reb⁹ acq̄rit: qz q̄ hac in tētiōe mala accipit vt bñ di/spēset: grauat etiam poti⁹ q̄ iuuet. Añ etiā certū ē: qz ⁊ si monasteria vel xenodochia vel aliq̄d aliud ō pecunia q̄ ꝓ sacris ordīb⁹ daf ꝓstruan tur: nō ꝓficit mercedi/Nec ergo sb obtētu elemosyne cū pctū aliq̄d studeam⁹ accipe: ꝓhibet scꝑtura dicēs: hostie impioꝝ abomiabiles sē dño q̄ offerunt ex scelere. Quic/q̄d enī in dei sacrificio ex sce lere offert oīpotēt⁹ dei ñ pla cat iracūdiā sz irritat. Dic rursus scꝑtū est: honoza deū

de tuis iust⁹ laboꝛib⁹. Qui g̃ male tollit vt q̄sī bñ ꝓbe/at: ꝓstat qz sine dubio dñm nō honorat. Dic q̄z per salo/monē dr: q̄ offert sacrificiuz ō sba paupis: ac si victimet filiū in ꝓspectu pr̄is. Quā/tus aūt dolor sit pr̄is ppēda mus si ī ei⁹ ꝓspectu fili⁹ victi met: ⁊ hinc facile cog̃scitur q̄nt⁹ ap⁹ deū dolor exaspaf qñ ei sacrificiū ex rapina tri buit. nimis g̃ declinā dū est sb obtētu elemosyne pctā si/mōiace hereseos ꝓpetrare. Mā aliud ē ꝓpe pctā elemo/

h synas facere: aliud ꝓpe ele/mosynas pctā ꝓpetrare. Et post pauca. Quisq̄s g̃ sacer dotium non ad elationis pō pam sed ad vtilitatem adipi

i sci desiderat: ꝓtius vires su/as cum eo quod est subitur⁹ onere metiatur vt si ē impar

k abstineat ⁊ ad id cum metu etiam cui se sufficere existi/mat accedat. Item theodo/rico ⁊ theodebrto regibus francorum. **Pastor simo/niacus nullam ouibus pre/**

l FErtur **bet medicinā** simoniaca heresis que ꝓma contra dei ecclesiam diabolica supplantatiōe sur

m repsit ⁊ in ipso oꝛtu suo zelo apostolice vltionis percussa atq; damnata est: ī regni ve/stri finibus dñari: cum in sa cerdotibus fides sit eligen/da cum vita. si enim vita de

n est fides meritum non habz

cū dñium nō est trāslatū. vel si repetitio competit vt dixi i sūma. xiiij. q. v. ſz vbi nō cōpetit repetitio bñ. vñ et meretrix ꝓt facere elemosynā ſz nō latro. ar. ff. ō cō di. ob tur. cām. idē. ꝙ. ḡties/Sz q̄d si de pecunia simo niaca fūdata ē eccl'ia. dico nō demolieē. xiij. q. vj. cō/pim⁹. ⁊. xij. q. ij aurū/Sz q̄d de iurpa. dic q̄ da tur eccl'ie cui fa/cta est iḡminia. ex̄ ō simo. ⁊ hoc auc. ō san. epis. Ecū. 14 ·ꝙ. p oīb. ff. de calū. l. gñaliter ·ꝙ· illō/Jrē q̄d si ex pecunia si/moniaca quis emit vineā nun q̄d ō fructu faci et elemosynā. ñ qz eodē iure cē/set cū pecūia cū fructu⁹ i locū pe/cunie succedant ar. ex̄ ō vsur. cū tu. i ff. de le. ij imparo. ·ꝙ· vlē er. l. se. ⁊. ē. xcij ij. di. c. j. ar. ꝯ. ff ō fur. q̄ fas. ·ꝙ· vl. h

CFa/cere. ſz oppoīt. fac tibi amicos ō māmona ini/q̄tat⁹. ſz sic ex/ponit. i. ō diui/tijs sollicitudi/nib⁹ ⁊ laboꝛib⁹ acq̄sit⁹. vel q̄b⁹ abstulisti sua re stituas. vel eoꝝ/parētib⁹ vel illis moꝛtuis sacer/dotib⁹ offeras. et isti oēs fcī ti bi amici oꝛabūt ꝓte ad dñm. ſz dicētū sit q̄ i ma/lū acq̄siuisti in bonū expēde. ñ tñ id tibi pꝛoci nabitur. h. male acq̄rere ꝓpe ele mosynā. ⁊ id in bonū expēdere ē filiuz in ꝓspe/pr̄is. mactare. aliē nec acq̄rit⁹

Pro. 3

ꝓuer. 15

an. dest. nate ad. sit dāda elemosina. vsq; ꝙ. ex. transmissa. ⁊ determ. ꝙ. in volumine. dō.

mónia i reg eoz. Scdo dic. q ipoz plator culpa i eó/rũ regimẽ retorqueat. Tertio rimedũ eẽ ó his q tales apõ deũ inkcessores hũt. q ad se puocãt irã dei. quam placare debẽt m ¶ Et i ipo ozru. q ad nouũ testm. et itellige p resurrectionẽ. z sic nõ ẽ ℣. ó ℣. di. ij. ꝑma n ¶ Fides. p:o fessionis. s.

a ¶ Opib ex/teriozibus.

b ¶ Mozua ẽ. si tps dak vel locꝰ ó pe. dis. iij. c. vl. c ¶ Berũ ẽt excellentie ecce q crimẽ ali cui⁹ nocz inocẽ/ti. ar. di. lxj. mi/ramur. ✻. sic. eni ar. e. q. dñs. ℣. ℣. q. iiij. c. j. ar. viij q. iiij. c. j. ℣. dis. lxxxj. sicꝫ ꝓbꝫ. ar. di. xxxvij. ✻. vt itaqꝫ. arg. de cõ. di. j. i sca. ar ℣. xxxiij. q. j. nõ turbak. ar. vj. q j. ex merito. ar. xlix. di. ✻. j. ar. ij q. vij. c. j. ✻. sicꝫ ar. ℣. e. q. mlti. z ẽ arg. q res inẽ alios acta alijs ñ ꝓiudicat. ℣. de pe. di. vj. c. j. ff. ó re iudi. sepe. io ¶ Hoc breuiẽ tene. q res inẽ alios acta. alijs ñ nocz gñaliter nec crimẽ alteri us alij nocere ca sibꝫ spãlibꝫ fal/lit. q in iure ex/pssi iuenitur. ex ó re iudi. cꝫuis. z vj. q. j. ✻. verũ z alys silibꝫ casibꝫ

d ¶ Suffraga tur. nã dic lex q lic q sq merek. ñ cꝫtũ dare suffici at estimek. C. ó epi. z cle. si quẽ/cꝫ. Sz gre scri/bit papa regi. eũ heat ptãre su per his. xj. q. j.

btõ iacobo attestãte: q ait: fi des sine opibus mortua est.

¶ Que enĩ opa eẽ valeãt sa cerdotẽ q honorem tãti sacri ꝓuicit obtinere p ꝑmiũ z pp pauca. Dic igit nõ solũ i oz/dinatoris z ordiati aiaz leta e levuln⁹ ifligit: verũ ẽt excel lẽtie vre regimẽ vro⁹ epoz culpa: q magꝫ inkcessoib⁹ iuuari debuerat ꝓgrauatur Si enĩ dignus ts sacerdotio credik cui nõ actiõis merita f sz ꝑmioz copia suffragak: re stat vt nihil sibi ĩ ecclĩastic honoꝛib⁹ grauitas nihil sibi õfẽdat ĩdustria. sz totũ auri phan⁹ honoꝛ obtineat: z dũ vicia honoꝛe mũerat: ĩ locuz e vltoꝛis is fortasse qui fuerat f vlciscẽd⁹ adducik atz hic sa cerdotes ñ ꝓficere: sed pire s poti⁹ iudicãt. Vulnerato nãq pastoꝛe q̃s curãdis oui bus adhibz medicinã: aut q mõ pplm oꝛonis clypeo tue/ak: q iacul⁹ hostiũ sese ferien/dũ expõit: aut q̃lẽ fructũ de se ꝓducturꝰ ẽ cui graui peste radix ifecta ẽ? Maioꝛ g meꝛ tuẽda ẽ locꝰ ill calamitas vbi tales inkcessoꝛes ad locũ re/gimis adducũt: q dei magꝫ i se iracũdiã ꝓuocãt: cꝫ p se/metipos placare ꝏbuerant. Q ũ g ꝑm leonẽ simõia ñ bo no pagak exitu ꝑm gre. nul/lũ boni opis seq̃t edificiuz. nec ẽ putãda elemosyna q ex ꝑcio simõie erogak paupib⁹ vulnerato pastoꝛe medicia ñ

adhibek curãdis ouib⁹: ó i/fecta radice fructꝰ ñ ꝓducit maioꝛ ẽt calamitas i futuro metuit. g ó tã sinistro ꝓnci/pio: q̃s felix exit⁹ spak. Hic etiã aug. ait. Simõiacoꝛ sa/cramẽta effectu gre carent.

h ¶ Jẽ eunuch⁹ fuit q̃ io/seph cꝰpauit: ita q̃ gra i tiã mercak: viuũ semẽ nõ hz sicek gẽitalib⁹ ꝰsic q̃z ignis sa crificij q̃ p. lxx. ãnos baby/lonice captiuitat⁹ sb aq̃ vixe k rat: extĩct⁹ ẽ antiocho iasoni vẽdẽti sacerdotiũ: qõsignifi i cauit spũsci ignẽ nõ lucere ĩ simõiak sacris. Quid ĩ his silitudib⁹ btũs aug⁹. notare voluit: nisi qz sacra simõia/coꝛ sic z ceteroꝝ hereticoꝝ licet sint vera cꝫtũ ad formã inania tñ z falsa sũt cꝫtũ ad effectũ cũ nõ possint ĩ coꝛdi/bus hoiuz gignere vel accẽ/m dere celestẽ graz. Sz obijci/tur illõ aug. ℣ hereticos. Si ne bon⁹ sine malus sit miste ꝓ vtrũq̃z effect⁹ gre ꝓfertur.

n ¶ Just⁹ fuerit miste: cõ puto eũ cũ paulo q̃ glo riã suã ñ q̃rit dicẽs. Ego plã tauī: apollo rigauit: de⁹ autẽ incremẽtũ dedit. q̃ ℣o sup/bus fuerit miste: cũ zabulo cõputabik: sz ñ ꝓtamiak do/nũ christi: qz ꝓ illũ pur⁹ flu/q uit trãsit z vẽit ad fertilẽ ẽ trã/scio qz lapis ex aq̃ fructũ fer re ñ potest. sed ꝓ lapideoꝰ ca nales trãsit aq̃ ad areolas in canali lapideo nihil gñak sz

greco⁹ fuit. z mltũ iudeos oppssit. vẽdidit sacerdoti/um tẽpli. z ẽ ar. ℣ q̃ i veteri testõ simõia erat oꝛdinez emere. l ¶ Nõ lucere. ignis missus a hieremia i pu/teo. q tũ p⁹ nunq̃ fuit iuẽt⁹ sz aq̃ ꝑiguis lapidi suppo/sita illũ cõburebat. ó isto igne hes. ó pe. di. iij. inẽ hec hircũ. z purcus erat i valle iosa phat. vbi rex p/sarũ fec fieri tẽ/plũ. z appella/tũ ẽ a hieremia nephtra. q̃ inẽ ꝓak purificatõ io. l. m ¶ Sz obijcik. i defectio ne simõiacoꝝ p Sess. 57 bãdo q hũt ef/fectum sacra ab eis collata. iob. n

Just⁹ fue/rit. ab isto 2. Mach. 1 et. 2. c. vsq̃ ad illõ ẽt coꝛde oñdit ma gister q sacramẽ ta hereticoꝝ ve ra sũt. z vere ab eis ꝓferũt. si in/forma ecclie cõ/ferant. nõ tñ q ad vtutẽ cũ di/stinctione tũ. qz sacra necessita/tis si i necessita te q̃s sumat ab hertico. vel ẽt si ignorantẽ su/mat z vtutez et vitatẽ q̃dẽ acci pit sacri. si ℣o ñ ncẽitate vel sciẽ ter accipit. vita tẽ q̃dẽz accipit sacramti ñ vtu/tẽ si tñ agat pe/ 1. Cor. 5 nitẽtiã habebit vtũq̃. ó ℣. di. iiij. tũc valere. z ℣. ✻. sz norãdũ ℣. e. in sacro ve/ro/dignitat⁹ vt in oꝛdie distin/gue ꝑm illã di/stinctionẽ. ix. q. j. oꝛdiatiões. z i sũma ibi posi/ta. ¶ In sacro eu/charistie. dici/mus q ó manu

sacdotiꝫ. tõ q̃ pticeps erat. vl q̃ erãt ĩcorrigibile vt ℣. e. q. vl. c. vl. e ¶ Vlror. i. plati q̃dicia alioꝝ dz vlciſci. f ¶ Vlciscẽd⁹. i. ꝑpẽ pcã pũiẽd⁹ g ¶ Vulnerato. puocãt ĩ se ñ in illos ꝓ q̃b supplicant. z ita ẽt

h ¶ Jẽ eunuch⁹. putifar q̃ (exaudi. iij. q. vij. in ꝟbo primo habuit vꝛoꝛẽ filiã pharaõis. cũ postea fuit oꝛdiat⁹ sacerdos dipol fuit exect⁹ vl vt q̃dã dicũt. sic cauit dñs gẽitalia ei⁹ q̃z ad rurpes vsus emerat ioseph

i ¶ Seme. i. bonꝰ opis. k ¶ Antiocho. iste ãtiochꝰ

hereticꝰ sumẽdũ nõ est. xxiij. q. j. c. vl. z. xxxv. di. ✻. ve/rũ. si tñ accipiat verũ est coꝛp⁹ si in forma ecclesie est ꝓfectũ. ñ put q̃dã dicũt. q ipi non ꝓficiũt. xxiij. q. j. scisma. o ¶ Plantaui ꝑdicando.

p ¶ Rigauit. baptizando. q ¶ Transit. ℣. e. sicut populus ℣. so. ℏ de sacramẽtis nccitatis q̃ sp hũt effe nisi culpa suscipiẽtis impediat. ℣. ó sacris dignitatibꝰ. vel hic ó sicte oꝛdinatis. ibi ó his q̃s eccl̃a tolerat. vt dic q sũt poluta cꝫtũ ad illos. vt. xlix. di. c. vl. r ij

a Ex catholica. Jn his duob. c. seqn. dr q vera sūt sacra hereticoz. q in forma ecclesie celebrant.
b Oia. i. oīum sacroz veritas z forma.
c Habebant. ar. j. j. e. ex catholicā. sed ibi expone id ast. extra formā catholice ecclesie.
d Sic autē de deus dr ad esse talib sacris vt veritas subsistat. z vt virt pstet ei q accipit ignozant. j. e. si iustus.
e Et verbis suis z tra verba necessaria sunt. ar. j. e. detrahe.
f Nec foris.
g Sacra. mutastis. i. nō ex formā eccle sie tradidistis.
h Jniuriam ar. q. ppter alterū nō dz alteri iuria fieri. ō cōse. di. iiij. oñdit ff. de reg. iu. nō debet. io.
i Sic ficti. sz nūqd e dauduz baptismū et q ficte accedit. dicit. sed post compellendus est fidē obseruare. ar. xlv. di. ō iudeis erpāt baptizēt ignorans vel inuitus. vel dormiens. habes ex ō bap. z eius effec. maiores.
k Non emēdamus. j. de cōse. di. iiij. ostenditur. z. c. solet queri. j. e. siquis inquit. sed j. e. q. sicut vigeri sed hoc de fictione accipientis que non impedit. ibi de fictione dant. vel ign do non in forma ecclesie. xxxij. di. g. verum.
l Nec. in homine malo. id est. tollerato vel in necessitate. z sic non est c. s. distin. xxxij. nullus. et c. hr eter hoc. h.
m Nonne. vult probare aug. in h. c. q apud hereti/cos sunt vera sacramenta. z q uia erant apud iudeos qui peiores erant sodomitis. vnde z alia ratione quia si gentiles aliquid boni habuerunt. hoc sancti viri non reprobauerūt. q autem apud iudeos essent vera sacramenta. probat exēplo domini z zacharie. zacharias tamen bonus fuit. vnde ratione persone nulla est probatio. sed iste eodem modo sanctificabat quo z alij.
n Peiores. j. xxiij. q. j. non afferamus. quia illi tm naturalem legē transgressi sunt iudei etiam scripturam. illi predicatores non habuerunt. isti etiam iesuz christum. apud illos nulla miracula facta sunt apō istos multa facta sunt. z preterea christuz crucifixerunt.
o Justa. id est. minus mala. argu. viij. q. j. vereor. vnde dicit comparatione melioris vite in non potestate iudicij. Matth. Exod.
p Talia. id est. tale sacrificium. qualis sacrificans. j. eo. dominus declarauit. Luc.
q Que dominus. scilicet ve circūcisionem z quando cum hostijs in templo fuit presentatus de consecra. di. stinc. iij. prope in fi.
r Et ea zacharie. ecce per bones ostendit sacrificium fuisse apud iudeos
s Et rectuz argu. propter p sone detestatione non non reprobari dicta illi. j. xxxiij. di. sicut veri. z. c. turbat. j. xxiij q. iij. dd g. j. e. q. j. dūs declarauit. s. xix. di. sm. j. xxvj. q. ij. si ō area. j. ix. di. si sacras. j. di. xvj. canones. dic vt i decre. si ad sacras. vel dic q vtile vicias p inutile. cum alteri sit pīudiciū. xvj. di. c. j.
t Vlre aūt opatiōes. i. multa sunt dona que spūs sanctus operatur.
v Jn quodam. id est. in epistola prima ad corinthios. xij. c.

Ex catholica. Jn his duob. c. seqn. dr q vera sūt sacra hereticoz. q in forma ecclesie celebrant.
Oia. i. oīum sacroz veritas z forma.
Habebant. ar. j. j. e. ex catholicā. sed ibi expone id ast. extra formā catholice ecclesie.
Sic autē deus dr ad esse talib sacris vt veritas subsistat. z vt virt pstet ei q accipit ignozant. j. e. si iustus.
Et verbis suis z tra verba necessaria sunt. ar. j. e. detrahe.
Nec foris.
Sacra. mutastis. i. nō ex formā eccle sie tradidistis.
Jniuriam ar. q. ppter alterū nō dz alteri iuria fieri. ō cōse. di. iiij. oñdit ff. de reg. iu. nō debet. io.
Sic ficti. sz nūqd e dauduz baptismū et q ficte accedit. dicit. sed post compellendus est fidē obseruare. ar. xlv. di. ō iudeis erpāt baptizēt ignorans vel inuitus. vel dormiens. habes ex ō bap. z eius effec. maiores.
Non emēdamus. j. de cōse. di. iiij. ostenditur. z. c. solet queri. j. e. siquis inquit. sed j. e. q. sicut vigeri sed hoc de fictione accipientis que non impedit. ibi de fictione dant. vel ign do non in forma ecclesie. xxxij. di. g. verum.
Nec. in homine malo. id est. tollerato vel in necessitate. z sic non est c. s. distin. xxxij. nullus. et c. hr eter hoc. h.
Nonne. vult probare aug. in h. c. q apud hereticos sunt vera sacramenta. z q uia erant apud iudeos qui peiores erant sodomitis. vnde z alia ratione quia si gentiles aliquid boni habuerunt. hoc sancti viri non reprobauerūt. q autem apud iudeos essent vera sacramenta. probat exēplo domini z zacharie. zacharias tamen bonus fuit. vnde ratione persone nulla est probatio. sed iste eodem modo sanctificabat quo z alij.
Peiores. j. xxiij. q. j. non afferamus. quia illi tm naturalem legē transgressi sunt iudei etiam scripturam. illi predicatores non habuerunt. isti etiam iesuz christum. apud illos nulla miracula facta sunt apō istos multa facta sunt. z preterea christuz crucifixerunt.
Justa. id est. minus mala. argu. viij. q. j. vereor. vnde dicit comparatione melioris vite in non potestate iudicij.
Talia. id est. tale sacrificium. qualis sacrificans. j. eo. dominus declarauit.
Que dominus. scilicet ve circūcisionem z quando cum hostijs in templo fuit presentatus de consecra. di. stinc. iij. prope in fi.
Et ea zacharie. ecce per bones ostendit sacrificium fuisse apud iudeos
Et rectuz argu. propter p sone detestationem non non reprobari dicta illi. j. xxxiij. di. sicut veri. z. c. turbat. j. xxiij q. iij. dd g. j. e. q. j. dūs declarauit. s. xix. di. sm. j. xxvj. q. ij. si ō area. j. ix. di. si sacras. j. di. xvj. canones. dic vt i decre. si ad sacras. vel dic q vtile vicias p inutile. cum alteri sit pīudiciū. xvj. di. c. j.
Vlre aūt opatiōes. i. multa sunt dona que spūs sanctus operatur.
Jn quodam. id est. in epistola prima ad corinthios. xij. c.

bort pl'imū fructū affert.
Spūalis enī virt sacrī: vt lux pura ab illuminā dis excipit: sz p īmūdos trāsiens nō coinq̄nat. Itē ad vincē tium donatistā. De eodem
Ex catholica eccl'ia sunt oīa sacra dn̄ica. q̄ sic habet z dat: sic habebāt z dabant p̄ufq̄ inde exiret. Itē ad donatistas. De eodem.
Sic aūt de adest sacris et verbis suis p q̄libet admīstrent: q̄rū sacra z verba recta sūt: sic mali hoīes q̄ bus nihil p̄sunt: vbiq̄ p̄ūsi sūt. i. int foris. Item.
Nec foris q̄ nec int q̄s: p̄ōt tu se vel in quoquā macular sacrm q̄ christi est. Itē ad demētū. Sacra q̄ fi mutant catholici z heretici
Sacra q̄ fi cōia p̄bant. mutastis sic habet ap/p̄bant a nobis ne forte cum vīaz p̄auitatē corrigere volum illis mysterijs q̄ i vra p̄auitate deprauata nō sunt sacrilegā faciam iniuriam. neq̄ saul deprauauerat vnctionē: quaz accepat cui vnctioni dauid pi sepi exhibuit tm honorē. Itē ad donatistas. De eodem
Sicut ficti veracit nō ficte recipiūt: nec eoz baptisma reprobat: sic z illa q̄ scismatici z heretici nō alit bñt nec alit agūt q̄ vera ecclesia dū ad nos veniūt nō emēdant. Nonne vult probare aug. in h. c. q apud hereticos sunt vera sacramenta. z q uia erant apud iudeos qui peiores erant sodomitis. vnde z alia ratione quia si gentiles aliquid boni habuerunt. hoc sancti viri non reprobauerūt. q autem apud iudeos essent vera sacramenta. probat exēplo domini z zacharie. zacharias tamen bonus fuit. vnde ratione persone nulla est probatio. sed iste eodem modo sanctificabat quo z alij.
Peiores. j. xxiij. q. j. non afferamus. quia illi tm naturalem legē transgressi sunt iudei etiam scripturam. illi predicatores non habuerunt. isti etiam iesuz christum. apud illos nulla miracula facta sunt apō istos multa facta sunt. z preterea christuz crucifixerunt.
Justa. id est. minus mala. argu. viij. q. j. vereor. vnde dicit comparatione melioris vite in non potestate iudicij.
Talia. id est. tale sacrificium. qualis sacrificans. j. eo. dominus declarauit.
Que dominus. scilicet ve circūcisionem z quando cum hostijs in templo fuit presentatus de consecra. di. stinc. iij. prope in fi.
Et ea zacharie. ecce per bones ostendit sacrificium fuisse apud iudeos
Et rectuz argu. propter p sone detestationem non non reprobari dicta illi. j. xxxiij. di. sicut veri. z. c. turbat. j. xxiij q. iij. dd g. j. e. q. j. dūs declarauit. s. xix. di. sm. j. xxvj. q. ij. si ō area. j. ix. di. si sacras. j. di. xvj. canones. dic vt i decre. si ad sacras. vel dic q vtile vicias p inutile. cum alteri sit pīudiciū. xvj. di. c. j.
Vlre aūt opatiōes. i. multa sunt dona que spūs sanctus operatur.
Jn quodam. id est. in epistola prima ad corinthios. xij. c.

Sacra q̄ fi cōia p̄bant. mutastis sic habet ap/p̄bant a nobis ne forte cum vīaz p̄auitatē corrigere volum illis mysterijs q̄ i vra p̄auitate deprauata nō sunt sacrilegā faciam iniuriam. neq̄ saul deprauauerat vnctionē: quaz accepat cui vnctioni dauid pi sepi exhibuit tm honorē. Itē ad donatistas. De eodem
Sicut ficti veracit nō ficte recipiūt: nec eoz baptisma reprobat: sic z illa q̄ scismatici z heretici nō alit bñt nec alit agūt q̄ vera ecclesia dū ad nos veniūt nō emēdant. Sacra ms li hr̄e p̄ūt: licz virtutē spūsci: quos cū aplis in q̄dā loco

Sacra q̄ fi cōia p̄bant. mutastis sic habet ap/p̄bant a nobis ne forte cum vīaz p̄auitatē corrigere volum illis mysterijs q̄ i vra p̄auitate deprauata nō sunt sacrilegā faciam iniuriam. neq̄ saul deprauauerat vnctionē: quaz accepat cui vnctioni dauid pi sepi exhibuit tm honorē. Itē ad donatistas. De eodem
Sicut ficti veracit nō ficte recipiūt: nec eoz baptisma reprobat: sic z illa q̄ scismatici z heretici nō alit bñt nec alit agūt q̄ vera ecclesia dū ad nos veniūt nō emēdant. Sacra ms li hr̄e p̄ūt: licz virtutē spūsci: quos cū aplis in q̄dā loco

mus: sz poti approbamus. Idē ptra petilianū. Nec effugiant sacra q̄cūq̄ minist
Ecq̄ in homie strent. bono alicq̄s dei sacra fugiat neq̄ in homie malo. Idē in li. de baptismo. Dominū malicia sacra nō pha
Nonne sodomite nat. ethnici erāt. i. gētiles: peiores ergo iudei: q̄b dns dic: tolerabili erit sodomis in die iudicij q̄ vobis: z q̄b pheta dixit: iustificat sodoma. i. cōpatiōe vīa iusta fctā est. Nunq̄d tñ iō sacra dīna q̄ apō iudeos talia erāt q̄les et ipsi erāt: q̄ dns q̄z ipe suscepit z ad ea celebranda leprosos q̄s mūdauerat misit. et ea zacharie mīstrāti angelus astitit: eūq̄ in tēplo sacrificantē exauditū esse nūciauit. hec eadē sacra z in bonis hoīb illi tpis erāt i malis peioribz q̄ sint ethnici. qñq̄ dē in malicia plati sūt sodomitis: z tñ illa sacra erant in vtrisq̄ integra z dīna. Mā z ipi gētiles siq̄d dīnū z rectū in doctrinis suis hr̄e potuerūt: nō improbauert scī viri q̄uis illi p suas superstitiōes z idolatriā supbiāq̄ z ceremonias p̄ditos mores ōtestādi eent et nisi cozrigerēt dīno iudicio pūiēdi. Idē. Sacra ms li hr̄e p̄ūt: licz virtutē spūsci: quos cū aplis in q̄dā loco

Alte hr̄e nō possint. Aūt opatiōes sūt spūs

Alte hr̄e nō possint. Aūt opatiōes sūt spūs

n De in saul z in cappha expedit vt vn⁹ moriat z tē ſ.e.q. pphetauit.. b Boni.ſ.p grām inhabitā tem.ſ.xxiiij.q.iij. deus qui.

c Emissionē pctōz. auari indigni sunt dare.ſ.ō cō ſe.di.iiij.quō. vel intellige de pcisis. qz nō dant i tirare nisi sac̄mentū in nc̄itate z ei⁹ etiā ſtrū tē. d Auari idolatre.i.q̄libz mali e Que p oronē. qz faci⁹ pciū iustorū q̄ sunt in eccl̄ia. obtinet remiſ / sio.vt.ſ.xxiij.q. iiij obtineri. vel per vinculū charitatis eccl̄ie dimittunt pcā ſ.de pse.di.iiij. eccl̄ie charitas f Fozis.si intelligas.c.de toleratis.dic fozis .i.eꝫ eccl̄iaz q̄ complectit tm grana ſi de pcisis.dic fozis .id est.eꝫ eccl̄iam que complectit grana cum paleis.

g Aperte cū sit christianus ecclesiam impugnans manifeſte ſiue prurbat eccl̄iam occulte. xxxij. q. iij. recurrat .ſ.fi.

h Si ergo sacramenta.re/spicit illud .c.ſi iust⁹ fuerit.ſ.c.

i Et nō inania.verum est ꝫ in sacramēto necessitatis.xxiij. q.j.ſi quē forte.

k Sed notādum. scilicet ſ. simoniacos. Respondet enim p distinctionez ſequentem sue cōclusioni. sacramentum enī male acceptum duplici caret effectu. aut quia in eo p̄ceſtito non percipit gratia sed arguitur malicia. z hoc omnib⁹ sacramēris est cōmune. vel quia negat execution. qō spāle est in sacramētis dignitatis.

l Necessitatis. necessitatis dnq̄ sūt sacramēta. baptiſm⁹. ꝫfirmatio. pnīa. vltima vnctio. cor⁹ christi. In baptiſmo tm ꝫ ē spāle. q̄ in sūma nc̄itate acci/pi p̄t a q̄cūq̄. xxxij. di.ſ. vez vsus fi. z idē circa pnīaz nā ꝑfiteri possum cuicūq̄ in necessitate. ō pe.di.j. quē peniteat / Circa alia sacra nc̄itatis vel

1.Cor.12

a minib⁹ etiā fieri solet: vt in saul aliud opatio eiusdē spi/
b rituſſci: quā nisi boni ħre nō p̄nt. i. charitas. qōlibz horū hereticī z scismatici accipiāt charitas q̄ opit multitudinē pctōz. xpiū donū ē catholi/ce vnitat⁹ z pacis nec ē in oī/bus donū ei⁹: qz nec oēs sūt ei⁹ I dē. Licet sacramēta ma li mīstrēt: remissionē pctōz

1.Pe.4

c Emissionē nō p̄stāt.
d pctōz auari nō dāt: q̄ e p oronē. i. p colūbe gemitus daſ. Quicūq̄ baptizat si tm ad ei⁹ pacē illi ptinētq̄b⁹ daſ nō eni raptorib⁹ z fenerato/rib⁹ dicit dñs: si cui dimiſeri tis pctā dimittunt illi: si cui f tenuerit⁹ tenebūt. fozis q̄dē nec ligari aliq̄s p̄t nec soluī: vbi nō sit q̄ aliū ligare possit aut absoluere. ſz soluit⁹ q̄ cū colūba feē pacē: z ligaſ q̄ cū g oī colūba nō bz pacē: siue a/pte fozis sit: siue it⁹ eē videat

Joh.20

h Si g sacra ī modū lucis ab imūdis coinq̄nari nō p̄nt: si ī modū puri fluuij p lapide/os canales ad fertiles areo/las pueniūt: pz q̄ simoniaci sacr̄m vnctiōis sibi q̄dez in/utilit⁹ z pnitiose hūt: alīſ vti lit⁹ z salubrit⁹ eādē vnctionē admīstrāt: sic g sūt vera sac̄/mēta hereticoz q̄tū ad fo/
i mā: ita sunt vera non inania
k q̄tū ad effectū. ſz notan/
i dū ē qō sacroz alia sūt neceſ/

sitat⁹: alia dignitat⁹. qz enīz necessitas nō bz legē: ſz ipa sibi facit legē: illa sacra q̄ sa luti sē necessaria: qz iterari n̄ p̄nt cū sint vera aufferri vel amitti n̄ debēt: ſz cū pnīa ra/
m ta eē p̄mittunt. I lla xo sa cramēta q̄ sunt dignitat⁹: ni ſi digne fuerint admīstra/ta'ita vt digni digne a dignis p̄moueant⁹ dignitates esse desinūt: non vt minuat⁹ veri tas sacramenti: sed vt cesset officium admīstrandi vel loco vel tempore vel promotione. Loco vt ait leo. De his qui a pseudo ep̄is ordi/

n SIquis a pseudo nant⁹. epīs ordinati fuerint potest rata haberi talis ordi/
o natio ita vt in ipsis eccl̄isijs pseuerent: aliter vana habē da est talis ordinatio. Ecce aliquis a pseudo ep̄is ordi/natus: si locū sue ordiatiōis mutauerit: vana ē: z sine ad minſtratiōe erit talis ordina tio. Tempe: ait innocēti⁹ ō ordinatis a bonoso heretico

p Que p necessitate ꝑcedunt eadem cessante cessabunt.

Quod p necessitate tē/poris statutum est: ces/sante necessitate debet cessa
q re pariter quod vigebat. qz alius est ordo legitim⁹: alia vsurpatio. Ergo si aliquis alio tempore ab eo qui bono ſo similis sit ordinatus ces/sabit ab admīstratiōe: que pro necessitate illius tempo/ris fuit p̄missa. Item p̄mo/tiōe vt ait leo. Qui ab hereticis redeūt: sine spe p̄moti onis ī suis ordib⁹ recipi p̄nt

lū cū occultū sit ōlictū ī eccl̄ia cui ſcitur⁹ ē z n̄ i alia su scipiat. vel ħ cū emit illū ordinē. illō cū dignitatez vel

Quod p nc̄itate epis tē. ceſ (bñficiū ſ.e. erga. sante nc̄itate z dispēsatio cessare dz. q Nō p

Aug. q. dicit meteri necesse q ordins. habeat sine collatta ab m ms. vi. m. r. eius de trasa

/ seu voluntate

id est. qz dispēsario vrget. vel q est accusatiui casus. i. qō necessitas vrgebat. i. inducebat. ar. ff. xix. q. ij. due

a Jhs. h. c. no loquit de me/ (ibi ppt crimiosos.

ro iure b ¶ Promotiōis. s. xxiiij. di. pcipim⁹ C. deposi. si depositi. de h eni ḡtificare dz vt ibi.

c ¶ Jnuenit. nisi i casib⁹ noratis. ix. q. j. in summa.

d ¶ Ecce ostē dit mḡr in h. s. drīam inē sacra dignitat⁹ z alia er cāz differētie

e ¶ Jnfamia. q etiā sine culpa ꝑhibit. vj. q. j. s. verū.

f ¶ Mūdicie. vt in illo q ꝑhibt cū ancilla. xxiii. ij. di. sicḡs viduā

g ¶ Jstō solū l. ordinē.

h Jhs epi. ta/lem. ex ō tē po. oz. lras.

i ¶ Qualē. ex de obē. graue.

k ¶ Illiq mō. dispēsatiue icre patiōe. vt. xiv. di. cū brūs. Jtē scire recognitione. xvj. q. j. reuertimini in fi. Jtē in ptāte ligādi vel soluendi. xxiij. q. iij. ō illicita. Jtē in pulegiis. xj. q. iij. priuilegium. Jtē in ordis collatiōe. vt i. c. p/senti. siqui epi. Jtē in honoris oblatiōe. vt di. xi. xcix. di. null⁹ Jtē. in armoū retētiōe. vt. j. q. vij. c. j. h.

l ¶ Ordiatiōis s. di. l. ex penitē tib. ff. s. di. xxxvj. q ecclīasticis ff. ff. lv. di. null⁹ s. di. lj. c. j. So. ibi ō his q ex p/tinaria ff cano/nes ordināt tales. h de illis q ex sola negligen

a Jhs heretice cōionis ptagio ne se maculaverit h in mag⁹ būficio habeat

b si adēpta sibi oī spe ꝓmotionis: in q inuenit ordie pmaneat. Ecce si cleric⁹ vel ordinatiōe vel qlibz sacro hereticz cōicat cessans a pmotiōe vix i suo ordie pseuerat. Mō est eni ō sacro h vt ō ceterz. Cetera ei vel ad culpas abluēdas dant: vt baptism⁹ et pnīa vel p culpis nō ineūtibz ad bonā negāt: vt eucharistia q in articlo mortis penitēti etiā ō nefarijs pctis

c ꝓcedit. h nō solū p culpa: sz etiā p infamia. interdicitur

f etiā p mūdicie sue ūminuta vel extrinsece vel intrīsece p fectiōis ꝓgratiua. vt bigamis vel vidue maritz vl illiteratis vel corꝑis qlibet pteviciat⁹ onegat qb⁹tñ baptismus vel eucharistia nō negatur: pōt etiā taī cetera sacra

g admīstrare q istud solū non valet ꝓferre. Uñ leo ait.

De ēpis q talē ꝓsecrāt qlem

h Jhs epi ꝓsecrare nō liz talē ꝓsecrauerit sacer/

r dotē qlē nō liceat eē: etiam si

k aliq mō dānū ꝓprij honoris

l euaserit: ordiatiōis tam ius

m vlteri⁹ non habebūt: nec illi

o vnḡ sacro iterreūt qō īmeri

p to pstiterūt. Ecce cū honoris piculū euadāt: vt cetera sacra sacerdotalit admīstrare pmittāt: ab h solo ñ mō p hereſi vel p qualibet maiori culpa sz etiā p negligētia remouent. In qb⁹ oīb⁹ sollicite notādū ē: q sacrm sacerdotalis ꝓmotiōis p ceteris oīb⁹ magz accurate. z digne dādū vel accipiēdū est: qz nisi ita collatū fuerit: eo ō sinet esse ratū quo nō fuerit rite pfectū. ¶ Cetera eni sacra vnicuiqz ꝓpt se dant: z vnicuiqz talia fiūt: qli corde vel ꝓscia accipiūt. Jstud solū non ꝓpt se solū sz ꝓpt alios dat: z tñ ncēe ē vt vero corde mūdaqz ꝓscia qtū ad se sumat: qtuz ad alios vo nō solū sine omni culpa sz etiā sine oī infamia ꝓpt scādalū fratrū: ad q rū vtilitatē nō solū vt ꝑsint sz etiā vt ꝑsint sacerdotium dat. Un hiero. in michea.

Simoniaci rei sūt infidelitatis eoz q se scādalizāt

q Jhs cūqz ō assēclis suis

r ordinātes z vitā eoz in scādalū pplis exponētes rei sūt infidelitat⁹ eoz q scādalizāt⁹. Jeuera enim qui ad h eligunt vt ceteris ꝓsint: sicut ordinant dignitate: sic ꝑeminere debēt sctitate. alioqn cur ceteris ꝓferunt quia nulla merito z gra a ceteris assumunt. Hinc etiaz symmachus laurentio mediolanensi epo. Sicut honore ita et sciētia quisqz ꝓcellere dz.

s Uilissimus computan/

r dus est nisi ꝓcellat sciētia z sanctitate qui est honore ꝓstantior. Patet ergo illud augustini. sacramēta videlicet christi per hereticos ministrata suo non carere effectu: non de omnibus intelligi generalit sz ō sacro baptismi. Uñ idē augustin⁹ ait.

Sic. vl. Sed ergo si oēs sint valde piti. nō

sim⁹. qz nō est vt salomon. de hoc. viij. q. j. licet.

v ¶ Ergo respicit illud. c. ex catholica. z. c. si iust⁹ io.

Edit. dicit q baptism⁹ collat⁹ a io. erat q dda sacramētale q abluebat corp⁹ exteri⁹ tñ. z valebat ad assuefactionē. b ¶ Dedit in nomīe christi

suscipiēdo. ex detempo. oz. ex tenore. vel dic q varie ff pene. hodie miti⁹ agit. vt ex de pbē. graue.

m ¶ Nō habebūt. l. cū aliqs punit in eo in q deliqt.

n ¶ Illi bazi. dic q illū eūdē ordinē nō pōt ꝓferre. sz miorē vel maiorē benc. argu. ex de cōp. ordi. lras quia hec pena ē. z io nō dz ampli⁹ extendi ḡ inuēcia tur delictū. h. ḡ dicit q hec dictio illi facit simplicē relationē.

o ¶ Unḡ. ar. i eo puniēdū eē aliquē in q deliqt. ff. xij. q. ij. de viro. z. c. q z humanis. ff. e. q. v. c. j. s. di. lxxxj. valer. xvij. q. iiij frat. z. vij. q. j. sicḡs ō ordine. z xxxiij. q. ij. admonere. ff. xxvij. q. ij. q dozmierit

p ¶ Ecce adhuc pseuerat assignādo drīam et causam dzie.

Jhs cūqz q

i. aliquos collige q ex illo ꝓbo assēclis ab obsequr obsequrisvñ illud assēclacoz⁹. aliē si essent digni plus eis tenerēt. ar. xij. q. ij. hoc ius lxxxvj. dist. non satis.

r ¶ In scandaluz. qui ergo occasionem damni dat dānū tt ex ō iniu. z dā. si egressus ff. e. placuit. arg. ff. xxiij. q. v. de occidendis.

Uilissimus s. di. xxv. s. nunc autem

t ¶ Nisi pcel/lat. i. nisi habeat illā discretionē que in plato exigit. z si non eminētē. tñ sufficiēt ex ō el. cū nob oli. sufficit ei q sit bon⁹ lxv

q

vel in noie pris ⁊ filij ⁊ spūssancti. ⁊ iō nō fuit ⁊c. de ꝓse. distin. iiij. aliud. b Dedit ī nomie venturi ⁊c. et iō fuit io. c Et baptizatū ē ꝛ. ō ꝓse. di. iiij. regña/bāt d Christi ē in. iiij. ji. sniarū legit. Nic ꝓsiderā dū est. ſ baptiza/ti. ⁊ q̄ forma ꝑ/boꝝ sit vsus io. Illi q̄ baptizati sunt a iohanne nescientes spm̄/scm̄ esse. ac spez ponentes in illi us baptismo. po stea baptizati sunt baptismo christi. baptis/mus autem io/hannis tm̄ da/batur in nomie venturi. vñ hie rony. sup io. qui dicit se in chri/stum credere. et non credit ī spi ritumsanctū. nō dum habet cla/ros oculos. vn/de baptizati a iohanne in noie venturi. quia di xerunt. sed neq̄ si spiritussc̄us ē audiuim⁹. iterū baptizati sūt in noie christi ex/plicite. Illi ꝙ qui spem in ba/ptismo iohānis habebāt ꝓtez ⁊ filiū ⁊ spm̄scm̄ credebāt nō fue rūt postea bap/tizati. ſz impoſi tiōe manuū ab aplis sup eos fa cta spm̄scm̄ rece perūt. Aliꝙ ꝙ nō ita credebāt baptizati sē ba/ptismo christi vt dicitū ē. vnde hiero. q̄ spm̄scm̄ nesciebāt cū ba ptismū a iohan ne acceperunt. iterum baptizati sunt. ne quis ex iudeis vel gentilib⁹ putaret aquam sine spiritussancto sufficere ad salutez nec iteratū est in eis sacr̄m sed inoratū. Sz q̄re cū in baptismo iohānis ñ ꝓferret remissio pctōz. vt de ꝓse. di. iiij. ñ regñabāt. nec ad iteratē baptismi valeat fides alicui⁹ vel ifidelitas officiat. cur reiterat baptism⁹ in q̄busdā a iohāne baptizat⁹. maxie cū ꝙ circūcisionem originale fuiſſz dicitū. Dā si dicas baptismū christi ne/cessariū ee etiā circūcisis. ꝛcludit ꝙ ꝙ i oiū baptizatis a iohāne necessariū ē siue bā credēret siue male. si aūt dicas ñ. ee necessariū. q̄re ꝙ baptizati sē baptismo chri sti. iā a iohāne baptizati. cū inde eent circūcisi. ſpt dici forte. ꝙ ꝙ passionē christi nulli erat baptism⁹ necessa/

Baptism⁹ siue ꝙ bonū siue ꝙ malū mīstret: reiterari non debet.

a Dedit baptismū b est. p⁹ iudā dedit iohānes: ⁊ baptizatū est. p⁹ iohānē q̄ q̄ c dat⁹ ē a iuda baptism⁹ christi ē: q̄ a iohāne iohānis erat. nō iudā iohānis: ſz baptismū christi etiā p iude man⁹ datū baptismo iohānis recte ꝓponim⁹. Itē q̄s iudas baptiza uit ⁊ christ⁹. Sic ergo q̄s ba e ptizat ebri⁹ homicida adul/ter christ⁹ baptizat. Itē sa cramētū eccl'ie tā magnū est vt nec ab homicida mīstran te polluat. f tē ꝫ donatistas f Sicut vrgeri De eodē. videoꝛ dū mihi ōr: er/go hereticꝰ dimittit pctm̄: cū g iuste baptizat: sic ⁊ ego vr/geo dū dico: ergo auarus re ligionis simlatoꝛ pctā dimit tit. Si p vī sacrāmti: sic ille et ille: ⁊ ſ p meritū suū nec il le nec ille. Illud enim sacr̄m christi ⁊ mal' hoib⁹ eē cog/ h scit. In corpe aūt vnice colū be īmaclate nec ille nec ille inuenit: vt si cui⁹ man⁹ esset arida: verū q̄dē esset mēbrū ꝙuis sine sanguīe ⁊ iefficax esset ⁊ mortuū sic ⁊ fides cuz sit ẋa: tū sine opib⁹ mortua est. i tē sic ī hereſi baptizat⁹ in noie scē trinitat⁹ tm̄ nō fit templū dei: si ab hereſi nō re/ cesserit. qm̄ neq̄ ī auaricia ī eodē noie baptizat⁹ fit tēplū dei si ab auaricia nō recedat q̄ est idolo ꝛ seruit⁹. Ex his itaq̄ verb̄ apparet q̄ si bap/tisma ab heretic⁹ tribuit vir tute sua r̄missionē ꝓferre pec catoꝛ. Sz idez aug⁹. ecōtra testat in li. de baptismo dicēs Baptisma christi ⁊ si nulla puersitate violet: apō here/ticos tam̄ caret effectu. t Tiā corde tardiores ī/telligūt baptismū christi nul la pūsitate dāt⁹ vel accipiēt⁹ k posse violari. Sz q̄ aliud est sacr̄m ab effectu sacri: cū eos q̄ in ipsa vnitate eccl'ie pdite viuūt: ꝓstet remissionē pctō rū nec dare nec hē posse: q̄ non malignis ſz bonis filijs dictum est si cui dimiseritis peccata dimittūt: cui tenue/ritis tenebūt: pz ꝙ hereticos tm̄ dare vel accipe sacr̄m ba ptismi: ⁊ non dare remissio/nem pctoꝛ. i tē in verb̄ dñi de blasphemia spiritus.

m Corporalia sacramenta q̄ portant ⁊celebrāt eti am segregati ab vnitate coꝛ poris christi formam habere n pietatis possunt. virtus ve/ro inuisibilis ⁊ spūalis ita ī eis esse nō potest: quēadmo dū sensus nō sect⁹ mēbꝝ q̄ amputat⁹ a coꝛpe. i tē amb. ī li. ō iitiā dif rudib⁹. De eo. istō loco inducit magist⁹. c. q̄b vult ꝓbare ꝙ hereti ci ⁊ si sacr̄m. ꝓferre possint ñ tñ effectū sacri q̄ cū tñ in duc ꝙ possint effectū ꝓferre. ⁊ sub ista alīnatiōe venit vsq̄ ī finē q̄nis fracto frēno ꝛ Sz q̄ sic aliud ē elemēti. aliud ꝓfectio. vt ō ꝓ. di. iiij. p aquā. ⁊ iō nō⁹ fuit cyp⁹n⁹ q̄ ñ fec̄ istā ordinaz ꝓ. e. sicḡ inch. l Mi/rericos. sacr̄m ḡtie dat ōs ēt ꝙ malos. ipaz vo iḡtiā nō m Corpalia. q̄ mi/ (nisi ꝙ scipz. vt ſ. ō ꝓ. di. iiij. quo ministerio coꝛpoꝛ ꝓferūt. vel q̄ q̄dā sūt coꝛpora vt chrisma vel forme coꝛpoꝛ sē. vl' q̄ sub coꝛporalib⁹ spēb⁹ ꝓferūt Sz nūcd cū coꝛpe peūt. ar. ꝙ ñ. ſ. e. ꝙ q̄dā. xxx/ij. q. viij. tm̄ valz. n Pietatē. i. vitatē. ſz io dicit q̄ tūc est ibi pietas cū ⁊ vitas ⁊c.

sto. viij. tor. op tia istātiaꝝ ē di cere q̄re ñ sic. sic ordiab ar. here tic⁹ iuste baptiz/at. ḡ dimittit pctm̄. q̄ ego re gorinsto. auar⁹ baptizat iuste. ḡ dimittit pctm̄ q̄ ñ ꝓcederent ipi. ſz dic istātiā ñ valē. q̄ ſz suā opionē ꝛcludit sic. xxvij. q. j. nu pti⁹ꝝ h Om ce. q̄ ꝛplectit tā ḡna sine palea. xxxij. q. iij. re/currat.

Ioh. 20

a ¶ On sanat baptism⁹. dat⁹ ex formā ecclesie. vt .j. e. §. sed notādū. b ¶ Qui i diluuio aqrū. i. mltiplicitate diuersarū sniarū vel sectarū. vel in diluuio tm. qz sol⁹ baptism⁹ nō sufficit. nisi t gra dei. c ¶ Ex fide. i. cū fide opante p dilectionē.

d ¶ Jh. baptizati nā tūc nihil acceperūt ab eis. lxviij. di stin. §. hi vero. e ¶ Vn⁹. i. incōmurabil'. Roma.14 f ¶ Una. i. ab vno veniens. g ¶ Vnū. id ē vnā hūs efficaciā in oīb⁹ pualt. nisi malicia suscipientis impediat. vel vnū qz ñ iterandū. h ¶ Vt q. scz. scientis ⁊ rutem gr̄am remissionē pcr̄oꝝ exaudi tū vt dicit gr̄ian⁹ j. c. §. nemo. Nā aliē cōstitut⁹ in necessitate accipit. xxxij. di. §. verū i ¶ Sz noranda c. ḡrū vt arriani. q dicūt filium nō coeternū pr̄i. xxiij. q. iij. c. quidem. ⁊. arriani. Eph.4 k ¶ Personarum vt sabellia ni qui dicūt eādem psonā esse patris ⁊ filij et spiritussancti. vt. xxiij. q. iij. quidam. ⁊. sabelliani. l ¶ Ecclesie. q necessaria ē. xxx ij. di. §. verum m ¶ Jhs. pau/ lianistis. q dicebāt christū non fuisse semp sed a maria assumptisse initiū vt .j. xxiij. q. iij. quidam. §. paulianiste. Cathafrige dicunt spiritūsanctū paruulū hoiem ꝛc. vt in pdi. c. quidam. ⁊. cathafrige. n ¶ Et cathafrigis. i. qui nō baptizant in forma ecclesie. ꝛ sic soluunt ⁊ traria j. de ꝯse. di. iiij. quibus. sed hic nō fuit facta iniuria sacram to. cum nullū non pcesserit ibi. j. vel hoc intelligēdus est per illud. Nam ibi dicit nisi necessitas ꝛc. Jtez j. j. e. siquis per ignorātiā. sed hoc de dispēsatiōe. illud de rigore. vel hic loquit de iure. quia cū hoc nullū fuit ꝑus baptisma nec ordo. vnde nō fit iniuria ⁊ alicui sacro. sed tm. baptizant ⁊ ordinant. nec tāgit illud. c. hoc. quia ibi alius casus. s. quia ibi sunt due questiōes fm vnū casum. o ¶ Debere. ar. q non baptizatus nullū recipit ordinē. ex de pr̄s. nō bap. c. siquis pr̄b⁹ j. e. ti. siquis p ignorantiā. §. e. cū paulus. p ¶ Depoui. de facto. vel sic deponi. i. nō admitti.

q ¶ Pauliani / ste ꝛc.

r ¶ Ly. §. respicit. §. §. positū. sz notandum.

s ¶ In patria qz nemo ꝑphe. ta est accept⁹ in patria sua.

t ¶ Non poterat. i. nolebat. quia potēte sue non ꝯgruebat. ar. xxxij. q. v. si paulus. quia ip si erant increduli. sed nōne po/ terat facere ne essent increduli et ita facere miracula. nam dicit regula iuris q qui potest facere. vt possit. dicitur posse. ff. de re. iur. ḋ post. sed lex illa intelligit de eo qui tenet ex necessitate. ⁊ astricrus est ad aliquid faciendus

v ¶ Ætrahe. id ē. si aliquis. immergat aliquem. ⁊ non ꝓferat verba non baptizat. quia nec solum elementū nec sola verba ad hoc sufficiūt. vel aliter quidam baptizāt tm in nomine pr̄s ⁊ spiritussci. ⁊ tūc exponе detrahe ⁊ bū. i. filiū. ḋ ē aq nisi aq. q. d. nō ē ibi baptis/ mus. ō ꝯse. di. iiij. i synodo. vel aliē detrahe ⁊ bū aq. i. formā. ⁊ non erit sacramētū baptismi. Et nō q gandulph⁹ dixit q ipa aq sit sacramētū. s. tm elementum. ar. de ꝯse. di. ij. c. sacrificiū. vñ si asin⁹ bibat aquā illaz bibit sacr̄m. sic ō mure dixim⁹. ō ꝯse. di. ij. ḋ bū nō custodiūt. alij dicūt q impossibile est q asin⁹ bibat sacrāmētū. nā dicūt q aq illa in eodē instāti incipit ⁊ desinit ee sacr̄m. s. i vltia ꝓlatiōe ipi⁹ formę. baptizo te in noīe pr̄s ꝛc. vt notaui de ꝯse. di. iiij. c. j. sed per alias oꝝones ḋ ꝫmo fundūt sup ipam aquā nō fit aq sacr̄m et hoc ita verum est fm eos. q si eo instanti ḋ forma

Matth. 28 Mar. 16 Lu. 4. Jo. 3

Pś.30

Pś.30 ¶ On sanat baptism⁹ p/ fidoꝝ nō mūdat sz pol luit: ḋ in diluuio aqrū ad dominū nō appꝛoximabūt: qz b vt p aplm ꝺr: ḋcḋ nō ē ex fide pctr̄m ē: ⁊ ex ipis ḋ faciūt ⁊ ḋb⁹ faciāt nō solū ñ pdest sz ad iudiciū est. Ītē leo ad nicetē epm. Per manꝰ impositionē ꝓfirmēt ḋ ab hereticis

b ¶ J ḋ baptisma accipiūt bap tisma ab hereticis acceperūt: cū ātea baptizati nō fuissent: sola spūssci inuocatiōe p impositionē manus ꝓfirmādi sunt: qz formā tm baptismi sine sctificationis virtute sumpserūt: ⁊ hāc regulā vt sciat⁹ seruādā i oīb⁹ ecclesijs pdicam⁹: vt lauacꝝ semel initum nulla iteratiōe violet dicēte apl'o: vn⁹ deus c vna fides: vnū baptisma. cuius ablutio nulla iteratione temerāda ē: sz vt dixim⁹ sola d scificatio spūssci inuocāda: e vt qō ab hereticꝰ nēo accipit a catholicꝰ sacerdotib⁹ ꝓseq tur. Sz notādū est: qō hereticꝰ vt arriani ⁊ sabellianiꝰ: ḋ rū alij ineqlitatē alij indiscre f tionē psonarū ꝓfitent: baptisma ñ i forma ecclie: sz sue pūsitat⁹ mistrabāt. De his spāliē amb. locut⁹ ē dicens. Nō sanat baptism⁹ heretico rū ꝛc. sz etiā rebaptizēt ⁊ reordinent ꝛc. Vñ in ꝓcil. niceno statutū est. Rebaptizentur ⁊ reordinent ḋ de paulianistis ⁊ cathafrigꝫ ad eccle

m ¶ Jḋs ꝓfusim redeūt. giat ad eccliam catho/ n licā de paulianistis ⁊ cathafrigis: statutū est baptizari o eos oīno debere. Sicḋ xo clerici erāt apud eos: sicḋē inculpati fuerint ⁊ irrepḥēsibiles: rebaptizandi sūt: ⁊ rursus etiā ab epo eccl'ie catholice ordinent. Si xo examinati min⁹ apti fuerint deꝑ/ p henſi: deponi eos oz. Simil' aūt ⁊ circa diacones ⁊ deoīb⁹ ḋ in eodē clero inueniū tur eadē forma seruabitur.

q ¶ Pau/ lianiste ī noīe pr̄is ⁊ filij ⁊ spūssci mūne baptizāt ⁊ nouatiani eisdē noīb⁹ tremēdis baptizāt. nec apud istos de vnitate ptāt⁹ dīne b̄ ē patr⁹ ⁊ filij ⁊ spūssci q̄stio aliq̄ñ r cōmota ē ꝛc. Alij formā ecclesie ī baptizādo seruāt. Sz dū ab eis baptizanꝰ ḋ in heresi vel scismate eis cōicant: sacramētū ḋdē baptismi ab eis accipiūt: virtutē xo non ꝓsequunt: quā sine fide nullus ꝓseq pōt: vñ de dño ꝺr: s t ḋ in patria sua non poterat facere signū ꝑ incredulitatē eoꝝ. Q̄ñ aug⁹. in omelia lxxx. Dū verbuz accedit ad elementū: fit sacramentum.

v ¶ Ætrahe xbū ḋd erit ni x si aq: accedit xbū. ad

finitur ⁊ aqua fit sacrm. puer nō esset in aqua pura an recēs dixisset. ⁊ spūssancti. leuasset eū de aqua nō eēt baptizat⁹. nec est mirū si incipiat ⁊ desinat esse in eodem instāti. cū sit idē etiā in alijs casib⁹ fm legē. nā si quid mihi debebaē sub ꝓditōe. ⁊ illud accepto tuli añ existē tiā ꝓditōis. si p⁹ existat ꝓditio in eodē instāti incipit ⁊ definit esse debitū. ff. de accep. l. antepen. ⁊ l. q⁹ in die. meli⁹ p̄ ponit exc̄pluz in fuo dato vxori a viro. vt eum manumittat. nā i eodē instāti incipit ⁊ desinit hr̄e dn̄ium. ff. ō do. inēvi. ⁊ vz. q⁹ ät. §. vl. ar. ō in fi. §. qi ali⁹ ē sonus rē. sed qō dic̄ q xtus ꝑmanet. nō itellige in aq̄. sz in puero. Item ar. §. ff. de vsufructio cū mozieē. Itē aliud exemplū potest poni vbi ḡs simul incipit ⁊ definit eē debitor. vt. ff. ad vell'. debitrix. q⁹dā autez intellegunt aliter illaz litteram.

x ¶ Verbū. nā verba necessaria
Exo. 7 sūt. ar. in. l. j. ff. de vbo. obli.

a ¶ Et fit sacramentū .i. sacramentū fit ibi
Actj. 9 ex forma ⁊ aqua
Ibidē. 8 qō est baptism⁹ sed q̄rit si in litore mar⁹ baptizetur ḡs. an tota aqua ꝓsecret⁹ anno. dicendū ē q⁹ illa tm̄ q̄ pueruz tangit. ar. ff. de relig. l. ij. §. celsus. nam ibi dicit q⁹ sola terra q̄ tangit corpus hois est religiosa. vel pōt dici q⁹ ⁊ illa q̄ istā tāgit. vr. ff. de rei vē. que religiosis. sz exaudi p canonē. xj. q. iij. qm̄ multos. qz excōmunicatio nō transit in tertiam personam. sic nec religio.

b ¶ Faciente. i. in forma cuāgelij. in nomine patris ⁊ filij et spiritussancti. c ¶ Creditur. §. c. sicut. videtur ergo q⁹ mutus possit baptizare. qz matrimoniū pōt cōtrahere. maxime si tres psonas pōt exprimere. qō concedo si est muraster. aliter si loq̄ nō pōt nō baptizabit ⁊ qō ōz fm q⁹ credit. hoc ad suscipientē referr̄. qz non exigit fides ꝓferēdis sed suscipientis. de cōse. di. iij. tūc valere. ab ipo. n. dāte sola intentio requirit. vt dixi. §. c. sicut. d ¶ Sonus. est son⁹ vocal'. ⁊ est son⁹ mensal'.
e ¶ Aliud. i. efficacia a deo sibi collata. ꝛ. de cōse. dist. iij. solet. q̄uis. ⁊. c. ecclesia paradiso.

a mentū ⁊ fit sacrm. vñ ista tāta xtus aq̄ vt corp⁹ tangat ⁊
b cor. abluat: nisi faciēte verbo
c nō qz ōz sz qz credit. Vaz ⁊ ī
d ipo xbo aliud ē son⁹ trāsiēs
e aliud virt⁹ manēs. ¶ De his etiā q̄ in hereſi vl' scismate baptizant: scribit aug. ad petr̄ diaconē dicēs. Extra eccl̄iam baptizati perniciē sibi cumulāt: si ad eccl̄iaz nō redierit.

f ¶ Irmissime tene ⁊ nullaten⁹ dubites ex̄ ecclesiā baptizatos si ad eccl̄iam nō redierit: baptismo cumulari pniciē. ¶ Tantū ei valet eccl̄iastice societatis cōio ad salutē: vt baptismo nō saluetur cū ibi nō daē vbi oportet vt deē. Item dē. Inutilia sunt dona q̄ pter vnitatē eccl̄esie

g ¶ Eneam⁹ frēs habenē. mei vnitatē pter vnitatē: ⁊ q̄ facit miraculū nihil ē.
h In vnitate erat pp̄l's isr̄l' et ñ faciebat miraculū pter vnitatē. erāt magi pharaonis ⁊ faciebāt sil'ia moysi. pp̄l's isr̄l' vt dixi nō faciebat miracula: q̄ erāt saluādi apud deū. q̄ faciebāt miracula: an q̄ nō faciebāt. Petr⁹ ap̄lus resuscitauit mortuū: simon mag⁹ fecit multa. Erāt q̄dā christiani q̄ nō poterāt facere qō faciebat petr⁹: nec qō faciebat simon: sz inde gaudebāt: quia noīa eoz scpta erāt in celis.

Item leo ad nicetē epm.

Baptisma semel traditū amplius nō est reiterādū

k ¶ Hanc regulā ꝓfuandā in oib⁹ eccl̄esijs p̄dicam⁹: vt lauacz semel initū nulla iteratiōe violetur: dicēte ap̄lo. vn⁹ de⁹: vna fides: vnuz baptisma: cui⁹ ablutio nlla reiteratiōe violāda est: sz sola spūs sctificatio īuocāda: vt qō ab hereticis nēo accepit: a catholicis sacerdotib⁹ ꝓfeq̄t.

l ¶ Nemo ī hereſi vl' scismate cōstitut⁹ intelligēd⁹ ē. Cetez si cum fidei itegritate ⁊ animi puritate de mātu hereticoz ī
m forma eccl'ie aliqs baptisma accepit. tūc ipse illud aug⁹.
n p lapideū canalez aq̄ transit ad areolas. ⁊ item spūal' virtus sacri rē. Item ī li. ō blasphemia. s. s. Etiam p malos

o ¶ Boni colliguntur.

Spūssctūs in sctā ecclesia etiā ī isto tpe q̄ velut granū atteritur cū palea sic opat⁹. vt nullus veram ꝓfessionem aspernet: nullius simulatōe
p fallat: atqz ita reprobos fugiat. vt etiā p illoz ministeri
q um ꝓbos colligat. ¶ Ecce qñ ab hereticis baptisma cū sua virtute accipit. cui⁹ tā necessitatis h ¶ Nihil. ē q̄ ad vitam eternā
i ¶ Magi. manes ⁊ mambres isti magi. s. manes ⁊ mambres tria fecerūt miracula. virgas ī serpentes cōuerterūt. ⁊ aquā in sanguinē. ⁊ fecerunt aquam ranas ebulire. sed ciniphes nō potuerunt educere vt moyses. vñ dixerūt. digit⁹ dei est hic. ⁊ ita defecerunt ī quarto miraculo. sc̄s in tertia plaga. qz primum non fuit plaga. et ideo qñqz dicunt defeciſſe ī tertio miraculo. quia ī tertia plaga. xxvj. q. v. c. nec mirū. Eph. 4

k Hanc. ħ ca. est pars illius. §. c. hi igitur ⁊ exponit finē illius.

l ¶ Nemo. ar. ad questionē de inuasore vtrum per euz possit p̄sentari clericus in ecclesia. et per hereticum sentētia iusta detur. de conse. dist. ij. ⁊ dixit dominus io. quoz vtrūqz falsum est. quia inuasor non toleratur. ⁊ hereticus est excōicatus. b.

m ¶ Forma. sc̄z in necessitate vel ignoranter.

n ¶ Per lapideum. §. c. si iustus.

o ¶ Spiritussancrus. fallat. nā mentiri deo possumus. sed ip̄m fallere non possumus. de conse. dist. ij. panem. omia enim certa sunt ei. ff. de iudi. sed ⁊ si testi. §. vlti. ar. §. lxxxj. di. oportet. xvj. q. j. reuertimini.

p ¶ Reprobos. arg. nō preiudicare alicui in sua causa religionem alterius. non enim melius debet alicui credi. quia signa ⁊ miracula facit. cum etiam bonis et malis sint cōmunia. §. c. c. mulre.

q ¶ Probos. quia illud sacramentum puro corde sumunt. ꝛ. e. non nocet.

r ¶ Ecce. paganis. si in forma ecclesie detur. de conse. di. iij. a quodam.

a ¶ Pueroꝝ. doli capaciũ. aliꝫ nihil agerẽt. nã tales furiosis cõparanꝫ. ff. de acq. pos. l. j §. j. xv. q. j. illõ. ds aũt sit dolꝫ capax lex dicit q. s. est ꝓxim⁹ puberrari. ff. de re. iu. pupillũ. ignoraãs rñ bene acqrit aliq̃d. ff. quẽ ad. ser. amit. si partẽ §. vj. b ¶ Per anastasiũ, ꝓpriũ nomen est.

c ¶ Interrogationiꝫ. per ꝗs qõ dicit integrꝫ. pater nõ iocosũ fa/ctuꝫ fuisse. et ita nõ soluit hic illa q̃stio aug. de cõ/se. di. iiij. solet q̃/ri. licet q̃dam dicant eã hic solui sed dico etiaꝫ q licet formã ludẽ do accipiat duꝫ rñ baptizare in/tendat baptizat si aũt oia iocose fiant. nõ erit baptismus. ar. xxij q. ij. c. qõ aũt. ff. de ac. ꝛ obli. ob/ligationũ substãtia. §. vlti. eẋ de sen. excõ. si vero d ¶ Baptismũ ar. nõ iterari sa/cramẽtũ. licz nõ sit perfectũ.

e ¶ Nõ debere ar. simulationez alicui ꝑiudicare ꝛ. di. xxvij. q. in/terrogasti. j. xxij q. v. ecce. j. de pe. di. iiij. solet q̃ri. j. j. xxij. q. ij. q. ait. ff. ꝛ ac. ꝛ ob. obligationũ.

f ¶ Sed adim/plere. arg. xxiij. di. q̃rundaꝫ. vij. q. j. nihil ea §. f. vt in ꝛtice et pe/troꝫ ꝛ in sparu lis vuganꝫ. eẋ ꝛ sacra. nõ iteran. c. j. ꝛ fi. Jo. ꝛc.

g Jdꝭ. quidã ponunt ita casum istũ. Due q̃stiones fiũt hic isidoro. Prima vtrũ baptizati ab ordinaro añ baptisma sint rebaptizãdi. scda vtꝫ ipe debeat ordinari. Ad ꝑmã questionẽ rñdet ab illo loco. sꝫ romanꝰ. scde q̃stioni non rñdet sed põ decidi p. c. s. c. siquis ꝓfugerit. ꝛ fm hoc legit totũ sub interrogatione vsq; ad illud. sed romanꝰ. sꝫ supplebis fm ꝗs in ira. vlteri⁹ nõ ordinet. sed. i. qz ꝛc. ꝛ ita rñdet vni q̃stioni nõ alij. ar. eẋ de ꝑsump. none. instr. de inuti. stip. §. q̃ti/ens. C. de diuer. rescrip. l. j. ꝛ hoc vez est cũ sint conne xe. alij legũt. c. plane. ꝛ dicũt q baptizati ab eo debẽt rebaptizari. sed male dicũt. vñ illud sꝫ romanꝰ est cozrectiuũ. h ¶ Ordinat. ꝛ ꝗ cozrigit. s. c. sicꝭ cõfugerit. vel ꝗ loquꝫ de rigore fm isidoꝝ fm casum quẽ põnit isidorꝰ fm falsaz q̃rundã opinionem. q. s. tales debẽt rebaptizari. vñ cozrigit se stari ibi. sꝫ romanꝰ. q. d. ita alij dicũt. sed romanꝰ ꝛc. i ¶ Nõ ordinet. de rigore. alꝭ secus. de cleri. non ordi. mini. c. j.

Sariã administratio ẽ: vt nec etiã a pagãis datũ possit reiterari. vñ i ecclĩastica historia legit q alexãder epꝰ alexandrie: cũ petri martyrꝭ solẽnia celebraret: post expleta missarũ sacrã vidit sup ozam maris pueroꝝ ludũ imitãtiũ vt fieri solet epm: ꝛ gerentiũ ea q̃ in eccĩa geri mos ẽ: moꝝ eos ad se pduci iubet: et q̃d egissent pcũctaꝭ. Jlli rei ozdinẽ pandũt baptizatos a se esse q̃sdã cathecumꝰos ꝓfitẽ b tur p anastasiuz puez q̃ illis fuerat epꝰ simulat⁹. vbi ex rñsis eoꝝ vidit fm religiõis nr̃e ritũ cũcta ꝓstare: statuit c illis q̃b⁹ itegrꝫ inꝯrogatõib⁹ ꝛ rñsionib⁹ aq̃ fuerat infusa: d iterari baptismũ nõ debere. e ß adiplere ea q̃ sacerdotibus mos ẽ. f) inc ẽt isidorꝰ ait.

De his q̃ p ignorantiã ordinant: anteq̃ baptizentur

g h Jq̃s p ignorãtiã ordinat añq̃ baptizet: debẽt ab eo baptizari iterũ baiptizari: ꝛ ipe vlteri⁹ nõ ordinet. Sz romanꝰ pontifex nõ hoiez iudicat q̃ baptizat: sed tm̃ spm̃ dei submĩstrare grãz k credit baptismi: licz paganꝰ sit q̃ baptizat. **Palea.** Si p̃br ordinatꝰ deꝑhẽderit se nõ esse baptizatũ: baptizet ꝛ ordinet. item et oẽs q̃s ꝓius l baptizauit. Qd aũt cetera sacrã ab hereticꝭ mĩstrari nõ possint: testat hieronymꝰ in aggeo ꝓpha. **Nõ placẽt deo**

q̃ ab hereticꝭ offerunt

m Jc ppls iste hereticorũ oĩm est in ꝛspectu meo dicit dñs. oñe qd fecerũt qd mihi n o obtulerunt vel vota vl p salute vel pacifica vel p pctõ p vl holocausta vl elemosynas sine ieiunia vl cozpis castitaq tem ꝓtamiata erũt i ꝛspectu meo. q̃uis enĩ sctã videant, specie sui q̃ offerunt: tñ quia tractata sũt ab illo q̃ pollut⁹ est in aĩa polluunt oia. Ite in amos ꝓpha. **De eodem.**

r Dit deꝰ sacrificia hereticoꝝ ꝛ a se ꝓicit: ꝛ q̃ti enscũq; ꝛgregati sunt i noie ei⁹ detestat fetoꝛẽ eoꝝ ꝛ oꝛdit nares suas. Ite in osee.

s Lli offerũt **De eodem.** sacrilegũ panẽ ꝛ dãt elemosynas et sectari vidẽtur hũilitatẽ: q̃ ego si vere fiant holocausta interꝓtor: cũ aũt sciam dei dereliq̃rint frustra t truncato capite fidei cetera mẽbra hr̃e se iactãt. Ite dez in epla ad gal. **Sine fide ꝛ charitate nec euangeliũ habet: nec ꝓsunt aliqua bona.**

u Marchion ꝛ basilides ꝛ cetere hereticoꝝ pestes nõ hũt dei euãgeliuz: qz v ñ hũt spm̃sctm̃ sine q̃ hũanũ euãgeliũ nõ docet: nec putet christianum. vt. j. ij. q. vij. non omnes episcopi.

w Dit. et claudit. humana loquitur similitudine. vt xxiij. q. j. odi.

x Lli vere. i. ex charitate ꝛ fide. de pe. di. iiij. c. pe. t ¶ Truncato. i. fide q̃ est fundamentũ omniũ bonoꝝum. s. e. cum paulus.

y Marchion. iste marchion dixit duo esse ꝓncipia. vnũ supioꝝ. aliud inferioꝝ. xxiij. q. iij. quidã. v. ꝛ marchionẽ ste. z ¶ Basilides. iste negauit christũ fuisse passum. vt. c. quidã. xxiij. q. iij.

z ¶ Quo humanum. id est non diuinum non conferens gratiam.

k ¶ Paganus. s. di. xxxij. §. verũ. j. de pse. dist. iij. quos a pagnis. j. sꝫ ibi ꝓter formã ecclie fuerũt baptizati. ß aũt de eo baptismo agit q̃d i forma eccĩe traditur. Aggei.

l ¶ Quod autẽ ñ possint cũ effectu gratie.

Sic ppls. m sic ꝓsecutiuuz est. ꝛ hec sẽntia. c. loquuntur qñ forma ꝑ termĩtit vel sed enter. ꝓter necessitatẽ sacramenta recipiunt.

n ¶ Vel vorã. generale ẽ ꝛ postea subdiuidit per partes. Amos.

o ¶ Vel p salute. p salutez p pctõ dicit. quasi sint noia sacrificioꝝ quoꝝ vnũ ad salutẽ ꝓfuandã. altez ad pec cata purganda offerebat. q̃dam codices hũt fm h. vel sacrificiuz quod offerebat p pace adepta l adipiscenda. Osee. j. Gal. j.

p ¶ Vel holocaustũ. holon totum cauma incẽdium. l. dis. ponderet. versi. fi.

q ¶ In conspectu meo. ecclesiastica enim dignitas nõ facit eum

a ¶ In verbis. ar. verba rebus non res verbis deseruire. preferunt enim intentio verbis. ar. xiij. q. j. §. ij. verba. ar. xxxviij. dis. sedulo. ar. xxij. q. v. humane. et ij. q. neque. ar. xxiij. q. j. paratus. et q. viij. occidit. ar. xxix. di. regule. b ¶ Sed in sensu. ar. xj. q. iij. antecessor. et c. quod predecessor. ar. ff. de leg. et se. consci re leges. ar. ex. de verb. sig. propterea. et c. intelligentia. ar. xxij. q. ij. is qui.

c Vide quantum opi. arg. quod dare elemosynam ad vanam gloriam sit peccatum. ar. xxiij q. j. militare. xxiiij. q. j. odi.

d ¶ Quod corona victorie. s. dist. xc. neque. in fi. et c. siquis autem. j. de pe. di. iiij. §. pe. consi. ibi dicit aug. quod siquis non habens charitatem patitur martyrium. et si non prodest ei ad vitam eternam. prodest ei tamen ad minus supplicium subeundum. So. ibi agit de illis qui bono zelo et si non secundum conscientiam martyrium subeunt. hoc de illis qui arrogantur vt hoc innuitur. Jo.

e Non oportet. benedictiones. i. sacra vel dogmata. vel hoc dicit ironice. benedictiones. i. dignitates et predicationes que idiotis videntur benedictiones vel benediconum abusiones.

f Non liceat. scismaticus. j. de consi. di. j. eps nullam consi. so. illud antiquitus. istud de consue. ecclesie roboratum. b

In ecclesia dei nec vera. quantum ad habendam rem sacri. et licitam executionem.

g

h ¶ In proprietate. i. in vera fide incarnationis. i. vt non credamus christianos deo reconciliari nascendo moriendo et resurgendo etc. xxiij. di. quod eps

i Manifestum est. per crudelissimam. s. arrianam extractum. vt. xxiiij. q. iij. resecande.

k ¶ Intercepta. i. prorsus quo ad effectum consumpta.

a mus in verbis scripturarum esse euan-
b gelium sed in sensu: non in superficie sed in medulla: non in sermonum folijs: sed in radice rationis. Idem

c Vide quantum bonum est charitas. Si ista martyrium fecerimus vt nostras velimus ab omnibus reliquas honorari. et si opinionem vulgi sectantes intrepidi sanguinem fuderimus et sibam nostram vsque ad mendicitatem propriam dederimus: huic opi non tam premium quam pena debetur: et perfidie magis tormen-
d ta sunt quam corona victorie. Item ex conci. laodicensi. Hereticorum benedictio maledictio est.

e Non oz hereticorum benedictiones accipere: quam magis sunt maledictiones quam benedictiones. Item ex conci. martini pape. Cum hereticis nec cum scismaticis licet orare

f Non liceat clericis vel laicis ab hereticis eulogias. i. benedictiones accipere: quia maledictiones sunt magis quam benedictiones neque liceat aut cum hereticis aut scismaticis orare. Item leo ad anatholium constantinopol. epm. Extra ecclesiam non sunt vera sacrificia

g In ecclesia dei quod corpus christi est aliter nec rata sunt sacerdotia nec ve-
h ra sacrificia: nisi in proprietate sue nature verus nos pontifex reconciliet. Item leoni augusto Impiorum manibus diuina sacra se subducunt.

i Manifestum est per crudelissimam et insanissimam vesaniam in alexandrina sede omne celestium sacrorum
k lumen extinctum. intercepta est sacrificij oblatio: defecit chris-

matis scrificatio: et paricidialibus manibus impiorum omnia sese subtraxere misteria. Item beatus martyr cyprianus in epla contra hereticos. Sacramenta extra ecclesiam ministrari possunt: salutem vero conferre non possunt.

l Siquis inquit de ecclesia here-
m n tica presumptione exierit: a
o semetipso damnatus est cum hmoi secundum apostolum nec cibum quidem sumere debemus. declaratur hoc in libro regum: vbi cum homo dei ad
p hieroboam missus esset quod peccatum sua exprobraret atque vltionem suam futuram predicaret: panem apud illum edere et aquam bibere prohibitus est. quod cum non custodisset: diuina sententia inde rediens morsu leonis in itinere interijt

¶ An dz quisquam dicere sacramentum salutare: et gratiam celestem comedere cum hereticis esse posse: cum quibus nec terrestris cibus nec secularis potus dz esse communis: constat autem oleum vnum baptizati vnguntur sctificari et eucharistiam fieri apud
q illos omnino non posse vbi spes nulla est et fides falsa vbi omnia
r per mendacium gerunt. Nam hereticus more simiarum quod cum homines non sint formam humanam imitantur: multum ecclesie catholice et auctoritate sibi et veritatem vendicant: cum ipse in ecclesia non sit. benedicit: cum a deo sit maledictus vitam pollicetur: cum sit mortuus deum inuocat: cum sit blasphemus sacerdotium administrat prophanus. munus ponit ante altare sacrilegus. ad hec omnia accedit et illud malum et antistes diaboli audeat eucharistiam facere. Et cum nec sacrificari oblatio illic pos-

et ita dicit ouidius maior in fabula ranarum. et intercepta quam colla gerebant.

l Siquis. Casus. Intendit cyprianus probare quod non debemus vti sacris hereticorum. primo auctoritate apostoli qui cibum corporalem prohibet cum eis sumi. Secundo auctoritate domini qui prohibuit abdon prophetam cum eis cibum sumere. Tertio quia heretici more simie imaginem tamen habent sacramentorum sed non habent verba sacra Quarto quia si mali qui sunt in ecclesia post trinam monitionem comparantur ethnicis et publicanis. vt cum eis non sumamus cibum multo fortius ipsi heretici precisi. 1. Cor. 5 Quinto. quia non tamen ipsi puniuntur. sed etiam eis fauentes. et eorum sacramentis vtentes 3. Re. 13 Sexto auctoritate osee prophete dicentis sacrificia eorum esse panem luctus.

m ¶ Exierit. i. egerit propter quod meretur exire et damnari. ar. xxiiij. q. iij. siquis non recte.

n ¶ A semetipso. i. ad suum effectum siue factum cadendo in heresim iam damnatam vt. j. iiij. q. v. c. j. j. xxiiij. q. j. c. j. ij. et iij.

o ¶ Damnatus est. id est ipse iniecit se in excomunicationem. vij. q. j. denique.

p ¶ Ad hieroboam. qui fecerat duo idola. et vnum posuerat in bethel. aliud in dan.

q ¶ Non posse quia. s. effectus vel res sacramenti non est apud illos. sed nec veritas sacramenti secundum cyprianum. vt. j. de conse. dist. iiij. quomodo. s. dist. xxxij. §. verum. sed contra eum est. j. e. q. c. per esaiam. s. di. xix. secundum.

r ¶ Per mendacium. hoc errauit cyprianus prout dicit aug. et eum corrigit. xxxij. di. §. verum. j. de con. di. iiij. quomodo. quidam

ñ volūt eū hic excusare. qz intellexit ꝟ de hereticꝫ qui formā ecclie nō tenēt. vel ꝟ ꝓbūybi oia ꝑ mēdaciū ꝛc. eū excusat. ar. ō 2. di. iiij. solet ḡri. l'ꝟ dixit ꝫ hereticos ḳs sp insequat sic ꝛ pelagi. xxiij. q. j. scisma. ꝛ fuit ibi excessus veritat. ar. de pse. di. ij. ego berengari. magt ñ credo aug. ḳ dicit eū errasse.

a ¶ Nō statim ar. ꝙ nō omi doctrine ꝓbo credē dū est. ꝫ. xxiij. q. j. aduocauit. s. di. xix. scōm ar. ꝫ. s. l. di. sicḳs ꝑpostera ꝫ. xxiij. q. iij. ille. ꝛ. q. v. miles. ꝛ. q. j. ḳd culpat. viij. q. j. sciendū. ar. xj. q. iij. sicḳs ep̄s. ꝛ. c. nō sp. ꝛ. c. si dñs h. hic est ar. ꝫ sigilla q̄ nō statiz debēt recipi. ar. ex de ꝓba. ter. tio. nā lr̄e appro bande sūt. ff. de ꝓcur. si ꝓcurato r̄. ff. qō cuiusq; vniuer. item eoz. s. ꝙ si actoz. nō ñ sigillū repro bat si nomen a/ctoris nō hz. ex. de eo qui mit. in pos. cum sicut in parte decisa.

b ¶ Sepauerit ꝟ est ar. ꝙ maritus scies se vxo/ri in ꝓpinq; gradu ꝫsanguineuz licz ip̄obādo cō sanguinitatē de/fecerit dz absti/nere ab ei. thoro ēt iubēre ep̄o ne abstineat. ar. di. l. sicḳs ꝓpostera. ḳd ꝫ si ep̄us eū excōicat pari enē ferat. nec cu rz cū ñ ligeḳ apō deuz. vt. xj. q. iij. quō. ḳd obest. ꝫ. c. vt euidēter. h.

c ¶ Peccato. i. ꝫsensu pcti eoz. viij. q. j. ꝟ. cū ät. 2. xxiij. q. iij. ita plane. ꝛ. c. siquis a catholica.

Nome. 16

Otee. 9

d EXtra eccle/sia. i. ex foris mam ecclesie ratione effectus.

e ¶ Peruenīēre noctis. quattuoz sunt ꝓtes noctis. cō/cinium. imtempestū. gallicinium. antelucanum.

sit vbi spūsctūs non sit: nec cuiq; ꝑ eū dñs p̄ces ꝛ oronesꝑsit ḳ deū ipe violat. Si eī ḳ eccām violāt ethnici ꝛ pub/licani hñtur: multomagt re/belles ꝛ hostes falsa altaria ꝛ illicita sacerdotia ꝛ sacrifi/cia sacrilega ꝛ oia adulteria fingētes inḳ ethnicos ꝛ pub/licanos ncē est vt cōputenḳ ḳs omēs ꝫstat a charitate et vnitate eccie catholice recesi/sisse. Ergo oia q̄cūq; faciunt heretici: carnalia sūt ꝛ ianiaꝛ falsa: ita vt nihil eoz q̄ illi gesserūt a nob̄ ꝓbari debeāt

a ¶ Nō statī suscipiēda sūt ꝛ as/sumenda q̄ iactantḳ in christi noīe: ꝫ q̄ gerunt ī christi ꝺtute. ¶ Quō eī pficere q̄ agūt aut ipetrare aliḳd illicitḳ co/natib̄ a deo p̄ñt: ḳ ꝫ deū qō eis nō licz moluntḳ. Quare ḳ hereticꝫ ꝛ scismatiḳ ꝑpatro/cinantḳ: cēsura dīna ī eoz ꝑ/bantḳ facinoze ꝛ penis nō so/lū duces ꝛ auctozes ꝫz ēt participes destinari nisi se a cō/

d munione malox sepauerit p̄cipiēte dño p moysen. separa mini a tabernaculo hoīm isto rū durissimox: ꝛ nolite tāge re ō oīb̄ ḳ sūt ī eis: ne sil̄ pereatꝫ ī pctis eox: ꝛ qō cōminat̄ dñs p moysen fuerat impleuit: vt ḳsḳs se a choze ꝛ dathan ꝛ abiron nō sepasset: penas statī ꝑ ipia cōione solue ret. sic ēt p osee ꝓphām spūs/sctūs testat̄ dices. sacrificia eoz tāq; pāis luct̄: oēs qui mā ducāt ea ꝓtamī abūt: do/cēs. s. ꝛ oñdēs: ꝛoēs oīno cū auctozib̄ ꝛ fautozib̄ supplicio ꝫiūgi ḳ fuerit pcō eoz cōtamīati. Ite aug. Hera sacra

f ¶ Acciperet. quare in necessitate possunt ab hereti/co baptismū accipe ꝛ nō eucharistiā. dixi rōnez. xxiij. q. v. Arrianos. sacerdotes indignos (q. j. si quem. christi honozib̄. h ¶ Sub imagine. imaginez pnīe appellat publicā reconciliationē q̄ fit p man̄ impositionem. g

nō nisi i fide eccie celebrant.

h EXtra catholicā eccīam nō ē loc̄ veri sacrificij. Ite gre. i. iij. li. dialogoz ait de ermigillo rege leouigildi filio. De manu hereticoz cō/munio nō est recipienda.

e SUpueniēte paschal̄ festiuitatḳ die ītēpeste noctis silētio ad eū pfid̄ p̄ arrianū epm̄ misit vt ex ei. pfidis māib̄ sacrilege ꝫsecrati

f onis cōionē accipet: atq; p̄ ad p̄ris gr̄az redīre mererēt. Sed vir deo dedit̄ arriano epō venienti exprobrauit vt debuit: eiusq; a se pfidiā dignis increpatoīb̄ repulit. Ite innocenti. capl'o. vij.

Sacerdotes hereticoz ēp̄i honozib̄ nō hūtur digni.

g ARrianos ꝓterea cete/rasq; eiusmodi pestes: quia eoz laicos ꝙersos ad

h eum sub imagine pnīe ac spi/rituscti sanctificatione p impositionē man̄ suscipim̄: nō videnḳ clici eoz cū sacerdotij aut cuiuspiā ministerij suscipiēdi dignitate esse: qm̄ ḳbus solū baptisma ratū es/se pmittimus: qō vtiq; in no mine p̄ris ꝛ filij ꝛ spūsctī p/cipiḗ: nec spm̄iscm̄ eos hr̄e ex

i illo baptismate illisq; mīste/

k rijs arbitramur: qm̄ cū a catholica fide eoz auctozes di

m scederēt ēt pfectōez spūs q̄m accepant amiserḗt: n̄ dare eī plēitudīez p̄ñt: q̄ maxīe ī oz/dinatiōīb̄ opaḳ ḳ p ipietatḳ sue pfidiaz fidem dn̄i pdide/

n rūt: ꝓpter qō feri nō p̄t: vt eozū ꝓphanos sacerdotes dignos christi honoribus arbi

o tremur: qr̄ū laicos ipfectos

i ¶ Baptisma te. qō fecerūt vt acceperunt. ā. e. q. siquis contra.

k ¶ Non arbi tramur. subaudi dici. non eni vi/dent̄ clerici ꝛc. quia eozū laicos ꝛc. ꝫsi cum hoc als sit de laicis. merito sic debet esse de clericꝫ. nō enim clerici simi li forma recipiē/tur. ꝛ ideo patet ꝙ sunt digni ec/clesiasticꝫ honoribꝫ. ꝛ continuatur hoc. c. cum si ne illius. ā. e. vē/rum. vl' dic quia eozū. i. ꝗuis. ꝫsi dicat. ꝗuis laicos eozū ita su/scipimus. nō tū clerici ita suscipiendi. sunt in ho/noze.

l ¶ Quoniam. hec ratio non v detur sufficiens sed satis videtur in hoc ꝙ dic̄ au/ctozes eozū. naz tunc sunt auctoz/res eozum. cum isti ꝛ illi sunt extra ecclesiam. vl' dic ꝙ sufficiens est quo ad hoc ꝙ non possūt cō ferre de merito vite. xl. di. multi

m ¶ Perfectionem. id est sanctitatem ꝛ offi/cij executionem.

n ¶ Vt eozum id est quia eozuz vt sit ꝛlatiuū cū causa. et ita per hoc precedēs le/ctio approbata non videtur. i. ideo non videtur. quia ꝛc.

o ¶ Imperfectos. quia non receperunt gratiam per illud baptisma.

a ¶ Qui tetigerit. tactu mētis. ex de sen. ex. nuper.
b ¶ Dānati. dānatiōis vel auctoris iā dānati ꝛc.
c ¶ Ex eo. nō est rō hec qz sūt q̄dā sacra q̄ iteranē. q̄/dam non vt vnctio infirmoꝝ. ꝛ dedicatio ecclesiarū.
d ¶ Impositio. recōciliatoria. ꝛ intelligas de ꝓuata. qz solennis non reiteratur.
e ¶ Precipitur ḡtes cū qz reuer/tunē ab hereli. s̄ e. hi qui baptiſ/mum ꝛc.
f ¶ An⁹. sen/sus ē. ma/nus ipositio pōt repeti. vt. j. de cō se. di. iiij. quō ba ptiſmus. lxviij. dist. sicut.
g ¶ Impositio ꝓsecratoria. sed pfirmatoria nō. Icē nec ordina/toria. s̄ curato/ria bñ iterat. de q̄ 6z. sup egros man⁹ imponent ꝛc. reconciliato/ria sit. vt b. im/ponit enī recōli/atoria man⁹ he/reticis reuersis. vt. s̄. e. arrianos de ꝓs. di. iiij. quō Et excōicat. vt ꝓs. q. iij. cū aliqs ꝛ penitentiij. vt l. di. in capite. et in hereticꝫ vl ex cōicatis nō ē sa cramentū. ꝛ ido repetit in peni/tentio si ē publi/ca [illegible] nō iterat. ꝛ cone nit tm epis. vt xxvj. q. vj. c. j. et l. di. in capite. si est priuata ñ est sacrm. reiterat. ꝛ Joh. 1
Jnuenit etiā pre/sbyteris. vt. xx/vj. q. vj. c. ꝓsbyteri. ꝫ. ecce.
h ¶ Non sicut id est licet.
i ¶ Repeti. ꝫ. e. q. ꝙ quidā ꝑtra Sol. sed ibi ma/nus impositiōes ꝓsecratiōe nō/minat. hic vero manus extensio nē sup penitentē ofone inuocato spūsctō paraclyto. vl ibi ꝓhibet reiterationē man⁹ impositiōis fieri in pub/lico. hic autem permittit fieri in occulto.
k ¶ Sicut christus est q̄ baptizat. inferius. de ꝓse. dist.

vt dixi ad spūsctī pcipiendā gr̄az cū pnie imagine recipi/mus. Jtē legit. q̄ tetigerit i/mūdū imūdꝰ erit. Quō g̃ ei tribuet: q̄ imūdicias ꝛ spur/cicias ꝓsueuit accipe: ꝛ ifra.
b q̄ pticeps factꝰ ē dānati quō honorē debeat accipe: inueni
c re nō possumꝰ. ¶ Ex eo aūt q̄
d manꝰ impositio iterari pcipi/tur: sacrm nō esse ostēditur. Jñ aug. de baptismo li. iiij. Manus impositio nō ē sacri
f g h Anꝰ impositio iteratio. tio nō sic baptismus
i repeti ñ pt. q̄d. n. ē aliud nisi oro sup hoiem. Qñ g̃ inno/centꝫ solū baptisma hereticꝫ ratū esse pmittat: cum gre. sa crilegā vocet ꝓsecratōez ar/riano ꝙ: cuz cyprianꝰ q̄cunq; ab hereticꝫ fiūt carnaliaꝛ in/ania ꝛ falsa iudicet: cū hiero nymꝰ oīa q̄ ab eis offerūt cō tamiata i ꝓspectu dei asserat cū leo ex eccliam nec rata sa/cerdotia nec xa sacrificia eē testef. ptz q̄ sacra ecclīastica p̄ter baptisma vt supra dictū est: ab hereticꝫ mīstrari non pñt. Jtē obijcit illud hiero. ad lucifertanū. Qui i baptiſ
k mo sctūs est: ad altare pctōz Sicut christus nō accedat.
l ipe est q̄ sctificat. vñ oro tevt aut sacrificā di lnīaz ei tribu as cuiꝰ baptisma approbas: aut reprobes eius baptisma
m quē nō putas esse sacerdotē.
n neq; n. pt fieri: vt q̄ i baptis/mo sctūs est: sit ad altare pec catoz. ¶ Sed ꝫ de pctōre tm catholico nō de heretico ītel ligendū est: q̄ q̄cq̄d cum fide catholica ꝓ officio suo facit: licet indignus tñ diuina gr̄a
o coopante ratū esse credit. a/lioq̄n si de hereticꝫ dictū in/telligit: ipe sibi ꝓtrariꝰ esset cū dicat i osee sacrificia eorū ꝛc. ꝛ alibi i ꝓsona dñi. Bene dictiōbꝰ hereticoꝝ deꝰ male/
p ¶ Aledicā bñdi/dictionibꝰ vris. hoc est q̄cq̄d a vob bñdicit ꝓ me erit maledictū. Hoc ergo itelligē dū est de heretico. Illud āt ad luciferianū de ecclesiasti/co pctōre. de quo aug. ait in li. de corpe dñi. Boni ꝛ mali sacerdotes eque corpus christi
q ¶ Mtra ca/sti conficiunt. tholicā ecclesiā in myste rio corpis ꝛ sanguis dñi ni/hil a bono maius nil a malo minꝰ pficit sacerdote: qz nō i merito ꝓsecrāt sed in xbo p ficit creatorꝫ ꝛ xtute spūsctī
¶ Si g̃ in merito esset sacer/dotis: neq; ad christū ptine ret. Nunc aūt sic q̄ baptizat ipe christꝰ ē: ita ipe ē q̄ p spm̄ sctm̄ hāc suā efficit carnem ꝛ trāsfundit i sanguinē. ¶ Cre dendū est. n. ꝙ in xbis chri/sti sacra ꝓficiant: cuiꝰ ꝓius
r creant impio eiꝰ: vtiq; xbo recreant ad meliꝰ. Jtē in li. ij. ꝛ epl̄am parmeniani.
s ¶ Omnia De eodem. sacramenta obsunt in/digne tractantibus: prosunt tamen p eos digne sumenti/bus: sicut ꝛ verbum dei. vn/
t de dictum est: que dicunt fa/cite: que autem faciunt face/re nolite. Jtem in tractatu epistole iohannis.
De bis q̄ sanctē male vtunt.

Aledicā. p aliā expo/sitionē huiꝰ vēr/bi habes. ꝫ. e. mul/ti secularium.
Mtra. ab. i. q
sto loco vs/q; ad. c. sacerdo/tes loquunt om/nia ca. de malis sacerdotibus. to/leratis ab eccle/sia.
r ¶ Creantur. Matth. 15
quo ad sustenta tionem corpis ꝛ post anime.
Omnia sa/cramēta. ꝛ e
verbum. i. predi/catio. que si fiat ab indigno alijs prodest. s̄ sibi nocet argu. di. lxxxiij. ꝫ. q̄q̄. ar. xv. q. vlti. c. vlti.
t ¶ Dictum est. tales instruunt deum qualiter eos pu/nire debeat. xl. dist. multi.

Ieuitj. 22 Nūe. 19
Osee. 8. ꝛ. 9
Malach. 2

a Prophetauit. hic ꝓbat q̄ malꝰ sacerdos ꝑt cōficere. qz saul malꝰ erat z ꝓpheтauit. imo mali habent oīa dona spūssancti ꝓter charitatē. ꝑ. e. multe. hi/storia aūt erat b ꝓ casu

b Nō noui. i. nō approbaui/ Ista dicūt alicꝫ scholares q̄ noti sūt aliq̄bꝫ in scholis cū vident eos in terra sua dicūt.

.1 Re. 10. nō noui vos. vel
et. 19 qñ sūt diuites dicūt pauprib̄ non noui vos. vel gō peius est nolūt loqui cum eis.

c Prophetaad Ihz in
Matth. 7 telligīt de babylonica captiuitate. nā cyro dāte lniam reuertēdi de babylōica captiuitate. ꝓplus israel edificauit altare. z deiecerunt fundamētū templi sz ꝑ Ihas cābise ducis milicie ipiꝰ cyri ꝓhibitꝰ est i edificatione ꝓcedere vsq̄ ad scōm annuz darij in quo egressus ē edificare cēplū ceptū ab aggeo ꝓpha ad hoc exhortāte ꝓplm. loquit ergo hieronym̄ de medio tpe. in quo imolabāt in altari. sed domū dei. s. templū reedificare negligebant. cum domos ꝓprias reedificarent. qō i ipo aggeo planius ꝓtet.

d Diruta. i. edificatione ꝝrutum/ dirute enim remoris virtutibus ania. xv. q. j ex merito.

e Ita fit ꝟbū. in blasphemia. j. de pe. di. j. §. pe. z dist. iij. §. fine. h.

f Congregationē. i. vnitatez ecclesie. g Nunc. z ita pctm in spūsctm est finalis impenitētia. de q̄ dicit aug⁹. de pe. di. vij. c. j. z fi. z nota. xxv. dist. qualis h Et tñ hoc dicit. qz ab isto possum accipere etiam sine necessitate.

i Tenidenter. quidā ita vt aduocatus pōt allegare. vt dicit quedam lex. xlv. dist. cum beatus.

k Et ꝓtinuo. qz. ꝟbox ordinez spectandum esse. vt

a Prophauit saul rex magnus cū etiaz sctm̄ dauid ꝓfectꝰ. nō q̄ se tactēt q̄ forte sine charitate hūt sctm̄ mundei: sz videāt q̄lē rōez sint habituri cū deo q̄ sctis non sctē vtunt. Ex his erūt q̄ dicturi sūt i iudicio: z nōie tuo ꝓphetauim⁹. b Quibꝰ nō dicet mētimini: sz nō noui vos tē. Spūs q̄ ꝓphetie dicendi sūt habuisse sz nō meritum.

Item hiero. in aggeo. ij. c. Quis q̄ nō tā sctificat ex hostijs q̄ ꝑ peccato polluitur

c Propheta q̄ altari tm̄ extructo et domo mea
d diruta hostias mihi offers i altari z victimis eiꝰ scificari te putas? Scito qñ sctm̄ q̄dē est qō offert in altari: sz non tā sctificaris ex hostijs q̄ ex moꝛtuis opibꝰ polluerꝛ. Ite aug. in li. de ꝟbo dñi. Cōtra spūsctm̄ ꝟbū drcū ex dispersione nunq̄ redit.

e Ita fit ꝟbi. ꝟtra spūsanctū:
f cū ex dispsione ad ꝓgregatigonē nūq̄ venit: q̄ ad remittenda pctā accepit spūsctm̄. ad quā ꝓgregationē z si per malū clericū sz tñ catholicuz ministrū reꝓbum z fictū si aliqs accesserit corde non ficto in ipo spūsctūs opaꝛ remissionē pctoꝝ: q̄ in sctā ecclesia ita opatur vt reꝓbos
h fugiat: z tñ ꝑ eox ministeriū ꝓbos collidat. Ide in ꝟmone de remissiōe pctox. Non merit⁹ hom: sed ꝟtute spūs sancti pctā remittuntur.

g Vltimi secularizuz hoīm cū plus sacerdotis vitā q̄ suā discutiūt: i magnuz ꝓtentionis diuinox sacramētoꝝ crimē incurrūt. magna enī trabe vulneratos hūtes oculos eāq̄ negligētes festucā tenuē in alioꝝ cōspiciunt

t Vt euidēter ostenderet dñs a spūscō quē donauit fidelib⁹ suis dimitti pctā nō merit⁹ hom: q̄dā loco scie
k ait. accipite spūsctm̄ z continuo ꝟbiecit: si cui dimiseritis
m pctā remittūt ei: ꝟ ē spūscūs dimittit nō vos. Proinde si cui tis quē sacerdos tolerat i eccīa: ē tñ ex eccīaz z ex corꝑ eiꝰ cuiꝰ caput est chriſtꝰ si ei
n ostiariꝰ ñ aperuerit: ita nō iō ex eccīaz ē: z nō ē de corpe si/
o q̄s pastorꝛ ꝓiudicio cōpellit forꝛesse. Ite ambro. ō sacris De⁹ nō merita ꝓsonaꝝ: sz sacerdotū officia ꝓsiderat.

p Quam scꝑtura testetur q̄
q ad preces hieroboam
r ignis descēdit de celo: z rursus p̄cāte belia ignis missus est q̄ sacrificia ꝓsumeret: datꝛ itelligi q̄ deꝰ nō merita ꝓsonaꝝ ꝓsiderat sz officia sacerdotū. Ignis ille visibil'mitebaꝛ vt crederēt: nob̄ invisibilis opatur: qō credimus. Crede ergo adesse dñm iesū inuocatū ꝑcibꝰ sacerdotū: q̄ ait. vbi fuerint duo vel tres ꝓgregati in nōie meo: ibi sz in medio illox. Ite gre. Nō merita sacerdotū vel virtus diuia sacramēta sctificat.

s Vltimi secularizuz hoīm cū plus sacerdotis vitā q̄ suā discutiūt: i magnuz ꝓtentionis diuinox sacramētoꝝ crimē incurrūt. magna enī trabe vulneratos hūtes oculos eāq̄ negligētes festucā tenuē in alioꝝ cōspiciunt

ꝛxiij. q. j. §. j. ar. ex serie ꝟbox aliquid ꝓpendi. ꝛxiij. q. j. alien⁹. l Dimiseritꝛ. bñ dixit dimiseritꝛ. ñ cui putaueritis dimitti. m Hoc ē spūsctūs. ꝛxj. q. iij. illud. z. c. nemo ꝓdēnat. ꝛ. e. q. dictū est. j. de conse. dist. iij. nemo. h. n Ostiarius. i. chriſt⁹. idē est z ostiū. vt. j. e. q. ordinationes.

o Preiudicio. i. ꝓuo iudicio. ꝛ. ꝛxiij. q. iij. siquis. z. xj. q. iij si eps forte. ꝑ. e. Jos. 20
q. fmissionē. ꝛ. xj q. iij. dd obest. b

p Vm sctus ra. hic intēdit ambꝛosiꝰ ꝓbare q̄ spūscūs operaꝛ inuisibiliter in sacramentis ecclie. qō ex eo ꝓbat. quia olim visibilit o/perabatur i legalibus sacris.

q Scriptur: quā nō habem⁹ sed est in scriptura. lxx. interꝓte/ 3. Reg.
rum.

r Hieroboā. hieroboam q̄ fuit malus fm falsum intellectum gratiani. alꝰ hieroboaz q̄si sacra 3. Reg.
baal destruens. 4. Reg.
hieroboam enī hinc dictus ē gedeon ed hoc nō faceret ad ꝓpositum gratiani.

Johannes. Matth.
s Ultri. hoc ca. intelligitur de malꝛo/lerandis. qz generaliter loquit de oībus sacris. Casus. In ꝓma parte rephendūtur quidam laici qui vitā sacerdotū reꝓhendendo diuia sacramenta ab eis collata ꝓtemnebāt. gerētes trabem in oculꝰ suis z festucam volētes mouere de oculis aliorum. In secunda parte dicitur q̄ quantūcunq̄ sit sacerdos malus. sacramenta tñ eius vera sunt. nec magis sanctificanꝛ a bono. In tertia quid sit mꝑsterium. z quid sit sacrificiuz. vltimo ponuntur verba osee ꝓphete.

t Lederet. argu. alterius crimen non nocere innocenti. ꝛ. e. q. iij. c. j. §. e. q. fertur. ꝓtra. h.

a ¶ Sperñt. ex his cõuincit q̃ missa malorũ sacerdo/tum audiri possit. et sic phibitũ sit in casu vt. j. xv. q. vlt. c. vlt. j. viij. q. iij. c. vlt. s. xix. dist. c. fi. ℈. s. di. xxxij. null⁹. di. lxxxj. si q̃ p ſbz. sed illud de publico vel de damnato. sed hic ó tolerato. h.

b ¶ Minus. i. nõ.

c ¶ Incõphensibilitẽ ei a nob cõphẽdi p q̃liẽ trãssubstantiatio sub spẽ panis et vini corp⁹ christi ℣ sãguis fiat.

d ¶ Itaq̃ ℣ qz occulte ℣ inuisibiliter.

e ¶ Dispẽsationes. i. ℟trutẽ ℣ gratiã a deo dispensaraz ℣ collatam.

f ¶ Quia ꝓcce. sacrificia veteꝛ testamẽti ñ faciebãt qõ figurabantur. ó ℈. di. ij. sacrificiũ ℣ qõ óz ꝓce mystica ℈secretur. ℔ referaꝛ ad speciẽ facti ſm h. quia nec corp⁹ christi ℈secrat. quia ℣ priꝰ corp⁹ sacratissimum erat nec panis. qz ibi desinit esse

I. Corſ. 5.

oculis quã dñ incaute festinant auellere: errorꝛ in foueã dilabũtur. minꝰ q̃dẽ ꝓsiderãtes q̃ non eos sacerdotũ vita lederet si ipsi hũilit̃ bonis sacerdotũ admonitionib⁹ aurẽ accõmodarẽt. Sed dñ hypocritaꝝ moze plꝰ illoꝝ fama q̃ ꝓpriã vitã vl̃ vite negligẽtiã diiudicãt: ſpernãt ſctã monita ℣ spũalia dona. vñ fit vt nõ solũ ab eis dicta respuãt: sed q̃ est deteriꝰ diuia etiã mysteria cõtemnãt: vt nec corpis cõionẽ nec sanguinis dñi nr̃i iesu christi eoꝝ ministerio ꝓfectã assumãt: putãtes hãc minꝰ esse ſctificatã: si illoꝝ fiat officio q̃ꝝ vita eoꝝ oculꝰ videt ignobilis. ¶ Deu inq̃ magnũ laqueũ incidũt: vt diuia ℣ occulta mysteria plus ab alijs ſctificata posse fieri credãt: cũ vnꝰ idemq̃ spũſſctũs ĩ eccl̃ia diffusa p totuz orbẽ ℈raꝝ incõphensibilit̃ ea mysteria occulta atq̃ inuisibilit̃ et opando ſctificet ℣ bñdicẽdo bñdicat. Mysteriuz itaq̃ frẽs ob hoꝛ: q̃ secretã ℣ reconditaz hz dispensationẽ. Sacrificiũ ãt q̃si sacrũ factũ: qz p̃ce mystica ꝓsecrat̃ ꝓ nobis ĩ memoriã dñice passionis. Sacrm̃ xo ẽ in aliq̃ celebratione cũ res gesta ita fit: vt aliq̃d ſctificate accipiam⁹ q̃ꝝ ſctẽ accipiendũ ẽ. Sũt ãt sacra baptisma chrisma corp⁹ ℣ sanguis christi: q̃ ob id sacra dicunt̃: qz sub tegumẽto corpaliũ rex diuia xtus secreti⁹ salutẽ eoꝝdẽ sacroꝝ opat̃ effectũ. vñ a secretis xtutib⁹ vel sacris sacra dicunt̃. q̃ iõ fructuose penes eccl̃iaz fiũt: qz ſctus ĩ ea manens spũs eoꝝdez sacroꝝ latent opat̃ effectũ cuius panis et calicꝭ sacrm̃ grece eucharistia ór latine bona gra interꝑtat̃. Et q̃d meliꝰ corpe ℣ sanguẽ christi: siue ergo p bonos siue p malos ministros ĩtra eccl̃iaz dispẽſet sacrm̃ tñ ẽ qz spũſſctus mystice illõ viuificat q̃ quondã aplico ĩ tpe visibilib⁹ apparebat opib⁹: nec bonorũ meritꝭ dispẽsatoꝝ ãpliat̃: nec maloꝝ attenuat̃. qz neq̃ q̃ plan-

b tat ẽ aliq̃d neq̃ q̃ rigat: sed q̃ incremẽtũ dat deꝰ. ℔ de corpe ℣ sanguẽ dñi nr̃i iesu xp̃i: ℔ ẽt de baptiſmate ℣ chriſmate ſctẽ dũ est ℣ tenẽdũ: qz xtꝰ dña secretiꝰ opat̃ ĩ eis: ℣ dña solũmodo hec ẽ virtꝰ siue ptãs nõ hũane efficacie polluim⁹ itaq̃ panẽ. i. corpꝰ christi q̃n indigne accedim⁹ ad altare: ℣ sordidi mũdũ sanguinẽ bibim⁹. ℣ ĩfra. maledicã inquit bñdictiõib⁹ vr̃is: hoc ẽ is q̃ nũc meis bñdictiõib⁹ possidet̃: seu q̃cq̃d a vob benedicit maledicã. vl̃ qm̃ nec benedicunt scis ex vero corde

i vl̃ qz q̃ inique agũt bñdicũt̃ ab eis adulant̃q̃ pctõibus dumodo diuites sint. ¶ tẽ fabian⁹ papa epis oriẽtalib⁹.

Mõ sacerdotũ merita ſz que docẽt ℣ ministrãt cõsiderare

k Significastis debem⁹. insup pleroſq̃ attẽdere mlt̃os ĩ pis honoꝛib⁹ ecclesiastic̃ nõ ꝓgruent̃ viuere ſmõib⁹ ℣ sacr̃is q̃ p eos ꝓfis mistrãt̃. ¶ O miseros hoies q̃ hos ĩtuẽdo christũ obliuiscũt̃ q̃ ℣ ml̃to añ p̃dixit: vt legi vi poti⁹ obtẽperet̃: q̃ꝝ imitãdi videãt illi q̃ ea q̃ dicũt nõ faciũt. ℣ traditoꝛẽ suũ tolerãs vsq̃ ĩ finẽ: ẽt eũ euãgelizare cũ cer̃is misit. nã apli talẽ ꝓsuetudiez nõ habuerũt l nec bñdaz docuer̃t. ¶ tẽ nicolaus papa michaeli ĩpatori.

De eodẽ.

Non q̃les sacerdotes dñi sũt: ſz q̃d de dño loq̃nt̃ ẽ vob magnopere q̃uidẽdũ nec ĩ vicarijs bti petri apl̃i vob ẽ attẽdẽdũ q̃d sint: ℔ q̃d ꝓ correctiõe ecclesia ℣ q̃d ꝓ salute vr̃a satagãt. nec eĩ illos ĩferiores dicet̃ scrib℣ pharisei sedẽtib⁹ sup cathedraz moysi: de q̃b⁹ dñs p̃cepit dicẽs: q̃cũq̃ dixerit vob facite: ſm opa eoꝝ nolite facere Ergo ĩpatoꝛ ꝓsidera si illos dixit audiendos q̃ sup cathedrã moysi sedebãt: q̃nto poti⁹ q̃ sup cathedrã petri residẽt ẽ existias obaudiendos. ¶ tẽ aug. ℈ petilianũ

m

Mat. 23

starim.

g ¶ Quid melius corpore certe aia christi. vñ hoc dictũ intelligas dũtaxat amplificatiõis gra. si. ℈. xxxij. q. vj. nihil. ℣. que. vij. qõ i omnib⁹ vel sic q̃ nulla sacramenta eccl̃iastica quo ad sanctitatẽ ℣ reuerentiam. vt. ℈. de ꝓse. dis. ij. nihil. ℣. c. qui manducat. ℣. xcv. dist. ecce. vel inẽ res eius/dẽ generis. s. inẽ corpalia. vel intellige de corpore qõ est christ⁹.

Malach. 2

h ¶ Qui rigat. ℈. e. q. interrogo sed ℈. s. di. lxxxj siqui ꝑ byteri. sz ibi expone ꝓbuꝛ id est filiũ. et sic non est ℈. de pedist. j. verbũ.

i ¶ Vel qz. ista duo vel respicit/unt tm̃ ꝓmuꝛ membꝛuz. cuius due inueniũtur expositiões per sequentia.

k Significastis nõ cõgruenter. ideo vtrabãt eoꝝ sacramẽta.

l ¶ Docuerunt ergo nec nos p̃sumere vel inuenire debem⁹. vt s. dist. xxxvij. q̃ de mensa ℈. ij. q. v. consuluisti ℈. xxxj. q. j. q̃ si. s. dist. lv. si euãgelica. s. di. xlv. si cõm. vij. q. j. c. j.

m Non quales. nec eĩ illos. nota modũ arguendi de malis ad bonos. de conse. dist. j. c. j. ℈. xj. q. j. sacerdotibus. s. dis. xxj. submittitur.

a Dominꝰ declarauit. nō. q aug. in ℟. c. ꝓbat duas opiniões petiliani. q̄ petilianꝰ dicebat īmūdiciā malox mūdis obesse. dicebat etiā q̄ mali sacerdotes nō ꝓferebāt vā sacrā. Dicit ḡ in ꝓia ꝑte. q̄ īmūdicia malox bonis ⁊ mūdis nō obest. Jn scḋa pōit q̄ndā obiectionem petiliani q̄ nō tāgit ꝓpositū ⁊ eā soluit. Jn tertia
Matℏ. 13 oñdit q̄ sacrā si
1. Corj. 11. i forma eccie cōferanē a q̄cunq; vera sunt. et hoc oñdit triplici ex emplo cayphe a postoli ⁊ dauid. Jn q̄rta ostēdit q̄ ēles sūt qui sacrāmēta accipiunt. talia sūt eis sacrā. Jn quīta infert duplicē cōclusionē ꝫ duplicē opinionē petiliani grās agēs deo q̄ acquisierit
℘ℏ. 131. petilianꝰ suis rationibus.

b ¶ Declarauit in parabol̄ de zizania seꝑāda a tritico. xj. q. iij nolite. de edis. vt. xxiij. q. vij. c. j. vel declarauit
Titum. 1 sustinēdo iudaz ij. q. j. vnꝰ ex vob

c ¶ Cetu. i. collectione apl̄oz̄ vl̄ eccle. vbi sūt boni ⁊ mali. xxij q. iij. recurrat.

d ¶ Petilianꝰ obijciēdo. dicebat enī maluz sacerdotē nō posse cōficere. q̄ nō ē verꝰ sacerdos. sic nec laicus poterit
Jbidem. e ¶ Baptisma q̄si hoc q̄rimꝰ et nō illud. ⁊ io nō valet obiectō. ⁊c

f ¶ Sacro. ordine ⁊ officio sine iusticia. ar. ℣. xl. di. sicut viri. sed ibi agitur de essentia sacerdotis. hic de qualitate.

Sacerdotū immūdicia sacramentū non polluit.

g Dominꝰ declarauit in
b vno cetu hoīm eadē sacra sumentiū nō obesse mūdis ali/
d quox īmūdiciā. petilianꝰ dixit. at si q̄sq; carmia sacerdotis memoriē teneat: nūquid inde sacerdos ē q̄ ore sacrilego carmē publicat sacerdotꝫ Augustinus rūdit: ita. istud dicis q̄i mō q̄ram. q̄d sit verus sacerdos: ⁊ nō q̄d sit verū baptisma: vt. n. q̄sq; sit verus sacerdos: oportet ⁊ non
f solū sacro ℔ iusticia q̄z induatur: sic̄ scriptū est. sacerdotes tui iduanē iusticia. q̄ aūt solo sacro sacerdos est sic̄ fuit
p̄tifex cayphas persecutor vniꝰ ⁊ veriss̄imi sacerdotꝫ: q̄ uis ipe verax non est: q̄ dat
g tū vex est: si nō det suū ℔ dei.

h ¶ Tez. Cretenses male bestie
i pigri ozde. Si ḡ apl̄us nescio cuiꝰ alienigene testimoniū: q̄ vex cōperit etiam ipe attestatus est cur nos apud quēcūq; inuenimꝰ q̄ō christi est: ⁊ verū est etiā si ille apud quē inuenimꝰ puersus et fal
lax est nō discernimꝰ q̄ꝑ vi
k ciū q̄ō hō hz veritatē quā nō suā ſz christi hz. ⁊ dicimꝰ sacramētū. hoc vex ē sic̄ ille ait testimoniū hoc vex est: ℔ nū/
l q̄d ideo dicimꝰ: etiaz ipse hō verax est: q̄ dicimꝰ sacrm ℔ vex est. vob aūt necesse est vt semp erret q̄cūq; ꝑ homi
m num vicia dei sacra violatꝫ: aut nos ꝑter dei sacra q̄ in nobis violare nolumꝰ: etiaz
n vri scismatis sacrilegiū assumere putatis. ¶ tez. Baptismi ergo puritas ab impuritate vl̄ immūdicia ꝓscie siue dantis siue accipientis oīno distincta est. ¶ tē. Memento sacramentis dei nihil obesse mozes maloꝝ hoīm: quo illa vel non sint vl̄ minus sancta
o sint. ¶ tem. Si non habebat saul sacramenti sc̄itatē: q̄d ī eo dauid venerabatur. ¶ Si aūt habebat īnocentiā: quare īnocentē pseq̄bat? nā eux ꝑter sacri vnctionē ⁊ bonoꝝ rauit viuū ⁊ vindicauit occi
p sum. ¶ Et q̄ vel panniculuz ex eius veste abscidit: ꝑcusso corde trepidauit ¶ Ecce saul nō habebat innocentiā: ⁊ tñ hēbat sc̄itatē nō vite sue sed vnctionis. ¶ Mā hec sine innocentia hr̄i nō pōt: ſz sacrm dei q̄ō ⁊ in malis hoīb⁹ est:
q sanctū est. ¶ tem. Nos dicimus tale cuiq; sacrificiū fieri: q̄lis accedit vt offerat: et qual' accedit vt sumat: ⁊ eos de sacrificijs taliū manducare: q̄d ad illud tales accedūt
q̄les ⁊ illi sūt. ¶ Jtaq; si offerat deo malꝰ ⁊ accipiat inde bonus. tale cuiq; est qualis q̄sq; fuerit: q̄ ⁊ illud scriptū est. Omnia munda mundis.

r ¶ Per hanc sn̄iam veridicā ⁊ catholicā etiaz vos optati
q̄ sacrificio non estis polluti. Si facta eiꝰ displicebāt vob

o ¶ Si nō habebat saul quem dñs elegerat. et fecerat regē. i. fieri iusserat. vt. ℣. viij. q. j. audacē.

p ¶ Panniculum. q̄ scidit chlamydez vestimenti sui. vt. ij. q. vij. ℌ. de his. ⁊ ℌ. itez opponit

q ¶ Nos dicimus. omīa munda. iuxta illud. Qui manib⁹ so/ 1.
des. opez ꝓius ablue sordes. Jnrus te mūda. q̄ mundis oīa munda.

r ¶ Optati. ꝓprium nomē est. ⁊ erat malus catholicus vel hereticus ſz occultus. Matℏ. Joℏ

s ¶ Sacrificio hic patet q̄ p̄cipuus ꝓficit. vt. ℣. c. nō nocet. ⁊. c. di. cūr. ⁊ de ꝓse. di. iij. nō in nobis. ꝑterea que esset ratio q̄re dāna/
tus a deo posset conficere q̄diu toleratur ab ecclesia. ſz damnatus ab homine. nō dicas ergo q̄ hereticuſ excommunicatꝰ potest hoc sacramentū ⁊ reliqua sacramenta ministrare ꝙ capitula q̄ dixi. quidam tamen contrariuz dicunt per id q̄ō est. xxiij. q. j. scima. vbi dicit pelagius. si vitate duce regimur. nō est christi corp⁹ q̄ō hereticꝰ conficit. Jtem q̄ hoc sacramentū est sacramētū vnitatꝫ. vt de ꝓse. di. ij. q̄ passus. Jtem quia extra vnitatem ecclesie confici nō potest. vt. ℌ. e. ex ec ℣. e. sacerdotes.

t ¶ Polluti. ar. non imputari socio peccatum alteriꝰ si ei displiceat. dūmodo cum admoneat. vt resipiscat. vt ℣. e. q. iiij. c. j. incipit nullius crimen. arg. xxiij. q. iiij recedite. viij. q. j. quid autem. ℣. xj. q. iij. q̄ prędecessor. ℣. xxiij. q. iij. si habes. ℣. de conse. dist. j. in sancta. ꝓtra

ſ.e.q.v.c.i.ℨ.h.

a ¶Christus quid fecit nobis. qui signa patientie ostendit.

b ¶Primā.id est.primo ꝓfecram eu charistiā dedit.nam vna sola est.z ió non est ꝑma vel vltima.vel sic ꝑmam.id est.vnicā z non plures.

c ¶Oze.cū dixit.hoc ē corp⁹ meū.ſ.de ꝓſe.di.ſtin.ij.accipite.

d ¶Ceteris ſ.xxiij.q.iiij.tu bonus.z.c. ℨ magnū.ſ.de ꝓſ. di.ij. cum omne ℨ.ſo. sed ibi de bucella panis quam ſoli iude tradidit.postea hic de corpore christi qō ꝑmo tradidit ſibi poſtea omnib⁹ dedit.

e ¶Nomina.uit.ſ. nescio. ſz credo q ibi qui intingit mecum manū zc. ar.in ſti.de exhere.li.

Matth.26 Joh.13 f ¶Locut.ar. ℨ infideles ſeruientes. ioh. q ſint diabol.de pe.di.j.ſ. ħ idē

g ¶On nocet ad eccleſie Joh.6 ſ.de ꝓſe.di.j.ecclesiaſ.ℨ. ſed illud quando forma ſeruata nō ē h ¶Conſecrationē.dum tamen ceſſet omnis pacio.vel aliqua turpis ꝓmiſſio aliocn̄ execrata potius ℨ ꝓſecta dici debet.vt ſ.e.q.iiij.eccleſia.ſz hoc i odium ꝓſecrāt⁹.nā reuera conſecrata eſt.

Mat.10

i ¶Sed obijcitur.reſpicit.ſ. hoc ergo.ē. ꝓme poſitum uaz inducit iſta vſ.c. quedaz dicere.quedam a ſenſu ℨrio ad ꝓbandū q malus ſacerdos non poſſit ꝓficere ſacramēta.ſz ibi rñdet in ſeqnti.ſ. cum vita.

k ¶Acerdotes.impcantis.i.inuocātis p preces.

l ¶Nō vitā.qrū ad rem ſacri.ſ.vt digne ꝓficiant.alis vita non exigitur vt ꝓficiant.

non vtiqz panis illius panis luctus erat:ſub cui⁹ iniqtatibus africa tota lugebat.

¶Sed panē luctus omnib⁹ vobis cōmunē eſſe oīum veſtrum malū ſciſmatis facit.

¶Item gras ago deo quia tādem ꝓfeſſus eſt poſſe valere iuocatū nomē christi ad aliorum ſalutē:etiam ſi a pctōribus inuocef. ¶Hinc ergo intelligite:cum christi nomē inuocaſ non obeſſe alioz ſaluti aliena peccata. ¶Idem i li.pſalmoz. Etiam p malum miniſtrū dona dei ad eos pueniūt: qui cum fide accipi.

a ¶Christus q̄d fecit unt nobis:qui traditorem ſuū tanta patia ptulit:vt ei

b ꝑmam euchariſtiaz ꝓfectam

c manib⁹ ſuis z oze ſuo cōmē-

d datā ſicut ceteris apoſtolis traderet. ¶Quid nobis fecit deus:qui eundē tradito-

e rem ſuū:quez diabolū noīauit: qui ante traditionem

f dñi nec loculis dñicis fidem potuit exhibere cū ceteꝛ diſcipulis ad ꝑdicādū regnuz celoz miſit:vt mōſtraret dona dei puenire ad eos: q cuz fide accipiūt:etiā ſi talis ſit p quē accipiūt:qualis iudaſ fuit. ¶Item gre. Sacramentis

g ¶Epi malicia non nocet ¶On nocet malicia epiſcopi neqz ad baptiſmuz in-

h fantꝭ neqz ad eccleſie ꝓſecrationē: quia baptiſma a deo datur non ab hoīe venit. ſic et euchariſtia z oīa quecūqz in altari ponunf. nō ab homine ſed a deo ſanctificatio

m ¶Macula mortal peccī.ar.de ꝓſe.di.ij.q̄tidie.vel venialis.z tūc eſt ꝓſilij.ar.di.vj.teſtm.h.tam hec auctoritas intelligiſ de macula corpali.vt.xlix.di. hinc etiā.z ira ſophiſtice inducif.ſ.nō accedat.dū ei eſtuauerit in pectore p̄cantis ignis alien⁹ q exurūt.z nō ſanctiat. non poteſt digne accedere ad altare. ó pe.di.iij. inter hec hircum.vñ nota hic q quilibet ſacerdos p macula mortal peccati ſuſpenſus eſt quo ad ſeq̄ quo ad accipiēres ꝛo non.niſi vt notatur.xxx.ij.di.ſ.veruz.z c.nullus. Sophonie.3

i nem accipiūt. Sed obijcif illud hieronymi i ſophonia Non verba ſed merita ſacerdotū euchariſtiam faciunt.

k ¶Acerdotes: q euchariſtie deſeruiūt z ſanguinem dñi populis eius diuidunt:impie agūt i lege chriſti:putantes euchariſtiā im-

l precantis facere:verba non vitam:z neceſſariā eſſe tantum ſolennē oratiōnē z nō ſacerdotū merita. De quibus dicif:ſacerdos in q̄cūqz fue-

m rit macula:nō accedat offerre oblatiōes dño. Item alexander Tanto facili⁹ ſacerdotes exaudiunt: q̄to apō

n ¶Deum ſunt digniores. ¶Si ſacerdotes p populo interpellāt:z peccata populi comedūt: quia ſuis p̄cibus ea delent atqz ꝓſumūt: qui q̄to digniores fuerint tanto facili⁹ in neceſſitatib⁹ pro quibus clamāt exaudiūtur. Item gelaſius elpidio epiſcopo. Non adeſt ſacramentꝭ ſpiritusſanct⁹ que per

o ¶Criminoſos miſtrunt. ¶Acroſctā religio q catholicam ꝓtinet diſciplinaz tantam ſibi reuerentiā vendicat:vt ad eam quilibet niſi pura ꝓſcientia non audeat puenire. Nam quomodo

p ad diuini myſterij ꝓſecrationem celeſtis ſpirit⁹ inuocat⁹

q aduenief: ſi ſacerdos z q eū adeſſe deꝓrecaf: criminoſis plenus actionib⁹ reꝓbef. Item gregorius in regiſtro Manus immūda tacta inquinat non mundat

¶Ipſi ſacerdotes. co/medūt.id ē.oblata pro peccatis vel dicūt comedere peccata populi. quia delent.z ſic comedūt peccata populi oratiōibus ſuis vel forte qz exēplo bōe operationis z bone ꝑdicationiſ corrigunt homines et ita q̄tum i ſe eſt delent.ſolus enim deus delz peccatum.id eſt peccati reatum ſacerdos penaz infligendā pro peccato oratiōnibus minuit. ꝓpter qō peccatum delere dicitur.h. vel illi dicuntur comedere peccata populi.qui de ſuis poſſent ſuſtentari.z tamen p̄cipiunt de eccleſiaſticis.xij.q.ij illud.cum habēti dare zc.ſ.q.ij paſtoz.

Sacroſcā.i.religioſa ſacroꝝ reuerētia.vel.i.euchariſtia vel gōlibz aliud ſacrm.ſ.e.vērū. p ¶Cōſecrationē.quā dīnū myſteriū facit nō miſtri admiſtratio.vt.ſ.ō ꝓſe.di.iij.ñ eſt aq. q ¶Aduenieꝛ.ad/ueniet q̄dē magis ad ꝓficientis detrimētū q̄ ad ſalu/

tem. de cōse. di. ij. ⁊ sancta.

a NEcesse est vasa. i. subditos alias. q̄ dñs in eis sedet vt. xxiij. q. iij. nabuch. xxxij. q. v. si paul⁹. q̄z sanguis requirit ō māibꝰ nr̄is. xl iij. di. ephesijs.

Esa. 52.

b Ad interiora. i. spūalia et celestia. vel dic. id ē. ad vicia. et rūe dic pducendas vapulaturas ⁊ ꝓmo māipio gelāsij. xl. dis. si papa.

c MIrrogo ꝓbū. i. pdicatio q̄ plēt̄ fuerit ⁊ plꝰ fac ꝓpungi hoiez. ita vt oia pcta p cā tollāt̄ ⁊ p corꝑ⁹ christi tm̄ venialia tollūt. vt ō cse. di. ij. iterat. ⁊. c. q̄tidie. ⁊ sic non ob. s. c. multi.

d Negligenter. i. id q̄ ꝓbo significat vel p ꝓbū ꝯcipit.

e Cadere. de cse. di. ij. ⁊ bū.

NEc. nō. q̄ tria dicunt̄ ꝑ q̄ sacra dñi n̄ rite vel recte cōsecrūt. nisi a dignis ꝑcēt et a dignis sumant. ⁊ i forma ecclie. ꝓmū nō ꝛ ibi. nisi p sacrū. secūdū ibi. nec cui. tertium ibi atq̄ id tē. q̄da diuidūt. c. i tuas ptes. In p̄ma fit mētio de sacrificio q̄ ab eo accipit p q̄ offert. ⁊ b ysq̄ ad illū locū atz id. In scōa fit mētio de sacrō q̄ nō accipitur ab eo p q̄ offert et dic̄ sine vicio .i. sine pctō.

1. Cor. 11

g Rite. q̄ ad offerēdū ⁊ acci/

a NEcesse est vt mūda sit manꝰ que diluere sordes curat. ne tacta queq̄ deteriꝰ inq̄net: si sordida seq̄ns lutum tenet. Scptū nāq̄ est: mūdamī qui fertis vasa dñi. dñi etenī vasa ferūt q̄ p

b ximoꝝ animas ad interiora pducēdas in ꝓfatiōis sue exemplo suscipiūt. Ite aug.

Eque seruandū est verbum christi ⁊ corꝑ⁹ christi.

c MIrrogo vos fratres vel sorores. dicite mihi quid plus videt vobis corꝑ⁹ christi an verbū christi? Si vultis vere respondere: hoc dicere debetis: q̄ non sit minꝰ dei verbum q̄z christi corpus. et ideo q̄ta sollicitudie obseruamus: q̄n nobis ministrat vt nihil ex ipso ō manibꝰ nostris in terrā cadat: tāta sollicitudine obseruem⁹: ne verbum dñi q̄ nobis erogatur dum aliud aut cogitam⁹ aut loq̄mur de corde puro perat: quia non minꝰ erit reus

d qui verbum dei negligenter audierit: q̄z ille qui corpus christi sua negligentia in terram cadere permisit. Item.

e Eq̄z potest De eodem.

f NEc. nō. q̄ tria dicunt̄ ꝑ q̄ sacra dñi n̄ rite vel recte cōsecrūt. nisi a dignis ꝑcēt et a dignis sumant. ⁊ i forma ecclie. ꝓmū nō ꝛ ibi. nisi p sacrū. secūdū ibi. nec cui. tertium ibi atq̄ id tē. q̄da diuidūt. c. i tuas ptes. In p̄ma fit mētio de sacrificio q̄ ab eo accipit p q̄ offert. ⁊ b ysq̄ ad illū locū atz id. In scōa fit mētio de sacrō q̄ nō accipitur ab eo p q̄ offert et dic̄ sine vicio .i. sine pctō.

g Rite. q̄ ad offerēdū ⁊ acci/

g rite offerri nisi p sacerdotem iustum ⁊ sanctum nec nisi ab eis accipiat̄ q̄ offer

h tur p quibus offertur: atq̄

k id sine vicio sit: vt pro vicio

i sis mūdandis offerri possit. hoc certe omnes cupiunt: q̄ pro se offerri sacrificium deo

m volunt. Cum vita sacerdotum eucharistie necessaria esse dicitur: non ꝓsecrationi sed effectui intelligendum est. Non enī effectuz salutis confert ei quem merita faciunt indignū: potius complet̄ ī eo illud apostoli. qui manducat corpus dñi ⁊ sanguinē bibit indigne: iudicium sibi manducat ⁊ bibit. ergo ꝓtra eos qui crebra oblatione sacrificij se putāt posse mūdari non cessantes impie agere in lege dei intelligit illud eē dictū hieron.

Quod ꝛo sacerdos etiam si malus sit tamen ꝑ officio sue dignitatis grām trāsfundat hoīb⁹: testat̄ aug. in li. questionū ve. testa.

Sacerdotes nomen dñi inuocant: dñs autem bñdictionē pstat

n DIctū est a dño ī numeris ad aaron: vos po/

o nite nomen meum sup filios israel ego dñs bñdicaz eis: vt gratiā traditā p misteriū ordinati trāsfundat hoīb⁹ nec volūtas sacerdotis ob/

p esse aut ꝓdesse possit: sed meritum bñdictionē poscentis ꝗta autē dignitas sit sacerdotalis ordinis vel officij: hinc adūtam⁹. Dictū est autem de nequissimo caypha ī terfectore saluatoris inf cetera. Hoc autez a semetipso non dixit: sed cum esset pn̄ceps ⁊ pontifex sacerdotuz anni illius ꝓphetauit. p q̄ ostendit spiritūsanctū dato rem gratiarū non psonam se

q qui digni aut indigni: sz ordinē traditiōis: vt q̄uis ali quis boni meriti sit: non tamen possit bñdicere nisi fuerit ordinat⁹ vt officij ministeriū exhibeat: dei aūt est effectum tribuere benedictiōis.

Quod ꝛo per hereticos sacramēta dignitatis ministrata dicunt̄ carere effectu: improbat auctoritate anastasij pape: q̄ ordiationez achacij q̄uis heretici ita ratā appro bat: vt etiā eis q̄s post dānationē baptizauit vel ordinauit in nullo ream psonā ꝛ/o/ cuisse asserat. Sed hoc eū illicite ⁊ non canonice: īmo ꝓtra decreta suoꝝ p̄decesso/rū feciss̄e ⁊ successoꝝ ꝑbat felix ⁊ gelasiꝰ qui achacij ante anastasiū excōicauerūt: et horm̄isda q̄ ab ipo anastasio tertiꝰ eūdē achacij dānauit. Añ etiā ab ecclia romana repudiat̄ ⁊ a deo fuisse pcussus

pientem.

h Pro q̄bꝰ offertur. supplenec p̄t rite offerri nisi ab eis.

i Sine vicio .i. ñ sit citra formā ecclie. sz i ipsa forma ecclie.

k Vt ꝑ vicios expōe vt recte possit offerri

Nāz. 6

p vicios. i. vēlia hūtiū. Sz intellige gñaliē. q̄ offert etiā p hūtiū mortalia

l Mūdādis .i. vēial' pcti maculā hūtiū.

m Cuz vita. respic̄ ꝛ. c. sacerdotes. ⁊ bñ soluit ⁊ ꝓfirmā dā suā solutiōez inducit. c. seq̄ns

Joh. 11

n DIctū ē ꝑ bat aug. q̄ bñdicere ī tā tū meritū sz etiam ordinē req̄rit. In ꝓma ḡ re pōit auctem dñi. vsq̄ ibi q̄/ta. In scōa ꝑbat intētionē suam. ⁊ auctez ex emplo caypheo Vos pōite .i. inuocate.

p Prodesse. ꝑ colligit q̄ licz voluntas sacerdot̄ ñ sit vt p/sit. ꝑdest tñ. ꝛ. ō ꝓse. di. iij. ñ illō te/Sz q̄d si cantet missaz vt ꝛ ꝙdat aliq̄s ꝓficiet reuera. sz dz puniri. ar. xxvj. q. v. quicūq̄.

q Quod ꝛo. dictum est. s. in. ꝟ. si ergo. q̄ sacramēta dignitatis ab hereticis collata effectuz non habēt. ꝛ. q̄ allegat auctoritatez anastasij. quaz ostēdit friuolam eē auctoritate gelasij ⁊ felicis.

a ¶ In tractatu. q̄ ꝫ ꝓbaℓ. q̄ grān⁹ nō diuiſit ꝑ diſtinctiones ꝫ opus. ar. xj. q. iij. ℣. euidenℓ. b ¶ Item obijcit ei. ſ. qō dictū eſt. ꝫ. c. ℣. cū ergo innocenti⁹.

c Quod q̄dā. Caſus. opinio ē q̄rūdā. q̄ ſacerdoℓ vℓ epūs recedēs de eccliā ad hereticos. ſacrm bap/tiſmi nō amit/tit. ſed ſacramē/tū ordiniſ amit/tit. ¶ Iſtō impro/bat aug. multi/pliciter. ¶ Primo ſic. q̄ cū vtrūq; ſit ſacrm nō ꝑ aſſignari ratio q̄re ponꝰ ꝓdaℓ vnum ꝑ aliud. ¶ Scōo ſic. q̄ cō/ſuetudo eccleſie eſt. q̄ cum tales redeūt. nō ſoleℓ reordiari. ſi eos eccleſia vult to/lerare. ¶ Tertio dicit. q̄ ſicut ꝛe/cedēs ab eccliā vtrūq; retinet. et ſic videtur q̄ vtrūq; pōt ꝓfe/re aliꝗs eꝛ eccle/ſiā licet male cō/ferāt. ꝛ cū quis recepit ſacramē/tum extra eccle/ſiam. ꝛ reuertiℓ ad eccleſiā nō ē ſacrm iteräduꝫ in eo ꝛ hoc ꝓbā/tur tripliciℓ. per baptiſmū datū a laico. qō non iteraℓ licet illō iniuſte detur ꝑ ſignum publice monete impoſſuꝫ ab eo qui nō de/buit impmere. et ꝑ characterē militie qui non repetitur.

b ¶ Dandi. ſ. ordinem.

c ¶ Amittit. characterē eniꝫ nō pōt amitte/re. lꝫ videaℓ ali/ter dici. xj. q. iij. epiſcopus.

d ¶ Amittere. nam vbi eadem ratio ꝛ idē ius. ff. ad. l. aqℓ. illō. an rū ꝫ ſit verū notaℓ. xxviij. q. j. ſic enī. xxxv. q. vij. apl'o. ℣. e. ℣. cū ℟.

e ¶ Jus dāndi. i. ordinē. ō ꝓſe. di. iij. oſtendit. vel ꝑ reſtaℓ ꝓferēdi baptiſma. j. xxxij. q. vij. licite.

h ¶ Vtrūq;. ſ. baptiſmꝰ ꝛ ordo. i ¶ Noī. ꝫ ō ꝓbaptiſmo ſacerdotis in q̄ prās baptizādi ē ſacrm. in laico legiℓ etiā in geſtis romanorū pontificū ꝑ mō. Anaſtaſius ſcōs natione romanus ꝛ cetera. reḡre retro in tracta/tu decretaliū epl'arū. ¶ Item obijciℓ illud auguſti. ad parmenianū de hereticℓ ꝛ dānatis. Qui recedit ab eccleſia nec baptiſma nec ius dandi

Quod q̄dā dicunt baptiſma q̄ō accipit non amittit q̄ recedit ab eccleſia: ius tñ dādi q̄ō accepit amittit multis modis apparet ſruſtra ꝛ inaniℓ dici. ꝓmo q̄ nulla oſtendiℓ cauſa: cur ille q̄ ipſum baptiſmum amittere non pōt: ius dandi poſſit amittere. vtrūq; enim ſacramētū eſt: ꝛ q̄dā ꝓfectione vtrūq; hoī datur: illud cū baptizaℓ iſtud cū ordinatur. ¶ Jō nō licet a catholico vtrūq; iterari. Maꝫ ſi ex ipſa ꝓte veniētes etiā ꝓpoſiti qui ꝓ bono pacis correcto ſciſmaticoꝝ erroꝛe ſuſcepti ſunt et ſi viſum ē opꝰ eē vt eadem officia gereꝛēt q̄ agebāt: nō ſūt tñ rurſus ordinādi. ſed ſi cut baptiſmꝰ i eis ita ordinatio mānſit integra: q̄ in p̄ciſione fuerat viciū q̄ō vnitate pacℓ ē correctū: nō in ſacramentℓ q̄ vbiq; ſunt ipa vera ſūt: ꝛ cū ipſi expedire videtur eccleſie: vt ꝓpoſiti earū veniētes ad catholicā ſocietatē honoꝛes ſuos ibi nō adminiſtrēt: nō eis tñ ipa ordinatiōis ſacra ōtrahūt ſz ibi remanēt etiā ſup eos. ¶ Jōq; nō eis impoſitio manꝰ impo/niℓ: ne nō hoī ſz ipi ſacro fi/at iniuria: ꝛ infra. ſicut autē eſt i baptiſmo q̄ō ꝑ eos dari poſſit: ſic i ordinatiōe iuſ dādi eſt. vtrūq; q̄dē ad pniciez ſuam q̄diu charitatē nō hūt vnitatℓ. ¶ Sz tñ aliud ē pr/ſuſ nō hr̄e: aliud pnitioſe habere: aliud ſaluḃriℓ hr̄e: q̄ q̄d nō habeℓ: dandū eſt cuꝫ opꝰ eſt dari. qō vero pnitioſe habeℓ ꝑ correptionē depulſa pernicie agendū eſt: vt ſalubriℓ habeaℓ. ¶ Qōꝛ ſi laicus alicui pereunti neceſſitate cōpulſus baptiſma dederit qō cum ipſe acceperit: q̄ modo dandū eſſet addidicit neſcio. an quiſq; dixerit pie eſſe repetendum. nulla enim cogente neceſſitate ſi fiat ei alieni muneris vſurpatio ē. Si autem neceſſitas vrgeat: aut nullum aut veniale delictum eſt. ¶ Sed ſi nulla neceſſitate vſurpetur: ꝛ a quolibet cuilibet detur: qō datuꝫ fuerit non poteſt dici non datū q̄uis recte dici poſſit illicite datum. ¶ Illicitā ergo vſurpationem correcturꝫ reminiſcētis ꝛ penitentis affectus. qō ſi nō correxerit: manebit ad penā vſurpatiōis qō datū ē vel eiꝰ q̄ licite dedit: vl eiꝰ q̄ illicite accepit: nō tñ ꝓ nō dato habebitur. Si enim aliquis furtim ꝛ extraordinarie non in monetis publicis aurum vel argentum percutiēdo ſignauerint: cum fuerit deprehenſum: nonne illis punitis vel indulgentia libertatℓ cognitū regale ſignū theſauris regalibꝰ ꝓgreḡeℓ

k ¶ Parte. collectio eni hereticoꝝ rectiſſime ꝑs appellaℓ a partiēdo. i. diuidēdo non in ſacramētis ſuit vicium.

l ¶ Sunt. q̄ a quocunq; denℓ iterari ñ debēt. et ideo ipſa ſūt. ſ. firma ꝛ vera ſunt ꝛ bona.

m ¶ Manꝰ. ſ. e. q. c. manꝰ impoſitio. ℣. ſed ꝫ de ꝓſecratoria.

n ¶ Dandi eſt id eſt. ꝓſecrandi. vel dandi ipſam ordinationem.

o ¶ Aliud. ar. ℣ illud genera/le q̄ō ē eꝛ ō trāſla. inter. ꝛ. viij. q. j. facrus ff. ſiq̄s cau. quoties. ar. lxiij. di. ſalo/nitane. xlv. diſ. de iudeis. vij. q. j. epiſcopus.

p ¶ Neceſſitare. hic apte colligitur q̄ laici ñ habent ius baptizandi. niſi large dicatur ius vel poteſtas. id eſt. permiſſio vt ℣ de conſe. diſt. iij. conſtat. ꝛ. c. a quodā. ꝛ. xxx. q. j. ad limina.

q ¶ Neſcio. i. non approbo ſi quis dixerit reꝑerendum.

r ¶ Delicꝰ ē hic philoſophi/cum temperāmentum eſt. nam in veritate nullius eſt. ꝛ eſt ſimile. xxij. q. ij. in qui/bus.

s ¶ Habebiℓ. argu. contra. cē de iurepa. quod autem. in fi.

t ¶ In monetis. i. ſignis vel ſigillis numiſmatibꝰ. vl inſtrumentis monetam cudendi.

v ¶ Punitis. iſti varijs penis puniūℓ. C. de fal. mo. p totū. parciℓ tñ illi qui formauit. ſi antecq̄ ſignū imꝑmat. peniter. ff. ad. l. cor. de fal. qui falſum ꝛc.

a ¶ Exhorruit. ꝺ forte fugit de bello publico. ⁊ ita i/ famis esset⁹ est. vj. q. j. infames. ⁊ ℔ intelligit de mi/ tibus illis qui iurauerũt se morte non cuitaturos pro republica. ⁊ isti habebãt stigmata vel alia signa ꝺ aliq̃ colore. de ꝙbus dictũ est. milites nros arma scire vo/ lum⁹ non leges C. ꝺ iu. pelu. san/ cimus vel sen/ sus est hui⁹ lit/ tere. q si aliquis pter auctem pn cipis adept⁹ est militie emgulũ et post recõcilia tur ipsi pncipi. erit ne iterãdus characẽ. q̃si di/ cat non.

b ¶ De his re/ perit que iã di/ cta sunt. dubita tur hic fore. §. ſz nõ est dubitan/ dũ. q̃ non est.

c ¶ Ex his. in fert ex ꝓcedenti ca. q sacra ve/ ra sunt apud he rericos indistin cte vsq; ad. §. opponit. ⁊ ibi obijcit aug. put ipse itelligit au/ gu. dicere vsq; ad. §. sed ne. ibi ponit vnã solu/ tionem vsq; ad. §. q̃uis. stbi po nit aliam bonã et catholicã. ad quam ꝓbandaz inducit quattu or exempla. que notabo in lra.

d ¶ Perimãt illa. i. coz ab/ usio. ab isto lo/ co dicit io. fa. q verba sunt aug. vsq; ad. §. op/ ponit. h. ℨ. imo gratiam. vt i no rula hic apparz ℨ. eo.

e ¶ Crass⁹. iste dictator fuit cõ rẽpozane⁹ iulio cesari ⁊ põpeio et aparthis au/ ro feructi inter/ fectus est.

f ¶ Furũ. cui⁹ opẽ vel consilio furtũ cõmittit. tenet. ff. ꝺ ꝺi. fur. ꝓinde. Est aũt differẽtia inter furem ⁊ cõicatorez qz cõicator mãifest⁹ esse nõ põt. ff. de fur. is qui opem

Et paulopst: si forte militie characterẽ i coꝛpoꝛe suo a non militãs pauidus exhoꝛ ruit: ⁊ ad clementiã impato/ ris ꝓfugerit: ⁊ impetrata ve/ nia militare iam ceperit: nũ/ quid homie liberato atz coꝛ recto character ille repetit: an non potius agnitus ap/ ꝓbatur: an forte minus ha/ berent sacramẽta christiana quam coꝛpalis hec nota: cũ videamus nec apostatas ca rere baptismate: quib⁹ vtiqz per penitentiã redeũtib⁹ nõ restituit: ⁊ ideo amitti non b posse iudicaꝝ. ¶ De his qui ab ecclesie catholice vnitate separati sunt nulla iam que/ stio est: quin habeãt ⁊ dare possint sacramẽta. sed pnitio se habẽt pernitioseqz tradũt qui extra vinculum pacis sẽ neutri sacramẽto iniuria fa/ cienda est: ⁊ infra. sicut non recte habet: qui ab vnitate recedit: sed tm̃ habet ⁊ ideo redeunti non reddit: sic eti/ am non recte dat qui ab vni tate discedit: sed tamen dat quoꝺ accepit ⁊ ideo qꝺ acce/ pit ab eo venienti ad vnita/ tem non iteraꝝ. ⁊ infra. sicut redeũti non datur qꝺ ⁊ forꝝ habebat: sic venienti repetẽ dum non est qꝺ foris accepe/ rat vnde ꝓsequnter intelligit/ puersitatẽ hominũ esse cozri/ gendam: sanctitatẽ autẽ sa/ cramentoꝝ in nullo puerso esse violandã. ¶ Constat eĩ eam in peruersis hoĩbus et sceleratis siue in eis qui in/ tus sunt siue in eis qui foris sunt impollutã atqz inuiola/ bilem pmanere: ⁊ q dicunt eam mali polluere: q̃tũ i ip/ sis⁹ ⁊ dicunt: cum illa impol luta pmaneat: sed in bonis pmonet ad premiũ: in malis pmanet ad iudiciũ: ⁊ infra. q̃modo catholici non clarifi cant dñm: qui sacramẽta ei⁹ tam debita veneratiõe ꝓse/ quuntur: vt etiam si ab indi gnis tractata fuerit vel sua puersitate damnatis: illa in temerata sanctitate pmane/ re demõstrant⁹. ¶ Ex his ver/ bis augustini ꝓstat in omni bus tam apostatis q̃ hereti cis vel dãnat⁹ pmanere chri sti sacramẽta vera q̃tũ ad se et sancta. ⁊ nisi penitẽtia vel indulgẽtia subuentũ fuerit: ad damnationẽ vsurpatoꝛis puenient vel habent⁹ vel dã tis vel accipientis. ¶ Quid ergo ꝓdest: q vera ⁊ sancta sunt cum vsurpatoꝛes suos e que perimãt: ac si essent ma la ⁊ noxia. ¶ Crassus auruz sitiuit aurum bibit: eque pe/ rijt ℵo auro sicut vero vene f no. Item. Aurum eque ve/ rum est in arca furis sicut in thesauris regis. sed a fure qz illicite habet. illicite datur vl accipitur: a rege autem li cite habetur licite datur⁊ ac cipitur. ¶ Ideo ipse fur ⁊ cõ/ municatoꝛ furti: nisi forte ꝺ g §ciẽtia furti: se purgauerit h perhibet gelasius ad anasta siũ imperatoꝛẽ vterqz iuste⁊ i digne damnabit⁹. ¶ Opponi k tur autem huic sententie au/ gustini: potestas ꝺandi bap tismũ: ⁊ ius ꝓsecrãdi dñicũ coꝛpus: ⁊ largiẽdi sacros oꝛ dines: plurimũ inter se diffe/ runt. suspenso enĩ vel depo/ sito sacerdote nulla ei relin/ quitur potestas sacrificãdi.

g ¶ Furti. videt ꝙ q tenet ꝺs se purgare ꝺ §scien/ tia. ar. insti. de obli. q̃ ex delic. §. ſz he actiões. C. ꝺ fur. ciuile. ar. j. q. iiij. qz psular⁹. cũ suis ꝓcoꝛ. ⁊ ita est arg. q quis põt ⁊ tenet iudicare furtũ. ar. ex ꝺ fur. ꝺ cũ fu re. cũ ꝓcoꝛ. ibi positis. ar. ℨ. ff. de ꝺi. ob tur. cãz. itẽ ⁊ si ob stupꝛuz. §. vl. ⁊. ff. de pre/ scripti. ℟. soler. Nam in vtraqz dicitur. q licite possum accipe/ re pecuniam a ꝺño. vt seruum iudicem fugiti/ num io. So. in casu isto videt posse ꝺici q fm canones non ẽ licitum accipe/ re secus fm le/ ges. b.

h ¶ Perhibet ℔ apparz pori⁹ hec esse verba g̃ tiani q̃ aug.

i ¶ Opponit. ℔ mõ procedit in hoc. §. j. po/ nit obiectionez suam ꝓra aug. quã tangit vsq; ad. §. sed no ibi ponit q̃ndaz so lutionẽ suam q̃ protendit vsq; ad. §. q̃uis. et cetera. ibi autez ponit aliam q̃ magis cõmunis est. ad quam ꝓ bandam indu/ cit quadruplex exemplum. pri/ mum ibi. ipsa enim. secunduz ibi. item ꝺñs in patria ꝛc. terti/ um ibi. vt pla/ ne. quartum de decem virgini / bus. quod inci/ pit ibi. sic ⁊ om nes ꝛc. vltimo concludit ab il/ lo loco sciendũ vero. ⁊ ad pro/ bandam ꝓclusi onem suam in/ ducit. c. p esaiã.

k ¶ Sne. c. ꝓcedẽtis. vbi dicit. q vtrũq; añ ꝓfirma/ tionẽ ꝺat. ⁊ ita videt parificare ordinẽ ⁊ baptismũ.

a ¶ Consequnt. noli reprehendere ꝑ mgrm. nā opponēdo dicit ꝑ vt pateat ex solutionib⁹ seqntib⁹ maxime ex scōa

b ¶ Prās. i. executio ptātis. et sic verū dicē. alis mētik. naz ptās sacerdotal. i. ordo sacerdotalis i eo remanet. ś. e. q. sicſ p ignorā. ś. e. ꝰ. ecce qñ. ꝰ. ō ꝓse. di. iiij. a ḡdā.

c ¶ Ptātē. nō bñ argumētat. qz si nocet ptās sacerdotal⁹ ordinem vel sacrm. nec ꝑ nec ibi amisit ptātē ſz executionē. ꝛ ꝑ et ibi amisit.

d ¶ Largiēdi. ſz cū hereticꝰ p cisus posſz ꝓferre taz baptiſma q̄ ordinē q̄ ſpecialitas erit in baptiſmo. dico q̄ in casu necessitatis nō peccat baptizās quod nunq̄ est i collatiōe ordinum

e ¶ Sz ne. hoc dicē ḡran⁹ ac si aug. intellexiſſz ius dandi hz. i. executionem et ita soluit.

f ¶ Vnitatē. ꝑ rāgit ḡran⁹ opinionē to. fa. dicentis q̄ q̄ recipit vltimā manus impositio nē in ecclesia ꝛc ꝑ opinio vr exꝑsse ꝓfirmari. exꝑ ō scisma. c. j. ſz exꝑsse repro bat. ix. q. j. ordinationes.

g ¶ Sacrote nus. i. qz si ordinātꝰ ꝓferūt ordines. ſz nō debeant. ꝑ ē q̄ ſeqꝫ sine effectu ꝛc.

h ¶ Dissoluūt. xxxvij. q. vij. c. ij.

i ¶ Chalcedo

¶ Sacrm tū baptiſmi ñ solū a sacerdote ꝺpōsito vel laico catholico: verūetiā ab hereꝛtico vel pagano si mīſtratuz fuerit: nulla reiteratiōe violabit⁹ nulla aūt rō sinit: vt inter sacerdotes hēant q̄ ꝺ māibus laici vl̄ pagāi oleū sacre ímo execrāde vnctiōis assu-
a māt. ¶ Nō ḡ ꝓseqnt⁹ colligit: vt si recedētib⁹ a fide ius ba-
b ptizādi relinq̄t: ptās etiā distribuēdi sacros ordines eis relinq̄t: q̄uis vtrūq; a ꝓsecꝛtiōe ꝓuētiat. ¶ Degradat⁹ enī
c eps ptātē largiēdi sacros ordines ñ hz: facultatē tū baptizādi ñ amisit. ¶ Sz ne augustinū in hac mīa penitus re-
ꝓbem⁹: intelligam⁹ aliud eē ptātē distribuēdi ordines sacros: aliud eē executionē illi⁹ ptātꝫ: q̄ intra vnitatez catholice ecclesie ꝓstituti sacerdotalē vel epalē vnctionem accipiūt: officiū ꝛ executionē sui officij ex consecratiōe adipiscūt. ¶ Recedētes vero ab integritate fidei ptātē
g acceptā sacr̄oten⁹ retinēt: effectu sue ptātꝫ penit⁹ ꝓuāt: sic ꝓiugati abiuicē discedentes ꝓiugiū semel initū nō dis-
h soluūt: ab ope tū ꝓiugali inueniunt alieni. ¶ De his ergo q̄ accepta sacerdotali ptāte ab vnitate catholice eccle sid recedūt: loq̄t⁹ augustin⁹ nō de illis q̄ in scismate vel ī hereſi positi sacerdotalē vnctionē accipiūt: alioq̄n esset
i ꝓtrari⁹ chalcedonēſi ꝓcilio: in q̄ ordinati a simoniacꝫ in
k nullo ꝓficere iudicant: etiā innocētio: q̄ ordīatos a ceteris hereticꝫ p prauam man⁹ impositionē solam dānationem ꝛ capitis vuln⁹ assecutos testatur. ¶ Quāuis possit generalit̄ dici sacramenta q̄ apud hereticos nō alit̄ q̄ in ecclesia dei celebrant: vera ꝛ rata esse q̄tum ad se: falsa ꝺo ꝛ inania q̄tū ad effectū: ꝛ in his a quibus male tractat: ꝛ in illis a q̄b⁹ male suscipiunt. ¶ Nec mirū: ipsa enī salus nostra buccellam iude dedit: statim cū bucella non bonus ſz malign⁹ spirit⁹ intrauit: quare nō q̄ bon⁹ ñ daret bonū ſz q̄ mal⁹ male accepit bonuz. Sic q̄ bonū effectū bonū nō habuit: qz vbi illud faceret nō inuēit. Ite. ¶ Ñſ ī patria sua ꝑsens ꝛ ver⁹ affuit nō p malū ministrū sed per seipsum: nihil potuit: quia fidē nō inuenit: ꝓ ꝓfidia alioꝝ nō cauit sua veritate: ſz effectus boni virtute. ¶ Q̄ō vt plane in omnib⁹ sacramētis ostē
m deret bis est transfiguratus cū esset in carne. Jn vna trās-
n o figuratione sol apparuit mirabilis: vt fides credentium augeret⁹ ad ꝓtemplandā celestem gloriā sup se eleuatam. Jn altera vt peregrin⁹ incognoscibilis de se dubitātibus ire longi⁹ se finxit: et ne agnosceret oculos eoꝝ tenuit. ad quid aliud: nisi vt quia p fidem nō erat in cordibus eoꝝ: longius se ab eis recedere oñderet: ꝛ quia ip
p sum non credebāt esse quod erat viderēt eū aliū q̄ erat. ¶ Ecce in vtraq; visione sua erat pñtia ꝛ veritas: ſz ī vna exercebaſ fides vt magſ crederēt q̄ credebāt: ī altera tenebaſ incredulitas: ne etiā agſcerēt q̄d videbāt. Sacramētū ḡ corꝑis ꝛ sanguis sui alijs ē ad salutē: alijs ē ad iudiciū. fides etiaz q̄uis sit vera: tū sine opib⁹ mortua ē

Sic ꝛ oēs decē virgines eq̄lit̄ erāt virgines: ſz ex eis q̄nq; erāt fatue ꝛ q̄nq; ꝓudentes eq̄ erat virgitatꝫ veritas: sed
q p eiusdē ꝝgitatꝫ ītētiōe ñ oī bus equa meriti idemtitas.

Sic ēt ē es sonās aut cymbalū tinies martyriū vel ele
r mosyna quā nescit charitas daſ intelligi q̄ de⁹ ñ merita ꝑsonaꝝ ꝓsiderat ſz officia sa

nensi. ś. e. q. c. si q̄s eꝑus
s ¶ Etiā inno centio. ś. e. vē tum.
l ¶ Quāuis. solu. vera ē quā ꝛ s. retigit. ꝛ q̄ re citaſ. ī. ix. q. j. in ꝓncipio.
m ¶ Bis. q̄n tū ad ꝓmaz vel q̄tū ad secūdaz put videbarur duob⁹ discipulis ī castellū emaus eūtib⁹ ſz q̄re dicē ī carne. cū etiaz mō sit dñs ī carne. ſz dicūt q̄dā in carne. ſ. mortali. ſz male. nā in carne mortali semel tm̄ trāſfigurat⁹ ē post passionē ꝺo etiam semel. ꝛ iō pōt dici cū esset in carne. i. inter carnales. vbi carnem assūpsit vel potest intelligi in carne scilicz mortaliz sicfier ibi pūctus. bis transfiguratus est. cum essz in carne. id est. vna tranſfiguratione. scilicet in monte thabor in altera p⁹ resurrectionē in specie. scilicz p egrinus apparens.
Matth. 17 Mar. 9 Luc. 9 Luc. 24.
n ¶ Sol. scilicet christus. et hoc est primum exemplum.
o ¶ Apparuit mirabilis corꝑ iacobo ꝛ iohanne ī monte thabor.
Jaco. 2 Matth. 25
p ¶ Alium. id est. alterius mūdi.
q ¶ Sonans. quia seipsum cōstringit. alij sonum ꝓstans.
r ¶ Charitas. ś. e. q. vide.

a Ceco. si ce/ [illegible] re secti. In foue/ am ducto: pmũ cadit inde secu/ ror.

b Ne in eis existendo in he/ resi. vel quo ad effectum. nisi in causa necessita/ tis. vel ignoran ter. s. c. q. super uenīente.

c Innocenti us. s. c. q. ꝯ pfe/ ctionē j. c. q. v/ ij. itē innocenti us. ꝯ pro reme/ dio.

d Sacrifi/ cia. vt dicit. s. e. q. ꝟ. sed hoc. s e. illi. nos dici/ mus. r. c. siquis inquit.

e Non ꝯtū s. di. xlix. sacer/ dores. j. ea. qīj. sa. uator.

f Er esaiaz Casus pri mo ponunē ver ba ꝓphete. Se cundo dicit au/ gustinus q vbi cunq; malus of fert sacrificium sibi pernicīē ir/ rogat non dig/ ne sumenti. Ter tio dicitur q spi ritussanctus di/ scipline effugiet fictum. nam per eum non opera tur remissionez peccatorū. sed per officiū ope/ ratur. r de ma/ lis toleratis. in telligīt quod ḃ dicitur. Osee. 9

g Vitulum. ralis est. r ita aug. quasi ꝛc.

h Coquit. ali as colit. i. i cultu quasi colendo i acrificio offert et est simila go flos farine. de q̄ fiebat panis p/ positionis.

i Mereatur quod dicit pro/ pheta. Esa. 66

cerdotū ignis ille visibilis. Ne/ cecus ceco luceme mi nistret veritatē: neuē tamen ideo magī suā illumīat ceci/ tatē: sic r malus mīstrat ma/ lo vera sacra: sed nō ideo do na spūalia: qz malis eoꝝ me b ritis spūsctūs impedīt: ne in c eis qō suū est opeē. inde in/ nocentiꝰ cū hereticoꝝ baptis ma ꝺcedat esse ratū: nō tamē ex illo baptismate ꝺcedit ha beri spūsctū. Et leo hos q̄ formā baptismatꝫ accepe/ rūt nō sinit rebaptizari: sed iubet spūscū quē ab hereti/ cis nemo accipit: p eiꝰ inuo/ cationē r manꝰ impositionē a catholicꝫ sacerdotibꝰ ꝓsecꝫ. sciēdū ẋo est q sacra hereti/ coꝝ ꝺcunē irrita vel dānan da falsa r inania: nō ꝯtū ad se cum sint sancta r vera etiā ab heretico celebrata: sed qz cum illicite dantibꝰ perfidis sint ad iudiciū: illicite ab eis accipientibꝰ non ꝓferūt spi/ ritūscū. Irrita r nō vera di/ cuntur: qz qō ꝓmittūt r con ferre credunt non tribuunt et ideo dānanda vt ea dari vel recipi ab hereticis nō ap ꝓbentur sed ĩterdicanē. nō enī ꝯtum ad se polluta sunt ꝯuis ab hereticis pollui di/ cantur. vnde gregoꝝ cōmu nionē arrij vocat execratio/ nem: r innocentiꝰ vocat bo/ nosij ordinationē damnatio nem: non q ita in se sint: sed quia male dantibꝰ vel acci/ pientibꝰ id efficiūt. Sic etiā d hieronymus in osee: sacrifi/ cia eorum panez luctus vo/ e cat: non ꝯtum ad se: sed q̄n/ tum ad effectum: qō ipsemet ostendit subiungens: ḡcūq; comederit ex eo ꝓtamiabit: quia sibi ad iudicium sumet

Hinc etiam augu. li. ij. con/ tra epistolam parmeniani.

Sacramenta ꝯuis obsint in digne tractantibꝰ: prosunt

f Er esaiam dñs dicit: fa g cinoroꝝ qui sacrificat mihi vitu/ h lum quasi canez occidat: r q̄ co/ quit similaginē quasi sanguinez porcinū: r qui offert thus in me/ moriam quasi blasphemꝰ. Qui/ libet vbilibet offert sacrificiū ta i li corde vel factis vt hinc merea k tur audire perniciem sibi infert l nō illis bonis qui accipiūt ab eis sacramēta eadem: qui ſm ꝓphe/ tam ezechielē ab eis gemūt r me rēt peccata r iniq̄tates que sūt ī medio eoꝝ: ꝯuis inde se non coꝝ poraliter separent r infra. Sa crificia impioꝝ eis oberunt: qui offerūt impie. nam vnū atq; idē est sacrificiū ꝓpter nomē dñi qō. ibi inuocatur: r semp est sanctuz et tale cuiq; fit: q̄li corde ad acci piendū accesserit: qui enī mā ducat r bibit indigne: iudiciū sibi m manducat r bibit: non alijs: sed sibi. r infra. Hoc pene in om/ nibus talibus questiōibꝰ intelli gendū esse admonemꝰ quia simꝫ omnia sacrāta obsint indigne tractantibꝰ: prosunt tamen p eos digne sumentibꝰ. r infra. Spi ritussanctus ī ecclesie prepositō vel ministro sic inest: vt si fictus non est: operetur per eū r eiꝰ mer cedem in salutē sempiternā r eo rum etiam regnationē vel edifi/ cationē qui per eum siue ꝓsecrā/ tur siue euangelizanē. Si au/ tem fictus est: quoniā verissime scriptū est spūscūs discipline ef fugiet fictum: desit quidem salu ti eiꝰ: r aufert se a cogitatiōibus eius que sunt sne intellectu: my/ sterium tamē eiusꝫ non deserit qō per eum salutē operaē aliorum.

n Constat ergo vt innocētiꝰ ait de ceteris hereticis ordinatis a simoniacis per prauā manus si/ moniace impositionē vulneratū o habere caput. Sed obijcitur quod in ordinatione simoniaco p rum hoc solum reꝑhensibile ĩue niatur q̄ gratia spūssancti sub p̄ cio redigi putetur. aliozsuz autē in omnibus integra forma sacra mentoꝝ seruaē. Cum ergo illici/ ta sacramenti vsurpatio per pe/ nitentiā correcta fuerit: vt gra

k Audi re. s. sibi di ctum esse.

l Nō illꝰ bonis. acc i pientibꝰ ab eis sacra.

m Non alijs. ar. q̄ de vno ꝛc. vt dis. xlv. disciplina. ibi meꝰ nō est. ar. ꝰ. j. xxiij. q. iij. forte. Ezech.

n Con/ stat. superi us introdu xie mgr mꝫ ta capitula per que oñ/ dit de here ticis r simo niacis idez esse ex qui/ bus infert ꝛclusionez suam i isto ·ꝟ· Sz sue conclusioni obijcit sta/ tim dupliciter ibi. sed obijcitur. r ibi. ĩmo. 1. Cor. 11

o Sed obijcit. ad hoc qō di/ xit de simoniacis locū habere. qō de alijs he/ reticis dicitur. Sap. 1

p Hoc solum qō ñ est in ordi natione hereticorum.

q Re/ putetur. ve rum est ꝯn tuz ad cha/ racterem.

a Baptizãdis. ꝟsignãdis. i. chrysmãdis. idez ẽ in q̃libet sacramẽto. eꝛ de si. cum in ecclesie.
b Prefigant. sic ꝑ. r. q. vl. nec numer⁹. ſm q ibi est in lra nũmus est sile als si est numer⁹ non est simile.
c Renascentes. i. renasci volentes volũtate sua vl parentum.
d Exigere. aliquid tamen sponte oblatuz recipi potest. vt ꝺ. di. xviij. ó eu logijs.
e Molianꝰ. sed q̃d si sacerdos nullo modo vult baptizare. nisi ei detur pecunia. dicunt quidam q si baptizandus ẽ ad ultus. nihil ei debet dare. q; sola fides ei sufficit. de ꝟse. dist. iiij. baptismi. vel ipsemet baptizet se. ar. ff. ó adopti. si ꝟsul. ar. ꝟ. eꝛ de baptismo et eꝰ effectu de bitum. to⁹ Sed certe si in necessitate tali aliqs seipsum baptizet non est tam
Matth. 10 baptizatus. licz ad patriaz si decederet ꝟsolatur. vt dicit decre. illa debitũ.
Si est puer baptizet eum offerens vel pr̃s sed si illi etiam ita debiles sunt vel nesciunt formã baptismi. vel nꝝ lus est aliꝰ qui baptizet in necessitate. non iõ danda est pecunia ⁊ cõmittenda simonia potius pmittatur mori sine baptismo. ar. hic. et ꝟ. e. placuit. ego tamen certe potiꝰ darẽ pecuniã q̃s eũ sic dimittrerem mori ⁊ bene. licet non deberem facere. argu. hic ꝟ. eo. placuit.
f Cozrexerint. relinq̃ndo honozem ⁊ perpetue penitendo. vt ꝟ. e. q. siquis neq; io.
g Nullus episcopꝰ. aut diaconus ꝟ. de ꝟse. di. ij. peruenit. ꝟ. ibi dicitur q pr̃sbyter dare debet eucharistiam. sed hoc in necessitate. xciij. dist. diacones. ⁊. c. presente. h.
h Exigat. cum effectu. vel etiam ipse conatꝰ punitudus est in detestatiõe criminis. ꝝ. e. qui studet. ar. vl. q. j. ꝟ. verom. argu. xlviij. dl. quoniam. h.

i Dicquid. [redacted]

[redacted]

Spũssancti gratuita ⁊ nõ venalis existimet: integer debet adesse vnctionis effectus imo etiã si nõ sequat pnia licet simoniace: tñ reuera ꝟsecutus reputet. sicut illi q̃ q̃dã nõ nisi pcio dato ad sacri baptismi regnationẽ nec ad scẽ cõionis pticipationẽ admittebant: licet simoniace: tamen nõ ideo minus baptizati vel sacre cõionis pticipes reputati sunt sed hoc tm sacris canonib⁹ ꝟstitutũ est: ne decetero sacra christi simoniace distribuant. Ñ gelasius.

A baptizãdis vel ꝟsignãdis precia non exigantur.

a Baptizandis ꝟsignandisq; fidelib⁹ sacerdotes pcia nulla pfigant: nec illatiõib⁹ q̃buslibet impositis exagitare cupiant renascentes: qm̃ q̃ gratis accepim⁹ gratꝫ darẽ mãdamur: ⁊ ideo nihil a pdictꝫ pr̃sus exigere moliant: q̃ vel pauptate cogente deterriti vel indignatione reuocati redemptiõis sue causas iure despiciãt: certum habẽtes q ꝺ̃ phibita ꝺ̃ phensi fuerint admisisse vel cõmissa non potius sua sponte cozrexerint piculũ subeãt pr̃ij honozis. Ñ tẽ de sexta synodo.

A pcipiẽte grãm cõionis pciũ exigi nõ debz

g Nullus eps aut pr̃sbyt aut diacon⁹: q̃ sacrã dispẽsat cõionẽ: a pcipiente grãm cõmunionis aliq̃ pcium exigat neq; eni vẽdit grã neq; p pcio grãm spũssancti damus: sed dignis muneribus sine defraudatiõe pticipare pcedim⁹. Siqs vo eoꝝ q̃ ꝟnũerant in clero: ab eo cui sacram cõionẽ dispẽsat: aliq̃ pciũ exegerit: deponat sicut imitator simõiace fratꝛis. Ñ tẽ ex pcil. toletano. xj

Munera inuisibilis grẽ que stib⁹ nõ sunt ꝟstãda.

k Quicqd inuisibil' gratia ꝟsolatiõe tribuit: nunq̃s
l questib⁹ vel q̃buslibet pmiss venũdari penitus debet dicente dño: quod gratis accepistis gratis date. Et ideo quicũq; deinceps in ecclesiastico ordine constitutus aut pro baptizandis consignandisq; fidelibus pro chrysmate vel pmotionibus gradum precia quelibet vel premia nisi volũtarie oblata p hmõi ãbitiõe susceꝑit: eq̃dẽ si sciente loci epo tale q̃cq; a sbdit⁹ ꝑpetratũ fuerit: idẽ epꝰ
m duob⁹ mẽsib⁹ excõicatiõi sb iaceat. p eo q ĩ scia mala cõtexit ⁊ cozreptionẽ necessariam nõ acq̃siuit. Sinautez suoꝝ quispiam eodem nesciente quicq̃ de supzadictꝫ capitulis accipiẽdũ sibi eẽ crediderit: si pr̃sbz est q̃ttuoz mẽ
p siũ excõicatiõe plectatur: si

quia nec in scꝛiptura nec i sunerationẽ gratia confertur. est tamen simonia. ꝛ. iij. q. ij. questa. Matth. 10
imo dic lex matrimonia non debent venalia. ff. de do. inẽ vi. et vxo. l. ij. ⁊ dic q licet queraꝛ in matrimonio q̃stum detur p dote. hoc non ẽ simonia. argu. de conse. distin. j. nemo. naz epi scopus non consecrat ecclesiam nisi dos fuerit ei assignata. vt ibi dicitur. ⁊ tamen illud non ẽ simonia. ꝟ. e. q. ij placuit.
k Inuisibilis. id est. sacramentum. in quo gratia inuisibilis continetur p significationem

l Questibus. a querũ queris. non a queroꝛ querer⁊
m Excõicationi. i. suspensioni. xxxij. di. eos. nõ epi scopũ suspendendũ esse. quia non cozrigit subditum.
n Crediderit. id est. ad hoc vt occulret illud crimẽ
o Si presbyter. hanc leuem penam antisitus sustinuit. ex posterioꝛibus autem decretis pro huiusmodi sui honoꝛis periculo subsunt. ⁊ nota infamie pceliũ tur. vt. ꝝ. e. q. baptizandis. ⁊. ꝟ. q. iij. c. vlti.
p Excõmunicatione. hic grauius punitur sacerdos q̃ episcopus. argu. ꝟ. xl. distin. homo. sed hic presbyter in duobus deliquit. ⁊ quia contemnit. ⁊ quia si-

montam cõmittit eps tm̃ in negligentia .z q dicit ꝯ tuoꝝ mẽsũ excõicatiõe hec pena nõ excludit depositio nẽ alij intelligũt ℞. certm̃ de negligẽte nõ de cõmittẽte sed huic intellectui obuiat illud accipiẽdũ. z illud cupiditatiꝝ. ſz exaudi ℞ p illud. eꝛ de simo. nemo cum. ſ. quis celat crimen alteriꝰ pro pecũia. ar. ſ. e. ibi prexerit. sed dic q maioꝝ pena est epõ cessare p duos mẽses q̃s pſbȝo per ꝯ tuoꝝ.

a ¶ Clericus z fm ℞ clericꝰ in miozibꝰ ordibus põt esse platus.

b ¶ Cõperẽti. depositionis ſ. e. q. iij. c. vl.

c Quacuit. vt balsamo. i. chrysmatẽ nã pꝰ ꝛsecrationes chrysma est chrysma q vẽdi nõ põt. nec etiã i necessitate. cuz sit sacrm̃. j. q. ſ. multi. z. ſ. q. iij. siqs pbẽdas.

d ¶ Tremisse. tertia ps solidi est tremissis. de ℞ tremisse habes. C. de veste mili. foꝛtissimis et ide ꝺz tremissis fm isidoꝝ q̃ si rer missus soli dum ꝓstituat.

e Quacuit. eoꝝ. ar. q in eadẽ sit pditioñe. z q dãni cãm vel occasionẽ dat. dãnũ de disse vr̃. ſ. xxiij. q. v. ꝺ occidendis. z. c. cũ hõ. ſ. xxvj. q. vj. ſi pſbȝ ſ. vij. q. ij. ſi tu abstines. ſ di. lv. siqs absciderit. ſ. xvij. q. iiij. diffiniuit. ſ. l. di. studeat. ſ. xvj. q. j. decime. io. So. ℞ intelligendũ est de cãpria. maxime cũ malo zelo cãm vel occasionẽ pſtãt.

b ¶ Perditio. nihil enĩ interest an occidat q̃s. an cãz moꝛtis pbeat. ff. ad. l. coꝛ. de sic. nihil. vñ si pſtito impunitatis sacꝛo seruos fugiẽtes ad eccl̃iam sacerdos non rediderit. z postea fugerint. fuga coꝝ a sacerdote querẽda est. vt. ſ. xvij. q. iij. diffiniuit. qui enĩ occasionem damni ꝛc. ff. ad. l. aquil. qui occidit. ſ. vl. io.

g ¶ Requiraſ. nõ. pro loco z rpibus illicita ꝓcedunt que simpliciter licita sunt. vt. xxvij. q. j. neq; viduas.

h Dẽdari non mittant. pſumitur enĩ simonia si/milis pſumptio est ex tempoꝛe vel loco ſ. xxxj. q. j. relatum. ſ. di. lxxxj. in omnibus ſ. viij. q. iij. c. j. et. ñ. ſ. di. lvij. siquis in egritudine. ſ. xviij. q. vl. eleutheriꝰ. ℈. eꝛ. de si. cum sit id. ſ. e. q. ij. placuit. So. exaudi. hoc de nũmis. exactis. nam sponte oblatos accipere possũ argu. ſ. c. proxi. Alij dicunt hoc vitandũ ꝓpter speciem mali. argu. eꝛ. ô transac. constitutus. ff. ad. l. iul. de ambitu. l. j. vbi dicitur q accusatus nõ debz intrare domũ iudicis hic argue. opus per se laudabile ratione temporis rꝓbari. z ne malignandi occasionem inducat licet enĩ nũmos in conchã mittere opꝰ pietatis sit. tempore tamen suscipiendi baptismi simõie suspicionem inducit arg. est. ff. ad. l. iul. de ambitu. l. vna. i fi. adeo. vt si etiam sub alio prextextu tẽpoze prohibito detur presumptio simonie non euanescat. arg. lvij. distin. siqs in egritudine. viij. q. ij. c. j.

i ¶ Ne sacerdos. argu. non solum abstinendum esse a malis. sed etiaz ab omni specie mali. argu. ſ. liij. dist. generalis.

k ¶ Lauandi sunt. quia medicamenta aqua consecrata puerorum pedes lauant. z postea baptizãt et non peccant. quia auctoꝛitate ambrosij hoc faciunt. quia qui est mundus totus. non indiget nisi vt pedes lauet. tamen in illa auctoꝛitate intelligunt pedes. id affectus. scilicet vt habeant coꝛ purum iuxta illud. q̃ speciosi pedes euan. pacẽ ꝛc.

l Dictum est.

m Statuimus. lumiariꝰ. etiam in ꝓficiendo chrysma necessarijs fraudẽ remouet. nõ. p tempe etiã luminũ preciũ interdici. eꝛ. e. alex. iij. di. his sane. h. satis ꝺz. eꝛ. ô si. nõ satis. z. c. cũ in ec.

n ¶ Sicut accipit ℞ finẽ alẽcatio gfani. q̃ q̃q; simoniacos ꝓpter hereticis. q̃q; nõ. vt. ſ. e. ſ. quia ergo. z. ſ. se.

o ¶ Hec sacramẽta. i. baptisma z chrysma.

diacon̄ triuz. ſbdiacon̄ vel a clericꝰ his cupiditatibꝰ seruiẽs ꝓ arbitrio cõpetẽti pena z debita excõicatiõe plectendꝰ ẽ. I tẽ ex ꝓcil. carthaginẽsi. iiij. Nihil a sacerdotibus exigaſ ꝓ balsamo qõ i b Lachrysmate ponit. cuit vt nullus epoꝝ pro modico balsamo: qõ bñdictũ ꝓ baptismi sacro p ecclesias daſ: qz singuli tremissez ꝓ ipso exigere solẽt: aliquid vlteriꝰ exigãt: ne forte qõ p salute aiarũ p inuocationem spũſſcti ꝓsecraſ. sicut simon magꝰ donũ dei pecunia voluit emere: ita nos venũdantes dãnabilit venũdemur. I tẽ ex eodẽ. Non est aliqd exigẽdũ ab his: q̃ infantes suos ad baptizãdũ adducũt c Lacuit vt vnuſq̃sq; episcopus p eccl̃ias suas ℞ faciat: vt hi q̃ infantes suos ad baptismũ offerũt siqd volũtarie ꝓ suo voto offert ab eis suscipiaſ. Si xo p necessitate pauptatẽ aliqd non habeãt qõ offerãt: nullũ eis pignꝰ violenter tollaſ a clericis. Haz multi pauꝑes ℞ timẽtes filios suos a baptismo retrahũt. Quidaz forte dũ differũt si sine gra baptismi ꝺ hac vita recesserint: ne d cesse ẽ vt ab illis eoꝝ pditio regrat q̃rũ spolia ptimescẽ/

tes a baptismi gra se subtraxerũt. I tem ex ꝓcil. elibert. Qui baptizatur nullos nũmos in concham mittere co/e Mendari placuit gaſ. vt q̃ baptizãt vt fieri solebat: numos i conchã non f mittãt: ne sacerdos qõ gratꝝ accepit põcio distrahere videatur: neq; eĩ pedes eoꝝ lauãdi sunt a sacerdotibꝰ vel clericis. I tẽ ex ꝓcil. triburiẽsi. ꝓpter ꝓceptiõe baptismi vel chrysmatis aliqd exigi nõ ꝺz g Dictũ est solere in q̃busdã locꝝ p perceptione chrysmatẽ nũmos dari. similit p baptismo z cõione. ℞ simoniace hereſ eẽ õtestata ẽ scã synodꝰ: z anathematizauit z vt õceko nec p ordiationẽ nec p chrysmate vel baptismo vel p balsamo nec p sepultura vl̃ cõione q̃cq̃ exigaſ: statuit. Sz gratꝝ dona chr̃isti gratuita dispẽsatione donẽt. I tẽ ex ꝓcil. cabilonẽsi. Nec p dedicãdis basilicis vl̃ p sacris eccl̃ie ꝓsecrẽ h Stadis aliqd exigi ꝺz tuimꝰ: vt sic p dedicãdis basilicis z dandis ordinib⁹ nihil accipiẽdũ ẽ: ita ẽt p balsamo vl̃ p luminaribꝰ emẽdis nihil pſbȝ chrysma accepturi dẽt. Epi itaq; ô facultatibꝰ ec. balsamũ emãt z luminaria singli i ec. suis. Sic

a Tatuim⁹. idē dicit hic qō in §. nisi. qz subiungit quid iuris sit cum sic vel sic ordinantur.

b Simoniacos aūt nō illi sola voce nō reatu simoniaci dicunt. ex. de simo. de simoniace. s. ꝓpter ordinationē a simoniacis factā. sicut vsurarij qñqz dr q vsuras dat. ff. ō vsuris debitor.

c Misericorditer. z ita dr ꝫ q nō receperūt executionē.

d Permanere. in executiōe.

e Sz hoc. respicit primā partē. c. ꝓcedentis.

f Jqui. h. intelligit hoc de ꝑcīsis. q tñ nesciebant ꝑcīsi esse ab ordinat⁹. nā opinio ei⁹ est q si occultū ē eū ordinatorē ee simoniacū q tolleratur ordinatus suscipit executionez. vt. xv. q. vi. c. vi. nisi sit notoriū. vt. xxxii. dis. §. verū. vel nisi testiū hoc ꝓbari possit. vt. s. c. quisqs. z iō vt locū hēat fm eum qō sequit miseri cordit zc. necessē hz legere de ꝑcīsis. nos vo qui aliter sentim⁹. ar. s. c. qbusdā. z. s. e. repiunt. legimus hoc. c. de occultis. nā ignōrū cūqz occulti sint z etiā ignorentur iste. non ꝓsequit executionē. z ꝫ i simoniaco i ordine. z lz sine culpa isti⁹ ordinati ꝓringar. indiget tñ dispēsatiōe. z hoc i deresatiōnez cris. z iō dicit misericordit. z licet ꝫ ignorāte. sec⁹ tñ in eo q coact⁹ est. vt. s. e. ꝓstat nā ille de iure ē admittēdus ad executionē. z ea ē rō. qz mag⁹ ꝓstat nobis de volūtate coacti qz ignorātis nec ītelligas illud. c. de absolute coacto. qz nō recipiet characterē. ex de bap. maiores. §. si aūt. g Sicdē ꝑbare. ꝑ sacrm. ex de sent. ex. si vo. g Vel ꝑbat. eo ipo q nō ꝑbat. s. C. q mili. nō pos. sup fuis. sz pone ꝑ latū meū esse simoniacū. z vult me ordiare. si ꝓbare possuz nō debeo ab eo ordies recipe fm plīmos doctores. exqui tñ nō possuz ordines sine dispēsatione pape fm alios cuiuscūqz supiozis. Jsta tñ dispēsatio dr fieri in occulto. ne iufamet ille plat⁹ cui⁹ crīen occultū ē. huic tñ obuiat ex. e. p tuas. Jo ꝫ teneas ꝑ certo q si ego scio simoniacū esse aliquē lz occultū. nō debeo recipere ordies ab eo. vt in ꝑ. decre. ꝑ tuas. z s. e. decetero. z si vellet me cogere pot⁹ debeo pati excōicationē. vt extra. de sen. ex. inquisitioni. b.

g Vel ꝑbare hinc argue q q ignorātiaz allegat. eā ꝑbare dr z cū ꝓbatio triplicit fiat. tūc. s. directe. tñ ꝓbato eo ex q id qō intēdit necessario aut verisimilit sequit ignorantia. tñ visilis ꝓbatio sufficit. q ptz ex eo qō dr. tūc. ꝑ catholicis hēbant. ex his qz ꝟbis seqntib⁹ si tñ eos laudabilior vita cōmēdat. argui pt ꝑ cedentia merita ad delicti p⁹ cō missiveniā impetrādā ꝓdesse. argu. ff. de re milit. nō ois. Jo. ar. allegantē ignorātiā debere eā ꝓbare. vt. s. ix. q. j. ordiatiōes. s. xxxiij. q. vlt. i lectū. ex dr elec. inotuit §. di. lxxxij. ppo suisti. s. s. iij. q. ix. idicas. s. b

h Esse q tūc xv. q. vi. c. vi. ar. s. ix. q. j. c. iij. s. ibi nāqz dr q sic ab hereticis noatim excōicat⁹ fuerint ordiati ignorātes illos ee dānatos eorū ordiatōes rate habebunt. ꝫ aūt dicit tūc ratas ee. si ordiatores ꝑ catholicis habebant. vñ colligit q si tūc nō catholici sz dānati habebant. taliū ordiatio nō tolerat. sz sciēdū est q nō sp ꝟrius sensus auctis ꝑ lege z certa rōne suscipiēdus est. sic in nōnullis decretor⁹ loc⁹ diligētia lector⁹ inueniet vl dicat stricti⁹ se hre i simoniac⁹ ꝓpter odiū ipi⁹ hor rendi cris. z mitigāti⁹ in alijs puerlis ordiatiōib⁹. qō illo. c. demōstrat. ix. q. j. ab excōicat. vel q ꝫ dr catholicis. nō ad ordinātes sz ad ordinatos referē. h. melius

o Tatuim⁹. idē dicit hic qō in §. nisi. qz subiungit quid iuris sit cum sic vel sic ordinantur.

b Simoniacos aūt nō illi sola voce nō reatu simoniaci dicunt. ex. de simo. de simoniace. s. ꝓpter ordinationē a simoniacis factā. sicut vsurarij qñqz dr q vsuras dat. ff. ō vsuris debitor.

c Misericorditer. z ita dr ꝫ q nō receperūt executionē.

d Permanere. in executiōe.

e Sz hoc. respicit primā partē. c. ꝓcedentis.

f Jqui. h. intelligit hoc de ꝑcīsis. q tñ nesciebant ꝑcīsi esse ab ordinat⁹. nā opinio ei⁹ est q si occultū ē eū ordinatorē ee simoniacū q tolleratur ordinatus suscipit executionez. vt. xv. q. vi. c. vi. nisi sit notoriū. vt. xxxii. dis. §. verū. vel nisi testiū hoc ꝓbari possit. vt. s. c. quisqs. z iō vt locū hēat fm eum qō sequit miseri cordit zc. necessē hz legere de ꝑcīsis. nos vo qui aliter sentim⁹. ar. s. c. qbusdā. z. s. e. repiunt. legimus hoc. c. de occultis. nā ignōrū cūqz occulti sint z etiā ignorentur iste. non ꝓsequit executionē. z ꝫ i simoniaco i ordine. z lz sine culpa isti⁹ ordinati ꝓringar. indiget tñ dispēsatiōe. z hoc i deresatiōnez cris. z iō dicit misericordit. z licet ꝫ ignorāte. sec⁹ tñ in eo q coact⁹ est. vt. s. e. ꝓstat nā ille de iure ē admittēdus ad executionē. z ea ē rō. qz mag⁹ ꝓstat nobis de volūtate coacti qz ignorātis nec ītelligas illud. c. de absolute coacto. qz nō recipiet characterē. ex de bap. maiores. §. si aūt. g Sicdē ꝑbare. ꝑ sacrm. ex de sent. ex. si vo. g Vel ꝑbat. eo ipo q nō ꝑbat. s. C. q mili. nō pos. sup fuis. sz pone ꝑ latū meū esse simoniacū. z vult me ordiare. si ꝓbare possuz nō debeo ab eo ordies recipe fm plīmos doctores. exqui tñ nō possuz ordines sine dispēsatione pape fm alios cuiuscūqz supiozis. Jsta tñ dispēsatio dr fieri in occulto. ne iufamet ille plat⁹ cui⁹ crīen occultū ē. huic tñ obuiat ex. e. p tuas. Jo ꝫ teneas ꝑ certo q si ego scio simoniacū esse aliquē lz occultū. nō debeo recipere ordies ab eo. vt in ꝑ. decre. ꝑ tuas. z s. e. decetero. z si vellet me cogere pot⁹ debeo pati excōicationē. vt extra. de sen. ex. inquisitioni. b.

g Vel ꝑbare hinc argue q q ignorātiaz allegat. eā ꝑbare dr z cū ꝓbatio triplicit fiat. tūc. s. directe. tñ ꝓbato eo ex q id qō intēdit necessario aut verisimilit sequit ignorantia. tñ visilis ꝓbatio sufficit. q ptz ex eo qō dr. tūc. ꝑ catholicis hēbant. ex his qz ꝟbis seqntib⁹ si tñ eos laudabilior vita cōmēdat. argui pt ꝑ cedentia merita ad delicti p⁹ cō missiveniā impetrādā ꝓdesse. argu. ff. de re milit. nō ois. Jo. ar. allegantē ignorātiā debere eā ꝓbare. vt. s. ix. q. j. ordiatiōes. s. xxxiij. q. vlt. i lectū. ex dr elec. inotuit §. di. lxxxij. ppo suisti. s. s. iij. q. ix. idicas. s. b

h Esse q tūc xv. q. vi. c. vi. ar. s. ix. q. j. c. iij. s. ibi nāqz dr q sic ab hereticis noatim excōicat⁹ fuerint ordiati ignorātes illos ee dānatos eorū ordiatōes rate habebunt. ꝫ aūt dicit tūc ratas ee. si ordiatores ꝑ catholicis habebant. vñ colligit q si tūc nō catholici sz dānati habebant. taliū ordiatio nō tolerat. sz sciēdū est q nō sp ꝟrius sensus auctis ꝑ lege z certa rōne suscipiēdus est. sic in nōnullis decretor⁹ loc⁹ diligētia lector⁹ inueniet vl dicat stricti⁹ se hre i simoniac⁹ ꝓpter odiū ipi⁹ hor rendi cris. z mitigāti⁹ in alijs puerlis ordiatiōib⁹. qō illo. c. demōstrat. ix. q. j. ab excōicat. vel q ꝫ dr catholicis. nō ad ordinātes sz ad ordinatos referē. h. melius

simoniacl ordiatos misericorditer ꝑ man⁹ ꝓpositionē ꝑ tē poris nccitate i officio ꝓcedimus pmanere: ꝫ ꝫ intelligēdū est de his q ordināt a simoniacl quos igrabāt esse simoniacos: hos facit simōiacos: nō reat⁹ cris: sz ordiatio simoniaci. Ne qb⁹ vbanus papa ait. De his q nō simoniace a simoniacl ordinant.

Jqui a simoniacl nō simoniace ordiati sunt: siquidē ꝑbare potuerit se cū ordinarent nescisse eos simoniacos ee: z q tūc ꝑ catholicl habebant in eccia: taliū ordinationes mīkicordit sustinemus: si tñ eos laudabil⁹ vita cōmēdat. q xo scient se a simoniacis cōsecrari imo execrari pmiserit: eox ꝓsecratiōnē oīno irritā esse decernim⁹

Itez nicolaus iunior. Hoc idē alexāder. ij. De eo q ordinatur ab illo quē scit simoniacum esse.

Ne cetero statuimus vt sicꝫs in posteruz ab eo quē simoniacū esse non dubitat: se consecrari posse permisserit: z ꝓsecrator: z ꝓsecratus non dispare dānatiōis sentētiam subeant: sed vterqz deposit⁹ penitentiā agat: z priuatus ꝓpria dignitate persistat. Idem. Simoniacis in dignitate sua da nulla est impendenda misericordia.

Tatui/ re simoniacoz mus decretū de simoniacis simōiace ordinatorib⁹ vel ordinat⁹: z de simoniacis simoniace a nō simōiac⁹: z ō simoniacl nō simoniace a simoniacl. Simoniaci simoniace ordiati vel ordiatores fm eccliasticos canōes a ꝓprio gradu decidāt. Simoniaci qz simōiace a nō simoniacis ordiati: silr ab officio male accepto remouent. Simoniacos aūt nō simoniace a

Tatui/ re simoniacoz mus decretū de simoniacis simōiace ordinatorib⁹ vel ordinat⁹: z de simoniacis simoniace a nō simōiac⁹: z ō simoniacl nō simoniace a simoniacl. Simoniaci simoniace ordiati vel ordiatores fm eccliasticos canōes a ꝓprio gradu decidāt. Simoniaci qz simōiace a nō simoniacis ordiati: silr ab officio male accepto remouent. Simoniacos aūt nō simoniace a

simoniacū q̄ est ordinādus. meli⁹ intellige ſm q̄ dixi i

a Arga. nulla. j. c. ſicḥs. neq; j. c. q. (. glo. ſ teneas vij. reḋrit. j. c. q. v. c. j. ℣. So. hic simonia ē in p moto ⁊ pmouēte. b In dignitate. i. in ordie. eꝛ ō simo. tanta. ⁊ nō j. c. q. v. c. j. cū enī furtiuus ſit chara/cter j. c. ordiatio

a Arga simōiacos nullaz b miſcōiaz i dignitate ſeruāda hūdā eē decreuim⁹: ſz iuxta canonū ſanctionē ⁊ ſanctoꝝ patrū decreta eos oino dānam⁹ ac deponēdos auctē aplica ſancim⁹. Subaudiē dū ē niſi violenē attracti fuerint. Qe his ei ⁊ a q̄buſlibz hereticḥ violenē ordinatḥ ait innocēti⁹. De his q̄ inuiti ad hereticoꝝ ordiatiōez trahūt

c Onſtat mltos vim paſſos atq; inuitos attractos repugnāteſq; ab hereticis ordiatos. ſz hmōi aliḋs ſi poſt ordiatiōez talē nō iterfuit cū illi ꝓficerēt ſacra: ſi cōmunioni eoꝝ ꝓticipat⁹ nō ē: ſi ſtatī diſcedēti⁹ illis peſſimo ꝓciliabulo eoꝝ abzenūci d auerit: ſi ad eccīaz redijt: talē pōt hr̄e colorē aliquē excuſationis. Cetez q̄ poſt menſez g aut āpli⁹ redierūt cū ſe ꝓfiterēt ab hereticḥ ordiatos: q̄/uis nihil ab eis acceperunt: rei ſūt vſurpate dignitatis.

h Tales plerūq; ex intuitu pietatis reformat catholice man⁹ ipoſitio cū ſatiſfactiōe ⁊ medicīa pnie. Sed dānati onē ſimoniacoꝝ ⁊ eoꝝ q̄ eis ꝓſenſeſerī legim⁹. medicinaz i vero auctētica ex hac hereſi noīatim nō legim⁹. niſi q̄ ſic

mlier pfecte. i Auctētica. i. fructuoſaz. niſi excōicationi rei adepte remūciauerit. vt. j. q. c. ſiquis neqz.

k Vſurpatū ē. i. ℣ rigoꝛē factū eſt. ar. C. de iur. do. vbi. l Nouatianis. j. c. q. vij. maximū donarum.

m Minozib⁹. nō enī cū maiozib⁹ hereticḥ diſpēſat. vt. j. q. vij. c. j.

n Ita ēt cū ſimoniacḥ ē diſpēſandū. vt tā habebitur.

o Alioꝛſum. q. d. ⁊ h facit ad diſpenſationē.

p Cognoſcāt ar. q̄ ſi inſtrumē tū ſit falſuz i aliqua pte ⁊ in aliqua vez. vbi ve/rū eſt debem⁹ illud recipe. C. de trāſac. ſi ex falſis ar. ℣. ix. di. ſi ad ſacras.

Job.

Omnis. habeat. ſi tñ iterata vnctione nō fuerit maculatus. vt. j. q. vij. ſaluberrimū. q

r Inuenīt. ſi tñ illos ordines ſimōiace nō receperet. ⁊ cū q̄bus diſpēſeꝛ cū q̄b⁹ nō. dicūr iſti verſus. Si bis ordo dat. ſeu baptiſmus repetatur. Vt euertat fidē ſtatus ordo peratur. Vl̄ ſi pſtetur q̄ vtrūq; ſi/mon operet. Vt diſpenſeꝛ ſpes irrita prozſus hr̄. j. c. ſiquis.

Ordinatio/nes. preccio dato vel retento vel ꝓmiſſo. C. de trāſac. trāſactio Nam remittere q

Ordinatiōnes q̄ inēue/niente p̄cio vel p̄cibus vel obſequio alicui perſone

s vſurpatū ē in nouatianis vl̄ m donatiſtḥ mīoꝛib⁹ vtiq; hereticḥ nō canōice ſz ex ītuitu pietatis: ita etiā ex his poſſe fieri colligim⁹. Jō ēt q̄ alioꝛſum p oīa orthodoxā hūt fidē niſi q̄ ſpūſctū credūt eē venalē. Et vt ait btūs aug⁹. heretici cū redierint q̄ pte ſe abſciderint ab eccīa curenē: p q̄ ℣ pte adheſerūt coḡſcāt.

Hinc ⁊ leo ſcribit ianuario epō. Qui ab hereſi ad eccleſiā redeūt: in q̄ inueniuntur ordine ex būficio pſeuerent.

q Omnis cuiuſlibz ordis cleric⁹ q̄ catholicā deſerēs vnitatē hereticē vl̄ ſciſmatice ꝓiūctiōis ꝓtagiōe ſe maculauerit: ſi ad eccīaz redierit cū legītia ſatiſfactiōe ⁊ erroꝛis ſui dānatione: ꝑ in magno būficio hēat: ſi adepta r ſpe oīs ꝓmotiōis in q̄ inuenīt ordie pmaneat. Qe his aūt q̄ ordinātḥ ſimōiace a nō ſimoniacḥ. vtpote illi q̄ data pecunia archidiacono vl̄ cōciliarijs epī epō ignorante ꝑ efficiunt: vt de manu eius ſacros ordies accipiāt: ita ſcribit gre. iiij. Ordinationes que ſimoniace fiūt falſe iudicant

s Ordinationes q̄ inēue/niente p̄cio vel p̄cibus vel obſequio alicui perſone

f Poſt mēſem. ar. q̄ ſi aliq̄ alicui iuſta rradita fuerit ⁊ aliq̄no rpe cū eo i domo mā/ſerit. ⁊ cū potuerit nō effugerit ſi poſtea virū dimiſerit poterit reuocarī ab eo. qz ex tacito rpis ꝓſenſu ratū fuit mr̄imoniū. ar. xxxj. q. ij. de neptis. lxiij. di. quanto. l. di. p̄ bzos. ⁊ di. xlv. de iudeis. ⁊ eꝛ de ſpō. ad id quod.

g Ampli⁹. ar. ad pbādū ꝓſenſuz interfuiſſe matrimonio ſi nō ſtatī diuerſit. xvj. q. j. reuertimini.

h Tales. ſ. q̄ ꝓſenſerint hereticḥ vl̄ ſtatī receſſerunt vl̄ nō ſtatī. idē intelligo ēt poſt moīerū ſi iā ꝓſenſiſſet ⁊ idē poſt cētū āños ſi nō ꝓſenſiſſent. Nā ſp excuſarēt ff. de re mili. nō ois. ℣. capt⁹. facrū ḡ tāgit ꝑ dicēdo. iō tñ dicit q̄ p⁹ mēſez. qz ⁊ ſi infra mēſem redierit ſp fuiſſe inuiti pſumunt. niſi ꝓiū ꝓbaret. ſz poſt mēſez pſumerenē ꝓſenſiſſe. niſi ꝓiū ꝓbaret. ⁊ ē ſi. C. ad vell. l. ſi

dare eſt. eꝛ de teſti. veniens. ff. de his q̄ in frau. credi. ſupignus. Irē nunqd eſt ſimonia abzenūciare beneficio vt alij detur. nō niſi deducaē in pactū. vt eꝛ de pzeben. dilecto. ſpem tñ inde hr̄e nō eſt ſimōia. eꝛ de pact. cū pdem. Irē qualiē regnū dei pecunia poſſit emi cuz nihil ſit ſpūali⁹. de pe. di. j. medicina. ⁊ nō ordo vl̄ hoꝛ ecclaſticus. ⁊ eſt rō. qz cū vendente regnū celoꝛuz nō pōt eſſe malicia. ꝑ ſec⁹. ſz falſum ē regnū dei emi. ſz ex miſcōia meritiſqz p̄cedēti⁹ acḥit. xiij. q. ij. anie. de

t Vel p̄cib⁹. hoc de p̄cib⁹ p (pe. di. j. medicina. indigno ⁊ carnali amoꝛe impēſis vel a ſe poꝛrect. alās nō. vt ℣. laboꝛē. t Vel p̄cib⁹. hic habes q̄ preces inducūr ſimoniā. ⁊ ℣. ſunt nōnulli. viij. q. j. moyſes. ⁊ hoc verū eſt. ſi aliquis p ſeipō petat. talis aūt ſe ingerit. qō nō licet. vt. viij. q. j. in ſcripturḥ. ⁊ eꝛ de iurepa.

p nrās. Alij dicūt q aliqs p se si est dignꝰ pōt petere Mā petrus dixit. qd ꝯ fiet nobis q securi sumꝰ re. z ira p seipo periit. sed si pces porrigunt ab alio. distinguit vt. viij. q. ij. in sūma. z. q. j. c. moyses. a ¶Intentione. ꝯ sine ea intentiōe non est simonia. alꝰ secꝰ. vt nō. ex de si. nēo. h.

b ¶Fures. vide ꝯ cū simoniacus furi cōparetur q cū simoniaco nēo possit dispensare. nisi renunciet ordini male suscepto vt j. e. sicḥs neq. vt ē. e. erga. z ex. e. nobis. i fi. q. nec viciū furti purgat. nisi res furtiua redeat i potestatem dñi. vt xiij. q. vj. si res aliena. Istud satis posset ꝛcedi. z fm hoc posset dici q simoniacus nec etiā characterē recipet. q simoniacꝰ ꝺz rēnūciare rei quā vicioseē adeptꝰ ꝛstat q executioni nō renūciet. q. executionem nunqꝫ habuit. characteri ēt nō pt renūciare. vñ satis videt q ñ recepit characterē. nisi velles dicere q recepisset possessionē characteris. sic furdicit hēre rez furtiuā. i. possessionē rei. tñ credibilius est. vt dicat q habeat characterē. z q papa possit cū eo dispensare. licet ille nō renūciet. Mā etiā vicium furti pōt purgari re apud furē manente. ff. de vsuca. si fur. in prin. idē vidt in violēto detentore. vt. ff. de pca.

c ¶Sunt nōnulli. accipiūt. ex. de (certe. §. iulianus. simo. z si q̄stiōes. d ¶Describeret. nō ē in esaia id qđ sequtur. sed in psalmo iudica me dñe. ibi. in quorū manibꝫ. e ¶Ab obsequio. z sic videtur q nō possim ꝟuire p bñficio vt h. z. §. c. pri. ar. j. xij. q. ij. quicunqꝫ suffragio. z. c. charitatē. z de cle. nō resi. de cetero. licite etiā pt ds spectare vel appetere dignitates. vt. lxx. iij. di. ꝟsuluit. lxj. di. qđ pderit. z ex de pac. cū pridez. Sol. h. dicit si directe habeat animū ad hoc cū seruit est simoniacus. vt. viij. q. j. sunt quidam. sed tu dic q si dignꝰ est. z dignū exhibet seruitiū nō est simoniacꝰ. vt hic z extra de cleri. nō resi. de cetero. alꝰ si indignꝰ est vel dignꝰ z indigne seruit simoniacꝰ est. z hoc notauit cū dixit. seruitus indebite. zc. z licet dignꝰ seruire possit non tñ hoc pōt duci in pactionē. nā illud simoniacū est. ex de pac. pactiones. Nullū ergo munus dabit nisi illud qđ alꝰ suisset daturus ꝓpter aliqs necessitates. vt ex. e. z si q̄stiones. vel nisi det exenniū aliqđ. vt. ff. de offi. ꝓcon. l. solent. §. vlti. vel nisi recipiat illud ad stipes rempli. vt. §. e. iudices. h.

f ¶Ab omni. vt ōia particularia z singularia cōphē/deret. §. xix. di. si romanoꝝ. si j. xiij. q. iij. putant. j. e. q. iij. saluator. contra. xxxj. q. j. q si dormierit Nota q dicit indebite. nā si debite impendat. ñ ita fit. vt j. e. q. iij. saluatoꝝ. z exponit bastian⁹ indebite. cū indebite dign⁹ vel debite indignꝰ fuit ꝓ beneficio. alꝰ nō ar. insti. de societate. §. de illa.

g ¶Gratiā. §. xxiij. di. qñ.

a ea intētiōe impēso vel q̄ non cōi ꝓsensu cleri z ꝓpli fm canonicas sanctiones fiūt: et ab his ad qs ꝓsecratio ptinet ñ cōprobant: falsas eē diiudicam⁹: qm̄ q̄ talis ordinatur: nō p ostiū. i. p christū intrant
Joh. 10 b ꝛs vt ipa vitas testat fures sē z latrones. Quia ꝯ simōiaca triplicit in hoc caplo notat: videlicet q̄ modis pciū in hac heresi deā. Hoc beatus gre. in euāgelioꝝ tractatu exponit dicens. De multiplici genere simoniacoꝝ.

c ¶Sunt nōnulli q̄ qđē nūmoꝝ ꝓmia ex ordiatiōe ñ accipiūt: z tñ sacros ordines p hūa gra vel laude largiunt: atqꝫ de ipa largitate laudis solūmō retributionē q̄runt.

¶Hi nimiꝝ qđ accipiūt gratis: gratꝫ nō tribuūt: qꝛ de ipenso officio sctitatꝫ nūmum
Esa. 33. Psa. 25 b expetūt fauorꝫ. vñ cū vix iustū ꝓpha ꝺscreberet ait. Btūs q̄ excutit mā⁹ suas ab oi munere. ñ dixit solū a mūere: sz e ab oi mūere: qꝛ aliud ē mū⁹ ab obsequio aliꝺ a mā⁹ aliud a lingua ¶Mun⁹ ab obsequio ē fuit⁹ indebita ipēsa. Mun⁹ a mā⁹ pecūia ē. Mun⁹ a lingua fauoꝝ. q̄ ꝯ sacros ordines
f tribuit: tūc ab oi munere manus excutit: qm̄ in dīnis reb⁹ nō solū pecūiaꝫ nullaꝫ sꝫ nec
g etiā hūanā grāz reḥrit. Idē in registro. Eternā dānationē inueniet q̄ qlibet munere ad sacros ordines accedit.

h ¶Hās neqꝫ sctis pollens moꝛib⁹ vel neqꝫ a clero ꝓploqꝫ vocat⁹ vel pulsatione coactꝰ ipruḋenꝫ christi sacerdotiū iā qlibet facinore polluit⁹ iiusto cordis amore vel
k sordidis pcib⁹ ozis siue comitatu siue manuali fuitio siue
l fraudulēto munusculo epalē seu sacerdotalē nō lucro aiarū sꝫ inanis glie auaricia fultus dignitatē accepit: z in vi
m ta sua nō sponte reliqrit: eūqꝫ insperata moꝛs penitentē nō inuenerit: ꝓculdubio in eternū pibit. Hinc idē gre. iohan. coꝛinthioꝝ episcopo.

Pro ordinationibus nihil omnino accipiatur

a ¶De ordinat iōib⁹ accipe aliqđ sub districta in/ multo magis ipsius qui ordinatur. vel expone hoc ita q̄ cesset iste intellectus iniusto cordis amore. i. in cupiditate z ambitione. k ¶Comitatu. i. seruitio.

l ¶Fraudulento. fraudulentum est munus. cuꝫ dicit se alꝰ voluisse hoc ei dare. vt extra. e. z si questiones. vel quādo altera pars dicit se expēsas fecisse. z illas petit vt cedat beneficio. extra. de pac. cum pridem.

m ¶Nō sponte. hoc idē de qlibet crimīe. sꝫ hoc ꝺz ad terroꝛē. z nō q̄ dicit spōte. qꝛ si cogeret iurisdictionē dimittere non sponte. non valeret ei ad salutem.

n ¶Doꝛs. z hoc vt dixi in quolibet crimine non valet penitentia ad saluē nisi pseueret animo vsqꝫ in finem. de pe. di. j §. his autem. §. item illud. Jo. z licet de omnibus alijs criminib⁹ possit quis penitere ordierento. vt. lxxxj. dist. pst bpter. l. di. de his hic non nisi renūciet ordini. vñ non videtur q hic locū habeat admonitio vel denūciatio. ar. §. j. q. vltꝛ. c. patet.

o ¶De ordinationibus. supplicationē j. e. latorem. §. vbi papa ad supplicationem quozundā ordinat quendam. sed distingue. aut aliquis petit ꝓ se. aut alius ꝓ ipso. vt. §. e. ordinationes.

a ¶ Quibusdã casus. ꝓmo dicit gre. se dolere. q̃ in illis partib⁹ nemo ꝓmouet ad sacrũ ordinẽ sine commodi datiõe. scõo ꝓbat aucre dñi simoniacos ipo iure esse suspẽsos. tertio ꝓhibet hoc decetero fieri. z statuit penã in cõmittẽtes. b ¶ Stare q̃ ad id in q̃ nũq̃ steterictõe decreuim⁹. oportet q̃ vt neq̃ p donũ neq̃ p gratiã neq̃ p quozũdã supplicationez aliq̃s ad sacros ordines ꝓsentias vel ꝓmittas adduci. Idẽ vnũsis ep̃is p hilerdã ꝓuinciã ꝓstitutis.

Nec ꝑcio nec gr̃a nec supplicatione aliq̃ ad sacros ordines accedãt.

a Quibus/dã narrãtib⁹ agnouiq̃ in illis partib⁹ nullus ad sacrũ ordinẽ sine cõmodi datione pueniat. qõ si ita ẽ flẽs dico: gemẽsq̃ denũcio: qz cũ sacerdotal' ordo int⁹ oztus occidit: foris q̃s stare non potb rit. scimus q̃ppe ex euãgelio q̃d redẽptoz nr̃ p seip̃m fecerat: qz ingressus tẽplũ cathedras vendẽtiũ colũbas euertit. ¶ Colũbas enĩ vendere est de spũsctõ quẽ deus oĩpotens ꝓsubalẽ sibi p impositionẽ manuũ hoĩb⁹ tribuit cõmodũ tpale pcipe. exquo vt p̃dixi malo tã euenire creditc qz q̃ in tẽplo dei colũbas vẽdere p̃sumpserũt: eoz iudice deo cathedre ceciderũt. q̃ videlicet errozi ꝰsubdit' ꝓpagatur cũ augmẽto. nã eoĩp̃o q̃sq̃ ad sacrũ ordinẽvl honorẽ pducit: iã in ipa puectusd sui radice viciat⁹ paratioz est alijs venũdare quod emit: z vbi ẽ qõ scriptũ est. grat' accepistis grat' date. z cũ pzo ꝓtra sctãz eccl'iaz simoniaca hereſis sit exorta: cur non p/pendit' : cur nõ videt' qz eum quẽ cũ pcio q̃s ordinat puehendo agit vt hereticꝰ fiat.

¶ Ideoq̃ hortamur: vt vr̃m terdictõe decreuim⁹. oportet q̃ vt neq̃ p donũ neq̃ p gratiã neq̃ p quozũdã supplicationez aliq̃s ad sacros ordines ꝓsentias vel ꝓmittas adduci. Idẽ vnũsis ep̃is p hilerdã ꝓuinciã ꝓstitutis.

Nec ꝑcio nec gr̃a nec supplicatione aliq̃ ad sacros ordines accedãt.

a Quibus/dã narrãtib⁹ agnouiq̃ in illis partib⁹ nullus ad sacrũ ordinẽ sine cõmodi datione pueniat. qõ si ita ẽ flẽs dico: gemẽsq̃ denũcio: qz cũ sacerdotal' ordo int⁹ oztus occidit: foris q̃s stare non potb rit. scimus q̃ppe ex euãgelio q̃d redẽptoz nr̃ p seip̃m fecerat: qz ingressus tẽplũ cathedras vendẽtiũ colũbas euertit. ¶ Colũbas enĩ vendere est de spũsctõ quẽ deus oĩpotens ꝓsubalẽ sibi p impositionẽ manuũ hoĩb⁹ tribuit cõmodũ tpale pcipe. exquo vt p̃dixi malo tã euenire creditc qz q̃ in tẽplo dei colũbas vẽdere p̃sumpserũt: eoz iudice deo cathedre ceciderũt. q̃ videlicet errozi ꝰsubdit' ꝓpagatur cũ augmẽto. nã eoĩp̃o q̃sq̃ ad sacrũ ordinẽvl honorẽ pducit: iã in ipa puectusd sui radice viciat⁹ paratioz est alijs venũdare quod emit: z vbi ẽ qõ scriptũ est. grat' accepistis grat' date. z cũ pzo ꝓtra sctãz eccl'iaz simoniaca hereſis sit exorta: cur non p/pendit' : cur nõ videt' qz eum quẽ cũ pcio q̃s ordinat puehendo agit vt hereticꝰ fiat.

¶ Ideoq̃ hortamur: vt vr̃m

Matth. 21 Mar. 11 Luc. 19 Joh. 2

Matth. 10

¶ Parationz. qõ noua testa'capit. iueterata sapit q̃ semel. ẽ imbuta recẽs fuabit odozem testa diu. test si. ĩ auc. vt iudices sine q̃ quo suffrag. §. l. col'. ij. vbi dz. dato enĩ vno illicito ꝓncipio necesse est eũ q̃ datio onẽ facit plures manus circũire.

e ¶ Et actiõis h argue carnales pces pzo digno pozrectas nõ facere simoniaz. sec⁹ in pecũia vt obsequio q̃ loco p̃cij intercedere solent. qõ pces nõ faciũt. vt .j. e. q. v. c. vlt. z licet p indigno pozrecte faceret si/moniã. cũ ꝓpter merita digni ab hac excusãt vt .j. xxxij. q. ij. c̃cd. Joſ. Sz q̃re minus cõmittit simonia in pecibus oblatis pzo digno q̃s in pecũia R. iõ qz in pcib⁹ nihil dat de suo. z iõ ibi nullũ intelligit esse commerciũ. nã ꝑdere verba leue est. z ita nihil ꝓuenit ad accipientẽ. arg. C. de dona. inter vi. z vxo. marit⁹. ff. de do. antho. sed in alio casu dat. §. z p indigno magꝰ deretinet eccl'ia munerũ dationẽ q̃s p̃cũ effusionez. vel dic q̃ hec dictio nisi non excipit a supplicatione sed a verbo ꝓmouet sic ponitur. §. xxxviij. dist. sedulo.

¶ Vllus. culpet. i. puniat pena centũ aureoz z irrogat infamia qui petierit aliquã dignitatez. ff. ad. l. iul. de ambi. l. j. z .j. q. vij. sancim⁹. ar. .j. ff. de offi. pretoris. barbarius. sed soluet. .j. q. vj. sicut is.

f

g ¶ Religiosis. i. clericis. z p hoc expone illud. c. xx. q. ij. pens. in fi. ar. gradum altioz̃ grauiꝰ facere cõmissuz. vt .j. xj. q. ij. precipue. ar .j. xxv. q. j. nulli. z. viij. q. ij. illud quidẽ.

h ¶ Stote ergo z. Idem gre. §. xxiij. dist. quando.

i ¶ Veri. pueri dicũtur .j. xiij. annũ. ex. de eta. z qua. in decoz. vel pueri. i. neophiti. xlv. iij. di. sicut neophitus.

k ¶ Ad sacros Naz miores ante. xiij. an. bene possunt accipere licet nõ omnes. z ita intelligitur lxxvij. dist. c. ij. qz nõ acolythatum. lxxvij. di. in singulis. tamen si puer ordinet in sacris ordinibus bene recipit characterem cũ possit recipe minores ordines. vt in dicto. c. in singulis. §. nunquid tenet continere sic. si ẽ doli capax. alꝰ nõ. Mã z voto z sacramẽto se obligare põt doli capax. ex. de delic. pu. c. j. sed religioni nõ. vt nõ. xx vij. q. ij. §. cũ ergo. xx. q. ij. c. ij. b

k ¶ Ad sacros si tamen ordinẽ tur ordines sus/scipiunt sacros etiam septennes.

l ¶ Quanto citius. §. dist. xlviij. sicut. nã casum appetit z. gerẽdoz. enim honoz nõ ꝓmiscua facultas ẽ nõ enim ꝓius gerere debet maiozẽ honorẽ q̃s minozẽ. ff. de mu. z ho. honoz. §. gerendorum.

a LAtorē. p intercessionē. nā sepe papa ad intercessionē laicoꝝ ordinat vel dispensat vel tolerat. vt xxviij. di. de syracusane. l. di. clerico. lxiij. salonitane.

b ¶ Proficere. ex de maio. et obe. p tuas. ex de temor. cum in distribuedis.

c IJliū. māda sti. ꝛita mā dat minor maiori. sic. xj. q. iij. rogo.

d ¶ Nō hz sine lnīa ei⁹. lxiij. dist. Fas. ꝛ q ad ħ nihil ē spāle i eccl. ro. vt. xxj. q. ij. c. j. lxx. di. scroꝝ hz ordinati a papa licet inē alios dignī honore sint. subsunt tn epīs. ex de maio. p tuas. ff. de albo. scri. l. vl. ꝛ prefereně eis tm q sūt eiusdez ordinis. ff. ea. l. j. ꝛ ab episcopo pt deponi ordinarⁿ a papa.

e ¶ Non itaq ordinādi. et ita aliqs pōt p se dignas pces offerre. qō. h. nō. pce. dit. in q nō credo eū benedicere. qz mlros condemnat. Jo.

f PEr principalez. ħ. c. habes. ix. q. iij. c. vltimo.

g ¶ Prātē. hoc idem pōt epūs. ij. q. vij. cū pastorꝝ ex de cle. nō resi. de cetero.

h ¶ Quolibet. tractauit mgr q stionē istā affirmatiē. nūc autē vult tractare eā negatiue. s. vtrū sit simonia dare pecuniā. vt non ordinet qs. sed qm ipe habuit. c. induxit leges q in hoc faciūt ad ppositū. vbi in eis aliqd ōr negatiue q aūt hoc sit simonia cū. habet ex simo. nemo.

i ¶ Redimēdi. ex de simo. grelā. ꝛ. c. si nullus.

k NVllus. fuile seruitiū vocat angariā vl p angariam. qō lex vocat forę soꝛdidū munⁿ. xvj. q. j. ꝑ. nouaꝛ.

l ¶ Ex vsu. i. non assuescat. vel ex vsu pterito pter id qō hacten⁹ est pstitutū q̄si rōne pscriptiōis. vt angarias sacerdotiby nō iponat. cū eni de aliq rex pscriptiōe egit. inspiciendū est vtr cōi iure ralia a ralib⁹ possidens sz ābitio supplicās extoꝛquet. nō solū āt clicos cuiuslibet epi sūm⁹ pōtifex ī eccīa romana valet ordinare: vex etiam opportunitate exigēte monachos ꝛ q̄scūq clericos quocare pt ꝛ iuitare. Unde

m Pnico. papa. De eodē.

n ER pncipalē beatoꝝ petri ꝛ pauli ptātē ius habemus nō solū ī mōachos vexetiā in q̄slibet clicos de q̄cūq dioceſi cum necesse fuerit ad nos quocare atq eccīasticis exigētib⁹ opportunitatib⁹ inuitare. ¶ Quolibet q̄ munere inēuiēte falsa diuidicaē ordiatio. Sic aūt pcio inēuiēte sacri ordies nō stribuēdi: ita nec restituendi. vt ait. n. btūs ambrosi⁹ sacri ordies nec pcio st emēdi nec redimēdi. Hinc etiaz greg. vij. ait. Precio interueniēte sacerdotale officiū ñ restitu-

o NVllus eps gra-atur. namē seu fuile fuiciū ex vsu ꝯ eccīasticaz nozmaz abbatib⁹ seu clic suis imponat: vl inēdictū sacerdotale officiū pcio inēuiēte restituat. qō si fecerit: officij sui piculū subeat. Qui āt pecuniā accipiūt vt ordinādis sacros ordies nō tribuāt: l vt canōice electōi assensuz nō pbeant: aut eccījs edificādis vl ꝓsecrādis lapidē bñdictū vel ꝓsecrationē subtrahant multq argumētis accepte pecunie rei ꝛ infames esse pro-

a LAtorē. p̄tiū p intercessionē vre scitatē acolytū fecim⁹: quez ad obsequa vra retransim⁹ vt si i lucrādis aīabus amplius fuerit pficere

b āpli⁹ possit. Idē helie pbro ꝛ abbati. Quisqs i romana eccīa sacrū ordinez accepit: ab ea vlteri⁹ egredi nō pōit

c IJliū vrm epiphaniuz mādastis: vt sacrū ordinē pmouere deberem⁹ vobisqz trāsmittere: ħ i vno vos audiuim⁹: in altero mīme potuim⁹ audire: diacon⁹ q̄dem fact⁹ ē. Sz q̄sqs semel in hac eccīa sacz ordinē accepit: egrediēdi ex ea vlteri⁹ lnīam

d nō hz. Si ño videre vos nō potui: ex hac re ꝓsolationem non habeo: qz sola ī filio vro

e redesco. Non itaq q̄rūlibet pcib⁹ ordiationes facte false diiudicanē: sz he demū q̄ pcibus ordinādi vl ei⁹ amici nō spūali sz carnali affectu porrect fiūt: cū als future nō essent: qs nō charitas inēueni

ri valeāt. nec ne pmo casu sola longe vsurpatiōis detētione currit pscriptio. vt. xvj. q. iij. ꝛ. iiij. p totū. saluo eo qō de limitib⁹ ōr ea ca. ꝛ. q. c. licet. ꝛ. c. inē memoꝛatos. scō casu nō currit pscriptio. pscriptio eni ius advocat creatū. nouū aūt non creat. vt. xxiij. q. v. q deo ꝛ. d. c. ꝑ mozē. et di. xciij. illud āt. ꝛ. xvj. q. j. c. vlt. ꝛ. q. iij. ꝑ. poresset etiā. ꝛ. q. xvij. de cimas. ꝛ. ꝑ. c. q. iij quesitū in his oībus ꝛ alijs infinitis casib⁹ pscriptio euanescit. qz nō est ꝑdituꝛius cōe scriptuz vel nō scriptū q̄ tales talia valeant possidere. Jo. Nec regula fallit. ex de causa poss. cū eccīa ꝛ ex de pscrip. auditis. Jo. Sz certe nō fallit qz iura incoꝛpalia q̄si possidenē et interdicta p eis possessoꝛia cōstituta sē. ff. de ser. quotiens. bar.

l ¶ Exvsu. nā tps nō est mod⁹ ꝛ. ꝛ. q. iij. qz cognouimus. ff. de act. ꝛ ob. obligationū fere. ꝑ. placet nisi forte cuius nō extat memoria. ar. ff. de aq q. ꝛ esti. ħ iure. et ex de ꝓbo. sig. c. abbate.

m ¶ Ecclīasticā. nā iusta ō cā bñ pt ab eis auxiliuz petere. ex de censi. cū apls ꝛ sic nō est ꝑ. p viij. q. vl. fuit iū qz illud intelligitur de licitis.

n ¶ Restituat. nec absoluere pt p pcio nisi sit cō suetudo. ex ō si. nemo. Item nec recōciliare. ex de si. c. nēo. Sz nūq̄d ipi clico hz redimere cū iiuste suspēsus ꝛ. vr q nō. ꝑ. ꝑxi. in fi. ex de si. marthe⁹. ar. ꝑ. s. p posset redimere ius suum ꝛ vexatiōne suā. j. q. iij. q̄situ. ex de vsur. c. j. ꝛ ex. de si. dilectus. imo ꝛ si q̄d dederit repetere poterit. C. de cōdi. ob turcām. qō euitādi. q̄dā dicūt q nō pt in aliq casu redimere. aliꝑ. s. cū iniuste suspēdit. ħ nō. xvj. q. vij. decias.

o ¶ Qui aūt ifames. ꝛ simoniaci large. ar. ex de simonemo. ar. ꝑ. C. de inofficiosis. siqñ. hz aliꝑ ꝓpter descripti

onē simonie. sed mortalit̄ peccāt. ℣. e. q. iij. vendentes. ſz certe simoniaci ſunt. vt dicit illa decre. nemo. Jo. Vnt. ſacrilegos. i. ſimoniacos. alſ̄ nō facit ad p/poſitū. B. 7 q ſit ſacrilegiū ſic ꝓbaī. ſi enī ille q̄ frāgit imunitatē eccl̄ie. vel q̄ inde aliq̄d eripit ſacrileg⁹ iudicāī. multo fortiꝰ q̄ facit ne eccl̄ie ordinent vel ne ordies tribuant vl̄ impediat alicui⁹ electio vl̄ ꝓmotio.

b ¶ Vbem⁹. ad hoc introduxit has leges vt oñdat pari pēa mulctādos q̄ p/cio inducti ipe/diū fieri. 7 q̄ faciū q̄ de iure fieri nō deberet.

c ¶ Hortamur ſe tēpat ne accuſare iubere quez videat inuitam. C. vt nemo inuitus. 7c.

d ¶ Admiſtrā/re. ſi is talis ſit quē in ius voca/ri liceat. ſz ℣. ij. q. j. phibentur. So. illud de maioribꝰ magiſtratibꝰ. b de miori/bus. ar. ff. de in/iur. nec mḡſtratibus. 7. ff. ō i ius vo. l. ij. vel h de ꝓcuro iudice. ar. ff. de reb⁹ cre. ꝓſidis. 7. l. ꝑce/denti. in auē. vt differētes iudices. §. ſi tū. col. ix. 7 hoc ne crimen eiꝰ inultum remaneat. illud de tpali. vl̄ h cū peccauit in ipſa admiſtratōe. ibi de eo q̄ ex admiſtratōne cōmiſit. ff. de iudi. l. ij. §. legatiſ. i auē. vt iudices ſine quo. ſuffra. §. ſi q̄s aūt. col. ij.

e ¶ Reportatu⁹. reportabit eni quadruplū ℣. l. prima. xij. q. ij. cum deuotiſſimā.

f ¶ Mēū. annū vtilē. a ꝓncipio poſt primuū. ff. de calū. annꝰ. g ¶ In q̄druplū. in q̄ ꝓtinet rei ꝓſecutio. vt tm̄ triplū ſit pena. 7 hoc ē verꝝ cū ipe idem dat. nā ſi aliꝰ daret ꝓ eo. tūc totū q̄druplū ē pena. q. ille q̄ dedit reperit pecuniā quā dedit. ff. e. ſ. de calū. ſiqs ab alio. huiꝰ q̄ūt q̄drupli medietas dabit fiſco. medietas

banē. Aſit enī paſchal' ſecūdus. Sacrilegi ſunt iudicādi q̄ eccl'iam dei nō ꝓmittunt regulariter ordinari.

a SAnt q̄dā q̄ vt violētia velfauore non permittūt eccleſias regl'arit̄ ordiari: hos etiā decreuim⁹ vt ſacrilegos iudicādos. ℞ ñ theodoſiꝰ 7 archadiꝰ ip̄atores. Codice li. ix. ad. l. iul. repetundarū.

b c ¶ Vbem⁹ et hortamur vt ſiqs forte honoratorū decurionū poſſeſſor: poſtremo etiā colonor aut cuinſlibet ordis a iudice fuerit aliq̄ rōne ꝓcuſſus: ſiqs ſcit de iure venalē fuiſſe ſnīaz: ſiqs pena vl̄ ꝓcio remiſſaz: vl̄ vicio cupiditat' ingeſtam. ſiqs poſtremo q̄cūq̄ cā ip̄robū iudicē potuerit ap̄probare. is vel

d adm̄ſtrāte eo vl̄ poſt admiſtrationē depoſitā i publicū ꝓdeat: crimē deferat: delatū ap̄probet: 7 cū ꝓbaueritur

e ctoꝝ reportaturꝰ 7 gloriaz. Iplianꝰ li. x. De eode.

f ¶ Mēū vt q̄ vt calūnie cā negociū faceret vl̄ nō faceret: pecuniā detegit' acceſſe: intra vtilē ānū i q̄druplū eiꝰ pecunie quā accepiſſe ꝺ: poſt ānū i ſimplū. in factū

h actio cōperit. Ibidē li. xlvij. titulo de ꝓcuſſione iudicis.

k OCuſſiōis iudicium publicū nō eſt: ſz ſi ꝺo pecuniā q̄s accepit: q̄ crimē minat' ſit: ꝓt iudicio publi/

l cū eē ex ſenatuſcōſulto: q̄bus

m pena legꝫ cornelie teneri iu/ſpoliato. h ¶ Cōpetit. nō ei q̄ dedit cū turpiter dederit. ſz ei ad cuiꝰ leſionē data eſt. vt. ff. de calū. l. genera Oncuſſiōis. 7 cuſſionis cri/ (liter. §. illud erit. men eſt. cū q̄s minat alicui. niſi ita vel ita faciat ℣. xxiij. q. j. militare. ff. de concuſ. l. j. 7. ij.

n benē: q̄ i accuſatiōe inocētū coierit: q̄ue ob accuſādū vl̄ ñ accuſandū denūciādū vl̄ nō denūciādū teſtioniū pecuniā accepint. Ibidē li. xlviij titulo de lege iulia repetūdarū. marcellus. ¶ Palea.

LEge iulia repetundaꝝ tenent q̄ cū aliquā poteſtatē hr̄ent pecuniā ob iudicādū vl̄ nō iudicādū decernendūue acceperint: vl̄ q̄ magiſtrat⁹ min⁹ q̄d ex officio ſuo

o ¶ Adē (facerent. ¶ dē. lege teneē: q̄ ob denūciandū vl̄ nō denūciādū teſtiꝑ monīū pecuniā accepit. Lege iul'. repetūdarū cauet: ne q̄s ob militē legēdū omittēdūue es accipiat: neue q̄s ob ſnīaz i ſenatu ꝓfitoue publico dicendā pecuniā accipiat vl̄ ob accuſandū vl̄ nō accuſandū. ¶ Marcellus ibidem. Lex iul'. repetūdarū ꝓcepit: ne q̄s ob iudicē arbitrumue

r dādū mutādū iubēdūue neue ob nō dādū vl̄ nō mutandū vl̄ nō iubēdū: neue ob li/

s tē eſtimādā iudiciūue capitis pecūeue faciēdū l' nō faciendū aliq̄d accepit: hodie ex lege iulia repetundaꝝ exordinē pūiūt: 7 plerūq̄ exilio puniūt: vl̄ etiā duriꝰ: put admiſerit. Hac lege dānat⁹ teſtioniuꝫ publice dare aut iudex eē poſtulareue p/

Shibef'. Anc. II.

EQuit'. ij. q̄ſtio: q̄ q̄rit. An ꝑ ingreſſu monaſterij pecūia

k ¶ Publicuꝫ. i. ordinariū. 7 ß ſemp. vel nō eſt publicū. niſi cuiꝰ q̄s pecuniaꝫ exhorterit. 7 ß ē q̄s ſequit'. ſz ſi ideo publicū ē ad cuius accuſationē q̄libꝫ de populo admittit' niſi ifamis ſit. vt iſti. ō pu. iu. circa ꝓn.

l ¶ Cōſulti. vo luſlano 7 liboniano. ff. ad. l. cor. de fal. l. j. ff. ad l. iuli. de vi. pu. ex ſenatuſcon.

m ¶ Cornelie. cuiꝰ pena i libero ē deportatio in ſeruo vltimuꝫ ſupplicijꝫ. ff. ad l. cor. de fal. l. j. §. vltimo.

n ¶ Innocētū ſec⁹ ſi nocentuꝫ. xvj. q. vij. ſane.

Adeꝫ lege teneē. quia reddit q̄druplū. 7 ifamis efficit. ff. e. eadē. §. j. hoc crimē etiā exhoꝝ/diarie punit'. ff. e. l. lex iulia. §. fi.

p ¶ Lege iul. legendū. i. eligendū. vt eligat qui nō ꝓ. vl̄ ꝓrium.

q ¶ Omittēdū ue. vt mittat' in legationē q̄ non eſt mittend⁹. vel nō mittat' q̄ mittendus eſt.

r ¶ Dandū. puta nō ad ꝓbādos fideiuſſores vel loco iudicis recuſati.

s ¶ Eſtimādā ne. ſ. eſtimet litē minor⁹ vel maior⁹ ꝓ pecunia. q̄d q̄ūq̄s facere vł. ff. ad

t EQuit'. hec q̄ſtio (l. aq̄l. pinde. §. notanduꝫ. nō hꝫ q̄ſtionē. eꝝ. de ſimo. c. cū in eccl̄ie. meli⁹ eꝝ. e. venīēs. meli⁹ eꝝ. e. q̄ñ ſimoniaca. vñ nec ante nec p⁹ pōt peti aliq̄d vt. ō. q. j. eos qui. 7 ℣. e. q. iij ſiquis ꝓbendas. niſi forte monaſteriū ita cēt tenue q̄ nō poſſet ꝓuidere ei. tūc eni hū poſſet dici ei nec cēt ſi/

monia.bñ recipem⁹ te si haberem⁹ possessiões. vñ pos ses sustentari.ar.j.c.sicꝫ ꝓpter hoc.ℏ tñ videt repro/ bare illa ꝟstitutio qm̃ simoniaca.q ꝓtextu pauptatis possit peti pecunia. Jo. quicꝺ dicat to.si sic dicaꝭ simo nia est.vt videt expsse dicere decre.qm̃ simoniaca.b.

a ¶Dulcitu/ dinis.xij.q.j.c.ij

b ¶Alit. ℏ no est verꝫ.ſz allegã do dicit hoc.

1.Re.1 c ¶Spõte. qõ licet.xix.q.iij.si qua mulier.

d ¶Ex pte.ar. q no debeat ꝺs cõicata reuoca/ re j.de pe.di. iij.

Actſ.4 sũt plures. xvij.q. iiij.sũt qui opes

e ¶Lacuit. ex debito. ar. j.q.j. placuit j. e.q.iij.eccłia. s. e.q.j.statuimus j.xviij.q.ij. eleu theri⁹. Ɔ.ſo. ibi.

Actſ.5 f ¶Aliqõ ali/ ud a ꝙuio vł ꝑ curatiõe.in auk. de mã.ꝑn.s illõ ℣ in auk.vt nulli iudi.s nulli.sed bñ illã exigit.eꝝ de si.cũ sit. alia nõ ꝺz exigere. ſz sponte oblata re cipe ꝑt.vł ꝑt di/ ci q ℣ illa q con suemt pcipe ꝓ pter ꝓcuratiõe exigere ꝑt q̃si ꝓ labore.ar. xij.q. ij.charitatẽ. vbi ℏ diu obtinuit.

g ¶Dotẽ. imo nec ꝓmariũ lapi dẽ ponere debu it.vt j.de de ꝓfe. di.j.nõo.in auk. vt decimi.sit nu/ me.cleri.s inue/ stigãtes igitur. col.j.s.xvj.q.vl ti.pie.℣.c.frigẽ/ ti⁹.ſz ℏ omissum fuit.ɔ tõ ẽ restau rãdũ vel iã dece rat ꝓuſ.ſz hic ꝺz facere istꝝm. Vñ si dotẽ nõ dedit/ set ꝺus.nũc ẽ cõ pellẽdus. qz ibi fecit poni ꝓmari um lapidẽ. sicut in eo q̃ ꝓmisit reipublice pecuniã dare.ff.de polł.l.j.

h ¶Eoꝝ.pluriꝫ ergo sufficere ꝺz eccłia. vt.vij.q.j.il lud.℣ de ꝟse.di.j.hoc quoꝫ. i ¶Ibidẽ.ar. Ɔ clicos sit exigẽda vł exacta pſolnẽ/ da. Hoc vtrũꝫ licituꝫ fieri vtriuſꝫ testamẽti serie ꝓbaꝭ. Legiꝭ .n.in ꝓmo li.re/ gũ:q anna detulit secum sa/ muelez postꝫ ablactaꝝ fue/ rat:in trib⁹ vitul'℣ trib⁹ mo dijs farine et amphora vini ad domum dñi in ſylo. ¶In actibus vero apl'oꝝ legiꝭ: q multitudis credẽtiũ erat coꝝ vnũ ℣ aĩa vna:nec aliqꝺ eoꝝ q̃ possidebãt ꝺsꝫ suũ ꝓpriuz esse dicebat:ℏ erãt illis omĩa cõia.singli vẽdebãt ꝓdia sua ℣ ponebãt ꝓcia coꝝ añ pedes apl'oꝝ. Quoꝝ vn⁹.ſ.ananiaſ dũ ꝑtẽ sibi reſuaret cũ vxore sua ſaphira:ſnĩa maledictio nis accepta:añ pedes apl'i ce cidit mortu⁹. ¶Hinc liqꝺo apparet:q ĩgressuri mõsteriũ sua debent offerre rectoꝛib⁹: c nec aliꝭ sũt recipiẽdi:nisi sua c oblata fuerit.Sz aliud ẽ sua spõ te offerre:aliud ẽ exacta pſol uere. Anna mr̃ samuel nõ ex acta nec̃ petita:ſz spõte mu nera sacerdotib⁹ obtulit Cre dẽtes ẽt sua spõte offerebant apl'is: vt idigẽtiũ necessitati bus defuirẽt:q̃ instãte pſecu tione infideliũ:eis possidere nõ licebat. Ananias ꝺs ñ iõ dãnat⁹ est:qz sua nollet offer re:ſz qz spũiſctõ mentit⁹ ꝓcia d eoꝝ q̃ apl'is obtulerat:ex pte fraudabat.nõ g̃ his auctib⁹ pmittit rectoꝛib⁹ ab ĩgressu/ ris aliqꝺ exigere:sed sponte oblata ſuscipe:qz illud dãna bile ẽ:ℏ vero mime. Vñ in bracarensi cõci.legiꝭ. Ꝓ dedicãdis eccłijs nihil exiga e ¶Lacuit vt q̃tiens tur ab aliq̃ fideliũ ad conse qui alibi q̃ in eccłia sua moꝛ ank.s.dj.xxxvij.de q̃bus/ dã.Ɔ.j.xvj.q.j.generalit.j.xij.q.ij.concesſo.

k ¶Bãpio.qdã perebãt ab aliꝭ vt darẽt eis abba/ tẽ ipoꝛ.ſz hoc illi nolebãt q̃tis cũ esset eis vtilis.℣ ℏ ẽ ꝟsultatio. l ¶Responsũ.nõ dubitauit papa qd iuris esset in q̃stiõe. ſz ironice ℏ dicit.

m ¶Anxiũ.qz dubitãtis vtruz ad dei cultũ dſ/ piaꝭ interuentu muneris ꝓuocã dus sit. ſz dubi/ tandũ nõ est.ex tra de simo. et si questiones.

n ¶Interuẽtu j.xviij.q.iij.dz. s.xlv.dj.qui sin cera.Ɔ.ſz non vi deꝭ ꝓhiberi nisi pactio.nã ℣ dan do ℣ bonoꝛãdo ℣ loquẽdo possi mus blãdiri insi deliꝭ vt ꝓuertã tur.h/Sz tu dic simoniacũ si pa gano vel hereti/ co deꝭ vt christi anus fiat.eꝝ. de simo. querelã.ſz videt ꝓtra.q cũ me possim pecu/ nia redimere.vt de pe.di.j. medi cina.videt q et aliũ possim.ɔ si/ luester ꝓmisit oĩ b⁹ munera q̃ vel lent baptizari.

k

Bãpio ment affectu frẽs charissimi vre de stitutiõi romana cõpatiat ec clesia:vob fortassis ẽ icogni tũ:ſz cognitoꝛi oĩm nõ inco/ gnitũ br. ¶Dubitatiõi autẽ l vre qõ idoneũ ẽ dem⁹ rñsuz: deũ testificoꝛ:ipa ꝺs me du/ m bitatio reddit anxiũ ℣ ineptũ Mũc̃.n.legim⁹ dñi discipu/ los vel eoꝝ misterio ꝙuersos quẽpiã ad dei cultũ aliq̃ mu n neris intꝛuẽtu ꝓuocasse:nisi o forte de paupeꝝ alimẽto ꝺs p in cõe ꝓponat:q̃rũ nulli cu iuscũc̃ ꝓfessiõis esset victua r lia negabãt/Scim⁹ q̃dẽ q oẽ datũ optimũ ℣ oẽ donũ pfe/ ctũ ꝺ sursuz ẽ:descẽdẽs a pre luminũ apud quẽ ℣ a q̃ bone volũtatis donuz accipit qui sancto deliberatõis arbitrio gratis deo seruire disposuit.

o ¶Alimento. quod debãt apo stoli pauperib⁹ conuersis. Jaco.1

p ¶In cõmu/ ne.quia non cõ/ pertt oppositio.

q ¶Quoꝝm. id est quia coꝝ.

r ¶Negaban/ tur.arg.q ana/ thematizato de/ bet dari elemoſy na.s.dist.xlij.quiescamus. xj.q.iij. quoniam. ꝛxiij.q. iiij.debet contra.sed illud de iam catholico. xvj.q.j.si cupis.sed contra.v.q.v.c.ij.

a ¶ Pactio. nō remouet nisi pactio inhonesta. nā honesta nō remouet. xxiij. di. q̄q̄. ē. di. c. ī ea synodo. ar. xviij. q. ij. eleutherij. eē de pben. significatū. lxvj. q. vij p laicos. ē. di. lix. ℔ ad nos. vij. q. j. mutationes. ℔ nō. viij. q. iiij. in sūma. nerale est. ff. de pact. l. j. §. ij.

b ¶ Cōuentio. nomē q̄uētiōis ge

c ¶ Postmodū ar. q̄ licet p̄ qō nō licet añ. vt. j. viij. q. iij. talia. ꝛ c. artaldus. arg. qō non lz añ nec post. vt. ē. c. q. j. eos. ꝛ qō licz añ qō nō post. vt. ē di. iiij. in istis. ij. q. vj. ḡtiēs epi. ꝛ viij. q. ij. dile/ crissimi. ē. c. q. j. eos. contra. Solu. ibi ex pactione datū fuit ḡc/ qđ datū fuit. hic vero ex mera liberalitate ℓ gra subsidij concedi tur. Jo.

d ¶ Subsidij. vel honor. vt. j. c. q. iij. ex multe. ꝛ. ff. mā. si remunerādi. ꝛ certe ℔ casu idē esset añ ꝛ post. lz hoc fit ℔ ꝓpter pfupturi/ onē vitandaz. ꝛ hoc soluit ꝓtra/ riū. ē. c. q. j. eos. sed exā ambitio pcessit ꝛ petitio pecunie nocere certe debuit etiā post. vel gra subsidij debuerūt p cipere. j. e. sic epi scopum. in fine.

e ¶ Contrario sensu.

f ¶ Sicut minister. i. archidiacon⁹ cū examinat vocando ordinandos. xx/ iij. di. qñ.

g ¶ Vocē. i. lectionē euāgelicā ex. de simo. c. j. ar. in supiori palea. §. regulā ꝛc.

h ¶ Calamū. i. scripturā quā ordinatus recepit ab ordiatore ne dubiteē de eⁱ⁹ ordinatiōe. vt. j. ij. q. j. legū. hoc olim. h. vel ℔ intelligit cū hz salariū de publico. alⁱs deputatū. hoc tū dico q̄ ī collatiōe ordis nō est distinguendū an habeat salariū vel nō. nā dicit q̄ in collatione ordinis nec ꝓ laboze nec ꝓ charta dz aliq̄d recipe. sed eps ꝓ/ curet ita vt sine muneris alicuⁱ⁹ acceptiōe scribatur. nec tenetur lex. in auē. de sanctis epi. §. iiij.

h ¶ Ex ambientis. vbi eni causa nō adest. viciū non imputat.

i ¶ Auctoritate. conuersionē. i. fidez ꝛ cultum dei. lxj. dis. §. his omibus.

k ¶ Opponit. ad id qō dixit nihil exigendū ab ingressuris. q. d. indifferēter oēs debēt suscipi vt pascant de rebꝫ ecclesie. exceptis talibꝫ de q̄bꝫ loq̄tur in capitul'se q̄ntibus.

l ¶ Viduas honora. q̄ debent sumptibus eccl'e sustentari ꝛ vidua q̄ñq̄ dr q̄ virū nōdū habuit. ff. de ꝛ. sig. malū. §. viduā.

m ¶ Vidue. i. q̄ sic a viris ita ꝛ a rebus ꝛ amore mūdi sūt destitute. nō recipiāt vt sustententur sūptibꝫ eccie. nisi sua dēt eccie. xij. q. j. illi. ē. di. xlij. §. j. ē. di. xlviij. sicut.

n ¶ Sufficiat. ar. q̄ nō teneant/ tur canonici suscipe aliquez vl/ tra q̄z facultatē ecclie sufficiūt. ꝛ de ꝑse. dis. j. ois. ꝛ eē de instī. c. j. xvj. q. j. quoniaz quicquid.

o ¶ Clericos. accipiūt. ꝛ in alios vsus q̄uertūt. ꝛ sic intelligē seq̄ntia. c. cuz lez male dispensant. j. xij. q. j. illi qui.

p ¶ Sacrilegium. ar. q̄ stipendia eccl'ie nō sūt danda his quibꝫ ꝓpria sufficiunt vt. xij. q. j. illi q. eē. de simo. cum sit romana. nec vlla ecclesiastica. ar. j. xij. q. ij. charitatem. ff. de re. iu. fm naturam. So. quod hic dicitur exhortatio est non preceptum. vel de his loquitur. qui occasione patrimonij ampliandi quod hūt se a diuinis subtrahunt obse/

Restat ḡ vt q̄ ꝓ aliq̄ ecclesie susceptōe mun⁹ accipit donū dei qō a pre luminū descēdere debuit vendat: mun⁹ autē largiēs ip̄ortun⁹ emat. qđ āt de diuini doni vēditoribꝫ vl emptoribus ꝓseqūtur: ꝓcludi ncēe nō est. ¶ Cauete ḡ frēs q̄ sit ābiguū qō petist̄ ꝓsiliū qō qđē fm vre volūtat̄ ꝓpositū nulla iuenim⁹ rōne cō firmatū: vex tū si vre necessitati adeo ē opportū⁹ q̄m repe

a ristis: dū tū ois absit pactio

b ois cesset q̄uētio: nullaq̄ vre ecclie fiat distractio: accedat grat̄: deo fuire incipiat: sui/ q̄ regimis deuote gestet ob/

c sequiū: ꝛ postmoduz vos q̄si

d subsidij gra aliq̄ sue ecclesie munera largiri frat̄ solatio romana ꝓmittit eccl'ia. Ū vrbanus papa. De eodem

Nullus abbas ꝓ palea. ꝓciū sumere vel exige/ re ab eis q̄ ad q̄uersionē veniūt: aliq̄ pacti obfuatiōe vl occasione p̄sumat: regulā antiquā seq̄ns nulli vnq̄ de ordinationibꝫ aliq̄d oīno accipienduz esse ꝓstituo: neq̄ ex datiōe pallij neq̄ ex donatione charta ꝓ: neq̄ ex ea quam noua p̄ abitionē simulatio ī/ uenit appellatiōe pastelli: qz enī in ordinādo epo pōtifex manū ip̄onit: euāgelicā lectionē mīster legit: ꝓfirmatōis q̄ūt ei⁹ epl'az notari⁹ scribit. Ytē gre. in registro. Ab ordinando nō dz aliq̄d exigi: sed nec volūtarie oblata respui

e Sicut epm nō oportet. decet manū quā impo/ nit vēdere: ita mīster vl nota

rius nō dz in ordinatiōe eⁱ⁹ f vocē suā vl calamū venūdare. Js aūt q̄ ordinat⁹ fuerit: si nō ex pacto neq̄ exact⁹ ac petitus post acceptas chartas ꝛ palliū offerre aliq̄d cuilibet ex clero gre tm̄mō causa voluerit: ℔ accipi nll'o mō phibemus: qz eⁱ⁹ oblatio nulla culpe maculā īgerit: q̄ nō

g ex ambient̄ petitiōe ꝓcessit.

h Aūcte bonifacij patent̄ oñditur: q̄ sic nullus p̄cio ē iuitadus ad q̄uersionē: ita nll'i pecunie inf̄uentu ecie largiri oportet īgressuz. Aūcte vero gre. dat̄ intelligi q̄ ꝓ ingress su eccl'ie nō licz pecuniā exigere: sz spontanee oblatā licet suscipe. Ytē opponitur illud apli ad timothe. De eo.

i Viduas honora q̄ vere vidue sunt: q̄ aūt ñ sūt

m vere vidue. i. q̄ suis vl' parentū opibꝫ sustētari p̄t: nō recipiant̄: vt eccl'ia sufficiat his q̄ vere vidue sunt. Ytē hiero nymus ad damasum papā.

Qui sumptibꝫ ꝓpꝛijs sustentari p̄t: ab eccl'ia stipendia

o Clericos nō accipiat. q̄ūt illos cōuenit eccl'e sie stipendijs sustentari: quibus parētū ꝛ ꝓpinquoꝝ nulla suffragant̄ bona. Qui aut ē bonis parentū ꝛ opibꝫ suis sustentari possunt. si quod

p pauperum est accipiunt. sacrilegium profecto commit/ tunt: ꝛ per abusionem taliuz iudicium sibi manducant et bibunt. Ytē prosper in libro de contemplatiua vita. x. c.

Quibꝫ sua sufficiūt: eccl'esie alimentis nō sustententur.

quibus. quibus se absentantib9 dandū non est/ vel hic de quarta paupib9 debita. que dari phibet abūdantib9 panis eni egentiū ꝛc. vt .j. xiiij. q. v. c. ij. ꝛ in summa. si abūdantes de bonis ecclesie suscipiūt siue absentes siue p̄sentes sunt. licet non debet eis denegari portio. qr nemo cogit suis stipendijs militare mortaliter ramen peccant p̄sertim si ex cupiditate sua re/seruant. j. e. ve/rum cum. c. se.

a Pastor ec/clesie pau/per panis egen/tium vita pau/peris est. q̄ frau/dat illuz homo/sanguinis ē. vt/ .j. xiij. q. v. c. ū/ij. q. j. nulli.

b Verum su/scipi. i. suscepti alimentari non enim tm̄ de su/scipiendis loq/tur.

c Petrus si/ videtur compe/tere exemplum/ ó petro qui fuit/ pauper pisca/tor. ꝛ ita relict/ paupertatē tm̄ propter amorez dei. ꝛ sic faciunt multi templarij et hospitalarij hodie ꝛ q̄si om/nes religiosi. sz petrus semetip/sum abnegauit

d Sīquis. vt/ quid. xij. q. j. expedit. xxiij. q. vij. q̄ autem. xij. q. j. illi autē. ij.

e Alienis. i. oblatis p̄o pec/catis aliorum

f Vel p̄o ip/sa expensa sua. arg. aliquē pos/se dare ecclesie de propr̄ijs p̄o sua sustentatio/ne. h. hoc non ē/verum. nisi illō/ fiat sine pacto. vt ex de simo/tua. nec excusat paupras. vt ex e. quoniaz simo/niaca.

g Vacantia nam nocet ia/

s Pastor ecclesie his q̄bus/ sua sufficiūt: nō dz ali/q̄d erogare. q̄nquidem nihil aliud sit hūtib9 dare q̄ pde/re: nec illi qui sua possidētes dari sibi aliquid volunt sine grādi pctō suo vñ paup/ victurus erat accipiunt. de cle/ricis quidem dicit spūsctūs pctā ppli mei comedūt. sz sic/ nihil hūtes p̄riū nō pctā sz/ alimēta q̄b9 indigere videt/ accipiūt: ita possessores non/ alimēta q̄b9 abūdāt sz alie/b na pctā suscipiūt. Hec his/ auctib9 phibent ab ecclesia/ suscipi nō illi q̄ q̄ndā fuerūt/ diuites sz postea oīa relique/ c rūt: vt petr9 ꝛ matthe9 ꝛ pau/lus: aut paupib9 distribuert/ vt zache9: aut ecclie reb9 ad/ iūxerūt sic illi p̄dia sua ven/tes ponebant p̄cia añ pedes ap̄lox: vt essent illis oīa cō/munia sz illi q̄ in domib9 pa/rentū residētes vel sua relin/q̄re nolētes. ecclīastic9 facul/tatib9 pasci desiderant. He q̄b9 in eodē li. p̄speri subin/ferē. Qui sua relinq̄re non vult: nō dz sumptib9 ecclesie

d Sīq̄s ppt̄ hoc sustētari/ sua relinq̄re nō vult: vt/ habeat vñ viuat: vt q̄d acci/pit vñ rōnē reddat: vt quid/ e pctīs alienis sua mltiplicat.

Idē. Nō est meū dicere q̄le/ pctm̄ ē q̄ cibos pauperū p̄su/mēdo suscipiūt q̄ ecclīa quā/ iuuare ꝛ p̄rijs facultatib9 ꝛ/ buerāt: suis expēt insup gra/uāt: p̄t̄ p̄ fortassis ī ꝯgrega/tiōe viuētes ne aliq̄s pauper/ pascāt: ne aduenientes accipi/ant: aut ne suū cēsum q̄tidia/nis expēt minuāt q̄ si aliq̄d/ f de fructib9 suis eccl'ie vel p̄/ ipa expēsa sua ꝯtulerit: nō se/ g p̄ferāt inani iactātia illis q̄s/ nihil hūtes pascit ꝛ vestit ec/ h clesia: qr pfecto pfectior ē il/le q̄ se mūdi rebus expoliat./ aut q̄ cuz nihil habuerit nec/ hāe desiderat: q̄ ille q̄ ex mlt/is q̄ possidet ecclie aliq̄d p̄/stiterit ac se ꝛ eo q̄ p̄stiterit/ forsitā iactat. Ecce q̄ phi/bēt ab ecclīa suscipi. Illi ꝛo/ q̄ oīa sua relinquūt vel pau/perib9 distribuūt vel eccl'ie/ reb9 adiūgūt ꝛ ab ecclīa lau/dabilit suscipiēdi sūt ꝛ eius/ opib9 sustētādi. Hūi eo. li./ legit. Qui sua relinquūt vt/ paupib9 distribuūt vel eccl'ie/ reb9 adiūgūt laudabilit ec/

Sclesiastica dispensant.

k Sacerdos cui dispēsati/onis cura cōmissa ē: nō solū si/ne cupiditate sz ēt cuz laude/ i pietatis accipit a ppl'o dispen/ m sanda ꝛ fidelit dispēsat acce/pta: qr oīa sua aut pntib9 re/ n linqt aut paupibus distribuit/ aut eccl'ie reb9 adiunxit: ꝛ se/nūero pauperum pauptatis/ amore ꝓstituit: vt vñ paupi/bus sb̄mīstrat: inde ꝛ ipe tā/ q̄ paup volūtari9 viuat. Cle/rici q̄z q̄s paupes natūtas fec̄/ cū pfectiōe ẋtuz: vite neces/ o saria siue ī domib9 suis siue ī/ ꝯgregatiōe viuētes accipiāt/ qr ad ea accipiēda ñ eos cu/piditas duc̄: sz viuēdi neces/sitas cogit. ō talib9 dicere vī/ p ap̄ls: q̄ i sacrio opāt: q̄ ō sa/crario st edāt: ꝛ q̄ altario ōs/ uūt ō altario pticipēt. Nō/ nisi b ō ꝓptorib9 suaz fa/cultatū vellz itelligi: nunq̄/ secut9 adiūgeret. Ita ꝛ ōs or/ dinauit his q̄ euāgeliū ānūci/ant: ō euangelio viuere. Ne/ euāgelio viuūt: q̄ nihil hr̄e/ p̄riū volūt. q̄ nec hūt nec ha/bere aliq̄d ꝯcupiscūt ñ suoz/ sz cōiū possessores. Quid est/ aliud ō euāgelio viuere: nisi/ labozātē in devbi laborat ne/ q cessaria vite pcipe. ap̄ls tam/ sic p̄dicauit euāgeliū: vt ne/

crantia. vj. q. j. imitare.

h Quia perfectior. id est. expeditior. ad seruiendū deo est.

i Expoliat. nam tunc dicitur in eo manere spiritus/ sanctus. cum voluntariam diligit paupertatez. dē pe/di. ij. querendū diuites tamē cū bonis ꝛc. xxx./ dist. hoc scripsimus.

k Acerdos./ dispensati/onis. j. xij. q. j. c./ expedit.

l Accipit. id/ est. accipere de/bet.

m Dispensat/ id est. dispensa/re debet tam si/bi q̄ alijs. ꝛc.

n Pauperi/bus. quod ei li/cet. xij. q. iij. c. j./ et. iij.

o In domi/bus. j. de ꝛse. di./ v. in omnib9. j./ .j. xij. q. j. neces/saria. j. j. xij. q./ ij. nobis. Solu./ hic loquitur de/ clericis indigē/tibus quibus te/ net̄ quidere si/ cut alijs paupe/ribus. isti tales/ accipiunt ab ec/ clesia. non quia 1. Cor. 9/ clerici sed quia/ pauperes. arg./ canonicis lice/re beneficia di/uidere. vt p̄ma/ tim percipiant/ q̄ in cōmuni so/liti erant habe/re. vt di. xxxij. si/ qui vero.

p Sacrario/ .j. xij. q. j. q̄/ ergo. j. xvj. q. j./ c. penul.

q Percipe/re. xij. q. ij. cha/ritatem.

a ¶ Banibus. ff. x. q. iij. cauendum. ff. xxj. q. j. clericis
b ¶ Vsus sum. ne ea occasione pseudo apostoli acciperent. z sic in pdicatõe pfisterẽt. nã exẽ videbãt eũ nõ accipe. verecundabant z ipsi accipere.
c ¶ Gloriã. quã habeo apud deũ de hẽ qõ nõ accipio vel si accipez cũ scãdalo. vel vltra quã deberez vel si pdicarem eo obtẽtu vt acciperem.

d ¶ Clerici. deseruiũt. etiam infirmi fuiunt. eẽ de cleri. egrotã. c. j. ff. de sta. li. l. cũ heres. §. stichus.
e ¶ Meritũ. ff. xxj. q. vij. c. j. §. Sz ibi soluit. vel meritũ. i. vt pbyteri plꝰ qz alij pcipiãt. vt dist. lxxiij. §. soluit. qõ nõ est i alia societate. ff. pro socio verum. §. sed cum tres.

f ¶ Sed adhuc hic depingit. iij. q. an. scz ingressum vel pbẽdas emere sit simoniacũ. pmuz mẽbz expeditũ est. ẽ. c. pri. q. secũdũ expedit hic. Nõ q pbẽda vt qnqz ius quoddaz spuale pcipiẽdi ecclesiam vel ipsam pbendaz hoc modo emere simoniacũ est. qnqz dicunt ipsi fructꝰ pbẽde qs emere nõ est simoniacũ. vt eẽ ne prela. vices suas. c. vl. ni. qs emeret forte fructus ab initio sue ordinatiõis in ipa ecclesia. vt habeat dũ vixerit. argu. ff. e. iiij. obiecerit. z. c. saluator. tũc eniz ita fuit ãnexa. vt q puaẽ officio. puaẽ z illis. vt. lxxxj. di. iiij. sacerdotum.
g ¶ Annexa. ar. q idẽ iuris sit in vno coherentiuz et pnexoz qõ i altero. vñ q puaẽ officio z bñficio. vt. ẽ. di. xxviij. decernim. ẽ. di. lxxxj. siquis sacerdotũ. z. c. eos. ẽ. di. l. studeat. Z. ibi de grã. hic ỏ rigore.

a cessaria sibi suis mãibꝰ ministraret: de se pfidenẽ loquit
b Ego aũt nullo hoz vsus suz et qre dixerit: secutꝰ aperuit dices. Expedit mihi magis mori: qz vt gloriã meã qs euacuet. Euacuari dicẽ gloriã suam: si ab eis qbus pdicabat voluisset accipe vite tpaꝝ expensam: nolebat qppe ĩ pñti laboris sui fructũ sz ĩ futuro recipe. Itẽ ex pcil. agathẽsi

Juxta meritũ laboris ecclia stici stipẽdia sacerdotes di.

b ¶ Clerici oẽs q stribuãt. ecclie fideliter vigilãtz deseruiũt: stipẽdia scis laboribꝰ debita fm fruitij sui meritũ p ordiationẽ canonuz a sacerdotibꝰ pseqnt. Itẽ ex pcil. vbani pape habito alQuernie.

¶ Ultoz auctibus luce clariꝰ stat: q ab igressuris monasteriũ nõ lz pecuniam exigere: ne z ille q exigit z ille q soluit simonie crimẽ incurrat. Que. III

f Sed adhuc objcit qõ q igressuri monasteriũ pecunias tribuũt: nõ ppositi religiõis sz pticipationẽ stipẽdioz ecclesie emũt. Tpalia g ñ spualia emẽtes nequaqz simoniaci habẽdi sũt. His itaqz rñdetur ñ solũ q spualia sz etiã q
g tpalia eis ãnexa pcio accipiunt vel tribuũt simoniaci iudicant: vñ malachias loqns ex psona dñi ait. Quis ẽ inqt ĩ vob q claudat ostia z incẽdat altare meũ gratuito. ñ ẽ mihi volũtas ĩ vob dic dñs

h ¶ Ostia. i. q gerit officiũ ostiariũ. vñ vt q emere hu iusmodi officiũ ostiariũ vel pulsandi cãpanas sit simoniacũ. cũ illud spectet ad officiũ pmicerij. xxv. di. plectis simoniacũ est qõ pcedo. sz emere quãcũqz administrationẽ rerũ eccliẽ puta q det panẽ in refectorio vel vinũ vel cuiuscũqz alterius rei dic. h. simoniacũ eẽ. ar. ẽ. c. q. j. si qs epus. ppe finẽ. z. ff. e. q. saluator. z dicẽ q licite pt dari pecunia alicui vt suscipiat tale officiũ. sz tñ ille nõ possz dare pecuniã vt ei dareẽ. et sic aliqd vẽdi pt licite. qõ non pt emi. Ellij dicũt q tũc est simoniacũ emere aliquã administrationẽ ecclesiasticã. cuz aliqõ spuale hz annexũ. vel taliter est q p clericuz tñ pt exerceri et rõne officij. q magis credo.

¶ Diuim i sacrilegio et crimine lese maie. xv. q. iij. sane. q. q. j. in pmis.
k ¶ Causaꝝ. i. in cãz ducit vel p cã. s. p acceptiõe vel datiõe pecunie fit. vel causaꝝ. i. facit. vñ causari. i. accusari debeat.

l Jqs dator restituere. sz cui dices restituendã talẽ pecuniã. vt q ei ĩ cuiꝰ ignominiã data ẽ. vt. xxvij. q. iiij. siquis in atrio. xv. q. vlt. cũ multe. xxvij. q. j. siquis raptor. eẽ de simo. ỏ hẽ ĩ auc. ỏ sanc. epis. §. sed neqz. colt. ij. et eẽ ỏ simo. audiuim. ecõtra vt q illi q dedit eã. vt eẽ. e. vẽies. itẽ vt q illa pecũia ñ dz remanere penes eccliaz. cũ petr. dixerit. pecunia tua tc. itẽ q fisco pperit pfecutio eoz q scelere pdita sẽ. ff. ỏ iure fis. lucꝰ. ff. ỏ don. inẽ vi. z vt oiẽ. cum hic status. §. fi.

Malach. i

. j. cor. 9.

a SJḡs epūs. suspēdat. i. ōponat. lxxxiij. di. c. j. vbi dicit. ⁊. ē. q. j. dcḡd. b CDēbz. ā. f. iij. q. ix. pura ar. f. xij. q. ij. cogunt⁹. ē. di. lxiij. i synodo. ar. ē ꝙ idē iurꝫ ei i toto qōz i ptez i maiozi qō i miozi. xxij. q. v. ō forma ex ō pb. maioziby. xcv. di. esto. ff. p ozelicto. l. iij

c QVestitū ē. fm. h. casus talꝫ ē. q̄dam epūs ꝛnulerāt ecclesias ḡsdā cuz oī iure suo q̄busdā locꝫ religiosꝫ mozt̄uis psonis illarū eccl̄iaruz collatarum. epūs volebāt i eccl̄sijs istituere clericos ꝓ sua volūtate. nisi abbates darēt eis pecuniam. ōz ꝙ talis datio ꝛpecunie simōiaca est. ar. ad h. xvj. q. ij. c. ij. Alij cā lius iuriles ꝛsuerūt h nōn q̄s omittō.

d CData. ā p̄decessoꝛiby suis ꝓ redēptiōe aiaꝝ suarū.

e CXxx. ꝓpē q credebāt aliq̄d ius acq̄sitū epo q̄ p. xxx. ānos. et vltra recepit hmōi redēptiō nē a mōsterijs. sed ñ ē ita quia furtiue recepit. et iō nō p̄scpsit. itē ꝛz mōchi singul' ānis emerēt ius istituēdi. nō tñ epūs ex h fuit ius q̄situ instituēdi. ⁊ ꝛz h fuerit simōia ex p̄te epoꝝ. ñ tñ ex pte mōchoꝝ. q̄ illi qō eoꝝ fuit redimebant. qō licite facere poterāt. vt dixi. ē. q. j. null⁹ ⁊ sic simonia ee pt ex vna pte ⁊ ñ ex altera. simile fuit i gezi. sic et spōsalia pñt ee ex vna pte ⁊ ñ ex altera. ex de despō. impu. ō ill. ⁊ pla silia nō. xxxij. q. v. ꝓpositō ⁊ ꝛz epūs peccet recipiēdo pecuniā. tñ mōachi nō peccabāt dādo. vt. xxiij. q. j. quid culpaꝫ ꝛ. tñ huic signaꝫ. f. xvj. q. iij. possessiones. ꝛz ñ ē ꝛ. q̄ mōchi licite q̄sierant ista altaria. vñ nō habuerūt ea iure pscriōis sed ex iusta donatiōe. f CEt supza. hec dicta supza ad modi cū epūs referꝫ. ff. ex ḋ. ca. ma. ab hostiū. ⁊ q. ar. ō. ✳. sig. hec adiecta. ⁊ nunqd ē licitū redimere ius suū. h nō. ē. q. j. null⁹ epūs ḡuamē. ⁊. xvj. q. vl. decīas. dici cū nā ḋ sb religiōis obtētu deo famulari voluerit: siḋ accipit: ⁊ merituz pdit ⁊ būficio accepto frustraꝫ. Rōis ḡ vigoze cogiꝫ qō iuste recepit restituere: ⁊ q̄ḋ turpi lucri gra recepat ñ tenere. I tē grego. vij. papa. Ab officio suspēdat epūs būficia vel eccl̄siastica officia vēdēs.

a SJḡs epūs p̄bēdas archidiaconatus ꝓposituras vel aliq̄ officia eccl̄iastica vēdiderit vel aliꝫ q̄s statuta scōz patrū p̄cipiūt ordīauerit: ab officio suspēdaꝫ. dignū ē enī vt sicꝫ gratꝫ epatū accepit ita b mēbza eiusdē epatꝫ gratꝫ distribuat. I tē ex ꝛcil. vbani pape habito aluernie. Nec altaria nec p̄bēdas epūs vēdat.

c QVestitū ē de ere licet epūs ḋ altaria monasterijs data freq̄nt redimi cōpellebāt pecūia: qz q̄ḋ simoniace ꝛauitatꝫ vsus i gallia rū ptib⁹ tā diutⁱ ꝛoleuit: vt eccl̄ie vel decie ḋ vulgari vocabulo apō eos altaria nūcupant monasterijs date sepⁱ⁹ ab epīs sub palliata auaricia vēdūt. mozt̄uis nimiruz seu mutatꝫ clericꝫ q̄s psonas vocāt. nos aūt auctoze deo: venalitatē oēz taz ex reb⁹ q̄s ex mīsterijs eccl̄iasticꝫ ꝓpellētes Bvlteri⁹ fieri auctē apostolica ꝓhibem⁹: sic et p̄bendas oēs venūdātes indicimus. Pozro q̄cunq altaria f vel decīas ab ānis. xxx. ⁊ supza hmōi redēptiōe possedit se monasteria nosc̄unt: q̄ete deīceps ⁊ sine molestia q̄libet eis possidēda firmam⁹.

g CSaluo vtiq epoꝝ cēsu annuo quē ab eisdē altarib⁹ habere soliti sūt. I tez grego. Quicqd data vel ꝓmissa pecunia i sacris ordīb⁹ atarit

h QVa que a irritū habeat scīs p̄rib⁹ ō simōiacē statuta sunt: nos q̄z ⁊ iudicio ⁊ apostolica auctē firmamus.

i CQuicqd ḡ i sacris ordīb⁹ vel eccl̄iastic⁹ reb⁹ vel data vel ꝓmissa pecunia acq̄sitū ē nos irritū ee ⁊ nullas vnq̄ vires h̄re cēsem⁹. I tē aug⁹. de doctrina chr̄istiana. Quicquid possidetur: nomine pecunie intelligitur

k PEcuz quicquid hoīes habent in terra omnia quorum domini sūt: pecunia vocatur: seruus: vas: ager: arboz pecus: quicquid horum est: pecunia dicitur. ideo autem pecunia vocata est: quia antiqui habebant in pecoribus quod habebant. I tem pascalis papa. Qui ecclesiastica beneficia emerit: ecclesias quoq; emerepzobatur.

l SJquis obiecerit: non consecrationes emi sz res que ex consecratione ꝓ

m missa. ter/ tiū casuz hēs. f. vel retēra. vt ex ō trāsac. sup eo. Nam remittere est dare. ex ō testi. venīes. ff. de calum. l. ij. ⁊ ita in spūalib⁹ non potest̄ interuenire transactio cum his tribus modis tm̄ fiat transactio. C. ō transac. l. transactio. ff. e. l. j. sz nec permutatio potest fieri sup beneficio habito vel habendo al's bene. ad h ex ō re. pmutatum. quesitum. nec et trāsactio. vt ex de transac. sup eo. arg. ꝛ. ex de offi. dele. si quā/ do. sed ibi fuit facta transactio non super beneficio sed sup ꝓpzietate. ⁊ sic intellige. ex ō de/ ci. ex multiplici item sup re spirituali tanq̄ ꝓ pzietate potest fieri pmutatio. ex de re. pmu. ad q̄stōes. nō tm̄ vt dec̄ tēpale ꝓ spūali. ex de re. pmu. c. vl CIllō aūt dubiū nō ē q̄n amicabil' cōpositio inueniri possit. ex de trāsac. c. ij. itē ⁊ aucte iudicꝫ pt inueire pecūia. ex ō pbē. nisi i fi. ⁊ de

i TOtū (trāsac. statuim⁹. ff. ō his q̄ no. infa. furti. pbaꝫ ꝓ h. c. q sic in pecūia simōia ꝛmittit. ita ⁊ i alia re.

k CPecūia. stricti⁹ accipiꝫ tm̄ ꝓ pecūia nūerata. f. xiij. q. iij. c. j. ij. et. iij

l CPecūia. nomen pecūie et iura ꝛtinet q̄nq. ff. ō. ✳. si. pecūie. itē q̄nq et spēz ⁊ rē q̄libz. vt h. ff. ō le. iij. q̄sdā sz itē q̄nq ea tm̄ q ꝛsistūt i podere. nūero. vel mēsura. ff. ō le. j. l. talꝫ scḋra. pecū aūt ñ ꝛsistit nisi i nūero tm̄. insti. ō emp.

m SJḡs. sz res ñ ō reb⁹ corpalib⁹ sz (⁊ vē. ✳. itē pecū ō iure spūali cui coheret offm̄ itelligiꝫ. vt intelligere

ō iure ꝓcipiēdi resvl ō reb⁹ ipi offō adherēciūꝫ vl ō rebus ꝓsecratis. vt in ſyndone. ar. xvij. q. iiij. ſi forte. ar. j. iij. q. vj. ℔ quippe. j. xvj. q. ij. c. j. §. vl. vel intelligas de rerū admiſtratiōe. ⁊ ſit in ℔. c. de duob⁹ mētio. ſ. de ꝓsecratiōe ⁊ admiſtratiōe ex ordine ꝓuenīēte. ⁊ facit ad ℔. q. vj. §. j. vel de iure q̄ reſ ipe ꝓcipiūt. vel ℔ intellige de rebuſ ipſis ſm. h. et tūc q̄n q̄s ꝓmouēdus eſt ad eccl'iam vel ordinē fruct⁹ ꝓueniunt iure ordinis. ⁊ ideo nō licite emit. tūc ei ꝓeſumit emere eccleſiā vel ordinem. alio autez ꝛpe emere non ē ꝓcm̄. vt ex ne ꝓ. vi. ſu. c. iū. xij q. ij. alienatiōeſ

a ¶ Aut epūs id eſt. dignitas epalis.

b ¶ Aut abbaſ id eſt. dignitas abbacialis/

Matth. 24. War. 13

c ¶ Nullo. be/ ne accedit ad id q̄ legit i au creu. vt iudi. ſi/ ne quo. ſuffra. §. cogitatio.

Nam ibi ōz q̄ fiſcus abūdare dicit ſi vtat ſub

1. Cor. 11 iectis locupleti bus. vt. ℔. c. q. ij

Ezech. 13 c. ij. ℨ. ℔. ea. q. j. eos. ℨ. ſed ℔ cuz

Act. 14. ex pacto ꝓcce/ denti.

Rom. 8

d ¶ Nec aīa. i. ipſum collegiuz vel ad litter am

e ¶ [redacted]

[redacted] hoc est heretici ut aut Nau. in mati. p ludi. 1 n. 3.

[redacted] ſic ex/ audi. xxxv. q. vj. moyſes.

f ¶ Neutrū. ar gu. idē iuris eē in vno ꝓ̄nexoꝝ q̄ ō i relig̃. ar. ℔. di. viij. q̄ iure. iij. q. vj. ℔ quippe. ⁊. xvj q. j. c. j. et. ff. de iureiu. cum q̄. §. ſi libertus.

g ¶ Paſtū. ar. ℨ. in auc. de ſanc. epiſ. §. pro ꝓſuetudi nitv. h ¶ Nec poſtea. ar. ff. de pac. iuriſgēti. §. dolo. vt neq̄d fiat q̄ ante ꝓmiſit. i ¶ Soluat. nō eri am ſub obtentu ꝓſuetudis. j. e. q. c. vlti. ℨ. dic vt ibi.

k Aluator. caſus. Jn ꝑma ꝑte oſtendit auctē euangelij hereſes debere circa finē ſeculi iminere. vn/ uenīūt: penitus deſipe ꝓba/

a tur. nā cū cozpalis eccl'ia aut

b epūs aut abbas aut tale ali/

c q̄d ſine reb⁹ cozpalib⁹ in nul

d lo ꝓficiat: ſic nec aīa ſine coz

e poze cozpalit viuit: q̄ſq̄s ho/ rū alterū vēdit ſine q̄ nec al/

f terū ꝓuenit: neutrū inuēdi/ tū dereliq̄t. nullus igit emat

ꝓbēdā vel eccleſiā vel aliq̄d

ecclīaſticū nec paſtellum nec

§ paſtū antea: nec poſtea ꝓo

i hmōi ſoluat. ¶ tē vban⁹ epūs ſeru⁹ ſeruoꝝ dei dilecto filio

ꝓpoſito eccl'ie ſcī vincētij ſa/ lutē ⁊ aplīcā bñdictionem.

Quare ſi euāgelio ꝓhibetur inueſtitura eccl'ie a laic⁹ fieri

k Aluator ꝓdicit ī euan gelio circa finez ſeculi pſeudo chriſtos ⁊ pſeudo ꝓphetas ſurgere ⁊ multos ſeducere: ⁊ fideles ſuos ī mūdo multas habituras ꝑſuu

l rias: ſz tū portas inferi n ꝓualituras. ꝓinde vt ait aplūs:

m oportet hereſes eē: vt q̄ ꝓbati ſūt māifeſti fiāt. oz nos cū ꝓpba ex aduerſo ꝓſurgere et murū opponere ꝓ domo iſrl et cū aplo ꝓ multas tribulatiōes intrare in regnū dei: q̄ niā nō ſunt ꝓdigne paſſiōes hui⁹ tp̄is ad futurā gliaz: q̄

n reuelabit̄ in nob⁹. Igit q̄ in notuiſti nob⁹ q̄ō tibi obijcit: vtrū vēdere eccl'iaſticā rē ſimoniacū ſit: ℔ ſimoniacuz eē patent colligit ex ℔ q̄ō btuſ aplūs petr⁹ ait ſimōi: pecunia tua tua tecū ſit ī pditionē: q̄ exiſtimaſti donum dei pecunia poſſideri. donuz quippe

o dei eſt ſpūſcūs: ⁊ donuz dei eſt res ipſi eccl'ie oblata. ⁊ ſi bñ aīadūt̄ ſimon mag⁹ q̄ ad fidē ficte acceſſit nō ſpūſcm̄ q̄ ipe erat ī dign⁹: q̄m vt ſcri tū eſt: ſpūſcūs diſcipline ef/ fugiet fictū: ſz donū ei⁹ eme/ re voluit: vt ex vēditiōe ſig/ rū q̄ p eū dē fierēt ⁊ multipli

p catā pecuniā lucraretur. nec aplūs emptionē ſpūſcī quaz bñ fieri nō poſſe nouerat ſed ambitionē q̄ſt⁹ tal' ⁊ auaricia

q am q̄ eſt idolox ſeruit⁹ in eo dez ſimōe exhoꝛruit ⁊ eū ma ledictiōis iaculo ꝑcuſſit. q̄ſ/ q̄s igit res eccl'iaſticas ⁊ dei dona q̄ a deo fidelib⁹ ⁊ a fi/ delib⁹ deo donant queq̄s ab eodē grat' accipiūt ⁊ iō gra

r tis dare debēt. ꝓpt̄ ſua lucra vēdit vel emit: cū eodē ſimone donū dei poſſideri pecunia exiſtimat. Jō q̄ eas ñ ad

s ad q̄ō inſtitute ſūt ſz ad ꝓ pria lucra mūere lingue vel indebiti obſeq̄ vel pecunie largit vel adipiſcit: ſimonia cus eſt: cum ꝓncipalis intention fuerit ſimōis ſola pecūie cā auaricia videlicet. i. idola

t tria vt ait aplūs paul⁹ alio q̄n cur ſcā ſynod⁹ chalcedonēſ ſexcētoꝝ. xxx. epoꝝ ꝓcuratoꝛe vel ōfenſoꝛem ecclie vel quēq̄ regle ſbiectū adeo per pecuniā ordīari ꝓhibet: vt interuētoꝛes q̄z tāti ſceleris anathematizet: niſi q̄ eoſ/ dē ſimōiacos iudicet. Q̄ō ſi

v p̄fati milites ecclie ob hmōi de oportet nos ex aduerſo ꝓſurgere eē ꝓpheta ⁊ cum aplo ꝓ domo iſrael. Jn ſcīa oſtendit. v. auctiū q̄ vi/ dere eccleſiaſtica bñficia ſit ſimoniacū. l ¶ Sz eē portas. id eſt. vitia ⁊ etiam hereſes q̄bus intrat in in fernū que non ꝑualēt eccleſie. ⁊ quia ſemper aliqui bo

ni ſunt in eccle/ ſia. xxiij. q. j. a recta. ⁊. c. pudē da.

m ¶ Oportet. id eſt. vtile ē vt nos excitent. ℨ. xxiij. q. vl. c. vl.

n ¶ Eccleſia/ ſticaz. ſ. eccleſia Sap. ſticum bñficiuz vel aliquaz rem ꝓſecratā in ca/ ſu nō ꝓceſſo pu ta calicem fz q̄ſ dam. nam ⁊ no men rei gñale ē ff. de verbo. ſig. rei appellatiōe §. e. queſitū. vel dic eccleſiaſticā admiſtrationez et ſic bñ adap/ ratur lra chalce donēſis ſynodi.

o ¶ Et donū id eſt. officium. per quod datur ſpūſſancti pote ſtas faciēdi mi racula.

p ¶ Sed am/ bitionē. arg. af/ fectum vel cona tum ſine effectu puniri. ar. xxij. di. c. j.

q ¶ Quiſcs ℔ collige q̄ coꝛpo/ rales res eccle/ ſie emere vel vē dere ſimonia ē. Col. 1 in tali caſu cum quis intrat ec/ cleſiā. vt. §. e. in ꝑn.

r ¶ Propt̄ ſua hic vacat arg. a ꝓio ſenſu. vt. §. e. q. j. eos q̄s. et c. ſiche eps. ℨ. xxix. q. ij. glatum.

s ¶ Sz ad p/ pria. i. ꝓcīv q̄s ꝓ ſe quis offerre non poteſt. ſm. h. vt nō. §. j. q. j. ſunt nōnulli. ſed quid teneas ibi dixi.

t ¶ Chalcedonenſis. ſi illi qui emunt vel vendūt res eccleſiaſticas non ſunt ſimoniaci. cur tē.

v ¶ Milites. clerici. ſ. q̄ rales milites ſunt ſm̄ arma lachꝛme ſunt. xxiij. q. vl. ꝓuenioꝛ. vel oſones. vt. xxiij q. viij. c. reꝓhenſibile. vel excōicatio. xvj. q. ij. c. j. ⁊ caſtra coꝛ ſunt eccl'ie. liij. di. c. nullus.

a ¶ Nō militātes. ff. ff. di. xix. nulli fas. ff. viii. q. j. illō et. xxxvj. q. v. ꝯ viderit. ff. di. xl. hō. ff. xj. q. iij. ꝓcipue. ff. xxv. q. j. nulli fas. ff. e. q. quenit. ff. so. pōt dici q ō dicitur laic⁹ peccare magis. qz peccat in duob⁹. z qz rē ecclesie emit z qz suo officio nō debitā. ar. ff. de re. iuris. culpa. cleric⁹ ār in vno. qz emit tm̄.

b ¶ Dānabili⁹ .i. dānabilit. ar. xxvij. q. ij. ꝙ⁹ges. vel ꝫ appellar nō militāres ecclie ñ laicos ſz clericos ꝺ eccleſie ñ ſeruiūt illi magis peccant qm̄ in pluribus ꝫ ꝺ emūt z ſeruiūt. z ꝑm ꝫ nō ſunt ꝫ⁹a q̄ ꝫ ſignantur.

c ¶ Procuratozis. gñaliē ſumit ꝫ nomē ꝓ curatozis. ar. ff. de ꝓcura. l. j.

d ¶ Preposi/tū. ſz quā driam facie inē iſta nomina. pōt dici q nomē ꝓpoſiti gñale eſt. z ꝓtinet alia ſub ſe. ar. eē ō. vb. ſignꝫuis. vel dic q ꝓpoſit⁹ z iconomus nō ia diuerſa ſūt ſz idē ſignificāt. ſic ꝑmaſ et ꝑriarcha. pc/ix. di. c. j. vel bñ pōt eſſe ī eadem eccl̄ia ꝓpoſit⁹ z iconom⁹. ō vicē dño planū ē. qz ille eſt q̄ eſt re/bus epi. lxxxix. di. volum⁹. vice dñs in reb⁹ epi. iconom⁹ in reb⁹ canonicoꝝ. ſepe tū vnū ponit ꝓ alio.

e ¶ Iconomū iconom⁹ eſt cui res eccleſiaſtica gubnāda mādat. C. ō ſa. ſan. ec. iubem⁹.

f ¶ Ad/uocatū. ſ. q̄ eſt tm̄ cauſ tractādis q̄ alis ōz ſindic⁹.

g ¶ Caſtaldū. ſ. q hz curā exterarū rez. q ōz alis maiōr dom⁹.

h ¶ Et iudicē. ſic in eccl̄ia boñ. ſz nōne iſti tres pōt eē laici. ſic ſine dubio. q̄liē ꝫ in iſtis officijs q̄ nihil ſpūalitaz hñt ānexū ſimōia ꝑmittit. dic. h. q ī oī admiſtratiōe rei eccl̄ie ꝑmittit. ſimōia ſi emat. ſicnō ui. ff. e. i ꝑn. z ꝫ ſimōiacū. qz ꝓhibet ñ iō ꝓhibitū qz fuit añ ſimōiacū. ſz aliꝫ ñ ita late extēdūt ſimōiā ībrē tes ꝑſuetudi gñali. dicūt ei q tūc tm̄ ē ſimōia i empta admiſtratiōe ſi taliē q̄ habeat aliq̄ ſpūale ānexū ſibi alis nō. i

¶ In ſubiecto ꝫo nōne ct iconom⁹ cleric⁹ dz eē vti q̄ⁿ. xvj. q. vij. i noua. dic ꝙ q istud ꝫo pot⁹ ad uerſaē officio q̄ ordinat. nā circa alia ꝑſiſtit officiū iconomi. z circa alia archipſbr̄i z alioꝝ ꝫ ſequntiū q̄dā intelligūt ꝫ totuz ō cleric⁹. in q̄lꝫ dicūt ſimōiacū eē hmōi officia emere. z qō dic ī ſubiecto ꝫo tē iō dic qz illi magis ſūt ſubiecti regule eccl̄ie q̄ iſti. lz omēs ſint clerici. nā dū illi ꝫſantur circa exteriora negocia z adminiſtratiōes iſti circa dina: officia. et iō dic manicipat officio z nō dixit ordini. vel iō dic in ſubiecto tē. vt noteē q iſti hñt curaz aiarū ꝫnexā. et qō dic ō canoni co vel monacho ñ referas ad administrationē. ſed ad emptionē p/bēde vel igreſſ⁹ mōſterij. vel iō dic in ſubiecto regle. qz eos ligat iſta ꝑſtitutio. nēo militās deo tē. ſupioꝝ ār fit admiſtratio circa rpalia et eos non ligat iſta ꝑſtitutō. nemo militās deo

k ¶ Archidiacone. ꝫ totū itel lige ō dignitatibus ipſis.

l ¶ Nō vēdit. i eo q laudat ñ cōmittit ſimōia ſz i eo q vēdit. qz q cōmēdādi cā ōz ꝓ non dicto habeē. ff. de dolo q vēditoz ſz ꝫ verū eſt dū cōmēdatio ꝑſiſtit ī gñe. Nā vbi deſcēdit ad ſpālia. teneret ex eo q cōmēdādo pl⁹ vendidit. niſi q cōmēdādo dic̄ ſit ineuidēti. ff. ō ẕhē. emp. ea q̄.

m ¶ Indefinite. nō. ex indefinita colligi vniuerſalez vt. ff. q. j. eos ꝺ. ff. ō aleaē. l. j. ⸗ q ār. exq̄ ei a canoe nil excipit. nec nos excipe debem⁹. vt. xxxj. q. j. q ſi doz, mierit. ff. q. v. ꝑſuluiſti. ff. di. xix. ſi romāoꝝ. ar. ff. diſ. ly. ſi euāgelica. ff. ea. q. j. ſē nōnulli. ar. ẕ ff. xxviij. q. j.

n ¶ Nec circa. h ꝓtcla ō. c. ñ eſt tē. (idolatra ꝛ multꝫ. caſus. Jn ꝓma ꝓte reꝑhēdit alexander

scelus talit̄ ꝓcellūt: nemo ſa
a piēs negabit nō militāt eſ ec
b cleſie mlto dānabil⁹. ob hāc cāz. i. emptiōis vel vēditiōis debere ꝓcelli. Sz btus añceſ
ſoz nr̄ paſcaſi⁹ li. ō con. affir/mauit: q ꝙſq̄s eoꝝ alterū vē
diderit: ſine q̄ alterū nō ꝓ
nit: neutrū vēditū derelinq̄t
ac ꝓ eū q̄ res eccl̄ie vēdit vel
emit: ſimōiacū eē intelligit.
c Jn noīe ẋo ꝓcuratoziſ intel
ligit ꝑfata ſynoduſ quēlibet
eccl̄iaſticarū rerū admiſtra/
d toꝛē vt ẋbi gra: ꝓpoſitū ico/
nomū vicedñm: defenſoris
f noīe aduocatū ſiue caſtaldū
g et iudicē. Jn ſbiecto ẋo re/
k gule archipſbr̄m archidiaco
nē diaconū canonicū mona/
chū vel quēlibet eccl̄iaſtico
mācipatum officio. Nō ẋo
ſpūſcū ẕtū in ſe ē vēdat vl̄
emat: q̄ ꝓpoſituraā vel aliq̄d
hmōi vēdit vel emit audi au
gu. ſup iob. Q ār ꝓpoſituraſ
ſecernūt vel ſequunt⁹ aliū ꝑ/
poſitū hz carthaginēſ ꝓnci/
pat⁹: alterum in mauritania
rogat⁹: alterū hz ī numidia
illevl̄ ille q̄ſtā nec noīareſuf
ficim⁹. Circuit ꝙ aliq̄ſ emere
colūbā vnuſq̄sq̄ laudat ꝓpo
i ſitū ſuū q vēdit tē. ecce vene
rabil̄ aug. ō ꝓpoſiture diſtra
ctiōe agēs ī noīe colūbe ſpūſ
ſcti vēditionē vel emptionē
accipit ſic ꝛ oēs bui⁹ euāge/
lici capl̄i tractatores. Peſſā
dū ẋo ē: q̄ pena mulctent⁹ q̄

iam deo z eccleſie ſue oblata
vendūt vel emūt. ſi cū flagel
lis a dei tēplo electi ſunt q̄ q̄
deo erāt offerēda vēdebant
vel emebāt: ſi de offerendo ꝛ
venditozib⁹ vel emptozib⁹ dicū ē: vos feciſt⁹ domū p̄ſis
mei domū negociatiōis ꝛ ſpe
luncā latronū. q̄d dicet ō ec
cleſie iam oblatoꝝ venditoꝛi
bus vel emptozib⁹. Et ne q̄s
inſan⁹ iam obijciat: merito
ꝫ dñm tam acerbe vindicaſ/
ſe. q̄s tūc illa ī dei tēplo vēde
bant. eccl̄iaſtice ẋo res mō
extra tēplū diſtrahant: attē
de ſupi⁹ aug. nō terminātez
m locū vēditiōis vel emptiōis
ꝓpoſitoꝝ: ſed tm̄ indefini/
te dicentem: circuit aliquis
emere columbam: vnuſq̄sq̄
n vel extra templum. Hec cir/
ca venditoꝛes vel emptoꝛes
rerum ſacrarum ſufficiant.

Item alexander epūs ſeruuſ ſeruoꝝ dei lucenſis eccleſie clero z populo ſalutem ꝙ petuam.

Miniſtri z ſeruitores eccleſie abſq̄ vlla venalitate ab epiſcopis ordinentur.

o EX multis temporibus hoc deteſtabile malum in veſtra eccleſia inoleuiſſe cognouimus: vt nulli vnq̄ clerico q̄uis religioſo q̄uis ſcientia z moꝛib⁹ ꝓdito ec
cleſiaſticū bñficiū ꝓcederet

Joh. 2

Eſa. 56
Piere. 7.
Matth. 21
Mar. 11

oēs simōiacos. et spāliē lucēses iducēdo auctez chalcedonēſ cōcilij ⁊ dñi.q vē/dētes ⁊ emētes eiecit ō templo. In scōa ꝓstitu/it. q nullꝰ ꝓmit/rat simoniā. In ēcia ꝓstituit pe/nā ꝓpositiōis ꝑ trāsgressorez hu/ius ꝓstitutiōis.

a ¶ Nisi ei sil'/hēs. xxxij. di. in/terdixit.

b ¶ Chalcedo/nē. ſ. c. q. j. sicḡ/eps. c ¶ Ex/ncipaliꝫ. pa/pa rñ bñ ꝑ dis/pēsare. si ñ sit in/articul' fidei. xv/di. sic sci. vel de/vniuersali statu

Matḥ. xi Mar. ii ec. vt nō. xxv. q. j. c. sc̄ dā. ſ. di. xvj. scā.

d ¶ Inexpugꝫ/bili ḡtū ad or/dies retinēdos.

e ¶ Illos. scz emētes eccliasti/cū bñficiū.

f ¶ Istos scilz emētes sacram/mañ ipositiōez

g ¶ Corripiēdi ar. simōiacos si/ne ꝓcedēti ad/monitiōe eē pu/niēdos. qđ. h. ñ ꝓcedit. qz fz eū/ēt i accusatione necessaria ē ad/mōitio ꝓpt euā/geliū. Itē vt vo/les accusare si ō/fecerit subeat pe/nā. quā quietus aduersariꝰ sub/ibit. Itē vt ad/uersariꝰ ñ ḡuēt/ i expēſ. ⁊ vt dis/ciplia eccliē ñ ō/seruēt. xxiij. q. v. exēōicatoꝝ. ar. ꝫ. h. exō simo. lz i. ꝺcēd dicat h. illi ōcre. lz sta/bit. b ¶ Sā/cta ec. i. ꝓfessio fideliū per ana/thema. nā ipi fi/deles sē domus dei. vt. ꝫ. ō pe. di/stiij. iiij. i domo

Joh. ii

a nisi ei ꝺ ꝓphano pecūie mūe/re illō emere studuisset. fie/batḡ eccl'ia ⁊ res ei⁹ ita vena/lis velut ꝺđā frena ⁊ vil' mer/ces a negociatorib⁹ ad vēdē/dū exposita: qō malū ꝙ ōte/stabile ḡtū deo scīsḡ suis sit ꝫrūū: ⁊ sacri canōes docēt ⁊ fe/re oib⁹ māifestū existit. Ista

b snīa iueniť in. ij. c. chalcedo/nēsi ꝓcilij. ¶ Chalcedonense

c nāḡ ꝓcilīū vnū ex ꝑncipali/bus sili pēa ꝺdēnat eos: ꝺ ec/clesie bñficiū interuētu pecu/nie acḡrūt: ⁊ eos ꝺ sacrā ma/nus impositionē ꝑ quā spūs/cūs ꝓferť mercari diģscūť.

d vtroscz enī auēte inexpugna/

f bili illos a bñficio istos a sa/cro ordīe iubet expelli: vnde hūani generis redēptor ōes emētes ⁊ vēdētes ō tēplo ei/cies cathedras vēdētiū colū/bas eūtit: nu mulariox effu/dit es: ꝓceptť sui auēte ōnū/ciās ⁊ dicens. Molite facere domū ꝑris mei domū nego/ciatiōis. Illō ꝺz i eodē facto sollicite ꝓsiderate: qō ꝑ totū textū scī euā gelij nusḡ repiť dñm tāta seueritate tā distri/cta cēsura iusticie peccantes coꝛripuisse: cū nō solū eloḷo increpās verū ēt facto flagel/lo ō funiculť verberās omēs eiimīauit ō tēplo: apte ōmō/strās ꝙ tales negociatores

g nō sīc ceteri pctōres sē coꝛri/

h piēdi sz a tēplo dei. i. a scā ec/clesia lōgi⁹ sē ꝓjicīēdi. Mā si/cut ꝑ colūbarū vēditores il/li ōnotanť ꝺ sacrā mañ ꝓpo/sitionē vēdere conāť: sic per numularios eccl'iastici bñfi/cij vēditores ōsignāť: ꝺ do/mū dei teste euā gelio spelun/cā latronū efficiūt. Quapro/pter ego alexāder sctē ro. ec. et aplice sedis epūs imo mini/ster idigⁿ tot ⁊ tāta mala in/multť eccl'ijs: ⁊ maxie i lucen/si eccl'ia ex iniq ꝓcupīa fieri

i ꝓspiciēs: ne sanguis iniqrū

k a districto iudice ō mā u nra/ reqrať: illa extirpare ⁊ pēitꝰ eradicare ōcreuimꝰ. ꝓstitui/

mus itaḡ ⁊ pñti decreto fir/mamꝰ: sicut olim nři decessо/res fecisse noscuntur: vt nul/lus deīceps eꝑox bñficium ecclie qō ꝺđam canonicatuz vel ꝑbendā seu ēt ordīes vo/cāt: ꝑ aliq precio vel mūere

l cleric' audeat vnḡ ꝓferre. sz/ oēs mīstros ⁊ seruitores ec/clesie gratis ⁊ absḡ vlla ve/nalitate i sctā eccl'ia studeat ordīare. nec eligāť in domo dñi ꝺ maiores sacculos pecu/nie ꝓferāt: sz eos ꝺ moꝛib⁹ ⁊ disciplina atḡ scia diuites

m ꝑ officio suo ipaz valeāt su/stentare eccl'iam. Cōstituimꝰ et eodē mō firmamꝰ: vt nul/lus cuiuscūḡ gradꝰ cleric⁹ ꝑ eccl'ie bñficio aliq audeat ꝓferre: aut fabrice eccl'iaruz vel donarijs eccl'iarū seu eti/am qō paupib⁹ sit tribuēdū

n qz teste scptura ꝺ aliq male accipit vt bñ dispēset potius grauať ꝙ iuuať. Qō si aliḡs dīnox ꝑceptox ⁊ aiarū salu/tis imemor ꝑfatū bñficiū ec/clesie iniq cupiditate ductus vēdere vel emere temerario

n ausu ꝑsūpserit: sicut ī chalce/donēsi ꝓcilio diffinitū ē: gra/dus sui pīc'o eū sbiacere de/

o cernimꝰ: nec mīstrare possit ecclie quā pecūia venalē fie/ri ꝓcupiuit: ⁊ insup terribil' anathematť mucrōe pfossus/ nisi resipuerit ab eccl'ia dei quā lesit modis oīb⁹ ab sci/dať. ¶ Item greg. omel'. xiij.

Qui dona dei vendunt vel emūt: pīa ꝺo dānať

Endētes ⁊ emētes de tēplo elimīauit christꝰ: qz vl' eos ꝺ ꝑ mūere impositionē manuū tribuūt: vel eos qui donū dei emere nitūť dānat

p ¶ Item. ¶ Itē. Decodē

plo vēdētes sť: ꝺ bꝰ qō iure cōpetit: ꝺ busdā ad ꝑmi/

q um largiunť: iusticiā enī vē/dere ēhāc ꝑ pmij acceptatio/ne seruare. Emētes ẋo ī tē/plo sūt: ꝺ dū bꝰ qō iustū est ꝑ xtimo ꝓsoluere nolunt: dūḡ

r rē iure debitā facere ꝓtēnūt

nā al's ipo iure sť susꝑsi. vt nō. ſ. c. q. j. repiť. i ¶ Sāguis. i. vidicta vl' pro/ditio vel pctm. ꝫ. ix. q. iij. epo. k ¶ De manu. nō platū ex ne/gligētia sua te/neri. lxxxj. di. j/ctū. l ¶ Cōfer re. isti volebant facere fraudē le/gi. qz nec ēt tali ꝓtextu ꝺz ꝙs ac/cipe vl' dare. exō vsur'. c. sup eo et bē ē fraudulen/tū mun⁹ vt. ſ. c. q. j. sicḷ necḡ. ar/gu. ꝫ. ſ. ca. q. j. duces.

m ¶ Scptura ſ. c. q. j. nē ē pu/tāda. xiij. q. v. forte. n ¶ In/chalcedonēsi. ſ. c. q. j. sicḡ eps.

o ¶ Possit. ar/cū simōiaco nō/posse dispēsare i ordīe vl' bñfi/cio simōiace ac/qsito. ar ꝫ. ca. q. vij. reqrit'. ſ. c. q. j. sicḡ necḡ. io hāstū cū eo qui/ scīēť ꝓmittit si/moniā. solꝰ pa/pa dispēsat. lz si eo igr̄āte simo/nia cōmissa sit. vel si tm̄ in alio eps dispēsat. vt exō simo. ō re/gulariḇ. ⁊. c. ex insinuatiōe. ⁊. c. fi. imo cum solo alio cōmittit si/monia. sola pe/nitētia suffič. ex de simo. c. fi. ſ. ita dixit. ¶. sup ōcre. ō simo. no bis. io. vl'sic i ꝑ/latiōe ñ ꝑt eps dispēsare. nec in ordīe ꝑ simoniā acḳsito. lz i bñ/ficio sic. vt inuit illa ōcre. nob

p ¶ In tēplo. ¶ Competit. ar. qđ trāsactio/ne illicite pecu/nia iteruēit cuz remittiť alicui

qō de iure erat illi remittēdū. q Justicia. ar.q snia etiā iusta si p pecuniā data fuerit.nulli⁹ momenti sit z simoniā cōmittit.vt.xiij.q.v.nō sane. xj.q. iij.q recte.ſz qz pmittit expositionē de simoniacis vī q i his duob⁹ modis nō sit simōia .qō verum est. als tū grave pctm cōmittit.z snia ñ valet.ij.q.vj.§.diſſinitiua.ſ.venales.C.de pe.iudi.q ma. iud.l.j.dicūt tñ qdaz q si cā ē ecclia/stica.q d iusticiam emit simoniam cōmittit.ni/si i mrimonio.ꝫ e.q.dcđ iuisibilis. r Debitā.vī §.q theologi z ōcretiste nō pñt aliqđ q/cipe ex eo q/ do cēt. nā ad ħ te/ r.pe.4 nent.vt.xliij.distin.ephesijs.x/vj.q.j. reuerti/mini.ar.ℑ.xxv/iij.q.j. iam nūc xij.q.ij.charita tē. ſz dic accipi posse licite. Sz pone pmissione facta qñ tenet ſi bi soluere .dico q in ṗn.ānī.ar. C.ō pfesso.l.medicos.l.x.itē advocat⁹ in ṗn,dz salariū accipe .ff.locati.đ opaſ ar.ℑ.C.ō suffra l.vna.salarium añt nō dz exce/dere sūmā.c.au reoz.ff. ō vari. et exor. cog.l.j. §.sicut cautū ē r Debitaz .i. quā.iure tenenť soluere.ſ.cuz đs aduocato dat pecuniā vt ip/m ōfendat.sic va/cat illa glo.vī q

dato p̄ronis p̄cio emit pctm

Itē beda. Qui gram quam a deo accipiūt nō gratis exercēt vēdētes colūbarū sunt

a ON solū vēditores sūt colūbarū z domuz dei faciūt domū negociatiōis:q̄ sacros ordies largiēdo p̄cii pecunie vel laudis vel etiaz honoris inḡrūt:vex hi q̄z q̄ gradū vel gram i ecclia spūa

b lē quā dño largiēte p̄ceperť: nō simplici intētiōe ſz cuiuslibet hūane cā retributionis exercent:ℑ illud petri apli q̄

§ loquiť q̄si sermōes dei q̄ ministrat tanḡ ex virtute quaz admīstrat de⁹:vt i oīb⁹ honorificet de⁹. Quicūq; ḡ tales sūt: si nolūt venīte dño de ecclia auferri:auferēt ista de actib⁹ suis: ne faciāt domū dei domū negociationis

Itē ex epistola vrbani pape

Que ex ȳsecratiōe proueniunt:i suū ius vi vel munere

c PEs ec/ nemo ȳuertat. clesie q̄ ex ȳsecratione p̄ueniūt i suū ius vel vi vel aliq̄ mūere aliquē ȳ̄utere nō

d debere docēs scūs vbanus ait:q̄squis res ecclīasticas q̄ dona dei sūt.qñ a deo fidelibus z a fidelib⁹ deo donanť q̄ ab eodē gratť accipiūť:et iō gratť dare debent p̄pť sua lucra vēdit vel emit:cū eodē simone donum dei pecunia

e ON solū.vel gr̄az alicui⁹ scie vel alteri⁹ doni cuz eni sint lr̄ati z alīs donis p̄diti nolūt.nisi in tuitu hūane retributiōis hec exercere i eccl'ia.vt.ℑ.j.q.ij quāpio.z ex ō mgr̄is.c.j.ij.et.iij.nā dicit ēt lex q̄ civilis iuris sapia neq; p̄cio nūmario zē.ff. ō vari.z ex oz.l.j.§.j. dic tñ lex q̄ tutor p̄ faculteate pupilli dz magistro dare.ff.ō admi.tu.cū plēs.§.si tutor b Largiēte.ℑ.xvj.q.j.reuertimi. c Dei.i.deo attribuit ñ sibi. d Qui mīstrat.i.loq̄ z admīstrare dz.

e Es eccl'ie.aliquē.z ita vī q̄ simōiac⁹ sit violēt⁹ ōtentoz sic als oz ymittere sacrilegiū.qz res ec.pmīsſas ñ donar.ar.xvij.q.iij.c.ij. f Gbano⁹.byn⁹ vbano⁹ ō alio fac̄ mētionē.z ita fuerť duo.lxxxj.di.sicḍ sē. g

PEruenit.ℑ.xvj.q.vij.puēit. h Sinistra.nō.ō ep̄is q̄ oia agūt sinistre.vt.xxxv.di.eccl'ie

i Oblatiōes.x.q.j.qz sacerdotes. k Laicalib⁹ qō fieri ñ dz.vt ex ō deci.ꝑhibem⁹. vñ nō.q fructꝰ bñ pñtdari laicoex cā. sed ius decile neḡ nā aliō est ius.aliud est ipsa res.sicut dicit iurisperitus q̄ cum dicimus vitulum esse fructum vacce. nō ius sed corpus demonstramus ff.de euic.vacce possunt ergo dari decime.id est res ipse in feudum.sed tamen nō trāsibit ad heredes . extra de deci. ad hec.vnde forte sc̄z q̄ feudum p̄zie accipitur ñ possunt dari in feudum.extra ō decimis.q̄uis. hoc dixi.xvj.q.j.c.vlti. Et nota q̄ si dantur decime laicis.z aliqua crescant noualia.non accrescunt eis de/cime noualiū sed ecclesijs.extra de decimis.c.tua .z dicit innocen.q̄ in his restringenda ē poreſtas non p̄roganda. extra de decimis. tua nobis.

possidere existimat. Item gregorius septimus, Simoniacus est qui decimas et oblationes laicis non clericis distribuit.

§ PEruenit ad nos fama siniſtra q̄ quidam episcoporum non sacerdotibus p̄prie diocesis decimas atq;

i christianoruz oblationes cō

k ferant:sed potius laicalibus personis militum videlicet

l seruitorum: vel quod grauius est consanguineis .vnde siquis ammodo episcopus i uētus fuerit huius diuini p̄cepti transgressoz:inter maximos hereticos z antichristos non minimus⁹ hebeatur z sicut nicena synodus de simoniacis censuit: vt episcopus qui dat:z qui recipiunt ab eo laici siue p̄cio siue beneficio:eterni incendij igni/bus deputentur. Item pascasius secundus. Spiritus sanctum vendit qui decimas p̄o pecunia tribuit.

m ii. ATtare et decimas per pecuniā dare z spiritū sanctum vendere simoniacā heresim esse nullus fidelium ignorat. Item innocentius papa secundus.

Careat honore male acquisito qui ecclesiastica beneficia p̄o pecunia inuenire tentauerit.

l Grauius. nora q̄ minus pctm ꝑ̄ter adtunc grauius punīť.min⁹ enī pctm est dare ȳsanguineo q̄s extraneo.lxxxvj.di.nō satis.hec ē ordīata charitas.ſz qz p uidēdo ȳsanguineis enormiť ledūt ecclias.idcirco dic q̄ pct⁹ ē dare ȳsanguineis.Ā.inde ḡuioze lesionē sentit ecclia.si.ℑ.xxxiij.q.q.latoze.vel dic ḡui⁹.i.cōius.xxxij.q.vij.dd in oīb⁹.nā ceci sūt epi circa nepotes.viij.q.ij dilectissimi.vñ tā⁹ imper⁹ i eos oia fūdēdi fuit restri

gēd⁹.vt.l.i alio cāu.ff.ad.l.iul.ō adul.nec i ea. Ltare.ſ.q̄ i altari offerūť i admīstratiōe altar⁹ m vl in eccl'ia. n Et decias.si epūs ab aliq̄ milite recipimeret decias ñ ē simōiacū ſz rei eccl'iastice libatio ſz si emeret a laicť cū aliē nolēt tribuere simōiacū esset.

a SJās ꝑbēdas. vel bñdictiões nubēriū vel sepultu/ras. ex̄ ō si. cū in eccl̄ie. b ¶ Sacrm. in q̄ ꝓfer tur gra aliē sumi ꝑt pecunia. xxxij. q. ij. honorāt. M. tñ ꝺdic. ar. ex̄ ō of. ōle. cāz. ex̄ ō spōsa. ou. duob.

c ¶ Et ꝓsecratiões. sz nunq̄d ꝓsecratio altar̄ ẽ sacz sic large sūptuz cū sit sacre rei si gnū. vt ō simo. cū sit romana. ar. xxiij. q. j. §. sz illud. d ¶ In ceruenięte. milię secl̄arē. bene ꝑt q̄s emere. ff. ō act. emp. cre/ditoz. §. inē ven ditoz. et. §. sed q̄ ante.

e ¶ Percellāt sez in ꝓpetuū. s. e. q. iij. sicḡs. z. c. saluatoz. s. e. q. j. sicḡs epōs.

f ¶ Cōsuetudīs ar. ꝓsuetudines lōgā non facere ad sentētiā vel excūsationez si/monie. ex̄ ō si/mo. cū in eccl̄ie ar. ꝯ. in auc. de san. epis. §. p cō suetudiḇ. ix. q. iij. q̄st. s. dis. c. nouerit. s. e. q j. repiūk. s. dist. iij. deniq; ar. ꝯ. xxxij. q. iij. ob ięciūk. ꝯ. s. dist. viij. si ꝓsuetudi nē. ꝯ. xiij. q. ij. q̄/sta ē. io. hodie p rextu ꝓsuetudis nihil peti po/test nec añ nec p⁹. ō si. iacob. b

g ¶ Diminuti one nisi cū ex cā ōrinz fruct⁹ epōs vt ex̄ vt ec. bñ. sine dimi. vt no strū. ¶ Et ita si di gnitas ōferatur alicui diminuta ꝙsolidū ꝑt eā pe tere. ar. ex̄ ō in. st i. cū venissent

a SJās ꝑbēdas vel ꝑoza/tū seu decanatū aut ho/nozē vel ꝓmotionē aliq̄ ec/

b clesiasticaz seu qōlibz sacrm ecclīasticuz vtputa chrysma

c vel oleū scm̄ z ꝓsecratiões al

d tariū vel eccl̄iarū inḳuenięte exercabili ardoze auaricie p pecuniā acq̄siuit: honoze ma le acquisito careat: z emptoz atq; vēditoz z inḳūctoz nō in

e famie ꝓcellanť: z nec ꝑ pa/

f stu nec sub obtētu alicui⁹ cō suetudis añ vel ꝑ aliq̄d exi gať vel ispe dare ꝑsūat: qm̄ si

g mōia cū ē: sz libere absq; di/minutiōe aliq̄ collata sibi di gnitate atq; bñficio ꝑfruať. De. ij. et. iij. q̄one q̄d sacri ca nones diffiniāt: auctīb⁹ hīc inde i medīū deducť patefa

h ctū est. Que. IIII ¶ Unc q̄ de q̄rta q̄one ꝓtractandū. q̄ q̄rit: an prīnū crim huic imputeť: q̄ eo i grante ꝓstat admissū q̄ i grātia hūc excusat: multoz auctīb⁹ ꝓba tur. Ait enī aug⁹. Alienuz crimē nescięte nō maculat.

i ¶ Ullī⁹ crimē macl̄at ne/sciętē. Itē. De eodem ¶ Uis locꝰ inocētie relī quit: si alienū crimen macl̄at nesciętē. Itē in afri/cano ꝓcil. legit. De infanti/bus q̄ ab heretic⁹ baptizant

l ¶ Lacuit vt ō infantib⁹ q̄ ab heretic⁹ baptizāt neq; suo ꝑ fecerit iudicio: cū ad eccl̄iā dei salubri ꝓposito

milię punit vn⁹ ꝑ alio. xvij. q. iiij. miroz: z illa silr punit vn⁹ ꝑ alio nā ꝓpe delictū vxoris vir re mouet a ꝓmotioe. vt. xxxiij. di. si cui. Itē si pater ne/sciēte filio emerit et eccl̄iā. ille ꝑ pcō nō remouet a ꝓ/tioe. sz tn̄ ꝓdit eccl̄iā. vt. ꝯ. q. v. c. j. io.

fuerīt reūsi: ne parētuz illos erroz impediat q̄ min⁹ ꝓmo/ueanť ad sacri altar̄ mīsteri um. Itē in eodē. De eodem.

m ¶ Ui apō donatistas ꝑ/uuli baptizati sūt nō/dū scire valentes errozis sui interitū: si p⁹ q̄ ab etatē rōis capacē pueniūt. agnita veri tate falsitatē eoꝝ abhozrētes

n ab eccl̄ia ozdīe antiq̄ ꝑ man⁹ impositionē recepti sūt: tales ad suscipiēdū mun⁹ clerica/tus nō ꝺz impedire nomē er rozis. Itē leo. iiij. ebrunio z adelfrido epīs. Cōsanguine oꝝ maleficia i nullo clericis

o obsūt: nisi ꝓsci fuerīt ¶ Alia ꝑsulat⁹ nr̄i qō bñ nosť magisteriū n̄ solū ō sa/cerdotū sed et secl̄ariū vti/litatiḇ⁹ ꝺz eē sollicitū: ꝑ ea frac̄nitatē vraz scire volum⁹ hūc pūtē ꝑbēm ad sedē apli cā vēisse: nobisq; violētiā et excōicatiōnē suā p ordinē re tulisse: qō et sine iusto legis tramite illi sua eēt ablata ec clesia silr̄ idicauit: quā ali⁹ dato mūere sacerdos zelo du ctus iuidie vsurpare ꝑsūpsit Inde parētes ei⁹ mag̃ dolo/re ꝓpulsi ꝑbēm illū q̄ suā te nebat eccl̄iaz mox ꝓpēdeřt et ei⁹ oclos eruerť: tn̄ ipe se/pedict⁹ sacerdos dic̄: q̄ absq;

p sua volūtate z sine ei⁹ ꝓsilio ꝑ pactū. qō si ita ē: vt ipse nobis suo ozе testatus est: voꝭ magnopere ꝓuidēdū ē vt si canonice ipe excōicat⁹ n̄

¶ Bll⁹. l. al t/teri⁹ nā su um qñq; ꝓma/culat. vt de pe. di. ij. sciendum. xxxii. q. vij. que admodū z tra n̄ ꝓpēdit ꝓsona de q̄ fit mētio.

k ¶ Maculat ꝯ. xv. q. j. mulier. z. q. vi. cū mr̄e ꝯ. xvij. q. iiij. miroz. xxxiij. di sti. si cui⁹ z. vj. q j. §. vez. xxiij. q j. nō turbať. io.

¶ Lacuit. p moueant. s. e. q. j. ventum est. ꝯ. ꝯ. e. q. vij. q̄ in ḡlibet. ꝯ. solu. sz illud ex ni/mio rigore. Ꝺ ex dispēlatiōe vel ibi de his q̄ p⁹/modū in adulta etate hereśi con sentiūt. vel qui adulti ab hereti cis baptizanť. hic de istis q̄ nō acḋescunt vel q̄ pueri baptizan tur ab hereticis

m ¶ Ui apud puuli. id est. doli capaces ō ? di. iiij. puuli n ¶ Ordine. i. fm antiquā re/gulā eccl̄ie.

o ¶ Uia ꝑsu/lat⁹. abla ta z ideo erat ei restituēda. Ix Ꝺ exꝑsse nō dicať sufficit enī q̄rī de spoliatiōe. Iz exꝑsse nō petať restitutio. vt. ij. q. j. notū. ex̄ de cā pos. cū eccl̄ia Ꝺ tn̄ ū rūder ad

Ꝺ sz rūdēdo eū innocētē. ḡ z restituēdū. ar. C. ō diuer sis rescrip. l. j. ex̄ de ꝓiug. lepro. c. vl.

p ¶ Uolūtate. ar. q̄ nudam volūtatē teneať ꝺs pur gare si suspecť habeť. z alibi nuda volūtas legit gra uiter plectenda vt. ꝯ pe. di. j. siquis cum. z. c. siquis pulsatus. z. xxxij. q. v. qui viderit. argu. ꝯ. de pe. dis. j. cogitationes. Dicas igitur z ꝓ. id est. vel dic de vo/luntate in actum ꝓducta. al's non teneť purgare eam ar. xx ij. q. vl. c. vl. si. ex̄ de homici. petrus. ex̄ de testi. constitutis.

Ꝺ Eē q̄rta. Ad ꝓelligētiā huiꝰ q̄onis. nō q̄ tri/plex ē pēa. eccl̄a/cozpal'/z spūal'. Eccl̄a pena nunq̄ puit vn⁹ ꝑ alio. vt. ꝯ. c. j. z. c. ia itaq; Cozpal' pēa duplex ē. q̄dā circa cozp⁹ ipm. z illa sepe puit vn⁹ ꝑ alio ꝯ. e. §. itē ꝓtō. q̄dā circa statū rei. vt ē puit⁹ vel infamia. z illa ē puit filī ꝑ pr̄e. vt. vj. q. j. §. perū. xv. q. vl. cū multe/Spūal. q̄ duplex ē. nā q̄dā ē excōicatiōis. z illa nunq̄ puit vn⁹ ꝑ alio. vt. xxiij. q. iij. si habes/aliud inḋicitū. z illa puit vn⁹ ꝑ alio. vt ex spō. nō est vob/Alia ē remotio ab oblatiōe. z illa si/

a C Canonica. ar. q si cõsanguinei alicꝰ clerici absq; iꝰ ꝓsensu eꝑm suũ offenderẽt. ꝓpter ꝟ eꝑs nõ ꝑt ꝓuare clericũ bũficio. ar. xxiij. q. iij. c. j. ipe tũ nõ dz ꝙquiri de sanguineis. si credit q; ita acerbe eũ puniãt. Sed nũquid tenet ei remittere actionẽ iniurie. cũ sciat q; si nõ remiserit inẽficiẽt cũ frẽs sui nõdũ tũ ipe eis nihil dicat. sed rancorẽ tenetur dimittere. xc. di. sicꝫ ꝛcristatus.

b C Remissio. nulla eni penam patiet inuste ex cõicatus. vt. xj. q. iij. nõ dz. absit eni vt iuste ꝛc. C. õ pe. sancim.

c C Rimen. ex officio ad/ misso. nõ eni dz aliqs alieno ꝓ grauari. C. de in of. testa. siquis i suo. §. leg. ꝛ ꝟ est vex in penis. se/ cus in vsucapio nib⁹. q; vicium trãsit in heredẽ. ff. de acqui. pos. pomp. Itẽ qõ ꝟ dz regulare ẽ. vt lvj. di. vndecũ q; ꝛ. c. nasci. ꝛ. c. satisfacit casu tũ qñ; aliẽ inuenit ꝺ tpali pẽa. vt. vj. q. j. §. verũ. ꝛ. c. ex merito. xv. q. vlti. cũ multe. ex xiij. q. iij. §. his ita. ꝑ. q. j. fertur viij. q. j. audacẽ. ꝛ di. xlviij. §. ec/ ce. cũ multis a/ lijs capitulis.

d C Ideo. fide les. sz nihil speciale ꝓstituit ꝟ circa iudeos. idẽ eni fit i filius alioq; dãnatoꝝ. C. de bo. dan. auc. bona. nisi i dãnatis crie le. ma. vt. vj. q. j. §. vex. ꝓterea si puertant filij ad eccliaz nõ ꝑt eos parentes exheredare. exẽ de iudeis iudei. ḋ iuris sit de filijs he/

e C Am aliter. (rericoꝝ. dixi. xxiij. q. vij. in ꝑn. Jo. siue de natiuitate i vtero siue de natiuitate ex vtero. f C Cõsensiõe. sz nec tũc ꝺz teneri pctõ alteriꝰ sed suo. s. cũ ꝓsentit ad pctm alteriꝰ. §. di. lvj. vndecũ q; j. xv. q. viij. c. iij. §. j. xxiij. q. iij. ita. ꝛ. c. sicꝫ a catholicis.

g C Reatũ. i. cauz reatꝰ. s. originale pctm. ex ꝟ colligitur q; aliud ẽ in via. aliud i inuio. nã nõ põt ḋs peccare p aliũ. sz possit saluari p aliũ. vt de pe. di. j. tres. ꝛ ꝺ ꝓse. di. iij. q; ris. ꝛ bonũ sit ẽ in lege. nã dicit lex q; siḋs ḥz filiũ. ꝛ postea creat decurio. iste nõ dicet filiꝰ decurionis sz illi tm̃ ḋ postea geniti sunt. C. de decu. l. vl. ff. e. l. ij. §. in filijs.

h C Vnꝰ. partꝰ eni ps viscerũ ẽ. vt de ꝓse. di. iij. sicḋ. ff. de vẽ. ispi. l. j. §. j. i C Admissũ. i. receptũ. k C Alia. sicut dñs p ezechielez ait. vt. j. xxiij. q. iij. si bẽs. l C Cõsecrãdus. i. baptizãdꝰ. Jo.

m Homini. verba iob sunt vsq; ibi. hũana. ibi ꝟba gre. ꝟba iob exponentis. Job. 25

n C Nocet. exemplo.

o C Ea ḋ. sicut illi sunt ex ḋbus exẽpla nõ sumimꝰ. vt venustas corpis egritudo p C Ecõtra. visitato. i. postea visitãda ad pniaz Exo. 20 expecto vsq; ad seniũ. s. ḋusq; videaꝫ tertia ꝛ ꝝrta generatio. qõ ẽ dicere vsq; ad finẽ. sic aug. exponit. vñ sic licz mihi exponere.

q C Jn filios. istud põt intelligi ad lram. et ꝟ ideo dicit. q; homines nõ cõsueuerunt vltra viuere. vel põt intelligi mystice. nã prima generatio dicitur prima motus. ꝛ isti non puniuntur. de quibus dictũ est. beatus ḋ alliḋet paruulos suos ad petram. Secunda generatio dicitur cogitatio que non punitur. de pen. dist. j. cogitationes. Tertia dicitur ꝓsensus. et iste puniꝫ. nã faciẽtẽ ꝛ ꝓsentiẽtẽ par pena con

p Omini ḋ sil'is tui ẽ: nocebit ipietas sua: ꝛ filium hois adiuuabit iusticia. n tua. ꝟ hũana ipietas ei nocet quẽ pũtẽdo coinq̃nat ꝛ rursus eũ adiuuat nra iusticia: quẽ a prauis actoib⁹ imutat. o nocere ei l' adiuuare nesciũt ea: ḋ vl' a bono coꝛrũpe vel a p malo pmutare nõ pñt. Econtra dñs ad moysen. ego sũ deus zelotes: ḋ visito pctã pa/ q trũ i filios vsq; i tertiã ꝛ ꝝrtã generatiõez: sz ñ ineq̃lita/ te iudicij sz magnitudie clemẽtie. Aug. asserit ꝟ dictum ita dicẽs. C Jn tertia ꝛ ꝝrta Sech. 18 generatione pctm̃ patrum se dñs cõminatur in lege filijs r redditurũ. nõ ineq̃litate iudicij: vt alij peccẽt ꝛ alij puniantur: sz magnitudie clementie: dũ semp expectat ad penitentiã: ꝛ qõ in ꝓia generatione delinquit: nõ ꝑus coꝛripit ꝛ emẽdat: nisi ꝛ tertia ꝛ s quarta generatio euenerit.

t C Um ḋ de baptizat. ab hereticis innocẽtiꝰ scribat: lex est eccl'ie de his ḋ ab hereticꝫ baptizati sunt p manꝰ impositionẽ laicã tm̃ cõionẽ ꝑbere: nec ex bis aliquẽ i clericatus honore vl' exiguo subrogare: ptz q; infantes ḋ ab heretic' baptizati sẽ: sola excu/ u sat ignorãtia: vt iuxta illud africani ꝓcilij ad suscipiẽdũ

Ezech. 18

Ex. 20

Job. 25

Ezech. 18

97

a est: canonica sup eum fiat re/ m b missio. Digestis titulo de pe

c C Rimen vel pena nis. Pñna nullã maculam filio infligere pt. nãq; vnusq̃sq; ex suo admisso sorti subiicit: nec aliẽi crĩs succedit cõstituit. Jdq; etiam diui frẽs hieropolitãis rñderũt. Itez ex ꝓci. toletano. Perfidia parẽtũ filijs obesse nõ debet.

d C Udei baptizati si postea puaricãtes in christũ q̃libet pena dãnati extiterint: a rebꝰ eoꝝ fideles filios excludi nõ oportebit: qz scptũ ẽ: filiꝰ nõ portabit iniq̃tatẽ pris: ꝛ pr nõ portabit iniq̃tatẽ filij Itẽ aug. ad bonifaciũ. Non imputanꝫ pctã parẽtũ bis ḋ ab his psonaliꝫ diuisi ꝑbãt.

e C Am itaq; cũ bõ in seipo ab eo ḋ genuit eũ alter ẽ effectꝰ pctõ alterius sine sua f ꝓsensione nõ tenet obnoxiꝰ. g C Traxit ḡ reatũ: qz vnus erat cũ illo ꝛ in illo a ḋ traxit: qñ i qõ ꝙtraxit admissuz ẽ: nõ ãt trahit alter ab altero: qñ sua vnoq̃z ꝓpria vita viuẽte iã ẽ k vt ꝛe dicaꝫ aĩa ḋ peccauerit ipa mouerẽt. vt ãt regenerari possit p officiũ volũtatꝫ alie/ l ne cũ offerẽt ꝓsecrandꝰ: facit vnꝰ ꝟ spũs ex ḋ regeneratur oblatꝰ. Hinc etiaz gre. in li. xxvj. moraliũ. Ei ḋ imitatꝫ impietas alterius nocet

a NOn imputant filijs .g.e.q.j.placuit.
b ¶Pena.s.ex cõicatiõis .j.xxiij.q.iij.si habes. sed alia bene. ex de fi. pñ br.c.j.j. q.v.c.j. & iõo so phistice pcedit de vna ad alias. ar.j.lvj. di.c.j. ite si excusat.g. e.q.j.siquis a si moniacis.
c ¶Excusand excusant a reatu criminis, sz ñ dn pziuentur benefi cio.j.e.q.v.c.j.& c.psentium.
d ECclesia.pa ctione.j.xviij.q.ij.eleutherius.j.so. aliud est pus nõ pfecre aliqđ nisi ex pacto dek vel p mittat q p pcir? repbat.¶ Aliud est post dedicati onẽ pacisci ó an nuo redditu ex oblatõnib ecclie suggerẽte epo et ei? ecclie pñ bytteris p futuro. qõ ibi fieri pmittit. hui.j.vij.q.j.epñ ñ.e.q.j.ñ nocet. sed dic q hic nõ fuit cõsecrata in forma ecclie. & iõ ñ dz pfecri. ó cõ se.dif.j. ecclias. vel dic in odium pfecrãtis ħ dici. simile.xxiiij.q.j. pudenda. & ideo ita irerptat. ħ. j. ħ his ita. & in detestatione. qz reuera est cõsecrata.
e ¶Ite pecca/to. hic probat q vnus punit pro alio tpalit. prio p historiaz de achor. scõo per hi storiã de amalechitis. tertio per plagas egyptio rũ. q̃rto per ar che captionẽ. dn to p ppbas pro pter pcã plebis clericat? officiũ nõ eos ipedi at nomẽ error?. Ite sic aug. scribit ad auxiliũ epm. De
a NOn iputant eodem filijs pctã parentuz: q̃ post eo natiuitatẽ a parẽti/bus cõmittũt: nec p peccat? b parẽtũ spũali pena filij sunt plectẽdi. officio ãt vl bñficio eccie ꝓuari spũal pena ẽ: nõ igit hãc ex pc tõ pris pmeret filij?. Ite si excusat q̃ ignorãter a simõiaco ordinat vt supra i.c. vbani legit: & iste ex c cusand? ẽ q̃ p igrãtiã simoniace ordiat. Sed obijcit illud gre. De ecclia q̃ pactiõe
b ECclia q̃ pa/ cõsecrat. ctione ꝓsecrata fuerit: poti? execrata q̃ ꝓsecrata di ci dz Ite pctõ ciuiũ thesauri hiericho anathẽatizati legũ tur: vñ achor q̃ regulã aureã & q̃dã alia pciosa furat? est: de anathẽate ór tulisse. Itez pctõ amalechitaꝝ aĩalia eoꝝ iussa sunt iterfici. q̃b? qz saul pepercit: audiuit a samuele. Illescis qz pctm ariolãdi est repugnare: & q̃si scel? idola/ trie nolle acq̃escere Ite pctõ egyptioꝝ possessiões eoꝝ dum grãdini tradite iumẽta & pri mogenita morte ꝓsũpta sũt. Ite pctõ israelitaꝝ archa do mini philisteis tradita ẽ. Si ergo q̃ sensu carẽt: vt ecclia al tare archa dñi lapides hiericho vl execrant vl pctõrib? traduñt: vl anathematizãt vl grãdie denastant. si ea q̃ vim intelligendi non bñt: vt aĩalia egyptioꝝ & amalechi/taꝝ pctis hoim pdunt mor te: ptz q̃ nullũ excusat ignorãtia crĩs: maxie cũ ex eo vtilitas deferat ignorãti: velutisi q̃spiã de latrocinio & rapina filio suo ignorãti diuitias ꝓgreget: ñ excusat filiũ ignorãtia: q̃n p? mortẽ pris coga
f tur reddere male ꝓsita. Ite
g pctõ achor plebs israelitica ĩ
h manib? hostiũ tradita ẽ. Ite pctõ filioꝝ hely ꝓphe philistinoꝝ corruit. Pecca/to q̃z pleb electi eoꝝ sepe sũt impediti: & tãdẽ cũ eis ꝓphe
i ducti sũt ĩ captiuitatez. His ita rñdet: insensibilia & irrõnabilia pctõ hoim vl execrãtur vl anathẽatizant vl mor te pdunt nõ pticipatiõe pcti ħ cã sacri: vl detestatiõe pcti
k vel flagello delinq̃ntiũ cã sacramti: vt thesauri hiericho & aĩalia amalechitaꝝ. hieri/cho enĩ luna interpt̃at: et si gnificat mũdũ istum. amalechite interpt̃at lingẽtes san guinẽ: & significant cupidos auaros & demões/israelite ĩ terpt̃at viri vidẽtes deuz: et significãt multitudinẽ scõꝝ. lapides q̃ et thesauri hieri/cho anathẽatizant. aĩalia a
l malechitaꝝ iterfici iubẽt ad examĩandã cupiditatẽ israelitice plebis & vt significaret q̃ muri vicioꝝ & hmõi thesauri qui p lapides & thesauros hiericho designãt. irrõnabiles q̃z vicioꝝ mot? q̃ p aĩalia amalechitaꝝ itelligũt: nõ de
m bẽt trãsire ĩ sortẽ scõꝝ. aĩalia ꝏ egyptioꝝ & possessiones eoꝝ & pmogenita grãdine et morte ꝓsũpta sũt: vt ĩ ill? puniren q̃ꝝ felicitate letabãt: & vt dare intelligi: q̃ mũd? pibit & ꝓcupiscẽtia ei? sed et ra israelitaꝝ ĩ salsuginẽ ꝏsa ẽ: & segetib? eoꝝ imbres ad/uersi sũt. aĩalia eoꝝ sterilita/te & morbo ꝓfecta sũt: vt au ctorẽ suũ quem p bñficia co/gnoscere noluerũt: saltez inẽ
n supplicia sentirẽt. Iin detestati one ꝏ pcti pechia simonis dãnata ẽ: cui dictũ ẽ. pecũia tua tecũ sit ĩ pditionẽ: q̃ exi/stimasti donũ dei pecũia pos sideri. ĩ detestatiõe q̃z eiusdẽ crĩs altare & eccĩa q̃ p simõiã ꝓsecrãt: ñ tã ꝓsecri q̃ execri dicũt: qz q̃ĩ uetu pecũie o/leũ ꝓsecratiõis fundit: nõ cõ secrare sz execrare credẽd? ẽ
o Hinc ẽ qđ btus greg. eccĩas ab arrianis cõsecratas iterũ captos.

f ¶Cõquesita. idẽ est in vsura. ex de vsuris. cuz tu. & ẽ rõ. qz i vi ciũ succedũt pa/retũ. ff. ó diuer. & tẽ. pscrip. cum heres. nã turpia lucra sũt ab he/redib extorquẽda. ff. de calũ. l.j heredẽ. ar.j.C. ne ex delic. de/func. l. vnica. sed de canonica ed/tate semp teneẽ etiam si nihil ad eũ quenit ex ma leficio. vt dixi. x/vj.q.vj. si epm.
g ¶Achor. et nõne ia dixit de pctõ achor sic. sz nõ de plebe.
h ¶Manu. iõ repetit vt adda tur de pplo de q̃ nihil dixerat.
i ¶His ita re/spõd eẽ. sacri. i. figure.
k ¶Vel flagel lo. alit enũcrat ħ istos modos & aliter exequit in littera.
l ¶Ad exami/nandã. i. vt exa/minenẽ cupidi a nõ cupidis. alia ẽ exẽminãdã
m ¶Aĩalia. ħ de flagello delin quentiuz simile. xvj.q.j. reuerti.
n ¶Iin detesta tione. hec ẽ dete statio criminis.
o ¶Ecclesias. de conse. di.j. ar rianoruz. & c. ec/clesias. ista duo c. male inducit Gratian?. qz ar rianoꝝ eccĩe nõ ꝓsecrẽt a catho/licis in destatio/nẽ crĩs. sz qz nõ fuerũt consecra te in forma eccle sie. ergo melius potuisset induce re. ġ.e.q. ecclesia que pactione.
p ¶Sanctifi/cationem. ġ.e.q.

Josue.6.7
1.R.:15
Exo.7.&8
1.Re.4
Josue.7
1.Re.4

j.c.q studet. a als falsum esse. b ¶ Item ppius. hic addit quartū. c ¶ Pro meritis ff.vj.q.j.ex merito ff.ij.q.vij.c.j. d ¶ Portantes.i.tolerantes. e ¶ In lata. hoc solū in quo deliquit. ff.xvij.q.iiij. frater ff.xvj.q.j.recurrimini ff.xij.q.ij.de viro.t.c. qui t humanis. ff.di.lxxxj. valet g ¶ Paruulos historiā habes. xlij.di.ff.j. h ¶ Parik.habet alia rūsio.

i ¶ Flagellari. licet etiaz in eis crimen paternū nō timerek. k ¶ Chanaan filius. t iō male dixit chanaan t nō cham. q dñs būdixit ei. t iō nō fuit ausus ei maledicere. vel ratio in lege est. vt.ff.q me.causa. isti quidem.

Jone.1

l ¶ Etiaz reliquie eozuz. id est isti addicti sunt pene ppē mortē christi. m ¶ Addicte ff. de pe.dist.iij. ff. ecce.

2.Re.vlt. 1.Pa.21

n ¶ Posteri ei⁹ euangelista eniz transitum facit a iozam vsq ad oziam. qui fuit quartus post eū quia dictuz erat

Gen.19

q heliam pphetam. in domo regni tui quēq nō esse sessurum de domo achab. nisi i quarta generatione. tamen illi tres q omissi fuerunt bñ sederunt in throno. sed dicuntur nō sedisse ex merito vite.

o ¶ Esau. qui alio nomine dicit edom. Idem dicuntur edumei. ff edumei.

p ¶ Exemplis.s.postremis. de cham. giezi. achab. esau. Johannes.

q ¶ Vrbatur ff.xxiij.q.j.non turbatur ff.vij.q.j. ad uersitas ff. de consc.di.j.in sancta.

a ¶ Carebāt.i.extra formā ꝓsecrabāt.

b ¶ Item ppius. hic addit quartū.

c ¶ Pro meritis ff.vj.q.j.ex merito ff.ij.q.vij.c.j.

d ¶ Portantes.i.tolerantes.

e ¶ In lata. hoc solū in quo deliquit.

f ¶ In diminutiōe.arg.q in eo punit q̄s

p ꝓsecrare pcepit: qz sanctificationē ꝓsecratiōis: q nō nisi i fide trinitatis pficit: prestare

a non poterāt q̄ fide carebāt. archa vero t ppbe pctō suoz ciuiū hostib⁹ traditi sūt. electi quoq̄ q murmure eoz impediti sunt: nō in penā criminis sed in experimētū t exē-

b plū patiētie hec passi sūt. Jtē pls q peccato achoz t filioz hely i malb⁹ hostiū traditus est: significat subditos cozporalit flagellari: vt inc ipa flagella pctā platoz feriant sicut achoz sorte deprehensus lapidib⁹ obrut est. sic t nauicula ione piclitat: vt fugiti-

c uus sorte deprehēsus fluctib⁹ emergeret. aliqñ p meritz p̄ latoz deprauat t dānat vita subditoz: vt platt suis sub-

d ditī fauētes ad maluz cū eis simul coruāt: sic filij isrl diuportātes pctā sacerdotū tandē cū eis ceciderūt i manib⁹ hostiū. Jtē dauid pplum numerauit q̄ pctō gladi⁹ dñi de-

e seuit in plm: sz i lata gente glia regz est: i diminutōe plebis cōtritio ꝓncipis. q̄ q̄ de numerositate sue gentz sup-

f biuit: iure i ei⁹ diminutione

g punit⁹ ē. Jtē puulos sodomitaz nō excusauit i grātia: qn p patrno scelere celesti igne ꝓsumerent. sz igne p pena illi diminuta ē: qb⁹ successio pa-

h terni sceler⁹ est adempta. patrik etiā demōstratū ē p pctis parētū puulos aliqñ cozpaliter flagellari. Illud idē etiā intelligēdū est de puulis qui

r ¶ Notandū. ignozātia. Est ignozātia facti t ignozrantia iuris. Ignozātia facti semp excusat. siue ignoret de alieno facto siue de ꝓprio. dum tñ ꝓbabilis sit. Ignozātia ꝓprij facti excusat. vt.xxxiij.q.ij. in lectū. t.j.q.j. siqui a simoniacis. magis tū excusat error i alie-

no facto q̄ in ꝓprio. qz ꝓbabilis est ignozātia in alieno facto. vt .ff.p suo.l. vlti. sed nō est verisimile q q̄s dubitet siue erret ō ꝓprio facto vel de ꝓpria re. vt.C. de rescin.ven. q̄squis. Licet aūt sit ignozātia de alieno facto. duz tñ nō sit ꝓbabile non excusat. vt xij.q.ij. q et humanis. xvj. dist. qō dicitis. ad h aūt vt quis ꝓbabiliter dicat errare nō requirit q sit nimis scrupulosus et diligens t curiosus in indrēdo. Nec q sit nimis negligēs t dissolutus in inquirendo. vt.ff. de iu. t fac.igno. nec supina ignozantia iuris. alia est iuris naturalis. alia iuris canonici. siue ciuilis.

Name.16 Sen.9 4.Re.5 Wath.27 3.Re.19.t.21 Walach.1 Wath.8 Mar.4 Luc.8

Ignozantia iuris naturalis neminem excusat. quia ibi nihil interest invicto decipere vel decipi vt.xvj.q.j. si cupis. et.C. de iuris vocan.l.ij. et de hac ignozantia dicitur. ignorans ignozabit. tur.xxxij. distin. ff. vlti. xxxviij. di. qui ea ignozantia iuris canonici siue ciuilis. neminem excusat. vt.xxxviij distinc. si in laicis. t.c. que ipsis. et hoc intellige cum iurisꝑtale est quod aliquis de facili per seipsum scire potuit. vel etiam per alios. dum tamen habuerit copiam iurisperitozum. vt.ff. de iur. t fac.igno. regula. et.ff. de bo. poss. in bonozum. vbi enim de bona fide agit. nō est de iurꝑ apicib⁹ disputādū. vt.ff. mā. si fide. ff. qdā. t hec

pctō dathan et abiron viui descenderūt ad inferos. Jtē

k cham peccāte chanaan filiꝰ eiꝰ maledicit. Siezi delinqnte lepra trāsmittit ad posteros. Judeis. n. clamātibus: sanguis eiꝰ sup nos t sup filios nr̄os etiā relige eoz pene

l mortis christi addicte sunt.

m ¶ Achab q̄z peccāte posteri eiꝰ regni soliū amiserūt: et q̄ de eiꝰ semīe in regno iude nati sunt: vsq̄ ad purgatā labē idolatrie illiꝰ failie a genealogia dñi sūt excluſi. Odiuz

n quoq̄ esau vt malachias testat: transiuit ad ydumeos.

o Quibꝰ oīb⁹ colligit: q ignorātia pctī nō excusat aliquē.

p ¶ Sed his exēplis non ꝓbat teneri pcō alioz nisi imitatores nequtie eoz. q̄cūq̄ eni de semine esau t ceteroz ad deum ꝓuersi prīnā malicīā detestati sūt: nō odiū sz dei clemētiā expti sūt. Jtē ambro. ait.

q ¶ Turbat nauicula petri in qua erat iudas: qz q̄ suis meritis erat firmꝰ: turbatꝰ est alienis. Ignozabat aūt petr⁹ pctm̄ iude. Non q̄ ignozātia excusauit illū: sed turbatio. hec non est pctī coinquinatio: sz cozpalis pcutio intelligit: qz meritz malorū nōnūq̄ adeo ꝓmunt bonos: vt eoz turbet firmitas.

r Mō itaq̄ his auctib⁹ simoniaci ꝓbant: ꝓ qb⁹ ignozātib⁹ pecunia data ē: non ergo pōt ꝓbari iste reus crimis: cuiꝰ non habuit ꝓscientiā. Notandū quoq̄ ē: q nō omnis

vera sūt. nisi sint milites rustici mīores ⁊ mlieres. istos eni excusat iur⁹ ignorātia. Itē iuris ignorātia si est de dāno vitādo excusat. si est de lucro captādo nō. vt. ff. e. iuris. ¶ Si q̄ras q̄ sit dr̄ia inē has ūtruor ꝓsonas et inē alias ūtr̄o ad no vitādo. vt in d. l. iuris. dic ꝙ licet omīb⁹ alijs noceat i lucro. ñ tñ istis. alīē non eēt aliq̄ō specialle in ist⁹. Sz tñ nō dr̄iam inter istas ūtruor q⁹ ñ ꝺcedo ꝙ mleribꝫ ⁊ rustic⁹ noceat i lucro. nisi vbi exꝑsse inuenitur ꝙ nō. nā nocet q̄ñ q⁹ vt. C. e. si emācipata. ⁊ alsybi exꝑsse iueniē. sz vbi non inueniē exꝑssum nō subueniē eis/ Subueniē eni eis in velleiano. ⁊ i alijs casīb⁹ notat⁹ C. e. l. vl. sz militibꝫ ⁊ mīoribus vbiq⁹ subueniē nisi vbi exꝑssum inueniē. ꝙ nō sit subueniēdū/ Itē ignorātia iuris ciuilis siue canonici nocet i oīb⁹ in dāno vitādo vt in tpalibꝫ prescripti. q⁹ pscriptio introducta est ad rigorē iuris ꝓfuādū. idcꝫ est in ꝓstitutiōe sicḥ in tāraz. C. vñ vi. b.

ignorātia aliquē excusat. Est enī ignātia alia facti alia iuris. Facti alia est ei⁹ facti q̄ oportuit eū scire: alia q̄ nō oportuit eū scire. Q̄ ñ oportuit eū scire: sīc apls ait: sicḥs infideliuz vocauerit vos ad cenā: q̄cq̄ vob apposītū fuerit: comedite nihil inq̄rogantes. sicḥs vobis dixerit ꝑ ido lis imolatū ē: nolite comedere. ¶ Ecce ꝙ vocatū ad cenā nō oportuit scire carnes sibi appositas idol⁹ fuisse imolatas. Q̄ oportuit eū scire: si cut ignorātia iudeox ⁊ reliq̄rū ifideliū q̄ ea q̄ a ꝓphis de christo fuerāt ꝓnūciata: adhuc ignorāt esse cōpleta: vñ a iudeis adhuc expectat⁹ vēt⁹. hec neminem excusat.

¶ Itē ignātia iur⁹: alia natural⁹ alia ciuil⁹. Natural⁹ oīb⁹ adult⁹ dānabil⁹ est. Jus vero ciuile alijs ꝓmittit⁹ ignorare alijs nō. Juris ciuil⁹ ignorantia nemini obest i dānovitādo si negociū inde ꝓtigerit: vt si mior pecuniā dederit filiofa. repetit: i maiore xo q̄i delictū est. Itē. Si successionē etiā tibi maiori delata cū alio sine iudice diuidas: putans testamētū iure subnixū cū nō esset: solidā successiōez obtinebis: vel si id q̄ nullo iure debuisti aut iure naturali nō debuisti ꝑ ciuili: tāq̄ ex chyrographo soluas aut ꝓmittas repetis: nō ita si delictū. nā si putat rē suā sibi p legē licere rape: incidit in ꝓstitutōnē istā. codi. li. viij. titu. vñ vi. Impatorvaleri⁹ augu. ¶ Siquis in tantā furoris audaciam puenerit: vt possessionē rex apud fiscū vel apud quoslibet hoēs cōstitutaz ante euentū iudicialis arbitrij violenē inuaserit domin⁹ quidē ꝓstitut⁹ possessionez quā abstulit restituat possessoriz ⁊ dominiuz ei⁹ rei amittat. ¶ Si vero altenarū rerum possessionem inuasit: non solū eam possidentibus reddat: verūetiā estimationē earūdē rex restituere cōpellatur. In hoc ūt nō fuit ignorantia iuris ꝙ ñ oportuit eū scire. a rea/ tu ergo criminis simonie eū ignorātia excusat pr̄ni delicti: q̄ō ⁊ si oportuisset eū scire. infirmitate tñ etatis deꝑhendere nō poterat.

act. 98 Etenia inter ns personas ꝓ- ias.

1. Cor. 10

a ¶ Dixerit. ar. ꝙ ad dictū vni⁹ statim alicḥs reneatur ⁊ possit credere. vt. xxij. q. iij. innocens. de hoc nota. xxiij. q. iij. ¶magnū. ⁊. xj. q. iij. nō solū. in prin.

b ¶ Comedere. exꝑssa ergo nocēt nō tacita. arg. ff. de ꝺi. ⁊ de. nonumq̄. ⁊ de euic. si seruꝰ vēditor. diuersa ē eni cā voluntat⁹ exꝑsse. ⁊ ei⁹ q̄ inest. ff. de ꝛ. ob. eū qui certarū.

c ¶ Oportuit. hec nō excusat cū sit iuris naturalis. xxxviij. di. q̄uis.

d ¶ Judeox. hec ignorantia iur⁹ etiā dici pōt. eo ꝙ ignorabāt ꝓphas. q⁹ si eos intelligerent non ignorarent facta eox.

e ¶ Dānabilis. velut de patronis absq̄ venia impetrata in ius nō vocandis ab eox libertis. nec eni in ea re parcendū est rusticitati cū naturali rōne hmōi personis honor debeatur. vt. C. de in ius vo. l. ij.

f ¶ Alijs. nō in lucro capiendo. q⁹ in dānovitādo oīb⁹. ff. de iur. ⁊ fac. igno. l. iur⁹ ignorātia.

g ¶ Nego ciū. i. si errat in ꝓtractu. nā aliē est in maleficio in quo nec etiā minor excusatur. C. si aduersus delic. l. j. ⁊. ij.

h ¶ filiofa. maiori. nam tunc potest repetere. ff. de mino. vez. in fi. Si aūt filiussa. minor esset non repeteret si consumpta esset vel deperdita. ff. e. ti. si minor.

i ¶ Quasi delictum est. ff. ad mace. l. ij. ⁊ bene dicit q̄i delictū. nā si ꝛe eēt delictū nec minori subueniret.

k ¶ Si successionē. sine iudice. secus si p iudicē. ff. faber. cū putarez. ⁊ hoc cū fidem ⁊ ꝓfessionē eius iudex secut⁹ ē. naz al⁹ repetere posset. C. de iur. et fac. igno. si post.

l ¶ Naturali. cū ḥs soluit iudebitū. aut indebitū est iure ciuili tm̄. q̄le est illud q̄ ꝓtr̄ falci. retineret. C. ad. l. fal. erroz. ꝑ si p ignorantiā facti soluit repetit. C. de iur. ⁊ fact. ig. cū quis. C. ad. l. fal. erroz. Si p ignorātiā iuris soluit nō repetit vt in legibꝫ ꝺictis. nisi a mioze vel mliere vl⁹ alia ꝓsona ꝓule/giata soluat. ff. de ꝓba. cū ō in/debito. ꝟ sinaūt ⁊. ff. de ꝺi. ide. interdū sal⁹ ide/bitū aut ē ō iure naturali tm̄. q̄le est illud ad q̄ ꝑ cyrographū obligamur. vt spe future numerationis. aut indebitū vtroq⁹ iure. i his duob⁹ casīb⁹ q̄cūq⁹ ignorātia soluat repetit. ff. de cō di. inde. indebitū. ⁊ de p ba. cū de ídebito. aut p exceptiōez tm̄. ⁊ tunc si tpalis est exceptio. dū tñ sit certū debitū nō repetit. ff. de condi. inde. sub conditiōe. ⁊. l. nā si marit⁹.

m ¶ Si aūt est perpetua ⁊ fauozabilis. hic quacūq⁹ occasiōe soluit repetit. C. ad vell. q̄uis. ff. de condi. inde. ꝙ exceptionē. Si est odiosa. vl⁹ sciens soluit vel ignorās. si ignorās. aut ius aut factū. his duob⁹ casīb⁹ ñ repetit. ff. de ꝺi. ide. ꝙ exceptionē. al⁹ si rigore iuris ꝓseruādi gr̄a est exceptio introducta. ꝑ sciens si soluit nō repetit. ff. de ꝺi. ī/de. iulian⁹. si ignorās repetit fm̄ ꝓpleū cū illa exceptis sit ꝓpetua ⁊ non odiosa/ Alij xo ꝟ. nā ⁊ post sniaz remanet debituz naturale. q⁹ snia de iure ciuili est. ⁊ ideo ea q̄ iuris natural⁹ sūt. tollere nō ꝑ̄sūt si soluat nō repetit ar. ff. de ꝺi. inde. iul⁹. si aūt dubitaf an tpalis an ꝓpetua. hic repetit. ff. de ꝺi. inde. sufficiat.

m ¶ Repetis. hoc tñ intra biennīū. ⁊ hoc cū promittit spe future numerationis.

n ¶ Poterat. ⁊ ita dupliciter eum excusat.

Quod vero. Huius ꝙstionis duo sunt articuli Primus an liceat isti esse in eccl̃ia quam paterna pecunia est assecut⁹. Scds est si pater ei nō emit eccl̃iā sed ordinem. an liceat ei illo ordine fungi. De pria ꝙstio. dicas ꝙ postꝫ eccl̃iā dimisit. ex gr̃a pt ibidē manere. vt ff. c. j. et ex de simo. de regularib. In scūda dico ꝙ si p̄ris pecuniā adept⁹ est ordinē. ita tn ꝙ simoniā nō fuit in ordināte postꝫ ordini renūciat pōt eodē ordie ex misericordia fungi vt. ff. c. vbi si aūt ipe decit vl simonie ꝓsci⁹ fuerit. tūc distinguitur aut accepit ordinē vi dignitatis aliquā vel aliq̄ bñficiū eccl̃iastic̃ū. si ordinē vl p̄lationē. deponit nec dz sec̃ū dispēsari. vt. ī. q. j. erga. t. c. sicl̃ nec t. ff. q. vij. siquis oēm. t. c. rectrit si vo eccl̃iā vel p̄bendā vel simile bñficiū de iure deponit. vt. ī e. q. j. pl̄ byt. sed ex dispensatione post renūciatiōnē potest i eodē beneficio manere. vt. ff. c. pri. Johan.

Vicūq; paruuli. hic p̄sumitur p etate. ī. q. iiij. placuit.

Partes. i. p̄bedas. t sic nō e contra. xxj. q. ij. sicut. extra. de p̄ben. maioribus.

Pro mag. t de iure. cū enim non peccauerint isti. nō sunt priuandi ordinibus suis. ar. ff. ꝯ ex hac.

Concedimus. vt primū locū ibi obtinere possint. t istud ibidē respicit. nisi qō sequit in fi. c. fm vnū in

Si in alijs. hic p̄sumit ꝓra etatē. vt (rellectū. ff. e. q. vij. qui in q̄libz. ī. di. lxxxj. valet. ff. ī. e. q. j. sicl̃s a pseudo. sed ibi illā eccl̃iā licite fuerat adeptus.

Mag. nā ex rigore iur̃ oīno dñt depōi. vt. ī. e. q. j. pl̄ byter. t. vij. q. j. p̄sentiū. t. c. sancitū est. t vere de misericordia. nam de iure non possunt. t ideo hac misericordia digni sunt qui alieno laborāt vicio. C. de natura. lib. legē. h

Ordines. i. ad ministeriū sacrorū ordinū. quos tn̄ post emptionē eccl̃ie recepant. et ita grauatur eorum pena in eccl̃iarum emptione.

Salua. vt. ī. papa possit dispensare si velit. vel vt hanc reuocet si iterū ei vidēbit expedire.

Ante emptionē. ar. supueniens delictū. vl nouā cām nō viciare legitime factū. xxx. q. j. nosse. t. c. dictuz. ī. di. lv. precepta. xxxij. q. vij. hi q. ff. e. q. vij. siquis omnē. contra.

Permittatur. in eadem eccl̃esia. hec est differentia inē istū casum t secūdū.

Nisi. istud nisi respicit duos articulos vltios nā in primo casu pōt ex dispensatione singularem locū obtinere. sed male dicit qui hoc dicit nam cuz vltimo magis dispensatur quo ad executionem ordis. q̄ cum medio. vnde istud nisi infertur ad primum membrum Ego cuz hugo. dico ꝙ istud nisi respicit omēs tres casus predictos. naz in nullo ipsorum primum vel singularem locum in empta eccl̃ia poterit obtinere. vt i fine. c. dicit manifeste phi. additio est.

Primū. argu. extra. de simo. ex insinuati/one. t intelligūt quidam hoc etiā de prelatione. h. intelligit de qualibet dignitate. quia nec archipres byter nec decanus.

In emptis. simile. xij. dist. nos consuetudinem.

Nos qui. absq; tamen. ī. di. lv. p̄scis. quasi non de iure cōmuni. sed ex dispensatione.

Dimiserit. hoc idē hēs ex de simo. de regularib.

Reportare. nā ex alieno dolo alī⁹ lucꝫ reportare nō dz. ff. de eo p quē fac. est. l. vl. R. j. t hoc verū ē nisi in c̄su. ex de simo. nobis. ī. p fraudem alterius.

Questio .V

Quod vero quīto loco q̄rit: an liceat ei eē in eccl̃ia vl fungi ordiatiōe: quā p̄na pecunia ē assecut⁹: aucte vbāi diffinit ꝙ scribēs de simonia eis ait int̄ cetera. De paruul ꝙ cupiditate parētuz eccl̃ias

Dicūq; sane emunt cupiditate parētuz cū adhuc paruuli eēt: eccl̃ias vl eccl̃iaꝝ ptes p pecūiā adepti sūt postꝫ eos oīno dimiserit si canōice in eis viuere voluerint ꝙ magna misēria ibidez eos eē ꝓcedim⁹. neqꝫ p facto a sacrī ordīb⁹ illos remouemus: si alīs digni inueniant. Illi vo ꝙ p seipos cū maiorī etatis eēnt: nefanda cupiditate ducti eas emerunt: si in alijs eccl̃esijs canōice voluerint viuere: quatꝫ p̄ijs ordinibus ꝙ magna miseria ibi eos mīstrare pmittim⁹. ꝙ si ad alias fortassis trāsferri ñ poterūt: t i eis canōice viuere pmiserit: mīoīb⁹ ordīb⁹ ptēti ad sacros ordines non ascēdāt salua tn̄ in oīb⁹ aplice sedis aucte. Sicl̃ tn̄ añ emptionē catholice ordiati sūt: cū ea ꝙ emerūt dimiserit t vitā canōicā egerit: i suis gradib⁹ pmittāt nisi forte hmōi eccl̃ia sit vbi pmū locū debeant obtinere. pmū enī vel singulare vl ꝓpositure locuz in empt̄ eccl̃ys eos hr̃e nō patimur. h ocāt eū nō i p̄iudicium canonū sz ex misēie dispēsatiōe dixisse ex epla eiusdē colligit missa vitali p̄bro in hec verba. In dignitate seruāda simoniaꝫ misēia potest impēdi si eos vita cōmēdat.

Nos ꝙ eccl̃iam eme dat. Iurant: si p̄sona tal fuerit quā vita cōmēdet: vicz in canonijs vel mōasterijs regulariter viuat: in sui honoris officio misericordit ꝓdescēdendo mīstrare ꝓcedimus absq; tn̄ sctoꝝ canonum p̄iudicio. Ex hac itaqꝫ aucte colligit ꝙ ignorātia tales excusat a reatu crīs: vt supra dictū est: nō a fructu emptiōis: cū i eccl̃esijs q̄s parentū pecūia adepti sunt: non nisi postꝫ est eas oīno dimiserint t ex misēia ibidē eis esse ꝓcedit. i ꝙ ptz ꝙ si t illi ignorātib⁹ simōie peccatū eēt admissum fructū tn̄ p̄ne emptiōis reportare nō p̄nt. Q̄d vo a crie excusent: hinc ptz: qz p b facto a sacrīs ordinib⁹ nō remouēt. Si ei illi⁹ crīs ptcipes eēnt: ad sacros ordies ꝓscēdere nō possent. Illud idē intelligendū est de eo ꝙ p pecuniaz est adeptus sacerdotij dignitatem nō epo sed cuidam ex p̄ncipibus eius datā vtroqꝫ tn̄ ordinatore videlicet t ordīato b ignorāte. Unde vbāi. ij. scribit alberto metensi epo.

De quo dā pro quo in curia parentū pecuniā dedit non episcopo sed vni principum

a PResentiū. tria p isto faciūt. coactio accipiēdi il/lū ordinē. s. sacr. spōranea confessio. renūciatio. Duo faciūt ꝺ. deretratio cris. ⁊ disciplina ecclesiastica
b ¶ Jncuria. i. negligētia vl stultricia l ignorātia iurꝭ
c ¶ Cuidā. idē si epō. ā. c. q. j. statuim⁹.
d ¶ Et inuitū. i. coactus a parētib⁹. vl inuitū postq̄ sciuit.
e ¶ Culpaz. nō fmois impzopzietatē. nā exponitur culpā. i. defectū. ā. dist. lvj. c. vltimo.
f ¶ Jstā. h colligere rōem cū ds obijcit aliqd eē culpā. nō q culpa sit ꝫ solet eē. lic. xv. q. j. c. mlr
g ¶ Supplicauīt miti⁹ cum eo agēdū fuit. ꝺ. xij. q. j. nō dicat. ā. dist. l. q⁹ te. C. neruto. vel cu. vec. ꝺducat. l. vna. ꝫ nōne male rogabat cū depositus sequaē infamia. ff. de his q no. infa. l. ij. ¶. ignominie. nec etiam ds deponi debeat nisi pzo maximo crie. lxxxj. d. apls. dic g rogauit vt deponeretur. i. ab executione suspēderet.
h ¶ Fratrūq̄. ⁊ sic epi ꝫ tali casu dispēsare non pōt sine pzensu⁹ auctōre fratrū. xv q. vij. epi⁹ nulli⁹ nā in oi dispēsatione pzensus capituli requrēdus est. ꝓterea p. c. istud nota dispēsari circa simoniam cōmissaz i ordine. nā si ipe ordinat⁹ dedit pecuniā vel ali⁹. dū tñ det epō. ñ poterit epi⁹ hoc casu dispēsare. et ℞ notauit cū dixit. nō epō. q. d. sec⁹ si epō esset data. vnō stricto ꝫ erit epi ptās dispēsandi in simōia cōmissa in ordie q̄ in būficio. ā. e. q. c. j. licet hoc nō admitto. vnō dico. q siue simōia fuerit cōmissa i ordie siue i būficio. dū tñ epō fuerit data pecunia. q epi⁹ nō possit dispēsare sed in hoc dico esse dr̄iam. q si epō fuerit data pecunia p beneficio. ⁊ tūc nō epus sed qlibet sup⁹ possit dispensare siue in illo būficio siue in alio ſm eū modū

a PResentiū pozratozē q̄m
b parētū curia p pecuniam nō epō ꝫ cuidā pncipum
c ei⁹ datā ⁊ iuitū sacerdotij dignitatē obtinuisse significasti: lz scti canōes deponēduz
d esse testēt: tñ qz culpā istā nescies ⁊ coact⁹ cōmisit: ⁊ qz ab eo dē ordie vt deponeret sup
e plicauit vltrone⁹: ex pzsideratione discretōis q mr̄ est oīm
f ⁊utū: magisq̄ ex rigore canonū miscōie viscera adhibēdo ipm i eodē ordie eē fraternitati tue pzsulim⁹: ita tñ vt si
g eccl̄ia illa cui defuit: sacerdotū penuriā nō patiē: suspensus a sacerdotali officio permaneat. q si fortasse eccl̄ie vtilitaſ exegerit: vt curā regimnis assumat: liceat ei ex pzcessione sui epi fratrūq̄ obedientia sacerdotali officio fūgi

Quid ve ℣ VI. ro de his fieri debeat: q̄ ignoranter a simōiacꝭ ordiati sunt: qō. vj. loco q̄situ est: supra. j. c. vicz vbani qō sic incipit. Sicq̄ a simoniacꝭ nō simoniace ordiati sūt reḡrat.
k Rūc ād de ill⁹ qrit: q̄ nō p ordinatiōe pecūias offerūt: lz p electiōe vl vt decretuz electionis fiat vl vt subscptiōe firmet vl vt electiōe nō resistaē: aliqb⁹ pmia largiunt: an eoz electio viciosa sit iudicāda. ℞ō enī videnē spūsci donū emere: q̄ nō p pzsecratione ꝫ p electiōe mūera largiunt: cū nulli⁹ spūal⁹ gre aliqꝭ

l qui tradit. ā. e. c. j. sed si fuerit epō data pecūia p ordine. tūc nō possit secū dispēsari nisi a solo papa. vt. ā. q. j. erga. ⁊. c. siquis neq̄. ⁊. j. q. vij. sicḥs oēz. ⁊. c. reqrit. illud aūt expeditū ē q epi⁹ vel capitulū p̄t dispensare cū eo q̄ ignorant⁹ est adept⁹ būficiū etiā simoniace. vt ex de simo. ex insinuatōe Jo. ꝺd iuris fuer̄ p decre. dixi. ā. q. iij. ex multꝭ. in vlti. glo. b.

m faciat electio ꝓticipes: sed sic
n ecclīastica⁹ rex emptores simoniaci iudicant: qz eccl̄ia, sticis officijs ita adiūcte sūt: vt alter⁹ sine altero alicui nō
o ꝓueniat: ita q̄ p electionē pzenit ad ꝓsecratiōnē: pinde
p simoniac⁹ habet q̄ p electōe pmia largit: ac si p ꝓsecratione mūera dedisset. ℣ Jnde symmach⁹ scribit cesario epō. Debis q̄ p mūerib⁹ ordina

Jḡs aūt tionē faciūt. epatum desiderat data
q pecūia potētes psonas minime suffragatrices sibi adhibeat: nec ad decretū sibi faciendū cl̄icos vel ciues ad scribenduz adhibito cuiuslibet
r gener̄ timore cōpellat: vl p̄mijs q̄buslibz exhortet. Ite gre. salonis ꝓsistentibus.

Simoniac⁹ ē q̄ vt eligaē pze
s Qbo aūt vre mia largit. dilectiōi puidēs ⁊ mee aie oipotēt dei iudiciuz ptimescēs eiusdem⁹ maximi cās
t subtilit exq̄ri ōsidero: si nullis crib⁹ pssus q̄ sacro ordini ꝓtradit: si nō p simoniacā hereſim id est pmia q̄busdaz se eligētib⁹ pbēdo ad sacerdotale ptingere conaē officium. Tunc enī liber p vobis apud dñm intercessor erit: si nō obligat⁹ de suis ad locuz
v intercessiōis venerit. Item greg. siagro epō augustud. Sicut ordinatio sic electio si
x ue consensus sine venalitate

Jeut is debet pferri. q̄ inuitat⁹ rēnuit: q̄sit⁹ q. iij. res eccl̄ie. ⁊ est ℞ ar. q nō tm̄ timor mort⁹ vl cruciat⁹ corpis ꝫ etiā timor ꝟoz viciat electionē. ar. xx/

Qbo aūt. maximi. de isto (iij. q. viij. ꝓuenior. Jo. s
a gif. ij. q. v. ḡnto. lxij. di. salonitane t ¶ Exq̄ri. tunc tenetur ꝑlatus inquirere. cū ad eū ꝓuenit clamosa querelatio. extra de simo. licet heli.

Sv ¶ Jntercessionis. iij. q. vij. in grauibus.

Jeut is q̄ inuitat⁹ rēnuit. dū tū nō esset ꝓseueraēs. x

q: si semp esset volūtar⁹. nō eēt cogendus. vt. lxxiij. di. vbi ista. ꝫ faciēdū est vt de nolēte fiat volēs. ⁊ sic li cite ordinaꝝ. vt. xxiij. q. iiij. diſplicet. xl. di. ante oīa. viij q. j. in ſcriptur ſ. ⁊. xvj. q. j. nos aūt. Sed mirū ē q hic dicit q fugere dz. cū alibi dicaꝝ. q epatū ꝛc. vt. viij. q. j qui epatū ꝛc. nā ſi illud gerit in aīo ⁊ aliud exterius iudicat pec cat. nā ita mentitur ds ſimulatis opib⁹ ſicut ozc. xxij. q. v. cauere. ⁊ q peccet patz xxij. q. ij. cū hūi litaris. dicūt q dā q iſtud men dacīū nō ē moz tale licz nō ſit de nigrantis. vl io colitaꝝ. q. caret dolo. ⁊ ro nō eſt mortale. dico q iſte dz eē nolēs. ⁊ dz fugere. i. ti mere ne forte ſit ſufficiens. vt. xl. di. añ oīa. vñ me tiri dz vires ſuaſ ſ. q. j. nō ē putā da. vel dic q in telligit fugere q dign⁹ ē ſi ſe non ingerit. qui q̄rit ⁊ non querit.

a Vel impoz tunū. naz eoipſo q ſe ingerit ē ſu ſpect⁹. ff. ō. pcu. q oīa. idē in tu toze. ff. de teſta tu. ex ſnīa ar. ꝫ q ds pōt petere honozē. ff. de de cu. l. eos. ⁊ pecu niā. p eo dare. ff. de offi. pre. bar barius. ar. viij. q. j. q epatuz. ff. de mu. ⁊ ho. reuſ Ad has legeſ re ſpondēt quidaz q publice peti pōt nō i occulto Alīū vt pi. dicūt q merit ſ pt ds petere. als non. q lex ul. de ambitu non haberlocum rome. ff. ad. l. iulia. de ambitu. l. j. vel dic q quondam a populo potuerūt pe ti. mō ro ab imperatoze. vl aliud in dignitatib⁹ ſeculari bus. vñ ⁊ militia ſecular ſ emi pōt. ff. de act. emp. l. cre ditoz. ſ. inē venditoze multū ꝫ dicit ſoluriōi huic. ex de ſimo. nobis. vbi ſp nocet dario pecūie. niſi cū data eſt ab aduerſario. ſed ro ħ excuſaꝝ. q. nihilomin⁹ erār euz

b Nelecturi. ſic ex. e. et ſi queſtiōes. ⁊ hoc tenet. h. Vnc aūt recipiēd⁹ nō de iure ſz de diſpēſatōe ſic. xxiij. q. iij. ipa pietas. Sūt tñ q̄dā caſus i q̄b ecclia ꝫſueuit diſpēſare. ds nōuī. ſ. ix. q. j. in ſūma. ꝛdeterminaꝝ hec q̄ſtio. ſ. e. ſ ex hac q̄cte. Jo.

refugit: ſacr ſ altarib⁹ eſt ad mouēdus: ſic q vltro ambit a vl impoztunū ſe ingerit: ē p culdubio repellēd⁹. Mā q ſic nitit ad altioza ꝓcēdere: q̄d aliud agit niſi vt creſcēdo de creſcat: ⁊ aſcēdēdo exteri⁹ i teri⁹ i pfundo deſcēdat. Jta q frat chariſſime i ſacerdoti bus ordinādis ſinceritas vi geat: ſit ſimplex ⁊ ſine venali tate ꝓſenſus: pura ꝓferat e lectio vt ad ſūmū ſacerdotij vl pontificij nō ſuffragio vē ditoꝝ q̄uect⁹ ſz ōi credaſ eē iudicio/Si āt pecūia pmiſſa fuerit vl ſoluta electo vel oz dinato penit⁹ ignozante: nec eo mō ad electionē vl ordina tionez pueneriť: ei nullaten⁹ obeſſeviō: nec ad reatū crīs ptiet: c⁹ ꝓſciaz ñ habuit: nec ad electiōis vl ordiatiōis caſ ſationē ptinet: ad quaz alias nō p prauā illoꝝ cupiditatez pueniſſe docet. Que. VII

b Vnc aūt de. vij. q. ſtione tractā dū ē: an renūciās ſue he reſi ſit recipiēd⁹ in eādem dignitate vl non. De his ita ſcribit cyprian⁹ ad ſte phanū. Qui redeūtes ab he reſi ſuis ordinib⁹ recipiunť.

c Sjc pbāt ⁊ diaconi i ec cleſia catholica ꝑus or dinati fuerint ⁊ poſtmodum pfidi ⁊ rebelles extiterint ꝫ

Sjqui pl bāt. ordinatiōe ſ. xxiij. q. iiij. ipa pietas. ꝫ c ſed illud ex pietate mr̄is eccl̄ie iſtud de rigoze pa terne diſcipline. ⁊ ad hoc facit. l. diſ. vt ꝓſtituerēt.

d Quib⁹. nō pūiri aliquē in eo in q̄ deliquit. ar. xij. q. ij. q ⁊ hūanis.

c Contra nos. ar. q ſi cleric⁹ bene ficiar⁹ ē in duabus eccleſijs nō pt pſtare patro cinū vni ꝫ aliā. ar. xcvj. di. ſi im perator. iij. q. j. nulli. ſi tñ hz ad miniſtrationez ī vna poterit ꝫ ali am ſtare. arg. ff. de in ius vo. q̄ſi tū. ⁊. iij. q. viij. ſi ꝫtra. in ſi. Jo.

Jc̄hs. caſuſ. f
intēdit. vij. ſynodus ꝑbare. q licet p pniam ſubueniaꝝ culi bet petōti. tamē poſt pniam non pt de iure pmo ueri. imo ſi poſt petām pmor⁹ eſt vel p⁹ pmoriōez peccauit deponē dus ē. ⁊ dic ħ re gulare fuiſſe taz añ inſtitutionez baptiſmi q̄ poſt ⁊ ħ ꝑbat exem plis tā ve. te. q̄ no. ⁊ ħ ſonat lr̄a illa. nullū tñ ho ruz q añ baptiſ mū ꝛc. naz illi q añ baptiſmum peccāt. ꝓmoueri pñt. vt expōſſum ē. xxvj. di. deide.

g Oēm. i. ali quam de oīb⁹. ſi. xv. q. j. mulier.

h Ja ſacerdo tio. ar. q legitie facū ſupueniēte delicto irritaꝝ ſ. xxvij. q. ij. q dor mierit ſ. xxx. q. j de eo. ⁊. c. ad li mina. ꝫ. ſ. e. q. j. c. j. ꝫ ſ. xxxij. q. vij. c. hi q. ⁊. c. nec ꝫ. ſ. di. xciij. ſicḥs ſ. xxv. q. ij. ſiq epi. ſ. xvij. q. iij. frat ſ. xij q. ij. q ⁊ hūanis. h Ja ſacer. i. eccl̄aſtica dignitate. vt. ſ. e. q. j. q p pecūi az. i Jndul. ō pe. di. j. c. xbū.

k Pniaz. ⁊ adeo ħ vez ē. q ſicḥs ēt pucīat ad ſūmū malozꝝ. ſubueniaꝝ et p pniaz. vt de pe. di. iij. ral. nā in q̄ cū q hora ꝛc. nec tibi dico ſepties ꝛc. de pe. diſ. iij. ad/ huc inſtāt.

l Et q dixerit. ⁊ ira ſynod⁹ iduciť hāc auctē ac ſi p rio peccaſſet dauid. ⁊ poſtea dñs dixiſſet ei inuēi ꝛc. qō tñ lec⁹ fuit. ſz ſynod⁹ nō curauit de ordine ſz de ꝛitate. q̄ dñs ſic ei dixit. ⁊ ille penituit. nec tñ p⁹ pniaz pmiſſ⁹ ē edificare. ⁊ ħ fac ad ꝓpoſitū. l. fruſtr ſe ſynod⁹ ad dīnā pūniā vbi iā pūs erat futuꝝ petām dō.

a Scio manasses. ezechie filiū. q̄ acta pnīa restitutus est ad regnū. ar. de pe. di. ij. si enim inquit.

b Peccauit. ar. p baptismū nō aboleri infamiaz cū etiā post baptismū impediat pmouēdū. qō nō est verū. qz oīa cria z etiā seqla peri dimittunt in baptismo. vt xxv. di. pmū. xx/vj. di. deinde. et

2. Para. 33. et in oratiōe Manasse

ic nō ē obiectio de paulo q̄ ante

Lu. 19. z. 8

baptismū peccauit. z qō h̄ ōz refert se ad id qō tūc accidit. quia tūc nō fuit iustū q̄ alios taliū p/mouere. aī ba/ptismū. sic vacat h̄ ar. noratuz abh. nō aboleri infamiā p baptismum.

aut deraz ostingit mod est lex

c Nō. s. q̄ fuerunt promoti.

Lucs. 7.

d Ratio. sic in matthēo q̄ fuit theolonari⁹ z ramen post fuit euangelista.

e Nulla. ar. q̄ licet aliq̄d in eccl'ia accidat. h̄ tñ lex efficit. s. di. xxvij. monachus. s. di. lv. p/scis. s. di. lvj. ce

Joh. 11 Lucs. 8.

no. s. dist. liij. multos.

f Lex. i. regula vl' ius cōe. alibi ōz ꝓsuetudo. vt. s. c. q. j. vērū est. silr ōz regula. xxxj. di. nicēa

g Traditio. i. adinuēticia machinatio. q̄ p simoniā sacerdotium obtinuit a romanis.

h Et si i fornicatiōe. h̄ irel

1. Tim. 3

ligit. H. z. D. cū ipo iure infamis est. puta de phēlius ē i adulterio. z i alijs q̄ infamāt. vj. q. j. §. pozro. ar. xxv di. pmuz. z h̄ de rigore iur'. sz de miscēda sec⁹. xxxiij. di. fraterni. taris. vt ibi nō

Act. 8

dicit tñ. h. h̄ esse vez qō ōz h̄. licz durū sit. xxv. di. c. vltimo.

i Penitenti. a sanguinū es. Scio manassen p ꝓfessionē dimissaz ipietatē suā. Scio meretrices z theolonarios p pniam receptos: nullū tñ eoz q̄ añ baptismuz b peccauit sacerdotib⁹ ꝓnumeratū. Scio quosdā dū essent in mūdo i multa fornicatiōe māsisse: mōachos xo factos q̄si lumīaria mōi resplēduisse: nulluz tñ ad sacerdotium §a scēdisse. Nō z si raro contigit: nulla tñ lex ecclesie fuit. Nouim⁹ peccatricē ꝑus maria: post ꝙuersionē q̄uis scā z casta tñ inf diaconissas nō est cōputata. sz q̄d hoc dico? seq̄ns sctōs ap'los z veneraciles pres cū oī fiducia clamo. Qui p simoniā ordinat⁹ est siue epūs siue pl'br siue diacon⁹: alien⁹ est a sacerdotio. neq̄ enī venal' est gra spūsscī

Joh. 11 Lucs. 8.

g Cayphe traditio⁹ adinuētio simonis a sctō sacerdotio est h aliena. Et si i fornicatiōe lapsus est aliq̄s p⁹ baptismuz: in sacerdotiū nō recipit'. canones eī hoc phibēt. Siq̄s xo cū hoc pctō ad sacerdotium puect⁹ ē: cognit⁹ degradet. Itē. Episcopū q̄ p pecuniā ordinat⁹ est: ꝓfiteoz qz p pniaz recipit de⁹. bon⁹ ē in oībus z apta sūt viscera eius i oī hoī penitēti. sed q̄n iuxta ap'lm oz epm irrepēhēsibilem esse: q̄cūq̄ p pecuniā vl' ordinauerit aliquē vl' ordinat⁹ ē: k ab oī sacerdotio alienus sit. Tharasius pīarcha dixit. Quicūq̄ p pecūiaz vl' ordināt vl' ordinauerīt vl' ordīati sūt epi vl' pl'bi vel diaconi vl' q̄libet de nūero sacerdotali repellant' oīno a sacerdotali honoze sic simō mag⁹a petro q̄cūq̄ p pecuniā dispensatiōne vel curā sortiti sūt monasterioz vel eccl'iarū vel relC. de sum. trī. liquet igit. k tui. ar. eī. de cohā. cle. si q̄s q̄. l Sacerdotio. i. clerica/

gioſaz domoz hieroconoiz m xenodochioū oꝛphanotro/phioz cū depositiōe expellā tur a dispensatiōe illa z cura Qui post baptismū cadens in fornicatiōe ordinatus ē: si postmodū ꝓfessus fuerit: cesset ab administratiōe. Si vero ꝓuictus ab aliquo deponat' oīno. Sil'r pcussoz epūs aut pl'br aut diaton⁹ p se vel p a/n liquē aliū q̄si p hoc timeri vo o lens deponat'. Itē q̄ p secula res ptātes ordinatus fuerit aut eccīam obtinuerit: deponat'. si xo religiosam domū: expellat'. Idem ex concilio meldensi. De eo. Palea

Quendū est z sumopē studendū ac p xtutem christi sanguis interdicēduz epis z regib⁹ z oīb⁹ sublimi oꝛibus ptātib⁹ atq̄ cūct⁹ fautoꝛibus z electoꝛib⁹ q̄rūcūq̄ ꝓfessoꝛib⁹ seu ordīatoꝛibus in gradu ecclesiastico: vt nemo p simoniacā heresim obtineat locuz q̄cūq̄ functione calliditate ꝓmissione seu cōmoditate aut datiōe p se aut submissaz ꝑsonā. Itē i eadē synodo. vij. Qui redeuntes ab hereticis recipi possunt vel non.

Onuenientibus apud nicenam bithynie z cō sedentibus petro archiepo z petro pl'bytero z abbate monasterij sancte sabine locum tenentibus hadriani pape z tharasio archiepiscopo con/q stantinopolita. z iohanne et r thoma apocꝛysariis aposto s licarum sediū orientalium z ceteris epis epi sicilie dixerunt. Dignū est vt de futur⁹ z inq̄ramus. Itē basilius epūs anchire dixit. Constitutio ecclesiastica habet canonice tradita ab antiquo a sanct⁹

m Orphanotrophio

adminiſtratōe pau/pez t hoſpitaliū. j. xxiij. q. viij. §. q̄uis. in auc. ō san. epi. §. sed neq̄.

n Timeri. s. xlv. di. ꝺ aūr.

o Qui p secularēs. j. xxv. q. v/ij. sicḡs deinceps

Onuenienti p bus. Casus Conuenerūt scī pres in septia synodo. vt tractarent q̄lit epi ab heretic⁹ venientes recipi debeant. In ꝓma pte ponunt ꝑba notarij. In scōa dicitur sic eos esse recipiēdos. sic⁹ lex vniuersales synodi receperunt postea auctoribus sctoz patꝝ ꝑbatur q̄ recipiēdi sunt. nisi vbi ad fidei subuersiōnē sūt ab hereticis ordinati.

p Conuenienti/bus. ꝑba notarij quib⁹ credenduz est. ar. ff. qō me. cau. metum. §. sz q̄ pretoz. naz ibi inter illos ius facit.

q Et iohāne qui dixit eē melius iurantē deierare. q̄ sacramentum in fractione sacrarum imaginū seruare. vt. xxij. q. iij. actione.

r Apocꝛysarijs. apos nūci⁹ z chrysis auruz. q̄si deaurati nūcij. tales hodie ñ sūt pape. sed ap plumbarij.

s Orientaliū alexādrie z antiochie z hierosolymis.

t Itē basili⁹. nō videt q̄ iste basili⁹ debebat loqui. q̄ erat hereticus. vt. j. per xij. lineas. ibi. et iussi sunt ꝛc. sed

dic q loqueba/tur vt excusa/ret se.

a ¶ Vniuersa/liter. vniuersales synodi dicunt q̄ bus inkest roma nus pōtifex vel ei⁹ legat⁹. Nō ca/les q̄s ꝓgregāt ꝓmates vel me/tropolitani absq̄ pnīa dñi pape vel ei⁹ legati ꝫ colligit ista distinctio syno/doz. aliaz vniuer sal⁹ alia local⁹. et ē ar. q̄ auctēti/ce sūt locales sic vniuersales.

b ¶ Scripto. ꝫ colligit q̄ illi q̄ ab hereſi re/uertunt ad fidē catholicā scrip/to debēt nega/re hereſim suam vt. j. e. q. ḡtiens. et. c. sic. j. ō ꝓse. di. ij. ego beren/gari⁹. j xxvj. q. vj. his q̄ in epe.

c ¶ Monachi et ita monachi i tereſſe debēt sy/nodo q̄ō verum ē. i abbatib⁹. vt xviij. di. eps nō debet.

d ¶ Basilius. iſti tres reuerte banť ab hereſi.

e ¶ Oportet ſz ad q̄d rndet iſte sic. repꝛehendit tharasiū q̄ dixe rat vł vob ꝛc. ꝛ iō statim rndet iſte tharasi⁹ re/ꝑhēdēdo ꝓstan tinū.

f ¶ Sz alioꝝ. vt. ḡ. e. q. j. vilissim⁹ ꝛ ē ar. ꝓtra malos doctoꝛes Nā q̄ alios do/cere debēt ꝛc. ff ō cēē. sicḥs ex ar genta. ḥ. pietoꝛ.

g ¶ Si aliqua alia. q̄ impediat dispēſationē.

h ¶ Rome ex/ulat⁹. i. p excōi/cationem exilio ꝺēnat⁹. ḡ. dis.

apostolis ꝛ succeſſoꝛib⁹ eoꝝ scīs pñib⁹ nr̄is ꝛ mgr̄is ꝛ san

a ctis vniūsalib⁹. vj. synodis et localib⁹ synodis oꝛthodo xis: vt q̄ ab aliq̄ hereſi reuer tunť ad oꝛthodoxā fidem et traditionē catholice eccleſie

b scꝑto negare ꝺbeāt hereſim suā ꝛ ꝓfiteri catholicā fidez

¶ Itē tharasi⁹ pr̄iarcha di/xit: videť vob vt sedes suas recipiāt: q̄ ab hereſi reūtunť

c Religioſiſſimi monachi di/xerūt. ¶ Sic receperūt vniū sales. vj. synodi ab hereſi re uertētes ita ꝛ nos recipimuſ

¶ Scā synodus dixit: placz

d oīb⁹ nob. ꝛ iuſſi sūt baſilius eps anchire ꝛ theodoꝛ⁹ eps miree ciuitať ꝛ theodoſius eps sedere ī gradib⁹ ꝛ ī sedi bus suis. Itē ꝟstātin⁹ epus

e cypꝛi dixit. Nō opoꝛtet nos q̄ epi sum⁹ indigere doctrīa

f sz alioꝝ doctoꝛes eē. Itē tha/rasi⁹ eps dixit. Maloꝝ doc/toꝝ mala ē doctrina: eccle/sia de malis doctoꝛib⁹ sacer/dotes nō recipit. ¶ Itē ioh. apocḥrysari⁹ oriētaliū sediū dixit hereſ sepat oēm hoiem ab eccl̄ia. Itē tharasi⁹ epus dixit: ecce multi canonici li/bri ꝛ synodi ꝛ pr̄ni lecti sť: ꝛ ab hereſi reūtētes docuerūt

g nos recipe: si aliq̄ alia cā nō est ī eis. Itē petr⁹ apocḥrysa

h ri⁹ pape dixit: Rome exula/tus ē machari⁹ hereticꝰ a scā vj. synodo: ꝛ q̄dragīta diez inducias dedit illi pz nr̄ bñ/

i dictus papa: ꝛ q̄tidie mitte/bat ad eū bonifaciū ꝓsiliari/um suū: ꝛ instruebat eū com monitoꝛijs verb ex dīna scri ptura ꝛ nullaten⁹ voluit emē dari. ꝫ aūt faciebat vt eū re/cipet ī oꝛdīe suo Itē tharasi⁹ patriarcha dixit. Quid dici tis de anatholio? nōne etiaz

m in. iiij. synodo fact⁹ est prin/ceps: ꝛ ecce ab impio dioſco ro oꝛdiať ē. Et nos igit̄ ita recipiam⁹ eos q̄ ab hereticis oꝛdiati sť: sic ꝛ anatholi⁹ re/

n ceptꝰ ē. Itē vere vox dei ē. Et q̄m nō moꝛiūť filij ꝑ pr̄i/bus: ſz vnuſq̄sq̄ in pctō suo

o moꝛiet: q̄m ex deo ē oꝛdina/tio. Itē tharasi⁹ pr̄iarcha di xit: Audiuim⁹ pr̄na mādata

Quid igit̄ oꝛ recipe ab he/

q reticis oꝛdīatos. Scā synod⁹ dixit: Audiuimus ꝺñe. ꝛ oꝛ nos recipe. ¶ Tharasi⁹ pri/ archa dixit: Plures eoꝝ q̄ ī vj. synodo ꝓuenerť a sergio pyrrho paulo petro oꝛdiati sūt: q̄ fuerūt ꝛ pncipes here/seos monozelitaruz: q̄m isti ꝓtinuatim ī ꝟstātinopolita/na sede sederūt: ꝛ ab vltimo eoꝝ petro. ſ. ꝛ vsq̄ ad. vj. sy/nodū nō fuerūt plures q̄ꝫ. xij ān. Thomas xo ꝛ iohānes et ꝟstātin⁹ ab hereticis illis archiepi facti sūt: ꝛ tñ ꝓpter

p nō sūt reꝓbati. Scā syno dus dixit: Hoc mānifestū est. Cōstātinus eps cypꝛi dixit: Sufficienť oñsum ē: q̄ ab he reticis venientes recipiendi sunt. Si xo quis sponte ad hereticū vadit ꝛ accipit oꝛdi nationē: non recipiať. Itez tharasius patriarcha dixit: Et ego refuto eos: qui ob hu iusmodi causam ad fidei sub uersionē oꝛdinati sūt: ꝛ ma/xime cum pr̄sentes essent ꝛ/thodoxi episcopi a quibus poterant oꝛdinari: sic est pa/ternus intellect⁹. Si xo sy/nodal⁹ ꝓsonātia fuerit ꝛ būa nitas eccl̄iarū: ō oꝛthodoxis q̄ pr̄supſerit ab īmūdis here/ticis oꝛdīari depositiōi sub/iaceat. Scā synod⁹ dixit: ꝫ ē

s iuſtū iudiciuz. Ex hac auc̄te dať intelligi: q̄ ꝺ ab vnita/te catholice fidei ī heretico/rū societatē trāſierit vt ō ma nib⁹ eoꝝ eccliaſtice dignita/tis sacra ꝓcipiat: vł q̄ ꝺ ꝓcpt oꝛthodoxis ab hereticis oꝛdi nari ꝺsideraverit: ꝛ postea sue abrenūciās hereſi ad ec/clesiā redierit officio tñ acce pto fungi nō poterit. Auc̄te xo cypani ꝓhibēť ab admi/

xvj. sexta.

i ¶ Bachari/us. nūciatus. Deu. 24. 4. Re. 14.

k ¶ Quotidie. j. xxiij. q. iij. di/xit apostolus. 2. Para. 25 Eccl. 18.

l ¶ Mittebat ḡ. di. xix. anaſta sius.

m ¶ Priceps. .i. pmulgatoꝝ vł actoꝝ canonuz. vt di. xvj. sexta. ꝛ. quarta. io.

n ¶ Itē vere q̄ si diceret ſz pa/rentes. ſ. epi he retici fuerūt nō rū filij in hereſi suſcepti ꝛ oꝛdīa ti cū ad eccleſiā redierint minuť recipiēdi sūt in oꝛdinib⁹. vt. ḡ. di. xix. anaſta/sius.

o ¶ Dozicitur quasi diceret. tā diu moꝛiť q̄ꝺiu pniam nō agit. et sic facit ad ꝓ posita.

p ¶ Oꝛdinatō facta ꝓ hereti/cos. ꝛ ideo non est reiterāda. vt ḡ. e. q. iiij. iudei j. xxiij. q. iij. hiſ ita.

q ¶ Oꝛdīatos ar. ꝓ opinione dicenduz. q̄ ille qui recipit vlti/mam manꝰ im/positionē extra eccleſiā oꝛdines ꝓfert q̄ꝺ ē ꝓ io. fa. vt dixi. ix. q. j. in sūma. nam recipiuntur hic in oꝛdinibus oꝛ dinati ab illis q̄ receperūt in he reſi ēpalem vn/ctionez. vt a ser gio petro. pau/lo. pyrrho.

r ¶ Non reci/piatur. in casu sequenti vel de iure.

s ¶ Ex hac au ctoritate cypꝛia ni. ḡ. e. presby/teri.

a ¶ Sicꝫ .ś.e.q.sicꝫ. c.vl.ś.e.q.j.arrianos. b ¶ Et innocētij .ś.e.q.iij c ¶ Et alioꝝ .ś.e. q.j.sicꝫ ꝓfugerit.c.q studet.ꝛ.c.sicꝫ.ꝑ pecuniā.

d ¶ Ecritis.vendere.i.emere.nā veteres indifferentes vtebanꝫ his ꝟbis.ff.de ac.emp.veteres .naz de venditore ñ videt dubiū ḡn remanere possit vñ loquit ō emptoriby. qz agere pniaz nō possunt in ordie empto.nisi purgēt viciū rei furtiue id est.nisi dimisso qō simoniace acqsierūt. sz vēdentes pñt.si occultū est.vel indifferenē de emptoriby ꝛ vendi toriby.intelligatur q ñ pñt agere pniam remanendo in ordinib suis.nisi ex dispensatione si crimen simonie sit notū. loquit enī de ꝙictis.ꝛ quoꝝ crimia sē publica. de talibus ꝯdem interrogat⁹ est papa et de talib ꝛndz

e ¶ Verū possint.i.verū possint retinere ordines p⁹ pniam et ℔ notat seqnſ littera. an rantūmō ꝛc.ꝛ exaudi de ꝙictis vt ⁊sequit.nā cuz ꝑte ꝓfesso mitius ē agēdum.

f ¶ In ordie ℔ collige subditus posse accusare ꝓlatus de simonia nō ꝑmissa ꝑuata admonitione. ar.ꝑ ⁊.e.q. vl. pater .ꝛ hec est ratio quia ō alijs crimiby ꝑt quis penitere.ꝛ esse in ordinib vt dixi.lxxxij.di.ꝑbr. de simonia vero penitere nō pōt nisi dimittat ordines.vt.ś.e.q.j.sicꝫ neqꝫ.

g ¶ Subuenire.nisi graduꝫ suis vel dignitatib ralit adeptis ꝟus amissis.vt.ś.e.q.j.sicꝫ oēm. et.xj.q.j.sicꝫ neqꝫ ⁊.xxvij.q.j.q christo.ꝛ.c.nec aliū ⁊. xxxv.q.vij.fidelis.

h ¶ Obniare.⁊.xxv.q.j. sūt q dam.et.c.ꝛra statuta.

i ¶ Sed in illoꝝ .vt.ś. de iure deponātur.vt.ś.e. sicꝫ oēm.

k ¶ Nisi rigor vtilitatis.sicut etiam ius ciuile quedam admittit ꝓpt vtilitatē.ff.de pig.sed ḡn vic.

l ¶ Vt pleriſqꝫ. hic incipit tractare de dispēsatiōe. vñ videndū est quid sit dispēsatio.q̄d dispēsare.ꝛ qō ius sit dispēsabile.ꝛ quis possit dispēsare/ Dispēsatio est iuris cōis relaxatio facta cū cause cognitione ab eo q̄ ius habet dispēsandi. ar.xj.q.j.⁊.ex his. Dispēsare ē diuersa pēsare. Nā oia hec ō ḡw fit mētio in ℔.⁊.pēsare dz q̄ dispēsare vult. Sciasergo q̄ vbicūqꝫ decolorat⁹ stat⁹ ecclesie. nō pōt dispēsari.vt.⁊.e. et si illa.ꝛ dicūt q̄dā indistincte q̄ ꝑ ḡtuor ꝓcilia nō possit dispēsari.vt.ś.xv di.sicut.nec contra euāgeliū vel ꝓceptū apli. vt xxvij.q.ij. sūt q̄ dicūt ꝛ melius xxv.q.j. sūt quidam. vt ibi notant/ De dispensatiōe ep̄oꝝ dico.q̄ vbicūqꝫ ñ est eis ꝓhibita dispēsatio. possunt dispēsare vt ex̄ ō cle.pu.ī duel.c.j.ꝛ ō sententex.nup. In q̄busdā tñ casibus inuento eis ꝑmissam dispensationē in q̄busdā ꝓhibitā.ḡndoqꝫ eni dispensant cū sacrilego.vt.l.di. sicꝫ ꝓsbyter. Jtez cū heretico.l.di stin. ꝑbyteros q̄. Jtē cū adultero.vt ex̄ ō.iudi. at si clerici. Jtē cū simoniaco dispēsant ḡn doqꝫ in bñficio. qñqꝫ ī ordie.vt ś.e.q. v.c.j .et c.vl. Jtē cū scismatico.vt.l.di. vt ꝓstitueretur.

Jn maioriby āt crimiby etiā dispēsant si sint occulta. vt.l.di.ō his ꝟo. Jtē cū homicida dispēsant ī bñficio.vt ex̄ ō cle.pug.ī duel.henric⁹. l.di.studeat.sz ñ in officio.vt.l.di.miroꝝ Jtē qñqꝫ cū al q̄ dispēsant ī mꝛimonio ꝑhēdo.vt.xxxiij.q.ij.antiq. Jtē in ordiby ꝛ dignitatiby nisi tm̄ ī ep̄a ru.vt ex̄ ō elec.inotuit. Jtē dispēsant cū excōicato ministrāte..vt.ij.q.v. ḡto.lz sit ꝟtū.xj.q.iij. sicꝫ epus. fit aūt dispēsatio cū ℔ rexerit necessitas vel vtilitas.ꝑ.e.rali/ Jtē fit qñqꝫ dispēsatio qz timeꝫ maⁱ malū. sic cū anglicis fuit dispēsatū.vt.xxxv.q.iij. qō scḟsi .ꝛ.c.

dosp. q̄d est dispensatiop. q̄d dispēsare
ꝛ quod ius sit dispēsabile.
ꝛ vnde qō quis possit dispēsare.

ãdã lex. Itẽ qñq̃ ꝓpt̃ futurũ bonũ. vt qñ dispẽsat cũ hereticis. vt z alij facili⁹ reuertant ad eccl'iam. vt. xxxj. q.iiij. ipsa pietas. Itẽ qñq̃ ꝓpt̃ multitudinẽ z ꝓpter scãdalũ vitãdum. l. di. vt ꝓstituere. m De monachis. vt. ẽ. lv. di. c. j.

a Ecessaria

o Q Vod p remedio cessare. ar. cau/sa sublata tolli ꝓstitutionem ex cã ortã. cessante eni necessitate. cessare dz id qđ vigebat. vt. ẽ. di. xxviij. de sy/racusane. vt. ẽ. di. lxj. ꝯ his oi/bus. c. neophit⁹ ẽ. q. j. q̃ p ne/cessitate. ẽ. dist. xlviij. qm̃ mul/ta. j. ix. q. j. ordi/nationes. 2. lxiij. di. verum.

p Necessita/te. futura ꝛ non iam facta.

q Đ vige/bat. ar. ff. ỏ ad/op. in omi fere. ar. ff. de sta. ho/hõ. liber.

r Vsurpatõ .i. dispẽsatio vl iuris derogatio impellit vt pro moueant.

s Similiter ordinentur. id ẽ vt pmoueantur vel ordinent si ante non fuerit ordinati vel fo/te eẋ formam ec clesie.

S Iqui volue/rint. ẽ. e. q. j. siquis ꝓfuge/rit.

b Catholicã ẽ. e. q. j. sic̃ epl ẽ. ca. q. j. siquis omnẽ. 2. c. Pue/nientib⁹ ꝓtra.

c Vt fateank̃ j. xxiij. q. vl. pessimã.

Q Votiẽs. cordis cautela. ar. q̃ cũ abũ/dantiori cautela faciendũ est in q̃ timek̃ regres/sus. ẽ. di. xxviij. de his. j. xx. q. ij. c. vl. 2. q. iij. c. j. ẽ. dist. xxiij. c. c.

d Đ Cõsen/su. aliud ẽ ergo iurare. stare mãdatis eccleſie aliud ept et eẋ ꝑ soluit ꝓtestas illoꝝ. c. eẋ de ap. ꝯstioni. 2. c. ꝓte

e Votiẽs. cordis cautela. ar. q̃ cũ abũ/ (rea. io. danciori cautela faciendũ est in q̃ timek̃ regres/sus. ẽ. di. xxviij. de his. j. xx. q. ij. c. vl. 2. q. iij. c. j. ẽ. dist. xxiij. c. c.

f Sub ordis. silr obligak̃ aliqs sub pe na bñficij sui. vt eẋ ỏ elec. cũ dilect⁹. i fi. 2 eẋ ỏ cri. fal. c. fi.

g Et anathematis. impcatio ẽ. nõ eni q̃sq̃ pt se excõicare. Silis ẽ impcatio. ỏ ꝓse. di. ij. ego berẽ

ex dispẽsatiõe etiã in niceno ꝯcilio ỏ nouatianis statutũ est: vt ad eccl'iaz redeũtes oz dinent̃. Iterũ ordinent̃ qui ex nouatianis ad ecclesiã re

a Jã voluerint dicerint. d ad eccl'iaz venire catho licã ex nouatianis placet scõ ꝯcilio vt ordinẽt̃: 2 sic mane ant i clero. añ oĩa aũt hãc ab eis ꝓfessionẽ p scpturã exigi c oportet: vt fateant̃ se cõmu/ni ꝓsensu catholice ecclesie statuta obseruaturos. I tem gre. in registro. Juramentũ a scismate redeuntiũ.

e Otiẽs cordis oculs nube errozis obduct⁹ supne illustratiõis lumĩe sit seren⁹ magna cautela nitendũ est: ne latent̃ auctoꝝ scismat̃ ir/ruat: 2 ab vnitat̃ radice eos q̃ ad eã reũsi fuerãt: telo ite/rũ errozis abscidat. Et iõ p⁹ q̃ego. M. ciuitat̃ illi⁹ epũs cõpto diuisiõis laq̃o: q̃ tene/bar: diutina mecũ delibera/tione ptractãs. pna 2 spõta nea volũtate ad vnitatez se/dis apl'ice dĩna gr̃a duce re/uersus sum: ne nõ pura mẽte ꝛ simulate reũsus existimer:

f spõdeo sub ordis mei casu 2 anathemat̃ obligatiõe atq̃ b pmitto tibi. M. et p te scõ pe/tro apl'oꝝ ꝓncipi atq̃ ei⁹ vi/cario. M. btissimo 2 succesſo/rib⁹ ei⁹: me nunq̃ q̃rumlibet suasiõib⁹ vel q̃cũq̃ alio mõ ad scisma de q̃ redẽptoris nr̃i

gart⁹. 2. xj. q. iiij. si is q̃. nec ẽt apt̃ se aliq̃s obligari. ff ỏ fideiuſ. siq̃s ꝓ eo. ẽ. j. h Et p te. ar. j. insti. de inuti. sti. ẽ. siq̃s aliꝝ. qz ibi ỏz q̃ alteri stipl'ari vel paci/sci nẽo ẽt. nisi sit seru⁹ ei⁹. vt ibi. vel ꝓcurator pñt̃. ff ỏ. ẽ. obli. si ꝓcuratori pñtis. dic ꝙ iõ hoc fieri. qz papa

gratia liberãte erept⁹ sum re uersurũ sed semp me in vni/tate scẽ ecclie catholice 2 cõ/munione romani pontific̃ per oĩa pmansuꝝ. vnde iura tus dico p deũ oĩpotentẽ et i per hec scã quattuoꝝ euãge/lia que in mãib⁹ meis teneo k et salutem dñoꝝ nr̃oꝝ. M. et M. rempu. gubnantiũ me in vnitate sicut dixi ecclesie ad quam deo ꝓpicio sum reũsus et in cõione romani põtific̃ semp 2 sine dubio pmanere. Ad si qđ absit: ab hac me vnitate aliq̃ excusatiõe vl ar argumẽto diuisero: ꝓiurij re atũ incurrẽs eterne pene ob ligatus inueniar 2 cũ aucto re scismat̃ habeã i futuro se culo portionẽ. Hãc aũt ꝓfes siõis pmissiõisq̃ mee chartu lã tibi. M. notario meo cũ cõ sensu pbzoꝝ 2 diaconoꝝ et clericoꝝ q̃ me in hac vnitate obligãtes se i supzascpt̃ oi/bus ꝓna silr volũtate secuti atq̃ ꝓpijs mãib⁹ sbscpturi sẽ scribẽdã dictaui 2 ꝓpria mãu sbscribẽs tibi tradidi. Acta

m i loco tali die 2 ꝯsulib⁹ supza scpt̃. Ego. n. epũs ciuitat̃. n. huic ꝓfessiõi pmissiõiq̃ mee pstito ỏ ꝓfuadis supzascpt̃ n oĩb⁹ sacro sbscpsi. Ceteruꝝ ex canonũ rigore ꝓscribit fe lix pa. oĩb⁹ epis. Qui eẋ ec/clesiã baptizati fuerit l reba ptizati: ad ecclesiasticã mili/tiam non admittantur.

gratie. 2. xj. q. iiij. si is q̃. nec ẽt apt̃ se aliq̃s obligari. ff ỏ fideiuſ. siq̃s ꝓ eo. ẽ. j. h Et p te. ar. j. insti. de inuti. sti. ẽ. siq̃s aliꝝ. qz ibi ỏz q̃ alteri stipl'ari vel paci/sci nẽo ẽt. nisi sit seru⁹ ei⁹. vt ibi. vel ꝓcurator pñt̃. ff ỏ. ẽ. obli. si ꝓcuratori pñtis. dic ꝙ iõ hoc fieri. qz papa seru⁹ ẽ bti petri vñ dicit i eplis suis seru⁹ seruo/rũ dei. vnde. ẽ. Serui erãt tibi roma ꝓius dñi dñoꝝ. Seruoꝝ serui nũc tibi sẽ dñi. vel ỹ fit fa/uore religionis ſz credo iure ca nonico me tene ri si ego ꝓmit/to tibi me datu rum titio. ꝓ. ar. xxij. q. v. iura/menti. maxime si inſuenerit sa/cramentũ. ar. ff de ꝓsti. pe. l. j. 2 l. cum qui.

i Euange/lia. j. xj. q. j. im/peratoz. ar. j. xxij. q. j. sic etiã j. causa ꝓpria. q. v. que de cau/sa. j. xxij. q. j. cle/ricum. 2. c. mo/uet. ꝓtra dic. vt xxij. q. j. si aliq̃.

k Salutem id est. per eum cuius iudicio sa/lus dñoꝝ meoꝝ consistit. sic eni iurando ꝙ has creaturas respe ctuz habebit ad creatorem. 2 iõ non peccabat. ff. de iureiuran do. qui per sa/lutem. 2 q̃ dicit in manibus 2c est argu. q̃ epi/copus cum iu/rat. tangere dz euãgelia. 2 sic ẽ j. xj. q. j. nec ho/nore. iohan/ 2 ẽ

c Vt fateank̃ j. xxiij. q. vl. pessimã. d Cõsen/su. aliud ẽ ergo iurare. stare mãdatis eccleſie aliud ept et eẋ ꝑ soluit ꝓtestas illoꝝ. c. eẋ de ap. ꝯstioni. 2. c. ꝓte

e Votiẽs. cordis cautela. ar. q̃ cũ abũ/ (rea. io. danciori cautela faciendũ est in q̃ timek̃ regres/sus. ẽ. di. xxviij. de his. j. xx. q. ij. c. vl. 2. q. iij. c. j. ẽ. dist. xxiij. c. c.

f Sub ordis. silr obligak̃ aliqs sub pe na bñficij sui. vt eẋ ỏ elec. cũ dilect⁹. i fi. 2 eẋ ỏ cri. fal. c. fi.

g Et anathematis. impcatio ẽ. nõ eni q̃sq̃ pt se excõicare. Silis ẽ impcatio. ỏ ꝓse. di. ij. ego berẽ

exꝑssum hodie q̃ epũs cum iurat non debet tangere libz̃. in decre. de iuramẽ. calũ. c. vlti. b.

l Dñoꝝ. j. xxij. q. j. clericũ. 2. c. mouet ꝓtra.

m Cõsulib⁹. Hoc ñ hz hodie locũ. Nã sufficit ap/ponere nomẽ pape 2 impatoris. vt nõ. ij. q. v. sacrm.

n Sacro. Hec. vj. ꝓbzm faciũt iurare coactũ. Vt sit recta fides. vt obediat. vt bona fama. Ne vex pe/reat. ne res sac̃. vel data dãna. xxviij. ỏ ſpracusane

o Subscripsi. scilicet hoc q̃ statutũ est i ꝯcilio ni/ceno. ẽ. e. q. siqui voluerint.

a QVi in qualibet discreta ⁊ sic soluit ꝓtrariū. ſ. c. q. iiij. qui apud. ⁊. c. placuit.

b ¶ Baptizati. b dispēsari ꝓsueuit. ſz nō in casu seqn ti. cū. ſ. rebaptizarē. vt de ꝓse. di. iiij. q̄ bis. ⁊ nō. ix. q. j. in ꝓn. ¶ Aut rebaptizati. ſ. c. q. j. ventrum est. et. ſ. dist. l. ꝓfir/ mandū. ſ. c. q. iiij. placuit. ꝓ. So. ibi. ꝓ. ꝓse. di. iiij. q̄ bis. ⁊ di. lj. c. vl.

d ¶ Ex ei⁹ cetu. vel si in adul ta coꝛ erate cō senserint vel fi/ dem impugna/ uerint. vel ō ad ultris in adulta erate baptizat̄ loquitur.

e ¶ Pro ꝑsona. ar. ꝓ. lxj. di. miramur. ſz ve/ ruz est qō ibi ōr q̄ ꝓpter amo/ rem ⁊c.

e ¶ Pro ꝑso/ na. i. ꝓpter sim/ plicitatē ꝑsone

f TAnta neq; ria. ſ. dist. lxxxvj. tanta.

g ¶ Tacemus. arg. q̄ tacet non ꝓsentit. ff. cōi di. sabinus. ⁊. si cut ꝓhibere ⁊c. ff. de ꝑcura. filiu ſka. ⁊. inuitū. ꝓ. de ꝓse. di. iiij. cū p paruulis.

h ¶ Pietat̄. ōr aūt pietas q̄ñ respectu nature vt q; nr̄a natu/ ra hodie fragi/ lis est. exercen/ da est pietas. vt xxxiij. di. frat̄/ nitatis. Itē al's ꝓpē fragilitatē vel pietatis in/ tuitu dispensat̄ xxxiij. q. ij. anti/ qui. Itez adhi/ betur pietas p/ pter innocentiā sic puer baptiza tus ab hereticō admittit̄ ad sacros ordies ꝓpter pie/ tatem innocētie. vt. ſ. c. q. iiij. placuit.

i ¶ Hj qui vel ꝓpria. rales ꝑ quibus supponit istud rales non potest haberi ex. c. nisi. ex. ⁊. ꝑcedenti. sed credendū est grāno qui vidit oziginale. ⁊ est simi/ le. ſ. c. tali. ⁊. xxxiij. q. v. c. ij.

k ¶ Ecclitatis. ⁊. l. di. de eo.

l ¶ Metropolitani. ſ. di. lxv. c. ij. et. iij.

m QVoniam. quicquid. q̄ alterutra. id est. ab alte/ ra: sed tamen aliter intellexit. ſ. vt patet per ꝑcedentem. ⁊. vnde potest dici ab alterutra ꝓprie. quia tam forte metropolitan⁹ aliq̄d fecerat. vnde scandalū essz ortum. n ¶ Vel ꝓsensum. ſ. lxxiij. di. c. vlti. ſ. lxv distin. c. ij. et. iij.

a QVi in q̄libet etate ali/ bi quā i ecclesia catho b lica aut baptizati aut reba/ ptizati sunt: ad eccl'iasticam militiā ꝓsus nō ꝑmittantur accedere. Quib⁹ satꝭ ꝺz esse q̄ in catholicoꝝ nūero sūt re cepti: qñ de suo ordine ⁊ cō/ munione videbiť ferre iudi ciū q̄ q̄s b violauerit institu tū: vel q̄ non remouerit eum c quē ex eius cetu ad ministe/ rium clericale obrepisse cog/ d uerit. Pro ꝑsona: sicut bea tus greg. scribens ianuario epō ait. Rigoꝛ canonū ꝑ ꝑsona aliq̄n dispensat.

e TAnta nequitia i aures meas de tua senectute perue nit: vt eam nisi adhuc hūani tus pensarem⁹: fixa iam ma/ ledictiōe ferirem⁹: ⁊ q̄dē pe/ ne fuerat in te snīa iaculāda Sed qñ simplicitatē tuā cū senectute cognouim⁹ interī f tacem⁹. Pietatꝭ intuitu si/ cut ō illratꝭ ⁊ coꝛpe viciatis gelasi⁹ ait. Canonū decreta pietatis intuitu nōnunq̄ re

g Hj vel ꝓpria te laxent meritate vel i curia ꝑsi dentiū tales suscepti sūt: ni/ hil vltra ꝓmotiōis accipiāt satisq; habeāt b sibi ꝓ ni/ h mia miseratiōe ꝓcessuz. Ne cessuat̄ intuitu sic̄ hilari⁹ pa pa: q̄ cū de q̄dā epō ꝓrec no/ i ticiā vel ꝓsensuz metropoli/ tani ordiato loquerēť: ne in vtroq; graue scādalū fieret. Ait enī in epla sua. Neces/ sitatis causa q̄ dam i ecclesia

m QVoniā q̄c/ toleranť. q̄d ab alterutra pte ē iudicatū: oī videm⁹ pūsita/ te ꝓfusum: tꝑoꝛ necessitate pspecta hac rōne decernim⁹ ad veniā ptinere qō gestum est: vt deinceps nullus ꝓrec n noticiā vel ꝓsensum metro/ politani ordinetur antistes. Item innocenti⁹. De eodez

o QVotiēs a populis aut a turba peccať: quia i p omnes ꝓpter multitudinē vi dicari nō potest: inultū solet trāsire. ꝓza q̄ dimittēda di/ q co dei iudicio: ⁊ ō reliq̄ maxi ma sollicitudie p̄cauēda Itē i epla cyrilli missa maxīo dia cono ātiocheno. Ex dispēsa/ tione quedā tolerant: que ca r nonū rigoꝛ cōmendat

Jdici a diligendo mi/ hi paulo monacho: qz recu/ sat pietas tua vsq; hodie cō munionē reuerēdissimi epi iohannis amplecti: ꝓ eo qō q̄daz in antiochena ecclesia male adhuc cum nestorio vl' sentiāt vel iam senserint q̄dē sed forsitan resipuerūt. ꝑbet igitur tua modestia vtrū ali qñ colligi vñ ac irreuerēť cū nestorio sentiāt ⁊ iuiceť collo quāť. lz aliqñ cauteriatā ha s buerit ꝓsciaz. colligāť ātnē t acta pnīa sup his i q̄b⁹ surre v pti sť: q̄uis ꝓfiti forsassis re uereāť excessū. vt āt ñ estie/ mur amare contentionē am/ plectamur episcopi reueren/

QVotiens a populo a turba. exō clerico. excō. latores p ¶ Propť mlťitudinē. arg. q̄ parcēdū est mlťitudini. vt. xlii ij. di. comessationes. l. di. vt ꝓsti tueret. xxiij. q. iiij. ipa pietas. et. c. non potest ix. q. j. ordinationes. sed qñ di/ centť mlťi. dic q̄ q̄tum ad hoc. q̄ multi dicunť quo ad respectum. naz al's. xl. dicuntur multi exō de cleř. excō. latores. al's. xxx ij. milia dicunť pauci. xlv. di. dē sciplina. ꝓtere ar. ſ. exō regu/ iu. qui scandalť zauerit. de pe/ dist. vj. c. j. in fi. xxv. q. ij. ita nos vbi non parcit mlťitudini. Solu. videtur haberi per id qō legitur. xxiij. q. iiij. cum quisq; vel per finem illius. de pe. dist. vj. c. j. vt tūc eis non parcať cuz ex auctoritate volunt illud defendere. vt. lxxx ij. di. plurimos. et. l. di. dño scō q ¶ Et ō reliq̄ i. cetero. xcvj di. in scripturis ff. de legibus cū lex.

Jdici. cauteriatā. i. vulneratā vel adustam ig/ r nito erroꝛis cauterio.

s ¶ Colligant. ar. ex collocutione pz esumi consensuz xxvij. q. j. nec aliqua.

t ¶ Surrepti. i. surreperūt. ⁊ est antiqua grāmatica. vel. i. coꝛrupti. ff. de seruo coꝛ. l. siquis seruum.

v ¶ Confiteri. publice. ſ. et in hoc est dispensatio. naz de iure publice debet confiteri. ſ. c. quotiens. de ꝓse. di. ij. ego berengarius.

a Districtius. cū vult aliqđ exaggerare ꝛc. lxxiij. di. vbi. b Vtrum. id est. magnū. c Et archimādritā. archos ꝓnceps. mādros ouis. vñ archimandrita ꝓnceps ouium.

Dispensatiões. a debito. i. a iure cōi qđ ꝯoibus eq̄liter debet ꝛ ita dispēsatio nō ē ius. vt. xxxj. q. j hac rōne. qñq; tñ dispensatio debet. vt. l. dist. ije ꝓstringetur.

e Exonerāt. j. xxij. q. iij. nō solū. j. xiij. q. vl. anime. ff. siquis cau. l. iij. ff. ad l. rhod. q leuāde

Despicim⁹ id est. omittim⁹ qz easdē res nō habēt ꝓ dereli cto. vnde male faciūt reges hy panic. q naues fracas occupāt nam dicit lex q fiscus nō debet diripere calamitatib⁹ miserorū C. de naufragio l. j. li. xj. cōmittit etiam furtuz sđs inde đd accipit cū distinctione tam. ff. de fur. falsus. §. vl.

g Disp̄dia. Esse solet magnioza dāna bono.

h Vtilitatis

i Tali coniugio. sed nō ne inter raptaz et raptorē tenet mrimonium. vt xxxvj. q. ij. tria. quare ergo filij cū legitimi sint repellunt a ꝓmotione. Rñ. tenet. vel dic q hic loquit̄ ō monialib⁹ raptis. cū qbꝫ mrimonium nō tenet. et dic ꝯiugio. i. ꝯiunctione. vel ꝯiugio de facto. als legitimi essent. nisi forte q ad epatū. ex de elec. innotuit. sed certe illa decretalis loquit̄ tm in ꝛcubina.

k Huic. s. vt necessitate vel vtilitate ꝓmoueant tales. l Petrus ait ꝛc. qz apud deū nō est ꝓsonarum acceptio.

m Xigunt cause. cum ergo hic sit rigor ꝛ ibi miseri cordia. potius debet iudex sequi mīam q̄ rigorē vt ex de sortileg. c. ij. ꝛ C. ō iudi. placuit. ꝛ sic iam videtur q dispensatio sit debita. quia ꝑceptū misericor

Pmissimi iohānis cōionēt ī idulgentes eis cā dispēsatiōis ei⁹ a negociū nō subtili⁹ vel districtius siue vehemēti⁹ erga se recognoscat agitari. dispēsationis enī gra sicut dixi eget b negociū multū. Idez ad tanuariū ꝛ archimādritā pbȳ

b Terum. De eodem.

Dispēsatiões rerū non nunq̄ cogūt parū đdē a debito rigore quosdā exire foras: vt maius aliqđ lucri faciāt. sicut enī hi q mare nauigant: tēpestate vrgente nauiq; piclitāte anxiati q̄dam c exonerāt: vt cetera salua p̄maneāt: ita ꝛ nos cuz nō habem⁹ saluādo ꝛ oīum negocio ꝛ penit⁹ certitudinē. despicim⁹ ex his q̄dā ne cūcto grū patiamur dispēdia. Vtilitatis intuitu: sicut ī meldē si ꝯcil. ꝓhibeāt de filijs virginū p vim raptarū ꝛ sic ad cōiugiū rapto ꝛ applicatarū.

Utilitatis intuitu q̄dā in ee

h Tali cō/ clesia tēperāt. iugio gnati ecclasticis ordīb⁹ nō applicēt: nisi forte eos aut maria ecclie vtilitas vel necessitas postulet: vel euidēs merito ꝛ ꝓrogati, k ua cōmēdet. Huic petr⁹ cō/cordās ait: ī veritate cōperi: qz nō est acceptor ꝓsonarum de⁹ ꝛc. Ꝛo euētu etiam rei q̄daz in ecclia tolerant. Sic leo ait ī decret⁊ suis de laicis subito ꝫ decreta canonū or

dinatis epis. Laicis q̄ ꝓtra decreta canonū ad epatū ꝓmouent. ex mia susceptū of/

l Xigūt ficiū relinquit. cāe: vt nō solū in tales ꝑsules ꝫ etiaz in ordiatores eoꝝ cōpetēs vltio ꝓferatur Sed circūstāt nos hinc manifestudo mie hinc censura iusticie: vt credam⁹ q̄dā delicta vtcūq; tolerāda: q̄dā ꝛo penit⁹ amputāda. Illos ergo q̄rū ꝓuectio b tm rephēm sionis incurrit ꝙ ex laic⁊ ad epale officiū electi sūt: locuz suū tenere ꝓmittim⁹ nō ꝑiudicātes aplice sedis statut⁊ nec btoꝝ patrū regłas soluē n tes: quia remissio peccati nō dat licentiā delinquēdi. nec qđ potuit aliqua ratione cōcedi: fas erit ampli⁹ impune cōmitti: ne qđ ad tempus pia lenitate ꝓcessimus: iusta p⁹, modū vltiōe plectam⁹. Idē ad mauros episcopos. Donatiste ꝛ nouatiani q̄uis reprehensibiliť ordinati: tamē ordinati ex necessitate tole/

p Aximū quoq; rantur ex laico licet reprehē sibiliter ordinatum: tamen si donatista iam nō est ꝛ a spiritu scismatice prauitat⁊ alie q nus est: rab episcopali quaz quoquo modo adeptus est: r non repellimus dignitate: t ita vtipse libello ad nos directo catholicum se esse manifestet. Idem. De eodem.

die oībus est cōe. vt. lxxxvj. di. non sat⁊ ꝛ sentētia q̄ misericordiā verat fugienda est. vt. l. di. ꝓponderet. ī fiqđ ꝓcedo ꝙ q̄nq; sit debita. ꝛ iudex peccaret si nō dispensaret. non tamen est ꝑditū ius ꝙ qđ petaꝛ dispensatio. sicut ad elemosynā tenemur pauꝑi pauꝑ tam ea nullo iure petitū ad petēdam dispēsationē ꝑ implorare offrī iudicis. ꝛ si nolet eps dispēsare. petet b a superiore. ꝛ ē sic eꝛ ō iurepa. nullus. n Qđ ex laicis. 8. lxx. vij. di. monach⁹ 8. lix. dis. si officia. ℨ. 8. dis. lxj. đd ꝑdicit. ℨ. 8. di. lxj. c. j. ꝛ. ij. ℨ so. ibi ius cōe. b dispēsatio.

o Qz remissio. j. xxiij. q. iiij. est iniusta. i fi. ℨ 8. di. xciij. quenit. ꝛ. xxxv. q. ix loci j. xxj. q. ij. placuit so. ibi fatū respicit. hic ius. ꝛ expōe qđ sequit. p Qđ dat. i. ñ oz dare nā leges q̄ pluria puniunt ꝛc. C. ō indict. vidu. l. ij. ar. C. vñ vi meminerint. ℨ. ō ꝓse. dis. iij. q̄ris. ar. ō pe. di. iij. §. fz ℞ba. ꝛ. e sane. fz aliud est impūitaꝛ occasiōe aplī⁹ peccādi ꝓfidētia sumere. qđ ibi oz. aliud ꝙ vno cōcesso reliq; sibi vsq; q̄q; ꝓcedere qđ b negaꝛ. vel dic ñ dat. i. nō dare debet.

Maximus. ex laico. iste fuerat fact⁹ eps ñ fuaꝛ inē

stirijs tpoꝝ ī mioꝛib⁹ ordīb⁹. ꝛ iō dicit rex. laico. ar. superficiale ꝙ illꝛat⁊ 8. lx. di. c. j. ij. ꝛ. iij. ℨ. io. q Epi scopali. j. xvj. q. vl. inuētū. r Repellim⁹. vij. q. j. §. ecce q̄liť. 8. e. q. c. seq̄ voluerit. s Dignitate. đd si ꝓfon⁹ labiť in hereſim. an reuersus recuꝑet ius qđ habebat. ar q sic. eꝛ ō elec. qz diligētia. ff. ō in ius vol. fz si. ff. ō bo. lib. l. iij. §. si oportaꝛ. ioſtū. si lata fuisset sniа ℨ eū ō amissiōe iurisꝓnat⁹ aplī⁹ nō recupaꝛ. eꝛ ō diuoꝛ. ō illa. eꝛ ō ꝙer. ꝯiu. c. vl. b. t Libello. i. nō legitimo. sicut illud. qđ genui q̄cūq; thoꝛo.

a DOnatū aūt. causarū collige ex ꝫ intelligentiā eius qō dici solet in lris. salua apostolica auctē.

b ¶ Antichs. i. fm antiqs regulas & ita nisi exīmeret ꝫ. videret criā ꝓstitutio ꝓpetua. ar. C. de pe. ser. Sz tū gd iuris sit sup ꝫ nō. lj. di. ꝫ. ex his oibus.

c SAluberrimū. pfessio C. de nō nu. pe. gñalit. j. ij. q. j. legū. j. xxvij. q. j. oēs femie. ex de ap. psonas.

d ¶ Macłati. idē est si fuerūt rebaptizati. ar. ō. pse. dist. iiij. q. bis. & c. c. eos ꝫs vel si ad subuer sionē fidei adhe serūt hereticī. ꝫ c. q. ꝓuenierūt.

e SJās epūs. ꝓcilio. ho/die sufficit sol epūs. ex ō hereć. ad abolēdā. ꝫ. qt vero.

f ¶ Cōcilio. ꝫ. l. di. de eo.

g ¶ Libello. ꝫ c. siq voluerint.

h ¶ Purgatio nē idē ēt si de si monia suspect sit. ex ō pur. ca/no. quoties.

i ¶ Opinionē. ꝫ. di. xxx. c. vlti.

k ¶ Distinguit et ꝓtin agit de illis q dispēsari solent.

l ¶ Et si illa. vt dispēsa bilia.

m ¶ Sinenda sūt. j. dispēsan/da. & ita cetero/rū impropꝛe su/mit. ar. ff. ō mi/no. pñi. xxvj. di. deinde.

n ¶ Que si ce/tero ꝛ. i. q dispē sari possunt.

o ¶ Illa. ꝫ de illis q dispēsare non possunt.

p ¶ Decoloza/tione. pura si el set ebriosus. vt ex de regu. in. ęstore.

q ¶ Et si ipsa. sic forma ꝓstructionē si illa nullaten sit mutilanda. q nullo detrimēto &c. ꝛtomagis nec illa sunt mutilāda et est sensus si cū dispensabilib nō debet iudex dispen/sare. nisi ex magna causa. ꝛtomagis in his que sunt indispēsabilia. nullo mō debet iudex dispensare.

r ¶ Vel tempoꝛ vel personarū. nam pro qualitate p sonarum & actio formatur & cōdēnatio moderat. ff. ō nego. ge. pomponius in negocijs. habes ergo hic cau/sas ꝓpter quas est dispensandū scilicz causa vti litatis & necessi tatis. sed nunqd ex causa ꝓbabili vł ar. lij. di. c. j. qō ꝓcedit alanus ego ꝛ. nec obstat. lvij. dis. c. j. quia si post fides eius appa reat ꝓbabił ab/olet irregłari/tas. ibi ꝓfessum/pra. & promoue tur de iure com muni.

s ¶ Vel acce/lerate. nam que de nouo emer/gunt &c. ff. ō in/ter. act. ō erate.

t ¶ Mutilan/da. pispensatio/nes quas extoꝛ quet necessitas cessante necessi/tate mutilande sūt. que vero re gulariter fiunt. non. vt. j. ix. q. j. ab excōicatī. ꝫ. dist. l. placuit. j. vij. q. j. mutatio nes.

v ¶ Preceptra quedam nō om nia.

x ¶ Breuiter. ordinib. scilicet illi qui coacti sē vel ignoranter ab hereticis oꝛ/dinati sunt.

y ¶ Verum i eo ordine. & dic q non si in foꝛ/ma ecclesie ordi nati sunt. extra de apostatis ex litteris. nec be ne soluit ꝫ gra/tianus.

z ¶ Ve ait beatus gregoꝛius. ꝫ. di. lxviij. c. j.

a ¶ Augustinus. ꝫ. c. q. j. quod quidem.

b ¶ Reiterari. vt. ꝫ. c. q. j. ventum.

a DOnatū autē scieacēsem ex nouaciano vt cōperim⁹ cū sua plebe ꝓsum: ita dūtco gregi volum⁹ p̄sidere vt libellū fidei sue memīerit ad nos dirigēdū: & & nouaciani dogmatꝛ dānet errorē: & plenissime ꝓfiteat catholicā veritatē. Que aūt nūc certa remisim⁹ ꝓsideratiōe cāruz: b antiqs deīceps custodienda sūt regulˈne qō ad tp̄s pia lenitate ꝓcessim⁹: p⁹ hac iusta vltiōe plectam⁹. I dē ianuario epo aglegiēsi. Redeūtes ab heresi p⁹ publicā pfessionē in suis ordib⁹ recipi p̄nt.

c SAluberrimū enī & spā lis medicine vtilitate plenissimū est vt siue p̄sbri sive diaconi aut cuiuslibet oꝛdinis clerici q̄ se coꝛreptos videri volūt: atꝛ ad catholicam fidez quā p̄dē amiserāt rursum reūti ābiūt: p⁹ error es suos & tp̄os auctores erroris a se dānatos sine ābiguitate fateanť. & sensib⁹ p̄auis et iā pempt̄ nulla despandi supsit occasio. nec vllū membꝛū talīū possit societate violari: cū p oīa illˈ pfessio ꝓpria cepit obuiare circa q̄ fēt illā canonū ꝓstitutionē pcipim⁹ custodiri: vt i mag̃ habeāt bñficio: si ademptā sibi oī spe promotiōis i q̄ inuēiūť oꝛdie stabilitate maneāt ppetua: si tū iterata vnctiōe non d fuerīt macłati. I tē ex ꝓcilio martini pape. Ab heresi redeūtes hereses eⁱ⁹ auctores

e SJās epūs sive alicuⁱ epī p̄sbr at diacon⁹ i alicuⁱ heresis opinīōe offenderit: & ob

f nisi ꝓ⁹ in cōi ꝓcilio poꝛrecto g sue fidei libello satisfaciat oī bus: & ita liberā teneat suaz h purgationē: & idē & ō fideli/bus laicˈ sit ōcretum: si i ali/ i quā hereresē opīonē fuerint noīati. Ecce q̄b⁹ de causˈ q̄ dā in ecclia tolerārť: q̄ eisdez cessantib⁹ pia seueritate vidicanť. qñ aūt tolerāda sint k qñ resecāda: gelasi⁹ papa di stinguit dicēs. Quō in eccla

l & si aliq̄ sint tolerāda m illa nōnunq̄ sinēda sē n q̄ si ceteroꝛ ꝓstat itegritas: o nocere sola ñ valeāt: illa tamē magnope ꝓcaueda sť: q̄ recī/ p pi sine manifesta decoloratio q ne ñ p̄nt. Et ita ipa q̄ nullo detrimēto aliq̄tiēs idulgen/ r da credūť: vel rerū vel tp̄oꝛ s q̄ cogit intuitⁱ⁹ vel accelerate ꝓuisiōis excusat respectˈ: cū t tomagˈ illa nullaten⁹ sūt mutilāda: q̄ nec vlla necessitas nec ecclīastica ꝓsus extoꝛqt vtilitas. Aliq̄n enī ꝓ necessitate vel vtilitate ecclie mutu vlant & laxanť p̄cepta canox nica. Breuiť oīdim⁹ q̄ reū/tentes ab heresi i suis oꝛdibus valeāt recipi: vel q̄ non Hūc q̄rit ō his q̄ ab hereticis oꝛdiati sūt: si ad vnitatē catholice ecclie mīs redie/y rint: vtrū in eodē oꝛdie iterū valeāt oꝛdiari. Semel eī s ꝓsecratˈ: vt ait btūs gre. iterū ꝓsecrari ñ dz. I dē. Sacmēta q̄ ab heretic⁹ i forma ec a clesie mīstrāť sic aug. testatť b reiterari ñ debēt ne ñ hoī sz sacꝛo videatur iniuria fieri. Sed illud gre. ō his itelli/

a ¶ Dalbertū. ꝙ hoc. e. ꝑbat. io. opinionē suā. s. q ba ptizat⁹ ab eo qui recepit vltimā man⁹ impositō neme ex ecclesiā. nihil recipit. Nos ꝯ dicim⁹ ꝛrium hoc intelligam⁹ cum nō ordinabat in forma ecclie.

b ¶ Er bti. ꝛ ita cū faciat hic mētionē de illo. c. s. q. j. vētū est. intelligēdū illud. sic et istud ō ñ ordinatus i forma ecclesie.

c ¶ Quia nihil. s. c. q. j. gl'a. j. ō 2. di. iiij. ꝯ mō. ar. s. e. q. j. ꝯ pfectionem.

d ¶ Dare. ar. ꝯ nihil habet nihil dare ꝑr. ar. 2. ex de ele. suffraga. Itē arg. ꝙ nō dato habetur qō datur ab eo. ꝯ de iure dare no ꝑt. vt ex ō iurepro. qō autem. in fi.

e ¶ Reiterari. ꝯ ad spēm facti ñ rei ēentiā. Nā sepe qō male fit vel min⁹ plene ex itegro ē agēdū. sic in satisda tiōe. ff. ꝯ satisd. co. de die. s. si seruꝰ ꝛ i iuramēto. ff. de ureiu. ꝙ p salutē. ꝛ i libelli pfectiōe. ij q. vi. c. vi. ar. ff. ꝯ satisda. co. si ab arbi. s. qō et si. Nā in his oibus nō est aliꝯ iterādū. sed qō omissum est restaurandū. ex de sacra. ñ ite. c. vno. io. male dicit io. b cū ꝯ ad rei ēentiā sit iterū ordiatio faciēda. qz ꝑma ordinatio ñ erat i forma ecclie. b.

f ¶ Ex integro s. e. q. j. sicꝫ cōfugerit. j. ō 2se. di. iiij. si nulla. ex ō cēsi. scīētes

g ¶ In diacone. isste dalbert⁹ ex formā eccle/sie fuerat ordīt⁹. vel ex formā ecclie ordinat⁹ fuit a ne/

h ¶ Er illicitā. id est. non iustam. (zelone.

i ¶ Vulneratū caput. id est. mentē macula culpe infectam.

k ¶ Reiterari. notꝫ hanc expositionem ꝛc. et hec ex

gitur: qui cōsecratione sacerdotalē vel episcopalē acceperūt: ꝯ aut ꝙ man⁹ impositionē cū ad ecclīam redeūt effectū sue vnctiōis accipiūt vt ab eius admīstratiōe ꝑpetuo cessare iubeāt. Similiter illud aug. de eadē mystica vnctione ꝛ de sacro baptismatis intelligit. Sūt aūt in eccl'ia alij ordines ꝯ sine sacramētali vnctiōe sola epī benedictiōe cū ꝙdaz vasoꝝ vel indumētoꝝ distributione ꝑstant: vt sc̄ leuite ꝛ ceteri infra eos ꝓstituti. hi ꝙuis ab hereticis ordinēt: tñ ad eccl'ie sūa redeūtes i eōdē ordine si alias digni fuerit ab eccl'esia ordinent: nec fiet i eis reiteratio mūeris: cū ab hereticis nihil doceāt eis fuisse collatū. ¶ Ñ vrban⁹. ij. scribit petro pistoriēsi epo ꝛ rustico abbati vallis vmbrose. Redeūtes ab heretic⁹ sūt reordinā/

a ¶ Dalbertū a nezelo / dī. Ne lz simōiaco nō simoniace eiusdē ꝓfessiōe repim⁹ b in diaconū ordiatū: ꝛ bti in nocētij pape sūa ꝓstat declaratū: ꝙ nezelon hereticꝰ quē c ꝓstat ab hereticis ordiatū qz d nihil habuit: nihil dare potuit ei cui manus imposuit.

¶ Nos igit̄ tāti pōtificis auctoritate firmati ꝛ damasi papē testionio roborati: qui ait e reiterari oz qō male actū est daibertū ab hereticis corpe et spū digressum atq; vtilitati eccl'esie ꝙ virib⁹ insudātē f ex integro eccl'ie necessitate g vrgēte i diaconē ꝓstituimus qō ñ reiterationē existimari

positio est subintelligenda. s. e. q. j. vētū. vbi eadem sūt ꝛba. l ¶ Medicinam. adhiberi. i. reiterari. vt ita ꝛ illud intelligat ō ñ ordiatis i forma eccl'ie.

m ¶ Legitime. ar. ex ℔ loco ꝙ si ptās trāslata ē in aliquē vt eligat epm. ꝛ ipe min⁹ bonū eligit. iterū possit eligere. ar. vij. q. j. factus. viij. di stin. que ℨ nā rē ꝑbata pecunia nō liberat debitorē. ff. de pigacti. elegant. s. ꝙ reprobos. et ē ar. ad ℔ ex ō cl'. k in cauſ. in fi. argu. 2. ex de offi. dele. in litteris. nam funct⁹ est officio suo. nam etiā ipsi canonici male eligendo priuant ptāte eligendi. ex ō elec. cum in cunctis. ꝛ nota. lxj. di. studio. quicquid iuris sit. nō in ḡomb. b.

n ¶ Quomodo. s. xix. di. fm ꝓra. sed illō cū auctoritate u a generaliter ē ꝓhibitum. istud i eccl'esia catholica ꝓfirmatum. nam ꝓ no nō dat. ꝛ ex de iurepatro. ꝙ aurem. ff. siquis cau. l. quotiens. arg. 2. ex de iurepa. ꝓsulationibus sed illud est ratione possessionis

o ¶ Ancimus. lex est canonizata. non ambitiōe. s. e. q. j. nullus itaq;.

p ¶ Vel vite. loquitur ꝓfecto

q ¶ Jurati. s. xxiij. di. ḡ ꝯ. j. viij. q. iij. artal/dus. ꝛ c. talia.

r ¶ Sortiēdis dignitas eni nō oz vēal' ē sicut nec mia. ff. ō dona. inē vi. ꝛ vx. l. y.

s ¶ Post modū. s. j. q. j. eos. ꝙ. s. di. xlvj. sic ñ suo.

t ¶ Per se. ex ō peculi. cle/ri. inq̄rēdū. ex ō sen. ex. mlieres

v ¶ Cuiusq; lz vī 2 ff. ō polī. l. j. lz aliud ē publice ꝓmittere aliꝯ rei publice. aliud occulte alicui vt ei⁹ suffragio ꝓmoueat.

x ¶ Salarijs. j. xxiij. q. j. militare. s. d. lxxxvj. ñ sat/io.

v iiij

a Arbitremur. ar. p teste ꝑsumēdū .q nolleꝫ deie/rare. eꝛ de testi. cū tu fili .z dicit canon. ꝯ scim⁹ nolle ꝑiurare zc. ij. q. v. si mala fama. sz lz ꝑsumaꝫ. est tū nota dignū. q lex nō stat huic ꝑsumptiōi. imo subijcit penē in deieratiōe .j. e. ibi q̄drupli zc. publicū .j. vj. q. j. §. vltimo.

b Cōuictus. nā post depositam admistrationē dz esse. pūs per. l. dies. C. vt oēs iudices taz ciui. q̄ mili. l. j. z ꝙuenīetur sub eꝑo loci. in auc. vt iudices sine quoꝝ suffra. §. necessitate. sz ex ꝯcu nō pōt iudex ꝙuenire pⁿ depositā admi/nistrationē si ꝯ cum aliquē fecit noie ciuitat⁊ vt. ff. ō admini stra. rerū ad ci/ui. pti. pcurato/res. §. in eū. z. ff ō euict. illud. §. j. sed ꝓcurato/r negociorum bene conuenitur post depositum officium. vt. ff. de ꝓcura. pcu/ratoꝛ. b.

c Patet. ab exteris. i. laicis. qui extra eccleſiam habēt hanc potestatē vt. ſ. diſt. xvij. nec licuit. j. xxiij q. v. ꝓnceps io. d Pro nihilo. hoc in detestationē huius ſceleris ꝓicit. ꝯ di. ꝓc. neq. z. ſ. e. q. j. cito. j. xxxij. q. vij. quid in omnibus. z. c. ū ſolum. z eꝛ ō ſimo. ranta.

e Reputant. hoc dicitur in detestationē criminis et ad terꝛorem. ſicut illud. omnis peccatoꝛ zc. extra de ſimo. ranta. vel eſt grauⁿ. quia ſpecialius dicitur hoc crimen cōmitti in deum q̄ aliud. quia donū dei volūt emere pecūia. ſ. j. q. j. coſ. z io q̄ui⁹ dz. ar. xvij. q. iij. ſic xxij. q. j. mouet. vl io ꝟ dz. q: nulla certa pnia ꝓ ꝟ crie idicit. niſi ſcs ad mortē aſpe pēiteat. ſ. e. q. j. ſicſ neq

f Quod autem. Lu dicas q in manifeſtis reqritur ordo iuris. xj. q. iij. eoꝛuꝫ ſed non in notoꝛijs. vt dicam ſ. e. manifeſta. z habes extra

a iureiurādo arbitremur īme morē vt ſaluti ꝓprie vllū commodū anteponat: tū vt ad ſalutē timoꝛē ex neceſſitate periculi ſubiugeꝫ: ſiḋs auſus fuerit ꝓbita ſacramēta negligere: nō tm̄ adūſus acciꝓientē ſz etiā adūſus dantez accuſandi cūctē tanḋ publicū crimē ꝓcedim⁹ facultatē:

b q̄drupli pena eū qui ꝙuictⁿ fuerit modis oīb⁹ feriendo.

Item paſchalis pa. De eodē

c Patet ſimōiacos veluti hēmos z ꝓcipuos hereticos ab oīb⁹ fidelib⁹ reſpuendos: z ſi cōmoniti nō reſpuerint: ab exteris etiā potestatib⁹ oppꝛimēdos. oīa etiam crimina ad cōpationē ſimoniace hereſis q̄ſi p nihilo reputanē. His breuit ꝑmiſſis ad ea veniam⁹ q̄ eccliā ſeueritate diſcipline parata ē vlciſci: oñdētes q̄b⁹ accuſantibus vel teſtificantib⁹ q̄libet ſint ꝙuincēdi. q̄ iudice q̄ſq debeat dānari vel obſolui. ſi cā viciata fuerit q̄ remedio poſſit ſubleuari: ſi accuſatoꝛes defecerint: an reⁿ ſit cogēdus ad purgationē. Et vt facili⁹ pateat qđ dicturi ſumus exēplū ponaē ſub oculꝭ in q̄ auctates hinc īde ꝓtro uerſantes diſtinguanē: z q̄d ſanctoꝝ patruꝫ ſentiat auctoꝛitas: liquido intimetur.

Causa II

Quidā eꝑs delapſu carnis a laico ꝑpetiē Duo monachi vn⁹ ſbdiacon⁹ et duo leuite adūſus ipm teſtimoniū ferūt. A metropolitano ſuo ſentit ſe ꝓgrauari. In ipa vē tilatiōe cauſe tres ex teſtib⁹ deficiūt ſiue ꝑmiſſiōe decepti ſiue canonica examīatione reꝓbati. Expoliaē tamē eꝑs quia crimen eius notoriū erat. Hic ꝓmū querit: an in manifeſtis iudiciari⁹ ordo ſit requirēdus. Secundo an expoliat⁹ ab aliquo ſit iudicādus. Tertio: qua pena ſint feriēdi qui in accuſatione vel teſtificatiōe defecerint. Quarto an duoꝝ teſtimōio q̄s ſit ꝙdēnād⁹. Quinto: ſi ōficiētib⁹ accuſatoꝛib⁹ q̄s ſit cogēd⁹ ad purgationē Sexto ſi remediū ſit dādi ei: q̄ cā dilatiōis vocē appel latiōis adhibuerit. Septio ſi laici vl mōachi l q̄libz ītferioꝝ ordinū ī accuſatiōe maioꝝ ſē audīēdi. Octauo. q̄mō debeat fieri accuſatō: an ī ſcpt⁹ an ſine ſcpt⁹. Que. I

f Quod āt null⁹ ſine iudiciario ordie dānari valeat auctoꝛitatib⁹ multⁿ ꝓbaē. O eo ait aug. Damnari non valet niſi aut quictus aut ſponte confeſſus

de iureiuran. ad noſtram/ Et notandū q̄ quēdam ſententia eſt diffinitiua/ quēdam interlocutoꝛia/ quēdam ꝓcepti/ quelibet iſtaꝝ requirit ordinē iuris z ſi diffinitiua ſententia fuerit lata omiſſo ordine iuris ipſo iure nulla eſt. vt. ſ. e. q. vj. §. diffinitiua/ hoc tamen ſciaſ q̄ duplex eſt ordo iuris. vn⁹ qui eſt de natura ſiue de ſubſtantia iudiciorum. ſ. vt quis poſt citationē habeat induciaſ. z vt fiat litⁿ ꝓteſtatio z teſtes recipiāē. ſi ꝓtra hunc ordinem feratur ſententia nō tenet. §. diffinitiua. Eſt aliⁿ ordo q̄ non eſt de ſubſtantia iudiciorum. ſ. vt ſentētia non feratur ſub ꝓditione. et non ꝓtius ꝓnunciet de poſſeſſione q̄ de ꝓprietate. ſi tamē hoc non ſeruaē nihilomin⁹ tenet ſententia. ſ. e. q. vj. §. biduū et. C. de ap. l. j. Item ſententia inēlocutoꝛia ſine ſit excōicationis vel ſuſpenſionis vel miſſionis in poſſeſſionem requirit ordinem iuris. De ordine excōmunicatōis ſententie habes ſ. e. nemo. z. xxiij q. iij. de illicita. melius extra de ſenten. excom. ſacro/ De ordine ſuſpenſionis hēs ſ. e. noñ. ſi tū iſte ordo ꝑ fuaē tz excōica catio vel ſuſpenſio. vt. xj. q. iij.

iij. ſi epiſcopus/ Item in ſententia miſſionis in poſſeſſionem requiritur ſemiplena cauſe cognitio. vt extra vt lite ñ conte. quoniam frequenter. in fi/ Et ſue talis ordo fuerit ſeruatus ſiue non. ſi abſens poteſt ꝓbare ſe non fuiſſe contumacem ſententia talis reꝛatur. zt extra de ſenten. z re iudi. cum bertoldus. et ff. quibus ex cauſis in poſſeſſionem eatur. fulcinius. §. quid ſit latitare. z. ff. de ꝑuille. cre. imperatoꝛes/ Sē/tentia ꝓcepti eſt cum iudex ſine cauſe cognitione ꝓcipit alicui vt ſoluat. q̄lij decē que petit. ſi ille ſoluat z

pecunia illa debita est. licet iudex ꝓcepit iniuste. tñ nō pōt repeti pecūia. vt. ff. qō met⁹ cā. l. vl. Ꝑdicta re/gula plerīq doctores excipiūt infamatos. circa q̄s nō requirit ordo iuris. vt j. e. q. v. ꝓ b⁹. ꝛ ex de simo. q̄ti/ens. qō nō admitto. vt dicem⁹ in illo. c. ꝓ b⁹. ꝛ i illa de cre. q̄ties habita fuit cāe cognitio Irē excipiūt di. lapidatores. vt iij. q. ij. qz ea. qō nō est vez. qz ho die ꝑpk solā su/spitionē non re/mouet ds ab ad ministratiōe. vt ex de simo. lz he lx. Johan.

a NOs quēq̄ sniam ferre nō possum⁹: nisi aut in b cōiciū aut sponte ꝓfessum. I dē ostātin⁹ impator. De

c IUdex crīosum di cōdē scutiēs nō añ ꝓferat sen tentiā: q̄ aut reū ipe se ꝓfite d atur: aut ꝓ inocētes testes cō uincat. Hoc idē testat aug. ꝛ eisdē xbis. I tē gre. De eo.

e SIcut sine iudicio q̄mq̄ nolum⁹ ꝓdēnari: ita q̄ iuste diffinita sūt nulla pati/f mur excusatiōe differri. I tē eleutheri⁹ epūs. De eodem.

g NIhil ꝫ quēlibet accusa tū absq̄ legitio ꝛ ido/neo accusatore fiat. nā ꝛ dūs nr̄ ies⁹ christ⁹ iudā furē esse sciebat: ꝫz qz nō est accusat⁹: iō nō est eiect⁹. I tē felix pa.

h PRimates ac/ De eodē cusatū discutiētes epm i nō añ sniam ꝓferāt dānatio nis: q̄ aut reū seipe ꝓfiteat: aut ꝑ inocētes ꝛ canonice ex aminatos regularit̄ testes cō uincant: aliter irrita esse censemus ꝛ iniustā epōrū dānati/onez: ꝛ idcirco a sctā synodo k retractandaz: ita vt oppssis ab oībus cūctis causis sub/ueniat. I tē decreuit zepherinus pa. Multi ꝑ tolerantiā sustinendi sunt: q̄uis sniā di uini iudicij sint ꝓdemnati.

l VNus ex vobis me tra/ditur⁹ ē: bñ dixit ex vo bis ꝛ nō ex nob. ex vobis. n. est: a quib⁹ ꝑ iudiciariā pote statem ꝓfessus aut quicq̄⁹ ex/clusus nō est. a me xo q̄ nul/lis indigeo argumētis ꝛ ola certissime noui: separatus ꝛ diuisus est. Tale ē ac si dice/ret. ꝛ si ego eū ꝑ occulti iudi cij sniam dānatū habeo: vos tñ adhuc illuz ꝑ tolerantiam m sustinete. I tē gre. iobāni de fensori eunti in hispaniam. Rullū seruetur iudiciū nisi

n RAōmis reḡenduz est o de psona presbr̄i dilectissimi fratris ꝛ epi nr̄i ianuarij: et si ita xitas se hz sicut eiusdē

c d IUdex criminosum. id est causam criminalem.

d C Per innocentes. id est bonos.

e SIcut sine iudicio. que iuste. i. fm ordinē iuris. licz enim sciat eā executor iniustā quantū ad ius liti/gatoris. tñ cā exequit. vt ex de offi. dele. pastoralis. nisi sit lata per fal/sa instrumenta. C. si ex fal. istru. vt testi. iudicati

f C Excusatio/ne nisi in conti/nenti obiciatur exceptio. vt ex de testi. veniens extra de restitu. spoli. Fas. dic vt notaui. xj. q. iij. cum apud. etiaz de in integ. rest. Fusc. Joh.

g Suscitans. Jhil.

h PRimates. id est epi/scopi. v. q. ij. si p̄ mates.

i C Sententiā excōmunicatōis quam ferre pos/sunt in episcopū sed non damna/re. vt. ē. dist. xij. de his. in fine. j. xj. q. iij. sicḡ epi/scopus. j. iij. q. vj q̄uis. ꝛ. c. se. nisi sic synodus con/gregata auctori tate pape. vt. v. q. iij. c. j.

k C Retractādā. qualiter retractatur sniā que nulla est ipo iure. nā nec in sentētia excōmunication is neces saria est absolutio si sentētia nulla est. vt ex de offi. de/le. c. cū contingat. ꝛ extra. de sentē. excom. ꝑ tuas. ꝛ id quod nullū est rumpi nō potest. ff. de iniusto. ꝛ rup. re/sta. nam ꝛ sub conditione ꝛ vbi nulla est obligatio. ibi nulla est liberatio. ff. de verbo obli. decem stipulatus sed hic retractāt de facto. sicut aliquis absoluit de fa/cto. extra. de appel. ad presentiā. sicut depositus de fa/cto restituitur. vt. xvj. q. j. frater noster.

l VNus ex vobis. ar. qō de vno ō de alijs negatur vt. xlv. di. disciplina. sic. ff. de iudi. cum ꝓtor. ē xxv. di. qualis. C. de ꝓcura. maritus.

m C Sustinete. etiā in publica cōione vt ex de of. o. NAōmis. ar. q̄ ōmū est cā paupis (si sacerdos. tractanda q̄ diuitis. vt. xvj. q. vj. de lapsis. ꝛ. C. de epi. ꝛ cleri. siquis ad declinandam. sed dic q̄ hic vl/timo iubet tractari cā epi. vt eo melius memorie cōmē detur. vt. j. de conse. dist. ij. liquido. Sed quare iubet inquiri scilicet an ordo iuris fuerit seruatus. cum ipsi depositi essent a non suo iudice. vnde statim deberent restitui. dic q̄ hoc fuit ꝓpter scandalum comitioli. et est. ſ. xj. q. vj. hoc quippe.

o C Ꝑdl bteri dilectissimi. transitiue ponitur.

Matth. 26

(que ꝓfessio ꝓiudicat. nichose his vezsily.

a ¶ Aliqua mota. siue ꝓbata. siue ꝑ ꝛ. ꝛ tūc planū ē. nō eni eo solo q ḋs ē accusat⁹ reus c. vt. xv. q. vj. c. vl. vel dic mota ita q sit infamat⁹ ꝛ i purgatiōe deficiat. ℔ eni solū sufficit ad depositionē. vt eẋ de simo. de ℔. ꝛ c. insinuatū. hoc vero ē qñ crimē in q̄ deficit inducit de positionem.

b ¶ Pñte. ꝛ intelligēte. als nō dicerē pñs. ff. ō ꝺb. sig. cozaz. io. c ¶ Et genus cāe. s. an sit ciuil an crialis. q̄ alij testes admittūt in vna q̄ in alia vt. xiiij. q. ij. sup prudētia vl dic gen⁹ cāe. i. an tale sit crimē qō inducat depositionē vel nō. q̄ nō offic crien induc it depositionē. di. lxxxj. apls. et v. q. iij. in loco.

d ¶ Mod⁹ ꝓbatiōis. nō itelligas vt inḋratur an ciuiliē an criminaliē agatur. nā ꝓpter crimē ciuiliē ꝓbatū remouet ḋs a būficio. vt eẋ de offi. custo. c. j. eẋ ō fideiuſ. quenit. de iureiurā. q̄relaſz dic modus ꝓbationis. i. an excipiēdo vl denūciando vel alio modo ꝓbatū sit crimē. q̄ si excipiendo vel denūciando nō est remouendus. vt eẋ de accu. sup his ſz aūt directe agaḋ de crimie licet ciuiliter būremouet ab administratiōe ſz nō a dignitate. vt eẋ de simo. q tuas. in fi. ¶ Peruerſe. q̄d iuris de ℔ hēs. iij. q. ix. in sūma. f ¶ Repellaḋ. nisi feciſ set ignoraēter. vt. j. viij. q. j. pñtiū. ꝛ j. c. eum qui.

g ¶ Ab ipo. non ab ipo vt iudicēt. vt. j. iij. q. v. q̄ ſuſpecti. h ¶ Sex mēſib. post ℔ tps forte ipo iure reſtituunt. ar. ff. de postulā. imperatores. ℌ. di. l. ſi ille. ℌ. ſz ibi grant detruſi in monaſterio. vt ibi ꝓpetuo eſſent.

i ¶ Detu. metus ℔ attenuat pcm. vt eẋ. qō me. cā. excuſat. vt. j. de ꝑſe. di. iij. eos. ꝛ. xj. q. iij. quiſquis.

k ¶ Sua sponte. ar. q mitt⁹ agit cū sponte ꝑfeſſo q̄ cū cōuicto. vt. l. di. c. iij. ar. eẋ de elec. innotuit. & hoc de

l ¶ Quia leuiozis. cū enim sit singular⁹ ſucceſſoꝛ maſla fides defuncti nō nocet ſucceſſori. ſec⁹ ſi eſſet vniuerſalis ſucceſſor. C. de acq. poſ. vicia. ꝛ. ff. de diuer. ꝛ tē. ꝓ. l. an viciū. ꝛ. l. cū heres. purgaḋ ergo viciū ꝓ ſucceſſoꝛe. ſic eẋ de fi. ꝓ bꝝ. ex trāſmiſſa. vt dicit lex q nō videoꝛ vt poſſidere. ſi recipiā poſſeſſiōes ab eo q̄ poſſidet ſz illeviciose poſſidz. vt. ff. vti. poſ. ſi duo. ꝛ ſi. eẋ ō reſt. ſpo. cū ad ſedē. in fi. Jo. hodie tū ſpoliatus pōt cōuenire quēlibet poſſeſſoꝛē ꝺitione ex canone. vt eẋ de reſti. ſpo. ſepe cōtingit. Bar. m ¶ Reuerſurus. arg. q dignitas nō cōualeſcit in innouatore ſi electus moꝛitur. ar. ꝺ. xxj. q. j. relatio n ¶ Expendiſſe. de expenſis cō ſueuit notari. eẋ de pe. calūniā. imo melius eẋ de do. ꝛ cōtu. cū dilecti.

Sed ℔ aliā aduciam. dico q̄ oēs expēſe ſolutur q̄ facte ſunt ineūdo ꝛ redeūdo. eẋ de elec. vt ꝓterite. vl et circa aduocatū. vt C. de iudi. ſancimus. ꝛ ℔ obtiēt cū victus ſuccūbit victoriſſecus eſt ſi ꝺcēnat ꝓ ꝛrumacia. tūc tm ſoluet expenſas factas a tpe ꝛrumacie. vt eẋ de do. ꝛ ꝛru. cuz dilecti. illas tamen expenſas dico deducendas. q̄s domi ꝓſueuerit facere. vt. ff. ad exhi. ſed et ſi ·ℌ·j. ꝛ. ff. de pe. here. ꝛ ſi ·ℌ·q. ā ꝛ. ff. de rei ven. ſi res. nec illas petit q̄ vel caſu fortuito fcē fūt vt. ff. man. inter cās. ·ℌ· non omia

Item iſte expenſe erunt medioces ꝛ non deliḋcate vt. ff. ō pig. ac. ſi ſeruos. i fi. ꝛ. ff. de dam. infec. inter quos. ·ℌ·ü. ꝛ. l. ſe. ſolaſ enim ꝓſtabit q̄ ꝓpter ipam cauſam facte ſunt. vt eẋ de ſequeſt. poſ. ꝛ fructu. ad hoc in fi. ſolas neceſſarias ñ vtiles ꝓſtabit. vt eẋ de eo qui mit. in poſ. cū veniſſent. in fi. Illud autem nō obſtat ei q minoꝛes facere potuiſſet. vt. ff. man. ſiquis ·ℌ· impendia Item iudex pr⁹ius taxabit expēſas q̄s ꝑ eis iureturꝛ. vt. iij. q. iij ℌ· ſpaciū. ꝛ eſt illud ſpeciale qō ꝓbaḋ aliq̄d ꝓprio iuramēto. ꝛ hoc ideo eſt. q̄ res taḋ aliter neḋ ꝓbari. ſic ꝑ ſacramentū ſuū ꝓbat ſe aliquis ꝓdidiſſe inſtrūmētū ſuum. vt. C. de fi. inſtru. l. vlti. eodez modo ꝓbat ſibi res aliquas mobiles eſſe ablatas. C. vndevi. ſiq̄n. extra qō me. cauſa. c. vlti Hoc tñ teneas pro certo q̄ nullus in principali cauſa condēnatur in expēſis poſtq̄ iurauit de calūnia cū poſtea ꝓſumaḋ bona fide litigare. vt. ff. de leg. ü. qui ſolidū. ꝛ in hac opinione fuit to. cremonē ſis ꝛ alij doctoꝛes legū. vnde dixit bulgarus exceptionem facit contumacia abſentis actoꝛis ꝛ iuſta ignoraēntia. Joh. ꝛ ita ſeruaḋ de facto in hac ciuitate bononi. enſi. ſed in cauſa ap. indiſtincte quilibet condemnatur. vt. ü. q. vj. omni modo. Bar.

o ¶ Daro ſacramento ali. ſiter nequit ꝓbare. C. vnde vi. ſi quando. Johannes.

candū est. Quia igit̄ stephanus ep̄s ī odio suo q̄dā ficta ⁊ de falsis se capl̄is accusatū neq; aliq̄d ordīabilit̄ factuz ꝑ īiuste se asserit ꝯdēnatū: diligent̄ q̄rēdū est. p̄mo si iudiciū ordinabilit̄ est habitū. i. a si alij accusatores atq; alij testes fuerūt. Deinde cāꝝ q̄litas ē examināda: si digna ex b ilio vl̄ depositiōe fuerit: si eo p̄nte q̄ accusat⁹ est sub iureiurādo testimoniū ꝯ eū dictuz est. si scp̄tis actū est. si ip̄e licētiam rn̄dēdi ac defendēdi se habuerit. Sz ⁊ de p̄sonis accusantiū ac testificātiū subti c lit̄ q̄rendū ē: cui⁹ ꝯditionis sint cuiusue opiniōis: ⁊ ne īopes p̄rimonij sint: ne forte d aliq̄s ꝯ p̄fatū pastorē inimicicias habuissent: vtꝝ testi e moniū ex auditu dixerīt: aut f certe si specialit̄ se scire testa g ti sunt. si scriptꝰ iudicatū ē: ⁊ partib⁹ p̄ntib⁹ sn̄ia recitata sit. ꝙ si forte hec solēnit̄ acta nō sūt: neq; cā ꝓbata ē: q̄ ex ilio vl̄ depositōe digna sit: oīb⁹ modis ī ecc̄iaz suā reuocetur. Hi vo q̄ ꝯ dei timorē et statuta canonū eū ꝯdēnauerūt: excōicati in monasterio ad agēdā pn̄iam sex mensib⁹ mittēdi sūt: ita sane vt si cuiq̄ eoꝝ mortꝰ ꝯtigerit īminere discrimē: viatici bn̄dictio ei nō neget̄. ip̄e aūt q̄ eo viuēte locū ei⁹ temerarie ābiuit: p̄uat⁹ sacerdotio ab oī mīsterio eccl̄iastico repellat̄: atq; eidē dilectissimo frī et coep̄o nr̄o tradat̄: vt eū ip̄e aut ad nos trāsmittat: aut apud se ī custodia hēat. Ep̄i vo q̄ eum ordīare p̄sūpserūt vel ꝑuerse ordīatiōi ei⁹ assensū p̄buerūt cōione p̄uati sex mēsib⁹ ad agēdā pn̄iam ī mōasterio deputēt ⁊c̄. vt supra d̄ cā ianuarij ep̄i: ⁊ īfra de eodē. Qd̄ si forte aliq̄ de obiectꝰ ꝯ memoratū stephanū ep̄m ꝓbata sunt: aliq̄ vo doceri mīme potuer̄t: cauta oīno ꝯsideratiōe pēsandū est vtꝝ leuiora b capl̄a an certe grauiora sunt ꝓbata: vt ex eis q̄lit̄ diffinitionē tuam formare debeas: possis scire. Gl̄iosus vo comitiol⁹ si suprascp̄t⁹ ep̄s īnocens eē claruerit: q̄cq̄d de reb⁹ ei⁹ vl̄ ecc̄ie ip̄i⁹ tulit: ei sine aliq̄ dilatiōe restituat ⁊c̄. vt supra ī cā ianuarij ep̄i. Si āt ep̄m talē culpā qd̄ absit ⁊c̄ ⁊ īfra vt ī cā mōachoꝝ. de p̄sona p̄sb̄ri: ⁊ īfra ī cā. cleric⁹ adūsus cl̄icum: ⁊ īfra. De p̄sona ianuarij ep̄i sciendū est grauit̄ ⁊ oīno ⁊ ꝯ leges esse actū: vt violēt̄ de ecc̄ia trahe i ret̄: dū si quālibet iniuriaz a q̄cūq; ep̄s passus fuerit in ec k clesia: īiuriantez lex capitali pena ꝑcutiat: ⁊ sic̄ maiestatꝰ reū oīb⁹ det eū accusandi licentiā: vt h⁹ legꝰ series loq̄t̄ codice li. j. ⁊ ti. de ep̄is ⁊ cle l ricꝰ in ꝯstitutiōe. j. Siq̄s in hoc gen⁹ sacrilegij irruperit vt in ecc̄ia catholica irruens m sacerdotib⁹ et ministris vel ep̄i cultui locoq; aliq̄d īportet in iure ⁊c̄. ⁊ infra. De p̄sona ep̄i stephāi h̄ attēdēdū ē: n qꝛ nec inuit⁹ ad iudiciū trahi nec ab ep̄is alieni ꝯcilij de o buit iudicari si ꝯ hoc dictuz fuerit: qꝛ nec metropolitanū habuerūt nec p̄riarchā: dicēdū est qꝛ a sede apl̄ica q̄ oīm

a ¶ Accusatores. i. accusator. nō enī plures accusatores admittunt̄. qꝛ posset esse ꝙ vn⁹ ꝓbaret. ⁊ alter deficeret in ꝓbatiōe. sz si plures sūt. iudex eliget magis dignū. vt. ff. de accu. si plures. tn̄ intantum p̄iudicabit eis ꝙ q̄ semel apparuit int̄ accusatores. nō pōt postea in illa cā testificari. vt ex̄ de accum. p.

b ¶ Si eo p̄nte testes iurare debēt p̄nte vtraq; ꝑte vl̄ alt̄a ꝑ cōtumaciā abn̄te. ex̄ de test. ī noīe dn̄i. sz testīoniuz nō dn̄t dicere corā ꝑtib⁹ exēplo daniel̄. q̄ sol⁹ secrete q̄rebat a testibus. j. q. vij. §. his ita. v. ite daniel. ego credo ꝙ q̄cūq; ꝑs velit īteresse int̄rogatiōib⁹ ꝙ pōt. qꝛ ꝑtes meli⁹ nouerūt q̄rere oēs circūstātias. ⁊ h̄ ꝓbat̄. ff. d̄ adul. si postulauerit. §. q̄stiōi. sz h̄ sciant ꝑtes. ꝙ q̄cūq; ꝑs sel̄ interfuit. āmō nō p̄t alios testes ꝓducere sup illo articulo. vt ex̄ de testi. fraternitatis. ī aut̄. e. §. qꝛ vero Jo. Sz certe sic̄ testīoniū dicit in secreto. ita ⁊ int̄rogatiōes fiūt ī secreto. ⁊ dant̄ ī scriptꝰ. ⁊ ita ꝟuatur d̄ facto. Bartholomeus.

c ¶ Querendū sz nō vr̄ h̄ mō eē q̄rendū. cū exceptio q̄ testi ē obiciēda an̄ publicationez debeat opponi. vt ex̄ de test. p̄ntiuz. ⁊ qꝛ nō refert c⁹ opinionis testis sit. dūmō eo tp̄e q̄ tollit testīonium nihil fuit obiectū testi. vt. C. d̄ testi. j. R. l. reus bn̄ obiecit ꝙ testes tales n̄ eēnt admittēdi. sz iudex spret̄ ist̄ exceptiōib⁹ admisit eos. vn̄ in h̄ casu p⁹ sn̄iaz dz inq̄ri d̄ opīone testiū. vt ex̄ de test. ex ꝑte ade. vl̄ reo absente fuerūt ibi testes inducti ⁊ cū iudex de suo officio deberet inq̄rere. de opīone testiū nō q̄siuit.

d ¶ Inimicicicias capitales. vt ex̄ de simo. ꝑ tuas. ⁊ ī aut̄. de tes. §. si vo q̄s odiosus. insti. de excu. tu. §. inimicicie. j. iij. q. v. c. ij.

e ¶ Ex auditu. j. iij. q. ix. testes. tn̄ de auditu ⁊ de credulitate q̄rit̄ a teste. ex̄ de test. cū cām.

¶ Spālit̄. i. assignata cā scīe vt nō. iiij. q. iij. sola.

g ¶ Scriptꝰ. j. xj. q. j. siq̄s cū clerico. ꝯ. sz illud ī cā ciuili. istud in crīali. vl̄ illd̄ speciale in ep̄o.

¶ Leuiora. an g̃uiora. j. iij. q. x. placuit. ꝯ. sz h̄ nō d̄r ꝙ secūdo sint admittendi ad accusandum.

i ¶ Dū si quālibet. g̃ ꝓ modica vt ꝓ mag̃ īiuria p̄t q̄s talit̄ puniri. ar. xiiij. q. vj. c. vl. tn̄ ꝓ modica īiuria n̄ excōicat̄ q̄s. xj. q. iij. null⁹. ex̄ de sent. ex. ꝑuenit. ⁊ male dic̄ io. qꝛ excōicat⁹ ē. sz non dz mitti ad sedem ap. nisi velit ep̄s vt dicit illa decre. ꝑuenit. b.

k ¶ Capitali. h̄ est lex cornelia. sz ꝯ. C. de epis. ⁊ cle. aut̄. sz nouo. ibi enī d̄r ꝙ tal̄ ꝟberat̄ ⁊ in monasteriū mittit̄. Jo. Sol̄. p̄t dici ꝙ nouo iure stabit̄ huic legi. cū sit canonizata.

l ¶ Siq̄s. ī h̄. j. xvij. q. iiij. §. qui aūt de ecclesia.

m ¶ Et mīstrꝰ nō diligent̄ ꝙ ī h̄ casu crimē sacrilegij cōparat̄ crimini lese maiestatis. vt. xvij. q. iiij. siq̄s suadēte. §. q̄ autē. imo si laic⁹ extrahat̄ de eccl̄ia. tale crimen cōparatur crimini lese maiestatis. vt. C. de his qui ad ecclesiam ꝯfu. l. ij.

n ¶ Ad iudicium. alienum. hic patet per verba seq̄ntia. s. ab episcopis alienis ⁊c̄.

o ¶ Judicari. ergo cōprouinciales episcopi sunt iudices episcopi. vt. iij. q. vj. c. ij.

a ¶ A suo iudice ff. xj. q. j. c. pe. C. si a nō cōpe. iudi. l. vlt. b ¶ Crimīe. nota q etiā in istis except crīb nō ois admittit ad accusationē vel testimoniū. nisi male fame fuerit accusat vt b. z ff. e. q. vij. accusatio. z ex de testi. venies. Si vo male fame fuerit accusat oēs admittunt. vt ex ō simo. xanta. z ex de testi. qm nisi odio venerit ad accusationez. vt ex de simo. licet hely. z. c. p tuas ¶ Alij dicūt speciale esse i epo. de cre. tūvidet dicere q ff eū etiā q fuit male fame ñ admittit crīosi i except crīb cū crialr agit. sz vbi ciuiliē agit tunc admittūt crimiosi ff regulares platos. sed nō ff seculares / sed si sunt emēdati de crimine. tunc admittunt ff eos ō equitate nō ō rigore. vt ex de simo. p tuas. c ¶ Nō extitit ex de offi. iudi. c. j. ex. de psump. mādata. z. c. ti. cū in iuuentute. ff. de suspec. tu. l. iij. ff. ad. l. iul. ma. famosi. xxv. iij. di. q. sunt cul pe. ff. de re mili. l. non omnis. d ¶ Corpali. ff. v. q. v. illi qui.

e ¶ Tatut. vt snia p hanc l. nō pt gre. pba re q in crialibus causis debeat in seruenire scptu/ra. q. lex illa tm de ciuilib causis loquit. naz epos inter suos subditos sine scriptura iudicat. vt. xj q. j. sicḡ cico. z C. ō se. ex pe. re. quē. nisi sitr se/cular iudex i modicis cāis vt ibi dicit. z in auē. ō man. prin. §. sit tibi / z q partes illud mutuo consensu pñt remittere. vt. C. de e/ epis. z cle. auē. generaliter. in fi. z. C. de priuil. eoz qui in sacro palatio consistūt. l. quoti. in fi. li. xij. dicas cuz greg. q in criminalib causis requirit scriptura. nisi in causa dilapidatiōis. vt in auē. vt iud. sine quo ff suffra. §. necessitate. colla. ij. e ¶ Si aut iudex male fame fuerit accusat ff si ecclia z caput ē: hec cā audienda fuerat ac dirimēda sicz pdict eps petisse dignoscit qz ḡ eps alieni ocilij iudices habuit oīno suspectos snia ñ a suo iudice dicta nihil firmitatis obtineat. qō aūt ōr a ff uis suis accusat sciendū est: qz audiri mīme debuerūt / si b vo de crīe maiestat ōr accusat: nec ipis de eo credēduz fuit: si vita vl opinio ei talis c añ nō extitit. qō aūt dicit idē eps: qz se absente aliq vilissimi sint testes exhibiti: b si verū est nulli ē momēti. ¶ Testes aūt ḡles vl cui opinionis ad testionū admittendi sūt plūe leges oñdūt: q pene nlli hūf incognite: q etiā illud sanciūt: vt vilissimis testib sine corpali discussione credi nō debeat. ¶ Nō ät ōr qz nihil in scriptz iudicādū ē legēduz ē codice titulo. xliij li. vij. ystitutiōe vltia: qz scriptis debuit iudicari. naz ibi inē alia pcipit: vt snia q sine scpto dicta fuerit: nec nomē snie hre mereaf. Itē codi. li. vij. ti. de sententijs ex peculio recitandis. Impator valz gratian z cetera. **Ultima snia dz de scripto proferri**

e Tatut generalib iuſsum: vt vniūsi iudices qb reddēdi iurf i puincijs pmisim facultatez cognitis cāis vltias diffinitōes ō scripti recitatiōe pferāt huic adijcim sanctioni: vt snia q dicta fuerit: cū scpta non esset: nec nomē qdē snie hre meratur: nec ad rescissiōez pperā decreto z appellatōis solēnitas reqrat. Itē ex oci. apud sctm medardū. viij. c. himar remoz archiepūs dixit. De f Legū ecclīasti/ eo dez. ca z auctas tal ē: vt in causis gestoz sp scptura reqrat: adeo vt q ad sacz fontē accedit: suū dare nomē pcipiatur: q ad sūmū sacerdotiuz g puehit: decreto māib oīm roborato eligat. ¶ Ordiat ät a suis ordiatorib lras accipe iubet: q ēt ab ecclīastica h societate qlibet excessu discī dit libellari descriptōne aut recipit aut deijcit. sz q accui saf aut excōicat seu recōciliatur: p scpturā accusari vl recōciliari iubet: z sic ī ceteris hmōi ī tm scptura deposcit. vt sic btūs grego. in cōmonitorio ad iobem defensorē exromanis legib sumēs scribit: snia q sine scptis pferf: nec nomē snie hre meretur.

k Itē nicolaus papa girardo turonēsi archiepo. **Restituendus ē quē necz pfessum ystat esse ejectū.**

k Notum sit tue fraterne charitati: q cū iste presbyter paup noīe christofer de sua angustia ad nram clementiā lachrymabilit sit cōquestus: dicēs falsis se criminibus ipetitū: z ab ecclia sua nō puictū necz pfessuz irrōbilit fuisse ejectū. nam vt ipe refert: a tua diligētia p tres vices inq sitiōe facta nulla in se necz de fornicatiōis crimine necz de homicidij pfessione de qbus impetebaf repiri potuit culpa: nisi q sue paupertat cā que petebant aut pfentire noluit aut adimplere nō potuit. qō suus tñ emulus vltroneus egit: q iniuste illi ecclesiā pripuit: idcirco l magnope monem reuerentiā tuā vt q te forte ignorāte gieziaca cupiditate pacta eē m videf: tue fraternitat cēsura celeri emēdatiōe corrigāt. s. n restituēdo eccie pōe iā dictū

g ¶ Prouehit ff. di. lxj. episcopus dū fuerit.

h ¶ Societate vt hereticus. vt ff. j. q. vij. Gries.

i ¶ Excōicat. xj. q. iij. debent. z. c. cure.

Notum sit. p res. nota sepi posse inquiri de eodē crimine.

l ¶ Nisi istud nisi nō ponitur hic exceptiue.

m ¶ Monem Per hoc verbū precipitur. vt. ff. xxviij. q. j. sic ei z. ff. de lega. iij. fideicommissa. §. hec ba. z. xj. q. iij. rogo. z. iij. q. ix. reuera. z. ij. q. vij. sicut inquit. in glo. ij.

n ¶ Cue. remittitur hec causa ad eum a q appellatum est. nō vt ipsum iudicet sed vt ipm restituat. z sic nō obstat. extra de appel. accepta.

o ¶ Restituendo. causa prius cognita ne obster ff. vij. q. j. presentium.

vñ q̄dq; modis tñ q̄s consentire.

a ¶ Et ꝓsentiēt̄. hoc ĩo dicit q̄ ipe eũ nõ priuauerat. sed alij de ꝓsensu suo. ꝛ ꝟ est notabile q̄ ꝑt ꝙueniri nõ solũ q̄ deiecit vel mãdauit vel ratũ habuit. ſz etiã q̄ ꝓsensit. ex de restit. spo. cũ ad sedez. in fi. Consentire ꝺ ꝙs tribꝰ modis. ſ. vt q̄ ad hoc coopar̄ vt in simonia. j. q. j. siquis epõs. ꝛ ĩ incestu. iij. q. iiij. ꝓsanguineoꝝ. Jrẽ ꝛ in raptu virginis. xxxvj. q. ij. de puellis. i rapina. xvij. q. iiij. oēs eccl̄e. Jtem in iiusta snia. vt ꝺ. e. in primis.

Scḋo mõ ꝺ cõsentire. cũ nõ corrigit quos tenet̄ ex officio corrigere. vt. lxxxiij. di. c. j. ꝛ ij. ꝛ. lxxxvj. di. inferiorũ

Tertio mõ dicit ꝓsentire cum defendit peccantẽ vel q̄ sua auct̄e delinquit. xj. q. iij. qui consentit xxiij. q. iij. ḋ alioꝝ. ꝛ talis magis est punit̄ꝺ q̄ ipe faciẽs. vt ibi dicit. Jo.

b NEmo pr̄e/ſ byt̄ excõmunicet. arg. q̄ simplex sacerdos habet ptãt̄ excõmunicãdi. vt ex̄. de offi. ordi. cũ ab ecclesiarũ. ꝛ de ap. reprehensibilis. ꝛ extra ꝺ eo qui fur. ordi. rece. c. j. Nã q̄libet sacerdos hz claues ligandi ꝛ absoluendi. vt. j. e. q. vij. §. itẽ cũ dauid. ꝛ xj. q. iij quomõ. Jtez q̄ sacerdotem atq; ei reddẽdo tua pietate ꝓstinũ quem pdidit honorẽ: ꝛ nullaten⁹ canonica ĩstituta alicui⁹ temeritate ꝓtẽni ꝑmittas: q; facientẽ a ꝛ ꝓsentientẽ par pena ꝓstringit. Jt̄ de libro ꝓstitutionũ

Antеq̄ cã examinet̄ aliquis

NE/ excõicari nõ licet. Nemo epõs nemo ꝑbr̄ excõicet aliquez añq̄ cã ꝓbet̄: ꝑter quã eccl̄iastici canões ꝺ fieri iubẽt. Sicḋ añ aduersus eã ꝓstitutionẽ excõicauerit aliquẽ: ille q̄ excõicat̄ ẽ: maioris sacerdotis auct̄e ad gr̄am sct̄ẽ cõionis redeat: ille q̄ nõ legitie eũ excõicauit: in tantũ abstineat tp̃s q̄ntuz o maiori sacerdoti visũ fuerit: vt q̄ ĩiuste fecit eũ excõicãdo ipe iuste patiat̄. Jtez augu. in epla ad clez ꝛ ad vniuersaz plebẽ hyppoñ.

Incerta ꝛ dubia iudicari nõ ꝑt.

c NOmen ꝑbr̄ ꝑterea nõ ausus suz de numero collegaꝝ ei⁹ vel ꝙsumere vl̃ delere: ne diuie pietatis ptãti: sub cui⁹ exam̃le cã adhuc pẽdet: facere viderer in iuriã: si illi⁹ iudiciũ meo vel lem iudicio ꝑuenire. q̄ nec ĩ negocijs secularib⁹ iudices faciũt: q̃n ad maiorẽ ptãtem dubitatio referr̄: vt pendẽte d relatiõe aliq̄d audeãt cõmutare. in epoꝝ quoq; concilio cõstitutũ est nullũ cl̃icũ: qui e nõdũ ꝙuict⁹ est: suspẽdi a cõmunione debere nisi ad cãm suã examinãdã se nõ ꝑsentauerit. Jt̄ melchiades papa.

Nec suspiciõis arbitrio nec añ vez ꝛ iustũ iudiciũ aliqs

h PRimo semp cõdẽnetur noia diligenḋ inḋrite: vt cũ iusticia ꝛ charitate diffinitis. neminẽ ꝺdenet̄ anteverũ ꝛ iustũ in diciũ. nullũ iudicetis suspicionis arbitrio: ſz primũ ꝓbate: ꝛ postea charitatiuã snĩaz ꝓferte. ꝛ q̄ vultis nõ vobis fieri: alteri facere nolite. Jt̄ li. xlix. ti. de accusationib⁹ ꝛ inscẽptionib⁹.

Qui ab accusatione ꝓhibentur ꝛ qui recipiantur.

i PRohibentur alij accusare ꝓpter sexum vel etatem: vt mulier ꝛ pupillus. Alij ꝓpter sacramentũ: vt qui stipendiũ merẽtur. Alij k ꝓpter magistratum et potestatez: in qua agentes sine fraude in ius vocari nõ possunt. Alij ꝓpter delictũ ꝓpr̄ium: vt infames. Alij ꝓpter pem questũ: vt q̄ duo iudicia adũsus duos reos subscẽpta

¶ Maiori auctoritate. cũ distinctione. xj. q. j. si epõs. forte ibi notatũ inuenies. ꝛ extra. de

Omen ꝑbr̄ byteri. vel ꝙsumme re. noia excõmunicatoꝝ tpe excõicatiõis ꝙsumebanẽ in matricula. sed noia depositoꝝ radebantur sic. l. di. cõtumaces.

e

f ¶ Relatione. simile. ex̄ de offi. deleg. licet ex eo etiã q̄ iudex dicit se velle referre. nõ põt amplius cognoscere. C. de ap. ex illo. ꝛ ex̄ de off. delecũ sup. q̃ intelligo si relatio fuerit a partiꝫ approbata. vt. C. õ rela. l. ij.

g ¶ Suspendi nisi sit infamat⁹ ſ. e. q. v. ꝑbr̄.

h PRimo. suspicionis. triplex est suspicio Temeraria. de qua hic dicit. que nec expurgatione inducit Probabilis que expurgationem inducit. vt. j. q. v. ꝑbr̄ byter. Violenta. que ad cõdemnationẽ sufficit. vt. xxxij. q. j. dixit dñs. tamẽ q̃ violenta suspicio vel ꝑsumptio non sufficit ad condẽnationẽ. vt ex̄ de test. co. ꝑterea. extra de ꝓsump. litteras. in fi. ꝛc.

Tobie. 4. Mat. 7 Act. 15

i PRohibent alij ꝓpter sacramentuz q̃ ꝓstant̄. ſ. se nõ

de causis pñt cognoscere. vt. ex̄. de iudi. c. ij. ꝛ ex̄ ó immu. ec. nõ minus. ꝛ etiaz de matrimonialiꝫ causis. extra de snia ꝛ re iudi. tenor. in hn. in pte decisa. Cum ergo excõicatio sit port⁹ iurisdictiõis q̃s ordinis. vt ex̄ ó elec. trãsmissam. ꝛ tales minores plati hñt iurisdictionẽ vt dictũ est. q̃ pñt excõmunicare. Sed ꝟ. excõicatio est mucro epalis. xvj. q. ij. visis. Jrẽ excõicatio ꝺ maxima pena. vt. xxiij. q. iij. corripiant̄. ꝓterea archidiaconi modicã hñt iurisdictionẽ. vt ex̄ de offi. archi. c. j. ꝛ vlti. ergo multo fortiꝰ simplices sacerdotes. So. vbi ꝙsuetudo est ibi bene pñt excõmunicare. cõsuetudo. ndat iurisdictionẽ. vt. ix. q. iij. ꝙquestus. in fi. de hac materia inuenies. xj. q. j. de ꝙsona. Jo. ꝓbabiliter põt dici q̄ ecclesiaꝝ plati de iure cõmuni pñt excõmunicare. vt extra. de offi. ordi. cũ ab ecclesiarũ. licet ep̃i iã preseripserint contra multos plates. b. c ¶ Caula ꝓbet̄. j. q. iij. nemo. ꝺ

k ¶ Magistratũ. sed ꝓtra. ꝟ. j. q. j. in illa. l. iubemus sed illud cũ deliquit iudex in administratione sua. vt tunc possit cõueniri. vt in auc. vt iudices sine quoquo suffra. §. illud. vel hic loquit̄ de eo q̄ ante administrationem deliquit. vel ibi de minoribꝰ iudicibꝰ. hic de maioribus. vt. ff. de iniur. nec magistratibꝰ. tũ etiã maiores iudices ꝓstabunt cautionẽ standi iuri post depositam administrationẽ. vt. ff. de adul. si adulteriũ. §. vlt.

l ¶ Sine fraude. id est sine pena.

m ¶ Questũ. i. quest⁹ suspitionẽ. qui ẽi duos cep erit accusare. si vult tertiũ accusare. ꝑsumit̄ q̄ hoc cã questus faciat. sed huic est ꝟ. ff. de accusa. l. hos accusare. §. l. iulia. vbi ꝺ. q̄ nemo ꝑt duos simul accusare nisi suã

euitaturos mortem ꝓpter salutẽ reipublice. milites. nr̃os magis volumus scire arma q̃s leges. vt. C. de iure deliberan. l. scimus. C. locati. milites.

vel suoꝝ iniuriā ꝓsequaꝝ. sed dic q̄ in diuersis libellis
pñt duo accusari. sed terti⁹ nō pōt. nisi suā vel suoꝝ in-
iuriā ꝓsequaꝝ. vt hic ō. ꝛ. C. qui accu. nō pñt. l. cū ra-
tionib⁹ sed in vno libello nō pōt duos accusare. nisi su-
am vel suoꝝ iniuriā ꝓsequaꝝ. vt in illa. l. hos accusare
nisi cū crien cōe
est. vt. ff. ō adul.
q̄ pupillā. §. j. ſz
in crie adulterij
non pñt duo sit
accusari. C. de a-
dult. reos.

a ¶ Nūmosue. accusatorī lz no-
bis dare pecuni
am in cā sanguī-
nis. ſz q̄ dat pe-
cuniā ꝛ nō in cā
sanguis. ꝓ cōui-
cto habet. vt. j.
q. iij. §. notandū
in fi. ℣. in. oībus
causis. ſz nō licz
accusanti recipe
vt. ſ. j. q. j. ꝓcuſ-
sionis. tñ post fi
nitā accusatiōez
q̄nq̄ remunerat
accusator. vt. ſ.
lxxix. di. ſicḥ pa
pa. et. j. iij. q. v.
accusatores. vj.
q. j. §. verum.

b ¶ Qui falsuꝝ
testimoniuꝝ. isti
repellunt lz non
sint infames. vt
ex. de ordi. cog.
cū dilect⁹. in fi.

c ¶ Pauptatē
ꝓpter ꝟ repellū-
tur testes. vt. iiij
q. iij. testiū. dum
tñ rōne pauptā
tis sit suſpectus
vt instit. de ſuſ.
tu. §. vlt. pauptas enī nō ē de nūero maloꝝ. xv. q. j. il-
d ¶ A possessione. nō tñ ab eis pñt repete-
re possessionē ꝓ interdictū vñ vi. licet enī nullū inter-
dictū infamet. tñ diminuit ꝛ iugillat opinionē eius. ꝟ
quē ꝓponit. vt. ff. de obſequijs. l. ij. nec etiā in integrū
restitutio petit ꝟ parētes vel pfonos. vt. C. ꝛ aduer-
sus quos in integrū resti. l. vlti.

e ¶ Non vt crimen. nisi atrocē iniuriā feciſſent vel nisi noīe alieno cōueni-
antur. vt. ff. de in ius vo. sed etſi. §. pe. ꝛ vlt. ꝛ. xij. q. ij.
q̄ manumittit. Aliē nō pōt agere ꝓ iniuriaꝝ tales pſo
nas. vt. ff. de iniu. nō solū. §. q̄q̄.

f ¶ Non pōt. siue enī q̄s sit ꝓdēnat⁹ siue absolut⁹. tñ
sup eodē crimie sepi⁹ agi nō pōt. vt ex de accu. de his.

g ¶ Abolitione. publica. Tripliciter fit abolitio. aut
publice ob diē insignē. vl ob rē ꝓpe gestā. aut ꝓuatim
accusatore perente. aut ex lege q̄n accusator desistit vl
mortu⁹ est. In publica abolitiōe pt accusator repete-
re rē finitā ferijs ifra. xxx. dies. vt. ff. ad turpil. ſicḥs. ꝛ. l.
ſe. ſz i aliꝝs duab⁹ nō admittit ille qui desistit. vt. ff. ad
ad turpil. q̄ desistit. ſz alī⁹ bñ admittit infra. xxx. dies
ℸ. e. q. vl. in. fi.

h ¶ Ad annonā. cū hoc crimē. ſ. frau-
dē annone ponaꝝ inter excepta cria. ꝛ istud crimen
ecparaꝝ criminī dilapidatiōis. videt q̄ ibi dlibet ad-
mittaꝝ. Nā ꝛ femina cui⁹ nō interest. si pierate ducit.
admittit ad crimen suſpecti tutoris. insti. de ſuſpe. tu.
§. conſequēs. nec in hoc crie tenet q̄s inſcribere. vt. i
auk. vt iudi. sine
quoꝝ ſuffrag. §.
neceſſitatē.

i Manifesta. De noto-
rio loq̄mur. ꝛ dd
sit notoriū igno-
ram⁹. ſcias q̄ q
aliud ē fama. ali
ud maiestū. ali-
ud notoriū. ſa-
ma q̄nq̄ ex ſcia.
q̄nq̄ ex suſpicio
ne ꝓcedit. q̄nq̄
ex certo. q̄nq̄ ex
incerto auctore.
vt de ꝓſe. di. iiij.
ſcim. in fi. Ma-
nifestū ē q̄ ſp ex
ſcia ꝛ ex certo au
ctore ꝓcedit. et
qō pt pbari. vt
ff. de test. here-
des palā. idez et
q̄nq̄ occultū ōt
qō pt pbari. C.
de ap. eos. §. ij. ꝛ
occultum ōt qō
q̄nq̄ ſciūt. vt de
pe. di. j. §. hec at
secreta. Itē no-
toriū ōt manife-
stū. qō ptz p cō-
fessionē vel pba
tionē vl p euidē
tiā rei. vt ex. de
ꝛbo. ſig. cū olim

¶ Notoriū triplex
est. ē enī notoriū
facti. notoriū iu-
ris. ꝛ notoriū p-
ſumptiōis. Notoriū facti ē. qō exhibet ꝛ offert se ocul
oīm. l. qō ita hz facti euidētia. qō nō pt negari. supple
pbabilr. vt ex de coha. cle. tua. ꝛ ex e. ti. vſa. in tali ñ
audit appellās. ex de ap. cū sit romana. ꝛ. c. ꝓterea. et
c. quenit. ꝛ credit simplici assertōi officiat. vt. iiij. q. iiij
§. aliq̄. Nec redrit hec scia oīm ſz pluriū. vt. j. e. ō ma
nifesta. Est aūt quoddā factū ꝓtinuū siue ꝓmanens.
quoddā interpellatū. quoddā stati trāsiēs. In notorio
facti ꝓtinui null⁹ ordo iurꝛ exigit. vt in decre. tua. In
notorio facti inꝛpellati semiplena pbatio redrit. vt ex
de vſur. cū i diocesi. Notoriū actu nō pmanēs. pbabi-
lit pōt negari. vt ex de ſortit. ex tuaꝝ. Notoriū iuris ē
de q̄ aliq̄s ē ꝓdēnat⁹ vl ꝓfessus. tñ in ꝟ notorio q̄nq̄ ꝟ
negatē redrit pbatio. vt ex de ſen. ꝛ re iudi. ſic. Item
q̄nq̄ nō sufficit q̄ q̄s sit ꝓfessus. nisi sit ꝓfessus ꝛ cōui-
ctus. vt. ſ. e. q. vj. §. ſūt ēt q̄ꝛ. ℣. in occult. Notoriū p
ſūptū ē. vt si aliq̄s publice hītus ē ꝓ filio alicui⁹. ibi ñ
redrit aliq̄s ordo iurꝛ. vt ex de fi. ꝓſ. michael. ꝛ. c. q̄n.
ℸ. n. q̄ aliq̄s sit alteri⁹ filꝰ ñ pt ꝛe pbari. vt. ff. de ꝛdi.

k Qe lotha. Da- (ꝛ demō. luci⁹. ſz ꝓ pſūptōes.
nifesta. ſ. xj. q. iij. eoꝝ. ℣. ſz ibi nō erat notoriū ſz

aut. qd sit notoriū ꝛde ci
de ꝛroē. facit ad. c. vſi
de coabi. de. 2. mu

mãlestũ. z sic ñ obst. iij. q. v. qz suspecti. etiã si sit notoriũ. tñ nihilomin⁹ hec citatio forte ẽ faciẽda. ℣. e. ℣. qñ. xxiij. q. iij. de illicita. z ℣. e. de⁹ oiporẽs. z snia ferẽda ẽ vt ex de ap. cũ sit romana. i fi. ſz nec pbatio neqz purgatio ẽ reqrẽda. vt ℣. e. de⁹ oiporẽs. vt ex de pur. ca. cũ dilect⁹. fit tñ p/batio qñqz ex a/bũdãti. ex de e/lec. bone. z. ff. de manu. cãz i fin. z. xxiij. q. j. pu/denda. in fi/nil enĩ tã indubita/tũ ẽ. dñs sollicitã dubitationẽ ad/mittat. vt i auẽ. de tabell. in me/dio. coll. iij.

a Dẽ manife/sta. pluri/mis ℣ nõ reqrit oĩum scia. forte sufficiũt. x. vt. x. q. iij. vnio. iudici tũ dz esse notuz. xxiij. q. iij. cũ ℣ qz. vñ ℣ pt ℣ tinge/re q alqd ẽ no/toriũ apud dele/gatũ. qõ nõ ẽ no/toriũ apud dele/gantẽ. z si cã au direct cotã dele/gante. ille ꝓcede/ret fm ordinẽ tu/ris. ſz delegatus nõ. vt ex de pur. ca. cuz dilectus. Idẽ est in inqsi/tione. pt enĩ esse q delegãs pt in/quirere de crimi/ne alie⁹ si apud eũ est infamat⁹. sed delegat⁹ nõ. ex de accu. cum oporteat b Sine accusatore. Nõ q nẽo ẽ ꝓdẽnãd⁹ sine accusatore. vt. ff. de mu. z ho. rescripto. ℣. sicꝫ accusatorẽ. Sz fallit in charta speciali. cui fides non fit. C. de pba. iubem⁹. z cũ rest⁹ fraudulẽt. z pcacẽ rñdet. C. de test. null⁹. z i rubrice suspecto. ff. de suspec. tu. l. iij. ℣. j. z. iij. q. ij. qz ea. z qñ marit⁹ excipiẽdo ꝓdẽnat de lenocinio. ff. de adult. l. ij. ℣. si publico. z qñ calũniator punit. C. de calũ. l. j. addit. vj. casus qñ crimẽ pbat p inq̃sitionẽ. ex de accu. q̃lit. z qñ. vij. cum deficit reus in purgatiõe. ex de simo. de his. viij. in notoriis. vt hic.

c Omẽs. ſ. cozinthij. d Sciebant. eo p publice in domo sua videbãt eã. z sic ex de coha. cl. z mu. tua.

e Tergiuersatiõe. ſ. dissimulatiõe. f Absens. iudicari. ℣ absens excoicat. vt ex de ap. cũ sit romana. z ex de simo. accusatũ. ſz nũqd absens absoluit. ar. ℣ sic ℣. e. q. v. ℣tro. ar. ℣. de sen. ex. a nobis. i fi. vbi certa forma absolutiõis exprimit. R. sic nõ est absoluẽd⁹. si tñ a/liẽ absoluit renet absolutio. vt ex de regu. iur. oẽs res.

g Multi cozigunt. nõ possum⁹ (xxx. q. v. obijcit. nominatim sed in genere. vt. v. q. i. quidam.

h Quis. interpositio est. i Mortalis. ante cõ/

remptũ. xxiij. q. iij. notandum. k Medicinalis. v spũs ei⁹ saluus fiat. vt. xj. q. iij. audi. nisi sit incorrigibilis. vt. xj. q. iij. nemo eꝓz. z ℣. xxiij. q. iij. cozripiant/tur. z notandũ in fi. l Seculari. i. de rebꝰ seculari/bus. vel loquit de laico. z sic nõ est ℣. extra de iudi. ar si clerici. ar. huj⁹ c. videt q cleri/cus de crie ciuli/ter puict⁹ ifame/tur p sniam lata in ipm a laico p recouctionez. vt vj. q. j. btus pe/trus. z. c. ifames/ar. extra de test. de cetero. et. iij. q. v. de accu. xxx. v. q. iij. ℣ iuctio/nes. imo si cozat quocũqz i modũ exceptiõis pbat crimẽ cogẽt ad pniam. nã vnde cũqz clarẽt cria. z. xxiij. q. iij. ec/ce. nã z iudiciuz hereticoz cẽrtificat eccliam. vt. ℣. xxiij. q. j. subdi/acon⁹. z in auẽ. de sanc. epis. ℣. si vo crimẽ. z snia in vno iudicio lata fidem facit in alio. ff. õ iureiu. si duo. C. de lib. ca. iubem⁹. ℍ est vez inẽ easdẽ ꝑsonas. qz res inẽ alios acta z. ex de re iudi. q̃uis cũ silibꝰ fiãt fit fides seculari iudici p iudiciuz ec/clesiasticũ. vt. xj q. j. statuim⁹. ee

Matth. 26 Mar. 14 Luc. 22

1. Cor. 5

Gal.

Coloss. 2

Act. aliquos casos i. 4b 43.2

Ancher

sacr⁹ ꝑt admitti. Iudex tñ eccl'iastic⁹ nõ ꝑt cl'icũ rõne illi⁹ snie punire q̃si ꝓuictũ. si tñ infamia crebꝛescit. ex tali snia ꝑt eꝑs ipm cogere ad purgatiõem. in q̃ si deficeret pbaẽt. vt ex de simo. de ℍ. nec testes purgatiõis sũt ꝓrarũ ꝓtestiũ. qz isti iurãt de credulitate z alij de scia. z hñ põt esse. q isti credãt eum innocentẽ. z illi sciant cũ nocentẽ. nec obest ei illa snia quo ad beneficiũ vel q̃ ad ordinẽ. ex de excep. deniqz. de ordi. cog. cũ dilect⁹. iij. Sed forte ꝑt ipm cogere ad penitẽtiã. nã etiã in cã correctionis renuis ꝑpatio z scia sufficit de sponsa. ꝑterea. xxij. q. v. ℍ videt. imo sufficit vn⁹ test⁹ q̃ ad snĩam medicinalẽ. vt de test. co. puenit. de ℣se. di. iij. cũ iracꝫ. ex de ℣sang. z affi. sup eo.

m Accusator z iudex. qõ fieret si occultos tales accusarem⁹. n Similia. ar. q licet aliq̃d specialiẽ de vno dicaẽ. tñ extendiẽ ad oĩa similia. vt. ℣. e. de⁹ omnipotens. xxxij. q. vij. apostolus. xvj. q. iij. licet. di. lxj. miramur. vt. ℣. dist. v. ad eius. ff. de fun. instruc. questituz. ℣. vlti. ff. de adimen. lega. l. legata. ff. de ali. z cib. lega. l verba. ff. de suppel. lega. legata. xvj. q. j. hinc est etiam. argu. ℣. C. de ꝓcura. maritus.

ſidijs pateret aduersantiũ. nec culpa delinq̃ntiũ suiaz effugeret iusti examinis Ñ stephan⁹ papa leoni epõ thianensi. Ordinẽ iudiciariuz manifesta nõ desiderat causa

a Te mãlfesta z nota plurimis cã nõ sũt q̃rendi testes: vt sctũs ãbrosi⁹ i epla ad cozinthios dic de fornicatoze sniaz exponẽs apli. Judicis inq̃ nõ ẽ sine accusatore dãnare: qz dñs iudã cũ fuisset fur: qz nõ ẽ accusat⁹ minime eiecit. cognito añt opere isto pellẽdũ illũ apls de cetu b fraternitat⁹ cẽsuit. oẽs ei crimẽ ei⁹ sciebãt z ñ arguebãt. publice enĩ nouercã suã loco vxoris hẽbat: in q̃ re neqz testib⁹ opus erat neqz tergiuersatione aliq̃ poterat tegi crimẽ. Et paulo post: absens facie pñs añt auctoꝛ spũsci quinusq̃ absens ẽ: ita iudicauit vt pñs eum q̃ hoc admisit tradi sathane i interitũ carnis: z infra. Sed sciẽduz ẽ: q eozum q̃ mãlfesta sũt: alia sunt nota iudici z incognita alijs. Alia sũt manifesta alijs z occulta iudici. Quedaz ℣o sũt nota iudicit z alijs. Que iudici tñ nota sũt: sine examinatõe ferri nõ pñt: qz dñs accusator⁹ ꝑsona assumit⁹ iudiciaria potestas amittit⁹. Jn vna eadẽq̃ cã null⁹ sil põt eẽ accusator z iudex. Unde aug⁹. in omel. de pnia. Si aliq̃ sunt cozrigendi q̃s tolerandi.

g Multi cozigũt: vt pe/trus. im'ti tolerãt: vt iudas. multi nesciunt donec veniat deus: q̃ illuminabit. absconditatenebraz: z ifra.

h Nos vero quẽq̃ phibere a cõione nõ possum⁹: q̃uis hec i phibitio nõduz sit mortal'⁹ medicinalis: nisi aut sponte ꝓfessum: aut in aliq̃ siue seculari siue eccl'iastico iudicio nomiatũ aut cõuictũ. Quis enĩ sibi vtrũqz auderet assumere: vt cuiusq̃ z iudex. hmõi regulam etiã paul⁹ apl'us in epla sua ad cozinthios breuit⁹ insinuasse intelligit: cũ q̃busdã cõmemorat⁹ crib⁹ eccl'iastic⁹ formã ad omia similia ex quibusdã daret. ait enim.

a ¶ Cū fornicarijs. iudeis vel gentilib̄. b ¶ Fornicarijs. s. occultis. nisi in casib̄. q. d. nō ē aliq̄ ps mūdi in q̄ nō sint tales mali. c ¶ Sicḡ aūt. ḡsi dicat. ḡre hic nō dicas ō aliḡs ḡ̄ de fratrib̄. ℟. d ¶ Nomina/tur. p sniam. e ¶ Qui fornis. i. qui non nr̄i iuris. xvij. q. iij. constituit. s. di. xlv. di. qui sincera. ℣. dic vt nō. xxviij. q. j. se pe.

f ¶ Judicare. ēptū ad excōica/tionē. sed cotpa/liter pñt puniri. vt. xvij. q. iij. cō stituit. ar. q̄ ex/cōicat⁹ non pōt itez excōicari. ō hoc inuenies. iij. q. iij. engeltru/dam.

g ¶ Suspicio/nis. subaudi te/merarie. si volē te secus. xxxij. q. j. dixit.

h ¶ Extraordi/nario. agendo ℣ eū denunciatiue l'inq̄sitiue q̄ mo/dus nouus est z exordinari⁹ fm quosdā. Sz dic ex̄. i. pter ℟ vl' ℣ ordinez iuris. s. qz nō est de forō suo cū sit occul/tus vñ sequit.

i ¶ Nā si noia/tio. i. infamatio. ℣. xxv. q. vj. c. vl. xxxv q vj. si duo ar. q p famā nō pbat aliq̄d ex̄. ō coha. cler. z mu. tua. ex̄ de eo qui cog. pśang. vxo. sue sup cośz fa/ma cū alijs ad/miniculi probat. iij. q. iij. sepe. ex̄ de pśump. illud. de ap. c. j.

k ¶ Si peccaue/rit. in te. s. le sum vel te teste. quidā toraz hāc auctoritatē itel/ligunt de occulto peccato. z exponūt adhibere vnum vel duos testes. q̄ sint testes facte admonitionis. et qō sequit. dic ecclesie. i. sacerdotib̄ qui ozent p ipō. vl' ad/monent cū desistere a peccato. z tali q̄ potest pdesse et nō obesse. xxij. q. v. hoc videt. z qō sequit. sit tibi sicut ethnicus &c. quantū ad priuatam cōmunionē. sed non in publico. vt. xvj. q. j. ij. si rō. sed huic opinioni cōtra/dicit. xlv. di. illud. z extra. de iudi. nouit. ix. q. iij. preci/pue. vbi habes q̄ etiā in manifestis loquitur hec q̄cto

1. Cor. 5

Scripsi vob̄ in epla: ne cōmi/sceamini cū fornicarijs: non vtiq̄ fornicarijs h⁹ mōi aut auaris aut raptorib⁹ aut ido lis seruētib⁹: alioq̄n debuera tis de ℟ mūdo exire. Nō enī pñt homīes in hoc mūdo ma nētes nisi cū talibus viuere: nec eos pñt lucrifacere christo si eoz colloquiū cōuiciū, q̄z vitauerīt. vñ dñs cū pctō/rib⁹ z publicanis comedēs: nō est inḡt necessarius sanis medic⁹: sz male hñtib⁹. nō ē veni vocare iustos sed pctō/res ad pniam. z iō cōsequnter apls etiā adiūgit ¶ Nūc aūt scripsi vob̄. nō cōmisceamini fornicarijs. Sicḡ aūt frater noīat fornicator aut idolis seruiēs aut auar⁹ aut maledi/cus aut ebriosus aut rapax: cum hmōi nec cibuz sumere. ¶ Quid ei mihi de his q̄ foris sūt iudicare? nōne ō his qui int⁹ sunt vos iudicat⁹. ō his aūt q̄ foris sūt iudicabit de⁹. auferte malū a vobisipis. q̄/bus ℟bis satⁿ oñdit: non te/mere aut quōlibet sz p iudici um auferēdos esse malos ab eccl'ie cōione: vt si p iudiciuz auferri nō pñt: tollerēt poti/us: ne puerse malos euitādo ab eccīa ipe discedēs: eos q̄s fugere videtur: vl' vincat ad gehēnā: qz ad hoc nob̄ ī scri/pturis sūt exempla ꝓposita: velut ī messe vt palea suffera tur vsq̄ ad vltimū vētilab̄z vl' intra illa rhetia vbi pisces boni cū mal' vsq̄ ad sepatōez q̄ futura ē in littore. i. in fine seculi equo aio tollerent. Nō enī ꝓtrariū ē illud huic loco qō dicit apls. Tu q̄s es q̄ iu dicas alienū seruū: suo domio stat aut cadit. Voluit enī ho minē ab hoīe iudicare ex ar/bitrio suspitiōis vl' ēt extra/ordinario vsurpato iudicio: sed potⁱ⁹ ex lege dei fm ordi nē eccl'ie siue vltro ꝓfessuz si/ue accusatū atq̄ quictū: ali/oq̄n illud cur dixit. sicḡ frat noīat aut fornicator aut ido lis seruiēs &c. nisi qz eā noīa/tionē voluit intelligi: q̄ fit in quēcq̄ cū snīa ordine iudicia/rio atq̄ cū integritate ꝓfer/itur. Haz si nomīatio sufficit multi dānādi sunt inocētes: qz sepe falso in quoq̄ crīa no minant. non ḡ illi q̄s mone/mus agere pniaz q̄rāt sibi co mites ad supplicia: nec gau deāt qz plures inueniāt sibi siles. Nā ꝓpterea nō minus ardebūt: qz cū multis arde/būt. ¶ dē in eodē. Potū qō tñ iudici notū est: ab eo dā nari non valet.

k Si peccauerit in te frat tuus: corripe eum inter te et ipm solū. Quare: quia in te peccauit. Quid est in te pec/cauit? Tu scis qz peccauit. qz enī secretū fuit qñ in te pec/cauit. secretū q̄re cū corrigis qō peccauit in te. Haz si sol⁹ nosti qz peccauit ī te: z eū vis corā omīb⁹ arguere: nō eris rieas. ¶ Et alij intelligūt totā de manifesto. sed eis con/tradicit aug⁹. ibi solus nosti. ¶ Tertij dicunt q̄ p̄cipiū de occulto z sequēs ō mānifesto. sz eis ꝓtradicit qō dicit distingue tpa z ꝛcordabis scripturas. Jo. intelligit ō tali occulto qō scitur ab aliquib⁹ z pōt ꝓbari. z vocan tur testes vt ꝓ/betur admoni/tio facta. qz nisi ꝓcessisset admo/nitio accusare ñ posset. vt. ℣. e. q. vij. accusatio. et c. sicḡ erga. nā si ad admonitiōez eccl'ie nollet pe/nitere. illi pñt ēē testes admoniti onis facte. z hoc innuit vbi dicit forte qō tu scis z ego scio. ar. est ad hanc solutio/nē. ex̄ de iudi. no uit. Sz isti op/ponit. ḡre q̄ dic aug⁹. tu sol⁹ no sti. ℟. ℟ sol⁹ nō excludit paucos sed multitudinē si. di. viij. si sol⁹. z ibi. quō sedet sola ciuitas. i. cū paucis. sic. xv. q. vij. ℣. solus ℣. e. q. vij. ℣. de his. ¶ Nūc q̄rit vtruz hoc sit ꝓceptum oībus. videt q̄ istud extēdatur ad omnes ℣. e. q. vij. quapropter. xj. q. iij. p̄cipue. xxiij. q. iij. tū sa/cerdos. xlv. dist. sed illud. qō. h. ꝓcedit. sed dura est hec opinio. z ꝓstituit oēs trās gressores. sz. M. dicit q̄ est man/datū ad oēs q̄ sunt ī magistra/tu positi siue cle/rici siue laici. ar. xxiij. q. iij. duo ista. xvij. q. iij. ō ꝓfessoꝛ ꝓ ceroꝛ ad alios est consili/um. z hoc est verum de pctō iam facto. sed de peccato adhuc faciendo. omnib⁹ est ꝓceptū. xxij. q. v. hoc vide/tur. &c. di. diaconi. extra. de cogna. spi. tua. ¶ Et intelli/ge primā partē qñ prelat⁹ scit peccatū. scōam qñ et ab alio denunciat. quicūq̄z ergo habet familiā teneť cozri gere eam. xxiij. q. iij. duo ista. q. v. non pures. z q̄ re/neatur ꝓceptiue quo ad prelatos, quo ad subditos cō/sultiue est. ar. xxiij. q. viij. c. j. ¶ Item dubitatur an infa/mes ꝓsone admittant ad denūciationē z criminose. z

Matth. 9 Mar. 2 Lu. 5

Deu. 21. z. 22

Matth. 18

Luc.

1. Cor.

videt q̄ fic. q. oēs ex p̄cepto ad h̄ tenent. Mā. t here/ticus admittit. xxiiij. q. j. quisq̄s. t aliene p̄sone viles. vt ex de spon. p̄terea. ij. t vbi agitur ad correctionem nō requirit tant⁹ rigor. vt. xxij. q. v. hoc videt. de bo/na fide eni agitur. vnde non q̄enit ō apicib⁹ iuris di spurare. ff. mā. si fideiuss. §. q̄dā

Econtra videt q̄ tm̄ honestio/res persone ad/mittunt. xxxv. q. vj. eps. in fi. et nō infames. vt de testi. cog. p̄terea. nam eri am ad popula/res actiones nō admittunt. nisi p̄sone integri sta tus. vt. ff. de po pularib⁹ ac. po/pularis ego cre do q̄libet ad/mitti. dum tam bono zelo denū cier. ex de re. iu. cum. i. er. a. sed licet infames ad mittant t irre/gulares non ta men crimino si. cum eni tales ñ correxerint sua crimina. credē/dum est q̄ ma/lo zelo denūciet crimina aliorū. io si militer est in reste qui in ciui li causa nō ad/mittit nisi post pniam. ex de te sti. testimoniū.

a Sed p̄di/ror. sed nōne do minus prodidit crimen iude cuz dixit. qui intin/git manū mecū in parapside. s. e. vnus. et pau/lus crimē iudeo rū tribuno. vt xxiij. q. iij. maxi mianus. Rñ. il/li poterāt tm̄ p desse. xxij. q. v. h̄ videt. itē p̄. ff. ō iniur. eū q̄. sed illud intelligit q̄ quis directe vult aliquē ac/cusare. b Suspicat⁹ xxxij. q. j. dixit dñs.

c Nō nouerat. vñ p̄cepat. d Occulte. i. ñ ac/cedere ad eā. nō tm̄ voluit eā a se repellere. xxxv. q. ij. p̄uls q̄s. vel occulte. i. sine p̄batione q̄ hodie ñ lz. xxxv. q. vj. multoz.

e Scriptura. euangelica. cū ap̄lo

correctoz erroris sz p̄ditoz.

Attēde quēadmodū iust⁹ io seph tāto flagitio: q̄ de vx/oze fuerat suspicat⁹ tāta be/nignitate pepcit anteq̄ sci/ret vñ illa p̄cepat: quā gra/uidā senserat: t se ad illā nō accessisse nouerat. Restabat igit certa adulterij suspicio: t tm̄ ipe q̄ non nouerat: q̄ dicit euāgeliū: ioseph āt cū esset iust⁹: t nollet eaz di/uulgare vel traducere: volu it occulte dimittere eā. Ergo corripiēda ipa sūt cozā oīb⁹ q̄ peccant cozā oīb⁹. ipa xo corripiēda sūt secreti⁹ q̄ pec/cant secreti⁹. distribuite tpa et p̄cordabit scptura. sic aga mus t sic agēdū est: nō soluz q̄ñ in nos peccat: sz etiā q̄ñ peccat ab aliq̄: vt ab altero nesciat. Nescio quē homici/dā nouerit eps t nēo ali⁹ il/lū nouit. Ego nolo eū publi/ce corripe: t tu q̄ris inscribe re p̄sus. Nec p̄do nec tm̄ ne gligo corripio tm̄ in secreto. pono añ oculos ei⁹ dei iudici um: terreo cruētā p̄sciaz: p/suadeo pniaz. Hac aucte p̄/diti eē debem⁹. Añ aliq̄ñ bo mines repbēdūt nos q̄ q̄si ñ repbēdam⁹: aut putant nos scire q̄ nescim⁹. aut putant nos tacere quod scimus. for/te quod scis t ego scio nō ta/men cozam te corripio: quia curare volo non accusare.

Sunt homīes adulteri in domib⁹ suis i secreto peccā/tes. aliq̄ñ nob⁹ ab vxoribus sū/kis plerūq̄ zelātib⁹ aliq̄ñ ma/ritoz salutē q̄rētib⁹ p̄dunt. nos ñ p̄dim⁹: sz i secreto ar/

dicēte. peccantē cozā oībus argue. dum. vj. q. ij. si tantū. g Añ in nos. i vno vel al/tero sciente. sed etiā q̄ñ nullus scit tio sit p̄tra eum qui peccat. h Nouerit eps. ō se loquitur aug.

guim⁹ vt vbi p̄tigerit maluz ibi moziaf: nō tñ vuln⁹ illud negligam⁹: añ oīa oñdentes boī in tali pctō p̄stituto sau/ciatāq̄ gerēti p̄sciaz illō vul nus eē mortiferum. Añ xo crimē est notū alijs t nō iu/dici. nec tūc sine examiatiōe feriēdū est: qz i crimē sibi oc/cultū iudex sniaz ferre ñ dz.

Añ euariſt⁹ papa ait. Snia

Onō p̄cipitanf ferēda ē

Eus ops: vt nos a p̄ci pitāde snie, platiōe cōpesce/ret: cuz oīa nuda t apta sint oculis eius. mala tñ sodome noluit audita iudicare p̄ q̄ mā ifeste cognosceret q̄ dicebā/tur. vñ ipe ait: descēdā t vi/debo: vtrū clamorez q̄ venit ad me ope cōpleuerit: an nō est ita vt sciā. De⁹ ops cui ni hil ē absconditū: sz ei oīa mā/festa sūt anteq̄ fiāt: nō ideo hec t alia multa q̄ ob plixi/tatez capl'o nō inseruim⁹ p se inḡrere dignat⁹ ē: non q̄ ea ignoraret: sz vt nob⁹ exēplū da/ret: t ne p̄cipites i discutien dis t iudicādis negocijs es/sem⁹: t ne mala p̄ximoz p̄/pus q̄sq̄ p̄sumat credere q̄ p/bare. cui⁹ exēplo monemur ne ad p̄ferēdā snīaz vnq̄ p̄/cipites sim⁹: aut temere indi ligenq̄ improbata indiscus/sa quoq̄ mō iudicem⁹: dicēte veritat̄ voce. Molite iudi care t nō iudicabimī. in q̄ ei iudicio iudicaueritz: iudica bimī t relīq̄. Mala xo audi ta nullū moueāt: nec passim dicta absq̄ certa p̄batione q̄sq̄ vnq̄ credat: sz añ audi/ta diligenq̄ inq̄rat: nec p̄cipi

f Et sic agē/dum. vj. q. ij. si tantū. g Añ in nos. i vno vel al/tero sciente. sed etiā q̄ñ nullus scit dū tamen p̄sump/tio sit p̄tra eum qui peccat. h Nouerit eps. ō se loquitur aug.

i Hac aucte sez euangelica. k Zelantib⁹. malo zelo de nūciante crimē fris audiendum h̄ est verū si p̄se quaſ suā iniuri am. vt. j. q. vij. si quis ergo.

l Non p̄di/mus ad q̄relam earum.

m

DEus ops descendā angelos mitten do. vt p̄sequif. Dñs. 18 Gen. 4

n Sciā tāq̄ iudex. si habes sciā tūc trāspo/ne lram sic. vt Gen. 18 sciā an nō ē ita. .i. an non h̄ sit ita t tunc inci/pit p̄sus. ibi de us ops. si habes sciar. tūc incipi es p̄sum an non ē ita vt sciat. et leges interroga tiue vsq̄ ad lo/cū illū non ideo hoc fē.

o Prius q̄/q̄ p̄sumendum est eni q̄libet esse bonū. vt. xj q. iij. absit. ex de p̄sump. dudum.

p Oī proba re. i. examinare.

q Quoq̄ mō .i. diffinitiue vl interlocutorie.

r Audita. s. di. lxxxvj. sicd to. j. xj. q. iij. in cūctis. t ex ō p̄ sump. dudū. Matth. 7 Luc. 6

s Inqrat. cū istud. c. locū habeat tm̄ i cā inqsitiōis. vt ex de accu. q̄lit. ij. vl q̄ tm̄ hone/sti testes sint ibi admittēdi in cā inqsitiōis. in eo q̄ dicit i fi. fidelib⁹. t eadē decretal' dicit ō p̄udis t honestis. t decretal' dicit vbi ō simoniā agit p̄pe imanitatē sceleris admittūt crimiosi. t loq̄t ibi in cā inqsitiōis. t sic vl q̄ i mioziō crimiō nō sint admittēdi crimiosi. vt ex ō simo. q. tuas. sz ē ar. j. ex ō

re iudi. cũ. i. et. a. Satis põt dici q̃ si ex̃nei testes in/ducunt̃ in cã inq̃sitiõis. req̃rit̃ q̃ nõ sint crimiosi. sed ĩ illis q̃ sunt testes de ipsa ecclesia sufficit q̃lescunq̃ sint dũmõ nõ sint inimici vel corrupti. io. q̃cq̃d iohã. dicat ego nõ credo q̃ testes crimiosi admittant̃ in cã inq̃si/tiõis. nisi essent d̃ crimĩe emẽdati. ex̃ d̃ testi. te/stimoniũ. in ex/ceptis tñ cimĩbꝫ bñ admittũt̃ cri/minosi nisi sint ꝯspiratores vel capitales ĩimici ex̃ d̃ si. p tuas. q̃d intelligũt q̃/dam si ille ꝯtra quez fit inq̃sitio fuerat male fa/me alioq̃n cri/minosi non ad/mitterent̃. vt in nuit illa decreta lis p tuas. ⁊. s̃. e. in p̃mis. ꝟ. de p̃sona stephani ibi. q̃d aũt ⁊c̃. b

Ro. 14

a ¶ Qñ. iudicis nõ sedẽtis p tri bunali. si eniz p tribunali sederz et ꝯtingeret te aliq̃d ibi facere posset statiz pu nire ac si p̃bare tur p testes co/ram eo/melꝰ eĩ p̃bat̃ aliq̃d p ip sum factuz q̃z p testes. ff. d̃ feriis l. ij. in fi. ⁊ ex̃ de ap. dilecti. ⁊. ff. d̃ mino. minor. et. xxvij. q. j. net aliq̃. sz pone q̃ reus neget ali/q̃d eẽ notorium nunq̃d sufficiũt duo testes ad p bandũ aliq̃d eẽ notoriũ. sic. si/cut duo p̃nt p/bare famã vt ex̃ d̃ testi. tã lr̃is. ⁊ p duos testes p batur q̃. vij. int̃ fuerũt. C. d̃ bo. pos. bonoꝝ. ⁊ p duos p̃bat̃ sub/scriptio triũ testiũ. vt. C. d̃ fi. instru. cõpatiões.

b ¶ Correctionẽ. ar. admonitionez debere p̃cedere in notoriis. vt. j. q. iij. c. ex multis. xij. q. ij. indigne. io.

c Scelus. si tñ. xxj. di. cleros. d ¶ In duabꝫ. s. te bergã repellẽdo. gualdradã sociãdo sibi.

e ¶ Reserebat. hi ep̃i nõ fuerãt depositi p̃pt̃ publi/cam̃ famã. sz q̃z erãt ꝯfessi crimen suũ. vt. xj. q. iij. teu/gualdũ sola enĩ fama nõ sufficit ad depositionẽ. vt ex̃ de coha. cle. tua. nec p̃pt̃ famã d̃r aliq̃d mãifestũ. vt ex̃ de ꝯsang. ⁊ affi. sup eo. ⁊ in fama req̃rit̃ ordo iuris. vt s̃. e. deus. §. qñ aũt.

f Quod aũt. hec ẽ dr̃ia int̃ questionẽ istã ⁊ illã. q̃ ẽ. j. iij. q. j. q̃z b̃ petit̃ restitutio ĩ modũ ex/ceptionis. ibi in modũ actionis

g Antiq̃tus. fructꝰ per ceptos ⁊ p̃cipiẽ dos. vt ex̃ de re sti. spo. grauis. et restituẽdus ẽ ad oẽm cãm in q̃ esset si nõ fuis set spoliatꝰ. ff. d̃ vi et vi ar. l. j. §. non solum.

h ¶ Restituat tñ si in modum exceptiõis p̃ba tur spoliatõ. nõ iõ fit restitutio. vt ex̃ d̃ or. cog. cũ dilectꝰ. dico tñ decretalẽ illã b̃ nõ h̃re locum q̃z vbi excipitur d̃ spoliatiõe ꝯ il lũ q̃ crimẽ inten dit. bñ restituit̃ si spoliationẽ p bat. vt intelligo omĩa hec iura. Secꝰ vbi vtra/q̃z questio ẽ ciui lis vt in illa de/cretali cũ dilec/tus ⁊ in b̃ tam̃ cautus sis. q̃ si aduersariꝰ tuus ꝯuenit te sup re aliq̃. si vis dice/re te spoliatũ eẽ eadẽ re. vtiliꝰ ẽ tibi vt directe petas restitutio nem. q̃z si p̃bas spoliationẽ dire cte agendo. duo ꝯseq̃ris. ⁊ q̃ p̃ꝰ audieris ⁊ q̃ re stitueris. lz ad/uersariꝰ p̃ꝰ p̃po suit actionẽ suã vt ex̃ d̃ restitu. spo. ex ꝯquestio ne. Sz si d̃ alio agit aduersariꝰ et tu sup alio di cis te spoliatũ. vtiliꝰ ẽ tibi vt ĩ modũ exceptiõis p̃po nas spoliationẽ. si aduersariꝰ te p̃uẽit in q̃rela. Nã si directe velles agere. p̃ꝰ audiret̃ aduersariꝰ q̃z tu. secus si excipiẽdo. vt ex̃ d̃ or. cog. cũ dilectꝰ. Iõ aũt d̃r añ li. ꝯtest. q̃z exceptio expoliatiõis ẽ dilatoria. ⁊ sic ẽ añ li. ꝯtest. p̃ponẽda. tñ si vult directe agere d̃ spoliatione. Oetiam post li. ꝯtest. h̃ p̃t facere. vt ex̃ d̃ cã pos. pa storalis

tant̃ q̃cq̃z agat aliq̃s? Si enĩ deus cognitor oĩuz sodomo rũ mala: q̃rũ clamor ad celũ vsq̃z p̃uenerat: oĩa sciẽs p̃us nec credere nec iudicare vo/luit: q̃ ip̃e ea cũ fidelibꝰ testi bus diligent̃ inuestigans: q̃ audiret ope cõprobaret. nos q̃ sumꝰ hoĩes ⁊ pctõres: q̃bꝰ incognita sunt occulta iudi/cia dei: b̃ p̃cauẽtes nullũ añ verã iustãq̃z p̃bationẽ iudi/care aut dãnare debemꝰ. ma nifeste paulo apl̃o dicẽte: tu q̃s es q̃ iudicas alienũ s̃uũ? suo eĩ dño aut stat aut cadit.

a Qñ aũt crimẽ notũ est iudi ci ⁊ aliis aliqñ reꝰ inficiatur factũ: veluti siq̃s negaret se interfecisse eũ: quẽ sub oculis iudicꝭ in ꝯspectu multoꝝ in/terfecit. hic q̃z se reũ negat: si ne examĩatõe feriri ñ potest ¶ Aliqñ euidentia ip̃a opis reum esse testat̃: qñ ope pu/blico crimẽ suũ ꝯfitet̃. tunc b post scd̃am ⁊ tertiã correctio nẽ sine examĩatiõe dãnãdus est vel puniẽdꝰ: si incorigibi lis extiterit. ¶ In b̃ itaq̃z vl/timo cãu intelligẽda ẽ auc̃tas illa ãbrosij ⁊ nicolai. Mani/festa accusatiõe nõ indigent fornicator enĩ ille in quẽ sine examĩatiõe snĩa apl̃ica p̃ces/serat: publice coraz oĩbꝰ no/uercã suã p vxore habebat. Lothariꝰ q̃z rex d̃ q̃ nicolaꝰ scribit sil̃r publice vxorẽ suã dimiserat ⁊ aliã sup̃duxerat Uñ idẽ nicolaus pa. scribit archiep̃is ⁊ ep̃is p galliã ita liã ⁊ germaniã ꝯstitutꝭ. Si/ne accusatiõe mãifesta feriẽ/da sũt

c Scelus q̃d lothariꝰ rex: si tñ rex vera citer dici possit: q̃ nullo salu bri regimine corp̃is appetitꝰ refrenat: sz lubrica eneruati one magꝭ illicitꝭ eiꝰ motibus d cedit: in duabꝰ femĩs teber/ga. s. ⁊ gualdrada cõmisit: oĩ bus mãifestũ ẽ. sz dudũ ep̃os teugaldũ ⁊ gũtariũ in tali fa cto eũ habuisse tutores atq̃z fautores pene totꝰ orbis vn diq̃z ad limĩa seu sedẽ ꝯfluẽs c apl̃icã referebat̃. igit̃ decer nente nobis cũ scã synodo ĩ p̃ntia depositi ⁊ officio sacer dotali excõicati atq̃z a regi/mine ep̃atꝰ alienati indubi/tant̃ existũt. Questio. II

f Quod aũt expolia tus añ iudicẽ sta/re ñ possit: multis auc̃tibꝰ p̃batur. Ait enĩ io. papa. Añ litẽ cõ testatã possessori cũcta st̃ re/stituẽda

g Antiq̃tꝰ decretũ est: vt oẽs possessio nes ⁊ oĩa sibi sublata atq̃z cũ ctos fructꝰ añ litẽ ꝯtestataz. p̃ceptos ep̃s vl̃ p̃mas posses h sori restituat. Itẽ nicolaus De eodem.

i Omnes leges tã eccl̃iastice q̃z vul gares ⁊ publice p̃cipiunt vt oĩa sibi ablata restituant̃ ei: q̃ suis ẽ rebꝰ expoliatꝰ. Itẽ stephanꝰ pa. Nullꝰ dz accu/sari: dũ suis rebꝰ fuerit spo/liatꝰ.

k Nullꝰ ep̃oꝝ dum suis fuerit rebꝰ expo/

k Nullus epoꝝ ingenio. q̄ ergo dolo alteri⁹ renūciat iuri suo. restituēd⁹ est. sicui si esset violentiam passus. quia in hoc casu vim ⁊ fraudē sibi eq̄parat canon. xv. q. vj. c. j. ⁊ j. pr. q. j. reitegrāda. ⁊ cetera.

a In scripturis vestris nec in aliq̄ a spoliatore nullum potest obijci crimē spoliato. ex̄ de restitu. spo. in litteris. c. item cum quis nisi suā ꝓsequatur iniuriā. vel nisi sit tale. ad qd̄. quilibet admittat̄. ar. ij. q. j. in primis. sed ab alio pōt accusari d̄ alijs criminib⁹ sed non de illo ꝑ quo ē spoliat⁹. argu. v. q. ij. si p̄mates a ꝯrio sensu. ex̄ de ap. ad hoc. ⁊ c. ꝓposuit. alioquin delictū ei⁹ maneret impunitum si de nullo crimine possz accusari ab aliq̄ io. Ego non credo ꝙ in aliquo spoliator admittatur ꝯ spoliatū. nisi p̄us facta restitutione vt ex̄ de or. cog. cū dilect⁹. ⁊ vt d̄r in hac q̄one ꝑ totū. ⁊. iij. q. j c. j. ij. et. iij. vbi generalit̄ videt̄ dici ꝙ nullū crimen possit spoliato obijci. b.

b Nullus p̄t nomia iura etiā incorꝑalia vt ex̄ vt lite pēdente a memoria. ⁊ est ratio. quia inermes ñ possunt resistere inimic⁹. vt j. iij. q. ij. c. iij. ⁊ c. siquis ep̄s. ⁊ etiam cōio hoīum est restituēda si ē iniuste excōicat⁹ vel suspensus. ar. j. q. v. super cā. in fi. q̄ verbū restituēdi plenam ⁊ ꝑfectam habet significationē. ar. j. c. ꝓxi. et ar. ex̄ vt li. non ꝯtest. accedens. in fi.

c Preceptū ecclesias. ex̄ de ap. qua fronte. j. xxiij. q. viij. ꝯuenior de imu. eccle. c. j.

d Testes. ar. ibi cām tractādā vbi testes p̄nt haberi. iij. q. ix. hortamur. vt ex̄ de ap. ex parte. ⁊ ex̄ de offi. iudi. or. significauit. ⁊. xxxiij. q. ij. siue. b.

e Qua aūt. accusator in q̄nq̄ peccare p̄t. aut errore decipit̄. aut temeritate seu calore iracūdie ad ꝓuocandū venit. sed in oīb⁹ istis casib⁹ si desistit impetrata abolitiōe q̄cunq̄ nō punit. nec infamis est. itē si nō impetrauit abolitionē parcit̄ ei. vt j. e. §. notandū. Secus si est calūniator vel p̄uaricator. vel tergiuersator. Calūniator punit̄ ad penā talionis. vt j. e. c. ij. ⁊. iij. p̄uaricator p⁹ ea neminez potest excusare ⁊ ex̄ ordinem punitur vt j. e. §. notandum in fi. p̄uaricator vel tergiuersator punit̄ in. v. libris auri vt. ff. de preuari. l. iij. in fi. testis etiam calūniator penaz talionis sustinet. iij. q. ix. nihilominus. xxxiij. q. v. hec imago. Si autem tulerit al's falsuz testimoniū punit̄ ex̄ ordinem. vj. q. j. quicunq̄ d̄ teste posuit gratianus in themate. sed h̄ omisit.

f Siquis sustinere non tamen ipso iure sz per sententiam vt. ff. ex q̄. cau. irro. infa. athletas. §. calūniator. ⁊ j. e. §. notādum.

g Calūniator fallit in. vj casibus. vt. xxxiij. q. v. hec imago. ⁊ j. v. q. vj. c. iij. tamen sat⁹ punitur q̄ amittit sacerdotium quod receptu/rus erat. xxiij. q iiij. guillisarius Item fallit ex̄ d̄ accusa. sup his. et in priuat⁹ crimib⁹ ff. ad turpill'. l. j. ⁊. l. ⁊ in p̄uatis. ⁊ forte ī denūciatiōe. ex̄ d̄ accusa. cum dilectus. sed ī inq̄sitiōe non est pena ordīaria statuta. ⁊ ideo in arbitrio iudicis relinquit̄. ex̄ de offi. iudi. delega. de causis.

h Talionē. ⁊ aliā penā sil'ez. vt j. e. c. ꝓx. ff. d̄ iu. delibe. l. j. ex̄ de trāsac. c. fi. dic ꝙ pena q̄ a lege statuit̄ retractari nō pōt. q̄ ab hoīe bñ pōt. ff. d̄. ꝟ. sig. l. pe.

i Qui non ꝓbauerit.

k Siquis ep̄m. ff. de re mili. l. omne. §. j.

l Cōmunionē. nisi resipiscat. vt. s. di. l. penitentes. ꝯ. et. iij. q. x. eos. xxvij. q. j. c. virgines.

liatus dz accusari p̄usq̄ oīa ei quecūq̄ ablata sunt quocunq̄ ingenio: legib⁹ reintegrēt̄: ita vt oēs possessiones atq̄ oēs fruct⁹ ante acceptā accusationē p̄mates ⁊ synodus ep̄o de q̄ agit̄ fundit⁹ restituant. Itē eusebius fratribus ꝯstitutis ꝑ alexādriaz ⁊ egyptū. Nec ꝯuocari ad synodū nec in aliq̄ debz iudicari spoliat⁹.

a In scripturis vestris repimus q̄idam ep̄os vestris in ꝑtib⁹ a ꝓprijs ouib⁹ accusatos: aliq̄s videlicet ex suspitione ⁊ aliq̄s ex certa ratiōe. Et idcirco quosdam suis esse rebus expoliatos: quosdā v̄o a ꝓpria sede depulsos. quos sciat̄ nec ad synodum cōprouincialē nec ad generalem posse ꝯuocari nec in aliq̄ iudicari: anteq̄ cūcta que eis ablata sūt: legibus potestati eoꝝ reintegrētur. Itē iuli⁹ papa. De eodē

b Nullus potest ꝯuocari aut iudicari: añq̄ omnia sibi ablata ⁊ oīa iura ei in integrū restituant̄: q̄ nō habet priuilegiū quo possit exui iam nudatus. Item zepherin⁹. De eodē

c Preceptū ergo est in antiquis statutis: eiectos atq̄ suis rebus expoliatos ecclesias ꝓprie recipe ⁊ primo sua oīa eis reddi: ⁊ demū siquis eos iuste accusare voluerit: equo ꝑiculo facere. Iudices esse decernētes ep̄os recta sapientes ⁊ in eccl'ia ꝯuenientes: vbi testes essent singl'oꝝ q̄ oppressit videbant̄. nec p̄us eos rñdere: q̄ oīa sua eis et ecclesijs eoꝝ legib⁹ integerrime restituant̄. Q. III

d Qua aūt pena feriendi st̄ q̄ in accusatiōe d̄ficiūt canonū cēsura diffinit. penā enī illati crimīs cū dispēdio estimatiōis excipient. Vñ gelasi⁹ pa. De his q̄ nō ꝓbāda obijciūt.

e Siq̄s circa hmōi ꝑsonas nō ꝓbanda detulerit: aūcte hui⁹ sanctiōis intelligat se iacturam infamie sustinere: vt dāno pudoris ⁊ estimatiōis dispēdio discat sibi aliene verecūdie impune īsidiari saltē d̄cet'o ñ licere. Itē damasus pa. Si accusator ī accusatiōe d̄fecerit: talionē recipiat.

g Calūniator si ī accusatiōe d̄fecerit: talionē recipiat. Itē ex d̄creto adri

h Qui ñ ꝓbaue ani pa. rit qd̄ obiecerit penaz quā ip̄e ītulerit patiat̄. Itē dama. pa. De his q̄ fals crīb⁹

i Siq̄s ep̄z aliquē īpetūt aut p̄sbrz aut diaconez fals crīb⁹ īpetierit vl' accusauerit: ⁊ probare non poterit nec in fine dādā ei cōmunionē censemus. Aliud est accusationem non implere ⁊ aliud est conuicium non pro/

a Sjās irat⁹ .ira rescindit ẓ ctū .ff.ō.publica.licita/tio.in pn.ꝛ minuit ōlictū.vt.C.ō adul.gracchus
b Pio accusatiōe.sz p iniuria.ff.ō iurijs .itē apō .§.j.ꝛ p rotū.ẓ.xj.q.j.sicḡs sacerdotū.ẓ.vbi deponitur er curie tradit ḡ dicit epō quicū.Sz ibi loquit de eo ḡ ex deliberatione.ꝛ sepe loquitur quicia.

deliberanoē oī agēda sunt.

c Spacio.i. deliberādi.ꝛ p ē ar.q ibi nō errat. vbi ex dilatione aliqd fit.itē etiā ē ar.q etiā accusatori dāde sūt iducie.ar g.ẓ.iij.q.iij.§.spacium.
d Irat⁹ q p babit.C.ō iniu. si nō quicq aīo. si.ex ō plum.c.j
e Irrerare.hīc dicit.qz si iterauerit quicium nō videt ex iracundia sz ex deliberatōe dixisse.sic.C.ad vel/le.si mulier.

f Paulū. p/missiōe. ñ pmissiōe pecūie tal' eni nō possz petere abolitiōnē.naz sol⁹ ille perit ḡ crroze vl' temeritate vl' calore iracūdie ad accusandū ve/nit vel ḡ suā iniuriā pſequitur vel suos ꝟsanguineos accusauit.C.ō abol'.l.ij.īō dic pmissione.s.testiū ḡ ei pmiserant ferre testionīū ẓ illū. sz rūc seqns can. nō facit ad ppositū mḡri.
g Culpā.sed nō iuſamiā .ſ.e. indulgētia.
h Ephemium. p ōferenda.qui ex pacto desistit fortius incidit ī turpill'.cḡ alter .qz etiam femina in hoc casu in cidit ꝛ que als non incideꝛz.vt.C.ad turpill'.si femie. ff.ad turpil.mulier.

a Sjās irat⁹ crimē cuilibet temere obiecerit: b quicū nō est p accusatione babēdū: sz pmisso tractandi c spacio si id qō irat⁹ dixit per scripturā sese pbaturū fatea/tur. vt si forte resipiscēs: ḡ p iracūdiā dixerit iterare: aut inscribere noluerit: nō vt reus crimis teneat. Sed aliud ē crimē illatuz non posse pbare. aliud aliq pmissione accusationem deserere. huic enim qui promissione decepti accusationem deserit: venia dat. illiꝰ o ḡ crimē illatū pbare nō valuerit: infamia irrogat. Ūñ btūs gregō. scribit io. epō corinthiorū. De eo ḡ promissione ille/ctus ab accusatiōe desiterit

f Paulū itaq diaconū q̄ Quis culpa sua vehementer ꝟfundat: q decept⁹ promissiōe ab accusatiōe sui epi g desiterit: tū hāc ei culpā ig/noscim⁹.

Omnis igit ḡ crimē abiecit scribat se pbaturū. reuera ibi semp cā agat: vbi crimen admittit ꝛ ḡ nō pbauerit qō obiecerit: penā quam intulerit ipse patiat. Idem. De his ḡ accusationē deserūt vt eccliasticos ordies accipi

h Ephemium atq ant. Athomā ḡ p deserēda accusatiōe epi sui sacros ordines acceperūt: eisdē ordib⁹ ꝓuatos esse atq sicuti depositi sūt: volumus pmanere.

i Hinc colligit clericoq infamiā p romanū pontificē aboleri posse: ẓ illud gelasij: q/uis aīas p pnaz saluare possumus: infamib⁹ tamen abolere non possum⁹. ẓ illud stephani: cū cās enūerasset ex q̄bus infamia irrogat hos oēs inq̄t sub nota ppetue infamie ad pnām suscipimus. vel nō fiūt infames lege canonū oēs q̄s leges seculi infames pnūciant. cū paulus diacon⁹ ḡ nō impetrata abolitiōe ab accusatiōe desiterit. hac auctē dignitatē officij sui recupauit: quē senatus k cōsultū turpillianū infamē pnūciauit. qō etiā de ea fateri cogimur: q intra tps luctus nubit: cū mrimonia hodie regant iure poli nō iure fori. ꝛ iure poli mortuo viro mulier soluta est a lege viri: nubat cui vult. sz idē stephanus ecōtra scribit dicēs: infames dicimus quoscūq leges seculi infames pnunciant. l Sed illud gelasij ꝛ stephani q̄ animas ꝛc. sub nota perpetue infamie ꝛc. de illis intelligit: quibus per iudices m ciuilem infamia irrogat: ḡ/rum sicut examinatio ꝛ casti gatio: ita ꝛ in integrū restitu n tio non nisi ad ciuilem iudicem spectat. De ea ẋo que ī/fra tempus luct⁹ nubit: non est ꝓtrariū ei q stephan⁹ ait infames dicim⁹ ꝛc. cum eni leges seculi pcipue ī mrimo o nijs sacros canones seq̄ non dedigneñ: non videnť pronunciare infamē: que aplica et canonica auctē non illicite nubit. Notanduz ē ẓ q p aliud ē cū aliquē penituerit criminalit accusasse ꝛ inscriptionē feciſſe: si ab innocēte fuerit absolut⁹. Aliud si pecuniā a nocente accepit: vt a pbatione ei⁹ qō obiecerat desistat. Ūñ in li. cap'ozuz clxxv. ca. legitur. De eo quē penitet crimialit accusasse.

i Hinc colligit infamiā nos facti sed iuris. sed videtur q poreſt. vt ī.vj.g.j. illi. qui. ẓ. de simo. ex diligēti.ī.xv.q.vj. auctratem. ē.j.q.j. ventum. ẓ. vel supple ñ possumus nisi post penitentiā. vt ī.pri.q. iij. ꝟsanguineoꝝ. vel non possumus per penitentiā sed per ī integrū restitē. vn de bene dico q eps possit rollere infamiā in oī crimine in ḡ potest dispensare. nam ꝛ senatus tollit infamiam vt. ff. de postul. l.j.§. de qua. et eccleſia comparatur senatui vt ī.xvj.q.j. eccleſia.
k Infamem .i. infamandum per sententiam non ipso iure. vt. ff. ex ḡ. cauirro. infa. athletas. licet. Ꝺ. honorauit. hinc fateoz plāe te mētitū gratiane. ḡ eni citra abolitionez deſistāt ñ infamāt sed punitur in q̄q li bris auri. vt. ff. de ꝓuaricati. l. iij. ee. iiij. sed tamen per sententiaz infamatur vt. C. ad turpil. l. ij.
l Sed illud. su solutioni obij cit qō est. vj.q.j infames.

m Quozum. ex qui fi. sūt legi. per venerabilem ꝛra.
n Non nisi ad ciuilem nisi vel dicere q reges iurisdictionem habeant a papa.
o Sequi in auctē. vt clerici apō ꝓpios epi scopos. §. penl'. coll'. vj.
p Notandū si ab innocente et voluntate iudicis .vt. C. de aboli. l.i. ꝛ vlti.

a Siquē penituerit. dū tñ nō accusauerit fallacit̄. vt C. de abol̄. l. fallacit̄. b ¶ Et inscriptionē. nā ante inscriptionē pōt desistere. ff. e. quesitū. ⁊ ex̄ de accu. lz in fi. c ¶ Cōuenerit. īmo etiā eo inuito. j. xxx. dies pōt. nisi re⁹ iam sit passus aliquā iniuriā. vt. C. d̄ abol̄. l. vlti. ⁊. l. fallaciter.

d ¶ Legib⁹ pena. xl. solidoꝝ. vt ē in lōgobarda. nā ſm legez longobardaz q̄ desistit ab accusatiōe crimīs cōdemnat̄ in. xl. sol. sz ſm legem romanā q̄ desistit ab accusatione publici criminis punit̄ in q̄nq̄ libris auri ff. d̄ p̄uarica. l. iij. ⁊ hāc penam nemo p̄stat nisi q̄ desistit a publico crimine. ff. ad turpill̄. l. siq̄s. §. si stellionat⁹ sed q̄ desistit ab accusatiōe p̄uati criminis infamis ē ⁊ ex̄ ordinem arbitrio iudicis punit̄. vt ff. ad turpill̄. et in p̄uat⁹. ⁊. C. e. l. ij. Sz si accusator absens ē ⁊ citat⁹ noluerit p̄cedere ī accusatiōe. tūc grauius punitur q̄ pena. v. lib̄. auri vt. ff. de pe. absentē. §. ij.

e ¶ Notādum calūniari. īmo sic vr̄ q̄ calūnietur. vt. s̄. e. q. q̄ nō p̄bauerit. sz intellige ī his q̄s excusat necessitas pietat⁹ officiū ⁊ crimīs enormitas ⁊ iust⁹ dolor. vt C. d̄ adul. q̄zuis. C. q̄ accusa. ñ pos. l. ij. et. C. d̄ fas. mo. l. j. ⁊. C. d̄ cal. l. ij. f ¶ Crimīa. i. p̄batiōes. g ¶ Absoluto. i. absoluēdo. ne sit ꝯ. C. d̄ calū. l. j. vel dic absoluto q̄ ad animū. vt. ff. d̄. v̄. sig. fugitiu⁹ vel dic si iudex officio suo vult punire calūniātē. h̄ faciat añ sniaz absolutiōis. vt. C. d̄ calū. l. j. sz aliq̄ accusante ip̄m de calūnia q̄ñcūq̄ p̄t vel idē iudex vel ali⁹. C. de aduo. diuer. iu. l. j. ⁊. ff. ad turpill̄. l. j. in p̄n. h ¶ Qua mēte. i. q̄ aīo vēit ad accusandū. i ¶ Legꝫ. forte ſm distinctionē q̄ est. ff. d̄ pe. absentē. in fi. k ¶ Volūtati. vt. j. iij. q. vij. iudicet. C. d̄ pe. si opis. C. ad. l. iul̄. d̄ vi pu. seruos. in fi. Sz ꝯ. C. d̄ infamib⁹. ⁊ si seuerior. xlv. di. oīs q̄. ꝯ. ⁊ j. xxiij. q. v. c. j. ꝯ. d̄ pe. di. j. §. pene. In oībus istis ꝯrijs d̄r q̄ iudex p̄t moderare penā. Quidaz dicūt istud loqui de ordinarijs penis. illud de ex̄ordinarijs. sed hoc nihil est. quia in illo. c. circūcelliōes. xxiij. q. v. c. j. loquitur de ordinario crimine. scilicet homicidio. Sed dic q̄ ex cā ex persona ⁊ etate ⁊ ratione scandali potest iudex artare vel ampliare penam. Ex causa. vt. l. dist. vt ꝯstitueretur et. ff. de penis aut facta. §. vl. Ex persona. xxiiij. q. j. qui. ꝯ. ⁊ ff. de pe. capitalium. §. vlti. vbi dicitur maiores puniri maiori supplicio ⁊ seuerius seruos q̄ liberos famosos q̄ inregri stat⁹ Etate. lxxxvj. di. tanta nequitia. Ratiōe scādali. vt. s̄. j. q. j ī primis. vel dic non potest sine cause cognitione sed cum cause cognitiōe potest. vel dic non potest post sententiam sed ante potest vel in sententia. C. de penis. l. penam vbi dicit̄ sua dicta p̄sidi reuocare non licet. ff de re iu. ꝯquerebatur.

l ¶ Et incōsultus. ar. non esse imputādum q̄d fit cum impetumentis. vt. s̄. e. siquis irat⁹. C. siquis imp̄atori maledix. l. vna. ꝯ. j. xvij. q. iiij. sūt q̄ opes. ⁊ ex̄ de cle. male. innotuit.

m ¶ Preuaricator. q̄nīmo correctiue ponit̄. sic. ff. d̄ here. insti. si ita fuerit scriptū. al's vel p̄prie. C. d̄ sacrosan. ec. iubem⁹. §. iconomos. nō p̄prie sed abusiue. n ¶ Prodiderit cāz. vl̄ q̄ reuelat secreta cause aduersario. vt. ff. d̄ remili. oē. §. exploratores. o ¶ Sciēdū lex secūda. p ¶ Accusator. hec ē lex q̄nta. q ¶ In oīb⁹. scias q̄ ī oī crimīe capitali q̄d irrogat penā sanguīs lz trāsigi p̄terq̄ in crimīe adulterij. sz ī alijs capitalib⁹ q̄ nō irrogāt penā saguīs nō lz trāsigi. nisi ī crimīe falsi. vt C. d̄ trāsac. l. trāsigere. sz in p̄uatis crimīb⁹ nō inuenio p̄hibitū q̄n possit trāsigi. sz vr̄ q̄ ſm canones nō possit trāsigi sup aliq̄ crimīe. q̄r ſm canones nullū crimē irrogat penā sanguīs. xxiij. q. viij. his a q̄b⁹. ⁊ ita sup publico crimīe nō lz trāsigi. Itē nec sup p̄uato. q̄r ſm canones oē crimē publicū est. In cā ciuili lz q̄ñcunq̄

ab accusatiõe desistere etiã sine iudicis auctõe. siue pecunia accepta siue gratis. nisi sit actio famosa vbi reçrit iudicis auctas. ff. ō his q no. infa. furti. §. pact⁹. et §. q iussu. in cã criali añ inscriptionẽ sp̃ pt recedere. dũ tñ gẽ⁹ fiat. ff. ad turpill. mulier. ꝛ. l. q̃situ. ꝛ eẽ ō accusat. licet. Sz postea ñ licet nisi iudicis auctõe ꝛ rei p̃sentia fuerit reus nisi forte aliqua rozmẽta passus. Sz si non fuerit aliq̃d passus. tũc vsq; ad xxx. dies pot accusator eo inuito deserere accusationez. C. de aboli. l. ij. et vl. fm canones forte nõ licet recedere ab accusatiõe p pecuniã. nec trãsigi q̃ oẽ crimẽ vr fm canones esse publicũ. vt hic. ꝛ eẽ ō collu. c. j. et. j. ar. tñ est q̃ possit auctõe iudicis v. q. ij. si p̃matet ꝛ eẽ. de offi. archidi. ea q̃. ℣. sz̃. dist. dilligentes. arg. ℣. ij. q. viij. q̃. ppe. eẽ de si. nemo. Sz in cã spũali nullo mõ lz pecunia accepta desistere. q̃ in ea nõ lz trãsigi p pecunia. eẽ de re. p. c. fi.

a ¶ Delatorez id est. accusatorẽ. punit eni taꝫ in. v. lib. auri. ff ad turpill. l. ꝛ in p̃uat. ff. de p̃uat. l. iij. ff. ad turpil. l. j. §. aboli. ff. de re iu. oia q̃

a in sanguĩe q̃ delatorẽ corrũpit: ex senatusconsulto turpiliano p̃iucto habet: ꝛ infra. li. xlviij. t. ō abolitiõib⁹ criminũ. Preuaricatorẽ eẽ eũ ofim⁹: q̃ colludit cũ reo eo q̃ p̃uat q̃dẽ p̃bationes dissimularet falsas ℞o accusationes admitteret. Siq̃s autem ab accusatiõe citra abolitionẽ ōsiterit: punit. ¶ Abolitio p̃uati a p̃sidib⁹ postulari ac impetrari solet. Itẽ p̃ tribunali nõ ō plano. nec p̃ses hãc cognitionẽ alteri demãdare põt. Si plura crimina b idẽ eidẽ intulerit: singlor dz abolitionẽ petere: alioq̃n p ut q̃d omiserit: ei⁹ noie senatusconsulti patiet. et. t. eodẽ. Desistisse eũ accepim⁹ c q̃ ĩ totũ animũ agẽdi ōposuit. Mõ q̃ distulerit accusationẽ: sz̃ q̃ pmissu impatoris ab accusatiõe desistit: impunit⁹ d est. Abolitio eni penã remittit: infamiã nõ tollit. Unde impatores valẽtin⁹ ꝛ valeri⁹. ix. li. coꝺ. e. t. ō generali abolitiõe dixisse leguntur. Indulgentia p̃ces p̃cepti q̃s e liberat a pena notat. nec infamiã crimis tollit: sed penegrã fac. Si aũt restituo te in integrũ p̃nceps dixerit in famiã tollit. vñ in eodẽ li. t. legit de sniaz passis ꝛ restitut. cuidã deportato in insulã impator athoni⁹ dixisse legit. ¶ Restituo te ĩ integruz puincie tue ꝛ adiecit: Ut autẽ scias: q̃d sit ĩ integrũ restituere honorib⁹ ꝛ ordi tuo ꝛ oib⁹ ceteris te restituo. ℣. V

f ¶ Eficiẽtib⁹ ℞o accusatorib⁹ re⁹ nõ videt esse cogẽdo ad purgationem Sicut enĩ possessor deficiẽte actore tituluz sue possessiõis p̃bare non cogit: ita q̃ impetitur ad innocentiã suam purgandã cogẽdus esse non credit. ¶ Auctoritate q̃s pape cornelij ꝛ triburiensis cõcilij sacerdotes iurare phibent: nisi p̃ recta fide. Sit enĩ cornel⁹. Iuramentũ a sacerdotibus non est exigẽdũ

g ¶ Sacramentum hacten⁹ a summis sacerdotib⁹ vel reliquis exigi nisi pro recta fide minime cognouim⁹: nec nisi sponte eos iurasse reperimus. Item. De eodem.

h ¶ Os sanctorum sequentes apostolorũ eorũq; successorum iura firmamus et sacramenta incauta fieri prohibemus. Item

teꝫ aliq̃ infamia. ꝛ in ℌ leges nõ dedignanꝫ sacros canones imitari. ō secũ. nup. c. pe. ꝛ fi. nec canon aliquaz

Pena impõit sic nubẽti. io. ꝛ sic nõ puniet aliq̃ pena ex eo q̃ nubit infra tp̃s luct⁹.

Eficiẽtiꝫ. Primo p̃bat q̃ ñ sit cogẽdus cleric⁹ ad purgatiõnẽ. q̃ clerici ñ debent iurare. Sz nõ q̃ vulgaris ꝛ purgatio p̃hibet. q̃ fabri cãte diabolo est inuẽta. vt. §. eo. mẽnã. Et ℣ia c. sũt abrogata cũ sint ℣ p̃cepti dñi nõ tẽpta bis dñz deũ tuũ Canõica purgatio idicit cũ oficiẽte accusatore re⁹ laborat ifamia. als ñ vt. vj q. v. q̃ ãt. fama ãt ozta a detractoribꝫ vl malis ñ induc purgationẽ. vt. xj. q. iij. i cũct⁹ itez nec ozta ab inimicꝫ. eẽ de purgañ. c. pe. sz̃ sola illa q̃ ex p̃babili p̃sũptione ẽ ozta. q̃dã tñ dicũt yñcũq; sit ozta iduc purgationẽ. ar. eẽ. de ac. c. accedẽs Sedẽ videre ō quoramãu fit expurgatio. epus. xij. sacerdos. viij. diacon⁹ tertia sui ordis. vt. ℣. eo. si legitimi. ꝛ. c. p̃byter. ꝛ. c. oibus subdiacon⁹ vel iferior p̃t sola mãu. naz a solo epo iudicari p̃t

b ¶ Singlor. sic eẽ ō sen. ex. officij. ꝛ. ff. ō ap. cum in vn. ff. ō no. ope. nũ. ō pupillo. §. si pluribꝫ. c ¶ Animũ. p̃sumit deposuisse. q̃ tpe statuto ñ p̃cedit ad accusationẽ. vt eẽ q̃ ma. accu. pos. cũ ĩ tua. ꝛ. C. q̃ accu. ñ pos. si ea. nisi cũ est p̃stat⁹. vel cũ bieniũ est elapsum vt. C. vt. ℣. certũ tp̃s criminalis. q. l. vlti. d ¶ Abolitio. Hic fuit decept⁹ gran⁹ ex eo q̃ legẽ istã repit infrã in ti. quã nõ alia ō cã iurisp⁹ ibi inseruit. nisi ppt silitudinẽ. q̃ sic abolitio infamiã tollit. sic indulgẽtia penã. e ¶ Notat. §. j. q. j. vẽtũ. ꝛ. §. e. §. hinc colligit. f ¶ Et oib⁹ ceteris. ar. q̃ rescriptũ p̃ncipis ẽ latissime interp̃randũ. vt. xij. q. ij. q̃ mãumittit. ꝛ eẽ de do. cũ dilect⁹. f allit ℌ. nã lz mulier restituat fame q̃ nubit. ℣. tp̃s luct⁹. tñ semisse bonoz tenet dare filijs p̃ morimony. C. ad turpil. si q̃ mulier. Sz forte ℌ falsũ est fm ius canonicũ cũ mulier q̃ nubit. ℣. tp̃s luct⁹. nõ no-

Eficiẽtiꝫ. Primo p̃bat q̃ ñ sit cogẽdus cleric⁹ ad purgatiõnẽ. q̃ clerici ñ debent iurare. Sz nõ q̃ vulgaris ꝛ purgatio p̃hibet. q̃ fabri cãte diabolo est inuẽta. vt. §. eo. mẽnã. Et ℣ia c. sũt abrogata cũ sint ℣ p̃cepti dñi nõ tẽpta bis dñz deũ tuũ Canõica purgatio idicit cũ oficiẽte accusatore re⁹ laborat ifamia. als ñ vt. vj q. v. q̃ ãt. fama ãt ozta a detractoribꝫ vl malis ñ induc purgationẽ. vt. xj. q. iij. i cũct⁹ itez nec ozta ab inimicꝫ. eẽ de purgañ. c. pe. sz̃ sola illa q̃ ex p̃babili p̃sũptione ẽ ozta. q̃dã tñ dicũt yñcũq; sit ozta iduc purgationẽ. ar. eẽ. de ac. c. accedẽs Sedẽ videre ō quoramãu fit expurgatio. epus. xij. sacerdos. viij. diacon⁹ tertia sui ordis. vt. ℣. eo. si legitimi. ꝛ. c. p̃byter. ꝛ. c. oibus subdiacon⁹ vel iferior p̃t sola mãu. naz a solo epo iudicari p̃t

i crie. xv. q. vij. felix. hodie est arbitrarie expurgatiões. vt. ℣. e. oib⁹ Expurgatio fiet publice ozã oĩb⁹. si ẽ publice ifamat⁹ ℣. e. p̃sb̃r si a plebe. si apud clerũ. tũc tñ p̃uati. ē. xv. q. v. c. j. io. h ¶ Nõ cogit. vt. §. vj. q. v. c. j. et vl. nisi i casib⁹. v. s. cuz ds possidet p̃ herede vel p̃ possessore. vt. C. ō. pe. he. l. cogi. Et etiã fũdata intẽtiõe actoris. vt. C. ō pbã. siue. Et cũ aliq̃d possidet ℣ ius cõe. c. di. ℣ morẽ. Et cũ ẽ p̃sũptio ℣ eũ. C. ō fur. ciuile. Et cũ pot pbari. q̃ q̃ñs alieno noie possederit. eẽ ō p̃scp. si diligẽti. C. ō p̃scp. xxx. an. male. Itẽ ꝛ ĩ. vj cãu cũ ordiat⁹ mistrat. vt. §. e. q. j. legũ. ꝛ eẽ ō ap. psonas. als sp obtinz q̃s ℌ oz. ꝛ. C. ō reiven. l. vl. ꝛ. ff. vti

Sacrm. s. incautũ. k ¶ Nacten⁹ (pos. iusta. C. ō epi. ꝛ cle. cũ clericꝫ. ꝛ. xxij. q. v. c. vl. Sz forte ho debuet ĩ sacro calũnie. q̃ clerici p̃ se phibẽt pstare. sz̃ q̃ aliũ pñt. vt eẽ ō iura. cal. c. j. ꝛ. §. z. c. ĩ ptractãdis

l

ȝ.iurāt tñ ꝓ recta fide.ꝓ obediētia.ꝛ ꝓ pace ꝛ ꝓ indēnitate ecclie.eꝫ ō etc.significasti.vltra mediū.xxvi/ij.di.ō syracusane ꝛ cū ꝗs absoluit ab excōicatiōe.vt

l NOn scōz. (eꝫ ō sen.ex.nup.

a Os sacramentū.

b SJḡs ꝑbēr. ꝓcipiēte. ſz ſre ꝫ actoꝛ ñ ſe/quit fozuꝫ rei ȝ id.xj.q.j.expliē/tie.ꝛ.C.ō iuriſ/dic.om.iu.l. iu/ris ozdinē. ſed dic ꝙ locꝫ fz ea ꝛpa.qñ oēs cāe determiabāt ab eccl̄ia.vt.xj.q.j relatuꝫ.ꝛ.q.iij. cū apō. vl locꝫ fm ꝛſuetudinē ārūdā. eꝫ ō fo. cōpe. ꝙ clericis

c C Cōſecratiō nē. imo ſufficit ſiue ꝙ ſaluē ſi/ue ꝙ aliq̄d ali/ud iureꝫ.xxij.q. v.c.ij.ꝛ.ff.ō iu/reiu. ñ erit ratū Sic ḡ aliqs ꝑt ſe obligare ſub Matth.5 pēa ozdinis ſui. vt.j.q.vij. q̄tēſ/et etiā ſub pena anatheatis. vt ibi ōz. Sz nun/q̄d ille qui obli/gat ſe ſub pēa ozdis vl būñcij ē ꝑuād⁹ ozdine vl būñcio ſi nō ſit verū illō ad qō ſe obligat. ſic eꝫ ō etc.cum dilectus. in fi.

b P Relbyter vel q̄libet iuſtificādū ȝ.vj. q.vl.c.vl.ȝ ſz ħ qñ infamaꝫ. ibi qñ nō infamaꝫ.

e C J medio.ȝ. xv.q.v.c.j.ȝ. ſz illō verū ē.cū ñ eſt publice infa/maꝫ. ſic. xxiij. di.illud.

f HAbz ħ ꝓpriū.ex abūdāti fiūt aliq̄ ad ſupādū ho minū maliciā.vt.C.ō iud.auc.iubem⁹.xj.q.iij.i/rer ꝛba.eꝫ ō etc.bone.eꝫ.ō do.ꝛ ꝓtu.cū oli. Et q̄ abū dāt ñ ſolēt viciare ȝ crū.ff.ō re iu.l.ñ ſolz.ff.ō.ꝛ.ob.q̄ extriſec⁹. Sz ḡre dic ex abūdāti.dicūt ꝙdā ꝙ ita exiliſ .i.leuis vel modica fuit ifamia ꝙ nec erat nēcia expur gatio. Certe fm ħ ñ debuiſſz fcā fuiſſe inqſitio.qz inqſi tio ñ ē faciēda niſi ita publica ſit ifamia.ꝙ vlteriꝰ ſine ſcādalo ñ poſſit tolerari.vt eꝫ ō accu.q̄lit. Velꝰ di/cas ꝙ iſte ñ tenebaꝫ expurgare ſe. Naz cum inqſitio ꝑcedit expurgatiōē. ſi teſtes ꝙ ꝗs ſit inqſitio dicunt

a NOs sacrm ab eꝑis ne/scimꝰ oblatū:nec vnq̄ fieri ꝺz: Itē ex ꝓcil.tributē ſi. Siq̄s ꝓſbr ȝ laicū ꝛ laicus ȝ ꝓſbrm q̄rimoniaz habeat.

b SJḡs ꝓſbr ȝ laicū vl lai cus ȝ ꝓſbrm aliquā ha bet q̄rimōie ꝓtroūſlā:eꝑo ꝑ/cipiēte ſine ꝓſonarū accepti/one finiaꝫ.laicꝰ ꝙ iuramētuz ſi ncc̄e ſit ſe expurget.ꝓſbr:ve

c ro vice iuramēti ꝙ ſcāz ȝſec/tionez inꝛogeꝫ:qz ſacerdo/tes ex leui cā iurare ñ debēt. Manꝰ ȝo ꝙ quā corꝑ ꝛ ſan/guis chriſti ȝficiē:iuramēto polluēꝫ abſit:cū dñs i euan gelio diſcipls ſuis:q̄rū vicē nos idigni i ſcā gerimꝰ eccle ſia: dicat.nolite oīno iurare ſit aūt ſmo vr ē ē:et nō ñ:qō aūt his abūdāti⁹ ē: ex malo ē. Uerū his auctib⁹ñ oīmo da iuramēta ꝓhibenꝫ fieri a ſacerdotib⁹:ſz tm̄ icautaꝫ ea q̄ ꝛo q̄libet cā tpali iudicio offeruīt:cū autem ppl̄ari in/famia ſacerdotes oppūnt tūc ad inocētie ſue aſſertio/nē iuramēta debent offerri. Uñ greg.papa ait. Sacer dos ſi a ꝑplo fuerit accuſat⁹ iuramēto inocētiā ſuā affir/

b P Relbyt vel q̄libz met, ſacerdos ſi a ꝑplo accu ſat⁹ fuerit:ꝛ certi teſtes ſuē/ti ñ fuerit q̄ crīs illati verita

e tē dicāt:iuſurādū in medio faciat ꝛ illū teſtē ꝓferat ō in nocētie ſue puritate: cui nu/

da ꝛ apta ſūt ola. Itē ex re/giſtro gre. ad iuſtinū impa/torē.c.vij. De leone eꝑo quē btūs gregoriꝰ purgationē ꝑ

f HAbet ħ ꝓpr̄i/bere fecit um antiq̄ hoſtē iuidia vi q̄s impꝛobo ꝛ actuū ppe/tratiōe deo ſibi reſiſtēte deij cere ñ valz:opiōnē eo ꝛ falſa ad ꝑñs ſilando dilaceret. q̄/niā igiē quedā ȝ ſacerdota/leꝑpoſitū ō leone frēr coeꝑo nro ſiniſter rumoꝛ aſperſerat vtrū vera eſſent diſtricta di/uti⁹ fecimꝰ inqſitiōe p̄ri:ꝛ nullā in eo ō his q̄ fuerāt di cta culpā inueīmꝰ. Sz ne q̄d videreꝫ omiſſum qō nro po tuiſſet cordi manere ambigu um:ad btī petri ſacratiſſimū corꝑ⁹ diſtracta eū ex abūdāti fecimꝰ ſacra ꝑbere.q̄b⁹ ꝑſti/tis magna ſumꝰ exultatione gauiſi:ꝙ hmōi inocētia eiuſ eni⁹dē enituit.ꝑ q̄ regla vra ꝓdictū virū cuz oi charitate ſuſcipiat ꝛ reuerētiā ei q̄lē ſa cerdotē decet exhibeat: nec aliq̄ cordib⁹ remaneat ō his

g q̄ iā ſunt purgata dubietas. C Et ita ſuꝑaſcꝑto vos eꝑo duotiſſime oz i oīb⁹ adhere/reꝫ ꝙ grue ꝺcēterq̄ deū ī ei⁹ ꝓſona videamī cui⁹ ē miſter honozare. Itē ex eodē ꝓcil. ad brunigildā reginā frāco rū.c.ccxxxij. Qō btūs gre. mēnā purgare eꝑz iuramto

h MEnnāȝo ruerē fecit, diſſimū frēz ꝛ coeꝑm

ris accuſatozis.vt.ff.de ꝓbeuari.l.iij.iohā.

h MEnnā.ceſſaueꝛit.Si dicas ꝙ verbū hoc ceſſa/uerit ſit ꝑteriti tempis.non ꝑcedit obiectio .vl fm.h.eum quis expurgaꝫ non ꝑcedente accuſatione. tunꝫ poſt purgatiōē admittit accuſatoꝛ. ſecus ſi ꝑce ceſſit accuſatio. Vel dic ꝙ ſi accuſatoꝛe abſente ꝛ non citato audita eſt expurgatio.idem accuſatoꝛ poteſt eū denuo accuſare.vt.C.de accuſa.l. iij. ſecus ſi eo ꝑſe/ſente.vel loquitur cum ſuam iniuriam vult ꝓſequi vel ignoꝛabat accuſatiōnē ab alio inſtitutam.ff.de ꝓbeua ri.l.iij.ꝛ.ff.de accu.ſi cui.

a Arbitrio. ꝺlegak hic laico ſpuale negociu. ſic. ſ. xxxij. di. ſ. verū. Fuit tñ hic nimiū papalit diſpēſatuz q ep̄s expurgar cozā papa. cogit adhuc cozā mulier cula ſe purgare. cū tñ pleniſſimas debeat hīe viref. qō auctre pape fit. lz p ſe ſit inualidū. ex̄ o trāſac. c. j. in fi. C. de teſta. oīuz

Itē cū iuſiuran duz ſit maiozis auctratis q̄ res iudicata. ff. o iu reiu. l. ū. z illud obſtat oīb accu ſare volentibus etiā in publicis crimiby. ff. de iu reiu. eū qui. ſ. i pplarib. multo fortiꝰ res iudi cata obſtabit oi bꝰ. q̄re ergo po ſtea admittitur accuſatoz. p̄t di ci q fuit abſolu tus ſub ꝺditiōe niſi accuſatoz appareret. vel fuit abſoluꝰ ab inſtātia iudicij nec ideo lis pe rijt. ff. de iudici. et poſt edictum

Quanto. a nob. ma ximꝰ ſalonita nus archiep̄s ſi ne licētia pape uit ꝓſecratꝰ. p/ pter qō a papa fuit excōicatꝰ. z poſtea miſſaz ce ſebrauit. ſimilit imponebaꝫ ei ſi monia z forni catio.

c Rūderit. ex ilis enī b fuit in famia. z iō vniꝰ iuramentū ad/ mittit.

d Pniaz. ſz q̄ro an ei ſolū ſit credēdū. z de b vr̄ q ſic. q i nul liꝰ fr̄it ꝓiudici um. ſic. ſ. d ꝓſe. di. iūj. placuit.

e Ep̄lam. g ꝺs p̄t abſoluī p

nr̄z pꝰ q̄ ea q̄ ō eo dca ſk req/ rētes i nullo iuēimꝰ eē culpa bilē: q inſup ad ſacratiſſimū coꝛpꝰ bti petri ap̄li ſub iure/ iurādo ſatiſfaciens ab his q̄ obiecta fuerāt eiꝰ opinioni ſe demſauit alienū: reuerti il lū purgatū abſolutūq; pmi/ ſimꝰ: z q̄ ſicut dignū erat vt ſi i aliq̄ reꝰ exiſteret culpā in eo canonice puniremus: ita dignū nō fuit vt eū adiuuā/ te innocētia diuti⁹ retinere vel affligere i aliq̄ deberemꝰ Purgationē tñ añ te duobꝰ ſibi ſacerdotibꝰ iūctz: vbi ac cuſatoz ceſſauerit eūdē ex ſe a p̄bere tuo cōmiſſimꝰ arbitrio

Vulgarē deniq; ac nulla canonica ſanctiōe fulcitā le/ gē feruētis. ſ. aq̄ ſiue frigide ignitiq; ferri ꝓtactū aut cu/ iuſlibet pplaris inuentiōis: q̄z fabricāte hec ſūt oīno fa/ cta inuidia: nec ip̄m exhibe/ re nec aliq̄ mō te volumꝰ po ſtulare: imo aplica auctre ꝓ/ hibemꝰ firmiſſime. Item ca ſtorio notario rauenne. De maximo ſalonitano ep̄o q̄ ſa cramēto ſemetip̄m expurga/

Quāto a nob credi tur z neceſſarias vi/ des cās iniūgi: tāto ſtrenuū deberes te z ſollicitū exhibe re ꝓinde ſi maximꝰ ſalonita nus p̄ſtito ſacro firmauerit ſe ſimōiaca hereſi nō teneri: atq; ō aliꝰ añ coꝛpꝰ ſcī apol linaris tñmō req̄ſitꝰ innoxi cum ſe eſſe reſponderit: z de

miſſionis. vel quando littere ad eum pueneriꝛt/ Pro/ babilius eſt dici q excōicatio nō ligat niſi tempore ſci/ entie. ſicut nec lex. vt diſt. iūj. leges. z lxxxij. diſt. ꝓpo ſuiſti. nec ſententia. vt. j. e. q. vj. ſ. diduū. io/ Sed cer/ te ſiquis abſens excōicaꝰ ſtatim eſt excōicatꝰ anteqū ſciat. quia ſentē tia excōicatio/ nis ſtatim tra/ hit ſecum ſuam executionē. ex̄ o ap. paſtoralis. dūmodo ſit pu/ ra z non ꝺditio nalis/ verūtamē non punitur cū ingerit ſe cōmu nioni hominuz anteq̄ ſciat. ex/ tra de cle. excō. mi. illud. Erroz enim facti nemi ni nocet. vt. ff. o iur. z fac. igno. l. erroz.

e Epiſtolaz de grauibus ex purgat ſe iura/ mento de mino ribus nuda ꝓ/ miſſione.

f Penitenti bus. ſi. ex̄ de po ſtula. p̄ce. ad h̄ circa fi.

g Non debe mus. qui tamen de rigoꝛe eſſe ō ponendus. ſ. di ſtin. l. accedens ꝑ. xj. q. iij. ſiqs epiſcopus. z. c. penul.

inobediētia ſua ſicut deputa uimꝰ egerit pniam: volumꝰ vt ad ꝓſulendū i illū epl̄am quā ad eū ſcripſimꝰ: qua ei z gr̄am nr̄am z cōionē reddi/ diſſe ſignauimꝰ expiētia tua dare debeat. q̄z ſicut in ꝓtu/ macia ꝓſiſtētibꝰ ſeueros noſ eſſe ꝓuenit: ſic hūiliatꝰ z pe/ nitētibꝰ locuz venie negare nō debemꝰ. Item marciano

Oēpo rauēne. De eodē. De de cauſa maxi mi ſūt agēda: ex eplis quas ad vos trāſmiſimꝰ agnouiſtis: ſed quia qualis de hac re fra ternitatē veſtre volūtas ſit: magis a p̄ſentiū latoze caſto rio chartulario noſtro renū ciāte cognouimꝰ: ideo ſi idē maximꝰ coram vobis z pre/ dicto chartulario noſtro ō ſi moniaca hereſi ſe ſacramēto purgauerit: atq; de alijs an/ te coꝛpꝰ ſancti apollinar̄ vt ſcripſimuſ tñmō requiſitus liberū ſe eſſe rūderit: cauſaz ipſius veſtre fraternitatē iu/ dicio de eo q excōicatuſ miſ ſarū ſolennia agere ꝓſumpſe rit cōmittimꝰ qua debeat pe niētia talis culpa purgari.

i Et ideo ḋcḋ vobis fm deū placet ſecuri diſponite: nec aliq̄ō de nobiſ dubiū habea tis. Mā ḋcḋ a vobiſ de hac ca uſa fuerit ordiatū: nos et gratant ſuſcipimus z libenē admittimꝰ. Item ſixtus pa/ pa omnib⁹ epiſcopis. Qua liter ſixtꝰ ſemetip̄z purgauit

Que ō cauſa. de eo/ dem maximo lo quitur cap̄m.

i Quicquid. ar. papam ſer/ uaturū quod le gatus ſtatuit z idem honoꝛ ei exhibendus ē ſi cut pape. xciij. di. c. vl. z. ff. de offi. p̄. ꝓtoꝛ. l. vnica. in fi. ibi. credidit enī ꝓnceps eoſ q̄ ob ſingl̄arē iduſtriā explorata coꝛ fide z gr̄a. i. ad hu ius officij magnitudinē ꝛc. Itē ē ꝺ ar. q gñali māda to diſpēſatio delegaḳ. ar. ꝑ. ex̄ o offi. dele. qō trāſlatio nez. cū enī diſpēſatio habeat inſtar reſtitutiōis in in/ te. z reſtitutio in inte. ō delegaḳ p gñale mādatū. vt. ff de miꝺi. illud. ḡ nec diſpēſatio. io. Ego dico q lega tus dñi pape gñalis oia pōt. niſi ea ſola q̄ ro. ponti. ſē reſuata. ex̄ o ſen. ex. nup. o offi. le. q trāſlationē. b.

aq. absens posit amuntari absolus.

a Mandastis. Mādat ꝺ mīor maiori. nā ꝑcariū ꝺ/
bū ē mādo. vt. C. cōia ōle. l. ij. i ꝓn. sic. j. q. j. filiū
b Auctē. xcvj. di. vbi nā. c Potuissez. qz papa
a nullo pōt iudicari. vt. xj. q. iij. alioz. nec etiā ab vni/
uersali ꝯcilio. vt. xvij. di. §. hinc etiā. ff. de legiꝫ. ꝟncepſ
ꝑterq; in hereſi.
xl. di. ſi papa.
d Formā. xiij
q. v. dixit. Jo.
e Sper cau/
ſa. ſ. forte ꝺ
nō intēdebatur
poſſeſſorium. alꝫ
nō obſtat crien
peretī reſtitutio
nē. vt ex ꝺ reſti.
ſpo. in ſfis. Naz
alij dicunt q; ſi
ſpoliator obijcit
exceptionē quaz
vult ſtari ꝓbare
ꝓus ē audiēdus
q; ille reſtituaꝫ.
ar. xxxj. q. ij. lo/
thariꝰ. in auc. de
teſti. §. ſi ꝺo. et
ar. ex de reſt. ve/
niēs. ij. ſz ꝺ non
cōcedo. vt ex. de
re. ſpo. ſfas. i fi.
f Beneficia.
iſte bñficio z of/
ficio fuit ꝓuiaz
q; grauiꝫ erat i
famaꝫ. extra de
pur. can. inē. Et
fructꝰ medij tem
poziſ recupat. ff.
de re mili. l. pe.
Si ꝺo iuſte eēt
depoſitꝰ nō reci
pier fructꝰ medij
tpis reſtituendus.
niſi ꝺ exprimere
tur in ſnia. C. de
re mili. cū a lega
tis. li. xij. Jo.
g Si legitimi.
nō potuerit
C. de re. cre. l. j.
bone fi.

a Mandaſtī vt ſcriberez
voꝺ q̄lit̄ inſtās iurgi/
um ꝫ me ſuſcitatū ſit vel a q̄:
vro adminiculo pelleret: et
et cā mea firmaret. Scitote
me crimīari a q̄dā baſſo: z ī/
iuſte me pſeq. Nō audiēs va
b lētinianꝰ auguſtꝰ: nra auctē
ſynodū ꝯgregari iuſſit: z fctō
ꝯcilio cū magna examīatiōe
ſatiſfaciēs oīb⁹ licz euadere
c alit̄ ſatt̄ potuiſſem: ſuſpicio/
nē tamē fugiēs cozā oīb⁹ me
purgaui. ſ. a ſuſpiciōe z emu
latione me liberās: ſz ſi alijs
d q̄ noluerint aut ſpōte ꝺ nō e/
legerint faciēdi formā dans
Itē alexāder. ij. rimaldo cu/
mano epō. De cauſa gillādi
e Sper cā gil/ pl̄bteri.
landi pl̄bri tui ꝺ morte
epī ſui ꝑdeceſſoꝛt tui infama
ti i mediū ꝯſuluimus. Itaq;
circūaſtātiū fratrū vnanimi
aſſenſu tue dilectiōi referim⁹
ꝓfatū gillādū pl̄bm añ te re
ꝓſentādū: vbi ſi certi accuſa
toꝛes defuerit: tūc dictāte iu
ſticia ſine oī ꝯtrouerſia pl̄bz
q̄cunq; ob ꝺ iniuſte amiſerit
ac ſacerdotiū accipiat z inte
f gra bñficia. Itē ex ꝯci. aga/
thenſi. De purgatiōe cūcorū
Si cōuinci nō potuerit.
g Si legitimi accuſatoꝛes

h Si valet. q; ſi nō valet deponi. ex de ſi. de ꝺ. vel
forte ſunt inimici ſui. ex de pur. cano. cum in iuuētute.
imo cū femina pōt ſe purgare. xvij. q. ij. in decia. Jo.
i Pres bꝓ ſi a plebe. idē eſt ſi ab epo vl a ſacerdo/
tib⁹. vt. ſ. c. oīb⁹. in fi. ſ. di. xxviij. ꝯſulēdū ꝺtra.
k Suſpendak. forte ſm diſtinctionē. ex de pur. ca/
no. c. ij. §. xxxij. di. c. vl. ꝫ. dic q; ibi uit exilis ifamia.
k Suſpendak. ꝺ vez ē ſm diſtinctiōez ſi fuerit no/
toziū vl̄ mālfestū vl̄ famoſū. ex de coha. cle. vra. z. c. fi.
z tūc refert ſi fuerit famoſuz ſine ſcādalo vl̄ cū ſcāda/
lo. ex de coha. cle. tua. ꝫ. xxviij. di. ꝯſulēdū/So. ibi nō
imīnebat ſcādalū. hic ſic. puto ex eiꝰ celebꝛatiōe. ex de
coha. cle. tua. ſ. xxviij. q. j. iā nūc. z. iij. q. ij. audiuimus.
aliter obtiner. ſ. e. q. j. c. ij. Sed nunq̄d a beneficio ſu/
ſpenditur. z videt q; nō. q; pene ſunt emolliende. et qz
creſcente cōtumacia creſcere debet z pena. vt di. lxxiij
honoꝛatus. Sed ꝫ videt q; hec duo ſuꝑ cōnexa. lxxxj
di. ſicḡ ſacerdotū. z. xxxij. di. ꝑter hoc ſed dic q; nō eſt
ꝑtinādꝰ bñficio niſi fm oꝛdinē iurē. ex de iudi. c. j. niſi
forte ꝓpter ſcandalū. ſ. c. ſuꝑ cā. et cum magna labo/
rat infamia. vt extra de pur. cano. inter.

k Suſpenda
tur. ꝺ colligit q; infamatꝰ ſtarim
ꝺz ſuſpendi vſq; ad dignā ſatiſfa
ctionē. ar. ꝫ. iij. q. ij. q. ea. extra de
pur. cano. inē. et ex. e. ex tuarum.
Sed ꝫ. ſ. c. q. j. nomē. ex de ac/
cuſa. q̄lit̄ et q̄n. ex de pur. cano.
c. ij. z vl. Jn his
habes q; ꝓus in
quirēdum eſt de
crimine q̄ ꝓtiue
tur officio ille q̄
eſt infamatus. z
ar. iij. q. ij. audi/
uimus/Moran/
dū ꝺ q; cū cleri/
cus aliq̄s coram
iudice ſuo ē infa
matus ꝓfiget
eꝑs certū tempꝰ
volentib⁹ accuſa
re. ex de clādeſt.
deſpō. z. c. vlt. z
ſi accuſatoꝛes ap
paruerit canoni
ce audiēt. ꝫ. c. oi/
bꝰ nobis. xv. q.
v. c. j. ex de pur.
cano. c. ex tuaz.
Si ꝺo accuſatoꝛ
non apparet et
mala fama cre/
breſcit. tūc eꝑus
vocat ecclie ſeni
oꝛib⁹ ꝓcedat ad
inq̄ſitionē. ex de
ac. q̄lit̄. lxxxvj.
di. ſicḡ ꝺo. z ipe
met eꝑs inducet
ꝫ cū teſtes ſi ali
us nō apparet. xj. q. iij. ꝑcipue. in fi. extra de accu. cum
oꝑteat. ſ. c. pſ byter. ſed lit. ꝓteſt. ꝺ facere pōt. vt ex
vt lit. nō ꝓteſt. qm̄ freq̄nter. z ſi fuerit cōuict⁹ canoni/
ce puniat/Si aūt nō ꝓuincit⁹ adhuc mala fama ꝓdu
rat admoneat ipm ꝑmo ſeoꝛſuz poſtea cozā teſtib⁹ vt
ſe coꝛrigat. qō ſi nō fecerit. tūc demū ſuſpēdat eū vſq;
ad dignā ſatiſfactionē. ex de pur. ca. c. ij. in q̄ caſu itel/
teligo qō ꝺ oꝛdinēq; ei a ꝑncipio ſuſpēdat eū niſi enoꝛ
mitas delicti vl̄ ſcādali hoc expoſcat. extra. e. inē. z hec
eſt digna ſatiſfactio vt purget ſe adūcto ſibi legitimo
numero vl̄ ad arbitriū ſui epī. vt ꝺ. z. ſ. e. oīb⁹. extra. e.
ex tuaz. z eodē deficiente in purgatiōe puniat. z pu/
niat eū tanḡ cōuicrū vel ꝓfeſſum. ex de accu. cū. p. ex.
de ſimo. inſinuatū. z. de pur. ca. cū. p. z ibi de hoc.
l Arbitrium. hic nota. compurgatoꝛes arbitrio epi
ſcopi ſumendos.

163

a SI mala fama nolle bonne opinionis ⁊ q̄ vitā ei⁹ nouerint ⁊ mores. vt ex̄. c.c.cū dilect⁹ sed non fiet rigide examiatio testiū. ex̄. c.c. ꝓsti/tutus. imo frat̄ pōt purgare fratrē. ex̄ de ꝓsūp. c.lr̄as. Jo.

b ¶ Jn p̄missis purgare. falsū dicit allegando.

c ¶ Sixti pape ⅋. e.c. mādast̄. io.

d ¶ Et leonis. ℞ est in. se.c.io.

e ADditū est iussi nec cōsiliū dedi. nec defensionē prestiti nec sciente me facta est. vt ex̄ de pur.ca. quoties. l.di. siqs vidua. addunt quidam nec voluit. vt. ⅋. j. q. iiij. siqs ꝓsulatus. quod valde durū videt. Sz nunqd hoc iurabo. qz cū sciui ꝓhibere potui et non ꝓhibui. et ℞ q̄ nō habeaz ratum. qō factuz ē cū etiā in maleficijs ratihabitio mandato equiparetur. ff. de vi et ar. l. iij. ⅋. cū pro curator. ⁊ extra de restit. spo. cuz ad sedez. in fi. ⅋. e. q. j. notū. in fi. f ¶ Coganē. qz ab emulis hec/famia ꝓcesserat vel dic de cetert̄ apostolicis.

g ¶ Ecce. ne/cessitatē. extra ō elec. innotuit.

h ¶ Datur al/legando dicit.

i ¶ Jn decreto leonis pape. ⅋. c. ꝓxi. ⁊ se. Jo. rit fidelē esse cū. xij. ingenuis se expurget. ¶ Si āt deꝑhensus fuerit i furto aut piurio aut falso testimonio: ad iuramētū nō admittat̄. ⅋z sic q̄ ingenuus nō ē: feruenti aq̄ vel candēti ferro se expurget.

Itē himar⁹ remoz eps̄. De

a SJ mala fama de eodē ꝓsbro exierit: ⁊ accusatores ac testes legales defuerint: ne ꝺ aplīn infirmoz cozda ⁊ de mala fama p̄sbri pcutiant: ⁊ ne vitupet̄ mīsteriū nostrū. neue securiores p̄sbri existentes licenti⁹ i pctm̄ ꝓlabant: ꝑm decreta maiorum cū denoiat̄ sibi vicinis p̄sbyter q̄s scim⁹ se nolle peierare sacro famā suam purget. Itē innocēti⁹ aḋlegensi pōtifici archē. mantuano epo. De

OMotiens eodē. Pat. frat̄ nr̄ tridētin⁹ eps̄ i nr̄a ⁊ vr̄a p̄tia de simōia sit impetit⁹: prudētiā vr̄az latere nō credim⁹. cui⁹ cā tādem in nr̄a p̄tia vētilata ꝓducti sunt adūsus eū accusatores viua voce in scpto asserētes: q̄ eccl̄iam sct̄i petri de pado p̄sbro paulo dederit ꝓ q̄ttuoz modijs frumti: q̄s ab eiusdē eccl̄ie laic̄ accepit. verum q̄m accusatores nec testes ⅋z formā canonū ⁊ sctōz patrū statuta i cā ipa ꝓcedere non potuerūt: cōi fratrū nr̄oruz ꝓcilio iudicā⁹: vt tertia māsui ordinis ⁊ q̄ttuoz abbatuz ⁊ religiosoz sacerdotū de suꝑadicta simonia in vr̄a p̄sentia se dēat expurgare. ꝓpoz/ro expurgationis tenoz erit hm̄oi. Jdē eps̄ supza sca euāgelia p̄mū iurabit: q̄ ꝓ eccl̄ia sct̄i petri de pado p̄sbro paulo dāda neq̄ ipe ꝓ se vl̄ꝑ submissaz psonaz neq̄ ali⁹ ꝓ eo se sciēte p̄ciū recepit. Deinde expurgatores super sct̄a dei euāgelia iurabūt. ſ. q̄ sic ipsi credūt vex iurauit. Nos itaq̄ cāe h⁹ seriē cōmittētes: prudētie vre mādam⁹ vob⁹ vt cōgruo loco i vnū ꝓueuire curet⁹: ⁊ ita i cāz ipaz iuxta p̄ntiū tenorez p̄stāte dño restaurēt⁹: q̄tenꝰ ⁊ oīs de cet⁹ o h⁹ q̄onis scrupul⁹ auferat⁹: ⁊ vtriq̄ pti sua iusticia ꝓfuetur. Siq̄s ẋo de vob certa ꝓpediente cā inesse nō poterit: vos ḋ adesse poterit⁹: idē iudiciū terminate. Q̄ō si p̄dict⁹ frat̄ nr̄. a. p̄dictam purgationez fecerit: vos ei auctē nr̄a p̄dictū officiū ⁊ tridēti nā eccl̄iaz restituite. hāc aūt purgationē añ ꝓximā purificationē beate marie ẋ̄gis adīplere iube

b m⁹. In p̄missis auctib⁹ subintelligit̄: si reus se purgare voluerit vt sacri canōes modū nō necessitatē purgādi accusato ꝓponāt: si

c cut apparet ex fine capl̄i sixti pape ⁊ auctē leonis q̄ data purgatione ait de seipo. De leone q̄lit

e ADditū ē frase purgauit. tres charissimi q̄lit̄ mali hoīes i me grauia crīa ꝓfinxer⁹t: quāobrez ego leo pōtifex sctē romane eccl̄ie purifico me i cōspectu vr̄o cozā deo ⁊ angel⁹ eius: qz istas crīosas ⁊ sceleratas res ⅋s illi mihi obijciūt nec perpetraui nec ꝓpetrare iussi. ℞ aūt faciēs ñ

f legē ꝓscribo ceter⁹: q̄ id facere cogant. Ecce q̄lit̄ sūm⁹ pōtifex semetipm purgat: nec ceter⁹ necessitatē purgandi ꝓscripsit. vñ dat̄ intelligi q̄ satisfactio purgationis i volūtate ꝓsistit accusati nō i arbitrio iudic⁹ Sz cū i hillerdē si ꝓci. p̄sbr iubeat̄ suspēdi vsq̄ ad

i ꝓdignā satisfactionē: cū ēt in decreto leōis i arbitrio pōtifex ꝓtamāsu sacerdos purgare se debeat ptz q̄ ad purgationē cogēd⁹ est: nec i sua volūtate ⅋z i arbitrio iudicis ꝓsistit. Item leo papa scribēs ad carolū regē ait. Qualit̄ sacerdotes se purgare debeāt

k OMnib⁹ vob⁹ visu aut audītu notū esse nō dubitam⁹: q̄ sepissime suadēte hoste antiq̄ sacerdotib⁹ crīa diūsa objiciunt Sed q̄lit̄ ex his ab his rōnabiliter examiatio ⁊ satisfactio fiat: licet bone memorie tpe dñi genitoris vr̄i pipini siue ꝓscis tpib⁹ a sanct⁹ p̄rib⁹ ⁊ reliq̄s bone fidei

h OMnib⁹ vob⁹ vis. auditu aliquid. ergo scit̄ auditu. xxij. q. v. ℞ videt.

l ¶ Jn canonib⁹. ⅋. e. q. vij. testes ⁊ c. ipsi.

m ¶ Aut q̄ ⁊ nō enisuffic̄ q̄ solet ꝑo sit ⅋spectus. ar. ꝺ extra de offi. iud. ordi. ex parte ⁊. xxx. di. c. vlti. ⁊ sic ñ obstat. vj. ij. placuit. credo tñ q̄ si est accusatus ⁊ ꝑo ē ⅋spectus. q̄ pōt eum cogere ad purgatiōez sec⁹ si nō ē accusat⁹ ⅋z leges per illud. vj. q. ij placuit immo iuenio q̄ ꝓpter calumnioſam accusatiōez cogitur ḋs se purgare. vt ex̄ de accusa. veniēs ⁊ arg. ff. ne quis eum q̄ in ius vocatus est. l. pe nul. ℞. j.

n ¶ Cōsacerdotibus vel etiā abbatibus. ex̄ e. cū i iuuēture.

o ¶ Bonis. xj. q. iij cum i cunctis. hic patet. quō intelligāt illud verbuz a plebe. ⅋. e. ꝑ sbr̄. qz erant boni ⁊ iusti. imo nō admittuntur. licz

sint boni. si ẽ leues fuerint. Nã leues sint qui ex facili credũt que ꝓbari non pñt. xj. q. iij. in cũctis. & est exꝑssum exe. cũ in iuuẽtute als solus ꝯ esset bonus sufficeret exꝰ. de adul. c. significasti. Jo.

a Onsuluisti homicidij. qui hoiem occidit. si animũ occidendi non habuit. nõ tenet. l. cor. de sicca. vt. ff. ad. l. cor. de sicca. l. j. ⁊ diu⁹. tenet ẽ. l. aquili. etiã licz nocere noluerit. dum tñ fuerit i culpa licz leuissima. ff. ad. l. aquil. sed ⁊ si quicũq; ⁊ l. in lege. Culpa aũe est q̃a diligẽte potuerit ꝓuideri ⁊ nõ ẽ ꝓuisum. ff. e. si puto. tenet etiã q̃ntũ ad deũ. vt hic. ⁊. l. di. clerico. ⁊. xxxiij. q. ij in lectuz. non tñ punit rõne homicidij sed rõne negligẽtie. vt. x. v. q. j. inebriaue. rũt. minor etiaz iniungit pẽa ab ecclia. ꝓ negligẽtia vt. l. di. col. ⁊ c. sicꝫ volũtate. ⁊. xv. q. j. siquis non iratus.

b Supstitiosa. vtili ei et necessaria licet. vt xxxiij. q. ij. quos deus. de ꝑse. dis. ij. liquido. xxviij q. j. sicut enim i ꝓin. ⁊. ⁊ est aliquid inhibitũ eo q̃ non est concessum. xl. dist. si papa. ⁊. ff. de colla. l. iij. ⁊ j. arg. exꝰ. de vo. et vo. redem. ex multa ꝑtra exꝰ de sent. excom. nup. j. c. monomachiam. ⁊ deuotiõis hoiꝫ sepissime ventilatũ fuerit: nos tñ plenius inde aliq̃d diffinitũ reperire mime q̃uim⁹: nr̃is ꝺppe tpib⁹ idipm a sctis ep̃is ⁊ re liq̃s sacerdotib⁹ ac ceteris ecclesiastice dignitatis mĩstris vr̃is in regnis seu ĩ alijs deo degẽtib⁹: nobisq; vnacũ eis agentib⁹ sepissime ꝓpt multas ⁊ nimias reclamatiões: q̃lex ꝑ ad nos diũsis ptib⁹ venerũt: vẽtilatũ ẽ. Sz q̃lit ꝯsultu dñi ⁊ pris nr̃i leonis ap̃lici ceteroꝝ ecclie romane epoꝝ ⁊ reliq̃rũ sacerdotũ siue orientaliũ ⁊ grecoꝝ pr̃iarchaꝝ ⁊ mltoꝝ sctoꝝ epoꝝ et sacerdotũ necnõ etiã nr̃oꝝ epoꝝ romanoꝝ sacerdotum oĩmq; ac leuitaꝝ auctẽ ⁊ consensu ataq; reliquoꝝ fideliũ ⁊ cũctoꝝ ꝯsiliarioꝝ nr̃oꝝ ꝯsultu diffinitũ ẽ: vos oẽs vtriusq; ordis mĩstros scire volumus. Statutũ est nãq; rõe et necessitate auctẽ ꝑdicta ꝯsultu oĩm: vt quotiẽscũq; cuiꝯ sacerdoti crimẽ ꝺponit: si ipe accusatoꝝ talꝫ fuerit vt recipi debeat: q; ꝗles ad accusationẽ sacerdotũ admitti debeãt in canoib⁹ plenit exꝑssuꝫ est. Si aũt vt dictũ ẽ ille accusatoꝝ q̃ canõice ẽ recipiẽd⁹: euz cũ legitio viroꝝ nũero ⁊ bonoꝝ testiũ approbare ĩ ꝯspectu epoꝝ poterit tunc canonice diiudicet. et si culpabil⁹ iuent⁹ fuerit: canõice dãnet Si xo eũ suprascpto ptextu approbare ipe accusatoꝝ minime poterit et ꝫ canõice diiudicet. Ipe ꝑ sacerdos si suspicios aut icredibil⁹ suo epo aut reliq̃s suis ꝯsacerdotib⁹ siue bõis ⁊ iustis de suo pplo vl̃ sua plebe hoiꝫ fuerit ne ĩ crie aut ĩ ꝑdicta suspicione remaneat: cũ trib⁹ aut cũ. v. vl̃. vij. bonis ac vicinis sacerdotib⁹ exẽplo leõis pape q̃. xij. epos ĩ sua purgatõe habuit: vl̃ eo amplius si suo epo visuz fuerit aut necẽ esse ꝓpter tumultũ pplĩ ꝓspexerit: ⁊ cũ alijs bõis ⁊ iust⁹ hoiꝫ se sacro corã pplo sup. iiij. euãgelia dato purgatũ eccie reddat. Sicq̃s ãt scire desiderat: q̃les testes ad accusationẽ sacerdotũ recipi debeant: ⁊ q̃d de accusatore faciẽdũ sit: pleni⁹ in canonib⁹ reperiri poterit Juramẽto cãdẽtis ferri vl̃ feruẽtis aq̃ purgatio xo data non est addẽda. Unꝺ stepha. v. huberto epo magũtio. Candẽtis ferri ⁊ feruẽtis aq̃ iudiciũ i eccliã ꝓhibetur.

a Onsuluisti de infantib⁹ q̃ in vno lecto dormientes cũ parentib⁹ mortui repti sunt: vtruz ferro candẽte aut aq̃ feruẽte seu alio q̃libet examiẽ parẽtes se purificare debeãt eos nõ oꝑssisse. Monẽdi sũt nãq; ⁊ ꝑ testãdi parẽtes: ne tã tenellos secũ ĩ vno lecto collocẽt: ne negligẽtia q̃libet pueniente suffocẽt vl̃ opprimant: vñ ipi homicidij rei iueniãt Mã ferri cãdẽtis vl̃ aq̃ feruẽtis examiatiõe ꝯfessionẽ extoq̃ri a quolibz sacri non cessent canões. ⁊ qđ scoꝝ patꝝ documẽto sancitatũ ñ ẽ supstitio, b sa adiuẽtiõe nõ ẽ ꝑsumẽduz. Spõtanea ei ꝯfessiõe ℓ testiũ approbatiõe publicata deliꝯcta hito ꝑ ocul⁹ dei timore cõmissa sũt regimini nr̃o iudicare occulta xo ⁊ incognita illi sẽ relinq̃nda q̃ sol⁹ nouit corda filioꝝ hoiꝫ. hi aũt q̃ ꝑhãt vl̃ ꝯfitẽt talꝫ reatus senoxios tua eos castigat moc deratio: q; si ille q̃ ꝯceptũ intero ꝑ aboꝛsũ deleuerit homicida ẽ: cũ to magℓ q̃ vni⁹ saltẽ diei puerulũ pemerit: homicidã se eẽ excusare neq̃bit d Hoc aũt vtrũ ad oĩa genera purgatõis an ad ꝫ duo tñ q̃ hic ꝓhibita eẽ videnꝫ ptinet: nõ imerito dubitaꝫ ꝓpter sacrificiũ zelotypie. Et illud e gre. Si vir q̃ frigide nature esse dicit: ꝑ vex iudiciũ ꝓ- ⁊ vbi canon non excipit nec nos. vt. ⁊. di. xij. oia. ly. di. si cuangelica. et. xxxj. q. j. qõ si dormierit. C. de hereti. vel ac. ven. l. vlti. ff. de publi. de ꝓcio. ff. de aleato. l. j. ⁊ q autem. ff. de ritu nupt. palam. in fi. exꝰ ō de ci. ad audientiã xxij. q. v. hoc videtur. Ar. cõtra xxvij. q. ij. lex di uine. Jo. Solu. oia ꝓcessa intelligũtur de iure cõmuni. nisi ꝓhibita in certis casibus inueniant. vt inuit. c. lex diuine. de sent. excom. nup. b.

c Qui ꝑ aboꝛsum. ⁊ hoc si puerperium est foꝛmatum. vt. xxxij q. ij. mopsuel. ⁊. c. q vero. Sed tamen licet ꝑm legem mosaicã nõ sit homicidium. tamen punit. l. cornc. de sicca. ff. ad. l. cornc. de sicca. si mulieres ⁊ etiam. l. aquil. ff. ad. l. aquil. si seruus. ⁊ si mulier. tamen q̃ opꝓmunt infantes puniunt penitentia triũ annorum. extra de his qui fi. oc. de infantibus. Ꝑte qui ꝓcurat venena sterilitatis dicitur homicida. vt exꝰ de homicidio. si aliqs vbi de hoc.

d Hoc aũt. hic. ⁊. non legitur.

e Si vir. xxxiij. q. j. ⁊ aũt.

a MOnoma/chiã. istos etiã lex ro. ꝺẽ/nat. vt. C. de gla/dia. l. vna. li. x. Eucharistia ꝯ̃ est ꝺãda talib⁹. cũ peccãt mortalĩ ꝺe ꝑse. ꝺi. ij. §. Iz si nõ. [redacted] Iz nõ/ne dauid pecca/uit. nõ qz instin/ctu spũssecti fecit vt samson et alij xxiij. q. v. si nõ li cet. ô diuoz. gau/dem⁹. z ẽ b arg. q nõ ẽ arguẽdũ ab exẽplis. xxvj q. ij. ñ stati. z. c. nõ exẽplo. xiij. q. v. dixit. xxij. q ij. sicꝫ puentus. ℣. ꝺe ꝑse. ꝺi. ij. li/quido. eẽ ô elec. licet. C. de sen. z interlo. nemo.

b Tẽtare. xx iij. q. viij. si nul/la. z. xxij. q. ij. q/ritur cur.

c SEpe. huic c. ẽ deroga/tũ. qz suspect⁹ nõ est ꝺãda eucharistia. vt ℣. ꝺe cõse. ꝺi. ij. tribo. ô pur ga. cano. dilecti.

d INterroga/tũ ẽ. incul/pati. i. infamati. Nõ enim pñt sit accusari duo de crie. C. de adult. reos. sile. ff. de i/offi. test. nam et si. §. filius.

e Profitetur Notãdum q vi etoria vni⁹ pro/dest alteri. Iz cõ/ꝺẽnatio nõ no/cet. ff. de adult. denunciasse. de adult. significa/sti. ff. de inoffi. te sta. posthumus. §. siquis ex his ff. si seruꝰ ven. lo ci. §. comperit. Itẽ ar. q confes sio vnius nõ no/cet alteri. xv. q. vij. nemini. ar. ꝓtra. lix ꝺi. ordina/tos. z. lxxxj ꝺi. tantis. z est verũ q nõ nocet a/lij q̃ntũ ad ꝓ/sumptionẽ vt extra de adul. signi/ficasti cc.

Nũe. 5

bare potuerit vxozẽ suã nũcq̃ se coguisse: sepat ab ea. Pa

In libro nãq nũeri le lea. gif ꝺñs ꝑcepisse moysi: vt lo qref filijs isrl: z diceret eis. Vir cuius vxor errauerit maritũq cõtẽnẽs dormierit cũ alio viro: z id marit⁹ dep hendere neq̃uerit: z latet a/dulteriũ z testib⁹ argui ñ pt: qz nõ ẽ iuẽta i stupro: si spũs zelotypie ꝓcitauerit viruz ꝺ vxozẽ suã q̃vl polluta ẽvl fal sa suspiciõe appetit: adducet eã ad sacerdotẽ: z offeret ob/latiõez ꝑ illa decimã ptẽ sati farine hozdeacee. nõ fũdet su per eã oleũ nec ponet thus: qz sacrificiũ zelotypie ẽ z ob latio iuestigãs adulteriũ. of feret igit eã sacerdos z statu et cozã ꝺño: assumetq̃ aquã sctãz i vase fictili: z pauxillũ ẽre de pauimẽto tabernaculi mittet i eã. cũq̃ steterit ml'r i ꝓspectu ꝺñi: discooperiet ca/put ei⁹: z ponet sup man⁹ ei⁹ sacrificiũ recoꝺatõis z obla tõez zelotypie. ipe ãt tenebit aq̃s amarissimas i q̃h⁹ cũ ex ecratiõe maledicta cõgessit: adiurabitq̃ eaz z dicet: si nõ ꝺormiuit vir alien⁹ tecũ: et si nõ polluta es ꝺeserto mariti thozo: nõ tenebunt te aq̃ iste amarissime: in q̃s maledicta ꝓgessi. Si ãt declinasti a vi/ro tuo atq̃ polluta es z ꝓcu buisti cũ alio viro: his male/dictionib⁹ subiacebis: det te ꝺñs i maledictiõez z exẽpluz cũctoz i ꝓpꝛo suo: putrescere faciat femur tuũ: z tumẽs vte rus tu⁹ ꝺirũpat. ingrediant aq̃ maledicte i vẽtrem tuũ: z vtero tumescẽte putrescat fe mur tuũ: z ñ ꝺebit ml'r amẽ amẽ. Scribetq̃ sacerdos ista maledicta i libello: z ꝺelebit ea aq̃s amarissimis i q̃s ma/ledicta ꝓgessit z ꝺabit ei bi/bere. q̃s cũ exhauserit: tollet sacerdos ꝺe mãu ei⁹ sacrifici um zelotypie: z eleuabit illõ cozã ꝺño: iponetq̃ sup alta/re ita ꝺũtaxat: vt ꝓs pugillũ sa crificij tollat ô eo qô offert z icẽ ꝺat sup altare. z sic potũ ꝺet mu/lieri aq̃s amarissimas: q̃s cũ bibe rit si polluta ẽ: z cõtẽpto viro a/dulterij rea ẽ: ptrãsibũt eã aque maledictõis: z i flato vẽtre cõpu trescet femur: eritq̃ ml'r i maledi ctionẽ z i exẽpluz oi ꝓpꝛo. marit⁹ xo absq̃ culpa erit: z illa rcipiet iniq̃tatẽ suã. q si polluta ñ fuerit inoxia erit z faciet liberos. Sed q̃libet hmõi purgatio viꝺ: eẽ in/bibita: cũ i ꝑmissa auctẽ stephãi pape ꝺe spõtanea ꝓfessiõe z Itẽ ex ꝺecreto nicolai pa.

In nouo testamẽto monomachia ñ recipit

a MOnomachiaz xo i lege ñ assumim⁹: q̃m ꝑceptã fuis se ñ repim⁹. quã lz q̃sdã inijsse le gam⁹: sicꝫ ꝺauid sctñ z goliã sae ꝓdit hist oria: nusq̃ tñ vt ꝑ lege teneaẽ alicubi ꝺina sanxit aucto ritas: cũ hec z huiuscemõi sectã/
b tes ꝺeũ solũmõ tẽtare videanẽ.

Cõtra in ꝓci. guarmacienſi. Si furta i mõasterio fiũt iudicio mo

c Epe cõ nachi se expurget.

Stingit: vt in mõasterijs mo nachoz furta ꝓpetrenẽ. idcirco statuim⁹: vt q̃n ipi frẽs ꝺe talib⁹ expurgare se ꝺñt: missa ab abba te celebrẽt vl ab aliq̃ ex pñtibus frib⁹: z sic expleta missa oẽs cõi/cenẽ i ꝑ xba: cozp⁹ ꝺñi sit tibi ho ꝺie ad ꝓbatõez. Itez

Quicũq; de adulterio accusaẽ ꝓbabili in

d INterro/ꝺicio se expurget

gatũ ẽ: si ꝺuo ô adulterio in
e culpati fuerit: z vn⁹ pfiteẽ z alẽ negat: q̃ꝺ inde agẽꝺũ sit: ꝺecre tũ ẽ in scõ ꝓci. vt ille q̃ negauerit ꝓbabili se iuꝺicio expurget: z q̃ pfessus fuerit ꝺignã pniaz agat Itẽ

Cũ ples ô adulterio accusã tur z vn⁹ ceꝯos purgare voluerit oẽs rel hẽanẽ: si ipe i iudicio ce

f STatuit q̃z sctã sy/ciderit. nod⁹ vt si ꝺuo ꝺe adulterio accusati fuerit: z ãbo negauerit:
g z ozãt sibi ꝓcedi vt alẽ illoz vtroꝫ q̃s iudicio purget ꝺño: si vn⁹ i ꝑ ceciderit: ãbo rei habeanẽ. Itẽ.

Pro singulis missa celebrẽt: q̃ de aliquo crimine accusantur.

1. Re. 17 f SLatu/it quo q̃. vt si ꝺuo ar. ꝓtra. C. de adul. re/os. Sz ꝺic q nõ agit hic crimia/liter. sed ad penitentiã vel ad thori separati/onem.

g Alter illoꝝm. ve lut ꝓcura toꝝ. lxiij. ꝺi. tibi ꝺomio Sed si ꝺi/recte agere tur cum sit causa crimi nalis. non posset vnus alterum cõ stituere ꝓ/curatoꝛem. vt. iij. q. ix. absens. nisi velis ꝺice/re q in cau sa crimina/li. vnus so/cius auꝺit z ꝓ to sez ꝑ aliꝰ. vt est argu. iij. q. vj. hoc q̃p/pe. vt est ex tra de ꝺo. z contu. c. ꝺi/lecti.

a SJ epo aut pſbro. qquēnio. hodie deponit qui in purgatōe deficit. vt ex ō simo. de h. h hēs qd fieri debeat cū volens purgare se nequit.

b QVod vero. duox. semp duo sufficiūt. iiij. q. iij. §. itē in criālibus. ℟. vbi numer⁹. nisi in casibus specialib⁹. sz in casu vn⁹ sufficit. vt ex de test. co. puenit. ⁊ vbi nulli fit piudicium. de pse. di. iiij. placuit. de ifantibus. ⁊ in cā denūciatiōis. ex ō testi. in oī. et in alio casu. ex ō pcu. ex insinuatoe ⁊ vbi agit ad impediendū nego. ciuz. ex de spon. prerea Itē q̄tū ad plūptione faciendā. viij. q. iij talia. ff. de dote p le. theopōpus Itē plures. duobus reqrunt. ⁊. e. nullā. ⁊. c. pcesul Tres requirunt in depositiōe pcunie. in auk. de fi. iſtru. §. siquis igit. Itē quinq̄ requirunt dū cōtract⁹ excedit li/brā auri in ciuitate. C. si cer. pe. auk. sed nouo. et in codicill. ⁊ donatione cā mortis similiter. b. vt. C. de donat. causa mortis. l. vlti. qū. p. xv. vt C. de primis sacro scri. vnicui/q. l. xij.

c CEt patris. pr̄ pōt esse testis in cā filij i testamento. vt. ff. de testa. l. in testō. als nō. iiij. q. iij. §. itē in crimiali. hic aūt isti mē tiri nō poterāt. vel dic testimoniū meū et pris mei. i. ō pr̄e meo ⁊ me dicēū. ſ. testimoniū pphetarum.

d CVel trium vt cōprehendat actorē p vno teste. ex de test. in oī. Illa tñ loquit i causa denunciatiōis. vel ideo dicit triū. qz qñq; ſm canones plures q̄s duo requirūtur sed nunq̄s pauciores. vt ex. de testi. licet. vnde ſn testamēris bene requirunt vij. C. qui testa. fa. pos. hac ꝓsultissima. nisi in his que ecclie relinquunt. vt ex de testa. cū esses. ⁊. c. relatū. io. qō dicit io. de testamēt⁹. nō credo vez. vnde intelligo decre. illas cū esses. ⁊ relatū. in quolibet testamēto loqui. bar.

e PLacuit. vt siquis. vel tria. ſ. di. xlviij. qm̄ multa.

f CExcoicatiōnē. i. pānationē.

g PResul. id est cardialis epūs. [redacted]

h CTestes. ex de testi. pſonas. ⁊. c. sup eo.

i NVllā damnationem epoz. Sz ꝑ non videt posse stare qz nullus pōt iudicare clicos romane ecclie. nisi solus papa. Itē qz epi epm non pñt depōere. vt iij. q. vj. quis. ℟. q loquit i casu qñ papa cōmittit alijs cām suox clicorū. ne ipe suspect⁹ habeat vel ne fauore p eis vl odio ꝺ eos iudicaret. ff. de iurisd. omn. iud. l. pretor.

k CDānatōez ſ. iij. q. vj. accusatus. ⁊. c. q̄uis

l CEpoz. ſ. v. q. iij. duodecim

m CFalsuz. v. capitula iurabūt testes. ſ. vt dicāt veritatez. vt. iij. q. ix. hortamur. ⁊ q̄ testenk pro vtraq; pte veritatez. vt. xiij. q. v. non sane. q non admiscean falsitatez vt hic. q nec amoze nec odio nec ꝓmio cōmodo testenk.

a SJ epo aut pſbro aliqō maleficiū imputatū fuerit p̄singul⁹ missam celebrare debet ⁊ cōicare: ⁊ de singulis sibi imputat⁹ innocentez se oñdere. qō si nō fecerit: dn quennio a liminib⁹ ecclie extraneus habeat. CIllud ℣o qō sixt⁹ ⁊ leo in fine sue purgatiōis addiderūt: ex eorum exemplo intelligendū est. exemplo. n. sue satisfactōis noluerūt ceter⁹ pscribere legez purgandi. Que. IIII.

b QVod ℣o g̃rto loco q̄rebat: an duorum testimonio epūs sit ꝺdēnād⁹: multox auctib⁹ ꝓbat. sicut enī in euāgelio iobis legit: ait christ⁹ in iudeos. In lege vra scriptū est: qm̄ duox hominū testimonium vez est. CIncōsequenē argumētat ꝓtra dicens. Si duorū hoim testimoniū vez est: q̄re testimoniū meū ⁊ pris mei nō accipitis? CItez paul⁹ in epla ad cozinthios. In ore duorū vel triū stat oīe ℣bū. Itē in epla ad hebreos. Quis ꝺuaricans legē moysi duob⁹ vel trib⁹ testib⁹ cōuict⁹: sine miseratione lapidat. Itē ex ꝓcilio bracarensi. iij. Quot testib⁹ q̄sq; clericox ꝓuinci debe

e PLacuit vt siqs alicui clericorū macula fornicatiōis ipetit ſm ꝓceptum pauli ap̄li duo vel tria testionia reqranē ab illo. q si nō poterit dar⁹ testimonijs

f approbare qō dixit: excōicatiōnē accusati accusator acciat. Ex ꝑmissis igit colligit: q duox vl triū testimonio epūs ꝓuinci vl dānari pt.

c PAscor vniuersalis ecclie relinquunt. vt ex de testa. cū esses. ⁊. c. relatū. io. qō dicit io. de testamēt⁹. nō credo vez. vnde intelligo decre. illas cū esses. ⁊ relatū. in quolibet testamēto loqui. bar.

d PLacuit. vt siquis. vel tria. ſ. di. xlviij. qm̄ multa.

e CExcoicatiōnē. i. pānationē.

f PResul. id est cardialis epūs. [redacted]

g CTestes. ex de testi. pſonas. ⁊. c. sup eo.

h NVllā damnationem epoz. Sz ꝑ non videt posse stare qz nullus pōt iudicare clicos romane ecclie. nisi solus papa. Itē qz epi epm non pñt depōere. vt iij. q. vj. quis. ℟. q loquit i casu qñ papa cōmittit alijs cām suox clicorū. ne ipe suspect⁹ habeat vel ne fauore p eis vl odio ꝺ eos iudicaret. ff. de iurisd. omn. iud. l. pretor.

i CDānatōez ſ. iij. q. vj. accusatus. ⁊. c. q̄uis

k CEpoz. ſ. v. q. iij. duodecim

l CFalsuz. v. capitula iurabūt testes. ſ. vt dicāt veritatez. vt. iij. q. ix. hortamur. ⁊ q̄ testenk pro vtraq; pte veritatez. vt. xiij. q. v. non sane. q non admiscean falsitatez vt hic. q nec amoze nec odio nec ꝓmio cōmodo testenk.

Quot testib⁹ epūs vl pſbr⁹ vel relig clerici sūt ꝓuincendi.

g PResul nō dānat nisi cū lxxij. testib⁹: pſbr⁹ at cardinal nisi cū. lxiiij. testib⁹ nō deponat. diacon⁹ ℣o cardinalis vrbis rome nisi cū. xxvij. testib⁹ nō ꝺdēnabit. subdiacon⁹ acolyth⁹ exozcista lector ostiari⁹ nō nisi. vij. testibus ꝺdēnabit. Testes aūt ⁊ accusatores sine aliq̄ sint infamia. Itē leo. iiij. Epi nō nisi. lxxij testib⁹ ꝺdēnādi sūt.

h NVlla dānatiōe epoz vnq̄ esse censem⁹: nisi aut añ legitimū numex epoꝝ. q fit p. xij. epos: aut certe ꝓbata snia p. lxxij. testes idoneos: q tales sint q accusare possint. ⁊ pus ad sacra christi q̄ttuor euāgelia sacra pstēt:

i q nihil falsuz deprom̄at: sic nob btōs silueſter tradidit ⁊ romana sctā videt tenere ecclesia. ⁊ si inf eos q̄s dānandos esse dixerit hoies fuerit eps q suā cām i pntia romane sedis epi petierit audiri: null⁹ sup illū diffinitiuā pfm̄at dare snīaz: sz oīno eā audiri decernim⁹. CSz ꝑ vl special priuilegio de clicis roma ne eccie itelligit: vl ꝓpter ipsius bitatē q̄rūdā: q cū ñ sint spectate vite ⁊ scie in accusatione mistrox dei repēte pſiliāt. Quox vita ℣o adeo laudabil est: vt ī oīb⁹ imitāda appareat: de q̄x assertiōe nulli dubitatio nasci poterit: eozū testimonio duox vl triū q̄libet iure ꝓuicit ⁊ dānari pōtit

vt extra de test. quotiens. Itē dnto requirit q dicant. Quicqd de re ipa nouerint siue fuerit inrogati siue nō. vt extra de accusa. cū dilectus.

Equitur. hic intitulatur sexta questio.

Ilicet. appellatiōis. appellatio ē puocatio inque sniē grelaz ꝓtinēs. ff. de mino. pfecti. tit. z in his q ex iudicio agunt appellat vt in electiōe. ex de ap. ꝓstitutus ds appellet dicitur. j. e. nō solet. z h in ciuili cā. li criali ät dlibz et inuito reo appellat. ff. de ap. non tm. z i cā liberali. vt. ff. ō libe. cā. l. j. z. ij. appellat aūt a minori ad maiorē. z gradatim. vt. j. e. antelio. C. de ap. hodie pmo. excepto papa ad quē oib⁹ prermissis appellat. vt. j. e. c. iij. iiij. z. v. z hve rū ē i iudicib⁹ ordinarijs. Jn delegat⁹ aūt distinguit. si tota iurisdictio est delegata. appellat ad ꝓmū delegantē. ex de of. dele. super qstionuz §. porro. ff. ds et a quo ap. l. j. sz si nō tota cā tūc ad delegātē scōm. vt. C. d p sua iurisdictiōe. l. j. ff. ds z a q ap. l. fi. z ex de offi. del. sup qstionū. Judice sedēte p tribunali pr viua voce appellari. sz ex iudiciū in libello tm appellabit. vt. j. e. § iudicib⁹. v. litigatoribus. ff. de ap. a snia. § vl. sm leges appellat tm post diffinitiuā sniaz. nisi in casib⁹ notatis j. e. nō ita. ex de ap. sup eo. ij. sm ca. z aū lit. ꝓtesta. z post. vt ex de ap. cū sit romana j. e. nō ita. sz hoc sit correctū p ꝓstitutōez nouā. ex. e. vt debit⁹. vbi dr q cā appellatois dz assignari. Itē sm ca. appellat grauiter. sapior iudex iuenit. vt. j. c. oēs. sm. l. bis tm. vt. j. e. p⁹ scdam. Jo. Hoc p certo reneas q ante sniam pt appellari. qriēs ps gravat z allegat cā. vt ex. e. vt debit⁹. Dz post diffinitiuā sniam tm bis. vt dicūt. l. palle. nec assignat tūc cā. sz dic. appello ab iniq sniā. snia tm mali. monij nō trāsit in rē iudicatā. vt ex de sen. z re iudi. latoz. z. c. ꝓsanguinei. b Itē appellat vsq ad decez dies ꝓtinuos. vt. j. e. anteriorz. appellāti dat annō vel bien. nū. vt. j. e. fida appellat. tm iudex pōt moderari tps recisius. ex. e. cū sit romana. z. c. reprehēsibile. Itē appellatione nihil innouādū est. vt. j. e. appellatione. nisi appellās suspect⁹ sit vl depopulatoz. vt. j. e. quoties. Jn cā criali reus custodiē vel dabit fideiussoz si est suspect⁹. C. de ap. eos. v. sup his. Judic⁹ officiuz est libellos dimissorios dare. j. e. p⁹ appellatiōē. iudex ät ad quē appellat si appellat a snia fz ꝓnes allegatōes vl infirmabit vl ꝓfirmabit sniaz. vt. j. e. § diffinitiua. i fi. pōt tm nouas allegatiōes audire. C. de ap. eos. § j. ff. de ap. qsitū. in fi. ex de fi. instru. cū io. gn aūt nō est necesse appellare. hēs j. e. § diffinitiua. Jnhibet aūt appellatio. qz a ꝓncipe nō appellat. ix. q. iij. cuncta. nec a ꝓfecto ꝓtorio. C. de of. pfe. pto. l. j. nec a senatu. vt. ff. a (sibi nō applat) dw ap. nō lz. l. j. nec ab arbitrio. C. ō arbi. l. j. nec appellat officiatus j. e. § diffinitiua. v. nlli. Itē ꝓpter scelerū magnitudinē n appellat. C. qz ap. nō re. l. ij. z ex ō ap. cū sit romana. Itē i momēranea possessiōe vt. j. e. § diffiniti ua. v. de possessione. Itē in re q capit dilationē. ff. de ap. re. l. vl. z ex de rap. i lit/teris. ar. j. ō ap. qua fronte. in fi. Itē a snia maioris part⁹ ca. ex. de his q fi. a maio. ꝓte ca. j. Itē ꝓrumar non appellar. vt. xviij. q. iij. de illicita. j. e. sunt quozū. C. de iu. ꝓperandū. § finaurem. Itē ab executore nō appellatur j. e. § diffiniti ua. v. ab executo

Sēt Que. VI vj. qo: q qrebat q remedio cā viciata bleuet: z si remediū illud sit dādū ei q cā dilatiōis vocē appellatiōis exhibuerit. cā ꝙ viciata remedio appellatōis subleuari poterit. Ji fabian⁹ papa aut. Cause viciate remediuz appellationis subueniat.

Licet appellatori viciatā cām remedio appellatōis subleuare. Valea. Appellātē nō dz affectio vlla aut carcer⁹ aut retētionis iniuriare custodia Itē anacle⁹ papa. De eodem

Omnis opp̄ssus libere sacerdotuz si voluerit appellet iudiciū: z a nullo p hibeat: ß ab his fulciat z liberet z audiat. Si aūt difficiles cāe aut maioza negocia ocia fuerit: ad maiorē sedē referant. z si illic facile discerni nō potuerint aut iuste ēmiari: vbi fūt sūmoz ꝓgregatio sub metropolitāo ꝓgregata q p singl⁹ annos fieri solet z dz iuste et deo placite cozā pīarcha aut ꝑmate ecclesiastica negocia: z cozā patricio negocia secularia iudicent i cōi. Itē sixt⁹ papa oībus rectorib⁹ eccie scribit dicens. Quisqs pulsat⁹ fuerit aplicā sedē appellet.

Sqs vīm pulsatus fuerit in aliq adūsitate: licenter hāc sacratā z aplicā sedē appellet: z ad eam qsi ad caput suffragiū hēat: ne inocēs dānet: aut eccl'ia sua detrimētū patiat. Itē gre. Epi grauioribus pulsati aplicā sedem appellent.

Omnes epi q in aliqb⁹ pulsant: vel crimināt grauioribus causis ḡtiens fuerit: libere aplicaz sedē appellēt: atq ad eam qsi ad mrez ꝓfugiāt. Itez mar/

Omnis. pone casum q appellat a subdito (re. epi ad epm. deinde ad metropolitanū. deinde ad concilīū m etropolitani. d Libere. i. siue aū sniam siue post. e Sacerdotū. ergo a seculari iudice ad papā pōt appellari. qō vez est vacante imperio. vt ex de fo. compe. licet. al's non. vt extra de ap. si duobus. f Ad maiorē. ō. xvij. di. multis. § j. g Cozā pīarcha. q dignitas est. vt. xcix. di. quincie h Secularia. l. cū ambo sint clerici. qz plati nō debent tractare secularia iudicia. xj. q. j. re quidē. vel dic q cū laic⁹ iudex nō vult facere iusticiā. tūc appellatur ad clericū vt ipm corrigat. z si noluerit facere iusticiā. pōt ipm excōicare. vt. xxiij. q. v. admistratores. vel dic q cū iudex secularis suspectus est. pōt adire iudex ecclesiastic⁹. vt in aut. vt diffe. iudi. § ꝙ. colī. ix. vel si decesserit. vt ibi ōz. vel si habeak grela ꝑ ipm. vt in cadē col. § vl. sic ex de fo. cōpe. ex trāsmissa. z ex. e. licet. i In communi. id est publice

Jquis. z apostolicam. ex his ca. paret. q ad papam alijs prermissis appellatur. sed in alijs secus est. vt. j. e. decreto. z. q. vij. metropolitanum. z. ix. q. iij. conquestus. z. xviij. di. multis. xvij. di. de consilijs. cuz ergo hoc sit pziuilegiū pape. ergo ad legatū nō appellatur omisso ep̄o. vt. xj. q. j. quenit. sed ꝑ de of. leg. cuz nō ignoret? sz dicas q ille nō fuit tm legat⁹ sz metropolitan⁹. z si ille legat⁹ nō habuisset illud ꝓlegiū. inutile fuisset officiū legatiōis. sz ille q simplex legat⁹ est

nō hz illud ꝓuilegiū nisi ei spāliē sit datū. Jo. Quicḋ dicat io. oiw ꝓtermissis currit ad legatum vt dicit illa decre. z qō facit legat⁹. papa facere vtoz. vt. ff. de ad/

1 ONes epi. quoties (mi. tu. ita aūt. §. gessisse. b. nō tñ vltra scōam vicē ne'lites i infinitū extēdā/ tur. nō eni hz ter tio appellari su/ per. c. c. vt j. c. si/ cḳs. sic exponitur hec dictio q̄tiēs ff. de le. iij. fideicomissis. §. sicḳs. z. ff. de eden. ve/ luti. in fi. sike. q̄liens hēs eā de e/ lec. q̄relā. fm. h. exponiē q̄tiēs si ue aū lit. ꝓtest. si. ue post. Alij dicūt q̄ licz ēt ter appellari fm canones. vt j. xxxj. q. ij. lotharius. s. c. oīs. hz. m. dicit q̄ licz a ḡuamine q̄ncḳ appellari. sed dis p⁹ sententiā tm. z exponit in oī ḡuamine. sed nō nisi dis a sntia vt j. c. sicḳs in q̄cūcḳ. et eā. de appel. di/ recte. B. dicit q̄ in illo. c. oīs. rectio fuit relatū. z hoc nō fuit p appellationē sed p ꝓsultationez. vt. d. di. xvij. c. j. et eā. c. sua.

a HD romanā q̄ noluerit ergo frustrato/ ria admittiē. vt eā. c. consuluit. ḡ audiend⁹ ē q̄ cā dilatiōis appellat. vt eā de ap. cū sit romana. e. c. psonas. sed contra ius eū punit. vt. C. de ap. a pcōsulib⁹. z. C. q̄z ap. nō rescin. ab executore. vbi in. l. libris auri punit frustrato/ rie appellās. ḡ ius nō dz eā admittere. vt xxiij. q. iij. q̄ peccat. imo nō dz p eā negociū ipedire. eā. c. pastoral. R. dubia frustratoria ē admittēda. sic occultus petōr de ꝓse. di. nō ꝓhibeat. hodie aūt ipo iure ē inhibita appellatio aū sntiam. nisi euidēs cā ꝓponat. ḡ si ꝓbata el set debeat appellatio legitia reputari. vt eā. c. vt debitus. sz cū hodie ipo iure sit inhibita appellatio. q̄d p/ dest scribere remota appellatōe. R. si appellatio remoueā in lris. tūc itelligit remota ēt p⁹ sntiaz. alias ēt rōnes assignāti sup illa ꝓtōe vt debit⁹. sz si nō apponit in lris tm aū sntiaz ē remota. Jo. Ego credo q̄ nihil ꝓdest remotio appellatiōis nisi ad remouēdā frustratoriā appellatiōez. vt dic decre. eāssle. eā de ap. ex pte. b. ḃ scias q̄ nisi iudici euidēt pareat appellatiōē tenere

cellus papa. Ab oīb⁹ appellatur ad romanā ecclesiam.

2 AD romanā sedē omēs epi: q̄ voluerit vl q̄b⁹ necesse fuerit q̄si ad caput suum ꝓfugere eamq̄ appellare debēt: vt inde accipiāt tuitiō onē atq̄ ꝓsecratiōez. Nō oībus mīme cōuenit denegari epis: sed absq̄ vlla custodia aut excōicatiōe aut expoliatione vel damnatiōe libere ire ꝓcedaē. Item victor epūs.

Qui a ꝓrio metropolitano se grauari putauerit maiorē

c SIqs sedem appellet. putauerit se a ꝓpō metropolitano grauari apō patriachā vl ꝓmatē diocesēos aut penes vniūsales aplice ecclie iudicē sedē. Item zepherin⁹ vbō rome archieps.

Ad romanaz eccliam q̄si ad matrē appellēt ab omnib⁹.

d AD romanā eccliaz ab oīb⁹ maxie tñ ab oppsis ē appellādū z currēduz q̄si ad mr̄ez vt ei⁹ vberib⁹ nutriant: aucte defendāt: a suis oppssiōib⁹ releuēt. q: non pōt nec dz mr̄ obliuiscī filiuz suū. Item iulius papa

Quotiens alicḳs appellauerit audiētia

e Sibi non denegetur.

Tacuit vt a qbuscunq̄ re nūq̄ deferat el. vñ si nō credit tenere appellationez nō deferat ipi hz supior posse retractare qō factū ē. vt eā. c. pastoral. hz pōe q̄ iudex dubitat ō ap. aut deferat tali appellatiōi aut nō. si non defert. merit ḡ ꝓstitutio z decre. nā ꝓstitutio dic q̄ nisi tal cā sit ꝓpolita q̄ si foret ꝓbata. legitima eēt appellatio. nō ē deferendū appellationi Jrē decre. dic q̄ in sol illis casib⁹ dēfrēdū ē appellatiōi. vbi a iure idulget expsse q̄ possit appellari. si dubitat de appellatōe. ḡ nō dz cogniscere ō cā cū dubitet an sit iudex. vt. xj. q. iij. gūe. Ad ḃ dico. q̄ si iudex dubitat de cā appellatiōis sūmariē pt inqrere de cā vl seorsū eā fore mā iudicij. iqrēdo de cā. z si vidēbit cā ꝓbabilē z ꝓterea talis q̄ ea ꝓbata legitia iudicaret. deferet ei. vñ non suffit appellāti ꝓponere talē cāz q̄ si ꝓbata eēt. debeat appellat⁹ legitia iudicari hz ēt recḳrit q̄ sit ꝓbabilis. z q̄ iudici ita stabideatur.

b ¶ Cōsecratiōez si metropolitan⁹ distulerit. viij. q iij. erealdus.

c ¶ Custodia. q̄ appellat nec cogit dare cautōez de ꝓsequnda appellatōe. nec custodiri dz nisi sit ecclīastice iudicib⁹ ad alios iudices eccliasticos: vbi est maior auctas. puocatuz fuerit: audictia ñ denegef. Item

Iniuste dānati restitutionez oppssi auxiliū a romana ec/

h IDeo clesia debēt hre. huic sctē sedi ꝓfata pri uilegia spāliē sūt ꝓcessa tam de ꝓgregādis ꝓcilijs z iudicijs ac restitutiōib⁹ epoz q̄z de summis eccliaz negocijs vt ab ea omēs oppressi auxilium z iniuste dānati restituti onem sumāt: z talia ab ipijs non ꝓsumant absq̄ vltione: nec exerceant absq̄ sua damnatiōe. Quum ḡ zepherinus dicat ab oīb⁹ esse appellandū maxie tñ ab oppssis: z marcellus scribat. epi q̄ voluerit vel q̄bus necesse fuerit: appellare debēt: patet q̄ accusato siue grauef siue non: vox appellationis nō est denegāda. Quidā tamen ita distinguunt: vt volentes ad consecrandos: necessitatē patientes ad oppressos referāt: vt sit sensus: oēs q̄ voluerint a romana eccl'ia ꝓsecrationem accipe z ab aliq̄bus impediunt: eaz dñt appellare. q̄buscūq̄ in suis oppssiōib⁹ nccē fuerit ad eā ꝓfugere. similiē

eccliastice iudicib⁹ ad alios iudices eccliasticos: vbi est maior auctas. puocatuz fuerit: audictia ñ denegef. Item

Iniuste dānati restitutionez oppssi auxiliū a romana ec/

h IDeo clesia debēt hre. huic sctē sedi ꝓfata pri uilegia spāliē sūt ꝓcessa tam de ꝓgregādis ꝓcilijs z iudicijs ac restitutiōib⁹ epoz q̄z de summis eccliaz negocijs vt ab ea omēs oppressi auxilium z iniuste dānati restituti onem sumāt: z talia ab ipijs non ꝓsumant absq̄ vltione: nec exerceant absq̄ sua damnatiōe. Quum ḡ zepherinus dicat ab oīb⁹ esse appellandū maxie tñ ab oppssis: z marcellus scribat. epi q̄ voluerit vel q̄bus necesse fuerit: appellare debēt: patet q̄ accusato siue grauef siue non: vox appellationis nō est denegāda. Quidā tamen ita distinguunt: vt volentes ad consecrandos: necessitatē patientes ad oppressos referāt: vt sit sensus: oēs q̄ voluerint a romana eccl'ia ꝓsecrationem accipe z ab aliq̄bus impediunt: eaz dñt appellare. q̄buscūq̄ in suis oppssiōib⁹ nccē fuerit ad eā ꝓfugere. similiē eā criāt z suspect sit. vt. C. de ap. eos. d ¶ Excōicatiōe. p aliꝑs tñ bñ pt excōicari. vt eā ō ap. ad hec (z. c. ꝓpsuit.

SAPIENTIA ꝓcilijs. ḡ pz q̄ legat⁹ ñ pt facere ꝓcilij. vt dixi. s. di. iij. §. pozro. di. xvij. huic sedi i ¶ Arestii. ar. b ē q̄ sol⁹ papa pt restituere clicū depositū. ō pe. di. vj. q̄ vult. i fi. z. ff. de ḡo. l. j. i fi. ō pe. l. diui. ar. j xj. q. iij. eps in sy. z. xlvj. di. clic⁹ maledic⁹. ad ḃ dicas q̄ si ē solēnit deḡdar⁹. sol⁹ papa pt cū restituere. sec⁹ si est bo depositus. R. ¶ Cū ḡ. mgr magz appzobat opinionē q̄ dic q̄ frustratoria admittit. z ꝓbar ḃ seqntib iij. c. z suspendit ꝓstructio ysq̄ ad illū §. pz ḡ. vñ i titulo cuiuslibet capituli ponitur hec dictio cum.

e

f

g

h

a DEcreto nr̃o. emulo⁹. si emuli erãt quo admittebãt ad accusationẽ. cũ ꝟ sit ꝓhibitũ vt .ff. e.q.vij. sicꝫ fũt. t. iij. q. v. c. ij t. iij. R. oẽs accusatores vulgo dicunt emuli. ꝓsumẽ enĩ q̃ fiat sp̃ cã inuidie accusatio. vñ canõ vocat accusationẽ illaudabilẽ intentiõez. vt .ff. e. q vij. sicꝫ eps. naz nõ solũ vr̃ eẽ discordia inẽ accusatorẽ t accusatũ ſz ẽt inter domesticos t amicos accusatoris t accusari. vt. ff. de legatiõib⁹ sciendũ. ℌ. ij.

b ¶ Auditiõez viõz q̃ nõ ſz appellari ad aplicũ omisso metropolitano. t .ff. q. vij. metropolitanũ. vt. ℌ. c. siquis purauerit. t. ff. de ap. ꝓatores. ſz non tenet ℌ in foro eccl̃iastico. ℌ. c. siquis.

c ¶ Legatos. ad ℌ destinatos vl̃ dic q̃ legato pape spãle ẽ fm q̃sdã vt de crimine possit diffinire. vt .xvj. q. j. fraẽ. alꝫ sec⁹. vt ff. de of. pco. l. solẽt. t. ff. de eo cui mãd. iurisdi. l. j. ĩmo nec dico legatũ pape ℌ posse facere sine mãdato spãli. vt eẽ de offic. lega. q̃ translationẽ.

d ¶ Actiones. notãdũ actiões ꝓponẽdas. xj. q j. expientie. t eẽ de mur. pe. c. j. eẽ de iudi. exaĩa ra. ar. ℌ eẽ de iudi. dilecti. Joh. Sol. fm ius canonicũ nõ teneẽ aliq̃s ꝓponere vocẽ appellatiõis exhibeant vt isti tuitionẽ t illi ꝓsecrationem ab ea accipiãt. Silr t illud zepherini distinguiẽ. ab oĩb⁹ ẽ appellãdũ ad romanã eccl̃iaz intelligẽdũ ẽ: q̃ ab ea ꝓsecrationẽ voluerit accipe: vel q̃ a plat̃ suis aliquã iniuriã passi fuerint maxie tũ ab opp̃ssis. Scõm ꝑmã interp̃tationẽ opp̃ssi itelligũt aliq̃ iniuria affecti: iuxta scõaz vero opp̃ssi dicunt a iudice iniuste ꝺdẽnati. fm hãc distinctionẽ: q̃ in aliq̃b⁹ negocijs nõ ad releuãdũ ſz ad differẽduz vocẽ appellatiõis exhibuerit appellãdi auctẽ nõ hñt. Sed cũ greg. scribat oĩb⁹ p diuersas ꝓuincias. De causa appelletionis cognoscere nõ licet nisi ei ad quẽ appellat.

a DEcreto nr̃o vraz rogãtes charitatẽ mandamus: vt si aliq̃s: qõ nõ optamus: suoz emuloz aldricuz cẽnomanẽsis eccl̃ie ep̃m accusare dãnabiliter tẽtauerit. li
b ceat illi post auditionẽ p̃matum dioceseos si necẽ fuerit nos appellare: t nr̃a auctori
c tate aut añ nos aut añ legatos nr̃os ex latere missos iuxta patrũ decreta suas exer
d cere atq̃ diffinire actiones: nulluscz illũ añ ℌ iudicet aut iudicare p̃sumat: ſz si q̃d qõ absit: graue ĩtolerãdumq̃ ei obiectũ fuerit: nr̃a erit expectãda cẽsura: vt nihil p̃ deo q̃ ad sinũ sctẽ eccl̃ie romãe ꝓfugerit t ei⁹ ĩploraz auxiliũ decernat: cũ ab eiusdẽ eccl̃ie auctẽ fuerit p̃ceptũ: q̃ vices suas ita alijs impartiuit eccl̃esijs: vt ĩ ptẽ sint vocate sollicitudis nõ ĩ plenitudinem ptãtis. Si ãt qõ nõ arbitramur a quocũ sec⁹ p̃sũptũ fue
e rit: ab officio cleri submotus auctis aplice reus ab oĩb⁹ iudicet: ne lupi q̃ sub specie ouiũ subitrauerũt: bestiali seuitia q̃sdã audeãt lacerare: t qõ sibi fieri nolũt: alijs ĩferre p̃sumãt. Ytẽ cũ iul⁹ papa dicat. Judicia appellãtiũ abeis fũt audiẽda: t ad q̃s appellatur

f QUi se scit a/ljs eẽ ꝓpositũ: nõ molestẽ ferat aliquẽ sibi eẽ ꝓlatũ. ipa nãq̃ eccl̃ia q̃ ꝓma ẽ ita reliq̃s eccl̃ijs vices suas credidit largiẽdas: vt in partẽ sint vocate sollicitudis nõ ĩ plẽitudinẽ ptãt̃. vñ oĩm appellãtiũ aplicã sedẽ eẽ ꝓ iudicia t cũcta maioz negocia cãz eidẽ sedi reſuata esse liquet: p̃sertĩ cũ ĩ his oĩb⁹ ei⁹ sp̃ sit expectãdũ ꝓsultũ. cui⁹ tramiti siq̃s obuiare tẽtauerit sacerdotiũ cãs nõ sine honor̃ sui piculo se apud eãdẽ sedẽ nouerit redditurũ. Ytẽ cũ nico. pa. ĩ remensez archiep̃m iuehat: q̃ rotardũ ep̃m appellãtẽ aplicã sedẽ dãnare ausus ẽ ita dicẽs. De remẽ si archiep̃o: q̃ appellantẽ romanã sedẽ iudicare ẽ ausus.

g AVguta sapĩa tua vtinã ĩn bono acceptõ fomite iudicij materiã depositionis adũsus rotardũ assũpserit: et ab itinere aplice sedis remouerit: t ꝓtinuatiz apli/cã sedẽ appellantẽ dãnauit:
h t carcerali custodie mãcipauit. t ifra. Priuilegia tamẽ aplice sedis vos obliuiõi tradere nullo mõ debuisset̃: q̃/bus venerãdi canones iudicia toti⁹ eccl̃ie ad hãc deferre iubẽt. t ifra. Hoc q̃ppe nos ĩ rotardo idcirco nouerit̃ operatos: vt p̃uilegia sedis aplice: q̃ malea vob violata esse videbanẽ: auctẽ aplica t canonica patr̃ deliberatiõe pristino tãdẽ igenio t ꝓprio de/
i cozent̃ honore Item leo.

Quiscz obedientiã maioribus exhibeat: quã ab inferioribus desiderat.

k QUi scit se q̃busdã ꝓpositũ: non molestẽ ferat aliquẽ sibi eẽ ꝓlatũ ſz obediẽtiã quã exegerit ẽt ipe depẽdat. t sic nõ vult grauis one/
actionẽ. vt eẽ de iudi. dilecti. Sz si ꝓponat̃ t ineptа cadit a cã ponens. vt eẽ. c. ti. exaĩata. b.

e ¶ Submot⁹. ecce penã illi⁹ q̃ nõ defert appellatiõi fm leges puniẽ in .xxx. põdo auri. C. õ ap. quoniam.

f QUi se scit ẽ. iij. q. vj. ℌuis ẽ.

g HRguta. cõtinuari. i. iterũ t iterum.

h ¶ Et carcerali. q̃ põt fieri in cã crialis si ꝺdemnat⁹ appellans est suspect⁹. nec põt dare fideiusſorẽ. vt. C. de appel. eos.

i ¶ Honore. vt sic de facto fuit depositꝰ sic de facto restituat̃. de ap. ad hec sic. et c. ad pñtiã. ℌ. c. q. primates.

k QUi scit. ita facit ℌ c. ad ꝓpositũ. q̃ sicut eps vl̃ alꝰ plat⁹ eccl̃ie vult deferre appellationiby ad ipsuz fact̃. sic t ipe tenet̃ deferre appellatiõib⁹ fact̃ ad sedẽ aplicam Et ẽ sile bonum C. de of. p. vi. l. j vbi oz q̃ est societas munerꝫ. q̃ magistrat⁹ gradũ sugior̃ agnoscat.

l ¶ Exegerit. sile. xxxij. q. vj. c. j. t. ij. t. lxxiij di. q̃rũdã. t dis. ix. necq̃. in fi. ff. de adul. si vxor. ℌ. iudex. Jo.

m ¶ Patet. q̃ ꝺdẽnabit. si appellatio alicuius fuerit ꝓnũciata frustratoria. tũc si ꝓz iudex a q̃ est appellatũ nõ admisit appella

tionē in crimiali negocio lite ꝓdita notat⁹ abscedat. C. de ap. a ꝓconsulib⁹. ſz ſi ꝓ⁹ iudex admiſit appellationē ꝓ arbitrio iudicis punit. vt. C. e. l. eos. ſz ſi in ciuili negocio ꝓ calūniā appellat. punit in. l. libris argenti. C. ſrū ap. nō re. ab executore. ſi ſine calūnia nō punit niſi i expē. eꝛ de ap. ſepe. eꝛ de eo q̄ in poſſeſ. mit. cauſa rei ſeruā. cum vēiſſent. Itē remittit ad eum a q̄ appellauit. eꝛ e. cū in eccl̄ia. dicūr tñ ꝺdā q̄ niſi euidēs ſit aliquē calumnioſe appellaſſe ñ ꝺz puniri i expēſis ar. optimū. ff. ꝺ le. ij. ꝺ ſoliō. ſ. etiā, alioq̄n q̄libet metu expenſarū reliqueret ius ſuū indefenſum. vt. ff. ꝺ peti. heꝛ. illud. rūc añ ꝓſumit ñ fieri calūnioſe. cuz iuratū eſt de calūnia. vt. j. q. v. ij. ſancim⁹. ſz ꝟ ñ credo. imo ſp in cā appellationis ꝺdēno vectum. vt. ſ. e. oī. no. ⁊ in ꝓſti. nouā. inno. vt de. bitus. ⁊. ff. ꝺ appel. negocioꝝ. ī ꝓn. iohan.

Wath. ii.

a Qᵘotiens epi. putauerint. ſz no grauenᵗ ſufficit q̄ putāt ꝟ ⁊ ſuffi. cit ꝓbare ꝓbabilē cām appellandi. eꝛ. e. bone. in fi. ⁊. ff. e. appellāti. niſi ſit remota appellatio. tūc rechrik q̄ ſit ꝓbabilis. ⁊ q̄ ſit talis q̄ ꝓbata legitima ſit appellatō. vt eꝛ. e. vt debit⁹. io. Ego credo indiſtincte. q̄ hodie ꝺz eē cā ꝓbabil⁹ ⁊ legitima vt eꝛ. e. vt debit⁹ qō intelligo añ ſniam. b.

b Appellēt. Nō q̄ pōt a iudice ſuſpecto recedi per appellationē vel etiā p recuſatōnē. vt ꝟ. ⁊ eꝛ. e. poſtremo. ⁊. ſ. c. ꝓti. ⁊ eꝛ vt lit. ñ ꝓteſt. accedens. ⁊ ꝺcḋ fit p⁹ recuſationē eā caſſat. ſicut ſi fieret p⁹ appel. vt eꝛ ō eo q̄ mit. in poſ. cū ſicut. i fi. Refert tñ cū ꝺz recuſo iudicē vt ſuſpectū. ꝺ caſu loquit decre. eꝛ de ap. ſcḋo refris. vel ſic habeo iudicē ſuſpectū. ꝺ caſu ñ cogit cora arbitro. ꝓbare cāz ſuſpitiōis. qz pōt iudicez declinare p appellationē. vt dictū eſt. c Audiri. Nō nihil intereſſe vtrū dicat ꝺs q̄ velit cām ſuam audiri a papa vel expreſſe ad ipſum appellauerit. ſicut nec refert an appellet quis facto vel ꝟbo. eꝛ. e. c. dilecti. i deciſa ꝺ Excōicare. pōt tñ de facto ad cautelā petere abſolutionē. vt eꝛ. e. ad pūriam. ſi ꝟbo appellatio nō tenet ris ſarcinas ferre: ita ñ aude at alijs importabile pōd⁹ imponere. Diſcipuli enī ſumus hūilis ⁊ mitis mḡri dicentis: Diſcite a me quia mitis ſum et hūilis corde. Patet q̄ nulli appellāti ſūt inducie ō negāde. Ceterū ſi cā frustratorie dilatiōis appellauerit: a iudice ad quez ꝓuocatum fuerit ꝺdēnabit. Tempus ẋo datum vel p⁹ datā ſniaz. q̄tiēs enim q̄s ſe grauari ſenſerit: libere pōt appellare. Uñ ſixt⁹ papa ait. Qui grauat a ꝓrio metropolitano primatez aut vniuerſalē eccl̄ie ſedē appellat putauerit ſe a ꝓrio metropolitāo grauari: apud ꝓmatē dioceſeos aut penes vniūſal⁹ aplice eccleſie papā iudicet. De eo ꝺē

a Qᵘotiens epi ſe a ſuis cōprouincialib⁹ vel a metropolitano putauerint ꝓgrauari: aut eos ſuſpectos

b habuerint: mox romanā appellēt ſedē: atq̄ eis libere ire liceat. ⁊ dū ꝺictā romanaz eccl̄iaz appellauerit: aut ab

c ea ſe audiri popoſcerint: nullus eos aut excōicare aut eorū ſedes ſurripe aut res eoꝝ auferre aut aliquaz eis vim inferre ꝓſumat: añq̄ ambo rū cā romani pontific⁹ auctē termiet. Nō ſi aliter a q̄q̄ ꝓſumptū fuerit: nihil erit: ſz virib⁹ carebit. Ytē iuli⁹ papa. De eoḋē Palea. Deo huic ſcē ſedi pfata priuilegia ſpālit ꝺceſſa ſūt: vt ab ea oēs auxiliū opp̄ſi ⁊ iniuſte dānati reſtitutionē ſumāt. Oppſſi ⁊ ſe ꝓgrauari putātes: itelligūt añ datā ſententiā: iniuſte ẋo dānati p⁹ datā ſniaz. Uñ eutician⁹ vbiſ rome eps ſcri. oib⁹ epis. Ante exitū cauſe p appellationē

e Non ita recedere licet. in eccleſiaſtic⁹ agendū eſt negocijs: ſicut in ſecularibus. Nam in ſecularib⁹ p⁹ q̄q̄ legib⁹ ꝺſq̄s vocat⁹ venerit ⁊

f in foro decertare cepit: nō ſz ei añ pactā cāz recedere. In

g eccleſiaſtic⁹ ẋo dicta cā recedere licz ſi neceſſe fuerit: aut ſi ſe viderit ꝓgrauari. Qui ẋo ex contumacia iudicib⁹ obtemperare noluerit: cōio ne ꝓuet. Uñ in ꝓcil. miletano. Excōmunicet qui iudicib⁹ ſuis obtemperare ñ vult

e On ita. ſm leges ante diffinitiuā ſniam non appellat. vt. C. de iudi. aptiſſimi. ⁊. ſ. e. nō ſolent. tū cleric⁹ ante diffinitiuā appel. vt. C. de epa. audi. l. ij. et cū actoꝝ vel ꝓnūciatiōis editio negat. C. vt li. pen. l. ij. ⁊ cum ab iniuria appellat. vt. ff. de mioribꝰ ait pretoꝝ. ꝺ. q̄ mittitur. Idem dico vbi appellatur a grauamine manifesto vt. C. de ap. ſiḋ ꝓuocationem. Idem vbicūq̄ iudex aliquid facit ꝟ. l. negādo dilationem vel quid ſimile vt. ſ. e. nō ſolent. Nō die autē ſm ius canonicū nō appellat ante ſententiam. niſi cui dens fuerit cauſa grauamis. vt in ꝓſti. inno. vt debitus. ⁊ ſic videtur idem iuꝛ ſm leges ⁊ ſm canones. qō falſum ē. vt dicūt doctores legum vt. ſ. e. non ſolet

f Non licet. alia eſt ratio eccleſiaſticoꝝ alia ſecularitū. vt. ſ. ō ꝟſe. di. iij. celebritatē. x. di. leges. xxxiij. q. ij. admonere. arg. ꝟ. xj. q. j. quicūq̄ litem. ſed ꝟ ñ tenet. vt eꝛ ō foro compe. ꝓ ꝺpoſuiſti. Quidā tamen dicunt q̄ vbicunq̄ tam ſm leges q̄ ſm canones poteſt fieri appellatio a manifeſto grauamie. Alij dicūt q̄ ante ſententiā ſm leges non appellat niſi in caſibus in iure exp̄eſſis.

g Dicta: causa. id eſt. aſſignata cauſa appellatiōis. ſed non oportet ibi ꝓbari. ſed coram iudice ad quem appellauit. vt. C. de ap. eos. ⁊. ſ. e. q. in fi. ni ſi in caſu. vt. C. de ꝓtect. impa. offe. auc. que ſupplicatio. ⁊ eꝛ de his que fi. a ma. parte cum in cunctis. nec prius eſt audiendus appellās a iudice ad quē appellauit. q̄ ꝓſtet ipſū appellaſſe ab aliquo grauamie. alie enī remittendus ē ad eum a quo appellauit. vt eꝛ de ap. cum in eccleſia videtur ergo q̄ quilibet tenetur aſſignare cauſam appellāti. vt hic ⁊ eꝛ de ap. ꝓſtituta et. ff. de ap. appellanti. ſic in ſuſpecto iudice cā eſt aſſignāda ſz alibi ꝓbāda ſit. Sz q̄ ñ ſit aſſignāda ꝓbaꝛ qz fruſtratoria appellatio ſm hec iura ē admittenda. Itē ñ vꝛ ee neceſſariū q̄ allegeꝛ cā. qz pōt ab ea recedi. ff. e. ſcio q̄ſitū. in fi. Itē q̄ nō ſit neceſſe eām aſſignari ꝓbaꝛ. eꝛ vt lit ñ ꝓteſt. accedēs. Et dicit. l. cū cora iu-

dice appellaꝫ. suffic̃ dicere appello. vt. ff. de ap. scio. Dicas ergo q̃ semp appellãs tenet assignare cãm. vt eꝛ c. vt debit⁹. tũ si cãm nõ assignat ꝛ postea ꝑ iudicem appellatiõis ꝓbat iustã fuisse cãm appellãdi. bñ cassabit qõ factũ est. vt eꝛ vt li. nõ ꝓtest. accedẽs. Et ita ꝓ

uere ꝛ in possessionẽ mittere magis ẽ impũ q̃ iurisdictiõis. vt. ff. ó iur. om. iu. iubere. b.

b Probatur ergo q̃ dicit aliquẽ ꝓtũacẽ. ħ ꝓbabit. sicut q̃ dolũ obtiꝫ. ar. ẽ. q. j. c. j. ꝛ. c. nemo. eꝛ de resti. spo. audita. argu. ꝑ. ff. de re iudi. ꝓtumacia. ꝛ. lxv. di. c. vlti.

a

Quisqs ꝓbat⁹ fuerit ꝓ ꝓtũacia nolle obtẽpare iudicib⁹. cum ħ ꝓme sedis epo fuerit ꝓbatũ: det lras et null⁹ ei cõicet epoꝛuz: donec obtempet. Itez q ꝓ⁹ datam sniaz appellari possit fabianus papa testat dicẽs. Non deneget appellatio ei: quez in supplicio snia destinauit.

b

c

Lceat etiã in crimialibus causis appellare: nec vox appellatiõis denegetur ei: quez in supplicio snia destinauerit. Qó añ idẽ affirmat. Añ datã sniam licet

d

Sqs alicui appellare. iudicẽ adũsum sibi senserit: vocẽ appellatiõis exhibeat. Post dataz xo sniam qui appellare voluerit infra q̃nq̃ dies appellet: ꝛ infra eosdez a q̃ puocauit lras dimissorias accipiat: ꝛ ifra eosdẽ ad quẽ appellauit iter arripiat. Qñ in theodosianis legib⁹ sic statutũ inuenitur. Post latã sniaz infra qõ tẽpus q̃sq̃ appellare debeat.

e

f

Ropt supfluã appellatoꝛ sniam ne in retractandis vel reuocãdis sentẽtijs liberũ hre arbitriũ videant: ꝛ tpa appellatiõis ꝛ pene ꝓstituta sũt: vt q̃cũq̃ apõ iudicẽ q̃ cãz eius audiuit appellare ꝛ ad aliũ iudicẽ puocare voluerit: infra .v. dies appellet: ꝛ ī his q̃nq̃ diebus ad iudicẽ ad quez puocauerit sine aliq̃ dissimulatiõe pueniat: ꝛ ipe dies in q̃ accepit literas ī his .v. dieb⁹ spãlit cõputet. q si lõgi⁹ iter sit exceptis .v. dieb⁹ spaciũ dierũ q̃ iter agi possit cõputet

g

Abita dinũeratiõe. xx miliũ diurnoꝛ p singl'os dies cõputet. Itẽ. A q̃ appellat ad quẽ appellatuz fuerit dimissoꝛie lre dirigant.

h

Beo a q̃ appellatũ est ad eũ q̃ de appellatiõe cognitur ẽ: dimissoꝛie lre dirigãt q̃ vulgo apli appellant. q̃rũ postulatio ꝛ acceptio intra q̃nq̃ dies ex officio finiẽda est. Ista iã supi⁹ ħ titulo de cautiõib⁹ ꝛ penis appellãtium interꝑtata sũt: qui intra

i

statuta tpa dimissorias ñ postulauerint vel acceperit vel reddiderint pscptiõe ab agẽdo ħmoueant ꝛ penã appellatiõis ferre cogãt. Idem.

De his q̃ causa dilatiõis appellãt.

k

Uicũq̃ nõ cõfidẽtia iuste cause sed causa differẽde moze ne ꝓtra eũ sniã ꝑferaꝫ appellauerit vel si de facto suo ꝓfessus ne abijciaꝫ appellare voluerit hmõi appellatiões nõ recipiantur. Itẽ. Cũ possessoꝛ appellat: dũ euẽt⁹ cause dubi⁹ est possessiõis fruct⁹ sequestrẽ

l

Otiẽs post autditã causaz iudicẽ possessoꝛ appellat: fructus possessionis de qua agitur dum sequende audiẽtie euentus dubius est: merito sequestrãtur. Nam si petitoꝛ appellauerit: hoc ab eo postulari nõ põt. oꝛ ñ põt seq̃strari qõ ñ hz si ꝑt pdia vbana vel mãci

Lceat. ꝛ ī crimialib⁹ imo poti⁹ ī criminali. vt. ff. de ap. non tñ. ꝛ ꝑ. e. nõ soler. ꝛ. ħ. ẽ aũt q̃n. ħsi. nul. sus.

c

d

Jqs p⁹ datam ꝑ. v. dies. olim statuti fuerunt duo dies. theodosi⁹ dedit q̃nq̃. deide iustinian⁹ decẽ. vt. ꝑ. e. anteriozꝫ.

e

In theodosianis legi. q̃ has leges allegat falsari⁹ est. vt. C. de ve. iuenu. l. y. ħ. hec oia. ꝛ. C. de nouo. co. ꝓfir. i fi.

f

Ropt supfluã. quo iter vt sp. xx. miliaria ꝑ die cõputent. vt. ff. si qs cau. l. j. ꝛ si qd superit ħ etiam ꝑ die cõputet. vt. ff. ó. ꝑ. si. l. iij.

g

In fra q̃nq̃ hodie xxx. vt. ꝑ. e. in fi. ħ. penul.

h

Beo itra v. hodie. x/xx. vt. ꝑ. e. q. i fi. ħ. penul.

i

Statuta. sic ꝛ ħ hodie nõ tenet. vt. C. e. q̃ niam.

k

Uicũq̃. Qó obtinet in ciuili. vt ꝓfessus nõ audiatur appellans in crimiali. aliud. vt. ꝑ. e. sũt q̃ rũ. nisi alia ꝓbatio iudicẽ instruat. ff. ó q̃sti. l. j. ħ. diu⁹. io.

l

Otiẽs. seq̃strãt. ħ ñ tenet hodie. vt. ꝑ. xvj. q. iij volum⁹ ꝑ. e. appellatiõe pẽdẽte. ꝛ eꝛ ó seq̃. ad hec. vel tenet ī cãu q̃ ẽ. ff. ó ap. imperatoꝛes. ſ. qñ possessoꝛ dilapidat fruct⁹. vt ibi oꝛ. ħ exꝑsse ꝓ ó seq̃stra. c. pe. ꝛ si fi vel dic q̃ si appellaꝫ ab executoꝛe. q̃ tũc sequestrãt fruct⁹ ſz ñ res ipa. vt. C. q̃rũ ap. ñ re. ab executoꝛ

ones q̃ tñ delegatia ꝓncipe põt mãdare suas snias executiõi. ff. ó re iudi. a diuo. ſz ħ ñ ẽ verũ. q̃ subdelegati ħ põt. vt eꝛ de offi. dele. ex lris. ꝛ eꝛ ó sen. ꝛ re iudi. cũ bertold⁹. io. ſfere oẽs dicũt q̃ subdelegat⁹ ñ põt sententiã mãdare executiõi p legẽ. ff. ó re iudi. a diuo. ꝛ si exõicare possit. vt eꝛ ó offi. dele. ex lris. q̃ iubere ca-

a OMnino. sumpt⁹. fm canones punit in expensis. vt ff. z ex. e. reprehensibil. fm. ll. punit in. l. lib. argenti C. grū ap. nō reci. ab executore. Jn crimiali infamis ē et litē pdit. vt. C. de ap. a pcōsulib⁹.

b Quadruplos. hodie simplos. vt. C. de fruc. z lit. expē. nō igno/rat. z. l. termia/to. vel forte du/plos. vt. iij. q. iij libellū. dicvt ex de do. in finem.

c Mterioz. An auc. de ap. z intra q̄ tē/poza debe. ap. col. iij in pn.

d Dierū. Sz nunqd ille dies in q̄ appellatur cōputabit inter illos. x. dies. qō vr q. dies illa i q̄ pmissio alicui fit. ꝓ purat cū illo tē poze. nisi excipi atur. vt. ff. sicꝫ cau. l. j. Simili/ter dies in q̄ fit diuoztiū cōpu/tatur inter. ix. dies qui dantur accusatori a tē/poze diuoztij vt ff. de adul. pat. ·s·j. Jtem lz di/cat intra. x. dies tamen decimus dies comphen/dit intra illud tempus. vt. ff. ō successozio edi/cto. l. j. ·s· qō di cimus. z. ff. ō. ꝛ. sig. sicꝫ sic dixe rit. imo idem vr si diceret an. x. dies q̄ adhuc i decimo die pos/set appellare vt ff. ō. ꝛ. ob. cū q. et. l. cū ꝗs ·s· q̄ ita z facit ad h̄ ē. c. ppē. fin. q si tm supest de die q̄ pōt deli/berare ꝓdēnat⁹ tūc illa dies cōputat p vno die. io. Ego credo q̄ sem/per cōputet. z ita seruat de facto.

pia vel iumēta appellat: pos/sessiões eoꝝ vel mercedes vl vectura etiā si de nauis nau lo agat deponi solēt. Item. Jniuste appellās oino puni

a Omnino pu/niend⁹ ē: q̄tiēs iniusta appellatio pnūciat. sumpt⁹ q̄s dū seq̄ret adūsari⁹ impē/dit rddere cogat nō simplos

b sz q̄druplos. Premissis au ctoritatib⁹ infra. v. diet. post datā snīaz cuicz appellare p mittit: qō postea iustinian⁹ in ꝓstitutioib⁹ suis cozrigēs infra. x. dies appellatiōis re mediū cuicz dāduz decreuit dicēs. Jmpator iustinianus august⁹. Jnfra decē dies re/mediū appellatiōis ꝓcedit.

c Mterioꝝ legum acer/bitati plurima reme/dia interponētes z maxime hec circa appellatiões faciē/das in pñti ad hmōi būficiū puenire duxim⁹ eē necessari/um. Antiq̄tati etenī cautum erat vt sicꝫ p se litē exercue/rit: z fuerit ꝓdemnat⁹: intra duos dies tm̄mō licētiā ap/pellatiōis bret. Sinaūt p curatorē cā vētilata sit: in tri duū primū eā cām extendi. Ex rerū aūt expiētia inueni/mus h̄ satis eē dānosuz: plu/res enī hoies ignaros leguz sbtilitatis z putātes i triduū puocatiões eē ponigēdas in pmptū piculū incidisse z bi/duo trāsacto cās perdidisse. vñ necessariuz duxim⁹ hmōi rei cōpetent mederi. Et sancim⁹ oēs appellatiões: siue p se siue p pcuratozes siue p defensozes vel curatozes et tutozes vētilent: posse intra

d decē dierū spaciū a recitatio ne snie nūerādoꝝ iudicibus ab his q̄rū interest offerri si ue magni siue mīozes sint: ex cepta videlicet sblimissima ptoziana pfectura: vt liceat hoī intra id spaciū pleniss/me deliberare siue appellan dū ei sit siue q̄escēdū: ne tio/re instāte op⁹ appellatoziū frequentet. Sed sit oīb⁹ in/spectionis copia que z indis/cussos hoīum calozes pōt re

f frēare. Ad h̄ sancim⁹ si q̄ lis spat in nrz iferri ꝓsistoziū: si forte ptigerit ipatoziā male statē occupata public cauſ ex mūdāis puisiōib⁹ n posse puocare pres: q̄ten⁹ cā agite tur ñ ex h̄ litē piclitari qō. n.

g viciū ē litigātiū si culmē ipa toꝝ occupet: vl q̄s tāte ē au ctoritat: vt nolētē pncipem possit ad puocādū pres cete

h roscz pceres coartare. Sz si q̄d tale euenerit. cā intacta

i pmāeat donec ipatoꝝ sua spō te mot⁹ z cetos puocari pce res iusserit z litē iferri patia tur z oīa fz morez pcedere.

k Illō ēt i. iij. c. disponēdū est qō ātiq̄tas bñ statuit nouitas autē neglexerit. Cū eī vene/rāda vetustat auctas ita ma

e Arecitati/one. Jstunq̄d h̄ rps vtile ē. sicut fuit rps bidui. Qō vr aliq̄ eni vr diminutū būficiū antiq̄ iuris. maxie cū lex noua nihil exp̄mat. de h̄ ergo veteri iuri standū est. C. de ap. p̄cipim⁹. i fi. z qō no mutat q̄re stare p̄hibetur vt. C. ō te. sancim⁹. q̄re ergo dicit hic a recitatiōe snie cum fm. l. antiquā a tempore sentētie computant hi decem dies. vt. j. e. ·s· biduū. dic ergo q̄ q̄ntum ad sui i/itium vtile est. sed p̄tinuū q̄ntum ad sui p̄gressum. qz tempus hoc computabit a tempe scientie. vt. C. quo/modo z quando iudex ab eodem. z. ff. de edil. edi. cuz sex. z j. e. biduū. Cū eni illi dies. x. dentur ad delibe/randū. an velint stare sentētie vel non q̄liter possit ignorans deliberare. Currit ergo hoc temp⁹ a tem pore scientie. z etiam a tempe quo pōt agere. j. e. ·s· bi duum. z ·s· ad/uersus. ex ō ap. ex ratione. h. ta men dicit h̄ tem pus esse p̄tinuū sed postea dicit restituendū euz qui agere ñ po/tuit.

f Ad hoc li/tem. ex. e. ex ra/tione.

g Vicium est. argu. qō p me non stat mi/hi non est impu tandum. xliij. di. ephes js. C. ō condi. idebi. in/fert. l. vl.

h Sed sicd vnde sic non po test terminus p figi vt die tali sit appellās re/uersus. vt ex de ap. ex insinuati one.

i Jmpera/tor. Jdem si ali us iudex impe/diatur ad quez appellatur. in auc. vt spō. lar. ·s· hoc quoq;. colt. ix. z hoc ve rum est in cau/sa appellationis in principali ei causa secus est. quia ibi perit lis triennio. C. de iudi. p̄operan/dum. Jtem qō dixi est verum. si ipse appellās impediatur per causam necessa/riam. pura vide licet flumis vel simile. ex. eo. ex

ratiōe. si aūt alic impediret cū hoc ei noceret. sed pos/set agere ꝓ impedimento. ff. de dolo arbitrio. ·s· si dolo. Sed si ille nō eet soluēdo. tūc et lis restituit. ff. de co per quē factū erit ex h̄ edicto. ar. ꝓ. ex de in inte. resti. ex litteris. ibi enī non datur actio p̄tra decipientē sed restituit ꝓ snīam. sed h̄ fuit qz impediens non poterat soluere qō petebat. io. hodie fm canones ñ perit instā tia iudicij. si ppē impedimētū cā infra triēnū termia ri nō potuit. vt ex de in di. venerabilis. b.

k Illud etiā causis. qō fieri nō dz. vt in auc. vt om nes obe. iudic. ·s· z h̄ p̄sideratos. col. v.

a Ad sumptꝰ. i. ad victualia q̄ dant iudicib⁹. vt ex de vi. et ho. cle. cū ab omni. b Ad. x. librarū. nō x. libras auri mimū dici. c Auri ℔ vocat mimaz summā vsq; ad. x. libras auri alibi vsq; ad. xx. marcas alibi vsq; ad duos aureos. ff. de dolo. si oleū. alibi. l. solidi. C. de defen. ciui. l. j.

d Post sententiā. Nota casus in q̄bus. secundo nō audit appellans. C. ō epāli audi. auc. siqs litiganti. C. ō asser. tol. l. j. C. de ap. iubemus. x. l. in offerendis. i. auc. ō sanc. cpi. §. siqs vero.

e Sacri cognitoris. i. pncipis.

f Que vna sz pfectura illustrissima.

g Vtroq; s. pretoris x questoris. questoz eniz qui pfuit scrinijs imperatoris audiuit causas appellationis

h Ita tamē Sensus est. nō est appellādum a iudicib⁹ q̄ sūt illustres ad spectabiles q̄ sunt minores. nec a spectabilib⁹ ad alios spectabiles cum sint pares. sed a pfectis q̄ sūt minores appellāduz est ad spectabiles.

i Priuati. qñq; delegatur eis causa. sed pēdente iudicio fiunt spectabiles vt. C. de ap. pcipimus. in fi. et sic non semper consideraf pncipiū accepti iudicū. sic. ij. q. vij. §. tria in fi. sic. ff. de pig. ac. si rem. §. fi. arg. ℈. ex de pba. c. post cessionē. de elec. dudum.

k Non gradatim. C. de appel. pcipimus.

l Sed a presidib⁹. qui sint clarissimi x minores.

m Datis. non tamen delegatis.

n Referat. appellatio ad iudices spectabiles.

o Sub quacūq; hoc verū est cum appellaf a spectabilib⁹. sz si a clarissimis. tūc nō appellaf ad vicem nisi sit. ℈. x. libras auri. vt. ℈. p Ad competentes. per ℏ nō appellatio / nem ad aliū fieri q̄ ad delegā / tem ℈ id. ff. de et a quo appel. l. ij. x ex de offi. dele. super questionū. sic ℈. eo. placuit vt pfbri q Que i appellatiōib⁹. id ē ad pncipem. vt C. de excusa. tu. q̄nq̄ginta. ff. qñ ap. sit. l. j. §. siqs

gistrat⁹ digessit: vt alij maiores alij medij: alij miozes sint x appellatiōes a miozib⁹ iudicib⁹ nō solū ad maiores iudices remittant: sz ad spectabiliū iudicū tribunal. q̄ten⁹ et ipsi sacro auditorio adhibito litē exerceant. nouitas aūt ℔ ozeliq̄t: euēit vt sup minimis causis maximi nr̄i iudices inq̄etent x hoies ꝓpter mimas cās magnis fatigēf dispēdijs: vt forsitā tot⁹ litz a estimatio ad sumpt⁹ iudicia les nō sufficeret. Jōq; sanci / mus: si qñ ex egyptiaco tractu vel adiuncta ei vtraq; li / b bya. puocatio sperat vsq; ad c x. librarū auri q̄titatē: nō in hāc regiā vrbē eā euenire sz ad pfectū augustalē: q̄ aude at x cāz dirimat vice sacri co / m gnitoris nulla eis post diffinitiuā sniaz appellatiōe pozrigēda. Siliq; mō q̄ties i asiana dioceſi vel pontica tale aliq̄d emerserit: vsq; ad pdictam q̄titatē. x. librarū auri appellationes ad viros spectabiles comites forte vel p cōsules vel ꝓtores vel moderatores q̄b⁹ spāliē easdē lites / pagēdas deputam⁹ remittā / tur: q̄ten⁹ x hi ad silitudinē e pfecti augustal' vice sacri cognitoris inq̄cedāt:: x causas sine spe q̄dē appellatiōis dei tñi x legū timore pferāt deci / dendas. Qrētal' aūt tractus cās appellatiōe supēsas x vsq; ad. x. librarū auri q̄titatē limitatas ad virū spectabilē comitē oriēt' mittere sili modo audiētiā x finē eis impo / siturū sancim⁹. Illo videlicet obſuato: vt viri spectabiles iudices ſi ad alios eadez spectabilitate decozatos iudices suas trāsmittāt appellatiões i litib⁹ q̄tecūq; sint q̄titat': cū non oporteat ad cōpares iudices appellatiōes f referri sed a miozi iudicio in maiꝰ tribunal ascēdere: sz ad illustrissimā pfecturaz illoz appellatiões cuiuscunq; sint dignitat' vel q̄titat' vt di / g ctum ē dirigant': q̄ vna cum viro excelso ꝓtpe q̄store eas dirimat vtroq; officio sbmi / strāte. i. taz ex sacris scrinijs h moze solito q̄ pfectorio. Jta tñ ℔ sancim⁹: vt nec a ducib⁹ vel ab alijs spectabilib⁹ iudi / i cib⁹: q̄b⁹ forte x si ꝑuati sint et impialis maiestas cās inſiñxerit: appellatō ad memoratos spectabiles iudices cur / k rat: ne cā nō gradatim pce / l dere sz ꝑperā videaf: sz a pfatis q̄b⁹ q̄dē puinciarū x iudici / m bus a nobis datz si non sint spectabiles iudices intra me / n morata q̄titatē referaf. Si aūt vel illustres sint dati a nobis iudices q̄b⁹ apices dignitatū super spectabilitatē sūt: vel duces q̄ oīmodo spectabilitate sūt decorati: vel bi q̄ a pncipe sūt ōlegati spectabilē habeāt dignitatē: eo / o rū appellatiões sb̄ q̄cūq; q̄n / p titate in hāc regiā vrbem ad cōpetēt es antiq̄ moze iudices / q referant: oīb⁹ alijs q̄ in appellatiōib⁹ statuta sc̄ vel ab antiq̄ psapia vel aucte anteriox ꝓstitutionum vel a nr̄a hūanitate intact' illibatisq; custodiēdis. Itē digestoruz titulo qū appellādū sit. Qñ appellādū sit primo vl'secdo.

r Jdūū vel triduuz appellationis ex die snie late cōputā dū erit. Quid q̄ si snia fuerit sb̄ ꝺditiōe dicta: vtz ex die snie tps cōputam⁹ ad appellandū: an ℞ ex die q̄ ꝺditio snie extiterit s Sane q̄dē ñ ē sb̄ ꝺditiōe sen / Jdūū sub ꝺditiōe ō futuro. tunc suspenditur sentētia. ff. si cer. pe. respiciendū conditio autem de presenti vel preterito non suspēdit sententiam. ff. si cer. pe. cum ad presens. tamen sententia excōmunicatio / nis lata sob conditione tenet. lx iij. di. salonitane. ex de sen. excōmu. a nobis. et ex de ap. preterea. x. ff. ō. t. sig. cedere diems Non est. phibetur. quid fieri quod tamē factum tenet sic xlv. di. de iudeis ff. de interdictis et releg. relegatoz. §. ad rempus.

t Sententia diffinitiua. sed interlocutoria sic. vt ℈. xvij. q. iij. siquis suadente. x ex ō appel. preterea. q̄ est huic legi cōtraria.

a Statim ī alijs ꝓceptionibꝫ nō nisi a tpe ꝺditionis exactis currit ꝓscriptio. ff. qñ ac. ō pecu. ē anal. l. j. §. annus. ꝛ. C. de ꝓscp. xxx. an. cū notissimi. §. illud. Sz ob ūcīā hec sntia nō ꝓtinet absolutionē vel ꝺēnationem. ergo nulla ē. vt. C. ō sen. ꝛ interlo. ꝓses. & nec ab ea appellari ē necesse vt. j. e. §. diffiniti na. ꝛ. est aūt qñ. Rñ. licet modo nulla sit sperare tñ ꝛ timeā q sit valitura. naz in ꝺitionalibꝫ obligationibꝫ spes ē debitū iri. vt. ff. de. ꝛ. obli. cedere diem. vnde licet appellatio ñ inueniat ꝺd extinguat. tñ ꝺitione existente retro fingitur extitisse. vt. ff. ō sol. sub ꝺitiōe de/bitor. ꝛ effectus sntie retrorrahit qñq; vt. ff. ō his q no. infa. furti.

b Quod autem non ꝓferā. vt in electionibꝫ et ꝓsentationi/bus. vt ex ō ap. ꝓstitutis. ꝛ. c. re ꝓhensibilis. ꝛ ē hic ar. q a tempore electionis vsq; ad. x. dies potest appellari

c Excusatio nō. q q̄nquagi/ta dies danē ad excusandū se il/li qui vocāt ad munus ciuitat. similiē ad mun⁹ tutele. sz si excu/sario nō fuerit admissa. tūc poterit appellare. vt insti. de excu. tu. §. qui aūt. ff. qñ ap. sit. l. j. §. siquis tutor. C. de excu. tu. l. q̄nquaginta. Nec tenet tūc appellare cū nō mināt tutor. sed tūc cū excusatio ei⁹ ñ admittit vt ibi/dem ōz. sz cū alijs eligit ad dignitatē aliquā stati re/netur appellare antequ se excuset. vt. ff. qñ ap. sit. l. j. §. sicq; tutor. nisi eligāt vt sit defensor ciuitatis. ibi ñ hz locū appellatio. vt in auc. de defen. ciui. §. ꝛ illud.

d Dies aūt supma. vñ q iudices vsq; ad supmā horam tenent expectare prē aduersam. sicut tor⁹ dies q pecunia debet. cedit arbitrio soluētis. insti. de. ꝛ. obli. §. ij. ꝛ dicit lex. audiēt iudices vespe ꝛ mane ꝛ meridie. vt in auc. ō iudi. §. fedebūt. coll. vj. ꝛ q añ cal. ꝓmisit idē est. ac si in kalen. ꝓmisisset. vt. ff. de. ꝛ. oblig. q añ. ar. j. ff. de ozi. iu. l. ij. §. ꝛ q: mgratiꝫ. vbi ōz q in cōgruū ē q iudices vespe ꝓsideāt. sz distingue. vt ex de offi. iu. dele. ꝓsoluit.

e Adeūdi. an impunē ꝓpt vbū. dicūt ḋd q ñ possit appellari nisi in pūctis iu/dicis. q: si ab eo absente pōt appellari. g nō refert sīe subtrahat se iudex sīe ñ ꝛ ē ar. ꝓ eis ex. cū sit roma/tentia dicēda: sz si ē dicta ḋd a fiet: ꝛ ē vtile statī tpa ad ap/pellādū computari debere.

b Nō aūt in sentētijs ꝓceptū est: vt vel altera die vel ter/tia ꝓuocet. b etiā in ceteris obseruādū est: ex qb⁹ sntia q dē nō ꝓfert: appellari tamē oportet ꝛ pōt. vt cū ḋs ad tu/tellā vel ad alia ciuilia mu/c nera noīat: ꝛ ei⁹ excusatio ñ admittit. d Dies aūt istos in qb⁹ appellādū ē: ad aliq̄d eē vtiles oz̄o diui marci voluit si forte ei⁹ a q ꝓuocat copia nō fuerit vt libelli denē. Ait enī is dies seruabit: q ꝑmo facultas adeūdi erit. e Quare si forte p⁹ sntiaz stati dictā copiā sui nō fecerit is q ꝓnūciauit: vt fieri assolz: dicēdū est nihil nocere appellatori. Mā vbi ꝓmū copiam ei⁹ habuerit: poterit ꝓuocare. Ergo si statim se ſbtraxerit: si/milē ſbueniēdū ē. f Quid ergo si ꝺitio hore efficit: vt se recipet: vt si forte sntia dicta sit iā supma hora: vtiq; ñ e videbit se ſbtraxisse. g Adeūdi aūt facultatē sp accipim⁹: si ī publico sui copiā fecerit. Ceterū si nō fecerit: an imputetur alicui: q ad domū eius nō venerit: q̄q; in hortos ñ accessit ꝛ vlteri⁹ q ad villaz suburbanā: magisq; est vt ñ debeat imputari. quare si in publico adeūdi ei⁹ facultas nō fuit: meli⁹ dicet facultatem nō fuisse adeūdi. Siqs f ipsius ḋdem a q appellauit adeūdi facultatē nō habuit: g vt ei libellos daret: eius aūt ad quem appellauit: habeat copiā: videdū est an ei ꝓscri/h bi possit: q eū non audierit. Et hoc iure vtimur: vt si al/teriusad eundi fuerit copia: locū habeat ꝓsceptio. Pa/est eam esse ꝓpriam causam: cuius emolimētum vel dam nū ad aliquez suo nomine p tinet. Si aduersus absentez fuerit pronūciatū: biduū vl k triduū exquo quis scit com/putandum est: non exquo p nunciatum est. Quod au/tem absentem dicitur posse prouocare exquo scit: sic ac/cipimus: si non in causa per procuratorem defensus est. Naz si ille non prouocauit: l difficile est vt hic audiatur.

f Appella/uit. i. appellare voluit. g Daret. ipse iudex. f. dimissorias. vel intellige de libellis appellatiōis q̄s ap/pellās vult dare iudici. h Nō eū. facto eni sicut voce q̄s appel/lat. vt ex ō ap. dilecti.

i Palā ē cā pōt eni damnū ꝓinere ad ali/quē ꝛ fieri non suo noīe. xij. q. ij. q̄ q māumittitur. xiij. q. ij. super ꝓuidentia.

k Scit. Si/mile ex ō ap. su/per eo vo q ī fi. C. quō ꝛ q̄n iu/dex. ab eo.

l Difficile. i. vix. nā alibi po nitur hec dictio difficile ꝓ vix xlvij. di. q̄strum/liber.

m Audiat. nō cū aliq̄s ē ab sens post lit. p̄. aut abest ex iu/sta cā aut ex in/iusta. Ex iusta tripliciter pōt ab esse. quia aut ab est ex cā necessa/ria ꝛ probabili. aut ex cā neces/saria tm̄. aut ex ꝓbabili tm̄. Si aūt abest ex cā necessaria ꝛ ꝓ/babili. vt ex cā reip. tūc si ē legi/time ō fensus re stituit ad appel lādū. vt. ff. ō in inte. resti. l. vl. si vo nullo mō ē ō fensus. vel fuit min⁹ legitie. ad tota cāz restituit. vt. C. ex q. ca. ma. l. j. C. de ꝓcu. q: Si abest ex cā ꝓbabili tm̄. vt ex cā pegriatio nis vel studioz. tūc si ē legitie ō fensus. ad nihilū resti tuit. ꝛ ita loquit hec lex. ff. ex q. ca. ma. l. nec nō. si aut ē nō ē legitie ō fensus tūc si ꝓstituit ꝓcuratorē vel potu it ꝓstituere ad nihilū ꝛstituit: nisi ille ꝓcurator quē re liq̄rat mortu⁹ sit. vel forte soluēdo nō sit. vt. ff. ex qb⁹ cau. ma. sz si. §. j. ō cretal. tū dicit indistincte retractan dū q̄ō factū ē. si ꝓbat iusta cā absentie. vt ex ō sen. ex re iudi. cū bertold⁹. Nec distinguit an potuerit ꝓsti/tuere ꝓcuratorē an nō. vel non absuerit ex ꝓbabili cā an nō. ꝛ ē ar. ad b. C. quō ꝛ q̄n iudex ab eo. ibi eni vñ q ñ sit op⁹ restitutiōe. sz q ō iure cōi possit appellare Si abest ex cā necessaria tm̄. vt cū ḋs sit ōportun⁹ ꝓ/pter suū ōlictū tūc si potuit ꝓstituere ꝓcuratorē ñ sub uenit. et. vt. ff. ō mio. papi. ait. Sz si abest ex iusta cā nunq̄s audit appellās nec subuenit ei q̄ ꝓtur ñ audi tur appellās. vt. xxiij. q. iij. ō illicita. ꝛ. j. e. §. sūt grum nisi vel at iudice adhuc sedēte ꝓ tribunali. vt. ff. de in

inte. reſti. diu⁹? Sz ſi ē abſens añ lic. ꝓteſt. tūc vel ex cōicaē vel ſit miſſio in poſ. vt diſtinguiē eē vt li. nō co/teſta. tue. ꝛ. c. qñ freqnter. a Sicdē. ōportādū pſes eni ōportare ñ pt. vt. ff. ōle. iij. l. j. §. ōportat⁹. ſed relegare pt. ff. ō iniuſ. rup. re. l. ſicḍ §. ei⁹ ḍ. ꝛ. §. ſe. ꝛ. ff ō inēdic. ꝛ rele/

relegarop.

b Annota/uerit. i. iudica/uerit. ar. ꝙ me/tropolitan⁹ pt cognoſcere ō cā criali epi. ꝛ talē ferre ſniaz. iudi/co te eē ōponē/dū. ſicut ħ pſes iudicat ōportā/dum.

c Aduerſus §ḍ appellat a §/uamie iuſte ap/pellat. Iz remo/ra ſit appellatō qz nō aduerſus lras pncipis. Iz aduerſus mali/ciaz iudicis ap/pellat. ſi. eē ō of ſi. iudi. peleg. c. ſaue. in fi. ff. de cuſto. reoz. l. di/uuſ. C. ō rela. l. j

d Illud im/patoꝛi. ꝙſulēdo ipm vel referen/do. h. ꝛ tūc liti/gatoꝛib⁹ edi ꝺz ꝙſultatio. vt. C. ō rela. l. ij. eē de ap. intimaſti.

e Qui tunc. ħ māifeſte vī. ꝙ ſicḥ ñ appellat a ſuſpecto iudi/ce cū recipit lit/teras iudicis vl ſicḥ nō ꝓteſtaē cā ſuſpitiōis vl

§ Sicḍē i inſulā ōportādū an notauerit pſes, puicie: ꝛ im/pator reſcpſit vt ōporteē: vi deam⁹ qñ ſit appellādū: vt ꝛ cū impator reſcpſit vt ōporte tur: an cū ei ſcribit. Et puto tūc eē appellādū cū eū rcipi/eū pſes iubet. Ceterū veren/dū ē ne ſero ſit: vt tūc ꝓuoce tur cū impator inſulā ei aſſig/nauit. cōprobata enī ſnīa pſi dis vel ꝓtoris tūc ſolet ꝓin/ceps inſulā aſſignare. Cur/ſus illud verēdū ē: ſi mēda/cijs apō ꝓncipē onerauit eū quē ōportādū laborat: inter cludi ei viā ꝓuocādi. Quid igit ē. recte diceē hūanitate ſuggerēte: vt ꝛ ħ ꝛ illo tpe ſi fruſtra ꝓuocaret: qz ñ adū/cſus ꝓncipē ſz adūſus iudicis calliditatē ꝓuocauit. Illud ḍz videḍū ē: ſi cum impatoꝛi ſcriberet: exēpluz lrārū liti/gatoꝛi edituz ſit: neqz is ap/pellauerit: ꝛ poſtea ꝺ eū re/ſcptū ſit: an appellare a lris ꝓdē ſibi editꝫ poſſit. Certe ñ ēpt: qz ḍ tūc ñ appellauit: ve/ra eē q ſcpta ſūt ꝙſenſiſſe vī: nec ē audiēd⁹ ſi dicat euētuz ſacri reſcripti ſe ſuſtinuiſſe. Itē vlpian⁹ li. xxxix. ō ap.

appellatiōis ꝙ poſtea ñ poſſit appellare vel recuſare. et ar. eẋ ō ſen. ꝛ re iudi. qō ad ꝙſultatioz. ꝛ eẋ ō of. de/le. Gtū. Iz ꝺ petitis iducḥs a iudice pt ipm recuſare ēt allegata cā abſentie coꝛā eo. vt eẋ vt li. ñ ꝓteſt. accedēſ imo ꝛ p⁹ pſtitā cautionē ſtādi iuri pt appellare. vt eẋ ō eo ḍ mit. in poſ. cū vēiſſet. ꝛ. iij. q. iij. offeraē. Et non vī ꝙſenſiſſe i iudicē ḍ poſtulat ſibi edi gen⁹ actiōis. ff. ō iudi. ñ vī. ꝛ p⁹ receptas lras iudicis qs remittit pa pe poſſum iudicē recuſare vt eẋ ō of. dele. cū olim. Itē ar. eẋ ō reſti. ſpo. ex ꝺ ſtiōe. dic ꝙ ſp pt a §uamie ap/

Nō ſolēt. inēſt. lic eẋ (pellari. ō. ap. vt debit⁹. offi. ōle. ſup eo. ff. ō in offi. teſt. ſi ſuſpecta. imo etiā ſi ñ inēſt dūmō qlecuqz timeē ꝓiudiciū fieri. vt. ff e. a ſnīa. in ꝑn. ꝛ eẋ. e. ō ſen. ꝛ re iudi. cū ſup.

g Mox. i. intra. ꝛ. dies qz ratū debeo hr̄e qō meo noie facū ē. dū adhuc agere poſſim. vt. ff. rē ra. ha. l. pe. vel dic mox. i. modico tpis ſpacio qō magis intel/lecta §z locutiōe exp̄mi pt. vt. ff. ō ſol. ratū. ff. rē ra. ha/be. quo enī. h Ratū. Iz nōne ſi aliqe appellat ꝓ

altero. ille cogit hr̄e ratā appellationē. cū negociū ei⁹ vtilit̄ ſit geſtū. vt. ff. ō neg. geſ. pōpo. ar. ꝺ. ꝙ tm̄ in cri minib⁹ appellat inuito ꝺdenato. vt. ff. ō ap. nō tm̄.

i Prouocauerit. ꝓ filio ꝺdenato. ꝛ ꝓ ſanguineo etiā pñs appellare aliq. vt eẋ ō re. iur. cū in ꝓplatiōe

De appellatiōib⁹ reciplēdis

f Non ſolēt audi/ri appellātes: niſi hi q rū int̄eſt: vel ḍb⁹ mādatū ē: vel q negociū alienū gerūt: §/qō mox re⁹ ratū hz. Sed ꝛ ſi im̄ expietate ꝓuocauerit: di cēdū ē ꝛ hāc audiri debere.

k Et ſi litē ꝓpandā curare ma/luerit int̄cedere ñ vī: Iz ab in itio ōfendere ñ pt. Añ ſnīaz

m appellari pt ſi qonē in ciuili negocio habēdā iudex inter

n locut⁹ ē: vel ī crīali ſi ꝺ leges

o ħ faciat. Eius q iō cāz agē fruſtraē: qz dic ſe libellū ꝓn cipi dediſſe ꝛ ſacrū reſcptum expectare: audiri ōſideriū ꝓ hibeē. ſi ob eā cāz ꝓuocaue/rit: appellatio ei⁹ recipi ſa/cris ꝙſtitutiōib⁹ ꝓhibetur. Itē ti. ō dimiſſoꝛijs libellis

p Post Delibell⁹ dimiſſis appellationē inēpoſitā lr̄e dāde ſr̄ ab eo a q appella tū ē: ad eū q ḍ appellatiōe co gnitur⁹ ē ſiue ad ꝓncipē ſiue ad quēlibet aliū: qs lras di/miſſorias ſiue ap̄los appellāt Sensus aūt lrārū taē eſt: ap/pellaſſe: puta luciū ticium. a ſnīa taē iudicē: q inēt illū ꝛ me uiū dicta ſit. Sufficit aūt pe

in pte ōcīſa.

k Litem. appellatiōis. qz ſi ab initio ōfen/deret oporteret eā ſatiſdare. qz in aliena re ne/mo idone⁹ ē de fenſor ſine ſatiſ/datōe. ff. ō pcu. ḍ ꝓpio ſz ħ eſt virile officiū. C. de ꝓcur. aliena.

l Ab initio, ꝓ filio nō pt mr̄ agere vel ipſum ōfendere. qz ħ ē virile officiū. C. de ꝓcu. alienan. poteſt tn̄ poſtu/lare ꝓ parenti/bus valitudine detentis. ff. ō ꝓ cura. feminas. ſed aliena nego cia pōt mulier agere eẋ iudiciū ff. de nego. geſt. l. iij. §. j. ſi tamē vis recipere mu lierē int̄cedētes ꝓ aliquo. facias eam renunciare auxilio velleia/ni. vt. C. quan/do mulier. tu. of fi. fungit. l. vlti.

m Si queſti onem. in crimi/nibus tamen fit q̄ſtio. vt. v. q. v. illi. ff. de queſti. l. j. in ꝑn. ſed in pecuniarijs cauſis non facile niſi cum aliter veritas ñ poteſt liquere. ff. de queſtio. diuus pius. liberi etiā toꝛ/quentur ſi facto interfuerint. ff. c. vnius. §. reſtes. alꝫ ñ C. de queſtio. decuriones.

n In crimiali. i. ſi vult toꝛquere aliquē nulla ꝓſum ptione ꝓcedēte. qō non licet. vt eẋ de re. iur. cum in cō templatione.

o Eius qui. hoc intelligūt oēs cum nūciū miſit. ſz aliud eſt ſi p ſe in ꝓpria ꝑſona ꝛ uñ citationē iter arri puit. vt eẋ. c. memim⁹. ꝛ. c. ſuggeſtū. Sed ꝙ hanc diſti ctionē eſt ar. eẋ de offi. dele. cum cauſa. vbi differt cau ſa ꝓpē miſſionē nūcij. ꝛ ē hodie exp̄ſſum in decre. ō ap pel. ad ħ. ſic nō obſtat. e. ti. vt debit⁹ honoꝛ. Illud enī intelligiē qū ħ tm̄ dicit ꝛ nō ꝑbat. Et ibi ḍz ꝙ ꝓximo ꝓuenit ḍ ꝓximo lras dedit iudici. hodie ſtatur decre.

Post appellationē. ſilr ſi appellario/ (vt debit⁹. nē nō recipit. dabit lras appellāri. vt eas det ſu periori in ḍb⁹ ſignificabit ei q̄re appellationē nō reci/pit. vt. ff. ō ap. ñ re. ſcīēdū. p

a Tempus .xxx. dierū. vt .j.e.ꝯ.vl.i fi.ꝛ si.j. id tp̄us nō petierit vr renūciare appellatiōi. vt. ꝯ.eo. ab eo.ꝛ C.e.qm̄ nec iudex ad quē appellauit eū audiet. iudex tn̄ etiā nō petēti tenet offerre aplos. vt. C.e.eos. in fi.

b Instanc. ꝯ.c.di.plca.

c Per eū stetit. ꝑ si p ipm̄ stat ꝟ ei nocebit. vt iudex supiori ipm̄ non audiat sine aplis. ꝟ hodie i paucis locꝫ seruatur.

d Appellatione interposita ita q̄ teneat.

e Medio. dū tn̄ sit recipiēda. f Nihil nisi cū appellat ab executiōe. tc̄ siue sit mobilis res siue imobil fructꝰ ꝛeꝑstrant C.ꝑrū ap. ñ re. ab iexecutore.

Jtē in alio casu cū dilapidat fructus. ff.e. impatores. eꝛ ꝺ seq̄stra. pos. c.vl.ꝛ cū appellās est i notorio crimie eꝛ.e.cū sit romana. vel ē inuasor ecclie. j.e.ꝟ. sc̄ ēt.

Jtē si heres cōuicꝰ ꝺ le. vel fideicō. prestādo appellat. tūc nō ꝺferet appellatiōi. Canebit tū ꝺ eo restituēdo ff. vt legatoꝝ vl fideicō. noīe caueat. l .pᵒ ꝑ. ꝟ. j. ita ēt ē in supplicatiōe. C. ꝺ hēi. impa of. auē. q̄ supplicatio. Jtē ꝑ nouas ꝓbationes inducere pᵒ publicatione testiū. q̄s ꝓus ñ potorat hꝫe. C. ꝺ tēpo. ap. p hāc eꝛ ꝺ fi. instru. cū io. Jtē ꝺ reo fit actoꝝ ꝛ teneꝫ ꝓbare vice. appellatiōnē eē iustā. vt eꝛ ꝺ ap. cū in eccl'ia. Cū q̄ appellatiōi q̄ꝫ ū ꝺferat pz q̄ differt a nūciatione noui op'is. q: pᵒ illā siue ipa sit iusta siue iniusta nihil ꝟ inouādū. vt eꝛ ꝺ no. op. nū. c. cū ex iniūcto. Judex ꝟ a q̄ appellaꝫ si ñ recipit. supiori mādabit opinionez suā ꝛ cāz q̄re ñ recipit ap. vt. ff. ꝺ ap. re. sciēdū.

g Sic̄s. hāc. l. intelligūt ꝺdā q̄ cria sūt ꝓnexa. vt ff. ꝺ mio. ēt si. j. ꝟ ꝟ fallū ē q: ñ ꝑ c̄s simul accusari de crimiᵇ plurib' descēdēciᵇ ex eodē facto. C. ꝺ accu. q̄ ꝺ crimie. j. intellige q̄n mior pena p̄eiudicat maiori. Vel dic q̄ si maior pena icludit i se mior. vt ꝺpositio puationē officij differeꝫ etiā pena i mior. nā saris ē si puniꝫ in maiori pēa. ar. ad ꝟ. xxiij. q. v. relegēres.

h Quedā. fnia q̄ ꝑ pte tenet ꝑ pte ñ. vt. ff. ꝺ mior. etiā si. ꝟ. ex cā. C. ꝺ trāsac. si ex falᵇ. eꝛ ꝺ ꝑbē. dilectus. eꝛ ꝺ tēſ. rainūciꝰ ꝛ rainald'. j. fnia arbitri ñ ꝑt ꝑ pte tenere ꝛ ꝑ pte ñ. ff. ꝺ arbi. dicere. ꝺdā hñt q̄lem ꝑ lege ꝟ. j. ꝛ si. j. ꝓiū inuēiaꝫ. eꝛ ꝺ arbi. cū tꝛe. Hoc tū sci, tisse intra tp̄s dimissoꝝias instanc ꝛ sepi': ꝛ si nō accipiat idipsum ꝓtestet. Mā instātiam petēti dimissoꝝias ꝓstituti ones ōsiderāt. Equū est igi, tur: si p eū stetit q̄ debeat dare lras q̄min? det: ne ꝟ acci, pienti noceat. Appellatiōe interposita siue ea recepta fuerit siue ñ: medio tpe nihil noguari oz. Sic̄s ex plurib' facinoriᵇ ꝺdēnat' ꝑ q̄dam appellauerit ꝑ q̄dam non: vtrū sit differēda pena eius aut nō queriē. ꝛ si q̄dez gratiosa sc̄ crimia ob q̄ appellatio inēposita ē. leuius aūt id ꝑ q̄ nō appellauit: recipiēda ē oīno appellatio ꝛ differēda pēa. Si ꝺ gratiosam sniam meruit ex ea spē ex q̄ ñ ē appellatū: oīno pēa impona. Forma ap'oꝝ hec ē Ego. M. sc̄ bononiēſ ecclie epūs te pl̄bm rolādū capellanū sc̄i appollinar' ad aplicā sedē quē appellasti ab obseruatione nr̄i iudicij his ap'is dimitto. Forma ꝺ appellatiōis aū sniaz hec est. Ego adelin? sc̄ē regie ecc'ie mīnister ꝛ indign? sentiēſ me grauari a dño galterio sc̄ē rauēnat' ecc'ie archiepo: romanā sedē appello: ꝛ ap'os peto. Si ꝺ p' datā sniaz appellare voluerit: ꝟ erit ei modus appellādi. Ego. a. s. r. ecc'ie. t. j. ꝛ sniaz dñi. g. s. r. ecc'ie archiepi iniuste in me latē ꝓdie kalēdas maij. āno incarnatiōis dñi millesimo cv. ff. iiij. Ro. se appello: ꝛ apostolos peto. Si vn? vl duo ꝑ plurib' appellare voluerit sic appellabūt. Ego. p. et H. syndici canōicoꝝ. s. b. e. sentiētes nos ꝑgrauari ꝓ tra sententiā tē. romanā sedem appellam': ꝛ ap'os postulamus. Et huiusmodi appellationes in scriptis fieri debēt Ad iudiciū aūt alteri? fidei catholico appellare ñ licet. Ūñ in carthaginensi ꝛ cil. iij. Excōicat catholicus q̄ cōmittit causam suam iudi

Catholicus alteri? fidei. q̄ cāz suaz siue instam siue iniustaz ad iudiciū ꝑ curatores. vt hic ꝛ eꝛ de testi. insup. ꝛ eꝛ de do. ꝛ cōtu. cū dilecti. ꝛ eꝛ de sen. ꝛ re iudi. cum. i. ꝛ. a. melioꝝ tn̄ erit ꝓditō occupāt'. vt. ff. ꝺ ꝑcu. pliᵇ. ar. tn̄ ℈. ff. ꝺ admi. tu. ōcreto. i fi. ꝛ. ff. ꝺ ꝑc. sicſ cū. Tu dicaſ q̄ bū p̄ut eē ples ꝑcuratores. ſ tm̄vn? agz cāz. q: si ābo ageꝛēt. forte q̄ vn? ꝓcederet alter negaꝛet. imo ꝛ si ples sunt q̄ agūt. oēs debēt ꝓstituere vnū ꝑcuratoꝛē. ne cā spargat in plures aduersarios. vt. ff. fa. her. si familie. ff. ꝺ edil'. edic. q̄ si nolit. ꝟ. si plures. Melius potes distinguere. q: si plures sūt rei q̄ ꝓueniunt'. oēs tenent dare vnū ꝑcuratoꝛē ne cā spargat in plures aduersarios. ſ si plures sūt illi q̄ ꝓueniūt aliquē. nō hñt necesse dare vnū ꝑcuratoꝛē. sic distinguit lex. ff. ꝺ iudi. sol. iā tamen ꝟ. vl. io. h. tū dixit q̄ plures ꝑcuratores pñt simꝫ agere sicut notauit in distinctiōiᵇ suis. b.

n In scriptis. si cozam iudice appellat. sufficit si dicat appello. ff. e. l. ij. sed si appeller sine iudice. tūc scribet quis ꝛ a quo ꝛ ꝺtra quem appellet ꝛ a qua snia. ff e. l. j. in fi. idem videt si a grauamie appellat. imo sufficit si dicat appello. eꝛ. e. cozdi.

Catholicᵒ. fidei iudicē. Jnfidelitᵒ enī sūt inēdicta officia publica. C. ꝺ iude. l. vl. xvij. q. iij. ꝓstituit.

a ¶ Excõicet. nisi sit sub rege infideli. vt paulus qui appellauit ad cesarẽ. xxiij. q. j. par⁹. r. di. si in adiutorii

b Judicibꝫ. si ꝓsensisti in (um. xj. q. iij. iulian⁹. iudicẽ aliquẽ ꝓpter iniqtatẽ psone n n põt appellare. vt h. r eã ỏ offi. deleg. sup qstionũ. sed ab iniq snĩa potes appellare. qz lz repbare dicta sed nõ psonã vr. iiij q. iij. sicꝫ restitw vñ appellaꝫ si vocauerit litigatores ad inhonestũ locũ. ff. de arbi. sicut dies ·ꝟ·si arbiter. vl ad piculosuz locũ. eã de ap. ex pte. Dicas ergo q nisi remota sit appellatõ bene appellatur a iudicibꝫ ỏ cõi cõsensu electis nisi sint electi vt arbitri. rr. ff. de ap. ex ꝓsensu. vl etiã si sũt arbitri tales q electi sũt ex necessitate. qz a talibꝫ appellaꝫ. vr. C. de iudi. l. vl. Jtem scias q duo sũt genera arbitrorũ. qdã sũt arbitratores q ꝓponũt inẽ ptes. et taliũ arbitriũ si est iniquũ ẽ reducendũ ad arbtriũ boni viri vt. ff. p soc. si socieratẽ. lz arbitriũ illoz q eligunt sub pena licet sit iniquuz tñ tenet. sz a superiore põt retractari. vt eã ỏ arbi. nõ sine. itẽ si p dolũ sniam tulerint. lz ñ retractaꝫ p ap. tñ p exceptionẽ retractaꝫ. ff. e. ti.

alteriꝰ fidei iudicꝫ puocat:

a excõicet. notãdũ xo ẽ: q q/dã iudices sũt a qbꝰ appellari ñ oz. U ñ in pci. mileuitano legit. A qbꝰ iudicibꝰ p/

b Judicibꝰ uocari ñ lz.

c Aqs cõis ꝓsensus elegit

d ñ liceat puocari. Qỏ ỏ arbitris intelligẽdũ ẽ: Judicum enĩ alij sũt arbitrarij: alij ordinarij. Ordiarij xo sũt qui ab aplico vt eccliastici vl ab impatore vtpote secꝫres legitimã ptãtẽ accipiũt. Arbitrarij sũt q nullã ptãtẽ hñtes cũ ꝓsensu litigãtiũ i iudices eligũt: in qs cõpromittit: vt eoz snĩe stet. Noz alij sũt ordinarij r arbitrarij: alij arbitrarij tm. Ordiarij r arbitrarij sũt: q legitiaz ptãtẽ hñtes ab eis eligũt ad arbitrãduz q nõ sũt sue iurisdictiõi supositi. Ab his r si vt arbitrarij sedeãt r nõ vt ordiarij: ꝓ/

f uilegio tñ ordiarie dignitatꝭ grauatꝰ aliqs appellare valebit. U ñ in carthagl. pci. iiij. legit. A iudicibꝰ q eligũ/ tur cõi ꝓsensu puocare licet

g Sane si ex ꝓsensu ptiuz iudices electi fuerint: etiã a pauciori nũero qꝫ ꝓsti tutũ ẽ: liceat puocari. Item ex pciꝭ. mileuitano. Qui de eoz iudicijs q̃runt: a vicinis epis audiant: vl ab aliꝭ

h Pex ꝓsensu eoz adhibit/ Lacuit vt pbẽt diaco/

nũ distinguem⁹ ·ꝟ· cũ qdã.

e ¶ Cõsensus. sec⁹ si i cã crimiali vbi ꝓsensus rei sufficit. xj. q. j. c. iij.

d ¶ Qỏ ỏ arbitris. ptãtẽ ei⁹ rei ỏ q ẽ. pci⁹ iudex põt amicabiliẽ cõponere. vt. xxiij. q. viij. sicꝫ mẽbroz in auc. coll. ix. vt dif. iu ·ꝟ· si xo. v. q. ij. si ꝓmates. lz nõ põt i se recipe arbitriũ fm vnã lec. vr. iij. q. vij ·ꝟ· tria circa fi.

e ¶ Ordiarij. fz ca. credo q r ordiariꝰ r ẽle gatꝰ possit eã arbitrẽ. q possit ordiariꝰ ẽ eã de arbi. cuz rpe. r eã de elec. causam. q delegatꝰ ẽ. eã de ꝓsumpt. litteras. eã de arbi. cum olim. eã de pbenden. nisi. r licet nõ possit appellari a snĩa arbitri. supplicari tñ potest eã de arbi. non sine.

f ¶ Valebit. hoc falsum ẽ. qz a cõpromissario nunqz appellaꝫ siue als sit iudex siue non. C. de arbi. l. j. r nisi expmaꝫ q eligit. vt arbitẽ renebit eius snĩa vt iudicis. C. de iurisd. om. iu. l. j. r appellaꝫ. vt. ff. qui satisdq. co. si arbitro.

ni vel ceteri inferiores clerici in causis qs habuerint: si de iudicijs eoz suoz questi

i fuerint: vicini eẽi eos audiant: r inẽ eos qcqd ẽ diffiniant adhibiti ab eis ex ꝓsensu eoz suoz. Qỏ si ab eis puocãdũ putauerint: nõ ꝓ

l uocẽt: nisi ad aphricana pcilia vel ad pmates puinciaz suarũ. Ad trãsmarina autez q putauerint appellãdum: a nullo infra aphricã in cõcilio suscipiaꝫ: nisi forte romanam sedem appellauerint.

m his aũt q appellauerit: ad eum a quo appellauit: remitti nõ debet. U ñ in sardicẽsi cilio. De eodem.

m Jquis epꝰ accusatꝰ fuerit r oẽs iudicauerit ꝓgregati eẽi regiõis iẽi⁹: r ỏ gradu suo ỏiecerit eũ: si appellauerit cũ ỏiectꝰ fuerit: r ꝓfugerit ad btissimũ romane ecclie epm: r voluerit se audiri si iustũ putauerit vt reuocet vl renouet exame scribere dignet eẽi epꝰ romanꝰ his q

n infinitima r ppinq alca pucia sit: vt iẽi diligẽt oĩa rectrãt: r iuxta fidẽ xitatꝭ diffiniant. Qỏ si is q rogat cãz suam itez audiri. õpcatiõe sua monuerit epm romanũ: vt ỏ latere suo pbros mittat: erit i ptãte ei⁹ qd velit: r qd eftiet r si ỏcreuerit mitẽdos eẽ q p sentes cũ epis iudicẽt: vt ẽt

Sane liceat licet sit remota appellatio. tũ qz tertius deest qui posset alios reuocare potest appellari. eã de eo qui mit. in pos. cũ si cut i decisa. vel intellige qñ vn⁹ delegauit alijs vices suas. tunc eni appellaꝫ. eã de offi. dele. sup questionũ.

Lacuit. q h sti fuerit. recusando eos. et. j. triduũ alios eligẽdos. iij. q. iij offeraꝫ. C. ỏ iudi. l. vl.

i ¶ Vicini forte non erat metropolitanus. r ideo puincialeꝭ eẽi supplent de secuz metropolitani.

k ¶ Ex ꝓsensu. maxime. vel ideo dicit quia sine licentia eius nõ potest clericus renunciare foro. vt eã de fo. cõpe. si dilligenti. r ideo dicit ex ꝓsensu. qz episcopus delegabit ei causam et tamen ille nõ cogitur eam recipere. quia par imparem nõ habet potestatem vel imperiũ. r e simile. vj. q. iij. siquis epꝰ.

l ¶ Concilia. Casus. vbi non appellaꝫ ad delegantez. quia est suspectus. r est simile. ·ꝟ·e. anteriorem. in fi.

m Jquis episcopꝰ. vt reuocetur. Alia ergo est causa appellationis qs ꝓncipalis. vt. vj. q. iij. osius.

n ¶ Jnfinitima. non ergo remittit causa ad eum a q appellatum est. nisi partes hoc petant. vt eã de ap. accepta. r. c. interpolita ·ꝟ· ij. r nisi velit ei deferre a quo appellauit. vt eã de sen. excõ. per tuas. r eã de mrimo. ꝓtracto ꝓtra interdictũ ecclesie littere. r qñ frustratoria est appellatio. vt eã de ap. cũ in ecclesia.

o ¶ Et ꝓpinqua. y r nec sit vltra duas dietas. vt eã de reseꝭ.

nonnulli. sic ff. iij. q. vj. neminem. ex de offi. deleg. pru-
a ¶ Aucto: ritate. z sic videt q epi (dentiaz. §. sexta. vicine puincie ordinario iure cognoscat. ar. §. c. prox. z sic ordinari⁹ z delegat⁹ simul poterūt cognoscere de causa. qd ergo iurꝫ est. si isti dissentiāt in snīa. ex § sen. z re iu. c. finali.

b ¶ Arbitrarij hec vba hēs. ff. de arbi. diem. §. stari. nisi ꝫ ius sit qō pferatur. ff. e. §. est aūt qñ.

c ¶ Hoc etiā. ob sit. nisi qn̄ tū ad hoc q ia tijs causis pos fint suspecti recu sari. ex de ap. ad hoc. z ff. e. propo suit.

d ¶ Si cōuinc ar. q ꝫ aliquem ex officio suo fa cientē aliqd non sit malū psumē dū. nisi ꝓuincat xj. q. iij. absit. et c. si eps forte. ix. q. ij. lugdunēsis. ex de renū. in p̄ senti. a de sent. et re iu. sic hodie ñ psumit̄ p solo iu dice. nisi ꝑ legiti mis ꝓstiterit do cumēris. vt ex ō pba. qm̄ ꝑra.

e ¶ Vel iniquo Si iudex p suaz imp:udētiā iudi cauerit male. pu nit̄ q̄rum iudici videt equū. ff. ō var. z ex. cog. l. vl. ſz si imp:u dētiā assessoris. tunc assessor tm̄ punit̄. vt. ff. qō q̄sq; iur. l. ij. Sz si iudex p dolum vel p grām vl odiū vel p pecunia male iudicauerit. pu nit̄ in verā litis estimationē. z etiā ifamis fit C. de pe na iudi. q male iud. l. ij. z insti. de ob. q̄ ex q̄si delic naſ. §. j. si aūt iudex nō vult iudicare facit litē suā. vt. xxiij

f ¶ Tatutū est. apostoli/ (q. ij. dixit dñs. vt ibi dixi. co. i. canonico. g ¶ Decisio. id est sententia.

h ¶ Cioz. i. iudicū. i ¶ Displicuerit. z iō appella uerit. k ¶ Preses. i. psidiū ferēs. i. aduocat⁹ vel as sessor. pses enī dicit defensor. xxxij. q. iij. nemo.

l ¶ Cognitor. instro tū iudicis credit̄ sup his q̄ acta sunt coꝝ eo. z etiā dicto suo credit̄. vt ex de testi. spo. olim. in fi. z. c. cū ad sedē. z ex de sen. z re iudi. cū sup. z. c. sīc. z ex de eo q̄ mit. in pos. c. ij. z de testi. cū a nob. C. de ptrahē. sti. optimā. C. de fal. sicis decurio. argu. ꝫ C. de ref. l. j. C. de arbi. ne in arbitrꝫ. ff. de custo. re. di/ uus. §. c. biduū. i fi. ex de ꝓdi. appo. p tuas. ex de accu. tū dilect⁹. in fi.

l ¶ Vel cognitor. ꝓhibet ꝑ ne iudex vel aduocat⁹ vel assessor fiat testis in cā illa. Judex ei est offensus z suspect⁹ est appellanti. vt ex. e. ppolsit. Iteꝫ qz iudex semp vellet tueri suā sniam. z ita nō esset ex vtraq; pte. qō est officiū testꝫ. vt. xiij. q. v. nō sane. Instruere tñ pōt eū q̄ cognoscit de ap. vt. xvij. di. c. j. licet sit ar. ꝫ. ff. de iudi. eum qui Nec ēt assessor pōt esse testꝫ. qz ipe libellis z sen tentijs z cogniti onib⁹ pest. ff. de assesso. l. j. licz sit arg. q possit. ff. qō me. ca. metū. §. sz q̄ ꝓtor. i fi. Iteꝫ aduocat⁹ et executor negociꝫ nō pt esse testis. vt. ff. de testi. l. vl. z. iij. q. iij. tē stes q̄s circa me diū. sic nec iudex pōt ee nedū ad/ uocatōis sue me moz zc. C. de as/ sess. nēo. io. q̄daz dixerūt q in ꝑ cipali negocio ñ admittunt̄ he p sone. ſz sup his q̄ acta sunt in cau/ sa sic. alij vo ecō tra. b.

m ¶ Ad testi/ moniū. regulare est q in ciuilib⁹ negocijs cogi pt q̄libet testificari xj. q. iij. quisquis metu. C. de testi. sign̄. ſz clerici nō cogunt̄ ad testi/ moniū. sic nc ad alia officia pub/ lica. vt. xvj. q. j. generalit̄. qz cle/ rici non de faculi debēt iurare. ij. q. v. sicis pt̄ dict̄.

a hēant aucte psone illi⁹ a q̄ ō stiati sꝫ: erit i ei⁹ arbitrio. Si xo crediderit sufficere eos cōprouiciales: z negocio ter minū imponāt: faciet qō sa/ pietissimo ꝓsilio suo iudica/ uerit. Arbitrarij tm̄ sꝫ q̄ nul lā legitimā ptātē acceperūt: a q̄b⁹ appellari nō licz: qz eis imputā dū ē: q sibi tales ele/ gerūt. ¶ Si xo snīa eox a q̄/ bus appellat̄ soluta fuerit p eū ad quē appellatuz ē: nihil eis oberit: nisi forte l'inimici cia vl' pecūia deprauati iniu/ stā pbant̄ tulisse snīaz. ¶ Ji in eodē ꝓci. carthaginēsi. iij. legit̄. ¶ Cū p appellationē sen tentia soluit̄: nō dz obesse ei q̄ nō iniquo animo iudicauit.

c ¶ Hoc etiā placuit: vt a q̄ buscūq; iudicib⁹ eccle siasticis ad alios iudices ec/ clesiasticos vbi est maior au/ ctoritas fuerit ꝓuocatuz: nō eis obsit q̄rum fuerit soluta snīa. si ꝓuinci nō potuerīt vl' iniq animo iudicasse vl' aliq̄ cu piditate aut grā deprauati. Querit aūt de eo a quo ap pellat̄: an sit deuocādus i t estimoniū apud eū ad quē ap pellat̄: sup negocio cui⁹ co/ gnitionē su scepit. O e ꝑ ita statutū ē in carthaginēsi ꝓci. q̄nto. ¶ Clericꝰ nō deuocet in testimoniū illi⁹ cause cuius primū cognitionē suscepit

f ¶ Tatutū est: vt q̄ i eccle sia quamlibet cāz iure aplico eccl'ijs ipositio agere ꝑ voluerit: z forsan decisio cle i rico⁹ vni pti displicuerit: nō liceat clericū in iudicium ad testimoniū deuocari eū: qui q̄ pses vl' cognitor fuerit: z nul m la ad testionū dicēdū eccle/ n siastici cuiuslibet psona pul/ o sef. A b eis q̄z ad quos ꝓ uocatū fuerit sic in aphrica/ no ꝓci. legit̄: vlteri⁹ ꝓuoca/ ri nō licet. ¶ Nō licet ꝓuocari ab his: ad q̄s ꝓuocatū fue/

p ¶ Jaūt fuerit ꝓuo/ rit. catū: eligat q̄ ꝓuocaue rit iudices: z cū eo ille cōtra q quez ꝓuocauerit: vt ab ipis deinceps nulli liceat ꝓuoca/ re. ¶ Post scōam ꝓuocationē intelligendū est. tertio enim in vna eademq; causa super bisdem capitulis ꝓuocare ñ licet. vnde in. vij. li. codicis ti. ne liceat in vna eademq; causa tertio ꝓuocare impa/ o tor⁹ iustinian⁹ scribit. Sic⁹ in q̄cūq; lite iteꝫ ꝓuocauerit nō liceat ei tertio i eadez lite

p ¶ Ab ipis. si hec dictio vt ponit̄ ꝓsecuti/ ue vt gratian⁹ vult. tūc intelligas ꝓut dixi. §. c. a iudi cib⁹. sed si ponit̄ modalit̄. nihil est hoc iure. qz talit̄ be/ ne pōt eligi iudices vt nō liceat ꝓuocari. vt. C. de tēp. ap. l. vlti. r ¶ Post scōam. candēq; ar. ꝫ aduocatos qz eadē causa dicit̄ appellatiōis cū ꝑncipali. sic. §. c. si eps. z. xvj. di. habeo. ar. ꝫ. vj. q. iij. osius. Sc. eadez ē cā. i. idē negociū. ſz nō est idē iudiciū. qz alij sunt iudi/ ces. io. z hi ꝓnūciāt ap. iustā vl' iniustā. vt. ff. e. §. vlt. ſz in ꝓti cā ꝓnūciat ō ipo ꝑncipali. z h nōui i q̄stiōi. b.

s ¶ Sicꝫ. tertio in eadē. ꝑ qui bis appellauit. nō au/ dit̄ tertio appellās. hoc ideo. qz ꝓsumit̄ q̄ toties non

grauek. vnde idē pōt dici fm canones. eꝛ de ap. sua no
bis. Sz ꝺq̄ est q̄ dicit ꝺ aliqs pt recusari nō tñ appel
lari ab eo. cū tñ a suspecto iudice pt appellari. vt eꝛ vt
lit. nō ꝓsc. accedēs. ij. ℈. c. quotiēs. Jtē fm decre. vbi
luit. sed dic q̄ in
hibeꝛ simpleꝛ et
vaga recusario
vbicūq̄ inhibeꝛ
appellatio. tñ ex
plle nō pt inhi
beri remediū re
cusatiōis. vt. C.
de sen. ꝛ interlo.
om. iu. l. vl. pt ēt
dici q̄ tertio ap
pellaꝛ nō a snia
sed a suspecto iu
dice. Sz q̄liꝫ pt
hec lex stare. qz
si iste ꝺ appella
uit ipetrauit iu
dices. ipe nō pōt
eos recusare. vt
dicit. ℈. c. a iudi
cib. si adūsarius
eos ipetrat. aut
añ terminuꝫ ap
pellationis. aut
post terminū. si
añ terminū. cūc
lre nō valent. vt eꝛ de ap. oblate. ꝛ. c. sepe. sz si post ter
minū stule est impetrās. si vtiq̄ lres illis cū snia iā te
neat. vt. ℈. e. ei qui. Dicas ꝛ intelligas q̄n aduersari impe
trat lras. ꝛ añ terminū appellatiōis nō ante termi
nū datū ab hoie. sz ante ēminū appellatiōis datū a le
ge. qō facere pōt. vt. ℈. e. appellatoꝛe. vl intellige q̄n idē
ꝺ appellauit impetrauit iudicē illū. qz euz pt recusare
ppē nouā cāz supueniēte. vt eꝛ de of. dele. insinuante.

a Sup hisdē. ℈. e. oēs. in ꝑn. b Arbitro. i. iu
dice delegato. vl intellige de arbitro cozā q̄ pbāda est
c Eum ꝺ dedit. p ℞ pt q̄ cū de
legat recusaꝛ ꝛ recusatio sit pdata. statim euanescūt
lre. ꝛ mittit negociū ad delegantē. Sz si ordinari recu
saꝛ. tūc tenet illud qō ē in illa ꝓstitutiōe spāli. eꝛ. e.
ad hec. ꝛ ℈. pī. q. j. puenit ꝺ Corestatōez. qz ē dilato
ria exceptio. vt. iij. q. vj. ℈. exceptio. sic. iiij. q. v. quia su
specti. de ℞ dicem. j. iij. q. iij. ℈. offeraꝛ. Et sic pt̄z q̄ in
cā appellatiōis est lis corestāda. eꝛ de test. rainald. ℈
ꝛ libellus ē porrigēd. tū aliē fit de ꝓsuetudie. Jo. Cer
te imo de ꝓsuetudie porrigit libell tal. peto snīam cō
firmari vel infirmari latam inter me ꝛ talem. Bar.

Se Nuoc are. ꝛ iustam recusare. Johan.

f Jquādo in capitali. j. v. q. iij. in criminalibus.

g Status. in cā stat nō ꝓstituit pcura. nisi ille qui
cōstituit sit in possessiōe libertat. vt. iiij. di. frequens.
ꝛ. C. de asser. tol. l. j. in ꝑn. h Ver exploratoꝛes. i.
pcuratoꝛes. sed in cā appellatiōis in his casib admit
titur pcuratoꝛ. etiā in cā criali ꝛ i cā stat. vt. ff. ō ap.
nō tm. ꝛ. ff. de lib. cā. l. j. vbi filꝰ p ꝑe ꝛ ecouerso pōt
appellare etiā ipis inuit. qz interest filioꝝ parētes ha
bere liberos ꝛ ecouerso. vt ibi h Ver exploratoꝛes
Regulare est. q̄ p pcuratoꝛē nō agit de crie. sed falli
de crie iniuriaꝝ. vt. iij. q. ix. ℈. nisi. Jtē quis se excusare
pōt de crie coueni ꝛ accusaꝛ p pcuratoꝛē. xxiij. q. v.
reos. Jtē excipe. eꝛ de accu. venies. ꝛ. c. sup his. Jtez
in leuib crib. ff. de accu. leuia. Jtē si crimē nō excedit
pena relegatiōis. vt. ff. an p aliū cāe appellatiōis exer
ceri possint. l. j. Jtē si agaꝛ ad pecuniariā penā. licz in
fameꝫ reus. vt in eadē. l. Jtē in crie suspecti. ff. de pcu.
nō solū. ℈. vltī. Jtē vbi ꝺs aliū vult accusare de ingra
titudine. ff. de pcu. sed ꝛ he. ℈. j. Jtē in accusatiōe po
pulari interuēit
pcuratoz ad de
fendendū ſz non
ad agēdū. vt. ff.
de popu. ac. ꝺ in
populari. Jtem
fm q̄ſdā p nun
ciū pt agi i cau
sa criali. vt eꝛ ō
restit. spol. lras.
Jtē cū cā nō est
pure crialis. vt
eꝛ de pcur. tue.
Jtē p sociū litis
agit in cā criali.
vt. iij. q. vj. ℞ dp
pe. ꝛ eꝛ de dolo
ꝓcu. cū dilecti. i
ꝓin. ꝛ. ij. q. v. si

a Sup hisdē capīis ꝓuocatione
vti: vl snīas excellētissimoꝝ
pfectoꝝ ꝓtorio retractare:
b snīa data litigatoribus arbi
etro dato. ipi audiētiā ꝺ euz
c dedit añ lit ꝓtestatiōez iuo
care ꝛ hmōi petitiōe minime
ꝓuocatiōis vim obtinente.

Cū aūt in cā capitali vl sta
tus iterpellatū fuerit: non p
pcuratoꝛes sed p seipos ap
pellātes cām suā agere opoꝛ
tet. Unde hadrian pa. ait.

Appellationē in cā capitali vel stat interpositā p pcura
toꝛē exequi non licet.

d Jq̄n in cā capitali vel
e causa stat interpellatū fue
rit: nō p exploratoꝛes sz p se
ipos est agēdū. Temp aūt
exequēde appellatiōis ann
est: vl si iusta cā intercessit bi
ennīū. Un in auctēticis cō
stitutione. xj. collatione. v.

f Jq̄ (legit. De eodē
appellat impartit ān
g intra quē fm se cōmuniterue
litem exequat. Aut si iusta
h intercesserit cā. ali ann in
dulgetur: quo transacto lite
i nō cōpleta maneat snīa rata
k Appellatoꝛe cessante cū vn
l mensis supest ex biennio: li
cet victoꝛ ingredi vt reus q̄
m ratur. quo siue inuento siue
nō suas afferat allegationes
ꝛ. ij. q. v. si
ſdē bñficiū dāt
antiq̄ decret. vt
eꝛ de ap. eꝛ rōne
ꝛ. c. cū sit roma
na. silr noue. eꝛ. e. cōstitut. hoc tñ tps iudex pt arrare
eꝛ. e. reꝑhensibil. ꝛ. c. cū sit romana. licz sit arg. ℨ. ff. de
re iu. l. iiij. ℈. sicḃs. vbi ōz q̄ iudex bñficiū leg nō pt di

n Jnuento. hic patet q̄ etiā in causa appel. partes
sunt citande. si tamen altera pars non venerit. iudex

k Annus. si appellaꝫ ad aliū q̄s ad ꝑn (minuere.
cipem. tūc videt sex mēses dādi. Jtē si appellaꝫ a de
legato ꝺ nō recipit appellationē danꝫ tres mēses. C. e.
si appellationē. sz si a delegato ꝓncipis. tūc nouē men
ses. C. de tēp. ap. l. ij. ℈. q̄ si. sz si a pedaneis iudicibus.
tūc duos mēses. vt i auc. col. vj. de iud. ℈. audiāt ergo.

l Maneat. qz fingit nō ꝓuocasse. vt. C. de tēp. ap.
l. vl. circa fi. fuit tñ extincta snīa p ap. vt. ff. ad turpill.
l. j. in fi. sz añ snīam appellās si nō pscḝetur appellatio
nē stabit iudicio eius a ꝺ appellauit. eꝛ. e. ꝓsonas. nec
post audit appellās. vt eꝛ. e. reꝑhensibil. ꝛ. c. cōsulnit.
ꝛ. c. ꝓsonas. io. nisi itez grauek. eꝛ. e. vt debit. ꝛ. c. di

m Appellatoꝛe. Dicis. ꝺ hēs q̄ victoꝛ (recte. ꝺ
pt̄ puenire legalē ēminū appellatiōis p mēses. vt. C. de
tēp. ap. l. vl. ℈. in his āt casib. sz victa ps pt q̄rtuoꝛ die
ꝝ puenire. vt. e. l. ℈. pcedēti. Et nō q̄ triplex ē ēminꝰ
ap. Q̄q̄ statuit ēminꝰ ad iter arripiēdū. vt eꝛ de sen
re iudi. cū ex cā. eꝛ de ap. puenit. Q̄q̄ statuit ēminꝰ
ad pūtandā se iudici appellatōis. vt eꝛ. e. cū sit. ꝛ. c. si
gnificauit. Tertiꝰ terminꝰ est q̄ statuit a lege. l. annus
vl biēniū. ꝛ ifra illū ꝺz eē finita cā ap. vt ℞ ꝛ. C. ō tēp.
ap. l. nemo. ꝛ. l. vl. circa medium. ꝛ in auc. de ap. circa
mediū. col. viij. Hoc āt scias q̄ ēminū statutū ab hoie
nō pt altera ps puenire. vt eꝛ. e. sepe. sz ēminū legalez
pōt puenire cū modicū supest ō tpe. vt ℞ ōz. ꝛ eꝛ. e. ob
late. fm. l. antiquā poterat ꝛ debebat elapsa medieta
te termini legal victoꝛ se exhibere iudici appellatiōis.
vt. C. de tēp. ap. nēo. sed tñ vt pt̄z eꝛ illa decre. oblate.
q̄q̄ ante ēminū pt altera ps pscḝ cām appellatiōis.
dū tñ altera ps nō pueniat diligentiā alterius. vt. xvj
q. iij. placuit.

auc.
ures rasos
ql pcura
ꝛ ſ. ca. Amplū
te ꝛ lanft.

ea absente põt ꝓcedere. vt hic ꝺ. q. ꝓuinc. ei⁹ est q̃ de ap. cognoscit. q̃ possit vna pte absente litez audire. vt C. de temp. ap. l. vl. §. penul. Si tñ absens ꝓbat iustam cãm absentie. bñ retractat qꝺ factũ ē. vt eẋ de sen. ⁊ re iudi. cũ ber. a tur. vt eẋ de ap. reꝓbensibilis. et c. sepe. ⁊. C. ꝺ iu. ꝓpõnãdũ. ⁊. §. si aũt. ⁊. iij. q. iij. li bellum.

b ¶ Si vero is pnia. ff. ꝺ dona. q̃ sapũ. ff. de re pu. si pẽituit. ff. locati. l. si i lege. §. penu. ff. de in ius vo. ꝓuis. ff. de miozi. q̃ si mi noz. §. sceuola.

c ¶ Pnia du/ crus. Intellige si pẽniteat cũ ad/ huc nihil itereſt aduersarij. ff. de ꝺi. ob ca. si pe/ cuniã. põt tñ ire rũ appellare. eẋ de ap. directe.

d ¶ Siquis li/ bellos, Comuni/ di. sic eẋ de app. c. directe. qꝺ tñ vez est re adhuc inregra. q̃ si ad uersarij⁹ iã recef/ sissꝫ ñ posset iste murare ꝓsiliũ in iniuriã alterius. ff. de reg. iuris. nemo.

e ¶ Nomiatio/ nes. publicum. ⁊ cleri ⁊ ppli. vt. xxiij. ꝺi. eps ẽt absen/ tiꝺ. ad. xij. dietas vocarꝫ. vt eẋ de elec. cũ inẽ. si sine pe riculo põt vocari. vt eẋ de elec. q̃ sic hodie qui nõ põt intereſſe ℞ iurabit. ⁊ sic põt cõmittere vices suas alicui de eccl̃ia sua. vt eẋ de elec. q̃ ꝓpter. De hac materia nõ. vij. q. j. factꝰ. ⁊ vocabunt q̃ sũt in ꝓuincia. vt eẋ. c. cozã. Jrẽ ꝓz ℞ q̃ licz oẽs elegerint aliq̃ẽ seoꝛsuz non cõcato cõcilio q̃ electio nõ valet. lxij. ꝺis. c. j.

f ¶ Appellare. appellatio tñ ructur electionẽ minus bene factam. vt extra de elec. consideraumus.

g ¶ Diffinitiua. Diffinitiua snia est q̃ finem imponit negocio. ff. de arb. qualẽ. xj. q. iij. sũmope. alia ois ẽ in/ terlocutoꝛia. sufficit tñ ꝓferre ℞ba q̃ hñt vim absoluti/ onis. vt eẋ de ℞. sig. in his. ⁊. ff. de arbi. qꝺ tñ. §. si arbi ter. Jrẽ si ꝓtinet ꝺenatiõez ꝛ tñ incertã nõ valet. vt si iudex ꝓcipiat solui debituz. vt. C. de sen. q̃ sine certa q̃ntitate ꝓferunt ꝓ totũ. q̃ q̃z etiã tenet snia licet non ꝓtineat ꝺenationẽ vel absolutionẽ. vt in snia sub cõ/ ditione lata. vt. ℥. e. §. biduum.

h ¶ Item snia citra solitũ. s. generalẽ. nã si primo sen tentiat ꝺe ꝓprietate q̃ꝺ de possessione. licet ℞ fieri non debuerit nisi appellet. sententia tenet. C. e. l. vlti.

i ¶ Item si sententia.

k ¶ Judicatas. nisi in causa mrimõiali. xxxv. q. ix. §.

vt cõfirmet vel rescindatur a snia oi casu absentẽ in expen sis ꝺenãꝺo. neutro concur rente post scõm annũ fatalez pmanet snia. Cõstitutiõe. ij. in collatione. iiij. Sed lis q̃ sperat in cõsistoꝛiuz ꝓncipis inferri: absq; ꝺãno moꝛe ma neat intacta: ꝺonec ipe faci/ at eã itroduci: ⁊ a pceribus b fm moꝛẽ ꝺirimi. Si vero is c q̃ appellauit: pnia ductꝰ ab appellatõe ꝺesisterevoluerit nõ ꝓhibet: sic in. vij. libꝛo co dicis. t. de appellatiõibꝰ im/ peratoꝛes arch. ⁊ honoꝛiꝰ sta d tuisse legũt. Siqs libellos appellatõis igesserit: sciat se bre lniaz ⁊ arbitriũ ex pnia cõmutãꝺi ⁊ suos libellos re cuperãꝺi: ne iuste penitudis hũanitas amputet. ¶ Est ãt qñ appellatiõez inẽponi nõ est ẽ ncce. Jn eoꝺẽ nãq; libꝛo e rũt. Nomiatiões ℞o libell vl edictl facte citra ꝓcilium publicũ nõ valent: a q̃ꝺ nec

g appellare ncce ẽ. Diffiniti/ na q̃z snia: q̃ ꝺenationẽ vel absolutionẽ nõ ꝓtinet: ꝓ nul h la habet. Itẽ snia citra soli/ tũ ordinẽ iudicioꝝ a pside ꝓ lata: auctez rei iudicate non i obtinet. Itẽ si snia lata fue/ k rit ℥ res ꝓpus iudicatas: a q̃/ bus ꝓuocatũ nõ ẽ: snie auctẽ non obtinebit: ⁊ iõ appellari l necesse nõ ẽ. Itẽ si snia ℥ ius scriptũ ferat: veluti ꝺum de/ funct⁹ ⁊ miꝛ. xiiij. ãnis fu/ isse ⁊ testamentum iure feciſ/ se ꝺicitur: nullas vires obti/ net: nec contra eam est neces sarium auxilium ꝓuocatio/ nis. Si vero contra ius liti gatoꝛis sentẽtia ꝺicatur: ve/ luti ꝺum minoꝛ. xiiij. annis. xiiij. annũ impleuisse: ac per hoc testamẽtũ iure feciſſe ꝓ/ nunciat: ad ꝓuocatiõis re/ m mediũ oꝓtet ꝓfugere. Itẽ si plures iuꝺices ꝺati sunt: ⁊ vn⁹ tñ ex eis ꝓnũciasse ꝓpo/ nit: nõ viꝺꝰ appellãꝺi necessi tas fuisse: cũ snia firmitatez

q ergo. ⁊ in crie falsi. C. de fal. q̃rela. ⁊ vbi negat iuꝺi catũ. ff. q̃ snia sine ap. l. j. in ℞n. ⁊ cũ ꝺolo omisit exce/ ptionẽ q̃ cõperebat ex ꝓma snia. vt eẋ de sen. ⁊ re iuꝺi. inẽ. q̃ huic legi videt ℥ria. sed ꝺecre. intelligo. cũ alicꝺ ex certa scia ⁊ ex ꝺolo omisit exceptionẽ volens decipe aduersariũ. arg. ff. ad vell. si de/ cipiendi. hec au/ tem lex loquitur cum ex ignoꝛan/ tia omisit exce/ ptionẽ rei iudica te. vel etiaz si ex certa scia omisit sed ideo omisit. q̃ nõ poterat eẽ tunc rempis ꝓ/ pare. hoc enĩ nõ ꝓiudicat. vt. ij. q. vij. pleriq;. Jrẽ fallit. ff. de iure/ iur. admonendi vbi retractatur ꝓioꝛ sentẽtia ꝓ pter periurium. Jo/ Ego intelli go ꝺecre. inter/ cum ꝓma snia non valebat. vt ibi ꝺicit. qꝺ po/ terat esse ex mul tis causis. b.

l ¶ Jrez si snia ℥ ius. nisi iuꝺex estimet leges il/ las non iuuare causam. vt. ff. de re iuꝺi. cũ plan. Bo. Sed ℞ est falsum. q̃ erroꝛ iuꝺicis nos ꝺe/ bet excusare sen

tentiã. vt. ff. que snie sine appellatione. l. j. in ℞n. ⁊ illa l. cũ ꝓtoris. loqtur q̃n ꝓra ius litigatoꝛis sententia/ tũ fuerit ⁊ sic ptz q̃ snia lata ℥ ius litigatoꝛis ℞tum ad litigatoꝛes trãsit i rẽ iuꝺ. vt ℞ eẋ de sen. ⁊ re iuꝺ. m ¶ Jrẽ si plures iuꝺices. siue iuꝺi (cum inter. in fi. ces sint ordinarij siue ꝺelegati siue arbitri. ⁊ oĩs sine pſentes. quicꝺ maioꝛ pars statuit illud tenet. vt. lxv ꝺi. c. j. ⁊. ij. ⁊. ff. de re iuꝺi. ꝺo ex trib⁹. ⁊. ff. de arbi. itẽ si. §. ylti. ⁊. l. ꝺiẽ. §. si plures. nisi in solo casu quem hẽ de rescrip. pastoꝛalis. Sed si in pari nũero ꝺissentiãt. ⁊ tũc si sunt arbitri. neutra sententia⁊ tenet. vt. ff. de arbi. ꝺiẽ. §. si plures. ⁊ tũc iuꝺex ordinarⁱ⁹ coget arbi/ tros aliquã pſonam eligere cui⁹ auctoꝛitati sterur. vt. ff. de arbitris. itẽ si. §. principaliter. In ꝺelegatꝫ autẽ iuꝺicibus tenet vtriuslꝫ snia. sed suspenditur quouslꝫ confirmetur a superioꝛe. vt. ff. de re iuꝺi. ꝺuo iuꝺices. nisi velis ꝺicere aliuꝺ esse in ꝺeleg. a ꝓncipe. vt. C. de ap. in offerẽdis. vbi ꝺicit q̃ si ꝺissentiũt. eligãt tertiũ. In ordinarijs vero si ꝺissentiũt in pari numero tenet sententia ꝓ reo lata. nisi in causa liberali. vt eẋ ꝺ ꝓ/ ba. ex lris. ff. de re iuꝺ. inẽ pares. silr tenet snia ꝓ test. ff. de inof. test. si pars. Terti⁹ casus ꝓ mrimõio. vt. xx/ xiij. q. j. siquis acceperit. ⁊ extra. de ꝓsumpti. illud. Quart⁹ in ꝺote. de re iu. c. fi. vñ. ℞. Si sint eẽles q̃ ꝓ/

arch. qui p
fert iudicis
sententiam
Barto. in
Barto. sentat

ducunt vtrūq; Stat testamētū libertas ꝺiugiū dos. ꝛ hec q̄. s. dixi ꝛa sunt. qñ oēs iudices sūt pītes. si ār ꝺs abest ꝛ ñ p ꝓtumaciā. snia alioꝛ nulla est. vt ℔ ꝛ. ff. de arbi. itē si. §. vl. ꝛ. l. seq̄nti. ꝛ eꝛ ꝺeloſ. dele. q̄uis. ꝛ. c. cām. io. ꝛponit hodie decre. torā hāc. distinctionem. de en. ꝛ re iu. c. vl.

a ℂ Itē cū certa. q̄dā eni iudices pñt punire vſq; ad duos aureos. q̄dā plus. vt. C. ꝺ mo. mul cran. illustres. et l. seq̄ntib. ꝛ tñ p ꝓter inopiā ꝓdēnati pt iudex ſē tentiā modera re. vt. ff. de of. p̄. ſi. illicitas. ꝛ. xx iij. q. v. c. j. ꝛ. C. c. gos. in fi. Sed nūquid vſq; ad modū legitimū valet. nō. arg. ff. fa. her. in ℔ iudicio. ar. ℈ de do na. sancim. ꝛ eꝛ de pben. dilect. ꝛ. c. nisi. ꝛ xij. q. ij. siquos.

b ℂ Venales. ſz si arbiter tulit ſniam p gr̄az tenet. sed ꝺaꝛ doli exceptio. C. ꝺ arbi. l. iij. ff. ad trebel. Fuo. §. cū p̄tor. sed si corruptus tulerit nlla est ſnia. vt hic et C. si ex fal. istru. aꝛ. l. vlti.

c ℂ Sūt ēt q̄ꝺ p ꝓtumaciam sic. ꝛ. xxiij. q. ij. ꝺe illicita. nisi vnīat iudice sedēte p tribunali. ff. de in inte. re. diuus. Itē bene audiet appellatio ꝓtumacis. ꝺ pñs est. vt. ff. de ap. creditoꝛ. §. missus ꝺ

a iure nō obtineat. Itē cū certa rōne et fine certo iudices mulctare pñt: si aliē ℈ legem statutū modū mulctāq; irrogauerint: qꝺ ꝓtra ius gestuꝛ videt firmitatē nō tenet: ꝛ si ne appellatione pōt rescindi.

b ℂ Venales quoq; snias que ī mercedē a coꝛrupti iudicib⁹ pferunt: ꝛ citra interpositē puocatiōis auxiliū ifirmas esse ꝺecretū est. Itē si ꝓpter infirmitatē etat⁹ ad honoꝛez ad quē noiat⁹ es: inhabilē te esse ꝓbauer⁹ ꝓtermissa appellatione iniq̄ noiatio remouebit.

c ℂ Sunt etiā quoꝛ appellationes nō recipiunt. nō. n. pt recipi ei⁹ appellatio: q̄ per ꝓtumaciā absens cū ad agēꝺā cām negocio ꝓus sūmati pscrutato vocat⁹ eēt ꝺēnatus ē.

d ℂ Null⁹ etiā hōicidaꝛ veneficoꝛ maleficoꝛ adulteroꝛ: itēq; eoꝛ q̄ manifestam violētiā cōmiserūt: argumētis ꝓuict⁹: testib⁹ ſupat⁹ etiā voce ꝓpria viciū sceluſcz cōfessus audiat appellās. ꝛ ℔ ī notoꝛijs.

e ℂ In occult⁹ aūt si testib⁹ ꝓducti instrumēt⁹ p latis alijſq; argumētis pſtitis ſnia ꝓtra eū lata sit: ꝛ ipe q̄ ꝓꝺēnat⁹ est aut mīme voce

f ℂ Quotiens. etiā fiscalis q̄tiens ab aliquo rō admistratiōis req̄rit. ꝛ intellige qñ euidēs est tributū. alioq̄n sec⁹. vt. C. ꝺe ap. qñ nonnulli. pꝛz ℈ q̄ in tribut⁹ nō appellat. ℈ nec in decimis. cuz decime sint tributa gentiū aliaꝛ. vt. xvj. q. j. decime. ꝛ est expſ sum eꝛ. ꝺe decitua. in fi.

g ℂ Formidine. ſz ꝺ. xv. q. vj. c. j. h ℂ Null⁹ officializ vt executoꝛi vt rebellioni q̄n ꝺelinquūt circa suā admistratiōnē. qꝛ ꝑsumit⁹ q̄ iudex offenderint. ꝛ qꝛ nō p̄sumit⁹ q̄ iuꝺex iniuste ℈ eū aliq̄ꝺ faciat. itē qꝛ non pōt

g sua ꝓfessus ē: aut formidine tormētoꝛ territ⁹ aliq̄ꝺ ℈ se direrit: puocāꝺi snīa ei nō ꝺenegat. Null⁹ quoq; officialiū a snīa ꝓprij iudic⁹ puocatio tribuat: nisi in eo tm̄ negocio: qꝺ ipe ciuili rōne sup p̄monio forte apud ꝓpriuz

i iudicē inchoauerit. Quotiens etiā fiscal⁹ calculi satisfactio postulat⁹ aut tributū exposcit⁹: aut publici aut ꝑuati

k debiti euident⁹ atq; cōuicti redhibitio flagitat⁹: appellatione excluſa necessario ī cōtumacē vigoꝛ iudiciarī⁹ exerceꝺ. Ab executoꝛe snīe apellari nō pōt: nisi forte executoꝛ snīe modū iudicatiōis excedat. Sic̄s etiā ausus fuerit puocare ne voluntas ꝺefuncti testamēto scripta reseret: vel ne bi quos scriptos ꝙ patuerit heredes in possessionē mittant⁹: et is cui⁹ de ea re notio erit: appellatiōez recepit: ꝛ iuꝺex ꝙ tā ignauē cōniuētiā aꝺhibuerit: ꝛ litigatoꝛ ꝙ tā importune appellauerit. xx. libꝛis argenti multctenē.

l ℂ De possessiōe etiā et ei⁹ mōnto si cā ꝺicat⁹: q̄ snīa interlocutoꝛia appellat⁹ q̄uis puocatio ītēpolita fuerit: tñ

h negat⁹. Null⁹ quoq; officialiū a snīa ꝓprij iudic⁹ puocatio tribuat: nisi in eo tm̄ negocio: qꝺ ipe ciuili rōne sup p̄monio forte apud ꝓpriuz

i iudicē inchoauerit. Quotiens etiā fiscal⁹ calculi satisfactio postulat⁹ aut tributū exposcit⁹: aut publici aut ꝑuati

k debiti euident⁹ atq; cōuicti redhibitio flagitat⁹: appellatione excluſa necessario ī cōtumacē vigoꝛ iudiciarī⁹ exerceꝺ. Ab executoꝛe snīe apellari nō pōt: nisi forte executoꝛ snīe modū iudicatiōis excedat. Sic̄s etiā ausus fuerit puocare ne voluntas ꝺefuncti testamēto scripta reseret: vel ne bi quos scriptos ꝙ patuerit heredes in possessionē mittant⁹: et is cui⁹ de ea re notio erit: appellatiōez recepit: ꝛ iuꝺex ꝙ tā ignauē cōniuētiā aꝺhibuerit: ꝛ litigatoꝛ ꝙ tā importune appellauerit. xx. libꝛis argenti multctenē.

l ℂ De possessiōe etiā et ei⁹ mōnto si cā ꝺicat⁹: q̄ snīa interlocutoꝛia appellat⁹ q̄uis puocatio ītēpolita fuerit: tñ

m ℂ Publici. i. fisci.

n ℂ Priuati. i. ꝺe ꝓpꝛio p̄monio ipatoꝛis q̄ respectu fiscaliū ꝓuatoꝛū ꝺicit.

n ℂ Atq; p id est.

o ℂ Ab executoꝛe. nō pōt. ꝺistigue tñ. qꝛ aut executoꝛ hz me rā executionem. aut mixtā. si merā. nō appellat⁹ ab eo. nisi māꝺati fines excedat. vt ℔ oꝛ. etiā si suspect⁹ ē ñ appellat⁹ ab eo. vt eꝛ ꝺe ap. nouit. nisi obijciat⁹ crīen fal si cozā eo. tūc. n. supsedebit execution. vt eꝛ ꝺ crimie falsi. sup eo ꝛ. C. si ex falsis ī strū. iudicat. ꝛ ꝺ tali executoꝛe loquit⁹ lex. C. ꝺe execuꝛi. rei iu. si vt ꝓpoīs. ꝛ eꝛ ꝺe sen. ꝛ re iu. decetero. qñ oꝛ executoꝛ q̄ hz mixtam executiōez. ꝛ ral pt recusari ꝓpē suspitionē. eꝛ ꝺe of. ꝺele. sup q̄stionū. §. si ꝺo. ꝺ tali loq̄t. xxv. q. ij. ꝛ si ñ cognitio. ꝛ ral executoꝛ audiet ꝛ admittet exceptiōes rōnabiles q̄tumcūq; absolute ei scribat. vt eꝛ ꝺe of. ꝺel. ex pte. ꝛ eꝛ ꝺe eta. ꝛ q̄li. eā te. ꝛ eꝛ ꝺe resc̄p. cū ꝺeo. Itē lz mixt⁹ sit executoꝛ. tñ pt appellari a q̄uis vl iuria. vt. C. ꝺ ap. sic̄s. Item vī q̄ differēda sit executio si ī ꝓtinēti volo ꝓbare snīaz iniustā. vt eꝛ ꝺe testi. venies. ꝛ. ff. ꝺ iu. si ꝓtoz. ꝺe hac materia plene iuenies. xxv. q. ij. ꝛ si ñ cog. p

o ℂ Sic̄s etiā defuncti. ar. ℈ eꝛ. ꝺe ap. q̄ frōte. lz ibi ꝺebitū erat liquidū. vñ ibi valebat appellatio. ne coꝛp⁹ sepelireꝛ añ sa q

p ℂ Patuerit. nō ꝺic̄ patuerit. eꝛ ℔ ē ar. (tiffactēez q̄ sat⁹ ē p illo q̄ iperrauit possessoriū. q̄ aliquā p̄supti onē p se hēat lz nō pfecte ꝓbet.

r ℂ Possessionē. qꝛ ibi nō audiet appellās vl aliq̄ exceptio nisi pri⁹ ibi fiat missio in pos. vt. C. ꝺe edi. ꝺi. ha. tol. l. ij.

s ℂ Ignauē. nō iudicē puniri q̄ recipit friuolas appel.

t ℂ De possessiōe. momēro. momēranea possessionem

vocat illam que restituitur ei qui spoliatus est. z vocatur momēranea. q; apta est p momentū durare. si aduersarius in momento ꝓbet de ꝓpietate.

a Effectū. fm canones tñ appellat a momentanee possessiois snīa. vt de rest. significauerūt. vbi ab interlocutoria ifra de cē dies ē appellandū. z ex de elec. cū dilect⁹. ex de ap. sup eo. et ex de resti. spol. ex ꝙquestione.

b Ñq; q ca su. vt in duobus reis debendi.

c Ad alios. vt. ī. q. v. statuit. z. c. interroga tum.

d Etatis. ni si sint ꝓnexa. ff. de mio. etiā. z. l. tutor. z. ff. quē admodū seruit⁹ amit. si cōmunē.

e Judicib⁹. gesta. i. allegationes. C. de rela. l. ij.

f Relatione. i. rōib⁹ partiuz.

g Prestari. etiā nō appetentibus. C. de ap. eos. in fi. §. j.

h Ab eo ꝓ nūciare. etiaz ex ꝓtiorib⁹ instris vel nouis. vt. C. de rēp. ap. p hāc C. de ap. eos. §. j nouas enim causas appellatiōis potest audire index. vt ex de ap. constituerus. in fine. ff. de appel. scio in fi.

i Pronūciare. pone ergo q aliqui sit cōmissa causa appellationis. iudex ille pnūciat appellationē iustā. nunquid incipiet. de nouo cognoscere de pncipali negocio. hec lex viōr vel le q nō iz q possit. est ar. ex de resta. rainucius. in fi. et C. de rebꝰ cre. generaliē. §. sinaūt. in fi. z in auē. de san. epi. §. sicꝫ ꝓtra aliquē. z ex de ap. vt debitus. in fi.

k Quod vero fm baz. laici si sunt bone fame. ad mittunt ad accusationē clericoz. ar. j. e. clericos aut laicos. z. B. idē sentit. Alij dicūt q laicus ꝓpriū ꝓpter delictū accusare potest q; sua interest habere platū bonū. vt dixi. xxiij. dist. illud. cōmuniter opinio q nō possit nisi suā iniuriā pse quatur. vt. iij. q. vj. oīo. ex de testi. decetero. ī. e. q. j.

l lata snīa sortiatur effectum.

b Quīq; vnā z eādē plures sil reportāt ꝺnationē: nec diuersitas facto z sepationē accipit. quo casu si oēs appellauerint: z vno ex his a gente eoz appellatio iusta pnūciata fuerit: emolimentū victorie etiā ad alios ptinebit. Si aūt vn⁹ tm appellauit: eiusq; appellatio iusta pnūciata ē ei q; pdest q nō appellauit.

c Nō si etat auxilio vn⁹ ꝫ snīam restitutionē impetrauit maiori q suo iure non appellauit: hoc rescriptū nō p; e dest. Iudicib⁹ aūt nō solum suscipiēde appellatiōis necessitas videt imposita: verum etiā. xxx. dieruz spacia ex die snīe diffinita sunt: intra q gesta vnacū relatiōe litiganti; f bus ꝙuenit pstari. Similit arbiter appellationē suscipe z relationez dare cōpellit: si delegat⁹ fuerit. Litigatoribus ho copia ē etiā sine scriptis libell illico voce appellare: cū res iudicata poposcerit: tā in ciuilib⁹ q in crīalig bus causis. Ab eo aūt q de appellatiōe cognoscit nō pōt fieri recursus ad iudicez: a q fuerit ꝓuocatū. Quapropē remittēdi litigatores ad prouincias remotā sibi occasionē atq; exclusaz penit⁹ intelligāt: cū sup oīa cā interposita ꝓuocationē vl iniustam

i tm liceat pnūciare vl iustā. Hec oīa in. viij. li. codicis inuenies a titulo de appellatiōnib⁹ vsq; ad ti. ne liceat in vna eadēq; cā.

Que. VII.

k Quod vero laici i accusatiōe eoz nō sint audiēdi: euaristus papa testatur dicēs. **Laici in eoz accusatiōe nō sūt recipiēdi.**

l Non est a plebe ac a vulgaribus hoib⁹ arguēdus vel accusandus eps licet sit inordinatus. quia pro meritis subditorum disponitur a deo vita rectorum. Jō ista dico: quia insidiatoz bona sepissime solet conuertere in malum z in electis ponere maculam. Item siluester papa. **Laicus clericum nō**

m Nullus laic⁹ **accuset** audeat clerico crimen inferre. Item marcellus papa. **De eodem.**

n Laico non liceat quemlibet clericum accusare. Item iulius papa. **Anathematizatus sacerdotes accusare non potest.**

o In sancta nicena synodo statutū est: vt nemo anathematizat⁹ i nīaz suscipiat accusationē: nec illi q nos in suā nolūt recipe accusationē p cū nos sup illos sciam⁹ a dño ꝓstitutos: nō illos sup nos. z sic maioz nō pt a minore iu-

phibent nili in crīe hereseos. ī. e. sacerdotes. z. c. oues. z in simonia. ex de si. tanta. z in crīe lese maiestatis. xv. q. iij. sane. C. de epis z cle. si quenq; z in crimie sacrilegij fm quosdā. xvij. q. iiij. §. qui aūt. z in crīe dilapidationis. vt. xij. q. ij. nō liceat. vt dixi. xvj. q. j. ¶ Instituerum

¶ In his oīb⁹ aūtra demū admittunt. si bono ze lo denūciēt crīa ex de fi. licet heli. z si accusatus fuerit vite suspecte. ī. c. q. j. in p mis; qz si accusatus est suspecte vite. admittunt laici male vite. si bone vite. nūc tm laici bone vite. ex de si. p tu as Clerici vero ꝓtrā clericos admittunt. nisi sint crīosi vel irregulares. vt. ī. e. plu mūr. z. c. lator. z c. ipi apli tales tñ q sunt irregulares bñ admittuntur ad accusationē eoz qui sunt eiusdē ordinis cum eis vel inferioris vt. ī. e. ipi apli. z. c. te stes. ¶ Silr monachi audiunt. ex de ac. ex parte. z c. olim. ¶ Et hec vera sunt de solenni accusatiōe sed in denunciatione criminis. vt dicunt quidā omēs admittuntur. ar. xxiij. q. j quisquis. z quia cuilibet dicuz ē hoc. si peccauerit. xxij. q. v. hoc videt. xxiij. q. iij. tam sacerdos ar. ī. xxxv. q. vj. eps in synodo. z extra de accu. cū oporteat. z nota

à dem q clericū

Eccl. 10°

qū laici sint admittēdi in causa hōne clericoz.

de hoc. ī. e. q. j. si peccauerit.

On est. quia ꝓ meritis. ī. viij. q. j. audacter. et

vj. q. j. ex merito.

Nullus. clerico inferre. vel moniali. extra de accusatio. meminimus.

Laico.

In sancta. anathematizatus. ī. iij. q. iij. nullus. h ꝓpriū est. vel id est separatus a conuersatione clericoz. quia laicus. ī. e. laici. z. xxij. q. iij. cerrum. z vj. q. j. illi qui. z. c. omnes.

Super illos. ī. di. x. certum. z. c. suscipitis.

a ¶ Ira nec obligari. i. accusari xxj. di. Inferior.
b ¶ Quod magnū. s. dis. xcij. legimus. Jo.
c ¶ Laicos. certū ē q laic⁹ pcēns ppriā iniuriā admitti. titur ad accusationē cōrā clericō iudice vt ex de resti. de certero. Nūqd q ecōtrario clericus admittit ad accusationē laici cōrā laico iudice si psequat suā iniuriam. dicūt quidā q nō. nā vbi crimē irrogat penā sanguinis clericō interesse non pōt. vt. xxiij. q. vlti. his a qbus. Sz si nō irrogat penā sanguinis bñ potest. Alij dicunt q in nullo crimine clericō pōt accusare laicū. ar. xj. q. j. nullus. qz nō pōt in crimie testari ꝓtra ipm xj. q. j. testimonium. z sic fallit regula q est. iiij. q. vj. omibus. agat ergo clericō ciuiliter de crimine.
d ¶ Non accusasse epos. In h c. assignant tres rōnes ꝙre laici nō admittuntur ꝓtra clericos. ꝙrta assignat. s. e. q. c. j. quinta est qz magnū est q clerici accusent ab eis. vñ dz eis esse rarū vt. s. e. ꝓxi. c. Jo.
e ¶ Litigare. ex ō sindi. c. vno
Beſi. 9.
f ¶ Acerdotes z reliqui. agant. si plati sūt heretici vl excōicati l ñ seruēt canones vel simoniaci vel notorij fornicatores. tūc pt recedi ab eis

a dicari: ita nec obligari: qz ra
b rū est oīe qō magnū ē. ¶ Portem⁹ onera oīm q grauant. Quinīmo hec portat in nob brūs petr⁹ apl's cui⁹ vice fungimur legatiōe z cui⁹ regula informamur: qten⁹ eius fulti auxiliū nunc z in ppetuū ab omīb⁹ tueamur adūsis. Itē eusebius. De eodem.
c ¶ Licos nō accusasse episcopos hacten⁹ obseruatū z ꝓstitutū ē: qz nō sunt eiusdē pōsatōis: z opido eis q̄dā infesti existūt. q̄ppe cū vita eox z ꝙuersatio eox debeat eē secreta z a laicox actib⁹ remota: nec ab eis impeti debēt etiā q eox castitatē z gra
d uitatē nolunt imitari: maxīe cū eos nolūt recipe ī suis accusatiōib⁹. Itē fabian⁹ pa. Nec clerici in accusatiōe laicōz nec laici in accusatione clericox sunt suscipiendi
e ¶ Sicut sacerdotes vl reliqui clerici a secularium laicox excludunt accusatiōe ita illi ab istox sūt excludēdi z alienādi criatione. z sic illi ab istis: ita z isti ab illis non recipiūt: qm̄ sic dñi sacerdotū segregata debz esse ꝙuersatio ab eox ꝙuersatiōe: ita z litigatio: qz ꝙ dei nō opoz
f tet litigare sed mitem esse ad oēs. Itē clemēs. Laici clericos accusare nō debent.
g ¶ Acerdotes z reliqui sacre ecclie mīstri omēsq⁹ plebes epos suos diligere debent z eox ꝓcepta obedire: z si ipi aliq̄ qō absit agāt nisi ī fide errauerint. Idem. De
h ¶ Alis ꝺem eodem. natio eis īmineat: qui in pres peccāt diuīa scriptura oñdit dicens. ¶ Si. n. chā qz nō operuit pudēda patris maledict⁹ est: multo āplioꝛi ꝺemnatiōe digni sūt: q̄ pribus legatiōe dei fulgentib⁹ ꝙtumeliā inferūt. Persone inferioꝛ oꝛdinū in supioꝛ accusationē recipiēde nō sunt.

Unde siluester pa. Maiores nō debēt accusare maiores.
i ¶ Clerici adūsus exoꝛcistā: exoꝛcista aduersus acolythū: acolythus adūsus subdiaconū: subdiacon⁹ aduersus diaconē: diacon⁹ aduersus ꝓsbm: ꝓsbr aduersus epm: accusationē dare aut testimoniū ferre nō valet. Itē zeph erin⁹ papa. De eodem
k ¶ Aioꝛ q̄spiam minoꝛ accusatiōib⁹ non īpetatur. Itē anacletus papa.
l ¶ Entētia De eodem. Scham filij noe dānantur q̄ suoꝛ doctoꝛ vl ꝓpositoꝛū culpā ꝓdūt: ceu chā q verenda pris nō oꝑuit: sz irridenda mōstrauit. Itē eusebius papa. Ques pastoꝛes suū: nisi a fide exoꝛbitauerit: non de
m ¶ Ques q bent accusare. suo pastoꝛi cōmisse sūt: eū nec repbendere nisi a fide exoꝛbitauerit: nec vllatenus accusare pūt: qz facta pastoꝛ
n oꝛis gladio feriēda nō sunt: o q̄ repbendēda recte vident. His auctib⁹ pbat: q subditi siue sint laici siue clerici ꝓlatos suos accusare nō pūt. Veruz de crimiosis et de infamib⁹ ꝝ intelligēduz ē q vitā suoꝛ ꝓlatoꝛ parati sūt repbendere nō imitari. qō ex ꝟbis anacleti dat intelligi: q̄ ait. Quare laici in accusatione epoꝛ nō audiantur
p ¶ Laici in accusatiōe epō rū audiēdi nō sunt: qz opido eis quidā infesti sūt. z indignū est vt ab eis accusentur: qui eoꝝ grauitatem nolunt imitari. Idem.
Sacerdotes non nisi a viris idoneis z pbatis accusari pūt
q ¶ Accusatio quoq⁹ eoꝝ sup qua nos cōsulere voluisti: non nisi ab idoneis z probatissimis viris: qui suspicionibus z sceleribus carent: fieri debet: quia et dñi sacri coꝛporis sui tractatores a vilibus ac reꝛobis z non

ante sniam. xix. dist. nulli. xvj. q. vlti. sane. xxxij. di. null⁹. z in alio crimie añ sniam nō est recedēdū ab eis. viij. q. iiij nōne. z. xv. q. vj c. vlt. Jo. h coꝛrigit ꝙ parte ex de tēp. oꝛ. c. fi. b.
r ¶ Alis ꝺenario. ampliꝛi. arg. q in eodez genere delicti pl⁹ peccamus erga patres Beſi. 9 spūales q̄ carnales. vt. xxx. q. iij. pitacium.
s ¶ Lericus. h non tenet. vel loq̄tur ꝛ his q ꝓpter irregularitatē non pūt ad altioꝛa ꝓmoueri. vt bigamiz coꝛpe viciati. alias esset ꝓtra oēs rōnem. vt. s. e. latoꝛ. Et dic clericus. s. psalmista z ostiarius.
t ¶ Aioꝛuz. h nō tenet. i ca. similiter nō tenet.
u ¶ Impetat. crimiose si ꝛ clericis itelligas.
l ¶ Entencia scham ꝛc. p dūt. tales depomu ntur. xlvj. di. accusatoꝛes.
m ¶ Ceu. i. sic.
v ¶ Bes. eum. criminose. si de clericō intelligas. dic hoc cū plarus eoꝝ est bone opinioīs.
o ¶ Ois. i. locutionis.
p ¶ Gladio. i. lingua.
q ¶ Rep: rehendenda. i. repbensibilia. ne sit contra. s. xxj. di. nolite. j. vj. q. j. ouef
r ¶ Ccusatio. suspitionibus. suspecti ab accusatōe z testimonio repellūt. s. e. testes. iij. q. v. accusatoꝛib⁹.

a ¶ Aut prauę vite. ar. q̄ nec etiā in excepto crimine laicꝰ prauę vite est admittēdus ꝓtra clericū. qđ verūz est nisi ꝓius clericus fuerit male opinionis. vt. ē. c. in ꝑmis. in fi. z eꝛ de fi. licet heli. z. c. p tuas. vt dictuz est ē. in summa. b ¶ Seruū suū. dñs est iudex in causa serui. vt hic. z ff de cōsuetudine. alʒ falsum est de fo. compe. cū cōtingat.

Joh. 2 War. 11 c ¶ Columne. sic z phibet lex colūnas cuiusli bet domus tolli vt. ff. de leg. j. l. cetera.

d ¶ Sed siquis hec pars vsq; ad finem loquit de causis ciuilibus vel crialiꝫ ciui liter ꝓpositꝫ. nā hoc. c. de laicꝫ lo quit. vñ non po test intelligi de criminaliꝫ cau sis. qz in illis nō audit laicus cō tra clericū. etiaz si ꝑmoneret euz hoc ideo dico qz non ꝓcedo. q̄ in accusatiōe sit ꝑ mittenda ad monitio. vt eꝛ ō simo. licet. z. c p tuas. z de accus. qualiter. sed de nunciationez sp̄cedere debz ca nonica monitio vt p eadem iura ꝓbatur. nec ob stat eꝛ de accus. siquis eps. qz in illa denunciatio ne loquit. de hoc nota. xij. q. ij. in digne. cū vbi de nunciaꝫ crimen simonie. nō ē ne cessaria admoni tio. quia de illo nō pōt quis pe nitere retēto oꝛ dine. vt. j. q. j. siquis nec. z. q. vij. redritis. licet sit ar. j. q. vlti. pater. z eꝛ de simo. licet. cui hodie statur. vt dicas speciale esse in eccl̄a. vt semp ꝑmo admoneatur q̄ ꝓponatur q̄rela ꝓtra eam siue ciuiliter siue alio mo do agatur. e ¶ Prius. j. xxiij. q. v. ad fidem.

f ¶ Per satiſfactionē. qđ videt esse speciale in eo qui offendit eccleſiā vt prius satiſfaciat q̄ absoluaꝫ. vt eꝛ de verbo. sig. ex parte. alʒ sufficit q̄ iuret. vt eꝛ de sen. excom. p tuas. g ¶ Iniuria. vñ nec clericꝰ ꝑt remitte re iniuriā factā ecclesie. vt. xxiij. q. iij. si is qui. Jo.

h S Jđs actores. actoꝛ ꝓstituit a nō dño z auctē iudi cis z ad pūres lites rm. insti. de cura. ē. vlti. ff. qđ idoneis ꝑsonis infamari no luit nec calūniari: sed ipe p/ prio flagello peccātes sacer dotes a templo eiecit vnđ li quet q̄ summi sacerdotes id est ep̄i a deo sunt iudicandi: a nō ab hūanis aut ꝓaue vite hoibus lacerādi: sed potius ab oībus fidelibꝰ portandi: ipo dño exemplū dante: qñ p seipm z nō p aliū vendentes z emētes eiecit de templo sa cerdotes. nullus enī vt reoz b inueniꝫ inꝯ illos q̄ velit ser uū suū ab alio q̄ a se iudica ri. qđ si ꝑsumptuz fuerit: aut multa indignatiōe ipe trasci tur aut potiꝰ vindictaz que rit sup euz. vnde z dñs ait p ꝓphetam. q̄ vos tāgit me tan git: z tangit pupillam oculi mei. ¶ Et paulopost si detra ctores quozūcūq; grauiꝫ iu dicanꝫ: z in pditiōis laqueū cadunt: multo magꝫ lacera tores z detractores atq; ac cusatores famuloꝝ dei dam nanꝫ: z ī baratrū nisi se coz rexerint: z p eoꝝ satiſfactio nē condigna egerint pniam: indubitanꝫ vadūt: z vindi cibus flāmis exurunꝫ. hec z alia piculosa ꝓsiderātes apo stoli ꝓstituerūt: ne facile cō monerenꝫ aut lacerarenꝫ vl c accusarentur colūne sctē ec clesie dei: q̄ apli z successoꝛes d eoꝝ nō īmerito dicunꝫ ¶ Sz cuiusq; vniuer. item eorū. ē. actoꝛ. z hoc ideo. qz actoꝛ cum decreto sit. z decretū nō extendiꝫ ad futura. ff. de vsur. l. j. sed ꝓcuratoꝛ semp a vero dño constituitur. et ab initio z ad vnā litē z ad plures z ad ꝑsentes et ad futuras. ff. e. l. iij. z. C. de ꝓcu. neq; iudicꝰ ab vniuersi tate z ad vnam z ad plures cau sas pūres z futu ras. z de auctoꝛ/ritate epi. C. de epi. z cle. oēs q. ē. z ħ nihilomi nus. Canon ta/men oēs admi/nistratoꝛes eccle sie vocat ꝓcura toꝛes. j. q. iij. sal uatoꝛ. fm cano nes plat̄ z antre lit. ꝓte. z pꝰ ꝓcu ratoꝛē cōstituit. vt eꝛ de iur. ca lum. c. cū cām.

e causā habuerit. ꝓius ad eoſ recurrat charitatiꝫ studio: vt familiari colloquio ea sanēt cōmoniti: q̄ sananda sunt: et charitatiue emēdent q̄ iuste emendāda cognouerint. Si aūt aliq̄ eos ꝓiuſq; hoc ege/rint lacerare accusare vel in/festare ꝑsumpſerint: excōicē/tur: z minime absoluanꝫ an/te q̄ ꝑ satiſfactionez vt iā dī/ctum est ꝓdignā penitentiaz f egerint: quoniā iniuria eoꝝ ad christū ꝓtinet: cuius lega tione funguntꝫ. I tez alexan der. Cōmunione priuetur: qui primati aduersus episco pum conqueritur: priuſq; fa miliariter eum cōueniat.

h S Jquis erga epiſcopuz vel actoꝛes eccl̄ie quā/libet querelam iustam se ha bere crediderit: nō ꝓius pri mates aut alios adeat iudi ces q̄ ipos a quibus se lesuz existimat: familiariter cōue/ i niat: non semel sed sepiſſime vt ab eis aut suā iusticiā ac/cipiat aut excusationē. si aūt secus egerit: ab ipſis aut ab k alijs cōione ꝑuef: tanq̄ apo stoloꝝ patrūq; alioꝝ cōtem/ptoꝛ. I tē euariſtꝰ pa. ; Missi opinīōe discussa nō audiant accusatoꝛes eoꝝ.

l S Jđ sūt vituꝑatoꝛes aūt iudex in eā sue eccleſie. sicut ꝓcuratoꝛ fiſci est iudex in causa fiſci. vt. C. vbi cause fiſcales. l. j. sic imperatoꝛ est iudex in causa fiſcali. ff. de his que in testa. dele. ꝓtoxi/me. z tamen res fiſci res imperatoꝛis dicit̄. ff. ne quid in loco pub. l. j §. hoc interdum.

S Jqui sunt vituperatoꝛes. id est conuiciatoꝛes qui l depoſiti curie tradentur. xj. q. j. siqui sacerdotum niſi fecerit ex caloꝛe ire cundie. vt. ē. c. q. iij. siquis ira/tus. Jo. hoc hodie falsum est. niſi esset post excommu/nicationem contumax de iudicijs cum non ab homine fallit in caſu speciali de cri. fal. ad falsariorum. vbi de/poſitus statim traditur curie seculari.

i ¶ Sepiſſime. i. ter. xvj. q. vij. omēs decime.

k ¶ Priuetur. hic videt q̄ epūs poſſit aliquez ꝓ ꝓpria iniuria ex communicare z punire. vt. lxv. dist. z qui emen dat. z. xxiij. q. iij. ij. guilfarius? est. xxiij. q. iiij. in ter querelas. et q. v. de occiden/dis. vbi videtur q̄ iudex ꝓ sua iniuria nō debeat reus occidere cu ius iudex est. Hic distingue qz ſ in/iuria tangit spe/cialiter ꝓlatū. non potest excō/municare aliq̄m ꝓ tali iniuria. si tangit ecclesiā ꝑt. nā epūs ꝑt eē

Se plato an sit propria iniuria communis?

a ¶ Expoz. hec duo. c. loquitur de suspect. vl ignoꝛ. ⁊ de his qui suã iniuriã nõ psequunt. b ¶ Intentõe an faciãt aiã nocendi. xxiij. q. v. pdest. c ¶ Conscientia. si sit pscius crim. d ¶ Aut cupiditate. pecunie. ⁊

a Querendũ est. Vide dist. idez qõ (c. q. j. phibent. in pceden

ti. c. ⁊ dic q̃rẽdũ est. s. a iudice ẽt si aduersari⁹ nõ q̃rat. ff. de postula. q̃s phibet. et xxx. q. v. iudicantem. ⁊ j. e. alieni. ⁊ ar. C. de q̃stionib⁹ suos. Et loquit hoc. c. ⁊ pcedẽs de ignoꝛ. vl ŏ noꝛ. ⁊ suspect. qz tñs põe integri stat⁹ esse debẽt. ff. de test. quesituz. ⁊ obij/cio tibi. si iudex q̃rat de ꝓuersatione h⁹ testis. oz q̃ q̃rat ab alijs. sil⁹ oporteꝛ q̃ q̃rat de ꝓuersatione illoꝝ a q̃bus q̃rit de ꝓuersatione isti⁹. ⁊ sic in infinitũ ꝓcedet iudex. Qõ repro bat decre. noua. cũ in multe. Si ãt iudex ab ipo teste q̃rat an sit fur vl homicida stulta esset q̃stio cũ nemo illõ fateretur. ff. si est ignor⁹ bñ pt ab eo q̃rere an sit liber vel fuus. ab alijs autẽ notis inf q̃s est ꝓuersatus q̃ret de fama isti⁹. pt etiã iudex in genere q̃rere sic dicẽdo es tu ral⁹ vt possis esse testis. vt. ff. de q̃stionib⁹. l. j. ℣. q̃stionẽ.

Exo. 23
1. Timo. 5

f ¶ Accusat. in accusationib⁹ ergo nõ psumitur quis dign⁹ nisi

a accusatores epõꝝ vl religiõsũ sacerdotũ: nõ oz eos a iudicibus ecclie audiri: añ ꝙ eoruz discutiat estimatiõis suspicio

b vl opinio: q̃ intẽtiõe q̃ fide q̃ c temeritate q̃ vita q̃ ꝓscia que merito. si ꝓ deo aut ꝓ vana glia aut ꝓ imũdicia vl odio

d aut cupiditate ista psupserit Y tẽ calixt⁹ papa. Maiores natu nõ accusent: nisi q̃ sint recte fidei ⁊ ꝙuersationis.

e Deredũ est in iudicio cui⁹ sit ꝙuersatiõis et f fidei is q̃ accusat ⁊ is q̃ accusat: qm̃ hi q̃ nõ sẽ recte fidei ac ꝙuersationis ⁊ q̃ꝝ vita est culpabil⁹ ⁊ q̃rũ fides ⁊ libtas g nescit: nõ pmittunt maiores natu accusare: neq; viles p/sone ĩ eoꝝ recipiant accusatione. Y tem sixt⁹ pa. Absq; duob⁹ vel trib⁹ testib⁹ nõ recipiant epõꝝ accusationes.

h Accusatio epõꝝ nõ ẽ facile recipiẽda: dicente dño. Mõ accipias vocẽ mẽdacij. Et apls in 1 ad ũsus presbyteꝝ inscptõez ñ recipiẽdã absq; duob⁹ vl trib⁹ idoneis testib⁹. Si hec de pbris vl ceteris fidelib⁹ sũt pcauenda: q̃ntomagis de epis. Y tẽ ex cõcilio aurelianensi. Pro sola ꝙuentiõe epi nõ submoueat

k Sacris ab epo vl ab eccia vl de ꝓprio iure crediderit alicui repetẽdum: si nihil ꝙuicij aut criminis obiecerit: eũ p sola ꝙuentione a cõmunione

gnus q̃ indignus. vt extra de pr̃esumptiõe. duduz.
g ¶ Nescitur. p hoc ptz q̃ loquturde ignoꝛ.
h ¶ Maiores. i. clericos.
A Causatio episcoporum. facile. id est absq; inqui/ l sitione.

eccleſie non licet submoueri. Y tez euarist⁹ papa. Quare subditi plates suos repbẽ/

i Sunt dere nõ possunt

Nonnulli q̃ ꝓpositos suos puerse repbẽdũt: si vel parum ipis molesti extiterint. Q̃ rbis oĩb⁹ dat intelligi: illi ab accusatiõe remouent: q̃ nõ affectiõe charitatis sed prauitate sue actiõis vitã eorũ diffamare ⁊ repbẽdere q̃runt. Quod xo ꝓmissis auctoritatib⁹ criosi phibeant ab accusatiõe platorũ: testat

m augustin⁹ in libro soliloquiorũ ita dicẽs. Non oẽs subditi sed criminosi tm̃ phibent

n Pre/ accusare plates

sumũt plati non debere repbendi vel accusari: pro eo q̃ canones nõ eos passim ꝓstituũt accusandos: q̃ tñ

o negaꝝ solis criosis: cũ de repbẽdẽdo veritas ipa ꝓstituat. Si male locut⁹ sum testimoniũ phibe de malo: ⁊ cetera. Opponit huic distinctioni. Ipi sacri canones distinguunt in q̃ casu pastoꝝ sint accusandi a subditis dicẽtes. Oues pastoꝝ suos nõ accusent nec repbendãt: nisi a fide exorbitauerint. ecce ĩ quo casu sunt accusandi a subditis: in alijs aũt mĩme. Huic oppositiõi rñdet sic. Distinctio illa canonũ de criosis ⁊ infamib⁹ intelligit. Oues eĩ criose ⁊ infames pastoꝝ suũ accusare vl repbẽdere ñ pñt

S Iquis con/ k suicij. non tñ ex hoc sequit q̃ ꝓpter conuiciuz ipm possit excõmunicare. vt. xxiij. q. iiij. inter q̃relam. vel ŏ non fuit tm̃ episcopi causa sed ecclesie. vl ꝓpter q̃ remouendus est a cõmunione a metropolitão sz non ab episcopo vel dic si conuicium redũdat tm̃ in pson̄a episcopi. quia dicit tu es filius rustici. tunc non potest sed si dixit eũ simoniacum. quia hoc redundat in ecclesiã bene potest.

S Unt nõnul l/li.

m ¶ In libro soliloquiorũ. id est psalmorum. id est solius spiritussci eloquiũ. quia solo instin/ctu spiritussanc/ti ibi locut⁹ est. de quo habet de pe. di. ij. quereꝝdum.

Joh. iij

P Resumũt. q vel accusari. ar. laicos posse accusare clericos. j. e. clericos. ⁊ xxiij. di. illud. ⁊ C. de offi. re/

eto. prouin. iustissimos. sed corrigitur taliũ opinio. ex de testi. decretero. o ¶ Criminosis. s. clericis.
p Testimoniũ. cum debebat exemplificare de accusatione exemplificat de testimonio. quod ideo facit. qz qui admittit advnũ ⁊ ad reliquũ. iiij. q. ij. testes. Jo.
q ¶ Opponit. dixerat in illo. ℣. his auctoritatib⁹. q subditi criminosi siue clerici fuerint siue laici non admittantur ad accusationẽ prelatorum. vnde colligitur a contrario sensu. q alij admittantur. huic distinctioi

obijcit. ꝛ postea ſm ſuam opinionē ſoluit que talis eſt ꝙ laici nō criminoſi poſſunt accuſare clericos qō falſum eſt. vt ex de teſti. decetero.

a ALieni errozis. Ex triby locis iſti⁹. c. argumētat Granus a ꝓzio ſenſu in ſeqnti. §.

b CRecedentem. id eſt. apoſtatam.

c CNon obedientem. i. ſciſmaticū. vt. xix. di. nulli. ꝛ. xxv. q. j. violatozes.

d CNon poſſumus. ar. ꝙ iudex pōt infamē repellere. licz reus ipſum recipiat. xlv. di. lz. xxx q. v. iudicantez. C. de queſtionibus ſeruos. in pn. iij. q. iij. parentes. Itē ar. ꝙ iudex examinabit accuſatores ſicut ordinādos vt eos repellat. xxiij. dis. cōgz. ꝛ gregoriꝰ precipit iohāni vt inquirat de perſōna accuſatozis. ſ. c. q. j. in primis. ſic. xxiij di. illud. vt ſ. c. criminatiōes. et preterea ſue dignitatis tuende ſ. tia indignos a poſtulatiōe removet. ff. ō poſtula. l. j. in pn. et repellit militem. licet aduerſarius velit eum admittere. ff. de pcura. filiuſſa. §. milites. ꝛ qs preterea phibet ī torum ꝛ oīa p̄hiber etiā ſi aduerſarꝰ ꝓſentiat. vt. ff. de poſtula. §s prohibet. imo vbi aduerſario non competit exceptio. iudex ex officio ſuo excipiet. ex de ap. ꝓſtitut. ꝛ. ff. de peti. here. l. vl. Sed ꝛ. none ſic videtur iudicare ſcōm ꝓſciam. ꝛ ſcis quia nihil ex ingenio ſuo ꝛ domeſtice voluntatis motu facere debet. vt ſ. c. proꝓ. ꝛ. iij. q. vij. iudicet. Rñ. iudicat in hoc caſu ex his que recipit in exercitio cauſe que ante eum agit. nam cum coram ſe vider infamē admitti. poteſt ipſuz repellere. ſicut cū ſcit tempora appellatiōis elapſa eſſe ſupplet de facto. vt C. de tempo. ap. l. iij. in fi. ſic. xxviij. di. ſi pziuſqz. ſcili⁹ cet de facto qō ꝓſtat iudici tanqz iudici. ex de poſtul.

e COn poteſt. p̄zeuaricari. ergo ſi non ſūt (bone. puaricati. videt ꝙ ſint admittendi non obſtante pcedenti delicto. ſicut ꝛ alius qui fuerit in mortali. vt. iiij. q. j. diffinim⁹ qō ꝺdā negāt cū nec ad ordines ad

nisi a fide exorbitauerit. Ceterū si a fide exorbitauerit: tāta ē labes illi⁹ criminis: ꝙ ad ei⁹ accuſationē ꝛ ſeruī ad uerſus dñm ꝛ ꝙlibet crimīo/ſi ꝛ infames adūſus quēlibz admittūt. Uñ dionyſi⁹ pa.

Infames accuſare nō poſſūt

a ALieni errozis ſociū vl a ſui volūtarie ꝓpoſiti

b tramite recedentē aut ſacris

c patrū regul ꝛ ꝓſtitutiōib⁹ ñ

d obediētē ſuſcipe nō poſſum⁹ nec debemus. Nec impetere recte credētes vel ſcōz patz ſanctiōib⁹ obtēperātes permittim⁹: qz infames oēs eſſe cēſem⁹ ꝺ ſuā fidē aut chriſtiana legē ꝑuaricanť: aut apli cā vel regłarē libenť poſtponūt auctē. Itē ex ꝓci. tol. iiij

Chriſtianos accuſare vel in eos teſtificari ꝺ fidē acceptā

e DEſeruerūt nō poſſunt

DOn pōt erga hoīes eē fidel ꝺ deo extiterit infidel. Judei ḡ ꝺ dudū chriſtiani effecti ſē ꝛ nūc ī chriſti fide ꝑuaricati ſē. ad teſtioniū dicē dū admitti nō debēt ꝗuis ſe eſſe chriſtianos ānūciēt: qz ſi cut in fide chriſti ſuſpecti ſūt ita in teſtionio hūano dubij

f habenť. Infirmari oz eozuz teſtimoniuz qui in fide falſi

mittať ꝺ qñqz fuit crioſus. vt. xxv. di. pīmū. et. vj. q. j qui crimen. ꝛ. ff. de ri. nup. palam. vbi dicit turpitudo licet intermittat nō delet. ſic. ff. de fur. ꝺ ea mēte. quid iuris ſit de hoc oz de te. teſtimoniū vbi coꝛrigit h.

f CInfirmari. §. xix. di. c. ſi. vel aliter. ar. ꝙ non valet dictū teſtis ſi poſtea deregitur eiuſ ifamia.

g PAgani. ni ſi ſuam in iuriam ꝓſequātur. vt. iij. q. vj omnibus. ſz he/retici non quia excōicati ſūt. ex de here. vergentis. Sed nūqd iſti. ſ. pagani et iudei audiunť in exceptis criminibus. dico ꝙ non ſm. h. ſic ſz ꝙ iudei poſſunt videt ex de iudeis iudei. ſed decre. expreſſe ꝓtradicit q̄ dicit ꝙ teſtis debet eſſe fidelis. vt ex de teſti. licet ea ratione quia ſunt ī peccato mortali. ñ ſunt audiendi. ex de teſti. ſup eo.

h CAut vocē oporteť tamen clericos habere teſtimoniū bonum ab his qui foris ſunt. vt. ſ. viij. q. j. licet. de ꝓſe. diſt. j. iubemus.

i CInfamati/oniſ. vt ſe expurgare debeant.

k CEqualitaſ falſum dicit. ſufficit eni ꝙ accuſatoz ſit bone fame. lz accuſaťꝰ ſit meliozis. vt. ſ. c. latoz. Itē in alijs falſum dic. ꝙ nec infamis infamē nec criminoſus crimīoſum accuſat. vt. vj. q. j. ꝺ crimē. niſi ꝓ eū tolerauit ſcies eū talē. ex ō accuſ. nulli. ſz pt dici ꝙ h eſſet ſpāle ī ep̄o. vt ñ poſſit remouere ab accuſatiōe illos §s prius tolerauit. Itē fallit ī arenario ꝺ pōt accuſare arenariū. vt. C. ō inoffi. teſ. ī arenā. Itē fallit in caſib⁹ in ꝺb⁹ ſoci⁹ crimīe ñ repellit ſocū §s habes notatos. iij. q. iij. liberi. ꝛ. C. ō teſti. qm. al's ꝙlibet cuuſcū ꝙ ꝓditiōis ꝛ ꝑtūcū ꝙ crimioſus viles ab accuſati/one vel teſtionio repellit. vñ etiā ſoci⁹ a ſua accuſatione repellit ſocios ꝛ crimioſus. ff. ō accu. hos accuſare. §. ſi ſeru⁹. ꝛ. iij. q. iiij. c. pe. qō falſum ē in exceptis cri/

l SJ hereticus (minꝰ. vt. §. in pn. ḡnis notaui. Hec aucētica ē falſa. qz nunqz hereticꝰ admittiť ad accuſandū. vt ſ. iij. q. j. c. j. forte loquiť de mjoꝛibꝰ

docenť: nec eis ē credēdū ꝺ veritaťz a ſe fidē abiecerunt

Itē gaius papa. Hereticī iudei vel pagani chriſtianos

g PAgani accuſare ñ pōt. vel hereticī ſiue iudei nō pōt chriſtianos accuſare

h aut vocē infamatiōis eis inferre. In b. c. decernit: vt hereticī ñ impetāt recte credentes. vñ econtra intelligiť: ꝙ hereticī ab hereticis impetī pōt. Itē a tramite ſui ꝓpoſiti volūtarie recedēteſ ñ pōt impetere ſeruātes limitē ſue pfeſſiōis. ex b b dať intelligi: ꝙ recedētes a ſuo ꝓpoſito ſimiliť recedentes crimīari pōt. Itē nō obediētes ſancti onib⁹ ſctōz patrū nō pōt accuſare obtemperātes ſacris ꝓſtitutiōib⁹. In ꝺ ſimiliť intelligiť: ꝙ inobediētes īobediētib⁹ accuſare lz. vñ gñaliter colligiť: ꝙ in accuſatiōe

k equalitas fidei ꝛ ꝓſatiōis inter accuſantē ꝛ accuſatum ſemp ꝓſideranda eſt vt is qui accuſat vel par vel ſupioz inueniat. Itē nouellarū ꝓſtitutio. Hereticus hereticū accuſare ꝛ contra eum teſtificari

l SJ hereticus ri poteſt. contra hereticū litiget

m cuiqz eoz hereticū teſtez ad/

hereticis q̄ nō peccant in pcipuis articulis fidei. qui nō admittunt in iudicijs id est. ō his que acta sē cozam iudice. sz ī alijs ꝓtib⁹ ꝓpter inopiaz p/bationū admittunt. ñ tñ sine tor/mētis. vt. ii ij. q. iij. §. in criali. v. si ea res. ¶ C ō hereticis l. vl. iofsed certe fm canones ñ admittit here ticus cū sit excōicatus ⁊ dēat sta/tim occidi. ō hereti. ex cōicam⁹ et. c. pen. ℨ. b.

a ¶ Hereticū. ar. ali/q̄d admitti p aliq̄ q̄ nō admitti tur ℨ se sil/e xxxvij. dist. c. siq̄d veri ar. ℨ. iij. q. iij. siq̄s te/stibus.

b ¶ Sz q̄ rit hāc sol/uit v: ban⁹ xij. q. j. sci/mus.

c ¶ Pasto res. in pncipio q̄onis. q̄ tñ ñ sunt ꝓba illi⁹ q̄/stionis. sed sensus ei⁹ ē

d ¶ Le/ prūq̄s et tacēt. di/cāt tñ ei. q̄ ꝓt ꝓdēsse ⁊ non obesse. xxij. q. v. ℞ vr sz in pu/blico no dz hēre. vt. vj. q. j. si oīa. hec ℨ tacit

ducere licet. Sinaūt ortho doxus a ℨ hereticū litiget: ꝑ ortho doxo q̄dē heretici testionū valeat. cō tra orthodoxū aūt soli⁹ orthodo xi testioniū valeat. ¶ Itē orthodo xis aūt litigātib⁹ ad testionium b nulli heretico pateat adit⁹. Sz q̄ rit si flagitiosissim⁹ catholic⁹ pos sit ꝟuenire hereticū ō alio crimi ne q̄ ō heresi huic q̄oni ita rñde tur. ¶ Jn q̄ hereticⁿ inferior ē: vi delicz ī regla fidei ī eo a malo ca tholico accusari p̄t. ¶ Jn q̄ autē supior fuerit videlicet in ꝟsatio ne vite: in eo a flagitiosissimo cō c ueniri nō p̄t. ¶ Itē q̄ ō ꝟ pastores ꝑ suis actib⁹ magī sūt tolerandi q̄ corrigēdi: duplicit intelligit. vel qz a crimiosis tolerādi sūt et nō corrigendi: vñ ibi subinfert: qz sepe ꝑ meritū subditoꝝ depra uat vita rectoꝝ: q̄rum ℨ merito deo pmittēte vita rectoꝝ depra uat: ab eis potī⁹ sūt tolerādi q̄ corrigēdi: vel qz sūt q̄daz q̄ sepe deserunt a publicā documētū: et crimē q̄ intēdūt ꝓbare nō va/lent. ō q̄b⁹ ī omelia de pnīa aug. dit. ¶ Que publicā documētū ꝓba.

Pri nō possunt: tolerāda sūt

o Uerūq̄ boni viri ꝓpterea sufferūt alioꝝ pcta ⁊ tacēt: qz se/pe deserunt publicā documentis e q̄b⁹ ea q̄ ipsi sciūt iudicib⁹ ꝓba/re non p̄nt. ¶ Ne his etiam illud s anacleti intelligit: sniā cham fi/lij noe dānant: q̄ suoꝝ doctoꝝ vel ꝓpositoꝝ culpam ꝓdūt: ceu cham q̄ ꝑris pudēda non oper it: sz ridēdo mōstrauit. ¶ Nec enīz aucte subditi nō ꝓhibent ab ac cusatiōe sz a ꝓditiōe. ¶ Aliud ē enī ꝓdere: aliud accusare. ℨ Dz/dit q̄ nō ꝓbāda defert. Accusat q̄ reo p̄ne crimē iudici offert ꝑ batur⁹ q̄ō intēdit. ¶ Cham solus vidit pudēda ꝑris ⁊ iō p euz in/telligunt q̄ cū soli sūt ꝟsicij crimi nū suoꝝ ꝓlatoꝝ atq; ideo accusa re nō possunt: vitam tamen eoꝝ infamādo alijs ridendam offe/runt. ¶ Item obijcit q̄ subditi eti am religiosi ꝓlatos suos accusa/h re nō p̄nt. Legit enī in exodo: q̄ maria sozoꝝ aaron: que ꝓma post transitū maris rubri sumpto tym pano hymnū cātare meruit: po/stea murmurās in moysen eo q̄ eth yopissam duxerat in vxorē: a dño lepra pcussa ē. ¶ Itē ī libro re gum q̄ cū dauid fugeret a facie saul: latuit in spelūca: in quā cū saul diuertisset ad purgādū ven trē: dauid p̄cidit ozam chlamy/dis eius: q̄ se fecisse postea gra uiter doluit: ⁊ vehemēt peni/tuit. Saul a dño erat reprobat⁹: et ex inuidia dauid p̄sequeb⁹: vt eū morti traderet. dauid erat vir hūilis ⁊ mitis sauli a dño substi tut⁹ ꝑ samuelē vnct⁹ in regē. sed tñ qz p̄cidit ozaz chlamydis sau lis grauit fleuit: cuz a saule sola admīstratiōe vnctionis supareꝝ vñ daꝝ intelligi: q̄ subditi q̄uis religiosi sint ꝓlatos suos crimi/nosos accusare nō p̄nt. Mā ꝑ saulē q̄ ventrē purgabat: ꝓlati intelli gunt: q̄ malicīā corde ꝟceptā in opus ꝓducūt. Itē legit in libro regū: q̄ cū arca dñi reduceret⁹ ō gaba in hierusalē: a bobus recal citrātib⁹ arca inclinata ē: cui dū oza leuita manū adhiberz: vt eā i erigeret: a dño pcussus interijt. ꝑ arcā ꝓlati intelligunt: ꝑ ozam subditi. ꝑ inclīationē arce casus intelligunt ꝓlatoꝝ. ꝑ illū q̄ ma/nū adhibuit intelligunt reprehen dentes vel accusantes vitā do/ctoꝝ: qui a dño pcussi intereunt. k His itaq; rñdet. Uerū est ꝑ ar cam significari ꝓlatos ⁊ ꝑ ozam subditos. Illud ℣o falsum est: q̄ ꝑ inclinationē arce casus sig/nificet ꝓlatoꝝ. Aliud est enim inclinari vel descēdere: aliud ca dere. Legit enī q̄ saluator nr̄ se inclinauerit: sicut q̄n digito scri bebat in terra: ⁊ de montib⁹ fre/quent descēderit in q̄s ascēdebat vt vel pnoctaret in oꝛone vel vt discipulos in mōte altioꝛa doce/ret p̄cepta: vel vt turbas fugiēs ex altitudine mōtis eas respicere et libere posset docere. Inclīatio vel descēsio hūilitatē significat: l q̄ spūales nōnunq̄ carnalib⁹ cō descēdūt: vt eoꝝ infirmitati cō patiant. iuxta illud apli: q̄s in/

nitas ñ ob/stat ei q̄ nō p̄t ꝓbare. Num.12
Itē ñ nocz ei q̄ ñ p̄t im pedire. vel etiā erube/scit loc⁹. vt ff. de fur. l. penul. Itē nec nocz ei q̄ scit suum ius durare ff. q. mo. pi gn. vel hy/po. sol. sic. ℨ. ñ vr. als Act.13 semper ob/stat tacitur nitas. vt ex ō his q̄ ti. a plar. c. ij. ⁊ litij. di. si ꝟuus. 1.Reg.16

c ¶ Judi/cibꝫ. iudici ergo facien da ē ꝓbatō ñ aduersa/rio. vt. iij. q. iij. ℨ. itē i criali ⁊ C ō ꝓdi. ob/tur. ca. l. j. ar. ℨ. j. q. j. siq̄s epōs. 1.Reg.24

f ¶ De his q̄ accusant ꝓlatos de crimie q̄ō ñ p̄nt ꝓbare g ¶ Ana/cleti. ℨ. eo. snia. 2.Reg.1

h ¶ Jn ex odo. meliuꝰ ī libro nūe/ri. l. di. ℨ. in ecclesia.

i ¶ Per/cussus. qz ea nocte ñ se ab vxoꝛe ꝟ ãplexu ab/stinuerat. Joh.8

k ¶ His. ita incipit rñdere his tribꝫ obie/ctionib⁹. ⁊ ꝑ mo respon/det vltimo l ¶ Altio/ra doceret. ar. q̄ mgr̄ dz docere ī alto. 2.Cor.12

a firmat: et ego nō infirmor? Hos etiā significauerūt āgeli: qs iacob vidit scalā descēdētes. ō bis p̄phetā dr. Inclinauit celos et descēdit. p arcā ergo inclinatam intelligunt p̄lati: q̄ subditorū culpā mificordit portāt: et eorum infirmitati hūilit cōpatiunt. vñ bñ dicit: q̄ bob? recalcitrātib? arca inclinata est. boues quippe recalcitrantes subditos significantes suis doctorib? ñ obedientes. q̄b? dū p̄lati compatiunt q̄si bob? recalcitrātib? arca inclinat. leuita q̄ manū adhibuit significat illos: q̄ mificordie cōpassionē in p̄lat suis rephēdūt: eosq̄ in seueritat amaritudines erigere volunt. vñ bñ leuita iste ozā dr. ozā q̄ppe robustus dr illi eni robusti dicunt: q̄ cum de sua iusticia p̄sumūt: mificordiā peccantib? negādā putāt et impudētes rephēdūt vñ a dño pcussi intereūt: qr iudiciū sine mīa erit illis q̄ nolūt facere mīam delinq̄ntib?. cui p salomonē dr: Noli esse nimis iust?: qr e nimis iust?: qui perit in iusticia sua. Sic et illud moysi intelligit. p moysen enim p̄lati intelligūt. p ethyopissam vxorē pctōres intelligūt. moyses ethyopissam vxorē ducit: cū q̄libet p̄dicator pctōrē sibi copulat: vt ex eo sobolez bonoz operum deo gignere valeat. hāc copulaz dū maria. i. subditi rephēdūt: lepra pctī inficiūt. vel p mariā synagoga intelligit: q̄ in moysen id est. in christū murmurauit: qr ethyopissam. i. ecclīaz ō gētibus sibi copulauit q̄s lepra p̄fidie et erroris sordidos fecit. Nō g̃ his auctib? subditi p̄hibent ab accusatiōe suoz p̄latoz: sz monent ne rephēdāt mificordē cōpassionē eoz. Jtē p saulē p̄lati intelligunt: p dauid subditi. Saul purgans vētrē eos significat: q̄ malitiā corde z̄ceptā foras in opus p̄ducūt. Sz in p̄cisiōe chlamydis nō significat rephēsio peccanti. Per chlamydem eni regni ptās intelligit. Hāc p̄cidit: q̄ p̄latū snīa dānatiōis ferit: qō nulli subdito nr lz. facta eni pastoris gladio. i. snīa damnatiōis a subdit ferēda non sūt. Hinc ē q̄ hiero. ait sup marcū ō pontifice q̄ scidit vestimēta sua. Scissio vestis scissionez significat sacerdotij: qō in p̄sio erat scindēduz et auferēdū iudeis. vel p dauid significant q̄ nedtiā suoz p̄lato rū videtes maiora eoz pctā ꝓtē nūt: mīma ꝺo et leuia q̄si extremam oram chlamydis p̄ciderēt rephenderet et lacerare satagunt: vel qr saul solus diūtit in spelunca in q̄ dauid sol? latebat. Jtē sup ꝺ pōt intelligi: qō ō cham dictū est: q̄ solus vidit pudēda patris: q̄ nō cooperuit sed ridenda mōstrauit. Hac itaq̄ auctē nō inhibet subdit accusare p̄latos: si accusabiles fuerint. Jtē p̄bat q̄ subditi p̄latos suos accusare nō p̄nt: etiā si religiosi fuerint. Infames eni sūt eo ipso q̄ suoz doctoz vitā rephēdere conant. Infames eni fiūt vt canonū tradit auctas: oēs q̄ in p̄sequentes et q̄ doctoz suoz vitā rephēdūt vel accusant. Nullus āt ifamis i accusatōe p̄latoz ē audiēd? nisi forte a fide exorbitauerit: vt supra dictū est. Cū g̃ subditi eoipso q̄ in accusationē p̄latoz p̄silit ifames efficiūt. ifamib? aūt copia accusandi denegat: patet q̄ subditi p̄latos suos accusare ñ p̄nt. His ita rñdetur nō oēs p̄lati p p̄latis dānatur. nomē eni nō facit epm sz vita. Un grego. ianuario epo scribit. Aue etas nō vita seniorē facit grauiē est increpādus.

b Paulus dicit seniorem ne increpauerit. Sz hec ei? regula tūc est obseruāda: cum culpa seniōris suo exemplo non trahit ad interitum corda iunioz. vbi autez senior iuuenibus exemplum ad interitum p̄bet sibi districta increpatione feriendus est. Nam scriptū est: laqueus iuuenū oēs vos. et rursus: maledict? p̄er cētum annorum. Item hieronymus ad elio dorum. Dignitas nō facit episcopum sed vita.

a Nos etiam scilicet spūales p̄dicatores.

b Pec catorem. in hoc ramen non peccauit. q̄ adhuc ñ erat p̄hibitum. nec hodie ē si sub hac condītione ducitur. vt fiat fidelis xxviij. q. j. nō oportet.

c Item ad hoc. si militer et pliciter respondet. et vltimo male.

d Wel per dauid. secunda solutio.

e Saul ētia respōsio.

f Sol? ēt cum soc̄is suis.

g His ita respondetur. qui bus dicit. q̄ subditi ñ possunt accusare p̄latos.

Paul? scilicet in epistola ad thotheū i. Regula. argu. q̄ possum? intrp̄etari. et arrare generalia verba apostoli vt. xxxiij. q. ij. quos deus coniunxit. xxij. q. v. hoc videtur. et. ff. de in ius vocā. l. q̄uis. et. ff de testi. q̄situm.

k Observanda. exempla ei p̄latoz et senum facilius corrumpunt. et ideo magis sunt puniēda. vt xj. q. iij. p̄cipue. et. lx. xxvj. di. tā. ta.

l Scriptum. s. in esaia.

m Laq̄us. scilicet malo exemplo.

n Quercanon p̄o pter malicia aliquorum fingit esse aliquid quod non est. et conuerso. xl. di stinc. multi sacerdotes

1. Thim. 5

Esa. 42.

Esa. 65

a NOn omēs ep̄i vocē sunt epi. ſz ñ re-
b ¶ Nicolaum q̄ fuit vnus ō ſeprem diaconib⁹ ꝙs apostoli in-
Actuū.10 ſtituerūt q̄ fuit reprobus.
Dan.13 c ¶ Cornelius q̄ primū ex gentibus nomē ieſu chriſti eſt ſecut⁹ xxvj. di. deinde.
Matth.5 d ¶ Ethnicus
Mar.9 id eſt. gentilis.
Luc.14 e ¶ Preſbyteros. q̄ ꝺdenauerūt ſuſanna ſ. e. ·ꝙ·itē cū balaā.
f ¶ Infatuatū id eſt. ſtulti plati inſipidi in p̄dicādo fatui in delinquendo.
g ¶ Foras .id eſt. deponat.
h ¶ Et a pozcis. i. a demonib⁹ q̄ dānat malis platis q̄ſi peco-
Nſie.22 ri ſuo. xxxiij. q.
2. Petri.2 j. ·ꝙ·his auctrib⁹

i NOn omēs cozui. cozno eſt pat malus pſbr in nigredine vicioꝝ t in raucedine vocis et in voracitate ſcz mozmoꝝ oblationū t in fetore ſpūs t i garrulitate t in furoꝝ. iohan.

k SEcuti ſunt plati t doctores mali.
l ¶ Balaā. ſupple venientis.
m ¶ Ex boſoꝝ ba ſunt petri. vſq; ad. v. plerūq;. hiero. exponens verba petri in epiſtola canonica dicit q̄ hereticī a gentibus reprehenſi comparātur balaam cozrepto ab aſina. Comparant eni am ei mali plati reprehēſi a laicis.
n ¶ Redargu-

a NOn oēs ep̄i ſunt ep̄i. ſed tm̄ de petrū: ſz iudam
b ꝓſidera: ſtephanū ſuſcipe nicolaū reſpice. Nō fac ecclesiaſtica dignitas chriſtianū.
c corneli⁹ cēturio adhuc ethnicus dono ſciſpūs mūdat.
d ꝑbyteros daniel puer iudicat. ¶ Nō eſt facile ſtare i loco petri t pauli. ſ. tenere locum iam cū chriſto regnātiū
f Infatuatū ſal ad nihilū pro
g deſt: niſi vt ꝓjciat foras et a pozcis ꝓculcet. Uñ aug. omelia. vij. Nō ep̄t nom̄ ſed
i NOn oīs q̄ dicit pax vobis q̄ſi colūba ē audiendus. Cozui de morte paſcuntur.
¶ Hoc colūla nō hz: imo de fructib⁹ terre viuit: innocens eſt victus ei⁹. Itē beda i ſecunda epla petri. Docti ab indoctis clerici a laicis q̄nq;
l merito repbendunt.
m SEcuti ſunt viam balaā ex boſoꝝ: q̄ mercedē iniq̄tat amauit. Cozreptionē xo habuit ſue vesanie ſbiugale mutū: qō hoīs voce loq̄ns ꝓphibuit ꝓphete inſipiētiam: plerūq; hereticī taz ſtulta dogmata tam execrāda ꝓferunt ſacramēta. vt etiam hebetuz ſenſum paganoꝝ t qui ratione dine agnitiōis oīmodo carent illoꝝ deteſtent inſaniā. et illoꝝ diſtorta t deo ꝺcia itinera ſani⁹ ſapiēdo redarguant. Et qō peius eſt: nōnūq; multi catholicoꝝ in tm̄ mercedē amāt iniq̄tat: vt etiam docti ab indoct clerici a laicis merito redarguant. q̄ re t iure compant ꝓphete: q̄ verbis aſine ꝓ naturā loq̄ntis corripit: nec tamen a ꝓpoſito prauti itineris retardat. quibus etiam aptiſſime nomen congruit ciuitatis de q̄ balaā veniſſe perhibet. Boſoꝝ nanq; carneus ſiue in tribulatione poſitus interpretatur. neq; enim alia cauſa magis luxuriosis exiſtit verbum veritat amoꝝe pecunie vel deſiderioꝝ tempaliū adulterare: q̄ quia carnis ſe cōcupiſcētijs māciparūt. ¶ Sz et nomen ipſius balaam qui vanus ppl's ſiue p̄cipitans eos interp̄tat: talib⁹ ꝙuenit qui eni agnitā veritatis viā ſponte deſerūt: quid niſi vanus ppl's ſunt. qui etiā in p̄cipitiū ſuos mergūt audito-
p res. quibus non ſalutaria q̄ corrigāt: ſed que illos delectant erronea p̄dicant. de q̄
p bus apte ſubdit. hi ſūt fontes ſine aqua: t nebule turbinibus exagitate. quibus caligo tenebraruz reſeruatur.
q Quia ergo non oēs epiſcopi ſunt epiſcopi: ꝓelbyteri a daniele puero iudicant. ſal i
r fatuatū a pozcis ꝙculcat: et qui dicit pax vobis plerūq; non colūba ſed cozuus reputatur, patet q̄ non ſemper p officio vel aucte perſone ab accuſatiōe eſt ceſſandū: imo contra prauos eſt agendum
s cum oīs perſona crimialiter peccans alterē t vt ita dicā capite mino legibus cenſeatur. qui eni facit peccatū: ſeruus eſt peccati tam in pena q̄ in culpa. Uñ aug. ait.
t Qui ſuſceptū officiū nō adminiſtrat nō eſt ep̄us ſed ca-
u QUi nec nis impudic⁹. regiminiſ in ſe rōnem habuit: nec ſua delicta deteret: nec filioꝝ crimē cozrexit: canis impudic⁹ dicēd⁹ ē magis q̄ eps. Quib⁹ g hieronimus: augustin⁹: gregoriuſ auferūt nomē colūbe: ep̄i ſenioꝝ nomē t ꝓilegiū ē auferēdū dignitat: vt poſſint a ſbdit repbēdi. vñ ſcriptura diſſimulans ꝓilegiū pra
x ue ſenectut ait: maledict⁹ ñ ſenioꝝ ſz puer cētū ānoꝝ apparet g q̄ hi ex accuſatiōe p̄lato t infames fiūt: q̄ eoꝝ vitā repbēdere t lacerare conant: q̄ locū ſui regimīs nō noſce tm̄ ſz vita t moꝛib⁹ tenēt

antur. nō dic accuſenē. vnde nō poteſt hic ſumi ar. q̄ laici poſſūt accuſare clericos. vt. ꝙ. xxj. di. nolite. in fi. ꝙ ſo. ibi quia triplex eſt repbēſio. qō ibi vide.
o ¶ In tribulatione. poſitus p ¶ Foꝛes. verba petri.
q ¶ Quia infert ex tribus p ximis. c. q̄ mali cum crimialiter peccāt poſſunt a ſubditis accuſari. t ad hoc inducit. c. ſeqntia
r ¶ Alterē. i. in alterius ſta- Dan.13
tum cōmutetur Matth.1
tranſit enim de familia dei ad familiam diabo-
li. xxiij. q. iij. ſi quis non recte.
s ¶ Et ita dicam. videtur eni am q̄ ifamis capite minuat. ff. de var. t eꝛoꝛ. cog. cognitionū ·ꝙ·eſtimatio. b.

Joh.8

t QUi nec. crimē cales enim ad accuſationem vel ad teſtimoniuz non admittunt vt. xxxvij. di. legāt. ſ. vj. q. j. qui crimen.
v ¶ Quibus ꝙ hiero. ſ. in trib⁹ proximis. c.
x ¶ Diſſimulans. auferē eni Eſa.65
alicui nomen p ter ſuam malitiam. vt. xxxiij. q. ij. admonere. ꝙ. xix. di. ſecundum. t. j. q. iiij. ·ꝙ·item peccato

Ils homil. 6 - q̄ ioan. tom. 9

a Paul⁹. impare me/ritis nō rñ ad/ministratiōe. di stinc. lxxx. i illis

b ¶ Sciret. ex ꝟ ꝓ q aliquis scit se hñe charitatē paul⁹ alibi dicit. scio q ne/q̄ mors neq̄ vita neq̄ ꝺd ali/ud me poterit separare a charitate dei/ alibi rñ dicit nihil mihi ꝓscius sum rē. ē. xl. di. c. vlti.

c ¶ Hoc nō de officio. q̄ rñ possit eē ꝑ ipar paulus petro.

Watth. 16 Joh. 6

d Quam q̄. q̄ epūs ē nomē dignitat⁹ ꝑ ſbr nomē eratis. xciv. di. legimus.

e ¶ Aug⁹. augustin⁹ forte ſ credebat. nō enī licuit ei mentiri ꝓ hūilitate. ſxii q. ij. cū hūilitatis ⁊ cū hieronymus fuit ꝓ/byter cardinal⁹. patet q̄ ꝺlibet epūs maior ē ꝓ/bytero cardiali

f Vro. exi/stam. si dicam cyp̄anū inoīo equalem.

g ¶ Cuilibet. ē xxi. di. in nouo. ⁊. xxiiij. q. j. loq̄tur ꝛ.

h ¶ Promouēt ita vt in ſ videantur ipsi eē pares. ⁊ ertiā statuta eorum.

i ¶ Vro rē. et ſb ar. q̄ potius ſtat ei qō a pluribꝫ q̄ qō a pauciorib⁹ ꝺr. ⁊ xix di. in canonicis

k Verū. nō eq̄m⁹. ſm canones ḡ filius ꝓgnit ō pre taz i ciuili q̄z i criali negocioſz ꝛ leges ñ pōt i ciuili nisi tm̄ in cā

Alij aūt poti⁹ laudabiles ſunt ex accusatiōe plato⁊ suorū q̄z infames. ¶ tē q̄ ꝺr maio⁊ q̄ſpiā mio⁊ accusatiōib⁹ nō impetat: miores intelligēdi sūt nō dignitate sed vita. Ū hieron. ait de paulo super epl'am ad galathas. Maiores ⁊ miores nō dignitate sed vita intelligi oportet.

a Paulus petrū reꝑhēdit qō nō auderet: nisi se ñ b imparē sciret. ¶ Hoc nō de officio ecclīastice dignitat⁹: ſz de puritate vite ⁊ scītate p̄ſatiōis intelligit. ¶ Sol⁹ enī petr⁹ inc apl'os ꝓmatū gerebat. ¶ inc aug. ait ad hiero. Nō epī nomē: sed vita maio

Quam q̄ ſm rem facit vocabula q̄ vsus obtinuit: eꝑat⁹ sit ꝓbyterio maior: augustin⁹ tñ hieronymo minor est. ¶ tē li. ij. de vnico baptismo. Epī licet pares sint meritis: gradu tñ differe

c Vto sine rūt dignitat⁹. vlla sui ꝺtūelia cyp̄an⁹ epūs petro apl'o compat⁹: q̄ tū attinet ad martyrij cor/onam. Ceterum magis vereri debeo ne in petrū ꝺtūelios⁹ existā. Quis enī nescit illuz d apl'at⁹ p̄ncipatū cuilibꝫ eꝑa tui p̄ferendū. Sed ⁊ si distat cathedrarū gīa vna tamē est martyrū gloria. ¶ Itē cū petrus a paulo posterior⁹ corrigat⁹ ⁊ pacis atq̄ vnitat⁹ viculo custodito ad martyriuz e ꝓmouet⁹ ⁊ ꝺro faculi⁹ ⁊ fortī⁹ qō p vniu⁹e eccl'ie statuta firmatū est: vel vni⁹ epī auctoritati vel vni⁹ p̄uincie cōcilio p̄ferēdū est. ¶ dē. Non in honore sed in veritate filius equat⁹ ꝑ p̄ontī patri.

g Verit⁹ pat⁹ de malo filio. querit⁹ fili⁹ ō duro patre. seruam⁹ honorificentiam patri: que debet⁹ a filio

h Non equamus filiū patri in honore: sed p̄ponimus filium patri in veritate. ⁊ sic tribuam⁹ honorē debitum: vt non perdat equitas meritum. ¶ tem ambro. Eq̄les fuerunt meritis: licet gradu differentes petrus ⁊

i Eati petrus paulus et paulus eminēt inter vniu⁹sos apostolos ⁊ speciali quadaz p̄rogatiua p̄cellūt: verum inter ipsos q̄s cui p̄ponat⁹ incertū est. Puto eī illos eq̄les esse merit⁹ q̄ equales sūt passiōe: ⁊ silī eos fidei deuotiōe virisse: quos simul videm⁹ ad martyrij gloriam pueniſſe ¶ Non enī sine causa factū putamus: q̄ vna die passi sunt: vno loco sub vno p̄secutore. Una dies vt ad christum parit⁹ puenirent: in vno loco ne alteri roma deesset. ſb vno p̄secutore: vt equalis crudelitas vtroq̄ ꝓstringeret. Dies ergo p merito: locus p gloria persecutor decretus est p̄ro virtute. Et in quo loco ij dem tandem martyriū pertulerūt in vrbe roma que p̄ncipatū ⁊ caput obtinet nationū. s. vt vbi erat caput superstitiōis: illic caput quiesceret sanctitatis: vt vbi gentiliū principes habitabant: illic eccl'iarū p̄ci o pes morerent. ¶ tem penitentes bigami sacerdotes accusare non possunt. vnde generalit⁹ colligit⁹: q̄ quicūq̄ sacerdotes non sunt vel esse sacerdotes non possunt: in sacerdotes accusatiōe vel testificatiōe ꝓferre nō possunt. Unde fabianus ait. Qui sacerdotes esse non possunt: sacerdotes accusare nō

p Ꝑsi apostoli ⁊ valent. eorum successores statuerunt: vt sacerdotes domini non accusent nec in eos testificentur: qui sui ordinis ñ q sunt nec esse possunt. ¶ tem damasus papa.

Sacerdotes accusare vel in eos testificari non valent: q̄ ad sacerdotium prohibent eligi.

castrēſi. vt. ff. ō ō iudic. l. iis nulla. ⁊. ff. ō sur. si/q̄s vxori. ſ. Rñ. tñ nō pōt eū cō uenire de furto sed actiōe in factū. vr. C. ō dolo. si superstite.

Emācipat⁹ autez pōt agere ꝓ p̄sem. sed venia impetrata. vt. C. de in ius vo. l. vl/ſz i crimiali cā non audit⁹ ꝓ p̄sem. ē. q. j. p/hibenf. nisi i iuriam in ipm cōmiserit. vt. C. de pa. po. l. iij.

¶ Nō eq̄mus sic celsus cozrigit dicta patris sui. ff. ō ꝺi. ob. c. da. l. dedi. ⁊. si quis ḡſi statu liber. Itē arg. q̄ aliq̄s pōt eē maior ⁊ mior altero diuerſo respectu. ē. co. q̄ q̄. xxv. di. plectis.

m ¶ Preponimus filiū. ar. q̄ veritas a q̄cūq̄ plata amplectēda est. ⁊ ē etiam ar. ꝓ testionium honorabiliū p/sonarū. ſil'. ē. dist. ix. ego.

n Eati petrus ꝓ virtute. s. vt parem virtutē ⁊ ꝓstātiā ꝓ p̄secutione in passione habuiſ se videant.

o ¶ Itē penitentes. ſolēnit⁹. ſ. vi. q. j. q̄ crimen

d Ꝑsi apostoli. ordinis in criminali sed in ciuili p̄nōes. eꝛ de testimonium litteris.

q ¶ Nec eē. ex his duobꝰ. c. colligit⁹ q̄ hec tria accusatio. testimonium ⁊ ordo parī passu ābulāt vt q̄cūq̄s nō admittitur ad vnū nec ad reli

quũ. Sed obijcit ḣcũ cs semel in pctõ mortali fuerit ñ admittitur ad ordines vt. xxv. dis. ꝑmũ ℊ. nec ad restitutionem. Ite si crimẽ ciuiliter fuerit p batũ. ñ admittit ad ordines. vt di. xxiij qñ ex ō accus. super his. ℊ nec ad testimoniũ. ꝑm ꝫ null⁹ iuenit testẽ cũ nõ sine crimine viuat xxv. dist. ℊ nũc ārℓ Tu dicas q̃ regula q̃ hic Mat.15 tradit locũ hꝫ cũ criali ter agit. si eniz ciuiliter Joh.18 agit aut crimẽ ē occul/ Joh.8 tũ qõ obijcitur testi. aut mãifestũ, si occultũ ꝓsumo eũ ide egisse pniaz q̃ occultum i meliorẽ ꝑ/ tẽ interpretor. ex ō sortit. c. ex tua rũ. ⁊ ex de re. iur. esto, te/si ãt mãifestũ. ꝓbabit se egisse pniaz ꝑ sacerdoẽ. qõ facere pōt. vt ex de si/mo. nõ. l. di. i capite. ij. q. j. si peccauerit. i fi. nisi tale sit crimi qõ ēt pō pniaz irrogat infamiã vt cuz aliqs ꝓuicrus ē ō ꝓiu

a TEstes abscz vlla infamia aut suspitiõe vel manifesta macula ⁊ vere fidei plenitudine instructi esse debẽt: ⁊ tales ꝗles ad sacerdotiũ eligi diuina iubet auctoritas. ¶ Qm̃ vt antiquoz tradit auctoritas: sacerdotes criminari non possunt: necz in eos testificari: qui ad eundẽ non debent nec possunt ꝓuehi honorez

b ¶ Sicut ⁊ illud siluestri intelligit: laicus nõ accuset clericũ ⁊c. id est. qui in inferiori gradu constituti ad supiorẽ ascendere non possunt in supiorib⁹ agẽtes accusare non debent. ¶ Ecce ostensuz est quid respondeat auctib⁹ ⁊ argumentis q̃bus subditi ab accusatiõe ꝓlatoz videbant repellẽdi. ¶ Nunc demonstrandũ est quibus ratiõibus ꝓbent recipient et quid ꝓtra respondeat a prelatis. ¶ Christ⁹ qui erat pastor pastorum: ouibus suis: de q̃b⁹ ait: ¶ Nõ sum missus nisi ad oues que perierũt domus israel ⁊c. inf ob ꝓbria ⁊ verbera que ab eis patiebat ait. ¶ Si male locut⁹ sum testimoniũ ꝓhibe de malo ⁊c.

¶ Item. Quis ex vobis arguet me de malo. At quicũcz ad testificandũ in aliquẽ vel ad arguendũ admittunt. ad eũdẽ accusandũ admitti possũt. ¶ Cũ ergo oues vt adũsus pastorẽ suũ testimonium ferãt: ⁊ vt ipm si pñt reprehendant admittant: patet q̃ subditi possunt accusare ꝓlatos suos. ¶ His ita rñdet. Christus q̃uis esset pastor suarũ ouiũ: q̃s verbo et ⁊ exẽplo pascebat: tamẽ q̃tuz ad officioz distributionem: ex q̃ hodie in ecclesia alij ꝓsunt alijs. vñ quidaz prelati q̃dam subditi vocant: in populo suo pastorale officiũ non gerebat. ¶ Mystica enĩ et visibili vnctione nec in regem nec in sacerdotez vnctus erat: q̃ sole psone in populo ꝓlature nomen sibi vendicabãt. ¶ Non ergo ex hac auctoritate subditi ꝓbant admittẽdi in accusatiõe ꝓlatoz: sed tm̃ ostendit. q̃ auditores eos reprehendere possunt et in eos testificari: qui cum officia

ecclesiastica non habeant verbo tamen ⁊ exemplo quoscũcz valẽt lucrari deo satagũt. Rñdetur ⁊ aliter. Aliud est q̃ de rigore cogimur seruare discipline: aliud q̃ admittit ex pfectiõis ꝓsideratiõe. christus iudeos ad se arguendũ admisit pfectione humilitatis: non seueritate iuris. Si enim legis rigore eẽnt admissi: hac auctoritate criminosi ⁊ infames in accusatiõe religiosorũ essent recipiẽdi: cum essent scelleratissimi: qui de nece christi tractantes innocentẽ damnare volebant. hoc ergo exemplo prelati non cogunt recipe subditos i accusatione sui: sed pmittunt si velit. Item paulus petrũ reprehẽdit qui ꝓinceps apostoloz erat vnde datur intelligi: q̃ subditi possunt reprehendere ꝓlatos suos si reprehensibiles fuerint. ¶ Sed hoc facile refellit: si vnde sit reprehẽdẽdus aduertat. ¶ Petr⁹ cogebat gentes iudaizare: ⁊ a veritate euangelij recedere cũ iudeis gregem faciẽs ⁊ a cibis gentilium lateñter se subtrahẽs. par autẽ est in se a fide exorbitare ⁊ alios exẽplo vel verbo a fide deijcere ergo hoc exemplo non ꝓbantur prelati accusandi a subditis: ni si forte a fide exorbitauerit: vel alios exorbitare coegerint. Item cum petrus intrasset ad cornelium: ꝓquesti frẽs sũt q̃ erãt in iudea: ⁊ reprehẽderũt eũ: q̃ ad gentilem diuertisset. Ecce q̃ ꝓlati iure possunt reprehẽdi a subditz. ¶ Huic oppositioni btũs gregorius rñdit dicẽs. ¶ Petr⁹ a fidelib⁹ interrogãt⁹ cur ad gẽtes intrasset nõ ꝓtate rñdit: sed hũilitate rationẽ reddidit.

b PEtrus ꝓtã, tem regni accepat: ⁊ tñ idẽ apl̃oz ꝓm⁹ q̃rimonie ꝺ eũ a fidelibus facte cur ad gẽtes intrasset nõ ex ꝓtãte officij q̃ posset dicere oues pastorẽ suũ nõ accusent nec reprehẽdãt: sed ex auctẽ dine virtutis qua gẽtiles accepant spũs scm̃ rñdit. ¶ Cũ ℊ petrus potuit ex officio repellere q̃relas: ꝫ noluit: nõ ꝫ exẽplo ꝓlati coguntur

rio. vt. iñ. q vij. ℊ. porro. Si aũt crialiter agit siue sit occultũ siue mãifestum siue inde egerit pniam siue nõ repello eũ. vt. vj. q j. ℊ. crimen. vel distinguc sic nõ/ui sup illo. c ℊ crimẽ. et ex de testi. testionium vbi diffinit breuiter. Circa hãc materiã ꝓsequit ḡri. sicꝺ vinũ ñ ꝓbibere. an possit ꝓmoueri cũ ipz misterãtẽ oz cõicare. de ꝓs. dist. j. cps deo. ⁊ di. ij. pacta. dic q̃ ñ nec ēt accusare ꝑ ille qui cãu mẽbz amisit. tñ inferiorẽ vl pare ꝑt accusare q; pōt remanere i executione illi⁹ ordis di. lv. ꝓcepta. nã ḋ ē. j. xxx. an. ꝑt accusare sacerdotes. Item clericꝰ bigam⁹ nõ ꝑt accusare ꝓiugatũ ḋ vnicã ⁊ virginẽ habuit ꝓxorẽ. q̃ cõiugatus gaudz ꝓuilegio clica/li. xxxij. dist. sicꝺ vo. h. dicit q̃ sacerdos ōpositus aliũ ꝑt accusare. ꝫ ñ placet. nã exẽ ē de crie ꝓdẽna t⁹. stati ē ō

lictū ei⁹ no
rozīū. ex de
co ha. cleri.
vr̄aliter nec
ille admit-
tit ad accu
sationē. cui
crimē est in
modū exce
ptionis p/
batū. p qō
est repulsus
a testimōio
licz non sit
infamis. ar
gu. ex ō ex.
sup eo .x.ij
q.j. phibēt
grauata ē
tū eius opi
nio sicut il/
lius q ancil
lam oppſ/
sit. C. ō ad/
ul. ꝛſi libi/
dine. Nam
inhonestuz
est rales ad
ordines ad
mitti. vt di
cit lex ō hiſ
qui suppnū
tur fustib⁹
ab edilibus
licz nō sint
infames. ff
ō decurio.
eos. nisi sit
necessitas.
ff. de munꝰ. et hono. l. vt gradati
qz opio ei⁹
i nullo va/
cillabit. vt
xxxij. dist.
laici. ꝛ nō
s. e. q. j. in
hmis. in fi.
io. ꝛ pbaē
hodie tota
hec distin/
ctio in de/
cre. ō testi.
c. testimoni
um. Quid
iuris sit de
ordinādo.
notaui. s.
xxv. di. pri/
mū. b.

a Estes absq; suspitione repellit re/
stis ppt̄ su
spitionē. ve

scipe reph̄ēsionē subdito⁹. Ex hac etiam humilitat̄ dispensati one intelligitur illud leonis q̄r/ti lodouico augusto. Imperiali iudicio apostolicus se emenda/re permittit: siquid erga subdi/

e Nos tos iniuste cōmiserit. si incompetenē aliq̄d egi/mus et in subditis iuste leg⁹ tra mitem non ꝓseruauim⁹: vestro admissorum nostro⁹ cūcta volu mus emendare iudicio: quoniā si nos qui aliena debem⁹ corri/gere peccata: peiora cōmittimus certe non veritat̄ discipuli: sed qō dolentes dicimus: erimus p̄ ceteris erroris mgr̄i. inde mag/nitudīs vr̄e magnope clementiā implorem⁹: vt tales ad hec que diximus pquirēda missos i his partib⁹ dirigatis: qui deū p om nia timeant: ꝛ cuncta quēadmo dum si vestra presens fuisset im/perialis gloria diligenē exq̄rāt: et non tm̄ hec sola que supius di

f ximus querimus: vt examussim exagitent: scd minora siue maio ra etiam illis sint de nobis indi/cata negocia: ita eorum cuncta legitimo terminenē examine: q̄/tenus in posteruz nihil sit qō ex eis indiscussum vel indiffinituz

g remaneat. Itez cum balaā ario lus iret ad maledicēdū populuz angelus dñi asine cui insidebat in via se opposuit: euaginatoq; gladio eā ab itinere compescuit quam dū ille verberib⁹ affligerz in vocē p̄rupit: ꝛ ꝓphete vesani/am redarguit. si g aīal mutū an/gelica virtute ꝓphe insipientiaz reph̄ēdit: multo magis ſbditi pñt accusare ꝓlatos suos. His ita rūdef: verū ē q̄ p asinā ſbditi si/gnificāt ꝛ p balaā ꝓlati ñ tū p̄ ex emplo phāt ꝓlati accusādi a ſb/ditis: sz ſbditis tm̄ forma daē hūili ter remittēdi ꝓlatis si forte eos ad malū cogere voluerit Balaā nā q; asinā vrgēs vt ad maledicēdū pp̄lo dei eum veheret: significat eos q̄ verberib⁹ ꝛ cruciatibus a ſb/ditis exigūt: vt eis i malo fau/tores ꝛ coadiutores existāt. sed q; angel⁹ videlz q̄libet p̄dicator euagīato gladio apte. s. p̄dicato timore ꝛ horore future vindicte a ꝓsensu aliene malicie illos re/uocat: licet eis i vocē ꝓquestiōis p̄rupe ꝛ prelatis suis dicere: cur nos verberib⁹ affligitis: cur no/bis iniuste irascimi: nunq̄d vob inobedientes aliqñ fuim⁹: nisi nē cū ad malū cogimur: videte illū q̄ phibet ab incepto. Nō g̃ hinc ꝓlati ꝓbant̄ accusandi a subdi/tis. Ite cū dauid adulteriū ꝛ ho micidiū cōmisisset: missus ē a dō nathan ꝓpheta: vt eū redargue ret. Ecce q; ꝓlati sunt arguēdi et reph̄endēdi a subditis. Sz no/tandū est: q; due sunt ꝓsone: q̄b⁹ mundus iste regit̄: regalis vi/delicet ꝛ sacerdotalis. Sicut re/ges p̄sunt in causis seculi: ita sa cerdotes in causis dei. Regū est co:palē irrogare penā: sacerdo/tū spūalē inferre vindictā. Da/uid g ꝛ si ex regali vnctiōe sacer/dotibus ꝛ ꝓphetis p̄erat in cauſ seculi: tm̄ ſberat eis in cauſ dei. vñ reges a ꝓphetis ꝛ a sacerdo/tibus vngebant̄ ꝛ eo⁹ oblatiōe peccata regum expiabant̄. Si cut ergo ozias a dño lepra per/cussus est quia sacerdotū officia vsurpare voluit: sic sacerdotib⁹ et ꝓphetis regum vsurpare offi/cia non licuit. Nathan ergo pro pheta cum regem redarguit: suū est executus officiū: in quo erat rege superior. nonit eum vt per pniam peccata sua expiaret: nō tulit in eum sententiam: qua tanē adul ter ꝛ homicida morti addicere/tur. Sic ꝛ beatus ambrosius theodosium ꝛ beatus innocen/tius imperatores archadium ex cōmunicauit: ꝛ ab ecclesie ingres/su prohibuit. Sicut enim non sine ratione iudex gladium por/tat: ita non sine causa claues ec/clesie sacerdotes accipiūt. Il le portat gladium ad vindictaz malefactoruz laudem ꝯo bono rum. Isti habent clauē ad exclu sionem excommunicandoꝝ ꝛ reconciliationem penitentium.

ſ. c. accusa tio in pnci/pio. ar. ſ. ō ꝓse. di. ij. ſi phibeat.

b Sic ꝛ illud. ſ. co. nullus lai/cus.

c Nec i regem. imo nec regnuz ei⁹ erat ō h mūdo. xxiij q. iij. ſ. j. 2. Re. 12

Petr⁹ d rūdit dices. cādē dedit deus grām eis ſi cut nobis q credim⁹ in iesum.

d Nos si in cō/petenē alie na. ō papa se subijcit alioꝝ iudi/cio. qō face re pr. vt. ff. ō iurisdict. om. iu. ē re/ceptū. Nō tm̄ eū pūt ō ponere. ix. q. iij. nemo fm. h. pūt. q; ꝛ seipm pr̄ponere vt. xxj. dist. nūc autem

1. Re. 10

2. Para. 26

f Exa/mussim. i. regl'ariē vt indubitanē vel pfecte. q; amussim ē instrz plū beū cū q̄ re ctificāt̄ pa/rietes vel plumbant̄

g Item cum balaā ariolus di/citur q̄ cir/ca aral ido lis ꝑces ne fartas effu/debat ꝛ fru crum sibi i trisricia af/fert. xxvj. q iij. igit̄ ge/nus.

a ¶ Trahēda. xij.q.ij.sicꝫs per testamentū.

b ¶ Sanguis Daniel. 13 xxiij.q.vl.his a ḋm. ⁊ c.legi.⁊ c occidit .⁊ exē ne cle. vl' mo.sniaz sanguinis.

SJḋs.q⁊ ac ror fozᵖ rei secḋ dz. exē de sacōpe. cū sit gña le.⁊ C.ō iurisd. om iu.l.iuris oz dinē. vel q⁊ causa fidei ē q̄ in ecclesia ē tractanda. vt. xxiij. q. vlti. 1. Reg. 15 ꝙuenioz. et ō.c.q.ij. ꝓceptū xxiij.q.j. ḡties

d ¶ Cōfessionē Nume. 25 id est.scripturā

e ¶ Ex his oibus plato. et dabunt eis expēse ab epo quē accusant si egerēt. vt exē ō accusa. c. ex parte Nam ⁊ dantur seruo agēti cāz libratis. C. ō oz di. cog. l. vl. sil'r ei ḋ egit ō inof. test. ⁊ obtinuit. si aduersar' appeller. ff. de inoffi. testa. si institura. §. penl.

f PAul'. carnis. Esa. 9 s. ad ulterio vel incestu. vt. xxx. q. j. non debet. secus si ō simplici foznicatione ꝓ o q̄ hodie non deponitur. lxxxij. di. presbyter. ⁊ xxxiij. di. fraterni. caris. nisi de rigore factum fuerit. lxxxj. di. sicꝫ episcopus. ⁊ .c. ꝑbz aut diaconus.

cōciliationē penitētiū. hoc ḡ exēplo sbditi ꝓbant repḥēdendi a plat' : nō plati a sbditis. ¶ Itē daniel nulla legitima ptāte functꝰ iudices a pplo ꝯstitutos ō falso testimonio ꝙuicit ⁊ ꝙuictos dānauit. Cōstat ḡ ꝙ nullā ptātez hñtes pñt redarguere dignitatibꝰ vel ptātibꝰ sblimatos

a Mis ita rñdeō. Miracula et maxīe vete. testa. sūt admirāda: nō in exēplū nr̄e actionis trahēda. Multa enī ꝓcedebant tūc: q̄ nūc penit' ꝓhibēt. Tūc enī samuel agag pinguissimū regē amalech ī frustra diuidēdo ꝓcidit. nūc nulli ecclīastico' iudicium

b sanguis agitare licet. Tunc phinees iudcū coeūtē cū madianita interfecit: ⁊ reputatū est ei ad iusticiā. hodie sacerdotibꝰ in pniciē sui verterēt officij. Exēplo ḡ danielis nō solū accusandi vel redarguendi ꝛ etiā iudicādi ptātem subditi sibi in plātos vē dicarēt. si illud ī argumentū nr̄e actiōis licez assumi: qō nulla vnq̄ aucte pmittitur. Magl ḡ ex ꝑ facto daḋ intelligi: q⁊ i nouissimis tpibꝰ suscitaret deꝰ spm̄ pueri iunioris illi' videlicet deq̄ ꝓphetā dicit. Puer nat' ē nobis et iterū: Ecce puer meus q̄ iudices iniq̄tatis scribas scz ⁊ phariseos falꝙ crimibꝰ susannā. i. ecclīaz accusantes et reaz adulterij ꝓnūciātes: eo ꝙ christū seqret ꝙincerēt ⁊ ꝺdēnaret. Itē hieronymus refert in libris viroz illustriū: ꝙ damasus papa a sbdit' ō adulterio accusatus cū. xl. epīs se purgauit. Itez symmach' papa ī romana synodo dignitate sua expoliatus ꝑ statui suo reddi decernit: vt tūc vēiret ad cāz : ⁊ si ita recte videret: accusantiū ꝓpositiōibus rñderet. dignares visa ē maxīo nūero sacerdotū: atz meret effectū. ⁊ cū

p' modū oꝛdīaret' quō eēt accusand' ꝑfat' papa : vt cū diceret occurrebat : sed ab emulis ē impedit'. Itē gre. ait de seipō. Redarguēdi se licētiā btūs gregoriꝰ alīs ꝑ

c GJḋs sup his nos stat. redarguere voluerit : vel extra aucte nos facere cōtendit: vēiat ad sedē aplicaz

d vt ibi añ ꝓfessionez bti petri mecū iuste decertet: q̄tenus ibi vn' ex nob sniaz suscipiat suā. Ex his oib' colligitur: ꝙ sbditi pñt repḥēdere et accusare plātos suos sz sicē de christo dictū ē: qñ iudeis dixit. Si male locut' fuī cetera: ita ō istis intelligēdū est: ꝙ suo exēplo plat' dederunt facultatē recipiēdi sbditos ī accusationē sui: sz ñ coegerit

e PAulus Itē. De eodē. deacline ciuitat' epūs accusat' a sbdit' ō lapsu carnis ꝙincīe : deponit' : ali' loco ei' sbstituit'. Ḃ an ex diſpēsatiōe accusati: an ex rigore iuris sit factū: ex regiſtro gregorij ad iohān. epm̄. c. ccxvij pōt ꝑpēdi : vbi ait. Paul' deacline ciuitat' epūs subditoꝛ accusatiōe ꝙict' depo/

s LAtoꝛ nemesion nitur. ad nos veniēs indicauit: q̄ꝫ paul' deacline ciuitatis epūs inc alia mala ī corpali crie lapsus a suis clericis accusat' atz ꝙict' epali sniа ꝺposit' ē: postea cuz auxilio secl'ariū veniēs epatū more p dōis ī gressus ablatisq̄ reb' eccl'ie dilectissimū nemesion latoꝛē pñtiū sibi sbstitutū ab eo epatu ꝓiecit: ⁊ ad summā iniuriā ac necē pene pduxit. frat'nitas itaq̄ vr̄a bec oīa curet addiscere: ⁊ quemcūq̄ eccl'ie abstulit oī moza

h vel excusatiōe cessante reddere cōpellat. Si ℞o nihil ec

k clesie: sz ꝓpriū dixerit abstulisse: q̄uis graue ⁊ iniquum

l fuerit: vt non a vobis vl' metropolitano eius boc petie/

Latoꝛ. Nemesion nō ꝙ papa nō vocat cum fratrez licet esset epūs.

h ¶ Excusatione. iusta ramē exceptio vel excusatio admittitur. exē de offi. ō leg. ex parte.

i ¶ Reddere. de mero iure debet iste in exiliū relegari. c. militib. a ciuitate remotus. C. de epis. ⁊ cleri. qui cunq̄s. Item cadere debuisset a iure suo. C. vn/ de vi siquis in Joh. xi tantam .⁊ xvj. q. j. placuit. sed melī' est vt sua auferre sinat ecclesia q̄s in pniciez ecclesie amplius incandescat. vt. ī. xvij. q. vl. ꝯ vlti.

k ¶ Prōptiū. hic videt ꝙ spoliatoꝛ possit spoliato referre q̄stionem ꝓprietatis. exē de cauꝓ. c. cum ecclesia. et se. qō non est verum. vt exē de restī. spo. itez cum quis .⁊ c. ī litteris. sed dispensatiue cū ipso actum est. vt paret in glo. p̄ cedenti.

l ¶ Vt non a vobis. loquitur primati. qz apō metropolitanū prius est conueniendus. vt. ī. c. proꝛi. ⁊ ix. q. iij. nullus primas. et. c. conquestus

a ¶ Tulit. arg. ff. xvj. q. vj. placuit. et. c. de lapsis. vbi dr q̃ monasterio traduñ res deposita. sz illud verū est qñ detrudit in monasterium. b ¶ Hoc edicto. vsq; ad illū locū vt si vltra. et a loco illo vsq; ad locū illū. quē ergo. sūt vba gregorij. exinde sūt vba gratiani.

c ¶ Dispensatione. i. volūtate.

d Etropolitanū ex cōceptu. als omisso eo pūt adire papā. vt. ff. e. q. vj. c. ij. et. iij. Īte intellige istō qñ epi inter se litigant. nā si epus litigat ꝑ clericū rūc cora arbitr̃ est litigādū. xj. q. j. si clericꝰ. Ex pretempu. ꝑ intelligo fieri. qñ sine cā declinatur eius iurisdictio. sic dico q̃ sine cā non pōt ds declinare iurisdictionez epi. etiā p querelam facta pape. vt plene dixi in ꝓsti. vt debitus. ar. nō esse appellandum omisso medio. sed h nō loquit de appellatione.

e ¶ In aliis episcopoz enim est iudex ordinarius primo loco metropolitanus. x. q. iij. quia cognouimus. xj. q. j. si clericꝰ aduersus

f Sicut inquit plata. a subdit. et sic fac ad propositū gratiani. aliter hoc. c. nihil facit ad ꝓpositum gratiani. nisi velis dicere eoipo q̃ dedit alijs licentiā iudicandi. ergo et accusandi.

g ¶ Hortamur nota q̃ per hoc verbum hortamur et monem⁹. mandatur iuris dictio. sic. ff. e. q. j. notum. ff. de of. ꝓsi. sepe. videtur tñ q̃ prouinciale concilium ordinario iure cognoscāt de primate siue de metropolitano suo. nā cum conciliū iudicet de papa i his in quib⁹ ipe pōt iudicari. ergo ꝑcilium metropoli tanum pōt iudicare de epo. ad hoc. ff. e. sicꝫ. Ar. ff. xvij. di. multi. nā ibi appellat a ꝑcilio ad metropolitanuz. ergo cū ꝑcilij sit min⁹ metropolitano. nō pōt ipm iudicare. xxj. dis. inferioz. Sed pōt dici q̃ ñtum ad sua negocia est minoz metropolitan⁹ concilio. ñtum ad aliozū negocia ē maioz. Sed adhuc obstat. xxj. di. nunc aūt. sed potest dici q̃ pt iudicare de ipso ꝑcilio. nō tñ cuz dānare potest. sz q̃ possit iudicari a cōcilio. bene facit. ix. q. iij. saluo. et. c. si autez. et. lxiij. di. saloni tane. sed est ar. ꝓtra. ff. c. ꝓxi.

Q Vaꝛ ꝓpt videt hic speciale q̃ quilibet possit accusare suū epm h. c. continuatur illi. xij. q. ij. ñtruoz.

i ¶ Protinus. nōne necessaria est admonitio. certe sic. ideo ex pone ꝓtinus. i. post tertiam admonitionē. vt. ff. e. q. j. si peccauerit. sic extra de simo. licet.

k ¶ Pontificꝫ vel alterius superioris.

l ¶ Deferre. hic hēs aliquis cogitur accusare. et. j. q. i. quisqs. et. v. q. v. c. j. ex̃ q̃ fi. sint leg. c. causaz et. xxiij. q. iij. itē sacerdos. ar. ff. ex̃ de ac. lz. in fi. et. v. q. ij. si pma. tes et. iij. q. iij. cleric⁹. et. C. vt nēo inuitus agere. l. vna so. ad denūciationē hlibz tenet de q̃ hic loquitur. nō ār ad accusationez vt in contrarijs.

m ¶ Interdictio. forte specialē est in dilapidatione vt hlibz tenet de q̃ hic loquitur. nō ār ad accusationez vt in contrarijs.

n ¶ Sin vero. i. si non fecerit q̃ dicū est de quattuoz portionibus.

o ¶ Supprimēda. ff. v. q. ij. si primates ꝑ illud de crimine iniuriarum de qua potest episcopus componere inter partes.

rit: sed temerario ausu agere ꝓsumpserit: veruntñ sicḋ a ꝓtiū tulit: sub fraternitatis vre dz examie ꝓstare: si verū est. Sz et illud diligēt q̃rēdū est: si q̃d male de reb⁹ dilapidauit eccīe: vt ex eo q̃ nunc abstulit illud reformare ac satisfacere modis oīb⁹ cōpellatur. b Hoc edicto nō i accusatores vl depositores vlciscit̃ in depositū vlteri⁹ ꝓsequt: vt si vltra ad epatū aspirare tētauerit: oīb⁹ modis repellat: et ad agēdā pniam pnē in mōasterio detrudatur. Quē g̃ gregoꝛ⁹ ad epatum aspirātē oīb⁹ modis repellit quē graui pnie subijcit: ptz ñ c sua dispēsatiōe sz canonū cē sura a subdit̃ accusatū et conuictū. Et vt tā nō exēplis sed legib⁹ agam⁹: vidēdū est q̃d gregoꝛ⁹ scribat innocentio et reliq̃s epis sardie ita dicēs

Q̃ subditi ꝓlatos suos accusare possunt

d Metropolitanū vr̃m in aliq̃ postponere nō ꝓsumat̃: excepto si q̃ nō optam⁹: ꝑ eūdē vos aliḋ cās ebr̃e cōtingat: vt ob h̃ sedis aplice iudiciuz petere debeat̃. I tē vniūsis epis ꝑcilij nichacij. Aitā ꝓlatoz subditi nulla dissimulatione negligāt.

e Sicut inquit laudabile discretiōq; est reuerētiā et honorem exhibere ꝓioꝛib⁹: ita rectitudinis et dei timoꝛis ē sīq̃ eis indigēt correctiōe nulla dissimulatiōe postponere: ne totū q̃ absit cor⁹ moꝛb⁹ iuuat: si languoꝛ nō fuerit curatus i capite. Quedā. n. de pmate vr̃o clemētio ad nos plata sr̃: q̃ ita grauia sūt: vt trāsir̃ idiscussa nllo mō debeāt: fr̃nitatē vr̃az hortamur vt cū oī sollicitudīe acviuacitate veritat̃ indagare mult̃ modis debeat̃ illata: et si sūt vt audita sūt: canōica vltiōe resecent̃. Admonem⁹ aūt: vt nō cuiuscq; psone gra ñ faꝛ nō q̃libet blādimētum quēcq; vr̃m ab his q̃ nūciata sūt nob molliat vl a veritate excutiat: sz sacerdotalē ad inuestigā dā ꝛitatē vos ꝓpter deū accingite. nā sicḋ in h̃ piger aut negligēs eē ꝑsūpserit dict̃ crīb⁹ apud deū se nouerit eē pticipē: cui⁹ zelo ad pscrutandas subtilit̃ nefandi facinoꝛ cās nō moueꝛ. Hec sicḋ spālia et ex his generalē regulā colligi nō opoꝛtere cōtēdit: audiat q̃ gelasi⁹. c. xxvj. dicat oīb⁹ clericꝫ cuiuscū; q̃ ordinis ita dicens.

Clerici excessus sui epi⁹ aut̃ibus deferāt romani pontifici

h Quaꝛpr̃ nec clericis et ḋsq; aplice offense ꝓfidat futurū immunē: si i his q̃ salubr̃it sequēda aplica deꝓmpsit auctas: siue epm siue ꝑsbm siue diaconū i viderit excedentē: et nō protinus ad aures romani pontificis deferre curauerit ꝓbationib⁹ dūtaxat cōpetent̃ exhibit̃ vt trāsgressiōis vltio fiat ceter̃ iterdictio deliq̃ndi.

n Sin vo modis oīb⁹ erit vnusq̃sq; pōtificū ordīs et honoꝛ sui elisoꝛ: si cui clīco vl audi tui toti⁹ eccīe hec putauerit o supprimenda. Item.

neaī denūciare. n ¶ Sin vero. i. si non fecerit q̃ dicū est de quattuoz portionibus. o ¶ Supprimēda. ff. v. q. ij. si primates ꝑ illud de crimine iniuriarum de qua potest episcopus componere inter partes.

a Siquid in eccl'ia. relatiõe. ex ꝟ ptz q̃ loquit in denunciatione ꝛc. sicut. c. superius.

b Clericos. aut laicos accusantes eos decernim⁹ non esse recipiendos passim ꝛ sine ꝓbatione.

c Eoz. i. laicoz vel clericoz si sunt ignoti. vt. ꝟ. e. q̃rendũ. vel eoz. i. eoz qui accusãt q; sivita eoz antea bona fuit laici in nullo causu pñt eos accusare. vt. ꝟ. e. q. j. in ꝑmis. ꝛ ex de testi. veniẽs. sive ro mala. et laici q̃libet crioſi admittũt. nisi inimici ꝛ ꝓspiratores. ex de ſt. licet helv. ꝛ de sent. ꝛ re iu. cum. i. ꝛ. a. Et ex hoc loco baz. fundauit suam opinionẽ vt dixi in ſuma. ſed intelligas loq in illis causis in q̃bus laici pñt accusare clericos.

d Jq̃s eps. q; alibi. arg. q̃ solus eps hz merũ imperiũ i ſua dioceſi. vt. xj. q. j de persona. v. q. vj. delatori. hoc ẽni ẽ mex imperiũ. ſ. cognoſcere de crib⁹. ff. ꝟ of. ei⁹ cui mã. ẽ iuriſ. l. j. ꝛ. ff. de of. preſi. illicitas. ꝟ. vniuerſas. ꝛ. C. de pba. ſciant.

e Illaudabil' q; cauſe materiã crib⁹ creare noſcunt. C. ꝟ iudi. ꝑpendũ. Et ꝑ ſumit ſp q̃ inuidie cã fiat accuſatio. vt. vj. q. j. ſi oĩa. ꝛ q; vir ſine culpa experiri ꝑ. ꝟ clici ab ea abſtinere debent. vt de pen. di. v. q̃litas. ꝟ. e. q. vj. decreto. vt dic laudabilis q̃ ad vulgi opinionẽ. Naz ꝑſumit als q̃s bono ze/lo accuſare. vt ex de do. ꝛ cõ. virtat. Ex charitate. n. dz puĝire accuſatio. ex ꝟ ac. ſicꝫ eps. ꝛ q accuſat publice ſaluat⁹ cuſtodiã gerit. vt. C. ꝟ famoſis libel. l. vna

f Riminationes. q̃ alios. i. ꝓcuratores. ſ. iij. q. ij. Siq̃d in eccl'ia dãni: aut in his q̃ ſũt ꝓceptionis nr̃e ꝓhibita põtificẽ vr̃m viderit admittere mox nr̃is auribꝰ relatiõem signate vt q̃d fieri debeat cẽſeam⁹. I tez ex xci. chalcedonẽſi. c. xxj. Clerici aut laici ſine examinatiõe ad eoz accuſationẽ nõ admittant.

g Clericos aut laicos paſſim accuſantes ꝛ ſine ꝓbatiõe eos aut clicos ad accuſatiõez nõ recipiẽdos decernim⁹: niſi prius diſcutiat eoz eſtiatiõis opinio. I tẽ ex ſynodo romana. Quelibet ꝑſona epm aut alios accuſans mõſtrãda docu

h Jq̃s eps mẽtz inferat aut diacon⁹ aut q̃libet cleric⁹ apud eos: q; alibi ñ oportet: a q̃libet ꝑſona accuſati fuerint: q̃cũq; fuerit ille vir ſiue ſublimis honorꝫ ſiue alteri⁹ dignitatꝫ: q̃ ꝟ gen⁹ illaudabil' intẽtõis arripuerit: nouerit dicẽda ꝓbatõib⁹ mõſtrãda documẽtz ſe debere inferre. I tẽ damaſus papa. ſtephano archiepo. Sacerdotes nõ accuſent: q̃ ad eundẽ ordinẽ ꝓuehi nõ poſſunt.

i Sacerdotes vt antiq̃ tradit auct⁹ a s criari ñ pñt nec i eos teſtificari: q̃ ad eũdem nõ debẽt nec pñt ꝓuehi honorẽ. I tẽ higinus papa. Niſi irreprehẽſibiles i maiorũ accuſationẽ nõ recipiant.

k Riminationes maioꝛuꝫ natu q̃ alios nõ fiãt: niſi ꝑ ipſos q̃ cria intẽdũt. ſi tñ ipſi digne ꝛ irreprehẽſibiles apparuerit: ꝛ actis publicis docuerit oi ſe ſuſpitiõe careabſens. g Et actis. i. actionibꝰ. vt li fis eoꝛ ſuoꝛ vt. ix. q. ij. due. ꝛ hoc ſi ſunt ignoti. ꝛ est ſi. ſ. iij. q. v. canonica. vel tantũ valet eis teſtimoniũ populi quantũ

l Examinatio. vt. xxiij. diſt. c. j. Jo.

m Lacuit. h. c. idẽ hadrian⁹ intelligit de infamibus. vt. ſ. iij. q. iij. hi q. ꝛ. ſ. iij. q. v. canonica. vt intelligit cũ gratiano de monachis. ſ. crioſis. nã certũ est q; mõachi ac cuſare pñt. vt ex de ac. c. ex parte ꝛ. ſ. c. cũ paſtoꝛ. i Esse ꝯtum ad ciuiles actus ꝛ etiã ad diuinos q; nõ pñt baptizare ſepelire ꝑdicare pñiaz dare. vt. xvj. q. j. c. j.

n Quia funeſtã. q; ſp debent fiere. xvj. q. j. placuit.

o Nullus monachꝰ. nec ſecularia. i. rute/lã ꝛ ꝓcurationẽ m Aut eccleſiaſtica. baptizare. qõ olim nõ licebat eis. vt. xvj q. j. placuit. Jo.

p Egligere. cũ poſſis. videt de platis ẽm loqui.

q Perturba/re. i. ꝓhibere et remouere a malo. ꝛ hoc cũ commode ꝓt illud facere als non peccat. q; ſic nõ ꝓhibet. xxij. q. ij. ꝟ mũ. ꝛ. c. faciat. ꝛ ſm ꝟ q̃libet tenetur ꝓhibere iũriã a ꝓximo. xxiij. q. iij. nõ inferẽda. Nullꝰ hoc. c. intelligũt de platis. vt. xxiij. q. ij. ñ. duo iſta. et. c. ita plane. ꝛ. q. vi. Preterea. vt intelige de atrocib⁹ vt cũc q̃libet teneat. vt ex ꝟ ſc. ex. ẽpte. xxiij. q. iij. c. vl. ꝛ de pe. di. j. piculoſe. vel dic q; quilibet tenetur ꝓhibere ꝓximũ a peccato cõmittendo. xxij. q. v. hoc videtur. ſecus in cõmiſſo. xciij. diſt. diaconi. Johannes.

r Scrupulo. id est ſuſpitione.

a Sancta quippe.i. cū simplicit & pie viuūt. & alios nolūt increpare. & intelligit de platis q ex officio tenent resistere malis. & quoz raciturnitas e mortalē pctm. & magnū dānū in eccl̄ia opat. vt.lxxxiij. di. nēo. Et est b ar. vitā actiuā esse pferēdā pr̄platiue. vt. vij. q.j. scias. & viij. q.j. in scriptur. & hñt se vt excedentia & excessa. pr̄platiua ꝯtū ad psonā ptem, plantz mag? est secura et vtilis. actiua vo magz laboriosa. et minus secura ꝫ magis fructuosa. vt exē de renun. nisi cum pridem.

b ¶ Rusticitas. i. simplicitas.

c ¶ Nocet. itel/lige negatiue. id est nō tantuz pdest edificādo ꝯtū & resistēdo simile. xliij. di. §. debet. xxij. q. ij. primū. Jo.

d ¶ Admonēdi. bonū medi/ocre qnqz dimittit ppter bonuz obedientie ꝫ malū nunqz fieri debet. vt.xj.q.iij. quid ergo. Jo.

e ¶ Cum pa/storis. generaliter teneas q monachi pñt accusare et epos & alios. dū tamē hoc faciāt de licentia abbatis. xij. q. j. nō dicatis. xvj. q. j. mo/nachi. ſ suū abbatem accusare vult. habebit expensas a monasterio. ſi sunt in scholis pñt agere de his tm̄ que pertinent ad studiū. vt exē de of. dele. pterea. ff. de re iud. q̄situ. & ff. de iudi. si longius. f ¶ Pueri. i. seruientes. sic. xij. §. abraam quo q. & ff. de verbo. sig. pueri.

g ¶ Vt quidā. duos habebit sacerdotes & tres diaco/nes. vt de conse. dist. j. iubemus. Sed nunquid pra/dicente abbate pt sumere monachum eps sibi in soci/um. non videtur cum hoc sit priuilegium pape. vt. ix. q. vlti. p principalem. & lviij. di. c. j. & ū. ar. ℣. xvj. q. j. quivere. io. Sol. credo q sic. nisi mō asteriū sit exēptū cū maiora possit. vt exē de excess. pla. sicut vnire. b Sed nōne monachi nunqz exibunt de claustro. vt. xvj. q. j. placuit. R. quādo pfecti sunt. fit hoc vt exteri⁹ fructifi/cēt. vel qñ fiunt epi/scopi. et isti cubicularij pos/sunt esse testes ū solum de puersa/tione epi. sed de facto eius. vt. xij. q. j. manifeste.

h ¶ Testes. p/pter hoc inducie c. qz qui possunt testari & accusa/re. nec tales epi/scopus poterit ab accusatiōe repel/lere. exē de accus. nulli. & C. q ac/cusa. nō pos. iniquum.

occulte: q manifesto facinori desinit obuiare. Item hiero/nymus tā de se q̄ de alijs mo/nachis in p̄mo plogo biblie scribit dicēs. Quantū ex vi/te merito ꝺs eccl̄iā edificat tantum nocet si destruenti bus non resistat.

a Sancta q̄ppe rusticitas solū sibi pdest: & q̄ntū ex vi/te merito edificat eccl̄iaz chri/sti: tantū nocet si destruenti/bus nō resistat. Item grego.

Subditi vicia platorū repre/hendere studeant.

b Admonēdi sunt subdi/ti: ne plusq̄ expedit sint sub/iecti: ne cū studēt plusq̄ ne/cesse est hoib⁹ subijci: cōpel/lant vicia eoz venerari. Item dē generali synodo p̄sidens di/xit. Clerici seu electi mona/chi sint cubicularij episcopi.

c Cum pastoris vita i ex/emplo debeat esse disci/pulis: plerūq clerici q̄lis in secreto sit vita sui pastor⁊ ne/sciūt: quā tū seculares pueri sciūt. de q̄ re pñti decreto cō/stituim⁹: vt q̄dā ex clericis vi/etiā ex monachis electi i mi/nisterio cubiculi pontificalis obsequant: vt is q̄ in loco re/gis est: & tales habeat testes qui verā eius in secreto con/uersationē videāt: & ex sedu/la visione exemplū pfect⁹ su/mant. Item virgilio epo are/lateñ. Prauos in sua societa/te epūg habere nō debet.

d Peruenit ad nos fratrē & epm nr̄m serenū mas/silienſem prauos hoies in so/cietate sua hr̄e: ita deniq vt p̄sbm quendā q̄ post lapsuz carnis in suis adhuc vr̄ iniq̄/tatibus volutare: familiarē habeat: qō a vob subtilit⁊ est re/hrendum. & si ita pstiterit: cure vob sit nr̄a eum sic vice/corrigere: vt & q̄ talē recipit: nō familiaritate fouere ꝫ di/scat se poti⁹ vltōe cōprimere: & q̄ recept⁹ est discat lachry/mis pctā diluere: nō iniq̄ta/tem immūdicijs cumulare.

Item paschalis papa.

Viros boni testimonij semp̄ episcopi secū habeant.

e Episcopi lectioni & oro/ni vacēt: & semp̄ secū p̄/sbyteros & diacones aut ali/os boni testimonij clericos habeāt: vt fm̄ apl̄m & sctōz patrū instituta possint irrep/hensibiles iueniri. Item iohā/nes baptista cū duceret here/mitica vitā scribas & sacerdo/tes & leuitas iudeorum ad se/venientes aspera increpatiōe redarguit. Item ex canonib⁹ diffinit. Illi sacerdotes ac/cusare possunt: q̄ ad eundez gradum cōscendere valent. Cum ergo monachi ad sacer/dotij gradum laudabilit⁊ p/tingere valeant: ptz q & ipsi sacerdotes libere accusare possunt.

Questio. VIII

Ex accusatiōe vero q̄liter fieri valeat in canonib⁹ aper/te discernit. Ait enim calixtus papa.

i ¶ Pruenit ad nos fratrē & epm nr̄m serenū mas/silienſem prauos hoies in so/cietate sua hr̄e: ita deniq vt p̄sbm quendā q̄ post lapsuz carnis in suis adhuc vr̄ iniq̄/tatibus volutare: familiarē habeat: qō a vob subtilit⁊ est re/hrendum. & si ita pstiterit: cure vob sit nr̄a eum sic vice/corrigere: vt & q̄ talē recipit: nō familiaritate fouere ꝫ di/scat se poti⁹ vltōe cōprimere: & q̄ recept⁹ est discat lachry/mis pctā diluere: nō iniq̄ta/tem immūdicijs cumulare.

Item paschalis papa.

Viros boni testimonij semp̄ episcopi secū habeant.

k ¶ Episcopi lectioni & oro/ni vacēt: & semp̄ secū p̄/sbyteros & diacones aut ali/os boni testimonij clericos habeāt: vt fm̄ apl̄m & sctōz patrū instituta possint irrep/hensibiles iueniri. Item iohā/nes baptista cū duceret here/mitica vitā scribas & sacerdo/tes & leuitas iudeorum ad se/venientes aspera increpatiōe redarguit. Item ex canonib⁹ diffinit. Illi sacerdotes ac/cusare possunt: q̄ ad eundez gradum cōscendere valent. Cum ergo monachi ad sacer/dotij gradum laudabilit⁊ p/tingere valeant: ptz q & ipsi sacerdotes libere accusare possunt.

Questio. VIII

Ex accusatiōe vero q̄liter fieri valeat in canonib⁹ aper/te discernit. Ait enim calixtus papa.

i ¶ Pruenit ad nos. in so/cietate. nota q p̄sumitur contra aliquē vel p̄ ali/quo ex societate vt. xxviij. q. j. se/pe. lxxxj. di. clericus. & xviij. q. ij. diffinimus.

Luc. j

k ¶ Episcopi le/ctioni pos/sint. ℣. dist. xciij. diaconi.

l ¶ Johannes. probat. cum hic heremita accusa/bat q monachi possunt accusa/re. quod verū est si habent specia/le mandatuz ab/batis. xvj. q. j. q vere. nisi forte re/quiri non posſit sine magna difficultate. arg. ff. de iniur. sed si vnius. §. filio. vt notaui. xij. q. j. non dicatis.

m ¶ De accusatione. Circa hoc notanduz. q aliud est infamario. aliud denunciatio. aliud accu/satio. Infamario phibetur. ℣. c. q. pxi. Accu/satio. v. q. j. c. j. & ij. Scōa. i. denūciatio p̄cipit. ℣. c. q. j si peccauerit. ℣. q. pxi. q̄propt. & fit sine inscriptiōe. iij. q. iij. §. aliquādo. Tertia scilicet accusatio permittitur

z in eo inscribiť z subinscribiť ꝛ.e.libellozū/ fallit tñ ℔ in.vj.casib⁹.nō eni sp cogiť ꝗs inscribere vt in leuib⁹ xtribus.ff.de accu.leuia/ z in crie abigeat⁹.C.de abige/is.l.vna/ z in casu vbi milꝫ accusať. xv.q.ij. de crie/et fm ꝯsdā in crie apostasie/ z vbi christian⁹ iudeā duxiť/se accusať .C. de apostā.apostatarū.C.de iudeis.neq; vbi ma/rit⁹ accusat vxo/rem iure mariti. iiij.q. iiij.§. ali/qñ.C.de adulte. ꝙuis . et.l. iur. Jo.℔ fallū ē fm ius canonicū.vt ex de ꝓcura. rue fraternitatis.b. Et cum crien in modū exceptōis ꝓponiť. fm qō distinguiť.ex de accu. super his. Nūc videdū qd iurꝫ sit circa singulos modos agēdi. Denūciationē p:eceder ad monitio als remoueť denūciās a denūciatione. vt ex ō accu.sup his.z.c.sicḍ epl z.ij.q.vij. accu. z.c.siquis erga. Itē crimosi infames inimici pñs a denūciatiō e repelli.vt.iij.q.vij q; sine pcō.z.c. apostulat⁹.z.xx xv.q.vj. eps in synodo.z ex ō testi.co.pterea. ex de accu.cū opor/teat. z dictū ē.§ e.q.j.si peccaue/rit.z ex.e.q̄lit. Pena sic cōuicti modica ē.q: dz penitere de crie.z credo cū ñ eē remouēdū ab ordie l dignitate.nisi delicti q̄litas aliud reqrat.vt i simonia.seu scādalū inde oriret.ex de no.op.nūci.c.cū ex iniunctis/ aūt i modū inq̄sitōis sil⁹ inscꝛtio nō ē necessaria z ꝑt pcedi sine ipo q; iperrauit inq̄sitionē sicut z cū ipo.sed fama dz pcedere nō semel ꝫ sepi⁹ z apud bonos z graues.vt ex de accu.q̄lit.z.c.cū oz.z de simo.licet citari ertiā dz ifamat⁹.vt audiať ei⁹ exceptio.vt eisdē.c. z ex de sen.z re iu.cū.i.z.a.z in ℔ casu pñt testes recipi lite nō ꝓtes.vt ex vt lit.nō ꝓtes.qm̄ freq̄nter.§.iij. pena h⁹ tal⁹ est.ꝓlati sūt ab admīstratiōe remouēdi.miores sūt bñficio ꝓmouēdi.ex.e.q̄lit.z de simo.dilect⁹/ ſz si in modū exceptiōis obiiciať crimē.distingue.vt ex.e.sup his z ex de oz.cog.cū dilect⁹.z dz esse pñs.ex.e. qualit.z ℔ casu laici bone fame admittunť ad agēdū z testificandū. ex de test.tā l⁹is.xxiij.di. illud/ Sed cū crimē obiiciť in modū accusationis sp est necessaria inscꝛiptio. vt.ꝛ.e.libellozū.fallit in.vj.casib⁹.§.notať.z in septio fm ꝯsdā cū officiał accusat.C.de accu.ea.q. Jn ℔ casu

a **Accusatio sp fiat in scriptis.** Accusatorū pſone nūq; recipiant⁹ sine scripto: nec absente eo quez accusare b voluerit: ꝗbuslibet accusare ꝓmittit⁹. codice libro. iiij.ti. c **De ꝑbationib⁹.** Siant cuncti accusatores eā rē se debere inferre in publicā notionez: q; munita sit testib⁹ idoneis: vel instructa aptissimis documēt⁹: vel indicijs ad ꝑbationez idoneis vt indubitat⁹ z luce clariorib⁹ expedita. Itē eutician⁹ papa. d **Accusatio sp dz fieri i scriptis.** Quisqs ille ē q; crien intēdit: i iudiciū veniat: nomē rei indicet: e vinculū inscriptiōis arripiat: custodie silitudinē habita tā dignitat⁹ estimatōe patiať: nec ipunitaz sibi noverit lniam mentiēdi: cū calūnigantes ad vindictā poscat similitudo supplicij. Qui vo ad sortilegos magosqꝫ ꝓcurūt: nullaten⁹ ad accusatōez sūt admittēdi. Itē sixt⁹ pa. f Qui crimē **De eodem.** objicit: scribat se ꝑbaturꝫ. z q; nō ꝑbauerit qō obpena ē depositio. vt.ꝛ.pri.q.latoꝛ.z ex de si.dilectus.

Accusatoꝛ.nec absente. C. de penis. nec diu ℈. sed illud spāle est in dilapidatoꝛe. sic.ꝛ.e.q.vj.§. sūt quoꝫ. z notaui.j.q.iiij. nulli⁹. b Quibuslibet.ℨ.v. q.ij. relatū. sed ℨ.v.q.vlti. epiphanium.

iecerit: penam quā intulerit ipe patiať. Sed stephanus papa ℨ videť. **De eodem.** h Per scripta nulli⁹ accusatio suscipiať: sed ꝓpria voce si legitiaꝫ ꝓdigna accusatoris ꝓsona fuerit pñte vidělicz eo quē accusare desiderat: q; null⁹ absens accusare ꝑt nec ab aliq; accusari. Sed calixt⁹ ꝑcipit vbi accusatoꝛ pñte eo quē accusať i scripꝛ iudici accusationē offerat et ꝓpria voce lras sue accusationis legat. Stephan⁹ ãt phibet: ne absens aliquē p epl̄az accusare audeat. Que vo sit forma accusationis quis modus concipiendoꝝ libellozum: paulus in digestozuz libro de publicis iudicijs et ti. de accusationibus z inscriptionibus ostendit dicens. i Libellozum inscriptionis conceptio talis est. Consul z dies apud illum prętozez vel consulem lucius titius prōfessus est se meuiam. l. iulia de adulteriis ream deferre: k q; dicat eā cū gaio seio i ciuitate illa in domo illi⁹ in mense illo cōsulib⁹ illis cōmisisse

Siant cunc/ cti indicijs. xxxij .q.j. dixit. xxxv.q.vj.c.j.§ ℨ.iij.q.ix. absēs libellus tñ in absentia rei ꝓponitur.ff. de adult. miles.§.sexaginta. hocvez ē nisi absens sit ꝑ ꝓtumaciaz.vt.iij.q. ix. decernim⁹.C. de accu.l.vlti. c

Quisqs. ℔ ponit .C. de accu.l.vlti. d e ¶ Vinculuz. iscriptōis.i.obligatet se ad talionē f ¶ Dignitatis qz pari iure censeñ accusatoꝛ z accusať.iij.q.ix c.vlt.C.de exhi. re.l.vl.tñ rō dignitaꝫ in ℔ haběť q; min⁹ puniť ꝙstituť in dignitate ꝙ alter. xxiij.q.j.ꝙ ꝓra z.c.quisquis. g ¶ Silitudo. nisi in casib⁹ exceptꝫ. ℨ.e. q.iij. §.notandū.

Perfecta. h absens. ꝑt eni libellus dari absente accusato.vt. v.q.vj. e/ piphaniū .C. de exhi.reis.l.ij.z ēt die feriato.vt.ff. de adult. miles.§ sexagita. hus tñ denūciabit eū accusatoꝛ quēvult accusare. als nō audiet⁹.vt.ff.de adul.denūciasse. z.C.ó accu.absentē. deinde der libellū iudici. iuder tñ nō ꝓius libellū recipiat ꝙ inscriptio sit facta. z fideiussoꝛe derit ꝑ lite ꝓsequnda. C. ad turpil.l.j.z.C. q; ac.ñ posl.iij. postmodū vocād⁹ ē reus fm.l.C.de exhi.reis.l.ij z nomē ei⁹ recipiet ītē noia reoꝝ. z ℔ fit cū lis ē ꝓtesta. ff.de adul.si marit⁹.§.ꝑscriptiones. z.ff. de iure fisc⁹/ Et ꝓus hēbit inducias. xx. diez ad deliberādum nō triū tm vt ꝗdā dicūt. vt.ff.de publ.iud.inē.hēbit ēt inducias. xxx. diez ad cōponēdos mestos penates. vt C.ó exhi.reis.l.ij.fm ca.tñ nō vidz q; necessaria sit denūciatio vel tal⁹ solēnitas. vt ex de accu. licet in fi. i ¶ Libellozum consul. z dies institute accusationis. quia de die cōmissi criminis loquiť. nā cōsul z dies sūt ꝓponendi. hodie primo poniť imperatoris nomen. postea consulis. postea indictio. postea mensis z dies. in quť. vt ꝓponať imperatoris nomen. colť.v. ℔ ¶ Scio. iō nomē exponiť vt fm qualitatē persone

puniat magis vel min⁹. Sed ḋd si ignorat q̄ sit illa ꝑsona videt q̄ nihilominus ip̄m accusare possit. vt. v. q. j. c. ij. a ¶ Aūt dic. cōmissi cris. sed nō ꝓcepti libel li. vt. ē. ditm⁹. penit⁹ ꝑtiū est in ciuilib⁹ accusationib⁹ vt. ff. de edendo. l. j. §. dic. a testib⁹ aūt q̄rit dies. vt. iij q. ix. nihilominꝰ. x. xxxv. q. vj. de parētela. de hoc plene dicem⁹ ꝑ. j. iij. q. iij. i testib⁹ x etiā dicēt in q̄ pte dom⁹ fm. h. dies ē assignāda q: non lz vagari cū discrimie alteri⁹. vt. ff. de iiu. l. ꝓtor. Jo. ēñ dicit q̄ nō aliud tenet dicere testis q̄ accusator ꝓpo suit. q: nō aliud iudicādū ē q̄ i li bello cōphensuz sit. arg. ex de cā posſ. cum sup electione. b.

b ¶ Se ꝓfessū .i. se velle ꝓsequ accusationem et subiturū talionē si nō ꝓbauerit.

c ¶ Aliud. i. eo dē mō ē ꝓceden dū si aliud crimen obiciat.

d ¶ Reo. h̄ et faciat lapso bi ennio. vt. C. vt i tra cer. rēp. l. vl.

e ¶ Videbim⁹ .ff. ad turpil. l. senat⁹ §. vlei.

f ¶ Quidaz epus. h̄ pmū a gik an spoliatus sit restituēd⁹ sed ō. cā. xxi. q. ij. a. gedaf an spoliatus cēt i ius vo. Est aūt regula re q̄ spoliat⁹ ab alio q̄ a iudice. vl etiā si a iudice ſ spoliat⁹ sine o:dine iurisſ. semp stati ē restituēd⁹ nō obstāte excē ptione alic⁹ cris vl nō canonice i stitutōis. vt eẋ de resti. spo. in lris. x. c. itē cū ds. x. vj. q. iij. deniq; Fallit i casib⁹ h notat⁹. Intrusio. vt. j. e. §. ptz. lz h spāle ē in papa. Dilapidatio. vt. iij. q. ij. q: ea sed hodie h nō tenet. q: nō est spoliand⁹ alic⁹ nisi ꝓ data suspitiōe. vt eẋ de si. lz. Crimis enormitas. vt. ij. q. v. sup. cā. Infamia x cris euidētia. vt. ij. q. v. ꝑ hyc.

adulteriū. Utiq; enim x loc⁹ designādus ē in q̄ adulteriū cōmissuz est: x ꝑsona cū q̄ admissum ōz: x mēsis. hoc ei lege iulia publicoꝝ iudiciozuz cauet: x generalit ꝓcipit oībus: q̄ aliquez reū deferunt: a neq; aūt diē neq; horā inuit⁹ cōꝓhēdet. Q̄ō si libelli inscriptionū legitime ordinati nō fuerint: rei nomē abolet: x ex integro repetēdi reū potestas fiet. ¶ Itē subscribere b debebit is q̄ dat libellū se ꝓfessum eē: vl ali⁹ ꝓ eo si lras c nesciat. Sed si aliud crimen obiciat: veluti q̄ domū suaz ꝑbuit: vt stupū materfa. pateret: q̄ adulterū deꝑhēsum dimiserit: q̄ ꝑciū p cōperto stupꝛo accepit. x sicḋ sile: id ip̄m in libello cōꝑhendēduz erit. si accusator ꝺcesserit aliaue cā eū ipedierit: q̄ minus accusare possit. x sicḋ sile est nomē rei abolet postulante d reo. Jdq; et lege iul. de vi et senatusc̄osulto cautū est: ita vt licet alij ex integro repete e re reū: lz intra q̄ō tps videbimus: x vtiq; .xxx. dies vtiles obseruādi sunt. **Causa. III.**

f Quidā epus a ꝓpria sede deiectus petit restitui. post restitutionē indu/ cit in cāz: inducias postulat tandē ad ei⁹ accusationē ꝓcedit. ḋdā nō legitime ꝓiunctus vꝛoꝛ x duo infames: et tres religiosi: accusatoꝛes testes de domo sua ꝓducūt: et alios sibi inimicos eẋ suā ꝓuinciā: reus crīoso iudici offert: ab vno tm̄ audiēd⁹ x iudicādus. ḋdā de accusatoꝛibus testib⁹ absentes p epl̄az illū accusare x in eū testificari ꝓtēdūt. Cū multa capla ei obijcerent: in ꝓio accusatores ꝺficiūt. demū accusatio in accusatorē vertit. Hic ō. mū q̄rit: an restitutio dāda sit q̄buslibet expoliat. Secūdo de inducijs: an post restitutionē tātū dari: an etiaz post vocationē ad cāz q̄buslibet ꝓcedēde sunt. Tertio q̄ spacio mensiū vtriq; sint admittēdi ꝓcedend e. Quarto an ifames x nō legitie ꝓiūcti ad accusationē sint admittēdi. Quīto an testes ō domo accusatoꝝ sint ꝓducēdi: vel inimicoꝝ vox sit audiēda. Sexto an ex quinciā reus sit ꝓducēdus. Septio an sit audienda ei⁹ snīa quē cū reo par inficit m alicia Octauo an ab vno tm̄ eps sit audiendus vl iudicād⁹. Nono: an accusatoꝛes vl testes i absentē vocē accusatiōis vl testificationis exhibere valeant. Decimo an deficientes i pr̄imo capl̄o sint admittēdi ad sequētia. Undecimo an accusato liceat accusationē in accusatorē x̄tere. **Quest. I.**

Quod restitutio q̄buslibet dāda sit multis auctoꝛitatibus probatur. Sit enim gaius papa. olim. Itē cū spoliatio ē ꝓbata i modū exceptōis eẋ de o:. cog. cuz dilect⁹. Itez fm ſdā cū inconti/nenti spoliatoꝛ vult ꝓbare excepti/onē. eẋ de resti. spol. lras. ff. ad exhibendū. l. iij. §. ibidē. Itez cū a muliere ob/ijcit seuitia viri. vt eẋ ō rest. spo. ex trāsmissa. Itē in casu quē hēs eẋ de diuoꝛ. gaudem⁹. i fi. Itē exceptio rei iud. ij q. vj. §. diffiniti/ua. Itē exceptio iurisiurādi vl pacti fm ſdaz. vt eẋ ō rest. spol. ac cepta. Itē si sub ꝺditione possedit eẋ de rest. spo. o/lim cām. Itez si ex grā vl ꝓcario possedit. j. x. q. iij q: cognouimus. x extra de excess. ꝓla. cū ad ꝑrundā. Itē si possedit vt colon⁹. ff. de vi x vj ar. cuz fundū. Hoc aūt scias q̄ q̄tuoꝛ sunt auxilia ꝑdita q̄ q̄ petit restitutio. actio inē dictū. ꝺditio ex canone. iudicis officiū. Actione petit restitutio. vt actiōe q̄ō metus cā. daf restitutio ꝑ quēlibet possessoꝛē. ff. q̄ō me. cā. l. metū. §. volenti. Itē actione de dolo petitur restitutio. et p illā nō fit restitutio ꝑ illū q̄ dolū fecit. ff. de dolo. l. si plures. Itē p interdictū restitutio daf ꝑ illū solū q̄ vim fecit. vt eẋ de resti. spo. cuz ad sedē. in fi. Per ꝺditionē ex canone daf restitutio ꝑ tra quēliber possessoꝛē. vt eẋ de ap. bone me. x. j. e. reintegranda. Itē p iudicē officiū petit restitutio. cū aliquis ꝓpter absentiā ꝓdit rē suā de q̄ agit. ff. ex q. cau. ma. l.

(aq⁹ plures casos in q69 petens restituat ne ho statim re stituet.)

j. ⁊ p totū. ⁊ illa ꝑt agi ꝯ quēlibet possessorē. vt. xvj. q.

a ¶ Piscopis. oīa. etiā deposita. vt. ff. (iij. ℌ. pozro. depositi. l. j. ℌ. q aūt. ⁊. ff. de vi ⁊ vi ar. l. j. ℌ. q aūt

b ¶ Nullū crimē. a spoliatore vl generalīe a nullo. cū sit inermis. vt. j. e. q. ij. oportet. b ¶ Nulluꝫ crimen. ꝓ q̄ fuerūt spoliati fm. h. vl nec illō nec aliud ꝑt obīci a spoliatore. ij. q. ij. in scriptur. ⁊. c. null⁹. Sed mirū est si aliqs nō ꝑt eū ō crīe illo accusare v. j. q. ij. cū ecclie. ⁊. c. pr. cū res īt alios acta aliꝫ ñ iudicet. Jrē nū q̄d spoliator pōt eū accusare post q̄ est restitutus ar. q nō. ex ō resti. spo. itē cū qs ar. ꝯ q possit saltem ciuilīe. j. e. q. ij. audiuim⁹.

c ¶ Piscopi. si tū spoliat⁹ velit agere ꝓtra spoliatorē recōueniri ꝑt ab eo. vt ar. ff. de iudi. l. ij ℌ. itē. ſz ℌ verū est cū nō agit de spoliatiōe. ex de or. cog. cuz dilectus.

d ¶ Obīcere. quid si nūq̄s velit petere restitutionē. vt sic non puniat⁹ de crīe p quo est spoliat⁹. cū tū inde grauiorē penā mereat. diterē q i tali casu bñ possit accusari ante restitutionem ne fraus sit ei lucrosa. ar. ex de iudi. intellexim⁹. ⁊. ſz. q. iij Pulegiū. ſz si mi norē penā de illo crīe mereretur. rūc nō. ē accusandus de illo cū satis sit pūit⁹. ar. ij. q. vj. siquis ex pluribus.

e ¶ Sed notā dū. naturalē. nō sufficit dare pignora. ex de sen. ⁊ re iud. cū aliqb⁹. silr i prezoriū pign⁹ est qs cozpaliē mittēdus. ff. de pig. act. Rnon est mirum. secus in conuentionali. ff. e. l. j.

f ¶ Intergrāda. ⁊ in eo loco. etiā vltra mare. ⁊ sunt reuocāda sumptus spoliatoꝝ. ff. de rei ven. si vero.

Expoliatis vel electis omia sunt reintegranda.

a ¶ Piscopis suis reb⁹ expoliatꝫ vl a ꝓcijs sedib⁹ electis oīa q̄ eis ablata sūt: legib⁹ sē reītegrāda. q. ꝓus q̄ b factū fuerit: nullū crimē eis obijci pōt. Itē fabian⁹ papa

c ¶ Piscopi si a ꝓcijs sedib⁹ aut eccleſijs sine auc̄te romani pontificꝫ expulsi fuerīt: anteq̄ ad synodū vocent: ꝓcij locus ⁊ sua oīa eis reintegrāda sunt. Nulla ei rō ꝓmittit: dū ad tē pus eo q bona vel eccl'ie atq̄ res ab emul' aut a q̄buscunq̄ detinent: vt aliq̄d illi obijci deb eat. nec q̄cq̄ ꝑt eis q̄libz d maiorꝫ vl minorꝫ obijcere dū suis eccl'ijs vl reb⁹ vl ꝑtātib⁹ e carēt. Sed notandū ē: q restitutiōis sn̄ia sola nō sufficit nisi p̄tialiē oīa iudicis officio restituant: vt electus vel spoliat⁹ ēt naturalē possessionē recipiat: siue aīo suo ⁊ corpore alieno veluti p ꝓcuratorē: siue animo ⁊ corpe suo. Cuncta q̄z q̄ sibi ablata sūt vl fuerāt q̄cūq̄ ꝯditiōe i eodē loco: vñ surrepta fuerāt: reuocāda sunt. Ad iohānes vbiſ rome epūs scribit zacharie archiepō.

De eodem

f ¶ Intergrāda sūt oīa expoliatis vl electꝫ epīs p̄tialiē ordiatiōe pontificū et in eo loco vñ abscesserant fundit⁹ reuocāda q̄cūq̄ ꝯditiōe tpis aut captiuitate aut g dolo aut violētia maiorꝫ ⁊ p q̄scūq̄ intustas cās res eccl'ie vl ꝓprias. i. suas subas pdisse nosc̄unt. Itē eusebius aplice sedis epūs oīb⁹ epīs.

De eodē

¶ Intergrāda sūt oīa expoliatꝫ vl electis epīs ⁊ cetera: vsq̄ fundit⁹ reuocāda eodē mō vt sup̄a. Itē alexander pa. Mon est sacerdos q̄ fratꝫ se ſbtra

h ¶ Nulli du bit obsequijs biū est: qz boni a malis semp ꝓsequnt ⁊ tribulant. p pter qō nos oz hūiliari ſb potenti mānu dei: vt liberet nos in tpe tribulatōis. Mā diabol⁹ nō cessat circūire: querens quē deuozet: ⁊ q̄rere q̄s ex fidelib⁹ pdat: ⁊ maxime illos q̄s ardētioresſ fuitio salnatoris eiq̄ familiares īuenerit. familiares dico eos q̄s sacrari ⁊ in ordīe aplat⁹ ꝓstitui voluit. ipi enī p pplo interpellāt: ⁊ pplī pctā comedūt: qz suis p̄cib⁹ ⁊ oblatiōib⁹ ea delent atq̄ ꝓsumūt. ⁊ infra.

i Aut aūt ex vro fuerit colligio ⁊ ab auxilio vro se ſbtraxerit: magꝫ scismaticus q̄ sacerdos eē ꝓbabit. Ecce inq̄t ꝓpha: q̄ bonū ⁊ q̄ iocūdum habitare frēs in vnū. Illi vero nō habitāt i vnū: q̄ fratrū se solatio subtrabūt: aut qō deteri⁹ est fratrib⁹ insidias aut laq̄os ponūt. ⁊ infra. dominū crucifigūt q̄ eū i sacerdotib⁹ suis ꝓsequūt. qz crux a cruciatu dicit. magnus vero cruciatū sustinet q̄ vim patit. Itē fabianus papa.

Excōicent q̄ opprobriū ⁊ calumniā inferūt sacerdotib⁹.

k ¶ Eus q̄ frēs ad hoc ꝓ ordinauit vos ⁊ oēs

g ¶ Captiuitate. j. xvj. q. iij. pozro. ⁊. c. precedenti.

g ¶ Captiuitate. si. n. pvim aliq̄d ab eo extoꝛtū ē l ablatū. j. annū ꝑt agere ꝯ derentoꝛē in q̄druplū. post annū in simplū. ff. de vi ⁊ vi ar. l. j. sed si p metū est extoꝛtū aliq̄d. rūc ꝯ oēm possessorē agit. j. annū ad q̄druplū cū nō vult restituere. ff. qō met. cā. si cū excep. ℌ. ij. ⁊. iij.

h ¶ Aut dolo. ⁊ tūc vsq̄ ad bienniū ꝑt ꝓueniri q̄ dolū cōmittit. vt. C. de dol. l. vlti. ſz ꝑpetuo ꝑt ꝓueniri actōe i factū de eo qō ad eū ꝓuenit. vl si dolo fecit. quo min⁹ ad eum ꝓueniret. vt. ff. ō do. in heredē. et l. eaten⁹. ⁊. l. dolo. Cū aūt canō equipat dolum merū vl violentiā. vidz q̄ditione ex b canone q̄libet possidens possit ꝓuēiri. ar. ad b ex de iudi. q. ⁊ ex de trās. veniēs. ⁊ extra ō emp. ⁊ vē. q̄eit ex vt lit. pen. ecclesia. ⁊ ex ō ap. bone memo. et ē expssum ex ō resti. spo. sepe.

h ¶ Aut dolo. ar. q restituēd⁹ sit q dolo suo iuri renūciat. vt j. xv. q. vj. c. j. ⁊ j. xxx. q. j. dicīt. et C. de iof. test. eū qui. j. R. ex de his q̄ vi me. vel cā fi. cū dilectus ꝯ. ⁊. xx. q. iij. ꝓstituit.

i ¶ Nulli. auxilio. epi sibi inuicē debēt prestare mutuū auxilium. vt. ō. di. pc. precipim⁹. et ideo īducit h. c. s. q semp sit subueniendum spoliatis.

k ¶ Westro. ar gu. q quilibet teneꝫ patrocinīū p ecclesia ꝑstare. xcvj di. si ꝑator. ⁊ si ꝯ ecclesiā suā staret priuād⁹ eēt eo qō habet ab ea. ⁊ j. q. vij. c. j. C. locati milites. ⁊ est expres sum. extra. de postula. c. vltimo.

Eus.

a ¶ Patet. sicl pecunia. s. dist. xxix. sicls pecunia. ꝫ nō ibi non dz. s meli⁹ posz induci qō ē. xxi. q. dist. in noie. vt etiā nulla ei audientia dek de illo inueniet. xiij. q. j. in prīn.

b ¶ Nō ꝓtinuato. i. si nō interponit ꝓrī⁹ actº. ff. de rei. heredes palā. l. nō ꝓtinuato cū ꝑmū potuerit. ff. ad turpil. l. ij. §. confestim.

c ¶ Edūcijs. dn qz sunt genera inducias rū. Restitutorie ꝑparatorie. citatorie. deliberatorie ⁊ iudicatorie In cā criali restitutorie ñ erūt minores. vj. mēsiū. nec maiores anno. j. e. electis vel verī ē q sūt arbitrarie. vt. j. e. si epōs. Citatorie erūt vnī⁹ vel duoꝝ vt riū mēsiuꝫ. vt. iij. q. v. c. j. ⁊ v. q. iij. c. j ille aūt q hītur. v. q. ij. c. ꝑsenti. sunt paternales adiectiōes. de q̄ bus mētiunt q̄dam q sint clericoꝝ minoꝝ vel laicoꝝ. cū ar. ē ꝑ eis. xv. q. vj. si aūt. alie sē ꝑl bteroꝝ vel diaconoꝝ. vt dicunt. Preparatorie erūt anni ⁊ dimidij. vl vnī⁹ anni vl. vj. mēsiū. vt. j. e. q. iij. ō inducijs. ⁊ he dāt aūlit. ꝓtest. ⁊ post. v. q. ij. si ꝑmares In ciuili aūt cā sunt inducie deliberatorie. xx. dierū. vt. j. e. q. iij. oferat. Citatorie. xxx. dieꝝ. i. aut. de lit. §. oēm. ⁊ p q̄ summo sacerdotio fungunt: vt iiusticias remoueatis ⁊ pſūptiōes abscindat: ⁊ in sacerdotio laborātibꝰ succurratis: opprobrijs ⁊ calamitatibꝰ eoꝝ locū nō ꝑbeat: ſz ei q̄ calūniā vel opprobriū patitur adiutoriū ferat. illū ꝙo q̄ calūniā vl opprobriū facit abscindat: ⁊ dño in suis sacerdotibꝰ opē feratis. Patet ergo q expoliati ꝑ⁹ sūt pñtialit restituēdi: anteq̄ ad cām sint vocādi. Sz obijcit vbi nō fuit legitīa istitutio: ibi nō pōt esse restitutio. Nō enī ꝑbat destitut⁹: q̄ prī⁹ nō fuit institut⁹: ac ꝓ hoc nec restaurationez postulare pōt. Illi ergo quoꝝ electio vicio sa est: vl q a clero nō sunt electi vl a ꝓlo expediti: vl q: ꝓ simoniā irrepſerūt: non sunt hñdi inē epōs. ⁊ iō si a sedibꝰ q̄s tenere videbant expulſi fuerit: nō pñt restitutionez petere anteq̄ vocent ad cāz vñ supra in tractatu ordinandoꝝ: sicls pecunia vl gra humana seu populari vl militari tumultu ⁊c. Sed ꝫ in eo casu intelligit: qñ aplica sedes p violentiaz occupat: q̄ casu iudex nō inuenit: cuius officio ille apostaticus possit excludi. ¶ In alijs āt locū ñ hz: cū violenta possessio nisi per iudicē sniam violēto detractori detrahi nō possit. Si āt verus dñs bello nō ꝓtinuato sz renouato vi illū de possessione eiecerit: iudicis auctoritate predoni possessiōez restituet. si ergo epi a sedibꝰ quas quoq̄ modo tenere videbant: nō p iudicē sed violenter eiecti fuerint: post electionē restituēdi sunt ante regularē ad synoduz vocationem.

Questio II.

c Edūcijs aūt pⁿ restitutionē ꝑstandis: et quo spacio temporis ꝓceden-

de sint scribit Iohannes papa dicens.

Scōm tempus expoliationis conceduntur inducie restitutionis.

d Quanto tempore expoliati vel expulsi esse videbantur: anteq̄ ad synodū conuocent: sub eodez spacio temporis eis inducie indulgeantur. Item pelagius papa.

Cū possessiones vel res episcopi detinentur: aliquid sibi obijci nō potest.

e Cum eccl̄ia alicuius epi aut possessiones vl res ab eiꝰ emulis vel a q̄buscūq̄ alijs nō sua spōte detinent: aliq̄d illi nō debet aut pōt a quocūq̄ ante reintegrationez omniū suarū rerū obijci. Sz ꝓius illi legibꝰ reintegrāda sunt omia: ⁊ postea tempore a pribus ꝑfinito negocia sūt ventilanda. Item stephan⁹ papa girando laodicensi.

Ante litem contestatā violenter ablata restituantur

f Oportet vt primuz vos tam de inuasis ciuitatibus ⁊ monasterijs ⁊ mansis q̄ de reliquis generaliter rebus reinuestire faciat: quia nec nudi cōtendere: nec inermes inimicis nos debemus opponere. Item euaristus papa.

Dejciantur a clero et infames fiant qui loca expulsorum adulterina feditate inuaserunt.

g Audiuimus quosdam a vobis infamatos et dilaceratos episcopos a ciuitatibus ꝓprijs expulsos h quia alibi constitui episcopi non pñt nisi in ciuitatibus non minimis: ⁊ alios ipis ꝓuentibus ꝓstitutos. ¶ Ideo hoc vobis scribimus: vt sciatis hoc fieri non licere: sed ꝓprios reuocari ⁊ itegreri me restitui debere. Illos ꝙo qui adulterina feditate suas

trinū edictuꝫ. vt xxiij. q. ij. de illicita. Judicato rie q̄ttuoꝝ mēsiū q̄ dant iudicat. vt ex de of. iudi. dele. ¶ Prenti. Jn criali ꝙo nō dantur ōliberatorie qz certº dz ee reus. verū velit crimen cōfiteri an negare cuz sciat se esse reū vl nō. Jtē nec iudicatorie dant. quia ibi pena ñ differtur nisi in casib⁹ vt. xj. q. iij. cum apud.

g Quanto. i. q̄li. ⁊ si lōgo tpe fuit spoliatus. longo tpe erit restitut⁹. sic ꝓc. di. siquis monachus. in fi.

h Qm eccl̄ia spōte. ar. q spoliat⁹ suo iure potest renūciare ar. j. ex de resti. spo. solliciꝰ.

i Pozez. nudi. ecce ratio canonis ꝓprie spoliat⁹ nō tenetur rndere. et est fortē iō statutū. qz cū est spoliatus nō ꝑt sufficere ad supt⁹ iudiciales. nec iuenit hoies adeo fauorabiles. ⁊ p hoc videt q nō etiam spoliatori. neq̄s alij teneat rndere sup aliquo qō ei obijcitur. ar. ē. e. cū eccleſie. ⁊. s q. ꝓri. c. iij. Jtez videt q si modi cū esset ei ablatum. q tunc quilibet et p q̄libet causa teneat respondere.

k Audiuim⁹. infamatos de facto vl ab emulis. al's nō restituerent si essent infames.

b ¶ Quia alibi ⁊. s. lxxx. di. cpi.

a ¶ Habuerit. Sed quā pōt hr̄e q̄relā criminalē nō pōt cū sint inimici. ex̄ de resti. spo. itē cū q̄s. nō ciuilez. q̄ ceciderūt a iure suo. xvj. q. vj. placuit. forte loquitur de his qui suā iniuriā ꝓsequunt. vt. iij. q. vj. omniū.

b Jectis. anniuersarie. ad plus. vel. vj. mensiuz ad minus.

c Rius ergo opor.

d Amdiu in sede.

e Jeps. detē tione. si detines me ne possim intrare possessionē. cōperit mihi interdictū. ff. ne vis. si. ci q̄ in pos. mit. l. j. §. siue autē. z. xcij. di. siquis. z i constitutione ex̄. de resti. spo. sepe.

f ¶ Conuocari. sed nunq̄d veniet allegare puile giū. vt ex̄. de appel. cum parati. ℞. non cū cōstet eū esse spoliatū. sic. ff. de peculio eo tpe. Scias g̃ q̄ vbi euidēs est citationez nō tenere reus nō tenet venire etiaz ad; allegandum suū ꝓuilegium Scias g̃ q̄ q̄z citatio nō valet. q̄ non expr̄imit cā quare fiat citatio. vt v. q. ij. c. vl. q̄z nō valet. quia nimis maturatur pemptoriū. vt ex̄ de dilatio. di. lecti. q̄z nō valet citatio ratione epis. vt si fiat tē pore feriato. vt xv. q. iij. c. j. z. ij z. ff. ō fer. l. j. q̄z nō valet rōne loci. vt si citatur ex̄ punciam vltra duas dietas. vt extra de rescrip. nōnulli. vel si citatur ad locū periculosuz vel inhonestū. vt ex̄ de app. ex parte. ff. de arbi. si cū dies. §. si arbiter. q̄z non tenet rōne iudicis. vt si euidens est ipm nō esse iudicē qui citat. vt ex̄ de of. iudi. dele. ex lris. z ex̄ de ap. si duobus. Jrē nō valet si rescriptū aplicū nō inserit. vt ex̄ de dila. ꝑtempta. z ex̄ de offi. iudi. dele. cū in iure. Jrez si euidens est iudicē eē inimicū. vt. iij. q. v. q̄z. Jrē nō valet si ille q̄ citat⁹ est. spoliat⁹ est. vt ℔. Jrē nō valet si ad q̄relā liberti citat⁹ patron⁹. iij. q. iij. liberti. Et generaliter vbicūq̄ euidēti exceptiōe reus se tueri pōt. ff. de iudi. nō videt. Sz si dubiū est an citatio teneat. tūc tenet venire ad allegandū suū ꝓuilegiū. vt ex̄ de app. si duobus. z. c. cuz parati. ff. de iu. siquis ex aliena. Jnuenio tū q̄ citatio q̄z nulla est. z tū nisi defendat citat⁹ p̄cedet ꝓ ipm. vt. ff. iudi. sol. si reus. Jrē inuenio q̄ citatio ē iniusta ex ꝑsona agētis. cū agēs agit calumnioſe. z tū nisi citat⁹ venerit ad iudicium punit. vt ex̄ ō accu. veniēs. z ar. ff. ne ds eū qui ei tus vo. est vt ei mar. l. pe. ioſ. Lutius tū est q̄ citat⁹ vadat allegatur⁹ ꝓuilegiū suū. vel appellatur⁹ si cū grauauerit nisi q̄n constat eū nō esse suum iudicē. b.

g ¶ Vel ꝓiudicari. i. ꝓiudicium fieri.

h ¶ Sponte. ℔ assignāt quidaz aliquē posse iurisuo renunciare. vij. q. j. q̄ piculoſū. z. C. de epi. z cler. sicḥ in cōscribendo. certe Jriū innuit ex illo ꝓbo minime. nec ℔ refert nisi ad illud ꝓbū vocari.

i ¶ Diu. ℨ diu q̄ est vsq̄ ad q̄tuoz menses. sic lxiij. di. lectis. sic hec dictio mox ampliat. xx. q. iij c. j.

k ¶ Vel. v. vel vj. ar. inducias esse arbitrarias. ex̄ de ap. cū sit romana. ff. de iud. nōnūq̄. ℔. ar. ℨ. in aut. de nup. §. sed ℔ ḋez. xxvij. di. de his in fi. z. j. c. q. iij. c. j. l ¶ Aut ꝓuocat⁹. q̄n possibile ei sit.

l ¶ Juste. i. si iustū crimen ei obȳcitur.

m Via ea. Jdeo forte remouetur suspectus ab administratione. quia forte timoz est ne corrūpat iudices. Et ideo nec creditores ei soluentes liberātur. ff. de solut. q̄ si forte.

n Habuerit. Sed quā pōt hr̄e q̄relā criminalē nō pōt cū sint inimici. ex̄ de resti. spo. itē cū q̄s. nō ciuilez. q̄ ceciderūt a iure suo. xvj. q. vj. placuit. forte loquitur de his qui suā iniuriā ꝓsequunt. vt. iij. q. vj. omniū.

b Jectis. anniuersarie. ad plus. vel. vj. mensiuz ad minus.

c Rius ergo opor.

d Amdiu in sede.

e Jeps. detē tione. si detines me ne possim intrare possessionē. cōperit mihi interdictū. ff. ne vis. si. ci q̄ in pos. mit. l. j. §. siue autē. z. xcij. di. siquis. z i constitutione ex̄. de resti. spo. sepe.

f ¶ Conuocari. sed nunq̄d veniet allegare puile giū. vt ex̄. de appel. cum parati. ℞. non cū cōstet eū esse spoliatū. sic. ff. de peculio eo tpe. Scias g̃ q̄ vbi euidēs est citationez nō tenere reus nō tenet venire etiaz ad; allegandum suū ꝓuilegium Scias g̃ q̄ q̄z citatio nō valet. q̄ non expr̄imit cā quare fiat citatio. vt v. q. ij. c. vl. q̄z nō valet. quia nimis maturatur pemptoriū. vt ex̄ de dilatio. di. lecti. q̄z nō valet citatio ratione epis. vt si fiat tē pore feriato. vt xv. q. iij. c. j. z. ij z. ff. ō fer. l. j. q̄z nō valet rōne loci. vt si citatur ex̄ punciam vltra duas dietas. vt extra de rescrip. nōnulli. vel si citatur ad locū periculosuz vel inhonestū. vt ex̄ de app. ex parte. ff. de arbi. si cū dies. §. si arbiter. q̄z non tenet rōne iudicis. vt si euidens est ipm nō esse iudicē qui citat. vt ex̄ de of. iudi. dele. ex lris. z ex̄ de ap. si duobus. Jrē nō valet si rescriptū aplicū nō inserit. vt ex̄ de dila. ꝑtempta. z ex̄ de offi. iudi. dele. cū in iure. Jrez si euidens est iudicē eē inimicū. vt. iij. q. v. q̄z. Jrē nō valet

sponsas: q̄s vxores eoz pōfixo tenore esse intelligim⁹: tenēt: eijci z adulteros atq̄ infames fieri: eosq̄ ab ecclīastici s honorib⁹ arceri iubem⁹.

¶ Si aūt adūsus eos aliquā a q̄relaz habuerit: his pactis inḡrendū erit: z aute h⁹ sēdis terminā dū. Jtē gelasius p papa. Inducie sex mēsiuz electis vel spoliat⁹ ꝓstent.

b ¶ Jectis vl spoliat⁹ post integrā restitutionē antiuersarie inducie vl sex mēsiū indulgēde sunt. Jtē eusebius. Post restitutionez inducie ꝓstande sunt.

c ¶ Rius g̃ oportet oīa leḡib⁹ expoliat⁹ reintegrari: z ecclīas q̄ sibi sublate sunt cū omī ꝓuilegio sibi restitui: z postmodum nō sub augusto tpe spaciū ei⁹ indulgeat: sed q̄ntū expoliati vl expulsi videbant: anteq̄ ad synodum ꝓuocent. Jtem felix papa.

d ¶ Amdiu in sede. De eodem. ꝓpria pacificet testatiue cūcta acta disponēs resideat: q̄diu expulsus vel expoliat⁹ suis carere visus ē reb⁹. Jtē dē. Ante restitutiōez aliḡs ad cāz reuocari nō ḋz.

e ¶ Jepus suis fuerit aut ecclie sibi cōmisse reb⁹ expoliat⁹ aut qō absit: qō alienū ab oīb⁹ esse debet fidelib⁹: a sede ꝓpria eiectus: aut etiā detentiōe aliqua de suis ouib⁹ fuerit sequestrat⁹: tūc canonice ante ꝓistino statui restituat cū oī ꝓuilegio sui honoris: z sua oīa q̄ insidijs inimicoz suoz ei ablata fuerāt: legib⁹ reintegrand. Mō g enī ꝓuocari poterit vel ꝓiudicari: nisi ipe ꝓ sua necessitate minime tū iudicandus h aduenire spōte elegerit. Nullatenus ergo a quoq̄ cogat anteq̄ integerrime oīa q̄ per suggestiōes suoz inimicoz amiserat: ptāti ei⁹ ab honorabili ꝓcilio legali ordie reintegrent. ¶ Presul vero cum oī honore statui ꝓistino redatur: z ipe disposit⁹ ordina i tisq̄ libere ac secure diu suis reb⁹ tunc regulariter infra k iij. vl. v. vl. vj. aut. vij. mēses iox q̄ possibilitas ei fuerit: z non ante conuocat⁹ ad tempus in legitimo cōcilio et canonico conueniat ad causā: m z si ita iuste videtur accusantium ꝓpositionibus respondeat. ¶ Quod si male viuendo facultates ecclesie disperſit episcop⁹ ab eius patrimonio quousq̄ de dilapidatiōe rerū ecclesiasticaz cognoscatur: submouēdus est exēplo tutoz vel curatoz q̄ dū fuerint suspecti: a tutela vl cura tione remouent: donec de suspecto cognoscat. Ufi pelagius papa petro ꝑbytero.

Ab administratiōe remouentur q̄ res ecclesie male viuendo dispergunt

O Via ea que de fraudib⁹ maximiliāi ꝑbi relatione supplicum ad aures nostras flebili venerunt. nō

si ille q̄ citat⁹ est. spoliat⁹ est. vt ℔. Jrē nō valet si ad q̄relā liberti citat⁹ patron⁹. iij. q. iij. liberti. Et generaliter vbicūq̄ euidēti exceptiōe reus se tueri pōt. ff. de iudi. nō videt. Sz si dubiū est an citatio teneat. tūc tenet venire ad allegandū suū ꝓuilegiū. vt ex̄ de app. si duobus. z. c. cuz parati. ff. de iu. siquis ex aliena. Jnuenio tū q̄ citatio q̄z nulla est. z tū nisi defendat citat⁹ ꝓcedet ꝓ ipm. vt. ff. iudi. sol. si reus. Jrē inuenio q̄ citatio ē iniusta ex ꝑsona agētis. cū agēs agit calumnioſe. z tū nisi citat⁹ venerit ad iudicium punit. vt ex̄ ō accu. veniēs. z ar. ff. ne ds eū qui ei tus vo. est vt ei mar. l. pe. ioſ. Lutius tū est q̄ citat⁹ vadat allegatur⁹ ꝓuilegiū suū. vel appellatur⁹ si cū grauauerit nisi q̄n constat eū nō esse suum iudicē. b.

g ¶ Vel ꝓiudicari. i. ꝓiudicium fieri.

h ¶ Sponte. ℔ assignāt quidaz aliquē posse iurisuo renunciare. vij. q. j. q̄ piculoſū. z. C. de epi. z cler. sicḥ in cōscribendo. certe Jriū innuit ex illo ꝓbo minime. nec ℔ refert nisi ad illud ꝓbū vocari.

i ¶ Diu. ℨ diu q̄ est vsq̄ ad q̄tuoz menses. sic lxiij. di. lectis. sic hec dictio mox ampliat. xx. q. iij c. j.

k ¶ Vel. v. vel vj. ar. inducias esse arbitrarias. ex̄ de ap. cū sit romana. ff. de iud. nōnūq̄. ℔. ar. ℨ. in aut. de nup. §. sed ℔ ḋez. xxvij. di. de his in fi. z. j. c. q. iij. c. j. l ¶ Aut ꝓuocat⁹. q̄n possibile ei sit.

l ¶ Juste. i. si iustū crimen ei obȳcitur.

m Via ea. Jdeo forte remouetur suspectus ab administratione. quia forte timoz est ne corrūpat iudices. Et ideo nec creditores ei soluentes liberātur. ff. de solut. q̄ si forte.

a Donec cā. ī crie dilapidatiōis spāle ē q̄ seq̄strat possessio a possessore añ̄ꝫ sit q̄uict⁹ ꝫ id. xvj. q. iiij. volum⁹. nā ꝛ p⁹ appellatione seq̄strat ab eo possessio. ff. de ap. imparores. ꝛ. ij. q. vj. q̄riēs. Q̄cito ꝑ aliqs accusatur. statim ab eo remouēda ē admīstratio. vt hic et C. de suspec. tu. l. eum. ꝛ sine ac cusatore pōt remoueri. si iudici liqueat ex apparentissimis. ar. eux suspectū. ff. ō suspec. tu. l. iij. ⁊ penul. Suspecū autē dicim⁹ illum. q̄ motiū ratiōe est vt suspectus dici debeat vt. ff. de suspec. tuto. suspectus.

b Nec audiret talis licet velit sa tisdare q̄ bñ administret. vt instituta. de suspec. tu. ⁊ nouissime. hodie tamē videtur q̄ non est remouendus ab administratione. nisi probet suspicio. vt ex ō simo. licet heli. Item ad accusationē quilibet admittit. vt in auc. ō non alienaur pmuran. in fi. ꝛ. C. de suspec. tu. l. eū. ꝛ. l. pietatis. ꝛ absens potest ꝺdemnari. vt. C. de penis ne diu. nec enim aliquo debet gaudere pri

facile ſm veritatez agſci potuerūt: niſi facultas eccleſie quā in vſus ſuos male pōtē

a do diſpſit: ab eiꝰ ptāte donec cā cogſcat ſe ponat. idcirco nos eux ꝛ a ſupradicte eccl̄e pīmonto volum⁹ interim ſb mouere: ꝛ ī vro diſcuſſionis ipſi⁹ tpa moderamīe detineri. Queſtio III

b Quod ño p⁹ vocationē veniēti ad iudicium inducie negāde nō ſūt: idē felix teſtatur dicēs. Veniēti ad iudicium inducie nō neganē

c Cum accuſat⁹ ad iudicium venerit: ſi voluerit iducie ei petenti a pīb⁹ ꝓſtitute abſq̄ impedimēto ꝓcedant: et iudices a ſe electi ſibi triuant. Itē ex epla felicis papē. ij. frīb⁹ egyptioꝝ. Quot mēſiū inducie eīs pſtande

d Eē iducijſ ño eꝓor ſūt. ſup q̄b⁹ ꝓſuluiſt: diūſas a pīb⁹ regias ꝓſtitutas uenim⁹. q̄dā eni ad repellēda impitoꝝ machinamēta

e ſuas ꝑandas rōnes ꝛ teſtes ꝓfirmādos ꝛ ꝓſilia eꝓo

f ſrū atq̄ amicoꝝ q̄rēda annū et ſex mēſes mādauerūt ꝓce

i di. q̄dā aūt annū in q̄ pluri

k mi ꝓcor: dāt. minuſ ño q̄ ſex mēſes non repperi: q: laicis hec indulta ſt̄ q̄tomagℓ dñi ſacerdotib⁹ ꝛ infra. Inducie ño non ſub auguſto tpe: ſed ſub longo tpis ſpacio ꝓcedē de ſunt: vt accuſati ſe ꝑare

l poſſint: vt vniuſos cōcatores in puincijs poſitos ꝓuenire ꝛ teſtes ꝑare atq̄ ꝓ in ſidiatores ſe plenīe valeant armare. Itē eleutheri⁹ papa

m De inducijs pſtandis. Inducie nō modice dande ſūt ad inquirendū: ne aliquid ꝑere agi a q̄cuq̄ parte videat: quia p ſurreptiones multa ꝓueniūt. Itē dama/ſus. Inducie ac Dalea. ſuſcuſatis in crimīalib⁹ cauſis ſex menſium vel eo amplius ſi neceſſe fuerit ꝓcedende

o ſunt. Spacium vero dilatiōnū ſicut ī. iij. libro codicī. ti. de dilationib⁹ inuenit: hac

p ratione moderandū eſt: vt ſi ex ea ꝓuincia: vbi lis agit:

q vel inſtrumenta vel perſona

licet quia ſit remot⁹ ab admīſtratiōe ꝛ aliū ꝓpe ſuſpitionē. adhuc tamen remanet ꝑlatus quo ad obedientiā ſibi. vt. viij. q. iij. nōne. ꝛ. xv. q. vj. c. vl.

Quod ño hec queſtio loquit de inducijs ꝑparatoriis

b

Cum accuſatus. a ſe electi. ſ. cauſa ꝓma. q. vj. a iudicibus. ꝓtra ſed iſtud forte obtinet in crimine. alr ꝛ. ff. ō iudi. obſeruandum. quid iuriſ ſit ō ſb quere. xj. q. j. c. iij.

c

Eē indu/cijs vero epiſcoporꝝ eccl̄e ſunt pſboꝝ ꝛ diaconoꝝ. ꝛ ſub/diaconoꝝ. xv. q vij. ſi autem.

d

e Reſponſiones. id excepti ones quas ꝓparare renent. ff. de ꝓba. in exceptionib⁹.

f Confirmādos. id eſt. cōm pbādo eos honeſtos. quod fore poſt publicationes poteſt facere non q̄ eos debeat inſtruere quid dicāt q: hoc eſſet ſuboꝛnare vel poteſt ꝓfirmare illoꝝ teſtimoniū q̄ ſē pbari crimino/ſi. adducēdo alias ꝓſumptiōes

ꝓ dictis illoꝝ. q: ꝛ ſi debilitent dicta aliū. non tamē ex toto euacuant. vt ex de ꝓba. lz. ꝛ ex ō ſimo. lz heli.

g Arq̄ amicoꝝ. ñ facile ēm inueīt q̄ ob ſb ſit (in fi. dāda dilatio. ar. ad id. ff. ō vſu. ſciēdū. ſic ī aduocato. ff. ex q. cau. ma. ait ꝓpter. in fi. ꝛ. l. ab hoſtib⁹. in fi. alꝰ ꝓpter absentie aduocari nō pōt q̄s petere inducias. ex ō dolo put.

h Annū ꝛ ſex menſes. ꝺ. in auc. vt clerici apud ꝓpios. coll. vj. ſ. ſi cum.

i Plurimi. ꝑ illud eſt potiꝰ tenēdū. vt. xvj. di. iſidorus. xix. di. in canonicis. Sz obūcit. reo dand⁹ trine inducie. ff. de fer. l. vl. ergo ꝓgand⁹ vltra triēniū q̄ eſſe non debet. vt. C. de iudi. ꝓperandū. So. hic ꝓmo dabit annū. ſed poſtea minus dabit.

k Sex. in auc. de ſanc. epiſ. ſ. iij.

l Cōcatores. i. coepos.

m Inducie. ꝑ tā actori q̄ reo dāde ſūt inducie. xv. q. vij. ſi aūt. ff. ō fer. l. vl. niſi ī caſu. vt ꝺ. e. ſ. indican

n Per ſurreptionē. ſic. xcvij. di. trāſmarinos (res

o Spaciū. inuenit in lege ꝺ.

p Vt ſi ex ea. ſb eſt ꝓne ipiū legis.

q Perſona. i. teſtis vel aduocatus.

z

a ¶ Ex ꝓtinctiū. i. q̄ modico freto distāt. ff. de. ꝛbo. sig. si notionē. §. j.

b ¶ Judicātes. exegerit vsq; i finē litis.

c ¶ Ampli⁹. in pecuniarijs nō dar amplius dilatio q̄ semel/nisi inopinatus q̄d emergat. sz in crimialiū dant actori duo. reo tres. vt. ff. de fer. l. vlti. sz i crie adulterij nulla datur dilatio. ff. ō adul. in crie. licz sit ar. §. ꝓxiū. q. ij. siue.

d ¶ Q̄ semel. ħ hes q tm̄ semel dāda ē dilatio. et sic ē §. ex̄ ō testi. significaueꝛūt. C. de iudi. auc̄. iubem⁹ vbi habes q ad testes inducēdos tres dilationes sunt ꝓcedende. So. sz ꝑs res ꝓducriones/ possint dari. rū sub vna dilatione pñt mille fieri ꝓ ducriones/ Alij intelligūt q de iure tres pñt fieri dilatiões ad testes ꝓducendos. z dicūt hāc l. loq̄ de dilatiōibus que indulgenā a iudice. sz auc̄. z decr. de dilatiōibꝫ q̄ ꝓcedunt in iure. h. dñs meus notauit sup legē illā de ferijs. q i pecuniarijs cauſ vna dilatio danda est tm̄. sz si impedimentū interueniat dabit alia cū cause cognitiōe. z ita ꝑpe multa impedimēta multe indurie dant z auc̄. de testi. §. q2 ro nō est ꝓria. q2 vna dilatiōe multe pñt fieri ꝓductiones/ vel si dicas ꝓductionē. i. dilationē. dic q vltra p̄ma nō habebit sine cause cognitiōe sc̄am/ vel tertiā. multi tū dicūt. q auc̄. corrigit. l. vl. de ferijs. sed certe qō dicit. h. nō seruat de facto. q2 plures dilatiōes dant z plures q̄ tres ꝓductiones fiūt. b.

e ¶ Trahendi. i. differēdi.

f ¶ Ei aūt. ħ ē. C. de dila. siqñ.

g ¶ Denegāda. nisi forte casus inopinat⁹ emergat. ff de iudi. interdū. z de fer. oꝛonē.

g ¶ Denegāda. ħ habes q si actor petit inducias ad inducēdos testes q nō dabunt ei. q̄dā ħ volūt intelligere de inducijs ō/ liberatorijs. sed ifa eis ꝓdicit. q2 loquit de ꝓpatorijs. Jn ħ aūt onerat actor. q petit rescriptū ad ex̄ordinariū iudicē. Jtē z in alio. vt §. e. q fieri. rū si reus excipiat z actor replicet bñ dicere rūc actori dādas inducias. quia in tali replicatiōe non potuit esse instructus. Jtem tertiū ſpāle hic est in eo qui impetrat rescriptū ad ex̄ordinariū iudicē. q si ille iudex noller ꝓcedere. tunc ordinari⁹ vereretur sua iurisdictiōē. vt ex̄ de offi. ordi. significauit.

h ¶ Deportauerit. hic adiūge illā ꝓstitutionē qō fieri non debet.

poscūt: nō ampli⁹ q̄z tres mēses indulgeanē. Si ro ex cōtinētib⁹ quincijs: sex mēses custodiri iusticia ē. Jn trāsmarina aūt dilatiōe. ix. menses cōputari oportebit. Judicātes aūt hac rōne nō sibi ꝓcessum intelligāt dāde dilatiōis arbitriū sz eādē dilationē si rerū vrgētissima rō flagitauerit: z necessitas desiderate instructiōis exegerit: ñ facile ampli⁹ q̄z semel nec vlela trahēdi arte sciāt eē tribuendā. Ei aūt dilatio penitus est dnegāda q̄ rescptū ad extraordiariū iudicē deportauerit. illi ro q̄ in iudiciū vocaſ dāda ē ad pbāda ꝓcū mēdacia: vel ꝓferēda aliq̄ i/ strumēta vel testes: qñ ĩstructus eē ñ potuit: q̄ ꝓxſpem ad alienū iudiciū trahitur.

i ¶ Cū ro ad appellationē siue ꝓsultationes a ꝑncipe rescptū fuerit: siue sit ꝑmo iudicio petita dilatio nec tributa: siue nec petita q̄dē: eaz dare cuiq̄z nō licebit: eadem k rōne q̄ nec in iudicijs cognitionū impaliū dilatio tribui l solet. A iudice ꝓcedente dilationē postulari nō ꝓuenit: m etiā si vtraq̄z ꝑte pñte tribunatur: cū nō aliqs nisi cā cognita indulgeri q̄at. z cognitio n cause nō inꝯpellatiōe plena/ oria: sz ꝓsidēte magl iudice legitime colligaſ: vt si forte dilatiōis petitio ĩprobata fuerit suscepta q̄stio p sñiaz iup dicē dirimaſ. ꝓstitutiōe. vij. q in coll. viij.

¶ Libellū ro nō alias actor dirigat: nisi ꝑus ettā in ipm quē dicit obnoxium z ĩ negociꝫ executorē exponat cautionē. s. sevel intra duos mēses litē ꝓtestaturū: vel oē dānū et q̄ ꝓuenit ꝓtingēs restituturū. coll. vj. q ferat ei q̄ vocaſ in iudiciū libellus z exide pbitis sportulis data fideiussiōe. xx. diegaudeat inducijs. in q̄b⁹ deliberet an cedat an contendat: atq̄ alium petat iudici

i ¶ Jn iudicijs. id est. sentētijs. z hoc intelligē cum ꝓmo plene fuit cognitū de causa cōꝛa imperatorē. z nō restabat nisi ferre sñiam. alꝰ iniqtaē ꝓtinet. l. ista. nā iudex ap. bene tenet dare inducias.

l ¶ A iudice. ꝓcedente i via.

m ¶ Tribuaē. id est. tribui patur.

n ¶ Cause. id ē dande dilatiōis o ¶ Considerate. ar. q ea que cause cognitionem requirunt. debent iudice sedente ꝓ tribunali fieri. vt. ij. q iij. ꝓuaricator. z q. vj. biduum.

p ¶ Constitutione. hec est. C. de lit. ꝓtesta.

q ¶ Libellum. libellus ponrigendus est iudici ordinario z ō legato. vt ex̄ de libel. obla. ignarus. z ex̄ vt lit. non ꝓtesta. c. j. et etiam coram arbitro. licet sit argu. ꝓ. C. ō episco. z cleri. auc̄. generaliter. i fi. libellus iste trandus est iudici. z iudex eum ꝓrigit reo. vt C. quo z qñ. in auc̄. qui semel. nec tenet⁹ hūc libellū recipe. nisi actor pstiterit duplicē cautionē. vnā q̄ itra duos mēses litem ꝓtestabit. vel q restituet reo omē dānū in duplū vt hic dicit. Jtē aliā ꝓtestabit q p se vel legitimū ꝓcuratorē cām aget vsq; in finē. z si ꝓuict⁹ fuerit iiu/ste litē mouisse. pstabit decimā partē rei petite in libello. Si aūt cautionē istam dare non potest. sup ħ pstabit iuratoriā cautionē. ħ eorū habes. C. de epis. z cler. auc̄. gñaliter. io/ista hodie de ꝓsuetudie nō seruaē. b. r ¶ Et executorē. i. iudicem vel officialē. z expone et p vel z habes hanc auc̄. coll. vij. de executorib⁹. §. sanc/imus

s ¶ Restituturū. in duplū ita/ramē vt cautio non ex cedat. xxxvj. aureos. vt in auc̄. de execu. in ꝓn.

t ¶ Offerat. Sportulis. i. iudicib⁹ delegatis. exꝑssus est de sportulis. s. q habebūt duos aureos in ꝓn. z duos in fine cause. in auc̄. coll. vj. de iudi. §. ne aūt. in ordinarijs ñ inuenie⁹ nisi in clericis q̄ ꝓstant ꝑsonꝛ siliꝫ. C. de epis. z cle. auc̄. sed hodie. dz autē vtraq̄ pars soluere officialib⁹ ꝓ laboꝛe. xiij. q. v. non sane.

v ¶ Fideiussiōe. iudicio sisti cū nō sit possessoꝛ rerum imobiliū. ff. q̄ satisda cog. sciendū. nō aūt iudicatū solui. quā cautionē nemo ꝑstat ꝓuentus suo nōie. institu. de satisf. §. sed hodie/ Sed nunq̄d sufficit dare pignora non videē. cū sit ꝓtria hec satisdatio. vt videē. ff. de

preto. stipu. prozic. sed non est verū. licet enī nō tenea tur dare pignora. poterit tñ si vult. imo expresse dicitur ibi de sola fideiussione. in auc. de exhibē. reis. §. sanci/mus. cū tamē hec auc. indistincte dicit dari debere fi/deiussorē. credo q̄ siue sit possessor rei mobilis siue im/mobilis q̄ da/bit fideiussorem io. Dñs. h. z alij doctores legum dicūt q̄ auc. nō corrigit. l. ſz di/stinguit. b. Jrē hic habes. q̄ li/cet quis dedit fideiussorē stan di iuri q̄ adhuc potest recusare iudicem siē ap/pellare potest. ſz iurauerit sta/re iuri. vt eꝛ de appel. ad hec et ſ. Sed quid est qđ dicit q̄ vſq̄ ad. xx. dies de/bet iudex recu/sari. cum excep/tio talis sit dila toria. vt sic vſq̄ ad lit. prest. po/test opponi. ve eꝛ de sen. z re iu di. inter. Solu. quicquid ab illꝰ cāretur ꝓponē/da est hec exce/ptio vſq̄ ad. xx. dies tm. nec di/citur ideo dila/toria q̄ vſq̄ ad lit. contesta. post obȝci. sed iō quia semper an te lit. contestaē. est obȝcienda si enim posset qñ cunq̄ vſq̄ ad li. contesta. q̄re diceret. l. si iu/dex absens ē q̄ est recusandus debet reus pre/stari coram alijs q̄ habet iudicez

§ sociari: vel recuset eū nisi sit
c ille quē z ipe iam alio recu/sato petijt. deniq̄ pñs inter/rogetur an ꝫ tps trāsierit. qō nō mō ipi⁹ rñsiōe: ſz etiaz li/belli manifestet subsc̄ptione quā in initio facere oꝛ. litis Xo ꝓtestatio ꝓtra ꝫ iudicē
d habita ꝓ nihilo ē. Cōsti. vj. e in coll. vij. Qō fieri nō de/bet: nisi actor satisfecerit certā ꝓmittēs q̄titatē se da/turū si non exequaē aut exe/quēs nō vincat causaz. Si q̄ post tps ꝑstitū intra. x. dies reo pñte nō occurrat: dimit/f taē reus exacto eo q̄ pmi/sum ē z sic̄ circa litē plꝰ im/pendisse eū taxatiōe iudicis g iurauerit. Exceptio fori di latoria ē. atq̄ iō in initio litis oꝛ opponi⁹ ꝓbari. pēptoriaſ autē exceptiones: vt sūt ꝑscri/ptiones longi tpis: sufficit ī initio litis ꝓtestari. C. IIII

h Quod Xo infames et nō legitime cō/iuncti ad accusati/onez admitti non debeāt: z q̄ gñalit̄ ab accusa tione remouēdi sūt: multoꝝ auc̄tibꝰ claret. Ait enī igi nus papa. Infames: eos q̄ſ bone fame accusare non pūt

Alieni errorꝭ societatē sectantē vel a sui ꝓpo/siti tramite recedētē aut apo

Alū nō pōt āmodo recusare. vt b z eꝛ de offi. dele. sup questionū. imo si pcuratoꝛ alicuiꝰ petijt iudices. dūs nō pōt illos recusare. vt eꝛ de cā pos. cum olim. tū ap/pellare pōt ab eo. vt nota. ſ. ij. q. vj. a iudicib.

i Pro nihilo. Quum ad hoc q̄n possit adhuc recusa/ri. quasi lis ñ sit ꝓtestata. vt in auc. de exhi. reis. §. illud. coll. v. reuera tamē te/net lit. contest. sic facta. vt ibi perpenditur.

stolice sedis iussionibꝰ inobe diētē suscipere non possumꝰ nec impetere recte credentes vel sanctoꝝ patrū iussiōibus obtemperātes pmittimꝰ: q̄z inter fideles z infideles ma gna debet esse discretio. Ite anacletus papa in ꝑma de/cretali. Qui legez suam spō te transgredit: ante suam re uersionē recte agentes accu/

Beatus sare non potest Pō decessoꝝ noster clemēs vir apostolicus z spiritu dei plenus vna cum relquis san ctis collegis suis statuit di/cens. Accusandi vel testifi/candi licentia denegetur his qui christiane religionis et nominis dignitatē z sue legī vel sui ꝓpositi normā aut re/gulariter ꝓhibita neglexe/rint. Transgressores enī spō te legī sue eiusq̄ violatoꝛes apostate noiant. oīs enī apo stata refutādus ē añ reūsio/nē suā nec ī accusationem re cte agētiū aut testioniū susci piendus ē. Ite z pius papa.

A suo ꝓposito discedentes

Siquis sunt infames. a vero ꝓposito retroꝛsū exoꝛbitauerit z iussa aplice sedis libēt trāsgressus fuerit īfamis efficit. Reꝓbari ꝫ oꝛ eoꝝ redargutiōes: q̄ ī rcta fide suspecti sc̄. Fides ät z pū

semel. loquit. cū penit⁹ absoluitur.

g Juraueritnorandū ꝙriens petāt inēsse ex delicto alicuiꝰ illud ō clarāt ꝑ iuramētū. vt b. z. ij. q. j. in primis. C. vñ. vi si qñ. C. ō fi. instru. l. vl. ſz petit inēsse ex ꝙcu. illud ꝓba dit debito mō. ff. ō mio. si ī emptionē. z. ff. de ꝓto. ſti. l. vl. ff. ō edē. l. argētarij. §. vl. isti. ō. ꝛ. ob. §. vl.

h Quod Xo. maxime. nam etiam post admitti/tur. vt. vj. q. j. qui crimen.

i Sic dic q̄ infamis ñ admittit ad accu sationē. nisi suā vel suoꝝ pseq̄t iuriā. vt. iij. q. vj oīb. ſ. ij. q. j. phibēt. nisi ī crīb excepta. vt. vj. q. j. §. verū nec ī his ꝓt nō. ſ. q. j. in primis. i fi. z. q. vij. ī sū.

a Sociari. qñ ordinarij recusat.
b Nisi sit ille. xxij. q. v. horrēdus. simile. ff. ō neg. gest. pomponius.
c Alio recusato. petijt. sicꝫ ꝫ petijt iudicē aliquem

a ¶ Qonsanguineox. dotali. fm quosdaz dos adeo requirit in mrimonio vt sine ea mrimoniū nō teneat. ar. ad hoc. xxx. q. v. nullum. sed verius est. q. teneat. C. ō nup. si impetralis. ℏ is aūt. tñ psumit non esse mrimoniū. vt. xxx. q. v. aliter.

b ¶ Consentiē tes. approbādo defendēdo pōciniū pstando q casu non minus peccat q̄ faciēs ij. q. j. nortū. limo magis. xxiij. q. iij. qui alioq.

c ¶ Sub infamie. j. xxvij. q. j. siquis rapuerit C. de rapt. v. l. fi. j. xxiij. q. viij. quicunq.

c ¶ Sub infamie. qualiter sit hoc intelligendum dixi. s. ij. q. iij. ℏ hinc colligit. j. iij. q. j. diffinimus. Iterū patet hic q fm canones ipsum factum infamat. j. e. q. v. constituimus.

d ¶ Onspiratores. xj. q. j. pspirationū et. c. plurationū nec ad denūciationem admittunt. ex de accusa. cum oporteret de simo. licet.

e ¶ Bllus. crdāt. ar. ℣. xxiij. q. viij. vt p dem.

f ¶ Scriptis. i. p scripta nūciant vitandos et sic aliquis potest absentez excōicare p scripturam. vt. s. ij. q. v. q̄to. ℣ ar. ff. de testa. seruus.

g ¶ Aut eoz. si. de sen. ex. nuper

h ¶ Anathematizāt. vbi est canon late sñe.

i Omes.

k ¶ Lericus. accusauerit. calūnioſe. ne sit ℣. s. ij. q. viij. q̄propter. l ¶ Curte tradi. nō statim. sed cūe eum est incorrigibil. vt ex de iudi. cum nō ab hoie. xj. q. j. siquis sacerdotum.

m ¶ Et exilio. ergo iudex ecclesiastic⁹ potest in exilium mittere. vt. l. di. accedens. lxij. di. in synodo. j. xxi. q. c. iij. in fi. vel ponitur exilium p carcere monasterij. vt. ij. q. j. in primis.

n ¶ Et ractores. j. vj. q. j. deteriores.

o p ¶ Inimicoz. i. inmicitiarū.

satio ꝓmū scrutāda ē: ℣ deinde q̄ irrephēsibiles apparuerint: sūt recipiēdi ℣ nō ꝓus. I tē calixt⁹ papa. Incestuosi et nō legitime ꝓiūcti sacerdotes ℣ legitīe ꝓiūctos accusare non possunt.

a ¶ Onsanguineox ꝓiunctiōes nec legitie sē nec manere pñt: ſz sūt repellēde. Quisq̄s q̄ nō legitie ꝓiūct⁹ vel absq̄ dotali titulo ac benedictiōe sacerdotꝭ ꝓstat copulatus: sacerdotes vel legitīe ꝓiūctos crimiari vel in eos testificari mime pōt: qm̄ oīs incestus macula pollut⁹ infamis ē: ℣ accusare suprad⁹ctos nō pmittit. ¶ Mō soluz ergo hi repellēdi ℣ infames b efficiunt: ſz etiā oēs eis consentiētes. ¶ Similit ō rapto rib⁹ vel eis q̄ seniores impetūt: fieri cēsem⁹. hos enīz leges seculi interficiūt: ſz nos c mia pēūte sub infamie nota ad pniam recipim⁹. I dem. Qui nō sūt recipiendi in ac.

d ¶ Onspiratores cusatiōe i nulli⁹ accusatioe sē recipiēdi: nec eox vel anathematizatox vox vlluz nocere aut ledere pōt. I tē stephan⁹ e Llus De eodē. papa anathematizatox suſcipiat: nec a quo⁹ credantur

Nlli. humilis. ergo videt q̄ si infamis vult agere ciuiliť q̄ nō audiť. sed intellige vel ꝓ id est. vt loquitur de excōicato. q

r ¶ Seruilis. ergo loquitur ō crimiali causa. quia seruus in causa ciuili se defendere nō pōt. sed in crimiali potest. vt. ff. de accusa. seruos. et. l. eos. ℏ ser uos.

f Ngeltru dam. ſz etiam anathema re. Anathema ē maioz excōicatio. xj. q. iij. sicℏ episcopox. ℣ est hic differentia inter maiorez ℣ minorem excōicationē. vt. v. q ij. presenti. xvij. q. iiij. quisquis. Est etiam ꝑ argu. q̄ sepius ds potest excōicari. xj. q. iij. c. excellentissimus. c. omnis. xij. q. ij. de viro. lxxx. vij. di. eos. d. ex de postu. ꝓ. ad hec. ℣ confirmat⁹ potest amplius confirmari. xj. q. iij. q̄ predecessor. et qui in sordib⁹ est sordescat ad huc. vt. xlvij. di stinc. c. vl sed ℣ xxiij. q. j. ca. j. Item nihil ad nos de his qui foris sunt. ij. q. j. multi. ℣ vltra excōicationem ecclesia non potest quid facere ex de iudi. cum nō ab hoie. Iterū qui mortuus est interfici nō pōt ſz anathema est eterne mortꝭ dānatio. Itā q̄ ē ex ecclia nō pōt ee magis ex vt. xj. q. iij. oīs. Iterar. ℣. ff. ō. ℣. ob. d bis. Itez melēdus dixit. d semel ē excōicat⁹ nō pōt apli⁹ excōicari. ſz denūciari pōt excōicat⁹ ℣ sic intelligit oīa iura vbi ds sept⁹ vī excōicari. ſz obijcit ei. q̄ fm ℏ excōicatus erit melioris ꝓditiōis q̄ ñ excōicat⁹. instātia i iudeo. q. lz iude⁹ ñ possit excōicari ñ tñ est melioris ꝓditionis. Ego credo q̄ excōicatio duos hz effect⁹. vnum eijcīdi ex ecclīa ℣ aliū detinēdi ex. ℣ licet excōicatio nō possit ꝓsequi ꝓmū effectū in excōicato. tñ ꝓsequit secundū. Item nunqd tot erunt absolutiōes q̄t fuerit excōicationes ℣ videt q̄ vna absolutiōe oēs excōicationes tollant. vt ar. ff. ō accepti. si ex pluribus. ℣. l. pluribus. vel q̄ saltim vltima ꝓfirmet omēs p̄cedētes. ℣. ff. eōia p̄sumit receptum.

nō. hāc q̄ ponit q̄ absit ē q̄mu
nicato absq̄ anatem
me. ā. excōmunicato posse excō
municari. & q̄ vi. c. magna. & iudas
me an. vñ absolutione
municationes. ℣. cum tot absolutio
nes q̄ q̄ae. vi. in. c. cuiā. & sic. q̄

a QVod xo. domestici sūt. liberi colon⁹. ascripticius. C. ō his q̄ ad eccle. ꝑtin. l. vl. §. sane. itē mercēnarij. ff. de pe. respiciēdū. §. furta. Itē oēs q̄ sūt ō familia alicuj⁹ siue sint liberi siue nō. ff. de edil. edic. ediles. §. familie. large rñdicunt famili ares omēs qui habitant cuz aliquo. vt ex̄ de testi. in litteris. ex̄ de offi. dele insinuante, vñ cum vxor dicatur de familia vr. ff. ad syll. l. j. §. si vir. domestica est. z argu. C. de re milit. quicunq; li. xij. et vxor dicit domestica. xlvij. distinc. §. necesse. ar. ℈. C. de quest. l. iij. itez domestici sunt qui sunt in eiusdem potestate. vt in sti. de testa. §. in testibus. Item ꝓpinqui. C. ō emē. seruo. l. j. ℌ etiam notandū q̄ amicus non potest esse test⁹. vt. ℈. pri. causa q. iij. §. itez testium fides. nec cui imperari potest ratione patrie vel domicilie potestatis vt iij. q. iij. §. item in crimialt. Itē inimicus capitalis nunq̄ admittitur. Sz si est inimic⁹ alia de causa admittitur. sed tpe dispurationis disquirēd. an sit ei credendum. in auc. de testi. §. si xo odiosus. coll. vij. Itē ꝑsanguinei oēs sz alanum ꝑñt admitti si tales appareāt. q̄ veritatē gr̄e ꝓponāt. iij. q. iij. §. eos testes. Sz ℌ nō credo verū. cum etiā iudex ꝓpter ℌ possit recusari. ex̄ de ap. postremo. ex̄ ō offi. iud. dele. cām q̄ℓz in cā mrimonij admittunt ꝑsanguinei. xxxv. q. vj. c. j. z. ij. ar. ff. ō. pb. etiā matris ex̄ q̄ ma. accu. pos. vr q̄ verū est. vbi agit ō ꝑsanguinitate pbāda vel impzobāda. als repellerēt q̄si suspecti. vt ex̄ de testi. sup eo io. Sz certe male dixit io. q̄m parētes bñ admittunt sup fedre mrimonij. vt in illa decre. sup eo. z. d. c. vr z ita seruat de facto. b.

b QOnsanguinei. nec familiares. ō. x. sig. ꝓnūciatio §. j. z. l. se. z. ff. ō fur. si libertas. ex̄ de testi. in ℓris

c QProdeūtes. tpe iudicij. q̄ ex ℌ suspect⁹ essz iudex ff. ad. l. iul. ō ambi. l. j. in fi. silr q̄ dixit ō domo. iudicl nō pōt ee testis alt eri⁹. vt. iij. q. iij. c. vl.

d QParētes ℈. iij. q. iij. parētes. ℈. sz illud intellige de remotis parētib⁹ istud ō vicinis. vel illud ō collateralib⁹ istud ō descēdētib⁹ vel ascēdētib⁹. Cōtra collate mus: eoz accusandi eos vl testificādi vocem obstruim⁹ quos nō ab humanis sed diuinis actib⁹ mortuos scim⁹. Item zepherin⁹ papa. De tractores z inimicoz aucto/res eos nō accusent.

e QDetractores qui diuina aucte eradicandi sunt: z au/

p QEtores inimicoz ab eꝑali ſb/mouem⁹ accusatiōe vel testimonio. Item eutician⁹ pa. Infamis vel sacrilegus religiosum christianū accusare

q QNulli vnq̄ non potest. infami aut sacrilego ō quocūq; negocio liceat adūsus religiosum christianū q̄ r uis humilis abiectaq; seruil⁹ ꝑsona sit testimoniū dicere: nec de q̄libet ratiōe vl inscriptione christianū impetere. Notādū xo est: q̄ aliud sit excōicatio: z aliud anathematizatio. Vñ iohānes. vij scribit cuidā epo. Aliud est excōicatio: aliud anathema

s QAgeltrudā vx⁹ tizatio orem bosonis noueris nō solū excōicatiōe q̄ a fraterna societate separat: sed etiā anathemate qō ab ipso chri sti corpore: quod est ecclesia recidit: crebro percussaz esse Unde daf intelligi: q̄ anathematizati intelligēdi sūt ñ simplicit⁹ a fraterna societate sed a corpore christi qō est ecclesia: oino sepati. Quest V

a QOd xo testes ō domo accusatoz ꝓducendi nō sūt et q̄ vox inimicorum nō sit audiēda: multoz auctoritatib⁹ ꝓbatur. Ait enim calixtus papa. Cōsanguinei vel familiares aduersus extraneos testimonium

b QOnsanguinei non dicant. nei accusatoris adūsus extraneos testimoniū nō dicant: nec familiares vel ō domo ꝓdeūtes sz si voluerint: et inuicē ꝑsenserint: inf se parentes testificent z nō in alios. Itē anacletus papa. Super inimici accusatores vl testes

c QAccusatores esse nō ꝑñt. ꝓhibitū. z edictum de testib⁹ est ꝓhibitoriū. vt. ff. de testi. l. j. Item q̄ in ꝓuatis iudicijs filius pōt habere patrem iudicem. vt. ℈. e. q. vij. §. tria. circa fi. z. ff. de iudi. z in ꝓuatis iohā. Ego hoc non credo quia ꝓpter ꝑsanguinitatez aliquis recusatur. vt ex̄ de appella. postremo. ꝑ tamē dici q̄ collaterales admittunt post tertium g̃dum ea ratione quia vsq̄ ad g̃dum illum non cognūt inter se dicere testimoniuz. Dūs hug. dicebat. q̄ filius pōt habere patrem iudicez ni/si recusetur. q̄ recusari potest. vt. d. cap. postrēo. b ſSz q̄d si testis est consanguineus illius ꝓ quo inducitur z illius contra quem inducitur. satis vidēt q̄ tunc par suspitionis causa suspitionem fraudis excludit ff. de ri. nup. nō solum. §. j. vl vi. detur q̄ in ciuili causa admittunt ꝑsanguinei siue ꝑpinqui siue remoti in testimoniū. licet non possint esse iudices minoz enī causa repellit iudicem q̄ testem. vt dicit ℈. e. accusatores. ℌ ideo q̄ facilꝰ haberent mille iudices q̄ vn⁹ testis. ad ℌ facit ex̄ de appel. postremo.

e QAccusatores. tertius. ar. q̄ repellit accusatoz z testis eque per ꝓteritas sicut per ꝑnes inimicitias sic. vj. q. j. qui crimen. z hoc in memoriā ꝓtioris offense. vt. ff. de decu. l. vl. ff. de questionib⁹. l. vnius. §. seruo. Et est hic ar. ex recētia tempis alicūd ꝑsumendū esse. vt. xxxj. q. j. siquis viuente. l. di. siqua femina. Sz nūquid quelibet inimicitie repellūt. videf q̄ tm crimina les z capitales. vt ex̄ ō simo. ꝓ ruas. i fi. z instī. de excu. tu. §. iimicitie. z. ff. ō ar. lz ſMā nō q̄libet amic⁹ repellit sz solū ille q̄ maxia familiaritate ꝓiūct⁹ ē. ff. de ℞. sig. lare. §. amicos. Itē lex dicit q̄ ꝑt leues inimicitias nō extinguit legatū sz ꝑt Gues. vt. ff. ō adim. lega. l. iij. in fi. Ecōtra vr q̄ iimicitie non solū capitales sz etiā alie repellāt. q̄ ab accusatiōe repellit q̄s ꝓpter ciuilē ꝓtrouersiā. ex̄ ō testi. spo. itē cū q̄s. ſNec et

tales ūmici admittūt ad purgandū. vt ex de pur. ca. cū in tuētute. in fi. Ludicas q̄ sp̄ ūmicus repellit. nisi sint leues t modice ūmicitie ergu. ex ō si. ly he/li. t ℔ relinquit inq̄sitiōi iudicis q̄les ūmicitie repellāt. vt i auc. ō testi. §. si vo dicat. coll. vij. t tiij. q. iij. §. item i crīali. i fi. ō tali ūmico dic̄ lex q̄ nō sp̄ repellit q̄s ppt̄ ūmicitias. ly iudex esti/mabit an ei credi debeat vel nō. ff. ō q̄onib. l. j. §. q̄onē. i fi. t ē sile. ff. ō excus. tu. ppt̄ litem.

a Accusatoribus ūmicis. C. ō iof. test. libri. vbi filij ex heredare p̄t matrē si cop̄lauerit amicitias cū inimicis. ex de ac. cuz oportreat. ex ō ap. ex īnsinuatione.

b ¶ Pertulerit. admonitiōe p̄missa. si i modū denūciatōis agit als cēt p/ditor cris. ij. q. j. si peccauerit. si aūt i modū accusatiōis ū ē necessaria admonitio. ex ō simo. ly heli. t h̄s ℔ q̄ remūerat accusator. sic. lxx/ix. di. sic̄s papa

c Suspectos. litigātes. i. litigiosos q̄ fm apl̄m nō p̄mouētur. xlvij. di. §. j

d Accusatoribꝰ clericoꝝ exterarū. i. romanoꝝ. ly q̄re vocat eos ex teros cuz eccl̄ia eos approbat. vt. x. di. p totuz Rn. q; gallicis est: t nō suspectꝰ. Item symmachꝰ papa. De eodē

a Accusatoribꝰ xo inimicis vel ō ūmici domo p̄deūtibꝰ vel q̄ cū inimicꝫ morant aut suspecti sūt: non credat: ne irati nocere cupiāt: ne lesi se vlcisci velint. ¶ Siquis hec q̄ hodie in scā synodo p hibita sūt infringere tentauerit aut volūtarie trāsgredi p̄sumpserit: si clericꝰ ē: gradu p̄rio penitꝰ careat. si xo monachꝰ aut laicꝰ fuerit: cōmone p̄iuet: t si nō emēdauerit viciū: anathemate feriat. Secretas xo insidias vl māifestas pōtificiꝰ a q̄buscūq; illatas: vel ea q̄ huius sancte synodi snīa complectit: sic̄s

b ad eccl̄iasticā p̄tulerit notitiam: potiat honore: t bi q̄ ad uersa moliūt eis: sicut a sanctis p̄ribꝰ dudū statutū est: et hodie synodali t apostolica auc̄te firmatū: penitꝰ abijciant: t exilio suis oībꝰ sublatis ppetuo tradant. Item pontianꝰ sancte t vniūsalis eccl̄ie epꝰ. Qui nō possūt esse accusatores vel testes.

c Suspectos aut inimicos aut facile litigantes t eos q̄ nō sunt bone p̄fessionis aut q̄rū vita est accusabilis t q̄ rectam nō tenēt t docent fidē: accusatores esse et testes añcessores apl̄ici p̄hibuerūt: t nos eos auc̄te subsequentꝰ atq; tpibꝰ futuris excludim⁹. Itē eusebiꝰ epꝰ galliarū. Ab accusatiōibꝰ cleri/coꝝ repellant q̄s leges secu/

d Oe ac/li nō admittūt. cusatoribꝰ galliarū clericoꝝ sup q̄bꝰ mādastī: scitote a tpe apl̄oꝝ in hac scā vrbe seruatū esse: accusatores t accusationes quas exterarū p̄suetudinū leges non asciscunt: a clericoꝝ accusatione submotas. Idcirco t nos sequentes patrū vestigia p̄ salutatione seruoꝝ dei q̄scunq; ad accusationē p̄sonas leges

e publice nō admittūt his impugnādi alterū t nos licētiam submouem⁹ t nulle accusatiōes audiant a iudicibus eccl̄iastic̄ q̄ a legibꝰ seculi p̄hibent. Itez pelagiꝰ papa. Alienigene t q̄s dine voces mortuos appellāt: epos ac/

f Anonica cusare ū p̄ñt. scoꝝ patrū statuta seq̄ntes atq; roborātes oēs infames cūctosq; suspectos vel inimicos t eos q̄ nō sunt eorū gentꝫ vel q̄rū fidei t vita aut libertas nescit: t q̄ nō sē bone p̄uersatiōis vel q̄rū vita est accusabilis: ab oī accusatione epoꝝ fundit⁹ sb̄mouem⁹. Similē t oēs quos diuine leges mortuos appellāt submouēdos esse ab eadē accusatiōe t publice penitētie submittēdos iudicam⁹. Itē ex synodo romana hita sub hadriano papa. A clericꝫ repellunt accusatiōes q̄s le/

h Ages seculi nō ascisc̄t. Accusatiōes t accusatores atq; eoꝝ negocia q̄ seculares nō ascisc̄t leges: diuina ac

i synodica fundit⁹ a clericꝫ repellere auc̄te censem⁹: qz indignū est supiores pati ab inferioribꝰ: q̄ inferiores ab eis

k pati despiciūt. Itē stephanꝰ romane eccl̄ie epꝰ oībꝰ epīs Nec seruꝰ nec libertus nec infamis epos accusare p̄sumat.

l Accusatores t ac mat. cusatiōes q̄s leges seculi nō admittūt: t añcessores nīi p̄hibuerūt: t nos sb̄mouem⁹. Nullꝰ alienigena aut accusatoꝝ fiat eoꝝ aut iudex. vnde t de loth scriptuz est. Ingressus es vt aduena nunq̄d vt iudices? Accusatoꝝ aūt nīoꝝ nullus sit seruꝰ

m aut libertꝰ nullaq; suspecta aut infamis p̄sona. Itē eusebius papa. Infames q̄ ad soꝝtilegos t dinos p̄curruṫ: nec accusatores nec testes eē p̄ñt.

n Onstituim⁹ cum omnibus qui nobiscum sūt loquīt q̄ legesil las nō tenet. si. xij. q. ij. cū duo/rissimā. vbi papa regine francoꝝ lombardā nō romanaz legē inducit. alia lꝫa exterarū cōsuetudinū.

e ¶ Publice. i. seculares.

f Anonica. gentis. de ignotis loquīt q̄ nō p̄mouent. xxiiij. di. q̄. xc/viij. di. p totum alias iniquū esset q̄ hic ōt. q̄ theoronic⁹ non posset restificari ℨ gallicum.

g ¶ Mortuos in peccatis. ve ij. q. viij. placuit iohannes.

h Accusatio/nes. negocia. i. ¶ fundit⁹ generalit̄ ℨ clericos ū admittūt laici. ℨ. ij. q. viij. laicos. t. c. sicut

k ¶ Superio/res. i. clericos.

l Accusato/res. vt iudices. a dictis q̄ maloꝝ possum⁹ argumētari. xxxviij. di. sicd veri m ¶ Aut libertus. q̄ nō p̄t ordinari. nisi plēe iure sit emācipatus. liiij. di. q̄ cū q̄s q̄ nec testari nec accusare.

Ben.ii

m Onstitui/mus male fici. q̄ faciūt ne viri possint cognoscere vxores suas vt qui volūt futura scire. t ℔ est crimē publicum. C. ō paga. l. ij. t vlti.

a ¶ Qui falsū. ex de or. cog. cū dilectus. ℨ. sed ibi non fuit lata sententia cōtra testem. sz cōtra reum si vero contra testem secus essz. contra testem enim pōt ferri. vt. C. de testi. nullū. in fi.

b ¶ Similesqz aliȳ admittunt. ℨ. vj. q. j. dcūqz et. c. infames.

c ¶ Quia infames. ℌ non referas ad omia supradicta. qz suspecti ꝛ domestici nō sunt infames. ꝛ ita est. argu. qȝ verbū sequens in puilegijs nō refertur ad oia supradicta sic de ꝓse. di stin. ij. cum omne. si. ff. de in rē verso si ꝑ patre. ℌ. eidem. ꝛ. ff. ō le. j. l. talis scriptura. ℌ. vl. ꝛ. l. seruꝰ. pluriū. ℌ. vl. ar. ℨ. ex ō donā. cum dilecti.

b ℨ Mulic aut gratiosi. id est. adulatores.

c ¶ Aut gratiosi. vt ℨ. e. accusatores. C. de transa. preses.

f ¶ Vel affines. ℨ. e. q. ix. ab ens. sic. ff. de iniur. l. cornelia in ꝑn. ramen inter se bene admittentur. quia affinis potest accusare affinem. C. de abol. l. vl. rima.

g Nullus.

h Accusatores. ac dominatiōis. dñs eiꝰ. aduersariȳ nō pōt esse iudex. ex de offi. dele. cām. imo ꝓpter episcopis: vt homicide malefici fures sacrilegi raptores adulteri incesti venefici suspecti crimiosi domestici periuri: ꝛ qui raptum fecerunt

a vel qui falsum testimonium dixerūt seu qui ad sortilegos

b diuinosqz ꝓcurrūt: similesqz eoꝝ nullatenꝰ accusationem vel ad testimoniū sint admittendi: quia infames sunt et

c iuste repellēdi: quia funesta est vox eoꝝ. Item iulius papa. Suspecti aut gratiosi ad accusationē nō admittant.

d Similiꝫ in prefixa synodo est decretū: ne suspecti aut infames aut crimiosi

e aut gratiosi aut calūniatores vel affines vel scelerati aut facile litigantes suscipiant accusatores: sed tales ꝙ omni careant suspitiōe. Item felix papa. Qui inimicitijs studet vel facile litigat nec accusator nec testis pōt esse.

g Nullus seruus nullus libertus nullus infidelis nullus criminibꝰ irretitus nullus calūniator nullꝰ qui inimicitijs studet nullus frequenꝫ litigans ꝛ ad accusandū vel detrahendū facilis nulla infamis persona vl omnes quos ad accusandū publica crimia leges publice nō admittūt: ꝓmittantur episcopos accusare. Item tez calixtus papa. Familiares vel suspecti de domo ꝓdeuntes non recipiantur in accusatiōe

h Accusatores vel testes suspecti non recipiantur nec familiares vel de domo ꝓdeuntes nec etiam cōsanguinei accusatoris aduersus extraneos testimoniū dicant: quia ꝓpinquitatis ꝛ familiaritatis ac dñationis affectio veritatem impedire so

i let. amor carnal' ꝛ timor atqz auaricia plerunqz sensus hebetant humanos ꝛ peruertunt opiniones: vt questum pietatem putent ꝛ pecuniaȝ quasi mercedem prudentie.

Item gelasius papa. Qui inimici vel suspecti sunt: ꝛ ꝙ odio quoslibet insequunt: ab accusatione remouentur.

k Omnes qui aduersus patres armātur: vt patrum inuasores infames esse censemus. horum ergo vicio rum auctores vel patratores non sunt in accusatiōe pontificum recipiendi: sed penitus repellendi: quoniam iubent canonica decreta patꝝ vt accusatio vel testimoniuȝ eorum qui odio quoslibet pȝsequuntur. vel qui inimici aut suspecti habentur nullo modo recipiantur. Item paschalis papa. De eodem.

Nulli episco/ Palea. porum ab accusatione sua repellere liceat quos ante ex ab eis impeteretur a sua cōmuni familiaritate negle/xerit separare. ¶ Quod vero inimici ab hac accusatione prohibētur: inde est quia eoruȝ calliditate innocentia frequenter oppzimi solȝ. Sz cum anastasiꝰ sue cathedre reddi precipitur quia de inimicitia sue patriarche conꝫ stus ē: patet qȝ ꝛ si manifesta crimina alicuius sunt: non tamen condemnandus est accusationem inimici. Unde nicolaus scribit michaeli imperatori.

Qui inimici sunt: iudices esse non possunt

l Quod suspecti ꝛ inimici iudices esse non debeant: ꝛ ipsa ratio dictat et

m plurimis probatur exemplis

n Nam quid gratius ꝛ amabilius dare quis inimico po/

o test: ex si ei ad impetendum commiserit quem ledere foꝛ

p te voluerit. quod prouide cō stantinopolitana synodus

q canonum suorum sexto dignoscitur prohibere capitulo

r ¶ Veniamus ad sanctā chalcedonensem synodum ꝛ ꝙd nob de ipso anastasio perrēnorum referat episcopo au/ dñm tota familia declinat' sunt dictionē alicuiꝰ vt. C. si ꝙcūqz ꝑ dicꝰ po. l. j. Scias tn ꝙ mior cā repellit aliquez a iudicio ex a testimonio. nā index recusatur si aduocatꝰ partiȝ aduerse ē cōmē salis iudicis. vt ex ō ap. ex insinuatione. silr si iudex ē suffraganeꝰ aduersariȳ. vel de terra aduersariū vt ex vt lit. nō ꝓtest. accedēs. Item si qnqz appellasti ab eo vt ex ō ap. ad ℌ i ¶ Timoꝛ. xj. q. iij. quattuoꝛ.

k Omnes. ai/ mant ꝙi ciando vel infamādo. vt. vj. q. j. sacerdotes io.

l Quod suspecti. ꝙ no sit ꝺs ꝓdemnatus ab inimicis vel suspectis ꝓbat duabꝰ rōnibꝰ. vna ē ipn. ae. lēa. in fi. Item duobꝰ exemplis chalcedonensis synodi ꝛ io. chrisosto. ꝛ tribꝰ aucoritatibꝰ ꝓstantinopol. synodi et gelasij papeꝛ ꝓstantini imperatoris.

m ¶ Exēplis. a ꝙb licet argumentari. xx. dis. de ꝙb. C. ō edifi. ꝓua. an in toto. ℌ. x. di. si in aditoriū.

n ¶ Mā ꝺd ꝓma ratio.

o ¶ Ad impetendū. i. ad punsendū vel iudicandum.

p ¶ Sō puide ꝓma auctas.

q ¶ Dignoscit ℌ nescio vbi sit.

r ¶ Veniam⁹ primū exemplū

a ¶ Canonice. forte ꝺ̄ dicit canonice. q̄ tribꝰ ẽdictis citat⁹ erat. vñ debuisset rñsalē. vel dic q̄ sufficit isti ꝓstari suspitionē. z q̄d p⁹ illā ꝓstationez sit nō tenet. sicut si p⁹ appellatione esset factū. ex ꝺ̄ eo q̄ mitt. in pos. cā cū sic. in fi. imo ly ñ ꝓstetit. tñ si postea ꝓbat suspitionē cassat qꝺ̄ fit cōtra euz. ex vt linō ꝓtes. accedēs

b ¶ Sz solum ergo cū ordiarius recusat non est necesse ꝓbare cām recusati/onis sic nec causa ap. assistit. tñ licet ħ hodie cotrigat. vt ex ꝺ̄ ap. vt debitus.

c ¶ Judicabat ar. ordiariū iudicem recusari posse. vt. ff. ij. q. vj. placuit. z c. presbr̄. C. ꝺ̄ iurisd. om. iu. nēo et ex ꝺ̄ fo. ꝓpet. sicꝫ qꝺ̄ negant q̄d z dicūt al/sociādū epm. vt ff. q. iij. offerat. in auc. coll. ix. vt diff. iud. §. si vo. C. ꝺ̄ iud. ap tissim.

d ¶ Et si mā/festa. ar. q̄ notoriū crimē ñ obest petēti resti/tutionē ad idez ex ꝺ̄ resti. spoliatē cū qꝫ. z q̄ notorio crie erti/am iudex recusat. arg. ff. ex ꝺ̄ ap. ꝓpoſuit.

e ¶ Veniat. ħ est secta auctas. de.

f ¶ Cūc egrotātiv⁹. i. debilitv⁹. i fi

g ¶ Testes. p ħ inducit gram⁹ caplm.

h ¶ Nō sic iudicio. ꝛba nicolat.

i ¶ Nic iustinianus. tertia auctas.

k ¶ Incohet. nō tñ sp añ li. cō testa. vt dixi. §. e. q. iij. offerat. vsq; ad triduū aūt cogit alios eligere. C. de iud. l. vl. Sz tñ illa lex loquit. qñ eligunt iudices ad cām ꝓncipalē audiendā. vñ secus vt si eligūt ad ꝓbāda cām recusatiōis. Quid aūt iuris sit de suspecto iudice. dixi in ꝓstitutōe illa. ex ꝺ̄ ap. vt debit⁹. et. c. cū spāli. l

¶ Nā qꝺ̄. alia ratio

m ¶ Nunc. ħ ē secū dū exēplū.

n ¶ Intrare. misse tñ excusatoꝛe forte. vel ꝺ̄ nō venit q̄ citatio nō te/

Extra puinciā. Regulariē ꝙlibet cozā suo est ꝓueniēdus. vt. ff. e. pulsat⁹. z. xj. q. j. ex/pertientie. aliqñ pena panē. xj. q. j. inolita. et c. placuit. z. C. de iurisdi. om. iudi. l. in crimialibus sed fal/lit ratione possessionis. ex ꝺ̄ fo. competen. sane. z. C. vbi de pos. agi debet. l. vna. z. C. de prędi. mīo. si prędium. Item ratione ꝓtractus. ff. de iudi. heres. Item ratione criminis ꝓsequitur quis vel vbi deliquit/vel vbi inuenit/vel vbi domiciliū habet. C. vbi de crimine agi oporteꝛ. l. j. vel cum est questio de side. xxiij. q. j. quoties. trahit etiā ꝓpter loci oportunitatē ad aliam puinciā. xxiij. q. ij. sine. Item ꝓpter appellationez ire ꝓpē iussionē pape. vt. j. e. q. vnaqq;. z. c. peregrina.

b bent cōmitti negocia. Qꝺ̄ si iudicio vbi idē sūt inimici q̄ iudices: nec hūana cōmitti debēt iudicia: q̄ tomin⁹ diuina. i. ecclīastica q̄ sapiēs ē intelligat. Et reuera hinc iustinian⁹ impator pius legibus suis ꝓmulgasse dignoscit dicens. Liceat ei q̄ suspectū sibi iudicē putat: anteq̄ lis inchoet eū recusare vt ad aliū recurrat. ¶ Mā qdāmō naturale est suspectoꝛ iudicū i sidias declinare: z inimicoꝛ iudiciū velle refugere. hinc sanct⁹ iohānes os aureū ꝙci ij ꝓtra se ꝓgregati renuit intrare collegiū. Patet ergo q̄ z si manifesta sunt crimia alicui⁹: tñ accusatiōe inimici ꝺ̄nād⁹ nō ē. Questio. VI

Extra ꝓuiciā ātre na nullaten⁹ ēpro ducēd⁹. Vñ fabian⁹ papa scribit hilario epo. Ubi crimē admittit. Ubi ei⁹ rit ibi cā vētilet

Itā agat: vbi crimē admittit: z q̄ non ꝓbauerit qꝺ̄ obiecerit: penā quā intulerit ipe patiatur. Item. Accusat⁹ nō nisi i foro suo audiat

Jussus ff. e. vnaquęq; pronincia. Vel si consentit vtq; ff. de iurisd. om. iu. est receptū. z. ij. q. vij. nos si. Item in feudoꝛ. ex ꝺ̄ iudi. ceteꝛū. Item si sectaris iudex ē negligēs. ex ꝺ̄ fo. ꝓpe. ly. Item in scholarib⁹. vt i ꝓstitutōe fe

Ubi enī vel (derici. C. ne fi. ꝓ pre auc. habita. vbi domiciliū hꝫvel vbi repit. C. vbi ꝺ̄ cri. agi oꝛ l. j. sz si ḡuis ē crimē remittit punięd⁹ ad iudicē. vbi ꝺ̄ liget. si ē leuis. ibi pōt puniri. vt in auc. vt nulli. iud. §. si vo cognoscat coll. ix. et. §. ly si illud. z. ff. ꝺ̄ re mi. desertoꝛe. in ꝓn. Nec admitto illud q̄ ꝙdam dicūt q̄ sz ꝓmo cognoscat iudex ex puincia de q̄ re⁹ est an crimē cōmiserit. z postmodū remittat eū ad iudicē vbi deliquit. qꝛ iudex vbi deliqt cognoscet z punit crimē. ff. de act. l. vl. pōt tñ si vult transmittere eū puniendum cum litteris suis ad sue puincie iudicē. qꝺ̄ tamē nō facit nisi ex causa. ff. de custo. z exhi. reo. non dubiū. siē pilatus remisit christū ad herodem.

q ¶ Causa. sed ꝺ̄ si metropolitan⁹ vel alter episcop⁹ deliquit in alterius dioceſi nunqꝺ ab illo potest puniri. ar. q̄ non. ix. q. iij. si aūt. z in auc. ꝺ̄ defen. ciui. §. us

habente. coll. iij. xxj. di. inferior. ꝛ. c. nolite. eꝛ de sen. ex cō. a nob. ff. de arbi. l. iij. in fi. ff. C. ō cri. agi. oportet aut. q̄ in puincia. Et reat⁹ oēm h⁹ honorē excludit. et C. vbi senatores vl clar. l. j. i fi. ꝛ. vj. q. iij. placuit. Irē pone q̄ sic tulerit epūs sniaz. q̄ hoc fecit sit excōicat⁹. di cit. h. et si archi epūs ḃ fecit i dio cesi epi est excōicat⁹ nō ab hoie sed a canone. qz sequtur factū iaz dānatū. xxtiij. q. j. c. j. ꝛ. ij. ꝛ. iij. fz ff. eꝛ de sen. ex. a nob. Lau. dic q̄ archieps non sit de foro illi⁹. cum ipe sit iudex ordinari⁹ totī⁹ puincie. ix. q. iij. c. ij. lxxv. dist. q̄m. vñ cū nō pt excōicare. fz alium quēlibz epm pōt excōicare. nō tñ deponere. Job. Ego credo. h. bñ dicere q̄ propter crīen efficit archieps subiectus epi ppē rationes superius allegatas. b.

a Jḋs epox sup certis accusat⁹ criminib⁹: ab oībus audiat⁹ q̄ sūt in puincia sua epūs: qz nō oportet accusatū alibi q̄ in foro suo audiri. C Exceptio autē fori dilatoria ē: atq; tō in initio litis ordine opponi ꝛ pbari. pemptorias aūt exceptiones vt sūt prescriptiones logi tpis sufficit i initio litis ꝓtestari. I tē. De eo.

c Pulsat⁹ ante suā iudicez cām dicat: nō aūt suū iudicē pulsat⁹ si voluerit taceat: pulsat⁹ vero q̄tiēs appellauerit inducie denē. Hoc aūt q̄ de loco dicti ē: tūc intelligēdū est: cū vitas cause nō nisi i loco admissi cris dephēdi pōt: aut nisi altera ps iudiciū maioris psone interpellauerit: siue declinādo iudiciū siue relenando sniam. Q ñ stephanus sctē ꝛ aplice atq; vniuersal ecclie romane epūs scribit oīb⁹ epīs.

Intra prouinciā ꝛ a cōprouincialibus tñ causa est audienda.

Ultra puincias terminos accusandi lnia nō pgredias: fz oīs accusatio intra puinciā audiat⁹: ꝛ a comprouincialib⁹ ēminet: nisi tñ ad aplicā sedē fuerit appellatū. I tē sixt⁹ papa.

Ā cōprouincialib⁹ accusat⁹ vl iudicatus aplicā sedem appellet.

f Accusat⁹ vl iudicat⁹ a cōprouincialib⁹ i aliq̄ cā epūs licenē appellet ꝛ adeat sedis aplice pontificez: q̄ aut p se aut p vicarios suos retractare ei⁹ negociuz pcuret. Et dū iterato iudicio pōtifex cām suā agit: ali⁹ in eī loco non ponat aut ordinet epūs: qm̄ q̄q; a cōprouincialib⁹ epīs accusati cām liceat g scrutari epi: nō tñ diffinire i cōsulto romano pontifice pmissuz est. I tē damasus papa stephano archiepo.

Da

Discutere epos et lea. sumas eccliasticox negociorū metropolitano vna cū oībus cōprouincialib⁹ suis: ita vt nēo eis delit: et omēs singulorū ꝓcordiē negocijs ꝓueniāt: licet. Sz diffinire eox atq; eccliarū summas q̄relas cāx vl damnare epos absq; hui⁹ sedis auctē minime licet: qm̄ oēs appellare si necē fuerit ꝛ eius fulciri auxilio oportet. I tē eleutherius pa. Cōprouinciales et metropolitani epox cāx audire sed diffinire nō pūt.

Quis liceat apō cōprouincialeſ ꝛ metropolitanos ꝛ pmates epox vētilare accusatiōes vl criatōes nō tñ fz diffinire sine h⁹ sctē sedis auctē: sic ab aplis eox q̄x successorib⁹ mltox ꝓsensu epox iā diffinitū ē: nec i eox eccl̄js alij aut ꝓponant aut ordinent: anteq; h eox iuste terminent negocia. Reliq̄x vero clericox cās apud comprouinciales ꝛ metropolitanos ꝛ primates ꝛ ventilare ꝛ iuste finire licet. I tē leo episcopus vrbis rome anastasio episcopo thessalonicensi.

Ante apostolicam censuram in causis episcoporum nō est diffinitiua ferenda snia.

sniaz recte latā rescin. ñ posse pemptoriaz. ꝛ. C. de ex ce. ꝓscriptiōez. Media ōr exceptio q̄ in ḃ hz silitudinē cū pēptoria q̄ p⁹ lit. ꝓtes. pt obūci. fz in ḃ hz dissilitudinē cū dilatoria. qz pt q̄cūq; aū sniaz obūci. vt eꝛ d ma. acc. pos. p tuas. fz in ḃ hz silitudinez cū dilatoria. qz aū lit. ꝓtes. pt obūci vt eꝛ ō ex ce. exceptiōem. Sūt adhuc alie excep. anormale q̄ et p⁹ sniaz ob ūciunt. vt exceptio velleiani et macedoniani et armate milite. ō d̄w agit. ff. ad macedo. tñ ꝛ si ñ ꝛ. C. de iur. ꝛ fa. iguo. l. j.

d Pulsat⁹. si tñ a ꝓrio sensu argumēret vt. xj. q. j. placuit. ꝛ j. eo. neminē sed ḃ loquit ō eo d habuit ꝓsensū sui epi. vt. xj. q. j clicū. ꝛ. c. null⁹. ō C Tacear. fz hoc forte cuz hz ꝓsensum epi. vt xj. q. j. clicū. nec ob j. e. nō liceat. eꝛ de so. compe. si diligēti. ꝛ. vj. q. iij. denicz.

e Ultra prouincias.

f Accusat⁹. lo co. viij. q. iiij. nonne.

g C Non tamē diffinire suspendere vel excōicare pōt metropolitan⁹. xij. dis. de his. xj. q. iij. sicḋs epūs. ꝛ. xxviij. di. ꝓpter. Irez ab soluere pōt sm pleroscz si est in nocens. C. vbi sena. vel clari. l. iij Job. Ego contrarium credo. vt hic. ꝛ. v. q. iij c. j. ꝛ. c. ij. b. Sz obūcitur. vj. q. iij. denicz. ꝛ. xxj. q. v. siquis a proprio. vbi dicit q̄ primas vel concilium deponit episcopuz. sed illud fuit de licentia pape. vel loquitur sm ea tempora. quādo cause episcoporum non deferebantur ad sedem apostoli cam. xix. distinc. si romanorum.

a Multū infirmitat⁹. hec ē iusta cā absentie. vt ex ō ꝓcur. ḡrelā. ḋd de ḃ iur⁹ sit. dicā. v. q. iij. c. j.

b Odū. voluerūt sic q̄ ꝯcilia ꝑmatū dederunt romane eccīe. qō vez ē secūdario. sz ipe christ⁹ ꝑncipalit. vt. xxj. di. q̄uis. xvij. di. ꝯ hīc ēt. x. q. iij. alio rum.

c Hec ḋppe. suffraganei .i. ꝑ suffraganeis sūt hñdt. qz il le sunt in possessione. et ita erit vsq; ad sniaz. x. vj. q. iiij. volum⁹ z ita nō ē hic ar. interlocutoziam non obesse. Vel die iō nō obest. qz nō agebat ad ḃ. sed de ḃ soluz an epi eēnt iuste deiecti. t. an crimen ab ipis cō missuz esset deicrone dignū. ad hoc. j. e. c. ibi enī nihil ḡro zc. z q interlocutozia ñ obsit hēs. ff. de his ḋ sui vel alieni iuris sunt. l. penul. z ex ō oz di. cogni. cū dilectus. ꝙ nō enī ḋc ḋd iudex ꝓferē hñdum ꝑ sniam. vt. C. de sen. z interlo. om. iud. ex stipulatiōe. z. C. cōminatiōes vl epl̄as. l. j. tamen q interlocutoziā bene aliquid determinat. z transit in rē iudicatā sicut diffinitiua sententia. vt ex de elec. cum dilectus. in fi. z ex ō res. significaue rūt. z ex de sent. z re iudi. cū inē. z qñq; ius facit vt. ff. qō me. causa. metū. ꝙ. sz q ꝓtoz. sic ergo sp est considerāduz ad quid agat. et an iudex incidēter vl tacite vel expresse vel diffinendo vel interlo quēdo aliḋ dicat. vt ex de ꝓsump. afferte. ex ra de testi. veniens. C. de his q no. insa. interlo/

a Multū stupeo frat⁹ charissime sz z plūmū doleo: q in eū de q̄ nihil amplius iudicauer⁹: q̄ q vocat⁹ adesse differret vt excusatiōnē infirmitatis oñderet tam atrociter z tā vehemēnē poturis cōmoueri: p̄sertim cū etiā si tale aliq̄d mereret: expectādū tibi fuerat quid ad tua consulta rescriberemus. ¶ Sed etiā siq̄d graue intolerādū q; cōmitteret: nostra erat expectāda cēsura: vt nihil ipe p⁹ decerneret: q̄ ḋd nob placeret agnosceres. vices enī nr̄as ita tue credidimus charitati vt in partē sis vocat⁹ sollicitudis nō in plenitudinē ptāt⁹. vñ sic multuz nos ea q̄ a te pie sunt curata letificāt: ita nimiū ea q̄ ppera sūt gesta ꝓtristāt. ¶ Item iulius papa orientalib⁹ epis.

Preter ꝓsciam romani pontificis nec concilia celebrari nec epm dānari oportet.

b Odū a sanct⁹ ap̄lis successoribus q eoz in antiqs decretū ē statut⁹: q̄ hactenus sctā vniū salis ap̄lica tenet eccīa: nō oportere p̄ter ꝓsciam romani pontifici concilia celebrari vl epm dānari: qñ sctām romanā eccīaz ꝑmatū oīm eccīaz eē voluerūt Et sic btūs petr⁹ ap̄l⁹ primus fuit oīm ap̄loz: ita z ecclesia suo noie ꝓsecrata dño instituēte ꝑma sit z caput ceteraz: z ad eā q̄si ad matrem atq; apicē oēs maiores eccīe cause z iudicia eoz recurrant: z iuxta ei⁹ sniaz terminū sumāt: nec extra romanū q̄q̄d ex his decerni debere pontificē. ¶ Aliq̄n incōsulto romano pōtifice pleriq; episcopoz dānati inueniunt: z alij in eoz loco subrogati q̄z cutio. z. ij. q. iij. ꝙ notandū. z. xxij. q. ij. queritur.

d ¶ Dis amot⁹. sz ḡre nocet snia p destitut⁹ lata ipis substituī. cū res inē alios acta alijs nō ꝓiudicet. vt ex de fi. instru. inē dilectos. z est ꝯ illud q̄ est. ff. ō adul. denūciasse. z ex de adul. significastisz ḃ est ꝓpter causa coherētiaz. sic vij. q. j. ꝓsentiuz z. lxxxj. di. tātis in fi. nā si ꝓnunciatū est petr⁹ eē virū marie. p cōsequēs ꝑbatū ē martinū nō esse ex de spon. ex p⁹re. vides enīz q eāe eligentiuz et electi sunt cōnexe. q: lata snia ꝯ electores ꝓiudicat electo. licz absenti. vt ex ō electi. duduz. in fi. nisi appellet ab altero illoz⁹. vt ex. de of. iudi. dele. sup. e. aliudvidet esse inē ꝓsentantē z ꝓnaturz nā tūc snia lata ꝯ vnuz nō nocet alteri absenti. vt ex de elec. querelaz. hoc iō est. q illoz eāe ita sibi nō coherent. vel dic q nūq; snia ꝓiudicat alij. nisi pñs fuerit. arliij. di. seruus.

e ¶ Subroga/ti. ar. q si aliqua duo sunt connexa. phibito vno phibitū est z reliquum. sic. xxxj. di. si laicus. xxvj di. deinde. xxxiij/ij. di. siquis vidua m. z. vij. dist. q̄ iure. j. q. iij. sicḋ obiecerit. z ex ō bere. fraternitatis. sic eēuerso aliquid ꝓmittit rone cōnexionis vt. lxxxj. di. cum omnibus.

f ¶ Dixerunt. supple nec ego dico.

g ¶ De expul/sis. sz q̄liē potest eā q̄ curatore crialiē tractari. forte si placuit pape. vel hic ciuiliē agebatur nō enī ad aliud

dānationē z subrogatōnē ꝑ bono pac⁹ ex dispēsatiōe tolerasse legiē eccīa. Ūñ nicolaus papa salomoni regi britonū. Quozūdā epoz depositionē ꝓtra ꝓsciam romani pontificis factā ꝑ pace tolerauit ecclesia.

c Hec q̄ppe est ordinatio dei p̄ris tui: z hec ē lex eccīe mris tue: videlicet vt oēs epos regni tui ad turonensem archiepm mittere nō detractes: ipiusq; iudicium postulare nō dedigner⁹. ipse enī est metropolitan⁹: z oīs epi tui regni suffraganei ei⁹ sunt: sic ꝓscriptiōes ꝑdecesoz meoz euidenē oñdūt: q̄ ꝑdecessores tuos q illos ab ipi⁹ cura subtraxerāt: fortiī uectione corrigere studuer⁹: q̄uis nec nr̄a scriptura sup hac re missa deesse videatur. cūq; cozā designato turonice eccīe p̄sule z integro numero collegaz. i. xij. epoz celebrato cōuentu fuerint electi epi regularit⁹ examīati: apparueritq; q canonice fuerint electi: ipis epis in sua delectione manētib⁹ q̄ in loc⁹ eorū cōsecrati sunt: potuerunt vtiq; epat⁹ honore potiri: q si electi epi insontes fuerint d declarati: bis amotis q̄ illis e subrogati sunt eccīas suas ipi recipiāt. ¶ Mā cū añcessores mei p̄sules electionē eoz epoz q̄ ab eccīis suis sūt expulsi: nec admiserūt nec approbauerūt: nec ipos qui eis subrogare pñt: viuētib⁹ illis f legitios epos dixerunt. Sane si ad turonensem fortē archiepm mittere p̄fatos episcopos dedigneris: studeas duos epos de expulsis z duos de subrogat⁹ vna cū eccīe tue legato ad ap̄licā beati pe

agebat hic. nisi an essent sm ordinē iuris d eposīti. ꝛ licet fuerit ciuilis. cū necessarij erāt. xij. epī. sic. xxiij. dist. illud. xxxiij. di. quorundā. qz licet ñ fuerit cā crialis. tñ fuit de crimine. vñ necessaria est inscriptio. vt eꝑ de accu. sup his. vel dic q in cā criali vn⁹ consoci⁹ ꝓcurat cām alioꝝ. vt eꝑ de do. ꝛ ꝓtu. cuz dilect⁹. ꝛ. ij. q. v. ꝛerrogatū. Frē hic hēs q sentē/tia lata a nō suo iudice rata pōt hꝝi. de ℔ nota. ix q. ij. nullus.

a ¶ Debeāt. ar. p obsequiūs rpe litis nō pstādis. vt. ij. q. vj. quoties. ꝛ. xj. q. j. qz. ar. ℈. xxxiij. q. ij. seculares. xxxv. q. vj. multoꝝ. ff. de ope. lib. opis sed ℔ iō hic fuit qz epī p liberis se gerebāt. als il li deberēt obedire q essent ī posse. viij. q. iiij. none. eꝑ vt lit. pendē. a memoria. nec obstat. C. de agri. ꝛ cēsi. litib. vbi dr si est contentio inter colonū ꝛ dūm de fructibus. q fructꝰ sequestrant. sed illud obtinet cuz dñs est suspect⁹ dicas q q posset/ssor semp vtitur fructib⁹ lit. pen/dē. vt. xvj. q. iiij volum⁹. nisi i casu. vt eꝑ de iure/pa. ex lris. quod intellige nisi de hoc ipo questio sit. an possideat vl nō. vt eꝑ de inte. restī. cū venissent. in fi. ꝛ eꝑ de ꝓsti. cū. W. i fi. ꝛ. ff. de aq ꝙri. ꝛ esti. l. pe. Vnde si post motā controuersiā cano/nici eligāt. nō iō stat̄m cassat ele ctio. donec ꝓsteret de iniusta electione. vt eꝑ de in inte. restī. c. ij. in fi. ꝛ eꝑ de cā pos. ꝛ ppie. cuz ecclesia. Idem dicerem de patrono. licet non debeat post motam controuersiam presentare vel eligere.

b ¶ Incuncter. id est decetero. ꝛ sic planum est.

tri sedem transmittere: vbi digna examiatione premissa q̄ legitimi epī sunt appareāt ꝛ suas eccīas irregularit nō amittāt. nihil enī q̄ro aliud ī pñti negocio diffinire. qz vero magna: q̄s sit metropolitan⁹ apud britanos ꝓtentio est: liz nulli⁹ mēoria teneat vos in vra regiōe vllā habuisse metropolim eccliaz: tñ si libet postq̄ de⁹ oīpotēs pacē int vos ꝛ dilectū filiū nostꝝ carolū regē gloriosuz ꝓstituerit: facile ℔ poteris aduerte/re. Q̄ si adeo cōtentiosius creditꝭ agere: ad nr̄m aplatū destinare ꝓtēdite: q̄tenꝰ nr̄o libramine q̄ fuerit apud vos antiq̄tus archiepalis eccl̄ia luce clarꝰ inotescat: ꝛ deinceps omī ambiguitate recisa

c quā seq̄ epī vr̄i debeāt: incūctanter agnoscāt. Nec ei ecclesias dei p discordias regū diuisionis aliq̄ pati dāna necesse ē: cū ḡntꝰ ex se ē: pacem quā pdicāt suare studeāt inuicē ꝛ in oēs. Alias aūt irrita erit eꝑ snīa: ꝛ a synodo retractāda. Ū felix papa.

Damnatio iniusta irrita est ꝛ in synodo retractanda.

c ¶ Vritā eē eꝑ dānatio nē ꝛ iniustā cēsemus: ꝛ idcirco a synodo retractādā ita vt oppssis ab oīb⁹ in cunctis subueniat̄ causis. Q̄ ō aūt metropolitanū suū ꝓtēneret alioꝝ iudiciū alicui expetere nō liceat. sixt⁹ papa testat̄ dicēs.

Peregrina iudicia in oīb⁹ sunt submouēda.

d ℙ Eregrina iudicia salua in oīb⁹ auc̄te aplica generali sanctiōe ꝓhibem⁹: qz indignū ē: vt ab extraneis iudicent̄ q̄ cōprouīciales ꝛ a se electos debēt hr̄e iudices: nisi fuerit appellatū. Item ana/

e ¶ Eges eccl̄ie (cletus. aplica affirmam⁹ auctoritate: ꝛ pegrina submouem⁹ iudicia. vñ ꝛ dñs mentionē faciēs de loth p moysē loq̄tur dicēs. Ingressus es q̄ dē inq̄t vt aduena nunq̄d vt iudices? Item innpcentius.

Nulli liceat alioꝝ puinciaꝝ

f ℕ On iudiciū expetere. liceat cuiq̄ sine p̄iudicio tñ romane eccl̄ie cui in oībus causis reuerētia ꝛ auctoritas debet̄: relict⁹ his sacerdotib⁹ q̄ in eadē puincia dei ecclias nutu diuio gubernāt ad alias q̄olare puincias vl aliaꝝ puinciaꝝ eꝑoꝝ iudi

h cia expetere vl pati. qō siq̄s p̄supserit: ab officio cleri sb/mot⁹ ꝛ ī iurie reus ab oīb⁹ iudicet. Reuerētia aūt q̄ apostolice debet̄ eccl̄ie: ꝛ ei⁹ auctoritas intelligēda ē cū vel ad ip̄am appellatū fuerit: vl ab ea iudices electi concedū tur. Ū sixt⁹ papa cū diceret cōprouinciales ꝛ a se electos debēt hr̄e iudices: statī subiūgit: nisi fuerit appellatū.

Absq̄ aplice sedis decreto extraneos iudices adire non possumus.

Ma/queq̄ puincia tā iuꝝ eccl̄iasticas q̄ iuxta seculi leges debet suos iustos ꝛ non iniquos hr̄e iudices: et non extraneos: nisi hui⁹ aplice sedis decreuerit auctoritas.

Item ex synodo romana.

c Vritam. factam sine auctoritate romani pontificis.

d ℙ Eregrina. ab extraneis. ar. iudicē ad quē appellatur nō esse ordinariū. vj. q. iij. scitote. ꝛ sic archiepꝰ est extraneus vr ibi videt. ꝛ eꝑ de offi. iudi. ordi. pastoral. hugo. sed potī⁹ est hic. ar. ℈. qz dr ℔ q oportet habere iudices cōprouinciales. ꝛ archiepꝰ ē cōprouincialis. illa ergo exceptio nisi ad ꝓncipiū refertur. s. ad pegria. ꝛ fuit intellect⁹ gratiani. q sic⁹ recusaret metropolitanū ad cō/ Sect. 19
prouinciales iudices recurreret nō ad pegrinos nisi appellarek. ꝛ hoc est q dicit ꝛ tūc cā eꝑ prouincīa fuerit. vt ℈. c. non liceat.

e ¶ Electos. cū ordinariꝝ sint suspecti. ij. q. vij. placuit. vl loquitur in cā criminali p̄bꝝ preter vl diaconi. vr. xv. q. vij. si autem.

f ℒ Eges. per moysen. qz ipse moyses loquēs p spm̄ dñi introduxit in genesi sodomiticas ita loquentes.

g ℕ On liceat. p̄iudicio. ℔ iō dicit. qz sp̄ret⁹ oīb⁹ ordiariꝭ ad eū pōt appellari ar. ℈. q. vj. c. j. ij. ꝛ. iij. nā ibe ē ordinarius oium. eꝑ de elec. cū nobis olim.

h ¶ Expetere. ℔ ptz q clic⁹ sine ꝓsensu sui epi nō pt⁹ ꝓsentire in aliū iudicē. nam sic posset euacuari iurisdictio epi scopoꝝ si oēs cōsentirēt aliū iudicē. ad idem fa

cit. ij. q. vj. placuit. ꝛ ī aut. ℔ sanc. epi. ℌ. iconomos. ar. ℈. ℈. c. pulsatus. sed eꝑ de so. cōpe. si diligēti expeditū ē q nō pōt p pactū renūciare foro. ō hac materia nōtui. xj. q. j. inolitꝝ. io. ꝛ qō dicit ij. qō expeditum est in illa

decre. ex de fo. cōpe. si diligēti. ñ ē vex. qz illa decre. loquit ꝙ clericꝰ nō ꝑt ꝓsentire in laicāſſz hodie nec ī clericū ꝑt nisi de ꝓsensu sui epi. vt ex de fo. cōpe. significa

a NEminē. Est aūt hīs statutū qz alibi nō (sti. b. pūt hr̄e testes vl amicos. vt. xxxiij. q. ij. siue. ij. q. ij. ꝓceptuz. et in auē. vt oēs obedi. iudi. §. iij. col. v. Vñ dico ꝙ si aliqs impetrat rescriptū ad iudicē alteriꝰ ꝓuincie. non suffi/cit ꝙ vltra duas dietas non trahat aduersariū. vt dicit illa ꝓsti. ex de rescrip. nō nulli. sz etiā rectē ꝙ ex ꝓuinci/am eū nō trahat nisi in lr̄is fiat mētio de ꝓuincia. Cū eni de iure ex ꝓuincia nemo sit trahēdus vt b ōr. ergo nisi rescriptū ꝓncipis de eo faciat mentionē. sed ꝑt auctē rescr̄i trahi ex ꝓuincia. licet minꝰ sit spaciū ad qō trahit q̄s due diete. ē tū ar. ff. ex. de offi. iudi. ordi. signi/ficauit. certe tū nō nocet cōtra. sed illi ꝓstitutio/ni nōnulli statur

Ista opīo hodie nō habz locum. imo ꝑrarū obꝛuat romana curia.

b QVod iudex. Hic q̄/ritur. an crimi/nosi vel infames possint esse iudices. z quidem si non tolerent ab ecclesia non pūt si tolerent bene possunt. z renet eoꝝ snīa. ipi tamen peccāt iudicādo. vel distingue. an aliquis sit infamis ꝙ sententiā vel ipo facto vt tūc nō possit. an alīs vt tunc possit. Illud eni certū est ꝙ si infamia obijcitur alicui qui est electus in iudicē. q ꝓpter hoc bene remouet. licet hucusq; fuerit toleratus. vt ex de rescrip. scisciratꝰ. z ex de excess. ꝓlā. inter. et. ff. ad. l. iul. de vi. ꝓtua. l. j. crimino si ergo possunt iudicare ex officio. sed nō ex vite merito. xv. q. vl. c. vlti.

c INfamis. per sententiam.

d NEc ꝑcuratoꝛ. i. aduocatꝰ. vt. j. ꝑti. §. vel

Sup appellattōe alteriꝰ ꝓuincie iudices audire nō oz.

e NEminē exire de ꝓuincia ad ꝓuinciā vl ō comitatu ad comitatū oportet nisi ad relationē iudicis: ita vt actoꝛ rei fozū sequaſ. z infra. Illa q̄ sūt ꝙ vnāquāq; ꝙ uinciā: ipi? ꝓuincie synodꝰ dispenset: sic in niceno ꝓstat esse decretū ꝙcilio. vltra ꝓuincie ēmios accusandi lnia nō ꝙgrediaſ: sed oīs accusatio intra ꝓuinciā audiaſ: et a cōꝓuincialibꝰ ēminēt: nisi ꝓbatꝰ sit q̄ accusaſ. Itē sixtꝰ

Sacerdotes. Pal.

Jāgs clericꝰ sup q̄buslibz criminibꝰ accusatꝰ fuerit: in ꝙuincia in q̄ ꝓsistit ille q̄ pulsatur suas exerceat actiōes: nec existimet eū accusatoꝛ suus alibi aut longiꝰ ad iudicium ꝓtrahēdū. Itē ex decreto hadriani pape.

Vbi crimen admittit ibi cā vētilet.

OVi crimē obijcit: sciat se ꝓbaturū. reuera ibi cā agaſ vbi crimen admittitur.

Questio. VII

b QVod iudex eē nō possit: quē cū reo ꝑ aut maioꝛ macula inficit: multis auctib⁹ ꝓbaſ. Dicit. n. sctā romana synodꝰ.

Infames iudices esse nō possunt.

§ INfamis ꝓsona nec ꝙcuratoꝛ esse pōt nec coe gnitoꝛ. Tria sūt q̄bꝰ aliqui impediunt vt iudices nō fiant. Matura: vt surdꝰ z mutus: z q̄ ꝓpetuo furiosus ē: z ꝑubes qz iudicio caret. Legē: qui a senatu amotus est.

h Moribꝰ: femīe z sui nō qz ñ habeāt iudiciū: sz qz ꝑceptū est vt ciuilibꝰ nō fungant of ficijs. Cerūtū si suus dum putaret liber ex delegatione snīam daret: q̄uis postea in seruitutem depulsus sit: snīa ab eo dicta rei iudicate firmitatē tenet. Item in digesto ti. de postulando.

m INfames nō pūt eē ꝑcuratoꝛes vel ꝓroni causarū. Sunt aūt tres ordies eoꝝ q̄ postulare ꝓhibent. Est aūt postulare desideriū suuꝫ vel amici sui in iure apud eū q̄ iurisdictiōi ꝑest exponere: vel alteriꝰ desiderio ꝓtradicere. Mā vt ꝓmittitꝰ: nō postulantiū tres ordines sunt.

n Quidaz ꝓhibent oīno postulare vel ꝑter etatē: vt minoꝛes. xvij. ānis: vl ꝑter casum vt surdus q̄ ꝓrsus nō audit. Alij ꝓhibent ne ꝙ alijs postulēt vl ꝙpē seruū vt femine: vl ꝙpē casuz vt vtroq; lumie oꝛbati: vl ꝙpē notā infamie turpitudis: vt hi q̄ eroꝛe suo muliebria passi sūt:

q nisi fortevi ꝓdonū vl hostiū stupzati ꝓbēt. Silr q̄ capitali crīe l' calūnie cā publici iudicij sē dānati: l' q̄ opas suas locauerūt: vt cū bestijs depumittitur sz excōicatus in nullo. Vel dic quod verꝰ credo. q nec snīa seruī reneret. nisi confirmata esset a ꝓtribunali petere z nō alibi. ff. de dam. infec. dies. §. Ibi autem. n

Omnino. etiam ꝓ se.

o NOn audit. nullus enim adeo surdus est quin aliquid audiat. vt. C. qui testa. fa. poss. discretis.

p VEl ꝑter casū. ff. de iudi. cec. j. xv. q. j. §. vlti.

q PRedonum. tunc enim non est impurandū. vt. ff. de adulte. vim passam. z. xxxij. q. v. ille.

intellige de ꝑcuratoꝛe vero vt infamis nō possit eē ꝙcuratoꝛ: ſm canones. vt. j. v. q. iij. q. ꝑbus. Nec obstat insti. de excep. §. vlt. qz loquit ꝙ de ifami ꝙ snīaz. ibi de tali q̄ est alīs infamis. si tñ iudex toleraſ in officio eius tenet snīa. viij. q. iiij. nōne. Sed infamis ꝑt esse arbit. vt. j. e. §. in fi.

e TRia sūt. ꝙ est sūptuz a. l. ff. de iudi. cū ꝓtoz. §. nō aūt omēs

f ET q̄ perpetuo. sec. si ad tē pus. vt. ff. de iu. cū furiosus.

g AMor. immo z si eius electio fuerit cassata ꝑpē ei? vicius vt ex de elec. sup

h MOrib. i. ꝓsuetudine. imo etiā lege. xxxiij. q. v. mulierē. nec obstat. xv. q. iij. §. j. vt ibi dixi.

i IUdiciū. i. discretionem.

k VEruntamen. §. gratiani

l Vñ putaretur. ecce q̄tū cōmunis opinio operet. ex de iure pa. ꝓsultatiōibꝰ. ex. q fi. sint le. cil inē. z. j. q. j. sic a simo. C. de test. l. j. ar. §. q fi. sint legi. ꝙ tuas. z. ē xxiij. di. c. vl. xxix. q. ij. sicꝫ ingenuus. z dis. viij. veritate. z. ff. de iudi. l. ij. in ꝓin. Sed nūq̄d idez si excōicatꝰ ferat snīam. q publice habeē ꝙ nō excōicato. nō ex de sen. z re iudi. ad ꝓbandū. Et est rō q̄re aliud i seruo. quia seruꝰ in multis casib⁹ habet ꝓsonam stan di in iudicio. vt xij. q. ij. q manu/

(cipe.

m IMames. postulare. Postulare est ꝙ tri/

n AUtem. Omnino. etiam ꝓ se.

o MOn audit. nullus enim adeo surdus est quin aliquid audiat. vt. C. qui testa. fa. pos. discretis.

p VEl ꝑter casū. ff. de iudi. cec. j. xv. q. j. §. vlti.

q PRedonum. tunc enim non est impurandū. vt. ff. de adulte. vim passam. z. xxxij. q. v. ille.

a ¶ In arena. nisi cā ꝛtut⁹ hoc faciāt. ff. e. l. ij. ℈ qō si.
b ¶ Alij enī. ℣ Notādū q ocs q maiozi infamia sūt notati. nō nisi p se ꝛ p his q̄rum sunt turozes pūt postulare. ꝛ illi sunt de scō ozdine. sed minozi infamia notati p se ꝛ p q̄busdā ceteris psonis aduocare. ꝛ illi sūt de tertio ozdine postulantiū. ſ. ō minozi officio vt turozes vel curatozes.
c ¶ Infames. minozi infamia.
d ¶ Permittit vt sunt illi de secundo ozdine.
e ¶ Affinitates q̄ que q̄ndā. q̄ vno ziugū defuncto soluit affinitas. insti. de nup. ℈ affinitat⁹. sed ℣. xxxv. q. ꝛ. c. j. ſz potes dicere. q̄ q̄ ad impedimēt⁹ mr̄imonij nō delet. ſz quo ad alia. aut q̄ ad beneficia h⁹ edicti.
f ¶ Prepositio scz pr̄ib⁹ istozuz vel viris istarū. ꝛ ō. p socer. i. pr̄ soceri progener maritus neptis. nam gener filij mei. est mihi p/gener.
g ¶ Arcentur. ℣ sibi certe de pte litis nō lz pascī vt. ff. ō pac. sumpt⁹. sed sup certa re licet. ar. C. de sentēt⁹ passis. si debitoz licet. m. dixerit. q̄ lz de alia ꝛa re paciſci sine gra/ui detrimēto p/tis vt h. tñ vltra centuz aureos ñ licet paciſci. vt. ff. de var. ꝛ ex/or. cog. l. j. ℈. in honozarijs.
h ¶ Preterea. ꝓtractū. ex post/facto. ab initio tñ pōr. ꝛſ. q. iij. nō licet. sed si nō fecit pactū. po/stea ei dabit pro modo litis et facundia aduocati ꝛ ꝙsuetudine regionis. vt. ff. de var. ꝛ extraoz. cog. l. j. ℈. in honozarijs. vel loquit⁹ de tali qui sponte se vinci sustinet in aliqua exceptione. vt sic asserat se nō posse fouere causam. nisi augmentet salariū.

a gnarent in arena p alijs po/stulare pḥibent. ¶ Dis pso nis p se allegare pmittit: p alijs postulare pḥibet: nisi forte tutelā impuberū vl cu/rā adolescentiū nō affectata sed necessariā administrent. p his enī q̄ curaz gerūt eis
b postulare ꝓcedit. Alij. n. oēs
c q̄ vt infames notant: nisi p se ꝛ p certis psonis postula/re nō pñt: nisi ī integrū resti/
d tutionē accepint. ¶ Permittitur aūt eis postulare p pa/rente p pr̄ono p pr̄ona p li/beris etiā suis ꝛ parētib⁹ pa/troni ꝛ pr̄one. p liber⁹ ēt suis fratrib⁹ et parētib⁹ pr̄oni et pr̄one socozib⁹ socero socru genero nuru victrico nouer/ca p̄uigno p̄uigna pupillo pupilla furioso furiosa fa/tuo fatua surdo p̄digo et a/dolescente. Itē p his q̄bus ꝓpter infirmitatem curato/res dari solēt: vt q̄ negocijs suis aliq̄ ppetuo morbo sup/esse nō pñt. Omēs aūt q̄ nō sponte sed necessario fungū/tur officio: sine offensa postu lare pñt: etiā si hi sūt: quib⁹ nō nisi p se postulare pmitti
e tur. Affinitates ℣o nō eas accipe debem⁹: que quondā fuerunt sed pñtes. ¶ Murus ꝛ generi appellatiōe ꝛ soceri ꝛ socrus etiā ulteriozes q̄b⁹
f prepositio pzo solet accedere
g ꝛtinent. Arcent etiā a pro/fessiōe aduocato⁹: sic ī. ij. li. co dic⁹ ti. de postulādo inue/nif: q̄ sub noīe bonozariozū ex ipis negocijs q̄ tuēda su/scepint emolumētū sibi certe part⁹ cū graui dāno litigato

q̄ō fieri non dz. ar. medici. vt. ff. de var. ꝛ extraoz. cog.
i ¶ Ex industria. quod si fecerit. cū iudex (medic⁹. puniat in duab⁹ libris auri. C. de iudi. ꝓperandū. ℈. illo ꝓculdubio.
k ¶ Apud vbē. de ead⁹ lege ē etiā.
l ¶ Honozatis. etiā meliozibus.

ris ꝛ depdatiōe poscētes iue niunt Itē sic̄s adeo ꝓcax fuerit: vt nō rōne ſz probris ℣bis putet eē certādū: opini onis sue iminutionē patiet⁹.
b Preterea nō lz aduocato vl lū ꝓtractū inire vllā pactio/nē ꝙferre cū eo litigatoze q̄m
in ꝓpriaz recepit fidē: nec ex industria iurgiū ꝓtrahere.
k Apud vbē roma ēt honoza
m tis q̄ ꝑ officiū putauerit eli/gēdū: eousq̄ liceat ozare: q̄/
n usq̄ maluerit: vicz vt nō ad turpe cōpēdiū vl ēt stipē de/formē hec arripiat occasio.
p nā si lucro pecūiaq̄ capiāt: veluti degeneres inf̄ vilissi/
q mos nūerabunt. Si ℣o in vno auditozio duo tñ vl plu res p̄ ceteris fuerīt q̄z fama sit ḥilariozi. ī iudicāt⁹ officio
r sit: vt par causidicoz distri/butio fiat: etenī eq̄ē p pti bus auxiliū singuloz. Sic̄s vero cōmonit⁹ a iudice ea ac cusatione q̄ neq̄at cōprobari cuicūq̄ pti p̄ociniū denega
s uerit: careat fozo. Sciat ēt nūc̄s sibi agēdi copiaz posse
t restitui. Sic̄s āt ex litiga/toribus detectus fuerit sepa ratim tractasse cū plib⁹ ꝛ ad/uersario suo subtraxisse pa/rem defensiōis copiā: oñdet ꝓculdubio iniquā a se litem foueri: ꝛ auctoritatē iudicia riam elusam a se experietur.
v Itē q̄uis illi q̄ cās fisci egis/sent: pḥibeāt adūsus fiscuz
x p̄ociniuz pstare: tñ hodie ēt adūsus fiscū p̄ociniū pñt ex
y ḥibere ꝑuat⁹: ēt dū eam cām declinēt suscipe: quā tracta/uerāt duz fisci aduocati fue/

m ¶ Eligendū vt⁹ sūt aduocati.
n ¶ Maluerit id est ℣s q̄ tale officiū valuerint exercere. vñ non est hic ar. q̄ ad/uocati rādiu au/diant q̄diu vo/lunt allegare. q̄ iudex pōt aduo/catos remouere cum voluerit. vt. ff. de his q̄ in te/sta. delē. l. ij. ī fi. ꝛ. C. de iud. auē. iubemus.
o ¶ Nō ad tur pe. i. ad modicū ꝛ vile. ꝛ est arg. q̄ bona dona dā da sunt docroz/bus. vt. ff. de ad mini. tu. cū plu/res. ꝛ. ff. de ozi. iuris. l. ij. ℈. vltr.
p ¶ Pecūiaq̄. modica.
q ¶ Si ℣o. C. e. puidendum.
r ¶ Vt par. ℣ lud olim obtinu it cū salaria da/bantur de publi co. hodie vtraq̄ pars sibi debet puidere. vt. C. ō iudi. l. ꝓperan duz. ℈. illo. tamē pueris ꝛ debili/bus ꝛ pauperib⁹ ꝓcoz dabit ad uocatum. vt. ff. de postula. l. j. ℈. ait ꝓcoz.
s ¶ Fozo. ff. de penis mozt⁹. ℈. j

t ¶ Sic̄s ini/quam. vt extra. de testa. intima/
v ¶ Quis. ver/ba gregozij. x ¶ Tamen hodie. verba legis.
y ¶ Causam. nisi suam vel paren tum suozum vel pa/pillozum suozum. ff. e. l. penul. ℈. vltimo.

a ¶Item si contra. male ponit lām que est. ff. e. l. vl.
b ¶Tutor. ar. q rōne officij licet q als nō liceret. vt xciij. di. pcipim⁹. z. C. de admi. tu. cū ḋdā. Itē ar. q si iudex succesſit appellāti. q pt ꝓpziā ſniam impugnari. ff. de iud. iulian⁹ ait. Itē ar. q si iudex a q̄ appellatur efficit illi⁹ iuriſdictiōis cui⁹ est ad quē appellat q̄ poſſit cognoſcere. vt. ix. q. iij. ſi epūs. q. tā viōz alia pſona. ff. qñ appellarū ſit. l. j. §. ſz z ſi pſens. ar. ℈. ff. de iuriſdic. om. iu. pt. Io. So. ℈ſueuit dici. q dz cāz alicui delegare. vt. ff. ō iuriſdi. om. iu. pt. vñ glo/ſatur ibi pt. l. dz alioquin poſſet recuſari. b.
c ¶Cognitores exponit ꝯmū capitulū bui⁹ que/ſtionis.
d ¶Nō ex arbitrio. ff. de arbi. pedius.
e ¶Filius. ff. ō arbi. quin etiā.
f ¶Et iudicez. §z ℈. ff. de iuriſd. om. iu. q iuriſdi/ctioni. vbi ōz q iudex nec ſibi nec liberis ſuis ius dicere pt. §z illud intelligas in criminali cā. ſec⁹ in ciuili. §z tn in criminali cā pt vſq; ad lit. ꝓtes. dicere ius ſuis. vt. ff. ō of. ꝓſi. ſenat⁹. cū delegat⁹ index nō pt eſſe filij ꝓtis. vt exg ¶Sicꝫ vo. ẏba bui⁹ legis ſunt (de ap. poſtremo. ff. de arbi. §z z ſi §. ſicꝫ. h ¶Iudex. quidā ita intelligūt vt b duo ꝓhibeanť hoc. ſ. vt ordinarius vel iudex alter nō poſſit eſſe arbiť de ea re de q̄ iudex fuit. Itē z hoc ꝓhibeť. ne iubeat cōꝓmitti in ſe. cūre aūt ordinarius nō pt eſſe arbiť. tripler aſſignať rō. Vna q; ſm b ordinari⁹ ſemp ꝓcuraret vt eligereť in arbitrū. ne ab ipo poſſit appellari. Alia rō t. q; ordinari⁹ dz cogere arbitrū vt ꝓcedat. z dz ſuā ſniam mādare executioni. ex de fo. cōpe. ſicꝫ ℈. ff. de arbi. l. iij. Sz h nō poſſet eē cū idē eſſet ordinari⁹ z arbiť. Tertia rō est. q; arbitria ſunt ad modū ordiarie iuriſdictiōis. z ſic ſeq̄reť q̄ alid eſſet ſibi ꝓpi. ſicut nō ſimul pōt ꝓcurrere iura naturalia z iura adoptionis. vt inſti. de adopt. §. ij. Jo. ¶Ego credo tū q ordinari⁹ pt eſſe. vt nō. ij. q. vj. a iudicib. nūq; enī poſſe inuenis q ordinari⁹ nō poſſit eē arbiter. Sz vbiq; ōz. q nō pt cogere ꝓtes vt in ſe cōꝓmittāt. vñ licite cōꝓmittit in eū volēti ꝓtib. vt. ff.
i ¶Pozro infamia. ſama opinio (de tu. z cu. l. iiij. z eſtimatio idē eſt. fama ē illeſe dignitať ſtať⁹ moꝛiꝫ z legiꝫ cōꝓbatꝰ. ff. de var. z exōz. cog. l. penul. §. eſti/matio/Infamia alia iuris, alia facti/Infamia facti ē

a runt. Itē ſi ꝓtra pſem pupilli cāz egiſti: tutoz vl curatoz dať⁹ eandem cām defendere nō ꝓhibeť. Cognitores vero ex officio intelligunť ñ ex arbitrio. Nihil enī refert eū q̄ arbitriū ſuſcipit: an ſit intergre fame an ignominioſus. e filij⁹ etiā in re pris arbiť eſſe pōt. Mā z iudicē euz eē poſſe pleriſq; placet. Sicꝫ vero h iudex ſit arbitriū ꝛcipe eiuſdē rei de q̄ iudex eſt: t i ſe cōꝓmittо iubere ꝓhibeť: z ſi ſniam dixerit nō ē danda pene pſecutio. Seruꝰ arbiť eſſe in nō valet: libertin⁹ pōt. Pozro ifamia mltiplicit irrogať Aliqñ eī ꝓtrahiť genere delicti declarati p ſniam. veluti cū iudex pnūciat: iniuriam feciſti: hereditatez expilaſti: calūniatus es. Aliqñ genere pene: ſicut illi q̄ dānāť i op⁹ publicū q̄ pziſtinū q̄dē ſtatū obtinēt: §z dāno ifamie etiaz poſt impletū tps ſubijciunť. Aliqñ genere pene z delicti

ꝓ declarati p ſniam: veluti dū fuſtibus ceſo p ꝓconē ōz ſicophantť. i. calūniator. Alii qñ ipo genere facti: vt exercentes improbū fen⁹ z illicite exigētes vſuras vſuraꝝ: z q mlier q̄ intra tps q̄ moꝛis est lugere maritū: ꝓtrahit mrimoniū: z q̄ ſciens eā vxorem duxerit. Idē teſtať felix papa z eiſdez verbis. Item in euāgelio: ille q̄ trabez geſtat in oculo: pbať nō poſſe educere feſtucā de oculo frīs ſui. Itē dauid i li. pſal. Pctōri aūt dixit de⁹. q̄re tu enarras iuſticias meas: z aſſumis teſtamētū meū: z cetera. Item gregoꝛi⁹. Cui⁹ vita deſpicit: reſtat vt eius p̄dicatio ꝓtemnatur. Idem in moꝛalibus.

Qui aliorum vicia puniunt ſua ꝓ⁹ coꝛrigere ſtudeant.

s Qui ſine peccato est veſtrū: ꝓmus in illā lapidem mittat. ad aliena ꝓpe peccata punienda tbāt: z ſua relinq̄bāt. reuocenť igiť in/

ſepulchꝛi violati. vt. ff. de ſepul. vio. l. j. Et qñ mulier caſūnioſe ſe mitti facit in poſ. tanq̄ ſit grauida. vt. ff. e. l. notať/Sz p actiōlb q̄ ex ꝓtractu deſcēdūt nēo fit infamis. niſi in ꝛtu oꝛ caſib⁹. vt. ff. de his q̄ no. ifa. furti. §. mādati. ſ. cū directe ꝓueniť actiō e tutele mandati. depoſiti z p ſocio vt ibi oꝛ. p ſniaz arbitri nēo ifamať. ff. e. l. q̄d §. §. ex cōꝓmiſſo/Sz hec diſtinctio nō viōz hře locū ſm canones. cū oīe moꝛtale crimē ifamet. vt ℈. c. q. v. ꝓſtituimus. z. vj. q. j. in fames. z. c. omēs.
k ¶Pene. h falſū ē. q; ſola pēa ñ ifamat. C. e. l. nulla.
l ¶Sicut aliq̄ euidēti cā ꝓcedēti ex q̄ ſi eēt ꝓdeꝛ⁹ infamareť. ff. de his q̄ no. ifa. ictus fuſtiū. ſicut ē in furto. cum quis in manifeſto furto deꝛehendit̄ur.
m ¶Qui dānāť. ſine ſnia. z ſic nō ē h mēbꝛ ſupfluuz.
n ¶Pziſtinū. ſ. libertarē. o ¶Declarati. qñq; ēt ſi nō declarať vt cū militi detrahūť inſignia militie. licz nō dicať cā. vt. ff. e. l. j. §. j. p ¶Per ſniaz. iſtud nō vī differre a p̄dict⁹. niſi q duo mēbꝛa ꝓiūgāť in vnū. niſi velis dicere q aliq̄d ogank iſta ẏba cū oꝛ ei. ſicꝫ phanta. i. comedes fic⁹. q ¶Intra tps. h tn non ꝛcenet ſm canonē. vt eē de ſecun. nup. ſup illa. r ¶Itē gre. ꝓtenať. i. ꝓpꝛibil habeať. nō tn ꝓtenī dz. vt. j. q. j fuerint. z. c. multi. z. xvj. q. vlti. c. vlti.

Q Vi ſine pctō. vlciſci. ar. q ſi iudex nō exhibet iu

s

qñ q̄s aggrauať vl infamať apud bonos z graues. de qua agit. ff. de obſequijs libertoꝛ. l. j. z. l. licet. z. vj. q. j. ſunt plūmi. ſ. qñ leſa eſt fama alicui⁹ ꝓpter facta qb cōmiſſe apud bonos z graues. Dzc ät hec ifamia repellat oꝛdinādū. dixi. ij. q. vij. ipi teſtes. z. q. vij. in ſū/ma. Infamia eſt diminutio ſtat⁹ alicuius ſhec infamia q̄ oꝛ ifamia iuris qñq; irrogať ipo facto et alijs modiſ. vt h oꝛ. p ſniam infamať q̄s cū ō crie publico ꝓuincit̄ q̄s vl ciuiliť vel crialiť. vt. ff. de pub. iud. ifamē. niſi i caſu. vt. ff. de pub. iu. l. vlt. i fine. Wanſy. Lucā. ō q̄ delictis ſi q̄s crialiť ſit ꝓuictus et ꝓdēnat⁹ ſi ſit tale crimen q̄ deſcendit ex actione famoſa tūc ifamatur. vt. ff. de his q̄ no. ifa. quid §. §. vl. Sed ſi ciuiliť agať nō. ff. de crimſtelī. l. ij. niſi i caſib⁹. ſ. q̄ in actōe furti. vi bo. rap. iniuriaꝝ. et doli mali. vt. ff. ō his q̄ no. ifa. athletas. §. vl. Item fallit in crie expilate hereditatis vt. C. de his qui no. infa. ſi te expilaſſet. z in crie Pſ. 49 Joh. 8

. actō anju
poſſeſt ēē az
ēz illud ēē. de
ēē iudex.

(ō

ad ſum.
duplex infa
ia.

sticiā de aliq̄ subdito. ipe ꝙueniēd⁹ sit. vt. xxiij. q. ij. dō min⁹ nr. ꝛ in ꝓsti. frederici habita. vbi ōz ꝙ si iudex ci uitatis debitā iusticiā nō exhibet. cōueniri pōt.

a ¶ Pene. qz tm̄ sexcenti remanserūt. ꝛ sic hec dictio pene ad magnā q̄ntitatē referē. sic ponit. xxiij. q. v. q̄l.

b ¶ Funditus. ar. ꝙ post sniam restituit aliquis priozi dignitati xxvj. q. v. hcūq̄ ꝛ l. di. dño setō. ꝛ c. qz tua sanctitas. ſz illud intellige q̄ ad iudicandū ꝛ pdicandū nō ad accusādū vel restificandū. vt. xvj. q. j. ꝙ crimen.

c ¶ Dicet. cōdēnet. i. dignus sit cōdemnatione.

d ¶ Judicet. odio. xj. q. iij. q̄t. cuoz.

e ¶ Volūtatis ſz nōne iudex pt iudicare fm ꝙ si di iustū videtur vt. ff. de arbi. q̄. lem. ꝛ ex sniā sui animi estimabit quid aut credat aut paz cē phanū videaſ. vt. iiij. q. iij. sepe. ꝛ potius dz iudex seq̄ suā opinionē q̄z ꝓsiliū aliozū. vt exē de ꝓsu. ad nostraz. sed dico ꝙ tenet sequi opinionē suā ſz non voluntatē. q̄q̄z tū sequit opinionē aliox potius q̄z suā. vt exē. de ap. cuz cessante.

f ¶ Audit. ar. ꝙ fm allegata cē pcedendum. vt. ff. de of. pſi. illi. citas. ē. ij. q. j. de⁹ oipotēs j. xj. q. iij. illa. ꝛ. c. sū. opere. ꝛ. vj. q. ij. si tm̄. ꝛ. c placuit. Sz j. xxx. q. v. nullū. ꝛ. c. iudicātē. j. e. postulat. j. sed ſz h. delegabit cāz si ꝓscia nō cōcordat allegat. sed fm alios pt determinare ſz al-

tus ad cōscientiā: vt pz⁹ ꝓ pria corrigāt: ꝛ tūc aliena reprehendāt. Hinc est ꝙ cū tribus beniamin in carnis sclere fuisset obruta: collectus oīs israel vlcisci iniq̄tatē voluit. Sed tñ semel ꝛ iterū belli certamīe est ipe pstrat⁹. cōsulto enī dño si ad vlciscēdū ire debuisset: iussum ē vt iret q̄ iuxta diuine voc̄ imperiū prexit: ꝛ semel ꝛ secūdo pdidit: ꝛ tūc demū peccatricem tribū valde feriens pene funditus eā extinxit. Quid hoc est ꝙ in vltiōe sceler̄ inflāmatur: ꝛ tñ pius ille pternit: nisi ꝙ ꝑus ipi purgādi sunt ꝙ quos alioz culpe feriūtur: vt ipi iā mundi ꝙ vltionē veniāt: q̄ alioz vicia corrigere festināt. ¶ tē ambr̄osius sup Beati immaculati. Ille de vita alterius iudicet: qui nō habet i seipso quod puniat.

c ¶ Udicet ille de alteri⁹ erroze q̄ nō hz in seipo qō ꝺdemnet. iudicet q̄ non agit eadē q̄ in alio putauerit puniēda: ne cū de alio iudicat i se ferat sniam. Judicet ille q̄ ad pnūciādū nullo odio nulla offensiōe nlla leuitate ducaſ. ꝛ post pauca. Bonus iudex nihil ex arbitrio suo facit ꝛ ꝓposito domestice volūtatis: ſz iuxta leges ꝛ iura pnūciat. statut̄ iur̄ obtēpat: nō indulget ꝓprie voluntati nihil ꝓparatū ꝛ meditatū de domo defert: sed sicut audit ita iudicat: ꝛ sic se hz natura decernit. obsequit̄ legib⁹: nō aduersaſ. examinat cāe meritа: nō mutat. ¶ Discite iudices secl̄ quē in iudicādo tenere debeat̄ affectū quā sollicitatē: quā sobrietatē: quaz sinceritatē. ꝛ paulopost: q̄ iudicat volūtati sue obtēpare

nō dz: ſz tenere qō leguz ē. et post pauca. i iudicādo cordi magꝯ ē custodia vitat̄ q̄z obediētia volūtat̄. ¶ tē greg. Grauat⁹ crīb⁹ aliēa iudicare.

g ¶ M grauibus nō valet. pctis ꝺs posit⁹ duz suis p̄mīt: aliena nō diluit. Cunctis eī liq̄t: qz cū is displicet q̄ ad intercedēdū mittit: ira ti animꝰ ꝓculdubio ad detrioza ꝓuocaſ. scōtū q̄ppe ē: Victime ipiox abominabiles deo sunt: vota iustox placabilia. Meq̄. n. i oīpotēt̄ dei iudicio q̄d: ſz a q̄ daſ inspicitur. hinc ē qō scptū ē. Respexit de⁹ ad abel ꝛ ad munera ei⁹: ad chayn x̄o ꝛ ad munera nō respexit. dictur⁹ q̄ppe qz dñs respexit ad mūera ꝓmisit: sollicite qz respexit ad abel. ex q̄ patēt oñdit: qz nō offerēs a mūeribꝰ ſz munera ab offerēte placuert. Dona q̄ppe iniq̄x nō pbat altissim⁹ nec respicit i oblatiōib⁹ eox: nec i multitudie sacrificiozū eox ꝓpiciabit̄ pctis. ¶ tem Lōge ē dñs ad impijs: ꝛ oratiōes iustox exaudiet. ¶ dē. Primū nosmetipsos: deinde prios debem⁹ corrigere.

k ¶ Postulat⁹ iudicare dñs de peccatrice nō statim dedit iudiciuz: sed ꝑus inclinans se deoz sum digito scribebat in ẽra: ac si demum qō obnixe rogaſ iudicat: nos videlicet typice instituens: vt cū q̄libet ꝓmiox errata cōspicim⁹ nō hoc ante repz̄hendēdo iudicem⁹: cū ad scientiā nr̄az hūilit̄ reuersi digito eā discretiōis solert̄ exculpem⁹: ꝛ q̄d in ea cōditori placeat: q̄due displiceat examinatiōe dirimam⁹. Juxt illō apli. Frēs si occupat⁹ fuerit

legata. qz aliud facit aliq̄s i eo ꝙ de⁹ ē. aliud eo ꝙ hō est. vt. xxiij. q. iiij. si ecclia ꝛ sic iudicare pt fm ꝓscia quā hz vt iudex nō vt hō. ar. exē de offi. oz. si sacerdos. ꝛ exē de of. del. pastoraſ. ꝯ. qz xo. ꝛ exō clec. qō sic M grauiꝰ. Norādū ꝙ imputaſ alicui si malum nunciū vt stultū ꝓcurato: ē missie vt. ff. cōmo. ar. gentū. ff. de minoribꝰ cū māda to. ar. ff. de pub li. cū exhibuisset ꝛ extra. de ap. sepe. in princi.

h ¶ Prouocaſ ex vite merito ñ pt malꝰ sacerdos dimittere pcā. ſz ex officio pōt. xv. q. vl. c. vlr. est b ar. oīnes malox his ꝓ q̄bus oāt nocere j. q. j. ferē neceſse. ꝛ. c. nōne nocet. lxj. di. mirabilis. sed j. j. q. j prophetauit.

i ¶ Quid. qz deus nō cōsiderat dictū sed effectū offerentis. vt. xxiij. q. j. odi et pieci. q̄q̄z tū cōsiderat quid offeratur. vt. xlix. dist. c. vlti. q̄q̄z ꝓsiderāt ꝓ quo offeraſ. vt. j. q. j. dictum.

Postulat⁹ scribebat hoc ſcz terra terram accusat. vel hoc. sic̄ſ sine pecc̄ato ꝛc̄ Et hic est argu. ꝙ sufficit si sniа scribatur in pariete. Nam ꝛ ibi edicta ꝓzozū olim scribebantur in albo.

l ¶ Obnixe. id est instanter.

m ¶ Delicto. vos qui spiritualꝰ estis iudicate huiusmodi. ar gu. ergo ꝙ mali non possunt iudicare.

Judi. 20

Prouer. 15

Gen. 4

Eccli. 34

Prou. 15

Joh. 8

Gal. 6

a Sacerdos. sic. xlij. di. ꝟ. j. b Et postea. ar. pre/ sbyterū post pniam posse restitui. l. di. de his vero c Et non publicare. q̄ quis ei in secreto dixerit. als deponit ꝟ. de pe. di. vj. sacerdos. hodie ponit in artum monasteriū ad agendā pniam ꝓpetuā. ꝛ ex de pe. ꝛ re/ omnis. in fine.

d Sic ꝛ ach/ Joh. 8 ab. xxij. q. ij. vti/ lem.

Quis sine pctō est ē vīm. i. p̄/ mo vosip̄ iusticiā legis im/ plete: ꝛ sic innocentes mani/ bus ad lapidandā reā ꝯcur/ rite. Ytez augustin⁹ ad quē/ dam comitem.

Sacerdos primū sua pecca/ ta deinde aliena detergat.

a Sacerdos vt sapiēs me/ dicus ꝛ pfect⁹ ꝓmū sua b pctā delere sciat: ꝛ postea ali c ena detergere ꝛ seruare ꝛ nō publicare Item in euāgelio sal infatuatū ad nihilū vtile eē ō: nisi vt proijciat⁹ foras: ꝛ ab hoibus ꝯculcet⁹. Ex q̄ bus oīb⁹ dat⁹ intelligi: q̄ criminosus alteri⁹ criminis iudex esse nō pōt: ꝛ seip̄m cō/ demnat dū in alteri⁹ crimen sniam pfert. Sed obijcit⁹: saul cū a dño esset reprobat⁹ ꝓp̄lm dei iudicabat: ꝛ ei⁹ iu/ diciū vniuersus ꝓp̄s expete/ bat. Ytē dauid cū esset adul Wat. 5 Wat. 9 Lu. 14 ter ꝛ homicida: interrogat⁹ a ꝓpheta sniam in diuitē de/ dit qui ouē paupis rapuit di cens. Judiciuz mortis est vi ro huic. Ytem salomon cum amore mulierculaz deos gē/ tiliū coleret: tñ vniūsa plebs israelitica ad eius iudicia cō d fluebat. Sic et achab q̄uis coleret baal: tñ. x. trib⁹ iudi/ cabat. Multi etiā alij tā i ve/ te. q̄ in nouo īueniunt⁹: q̄rū vita cū esset blasphemabil⁹: tñ eoz sniā qz ex officio fua/ ta iudiciarij ordīs integrita te ꝓcessit inuenitur seruata. vnde ꝛ dñs ait in euāgelio: Super cathedrā moysi sede/ bunt scribe ꝛ pharisei dicen/ tes nō. Hinc liquido cōstat: q̄ mali pastores dū sentētia iusti examinis aliorū crimīa ferunt sibijp̄s nocent: dum sine exemplo sue emendatio/ nis aliorū vicia cōrigere cu/ rant. subdit⁹ vero ꝓsunt si eoz increpatiōe correcti vel sniā coerciti vitā suā in meli/ us cōmutare didicerīt. Ac ꝓ hoc dum ab eccl'ia tolerati fuerint: eoz iudiciū subterfu/ gere nō licet. Que VIII.

c Quod āt epūs ab vno tm̄ audiri vl iudicari nō debe/ at: zepherin⁹ pa/ pa testatur dicens.

Episcopus nō nisi a plurib⁹ audiatur et iudicetur.

f Accusatores eoz om/ nino careāt suspitiōe: qz colūnas suas dñs firmiē darevoluit non in q̄buslibet agitari. nullū nāq̄ eoz sniā a sua iudice nō dicta cōstrin/ gat: qz leges seculi idip̄m fi/ eri p̄cipiunt. vt codice li. vij. de sententijs ꝛ interlocutio/ nibus omniū iudicum.

g Alius in agendo quis ob/ seruat arbitrium: eū habere ꝛ contra se iudicez in h eodem negocio nō dedigne/ tur: quia ꝛ leges secli idip̄m fieri precipiunt. iudices. xij. quilibet episcopus accusat⁹ si necesse fuerit eligat: a qui/ bus eius causa iuste iudice/ tur. Nec p̄ius audiatur aut excōmunicet⁹ vel iudicet⁹: q̄ i ip̄i p se eligant⁹: ꝛ regulari/ ter a suoz primo vocat⁹ con k uentū epoz p eos ei⁹ cā iudi/ cetur: ꝛ rōnabilit⁹ discernat⁹. finis vero eius cā ea sedem aplicā deferat⁹: vt ibidez de/ terminet⁹: nisi ex cōtumacia absens fuerit. absens ꝓ ne/ mo iudicet⁹: qz diuīe leges ꝛ hūane ꝓhibēt. Ytem felix epūs dixit in pci. cartha. xiij.

Aquot epīs audiat⁹ epūs: qui in reatum inciderit.

Sed q̄ non possit recōueniri est. ar. ex de iudi. decerni/ mus. ꝛ. c. quāto. nā ꝛ q̄q̄z cessat reconuentio. vt. C. q̄ legi. ꝓso. l. vlti. Item in cribus cessat recōuentio. vt. ꝟ. e. q. ix. ꝓius. Item in possessione impetrāda. extra de resti. spo. ex conquestione. ex de or. cog. c. j. ꝛ. C. de com/ pen. l. vl. qō ꝓce/ do et dico q̄ lai/ cus etiā inciden/ ter nō pt cogno/ scere de cā spiri/ tuali. ex qui fil. sine legit. latoz. Item videt⁹ q̄ nō tenet sentētia la/ ta sup altera q̄/ stione tm̄. ff. qō/ ap. sit. l. j. in fi. ff. de va. ꝛ ex or. cog. l. j. nam in/ dex vna senten/ tia vtrāq̄z diri/ mit. vt ex de or. cog. cū dilect⁹.

h Jn eodez. sed none alia est cā recōuentiōis q̄ sit principalē negociū. vt ex ō mu. pet. c. j. ꝛ. ij. Sed dicit⁹ eadē q̄ idē sunt iudi/ ces ꝛ litigatores ꝛ quia vna sen/ tentia determi/ nandū est vtrū/ q̄z. ex de or. cog. cū dilectus. ꝛ qz si inhibet⁹ appel/ latio in vna ꝛ in alia. extra ō mu/ pe. c. y. tū papi/ nianus qui hāc l. edidit. intelle/ xit quia si tu me cōuenis actione mandati. ego te possum conueni/ re ꝓtoria mandati als non. C. de sen. ꝛ interlo. cum papi. ꝟ. iu/ stinianus auxit intellectum eius p auē. ad omēs causas. C. e. tit. auē. ꝛ cōsequen/ ter.

i Eligantur id est conuentian/ tur.

k Judicetur sed propter con/ tumaciam excō/ municatur. ꝟ. e. q/ ix. absen s. ꝛ. c. decernimus.

a SVggero.inciderit. Sed quid si nō sunt tot epi/scopi in ꝓuincia aduocabit vicinos: vr. lxv. di. si forte. vj. q. iiij. c. j. ꝛ. ij. alioquin metropol. vl' epūs non possit audire causam criminalem clerici: cū non sint tot episcopi in prouincia.

b OE accusatoribꝫ fm. ll. de crimine nunq̄ ꝓcedit' ꝓtra absentez lit. non cōtestatā nisi in casu cōtra apparitores: vt. C. de pene diu ꝓ cōtumacia aūr anno ranē bona eius: ꝛ expectaē p annū: ꝛ si infra annum nō venerit postea bona deuoluūtur ad fiscum: nec sup bonis auditur: sed bene audit sup crimen: vt. C. de requi. reis. l. ij.

Si aūr fannuz veniat bona recuperat: si velit iudicio stare ē si aūr lis est cōtest. ꝛ liquet de causa in maioribus criminibꝫ nunq̄ ꝓcedit ꝓtra absentez: imo auditur q̄cūq; venerit: vt. ff. de ꝛeq. reis annus sed in minoribꝫ q̄ pena relegationis vel damnum estimationis cōrinent: bene procedit cōtra absentē. ff. de pe. absentē. fallit. C. de adult. q̄uis ꝛ j. c. decernimus fm canonē distingnit. h. an liqat de cā an non. si liquet de crimie pōt cōdēnari absens. iij. q. v. c. j. ꝛ. xxiij. q. iij. de illicita: si nō liquet est excōicandus. vt. xj. q. iij. rursus: ꝛ. c. quicunq;. Jn hoc tamē peccat: quia non distinguit an lis sit cōtestata vel nō: nā fm eū nō refert an lis sit ꝓtest. vl' nō. Ego tñ dico q̄ cū lis est cōtest. ꝛ liquet de cā. locū habet illud. c. decernim⁹. Sed si lis nō ē ꝓtest. vel ē cōtest. sed nō liquet de cā locus ē illis. c. rursus. ꝛ. c. q̄cunq;. nam ante lit. cōtest. nunq̄ sunt recipiendi testes in crie: eē. vt lit. nō cōtest. ad hoc deus nisi aliqđ spāle dicamus in dilapidatione vbi publica cōmoda periclitanē: vt. ē. c. q. ij. q. ea: ꝛ. C. de penis ne diu. nullo enī ꝓiuilegio gaudere debet qui male administrando suos cōrubernales affligit. vt. C. vbi de rōcinijs. l. ij. Jdē ē in cā inquisitionis: q̄ testes recipiunē lite nō cōtest. vt eē. vt lit. nō cōtest. q̄ñ frequēter. Jtem vbi quis infamatus deficit in purgatiōe: punit lite nō cōtest: vt eē. de pur. ca. cū petrus: eē. de simo. de hoc. Jtē in hereti post mortē: vt. xxiij. q. ij. sane ꝓ cōferē. Sed in cā ciuili nō procedit lite nō cōtest. nisi i casibus qui sunt extra vt lit. non cōtest. q̄ñ fre. Jtē in cā ap. vt. C. de temp. ap. l. vlt. eē. de ap. sepe. ꝛ. ij. q. vj. ei qui. Jtem in absentia actoris: vt eē. de do. ꝛ cōtu. cām. que est hodie cōrecta per decret. q̄ñ fre. licut credo. C. quō ꝛ q̄n iudex. q̄uē. qui semel. Jtem

a SVggero fm statuta veterum cōciliorum vt siqs eps qđ nō optam⁹ i reatū aliquē inciderit: si ei nimia necessitas fuerit nō posse plurimos cōgregare epos ne in crimie maneat a. xij. audiat epis. Q. IX

Q. IX b OE accusatoribꝫ vero vel testibꝫ q̄ i absentē vocē accusatōis vl' testificatiōis exhibere nō valeant: multox auctoritatibus liquet. Ait enī theleſphorus papa. Nisi reo ꝓsente accusator si audiat.

c ACcusatori oīo non credi decernim⁹: q̄ absēte aduersario cāz sug gerit: ante vtriusq; partis iustā discussionē. Itē eleutherius papa. Absente aduersario sniaz ferre nō licz

d QAueāt iudices eccle sie: ne absēte eo cui⁹ cā ventilat sniam ꝓferāt: e qz irrita erit. imo etiā cām i synodo ꝓ facto dabūt: ꝓditoris vero nec calūnia nec vox audiat. Item calixtus papa. Reo absente accusator non audiatur.

e ABūte eo quē accusare voluerit q̄cq̄ accusatori nō credat: qz sine scpto difficile ē: p scptū ät nūq̄ recipiat: qz p scriptura nullus accusari pōt: sed ꝓpria voce ꝛ pūte eo quem accusare voluerit: suā q̄sq; agat accusationē. Item cornelius papa. Que in absētes gerūt oīa euacuant.

f OMnia que aduersus absētes i oī negocio aut loco agūt aut iudicāt oīo euacuant: q̄ñ abūtez vbi agitur iudicis officio. C. sivt se ab here. absti. i auē. ibi posita. ff. de minozi. in cause. §. cā. Jtem in cā surreptionis: eē. de sen. ꝛ re iudi. cap olim. Jtem fm quosdā in causa libertatis. C. de ingenu. ma. diffamari. Jtem in petitione legati vel fideicōmissi: ar. C. de vsu. et fruc. lega. l. fideicō. l. ij. Jtem in trebellianica restitutōne. C. ad tre. l. penultī. §. cū aūr. itē cū electꝰ non cōpareret: eē. de elec. dudū: in fi. als nunq̄ ferenda ē snia ante lit. cōtest. sed procedit cōtra absentē ꝓut traditē eē. vt lit. nō cōtest. q̄ñ. in fi. qđ vr de offi. iudi. hodie certum ē: vt extra. de offi. iudi. c. vltī.

c ACcusatori. q̄ absente. quia merita causarū. ꝛc. C. si pervim vl' alio modo. l. vltī. nec ēt in ea restitutionis audiē quis volens de iure suo docere i absentia alterius p tis. vt eē. de off. de le. cōsultationibus

d QAueant. ar. ē hic ꝓ opinione illoꝝ qui dicūt q̄ snia nulla ē cum peremptoziū nō venit ad noticiā absētis. C. quō ꝛ q̄n iudex: ea que etiā. ff. q̄ sen. sine appella. resci. l. j. §. cū ex edicto: sed ibi nō peruenit qz nec ꝓpositū fuit: vnde fm pleroscz bene tenet snia licet pēptoriū nō venerit ad noticiā rei: fm h expones irrita. l. ir riranda: vñ satis videē sufficere si abūs sufficienter sit requisitus ad h vt possit ferri snia: licet nō sit inuētus vt eē. qui filij sint leg. cām. eē. de cle. nō resi. ex tue. ar. ad hoc. vij. q. j. pserim. C. de iudi. ꝓperādū. §. 2 siqdē. ff de euic. si iō. ꝛ. l. si dicū. §. si pūte. ꝛ. ff. locati. itē q̄riē. §. exercitu. Ar. ē. eē. vt li. nō cōte. q̄ñ. §. si vo. nā ibi ōz q̄ eriā i cā mīmonij nō ē ꝓcedēdū ē abūtē licet nō inueniaē: qz pōt eē q̄ habeat iustā cām abūtie: nec cnīvī cōtumaz q̄ vocē ꝓconis nō audiuit. ff. de in ireg. resti. l. penul ꝛ vltī. tñ certū ē q̄ sine ꝓuenerit ad cū citatio siue nō. si ꝓbauerit iustā cām abūtie retractabit qđ factū ē: vt eē. de sen. ꝛ re iudi. cū bertold⁹. iohānes. Hoc teneas q̄ sufficit si citet aduersarius publice ad domū vbi cōsueuit morari: vt eē. de do. ꝛ ꝓtu. cām. c. vltī. ꝛ si nō veniat lite nō ꝓtest. fiat missio i possessionē vel excōicabit. vt eē. vt lit. nō cōte. tue lite vo cōtest. ad snīam ꝓcedit. vt. C. de iudi. ꝓperādū. §. siquidez. ꝛ. §. sinaūr. ꝛ si postea veniat assignādo iustā cām absentie retractabitur qđ factū ē. vt eē. de sent. ꝛ re iudi. cū bertoldus

e CCā. i. pena. f CDabunt. id ē sustinebunt.

g ABsente. difficile. i. nō: vr. ij. q. vj. biduū. Vel difficile. ideſt vix: quia in casibꝫ fit accusatio sine inscriptionis vinculo: vt notaē. ij. q. viij. in principio.

h OMnia. absētes. nō ꝓ cōtumacia ꝛ i casibꝫ exceptis in sūma. i CAgunt. nota etiā q̄ gesta que fiūt

A

absente altero nō valēr. vt ff. c. charte. t. ff. e. caueant.

a Addicit id est punit.

b Non oportet locum. idest. inducijs. vt ff. c. proximo

c Aberur. exaīatos. ff cuz sunt ignoti vl suspecti. vr. ij. q. vij. querendum.

d Inducias. arg. sniam nō valere nisi processerint legittime indu/cie. et ra ō dila. dilecti. t. v. q. ij

e Vocatio. Vi accu/sare. premissa. i scriptio eni sem per precedat ac cusationē. vt ex tra de accusat.

f Dqualiter. Ignū. in/nocenti. sancti/us ē eni nocēte impunitū relin/quere. ēj innocē tem condēnare. vt. ff. de penis

g Dabsentem Ecreui/mus. Quidā po nunt casum sic. q epūs iste fuit i famar?: t papa cōmittit istis vr in modum in/quisitionis pro cedant. t si non venerit vt se pur get vl confiteri de crīe. vñ pōt cōdēnare. vt ex. de simo. de hoc. t. c. insinuarum Vel intellige q ß fuit lis cōtest. sicut in sūma in tellexi ß. c. Vel nō loquit de dif finitiua snia sed de interlocutoria vl excōicatione vel mussione in possessionē vide tur tamē q ertiā lite non cōtest. ferri possit diffi nitiua sententia sed nō de crimi/ne sed depositio nis p cōtuma/cia. vr videtur colligi extra de do. t contu. ve/ritatis iohānes

h Voluerit. maximus valen tine ciuitat epūs

i Sententie ferende. ē. ff. de

a null? addicit: nec vlla lex dā nat. I tē marcellus papa.

Non iudicetur qui psentialiter nō accusat vl conuincitur

b Non oportet quēlibet iudicari vel damnari priusq legitios habeat psentes accusatores: locūq defēdēdi accipiat ad abluēda crīa. I tē damasus. Decodē

c Abet quoq in decretis sanctoz patrū sancitū: nō foze canonicū quēq sacerdotū iudicare vel damnare: anteq accusatores canoice examīatos pūtes bēat locūq defendēdi accipiat. i.

d inducias ecclesiasticas ad abluēdas crīa. Polea Ec extra patriā fiat p/uicie prio discussionis accusatio sine aplica pceptōe cui ī oibus causis reuerētia debef custodiri: qñ t antiq patrū regula hoc docet: ī q im/pialia piter statuta cōcinunt Criminū inquiunt discussio ibi agitanda ē: vbi crimē admissū ē. Et in canonib?: que/cunq negocia in suis locis vbi absoepta sūt finiēda sal ua tū in oibus aplica auēte.

e Qui accusare aliū I tē elegerit pūs p se t nō p aliū accuset iscriptōe vide licet pmissa: neq vllus vnq iudicef anteq legitios accusatores pūtes bēat locūq defendēdi accipiat ad abluendā crīa. I tē ex pcil. tole. vij.

f Ignū ē vt vi De eodē ta innocētis nulla maculetur pnicie accusatoris.

Jō si quis a q libet crīnat nō ante accusatus supplicio def: q accusator pūtetur: at q legū t canonū snia exq/tur q si indigna ad accusan dū psona iuenit ad ei? accusatiōz nō iudicef. I tē boni faci? papa ad gallos Sentencia feriatur qui cause sue

g Onegligit adesse. Ecreuim? vram debere intra quincia ee iudiciū t cōgregare synodū ante diē kalendaru nouembriū: vt si

h adesse voluerit: pūs si ?fidit ad obiecta rñdeat: si vero ad

i esse neglexerit: dilatōez snie

k de absntia nō lucref. Mā manifestū ē cōfiteri eū de crīne q indulto t totiēs delegato

l iudicio purgādi se occasiōe non vtitur. nihil enī interest

m vtrū in pūti examine nō oīa q dicta sūt phen?: cū ipsa q? pfessio ex pcurata totiēs cō stat absētia. I tē felix papa. Absentes nec accusari nec iudicari possūt

A Bsentie aduersario si auditur accusator: nec absē/te alia pte snia a iudice dicta vllam obtinebit firmitatem

n Item nicola? papa galioni archiepo senensi. Altera parte absente diffinitiua nō feratur sententia.

n Euera iustus media/tor nō ē q vno litigāte et q? tero absnte amboz emergentes lites decidere nō formidat. C His ita pmissis volumus t aplica auctoritate

o monem?: vt si pīb? de q agit post excōicatiōez suā aplicā sedez adire voluerit: nullus iter ei? ipedire pūmat. I tē zepherinus. In absentes nō est ferenda sententia.

p Absens vero nemo iudicetur: quia diuine t humane leges hoc prohibēt Nisi fuerit absens ex contumacia pro presenti nanq eū

q contumacia haberi facit. Item nicolaus papa galioni senensi archiepiscopo. We eodem.

Manifestuz est. presumptiue. vt. ff. de re iudi. contumacia. ℌ. j. sic. xxiij. q. iij. de illi/cita. in fine. Sed videtur q semper liqueat de causa quia aut pbat actor quod asserebat: t tunc condemnandus est reus. aut non probat. et tunc est absoluendus reus: vt. vj q. vltima. actor Sed istud obtinet cum vterq est presens et p terea q reus absoluitur nō p cedit ex eo q de causa liqueat. sz quia iura sūt obscura t indubio fertur sententia pro eo vt insti. de interdictis. ℌ. commode. extra de fide instru. in ter. in fi. nā quādoq actor probat intentionez suam. t tamē iudici non liquet de causa. ff. o re iu. l. ꝓponius.

l Purgandi. id est ostendē/di innocentiam suam vel causaz absentie.

m Non omnia. dum tamen illa que probata sūt sufficiat ad condemnationem t omnia simul obiectatur. vt. xxiij distri. illud. ar. ? ff. e. q. x. placuit

n Eueramo nemus. id est mandamus. ij. q. j. notum sit xxviij. q. j. sit ei. t notani. ℌ. ij. q. vij. siquis inēr.

o Post excō municationem. nota q excom/municatus ap/pellat. ar. extra de senten. excō/muni. per tuas.

p Absens ni si fuerit. hec verba ponūtur in auren. vt omnes obe. iu/di. ℌ. si vero col. v. q Contumacia. sic ex. de testibus ī nomine domini.

a Mdicas hermānuz .iste in furore occiderat ho/
minez. b ¶ Quia.prima ratio. c ¶ Fuerit
z ita nō renebanᵗ venire.vt.v.q.ij.si primates.
d ¶ Verum.tercia ratio ē. e ¶ Ostenderis .ar/
chieps bene fatebaᵗ q̄ qnq̄ fuerat furiosus.sed ta/
men dixit eum
modo eē sanum
z in sanitate oc/
cidisse hominē.
als tenēᵗ ille po
tius probare q̄
dicit aliquē i fu
rore peccasse.vt
eᵗ.de suc.ab in/
testa.cum dilec/
tus.z.C.de co/
dicil.nō codicil/
los. f ¶ Con/
sulendum. g .d.
satis ipso furo/
re punitur.sic.ē
di.v. baptizari.
ff.de offi. presi.
diu⁹. Judex ta/
men diligentiᵗ
sime īquiret an
fuerit furiosus.
quia multi fin/
gunt furorē. vt
sic excusenᵗ. vt.
ff.de cur. furio.
observare.z.j.e.
hoc ramur.

g ¶ Estes.scri
ptură. nun
q̄d ꝑ littere epo
rū valent nō q̄a
testib⁹ nō testio
nijs credendū ē
vt eᵗ.de cohab.
cleri.z muli.tua
ō hoc notaui.xj
q.iij. cure.ar.ff.
de custo. reo. di
uus/alias extra.

h Mdicas hermannuz
episcopū sup quibus/
dā freqnenter fuisse accu/
satū:pro quib⁹ qz ex parte
ipsi⁹ psona deest: nos vni
pti ad discrimē alteri⁹ cre/
dere ꝑculdubio nō possu
mus:q̄uis nec adhuc qui
fuerit illi excessus dixeris
nec vtrū sane mentis erat
idē antistes nec ne: cū ip/
sos excessus perpetrabat:
euidēter ostēderis. Sa/
tiusq̄ arbitramur quēlibz
interim infirmitatē ad pe/
nā peccati q̄ipsū pertine/
re pctm. cui magis cōsulē/
dū sit z cōpatiendū q̄ pu/
niendū vel etiā aliquo mo
do feriēdū. I te calixt⁹ pa
pa. Testes nō dicāt testio/
niū:nisi de his que pñtiali
ter z veraciter nouerunt.

i Estes per quamcūq̄
scripturā testimoniū
k nō ferant:sed pñtes ō his
que nouerūt z viderūt ve/
raciter testimoniū ꝑferāt
Nec dicant de alijs causis
vl negocijs testimoniū ni
si de his q̄ sub eoz pñtia
l acta esse noscunt. De his
etiam que audierunt si ad
hoc vocati sunt:ī ciuili cā
testimonium dicere possūt
vnde in auctēticis col. vij.
ti. de testibus z codice. eo.
m ti. legitur. Si debitū scri/
ptum sit:z probatio soluti
onis proferatur a litigan/
tibus p testes sine scriptu
ra:tunc susceptibilem eam
apud iudicē esse volumus
dū ad hoc ipsum testes as/
sumanᵗ:vt phibeant testi
moniū p facienda solutio
ne aut p memoria facta ali
cui iā facte solutiōis z pro
n cōfessione eius q̄ pecuniaᵗ
accepit hec autē testimoīa
inania erūt si ex trāsitu p
hibita sunt:aut ab eo q̄ p/
pter aliud op⁹ aduenies
audiuit aliquo dicēte se ac
cepisse ab aliquo aurū aut
debere alicui: nulla rōne
valere censem⁹. Simul au
tē necesse ē vt videant q̄ si
ali⁹ vno tpe z ali⁹ alio tpe
viderit:diuersitas tēporū

Nō plures testes requirendi ad probandum de aliquo.

sentē prout ponit. xxj.q.iij.§.pōt. sed intellige pñtes
siue in eadē domo siue alibi sic. dū tñ audire possit. vt
ff.ad sil.l.j.§.eodē tecto. m ¶ De his que audierūt
Plures pñt notari casus vbi ferē testioniū de auditu.
Vn⁹ b Ali⁹ cū pbaᵗ volūtas obmutescētis vt. xxvj.
q.vj.q̄ recedūt. z.c
is q̄ Ali⁹ in matri
monio. vt. xxxv.q.
vj. de parētela. Ali
us in pbatiōe piu/
rij. vt. xxij.q.v. hoc
vī. Ali⁹ in memo/
ria facti opis. vt. ff
de pbat. si arbiter.
Ali⁹ eᵗ de testi. pre
rea. z eᵗ.c.tit. cum
cām. Sz certe non
p̄cedo q̄ alicui sit
testimoniū de audi
tu. nisi vbi testatur
q̄s q̄ sic audiuit re
citari a maioribᵗ vt
ōz de testib⁹ q̄ties
z b tm̄ cōtingit in
mrimonio in mēo/
ria facti opis. licet
hodie circa matri/
moniū illud ex pte
sit īmutatū. eᵗ.ō te
sti.lz .nisi velit q̄s
dicere ibi iō eē testi
moniuz de auditu.
q̄ meli⁹ ī talibz cō/
phēdim⁹ p auditū
q̄ p visū. vñ si duo
īteressēt ꝑcui q̄ruz
vn⁹ eēt surdus z al
ter cec⁹. vn⁹ audi/
ret ꝙa ꝑc⁹ alter
videret nūerare pe
cuniā p illos: forte
nō ꝓbareᵗ ꝑcus.
Sunt tamen hic
alia duo specialia
scilicet q̄ valet cō/
fessio extra ius sicut z alibi. extra de excess. prela. q̄s sit.
graue. z in alio cāu qñ q̄s confiteᵗ se debere pecuniam
cā adiecta. vt. C. de nō nu. pe. generaliᵗ. Et ī cāu q̄ hēᵗ
de secūda cautiōe quā mulier p⁹ bienniū emisit. C. ad
vel. si mulier. Et generaliter dicūt q̄dā valere p̄fessiōz
factā eᵗ ius vbi testes iterfuit rogati. Itē aliud spāle ē
hic q̄ nō valēt testes nisi sint rogati. z idē requirūt in
testamētis z in codicil. C. de testa. auc. rogati. z ī mri/
monio. vt vī. xxx.q.v. nūates. z ī diuortio. ff. de diuoz.
l. nullū. als q̄ requiriᵗ q̄ testi sit rogat⁹. vt j. pri. q. iij
ad finē. io Cōsueuit generaliter dici q̄ ē vez q̄ p̄fessio
eē iudiciū nō ꝓiudicat nisi cā adjiciaᵗ. vt confiteor me
tibi debere cētum ex cā mutui. vt. C. de nō nu. pe. l. ge
neraliter. b Et scias q̄ oēs isti testes rogati dicūᵗ in/
teresse. qz rogati sūt audire. lz ad aliud venerit. vt. ff. ō
testa. heredes palā. auc. tū generaliᵗ vī dicere q̄ testes
debeant eē rogati. vt. C. de testi. auc. rogati. Sed hoc
vez ē cū ꝑcus ē inscriptus. n ¶ Si debitum. aut p
memoria. Tres hic ponit casus. q̄ testes rogati pñt te
stari vl p solutōe quā voluit facere creditori debitor vl
p solutōe ei fcā. vl p p̄fessiōe creditoriꝫ o ¶ Cōfessiōe

imo magis ẽ p debitore cõfessio creditoris. ꝫ si sit ei redditũ instrumentũ. C. de solutõe pecunie.

a NPhilominus puniendi. Jn criminali puniẽ restꝫ capitali pena. xxxiij. q. v. hec imago hoc fm. l. veteres fm cano. ifamis est. vj. q. j. quicunqꝫ. xxij. q. v. si quis sed fm. l. accusatur de crimine falsi. ff. ad. l. cor. de fal. eos qui nõ obstat. ff. de his qui no. infa. lucius. eẽ. de or. cog. cuz dilectus. qz ibi nõ est sentẽtia lata contra testem.

b CQuos tẽpoꝛ si j. iij. q. iij. in testibus. C. de codi. l. vlti. ꝫ. vlti. C. de testi. si vnus. c CSimul. Quidã dicunt hoc tenere in his q̃ nõ nisi semel com/mittunt. vt homicidium alicui. sed si sepius aliqd põt cõmitti. ibi. nõ nocet tempoꝛ diuersitas sed eis obijcitur de susanna. sed illi respondent q iõ fuerũt illi testes reprobati. qz dixerũt q in eadẽ hoza ⁊ in diuersis locis cõmissum eẽt adulteriuz sed nõ poterat cõmitti in eadẽ hoza ⁊ in diuersis locis. ⁊ hoc dicũt ꝓpter expssam similitudine non ꝓpter idẽ/ntitatem. nã reuera aliud est adulteriũ qõ hodie fit. aliud qõ cras. sed ẽ simile illi qõ nõ conce/do cũ singuli sint i suis dict singlares si tñ aliqñ acrum ꝓtinuũ viderẽt alii qui. licet diuersis hozis. videtur q testimoniũ teneret. vt si successiue in vno foꝛamie viderunt aliquos foꝛnicari. vel si aliqui volũt testari q̃ aliquis excoicatus celebrauit ⁊ vnus audiuit finẽ misse. alter ꝓncipiũ. in hoc casu cõcedo cos bene testari de vna re ꝓpter cõtinuationẽ act?: sicut ꝓpter cõtinuati/onẽ possessionis vna dr̃ pscriptio licz fcta sit a diuerꝝ psonis. vt. xvj. q. iij. ꝫ. poꝛsiẽ etiã vn? dr̃. p ꝓsulat? licz diuerse persone ipsum exercuerint. vt. ff. de offi. p cõmeminisse. Jtem quid si conueniant in tẽpoꝛe. sed discordent in officijs. vnus dicit de missa alter dicit de vesperis. Eadem est questio si vis pbare solutionẽ de/cime. ⁊ vnus dicit frumentũ solutũ ⁊ alter dicit fabam Et tñ. q̃ non valet testimoniũ. quia omnes sũt in suo testimonio singulares. vt extra de elec. cum dilectus. dies foꝛte non tenetur testis expꝛimere sed mensem. vt. ẽ

eoꝝ testimoniũ nõ admittit. Unde leo papa. Non admittũtur in testimoniuz quos non eodem tpe negocio fuisse cõstiterit.

c NPhilominus quoqꝫ puniendi sunt testes: q̃ ad calumniã aliqd testificãt: nec eoꝝ voces tã ꝙ pluriũ d admittũt: ꝫs tẽpoꝝ ꝺdez e diuersitas sil interfuisse ꝓ hibuit. Itẽ ambrosius i li bro de paradiso dei. Ad seriẽ gestoꝝ testis ex suo nihil adiciat.

f PUra et simplex testimonij series intimanda ẽ: plerũqꝫ testis dũ ad seriez f gestoꝝ aliqd ex suo adij/g cit tota testimony fidẽ pꝛmendacio decoloꝛat: nihil h igit q̃ bonũ videt addẽdum ẽ. Item felix papa.

Absens ꝓ alium nec accusare nec accusari potest.

i ABsens ꝓ aliũ accusare aut accusari nõ põt: nec affinis testis admittit. Nisi in cꝛie iniuriarũ: in q̃ illustris persona k eẽ ꝓ ꝓcuratoꝛẽ intẽdere et excipere põt seruatꝫ ceterꝫ solẽnitatib?: vt codice ti. de iniurijs. l. vltia. Itẽ pelagius papa sindue mgro militũ. Reo abñte libellus accusatõis frustra offertur

l QArthe q̃s dedit nobis lucidi? si illo tẽpoꝛe aduersari? illic ipsius pñs fuisset: valide erãt. ſz qz aduersario abñte gesta q̃ nob recẽsuit fcã legũtur talia leges nõ recipiunt. Ydẽ decoꝛato patricio.

Testes coꝛpaliter ꝓstito in ramẽto testimoniũ dicant.

m HOꝛtamur vt sub tiõre dñi ꝓsuetã cõscie vꝛe sinceritatẽ i hoc negocio ꝓseruãtes oẽm psois q̃ ꝛitatẽ cãe istius scire põt: faciat? ãputari foꝛmidinẽ n ⁊ vꝛis pñtari ꝓspectib? tactis sacrosctis euãgelijs ꝓbito ẽt legal? sacro q̃ i ꝛitate rerũ nouerit: pfessiõe sue testificatiõis apiãt: vt patefactis oĩb? q̃ fm leges ⁊ iusticiã cẽsenda sũt cogscat?: ⁊ cõpetẽtẽ legibus ⁊ ꝛitati fminũ det. Itẽ nicola? ilmaro remoꝝ archiepo.

Accusator ⁊ accusatꝰ simul debẽt adesse.

p NEcesse ẽ fm sacrarũ scꝛipturaꝝ documẽtũ ac fm iusticie tramitẽ ⁊ accusatũ ⁊ accusatoꝛẽ sil adeẽt vnã ptẽ q̃tacũz põdita sit aucte sic pꝛocessus audiri vt alteri q pti nullũ ꝓiudiciũ irrogeꝛ

o PUra. i. sine dolo. (ij. q. viij. libellorum. e CSimpleꝛ. qualiter hoc intelligatur dixi iij. q. iij. in testibus. f CAliquid. ar. vtile p iuri/le viciari. vt. xij. q. ij. siquos de seruis. ſ. di. xxxviij. si quid veri. Sed contra. ff. de excu. tu. qui testõ. ſ. di. ix. si ad scripturas. so. vtile p inutile viciatur vbi in iure inue nitur expssum. alias nõ. ar. xv. q. iij. ꝫ. cum aũt g CAdijcit vl subtrahit. vt. v. q. vlt ma pꝛes/byteri. extra de verbo. sig. fozus. ꝫ. vlti. ar. xj. q. iij. quisquis metu. xxv. q. ij. pꝛe/scꝛipt. xxij. q. ij. cum humiliꝛat? C. de test. testiũ h CAddẽdũ. quia non pꝛeiudicaret hoc alicui. si ô hoc nõ iurassent. vt extra de test. c. de testibus. vbi de hoc dixi supra. ij. q. vj. siquãdo

i HBses. nec affinis. ſ. e. q. v. si mulier. k CReo. hec rubꝛica est falsa quia non intelligitur de libello accusationis. ſz de libello actestationum.

l QArthe. ab sente. ſ. ij. q. j. i primis. extra de testi. i nomine domini. et c. de cetero.

m HOꝛtamur. amputari. ar. q̃ iudex pꝛestabit conduc/tum ⁊ securita/tem testibus. extra vt lite non contestata. accedẽs ⁊ de elect. bone memoꝛie. extra de appella. ex parte xxxiij. q. ij. siue. n CPresentari. sic supꝛa. eo. testes. o CNouerũt. testes enim pꝛo vtraq̃ pte testabitur. xiij. q. v. non sane. ⁊ iurabit q̃ nichil falsitatis dicet. ij. q. iij. nullam.

p NEcesse. quantacunqꝫ. paꝛilitas enim seruanda est in iudicijs. C. de pꝛoximis sacꝛoꝝ. scrin sacris. ff. de arbi. si cum dies. ꝫ. si arbiter. ar. contra. extra de do. ⁊ contu. ex litteris. est simile. j. q. j. teneamus. supꝛa di. ix. ego. Jn sententia ⁊ in iudicio nulli est deferendum in sedendo ⁊ similibus. sic ij. q. vij. quisquis. q CPreiudicium. sic. xj. q. iij. siquis vero. C. de statuis. et ima. l. iij.

a Quod vero. Vbi quis sit de pluribꝰ crimi/nibus accusat. si in vno deficiat bene admittit ad alia. vt. ff. ij. q. j. in primis dum modo non sit calumniator. ij. q. iij. paulum. nam et condẽnatus prosequit crimen de quo inscripserat pendente accu/satione. vt. ff. de neganda. et. ff. de publi. iudi. is q. ff. illud. ff capitula hic posita. loquunt vbi qs de calũnia cõuictus vult accu/sare aliquẽ. et de ceptus fuit. sec⁹ si ꝓmissione aliqua decepꝰ fuit vt. ij. q. iij. paulus. Nota. et alij distinguũt vtr qs decerit in maiori. et maiori. si in mi/nori admittit ad seqntia. als nõ. vt. ij. q. j. in ꝓmis. Jn ciuilibꝰ aũt causis cõuictus de calumnia bene ad sequentia admittit. vt. C. de inof. testa. eũ qui. insti. de ex/cu. tuto. ff. q aũt ex. de ap. constituti. Quidam dicunt q si quis accusauit ꝓ pluribus crimibus et contestatꝰ ẽ liteꝫ sup omnibus licet in vno deficiat bñ admittitur ad cõsequẽtia ranꝫ iã incepta. sed si tm̃ super vno est liteꝫ cõtestatꝰ et deficit in illo. non admittit ad sequentia quasi suspectus. ff. de accusa. si cui. vj. q. j. quicũ q. Lu distingue an sit calumniatꝰ vel nõ. vt dixi. tm̃ si quis primo egit criminaliter siue obtinuerit. siue succubuerit. põt postea agere ciuiliter. C. qñ ciuilis actio criminali preiudicet. l. j.

b Lacuit. quidã sic ponunt casum. accuso te super pluribus criminibus simul et eodem libello. et litem super his contestor. licet in vno deficiam̃ admittor ad sequẽtia lz iaz sim infamis. Et hoc est ideo. quia tpe lit. cõtest. fui bone fame. vt. ff. de pub. iud. is qui. et. ij. q. j. in primis. ibi aũt gratiora ẽt. Si aũt te primũ accuso de vno crie et deficio. nõ admittor postea ad alia. io. Sed certe mirũ videt de istis opinionibꝰ. nã si liteꝫ cõtest. ẽ. accusator sup pluribus criminibus. publicaris attestationibꝰ postea nõ admittit ad prohandũ aliquid. Si sup vno: tm̃ lis cõtest. ẽ: et non ꝓbauit: ꝓsumit calumniari: et ita non admittitur ad sequentia. vt hec. c. dicunt que in hoc casu intelliguntur. b. c Non admittantur. Sed videtur q huiusmodi exceptio nõ

Questio. X

Q.X Quod vero testes deficiẽtes i prio capło nõ sint admittẽdi ad seqntia ex ꝓcil. carthagi. vij cõ firmaſ i q sic statutũ legit Qui i prio capite vȯficit ad cetera nõ admittaſ.

b Placuit vt quotiens clericis ab accusatoribus multa crimia obijciunt: et vnũ ex his de quo prius egerint ꝓbare non valuerint: ad cetera iã nõ admittãſ. Probaſ illud aucte arelatensis cõcilij tertij: in quo sic diffinitum ẽ. Qui falsa fratribꝰ obijciunt: vsq ad exitũ nõ communicent.

b Hos qui falsa fratribus obiecisse capła deuicti fuerint: placuit vsq ad exitũ nõ cõicare: siẽ magna synodus ante constituit: nisi digna satisfactione penituerint. Itẽ felix papa in secunda decretali epis gallie. Qui qd obijcit ꝓbare nõ valet ꝓ cetero ad arguendũ nõ admittit nisi prius ꝓpria cam ciuiles dũtaxat asserere voluerit.

c Si accusatoꝛ ꝑsone i iudicio eꝓ culpabiles appuerit: ad arguẽdũ eꝓs decetero ñ admittãſ: nisi ꝓprias cas asserere nõ tñ criminales vl ecclesiasticas voluerit. Qũ q falsa fratribus obijciunt: vsq ad exitũ vite a cõione prohibeant: illi q in eꝓ iudicio culpabiles inueniunt ad arguendũ de cetero admitti phibẽt: appet q i prio capitło deficiẽtes tãq falsoꝝ obiectores ad seqntia ꝓcedere nõ valẽt.

Questio. XI.

A Accusatoꝛ voac cusatõez i accusatoꝛ verti: mlto ꝛ aucte phibeſ. Ait enĩ ste phanꝰ papa. Accusati nisi prius sẽ purgauerint alios accusare non possunt.

d Negãda ẽ accusatis lnia criminãdi prius q se crimie q ꝓmiſt exue/

Q.XI

A Accusato. si accusatꝰ crimen suum propo/nit contra suũ accusatorem pendente accusatione. aut ꝓponit in modum accusatiõis aut i modũ exceptionis. in modũ accusatiõis: aut nomẽ accusati ẽ receptũ inter reos aut nõ: hoc ẽ dicere si lis est cõtestata aut nõ. Si non põt eum accusare de maiori crimine et audierur prius vt. ff. e. prius. et. ff. c. ij. si nõ est receptũ: nõ põt: sed pendente accusatione põt ꝑ cũ inscriptionẽ deponere et pẽsniam eã ꝓsumare. vt. ff. e. c. ij. et. ff. de pub. iudi. is q. Si aũt sua iniuria ꝓsequit: tunc et añ et post dãnationem põt ipm incipe accusare. ff. de accu. q iudicio. si vero in modũ exceptiõis ꝓponit crimen: semp audit excipics. C. de adul. qm̃ alexandrum. et. xxv. q. vj. nihil intquius. C. de libe. cã. si filiũ. et ex. de Neganda. Mora in crimini (or. cog. cũ dilectꝰ. i bus nõ habere locũ recõuentionẽ: vt hic et. ff. e. prius, et vt notati. ff. q. viij. c. j. k Accusatis. inter reos receptꝰ vt. ff. de adul. si maritꝰ. ff. pscriptões. l Criminandi. etiam si suam iniuriam prosequatur fm. R. q nõ relatiõe criminũ: sed innocentia reꝰ purgabitur. vt. ff. de pub. iudi. is q. sed ff nõ ẽ vez. vt. ff. c. proximo:

a Rei.i.accusari. b Quēcūq; g. eo ipso q̄ hs accusāt pdit legitīa iura.vt.ff.de mu.t ho.rē. lxxxj. di.rantis.eē.de ac.deus o'porens. c Neganda. nisi suas.sed tunc nō pmittē nisi ponas illū qui accusat.silr̄ pſequi suā iniuriā:alioq̄n cōcederē posteriori quod auferē primo cōdemnat? aūt nō pōt nisi suam iuriam pſequat.ff.de accu.q̄ iudicio cum iam sit infamis.ff.de pub.iudi.is qui t hoc si post cōdēnationē accusatio/nē inchoat i extraneū nō in suū accusatorē.si eni in suū pōt:si nō pdit ex illo crie cuitatē vel libertatez.vt.ff.de pub.iudi.l.is qui. t hoc iō: q̄ parcit illi qui prouocatus vult se vlaſci.ff.de bo.li.qui cū maioz.§.si libert? fm canones aūt cū hs ē dānatus de crimie āmodo non pōt accusare nec suū nec extraneū accusatorem.vt.vj.q.j.qui

N On est credē dum.. e Ciuili sepe fit.naz q̄nq̄ aliter fit.eē. de rel. spo.itē cū quis. C. de dona.inter virū t vxo. si maritus. posset tū illud itelligi cū crimē i modū exceptiōis obiicitur vel directe fuit ꝓpositū. sed non accepta pagina inscriptionis.vt. C.ō

f Pfalsis satis. Rius. Nota si due sint q̄stiones principales et sint ambe ciuiles q̄ prius proponit prius ē determinada licz sint inequales: dū modo se nō contrariant t directe ꝓponāt.vt eē. de or.cog.cū dilect?.ff.ō iudi.qui prio. Si sint crīales t ineq̄les t directe proponūt maioz ꝓponit.sed si altera ē crialis t altera ciuilis.de crīali prius agit. Si vo nō sunt ambe principales sed vna incidit alteri:de incidēti pri? cognoscatur Incidit aūt q̄nq̄ crialis crīali:q̄nq̄ ciuilis ciuili:q̄nq̄ crialis ciuili:q̄nq̄ ciuilis crīali. Criminal incidit criali. vt si accusanti de adulterio obiicio lenocinium t pone aliud exemplū in hac lege prius. Ciuilis ciuili. vt si petenti hereditatem obiicitur questio status. Criminal ciuili. vt si a genti per aliquod instrumentū obiicitur q̄ riunt:qz nō ē credēdū cōtra alios eoz ꝓfessioni: q̄ criminib? iplicant:nisi se prius pbauerit inocētes:qm̄ piculosa ē t nō dz admitti rei aduersus quēcunq; pfessio li.ix.codic.ti.j. Imperator valētin? valerius et Neganda (gratian? Eē accusatis:nisi suas suorūq; iniurias pſequāt lnia criminādi i pari vl minori crīe: prius q̄ se crīe q̄ pmunt exuerint: ita tū vt t ipi inscriptōz ꝑ eos etiā pēdēte accusatione de ponere possunt. Itē ex decreto hadriani pape. De eo.

d NOn ē credēdū ptra alios eoz cōfessioni q̄ criminib? iplicant: nisi se prius probauerit inocētes:qz piculosa ē t admitti nō dz rei aduersus quencūq; pfessio Hoc aūt intelligendū ē in pari vl minori crīe: cetex si ō maiori crīe eū accusare voluerit: veluti si accusat? de fornicatione de piurio de homicidio vel simonia vel quolibet alio crīe hmōi accusatorē suū ipetere voluerit: his auctib? nō prohibet. Aliq̄n eni crialis qō piudicat ciuili: aliq̄n ciuilis crīali: vñ in libro tercio codicis ti. de ordine iudicio erū legit. Ciuili qōne iter missa sepe fit vt pri? de crimīe iudicet:qō vtpote maius minori merito pferet. Itē li.ix.codice qui accusa. nō possunt.l. j.

e PRius est vt tu rūdeas cribus cedis atq; vulnex q̄ tibi vt grauioza crīa ab aduersario tuo objiciūtur:t tūc ex euētu cāe iudex estimabit:an tibi permittēdū sit eūdē accusare: tā vsi prioz inscriptionē deposuisti. Aliq̄n ciuil? piudicat ciuili: aliq̄n crīali: sicut eni l. vij. ti. de ordīe cognitionuz legit. Si de hereditate t libertate cōtrouersia ē pri? dz agi cā libertatis. Itē Si crimē aliō inferat ei qui ingenu? esse dz: libertat cā suo ordine ante dz agi cognitionē suā pside prebente:qm̄ si delictū pbatum fuerit: antea scire necesse ē: vtx vt in libex t ingenuū:an vt i seruū cōstitui oporteat. Item

i Qui ꝓfitet se pati cōtrouersiam status:frustra postulat sibi dare ptātē accusandi eū:qui se suum dñm eē fatet. Cā ꝺo libertatis terminata si seru? pnūciatus fuerit dñm suū accusare nō poterit. codice li.ix. ti.j. Si quis eni ex familiarib? vel seruis cuiuslibet domus cuiuscūq; crīs de/ stio excipiendo de falsitate. Ciuilis criminali. vt si accusanti obiicitur questio status. g Cause. qz si pſequeris iniuriā tuā bñ pores:als nō. h nō placet qz enim diceret ex euētu cāe. h Nā etiā si cēt condemnatus bene admitteretur ad accusandum volens prosecq; iniuriam suam vt. ff de acti. qui iudicio. multo magis ergo si fuerit absolutus. licet nō prosequatur iniuriam. Vt aliter ex euentu. si condemnat? eo nō permittitur tibi. si absolutus es. bene pmittitur. Sed fm h obstat. ff. de publi. iudi. is qui. vbi dicitur q̄ i choaras accusationes bene potest postea perficere. vt. ō. e. neganda: sed dic i choaras contra alios non cōtra accusatorē. Vt pone casuz si ce pit te aliquis accusare q̄ sibi furtum furripuisti tali die: tu objicis ei q̄ ille seruum illum interfecit ānteriori die t tunc ex euentu cause patebit an possit te accusare vel non.

h Item si crimen. in seruū aliter enim punitur seruus. aliter liber. vt. xxij q. v. qui cōpulsus. i Qui confitetur. causaverba sūt gratiani. t sunt sūpra ex. l. C. eo. si status contro/uersiam. t. l. cuz ipse. k Si quis. C. qui accusa. nō pos. l. vlti. t. l. iniquum.

l Ex familiaribus. i. nutricijs. t sic intellige si accusat dominum de crimine propter quod infamari vel interfici vel proscribi potest. ff. de bo. li. in seruitutē. cōtra. sed illud intelligitur cum de minoribus criminibus accusabat: t ideo non sic punitur: sed hoc penitus contrarium est in familiaribus episcopi. vt extra de accusationi. nulli. sed hoc ideo est quia religiosos viros debet episcopus tantum habere in familia. vt. ij. questione. septima cum pastoralis.

a ¶ Fortunas. idest bona. b ¶ Simil'r. hoc ē verbū gratiani. z lex. C. c ¶ Liberti. accusatores quod hic dr verū est de priuatorū libertis. secus est de libertis ecclesie nam tales reuocant in seruitutē. vt. xij. q. ij. epūs. qui mancipium.

Q Vidaz in excōica/tione. De prima qōe nō ē dubiū s. q excōicatus non pōt aliquē accusare. sz trāsfert se ad questiōnē illā. s. an excōicat⁹ post absolutionē possit aliquē accusare fm. h. excōicat⁹ etiā post absolutionē nō admittit ad actus legitimos ar. xlvj. di. accusatores. q nemo ē excōicādus nisi ppter cōtumacia. xj. q iij. nemo z. c. certū pterea inobedientia grauissimū crimē ē. viij q. j. sciendū est. q semel fuit criminosus repelli tur. vj. q. j. q crimē. xxv. di. c. vl Jrē inveteri te. puniebat contumacia capite. xj q. iij. absit. ℌ hodie repellit a pmore liij. d. ml'r Jrē grauissimū est pena ꝓ tuma macie. xxiij. q. iij. corripiantur ergo grauissimū pcm est. xxiij. q. j. nō afferam⁹ immo ē crimen idolatrie inobedientia. vt. viij. q i. sciēdū. xxiij. q j. non afferam⁹. sz hoc nō credo q absolutio tollit qō iduxit. ex cōicatio. ij. q. iij. ℌ norādū. ex. de elec. q diligētia io. fa. distinguit si ē excōicat⁹ p crie z ꝓtumacia tūc repellit etiā post absolutōez sec⁹ si ꝓ ꝓtumacia tm. Alij aūt dicūt aut crimē ꝓ q est excōicat⁹ infamat aut nō. z qō dr q inobedientia

lator atq; accusator emerserit: ei⁹ estimationē caput z a fortunas petitur⁹: cui⁹ familiaritati inheserit vl dominio añ exhibitōez testiū ante examinationē iudicij i ipa expositione criminū z accusatōis exordio vltore gladio feriat. vocē enī funestā iterdici oportz potiusq; audiri. Matestatj aūt b crimē excipim⁹. ℌ il'r z si c liberti accusatores manumissor heredūue eē pſūpserit: eodē q; vt fuit supplicio tenebūr luituri pēas añ phibite delatōis exordiū.

¶ 4. IIII

Q Uidā vir in excōicatōne ꝓstitut⁹ epiſcopū accusare dispoit. adolescētē i fra. xiij. etatj sue annū ad assertionē sue cāe adducit phibit⁹ ab accusatiōe adolescētē accusatorē z se testē facit. adolescēs psonā accusatorj z testi gerere cupit die statuta ad iudiciū elector iudiciū veniūt. epūs minime occurrit a cōtione suspēdit tādē renouato iudicio accusator culpabilis in accusatōe iuenit. demū ad assertionē ꝓprie cāe pcedit. h ic primū q̄rit: an in excōicatōe ꝓstitut⁹ alij accusare valeat. ℌ cōo: an i fra. xiij. annū i criali cā testari q̄s possit. Tertio: an ab accusatiōe phibit⁹ psonā testificatj possit assumere. Quarto: an idē possit eē accusator z testis. Quito an die cōstituta non occurrēs a cōiōe sit remouēdus. Sexto: si in epor iudicio accusatorj psona culpabil' inuēta fuerit: an ad assertionē ꝓprie cause decetero sit admittenda.

Q Prima q̄stione sic statutū legit' i ꝓcilio carthagi. vij. cui interfuit faustinus romane. eccl'ie legat⁹. Ad accusationē nō admittat q̄ in excōicatiōe perseuerat.

Q Jffinim⁹ euz rite ad accusationē non admitti: q postq excōicat⁹ fuerit: i ipa adhuc excōicatione ꝓstitut⁹ siue sit cleric⁹ siue laic⁹ accusare voluerit oēs etiā ifamie macl' aspsi e i. histriones aut turpitudinib⁹ subiecte psōe heretici g etiā siue pagani siue iudei ab accusatōe phibēt. Tē nicola⁹ pa. Heretici pbāt: q scismate vel excōicatione

Q ab eccl'ia sūt sepati. h Vod aūt hi q̄ a pfato fre z cōmīstro nr̄o ignatio depositi vl ex excōicati vel anathematizati fuerāt nullā aduersus eū intorq̄re dānationē potuerūt: ex pfato scōe et vniuersal' sy/nodi capl'o dclarat: cū dr. i Si vero eccl'iasticū fuerit crimē qōepo illatū fuerit: tūc phari oportz accusantiū psonas: vt prio q̄dē heretic⁹ nō liceat accusatōes cōtra orthodoxos epos p eccl'iastic⁹ facere negocijs. k ¶ Sz ne hos hereticos eē denegem⁹ audite seqntia: l hereticos autem inquiunt dicimus tam eos qui olim

mortē puniebāt: ℌ intelligo vbi q̄s erat puaricator legis. vl cū q̄s nō obediuit iudici in his q̄ spectāt ad vindictā malefactorū vt. xxiij. q. v. miles. q̄s enī dicer q tal' ꝓtumax morte puniret. q nollet soluere pecuniā ad mādatū iudicis. ꝙuenire aūt pōt excōicat⁹. ex. de iudi. irrelexim⁹ z. ex. de sen. ex. si vere. sz an pōt recōuenire aliquē excōicat⁹. vſq nō. vt ex. de here. ℌ gēris. ex. de sen. ex. p tuas vidr q possit. q z alias nō pōt accusare si accusat⁹ fuerit accusat⁹. ff. bo. li. q cū maior. ℌ si libert⁹. Jrē q̄rit an possit excipe. vr q sic quia ex q̄ ꝓmittitur ei rndere q et oīa cōsequētia. vt. ex. de. of. iudi. delegata. Preterea. ff. ō iurisdi om. iu. l. ij. C. cōtra vr. q nō. q tūc cogeret iurare. sz nō pōt tangere sacramēta cū ea nō possit igredi. si. ℌ. di. v ad eiuſ vero. vl cui phibēt alia scīa et illud vt. xcv. di. illō Jrē q̄rit an ꝓpēsare possit. vr q sic: q licz q̄s nō possit petere pōt tn cōpēsare vt i nāli ōbitro ff. ō cōpē. etiā. Sz ꝓ p exceptionē repelleret si ageret: q nō posset cōpēsare ff. de cōpēs. qcū q̄. sz hec qō ē soluta: ex. ō excep. cū iter.

Q Jffinim⁹ ad huc. q p⁹ea restituit ad accusatōnē. vt. vj. q. j. illi oēs. xxij. q. v. pce/ptū. i fi. qō est ꝓ. h. sz fm eiz h vacat: a a ꝓrario sensu. f ¶ Histriones. ℌ. de pse. di. ij. nec ꝓ dilatiōe. g ¶ Pagani. ij. q. vij. pagani.

Q Vod aūt secūde vniuersalis. cōstātinopolitane: ℌ. di. xvj. sancta. et xxiij. q. iij. ipa pticas. i ¶ Si vero eccl'iasticū. vt simonia hereſis vſu/ra. xj. q. j. siq̄s cū clerico. imo oē crimē ē eccl'iasticū. vt ex. de iudi. nouit. k ¶ Sz ne ꝓbanico. l ¶ Here/

ticos. verba synodi a Ab ecclesia. s. excõicati. Nota q̃ oĩs excõicat⁹ ꝺr heretic⁹. vt j. xiij. q. iiij. ipa pietas. b Laicali. laici ꝯo absoluti põt clericos accusare: sed intellige de clericis depositis quib⁹ quandoq̃ laica cõio cõcedit. vt. xi. q. iij. tengaldum.

c Secunda autez. Nic querit. an ante. xiij. annum aliquis sit admittẽdus ad testimoniũ Et quidẽ in ciuili cã p⁹. xiij. annum admittit. vt j. e. c. j sed in crĩali nõ. añ xx. an. vt j. e. §. i testimoniũ. io. Hoc tñ scias q̃ puella post. xij. annos i ciuili cã recipitur ad testimoniũ: q̃ tunc tutela ẽ finita. vt i. sti. qui. mod. tut. fi. circa mediũ ꝓter ea tunc nubere põt puella. vt extra de spõ. ĩpũ. c. vl. tunc etiã põt intrare religionẽ: vt. xx. q. ij puella. item p⁹ illã eratez testioniũ facere põt. vt. ff. qui. test. fa. pos. q̃ etate z agere cã mꝫimo/nij. vt eẽ. de ꝓcur. tue. b. Tertia qõ ẽ: an oĩs qui repellit ab accusatione repellat a testimoio: z dicẽdũ est q̃ sic. Sz nõ in oĩb⁹ casibus in quib⁹ ꝺs repellit ab accusatõe repellit a testimonio. Nã in priuatis delictis nõ põt accusare ille cui⁹ non interest: tñ bñ põt testificari ibi. Silr qui admittit ad accusationẽ: z ad testimoniũ: sed non vbicunq̃ ꝺs accusat põt testificari: vt eẽ. de testi. decetero: fallit tñ ꝑdicta regula in mulie. vteẽ. c. c. venies. Nã fm legẽ mulier in paucis casibus admittit ad accusationẽ: sed in multis admittit ad testimoniũ: nõ tñ in testamẽtis. vt. xv. q. iij. de crĩe Itẽ hec regula qui nõ admittit ad accusationẽ nec ad testimoniũ intelligẽda ẽ in testimonio in crĩalib⁹ causis: sed in ciuilib⁹ causis bene admittunt testes: sicut illi qui sunt irregulares nõ rõne crĩs vt mutilati bigami vel alias irregulares in crĩalibus nõ restificantur: cõtra clericos sed in ciuilibꝫ eẽ. de testib⁹ tã lrĩs.

d Testes aũt: nec ad accusatõez: nisi in casu. vt. xv. q. vj. de crĩe. e Ad testimoniũ aũt j. xiij. an. impubes nõ recipit ad testimoniũ: vt hic ẽinsti. de testi. §. testes. tñ q̃ talis eras plena est ꝓiurijs: vt extra de delic. pu. c. j. z q̃ nec iurare cogit. vt. xxij. q. pueri. z. c. honestũ. Nec ob j. e. in testimoniũ: q̃ illud loquitur in

a ab eccl'ia ꝓiecti sũt q̃ q⁹ hoc a nobis anathematizati sũt. Porro si adhuc nec sic creditis: audite qõ subdit. Preter hos aũt aiunt z eos: q̃ fidẽ q̃dẽ sanã negãt vel simulãt ꝓfiteri scismaticos eẽ: z eos qui seorsum a cõicantib⁹ nob⁹ epis collocatas faciũt. Deinde vero z si quidã ab eis sup causis q̃busdam reprehensi sũt z ꝓiecti aut excõicati b siue ex clero siue ex laicali ordine nec his licere accusare epm: ãteq̃ ꝓprio crimine primit⁹ exuant similr aũt z eos qui sub accusatione prioꝝ existunt: nõ ãte eos eẽ acceptabiles i accusatiõe epi aut alioꝝ clericorũ q̃ in noxios semetipos illatoꝝ sibi oĩderit crimiñ q̃d aut pcli regle huj⁹ imineat ꝓceptoꝝb⁹ ñ ignoratis. Q. II. z. III

Q. II. z III. Secunda aũt z tertia qõ eodẽ ꝓcilio vno eodẽq̃ capitulo terminat. Illud ꝯo est hmõi. Qui ab accusatione repelluntur aut ad annum xiij. nõdũ puenerint testes esse non possunt.

o Testes autẽ adtestiñiũ non admittẽdos eẽ cẽsemus: qui nec ad accusationẽ admitti iussi sũt vel etiã eos q̃s ipe accusator de domo sua ꝓduxerit e Ad testimonium autez infra annum. xiij. etatis sue constituti nõ admittantur Item ex concilio maticensi capitulo. vj.

De eodem. Palea.

Placuit sancto conuentui: vt testes ad testiõniũ dicẽdũ pcio non ꝓducãt: z vt q̃q̃ optimi et fideliores i testioniũ assumãt: vt is q̃ testioniũ ferre debẽt: nulla eis posit afferre calũnĩã: z vt nullus testimoniũ dicat: nisi ieiun⁹. Itẽ. In crĩali causa ꝓduci testis nõ potest q̃ antea i eũ reũ testioniuz dixerit: sicut i. xxij. li. ff. ti. de testib⁹ inuenit. Itẽ ti.

s Si testes oẽs (eodẽ ceiusdẽ honestatis et estimationis sint: z negocij qualitas ac iudicꝭ motus cum his concurrit: sequenda sunt omnia testimonia: si vero ex hijs quidam eoꝝ aliꝯ dixerit licet licatas attestatões nõ pt iduci vl ijdẽ vl alij sup eadẽ cã nisi id qõ ꝓbauit i modũ exceptõis: mõ velim ꝓbare direcre. vteẽ. c. c. venies. Cũc aũt añ publicationẽ testiũ possũ eũdẽ testẽ niducere si forte primo nõ hũit oĩa i mẽoria. vt i auc. e. ti. §. qm̃o multi. ff. de q̃sti. repeti. Itẽ idẽ testis põt redire z errorẽ suũ corrigere. vt eẽ. de testi. cog. ꝓterea: z. xxxv. q. vj. de parentela: ibi discordasse. Itẽ si testis aliq̃d obscure dixit. põt ab eo etiã p⁹ publicatiõnẽ q̃ri interpretatõ. vt ff. de testi. heredes. §. j. lz sit ar. eẽ. de ꝓba. in pncia sed ibi forte ex cã omisit iudex interrogare testem. Alij. exponũt reũ testimoniũ. i. malũ testimoniũ et falsũ: ar. ad h eẽ. de elec. sup eo. z. ij. q. j. phibenẽ. de h aũt nõ ẽ dubiũ: q̃n i alia cã idẽ testis possit induci denuo ꝯ eundem. vt eẽ de testi. fraternitatis.

g Si testes eoꝝ. Circa ꝓrietatẽ testiũ plene distinguas: vt si vn⁹ testis ꝺicat sibi exp̃esse: testioniuꝫ

vlt. in fi. Respõdeo iõ nõ iurat: q̃ non põt peierare. vt. ff. de iureiur. l. q̃ iurasse z q̃ hec etas ne scit q̃d agat. C. de fal. mo. l. j. et obtinent predicta in excep. criminib⁹: z in nece occisi dñi: z i crĩe lese maiestatis. ar. vi. q. j. §. verũ. f In crĩali. hoc verũ nõ ẽ in lege. ff. ꝺ testi. pduc. quidã sic intelligũt legẽ istã q̃ si aliquis testis iducetus ẽ sel ꝯ aliquẽ: ãmodo ille testis nec in illa cã nec i alia põt eẽ testis ꝯ illum videt enĩ eẽ suspectus: z eum odio hr̃e: q̃ rotiens vult ꝓtra ipsũ testari: et h inrelligũt i crĩali cã: sic z grati/anus intelligit: z ẽ ar. ad h. eẽ. de ap. ad h. Sz tu dicas q̃diu attestatõis clause sũt etiã in eadẽ cã z ijdẽ alij/q̃z testes denuo põt iduci. vt eẽ. de testi. cũ cãm: in fi. z. C. ꝺ test. l. vl. Sz p⁹ pub

eius nō valet. vt. ij. q. lx. pura. ꝛ. xxiij. q. vij. qō aūt ex. de ap. solicitudine. C. de li. cā. cū pcū. nisi hoc fe/cerit cōtrigēdo se ꝛ incōtinēti. ex. de testi. co. ꝓterea. Jdē videt sichs testis ꝓ pte inueniat fallus: q tunc in nullo valet testimoniū ei⁹. vt. s. di. ix. si ad sacras. Je. itē qui falsa

Si ꝯo vnus te/stis ꝺicit pluri bus: talis ꝺrie/tas non obstat: qz testimonium vni⁹ nec iustifi/cat nec condem nat. vt. xxxiij. q. ij. admonere: ni si ꝺicat plibus testib⁹ cū quib⁹ ipe scripr⁹ est in aliquo instro. ff. qūcad. ref. ap. l. j. in fi. Si vero plures testes cō tradicant pluri bus: distingunt quidā: quia aut contradicūt te/stib⁹ ex eadez pte ꝓducti: aut ex aduersa. Si ex eaꝺ pte ꝓducti ꝺicāt: nulli⁹ testimoniū valz. vt. iij. q. ix. nihilomin⁹. ꝛ vī hoc explsū. ex. de ꝓba. lz. sic cū di uerse scripture ex eadē pte ꝓducunt q sibi ꝺrie sunt ex illis nulla valet. vt. C. de fi. instru. scripture: ꝛ ex. de fi. instru. iputari: sed si ꝺicūt testib⁹ aduerse ptī tunc ꝓualet testimoniū pluriū testimonio paucoꝝ: nisi illi pauciores meliores sint vel magis verisiīr loquanť. vt ꝺr: hāc distinctionē nō app⁊obo: lz eniz testes vni⁹ ptis sibi ꝺicant: nō ꝺico q in h casu te stimonia oīa succūbāt: lz ita sit in instrumētis: qz in strumēta sua pōt ꝺs ꝓuidere an sibi ꝺicāt. vñ. ipu ret sibi si ꝺria instra exhibet: sed in testib⁹ nescit ꝺd dicturi sint. Dicas q q si testes ꝺicāt testib⁹ siue ex eadē siue ex altera ꝓductis: ꝓimo ꝑcoꝛdabit iu/dex ꝺrieratē illā si pōt. vt ex. de testi. cū tu fili ꝺ. de pe. di. j. periculose. ex. de ꝯbo. sig. nihil obstat. xj. q. iij. antecessoꝝ. Jdē pōt ꝺici de ꝺrijs instrumentis. vt ex. de ꝓsue. cū dilectus: nisi manifesta sit ꝺrieras vt. iij. q. ix. nihilominus. xxxv. q. vj. de parētela: vbi q testes ꝺrij sunt: semp testimoniū pluriū ꝓualebit nisi ex altera pte sit tanta dignitas. vt merito debe ar ꝓiudicari numero: vt ex. eo. in nra: vel nisi pauci ores verisimilioza loquanť: vt hic: vel nisi p pauci res testes plura ꝓbēt q⁹ p ples vbi igit ples testes ꝓbant me possediſſe rē aliquā p. xl. an. pauciores p bant eandē rem te possediſſe p. xl. an. ꝛ ꝓterea ꝓbāt titulū possidendi tūc diceres ꝓualere testimoninm paucoꝝ. vt ex. de ꝓba. licet. ꝛ hec vera sunt vbi te/stes de eodē rēpore inducti sunt. Si vero testes al/teri⁹ ptis inducunt ꝺ test. alteri⁹ ptis. vt si mei te/stes ꝓbassent me ꝺrisse cū alīq in alīq loco: ꝛ tu ꝺu ceres testes ad ꝓbandū q ego nō fuissem tūc ptis in illo loco: hic posset videri q⁹ scōis testib⁹ potius eēt credēdū q⁹ primis. vt ex. c. ex tenoze. ꝛ. c. series ex. de excep. deniq⁹. Sed hoc nō credo: imo credo ī tali casu q si secundi debent reꝓbare dcā ꝓziozū: q etiā ples debeāt eē ꝛ lōge meliozis fame. vt. C. ꝺ Jhen. stip. oprimā: hoc tō qz ꝑsumit magis suboꝛ/natio p⁹ publicaras attestatoes q⁹ ante. Si ī aūr te stes ex oi pte sūt pares ꝛ in numero ꝛ in dignitate: tunc fertur sntia ꝓo reo. vt ex. de ꝓba. ex lris. ex. de fide instr. inter dilectos: in fi. nisi i mrimonio ꝛ i cā liberali: ꝛ ꝓo testō ꝛ in dote. vt ex. de sent. ꝛ re iudi. c. vlr. Si aūt neuter possidet: sed vterq; rem ab alīq ex traneo petit: tūc si testes vtriusq; ptis sint pares: res diuidat si pōt. vt ex. de ꝑsumpt. afferte. si ē res indiui/dua pōt iudex gratificari et dare cuivult. ex. de paro. c. j. vel res forte diui dať. vt. xxvj. q. vj. c sors. Si ꝯo testes ꝺicant instro: aut ꝛtradicunt ꝓpio: aut exneo. Si ꝓpo sicz in quo sūt scpti ꝓualent testes in/strumēto. ex. de ꝓ bat. tertio. ex. ꝺ cō/di. ap. per tuas. ff. qūcadmo. ref. ap. l. j. i auc. de fi. instr. §. si vero. Si vero ꝺicāt alīj instro ī q non sunt scripti: dixerunt q̄dam q sp ꝓciudicat viua voꝛ mortue. vt in auc. de fi. instr. §. si ꝯo. Alij dicūt q si

a in pari numero: credēdū ē qō nature negocij cōuenit ꝛ qō inimicicie aut gr̄e su/spitiōe caret: ꝓfirmabitq; iudex motum animi sui ex argumētis ꝛ testimonijs q rei aptioza ꝛ veritati ꝓxi imioza eē cōperit. Nō enī ad multitudinē respicioz: sed id sincerā testionioꝝ fi dē ꝛ testimonia: quib⁹ po/ti⁹ luꝝ ẋitatis assistit. Jtē

b In testib⁹ fides dignitas mores grauitas ē moderā

c da vel examinānda et ideo testes qui aduersus fidem

d sue testatiōis vacillant au

e diendi nō sunt. Jtem Te/stiuz fides diligenť exami nāda ē. Jōq; in ꝓsona eoꝝ explozāda erūt in primis

f conditio cuiusq; vtrū ꝺs decurio an plebeius sit: ꝛ an honeste ꝛ iculpate vite an ẋo notat⁹ sit ꝺs ꝛ rep/

g hensibilis: an locuplex an

h egenus sit aut lucri causa ꝺd facile admittat: vel an

fcm̄ ē remotū ab hoīm mēoria: pot⁹ credit instris q̄s testib⁹: lz si fcm̄ ē recēs pot⁹ credit testib⁹ q̄s instris: tū iō qz mēoria hoīm qñqz nō hr̄ vltra annū. vt. ff. de ꝓ ba. si arbiter: tū iō qz testes ꝓsueuerūt fidē suā variare ex tractu tpis. ff. de carbo. edic. l. iij. §. due. ff. de dam. in fe. l. ꝺ bona. §. vl. Ego credo q ꝺ qōlibet instrm admit tūť testes q̄tūcūqz sit publicū. vt ex. de ꝑscrip. ad au/dictiā. C. de ꝓba. cū ꝓcedo: nō tñ ꝓcedo q testionium duoꝝ vel triū ꝓualeat instro: nā cū instrm obtineat vi cē duoꝝ testiū. ꝛ ꝓterea tabellio eḳpolleat vl maioꝛ est vno teste: oꝛ q admin⁹ ꝓ q̄tuoꝛ testes reꝓbet instrm: ex. de fi. instr. cū io. fallit tñ h in duob⁹ casib⁹ vbi vī q ꝺ instrm nō admittunť testes: sic ꝺ inuētariū publice ꝓfectū nō admittūť testes. vt. C. arbi. tuto. vl. Et ī cō/fessiōe q̄ fit a muliere i istro i q̄ ꝓfitē se recepisse pecu/niā ꝓ itercessiōe: vt. C. ad vell. antriq. Quedā tñ sunt q melⁱ⁹ ꝓbāť ꝓ instrm q̄s ꝓ testes. vt sntia lata ꝛ arbitriū ꝛ cōmissio fcā iudiciū. a Jn pari. i. q tot sunt ex vna pte ꝯ ex alia vl ꝺic ipari vt sit vna ps b Ad multitudinē. ar. ꝓ paucitate ꝺ multitudinē. vt. xxxj. di nicena. xxiij. q. j. odi. ff. de pac. maioꝛi. nā maioꝛ pars maioꝛi nitiť rōne. vt. xl. dis. multi in fi. b Jn testi bus dignitas. Videť q ꝺ sp ꝓualet testionii eoꝝ qui sunt in dignitate ꝓstituti. vt h. ꝛ. xcvij. di. nobilissim⁹. xl. di. c. j. ꝛ. xj. q. iij. ablit. ꝛ. ff. de fi. istr. l. vl. Si ꝺ nō ē q̄rēdū ꝺs vl q̄lis ꝺicat. ſz ꝺd ꝺicat. vt. xix. di. fm. ꝛ. iij. q. ix. c. vl. ꝛ. vj. q. vij. q̄rit. ꝛ. vj. q. vj. placuit. So. sp ꝑsu mit ꝓ multitudine ꝺ dignitarē: nisi ex altera pte tāta sit dignitas. vt merito possit ꝓpōderare. vt ex. c. i nra. Si i electōe etiā ꝓiudicat numer⁹ dignitati. ex. ō elec. dudū. Si h iō: qz iter multos ꝑsumēdū ē aliōs eē ido neos: vt. lxj. di. null⁹. c Examināda. i. iquirenda. d Vacillāt. dubitādo. ralis reneť crie falsi. ff. ō fal. eos q: ꝛ ē sile. ij. q. ix. pura. ꝛ. ff. de q̄sti. de mioze i fi. et l. ex li. i pri. ꝛ ex. de accu. sup his. ex. vt ec. bñ. vt nostr. e Testū. explozāda a iudice. vt vj. q. vij. q̄rēdū. xxx q. v. iudicārē. f Quis decurio. ar. q testioniū nobilis ꝓualet. ar. xlj. di. nō cogāť silr electo. vt i auc. ō defen. ciui. §. j. ꝛ ar. ex. de ap. ꝓstitut⁹. g Locupler. i salo mō legiť diuicias ꝛ pauptates ne deder⁹ mihi: ne reple tus mēdax fiā: ne paup ꝑurē nomē dñi: sic. ij. q. j. ꝓhi/bēť si tñ als carz suspitōe bñ admittiť. vt instī. ō susp. tuto. §. vltimo. h Sit supple talis. vt. cē.

a ¶ Inimicus. capitaľ. vt ex. de si. p tuas. de h nota/ui s. l ij. q. v. c. ij. b ¶ Lege iul. de vi ab eo. scz. reo. c ¶ Liberauerit. xij. q. ij. eps q mācipiū. d ¶ Pu lico. fm canonē. idē ē de priuato. ex. eo. sup eo e ¶ In vincul'. p crīe qō p sniam infamaret. vt. C. de infa. l. j. z ex. de accu. sup his alias noīe vinculo/rū priuata vincula intelligūt. ff. de. v. sig. vinculoz. Hic patet q fm leges repellit criosius etiā si nō dū i eū sit lata sma: z i fi. idē inuit vbi dic iudicat' zc. f ¶ Custodiaue. donec sit purgat'. g ¶ Fecerit ue. z sufficit si qīqz fecit vt. ff. de ritu nupt. palā. h ¶ Le/ge iul. iudicioz pu/blicoz ne iuito: volens g admittitur. vt. s. pri. q. v. c. j. i ¶ Ipi' accusati. k ¶ Ei' scz liberto l. parentū rei. Hoc vult dicere: q liber tus alicui' nō pōt ferre testimoniū ī ipm nec libere' fili ozū suoz: nec liber/tus parētū suoz: nec vxoris sue: z re pete hāc dictionez libert' cū qualibet genitiuo. l ¶ Ne patroni genitiui ca sus: z est sensus ne denunciēt liberto: patroni. l. rei. vt si dicat testioniū ad/uersus eū. l. reuz. i. vn' libert' aduer/sus cōlibertum su/um eiusdē patroni. nō cogit testari vl melius pīonuz vel patronā hic vocat eū qui ē patronus alicuius liberti: et ramē idē ē alteriusl libertus: z sic pīo/nus z libertus.

a inimic' sit ei aduersus quē testioniū fert: vel amicus ei' sit p q testioniū dat: nā si careat suspitiōe testioni/um: vl' ppter psonā a qua pfert q honesta sit: z pro pter cāz q neq; lucri neq; gre neq; inimicicie cā sit: b admittendus est. Itē L. e ge iulia de vi cauetur: ne hac lege in reū testionium dicere liceret: q se ab eo pa cr̄eteue ei' liberauerit: q̄ue d impubes erit: q̄ue iudicio e publico odēnat' erit: q̄ue ī f vicul' custodiaue publica erit: q̄ue eoz ī itegz statu tus nō erit: q ad bestias vt depugnaret se locauerit: q g ue palā q̄stum facit fecerit ue q̄ue obtestioniū dicēdū vel nō dicēdū pecuniā ac/cepisse iudicat' vel cōuict' h fuerit. Itē L. ege iulia pu/blicoz iudicioz cauet: ne inuito denuncie: vt testi/moniū dicat aduersus so/cerū generū victricū priui gnū puignā sobrinū sobri nā de sobrino natū: eosue qui in pximo gradu sunt. i Itē ne liberto ipi' et liber k toz̄ue ei' parentū viri et l vxoris. ¶ tē ne pīoni pīo/ne aduersus libertos neq; liberti aduersus pīonos cogāt testionium dicere.

Q ū autē excipit ne gener aut socer iuit' testioniū di cere cogāt: generi appella tōe sponsū q̄z filie ꝓtinere placet. ¶ tē soceri spōse pa m trē. ¶ tē idonei nō vidēt eē testes q̄b' impari pt: vt te n stes fiāt. ¶ tē Serui rīso o tūc credēdū ē cū alia pba/tō ad eruēdā xitatē nō est q Itē nuiti testioniū dicere ñ cogāt senes: valitudīarij vl' milites: vl' illi q cū ma/gistratu reipublice cā ab/ r sūt: vl' q̄b' veīre nō lz: pub licani ēt testioniū nō dicūt s iuiti. Itē ¶ s q nō detrac/tādi cā testimonij aberit. t vl tē Js q exercitui pbēdā ꝓduxerit. Sz nec pupillis testioniū denūciari potest u ¶ tē in testioniū accusator citari ñ dz eū q publico iu dicio re' fuerit aut q mioz v xx. annis erit. ¶ tē Ob car mē famosū dānat' itestabi z lis erit. ¶ tē Si res exigit ñ tm puati sz ēt mgrat' si ī pūti sint testioniū dicāt: p toz q̄z testioniū dare dz in iudicio de adulterij cā. Si a āt ea rei ꝓditio sit vbi are/nariū testē vl' sil'em psonā b admittē cogimur: sine toz mēto testionio ei' credēdū nō ē. ¶ tē. Testes q̄s accu sator de domo pxia pdu/xerit: iterrogari nō placu c it: pīoni q̄z ī cā cui pīoci/niū pstant. testioniū nō. di d cāt q̄ etiā ī executoribus

m ¶ Jdonei. im pararī. fallit hoc in matrimonio vt ex. qui ma. accu. non pos. vī i fi. ¶ vroz nō erit test' p marito: q: ei subiecta ē. xxiij. q. vlr. mulierē. n ¶ Serui. ff. de pba. cū pba. o ¶ Cū alia. si. xuij. q. ij. c. vlr. C. de here. l. vlr. sic ppter defectū admittūt min' boni. vt. lv. di. c. j. p ¶ Pro/batio. plena. nam pīsumptio aliqua debet pcedere: nō enī tormentis est incipiendum. vt ex. de regu. iur. cū in cōtemplatione: z intellige cū de suo facto interrogat' ser/uus. vt. j. e. serui: z illud dicit' respōsū ñ testimoniū: nec credit ei tūc sine tormētis. vt. v. q. v. illi qui. q ¶ Jn iuiti. senes maiores. lxx. an. ff. de excu. tu. l. ij. in principi. Sed ad domum eoz̄ est mittendum. extra. eo. si qui te

stium. r ¶ Nō licet. p̄opter turpitudīez quib' interdictum est. s ¶ Publicani. id est theolone arij. t ¶ Js qui non detractandi. id est cui tandi. vt ille qui est in aliena prouincia. vt extra de fideiusso. constitutus. C. de fide instrumē. iudices. nam ad talē est mittendum: vel intellige quādo iam per. xv. di/es fuerūt coram iudice. tūc enim licite recedunt: vt. C. de te. si qñ v ¶ Js q ex/ercitu. conducre rint vehendam. x ¶ In testi/monium: reus. id ē accusat' sic lxxxj. di. rantis. y ¶ Ob car/men famosum: ff. de in ir. l. cor neli. Nec ipe po test ee testis nec testamentum fa cere nec aleter. p ipso est testis in testamento. ff. q test. fa. pos. cūin lege. z ¶ Si res. magistrat' qualiter inder: possit esse testis dixi supra. ij. q. vj. statuendum a ¶ Conditō. scilicet in excep tis criminibus. b ¶ Arenari um: qui pugna/uit in arena: vel in loco tali. c ¶ Sine tor mento. v. q. v. illi qui. d ¶ Patroni. q non possunt esse simul testes iu/ris z facti. vt. C de assess. nemo. possunt tamen testari de trans/actione facta p causa sua. extra de transacti. ex litteris. e ¶ Patrocinium. de hoc dixi. ij. q. vj. statuendum. f ¶ In executoribus. id est p̄ocu ratoribus z curatoribus. f ¶ In executoribus. sed nonne executor iudicis poterit esse testis quare enim destinaretur a iudice si crederetur dicto suo: nam et nuncio creditur. vt ex. de ap. cū parati. ff. de rebus eoz qui sub tu. l. magis. §. illud. lxv. di. c. penul. in fi. nec de illoz actib' dubitandū est: q ad officiū tale admittūt. vt. xciij. di. valde. ff. de offi. pto. l. j. qualiter enī pbaret q̄s se non citarū. vt ex. de elec. bone. rū. credit eis donec pbet p̄rū saltem per suū iuramentum. ar. lxxxij. di. p̄opposuisti. ff. de

custo. ꝛ exhi. re. l. diuus. a ¶Qui falsa vlva. si. eꝫ vt eccle. bñ. vt nr̃m. cꝫ. de ꝓcess. ꝓ. post electionem.

b ¶Prodiderint dicta. c ¶Hermaphroditus scz in testō vbi mulier nō pōt eē testis ꝑm legem. vt instit. de testi. §. testes. in iudicio aūt pōt. xv. q. iij. ō erie. Sz ḋd si in oībus est parilitas. Itē nunḋd talis pōt ordiari. itē an contra trahet cuz viro an cū muliere: ꝛ si ꝓius cū viro ꝓtraxit an possit eo mortuo cū muliere ꝓhere. io. Sed certe in omnibus respici dz sexus qui magis incalescat de monstro pūt fieri monstruo/se q̃stiōes. b.

d ¶Testis filio. ff. de ꝓba. etiā ꝑ. vbi dicit q̃ mater potest testari ꝓ filio. sz illud intellige q̃ pōt ꝓ etate vel etiā ꝓ cognatione filij testari. Itē pr̃ testat ꝓ filio in cā religionis. xx. q. iij. ꝑ sens e ¶Filio siue emancipato vel nō. In castrensi autem peculio si filius ante missionē testamentum fecerit pater pōt re stis ei adhiberi vt. ff. de testa. q̃ testamēto. sed postq̃ missus ē. non instī. de testa. §. in testibus f ¶Null⁹ sua Itē null⁹ i cōi. qz qō cōe ē vtriusq; ē. ff. de ritu nup. illud. nisi idirecte. vt in testa. vbi quilibet legatarioꝝ testis ē. instī. de testa. §. legatarijs. g ¶Sua. ꝑ. ff. xliij. q. ij. super Sed illa nō ē sua. vt. xij. q. ij. q̃ manumittit. res eni sua est: cuius cōmodū vel emolumentuz spectat ad aliquē suo noīe. vt. ij. q. vj. biduū. sed ꝑ. ff. finiū reg. l. penul. vbi venditor pōt eē testis ꝓ emptore.

h ¶Ad fidē. nisi in casib⁹ notatis. ē. iij. q. ix. si debitū. i ¶Duo. si de con. di. j. hoc quoqz si. ff. de manu. test. libertas. §. vlt. ar. ꝑ. ff. de op. le. l. j.

k ¶In testibus. qui simpliciter. i. sine adiectione cause vel simpliciter. i. nō obscure. vt. iij. q. ix. pura. sic. ē. dis. iiij. erit. xxiij. di. qui eps. nā obscur⁹ testis est suspectus. vt. ff. de iur. fis. nō intelligit. ꝛ obscure dictum ꝓ non dicto habeē. vt extra de ꝓbat. in ꝓsentia. ff. de interro. acti. de etate. ar. extra de accu. cum dilecti. ꝛ obscure scriptū ꝓ nō scripto. habetur. vt. ff. de his que ꝓ nō scrip. ha. l. ij.

l ¶Ex tpe. ergo videt q̃ testes sunt interrogandi de tempore. vt extra eo. ti. cum causam. iij. q. ix.

negocio ꝛ obseruandū est.

a Itē. Qui falsa vel varia testimoia dixerint: vl̃ vtri

b q̃ ꝓti ꝓdiderint: a iudicibus copetēter puniuntur.

Itē. ꝑr ꝛ filij q̃ i ptāte ei us ē. Itē duo frēs ḋ i eius dē pris ptāte sunt testes vtriq; i eodē testamēto eē vel eodē negocio pūt fieri q̃m nihil nocet ex vna domo plures testes alieno negocio adhiberi. Itē hermaphroditus an ad testimoniū adhiberi possit: q̃litas sexus incalescētis ostēdit Testis idoneus pat filio aut filij pri nō ē. Item

f Null⁹ idone⁹ testi i re sua

h intelligit. Itē Ad fidem rei geste faciendā etiā non rogatus testis intelligitur Itē Ubi numer⁹ testium

i nō adijcit. etiā duo sufficiunt: pluralis enim locutio duoꝝ numero contēta est.

k Itē. In testib⁹ cōsiderā dū est ḋ simpliciter testioniū dicāt. vtꝝ vnū eūdēq; meditatū sermonē afferāt: an

nihilominus. sed nō est verum. vt. ff. de ꝓba. si arbi ij. q. vlt. libellorum. nisi testes essent suspecti: tūc enim posset queri de qualitate temporis ꝛ vestium ꝛ quocū, qz modo posset iudex inuestigare veritatem. vt. C. de edendo is apud quem. xxx. q. v. iudicantem. vel ex rem

ad ea ḋ interrogāt ex tpe xi

l silia rndeāt. Itē Sepe ēt sine publicis documentis cuiuscūq; rei vitas deprehē dit al's nūer⁹ testiū al's dignitas ꝛ auctas al's velo

ti ꝓsentiēs fama cōfirmat rei de q̃ qrit fidē. nō ḡ ad

p vnā ꝓbatiōis spēz cogniti onē suā iudex allegare dz sz ex sniā aī sui estiare: q̃d aut credat aut paz sibi p/

q batū obtineē. Itē Alia ē

r auctas pūtiū testiū: alia testiomoꝝ q̃ recitari solent. Itē cod. li. iiij. ti. de testib⁹

s Soli testes ad ꝓbatiōez i/genuitatis nō sufficiūt: ni si instrīs ꝛ argumētis adt iuuēt. Itē Etiā ciuili iur domestici testionij fides i/

u ꝓbat. Itē Solā attestatiō nē plataz nec alijs legitis admiculis cām approbatā nulli⁹ eē momēti certū ē

v Itē Eos testes ad vitatē adiuuandā adhibere oz q̃ oī grē ꝛ potētatui fidē fligiōi iudiciarie debitā pūt

z ꝓponere. Itē Parētes et

ad fidē. nisi in casib⁹ notatis. ē. iij. q. ix. si debitū. i ¶Duo. si de con. di. j. hoc quoqz si. ff. de manu. test. libertas. §. vlt. ar. ꝑ. ff. de op. le. l. j.

k ¶In testibus. qui simpliciter. i. sine adiectione cause vel simpliciter. i. nō obscure. vt. iij. q. ix. pura. sic. ē. dis. iiij. erit. xxiij. di. qui eps. nā obscur⁹ testis est suspectus. vt. ff. de iur. fis. nō intelligit. ꝛ obscure dictum ꝓ non dicto habeē. vt extra de ꝓbat. in ꝓsentia. ff. de interro. acti. de etate. ar. extra de accu. cum dilecti. ꝛ obscure scriptū ꝓ nō scripto. habetur. vt. ff. de his que ꝓ nō scrip. ha. l. ij.

l ¶Ex tpe. ergo videt q̃ testes sunt interrogandi de tempore. vt extra eo. ti. cum causam. iij. q. ix.

credi. in bone. Et si iudex dubitat de fama querat a vicinis. ff. de magistra. cōue. l. j. §. si pses. Et magis valet fama q̃ vnus testis. vt eꝫ de ꝓsangui. ꝛ affi. sup eo pōt aūt fama ꝓbari ꝓ duos testes. vt eꝫ e. ram litteris

p ¶Vnā ꝓbationis. eꝫ de sent. ꝛ re iudi. causam.

q ¶Alia. hoc est expositū. ē. c. ꝓxti. q. ix. c. testes.

r ¶Alia. eꝫ de coha. cle. tua. s ¶Soli testes. instrumentis verba sunt grauiant. ꝛ male intelligit. h vult. l. dicere. q̃ nō tm̃ ꝓ instrā sed etiā per testes pōt ꝓbari libertas. t ¶Etiā domestici fallit. C. de re pu. l. ꝓsensu. circa fi. eꝫ de testi. veniēs. in fi. eꝫ qui ma. ac. poss. videt. v ¶Solam. id est sine adiectōe cāe

v ¶Solam. aliter punitur. supra. di. viij. si solus.

x ¶Attestationē: cā a teste inḋrenda ē. vt eꝫ e. cum cām si tm̃ nō fuerit q̃sita ꝛ testis de ea cā nihil dixerit: ñ iō minus valet testimoniū: qz dixit oīa q̃ nouit. lz non cām oīm: ar. ad h. ff. de no. ope. nū. de pupillo. §. q̃ op⁹ ar. eꝫ de sen. ꝛ re iudi. sicut.

y ¶Eos iudiciarie. i. iudici. Nota q̃ sufficit si iudici sit ꝓbatū. vt eꝫ de re/scrip. inter. ē. e. sepe. z ¶Parētes. nec volentes. ꝑ. ē. iij. q. v. c. j. Sz ḃ vocāt parētes ascēdētes ꝛ descēdētes ū collaterales put sumit. ff. de i ius vo. l. iij. §. i

a ¶ Qui intendit: aduersariū. actor nō pōt petere: vt reūs exhibeat sibi instrā sua. vt. vj. q. vl. ꝯ. vlti. eē. de proba. ex epistole: nisi re⁹ sit eis vsurus: vt eē. ō fi. instru. ptingit. ire cū instrā sint cōia. vt. C. de eden. p cur. b ¶ Serui. nisi in casu. vt. xij. q. ij. inter patro nos. c ¶ Sed p facto suo: qñ per eū dicit aliqd commodatū vel depositum. C. de questio. interrogati. ff. de edil. edic. ḡro. Et sic ps ꝙ viles pso ne recipiunt vbi ō ipsoꝝ facto agitur sic eē de elec. p ins sitionē. ꝛ eē de sen. ꝛ re iudi. cū. j. ꝛ. a. d ¶ Iurisiu. sic. iij. q. ix. horamur. nisi remittat a pte vt eē de testi. tuis. e ¶ Vnius. xj. q j. quicūq; ꝛ. Sz il lud nō tenet: sz fal lit hoc eē de testi. co. quenit. Itē vni credit. vt. C. ō fal. sicis decurio. ff. de dote p. theopōpus Et generaliter credit vni q̄ ad pbandū ptionē: sed dicrum vnius nō iustificat neq; cōdemnat: vt xxxiij. q. ij. admone re. f ¶ Oibus in re ppria. ar. ꝛ. C. de fideico. l. vlt. sz ibi ip̄ie ponit iudex. g ¶ Li beri. si socij. Sed fallit. ō. l. xxix. di. si quis papa. Item fallit i crie lese ma. xv. q. iij. nemini. ꝛ icrie simonie. extra de simo. q̄uis. sed obstat extra de testi. veniens. So. socius criminis ꝛ muneris repellitur: sed nō criminis tantū. h ¶ Sz fides. i. causa. i ¶ Venturis. de hoc noraui quid iudici vel testi dandū sit. xj. q. iij. non licet. Videbaē ꝙ vtraq; pars debet prouidere testibus: quia p vtra q̄s testantur. xiij. q. v. non sane: sed secus ē vt dicit.

k ¶ Si quis proclamantur: testem inducturn p me teneoꝝ recipere contra me. vt hic similiter illum qui fuit iudex pro me teneoꝝ recipere contra me. vt. iij. q. viij cuius in agendo. Itē allegationē vel rationem p me inducram reciptam contra me. s. xix. di. si romanorū. similiter instrumentum. extra de censi. cum olim. Itez iuramentum. C. de re. credi. generaliter. Argu. contra ista. ij. q. vij. si hereticꝰ. xxxvij. di. sicd veri. l ¶ Eo rum arguere: sed hoc non potest fieri nisi per alios testes: ergo visis attestationibus possunt induci alij testes quod est contra id extra. e. fraternitatꝫ. Consueuit responderi ꝙ directe non possunt induri testes: contra testes: sed indirecte vel probando corruptionē. vt eē. e. series. extra de proba. licet. vel probando testes iur personas esse in alio loco tunc temporis. vt extra

liberi inuicē aduersus se: nec volentes etiā ad testimoniū admittēdi sūt. Itē

a Qui itēdit sue intētiōi p/ pria oz afferre, pbationes nō petere aduersariū cogi ad exhibitionē eoꝝ: per q̄

b sibi negociū fiat Itē ¶ Ser ui neq; p dño neq; aduer

c sus dñm sz p facto suo iter

d rogari pñt. Itē Yurisiurā di religione testes p̄iusq; phibeat testimoniū coercere ant: ꝛ honestioꝝ potius fides testibus adhibeat.

e Unius ño testionuz nēo iudicū i q̄cūq; cā facile patiat admitti: imo vni⁹ testis rñsio oio nō audiatur etiā si p̄sidialis curie ho

f nore p̄fulgeat. Itē Oib⁹ in reppria dicēdi testimoia facultatē iura submouerūt.

g Itē Liberi testes ad cās postulent alienas si socij ꝛ

h pticipes crīs nō dicāt sz fi des ab his noticie postule

i tur. Uēturis aūt ad iudi ciū p accusatorē aut ab his p q̄s fuerāt postulati. sūp/

tus cōpetētes mīstrentur: etiā si in pecuniaria cā ab alterutra pte testes sint p ducēdi. Itē Liberti ad uersus patronos spōte pcedere nō audeāt: sz nec vocati q̄dē i iudicio veīre co

k gāt. Itē Si q̄s testib⁹ vsꝰ fuerit: idēq; testes aduersus eū in alia lite, pducāt

l non licebit ei eoꝝ psonas

m excipe nisi oñderit īimicicias inter se ꝛ illos postea emersas fuisse: ex q̄b⁹ testes repelli leges p̄cipiūt: nō adiměda. s. eis licentia ex ipis depositōib⁹ testiōniū eoꝝ arguere. Sz si liq̄ dis pbatōib⁹ datōe vl p/ missiōe pecuniaꝝ eos coꝝruptos eē oñderit: eā etiā allegatōz integrā ei ꝙari oz. Sz objicit illud beati bricij: q̄ voce pueri. xxx dies ab oztu hūt innocens

n pbat⁹ ē Sz miracula dīna sūt admirāda: nō i exēplū hūgne actionis trahenda

De quarta q̄ō. IIII

Xo qōe fabian⁹ pa. bādū de eode tē poze: iniquū eīt eēt q̄ aliqui per mitteret ipug nanti: ꝛ nō per mitteret defen dēti: vt. ff. ō re. iu. non debet. cū dicta meoꝝ te stiū possū cōfir mare: vt dixi. ō. iij. q. iij. de indu cijs. ad hoc pōt dici q̄ speciale est in cā mīmo nij vt inducanē testes quando cunq; etiā post sententiaz: quia ibi nō trāsit sen tentia in rē iudicatam: vt eē. de sen. ꝛ re iudi. la toz. ꝛ. c. cōsang uinei: Vel ideo mulier fuit admissa in illa de cre. ex tenoze: q̄ ignoꝛauit ō quo die testes vellet testari: sz siquis scit ō quo die velit q̄s pbare et ante publicatio nē nō p̄otestat q̄ die illo ñ fuerat i loco tali p⁹ publicatōz eum nō admitterem ꝛ qō hic dicit q̄ potest obīci in dicta: verum est ostendendo eos eē contrarios sibi. Item instrumentum induci potest post publicationem. vt extra de fi. instru. cū dilect⁹. Si q̄rē quare viso instro induci pñt testes. vt. C. ō ꝛhen. stip. optimā: ꝛ nō visis attestatiōib⁹: rñ. q̄ si vn⁹ vult ip̄obare instrumentum per testes: reliqⁿ pōt per testes instrumento fidem facere qō non est in testib⁹. io. Ego credo ꝙ publicatis attestationibus super nouo capitulo sicut dicit. ꝛ. possunt induci testes: licet legiste dicant p̄riū: ꝛ hoc nō solum est in cā marrimonij sed etiā in alia cā. vt eē. de fide. instru. cū io. ꝛ eē de testi. ex tenoze. ꝛ. c. veniēs. In cā appellatōis inducunē testes sup nouis articulis pē dēnib⁹ ex veteribꝫ. eē. eo. fraternitatis. Legiste ſm opinionē io. inducūr sup nouis ꝛ sup veteribꝫ articulis: vt. C. de ap. l. eos.

m ¶ Inimicicias vel etiā infamiā postea ꝛcētā. vt eē de testi. co. p̄terea. si. s. di. xix. si romanoꝝ. eē. de accu. nulli. n ¶ Sz De quarta. Nic querit an (objicitur. aliquis simul possit esse testis ꝛ accusator: ꝛdiccndū ꝙ nō: vt ff. e. c. j. ꝛ. ij. ꝛ. q. j. mul/ ti. nec enī simul debet quis fungi pluribus officijs.

vt.xvi.q.j.ꝓbꝫos.t.lxxix.di. singula. Jn mirmo/nio ē spēale: vt idē sit accusator t testis: vt no.xxxv b.vj.c.j.tñ ipropzie dz i mrimonio accusatio: nā mi ra dicit inter ciuilē t crialē: vt ex.de ꝓcur.tue. Jn denunciatiõe aũt idē ē denunciator t testis: vt ex.ō testi.in oi nego/cio: t ex ō simo. licet: sed ex quo semel ds appa/ruit inter accu/satores: ämodo nõ põt eē testis. vt ex de accu.cũ .p.mancouella.

a Nullus .ac cusator. ni si in causa ma/trimonij: vt.xx/xv.q.vj.c.j. b Quatuor. ex. de.v.sig. fozus. ẕ. Sed dic q q tuor sunt perso/ne.i.quatuor ge nera psonarum vel dic q appel lat ibi tres testes id ē tria genera pbationũ. s.in/strumẽtoꝝ. testi um t fame: sed obijcit de crimi ne notorio vt ex tra de elec. vene rabilē. ꝯ. nos igi tur: t vbi ds cõ fitet aliquid: et vbi iudex ex of/ficio procedit: in his eni nõ ē ac/cusator: sed iocꝫ hic cũ ordiario iure ꝓcedit. s. in forma iudicij.

c Equitate. C. de iudi. pla/cuit.xlv.di. ois. qui. d Di/nuẽdã: nõ tam vt falso inducat aliqõ ius. Sed nunqd tenetur: aduersari o dice re iura q̃ ꝓ ipso faciunt: no tñ in corpali libello li citũ est decipere hostẽ: vt.xxij.q.ij.vtilem.

e Nullꝰ psonaliter. i. cũ acceptõe psone: vt. iij.q. ix.c.vl.qz honoꝝ vniꝰ psone non dz obesse alij: vt. C. de dig. l. iij. ꝛj. q. iij. sicꝫs ꝯ. C. de ſta. t ima. l. iij. Judex tñ magis dignũ pt honozare: vt. ij. q. viij q̃rit. t. q. viij. qſqꝫ: nõ tñ sedebit cũ iudice cũ agitur cã: vt. C. de of. ciuilis iud. l. j. f Jnscriptõ. t si ñ uerit fcã nihil vz qõ actũ ē. ij. q. j. in primis: ibi sed solenniter. Sz an obligabit se accusans ad talionẽ cõstituit dicens. Accusa/tor vel testis vel iudex ali/quis simul esse non potest.

a Nullus vnq̃ ꝓsumat accusator sit eẽ et iu/dex vel testis: qm̃ oi iudi/b cio q̃tuoꝝ psonas sp ncce ē eẽ. i. iudices electos: accu/satores idoneos: defenso/res ꝓgruos atq̃ testes le/gitios. Judices aũt dñt c vti equitate: testes ẋitate: accusatores intẽtõe ad am pliadã cãm: defensores ex d tenuatõe ad minuẽdã cãz.

Itẽ damasus papa. Qui/libet in causa duas psonas gerere non valet.

e Nullus introducat p sonaliter ad cãm: sz accusa tores t accusati eq̃ audiãt rõe: iuxta qõ ordo exigit. Accusatores ẋo t iudices nõ idẽ sint: sz p se accusato res t per se iudices p se te/stes p se accusati vnusquis f q̃ in suo ordĩe. Jnscriptõ g sp fiat: vt talionẽ calũnia/toꝝ recipiat: q̃ añ iscriptio nẽ nẽo dz iudicari vl dam nari cuz t leges seculi hec h eadẽ retineãt: vt codice li. ix. ti. de accusationib⁹. co/dice li. ix. de adulterijs: ti. de abigeis t inscriptõib⁹.

i Aliq̃n ẽt sine inscriptiõe accusatio fieri põt: ea eniz q̃ ꝓ officiales pdidi⁹ nun ciantur: etiã citra solẽnia accusationũ posse ppendi: incognitũ nõ ẽ. Itẽ codi/k ce de adulterijs. Si mari tus iure mariti: hoc ẽ ifra sexaginta dies vtiles ad/ulteriũ vxoꝛis sue accusa/l re voluerit: quã ex sola su/spitione reã facere valet: si cõtinet vinculo inscriptio m nis. Jtem A b acti aialis n accusatio nõ solũ cũ inscri o ptiõibus sz etiã sine ea ob p seruatiõe ꝓponit. Itẽ Si ds in iuriã ab aliq̃ passum putauerit: t q̃relã deferre q voluerit: nõ ad stationari os recurrat: sz pſidalẽ ad/r eat ptãtẽ aut libellos offe s rens aut q̃relas suas apõ t acta deponẽs. Jn alijs ãt crialib⁹ causis dignũ ē: vt inscriptiões ꝓponant: que magnitudinez videlz cris tpusq̃ designẽt: vt adul/terã ptẽ digna legũ terere possit auctas. Jn scriptõ ẋo sp fiat vt talionẽ calũ/niator recipiat: q̃ añ iscri/ptionẽ nẽo dz iudicari vel dãnari cũ seculi leges hec eadẽ retineãt. De domo etiã iudicis accusator vel testis ꝓduci nõ dz ne i cãz suspitionis incidat iudex. Uñ nicolaꝰ papa. Suspi tionis incidat in crimen iu dex de domo cuius accusa tor vel testis ꝓducitur.

v Ontra ritũ eccliasti/cũ cõtraq̃ veneran/das leges si ꝓducit accu/x sator vel testis de ipialib⁹ edib⁹ t cui ipari põt: cũ ad siq̃s se. q Nõ obstationarios. i. nõ pedaneos iudi ces. r Aut libellos cũ crialiter. s Aut q̃relas cũ ciuiliter. t Jn alijs male exemplificat magister verbũ vbi nõ cogit q̃s inscribere sed veros casus po/sui. ē. ij. q. iij. ꝯ notandũ. t. q. vltima. in summa.

v Ontra ritũ. leges extra de offi. iudi. dele. causã. ff. de iur. om. iu. q̃ iurisdictõi. x De ipialib⁹. ō domo cuiusliber iudicis: de h dixi. iij. q. v. accusatores. Judex ar. q̃ sic: eẽ de ac. sup his. C. de fi. instru. l. ij. ar. C. de ad uo. diuer. iu. l. j. dico q̃ sic lz q̃dã legiste sec⁹ dicãt. g Semp fiat. nisi i casib⁹ notat. l. ij. q. vl. i sũma. h Dt codice. istõ vt respicit verba seq̃ntia. i Ali q̃n ꝓ officiales: h exẽplũ nõ vz: q: ibi nõ fit accusatio: lo quit enĩ in notorio crie ista lex: q̃ solũ officiati denũciant si enĩ denũciat offi/cialis aliud crimen ei nõ credit nisi ꝓ/bet legitie. vt. C. de accu. ea q̃. C. de cu/riosis curiosi. li. xij. k Si matrimoniũ. lx. dies a tpe diuoꝛ tij cõputandos. vt ff. de adul. l. iis cui. ꝯ. pe. lz iure exnei põt eã accusare pꝰ hos dies: ẽt dũ tñ excesserit q̃nquẽni/um. vt. ff. e. ti. mari ti. lz ad thoꝛi sepa/ratoz etiã pꝰ septẽniũ pt vt. xxxiij. q. ij. ad monere. Cõsistit ãt ius mariti i h: q̃ ex suspitiõe faẽ vxoꝛez reã: t q̃ pferr alijs accusatoꝛib⁹ t q̃ n i scribit: t q̃ non pu nit q̃si calunniatoꝛ fz q̃dã: nisi euidẽs sit calũnia: vt. C. ō adul. iure mariti. ff e. if cui Jure tñ no uo tenẽt vir inscri/bere: vt i auẽ. vt lz. ma. t aute. ꝯ. cãs. coll. ix. t ex de ꝓcu. tue. fm canonẽ nõ vr q̃ sustineat pe/nã taliõis vt. xxxiij q. v. hec imago. sed h ẽ ꝛm cũ agit ad thoꝛi separatoꝛ. secus si agat ad penã le/gale: vt ex de ꝓcu. tue. l Quaz ex suspitiõe. xxxij. q. j. c ij. m Ab acti. cũ ds gregẽ abi/git vel partem.

n Jnscriptõib⁹ scz cũ agit crialiter o Obseruatõe. i. cũ ciuiliter. p Sicꝫs. C. ō accu siq̃s se. q Nõ obstationarios. i. nõ pedaneos iudi ces. r Aut libellos cũ crialiter. s Aut q̃relas cũ ciuiliter. t Jn alijs male exemplificat magister verbũ vbi nõ cogit q̃s inscribere sed veros casus po/sui. ē. ij. q. iij. ꝯ notandũ. t. q. vltima. in summa.

v Ontra ritũ. leges extra de offi. iudi. dele. causã. ff. de iur. om. iu. q̃ iurisdictõi. x De ipialib⁹. ō domo cuiusliber iudicis: de h dixi. iij. q. v. accusatores. Judex

tñ suos domesticos cogit recipe ℨ se: vt .C.ò assess. sip.

a QE quinta. De iure ter ē citand.

Quiliber: vt. xxiij. q. iij. de illicita: si tñ ad pri mam citationem non venerit deliquit: quia spernit mandarum iudicis ⁊ punitur. ff. si quis in ius vo. nō ic. l. ij. ⁊. ff. si quis ius di. nō ob tē. l. unica: ⁊ p̄sta bit sūprus litis die illo factos: vt. C. de iud. sancimus. Et agit hic de inducijs citatorijs siue ex pcratorijs q̄ dant epis: ⁊ cedē dātur p̄sōis ⁊ dyaconi nibus: vt. xv. q. vij si aūt: ⁊ dicēs ē de his. ℨ. iij. q. ij. ī sū.

Q.V

b QVisqs (ma. Casus. epus accusatus: si. ℨ. tps vnius mēsis a tpe receptiōis lr̄arum nō venerit excōicatur: si allegat iustū ipedimentū dab̄ ei alius mensis ℨ remanebit excōicat⁹ quousq; ꝓbabit iustū impedimentū: ⁊ si non venerit se cūdo mense dāna bit. Si vero accusator non venit die statuto: excōicād⁹ ē: sed si iustā ꝓbat absentiā absoluet: et p⁹ modū ager. Itē ē casus fm. h. ⁊ fm cū exponit: p⁹ mēsem. i. post p̄n cipiū secundi mensis. Alius casus. Aliqs vult accusa re epm: vadit ad primatem: vocat eps: eligit iudices eps deinde vocat ab eis: vt sit tali die cor̄ eis: ⁊ si rūc non venerit: suspendat: si aūt miserit nunciū qui alle gat iustā cām absentie vel aliā iustā excusationez dab̄ ei alius mensis: ⁊ si in fi. secundi mēsis nō venerit rūc excōicatur. Et fm hoc exponē post scōm mensē. i. post finē secūdi mēsis: ⁊ sic nō obstat. ℨ. ca. pr. q. ij. si egro rans: qz ibi dab̄ tert⁹ mensis ad cōuincēdā maliciam eī de do. ⁊ cōtu. cū olim. c ¶ Ex ea. no. q̄ cōpuran dū sp tps ē a receptiōe lr̄ar: vt hic. xvj. q. iij. placuit: eī de ap. sup eo. ⁊. C. de excu. tu. l. q̄nquaginta: nec cō putabit dies in quo recepit suas: vt. ff. siquis cau. l. ſ. d ¶ Alterꝫ. ſz obijcit aut prim⁹ mēsis fuit pēptorius aut nō: si nō: ḡa excōicab̄ ℨ illud. xxiij. q. iij. de illicita si fuerit: ḡre dab̄ ei alius mēsis postea. Itē qualr fuit ꝑ missū pemptoriū prima vice ℨ illud: eī de dila. dilecti. si vis renere casū. h. dic q̄ ꝑ ex cā fuit primo missum p emptoriū: vt eī de in integ. resti. tu. ex lr̄is in fi. ⁊. ff. ò iudi. nō nūq̄. ⁊ sequēs pemptoriū dab̄ ad cōuincendaz maliciā: sic. ℨ. v. q. iij. c. j. fm aliū casū nō ē prim⁹ pem ptorius fm hoc dic q̄ nō punit ꝑ snia excōicatiōis sed suspēsiōis vel alia: nā bñ punit quis in citatōe nō per emptoria: vt. v. q. ij. pūti. C. de iudi. sancim⁹. ff. sicḥ in ius vo. nō ic. l. ij. e ¶ Nō cōicet: in sacramentis.

f ¶ Occurrere. ſz pone q̄ iudex ita dixerit: si nō ve neris die illa sis excōicat⁹: ⁊ ille nō venit: qr nō p̄t ve falsū testimoniū dicēdum adhibeē: fiūt suspecti iudi ces ⁊ lupi custodes. Q.V

a QE quīta xo q̄sti one ī pcilio car thaginē. iij. sic iuenit diffinitū.

Mō ē a cōmunione suspendendus qui die statuta ad causam venire non potuit.

b QUisquis epōrum ac cusatur ad primates puincie ei⁹ ipe causam de ferat accusator: nec a cōio ne suspēdat: cui crimen in tendit nisi ad cām suā di cendā electoꝝ iudicuꝫ die statuta lr̄is euocatus mi nime occurrerit: hoc est in c fra spaciū mēsis ex ea die: qua eū lr̄as accepisse cōsti terit: q̄ si feras aliqs ne cessitatis cās ꝓbauerit: q̄ bus occurrere nō potuisse manifestū sit: sue cāe dicē/ d de intra alterū mēsem inte grā habeat facultatē: vex tādiu post mensē secūdum e nō cōicet donec purgetur. Si aūt ad vniuersale pcili f um occurrere noluerit: vt vel ibi cā ei⁹ terminet ipe g in se dānatōis snīam dixis se iudicet tpe sane quo nō cōicat vel in sua eccl'ia vel h parochia cōicet: accusatoꝝ eius si nūq̄ diebus cāe di cēde defuerit subtrahēs se a cōione nō remoueat. Si vero aliq̄n defuerit subtra hens se restituto in cōione i epō: remoueat a cōione ac cusator: ita tñ vt nec ipi fa k cultas adimat peragende cause: si se añ diē statutum nō voluisse ℨ ñ poti⁹ se oc i currere ꝓbauerit. Q.VI

Questio VI

QExta vero questio eo dem capl'o termina tur in quo sequitur.

rire: nūq̄d erit excōicat⁹. vt q̄ nō. Mā ⁊ audiet ꝑ cā absentie ⁊ ꝓbata cā nō absoluit: nec enī extat cōdi tio: qz nō dicet nō venisse: ex q̄ casu nō venit: vt. ff. ò cōdi. ⁊ demō. l. ij. nec ꝓpōsuit iudex excōicare ipsuz ī oī casu ℨ ī casu cōtumacie tm̄: arg. ad ꝑ. ff. de sol. si seru⁹. ꝓ. ī fi. ⁊cū nō fuit ꝓtumax penā ꝓtumacie nō patiat: si nō venit: vt. ff. ò re iudi. cōtumacia io. Sol'excōicatus ē sed absol uit sine expens. qz excōicatio tenet nisi in duo/bus casib⁹: vt eī de sen. eī. per tuas. h g ¶ Dā nationis. cū lis ē cōrest. vel legit tur ò snia excōi cationis. h ¶ Cōi et. ar. q̄ ē suspensus in vna eccl'ia et in altera: qz cū sit tm̄ vna ecclesia nō pōt esse par ti intra parti eī eccl'iaz: vt. xxiij q. j. loquit ⁊. vij q. j. s. dis pbiter ar. ℨ. lvij. di. si dis de alterius. i ¶ Accusator Sed quia co gitur iste accusare ℨ illā regulā:

C. vt nemo inuit⁹ agere vel accu. cōpellatur. Item nōne primo accusar⁹ esset admonendus: vt. C. q̄ ac cu. nō pos. qui crimen. Fortte hoc ē speciale in epo: si cut aliud. ℨ. c. prox. q. iij. c. iij. ⁊ hoc obtineris cuz ex accusatione orta ē infamia ℨ epm: ⁊ tō cogit accusa tor ꝓcedere: vt. ℨ. px. q. j. quidā. r. q. vl. epiphanium vel hic inscriptū fuit: ⁊ tō cogebat ꝓcedere: vt eī de acc. licet in fine. si aūt nec accusator nec accusat⁹ ve nit: tunc neuter ē puniendus. ff. sicḥ in ius vo. nō ic. l. ij. ·ꝟ· vlti. Item habes hic q̄ si accusator non pro bat iustam causam absentie: āmodo non audiet de illo crimine: vt extra de accu. licet. C. qui accu. non pos. l. iij. Item fortte vbi de crimine agitur etiā ciui liter. ff. de iur. fis. l. ij. ·ꝟ· senatus. itē vbi accusat in strumentū falsum: vt eī de fide instru. cōtingit. Itē vbi accusat mr̄imonium: vt eī qui ma. ac. pos. p tu as. Idem vbi p̄figit terminus ad inducēdos te stes: vt eī de ꝓba. licet. Itē vbi ꝓponit terminus ad acceptiones ꝓponēdas: extra de excep. pastora lis. Itē vbi impedit status alicuius: vt. C. de inge manu. diffamari: secus autem in ciuilibus negocijs vbi per trienniū expectat: vt. C. de iudi. ꝓperandū. k ¶ Adimatur: vt. C. qui accu. nō pos. si ea: ⁊ di. l. qui crimen. i ¶ Probauerit: suū sacm̄ sufficit. hoc casu: vt. xxij. q. j. c. j. C. de re. cred. in bone. c. di. optatum. eī de ꝓcu. ex insinuatione. nō enī requi ritur q̄ plene ꝓbetur causa absentie: vt eī de sen. ⁊ re iudi. cū ber. ar. ℨ. eī de in integ. rest. ex litteris.

a Illud.non admittat̄:istud est expositū.s̄.iij.q.v. si accusatorū:et.c.j.⁊.iij. b ¶ Nō admittatur. quidam dicūt ꝙ in nullo crīe admittit̄ contra ep̄m.

c Omnibus.excipiuntur excōicati: vt.s̄.eo.q. j.c. item serui ⁊ īpuberes.vt.iij.q.vij.§. tria in prin. & mīores:vt.C. de auc̄. p̄stan.l. clarum/⁊ in cāu quē hēs: ex̄ qui ma.ac.pos.cum in tua/ Item fallit in vsurario: vt ex̄ de vsur.qꝛ frustra/ Itē fallit in libertis et parentib⁹: vt.ij q.j.ꝓhibentur. Itē in muerlie: vt. xxxij.q.j.§. h̄ in mulieribus

In ciuili ⁊ ꝓprio dūtaxat negocio ad arguendū admittitur qui in ep̄i accusatiōe culpabilis reperitur.

a Illud v̄o placuit: vt cū agere ceperit in ep̄oꝝ iudicō si fuerit accusator/ ꝑsona dānabilis:de cetero ad arguē/ b dū nō admittat̄ nisi ꝓprias causas nō tn̄ eccl'iasticas vel crīales asserere voluerit.

Itē ex ꝯcil'.carthaginēsi.iiij

Propriam cām agere valet cui accusare non licet.

c Omnib⁹ quib⁹ accusatio denegat̄:ī ꝓprijs causis accusandi lnīa nō ē denegā/ Ida.tē felix papa oīb⁹ ep̄is

In accusatione ep̄orū deficiens ciuiliter tm̄ experiri poterit.

Si accusatoꝝ ꝑsone in iudicio ep̄oꝝ culpabiles apparuerint ad arguendū non admittant̄:nisi ꝓprias cās asserere: non tn̄ crīales vel eccl'iasticas voluerint. Itē hadrianus papa.

Quod si accusatorū ꝑsone ⁊ iudicio ep̄oꝝ culpabiles apparurint:ad arguendū nō admittant̄ nisi ꝓprias cās asserere vt supra eisdē v̄b. Causa.V

Ca.V In infamiā cuiusdam ep̄i chartula accusatiōis occulte cōscribitur:tandē accusator ꝓcedit in publicum. Episcopus aūt seml'lr̄is euocat⁹ cause sue die statuta adesse nō valens ꝑ ꝓcuratorez iudici se r̄pn̄tauit absq; sinodali audientia dānat̄:demū iudicio ꝑ appellationē renouato de accusatoris inimicicia ep̄s ꝯquerit̄:tandē ī ip̄a probatiōe deficit accusator. Primo querit̄:qua pena sit feriendus:qui famosū libellū clāculo scribēs ꝓbare negligit:que litteris mādauit Secūdo quotiēs sit vocandus ad causaz:anteq̄ sn̄iam damnationis excipiat. Tertio an ꝑ ꝓcuratorē cām suaz agere valeat: qui ꝑ se ipsum cāe sue adesse nō pōt. Quarto an absq; synodali audientia sit dānandus Quīto an iō aliquis habendus sit inimic⁹:qꝛ crimē alterius indicat. Sexto qua pena sit plectendus:qui qd̄ intulit probare nō valet. Questio.I.

Ex prima qōne hadrian⁹ papa scribit dicēs. Flagelletur qui scripturā in alteri⁹ famā neglexerit ꝓbare.

e Qui in alterius famaz publice scripturā aut verba cōtumeliosa cōfinxerit:⁊ reptus scripturā nō ꝓ/ f g bauerit flagellet̄. ⁊ qui eam prius inuenerit rūpat si non h vult auctoris facti cām īcurrere Itē gregori⁹. De eodē

i Quidā maligni spiritus cōcilio replet⁹ ꝯtra castoriū notariū ac responsalē nostrū nocturno silencio in ciuitatis loco cōtestationem posuit in ei⁹ crīe loquentem mihi:⁊ etiā asserebat euz de faciēda pace callide contradicentem qui si nō exierit ne k q; publice confessus fuerit: quisquis ille sit:qui hoc agere presumpserit:vel cōsensuz tante iniquitatis cōcilio prebuerit:ex dei ⁊ dn̄i nr̄i ihesu christi spiritu diffinimus: vt sancti ei⁹ corporis ac sanguinis participatione priuatus sit. Si vero quia latet ⁊ q̄/ l niam nescitur teneri ad disciplinā nō vz:si tāti mali ꝯsci⁹

Q Vi in alterius:publice.i.in publico loco. f ¶ Flagellatur.s̄m legez capite punitur.j.c.si q̄s Nota penas corꝑales infligi s̄m canones: vt. s̄.xlv. di.cū beatus. g ¶ Et qui sic.C.de fur.ciuile. h Incurrere.pōt tn̄ ꝓbare crimen si vult.ff.de iniur.

Q eum qui Vidā maligni:qui nō exierit nōne debuit admonitio p̄cedere excōicationē:vt.xij. q.ij. indigne:sz forte h̄ p̄cessit qꝛ illd̄ tp̄s h̄ nō adijcitur vsq; ad qd̄ tp̄s teneat̄ exir̄ statī tenet̄ exire qd̄ si n̄ fecerit ex q̄ ē ī mora statī īcidit ī excōicatōz:ar.ij.q. vij. q̄propter.j.q.j. ꝯstat.ff.de māu test.libertas: sz vr̄ ꝙ q̄diu pōt exiere ꝙ nō sit excōicat⁹. ff. de v̄b.ob.ita stipulat⁹.§.j. Petr⁹ hispan⁹ dixit expectādū vsq; ad xl.dies.extra de pur.ca.c.vl.hec tn̄ v̄itas ē ꝙ cōditō affirmatīa al'r expōit̄ q̄ negatīa.cū ei d̄r si ītrauer/ capitoliū expōit̄ sic.i.si ⁊ cū p̄mū potes ītrare ītres:vt.ff d̄ ꝯdi. ⁊ demō. ꝯditō/ sz ꝯditio negatiua sic expōit̄.si n̄ ītrauer/.i.cū p̄mū d̄sinis posse ītrare vt.ff.d̄. v̄b. ob. ita stipulat⁹.§. j.nisi ī cāu h̄ posito ⁊ in cāu lib̄tat/:vt.ff.d̄ manu.test. lib̄tas. k ¶ Publice. ꝯ.j.d̄ pe. di.j.§. his auc̄tib⁹ vbi pēitēti d̄r n̄ tibi dico vt te ꝓdas sz istud ē ꝓ detestatōe crīs: vel ibi loq̄t̄ d̄ occulto crīe sz h̄ d̄ manifesto lz ꝑsona sit ignota. l ¶ Ad disciplinā.i. correctōez

Infamiam cuiusdam ep̄i. De prima Hic queritur q̄ pena punit̄ qui famosū libelluz vel falsum cōposuit occulte:⁊ ꝓbare nō vult qd̄ scripsit. Et distinguit̄ aut certum ē q̄s cōposuit aut nō si certum ē aut nō est cōuict⁹:aut spōte cōfessus: si cōuictus s̄m.l.de/capitat̄:vt.j.ī.l. siq̄s:⁊ fit ītestabilis:s̄. cā ꝓxi. q.iij.ob carmen s̄m canones v̄o subijcit̄ verberibus:vt.j.e.c.j.si v̄o sponte cōfitetur cū nō pōt ꝓbare mitius cū eo agit̄:vt.j.e.c. ij.in fi.si nō est certū.dz admonerij vt ꝓdeat ī publicū ⁊ ꝓbet qd̄ scripsit:qd̄ si nō fecerit: p̄mo priuabit̄ sacr̄is postea excōicabitur: ⁊ hoc est cū innocēs aliquis infamatur secus si re⁹ fuerit q̄ accusatur: qꝛ expedit pctā nocentium nota esse. ff.de iniur. eū q̄ ī prin.

a ¶ Poterit. Sed nõne reus hunc accusatorẽ posset remouere qz eũ nõ premonuit. vel qõ verius est: qz ei suspect' ẽ. vj.q.j. qui crimẽ. Sz forte de innocẽtia sui cõfidebat: sed certe licet iste sit infamis ipso fcõ ⁊ per sniam: tñ in odiũ suũ ⁊ in fauorẽ rei admittit ad accusationẽ: vt sic clare at de innocẽtia rei ⁊ vt accusator non probãs puniat' de calũnia: ⁊ sic ẽ hic spãle q̃ aliqs crio lus admittitur ad accusationẽ lz non psequat' suã vl' suo rũ iuriã. b ¶ Er rorem. ẽ. di. viij. cõsuetudo. ẽ. ij. q. c Sij. ꝟ. notãdũ. Jd d ¶ Si quis capitali. Si capitale fuit crimẽ conscriptum: alias non: vt. ẽ. prima q.iij. ob carmen. ꝟ. itẽ in criminali.

e ¶ Ocatio. si ter citetur quis: licet nõ dicatur p̃emptorie: tñ suffi cit ẽ vt p̃emptorie sit citat' vt. C. quõ ⁊ qñ iudex ꝓsenta neu: ⁊. l. tres denũciationes: ⁊. l. cessãte. Illud tñ appo nere dz iudex q̃ p̃ ẽptorie citet: et dz cõminari pri si nõ venerit q̃ ꝓceder ff. de iud. i pempto rio: vel in pria vel secunda vel tercia citatione põt cita re pẽptorie: vt ex̃. de in integ. rest. tũ ex litteris i fi. ⁊. ff. de iudi. nõ nunq̃ dũmodo nõ matu rẽt pẽptoriũ nimis vt ex̃ de dila. dilct.

a.ii g ¶ Venerit: si alt qs inuenit rome p̃ sua necessitate: vel ex cã legatiõis vel appellationis non cogit ibidẽ rñdere sed põt domum re uocare: vt. ff. de iu di. l. ij. ꝟ. ea quoq̃. ff. quib' ex causis i pos. ea. l. ad cogni tionẽ: ⁊ in auc. de sanc. epi. ꝟ. si vero epi. Secus ẽ si sit ibi ex voluntate vt ⁊ phibit' corp' ⁊ sanguinẽ dñi pcipere p̃sũpserit: anathematis vltõe pcutiatur: ⁊ vt fallax aut pestifer a sctẽ eccl'ie corpe sit diuisus. Sin aũt in eadẽ ciuitate ingressus publice poterit docere que dixit: vel forte sciẽs se nõ posse que b scripsit ostẽdere errorẽ suũ fuerit apte cõfessus dñici corpis ac sanguinis ptici patõe nõ sit p̃riuat': neq̃ a sctẽ eccl'e corpore alienus existat. ⁊ dẽ in concilio elibertano. Anathematizentur qui famosos libellos

c Sj qui inuenti fuerint famosos libellos ĩ ecclesia ponere: anathematizent. ⁊ tẽ codice libro nono. ti. de famosis libellis. ⁊ mpator valentinian' et d valeri'. Si ꝺs famosuz libellũ siue domi siue in publico siue in quocunq̃ loco ignar' reperit: aut corrũpat p̃iusq̃ alter inueniat: aut nulli cõfiteat' inuẽtum. Si vero nõ statĩ eas dẽ carthulas vel corrupit vel igne cõbusserit: sz vim ea⁊ dolose manifestauerit sciat se quasi auctorẽ hmõi delicti capitali snĩa subiũgandũ. hmõi aũt libellus alteri' opinionẽ nõ ledat.

Questio. II

Ocatio aũt ei' q̃ ipetit': nõ semel sz bis ⁊ tercio p̃ogruũ spaciũ rõnabilib' script' dz fieri. Unde damasus pa. scribit dicẽs.

Uocatio ad synodum eius qui ipetitur ⁊ inscriptis p

Uspaciũ fiat cõgruum

c Ocatio ad synoduz iuxta decretũ patr' canonica ei' q̃ ipetit': rõnabilib' scriptis p̃ spacium dz fieri cõgruũ atq̃ canonicũ: qz nisi canonice vocat' fuerit suo tpe ⁊ canonica ordinatiõe: lz venerit ad cõuentũ f q̃cũq̃ necessitate: nisi spõte voluerit: nullaten' suis respõdebit insidiatoribus

Itẽ siluester papa. Qui bus temporũ spacijs reus

vocetur ad causam.

g Presenti decreto censemus: vt in primis paternaliter vocent' ⁊ p. vij. dies expectent' nulli' eccl'iastice rei interdicta licẽtia: huic vero expectatiõi itẽ b addant'. vij. dies interdicta eccl'iaz itrãdi licẽcia et oĩa diuina officia audiendi: post vero addant' duos i dies q̃b' a pace ⁊ a cõione sctẽ eccl'ie sint suspensi. Deinde vero iterũ alijs duobus sub eadẽ expectatiõe expectent' q̃b' vno die sup addito oĩ expectatiõe veluti iã desperata venia re' mox anathematis gladio feriat'. ⁊ tẽ damasus papa

Nullius accusatio per scripta suscipiatur.

k Elatũ ẽ ad sedẽ apostolicaz vos accusationes frat⁊ p̃ scripta suscipe abs q̃ legitimo accusatore qõ deinceps in oĩ orbe terrarũ fieri aplica auctẽ prohibemus: ⁊ qõ nup factũ est absq̃ vlla retardatõe corrigere curamus. Nec vnq̃ p̃ius p̃ scripta eor' qui accusant' cãs discutere q̃ p̃ q̃relantiũ institutionem vocati canonice ad synodũ veniãt: ⁊ pñs p̃ p̃sentẽ agnoscat veracit' ⁊ intelligat in auc. c. ꝟ. si ꝺs eps aut clerici'. C. de epi. ⁊ cle. oẽs. ꝟ. i hac. Nã roma cõis ẽ patria: vt. ff. ad munici. roma. nã cũ epi faciũt ꝛcilia bñ tenet' ibi q̃libet rñdere ex̃ ꝺ libel. ob. c. j. nã illuc q̃libet generali citatione citat': vt di. xviij. ꝓ totũ. Quare ꝑ dicit ꝺ q̃ nõ teneãt' rñdere coram synodo. Dic q̃ appellat ꝺ synodũ aliquẽ conuẽtũ eꝺ or' q̃ppẽ nccĩ tat'aliquã fit: si tñ synodi cã veniũt. Vel dic q̃ spãle ẽ ĩ accusatõe: vt accusat' nõ teneat' rñdere cozã synodo. sec' ĩ ciuilibus causis.

Presenti. vel intelligit ꝺ c. de raptoribus rex ecclĩasticaz vl' ꝓpter odiuz eoz vl' de clericĩ ĩ eaꝺ ciuitate cõstitut: q̃ꝺ' miores iducie ꝙs remot: vt ĩea. q. iij. si egrotãs. vl' de laicis vt sunt pñales adiectões vel p ꝙs q̃s expectat' et p' ꝙs canoice ⁊ p tpus legitimũ citat' ñ venerit vl' nõ ⁊ p illud. ẽ. xviij. q. iij. de illicita.

h ¶ Addãtur. si. C. de iud. auẽ iubemus. ex̃. de do. cum olim

i ¶ Cõmunione. sed nonne ẽ eadẽ hec pena cũ pria. nã cui i terdicit' eccl'ia i terdcã sũt sacra eccl'ie vt. xij. q. ij. de viro. ⁊. xxiij q. ij. latoze. Jrẽ nõ p̃t ĩtelligi de cõione fidelium qz de illa loquit' i fi. Sz dic q̃ loq̃tur de cõione frat⁊. i. q̃ non cõicabit alĩ' frib⁹ : vel in choro vl' i mensa vl' in dormitorio.

Elarum. scripta sic ẽ. ij. q. viij. per scripta.

a Testimoniū iudiciale. nā ꝑ lras pōt aliqs phibere alīq testioniū fame sue. vt. lxxj. di. cōneo. ꝛ. c. hoꝛtamur. ꝛ ō ꝛ. di. j. iubem⁹. sz iudiciale nō. b Ira. qz

c Stpe ire nō discernit hō qō iustū ē. vt. xj. q. iij. illa ¶ Primates. pacificare. pōt ꝑ iudex cōponere in ter ꝓres. vt. xc. dis. studendum. ꝛ. xxiij. q. vlti. si quis mēbroꝝ ꝛ. q. iiij. si illic. ff. de no. opere nunc. l. j. §. pōr. et ē. si. ff. ō vsu. equissimuz. Sz hoc veruz est in crie qō nō indu cit depositiōem qz in aliis licet cōponatur. pōt iudex ex officio suo de crie inq rere. vt extra de collu. c. j. ꝛ. ij. ꝛ C. de abol. l. ij. Siliter i denū ciatiōe non ad mittit compositio. vt. ℈. ij. q. vij. quaꝓpter vel intelligitur cuz non accusat de iniuria facta eccles'e. sed persone. xxiij. q. iiij si is qui. ꝛ sic ñ obstat. ij. q. vij. quaꝓpter. vel melius ibi loq. tur in denuncia ciatiōe ad quā qlibet renetur de hoc notaui. ℈. ij. q. iij. §. no randum in fine.

d Quid eis. sic. iij. q. ix. indi cas. ex. ō dila. p terea. ex ō ap. si gnificantib⁹.

ea q ei obijciū: leges enī se/culi accusatores pntes exigunt ꝛ nō pscꝛpta abūtes: vñ canonica patrū instituta nō sel' sz sepissime clamāt nec ac
a cusatōes nec testioniū vllū p scꝛpta posse, pferre: nec de aliis negocijs q̄cūq testioniū dicāt: nisi de his q̄ sub eoꝝ pnia acta eē noscunt. Siliꝛ ꝛ q̄ accusare eū elegerit pñs p se ꝛ ñ p aliū accuset iscꝛptōe videlicet pmissa. Hecꝛ vlluꝰ vnq̄ iudicet: ātecꝛ legitios accusatores pntes habeat ꝛ locū defēdēdi accipiat ad abluēda cria: curā ō q̄s ē: ne
b ira cuiq̄ surrepat faciatq̄ ci cius oē qō nō licet. Ite felix papa anastasio et oīb⁹ orientalibus epis. Vi aut timore electi aut suis, reb⁹ expoliati ad synodum non vocentur.

c Si primates accusatores eoꝝ cū eis pacificare familiariter mūe potuerit: tūc tpe legitio eos ad synoꝺ canonice antea cōuocatā nō infra augusta tēpa canonice cōuocēt: ꝛ nō pri⁹ q̄z eis per
d scripta significent q̄d eis opponit: vt ad responsionē pre parati aduenīāt. Nā si aut vi egritudo iudicis vel partis ꝓrogat diē. ff. de re iudi. q̄sitū. imo eriā si ꝓbabili cā absit nō ꝓcedit ꝺ cum. vt ex de of. dele. ꝺ sultatiōib⁹. Ite fm hoc nō esset melioꝛ conditio illi⁹ q̄ abest. ex iusta causa q̄s illi⁹ qui abest ex iiusta cā. qz q̄ nō vult itereſſe. suffic ei si mittat ꝓcuratoꝛez. vt. ff. de ꝓcur. l. j. Et generaliter traditur ꝓ regla quotieſcūq; q̄s abest ex neceſsitate nō ex voz lūtate subueniꝛtur ei. siue hēat ꝓcuratoꝛez siue non. vt. ff. ex q̄. ca. ma. sed ꝛ si. §. vlti. Ite sufficere debet talis qui allegat cām absntie. vt lxv. di. si quis. Econtra ꝓbat q̄ nō suffic mitꝛtere ꝓcuratoꝛē qui alleget cām absentie. nisi alleget causā cāe. vt. xviij. di. epi scop⁹. Nā sicut q̄s pōt mittere nunciū. sic ꝛ ꝓ curatoꝛez. vt ex de ap. cōstitu⁹ Nec excusat q̄s p iustā absēriaz quin fiat missio in possēſ. bonoꝝ suoꝝ. si non sit qui defendat euz. vt ex de eo qui mit. in pos. c. vlti. nec exuli subuenit si non reliquit ꝓcuratoꝛem. vt. ff. de mino. papinianus. nec ei qui appell'. causam.

Quod aūt in cā iiuriarū dat ꝓcuratoꝛ. Ite i crie suspecti. vt. ff. de ꝓc. nō solū. §. vlt. Et i mioꝛib⁹ criminib⁹. ff. an per aliū cāe ap. l. j. quia in leuibus criminib⁹ non fit inscriptio. ff. de accusa. ꝛ ad allegādū causas absentie i ciuili dari pōt ꝓcuratoꝛ. sed i actiōe populari nō pōt ꝓcuratoꝛ dari. ff. de ꝓcur. licet. ꝛ in cā status. vt. C. de assēſ. tol. l. j. q̄ dā eriā cogūt dare ꝓcuratoꝛē vt epi. vt. j. c. q̄z epi. vl lustres pone. vt. C. de ꝓcur. l. vlti. de ℔ pleni⁹ inueni/

f Si egrotās legatū. sed nūq̄d re (es. ij. q. vj. siq̄ñ. nec infirm⁹ vl absens ex iusta cā ex necessitate ꝓ curatoꝛē mittere rūsurū noīe absentꝭ. nō videt. ex ō ꝓcur. querelā. nā si ꝺ abūtē ferat' sntia. ꝛ ipse postmodū ꝓbet iustā cāz absentie. retractat' sntia licet nō miserit ꝓcuratoꝛē. vt ex. de sen. ꝛ re iudi. cū berthold⁹. ꝛ. vij. q. j. pñtiū. imo ꝛ si sub pena ꝓmisisset aliqs stare iudicio ad certū diē. si ꝓbaret iustā cāz abūtie subuenit ei. vt. ff. de arbi. si cū dies. §. si q̄s ex litigatoꝛib⁹. naz aut timoꝛe electi aut suis reꝺbus expoliati fuerit: nec canonice ad synodum vocari possint: nec respōdere emul' debēt anteq̄ canonice restituant' ꝛ oīa sua legaliter eis reddāt'. His aūt auctibus euidētissime dat' intelligi q̄ ni si q̄s canonice vocatus fuerit etiaz si aliq occasione ad synodum veniat: suis nullatenus cogit' respōdere isidia toꝛibus. Canonica autez vocatio est qñ seruato dierū interstitio fm auctem bti silue stri cause sue litteꝛ adesse iubetur: q̄bus q̄d ei obijciat': auctē felicī pape significari

e Quod aūt ꝓcuratoꝛem cāz suā agere valeat: q̄ impeditus cāe adesse nō valet auctē romane synodi: q̄ tpe hadriani pape celebrata est ꝓbari videt': in qua sic statutum legit'. Pro se legat ad synodum mittat quez grauis necessitas premit.

f Si egrotans fuerit epūs aut aliqua euz grauis necessitas detinuerit: ꝓ se legatū ad synoduz mittat: nec sequitur. vt. ff. eum qui ap. in prouincia debere defendi. l. j. ꝛ. ij. nec absenti causa reipublice. vt. C. de in integ. resti. ignozare. Ad hoc dicūt quidā. q̄ actoꝛ semp tenetur mittere suū ꝓcuratoꝛē siue possit siue nō possit venire: ꝓ id qō legit'. ff. de diuer. ꝛ tempo. prescrip. l. j. reus aūt nō tenet'. Melius pōt dici. q̄ siue sit reus siue sit actoꝛ. si ꝓbet iustā cām absentie nō tenet' mittere nisi sub hac forma sit citatus vt veniat vel ꝓcuratoꝛē mittat. vt ꝓbat' ex de do. ꝛ cōm. cum dilecti. in fine. alioqn sufficeret talē mittere q̄ alleget cām absentie. xviij. di. placuit. ꝛ ex de sen. ꝛ re iudi. teneoꝛ. tū si diutino ipedimēto q̄s ē detētus. si tale sit negociū qō possit expediri ꝓ ꝓcuratoꝛē. itaꝛ plene iudex possit instrui ꝓ ꝓcuratoꝛē sicut ꝓ dñm. bñ tenet' mittere ꝓcuratoꝛē talē. Et ego credo q̄ decre. querelam. tales cās appellat graues. q̄ ꝛa intricate sūt ꝛ inuolute q̄ nō de facile ꝓ ꝓcuratoꝛē pñt expediri. Sed tñ nō nego q̄n semp possit actoꝛ mitti i posꝛ. rerum absentis ex

quacūq; cā re' abest vbi actio ē tempore peritura. io. a ¶Nisi ad cām. i. si non. b ¶Aliena. vel q; vocat a rege. vt. xviij. dis. si eps. tamē canon alia tria excipit eratē z egritudinē z grauitorē ncēitatē. vt. xviij. di. placuit. Itē si ad rcēsionīū dicendū vel ad munici pales necessitates vocet. ff. si quis cau. l. ij. in prin. Itē si occupario ppio/ruz negociorum cū vrgeat. vt. ff de re iud. ptūacia. c ¶Reos. defendi s. ad excusationes ponendas z eriam ad exceptiones obūciēdas. vt eē. ō ac. veniens. z. c. super his. Deli' est eni qualēcumq; procuratorem admitti: q; absentē. zē. ff. de procu. fuū. §. publice. C. de pcu. exigē di. licet. D. di. eat p legē istam q; post lit. cōte. pōt interuenire procurator ad defendēdū in crie.

¶M crialib'. nisi in casibus notatis. ij. q. vj. si quando

c ¶Via epi/scopus. Sed quid si ita paup ē sacerdos q; nō pōt constituere procuratorē. tunc p se litigabit sicut illustres pauperes. vt i auc. de illustri. z qui supil/lustres sūt. coll. v. Jō autē inbētur sacerdotes constituere procuratores. q; non expedit seruos dei litigiosos eē vt eē. de iudi/co. c. vno. z. ij. q. vij. sic z ne cogant recedere a diuinis obsequijs. vt. C. de epi. z cle. oēs. tū etiā q; cause materiā cribus causare nosc̄unt. vt. C. de iudi. prope randum: in prin. habebit ergo q̄libet eccl'ia iconomū vt. lxxxix. di. q; z. ix. q. iij. cū simus. xvj. q. vij. q̄m in quibusdā z ille cōstituetur auctē epi. C. de epi. z cle. oēs. §. hoc nihilomin⁹. Sed quid si canonici aliqui cōtra eū volūt agere. tunc a superiore dandus ē curator ad litē sicut cū pupillus agit ꝫ tutorē. C. de i lit. dādo tuto. vt' cu. l. ij. z vl. Sz ſm iura nra canōci p se sine eo ꝓstituēt procuratorē io. Iz certe procuratorē ad a cōione suspēdat': cui crimē a intēdit: nisi ad cām suā dicē dā venire electo⁹ iudicū die statuta lr̄is euocatus nō occurrerit: hoc ē nisi eū aliena b occupauerit necessitas infra spaciū duoz̄ vel triū mēsiū: vel eo āpli⁹ put cā dicta uerit: co dice li. ix. ti. de accusatiōib⁹ z inscriptiōib⁹. Jm/c patores alex. augu. Reos capitaliū criminū etiā p procuratores abūtes defendi leges publico⁹ iudicio⁹ pmittunt Acce q; eps si ipedit⁹ cāe sue adesse nō valēs legatū p se iubeat ad synodū mittere: sz legat⁹ iste nō ad cām agēdā sz ad necessitatē synodo exponēdā mittit: q; ipeditus eps synodo pñtiā suā exhibere nō valuit. Cām aūt maxime crialem nulli nisi per se agere licz. Unde hadrian⁹ papa ait. Crialiter accusans vel accusatus p se experiat'.

d ¶M criminalib⁹ cāis nec accusat⁹ nisi per se aliquē accusare pōt: nec accusatus p aliā psonā se defendere pmittit. Ut anaclet⁹ pa. In oībus causis ptez̄ i criminalibus epi z sacerdotes pro se aduocatum habeant.

e ¶Qia eps vniuersiq; sacerdotes ad solā laudē dei bonorūq; operū actiones ꝓstituūt: debz vnusq̄sq; eo⁹ tam p ecclīasticī q̄ etiā p suis actionib⁹ excepto pu g blico videlicet crie hēre aduo h catū nō male fame suspectuz sz bōe opinioīs z laudabilis artis inuentū: ne dū hūana lucra attendūt: eterna pmia i pdant. A. IIII

¶Quodāt absq; synodali audiētia dānari ñ debeat: aucte iulij pape ꝓbat' q̄ ait. Nisi i legitima synodo eps iudicari vel audiri nō debet

k ¶Nullus eps nisi i legitima synodo z suo tē/pore aplica aucte conocata sup quibusdā criationibus pulsat⁹ audiat' vel iudicet' vl' dānet': Sinaūt aliter a quibusdā psumptū fuerit: i vanū deducat' qō egerit: nec i/ter statuta ecclesiastica vllo mō reputet'. Itez zepherin⁹ vrbis romane eps oīb⁹ epis Eps accusatus a. xij. audiat' cause vero finis ad sedē apostolicam deferatur.

l ¶Quodecim iudices q̄libet accusat⁹ eps si ncēe fuerit eligat: a quibus eius cā iudicet' nec pri⁹ audiat' aut excōicet' vel iudicet' q̄ ipi p se eligant': z regulariter vocat⁹ ad suo⁹ pmo cōuentum eo⁹ p eos cā ei⁹ iuste audiatur z rōnabiliter discernat' finis vero cause sue ad apostolicā sedē deferat' vt ibi determinet' nec antea finiatur q̄ ei⁹ aucte fulciat'. Quod vo absq; synodali audiētia crimē de q̄ solennit' z publice pt' ꝺns accusari. Idē eni in priuatis crimin⁹. vt. C. de iureiur. l. vlti. q; nec in ill' interuenit procurator. vt. ē. c. i crialib⁹ g ¶Aduoca

Quod aūt. Hec q̄stio (tū. i. procuratorē. Tractata ē. ē. iij. q. viij. Sz b̄ solū b̄ addit q; rōanus pōtifex ine ꝓcilio pt epm dānare: ve Nullus aucte generali audiri eni (. i. §. qō. no. pt cā epi. sz nō pt ēminari sine spāli mādato apse. licet absolui possit. vt. ix. q. vl. q̄uis. z. c. dudū tñ b Dnō credo. vt dixi. iij. q. viij. accusatores. z ar. ꝫ. c Quodeci epi. i. ix. q. iij. cūcta. z. c. ipsi. z (pri. i fi.

e.saluo.
a ¶ Sicut in niceno. s. iij.q. vj.neminem.

b IN loco benedictionis id est synodi.
c ¶ Mitissi/ma.sic.C. de ob se.patro.l.si manumissori. & s. iij.q.vij. si quis adeo.l.punit talem vltimo sup plicio vt.C.ō his qui ad eccl. confu. denūciamus
d ¶ Tumultu sic pōsumit de iusta electōe illius qui per clamorē ē electus. ex de elec. ofius vij.q.j. si ergo. & est si. de p. di. iij. irregilliosa.
e ¶ Excōicatiōis a cōsortio fratrū. sic. s. dis. xlv.. nemnem.

f NOnc autez. si bono zelo ds indicat crimē illi q̄ pōt pdesse & nō obesse nō est maliuolus. xxij.q.v. hoc vr. & si p monuerit eum. quem accusat. ij q.j. si peccauerit. Vel si crimen tm̄ ppone ret & nō pſequetur. puniendus esset ran ds prohibitor vt. xlvj. di sti. accusatores.

g NOn vos. hoc. c. loq̄tur de denunciatione & de secreta correctōe. & ē ar. hic q̄ quilibet ad denunciationē teneatur.
h ¶ Indicat/illis qui possūt prodesse.
i ¶ Tacendo .l. vij.q.j. quid eps dānari pbibeā: sine p̄iudicio rōane sedis oz intelligi q̄ sua auctē ds valz dānare vel dānatos absoluere: vnde gelasi⁹. Ipsi sūt canones & cetera ifra cā. Snia excōicationis notat⁹. Itē hadrianus. Saluo romane eccl'le ī oībus p̄matu manifestū est q̄ illa q̄ sūt p vnāquācz p̄uinciā. syno
a dus ipi⁹ p̄uincie dispenset sicut in niceno decretū constat eē cōcilio. ¶ ū xp̄o accusatus ad ꝯciliū venerit: dcd cōsedētiū cōsultationib⁹ agitur: aut qđ ab accusantiū pte proponit nō cōtētiosis vocibus sz mitissima verbor relatiōe pferat vñ in tol. xci. xj. legit In cognitione causarū cōtentiosi locū non habeant.

b IN loco bñdictiōis ꝯsedētes dñi sacerdotes nullus oz aut in discretis vocib⁹ pstrepe aut quibuslibz tumultib⁹ pturbare: nullus etiā fabulis vanis vel risib⁹ agi: et qđ ē deteri⁹ obstinatis discreptatiōib⁹ tumultuosas voces effūdet. Si ds em̄ vt apls ait putat se religiosū eē nō refrenās linguā suā sz seducēs cor suū huius vana ē religio. Cultū em̄ suū iusticia pdit: qñ silēcia iudicio⁹ obstrepētium turbo ofūdit: dicente ppha: erit cultꝰ iusticie silēciū. Debet q̄ dcd aut ꝯsedētiū consultationib⁹ agit: aut ab ac-
Esa.32. c cusātiū pte pponit: sic mitissima pbatōe verbor pferri vt nec ptētiosis vocibus sensus audiētiū pturbēt: nec iudicij
d vigorē de tumultu eneruent. Quicūcz q̄ in ꝯuentu ꝯcilij hec q̄ p̄missa sunt violāda crediderint: & ꝛ hec inēdicta aut tumultu aut ꝯtumelijs vl' risib⁹ ꝯciliū pturbauerint: iuxē diuine legis edictū q̄ pcipit. Ejce derisorē & exibit cuz eo iurgiū cū omni dedecore de ꝯsessione abstract⁹ a cōi cetu
e secedat: & triū diez excōicationis sñiam ferat. Q.V.

f NUnc āt q̄rit an sit aliqđ iudicād⁹ maliuol⁹ qz crimē alteri⁹ īdicat. D e hoc ita scribit aug⁹. Magz nocet q̄ crimē celat q̄z q̄ amicabilr īdicat.

g ō vos iudicet⁹ eē maliuolos
h qñ crimē alteri⁹ īdicat⁹ magz q̄ppe nocētes nō est⁹ indicādo crimen: q̄ si fr̄es vr̄os ds īdicādo corrige
i re potest⁹ tacēdo pire pmittit⁹ Si em̄ frat⁹ tu⁹ vuln⁹ bēat ī corpe: qđ vult occ'tari cūtimet secari nōne crudelit⁹ a te silet ac miscōiter īdicaf q̄to q̄ poti⁹ debet mānifestare crimē: ne deteri⁹ putrescat ī cordꝫ Idē ad vicētiū donatistā & roga tistā. Nec qui pcit ē amic⁹: nec q̄ verberat est inimicus.

k NOn oīs q̄ peit amic⁹ ē: nec oīs q̄ verberat īmic⁹ ē: melioza em̄ sūt vulnera aīci: q̄z volūtaria oscula īmici; meli⁹ ē em̄ cū seueritate diligere: q̄z cū lenitate ꝯcipe vtili⁹ e sūrieti panis tollit⁹ si de cibo secur⁹ iusticiā negligat: q̄z esuriēti pais frāgat vt iusticie seducet⁹ acdescat & q̄ freneticū ligat: & q̄ letargicū excitat ābob⁹ molest⁹ ābos aāt/ds nos āpli⁹ amare pt q̄z de⁹ tm̄ nos nō solū docere sua uit: vez etiā salubr̄it ē rere nō cessat/Fomēt⁹ leuib⁹ q̄b⁹ de⁹ oēs ꝯsolat sepe etiā mordacissimū medicamētū tribulatōis adiūgit/Exercet fame p̄riarchas ēt pi⁹ & religiosos/pl'm ꝯtumacē peis grauioribus agitat: nō aufert ab apl'o stimulū carnis tercio rogat⁹ vt xp̄o tutē ī ifirmitate pficiat: ifra noueris aliqñ furē auertēdis pecorib⁹ pabulū spargere: & pastorē aliqñ
m flagello ad gregē pecora errātia reuocare Itē ex sermōe ambrosij q̄ sic incipit. Fortasse amarior.

Nō odio habetur sed diligit⁹ qui castigatur & corripitur.

n NŌ osculaf sp̄ p̄ filiū: sz aliqñ castigat: q̄ñ castigaf q̄ diligitur tūc circa eū pietas exercet: hz em̄ & amor plagas suas q̄ dulciores sūt cū amarissīe iferūt: dulciora. n. ē rligiosa castigatōe q̄z blāda remissio/ vñ ait ppheta dulciora sunt vulnera amici q̄z volūtaria oscula īmici. ¶ x bis xp̄o dat aūt ꝯtra Sed hic de secreta correctione lqtur. ibi de manifesta.

k NOn omnis. rollitur nō obstat. lxxxvj. di. pasche. quia illud ō co q̄ ad mortem esurit. sic. xj. q. iij. quoniaz multos. et est hic argumē. q̄ ex communi caro non est dāda elemosyna. q̄ hoc dixi. xlij. dis. quiescamus
l ¶ Patriarchas iacob & filios eius qui fame coacti inerūt ī egyptum.
m ¶ Flagello. nostra voluntatem potius speranda m q̄z factuz. vt. xxiij. q.j. paratus. di. v. ad ei⁹ xp̄o & quales facti ex p̄sona facient⁹ p̄sumit. xj. q. iij. absit. et. xxiij. q. iiij. ea vidicta.

n NOn osculatur. a/marissīe. ,i. amare. Pro.27

TLi ãt.q̃ spõte.i.detractores.xlvj.di.accusatores vl̃ aliter.i.sine discretõe b CEt ideo replicãda t.i.sepius querẽda ꝯ oẽs supradictos fm ꝗdã q̃ nõ placet:ſz ꝯ cõfitentes tm̃.qz inimici ⁊ infideles nũq̃ admittũf̃. c CReligiosus:ſz q̃liter exercet religiosus vir eãm sanguis ꝯ illud ſ. xxiij.q.viij. his a quib⁹. Sz dic q̃ ecclĩastic⁹ iudex põt ẏga punire.vt.xxiij.q.v.c.j. Et ſ nõ ẽ iudiciũ sanguis sed ſ facit q̃es in cã ciuili.q̃ si erit ſz in defectu ꝓbationũ. ff.de q̃nib⁹ diuus.⁊ etiã in ecclĩastica crĩali.ij.q.j.i ꝓmis.i fi.Qui dã etiã ex ſ loco dicũt viles ⁊ tra clericos generaliter admitti sed cũ rõmẽtis ſz ſ falsuz ẽ qz tm̃ i exceptis cribus admittũ tur viles. vt.ſ. iij.q.iij.l.ſi aũt ea constitutio.

d CReligiosus. istud obtinet in exceptis cribus vt in crĩe lesę ma .vbi accusator torquet̃ vt.vj.q.j.ſ.verũ.C.ad.l. iul. ma.null⁹ in fi.ſz i ciuili cã nunq̃ torquet̃ aliquis nisi in defectum ꝓbationũ vt in auc̃.de re.ſ.sancim⁹. Vl̃ dic q ꝓsa ps loq̃t de accusatore.sc̃da de test.viles em̃ testes bñ torq̃ntur in exceptis cribus.vt.iij.q.iij.ſi ea.⁊ etiã i ciuilib⁹ negocijs in defectũ ꝓbationum.vt dixi e CExigere. nõ p ſe ſz p. ali-

Pro.11.

Ibidẽ.12

intelligi q̃ magis cõfert vtilitati fraterne q̃ crimẽ accusando vl̃ indicãdo psequit: q̃ celãdo fouere nitit̃. Eusebi⁹ aũt ꝯ statuere videtur dũ alioꝝ crĩa spõte cõfitẽtes i eoꝝ accusatione recipi ꝓbibet dicẽs. Ad accusatõem nõ admittant̃ alioꝝ crimĩa.

Fsponte confitentes.

a TLi q̃ aut i fide catholica aut inimicicia suspecti sẽ ad pulsatiõz eoꝝ nõ admittant̃ nec illi q̃ alioꝝ crimina

b spõte cõfitent̃. Et iõ replicãda ẽ sollicite veritas: quam spõte platã in illis vox hr̃e nõ põt:hãc diuersis cruciatibus e latebris suis religiosus tortor exigere dz vt dum penis corpora subijciunt̃ q̃ gesta sunt fideliter ⁊ veracit exarant̃. Itẽ in prouerbijs.

g QUi ambulat frandulẽter:reuelat archana:q̃ aũt fidelis ẽ celat amici cõmissũ. Itẽ infra. Que viderũt oculi tui ne ꝓferas i iurgio cito:ne postea emẽdare nõ possis cum dehonestaris amicũ tuũ. Sz aliud ẽ ex caritate alioꝝ crĩa deferre: vt q̃s secreta admonitiõe corrigere nõ possum⁹ quictos iudicis snĩa corripiat:atq̃ aliud insidiando falsa obijcere vel insultãdo vera facile exprobrare. CIllud xo charitatis:hoc aũt i pietatis ẽ officiũ. Ãñ i eisdẽ ꝓverbijs dr verba ipioꝝ insidiant̃ sanguini iustoꝝ: dñs aũt liberauit eos ⁊ infra. Qui qõ nouit loquit̃:iudex iusticie est. q̃ aũt mentit̃:testis est fraudulent⁹. Itẽ Tabiũ veritat̃ firmũ erit ꝯperpetuũ:q̃ autẽ testis ẽ repẽtin⁹ cõcinant li/guã mendacij. Itẽ. Qui eustodit os suũ custodit aĩam suã:q̃ aũt incõsiderate loq̃t sentiet mala:verbũ mendax iust⁹ detestabit̃:iptus autez ꝓfundit ⁊ ꝓfundet̃. Itẽ augustin⁹ i psal.xxxiij. CSi aliquãdo hũana ifirmitate pedes nr̃i i aliq̃ pctm̃ mouẽt̃ ilsurgũt ligue iiq̃ssimoꝝ iimicoꝝ:cũ fuisset miserẽdũ: irridẽt ipij: vñ dolẽt pij. **Q.VI**

h QUi aũt q̃ titulit ꝓbare ñ valz:puniẽd⁹ ẽ. Ad hadrian⁹ papa it.

Puniat̃ q̃ alijs falsa intulerit

i QMnis. qui alijs falsa intulerit puniat̃: ⁊ ꝓ falsitate ferat infamiã. Itẽ

k Gregorius. **De eodem.** QUi calumniã illatam non ꝓbat:penã dz incurrere quã si ꝓbasset re⁹ vtiq̃ sustineret. Itẽ in registro. **Qua pena feriat̃ qui crimẽ illatũ non ꝓbat.**

l QUia iuxta patrum sententias canonicas qui calũniam illatam non ꝓbat penam debet incurrere:ac per hoc quia subdiaconus crimen diacono ꝓbare non potuit:quoniam impositionez manus qua carere potuisset

m non habuit:nõ solũ sacerdotio sed officio caruit:et tãq̃ reuera infamis meruit ver/clerici debeãt subdi verberib⁹ ꝓ testimonio dicendo dubitat̃ qõ vr̃.vt hic ⁊ ſ.e.qz.⁊.c.ꝓesbr̃i.⁊.xlv. dist. cum beatus.dicunt tñ quidam minores clericos posse torqueri ſz nõ maiores. Alij dicũt oẽs suspectos posse torqueri.nã ⁊ liberi vacillãtes torquentur. vt extra de accu.sup his ff.de q̃stionib⁹. de minore.⁊ ec/clesia virgis⁹ pe aliquos corrige re:vt.xxiij.q.v. c.j.hoc certum: ẽ q̃ minores clerici indistincte ꝓ quolibet crie verberib⁹ subijciunt̃. vt.xxxv. di.añ. sed maiores non nisi pro enormib⁹ vt di. xlv. in summa. tñ ſz clerici torqueant̃ pro delicto .non tamẽ pro testionio dicẽdo fm plerosq̃ qui dicũt nõ tenere illã legẽ. ſ.q.vj. presbr̃i. vel dic q̃ clerici suspecti possunt torqueri .non a laico sed ab epo

Ibidẽ.

n QUi am/bulat.

o Sed aliud est.repentinus: quale ergo erit responsum rest̃ nam si cito re/spõdet videtur mendax si i mora .videtur dubius. vt dixi .l. distiñ.pẽderet.

p QUi ãr. Hec q̃stio expedita ẽ.ij.q.iij

q QMnis puniat̃ si quicus fuerit ó calũnia.vt.ij.q.iij in.ſ. notãdum.

r QUi calũniam.zẽ.

s QUi iuxta man⁹ p/sbr̃o eni ⁊ diacono tm̃ man⁹ imponit̃.vt.xxiij.di.pbyter.⁊.c.diaconus.⁊.c. subdiaconus.Sz ꝯ.lxix.di.c.j.vbi ⁊ clerico iubet̃ man⁹ imponi. Sed illud de manu bñdictionis ſ de manu ꝓsecrationis.vel dic q̃ tpe gregorij subdiaconat⁹ nõ erat sacer ordo.xxxj.di.ca.j. t CSacerdotio.qõ habiturus erat. Argu. q̃ quis dicit̃ pdere qõ nũq̃ habuit xx.q.j.puelle.xvij. distin. concilia.xxiij.q. iiij. Guilisarius.xxvij. q.ij.ſ. ex his.

a ¶ Castigari. hic vna pena cõmutat in aliam penã corpalẽ sic xij. q. ij. libert⁹. z. lxxxij. di. p̃bꝫ tẽr. xiij. q. vj. c. j. ff. ó accusa. hos. ℌ. omnib⁹. i fine. b ¶ Veluti. hoc vult dicere q̃ subdiacon⁹ couincit veluti laicus. q̃tũ ad hoc sc̃z q̃ cã laici ab eꝓ vno audiri põt sic cã subdiaconi. vt. x v. q. vij. felix. seus est in dyacono. Quidaz hoc referũt ad qualitatem testiũ. vt sicut bigami admittunt̃ ꝓtra laicuz. sic ꝓtra subdiaconũ q̃ pñt ex dispẽsatiõe fieri subdiaconi. vt. xxxiij. di. le croz. sz eadẽ rõe hõicida admittit̃ ℌ sacerdotez cũ secũ dispensari possit a papa. c ¶ Presbyteri bone opionis fm. h. secus si suspecti fũt. vt. ℌ. e. q. v. illi. sed ℌ nõ placet. minores q̃ clerici pñt corã eꝓ torquer i nõ a laico. vel nõ credo tenere q̃ hic dicitur. d ¶ Leges ℌ laicos infames. e Qui suo. i. p̃ter suã honorẽ f Presbyteri q̃liter statuit hic ipator aliq̃d de relꝝ ecclĩasticis ℌ id. xcvj. di. bñ q̃dẽ. nisi ℌ fecerit au cte aplica vt xcvij d. eccl̃ie z. c. victoz. sz ℌ istruit iudicẽ eccl̃iasticũ q̃d facere dẽat sic ℌ. e. ola/tori g ¶ Legit. penis. que sunt. ff. ó fallis. l. j. ℌ. vlti. vbi dicit q̃ ꝓ crimie falsi si clibet deportaꝫ

a beribus castigari. Mã cui cũ b tribꝰ testibꝰ veluti laico crimẽ qõlibet approbaꝫ: nõ ẽ mirũ qõ obijcit dñ ꝓbare nõ suffi/cit: si corpali infamie quẽad/modũ laicus ex iurꝫ similitudine subiugaꝫ. qõ enĩ esset diacono gradũ amittere hoc fuit subdiacono fame plenitu/dine caruisse codice li. j. ti. ó epis z clericis. Impator theodosi⁹. c ¶ Pelbi citra iuriã questionũ testimoniũ dicãt: ita tñ vt falsa nõ simulent. ceteri vero clerici q̃ eozũdẽ gradum vl ordinẽ sequunt: si ad testimoniũ dicendũ petiti fuerint: put leges ꝓcipiunt audiant: salua tñ sit litigatoriꝰ falsi accusatio. Si forte ꝓ d sb̃ytery suo noĩe supioꝛloci testioniũ dicere citra aliquã corpalẽ iniuriã sunt ꝓcepti: hoc ipo q̃ nihil metuũt vera suppresserint. multomagꝫ enĩ pena sunt digni: q̃bꝰ cũ pluri mũ honoris p nram iussionẽ delatũ est: occulto inueniũt in crimĩe. Item in eadẽ ꝓsti e tutione in coll. ix. ¶ Pelbi diaconi si falsum testimoniũ dixerit: siq̃dẽ in re pecũiaria diuino misterio dũtaxat per xij. annos sepati monasterio tradant si i crimĩali clericat⁹ g honore nudati legitis penis subijciant. ceteri clerici sine delatu cã legitie coerceãt.

Item ianuario eꝓ. Ad sancte cõionis misteriuz ñ accedat: q̃ crimen illatũ nõ pbat.

h ΘPiphaniũ pbrm quo i rũdã sacerdotũ lris criminaliter accusatũ: cui⁹ nos k vt valuim⁹ cãs discutiẽtes nihilq̃ i eo obiectoꝛ criminũ repientes: vt ad locũ suũ reul tereꝫ absoluim⁹. criminis q̃ auctoꝛes volum⁹ te pscrutari: z nisi q̃ eãdẽ trãsmisit epim stolã parat⁹ fuerit hoc qõ obiecit canonicꝫ atq̃ districtissimis pbatiõib⁹ edocere: nulla ten⁹ ad sctẽ cõionis misteriũ accedat. Item ẽ decre. badri.

Qua pena delatoꝛ sit feriẽdꝰ

n ΔElatoꝛi aũt lingua capuleꝫ aut ꝓuicto caput ãputeꝫ. Palea. Delatoꝛes aũt sũt q̃ inuidia ꝓdũt aliosItem ex cõcilio elibertano.

De eodem. Palea.

Delatoꝛ si q̃s extiterit fidelis z ꝓ delatoꝛ ei⁹ aliq̃s fideliũ fuerit ꝓscript⁹ vl inf fect⁹ placuit nõ nisi i fine accipere cõionẽ si leuioꝛ cã fuerit ifra q̃nquẽniũ accipe poterit cõioẽz: si cathecumin⁹ fuerit: post quĩquẽniũ admittit̃ ad baptismũ. Item ex. viij. synodo. Qui innocẽtẽ falso crimine maculauerit: sacerdotis q arbitrio pnĩa diuturna pur/

Si q̃s falsũ gef. Palea dixerit: vl plona innocent̃ falso crimĩe macl̃auerit iuꝛ sacerdotꝫ arbitriũ diuturna pnĩa expurgeꝫ. Item ex ꝓcilio agatẽsi. A cõione coerceaꝫ vl secularꝫ vl laicoꝝ: q̃ ecclesiã vel clericũ p calumniã r Si q̃s vero fatigauerit. secularitũ p calumniaz ecclĩaz aut clericũ fatigare ꝓsumpserit: z cõuict⁹ fuerit ab eccl̃ie sue liminib⁹ z a catholicoꝛ cõione nisi digne penituerit coerceaꝫ. Causa. VI

Capo fornicatoꝛes z infamia notati quẽdã religiosuz epum de simonia accusare nitũꝫ re⁹ alĩ⁹ puĩcie archiepi iudiciũ experit: tãdẽ i pbatõe defiĩ accusatoꝛ: re⁹ cogiꝫ ad sue innocẽtie assertiõez querit ꝓmo an crĩe irretitiv̄l infamia notati ad h⁹ accusatoz sint admittẽdi. cõo si epus i eos accusatioz vtere voluerit an simplici assertiõi sue sit fides hũda. Tertio si liceat sibi expetẽ iudiciũ archiepi alteri⁹ puĩcie. Quarto cui⁹ iudiciũ sibi sit expetẽdũ si circa suã sniaz epos sue puĩcie discoꝛdare cõtigerit. Quito si i pbatiõe deficit accusatoꝛ. an reus sit cogendus ad pbationem sue innocentie.

z oĩa eius bona publicant̃. si est seru⁹ pariẽ vlri/mum suppliciũ. vel inrellige de penis canonicis put dicit̃ di. l. sc epus. vel dic cũ iudex ex officio suo punit testẽ. fm suũ arbitriũ punit euz. C. de testib⁹ nullum. sec⁹ si directe accusaꝫ testꝫ. vt. l. di. si epus. z. ff. de fal. l. j. ℌ. vlr.

o ΘPiphaniũ ó eodẽ agiẽ ex. de testi. q̃m. i ¶ Litteris. sz qualiter hoc fecerit cum nõ sit admittẽda accusatio p lras. vt ij. q. viij. pscpta. z. iij. q. ix. absentẽ. sz ℌ nõ plene examĩauit cãm. k Accusatũ. id est infamatũ. l ¶ Discutiẽtes de plano non in forma iudicij. ex de accu. olim. m ¶ Absolui⁹. ab obꝛuatõe iuncij. vñ p⁹ea admittit̃ accusatio n ¶ Paratus. Nõne potuit accusatoꝛ penitere z dicere se erraſse. vt. ℌ. e. q. j. q̃dam. z añ li. co. põt desistere accusatoꝛ. vt ex de accu. lz. i fi. Sz istud ẽ spẽale in accusatione epi. vl cũ otra est infamia. vt dixi. ℌ iij. q. v. q̃squis.

Elatoꝛi. o confesso. p ¶ Lingua. sz quare dat papa iura ó pena sanguinis ℌ illud. xxiij. q. viij. his a q̃bꝰ Sz ℌ docz q̃d facere dẽat iudex secl̃aꝝ. sic. xxvij. q. j. siqs rapuerit.

Si q̃s falsũ. q Si quis secularium. r

a QVod aũt. Jn simonia ꝯlibet audiẽs accusans ꝫ laicꝰ etiã mereꝛ. vt. lxxix. di. sicꝫ papa. ex. de simo. cãta. Et ꝫ ideo qꝛ oĩa cꝛia nulla reputanꝫ respectu isti⁹. vt. j. q. vlt. ptz. secus si accusatus sit clericꝰ ⁊ bone fame. vt. ij. q. j. ī primis. in fi. ĩmo eadẽ est distinctiõ in laico an ꝑ⁹ fuerit bone fame an ñ. vt. ff. ad. l. iulia. ma. famosi lx aũt ī exceptis crimib⁹ admitãtur crioſi. nõ tñ sine tozmẽto. vt iij. q. iij. si. ea. Si ꝯ clericꝰ est bone fame nullo cꝛie suspecꝰ. nõ audiẽ ꝫ ipm vt. ex. ō testi. veniẽs. si ẽ male. q libet admittitur ad accusandũ et testificãdũ vt ex de si. p tuaꝫ Quidã tñ dicũt. q licet viles admittãt ad accusationẽ. nõ tñ ad ꝛstimoniũ. qꝛ toꝛaviſ negociũ pẽdet ex ꝛstimõio sed nõ in accusatione. vel dic vt dixi. ij. q. j. ī pꝛimis. in fine.

b SJ sacerdos ꝓcipitur ab apl̃o. vt. xxv. di. primũ. si tale est crimẽ qõ ẽ accusatione ⁊ dãnatiõe digniſſimũ vt. lxxxi. d. apl̃s

Gal. 5. c QVnes. le ges. Sz cet alios dicim⁹ infames fm canones. q nõ sũt infames fm leges vt bigamos. et coꝛpe viciatos. sicut nec oẽs dicim⁹ ifames fm canões. q fm leges sũt ifames vt mlier q̃ nubit. j. tps lucꝛ. io. Sz cet re bigami ⁊ coꝛpe vicigti ñ sũt ifames ⁊ si sint irregulares. cũ ñ deliq̃rint. b Dicũt tñ qdã q̃ ifamia q̃ ẽ irrogata ꝑ sniaz vel q̃ ꝓtrahit ipo facto. vt cũ aliq̃ dephẽdit in adulterio. vl̃ cũ aliqͣ ꝓtrahit binas nuptias. ō q̃ agit. ff. de his q̃ no. infa. qd ꝯ ifamia ꝫ nõ purgat ꝑ q̃tãcũq; pniaz. vt. ij. q. iij. ℣. hinc colligit. misi restituꝰ sit ab illo q̃ põt restituere. vl̃ a ꝓncipe vl̃ senatu. vt. ij. q. iij. ℣. notanduz. in fine. ff. de postu. l. j. ℣. de q̃. Alia est infamia facti. de q̃ agit. j. e. sunt plurimi. et hec melioꝛ ifamatio q̃ inducit purgatione. ⁊ illa abolet purgatiõe ꝑtita. vt. xv. q. v. de crimie. Est etiã q̃ dam infamia canonica q̃ irrogat ex ꝯlibet pctõ mortali. vt ꝫ ⁊. xxij. q. v. ꝑceptũ. in fi. ⁊ hec aboleꝫ p penitentiã. vt. j. e. illi q. ℣. vt dicũt q̃dã taꝫ non admittere reꝫ ad accusationẽ vl̃ pmotionẽ. qꝛ nõ sufficit ꝙ mõ non sit infamis ꝫz ꝙ nunq̃ fuit infamis. j. e. q̃ crimẽ.

Jrẽ infamia cõtracta ex sñia excõicatõis tollit ꝑ absolutionez. vt. iij. q. j. c. j. sicut finito tpe relegatiõis tollit infamia oꝛta ex sñia. ff. ad municipales ordine. d QAmiozib⁹ honestate moꝛ. i. crimiosis. nesit ℣. ij. q. vij. ꝑ/sumunt. ⁊. c. la/

I. Cor. 5.

c Ibidem

Jlli q̃ (toꝛ. fm ꝯsdã. ꝓ/ma ps loq̃tur ō crimiosis nõ ex cõicatꝫ. scõa de excõicatꝫ fm alios loq̃tur ꝑma ps de occultꝫ. secũda de manifestis crimiosis.

f Cõpellendi. arg. existentẽ ĩ mozali pctõ cogendũ ad peniteritiã. xxij. q. j. ꝑdicandũ. xxiij q. iij. tam sacerdos. ar. ℣. ij. q. j multi g QNi si eis. ar. tollit ifamiã ꝑ satiſfactionẽ eccl̃ie. vt xxij. q. v. ꝓecꝑtũ. xxxv. q. vj. si duo. ar. ℣. iij. q. iij. ℣. sanguineozũ. ⁊. c. hi q. ⁊ ℣. c. q̃cunq;. et xxij. q. v. quuli. Sz dic ꝙ canonica infamia ꝑ penitentiã tollitur. sed non illa que irrogaf ipo facto. vl̃ ꝑ sniaz de occulto cꝛie tollit ꝑ pniaz. ſz nõ de maifesto. vt ex de temp. oꝛ. c. vlti. h QCum hmõi. s. excõmunicatꝫ.

i QVnes. ante satiſfactionem vel iuramentum. ex ora de senten. excom. per tuas.

k QBatus. dicẽte. cum dixit. qui ine peccato ẽ ⁊c. l QRogabat. i. ꝓcipiebat. sic. xj. q. iij. rogo. m QQuoniã ꝓ minimo. sic continua. quon QVt a talibus. s. illis. qui (niã ⁊ si boni sumus. semp parati sunt ꝛpheñere. de quibus ait. xj. q. iij. senti. sed aliozum ꝛpheñsiones attendende sunt. qui licet mali non sint. tamẽ ideo ꝛpheñdunt. quia eos malos esse credunt. xj. q. iij. non sunt. xij. q. j. nolo.

b QAd ãt crie irretiti aliosꝫ accuſare ñ possint ana clet⁹ papa. testatꝫ dicẽs. A crimiosis sacerdos accusari non permittitur.

SJ sacerdos sine crimĩe eligi ꝓcipit: nullaten⁹ a criminosis accusari aut calũniari ꝑmittit: nec ab alijs q̃ ab his q̃ sine crimĩe sunt ⁊ iuꝛ electionẽ canonicã sacerdotes ordinari põt: ⁊ tales ꝑ oĩa iueniũt: ꝯles sacerdotes eligi iubẽt. Itẽ adrian⁹ pa.

Jnfames ⁊ q̃ culpis exigẽtibus ad sacerdotiũ puehi nõ põt: sacerdotes nõ accusent.

c QVnes ẽo infames esse dicim⁹: q̃s leges seculi infames appellãt ⁊ oẽs q̃ culpis exigẽtib⁹ ad sacerdotiũ nõ põt ꝓuehi: indignũ est vt illi eos accusent: q̃ esse nõ põt qõ ipi sunt: qm̃ sĩ maiores a minozib⁹ nõ iudicanꝫ: ita nec crimĩari põt. Itẽ fabianus papa. Jnfames sunt: q̃ regnũ dei cõsecꝫ non valẽt

e QIlli q̃ illa pctã ꝑpetrãt: de q̃b⁹ apl̃s ait: qm̃ q̃ talia agũt: regnũ dei ñ ꝓsequẽtur: valde cauẽdi sunt: ⁊ ad emẽdatiõez si volũtarie veniꝛe noluerit: cõpellẽdi sũt: qꝛ infamie macula sunt aspsi: ⁊

g in baratꝛ dilabũf: nisi eis sacerdotali aucte ſbuẽtũ fuerit

h Similiter ⁊ illi ō q̃b⁹ ipe ait: cũ hmõi nec cibũ sumere: qꝛ ifamia sũt notati: añq̃ sacerdotali aucte curẽt ⁊ gremio sctẽ matꝛ ecclie reitegrẽt: qꝛ q̃ extra nos sũt: nobiscũ cõcarenõ põt. Itẽ fabian⁹ pa.

Ante satiſfactionẽ excõicati ad accusatiõez nõ admittãf.

i QVnes illi sunt ab accusatiõe repellẽdi. q̃s apostolus cõmemoꝛat dicens: cũ his nec cibũ sumere: ⁊ añ satiſfactiõez ecclie nõ sũt recipiendi. Itẽ clemẽs papa iacobo hierosolymitano epõ.

Sacerdotes nõ nisi a coeq̃libus accusari debent.

k QEat⁹ petr⁹ homicidas adulteros ac cũctos crialib⁹ nexibus alligatos ⁊ q̃ eis coeq̃les nõ erãt ab episcopoꝛ vexatiõe ⁊ accusatione dicẽte dño phibebat. et ñ nisi a coeq̃lib⁹ aliq̃d sibi iferri debere docebat. QInfames etiã oẽs et q̃s primates ⁊ leges seculi nõ recipiũt. ꝫ et laicos ab eorũ accusatione ⁊ vexatiõe sp repellere debere

l rogabat ⁊ cũctos ſbditos eẽ ꝓcipiebat. cũctoꝛ sacerdotũ vitã supꝛozẽ sãctioꝛẽq; ac discretã a sclaꝛib⁹ ⁊ laicꝭ hoĩb⁹ eẽ: ⁊ spũales atq; sacerdotes sup carnales ac laicos sp ꝓsti

m tueꝛ. foꝛe docebat debere:

n qm̃ ꝑ mĩo eẽ nob⁹ dẽt: vt a ta

Ogata ꝑ sniaz vel q̃ ꝓtrahit ipo facto. vt cũ aliq̃ dephẽdit in adulterio. vl̃ cũ aliqͣ ꝓtrahit binas nuptias. ō q̃ agit. ff. de his q̃ no. infa. qd ꝯ ifamia ꝫ nõ purgat ꝑ q̃tãcũq; pniaz. vt. ij. q. iij. ℣. hinc colligit. misi restituꝰ sit ab illo q̃ põt restituere. vl̃ a ꝓncipe vl̃ senatu. vt. ij. q. iij. ℣. notanduz. in fine. ff. de postu. l. j. ℣. de q̃. Alia est infamia facti. de q̃ agit. j. e. sunt plurimi. et hec melioꝛ ifamatio q̃ inducit purgatione. ⁊ illa abolet purgatiõe ꝑtita. vt. xv. q. v. de crimie. Est etiã q̃

a ¶ Ab humano. i. q. tm̃ hũana non diuina querũt. viij. q. j. sunt in ecclesia.

Q b Vi crimen. Si vis dicere q̃ q̃ peccauit p̃ baptisma p̃t p̃moueri si egerit pniam. tũc dicas illũ hic appellari criminosum. q̃ p̃ sniaz cõuict̃ est. vl̃ de enormibus criminib̃ itelligas q̃ irrogãt infamiã ipo iure. vt de illo intellige q̃ pendẽte accusatione q̃ fuit accusat̃ voluit accusare aliuz. qõ non licet. i ij. q. vlti. neganda. Baz. autẽ facit vim in h̃ verbo crimiosus. s. plenus vicijs sic ille q̃ est piurus. vt ff. e. q̃cunq;. licet ꝙlibet crimiosus etiaz ñ cõuict̃ repellat vt ex̃ de testi. super eo. tñ si probat se egisse penitentiã bñ recipiẽ maxime i ciuili. ar. l. di. feruz. ff. de edicto. q̃ ita licet si. ar. ꝛ ex̃ de simo. p̃ tuas. vbi dr̃ q̃ in exceptis criminib̃ licz ciuiliter agat̃ potius admittat̃ ꝺ exhortare q̃s de rigore. io. Tu dicas breuiter. q̃ si ꝓbat crimen cõtra aliquẽ sp repellit in causa criminali. vt. ꝛ ij. vij. q̃rendum. ꝛ ex̃ de testibus testimoniũ. nisi in exceptis criminib̃ fm distinctiones plures dictã supi. b.

c ¶ Si ipe añ licet de illo non sit ꝺdẽnat̃. ar. ex̃ de testi. hic ar. q̃ post pniaz accusat̃ q̃s de crimine. xxxiij. q. ij admonere. i. q. vij. sicꝫ omnes. l. dist. peruenit. xlviij. di. quoniam. multa. ꝺ non tamen obest eis. si eos instruxerint. xlvij. dist.

lib̃ arguamur et iudicemur a vel ab humano die: maiores vero a minorib̃ nec accusari vel iudicari nullaten̄ posse dicebat: qm̃ hoc nõ solũ diuinas ꝫ etiã leges seculi inhibere docebat. ¶ tẽ hadrian̄ papa. Qui criminosus fuerit: sacerdotes accusare non

b Q Ui crimẽ intẽ potest. dit: agnoscẽdũ ẽ: si ipe añ nõ fuerit crimiosus: quia piculosuz est ꝛ admitti ñ debet rei aduersus quẽcũq; p̃fessio: testes ãt sine aliq̃ sint infamia vxores et filios habẽtes christũ oĩno p̃dicãtes

¶ Nõ solũ aũt criminosi: sed etiã ꝙlibet alij ab accusatiõe ep̃o repellunt. U ñ anacletus papa ait. Deo non placet qui seruos suos accusat.

S Jola in hoc seclo vindicata eẽnt. locũ diuĩa iudicia nõ hr̃ent. supuacuis laborat impẽdijs q̃ solez certat facib̃ adiuuare. Jõ si alicꝫs putat se ĩ hoc deo placere: q̃ suos suos accusat ꝛ vt meliozes fiãt dicit se hoc agere: inuanũ laborat: ꝛ pl̃ inuidie stimulis agitat̃ q̃ charitatis: qm̃ diuĩe gr̃e plenitudo adiectiõe hũana nõ indiget: nec vlla reqrit cõmẽdatiõis augmẽta. ¶ tẽ telesphorus papa. Populꝰ sacerdotes arguere vl̃ increpare nõ

h S Acerdotes q̃ (valet. p̃cio oze coꝛp̃ dñi cõficiũt: ab oĩb̃ sunt obediendi ꝛ timendi nõ dilacerãdi aut detrahẽdi: qz a ꝺb̃ se dñi populus bñdici saluari ꝛ ĩstrui cupit: nullaten̄ eos debz arguere. nec vulg̃ in eoꝝ accusatione suscipi dz. pp̃ls eĩ ab ẽntumlibet. ꝛ. xliij. dist. epheſijs. Aliud si neglexerie eos corrigere. vt. xxxvij. di. legãt.

S Jola de occultis loqt̃r q̃ soli deo relinquunt. xxxij di. erubescant. g ¶ Jnuidie. hic canon p̃sumit porus accusationem fieri causa inuidie

eis docẽdus est ꝛ corripiẽd̃ nõ ipi ab eo. qz non est discipulus sup mgr̃m. dei ergo ordinatõez accusat: q̃ eos q̃ ab eo ꝓstituunt̃ sacerdotes accusat vel dãnare cupit. ¶ dẽ. Hi qui nõ sunt idonei: nõ suscipiant̃ ad accusatiõẽ sed oẽs q̃ aduersus p̃res. i. sacerdotes armant̃: infames esse cẽsem̃. p̃res enĩ oẽs. i. sacerdotes venerãdi sũt: ñ respuendi aut accusãdi vl̃ insidiãdi aut ifamãdi. ¶ tẽ pi̊ papa.

Q Ues pastoꝝ. De eodẽ. rez suũ nõ reprehendãt. plebs ep̃m non accuset: nec vulg̃ eũ arguat: qz nõ est discipulus sup mgr̃m. ep̃i enĩ a deo sunt iudicãdi: q̃ eos sibi oc'os elegit. Mã a subditis aut p̃aue vite hoĩb̃ non sunt accusandi aut arguendi aut lacerãdi: ꝛ infra. Memo bonuz faciẽs alteri. ꝛbo aut facto nocere vult: q̃to miñ in suspiciõe debet venire fidelis hõ: vt dicat aut faciat

k ea q̃ pati nõ vult: qz oĩs suspicio potius est repellenda q̃s approbanda vel recipienda.

I psa autẽ detractio licet ex vicio detrahentiũ tamen iusto dei iudicio nonnunq̃s aduersus bonos excitat̃: vt q̃s vel domestica p̃sumptio vel aliorum fauoꝝ in altũ extulerat: detractio humiliet.

Unde ambrosius. Me q̃s de se p̃sumat: lingue maloꝝ ex dei p̃cepto cõeunt excitant.

l T Mitare pettũ tertio discentez: dñe tu scis quia amo te. Eteni qz tertio negauerat: tertio confitet̃ sz negauit in nocte ꝓfitet̃ in die: hec aũt iõ dicta sunt: vt scia-

Luc. 6.

i

Suspicio. Sic. ij. q. j. c. j. Suspicioni temerarie nõ creditur. xj. q. iij. in cũct̃. / pbabilis inducit p̃sumptio nẽ. ff. qõ me. cãl. vltima. ij. q. v. p̃sbyter. / violẽta ꝺemnatiõez xxxij. q. j. dixit. ꝛ. C. de adulte. cõiuis. licz sit ar. contra. extra de p̃sum. litteras.

m Mitare. casus. nẽo debet se iactare de bonis. ne cadat vt petrus ꝛ dauid. m ¶ Tertio. hic videt̃ q̃ totiens penitentiam faciã quotiens committo fornicatiõez etiã cũ eadem mulier. et q̃ quasi p diuersis delict̃ sit mihi penitentia indicẽda. vt ꝺ pe. di. v. ꝺsidet. ꝛ de pe. dis. j. mensurã. / Jrez si post primam fornicationẽ q̃s peniter. iniungitur ei penitẽtia. si secundo accedit ad eandẽ secundo iniungit ei penitẽtia. ratio ergo erit meliozis cõditiõis si nõ penitreat a principio q̃ si penitreat postea.

Joh. 2. E

Item si secũdo accedit ad aliaz mulierez. equale peccatũ cõmittit sic̃ si secũdo accederet ad p̃

ozem. sed p illo secundo peccato quod facit cum altera noua penitentia sibi indicit. ergo ꝛ noua penitẽtia

est indicenda sibi. si ad candez denuo accedat. cū parsit peccarū et hoc cōcedi potest. licet ſm leges q̄ sepiꝰ rem cōtrahat nō cōmittit diuersa furtaff. de fur. ei q̄. a ¶ Petrꝰ ar. a maiori si. xxx. ü. q. v. si paulus.

Mar. 14.

Pō. 29.

b ¶ Inabūdantia. i. cōfidentia bonitatis mee.

2. Cor. 6

c SVnt. laudāt hoc ē veniale peccatū. xxv. di. criminis. ſz qui cōmendant mortalia vicia mortaliter peccāt. xl. vj. di. sunt nonnulli.

Esa. 1.

d ¶ Inter infami. id est q̄daz sapientes dicebant eos veraces q̄ dā nō. xlj. di. quod dixit dominꝰ

1. Pe. 5

e ¶ De rū hac auctoritate. ſ. ouis. hec sunt verba eiusdez pp̄e et continuantur illi. c oues.

f ¶ Sicut scriptuz in Esaia.

g QVi. esci. amus neminē iactare se debere: a nā t si petrꝰ lapsus ē q̄ dixit: t si alij scādalizati fuerīt in te: ſz nō ego: q̄s alī iure ō se p̄sumat: denicq̄ t dauid q̄ dixerat: ego dixi b ia būdātia mea nō moueboꝛ ieternū: eā sibi iactātiā obfuisse cōfitet dicēs: aūtisti faciē tuā a me t factꝰ ſuz ꝓturbatꝰ. ¶ Tē gregoriꝰ

Ut boni salubriter humilientur linguę malozū ꝑ eos insurgunt.

c SVnt plimi q̄ vitaz bonorū fortasse āpliꝰ q̄ ꝑ dñt laudāt t ne q̄ elatio de laude subrepat: ꝓmittit oīpotēs deꝰ malos i obtrectationē t obiurgatiōem p̄ū pe: vt si q̄ culpa ab ore laudātiū in corde nasciꝰ: ab ore vituperantium suffocet. Hinc ē q̄ doctoꝛ gētiū se ī p̄dicatiōe currere testatꝰ d inter infamiaz et bonā famā qui etiā dicit: vt seductoꝛes et veraces. e Cerū hac auctoꝛitate ꝓbibent spūales a carnalibus accusari: non carnales a spūalibꝰ. qō ex ꝛbis eiusdē daf itelligi: q̄b in eodē caplo subiūxit dicēs. Capite lāguescente facili⁹ reliq̄ coꝛpis mēbra inficiūt. sic̄ scriptū ē. f Oīe caput lāguidū t oē coꝛ merēs a plāta pedis vsq̄ ad ꝛticē nō ē in eo sanitas. ¶ Qua ꝓpter manifestū ē diabolū (qui sic̄ leo rugiēs circuit q̄rēs quē deuoret) coꝛdibꝰ plebiū suadere: vt doctoꝛibꝰ atq̄ pastoꝛibꝰ suis detractiones irrogēt vel eos accusēt: vt plebes languescētes nō tenētibꝰ pastoꝛibꝰ frena eoꝝ lasciuiant: atq̄ī ima ruāt: vt saltē sic pericli tari possint. Multum ꝛo distāt dāna moꝛa dānis reꝝ tpaliū: cū ista extra nos sint: illa ꝛo ī nob t iufra pei⁹ malū foꝛe non existimo q̄ christianos suis ꝓuidere sacerdotibꝰ. Hinc etiaz felix sercūdus ait.

Deo recte famulantes persequi non licet

g SVlescite inquit sctā synodus nicena et nolite persequi eos: qui recte deo famulant t syncera voluntate superna dei mandata custodiunt: t nostris legibꝰ subiugant: quia nō decet vt carnales spūales p̄seq̄nt. ¶ Tē gregoriꝰ.

Subditi p̄latos suos h ꝛ merito (accusare nō dñt

h plebis nōnūq̄ eoꝝ depraua-

i tur: q̄tenꝰ pcliui⁹ cadāt q̄ sequūt capite lāguescēte ceca coꝛpis mēbra inficiūt. deteꝛioꝛes sūt q̄ vitā moꝛesq̄ bonoꝝ coꝛrūpūt: his q̄ substātias alioꝝ p̄diaq̄ diripiūt Caueat itaq̄ vnuſq̄sq̄: ne aut lingua aut aures hēat p̄uriētes. i. ne aut ipe alijs detrahat: aut ali-

k os ōtrahētes audiat. sedēs inq̄t ꝓba adūsus frēm tuū. loq̄baris detrahēdo: t adūsus filiuz mris tue ponebas scādalū t ceca. parcāt singli detractiōi ligue: custodiantq̄ fmones suos: t sciāt: q̄ cūcta q̄ de alijs loquunt sua ſnia iudicabūt. nēo inuito auditoꝛi libent refert officiū singloꝝ sit dilectissimi: nō solū oculos castos seruare sed t linguā: nec quid in cuiusq̄ domo agatur: alia domꝰ

l vnq̄ per eos nouerit. habeant omnes simplicitatē colūbe: nec cuiq̄ machinentur dolos: et serpentis astutiam ne alioꝝ supplāteꝝ insidijs. ¶ Tē lucaꝰ pa.

Bonus nocere non cupit.

m SApiēs ñ ē oīs q̄ nocet. ¶ Tē anacletꝰ papa.

Raptoꝛibꝰ deteꝛioꝛes sūt ꝓpoꝛū detractoꝛes

n DEteꝛioꝛes sūt q̄ doctoꝝ vitā moꝛesq̄ coꝛrūpūt: his q̄ subas alioꝝ p̄diaq̄ diripiūt. ipsi enī ea q̄ extra nos sūt: ſz nr̄a sint auferūt: nr̄i q̄z detractoꝛes t moꝛū coꝛruptoꝛes nr̄oꝝ siue q̄ adūsus nos armant: ꝓpie nosipsos deciptūt: t iō iuste ifames sunt: t merito ab eccl̄ia extoꝛes fiunt.

Pro merit⁹ q̄ plebis sepe pastoꝛes deprauant eccl̄ie: vt pcliui⁹ coꝛruāt q̄ sequūt. ¶ Tē alexāder papa.

De eo dem.

o SAmma iniq̄tas est frēs deꝑ trahere t accusare. vñ scriptū ē: Dis q̄ detrahit fratri suo homicida ē: t oīs homicida nō hz ptē in regno dei. Patet q̄ vt p̄missū est: q̄ carnales p̄hibēt ab accusatōe spūaliū nō spūales ab accusatōe carnaliū. Cū itaq̄ crimīosi t ifames ab accusatōibꝰ p̄hibēt videdū ē q̄s canonū sacra auctaſ

Ex merito h deprauant id est priua ei episcopi cōstituunt nōeni ꝓpe alioꝝ merita efficiuntur mali. ſz mali ꝓpter maloꝝ merita p̄elati fiūt. viij. q. j. audacter i ¶ Cadant. quia compōitur oꝛbis re/gis ad exēplum. arg. xj. que. iij. p̄cipue.

k ¶ Audiat. sic. ſ. xj. q. iij. nō solum.

l ¶ Vn/q̄. ſ. p̄otra ctoꝛes. ne sit cōtra. ſ. v. quest. v. nō vos. vel dic per eos id est p cuꝛiosos. vnde inuenalis. Scire volūt secreta domus. atq̄ ide ei/meri.

m SApiēs

n DEte/rio/res. peius est persuadere. q̄ facere. vt. ff. de ser. coꝛ. l. j. §. psuadere. t. l. vt tm. t. lxxx/vj. di. tāta.

o SVm/ma. de trahere. ſ. di. xlvj. ac/cusatoꝛes. I. Joh. 3.

p ¶ Et accusare. ſ ü. quest. vij siquis epi/scopus. de pe. di. j. homicidioꝝ.

a INfames. Itemnūr. si. xix. dis. nulli. b ¶ Fures. ex hoc. c. pīz q̄ oīe crimē infamat fm canones. 7. ℞. c. oēs. 7. c. sequēti. Itē ex ℞. c. videt q̄ oīe crimē sit publicū fm canones. c ¶ De bellis publicis. rales sunt rei lese maiestatis. vt. ff. ad. l. iul. ma. l. iij. 7 capite puniunt. nisi dūm defendere nō potuerint. ff. de re mili. oē. ℞. qui in acie. d ¶ Perūt. abtiose. vt. ē. j. q. vj. sic. e ¶ Adiracū diaz. ex de homicidio sicut dignū. ℞. illi ℞o. f ¶ Prouocāt. i. delatores. vt v. q. vl. delatozi g ¶ Legitimā. i. plenā. aliē enī nō ꝓmouentur nec aliquez pūt accusare. vt J. sequr. h ¶ Curie. liij. di. c. j. 7 ij. i ¶ Dērez vt furiosi. k ¶ Manifestanť. ℞. xxxiij. di. maritum.

l Vicunq; piurauerit. ℞. iij. q. v. cōstitumus. m ¶ Septem. xxij. q. iiij. q̄ sacramēto J. So. ibi. n ¶ Sine pnīa. interiozi. si. l. di. clerico. o ¶ Testioniū etiā post pniam puatā. vt J. xxij. q. v. paruuli. Et hoc est veruz in testib⁹. Secus videt in accusatore. vt. xxij. q. v sicḡ cōiucrus. p ¶ Recipiant. alibi dicit q̄ iuramentū solum deū habet vltorem. vt. C. de rebus cre. l. ij. non ḡ incurrit infamiā. Item alibi legit. q̄ piuriuz continet sub crimine stellionat⁹ vt. ff. de crimine stel. l. ij. Sed cri men stellionat⁹ non infamat. vt. ff. de crimi. stel. l. ij. ℞ nec piuri

ifames appellat. De his stephan⁹ romane eccl'ie ep̄s scribit hilario dicēs. Que ꝑsone infames habeantur.

a INfames eē eas ꝑsonas dicim⁹ q̄ p aliq̄ culpa notāť infamia. i. oēs q̄ christiane legis normā abijciūt 7 statuta b eccl'iastica ꝺtenūt: similiť fures 7 sacrilegos 7 oēs capitalib⁹ crimib⁹ irretitos sepulchroz q̄z violatores: 7 oēs q̄ adūsus pr̄es armanť. q̄ in oī mūdo ifamia notāť. silr 7 incestuosos homicidas piuros raptores maleficos venefi- c cos adulteros de bell' publicis fugiētes: 7 q̄ īdigna sibi d petūt loca tenere: aut facultates eccl'ie auferūt iuste: et q̄ frēs calūnianť aut accusant 7 nō pbāt: 7 q̄ ꝫ inocētes ꝑn e cipū aīmū ad iracūdiā puo- f cāt: 7 oēs anathēatizatos vl' p suis sceleribus ab eccl'ia repulsos 7 oēs q̄s eccl'iastice leges vl' secl'i ifames ꝓnūciāt. Hi nimiz oēs nec fui añ legi g timā libertatē nec penitētes h nec bigami: nec illi qui curie defuiūt: vl' nō fūt integri coz i poze: aut sanā nō hūt mentē: vl' intellectū: aut q̄ inobediēte s ctōz patz decret' existūt k aut q̄ furiosi manifestanť. hi oēs inḡz nec ad sacros grad⁹ debēt ꝓmoueri. nec isti nec suspecti nec liberti nec rectā fidē vl' dignā ꝙuersatiōez non hūtes sūmos sacerdotes pūt accusare: nec ad accusatiōez seu ad testimoniū nullaten⁹ iuste pūt recipi. Item tē fabian⁹ papa. Infamis efficit: q̄ scies delerare ꝑsumit.

l VIcunq; sciēs se piurauerit. xl. dies in pane 7 aq̄ 7 m vij. sequētes ānos peniteat: n 7 nunq̄z sit sine pnīa: 7 nunq̄z ī

p testimoniū recipiať: cōioneztū p⁹ hoc pcipiat. Item eusebius papa. Accusatiōes 7 psonas q̄s leges secl'i nō admittunt: eccl'esia q̄z repellit.

q NOs sequētes patz vestigia p salutiōe suoꝝ dei: q̄scunq; ad accusatiōes psonas leges publice nō admittūt: his impugnādi alteꝝ 7 nos licētiā submouem⁹: et nulle accusatiōes a iudicib⁹ audianť eccl'iastic'. q̄ legib⁹ r secl'i pbibenť. Sed lz infames ab accusatiōe eop̄ꝝ pbi s beanť: nō tn isti ab hmōi accusatiōe pbibēdi sūt. hereticos nāq; accusare īfamibus nō pbibeť: vt supza patuit ī eadē cā. vbi de accusatiōe minoz adūsus maiozes disputatū est. Item tē. De eodem

t VIm maiozes scia 7 morib⁹ a mīozib⁹ accusari pbibeanť: nō eḡles ab eḡlib⁹ vl' minozes a maiozib⁹ ab accusatiōe hmōi sūt pbibendi: cū heretic⁹ catholico minoz sit Sed 7 ℞ an generaliť accipiendū ē: augustin⁹ nō diffinit dicēs. Dubium est: an sciens auar⁹ an nesciēs hereticus grauiꝰ peccet.

v VEro q̄ ꝺs peccet grauius q̄ nesciēs heresim incurrerit: aut q̄ sciēs ab auaricia .i. ab idolatria nō recesserit. x Scōm illā regulā q̄ pctā scientiū pctis ignozātie p̄ponitur: auaz oscia vincit i scelere. Sz si forte ℞ faciat i heresi ipi⁹ sceleꝝ magnitudo: qō facit in auaricia scientiť admissio: heretic⁹ nesciēs auaro scienti coeq̄tur. Item tē vtrū catholicū pessimis moꝛibus alicui heretico in cui⁹ vita ꝑ id qō heretic⁹ est nō inueniunt hoīes qō repḧendāt ꝑpone-

um. So. vbi iuramentū nō cedit in p̄iudiciū alicuius solū deū habet vltorē. Dicūt aurē quidā q̄ si turamētū est de futuro semp infamat. quia ibi frāgitur fides deo 7 homini. Secus si est de p̄senti vel de ꝑterito. vt. C. de transac. sicḡ maioz. Alij dicūt q̄ iuramentum qō interuenit in ꝓtractib⁹ nō infamat. secꝰ in iuramēto qō fit in iudicijs. ℞ est certū qō omne iuramentum infamat canonica infamia. vtz autem remerarium iuramentuz repellat a legitimis actib⁹ dixi lxxxv. dist. florētinum archi.

Nos sequē q tes.

r ¶ Sed licet. infert ex ꝓdict⁹.

s ¶ Ab huius. id. est simonie.

t ¶ Maiozes. vt. ij. q. vij. ꝙ totum.

QVero. ne ciens. il- v le ē ignozanť hereticꝰ q̄ sequitur opinionē quam purat veriozez. vt. xxiij. q. iij. heresis.

x ¶ Scōm illā de pe. di. ij. sciendū. y ¶ Vincit. vide q̄liť argumentať. licet enī peccatuz sit maiꝰ pcō. q. ℞ scientia p̄poniť ignozātie. nā facta cōpensatiōe scienter peccās poteſt equiparari ignozāter peccanti. Similiť cō pēsario. xix. dis. in canonicis. Qō autem minꝰ sit peccatū ignozātis q̄ scientē. habes. xxij. q. vij. quemadmodū. qnq; videt plus peccare ignozāter peccās q̄z scienter. vt. lxxiij. q. j. scisma. qnq; parificantur vt hic.

a ¶ Precipitare. H. tñ in ſiñ queſtione p̃cipitat ſententiã. vt. ij. q. vij. ſ. ſed q̃rit. & vbiꝫ eandẽ videtur ſoluere. xij. q. j. ſcimꝰ. b ¶ Bez. H. rñ. illi. c. q̃ro. et illi. ſ. ſz licet. in q̃b⁹ p̃bauerat infames admittendos ꝑtra hereticos & ita ꝑ ſimoniacuz. & eiꝰ ſolutio durat vſq; ad. ſ. hec licet rõe. & ibi licit ſuã ſolutiõez impugnare.

c ¶ Conſtat. ſi ꝓſtat. q̃ nõ ẽ neceſſariꝰ accuſare, rez exp̃ẽ q̃ ſtat. i. tale eſt crimẽ q̃ ꝓſtat eſſe hereſim. vl̃ dic q̃ ꝓſtat q̃ fama q̃ ſunt male fame.

d ¶ Apparẽs. hec ſolutio ẽ canonica. q̃ ꝓcurdat cũ gregorio ij. q. j. in p̃mis. & ipugnatio ĩmponit in ſequẽti. ſ. allegãdo ponit. e ¶ Tra ctauerit. ſic ſuple in ſimonia ñ eſt q̃redũ an ſimonia ſit hereſis. iſte enĩ ẽpus negauit ſimoniam eẽ hereſim. et male. vt. j. q. vij. prꝫ & ſic concludit in fi.

f ¶ Jdẽ p̃uat. nota milites nõ dici p̃uatos. vt. xxi. q. j. qui contra.

g Voluntatez. Nõ punit̃ ꝺ ſola voluntas. vt xix. di. nlli. xxij. di. oẽs. q̃ i malefic⁹ volũtas ſpectat nõ exit⁹. ff. ad. l. cor. de ſic. diuus. Ar. ꝫ xxxij. diſ. erubeſcant. de pe. diſ. j. cogitationis. xxxij. q. v. chriſtiana. Solu. regulariṫ volũtas ñ punit̃. niſi ad aliquẽ actũ p:o cedat.

h ¶ Fiſco. idẽ eſt in crimine hereſis. vt extra de hereti. vergent. alias bona damnatorum reſeruantur filijs. vt. C. de bo. damna. au. bona.

a re debeam? nõ audeo p̃cipitare ſñiam. d ex ꝺ auguſtini & illud de ĩfamiũ accuſationes de his ĩtelligẽdũ eſt: q̃s b cõſtat eſſe hereticos: non de his q̃ ſe negãt in hereſim lapſos. h ic añt ĩ oĩb⁹ religio c ſus apparẽs: dũ ſe negat hereticẽ cõiõis aliq̃n macula infectũ: ĩfames atq; alios huiuſmõi a ſua accuſatõe ĩpe repellit. e ec licet rõe niti videanť: exẽplo tñ leſe maieſtatť vana ĩtelligũť: ad cuiꝰ accuſatiõez dñ ſociꝰ ĩnite factõis admittit̃: nõ q̃rit an cogitare ꝛ aliaz p̃ncipis ſit maieſtatẽ ledere: ſ an aliq̃s de nece d eiꝰ tractauerit. d ñ impator honoriꝰ & archadius ĩ nono li. codicť. ti. ad. l. iuliã maieſtatis ſcripſiſſe leguntur.

e ¶ Jq̃s cũ militibꝰ vl̃ p̃uatis barbarť etiã ſceleſtã ĩnierit factionẽ aut factiõis ipiꝰ ſuſcepit ſacr̃m vel dederit: etiã de nece viroꝝ illuſtriũ q̃ ꝓſiſtorio nr̃o & cõſilijs ĩterſũt etiã ſenatoꝝ: nã & ipi pars coꝛpis nr̃i ſunt: vel cuiuſlibet poſtremo q̃ nobis militat cogitauerit: eadẽ enĩ f ſeueritate volũtatẽ ſceleris q̃ affectũ puniri iura voluerũt ipe q̃dẽ vtpote maieſtatť reus gladio feriet̃ bõis eiꝰ oĩ. g bꝰ fiſco nr̃o addictť. Filijꝝo eiꝰ q̃bꝰ vitã ĩpatoria ſpãlit̃ lenitate ꝓcedimꝰ: paterno enĩ deberẽt pire ſupplicio: in q̃bꝰ paterni ꝺ eſt hereditarij crih minis exẽpla metuunť: a materna & a ſucceſſiõe oĩm p̃rimoꝝ bẽanť alienij: teſtamẽtť ex liberis. filij itaq; emancipati non patiuntur hanc penam. dicunt tamen q̃dam q̃ hec pena ſpectat ad filios poſtea natos non ad iam natos. ſed littera eis cõtradicit. k ¶ Detuunť. Sepe ſolet filius ſimilis eẽ patri. Et ſequitur leniter filia mr̃is iter. lvj. diſt. ſi gens. vnde qui emit mãcipia de genere eoꝝ querit. vt. ff. de edil. e dic. q̃ ſi nolit. ſ. qui manci pia.

l ¶ Et vita. ꝺ lxxiij. di. q̃rũdã m ¶ Interuenire. ſic. ꝺ. l. diſ. miroꝝ. Et nota q̃ q̃ñq; p̃hibeť ſupplicari p̃ aliquo. de pe. diſ. j. p̃dixerat. & ex ꝺ here. ad abolendam. c. C. ꝺ trãſac. ſic̃ maioꝝ.

n ¶ Pozro. ꝺ ponit aſſumprionem argumẽti ſui. p̃miſit enim p:imo ꝓpoſitionem ſuam.

o ¶ Pena. in crimine ei ſimonie cõuicťꝰ depoſuit. vt. xv. q. iij. ſane. ſed hic capite puniť. q̃liter iſti pariſiccentur. notaui. xv. q. iij. Sane. & l. nemini. ſed nunquid ordinatus ſimõiace poteſt ordinatorem ſuum conuenire. de hoc. cum accuſatores conſequantur p̃miũ. non credo. licet dicať hic q̃ omnes accuſatores admittantur.

p Nllus. ſi dicularum id eſt coꝛdarum que ligantur circa frontem hominis. & ſtringitur caput p eas & eſt fidis idem quod coꝛda. vt ibi. De fide perſpicuus troie munitoꝛ amauit.

q ¶ Dilitie. C. de queſtio. militꝛes. r ¶ Vel generis. C. de penis. l. decurionum. s ¶ Aut dignitatis. C. de queſtio. decurionie. t ¶ Excepta. vbi nullus poteſt ſe excuſare aliquo p̃uilegio.

a Quod autem. nunq̃ soli episcopo creditur. xiij. q. iij. iurisiurandi. nec tenet lex. xj. q. j. ꝺ/ nunq̃.

b Pisco p⁹. laico. Sed hunc. c. est ℨ. xj. q. j. expien/ re. ⁊ c. sicꝫ cū clerico. Sꝫ qō hic ꝺr intelligas ō ecclīastic⁹ crimi/ nib⁹. pōt cū cle/ ric⁹ iudicare de oīmi crimīe q̃tū ad iniūgendam pnīaz. S. e. q. j. il/ li ꝺ. ⁊ xxij. q. j. p/ dicandū. ⁊ exꝰ iudi. nouit. vel loq̃tur fm tēpo/ ra apl'oꝝ. qñ oēs cause deferebāt/ ad eccliaz. vt. xi/ q. j. relatum.

c Synodū. .i. ꝓuentū cleri/ corū. ꝺ ꝓcilium appellat. xij. q. ij. placuit. ⁊ c. e/ piscop⁹ qui sine eoꝝ pñtia nō ꝺz causas audire. xv. q. vij. episco/ pus nullius. ⁊ h intelligo de cri/ miali negocio. sꝫ in ciuili cā cli/ gunt arbitri. vt xj. q. j. si clerici⁹.

d Sꝫ trīm. Nec duo. c. in rel ligit. h. de occul ro pctōre. xdicit q si scio aliquez cē i mortali pec/ cato. licet sit oc cultū. ꝺbeo ipm vitare occ'te sꝫ non publice. nec possum euz ꝺ h accusare. cū nō habeam testes. Sꝫ illud ē pdu/ rū. vt oēm quez sciā pctōrē debe az euitare. ⁊ est illō. ij. q. j. mul/ tī. Sꝫ tu ponas casum sic. ēpus aliq⁹ sol⁹ scit a/ liquē in canonē incidisse ꝺz eum corrigere priuate. si incorrigibilis sit. priuate vitabit eū nō publice. ne sit ꝺctor criminis. vt exꝰ de sen. ex/ com. cū nō ab hoīe in prīn.

e Proferat. accusan/ do publice

f Indēnat⁹. sic ordina lram. ille tū in/ dēnatus. i. nō ꝺānat⁹ in cōione omniū pmanebit.

g Dis. i. q̃tū ad eos. q̄ nihil sciūt de excōicatiōe illi⁹ vel de crīmīe ei⁹. vt exꝰ de sen. excō. cū illorum.

h Ad tps. i. ꝺū est in pctō. i

i Jubeat. iubere. ei pōt. plat⁹ aliquē vt abstineat a sua pcura cōione vel heresis: sꝫ impedit accusat⁹ an cōmiserit heresim.

a Quod autē qrit: si eps in accusatoꝝ accusationē verte/ re voluerit: an sue simplici assertiōi fides sit ha/ benda facile soluit: si sctōrū patrū a uctas diligenꝫ inspi/ ciat. vt. n. sancti pres diffini/ unt: nullius psone q̃ntūlibet exercitate ꝓfessione fides est adhibēda: nisi cōpetētes ꝓ/ batiōes adhibeat. Unde in iij. carthaginensi ꝓcl. legit.

Eps alicui crimē obijciēs: in synodo pbet quod obijcit.

b Piscopus si clerico vt laico crimē imposuerit ꝺducat⁹ ad pbatiōez i syno/ cdū. Sed obijcit si se solū ali/ eni sceler⁹ cōsciū nouerit: ꝓ/ bare illud testibus nō valet: qꝺ ꝑ tūc sibi faciendū sit: Ex ꝓcilio varien⁹i sic diffinitur.

Eps nō ꝓferat: qō pbare ñ

d Sꝫ trīm eps alī (potest/ eni sceleris se ꝓscīū no/ uerit: q̃ꝺiu pbare nō pōt ꝓ/ e ferat: ꝫ cū tpo ad cōpunctio/ nē eius secret⁹ correctiōibus elaboret: q si forte correctus pertinacioꝝ fuerit: ⁊ se cōioni publice ingesserit: etiā si eps in redarguēdo illū quē reuz indicat in pbatiōe deficiat: f indēnat⁹: licet his q̃ nihil sci/ h uerit secedere ad tps ꝓ pso/ i ne maioris auctē iubeatur: ille tamē q̃ꝺiu nihil pobare potest: in cōione oīm pter q̃ eius q̃ eum reū indicat pma/ nebit. Ite ex ꝓcilio aphrica/ no.

De eo qui sibi soli dicit aliquē crimen suum fuis/ se cōfessum.

k Lacuit vt (se cōfessum. Si qñ eps dicit aliquē si/ bi ꝓpriū crimen fuisse cōfes/ sum: atq̃ ille neget: non pu/ tet ad iniuriā suā epus ptine/ re qō illi soli nō creditur. ⁊ si scrupulo ꝓprie ꝓscientie se di/ cit neganti nolle cōicare: q̃/ l diu excōicato nō cōicauerit suus eps: tāꝺiu eidē eo ab alijs non cōmunicet epis: vt m magis caueat eps ne ꝺicat i quēq̃: qō alijs ꝺocumēt⁹ cō/

n Fuicere ñ pōt. Q. III Ꝺicitū Xo archiepi alteri⁹ puicie alicui/ expetere ñ licz. Un de gregorius ait. Alterius parochianum alicui iudica

o Scriptum re non lect. est in lege: per alienam messem transiens falcem mit tere non ꝺebes. sed manu spi cas conterere ⁊ manducare. falcem enim iudicij mittere non potes nec ꝺebes in eam segerem. que alteri videtur esse commissa: sed per affectū boni operis frumenta domi nica viciorum suorum pale/ is expoliata ⁊ in eccleste coꝛ/ p pus admonendo conuertere et persuadendo quasi man/ ducando conterere. ⁊ tem pelagius papa omnibus epi scopis. Quot ciuitates vna/ queq̃ ꝓuincia habeat.

expōe iubeaꝫ. i. moneaꝫ sic. xxxj q. j. hac rōe. fm pmissa ptz. q ū obstat. ℨ. ō ꝺ. ꝺi. ij. ñ ꝓhibeat. xciij. ꝺi. ij. si ini/ mic⁹. vij. q. j. scī re. ⁊ xj. q. iij. ꝺ epi. vbi ꝺr ꝺns epi nō cōicant. nec nos cōicare ꝺebemus. qz illa c. ꝺe publice ex/ cōicat⁹ intelligūt

p Lacuit. si/ bi soli ñ tā q̃ꝺeo. ne sit ℨ ō pe. ꝺi. vj. sacer/ dos. ℨ. xj. b. j. ꝺ/ cū q̃ q̃. Sꝫ illō nō tenet. Sic q ꝺi/ cto soli⁹ epi nō credit. nec etiaz scripto. nisi ad/ sit subscrīo. vt exꝰ de testi. cū a nob. nisi h habe ar ꝓsuetuꝺo. vt exꝰ de fide istru. cū ꝺilect⁹. Maz lris suis credit ꝺns significat se aliq̃m excōicasse vt. xj. q. iij. cuꝛ.

l Excōicato .i. quem ꝺicit ex cōmunicatuz.

m Caueat. ec ce pena illi⁹ qui iniuste vitat ali quē vel iudicat sic. vj. q. j. nemo.

n Ꝺicitū Nulli li ꝫ habe re ꝺebet alteri⁹ puincie nisi per appellatōnē. vt iij. q. vj. ñ liceat

o Criptū est. mittere nec ordiare nec aliq̃ sacra ꝺare pōt i alteri⁹ epatu. ix. q. iij. c. j. ⁊. ij. Secus ꝺe pcōsulib⁹ q insignia sua exꝰ puncia ferūt ⁊ volūta ria exercent iurisꝺictionem. ff. ꝺe offi. pconsulis. l. j.

p Admonēꝺo. nō tū publice eis pꝺicādo tāq̄ ius in eis hñs. lxxj. ꝺi. hortamur. ⁊ ix. q. iij. epm. ar. xvij. q. j. c. ij. xvj. q. j. interꝺicim⁹. Sꝫ sine solēnitate ad bonuz monēꝺo. qō qlibet pōt facere ⁊ eriā monach⁹. xvj. q. j. c. j. ⁊. c. qz iuꝛ. fm alios possum pꝺicare nō tū pcitā ꝺo turbā. xvj. q. iij. placuit. qz illuꝺ ñ psistit i pcnti

sa iurisdictiõe. nec refert ds pdicet. sed dd pdicet. xix.

a Citote. epos. ß iõ est statutũ. qz cã (di. secundũ. epi cozã. xij. epis est tractãda. xv. q. v. sicꝫ timi/dus. b Oes. ar. archidiaconos non esse iudices.

c Scom ordines. ꝑ medio ptermisso nõ est ad superiorẽ eundũ. vt. ij. q. vj. c. an/teriox. z. ẽ. illo psuldnbio. z. c. decreto. z. q. vij metropolitanũ. z sic est ar. q o/misso archidiacono nõ itur ad epm. vt ex ō of. arch. c. j. z. xviij q. ij. cognouim⁹ z ar. ꝫ ex de pre ben. referente.

d Ab extra/neis. ꝑ metropolitan⁹ extraneꝰ iudex. nõ ẽ ꝑ iudex puincie. dd iur⁹ sit de ß ꝛe ix. q. iij. c. ij. io.

e Enicꝫ. vl infirmitate. l malicia plebis vel defectu scie vel irregularitate. vt ex de renũ. nisi cũ pdẽ. f Mesti tuaf. ſz nõne debuit pdere locũ suũ. qz spõtanee rũdebat cozã extraneo iudice. xj. q. j. placuit. iij. q. vj. nõ licet ar ſz dic q papa pepcit ei. z est ꝟ ar. de illicita renũciatiõe. q nõ reneat si f. ar ignorante pzelato suo vel si fiat in manu alterius. xvij. q. ij. gonsalꝰ de renũ. admonet. z. ff. ō of. ꝑ. legat⁹. ſz ꝫ qz etiã tacite ds renũciat iuri suo ex de his q fi. a ma. par. ca. ex oze. z. vij. q. j. eos. z ex ō renũ. q ī dubijs. z. xxxij. q. j. de bũdicto. vij. q. j. cꝫ periculosum. dico q ipe nõ põt repetere. qz renunciatio tenet cꝫtũ ad ipm. ſz eccl'ia põt cũ repetere. vt. vij. q. j. nõ oportet. z. c. eos/vel dic q renũciare põt his q̃ spectãt ad on⁹. ſz nõ his q̃ spectãt ad honozẽ. nõ enī subdit⁹ põt abdicare a se iurisdictionẽ sui epi. vt ex ō fo.

g Pacuit parochianũ. Sz (compe. si diligẽti. io. põne eps põt punire exẽptos q̃ delinquũt in sua diocesi. vꝫ q sic. p. c. istud. z. ẽ. iij. q. vj. c. j. z ex de heret. ad abolendã. in fi. vbi ōz q nullũ priuilegiuz iuuat. z ex de priuil. ex tuaꝫ in fi/Jtẽ negligentiã raliuz põt supplere. vt ex de sup. negli. pla. sicut ex de priuil. cũ z plantare. z excessus coꝫ punire. vt ex de priuile. parentibus/Jtẽ q nõe delicti pdẽ priuilegiũ. xj. q. iij. priuilegiũ./Jtẽ qz reatus oẽm honozez excludit. vt. C. vbi sena. vel cla. l. j/Jtez qua in quincia ds delict. il/lic iuri subiaceat nullo se excusa/turus priuilegio C. vbi de cri. agi oportet. auc. q ī quincia. nõ cī in prextu priuilegij ꝑcessi flagitiozũ crescet aucꝛas. vt. C. de priuile. scho. l. ij. li. xij. ad idẽ ī auc. de man. prin. §. q si delinquẽtes iuenerit. vbi ōz nõ pmittas nocentes aliqñ vti p/uilegijs/econtra pbat. q nõ pñt puniri. vt ex de priuil. sanc. z. c. cuz capella. xvj. q. j. fraꝛ. z ex ßse ōz ex de sup. negli. pla. sic. si enī tales pñt puniri sic z alij. inutile esset cozũ priuilegiũ./Jtẽ pcõsul nõ põt se intromittere ō causis fiscalibꝰ. sic nec epi de ist⁹ q̃ dã mõ fiscales facti sunt p priuilegiũ. ff. de of. pco. si in aliq̃. §. j/So. dã dicunt q p occulto delicto a solo ro. pon. pñt puniri. ſz p notozio pñt puniri ab epo loci p id qõ legit extra ō priuil. tuarum. Deli⁹ dicas q si priuilegiatus delinqt circa rẽ non exemptã vt in contractu vel maleficio occidendo hominẽ vel adulterando cum alia. qua. tale delictũ poterit punire episcopus loci. quia ex si sit psona exempta. tamen res in quam delinquit nõ est exempta. Si vo delict circa rẽ exemptã. puta male gerendo se in officio suo vel alienando res eccl'ie sue in his a solo papa punit. vbi ergo fctm exempti priudiciũ affert nõ exempt⁹. bñ epus loci punit in his in qb⁹ delinquens pringit suã iurisdictionẽ. secus si nõ afferat alicui priudiciũ. Et hec distinctio pbatur extra de priuile. cum capella. z dicit q cum delictum eozũ publicum est. poterit puniri ab episcopo. vt. §. dictuꝫ est. z vt dicit decre. parentibꝰ. z. c. tuaꝫ. extra de priuile.

a Citote certã eẽ puincia: q̃ hz. x. aut. xj. ciuitates z vnũ regẽ z totidẽ minozes ptates sub se z vnum metropolitanũ alioscꝫ suffraganeos. x. vel. xj. epos iudib ces: ad q̃rũ iudiciũ oẽs causse epoꝝ reliquoꝝ sacerdotuz ac ciuitatuz referant: vt ab his oĩbus iuste z ꝓsona vo/ce discernat: nisi ad maiozez auctozitatẽ fuerit ab his qui iudicãdi sunt appellatũ. vnõ nõ opozteꝛ vt degradet vel debonozet vnaqueꝝ puincia: ſz apud semetipam habeat iudices sacerdotes z epos c singl'os videlicet sm ozdies suos: z q̃cuꝫ cãm habuerit a suis iudicib⁹ puincie iudicet z nõ ab alienis. i. a sue iud ste iudicib⁹ puincie z nõ ab extraneis: nisi vt iã est ꝓlibatũ. a iudicãdis fuerit appellatũ. Item nicolaus papa.

Non aliozũ sed primatis sui iudicio ds quis subiiciat se epo.

e Enicꝫ suffredus: si tale in se crimẽ nouerat: quo recte posset epatu priuari: vl infirmitate se sentiebat forsitan ꝓgrauari: q̃ impeditus nullis posset pximis sua ꝓlatiõe pdesse: primatis sui debuerat z nõ alioꝝ diocese/os antistitũ postulari iudicium. q si q̃libet ãbiguitas vl aliq̃ fortasse sup examiatiõe vel epat⁹ abrenũciatiõe abozta fuisset ꝓtentio: ex moze ad aplicam sedẽ referri cõuenerat: z nra in his oĩb⁹ debuerant cuncti decreta penit⁹ expectare. qõ quia omissum est hacten⁹ dolem⁹. dilectissimi igit gloriã vram vehemẽter efflagito: vt iã dict⁹ suffred⁹ f epus ꝓprio restituat episcopio: z hic si aliq̃d rephẽsiõe dignũ gessit: postea vel correctione vel digna aiaduersione diffiniet. g Est tñ casus in quo eps alteri⁹ parochianũ excõicare valet vnde in cõcilio apud compendium.

Quãdo epus parochianum alterius excõicare valet.

g Pacuit ꝓ coi utilitate: vt nullus epoꝝ grauit ferat si ei⁹ parochianũ deprecationis cã alter eps excõicauerit. Item ex concilio meldensi.

De eodẽ. Nota.

Cillis aut q̃ ultra parochiã bñficiũ aut here ditatẽ hñt z alteri⁹ epi parochiani sũt: z de loco ad locuz iter faciũt z rapinã z depdatiões pagũt: placuit vt excõicent: nec añ ex parochia exeant q̃ q̃ patrart digne emẽdent: quoꝝ excõicatio seniori eoꝝ z ꝓprio epo significãda est: ne eos recipiat anteq̃ illuc redeãt: vbi rapinã fecerũt: z ibi oĩa plenit emẽdẽt.

Porro. Hec̄ stio expedita est. ij.q. vj. ·§· diffiniti / ua. ·k·. itē si p̄res Jḡs. istud c. videt cō / tinere iniḡtarē. tū ex eo q̄ ñ sta / tur ꝫ in iudicio maior̄ partis. tū ex eo q̄ alie / nus iudex iudi / cat nō suū subdi / tū. ſz expone ꝑ / ut ꝫ notaui.

c ¶ Pronuicie. .i. pariumero. d ¶ Snias. i. opiniones. q̄buſ dā. ſ. volētibus eū absoluere. q̄ / buſdaz volētib⁹ reſeruare ſniam pa. e ¶ Pro / nūciare. nō sen / tentiādo. ſz opi / nionē suā recitā / do. z iō sic expo / ne. ne ſit ff. de re. iu. duo. z. l. in ter pares. z. ij. q vj. itē si plures. vbi ōz q̄ si diſ / cordāt delegati ad delegātez eſt recurrendum.

f ¶ Aduocari. ꝑ pape reſcḡtū. .i. papa ꝓmittit metropolitanis z epīs vicine ꝑ / uicie. negociū il lud sic exponit fm illos q̄ de iu / dicib⁹ a papa de legat ꝫ intelli / gūt. vel etiaz de epīs ipſis. q̄ ſui iudices fūt. itel / ligas. Et fm ꝫ eſt ſpāle q̄ par / pari pōt cāz de / legare. nā q̄lz / in defectū iudicꝫ ordinary par in / parē hz impiuz. vt. lxv. di. c. vlt. / ſic. ij. q. vj. placu / it. vel forte ꝫ fit ō ꝓſeſu ptiū. ar. xj. q. j. iudices. Eſt etiā ꝫ aliō ſpāle q̄ ſi diſcor / dāt iudices. nō obtinet ſnia pl̄imor. ſic. C. de ap. iube / mus. in fi. z ex. de reſcrip. paſtor. al's. al's ſec⁹. lxv. diſ. ſa / cro cu. q. iiii. ius iudiciū ſibi ex petēdū ſit: ſi iudi / ces electi inter ſe diſcordare ceperit: i loadicē / ſi ꝓcilio ſic ĩuenit diffinitū. A q̄ ſit ferenda ſnia: in quo puinciales epi diſcordant.

b Jḡs epūs criminalit in / iudicio epor fuerit ac / cuſat⁹: ptingat aūt epos pro / uincie q̄ ꝓuenerint diuerſas / hre ſnias: z alios q̄dē inocē / tē eū ꝓnūciare alios reū: ꝑ / pter h⁹ ꝓtroverſiā amputan / daz placuit ſctē ſynodo: me / tropolitanū epm alteri⁹ pro / uincie vicine aduocari: z a / liquātos cū eo epos alios: q̄ / pariē reſidētes q̄cūq; fuerit: / dirimāt q̄ſtionem ꝑpter ꝫ vt / ſit firmū iudiciū: qđ ab vni⁹ / puicie epīs fuerit ꝑmulga / tū. I tē ex ꝓcilio martini pa / pe. Cū iudices electi ō ſen / tentia iter ſe diſcordes exti / terint: de vicina puincia ar / chiepus aduocetur.

g Jḡs epūs in aliq̄⁹ iu / dicat: z viderit ipos epos q̄ / in puincia ſua ſunt int ſe iu / dicio diſcrepare: ita vt alij vi / deant eū q̄ iudicat iuſtifica / re: alij ꝓdēnare: ꝑ diffinitio / ne h⁹ diſſenſiōis hoc placuit / ſctē ſynodo: vt de prouincia / vicina alter metropolitanus / voceť epūs: vt ꝑ eū cōfirmeť / qđ fm rectū placuerit cano / nē. Niſi eadē puincia ꝑma / tē habuerit ad quez negocia / q̄ ꝑ metropolitanū termiari / nō valēt: referēda ſint. Cū / bonifaci⁹ papa ꝓlis gallie. Primati deferant negocia: q metropolitanus explicare

h Jḡs inter epos nō valet. / eiuſdē ꝓcilij dubitatio / emerſerit de eccl'iaſtico iure / vl' de alijs negocijs ꝑmū me / tropolitanus eoz cū alijs in / ꝓſilio ꝓſideras rē diiudicet. z ſi nō acḡeſcat vtraq; ps iu / i dicātiū: tūc ꝑmas regiōis in / ter ipos audiat: z qđ eccl'ia / ſticis canōib⁹ z legibus vr̄is / ꝓſentaneū ſit hoc diffiniat: z / nulla ps calculo eius valeat / k ꝛtradicere. I tē alexāder pa / pa. De eodē. Palea.

Jḡs metropolitan⁹ a q̄cūq; cōꝓuinciali epo in cā ꝑ / pria appellatus eū audire di / ſtulerit: i ꝓxima ſynodo ne / gocij ſui habeat licētiā exer / cendi: z q̄cūq; ꝑ iuſticiā a cō / prouincialib⁹ fuerit ſtatutuz / debet cuſtodiri. Sed ſi om / niū cōꝓuincialiū concordi / ſnia fuerit dānat⁹: manebit / erga eū ĩmobilis cēſura. Cū / in anthioceno ꝓcilio legit.

Epūs qui ab epīs ſue puicie cōſonā ſentētiaz reportauit: ab alijs iudicari nō poterit.

l Jḡs epūs criminalit ac / cuſatus ab oīb⁹ q̄ ſunt / intra puinciaz epīs: excepit / vnā ꝓſonamq; ſniaz ab alijs / vlterius iudicari nō poterit: / ꝫ manere circa eā opōrtet tā / q̄ ꝓuenientē q̄ ab oīb⁹ pla / tā eſt: firmā ratamq; ſniam. / Subintelligēdū x̄o eſt: niſi / ad iudicē maiozis auctozita / tis fuerit ꝓuocatū: tūc enī ꝑ / appellationez ſoluta ſnia fir / mitatē nō obtinet. Unde ni / colaus papa ait. Semel diffi / nitū retractari non licet niſi / vbi maior auctas fuerit.

m Quod bene semel diffi / nitū eſt z interpoſitis / iuramentz deliberatū: nulla / debet iteratione (niſi fortaſ / ſis vbi fuerit maior auctori / tas) retractari. I tē ex con / cilio ſardicenſi. In renouatione iudicij beati petri me / moria eſt habenda.

o Sius epiſcop⁹ dixit: q̄ / ſi aliq̄s epiſcopus abiudica / tus fuerit in aliqua cauſa: et / putet ſe bonā cauſaz habere / ap. ad ꝫ ꝓrerea. z. c. q̄ōm. n Sius. ar aliā cē cām appella / ne. vl' forte ꝫ re / net cū pareſ ſint / hicinde iudices / ſz ꝓriū ē. xxj. di. c. ſubmittit. vbi / ōz q̄ ad maiorē / iudicē ē eundū. / ſz ꝫ fit vt dixi ō / ꝓſenſu ptiū. vel / dic q̄ omīa iſta / ſpālia ſunt in cā / epī. vbi oēs dñt / ꝛdare i ſnia. / vt. j. e. c. iiij. / Jḡs epūs. g / Jnē epos. h / negocijs. / Nota ꝑ ciuilib⁹ / negocijſ poſſe ce / lebꝛari ſynodū. / vt. ē. diſt. xviij. / ꝑpter i ¶ Tūc / ꝓias. ar. q̄ ma / ioza negocia nō / ſz facere metro / politāo ſine au / ctozitate ꝓmat / ſic. lxv. di. ō ꝓſo / na. z. xcix. di. c. j / z. xvj. q. vj. pla / cuit. ſz illō itelli / ge ſi appellarur / ad tꝑm. vt. xviij / di. c. j. z. ix. q. iij / q̄ſt⁹. k ¶ Cō / tradicere. Ecce / caſus vbi nō au / dit ſcō appel / las. vt dixi. ij. q. / vj. anteriozum. / Jḡs ab oī / b⁹. ꝑ ꝫ vr̄. / q̄ ſpāle ſit i epo / vt ab oīb⁹ obeat / absolui vel con / demnari. / Quod bñ / diffinitū ē a iu / dice ꝑ ſniaz. vel / etiā a q̄cūq;. Et / itellige de iura / mento qđ iudex / pti defert. nō qđ / ps defert pti. qz / illud ñ pōt retra / ctari. vt. C. ō re / bus cre. generalr. / z. ff. ō iureiurā. / admonēdi. Jtē / ar. q̄ q̄ iurat ſta / re vl' parere ſnie / vl' mādato alic⁹ / q̄ pōt appellare. / ff. rē ra. ha. l. iij / ·§· falſus. ff. iu / ſol. cū apō. ex ō / Maior. ex ō iure / ciur. venientes.

rionis a ꝓncipali. xxxj. q. ij. lotharij. ⁊ notaul. ij. q. vj. si eps. ⁊ ℌ si post scdam. a ¶ Vel ab his. ille. n. iudex q̄ tulit sniam. si nō differt appellatiōi. referibet ei ad quē appellat opinionē suam. ⁊ quare non deferat appellationi. vt. ff. de appel. reci. vel non sciendum.

b Quod ãt reus nō ē cogend⁹ ad purgationē. nisi labor. ret ifamia. vt. j. e. q. aũt. ⁊. ij. q. v. ꝓbr. vbi plene de hoc innuies. ioannes.

c Quod aũt q̄ i. ꝓ quã sic. ē. iij. q. iij. q̄ intrēdit. ⁊ exō ꝓsump. cũ in iunē ture.

d Accusator. ex hac. l. due habent regle. Una q̄ nisi accr ꝓber q̄ intendit re⁹ absoluit. Secūda ē q̄ negãtis fcm̄ nulla est ꝓbatio. Quor regula recipit exceptiões. Mã ratiõe ꝓsuptionis trãsferẽ ꝓbatio ad reũ. vt exō vt ecc. bñ. vt nfm. ⁊ exō de ꝓcur. ex insinuatiõe. i fi. ff. de dona. inter vir. ⁊ uxorez q̄ntus. Idē cum actor interiones suã fundauit iuri cõi. vt. C. ō ꝓba. siue. xxviij. di. qsi. ⁊. c. di. mozē. Idē cũ reus sponte assũit sibi on⁹ ꝓbandi vt. ff. ō ꝓba. circa. Idē in cõib⁹ iudicijs vtriusq̄ ꝓbatio audiẽ vt exō ō ꝓba. ex lris. Idē cũ vter q̄s credit se posse/re. exō de ꝓba. lz.

altez iudiciũ r̄nouet. si vob placet sctī petri memoriã honorem⁹: vt scribat vl ab his q̄ examinauerũt: vl etiaz ab alijs epis q̄ in ꝓuincia ꝓximorant romano epo: ⁊ si iudicauerit renouãdũ eẽ iudiciũ renouet ⁊ det iudices. si aũt ꝓbauerit talẽ cãm: vt ea nō refricẽt q̄ acta sũt q̄ decernit romanus epus ꝓfirmata erũt. Si b̄ q̄ placet oīb⁹: statuat. Synod⁹ rñdit placet.

b Quod aũt ¶. V deficiẽte accusatore nō sit re⁹ cogendus ad ꝓbationẽ: aucte gregorij ꝓbat: q̄ scribens maximo ait. **Onus probationis reo nō incumbit.**

c Quod aũt postulas: vt illuc ꝓsonam dirigere debeam⁹: q̄ de his q̄ dicũtur possit esse ꝓbatio: eet vbicũq̄ excusabile: si vnq̄ rõ ei q̄ accusat necessitatẽ ꝓbatiõis ꝑponeret. at postq̄ñ tibi sed accusantib⁹ b̄ on⁹ icũbit: ad nos sic ꝓfati sum⁹ dilatõe cessante vẽire nō desinas. ¶ Cum accusat⁹ nō negationẽ sz exceptionẽ ꝓbare dz. codi. lib. iij. ti. de ꝓbatõib⁹. **De eodẽ.**

d Accusator qō asseuerat ꝑpitendo se ꝓbare nō posse: reũ ncẽitate mõstrãdi

e ꝓtrariũ nō astringit: cũ q̄ re/

f rũ naturã factũ negãt⁹ ꝓbatio nlla sit. Idoc ãt ꝓuãdũ ẽ: q̄ñ reũ publica fama non ve/

batũ fuerit de alio tpe ⁊ de alio loco. vt exō ō testi. ex te noze. ⁊. C. de ꝯhen. stipu. optimã. Idē dico de hac negatiõe q̄ cap'm nō fuit citatũ. q̄ cũ determiatiõe tpis pōt ꝓbari. lz in ꝓriũ innuat. exō de elec. bone. sz illud ñ est ꝓpẽ vim negatiõis sz poti⁹ singulariter. Q̄nq̄ tñ negatiua ꝓbat sine determiatione tpis. vt exō de ꝓba. tertio. Sz illa poti⁹ ē ꝓsũ/ptiua ꝓbatio q̄s violẽra. Et sic intelligit q̄d ē exō de testi. tã lris. ĩ fi. Idē negatiua facti ꝓbat. cum hz iplicitã affirmatiuã. vt exō de renũc. super hoc Idē negatiua in ris bñ ꝓbat. vt ff. de ꝓba. ab ea pte. q̄ ē q̄ negat aliq̄d iuste factũ dicẽ ⁊ illō iniuste fcm̄. ⁊ iō illō rẽt ꝓbare. Negatiua forme siue q̄litat⁹ dicit ista. Iste nō ē idoneus nō ē legit⁹. nō est soluendo. ⁊ tal est ꝓbãda vt exō de ꝓsump. dudũ. ⁊. ff. de leg. ij. cũ q̄dã. ⁊. l. cũ pr̄. ⁊ rogo. ⁊. C. ō iof. test. oiodo e ¶ Per reruz naturã. i. ꝓ consuetudinẽ causarũ. Idē iste intellect⁹ ꝓpedit per id q̄d legit. xxxvj. q. v. c. vl. i fi. sic exō de fi. istru. inter dilectos. ⁊ sic exō de cã pos. cũ eccl'ia. ⁊ exō ō fide instru. c. ij. f ¶ Negantis. sic exō de cã pos. ⁊ ꝓpri. cũ eccl'ia ⁊ exō ō ꝓba. qñ.

Idē in crimie falsi vtriusq̄ testes audiunt. vt. C. ō fal. ℌ. sil'r in crie lese ma. ⁊ in sacris deser⁹. ⁊ i ꝑditiõe patrie. ⁊ in crie peculat⁹ vtriusq̄ testes audiunt. vt. C. ō abo. fallacib⁹. Et de scda regla nota q̄ tripliex ẽ negatiua/facti/iur⁹. ⁊ forme siue q̄litat⁹. Negatiua facti ẽ in q̄ negat aliq̄d factũ esse. hec si nō hz determiatiõez loci vel tpis. nūq̄ pōt ꝓbari. vt siqs dicat se citatũ non esse. vel se nō ꝓtraxisse cũ berta. tales im ꝓbari pñt. sz ꝓbari mĩme. de tali loquitur b. Et b iō q̄ negationũ ñ sunt cãe. Si aũt adijciat tps vel loc pōt ꝓbari. si ꝓ/

xat. tũc eĩ auctoritate eiusdẽ gregorij ꝓpter scandalum remouendũ famaz suam reum purgare oportet. **Causa VII**

g Quidam episcopus longa infirmitate grauat⁹ alium sibi substituit rogauit: cui⁹ ꝑcibus summus pontifex annuit: ⁊ quod rogauerat ei cõcessit. Postea vero conualuit idem episcop⁹: ⁊ quod prius fecerat cupit rescidi. Aduersus eum qui sibi accesserat questiouẽ mouet: suamq̄ cathedram tanq̄ sibi debitã reposcit. Hic primũ queritur: vtrum viuente episcopo ali⁹ possit in eadem ecclesia ordinari. Secundo: an iste valeat reposcere cathedram: quã sua intercessione alter accepit. **Questio. I**

h Quod autem viuẽte episcopo alius supponi aut ꝓordinari non possit: ex concilio apud aluerniã celebrato diffinitum est: in quo legitur vt nullus viuente episcopo alius supponat aut ꝓordinetur eps: nisi forsitan in eius locum quẽ capitalꝑ culpa deiecerit. Item ex registro gregorij pape ad anatholiũ constantinopolitanũ dyaconẽ. **Pro molestia corporis suo honore nō priuet episcop⁹.**

Quidaz epis lõga. ē. ꝓpri. cã in illo. c. deniq̄ agebat de renũ. epi. vnō nacta occasione subijcit cãm iſtã de renũ. qua q̄rit an epo viuente ali⁹ substituendus sit. ⁊ de mutua. se. Et vt hec ⁊ alia cõperenter faciat. ꝓponit thema. ex q̄ duas elicit

Quod aũt viuente. Dicẽdũ est q̄ nõ (q̄stiões. nisi sit deposit⁹. l. di. postq̄z. vel nisi renũcia/uerit de lnia pape. vt. j. e. c. mutatiões. vl nisi q̄ ambitionẽ se trãstulerit ad aliã. q̄ casu carebit habita ⁊ ambita j. e. siqs epus. ad instar inuasoris q̄ amittit rẽ inuasaz ⁊ aliud rantũdẽ. vt. C. vũi. siqs in tantã.

Jn egrotãte aũt distinguũt ḋdã si egritudo ẽ incurabilis. vt cũc alter substituat vl' etiã si nimis senex est ad instar iudicis. ff. de iudi. si longæ. C. de of. pfec. ozi. l. si ꝯs. sed ħ ñ admitto nisi in lepzoso. q̃ a dignitate remoueãt ppẽ scãdalũ. exẽ de cler ergo. tua. ħ aũt scias q̃ epi lentrici z alij diu turno morbo labozates ñ pmouent. vt. xxxiij. di. cõiter. z exẽ ó elec. cũ inẽsis p̃ motũ morbo nõ deijcit. vt ħ z ff. c. ij. sis dat ei coadiutoz. vt. c. j. sed ex dispẽsatione magna qñq; viuẽte epo alter adiungit. vt ff. e. nõ aũt. z idẽ de ꝟliber clerico intelligas. Sed abbates facti inutiles remouẽt penitus. xvij. q. ij. sicꝫ abbas. sicut etiã fit in iudice. C. de of. p̃fec. ozi. sicꝫ. cuz etiã ex modicis causis remouean. exẽ de si. pertuas. Vbi ãr ecclesius siue pfirmatus añ ordinationẽ fit inhabilis remouẽd' est. vt videt exẽ de eras. et qua. c. j. vitã necessaria recipiet. ff. e. Quis

a Cripsit mihi dilectio tua me reuerẽdissimo fri meo iohãni pme iustiniane sedis epõ: p egritudiẽ capit' quaz patit: epm pcipere succedere: ne fortasse dũ epi iura eadẽ cãtas nõ bẽat (qõ absit (ab hoste depeat. z q̃dẽ nusq; canones pcipiũt: vt p egritudiẽ epi eps succedat.

b Et iõ iuste est: vt si molestia corpis irruat honore suo pri uet egrot'. Sz suggerẽdũ ẽ:

c vt sicꝫ ĩ regimĩe egrotat: dispẽsato illi tal' reqrat: q̃ possit ei' curã oẽm gerere: z locũ illi' in regimĩe ecclie ipso nõ deposito pseuare: vt neq; de' oipotẽs offendat' neq; ciuitas neglecta eẽ inueniat'.

Idẽ in epla ad candidum.

Flagellatis a dño afflictio.

d Cum p; addi nõ debet. cussio corpalis ĩminet vtrũ p purgatiõe an pvindicta ꝓtingat: dei iudiciũ in ħ ignozat'. z iõ nõ dz a nob' addi flagellat' afflictio: ne nos culpe qõ absit offensa respiciat. Itẽ gregoriꝰ clemẽtino eoiscopo primati vizãceno.

Infirmitatis cã loco suo ds priuari nõ debet.

h Presentiũ latozis adeo dati qrelã: q̃ se pbyteratus sui loco incõgrue dicit expulsũ: licet subdite tibi textꝰ petitionis explanet: tñ paulo iudicauimꝰ aptiꝰ retexẽdã asserit

Cripsit pri me ĩ. salonitane. qz ibi iustinianꝰ prio resedit. alij dicunt rauennã z non salonitanaz esse primaz iustiniani sedem.

b Et iõ iniustũ. esse eñ intelligiẽ. lz sit infirmꝰ. sicẽ seruus fuire intelligiẽ. licet sit infirmꝰ. ff. de sta. lib. cũ heres.

e Dispẽsato. si. ff. de tute. solet etiã. vbi ó z si tuto. ꝓpter longã egritudinẽ nõ põt adesse. dat ei curato q̃ potius ó administrato.

d Omnẽ. i. res eiꝰ administrare. Sz q̃ spectãt ad põtificale officiũ. vicini epi supplebũt. f. e. pontifices. Et ẽ hic ar. q̃ coadiutoz z administratores vl' visitatores debẽt hre liberã z generalẽ administratoez. vt. ĩ. eo. Quis z exẽ de elec. cũ nob' olim. i fi. z. xxj. q. j. relatio. Sz ḋd si iste nolit hre coadiutorẽ. dico eũ cogendũ p supioẽ.

f Cum pcussio. purgatiõe. i. pbatõe. f. e. aduersitas Flagellat'. sufficienẽ. Sz nõ sufficienẽ affli-

ctis addi põt. vt. xxj. q. v. sicꝫ a ppzio. Et est ar. q̃ ppniaz nõ pt ꝺs accusari ó crie silr nec duplici dãno dz ꝺs puniri. ff. de iure do. iure. z ff. de ꝺdi. ob ca. si peculiam. §. vl. silr pena nõ dz ẽri in culpã. vt. §. di. v. baptizari. z. c. ad eiꝰ ẽo. g Afflictio. §. iij. q. ix. indicas. z exẽ de iud. at si clerici. z. §. poi. v. c. j.

h Presentiũ p duoz. idẽ fortasse si p vnũ. vt. f. e. sicꝫ in clero. Nic sumit' argum. q̃ si eps ide' termiate licẽtia uit clericũ nouũ eũ licẽtiasse vltra duos mẽses sz tũ ħ est referẽdũ ad arbitriuz boni viri ꝓsidẽrato negocio. argu. ff. de ẽ. obli. ꝓtinuus. ad hoc c. bñ facit. ff. de re militari. q̃ cõmeatu. nã ibi dz q̃ si aliqs abest vltra statutum tps p desertoze hr̃ si. bonũ arg. xxj. q. ij. placuit põt tñ p modicũ tps purgare mozaz. lxxxviij. di. platũ. nõ eñ festinabit iudex ad sñiam vbi ꝺs iusta causa abfuerit. vt. ff. de dã. infect. si finita. §. si forte. etiaz licet ad pfixum terminũ reus ñ veniat sed habebitur ratio viarũ tpis z egritudinis z alterius impedimẽti. vt ff. de vaca. mu. tps. ff. q̃ex ea. ma. sicut. §. j. põ eni absens iustã hr̃e excusatiõem vt exẽ vt lit. non contesta. qñ frequẽt. Lex ḋcẽ q̃ sicꝫ p licẽtiã abest. si vsq; ad ẽquẽniũ ñ reuertit. punit' vt. C. de aduo. iudi. l. vl. io.

i Jn aliã. ar. q̃ si ꝓcedo alicui ecclesiã q̃ ab eo euincit'. teneor ei aliã ꝓcedere. vt exẽ de pben. inẽ cetera. qz iuuari nos bñficijs nõ decipi oportet. ff. como. l. in cõmodato. §. penul. f. e. oĩs. z. c. pastoralis. z est cõtra id qõ dicit lex. q̃ donato nõ tenẽt de euictione. vt. ff. de edil. edic. ad res donatas. sed hic non dz epus donare quia habet necesse ꝓcedere ecclesiã. z in necessitat' busnemo liberalis exist'. ff. de adimen. lega. l. rẽ legataz. tũ ó dolo possũ agere ꝓtra donatoreẽ si mihi sciẽt' dec

nãq; a quiciano fratre z epõ nr̃o in loco suo q̃busdã se suis ordinandis negocijs relatũ: egritudinisq; cã q̃ duoꝝ mensiũ spaciũ sue se ecclie defuisse: cuiꝰ rei occasiõez captantẽ p̃dictuz fratrẽ nr̃m aliũ loco eius illic presbyteꝝ ordiasse. Hortamur itaq; fraternitatẽ tuã: vt cãm eiꝰ sollicite districteq; pãras. z si manifeste egritudinis: sicut ozcã eccl'ie sue defuisse eũ repereris: nullũ ei ex ordinatiõe alterius pbz pmittas p̃iudiciuz generari: sed in loco suo sine aliq̃ eũ fac dubietate restitui: z infra. Illud aũt charitatẽ tuaz special'r admonemus: vt sl vera fuerit hꝰ suggestio atq; ĩ suo ordie fuerit restitut': de pbzo q̃ ĩ loco eiꝰ ordinat' ẽ: sbtilit' districteq; debeas esse sollicit'. z sicꝫ sine datiõe aliq̃ ad eũdẽ ordinẽ puenerit: vt in simoniacã hereſim ñ potuisset icidere: ĩ aliã quãcũq; vacãtẽ eccl'iam eũ volũ ordiari. Sinaũt ĩ eũ q̃ppiã: qõ aũtat dñs: tale fuerit reptũ: ipo ẽt pbyterat' ordine puer': quẽ nõ cã replende necessitat' eccl'ie: sz sola cõ probabit' ambitiõe suscepisse

Itẽ nicolaus aluino ianuẽsi archiepo. Pro infirmitate vel egritudine pontifices nõ sunt abijciendi: nec in eorum locum alij substituendi.

rem alienā. vt. ff. de dona. aristo. §. vl/ Jrē sichs p vio/
lentiā expellit de eccliā. nō hz recursuz ad epm. sic nec
emptor ad vēditorē in ℞ casu. vt. C. de act. emp. z vē.
l. expulsos/ Et nota q ℞. c. sp consueuit ad ℞ induci. q.
spoliat⁹ a iudice nō possit petere restituторez. vt. ij. q. j.
notū. iudex ei ñ
oz facere violen
tiā. vt. xxiij. q. ij
c. j. ff. qō me. cā.
l. iij. sp ei p fctō
suo pſumit. nisi
possit ō dolo ar
gui. vt. ij. q. vj.
hoc etiā ioānes.

a Pontifices q̄ aliq̄ occu/
pant infirmitate vl egri/
tudie: abiciēdi nō sunt: nec
ālij i loco eoz ꝓsecrādi sūt ni
si ex hac luce fuerit subtracti
q si de mīsterio sibi ꝓcesso cō
b q̄rūt. q licita sit sacerdotes ex
pleāt. In his xo q bis pſūe/
c re ñ licz vicinoz vsq ad reci
d piēdā sanitatē eoz auxilia
f surrogēt. z ℞ cū cautele stu/
dio pagāt: ne p necessitatē loc
casiōez pſūptōis pullulet am
bitio. epi xo q dñici gregi su
scipiūt curā atq sollicitudi
nē: ab admīstratione eoz di/
scedere ñ oportet: vt accepti
talēti pulchritudo nō deleat
sz certamē eoz salubrit auge
at z triplicet fructꝰ. Ytez ex
epla cypriani epi z martyr.

Aluēte epo alt⁹ sibi succede
g Acto e coz reñ valet.
neli⁹ eps de dei z chri/
sti ri⁹ iudicio z ō clerico oz pe
ne oīm testionio: ō plebis q
tūc affuit suffragio: de sacer/
dotū antiq̄z z bonoz viroz
ꝓsensu cū nēo añ se fact⁹ eēt:
cū fabiani loc⁹ i. cū loc⁹ petri
z grad⁹ cathedre sacerdotal
h vacaret: q occupato z de dei
volūtate atq oīm nroz ꝓsen
i sione firmato q̄sq̄s iā eps fie
ri voluerit foris fiat ncce est:
k nec hz eccliasticā ordiatōez:
q eccie ñ tenet vnitatē: q̄sq̄s
ille fuerit lz de sml tū iactās
z plūmū sibi vēdicās: ꝓpha
n⁹ ē: alien⁹ ē: fors ē. z cū post
ꝓmū eē ñ possit: q̄sq̄s p⁹ vnū
q̄ sol⁹ esse dz fact⁹ ē: iā nō se/
l cūd⁹ ille: sz null⁹ ē. Ytē eius/
dem. Nō est epūs: qui i locū
viuentis irrepsit.

m Quatianus epūs nō est
q̄ cornelio epo i eccl'ia
a. xvj. coepis facto adult⁹ at/
q extrane⁹ epūs fieri a deser/
toribus p ambitū nitit. z cū
sit a christo vna eccl'ia p totū
mundū in ml'ta mēbra diuisa
itē epatus vn⁹ multoz epoz
z ꝓcordi numerositate diffu/
sus ille post dei traditionem
post ꝓnexā z vbiq ꝓiūctā ca
n tholice eccl'ie vnitatē huma/
nā conat eccl'iaz facere: et p
plurias ciuitates nouos su/
os apl'os mittit: vt q̄dā recē/
tia institutiōi sue fundamen
ta ꝓstituat. cūq iā p̄dē p oēs
puincias z p vrbes singl'as
ordiati sint epi in etate antiq
in fide integritate pſſura pro
bati: i pſecutiōe pscripti: ille
sup eos creare alios pseudo
epos audet: q̄si possit aut to/
tū ordē noui conat⁹ obstina
tione pagrare: aut eccl'iastici
ordinis cōpagē discordie sue
semiatiōe rescindere: nesciēs
o scismaticos sp inīc initia fer
uere: incremēta xo hr̄e non
posse: nec augere qō illicite
ceperint: ℞ statim cum praua
sua emulatiōe deficere. et inf.
Qui g nec vnitatē spūs
nec ꝓiūctiōez pacz obtuat: z
se ab eccl'ie vicl'o z sacerdotū
collegio sepat: epi nec ptātē
pōt hr̄e nec honorez: q epat⁹
nec vnitatē voluit hr̄e nec pa
cem. Ytē ad papinianum.

p Cire de Sbes epm i eccl'ia esse et
cē nō habet.
eccl'iaz i epo: z si q̄s cū epo ñ
sit in eccl'ia nō esse: et frustra
sibi blādiri eos q̄ pacē sacer/
batur. lxiij. di. q̄to. Alioq̄n plus nocet ꝓtēptus vnius
q̄ ꝓtradicto pluriū. vt ex de elec. q sicut. z. c. cuz nob
olim. jsā remoti sunt vocādi vbi tractāt publica vti/
litas. vt. C. de decur. curiales. li. x. So. semp vocandi
sunt. vbi cōmode vocari pūt. vt ex de elec. q sicut. Sz
si absentes non
pūt interesse. reli/
qui pūt eligere.
vt ibidem dr. tñ
si aliqs non pōt
interesse. si suo in
rameto fidē ō ℞
fecerit. pmittit
ei p procuratorez
eligere qui sit de
collegio. vt ex ō
elec. q ppter. ex
puncta tñ in sūt
vocādi. vt ex de
elec. coram.

h Quo occu/
pato. i. canonice
sūpto. i Cfir
mato. g electio
pape ē cfirman
da. k Ordi
natione. ar. q q
ab intruso fiūt ñ
tenēr. vt. xij. q. ij
alienatiōes. ix.
q. j. ordiatiōes.
l Sz null⁹ ē
q̄ mal⁹ est si. ex
ō trāsla. inē cor.
sic. ij. q. vij. non
omēs. z. xix. di.
scōm. ar. ℣. j. q.
j. qō q̄da.
Quatian⁹ m
diuisa. xxiij. q. j
loq̄t. n Hu
manā. i. no spiri
tualem.
o Initia. ar.
contra nouitios
magistros. q ꝑ/
mo feruent z po
stea deficiūt. xx/
iij. q. iij. displi/
cet. z. c. nō inue/
nitur. et. c. si ec/
clesia. imo a mi/
nimis est incipi
endum. vt xlviij
dist. sicut.

Cire. in ec/ p
clesia. vj. q
j. si tm ℣. Sz ibi
solutū ē. ℞ ō ec
clesia eps. alibi
est idē q eccl'
astici viri. vt. ℣.
xlij. di. c. j. ali/
bi ponitur pro maiori parte. vt. ℣. lvj. dist. apostoli/
ca. quādoq pro congregatione fidelium ℣. de cōse. dis.
j. ecclesia. z dic q per exempla varias significationes
vt extra de testi. relatum. z extra de verbo. signi. cum
clerici. z extra de vsupal. c. j.

a. Nota q hac decā
luit. Sixtus. 5.
cipere renunciā
em Archiepiscō
mpostelarū.

aut. de absentes
vocādi
d clericos.
p sit. ℞ vi
cādi q sit. vocādi
sit. de

a Quam periculosus. Ar. q̄ q̄ iuri suo renunciat. illud repetere non potest. ff. e. eos. xx/iij. q. iij. si illic. ff de suc. edic. l. j. §. qui semel. et C. de pac. post/q̄. ff. e. hoc nequaq̄ z. ff. ō edi. edil. querit. §. si ven/ditor. vbi dicit q̄ remittentib⁹ actiones suas ñ est dand⁹ regressus ad eas. xcij. dist. siquis cps. xviij. q. vlti. dum. z notanter. vj. q. iij. denicq̄.

b In diuinis tempe periculi. v. ff. eodem sug/gestum.

c Primat⁹ ius ergo primogenture vt dicit est dignitas talis. quia p̄ro/geniti pre aliis in festis faciebant. z q̄ sedebant ad dexteraz patris z q̄ cibos duplicatos capiebāt. z dixit Bandulfus esau commisisse simoniam. quia illud ius spirituale fuerat quod vendidit. sed est contra eū j. q. j. qui studet vbi dicitur q̄ gi ezi fuit primus qui commisit simoniā. Sed nūquid peccauit ia cob emendo. nō quia gratis hoc fuisset daturus. vl quia redemit id quod sibi diuinitus erat debitum. extra de diuor. gaudem⁹

d Denicq̄ domo. scilicz filio salomonis. et est hic argu. q̄ filij regum debent esse reges. argu. con

3. Re. 12

dotib⁹ ōi nō hñtes obrepūt: z latenter apud q̄sdā se cōicare credūt: qñ eccl'ia q̄ catholica vna est: scissa nō est neq̄ diuisa. Idē.

Suo iuri q̄s cedere nō debet.

a Quā periculosum sit i diuinis rebus: vt q̄s cedat iuri suo z ptāti: scripta sacra declarat

c cū esau p̄mat⁹ suos idē pdidit: nec recipe postmodū potuit qō semel cessit. Idem.

Perditionē sibi acq̄rūt: qui ab epīs recedētes vnitatē ecclesie scindūt.

d Denicq̄ q̄ sit inseparabile vnitatis sacrm: z q̄ sine spe sint et pditionē sibi maximā ō indignatiōe dei acq̄rāt: q̄ scisma faciūt z relicto epō aliuz sibi fozis pseudo epm p̄stituunt: declarat scptura dīna i libr⁹ regū: vbi a tribu iuda z beniamin. x. trib⁹ scisse st: z relicto rege suo altez sibi forsan cō stituert Et idignat⁹ ē iāt dñs oī semī isr'l et demoliuit eos z dedit eos i direptōz: donec abijceret eos a facie sua: q̄a dissipat⁹ ē isr'l a domo dauid z p̄stituerūt sibi regē hieroboaz filiū nabath. Indigna tū esse dixit dñm z eos i pditione dedisse: q̄ ab vnitate dissipati altez sibi regē p̄stituis sent: z tāta idignatio dñi extitit aduersus illos: q̄ scisma fecerūt: vt etiaz cū hō dei ad hieroboā missus eēt: q̄ ei peccata sua exp̄braret atq̄ vltionē futurā p̄diceret panē apud illos edere z aquā bibere vetaret. qō cū nō custodisset: z p̄ceptuz dñi p̄z dīsset stati dīna cēsura pcuss⁹ ē: vt inde regredi ipetu ac morsu leōis i itinere necaret: sed adhuc i euāgelio suo dñs maiorē itelligētie sue lucē maife

e stat: q̄ idē q̄ tūc se a tribu iuda z beniamī sciderāt: z hierosolymis relict⁹ in samariā secesserāt: inde pseudo p̄phas z gētiles cōpuraret. nā ci p̄/mū discip'los i misterū salu/tis mitteret: mādauit z dixit

In viā gētiū nō abieritis: z in ciuitatē samaritanoz ne intraueritis. Et ad iudeos p̄⁹ mittēs gētiles adhuc pterire iubet. Addēdo ait z ciuitatez samaritanoz omittit: vbi erāt scismatici: oñdit scismaticos

f gētilib⁹ adeq̄ri: et p⁹ pauca. Nō vo eūdē quē nos deū patrē eūdē filiū eūdē spūm sctūm z nosse dicunt: nec b⁹ adiuuare tales pt. Nā et chore dathan z abyron cū sacerdote aaron z moyse eūdē deū nouerāt patri legez religiōe viuētes: vnū vez deū q̄ colēb⁹ atq̄ iuocā/dus fuerat iuocabāt: tū qz loci sui misteriū transgressi z ō aarō sacerdotē q̄ sacerdotiū legitimū dignatiōe dī atq̄ ordinatōe pfecerat: sacrificādi sibi lniaz vēdicauert: diuini tus pcussi penas statī p illicitis conatib⁹ pēderūt: nec potuerūt rata eē z pficere sacrificia irreligiose z illicite et ō ius diuīe dispositiōis oblata Thuribula q̄z ipa in q̄b⁹ incēsū illicite fuerat oblatū: ne ī vsuz de ceto eēnt sacerdotib⁹: sz poti⁹ indignatiōis z vltiōis dīne mēoriaz corrigēdi posteris exhiberēt iussu dñi p̄lata atq̄ i igne purgata in lamīas ductiles p̄ducūt z affigunt altari: sm q̄ loq̄t⁹ di/

g uina scripta. Mēoriale ināt filijs isr'l vt non accedat q̄sq̄ alienigena: q̄ nō est ex semie aarō iponere icēsuz aī deuz:

h vt ñ sit sic chore. Et tū illi scisma ñ fecerāt nec foras egressi ō deū sacerdotes ipudēt atq̄ hostilit⁹ rebellauerant: q̄ nūc hi eccl'iaz scindētes et ō pacē atq̄ vnitatē christi rebelles cathedrā sibi p̄stituere: z p̄matū assumere z baptizādi atq̄ offerēdi lniam vēdicare conant. Itē leo. iij. vernoni d uci britānie. Nō est defēdēdus q̄ vinētē locū inuadit.

i Non furē z latronē: qlē gisslardū esse sentimus

Matth. 10

Nu. 16.

tra vij. q. j. moy ses. xcij. dist. le/gimus.

e Quod idē qui. argu. q̄ idē populus est cuz eo qui fuit ante mille annos. sic xvj. dist. habeo. ff. de iudi. p̄o/ponebatur. Sz ō. isti fuerunt ante temp⁹ christi vltra caspios montes transla. sed dic q̄ ad/huc multi sequebantur eos invicijs suis. vnde illi idem dicebantur esse cum eis. j. q. j. cito.

f Adequari xxiij. q. j. non aferamus. con/tra. vbi dicit scisma esse grauius peccatum. sed expone grauius. id est periculosius. xxxij. q. ij. nemo.

g Memoriale. hec que generant materiam mali. iubentur publice exponi. vt alijs terroz incutiatur. vt hic z xj. que. iij. mandamus. quādoq̄ iubentur destrui ne reficient facti memoriam. xv. q. j. mulier.

h Scisma ita magnum. vt isti nouatiani q̄ si nouā fecerunt ecclesiam.

i Non furez. id est non inuasorem. furtum enim non committitur in re immobili. vt in titu. de vsucapio. §. quod autem.

a Sicut vir. adulterare. i. dimittere. b Adulterer. i. dimittat fornicantē. c Fornicatus. vxor pōt dimittere virū ob fornicationē. sicut vir vxorez. qz nō ad iparia iudicant. xxvij. q. j. sicḡs vxorē. Sz nō pt eū dimittere vt alij adhereat d Adultera. ta. Ecclia pt delinq̄re z eriā vniuersitas. ar. ff. de orī. iu. l. ij. ℣. illō z est ℨ illud. ff. ō dolo. si ex dolo. vbi ōr q̄ municeps nō pt facere dolū supplē facili. Sz nūqd pōt ecclia vel ciuitas excōicari. dico q̄ nō. vt. xxiij. q. iij. si hēs. Sz maiores ō ecclesia pōt excōicari. vt ex de sponsa. veniēs. z. ff. de ōdi. z. demōmunicipibus. et xliij. di. comesationes. Dico enim q̄ si ecclia vel ciuitas posset excōicari seqretur absurditas. Nā oīb⁹ illis mortuis z aliis subsitutis ē cadē ecclesia. Ḡ adhuc eēt excōicata si pōtes capōlici nō petijssēt absolutionē. Adhuc ō ℟ notaui. xij. q. ij. epōs q̄ e e We legatū. epōs ōr legat⁹ dei z tū est iudex ordinari⁹ vñ ptz q̄ legat⁹ papa ē iudex ordiari⁹ vt pcō sul f Ecce. Sz illō gre. ℨ. e. scripsit. g Sipo. hoc hētur i origiali. vñ ℟ extractū ē. h Periert. Ḡ nulli firmo dāndus ē coadiutor nisi ℟ perat. ℣. q̄lit. z. c. epūs. z c. scripsit. ar. ℨ. ex de ec. edi. ad audientiā.

1. Cor. 7

in nānetica sede q̄ viuētis qō ñ licuit: locū ñ timuit vsurpare: p cuiuscūq; mūer⁹ donis vltra deberes defensare. Itē euarist⁹ papa oīb⁹ epīs. Nō licz epō eccliaz suā dimittere

a Sicut vir ñ debet adulterare vxorē suam: ita nec epūs eccliaz suā. i. vt illaz dimittat: ad quā fuit sacrat⁹ absq; ieuitabili necitate aut aplica vl regulari mutatiōe: vt alteri se abēat⁹ cā ꝓiungat: Et sic vxori ñ lz dimittere vir suū: vt alteri se viuēte eo matrimōio societ: aut cū adulteret: lz fornicat⁹ sit vir ei⁹. sed iuxta aplm aut viro suo dz recōciliari aut manere innupta: ita ecclie nō lz dimittere epm suū aut se ab eo segregare vt alter viuēte eo accipiat sed aut ipm hēat aut inupta maēat. i. alter epm suo viuēte ñ accipiat: ne aut fornicatōis aut adulterij crimē icurrat. Si ℣o adulterata fuerit. i. si se alteri iūxerit: aut sup se alter epm adduxerit: aut eē fecerit vt desiderauerit: p acerrimā pniaz aut suo recōciliet epō: aut inupta pmaneat. Epm ℣o oz opportūe z importune atq; sine intermissiōe eccliaz docere: eāq; prudēter regere et amare: vt a vicijs se abstineat z salutē ꝓsequi possit eēnā: z illa cū tāta reuerētia ei⁹ doctrinā suscipe dz: eūq; amare z diligere vt legatū dī f z pconē xpi tat⁹. Ecce his auctoritatib⁹ patēt ostendit q̄ epō viuēte. alī supordiari ñ pt: nec ēt p ei⁹ egritudīe. Sz illō gregorij itelligēduz ē q̄n ille q̄ egrotat: aliū sibi substitui nō rogat. Cetez q̄n aliqs

b Adultere. -z vter pt hoīez p se soluere z ligare. ff. de admi. tu. fi plures. ff. de exercito. l. j. ℣. si plēs. z. ff. de of. pcon. l. j. Sed nunqd quē vnus ligat pt alter absoluere. et vī q̄ non. qz pares sūt. vñ vī q̄ snia p reo tenear. ff. de re. iu. inter pares. Itē si sit fer⁹ ant ꝓtas snias. cui⁹ snia tenebit. videt q̄ mutuo se impediant. ff. ō vsufructiēs. z hec forte ita sūt vbi sit admistrāt. Sed ℟ forte valerius cessit admistrationez aug. qz facili⁹ expedit admistratio p vnū q̄ p plēs. ff. de admi. tu. l. iij. ℣. vl vt dic q̄ licet vtq; hēat dñiuz z iurisdictōez in solidū. tū vn⁹ sine altero ñ pt iudicare adiūstar plurū iudicū vt ij. q. vj. ℣. diffinitiua. x. si plēs ex de of. dele. q̄. uis. z. c. cāz. Itē nūqd eodez mō pōt eē duo apli ci. ar. q̄ nō. ℨ. e. fact⁹ Et dñs tm vnū ꝓstituit. xxiij. q. j. loq̄t z. c. ḡcūq; ℨ. q̄ dispēsarj ñ pt. xxv q. j. sūt q̄dā. Pterea qz vna ē ecclesia catholica z vnuz caput. et tū plēs ip⁹ roz fuisse legim⁹. xxj. di. nūc ātē. Sz ℟ ē ita. qz offenderetur illa regula vnā scīaz catholicā tē. xxiij. dis. q̄ epūs. Item nūqd papa pt renūciare. nā marcell⁹ renūciauit. xxj. di. nūc ātē. z decrēs papa p⁹ linū z cletū iterū ꝓcepit cathedrā viij. q. j. si petr⁹ l C Accederet vt tū q̄ aug⁹. in

1 Non aūt. nouo. Sz ℨ. in nulli⁹ psona ē omittēdū q̄ statut⁹ generalib⁹ ꝓtinet. lxj. di. miramur. Sz il lud nō fit ꝓpter vtilitatē psone sz ecclie. k Pt nō succederet. sic ℨ vter in solidū ē epūs. si. xxj. q. j. relatō

admistratiōe fuit mior. xl. di. ante oīa in fi. Quia vt vī in cā necessitat⁹ erit vn⁹ epūs vicari⁹ alteri⁹. ne sit ibi mōstrū hūs duo capita. ex de of. iud. oī. q̄m in ple

Q Valiter. q̄driēnio. q̄driēniū eni dat vt pos

sit abesse eā cu/ rationis. ſz annꝰ dak ei tm̄ ad ex/ periendū ſi poſ/ ſit celebrare. s̄. xxxiij. di. coīter. vel etiā. xxx. di/ es. vt. j. q. ij. c. vlti. potius de/ buiſſet iſte epus fugiſſe romaz p ſanitate recupe/ randa ſicut com munis filius. vt xxiij. di. cōmūis z eſt hic ar. q ro me eſt ſanū mo/ rari. a ¶ Da/ tis. ergo in ſcri/ ptis facienda ē renuntiatio alſ nō tenet. s̄. c. q. -ſ. vlti. io. qō fal ſum eſt. cū etiaz ſolo facto poteſt aliquis renunci are. vt extra de ap. ſolicitudinē. z extra de his q̄ fi. a ma. par. ca. exore. z etiaz ſo lis verbis. vt. C. de pact. poſt q̄ſ.

b ¶ Compulſi abſolute ponit ille nominatiuꝰ z nō habz vbū.

c ¶ Eptathi/ ci. eptathicū ab epta dicit qō eſt vij. z theca qō ē repoſitio. vnde eprathicum. id eſt repoſitio. vij libꝛorum. s̄. diſ. lxix. hinc etenim quicz libꝛi moy/ ſi z liber ioſue z liber iudicuz ibi continentur.

d ¶ Decreti. i quibus teſtetur de examinatiōe z vita electi. lxj. diſt. catinenſis.

e ¶ Vāuis tri ſte. data petitione tempo re infirmitatis. non tempore fu roꝛis. nam tunc non teneret re/ nunciatio. xvij. q. ij. gonſaldus.

f ¶ Fateatur. iſte cōtrare ſua/ dēte. licz ius de/ a qui datꝰ inducijs ī hoc q̄dri/ ennio expectaſ: quē dū cleri vel ciuiū huc veniētiū noſcz p̄cibꝰ arguētiū inſtantiꝰ hoꝛ taremur: vt ſi valeret cū eis auxiliāte deo remearet: da/ tis ſcriptis ſupplicatiōe nos petijt: vt qz ad eiuſdez eccl'ie regimē vl' ſuſceptū officiū p eadē q̄ detīebaſ moleſtia aſ/ ſurgere nullaten⁹ poſſet: ec/ cleſie ipi epm ordīare debere mus. vñ qz cūctaz eccl'iaz in iuncta cura ſollicitudīs nos ꝓſtringit: ne diuti⁹ gregi fi/ deliū deſit paſtoꝛaſ cuſtodia illoz p̄cib⁹ z h⁹ ex ſui ip̄oſſi/ b bilitate renūciatione cōpulſi viſū eſt nob eidē ariminenſi eccl'ie debeꝛi epm ordīari: et datſ ex moze p̄ceptſ clerū ple bēcz eiuſdē eccl'ie ñ deſtitim⁹ admonere q̄ten⁹ ad eligēdū ſibi antiſtitē ꝓcoꝛdi ꝓuiſiōe ꝓcurrāt. Hoꝛtamur g vt fra/ ternitas vꝛa eū quē vno con ſenſu oēs elegerit: ſicut z ipi a nob⁹ poꝓoſciſſe noſcunt: ad ſe faciat euocari. quez cauta ex oīb⁹ examiatiōe diſcutite: c z ſi in eo q̄ in textū eptathici ꝓtinent: mīme dño opitulā/ te fuerit repta: atcz fidelium ꝑſonaz relatiōe eius q̄z vita vob⁹ placuerit: ad nos eū cū d decreti vꝛi pagina additacz teſtificatiōis epl'a deſtinate: q̄ten⁹ e⁹ dē a nob⁹ eccīe dñodi ſponēte ꝓſecreſ ātiſtes I tē ex eodē. c. cc. xliij. ad eleuthe

e Quāuis (riū ep̄z De eo. ſit triſte nob⁹ valde qō loq̄mur: atcz fraterna noſ cō paſſio poti⁹ arguat: q̄z aliq̄d de auditis diffinire p̄mittat: ſuſcepti tñ ſollicitudo regi/ minis coꝛ nr̄m inſtāti pulſat aculeo: magna noſ eccl'ijs cu ra ꝑſpiccre: ne q̄ earuz poſſit vtilitas depiꝛe. ꝓueīt igi tur ad nos q̄buſdā referenti b⁹ quēdā epm ita paſſionem capitz icurriſſe: vt qō mente alienata agere ſoleat: gemit⁹ z flet⁹ audire ſit. We g̃ lāguē te paſtoꝛe grex: qō abſit iſtdi ator⁹ laniā d⁹ dētib⁹ expona tur: vl' eccīe ip̄i⁹ vtilitatef de pereāt: cauta nos ncce eſt p/ uiſione tractare. z iō qz viuē/ tē epm ab officio ſuo nccītas ifirmitatſ nō crimē abducit: aliū loco ei⁹ niſi recuſante eo nulla ſinit rō oꝛdiari Sz ſi ī/ kualla egritudīs hr̄e ē ſolit⁹: ip̄e data petitiōe nō ſe vlteri/ us ad hoc miſteriū ſubūtēte f infirmitate poſſe fateaſ aſſur gere: z aliū loco ſuo expectat oꝛdinādū: q̄ facto oīm ſolēni ter electiōe alter q̄ dign⁹ fue/ rit ep̄s oꝛdinef: ſic tñ vt q̄uſ/ q̄z eūdē epm in hoc ſecl'o vita tenuerit: ſūptus ei debiti de g eadē eccīa miſtrenf Ēnīuero ſi nullo tpe ad ſane mētis re/ dit officiū ꝑſona fidel' ac ꝓo h babilis vite ē eligēda: q̄ ad re gimē eccl'ie idonea poſſit exi/ ſtere atcz de aiaz vtilitate co gitare z inq̄etos ſub diſcipli ne vinclo ꝓſtrigere: eccl'iaſti caz rez curā gerere: z inatuz atcz efficacē ī oīb⁹ exhibere: q̄ etiā ep̄o q̄ nūc egrotat ſup/ ſtes loco ei⁹ debeat ꝓſecrari. Nec ā tr buiuſcemōi paſſiōib⁹ ſacerdotib⁹ ſubito occupatiſ ceptū officiū inexpletū rema neat: iſtitutū ē: vt ſacerdos ſi ue pſallēs ſiue ſacrificās ali/ os ſecū hēat: q̄ ſi hmōi caſus inſueīat: ſcboata miſteria p ficere valeāt. ¶ ñ ī toꝛ. ꝓ. xj.

Quiſcz ſacrificās ſacerdotū ſibi vicinū hēat q̄ cepta ſacra expleat: ſi ei aliq̄ nccītas in

I Llud dīni oꝛa ſ gruerit. culi mēte ſingli pcauen/ tes q̄ ſcribit. ve ſoli q̄ cū ceci derit nō bz ſubleuātē: ſuope nobis ferēdū eſt z cauēdū ne hoꝛis illius atcz tp̄ib⁹: in q̄/ bus dño pſallit vel ſacrifica/ tur vnicuiz dīnis ſingl'arit officijſ iſiſtēti: pniciоſa paſſio vl' coꝛpis q̄libz ināliſtudo oc currat: q̄ aut coꝛp⁹ ſubito ob rui faciat: aut mētē aliēatiōe vl' terꝛoꝛe ꝓfundat huiuſmo ficiat cogitur re nūciare. cum a/ liis ī hoc ꝓfit. z ſibi non nocet vt ar. ff. ō aqua plu. ar. in ſūma. ·ꝟ· idem varrus z. ff. loca. ſiquis domum.

g ¶ Miniſtrē/ tur. ſed ꝓo cri/ mine remoto nō miniſtranf ſum ptus. quia male meriti publica debent egeſtare laboꝛare. vt. ff. depoſiti bona fi des. imo a mini mis ē recipien/ dus. vt. xlviij. di ſtin. ſicut.

h ¶ Eligenda argu. ꝓtra diſt. lxxix. ſiquis pa/ pa. z ex̄ de pact. accepimus. z ex tra de conſec. p. z ec. non va. nul la. ſed omnia il/ la continent ius cōmune. vel dic q̄ ille fuit electꝰ ſub tali conditi/ one. niſi ſupſtes cōualuerit. z tūc eo conualeſcen/ te irritatur ele/ ctio eo mortuo. deinde cōfirma/ tur. argu. j. e. pa/ ſtoralis. lxj. diſ. ſtudij. extra de elec. cum terra. lxxxv. diſ. flozēti num. z eſt ſi. C. de cur. fur. cum aliis. quidaz di/ cunt q̄ mō ran/ q̄z adminiſtra/ toꝛ eligit. ſed co moꝛtuo i epm.

I Llud. ne aūt alios. ſ. xxj. q. ij. ſicut contra. ſz dicas ralem eſſe coad/ iutoꝛem vel ſoci um non ꝓlatū vl' loquitur ō ec cleſijs ꝓuentua/ libus. vl' quādo ſufficiunt facul/ tates. ſic. xciij. di. dyaconi. z de ꝓſe. di. j. hoc q̄z z. c. ep̄s deo. Ecc̄s. 4.

a Elisus. p ꝫ dicit q̃dã loq̃ de ifirmo. qđ falsum ẽ. q3 ifirmꝰ nisi qualuerit ñ celebrabit. j. e. q. vj. in litteris.

b Nihil solicite inexpleta remanear.

c Vel pbr̃o pbr̃ ꝫ põt supplere missam ab eo inchoaram. ar. b 7. xxv. di. c. j. vbi dr̃ q archipbr̃ suppler defectũ absentis epi in cantando. sed ij. de cõse. di. ij. c. vl. ꝫ dic q nouã missaz nõ pt incipe ꝫ prioz posset psumare. Incipiat ꝫ vn⁹ vbi alter destitit nisi sit oño cepta tũc eã alter reincipiat. Silr vbi deficit i sacro altaris alter id in ꝑncipio incipiat. Idẽ dicit in baptismo. vt alter de nouo id reincipiat. q3 hec sũt sacra vnitatis. De ordinatione idẽ credo. xxiij. di. q. rũdã. silr iudex incipier. vbi alter terminauit ff. de iud. edicta. Sed nũqđ pzãs põt supplere nõ? Jrẽ vsq3 ad nonã tm̃ fit hec suppletio. ꝫ matutinis 7 vesp̃is nõ expleti vsq3 ad qđ tps possit fieri supplerõ dubitat. ꝫ dico q qñcunq3 expleri pũt ab alio? De sacerdote qđ dices q dũ vẽit ad pfectionez mẽor est mortal⁹ pcti. dico q perficere dr̃. licz peccet cõficiẽdo. ex de ce. le. miss. de hoie. Jrẽ est b arg. q duo impfecta faciũt vnũ pfectũ sic. iij. q. iij. itez di ergo casib⁹ p̃cauentes necessariũ duxim⁹ instituere: vt vbi tp̃is 7 loci siue clerici copia suffragat: habeat q̃sq̃s illic canẽs deo atq3 sacrificãs post se vicini solaminis adiutoꝛẽ: vt si aliq̃ casu ille q̃ impletur⁹ officia accedit turba

a tus fuerit vel ad trã elisus: a tergo semp habeat qui ei⁹ vicẽ exequat intrepid⁹ sed si hoc sacrificãti frequẽter accidꝛit tũc oĩmode ab oblatione pbibeat. Jrẽ ex pci. tol. vij. Si sacerdos necessitate occupatus fuerit: cepta sacramẽta p aliũ explicentur.

b Nihil ꝯtra ordis statutũ temeritat⁹ ausu psumat: neq3 illa q̃ summa veneratione cẽsent⁹ vlla p̃sũptiõe soluant: cũ ad hoc tãtũ iussa fieri sunt: vt non interrupta nosc̃ãr: ne lãguoꝛis puentu roboꝛe salut⁹ natura priuet: nõ ꝫ solũ fragilitati consulit hũane: ꝫ etiã sacr⁹ ministeri ozũ dei. puidet sollicitudine. censuimus igitur conuenire debere vt cũ a sacerdotibus missaꝝ tpe sacra mysteria cõsecrant: si egritudis accidat cuiuslibet enẽtus: q̃ ceptum neq̃at ꝓsecratõis explere mysteriũ: sit libeꝝ epo vl pbr̃o alteri ꝓsecratõez exeq̃ cepti officij. nõ enĩ aliud ad supplẽtũ initiat⁹ mysterijs cõuenit: q3 vt aut incipientis aut subsequẽtis bñdictione sint completa sacerdotis: q3 nec pfecta videri possint: nisi p

b fectiõis ordie cõpleant. cũ eĩ simus oẽs vnũ in christo: nihil ꝺtrariũ psonarũ diuersitas formaꝛ: vbi efficaciã pzo sperita⁹ vnitas fidei repsentat: qõ etiã ꝓsultũ cũcti ordinis clerici indiuiduũ sibi esse nõ ambigãt: sed vt p̃missũ est p̃cedẽtib⁹ libent⁹ alij p cõpleto succedãt: non tn qõ nature languoꝛis cã cõsulit: in p̃sumptionis pniciẽ ꝙuertatur. nullus post cibum potum q3 quẽlibet minimũ sumptũ missas facere p̃sumat. nullus absq3 ꝙuentu patentis molestie ministeꝛ vel sacerdos cum cepit: impfecta officia p̃sumat oĩno relinquere: Siq̃s aũt temerarie hoc p̃sumpserit: excõicatiõis sñiaz sustinebit. Accedꝛe ep̃o petẽte p̃cib⁹ etiã ppli infirmitate grauato ali⁹ possit subꝛogari patenter monstrat⁹ senectute aũt grauato nõ succedꝛe sed coadiutoꝛ dari dr̃: q̃ ei decedenti in locũ regimis succedat: hinc augustin⁹ dicit accessisse ñ successisse hypponẽsiũ epm. h Hinc etiã zacharias papa scribit bonifacio maguntino archiepiscopo.

Senectute grauato coadiutoꝛ ẽ dand⁹ q̃ morienti succedat.

c Petisti vt ex⁹ nr̃o ꝓsulto p supueniẽte tibi senectute atq3 coꝛpis imbetillitate si poterꝛ inuenire aliũ in eadẽ sede in qua pes: p tua psona debeas collocare: nos vero adiutoꝛe deo cõsiliũ p̃bem⁹ tue sanctitati: vt p salute aiarũ rõnabiliũ fautoꝛe christo sedẽ quã obtines magũtine eccl'ie nequaq̃ relinquas. Sin vero dñs dederit iuxta petitionẽ tuã hoiez pfectũ: q̃ possit sollicitudinẽ br̃e 7 curã p salute aiarum: p tui psona ordinabis illum epm: eritq3 in euangelio tibi credito 7 mĩsterio dei christi portãdo in oĩni loco req̃rens 7 confortans ecclesiam dei. Item si eundẽ diuina voluerit clementia tua post diẽ trãsitus supesse. si eũ aptum cognoueris: et in tua voluntate fuerit diffinituz: ea hoza q̃ te de p̃senti seculo migratuꝝ cognoueris: p̃sentib⁹ ceteris tibi successoꝛem designa: vt huc veniat ordinãd⁹. hoc nulli cõcedi alij patimur: qõ tibi charitate cogente largiri censuimus. Idez: de eo autẽ quẽ tibi successoꝛez consti-

in crimali. ꝫ. sepe. de pe. diss. j. trees sũt. C. ó dona. sancim⁹. i fi. xxj. q. iij. ꝫ. põt. ar. ꝫ. xxiij. di. q̃ rũdã. 7. C. q̃ nutu. l. j. d Cõpleant. ar. nihil credas acrũ 2̃. si. xxxviij. dist. q̃ epis. xxiij. di. ꝫ rũdã. Jrẽ ex eo q̃ dicit ordie. est arg. q3 ordo turbat⁹ irritat facturz. vt. lxj. dis. miramur. 7. lxv. iij. di. sicut. qõverũ est ó ordie q̃ est de subꝛei.

e Missas. pzanso nõ licz celebrare missam. vt b 7 de pse. di. ij. liq̃do. nec baptizare nec signare. de pse. di. v. ieiunij. ꝫ ẽ forte abrogatũ id qõ est. j. de pse. di. j. sacra. vbi dr̃ q3 cena dñi pzãsus põt celebrare. 7 intellige si eodem die pzãsus ẽ. vt dies a media nocte incipiat. 7 ẽt si añ mediũ noctis comederet. 7 adhuc sentiret eructationes. q3 nõduz ẽ cib⁹ digestus. et q3diu sentiet cibũ abstinebit. j. de pse. di. ij. trib⁹. medicinã forte põt sumere. q3 illa non cõnũerat inẽ alimẽta. v. ff. ó peleg. l. nõ oĩe qõ nõ credo. ꝫ nec aquã calidã põt sumere. vt ex de ce. mis. ex parte.

f Petisti pre sentib⁹. v. iij. q. j. c. ij. j. sed istud ẽ dispensatio. 7 hẽs b q licet papa det aliq̃bus pzãtez eligendi. tm̃ alioꝝ ꝓsensus est reqred⁹. sic. xxj. dis.

in nouo. viij. q. j. licet. ꝛ. ff. de ritu nup. generali.

a ¶ Ministret. ꝛ ita iste epꝰ erit vicariꝰ hꝰ archiepi

b Via frater. sim (vt ex de of. iudi. qm̃ i pleriſq;

Q plicitate. ſ. di. xxxix. petrꝰ ℨ. sed illud de ordinã

do. tñ iste affectare nõ debuit id in q̃ sciuit aut scire po

tuit infirmitatẽ

suã aliꝰ dãnosaꝫ

.ff. ad. l. aqꝛ. idẽ

iur. in fi.

c ¶ Constituti.

ꝓpriũ nomẽ. ꝑ/

mo. ſ. diſ. viij. q̃

ℨ. vl' aliẽ huic o/

bediũt in spũali

bꝰ. coadiutori i

rpalibꝫ. viij. q. j.

si petrus.

d ¶ Obediẽtiã

ar. q̃ si epꝰ p̃ci/

pit alicui ꝓ vtili

tate eccl'ie ire ro

mã q̃ illõ tenẽt

facere. xvj. q. j.

nos autem.

e ¶ Repetẽdis

q̃ qui admiſtrat

res eccl'ie pt age

re ꝛ pueiri. vt ex

de reſcp. edoceri

f ¶ Illud xo ex

priani. ſ. c. face

ꝛ. c. nouatianꝰ.

g ¶ Euaristi.

ſ. c. sicut vir.

h ¶ Ambitiõis

Adhuc enũerat

gratianꝰ cãs. p

pter qs fiũt mu

tatões. ꝛ q̃re cle

ricꝰ amittit eccle

siã suã. Sũt aũt

v. cãe materio/

nũ. ſ. cã leuitat'.

cupiditat'. neces

sitat'. vtilitat'ꝛ

hũilitat'. Cũ cã

necessitatis trã/

sit necessitate ces

sante recupat ec

clesiã. vt. ℨ. c. pa

storal. Cũ cã cu/

piditat' transit.

vtraq; caret. vt

ℨ. e. eos. ꝛ. c. sicꝫ

epꝰ. ſz tñ eccl'ia

pt euz repetere.

vt ℨ. e. c. j. ꝛ cogi

tur tũc redire vt

ℨ. e. sicꝫ xo. In

cã leuitat' ẽ vis aliq̃nta. h dicit q̃ idẽ sit in cã leuitat'

qõ icã ambitiõis. ſ. q̃. sine admonitiõe põt puari si ex

cã leuitatis adheserit aliꝫ nisi eccia velit eũ repetere. si

aũt ñ adheserit. aut eccia hꝫ eũ ꝓ derelicto aut non. si

hꝫ pura si ℨ hat mr̃imoniũ vel sit miles. tũc põt puari.

Itẽ fm. h. si defuerit p tres septimanas vl' duos men/

ses ꝛ sine iuſta cã ꝛ absq; lnia plari est in studio vel in

pegrinatiõ. In his oiꝰ sine admonitiõe põt puari vt

tuere dixiſti: vt te viuente in

tuo loco eligat epꝰ: hoc nul

la rõne ꝓcedi patimur: qꝛ cõ/

tra oẽm eccl'iasticã regulã vl'

statuta patrũ esse mõstrat. ſ

a volumꝰ vt mĩstret tibi ꝛ sit i

euãgelio christi adiutor. ni/

mis enĩ reꝑhẽsibile manife/

stũ ẽ: vt te viuẽte tibi alium

substituamꝰ. ſ b cõmonemꝰ:

vt ozare nõ cesses: vt tibi deꝰ

illũ succeſſorẽ ꝓcedat: qui ei

possit esse placabil': ꝛ ꝑ lm ir

reꝑhensibilit' regere valeat.

Itẽ pelagiꝰ papa clero nar/

niensi.

Mõ succeſſor sed co/adiutor epõ viuenti datur.

b ¶ Olim frater ꝛ coeps nr̃

Q iohãnes eccl'iastice vti

litat' studio suadẽte ꝛ natu/

re sue simplicitate laudabili

ꝓsideratiõe tractata: ob b q̃

se in gerenda pr̃imonij cura

gubernãdi vl' ĩ disciplina ec

clesiastica ꝓfuãda mĩme fa/

c tẽ idoneũ: ꝓstituti ꝑbꝛi ad

b explẽda sibi exposcit adhi

beri psonã vt ea q̃ sũt neces/

saria cõpetẽti disponẽte soli/

citudie nihil idecẽs fieri vel

inutile pmittatur. Jõq; pñti

vob iussiõe p̃cipimꝰ: vt ꝛua/

ta prio loco epõ mẽorato re/

uerẽtia: quã vos ꝓuẽit incul

pabilit' exhibere: ĩ oiꝰ q̃ ad

diuini cultꝰ obsequiũ ptinẽt:

vl' q̃ eccl'iastice vtilitat' page

d re cura suaserit: ꝑbiat' obe/

diẽtiã ꝓstituto cõpetẽtẽ: vt ĩ

nullo dispositiõiꝰ ei' spũ cõ

tumaci resultãtes: ĩmo cõpe

tẽti vigilãtie vr̃e studio: q̃ ꝑ

dicit. honestũ tñ ẽ vt admoneaꝫ. vt ℨ. e. sicꝫ ꝑ br. ꝛ. e

sicꝫ ĩ clero. ꝛ ex de coha. cle. ꝛ mu. c. si ꝯq;. verꝰ credo

sp̃ ꝓmo admonẽdꝰ ẽ. v t ex de ap. puelit. Et ter admo/

nẽdus ẽ. vt ex de sen. ex. in audiẽtia. Itẽ ar. ad. h. ℨ. e. p

uenit. ex de cle. nõ resi. ex pte. ꝛ ex. e. ex tue. Nec enĩ de

facile credẽdũ ẽ

aliq̃ hr̃e eccle/

siã suã ꝑ dereli/

cto. ex de renũc.

sup. ſ. nec enĩ ex

sola absentia ꝑ/

sumit hr̃e eccĩaz

ꝑ derelicto. cum

pt q̃s ex iuſta cã

abesse. vt ex. vt

lit. ñ pre. qm̃ fre

q̃nter. si ãt nõ in

uenit. fiat ꝑut

ꝺz ĩ illa decre. ex

tue. de vtilitate

ptz. qꝛ cã vtilita

tis trãsire pt ad

aliã eccliam an/

croritate maio/

rit. vt ℨ. e. muta

tões. Itẽ si cã

hũilitat' transit

ad mõasteriũ ñ

pt eaz repetere.

vt ℨ. e. q̃ neq; q̃. a

lio mõ etiã ꝑsue

uerit q̃dã distiq/

uere. vt iuenies

in illa glo. cũ q̃s

i ¶ Ambitiõis

cũ q̃s sine lnia ꝑ

lari recedit ꝺ ec

clesia. sicꝺez ex

cã ncãtatis. ad

huc eã retiet. vt

ſ. c. pñtiũ. si ex

eã volũtaria ꝑ/

dit eã. xxj. q. ij. si

q̃s tã trãslatus.

St aũt ex vtili

tã recedat nõ ꝑ/

dit eã. sed pumt

alio mõ a iudice

de ꝑse. di. v. non

oz. ꝛ. xcj. di. cle/

ricꝰ. Sz si acce/

dit ad aliã eccle

siã vr̃ renũciare

ꝓme. vt ex de re

nũ. ex lr̃is. i fi. ex

de pbẽ. ꝺ multa

ꝛ de ꝓcs. pben.

lr̃as. in fi. pplus

tñ eũ si vult re/

petere pt ℨ. e. nõ oz. Si ãt plat' ꝑ tres septimanas abeſt

ꝑ triẽniũ suſpẽdit. ℨ. e. sicꝫ in clero. Si ꝑ duos menſes

ꝓtiuat eccĩa. ſ. c. pñtiũ. Si ꝑ. v. annos deponit. ex de

cle. nõ resi. c. ij. plat' vero si diebꝰ solẽnibꝰ defuerit pu/

nit ℨ. sicꝫ in clero. ĩmo ℨ clericus si vna hora defuerit.

On oz. hoc. c. respi/ (xcij. di. c. vlti. vbi deponit.

N cit ꝓmã partẽ. l ¶ Restituat eccl'ie. sic eccĩa

ut repetit ℨ. e. sicꝫ epꝰ. ꝛ tũc cogit redire. vt ℨ. e. sicꝫ xo.

a PEruenit epm. Eps ad plus fm iura canonica p sex mēses aberit. vt ex de cle. nō resi. ex tue. auct. tū dat annū. vt i auct. quō oportet episcopos. §. illud.

b Intermi/nationez. & ad/monēdus est.

c Deputare. ꝑ subdit⁹ suspendit suū ꝓlatum. sic. lxxiij. di. honoratus. ꝑ etiā laic⁹ posset. xxx ij. di. §. vez. & femina. vt. ij. q. v. mēnā. sz certe in ꝑ nō erat subditus. q. faciebat ꝑ ex delegatiōe dñi pape. idē est de aliis.

d Facere. ar. q si papa mandat alicui vt excōicet aliquem. idē nō ꝓt eū ab soluere. vt arg. xxvij. q. j. si hō.

e Lacuit. re licta. clericꝰ incōsulto epo nō ꝓt dimittere eccīam suā. ex ō renū. admoneat. & si trāsit ō vna eccīa ad aliā ō eodez epatu ubi sufficit tacit⁹ cōsensus epi. q. tacit⁹ dissensus dissolut mōimoni/um carnale. vt xxxiij. q. v. ꝺ xxx. Sz si transfert se ad aliam dioceſim. tūc q̄si liberat a patria po. qō ñ ꝓt fieri nisi exꝑsso ꝓsen/su epi. C. ō emā. ti. l. iij. et exꝑsse ō. lxxj. di. c. j. et xix. q. ij. c. j.

f In dioceſi. nisi cā visitādi. vt. x q. j. placuit fuato qō ō. j. ō ꝓse. di. iij. epus.

g Proprie. nora q plac⁹ nō debet ꝓponere suā vtilitatē vtilitati eccīe. & si in hoc passa sit eccīa damnū illud resarciet. xij. q. iij. q̄cūq;

h Onstitutū est. Curā debet hre visitator i electio/ne. ideo ꝓhibet eligi. ne possit malignari sic tu/tor ꝓhibet ducere pupillā añ reddita rōcinia. ne possit malignari. C. de interdi. ma. si tutor. sic nec credi/tori licet sibi pign⁹ adijcere. C. q̄ bonis cedere pos. l. in tm. Itē visitator nō dz sibi honorē assumere. viij. q. j. antemio subdyacono.

In monasterio deputet eps q̄ in eccīa sua residere cōtē/

a PEruenit ad nos nit. pigmeniuz a malficane ciuitat⁹ epm i eccīa residere nō esse ꝓtentū: ꝑ fort⁹ p diūsa loca vagari. Jdcirco ac tibi auctē pcipim⁹ ḡten⁹ hoc de cetero facere nō ꝓsumat: ꝑ in eccīa sua sacerdotali moze re sideat: quē si forte ñ emēdare

b p⁹ tuā inkīmatiōez cognoue

c ris: i mōasteriū eū deputare & nob modis oīb⁹ curaꝫ in/

d dicare: vt q̄d facere debeas: nra itez ꝓceptiōe cognoscas Itē ex pci. carthaginensi. v. Epo nulli cōcedit pncipalez cathedrā relinqre: & ad aliā

e Vla/ eccīaz se cōferre. Decuit vt nemini sit facultas flicta pncipali cathedra

f ad aliquā ecclīam in dioceſi ꝓstitutā se ꝓferre: vel i re p/ꝓria diuti⁹ q̄s oz ꝓstitutū cu/

g rā vel freq̄ntatiōem ꝓprie cathedre negligere. Itē ex eo/dem. Intercessori cathedrā cui dat⁹ est tenere non licet.

h Onstitutū ē: vt nll'i in/tercessori sit licitum cathedrā cui int̄cessor dat⁹ est q̄buslibet pl'oꝝ studijs & se/ditiōib⁹ retinere: ꝑ dare ope

i rā: vt itra annū elsdē epm p/uideat q si neglexerit: anno expleto int̄cessor ali⁹ tribuatur. Itē ex eodē. Excōicent clerici: q̄ relicta sua ecclesia

k Jḡ xo sine respectu ōi agētes & timorē dei añ oc'los in scripturis. & sic rōe officij aliq̄d ꝓhibeat. vt. x. q. ij. si ius postrectū. & ff. de ōnen. empt. si in emptōe. §. tutor & est ō regulā illā. q nulli dz suū officiū esse dānosum. ex de fideiuss. p/uenit. ff. ō fur. si fu⁹ cōis. Jste visitator⁹ mortuo epo ꝓstituitur. & dz admonere de rīcos. vt eligant futuruz epm. vt lxj. di. obitū. & carnensis. et si ples eligāt pōt examiare q̄s sit melior. vt. lxxxv di. florentinū Itē custodit reddit⁹ eccīe. vt. lxj. diſ. qm. Quīq; tamē reddit⁹ eccīe custodiunt ab iconomis si eos habeat eccīa. vt lx xv. di. qmquide

l Vt itra annū. ff. lxij. di. ob eunctibus.

g Jḡ xo. co/gāt. sile. ff. de decur. l. j.

l Vt redeāt si eccīa vult eos repetere ipse tñ nō pōt. ex de renū. q in dubijs. xxxij. q. j. de bñ/dicto sic. xxxij. q. v. mulier. Sz nōne hodie ipso iure pdit pozem eccīam. vt ex de pbē. ō mlta. Re/pdit q̄ruz ad se sed non q̄tū ad pzioz ē ꝓlatum.

m Jḡs. spem. restitui ñ pōt cleric⁹ depositus ab epo. et ꝑ cuz p crie deponit. secus si p pmacia. l. diſ. contumaces.

n Alius eps si ab vno q̄s suspendit. vbiq; habendus est suspensus. vt hic. xiij. q. v. quisq̄s. q̄ ītrū ad officiū sententia ius facit. Secus si est suspensus a beneficio. sed in excōmunicato idem est. quia cū sit extra ecclesiam nihil potest posidere nomine ecclesie. xxxij. q. vij. c. ij. & iij. & viij. diſt. quo iure. & xj. q. iij. si quis a pzoprio. & lxx. diſt. sacra/mentorum. & extra de ap. pastoralis. in fi.

o Piscopum.

p Ropter.

a Placuit. p/ iij. q. j. c. j.

b Episcopus in dioceſi. amotis. j. xvj. q. v. c. j. ix. q. ij. lugdunenſis. ℈. ſed ibi note alterius ꝓſecrauit. et ille ratum habuit. hic nomine ꝓprio. et. xiij. q. j. c. j. vel ibi. dominus ratam habuit ordinatio/nem.

c ℂ Altaris. Si res inanimata fuerit conſecrata domino non reſtituitur. vt. xiij. que. vj. comperimus. ſecus in re animata. l. iiij. diſtinct. frequens. quia animata delin/quere poteſt. ſed inanimata non.

d ℂ Anno. ix. queſti. q. nullū. contra. vbi ꝓprali culpa depo/nit. ſz iſtud ē ex diſpenſatione.

e Iquis i cle/rico. quod laicis non licet. ℈. de conſecra. diſtinc. j. ſi quis et diſtinc. iij. c. nulli.

f ℂ Solēnib⁹. immo nullo tē/pore deerit. xcj. diſt. cleutheri/us. et. c. clericus. t. xcij. diſtinc. c. vlti. Sed quid ſi plures habet eccleſias vel pre/bendas. tunc di cas eccleſiam ſe cum diſpenſaſſe vt ad iſtud non cogatur.

g ℂ Per tres ℈. co. preſentiū. contra ibi dici/tur de duobus menſibus. ſz ibi factum narrat. hic ius commu/ne.

h Emoto. ab officio de ciuitate ad ciuitatē tran/ſeunt placuit diffinitiōes da tas a ſctis ꝓdecēb⁹ hē ꝓpria firmitatē. Item ex ꝓci. cartha. iij

Aliene plebes ab epo ñ vsurpande.

a Placuit vt a nullo penitꝰ epo vſurpēt plebes alie/ne nec aliqs epoꝝ ſupgredia/tur in dioceſi collegaz ſuam. Item anacletus papa. **Alienos clericos ordinare vel altaria cōſecrare epo non licet.**

b Episcopus in dioceſi a/liena ad alienos cleri/cos ordinādos vel ꝓſecrāda altaria irruere nō dz. Qđ ſi fecerit: amotis his ꝙs ordi/c nauit altar⁹ tm̄ cōſecratione manēte transgreſſor canonū d anno a miſſarum celebritate ceſſabit. Item ex ꝓci. agatben/ſi. **Dieb⁹ ſolennib⁹ clericus eccl'ie ſue deesse non debet.**

e Iqs in clero ꝓſtitutus ab eccl'ia ſua diebus ſo/lennib⁹ defuerit. i. natiuita/te dñi epiphania paſcha vel penthecoſten: dū potius ſu/cularib⁹ lucris ſtudet q̄z ſer/uitio dei parere ꝓuenit vt tri/ennio a cōione ſuſpendat. ſi/f militē dyacon⁹ vel ꝓſbr ſi per tres ebdomadas ab eccleſia ſua defuerit: huic dānationi ſuccūbat. Item hilari⁹ papa. **Remouēdus ē epūs ab eccleſia cui irrepſerit: et ad ſuā co/gend⁹ eſt redire.**

g Remoto ab eccia barchi/nonēſi atq; ad ſuā ꝛmiſſo ire no epo ſedat⁹ p ſacerdotalez modeſtiaz volūtatib⁹: que p ignorātiā eccl'iaſticaꝝ leguz deſiderāt qđ nō licet obtine re: tal⁹ ꝓtin⁹ de clero ꝓpio et barchinonēſib⁹ ordinetur epūs: qlē tepcipue frater aſco/ni oporteat eligere et deceat ꝓſecrare. ne ſi forte aliter factū ſit: nō ſine obiurgatiōe marie i tui noīs redūdat nra prece/ptio: qđ i iniuriā dei a q̄ ſpe/cialiter ſacerdotaliuz ē gra di/gnitatū didicerim⁹ admiſſū. Item leo epūs vrb̄ rome ana/ſtaſio theſſaloni. epo.

Qui alienā cathedrā appetit ab ea expulsus

i Iqs epūs etiā ꝓpria careat ſue ciuitatis mediocritate deſpecta admīſtratione celebrio/ris loci ambierit et ad maiorez ſe plebē q̄cūq; rōne trāſtulerit: a ca/thedra qđē pellat⁹ aliena. Care/bit etiā ꝓpria vt nec illis p̄ſideat qs p auariciā ꝓcupiuit: nec illis qs p ſupbiā ſpreuit. ſuis igit⁹ ter/minis ꝓtent⁹ qſqs ſit. nec ſupra mēſuras iur⁹ ſui affectet augeri.

Item ex concilio meldenſi.

Utraq; careat eccl'ia: q̄ cōceptu minoris ad maiorē aſpirat.

k Iqs de ordine ſacerdotali ꝓceptu mior⁹ eccl'ie ābitioſe et ꝓbabe ad potiorez aſpirauerit canōica erga eū diffinitio ꝓfuer/it: vtraq; careat. Qui vō p̄cio eccl'iaz vacātē ingreſſus fuerit: ab officio ſuo deponēd⁹ ē. ſic̄ in ro/thomagēſi ꝓci. legit. **Deiciat a clero: q̄ muneribus eccl'iā acq̄rere**

l Ancitū eſt atq; oī tentat/bus modis ꝓhibitū: vt ſi/qs p̄b⁹ inuēt⁹ fuerit alicui cleri/co vel laico mūera dare vel dediſ/ſe aut aliā pecūiaz tribuere: vt al/teri⁹ p̄b⁹ eccl'iā vacātē p̄cio redi/mat: p hac cupiditate ſeu rapia ſeu p̄ſuptōe turpis lucri gra de/ijciat a clero: et alien⁹ exiſtat a re/gula. Qđ vō xo cōi ꝓcilio atq; oī/um alioꝝ vtilitate mutatōes epo/rū fieri poſſint: et in eccl'ijs a qb⁹ receſſerit eis viuētib⁹ alij ſ̄bſtitui valeāt ꝙanteri⁹ papa demōſtrat ſcribens oīb⁹ epīs. **Neceſſitate vel vtilitate cā epoꝝ mutatiōes**

m Mutationes epoꝝ ſeitote cōi vtilitate atq; neceſſitate fieri licere: ſz nō ꝓprie cuiuſq; volūtate aut dſpati/one. Petrus ſctus mgr nr̄ et p̄n/ceps apl'oꝝ de anthiocena citate vtilitat⁹ cā ē trāſlat⁹ romā: vt ibi dē poti⁹ ꝓficere poſſet. Euſebi⁹ n q̄z de q̄da parua ciuitate apl'ica auc̄te mutat⁹ ē i alexādriā. Silr felix de⁹ ciuitate in qua ordinat⁹ erat electione ciuiū ꝓpter doctri/nā vitāq; bonā quā hēbat: auc̄te hui⁹ ſcē ſedis et cōmuni epoꝝ et viſitatiōis vel etiā ab ipo epiſco/patu q̄ēoc cupauerat.

Iquis i eps ad maiorē. mlt⁹ofozti⁹ ad parē. qz fa/cili⁹ diſpē/ſat in maio/ri q̄ in pa/ri. extra de tranſla. licz ad minorē etiā diffici/lius q̄ ad parem. ex/tra de trāſla. cū ex il/lo. et hec eſt ꝓſumptio canonis. qz eo ipſo q̄ tranſit ad maiorē. ꝓ/ſumitur eē ambitō po/tius q̄ leui/tas. qz nul/lus tranſit ad minorē. ex ō cle. nō reſi. c. j.

k Iquis de ordi/ne.

l Anci/tuz. ad aliam. de/ne dicit ad aliam. quia quicq; ha/bent homi/nes. pecu/nie nomie ceuſetur. j. q. iij. totū.

m Ora/tiones petr⁹. xxij. diſt. ſacro/ſancta.

n ℂ Par/ua. i. vercel/lina regula re ē vt a mi/nori ꝓmo/ueatur ad maī⁹. vt. xc iij. di. legi⁹. i fi. et. ff. de mu. et ho. vt gradati ſz nō econ/uerſo.

a Nec trãsferẽ. ꝑsumit enĩ canon locũ non mutari cũ animꝰ nõ sit mutatꝰ. sicut ꝺo censẽt cũ nõ sit animꝰ corruptꝰ. licꝫ corꝑ sit corruptum. xxxij. q. v. ita nec sic ꝓpter animũ bonũ iudicat ca non etiã iniustũ fortẽ bonũ. xxiij q. viij. occidit. ⁊ q. vij. qõ autẽ. et xxxij. q. v. proposito.

b Scias. ꝑferẽda ẽ. naz cũ qs vocaꝫ ad platurã. nõ ꝓponet quatũ cõmodũ. cõmuni. vt hic ⁊ viij. q. j. in scripturis. et. xxj. q. j. vos aũt. Et hoc intelligas cuz ꝑ publicũ non impediꝫ priuatuz. alꝫs enĩ suã utilitatẽ põt ꝑferre. ff. de iudi. si lon gius. ff. ꝺ arbi. licet ãt. ff. ad l. aq. li. sicꝫ. fumo. ff. de ꝑscript. v. l. q fuãdaz. aliꝺ tñ videt in plato. vt ille sp teneaꝫ ꝓponere utilitatẽ eccie sue ꝓpe utilitati. vr. xij. q. iiij. quecunqz. Cũ ꝫ detrimẽtũ qs patiatur ꝓ publica utilitate põt suã ꝓponere utilitatem. xix. q. ij. duc. x. iiij. di. q ait. qz ordinata charitas a se incipit. xxiij. q. v. si nõ licet. de pe. dist. ij. q vult. Vel dic q qñ puata utilitas includiꝫ in cõi tunc ꝓponiꝫ cõis vt ẽ in platura. vt at. ff. ꝓ socio. l. ꝓ actioe. §. labeo. Vel distingue an utilitas in accrendo ꝓsistit aut in dãno vitãdo. tunc secus. vl ecouer/so. c Plurimoꝝ. illuc potiꝰ accederet platus vbi plus lucri põt facere. licet maioz sit ibi pena sua. vt. j. co. c. j. ⁊ hic apparet ratio quare epi non debeat fieri monachus inuito papa. qz ibi consulit ꝓpzie utilitati tm. vt. ij. q. vij. sacra. sed hic cõmuni et ꝓpzie. que duo sunt pferenda ꝓpzie tantum. vt. ij. q. vij. sancta.

religiorũ sacerdotũ ac pplorũ ꝙsilio trãslatꝰ ẽ ephesuz. Nõ enĩ trãsit de ciuitate ad ciuitatẽ: nec trãsferẽ ꝺ mioze ad maiozẽ: q hoc nõ ambitu nec ꝓpzia volũtate facit: ß aut via ꝓpzia sede depulsus aut necessitate coactꝰ aut utilitate loci vel ꝑsõe ß hũilitꝫ ab alijs trãslatꝰ ẽ. Mã sic epi hũt ptãtẽ regl'iter ordiare epos ⁊ reliqs sacerdotes: sic qtiẽs utilitas aut necitas coegerit: supzadicto mõ ⁊ mutare ⁊ intbronizare ptãtẽ hũt: nõ tñ sine sacrosctẽ sedis romane auctẽ ⁊ lnia alia eteĩ ẽ cã utilitatꝫ: alia auaricie ⁊ ꝑ sũptiõis acꝓpzie volũtatis. Itẽ pelagius papa benigno archiepo. **Causa necessitatꝫ mutatiões epoꝝ fieri possũt.**

b Scias frat dilectissime aliud eẽ cãm ncitatis ⁊ utilitatꝫ: aliud ꝑsũptõis ac ꝓpzie volũtatꝫ. nõ ꝫ mutat se dẽ q ñ mutat mẽtẽ. i. q ñ auaricie cã aut dñatõis aut ꝓpe volũtatꝫ vel dilectõis sue migrat de ciuitate ad ciuitatẽ. ß cã ncitatꝫ ⁊ utilitatꝫ mutatur. Mã plimoꝝ utilitas vnius utilitati vel volũtati ꝑferẽda ẽ. Aliud ẽ enĩ mutare ⁊ aliud mutari. Naz aliud est spõte trãsire: aliꝺ coacte aut ncitate venire. vñ nõ isti mutãt ciuitatẽ ß mutanẽ: qz nõ spõte ß coacte ß agũt. Nõ ꝫ bñ itelligũt eccliasticas regulas. q hoc negãt cã ncitatis vel utilitatꝫ fieri posse: qtiẽs cõis ncitas aut utilitas persuaserit. Itẽ ad eundem. **Christũ negare cõuincit: qui**

b Aliud. vr. ꝫ. di. vj. testamentũ. ⁊ exẽ qõ me. cau. Omnis scirez. ar. q coipso videt aliqꝺ (sacris bonũ ⁊ iustũ q a bono factũ ẽ. xxxvij. dis. qui de mensa. ⁊ ix. q. ij. lugdunensis.

necessitatẽ patiẽtibꝰ miscoz

e Omnis diã nõ ipendit. q gemebat ⁊ vexabaꝫ a saul: fugiebat ⁊ veniebat ad dauid. Si rex pijssimꝰ atq iustissimus dauid sciret pctm eẽ fugiẽtes ꝑsecutiõez ⁊ transeũtes de loco ad locũ ⁊ de ciuitate ad ciuitatẽ recipere tales neqq recipet: nec secũ teneret: neq in alijs ciuitatibꝰ eos collocaret. Qui enĩ ꝑsequũt dñi eos: eosq ꝺ ciuitatibꝰ ad ciuitates transire cõpellũt: nõ eos tãtuz ꝑsequũt q̃ntũ dñm nr̃m iesuz christũ: cuiꝰ legatõe fungũt. Nec ipi in ß peccãt epi: qm ñ sponte ß coacte ß agũt: ß ipi q eos ꝑsequũt. Nec ipis epis ß iputari põt: ß illis q hoc eos agere cogũt. Qui ãt negãt misericordiã faciẽdã fugiẽtibꝰ ⁊ necessitatẽ patiẽtibꝰ ipm christũ negãt: q ẽ miscõia ⁊ veritas. Negãt miscõiaz ncitatẽ patiẽtibꝰ: q ꝑlis indigẽtibꝰ dñis mĩsteriys ⁊ ñ hũtibꝰ ꝓpzijs epm q eos istruat cã necessitatꝫ atq utilitatis vt ex alia ciuitate licet mioz sit: in eã q nõ hz epm: doctiorem ⁊ utiliorẽ meliori ꝙsilio ñ sponte trãseũtẽ ß maioꝝ exhortatione mutare negãt: aut epm deiectũ ꝑsecutiõez patientez cã utilitatꝫ aut necessitatꝫ nolũt intbronizare. Itẽ ex ꝙci. carthagi. iij. **Nõ ambitione ꝟ synodali auctẽ de eccia ad eccliam epꝰ trãseat.**

k Episcopꝰ de loco ignobili ad nobilez ꝓ ambitionez nõ trãseat: nec q̃ inferiorꝫ ordinis clericꝰ. Sane si utilitatis ꝓpzie causa ꝺ me. cau. q. vij. Omnis. ar. q. ij. ꝺ. xxxvij. dis. qui de mensa. ⁊ ix. q. ij. lugdunensis.

f Coacte ꝫ cibus supioꝝ. sic ß. e. qualiter. videtur enĩ q non possit cogi. vr. l. xxiij. di. vbi. vl dic q põt ꝺs cogi. vt de nolente fiat volens. vt xxiij. q. iij. dis. plicet. ⁊ l. xxiij. dist. placuit. ꝑpa tñ absolute põt aliquẽ cogere. vt. ix. q. iij. ꝓ principalem.

g Minoꝝ. ꝟ nunqꝺ teneꝫ minoꝝ ꝑlus suum epm maiozi ꝓcedere. cum nemo cogaꝫ de suo beneficium facere. x. q. j. precarie. R. sic. si aliũ potest habere eque idoneũ. vel loquitur in eo casu cũ ibi magis utilis erit. h Doctriozem. oĩa cõparatiua ponitur ꝺ ponuntur. i Et utilio/rem. ſ. illis.

k Piscopus gradꝰ. qõ verum est ꝺ his qui subsunt episcopio nullo mediante. vr. lxxj. dist. cle. ⁊ exẽ de renun. admonet sed si alijs subsunt vt abbatibus vl alijs. corũ ꝙsensus requirendꝰ ẽ. vt. iiij. dis. c. j. ⁊ j. ⁊ ij. q. iij. cõquestus. ⁊ lxiij. di. q̃nto. qꝺ si clericꝰ non vult transire de minori ad maiorem. dico q non põt cogi ab epo qz nemo crescere cogiꝫ inuitꝰ. lxxiij. dis. gelta. ⁊ lxij. dist. quãto. hoc aũt papa põt. sed si ad aliũ epatũ vocatus est epꝰ. necessariꝰ est ꝙsensus epi. lxxj. dist. ꝓ totũ. ⁊ lxxxv. di. florentinũ. io. Ego credo q episcopus potest cogere clericũ vt trãseat ad maiozẽ locũ. cũ maiora facere possit. vt exẽ de excess. plã. sicut. ⁊ ad ꝫ facit

ex de eta. & q̃li. queris. b.

a EPiscopi .i gradu. id ẽ honore inuitenẽ als ñ licz. ix. q. ij nullus. et. vj. q. iij. scriptum.

b SIcut. iudi. cari. ff. ó iu. risdi. om. iu. qui iurisdictionẽ. ꝛ. vbi óz q̃ nullus sibi vel suis ius dicere pt. R. iu. dicare põt mari tus vxorẽ corri. gẽdo eã. xxiij. q. iij. duo ista. sed nõ ꝟberãdo. vt C. de repu. ꝓsen. su. qz illa aliena sũt ab ingnuis. vt ibi óz. ſz tem. perate põt eam castigare. qz est de familia sua. xxxij. q. v. hec imago. sicut dñs fuũ. instr. ó his q̃ sui vel alie. iu. sunt. §. fi. & etiaz mercenariũ suũ. Ro. 7. ff. de pe. respicie dũ. nõ ãt in for. ma iudicij pt eã iudicare.

c Regulari ter. i. hoi sue p̃. fessionis. xxvij. q. j. caue. vt sine suspitiõe turpi. tudinis. xxxij. q. j. sicꝫ vxorem.

d QVm q. ar. chidiaco. natũ Sed nõne iste debuit depo. ni. vt. iij. q. ij. au diuim⁹. ij. q. j. in ꝓmis. ſz iste ex. cusabat aucto. rate maior. q̃ fecerat. xiij. q. v dixit dñs. & xxv ij. di. dyaconi.

e TApibus. impart. arg. q̃ oẽs reges coronabit impa. tor. vt dixi. lxiij. di. hadria. tamẽ plures sũt reges vt. vj. q. iij. c ij.

f VNus. cñ qñqꝫ fuerũt duo imperatores ó fa. tas eccie popolcerit decreto ꝑ eo clericoꝝ & laicoꝝ epis porrecto ĩ pñtiã synodi trãs. ferat. nihilomin⁹ alio ĩ loco ei⁹ epo surrogato. inferioris xpo grad⁹ sacerdotes vel alij clerici ꝓcessiõe suo ꝓpriũ pñt ad alias eccl'ias transmi grare. Itẽ ex eodẽ. De eo.

a EPiscopi vel p̃. (dem. byteri si cã visitãdi ad eccl'iam alteri⁹ epi venerint ĩ gradu suo suscipiãt. & tã ad xp̃m faciẽdũ q̃ ad oblatiões ꝓsecrãdã inuitent. Itẽ calix tus papa oĩb⁹ epis. Eccl'ia vni⁹ epi ab alio disponi non

b SIcut alterius debet. vxor nec adulterari ab aliq̃ vel iudicari aut disponi nisi a ꝓpio viro eo viuẽte p̃mittit: sic nec vxor epi ipi⁹ q̃ ei⁹ eccl'ia vel parochia indubitanter intelligit eo viuente absq; ei⁹ ꝓcilio & volũtate alteri iudicari vel disponi aut ei⁹ ꝓcubitu. i. ordiatiõe frui nõ ꝓcedit. vñ ait apl's. Alligata est vxor legi viri: q̃diu vir ei⁹ viuit: eo xpo defuncto soluta ẽ a lege viri. Sil'r spõsa epi: qz sponsa vxoris q; ei⁹ óz eccl'esia: illo viuẽte illi alligata est. eo defuncto soluta ẽ: & cui voluerit nubat tm̃ ĩ dño: c id est regulariter. Si enĩ eo viuẽte alij nupserit adulterata d iudicabit. Sil'r & ille si aliaz sponte duxerit: adulter estimabit: & cõione ꝓuabit. Si aũt psecut⁹ fuerit ĩ sua eccia: fugiendũ ẽ illi ad alterã eccliaz eiq; est sociãd⁹ dicente dño. Si vos psecuti fuerit in vna ciuitate fugite ĩ aliã. Si aũt vtilitat' cã fuerit mutãdus: nõ ꝑ se hoc agat ꝑ frib⁹ inuitantib⁹ cũ auẽte h⁹ sctẽ sedis faciat: nõ tñ ambit⁹ cã: ꝑ aut vtilitate aut necessitate vt dictũ est: faciendũ est. Hoc nõ solũ de epis vex etiã de quibuslibet eccl'esie mĩstris ĩtelligit: ne videlicet in locũ viuentis alter obrepat. Cñ be. atus gregor⁹ scribit saloni. tano epo de eo: q̃ in archidiaconatũ alteri⁹ se ꝓmoueri cõ senserat. Deponat q̃ locũ alterius inuadere nõ timebit.

b QVm qui ꝫ iusticie regu. lam in archidiaconatũ alteri⁹ se ꝓuehi consensit: ab eiusdẽ archidiaconat⁹ honore deponim⁹. q̃ si vlterius in loco eodẽ ministrare p̃sumpserit: se participatiõe sacre cõmuniõis nouerit eẽ priuatũ. Item hieronym⁹ ad rusticũ monachũ. In vna eccl'esia duo prelati esse non debent.

c MApibus princeps vn⁹ est: & grues vnã sequũ. d tur ordie lrato. impator vn⁹ ꝑ iudex vnius prouicie: roma aũt condita duos frẽs simul e reges hr̃e nõ potuit. in pari. cidio dedicatur. In rebecce vero vtero esau & iacob bella gesserũt. Singuli eccl'iarũ k epi singuli archiepi singli ar chidiaconi & oĩs ordo eccle. siastic⁹ suis rectoribꝫ nititur.

l Ecce in q̃b⁹ casib⁹ epo viuẽte alius põt ei substitui: q̃q̃ fm rei veritatẽ nõ viuẽti epo tales ꝓbent succedere. Trãslat⁹ enĩ ab vna ciuitate ad aliã desinit eẽ epus illi⁹ cĩtatis: a q̃ trãslat⁹ trãsferẽ. atq; iõ q̃ huic succedit: nõ viuenti sed m defuncto quodãmõ epo ꝓbatur substitui. Sed int' eũ qui hostilitat' necessitate & eum q̃ vtilitat' cã transferẽ: hoc ĩterest: q̃ ille q̃ metu hostilitatis ad aliã trãsit: si priozẽ cõtigerit aliqñ ab hostib⁹ liberam fieri: ad eandẽ illũ redire oportet. Unde gregor⁹ papa scribit iohãni epo scl'idano. c. xxv. Qui metu hostilitat' ad aliũ locũ transierit: postea ad suã eccl'esiã re. n PAstoral' dire oportet. officij cura nos admonet destitut' eccl'esijs ꝓpriis ꝓstituere sacerdotes: q̃ gregem dñicũ pastorali sollicitudine gubernare debeãt: pro. cto. vt. xxj. dist' nũc aũt quid ergo dicem⁹ ó Breculo. videtur q̃ iste sit imperator. qz ꝓstãtin⁹ illuc trãstulit impiũ. vt. xcvj. di. ꝓstãtin⁹ & imperator appellat'. vt ex de ma. & obe. solite. sed nõ ẽ ita qz romana eccl'esia trãstulit ipe. rium ad alama. nos ab oriente. ex de elec. venerabilem.

g Judex vn⁹ Sed imo. x. sũt iudices ꝓuincie vt. vj. q. iij. scitote. sed hic appellat iudicẽ regez. alibi tñ videt q̃ vn⁹ sit iudex ꝓuincie ꝓter regẽ vt. xxij. que. iij duo ista.

h Roma. ff. de re. diui. l. vlr. ꝛ. ibi. óz q̃ iõ romulus interfecit remũ. quia muros trãsilijt. R. nã potuit h idez fecisse ex iuidia.

i Paricidio. large sũpto noie vt. ff. ad. l. pon. de parici. l. vna.

k Archidiaconi. i. in q̃libet archidiaconatu erit vn⁹ archidiacon⁹. nõ aũt ꝓhibet q̃n in vna eccl'ia possint eẽ plures archidiaconi. vt. xciij. dist. dyaconi.

l Ecce. de offi. nit. xxi q. vj. sicꝫ iam trãslatus.

m Defuncto. cũ ei loco ei⁹ succedit. ꝓ mortuo hr̃. ff. ꝓ socio actione. §. publicatione.

n PAstoralis gubnare. Videtur q̃ iste epus sub ꝓditõe vel ad certũ epus fuerit institut⁹. sed bñficia sub

conditione nō dant. j.q.ij. cp̄s pio. nec ad temp⁹. vt. ff. e. cp̄uis. z. lxx. di. sanctor. nec ꝓuenit mozib⁹ nr̄is temporales filios hr̄e. ff. de adop. quesitū. sic. ff. de re. iur. actus. sicut nec libertas ad cp̄s dat. ff. de ma. testa. libertas. nec hereditas. insti. de here. insti. §. heres. nec mr̄imoniū. xxxij q. ij. solet. p̄or dici purā ee insti/tutionē. sed sub ꝺditōe resoluit vt. ff. de in diem adiec. l. ij. si. ex ō fi. p̄s by. venēs. z sic̄e extra ō pi/gno. illo. vel dic q iure postlimi/nij restituit ei p̄ oz epar⁹. sic. xvj q. iij. prima. nō enī p̄t dici q̄ maneat eps ꝓior⁹ eccie sic enī esset eps vtriusq; ꝯ illud qō e. xxj. q. j relatio. z est sic̄e C. de cur. et fur cū alijs. z tūc dices q p̄ oz locus desinit ee religi/osus. vt. ff. de re li. cū loca. Sed postea eaz repe/rit iure postlimi nij. vt. xxxiij. q. j. cū p bellicam. Vel dic q papa sub cōditōe vel ad certū cp̄s p̄t aliquē instituere platū. sic miles sub ꝺditōe z ad certū cp̄s istitu/it heredez. ff. de mili. testō. i frau dē. §. miles.

a ¶ Reuocari arg. q restitura re in p̄stinū sta/tū oīa restituūt vt ex de elect. q diligēcia. z. xvj. q. iij. ꝓma. z sicꝺ puenerit ad me/liozē fozunā. re/net ad p̄stinam obligationē. xx/vj. q. vij. ab infirmis. ff. quēadmodū fuit⁹ amit. si loc⁹ z. C. q̄ bo. cedere pos. l. ij. b ¶ Reuertar. cū ꝑ tenea tur redire. nō ꝑ desinit esse eps ꝓme eccie. z sic eps est duaz eccliaz. ꝯ illud. xxj. q. j. relatio. Baz. ꝓo dixit q ee eps vtriusq; sicut i mr̄imonio carnali dixit q ali/qs p̄t esse marit⁹ duaz. si vxor intrat religionē. Sed ꝯ. nā ille loc⁹ desijt esse eccia p captiuitatē. vt. ff. ō re/li. cū loca. Sz nō ē ita. q. ipa sacra eccie ꝛa dicim⁹ esse apud hostes. vt. j. q. j. q. q̄dā. Et q̄ dic̄ lex q desinit esse sarer loc⁹. Intellige q. vidua⁹ ē sacr̄ ministris. Cui/tas aūt desinit ee inducēte ararti. ff. q̄ modis vsufr. pterea te iohānē ab hostib⁹ captiuatū lesmiane ciuitatis eom in squillitana ecclesia te cardinalē necesse duxim⁹ sta/tuere sacerdotem: z vt susce/ptā semel aniaz curaz intui/tu retributiōis future imple/as: z licet a tua sis hoste imi/nente depulsus: aliā que pa/storē vacat debeas eccliā gu/bernare: ita tū vt si ciuitatez illā hostib⁹ liberā effici z do/mino ꝓtegēte ad p̄orē statuz a ꝓtigerit reuocari: etiā ad eā in q̄ p̄i⁹ es ordinat⁹ eccliam b reūtar. Sinaūt p̄dicta ciui/tas ꝓtinus captiuitatē cala/mitate p̄mit: in hac ī q̄ ordi/nat⁹ es cardinal' a nob⁹ debe/as eccīa pmanere. Qui vo vtilitatē cā trāffertur: neq; ad p̄iorē redigere cogit. Est etiā ali⁹ casus in q̄ eps viuē/ti epo substituit. Cū enī ali/qs relicta p̄ori cathedra sua aucte ad aliā trāsierit: z ali⁹ ei substitutus fuerit: licet ille p̄oris eccīe eps esse nō desīe rit: substitut⁹ tū epatū habe/bit. Unde damasus vb ro/me epus scribit oīb⁹ epis di/cens. De sacerdotib⁹ q̄ reli/ctis suis ecclesijs ad alias mi

c ¶ Os sacerdo/grarunt. tes: q̄ de ecclesijs ad ali/d as eccīas migrauerūt tādiu a cōione habuim⁹ alicos q̄/diu ad eas redierint ciuita/tes: in q̄b⁹ sunt ꝓstituti: q si alius alio trāsmigrāte in lo/cū viuent ē ordinat⁹: tādiu vacet a sacerdotij dignitate q̄ suā deseruit ciuitatē: q̄diu successor ei⁹ quiescat in dño. Episcopaliū etiā sediū mu/tatiōes metu hostilitat⁹ inter ueniēte nōnunq; fieri solent. Unde gregor⁹ scribit iohā/ni epo bellitrano. Necessita te tpis epaliū sediū mutatio/e ¶ Tēporis nes fieri p̄hib. q̄litas nos admonet: e. piscopor̄ sedes antiq⁹ cert⁹ ciuitatib⁹ cōstitutas ad alia q̄ securioza putam⁹ eiusdem diocesis loca trāsponere: q̄ z habitatores securi valeāt de/gere: z barbaricū possint pi/culū facili⁹ declinare. pterea te iohānē frēm z coepm nr̄m bellitrēsis ciuitat⁹ sedēq; tu/am in loco q̄dam arenata ad sctm andreā apl̄m ꝓcipimus trāsmigrari: q̄ten⁹ ab hostili/tat⁹ incursu liberior existere valeas: z illic ꝓsuetudies so/lennīū festine disponas. Ite q̄ cū alīqs cā būilitat⁹ apl̄i/ca ꝓcessione de epali sede ad monachalē descēderit sudie/ctionē: ali⁹ loco ei⁹ surroga/ri poterit. ille vero ad ponti/ficatū resurgere neq; vlteri/us valebit. vñ in q̄nta actiōe ꝓstantinopolitane ciuitatis synodo. ccc. lxxxiij. patrū sub octauo iohāne papa cui p̄fu/it petrus p̄sbyter cardinalis amit. l. si vsufruct⁹. z collegiū trāsiat⁹ p̄sonis. ff. ō col/le. illicit⁹. l. iij. Sz pōe ecōuerso. q eps sit capt⁹. z ñ ci/uitas. tūc bñ ꝓstituet ali⁹ vt dicūt q̄dā. q. si tutor ē ca/pt⁹ ab hostib⁹. ali⁹ dādus ē. z tū si captus redierit oīa recupat iure postliminij. et ille ali⁹ desinit ee tutor. vt/isti. de acrilia. tu/tor. §. ab hostib⁹ qō nō concedo. q. sic offenderet⁹ illa regl'a. xvj. q. vij. inuentum.

c ¶ Os. est or/dinat⁹. ar. q re integra p̄t repeti eccīa que hita ē p dereli/cto. nam si cessit ds bonis rebus nōdū distract⁹. p̄t eas repetere. vt ar. C. ō repu. he. l. vl. z ar. ff. ō cef. bo. is q̄. sic̄e. ff. ō decur. q̄ ad cp̄s. Sz q̄o cū iste substitueba/tur. aut vacabat epat⁹ aut ñ. Si nō vacabat q̄ re successit in locū videtis. ar. ff. ō ꝓ. ob. l. j. Itē nō p̄t etiā dici. qō vacabat. q. ñ fu/it eccīa abiudi/cata. maxie cum dicat q nō ipso recessu q̄dt ds eccliaz. Sed bre/uit p̄t dici q ille fuit admonit⁹ z p sniaz fuit eccīa abiudicata. vel dic q cū de iure debuit vacare. li/cet sup h̄ p̄ esset lata snīa. p̄t alij adiudicari vt ex ō ꝓcess. p̄bē. z ec. ñ ya. ex transl. et c. ī fas.

d ¶ Tādiu va/cet. et sic vr eo mortuo q possit reperere eccliaz sz nō ē vez. sic ꝙ qō h̄ oz in fauoz eccie oz q. q. eū nō vult reperere. vel io q. eccīa p⁹ mortē hui⁹ eū p̄t reperere. Sz pone. mo/rit substitut⁹. eccīa reperit p̄mū. ille non vult redire. p̄t ne ꝓpelli. nō videt. videt enī eccīa renūciasse iuri suo ñ repetēdo. cū potuit eū reperere z noluit. sed aliū p⁹celegit. Immo videt q ipe reperere possit eccliaz viuo. Et si obijcitur ei. q habuit eccliam p⁹ dereli/cto. replicabitur q illa alij adhesit. vt extra de diuor. significasti. quod non credo. vt. xxxij. q. vj. nihil. et. ff.

e ¶ Tne quid in loco pub. l. ij. §. idem ait ¶ Tēporis. transponere. ī. de conse. dis. j. tribus. ī.

xvj.q.vj.siquis ꝛ.q.j. ꝛ tempo/ris. vbi de ħ no/tauit plene.

a Hoc necꝛ. Vlterius nō monachus q̄ nū q̄ fuit epꝰ bene pōt esse epūs. vt xvj.q.j. nos aūt ꝛ.viij.q.j.ī scri/pturis. et.xviij. q.j.c.vnico Itē si plebanus ali/quis sit mona/chus postea po/test fieri ꝓleba/nus. vt.xvj.q.j. siquē a clerica/tu. Dicūt q̄dā q cuz q̄s dimittit epatū. vbi plus ꝓficere potuit. ꝓsumit q̄ ꝓpē ꝓscientiā crimis hoc fecerit. sed ħ nō est verum. qz sepe ingreditur q̄s monasteriuz ꝓpē merita au/genda. vt.xxvij q.ij. sunt qui di/cunt. Inrelligo ẜ ħ. t. de eo q̄ cō uictus est de cri/mine ꝛ detrudi/tur in monaste/riuz ꝓpter hoc. vt ex̄ de renunc. post trāslationē vel itellige ó eo q̄ humiliter cū trāsiuit. ꝛ de licē/tia pape. ꝛ talis ꝓ se nō pt redi/re ad epatū sed de lnia supioris Sed nunq̄d ta/lis potest eē ab/bas nō videtur. qz maioribꝫ ho/noribꝫ functo ñ licet inferiores recipere. vt.C. ō his qui ad ciui/lia munera vo/cantur maioribꝫ Sed tamen cre/do quia etiā po/test esse plebanꝰ vt extra de renū/ci. ad supplicati/onem. ꝛ.xvj.q.j. siquē. ꝛ.c. in pa/rochia.

b Suggestum est. decipi/ꝛ paulus anchonitanꝰ epus ꝛ eugeniꝰ ostiensis epꝰ apo/crisarij pape dixerunt.

Epꝰ q̄ cā humilitatis mona chus efficit: ad pontificatuz redire nō valet.

a Hoc nequaq̄ apud nos ha beat: vt q̄cūq̄ de pontificali o:dīe ꝛ habitu ad monacho/rum descenderit vitā vlteriꝰ possit in episcopatū reuerti. Item ꝑcepit sancta synodus vt q̄cunq̄ de pontificali di/gnitate ad monachoꝝ vitam ꝛ penitentie descendit locū: nequaq̄ ad pontificatum re surgat: monachoꝝ enim vi/ta subiectiōis habet verbū ꝛ disciplinatꝰ nō docendi vl ꝑ sidendi vel pascendi alios.

Hoc ad penitentiā agendā nō ad quietē seruandā q̄busdam concedit. Unde liberiꝰ papa scribit oīb⁹ episcopis.

Pro infestatiōib⁹ maloꝝ nō licet epꝰ gregē relinquere.

b Suggestuz est nobis: q ꝑ preteritꝫ laboriꝫ et infestationiꝫ nōnulli vestꝝ assignatas sibimet ꝛ a deo cō missas reliquerūt plebes et ī futurū plēs relinq̄re velint eas q̄s tueri dñt ecclias: et ꝑ outiꝫ sibi cōmissis laboꝝare negligāt ꝛ mōasterioꝝ se q̄eti tradere festinēt: ꝛ vacationē ab episcopatus laboriꝫ eli/gere: ꝛ silentio atq̄ ocio vitā ducere magis appetant: q̄ ī his que sibi cōmissa sunt per manere: dicente domino: be atus qui ꝑseuerauerit vsq̄ ī finem. vnde nanq̄ est beata ꝑseuerantia: nisi de x̄tute pa tientie: quoniā ſm apostoli/cam p̄dicationē omēs quivo lunt in christo pie viuere ꝑse cutionē patiunt. Ideo frēs charissimi non vos afflictio/nū amaritudo a pio mentis vestre ꝓposito coerceat rece dere: considerantes quanta ꝓ absolutione nr̄i ꝛ libera/tione creatoꝝ dñiq̄ ꝛ redem/ptoꝝ nr̄ ꝓtulerit: q̄busue se cō tumeliꝫ afficiendū tradide/rit: vt nos a vinculis ptātis diabolice liberaret. Attendi te itaq̄ vob ꝛ oñi gregi in q̄ vos spūſctūs cōstituit epos regere eccleſiā dei: quā acq̄si uit ꝓprio sanguīe saluatoꝝ mūdi vt nō sit q̄ vos decipi/at aut seducat subtilitate ser monis: vt plebes vob cōmiſ/sas relinq̄tis: ꝛ alicui ꝓpꝛ ob ꝓbriū maloꝝ hoim quieti vos tradatis. vt vos solūmo do saluetꝫ: ꝛ filios orphanos relinquatis. Itē nicolaꝰ hu/mifrido morinēsis eccl'e epo.

In ꝑsecutionibus episcopus ecclesiam suā non deserat.

c Siscitaris itaq̄ ꝑ gual daguariū ꝓbytez: vtz cū a normānis de epo depel/laris debeas de cetero in mo nasterio cōuersari. In quo scias charissime frater: q̄ si p nicioſum est prozetā in trāq̄l litate nauiū deserere: quāto d magis in fluctibꝫ. Ubi nō di/cim⁹ q̄ ꝑsecutoꝝ nō fugiam⁹ maximeq̄ paganoꝝ insidias cum ad temp⁹ seuiunt: et ob multitudinem delictoꝝ no/ſtroꝝ nocendi facultatem, e diuinitus assequunt: ꝓseſer/g tim cū eis prodire vltro non debeamus: ꝛ multos prophe tas ꝛ apl̄os ip̄m quoq̄ dñm huiuſmodi fugisse insecuto/res luce clarius cōſtet: sed q̄ b ꝑcipue nos q̄ tāq̄ arietes du catū gregibꝫ ꝑbem⁹: imo qui ꝛ hoꝝ pastoꝝ sum⁹: deo au/ctoze cū eis in picul' ꝓ viribꝫ ꝓsistere ꝓ certo ꝓciat: ꝛ cuz trāq̄llitas r̄ddita dīna fuerit pietate sopitaq̄ furētiū īfesta tio: moꝝ gregē q̄rere: ī vnū colligere: ꝛ eiꝰ atos celestꝫ pa trie pacꝫ ac potissimū securi/tate p̄dicata surſū erigere de bē. Et tādiu sup eoꝝ cautela oz nos eē sollicitos: vt si dei iudicō ꝓſitꝫ tpis cōmoda foꝝ tassis amittūt: future vite se sperēt gaudia absq̄ ābigui/tate ꝓcipe sēpiterna. Itē gre/at.ar. q̄ fiq̄s do lo renunciat. ꝛ tenet renuncia/rio. qō nō est ve rum. vt.iij. q.j. reintegranda.

Siscitaris. ꝓ ꝓrozetaz .i. rectozem nauis. a ꝓra quod ē anterioz ꝑs na/uis.

d Non dici mus. id est quo exemplo.

e Non fugi amus .i. fugere debeamus.

f Diuinit⁹. deus ꝓpter pec cata hominum mittit flagella ꝛ persecutiones. lvj dist. si gens. xvj.q.j. reuerti/mini. ꝛ. xxiij. q. iij. fiq̄s. Et ſm quosdam pote/statem nocendi dat deus. quan/do ꝓmittit quos dam nocere eo/ipo q̄ se nō obij cit. Scōm alios ꝓprie dat pote/statem Sed ipe ex se habet pote statem nocendi. vnde sathane fu it potestas nocē di data iob Om nia enim que fi/unt in ciuitate. aut iusto dei iu/dicio aut eo per mittente fiunt. vt. xxvj. que. v. nec mirum.

g Prodire. pugnando cum eis quod in nul lo casu possūne clerici si al's pos sunt euadere. l. dist. de his cle ricis. sed possūt alios hozrari ad pugnam iustaz et etiam interes se. vt. xxiij. q. v/iij. igitur. ꝛ. c. vt p̄idem.

h Arietes. alibi dicunt epi scopi canes. n. q vij. qui nec regi minis.

Dar. 10

Nō est reprobatio sz ꝓtutis ꝓbatio bonoꝝ aduersuas.

Aduersitas q bonis vo
a tis obijcit ꝓbatio vir
b tutis est nō iudiciū reprobati/
onis. q̄s enī nesciat q̄ ꝓspe/
rū fuit: q ꝫtūs paul⁹ apl's p̄
dicatur⁹ ad italiā veniebat:
t tñ veniēs naufragiū ꝑtulit
c ꝫ tñ nauis cordis ī m3r flu/
d ctib⁹ integra stetit. Hoc eti
e am tūc obfuādū intelligit:
qñ inē subditos aliq̄ inueni/
unt: q̄b⁹ platoꝝ vita ꝓficiat
qñ nec specialit̄ platus q̄rit:
nec p alios tuta pōt eē eccl'ie
salus: ne si deserere incipiat:
q̄b⁹ ꝓdesse pōt: dicat de eo.
Mercenari⁹ aūt t q̄ nō ē pa/
stor cui⁹ nō sunt oues ꝓprie:
vidit lupū venientē t deserit
oues t fugit. Cū vero specia
liter q̄rit: fugiat exēplo chri
sti q a facie herodis fugit in
egyptū: fugiat exēplo pauli:
q a fratrib⁹ p murū submis/
sus est ī sporta. Unde augu
stin⁹ ait: fugiat ministēr christi
sicut christ⁹ in egyptū fugit.
fugiat q specialit̄ q̄rit: duz p
alios est firma salus eccl'ie:
hinc etiā ait discipul': si vos
ꝑsecuti fuerīt ī vnā ciuitatē:
fugite in aliā. hinc etiā idem
abscōdit se t exiuit de tēplo:
qñ indei lapides tulerūt: vt
iacerēt in eū. Hinc etiaz au/
f gustin⁹ ait de eōdē ī psalmo
liij. Ecce elōgaui fugiēs: il/
lud tāgit qō vitabat ꝑsequē/
g tes: vt occasionē ire demeret
manebat ī desert3 ozās ī q̄ do
cebat nos ī secreto ꝓscīe q̄e/
scere cū a malis ꝓmimur qñ
vero nō ꝓlatoꝝ tm̄ ꝫ toti⁹ ec
h i clesie sal⁹ q̄rit: fides ipugna
tur: necesse est vt ex aduerso
accedāt: t ī die belli seipsos
vt murum opponāt p domo
dñi: t aīas suas ponāt p oui
bus suis: vt exēplo sue passi/
onis accendāt q̄s ꝫmone do/
ctrine diuti⁹ ꝓfirmare nō va
lēt: t ꝫ q̄dā de manifest3 ꝑse/
cutiōib⁹. Est t aliud genus
k ꝑsecutiōis: in q̄ apl's labora/
bat dicēs: q̄s infirmat t ego ñ
l infirmor: q̄s scādalizat t ego
m nō vror. tē. Hinc augustin⁹ ī
psal. cj. ossa. i. fortes q̄rū fri/
n xoriū sūt q̄ scādalizāt. tm̄ eī
frigit̄ bon⁹ q̄tū amat. Hinc
o idem ī psal. xxxj. irascit iust⁹
p ꝑctis palea: nō tū odit in q̄
q extinguitur oculus: vt vēter
t p interioib⁹ q̄ turbātur: qñ
nec cozipi possunt impij qui
v bus nō clamat: quia defecit
in doloze vita videns non p
ficere quod predicat. Hinc
w idē ait in psalmo. lxix. vtrū/
x q̄ genus ꝑsecutionis distin/
3 guens: vox contribulatoꝝ
christo. i. martyrum inter pas
a siones periclitantiuz: sed de
b capite ꝑsumentiū cū illis vox
omnis iusti cui ex charitate
abundās iniq̄tas christiano
rum passio est: vt loth cozpo
ralem ꝑsecutionē a nullo ī so
domis sustinuit: sed a malis
eoꝝ cū q̄bus habitabat. Est
d ergo ꝑsecutio iusti vel a leo/
e ne ī impetu: vel a draconе in
insidijs. per hereſim aliquam.
k Persecu/
tionis. i. compassionis.
l Non vror. compatien/
do.
m In psalmo. dñe exaudi. ibi. quia defecerunt
sicut fumus dies mei. t ossa mea in frixoꝛio ꝓfrixa sūt.
n Frigitur. i. confrigitur. i. tantū doler de maloꝝ
interitu. quantū
salutes eoꝝ di/
ligit.
o Exxj. in te
domine speraui
vsq̄ miſere mei
deus qñ tribu/
loz. ꝓturbat⁹ est
in ira oculꝰ me⁹
ania mea t ven
ter meus qñ de
fecit tē.
p Palearū.
id est maloꝝ qui
sunt sine fructu.
q Odit. sup
ple id in quo scz
odio extinguere
tur oculus ratio
nis si haberet il
lud odium. vel
dic non odit ho
mines sed pecca
ta eoꝝ. lxxxvj.
dist. odio.
r Oculus. i.
intellectus.
s Venter. i.
prelatus. q q̄ vē
trosus est.
t Pro inte
rioꝛibus. i. sub/
ditis.
v Non cla
mat alte. sed in
tus ingemiscen/
do.
x De/
ficit. dicens sup
ple quia deficit.
quasi dicat om/
nino conturba/
tus est oculꝰ me
us. quia defecit
in doloze vita
mea ex magna
iniquitate malo
rum. Et quare
dicat hoc occul/
te subdit videſ
non posse ꝓfi/
ceret.
y Lxix. scili
ces deus in ad/
iutoꝛium meum
intende.
z Contribulatoꝝ. i. illa vox. deus in adiutoꝛiū me
um. est vox martyrū in manifesta ꝑsecutione. t etiam
vox iustoꝝ in occulta t intrinseca.
a Sed de ca
pite. id est christo.
b Presumentium. id est confi/
dentium.
c Cum illis. i. martyribus. et hic inui/
tur intrinseca ꝑsecutio.
d Vel a leone. i. a dyabo
lo aperte seuiendo.
e Dracone. id est a dyabolo
occulte persequendo vel a fallis fratribus.

Extrinseca ei p
ꝑsecutio ꝓsistit in
manifest3 inimi
cis eccl'esie. t trin
seca in eis q̄ ad/
huc nō sūt ꝑcīsi.
In exteriozi ꝑse/
cutiōe distingui
tur. aut sol⁹ pla/
Act⁹. 28 tus q̄rit aut to/
tus cler⁹. Si so
lus plat⁹ aut eo
recedēte tuta est
sal⁹ eccīe. t tunc
fugiet. t ꝫ ꝓbat
exēplo. christi t
pauli t trib⁹ au/
ctozitatib⁹ augu
stini dñi t dauid
si nō ē tuta: tunc
ponat aiam suā
p ouib⁹ suis Si
tor⁹ clerus q̄rit
iudistincte se p
Joh. 10. cis hostib⁹ oppo
ner. vt. xliij. dist.
sit rector. sed si
q̄s pōt ꝓsuli ec/
clesie. tor⁹ cler⁹
*Matb. 2 fugiat cū plato.
si nō pōt rema/
neant cū plato.
vel oēs vel q̄dā
ex eis si ē alter/
catio inē eos de
remansuris. res
sorte dirimatur.
xxvj. q. ij. sors.
Circa intrinsecā
distinguitur sic.
Ibidē. 10 aut oēs sūt mali
Joh. 8. aut q̄dā. si boni
sunt cōmixti ma
lis. eos nō dese/
rer. xxiij. q. iij.
tu bon⁹. Si oēs
mali sē. aut spes
Pō. 54 est de cozrectiōe
aut nō. si est. nō
sunt deserendi.
si nō est spes. tūc
sunt deserendi.
vt. 3. c. vl. t no
ta q̄ loqtur ō ex
trinseca ꝑsecutione vsq̄ ibi. est t aliud genus abinde
mixtim. de extrinseca t intrinseca vsq̄ ibi. cum autez.
t abinde tantū de intrinseca.
f In psalmo. Ex
audi deus oratiōnē meam.
g Ut occasionem. t
ita peccat quis eo q̄ dat alijs occasionem peccandi. vt
lv. dist. si euangelica. t. xxij. q. iij. inter.
h Sa/
lus. ergo videt q̄ ꝓ rebus tpalib⁹ nō debet ꝑsonꝰ mo/
ri. vt. xxiij. questi. v. non est nostrum.

a ℂ Omnes.i. tam illi q̄ extrinsecam q̄s intrinsecā persecutionem patiuntur.
b ℂ Cum aurē. Nic-ꝟ-loquitur de intrinseca ꝑsecutione.
c ℂ A vicijs vincamus.i. magis sum⁹ digni gehēna q̄s hi q̄s fugimus.
d ℂ Abel.i.ſimilis abel in patientia non vult esse q̄ nō pōt tolerare ꝓfectum.i. malorū.nā quisquis malos non tolerat. ipse sibi ꝑ intoleranciam restis est q̄ bonus non est.v.j. xxiij.q.iij.ℌ autem.z.c.tu bon⁹
e ℂ Chain.id ē fratris abel.
f ℂ Non exercet.i.malos non allicit significat vt illos corrigat
g ℂ Lima.id ē persecutio.
h ℂ Tu bonus j. xxiij. q.iij. ℌ aurē.z .tu bon⁹
i ℂ Bonoꝝ.argu. ꝙſi ꝑ aliquē. nō ſtat quo minus faciat idem. est ac ſi feciſſet. xliij di. epheſijs
k ℂ Coniūctione.fugim⁹ enim malū in ℌ q̄ nō cōiungimur malis.q: ſi eſſemus cuꝝ eis poſſem⁹ corrumpi cū eis tamen mal⁹ malum cōmittim⁹ ex hoc q̄ ſeparamur a bonis. quia ſeparando nos a bonis cōmittim⁹ ſciſma. quod facere maximū malum est vt. xxiij.q.j. nō afferamus.
l ℂ Nō poſſit id est nō debeat ꝓpter hos quibus poteſt prouidere.

Ps.54

a inſidijs. vnde oēs clamant: b deus in adiutoriū. ℂ ū autē c a vicijs ſubditoꝝ ꝑlat⁹ affligit: aliqñ oīm ē vna t inſatiabilis obſtinatio: aliqñ mali inueniunt bonis admixti. qñ boni ſimul cū malis habitant: nō ſunt deſerendi boni ꝓpter malos: ne peruerſe malos euitando vincam⁹ quos fugim⁹ ad gehēnā: ſed poti⁹ mali tolerent ꝓpter bonos.

d Unde gregoriꝰ abel eſſe refert quē chaim malicia non exercet. Ferrū q̄ppe nr̄e mentis ad accumē nō pōt puenire veritat⁹: niſi hoc alterius e raſerit lima ꝓuitat⁹. Hinc etiā auguſtin⁹: tu bon⁹ tolera malū t cetera. Ita de tolerandis mal⁹ in ꝑma cā bereti coꝝ idem ait. maius malū in h ſepatione bonoꝝ cōmittim⁹: i q̄s in ꝓiūctiōe maloꝝ fugim⁹ tali nō imputat de⁹ ſua pcta: qz nō fecit. nō aliena: qz non approbauit. nō negligentiā: qz nō tacuit: nō ſupbiā: qz in vnitate pmānſit. k inc idē in pſalmo. liiij. quis dabit mihi pennas ſicut colūbe: non ait ſicut coꝝuo. colūba ꝙo a mo/leſtijs q̄rit auolare: ſed nō dilectionē amittit: ſempq̄ gemit. ſic bonus vult ſe ſeparare corpe nō amore ab his q̄bus nō pōt pdeſſe. ſed ſi aliqñ ligat: nō viſco cupiditat⁹: ſed l cura et officio vt deſerere nō poſſit: tūc dicat cupio diſſolui: t eſſe cū chriſto. ſz manere in carne nēcē eſt ꝓpē vos: et ſic ē meritū ex deſiderio. ℂ c ce elōgauit fugiēs nō loco: ne rūpat charitas bonoꝝ ne pdat exercitiū maloꝝ: q̄s de⁹ admiſcet vt in dā apl'is: quē q̄uis ſciret furē eſſe: tñ ad p̄dicādū miſit t ei eucharistiā dedit: docēs i eccīa tolerari malos nec obeſſe bonis maloꝝ ꝓſortia. Quā diuꝝo omniū ſubditoꝝ ē obſtiata malicia: nō ꝑdeſt eis prelatorū p̄ſtia. tūc etiā corpe licet ab eis recedere ne illorū nedcia ſp i deteri⁹ ꝓficiat: t iſti q̄dē fructū amittāt quē de aliorū ꝓfectu poſſent inuenire. Sic beat⁹ bñdict⁹ deſeruiſſe legitur: q̄s in necē ſuā vnchimic⁹ viderat ꝙſpiraſſe. ℍ inc etiā btūs gregoriꝰ petro dyacono inſrogāti: an liceat ꝑlato gregē ſemel ſuſceptū deſerere in ij.li. dyalogoꝝ rñdit dicens.

Q̄ liceat ꝑlatis ſubditos deſerere vel nō.

m Bi aduenati eq̄nimiter portandi ſūt mali vbi inueniunt alicq̄ q̄ adiuuent boni. nā vbi oīno fructꝰ de bōis deeſt: fit aliqñ de mal⁹ labor ſupuacuꝰ: maxime ſi euicino cāe ſuppetāt: q̄ fructū deo valeāt ferre melioꝝ rē. ſepe agit⁹ in aīo pfectoꝝ: qō ſilentio ꝑtereūdū nō ē: qz cū laborē ſuū ſine fructu eſſe ꝓſiderāt: in loco alio ad laborem cū fructu migrant. vñ q̄z ille egregiꝰ p̄dicator: q̄ diſſolui cupiebat t cuꝝ chriſto eſſe: cui chriſtus eſt viuere t mori lucrū. q̄ certamīa paſſionū ſolū ipe appetijt ſz ad toleranda hec etiā alios accēdit: damaſci pſecutionez paſſus vt potuiſſet euadere murū funē ſportā q̄s queſiuit: ſecꝝ latenter deponi voluit. nunquid paulū mortē timuiſſe dicim⁹ quā ſeipm p amore ieſu teſtatur appetere. Sz cū in eodez loco minorē ſibi fructū adeſſe ꝙſpiceret: ad grauē laborē ſe alibi cū fructu ſuauit. fortis eteni ꝑlator oi teneri inter clauſtra noluit: certamīs cāpū q̄ſiuit. ℚ ultoꝝ auctoritatib⁹ apparet q̄n viuētib⁹ eēis alij poſſunt ſubſtitui et quādo non.

Queſtio. II.

Quod aūt iſte valitudine recepta ſuam repetit cathedrā: nulla auctoratū habet. celebratio nē vero ſacrificioꝝ quā infirmitatis cā dimiſerit valitu die recuperata exeq̄ nō ꝓhibetur.

m Bi aduenati. Nota q̄ labor ñ debz cē ſine mercede. vt. xij. q. ij. charitatem. z in aurē. de iu. ℌ-ne aurē. col. vj. vbi dicitur q̄ labor non debet eſſe ſine fructu. vnde verſus. Cum labor in dāno eſt creſcit moralis egeſtas. iuxta il lud. z cetera.
n ℂ Alibi. idē fecit cpr̄ianus di. xxiij. q. j. ad/uocauit. ℌ. mul/torum.

o Quod autem. ſicḥ de licentia pape renunciauit. et ad preces eiꝰ alter ſubſtituitus eſt. certum eſt q̄ ille nō poteſt repere re eam licet conualeſcat. vr. ℌ. e. q. j. hoc neq̄q̄. Et ideo magiſter aliam queſtionem tractat. vtrum ille q̄ abſtinuerit a miſſa pro egritudine. recuperata ſanitate poſſit celebrare. z certum eſt q̄ poteſt. j. e. c. j. dūmodo certum ſit eum eſſe ſanatū. Si autē fuit demoniac⁹. vel epilenticus. debet prius p annum eſſe liberatus. xxiij. di. cōmuniter. ly. diſt. precepta. z arg. ff. de recidiuo/ria acti. q̄ ita. In egritudie cōſtituti miſſas celebrare poſſunt. ℌ. e. q. j. illud. niſi ita ꝺbiles ſint q̄ ceptum officium nequeāt adimplere. et niſi habeant mortē cū caducum. xxiij. diſ. cōmuniter. tamen cū diſtin

Phi. 1.

ctione an mor/bus iste sit cum spuma ⁊ clamo/re. vt tūc nō po/sint. vel sine spu ma ⁊ clamore ⁊ tūc possit. vt ibi notaut. sed ꝺ̄a indistricte dicūr. ꝙ nō debent ce/lebrare infirmi.

a

IN litteris. frequenter. Ideo quidā di/cūt. ꝙ si raro ac cidit potest cele brare. dūmodo habeat sociū. ꝑ. c. q. j. c. illud. vel supple maxime. vel distingue. vt xxxiij. dist. com/municet.

b Interdicim⁹ sic ergo propter infirmitatem nō repellitur ꝺs ab officio diuio vel a perceptione sa cramentoꝝ. vt ꝫ. dis. v. ad eius vero.

c

NOper foro segni⁹. no/ta ꝙ in magnis rebus diligenti/or inquisitio ē fa cienda. vt. xlij. dist. quiescam⁹. ⁊. lxj. dist. mira/mur. Et ideo hic actore nō ꝓbante reo indicitur purgatio. vt extra ō causa pos. ⁊ ꝓprie. cum ec/clesia. in fi.

d

CTriginta cōtra. xxxiij. di. cōmuniter. ſz ibi certum fuit eum ibi esse demonta cum. sed hic du/bium. ⁊ omēs ci bos ideo iubet cōedere. ne mor bus possit occul rari. quia prohi bitum est. vnde significatur con tra. j. de consecr. dist. v. cōtraria.

Ideo autez hic dantur oēs car/nes isti ſter he/dinas que ꝙo/cant demones.

UN alex. ij. scribit gebonar do viuarien. archiepo.

De ꝺ̄a ꝑbro ꝙ caduco mor

a IN lris (bo laborabat.

Fuit ⁊ tinebat sic. Cleri cus ordinē hz ꝓlbr: sed qꝫ ca duco morbo laborabat: ⁊ ip̄i inꝑsētiaꝫ hoc agnouim⁹: nō ausi fuim⁹ ꝓcedere sibi: vt of ferret vel missaꝫ celebraret: qꝫ ꝛo languor in culpa nō ē: su per hac re auctoritat nr̄e de creto ꝓsulēdo deliberauim⁹. Cōsulim⁹ itaqꝫ: vt si frequen ter hoc morbo tāgit: ab ob/latiōe ⁊ missaruꝫ celebratiōe oīb⁹ modis ꝓhibeat. inde/cens eni est ⁊ ꝑiculosū: vt in ꝓsecratōe eucharistie morbo vict⁹ epilētico cadat. si ꝛo ōi miscōia ꝙaluerit: qñ̄dem nō culpa sed infirmitas ē in causa eū sacrificare iā nō in/

b terdicim⁹. Ite gelasi⁹ rusti/co ⁊ fortunato epis. **A regi mine suspendat ecclesie: qui in terrā tā frequnter elicitur.**

c UPer foro populensis eccl'ie clerici vnacū sa/bino epo ⁊ pelagio ⁊ laicis ꝓ pria suggestiōe reserarūt: ꝓ sulē suū graui q̄dā necessita/te vexari cui⁹ cū dicerēt icur siōe frequnt elisuz. qō ne scan dalū fidelib⁹ videret ī gere/re: ⁊ eccl'iaz dei vbi positam hac offensiōe turbare: p̄cipue cū eodē ipo volēte huc se pre xisse firmarēt. ad dilectionez vr̄az scpta direxim⁹ vt eccl'ie ꝰ rector: tali casu tenet astri/ct⁹: visitatiōez ꝓgruā redda tis: vex qꝫ nūc idē ip̄e venit huc pōtifex: falsaqꝫ oīa de se iactata dissemiat: sub dīni cō tēplatōne iudicij vr̄eqꝫ discie estimatōisqꝫ respectu rex fi/de solertissime q̄sita: si ali/qñ scz vl'i domo vl'i ꝓcessiōe vl'i alio q̄cūqꝫ loco ꝓbat re/pente collapsus: voceqꝫ de/disse ꝓfusas ⁊ spumas ore ia ctasse: q̄nta fieri ꝑt examīati one q̄rat. qō tū siue nō possit aliqꝫ factū testificatōe firma ri: siue nūqꝫ ꝛtigisse dicat: ꝰ putādū ē posse sufficere: ꝑ cer tū maifestūqꝫ documētū. qꝫ ō tāta re ꝰ segni⁹ agēdū ē faci/at rē tua dilectio fr̄ rustice su is mōis ⁊ aptā magᵭ pōtifici

d vt eū vl'. xxx. dieb⁹ tecū ee cō stituas: eūqꝫ carnib⁹ indiffe/renꝫ nccaria ꝓbatiōe cōpel/las vti.

Causa VIII.

e QUidam epūs a/gēs ī extremis successorē sibi ex testamēto ī/stituit: inde su ozū amico ꝙpa trocinio ī eūdē epatū eligit: p⁹ electiōez p̄idēnitate eccle sie canōic' iuramentū ꝓbuit. accusat' de simōia tāqꝫ mun⁹ ab obsequio p̄stiterit. ante tps sniē a clericis suis relinqē sine lris apl'ic' ad eccl'iaz suā reū tif' epūs. Hic primū q̄rit: an liceat epo sibi successorē insti tuere. Sco: an amicoꝝ pa/trocinia ī electōe debeāt ꝙa lescere. Tertio: an sit hūd⁹ si moniac⁹: q̄ p⁹ electiōez hmōi iuramētū canōic' p̄stat. Quar to: an liceat clericis ante sniē tēpus ab epo suo discedere. Quīto: an sine lris apl'icis dēat redire ad ꝓpriā eccl'iaz.

f QUod aūt epūs suc cessorē sibi īstitue re liceat: ex ꝛb̄ za charie pape cog/noscit q̄b⁹ epo magūtino p/misit adiutorē sibi statuere ꝙ ei defūcto in plētudiez ptātis succederet. Ite ex ꝛb̄ symma chi pape dicēt. Si trāsit⁹ pa pe opinat⁹ euenerit: vt ō sui electōe successoris non possit gāl decernere: appet qepi successorē sibi īstituere p̄nt tē exemplo bti petri illō idē ꝓbat q̄ beatū clemētē sibi successo/rē īstituit. Uñ ioānes terti⁹ scribit epis germanie ⁊ gal/lie. **Quō petr⁹ linū ⁊ cletum adiutores sibi asciuit.**

h SI petr⁹ ꝓceps apl'oꝝ adiutores sibi asciuit linum ⁊ cletum: nō tñ ptātem ponti tificij aut soluēdi aut ligandi

QVidaz ī extremis a/gens.

i QVod aūt certuz est ꝙ non licet. nisi cum hoc spe cialiter p̄mittit vt magūtio. vij. q. j. petisti. nec obstat. lxxix. di. si transitus. vbi innuitur ꝙ pa/pe licet sibi īsti tuere successorē. Sed dicitur ibi ꝙ potest cū fra/tribus delibera re de successore.

g Decernere. id est deliberare

SI petrus. i. h ēnius.

i CAut ligan di. non intellige ꝙ isti ꝓius non habuerint pote/statem ligandi. Sed hoc vult di cere. ꝙ istis non dedit papa ple/nam potestatez. ne sit contra. ij. q. j. nemo. et. xx/iiij. q. j. quecūqꝫ vbi dicit ꝙ om/nes presbyteri hanc gabent po testatem. sed nō tantam. illi aūt duo tempora/lia pauperibus ero gabāt. ad quod officium apostoli opacões elege rant. xciij. dis. le gimus. quod ho die haber came/rarius pape. et patet hic ꝙ lin⁹ ⁊ cletus non fue runt apostolici. Et hoc verū. ꝙ post petruꝫ sta/tim non fuerunt apostolici. ſz de mens fuit p⁹ eū apostolicus. Vi dens autem cle/mens ꝙ ꝑ esset pernicios̄um ex/emplo. ꝙ alios sibi eligeret suc/cessorem. renun/ciauit papatui.

ꝛ tunc electꝰ fuit linus. eo mortuo electus ē clerus. quo mortuo denuo fuit clemens electꝰ. Et sic clemens fm vnā computati/onem fuit secundus. ꝛ fm aliam fuit quartus. vnde versus. Dispurat hic mundus quartus fuerit secūdus.

a ¶ Tradidit ad hoc inducit capitulum.

b ¶ Piscopo. successorē. verum est q̄ nō potest de iure cōmuni. sed ex dispensatione pape. vij. q. j. perfti. nec obstat xx q. iij. pſens. contra vbi parervolebat q̄ eo mortuo filius eiꝰ fieret monachus. sed ibi non erat successio iuris.

c ¶ Piscopo e piscopoꝝ. hoc requiritur i ordinatione sed non in electione vt. lxiij. dis. per totum.

b Lerici. ac clamatuz. ab vniuersis.

e ¶ Que dei. vt ecclīastice dignitates. vt. xvj q. j. in canonib. ꝛ. xxij. q. viij. cōuenior.

f Oyses. facie. i. familiariter.

g ¶ Locutus est. fm quosdaz apparuerat per angelum in specie visibili. sicut dicit descendisse p angelos. ij. q. j deus. io. aurē dicit in canonica epistola. deū nemo vidit vnq̄. tñ ex eo q̄ ōz moysen vidisse posteriora dei. dicūt q̄daz eū vidisse in specie visibili. h ¶ Potuit. q. adhuc nō erat phibitū. D. si. xxxij. q. iij. obiciunt. i ¶ De alia tribu. moyses enī erat de tribu leui. iesus naue siue iosue fuit de tribu effraim. de his tribubus habes. vij.

a normā eis tradidit ꝙ successori suo clementi q̄ sedē aplicā post eū ꝛ ptātē pōtificalē tradente sibi beato petro tenere ꝓmeruit. linus xo ꝛ cletꝰ ministrabāt exteriora. ꝓceps aūt aplorꝝ petrꝰ xbo ꝛ oꝛone

Unstabat. Palea.

¶ M de ipe clemēs i epla ad iacobū hierosolymitanū missa inē cetera scribit: q̄ petrus adhuc viuēs clementez in epm elegit. ¶ Simō petrꝰ in ipis diebꝰ q̄bꝰ vite finē sibi pſensit: apprehensa manu mea in auribꝰ totiꝰ eccl'ie hec ptulit xba. Clementē hunc vob ordino epm: cui soli mee p̄dicatiōis ꝛ doctrine cathedrā trado. quē p ceteꝛ exptꝰ sum deū colentē: hoīes diligentem: discendi studijs deditū. sobziū benignū iustū patientē: scientē nōnullorū ferre etiā ex his q̄ xbo dei instituunt iniurias. ¶ ed in anthiocheno cōcilio hoc omino fieri ꝓhibetur: in quo sic statutū legit. Epo successoꝛē sibi cōstituere nō licet.

b ¶ Piscopo nō liceat pro se alterū successoꝛem sibi constituere: licet ad exitū vite pueniat. q̄ si tale aliq̄d factū fuerit: irritū sit huiusmodi constitutū. ¶ Seruet aūt ius ecclesiasticū id continens non aliꝰ oportere fieri: nisi cū synodo ꝛ iudicio epoꝝ ꝛ electiōe cleriꝯ: q̄ post obitū q̄escētis ptātē hz eū q̄ dignus extitit eligere ꝛ promouere. I tē ex ꝓci. martini pape. De eodem.

c ¶ Piscopo non liceat ante finem vite alium i loco suū constituere successoꝛē. siquis autem hoc vsurpare tentauerit: talis constitutio irrita erit. non ergo aliter fieri oꝛteꝛet: nisi cum consilio iudicio episcopoꝝ qui post exitum p̄decessoꝛis potestatem habēt dignum eligere.

I tem hilarius papa. De

d Pericꝫ sacer/ eodem.

dotes in moꝛtis ꝓfinio constituti in locū suum ferūtur alijs designatis nominibus surrogare: vt sez nō legitima expectet electio: sed defuncti gratificatio ꝓ populi habeatur assensu. qō ꝯgraue sit: estimate. Ab vniuersis acclamatum est: hec pre/

e sumptio nunq̄ fiat. que dei sunt: ab homine dari nō possunt. I tem hieronymus.

f ¶ M Oyses amicꝰ dei: cui facie ad faciez locutꝰ

g est deus potuit vtiq̄ successoꝛes principatus filios suos facere: ꝛ posteris ꝓpriā relinquere dignitatē: sed extraneus de alia tribu eligit iesus.

h id est iosue: vt sciremus principatum in populo non sanguini deferendū esse sed vite

i at nunc cernimus plurimos hanc rez beneficio facere: vt non querant eos in ecclesias columnas erigere: quos plꝰ ꝓgnoscant ecclesie ꝓdesse: sed quos vel ipi amant vl q̄/rum sunt obsequijs deliniti: vel ꝓ quibus maioꝝ quis/

m piam rogauerit: ꝛ vt deteriora taceaz qui vt clerici fierēt muneribus impetrāt. I tem innocentius papa. ij. De

o Postolica eodem.

auctoꝛitate ꝓhibemus ne quis ecclesias ꝛ p̄bendas p̄posituraſ capellaniaſ aut reliquas eccl'iastica officia hereditario iure valeat vendicare: aut expostulare p̄sumat. quod siquis ꝓbrobus aut ambitiōis reus attētare p̄sūpserit: debita pēa mulcta

q. j. denicꝫ.

k ¶ Nō sāguini. arg. q̄ reges debēt fieri p electionē. xciij. dis. legim. ꝛ. j. c. si q̄ nisi habeāt ex p uilegio ꝓstituere successoꝛem sibi. vt. lxiij. di. in synodo. alꝰ etiā ō iure oēs sec'lares prātes non dēt succedere. vt. C. vt oēs rā ciuiles q̄ mil. iud. l. vnica in ꝓn. q̄ antē dauid i vita sua salomōez sibi successoꝛē instituit. istinctu spūsc̄i est factū. arg. tñ ꝫ. vij. q. j. ōniq̄ l ¶ Sz vite. ꝫ. xl. dis. nos qui.

m ¶ Rogauerit. ꝫ vī q̄ pces inducāt simoniā. vt b. ꝛ. j. q. j. fūt nōnulli. Et dici consuenit. q̄ si pces fiunt pro digno nō inducūt simoniam. vt. j. q. j. quibusdam. in fi. hoc vez est si ñ sint ꝓsāguinei sui. vt ex de eta. ꝛ q. tuā. i fio. nō credo q̄ pces ꝓsāguinecoꝝ inducāt simoniaz si fiant p digno. vt. j. q. j. latoze. ꝛ maxie cū quis possit p se rogare si dign ē. vt ex ō simo. tuast nec illa decre. tuaz ꝺdicit si bñ iſpiciatur. b.

n ¶ Vt deteriora. colo est rethoricꝰ. qñ dicit se velle tacere.

o Plica p̄bē das. Epo nō lz filios istituere i p̄nis eccl'esijs. ex. de fi. pre sbyte. p̄sentiū nisi post mediaz

ɔstitutionē. videl ecīā q legitim⁹ nō possit hr̄e būficium cū pr̄e. z h̄ tenēas de oibus descendētiū. ar. eī de iurepa. consuluit. eī de instru. ad decorem. io. z ff. de ver. sig. filij. ſ. ſor te aliud i colla/ teraliū z descendētiū. ar. de pe. dis. j. pene. lz sit ar. ꝫ eī de instī. ad deco:em. io.

Sed certe p̄r p babiliter dici. q h̄ nō extēdit ad nepotes. q: pene sūt restringē de. ff. ō lib. z posthu. cū q̄dā i fi. nec semp nomīe nepot⁊ filij intelligunt. vt isti. q dari tu. nō poss. in fi. ti. b. Sz q̄d de illo q renūciat vt deī alij sorte cōsangui/ neo. hāc renūci/ atione papa approbat. eī de of/ ficio dele ex par re. lz dic q ibi fuit pura renūciatio. a Mis oīb⁹ beatus. sed nunquid adhuc papa possit sibi facere successōr̄ non quia hoc est immutare statu tū eccl̄ie. vt xxv. q. j. que ad ppetuā. z q: statutū facit i id temp⁹ in q̄ nō est futu/ rus iudex. ff. de iur⁊. om. iu. eū q

Deut. 25

b OLim sobolem. tū isti⁹ erat carnalis filij⁹. lz erat filij⁹ mortui legal. vt lyi. di. ilmahel. Matheus ponit carnales patres. vbi dicit q̄ genuit. Et lucas ponit legales. cū dicit. q fuit. duos hz pr̄es huius filij⁹. carnalem z legalem.

c Noīe. i. filium mortui.

d Utroq; pede. q: z de se curat z de primo.

a bīē: z postulat⁊ carebit. His oīb⁹ auctibus p̄hibent epi successo:es sibi istituere. Sz aliud ē de sui successor⁊ electione cū frīb⁹ ōliberare: aliud est ex testamēto tanq̄ sue dignitat⁊ heredē sibi q̄rere. Illud fieri pmittit: h̄ āt penit⁹ p̄hibeī. Illud autē btī petri ap̄li ab illis valet i argumentū assumi: q̄ tales sibi substituūt q̄le sibi successo:e beat⁹ petr⁹ q̄suuit. vex q: officiū ñ vite sz sanguini cepit deferri atq; ad ep̄atū tales q̄sq; sibi successo:es q̄rere cepit: q̄ vel odiosi pl̄is vl̄ a plebe docē. di iuenunt: idcirco sacr⁊ canonib⁹ ɔstitutū ē: ne q̄sq; sibi sui officij q̄rat successo:e: sed pl̄i electione q̄rat: q̄ eo: vtilitati digne debuiat: q̄ illorum vtilitatē nō sua lucra q̄rat: q̄ christo semē velit suscitare ñ sibi diuitias congregare: qō q̄ facere cōtēpserit: iure ab ecclesia repudiaī. Ui aug⁹. in li. ꝫ manicheos. Qui sibi z eccl̄ie pdest vtroq; pede calciat⁹: vñ illud: cū speciosi pedes euāgelizātiū bona. q̄ enī lucrando: curā refugit alio: discalciati illius nō figuratū significabit: sed in se impletū portauit oppobriū. Hr̄ gregor⁹ in registro Hoc⁹ reg⁊ sicut desiderātib⁹ est negād⁹, ita fugiētib⁹ ē of/

b OLim cia⁹ inte:ligit, iussus est frat⁹ pmortui fratris vxorē ducere: vt ñ sibi sed illi suscitaret sobolem.

c eiusq; noīe vacaret: qō inde nascereī. qō si recusaret: discalciat⁊ vno pede ɔspui solebat in faciē. nūc euāgelij d̄s/ q̄p̄dicato: ita dz in eccl̄ia labozare vt defuncto frī. i. christo suscitet semē q̄ p nob⁹ mortu⁹ est: z qō suscitatū fuerit: ei⁹ nomē accipiat. At vero q elect⁹ ab eccl̄ia misteriū euāgelizādi z baptizādi renuerit: ab eccl̄ia ipa digne meritoq; ɔtēnit. q̄ ei z sibi pdest

d z eccl̄ie: bñ intelligit vtroq; de. q: z de se curat z de primo.

gnificat factū illius. sed factū istius significat factum istī⁹. vl̄ iō dicit h̄. q: i facto istī⁹ copleī illa figura.

In scripturis. venisse p electionē. vel fortevolebāt recusare.

f Fugientib⁹ sic. xl. di. añ oia. C. de epi. z cle. si quenq;. z. s. lxx. iiij. di. eps. ɔtra sed illud de penit⁹ inuito. sz ab initio aliqs debet cogi. vt ɔsentiat. nā null⁹ eligend⁹ est nisi ab initio dissentiat. j. q. vj. c. vlti. repide tū debz dissentire sic femina xxxij. q. ij. honoranē. als si dicer⁊ nolo cū forte vellet. faceret ꝫ ɔsciam. eī de p̄. sump. c. vl. vel si forte diceret nō sum dign⁹. licet h. dixerit. q: posit simulare se ñ esse idoneū. xxx. q. ij. vtilem.

Eſa. Ro.

2 Cor.

f IN scriptur⁊ ve/ strīs vos magnope req̄rem q̄sisse narrat⁊. sed per hoc ad pastoralez solicitudinem vos ɔgrue venisse oñdit⁊. q: sicut loc⁹ regiminis desiderātib⁹ negād⁹ ē: ita fugiētib⁹

g offerēdus ē. Et sic̄ scriptur⁊ est: ne q̄sq; sibi sumat honorē sz q̄ vocat⁊ a deo tāq; aaron.

h Et rursus idē egregi⁹ p̄dicato: dicit. Si vn⁹ p oīb⁹ mortu⁹ est: g z oēs mortui sūt: et p oīb⁹ christ⁹ mortuus est. z hoc ē: supest vt q̄ viuunt: nō iā sibi viuant: sed ei q̄ pro ipis mortu⁹ est: et resurrexit Et pastori sctē ecclie ō:: simō ioānis amas me: pasce oues meas. Ex q̄bus x̄bis colligit q̄ si is q̄ valet oīpotent⁊ dei oues renuit pascere: oste

i dit se pasto:e summū minime amare. si enī vnigenitus patris p explēda vtilitate oīm de secreto pr̄is ad publicum nr̄m egressus est: nos q̄d educturi sum⁹: q̄ secretū nr̄m pre ponim⁹ vtilitati p̄timo:: q̄: es itaq; nobis ex corde appetenda ē: z tñ p multo: lucro aliq̄ postponēda. nam sicut toto desiderio debem⁹ occupationē fugere: ita si desit q̄ p̄dicet: occupatiōis on⁹ libēti necesse est hūero subire qō

k ex duo: p̄phetarū ope docemur: quo: vnus p̄dicatiōis

f recusare.

g Scriptū ē in epla ad hebr̄eos. h Et rursus. in secunda epla ad Corinthios. Joh. 21

i Minime g q̄ se dignum credit. z platurā si/ bi oblatā nō reiecit mortaliter peccat. vt. s. e. c. pri. z ſ. e. q epi/ scopatum.

k Prophetarum. opere. arg. diuersarum personarum sententiam veranq; renere. xxij. q. ij. beat⁹. z de cōse. dist. ij. quotidie. et. xxxv. q. v. ad sedem. Item arñu. p̄o diuersis consuetudinib⁹. xij. dist. illud. xx/ xj. dist. aliter. et de conse. dis. iiij. de trina. Item argu. p̄o diuersitate restium. ex tra de verbo. signifi. nihil obest. et de riculose. xxiij. questi. vij. quicunq;. ſ. distin. v. ad eius. et extra de testi. cum tu fili.

pe. distinc. j. pe/

g figure z figurati. vel hoc vult dicere q̄ factū istī⁹ nō si/ e Nō figuratum. sed cr̄iā signū. hoc est dicere. facīn istius signū est z figure z figurati. vel hoc vult dicere q̄ factū istī⁹ nō si/

a ¶ Plene. ce/ ce rūsio illi' qui
Thic.10 ad eū patuz petiē non dicit expsse nolo. q; tūc mē/ tiretur. xxij. q. ij. cū humiliratis. nec dz se stare in gerere. sed dicat vt dixit murinē sis eps. nolēsvo lo. z volēs nolo xvj. q. j. vos aūt
Esa. 6. b ¶ Purgatū. ar. p. h. q; pmo nēdus dz epo cō fiteri crimen. et eps dz cū pur/ gare. i. secuz di/ spēsare. Esaias eni adhuc imun dus obtulit se. z postea fuit pur/ gat⁹. Jtē ē b ar gu. q; si aliqs eli gīt q; adhuc ē in mortali pcō. q; tō nō est viciosa electio. si ipe ve/ lit corrigi. vt. d. l. di. qd c. Jtez ē ar. q; duo sil' pūt eligi. vt si vnus succūbat. alē ob tineat. vt dixi. ē lxj. di studij.

c ¶ Siendū. si ō suo. i. ex am bitiōe. ponit eni in mala signifi/ catione. vt. iij. q ix. pura.

d ¶ Nō habue rit. de ppria vo luntate.

e ¶ Proprie. b ptz ro ire epo i/ nito nō pōt cle/ ricus ei⁹ vocari ad eūdē. vt. lx/ iij. di. Ifas. sz in/ nito eo fit mona chus. xix. q. ij. due. q; iste pre/ sumit facere ex ambitioe. et fac ad suū cōmodū. ille nequaq;.

¶ Jnuit⁹. ar. q; remunerari ñ debem⁹ ō eo qō inuiti facim⁹. vt xiij. q. ij. ē ppo/ sterū. xx. q. j. il/ lud. z. xxxv. q. v ille.

f ¶ Jnobedi/ officiū vitare conat⁹ est: z al ter appetijt: nā mittēti se dño hieremias rñdit dicēs. a. a. a dñe de⁹ ecce ego nescio loq; : q; puer ego suz: z cū oīpotēs de⁹ ad p̄dicandū sibi psonaz q̄reret dicens: quē mittā: et q̄s ibit ex vobis? vltro se ob tulit esaias dicēs. ¶ Ecce ego mitte me. En ab vtrisq; exte/ rius diūsa vox pdijt: sed nō a diuerso fōte dilectōis ema/ nauit. duo q̄ppe sunt p̄cepta charitat⁹: amor dei z primi. p actiuā igit⁹ vitā. pdesse pri mis cupiēs esaias officiū p̄/ dicatiōis appetijt. p ꝺteplati uā x̄o hieremias amore ꝺdi torīs sedule inherere deside/ rās ne mitti ad p̄dicādū de/ beat ꝺtradicit. ¶ Nō q̄ laū/ dabilit⁹ vn⁹ appetijt: hoc lau dabilit⁹ alius expauit. iste ne tacite cōtēplationis lucra lo quēdo pderet: ille ne damna stusto dioſi opis tacēdo senti ret. Sz hoc ī vtrisq; est subti liter intuendū: q; z is q̄ recu a sauit plene nō restitit: et his q̄ mitti voluit aūt sep altaris b calculuz purgatum vidit: ne aut ñ purgat⁹ adire q̄sq; my steria sacra audeat: aut quez supna gra elegit: sub hūilita tis specie supbe ꝺtradicat.

Idem in moralib⁹. Locus delectiōis in voto dignitat⁹ semper sit in necessitate.

c ¶ Siendū sumope ē: q; o/ bediētia aliq̄n si ō suo aliq̄d habuerit: nulla est. ali d q̄n si de suo aliq̄d ñ habuerit/ mūma ē. nā cū hui⁹ mūdi suc cessus p̄cipit⁹: cū loc⁹ supior imperat⁹: is qui ad pcipiēda hec obedit: obediētie sibi vir tutē euacuat si ad hec ex pro prio anhelat. neq; enī se sub obediētia dirigit: q; ad pcipi enda hui⁹ vite. pspera libidi e ni ppie ambitionis seruit. Rursus cū mundi despectus p̄cipit⁹: cum probra adipi/ sci z contumelie iubent⁹: nisi ex semetipo animus appetat obedientie sibi meritum mi/ nuit: q; ad ea que in hac vita f despecta sunt: inuitus nolēs/ q; descendit. ¶ Et paulo post supi⁹: obediētia victimis iu/ re pponit⁹: q; p victimas alie na caro: p obedientiam vero ppria voluntas mactat⁹. quo g cōtra ariolandi peccatū ino/ h bediētia ē mōstrat⁹. Ex adū/ so ergo meli⁹ ostendit⁹ q̄d de eius laude sentiat. Si enim q̄si peccatū ariolandi ē repu/ gnare: et q̄si scelus idolatrie i nolle acq̄escere: sola est que fidei meritum possidet ob/ dientia: sine qua quisq; infi/ delis cōuincit⁹: etiā si fidelis esse videatur. Item augusti/ nus. Qui preesse z nō pro/ desse desiderat episcopari nō

k QUi epatū desi/ debet. derat: bonū opus desi derat exponere voluit q̄d sit episcopatus: quia nomen est operis non honoris: grecum est enī atq; ide dictū vocabu lum: q; ille qui preficitur il/ lis quibus preficitur: supin/ tendit curaz eorum. s. gerēs: scopos quippe intentio. ergo episcopos si velimus latine supintendentes possum⁹ di/ cere: vt intelligat non se epi/ scopum: qui preesse dilexerit l non prodesse. Jtaq; a studio cognoscende veritatis nemo prohibetur: q̄ō ad laudabile ptinet ocium: locus vero su/ perior sine quo regi populus nō potest: z si ita teneat⁹ atq; m ministret vt decet: tamē non decenter appetitur: q̄ō bonum ocium sanctum querit chari tas veritatis: negocium iu/ stum suscipit necessitas charitatis: quā sarcinā si nulli⁹ im/ ponit: pcipiēde atq; intuēde vacādū est veritati. Si āt im/ ponit⁹: suscipiēda ē ppter chari tatis necessitatem. sed nec sic n ō modo x̄itat⁹ delectatio de/ serenda est: ne subtrahat⁹ illa o suauitas: z opprimatur iusta necessitas. Item petrus.

Pro ingenio discretiū doctor moderetur verba doctrine.

entia. Jn b pa/ tet q; inobedien tia eqparat⁹ he/ resi. vt dixi. iij. q. j. in summa.

h ¶ Ex aduer lo. i. ex eo q; vnū ꝺrariū cōmen/ dat⁹ aliud vitu/ peratur. vt. j. de pe. di. ij. §. econ/ trario. ¶ Et nota b q; optima ē p batio q̄ fit p sūū ꝺrariū. vt hicz j. q. j. c. i. z. xiij. q. ij. anie. z. ff. ō of. ei⁹ cui man. est iur. l. j.

i ¶ Sola est. i. necessaria. sic. ē di. viij. c. si sol⁹.

k ¶ Vi epatū. i. epari. i. pesse vt pōt nōvt pōt. vt. rl. di. multi. spera/ re ē z ꝺsidera/ re possum⁹ epa/ tū. vt. lix. dist. si officia. z. lxxvij. di. i singulis z. j q. j. ñ ē. purāda.

l ¶ Jraq;. di/ xit q; quis pt desiderare epatuz modo dicit q̄li/ ter. s. vt nō inge rat. ff. de procu. l. qui omnia.

m ¶ Appetit. ar. q; aliquis se/ ipm non pōt eli gere si potestas in eum sit trāsla ta. ē. c. in scptu/ ris. et. xvj. q. j. nos aūt q; inter ꝺferē et eum cui ꝺferē erit di stantia. vt ex de bap. debitū. sile ex ō iurepa. per nostras. z ex de insti. ad nostrā. pōt tū se coeli/ gere. vt ex ō ele cum in iure.

n ¶ Suauitas. ꝺtemplationis.

o ¶ Et oppri/ mat. i. vt cōtem platio cuz peni/ tus non impedi at q̄ forte nimis vult esse intent⁹ ꝺtemplationi.

a OPortet. vt p ingenio. li. xliij. di. sit rector.
b Apprime. i. valde. c Ex doct⁹. q̃ sacerdotes vel epi scire debeãt. hẽs. xxxviij. di. nulli. 2. c. se. sufficit tñ mediocris scia. vt ex de elec nob d Paulus. i. timẽs peccare. e Fore. i. futurũ esse.

f QLemẽs. tu ua. largus eni erit. lxxxvj. dist. fratrem.
g Relega. iudicẽ poti⁹ debere fuare mi sericordiã q̃ rigorẽ. vt. xly. di. licet. 2. l. di. pon deret. in fi. quia frater nõ dz puni re. sz tenet sepi⁹ fmittere. vt. xly di. licet. 2. xxvj. q. vij. alligant.
h Vi vos.
i QLicet. pẽe/ pisset. Ar. q̃ q̃q̃ licet iudici excedere fines mãdati. duz tñ als sñia nihil cõtineat iniqui. Luc. 10. ar. ex de sen. 2 re iudi. cãm. naz q̃ dat ad eligẽdũ pt postulare. vt ex de elec. 2 causis. 2 de renunc. post trãsla. i fn. 2 procurator dat⁹ ad rẽ vẽdicãdaz põt agere ad exhibẽdũ. ff. õ procu ad rẽ mobilem sufficit enim fiat id qõ est vicinũ mãdato. sz ipm nõ sit mãdatuz. vt. ff. iud. sol. iã tñ. §. vl. ff. mandati. l. vlt. Irez ar. q licet dicere rescripto vel mãdato prinçipis q̃q̃ ex de offi. dele. ex parte. q licet mandet solepo q det alicui pbendã. tñ nõ faciet h sine consensu canonicoz. vt nota. vij. q. j. peristi. k Etiã popu li. ã. di. lxiij. plebs diotrensis. 2. c. nosse. 2 vlt. c. õ. j. q. j. ordinationes. l Qui pstan rior. hic cõparinaz répar. h. fm cũ sufficit q bon⁹ eligat. c aũt alios bon⁹ coipo q nõ est malus. vt ex de psump. dudũ. 2. ff. õ le. ij. cũ pater. §. rogo. nec eni maior bonitas vni⁹ alij dz facere pindiciũ. vr. iij. q. ij. nccc. 2. j. q. j. reneam⁹. 2 C. de sta. 2 ima. l. vl. Si aũt alios de alia eccia eligit. ipe debet optim⁹ esse. sicut si maior de eadẽ ciuitate sumit sacris ẽ si est bon⁹. si de alia. tũc erit optim⁹. ff. de tu. 2 cu. da. diuus. Alij dicũt meliorẽ semp esse preferendũ. vñ si pauciores volũt eligere optimũ. maior ps min⁹ bonũ. si minor ps appellat. renet appellatio. nã iustaz

a OPortet eũ q̃ docet 2 ĩstruit aĩas rudes eẽ talẽ: vt p ingenio discentiũ semetipm possit aptare: et ꝟbi ordinẽ p audientiũ capacitate dirigere: deberet ẽ apprime eẽ eruditꝰ 2 doctus irrep hensibil' matur⁹ pauid⁹ sicut ipi pbastꝰ fore clemẽtẽ hunc post me. Itẽ eiusdẽ. Qui ob bus pest: singulos releuare
f QLemẽs si tã cõtendat. q̃ oĩb⁹ pesse volueris: singulos put potuer⁹ iuua 2 g singulos releua q̃ 2 singulorũ onus ac sollicitudinẽ portas. Itẽ hieronym⁹. Cõtra christũ faciũt: q̃ gra nõ meritis gradũ eccliasticũ tribuũt
h QUi vos spnit: me spnit Ex q̃ manifestuz est: q̃ q̃ apli lege ꝟtẽpta eccliasticũ gradũ nõ meritꝰ voluerit alicui? deferre sz gre: õ christuz facere videnꝰ: q̃ qlis ĩ eccle sia plꝰ ꝓstituẽd⁹ sit: p aplm suũ in seqntib⁹ executus est. Itẽ hieronym⁹ ĩ libro leuitici. Ad sacerdotiũ nõ eligat nisi q̃ ceteris 2 sanctior 2 do
i QLicet ꝑ ctior habeat. dñs de cõstituẽdo pncipe precessisset 2 elegisset: tñ quocaꝫ etiã synagoga. redditur ꝑ in ordinãdo sacerdote k etiã ꝓpli pñtia: vt sciant oẽs

1 2 certi sint: q̃ q̃ pstantior est ex oĩ ꝓpło: q̃ doctior q̃ sanctior q̃ in oĩ ꝟtute eminẽtior: ille eligit ad sacerdotiũ: 2 hoc m attestãte ppło: ne q̃ postmodũ retractatio cuiq̃: ne quis scrupulus resideret. h ẽ aũt qõ 2 apls pcipit in ordinatiõe sacerdotꝰ dicẽs: oportet aũt illũ 2 testimoniũ hꝫ bonũ ab his q̃ foris sũt. Ego tñ ampli⁹ aliq̃d video in eo qõ dicit: q̃ conuocauit moyses oẽm synagogã: vt hoc sit collige oĩs animi vires: et in vnũ cõgregare ꝟtutes: vt cũ fmo de sacerdotalib⁹ habeꝫ sacris: vigilẽt oẽs animi virtutes 2 intẽte sint: vt nihil scientie nihil in eis sapie nihil desit industrie: sed adsit oĩs multitudo sensuuz. adsit oĩs ꝙgregatio sctã q̃ cogitationũ o vt q̃d sit pontifex q̃d vnctio p q̃d indumenta eius ꝓferens intra sacrariũ cordis sui possit aduertere. Item ex libro numero q̃.

Populi gubernatio diuina electione prestetur.

q SI ergo tantus ille ac talis moyses non permittitur iudicio suo de eligendo populi principe de constituendo successore: quis erit q̃ audeat vel ex plebe que sepe

illud ĩtelligunt cũ ali⁹ ibi meliꝰ nõ ẽ. i monachis etiam obtiner q̃ sp melior ẽ eligẽd⁹. ĩ auc. de mona. §. vlt. Ego magꝰ adhereo opinioni. h. nã cũ ñ sit vtiq̃ eligẽtib⁹ nec i electo q̃ erit electio cassanda. nã appellatio ñ dz cessar. nisi ea q̃ iuste facta sẽt. ex de resti. spol. audita. ex ꝺ elec cũ nob⁹. Item si bon⁹ iusse pr eligi. ff. illã elect. nõ admittit appellatõ ꝛe ꝙ ꝓpterea decreto sancita vt sta tuta sũt. nõ admittit appellatio. ff. de ap. reci. vel ñ. l. pe/nõ ei ẽ q̃rẽdũ ꝺ meritꝰ pone cũ maior sit numerus ex vna pte q̃ ex altera. vt ex ꝺ elec. duduz. Sic vides i silꝫ. nam sp ꝺ eadez eccia dz plac⁹ eligi. si tñ maior ps eligit de eccia alia lz post appellationẽ. pualeat electio maioris pris. cũ alĩa ps neminez eligit. vt ex de elec. cũ inter. imo ex alio rũ opione seqrek q̃ ꝺlibz peccaret bñficiãdo. q̃ bene posset meliorẽ rẽ facere. 2 mgr peccat in legẽdo. quia posset melius facere. s. orare. m Populo. ꝑ in his q̃ publice facta sũt nõ pt ꝺici. xliij. di. nulli. lxxxvij. dist. il lud. cum eis inuitis non sit dandus episcopus. vt. lxiij di. c. vltri. sed hoc nõ pcedo. vt dixi. lxij. dist. c. j.
o Pontifex. vel eius officium. xxxvj. di. sicis vult.
p Quid induměta. xliij. di. sit rector discretus.

9 SI ergo tantus quis erit. argu. q̃ non licet mino/ri quod maiori non licet. xxxij. q. v. si paulus.

a ¶ Clamori/bus. sic ergo electio que fit ad clamorem populi non valet. vt hic. et extra de elect. cosius. ℣ est simile. C. de pe. decurionum. sic xxv. q. iiij. vnusquisq; . Qui enī ad clamorē populi manumittit aliquem videtur coactꝰ manumittere. C. q̄ manu. non pol. l. ij. ℣. ff. qui et a quibus sit p̄mus. Quandoq; ad vocem populi aliquid fit. xxviij. distinc. ō sp racusane. l. dist. vt constituere. ad clamorez populi remittitur aliqui pena. ff. ō sic. l. pe. de ō no taui. lxj. distinc. miramur.

b ¶ Qui se idoneum. argu. q̄ nullus potest se eligere. ℟. e. in scripturis.

c ¶ Acclamatio. ℟. c. proxio. contra. Sed ibi bonum testimonium populi auditur. hic ℣ stre pitus negatur. v. q. iiij. in loco.

d Ec nouuꝫ sic. ſ. ℟. lxxiij. distinc. nosse. quia quot sunt homines tot sūt sententie. tot sūt opiniones. j. de consecr. distinc. iiij. sicut ī sacramento. ℣. ff. de recep. itē si vnꝰ. ℌ. p̄incipalit.

e ¶ Reprehē sibile. si nō est reprehensibile. q̄re ergo cassatur electio que fit in scismate. vt extra de elec. q̄.

f Adacter. arbitrium approbatum ne clamoribꝰ aut gr̄a aut p̄cisio fortasse excitata moueri solz vel ex ipsis etiā sacerdotibꝰ q̄s erit q̄ idoneū ad hoc se iudicet: nisi hoc si cui oranti et petenti a dño reuelef: sicut ℣ deꝰ dicit ad moysen: assume ad temetipm iesum filiū naue hoiem: q̄ habet spiritū ōi in semetipo: ℣ ipones manus tuas sup eū ℣ statues eū coz̄ eleazaro sacerdote: ℣ p̄cepta ei dato in ꝓspectu totius synagoge ℣ p̄cipe de ipso coz̄ eis: ℣ dabis claritatē tuam sup illū: vt audiāt eū filij israel. Audis euidēt ordinationē p̄ncipis ꝑli tā manifeste descriptā: vt pene exposition nō egeat: nulla ℌ populi acclamatio: nulla ꝓsanguinitatis rō: nulla ꝓpinq̄tatis habita ꝓtēplatio ē: vt ꝓpinquiores agroꝝ ℣ p̄dioꝝ relinquat hereditas. gubernatio ꝑli illi tradat: quē deꝰ elegit homini. ſ. tali q̄ hz sicut scriptū audistis spm̄ dei in semetipo: ℣ p̄cepta dei in conspectu eius sunt: ℣ q̄ moysi valde notꝰ et familiaris sit. i. in q̄ sit claritas eiꝰ legis ℣ sciētia: vt possint eū audire filij israel. Ite gregoriꝰ ciuibus neapolitanis. Non ex fauore sed iudicio debet venire electio.

g Ec nouū nec reprehensibile est in eligēdo epo ꝑli se vota in duas ptes dividere: sz graue est q̄n in huiusmōi cāis nō ex iudicio sed ex solo fauore venit electio.

h Q̄ autē gubernatio ꝑli ei tradi iubet quē deus elegit: dat itelligi: q̄ aliq̄n q̄busdaz tradit. q̄s deꝰ nō elegit. Vñ hieronymꝰ. Nō ex arbitrio dei aliq̄n dat p̄ceps ecclie.

i Adacter fortasse aliq̄d dicimꝰ: tñ q̄ō scriptū ē dicimꝰ: nō sp̄ princeps ꝑli o ℣ iudex ecclie p̄ dei arbitriū dat: sed put merita nr̄a deposcūt. si mali sunt actores nr̄i: ℣ operamur maligna in cōspectu dei ℣ dantur nobis p̄ncipes ſm coz nr̄m. ℣ hoc tibi de scripturis ꝓbabo. audi nāq; q̄d dns dicat: fecerūt si bi regē ℣ nō p me: p̄ncipē ℣ nō p cōsiliū meū. Et hoc dictum videf de saule illo: quē vtiq; ipe dns elegerat: ℣ regez sibi fieri iusserat: sed q̄n non ſm dei voluntatē sed ſm petōris ꝑli meritū fuerat electꝰ: negat eū cū sua volūtate vel cōsilio cōstitutū. Tale ergo aliq̄d itelligam? ℣ in ecclesijs fieri: q̄ meritꝭ aut in ℟bo aut ope potens a deo tribuit rector ecclie: aut si malignū faciat populus in ꝓspectu dñi ℣ tales pseuerēt talis ecclesie iudex dat: sub quo famēt sitim ꝑli patiatur: non famē panis neq; sitim aque: sed famem audiendi verbum dei. Ite augustinꝰ. Nō sunt filij sed mercenarij: qui honorem

k Unt ab hoibꝰ appetūt. in ecclia q̄dā ꝓpositi ō q̄bꝰ apls paulus dicit: sua q̄rētes nō q̄ iesu christi. Quid est sua q̄rentes: ñ christū gratis diligētes: sed deū nō propter deū q̄rētes tpalia cōmoda sequētes: lucris inhiātes honorē ab hoibꝰ appetētes. hec q̄n amantꝰ a ꝓposito ℣ propter hec fuitꝰ deo: q̄s̄q; talis est: mercenariꝰ est int̄ filios eiꝰ se nō cōputet. Nō g̃ q̄ p̄ficiunt: semper ceteris meliores intelligunt. Ūn hieronymus. Ex electiōe nō p̄ficiunt epi sed cōprobantur.

l Liud inferendum est aduersus eos: qui ō episcopatu intumescunt: ℣ putant se non dispensationem christi sz imperiū ꝓsecutos: q̄ nō statim omnib⁹ his meliores sunt q̄cūq; epi nō fuerūt ordinati: ℣ ex eo q̄ episcopi electi sunt se magis estimēt cōprobatos. Si autē peccata filiorum ab epatu iustū ꝓhibēt: quanto magis se vnusquisq; ꝓsiderans ℣ sciens: quia posit contra. j. xxiij q. j. quid culpatur. contra vbi dicitur q̄ nō est potestas nisi a deo iubente vel sinēte. xxv. j. q. v nec mirum. Sz non approbat sz permittit eos regnare. si. vj. q. j. ex merito.

Osee. 8.

g ¶ Et non p me comprobantem. sed tamē iubentez. Et ita ē argu. q̄ q̄q; aliquid iubemus quod nō approbamus. ℣ est arg. contra ea que p improbitatē obtinentur. q̄ illa dicuntur fieri iussu dante. vt extra de rescrip. si quando. ℣. C. de peti. bo. subla. l. j. ℣. vij. q. j. sciās. vbi habes q̄ qui inuitus aliquid facit. potiꝰ dicit pati q̄m facere. vt. ℟. di. vj. testamentum.

h ¶ Per cōsiliū. per. l. approbationem.

Unt in ecclesia. propter hec. arg. in re temporali nō esse seruiendum alicui nisi secundario. vt. lxxv. dist. c. vltri. ℣. lxj di. quid p̄cerit. ℣. lxxiij. di. consuluit.

i

k Liud. melioꝛes. arg. q̄ nō plus debet p aliquo p̄sumi. ideo quia habet dignitatem. xl. dist. non loca. et c. multi. ex. ij. q. vij. queritur. et dist. ix. ego solꝰ. ar. ℟. xj. q. iij. adsit. ℣. lxj. di. miramur. in fine.

l ¶ Prohibēt ꝓpter negligentiam. vt. ℟. xlvij distincti. ℌ. necesse.

a Qualis erit. maiorē. sic. s̄. xcvj. di. q̄s dubitet. s̄. di. lxj. statuim⁹. ⁊. c. q̄d ꝓderit: vñ q̄dā discipuli in h̄ decepti nimis festināt ad cathedrā ⁊ dū delectāt in loco gl'ie fiūt alijs auctores ruine. vt. xlviij. di. qm̄ cum mgr̄ faciat cathedrā. nō cathedra magistrū. vt. xl. di. c. vlti. mgr̄i enī ⁊ scīa ⁊ facūdia debēt alios p̄cedere. vt. C. de ꝓces. ⁊ med. magistros. ⁊ erit talis mgr̄. cui⁹ cōpatione sui discipuli palee dicāt. vt xxv. di. §. cris.

b ¶ Meliores .i. clericos eē deteriores q̄ laicos. sufficit eniz clerico si ē bon⁹

c Vereor .i. verecūdor

d ¶ Judicatura. nō ptāte iudicij. q̄ illud femīe nō h̄nt. iij. q. vij. §. tria. ff. de re. iur. l. ij.

3. Re. 10.

e ¶ Cōdemnabūt. melius viuendo.

f ¶ Eos. s. iudeos. g ¶ Judicēt. s̄. di. xxv. iij. c. vl. ꝯ. s̄. dis. xxj. nolite. ꝯ. vj. q. j. oues. ꝯ. sed nō dicūt subditi corrigere siue iudicare prelatos ptāte officij. sed vite cōpatione. vt. j. q. j. nōne.

h Quid autē ꝯuincere. ruborē incutere ex h̄. q̄ laici meliores sūt clericis non. n. posset ob h̄ rep̄hēdi. xlvij di. q̄d ad nos q̄ nō criminis relatione sz innocentia reus purgatur. ff. d̄ pub. iudicijs. is qui.

i ¶ Cū frēs. alias socij dicunt. x. q. iij. cauēdū

k ¶ Succenseam. i. irascar.

l ¶ Neminē.

tens potent̄ tormēta patiet̄: retrahit se ab hoc ñ tā honore q̄ onere: ⁊ alioꝝ locū qui magꝭ digni sūt nō ambit occupare. Itē eiusdē. Pro gradu sui officij quēq̄ meliorem

a Qualis eī esse oportet. erit edificatio discipuli: si itelligat mgr̄o se esse maiorē: vñ nō solū ep̄i p̄sb̄ri ⁊ dyacones dñt magnope p̄uidere: vt cunctū ꝓpl'm cui p̄sidēt ꝯuersatiōe ⁊ s̄mone p̄eāt: verū etiā īferior grad⁹ exorciste lectores custodes edium acolyti ⁊ oēs oīno q̄ domui dei deseruiūt: q̄ vehement̄ ecclesiam dei destrūt: meliores laicos esse q̄ clericos. Itez. Ppl's iudicabit ep̄m sua officia nō agentē.

c Vereor quō regina austri veniens a finib⁹ t̄re audire sapīaz salomonis iudicatura est homines tp̄is sui: ⁊ viri niniuite acta pnīa ad p̄dicationem ione ꝯdēnabūt eos q̄ maiorē etiā iona saluatorē ꝯtēpserūt sic pl'imi in ꝓpl'is ep̄os iudicent sb̄trahētes se ab eccl'iastico gradu ⁊ ea q̄ ep̄o ꝯueniunt nō exercētes. Itē ambrosi⁹ in increpatiōe ad populū Qui clericos suos nō corrigit: ppl'm corrigere nō valet.

h Quid autē ego vos arguo: cū possit̄ me vno s̄mone cōuincere? conuincor enī ego cū ī hac p̄te clericos vob̄ magꝭ video negligētes. quō eī possū corrigere filios cū frēs emendare nō possim: aut q̄ fiducia succēseā laicis. cū a ꝯsortib⁹ pudorꝭ verecūdia conticescam. Ego autem fratres non de omnibus loquor. sunt certe quidam deuoti. sunt ⁊ alij negligentes. Ego neminem nomino. conscientia sua vnumquēq̄ conueniat. Item beda sup̄ mattheum.

ꝯ. s̄. v. q. v. nō vos. sz h̄ loquitur q̄n crimē non potest probari. ibi quando potest. occulta enim crimina non h̄nt vindictā. vj. q. j. si oīa. xxxij. di. erubescant.

Episcopo ad salutem nō sufficit moribus ⁊ vita populo

m Nec sufficere adequari nobis ad salutem arbitremur: si turbis negligētiū vel q̄rūlibet indoctoꝝ fide vl' actib⁹ adeq̄mur: q̄bus sacris lr̄is vnica ē credēdi p̄iter ⁊ viuēdi regula p̄scripta. Ne g̊ vt supra dictū ē: tales sui officij successores aliq̄s sibi q̄reret: ꝓhibent̄ ep̄i alteꝝ pro se successorē sibi statuere: ac designat̄ noīb⁹ ī locū suū aliū surrogare. Questio II.

n Quod āt amicorū patrocinia in aliq̄rū electiōe ꝯualescere nō debeāt auctoritate gregorij pape ꝓbatur: q̄ in tertio libro registri scribit antonio subdyacono dicēs. In electiōe episcopi nec munerū datio aliquorum patrocinia cōualescant.

o Illud quidē p̄ oīb⁹ cure tibi sit: vt in hac electiōe nec datio q̄buscūq̄ modis īterueniat p̄mioꝝ: nec quarūlibet p̄sonarū patrocinia cōualescā. nā si q̄rundā patrocinio q̄sq̄ fuerit elect⁹: volūtatib⁹ eoꝝ cū fuerit ordinat⁹ reuerentia exigente obedire cōpellit̄: sicq̄ fit vt res illius diminuant̄ ecclesie ⁊ ordo ecclesiasticus non seruet̄. talez ergo te admonente debent sibi p̄sonam eligere: que nullius incongrue voluntati deseruiat sed vita ⁊ morib⁹ decorata tāto ordine digna valeat inueniri. Idem ad clerū mediolanensem. In electione antistitis cōmuni vtilitati nō suo lucro q̄sq̄ ꝓspiciat.

r Dilectissimi filij officij nostri censura cōmoniti suademus: vt in suscipiendi antistit̄ causa nullus vestrum neglecta vtilitate communi suo lucro prospiciat: ne

m Nec sufficere. credendi. quantum ad articulos fidei. laicis tamen sufficit pictura pro doctrina. de ꝯs. dist. iij. perlatū.

n Quod autē. Patrocinia aūt ꝯsistūt ī pecūia l' in obsequio ⁊ tūc fit simonia aut in p̄cib⁹ ⁊ tūc aut sūt carnales aut spirituales. si spirituales valent nec per eas simonia cōmittitur. vt. j q. j. latorem. carnales etiam pro digno sunt recipiende. vt. j. q. j quibusdam. ī fi. sed preces carnales pro indigno facte inducunt simoniam. j. q. j. de ordinationibus. et dic vt. s̄. e. moyses.

o Illud quidē. Patrocinia. nisi dign⁹ sit ille ꝓ q̄ petit vt. s̄. j. q. j. nullus itaq̄. et. c. pueri. ⁊. c. q̄busdam in fine.

p ¶ Patrocinio. sz nōne suffragiū p̄ris prodest filio. ff. q̄d cuiusq̄ vniuer. l. illud. sed illud q̄tū ad numerū eligentium.

q ¶ Cōpellit̄. q̄ ad antidota tenent̄. vt. ff. de pet. here. sz ⁊ si. §. ꝯsuluit. ⁊. lxxxiij. di. nihil. et ex̄ de testa. cū in officijs. humanū enī ē. vt quis exhibeat ei reuerentiā. a q̄ ꝓcepit beneficiū. vt xvj. q. ij. visis.

r Dilectissimi. libro.

sic.lxxxiij.di.nihil.sic.xj.q.iij.ꝯtuor. a ¶Judicari.ar.q electū quē semel cōprobasti.non potes postea reprobare.vt.j.xxxij.q.v.horrēdus.ar.ex de his q̄ fiu ma.par.ca.ex ore.in fi.s.dist.iiij.erit.z.c.in istis. s. e.q.pri.c.licet.si.ff.de decur.l.pe.z ar.ff.de pac.dota. conuenire. ff.de neg.gest. pōpo. ar.ꝓtra de libe. cā.nō idcirco.et l.ñ mutat. z.C. de ꝓfess.z me.l. grāmaticos. ex de elec.cum dilectus.j. vbi potēs tia nō equalet electioni ꝯid qđ est.ff. de pub. si ego.§.j. So. elect semel appro/ batus nō ꝑ amplius reprobari ab eligentibus. nisi ex causa nouua vel de nouo adeoꝝ noticiaz veniēte. tūc enī bñ pōt ab eis reprobari.vt ex ō offi.dele.ifinuā/ te.z ex ō excep. pastoral.z.ff. de mu.z ho.vt gradarim.§.repro/ bari.z ita intel/ ligit illa decre. z illa lex grāmaticos.

b ¶Quod autē.z ante z post electionē licite fm quosdaz peritur cautio q̄ habetur ex iure vel consuetudine. lxiij.dist.qz.j.q. iij.qz quesitum. extra de ꝓcben. significatū.a superiore vero q̄libet cautio periret.xxxvij. di stinc.de syracusane.x.q.iij.c.vlti.xvij.q.ij.eleutherius.c.di.cōtra morez. Quidam tñ dicūt q̄ añ electionē nulla cautio pōt peti.z si ꝑstatur simonia est. qz videt eā facere vt eligatur.j.e c.j. Idē est si ꝑmittat añ electionē se iuraturū pst si quisq̄ ꝓpria cōmoda appetit:friuola estimatione fallatur.qz nec libero iudicio p̄ferendā sibi psonā examinat mens:quaz cupiditas ligat. pensantes ergo q̄ cūctos expediūt:ei quē vobis gra diuina ꝓtulerit: integerrimam semp in oībus obedientiam ꝑbete.i.talē eligite cui semp a debeatis obedire. ¶Judicari nanq̄ a vobis vltra nō debet semel prelatus.sed tanto nunc subtiliter iudicādus ē: quanto postmodum iudicandus nō est.

Questio III.

¶Quod autē queritz an simoniacꝰ habendus non sit:q̄ post electionez ꝑ indemnitate ecclie iuramentuz prestiterit facile ꝑbatur. Aliud est enī ante electionē iuramētū facere vel se pacisci facturū ad hoc vt eligat. aliud ē nulla ꝓcedēti ꝓuentione post electionē hmōi iuramentū offerre. illud ab officio tāq̄ munꝰ impensuz deijcit:hoc añ ꝓsecrādo nulluz impedimētū generat. De pōtz cā scribit pelagiꝰ clero catinensi. ¶Qui in epm eligit de rebꝰ ecclīasticz aliquā securitatē nulli faciat.

c ¶Talia q̄dē iā dudum ad frēm z coepm nrm eucarpuz de visitatiōe catinēsis eccl'ie scꝑta direximꝰ: vt ī eis iudicū nrm potuissetz agnoscere verūtñ qz q̄sdā ibi nō sana intentiōe sz prauis studijs dissensiōes suscitare vra etiā relatione cognouimꝰ: q̄ scientes se ad epatū nec etate nec scientia nec vite meritis posse pduci:ad hoc tñmodo inquietare eccl'iaz voluerūt:vt sibi de bis q̄ ex tpa p̄sumpta sunt impunitatē futurꝰ ꝑmittat epōs:et fiat rapine securitas epatꝰ ambitio.hoc etiaz vos duximꝰ cōmonēdos: vt decretum ī elpidiū diaconū factū z subscriptū ab oībus: q̄s vra relatio designauit ad nos cū ꝓdicti visitatorz epla z cū eodē dyacono maturetz deo ꝓficiāte pducere:et post pauca. Cū igit̄ b fili⁹ nr̄ magnificꝰ leo ꝓtor venissetz:retulit nob de singul'q̄ ibi mota sunt:z quō vota ꝑte totiꝰ civitatz in elpidio dyacono cō d cordarēt. vñ qz de mēorati viri testionio dubitari oīno nō possumꝰ:id circo sic dictū est elpidiū dyaconū ad nos facite ꝓperare:nec expectetz vltriꝰ: vt admonitio ad eūz nra debeat destinari. quē tñ ac p vraz dilectiōez pñti iussione spāliť admonemꝰ:ne cuiq̄ se aliq̄d dare vel daturū se esse ꝑmittat:sz neq̄ ō ecclīasticz ꝓteritz cāis aliquā securitatē cuiq̄ audeat facere siue ꝑmittere:aut q̄si factꝰ epus ea q̄ direpta sūt ꝑmanere libere patiat.sciens q̄ si tale aliq̄d fecerit vl fecit:nec a nob oīo ꝑmittiť valere ipa.pmissio:z e cū iudicij nr̄i:qđ de scisō habuiꝰ dāno pastoral' osecratiōis ordinē ꝓmereri ñ poterit. De scōo vo casu ī gestis vbani scōi legiť. ¶Post electionē p indemnitate ecclie licet electo iuramētū prestare.

g ¶Rtaldꝰ arelatēsis epus narbonēsis ecclie suffraganeꝰ romā cōsecrā dꝰ ad dñm papā vbanū vēit. suus q̄pe archiepus eum osecrare nolebat:q̄ pꝰ electiōez suā ꝑ pter bōa eccie ꝓfuā da canonicz iurauit:osecratꝰ itaq̄ est a papa vbano añ purgatus hmōi iuramēto:de iuramento qđ canonicz nr̄e ecclie feci canonicoz̄ ita iurat. Ego iuro q̄ si fuero factꝰ epus.nihil alienabo de reb ecclesie.nec turoz eligitur sub tali conditione si sar/ derit.vt.ff.de iure muto.§.j.ex de elec. significasti.nec tñ vr esse ꝓditio sed potiꝰ admonitio q̄dā vt dicit illa lex muto.tñ ex ꝑsona ꝑtñ ꝓsumi dz ꝓtractum sive ꝑmissionem eē simoniacā vel nō.sic z ꝑsumiť ꝑ vsurariū ꝓtracū ex ꝑsona cōtrahēt.vt ex de pig.illo. in fine.

T Talia.impunitatez. vt remitteret eis ea q̄ abstulerāt. Illud enī est simonia.remittere ei est dare.vt ex ō resti.veniēs.ff.ō calū.qui etiam. d ¶Viri. ar. testimonio vniꝰ credi.vt.ff. ō dote ꝓcle.theopō/ pus.s. xcvij.di. nobilissimus.s. di.lxxxvj. tanta j.xxiij.q.iij.inf ꝗrela s.xx.q.iij. ꝓsens.ar.ꝓtra xxxiij. q.ij. ad/ monere.

e ¶Judicij.i. quod circa eum fecimus nos mutabimus.

f ¶Damno. qz retractabumꝰ qđ fecimus.

g ¶Rtaldus. iuramento Arg.q sol' epiſcopꝰ sola mā se expurgat. vt ij.q.v.ꝯtra. sed istud obtinet.cū nō haberet compurgatores.

a Vt eligerer. ar. ℨ. xxviij. di. de syracusane.
b Nulli⁹. Ex hoc ẽbo dixit io. fa. q infamat⁹ de vno crimie expurgabit se de oĩb⁹ alijs. sed certe ħ nõ fuit generale iuramẽtũ. sed hoc solũ iurauit. q nulli⁹ criminis conscius erat. z q archiepõ ei aliud crimen non obiecerat.
Sed ℨre papa ꝓsecrauit istum pendẽte adhuc obiectiõe archiepi. sed dic q archiepõs in forma iudicij nihil obiecit ei.
c De scĩa Ar. bonũ ad interptãdũ negatiua dicta testiũ vt cũ test⁹ iurat se nõ vidisse talẽ qd. intelligendũ est q ipe sciat. sic in auĕ. de heret. et fal. ℌ. sancim⁹. in fine colla. j.
d Quod autez Cleri ei añ suspensionẽ vel depositionẽ plati nõ negabunt. ei obedientiã. xvj. q. üj. volum⁹ xv. q. vl c. vl. nec ob. xij. di. nullus. lxxxj. di. siqui. et. xvj. q. vlt. sane. quia ibi de suspẽsis a canone loquiĕ. nã in illis trib⁹ criminib⁹ ẽ spẽciale in simonia z in hereſi. et in notorio fornicatore. ſ de simonia occultaꝫ videtur correctũ. eẋ de tẽp. or. c. vlt. Sed nũqd statim p⁹ sniam recedẽt ab ipo. cũ adhuc possit appellare. z appellatio extinguit pnũciatũ. itẽ q sententia non statim executioni mandanda. vt eẋ de sen. z re iudi. q ad ꝓsultationẽ. ecõtra videt q statim p sniam amittit dignitatẽ. ff. de pe. quivult. z. l. qõ ad statũ. item qd si pendente appellatiõe excõicat subdit suũ. an ille est excõicat⁹. distingue. q si est ꝓsecut⁹ appellationẽ suã. tũc licet appellatio sit ꝓmulgata iniusta. excõicatio tenet quã fecit. sed si tpa appellatiõnis sunt lapsa. z nõ est ꝓsecut⁹ appellationẽ. idem est ac si nõ appellasset. z ſm ħ nõ est excõicat⁹. vt distinguitur. ff. de his q no. infa. furti. ℌ. j. z. ff. de iniusto ruptо sicĥ. ℌ. antepenul. io. ego credo q pendẽte appellatione clerici debeant ei obedire. cũ pendente appellatione vel lite. nihil sit innouãdũ. vt. ℌ. ij. q. vj. appellatione interposita. z eẋ vt lite pen. nihil innouet. per totũ. ff. ad turpil. l. j. in fi. z excõicatio tenet. cũ statiz trahat secũ suã executoẽz. vt. eẋ de ap. pastoral.

post electionẽ: nullã añ conuentionẽ vt eligerer feci. nar
a bonensis vero ecclesie archi
b epõs nullius ꝓter id criminis
c causa ꝓsecrationẽ omisit me sciente: neq mihi crimis cõscius sum ꝓter qõ a sacerdotio me repellat. Q. IIII.

d Quod aũt clericis ante tps sentẽtie ab epõ suo discedere nõ liceat: p/batur auctoritate symmachi pape dicentis. Ante tempus sententie nõ licet clericis ab episcopo suo discedere.

e Nonne directa sũt ẋba decreti: sicĥ clericoz ab epõ suo ante sententie tẽpus ꝓ o dubia suspicione discesserit: manifestaz in eo manere censuram. lex enĩ ecclesiastica pontificẽ ab alijs acf cusatum ꝓiusq̃ sub luce obiecta cõstiterint: exigit nõ re
g Sine lris apo/ Clinqui. stolicis epõs accusatus z a sctã sede vocat⁹ ad suam nõ reuertat ecclesiã. Unde sixtus papa ait. A sede apostolica vocatus epus ad domũ nõ reuertat: nisi purgatus z aplicis lris instructus.

h Quilibet fratrũ pulsat⁹ atq ab hac sancta sede vocat⁹ cum se nobis repsentauerit: nõ ꝓius reuertatur q̃z hinc lris apostolicis vl formatis pleniter instructus atq purgat⁹ sit: si fuerit. vnde z postq̃ domuz reuersus fuerit: recogĥoscãt vicini sui qualiter suã aliozũq causam hic finierit: quatenus illam
i absq ambiguitate vlla nunciare z pdicare omnib⁹ possit. ab hac enim sancta sede a sanctis aplicis tueri defendi z liberare episcopi iussi sunt.
k z sicut eozũ dispositione ordinante domino ꝓmitt⁹ sunt constituti: sic huius sancte sedis cuius dispositioni eoruz causas et iudicia seruauerũt protectione: futuris temporibus sint ab omnib⁹ puersitatib⁹ semp liberi. vnde culpãtur qui circa fratres alit egerint q̃ huius sancte sedis rectozib⁹ placere cognouerũt.

l Causa IX.

Sententia excõmunicationis notat⁹ qdã archiepus aliq clericos alteri⁹ metropolitani ordinauit quẽdã capellanũ sui suffraganei illo inconsulto deposuit: atq aliũ in loco ei⁹ ordinauit.
Hic primũ q̃rit̃: an ordinatio que ab excõicat⁹ facta ẽ: aliq modo possit rata haberi
Secũdo: an liceat epõ archiepõ ꝓmati vl priarche clericos alteri⁹ ꝓuincie sine ꝓprijs lris ordinare. Tertio: an archiepus clericos suffraganei sui illo icõsulto dãnare valeat vl dãnatos absoluere

i Ambiguitate. si. eẋ de off. ordi. ex parte. eẋ de fide instru. q sup. k Eozũ. id est apostoloz

l Sententia excõmunicatiõis. In supiozi causa dictũ est q epi qñq vsurpant sibi aliquid de iure suorum clericorum. qñq sibi constituunt successorem. hic agit qualiter vsurpant. quando de iure vicinozũ episcopozum. et ostendit hic q nemo ordinabit clericos alteri⁹ epi eo nõ requisito nec etiã iudicabit. z q metropolitan⁹ clericos suffraganei nõ potest iudicare. vt hec z alia z cetera.

e Nonne. sentẽtie. sola ħ accusatio nõ cõstituit aliquẽ reũ vel crimosum vt. xv. q. vl. c. vl ti. vñ reo accusato ꝓt solui id qõ ei debeat. vt. ff. ó sol. reo. sola enĩ noiatio nõ sufficit. vt. ij. q. j. ml/ti. et lex dicit q si ꝓdẽnatus appellauit. status ei⁹ integer ẽ. ff. nihil inno. pen. ap. l. vnica. nec inter infames interim ẽ hõdus. ff. ó his qui no. infa. fur. impediatur cũ iterim ab honozib⁹. vt. l. xxxj. di. tanet⁹. z eẋ de accu. deus omniporẽs. nec procuratoz esse potest. C. de procur. reum.
f Priusq̃. sic eẋ. vt lite pẽ. c. ij. si. xxxiij. q. ij. sciares. z. xxx q. vj. multozũ. z xv. q. vlt. c. vl.

Sine litter⁹. g

Quilibet. h repsenta/uerit. Clericus eti am se nõ repsentauerit pape sine lris sui episcopi vt. C. de episc. z cle. siqua p caliũ niam. z in auĕ. quo oportet episcopos. ℌ. nõ aliter.

a Quod ordinatio facta. hic querit. an ordinatio facta ab excōmunicato sit rata. Excōmunicatus hic dicit ꝑcisus ab ecclesia propter hereſim vel scisma vel aliquā causaz. Dicit io. fa. z rufin⁹ q̄ qui recepit vltimā man⁹ impositionē. i. ordinē episcopalē in ecclesia. ordies cōfert. sz nō executiones ordinis. si aut̄ ex. nihil confert nec ordinē nec executionē. cum tales nihil habeāt. arg. j. q. vij. daiber/tū. xix. di. c. ꝓpter. j. q. j. sicḡ. cōfugerit. Sed hec opinio repbat. j. q. vij. conuenientibus. j. e. ordinationes. Dicas ergo q̄ si ue quis recipiat vltimaz manus impositionez in ecclesia siue extra. dum tamen forma ecclie seruetur in ordinādo semp ordinē confert. sed non semp executionem. z hoc siue scienter siue ignoranter ordinet ab eo. Sed in b solo est differentia q̄ ordiati ab episcopo q̄ recipiunt vltimam man⁹ impositionem in eccl'ia siue ignoranter siue scienter. si alias digni fuerit possunt tolerari vt. j. e. c. ij. nisi in ḡtruor casibus. si sunt maculati irerata vnctiōe vr. j. q. vij. salu/berrimum. in fi. vel si sunt ordinati simoniace a simoniaco. vt j. e. ab excōicatis. vel si sūt re/baptizati. vt de ꝓfe. di. iiij. eos.

a Quod ordinatio q̄ ab excōicatis celebraī nullas oīno vires obtineat nec etiā ꝓsecratio appellanda sit: testaī gregoriꝰ dicēs. **Nō pōt appellari cō secratio q̄ fit ab excōicatis.**

b Nos ꝓsecrationē dicere nullo mō possumus q̄ ab excōicatī hoīb⁹ ē illicite celebrata. Ytē. **Palea.** Excōicati illicite man⁹ imponūt: qz ptātē ordinandi nō hūt. vbi aūt illicita est man⁹ impositio: vuln⁹ infigit. vñ reiterari necē est. qō minime ꝑbaī esse collatum. Unde damasus papa ait. **Per illicitā ma/Palea.** nus impositionē vulneratū caput illi q̄ videbanī aliq̄d accepisse hēbant. z vbi vuln⁹ infixū est: necē est medicinā adhiberi: q̄ fixa sanetur macula. Ytē reiterari necesse est qō legitime actū aut collatū mīme ꝑbaī. nā quō possit honorez retinere: q̄ ab illo accepit: q̄ ptātē dare nō habuit: legitie inuenire non possuz. Sz excōicati b intelligunt q̄ in ipa sua ordinatiōe penā excōicatōis cōtraxerit: q̄ nūq̄ in nūero catholicorū fuerūt. ceteq̄ qui inī catholicos prī⁹ deputati sunt: si postea excōicatiōis snīa notati fuerint: ordinatiōes tū eorū ab eccl'ia misericordit tolerā tur. Un vbanꝰ. ij. scribit dicens. **Ordinationes ab excōicatī nō simoniace facte ex misēricordia tolerantur.**

c Ab excōicatī q̄ndaz tū catholicī epīs ordinatos: siq̄dē nō simoniace ordines ipos acceperūt: z si ipos epos simōiacos n̄ fuisse ꝓstiterit: ad b si eoz rligiosioz vita doctrie ꝓgatiua visa fuerit ꝓmereri: pnīa idcta quā ꝓgruā duxerī ī ipis q̄s acceperūt ordīb⁹ ꝓmanere ꝓmittas: ad supiozes āt ꝓsēdere n̄ ꝓcedim⁹: nisi necēitas z vtilitas maxima flagitauerit: z ipoz sctā ꝓuersatio ꝓmeruerit. Sz illud greg. denoīatim excōicatī intelligit: q̄z ordinatōes sūt irrite. si eoz dānatio nō erat ordinādis cognita. Un idem vrbanus ait. **Qui noīatim excōicati sūt: q̄ alioz sedes inuadūt: alios**

d Ordi/ordinare nō pūt. natiōes q̄ ab hereſiarchis noīatim excōicatī facte sūt: z ab eis q̄ catholico ꝓ ad huc viuētiū epoz sedes inuasert: irritas eē iudicam⁹: nisi ꝑbare voluerit se cū ordinarent: eos nescisse dānatos. q̄ Xo ab epīs q̄ndā q̄dē catholice ordinatī sed in scismate a romana eccl'a sepatī ꝓsecrati sunt: eos nimirū cū ad eccl'ie vnitatē redierīt seruatis ꝓ priis ordinib⁹ misericorditer suscipi iubem⁹ si vita z sciētia eos cōmēdat: amodo Xo qui cunq̄ a predictis scismaticis sancteq̄ romane ecclesie aduersarijs se ordinari ꝓmiserit

b Nos ꝓsecrationē. ē. j. q. vij. cōueniēter ib⁹. z. c. daibertū. c Ab excōicatī. i. heretici vl scisma/tici. tales ei ipo iure sūt excōicati. d Celebrata. ꝑter formā eccie. vel dic q̄ ī odiū eoz b dictū ē. q̄ potī⁹ dicitur execrata q̄ cōsecrata. vt. j. q. iiij. eccl'ia. xxiij. q. j. pudenda.

e Ab excōicatis q̄ndā. b hūit io. fa. fomētū sui errorī z ꝑ se iduxit. j. q. j si ḡs inḡt. z. j. q. v ij. daibrū. z ex ō scisma. c. j. z. ij. sz b iō oz q̄ faciliꝰ dispensaī cū ordiat⁹ a talib⁹ q̄ vltiaz man⁹ impositioez recepe/rūt ī eccl'ia. z capitula q̄ iducit ī telligo cū n̄ fuit forma ꝑata z cū eū exp̄sse ē j. de ꝓ. di. iij. ondiī. z. c. quō. z. j. q. j q̄ q̄dā Bidē āt b q̄ siue sciens siue ignorāt ordinet q̄s ab heretico ꝓciso z simoniaco. n̄ debeat cū eo dispēsari. qōvez ē. nec obstat. j. q. j. sicḡ a simōiaco vbi innuit si ignoranter a talib⁹ q̄s ordinatur q̄ possit sc cū dispēsari. sz illud itelligim⁹ cū gratiano de plato tolerato ab eccl'ia. b ō ꝓsciso. vl ibi n̄ fuit simoniacꝰ z heretic⁹. b āt simoniacus z heretic⁹. Sicḡ q̄ē ordinaī a simoniaco etiā ignranter execūtionē n̄ recipit. cum simoniacus sit suspē/sus ipso iure. vt j. q. j. reperiunt. ex de simo. tanta. Sed q̄d faciendū est huic si suus epūs quem

f Ordinatiōes q̄ ab hereſiarchis. i. ꝓcisis ab eccl'ia q̄ nūq̄ catholici epī fuerūt. ō alijs hēs. ē. c. ꝓ. g Nisi ꝑbare. Ifti forte erāt pueri cū illi erāt ꝓcisi vt forte rome a pa. fuerīt ꝓcisi. z añq̄ fama crebresceret

scit esse simoniacū vult ipm ꝓmouere. h. dicit q̄ q̄ ꝓmouet a simoniaco ꝓlato suo adhuc tolerato nō peccat. z libere pōt suū officiū exequi. sed ꝓriū legit ex de simo. p tuas. de hoc dixi. ē. j. q. j. sicḡ a simoniacis.

vel si ad subuersionē fidei adheserīt heretic⁹. z ī ꝑētū eccie voluerūt ordiari ab eis. vr. j. q. vij. quenietī b⁹. Si āt sūt ordiati ab epo q̄ ex eccl'ia recepit man⁹ ipositiōez si scienē nūq̄ tolerāt. si ignoraī et b ꝑbauerint tolerāt. vt. j. e. ordiationes. Hec ḡ sit fides tua. q⁹. heretici z excōicati z depositi ꝛa sacra ꝓferūt. et vez corꝑ⁹ christi ꝓficiunt. vt no. j. q. j. dūs declarauit. io. Quod io. dicit de depositō nō credo esse verum. b.

fuerit aliq ordiati ab eis. als ijhis q̃ publice fiũt nõ po/test q̃s ignorantiã allegare. xvj. di. q̃ dicitis. Et est h̃ ar. q̃ q̃ allegat ignorãtiam ipam ꝓbabit. iij. q. ix. indi/cas. j. q. j. sicꝫ a simoniacis. ex̃ de elec. innotuit. lxxxij. di. ꝓposuisti. Et h̃ manifeste repꝛobat distinctio io. z ru. hic eni distin/guit inẽ ordina/tos ab illis q̃ re/ceperũt vltimã manꝰ impositio/nẽ i eccliã. z oꝛ/dinatos ab illis q̃ receperũt vl/timã manꝰ ipositi/onẽ ex̃ eccliam z tã hi q̃ illi re/cipiũt ordinẽ. s. caracterẽ. Iz nõ executionem.

a Necessitate. ff. de ꝓba. verꝰ ℈. sed h̃ ꝓsume/bat eos scire. sic lxxxij. di. ꝓpo/suisti. in fi.

b Multorũ. sile. s. xliij. dist. cõmessatiões. et ℈. di. l. vt ꝓstitu eretur.

c Os. si. xx/iij. q. j. ap/te. z. c. miramur d Eligitur. Sz q̃d si maioꝛ ꝓs fuerit excõi/cata an pñt alij eligere siue eaar/gu. q̃ nõ. ex̃ ó cõ/cel. pbẽ. z ec. nõ va. qꝛ diuersita/tẽ. Itẽ q̃d sivñ est excõicatꝰ z e/ligit cũ aliis. an tota electio vici/etur. nõ. nisi ipsi cõicent ꝓsentien/do. ex̃ de sentẽ. z re iudi. ad ꝓban/dũ. vbi cassatur snia iudicꝫ. quia vnꝰ iudicuz fuit excoicatꝰ. z ar. ad h̃ ex̃ de of. dele. cũ sup. z. ff. ó recep. pedꝰ ar. ℈. ff. q̃ cũ falso tu. l. j. ℈. j. vbi oꝛ q̃ nõ obest si tutoꝛ falsus interponit auctẽ suã cũ tutoꝛe ꝯo. suspen/sus aũt hodie eligit. vt ex̃ de cle. ex. mi. si celebꝛar.

e Quod aũt. Certũ est q̃ nullus epus dz ordina/re vel recipe clericos alterius epi sine lris sui epi. vt. lxxj. di. p totũ. nec sufficiũt ad h̃ lre ar chidiaconi. vt ex̃ de offi. archidi. significasti.

f Nullus. iudicare. nisi i casibꝰ. vt de pe. di. vj. pla/cuit. ℈. vj. q. iij. c. vlt. ℈. iij. q. vj. pegruia. z. c. j. et x. q. ij. nec numer. ij. q. v. mẽnã. z. q. vij. nos si incõpe/rent. z in casibꝰ vbi q̃s foꝛtiꝭ foꝛ. z cũ q̃s negligit suuz locũ ꝙuertere ad fidẽ. xvj. q. iij. placuit. z cũ epus solus est in vna ꝙuincia. vt. lxv. di. si foꝛte. in fi.

g Ra/ta. Sz q̃rit. si vnꝰ iudex sniaz excoicatois lata ab alio nullatenꝰ hac venia dignus habeat cuius aũt miscoie in/a tuitu magnaq̃ necitate cogẽ te hãc in sacris ordiꝫ dispẽ/sationẽ ꝓstituerimꝰ: nullũ tñ ꝓiudiciũ sacris canonibꝰ fie/ri volumꝰ: sed obtineãt ꝓpri/um robur: z cessante necessi/tate illud q̃z cesset qõ factum b est ꝓ necitate. vbi. n. multoꝝ strages iacet subtrahẽdũ est aliq̃d seueritati. Electio q̃z nisi a catholicꝫ facta fuerit ir/rita esse ꝓbat. Vñ gregoꝰ scribit mediolanẽsib⁹.

Irrita sit electio: que nõ a catho/c Os licis facta ꝓbat. in hoiem: q̃ nõ a catho/d licis eligit: nulla ꝓbemꝰ rõ/ne cõsensum. nec si alicuius vsurpatiõe factũ fuerit: in lo cũ vel in ordinẽ illũ sacerdo/tis suscipim⁹.

Quest. II.

e Quod aũt eps vel q̃libet supioꝝ cle/ricos alteriꝰ sine ꝓpꝛijs lris ordina/re nõ debeat. qualixtꝰ papa scribit dicẽs.

Alteriꝰ eccle/sie parochianũ nullus iudi/f Nullus care ꝓsumat. alteri terminos vsur/pet: nec alteriꝰ parochianuz iudicare vel ordiare aut excõ/municare ꝓsumat: quia talis iudicatio vel ordiatio aut ex g cõicatio vel dãnatio nec rata erit nec vires vllas habebit: qñ nullus alteriꝰ iudicꝫ nisi sua snia tenebit aut dãnabi/tur. vñ z dñs i euãgelio locꝫ dicẽs: nõ trãsgrediarꝫ termi/nos ãtiq̃s q̃s posuerũt ꝓres/ tui. Itẽ. Decodẽ. Valea. Lacuit vt deinceps nul/li sacerdotũ liceat quẽli bet cõmissuz alteri sacerdoti recipe ad pniam sine cõsensu eiꝰ: cui se ꝓius cõmisit: nisi p ignorãtiã illiꝰ cui peccãs ꝓfessus est. q̃ xo ꝓtra hec sta/tuta facere ꝓsumserit: gradꝰ sui piculo subiaceat. Itẽ ce/lestinꝰ papa. In alterius pa/rochia nisi eo vocante aliq̃d h Nullus agere nõ licet. ꝓtimas nullꝰ metropo/litanus nullus reliquoꝝ epi/scopoꝝ alteriꝰ adeat ciuita/tem: aut ad possessionez acce/dat: que ad eum non perti/net: z alterius epi parochiaz sup eius disꝓsitione vl depo/sitione: nisi vocatꝰ ab eo cuiꝰ iuris esse cognoscit vt quicq̃ ibi disponat vel ordinet aut iudicet: si sui gradus honoꝛe potiri voluerit. sin alit ꝓsu/ꝓserit: dãnabit: z nõ solũ ille sed coopatoꝛes z ꝓsentiẽtes ei: qꝛ sic ordiatõ ita etiã eis iu/dicatio z aliaꝝ rex disꝓsitõ ratã hre possit. ar. q̃ sic ℈. e. lugdunẽ. z. iij. q. vj. h̃ q̃ppe lxiij. di. salonitane. ℈ã factũ falsi ꝓcuratoꝛꝫ possũ ra/tũ hre. ex̃. de of. dele. cũ olim. ff. de iud. licet. z electiões q̃ nulla ẽ possuz ratã hre. ex̃ de elec. q̃ sicut. Itẽ adop/tio iniusta põt ꝓfirmari. ff. de adop. adoptio. Itẽ snia femie z sui ꝓfir/mat lz nulla sit. vt. iij. q. vij. tria in ꝓn. z. ff. de of. ꝓto. barbari⁹. ex̃ de arbi. dilectus z ẽ ar. ad h̃ isti. de test. mili. ℈. lz sicꝫ. ℈ã z ꝙ ap/pellatione põt cõ/firmari qõ nul/lũ ẽ. ff. rẽ ra. ha. l. iij. ℈. falsus. lz ℈ ex̃ de ꝓsue. ad nñam Itẽ quod meo noie gestuz nõ est ratuz hre nõ possũ. vt. ff. ó ne. g es. si pupilli. ℈. lz si ego. Itẽ cui⁹ pñtia ólide/ratꝰ ei⁹ ratihabi/tione nõ põt ꝓfir/mari. vt insti. ó aucto. tuto. in fi. Itẽ si snia excõi/catiõis ꝓfirma/ret retro cẽt q̃s excõicatꝰ. qõ es/set absonũ. dicaꝫ ẽ q̃ snia q̃ nulla est nõ põt ratiha/bitiõe ꝓfirmari. qꝛ snia plꝰ hz iu/ris q̃z facti. z i il/la lege. ff. rẽ ra/ha. fuit snia lata a suo iudice. lz ℈ ius. z sufficit q̃ litigatoꝛ credat se ꝓdẽnatũ ad h̃ vt reneat iudici/um. ff. fa. her. cũ putarẽ. solus tñ ꝓnceps põt snias q̃ nulla ẽ ꝓfirma/re. vt. ij. q. j. i ꝓ/mis. z. iij. q. vj. h̃ q̃ppe. qꝛ z ipe mutat substãtialia rei. C. de rei vx. acti. in ꝓn. sic intellige. iij. q. vj. h̃ q̃ppe. ℈/lia aũt q̃ plus hñt facti q̃z iurꝫ. vt ẽptio locatio z tradi/tio. pñt ꝓfirmari. ff. de cur. fur. ꝓsilio. ℈. vl. vñ donatio nẽ factũ a laico oꝛ nõ noie epi põt eps ꝓfirmare. vt. xvj q. j. c. vl. z ex̃ de iurepa. cura. pastoꝛal. Si ãt aliqs oꝛ/dinat clericos alteriꝰ credẽs suũ epm ratũ habituruz. tũc põt talis ordiatio cõfirmari ꝓ ratihabitionẽ. vt. ℈. e. lugdunẽ. sec⁹ si nõ poneret spẽ in ratihabitiõe illiꝰ. vt. ff. de so. sicꝫ offeret. in snia aũt dici põt q̃ si aliqs noie alteriꝰ tulit sniam q̃ tũc possit ratificari. io. q̃d iu/ris sit de h̃ z de snia excõicatiõis noraui i ℣ktionibꝰ. b.

Vllus. metropolitanꝰ. si metropolitanꝰ nõ põt in/h Ntrare dioceſim suffraganei sui. nisi vocatꝰ. vt hic di/citur. ꝙliter ꝙ visitat dioceſim z recipit ibi ꝓcuratiões

ve eē de cen. so/
pite. eē de pscp.
cū ex officij. Sz
illud intelligo i
eo casu qñ p ne/
gligentiā deuol/
uit⁹ ad metro
politanū vl̄ etiā
p appellationē.

a Ordinare
Argū. ex quo mi
nus nō licz. nec
maius. ar. xliij.
disti. nulli. xvj.
q. ij. visis. et fm
hoc min⁹ est or/
dinare q̄ iudi/
care. qz solus pt
ordinare sed nō
sol⁹ iudicare ad
depositionem. j.
xv. q. vij. si aūt.
t. c. felix. t. c. vl.

b Judica/
bit. sepe nō iudi
cat q non potest
ordinare. vt ar/
chidiaconus. vt
xv. di. plectis. et
eē de tempo. or.
cū i distribuēdis

c Vllū a me
tropolita/
no. Hoc intelli/
gas i arduis ne
gocijs aliē suffi/
cit volūtas epi.
vt. ē. c. primo.

d Vacua q̄n
tum ad executi/
onem altaris. ca
men cōsecratio
manebit. vt. vij
q. j. epūs i dioceſi

e Piscopus
ordinādū.
si tamē suū sub/
ditum alibi ex/
cōmunicarer. vi
derur q̄ tenet.
xj. q. iij. si epūs.
sicut paulus ab
sens excōmuni/
cauit corinthū.
t facit ad h. vij.
q. j. siquis pl̄ by
ter. t. c. siqui ve
ro sine respectu.
tamen p tribu/
nali non pōt ibi
ferre sententiaz
vt. arg. extra de
offi. le. nouit. ff.
ō of. pſi. l. iij. ff.
de iurisdic. om
iudi. l. vlti. ff. de
offi. procō. t le.
l. ij. de h plenius

a phibeē. nā q̄ ordiare ñ pote
rit: quō iudicabit: nullaten⁹
b pculdubio iudicabit: aut iu
dicare poterit. Itē ex conci.
Fmeldensi. De eo dem.
Mdñic⁹ dieb⁹ vl̄ festis
pbr̄i anteq̄ missas celebr̄et:
plebē incrogēt: si alic⁹ paro
chian⁹ i eccia sit: q̄ ꝓbo ꝓtēp
tu plbr̄o missā ibi velit audi
re quē si iuenerit statī ab ec/
clesia abijciāt t ad suā paro/
chiā redire cōpellāt. Itē ex
Null⁹ p. nauatē. De eo.
plbr̄ aut dyacon⁹ alte/
ri⁹ plebanū: nisi i itinere fue
rit vl̄ placitum habuerit: ad
missā recipe audeat. Itez ex
pci. antiocheno. Ad ordina/
tiōez clicoꝝ vl̄ eccīaꝝ alteri⁹
epi nīj ab eodē inuitat⁹ ñ ac
c Vllū epm cedat epūs.
audere debere ex alia
pūcia ad aliā trāsitū facere
t ordiare aliq̄s i eccīa aut p/
ferre ad sacr̄ misteriū. nec ab
alijs illuc trahat epūs: nisi fo
rte p lr̄as rogat⁹ abierit: ñ solū
a metropolitāo: ß t ab his q̄
cū eo sūt oīb⁹ ipi⁹ puicie epi⁹
Ꝏ si nll⁹ iuitāte inordiate
supueīat epūs: t aliq̄s vl̄ ordia
repūsperit vl̄ q̄slibz illi eccie
cōpetētes q̄ ad se mime pti/
d nēt vsurpar̄ tētauerit: vacua
q̄dē t ianua erūt oīa q̄ gesse/
rit: ipe ꝏo h⁹ idiscipliati aus⁹
t irrōnabil̄ cepti dignas cās
expēdat: tāq̄ depositꝰ a sctā
synodo t ꝑ hmōi pūptōez
iā p̄dānat. Itē ex eodē. Ad
ordiatiōez eccīe: q̄ sibi cōmis
sa ñ fuerit: mime accedat epūs
e Piscopū ñ debere i ali
enā irruere ciuitatez: q̄
illi ꝓbar̄ ñ eē sbiecta: neq̄ in
regiōez q̄ ad eius curā mime
noscit ptiere ad aliq̄d ordi/
nādū neq̄ plbr̄os aut dyaco
nos ꝓstituere ad alios epos
ptinētes: nisi forte cū volūta
f te t testionio p̄rie regionis
epi. Ꝏ si q̄spiā hoc tale
q̄d facere voluerit: irrite q̄dē
erit tal̄ ordiatio: t sup his ēt
q̄ male vsurpauerit: a syno/
do arguat. nā si ordiare ñ po
tuerit: nll̄aten⁹ ad alios ptinē
tē iudicar̄ pūat. Itē ex syno
do ꝓstātinopolitana. Mō ac/
cedāt epi ad eccīas: q̄ sūt ex
g Piscopi eoꝝ dioceſim
q̄ ex suā dioceſiz sūt ad
eccīas q̄ ex tm̄ios eoꝝ sc̄ñ ac
cedāt: neq̄ ꝓsūdāt t pmisce/
ant eccīas fz regl̄as statutas
alexādrie q̄dē epi ea q̄ sūt in
egypto tm̄mō gubnēt. oriēta
les āt epi soli⁹ oriēt⁹ curā ge/
rāt: tñ tuat⁹ hōrib⁹ p̄mat⁹ ec/
clie anthiocene: q̄ i rgul̄ nice
ne synodi cōtinēt: ß t asiane
dioceſis epi t ea q̄ sūt i asia: t
q̄ ad asianā tm̄mō dioceſiz p/
tinēt: gubnēt: pōti aūt epi pō
tine tm̄mō dioceſis hēant cu
rā. thraciexo ipi⁹ tm̄mō thra
h On cie. Itē. De eodē
Inuitati epi vltra dioce/
siz accedere ñ dñt sup ordinā
dis aliq̄b⁹ vl̄ q̄buscūq̄ dispo
nēdis eccl̄iasticis cāis: fuata
regl̄a q̄ suprascpta ē ō vnq̄q̄
dioceſi: manifestū nāq̄ ē: q̄ p
singl̄as q̄sq̄ pūcias pūcia
lis synod⁹ admīstrare et gu/
bernare oīa debeat: fm ea q̄
sūt i nicena synodo diffinita.
His aūctib⁹ phibēē q̄libet
epi clicos alteri⁹ ordiare. Sz
q̄rit si ptingat eos aliq̄b⁹ sa
cros ordines distribuere: an
ordiati ab epis suis in pr̄ijs
ordinib⁹ recipi pñt? De bis
ita scribit vrban⁹ papa hugo
ni lugdunēsi archie. Clerici
epo alteri⁹ parochie ordiati
a pr̄io epo in suis ordinib⁹
i Lgdunēsis recipi pñt
parochie clericos q̄s ꝓ
statuta canonū ab alteri⁹ pa
rochie epis ordiatos l̄rax tu
arū significatiōe mōstrasti:
cū graduū suoꝝ hōze recipe
religōis tue p:udētia poterit
si eos alias caronice et sine
pūitate aliq̄ ordiatos ꝓstiterit
si tñ eoꝝ pbabilēvitā id idul
gētie pspexer̄ pmererit: legi
m⁹ q̄ppe scm epiphaniū epm
ex dioceſi sctī iobis chrysosto
k mi q̄sdā clericos ordiasse: qō
dixi extra de of/
fi. le. nouit.

f Et testio/
nio. iunctā h te/
stimonium suffi
cit isti. vt nō ire
rū examinet ab
illo epo. arg. q̄
sic. xix. q. ij. due.
xlvij. dist. de pe/
tro. t. xvj. q. vij
siquis episcopo
rum. sicut tuto/
ri dato in testa/
mēto sufficit te/
stimoniū parr̄.
vt insti. de satisf/
da. tu. §. j. ar. j.
lxxiij. di. sāctissi
mo. sed ibi ō col
locando i eccle/
sia scda. Itē nō
quid sufficiunt
lre archidiaco/
ni. non. vt eē de
offi. archidi. si/
gnificasti. io. ſz
h verū ē vbi nō
est cōsuetudo p/
scripta. ix. q. iij.
conquestus. In
mōacho ꝓo suf/
ficit cōsensus in/
ordinatiōe. nisi
monasteriuz. sit
exēptū. fm. h. b

g Piscopi. g
dioceſiz. i.
prouinciaz siue
regionem. sic e/
contra nomē re
gionis p dioce/
si ponitur. ē. c.
sic t. j. proxima.
q. per singulas
valet hoc consi/
derare ad istru/
menta t diuisio
nes puinciarū.

h On inuita h
ri.

i Lgdunen i
sis. pote/
rit. ar. q̄ sequēs
ratihabitio con
firmat q̄ ꝓio
fuit inutile. vt
lxiij. di. salonita
ne t xvj q j c. vl

k Ꝏ sanctus
vir. sic. ē. xxxvij
di. qui de mensa
vij. q. j. omnis.
Sed nonne iste
episcopus deli/
quit ordinando
clericos alteri⁹.
quō ergo scīm

fuit omissis mult⁹ solutiõib⁹ dic q excusaꝝ iõ.q: vtiliter gessit.ꝛ qz credebat hoc iohãi placere.sic nõ facit furtum q̃ credit h̃ placere dño.vt insti.de obli.q̃ ex delic.nasc.§.j. a dispensatio canonis sed nõ ꝓmittere tur si simoniace fuissent ordinati j.q.j.erga de penitentialib⁹ non est dubiũ qz hoc põt q̃li bet sacerdos.vt. xxvj.q. vij.tpa pentudinis.

b QVod ãt me/tropo/litan⁹ epo inconsulto nõ ꝑ tudicare clericos suos.nisi ī casibus specialibus.s.qñ cã ꝑ appellationẽ deferꝫ ad ipz vt.j. e.ꝙ questus vel nisi cã sit inẽ epm ꝛ clericum. vt.xj.q.j.si clericus/ Jtẽ cũ dissenrio ẽ de electione epi.vt.lxiij. di.c.vlti.h̃ vero ñ tenet hodie ꝑ id qđ est exẽ ō elec.qz ꝓpt/ Jtez cũ suffraganeus ẽ negligẽs. vt.j. e.cũ sim⁹/ Jrem omia male acta põt punire ꝛ retractare. vt.xx/vj.q.v.quicũq; ꝛ.xij.di. de his. Jtẽ si de ꝙsuetudine aliq̃d obtinuit aut si epus decessit vt.j.e.ꝙ/ quest⁹. Aliter ō specialiꝫ nego/ cijs epatuum se nõ põt metropolitan⁹ intromittere/ Sed cõmunia negocia que nõ magz ꝓtinẽt ad vnũ qs ad alium.sed ad statũ tot⁹ puincie.vt cõgregare synodũ examinare episcopũ ꝛ ordinare hoc ꝓtest.non tamẽ sine consilio aliorũ epoꝝ.vt j.e.c.j.ij.ꝛ.iij.ꝛ.iiij.ꝛ.v.

c PEr singulas cognoscere.id est reuereri.i. diligere.vt ibi nõ noui vos. d Agere.quod ad statum cõmunẽ ꝓtinet.vt.j.e.archiepis.sic.§. lxxx.di.nõ

e PEr singlas.si.ij.q.vij.metropolitanũ. (debere. f Totius.hic videt q archieps est iudex ordi narius tot⁹ puincie.nã hz ꝑcurationẽ ꝛ visitati/onẽ tot⁹ diocesis.vt exẽ de p̃script.cũ ex officij.ꝛ quia sctũs vir oĩno non fecisset:si ei detrimẽtũ foze ppenderet.

a q̃s igit recipiẽdos moderatio tua arbitrata fuerit: ĩuncta satisfactiõis grã ꝓpter ecclesiã quã offenderũt cognita pnia miserationis intuitu in suo q̃z honoze recipies:salua tñ in oĩb⁹ sctoꝝ canonum disciplina. Questio. III.

b QVod ãt archieps clericos sui suffraganei illo incõsulto dãnare valeat vel absouere: sic videt posse ꝓbari:sic tot⁹ eccl'ie epatus in ptãte sunt epi: sic ꝛ eccl'ie tot⁹ archiepat⁹ ad diocesiz pertinẽt archiepi. vocãt enĩ epi a metropolitano ī pte sollicitudis nõ in plenitudie ptãt⁹ sic q̃ppe vices suas eis ipartitur: vt ptãtẽ suã sibi nõ adimat: vñ ꝛ sine ei⁹ ꝙsilio nihil eis agere licet. Sicut ī cõcilio martini pape legit. Nec epi sine metropolitani ꝑsũ nec ille sine eoꝝ consensu alic Per sin/q̃d agere debẽt. gulas puincias opoꝛtz epos cognoscere metropolitanũ suũ:ꝛ ipm primat⁹ curã o suscipe.nihil ãt oportet agere reliq̃s epos ꝓter eũ:sm q̃ anticꝫ⁹ a ꝓb⁹ nr̃is ꝙstitutũ in canone ꝓtinet. ꝓter qđ ꝛ metropolitan⁹ nihil ꝑsũptiue assumat absq̃ ꝙsilio ceteroꝝ epoꝝ. Ytẽ ex pci.anthioceno. Sine metropolitani cõsensu extra suam diocesim e PEr sin/ nihil agat epos. gulas prouincias epos singlos scire opoꝛtz epm metropolitanũ q̃ pest curã ꝛ sollicitudinẽ totius puincie susc episse: ꝓpt qđ ad metropolitanã ciuitatez ab his q̃ cãs hñt occurraꝝ.q̃propt placuit eũ ꝛ honore ꝓcellere ꝛ nihil vltra sine ipo reliquos epos agere sm antiquũ patrũ nostroꝝ canonẽ:nisi hoc tñ qđ vnicuiq⁹ eccl'ie p suaz diocesim cõpetit. vnũquẽq; enim oportet epm hr̃e sue diocesis ptãtem: vt regat ꝛ gubernet f sm cõpetentẽ singul' reuerẽtiã:ꝛ puidentiã gerat omis regionis:q̃ sub ipi⁹ est ciuitate: ita vt ordinare ei plbros ꝛ diaconos pbabili iudicio liceat ꝛ de singul' ipsi⁹ regionis causis cũ moderatione ꝛ pondere disceptare: vltra ãt nihil agere pmittaꝫ citra metropolitani: epi ꝙscìam: nec metropolitan⁹ sine ceteroꝝ aliq̃d gerat ꝙsilio sacerdotũ nisi forte ipi iconomos in ecclesia sua ordiare ꝓtẽpserint Vnde in synodo .vij. legit. Metropolitan⁹ cõstituat iconomos: q̃s epus habere ne h QVm sim⁹ de/ glexerit, bitozes omes sacras regulas custodire:ꝛ eã que dicit in vnaquez eccl'ia iconomos esse debere:modis oĩb⁹ inuiolabilem cõseruare de/ qđ dicit.h.verũ est.vt extra de offi.ordi. pastoralis.

g Singulis.põt ergo anathematizare aliquẽ in/cõsulto metropolitano.imo ꝛ quilibet sacerdos insciso suo epo. vt exẽ de offi.ordi.cũ ab eccl'iarũ.nec tenet qđ legit.xj.q. iij.nemo episcoporum.

Vm simus.iconomos. Jconomus dicit cui res ecclesie gubernanda mandatur.vt.C.de sacrosanctis ecclesijs.iubemus. i Jconomos.q̃ clericus erit h ꝛ de ꝓprio clero debz esse.lxxxix.di.q:.ꝛ.xvj.q. vij.in nona actione.de h̃ notaui.xvj.q.vij.quoniam.

a ¶ Epis.er/go sicut supiozes inferiozū. sic in/feriozes supioz supplēt defectū vt ex de ꝯcess.p/ben.z ec.nō va/can.nulla. z.lx/xix.di. volumꝰ

b ¶ Probatur corinthiū.z in ꝟ suppleuit negli/gētiā apollinis. vt.j.c.c.vlti.

c Aluo. debz ꝺns ius suuz ꝓtestari ne fiat ei ꝓiudicium. sic

1.Cor.5 xxviij.di. dyaco/ni.z.viij.q.j.pō/tifices.ff.ꝺ.mo/

2 Coz.5 pig. vel hypo/thol. si debitoꝛ.ꝟ/si in venditione

d ¶ Instantia id est pētia.

e ¶ Aliquozū. scz epozum.

f ¶ Causas. s. crimiales. vt.iij q.viij. suggero/. z no. q cū cā est inē clericū z epi/scopū. q metro/politanꝰ in synodo cōuociali tractabit cām. xj.q.j. si clericꝰ. nisi velis dicere q hodie solꝰ me/tropolitanꝰ ob/tinet vicē synodi q̄rū ad istud xviij.di.c.j.z.x. q.iij.qz de ꝟ di/xi.vj.q.ij.epūs.

g Archiepūs. ꝟ capitulū expōit ꝓmissa.

h Jaūt.ino. bedieſ. Dic habemꝰ q metropolitanꝰ pōt coerceri a suffraganeis. sic.ꝟ.e. saluo. in fi. sic lx iij.di. salonitane Sed q̄re subditi pūt eū coerce/re. R. rephendere pūt ex chari/tate. ij.q.vij. pſumūt. z.c. securi. Iste aūt qui defert querelaz ad metropolitanuz sine appellatiōe bemus. Et siquidē vnuſq̄sq; metropolitanus in sua eccle sia cōstituerit iconomum: be ne vtiq; est. sinautē ex aucto ritate ꝓpria cōstantinopolita/a neos epūs licentia est ꝓponē di icomos in eius ecclesia. si militer et metropolitanis si episcopi qui sub eis sunt nō satagerint iconomos statue/re in suis ecclesijs. idipm au/tem seruandū est etiā in mo/b nasterijs. Probatur illud idem exemplo apostoli q̄ fo/r nicatozem cozinthiū impeni tentem sathane tradidit. po/stea penitentē ecclesie recon/ciliauit. hoc enī scribens co/rinthijs in prima et secunda epistola: vt excommunicato nō cōmunicarēt: z reconcilia to socio charitate copularen tur. Sed cōtra ꝓbat auctoritate multozū. Sit enī egi/nus papa. Metropolitanus sine cōsensu episcopoꝝ vel presentia alicuius eozum non audiat causas.

c Saluo in oībus roma/ne ecclesie priuilegio nullus metropolitanꝰ absq; cetero/rū omniū cōprouincialiū epi/d scopoꝝ instantia aliq̄rū au/f diat causas: qz irrite erūt aliter acte: q̄ in ꝓspectu eozum omniū ventilate. z ipe si fecerit: coerceaē a fratribꝰ. Item anicius papa. De eodem.

g Archiepiscopꝰ nihil de epoz causis aut alijs cōibus iuxta statuta apl'oz̄ absq; cunctoz illoz agat cō/silio: nec illi assumāt nisi q̄n/tū ad suas ptinet parochias sine suo consensu: qm̄ tali cō cordia gaudet altissimꝰ z glo riaē in mēbris suis. Idem.

h Jaūt aliqs De eodē. metropolitanoz infla/tus fuerit: z sine oīum cōpro uincialiuz pūtia vel consilio episcopozum vel causas eoz aut alias causas: nisi eas tm̄ que ad propriā suaz ptinent parochiaz agere: aut grauare eos voluerit: ab omnibus districte corrigaē: ne talia de inceps presumere audeat.

¶ Si vo incorrigibil' eisq; in obediens apparuerit ad hāc apostolicā sedē: cui oīum epi scopoꝝ iudicia referri ꝑce/pta sunt eius cōtumacia refe ratur: vt vindicta de eo fiat: z ceteri de eo timorē habeāt.

i Item calixtꝰ papa. De eodē

i Nullus primas nullus metropolitanꝰ diocesa ni ecclesiā vel parochiaz aut aliquē de eius parochia pſu mat excōmunicare vl' iudica

k re aliquidue agere absq; eiꝰ ꝓsilio vl' iudicio. ſz hoc obſ/uet q̄ō ab apl'is ac pr̄ibus et

l ꝓcessoribꝰ nostris est statu/tum z a nobis confirmatuz: id est siq̄s metropolitanꝰ epi scopꝰ: nisi quod ad suā solū/modo propriam ptinet paro/chiam sine consilio z volūta te omniū cōprouincialiū epi/scopoꝝ extra agere aliquid tentauerit: gradꝰ sui ꝑiculo quidē subiacebit: z q̄ egerit irritū erit z vacuū. sed q̄cq̄d de cōprouincialiū episcopoꝝ causis eozumq; ecclesiarū et clericozum atq; secularium ne/cessitatibus agere aut dispo/nere necesse fuerit: hoc cōmu ni consensu comprouinciali/um agatur pontificum nō a/liquo dominatiōis fastu: sed humili atq; concordi admi/nistratiōe: sicut domin' ait: non veni ministrari sed mini strare. Et alibi: qui maior est vestrum erit minister vester. similiter z ipsi comprouincia les episcopi cuncta eius con silio: nisi quantū ad parochi as ptinet propias agant iu/xta sanctoz̄ constituta pa/trū: vt vno aīo vno oze cō/corditer sctā glorificeē trini/tas in secula. Item nicolaꝰ pa pa rodulpho bituricensi ar/chiepiscopo. In suffraganei parochia nihil absq; eiꝰ consilio metropolitanus agat.

patiaē dispendi um litis. arg. in auē. coll'. iij. ō de fen. ciuita. circa mediū. ꝟ. nō habente. in fi. hoc tō. quia traxit aduersariū suuz ad alienum iudicem. vt.pj. q.j. inolita.

i Nullus pri maſ. aliqm Licet nō possit iudicare ō eccīa suffraganei. pōt tū ō eo iudicare. pj. q.j. si clerici cus. Et sic fallit illa regula/. Si vinco vincentez te. multo fortius vinco te. ff. de iuer. z tēp. pre. ō accessiōib; ꝟ. j. Jtē fallit. ff. qui po. i pig. h. clau diꝰ. z libertꝰ li/berti mei nō estmeꝰ libertus. vt .ff. de ꝓ. sig. mo/destinꝰ. z nō oēs q̄ sunt cū sozore mea. sozoze mee ſt. lxxxj. di. legiē

k ¶ Aliquidue ꝙ nec absoluere pōt excōicatū a suffraganeo suo exē de sen. ex. per tuas/eps tū ab/soluere pt excōi/catū ab archidi acono. q archi/diaconus est vi carius episcopi. vt extra de offi. archidia. c.j. ſz epiſcopꝰ non est archiepi vicari/us. q̄d de ꝟ iurſ sit. dixi. xxv. di/stinc. plectis.

l ¶ Jrritus. i. irritandū. si di/cas q hz iurisdi ctionē ordinari am ꝓuincie. sed si ster ꝓprie erit hic ar. q metro/politanꝰ nō ha/bet iurisdictiōez ordinariā totiꝰ ꝓuincie. q̄d iurſ sit. de hoc nota ꝓ supra. c. ij.

Mat.20

Mat.23

a QOnquestus ē. archiepc̄s. Nic ptz q archiepi sub/sunt primatibꝫ ꝛ pr̄iarchis. vt. xxj. di. c. j. ꝛ. lxv. dist. de psona. xvij. di. multis. b CProuocauerint. Nic ptz q nec archiepc̄s nec primas pōt cognoscere ō causis subditoꝝ epoꝝ. nisi q appellationez deuoluant ad ip̄m. xj. q. j. p uenit. ꝛ ex̄ de of. le. cū nō ignores

c QOnquest⁹ est apostola tui nr̄o frat̄ nr̄ sigedo/dus archiepc̄s narbonensis q̄ clericos suos eo inuito ad iudiciū tuū venire cōpellas: ꝛ de reb⁹ ad eccl'iam suā pti/nētib⁹ eo inconsulto q̄si iure patriarchatus tui disponas. cū hoc nec antiq̄tas: cui sc̄ti p̄res sanxerūt reuerētiā: habeat: ꝛ auctoritas sc̄ōrū canonuz penit⁹ interdicat: nisi forte p causis q̄ apud se ēmi nari nō p̄n̄t: ad te q̄s ad p̄ri b archā suū ꝓuocauerit̄ p ap/pellatiōes: vel si ep̄s su⁹ de/cesserit res eccl'ie sue iudicio c tuo dispēsare voluerit. ꝓmates enī vel p̄riarchas nihil p̄ uilegij hr̄e p ceter̄ epīs: nisi d q̄ntū sacri canōes ꝓcedūt: et e psca ꝓsuetudo ill'ātiq⁹ cōtu/lit: diffinimus: ita vt ēm nicenas r̄g̃las sua p̄uilegia suēt eccl'esijs p̄terq̄ si aplica sedes aliquā eccl'iā vl' ip̄i⁹ rectorē q̄ f libz spāli p̄uilegio decreuerit honorare Ite Beda sup apo g caly. ꝛ ag̃lo eccl'ie ephesi scri/

h EPiscopo be. De eo. scribit iohānes de cui⁹ manu pctā subditoꝝ redr̄it. nec sine ei⁹ consilio subditos iudicare debeat. Sola enī ro mana eccl'ia sua auc̄te valet iudicare de oīb⁹: ea v̄o nulli iudicare p̄mittit. Ni nicolaus papa. Apostolice sedis iudiciū a nemine est retractā i dum. PAtet ꝓfecto se/dis ap̄lice: cui⁹ auctori tate mai⁹ nō est iudiciū a ne/mine foze retractandū: nec̄q k cuiq̄ de ei⁹ liceat iudicare iu l dicio: iuxta q̄ō inocēti⁹ papa ruffo ꝛ ceteris ep̄is p thessa/liā ꝓstitut⁹ scribēs ait: nemo vnq̄ ap̄lico culmini de cui⁹ iudicio non licet retractari: m man⁹ obuias audac̄ intulit nemo in hoc rebellis extitit: nisi q̄ de se voluit iudicari. ꝛ beat⁹ papa gelasi⁹ nec de ei⁹ iudicio. l. romane eccl'esie ca/nones vnq̄ preceperunt iu/dicari: sniamq̄ illi⁹ cōstitu/erūt nō oportere dissolui: cu/ius poti⁹ seq̄nda decreta mā dauerūt. Ite anastasi⁹ p̄riar cha pape felici. Ab aliis dānatos vel excōicatos aposto n lica soluit auctoritas. Vit sp ap̄lice sedis vr̄e licēria iuste dānatos l' excōi catos potestatiue sua auc̄te restitueret ꝛ sua oīa eis redde re: ꝛ illos q̄ eos ꝓdēnauerūt aut excōicauer̄t. ap̄lico pūire p̄uilegio: sic ēt nr̄is ꝛ anteri/oz⁹ nouim⁹ factū tpi⁹ Ite o Artiq̄s regul' De eodē sācitū ē: vt q̄cq̄ q̄uis i remot⁹ aut ī longinq̄ posit⁹ puicijs sup eoz̄q̄rel' aut accu satiōib⁹ agerē: in pus tractā dū l' accipiēdū eēt: q̄ ad noti cia alme sedis vr̄e eēt ꝓductū naz h⁹ auc̄te iuxta q̄ fuisset faciēdū: pnūciatio ifirmare tur aut firmaret. Ite inocē. Prima sedes nullius iudi/cio subiacet. QEmo iu/dicabit p̄mam sedez iu sticiaz temperare desiderātē nil attentaretur ante sentēt̄iā pape. ē. dis. xvij. multis p QEmo. nisi fe alicuius iudicio submittat. vt. ij. q. xvij. nos. simile et in causa heresis. xl. distinc. si pa. et cum submittit se confessori suo teneatur ei pare/re. et ligabit eum sententia illius. Argu. contra. est q̄ dicitur de dedicatione ecclesiarum. extra de peniten. et remissione. quod autem. Item cum papa peccat.

c. di. contra morem. hoc prosecutus sum. ē. distin. viij. frustra. f CSpeciali. ergo papa in totum potest auferre priuilegium vni ecclesie ꝛ alij cōcedere. vt. xvj. q. j. frater noster. g CEt angelo. Nec sunt verba iohānis in apoca. ꝛ debent esse initium capituli.

h EPiscopo. hec sunt verba bede.

i PAtet. Ab hoc loco vsq̄ in finem a/gitur de excellē/tia pape. ꝛ om/nia c. quasi idez dicunt.

k CIndicare. nam talis cri/men sacrilegij ī/currit. xvij. q. iij. §. qui autem.

l CInnocen/tius. familiaris est hec probatio q̄ vnus papa i/ducit alium in testem. sed hoc ideo. quia ō ipo/rum testimonio non est dubitan/dum. sicut domi/nus mala sodo/me per angelos probauit. ij. q. j. deus.

m CIntulit. q̄ manus itulit p/posito vel q̄ con/tumax est erga ducem vel p̄esi/dem. capite pu/nitur. ff. de re mi/lita. l. omne. §. j. et. ij. irreuerens miles et contu/melia parentis capite punitur. lxxxvj. distinct. non sat⁹. in fine.

n Vit iuste. ꝛ iuste. xxx/v. q. ix. gregorius.

o Artiq̄s. vt qui eq̄d id est vt si appel/latur romam. vl' a remotis vel a vicinis partib⁹.

potest ei⁹ peccatū etiā ecclie denunciari fm admonitionē euangelij.vt.ē.ij.q.j si peccauerit. ℌ determinaui.xl.di.si papa.

a ¶ Neqs ab oñi clero. ar.q concilijs non potest papā iudicare.vt ex de elec. significasti.vnō si totus mūdus sententiaret i aliquo negocio papam.videtur q sententie pape standū esset. vt.xxiij. que.j. hec est fides. ar. contra qz ozbis maioz est vrbe. vt.xciij.dist. le/gimus.

b ¶ Liozū formidinem. Dat.16 imo sine venia debet puniri.sicut diabol⁹ qui maximus comparatione aliorum creatus est vi.j.de pe. dis.v principium.

c ¶ Replica/bo.hoc est dicere cū ipse sit maioz omnib⁹ gratius punit ibi si peccat. xj.q. iij. precipue.

d ¶ Sanctozū id est in sanctis conciliis confirmantur.

e ¶ Prophetam.esaiam.

f ¶ Si hec humiliatur. de arca federis loquitur ꝓpheta.quā iudei ferebāt ad bella.

g ¶ Acta corrūpunt.supra vj.q.j. ex meritō deteriozes.

h ¶ Psi sunt canones.sicut imperator ē lex animata in terris.vt in aut. de consulibus in fi⁹. collā. üij.

a neqs enī ab augusto.neqs ab oñi clero neqs a regib⁹ neqs a pplo iudex iudicat. ¶ Item symmachus. De eodem.

b ¶ Lioz hoīm cās deus voluit p hoīes termīari:sed sedis isti⁹ psulez suo sine questione refuauit arbitrio.voluit beati petri apostoli succesſozes celo tm̄ debere innocentiaz ꝛ subtilissimi discussozis indagini inuiolatā habere⁹sciam. Nolite estimare eas aīas inq̄sitiōis nō hre formidinē q̄s de⁹ p̄ ceteris suo refuauit examini:nō hz apud illū reus de allegationis nitoze subsidium: qñ ipoz factoruz vtiq⁹ eo.teste q̄ iudice dicas:fortitan omniū aniaz tal erat ī illa discepta/

c tione cōditio. replicabo vni dictū est.Tu es petr⁹ ꝛ super hāc petrā edificabo ecclesiā meā.ꝛ q̄cūq; soluer⁹ sup terrā erūt soluta ꝛ ī celo.Et rursum ptz sctoz voce pontificū dignitatē sedis ei⁹ factaz toto ozbe venerabilē:dū illi q̄c q̄d fideliū est:vbiq; submititur: dū toti⁹ corpis caput esse designat. de hac mihi p

d ꝓpham dictum videt.Si hec humiliat:ad cui⁹ fugiet⁹ auxiliū:ꝛ vbi relinq̄tis gloriaz vrām. ¶ tē antherius papa.

e ¶ Acta sub/ditoz iudicanē a nob. nra vero a dño iudicant de/teriozes sunt q̄ vitā moresq; bonoz corrūpūt:his q̄ substantias alioz p̄diaq; diripiunt. ¶ tē gelasius papa. De

f ¶ Psi sunt cano nes:q̄ appellatiōes totius ecclesie ad hui⁹ sctē sedis examē voluerūt deferre. ab ipa vero nusq̄ prorsus appellare debere sanxerūt: ac per hoc illā de tota ecīa iudicare:ipam ad nullius cōmeare iudiciū. nec de ei⁹ vnq̄ prece perūt iudicio iudicari.sentētiaq; ei⁹ q̄stituerūt ñ oportere dissolui:cui⁹ poti⁹ sequenda decreta mā dauerunt. ¶ dez

g ¶ Oīb⁹ epīs. De eodē. ¶ Uncta p mundū nouit ecclia:q̄ sacrosctā romana ecclesia fas de oīb⁹ hēat iudicā di neqs cuiq̄ de ei⁹ liceat iudicare iudicō.siqdē ad illā de q̄ libet mūdi parte appellandū

k est:ab illa aūt nēo est appellare pmissus:sed nec illa pterimus:q̄ aplica sedes sine vlla synodo p̄cedēte ꝛ soluēdi q̄s synodus iniq̄ damnauerat:ꝛ dānādi nlla existēte synodo q̄s oportuit habuit facultatē ꝛ hoc nimirū p suo pncipatu quē beat⁹ apls petr⁹ dñi voce ꝛ tenuit sp ꝛ tenebit. ¶ dem epīs p dardaniā cōstitutis.

h ¶ Uncta p mūdum nouit ecclia:qñ q̄rūlibet sententijs ligata pontificū sedes/ bti petri apli ius hēat resoluēdi:vtpote q̄ de oīi ecclia fas hēat iudicādi ꝛ cetera.

i ¶ tez sixt⁹ papa hispanozum ¶ Rēs (epis. De eodē. q̄s timoze terreno iniuste dānast⁹:scitote a nob iuste esse restitutos:q̄b⁹ ex apli ca auctē bti petri oia q̄ eis ablata sūt integerrime reddi p̄cipim⁹:si nō vult⁹ ꝛ vos ꝛ pncipes vri a collegio nro et a mēbris ei⁹ eccle separi. ¶ tē stephan⁹ epūs gualberto pri/arche. Cuiuslibet ecclie de

l ricos papa valet ordinare.

m ¶ Unc vero iterato tibi scribim⁹ nolētes alicuius eccīe p̄uilegiū ifringere: licet aplica p̄rogatiua possum⁹ de q̄libet eccīa clericū ordinare.desine iā cuiuspiā ze/lo cumēsis eccie antistitē ꝓtelare:q: si ꝓtelauer⁹:ꝛ eū cōsecrare iā totiēs monit⁹ ñ maturauer⁹:pculdubio ad nos

n veniēs ꝓsecrat⁹ abibit. ¶ tez nicolaus papa michaeli i m/

o ¶ Peratori. De eodem. ¶ Er principale igit apostoloz petri ꝛ pauli dexteraz quā supra exposuim⁹ et ptātē ꝛ ius habem⁹ nō solū i mona

i go a lega/to appellatur. extra ō sen. ꝛ re iudi.c.vlti. ꝛ extra de offi. lega. licet. Sed nunquid a laico appellatur ad papam.non nisi in his que spectāt ad iurisdictionē ecclesie vt extra de ap.si duob.

k ¶ Appellandum nemo.a p̄ncipe enim ꝛ a senatu appellari non valet.vt.ff. a quibus appel. non licet.l.j.

¶ Rares.

l ¶ Unc to.p uilegium. m Rescriptū apli cū sic interpta/beris.vt nulli afferat p̄iudiciuz. vt ex de ꝓsue.cū oliz.i fi. lxiij. di. quāto. sic. xcix. di. ecce.C. de e/man. nec anus.

o ¶ Er pncipalē.ħ.c.ē ē.j. q.j.c. ante/peculi. p⁹ p̄ici.

n ¶ Ad nos. Sicut papa p̄uat aliquē cleri/co suo. eadē rōe pōt imperator alīquē p̄uare seruo suo. C. p q̄dus causis fui p merito liberta. accipi.l.j. ¶ tē alicui pōt rē suā auferre.vt.C.ō q̄dri. p̄e.bene.similit auferre pōt papa beneficium. xix.di.in memoriā.vt extra ō offi.lega. dilectus ꝛ extra de cōcess. p̄bē. ecclie.nō vacantia. quia epūs copum deponere. ¶ z nūquid omnes. non. quia sic vniuersalē ecclesiaz turbaret. quod esse nō debet. j. questi. vij. ꝛ si illa.

a Sed aliud negligentes. Magister dicit q̃ ẽpiscopo negligẽs est plan⁹ in corrigendo sine omni admonitione auferẽt ei iudiciũ vel iurisdictio. sic. ff. c. cum simus. sic extra de accusa. sicut olim. Et ex eo q̃ ñ vult iudex procedere. videt q̃ statim expirauit sua potestas vt ex de offi. de. le. cũ sup. t. C. ō appel. ex eo. C. ō offi. pfec. oriẽ. si. quos. t ex ō fo. cõpe. ex trãsmissa. ar. ℈. ff. c. nũc ℞o. t ex de stamo. in singulis.

b Quidã laicus. De prima q̃stiõe. Lex diocesana constituit in recipiẽdo vel cathedratico vel tertiaz p̃tem decimarum vel q̃rã vel hoc spiritum. Lex iurisdictiõis cõstituit in pferendo. põt enĩ pferre sẽtẽcia. coercere delicta. de cãis cognoscere. Q̃q̃ lex diocesana cõphendit etiã legẽ iurisdictiõis vt ex de pscrip. auditis. Quãtũ ad legẽ iurisdictionis subsunt epõ t eccl̃esie et monasteria oia. xvij. q. ij. ℔ tm. monasteria cognouim⁹. t. xvj q. j. interdicim⁹ q̃ntũ ad legẽ diocesanam sole seculares. vt. ℈. c. ō his. t. c. antiq̃s. xij. q. ij. statuimus. sed regulares ecclie vt monasteria non. vt hic. c. j. t. xvj. q. j. cũ p vtilitate. et. xviij. q. ij. q̃s sit necessariũ. ca thedraticuz enĩ nõ soluũt. ℈. e. q. iij. inter cetera. nec partẽ decimarum. xvj. q. j. cũ p vtilitate. q̃sti. t. c. decimas. nec epm ad missas publicas recipiũt. xviij. q. ij. dudũ liminoso. p̃stant tn̄ seruitiũ epõ vel ex pria institutiõe. vt. xviij. q. ij. cleutheriusz. vel etiã rõne visitationis. vt ex de pscrip. cũ ex officij. vel q̃ debeẽ ex p̃suetudine. vt. xviij q. ij. seruitiũ. Capelle vero monachoz subsunt epõ q̃n tũ ad vtrãq̃ legẽ. xvj. q. ij. sane. t ex de priui. cũ t plãtare. ℔. j. in ecclesijs. nisi pleno iure fuerint monasterijs collate. sed de hoc dicemus. xvj. q. ij. in principio.

chos verũ etiã in q̃slibet clericos de quacũq̃ dioceſi cuz necesse fuerit ad nos conuocare: atq̃ ecclĩastic⁹ exigentibus oportunitatib⁹ inuitabit re. Sed aliud ẽ q̃ ō ex temeritate assumit̃ p̃sumptionis. aliud q̃ ō ex necessitate geritꝰ charitatis: cũ suffraganei archiep̃oꝝ subditis suis ad malũ fauere ceperit: atq̃ circa eoz̃ correctões negligentes extiterit. tũc licet metropolitanis p̃ter illoz̃ volũtatẽ t ligãdos dãnare t recõciliandos absoluere. Cũ ꝫ episcopi zelo diuine charitatis accensi bonos ℣bo t exemplo edificãt: t malozũ vicia aspera increpatiõe redarguunt: absq̃ taliũ p̃silio non licet metropolitanis in eozũ parochia aliq̃d agere vel disponere. Ad̃ in fine capituli martini pape nõ simplicit̃ dictum est: nihil agat sed cum determinatiõe nil p̃sumptiue assumat absq̃ eoz̃ cõsilio vt viciũ p̃sumptiõis videat improbatũ non officiũ charitatis. Sic t ap̃ls: q̃ corinthios vidit negligẽtes circa correctionẽ fornicatoris: suaũcte illũ dãnauit: iohãnes vero q̃ epm ephesiozũ vidit paratum ad corrigẽda vicia subditoz̃ sine ei⁹ auctoritate illos corrigere noluit. sed illũ tm̃ de eoz̃ correctione admonuit. Causa x.

Si ex laicis. sub monasterij. i. q̃si ibi velit monasteriũ construere. ō Vbi p̃gregatio. sed q̃t homines faciũt collegiũ monachoz̃um. Rñdeo. duo vel tres. vt ex de elec. c. j. fm leges tres. ff. de ℣. sig. neraci us. sed. x. hoies faciũt pplm. vt. x. q. iij. vnio. ff. vi. borap. l. ꝓz. ℔. j. t. x. oues gregẽ licet q̃ttuoz vel q̃nq̃ pozci gregẽ faciant. ff. de abigeis oues. ſz duo nõ faciũt famulitiã. vt. ff. ō ℣. sig. si derelictio in fine.

b Quidã laic⁹ basilicam a se factam a dioceſana lege segregare q̃rit. Epiſcopus eccleſiam cũ omi dote sua ad suã dispositõez ptinere ꝓtẽdit. tandẽ euincit eps: t p parochiales militib⁹ comitat⁹ crudeliter deseuit q̃ eccl̃ie x sunt tãq̃ sibi debita vsurpare cõtendit. Modo primuz queritur an basilica cum omni dote sua ad episcopi ordinationem p̃tineat. Secũdo an res eccleſiarum episcopis vsurpare liceat. Tertio: quid nomĩe cathedratici a sacerdotib⁹ exigere valeat. Questio I.

De prima questiõe sic diffinitur in cõcilio hilerdensi.

Basilica que consecratur a dioceſana lege nõ

c Si ex laicis segregeẽ. q̃spiã a sede factã basilicam ꝓsecrari desiderat: neq̃ eam sub monasterij specie

d vbi cõgregatio nõ colligit: a dioceſana lege audeat segregare. Item ex cõcilio toleto. iij. Eccleſie cũ dotib⁹ suis in epi potestate consistãt.

e Sic quidã ꝓtra oẽm auctoritatẽ eccl̃ias q̃s edificauerunt postulant ꝓsecrari: vt dotem quã eidem eccleſie ꝓtulerint: censeant ad epiſcopi ordinationẽ non ptine-

f rexij. q. vij. c. vnico. ī fi. Alij dicũt q̃ dos eccl̃ie spectat ad ius publicũ. vt. ℈. j. di. ius publicũ. ſz ius publicuz pacto ꝙuatoz̃ tolli ñ pt. ff. ō pac. ius publicũ. ex ō fo. cõpe. si diligẽti. Tu dzeuiẽ dicas q̃ illõ pacto ẽ ℈ natura illi⁹ ipz̃acti⁹ t est ℈ leges. nã fm iura res oẽs eccleſiastice ad ordinationem epi spectãt. vt. ℈. c. nouerit. alias si ñ obuiat honestati vel iuri. licite pt pactum q̃ approbatũ ẽ p̃missis canonib⁹ apponi. vt in p̃missis castbus. nã q̃libet i traditiõe rei sue pt apponere legẽ quã vult. ff. de pac. in traditiõib⁹. f Ad epi. In eccle-

dap⁹ dicit tradit res eccl̃ie posse pactis apponi. ff. de pac. in traditiõe

sijs aũt monachoꝝ abbas ꝓuidebit in tpalib⁹. epus in spiritualib⁹. xvj. q. ij. sane. ⁊ extra de capel. mona. in

a Decretũ cũ dotib⁹. nihil tñ de eis dis/ponet citra cõsensum plati. ex de offi. oꝛ. cum ab

b ecclesiaꝝ. ij. q. ij

c. vlti.

Regenda.

d Decunq; anie. xij. q. j. ꝓcipimus.

Querint. nullã. j. xv ij. q. iiij. sũt qui. j. xvj. q. vij. de/cernim⁹. contra sed ibi hñt pore stare tm̃ defen/dendi ecclesias.

e De his ter tia. alibi dicit q̃ nihil ha beat ꝓter cathe/draticũ. vt j. q. iij. c. j. al's de me diate. vt j. c. ꝓ/xi. Nota ergo q̃ tempoꝛe ꝑmi tuo cũ pauper essent epi. statu/tum fuit vt epi/scopi de epalib⁹ eccleſijs. ⁊ omni bus bonis eccle sie sumerent me dietatẽ. vt in. c. sequenti. sed ꝛoi bus parochialiꝫ bus eccleſijs ter riam. xvj. q. j. cõ stitutũ. pceden/te tpe ex paro/chialib⁹ tm̃ terri am oblationẽ et decimarũ habe/rẽt. vt. j. e. c. post modũ. quartam xij. q. ij. nobis. ⁊ c. cõcesso. ⁊ c. sũt tuoꝛ. hodie aũtẽ nec tertiã paro/chialium habe/bunt. nisi ad fa/bꝛicam reparan dam. nec illã ha bebunt. nisi ve/lint fabricam re parare. vt. j. q. iij c. j. ij. et. iij. vel dic q̃ fm cõsue/tudinẽ ista dãt. vt eã de sepult. certificari. ho/die aũtẽ cum sint diuites nihil habebũt ꝓter cathedra ticum. vt. j. q. iij. c. j. io. Sed certe q̃cũ dicat io. paro/chialis ecclesia tm̃ habet quartã decimarũ ⁊ epus aliã ꝓo se. alias quartas duas retinet epus ꝓo fabꝛica ⁊ pauperibus. vt. xij. q. ij. concesso. ⁊ c. sequenti. de alijs re. qõ factum talĩ in ꝓterito coꝛrigat: vt in futuro ne fiat ꝓhibeat: ⁊ oĩa fm̃ ꝓstitutio nẽ antiquã ad epi ordinatio nẽ ⁊ ptãtẽ ptineãt. Ite ex cõ ci. ij. cabilonensi. Ecclesie ⁊ oĩa iura earũ ad ordinatio/

f Decre/nẽ epi ptinent. tũ est: vt oẽs ecclie cũ dotib⁹ suis ⁊ decimis ⁊ oĩb⁹ suis in epi ptãte ꝓsistãt: atq; ad ordinationẽ suã semp ptineãt. Ite leo. iiij. Unaquæq; parochia epi. quisiõe regat.

g Regẽda e vnaquæq; pa Prochia sub quisiõe ac tuitione epi ꝑ sacerdotes vel ceteros clericos: q̃s ipe cum dei timoꝛe ꝓuiderit: cui iure ptinere videt ⁊ circũire: vt si bi necessariũ visum fuerit ec/clesiastica auctoꝛitate cogẽte Ite ex ꝓcilio antiocheno. Iudicio ⁊ ptãte epi res eccle

h Decunq; sie regant. Qres ecclastice sunt con uenit cũ oĩ diligentia ⁊ bona fide: q̃ deo debeãt q̃ oĩa ꝓuidet ⁊ cũcta iudicat: guberna ri ⁊ dispẽsari cũ iudicio ⁊ po/testate epi: cui toti⁹ pleb aĩe vident eẽ cõmisse. Ite ex cõ ci. toletano. iiij. Basilicaꝝ cõ ditores ĩ reb⁹ eccliaꝝ nullaꝝ

i Nptãtẽ se hñe ꝓgnoscãt Querint ꝏditores ba silicaꝝ ĩ reb⁹ q̃s eisdẽ eccl'is cõferũt nulla se ptãtẽ hñe: ſz iuxta canonũ instituta sic ec clesiã ita ⁊ dotẽ ei⁹ ad ordina tionẽ epi ptinere. Ite ex con cilio aurel. De eodem.

k De his q̃ parochijs ĩ ter ris in vineis mãcipijs atq; peculijs q̃cunq; fideles obtulerint antiq̃rũ canonuꝫ statuta fuerũt vt in eoꝝ po/testate ꝓsistãt. de his tñ q̃ al/tario accesserint. terria ꝑs fi/deliter epis deferat. Ite ex eodẽ. Que altario offerunt medietatẽ sibi vẽdicet epus.

l Antiq̃s canones relegẽ tes ꝓiora statuta cre/dimus renouanda: vt de his q̃ altario oblatiõe fidelĩ cõ/ferunt: medietatẽ sibi epus vẽ dicet: ⁊ medietatẽ sibi dispẽ/sandã secũdi grad⁹ clerus ac cipiat taꝫ de ꝓpijs ꝑdijs q̃ de oĩi cõmoditate in eoꝝ ptãte durãtib⁹. Ite ex cõci. toletano. De epis q̃ dioce/sim suã visitare cõtemnũt: et ad redimẽdas mansiones q̃ visitãtib⁹ debent clericos co

m Relata est coraꝫ gunt. scrã synodo qrimonia plebiũ: q̃ sint q̃dã epi nolen tes ad ꝑdicãdũ vl' ad ꝓfirmãdũ suas pãnũ parochias cir cũire: q̃ tñ exigũt vt mãsiões q̃b⁹ ĩ ꝓfectõe vti debuerãt a/lio ꝑcio redimãt q̃ parare de bẽãt: q̃ duplex ifamia negli gentie ⁊ auaricie scẽ synodo magno fuit hoꝛoꝛe: statuerũt itaq; ne q̃s vltra exerceat id cupiditat⁹ ingeniũ: ⁊ vt solli citiores sint epi de suis gregi b⁹ visitãdis. Ite ex cõci ter ragonensi. Annuis vicibus

n Decclie ab epis visitent Ecreuim⁹ vt antiq̃ cõ/suetudis oꝛdo seruet: ⁊ ãnu/is vicib⁹ dioceses ab epo vi/sitentur: ⁊ siqua forte basili/ca fuerit reperta destituta: oꝛ dinatoꝛi ei⁹ repari ꝓcipiat: ab epis autẽ tertia ex oĩbus

o Meiquos. medietatẽ fm̃ distinctionẽ dere. extra de te sta. requisisti.

p Elata est. Si ssti parochi/ales ita soluerũt aliquos denari/os aliquot an/nis. nunqd epi/scop⁹ postea po/test ad procuration em petendã redire. argu. q̃ sic. extra de cen. olim. argu. con/tra. ff. quẽadmo dum ser. amit. ſi cõmunez. vbi di citur q̃ qui vna seruitute vtitur ꝓo alia. perdit ꝓtimam. ſz qd si partem ꝓo a/lijs recipit aliq̃t annis. nunquid per partem ĩtel/ligitur retinuis/se totum. vide q̃ sic. j. de pc. di. j. vulgar⁹. ff. q̃m admoduꝫ serui. amit. stillicidiuꝫ. ꝑ. vltimo. ⁊. l. se quenti. vbi dic⁹ q̃ ꝑ partem retinere totuꝫ vi detur. ff. de ser. rusti. ꝓdi. vna est via. argumẽ. contra extra de ꝓscript. audi/tis. extra de sta/tu. mona. dilect⁹

q Breuiter respõ/deas q̃ in ꝓ/curatione nulla currit ꝓscri/ptio. extra de ꝑ/scrip. cum ex of/ficij. vnde siue partem soluerit siue nihil. semp potest petere ꝓ/

curationem. vt nota. in. c. cum ex officij. h Re/dimant. ramen. redimi potest ꝓcuratio. vt. j. c. q. iij.

r Delatum. i Parare. vel ꝓparare.

s Decreuimus. oꝛdiatoꝛi. i. sacerdoti. ⁊ h verũ est. si partẽ fabꝛice recepit. j. q. iij. vnio. aliẽ nõ tenet. ſz tñ

cōferre debet cū alijs. vt. xvj. q. j si mōachꝰ. ex de ec. edi. de hijs.

a EPiscopū. annos. cuz necessaria causa subest. tunc singulis annis potest visitare. vt hic ⁊ j. e. q. iij. cauendum. imo tunc quandoq; ⁊ quotiensc̄q; opus est. potest omnes ecclesias visitare. vt ex ō offi. archidiac. mandam⁹. sed si non est necessitas de triennio in triennium visitabit. vt ex de offi. archi. vt archidiacon⁹. vel hodie bis in anno. vt ex de cen. cū venerabilis. sed ōliter istud mandatur alijs cū istud fuit officiū archidiaconi. vt. xxv. dis. p lectis. sed loquitur de ea visitatione quā habet episcopus in re sua. vel fm consuetudinem loci dicitur.

b PLacuit. ignaros. ar. contra illos qui statim suspēdūt simplices sacerdotes. xxxviij. dist. sedulo. et. c. quando. Item arguꝫ pro illo q̄ cōsecutus est pbendam dum finxit se sciolum. id est simulatorem scientie. e CDies. paschę.

d CPurgationem. nō tamē statim purganꝫ vicia. sed sunt signa future purgationis. j. ō cōse. di. iiij. sicut.

e CAlia die j. e. q. iij. contra interceteras. in fi. vbi dicit ꝙ tm̄ per vnam diem accipiat: sic antiq̄ traditiōe nouim⁹ esse statutū. Si aūt eps inualitudīe ipedit⁹ diocesis suas p semetipm̄ visitare nō poterit: visitatiōis officiū cōmittat alijs. Vñ in cōci. toletano legit. Inualitudine grauat⁹ eps visitatiōis officiū alijs cōmittat.

a EPiscopū p cūctas diocesis parochias q̄z suas p singulos annos ire oportet: vt exq̄rat q̄ vnaquęq; basilica in repatiōe sui indigeat. Ꝙ si ipe aut languore detentus aut alijs occupatiōib⁹ impli catus adiplere neq̄erit: pre sbyteros ꝓbabiles aut diacones mittat: ⁊ q̄ reddit⁹ basilicaꝝ ⁊ repatiōes ⁊ ministratiū vitā inq̄rāt. Visitantes aūt epi q̄d a clericis suis exq̄rere debēt ⁊ q̄d eos docere: in pci. bzacarēsi. ij. sic statutū legit. Que visitantes epi a clericis suis exq̄rere debēt.

b PLacuit oīb⁹ epis: vt p singulas ecclias epi et p dioceses ābulātes p̄mū discutiāt clericos quō ordinez baptismi teneāt vel missarū: vel q̄lit̄ quęq; officia in ecclia pagāt: ⁊ si recte q̄dē inuenerit deo gras agant. si aūt mīme docere debēt ignaros. ⁊ hoc modis oīb⁹ p̄cipe sic antiq̄ c canones iubēt: vt aū. xx. diꝰ es baptismi ad purgationez exorcismi cathecumini curāt: in q̄b⁹. xx. dieb⁹ oīno cathecumi symbolū q̄ō ē credo ī deū p̄ez oīpotētē spālit̄ doceāt. Postq̄z ḡ h̄ suos clericos discusserit l' docuerit epi e alia die conuocata plebe ipius eccie doceāt illos: vt errores fugiāt idolorꝫ vl diūsa crīa. i. hoīcidiū: adulteriū: piuriū: falsū testimoniū: ⁊ reliq̄ pctā mortifera. q̄ nolūt sibi fieri alteri ne faciāt. ⁊ vt credant resurrectionē oīm ⁊ dīe iudicij. in q̄ vnuſq̄sq; fm opa sua receptur⁹ sit: ⁊ sic postea eps de ecclesia illa ꝓficiscat ad aliā. Item biero. ad damasum papam. Oblatiōes ecclesie laicꝫ vsurpare nō licet.

f QUia sacerdotes ꝓ oīb⁹ solent orare: q̄rū elemosynas ⁊ oblatiōes accipiunt: q̄ fronte p̄sumāt laici oblationes: q̄s christiani p peccatꝫ suis offerūt: vel ipi comedere vel alijs ꝓcedere: cū ipi nō debeāt ex officio suo ꝓ ppło orare: ob h̄ papa gl'iose mittere te oportet illos p̄sumptores in excōicationē ꝑpetuaz: vt ⁊ ceteri metum habeāt: et ampli⁹ hec in ecclia nō fiant. Item calixt⁹ papa. Mīme auferanꝫ a laicꝫ oblationes altaribus vel crucib⁹ facte.

g SAnctorū patrū canonibus ꝓsona faciētes oblationes de sacratissimo ⁊ reuerendissimo altari beati petri ⁊ saluatoris et sancte marie rotunde aut alijs ecclesiarū altarib⁹ siue crucib⁹ a laicis auferri penitus interdicimus: ⁊ sub districtōe anathematis ꝓhibemus: ⁊ ecclesias h a laicis incastellari aut in seruitutez redigi auctoritate apostolica ꝓhibem⁹. Item damasus papa. Ecclesiarū oblationes sub laicoꝝ dominio non detineantur.

i HAnc cōsuetudinē q̄ cōtra sctām ecclesiā catholicaz augeri videt: oīno interdicimus: vt nullo mō vnq̄ vllo tpe oblatiōes que infra sanctam eccliam offerunt: sb dominio laicoꝝ detineant: sed tm̄modo sacerdotib⁹ q̄ quotidie dño seruire videnꝫ: illis solis liceat comedere ⁊ bibere: q: in veteri testamento ꝓhibuit dñs panes sctōs comedere filijs isrl nisi tm̄mō k aaron et filijs eius panes: q̄ longe erāt ab istis panib⁹ q̄ nūc in sctā ecclia offeruntur: q: illi sub vmbra legis erant: q̄ vero mō sub gra sunt spūsctī toto mūdo euāgelico corusante lucidiores esse videmorabitur in q̄ liber basilica. sz dic ꝙ vno die erit cū sacerdote alio cū populo.

l QUia sacerdotes comedere. hic hēs decimas appellari nō solū ipsa iura sed ēt ipsos puer⁹. et ꝙ etiā puērus nō possunt ꝓcedi laicar. j. ne plati vices suas. c. vlti.

m SAnctorum. oblatiōes. Laici ergo possunt cogi ad oblationes. xvj. q. j. statuimus. sicut ad decimas ⁊ primitias. xvj q. j. reuertimini n CEt sub districtione. ō hoc dic. vt. lxiij. di. salonitane.

o CIncastellari. vt inde fiāt ppugnacula.

p HAnc cōsuetudinez comedere. Arg. q clerici concubinarū non debēt comedere bona eccles'ie. argu. cōtra. xxxij. distic. siqui vero. ⁊. xx. xj. di. omnino.

q CAaron. Illi vero sacerdotes semper comedebant panē durum. quia q̄libet sabbato ponebantur eis illi duodecim panes ꝓpositionis. sed nūquid de illo pane poterāt pascere familiam suaz vel etiam canes suos. tantū in necessitatibus poterant. quia tūc etiam alijs licebat comedere eos. vnde dauid ⁊ abimelech excusantur. vt. xx. v. questi. j. ⁊ si ergo.

a Sed cuz q̄rit. an liceat epi scopo vsurpare res eccl'ie. hec q̄stio nō hz dubitationem.

b Qasellas vl' pauperes. qz q̄cūq hz eccl'ie pauperū est. xvj. q. j. q̄n q̄c. c. Excepta. xij. q. ij. sacroz. d Hoc ius. qō est. C. de sacrosa. ec. iube. mus. qō loquit tm̄ de q̄stantino pol. eccle.

e Immobilibus. consensu tñ impator' p̄t alienari. j. e. p̄caria. i auē. ō alie. empti. §. sanctissimas.

f Ab impiali. Ecce casꝰ vn⁹ in q̄ nullo casu p̄t aliēari res eccl'ie. Itē i alio casu nō p̄t alienari ob aliquaz cām. s. cū sub ea q̄ditiōe date essent eccl'ie. vt nō alienent. i autē. de alie. ēphi. §. sctissimas. col. ix. z ex̄ de q̄di. ap. c. vez. Sz hoc nō. est vez. nō. n. valet ꝺ pactū cum sit q̄ legē dei. vt xij. q. ij. aurum.

g Conflata. qz ad ꝓphanos vsus nō d̄nt redigi. vt. j. ō cōse. di. j. i sctā. z. xij. q. ij. aurū. tñ in necessitate p̄t obligari ad tabernā z sub ea dē forma. vt ex̄ de pigno. c. j. Dicūt tñ q̄dam q̄ nec vēdi nec obligari p̄t. cum sint res sacre. C. q̄ res pig. ob. nō

tur. qua fronte aut q̄ ꝓscientia oblatiōes vult' accipe: q̄ vix valetis ꝓ vob nedū pro alijs deo p̄ces offerre: qz prauū est z ꝺ dñicū p̄ceptū z detrimētū aīe sue infert qui illud agere conat': qō ei nulla rōne cōceditur. qz oībus sanctis p̄ib⁹ placuit hanc sanctionē fieri z nos silr̄ i eisdem q̄sistere volum⁹: vt nullus audeat irritū facere hoc qō cōstitutū est: si in ꝑpetua dānatōne noluerit p̄sistere. sīgs vero ꝓtra hāc regulam nr̄am z cōtra sctoꝝ. ccc. patꝝ q̄ in niceno cōcilio hoc cōstituerūt temerarius p̄sumptor fuerit: z vlteri⁹ oblatiōes de sacris eccl'isijs auferre molitus fuerit: sub anathematis vinculo sit colligat⁹ z cōdēnat⁹. Rñderūt oēs: fiat fiat.

Premissis auctib⁹ eccl'ie cū oīb⁹ reb⁹ suis ad epi ordinationē ptinere mōstrauē: z tā eccl'ie q̄z oblatiōes vel facultates eaꝝ a laicoꝝ dispositione ꝓbant' esse immunes.

a Sed cū in Q. II. epoꝝ ptāte facultates eccl'ie cōstitute esse dicantur: ptās dispēsandi intelligēda ē: nō distrahēdi vel dilapidandi. Vñ in agathēsi cilio legit'

Res eccl'ie alią modo epi scopis alienare non licet.

b Qasellas vel mācipiola eccl'ie epi sic p̄isca sctō rū canonū p̄cepit auctas. vl' vasa monasterij q̄si cōmēdata fideli ꝓposito integro eccl'ie iure possideāt. i. vt epi neq̄ vendere neq̄ p q̄scunq̄ ꝓtract⁹ res vñ paupes viuūt alienare p̄sumāt: codice ō sacrosctis eccl'ijs. l. j. impator c iustinian⁹. Excepta cā vide licet captiuitat⁹. Imperator

leo.

De eodem.

Aeni q̄ ad btūssime eccl'ie iura ptinēt vl' p⁹ hanc puenerint: tā q̄z ipam sacrosctam z religiosaz eccl'iaz intacta puenit iuiolabilit' custodiri. Constitutio noua.

d Hoc ius ꝓrectū ē ad oēm locū venerabilē oīneq̄z colle giū: qō actio pia q̄stituit: vt nec pignozent: z ꝑpetuo ꝺ e tur i his reb⁹ īmobilib⁹ q̄ ab impilai domo p̄dict' loc⁹ applicant. Jn ceteris eaten⁹ excipit: si debitū vrget. ꝓterea si hz supflua vasa nec aliūde soluere valet: ne q̄d īmobile alienet' vel distrahat': ea gestis habit' cozā eo cui⁹ ē loci ordiatio alijs scis loc⁹ vene

g rabilib⁹ vel conflata cuilibz vēdant': q̄ aūt h accepit citra hāc obseruatiōez: hisdē penis subiaceat: q̄ in reb⁹ īmobilibus ꝓdite sunt. Si āt debitū qō vrget ex mobilib⁹ solui ñ valet: p̄mo res īmobiles speciali denē pignozi: cui⁹ fructꝰ

h creditoꝝ sibi reputet tā in sorte q̄z in vsuras vsq̄z ad q̄rtaz

i cētesime. Qō si nolit: tūc ordinato: dom⁹ apud eū a q̄ ordi

k dinat' habit' absq̄z dispendio. gest' iuret maioze pte ibidez

l seruiētiū ꝓsentiēte z debituz vrgere nec ex mobilib⁹ solui posse. q̄ subsecuto p. xx. dies rē eccl'ie esse venalez publice

m sit notū: vt plus offerēti det' precio modis oīb⁹ ꝓ debito dādo. alikenē emptozi res nō cōcedit'. z hoc inscribat': nil esse factū in eadē re ad dānū diuine dom⁹. emptoze ꝺo nō

n inuēto res estimata districte

o p̄ det' creditoꝝ i solutū addita i p̄cio decia pte vniūse estiatiōis z accedēte ꝓsensu ordinatoꝝ z maioꝝ ptis ibidem

p uientiū: sit tñ ea res medio-

leo.

De eodem.

Aeni q̄ ad btūssime eccl'ie iura ptinēt vl' p⁹ hanc puenerint: tā q̄z ipam sacrosctam z religiosaz eccl'iaz intacta puenit iuiolabilit' custodiri. Constitutio noua.

d Hoc ius ꝓrectū ē ad oēm locū venerabilē oīneq̄z colle giū: qō actio pia q̄stituit: vt nec pignozent: z ꝑpetuo ꝺ e tur i his reb⁹ īmobilib⁹ q̄ ab impilai domo p̄dict' loc⁹ applicant. Jn ceteris eaten⁹ excipit: si debitū vrget. ꝓterea si hz supflua vasa nec aliūde soluere valet: ne q̄d īmobile alienet' vel distrahat': ea gestis habit' cozā eo cui⁹ ē loci ordiatio alijs scis loc⁹ vene

g rabilib⁹ vel conflata cuilibz vēdant': q̄ aūt h accepit citra hāc obseruatiōez: hisdē penis subiaceat: q̄ in reb⁹ īmobilibus ꝓdite sunt. Si āt debitū qō vrget ex mobilib⁹ solui ñ valet: p̄mo res īmobiles speciali denē pignozi: cui⁹ fructꝰ

h creditoꝝ sibi reputet tā in sorte q̄z in vsuras vsq̄z ad q̄rtaz

i cētesime. Qō si nolit: tūc ordinato: dom⁹ apud eū a q̄ ordi

k dinat' habit' absq̄z dispendio. gest' iuret maioze pte ibidez

l seruiētiū ꝓsentiēte z debituz vrgere nec ex mobilib⁹ solui posse. q̄ subsecuto p. xx. dies rē eccl'ie esse venalez publice

m sit notū: vt plus offerēti det' precio modis oīb⁹ ꝓ debito dādo. alikenē emptozi res nō cōcedit'. z hoc inscribat': nil esse factū in eadē re ad dānū diuine dom⁹. emptoze ꝺo nō

n inuēto res estimata districte

o p̄ det' creditoꝝ i solutū addita i p̄cio decia pte vniūse estiatiōis z accedēte ꝓsensu ordinatoꝝ z maioꝝ ptis ibidem

p uientiū: sit tñ ea res medio-

nō pos. l. xij. z dicūt ibi nō ē nexū pignozis. sz solā detentionē hz q̄uscz reddat ei sua pecunia. sicut alis pignus detineri p̄t ꝓ ea pecunia. ꝓ qua nō est obligatum. vt C. etiā ob chirographariā pec. l. vnica. Itē potest dici ꝓ libero homine qui obligatur. vt no. xxiij. q. vlti.

vt p̄idem.

g Vel cōflata. ex̄ de pig. nullus. j. xij. q. ij. aurum.

h In sortez. lr̄e est ꝓpositio. p⁹ enim computat i vsuram q̄z in sortez vt. ff. de solu. in his. §. vlti. nisi dicas q̄ hic aliter fit in fauoz̄ eccl'ie. h.

i Centesime vsura ꝺ centesima que equiparat sorti i anno.

k Absq̄z dispendio. id ē q̄ eccl'ia nil dat tabellioni. sz solus emptoꝝ. si cut est in cōtra dementis et furiosi. C. ō epi. audi. l. penulti.

l Seruien tium. ar. j. lxiij. distinc. quanto.

m Vt plus. q̄d si offerat pl⁹ q̄z valet tūc tm̄ iustū ꝑciuz recipiet. licet lex dicat q̄ ꝺ hēres se p̄t inuicē fallere. ff. de mino. i cause. sz eccl'ia i suis ꝓtractib⁹ ñ debet dolum facere. vt extra de dona. ꝓ tuas.

n Districte. sz vt cōsidereē q̄stū inde posset colligi in. xxv. ānjs. z ꝓ tanto vēdat'. vt i auē. de ec. ri. colla. ix. §. sin āt heres.

o In solutū. ꝺ iusto creditoꝝ re aliud ꝓ alio soluit' q̄ id. ff. si cer. pe. l. ij. item dat ei rei medio cris i solutū cuz optia dari debeat. vt. C. ō solu. auē. nisi. Itē q̄ tenet' ꝓbare pecuniā ꝺ sua cē in vtilitatē eccl'ie. z sic in trib⁹ onerat' creditoꝝ. et iō ei addit' decima ps. licet ꝺ alit' alij irelligūt vt si res valebat. x. q̄ ei vendenda sit p. xj. p Addita. ꝺ cē fauore eccl'e sic. als fauore libertat⁹ q̄s cogit' rē suā vendere. liij. di. fraternitatem

a ¶ Probat. Sed nunqd creditor ira curiosus est. vt semp teneatur scire ad quem vsum conuertatur hec pecunia. sed ſm hoc nullus inueniretur qui cū ecclesia contraheret. vt. ff. de mino. veruz §. si locupleti. l. q si minor. Sed dic q ſufficit ꝓbare. q ecclesia tūc tem
poris egebat pecunia. vt. ff. ō exercl. lucius. ne ſi nimia ſubtilitate circa res eccleſiarū laborem⁹. illa ſbtilitas eis in pernicie verſatur. vr. C. ad trebel. l. penul. i prin. C. de ꝓbo. lig. l. iij. in fi. cū argu. ff. de in rem ꝓſo q si ſerus. §. penul.

b ¶ Proceſſiſſe. ſi. extra de depoſito grauis.

c ¶ Sic autē. onerosa. q plus habet incōmodi q̄ cōmodi. res eni trāſferē cum onere ſuo. vt. ff. vj. q. j. ſicſ laic⁹

d ¶ Itez ſibi. recte. ſi prediuz vni⁹ alij eſt vicinū. vt in auē. de ec. ti. §. ſinautez. col. ix. z extra ō reruz pmuta. ad queſtiones.

e ¶ Perpetua vſq ad. xxx. annos. inſti. de per pe. z temp. act. Vel ppetuū. i. q̄diu viuit. ff. p ſocio. l. j. z. §. e. p̄ carie. Vel ppetua. i. q̄diu penſio ſoluitur. vt inſtitu. locati. §. adeo. ſicut excōmunicatio dicit ppetua. i. q̄ſq̄ penitet. vt. ſ. c. q. j. qz. et. xxvij. q. j. de viduis. vel vſq ad tertiam generationem. vt in auē.

cris inē ceteras inſpecta ip̄i⁹ qualitate z q̄ntitate z onere z is creditor hic intelligaē: a p qō credidit ꝓbat ī vtilitatē b religioſe dom⁹ ꝓceſſiſſe. Sicut aūt alienatio rex eccleſie interdicit: ita prohibet ne q̄ ſterilis detur ei poſſeſſio aut alias onerosa veluti nomine fiſcaliū. ¶ Itē prediuz propter onus fiſcaliū inutile alienet geſtū vt ſupra ꝓficiēdis: z eo dē iuramento preſtito. i. q̄ alia de cā nō alienet: niſi vt i munitas eiuſdē venerāde domus ſeruet. Sed z pmutare principes p̄nt ꝓ re maiori vt equali: ſi reſpublica hoc exposcit: pragmatica forma ſuper hoc p̄cedēte. Itē ſibi inuicem recte pmutāt cū vtriuſq indēnitate eoz. ſ. conſen c ſu q̄ z. §. referūt. ¶ Perpetua d q̄z emphiteoſis ī his rebus pmittitur: ſi res in eorum geritur p̄ntia: q̄b⁹ hoc aſſignat lege iurētib⁹ his quoz intereſt: ex eo ꝓtractu nihil ad leſionē diuīe dom⁹ efficī ſolito redditu ip̄i⁹ rei q̄ fuit cū diui e no iuri dedicaret nō iminuendo niſi in ſextā ptē. Aut ſi f ob cladē diminuta fuerit tūc cōſtante nūc penſione in emphiteoſim det. Nō ſi res p̄cioſa q̄dez eſt: pax tñ aut nil g p̄ſtet penſiōis: res ſubtiliter eſtimāda eſt: vt ex hac iuſta penſio conſtituaē. Ea tñ ſola denē in emphiteoſim: q̄ ad b videnē ꝓgrua iconomo z a

uilegium eccleſie. vt ſtatim expellat colonum non ſoluentem penſionem. vt ar. extra de iureiurando. peruenit. z. c. querelam. idem eſt in colono fiſci. ff. de publi. z vecti. l. vectigalia. inter primatos requiritur triennium. C. de iure emphi l. ij. in locatione biennium. vt. ff. loca. quero. §. in
ter.

m ¶ Temporis. ꝑteriti. ſm alios futuri in odium iſtius et in fauorem eccleſie. n ¶ Impenderit. ſz huic obſtat. liij. diſ. generalis. z extra de in integ. reſti. c. j. ſed ibi bona fide fecit ſum prus. b mala fide. xij. q. ij. c. vulterane.

o ¶ Siquas. ex additis ō nouo. i. medietas. que accreſcit. debitur cum antiq̄ penſione. alij dicunt q̄ medietas antiq̄ et medietas noue debitur.

p ¶ Medietas eius que accreſcit.

q ¶ Qui vero nō gratuito. vt emptor.

r ¶ Incremēto. i. omnes fructus perceptos. medio tempore ij. q. ij. non licet. s ¶ Venerabilē. vt. xij. q. ij. dyaconi. et c. ſiquis. z quic/quid. C. ō rei vē di. ſi mancipiū.

t ¶ Aliud. cōtra. xij. q. ij. dyaconi. vbi ſufficit q̄ tantū dē reſtituatur. ſed ibi loquitur de alie. b de eo cui eſt alienatum.

u ¶ Sed melius. hoc appoſuit guarnerius de lege. q̄ eſt. C. de ſacroſan. ec. ſancimus nemini. ſed corrigitur in auē. coll. ij. de non alie. §. quia vero leonis. z p canonem. xij. q. ij. vulterane. vnde ſiue bona fide ſiue mala accepit. habz regreſſum ad auctorem ſuum. vt extra de rebus ec. no alie. ad audientiā. licet ſit arg. contra. C. de euic. ſi fundum. vbi dicit q̄ malefidei poſſeſſor non aliter habet regreſſum ad ſuum auctorem. niſi ſit ſibi cautū de euictione. Dicunt tamē quidam q̄ ſi eſt malefidei poſſ. ille

lijs gubernatoribꝫ. ¶ Qui rez huiuſmōi cōductā vel in emphiteoſim acceptā fecerit deteriorē: aut canonē p bienniū nō ſoluerit repelli pōt vt m tñ ſoluat toti⁹ tpis penſionē: tūd ī q̄ rē leſit reſartiat: nō re n petitur⁹ ſi q̄d impēderit noīe o melioratōis. Si q̄s vero ruinas hñt mēorate dom⁹ q̄s redificare nō valēt in emphiteoſim denē ꝓpetuā emphiteota vſure materia depoſite hitationis dom⁹ vt pēſio minuaē ī tertiā ptē ab ea q̄ ſtāti b⁹ adhuc hitatiōib⁹ colligebaē aut eo pri⁹ reedificāte ex additꝫ illic p eſtiatōez pēſio p nib⁹ medietas deē religioſe domui. nā ꝓzi caſu ab initio emphiteoſis p̄ſtāda ē penſio q ¶ Qui xo res iā dictas ñ gratuito alienatiōis titulo citra formā legꝫ accipit: rē q̄dē cū r oī incremēto medij tpis reſtituat. ei⁹ aūt qō dedit: nullaz s adūſus venerabilē domuz b aduerſus euz q̄ alienauit habeat actionē. donatari⁹ autē t z rē cū oī cā reſtituat: z aliud tñ dez. Creditor q̄z reſtituta re pignorata crediti actionē habz. Emphiteoſis acceptor ab ea cadat. nec quod dedit repetat: immo ſtatim ſoluat quod ſoluturus eſſet ſi iure v contraxiſſet. ¶ Sed melius dicitur omnino denegādas actiones eſſe huiuſmodi acceptori. Item codi. li. j. ti. de ſacroſanctis ec. Item leo.

de non alie. aut permu. §. emphiteoſim. z §. quia vero leonis. f ¶ In his reb⁹. i. in rebꝰ nō multū vtilib⁹.

g ¶ Non imminuendo. id eſt ſi eſt minuenda nō eſt plus minuenda. h ¶ Sextam. non remouet qui plus poſſit dari. i ¶ Nunc penſione. id eſt quanta penſio nunc poſſit haberi. k ¶ Subtiliter. id ē vt conſideretur quantū in. xx. annis inde colligatur. vt in auē. de non alienan. aut permu. §. quia vero leonis. l ¶ Qui rem. per biennium. hoc eſt tantū pri/

qui recipit tunc. nec aduersus ecclesiam nec aduersus alienantem habet actiones. vt.xvj.q.iij vniuersas. si est bone fidei habz actionem aduersus eum tm̃ qui alienauit. vt.xij.q.v. vulterane. melius est vt dicas siue bona fide siue mala contraxit semp habet actiones aduersus alienantem.

a ¶ Si iconomus. presteterit. si.extra de his q̃ fi.a pla. sine consen.ca.cum apostolica. et.c. sequenti. perpetua firmitate.

b ¶ Quibus cunctis cognatis ꝛ sic damnosum est alicui officiũ suum. vt.xvij.q.j. constitutum.

c ¶ Quod si necessitas duos hodie sufficit solus consensus episcopi cum canonicis. xij.q.ij. sine. ꝛ si res venalis est in parochia alterius ille interpõit decretum. vt. C. de predijs et alijs rebus mino. l. si predium. ꝛ ex ô fo. compe. sane. quod non credo verum. cum sufficiat consensus episcopi cum capitulo. xij.q.ij. sine exceptione.

d ¶ Vel trãsactio. id est permutatio.

e ¶ Non valebit. argu. nõ valere contractum nisi adsit subscriptio. extra ô his que fi.a pzela. c. j. xcvj. di. bñ q̃dem. xij.q.ij. si. sine exceptione.

f ¶ Saluo iure. id est vt non intelligatur esse perpetua donatio sed temporalis. vt no. xvj.q.j. possessiones. ſz si eis daretur intelligeretur esse perpetua. vt extra de his q̃ fi. a pzela. sine consen. ca. cum apostolica. in fine. ꝛ c. se.

g ¶ Precarie. precarie ꝟ dicunt q̃dã pstationes vsufructꝰ in recõpensatione eiꝰ pprietatꝭ que datur ecclesie. pterea precaria est quidã cõtractus affinis emphiteosi. ſz in ꝟ differt q ô dn quẽnio in quinquẽnio renouat vt in se. ꝛ ex ô p ca. c. j. q̃cz ẽ p/ cariũ q̃ ô pcibus ad vrenduz alicui dat. ꝛ illô reuocari põt q̃cũ q̃s non obstante aliquo pacto. vt ff. de pca. cũ precario. et ex. e. c. vltimo.

h ¶ Duplum. Videt ꝓtradicere illi supra. e. si iconomꝰ. vbi ôz q̃ tatũdem dari debet. sed lex illa benignior est canone. vl canô loquitur i eo casu cũ senex ẽ vel debilis qui recipit rem ecclie.

i ¶ Cogi. ſz fallit. vt. vij. que. j. oẽs. ꝛ vbi aliqs alij ꝓdest sibi ñ nocet. vt. ff. ô aqua plu. arcẽda in sũma. ſ. itẽ varius. et. lxxxvj. dist. pasche.

k ¶ Nec cõmutationes. ꝟ intelligas i rebꝰ collatis ecclie ab impatore. vt. ſ. e. ꝟ iuis. i prin. vl loq̃ ſm sua tpa.

a ¶ Si iconomus ecclie ꝓspexerit expedire: vt cuiq̃ ꝓsiderãti ceteraꝝ possessionũ atq̃ pdiorũ vrbanoꝝ ꝛ rusticoꝝ adiuis ecclĩasticũ ptinẽtiũ tpalis vsufructus possessio ꝓpetitiõe ipsiꝰ prestet eiꝰ tpis qõ inḱ vtroſq̃ ꝓuenerit: siue in diẽ vite sue si ab eo q̃ desiderat postuleť: pacta cũ eo qui hoc elegerit ineat iconomus atq̃ cõscribat: ꝓ que ꝛ tempꝰ intra qõ hoc põstari placuerit statuať ꝛ manifestũ sit: quod quiſq̃ accepit adinuicem.

Palea. ¶ Huiusmodi beneficij gra prestãda qõ est ecclesiastici predij vsufructus. post statutũ aũt tps ꝛ placitũ redditurꝰ ipsoꝝ ꝓprietate ad ius ꝛ dominiũ ecclĩasticũ reuertẽte firmiter: ita vt siue cõpleto spacio qõ inḱ eos fuerit ꝓstitutuz: seu mortis sue tpe si hoc q̃z ꝓuenerit: is qui ecclĩasticã possessionẽ ꝛ ceterorũ redditũ vsufructũ habendi gra pacto interueniente suscepit: nõ minꝰ q̃ alteriꝰ tãte q̃ntitatꝭ q̃nte acceperat reddit. cũ ipoꝝ pdiorũ dñio ꝛ rebus imobilibꝰ eoꝝq̃ colonis ꝛ mãcipijs ecclie derelinquat: nisi enĩ hac ꝓditiõe pacta inita fuerint: ea q̃z decernimꝰ ñ valere. ¶ Nec vsus põstatio locũ hz in omi domo religiosa: q̃ finito res vtraq̃ pleno iure pueniat in domũ iã dictã: nec tributꝭ q̃dẽ grauata sit matoriꝰ ea res q̃ da

b tur ad inuicẽ. ¶ Quibuscũq̃ modis alijs pmittiť: interdiciť tũ ceterꝭ psonis rem eiusmodi accipere: vt iconomo

c eiusq̃ cognatis. ¶ Quod si necessitas cõpulerit vt ꝓ ecclie necẽcitate aut vtilitate vl i vsufructu vel i directa vẽditiõe aliq̃d distrahaťur apud duos vel tres cõprouinciales aut vicinos eos cã q̃ necesse fuerit vẽdi pmitꝰ cõprobeť: vt bita discussione sacerdotali eoꝝ subscriptõe q̃ fcta fuerit

d venditio vel trãsactio coroborateť. aliťfacta venditio vel

e trãsactio nõ valebit. Minus ño vtiles possessiões pegrinis vl clericꝭ saluo iure ecclie põstari pmittimꝰ. Itẽ ex cõci. mediomatricis. Ecclesiastica rũ rex ꝓcarie q̃liter fieri de

f ¶ Precarie a nemi debeant. ne de rebꝰ ecclĩasticꝭ fieri psumanť: nisi tantũ quãtũ de q̃litate ꝓuenietꝰ datur ex ꝓ

g prio: duplũ accipiant ex rebꝰ ecclie in suo tm̃ q̃ dederũt nomine si res ꝓprias ꝛ ecclĩasticas fructuario vsu tenere voluerit. si ãt res ꝓprias ad põs dimiserit: ex rebꝰ ecclĩasticis triplũ vsufructuario vsu suo tm̃ q̃s noie sumat: q̃ sic eas quẽcz tractare vt rex ecclĩasticaꝝ dispẽsatorẽ ꝓueñt: si vt ꝓpriaꝝ largitorẽ: decreuit etiam sctã synodꝰ ꝛ impalis auctoritas denũciauit: vt a nulla ptãte q̃s cogať facere p̃cariã de rebꝰ deo ꝛ sctis eiꝰ dedicatꝭ cũ ratio ꝛ vsus obtineat: neminẽ cui nõ vult ꝟ vtili

i tatẽ ꝛ rõem cogi de ꝓprio facere bñficiũ: nec cõmutatões rerũ vel mancipioꝝ ecclĩasticorũ q̃libet psona sine licẽtia ꝛ regio ꝓsensu facere p̃sumat

k Itẽ ex eonci. beluacensi.

¶ Precarie de quinquẽnio in quinquennĩũ fm antiquam consuetudinem renouentur.

Item ex concilio carthaginensi. De eodẽ. Palea.

¶ Precarijs q̃ a rectoribus ecclesiarũ irrõnabiliter fiebant: ꝛ se suoſq̃ successores pena graui obligabant: vt facta ipsoruz nequiuissent dissoluere: precipimꝰ vt nemo successor in anteceſsoris sui pena sit obligatus: sed sue prouidentie sit concessum: vt si anteceſsor eius res ecclesie irrationabiliť distribuit: ab eo ad ius ecclie eiusdem reuocentur. Item ex cõcilio martini pape.

a Episcopus. indiguerint. Nota ſtricte exponi hoc verbū indiguerint. vt arteſ tm̃ ad victum ⁊ veſtitum. ar. contra extra de preben. de monachis.

b Victu. qui tū melior vel peior dādus eſt ſm ꝯſuetudinē ꝓſonaꝝ. vt. xlj. di. no cogant. noīe cibarioꝝ nō intelliguntur veſtimēta. ſz noīe alimentoꝝ intelliguntur veſtes ⁊ habitatio. vt. ff. de ali. le. l. vlti. ⁊ l. añp. c Aut fratribus. ſſumit eni q̄ ꝑ carnali amore faciat. vt lxxxix. di. decenter. ſic. ē. e. hec vſus. ſic eſt ō appell. poſtremo. ſic ecouerſo conſanguinitas q̄n q̄ elidit ſuſpitionē. vt eſt de cohabi. cler. ⁊ mu. a nobis.

c Preſbyteri. eque puniunt illi q̄ nō reſiſtūt ſ. officiali. ſicut ipe epi. vt. C. ō ap. q̄m. et. ij. q. vij. quapꝛopter.

d Jḡs. nō eſt q̄ forte moꝛtuus eſt. q̄ ſede vacante nō pōt alienari res eccleſiaſtica. ita. xij. q. ij. ſiq̄ de rebus. ⁊ meli. eſt ne ſe. va. nouit. tū. h. dic̄ q̄ ſede ſacerdotali vacante aucꝛoꝛitate epi pōt fieri alienatio. vt. lxxj. di. fraternitate. ⁊. ē. e. q. j. de ceꝛeꝛū. ⁊ eſt ar. ꝑ ipo. C. q̄ admitt. ad bo. poſ. bonoꝝ. Sed eccleſia epali vacāte clerici nihil pñt alienare. itē patꝛ hic q̄ epi nihil pōt alienare ſine ꝯſenſu ſacerdotis. xij. q. ij. placuit. ⁊. c. ab/batibus.

e Honoꝛe. pena eni alienatiōis indebite ē depoſitio. xij. q. ij. vulterane. ⁊. c. abbatib. ⁊. c. a plicos. xvij.

f Quid ꝯo. duos ſolidos a q̄libet (q. iij. nullo. ecclia pōt epi petere noīe cathedratici ꝑcēs a mōaſterio vt j. e. iter. pōt tū i nēcitate a clerici collectā petere. ex de cen. cū apoſtolus. appellatur etiā q̄nq̄ ſynodaticū. vt ex de cenſi. olim. q̄n frequenter in ſynodo dantur. iſti aūt denarij erūt ſm cōmunē monetam regionis. vt. ff. de le. iij. nummis. ⁊ ſi plures monere ſunt fortē meliores dabunt. ex de iureiur. ꝯto in fi. vel ſaltem mediocris. vt ex de cen. ex parte. item ꝓter carthaꝛaticū pōt epi petere. moderata ꝯſuetudinez. vt. j. e. inter.

g Quid ꝯo noīe cathedratici epi exigere debeat: i ſecūdo ꝓcilio bꝛacaꝛenſi legit. Preter honoꝛē cathedratici nihil epi ꝓ dio

h Lacuit: ceſes exigat. vt null⁹ epoꝛ ꝓ ſuas dioceſes ꝓter honoꝛē cathedre ſue. i. duos ſolidos aliud ali

i q̄d ꝓ eccias tollat. neq̄ tertiam ptē ex q̄cūq̄ oblatōe ꝓpli eccleſijs parochialib⁹ fctā ſibi vſurpet: ſ eccie repatōi ſeruet: ⁊ ſinguł ānis epo rō fiat. nā ſi tertiā ptē illā epi tollit: lumē ⁊ ſartatecta abſtulit eccie. ſil̄r ⁊ parochiales clerici ſuili moze i aliq̄b⁹ opibus

k epo fuire ñ cogant: qꝛ ſcptū eſt neq̄ vt dñantes in clero. Item ex ꝓci. apud merecb. Baſilicarū repatōi ꝓficiat tertia quā epi accipe cōſue/

l Riſcꝰ q̄dē cano/nib⁹ erat decretum: vt epi de parochianis eccleſijs tertiā ꝓceꝛet: cui ſua pleniſſime ſufficere nō pñt. placuit huic ſctō ꝓcilio: vt null⁹ pꝛoūcie luſitanie epi a q̄libz parochiana eccia tertiā auferre ꝓſumat: ſ q̄ exinde ꝓceꝛe poterat: repatiōi baſilicaꝝ ꝓficiant. Itē ex cōcilio toletano. Non accipiāt epi tertiaz niſi diruptas eccias repare vo/

m Uluerit. Uio nr̄e ꝓgre/gatōis decreuit atq̄ inſtituit: vt tertias q̄s antiq̄ canones de parochijs ſuis hr̄e epos ꝓſueuerūt: ſi eas exigẽ/ furti aut latrocinij reus ſuo ꝓpꝛiuet honoꝛe. Q. III.

Quid ꝯo noīe cathedratici epi exigere debeat: i ſecūdo ꝓcilio bꝛacaꝛenſi legit. Preter honoꝛē cathedratici nihil epi ꝓ dio

h Lacuit: ceſes exigat. vt null⁹ epoꝛ ꝓ ſuas dioceſes ꝓter honoꝛē cathedre ſue. i. duos ſolidos aliud ali

i q̄d ꝓ eccias tollat. neq̄ tertiam ptē ex q̄cūq̄ oblatōe ꝓpli eccleſijs parochialib⁹ fctā ſibi vſurpet: ſ eccie repatōi ſeruet: ⁊ ſinguł ānis epo rō fiat. nā ſi tertiā ptē illā epi tollit: lumē ⁊ ſartatecta abſtulit eccie. ſil̄r ⁊ parochiales clerici ſuili moze i aliq̄b⁹ opibus

k epo fuire ñ cogant: qꝛ ſcptū eſt neq̄ vt dñantes in clero. Item ex ꝓci. apud merecb. Baſilicarū repatōi ꝓficiat tertia quā epi accipe cōſue/

l Riſcꝰ q̄dē cano/nib⁹ erat decretum: vt epi de parochianis eccleſijs tertiā ꝓceꝛet: cui ſua pleniſſime ſufficere nō pñt. placuit huic ſctō ꝓcilio: vt null⁹ pꝛoūcie luſitanie epi a q̄libz parochiana eccia tertiā auferre ꝓſumat: ſ q̄ exinde ꝓceꝛe poterat: repatiōi baſilicaꝝ ꝓficiant. Itē ex cōcilio toletano. Non accipiāt epi tertiaz niſi diruptas eccias repare vo/

m Uluerit. Uio nr̄e ꝓgre/gatōis decreuit atq̄ inſtituit: vt tertias q̄s antiq̄ canones de parochijs ſuis hr̄e epos ꝓſueuerūt: ſi eas exigẽ/

In rebus eccleſie diſponẽdi poteſtatẽ habeat epiſcopus.

a Epiſcop⁹ habeat ptātē in rebus eccl'ie: vt diſpenſet neceſſitatē hñtib⁹ cuz oi reuerētia ⁊ timoꝛe dei. participare eū etiā opoꝛtet q̄ neceſſaria ſunt. ſi tñ ipe aut qui cū eo ſunt frēs indiguerint aliquo vt neceſſitatem nullo mō patiant ſm aplm ſanctū

b dicētē. victu tm̃ et tegumēto his ꝓtenti ſum⁹. Si ātres eccl'iaſticas epi in ſuas ꝓpꝛias volūtates vſurpare volu

c erit: aut frib⁹ vel filijs vel q̄/buſcūq̄ ꝓpꝛijs ſuis dederit ptātē vt ꝑ eos latenꝫ ledātur res eccl'iaſtice: hūc oz obnoxiū eſſe ꝓcilio. Sin aliꝫ epus

d vel q̄ cū eo ſunt plbi aut dya coni accuſenꝫ: qꝛ ea que vel ex redditu vel ex q̄libet actu eccl'ie venerunt: i ſuos vſus colligūt: ⁊ paupib⁹ fraudāt: ⁊ fame cōficiūt. hos ei corripi opoꝛtet ſm qō ordinatum fuerit a ſctō cōcilio. Si vero cōtra hāc ꝓhibitionē aliq̄ de reb⁹ eccl'ie epm vēdere contigerit: etiā reſ ipa eccie reſtaurāda eſt: ⁊ ipe gradu ſuo dejiciendus decernit. U nō in eodē cōcilio martini pape legitur.

De eo q̄ nulla neceſſitate res eccleſie vendidit.

e Jḡs epus nll'a eccl'iaſtice rōnis nēcitate cōpulſus in clero ſuo: aut foꝛteꝛ vbi plbr nō ē de reb⁹ eccl'iaſtic'ꝑ ſumpſerit aliq̄d vēdere: tres ipas eccie ꝓpꝛie reſtaurare cogatur: ⁊ i iudicio epoꝛ deijciatur audit⁹ ⁊ cōuict⁹ ⁊ tanq̄

merus. vt. xviij. q. ij. eleutherius. sed q̃d si eps partem fabrice recipit. deinde cũ eguerit ecclesia repatione voluit ecclesie reddere tertiã. dic q̃ nõ potest. io. sicut nec vsufructuarius põt in tali casu vsufructui cedere. vt. ff. de vsufruc. sed cũ vsufructuarius. 7. l. sc. ff. ō aqua pluar. is cũ ℊ. Da le dicit. io. q̃m reparare dz ẽpus eccliaz postq̃z hz quartã fabrice. q̃ res trãsit cuz onere. vt. xvj. q. j. sicḣ laicus.

a ¶ Oīmoda. hic apparet q̃ illam tertiam põt eps ī suos vsus conuertere. cuz ecclesia nõ egeat reparatiõe. sed forte riũ est. xij. q. ij. nobis. vbi dr q̃ annuari reseruabit. Sol. ibi loq̃tur ō illa pte q̃ pertinet ad reparationẽ epal' eccl'ie. hic vo de tertia parochialis ecclie.

b ¶ Pro regijs. ar. q̃ p itinere ad papam vel ad regẽ non pñt epi vltra statutum petere. vt ex de ce. cũ apostolus. xvj. q. j. placuit.

c ¶ Cõmittant hic est casus vbi aliqs pt hre plures ecclias. alij casus sũt notati xxj. q. j. in suma questionis.

d ¶ Dacipia cũ ℊ decẽ faciũt plebẽ. prz intel/lect9 illi9 ca. ℊ. ij q. v. presbyter.

e ¶ Illud. ℊ. vires. ne vi/ctum longi rẽporis breuis hora consumat. ex de cen. cũ apostol9 Et fm quosdaz a pauplb9 nihil peter. vt. j. q. ij. placuit. arg. j. e. cauendũ. ſz hoc nõ est vez. quia si aliqs vltra vires fuerit grauatus. fiet collectio ab aliis vicinis ecclesijs. vt extra de cen. cũ instantia. 7. c. ꝓcurationes. nõ aũt dabit eps nisi lac ad bibendũ. ne ieiunioz doctrinã rubentib9 buccis predicet. vt. xxxv. dist. vj. 7. c. ecclesie. nec bibet vltra tertiã vicẽ. vt. xliij di. in illa palea. q̃ ps 9z. 7 comedet lardum vel carnes vaccinas vel veruecinas cũ acero. vt. C. de eroga. milian. l. j. li. xij. ar. ꝑtra. xlj. di. non cogantur.

f ¶ Ec numerus. forte ꝓsuetudo fuerit q̃ fm numerũ baptizãdoz tm̃ vel plus recipiebat. q̃ erat iniquũ. vt. j. q. j. baptizãdis. 7. c. placuit. iobes.

g ¶ Aut in electa. ꝑrium est. xliij. que. j. c j. vbi 9z. q̃ ī pa/rochie sũt distincte ne aliqs iura alteri9 vsurpet. Ad hoc dicũt q̃dam q̃ hoc capituz loquit fm ea tpa. q̃ nõdũ parochie erãt distincte. sed ſ stare nõ põt. q̃ dr/onisius q̃ distinxit dioceses diu p̃cessit gelasiũ cui9 istud. c. est. Dicas. ℊ q̃ loq/tur de iudeis et paganis 7 transeuntib9 7 ralib9 qui non hñt certum domiciliuz. q̃ eni hic de pueris nõ loquatur ptz ex eo q̃ 9z. aut in electa. ipi eni non possunt eligere.

h ¶ Consuetu/dinem. fm q̃ cõuenit cũ eo tpe dedicatiõis. xv/ij. q. ij. eleutherius.

i ¶ Via cog/nouimus quod veterũ. nihil ergo põt epi/scop9 petere ab aliquo nisi ostendat q̃ canones illud sibi debitũ ve. ix. q. iij. conquestus. xviij. q. ij. c. j. I. Pe. 5.

k ¶ Presumpta nora q̃ longinq̃ vsurpatio nõ facit ius. vt. xcij. dist. illud. c. dist. cõtra moẽ. xxiij. q. j. scisma. ex ō si. cũ in ecclia. 7. c. nõ satis. j. q. j. nullus eps. ex de pscript. cãm. irẽ ar. nota q̃ sua aucte q̃s põt detinere q̃. de iure nõ pstitit. licet illud diu soluerit. C. de agri. 7 cen. litib9. tps eni nõ in/

das crediderint: ab ipis epi/scopis dirute ecclie repent. si xo eas maluerit cedere ab ea9 cultoz9 sub cura 7 solli/citudine sui pontifical repara/tio eisdẽ est adhibẽda basili/cis: q̃ si oēs eccl'ie aut incolumes fuerint: aut que dirute erãt repate extiterit: fm antiq̃rũ canonũ instituta: si tertias sibi debitas vnusquisq̃z eps assequ voluerit facultas illi oīmoda erit ita videlicet vt citra ipsas tertias nullus epoz q̃pl̃a p regijs ingsitionib9 a parochiãis eccl'ijs exigat: nihilq̃z de pdijs iparuz eccl'iaz cuiq̃z cã stipẽdij dare psumat: ſz 7 hoc necessariuz instituere duxim9 vt pl'es ecclesie vni neq̃z cõmittant p sbytero: q̃ sol9 totas eccle/sias nec officiũ valet psolue/re: nec reb9 eaz necessariã cura impẽdere. ea. s. rõne p̃cipimus: vt eccia q̃ vsq̃z ad. x. habuit mancipia sup se hẽat sacerdotẽ: q̃ xo min9 alijs coiũgat' eccl'ijs. sicḣ sane epo rũ hãc nr̃am ꝓstitutõnẽ parui/pẽderit: duoz mẽsiũ spacio se nouerit excõicatione multari. Item pelagi9 gresonio il

Illud (lustri. De eodẽ. te volum9 modis oīb9 custodire: ne q̃ epoz sicilie ō parochijs ad se ptinẽtib9 no mine cathedratici ãplius q̃z duos solidos psumãt accipe neq̃z cõpellere plbros aut clerũ parochiaz suaz supra vires suas 7 eis cõuiuia pparе Item gelasius papa fabiano epo. Baptizãdis numerus nõ imponat: nec cathedrati cũ vl' ꝓsuetudinẽ moẽ exigat

Ec numer9 baptizãdis iuste creditꝰ iponẽdus cũ q̃nti petierit vl' ad regenerationẽ festiuerit nõ sint p alteri9 volũtate repellẽdi. 7 iõ frat' hui9 supfluã ꝓstitutionez modis oīb9 remouebis: vt vnusq̃sq̃z aut ī vicina sibi eccl'ia aut ī electa p sue mẽt baptizet arbitrio: cathedraticũ etiã non ãpli9 q̃z vetusti mor7 extiterit: ab ei9 loci pre sbytero nouer7 exigẽdũ: 7 de his q̃ die dedicatiõis fuerint offerentiũ deuotiõe collata: ꝓsuetudiez q̃ generaliter oīb9 ecclesijs ẽ pscripta seruabis.

Cathedraticũ qõ his auctoritatib9 epis pmittit exigere pter medietatẽ vl' tertiã ptez oblationũ q̃ etiã p varia ecclesiaz ꝓsuetudie ex pmissis auctib9 epo debet: intelligẽdũ ẽ. nec illa ps oblationum oĩm generaliter intelligẽda ẽ: ſ vl' ãniũsarie dedicatiõis vel q̃rũdã etiã solẽniũ diez put inter epm 7 sacerdotẽ tpe dedicatõis ꝓuenerit. De his xo epis q̃ p parochias suas crudeliter deseuiũt. sic ẽ statutũ in tertio conci. toletano. Ultra

Ozẽ antiquũ a parochianis pbris nihil epi exigat

Alia cognouim9 epos p parochias suas ñ sacerdotaliter ſ crudeliter deseuire: 7 dũ scptũ sit: forma estote gregi ñ vt dñantes ī clez: q̃ exactoes dioceſi sue vl' dãna infligũt: iõ cẽsem9: excepto qõ veterũ ꝓstitutoes a parochijs hre iubẽt epos: vt alia q̃ ill' hucusq̃z p̃sũpta sunt: denegentur

ducit obligationē. ex̄ de cen. ꝑuenit. ff. de act. ⁊ ob. obligationū fere. §. placet. p̄tor enī nō intuet̄ iniquā possessionē. ff. de pub. cū spōsus. §. si res. ñ enī sufficit possedisse nisi cām possessiōis ꝓbet ex̄ d̄ p̄scrip. si diligenti. ff. de itinere actuq; priua. l. vl. licet enī longissimo tēpe aliq̄d grat̄ p̄stitū sit ī h̄ nō currit p̄scriptio. vt xvj. q. iij. clerici ⁊ c. si eps. ⁊ C. de scrip. xxx. vel xl. an. male. arg. ꝯ. xviij. q. ij. seruitiū. nam libertas nō dādi decimā p̄scribitur ex̄ de p̄scrip. de q̄rta. itē ar. ꝯ. j. q. iij. q̄situz. nec cogit̄ q̄s causaz possessiōis ꝓbare. ff. si ser. ven. siq̄s diuturno. So. nec in lōga nec in lōgissima p̄scriptiōe sufficit allegare diuturnā possessionē. nisi aliquam cāz possidēdi alleget. sz allegata cā cū de tpe constet p̄sumit̄ esse debitū. argu. xij di. illa tñ non tenet̄ ꝓbare cām siue titulū possidēdi. q̄a pōt esse q̄ nō hz de h̄ instrumēta nec testes. nec est h̄ in memoria hoīm. vt. iij. q. vj. hoc q̄ppe. t. dicit ꝯ. qz sufficit. si dicat p̄scripsi. nisi p̄sumptio sit cōtra eum.

a Cauenduz. subditos. scz laicos.

Act. 18. b Socios. h̄ clerici dicunt̄ socij ep̄i alibi fratres. vt. xcv. di. olim. ⁊ viij. q. j. q̄ autem.

hoc est neq; ī angarijs psb̄ri aut dyacones neq; aliq̄b⁹ fatigent̄ indictiōib⁹: ne videamur in ecclesia dei exactores poti⁹ q̄z pontifices nominari. hi v̄o clerici tam locales q̄ diocesani: qui se ab episcopo grauari cognouerint q̄relas suas ad metropolitanuz deferre nō differāt: ⁊ metropolitanus nō moret̄ hmōi p̄sumptiōes auertere. Itez ex concilio gabilonensi.

A parochianis stipendia nō nisi cū charitate ep̄i exigāt.

a Cauendum est sane: ne cū ep̄i ꝑ parochias suas ꝑagrāt: quandā nō soluz b erga subditos sed erga socios tyrānidē exerceāt ne (q̄d absit) nō cū charitate sed cū q̄dā iactātie temeritate: nec cū gr̄arūactiōe s̄ cū q̄dā iudiciaria inuētiōe stipendia ab eis exigāt. obs̄uādū modis oīb⁹ est: vt si qñ eis ꝑagrāde parochie necessitas incūbit: in ꝯfirmādis hoīb⁹ ī inq̄rendis reb⁹ emēdatiōe dignis ī p̄dicatione v̄bi dei in lucris aīaꝝ poti⁹ q̄z dep̄dādis ⁊ spoliandis hoīb⁹ ⁊ scādalizandis fratrib⁹ opam dent. et si qñ eis ad ꝑagēdū ministeriū suū a subditꝭ aut frīb⁹ aliq̄d acipiendū ē: hoc sūmope ob c s̄uare debēt: ne quē scādalizent aut grauēt. tāta ḡ discretio in hac re tenēda ē: vt v̄bi d dei p̄dicator vbi ꝓprij sūptus desunt a frīb⁹ accipiat: ⁊ idē frēs illi⁹ potētia nō grauent̄ exemplo apostuli pauli: q̄ ne quē grauaret: arte ⁊ manib⁹ victū q̄rebat. Itē ex ꝯci. toletano. viij. Ultra duos solidos a parochianis ecclesijs ep̄s nō p̄sumat accipe.

e Inter cet̄a deniq; q̄ cōit̄ nos ꝯferre cōpetēt̄ oportuit q̄rimōias etiam parochialiū psb̄roꝝ gallie ꝓuīcie solertissime discernere decuit: q̄s ꝯ pontificū suorū rapacitates nec̄itas vt cōpim⁹ tādē cōpulit ī publicū examē d̄ferri: hi eī pōtifices vt eorūdē euidēs inq̄sitio patefecit indiscreto moderamīe parochianas ecclesias p̄grauātes: dū ī exactiōibus sup̄fluis freq̄nt̄ existūt: pene vsq; ad exinanitōz extreme v̄tut̄ q̄sdā basilicas ꝑduxisse ꝓbant̄. ne ḡ fiat de cetero q̄d ꝯstat hacten⁹ inordinate p̄sūptū nō āpli⁹ q̄ duos solidos vnusq̄sq; ep̄oꝝ p̄fate ꝓuīcie ꝑ singl̄as dioceses vl̄ basilicas iuxta synodū bracarēsez ānua illatiōe sibi expectet inferri: monasterio f rū tñ basilicꝭ ab hac solutōis exp̄ssiōe seiūctis. cuz v̄o ep̄s diocesim visitat nulli p̄ multitudīe onerosus existat: nec g vnq̄z q̄nq̄genariū numeꝝ euictionis excedat: aut āpli⁹ q̄ vna die ꝑ vnāquāq; basilicā remorādi lnīaz hēat. q̄cunq; vero pōtificū eorundē alit̄ q̄z decreuim⁹ agēdū p̄sūpserit: correctōi ꝓculdubio canonū subiacebit tāq̄z ꝯstitutionuz synodalium trāsgressor ⁊ priscoꝝ patꝝ edictoꝝ corruptor Item gregori⁹ ep̄is sicilie.

Sacerdotes ab episcopis suis vltra modū nō grauent̄.

h Relatum est nobis sancte memorie decessoris mei temporibus per seruum dei dyaconem: qui tunc

e Inter cetera. mōasterioꝝ. ꝯ. xvj. q. ij. c. j. et. ij. ꝯ. ꝯ. xvj. q j cū ꝓvtilitate ꝯ. xviij. q. ij q̄z sit ⁊ c. seruitiū. ꝯ.

f Solutiōis ip̄a eī mōasteria lege a diocesana sūt exempta. vt h̄. xvj. q. j. cū pro vtilitate. et xviij. q. ij. q̄z sit. sed eorū capelle nō. vt ex̄ de capel. mo. c. vlti. ⁊ penul. ⁊ ex̄ de p̄bē. d̄ monachis

g Quīquagenariū. hodie numerus singuloꝝ in euictiōib⁹ est taxat⁹. vt ex̄ de cen. cū apl̄s. nec numer⁹ ibi taxatus recipiēd⁹ est si eccl̄ia grauet̄ vt ibidē d̄r ex̄ d̄ excess. p̄la. cuz ad q̄rūdā. ex̄ de pe. c. pe. illos ḡ q̄ sup̄flui sūt pōt remouere sacerdos. qz si habes s̄uitutem ad aquādi certū numerū pecoruz si plus duc̄ ad aquā q̄z debeas. superflua p̄ñt a dño remoueri. vt. ff. de aq̄ quo. ⁊ esti. l. j. §. trebatius. itez si cā ꝓprij cōmodi venit ad ecclesiam de ꝓprio viuat. vt. C. de sta. ⁊ īma. l. vl. hec allegatio forte hodie nō tenet. qz si aliq̄s fuerit supra vires grauatus alij vicini sacerdotes tenent̄ ꝯferre. vt dixi. s̄ c. illd̄. ⁊ ex̄ d̄ cē. ꝓcurationes.

c Scandalizent. exigēdo vltra illicitū. vt. xj. q. iij. nolite. d Sumpt⁹. videt̄ ḡ q̄ si hz sumpt⁹. vñ possit expēdere nō dz alios grauare. nā poti⁹ vident̄ hec peti ex gr̄a q̄z de iure. vt ex̄ de cen. cū apl̄us. ⁊ ea q̄ domi ꝯsueuit expēdere dz expendere cum est in via. vt in

h Relatū est. summa. s̄. e. q. j. relata. ar. q̄ pactio interuenire pōt in sp̄ūalib⁹. vt hic. xviij. q. ij. eleutherius. xij. q. ij. c. quicunq;. ex̄ de deci. ex multiplici. qñq; enī ꝓhibet̄ transigi vel pacisci. si tñ fiat auctoritate iudicis tenet. vt extra de p̄ben. nisi. ff. de his qui

no. infa. furti. §. pactus. ff. de transac. cū hi. §. sicui. sed quare recipitur pecunia p actu ꝓsecrandi. vt hic dicit & ex de simo. cū sit romana. & nō p actu baptizandi. iō dico. ne aliqui ꝓpter paupertatem vel auariciaꝫ se sub trahant a baptismo. vt. j. q. j. baptizandis.

a Pro labore. 8. j. q. ij. c. vl. 9. xij. q. ij. chariratem.

b Clericoꝝ. q laborāt cū episcopo i visitatōe

c Iud. pene nora q alijs sub pena pōt obligari i spūalibus. vt. xxiij. di. q̄q̄. xvj. q. j. statuim⁹. j. q. vlti. quoties.

d Clericꝰ aduersus cle.

e Wod clericꝰ. Causarū alia ecclīastica. alia secularꝫ. Ecclesiasticarū alia spūal'. alia crialis. alia ciuilis. Spūal' est illa vbi agit ō de crimis vel matrimonijs. Crimialis vbi agit de crimie ecclīastico. s. heresis vel vsuraꝫ. cui⁹ examiatio spectat ad iudicē ecclīasticū. vt. 9. c. fidēs cū clerico. & vj. q. ij. c. j. Ālia est ciuilis siue pecuniaria. vbi agit ō rebꝰ aliēb. ar ad hāc. di. xvj. q. j. frater. Ꝺtez seculariū alia ē ciuilis alia criminal'. i his oībus ꝓuenit clericus nisi sub ecclesiastico iudice. vt. 9. c. nullus eps. nisi in tribus casib⁹. vt in causa feudi. vt ex ō iudi. cererū. nisi sit incorrigibil'. vt. xvij. di. nec li

ecclesiastici patrimonij curā gessit fuisse dispositum vt sacerdotes p diuersas vestras dioceses cōstituti quotiens ad cōsignandos infantes egredimini: vltra modū grauari minime debuissent: summa enī prefixa fuerat vobis vt audio cōsentientib⁹: q̄ ab

a eis sacerdotibus pro labore

b clericoꝝ dari debuisset: atq; quod tūc placuit: sicut nunc dicit minime custodit. vnde fraternitatē vestrā admoneo vt subiectis vris graues studeatis nō existere. Item pelagius cresconio illustri.

Scōm loci mediocritatē epi scopis conuiuia parentur.

c Illud magnitudinē tuā minime volum⁹ ignorare: q syracusane ciuitat epi scopus inter alia que in cautionū suarū pagina spopōdit hoc etiā specialit sub interpositione pene legitime pro misse legit: nunq̄ se a q̄libet siue diocesis plbro vltra duos solidos cathedratici noīe petiturū: nec p quālibet aliā occasionē q̄q̄ in eius dispēdio esse gesturum quod magnitudo tua nō solū a predicto epo: sed de omniū epoꝝ sicilie psonis cōpetenti solliciti dīe custodire nō desinat. nec ipa q̄z prādia enormia fieri ꝑ fm mediocritatē vniuscuiusq; loci epo ad cōsignationē veniēti susceptiōis ppa rare cōuiuiū: qz nec eo pretextu paupib⁹ incuti dāna volumus: aut qualibet ratione pmittimus. Causa XI.

iud. c. ij. 7. iij. vel nisi rustici ecclesie ꝓueniāt. vt lxxxiij. dist. iudicatū. ex de ap. si duobus. vel nisi aliquis rapuerit res ecclesie. tunc pot⁹ ex ꝓsuetudine q̄z de iure cōuenitur sub clerico. ex de fo. cōpe. cū sit. 7. c. si clericus. item si laicus iudex est negligens. ex de fo. compe. ex trāsmissa. xxiij q. v. administrato. res. vt si suspect⁹ fuerit iudex secularꝫ. vel si hēre querela contra ipm. potest adiri ecclesiasticus iudex. vt in auc. vt diff. iud. coll. ix. §. j. 7. ij. 7. §. penul. nō tamen ꝓpter negligentiam ecclesiastici iudicis clericus potest cōueniri coram laico. vt ex de iud. qualiter. in fi.

f Emo.

g Clericum. Cetera deposituz. vt. lxxxj. di. dicrum. nec etiā cōiugatū. xxxij. dist. siqui vero. nec obstat. ex de aposta. c. j. quia ibi loq̄t cū ratis nōvult gaudere priuilegio clericali. qz forte sit maritus viduaz tunc perdit priuilegium. vt lxxxiij. dist. q̄s quis clericꝰ. idē dico de seruientibus 7 mancipijs clericoꝝ vt. lxxxix. di. iudicatum. 7 idez priuilegium habet familia q̄ō dominus. vt ex de iud. ad liberādum. quia libertus fortiz patroni sequitur. ff. ad mun. assūptio. xij. q. ij. ecclesiarum seruos. itez vxores clericoꝝ quia sortiuntur forum vxoꝝ ex psona viri. vt. ff. de

iurisdic. om. iudi. cum quedam. 7 eodem gaudet priuilegio vxor 7 filius quo clericꝰ. vt. C. de episco. 7 cleri. l. j. 7. ij. sed illa que nō est legitima vxor nō sortitur forum a psona viri. ff. ad muni. de iure. §. vlti. io. q̄ dicit de coniugato falsum est. vt extra de cleri. cōiu. io. 7 forte idē est in deposito. cū sit exauctoratꝰ. b.

a Quericus adū sus clericū q̄sti onē de predijs agitauit quem ad ciuilē iudicem ꝓducere voluit reus nō nisi añ iudicē ecclesiasticum stare volebat: actor vero potētia ciuilis iudicis illum a possessione sua deiecit. quo audito eps eum ab officio suo suspēdit. ille cō tempta epi snīa officiū suum ministrauit. hoc cōpto eps sine spe restitutiōis in eū sententiā dedit. Hic ꝑmuz q̄rit vtrū clericꝰ ante ciuilē iudicē sit pducēdus. Scōo: si pducendus nō ē an hec culpa sit digna suspensiōe. Tertio: si digna nō fuerit: an ꝓtempto rē snīe sui epi irreparabiliter oporteat deponi. Q. I.

b Quod clericꝰ apud seculares iudices accusandus non sit. Hains papa scribit dicēs. Apud secularem iudicē nullus clericꝰ cō

c Emo vnq̄z ueniatur. epm aut reliquos clericos apud iudicem secularem accusare p̄sumat. Palea.

d Nllus iudicuz neq; p̄sbyterū neq; dyaconez aut clericū vllū aut mioꝛes ecclesie sine snīa pōtific⁹ ꝓ se distrīgat: aut ꝏdēnare p̄sumat qō si fecerit: ab ecclia cui ūtria irrogare dignoscit: tādiu sit seqstratꝰ: q̄usq; reatū suuz agnoscat et emendet. Item

e Marcellus papa.

f Clericū. De eodem.

a ¶ Absq; pō rificī. hodie nec cū ꝓsensu epi po test. vt ex de fo. cōpe. si diligēti. als ab officio su spendit. vt. iij. q vj. nō liceat. ꝓ rea cām perdit. vt. j. c. inolita. ⁊ c. placuit.

b Judices. q̄ impetit. ar. iudices esse dan dos ad arbitriū rei. vt hic ⁊. xv. q. vij. si autem. ⁊ iij. q. vj. pegria. ⁊. iiij. q. v. ſſcs. sed ꝓtra. ff. ō iu di. obseruandū. vbi ōz q̄ ille iu dex nō est dād⁹ quē altera pars noiatim petit. ſz potes ibi illō al tera intelligere de acroze non ō reo. vel dic si nō pūt concordare actor ⁊ re⁹. tunc dabunt ſm petitionē rei vl supple in oib⁹ istis istud. ⁊ acrozis. vel dic q̄ ℞. c. lo/ quit in crimīali causa. tūc eni ex pluribus episcopis potest elige re reus q̄s vult. vt. iij. q. vij. ac cusatores.

c ¶ Primates .i. epi qui concilium celebrāt au ctozitate pape.

d Omnia. ordinariorū. i. ad ordinarios vel delegatos ab ipatore.

e ¶ Cum legibus. qui dicunt clericū posse trahi ad ciuilē iudicem. vt. j. c. sicꝫ cum clerico.

f ¶ Quia. ad dei solū. i. clericoz q̄ dū appellant. vt. j. c. sacerdotibus.

g Nullus. vel exhibeat. sed nūq̄d tenet venire ⁊ allega/ a cuiuslibet ordis absq; pōtificis sui ꝓmissu nullus ꝓsumat ad secularē iudicē attrahere: nec laico quemlibet clericuꝫ liceat accusare. Item ex ni/ceno concilio. Ab eis quisq; iudicandus est quos sibi iu/dices elegerit.

b Judices aūt esse non de/bēt nisi q̄s ipe q̄ impetit elegerit: aut q̄s suo consensu

c hec sctā sedes aut ei⁹ ꝓmates auctē hui⁹ sctē sedis delega/uerint. Item valētinian⁹ theodosius et archadius impatores. Ad secularia iudicia nullus clericus est pertra/

d Quicunq; bendus. lege sancimus: vt null⁹ epoz vel eoz q̄ ecclesie necessitatib⁹ fuiūt: ad iudicia siue ordinarioꝝ siue extraordinarioꝝ iudicū ꝓtrahat. habent enī illi suos iudices: nec quicq̄ his publicē est cō/

e mune cū legib⁹. Item cōstantinus impator ꝓsidens in sctā synodo q̄ apud nicenā ꝓgregata est: cū querelā quozundā conspiceret cozā se deferē dam ait: vos a nemine diiu/

f dicari potestē: qz ad soli⁹ dei iudiciū reseruamini. Item ex concilio matinensi. ca. ix.

De eodem Palea.

Nullus clericus alium clericū ad iudicē secularem accusare aut ad causaz dicendā trahere q̄cunq; modo ꝓsumat: sed oīe negocium clericoꝝ aut ī epi sui aut ꝓbꝛozum cū archidiaconi p̄sentia finiat. q̄ sicꝫ clericus hoc adimplere distulerit: si min oꝛ fuerit: vno minus de xl. ictibus accipiat: si ℣o honoratioꝛ. xxx. dierum conclusione mulctetur. Item bonifacius ad episcopos gallie.

De eodem. Palea.

Quecunq; contentiões inter christianos oriuntur: ad ecclesiā deferātur: ⁊ ab ecclesiasticis viris ēminentur: ⁊ si obedire noluerit quousq; obediant: a liminibus ecclesie excludant. Item marcellus papa. Reꝫ ꝓ causa ciuili neq; ꝓ crimina li episcopus apud ciuiles iu/

g dicem ꝓtrahat. Nullus ep̄us neq; ꝓ ciuili neq; ꝓ criminali causa apud quēuis iudicē siue ciuilē siue militarem ꝓducatur vel exhibeatur. magistrat⁹ enim q̄ hoc iubere ausus fuerit amis/

h sione rerū ⁊ cinguli condemnatione plectetur. Item sil/uester papa. Quilibet clericus non est in publico exami/

i Testimonium nandus. clerici aduersus laicuꝫ nemo recipiat. nemo clericū

k quēlibet in publico examinare ꝓsumat: nisi in eccl'ia. C. li. j. ti. de episcopis ⁊ clericis.

l Impator theodosius. Nec honoze nec legib⁹ eps ad testimoniū flagitetur. Item epi/

m scopū ad testimoniū dicēduꝫ admitti nō decet. nā ⁊ ꝓsona honoratur ⁊ dignitas sacerdotis excepta ꝓfundit. No

n uella constitutio. Eps nō flagitetur ad testimoniū iureiurando sed euāgelijs tm̄ cozā

p positis. sed iudex mittat ad eū ex suis ministris: vt ꝓpositis sacrosanctis euāgelijs ſm q̄ decet sacerdotes dicat que nouerit. Item. Clericus ad ciuilē iudicē clericū ꝓducēs

q Sjquis anathema sit. clericus accusans clericum in curiaꝫ introierit: anathema sit. subaudiendum est si publicoꝝ iudiciorum cogitionem petierit episcopale nanq; iudiciū nihil obest ab imperatoze postulare. Unde in carthaginensi concilio octauo legitur. Propꝛio priuetur honoze publici iu/

r dicij cognitionem ab imperatoze postulans.

Pacuit vt quicūq; ab imperatoze cognitionem publicoꝝ iudiciorum petierit: honoze propꝛio pri/ re foꝝ. vt ex de ap. cū parati. nō q̄ citatio nulla est. ⁊ vbi q̄s citari nō pōt vl rō/ne psone vl rpis vel causē non te neꝫ vēire. vt no/taui. iij. q. ij. si epiſcop⁹. ⁊. q. j. c. ij. ⁊. ff. de fer. l. j

h ¶ Cinguli. nota q̄ eccl'iastici cus iudex ꝓuat etiā laicū sua dignitate. vt. xxxij q. v. ꝓceptū. i fi.

i Estionius. Gracipiat. in cā criali. vt ex ō testi. de cetero.

k ¶ In publico. s. foꝛo secula/ri. ne sit ℨ di. xx/iij. c. illud. ℨ. xv. q. v. c. j.

l ¶ Nec honore. i. iure ꝓtrio.

m ¶ Ad testimoniū. a iudice seculari n ¶ Excepta. ab hac ne cessitate.

o ¶ Nouella. iureiur. hec sunt ꝛba .H. nec diē vex. nā epi bene tenenē iurare vt ij. q. iij. nullā. ⁊ iij. q. ix. hoꝛtamur. ſz ℞ ē puile giū ei⁹ q̄n rāgit euāgeliū ſz tm̄ a lōge manus eleuat ꝓsus ipz. vt tm̄ q̄ ſm canones teneē rāgere euāgeliū. vt. j. q. vij gries. io. q̄ ū de beat rāgere hodie deēmiaē. ex de iura. calum. c. vltimo. b.

p ¶ Judex mitat. ex de testi. si q̄s testiū. ff. ō ireiurā. ad personas.

q Sjquis.

r Pacuit. pe tierit. ℨ ex sola poꝛrectōe libelli pdit quis causam. ⁊ sic est cōtra. ff. de i ius vocan. si libert⁹ ⁊. ff. rē ra. hā. l.

amplius. vbi habes q̄ nō icidit in penaz si desistat ab agendo. sic ergo videt q̄ q̄ncq̄ cōfugiāt ad secularē iudicez ꝓpter desidiā ecclesiastici iudicis vt. xvj. q. vij. filijs. sicut ecouerso recurrit ad ecclesiasticū iudicem a secl'ari. vt ꝟ xxiij. q. vlt. supe his. ⁊ c. si vobis. ⁊ extraō fo. compe. licz. ⁊ c. ex trāsmissa. sed nō est ꝟ verū. vt ex de iudi. qualiter. in fine.

a ¶ Episcopale. in his que specrant ad iudiciū imperatoris. vt ex de fo. cōpe. c. ve. rū. vel intellige q̄ imperator rogat eū cognoscere de causa.

b ¶ Sic et sequētes. i. sicut p̄missę auctes diuinit. q̄ non nisi cozā clericis sint conueniendi clerici. sic ⁊c.

c ¶ Christianis celestē. clerici enī milites christi sunt. xxiij q. vlt. reprehensibile. d ¶ Contempserint si nō veniūt ad iudiciū isti actores. in optione rei ē an velit vt circūducat edictū vl̄ q̄ admittant ꝓbationes sue. sed iudex auditis ꝓbationib⁹ suis ñ ꝓnūciabit eā liberū sed fuū illius nō esse. nisi euidentissimas ꝓbationes habeat vt. ff. de liberali cā. diui fratres. vel iudex potest imponere actoribus ꝓpetuū silentium. vt. C. de inge. manu. l. diffamari.

a uetur. si autem episcopale iudiciū ab impatore postulaverit nihil ei obsit. Sic ⁊ seqntes auctes intelligēde sūt: q̄ b⁹ clericoz cās nō nisi clerici cognoscere iubent. Ñ gelasius pa. scribit zele comiti.

A seculari iudice clericꝰ non est audiendus.

c Quia stianis gratū semp debet esse qō ab eoz poscit dignitate p̄estandū: q⁹ deo seruientibus beneficiuz negare nō ꝓuenit. siluester atq̄ faustinian⁹: q̄ se a cunabul' clericos confitent: a theodoza se oppzimi p violentiā q̄runt q⁹ dicūt se ingenuos atq̄ ꝺo auctore p̄stine ꝺitiōis nexibus absolutos in sortē deterrime itez ſuitutis adiici: ⁊ p auctē regiā ꝺ leges publicas cū clericali cingulo olī dū tenerent astricti p archidiaconū vbis grumētine eē cōuentos: cū ꝺstet eū q̄ celestez militē pulsat: nō nisi ei⁹ fozū debere sectari. ⁊ iō dilecte dpense salutationis affatu supradictos clericos tibi cōmēdo: vt si ad delegatoz iudicium eoz adūsariꝰ venire cōtēpserint: tue sublimitat' tuitione vallent: ne q̄d ill' aut surreptio aut inimica legib⁹ violentia nccitat' imponat: q⁹ q̄ d iudiciū refugit apparet eū de iustitia diffusum. I tē crispino ⁊ sabino epīs. Non nisi ad episcopoz iudiciū clericꝰ

f Siluester ⁊ faustinianus eccl'ie grumētine clerici lachzymosa nobis insinuatione cōquesti sūt: libertatē sibi dñi sui benignitate ꝓcessam heredū eius oppressione pulsari: sibiq̄ in clericat⁹ officio pene a cunabulis seruientib⁹ etiā manumissoze viuente in eodē actu nihilominus cōstitut' ꝺiuinis mysterijs impendere seruitium nō licere: cū sibi petitio/ g nē veritas subsequat': ꝺ patris ⁊ auctoris sui factum venientibus: vt indignis hereditas legib⁹ auferat': nec eis liceat hereditatē capiētib⁹ cōtra auctoris sui ꝓsilere iudiciū. ⁊ ideo fratres charissimi q̄m se etiaz ab archidiacono dicte eccīe q̄runt oppzessos: q̄ p eoz absentiā moderatoris iudicium ꝓmisit eos esse secuturos calcat' oīb⁹ ⁊ eodē qui cōtra leges diuīas ⁊ publicas pulsat⁹ fozū suum putauit auferri in vſo iudicio: q̄s/ q̄s ille est q̄ clericum lacessit adueniat vt eccl'ie iura q̄ vetusti' ꝓncipes assidua sanctione firmarūt: impetit' clericꝰ nō negent. I tē alexāder oībus orthodoxis p diūsas ꝓuincias christo dño famulātibus.

Ante iudicē ciuilē sacerdotes non accusentur.

i Elatus est ad hui⁹ sctē ⁊ ap'lice sedis apicem: cui sūmaz ꝺispositiōes cārū ⁊ oīm negocia eccl'iaz ab ipo dño tradita sunt q̄i ad caput ipo dicēte. Tu es petr⁹: ⁊ super hāc pe. e. ec. me. q̄ō q̄daz emuli christi eiusdēq̄ sctē ecclesie īsidiatozes sacerdotes dei ad iudices publicos accusare p̄sumāt: cū magis ap'ls christianoz causas ad ecclesias deferri ⁊ ibidē termīari ꝓcipiat: q̄m talit' ꝓuaricantes ꝓuaricauerūt in deū suū ⁊ nō obediūt p̄ceptis ei⁹. I tē pelagi⁹ benegesto defensori.

Actoz fozā rei sequatur.

k Experientie tue p̄nti auctozitate mādam⁹: vt ī causis in q̄b⁹ q̄libet eccl'iastici officij p̄sona loco petitoris existit quēq̄ laicū pulsatura apud sue ꝓuicie iudicē suas disponere actiōes ñ deserat: in his vero negocijs in q̄b⁹ eccl'iastici officij p̄sona pulsatur: toti⁹ submoto pulsationis obstaculo ad iudiciū epi vel p̄bzoꝝ ī loco vbi questio vertit' cōstitutoꝝ occurrat ī/ differenter examē. I tē sergio cancellario. De eodem.

e ¶ Refugit. sic. lxxiij. di. hoc/ nozat⁹. et. iij. q. ix. decreuimus.

f Siluester. vt/ f
niente. hoc multū facit p̄to eis. cū p̄ eos ñ reuocauit. filij ñ pūt reuocare. vt. ff. de pba. p̄to/ cula. g ¶ Patris ſm legē antiquā hēs q̄ cuiq̄s nō adiplebat volūtatē defuncti oi successione huaḃ. C. de fideicō. l. vlti. hoc die aūt ꝟ tenet ī exneo here. ſz si filius institutus heres uō impleat volūtatē defuncti. huaḃ successione relicta tū sibi legitia. vt. C. ō fideicom. auē. amplius. ⁊ forte lex p̄ualet in ꝟ casu huic canoni. Innocen. tū idē dicit q̄ ꝟ oz ex ō vo. ⁊ vo. redempt. licet ī fi. vnde pōt dici q̄ canon iste cozrigat. auē. Mat. 16

h ¶ In vſo. auctozitate enī epi volūtas defunctoz mādat executiōi. ex de testa. si heredes. I. Cor. 6

i Elatum. christianorum. ꝟ obtinuit ſm p̄mittiuū statū eccīe. vt. ij. q. v. siquis pbz. ⁊ xcv. di. ecce. vnō adhuc ſm legez si iudex secular' est suspect⁹. epūs ei adiūgit. vl' cā trāsfert' ad iudicē eccl'iasticū. vt in auē. vt differ. iud. §. si tū. coll'. ix. i crīalib⁹ causis. s. sanguinis nō sūt clerici iudices. xxiij. q. vlti. his a quibus

k Experientie pbzoz. ꝟ intelligit. h. cuz

causa his delegatur ab episcopo. alias episcopus sol⁹ iudex est ordinarius. vt. ſ. e. de ꝑsona. vel expone vel ꝓ 7. vt. xv. q. vij. episcopus. vel dic q ꝓlatus quilibet q̄ ex electione habet ꝓlaturā. habet etiā iurisdictiones vt ex̄ de offi. or. cū ab ecclesiarū. ex̄ de elec. c. j. sed qui nō est elect⁹ ab vniuersitate vel collegio nō ē iudex ordinarius. iudicē eni facit aut ꝑsensus populi. vt. xciij. di. legim⁹. in fine. 7 in auē. de defen. ciuita. §. si vero aut ꝑsuetudo. vt ix. q. iij. ꝙquest⁹ C. de eman. l. j.

a ¶ Sj quis q̄ regula q̄ est. ſ. iij. q. vj. neminē C. de iurisd. om. iud. iur⁊ ordinē

b ¶ Clericū secularē. nisi in casib⁹ exceptis in ſūma. item excipiē si papa de legat laico cām ſpūalem. vt. x. q iij. illud. itez fortē cum succedit clericꝰ laico. vt. ff. ō iudi. heres absens. qō falsū est. item fm ꝙdam cū tenetur de euictione recꝫ tur forū empto/ris. ff. ō iudi. vēditor. ſz hoc nō est verū. quia p hoc nō fit de foro illius. sed ꝓfert ei auctoritatem. c ¶ Vel ꝑponat. i. excipiat.

d ¶ Sj quis. in his trib⁹. c. ponit q̄ clericꝰ a laico poteſt iudicari. cū est incorrigibilis.

e ¶ Contumeliam. si illa non tm̄ eꝑm sed etiā ecclesiā eius tangat. alꝫ nō poſſet eum ꝓ sua cōtumelia excōmunicare. xxiij. q. iij. inter.

f ¶ Mox de/positus. si sit de nouo cōtumax. vt ex̄ de iudi. cū non ab homine.

Sj quiſq̄ clericꝰ siue inferioris siue potioris gradꝰ petitor existat. 7 cōtra laicā ꝑsonā suas dirigat actiones iste modis oībꝰ nō alibi q̄ apud ꝓuincie iudicem negociū suū dicturus occurrat. siqs aūt laicꝰ clericū cuiuscūq̄ gradꝰ duxerit eē pulsandū: ad eꝑm ordiciū i eadē ciuitate vel territorio ꝑsti tutor ꝑponat eas q̄s se hre existiat actōes quē ordiez legibꝰ p oīa ꝙueniētē atq̄ ꝓfitaneū demōstrari illa regula maifestat: q̄ ꝑcepit actorē forū sp̄ secꝫ pulsati. clericus ꝝ pulsat⁹ i epali iudicio forꝫ cōpetere ꝓcipaliū q̄z sanctiones designat auctas. Ytē in cōci. agathensi legit. Eꝑm nō ꝓmittēte apud secularē iudicē clericꝰ pulsari nō debet.

b ¶ Clericū nullus ꝑsumat apud secularē iudicem eꝑm nō ꝓmittēte pulsare. ß si

c pulsat⁹ fuerit nō rūdeat vel ꝑponat: nec audeat crimina le negociū in iudicio seculari ꝑponere. Ytem pius papa. Clericus suo inobediēs episcopo: depositꝰ curie tradat

d ¶ Jq̄s sacerdotū vel reliquoꝝ clericoꝝ suo eꝑm inobediēs fuerit: aut si ei in-

e sidias parauerit: aut ꝓtumeliā aut calūniā aut conuicia intulerit 7 cōuinci potuerit:

f mox depositꝰ curie tradatur 7 recipiat qđ iniq̄ gessit. Ytē ex ꝓci. carthaginensi. Principali cogat auctē: q̄ plebez inuasam nō vult deserere.

g ¶ Etim⁹ vt dignemini dare fiduciā: q̄ necessitate ipa cogēte libeꝝnob⁹ sit rectorē ꝑuincie fm statuta gloriosissimoꝝ ꝓncipū adūsus illū adire. q̄ plebem quā inuaserat vsq̄ hodie cōmonitus fm ꝙ statutū fuerat relinq̄re contenit: vt q̄ miti admoniti

h oni sanctitatis vre acq̄escere noluerit 7 emēdare illicitum auctē iudiciaria ꝑtin⁹ excludat. aurelius eꝑs dixit: fuata forma disciplineꝰ nō estimabit appetit⁹: si vra charitate modeste cōuēt⁹ recedere detractauerit cū fuerit suo contēptu 7 ōtumacia faciēte iudiciaria ptāte cōuent⁹. Quo notat⁹ 7 vban⁹ eꝑi dixerūt. hoc q̄ oīb⁹ placet. Ytē gregorius papa. A ꝓncipib⁹ corrigant: quos ecclesia corri-

k ¶ Stud est gere nō valet. qđ a vobis poposcim⁹: 7 nūc iterū postulam⁹ vt paulinū aq̄legensez pseudo eꝑm et illuz mediolanensem eꝑm ad clementissimū ꝓncipem sub digna custodia dirigat⁊: vt iste q̄ eꝑs esse nullatenus pōt: q7 ōtra oēm canonicā cōsuetudinē fact⁹ alios vltra ñ pdat: 7 ille q̄ cōtra morē anticū canonū vindicte subiaceat. Ytē ex cōcilio chalcedoneñ. Ꝓpriū gradū amittāt: clerici ꝙirātes vel ꝙspirātes.

l ¶ Oniurationum et conspirationum crimē qđ

m apud grecos dicitur phratrea: publicis etiam legibus certum est inhiberi penitus. hoc multo magis in sancta dei ecclesia ne fiat conuenit abdicari. siqui vero clerici seu monachi inuenti fuerint coniuratores aut conspiratores aut phratreas vel factiones cōponētes aliquas suis eꝑis aut alijs omīo cadant de ꝓprio gradu. Ytē Calixtus papa. Clerici cōspirantes ꝓprio gradu amisso retrudantur in carcerē ceteri excommunicentur.

vel dic q̄ iste casus est specialis vbi aliquis stati traditur curie. sicut est in falsario. vt extra de fal. ad falsariorum. vel dic traditur curie. i. ꝓmittitur tradi. ita q̄ ecclesia non teneē eum defendere. item i tercio casu traditur curie. ſ. in crimine heresis. vt in cōstitutione innocē. excōicam⁹ qualiter hoc verbum exponatur habes ex̄ de verbo. sig. nouim⁹.

g ¶ Etimus. fiduciā. id est auctoritatē.

h ¶ Excludatur. arg. q̄ si ꝙs auctoritate iudicis mittitur in possessionem. et aduersarius eux non admittat q̄ nec attendit excommunicationem. videtur q̄ manu militari ei possit auferri res. vt. xvij. q. v. ꝓncipes. ex/tiij. q. iij. de illicita. xvij. dist. nec licuit. 7 est expſſum. ff. ne vis fiat ei qui in poſſ. si quis missus. ff. de rei vendi. q̄ restituere. hodie tamen talis efficitur possessor post annum. vt extra de do. 7 contu. contingit. 7 concordat legi. ff. de bo. aucten. iu poſ. q̄uis.

i ¶ Appetit⁹. .i. iniuriam laceſſitus.

k ¶ Stud est. casum hui⁹ capituli habes xxiij. q. j. pudenda.

l ¶ Oniuratio num. hec quattuor capitula idem dicūt q̄ coniuratores deponūtur si clerici sunt. si laici excōmunicantē.

m ¶ Phratrea a phares quod est diuisio. inde phariſei. ſ. xlvj. dist. seditionarios. ſ. iij. q. iij. conſpiratores.

a Onspiratiõ.

b Sic clerici.

c Si clerici.

d Sic clericorũ. aut sacra. ꝓiuratiões q̃ fiunt sup licita re. li/cite sũt ad reꝓbãdũ malũ ⁊ illicitũ. vt. xvj q. uij. sane. j. q. j. ꝓcul/siõis. xxij q j. c. j. ℔ sup re illicita ñ tenẽt. vt ℔ q̃dã tñ dicũt q̃ omissa ꝓiuratio si est occulta est illicita. ꝓhibenẽ ℌ fraternitates q̃ sẽ ad malũ. sic. C de monop. l. vnica. sed bõe ffrnitates admittũt. xlij. di. sicḥs despiẽt. C Prẽsũptio. i. temeritas. q̃dã tñ ℔ scripserunt. q̃ hec ꝑsumptio sit iurẽ ꝺ quã ñ admittit ꝓbatio. secus si ꝑsũptio sit facti.

e Sique cause. hoc ca. loq̃tur de crimine eccle/siastico vel de reb̃ spiritualibus ⁊ de causis generalib̃ ad totaz ꝓuinciam ꝑtinentibus ℌ C Vsita clerici allegando. hoc dicit.

a Onspirationũ crimina vestris in ꝓtib⁹ vigere audiuim⁹: ⁊ plebes cõtra eꝑos suos cõspirare nobis mãdatũ est. Cuius criminis astutia nõ solũ inẽ christianos abominabilis est: ℌ etiã inter ethnicos et ab exteris legib⁹ ꝓhibita. ⁊ idcirco huius criminis reos nõ solũ ecclesiastice ℌ etiã seculi dãnãt leges: ⁊ nõ solũ cõspirãtes sed etiã ꝓsentientes eis. anteceſſores ℵo nr̃i cum plurima turba eꝑoꝝ: q̃cũq̃ eorũ in sacerdotali honore sunt positi aut exiſtũt clerici: honore q̃ vtũtur carere ꝑceperũt. ceteroſ vero cõione ꝓuari: ⁊ ab eccl̃ia extoꝛres fieri iusserũt: oẽsq̃ simul vtri usq̃ ordinis viros ifames eẽ cẽſuerũt: ⁊ nõ solũ faciẽtes sed eis ꝓsentientes. I tẽ ex ꝓcilio chalcedonensi. Clerici aut monachi cõiurãtes ꝑꝛio ꝓriuẽ honore.

b Siquis clerici vel monachi reperti fuerint coniurãtes aut conspirãtes aut insidias ponentes episcopis aut clericis: gradu suo ꝓꝛio penitus abijciant.

I tem ex concilio toletano.

c Si clerici aut monachi inuẽti fuerint cõspiratores aut ꝑ cõiurationẽ calumniã machinãtes epis vel clericis: ꝓꝛiũ amittãt gradũ. I tez ex cõci. aurelianensi. De eodez.

d Siquis clericorũ vt nuper in multis locis ꝑ supbiaz diabolo instigante actũ fuisse perpatuit: rebelli auctoꝛitate se in vnũ coniuratione intercedente collegerint: aut sacramẽta inter se data aut chartulã conscriptã fuisse patuerit: nullis excusatiõib⁹ preeſumptio labetur: sed res detecta cum in synodũ ventum fuerit: in ꝓsumptoꝛes iuxta ꝓsonarum ⁊ ordinum qualitatem a pontificibus qui tunc in vnuz collecti fuerint vindicẽt: quia sicut charitas ex ꝓceptis diuinis coꝛde non chartule cõscriptione vel cõiuratione ẽ exhibẽda: ita que ꝑa sacras admittũt scripturas: auctoꝛitate ⁊ districtione pontificali sunt reꝑimenda.

I tem innocentius papa. Inter clericos ⁊ laicos cause exoꝛte ab epis audiant.

f Sique cause vel ꝓtentiones inẽ clericos et laicos tã supioꝛis ordis q̃ etiã inferioꝛis fuerint exoꝛte: placuit vt ℔m nicenã synodũ cõgregatis oĩbus eiusdẽ ꝓuincie epis iudiciũ terminetur. Cum ergo hisoĩb⁹ auctib⁹ clerici ante ciuilẽ iudicez deꝛegenẽ ꝓducendi. cum nisi ꝓius depositi vel nudati fuerint: curie nõ sunt reꝑsentãdi: patet q̃ ad secularia iudicia clerici nõ sunt ꝓtrahẽdi.

g Hiis ita reſpõdeꝛ clerici ex officio eꝑo sunt suppositi: ex possessionib⁹ ꝓdiozũ impatoꝛi sunt obnoxij. ab eꝑo vnctionẽ decias ⁊ ꝓmittas accipiũt: ab impatoꝛe ℵo ꝑdioꝝ possessiones nanciscunẽ: vñ augustinus ait sup iohannẽ: quo iure villas defendis diuino an humano requiꝛe in ꝓncipio vbi differẽtia signatur inter ius naturale et ius constitutionis q̃ ergo vt prędia possideant: impiali lege factum est: patet q̃ clerici ex ꝑdioꝝ possessiõib⁹ impatoꝛi sunt obnoxij. I tẽ ambꝛosius ℌ auxentiũ. Impatoꝛi tributũ ecclĩa denegare nõ debet.

h Si tributũ petit ipatoꝛ: nõ negam⁹. agri eccl̃ie soluãt tributũ. si agros desiderat impatoꝛ: ꝓtẽ ℔z vendicãdoꝛũ. tollat eos si libitũ k est. impatoꝛi nõ dono: sed nõ nego. I dem. Potestatib⁹ tributa non sunt deneganda

l Magnum quidem est ⁊ speciale documentũ: quo christiani viri sublimioꝛibus potestatibus docentur esse subiecti: ne quis constitutionem terreni regis putet esse soluendaz. si enim cẽsum filius dei soluit: quis tu tantus es qui non putas eſse soluendum: item apostol⁹: n omnis anima sublimioꝛibus

Si tributum agri. ℌ. xxij. q. vlti. ℌm ꝓtra. sed ibi loq̃tur de his ꝓdijs in q̃b fundata ẽ eccl̃esia. vel officine eius que debent esse libere. vt exẽ de cen. sanctuz. i C Potestatẽ. de facto ñ de iure. nã si sine auctoꝛitate principis vel alterius q̃s detineat res eccl̃ie sacrilegus est. nisi restituat xxij. q. ij. ℌsquis. xvj. q. j. i canonibus. videl tñ q̃ si agri eccl̃ie nõ soluãt tributum q̃ possit ipatoꝛ vẽdicare agros illos. vt ℔. C. de epis. ⁊ cle. ô hisnã oia bõa illoꝝ q̃ tenẽtur alicui soluere tributũ sẽ illi iuꝛ pigno/ꝛis obligata. C. i q̃b cau. pi. ta. ℌ l. j. ℔ istô ñ ẽ verũ q̃ tm̃ itelligitur ô ꝓꝛijs ꝑdijs aliq̃ vl̃ cleri coꝝ vl̃ laicoꝝ. lz ei ꝑdia eccl̃ie cessent a tributo. ñ iô ꝑñt vendi. vt xvj. q. j. ℌ. nouarũ. k C Nonnego coꝛpaliter me opponẽdo. q̃ ꝓ tpalib⁹ me moꝛti opponere ñ debeo ꝓ altaꝛib⁹ libẽẽ imolaboꝛ. xxij. q. vlr. cõueniooꝛ.

Magnũ. ſ. ℔ iecti. tributũ est ꝓbatio sõiecõis exõ cẽ. c. ij. ℔ ar. ℌ exõ ô ꝓuil. reciꝑim⁹. vez ẽ q̃ ẽ signũ sõiectõis. lz ñ plẽa ꝓbatio m C Soluit. ñ ex debito. sed ne scãdalizaret alios. vt. xxviij. q. j iã nũc n C Disaia ſ. dita petrõ. christ⁹ eni nemi fuit ſubiectus. Mat. 17 Ro. 13.

a ¶ Siue regi hec ꝓba iter ꝓtaꝫ innocen. eꝛ de ma. ⁊ obe. solite. b ¶ Epistola. i. missa clementi a petro si cut ꝺr̃ iſtrumentū meuꝫ qꝺ̃ mei eā factū est. ff. ꝺ eden. ꝓtoꝛ. §. j. ⁊ ꝺr̃ etiā epla illi cui est missa. tñ cū distinctōe. ff. de furt. euꝫ qui §. vltimo.

c ¶ Qui quidez. ne fideiusſoꝛ/clericꝰ regulariter nō debet fideiubere. vt hꝭ ⁊ eꝛ de fideiuſ. clericus. nisi necessitas sit. tunc eni eꝛ pietate te neꝯ subuenire alij vt. lxxxvj. di. nō satis/itez clerici pñt fideiubere ꝓ ecclesijs suis. in aut. ꝺ sā. epi. §. aliū aūt. itez inꝺ se mutuo fideiubēt cū ꝙuenium. vt. C. de epi. l. omēs. §. in hac/itē nec astricti curie pñt fideiubere. C. locati curiaꝫ. ſi clericus fideiuberet. pñt ꝺici q nō tenet fideiuſſio nisi tali ꝓuilegio suo renūciet. nā fideiuſſoꝛ ꝓ non ꝺaro habeꝫ nisi ꝓuilegio suo renūciet. vt. ff. ſicſ in ius vo. nō ie. l. j. vel ꝺic q licet nō ꝺebeat fideiubere. ſi tñ fideiuſſerit. tenet obligatio. vt eꝛ de fideiuſ. c. pueꝛnit. ⁊. c. ꝓſtituꝰ ꝺ ¶ Ne aduocatꝰ. qꝺ̃ ꝓhibeꝫ ſacerꝺotiꝺ vt. j. xxiij. q. v. ꝺeniq xv. q. ij. c. j.

e ¶ Judicē. ꝛ. j. xxiij. q vl. c. sepe ⁊ c. his a ꝙb. ſz ꝺic q pñt tractare ꝺe illis ⁊paliꝫ que ſpectant ad eccleſiam

f Sicut eni que ad cōmunis vsum. ar. q peccat q nō recipit arbitriū ⁊ q nō cōponit inter partes.

potestatibꝰ subdita sit. item petrꝰ apl's generaliē oībꝰ fidelibꝰ scribit: estote subditi a dñis vr̃is siue regi q̃si pcellēti siue ducibꝰ tā q̃ ab eo missis ad vindictā malefactoꝝ: laudē vero bonoꝝ. Item ex b epistola clemētis. De secularibꝰ negocijs eps cognoſcere nō debet.

c ¶ Eq̃dē scere nō debet. opoꝛtet irreprehēsibiliē viuere ⁊ sūmo studio niti: vt oēs vite hꝭ occupatiōes abijcias. ne fideiuſſoꝛ existas: d ne aduocatꝰ litiū fias. neue in vlla aliq̃ occupatiōe proꝛsus iueniaꝫ mūdalis officij e occasiōe pplexus. neq; eī iudicē neq; cognitoꝛē secularium negociorꝝ hodie te ordinare vult christꝰ. ne pocatꝰ pñtibꝰ hoīm curis nō possis xbo dei vacare. hec xo opera q̃ tibi congruere minꝰ diximus exhibeāt sibi inuicem vocantes laici: ⁊ te nemo occupet ab his studijs: p q̃ salꝭ hoībus ꝺaꝫ. Ytē ex eodem.

In his q̃ ad cōis vite vsuꝫ pertinent laici sibi inuicē operari debent.

Sicut eni in f pietatis crimen est tibi o clemēs neglectꝫ xbi ōi studijs sollicitu dies secl'ares suscipere: ita vnicuiq; laicoꝝ pctm̃ est nisi inuicē sibi etiā i his q̃ ad cōis vsuꝫ vite pertinent: operā fidelē ꝺederint. g te xo securū facere ex his q̃ h bus nō debes instare omnes cōiter elaboꝛēt. q si forte a semetipis hoc laici nō intelli/i gūt: p ꝺyacones edocēdi sūt vt tibi soli? eccīe sollicitudi/k nes relinquāt. Ex his oībꝰ ꝺaꝫ intelligi q i ciuili cā clericꝰ añ ciuilē iudicē ꝙuenien ꝺus ē: sicut eī eccl'iaſticaꝝ legū eccl'iaſticꝰ iuꝺex ꝺ admiſtratoꝛ: ita ⁊ ciuiliū nō nisi ⁊ ciuilis ꝺꝛ esse executoꝛ. sic eī ille solus hꝫ ius interp̃tandi canones: q̃ habet ptātē condendi eos: ita ille solus ciuiliū legū ꝺꝛ esse interpres: qui eis ius ⁊ auctoꝛitatē impartitur. in crimiali xo cā nō nisi ante ep̃m est clericꝰ examinā/ꝺus. ⁊ hoc est illud qꝺ̃ legibꝰ ⁊ canonibꝰ supꝛa diffinitum est: vt i crimiali videlicet cā añ ciuilē iudicē nullꝰ clericꝰ ꝓducaꝫ: nisi forte cū cōsensu epi sui veluti q̃ incoꝛrigibiles inueniunt: tūc detracto eis officio curie tradēꝺi sūt. Unde fabianus papa ait.

Qui epo insidiat: semotꝰ a l Sa clero curie tradat ciuim̃: vt siq̃s clericoꝝ suis epis infestus aut insidiatoꝛ extiterit mox añ examinatū iudiciū submotꝰ a clero curie tradaꝫ: cui vite sue omnibꝰ ꝺiebꝰ seruiat ⁊ infamis absq; vlla spe restitutiōis p/maneat. Quia g̃ iste nō i criminali sed i ciuili cā clericus añ ciuilē iudicē ꝓduxit nō ē iudicandus trāsgressoꝛ canonū: nec ē ꝺicēꝺ ptraxisse reū ad iudicē nō suū: qꝛ ꝺe ciuili cā ñ nisi iuꝺex ciuil' cogscere ꝺꝛ. Econtra ea q̃ in actorꝭ defensiōe ꝺicta sūt: verisimilia q̃dem videnē: ſz pondere carent. sacris eni canonibꝰ ⁊ foꝛēsibꝰ legibꝰ tā in ciuili q̃ in crimiali cā clericꝰ ad ciuilem iudicē ꝓtrahēꝺus negatur.

Uñ in epla clemētis legit.

Frēs apud plꝛos iudicent

m Sequi ex fratribꝰ nego/cia habent inter se apꝺ cognitoꝛes secl'i non iudicē/tur: sed apud plꝛos ecclesie quicquid illud est ꝺirimatur Item silueſter papa.

Nullus clericus ꝓpter aliq̃ causam intret curiam.

g ¶ Ex his. id est ab his.

h ¶ Instare. id est interesse.

ꝫ pc. ꝺi. ꝓcipim̃

i ¶ Per ꝺyacones. ar. q ꝺyaconi ꝺebēt laici exponere ⁊ instruere modū viuen ꝺi. xxv. ꝺi. audire. k ¶ Ex his. sic eni ille solus. nā vñ ius ꝓ ꝺijt. ab eo interꝓtatio requirit. vt eꝛ ꝺe sen. ex. inter q̃q. tñ legat̃ pape interꝓtatio reſcriptum pape. eꝛ ꝺ post. ꝓcla. ad Hꝺltra medi. ⁊ eꝛ ꝺe ſ/queſt. ad hoc iuꝺex ēt interꝓtaꝫ legez. ff. ꝺe legi. nā vt ait. sed nō pōt interꝓtari ſniaz ſuā nisi ſit pſes. ꝙincie. ff. ꝺe ap. ab executoꝛe. ſilr ꝓsuecuꝺo interꝓtaꝫ leg̃. vt eꝛ ꝺ ꝛ. ſig abbate. Interꝓtatio q̃dā ē ꝓbabil' ⁊ nō neccaria vt mgr̃i. vt. C. ꝺ pfeſ. q i vbe cō ſtātino. l. vnica. q̃dā ē necessaria ſz nō generaliter vt iuꝺicē. vt. ff. ꝺ legiḃ. nā vt ait. q̃ dā ē ꝓbabil' necessaria generaliter ſz nō ē i ſcriptis redigēda. vt cō/suetuꝺiſ. vt. ff. ꝺ legiḃ. si ꝺ interꝓtatiōe. ⁊ eꝛ ꝺe ꝛ. ſig. abbate. q̃/dā ꝓbabil' neceſ/saria. ⁊ i ſcriptꝫ redigēda. vt ꝓncipis. vt. C. de legiḃ. l. j.

l Statuimus mox ante. nō intelligas q hec dictio añ ibi noteꝛ aliq̃ rps ſz ē ſensus añ. i. añ examiantē iudicē ſiue cozā examinate. vl' loqꝫ cū ē notoziū crimē. sic. C. ꝺ defē. ci. defēſozes

m Jq ex frīḃ. frēs ḃ vocat clericos vl' ēt oēs christi anos. ⁊ loqtur fm antiq̃ tpa. vt. §. c. relatum.

a NVllus.

b ALiud po/stulantes. penitentes enim sub regula eccle siastica viuere debent. vt .h. z .j. de pso. z .j. ō pe. di. v. ꝓtrarium. c. falsas.

c ¶ Oia licent. tunc nō expedit id qō licitum est. qū vsus ipi⁹ alij affert impedimen tū. vt. xxviij. q. j. sic eni. s. q fide lis discedat ab ī fidelib⁹. sed nō expedit vt ibi ōr vel alꝫs mihi licz mea repetere. sz non expedit ad vitā cōsequēdaz qz scandalizanē illi a fide repetū tur vel sic. oīs cibi liciti sūt. sz nō expediūt p/ pter ifirmos fra tres q tūc quos/ dā cibos repro/ babāt vel sic li/ citū est pdicato/ ri sumere sūpt⁹ ab illis qui pdi/ cat. sed nō expe/ dit ꝓpter corin/ thios q auari fu erūt. d ¶ Pe/ nitens. s. solenit z locꝫ de actore penitēte. z cū est de voluntate rei. vel loquitur cū ipe penitens conuenitur.

e ¶ Ecclesiasti cū. supple vl re/ us. qz de actore min⁹ videbat.

f ¶ Non ait. qualibet. ē. in. c. nullus epus.

g QVicunq; in hac .l. quinq; notanē. primū q a iudi/ ce sed ad epm. scōm q ab episcopoz sententia nō appellatur. tertium q ab episcopoz testimonio fides adhibetur. quintū q alq non audiuntur post testimoniū episcopi. prima pars tolli/ tur p id. extra de ap. si duobus. scōa p id. ij. q. vj. non ita. tertia p id. ij. q. vj. omnis oppressus. quarta per id vj. q. ij. si tm. z. c. placuit. et licet hec lex sit abrogata.

a NVllus cleric⁹ vel dya/conus vel psbr ꝓpter qualibet cām intret in curiā nec ante ciuilē iudicē suā pre sumat dicere cām. Item leo papa. Ecclesiasticū non fo/rense iudiciū penitens expe

b ALiud q̄dem est ctet. debita iusta reposcere aliud ꝓuio pfectiōis amoze ꝓtēnere. sed illicitoz veniaz postulētē opoꝛtet etiā a mul/tis licitis abstinere: dicente

c apl'o: omīa licent: sed nō oīa

d expediūt. vnde siqs penitēs habeat causaz quaz neglige re forte nō debeat: meliuſ est

e illi vt expectet ecclesiasticum

f q̄ forense iudiciū. Non ait ꝓpter criminalē cām tm: sed generalit ꝓpter quālibz cām tā ciuilē q̄ criminalē intelli/ges. Ut̄ theodosi⁹ impator. Cuicunq; liceat sacrosctē se/dis antistitꝫ iudiciū eligere.

g QVicunq; litez hūs siue petitoz fuerit vel ī ini/

h tio litis vel decursis tempoꝛ curriculis siue cū negocia p/orant: siue cū iā ceperit pro/mi sententia: si iudiciū elege/rit sacrosctē sedis antistitis: illico sine aliqua dubitatiōe etiā si alia ps refragaē ad e/

i piscopoꝛ iudiciū cū sermone litigantiū dirigaē. Idem. OMnes itaq; cause q̄ p/toꝛio vel ciuili iure tra/ctanē: eōꝛ sententijs termi nate ꝓpetuo stabilitatis iure firmenē. nec vlteri⁹ liceat re tractari negociū qō eōrum sñia decidit. testimoniū etiā ab vno licet episcopo phibi/tū: oēs iudices indubitāter accipiāt: nec ali⁹ audiaē cuz testimonio eī a q̄libet parte fuerit reꝓmissum. illud enī veritat̄ auctoꝛitate firmatū: illud incoꝛruptū habeaē: qō a sacrosancto homīe ſm ꝓsci entiaz mentis illibate fuerit ꝓlatuz. hoc nos edicto fir/mamus salubꝛi: z ꝓpetua le/ge tenendum esse censemus.

k HEc siquis antiquata ꝓten/dat. qz in iustiniano codice ñ inueniunē ita inserta: p caro luz renouata cognoscat: qui in suis capitularib⁹ ait inter

l VOlumus atq; (cetera ꝓcipim⁹ vt omēs nr̄e ditioni subiecti tam romani q̄ franci alamani baiouarij burgūdiones saxones toꝛin/gi frisones galli britones lō/gobardi guascones beneuen tani goti hispani ceteriq; oēs subiecti nob quocunq; legis vinculo videanē astricti vel ꝓsuetudinario annexi moze: hāc sñiam quā ex. xvij. theo/dosij impatoꝛ libꝛo. c. videli cet. xj. ad inꝛogata ablauij ducis quaz illis z oīb⁹ pscri/ptā misim⁹: z inē nr̄a capitula p lege tenēdā cōsulto oīm fideliū nr̄oꝛum posuim⁹ lege cūcti ꝓpetua teneāt. i. q̄cunq; litē hūs siue petitoꝛ fuerit vt supꝛa. Itē gre. iohāni defen soꝛi eunti ī hispaniā monēdo dicit. Psbr apud eōm tm̄ in

m OEpsona dicari debet. psbri hoc attēdēdū est

n si quam causaz habuit nō ab alio teneri: sed eōs ipsi⁹ ad/ire debuit sicut nouellaꝛ cō/stitutio maīfestat: q̄ ita loq̄ē de sanctissimis z dō amabili bus atq; reuerēdissimis epis z cleric̄ ac mōachis. Impe/ratoꝛ iustinian⁹ august⁹ pe/tro gl'iosissimo pape. ca. liij.

o Siquis cōtra aliquē clericū aut monachū aut dyaconis/ tū innocē. argu/mentaē ex ea cē de iudic̄. nouit. non vt cōfirmee eam sed vt ostē/dat quantā affe ctionē impato/res habuerūt er ga sacerdotiū.

h ¶ Vel de/cursis. id ē post litē ꝓtesta.

i ¶ Cū sermo/ne. i. allegationi bus. k ¶ Nec siquis capitula/ribus. i. in lom/bardia nō tamē inuenitur in ea que nunc est. sed in gallia.

l VOlumus. vel consue tudinaria. ex de eo qui mit ī pos. c. iij.

m OE psona. de hac ha bes. ij. q. j. in pri mis.

n Nō ab alio. id nō a ꝓtrario. qñq; enī ab infe riozi potest iudi cari. h. tamē hu/ic lr̄e adhesit q̄ dixit solum epm esse ozdinarium iudicem clerici. z p hoc q̄ dicit adeat ꝓius z̄c. ſz tu dicas q̄ p/lati eccl'ie colle/giate hūt iurisdictionē. vt. xv. q. iij. c. j. ex ō i/mu. ec. non mi/nus. ex de iudi. c. ij. C. de iur. o. iu. l. vl. ex de of. oz. cū ab eccles/arū. sed qō h̄ di citur ꝓ⁹ adeat z̄c. dicas p⁹sq; seculare. h. tamē dicit solum epm habere potesta/tem excōmunicā di. xvj. q. ij. visis in fi. vbi dicitur q̄ excōmunicatio sit mucro episcopalis. z q̄ solus epi/scopus debeat de causis matrimonialibus cognoscere xxxv. q. vj. multoꝛū. z melius dicit ncua cōstitutio. ex/tra de excess. p⁹ela. accedentib⁹. cōsuetudo tñ in talibus dat iurisdictionē. vt. ix. q. iij. conquestus. C. de emā. li. l. j. o Siquis aut monachum. conuentum nomine monasteriꝭ rōne alicui⁹ successionis q̄ obuenit mona/

sterio p eum. al's nõ cõpetit actio cõtra monachum. cũ nihil habeat. vel intellige ꝙ fideiussit de mandato ecclesie sue vel etiã sine mãdato. sed pecunia ẽ cõuersa in vtilitatẽ ecclesie vt noua cõstitutio dicit. ꝙ q̃busdam. ex̃ de fideius. si aũt monachus ꝯ aliquẽ deliq̃t. ip̃e monachus cõueniend⁹ est nõ ecclesia. vt. xviij. q. ij hoc tm̃ sic̃ ꝑuus cõuenit̃ qui deliquit nõ ei⁹ dñs. C. de noxa. l. vl. in fi. primo autẽ loco castigatio mõachi spectat ad abbatem. vt xxiiij. q. iij. corripiant̃. ⁊ ex̃ d̃ of. or. quanto. ex̃ d̃ ap. rep̃hensibil'. vbi aũt ꝓcedendũ est ꝑm ordinẽ iuris tunc solus ep̃s ẽ iudex ꝑm. h. vt hic d̃r. alij dicũt ꝙ abbas hz ordinariam iurisdictõez sup̃ monachos suos ⁊ excõicare eos põt. vt ex̃ d̃ maio. ⁊ obe. cuz in ecclesijs.

a ¶ Aut asistriam. i. inclusam. q̃ semp̃ assidue moratur ibi.

b ¶ Doceat. i. adeat iudicez si ip̃emet non potest. ⁊ est simile. C. de episcopali audi. episcopali.

c ¶ Ne vero. hec sũt ꝟba. G.

d Peruenit. aut si forte. ex̃ de fo. compe. siquis cõtra.

e ¶ Executio id ẽ executor ad hoc deputatus. scz archidiaconus. vt. xxv. di. perlectis. et extra d̃ fo. compe. nullus. cum aũt iudex recusatur in optione actoris erat an vellet ꝙ recusatus delegaret causam alijs. vel ꝙ partes cogerent̃ ad eligendos iudices. vt extra de fo. compe. siquis. hodie autẽ si iudex recusatus fuerit. ⁊ ꝓbata fuerit causa recusatiõis ad arbitriũ recusatoris ipse qui recusatus fuerit dabit iudices vel trãsmittet negocium ad supiorem. vt in cõsti. cũ speciali. ex̃ de ap. sed quero an iudices delegati ab ep̃o possint partes punire si non venirent ad iudiciũ. nõ videtur. qꝛ solus delegatus a p̃ricipe potest citare. vt in aut̃. de litigi. §. omnẽ col. viij. nec alij p̃nt suas sñias mandare executioni q̃ꝫ ordinarij vel delegati a principe. vt. C. d̃ bo. aut̃. iudi. pos. auten. ⁊ q̃ iurat. ff. de re iu. l. diuo. ⁊ solus delegat⁹ a p̃ricipe potest mittere in possessionẽ. ff. de iur. om. iud. iubere. potest tñ dici ꝙ ꝑm iura nr̃a sub delegat⁹ habet correctionez. qꝛ põt interdicere ecclesiã. vt ex̃ de of. dele. ex liter⁹. in fine. ⁊ ꝑm legem modicã saltim habebũt coertionem subdelegati. C. d̃ spor. l. ij. ⁊. ff. de offi. eius. cui man. ẽ iur⁹. l. vl. in fi.

a sam aut monastriam aut asistriam habet aliquã actionẽ
b doceat pri⁹ sanctissimũ ep̃m: cui hoꝝ vnusq̃sq̃ subiaceat.
¶ Ille ꝟo cãm int̃ eos iudicet: ⁊ siq̃dez vtraq̃ ꝑs his q̃ iudicata sunt non acq̃euerit iubem⁹ ꝑ loci iudicẽ executi-
c oni ꝑfecte mãdari. Ne vero obijciat̃ qꝛ de clerico hoc loq̃tur nõ de ꝑsb̃ro: sciendũ est qꝛ supius in cõstitutiõe eadẽ l. ca. j. legit̃ appellãtiõe clericorũ etiã ꝑsb̃ros ⁊ dyacones cõtineri. verba autẽ leg⁹ ista sunt: ꝑsb̃ros aũt ⁊ dyacones ⁊ lectores ⁊ cantores q̃s oẽs clericos appellam⁹ ⁊ reliqua Itẽ greg. romano defensori sicilie. Clericus clericuz ad publica iudicia ñ ꝑtrahat

b Peruenit ad nos: ꝙ siq̃s contra q̃slibet clericos cãm habeat despect⁹ eoꝝ episcopis eosdẽ clericos tuo facias iudicio exhiberi. qd̃ si ita est: valde ꝯstat esse incongruũ: ꝑ hac tibi auc̃te p̃cipimus: vt denuo b̃ facere nõ p̃sumas: ꝑ siq̃s ꝯ quẽlibet clericũ habuerit cãz: ep̃m ipsi⁹ adeat: vt aut ip̃e cognoscat: aut certe ab ip̃o iudices deputent̃: aut si forte ad arbitros eundũ ẽ ꝑtes ad eligen-
e dos iudices ab ip̃o executio deputata cõpellat. siq̃s vero laicus vl' cleric⁹ ꝯ ep̃m cãm
f habuerit: tũc te interponere debes: vt int̃ eos aut ip̃e cognoscas aut certe te admonẽte sibi iudices eligãt: nam si sua vnicuiq̃ ep̃o iurisdictio non ꝑuat̃: q̃d aliud agit̃ nisi vt ꝑ nos ꝑ q̃s eccl'iastic⁹ custodiri ille ordo debuit ꝯfundat̃. Itẽ ianuario ep̃o caralitano A laicis iudicib⁹ clerici nõ sunt opprimẽdi.

g Fratris ⁊ coep̃i nr̃i felicis ⁊ quiriaci abbat⁹ relatione cognouim⁹: ꝙ ĩ insula sardinia sacerdotes a laic⁹ iudicib⁹ opprimant̃: ⁊ fraternitatẽ tuã ministri tui despiciãt: dũq̃ solũ a vob̃ simplicitati studet̃: quantũ videm⁹ disciplina negligit̃. Itẽ gregorius mauricio. Sacerdotes a regib⁹ sunt honorãdi nõ iudicandi.

h Sacerdotib⁹ aũt nõ ex terrena ꝑtãte dñs nr̃citi⁹ indignet̃ sz excellenti cõsideratiõe ꝓpter eũ cui⁹ serui sũt: eis ita dñet̃ vt etiã debitã reuerẽtiã impendat. naz diuinis eloquijs sacerdotes aliq̃ñ dij aliq̃ñ ãgeli vocant̃. nã ad moysen d̃ eo q̃ ad iuramẽtũ deducẽd⁹ est d̃r: applica illũ ad deos videlicet ad sacerdotes. ⁊ rursus scriptũ est: dijs nõ detrahes scilicet sacerdotib⁹. ⁊ propheta ait: labia sacerdotis custodiunt scientiã. i. iusticiã: et legem exq̃runt ex ore ei⁹: qꝛ angelus dñi exercituũ est. quid igit̃ mirũ si illos vr̃a pietas dignetur honorare: quib⁹ in suo eloquio honorez tribuẽs eos aut ãgelos aut deos ip̃e
i etiã appellat deus: ecclesiastica quoq̃ historia testat̃: quia cũ pie memorie constantino principi scripto oblate accusatiões ꝯtra ep̃os fuissent: libellos q̃dẽ accusatiõis accepit: ⁊ eosdẽ q̃ accusati fuerãt ep̃os ꝯuocãs ĩ eoꝝ ꝯspectu li

f ¶ Interponere. hoc verum est in modicis vl' minimis causis nã maiores cause episcoporum ad metropolitanum deferũtur. vt. vj. q. iiij. si inter. ix. q. iij. conquestus. ⁊. lxxx. dist. c. j.

g Fratris. et coepiscopi. simplicitati. supra. xxxix. dist. petrus.

h Sacerdotib⁹ sacrrdotes custodiunt. id ẽ custodire debẽt. vt. j. e. q. iij. nolite.

i ¶ Appellat ergo ex sola appellatione nominis aliquis consequitur ius. sic xxxij. q. iiij. dicat. C. de lati. liber. tol. §. penulti. extra de presump. illud. insti. de adop. §. vlti. argu. contra. ij. q. j. multi. in fine. ibi dicit ꝙ sola nominatio non sufficit. C. de proba. non epistolis ⁊. l. finali.

a ¶ Incendit. hic vides q̄ iudex debet destruere libellū q̄ nō est legitime cōpositꝰ. vt. ij. q. vlti. c. vltimo.
b ¶ Specialiter. ꝑ bonis. sz etiā generaliē ꝑ bonis ⁊ malis. vel nō tm̄ ꝑ pñtib⁹ qui nunc accusanē ⁊ conuincuntur. sed etiā ꝑ omibus alijs. xiij. q. ij. non estimemus.
c ¶ Nolira. H capitulū de actore ⁊ sequēs de reo loqtur. et nota q̄ si actor traxerit reuz ad iudicē nō suum pdit cām. sed si reus traxerit actorem ꝑ conuicto habeē vt. C. de iur. om. iu. in criminali. H ramen itelligas lre ꝓtest. q̄ si ant lit. ꝓtest. desistit nō incidit in penā. vt. j. e. c. ꝑti. ⁊. ff. rem ra. ha. amplius. ⁊. ff. de ius vocā. q̄uis. licet sit ar. ꝛ. C. de trāsac. si quis maior. s. e. pla. cuit. ⁊ q̄ dicit q̄ cām pdit. dicūt quidā ipo iure. veri⁹ credo q̄ ꝑ sentētiā. ⁊ H innuit hoc verbuz conuenus.
d ¶ Pontifi/ce. hic manifeste habes q̄ ī causa ecclīastica neuter pōt adire alium iudicē siue ī ciuili siue in criminali negocio. laici aūt sine cōsensu ordinarij eligunt aliuz iudicē in ciuili negocio. vt. ff. ō iudi. l. j. C. de iurisdi. om. iu. l. j. sed non in criminali. vt. C. de iur. om. iudi. in criminali. j. e. c. si quis cū clerico. sz in clerico rcītur ꝓsensus epi ⁊ etiā ꝓpi⁹ ꝓsensus. ar. hic. et ix. q. ij. c. j. ⁊. j. e. clericum. ⁊. c. nullus. et. c. inolita. ⁊. vj. q. iij. deniq̄. ⁊. iij. q. vj. nō licet. et de fo. compe. si/gnificasti. ⁊ est triplex rō quare laicus pōt ⁊ nō clericꝰ q̄ laicus pōt iurare sine licentia sui iudicis. sed clericꝰ non. vt extra de iura. calū. inherētes. sed nō posset coram laico litigare nisi ibi iurarer. itez ab alio epo non poterit ordines accipe. ergo nec iudiciuz q̄ maius est. vt. ix. q. ij. nullus primas. item nō pōt ab alio q̄ a suo prelato petere iudiciū anie quod est occultum. ¶ multo fortius nec manifestum. vt de pe. di. vj. placuit. itez inconuenies iam esset. q̄ vnus episcopꝰ iudicaret clericos alterius episcopi. quod esse non debet. vt. ix. q. j. ꝑ totum. ⁊ sic omnes de vno episcopatu possent sibi alium episcopum eligere in iudicem. nec renūciare potest clericus huic iuri. extra de fo. compe. si diligenti. credo tamen licet non possint renunciare expresse. q̄ tamen sponte. i. tacite possūt cōsentire in alium iudicem. naz arbitrū sponte eligunt et iudicem delegatum. alioquin exufflatum erit priuilegium clericoruz. q̄ clericus potest eligere coram quo iudice velit litigare. in constir. fede. hita. item multa possū facere sponte. ad q̄ nō possum me pacto astrigere. nā possū istitue/re aliquē heredē nō tū pacto ad H me astringere possuz. vt. C. de pac. l. vl. itē tacite possum renunciare foro licz nō expresse. sicut tacite papa renunciat suo priuilegio. vt. ij. q. vij. nos si. ⁊. que. v. mandastis. sicut tacite possuz renūciare exceptioni procuratorie contra militem sed non expresse. vt. ff. de procura. filiusfamilias. similiter tacite possum renunciare iuramento calum. sz non expresse. C. de iura. calū. l. ij in fi. ⁊ q̄ sponte posset respōdere habes. iij. q. vj.

2 Cor. 4 Dt. 25

bellos q̄s accepat: incendit dicēs. ¶ Ite ⁊ inter vos cās vras dispoite qz dignū nō ē: vt nos iudicem⁹ deos: ī qua snīa sibi magz ex hūilitate q̄z illis aliq̄d prestitit ex reuerētia impēsa. ante euz q̄ppe pagani iure publico principes fuerūt q̄ vez deū nescientes deos ligneos ⁊ lapideos colebāt: ⁊ tū eoz sacerdotib⁹ honorē maximū tribuebāt. q̄d ergo mirū si christian⁹ imperatoz veri dei sacerdotes honozet: dū pagani vt p̄dixim⁹ principes honorē impendere eoz sacerdotib⁹ nonerūt: q̄ dijs ligneis ⁊ lapideis seruiebāt: hec ergo nō tātū specialiter q̄ntū generaliē ꝑ oībus asserim⁹ sacerdotibus: qm̄ adhuc nescim⁹ q̄s in crīibili iudicio dei q̄lis futurus sit. eteni paulus egregi⁹ p̄dicatoz dicit: nolite añ tp̄s iudicare: q̄usq̄ veniat dñs ⁊ reliqua. nā sūt multa q̄ de iudicio illi⁹ hoīes ignozēt: qz forte dō vos laudatz ille reprehendit: ⁊ q̄ vos reprehenditz ille laudabit. Y tē ex ꝓci. milenitano.

Qua pena feriat clericus clericū ad secularia iudicia ptrahens.

e ¶ Nolita inaudita pſūptio vsq̄ adeo illicitz ausib⁹ aditum patefecit: vt clerici clericos suo relicto pōtifice ad iudicia publica ptrahāt. proinde statuim⁹: vt hoc de cetero nō p̄sumat. siq̄s hoc p̄sūpserit facere: cōuent⁹ ⁊ cām perdat: ⁊ a cōione efficiat extraneus. Y tē ex ꝓci. carthaginē si. iij.

Clericus apud ciuilem iudicē iudicari nō debet.

e ¶ Lacuit vt q̄s epoz p̄ sbyteroz ⁊ dyaconoruz seu clericoz cū ī ecclia ei crimē fuerit intētatū vel ciuilis cā fuerit cōmota si derelicto ecclīastico iudicio publicꝰ iudicijs purgari voluerit etiaz si ꝑ ipo lata fuerit snīa: locū suū amittat. ⁊ hoc in crimīali actiōe. in ciuili vero pdat q̄ vincit si locū suū obtiere maluerit. siquidē ad eligendos iudices inique de ecclie consortio iudicat: q̄ de vniūsa ecclesia male sentiēdo de iudicio secl'ari poscit auxiliū: cuz priuatoz etiā cās apl's ad ecclesiā deferri atq̄ ibidē determinari p̄cipiat. Y tē ex eodē.

Clericꝰ nō accuset nisi añ ecclesiasticū iudicē.

f ¶ Odi uersis ordinib⁹ ecclie fluentib⁹ siq̄s in cām crimis incurrerit: ⁊ abnuerit iudicium ecclīasticuz: dz p̄clitari. Y tem ꝓstitutio. lxxiij. c. j.

Qui cū clerico litigiū habet episcopum ipsius adeat

1 Cor. 6

pulsatus. io. quicquid dicat io. hoc tene q̄ in laicū nullo modo consentit clericus. vt extra de fo. compe. si diligenti. nec in clericum sine consensu episcopi. vt extra ¶ Lacuit. intentatum. (de fo. compe. significasti. b. ⁊ sic loquitur cum lis sit conrestata.

f ¶ Purgari. per hoc patet q̄ loquitur de reo. sed quod dicit postea eucit. intellige id in quo est absolutus. g ¶ Locum. id est deponatur. h ¶ Iniq̄e. contumeliam enim facit iudici. qui eo relicto vadit ad alterū. vt. ff. de arbi. litigatores. similiter siquis rem deducit coram vno iudice deducit postea coram alio. perdit litem. C. de asser. tol. l. j. in fine,

¶ Diuersis. nihil notatur.

a Si Jḋs dāno. sportularuz ad ḋs clerici nō tenenť. vt ī auč. de sanct. epi. §. sportulaz. ğ nec aduersarij ipoz teneri debēt. C. de fru. z lit. exp. l. vlti.

b ¶ Noluerit illud non tenet. vel dic noluerit. i. ñ potuerit. qz forte talē cāz nō potest audire.

c ¶ Sine scriptura. sine scriptura procedit eps. cuz iudicat inter suos clericos. silr in modicis causis nō requirit scriptura. vt in auč. ò mā. prin. §. sit tibi. ñ obstat. ē. ij. q. j. in ṗmis. vbi dr sntia nulla ğ sine scpto ṗferť. illō eni rārū tenet in criminalib⁹ et maioꝛib⁹ negocijs.

d ¶ Duozum. hoc nō tenet. vt iij. q. iij. §. spacium. e ¶ Puniatur. nec illō tenet. vt extra de iudi. cum nō ab homine.

f Si clericus. arbitros. et est hec rō. qz metropol nō est iudex clerici. vnde sub eo nō dz cōueniri. nec coā eo debet cōueniri cū nō possit esse actoꝛ et iudex. ex de resti. spoli. cōquerēte z ex de pcēs. pben. z ec. nō vacan. post electionē. in fi. Sz ḋs coget eū eligere arbitros. resp̄ōdetur eps. licet sit ei suspectus. vt ex ō ap. secūdo requiris. ire in alio casu cogit ipm eligere arbitros. s. cum recusat eū vel de-

a Si Jḋs cū clerico litigiuz habuerit: si ḋdaz de cā pecuniaria adeat prius epm cui⁹ iudicio cleric⁹ suppositꝰ ē: ille āt sine dāno z sine dilatione cōpetētē finē liti ipositurꝰ ē. sinaūt noluerit eps litē dirimere: tūc ad ciuilē iudicē disceptatio cāe pueniat: vbi āt dirimere eps vult cāz sine scpturaꝰ oīa ṗcedāt: z diffinitiua sntia ab eo sine scpto ferať. qō si de crīali cā litigium emerserit: tūc cōpetētes iudices ī hac ciuitate vl ī p. uincijs inꝛpellati ꝓsentaneū legib⁹ ťminū cāe ꝓponāt. ita tñ vt disceptatio litꝭ duozum mēsiū spaciū ñ excedat a litis ꝓtestatōe nūerādū. Itē ī criminalib⁹ xo cāis nunq̄ sine scpturaꝰ ṗcedere dz. nō āt alieter puniať cleric⁹ nisi obnoxi⁹ reptꝰ sacerdotio nudatꝰ fuerit ab epo suo vl clericat⁹ honoꝛe. Si āt crimē eccl'iasticū est: tūc ťm canōes ab epo suo cāe examiatio z pena p̄cedat: nullā cōionē alijs iudicib⁹ ī hꝰ casib⁹ hñtib⁹. Ytē ex oci. calcedonēsi. Clericus aduersus clericū negocium hās secularia iudicia ñ exer-

f Si cleric⁹ adūsus ceat. clericū bz negociū ñ relinqt suū epm z ad secularia iudicia ñ ꝓcurrat: sed prius negociū agitež apud ꝓpriuz epm. vl certe si fuerit negocium ipi⁹ epi apd arbitros ex

g vtraq̄ pte electos audiať negocū: licḋs xo ꝛ hꝰ fecerit: canonū coꝛrectiōib⁹ subiaceat et si cleric⁹ adūsus suum vel aliū epm hēat cāz apud audi-

h entiā synodi. puincie cōqrať. si xo ipi⁹ puincie metropolitanū epm eps siue clericus hēat z trouersiā: pgāt ad ipi⁹ dioceſis ṗmatel aut certe ad ꝓstātinopolitane regie ciuitatꝭ sedē: vt eoꝛ ibi negociū ťminet. Ytē ex oci. agatensi

Clericū null⁹ Palea. ꝓsumat apud seculareꝛ iudicē epo nō pmittēte pulsare: ḃ si pulsatꝰ fuerit ñ ñdeat nec ꝓpōat nec audeat crīale negociū iudicio seculari ꝓponere. Ex his oīb⁹ dať ītelligi: q cleric⁹ ad publica iudicia nec ī ciuili nec ī crīali cā ē ꝓducēd⁹: nisi forte ciuilē cāz eps decidere noluerit. vel in crīali cā ñ sui honoꝛ cingulo eū denudauerit. Illud āt qō in epl'a clemēt⁹ dictū ē: nō cognitoꝛē secl'ariū iudicioū te vult deꝛeē: ex epali vnctione ītelligēdū ē. Mō. n. ī epm vngiť vt cognitoꝛ secl'ariū iudicioꝛ resideat: sz vt ꝓcuratoꝛ aīaꝝ z distributoꝛ spūaliū ex istat. ꝓhibeť ğ secl'arib⁹ negocijs occupari ñ ad tps seq̄ster fieri vl secularia iudicia nō de reb⁹ secl'arib⁹ ḃ seculariū viroꝛ ītelligēda sūt. iudicia de reb⁹ secl'arib⁹ secl'aria appellāť: iuxta illō apli: secularia iudicia si habuerit⁹ ꝓtēptibiles q̄ sūt ī eccīa ꝓstitute iudicia xo secl'ariū secl'aria appellāť. iuꝛ illō apli ī epl'a clemēt⁹: qō ex subseq̄ntibus dať ītelligi: cū oꝛ: hec opa q̄ tibi min⁹ ꝓgruere dixim⁹ exhibeāt sibi inuicē vacātes laici. ꝓhibēť ğ clerici a cogniti one negocioꝛ secl'ariū viroꝛ ñ secl'ariū cārū. negocia q̄ppe clericoꝛ siue crīalia siue ciuilia fuerit nō nisi apud eccl'iasticū iudicem vēnīlāda sunt. Unde adrian⁹ papa ait. Mō nisi i foro suo audiať cleric⁹.

i Clericus siue laic⁹ si crimine aut lite pulsatꝰ fuerit: non alibi q̄ in foro suo ꝓuocat⁹ audiať. Idem.

k Si clericoꝝ cā hꝰ forma fuerit: vt neq̄q̄ eoꝝ sntia ā suo iudice dicta ꝓstringat

Res xo in litigio posita añ legitimū cognitiōis euētū in nullā dz oīo trāsferri psonā. Unde gelasi⁹ pa. q̄ngesimo epo. In nullā trāsferať psonā res

l litigio posita añ cognitōis euētū. Quia res

legatū ab eo. ve. s. c. ꝓuenit.

g ¶ Audiať. s. vj. q. ij. c. eps. contra. sed ibi soluitur.

h ¶ Synodi ergo si habeť ciuilis causa ꝓta epm sol⁹ metro politanus nō ꝓt audire. vt hic. et vj. q. iij. si inter forte hoc non tenet in maioꝛib⁹ causis. vel loq̄tur ťm antiqua tpa qñ ꝓ singulis causis fiebat concilīū. vt. j. e. q. iij. c. ij.

Clericus. i

M clericoꝝ k s. ij. q. j. in ṗmis. in fi. extra de iudi. at si.

Via res. l

Qnec etiam actionem poteſt quis cedere alij poſtq̄ res ē deducta. in litigiū vt. C. e. l. ij. nec valet ṗuilegiū imperratū rem, poze litis. vt ex de resti. causam xvj q vj. placuit C. vnō vi auctoritatē. C de fun. z saltīb⁹ rei pub lice li. xj. l. siqua nec res litigiosa pōt dedicari. ff. de li. l. vlti. qui aurem rem litigiosam alienar. z alienatio nul la est. z ꝓterea punitur vēditoꝛ z emptoꝛ si sciuit rem litigiosam. vt extra vt lite pen. ecclesia C. e. l. vlti. in casibus tamen licite alienať res litigiosa. s. ex causa dotis vl trāsactionis vel donationis ꝓpter nuptias. vel ex causa legati ve diuisionis rerum hereditariaruz vt. C. de liti. l.

1 Cor. 6

ylti. item licite alienatur res litigiosa que seruari non poterit. ff. fa. hercisc̃un. alienationes. ⁊. ff. de peti. here. diuus. a ¶ In litigio. res dicitur litigiosa de cui⁹ dominio vel q̃sti causa vertit̃ inter peritorem et possessorẽ vel iudiciaria quenti/one. vel precib⁹ principi oblatis ⁊ p eum aduersario cognitis. vt in auc. ô liti. in princi.

b ¶ Exigere. hoc intellige cũ possessor est suspectus. al's possessor semp vtiẽ fructib⁹ pen. lite vt. xvj. q. iiij. volumus. extra vt lite pend. a me/mozia.

c ¶ Quod vero. ⁊ est certum q̃ sic. ff. c. ĩ olita.

d ¶ Sed ponat̃ q̃. Hic q̃/ritur an ille sit dignus depositione qui excõmunicat⁹ vel suspẽsus celebrat. et certe sic. vt. j. c. siquis presbyt. ⁊ extra de cleri. excom. mini. fraternitati. nisi dispensetur cũ eo. vt. lxiij. di. salo/mitane. magis/ster tamen pro/sequitur aliã q̃/stionẽ. s. vtrum sententia teneat siue iusta siue iniusta. trib⁹ autẽ modis dicit̃ sententia iusta vel iniusta. v. j. c. §. si ergo. s. ex anio cũ malo zelo sententiat. ex cã. s. cũ certa. cã sub/est ex ordine cuz seruatur. vel pretermittatur oz/do iuris. Jrẽ snia alio est ꝺdẽnatiõis alia excõicatio/nis. alia suspensionis. alia ꝓcepti. que tñ impropzie ỏz snia. snia ꝺdẽnatiõis semp tenet. nisi sit iniusta ex ordine. vt. ij. q. vj. diffinitiua. al's semp tenet nisi appelle tur ab ea. Jrẽ snia excõicatiõis ordinẽ rectit. ⁊ etiam cause cognitionẽ. vt. ij. q. j. nemo eps. ex de ap. reprehen

a in litigio posita in nullã trãs ferri põt omnino psonã: do/nec legitime cognitiõis euentu cui poti⁹ debeat̃ iudiciaria disceptatiõe possit agnosci ex eadẽ re q̃spiã nõ sinat̃

b exigere pensiones: sed in eodẽ statu re eadẽ posita ĩ quo videt̃ sicut dictũ est: ante cõstitutã litem quisq̃s sibi putat quippiã posse cõpetere veridico pulset examine pze iudicijs omib⁹ inde submotis.

c ¶ Quod ve/ro culpa illa suspensiõe digna sit ex capitlo illo mil leuitani ꝓcilij liq̃do constat. si enĩ cõione pziuãd⁹ est q̃ clericũ ad ciuilẽ iudicẽ crediderit ꝓtrahendũ: multo magz suspensiõe dign⁹ est q̃ sui epi iudiciũ interpellantez ad iudiciũ secl'are ꝓtrahere nõ dubitauit. Questi. III.

d Sed ponat̃ q̃ hmõi culpa suspensiõe digna nõ fuerit: q̃rit̃ vtrũ sit deponẽd⁹ qui officiũ ꝓtra ꝓhibitionez epi celebzare ausus est. Sed q̃ sentẽtia epi siue iusta siue iniusta fuerit: timẽda sit. gregoz⁹ testat̃ dicẽs. Timenda est sententia pastoris.

e Sententia pastoris siue iusta siue iniusta fuerit: timẽda est. Itẽ ex cõcilio antiocheno. A suo epõ excõicatus nõ ẽ ab alio recipiẽdus.

f Jq̃s a ꝓprio epõ excõi/catus est nec eũ pri⁹ ab aliis debere suscipi: nisi aut a suo fuerit recept⁹ epõ: aut

g ꝓcilio facto epis occurrat et

sibilis. ex de sen. excom. sacro. siue tñ sit iniusta vel ex animo vel ex ordine semp tenet. vt. j e. si epi. forte nec releuat̃ p appellationẽ nisi quo ad cognitionẽ. extra

respõdeat: ⁊ synodo satisfecerit q̃ statuerit sub alia eũ sentẽtia recipi q̃ circa laicos ⁊ pbzos ⁊ dyaconos ⁊ oẽs q̃ ĩ clero sũt conuenit obseruari. Itẽ nicola⁹ ad lotharium regẽ Excõicatiõis meret̃ sniam: q̃ excõmunicatis cõmunicat.

i Recipue gualdrade pelicis tue ⁊ dudũ a te repudiate cõionẽ declina: excõmunicata enĩ ⁊ vsq̃ ad ꝑsentia nr̃am ab oi contubernio christianoꝝ seq̃strata q̃ obzẽ cauẽduz est: ne cũ ea pari mucrone pcellar̃ sniẽ: ac p vni⁹ muliercule passiõe vinctus ⁊ obligat⁹ ad penne traharis exitiũ: deteri⁹ q̃ppe in popul⁹ plati delinquũt: ac p hoc ipi crudelius q̃ ceteri puniunt̃. vt ait beat⁹ gregoz⁹: scire plati debent: q̃ si puersa vnq̃ ꝑpetrãt: tot mortibus digni sunt: q̃t ad subditos suos pditionis exẽpla trãsmittunt. vñ necesse est: vt tanto se cautius a culpa custodiãt: q̃nto per praua que faciunt non soli moziunt̃. ⁊ infra. Ceterum pzecaue ne q̃n nobis ꝑm domini preceptũ duos aut tres testes adhibeamus: ĩmo vero hoc fãcte ecclesie dicam⁹: ⁊ q̃ nõ optamus deceteroꝝ fias cunctis: sicut ethnicus et publicanus. Item ex concilio sardicensi. ca. xvij.

l Jepus De eodem forte iracũdus (q̃ esse nõ debet) cito ⁊ aspere cõmouetur adũsus pbzm siue dyaconẽ: ⁊ eũ de ecclesia exterminare voluerit: puidendũ est: ne innocens dãnet̃ aut pdat

m Quos. ergo in cã denũciatiõis idez põt esse index accusator ⁊ testis. ex de simo. licet. itẽ h ar. q̃ cuã/gelica ãmonitio nõ solũ hz locũ in occult⁹ sed etiaz in

n Jepus iracũd⁹. i. vt (mãifest̃. ij. q. j. si peccauerit ex anio sit iniusta.

e Sententia ti/menda est. nisi in duob⁹ casibus. s. cuz sententia est p⁹ allata/⁊ cum oriri net intolerabilẽ errozem. extra ô sen. excõ. per tuas. fertiũ casum apponunt q̃daz cũ pro indebitis exactionibus aliquis excõmunicat̃. vt extra ô excess. prela. cum ad quozundam.

f Jquis ab alijs. similiter qui suspẽsus est ab vno. suspẽsus est quantum ad omes. vt. vij. q. j. siquis pbr̃. ⁊. iij. q. v. q̃s quis. Deu. 17 Mat. 18. Job. 8. 2. Coz. 13.

g ¶ Concilio. hodie solus metropolitan⁹ cognoscit de causa excommunicationis. vt extra ô senten. excõmuper tuas. Mat. 18.

h ¶ Quod statuerit. s. synod⁹.

i Recipue. ¶ punitur. j. xxv. q. j. nullis fas.

k ¶ Cito. i. non seruato ordine iuris.

l ¶ Et aspere. q̃ nõ adsit causa.

a ¶ Potestatē. auctoritate huius canonis.
b Interpellet. fm hec iura q̄libet excōicat⁹ audiebat. q̄ volebat se ꝓbare iniuste excōicatū. hodie secus nisi sit post ap. excōicatus. vel nisi dicat error⁊ expressum in sua. vt ex. e. ti. p tuas. sicꝫ ergo ꝙquerit metropolita/no de iniusta ex/cōicatōe. aut appellauit ad eu⁊. aut nō. si appellauit. ꝓmo ꝑsta/bit cautionē ab/soluēd⁹ q̄ stabit iuri. deinde i op/tione hz an velit eū absoluere vel remittere absol/uēdū ei a q̄ ap/pellauit. vt ex ō sen. ex. p tuas. si nō appellauit ad eū. fm ꝓra iu/ra dz remittere absoluēduz. ⁊ si ille noluerit ab/soluere. tunc me/tropolitan⁹ po/terit absoluere. vt ex de offi. or. ad rem̄dā. si nō viderit sniaz excōicatiōis eui/denē iniustā pōt ꝓnūciare iiustā/licz nō sit appel/latū ad eū. vt ex de ap. sollicitudi/nē. itez ecōuerso si est appellatuz ad eū ⁊ viderit iustā esse cām ex/cōicatiōis tenet eū remittere ab/soluēdū. vt ex ō sen. ex. p tuas. i fi. hodie āt licet nō appellet ad sup̄iorē. si tñ est ꝑiculū in mora pōt cū ſtari ab/soluere. vt extra e. sacro.

c ¶ Jḡs. corre/ctus. i. suspē/sus vel excōica/tus. mior excōi/catiōe. vt ꝓz q̄d q̄ sectur a/nathematizet.

d ¶ Jḡs. nec in alia. q̄ epi ñ ꝑñt dispēsare cū/raliꝫ q̄ post ex/cōicationē cele/brāt. cū nec ꝙci/liū ꝫ possit. arg. ꝫ. ij. q. v. que de cā. sic. vij. q. j. si/

a cōmunionē. ⁊ iō habet pote/statem is qui est abiectus: vt
b episcopos finitimos iterpel/let: ⁊ cā eius audiatur ac di/ligentius ꝓtractetur. ¶ Ille vero episcopus: q̄ iuste vl̄ in/iuste eū abiecit: patienē acci/piat vt negociū discutiat: vl̄ ꝓbetur eius sententia a plu/rimis vel emendet. tamē pri/usq̄ oīa diligēter ac fideliē examinent: eū qui fuerat cō/munione priuat⁹ añ cogniti/onez nullus debet ꝑsumere: vt cōione societ. Itē ex con/cilio cartha. De eodem.

c ¶ Jquis ꝑbr ab ep̄o suo co⁊rect⁹ fuerit: dz vtiq̄ apud vicinos eps conqri: vt ab ipis ei⁹ causa possit audi/ri: ⁊ p ipos suo ep̄o recōcilia/ri. qō si nō fecerit sed supbia: qō absit: inflat⁹ secernenduz se ab epi sui cōione duxerit: ac sepatim cū aliq̄bus scisma faciens sacrificiū deo obtule/rit. anathematizet: ⁊ nihilo/min⁹ locū amittat: at si queri/moniā iustā habuerit: aduer/sus ep̄m inq̄rendū est. Item ex ꝙci. anthiocen⁹. De his q̄ dānati a synodo sacra mini
d ¶ Jḡs steria cōtingūt.
Seps dānat⁹ a synodo vl̄ si ꝑbr ⁊ dyacon⁹ a suo ep̄o: ⁊ aūsi fuerint aliq̄d de ministe/rio sacro stringere: siue epus iuxta p̄cedentē ꝓsuetudinez siue ꝑbr siue dyacon⁹: nullo mō licet ei nec in alia synodo spem restitutiōis aut locū sa/tisfactiōis hre: br cōcātes ei oēs abijci de eccl̄ia oportet:
e ⁊ maxie si postq̄ dixerit ad uersus mēoratos plataz fuis/se sniam eisdē cōicare tētaue/rit. Itē ex ꝙci. marti pa. Sine spe sit recōciliatōis: q̄ ex/
e ¶ Scōicat⁹ cōicare ꝓsumit.
Jḡs eps in cōcilio ex/

q̄s ꝑbr. e ¶ Maxie. i. tm̄. sic. xij. di. illud. xviij. di.
Jḡs. videt q̄ isti (puenit. xv). q. iij. p singulas. f
clerici q̄ cōicant excōicato in diuinis officijs. pari excōicatione ligent. vt ex de sen. excō. significauit.
g ¶ Per formseca. i. manu laicali. simile. ē. xvij. dist.

cōicatus fuerit: siue ꝑbr aut dyacon⁹ a suo ep̄o: ⁊ p⁹ excōi/cationē ꝓsupserit: siue eps il/le aut ꝑbr aut dyacon⁹ face/re oblatiōez vel matutinū vl̄ vesptinū officiū q̄si in officio suo agere: sicut ꝑus nō liceat ei nec i alio ꝙcilio spez recōci/liatiōis hre: nec vltra recōci/liari: ꝫ etiā eos q̄ ei cōicaue/rūt oēs ab eccl̄ia respuit: ma/xime eos q̄ sciebāt eū esse de/iectū. si aūt ꝓsitus turbās ⁊
g ꝙcitās eccl̄iaz p formseca po/testatē oportet eū sic seditio/narū ab omi plebe expelli. Itē ex ꝙci. agathensi.
De episcopis q̄ innocētes aut minimis causis culpabiles excōmunicant.
h ¶ Piscopi si sacerdotali/ moderatiōe postposita innocētes aut mīmis causis culpabiles excōicare ꝑsupse/rit: aut ad gr̄az baptismat⁹ fe/stinātes fortasse recipe nolue/rint: a vicinis epis eusdē p/uincie lr̄is moneant⁹. ⁊ si pa/rere noluerint: cōio illis vsq̄ ad tps synodi a rel̄iqs epis de neget⁹: ne fortē p excōicati
i onis pctm excōicati lōgo tpe morte ꝑueniant⁹. Itē ex cōci. aphr̄icano.
De his qui tēpore excōmu/nicatiōis sue cōicare presu/munt.
k ¶ Lacuit vniuer/so ꝙcilio: vt q̄ excōicat⁹ fuerit ꝓ suo neglectu: siue epi/scopus q̄libet siue clericus: ⁊ tpe sue excōicatiōis añ audi/entiā cōicare ꝑsumpserit: ipe in se dānatiōis sniam iudice/tur ꝓtulisse. Itē nicola⁹ pa/pa. Deponant epi q̄ excōm/municatis cōmunicant.
l ¶ Eugaldū treuerēsem ⁊ primatē belgice ꝓuin/cie ⁊ guntariū agripine colo/nie archiep̄s nūc cozā nobis

h ¶ Piscopi. si mīmis. q̄ p mi/noriꝫ cāis ñ est q̄s excōicād⁹. vt ꝙ. e. null⁹. q̄ ō ve/rū ē. Sz ꝙ. nōne ꝓ sola ꝓtumacia est q̄s excōicād⁹ vt. ꝙ. e. certū. q̄ si/ue crimē sit ma/gnū siue parū. nūq̄ ē excōican/dus aliquis nisi sit ꝓtumax. ad ꝫ dicūt q̄dā q̄ ab/ poie nō sit aliq̄s excōicand⁹ nisi ꝓ ꝓtumacia. sed a canōe bene. vt xvij. q. iij. q. siquis suadente. ꝫ nō est ver. q̄ q̄nq̄z ex/cōicat aliq̄s ꝓ ꝓtumacia. q̄nq̄z ꝓ crie. vt ex de ſ. sig. ex pte. io. sed certe illa de/cre. dic̄ q̄ ꝓ offē/sa sit aliq̄s excōi/cād⁹ cū nō vult satisfacere. ⁊ ita ꝓ ꝓtumacia. q̄re alia distinctio ē melioz. b.
i ¶ Petrū. ar. q̄ cir⁹ moꝛitur ds ꝓpter pctm. vt. xij. q. ij. c. j. et tollit de⁹ malos de medio ne pec/catū coꝛ. augea/tur. xxiij. q. iij. ea vidicta. ⁊ tol/lit bonos ne ma/licia maloꝛ imu/tet intellectū eo/rū. de pe. di. iij. si ex bono.
k ¶ Lacuit. ne gleccu. vi/dē q̄ ꝓ negli/gentia aliq̄s ex/cōicat. sic ꝓ ne/gligentia aliq̄s deponit. vt. xxv. ij. di. dictuz est.
l ¶ Eugaldū. iudicaue/rint. sic patet q̄ punit iudex qui male iudicat. vt

dixi.ij.q.vj.hoc etiam.

a ¶Utilitates q̄ nulli phibeā. vt.iij.q.vj.omnibus.

Sār. fnci/pes. ¶ impatores subsūt epi scopis .ꝛ ab eis pñt excōicari .l xcvj.di.duo.mi/tius tñ cū eis agēdū ē q̄ cū alijs. vt.xij.q. ij. de reb.ꝛ si i pluribꝫ epāribꝫ hz imperat domicilīū q̄libz pt eum excōicare. ff. ad muni. assūptio.

c Vicunq; contrista.

d Jḡs.cōmēdādi.nā alioꝝ honores alijs non dñt esse occasio nocēdi. C.de sta.ima.l. vl.nec aliēs dz illud appetere q̄ ꝺ honor alioꝝ minuaē. vt.xcix di.nullus. nec tibi debes ꝓsulere cū alterius iniuria.xxij. q.ij.pīmū. nec aliquid facias in domo tua quod vicino nocear. vt. ff. de re.iu.domum.si tñ facias aliq̄d eo ꝓposito vt tibi prosit. licet alij noceat. ñ peccas. ar. ff. de aq̄ plu. ar.l.j.§.de/niq;. ff. de dam. infec. fluminum .§. vl.ꝛ.l.se.

e ¶Ad deformationem. C. de sta.ꝛ ima.l. vltima. f ¶Irrid est multonēs

g Hstr. sinistrū. hoc ē verū in his que pñt trahi ad bonū ꝛ ad malum vbi semp in melioꝛ partem est interpretandū. vt xlj. di. c.j. ꝛ eꝛ ō reg. iur. estore. si ergo clericꝰ amꝛ ꝛ sancta synodo sub gestoꝝ insinuatione: qualiter causā lotharij regis ꝛ duaꝝ mulieꝝ eius teberge. s. ꝛ gualdra de recognouerint ꝛ iudicauerint: scriptū sup hoc ꝓprijs manibus roboratū offerētes nihilq; se plus vel minꝰ aut aliter egisse oꝛe ꝓprio multis coā positis testibꝰ affirmantes: ꝛ sniam quaz a sede apostolica ī engeltrudā vxorem bosonis sanctissimꝰ frater noster mediolanensis archiepiscopus thado ꝛ ceteri coepi nostri petiuerūt emittendā ꝛ nos diuino succensi zelo sub anathematiz attestatione canonice ꝓtuleramus publice se viua voce violasse ꝓfitentes: in q̄bꝰ oībus inuenimus eos aplicas atq; canonicas sanctiones in pluribus excessisse: ꝛ equitatiz noꝝ mā nequiter temerasse: ab oī iudicamus sacerdotij officio manere penitꝰ alienos. ꝛ iō sancti spiritꝰ iudicio ꝛ beati petri per nos auctoritate episcopatus exutos regimīe cōsistere diffinientes. ꝑdictiz autē depositiz licentiā ꝓcedimꝰ ecclesiā ingrediēdi ꝛ cōmunicandi sicut laici ꝛ loquēdi su

a as vtilitates: nō aūt turbas ꝓcitandi vel scandalū solicitandi illis tribuimꝰ facultatē. q̄ntū aūt ad epāle ministeriū specialiē ptinet: etiā nulla eis sit licētia ꝓtingēdi: sicut nos cū sancta synodo decreuisse iā ꝓstat. Y tē clemēs

Clerici ꝛ laici q̄ non obediūt episcopis: infames efficiant

b Jaut tēvobis episcopis nō obedierint oēs preſbyteri ꝛ reliqui clerici oēsq; principes tā maioris ordinis q̄ inferioris atq; reliqui populi nō solū infames: ꝝ etiaz extorres a regno dei ꝛ cōsoꝛtio fideliū et a liminibꝰ sancte dei ecclesie alieni erunt. Y tē petrus in ordinatioe clementis.

In christū peccat qui veritatis doctorem contristat.

c Qicunq; contristaue/rit doctoꝛ eꝛ veritatis: peccat in christū: ꝛ patrē omniū exacerbat deum: ꝓpter quod ꝛ vita carebit eterna. Y tem ambrosius in libro de officijs.

Simulata virtutuz affectione obedientia episcopo non denegetur.

d Jḡs vero non obediat episcopo se se extollere atq; exaltare desiderans: q̄rens etiā obumbrare merita epi simulata affectiōe doctrine aut humilitatiz aut miseriꝛdie: is a vero deuꝰ superbit: qñ veritatis ea regula ē. vt nihil facias cōmēdādi tui causa. q̄ minoꝛ alius fiat. neq; siquid boni operꝛ habeas

e id ad deformationē alterius ꝛ vituperationē exerceas. nō defendas ꝓbrobū: ꝛ sctā indigno cōmittēda nō arbitreris. neq; itez arguas ꝛ impugnes cuiꝰ crimē nō depēderis. Y tem antheriꝰ papa.

Episcopo non obediens demonum oꝛe decerpitur.

g Absit vt quicq; sinistrū de his arbitremur. q̄ apostolico gradu succedentes christi coꝛpus sacro oꝛe conficiūt. per quos nos christiani sumus. qui claues regni celoꝝ habentes ante iudicij diem iudicant. in veteri quidē lege habetur: quicunq; sacerdotibus non obtemperasset: aut extra castra positus lapidabatur a popu

h lo: aut gladio ceruice subiecta contemptū expiabat cruoꝛe. nunc vero inobediēs spirituali animaduersione truncatus aut electus de ecclesia

i rapido oꝛe demonum decerpitur. Y tem petrus in ordinatione clementis.

Quibus papa est inimicus: his nec loqui debemus.

k Jinimicꝰ est iste clemēs alicui ꝓ actibus suis: plectitur mulieꝛres interpratiē. q̄ causa benedicendi eā h̄ faciat. vt. xcvj. dist. in scripturis. tñ q̄ñq; canon solā ꝓfabulationē interꝓat in decretoꝛē partem. vt xxvij. q.j. nec aliqua.

h ¶Aut gladio. hic habes q̄ olim inobedientia capite puniebatur. ¶ ꝛ hodie repelleret a promotiōe. liiij. dist. multos. nō tñ q̄libet inobedientia capite puniebaē. ꝝ sola illa q̄ scisma īducebat vt. vij. q.j. deniq;. in fi. ꝛ ō h̄ notaui. iiij. q.j. in pīn. i ¶Demonū. h̄ olim fiebat ad lr̄az. hodie tñ sarhane tradiē vt citius cōuerraē. vt. j. c. audi ī pīn. ꝛ. c. oīs christianus.

k Jinimicus iste ab h̄ loco incipit tractare de duplici excōicatiōe. ꝛ nota q̄ quedā excōicatio est simplex siue minoꝛ. q̄ fit a sacramentis ꝛ ab ingresꝰ ecclīe. alia solēnis q̄ ꝓprie dicit anathema que separat etiā a cōmunione fideliū. de vtraq; istarū habes. iij q. iiij. engeltrudā. maioꝛ excōmunicatio imponitur vl ꝓ maioꝛi crimine vel ꝓ contumacia. minoꝛ infligitur ꝓ quolibet moꝛtali. vt. j. c. audi. ꝛ imponiē siue penitenti siue non pēitēti l̄ a sciēte vl a suo sacerdote loco pene. penitēs tñ melius

Deu. I. 7

facit. si auctoritate sacerdotis abstinet a sacramentis vt de pe. dist. j. in actione. impenitenti imponitur qñ qs a deo. s. quando est in mortali peccato. tunc enī qñtum ad deū priuatus est a sacramētis. vt j. e. audi. qñ qs a seipso t male. s. cum nō vult penitere t cessat a sacramentis. quia

1. Cor. 5
2. Job.

ß sibi putat sufficere ad penam sine penitentia. vt de pe. dist. j. sunt q arbitrantur. sed si nō putat sibi sufficere sed abstinet. qz putat se īdignū bene facit vt de conse. dist. ij. qui scelerate. qñqs īfligitur a sacerdote loco pene cum vult penitere. qñqs a canone. s. cum qs cōmunicat excommunicato. in his duobus casibus est necessaria reconciliatio. vt j. e. excellentissimꝰ. si ergo quis sit excōmunicatus semper a suo excōmunicatore ē absoluendus. nisi vel sit appellatū ab eo vel ipe sit negligens. vt

1. Cor. 5
2. Job.

dixi. s. e. si epūs forte. sed si a canone est excommunicatus potest absolui a suo sacerdote fm distinctionez. extra de sen. excō. nuper. hec autē pena est non seruantis excōmunicationē. si clericus est deponitur. vt. s. e. si qs pbyter. si laicus tardius absolūtur. j. e. q iu

a Sicut apostoli. paulꝰ statuit. ij. que. j. multi. t io. xxiij q. j. omnis.

vos nolite expectare: vt ipse vobis dicat tc. vt supra ī tractatu ordinandorum vbi agitur de obedientia minorum erga maiores. Item fabianꝰ episcopus. Excōmunicatus est qui excōmunicatis cōmunicat.

a Sicut apostoli statuerunt dicentes cū excōmunicatis non est cōmunicandū: t siquis cū excō
b municato auertendo reg|as
§ scienter saltem ī domo sumul
c locutus fuerit vl̄ orauerit: ille cōmunione priuetur. Item calixtus papa. De eodem.

§ Excōmunicatos quoscz a sacerdotibus nullus recipiat ante vtriuscz partis examinationē iustam: nec cū eis in oratione aut cibo vel potu aut osculo cōmunicet:
d nec aue eis dicat. qz quicūqz in his vel alijs prohibitꝰ scienter excōmunicatis cōmunicauerint iuxta apostolorū institutionez t ipsi simili excōmunicationi subiacebunt. Item Jsidorus De eodem.

i Cum excōmunicato necqz orare neqz loqui nisi que ad eandē excōmunicationem ptinent nec vesci licet. siquis enim cum eo aut palā aut absconse locutus fuerit: statim cū eo excōmunicationis contrahet penā. Item ex cōcilio carthagi. De eodem.

k Si cōmunicauerit vel orauerit cum excōmunicato: si laicus est excōmunicetur: si clericus deponat. Item ex decreto honorij pape

b Auertendo. id. contemnendo. c Saltem. nedum alibi. d Domo. i. sub eodem tecto. vt. xxxv. q. vj. episcopus in synodo largius sumitur domus. ff. ad sylꝰ. l. j. §. eodem. e Vel orauerit. si ergo excōmunicatus intrat ecclesiam omnes exibunt. vt. xxiij. q. j. omnis qui. sacerdos tamen si incepit missam non exibit. quia non relinquet officium inexpletum. vt. vij q. j. nihil. f Communione. maiori. quia iam inciderat in minorem. s. e. q. si quis pbyter.

g Excommunicatos. vtriuscz. i. excōmunicant t excōmunicati. per hoc. c. dixerunt quidam q ignorante aduersario non posset excōmunicatus absolui. quod falsum est vt extra de ap. qua fronte. nisi pro crimine sit excōmunicatus tunc enim oportet vt primo ei satisfaciat. vt extra de verb. sig. ex parte. in fine. vl̄ dic q si iudex ad querelam alicuius excōmunicauit aliquem. tunc non absoluet cum antecz ab aduersario īpetligatur. an sit p manifesto delicto excōmunicatus vel nō. vt j. e. fuerunt. si autem iudex non ad alicuiꝰ querelam excōmunicauit aliquem. tunc supior ipm statim potest absoluere. vt. j. i cōstitutione inno. extra de ap. cuz speciali. Accur. h Nec aue. xxiij. q. j. omis qui recedit.

i Cum excōmunicato. statim ergo ē ca non iste late sententie minorꝫ excōmunicatiōis. ꝓterea si nō corrigit se. excōmunicatur p sententiam. vt. j. e. c. p. ximo.

k Vi cōmunicauerit excōmunicetur. si cōmunicat in crimine t crimoso est pars excōmunicationē cū ipo ligatus. nec potest absolui nisi ab excommunicatore. sed si cōmunicat ei sed nō in crimine. tūc pōt a solo sacerdote absolui. extra. e. nuper.

Excōmunicatorū nomina vicinis omnibus palam t publice annuncientur.

l Quare sit oībus episcopis excōmunicatorū omnino nomina tam episcopis vicinis qz suis parochianis pariter indicare ea que in celebri loco posita pre foribus ecclesie cūctis cōuenientib⁹ inculcare: quatenus in vtraqz diligētia excōmunicatis vbiqz ecclesiasticus aditus excludat
m t excusationis causa omnibꝰ auferatur Verum hoc denominatim excōmunicatis intelligitur. excōmunicationis enim penā dupliciter subimꝰ t dum reatum incurrimus: t dum sentētia notamur. Unde hieronymus in li. iudicū.

Duobus modis aliquis sa-
n Adi thane traditur. Deniqz apostolum dicentem de eo qui peccauerat tradidi inquit huiusmōi homine sathane in interitū carnis: vt saluus fiat spiritus. vides ergo quia t modo nō solū p apostolos suos tradidit deus delinquentes ī manus inimicorū. sed etiam per eos qui ecclesie president: et potestatem habēt nō solū soluendi sed etiā ligandi. tradū tur autem peccatores in interitum carnis cū pro delictis suis a christi corpore sepātur t vt mihi videtur dupliciter etiā nunc tradunt homines de ecclesia in potestatem diaboli: hoc modo quo superius diximus cū delictū eius ma-

f Communione. maiori. quia iam inciderat in minorem. s. e. q. si quis pbyter.

g Excommunicatos. vtriuscz. i. excōmunicant t excōmunicati. per hoc. c. dixerunt quidam q ignorante aduersario non posset excōmunicatus absolui. quod falsum est vt extra de ap. qua fronte. nisi pro crimine sit excōmunicatus tunc enim oportet vt primo ei satisfaciat. vt extra de verb. sig. ex parte. in fine. vl̄ dic q si iudex ad querelam alicuius excōmunicauit aliquem. tunc non absoluet cum antecz ab aduersario īpetligatur. an sit p manifesto delicto excōmunicatus vel nō. vt j. e. fuerunt. si autem iudex non ad alicuiꝰ querelam excōmunicauit aliquem. tunc supior ipm statim potest absoluere. vt. j. i cōstitutione inno. extra de ap. cuz speciali. Accur. h Nec aue. xxiij. q. j. omis qui recedit.

i Cum excōmunicato. statim ergo ē ca non iste late sententie minorꝫ excōmunicatiōis. ꝓterea si nō corrigit se. excōmunicatur p sententiam. vt. j. e. c. p. ximo.

k Vi cōmunicauerit excōmunicetur. si cōmunicat in crimine t crimoso est pars excōmunicationē cū ipo ligatus. nec potest absolui nisi ab excommunicatore. sed si cōmunicat ei sed nō in crimine. tūc pōt a solo sacerdote absolui. extra. e. nuper.

l Vre sit. episcopis. hic habes q ītis epi credit. t habes expresse extra de pba. post cessionē. t instrumentis aliorum principū creditur si cōsuetudo regionis hoc habet. vt extra de fi. instru. cum dilectus. sed obijcitur cū vna vox potior sit qz mortua. ūre nō

creditur: & bo epi scopi in talibus vt. vj. q. ij. si tantum. & c. placuit nec papa ei credit q dicat se ex cõmunicasse alium. vt extra de testi. cum tu fili quandoq; enim eulogia ex mala fide scribuntur vt. ff. de custo. et exhi. re. diuus. nec scripture ra/bellionis credit nisi habeat testi
1. Cor. 5 um subscriptio/nem. vt in auẽ. de here. & fal. §. sancimus. nec in strumento pcu/ratoris. extra ỏ procura. c. j. nec instrumento iu/dicis. vt extra ỏ testi. cum a no/bis. & h. dicit q; semper statur si gillo episcopi q; obtiet vicẽ pub lici instrumẽti. vt extra de fide
Mat. 18 instru. scriptura & de fideiuss. que nit. Alij dicunt q; non credit ei nisi redactus sit in publicam for mam. vt in auẽ.
1 Cor. 5 vt nulli iudi. §. si vero. vt. C. de do. in donationi bus. vel nisi ha/beat subscriptio nem testium. et si non sit ꝑ pub/
Mat. 13 licam manus/ factum. quia forte nõ sunt ibi pub/lice persone. vt xxj. q. iij. §. po/test hodie expe/ditum est circa ordinem iudicio rum q; non ꝑsu/
Judi. 1. mitur pro iudi/ce nisi quantum ad's ꝑbari põt. extra de proba. quin omnibus aliꝭ ꝓsumo ꝓ sententia iudicẽ sez q; sit iusta ex animo ex causa. & ẽntũ ad ius li tigatoris. vt in

nifestũ fit ecclesie: & de eccl'ia p sacerdotẽ pellit: vt notat' ab oĩbus erubescat: & cõuerso ei eueniat illud qđ sequit. vt spiritus saluus fiat in die dñi nr̃i iesu christi. Alio vero modo ꝗs tradit' est zabulo: cũ pctm̃ eius non est manifestũ hominib'. de' aũt qui videt in abscõdito ꝓspiciẽs ei' mentẽ & animas ei' vicijs ac passionib' seruientẽ & in cor/de ei' nõ se diligi: sed aut auariciam aut libidinẽ aut iactãtiam vel alia huiusmodi: istũ talem domin' tradidit satha ne. quõ tradidit eũ sathane: discedit a mente eius: & auertit se & refugit a cogitatiõib' eius malis & desiderijs eius indignis: & relinquit domus cordis eius vacuã. Cum ergo ꝓ sententiã quis nominatus fuerit: cũ eo cõmunicare nõ debem'. cũ autẽ solo reatu occulte excõicationis contraxerit penã: nõ est ab eius cõmunione cessandũ. vñ dñs in euangelio. tunc demũ peccatorem dixit habendũ sicut ethnicũ & publicanũ cũ eccle siã audire ꝓtemplerit. apl'us quoq; nõ ait. siqs frater ẽ fornicator: sed siqs frater nomi natur fornicator̃ snie noiati/onẽ itelligẽs. hĩc etiã verba/n' vilimũdo epo. sane q̃ sup
a richardo reḡre ĩ causa: qđaz epus in heresim lapsus. hinc etiã christ' in euãgelio zizania dixit esse toleranda vsq; ad messem. Hinc etiã hiero. in eo. lib. iudicũ. Mali a bonis separi penit' nõ possunt.
b Nolite recedere a dño vs q; ĩ hodiernũ diẽ. hoc ẽ donec seculũ stat. oũdat ĝ mihi quõ iebuseus donec seculũ stat: habitet cũ filijs iude in hierl'm. q̃ꝑe cũ nec ipi qđẽ filij iuda habitãt in hierusalẽ. ideo ĝ nec istud verũ esse poterit. q; iebusei cum iudeis habitẽt ĩ hierl'm qñ nec ipi qđẽ habitẽt in ea. ſz nos

intelligam' hoc spũaliter assumẽtes euãgelij parabolaz:
§ q̃ dicit ỏ zizanijs: sinite vtraq; crescere ne forte volentes eradicare zizania: eradicetis
c cũ ipis & triticũ. et ifra: audi ĝ scripturã dicẽtẽ: qz non potuerũt filij iuda dispdere ie/buseos: ꝓ hitauerunt cũ ipis vsq; ĩ hodiernũ diẽ ĩ hierl'm. vñ depcozvos q̃ fideles estis vt ita vitã vraz & ꝛ ꝓhationẽ fuet': ne in aliq̃ vl' ipi scãdalum patiamĩ vel alijs scãdalũ faciat': ꝓ sit vob' sũmi studij summeq; cautele ne ꝗs in hãc sctõz ꝓgregationẽ pollutus ĩtroeat: ne ꝗs iebuse' habitet ĩ vob'. Vides ei qz dicit scr̃ptura. q; non potuerunt ejicere filij iuda iebuseos de hierl'm. iebuse' aũt intepta' ꝓculcatio. esto ĝ qz nõ possumus ejicere istos q̃ nos ꝓculcant. eos ꝗs saltẽ possum' q̃/rũ pctã maifesta sũt ejiciam' vbi enĩ pctm̃ manifestuz non est. ejicere de eccl'ia neminem possum': ne forte eradicãtes zizania eradicem' cuz illis & triticũ. mouet tñ me qđ dixit qz nõ potuerũt ejicere iebuseos. i. eos q̃ interptanr̃ ꝓculcatio. & iõ videam' q̃ sunt in eccl'ia ꝓculcãtes: illi sine dubio ỏ qđb' diẽ dñs ĩ euãgelio: nolite mittere sctm̃ canibus
f neq; margaritas añ porcos: ne forte ꝓculcẽt eas pedibus suis. & ꝓuersi dirũpent vos. iste ẽ ĝ iebuse'. i. ꝓculcatio: q̃ indigni audiũt xp̃m dei: & cũ audierint: neq; vt ifideles discedũt. neq; ꝑmanẽt vt fideles: ꝓ cepta misteriorz notícia & fidei nr̃e secretioib' p/scrutat'. ꝓuersi postmodũ impugnãt nos: & ỏdictiõib' suis corda nr̃a dirũpũt ꝓculcãtes xp̃i dñici margaritas et ornamẽta fidei maculãtes. ỏ ist' ĝ ỏz. qz nõ potuer̃t filij iude ejicere iebuseuz de hierl'm vsq; ĩ hodiernũ diẽ. Ite sup xij. ꝑbet'. Porcis & canib'

ꝓsti. cũ speciali. m Excusa/tionis. ar. q; contra ea q̃ publice facta sunt. nemo postmodũ audiendus ẽ. vt. viij. q. j. licet. liij. di. nulli. xvj. dist. q; dicitis. xij. q. v. qui & humanis. ar. ỗ. lxxxij. dist. ꝑposuisti. in fi.
Mat. 13
Jos. 15.
A Udi deni/q; sathane sathane ỏz tra/di. qz diabol' in eo habz prãtem ĩsi in pecore suo vt. xxiij. q. j. §. his auctoritati/bus. in fine.
a Quidam. ỗ. xxij. j. q. ij. c. iij.
Jos. 15 b
Olite. ostẽdat supple q̃ hoc ad literaz vult intelligere.
c De zizanijs id est de occult' peccatoribus.
d Vtraq; i. malos ee cũ bonis
e Triticum argu. ad questionẽ vbi vnus intersectus est ab vno de tribus. si dubitat a quo. q; ratione dubitatiõis oẽs dñt ꝓmoueri. qz rõe dubitatiõis vicio & ꝛ supflua toleranẽ. xiij. q. ij. nõ estimem'. ex de sepul. sacr'. si mile. xiij. q. v. deniq; & sancim' ẽ ipunitũ. tc. ff. ỏ pẽis. absentẽ. ar. ỗ ỏ pe. di. v. sicq; vero. ff. ad. l. acq. ita vulnera tus. itẽ est ꝑ ar. q; rõne cõuerio/nis ꝓmittit qđ als non licet. sic lxxxj. di. tãtis. & c. cũ oĩb. & ff. de mioribꝰ deniq; §. vez. & l. ẽr. qđ ũris sit de ꝑ. in q̃stiõib' nõui. b.
Matth. 7
f Neq; margaritas. ỗ. xliij. di. in mãdatis.

Vigo in illos et posteriores

a Quando. argu. ex ħ ca. q̄ ñ nocet tacitur nitas. quãdo non prodest contradictio. vt nota. xxviij. dist. diaconi.

b Accipiãt ſ. xliij. distic. in mandatis.

c Ad mensaz. ꝓmittim⁹ ad hoc vt eos lucremur. vt. xxiij q. iij. infideles. cum iudeis tamen non possumus comedere. vt. xxviij. que. j. omnes. ſed nec hodie cũ paganis licitum ẽ comedere. cum ipi diſcernant cibos ſicut t iudei. hec ergo eſt cauſa q̄ re poſſumus cõmunicare paganis t non excõmunicatis. cum tamen t illi ſũt membrum diaboli vt eos lucri faciamus. ramẽ ideo. quia non multum curarẽt licet eos vitaremus. ſed excommunicati erubeſcunt ſi nõ communicatur eis. vt. ſ. c. audi.

d Euidenter. vel teſte. ergo aliquis contra ſeipſum fert ſententiam. vt xxj. diſt. nũc autem. argu. cõtra quia nemo ſibi imperare poteſt vt. ff. de arbi. l. penul. melius tamen eſt ſi hoc faciat auctoritate ſuperioris ſ. de pe. diſtinc. j. in actione. b.

e Queſtio. ne. i. diſtinctioe nam tractat⁹ de pe. per diſtinctiones diuiditur.

f De penitentia. j. de pe.

a Quando ꝯ vir eccl'iaſticus t prudẽs atq; itelligens multas ꝑietates ī ea q̄ vocat⁹ dom⁹ dei eſſe cognouerit: t nõ ſolũ multa ħ etiaz fortes t q̄ oꝑimere ꝑnt iuſticiã: t intãtũ doctoꝝ rabiẽ

b ꝓceſſiſſe. vt accipiãt ꝑciũ in iudicio. t oĩa ꝓ mũeribꝰ faciant: paupes deuitẽt ī portis t audire ꝓtẽnãt. taceat ī illo tpe ne det ſcm̃ canibus: t ne mittat margaritaſ añ porcoſ ꝙuerſi ꝙculcent eas t imitẽ

Hiere. 15. hieremiã dicẽte: ſolꝰ ſedebã: qz amaritudie repletꝰ eram.

Itẽ iohã. chryſoſtomꝰ ī epla ad hebreos, Cũ pagano comedere ſed cũ excõicato minime licet.

c Ad mensaz q̄ppe paganoꝝ ſi volueris ire ſine vlla ꝓhibitione ꝓmittim⁹. ſi enĩ q̄s fraẽ noĩatur inẽ vos. frẽm in hoc loco oẽm fidelez ſimplr intellige: nõ monachũ tm̃. q̄d añt ẽ qõ fraẽnitatẽ vocat: niſi lauacꝝ regeneratiõis qõ facit poſſe vocari deũ ꝑem. ſiq̄s inquit noĩatꝰ fuerit fraẽ fornicatoꝝ aut auarꝰ aut ebrioſus: cum hmõi neq; cibũ ſumere. cũ ãt de paganis ageret nõ ita: ħ ſiq̄s vos vocauerit ex infidelibꝰ paganos ſignificans. et vultz ire: oẽm qõ apponit̃ vobis comedite. ſiq̄s fraẽ noĩatur ebrioſus ꝛc. o q̄nta itegritas. nos nõ ſolũ nõ fugimus ebrioſos: ħ etiã imus ad eos

d participãtes cũ eis. Euidẽter itaq; ex ꝓmiſſis apparet qꝝ eoꝝ cõtonẽ vitare ñ cogimur q̄ ſnĩa notati nõ ſũt: ſed ipſiꝰ ſnĩe notatio multiplicit̃ intelligit̃. aliq̄n enĩ arcetur q̄s a liminibus eccl'ie et a cõtone corꝑis et ſanguis chriſti vel teſte ꝙſcia iuxta illud apl'i. ꝓbet ſe hõ: t ſic de pane illo eꝛdat t de calice bibat. qz q̄ indigne mãducat t bibit. iudiciũ ſibi mãducat t bibit. Itẽ illud ꝓſperi: facilꝰ ſibi deuz placabũt ꝛc. reqre ĩfra cauſa

e xxxiij. maleficijs impedit⁹ q̄ſtione ꝓma. de pnĩa vel ſnĩa eccl'iaſtica. ſicut penitẽtes q̄

g bus tpe ꝓfinito bñficiũ recõ-

h ciliatiõis impendit̃. hec ſnĩa excõmunicatio vocat̃: qz a cõmunione corꝑis t ſanguinis chriſti notatũ ꝓhibet. ſicut t adã ab eſu ligni vite excõicatꝰ ẽ dño dicẽte: videte ne forte ſumatis de ligno vite: qua ſentẽtia nõ ſepat̃ q̄ſa a ꝙortio fideliũ. Eſt t alia ſnĩa que anathema vocat̃. qua q̄ſq; ſe paratur a ꝙortio fideliũ: de qua ſupra. cũ excõicatis nolite cõmunicare. Hanc diſtinctionẽ licet cuiq; adũtere ex auctoritate iohãniſ pape:

i engeltrudã vxorẽ boſonis t cetera. reqre ſupra in cauſa: Quidã epꝰ a ꝓpria ſede dei ectus. Itez ex auctẽ eiuſdẽ. ſiq̄s domuz dei violauerit et cetera. reqre infra in cã. xvij. Quidã pbr infirmitate grauatus. Itẽ ex auctoritate ſilueſtri pape pñti decreto cenſemus t ceta. reqre ſupra in cauſa. In infamiã cuiuſdam epi. iuxta igit̃ hãc diſtinctionẽ intelligẽda eſt illa auctoritas innocentij: ſiq̄s ſuadente diabolo. t ceta. vt ĩfra cauſa Quidaz pbr. vt iuxta ethymologiã vocabuli anathemati. i. ſeparatiõi ſubiaceat: q̄ in edictũ illõ ĩciderit q̄ a corꝑe

k t ſanguĩe chriſti t ab ĩgreſſu eccie ſe alienũ facit. q̄ impiasmanꝰ ī clericũ iniſcere auſus fuerit. q̄ etiã a nullo epoꝝ abſolui. i. more penitẽtiũ recõciliare poterit: niſi pmũ apl'ico ꝙſpectui ſe repñtare curauerit. Illud ãt petri de clemẽte. ſi inimicꝰ ẽ iſte clemẽs t cetera. ō ſnĩa notat̃ itelligẽdũ

l eſt ſicz t illud vbani. q̄h epi nõ cõicãt t ceta. vt infra ī ea-

m dẽ cã. ceterũ falſuz eſſet illud

n varenſis ꝙcilij. ij. ſi tm̃ epus glieni ſceleꝛ ſe cõſciũ nouit.

Item t illud placuit: vt ſi qñ

distinc. j. §. item ſicut.

g Preſentito. in ceña dñi.

h Sententia. ſic iudex ſecular⁹ poteſt aliquem excommunicare. i. a legitimis actibus ꝓhibere. ff. de pe. l. mozis. b.

i Engeltrudam. ſ. iij. q. iiij c. vltimo. t. xvij q. iij. quiſquis. ſ. v. q. ij. c. j. iohannes. b.

k Ab ĩgreſſu. H. videt hic ſentire. q̄ q̄ cleri cũ verberat tm̃ eſt ſeparat⁹ a ſacramentis t ab ingreſſu eccleſie nec obſtat ille canon ſiq̄s ſuadente. quia anathema ibi ẽ idez q̄ ſeparatio. ħ tamen nõ tenet eccleſia. t cõtra eum eſt extra de ap. peruenit. iofauentinus volu it cum cozrigere t dixit talez eſſe excommunicatũ ſed non vitãduz antez denunciꝛetur. ſed expreſſe contra eũ eſt extra de ſen. excom. cum nõ ab homine.

l Vrbani. j. e. qnibus epi.

m Ceteruz. quaſi di. bene diſtinguo inter excõmunicatos ſimpliciꝛ t anathematizatos. vt. ſ. illi ſint vitandi. iſti non.

n Si tantũ ſ. vj. q. ij. placu. it. c. ij. t vltimo.

o Itez gre. go. contra id q̄ dixerat ſimpliciter excommunicatos nõ eſſe vitandos. modo oſtendit omnes excõicatos eſſe vitandos.

a Rogo. verbū rogandi hic ꝓceptiue ponit. monemus enī quos habem⁹ charos. vt. xxviij. q. j. sic enim ⁊ alibi rogo non ponit dēpcatiue. ff. de neg. gest. si serui mei rogatu. sed ponit rogare ꝓ mādare. sic ponitur mandare ꝓ rogare. xxiij. q. iij. guilisarius.

b ¶ Cōmunicāti. in sacris. fm h. vel dic ꝙ maxim⁹ fuit excommunicat⁹ cū omnib⁹ suis fautoribus. vel isti cōicabant ei in crimine. alꝫ excommunicatio non descenderet ysq; ad tertiā psonā j. e. qm̄ multos. nec obstat. xix. di. anastasi⁹. qz ibi cōicabant ei in crīe hereſis.

c Sjquis epi. isti enī ñ poterant ignorare sniam sui epi. vt xij. q. ij. qui ⁊ humanis.

d ¶ Comoniti. arg. ꝙ sufficit si alicui dictuz est de excō municatione alicui⁹. vt ipm teneat vitare. vt ex de elec. venerabilem vltra mediū. ⁊ de postula. pla. ad hoc. ar. ꝓtra. ex de cle. ex. mi. illud. ℞. ꝓtia sententia vera ē qñ excōicatio alicuius peruenit ad alium ꝙ famam publicam. alias forte secus esset in contrarium.

e ¶ Sed hoc vult dicē ꝙ maximus fuit excō municatus cum omnib⁹ suis fautoribus. ne obstent j. xxiij. q. ij. c. iij. j. e. excellentissimus.

f ¶ Lapsus. j. xxiij. q. ij. c. iij.

g ¶ Excellentissimus. j. e. excellentissimus.

h Quibus epi copi. non cōmunicetis. (Similē. vij. q. j. scire debes. xciij. di. c. j. nec obstat vj. q. ij. si rm̄. quia hic loquitur cum constat de sententia. sed scitur eam esse iniustam. i ¶ Licet. dū tamen error nō sit exꝑssus in sententia. ex. e. ꝙ tuas.

k Jquis.

l Qui merito. pari. quid ergo si epus cōmunicat alicui excōmunicato a simplici sacerdote iam ligat⁹ epus. ⁊ cetera. reḡre supra in causa. Duo fornicatores ⁊ infamia notati: ⁊ cetera. Item gre. clero ⁊ pl̄o salonitano. Cōmunicare nō licet is: qui excōicatis cōmunicant.

a Rogo ⁊ moneo: ne cui/ b ꝗ sacerdoti suprascripto maximo cōicati ꝙ aniaz suaz ꝗcq; vrm cōicare presumat. Item ex concilio toletano. j. Mullus clericoruz vel laicoruz ad domū excōmu/ c nicati accedat. c Jquis laicus abstinet: ad domū ei⁹ vel clericoꝝ vel religiosoꝝ nullus accedat. similit ⁊ cleric⁹ si abstinetur a clericis deuitet. siḡs vero cū illo colloqui aut cōuiuari fuerit depheūs etiā ipe abstineat sz hoc ptinet ad eos clericos d ꝙ ei⁹ epi sūt: ⁊ ad oēs ꝙ cōmoniti fuerīt de eo ꝙ abstinetur e sine laico ꝗlibet siue clerico. Sz b spālit i hiſ ꝙ excōicat⁹ notatim cōicāt. vñ infra vrbanus: sane qō sup richardo ⁊c. infra cā. Quidā epos i heresim lapsus. Item nicolaus g papa: excellentissim⁹ rex carolus. infra circa finē h⁹ cause. Item vrbanus pa. Sententia pastoris timēda est licet iniu/ h Quib⁹ epi nō ste liget. cōicāt nō cōicet: et ꝗs eiecerint: nō recipiat. valde i enī est timenda snīa epi licet iniuste liget. Item ex. viij. synodo. Excōicationis contrahit penā: qui excōicatis cōicat.

k Jquis frater aut palaz aut absconse cū excommunicato fuerit locutus aut iunct⁹ cōione: statim cum eo excōicatiōis ꝓtrahit penaz. Item ex ꝓci. carthaginen. ij.

l Qui merito De eodem. facinoꝝ suoꝝ ab ecclēsia pulsi sunt. si ab aliquo epo vel plbro vel clerico fuerint in cōmunione suspecti: etiā ipe pari cū eis crimīe. te m neatur obnoxi⁹. refugiēs sui epi regulare iudiciū. Item ex concilio carthaginen. iiij. Qui sententiā epi putat esse iniustā recurrat ad synodū.

n Cleric⁹ ꝗ epi districto/ nē circa se putat iniustā: recurrat ad synodū. Item ioh. chrysostom⁹ ad hebreos. Vincula eccl'iastica non sunt

o Nemo cō/ contēnenda. temnat eccl'iastica vincula. nō enī hō est ꝗ ligat: sed christ⁹ ꝗ hāc ptātē dedit: ⁊ dominꝰ fecit hoīes eē tāti honoris. Item aug. de ẏbis apli sermone. lxviij. Sathane tradit: ꝙ ab eccl'ia excōicatur.

p Omnis christian⁹ dilectissimi ꝗa sacerdoti/ b⁹ excōicat⁹ sathane tradit⁹. q quō? qz. s. ex eccl'iam diabol⁹ est. sic in eccl'ia christ⁹. ac per hoc ꝗsi diabolo tradit: ꝙ ab eccl'iastica cōione remouet⁹. vñ illos ꝗs tūc apl's sathane esse traditos ꝓdicat: excōicatos a se esse demonstrat.

Idem sup ioh. De eodem. est hoc canone sed a quo absoluetur. decre. dicit ꝙ cō/ municans excōmunicato a suo ꝓlato est absoluendus. ex de pe. ⁊ re. ꝙ autē. ⁊ ita a metropolitano sed dicas. ꝙ a simplici sacerdote potest absolui. nisi cōmunicet ei in crimine. vt ex. e. nuper/ videtur tñ ꝙ sicut i suspenso a iure post penitentiā nō recipitur aliqua absolutio. sic in excōmūicato a canone. qō non est verū. vt in. c. nuper. in fine Sz quid si papa cōmunicet excōicato. ille nō ē ligatus. quia non ligat ipm canon. xxv. q. j. §. his ita.

m ¶ Refugiēs. i. cōremnens.

n ¶ Clericus. i. tellectū huius. c. habes. ff. e. q. si eps forte.

o Nemo. sed christ⁹. ex hoc. c. dixit p. hispanus hr̄i causam quare non possit appellari a sententia ex/ cōmunicationis cum christ⁹ cumliget. a cui⁹ sententia nō potest appellari alia ē ratio. qz nēo excōmunicat⁹ nisi ꝓ contumacia. j. e. nemo. ⁊ non auditur contumax appellans. vt. ij. q. vj. §. est autem quando. versi. sunt quoz. Quidam autem illā assignāt rationē. qz excommunicatio secuz trahit executio/ nem suam. ex de ap. pastoral⁹. vñ de sicut ab executore nō appellatur. ita nec ab hac sententia. sz hoc nō valet. quia qñq; appellatur ab executore. cum is excedit modū ⁊ sententiā. qua ḡs absoluitur ab alio secū trahit executionem cū appellatur ab ea. extra de

p Omnis. sathane. dī. tñ iusta (appel. qua fronte. de causa excōmunicat. vt. xxiij. q. iij. siḡs ñ recto

q ¶ Extra eccl'esiam. arg. ꝙ qui semel est excōmunicatus amplius excōmunicari non potest. quia ꝙ extra eccl'esiam est. non potest magis esse extra eam. arg. cōtra. iij. q. iij. engeltrudam. de hoc ibi notaui. 1. Cor. 5.

a NJhil. q̃ separari iuste als̃ nõ obest. vt ex̃. e. a no bis. J. e. q̃d obest. rñ si cõtenitur. statim incipit ligare. xxiij. q. iij. notãdũ. in fi. sed iõ maxime ẽ timẽda quia maxima est pena. vt. xxiij. q. iij. corripiant.

b PRes byteri. hoc. c. habetur. s̃. ij. q. vj. placuit.

c PRitã. iniustã. irritã/dã vl̃ put sonat

d CRetractã/dã de facto si est ipo iure irrita. vt ex̃ de ap. ad presentiam.

e BRsus. id Ro. 8. Dat. 16 ẽ post alia statuta. sic põt casuz q̃dã accusat⁹ de crie legitime fuit citat⁹. noluit venire. ex cõicat̃ p̃ pruincia. si infra ãnũ venerit. auditur sup crie. postea non. q̃ habet̃ p̃ quicto vel cõfesso iur̃ interpratione. nã q̃ excõicat⁹ est p̃ suspicione heresis. p⁹ ãnũ p̃ heretico habeb̃. vt ex̃ de here. excõicam⁹ circa pñ. nõ obstat. iij. q. ix. de creuimus. q̃ ibi loq̃tur cũ lis est ꝑte. vel ibi ñ punit̃ de crie sed p̃ pruincia. s̃ p. hispan⁹. ꝑpter ħ ꝓbũ purgare intellexit ħ. c. ō clerico infamato. q̃ si citat̃ vt se purget. & contumax fuerit iur̃ interpratione. p̃ quicto habeb̃. xxiij q. iij. de illicita. vel dic q̃ temperat rigorẽ illoz̃ canonũ qui dicebãt. q̃ si clerici p̃rẽnit excõicati onẽ stati deponẽdus est. s̃. c. si q̃s pl̃s br. r. c. sed hic ꝑpter insultationẽ hereticoz̃ dat eis annus ad pbandũ innocentiã suaz & si p̃ annũ steterit excõicat⁹. rũ primo deponit̃ vel dic q̃ etiã post annũ põt audiri de crimine q̃tũ ad hoc vt oñdat innocentiã suã. sed non q̃ntuz ad hoc vt recuper bona sua.

a NJhil sic debet formidare christian⁹: q̃s separari a corpe christi. si enĩ sepat̃ a corpe christi: nõ est mẽbruz ei⁹. si nõ est mẽbrũ ei⁹: nõ vegetat̃ spũ eius. q̃s q̃s autẽ inquit apl̃s spñs dei nõ habet: hic nõ est ei⁹. Item hieronymus: quoz̃ dimiseritz peccata r̃c. i. q̃b⁹ ecclĩaz interdixeritz nisi recõciliati p̃ satisfacti onẽ fuerint: ipis & ianua regni celestz clausa erit. Itẽ ex ꝑci. mileuitano. Vicini epi audiãt eos: q̃ de iudicijs epi scopoz̃ suoz̃ queruntur.

b PResbyteri Palea. dyaconi vel ceteri infe/riores clerici. si in causis q̃s habuerint. de iudicijs suoz̃ epoz & ꝓsti fuerit: vicini eos epi audiãt: & inẽ eos q̃cq̃d ẽ diffiniãt adhibito ꝓsensu ab his suoz epoz: q̃ si ab eis p̃ uocandũ putauerit nõ puocent nisi ad aphricana ꝓcilia vel ad p̃mates suaz̃ puincia rũ: ad trãsmarina aũt q̃ putauerint appellãdũ a nullo intra aphricã in cõtione suscipiantur. Itẽ ex cõci. carthagi/nensi. iiij. Iniusta epoz damnatio irrita esse censetur.

c BRitã esse & iniustã epo/rũ dãnationẽ censem⁹: & idcirco a synodo retractãdã. Itẽ ex ꝑci. carthaginẽsi. v. Qui cause sue adesse & innocentiã suã asserere voluerit: intra annũ excõicatiõis hoc

e PRsus ꝓstitutũ faciat est: vt q̃tiẽs clericis cõuictis vel ꝓfessis in aliq̃ crimine vl̃ ꝑpter eoz q̃rũ vere/cundie parcit: vel ꝑpt̃ eccie opprobriũ aut insolẽtẽ insultatiõz hereticoz̃ atq̃ gẽtiliũ: si forte cãe adesse voluerint & innocẽtiã suã asserere: ĩtra ãnũ excõicatiõis hoc faciãt. si xo intra ãnũ cãm suã purgasse ꝓtẽpserint nulla eorum vox penit⁹ audiat̃. Itẽ gelasius. Audientiã sibi negat: q̃ excõicatiõis sue cãm agere i

f QUi/tra annũ differt. cũq̃ intra anni spaciũ ciuilit̃ siue publice cãm suam

g cozã suis excõicatoribz̃ nõ p/egerint: ipi sibi aditũ audien

h tie clausisse videant̃. q̃ si obstinato aĩo sine cõtione defuncti fuerit: nos eoz̃ cãm iuxta

i beati leonis p̃decessoris nr̃i snĩaz diuĩo iudicio refuãtes q̃b⁹ viuis non cõicauim⁹ nec mortuis cõicare debemus.

QUi vero excõi/Palea. cato sciens cõicauerit: & ãmodo saltẽ in domo simul oꝛauerit: atq̃ latebras q̃ minus ad satisfactionẽ p̃ducat̃ p̃buerit: donec ab epo excõicatoꝛe accipiat pniaz. coꝛpis & sanguinis dñi. cõione pua/

k tũ se esse cognoscat. Item ex cõci. hilerdensi. Tardi⁹ recipiat̃ ad veniã: q̃ sacerdote iubente ecclĩaz exire cõtenit.

l QUi iubẽte sacerdote p̃ q̃licũq̃ culpa ab ecclĩa exire ꝓtẽpserit: p̃ noxa cõtumelie tardi⁹ recipiat̃ ad veniam. Sz q̃rit̃. si añ damnati absolutionẽ epm moꝛi ꝓtigerit: vtrũ dãnat⁹ postea valeat absolui. De his ita statutũ ẽ in ꝑci. eupanẽsi. A successoꝛe soluat̃: qui post mortem

m SJ epi remanet ligat⁹. eps añ dãnati absoluti onẽ obitu rapiat̃: coꝛrectum tuo. est ergo hic ar. q̃ successoꝛ põt coꝛrigere & tenetur confirmare f. crũ anteceſſoꝛis sui. xxxv. q. ix. q̃ ds. ex̃ de p̃cario. c. ij. xvj. q. vj. illud. xij. q. ij. q̃cũq̃. & in auc.

vt. C. de requiren. reis. l. ij. q̃ tũ hic dicit̃ de anno vi/detur coꝛrectũ. ex̃ de cle. nõ re. ex tuel sed dic q̃ nõ habetur p̃ cõuicto spacio minoꝛi q̃s anno. vt hic ꝺ̃. s̃z tamen in minoꝛi spacio põt priuari beneficijs. vt ibi. et nota q̃ sequẽs. c. loquit̃ de ciuili negocio & criminali. hoc autẽ in criminali tm̃.

g QUicũq̃ si ue publi/ce. i. siue criminaliter. CExcõicatoribz̃. excõicãdus est reus cũ talis ẽ causa. q̃ actoꝛ nõ põt mitti in poss̃. vt ex̃ vt li. nõ cõtest. tue.

h CClausisse. q̃ntũ ad causam possessiõis s̃z nõ ꝑtinet ad causam p̃prietatis. vnõ mitius agit̃ i ciuili q̃s in criminali cã. vt dictũ est. s̃. c. p̃i. vt ex̃ vt lit. nõ contest. q̃m frequenter. vel loquit̃ õ actoꝛe ꝺ̃ quẽ benẽ p̃cedit lit. nõ ꝓtest. vt ex̃ õ do. & cõtu. causam.

i CLeonis. p/xxiij. q. ij. sane. & c. de cõmunione

k CJtez ex cõcilio. he sunt palee.

l QUi iubẽ/re. tardi⁹ hoc in laico. clericus enim de/ponitur. s̃. c. si/quis episcopus. & iudex põt alicui negare iusticiam ꝑpter delictum suũ. vr. ff. ex quibꝰ ca. ma. sed & si. §. actio. imo q̃q̃s dupliciatur alicui pe/na ꝑpter contumaciam suã. vt ff. de pe. aut dãnum. §. quisq̃s. et est simile. s̃. xviij. dis. siquis autem.

m SJ episcop⁹ successoꝛi. huic est simile. ff. de iudi. moz/

vt nulli iudi. §. ꝛ ℔ vero iubem⁹ successor aũt delegati nõ põt absoluere vel restituere possessionẽ adiudicatã nisi succedat in honore ꝛ onere. ex̃ de offi. or. pastoral.

b Na Premissis. sic ꝛ vbanꝰ. ℨ. c. q̃ epi. Emo communione sacramentorum.

e Sine ꝓscientia. ℔ est vex̃ cũ illud delicetũ tã/gat totã ꝓuinciam. als nõ tenetur. vt. ix. q. iij. c. ij. ꝛ. c. archie/piscopus.

d Mortꝫ. sed cũ sit ꝓpetua dãnatio. q̃liter dicitur medicinalis vt. ij. q. j. multi. ℟. cũ contemnitur est dãnatio. alias non. vt. x/xiij. q. iij. notandũ. in fi. itẽ videtur hic q̃ nemo sit excõicandus nisi ꝓ contumacia. vt. xlv. dist. ſz illud. ꝛ. xxiij. q. iij. tam sacerdos. ꝛ. c. ecclie. sed hoc nõ est verũ. vt ex̃ de vꝛ. sig. ex parte. vel dic q̃ tũc demũ cuis põt excõicari ꝓ crimie cũ est incorrigibil'. cũ aliter nõ possit corrigi. xxiij. q. iij. fozte. io.

e Nllus ꝛ le uibus. si. ℨ. c. episcopi. vl' intellige de venialibus. v ꝛ. ſ. de cõse. dist. ij. quotidie. ꝛ. c. panẽ de altari. b.

f Arceri. id est excõmunicari. baz. tamen intelleꝛit. q̃ q̃cunq̃ est in mortali peccato. non debet ingredi ecclesiam ꝓ id q̃ est. xxxiij. q. iij. vir cum ꝓpria sed non est vex̃. vt ibi dixi. ꝛ. ſ. ℨ pe. dis. v. falsas. ꝛ. j. q. j. qui studet. iohannes.

g Ertũ triby id est ꝓ cõtumacia istorũ. idem est de quo aut penitentẽ successori licebit absoluere. Premissis auctoritatib⁹ q̃bus iniuste sñie vsq̃ ad examinationẽ vtriusq̃ partꝫ parere iubemur: ita rñdeꝝ. gregoꝛi⁹ nõ dicit sententiã iniuste latã esse ſuadaz sed timẽdã: sic ꝛ vbanus. timẽda est ℊ. i. nõ ex ſupbia cõtemnẽda. reliq̃ ℣o auctes de excõicatꝫ loquunt. q̃ vl' vocati ad ſynodũ venire ꝓtempsẽrũt: vel caliditatib⁹ adũsantiũ occurrere nesciẽtes iniustã sñiam a iudice reportauerũt: vel q̃ neglectu sue vite siniſtrã de se opinionez nasci pmittẽtes sñiam in se exceperũt. Hos siq̃dẽ solos excõicatiõis sñia ferire licz. Uñ in meldensi ꝓci. Quib⁹ culpis exigentib⁹ aliq̃s sit cõiotus.

b Nemo epi ne ꝓuãdus scopozuꝫ quẽlibet sine certa ꝛ maiſesta pctꝰ cã cõione ꝑuet eccl'iastica. sub anathemate aũt sine ꝓscia archiepi aut coepoꝛ nullũ ꝑsumat ponere: nisi vñ canonica docet auctas. qz anathema etc ne ẽ mortꝫ dãnatio: ꝛ nõ nisi ꝓ mortali dz imponi crimie: ꝛ illis q̃ aliter nõ potuerunt corrigi. Itẽ ex ꝓci. aluerñ. Pro paruis ꝛ leuib⁹ causis nullus cõmunione ꝓuetur.

e Ull⁹ sacerdotuꝫ quẽq̃ recte fidei hoẽz ꝓ paruis ꝛ leuib⁹ causis a cõione ſuſpẽdat. ꝓter eas culpas ꝓ f q̃b⁹ antiq̃ pres arceri ab ecclesia iusserũt cõmittẽtes. Itẽ ex ꝓci. triburiẽſi. Pro his trib⁹ crib⁹ q̃libet cõione

g Certũ ẽ ꝓ his] ꝓuet. trib⁹ crib⁹ aliquẽ excõmunicari debere. cũ ad ſynodũ canõice vocat⁹ vẽire cõtenit: aut ſi postq̃ illuc venerit: sacerdotalib⁹ respuit obedire ꝓcepꝫ: aut ſi añ finitam cã ſue examiatõez a ſynodo h abire ꝓſumit. De his inq̃ ꝛ hmõi ꝓmiſſe auctes loquũt: nõ de iniuſte ſuſpensis. Qõ aũt iniuſte sñie parẽdũ nõ ſit multꝫ auctib⁹ ꝓbat. q̃rũ ꝓima ẽ illa hieronymi ſup matheũ. Sentẽtia paſtorꝫ reũ vel innocentẽ nõ cõſtituit vl'

k Uomõ ſacerdos facit. mũdũ lepꝛoſũ nõ facit: l ſic eps vl' ꝓbr nõ alligat eos m q̃ inſontes ſũt. nec ſoluit noxios: ℔ ꝓ officio ſuo cũ pctõꝝ n varietates audierit. ſcit q̃ ligand⁹ ſit: q̃ ſoluẽd⁹. Itẽ auguſtin⁹ ſup mattheũ. Palea

Idiculũ ẽ vt eũ dicam⁹ q̃ vinculis pctõꝝ ſuoꝝ ligat⁹ est ꝓpꝛ hoc ſolũ q̃ eps dicit hꝛe hmõi ptãtẽ: vt ſoluti ab eo ſoluti ſint in celo. ꝛ ligati in terꝫ ligati ſint ĩ celo. ſit ℊ irrepꝛhensibil' q̃ altez ligat aut ſoluit. Itẽ gelaſi⁹ papa epis oꝛientalib⁹ de dãnatione dioſcoꝛi. Nõ est petẽda ſolutio: cũ iniqua ferꝫ ſnia.

Ui est illata ſnia: depoat errozez ꝛ vacua ẽ. ℔ ſi iuſta ẽ tanto curare eã nõ dz. q̃nto apud deũ ꝛ ei⁹ eccle ſiã neminẽ põt grauare iniq̃ ſnia. ita q̃ ea ſe nõ absolui de ſideret: q̃ ſe nullaten⁹ ꝑſpicit obligatũ. Itez aug. de ſũmo bono. Deus nõ nocet nec noceri patitur aliquẽ iniuſte.

p Ecũdũ catholicã fidẽ. nec dei nature nocere q̃q̃ põt: nec natura dei iniuſte noceri cuiq̃ põt. nec nocere iuſte patiꝫ quẽq̃. q̃ eĩ nocet: vt ait apl's: recipiet hoc q̃ nocuit. Idẽ dex̃bis dñi.

Iniuſta vincula diſrũpet iu-

r Epiſti hꝛe frem ſticia. tuũ tanq̃ publicanũ: ligas illũ in fra ℔ vt iuſte al/

h Ante finitaz. ſic. ſ. de conſe. di. j. miſſas.

i De his. i. de contumacibus.

Quomodo. ſiq̃s enim dicebaꝫ lepꝛoſus. ducebaꝫ k ad ſacerdotẽ. ꝛ ſi ille iudicabat illũ lepꝛoſum vl' mundũ ita habebaꝫ. vt. ſ. de pe. di. j. §. ex his ita q. et ſic ꝓz q̃ ſnia nõ dat nouũ ius ſz vetus declarat. vt. ff. ſi ſer. venſicuti. §. iij. tamẽ ſi ſnia fuerit lata ꝓ reo. ℔ nõ tollitur obligatio. vt. ff. de condi. inde. iuſt. ſz ſi pro actoꝛe ferat⁹ dat ei nouã actionẽ. vt. C. de recre. actoꝛi.

l Non alligat. q̃ntũ ad deum ſed q̃ntũ ad eccleſiã vt. xxiij q. iij. ſiquis non recto.

m Nec ſolui. nõ noxios. ralis absolutio nõ ꝓdeſt q̃ntũ ad eũ q̃ q̃rit indiſcretũ ſacerdotẽ. vt eũ ꝓ imperitiaz abſoluat. vt. ſ. de pe. di. vj. q̃ vulr.

n Scit. i. ſcire dz. vt iudex. iohannes.

o Di est illa ta a dioſcoro hereꝛico. cui⁹ ſnia nulla fuit. ſed q̃d ſi aliã tuliſſet ſniam in ſuos ſubditos. dico q̃ tenet. q̃ illi q̃ ſunt ex̃ eccleſiã bñ bñt iuriſdictionẽ. vt. xx/iij. q. v. ſi ꝓpter rea. ꝛ. iij. q. vij. c. vlti. Alij ꝓra ſentiũt. vt. xxiij q. j. §. illud. ſed illud nõ tenet cuz excõicar⁹ est. vt ex̃ de ſen. ꝛ re iudi. ad ꝓbandũz

Ecũdũ. nec dei. id ẽ deo p q Nec nocere q̃n pũiat ma/lefactoꝛẽ. vr. xxx/ij. q. iiij. nemo. b Coloſ. 3.

Epiſti. vi/cula diſrũ/pir. vr. xv. q. vj. auctoꝛitatem. r

a Matth.16. TEmerari/um. plerū/qz. nocet enim si contemnatur.
b QVt nocear. qz sp impe/ritia iudicat. facit litem suā. vt insti. de oblig. q̄ ex quasi maleficio. §. j. sed si p dolum incurrit infamiam. z̄ prerea punit̄ in totam litis estimationē. C. de pen. qui male iudicauerit. l. ij. codex modo ad interesse punitur qui iniuste excommūicauit aliquem. nisi erranerit ex causa probabili. vt ex de sen. ex. sacro.
c QVid obest fabula. ij. q. j. c. nomen.
d SEnti. j. c. nō sunt. cōtra xij. q. j. nolo. de consec. di. j. iube/mus. in illis ca. dicitur q̄ nō sufficit conscientia sed requirit̄ bona fama quantum ad alios. ſz illa. c. loquūtur quando sum⁹ inter tales qui parati sunt imitari z nō reprehendere. vñ ne tales corrūpamus exemplo niti debemus. vt fama nostra luceat corā eis sed hic loquitur cum sumus inter tales q̄ nō curant imitari. sed reprehendere. tunc sufficit nobis quantuz ad eos conscientia bona.
e IN cunctis. lingua. ab/latiui casus. s. vt propter nullius linguam credat se aliquis implicitum z reum. b
f QSine accusatione. infr̄a/noti. b.

liges vide. nā iniusta vincula iusticia dirūpit. quē soluer̄ i ḡr̄ i cra: solut⁹ erit i ce. I dez de ſmone dñi in monte.

Temeritas iudicādi non ei qui iudicat̄ sed iudici nocet

a TEmerariū iudiciū ple/rūq; nihil nocet ei: de q̄ temere iudicat̄. ei aūt q̄ temere iudicat: ipa temeritas nocesse ē vt noceat. I dē ad cle/rū hypponēſez. Mō obest ho
c QVid mini iniusta ſnia obest homī. q̄ ex illa tabula vult eū delere hūana ignorātia: si de libro viuēriū nō eū deleat iniq̄ ꝓscia. I dē ad secūdinū manicheū. De
d SEnti de augusti/no dō. q̄d libet sola mei oculis dei ꝓscia non accuset. I tē gre. cōstantino mediolanensi epo. Quos cōscientia iustificat: alios maledicta ñ
e IN cūctis q̄ in timeant. Ihac vita adūsa pueniūt sola est sic̄ nostis oīpotēt̄ dei districtio pensanda. atq; ad cor xp̄iū semp recurrenduz. vt nulli⁹ ibi lingua implicet: vbi ꝓscia nō accuset. quē enī ꝓscia defendit: liber ē inf ac
f cusatiōes. z liber sine accusatione eē nō pōt: si sola q̄ interi⁹ adijcit ꝓscia accuset. deve strā igit̄ sctitate absit a chri/
g stiano q̄ iudicio ea q̄ maledicorū hoīm rumorib⁹ cōficta credim⁹: in q̄licūq; modulo suspiciōis adduci. qz z sacri eloquij testimoniū tenemus. vt mala malox cū fortitan di
h cunt: nisi pbata credi nō de
k beāt: ß citi⁹ pbata vlcisci. ß igit̄ dixi. vt mīme leuitat̄ eē oñderē siqs mala grauia credere studeat: q̄ pbari nō pos sint. vñ sctitas vra dz mētem suā a maledico q̄ hoīm rumoribus atq; obtrectatiōib⁹ disiungere: z sola q̄ eterne vite sunt atq; ad vtilitatē subditorū proficiūt cogitare.

Unde augustin⁹ in psalmo xxxvij.

Frustra aspernantur ab hoīne que de⁹ iustificat.

i QT si ad tempus dānar̄ ab homine: z si dixerit sententiā p consulis in cypri
m anum. aliud est sella terrena. aliud est tribunal celeste. ab inferiori accipit sententiaz: a
n supioze coronā. I dē in psal/
o QVstodi (mo. xxviij. intus innocentiā tuaz: vbi nemo opprimit cām tuā. p̄ualebit in te falsuz testimoniū: sed apud hoīes. nūquid apud deū valebit: vbi cā tua dicēda est. q̄n de⁹ erit iudex: alius test̄ q̄ ꝓscia tua ñ erit. inter iustū iudicē z ꝓscientiā tuā noli timere nisi cām tuā. I tem gregorius papa.

Non hominum linguas sed cōscientias curare debem⁹.

p IMter verba laudantiuz siue vituperantiū ad mētem semp recurrendū est. z si nō in ea inuenit̄ bonū quod de nob⁹ dz. magnā tristiciā generare dz. z rursum. si nō i ea inuenit̄ malū q̄d de nob⁹ homines loquunt̄. in magnam debem⁹ leticiā p̄silire. q̄d enī si nō oēs hoīes laudāt: z cōscia liberos nos demonstret. habem⁹ paulū dicentez. gl̄ia nr̄a hec ē: testioniū ꝓscie nr̄e. Job q̄q; dicit: ecce i celo test̄ me⁹. si q̄ est nob⁹ testis in celo testis i corde. dimittam⁹ stultos fozis loqui q̄d volūt. q̄d enī aliud detrahētes faciūt: nisi q̄ i puluerē sufflant: z in oculos suos terram excitāt. vt vnde plus detractionis p flant: inde magis nihil veritatis videant. Uocandi tamē etiam sunt ipsi et tranquille admonēdi. eisq; satisfieri modis omnibus debet: scientes quid de iudeis veritas dicit: ne forte scandalizemus eos. si autem satisfieri sibi ex veritate noluerint: habes consolationem: quam aspicias in euāgelio. cū enī dño dictū fuisset: scis q̄ audito hoc xbo
q

g QMaledi/corum. ar. q̄ infamia ozta ab i/imicis nō induc/it purgationē. ex de pur. ca. cū in iuuentute. et ij. q. v. omnibus nec est a leuibus psonis nec ab illis qui defacili credunt.
h QNisi pbata. j. xxx. que. v. nullū. ante.
i QCitius. vl/cisci. i. puniri q̄ citius fieri pōt. vt. xxiij. q. iij. cum quisq;.
k QProlata. alias pbata.
l QT si cypria/num mar/tyrem.
m QSella. i. sedes iudicis.
n QCoronā. si sententiā patien/ter se rat. vt. j. c. qui iustus.
o QVstodi. qz corporivis potest fieri non anime. xxxij. q. v. §. j. xxiij. q. vj in prin. io.
p IMter verba ne forte hec fuerūt xba chri/sti. cum peteret/ur ab eo tribu/tum dixit petro. vade ad mare z pisce qui tibi prius occurrerit tolle. z quod in/ueneris i ore pi/scis des pro me z pro te. vt. xxi/viij. q. j. iā nunc z est argu. quod aliquid omitti/tur ratione scandali. l. distin. de his vero.
q QVerbo. ñ q̄ intrat in os. sed quod proce/dit ex ore coinq/nat hominē. tūc dixerunt discipuli. scis quia pharisei audito hoc verbo scandalizati sunt. pharisei eorum enī erat

2. Cor. i.
Job. 16.
Matth. 17.

religio in cibis discernendis.

a ¶Scandalizati sunt. i. indignati sunt. Ro. 12

b ¶Premisit argu. ex ordine verborum argumentandu. ar. xxiij. di. c. j. extra de rescrip. cū dilecta. b.

c Cum illis. argu. q fides ē illi seruanda qui eā nō vult seruare. xxiij. q. v. q dō xxij. q. iiij. inno/cens. contra argu. extra de iure iuran. quenit. in fine. ⁊ est huic simile. ff. de arbi. celsus. ℣ idem.

d NOn sunt. ℣. xij. q. j. nolo. c ¶Cum occidant. exem/plo. vt. ij. q. vij. paulus. b.

f ¶Viam. id christianam religionem.

g ¶Cuz accusatione. vt si videremus aliqs soluere ieiuniū iusta de causa ipsi idem faciunt. cū tamen ignorent causam quare ille faceret. et sic se excusant q alium.

h SIquis. hic reuertit B. ad propositū ad ostendendum. ſ. q sententia iniqua nocet ei qui eam protulit. nō autem ei contra quem prolata ē. poterit etiaz hoc intelligi de rebus ipsis. id est siqs vicia dixerit esse virtutes vel ecōuerso.

i ¶Dixerit. iudicando. b.

k ¶Justum. absoluendo. b

l ¶Abominatio. quia mortaliter peccat. ⁊ consolescandalizati sunt iudei. respōdit. sinite illos. ceci sunt: ⁊ duces cecorū. ¶Paulus q̄z apl's admonet dicens. si fieri pōt: qō ex vob ē: cū oīb' hominib' pacē hītes. dicturus cū oīb' pacē hēam'. ℣ difficile eē pspiciens: p̄misit si fieri pōt. ⁊ subiunxit qō fieri pōt: cū dicit qō ex vob ē. qz si nos in mēte charitatē erga odientē fuare cupim'. ⁊ si illi nobiscū pacē nō hīt: nos tn cū ill' sine dubio hēm'. Hoc intereos obfuādū ē q̄ parati sunt suspicari qō ñ vident. pati sp repbēdere nūq̄z imitari: apō aūt alios. pscia est necessaria nob: fama illis. Uñ aug'.

Cōscientia nob: ⁊ pximis fa.

NOn ma est necessaria. sunt audiēdi siue viri sciti siue femīe: q̄ qñ repbēdūtur ī aliq negligētia p quā fit vt ī malā veniāt suspicionē. vñ suā vitā lōge abesse sciūt. dicunt corā deo sufficere sibi pscīam: existimatiōem hoīm nō solū ipruden vexetiā crudelit' ꝺtēnētes: cū occidant aīas' alioꝝ siue blasphemātiū viā dei: q̄b' ℣ suā suspicionē q̄si turpis q̄ casta ē displiget vita sctōꝝ: vl' etiā cū accusatiōe imitātiū. nō qō videt: ℣ qō putāt. pinde q̄sqs a criminib' flagitioꝝ atq̄z facinorū vitā suā custodit: sibi bñ facit. q̄sqs āt etiā famā. ⁊ inalijs ē mificoꝝ: nob. n. necessaria est vita nr̄a: alijs fama nr̄a. Ite hieronym' sup epistolā pauli ad philomenam.

Apud deū maledicit': q̄ morib' dissonā pfert sententiā.

Jēs dixerit iustū iniustū: ⁊ iustū iustū: abominabilis ē vterq̄z apō deū. sil'r q̄ sctm̄ dic nō sctm̄. ⁊ rursus nō sctm̄ asserit sctm̄ abominabil' est apud deū. I dē.

Christū violat: q̄ sctm̄ ñ sctm̄

⁊ nō sctm̄ sctm̄ eē credi

Jēs hoīem: q̄, derit. sctūs nō est. sctm̄ esse credide rit. ⁊ dei eū iūxerit societati: christū violat: cui' mēbra sum'. ⁊ infra. Qēs credētes ℣m apl'm christi corp' efficimur. q̄ ī christi corpe errat. ⁊ labit': asserēs mēbꝝ ei' esse sctm̄ cū nō sit. vl' nō eē sctm̄ cū sit. vide q̄li crīe obnoxi' fiat ¶Esaias. n. dicit ō his q̄ dicūt dulce amaꝝ ⁊ amaꝝ dulce: ponētes tenebras lucē ⁊ lucē tenebras. dulce puto esse sctīmoniā: amaꝝ q̄ sāctimonie cōtrariū ē. Ite esaias. Eternū ve maledictōis iuenietꝫ q̄ bonos malos et malos bonos

UE q̄ dicit' bonū dixit. malū: ⁊ malū bonū. ponētes tenebras lucē: ⁊ lucē tenebras. ¶Propꝫea captiu' ductus ē pp'l's me': qz ñ hūit scīam. ⁊ nobiles ei' īterierūt fame. ⁊ multitudo ei' siti exaruit. ¶Propterea dilatauit infern' aīaz suā: ⁊ apuit os suū absq̄z nullo ℣mio: ⁊ descenderūt fortes ei': ⁊ pp'l's ei' ⁊ sublimes gl'iosiq̄z ei' ad eū. ⁊ incuruabit' hō. ⁊ hūiliabit' vir: ⁊ oculi sublimiū deprimēt'. ⁊ exaltabit' dñs ī iudicio: ⁊ sctūs de' sctificabit' ī iusticia Item greg. in omel'. xxvij.

Ligandi soluendiq̄z ptāte se priuat: q̄ hanc iuste exercet

IPse ligandi atq̄z soluendi ptāte se priuat: q̄ hanc p suis voluptatibus. et non subditorū moribus exercet.

Idem. De eodem.

IUdicare digne ō subditis nequeūt: q̄ ī subditorū cā sua vel odia vel gratiā sequunt'. Idē. Mō est vera p̄ fidētis absolutio: nisi seq̄tur arbitrium interni iudicis.

TUnc vera est absolutio p̄sidentis: cum interni sequitur arbitrium iudicis. qō bñ q̄driduani mortui resuscitatio illa significat: que videlicet demōstrat. quia prius dñs mortuū suscitauit: et viuificauit dicēs. lazare vēi foras: ⁊ postmodū is q̄ viu' nat ei quod dicit Augustinus super primā epistolam ad Corī. q̄ errare in reb' est mortale peccatum. sciliz cū putat quis id opus esse bonum quod est maluz. vel ecōuerso. nā quilibet adult' tenetur scire ſ est bonum. illud malum. vel dic. dixerit. id est firmiter asseuerauerit. cum nō sit certus. b

Epb 4.

Esa. 5.

SJēs credi/derit. i. asseuauerit. b

m Esa. 5.

n ¶Errat. nō opinando ſ stulte asserendo.

o TE qui dicis. dilatauit. loquitur humano more. b

p ¶Eius. id est hierusalem.

q ¶Homo. i. minoꝝ. b

q ¶Homo. superbia. b

r ¶Vir. id est maioꝝ. b

r ¶Vir. scilicet superbus.

s ¶Exaltabitur. id est altus apparebit sanctus esse. vt ibi. sanctificetur nomen tuum.

IPse ꝑuat. id est meretur priuari. sic xij. q. ij. sepe fit. vel pprie. quia priuilegium nō concedit ad abusum.

t

u

IUdicare. sua. vt. ℣. e. quarto. b

x

TUnc vera interni. id est cōscientie vl' dei.

y Judicis. id est dei. hic vult dicere q̄ sacerdos neminē absoluer. nisi prescesserit absolutio dei. Joh. 11.

a Priuilegium. hec est pars illius. ē. dis. lxxiij. vbi ista. a Priuilegium. pditur priuilegiū pro pter abusum. vt hic ꝓpter delictum. xxv. q. ij. ita nos. Item propter contrariū factū. eꝛ de priuile. si de terra ⁊ eꝛ de consti. cū accessissent. Item propter negligenti am. ff. de nundi/nis. l. j. Item p pter enorme dā/num superueni/ens. eꝛ de deci. suggestum. Sed nūquid ecclesia pdit priuilegiū si delinquant ca nonici vel mona chi. videt q sic. qz ⁊ ciuitas per dit si deliqrint ciues. xxv. q. ij. ita nos. Item nauis ecclesie pub/licatur ꝓpt delicta. C. de sacro/sanc. ec. iubem⁹. sed dicas q nō. arg. eꝛ de priui/le. cū ⁊ plantare in fi. ar. eꝛ de ar bi. c. cū tempe.

b Non dz pe/nam. si er/go cōstet tibi q sententia iudicꝫ est iniqua. potes iudici violenter resistere. extra ō ap. significaueꝛt lxj. di. c. nullus. inuitis. est ergo hic argu. q sics celebrat post ex cōmunicationes iniuste latam. q non debet sustinere aliquaz penam. quia q pro bat sententiā ex cōmunicatōm esse iniustam. nō est cogendus ad aliquā satisfacti onem. eꝛ de offi. or. ad reprēdā. ar. ē. c. cui ē. sed ℞ nō ē ver. ē. c. si episcop⁹ fortē ⁊ c. sequenti.

c Ex his. ex gelasij. ē. c. cui ē

d Carthagi nēs. ē. c. si epūs.

e Et aphri/cāi. ē. c. placuit.

f Episcopus. in synodo. hodie concilium non depo nit episcopum. sed solus papa. nec concilium re/stituit episcopum. sz solus papa. vt. ij. q. vj. ideo. ⁊ hic est argu. q episcopus potest restituere clericum deposi fuerat egressus a discipul' est solut⁹: sicut scptū est. Idem in registro. Priuilegio meret exui. qui eodē abutitur.

a Priuilegiū oīno meret amittere q̄ pmissa sibi abutit ptāte. Idē. Js ī quē canonica nō fert snīa: penaz nō debet ferre canonicam.

b Non dz is penā sustinere canōicā: i cui⁹ dānatione nō ē canonica plata snīa.

c Ex his daf itelligi. q iniusta snīa nullū alligat apō deum: nec apō ecclīaz ei⁹ aliqs grauaf iniq snīa: sic ex gelasij. c. hf. nō g ab ei⁹ cōione abstinendū est. nec ei ab officio cessandū: i quē cognoscit' iiq

d plata snīa. Cur g capla car/thaginēsis ⁊ aphricani atq alioꝝ cilioꝝ phibēt iniuste dānatū ī cōione recipi añ iudicij exaiationē: cur ⁊ illō in cilio mogōtiensi statutū ē. Qui dānaf a synodo. quō i secunda innocens reparetur

e Pūs plbr aut dyacon⁹ a gradu suo iuste deie/ct' si i scōa synodo inocēs inueniaf: nec pt esse qō fuerat nisi gradus amissos recipiat cozā altari ō manib⁹ epoꝝ. si

g epūs ē: ozariū ⁊ baculū ⁊ānu

h lū: si plbr ē ozariū ⁊ planetā. si dyacon⁹ ozarium ⁊ albā. si sub dyacon⁹ patenā ⁊ calicē.

i sic ⁊ relīq gradus ī repatiōe sua recipiāt ea: q̄ cū ordina/

k rent': pcepant. Si g iuste de iecti nec ēt p epos repari pnt nisi de maib⁹ eoꝝ recipiāt q amiserāt: quō sua aucte cuiqz lz iniuste ligatꝫ cōicare: ⁊ eis ñ petita absolutiōe sua ce

tum. quod est verum. cum dicit depositionem nullam. quia per falsos testes vel per allegationes est convictus. licet sit argu. contra. ff. de que. l. j. in fine.

g Ozarium. id est stolam. h Et planetam. id est casulam. i Reliqui. hic pater q eque deponitur aliquis a minoribus ordinib⁹ sicut a maioꝝib⁹. ⁊. xxiij. dist. c. vlti. ⁊ xxvij. q. j. sicꝫ episcopus. licet sit argu. cōtra. xxxv. dist. epūs.

k Si ergo. ex causa ff. de li. ⁊ posth. sed ⁊ si. ⁊. l. si posthu. §. vlti. ⁊. l. idem. et. ff. de cōdi. ⁊ de mon. cum tale. §. falsum. et §. sequenti. ⁊. l. fal/sa.

l Ra. quantum. nō sententiā q̄ ad vnū tenere. q̄ ad aliū nō. vt. xxiij. q. v. miles. ⁊. c. cū minister. sic. xlix. dist. c. vltimo.

m Qui recte. expectat argu. q licet nō iterceſſit pactio peccat tamē qui expectat remuneratiōnem. sicut fenerator. vexxiij. q. iij. c. j. Sed nunq̄d peccat. q̄ iudici dat pecuniam. vt iuste iudicet. dicit quidam si dans hoc exprimit q ideo det pecuniam. vt p eo ferat sententiā turpiē facit. nec tūc repetit quod dedit. sed si simpliciē dat ei. vt iuste iudicet. vl' vt iuste restetur nō peccat. ⁊ tūc repetet quod dedit. xiij. q. v. nō sane. plerīqz doctores legum dicunt qualiter/cunqz dat non repetit. quia voluit corrumpere iudicē. vt. ff. de con. ob causam. l. ij. ⁊ venales sententie nulle sunt. ij. q. vj. §. venales. b. n Ab omni. supra. j. q. j. sunt nonnulli.

m Qui recte iudicat: ⁊ pre miū remuneratiōis expectat fraudē ī deū ꝑpetrat. qz iusticiā quā gratꝫ ipartiri debuit acceptiōe pecūie vēdidit. bonis maleytūf. q̄ p tpali lucro iuste iudicant. tales q̄ꝑ ad xitatē ñ iusticie defēsio: ⁊ amoz pmij ꝓuocat: q̄b⁹ si spes nūmi subtrahit'. ꝓfectō iusticie ꝓfessiōe recedūt. acceptionūmoꝝ puaricatio xitatꝫ ē. vñ ⁊ p iusto dz/q̄ excutit ma/

n nꝰ suas ab oī mūere: iste ī excelsis hītabit. Idē mauritio impatori. In ꝓpositoꝝ opib⁹ sibi totum ratio vendicet.

a TAla cõmotionis. iudex ergo cũ offendik. debet dare indutias. arg. xxiij. q. v. c. ij. t. v. q. ij. relatum. In fine. t. q. v. qui ambulat.

b TRa coercere. iudex nõ debet plus iusto incãdescere in eos. ꝗs malos putat. ff. de offi. pſi. obſeruanduz.

c TVindicantes. repcutiẽdo. xxiij. q. j. §. aliaſ possum⁹ vim vi repellere. ff ỏ in ſti. t iure. vt vi.

d OVm apud aut in diez xxx. in ciuilibus cauſis. ſz ſi actio eſt pſonalis vſq; ad q̃tuoz meſes mãdat ſnia exe/cutiõi. ex ỏ offi. dele. q̃reti. ſi eſt realis. ſtati mãdat executioni. vt inſti. de of. iudi. §. j. ſz ſi ſnia ſit lata ſup crie. ſtatim mandat executiõi. vt. ij. q. j. ſicut. C. de pe. cũ reis. niſi i caſibꝫ. ſ. cũ pzinceps ex iracundia tulit ſniam. vt ỏ t. C. de pe. ſi vindicari. itez cũ ſnia lata eſt mulierẽ pgnantẽ differẽ executio vſq; ad tẽp⁹ partuſ. ff. de pe. pgnantis. itez ſi eſt lata in ſeruũ differt executio ꝗuſq; dño reddi derit ratiocinia C. de bo. pſcripti. j. itẽ differtur q̃ inſula eſt aſſignãda a pncipe ij. q. vj. §. biduũ itẽ differt cũ ꝗs eſt pfeſſus de crimine donec appareat an velit in pfeſſiõe pſeuerare. C. ỏ cuſto. re. l. ij.

e SVmmope. q̃ publica. id ẽ ſecularia.

f TAut furore ij. q. j. de⁹ omnipotẽs. j. xxx. q. v iudican rem.

Ro. 12.

Mat. 10. Luc. 9.

g TResoluatur. id eſt aperiatur.

a TAla ꝓpoſitoꝝ ſollicitudo vtil̃ eſt: illa ẽ cautela laudabilis in q̃ totũ rõ agit: t furoꝝ ſibi nihil vendicat. reſtringẽda ſub rõne ptãs eſt: nec ꝗd agendũ pz⁹ ꝗs ꝓcitata ad trãquillitatẽ mens redeat: nã cõmotiõis tpe iuſtũ putat oĩe qỏ fecerit. Item ambroſi⁹ de ſancto ioſeph.

Grauiter delict: q̃ ex ira ſen

b TRa ſepe tentiã pfert. Fetiã innocẽtes ad crimẽ adducit: qz dũ iuſto amplius iraſcimur: t volumus aliena coercere pctã grauioza committim⁹: ideo ap'lus ait. non

c vos vindicãtes chariſſimi: ſed date locũ ire. hoc ẽ declinemus eã: ne nos illa corripiat. vñ dñs ieſus mittẽs ad euãgelizandũ diſcipulos mi ſit eos ſine auro ſine argẽto ſine pecunia ſine virga: vt incentiue litis t inſtrumẽta eri peret vltiõis. Item ex libro ecclieſiaſtice hiſtorie. Ratio dz

corrigere qỏ furore pmoul.

d OVm apud gatum eſt. theſſalonicã ſeditio eſſet exorta: t q̃dã ex militaribus vir impetu fuiſſet pl̃i furent extinct⁹: theodoſi⁹ repentini nũcij atrocitate ſuccẽſus ad ludos circẽſes inuitari pl̃m eiq; ex ipzouiſo circũfundi milites atq; obtrũcare paſſim: pzout q̃lq; occurriſſet gladio iubet: t vindictã dare nõ crimini ß furoꝝ: ob hoc cũ a ſacerdotib⁹ italie redargueret: agnouit delictũ: culpãq; cum lachrymis pfeſſus publicã pniaz i toti⁹ eccie cõſpectu egit: t in hoc ſibi tps

ius q̃s fm conſcientiam ſit procedendum. vt. iij. q. vij.

NOn iuſtum. multo magis iniuſtum. (iudicet. xiij. q. v. non ſane. B. dixit q̃ aduocatus vel iuriſperitus non debet vendere vel conſilium vel patrocinium. quia ſi cauſa eſt iniuſta. non debet iudex eam aſſumere. immo ſemp acceptam vel aſſumptam deſerere debet. C. de iudi. rem non nouam. ſi ẽ iuſta. gratis tenetur conſulere vel patrocinari t dicit auguſtinum hic loq; fm leges ſed tu dicas q̃ tales operas bene põt locare quis. nemo enim de ſuo cogitur facere beneficium. p. q. ij. precarie. tamen dico q̃ ſi ſine labore poteſt dare conſilium nõ reuoluendo libꝝos nec laborãdo in perlegendis allegationibus. tunc gratiſ tenetur ſubuenire de/legato dicas q̃ nihil poteſt pe/rere niſi expenſas. extra de vi. t honeſtate clericoꝝ. cũ ab omni. modica tamẽ exenia põt pete re vel accipere. dum tamen talia ſunt que iudicantis animum non immutent. extra de ſimõia. t ſi queſtiones. quia illa non cõputãtur inẽ lucra. ff. de officio pconſulis. l. ſolent. §. vltimo. nec huiuſmodi exenia debẽt excedere in anno centum aureos. ff. ad. l. iulĩ. re eadem in fine. teſtis etiaz ſumptus petit vt q̃rta queſt. iij. ventu/riſ ordinarijs autem iudex non poteſt expenſas petere. cum ei certi ſunt redditus ſtatuti. xxiij. queſti. j.

Job. 7

Exo. 32

Super. xxiij. q. iij. ne amiſſo. (militare.

l TExiſtimat. ſimile. l. di. ſi lapſis.

h TEt tunc ſcõm. tamen bene tenet iudicare iudex fm quod ſibi videtur. vt in auc. iuſſu. quod preſtatur ab his colla. ij. ff. de arbi. qualem. t eſt argu. q̃ fm allegationes poti/

a Seruet. ab alijs. licz ēt priuilegiati sint alicȝ. tñ tenētur vitare excōmunicatos.

b ¶ Epi. extra de sen. ex. nulli.

c ¶ Absteri sē. .i. excōicati sūt.

d ¶ Eporum. q̄ si ex iusta causa eps aliquē ex cōicauit. supior nō dz absoluere eū. sed debet eum remittere absoluendum ad epm etiā si appellatū sit ad ipsum. qđ vez est cum euidens ē ipam sententiā esse iustā. ex de sen. ex. pertuas. i fi. aliodn sec⁹. vt ea. dcre.

e Raue. s. di. xxxiij. c. vl. de h. nota tū est sz vbi ius dubiū est. bñ fertur sñia certa. xxx. q. iij. c. vl. qñqz ēt in dubio facto certū ius statuit. vt extra de spon. iuue.

f Ozū. intel/ligat. nā nisi intelligat ñ ozfieri co pñce. ff. de ver. sg. cozā.

g ¶ Intellige. als dicet sic prae intellexisti sic prae rñdes. vt de pse. di. ij. pria h ¶ Aptissima .i. apta ⁊ manifesta. nō tñ vt iudici notoria. vel intelligecū iudici est manifesta.

i ¶ Cōrarioz .i. ad uersarioz.

k On solū. s lxxxvj. di. sicḋ. s. c. q. c. in cūctis. ⁊. c. sicḋ dixeritis.

l ¶ Cū q̄p sacrilegio. H. male intelligit illō c. s. c. c. j. Innuit eni hic. q. ētia est tūc timenda sēcia pastoris itaqz sñie q̄ nō amoze iusticie sed ex alia q̄libet cā fertur in quenq̄: humilit obediendū est. Ū in niceno concilio.

Mō recipiant ab alijs: q̄ suo rū epoz cōtrahūt offensam.

a Seruet ista sñia: vt hi q̄ ab alijs excōicant: ab alijs ad cōionē nō recipiāt: reḋat sane: ne forte q̄ ex aliq̄ indignatōe animi aut ꝓpōtiōe aut q̄libet tali cōmotiōe b stomachi epi sui abstenti sūt vt ita demū hi qui ob culpas c suas epōz suoz offēsas merito cōtraxerūt. digne etiā a ceteris excōicati similit habeant: quousqz epo suo visū fuerit humaniozez circa eos ferre sñiam. Ytē sñia est iniusta ex ordine: qñ nō ſuato iudiciali ordine q̄libet ꝓ sua culpa dānat. Ū greg. scribit constantino mediolanēsi epo. Res dubia nō diffinia

c Raue sa tur certa sñia tz ē ūdecēs: vt in re dubia certa deb sñia. Ytē aug. i li. de pnia Mō credantur q̄ certis indicijs nō demōstrā.

Q Āuis vera sint tur. q̄dā: tñ iudici non sunt credēda nisi certis indicijs demonstrent. Ytē dama. papa

Anteqz examinātē aliq̄ non

f Ozū q̄ accu/ indicent. sanē cās discutere nō licet pūsqz canonice vocati ad synodū veniāt: ⁊ pūs p̄ pfentiā agnoscat veritatē ⁊ itelligat q̄ ei obijciunt. qđ ⁊ p sapientiā salomōis ōz: anteqz g scruteris nō reprēdas intelligere ꝓi⁹: ⁊ tūc increpa: añqz audias nō reprēdas. ⁊ licet h aptissima sit ꝓtrarioz reprēsio: verū etiā ab his oportet q̄ dati sunt ad eoz examinationē ordinē ſuari. Ytem ex viij. synodo. Qui falsuz de

alio ꝓfert ⁊ crimīa credit:

k On so/ vterqz reus est. Nū ille reus ē q̄ falsū de alio ꝓfert: ſ etiā is q̄ aurem l cito crimib⁹ pbet. Cū ergo sñia ex ordie iusta ē: nec tūc ab ea recedendū est: qz etiaz añqz sñia daref i eū p q̄litate sui reatus ligat⁹ apud deū tenebat. Cōtingit aliqñ: vt adulter sñiam p sacrilegio reꝓtet: cui⁹ reatū in ꝓscia nō m habet. hec sñia ⁊ si iusta sit: qz nō est in eo crimē sup qō lata ē sñia: tñ iust ab eo reꝓtata est: qz ex reatu adulterij iā diu apud deū excōicat⁹ fuerat. ¶ Et i hoc casu itelligēda ē illa auctas gregorij: sententia pastoꝛ ⁊c. iustā sñiam vocat qñ crimē subest sup qō ferf. iniustā qñ illud nō subest: q̄ tñ timēda vel ſuanda ē qz ex alio iā dudū dānandus erat. vnde cū pmisisset gregorius vtrū iuste an iniuste obliget pastoꝛ: pastoꝛ tñ sententia gregi timēda ē: subsecut⁹ adiecit: ne is q̄ subest. ⁊ cū i iuste foꝛsitan ligaf: ipam obligatiōis sue sñiaz ex alia culpa mereaf. pastoꝛ q̄ vel indiscrete absoluere timeat vel ligare. is aūt q̄ sub mānu pastoris ē: ligari timeat vl iniuste nec pastoꝛ sui iudiciū temere reprēdat: ne ⁊ si iniuste ligatus ē ex ipa tumide reprēsionis supbia culpa q̄ nō erat fiat. Aliqñ nullū subest crimen: ⁊ tñ vel odio iudiciꝛ vl factiōe inimicoꝛ oppositā sibi sñiam dānatiōis i se excipit. Unde gregoriꝰ ait.

Quot modis humanū iudi/

n Oattuoz ciū puertit. modis humanū iudiciū puertit. timoze. dū metu tātis alicui⁹ veritatē loqui ꝓtimescim⁹. cupiditate dū p/mio alicui⁹ animū coꝛrumpimus. odio dū ꝓtra quēlibet aduersariū molimur. amoze p dū amico vel ꝓpinquo ꝓtēdimus pstare auxiliū. uāvo graue sit vel odio vl amicicia vel metu vel munere vel quolibet modo iudiciū puertere Augustinus testat dicens. De his q̄ aliquo modo iudi/

qñ vel istud crimen p q̄ ē excōicat⁹ vl aliud est i eo. al's si nullus ē i eo crimie nulla ē vl nō est timēda sñia. ⁊ fuit deceptꝰ ex illo ꝓbo siue ex alia culpa mereaf. sz gre. vocat aliam culpā quā ō nouo q̄rit ꝓtēnēdo. s. excōicationē vel dicas cū allegādo ſ dicere.

m ¶ Nō hz. sic xxiij. q. iij. notādum. i fi. vbi ōr q̄ iniusta excōicatio ñ nocet nisi ꝓtēnat. sic ex de sñia ex. p tuas. sic nec denūciatō iniusta est cōtēnēda. ex de no. ope. nunc c. cū ex iniuncto.

n Uattuoz. Q. est ⁊ q̄nt⁹ modꝰ qñ iudex paupiḃ⁹ miserē vt. xxiij. q. iij. ē iusta. ⁊. c. ne admisso. Ytē sē alij duo mōi. nimia feueritas et nimia remissio. vt xlv. di. disciplia. nō ei ē ꝓstās index cⁱ ani morū vule⁹ detegit. ff. de. of. pſi. of buā dū. Ytē ē ⁊ alꝰ modꝰ qñ p ipudētiā male iudicat. insti. ō ob. q̄ ex q̄si delic. nas. ſ. j. o ¶ Timoze. sz nūqd tenet sñia q̄iudex p merū tulit. sic sz elidi pt p exceptionē. xxv. q. j. oñe. ff. ō fur. interdū. ſ. j. ar. ff. de acq. here. l. vj. ſ. vl. sñia aūt q̄ p pmiū lata ē nulla ē. vt. ij. q. vj. venales. sz si odio vel amoze lata ē. bñ tenet. sz irritaf. ff. ad trebe. l. seruo. ſ. cum pretoꝛ.

p ¶ Dū amico

de hac amicicia vl' inimicicia. no. iij. q. v. c. j.

a Quicunq; inimicitijs videtur q̄ iudex eque possit recusari propter nō capitales sic̄ p̄; pē capitales inimicicias. vt. iij. q. vij. iudicet. ex̄ de ap. ad ꝟ. vnō ptz q̄ p̄ minorī cā recusat̄ iudex q̄ testis. vt dixi iij. q. v. accusatores. sz ī ō qz faciliusꝰ hñt̄ mille iudices q̄ vnꝰ testis. ex̄ de ap. post remo.

b Quicuq; oc/cultat. tūc sz cū inducit̄ in testē. alʒ bñ p̄t. z ēt dz qñq; ds occultare veritatē. vt. xxij. q. ij. p̄mū. ✠. septimū. z. c. ne dī. z. xliij di. i mandat̄. z cū a p̄po q̄rerēt dē vitas. non respondit.

c ¶ Occultat. ff. de fal. sicḥs ob repsent.

c ¶ Occltat. ℣. xxij. q. ij. ne quis arbitretur.

d ¶ Prodesse. alicḥs q̄ cogit̄ a/liꝰ pdesse cū sibi nō obest. ff. ō aq̄ plu. ar. l. ij. ✠. irē varijs.

e Remo lin/gua mētiēdo de aliq̄ ppt̄ qō ipe pdit vitā. tal. n. dz homicida ℣. ō pe. di. j. piculose

f ¶ Deliō cle/ctiue. vt. ℣. c. in/iustum. xxij. q. j. considera.

g Quicuq; ne ieſu. vij q. j. omnes.

h Hijr. ven/dūt q̄tuz i se. nā ipe vendi nō p̄t. j. q. iij. saluator. vel vēdūt. i. a se sepant. sicut vēditor rem

a Quicūq; cū̄ puertunt. aut ꝓsanguinitate aut amicicia seu hostili odio vel inimicicijs ī iudicādo ducit: puertit iudiciū christi qui est iusticia: z fructū illiꝰ vertit ī dānatiōis amaritudinē. Ite ad casulanū. De his q̄ metu potestatis veritatē occultāt.

b Quicḥs metu cuiuslibz ptātis veritatē occultat: irā dei sup se puocat: qz magis timet hoīem q̄ deuz: z post pauca vterq; reus est: c z q̄ veritatē occultat z q̄ mē/d dacīū dicit qz z ille ꝓdesse ñ vult z iste nocere desiderat.

Item in eodē. De eodem.

e Nemo ꝓpter aut prudē tiū putet: q̄ minus sit piculū in ✠bis lingua mentiendo: q̄ malꝰ sangiez fūdē f do/meliꝰ ē aūt ꝓ ✠itate patiꝰ suppliciū: q̄ ꝓ adulatiōe bñficiū. Ite pelagius benigno

g Uicui (archi. De eo. q̄ puidēdū ē ne aliquē iniuste pseq̄t iudicet vl' puniat: ne ieſu pseq̄t. Sic ds qui veritatē ꝓ pecūia negat vel falsū testioniū ꝺ aliquē dic̄: deū negare vl' vēdere ꝓhaſ. U ñ beda sup marcū. Qui falsum testimoniū dicūt: z veritatē pecunia negāt sceleris iude participes fiunt.

h Abijt iudas ad sūmos sacerdotes: z ꝓstituert ei pecuniaz se daturos. multi hodie scelus iude q̄ deū ac magistrū dūmq; suuz pecūia vendidit. velut ūmane z nefariū exhorrēt: nec tñ cauēt. nam cū ꝓ muneribus falsuz cōtra aliquē testimonium dicunt: ꝓfecto qz veritatem ꝓ pecunia negant. deū pecūia vendūt. ipe enim dixit: Ego sum veritas. Ñ ſocietatē fraternitatis aliq̄ discordie peste cōmaculant: deū prodūt. quia deꝰ charitas est. q̄ ergo charitatis et veritatis iussa spernūt: deum vtiq; q̄ charitas est z veritas prodūt: ma/

i xime cum nō infirmitate vel ignorātia peccāt: sed in silitudinē iude opportunitatē q̄rūt k q̄liter arbitris absentibꝰ mēdacio veritatē ✠tutē crimīe mutent. Ite hiero. Christus negat: q̄ puersis se ſociuz fa

l Simant q̄dē in eo cit. tñ deū negari: si in ꝑsecutione ds a gētibꝰ cōphēsus se ꝓfiteri renuerit eē christianū. ecce apls oīb̄ q̄ puersa sunt factȝ: deū asserit negari. christꝰ sapia est iusticia veritas sctās fortitudo. negatur ꝓ insipientiā sapia: ꝓ iniquitatē iusticia: ꝓ mendaciū veritas: ꝓ turpitudinē sanctitas: ꝓ imbecillitatē animi fortitudo. q̄tiēscūq; vincimur a vicijs atq; peccatȝ totiēs deū negamꝰ. et ecōtrario. q̄tiens bñ q̄d agimꝰ deū cōfitemur: nec arbitrādū est in die iudicij illos tñ a dei filio denegādos: q̄ in martyrio christū negauerunt: sed z illos oēs q̄s opere vel ſmone vel cogniti m one christꝰ negaſ. negat: vel ꝓfessus cōfiteꝰ. de hac puto ꝓfessiōe q̄ discipul' p̄cepit dicēs: eritȝ mihi testis in hierusalē z in oī iudea z samaria z vsq; ad vltimū ēre. Ite aug⁹ Qui christianū se negat: christum negare conuincitur.

n Non solū abnegat christū: qui dicit eū nō esse christum: sed ille etiam qui cum sit negat se esse christianum. dominꝰ enim nō ait petro discipulum meum te esse negabis. negauit ergo christum: cum se negauit esse eiꝰ discipulum. quid autē aliud isto mō q̄ se negauit esse christianū. Idem timendo mortem carnis tue mortez dabis aīe tue. q̄nta enī vita est ꝓfi o teri christū: tāta mors ē negare christū. an apls petrꝰ sic eū q̄daz fauore puerso excusare nituntꝰ christuz ñ negauit: qz inꝛrogatꝰ ab ācilla hoīem se nescire ñdit. Ite io. chrysos/

vendītā a se se parat z alienat p̄cio accepto. ita isti deū a se alienant p̄cio accepto. z sic ō ꝓ silitudinē.

i ¶ Infirmita/te coꝛpis. nā infirmꝰ nescit q̄d faciat. xvij. q. ij. c. gonsaldus.

k ¶ Arbitrȝ. i. bonis virȝ. sicut iudas captauit absentiā apl'oꝛ. Tirum.

l Stimant. factȝ. nora q̄ ipo fcō negam⁹ christū. vt ꝟ ipo fcō mētimur xxij. q. v. cauere. ipo facto appellam⁹. ex̄ ō ap. dilecti. ipo fcō habem⁹ ratū. ff. de inof. rest. si ꝓponas. ✠. j. ff. rē rata. l. v. ipo fcō eligim⁹. ex̄ ō his que fiūt a maio. par. ca. ex oꝛe.

m ¶ Negat. q̄dā habent negatus negat On solum nō ait. ar. ꝟ z ex p̄cedēti. c. q̄ qui vnū dicit. z ome id qō seq̄t ex illo. vt. ꝺ. di. viij. q̄ iure. ex̄ de do. z ꝓtu. cū dilecti in fi. ex̄ ō of. de/leg. cū sup. ff. qō me. ca. l. j. n Act. 1.

o ¶ Negare christū. sed q̄d si aliḥs coactꝰ negat christuz oꝛe sz coꝛde ñ negat nō videt peccare. nā ex coꝛdep cedūt vicia. xv. q. vj. c. j. z deus coꝛ inꝛrogat. xliij. q. v. sicḥ. tñ dico q̄ mortaliē peccat. qz nulla ꝓditiōe dz ad ꝟ adduci. xxij. q. ij primū. Nā er. si non vult negare christuz. vult tñ istud ꝓpter qō negat. ſ. vitā. xv q. j. merito. Luc. 22

a NOlite timere re. non re/mouet naturalē timorē mortis.
Matth.10 naturale enī est
Luc.12. quēlibet timere
& horrere mortē vnde iesus eā ti/muit. sicut legit Cepit iesus pa/uere & tedere. et alibi. pat̄ si pos/sibile est trāseat a me calix iste. sed dicit ne ī tan tū timeamus eā vt p eius timo/rem aliqđ cōtra iusticiā agam⁹. vel quod nobis p scripturaz vel magistros vel p reuelationē diuī nā reuelatuz est sustineamus. vñ subdit quasi ex/ponendo ne fo/rte & cetera.

Ro.1C. b PRoditor proditor est qui loquit̄ mendaci um vel nō libere pnūciat veritа/tē. vt hic/qui si/bi crimen cogni tum malicioſe publicat. ij.q.j. si peccauerit/q aliū circūuenit. & eum in pericu lū trahit. exiiij. q.iij.transferūt. qui res vel mu/nitiones hostib⁹ tradunt. xxij.q. v. de forma/q se/creta sibi cōmis/sa reuelat. de pe. di.vj. sacerdos.

c ILlud pla/ne. iniuriaz potest ergo age re contra excom
Pro.26. municatorē acti one iniuriarum. quod veruz est. cū dolo excōmu nicauit. alʒ non .ff.vi bo. rap.l. ij.§. si publica/nus.lau. imo sp potest eum con/uenire ad inter/esse nisi iuder p babilitet errauerit. & etiam age/re. vt alʒ puniа/stom⁹. Veritatē pdit nō solū q̄ p vitate mēdaciū loq̄t: ſz etiā q̄ vitatē ñ libere p̄dicat.

a NOlite timere eos q̄ oc/cidūt corp⁹: ne forte p pter timorē mortis ñ libere di cat⁹ qđ audiſt⁹: nec fiducialr p̄dicet⁹ oīb⁹ qđ ī aure soli au diſt⁹. Sic ei ex his vbis ostē
b dit: nō solū ille pditor ē veri tat⁹ q̄ trāſgredies vitatē pa/lā p vitate mēdaciū loq̄t: ſ etiā ille q̄ nō libere vitatē p nūciat: quā libere pnūciare oz. aut ñ libere vitatē ofēdit quā libere defēdere ꝓuenit: pditor ē vitat⁹. Mā sic sacer dos debitor ē: vt vitatē quā audiuit a deo libere p̄dicet: sic laic⁹ debitor ē: vt vitatē quā audiuit a sacerdotib⁹ pbatā q̄dē in scptur⁹ defendat fidu cialit: qđ si ñ fecerit pdit ve ritatē. corde. n. credit ad iu/sticiā: ore āt ꝓfessio fit ad sa/lutē. Hec snīa potī⁹ iudicez ledit: q̄ eū ī quē temere ferт.

Vñ aug. ait. Iniuste aliquē anathematizās sibi nō alios
c ILlud plane non nocet. temere dixerī: q̄ si q̄s̄ q̄ fideliuz fuerit anathēatizat⁹ iniuste: poti⁹ ei oberit q̄ facit q̄ q̄ hāc patit iniuriā. ſpūs ei scūs hītat ī scis p quē q̄s̄ li
d gat aut soluit. imeritā nulli igerit penā. p eū q̄ppe diffun dit charitas ī cordib⁹ nr̄is:
e q̄ ñ agit pperā: pax ecclie di/mittit pctā: et ab ecclie pace alien⁹ tenet pctā. ñ fm arbi/triū hoīm: ſ fm arbitriū dei
f petra tz: petra dimittit: co/
g lūba tenet: colūba dimittit. Ytē salomō sic auiſ ī incertū
h volās: & passer qlibz vadēs: sic maledictū frustra platuz veit sup eū: q̄ miſit illō. Ytez gre. ī omel. xxvj. Cui⁹ vita ñ officio ꝓgruit: alios ligatus
i PEruēs ꝓtigit absoluit vt iudic⁹ locū teneat cu ius ad locū vita mīme cōcor/dat. ac sepe agit: vt vl dānet imeritos vel alios ipe ligat⁹ soluat. sepe ī soluēdis ac ligā/dis sbdit⁹ sue volūtat⁹ mot⁹ nō ātē cāe merita seq̄t. vñ fit vt ipe ligādi aut soluēdi po/testate se ꝑuet. & j. sepe fit vt erga quēlibz primū odio vl gra moueat pastor. iudicare āt digne ō sbdit⁹ nē. vñ recte
k p phaz ōr. mortificabāt aiaſ q̄ ñ morīūt: & viuificabāt ani mas q̄ ñ viuūt. nō morientez q̄ppe mortificat: q̄ iustū dam nat. & ñ victuz viuificare ni tit: q̄ reuz a supplicio soluere conat. cāe q̄ pēlādese: et tūc ligādi ac soluēdi ptās exercē da: vñ vidēdū ē q̄ culpa p̄ces/sit: & q̄ sit pnīa secuta post cul pā. vt q̄s oīpotēs de⁹ p com pūctōis grāz visitat: illos pa stor⁹ snīa absoluat. tūc. n. ve/ra ē absolutio nē. & ifra. ex q̄ ꝓsideratōe ītuēdū ē. q̄ illos nos debē⁹ p pastorale auctē soluere quos auctoze nr̄m co cognoscim⁹ p suscitātē grām viuificare. et ifra. vēiat itaq̄ foras mortu⁹. i. culpā ꝓfiteat pctōr. veniētē vo foras soluāt discipl'i: q̄ pastores eccl'ie ei dñt penā amouere quā meru it: q̄ ñ erubuit ꝓfiteri qđ fecit
Hec ō solutōis ordie breuit dixim⁹: vt sb magno modera mine pastores eccie vl' solue/re ōbeāt l'ligare. Ytē calix⁹ pa. Utrib⁹ caret snīa iniuste
l IMiustū iudiciū & plata. diffinitio iuſta regio me tu & iussu aut cuiuscunq̄ epi aut potēt⁹ a iudicib⁹ ordīata vl' acta ñ valeat. hoī religioso
m pax eē dz inimicias alio⁹ ñ ex ercere aut augere male loq̄n do nisi ēt eas extīguere fact⁹
n bñ loq̄ndo studuerit⁹ melior est ī mal' fact⁹ hūilis ꝓfessio: q̄ ī bōis supba gl'iatio. Ytez aug. supra psalmū. cij. Premiū meret⁹ q̄ iuste maledicit
o QUi iust⁹ ē: & iuste male dicit⁹: p̄miū illi reddit hic & si vt dictū ē. ñ teneat ligat⁹ apō deū: snīe tñ parere dz ne ex supbia liget⁹ q̄ pus ex puritate ꝓscie absolut⁹ te/nebat. Idem ē qñ ꝓ eq̄tatem

tur. extra ō sen. excom. sacro. ij. q.j. nemo. Et si temerarie excō/municat puniē. ē. e. temerariū.
d CImmeri/tam. i. sine cau/sa. nam sine cul/pa sepe aliquis punitur tempo/raliter. xlv. dist. sed illud.
e CPax. i. spi rituſsanctus.
f CPetra. id est christus.
g CColumba .i. ecclesia.
h CVolans. supple. reuerti/tur quādoq̄.
Ex
Qđ Lerumq̄. i vt ipe re/petit hic tenorē illorum ca. ē. e. ipse. & c. iudica/re. & c. tūc vera.
k CPer pro/pheram dicitur ezechielem.
l Miustū. nō valeat. arg. q̄ sententia per metum lata nulla est ipso iure. vt hic. & xxxj. q. ij. lotharī⁹. xxv. q.j. omne. ſz die q̄ tenet nisi cli/datur per exce/ptionem.
m CPaꝝ ē/se. id est nō suffi cit ei q̄ ipe non sit inimicus vel nō generet alios inimicicias nisi studeat in alios eas extinguere.
Ac
n QUi iustus est. premi/um. in hoc q̄ pa tiēt sustinet.
o CEquitatē ab hoc loco ostē dit. quid iur⁹ sit de sententia p̄ce pti. & dicas q̄ sp parendū est iu/dici in rebus li/citis. dum tamē illa spectent ad officium eius p//cipere. vt. vij. q. j. quia. & ff. ō re iu. factum. et si

dubiū est an sit licitū parendū ẽ ei. xxiij. q. j. ḋd culpaꝫ
a S Jḋs eps ꝑ hereticꝫ mortuis. qō nō licet spāli ora
tione. vt. xiij. q. ij. nō estimemꝰ. sed ꝑ viuis hereti
cis ⁊ aliys malis ⁊ specialiter oꝛone licitū ẽ orare. vt. xiij.
q. ij. ꝑ obeuntib⁹. ꝛ generali oꝛone ꝑ oiꝫ defunctꝫ licitus est orare. vt
de pe. dist. v. fal
sas. xxiij. q. iij.
corripiantur.

b NOn sempꝫ ꝓcepto nō
solū iniusto sed
etiā inhonesto.
vel etiā si a iudi
ce ꝓcipiat aliḋ
qō si inhonestū
vel incōmoduꝫ.
vt. ff. de receptꝫ
si cū dies. §. cō
promissio. et. ij.
q. ij. ꝓceptum. ⁊
ff. de iudi. si lon
gius. ⁊. iij. q. ij.
horramur.

c S J domin⁹. ff. de re. iur.
ad ea que.

d C Hocipsuꝫ. de vxoꝛib⁹. xxx
iij. q. v. manife
stū. ꝛ. vbi dicit
q licet vir ꝓcipi
at vxoꝛi ꝙ ñ ser
vetvorū. licꝫ ipe
peccet. ipa tñ te
neꝫ ei obedire.
sed dic q licꝫ vir
ꝓcipiẽdo peccet
nō tñ ꝓcipit id
qō est pcrīm. qz
ꝓceptuz dñi est.
vt i tali casu o/
bediat viro. xxx
iij. q. noluit. Jtē
adhuc obijcitur
q seruꝰ q̄ ad ḋd
a ꝑurio excusaꝫ
ꝑpter mandatū
dñi. xxij. q. v. ḋ
cōpulsus. ⁊. c. si/
ḋs coactꝰ. tñ ex
cusaꝫ a pena ꝑ
parte. sed non a
pcō. §. dist. iiij.

e Deniqꝫ. b
Jlianꝰ. o/
bediebāt. j. xv. q
vj. nos scroꝛuz.
⁊. c. iuratos. con
tra. ibi enī ꝺz q
si dñs est noīa/
tim excōicatus.
vl hereticꝰ. sta/
tim vasallus eiꝰ absolutꝰ est a sacro. R. iuk. adhuc tole
rabaꝫ ab eccl'ia. ne fuscitaret scandalū aduersus chri/
stianos. ħ aūt vez ẽ. qz excōicatio nō tollit obligatio/
nē qua ẽ vasallus obligatꝰ dño. ꝛ tm effectū obligati/
snīa ferꝫ veluti qñ ꝺbditi nō
ꝑnt cogi ad malū. sciētes obe
diētiā ñ esse ꝺuādā ꝓlatis in
rebꝰ illicitꝫ. Uñ euticianus
papa ait. Mō est obediendū
epō q̄ ꝑ hereticꝫ missaz cane

a S Jḋs eps aut re iubet
abbas ꝓbꝛo aut mo/
nacho suo iusserit missas ꝑ
hereticꝫ cātare nō lz. nō ei ex
pedit obedire eis. Jtē aug.
Mō expedit ꝑceptis obedire

b NOn sp ma/ multotiēs.
lū est nō obedire ꝓce
pto: cū dñs iubet ea q̄ sūt cō
traria deo: tūc ei obediēdū
nō est. Jtē hiero. in epla ad

c S J (ephesios. De eodē.
dñs ea iubet q̄ nō sꝯ ad
uersa sctis sꝯtur: subijciat
dño ku⁹. si vero ꝛria ꝑcipit:
magꝫ obediat sps q̄ cozporꝫ
dño ↄtra. si bonū ẽ qō ꝑcipit
impator: iubētꝫ exeqre volū
tatē. si malū: rñde. oz deo ma
d gis obedire q̄ hoib⁹. C Hoc
ipm ⁊ de fuis apō dños ⁊ de
vxoꝛib⁹ apō viros: ⁊ de filijs
apud pres. qꝛ i illꝰ tm debeāt
dñis ⁊ virꝫ parētibus sqz eē sb
iecti q̄ ꝛ dei mādata nō sunt.
Jtē ambro. Mō sūt audiēdi

e qui ꝛ deū aliḋ iubēt.
Ulianꝰ impator q̄uis es
set apostata: habuit tñ sub se
chriſtianos milites. ḋbꝰ cum
dicebat. pducite aciē cū de/
fensiōe reipublice obediebāt
ei. cū āt diceret eis. pducite
arma i chriſtiāos: tūc coḡsce
bāt ipatorē celi. Jtē fabianꝰ
pa. Mō iubet aliḋ iuſtū: q̄

f O Ui deū timere ꝑbat.
r peratē deū metuit
nec ꝛ euāgeliū nec ꝛ apl'os
nec ꝛ ꝓphas vel sctoꝝ patruz
institutā agere aliḋ vllo mō
ꝓsentit. Jtē nicolaꝰ papa lo/
thario regi. Et q̄ peccat: ⁊ q̄
peccāti cōsentit: vterq; reꝰ ẽ.

g T Ta coꝛpis tui cedere mo
tibꝰ ꝓsensisti: ⁊ relaxatꝫ
voluptatū hēnis temetipm i
lacū miserie ⁊ in lutū fecis ꝑ
hibitū deieciſti. vt q̄ positꝰ fu
eras i gubernatiōe pl'oꝝ: ef/
fectꝰ sis ruina multoꝝ. ꝑbat
hoc teugaldi ⁊ gūtarij ḋudū
epoꝝ legitimꝰ casus: q̄ ꝑ eo
q te mime cōpetenꝫ erudie
rint. q̄nīmo qz ꝑuaricationē
tuā tegere argumētꝫ suis ⁊ sb
q̄dā iusticie sp̄e fucatꝫ ḋbus/
dā exāsitꝫ adiuētiōib⁹ eḋta/
tē obꝛuere studuerūt: nr̄a sūt
aplica depositi aucte. ⁊ ab oī
epatꝰ regimīe regulariꝫ seq̄/
strati. Jtē aug. De eodem

h O Ui resistit ptāti: dei oꝛ
dinatiōi resistit. ħ ḋd
si illud iubeaꝫ qō nō dēas fa
cere. ħ sane ⁊ tēne ptātē. ipos
hūanaꝝ legū gradꝰ adūte. si
aliḋ iusserit curator: facien
dū ẽ. tñ si ꝛ pcōsul iubeat nō
vtiqz ↄtenis ptātē: ħ eligꝫ ma
iozi fuire. nec hinc ꝺz minoz
iraſci: si maioz plat'ẽ. rursus
si ipe ꝛsul aliḋ iubeat: ⁊ ali
ud iubeat ipator. vel si aliud
iubeat ipator ⁊ aliud deꝰ. ḋd
iudicas? maioz ptās deꝰ. da
veniā o ipator. tu carcerē. il/
le gehēnā minaꝫ. ħ iā tibi as/
sumēda ẽ fides tua tā q̄ scu/
tū: in q̄ possis oīa ignea iacu
la inimici extinguere. Jtem

k M/ donatiſt'. De eodē.
peratores si i erroꝛe eēnt
qō absit: ⁊ ꝑ erroꝛe suo ↄtra
nec ꝛ ꝓphas vel sctoꝝ patruz
institutā agere aliḋ vllo mō
ꝓsentit. Jtē nicolaꝰ papa lo/
thario regi. Et q̄ peccat: ⁊ q̄
peccāti cōsentit: vterq; reꝰ ẽ.

g T Ta coꝛpis tui cedere mo
tibꝰ ꝓsensisti: ⁊ relaxatꝫ
voluptatū hēnis temetipm i
lacū miserie ⁊ in lutū fecis ꝑ
hibitū deieciſti. vt q̄ positꝰ fu
eras i gubernatiōe pl'oꝝ: ef/
fectꝰ sis ruina multoꝝ. ꝑbat
hoc teugaldi ⁊ gūtarij ḋudū
epoꝝ legitimꝰ casus: q̄ ꝑ eo
q te mime cōpetenꝫ erudie
rint. q̄nīmo qz ꝑuaricationē
tuā tegere argumētꝫ suis ⁊ sb
q̄dā iusticie sp̄e fucatꝫ ḋbus/
dā exāsitꝫ adiuētiōib⁹ eḋta/
tē obꝛuere studuerūt: nr̄a sūt
aplica depositi aucte. ⁊ ab oī
epatꝰ regimīe regulariꝫ seq̄/
strati. Jtē aug. De eodem

h O Ui resistit ptāti: dei oꝛ
dinatiōi resistit. ħ ḋd
si illud iubeaꝫ qō nō dēas fa
cere. ħ sane ⁊ tēne ptātē. ipos
hūanaꝝ legū gradꝰ adūte. si
aliḋ iusserit curator: facien
dū ẽ. tñ si ꝛ pcōsul iubeat nō
vtiqz ↄtenis ptātē: ħ eligꝫ ma
iozi fuire. nec hinc ꝺz minoz
iraſci: si maioz plat'ẽ. rursus
si ipe ꝛsul aliḋ iubeat: ⁊ ali
ud iubeat ipator. vel si aliud
iubeat ipator ⁊ aliud deꝰ. ḋd
iudicas? maioz ptās deꝰ. da
veniā o ipator. tu carcerē. il/
le gehēnā minaꝫ. ħ iā tibi as/
sumēda ẽ fides tua tā q̄ scu/
tū: in q̄ possis oīa ignea iacu
la inimici extinguere. Jtem

k M/ donatiſt'. De eodē.
peratores si i erroꝛe eēnt
qō absit: ⁊ ꝑ erroꝛe suo ↄtra
nec ꝛ ꝓphas vel sctoꝝ patruz
institutā agere aliḋ vllo mō
ꝓsentit. Jtē nicolaꝰ papa lo/
thario regi. Et q̄ peccat: ⁊ q̄
peccāti cōsentit: vterq; reꝰ ẽ.

g T Ta coꝛpis tui cedere mo
tibꝰ ꝓsensisti: ⁊ relaxatꝫ
voluptatū hēnis temetipm i
lacū miserie ⁊ in lutū fecis ꝑ
hibitū deieciſti. vt q̄ positꝰ fu
eras i gubernatiōe pl'oꝝ: ef/
fectꝰ sis ruina multoꝝ. ꝑbat
hoc teugaldi ⁊ gūtarij ḋudū
epoꝝ legitimꝰ casus: q̄ ꝑ eo
q te mime cōpetenꝫ erudie
rint. q̄nīmo qz ꝑuaricationē
tuā tegere argumētꝫ suis ⁊ sb
q̄dā iusticie sp̄e fucatꝫ ḋbus/
dā exāsitꝫ adiuētiōib⁹ eḋta/
tē obꝛuere studuerūt: nr̄a sūt
aplica depositi aucte. ⁊ ab oī
epatꝰ regimīe regulariꝫ seq̄/
strati. Jtē aug. De eodem

h O Ui resistit ptāti: dei oꝛ
dinatiōi resistit. ħ ḋd
si illud iubeaꝫ qō nō dēas fa
cere. ħ sane ⁊ tēne ptātē. ipos
hūanaꝝ legū gradꝰ adūte. si
aliḋ iusserit curator: facien
dū ẽ. tñ si ꝛ pcōsul iubeat nō
vtiqz ↄtenis ptātē: ħ eligꝫ ma
iozi fuire. nec hinc ꝺz minoz
iraſci: si maioz plat'ẽ. rursus
si ipe ꝛsul aliḋ iubeat: ⁊ ali
ud iubeat ipator. vel si aliud
iubeat ipator ⁊ aliud deꝰ. ḋd
iudicas? maioz ptās deꝰ. da
veniā o ipator. tu carcerē. il/
le gehēnā minaꝫ. ħ iā tibi as/
sumēda ẽ fides tua tā q̄ scu/
tū: in q̄ possis oīa ignea iacu
la inimici extinguere. Jtem

k M/ donatiſt'. De eodē.

Qonis. vñ dño absoluto statim tenek ei obedire.
Ui omnipotentem deum metuit. f
Ta coꝛpis. ꝑbat ar. ꝙ snīa lata ↄtra vnum ꝑiudi g
cat alij. sic. iij. q. vj. ħ quippe. lxxxj. di. rantis. ex ō
sen. ⁊ re iudi. cū sup. vbi alter appellans cogiꝫ ꝑbare
cāz appellatōis

h Qui resi/ ↄtra
stit pote/ ꝓphas
stati. hec regula vbiqz fallit. naz
potius tenemur
obedire epo q̄ ꝛ
metropolitano.
vt. ix. q. iij. ꝑ to/
tū. Jtē ⁊ mona
chus potꝰ obe/
dit abbati q̄ e/
piscopo. lviij. di
stinc. c. j. ⁊. ij. et
potꝰ staꝫ excō
cationi ꝓlati q̄
absolutioni epi.
ex de offi. oꝛ. cū
ab eccl'esiarū. ni
si intelligas i eo
casu loḋ qñ mi/
noꝛ habet iuris/
dictionē a maio
re. sm ꝙ loḋtur
lex. ff. de iu. iudi
ciū. vel loḋtur i
eo casu cū appel
laꝫ ad maioꝛem
tūc potꝰ maio/ Ro. 13.
ri q̄ minoꝛi pa/
rendū est. Jtem
adhuc obijcitur
de epo q̄ potius
obedit regi q̄
suo metropolita
no. xviij. di. sicꝫ
eps. sed ibi loḋ
tur cum ꝓueni
t mandatum
regis. Jtez obij
citur de vxoꝛe q̄
potius obedit vi
ro q̄ deo. vt. xx/
iij. q. v. manife
stum. sed solutū
est. ē. si dñs.
i C Procon/ Dt. 25
sul. si. dist. viij. q̄
contra moꝛes. ⁊ Dañ. 3.
loquitur hic in Eph. 5.
eo casu. quando
in eadem ciuita
te sūt plures iu/
dices. q̄rū vnus
maioꝛ est alio.
vbi maioꝛ iudex
pōt punire mi/
noꝛem. vt. C de offi. rec. prouin. p otiozis. h.

k Operatoꝛes. exufflari. sicut enī nostri sacerdo/
tes exufflant in baptismo diabolum. sic sacerdo/
tes hereticoꝝ chriſtum. vt. xxiij. q. iij. quando.

a Quid ergo dicuitare. b:eue eni ōr tps vite hui⁹. xxiij. q.iiij. ipa pietas ⁊ de pe. di. v. cō sideret.

Dañ.5.

b Intermitti. nota ꝓ obedientia omitti bonū. vt h.er. xxj. di. deniq;. ⁊. ff. ō re mili. l.iij. §. in bello. ⁊. xvj. q.j. monachi. Itē ꝓ obediētia bonū est pati etiā qō iniustū est. si. c. di. ⁊tra mozē. et licet iste iuste facit pcipiēdo. iste tñ iuste facit parendo. xxiij. q.j. qd culpaf. in fi. ad implere renemur pceptū. licz vix tolerabile. xix. di. i mēoriā.

1. Pe. 2. Dañ. 5.

Sed qd si ep̄us pcipiat alicui vt eat romaz. ⁊ ille se excusat. iō qz alij inueniuntur meliores. hec excusatio nō valet qz in legatiōib⁹ ozdo nō ē fuād⁹ vt. ff. de le. scien. §. pe. ⁊ est h ar. q si dericus voluerit iter pegrinatiōis q nō pt ire iuito ep̄o. de conse. dist. v. non oportet.

c Qui consentit. ꝓ cooperatiōe et au ctozitatē. vt. ij. q.j. notādū. i fi. d Acri⁹. j. xxiiij. q.iij. q alioz. ē. lxxxvj. di. ranra.

1. Thimo. 2.

e Sic ⁊ q. etiā si nos. ꝙ alicꝰ seipm vl sibi parez excōicare pōt. vt h. ⁊. xij. q.ij. nō liceat. et xxj. di. nūc aūt. sed ⁊tra par in parē nō hz imperiū. vt. xxj. di. i. ferior. ex ō trāsla. inē cozpalia. nec aliqs i seipz veritatē leges darēt: ꝓ qs iusti cōprobarent ⁊ coronarēt nō tū faciēdū est qōilli iubēt qz deꝰ ꝓhibet. sic iusserat nabuchodonosoꝛ vt aurea statua adozaret. qō q facere nolueruīt: deo talia ꝓhibēti placuerūt. qñ aūt impatozes veritatē tenēt: ꝓ ipa ꝝ errozē iubent. qō q sqs ꝓtēpserit ipse sibi iudiciū acq̄rit. nā inē homines penas luit ⁊ apō deuz frōtē ñ hēbit: qz h facere nolluit. qō ei p cozregl ipa veritas iussit. sic ipe nabuchodonosoꝛ post miracula salutis trium puerozꝝ cōmotꝰ atq; mutatꝰ ꝓ veritate ꝝ errozē edictum ꝓposuit. vt qcūq; blasphemarēt deū sidrac misac ⁊ abdenago ī interitū irēt ꝛdomus eoꝝ ī dissipationē: nō vultis qō aliqd tale iubeāt ⁊tra vos impatozes christiani: cū sciāt a vob ī illis qs rebaptizatꝰ christū exufflari. Itez in psalmis iulianꝰ extitit ifidelis impatoꝛ nōne extitit apostata iniquꝰ idolatra. milites christiani fuierūt ipatoꝛi infideli. vbi veniebāt ad cāz christi: nō agnoscebāt nisi illū q ī celo erat qñ volebat vt idola colerent vt thurificarēt ꝓponebāt illi deū. qñ aūt dicebat. ꝓducite aciē ite ꝝ illā gentez: statī obtēperabāt ⁊ distinguebāt dñm eternū a dño tpali. Itē gre. Per obedientiā bonū deserere. malū

a Quñq; facere licet.

Quid ḡ mirum si peccatoꝛ hō obediētie in pñt vite breuitate se subijcit: qñ hanc mediatoꝛ dei ⁊ hoīm tenuit ⁊ tenēdā ꝓcepit. ⁊ cū obediētes remūerat nō relinqt. sciē dū tū est nunq; p obediētiam malū fieri. aliqñ aūt p obedientiā ꝙ bonū qō agit intermitti. neq; eni ī paradiso arboꝛ mala extitit quā deꝰ hoīne ꝓtigeret interdixit. sed vt meliꝰ p obediētie meritu hō bene cōdit⁹ creseceret. dignuz fuerat vt etiaz a bono ꝓhibereť. q̄ten⁹ tanto veriꝰ hoc qō ageret ꝙtus eēt: q̄to ⁊ a bono cessans auctoꝛi suo se subditū ⁊ hūilē exhiberet. Item Isido. Apud deū maledicit qui peccantib⁹ consentit.

c Qui ꝝsentit peccātib⁹: ⁊ defendit aliū delinquentem maledict⁹ erit apud deū ⁊ hoīes: ⁊ coripiet increpatione seueriss̄ima. hinc etiā q dā sanctiss̄imꝰ pr̄ ait. sic̄s peccantē defendit acriꝰ q̄ ille q peccauit coerceat. hic ⁊ aliuꝰ pr̄ ait. sic̄s alic̄ⁱ errozi cōsentit: sciat se cū illo sil̄i mō ⁊ culpabilē iudicādū. Itē isido.

Non est obediēduz qō cōtra

c Si q̄ ꝓest deū ꝓcipit. fecerit aut cuiq; quod a dño ꝓhibitū est facere iusserit. vel qō ꝓceptū ē ꝓterierit aut ꝓterire mā dauerit: sācti pauli apl̄i sn̄ia ingerēda ē dicent: etiaz si nos aut angel⁹ de celo euāgelizauerit vob ꝓterq; qō vob euāgelizam⁹ anathema sit. Idē. sic̄s ꝓhibet vob qō a dño ꝓceptū est. vel rursus impat fieri qō domin⁹ ꝓhibet: execrabil̄ sit oībus q diligūt deū. Idē. is q ꝓest si ꝓter volūtatē vl̄ ꝓter qō in sctis scripturꝭ euidenter ꝓcipit vel dicit aliqd vl̄ imperat: tanq; falsus testis dei aut sacrileg⁹ hēat. Cū ḡ subditi excōicant iō qz. ad maluz cogi nō pñt: tū c sn̄ie nō ē obediendū. qz iurta illud gelasij nec apud deū nec apō eccl̄iaz ei⁹ quenq; grauat iniq sn̄ia.

Qō aūt supra cōicātes excōicatꝭ de eccl̄ia abijci iubent nec de q̄libet mō cōicantibus intelligēdū est. Unde nicolaus papa scribit ignaro remozū archiepo. De his qui cū excōmunicatis cōicant.

g Excellentiss̄imꝰ rex caro lus apostolatū nostruz ꝙsulūit: qd agendū sit ō his q cōicāt cū his q cum engeltruda sepe dānata cōicant fe hz impiū. vt. ff. de arbi. l. penul. §. dic ꝙ hec ꝓba nō anathematizat. sed tm dixit eū ee anathematizatū. i. separatū ab eis. vt ei nō eēt credēdū. vel oñdit ꝙ h qd fieri debeat. ⁊ ē sile q nō sp ē credēduz scrō viro. l. di. sic̄s ꝓpostex. f Cū ḡ. cogi nō pñt. qd si epꝰ dicat excōico te ⁊ absoluo te. anpotiꝰ sit excōicatꝰ q̄ absolutus. due h sn̄ie vidēt sic pl̄a sūt ꝓcepta iudicū. vt ex de do. ⁊ ztu. cū dilecti. sic pl̄es sūt stipulatiōes cū pmittat h. ⁊ illud. ff. ō ꝛ. obligare dēm⁹. ⁊. l. qō ōr. dic q nul la est excōicatio ꝓpt sui ꝓximi⁹ qē si diuerse āt sn̄ie ex inuallo pferūt. valz vtraq; Itez qd dices si dicas excōico te vel absoluo. dic q si añ ñ erat excōicatꝰ. mō ē excōicatꝰ. ſz si añ fuit excōicatus. mō est absolutꝰ. io. egodico q talis ꝓlatus pūit faruꝰ ⁊ ꝓ eodez hī ac si nō tulisset sn̄iaz. vt ex ō suc. ab inte. cum dilectꝰ. b. Item pone. mādatū ē duobꝰ vt excōicēt aliquē eryn⁹ dixit excōico te si ille ñ excōicat te. dic q si ābo illa ꝓba pferāt ñ ē excōicatꝰ. ꝓiū credo. Itē qd si idē eāmiate dico. excōico altez illoꝝ. nūqd ābo sūt vitādi. vī q sic qz ī genere pt fieri excōicatio. ex

Exo. q. Leuit.

Bal.

de off. oꝛ. si

Ex (sacdos g

cellentissim⁹. ḋ cõicãt. nõ intelligas ꝙ hec excõicatio trãsit intertiã pſonã. qz ipa cũ suis cõicatoribꝫ olim fuit excõicata. vñ illi cõicãtes intelligũt noiatim excõicati. vt ex de sen. ex. ꝙ i dubijs. a ¶ Absoluant. i. absoluti iudicent. ſic. xxiij. q. j. audiuim⁹. b ¶ Vel non ex voluntate. ſic .ff. qõ me. cã. ſi

Q mulier. Honiaz. ḋdam sic ponũt casuz. aliqs ꝓpt enorme crimen fuit excõicat⁹. z ꝓpt enormitatẽ cris prohibebat tpe gregorij ꝙ nec filij⁹ nec vxor nec aliqs de familia ei cõicaret z ſ licite potuit fieri. vt dicũt ꝙ id qõ ſi. ẽ. xxiij. q. iij. ſi hẽs ſz cũ gre. videret eos ꝓtenere talẽ excõicationẽ. tẽpe rauit sniam circa familiã. z fm ſ expone pire ꝓpter ꝓcẽptuz. qz nõ perebãt absolutionem.

d ¶ Ignoratia facti crassa z supina.

e ¶ Simplicitate iuris.

f ¶ Necessitate. q. vitari potest vel etiã ieuitabili. ſz certe in no. ponit hãc qstionẽ z eaz non soluit. ſ. vtruz ꝓ enormi delicto tora familia sit vitãda. ex de sent. ex. inc. in fi. z ꝓterea ſ statuiz nõ ecc gnãle. sed tm in vno casu. alij sic ponũt casum. apls ait. sic

mina. qm eã cũ cõicatoribus suis z fautoribꝫ pari vinculo anathematꝫ ꝓstat eẽ astrictã. quapropt nũc btitudini tue iniũgim⁹: vt sup hoc nra auctoritate fret⁹ curã ꝺ his sumere studeaſ/ z qz docta diuinit⁹ sanctitas tua valde nouit aliud esse ex necessitate: aliud ex ignorantia/atqz aliud qõ de studio delinq̃tur. istudqz posteri⁹ duob⁹ ꝓcipue stricti⁹ eẽ puniẽdũ/idcirco solerẽ inuigilet/z cauta discretione singulox modos diiudicet: qtenꝰ ḋ ex necessitate aut ignoratia delinquũt: a aucte nra p te absoluãt. si tñ ipa eox ignorantia vel necessitas b ꝝ z nõ simulata vel non ex volũtate. p cesserit: qz vt bene nosti: sũt pleriqz ḋ pñt ḋdez: ſ nolũt recta noscere. vñ psalmista de hmõi. noluerũt ḋdẽ intelligere vt bñ agerẽt. Illos ãt ḋ studio suo obligãt: z ꝓcẽptu ſterdicta nra ꝓponũt: nõ nisi digna satisfactione pueniẽte volum⁹ a te prorsus absolui. Itẽ gre. papa. vij. De his qui sine culpa cũ excõicatis cõmunicant.

c Honiã multos peccatꝫ nris exigẽtib⁹ ꝓ cã excõicatiõis pire ãtidie cerni/ d mus: partim igrãtia parti nemia simplicitate: parti timo/

re: parti etiã ex necitate denucti miscõia. anathematis sen g tentiaz ad tps: put possum⁹ h tẽperam⁹ aplica itaqz aucte i ab anathematꝫ vinculo hos k ſbtrahim⁹: vicz vxores filios suos ãcillas seu mãcipia nec nõ rusticos z suietes: necnõ z oẽs alios ḋ nõ adeo curiales sc. vt eox ꝓsilio scelera ꝓpetrent: z eos ḋ ignoraãt excõicatꝫ cõicãt: siue illos ḋ cõicãt ill': ḋ excõicatꝫ cõicãt/ḋcũ m qz aũt oratox siue pegrin⁹ aut viatox i trã excõicatox ꝓuenerit. z ibi ñ possit emere vel nõ hẽat vnõ emãt: ab excõicatis accipiẽdi lniaz dam⁹. ¶ Et si ḋs excõicatꝫ i sustẽtatiõez nõ n supbie ſz hũanitatis cã dare aliḋ voluerit nõ phibem⁹.

Item boni. martyr zacharie pape. De bõifacio ḋ excõicato a pseudo epis sen cõicatu

o Anterecessox rũ iurauit decessorꝫ nr̃i venerãde mẽorie greg. dũ me idignum ordiauit: z ad ꝑdicãdũ xbum dei germãicꝫ gẽtib⁹ misit. sacramẽto me astrinxit. vt canonicꝫ z iustꝫ epis z pbris ixbo p z facto z i ꝓsensu astipulator z adiutox fierẽ. bãt cũ diuina gra implere studui. falsos ãt sacerdotes hypocritas et seductores populoꝝ vl cozrigerem ad viam salutis: vel

ꝙsi filij⁹ ẽ excõicat⁹ l' fu⁹ ñ dz pr̃ l' dũſ cõicare ei vt xxvij. q. j. ó filia. si filij⁹ sit i pr̃ate pr̃is tẽ filij⁹ cohãtare ei. ſz si ẽ emãcipat⁹. tũc tẽ vitare pr̃z. huic tñ ob. xxij. q. vl. ó forma. vbi eadẽ fide ẽ supior ꝓferiori astrictꝰ ḋ eq̃rio /Ea tñ ḋ ſ dicũt ñ renẽt i clic'. qz ſp dñt vitare suũ epm excõicatũ. vt. xciij. di. miraz⁹. qz nõ sunt ira astricti epi scopo vinculo nature. l ¶ Scelera. i. si tales sunt ḋ nõ seruiũt ei in crimie in q̃ nec filij⁹ nec vxor excusatur. vt ex de sen. ex. inter. m ¶ Siue pegrin⁹. ex. e. si ve. n ¶ Dare. dũmõ non sit ecclie sticũ stipẽdiũ. vt ex de cle. ex. mi. postul. z ẽ si. xlij. di. ḋescam⁹. qz cle. nul. ẽ de/

A nteccessor. sacro. sacrm fox (ne. lxxxvj. di. pasce. te iõ reſsiuit ab eo. qz habuit eũ suspectũ vel ad cautelã. p ¶ Astipulatox. i. ꝓfirmatox.

vera ſ. abb. m. c. ꝓ alia de ſ. excõ.

a Sz ꝛ spū/aliter.ar.ꝙ suffi cit ꝙ ds non fa/cit ꝑ mentez re/scripti. licet faci at ꝑ ꝟba. sic.xx/ij.q.ij. ne ds. et q.v. hūane. ff. de in ius vo. ḡuis hic enī ꝟboten⁹ excessit finē mā dati. ꝛ habem⁹ hic ꝙ iuramētū ꝑ pte valet xxij q.iij. inē. sic do/natio. xij. q. ij. si quos.

b Vod. sup ple scripsi sti nobis.

c Perfectos hic hēs ꝙ perfe ctuz ampli⁹ pōt pfici. vñ licz ma trimoniuz dicat pfici p carnis co pulā. nō tō pri⁹ fuit impfectum. Et ex hoc ē ar. ꝙ excōicat⁹ ꝑpliꝰ pōt excōicari.

d Anīa tua. sufficit ḡ menta liter aliqđ iple/ri. etiā si nō cor/porāliē adimple tur. vt. xxij. q. iij. recedite. Itē ar. ꝙ in obligati onib⁹ bōe fidei plus est ꝛtelligē dū qz ꝟbis exp/mat. xxij. q. v. si nō licet. xxxij. q. iij. meretrices. Itē arg. ꝙ si iu rauī āmodo nō accedere ad ꝓcu bināmeā. q. ꝙ ꝑ nō excludit mi/hi licat⁹ mīmo/nialis coit⁹. ar. xxxj. q. j. illud. nā si liberta iu/rauit nō nubere de illicitis nu/ptijs intelligit. ff. de iurepa. adi gere. §. vlti.

e Debent. sz cū dic ex/cōico te. vī ꝙ de mīori sit ꝛtelligē dū. ar. ex hoc de cē. ex declinarē ꝛ abstinerē a cōio/ne ipoz. qđ ex parte fuauit: ꝛ ex pte custo dire ꝛ iplere non potui: ꝑ ꝛ spūalit impleui sa cramētū: qz ī ꝓsensū ꝛ ī ꝓsili/um eoz non venit anīa mea. corpalit aūt oīno ab eis ab/stinere ñ potui. dū enī venis/sez ad ꝑncipē frācoz cogēte eccliaz necessitate. nō tales repperi ḡles volui. sz tū ī san cta cōione corpis christi illis nō cōicaui. Item zacharias papa bonifacio martyri.

Excōicatꝫ nō cōicat: qui eis anīo nō cōsentit.

b Quod ꝑdecessor beate memorie gre. hꝰ sedis aplice ꝑsul dū ad ꝑdicādū verbum euāgelij tuā misisset fraternita tē ī germanie ptib⁹ et gētib⁹ illis paganis: ꝛ ꝟbo pollici/tatiōis illā voluit añ eē mu/nitā. ita vt orthodoxos eōs ꝑsbros vel ḣscūqz repire po/tuisses in ꝟbo exhortatiōis c ꝓfectos ꝑli⁹ cōfirmares: et eis cōicares. qđ ꝛ factuz est.

Siqs ꝟbo seductores eōs aut pseudo pbros a recto fi/dei tramite deuiare reperis/ses: nulla tibi cū eis eēt cōio. qđ te deo solatiāte vsqz ad p sens spūalr fuasse ꝓfess⁹es. vel si oīno p ꝑncipalē ꝛ hūa/nū fauorē gentꝫ francoz. dū ad eos accessisses corpaliter abstinere nō potuisti: cogēte eccliaz dei nccitate. ꝛ tū ī eo/rū consilio ꝛ cōionis ꝓsensu d aīa tua ñ ē coninctnata. Ita/qz ꝑpḗ hoc ꝙ cū eis ꝓfitat⁹ es nō ꝓsentiēs iniḉtati eoz: nul lū tibi ē detrimētū cozā deo.

Excōicatiōis ār formaz mo dus atqz recōciliatōis h est.

Mod⁹ ꝛ forma excōicatōis.

e Debent. xij. sacerdotes eṗm circūstare: ꝛ lucer nas ardētes ī maib⁹ tenere: ḡs in ꝓclusiōe anathematis vl excōicatōis ꝓicere dñt in f frā ꝛ ꝓculcare pedib⁹. deinō epla ꝑ parochias mittat ꝙ tiō nēs excōicatoz noīa ꝛ causā excōicatiōis. Itē ex ꝓci. au/

g Gano (rasico. De eodē. nica ista ituta ꝛ sctoz pa trū exēpla seqntes eccliaz ꝺi violatores. M. aucte dei ꝛ iu dicio sctī spūs a gremio sctē mris eccle: ꝛ a ꝓsortio toti⁹ christianitatꝫ eliminam⁹ ḣus/qz resipiscāt ꝛ eccie dei satisfa ciāt. Itē ex eodē. Mod⁹ re/cōciliationis excōicatoꝝ.

h Um aliḉs vel excōica/ tus vl anathematizat⁹ pnia duct⁹ veniā postulat: et emēdatiōez ꝓmittit eṗs ḣ eū excōicauit añ ianuas eccle venire dz. ꝛ. xij. pbri cū eo ḣ eū hic ꝛ inde circūstare dñt. ꝛ si ille ēre ꝑstrat⁹ veniā po/ k stulat: ꝛ de futurꝫ cautelā spō det. tūc eṗs apphēsa mānu ei⁹ dextera ī eccliaz illū introdu/cat: ꝛ cōiōi christiāe reddat. vt. vij. psalmos pniales de/cātēt: ꝛ cū istis ꝓcib⁹ Kyrie/eleyson ꝛ pr̄ nr̄. saluū fac ser/uū tuū. oro. Presta qñs dñe huic famulo tuo dignū pnie fructū. vt eccie tue sctē a cui⁹ itegritate deuiauerat peccā/do: admissoz veniā ꝓseqndo reddat innoxi⁹. Presbyterꝫ ꝟbo ḣ excōicati sacꝝ mīsteriū ꝓtingere ꝑsumunt ḣ pnia sit imponēda. io. viij. clero ꝛ poz/dini salonitano scribēs diffi/ niuit dicēs. Que sit pnia sa/cerdotū: ḣ excōicati sacꝝ mi/nisteriū cōtingere ꝑsumūt.

l Ill pbris ḣ tpe sctissi mi pdecessoris nr̄i dñi pape nicolai excōicati sacrū ministeriū ꝓtigere ꝑsūpserī. ipi ī se dānatiōis sic canones statuerī snīaz itulerī. tñ quia mīsatio aplica vēiaz solet ꝑ/stare correctꝫ ob multitudiez stea sumenꝫ ad aliqđ vsum sed forās ꝓicienꝫ. vt. sal ifatuū. ij. q. vij. nō ois.

Anonica. violatores videt h ꝙ oīs sacrilegi sint ip so iure excōicati vt ex de sen. ex. cū p cā. sed h ꝑ xvij. q. iij. quis/ds. xj. q. ij. indi gne dicas ꝙ vi/olatores eccliaz sunt ipo iure ex cōicati. alij non. vt ex de sen. ex. cōquesti. ꝛ. xvij. q. iij. oēs. ꝛ hic de illis loqtur.

Vm aliḉs g ꝛ. xij. arg. ꝙ in restitutiōe epi vel clici. tot interērūt episco pi ḣt fuerunt in depositiōe. de h xxxv. q. ix. veniā i Et ō futu/ris. si. ex de sen. excō. ex tenore. k Cautelam. silr ab heretico. reuertēte redrit iuramētū. vt. j. q. vij. ḣtiēs. ꝛ ab incendiario. vt xxiij. q. viij. pessi mā. silr in ḣlibz hoz: rēdo crie iu rabit penitēs se nunqz silē comis surū. xij. q. ij. de viro. nō tñ idem credo faciendū in quolibet mor tali peccato. sed cum hodie sim/pliciverbo quis potest excōmu/nicari. vt extra de eo qui fur. oz. resti. c. j. videtur ḣ ꝙ hodie sim/plici verbo po/test absolui ḣs. quia omnis res per quascunqz causas contra/hitur. per easdē dissoluitur. vt extra de re iudi. omnis res.

De illis. statuerunt. ē. c. siquis episcopus. contra l vbi eis negatur spes restitutionis. sed non nega tur quin a papa possint restitui.

g ¶Saginati. pingue ꝓ bū de pingui intellectu ꝓcef/ Ancrīs. ignozātia crassa. qz ꝺe (sit. xliij. di. §. fi. ignozās nō esset excōicat⁹. vñ lex dicit. scientiā nō ignozātiā volum⁹ obligari. c ¶Timoze. eẋ. qō me. cā. sacris. ꝺ

¶Aut negligēt. nota negligētia cōpa/ ri volūtati.

e ¶Coertione. ſz pone q̄ aliq̄s laicus iurauit se alij laico satisfa/ cere. p⁹ absoluti onē vult ei satis/ facere cozā secu/ lari iudice nūq̄d iudex eccl'iastic⁹ pōt cognoscere. de ista satisfacti one. cum illa sit cā ciuilis. sic ar. eẋ de ꝺo. inē vi. z vxo. de p̄uꝺē tia. eẋ de p̄iu. f. c. licet. vbi iudex eccl'iastic⁹ ꝺe li/ bertate cogſcit z pronūciat. z iu/ dex eccl'iastic⁹ ꝺ cā natiuitat' co gnoscit. eẋ qui fi. sint le. c. latoz

f ¶Vidaz clerici ꝓpria. §. p̄xi. cā. q. j. in illo. c. inolita. et c. placuit. §. in/ duxit clericos li tigātes ꝺ ꝓpriſ reb⁹. sed qz ꝺu/ bitari posset. an possent clici hr̄e ꝓpria. tō ponit hāc cām. in q̄ q/ rit an clerici pos sint ꝓpria possi ꝺere. z an possit res eccl'ie aliena re. z an possint ꝺere testm̄. vt hec z alia.

g ¶An vtriq̄s .i. eccl'iez sacer/ ꝺoti.

g ¶Leri/ cos. in hac p̄i ma q̄stione. s. an clici possint pro ꝓria hr̄e. §. alle gat. p. z §. ꝺein/ ꝺe soluit i illo. §. cū ergo. z male. ꝺic q̄ p̄n hr̄e ꝓpria. nisi renūciauerint ꝓpriis. j. e. q. ij. sint manifeste sed ſ nota q̄ in ꝓmitiua eccl'ia oēs credēres sue cleri/ ci sue laici nihil ꝓpriū possidebāt. sed cōia erant omia fm q̄ loquit. j. e. c. ij. z si qua capt'a ꝛriū ꝺicūt. loquunt

miſericoꝛde illi⁹. hāc indul/ gētiā exhibem⁹: vt sctā cōio/ a ne saginati studeāt trib⁹ an/ nis ꝓtinuis p hebdomadam oī tpe. ij. z. iiij. z. vj. feria a vi no aut a carne penit⁹ ieiūare z vltra lugēda neq̄q̄ cōmit/ tere. Qui āt excōicatis cōi/ cāt. p mō pctī pnie modū ac/ cipiāt. Vñ vban⁹. ij. gene/ baldo ꝓstātinensi epo. ¶Ꝛo mō pctī puniant q̄ excōicat'

b ¶Anct' q̄ppe ca/ nonib⁹ cautū ꝓstat: vt q̄ cū excōicat' cōicauerit ex/ cōicet. ipi⁹ tū pnie atq̄ abso lutōis modos eo moderami ne decreuimus. vt q̄cunq̄ se c ignātia seu tioze seu necitate cuiuscq̄ negocij maxime z ma xime necessarij eoꝛ se ꝓuictu z salutatōe: oꝛone. oscultatōe ꝓtamiauerit: cū mīoꝛis pnie medicina societat' nr̄e ptici/ pationē soztiant. eos Xo qui ꝺ aut spontanee aut negligenē inciderit sub ea volum⁹ ꝺisci e pline coertione suscipi. vt ce/ teris met⁹ incutiat. Cā. XII

f ¶Vidaz clerici ꝓpria relinq̄re volūt. ꝺe suis z eccl'ie rebus testamētū ꝓfi ciūt. ꝺe rebus eccl'ie nōnulla largiūt. Mo ꝺo p̄mū q̄rit: vtrū liceat cle/ ricis ꝓpriū hr̄e. Scōꝺ: an res eccl'ie q̄ ab eis ꝺate sūt: pos/ sit ꝓstare aliq̄ firmitate eis q̄ eas accepeŕt. Tertio: si ante tp̄s oꝛdiatōis sue q̄ nihil ha bere ꝺebēāt: z p⁹ oꝛdiatōez aliq̄ inuētisse noscūt: an pos/ sint ea relinq̄re q̄b⁹ voluerit

de ꝺcilio vel fm tp̄s ꝓmitiue eccl'ie. vel de his q̄ tacite

¶Onis ab (vel expresse renūciauerunt ꝓpriis. i adolescētia in clericz expectanē. xvij. anni. z tūc q̄rit an velint in sctō pseuerare. vt. §. ꝺi. xxviij. de his i mōachis. xii ij. vt j. xx. q. j. illud. k

¶Probatissimo pupillus ei apō tales educari ꝺz q̄ nō insidientur ei⁹ pudicitie. vt. ff. vbi pu. edu. de. l. pe. vl' ꝺic se niozi. i. pſbzo. l/ xxxiij. ꝺi. pozro l ¶Ogſm. no q̄ mgr̄ pbibere ꝺz testimonium de vita ꝺiscipuli similiē ꝺe ei⁹ do ctrina. vt. C. de aduo. diuer. iu. l. nemini. sic do/ mestica testimo nia q̄nq̄ admit/ tunt. sic z p̄ p/ bet testimoni um ō filio. xx. q. iij. p̄ñs. sic z als ij. q. vij. cū pasto ris. z. j. q. ij. ma/ nifeste. ij. q. j. de us omniorēs. m ¶Pupilli. ſ ō laicꝰ loq̄t q̄ sūt cōmēdati eccl'ie m ¶Pupilli. pupilli. oꝛphani vidue liberti mi serabiles perso/ ne spectār ad iu diciū ecclesiasti cum. vt. lxxxvij. ꝺi. c. j. z. ij. z. C. q̄ñ imperoz inē pu. z vi. l. vnica. §. q̄ si pupilli. z. xvj. q. j. gnāli ter. q̄ hic p ꝛrio signat. Sz ō tu tela. i. precione credo q̄ sint ꝺe foro vtriusq̄. vñ eccia talēs ruere .i. nutrire ñ tēt. ſz tueri. i. prege re tenetur.

¶Onis ab (vel expresse renūciauerunt ꝓpriis. i adolescētia in clericz expectanē. xvij. anni. z tūc q̄rit an velint in sctō pseuerare. vt. §. ꝺi. xxviij. de his i mōachis. xii ij. vt j. xx. q. j. illud. k

¶Probatissimo pupillus ei apō tales educari ꝺz q̄ nō insidientur ei⁹ pudicitie. vt. ff. vbi pu. edu. de. l. pe. vl' ꝺic se niozi. i. pſbzo. l/ xxxiij. ꝺi. pozro l ¶Ogſm. no q̄ mgr̄ pbibere ꝺz testimonium de vita ꝺiscipuli similiē ꝺe ei⁹ doctrina. vt. C. de aduo. diuer. iu. l. nemini. sic do/ mestica testimo nia q̄nq̄ admit/ tunt. sic z p̄ p/ bet testimoni um ō filio. xx. q. iij. p̄ñs. sic z als ij. q. vij. cū pasto ris. z. j. q. ij. ma/ nifeste. ij. q. j. de us omniorēs. m ¶Pupilli. ſ ō laicꝰ loq̄t q̄ sūt cōmēdati eccl'ie m ¶Pupilli. pupilli. oꝛphani vidue liberti mi serabiles perso/ ne spectār ad iu diciū ecclesiasti cum. vt. lxxxvij. ꝺi. c. j. z. ij. z. C. q̄ñ imperoz inē pu. z vi. l. vnica. §. q̄ si pupilli. z. xvj. q. j. gnāli ter. q̄ hic p ꝛrio signat. Sz ō tu tela. i. precione credo q̄ sint ꝺe foro vtriusq̄. vñ eccia talēs ruere .i. nutrire ñ tēt. ſz tueri. i. prege re tenetur.

an non. Quarto: si ꝺe suis z eccl'ie reb⁹ aliq̄ acq̄sisse noscū g tur: an vtriq̄ cōiūct': an singula rit' eccie vel sacerdoti' iure p/ ueniāt. Quīto: si testm̄ liceat eis conficere. Questio I

h ¶Mericos nihil pos/ sidere ꝺebere mlt⁹ auctibus iubet'. ¶Sit ei tolletanum ꝛcilīū. Impuberes z adole/ scētes in vno cōclaui manen tes ꝓbatissimo senioꝛi depu/

i ¶Onis etas ab tentur. adolescētia i malū ꝓna est. nihil incert⁹ q̄ vita ado/ lescētiū. ob ſ ꝓstituere opoꝛ/ tuit. vt si q̄ ipuberes aut ado lescētes i clero existūt: oēs in vno ꝛclaui cōmaneāt. vt lu/ bꝛice etat' ānos nō i luxuria ſ in ꝺisciplinis eccl'iastic' a/

k gāt ꝺeputati ꝓbatissimo seni ioꝛi quē z mgrm ꝺoctrie z te/ stē vite hēant. q̄ si aliq̄ ex his

m pupilli existūt: sacerꝺotali tu telis fouēāt: et vt vita eoꝝ a crimīb⁹ intacta sit: z res eoꝝ ab iniuria impioꝝ. q̄ āt his p/ cept' resultauerit: mōasterio ꝺeputent': vt vagātes aīe et supbe seueꝛioꝛi distringāt' re gula. Itē clemēs i epla. iiij.

Oīb⁹ clicis cōis ē vita ſuāda.

n ¶Olectissimis frīb⁹ z cō ꝺiscipul' hieroſolymis cū charissimo frē iacobo z co epo hītātibus clemēs epus. ¶Cōis vita oīb⁹ frēs neceſſa ria ē: z maxīe his q̄ ꝺo irreꝓ/ hensibilit' militare cupiūt: et vitā ap'loꝝ eoꝝq̄ ꝺiscipuloꝝ imitari volūt. cōis enī vsus o oīm q̄ sunt i hoc mꝺo oīb⁹ eē p hoīb⁹ ꝺebuit: ſ p iniquitatē

n ¶Olectissimis / mis. sex rō nib⁹ ꝓbat oia eē cōia. z nō q̄ pa pa ſ se poſtpoīt sic poſtponit. §. xcvij. ꝺi. victoꝛ. o ¶Oium. vñ tullius. ꝺulcissima rerum possessio cōmunis est. z ꝺicit pbs. ꝺeriſſime viuerēt hoies in hoc mūꝺo si ꝺe medio sublata essent ꝺuo ꝓnoīa. s. meū z tuū. p ¶Sz p ini/ quitatē. i. p ꝓsuetuꝺinē iuris gentiū eẋtari nāli ꝛria ne

sit ꝛ. ꝯ. di. viij. c. j. vl̃ p inidratē. i. p sollicitudiē. vt ibi facite vobis amicos de mãmona iniqtat. i. de pecũia q̃ p sollicitudinē est q̃stra. a ¶ Et ꝓinges. non q̃ ad vsum carnis. ſz q̃ ad vsum obsequii. vel q̃ ad dilectioēz xxxj. di. oino. ¶ Et ē ar. q̃ ꝟbũ generale generaliē intelligẽdũ est. xix. di. si romanorum.

b ¶ Aer cõſ ōz q̃ ad vſũ. vt ibi. de rep. di. ix. ſz q̃ ad vſũ vel ius edificãdi cui⁹ est ſolũ ei⁹ ē aer vſq; ad celũ vt. ff. quõ vi aut clã. l. vl. põt ei edificare hõ q̃ alte velit. dũ tñ ñ excedat vſitatũ modũ altitudis. vt C. de edi. p. l. j.

c ¶ Coꝛ vnũ. ꝛ aiayna. ſ. vt ſint vniti vinculo charitat. d ¶ De his que poſſidẽbãt. q̃ aliq̃s põt poſſidere rẽ cuius nõ pt hꝛe p

Actſ. 4. p̃ieratez. arg. q̃ ex de plcrip. cãz ſed dic poſſidẽbãt. i. detinebãt ſic fu⁹ ōz poſſidere. ff. de acq.

Actſ. 2. poſ. q̃ ſeruus.

e ¶ Et ſaphira / ra. j. xxiij. q. viij. legi. ꝛ c. petrus

f ¶ Propẽ peccatũ. ppẽ pctm moꝛit q̃s citi⁹ vt xxiij. q. iij. ea vi dicta g ¶ Nec recordatiõe. al's retractatione. b

h ¶ Precipi/

Actſ. 5. mus. i. monem⁹ ſimile. xxviij. q. j sic enī. videt tñ q̃ hoc fuit p̃cepti. q̃ p̃imitiua eccleſia ß potuit p̃cipe ſicut ꝓtinentiã. ſz ſi ß hodie p̃ciperet deformaret ſtatutũ eccleſie vniuerſalis. q̃ non ꝺz eſſe. j. q. vlti. et ſi illa. vel dic q̃ p̃ceptũ erat eis qui tunc rẽnũciauerẽt ꝓphetijs nõ alijs. xvj. q. j. c. j.

i ¶ Ecceſſaria alius hoc dixit eſſe ſuũ ꝛ ali⁹ iſtud. ꝛ ſic int̃ mortales facta eſt diuiſio. deniq̃ ꝺdã grecoꝝ ſapiẽtiſſim⁹ hec ita ſciens eẽ cõia debere: ait. amicoꝝ eẽ cõia oĩa. ¶ In oĩb⁹ aũt ſẽ ſine dubio ꝛ ꝓinges. ꝛ ſic inq̃t

b nõ põt diuidi aer neq; ſplendoꝛ ſolis: ita nec reliq̃ q̃ cõiẽ oĩb⁹ data ſũt ad hñdũ diuidi non debere: ß hñda eſſe cõia. vñ ꝛ dñs p ꝓphaz loq̃tur dicẽs. ¶ Ecce q̃ bonũ ꝛ q̃ iocũdũ ꝛ habitare fr̃es in vnũ. iſti⁹ enī ꝓſuetudis more retento etiã apl'i eoꝝq; diſcipuli vt p̃dictũ est vna nobiſcũ ꝛ vobiſcũ cõem vitã duxerũt. vt ei bñ noſt̃ erat multitudinis eoꝝ coꝛvnũ ꝛ aniã

c vna. nec q̃ſq; eoꝝ aut noſtrũ

m de his que poſſidebat: aliq̃d ſuũ eſſe dicebat: ſz oĩa nob ꝛ illiſ cõia: nec q̃ſq; egẽs erat iter eos: oẽs ꝟo q̃ domos vl̃ agros poſſidebãt vendebãt eos ꝛ p̃recia eoꝝ ꝛ reliq̃s res q̃s hẽbãt offe rebãt ponẽtes añ pedes apl'oꝝ. ſic nobiſcũ q̃dã nr̃m coguerũt ꝛ videꝛt: et diuidebatur ſingulis ꝓut cuiq; opus erat. ¶ Ananias

e aũt vir auſter⁹ ꝛ ſaphira vxoꝛ ei⁹: q̃ mẽtiti ſunt apl'is de p̃cio agroꝝ ſuoꝝ. q̃s vẽdiderãt nob p̃nũb⁹ i ꝺſpectu oĩm circũſtantiũ a ꝺſpectu apl'oꝝ

f ꝓpter pctm eoꝝ ꝛ mendaciũ quod fecerꝛ moꝛtui delati ſũt ambo. ¶ Cetera q̃ de talibus

g cognouim⁹ ꝛ vidim⁹: nec recordatiõe nec demõſtratione digna ſũt. q̃ꝓpt hec vob caueda mãdam⁹: ꝛ doctrinis ꝛ

h exẽplis apl'oꝝ obedire p̃cipim⁹: q̃ hi q̃ eoꝝ mãdata poſtponũt ñ ſolũ rei ß ẽt dei extoꝛes fiũt: q̃ nõ ſolũ vob cauenda ß oĩb⁹ p̃dicãda ſũt. vñ cõſiliũ dãtes vr̃az p̃udẽtiã hoꝛtamur: vt ab apl'ic̃ regul'i nõ

.i. vtilis ꝛ honeſta. k ¶ Clauſtra. idẽ dicitur de ꝺſe. di. v. i oĩb⁹. ꝯ. di. xxxij. p̃ter. l ¶ Officine. ꝯ. di. xxxij. ſiqd ꝟo. ꝺ. ꝯ. j. q. ij. ſacerdos. ꝺ. ſ. e. q̃ tua. ſz ibi loquit̃ de eccleſijs collegiat̃. hic nõ. vel ꝓſuetudo diuerſaꝝ eccleſiaꝝ ſoluit contrarium.

NEceſſaria cõſtituant. eteni res extitit: vt in

k xta eccl'iaz claustra ꝓſtituãt: in q̃b⁹ cl'ici diſciplis eccl'iaſticis vacẽt. itaq; oĩb⁹ vnuz ſit refectoriũ ac doꝛmitoriuz ſeu

l cetere officine ad vſus cl'icoꝝ neceſſarie. miſtri ꝟo poſt eꝝ ſup eos eligãt: q̃rũ vita atq; doctria illos poti⁹ exoꝛnet q̃ deboneſtet. Nec in atrio eccie alia edificia niſi clericoꝝ ponãt ¶ Ñ nicola⁹ pa.

Nec in atrio eccie niſi cl'icoꝝ

m NUlla edificia ponant edificia i atrio ec cleſie ponant niſi tm̃ clericoꝝ. Itẽ hiero. ad nepotianum.

Cleric⁹ nihil ſeclare poſſide/

n CLeric⁹ q̃ chriſti ſeruit eccie. iterp̃tet p̃mũ vocabulũ ſuũ: ꝛ noĩs diffinitiõe ꝓplata ꝓnitat eẽ q̃ ōz. ſi eĩ cleros grece latie ſoꝛs appellat: ꝓp̃ta cl'ici dicũt q̃ de ſoꝛte dñi ſt. vl̃ q̃ ipe dñs ſoꝛs. i. ps cl'icoꝝ ē. ꝛ q̃ vl̃ ipe ps dñi est: vel ꝛ dñi pt̃ hz: tale ē ſe exhibere debz: vt ipe poſſideat dñm ꝛ ipe poſſideat a dño q̃ dñm poſſidet. ꝛ cũ ꝓphã dicps mea dñs. nihil ex dñz hꝛe põt. q̃ ſi q̃ꝓpiã aliud hũerit p̃ter dñm: ps ei⁹ nõ erit dñs. ꝟo

o bi gr'a. ſi aut ꝛ ſi argẽtũ: ſi poſſeſſiões: ſi variã ſuppellectilẽ. cũ iſt̃ ptibus nõ dignat dñs fieri ps ei⁹. ſi ãt ego ps dñi ſũ q̃ ꝛ fuiſcul⁹ hereditat̃ ei⁹ ñ acci

r pio ptes ẽ ceꝛaſ trib⁹: q̃ ſi le uita et ſacerdos viuo de decimis: ꝛ altari fuiẽs altaris oblatiõe ſuſtẽtoꝛ. hñs victuz ꝛ veſtitũ. his ꝓtẽt⁹ ero: ꝛ nudam crucem nudus ſequar.

m NUlla. in atrio. i. in cimiterio. q̃ habebit. xl. paſſus in circũitu eccie maioꝛ capelle. vel mioꝛ eccl'ie xxx. vt ꝛ. xvij. q. iij. ſicut antiq̃t ſ. c palatiũ imperatoꝛis ñ ē puratoꝛũ parietiꝫ coartandũ. C. ō o/pe. pu. quicũq;.

n ¶ Cleric⁹. ni/ trat. arg. a noĩs interp̃trati/one. xvj. q. j. ſi cupis. noĩa ei debẽt eſſe ꝓſona rebus. inſti. de dona. ꝯ. eſt ꝛ aliud

o ¶ Si aurũ. ñ ẽñ ē pctm hꝛe ditias ſi adſint bona opa. vt. x/xx. di. ß ſcpſim⁹. ſz tunc ē pctm ſi ꝓpẽ eas iuſticia deſerit. ꝯ. e. hẽbat vel cum hõ i eis ſpẽ ſuã ponit. vt viij. q. j. ſunt in eccl'ea.

p ¶ Et fumiculus. fumicul⁹ hic ōz menſura quedam qua diuidebatur hereditaſ poſt fun⁹ defuncti. fm illud. fu/nes ceciderunt mihi in p̃claꝛ ꝛ dicit̃ a funere.

q ¶ Non acci/pio. monachus tamen ſucceduri hereditatem. vt xix. q. iij. non licet. ꝛ eccleſia nomiñe eius recipit. vt. xviij. q. j. c. j. vnde ouid⁹ Alterius vires ſubtrahit alter amor. b.

r ¶ Inter ceteras. ſed ſingula/riter. ꝛ eſt argu. q̃ derici non debent partiri hereditatem cum fratribus.

a Qui portio necessitatis.i.sollicitudinis. b ¶ Officia.i.secularia. c ¶ Decerpit.sic.xcix.di.ecce. d ¶ Abdicatio quo ad carnalem affectum.

e Duo sunt.videlicet conuersi.cōuersi omnes dicūtur ecclesiastice psone.vt.xvij.q.iij.quisqs.ꝛ ℞/ berās talē icidit in canonē.ex de sen.ex.nō dubiū ꝛ hēbūt hītū il/loꝝ cū qbꝫ cōuersant. vt. xvj.q.vij.i noua.ꝛ licz uersi bdicāt dō uoti. nō tñ tenenť ꝓinere.nā qdā taliū ꝓfitēť qdā nō.vt.xxvij q.j.vt lex. nam acoliti sūt eccl'iastice psone. ꝛ tñ nō tenenť ꝓinere. qz pñt ꝓhere mrimoniū legitimū. Jrē licet tē plar'ū sint eccl'siastice persone. tñ pñt mouere arma ex pmissione ecclesie.

f ¶ Virtutib⁹ regentes.

g ¶ Depositio. sic.s.xxiij.di.p/hibere.ꝛ capilli q remanēt desi/gnāt q aliq̄ debem⁹ retinere ad sustentationē.

h ¶ Properarē rex eccl'iasticaꝝtū bñ cōcedēdū e.ť q clericus sit dñs fructuū collectoꝝ.ſ licet ꝑ prieras fructuū sua sit. tñ nō pt cā in morte eius alicui largiri ratione testamēti ſ intuitu elemosyne sic.vt ex de testa. ad ß sicut heres licet sit dom⁹ rex qs tenēť ꝑ fideicō. restituere. alij tñ nihil pt inde alienare.ff.ad trebel. deducta .§. vl.ꝛ.l.q̄dam .§. siquis.

¶ Ad vsuz. ꝓhibeť etiā laicis ne seruēt pecuniā.vt.xlvij.di.sicut hiß nō ne qs in auaricia incidat.al's bñ licet.qz nō dz qs oia bona sua statim effundere.vt.lxxvj.di.nō satis.ꝛ dic nō ad vsum.i.nō ad abusū.bū ei pñt hre ꝓprij.

k ¶ Oblationes.imo ꝓcipit eis oblationes dare.vt. xvj.q.j.statnim⁹.ſ.de ꝓse.di.j.omnis christianus.

Via tua.seorsum.ℊ monachus epūs fact⁹ nō pt l hre ꝓprij.sed si hereditas alij devoluit ad eu erit eccl'ie.vt.xvij.q.j.c.j.in fi. m ¶ Siqui vero.s. di.xxij. siqs vero.ꝛ.c.placuit.hoc hodie non tenet.ex de cle.plu. io.et c.j. n ¶ Ypocres.si sint clerici nunqd ℊ dormiunt cuz alijs.vt s.e.necessaria.ñ qz esset inhonestuz in oratorio. itē cantabūt cū clericis.qō videtur. qz nō aliter ꝓciperēt stipendia.ꝛ qō hic dr. speciale est i anglicis.nec eni sit habebit qs bñficiū ꝛ vxorē. extra de cle. cōiu. diuersis.ꝛ.c.io/hannes.

o ¶ Et sub ecclesiastica.ß ꝓz q si aliqs in mi noribus ordinibus cōstitut⁹ ducat vxorē.nō tñ pōt more laicoꝝ viuere.nec pt cōuenire cozā secu lari iudice nec ℞ berari sine sacri legio.vt.xx.q.iij cos.ꝛ.lxxxj.dist. dictuz. quod falsum est.vt extra de cleri.coniug. iohannes.

p ¶ Portioni/bus.i.dādis de/cimis. monachi eni ꝛ cōtrariuētes nō dant decimas.vt.j.xvj.q.j.decimas.

q ¶ Quod superest. videtur ergo q si aliqs ita paup est q ei non sufficiant sua. videť q nō teneať dare decimas.qz nullo ꝓcepto sibi aliqs tenetur subtrahere necessaria. vt.lxxxvj. dist. nō satis.in fine.

1.Timn.6

Nihil ꝑter deū debet curare qui in eius sortem eligit.

a Qui portio dei⁹ est nihil dz curare nisi deum ne alteri⁹ impediať necessitatis b munere.qō ei ad alia officia ꝓfertur:hoc religiōis cultui c atq̄ huic nr̄o officio decerpitur.hec ei xp̄a ē sacerdotij fuga abdicatio domesticoꝝ et qdā aliēatio charissimoꝝ:vt suis se abneget q̄ seruire dō elegerit. Jtē hiero.ad qndā suū leuitā de duob⁹ generib⁹ hoīm. Clericꝫ ꝛ deo devotis nec cās agere nec aliqd ꝓpri d Duo sunt um hre licet. genera christianoꝝ.est aūt vnū gen⁹ qō mācipatum dño officio ꝛ deditū ꝓtēplatiōi ꝛ oroni ab oi strepitu tēporaliū cessare queit.vt sunt clerici ꝛ dō devoti:vicz ꝙuersi.cleros ei grece latine sors. inde hmōi hoīes vocāť cleri ci.i.sorte electi. oēs ei de⁹ in suos elegit.hi nāq̄ sūt reges e .i.se ꝛ alios ī xp̄o tib⁹ regentes.ꝛ ita in deo regnū hñt.ꝛ hoc ōsignat corona ī capite. hāc coronā hñt ab īstitutiōe romāe eccīe ī signo regni qō ī christo expectať.rasio vero g capitiť ē tpaliū oīm depositio Illi enī victu ꝛ vestitu ꝓtēti h nullā inť se ꝓprietatez hñtes debēt hre oia cōia/Aliud xp̄o gen⁹ ē christianoꝝ.vt sūt laici.laos.n.grece ē ꝑpl's latie. his lz tpalia possidere:ß non i nisi ad vsū.nihil.n.miseri⁹ē: q̄ ꝓpť nūmū deū ꝓtenere.hiſ ꝓcessuz ēvxorē ducere:trā colere:inť virū ꝛ virū iudicare k cās agere:oblatōes sup altaria apponere:decias reddere ꝛ ita saluari poterūt:si victa tñ bñfaciēdo euitaverit. Jtē gre.augustino anglox epo. Clerici nihil ꝓpriū possideāt l Olia tua fraťnitas monasterij regul' erudita seorsū nō debet fieri a clericť suis:ī eccia āglox q̄ auctore dō nup ad fidē pducta ē:hāc dz īstituere ꝙuersatōez q̄ ī/itio fuit prīb⁹ nr̄is:ī qb⁹ nullus eox ex his q̄ possidebat ꝓpriū hēbat:ſz erant illis oīa m cōia. ¶ Sic̄ x̄o sť clerici eꝝ sacros ordies ꝓstituti q̄ se non n pñt ꝓtinere:soꝛtiri vxores debēt ꝛ stipēdia sua accipe exteri⁹.qz ꝛ ō eisdē prīb⁹ nouim⁹ scp̄tū:qꝫ diuidebāt .put cuiq̄ op⁹ erat.de eox q̄z stipendio cogitādū atq̄ ꝓuidēduz o ē:ꝛ ſb ecclesiastica regla sť tenēdi:vt bōis moīb⁹ viuāť:ꝛ canēdis psalmis inuigilēť:ꝛ ab oīb⁹ coꝛ ꝛ linguā illicitť:ꝛ corp⁹ dō auctore ꝓseruent. cōiter āt viuētib⁹ iā de faciēp dis portiōib⁹ vel exhibenda hospitalitatez adiplēda misericordia a nobis quid erit lo q quēdū:cū oīe qō supest necessitatibus:in causis pijs ac religiosis erogandu est dño magistro omnib⁹ dicente.qō supest date elemosynaz:ꝛ oia mūda sunt vobis. Jtē vbanus pa.oībus catholicis.

Clericis omnis cōmunia esse

r Cim⁹ vos nō debent. ignorare q̄ hactenus vita cōmūis inť oēs christia/quod non est verum.

Scimus.pollicitationem.nota q ex nuda pollicitatione quam quis facit deo potest conuenire. xxij. questi.v.c.iuramēti.sic ex nuda pollicitatiōe facta rei/publice.vt.ff.de pollici.l.j.

a ¶ Aut fidem. hic videt vrban⁹ soluere questionez augustini. vj. q. j. quero. in fi. dicit ñ quidã magis puniendũ esse illũ qui semp fuit infidelis. q̃ illuz q̃ q̃z fuit bon⁹. nã isti⁹ opa q̃z viua fuerunt. tñ hec

b Nolo. augustinus fe/ cerat tres cõsti/ turiões. p̃cia fuit q̃ clerici non possent hr̃e p̃o p̃cia. sz illa male Act. 4. fuabat. q̃ pluri/ mi erãt trãsgressores. nõ reuocauit eã. vt .c. cer/ te. tertio de/ sen/ su clericoz suoz confirmauit p̃mã constitutiõez vt in .b. c. ¶ Necessaria. xj. q. iij/ senti z. h ibi solutũ est.

c ¶ Aug. lxxx vj. di. frez. qõ lo/ q̃tur de illis qui Eccs. 5 añ renũciauerãt p̃pr̃iis. tñ volunt habere p̃o p̃cium.

d ¶ Dixerã. in scda institutiõe quã feceram.

e ¶ Nõ tollerẽ .i. nõ p̃cluderez eos fieri clicos.

f ¶ Claudos. q̃ adhuc tpali/ bus nõ renũcia/ uerat.

g ¶ Mortuos Rome. 12. 2. Corj. 8. .i. q̃ renũciauerũt p̃pr̃iis. tñ volũt hr̃e p̃pr̃ium

i Non dicat⁹ Prou. 20 ex ỏ accu/ ex pte. ex ne cle/ rici vel mona. ñ magnopere.

k ¶ Possidere nũq̃d paupi/ me moriẽti tenẽ/ tur subuenire si ne inia. ita nec obstat. j. q. j. nõ est putãda. q̃ in .b. casu q̃libet ei subueniret. res/ peni q̃ nob sup/ abũdãt paupes/ sunt. tñ. plyij. di. sicut hi/ si aũt ẽ in scholis de li/ centia agere p̃t et mutuare sic/ filiusfamiliaſ. vt C. ad macedo. l.

nos viguit et adhuc gr̃a dei viget: tñ marie inẽ eos q̃ ĩ sorte dñi sũt electi. i. clicos. sic ĩ actib⁹ ap̃lox legit. multitudinis ãt credẽtiũ erat cor vnũ tñ a. v. tñ nec q̃sq̃ eoz̃ q̃ possidebat aliq̃d suũ eẽ dicebat: ꝑ erãt illis oĩa cõia. tñ ifra. q̃cũq̃z vr̃m cõem vitã susceptã hz tñ vouit se nihil p̃ꝛiũ hr̃e. vi/ deat ne pollicitatiõez suã iritaz faciat: ꝑ hoc qõ dño est pollicit⁹ fidel⁹ custodiat: ne dãnatiõez ꝑ p̃miũ sibi acquirat. qm̃ meli⁹ ẽ nõ vouere: q̃z votũ put meli⁹ p̃t ñ p̃ficere. grauẽ⁹ eĩ puniũt q̃ votũ fece/ a rũt aut fidẽ p̃ceperũt tñ votũ nõ p̃fecerũt: aut ĩ malꝰ vitã finierũt: q̃ illi q̃ sine voto aut fide mortui sũt: tñ bõa ege/ rũt opa. ¶ tẽ aug. in p̃mõe ỏ de cõi vita clicoz. De eodẽ.

b Nolo vt aliq̃s de vob ĩ/ ueniat male viuẽdi oc/ casionẽ. p̃uidem⁹ eĩ bona vt ait ap̃ls nõ solũ cor̃ deo: sed etiã cor̃ oĩb⁹ hoĩb⁹. p̃t nos p̃scia nr̃a nob necessaria ẽ: p/ pter vos fama nr̃a nõ pollu/ it ꝑ pollere dz ĩ vob. due res sũt. p̃scia fama/ Cõscia ncca/ c ria ẽ tibi: fama p̃ꝛio tuo. qui p̃fidẽs cõscie negligit famã: crudel⁹ est. tñ ifra. nulli liceat in societate nr̃a hr̃e aliq̃d p/ p̃pr̃iũ. sed si forte aliq̃ hũt nulli licet. tñ q̃ habuerit: faciunt qõ nõ licz. tp⁹ pauca. enthecã hr̃e nõ licz. nõ ẽ ep̃ox fua d reanx tñ a se reuocare mendicant⁹ manũ. q̃tidie tã m⁹lti petũt tã multi gemunt tã multi inopes nos inꝑpellãt. vt plures tristes⁹ relinq̃m⁹. q̃ qõ dare oĩb⁹ possum⁹. nõ habeam⁹ ꝙ enthecã. tñ ifra. ¶ Qui habuerit vbũ vl̃ hr̃e voluerit tñ m ỏ p̃pr̃io viuere tñ p̃cepta ista facere: pax ẽ vt dicã ñ mecuz

e mãebit: ꝑ nec cl̃ic⁹ erit. dixerã ei tñ scio me dixisse: vt si nolẽt susc̃ipe socialẽ vitã mecũ. f ill̃ nõ tollerẽ cl̃icatũ: ꝑ seorsũ manerẽt: seorsũ viuerẽt. Ma/ g lui enĩ hr̃e cecos vl̃ claudos h q̃ plãgere mortuos. q̃. n. hypocrita ẽ: mortu⁹ ẽ. quõ ꝙ q̃/ cũq̃z voluisset ex̃ manere⁹ de suo viuere. ñ tollerẽ cl̃icatũ ei ita mõ q̃z placuit eis ỏo p̃pr̃io hec social vita. q̃sq̃s cum hypocrisi vixerit: q̃sq̃s iuẽt⁹ fuerit hñs p̃ꝛiũ: ñ illi p̃mitto: vt ide faciat testimꝰ: ꝑ delebo eũ de tabula cl̃icoz. ¶ tez q̃ non vult me. cũ manere tñ in cõi viuere. hẽat libtatẽ: sz videat vtr̃ hr̃e possit felicitat⁹ hereditatẽ. ¶ dẽ. Mõ licz hr̃e p̃pr̃iũ bis q̃ suis renũciãt: et cõiter viuere spõdẽt.

i Non dicat⁹ vos aliq̃d hr̃e p̃pr̃ium: sz sint vob omĩa cõia. tñ ifra. q̃cũq̃z ãt intãtũ p/ gressus fuerit malũ: vt occulte l̃as ab aliq̃ vl̃ q̃libz munus accipiat. si hoc vltro p̃sitẽt: parcat⁹ illi tñ oret p̃ eo. si aũt depẽdẽt atq̃z cõuincit: ꝑm arbitriũ p̃bi vel p̃positi grauẽ⁹ emẽdet. tñ ifra. ¶ Cuz b vite nr̃e ꝙgregatõis frẽs ñ solũ facultatib⁹ sz volũtatib⁹ p̃pr̃iis ĩ ipa ordis susceptione renũciauerit: tñ sep̃ p̃o/ missaz obediẽtiã penit⁹ alio/ rũ ptãti tñ ip̃erijs in christo et p̃ christo subdiderit: certũ ẽ k eos nihil hr̃e possidere. dare. l vl̃ accipe sine supior⁹ lnia debere. q̃ si p̃iqu⁹ vel amic⁹ vl̃ q̃libet fratx cuiq̃ aliq̃d offerre voluerit. p̃mo q̃dẽ p̃oi insinuet. tñ sic susc̃ipiatur si ipe mãdauerit. de q̃ tñ nihil fiat aliud nisi qõ p̃oi placuerit.

m Xem/ plũ dñi accipite cõuersantis in terra. q̃re habuit lo

vlti. ff. de iudic. si longius. ꝯ. filiusfami. arg. ex̃ de offi. iudi. de le. p̃terea. ff. de iurisdi. om. iudi. l. ij. Sz hunq̃d vest⁹ est sua quã hz. vel nũq̃d hz possidere res tpales vel vestẽ. nõ videt. q̃ vest⁹ q̃ semp vtitur fu⁹ de peculio domini est. ff. de peculijs. id est vestimentum. sed seruus non possidet ea que sũt ĩ peculio. vt. ff. de acqui. pos. q̃ seruus. itez. qui ab alio possidet ipe nihil possidz vt. ff. de adul. sic eueniet sz dicas q̃ ex p̃missiõe p̃ lari sui p̃t possiderevt ex̃ ỏ sta/ mona. c. mona/ chi. tñ nõ q̃ mo/ nach⁹ rõe z̃cus nec agere p̃t nec gueniri. sic ille q̃ cessit bonis. vt. ff. de arbi. itẽ si vn⁹. in p̃in. sz nõ. xj. q. j. de p/ sona. itẽ cũ monach⁹ dicat fu⁹ vt. lviij. di. mul/ tos. ꝑ ñ hz libex arbitriũ. vt. xxx ij. q. iij. c. vnico. nec ei velle viõz q̃ ex necessitate obtẽperat. ff. de re. iu. l. velle. itẽ agere nõ p̃t de iniuria sibi illata. sed tamẽ ei⁹ p̃latus p̃t agere nisi p̃latus absit. nec reliq̃rit p̃curatorẽ ad instar filiisfa. tñ. ff. de iniurijs. sed si vn⁹. ꝯ. ait p̃retor.

l ¶ Sine superioris. extra de offi. ordi. quãto. habet tamẽ ius eligẽdi tñ ius accusandi suum p̃latum siue abbatem. tñ illud potest facere sine licentia abbatis. quia hoc a iure eis conceditur. extra de accusa. ex parte.

m Xemplum. adhuc ostẽdit q̃ eccl̃ia possit habere p̃o/ p̃rium. Jos. 7.

a ¶ Fures. oc/cultos peccato/res. simile. xxiij. q. iiij. tu bonus. extra de tempo. ordi. c. vlti.

b Xpedit. sed cões. queri tur q̄s sit domi/nus rex ecclesia sticarū. nūquid pauper dicitur esse dñi. ar. q̄ sic xvj. q. j. q̄m q̄c/quid. poterit dici q̄ ecclesia sit domina. vt. xvj. q. iij. inter memo/rabilia. sic hereditas est dña. vt. ff. ō acq. re. do. hereditas. alij dicunt q̄ ipe deus vt. j. e. que. ij. qui christ. t. c. q̄ ab/stulit. vel dic dominiū esse apud clericos. sic dominiuz rex vni/uersitatis apud ciues. insti. ō re. di. §. vniuersitatis. dicunt etiaz pauper dñi. q̄ inde sustentant c ¶ Cum prepositus. t cōfirmatus. nam añ nō potest admini/strare nisi remotus sit. vt. ex. de elec. q̄ sicut. t. c. nihil.

d ¶ Si scirēt. sile. vij. q. j. omnis qui. arg. bonum p illis q̄ suis renunciauerunt. q̄ semp p/sumitur illos in statu causaz t li rem fouere. t est bonū simile. extra de no. ope. nunc. c. ij.

c Q Voniam velina. nota plurium ecclesiarum visitatio nem vni cōmitti. t est ar. q̄ ratione p̄pinquitatis aliq̄d sta/tuitur cērā ius sic extra de po/stu. ad hoc. t. lx/iij. di. cū longe.

f ¶ Constituite. culos cui angeli ministrabāt nisi q̄ eccl'ia ipi⁹ loculos habitura erat. q̄re furē admisit a nisi vt ei⁹ eccl'ia fures cū patiē tolleret. ¶ tez ꝓsper. Ecclesiaz ꝓpositi rerū dispēsatores efficiunt earū.

b Xpedit facultates ecclesie possideri t ꝓprias pfectiōis amore cōtēni. nō ei p/prie sunt sz cões eccie facultates. et iō q̄s oīb⁹ q̄ habuit dimissis aut vēdit⁹ fit rei sue ꝓtēptor: cū ꝓpositꝰ factꝰ fuerit eccie. oīm q̄ bz eccl'ia efficiē dispēsator. deniq̄ sanctꝰ paulinꝰ: vt ipi meli⁹ nostis. ingētia p̄dia q̄ fuerūt suaven dita paupib⁹ erogauit. sz cū factꝰ esset eps nō ꝓtēpsit ecclesie facultates: sed fidelissime dispensauit. q̄ facto satis oñdit t ꝓprio debere ꝓpfectionē ꝓtēni: t sine ipedimēto pfectiōis posse eccie facultates q̄ sūt pfecto cões possidere. q̄d sctūs hilariꝰ. nonne ipe oīa sua aut parētib⁹ reliq̄t: aut vēdita paupibus erogauit. is tñ cū merito sue pfectōis fierz eccie arelateñ. epūs q̄ illa tūc hēbat eccia. nō solū possidebat: sz etiā acceptꝰ fidelīū nūerosis hereditatib⁹ āpliauit. itaq̄ hoies tā secularīū q̄z dinaz lraz sine ambiguitate doctissimi. si scirēt res eccl'ie debere ꝓtēni: nūq̄z eas debuerāt suscipe q̄ oīa relīq̄rāt. ¶ tē greg. felici epo decapolitano. Diaconi vel qlibet religiose psone regulare

d Vitā ducere coganf. Voniā velina vixentina blādina eccie tibi i vicio e sūt ꝓstitute: ꝓterea fraternitati tue eaz solenit opa visitatiōis iniūgim⁹. illud oīb⁹ cōmonētes: vt vbicūq̄z pfataz eccl'iaz siue diocesīū vl' doya coni vel religiose psone inuente fuerīt: districte ac canonice viuāt. ¶ tē melchiade⁹ pa.

g Quare ī primitiua eccl'ia p/Uturā dia vēdebāt. eccl'iaz apl'ī gētib⁹ p/uidebāt. idcirco p̄dia ī iudea mīme sūt adepti: sz p̄cia tñ: mō ad fouēdos egētes. at xo cū inf turbīes t adūsa mōi succresceret eccl'ia ad b vsq̄z puenit: vt nō solū gētes sz ēt romani p̄incipes q̄ totiꝰ oīb⁹ monarchiā tenebāt ad fidē christi t baptismi sacra cōcurrerēt. e q̄b⁹ vir religiosissimꝰ cōstātinꝰ ꝓim⁹ fidē xpi tatꝰ patēter adeptꝰ dedit lnīaz p vniū suz ozbez suo degētib⁹ impio nō soluz fieri christiānos: sz ēt fabricādi eccl'ias: t p̄dia constituit tribuēda. deniq̄z idez p̄fatꝰ p̄nceps donaria īmēsa

h cōtulit: t fabricā tēpli p̄me sedis bti petri ī stituit adeo. vt sedē ipialē reliq̄ret: t bto petro successoribusq̄z suis ꝓpriā cōcederet. Idem xo p̄si

k dēs sctē synodo: q̄ apud nicenā cōgregata ē: cū q̄relā q̄rūdā clericoz cōspiceret coram se deferēdā: ait. vos a nemīe diiudicari potestꝰ. q̄z soli⁹ dei iudicio refuamini. dij etēi vocati estꝰ: ridcirco nō potestis ab hoibus iudicari. t ab illo eteī tpe t deīceps viri religiosi nō solū possessiones t p̄dia q̄ possidebāt: sz ēt semetipos

l dño cōsecrarūt edificātes basilicas in suis fundis ī honoze sctoz martyruz p ciuitates ac mōasteria īnūera: in q̄bus cet⁹ dño fuiētiū cōueniret. ¶ tē v: banus papa.

Quare p̄dia fidelium hodie ab ecclesia non alienentur.

m Vdēte sāt sūmi sacerdotes t alij atq̄ leuite. t relīq̄ fideles pl⁹ vtilitatꝰ posse ꝓferre. si hereditates t agros q̄s vendebāt eccl'ijs q̄b⁹ p̄si debāt epi traderent: eo q̄ ex sūptib⁹ eoz tā p̄ntib⁹ q̄z futuris tpib⁹ plura t elegantiora possent mīstrare fidelib⁹ cōnē vitā deducētib⁹ q̄. ex p̄cio ipoz ceperēt p̄dia t agros q̄s vēdere solebāt. m̄ficib⁹ eccl'esijs tradere: t ex sūptib⁹ eaz viuere. ipe xo res i ditiōe singulaz parochiaz epoz q̄ lo/uū. q. j. constitutum. ō. lxj. dist. obitum.

g ¶ Melchiades. falsus est titulus. q̄ melchiades fuit ꝓximus ante silue/strum. t ei⁹ tempore est cōstantinus conuersus. xcvj. di. in palea constantinus.

h Utura. romani. q̄ imperatoz est dñs totius mūdi. ō. vij. q. j. in apīb⁹ i ¶ Prime. vide. q̄ ecclia petri sit ꝓz eccl'ia beati io. apl'i laterañ. x. q. j. sanctoz. sz expōe p̄me petri. i. apostoli. vel p̄time. id ē apostolice.

k ¶ Cōcederet q̄ imperiū est apud eccl'iam romanaz. vt. xcvj. dist. in illa palea constantinus.

l ¶ Synodo. nā añ eū nō fuerunt generales synodi ꝓgregate. vt. xv. di. c. j. Exo. 22. Ps. 81.

m ¶ Basilicas de conse. distin. j. nemo.

n Vdentes. matricib⁹. videtur ergo q̄ tñ matrices eccl'esie olim habuerūt p̄dia t possessiones. vñ videt q̄ illa solennitas q̄ in alienatiōe rex eccie fuari ꝓcipit. x. q. ij. casellas. alias b ius tñ de matoribꝰ eccl'ijs intelligat. cū ei olim eccl'ie erāt tenues maioz erat ingressitio ad/hibenda in alienatione. sed cuz hodie augmēta re sunt possessiones eccie. sufficit eni ꝓsensus capituli ad alienati/onē faciēdaz. vt j. q. ij. sine.

a ¶ Apostolor. epi tenent locū apl'or. vt hic. s. q ad dignitatē. monachi q ad renūciationē ppriorū. et cōem vitā. xvj. q. j. ex auctē. oēs sacerdotes q ad sacrorū dispensationē. xj. q. iij. absit. xxj. di. in nouo. lxxvij. di. q. rū vices. b ¶ Ab epo. extra de pben. c. episcopus.

c H Abebat. in digentib⁹. ar. ō clemosynis fieri clemosynas xvj. q. j. decime tributa.

d ¶ Cogitādū. s. j. q. vj. quemē ritb⁹. ꝫ. vbi dr q de futuris ingrā mus. et futur⁹ casib⁹ debem⁹ occurrere. vt. xxiij. di. in noie. solutio. cautela non phibēt sed solli citudo nimia. xl. vij. di. c. oēs h⁹. et. c. sicut hi.

e Ærte discedere i. non assumere ppositū renūciando vt ibi. cadant a latere tu.

f ¶ Tollerē. i. ñ admitterem.

g Ecce. arg. Matth. 10 Joh. 13. aliquē venire contra factū suum. xxvij. q. ij. gonsaldus. xxv. q. ir. q ds. xxv. q. iij. in malis. et. c. inuasit. lv. di. penitentes. ff. de his qb⁹ vt indi. ruto rē. ꝫ. xxxij. q. v. horrēdus. ar. ꝫ. vij. q. j. ¶ articulo sum. viij. q. ij. di/ lectissimi. xvij. q iij. sunt q opes. C. de transac. si ex cā. C. ō capti. et postli. re. nec nos. C. ō remiss. pig. debitū. ff. ō acq. here. q sup/ stitis. ff. ō adop. post mortē. ꝫ. ff. de ser. rustī. p. p fundū. xo. qliber pōt venire ꝫ factū suū vbi ē ex pssum i iurc. alias non.

h ¶ Baluz. i. occasio mali. q⁹ rei familiaris cura sine pcō vix pōt exerceri. xxv. dis. ¶ lis⁹ vel intelligē. ppte. peius ei est p hypocrisim pccare q⁹ manifeste. vt ex de here. cū ex iniūcto. ff. de ri/

a cū tenēt apl'or erāt et sē vsq; adhuc: et futur⁹ sp dñt eē tpi/ bus. e. q⁹ epi et fideles dispē/ satores eor oīb⁹ cōi vita de/ gere volētib⁹ mīstrare cūcta necessaria dñt. put meli⁹ po/ terint: vt nēo in eis egens in ueniat. ipe. n. res fidelīū ob latiões apellāt: q a fidelib⁹ dño offerūt. mēoratis q augmētatiōib⁹ intātū eccīe in q b⁹ epi pstidēt dño āminiculā/ te creuerūt: et in tāt⁹ maxima ps eaꝝ abundat reb⁹: vt nullus sit i eis cōem vitaz gerēs b indigēs: sz oīa necessaria ab epo suisq; mīstr⁹ pcipiat. tō si aliquis extitit modernis aut futur⁹ tpibus: q hec auellere nitat: tā dicta dānatiōe feriatur. ¶ tē aug⁹. De eodem.

H Abebat dñs loculos a fidelib⁹ oblata ꝓ suās et suoꝝ necessitatib⁹ et alijs i/ digētib⁹ tribuebat. tūc pmū ecclīastice pecūie forma ē in/ stituta: vt itelligerem⁹ qō p/ c cepit nō esse cogitādū de cra stino nō ad hoc fuisse p̄ceptū vt nihil pecūie fuer⁹ a scis: sz ne deo ꝓpē ista fuiat: et ꝓpē in opie timorē iusticia deseraī. H is oīb⁹ auctib⁹ claret: q clerici nllo m⁹ licz hre q̄d ppriū. qō si hūerit: nō clerici erūt. nō tū clericat⁹ eis tollē dus ¶ ñ aug. ait in eodez ſmone. Clericat⁹ non tollat eis: q volūt hre aliq̄d ppriū.

Ærte ego sū q statuerā nullū ordiare clericū: nisi q mecū vellet māere: aut si vellet a ꝓposito discedere: f recte illi tollerē clericatū. ecce in ospectu dei et vro muto ps illū. q volūt hre aliq̄d ꝓpriū: q̄b⁹ nō sufficit de⁹ et ecclesia ei⁹: maneāt vbi volūt et vbi pñt. nō eis aufero clericatū. nolo hre hypocritas. ma/ g lū ei eē q̄s nesciat: malū ē cadere a ꝓposito: ꝫ pei⁹ē simulare ꝓpositū. et p⁹ pauca. si ñ ser/ k uat sctitatē: fort⁹ dimidi⁹ eccidit. si xo int⁹ hūerit simulari onē: tot⁹ cecidit. nolo vt habeat nccitatē simulandi. scio q⁹ homines amāt clericatū. nemini eū tollo. nolēti mecū cōi ter viuere. ¶ cōtra sē alie au ctoritates: q̄b⁹ cōcedit ꝓpria hre. ñ solū alijs ꝫ et epis. ¶ ſ in pci. agathēſi legit. De re b⁹ ꝓprijs vel acqſitꝫ epi here/ dib⁹ suis derelinquāt.

Æpiscopi ō reb⁹ ꝓprijs vl m acqſitꝫ vl q̄cūq; de ꝓprio hūt: heredib⁹ suis ꝫ vel voluerit dere l linqnt. q̄cūq; xo ō ꝓpriōe sue eccīe fuerit sine de agris sine o de fructib⁹ sine ō oblatōib⁹: oīa i iure eccīe fuare cōsuim⁹ ¶ ex pci. mar. pa. De eodē

p q M Anifesta ät dñt esse q ad eccīas ptinēt: his q circa eos sē pbūis et dyaconis: vt si eos ꝛtigerit inopinat⁹ transit⁹: res eccīe nullo mō possint minui et pire. neq; res ꝓprie epi ī portūitatē patiant ꝓ reb⁹ eccīe: vt nec ecclesia dānū incurrat: nec eps ī suis reb⁹ ꝓ reb⁹ eccīe pscribat. ¶ de statutū est in canonib⁹ apl'or vbi legit. De eo.

S Int mānifeste res ꝓprie epi: si tū hūt res ꝓpas: s et mānifeste dūice: vt ptātē habeat ō ꝓprijs reb⁹ eps moriens sic voluerit: et q̄b⁹ voluerit derelinqre: nel⁹ occasiōe t eccīastica⁊ rex ea q epi eē ꝓ

pti⁹ et vendicet. ¶ Ita ꝓ ecclīa. xxij. q. ij. ecclīa. et. c. ij. de his q̄ fiūt a maiori. li. vj. ¶ Ita ꝓ epo. xxij. q. iij. absit

enī dicit. q̄ tu/tor q̄ nihil ante habebat. postea p̄ industriā suaz mitra potuit fuisse lucrar⁹. vnde pupill⁹ cogit p̄ bare illas suas esse/Tu dicas q̄ si eps vel ali⁹ p̄ latus p̄mittit vtit reby suis et eccle. cū non sit facta distinctio. cogent heredes epi p̄bare illas res nō esse eccle sie. sicut vtor cogitur p̄bare res aliās nō eē ma/riti. q̄ p̄miscue vtit rebus mari ti vt suis. vel aliter distinguas. si certū est q̄ epi scopus añ epa/tū habuit p̄prīū tunc in cūbit ec/clesie onus p̄/bandi res acq̄si/tas esse tm̄ ō re bus ecclesie. ar. j q. iiij. c. j. ⁊. ij. vt dic q̄ si p⁹ mor/tē epi eccl̄ia iue nit in possessiōe rer. tūc heredi/bus incūbit p̄/batio. sed si here des sunt in pos/sessione. tunc ec/clesia probabit. vt j̄ c. q. v. c. j. in fine.

1. Timo. 6

a ¶ Aut filios ꝫ. xxviij. dist. de ſpraciſane. ⁊tra sed ꝫ p̄mittebat tempore apl̄oz. quorū cano iste est. b ¶ Aut seruos. ꝫs potest facere heredes ⁊ liberos.

c ¶ In causis. id est litigare co gantur.

d ¶ X his indi ger. quia ō rebus ecclesie ñ debz quis pasci. si haber p̄prīa vt. j. q. ij. clicos. ⁊. c. pastor.

e ¶ Piscopus hoc. c. hēs x. q. ij. episcop⁹. banē: interdicanē. fortassis a enī aut vxorē habet aut fili/b os aut p̄pinqs aut seruos. et iustū est hec apud deū ⁊ ho/mines: vt nec ecclesia patiat detrimentū ignorātia rerum pontificū nec eps vel eius p̄/pinqui sub obtētu eccl̄ie p̄/c scribanē: ⁊ in cāis incidāt q̄ ad eū p̄tinēt. mortisq̄ ei⁹ iu/rijs infamenē. ¶ Itē in eisdem canonib⁹. Ex reb⁹ eccleſie eps si indiget: sibi ⁊ suis ne/

d EX his cessaria sumat. aūt q̄b⁹ eps indiget: si tū indiget in suas necessita/tes ⁊ pegrinoz fratrū vsus: ⁊ ipe p̄ciat vt nihil ei oīno possit deesse. lex. n. oī p̄cipit: vt q̄ altario defuīūt: pascāt de ipo. ¶ Itē ex pci. anthioce/no. c. xxxv. Res ecclesiasti/cas episcopus dispenset.

e EPiscopus ecclesiastica rū rex hz p̄tātez ad di/spensandū erga omēs q̄ indi gent cū sūma reuerētia et ti/more dei. participet aūt ⁊ ipe q̄b⁹ indiget. si tū indiget tam suis q̄ in fratz q̄ ab eo recipi f unt necessarijs vsib⁹ p̄futu/ris. ita vt nulla q̄libet occasi one fraudenē iuxta sctīs apo stolū sic dicētē: hūtes victū ⁊ vestitū: his ot̄ēti simus. q̄ si cō tent⁹ his mūe fuerit: cōuer/tat aūt res eccl̄ie i suos dome sticos vsus ⁊ ei⁹ cōmoda vel g agroz fruct⁹ nō cū plō: ozum h dyaconoz q̄z ꝫscia p̄tractet: ſz hoz p̄tātez domesticis aut i p̄pinqs aut frīb⁹ filijsq̄ suis cōmittat: vt p hmōi psonas occulte res ledanē ecclesie sy nodo. p̄uincie penas iste per soluat. ¶ Si aūt ⁊ alīē accusa tur eps: aut plbri q̄ cū ipo sē. q̄ ea q̄ p̄tinēt ad ecclesiā vel ex agris vel ex alia q̄libet ec clesiastica facultate sibimet vsurpēt. ita vt ex hoc pauper affligāt. crimiatioib⁹ vero ⁊ blasphemijs tā hmo p̄dicati/onis q̄ hi q̄ dispēsant taliter exponanē. ⁊ hoc oportet cor/rigi: sctā synodo id q̄ cōde/cet cōprobāte. ¶ Itē in canoni bus apl̄oz. Res ecclesie sūt in episcopi potestate.

k PRecipim⁹ vt i potestate sua res ecclesie episcop⁹ habeat. si enim anīe hominū p̄cioſiores ille credite sunt. l multo magis oportet eum cu ram de pecunijs agere. ita vt potestate eius indigentibus m omnia dispensentur per pre/sbyteros ⁊ dyaconos: ⁊ cum timore et omni sollicitudine ministrentur ex his aūt q̄i bus indiget. et cetera vt su/n p̄a. ¶ Cum ergo in concilio agathensi: ⁊ martini pape ⁊ canonibus apostolorum di/catur: sint manifeste res p̄o/prie episcopi: cum in eisdem canonibus et in concilio an/thioceno p̄cipiatur. vt epi/scop⁹ participet res ecclesie: si tamen indiget. nonne patēt er ostenditur: q̄ episcopus habeat libere p̄pria. dicen/do enim si indiget rebus ec/clesie: notat eum habere p̄o/p̄ria: forte suis necessitatib⁹ o non sufficiunt. quomodo er/go clericus si p̄oprium habe re voluerit: clericus nō erit. ⁊ episcopus habens p̄pria nō solū nō desinit esse episcop⁹: verum etiā cunctas ecclesia/sticas facultates in sua iube/p tur habere ptāte. ¶ Sed no/tandū est epos orientales vxo res habere ⁊ filios. quos dam autez ex nostris partib⁹ cum in laicatu siue in minoribus ordinib⁹ ꝫstituti habeāt vxo res ⁊ filios: siue morte vxoꝛ inpu eniēte siue p̄tinētia pari voto ſuata ad sacros ordies accedere. his oīb⁹ p̄cedit ha bere p̄pria ad suos et suozum vsus. q̄ aūt ab infantia sacre militie traditi sunt: nullo mō eis p̄mittit hre p̄pria: quia nulla ē eis excusatio p̄prieta tis: nisi forte retinendo sua a ſuptib⁹ eccl̄e abstineāt. q̄ fte ri posse prosper testat dicēs.

f ¶ Dsid. hic ostenditē. qua ne cessitate clerici debent esse p̄ten ti. s. vt habeant victuz ⁊ vestitū. et ita referē hic necessitas ad na ture necessitatē. ⁊ est ar. ptra il/los qui dicūt se p̄opter necessi/tatē habere plu res ecclesias.

g ¶ Fructus. ꝫ res mobiles no potest dare sine conſcientia cleri sui. extra de do/na. c. ij.

h ¶ Cōſcīētia. j. c. q. ij. sine. et c. alienationes.

i ¶ Propinqs supra. lxxxix. di/stin. decenter.

k PRecipim⁹ p̄cioſiores lic⁹. xvj. questi. ij. c. j.

l ¶ Multo ma gis. simile ē q̄ō o idit iur. ex quo mulier credit se viro suo ō corpe dignū est vt cre dat ei de dote re stituēda. vñ nō tenetur vir dare fideiussorē ō do te restituēda. ni si vir laberet in facultatibus. vt extra ō dona. inter virū ⁊ vxorē per vestras. et C. ne fideiuſ. po/den. l. j.

m ¶ Presbyte ros. s. lxxxix. di. c. volumus.

n ¶ Cū er go. i conci. conclu dit q̄ clerici possūt habere p̄pria.

o ¶ Quo mō. ergo. modo que rit de contrarie tate illorum. c. ē e. nolo. ⁊ supra e. ex pedit.

p ¶ Sed notā duz est. male sol uitur. sed dic vt dixi supra. e. in principio questi onis.

non sufficiunt. quomodo ergo clericus si proprium habere voluerit: clericus nō erit. ⁊ episcopus habens p̄pria nō solū nō desinit esse episcop⁹: verum etiā cunctas ecclesiasticas facultates in sua iube/p tur habere ptāte. ¶ Sed notandū est epos orientales vxores habere ⁊ filios. quosdam autez ex nostris partib⁹ cum in laicatu siue in minoribus ordinib⁹ ꝫstituti habeāt vxores ⁊ filios: siue morte vxoꝛ inpu eniēte siue p̄tinētia pari voto ſuata ad sacros ordies accedere. his oīb⁹ p̄cedit habere p̄pria ad suos et suozum vsus. q̄ aūt ab infantia sacre militie traditi sunt: nullo mō eis p̄mittit hre p̄pria: quia nulla ē eis excusatio p̄prietatis: nisi forte retinendo sua a ſuptib⁹ eccl̄e abstineāt. q̄ fteri posse prosper testat dicēs.

f ¶ Dsid. hic ostenditē. qua necessitate clerici debent esse p̄tenti. s. vt habeant victuz ⁊ vestitū. et ita referē hic necessitas ad naturē necessitatē. ⁊ est ar. ptra illos qui dicūt se p̄opter necessitatē habere plures ecclesias.

g ¶ Fructus. ꝫ res mobiles no potest dare sine conſcientia cleri sui. extra de dona. c. ij.

h ¶ Cōſcīētia. j. c. q. ij. sine. et c. alienationes.

i ¶ Propinqs supra. lxxxix. distin. decenter.

k PRecipim⁹ p̄cioſiores lic⁹. xvj. questi. ij. c. j.

l ¶ Multo magis. simile ē q̄ō o idit iur. ex quo mulier credit se viro suo ō corpe dignū est vt credat ei de dotē restituēda. vñ nō tenetur vir dare fideiussorē ō dote restituēda. ni si vir laberet in facultatibus. vt extra ō dona. inter virū ⁊ vxorē per vestras. et C. ne fideiuſ. po/den. l. j.

m ¶ Presbyteros. s. lxxxix. di. c. volumus.

n ¶ Cū ergo. i concl. conclu dit q̄ clerici possūt habere p̄pria.

o ¶ Quo mō. ergo. modo querit de contrarietate illorum. c. ē e. nolo. ⁊ supra e. expedit.

p ¶ Sed notā duz est. male solutur. sed dic vt dixi supra. e. in principio questionis.

a TAli aũt.infirmi.ſ.animo. b Diſpenſatori.ſcz ſuo.vl diſpẽſatori.i.eẽo c Nihil hñtib.i.pauperib.xvj.q.j.c.ſi. d Sine pctõ.hic pt̃z q ſi clerico ſufficiãt ppria.non habebit eccliaſtica. vt.xvj.q.j. quoniam quicquid .j.q.ij.clericos. t.c.paſtor. t.j.e. ſi priuatum. x. q.iij. cauenduz. ſed cõtra nemo ſuis ſtipẽdijs cogit militare. ex/tra de ſimo.cum ſit romana. et q altario deſeruit t̃. vt.ſ.c.ex hiſ Solu. hoc.c.de conci. loquitur. vel de oblationibus q̃ illis nõ ſt̃ cõmunicãde. vel pñt hñe bona ecclesiaſtica nõ vt ſibi reſeruent. ſz vt diſtribuant pauperib. xvj. q.j.c.finali.

e Res eccle/ſie. proprie ſi ergo de rebus eccleſie emiſti e/quuz vel aliud. illud nõ eſt tuũ. ſed dicas q illõ ſolũ clericoz eſt qõ ꝓbabili rõne cõſumunt. vt ſ. c. expedit. t.j.e. ſi priuatũ. t.j.q. ij. ſi ſine excepti/one. quicqd enĩ habes ſup illud qõ ſufficit tibi illud violenter detines. vt.ſ.diſt. xlvij. ſicut.

f Nulli enoz/miter. ar. q ẽpus de iure vni⁹ eccliẽ ꝑt̃ detrahere t alij cõferre dummodo alij eccleſie gratia dãna nõ infligat. vt.j.e.q.ij bone. quid iuris ſit dicemus ibi. t. xvij.q.iij ·§· quod autem.

g Si ergo. hoc meuz eſt. falſum dicit. nã res que cõmunis eſt aliquibus omnium illoz̃ eſt. vt .ff. de ritu nuptia. illud. vnde hoc verbum ſuum ambiguum eſt pro toto pro parte. t qui iurat ſuum non eſſe iurabit eriã ſibi cõmunẽ non eſſe. ff. de verb ſig. pu

De bis q̃ tam infirmi ſũt: vt ſuis reb⁹ renũciare non poſſint.

a TAli aũt q̃ tam infirmi ſunt vt poſſeſſioni/bus ſuis renũciare non poſ/
b ſint: ſi ea q̃ accepturi erãt di/
c ſpenſatori relinquunt nihil
d habentib⁹ ꝓ ferẽda. ſine pctõ poſſident ſua: q: t ipi quod/ãmodo ſua relinquũt. qñ p/prijs cõtenti reb⁹. nihil eoz̃ q̃ labori vel ordini ſuo debe/ri arbitrant: accipiũt. Oere/bus vero eccliẽ q̃rit̃ an licet eas p p̃bendas diuidi: vt annuos quiſq; redditus ſibi ſpecialit̃ vendicet. hoc ñ poſſe fieri argumẽto t auctorita/te ꝓbat̃. Clerici ſucceſſores eoz̃ ſunt de q̃bus dicit̃. mul/titudinis enĩ credentiũ erat cor vnũ t aia vna. neceſſe ẽ ergo vt eoz̃ ſequant̃ vitaz: quoz̃ in eccliã gradũ admi/niſtrant. non ergo aliq̃d ſibi ꝓpriũ vendicabũt: ſed erunt eis omĩa cõmunia. Item vr/banus papa ait. Res eccliẽ q̃ſi cõmunes epi diſpenſet

e Res eccleſie nõ q̃ſi pro/ꝓrie. ſed vt cõmunes et dño oblate: cũ ſũmo timore nõ in alios q̃ in p̃fatos vſus ſunt fideliter diſpenſande.

Itẽ ex ſynodo habita rome ab eugenio papa. Mõ liceat epo res eccleſiarũ in ꝓprios vſus conũertere.

f Nulli epiſcoporum lice/at res mobiles aut im/mobiles de ſubiectis plebi/bus alijſq; pijs locis in pro/prio vſu habere: ne maiores enormiter locupletent̃ et mi/nores tali facto pauperes inue/niantur. cõtra agens canoni

pillus ·§· vlti. t cum quis legat ſeruos ſuos tam illi q̃ ex toto ſui ſunt q̃ qui p parte intelliguñ legati. vt. ff. de le. iij. ſicꝫ ſeruos. ſi aũt eſt aliq̃d vniuerſitatis vel ci/uitatis. illud nõ eſt cuiuſlibet. j.c.q.ij. q̃ manumittitur

h Expendat. mirum eſt quare gratianus non in/ducit. c. q poſ/ſeſſiones eccle/ſie poſſunt diui/di que longe me/lius faciunt ad ꝓpoſitũ. vt.j.q. ij. dſcꝫ. t.c. ſepe/ſit. x.q.ij. caſel/las. et. xvj. q.j. poſſeſſiões. t.q. iij. clerici. arg. j. j.q.ij. vobis. x. q.iij. vnio. t.ſ. c.q: tua. t.c. ne/ceſſaria.

ca auctoritate coartatus ex/iſtat. Si ergo res eccleſie nõ quaſi ꝓprie ẽ quaſi cões habẽde ſũt: cũ de cõi nullus dicat ẽ meũ ẽ. nec de reb⁹ eccl'e hec eſt mea. poteſt aliquis dicere: ne videatur nõ imitari charitatẽ illoz̃. in qua nulli aliquid erat ꝓpriũm: ſed erant illis omnia cõmunia.

His ita reſpondetur. ſicut p fectione charitatis manente ſm diſcretionem eccleſiarum diſtributio fit eccleſiaſticarũ facultatum: dum alij poſſeſſiones huius eccleſie ad diſpẽſandum cõmittuntur. ex quibus licet res eccleſie omnib⁹ debeant eſſe cõmunes primũ tamen ſibi et ſue eccleſie deſeruientib⁹ neceſſaria ſubmiſtret. t reliqua que ſuperſunt fideliuz vſibus miniſtraturus. Ita t prebende ecclesiarũ eadem charitate manente pie t religioſe poſſunt diſtribui: nec tunc rebus eccleſie vt ꝓprijs ſed vt cõmũibus vtilitatib⁹ deſeruitu/rus vt ex his que ſibi aſſignata ſunt: primum ſibi neceſſaria percipiat. ſiqua vero ſuis neceſſitatibus ſupſunt: i cõ/munes vſus eccleſie expendat. Unde Auguſtinus ad bonifacium.

De eodem.

i Si priuatum poſſidem⁹ quod ñobis ſufficiat. non illa noſtra ſunt: quoruz
m procurationem quodammodo gerimus. non ꝓprietatẽ nobis vſurpatione damnabili vindicemus. Oſtenſuz eſt quõ liceat clericꝫ hr̃e ꝓpriũ t quõ nõ. Itez quõ res eccie p p̃bendas diuidi poſſunt.

i Si priuatũ. vel põt ĩtelligi ſi. i. ẽ⁹ ſ. b
k Priuatuz id ẽ ſepatim aliq̃d poſſidendo. nõ tñ illud ẽ noſtrũ quoz̃ pcu rationẽ. i. qz tñ illius pcuratio eſt nobis cõmiſſa. vel dic priuatum id eſt ꝓprium. b

l Non illa nr̃a ſunt. i. anobis recipienda.

m Procura/tionẽ. ergo plati dicunt̃ pcuratores rerum eccleſiaſticarũ. vt hic. c. xiiij. q.j. ·§· j. quando q̃ domini dicũtur vt. xvj. q.j. t tẽpozis. quando/q̃ defenſores. xvj. q.j. in canonibus. quando/q̃ patres. vt. lx/viij. diſt. quoruz vices. non tamẽ habent liberam t generalem ad miniſtrationem ſicut t procuratoz ceſaris. ſ: .ff. de offi. procura. ceſ. l.j. modi/cum tamen do/nare poſſũt. ex/tra de donat. certum. tamen loco domini habentur cum bene admiſtrant. loco predonis cum male. vt. ff. pro empt. qui fundum ·§· ſi tutor.

NVne queritur. Alienatio est oīs cōtractus p quē dominiū transfert. C. de fun. do. l. j. sed h̄ largiē sumit alienatio. q̄ nec obligari possunt res ecclesie. q̄d aūt sub se ꝓtineat hoc nomē alienatio. vī ex̄ de re. ec. nō alie. c. nulli. in auc̄. de non alie. vel cō mu. colla. ij. §. nos igit. phibēt res ecclie aliena ri. vt. j. e. fine. x. q. ij. h̄ ius. z res cesaris. ff. de le. j. apud iul. §. vlti. sed excipiunt ꝯtruoꝝ casus cā necessitatis. vt si debitū vrget. vt in illa. l. hoc ius. cā pietatis ꝙ redemptione captiuoꝝ vel alimonia pauperū vt. j. e. aurū. causa vtilitat. vt. j. e. fine exceptiōe cā incōmoditatis vel minoris vtilitat. vt. j. e. terrulas. alie cāe pñt assignari. sz ad has pñt oēs canones reducī. res tamen ecclesie que seruando seruari non pñt citra aliquaz solēnitatē alienāt vt. C. de admi. tu. l. lex que. §. vlti. C. quando decre. non est opus. l. vlti. z. xc. vj. di. bene. sed alie res ecclesie cum solennitate alienande sunt. z olim q̄dē duo de vicinis ꝛepis intererant. et de causa alienatiōnis cognoscebāt z subscribebant vt. x. q. ij. casel las. in fine. j. e. q̄ cunq; suffragio z. xvij. q. iij. nullus. sed hodie sufficit ꝙsensus capituli z epi. vt. j. e. c. sine. z si res sit modica z necessitas magna. nō ē necessarius ꝙsensus capituli. vt. j. e. terrulas. Jn rebꝫ monasteriorū aliēnādis requirit ꝙsensus abbat z capituli z epi. j. e. abbatib. xvij. q. iij. in venditiōib. idē in ecclesijs parochialib. vbi etiā ꝙsensus sacerdot requirit. j. e. pla cuit. x. q. ij. siqs epūs. facta alienatiōe ꝓra dictā formā est nulla. licet sit in casu licito. vt. j. e. fine. sed cū ꝑscripta forma facta z etiā in casu nō ꝓcesso tenet ipo iure. ar. ex̄ de his que fi. a pla. sine cōsen. ca. cū vos. extra ō emp. z ven. cū dilecti. sed si dānosa fuerit ecclesie restituitur. extra de restitu. in integ. c. j.

a Questio II.

LVnc q̄rit si sacerdotes aliq̄s de rebus eccl'ie dedisse noscunt: an his q̄ eas acceperūt aliq̄ firmitate cōstabunt: cū res eccie nullo mō distrahi possint. z distracte possideri multi aūctōribus ꝓhibent. Fuit enī stephan⁹ papa. Ecclesie pecuniā auferens velut homicida dānat.

b c d e QVi christi pecuniās z eccl'ie aufert fraudat et rapit: vt hoīcida in ꝓspectu iudic deputabit. Jtē pelagius hostilio epō. Quicq̄d de sacrat vasis vel ministerijs a q̄libet clerico vsurpatū fuerit ecclie restituat.

f AGustino nr̄e sedis notario suggerēte didicim⁹. q⁹ ei dilectio tua direct capicib⁹ indicasset. q̄dā de clero tuo z maxime parochiaruz ad te ptinētiū nō pauca sacrata vasa vel ministeria distraxisse: z aliqua hmōi ꝓpetrasse que a religioso aliena sunt ꝓposito. charitatē vero tuā: vt hoc cōpetenti sollicitudine debeat insequi vel vlcisci nr̄e ꝑceptionis aūcte volum⁹ cōmuniri. qua de re pñtib⁹ mandamus affatib⁹: vt cōpetenti vindicat instātia q̄cq̄d de sacratis vasis vel ministerijs a quolibet clerico z vsurpatuz vel distractū fuisse cōperer: sine cuiusq̄ more interuentu exigere nō dimittas: z eccl'iastic vsib⁹ reformare. Jtē bonifaci⁹ papa. Quicquid dño consecrat: ad ius ptinet sacerdotis.

g NVlli liceat sacerdotis. ignorare oīe q̄d domino ꝓsecrat siue fuerit hō siue aīal siue ager. vel q̄cq̄d semel h fuerit ꝓsecratū: sctm sctōz erit dño: z ad ius pertinet sacerdotū. ꝓpter q̄d iexcusabil erit oīs q̄ q a dño z eccl'ia cui i cōpetūt aufert vastat z inuadit vel eripit. z vsq; ad emendationē eccl'ie p satisfactionē vt sacrileg⁹ iudicet. z si emēdare noluerit excōicet. Jtez greg. vij. Excōicatiōi subiaceat: q̄ ecclīastica p̄dia inuadit.

l n OVicūq; militū vel cuiuscūq; ordinis vl' professiōis ꝑsona p̄dia ecclesiastica a q̄cūq; rege seu eccl'ari o p̄ncipe vel ab epis inuit seu abbatib⁹ aut aliq̄b⁹ eccl'iarū p rectorib⁹ susceperit vel inuasq erit vel eoz ꝓsensu tenuerit: nisi eadez p̄dia eccl'ijs restituerit excōicatiōi subiacebit. Jtem pius papa. Sacrilegij crimen incurrit qui p̄dia ecclesiastica vexat.

r PRedia diuinis vsibus tradita q̄dā hūanis vsibus applicant: et deo nostro cui tradita sūt ea subtrahūt:

e Fraudat. occulte. d Et rapiat. vi.
e Homicida. etiam est sacrilegus. vt. j. c. proximo.

f HVgustino notario. cōmuniri. cū n̄ z illud de tu re cōmuni posset facere. z sic ꝯ id q̄ dicit lex superfluum est postulare quod lex indulsit. C. de thesau. l. j. sz fit iō. quia pl⁹ timeē q⁹ sin gularit̄ polliceē q̄ q̄ generali sponsione fit. vt xxiij. di. quenq̄.

g NVlli. q̄ se mel ē cōsecratuz deo. et sz sit alienū postea ñ fier ꝙphanū vt j. xvij. q. iij. q̄sti ff. de reg diui. in tm. ar. j. s. dist. liij. ex antiqs. z c. frequens.

h Consecrat id est datur.

i Siue aīal aliud ab homīe. aliē seq̄retur q⁹ hō nō esset aīal.

k Sanctum sctōz. i. ad vsuz sctōz sacerdotū ptinet.

l Jnuadit. q̄ qui seruū eccl'ie inuadit sacri legus est. sed forte nō est sed repurat. si. s. e. c. j

m Excōicet q̄ ois sacrilegus nō ipo iure ē excōicat⁹. vt. j. c. p xi. de h̄ dixi. xj. q. iij. canonica.

n Vicunq; a q̄cūq; ille q̄ cōuenies dus ē q rē eccl'ie q̄lēcūq; detinet licz exhibeat au ctozē suum. vt. j. xvj. q. j. in canonib. sz distingue an rē mobile detineat l' imobilē vt Cubi i rē ac. l. ij. ex̄ vt lit. nō ꝓtes. qm̄. z h̄ intelligas qñ ds suo nocie aliq̄ possidet. cū sp possessoz sit ꝓuenied⁹. z tūc nō ē necē vocare illū cui⁹ aūctē possidet. sec si alieno nocie vt ex̄ vt li. ñ ꝓte. qm̄ Jtē h̄ scias q⁹ sz ꝙuēt⁹ rei vēdica. possit dñm nocere ñ ñ ꝙuēt⁹ possessorio iudicio. vt h̄.

o Seu abbatib⁹ iuit. p Rectorib⁹ inuitis.

q Cōsensu. ꝙsensus ei plati ñ obstat clerici repetēti b⁹ res eccie. vt. j. e. nō liceat. sz ire nō est ille tut⁹ q̄ ab impatore possidet. C. de ij. p. bñ. cuz iuste possidet qui au. p. po. vt. ff. de acq. pos. iuste. sz dicas istud obtinere in rebꝫ patoꝝ. q⁹ nec eccia tuta ē si rē recipit ab impratore nisi eā ꝓscripserit. vt. xvj. q. iij. placuit.

r PRedia. secretorum. id est eccl'ie.

a ¶ Vexenť. iniuste. nã ad tributa ꝛ fuitia tenenť. xj q. j. si tributũ. vel expone vt ibi dixi. b ¶ Sacrilegꝰ pena sacrilegii ē. fm. l. ff. ad. l. iuľ. pecu. sacrilegij. alia ē

c QUi abstule/rit pri. homicida est q nõ pascit prem vl matre. vt. xxij. q. iij. in ter cetera. ꝛ lx/xxvj. di. non satis in fine.

d IN antiqs. multiplicatione. ar. penam pecuniaria/ posse ab eccia infligi. xxj. q. v. sics cuiusliber. xxiij. di. q̃s. eẽ ō ar/bi. dilecti. in fi. eẽ de reli. do. cõstitut. in fi. ar. ẽ. j. e. fraxnitas. vbi de hõr. ꝛ eẽ de pe. suã. sed il/lud põt intelligi de eẽtate canonica. ſ de rigore iuris. e ¶ In auctoritate. j. e. in legibus.

f QVm deuotissimã In tercedit papa p eccia apud regi/nam sicut alibi apud principem. vt. xcvij. distin. eccleſie.

Luc. 19.

g ¶ Pro violata emunitate. et hõr emunitas pri/uilegiũ q̃ gaudꝫ eccia. vt i ambitu suo ñ fiat pugna vel insultꝰ vel rapina. p. xl. vel. xxx. passus. vt. xvij. q. iij. sic antiqꝰ. Que ãt pena p emunitate eccie lesa sit soluenda. habes xvij. q. iij. sics continuaꝫ.

h ¶ Leges. scilicet lõbarde. b. i ¶ Bulgari. ſ. lombarda. xiij. q. viij. sics mem brozꝫ. ꝛ. c. pessimã. k ¶ Qui prior est. nã tot sũt iurie q̃ sũt iniurantes. vt ff. de iniu. si plures. ꝛ iõ pena vniꝰ nõ liberat alios. ff. ad. l. acquil. item mela. ·ſ· sed si plures. l ¶ Componat. isti. de ac. ·ſ· oẽs. ℈. vbi hr q nullo pena dz excedere q̃druplũ. So. dcã dicũt q pena legalis nõ põt ex/cedere quadruplũ. sed cõuentionalis potest. meliꝰ di/cas q legalis ꝛ cõuentionalꝫ in infinitũ põt extẽdi fm qualitatẽ negocij vel delicti. sed si habeť respectus pu/re ad rẽ ipaꝫ. tũc sufficit pena quadrupli. ar. C. de ser. fugi. quicũ q̃. ꝛ. l. siquis seruum. ꝛ licet hec lex non te/neat. tamen ex ea argumenta/tur hic greg. sic extra de iudic. nouit.

m ¶ Si vero incendium. incẽdiarius est ipso iure excommuni/catus. nec prius absoluitur q̃ satisfaciat ꝛ iuret se id ammodo ñ facturum. xxiij. q. viij. sics mem brozum. ꝛ. c. pessimam et si fuerit excommuni/catus ammodo non poterit absolui nisi a papa vt extra de sen/ten. excom. tua; fm. ll. capite punitur. ff. de pe. capitaliũ. ·ſ· nõ/nunq̃. vbi dicitur q signis in/tra oppidum vl propter inimicias vel predam aliquid exusse/rit igne crematur. sed sivillam combusserit. leui/us punitur. ff. ô incen. qui edes. iohan. non inue nio q incendiarius sit ipso iure excommuni/catus. nisi incendiarius ecclesie vt extra de rap. c. ex litteris. b.

n ¶ Justiciaz colere. institu. ô iusti. et iu. ·ſ· pre cepta iuris.

o ¶ Regia. ergo femina po/test esse iudex. vt hic. et. xxiij. questi. iiij. si q̃s. er. xv. questi. iij. ·ſ· j. argu. con/tra. xxxiij. q. vl/tima. mulierem. C. de arbi. l. vlti. sed dic vbi consuetudo est bene possunt iudicare. extra de arbi. dilecti.

p IN legibus seculi. in lombarda ꝛ gottica et salica non in romana.

vt sibi inseruiãt. quapropter ab oĩb illi vsurpatiõis cõ/tumelia depellẽda est: ne p/dia vsiꝰ secretoz celestium dicata a q̃busdaz irruẽtibus

a vexentur. qõ sics p̃supserit

b vt sacrilegus iudicef. ¶ Item anacletus. De eodem.

c QUi abstulerit pr̃ aut mr̃i aliq̃d. dicetq̃ hoc pctm̃ nõ esse: homicide parti ceps est. pr̃ nr̃ sine dubio deꝰ est: q nos creauit. mr̃ Xo nr̃a eccia ẽ: q nos i baptismo re/generauit. ℈ q chr̃isti pecunias ꝛ ecclesie rapit aufert vel fraudat: homicida est. ¶ tez io. pa. tij. Quadruplũ restituat: q res ecclesie inuadit.

Sect. I.

d IN antiqs eccie statutis decretũ est: vt q aliena inuadit nõ exeat ipunitꝰ: sz cũ multiplicatiõe oĩa restitu/at. vñ in euãgelio scriptuz ẽ: q si aliq̃d defraudauí reddo q̃druplum. ꝛ in legibꝰ seculi cautũ habeť. q rẽ surripit ali

e enã rc. vt infra in auctoritate eusebij. ¶ tẽ greg. ad pstãtiã reginã gallie. Ipso teno re seculariũ legũ puniantur inuasores rex ecclesiastica.

f QVm deuotissimã domiñã sciam: de celesti vita atq remedio aĩe sue sedulo cogitare: culpã me cõmitre vehementer existimo. si ea que p timoze dei oĩpotentis sunt suggerenda siluero. ꝛ te sanctissimã ô ecclestica pace sedulo nõ cõmonuero. nimis me iuliani frĩs ꝛ coepi nr̃i. p/clamatio nup ptristauit. maxime cũ ville sue. i. ecclie a nequissimis p̃donibꝰ sunt dep/date atq nocturnis incẽdijs moze furũ cõbustẽ. ꝛ dũ idez maligni iuxta nr̃i p̃decessorꝫ

g bonifacij decreta p violata emunitate illud emẽdare no-

h luerint. dũ ꝛ seculi leges hec eadẽ ita se hr̃e voluerũt: lege

i vulgari teste in q̃ sic scribiť. sics mãu armata vsq ad q̃tuoz hoĩes in vicũ alteriꝰ ad

k malefaciẽdũ venerit: ille qui

l prior ẽ p illicita p̃suptiõe cõponat solidos nongẽtos. seq̃ces vero eiꝰ vnusq̃sq̃ solidos

m lxxx. si Xo incẽdiũ fecerit: si/bi nonies tm̃ cõponãt. si Xo p̃dã i q̃druplũ restituãt. ¶ tẽ

Sj secli leges ta De eo. lẽ iusticiã hr̃e voluerť: lex diuina cur inferior eẽ debebit: cũ sibi in ipiꝰ veritatẽ p̃/sentia a zacheo collaudatuz sit. si aliq̃d defraudaret in q̃/druplũ restitueret. ꝛ qz sũmũ

n in reb bonũ ẽ iusticiã colere ac sua cuiq iura fuare: ꝛ i sb iectos non sinere q̃ pratť est fieri: sed q̃ equũ est fieri ꝛ custodiri. q̃ et vos diligere et oĩno cõfidim̃ studere. q̃propter excellẽtie vr̃e mense nouẽbris pñtis ãni scõa indicti one petrũ frẽm ꝛ coep̃m nr̃m a gremio sctẽ romane eccie trãsmittem̃: vt fratribꝰ eiusdẽ puincie in vnũ gregatꝫ emunitas violata ꝛ p̃suptio ꝛ sacrilegiũ canonica auctoꝛ

o vr̃a regia dignitate talẽ emi nũ accipiãt: ne pꝰ hac mẽbza diaboli filij neq̃ i scã eccia te ẽt ibi regnãte talia p̃sumãt. ¶ tẽ eusebiꝰ pa. Ecclesie res surripies i decuplũ resti

p IN le/tuat q̃ subtulit.

Luc. 19.

Deut.

a Terminos. fm. ll. puniē talis pena. l. aureozū. vt ff. de termino amoto. l. j. ꝛ. ij. b Quadruplū. vt in illo quadruplo rei ꝓsecutio cōpueꝛ. vt isti. vi bo. rap. in prin. sz in furto ē rei ꝓsecutio ꝓter penā furti. vt isti. de obli. que ex delic. in fi. ꝛ est sī. lxxxix. di. decenter.

c Raritas. ex inopia. i delict nō excusat inopia. vt ff. ꝛ. xxxij. q. iiij. sīe sanct. ff. de ritu nup. palā. xxxij. q. v. ita ne. xxij. q. ij. faciat. ar. ꝛ de ꝓse. di. v. di. discipulos. ꝛ di. j. sicut ꝛ. ex ō furtiues ꝓ necessitate. dā dicūt q̄ portī dz hō mori q̄ furari. hu manius ē dicere q̄ suma necitas excusat. ex ō rectur. qō non ē. vñ hō fuit tāta ne cessitas q̄ posset excusare.

d Verberibus generale ē. vt verberib castigēt q̄ sūt inopes. vt ff. de iur. om. iudic. id. ꝑ. i fuos. ff. de i ius vocat. vltri ꝛ. e. q. ꝑ. liberet. xiij. q. vj. si res aliena. alio etiā mō puniūt nobiles q̄ ignobiles. vt. xxiij. q. j. qui contra.

e Cū augmēto. s. innaturali ꝛ illegitimo. ne sit ꝛ. ō di. lxxxix decenter. xvij. q. iij. dicit ꝛ. e. q. v c. penul. et. ō. e. q. in anticis. Ad hoc rūdet dam. si vult libere furi ꝓdo restituere rē aliēq̄ ꝓuenīat penā euitat. hoc falsum ē. q̄ non sufficit raptori restituere rē ad euitādā penam ff. vi bo. rap. l. ñ prodest/ vel dic q̄ ecclia ñ peret penā. sz iudex ex officō suo etiā iſtiget ꝛ dabit eccie cui scitas ignoscēdi gliam dereliqr. C. de epi. ꝛ cle. dicit. ꝛ ē ad hoc bonū ar. xxiij. q. iij. ꝑ. j. in fi. Vel dic q̄ pōt petere nāle augmērū. i. interesse. sz innāle nō pōt. vel dic q̄ nō pōt petere interesse qō est ex rē. vel si forte occasiōe rei sublate familia vel pecora mortua fūt

gib⁹ seculi cautū habeat q̄ rex surripit alienā: illi cui res direpta est ī decuplū q̄ sublata sunt restituat. ꝛ in lege diuīa legit. maledict⁹ oīs q̄ transfert ī minos ꝓximi sui. talia q̄ nō ꝓsumāt absq; vltiōe. nō hec exerceāt absq; dānatōe. ꝓinde sicis ecclīasticas oblationes ꝛ qō deo ꝓsecratū est rapuerit vl ꝓsenserit faciēti bus: vt sacrileg⁹ diiudicet: b ꝛ dānū in q̄druplū restituat: ꝛ canōice peniteat. c Cōtra greg. scribit augu. anglozū epō de bis q̄ furtim auferūt aliq̄d de ecclia. Sine augmēto sibi ablata ecclesia reci/

c Rater/ pere oportet. nitas tua ex ꝓsona furis pensare pōt: q̄liter valeat corrigi. sunt enī q̄dā q̄ habētes subsidia furtū ꝓpetrant. ꝛ sūt alij q̄ hac ī re ex inopia delinquunt. vnde ncē est vt d q̄dā dānis: q̄dā vero ꝛberibus corrigant. ꝛ cū paulo districti⁹ agit ex charitate agē dū est: nō ex furoꝛe. q; ipsi b ꝓstat q̄ corrigit: ne gehenne ignib⁹ tradat. addis etiaz q̄ augmēto ea q̄ furto de ecclesijs abstulerūt: reddere debe e ant. sed absit vt ecclia cū augmēto recipiat: qō de terrenis reb⁹ videat amittere: ꝛ lucra dānis querere. Verum illud eusebij de legū seueritate. istud gregorij de eccliastica māsuetudie dictū intelligit. Item de⁹ dedit epō mediolanēsi. Mō sunt alienāda in episcopatu acquisita.

f Res ī epatu acq̄sitas sacerdotib⁹ nulla ē alienandi lnia. Itē ex. vj. synodo vniūsali. Vasa sacra nisi p redēptiōe captiuoꝛ ñ sunt

g Postoli/ alienanda. cos ꝛ paternos canones renouās: hec sctā vniūsalis synod⁹ diffiniuit neminē ꝓrsus epm vēdere vl ut h cūq; alienare ciminilia ꝛ vasa sacrata: excepta cā olī ab antiq̄ canōib⁹ ordīata: vide ī z ꝓ redēptiōe captiuoꝛ. ß nō tradere salaria eccliaꝛ in emphiteotica pacta: nec aliās rusticas possessiōes venūdari: ac p hoc eccliasticos reddit⁹ ledere: quos ad ꝓpriā vtilitatē ꝛ ob escā paupeꝛ ꝛ pegrinozū sustentatiōez esse decernim⁹. ꝛ paulo post. Quisq; aūt post hāc diffinitōnē ñraz contrariuz quid huic sancte sedi ac vniuersali synodo age k re tentauerit. deponatur vt preuaricatoꝛ diuinarum reꝛ ꝛ preceptorum cassata videlicet omnio que facta est ī scriptis ab episcopo venditione vel emphiteotica traditione vel alia q̄libet alienatiōe ciminiliorū ꝛ salariorū locozū: Qui ꝛo cepit aut emerit aliq̄d ex ꝓdictis ciminilijs vel salarijs: ꝛ ñ restituerit ecclie itexq̄ ecclie sūt: vl nō reddiderit ad incidēdū chartā vēditōis vl ēphiteosos: sit anathema vsq; dū fecerit. qō abhac sctā ꝛ vniūsali synodo cō firmatū ē. si aūt epus cōuict⁹ l fuerit ꝓstruxisse monasteriū

illud nō ꝓt petere sicut nec alter. vt. ff. de ac. ēpt. ꝛ vī. si sterilē. ꝑ. cū p vēditoꝛē. Vel ponas casuz sic q̄situ fuit si aliq̄s ꝓfessus fuit se furtū fecisse sacerdoti suo. an ī pnia deat ei iniūgi. vt illā rē restituat cū pena. R. q̄ nō ꝛ sic ꝓtraria nō rangūt casum.

Res acq̄sitas. occasione ecclie ꝑ. q. v. ꝑ. fixum.

Plicos. et ꝓto ideſt. Vasa. ō. ꝓ hoc ius. ꝑ. i Captiuozū. ꝛ aliꝝ causis.

k Deponat. hec est pena male alienantī res eccliē. vt ꝑ. c. q̄s. ꝛ. c. nō liceat ꝛ. c. statuimus. sz ꝑ. ex de re. ec. nō alie. siquis p ſ bteroꝛ. ex de elec. q̄ sicut. i fi. ff. de al. mu. cā. l. ex b edicto. ꝑ. sicis alienauerit Ex qbꝫ oīb⁹ hēs q̄ sufficit si stati reddat eccliam indēnē. ar. ꝑ. ff. vi bo. rap. nō ꝓ dest. vbi hēs q̄ nō sufficit ꝓdoni ad penā cui tādā rē restitue re. itē sufficit semel dolū cōmisisse. vt. ff. ō po. l. j. ꝑ. si rē deposi tā. io. ego sto illi decre. sicis ꝑ s bterozum. b.

l Construxisse. ledēdo eccliā ꝓtoꝛē ꝓt cōstruere. duz tū nō ledat eccliaz ꝑ. e. si epus. ꝛ. c. bone rei. tradet q̄ eccie vt hēat ī ipa iuspatronatus. qō hꝫ ex edificatiōe seu dotaroꝛ. xvj. q. vij. q̄cūq; ꝛ. c. decernim⁹. ꝛ. c. filijs. ꝛ ex ō eccle. edificad audiētiā. vel aliq̄ō honestum seruitiū. ex ō iurepa. Preterea. vel ob alia tpalia. ex decapel. mona. ī ecclesijs. xvj. q. ij. sane. ꝛ est ar. q̄ acq̄sita ō rebus eccliē pōt ecclesia vendicare. vt. ꝑ. e. q. iiij. sacerdotes. ꝛ. q. vl. fixū. Sed q̄d si cleric⁹ de pecunia eccliē in ꝓprio solo edificet. tūc viōz edificiū solo cedere. ff. ō re. diui. in trī sed dicas in fauoꝛē eccliē solū edificio cedere. ꝛ ō est

pena altare
Bogolando de
Beltrin for
consuetudine h
c. 96. pag. a
ff. Soto de
Ayr. 3. lib. 1 q
ar 6

Beatro. 19

/ An pena petit posit. vt. ff. m. c. sua. de. pri. ꝛ. c. dilect. de sacrij.

ſpeciale in eccle
ſia. q ſi res com
parat de bonis
eccl'ie ſtati eſt fa
cta eccleſie. vt h
t ex o pecu. cle.
c. j. t. c. ſiqs. idē
eſt de milite. C.
de rei ven. ſi vt
ꝓponis. t in pu
pillo. C. arb. tu.
l. iij. t i vxore. ff.
de dona. inē vi
rū tvxo. vxor.
a Tradat. i.
ſubijciat. ſ. xvj.
q. vj. cōpimus.
xvij. q. iij. q̄ſti.
ſ. vbi habes q
res ꝓſecrata nō
debet reſtitui. ſz
ſupple laicis et
ad prophanos
vſus. t licet h di
cat q dz ſubijci
priori eccl'ie. ni
hilomin9 rō eps
pōt vnā eccl'iaz
alij ſubijcere cui
vult. ar. extra o
excel. pla. ſicut
venire.

b Tſacroz
canonum.

c Sacroz. re
pertionis.
qō ex cauſa pie
tatis impēdit ñ
repetit. C. o ne.
geſ. alimenta. ni
ſi forte fuerit p
teſtat9. ff. de re
li. ſiquis. ſ. hec
actio. t i alio ca
ſu. C. de nup. pa
trē. hic tñ nō va
let ꝓteſtatio. q
eccl'ia tenet redi
mere. vt. ſ. c. pr.
ſi ꝛo ꝑuat9 redi
miſſet ꝓtiū da
tū repereret ſine
diſtinctione fm
q̄ſdā. t h redem
ptus opas ꝓſta
bit eccl'ie p quin
quēnium. ſi non
pōſſit ſoluere. C
de cap. le. ij. t vl
ti. vñ nūqd h de
q̄libet capto ve
rū ē ita. ſz nūqd
de capto in ma
leficio. qō videt
lxxxvj. di. nō ſa
tis. xxiij. q. v. c. j
t. c. reos. t. ſilij.

a de eccl'iaſticis redditib9: tra
dat eidē eccl'ie ipm mona ſte
riū. Itē gre. donno epo meſ
ſano. Ꝓro redēptione capti
uoz ſacra vaſa nō ꝓhibētur

b Tſacroz ca alienari.
nonū t legalia ſtatuta
pmittūt: miſteria eccl'ie ꝑ ca
ptiuoz eſſe redēptiōe vendē
da. Itē demetrio t valeria
no clerici firmianis. Res ec
cleſie licite impēdant pro re
dēptione captiuoz.

c Sacroz canonū ſtatuta
t legal' pmittit auctas licite
res eccl'iaſticas ī redēptione
captiuoz ipendi. t iō cū edo
cti a vob9 ſum9 ante annos. ſ.
xviij. fauiū epm eccl'ie firmi
ane. xj. libras argēti de eadē
eccl'ia ꝑ redēptiōe vŕa ac pa
tris vŕi paſſiui fris et coepi
nŕi: tūc vo clerici: necnō ma
tris vŕe hoſtib9 ꝓpendiſſe at
q ex hoc q̄ndaz formidinem
vos hŕe. nec hoc qō datū eſt
a vob9 q̄libet tpe repetat'. hu
ius p̄cepti auctē ſuſpicionez
vŕam ꝓuidim9 auferēdā: cō
ſtituētes nullam vos exinde
heredeſq vŕos q̄libet tpe re
petitiōis moleſtiā ſuſtinere:
nec a quoq vob aliquā obij
ci q̄ſtionē. Idē. Res eccl'ie
deſolate ñ ꝓponūt captiuis.

d Sicut oīno graue ē fru
ſtra eccl'iaſtica miſteria
venūdare. ſic itez culpa ē im
minēte hmōi neceſſitate res
maxime deſolate eccl'ie capti
uis ſuis p̄ponere: t ī eoz re
demptione ceſſare. Quevero
pnīa hmōi inuaſorib9 atq p̄
donibus q̄ vaſa ſacra t relīq
diuino cultui dedicata pollu
tis manib9 arripuerint t q̄ſi
ꝓphana ꝓtractāt: ſit indicen
da nicola9 papa diffinit ſcri
bens forcario archiepo bur
degalenſi. Inuaſoribus rex
eccl'iaz q̄ pnīa ſit imponēda.

e Oviro nefando bur
gando noīe q rabie ī
ſana cōmotis diabolicz ſe ir
retire laqueis nō dubitauit:
atq gentiliū more p abrupta
itinera t cōpita inſidiās vob
in vŕe eccl'ie villa vna cū cle
ricis vŕis manētib9 t ꝑlm ſa
lubri9 inſtruere dogmatū mo
nitis decertātib9. paneq ſpi
ritualis ꝛbi vacua hoīm coz
da reficientib9. atq laudabi
le ꝓpie ſalutz deſideriū hūti
bus ſctā apl'oz̄ petri t pauli
limina viſitare. collectz mili
tie ſeq̄cib9 t iniq̄tat' cōplici
bus nefarias inuaſiōes de
p̄datiōes violētas īferre de
moniaco auſu p̄ſūpſerit: t vt
epl'e vŕe text9 eloquif ſacruz
altare ſacraq dñici coꝛpis t
ſanguīs vaſa inſup t ſanctū
chriſma pollut' arripe mani
bus q̄ſi vilia t ad vſum cōem
apta p̄ſūpſerint: dilectio nos
f vŕa ꝓſuluit ſi ip̄e vel q cū eo ī
tam impio t iniq ſcelere fue
runt: ad pnīaz qñq gŕa tacti
diuina venire volluerint. quo
eos pnīe vinculo ꝓſtringat':
noſtre inſtitutiōis cēſurā ex
poſcere curaſt'. de q̄bus ſi tñ
ita eſt. iubem9 cū ad peniten
tiam qñq reuerti acceleraue
rint vno āno extra eccleſiam
dei ꝓſiſtere. cui9 ſacratiſſima
vaſa extra ritū fidei chriſtia
ne dirripiēdo auferre nō du
g bitauerāt. ſcdo vero āno an
te foꝛes eccl'ie ſine cōmuniōe
maneāt. tertio vero anno ec
cleſiam dei ingrediantur: et
h inter audiētes aſtent ſine ob
latione: nō manducātes car
nem neq̄ bibentes vinum p̄
ter natiuitatis t reſurrectio
nis dominice dies. quarto p̄
terea anno ſi his ꝓpoſitis9 tri
bus annis eoꝝ fructuoſus
fuerit penitentie labor: cōmu
nioni fidelium reſtituant': to
i taq mentis intentiōe ſpōdē
tes talia ſe vlteri9 nūq̄ factu
ros: coꝛp9 t ſanguīne dñi ſu
ſcipe mereant'. t vſq ad. vij.
an. tribus in hebdomada di
ebus ſine eſu carnium t vini
potatiōe maneāt penitētes.
Item in cōcilio leonis. iiij.
q. vj. ſi res. ar. ſ
j. q. j. iubemus.
tñ ſi ꝓtiuat9 det
pecuniā ꝑ redē
ptione alicuius
bñ eā reperit. vt
C. de cap. l. vlti.

Sicut. ſuis. d
ſuis potius
q̄ alienis ſubue
niat. ſubueniat
tñ extraneis. lx
xxvj. di. nō ſat'.
xlij. di. deſcam9.
ſed q dicunt hi
captiui. dic q ſi
ab hereticis vl' gē
tilib9 capti ſunt
vl' a talib9 vbi ti
met piculū coꝛ
poꝛ' vl' aie. tles
tenet redimere
eccl'ia t etiā qui
libet priuat9. vt
lxxxvj. diſt. non
ſatis. t ſ. e. aux.
xxiij. q. iij. nō in
ferenda. b

Eviro et e
cōpita. cō
pitū eſt loc9 vbi
plures vie ꝓcur
runt. xlviij. diſt.
ſicut. f Con
ſuluit. q ſit pena
taliū q inferunt
iniuriaz clericis
dū inſiſtūt diui
nis officijs t ob
ſequijs. hēs. xv
ij. q. tiij. ſ. q aūt
C. de epi. t cler.
ſiquis in h gen9
g Ante fo
res. ſz nōne in p
mo anno ē ex ec
cleſiā. ſed dic q
in pmo āno ſtet
extra cimiteriū
qō violauit. t ſe
cundo anno in
xta foꝛes eccl'ie.
h Audien
tes. non commu
nicabit. vt. xxx
iij. q. ij. laꝛorem.
i Sponden
tes. ſacrilegoſ ar
gue ꝓmittere
cogendos ſe nū
q̄ ſimile factu
ros. ſic. xxxiij. q.
viij. peſſimam.
t. c. ſiquis mem
broꝝm. vt dixi
xj. q. iij. cum ali
quis.

Monemus. rectituli. i. spectantē ad eccl'iam suā nō auferet alij ꝓpria auctē. nā. tutoꝝ ⁊ curatoꝝ punitur q̄ aufert alij rē pupilli sui. vt. C. vñ vi meminerit in fi. b ¶Reddere. ipe q̄ q̄ alienauit pōt ꝓueniri. vt hic. ⁊ j. e. statuim⁹. ⁊ duoꝝ. c. sequētiꝝ. itez ⁊ possessoꝝ poterit conueniri. vt. ē. c. august. et nō. ē. c. q̄cunq;. ⁊. ē. c. aplicos. cū enī eccl'ia hz in optiōe quēvelit ꝓuenire. si ꝓtimo cepit vnū cōuenire ⁊ postea velit aliū ꝓuenire nō fit ei piudiciū aliq̄ō p electionē. vt. C. si tu. vel cu. l. vlti. sed q̄d si eccl'esia est cōsecuta ius suū a possessore. nūq̄d adhuc pt conuenire ipm q̄ alienauit. nō videt q⁹ bōa fides nō patit. vt bis idē exigat. ff. de re. iur. bona fides. q̄ ār posset ipm ꝓuenire. adhuc ē ar. j. e. vulterane. ⁊. c. sta/tuim⁹. ⁊. c. q̄cū/q;. ⁊. ff. de peti. he. nec vllam. §. vlt. R. aut eccl'ia agit ad penam. aut ad interesse. si ad penā pt agere adhuc ꝑ alienātē. q⁹ pena vni⁹ non liberat aliū. vt. ē. c. cuz deuotissimam. si agit ad interesse nō pt. itē q̄rit si eccl'ia ꝓsecuta ē suum a possessore. an teneat cedere acc̄oz quā hz ꝑ alienantez. R. q̄ nō. q⁹ qua fronte pt petere cessionē q̄ ex cōtumacia sua condēnat vt. ff ō ad mi. tu. si plures. ⁊. ff. de tu. ⁊ cura. ⁊ ra. distra. l. j. §. nūc tractem⁹. c ¶Antigādū. ar. est hic q̄ ille q̄ male aite

Res ecclesie eps vsurpare vl alienare nō presumat.

a Onem⁹ ⁊ irrefragabilit affirmam⁹: vt nullus epoz vel sacerdotū rē tituli sui vsurpare ꝑsumat. sed neq; salariū a christiāis sanctis locis oblatū cā amicicie vel timoris aut munerꝫ ptentet auferre ne eccl'ia dei ad nihilū redigaf. qō q̄ facere ꝓsūpserit eps vel sacerdos: canonicā sine dubio subeat vltionē: ⁊ qō eccl'ie iniuste ablab tum est reddere cōpellaf: ita vt deīceps nll⁹ as vires p his cad litigādū vel possidenduz hre possit. Itē ex hist'oria eusebij epi cesarien. c. xij. Episcopo vel abbati res eccl'ie a-

d Quis/ lienare nō licet. q̄s eps vel abbas ō saluis epi vel mōasterij transferre c̄ccz i ꝓncipū man⁹ vel etiā alij ꝓsone ꝓferre voluerit: irritū sit qō datū ee cōsti/terit ꝑm canonē sctoꝝ apl'oꝝ q̄ dicit. oīm eccl'iasticaꝝ rerū epūs hēat sollicitudinē: ⁊ di spenset eas: tāq̄ deo ꝓtēplā/te. nī liceat āt ei fraudare c̄cc/q̄z ex illis vel cognatꝫ ꝓpriis dare q̄ dei sūt. q⁹ sī paupes fuerīt: vt paupib⁹ largiaf: sz nō sub hoc occasiōe q̄ sī eccl'esie defraudenf. q⁹ si calliditate vsus excusationem ptēderit eps dānuz facere: ⁊ nihil ad ꝓfectū agrū vel locū existere nec p̄cipib⁹ tribuaf agervl sed q̄liter ℞ potuit. cū nullus mortaliū papā possit iudicare. extra de elec. innotuit. xl. di. si papa. nec iferiozꝝ supiozē. xxj. di. inferioꝝ. sz certe licz sit solut⁹ legib⁹. tñ fm leges viuere dz. ff. de legi. ꝓnceps. h ¶Quibusli bet vioꝝ q̄ q̄ ad hāc accusatioz q̄libet admittaf. eꝫ de re. ec. nō alie. si/q̄s. ⁊ in auc. ō ñ alie. aut pmu. in fi. et nō. xvj. q. vij. filijs. ⁊. q. j. constitu. b.

Predia eccl'ie nō liceat pape alienare.

g Non liceat pape p̄diuz eccl'ie aliēare aliq̄ mō p aliq̄ necessitate: nec in vsufructurā dare: nisi tñmō domos h q̄ in q̄buslibet vrbib⁹ nō modica impēsa sustentāf. q̄ lege oēs custodes astringant: vt donatoꝝ. assensatoꝝ. venditoꝝ honoꝝ pdat: ⁊ q̄ subscripserit anathema sit cū eo q̄ ōdit vel q̄ recepit: nisi restituaf. liceat etiā q̄buslibet eccl'esiasticis psonis ꝓtradicere: ⁊ cum i fructib⁹ alienata reposcere. qō non solūmō in apostolica ꝓseruā dū est eccl'ia. verūetiā vniuersis eccl'esijs p quinquas quidē ōz id ꝓuenire. Itē.

Qui res eccl'iasticas vēdit: ad altare nō audeat accedere.

k Indigne ad altare re/dūi ꝓperare pmittit q̄ res eccl'esiasticas audet inuadere: aut iniuste possidere: aut iniqua vel iniusta defensiōe in eis pdurare. de q̄bus debet esse tanta ꝓuisio vt vindicta admonitio precedat. et l res vsurpatas iniuste qui abstulit aut iniuste ablatas qui

i ¶Cū fructib⁹ q̄ aduerte q⁹ fructꝫ pñt peti. sciendū est. q⁹ si a/git p interdictū aliq̄ō ad perendū rē cū fructibus. tūc restitu/enf fructꝫ oēs p cepti a tpe eo q̄ est ꝓpositū iter/dictū/nisi ī interdicto. vñ vi in q̄ veniūt oēs fructus ꝓcepti a tē poze deiectiōis. vt. ff. de iterdict. l. interdictꝫ. ff. ō vi ⁊ vi ar. l. j. §. ex die. Si āt agitur reiuend. aut possessoꝝ fuerit bone fidei aut male. si bone restituet omēs fructus ꝓceptos a tpe lit. ꝓtest. vel q̄ culpa sua non sunt ꝓcepti. sed añ lit. ꝓtest. ꝓceptos ñ teneē restituere. sed tñ extātes. vt. C. ō reiuen. certū est insti. de off. iud. §. post inchoatāsi fuerit possessoꝝ male fidei tam ꝓceptos q̄s ds ꝓcipe potuit teneē restituere. vt eꝫ ō restī. spol. grauis. ⁊. ff. de reiuend. si nauis. ⁊. C. de rei vē. certū ē si

nō / de fructib⁹ rq endis. j. j.

Quignaf. nisi victū ⁊ vestitū. vt. lxxvj. di. nō saf. ⁊. xvj. q. j. si cupis in fi. e ¶A colono. licet enī colonus tradat alij possessionē. nō ió pdit eccl'ia possessionē. C. de acqui. pos. l. vlti. f ¶Abijciaf. mitius cū eo agit j. c. siquis qualibet. ⁊. q. v. si episcopus.

g Non liceat pape. hic symmachus papa successori suo legē iponit vt imperatoꝝ suo j. xvj. q. j. q⁹ iuxta

ro male fidei possessoꝝ titulū hūit. tūc excusaf a p̄stiendis ꝓpter titulū. vt. C. de reiuen. fundū. nisi ita sit q̄ ille titulus habeat ꝓ nō titulo. vt cū q̄s emit ꝑ inēdicta legis. vt. C. de agri. ⁊ cen. quēadmodum ⁊ alios

Indigne.)casus hēs. nō qō me. ca. sz ⁊ partus. ad altare. q⁹ nec oblatio eiꝰ recipiē. vt. ē. c. ō viro ⁊ etiā a sacrameīs eccl'ie suspensus est. vt. xvij. q. iij. quisq̄s. l ¶Admonitio. ar. q̄ admonitio semp ꝓcedit vindictā vt ℞. ⁊. ij. q. vij. accusatio. ⁊. c. se. xj. q. j. petimus. sz vez ē cū agit ad penā excōicatiōis. q⁹ nēo ex

cōmunicand⁹ est nisi p̄cedat admonitio trina. vt. xvj. q. vij. omnes decime. z. xvij. q. iij. de p̄scr̄ bꝛterozum. z extra de sen. excō. sacro. item z in illis criminibus p̄cedet admonitio vbi ad bꝛachium seculare est decurrendum. vt. j. q. vij. patet. item vbicūq; non agitur ad depositionez. z generaliter vbi agitur ad denunciationē. vt eꝛ ō simo. licet heli. sed vbicūq; agitur ad depositionem nō p̄cedet admonitio. eꝛ de accu. cū. ad quid enī ad. monereꝛ cūc cuz sufficit ad depositionē q homo semel deliquerit xxv. dis. primuz. non ob. extra de accu. siquis. qz loquitur ibi ī denunciatione. ītē non ob. ij. q. vij. siquis ¦ erga. qz loquitur ibi de aliis causis que non inducūt depositionez. v. q. iiij. in loco.

a ¶ Maturata. i. mature p̄lata. j. xvj q. j. in canonibus.

b ¶ Et institute. i. destinate a talibus.

c OE rebus. vt p⁹ est hic argu. q auctoꝛitas maioꝛ excusat. xxviij. d dyaconi. z. lxiij. di. salonitane. ſz nō est hoc vez. vt. ō. e. quicūq; z licet hic dicat q p̄ceps sit redarguendus. bñ tamen potest excōmunicari. xj. q. iij. si autez nobis. Sed qualiter agi pōt ꝑ tra illuz qui recipit possessionē vl a p̄ncipe vel ab alio cum scripturā sit in lege. nō videoꝛ vi possidere si recipio possessionem ab illo quem scio esse in possessiōe. ff. vti pos. si duo. retinet equitate patrocinante legib⁹ restituat. q si negxerit: z necessitas cōpulerit: demū p̄dones sacerdotalis
a districtio maturata p̄cellat. valde enim iniquū z ingens sacrilegiū est: vt quecūq; vel p̄ remedio peccato⁹ vel p̄ salute ac requie animarū suarum vnusquisq; venerabili ecclesie cōtulerit aut certe reliquerit: ab his q̄b⁹ maxime seruare ꝓuenit. i. christianis z deū timentib⁹ hoīb⁹ in aliud trāsferri vel cōuerti p̄mittat. ꝓpterea q̄ hec nō ꝓuiderit z aliter q̄ scriptū est p̄dia ecclesie tradita petierit vl ac ceperit aut possederit: nisi secito coꝛrexerit: quo iratꝰ de⁹ anias p̄cutit anathemate feriat. sitq; accipiēti vel donāti vel possidenti anathema z
b institute pene ꝓtuberniū assiduum. nec aliquo ante se tribunal christi obstaculo muniat q̄ religiosis aniabus ad substantiā paupeꝛ derelicta contra fas sine aliq̄ pietatis p̄sideratiōe dispgit. ¶ tē nicolaus pa. adoni vienē. epō

Excōicent q̄ p̄incipū auctoritate res inuadunt ecclesie.

c OE rebus que semel ꝺo contribute atq; dicate sunt: z postea sub occasione concessionis p̄incipū a quibusdā inuadunt ¦ atq; diripiuntur. sancimus: vt p̄i⁹ consolatis p̄incipē ad resecādā tam p̄sumptiuā factionē: z cognoscendū vtrū illi⁹ sit cōcessio an inuasoꝛis p̄sūptio q si p̄incipis inoꝛdinata fuerit largitio: z ipe p̄ceps sit p̄o emendatiōe redarguendus. si aūt inuasoꝛis declaratur p̄sumptio vsq; ad emendationem excommunicationis sit vindicta coercendus.

·ꝟ· non videoꝛ. z argu. extra de resti. spo. cum ad sedē. sed hec questio hodie exufflata est per id quod est hodie. extra de resti. spo. sepe contingit.

d OBis. episcopus iste remoꝰ fuit ab administra/tione temporalium sed non spiritualium.

e ¶ Ab eodē. isto enim remoto ab admīstratione reseruatur vt ipius auctoꝛitate administratoꝛes eligātur.

f ¶ Quid ad causas. ſ. vt expense p̄ius ducantur que facte sunt in colligendis fructib⁹ quod ius dedūctionis null⁹ causus poꝛest impedire. ff. fa. heꝛ. fundus. ff. ō pe. heꝛe. si a domino. ꝟ· fructus. in decimis secus. vt extra ō deci. cum homines. sed cum distinctione quam habes. extra de deci. pastoralis.

g ¶ Poꝛtiōes arg. q̄ p̄dia ecclesiarum nō debent diuidi p̄ p̄bendas. vt no. ſ q. p̄oxi. c. vlti. hoc non est verum. hic autem p̄ohibentur diuidi. ideo quia clerici fuerunt ſuſpecti. ſz vbi non sunt ſuſpecti bene diuidūtur. vt melioꝛen tur per eos posſessiones cōmunes. vt ·ſ·e. sepe fit. Nam diligētius tractantur res ꝓpꝛie q̄ cōmunes. vꝛ. xlvij dis. ·ꝟ· necesse est z. C. quando et quibus ſjrra ꝑ pe. l. vlti. li. x.

h ¶ Vt si maioꝛ. optimum argu. contra p̄latos ecclesiarum vt nō possint allegare sterilitatem tempoꝛis vl incursum hosti/

Diuini muneꝛis participatione p̄iuetur: q̄ ecclīastica p̄uilegia calcat.

Item gelasius iustiniano archidiacono z fausto defensoꝛi. **De rebus ecclesie non est aliquid alienandum.**

o OBis enim z fame vestre consulendum duximus: vt pontificis vestri loco vobiscum ab eodē aliquis surrogetur: qui eius nomine pariter vniuersa disponat: q̄ tenus omīa p̄dia ad vestrū reuocetis studium: nec cuiq̄ clerico p̄o portiōe sua aliq̄ solum ecclesie putetis esse deputandum: ne p̄ incuriam et negligentiam minuatur: sed omnē pensionis summam ex omnib⁹ p̄dijs rusticis vbaniscq; collectam ad antistitem deferatis. ex qua tamē collec/tione habeaꝛ ratio quid ad causas vel expensas acceden
f tium necessitatū opus esse p̄spicitur vt de medio sequestretur. z quattuoꝛ portiones videlicet vel de fidelium oblatione: vel de hac fiant mo/dis omnib⁹ pensione: ita vt vnam sibi tollat antistes: aliam clericis p̄o suo iudicio z electione dispartiat: tertiam pauperibus sub omni conscientia faciat erogari: fabricis vero quartam que competit ad oꝛdinationem pontificis erogatione vestra decernim⁹ esse pensandam. si quid foꝛte sub annua remanebit expensa electo idoneo ab vtraq; p̄te custode tradatur enthecis
h vt si maioꝛ emerserit fabrica: sit subsidio quod diuersi temꝑis diligentia potuerit cuſtodiri. aut certe ematur posſessio que vtilitates respiciat cōmunes. ¶ dē maioꝛico sereno z iohāni epīs.

Diuini muneꝛis participatione p̄iuetur: q̄ ecclīastica p̄uilegia calcat.

um. si precedentibus annis fuerunt vberes anni sicut nec colonus. ſi. ff. loca. ex conducto. ℣ si vno. huic contrarium signat. x.q.iij.vnio. sed ibi soluitur.

g Quia t hūanis legib⁹ inciuili dānatiōe calcat⁊ t reuerētia religiōis abiecta vl' eccl'iastica priuilegia calcare contēdunt. t vbilibet in paupex ꝓsilire disp̄diū: nec hui⁹ saltē cōmoniti quicq̄ nequicīa sopire ꝓsentiūt: atq̄ illata sacris reb⁹ detrimēta resarcire. merito dīni muneris participatiōe sunt priuandi: t hmōi p̄ceptiōe carent: qō sacrilegis ausib⁹ habuere despectui. celestin⁹ vero pl̄z fratris t coep̄i nostri sereni q̄ cōtra pontificale iudicium cōtraq̄ aplice sedis mandatū ꝓrumpens supradictis cōmunionē sacraz ministrare p̄sumpsit cū nō potu

b erit ignorare sniam ꝓpij sacerdotis ab officio ꝓtin⁹ ecclesiastico repellat: vt null⁹ eccl'ie mīstroz ꝺ pontificalia instituta venire ꝓtēdat. Idē

c Eisdem. De eodem. Alterane eccl'ie act⁹ vl' p̄timoniū qōbacten⁹ cōpim⁹ destitutū: t post dānationez eucharistie q̄ fuerat deprauāte dispsuz curevr̄e decreuim⁹ esse delegādū. vt diligētia q̄ vos ꝓ vtilitatib⁹ eccl'ie estimam⁹ eē vigilātes: p̄dia cultureſtituat⁊ antiq̄: t reuocet⁊ siq̄ sunt vēdita aut dona ta mācipia possessiōes etiam q̄s ab eumancio t opiliōe episcopis vel ceter⁊ quis iure viderit⁊ teneri: qz ꝺ ꝓstituta synodi ab ep̄is p̄dia alienari nllo potuer̄ cōmēto: nihilo

d min⁹ reuocent. sit emptorib⁹ ad eū recursus q̄ p̄supsit ali⁹q̄d de eccl'ie rebus de illicita venditione distrahere: ita vt pensiōes annuas ad pōtificē deferat⁊: cui priuilegia sua integra cōuenit oī rōne fuari. vt ei⁹ dispēsatiōe portiōes p uenīat ꝓfuere: ita vt portiōez q̄rtā q̄ ad eos ptinet: sua pō/tifex ordiatiōe distribuat: p/

e ut cuiusq̄ locū meritūq̄ cognoscit. parit̄ etiā ex fideliuz oblatiōe faciēdū est: vt clericis q̄rtā partē eroget ꝓ cōsideratiōe sue electōis ātistes. fabricaq̄ etiā portio eꝺ sciēte t disponēte vr̄a erogatiōe pendat: q̄ten⁹ nihil penit⁹ ī detrimētū alicui⁹ rei patiamini generari. Idē clero t ordini t plebi bñdusij. Reddituū t oblationū due portiones. Omnes clerici cōmittant.

f Concesso vob⁹ quē petistis antistite frē iam t coep̄o meo iuliano: necessariuz fuit eodē ad eccl'esiā suā mox remisso ad vos nr̄a scripta pariter destinari q̄b⁹ agnoscere tis eidē fuisse p̄ceptū ne vnq̄ ordinatiōes p̄sumat illicitas t infra. reddit⁹ t oblationes fidelium in q̄ttuor ptes diuidat. q̄rū vnā eꝑs sibiipi retineat. alterā clerici ꝓ officioꝝ suoꝝ sedulitate distribuat. fabricis tertiā. q̄rtā paupib⁹ t pegrinis hēat fidelit erogandā. q̄rū rōnē diuīo est reddit⁹ examini. Idē. De oblationibus fideliū q̄t portiones fiant: t q̄ cuiq̄ pueniat.

g Quattuor aūt tā de redditu q̄ ꝺe oblatione fidelium: put cuiuslibet eccl'esie facultas admittit: sic dudum rationabiliter est decretum cōuenit fieri portiones. quaꝝ vna sit pontificis. altera clericoꝝ. tertia pauperuz. quarta est fabricis applicanda. de q̄bus sicut sacerdotis intererit integraz mīstris eccl'esie memoratāz dispendere q̄ntitatē. sic cleric⁹ vltra delegatā sibi sūmā nihil insolerē nouerit expetēdū. ea ℞o q̄ eccl'esiastic⁊ restaurā dis edificijs attributa sūt huic opi veraciter p̄rogata locoꝝ docear istauratio sctoꝝ manifesta. qz nefas ē si sacr⁊ edib⁹ destitutis in lucrū suū p̄sul impēdia his sacr⁊ edib⁹ deputata q̄ttat ipaz nihilomin⁹ ascriptā paupib⁹ portiōez: q̄q̄ diuis rōnib⁹ se dispēsasse mon/

quantuz ad hoc vt est bonefidei possessor q̄ habet recursum cōtra suum venditorem. b

e Locū. argu. q̄ fm p̄rioē locum t maius meritum confe/rende sūt dignitates. vt ff. c. pr. t. s. di. j. ius militare. et. j. q. ij. clerici. et. lxxv. dist. c. vlti. vt ille gradus cereros añcedat quē stipēdia lōgioza et labor plixioz fecer̄t anteire vt C. de offi. ma. l. offi. l. nemo. lxj. dist. c. j. t. c. miramur. t stipendiozum ratio habenda est. vt. ff. de re militari. l. non oēs. in fn̄ci. argu. contra xvj. q. vij. omēs decime. t extra de consti. cū omnes.

f Concesso. sedulitare. argu. contra clericos existentes in scholis. vnō debeant ꝓcipere ecclesiastica stipendia. vt. x vj. q. j. generalit. et. j. charitatez. ar. contra. xxxij. di. siqui vero.

g Quattuor. docear. argu. p vnū factū p̄obari aliud. t cām p̄bari p effectū. qz p reparatiōe fabricarū p̄bat̄ q̄ bene sit expensa q̄rta fabrice. t sic. xv. iij. di. quenit. sic C. de admi. tu. l. lex qz. in fisit̄ ex omnibus hiscapitulis colligelaicos nō esse cōpellendos ad reparationē fabrice. sed tantū clericos. x. q. j. decernimus.

a ¶ Testificatione. ar. q̄ res spūr gerēde i illo rū pūcia q̄z inēst vt. viij. q. j. lz

Matth. 5.

b Ē reddi/tib⁹. trienio. licz iste epūs p triennīū posſiderit res eccle se mobiles. non tñ vsu capiebat eas. q̄z furtū cōmisit i eis. vt. p. q. ij. c. vlti.

c ¶ Ognoui/mus. obue nire. arg. ꝫ. ff. de iure do. cū i fundo. §. si fundus. ſi. ff. de pac. do. iter ſocz. §. ij ſi. C. de allu. l. ij.

d ¶ Duplici. nō duplicitare a canone repzobari xvj. q. vij. in no/ua. xvij. q. ij. in nullo. ſic. ff. de vſuca. cū q̄ edes itē ar. q̄ idē iu/ris eſt in veteri/bus qđ i nouis. eꝛ de cc. olim. z c. cū in eccleſijs. ar. ꝫ. ó deci. tua nā licet veteres decime ſint ꝓceſſe laico. nō ideo nouc. vt ibi ó z. qñq̄z tñ eadē reſ duplici iure cēſe tur. eꝛ ó reſ. do. q̄z. z. ff. ó pecul. hic q̄rit. §. j. vbi hēs q̄ peculium qñq̄z duplici iu/re cēſeꝛtz iſti ſūt

e Caſ⁹ ſpāles Os ē ap.

f ¶ Ancimus. dona. fz di ſtinctionē eꝛ de teſta. reqſiti.

g ¶ Titulozuz. eccl'iaz ad q̄s i/titulati ſunt.

h Statuimus. indēnē. ó ħ dixi. §. c. monē⁹

i Jq̄s docu/mēta. idem eſſet ſi teſtes ali q̄s impediret di cere veritatē vt eꝛ ó teſti. co. pueꝛ

k ¶ Suppzime ſtratuꝝ eſſe videaē: tñ iuxta hoc qđ ſcriptū eſt. vt videāt opa vr̄a bona: et glorificent pr̄em vr̄m q̄ in celo eſt. oportet etiā pūti teſtificatiōe p̄dicari cōmēdari z bone fame pr̄eco nijs nō taceri. q̄ꝓpē nec cle ricoꝝ q̄ſpiā tc.

a

I tē ſimpli cius papa florētino epo equitio epūs. De redditib⁹ oblatio/nū z redditū eccl'ie. iiij. poꝛ tiones ꝑbꝛo diſpēſande cre/

b Ē reddit⁹ dantur. eccl'ie vel oblatiōe fide liū ſola epūs ex his vna poꝛ tio remittat: due eccl'iaſticis fabꝛicz z erogatiōi pauꝑa ꝑbꝛo ſub ꝑiculo ſui oꝛdis mi niſtrent. vltia clericz. ꝑ ſingu loꝝ mēſiū diuidat. z infra. cui. i. gaudētino epo ſpāliter hoc p̄cipim⁹: vt tres illaꝝ poꝛ tiones q̄s triēnio ſibi tñ oꝛdē dicaſſe: reſtituat. I tē grego. maximiano epo ſyracuſano. De redditib⁹ eccl'ie etiaz no/uiter q̄ſitꝝ q̄rta ꝑs clericꝝ ero

c Ognouim⁹ de getur. redditib⁹ eccl'ie nouiꝝ acq̄ſitꝝ ad canōicā diſpoſitio nē q̄rtaꝝ mīme ꝓuenire: ſed epos locoꝝ diſtribuere tñ/mō q̄rtā antiq̄z redditūum: nūc xo q̄ſita ſuis vſib⁹ reti/nere. quā rē ꝓuā ſubintro/ductāq̄z ꝓſuetudiez fraterni tas tua viuacit emēdare feſti net: vt ſiue de ꝓteritꝝ redditi b⁹ ſiue de his q̄ obuenere vl' obuenientib⁹ q̄rte ſm diſtri/butiōez canonicā diſpēſent. incōgruū nāq̄z ē vna eādēq̄z

d eccl'ie ſubam duplici qđamo do iure cenſeri. I tē auguſti no epo anglozꝝ. De ſtipēdio eccl'ie q̄ttuoꝝ debēt fieri poꝛ/

e Os eſt apl'i/tiones. ce ſedis oꝛdiato epo p̄cepta tradere: vt de oī ſtipē dio qđ accidit. iiij. debeāt fie ri poꝛtiones. vna videlicz epo z familie eius ꝓpter boſpita litatē atq̄z ſuſceptionem. alia clero. tertia vero paupibus. quarta eccleſijs reparandis.

I tem ex cōcilio toletano.

f ¶ Ancimus. De eodem oibus epīs curā laico/rū eis inſtare. vt ſi q̄s in fide chriſti inuenerint: nimio affe ctu diligāt. z inſup confirma mus vt ſi aliq̄ ab epīs accipi ant dona: ſtati in q̄ttuoꝝ diui dant ꝑtes. ita vt ꝓma pars

g ſm apl'oꝝ p̄cepta titulorum: necnō cimiterioꝝ reſtaurati/onib⁹ diligenē attribuaē. ſe/cūda clericz. tertia cūctz pau/peribus. quarta vero aduēis.

I tē ex ꝓcilio agathenſi.

Ōmēs ꝑbꝛi p iuſſionem epī res eccl'ie diſpēſare ſtudeāt.

h ¶ Statuim⁹ q̄ epī oēs iu/bēt: vt ciuitatēſes ſiue dioceſani ꝑbꝛi vel clerici ſal/uo iure eccl'ie: rē eccleſie ſicut pmiſerīt epī teneāt. vendere aūt aut donare penit⁹ nō ꝑſu māt. q̄ ſi fecerit: z facta ven ditio nō valebit: z de facultā tib⁹ ſiq̄s hñt ꝓpꝛias indēnē eccl'iaz reddāt z cōione ꝓuēt. I tē ex eodē ꝓci. De clicis q̄ documēta eccl'ie ſuppzimūt: aut aduerſarijs impendūt.

i ¶ Jq̄s de clericz docume ta q̄b⁹ eccl'ie poſſeſſio

k firmaē: aut ſuppzimere aut negare aut adūſarijs fortaſ/ſe tradere dānāda z punien/

l da obſtinatiōe p̄ſupſerit: q̄c/q̄d p abſentiā documētoꝝ dāni eccl'ie illatuz eſt de ꝓꝓ/ꝓꝛijs facultatib⁹ reddat z cō muniōe ꝓueē. bi āt q̄ dāno eccl'ie ēpie ſollicitati a tradi/toꝛib⁹ aliq̄d ſuſcepint: ſupio/ri ſnīa teneaē. I tē ex eodē. Epūs heredē nō hñs nō aliuz q̄z eccl'iam heredē inſtituat.

m ¶ Piſcopus q̄ filios aut nepotes non habuerit: alium q̄z eccleſiam non relin/quat heredem. ſi quid de ec/cleſia nō in eccleſie cauſa aut neceſſitate p̄ſumpſerit: quod diſtraxit aut donauit irritum habeatur. qui vero filios ha

n bet de bonis que reliquit. ab heredibus eius indēnitatib⁹

re. q̄z crimē falſi īcurrit. ff. de fal l j. §. iſ cōpoſita l ¶ Quicquid ar. q̄ eccl'ia pōt perere intereſſe q̄ē eꝛ rē. ſed il lud nō ē eꝛ. q̄z i/ſtrumēto tradi/to poſſeſſiōis. et poſſeſſio tradi videē. vt. C. de dona. l. j.

m ¶ Piſcopus aliū. i. ꝓſi/liū. q̄z vꝛozem z ſuū ſuū poſſz in ſtituere heredē. vt ſ̄ e. ſē māiſeſ. n ¶ Ab here/dib⁹. h duo ꝓria dici videnē. ſ. q̄ eccl'ia debeat eē heres defuncti. z q̄ eccl'ia poſſit ꝙuenire filiū de/functi de eo qđ male aliēauit de funct⁹. nā ſi ec/cleſia ē heres de functi. etiā ſi de funct⁹ aliq̄d in/debite alienauit illud nō pōt re/uocare eccl'ia. vt C. de re. alie. nō alie. l. iij. z C. de li. ca. l. ſi ab eo. C. de rei vē. cū a mīre. teneē enī ſe q̄ voluntatē de/functi. vt. xj. q. j ſilueſter. ideo ſic exponas eccl'iaz ſibi relinq̄ heredē. ſz ſi eccl'iaz ñ inſtituit heredē ſupple tūc ſiq̄d de eccl'ia z. ge/neraliē ei oīs he res teneē ad oia onera defuncti. niſi fecerit inuē/tariū. vt. C. ó iu re delic. ſancim⁹ hoc tñ teneas q̄ ſm canones in ꝓtractib⁹ z de licitis ſiue aliq̄d ꝓuenerit ad he/redē ſiue nō. ſi/ue lis ſit ꝓteſta/ta cū defuncto ſi ue nō. heres ſem/per teneē in ſoli dū. vt. xvj. q. vj ſi epz. eꝛ ó rap. in litteris.

a Vaconi. fecerint. estimatiõe seruoꝝ reddita dep/prio. alioqn reuocarent. vt. ff. e. ℟ si illi. nisi sint bene merit. vt. ff. e. sicꝫ de fuis. ℟ est in ℌ dura ꝓditio liberroꝝ eccl'ie qõ ꝓpter opas nõ ꝑstitas reuocant ī seruitutẽ. aliud i liberto ꝓuati vt. C. de li. ca. solo obsequij item aliud speciale q filij ſtozũ libertoꝝ ſũt ob/noxij eccl'ie. ff. e. de libertis. ſecꝫ in alijs. vt. C. de lib. ℟ eoꝝ li. l. j. ℟. ij. item aliud speciale q libti renẽt fuire eccie nulla eis opa i/posita. vt ℌ et. ff. e. liberti. hodie tñ diſtinguit. vt eꝛ de. ſnt. nõ oꝛ. eo libentius.

b Aliud. idẽ ipam rẽ restitu/et. ℟ aliud tm̃ de suo sic. lxxxix. di decenẽ. ℟. x. q. ij. ℌ iuſ. ℟. q ℌo res c Actus. id ẽ negocia. bar.

d Virq; dẽ dicatione in emptoꝛez eni non träſſert dominũ. vñ nõ ꝑt rẽ vendicare. hz tñ ꝓ vẽditoꝛem actionẽ exẽpto. vt. ff. e. vultera/ne. in aut. de nõ alien. aur pmu. ℌ q; vero leõis sed nõne vendi/toꝛ põt petere p ciũ re nõdũ eui/cta. q; venditoꝛ nõ ad aliõ renẽt nisi vt faciat emptoꝛẽ habere rẽ nõ eni tenẽt reꝛ eius facere. vt. ff de ac. emp. Fuq; ℌ q si sciens. sed hic cõtraꝛ est nullus. ℟ imi ner euictio in solo limie ꝓtract

e Lienatio/nes. ℌ ad canonice electos referas. q; intrusi vel scismatici nec etiã cũ ꝓsensu capituli põt aliq̃d alienare. ff. e. ꝑcarie eꝛ de scisma. q a ꝓdeceſſoꝛe. vij. q. j. factus. xxv. q. j. omne. ff. de rebus eoꝝ q sub tu. vel cu. l. quicũq; ar. cõtra. ff. de conſe. diſt. ij. dixit. j. q. j. siquis a simomaco. iij. q. vij. tria. in ꝓn. f Cõsecrandus. i. benedicẽdus. abbas enim nõ cõsecrat nisi cũ ordinat in sacerdotẽ. sed ecclesie ꝓsulat. ℟ tẽ ex eodẽ.

Qui ī clero cõſtituti ſunt de reb⁹ eccl'ie nihil alienare ꝑsu

a Vaconi vl ꝓsbri mant in parochia ꝓstituti ō reb⁹ eccl'ie sibi creditis nihil audeãt cõmutare vẽdere vel donare: q; res eccl'ie sacrate deo esse noscũt. sil'r ℟ sacerdotes nihil de reb⁹ eccie sibi cõmisse: vt supius cõphẽsuz est alienare ꝑsumant. qõ si fecerint cõuicti ī ꝓcilio ℟ honoze b depositi de suo ꝓprio aliõ tm̃ restituãt q̃tũ visi fuerint ꝑsumpsisse. libertoſ etiã q̃s sacerdotes vel dyacones de ecclesia chriſti sibi cõmiſſa face c re volũt act⁹ eccl'ie ꝓsẽt iubem⁹. qõ si facere ꝓtẽpserint placuit eos ad ꝓprium reuerti seruitiũ. ℟ tẽ ex eodẽ.

De posſessiõe eccl'iaſtici iurꝫ q̃cũq; a ꝑsbro diſtrahit: inane habe

d Quicquid aſ ℟ vacuũ. parochiaꝝ ꝑsbr ō eccleſiaſtici iurꝫ possessiõe diſtraxerit: inane habeat ℟ vacuũ vendicatiõe cõparantꝫ ℟ actione vendentꝫ. ℟ tẽ vrbanus papa.

Alienationes facte ab ītrusis ℟ ordinatiões sine cõ ſensu clericoꝝ irrite ſunt.

e Lienatiões oĩm p intrusionẽ seu canonice electoꝝ sub epi noĩe aut abf batis q̃ fm eccl'ie sue vsũ consecrandus est. alienatiões dico quocũq; modo factas: nec g nõ ℟ ordinatiões ꝓsonaꝝ ab eisdem sine communi ꝓsensu clericoꝝ eccleſie siue p simoniã itidem factas irritas iu/dicam⁹. Illud etiã p oĩa ītercꝫ dicim⁹: vt nullus cleric⁹ ꝓbendã suaz seu beneficiũ aliq̃ ecclˈiaſticũ aliq̃ mõ aliena re ꝑsumat. qõ si ꝑsumptũ olĩ fuerit vel aliq̃n fuerit irrituz erit ℟ vltiõi canonice subiacebit. ℟ tẽ ex ꝓcilio lerdensi.

Epõ defuncto vel adhuc ī supremo agente de reb⁹ eccleſie nihil eſt vſurpandum.

h Ec hui⁹ placiti cõſtitutione inſ nos censura placuit custodiri. vt defũcto antiſtite vel etiã adhuc in supremis agente null⁹ clerico/rũ cuiuſlibet ordinis officij graduſue sit quicq̃ de domo eius ꝑsumat: vel de vtilitate q̃ instris dom⁹ esse noscit. i. mobilis ℟ ĩmobil' rei eccleſiaſtice coneſ ĩuadere. nihil furto nihil dolo supprimẽs auferens atq; abscõdens: ℌ is cui dom⁹ cõmiſſa ẽ: subũct⁹ sibi vno vel duobus fidelissimis oĩa vsq; ad tps substituendi i põtificꝫ dz ꝓfuare: ℟ his q̃ in domo ĩueniũt cl'icꝫ ꝓsuetã animoniã mĩstrare: ſbstitut⁹ ãt ãtiſtes ſuſcepte sedis cõmoda ordiabit: vel vt ds ipabit: vt eis vti cũ his dẽat q̃s coguerit diſciplie ℟ charitati pdecessoꝛi sui fidel'r paruisse: q si q̃sq; p⁹ hec cuiuſlibet ordis: vt supi⁹ dictũ est: cl'icꝫ q̃cũq; occasione vel de oĩ facultate q̃ppiã ꝑbat⁹ fuerit abſtuliſſe vel foꝛtã dolo aliq̃ suppſſiſe: reus ſacrilegij ꝓlixioꝛi anathemate cõdẽnet: ℟ vix ei pegrina cõio ꝓcedat: q; dum ſ 110

ad instar fructuarij. ff. de vſufr. arboꝛib. sic fructus decimaruz ℟ oblationũ poſ ſunt vendi. licet ℌ nõ sit honeſtũ quia ꝓhibitũ ñ inuenit. sed hoc tm̃ cũ consensu epi. eꝛ de re. ec. non alie. nulli. ℟ ad modicuz tempus. argu. eꝛ de cen. ꝓterea. et extra de träſac. decetero. Sz q̃d si obligauit ad quinquennium. nunquid ſtabit ſucceſſoꝛ cõtracti. ita si nomie eccl'ie ꝓtraxit et cũ epi auctẽ exõ so. c. j. sec⁹ si nomine suo. ff. de pig. l. lex vecti. ff. qui. mo. pig. ſol. l. ſi res distracta. ff. loca. sicꝫ domũ. ℌ ſubigi ſolet. io. sed certe q̃d dicit io. ego credo. q sicut clericus potest vẽdere fructus p̃bende ſue sine ꝓsensu epi. ita et obligare maxime ad modicum temp⁹. ſicut tutoꝛ vendit fructus sine auctoꝛitate iudicꝫ vt. C. de admitut. lex que. nec aliq̃ decre. ꝓtradicit. l. b.

i Ec huius. sic ꝓstrue. hec cẽsura placuit custodiri placiti ꝓstitutione. ℟ fm ℌ ẽbũ placuit ẽ ꝓsonale ẽbũ. k Pla/citi. i. decreti. l Cõseruare. ar. ſucceſſoꝛi oĩa q̃da a morte p̃decessoꝛis. eꝛ de of. ℟ po. iudi. oꝛ. cũ vos plerũq; ℟ eꝛ de resta. relatũ. itẽ ar. q mobilia p̃decessoꝛ̃ princẽt ad ſucceſſoꝛẽ. vt. ff. e. de laicis. m Et vix. qõ vix fit tñ fit. ſ. xix. di. in memoriaz. ar. ff. ad vell. tu/ n Quia ℌ refert ad id q̃d ꝓxia dixit. (toꝛ. in ꝓn.

a ET si illi. distribuūt. necessitat' articulo. ō ħ nota.
b Quāto. innuit ħ q̄ mag⁹ (xlvij. di. sicut hi.
c Non cōtulerit. ⁊ sic videt (⁊tra. xlvij. di. sicut. q̄ si res suas ⁊tulerit eccl'ie. q̄ tūc alienare possit. ar. ⁊ eo. si ḡs ḡlibet. eẋ de re. ec. non alie. epi. ad ħ dicūt ḡdā q̄ nullo casu pōt aliena/re. nisi cū cōi cō sensu canonico/rum. ſz ħ nihil ē q̄ si hz ⁊sensuz capli ḡre restitui et tm̄ de suo cuz nec alienare possit. lz adeāt oim ⁊sensus. nisi eēt cōis vtilitas ec/clesie. vt. ⁊. e. sine ſz itellige cū ille manumissus nō erat bñ. merit⁹. ⁊sic erat malefi. possessor. al' posset p̄scribere lib/tate. vt. C. de p̄scrip. lon. tē. l. j.
d Successor vel ipsemet. xxv q. ix. q̄ ḡs. ⁊ ar. q̄ successor reuocat malefactum sui añcessoris. vt xvj. q. iij. si sacerdotes. eẋ de p̄ca.
e Reuo (c. ij. cabit. nisi p. x. an. stetērit i lib/tate. ff. d. et a d. ma. sic. ¶. aristo. sic ¶ restituit ⁊ libertatez eccl'ia q̄ nō est i mio/re nisi ex magna cā. vt. ff. de mio.
f Si ex cā. i fi.
g Quis.
h ABbatib⁹. subsc̄ptiōe epi. lz abbas nō posset sine ⁊sensu epi aliēare rē eccl'ie. vt b. et. ⁊ xvij. q. iij. i ven ditionib⁹. ⁊ eẋ ō re. ec nō alie. nullus. cū si ⁊sueruido loci hz. bene pōt dare modicū. eẋ ō dona. c. ij. ⁊. iij. ⁊ ifeuda re pōt eẋ ō re. ec nō alie. ad nr̄az. ⁊ ħ pōt epūs vl' abbas sine ⁊sen est: vt hi quos cōstat in seruitio dñi cum p̄me sedis antistite desudasse ab his qui suarū rerum incubatores vl' vtilitatibus seruientes atq̄ vacantes fuisse noscuntur: despecti aliquatenus crucientur.

Item ex cōcilio toletano. iiij. Episcopi qui nihil ecclesie cō ferunt: famulos eius liberta/ti non donent.

a ET si illi qui nulla ex re/bus suis pauperib⁹ christi distribuunt eterni iudicis voce ⁊demnabunt in futuro: q̄to magis hi qui auferūt paupe/ribus q̄ nō dederūt: quapro pter epi qui nihil ex suo p̄prio ecclesie christi cōpensauerunt hanc diuinā sententiā metuant: ⁊ liberos ex familia ecclesie ad ⁊dēnationē suā facere nō p̄sumant: impiū eni ē vt q̄
b res suas eccl'ie christi nō ⁊tulerit damnū inferat ⁊ ius ec/clesie alienare ⁊tendat. tales
c igit liberos successor episco/pus absq̄ vlla oppositiōe ad
d ius ecclesie reuocabit: q̄ eos nō equitas: sed etiā improbitas absoluit. Item ex ꝯci. aurelianensi.

De clericis q̄ documēta eccl'ie suppr̄imūt aut negāt aut alijs damnabiliter tradunt.

e SI quis de clericis documenta: quib⁹ eccl'ie possessio firma teneť aut suppr̄imere: aut negare: aut aūtere aut fortasse tradere damnabili ⁊ punienda obstinatione p̄sumpserit quicquid p̄ absentia documento ⁊ damni ecclesie illatum est. de p̄prijs facultatibus reddat. Itē ex eodē.

Ministris ecclesie de rebus eiusdem ecclesie absq̄ episcopi permissu nihil alienare licet.

f ABbatibus presbyteris

Si su capli. ſ. e. c. terrulas q̄ falsuz ē nisi ī quis reb⁹.
g SI q̄. p̄sbyteri. i. canonici. i
h Rescisso. ħ p⁹ q̄ ō sede vacāte clerici nihil disponere pōt de reb⁹ eccl'ie vt. x. q. ij. si ḡs epūs. ⁊. lxxv. di. q̄m̄. imo pot⁹ sede vacante nō pōt imutare statū ei⁹. eẋ ne se. va. c. nouit. cū si ē magna nēcitas cl'ici pōt ali q̄ alienare ſz. h. vt dixi. lxxj. dis. fraknitate. ⁊ ar. ſ. e. p̄carie. cū de aūcte supiozis. nā ⁊ iudex p̄sterauctez facto minozis eo tpe cuz nō hz curatorē. vt. C. q̄ admit. ad bo. pos. bono rū. Item in minoribus eccl'esijs pōt eps aliq̄ aliena/re mortuo sacerdote tpe ncēcitatis. vt. x. q. ij. si ḡs epūs. ⁊ nō q̄ ⁊ ipse iure tz quez facit' cl'ici mortuo epo. sed restituit' ecclia si p̄bat se lesaz. sic est in ⁊cu minoris q̄ nō hz curatorē. vt. C. de in inte. rest. si cura torē. ⁊ iō bñ dicit ħ rescisso ⁊ctu. ſ. p in inte. resti.
k Recipi ab emptore.
l Propt' qđ. id ē q̄ sepe ⁊tingit ampliorē sūmam reddit⁹ distractaq̄ rez reddi. ſ. emptori p accepto p̄cio h ē dicere ēptor ampli⁹ sepe p̄cepit ō redditibus q̄ sit p̄ciū qđ dedit vt q̄s ecclia iueniat p p̄cio qđ acce/pit. ⁊ iō magis ex pedit epo p̄pere fructus percep̄tos q̄s retinere p̄recium.
m On liceat.
n Precarie. ḡ clerici pōt alienare ecclesia vacāte. q̄ capli ſ suppleť defectus epi. eẋ ō here. ad aboledā. qđ falsum est. vt extra ne se. va. c. j.
o Vel ciuili.

alijsq̄ ministris de rebus ecclesiasticis vel sacro ministerio deditis alienare et obligare absq̄ pmissu et subscriptione episcopi nihil liceat: quod si p̄sumserit degraden tur cōmunione cōcessa: ⁊ qđ temere ordinatum est ordinatione episcopi reuocet'. Item ex synodo anchiritana.

De rebus ecclesie que absente episcopo distrahuntur ad ius ecclesiasticum reuocent'.

b SI qua de reb⁹ ecclesie: cuz episcopus nō adest p̄sbyteri vendiderit: placuit
i rescisso contractu ad ius ecclesiasticum reuocari. in iudicio autē erit episcopi consti/
k tutuz: si p̄cium debeat recipi
l nec ne: propter quod sepe cōtingit distractarū rerum redditus ampliorem summaz p accepto p̄cio reddi. Item ex concilio Chalcedonensi.

Post mortez episcopi res ad eum pertinentes clerici non rapiant

m ON liceat clericis post mortem episcopi sui rapere res ptinentes ad eum: sicuti p̄cedentib⁹ regulis cōstitutum habeť: si ⁊o hec fecerint periclitari se nouerint a p̄prio gradu. Item ex concilio mediomatricis ricarie.

Rescidātur precarie ⁊ cōmutationes ab inuasorib⁹ facte.

n PRecarie ⁊ cōmutatiōes ⁊tempore viduataruz ecclesiaruz facte ab his: qui loca episcopoꝝ occupauerant: rescindant': ⁊ cum auctorita
o te ecclesiastica vel ciuili si faciende sunt fiant. Item gregorius maximiano syracusano episcopo.

Pro labore inuentarij nihil accipiant iconimi de rebus ecclesie.

3. xcvj. dl. bene. in fi. vel dic ciuilis. id ē pncipis cuius auctas requirit in rebus ab ipso collat. x. q. vj. pcarie.

a Caritatez pficiendi. hoc intellige cū habet salarium ō publico. vt. x. xiij. q. j. militare in fi. 2. j. q. iij. si ds eps al's sec. x. q. ij. precarie.

b Stipēdiū arg. q ad quem onus spectat et emolumentuz. j. eo. quicūq. vij. q. j. pontifices. xvj. q. vj. de lapsis. Item est ō ar. q iudices licite possūt percipere sumptus a priuatis. vt dixi. xj. q. iij. nō licet. 2 ē silē qō dicit aliqs. q laboz non dz cē sine fructu vt. vij. q. j. ibi.

c Laici cognitionez nō. nō ligat pstitutio nisi a tempore scie. lxxxij. dist. ppositi. in fi. ff. de decre. ab or. fa. l. ylti.

d Res. pri. s. quia de rebus eccl'ie nō pñt restari vt ex de resta. quia. fz monēres pñt aliqua dare si ō hz eccie ꝑsuetudo. ex ō ref. ad hec.

e Per archipbyteroz. si de finctus nihil de his disposuit tūc si habet heredē ei trader si non habet eccl'ia succedit. sicut colleguz succedit in hereditatē decurionis. C. de hered. decuri. l. vl. j. c. q. y. c. vl. 2. s. eo. epūs. qui iudicium. pōt etiā moziens sūa voluntatem cōmittere iudicio alterius. vt ex de testa. cum ribi.

f Illud quod successoris. ō reneas q moriente epo vel sacerdote successori eius refuant bona eius. vt ō dicit. 2. ē. c. hec hmōi. Sed moriente canonico nil reseruat successori. sed diuiditur inter canonicos. vt ex de testa. relatum.

g Iconimi. si eccl'esia habet iconomū in eius potestate. erunt res eccl'esie decedentium epozū. vt ō. 2. lxxv. dist. qm quidē. si nō hz. erūt in ptate maioz de eccl'ia vt. ē. c. pr. si illi nō sunt idonei. tūc erūt i ptate alioz clericoz. vt. j. c. pri. omnibus deficientibus erūt i ptate metropolitāi. vt. j. eo. nō liceat. nisi ibi visitaroz sit. tunc ille custodiet eas. lxj. dist. obitum.

h On liceat. Sicut alienas. rē alienam semp tenet restituere. nisi illa iā sit ꝓsecrata vt. xvij. q. iij. q. sti. q. nihil 2c. liij. dis. generaliter. 2. xiij. q. vl. comperimus.

i Sz notandum. nūc incipit ostēdere qñ pñt aliqs res eccie

k On habenti. rem sui tituli. i. eccl'esie. vel sui tituli. i. ad suū cōmodū vt. ē. c. monem.

l Usurpare id est alienare. 2 ponit in mala significatione cum ō subest necessitas

---

a Caritatem tuam cōmonere curauimus: vt si quispiaz epoz de hac luce migrauerit: vel qō absit: p suis fuerit remot⁹ excessibus: conuenientib⁹ iconomis cūctisq; clericis priozib⁹ atq; in sui p/sentia inuentario eccl'ie rerū faciētib⁹: oīa q repta fuerīt: subtiliter ōscribāt: nec sicut antea fieri dicebat: ꝑdes quedam aut aliud qdlibet de rebus eccl'ie quasi p faciēdi inuentarij laboze tollat: visitatozes eccl'iaz clericiq; eozum qui cū ipsis nō p sue ciuitatis parochias fatigant: aliquid laboris sui capiāt te disponē/te subsidij iustum nāq; est vt:

b illi ꝓsequant stipendiū q pro tpe suū cōmodare reperiunt obsequiū. Itē ex ꝓci. vbani pape aluernie celebrato.

Excōicent laici q morientiū clericoz audēt bona dirripe.

c De laicis questio facta ē qui morientib⁹ epis sine alijs clericis res defūctoz iuasas eccl'ie paupibusq; surripiūt: otra quos cōmune totius ꝓcilij anathema platuz est ipso papa hmōi sniam promulgante: si quis post interdicti pñtis cognitionē eozū seu ꝓlbzoz aut aliozum cleri/

d cozuz res inuaserit vsq; ad satisfactionē excōmunicet: epo

e rum vero deficientiū res per archipbyteroz seu archidiaconoz man⁹ aut fm motuoz iudicium p ipsoz salute in elemosynas dispensent: aut successori qui futur⁹ est reseruent: id ipsum de pbzoz seu clericoz alioz reb⁹ p eōm vel supradictas ꝑsonas aut cui deficientes cōmiserint fiat: si quis aūt aduersus ista ꝓsumpserit anathema sit. Item innocenti⁹ pa. scōus. De eo dē.

f Illud qō in sacro chalcedonensi ꝓcil'. institutum est irrefragabiliter obseruari ꝓcipim⁹: vt videlicet decedē/tiuz bona epoz a nullo oīno hominū diripiant: ō ad op⁹ eccl'ie 2 successoris sui in libe

g ra iconomi 2 clericoz permaneant ptāte: sicḥs aūt āmodo ō attētare ꝓsumpserit excōi/cationi subiaceat. Qui vero morientiū epoz presbyteroz vel clericoz bona rapuerint simili sniē subiaceant. Hoc nō solum de laicis: verūetiā in metropolitanis et q̄busli/bet alijs clericis intelligendū est sicut in. vj. synodo legit.

Res epi morientis metropolitano non liceat inuadere.

h Non liceat alicui metropolitano moriente epo qui sub eo ē aut res suas aut eccl'esie sue auferre: sed sint sub custodia clericoz eccl'ie defuncti epi: vsq; dum alius ordinet epus: si vo clerici in eccl'esia nō fuerint: tūc metropolitanus illibata oīa epo q ibi ordinabit reddat. Sicut aūt res eccl'esie nulli vsurpare licet: ita eccl'esie aliena inuadere nō ꝑmittit. Uñ gre.

Aliena eccliaz nō lz inuadere.

i Sicut eccl'ia ꝓprias res amittere non debet: ita eā rapacitatis ardoze alienas inuadere nō opter. His omnibus auctib⁹ pspicue monstrat: q nulli sacerdotū res eccl'iasticas alicui tradere lz 2 ille q de manu sacerdotis facultates eccl'ie accepit: nullo iure eas vēdicare poterit: potius cogef restituere etiā qō

k licite accepit. Sz notā duz ē q q̄busdā causis exigentib⁹ res eccl'ie distrahi pñt. cā. n. nēcitatis cū ꝓcil'. cl'icoz vel vt melioza ꝑspiciāt res eccl'ie a sacerdotibus distrahi pñt.

Uñ in aphricano ꝓci. legit.

Misi cā necessitatis: nec epo licet rem eccl'ie sue vsurpare.

l Non hūti nēcitatez: nec epo liceat matricis eccl'esie rē sui tituli rapere vl' vsurpare. Itē ex cō. cartha. Nec ꝑbzi ignorātib⁹ epis nec epi ignante ꝓcilio rē eccl'ie vēdāt

a PLacuit incõsulto. ſ. clericoꝝ. vt. ℟. c. proximo.
b ¶ Presbyterio. ℞ habes q̃ epi reqrat ꝓsensum sacerdotũ in alienatione. vt. x. q. ij. siquis epus.
c ¶ Necessitate. ergo in necessitate possunt eis inconsultis. vt infra. c. terrulas.
d SIne exceptione. tñ pñt aliq̃ casus excipi. ꝛ sic est ar. q̃ licet papa p̃cipiat nulla audiendã exceptionez. tñ est admittenda. vt ex de offi. dele. ex pte. ꝛ ex de rescript. siqñ. ꝛ. c. cũ adeo.
e ¶ Quicq̃ donare. nisi modicũ. ex de dona. ceterum.
f ¶ Venderevl obligare. vt ex de re. ec. nõ alie. nulli.
g ¶ Totius. lxv. di. sane
h ¶ Tractatu. q̃s debeat ee tractatus. habes. x. q. ij. hoc ius.
i ¶ Profuturũ sed none sufficit q̃ vtiliꝰ ceptũ e licet nõ sit indecuꝰ effectꝰ. vt ff. de neg. ge. sed an vltro. ℟. q̃ nõ. cũ ecclia coparemꝰ pupillo nõ sufficit vtiliꝰ ceptũ. nisi eccia sit fctã locupleti or. vt. ff. de neg. gest. si pupilli. in pñn. nisi ita sit q̃ res illa naufraliꝰ vel ẽremotu pierit. vt. ff. ꝺ minor. verũ. §. si locupleti. Sz q̃d si eccl'a ex illo ꝓcessu ñ e locupletata necoãni ficata. tũc dicaz ꝓtractuz tenere q̃ sufficit q̃ nihil ad lesionẽ diuine domꝰ sit factũ. vt. x. q ij. ℞ ius. nã eo ipso q̃ nõ e pauperioꝝ facta itelligitur locupletioꝝ. ff. de solu. in pupillo. ℞ scias q̃ licet oẽs clerici ꝓsentiãt. si tñ nõ obſuat forma alienatiõis. alienatio nulla est. vt. C. de sacrosan. ec. iubemꝰ. in fi. ꝛ ideꝝ oꝝ Ite si fiat alienatio in casu nõ cõcesso. dũmõ seruetur forma alienationis tenet alienatio. vt ex de his q̃ fi. a prela. cum vos. ꝛ ex de emp. et ven. cum dilecti. ex e. cum causa. sed restituitur eccleſia si probat se lesam.
k ¶ Conniuentia. sufficit tñ eoruz taciturnitas. ex de his q̃ fi. a ma. par. ꝓinebaꝝ. ꝛ est hic ar. q̃ nulla sit alienatio nisi adsit subscriptio. vt. xcvj. di. bene quidez.

a PLacuit vt pſbri nõ vendãt rẽ eccl'ie vbi sũt constituti: nesciẽtibus epis suis: quõ nec epis liceat vẽdere p dia eccie incõsulto ꝯcilio vel
b cũcto pſbyterio sine vlla necessitate. Itẽ ex epla leonis pa. vniũsis epis p siciliã ꝯstitutꝫ. Nisi vt melioza ꝓspiciat: rẽ ecclie nõ licet distrahe.
c SIne exceptiõe re epo. decernimꝰ ne q̃s eps ꝺ
d reb⁹ eccie sue q̃cq̃ donare vl
f cõmutare vel vẽdere audeat nisi forte aliq̃d hoꝝ faciat: vt
g melioza ꝓspiciat: ꝛ cũ totius
h cleri tractatu atq; ꝯsensu id
i eligat: qõ nõ sit dubiũ. pfuturũ eccie. ꝛ infra. epis rebus eccl'ie tãq̃ cõmẽdatꝫ nõ tãq̃ ꝓpijs vtaꝫ. Irrita eĩ epoꝝ vẽditio ꝛ cõmutatio rei eccl'ia
k stice erit absq; oĩm cõniuẽtia ꝛ subscriptiõe clericoꝝ. Itez dom⁹ vbiũ vel castroꝝ q̃ ecclesie plꝰ incõmodi q̃ vtilitatis afferũt: licet rectoribꝰ ecclesiaꝝ sit̃ in supiori capitlo symmachi. Mõ liceat pa. cõtinet: vẽdere vel cõmutare. Itẽ sic in agathẽsi ꝯci. le-
l TErru/ (gis. De eodẽ. las aut vineolas exiguas ꝛ eccl'ie minꝰ vtiles aut lõge positas prauas epus sine cõsilio fratꝝ si necessitas fuerit distrahẽdi habeat ptãtẽ. Seruos q̃z fugitiuos q̃ reuocati retineri ñ pñt: similiter epis distrahere licet. Ũ in eodẽ cõci. legit. Alienentur fugitiui qui teneri nõ pñt.
m HAgitiui domos suas aut familiã deserẽtes: qui etiã si reuocati fuerit teneri nõ pñt. simili ratione ab
n epis si noluerit: aut si illi meruerint distrahant. Itez ex cõci. apud tansiatũ. c. ij.
FIustũ videt Palea. ꝛ ineptum: vt mãcipia q̃ fideles viri seu femine ꝓ redẽptiõe anie sue deo ꝛ sanctis eiꝰ cõsecrauerint: cuiusq; cunq; muneris p̃cio vel commutatiõis cõmertio itez i seculariẽ seruitutẽ redigantur: cũ canonica auctoritas suos fugitiuos tñmodo distrahi pmittat. ꝛ ideo oẽs rectores ecclesiaꝝ sumope caueãt: ne vniꝰ clemosyna alteriꝰ pctñ fiat. ꝛ est absurdum vt ab ecclesiastica dignitate seruꝰ decedens hũane obnoxius sit seruituti. Itez si rectores ecclesie de reb⁹ ꝓpijs tãtundẽ eccl'ie restituere voluerit: ecclesiasticas facultates libere dare pñt ꝛ ꝓstabũt his q̃bus date fuerit ꝑpetua firmitate. Unde in agathaten. ꝯcilio legit. Alienatio ꝺ reb⁹ eccle sie quõ rata esse poterit.
o SIquis qualibet condiꝯtione de rebus ecclesie aliquid alienari p̃sumpserit: si de suo ꝓprio tãtũ ecclesie contulerit quantuz visus est abstulisse: tunc demum illud stare licebit. ¶ Itez si seruos eccleſie libertati eps donauerit: ea q̃ in manumissiõe data illis fuerãt: ꝑpetua firmitate tenebunt. si tñ quantitatẽ canonibus p̃scriptam datam non excesserint. Unde in eodem cõcilio legitur. De eodem.

l TErrulas. exiguas. forte exiguas vocat nõ valentes vltra. xx. solidos vt. ℣. c. sicijs. Uarijs ei modis oꝝ aliq̃d esse modicũ. vt dixi. ij. q. vj. anteriorum. vbi oꝝ q̃ sine decreto nõ possũt alienari res exigue. vt. ff. de re. eo. q̃ sub tu. l. vlti. in pñn. xvij. q. iij. ꝺcunq; ꝛ. ff. de trãsac. cuz hi. §. si cũ in annos singulos. argu. ℣ ex de don. ceterum.
m HAgitiui. sz q̃diu e i fugavendi nõ põt. C. ad. l. fal. de pla. in fuga. Itẽ põt fugitiuꝰ vendi sub ea cõditione si apphẽdatur. ff. e. l. ij. Jõ autez phiberur vendi seruus fugitiuus. q̃ fuga est quedã speci/es libertatis. ff. de edi. edic. q̃d si fugitiuus. §. idem recte. b.
n ¶ Deuerit in alio. b
o SIcs cõcule rit. ergo si ꝺ suo tñ eccl'ie dedit. euadit penã depositois. ꝛ sic est ℣. ℟. c. monemus. ꝛ c. statui/mus. ꝛ c. ꝺpaconi. vbi non euadit penã depositionis. licz tñ ꝺ suo det. sz ℞ locatur i eo casu q̃ prius habiꝰ est tractatus cũ clericis q̃ de suo tantum vellet dare. vt posset rem illam alienare. ꝛ clerici hoc permiserunt. vel dic q̃ si episcopus aliquid dedit ecclesie. sed postea tantundem alienat ab ecclesia. hoc intelligitur fecisse ex voluntate ecclesie. argu. ff. so. ma. dorem.

SIquos meritos. sed q̄ dicunt benemeriti. sunt tales. q̄ aliq̄s insigne seruitiū fecerūt ecclesie. ponas exemplū. lxxix. di. siqs papa. nā p̄ premio remuneran dus est suus libertate. vt. j. e. §. in criminali. ꝛ. C. ō ser. q̄ p̄to pre. li. ac. p̄ to tū. large tū benemerit⁹ dicit q̄cūq; no demeruerit. vt. ff. de ma. te. fuos. sic q̄libz dicit dign⁹ q̄ non est indignus. vt ex de psump. dum.

a SIquos de seruis eccle/sie benemeritos sibi episcop⁹ libertati donauerit:

b collatā libertatē a successoribus placuit custodiri cū hoc q̄ manumissor eis in libertatem cōtulerat. q̄d tñ iubem⁹ xx. solidoꝝ numerū ꝛ modū in terrula vel vineola vel hoc

c spitiolo tenere. q̄ si amplius

d datū fuerit: post manumissoris mortem eccl'ie reuocetur.

e Sed notādū ē: q̄ sui eccliarū māumitti nō p̄nt nō retēto eccl'iastico patrocinio: nisi forte māumissor duos eiusdē meriti ꝛ eiusdē peculij eccl'ie p̄ferre voluerit. Qñ in cōcilio toletano. iiij. legit. De epō q̄ non retento patrocinio seruos ecclesie manumittit.

f EPiscopus q̄ mancipiū iuris ecclesie nō retēto ecclesiastico p̄tocinio manumitti desiderat: duo meriti eisdē ꝛ peculij coraz concilio ecclesie cui p̄eminet p cōmutationē subscribentib⁹ sacerdotibus offerat: vt rata ꝛ iusta inueniatur diffinitio commutant'. tunc enī liberā manumissionez sine patrocinio ecclesie concedere poterit: q̄ eū quē libertati tradere dis/

h posuerit: iaz iuri p̄prio acq̄sierit. hmōi aūt liberto adūsus

i eccl'iam cui⁹ iurs extitit: accusandi ac testificādi denegēt

vniuersitas p̄ actorē vel p̄curatorē suū dz se defendere sz in crimīe nō interuenit p̄curator. ℔ vniuersitas non p̄t de crie p̄ueniri q̄ vex est. Dicas ℔ hic poni ✱bus accusandi p ✱bo agēdi. vel itellige cū epūs accusāt de crie q̄ cōmisit de p̄silio vniuersitat'. vt. xvj. q. vj. placuit. Item per modū inq̄sitio / nis p̄t agi contra vniuersitatē. p̄ ut legit ex de simo. venies. l'dic q̄ non p̄cedit p̄ vniuersitatē. sed potiꝰ p̄ singl'os iob. Ego credo q̄ vniuersitas nisi sint infātes et sil'es p̄sone accusari p̄t. q̄ dolū committere p̄t nec ob. lex illa. ff de do. si ex dolo q̄ q̄ ibi dz nō p̄t committere dolū. s. defacili. ꝛ videm⁹ q̄ sepe capitulū accusatur ꝛ excōicat. ꝛ p̄silū vniuersitat' ꝛ delictū q̄ maiores de vniuersitate cōmittūr ad oēs ferē. ff. de regu. iu. l. aliud.

k CVt stante ℔ pena soluta remanerēt cer⁹ i sua firmitate. xxv. q. vj. q̄cūq;. q̄d non est vex nisi ℔ sit dictum. vt. ff. de trāsac. q̄ fidē. nā iniquū est q̄ sit habeat pena et res. ff. de doli except. apō. §. labeo ex de pe. suam.

l CLibert⁹. si/ne venia. i. licentia agēdi.

m CSi sine.

n CL. aureos nisi p̄eat aūlit. p̄test. vt. ff. ō

licētia. q̄d si p̄supserit: placet

k vt stante cōmutatōe in fuitu

tē. p̄prie eccl'ie reuocet': cui

l nocere conat'. Libertus enī nisi venia impetrata patronū in ius vocare nō p̄mittitur.

CVnde in. ij. li. digesto ꝛ ti.

m de ī ius vocādo. Si sine venia edicti impetrata libert⁹ patronū in ius vocauerit: ex querela patroni vel supradi/

n ctā penā. i. l. aureos det: vel

o a p̄fecto vrbis q̄si inofficios⁹

p castigetᵉ si inopia dignoscit labozare. Si vero a collegio q̄s manumissus fuerit: non singulis ℔ vniuersitati reuerentiā dz. CQñ in eodē libro

q titulo eodē. I dez. Qui manumittit a corpe aliq̄ vel collegio vel ciuitate singulos ī ius vocabit. nā nō est libert⁹ eoz̄: sed reipublice honorez habere debet. CEt si aduersus rempublicā vel vniuersitatem velit experiri: veniam

r edicti petere debet: q̄uis actorem eoz̄ constitutum in

s ius sit vocaturus. si vero ingenuuz p̄rinceps fecit: patrono reuerentiam non debet. In criminali vero causa si libertus patronū in ius vocauerit: caput eius ꝛ fortunas petiturus ante litis exordiū capite puniendus est. crimen maiestatis excipit'. vel si patronaz illicito serui cōcubitu

in ius voca. q̄uis. o CInofficiosus .i. impius.

p CSi inopia. paupes enī sp̄ puniunt ✱beriꝰ. ℣. e. fraternitat'. q CQui māumittit singl'os. sed cōmunis libert⁹ duoꝝ neutrū p̄t in ius vocare. ff. de in ius vo. cōis libert⁹. q̄ res cōis omniū est. ff. de ritu nupt.

r CActorē. glosauit aūt q̄dam hec in p̄pria (illud. causa nō in cā vniuersitatis. hec glo. falsa est. q̄ bñ p̄t cōuenīri p̄curator p̄roni. licet nō ipe patron⁹. vt. ff. de obse. l. licet. ff. de in ius vo. sed ꝛ si. §. vl. sz ipe p̄ron⁹. si/ue suo siue alīco noie agat. nō p̄t p̄ueniri a libro vt per eādē. l. pbat'. sz ecōuerso ē i libro. q̄ sz libert⁹ suo noie nō possit p̄uēire p̄ronū. tñ noie alīᵉ p̄t. vt. ff. e. q̄stiuz.

s CIngenuū. restituēdo cū natalib⁹. vt. ff. de natal.

resti.l.ij. a ¶Siqua capitali.hodie adultera ꝓbera
tur ⁊ detrudit in monasteriū.vt.C.de adul.auē.sed ho
die.vel dic ꝙ auē.intelligit̄ qñ nō adulterat̄ cū ꝓpio
uo.Sz nūqd̄ seruꝰ pōt accusare dñaz suā si cū alieno
seruo adulterat̄.non.q: ꝫ loquit̄ de ꝓpio tm̄ suo.sil'r
nec dña viz suū
pt accusare si cū
ancilla sua tacet
vel cū aliēa cū ꝫ
caurū nō iuenio
hoc iō.q: dete/
stabilꝰ ē hoc cri
men i mliere q̄z
in viro.io. Da
le dicit io.q: ac/
cusari pōt mlier
⁊ vir si cū ancil/
la sua fornicet̄.
aut femina si a/
dulteriū cōmit/
tat.vt ex de di/
uo:.ex lr̄is.b.

b ¶Verbera/
tiōe.i.ꝓberādo.

c ¶Questionē.
census rei
pub.vel ēt eccie
q: eccl'ia cōpat
reipub.vt.C. de
sac.sanc.ec. l.vt
inē diuinum.

d ¶Si alijs.
dicūt q̄dā ꝙ nec
in except̄ crimi
nibꝫ fuus ꝫ dñz
admittit̄.nisi a/
liq̄ ꝓsumptio p/
cedet̄.nā seruꝰ ⁊
viles semp q̄stio
nibꝫ subdunt̄ur.
vt.iiij.q.iij.si au
tē ea rei cōditio
sit.sed a q̄stioni
bus nunq̄ est in
cipiendū nisi p/
cedat indicia.vt
ex de re iu.cū in
cōtemplatiōe.sz
lr̄a ista ꝫ nō pa
titur. dico ꝙ hic
speciale.vt miti
um sumat̄ a tor
mēt̄.sil'r cū ma
ritus ōz vxorem
occidisse. C.ad
l.cor.de sic.l.vl.
⁊ cū agit̄ de oc/
ciso domino.ff.
ad syll.⁊ si ꝓcu
sor certus .§.j.

e ¶Prescripti
onis.exceptiōis talis.s.iste est seruus meꝰ. ⁊ iō nō au/
dietur ꝓtra me. f ¶Interrogari.nisi cū de facto suo
interrogat̄.vt.iiij.q.iij.itē seruꝰ. g ¶Insolitū.mr̄z
nā mater qñq̄ gerit tutelaz filio.vt.C.qñ.mu.tu.offi.
fungi.l.ij.⁊ finita tutela potest agi ꝓtra istos q̄ nō ha/
bentur loco dominorum cum pupillum spoliant.ff.de
vti deꝑhenderit. q̄ casu etiaz
ꝙuo cū mūere libertat̄ dñaz
accusare pmittit̄. sicut.C.li.
ix.ti.de mulierib⁹ q̄ ꝙuis ꝓ/
ꝓijs cōmiscent̄. Impator in
a stinian⁹ ꝓstituisse legit̄. Si
qua cū seruo suo occulte rem
hr̄e detegit̄:capitali sn̄e sub
b iugēt̄ tradēdo ignib⁹ ꝛberā
tione:sitq̄ oīb⁹ facultas cri/
men publicū arguēdi:sit offi
cio copia nūciādi: sit etiā ser
uo lnia deferēdi cui libertas
ꝓbato crimīe dabit̄. In pa/
tronos etiā testificari nō pñt
nisi in q̄busdā casib⁹:in q̄b⁹
etiā ꝙui in dños tor̄qri liber/
ti in patronos iubent̄. Unō
in li.eo.cod.ti.ō q̄stionibus
impator antonius. De eodē.

c ¶Questionē de ꝙuis ꝓtra
dños hr̄i ñ oportet ex/
ceptis adulterij crimīb⁹. itez
fraudati cēsus accusatōib⁹ ⁊
crimīe maiestat̄:q̄ ad salu/
tē p̄ncipis ptinet. ¶In cete/
ris aūt q̄q̄ fm ea ꝙuis cō
tra dñm dixerit: iudicaturi
d snīaz formare nō dēant: tm̄ si
alijs q̄z ꝓbatōib⁹ fides ꝛita
e t̄ inuesti gēt̄:p̄scriptiōis iui/
dia euanescit. ¶In pecunia/
rijs ꝛo causis exiopia ꝓbati
f onū ꝙuos ꝫ dñm posse intro
g gari manifestū est. Y dē. In/
solitū est ⁊ graue exēplo:au/
diri ꝙuos adūsus tutores vl
matr̄ē dñor ꝙuor nisi vbi tu/
tele agat̄. Si vero libertus
sua aucte a patrocinio eccl'ie
recesserit:si admonit⁹ redire
cōtemperit in ꝙuitutē reuo/
cabit̄. Uñ in eodē ꝛci.legit̄
ꝙuc.ꝓo emptor.qui fundum.§.si tutor.

L Iberti.redire.sed quare cogunt̄ isti redire cum h
nulle ope sint eis imposite.libert⁹ enī nō tenetur
ꝓstare operas.nisi sint eis impositę.C. ō oper.li.l.j.
licet honorē eis exhibere teneāt ⁊ etiam alere ipm.vt
C.de ope. li.l.j.
⁊.l.mat̄.sz dicaz
aliud esse i liber
tis eccl'ie. vt.§.
e.dyconi.tm̄ licz
liberti eccl'ie te/
neant ei ꝓstare
opas. non tm̄ ta
les q̄les seruꝰ.a/
liqua enī ōr esse
differētia. vt.ff.
de op.li.si libēt⁹.
i ¶Ingrati
actiōe. in factuz
q̄ dat̄ ꝓpter in/
gratitudinē. nō
enī est ꝫ ꝓpriuz
nomē actionis.
sz ōr actio one/
ris aduersi .i. q̄
datur ppē onus
aduersum.vt.ff.
loca.in naue.

Octaua dis/ k
cussio. id ē
questio.

l ¶Predāna/
uit.i.valde dam
nificauit.

m ¶Reuocet.
hic habes ꝙ ꝓ/
pter ingratitu/
dinem reuocāt
libertus in fui/
tutem.⁊ intelli/
gas ingratitudi
nem grauem of/
fensam. quia nō
nisi ꝓ graui of/
fensa reuocatur
libert⁹ in fuitu/
tē.ppē easdē cās
ꝓpter q̄s reuo/
cāt dānatio. in
auē. vt liberti ō
cetero. colla.vj.
§.illud. fm le/
ges vereres suf/
ficit leuis offen/
sa. C.de li.⁊ eoz
li.l.ij. Itē ꝫ hēs
q̄ siue cōmittat
libertus eccl'esie
ingratitudinē ꝫ
eccl'iam siue con
tra eā revoca/
tur in fuitutē.sec⁹ si ꝓtra aliū de eccl'esia.ē.c.q manu/
mittit̄. n ¶Proditi.i.de inobedientia conuicti.

De libertis eccl'ie q̄ ab ei⁹ pa
trocinio discedūt.

L Iberti eccl'ie q̄ ab ei⁹ pa
trocinio discedētes q̄buscū/
q̄ ꝓsonis adheserit.si admo/
niti redire ꝓtēpserint.manu/
missio eoꝝ irrita sit: qui per
i inobediētie ꝓtēptuz ingrati
actione tenent̄. Itē ex cōci.
hispalensi. Revocēt̄ in serui
tutē eccl'esiaꝝ liberti q̄ cōtra
eius libertatē superbiunt.

k Octaua discussio agita/
ta est de q̄dā elisęph ex
familia agabienensis eccl'ie:
q̄ ab epo suo tradit⁹ liberta/
ti de libertate ꝓfestim ad cō/
tumacie morbū trāsilijt.sicq̄
p supbiā nō soluz eiusdez epi
malis vel insidiosis artib⁹ sa
lutē ledere voluit:sed etiā pa
tronā eccl'esiā liβtat̄ īmemor
l p dānauit:adūsus quē ingrati
actio canonū ⁊ legum auc̄te
iuste dirigit̄.s.vt immerite li
bertat̄ dāno mulctat⁹ ad ꝙ/
m uitutis nexū coact⁹ reuocet̄.
taliū enī stat⁹ q̄ cōtra epm su
um vel patronā eccl'ie nitun/
tur:decidi poti⁹ q̄ cōseruari
cōuenit:vt q̄rū libertas pni/
ciosa est:sit salutifera ꝙuitus
⁊ q̄ supbire voluerūt adepta
n libertate; pditi discāt obedi
re subiecti. Itē ex cōcilio to/
letano.iiij. A patrocinio nō
discedant eccl'esie liberti ad
sacros ordines promoti.

o Oe libertis aūt hec pce/
pit sancta synodus:vt
siqui plbi vel dyaconi ab epi
scopis facti sunt fm modū:q̄
canones antiq̄ dāt lniaz sint

Oe libertis.ab eis pgeniti.ꝫ filij libertoꝝ debēt p
obedientiā p̄stare eccl'ie sue sicut ⁊ pres eoꝝ.vt
hic.⁊.C.de li.⁊ eoꝝ li.libertine. Sz ꝫ q̄ ex libera na/
scitur ingenuꝰ ē.vt.C.de op.li.q̄ ex liβta. So.q̄daz

intelligũe. l. illã libertine de filijs mãumissis cuz pfe et ãn manumissionẽ natz. leges ẽrias ītelligũt de natz pr mãumissionẽ. sed ẽ stare nõ pt. qz ẽ ór tã ipi qz ab eis pgeniti. Itẽ ex seqnti. c. j. e. lib. ptz q ītelligit de filijs natis pr manumissionez. vbi dicit de futura ple. q ab ecclesie pcinio se nõ pt subtrahere. io. iõ qdaz dixerũt istõ speciale esse ī libertis eccl'ie. vt filij nati post manumissionẽ patruz suoz sint liberti eccl'ie. Tu dicas q filij nati post manumissionez sunt ingenui. sũt tñ obnoxij eccie q ad q̃sdã opas q̃ ꝓsistũt ī honore ī assurgendo. z in salutando. itẽ q nõ vocabunt eam in ius alis revocanẽ in seruiturem. vt ī c. sequenti.

a ¶ Non recedant. ẽ hz locuz distinctio decre. ex de ser. nõ oz. eo libẽri. est tñ ẽ speciale ī libertis eccl'ie q etiã licet facti sint sacerdotes q ppẽ ingratitudinem revocanẽ ī seruitutẽ. vt. liij. di. qui ex famulis.

b Longincta se. qz si p z. an. steterit ī libertate. ãmodo liber hẽt. vt ex tra ó ziu. ser. lz. ff. d. z aqui. mali. si cum. ꝟ. aris. vel si mat alicuius tpe mortis eius se p libera gesserit. z filius ei p q̃nquenniũ vixerit vt liber. ammõ liber erit vt. C. ne de stat. defunc. l. vj. z. iij. lz licet seruꝰ fugi. se pro libero gesserit. nõ ideo est ī possessione libertatis. vt. C. de agri. z censi. cuz simus. in fi. li. xj. z. ff. ó acq. pol. l. p euz. i fi.

liberi: z tñ a pcinio eccie tã a ipsi qz ab eis pgeniti nõ recedãt ab alijs q̃z libtati traditi ecclijs cõmẽdati pcinio epi colliganẽ: z ne cuiq̃ donenẽ ẽ a pncipe eps postulet. Nexo longiãtate tpis obscurea ẽditio originis tpe sue manumissionis scribãt liberti pfessionẽ qua se pfiteanẽ ó familia esse eccl'ie z ab ei obsequio se nunq̃ recessuros. Unde in eodem concilio legitur.

Professionem sue conditionis liberti ecclesie faciant.

b Longinquitate sepe fit tpis: vt nõ pateat cõditio originis. vñ iam decretũ ẽ c in anteriori vniũsal' cilij canone: vt pfessionẽ suã liberti eccie debeãt facere: q̃ pfiteãr se z de familia eccl'ie esse z ei obsequiũ nũq̃ relicturos. vñ bis q̃z nos adijcim: vt q̃tiẽs cursum vite sacerdos ipleverit: z de hac vita migrauerit: mox cũ successor ei aduenerit: oẽs liberti eccl'ie vl ab eis pgeniti chartulas suas in cõspectu oĩm dñt ipsi qui substituiẽ pontifici publicare z pfessionẽ ī ꝟspectu eccl'ie renouare: q̃ten statꝰ sui vigorez z illi obtineãt: z obediẽtia eccia ñ careat. si aũt scpturas d libertatẽ sue intra annũ ordinatiõis noui sui pontificẽ manifestare ꝟtemplserint aut pfessiones revocare noluerint vacue z inanes chartule ipse remaneant et illi origini sue redditi sint perpetuo serui.

Item ex eodem. Ne liberti nec eorum posteri a patrocinio discedant ecclesie.

e Liberti ecclesie qz nũq̃ eorum moriẽ patrona a patrocinio ecclesie nunq̃ discedant nec posteritas quidã eorum sicut priores canones decreuerũt: ac ne forte libertas eorum in futura ple non pateat: ipsaq̃ posteritas sese ab ecclesie patrocinio nõ subtrahat: necesse ẽ: vt tam idez f liberti q̃ ab eis geniti pfessionem episcopo faciãt: p quã ex familia ecclesie libertos se esse fateantur: eiusq̃ patrocinium nõ relinquãt: sed iuxta virtutẽ suam obsequiuz ei vl g obedientiã pbeant. Pro remuneratione ipensi obsequij res eccliastice vtilitatis possunt donari. Unde in toletano ꝟcil. iij. legit. Que de rebus ecclesie in remunerationem obsequi pstantur: rata permaneant.

h Quicunq̃ suffragio cuiuslibet aliquid eccle/ k siastice vtilitatis ꝓuiderint l et p eo quodcũq̃ cõmodum in remuneratiõe ꝓmiserint: ꝓmissi solutionem eos absolue oportebit ita: vt ad concilij cõprouinciale deferat: vt eorum cõniuentia confirmetur: quia sicut paulus ait. Dignus est mercennarius mercede sua. Item gregoriꝰ

Serui ecclesiarum in eorum dominiũ transferri possunt: qui ecclesiasticis vtilitatibꝰ deseruiunt.

m Ecclesiasticis vtilitatibus desudantes ecclesiastica dignuz est remuneratione gaudere: vt q̃ se voluntarijs obsequiozum necessitatibꝰ sponte subijciunt: digne nostris ꝓuisionibus consolenẽ: quia igitur theodozum virum eloquentissimũ consiliarium nostrũ mancipiozuz cognouimꝰ ministerio destitutuz. iõ puerũ noĩe acolimũ natiõe siculũ iuri dñioq̃ suo dari tradiq̃ ꝓcipiꝰ. quez qñ ex nra auctẽ iã possidet buiꝰ

c ¶ In anteriori. non determinat ẽ de quo dicat.

d ¶ Intra annũ. sil'r si vasallus infra annũ nõ petit inuestituram. cadit a iure feudi. vt in consti. federici. nec ob. qõ legit ex de iureiuran. veritatis. vbi dicit q non iurat successori pape. põt enĩ dici specialem esse ibi indulgentiam. in emphiteota secꝰ est. quia licet nõ soluat canonem infra annum. tñ non expellit. vt z. q. ij. hoc ius. Nota q ẽ excursus anni ꝓsit aliq̃ libertate sic excursus anni ꝓbat crimen ꝟj. q. iij. rursus. sic. xx. q. ij. puella. sic ex de offi. oz. pastoral. sic liij. di. si seruꝰ.

e Ibz. timo/ rit. eccl'ia enĩz nõ põt esse nulla. vt. xxiij. q. j. pudenda.

f ¶ Geniti. pro pter ẽ dixerunt quidã q ꝟsecia/ le esset in eccl'ia q filij liberto/ ecclie sint liberti eccl'ie qõ nõ est verũ. sed tñ quo ad qd sunt astricti eccleie. vt ei assurgant. vt eã nõ accusent. j. c. epus. q cũ ꝟ. se.

g ¶ Pro remuneratione.

h Quicunq̃ prelati. Luc. 10 1. Tim. 5

i ¶ Suffragio id est q suffragiũ pstitit eccl'ie ꝟsilio vl auxilio.

k ¶ Prouiderint alicui.

l ¶ Promiserint. videt q alicꝰ obligetur nudis ẽbis lz non intercesserit stipulatio. vt ex de test. iudicãte. xxij. q. v. iuramẽti. z. j. e. q. v. q. io. qõ verũ ẽ. z pt dici q cõperit actio ex nuda pmissione. l. ꝺitio ex canone illo. j. xxx. q. v. iuramenti.

m ¶ Eccliasticis volũtarijs

voluntariū vo/cat er tamen di cit ineſſe neceſ/ſitatem quia ab initio eſt volun tariuꝫ. ſed poſt/q̄ illud incepit tenetur illud cō ſūmare. vt. C. de ac. et obli. ſicut. et habes hic q̄ eccleſia tenet ad antidora. eſt de teſta. cū i officijſ

Hebreos. 9 a ¶ Teſtimo/nio. i. inſtrumē/to ſuo. quod fuit ei teſtimoniū p futurum.

b QVm redē/ptor. ſ. ha/beret forma ſub qua fiūt manu/miſſiones. ⁊ pla num eſt.

c ¶ Juſgentiū alibi dicit q̄ de iure diuino ē in ducta ſeruitus. ſed de hoc dixi ſ. di. j. iuſgenti/

d ¶ Relaxam⁹ ſed nōne coipſo q̄ aliquis inter viuos māumitti tur. videt enī pe culium datū. ni/ſi exp̄eſſe ſ. ad/imatur. C. ō pe/cu. et⁹ qui li. me ruit. l. vnica. ſed dicas. q̄ aliud ē in libertis eccie nam eis in ma/numiſſione nō li cet dari vltra ſū mam. xx. ſol. vt ſ. e. ſi quos.

e ¶ Cum trib⁹ ergo non requi/ritur conſenſus omnium. vbi li/bertas datur. et hoc in fauorem libertatis fit. vt C. de cōmuni ſer uo ma. l. j. argu. contra. lüij. diſt. c. j. ſ. e. epiſco. qui item. videt hic q̄ ſigillū pa pe nō facit char tham aucrenti/cam. niſi adſit ſubſcriptio.

f ¶ Eccleſiaruꝫ clericorum argu. q̄ eodem neceſſe fuit ſcp̄ti p futuri tē/a porꝫ teſtionio ac roboze lar/gitatꝫ: et auēte fulciri: q̄ten⁹ dño ꝓtegente ſecure eū ſp ſi/ne vllⁱ retractatōis ſuſpicio ne vt dñs valeat poſſidere.

¶ Miſeratiōis q̄z intuitu fui eccl'iaꝫ libtati donari p̄nt.

¶ ſi gre. montane ⁊ thome.

Miſeratiōis ⁊ pietatꝫ intui/tu fui eccl'iaꝫ p̄nt māumitti.

b QVm redēptor nr̄ toti⁹ ꝓditor creature ad hoc ꝓpiciat⁹ hūanā voluit carnē aſſumere: vt diuitatꝫ ſue gra dirupto q̄ tenebamur capti/ui vinclo fuitutꝫ: piſtie nos r̄ſtituerz libtati ſalubriterꝫ agit/ſi hoīes q̄s ab initio natura c liberos ꝓtulit ⁊ iuſgētiū iu/go ſubſtituit fuitutꝫ: in ea q̄ nati fuerāt māumittētꝫ bñfi/cio libtati reddāt. atq̄ iō pie tatꝫ ituitu ⁊ h⁹ rei ꝓſideratio ne pmoti nos mōtanū ⁊ tho/mā famlos ſctē romāe eccl'ie cui ōo auctore ōfuim⁹: liber tos ex hac die ciueſq̄ roma/d nos efficim⁹: oēq̄ vr̄z relaxa m⁹ fuitutꝫ peculiū. hāc autē māumiſſiōis paginaz patrio notario ſcribēdā dictauim⁹: e ⁊ ꝓpria māu vna cum tribus p̄ſbr̄is ꝓprio⁹ ⁊ trib⁹ diaconi b⁹ p plēiſſima firmitate ſub/ſcripſim⁹: vobiſq̄ tradimus: actū i vrbe romana. ¶ tē fui eccl'iaꝫ publicꝫ angarijs nō dñt fatigari. ¶ ñ in ꝓci. tole tano. iij. legit Serui eccl'iarū publicꝫ angarijs nō fatigēt.

f QEcleſiaꝫ ſuos ⁊ epoz̄ vel p̄ſbr̄oꝫ vel oīm cle/ricoꝫ a iudicib⁹ vel exactori bus publicis in diūſis āgarijs fatigari dolem⁹. ꝑp̄ē q̄ō oīme ꝓſilium a pietate gl'ioſiſſimi dñi nr̄i poposcit: vt tales vl⁹ deīceps ībeat. ſ. fui ſupra/ſcp̄toꝫ officio ꝓ eoꝫ vſib⁹ vl' eccie laborēt. ¶ Siq̄s ꝟo iu/dicū vel actorū clericū aut ſ/uū clerici vl' eccie i public⁹ ac ꝑuatꝫ negocijs occupare vo/luerit a cōione eccl'iaſtica: cui ip̄edimētū fac: efficiat exfne⁹.

Jtē p alimōia paupez: p re/dēptiōe captiuoꝫ res ſacras diſtrahi licz. ¶ ñ ambroſius ait i libro de officijs. Res ſa cre q̄b⁹ ex cāis alienari debe/

g AVrū eccia hz nō ant. vt fuet: ſ. vt eroget et ſbueniat i necitatib⁹. q̄d ē o/pus cuſtodire q̄ō nihil adiu/uat. an ignoraⁿ⁹ q̄ tū auri at q̄ argenti de tēplo dñi aſſyrij ſuſtulerī. nōne meli⁹ ꝓflat ſa/cerdos p alimōia paupez: ſi aliq̄ ſbſidia deſūt q̄ ſi ſacrile g⁹ otamiat ⁊ aſportat hoſtꝫ: nōne dicturⁿ⁹ ē dñs cur paſſ⁹ es tot ioopes fame mori. certe h hēbas aur̄ vñ mīſtraſſes ali/moniā. cur tot captiui i captiuitatē ducti nec redempti ab i hoſte occiſi ſūt: meli⁹ fuerat vt vaſa viuētiū fuares q̄ me talloꝫ. his nō potes r̄ñſuꝫ re k ferre. q̄d. n. dices: timui ne tē plo dei ornat⁹ deeſſet. r̄ñdet. aurū ſacr̄a nō q̄rūt neq̄ auro placēt: q̄ auro nō emūt orna/tus ſacroꝫ redēptio captiuo rū ē. ⁊ ꝟe illa ſ̄t vaſa p̄cioſa q̄ redimūt aīas a morte. ille ve r⁹ theſaur⁹ ē dñi: q̄ opaſ q̄ō ſanguis ei⁹ opat⁹ ē. ¶ Et p⁹ pauca: nēo p̄t dicere: cur pau per viuit. nēo p̄t q̄ri q̄z capti/ui redēpti ſūt. nēo p̄t accuſa/re: q̄z tēplū dei ē edificatū. ne mo p̄t idignari: q̄z humādis m fideliū reliquijs ſpacia laxa/ta ſ̄t. nēo p̄t dolere: q̄z i ſepul chris chriſtiāoꝫ reges defun n ctoꝫ ē. Jn his trib⁹ generib⁹ vaſa eccie ēt initiata ꝓfringe re ꝓflare vēdere licz. op⁹ ē vt o de eccia myſtici poculi forma nō exeat: nec adūſus nefari/os ſacri calicⁱ miſterīū trāſſe raſ. iō primū ītra eccl'iaz q̄ſi/ta ſūt vaſa q̄ initiata nō eēnt deniq̄ cōminuta: poſtrēo cō/flata p minutas erogatōnes diſpēſata egētib⁹ captiuo q̄q̄ p̄cijs ꝑfecerūt. q̄ ſi deſūt no/ua ⁊ q̄ neq̄q̄ initiata videaē ⁊ in hmōi quos ſupra dixiv⁹ oīa arbitror pie poſſe conuer ti. ¶ tem hieronymus.

priuilegio gau/dent ſerui cleri/corum quo eccle ſie. j. xvj. q. j. ſi/militᵉ ſi. lxxxvij. diſt. eos qui. et lxxxix. diſt. indi catum. clerici ei 4. Reg. 7 eorum manci/pia ſunt exem/pta ab omibus muneribus ciui 4. Reg. tatum. niſi ſub/ſit magna neceſ/ſitas. extra ō im mu. ec. non mi/nus. C. de epi. ⁊ cle. l. ij.

HVrum. aſ/ſyrij. id eſt babylonij. q̄ cuz nabuchodono/ſor ceperunt hie ruſalem ⁊ abſtu lerūt vaſa de tē/plo domini j. de conſe. diſtinc. j. veſtimenta. Mart. g

h ¶ Miſtraſ/ſes. id miniſtra/re debuiſſes.

i ¶ Occiſi ſūt. tunc demū cum timetur mors re dimi debent ca/ptiui. vt nota. ſ e. ſicut oīno. Deb. in

k ¶ Quid. id eſt ſimile illi. 1. C

l ¶ Timui. ſic fortᵉ ſe excuſa/bit. Deb. q.

m ¶ Spacia. ampliata.

n ¶ Jn his tri bus. Jn alimo/nia pauperum. in redemptione captiuoꝫ. in edificatione tē/pli vel augmen/tatione cimite/rij. bartho.

o ¶ Myſtici. i. forma calicis in quo myſticuꝫ poculum ſangui nis chriſti conſi citur. ⁊ quod di xit de eccleſia. in telligunt quidā de eccleſia i qua eſt. quia cum ſit res ſacra nō po/teſt vendi etiaz alij eccleſie. de h nō. x. q. ij. ſ ius

a ¶ Glozia.cibario.s.familie. b ¶ Rugientem.i.famelicum. c ¶ Dulti parietes.i.imperitos.sic xlvj.di.sunt nonnulli. d ¶ Et columnas.i. peritos. e ¶ Subtrahunt.id est nō recipiunt. f ¶ Opponat argu.ab exemplis non esse argumentandum.

g ¶ Hec pbā/tur. ſz nōne hec hodie pzoban/tur a dño. vt .j. de conse. dist.j. ⁊ calix ita.ſz nō in supabūdātiā vt nō habeatur defectus psonarū.lxxxvj.di.nō satis.xlvij. dist. sicut.

h ¶ Peccatoꝝ venialiuꝫ. quia cerimonialia rollebant tm̄ venialia peccata sicut hodie aqua benedicta.vt.j. de conse.di.iij. aq̄.

i ¶ Crucē.susti nēdo ꝓtumelias

k ¶ Amico. vl cautum cū ideo quia expetatur matoꝝ neccessitas

l ¶ Timidum. sed ideo facit q̄ timet ne sibi deficiat.

m ¶ Crates.di uitias.namvere philosophantes contemnūt pecuniam.ff.de vaca. mu.l.in honoribus.§.vltri.

n ¶ Aliena.i. res ecclesie.

o ¶ Plen⁹ venter. prelat⁹ plenus diuitijs.

p ¶ Non hierosolymis.i. nō tm̄ esse prelatū. sed opera prelati facere lauda/bile est. xxij.q.v cauete.

q ¶ Epe fit. ob sistat.de facto nō ō iure.vt ſ.c.longinq̄tare

r ¶ Cuiuscūq̄ epi.j.xvj.q.iij.si epūs.⁊.c. clerici.

s ¶ Largitate ſz quō est largitas si ōr pcaria cū de pcaria certa pensio statuatur.x.q.ij.pzeca

Nō parietes ornare: sed pauperib⁹ puidere glia epi est.

a Glozia epi ē paupeꝝ opib⁹ puidere.ig̃minia sacerdotꝭ est ꝓuijs studere diuitijs.nat⁹ in paupe domo ⁊ ī tugurio rusticano q̄ vix miliob lio ⁊ cibario pane rugientez ventrē saturare poterā: nūc similā ⁊ mella fastidio. Ytez c eiusdē. Q ulti edificāt parietes ⁊ colūnas ecclie subtrahūt: marmora nitēt: auro ⁊ laquearia splēdēt. gēmis altare distinguit. ⁊ mūstroꝝ christi nulla ē electio. neq; vero f mihi aliq̄s opponat diues in iudea tēplū mēsā lucnas thuribula patellas cyphos mortariola tē. ex auro fabricata. g tūc hec pbabant a dño q̄ sacerdotes hostias īmolabāt: ⁊ sanguis pecudū erat remisio pctoꝝ. q̄q̄ hec oīa pcesserint ī figurā. scriptū ē aūt ꝓpter nos in q̄s fines seculoꝝ deuenerūt. nūc ꝛo cū paupe tatē dom⁹ sue paup dñs dedi i cauit portem⁹ crucē ⁊ delicias lutū putem⁹. Ytē eiusdē. k Amico rape q̄ppiā furtū ē. ecciaz fraudare sacrilegiū ē. accepisse paupib⁹ erogādū ⁊ esurientib⁹ plurimis illud reseruare: vel cautū vel timidū est: aut q̄ optissimi sceleris exinde aliq̄d ībrahere: oīm pdonū crudelitatez superat. m Ytē eiusdē. Grates ille thebanus hō quondā ditissim⁹: cū ad philosophā dum athenas pgeret magnū auri pondus abiecit. neq; putauit se posse ⁊ vtutes ⁊ diuitias simul possidere. nos suffarcinati auro christū paupem sequimur: ⁊ sub ptextu elemosine pristinis opib⁹ incubantes quomō possumus aliena fideliter distribuere: q̄ nra tirie R. nō est pcaria sed donatio gratuita q̄ ad vsufrucū. ⁊ iō dicit q̄ iteruenies scriptura ne possit allegare pscriptionē. nā p q̄ntūcūq; tps possideret nūq; pscriberet. vt.xvj.q.iij. clerici. fructuarij enī nō pōt pscribere. insti. p q̄s psonas no. ac. §. fructuarij. nec ille q̄ alieno noīe possidet vt eī de pscrip. si diligenti. C. ō pscrip. xxx. an. male.

t ¶ Sub pca/rie. i. sic̄ solet fieri in pcaria. non enī est hic cōtractus pcarie. sed donatio vsufructus epi. xvj.q.iij. si epūs.⁊.c. clerici. b v ¶ Labozare. i. colere. x ¶ Priuare. ar. clericū posse remoueri ab ecclesia si negligit agros vel alias vtilitates ecclie sic. ff. de pe. heri. ei q̄ ꝓres. §. cum pdia. ⁊. C. locati l. iij. nam ꝓpter negligentiā aliq̄s deponit. vt lxxxj. di. dictū.

Qui beneficium ab ecclesia accepit: eius professionez nomine precarie faciat.

q Epe fit vt ꝓuetati ozginis obsistat longinq̄tas tpis. quapropter puidēdum decernim⁹: vt siq̄s clericoꝝ stipendiū de reb⁹ eccle/r sie cuiuscūq; epi pcepit largitate sub pcarie nomie: debeat pfessionez scribere: ne p retentionē diuturnā pīudiciuz afferat eccīe. ⁊ quecūq; ī vsu v pcepit debet vtiliter laborare: vt nec res diuini iuris videant aliqua occasiōe negligi: ⁊ subsidiū ab ecclesia cui deseruiūt pcipere possint clerici. quod siq̄s eoꝝ ꝓtempserit facere: ipse se stippendio x suo videbit priuare. R eligionis quoq; intuitu ea in quibus ecclesia detrimentū non patit: monasterijs tradi possunt. Unde in toletano 9ci. legit. Licet religionis intuitu res ecclesie alienare.

a Si epūs vnā de parochianis ecclesijs suis monasteriū dedicare voluerit: vt ī ea monachoꝝ regularit̄ congregatio viuat. hoc de cōsensu 9cilij sui habeat licentiaz faciendi. q̄ etiaz si de reb⁹ ecclesie ꝓ eoꝝ substantia aliq̄d b detrimentū eccīe nō exhibeat eidē loco donauerit sit stabile. rei eī bene statuēde sanc ctum concilium dat consensum. Ytem ex eodem.

o mide reseruamus. plen⁹ venter facile ō ieiunijs disputat p non hierosolymis fuisse: sed hierosolymis bñ vixisse laudandum est. Ytem largitate etiā episcopi stipendiū de rebus ecclesie clericis dare licet: cui⁹ professio sub pcarie nomine fieri debz. Unde in vij. concilio toletano legit.

a ¶ Si epūs vnā de parochianis ecclesijs suis monasteriū dedicare voluerit: vt ī ea monachoꝝ regularit̄ congregatio viuat. hoc de cōsensu 9cilij sui habeat licentiaz faciendi. q̄ etiaz si de reb⁹ ecclesie ꝓ eoꝝ substantia aliq̄d b detrimentū eccīe nō exhibeat eidē loco donauerit sit stabile. rei eī bene statuēde sanc ctum concilium dat consensum. Ytem ex eodem.

Si epūs. hic a habes q̄ de sec̄lari eccīa potest fieri ab epo mōasteriū vt eī de ec. edi. ad audientiā. sed ecōuerso nō pōt. vt xix q. iij. q̄ semel eī. de religi. do. inter q̄tuoz. nisi fiat auctre pape. vt eī de cen. cuz venerabilis. ⁊ eī ne cle. vel mo. c. relatū. vel vbi a/liter nō possit locus reformari nisi p canōicos sēculares. vt eī in eadē decre. iter quattuoz.

b ¶ Detrimen/tū. graue. si eī lederet eccīe ī/uiter posset revocari. vtē. e. a/postolicos. in fi. j. c. primo.

c ¶ Consensum q̄ro de q̄rū cleri coꝝ ꝓsensu h̄ intelligas. an ō clericis epal⁹ eccīe an de clericꝭ pa/

rochie illi⁹. R. de clericis eccl̃ie cathedralis. nã ꝓsen sus clericoꝝ eccl̃ie cathedralis reqrit circa ordinatio/ nẽ ⁊ dispositionẽ clericoꝝ. vt. xxiij. di. eps. xlvij. di. re liq. ⅋. c. alienatiões. Lau. tñ ⁊. h. intelligũt etiã reqren dũ ꝓsensuz clericoꝝ parochiaꝝ eccl̃ie. nã isti sine culpa nõ dñt ꝓuari su/ tis stipẽdijs. xvj q. vij. inuẽtũ. vt deꝯ tñ sufficere si eps eis ꝓuide ret necessaria vl̃ ibi vel alibi. vt exẽ de ec. edi. ad audiẽtiã. ⁊ sicvi deꝯ ꝙ eis inuitꝫ possit ꝟ facere. ar. exẽ de excel. ꝓ la. sicut vnire.

a Bone rei. ãquagesi mã. ſz nũqd eps põt dare cẽresi/ mã vel ãquage simã sine ꝓsensu canõicoꝝ. vr ꝙ sic. exẽ ó his q̃ fi. a ꝓla. sine ꝓl. ca. pastoralis. etiaz nõ obstãte iura/ mẽto de nõ alie/ nãdis reb⁹ eccl̃ie ⁊ exẽ de ec. edifi. tua. nemo ei ꝓt accusare epm ꝙ rẽplũ dei edifica uit. vt. ⅋. c. aux. itẽ qz suffiẽ a iu/ re semel ꝓcessuz. vñ nõ est necesse reqrere nouũ cõ sensum. ff. de cõ di. instl. q̃ sub cõ ditiõe. ⅋. vl. sed ℨ exẽ de dona. pa storalis. exẽ ó hiſ q̃ fiũt a ꝓla. cum vos. Tu dicaſ ꝙ licz a iure ꝓmit/ taꝫ ei taꝫ dona/ tio. tñ facit eãdẽ de ꝓsensu dicoꝝ vt. ⅋. c. c. pr. ⅋. c apli cos. vehemẽ ter tñ obuiat il/ la decre. pastora lis. nisi fiat vis lre. Sed quid si epꝰ ꝓles donati ones fecit. ita ꝙ oĉs sil̃ excedant q̃ãgesimaz. an dices ytimã re/ uocari vel oĩs. videꝯ ꝙ tñ vlti ma. qz sola illa fuit viciosa. vt. ⅋. c. siĉs. et. xvñ. q. iij. q̃sti. eℨ vr ꝙ de q̃libz donatiõe ẽ detrahẽdũ. vt. C. de ioffi. do. si totas. ff. ad. l. fal. pẽales ⁊ annua. hec q̃stio soluiſ exẽ de dona. aplice. io. q̃d iuris sit de ℔ in q̃stõitu

b Census. ꝓpter ℔ ꝟbũ cẽsus dicit lau. (notaui. b. ⁊. h. ꝙ de cẽsu posset eps dare partẽ. ſz nõ de possessio/ nib⁹ eccl̃ie. als reuocaret vel eo viuo vel post mortẽ su am. vt. xvj. q. iij. si sacerdotes. sed ℔ falsuz est. qz decre. dicit etiã de pos sessiõitu. exẽ ó do na. apostolice.

Mõ vltra q̃nquagesimã ptez rex eccl̃ie monasterio qõ con stituit epõ licet conferre.

R Eligiosaz ℨ q̃ dat ꝺo mũ vel aliã rem nõ vr dedisse ea q̃ sunt ãnexa ei. nisi expressa fue rit. sic. lxiij. dist. ego lodouicus. ar. ℨ. ff. si ℣. vẽ. restatrix. ff. de ac. empt. credi/ tor. in fine.

Bone rei. q̃nquagesimã. ſz nũqd eps põt dare cẽresimã vel q̃nquage simã sine ꝓsensu canõicoꝝ. vr ꝙ sic. exẽ ó his q̃ fi. a ꝓla. sine ꝓl. ca. pastoralis. etiaz nõ obstãte iura/ mẽto de nõ alie/ nãdis reb⁹ eccl̃ie ⁊ exẽ de ec. edifi. tua. nemo ei ꝓt accusare epm ꝙ rẽplũ dei edifica uit. vt. ⅋. c. aux. itẽ qz suffiẽ a iu/ re semel ꝓcessuz. vñ nõ est necesse reqrere nouũ cõ sensum. ff. de cõ di. instl. q̃ sub cõ ditiõe. ⅋. vl. sed ℨ exẽ de dona. pa storalis. exẽ ó hiſ q̃ fiũt a ꝓla. cum vos. Tu dicaſ ꝙ licz a iure ꝓmit/ taꝫ ei taꝫ dona/ tio. tñ facit eãdẽ de ꝓsensu dicoꝝ vt. ⅋. c. c. pr. ⅋. c apli cos. vehemẽ ter tñ obuiat il/ la decre. pastora lis. nisi fiat vis lre. Sed quid si epꝰ ꝓles donati ones fecit. ita ꝙ oĉs sil̃ excedant q̃ãgesimaz. an dices ytimã re/ uocari vel oĩs. videꝯ ꝙ tñ vlti ma. qz sola illa fuit viciosa. vt. ⅋. c. siĉs. et. xvñ. q. iij. q̃sti. eℨ vr ꝙ de q̃libz donatiõe ẽ detrahẽdũ. vt. C. de ioffi. do. si totas. ff. ad. l. fal. pẽales ⁊ annua. hec q̃stio

Ad eccl̃iam ℞o q̃ monasteriis nõ informabiꝫ regul̃ aut quã ꝓ suis magnificare vo/ luerit sepulturꝫ nõ ampliꝰ q̃ãb centesimã partẽ census eccl̃ie cui ꝓsidet ibidem ꝓferre lice bit. ea tñ cautela seruata vt vnã tm̃modo q̃ placuerit ex his duab⁹ remũeratiõnẽ as/ sumat. Itẽ gre. Jure ꝓpri/ etatis res eccl̃ie monasterioꝝ

c Pedificijs tradere licet. Eligiosaz vitã eligẽti/ bus ꝓgrua nos oportet cõsi/ deratiõe ꝓspicere: ne cuiuslibz necessitatis occasio aut desi/ des faciat: aut robur qõ ab/ sit ꝙuersatiõis infringat. id/ circo tibi auĉte pñti ꝓcipim⁹ q̃ten⁹ domũ positã in hac vr/ be regiõe q̃rta iuxta locũ qui appellaꝫ gallinas albas vel hortũ iurꝭ sctẽ romane eccl̃ie cui auctore deo ꝓsidem⁹. in q̃ cãpana vroꝝ quondã patri/ cij mãsisse dignoscit. simul ⁊ hortuz atq; hospitia q̃ intra eandẽ domũ ianua cõclusit: eidẽ debeas tradere ꝓpeta/ tis iure ꝓculdubio possiden

dã. in q̃ domo mõasteriũ vbi cũ ꝓgregatiõe sua hĩtare pos sit chr̃isto adiuuãte ꝓstruere. ⁊ tã ipa q̃ q̃ in ei⁹ loco bono reqꝝ succesſerit p̃dictã domũ ⁊ hortũ cũ oĩb⁹ ad se ptinẽti/ bus: sicut dixim⁹ q̃eto ⁊ incõ cusso iure a nob⁹ pietatꝫ ꝓside ratiõe ꝓcessaz valeat possidere. Ecce oñsum ẽ quõ res ec clesie sine culpa dari possint: ⁊ ꝓstare his q̃b⁹ date fuerit.

d Hunc q̃ri/ tur: si ante temꝰ sue ordinatiõis ni hil hr̃e videbanꝫ q̃d de his fieri debeat: q̃ post ordinationẽ suã inueuisse no scunꝫ. De his statutum ẽ in ꝓci. cartha. iij. De his q̃ ꝓ/ mũ nihil hñtes tpe sue admi/ nistrationis aliqua acq̃runt

e Placuit vt epi pl̃bri dya coni vel q̃cũq; clerici q̃ nihil hñtes ordinanꝫ: et tpe epatꝰ vel clericatꝰ sui agros f ⁊ q̃cũq; p̃dia noĩe suo cõpa/ rãt tã q̃ rex dñicaq; inuasiõis crimĩe teneanꝫ nisi admoni/ ti eccl̃ie eadẽ ꝓtulerint. si aũt ipis ꝓprie aliquid liberalita te alicuius vel successiõe co/ g gnationis euenerit: faciant inde qõ eoꝝ ꝓposito ꝓgrue/ rit. qõ si a suo ꝓposito retroꝛ sum exoꝛbitauerint: honoꝛe eccl̃iastico ẽdigni tã q̃ repro/ bi iudicenꝫ. Itẽ ex conci. to/ le. xj. De mĩstris q̃ nulla ec clesie occasiõe ſz suaꝝ utilitate

h Quicũq; de aliq̃ acq̃rũt sacerdotib⁹ vl̃ mĩstris ꝓ sua vtilitate atq; amicicia q̃cũq; mõ: aut ꝓ sẽpture seriẽ aliq̃d meruit ab aliq̃ pcipe: i reb⁹ eccl̃ie nõ poterit nũera/

Vnc q̃ i ritur. habeaꝫ ꝓ sũma q̃stiõis qõ dicik in. c. j. Lacuit. hñtes ℨ ꝓ pter pauptatez nec impedik nec excusaꝫ eriaz ꝺs a ꝓlatura. secꝰ ẽ in tutoꝛe vt isti. de excu. tu. ⅋. ſz ⁊ ꝓpꝓ pauptatẽ

f Suo. ℔ spe ciale ẽ in eccl̃ia. ꝙ licz sacerdos aliq̃d suo emat noĩe de pecunia eccl̃ie. ꝙ res illa statim facta ẽ ec clesie. aliud ẽ in reb⁹ ꝓuatoꝝ. vt. C. de rei ven. si vt ꝓponis. et ℔ nota. ⅋. c. q. ij. aplicus. idẽ ꝙ hic ꝺz hẽs exẽ de pe. cle. c. j. ⁊. c. in q̃rẽdũ. ⁊. c. siĉs. Verũ aũt ꝓsumaꝫ de reb⁹ ec/ clesie vel de reb⁹ suis comparasse ꝺz. ⅋. c. q. j. sint manifeste.

g Cognatiõnis. vsq; ad q̃r/ tũ graduz. C. de epi. ⁊ cle. auẽ. li/ centiã. ar. ℨ. xxx v. q. ij. c. j. b.

Vtcunq; ℣ vẽdicabit id est defendet qñ ecclesia inueniꝫ in possessione. sed si heredes essent in possessione oporteret eccl̃iã ꝓbare de iure suo. vt ℨ. c. q. j. c. j. in fi. sicut no. ⅋. c. q. j. sint ma

nifeste. vel intellige quod hic dicit. cũ non habet sacer/dos heredes. in aut. de ec. ti. §. siquis aũt eps. col. vlt.

a Pontifices. id est in alijs. (et. j. q. v. c. vltimo.

b ¶ Ab extraneis. si aliquid dat̃ tm̃ epo illud non tenet̃ diuidere cum ecclesia. sed licet aliquid detur tm̃ eccl'ie illd̃ diuidendũ est cuz epo. ⁊ distingue an a ꝓpiquo vel extraneo sit relictum epo. vt habes distinctum. extra de test. re/q̃sisti. si aũt simplici canõico aliq̃d est relictũ. illud nõ tenet̃ diuidere cũ eccl'ia. semp enĩ p̃sumitur ꝙ id qd̃ datum est p̃lato sit intuitu eccl'ie datuz. ⁊ est si. ff. de an. l. annua. ff. d̃ re. du. ciuibus. h̃ tñ scias ꝙ aliud est dicere relinq̃ hoc canõic' ist' ⁊ aliud relinq̃ h̃ ecclesie isti. In priori casu relictũ intelligo eis ⁊ nõ ecclesie. in scd̃o casu eccl'ie ⁊ ad vsum eorũ licet sit arg. contra. ff. de re. du. ciuibus.

c ¶ Habet. quo ad vsum.

d ¶ Habeat. ad ꝓprietatem.

e ¶ Non poterit. tñ si est heres istituta ⁊ rogata restituere alteri hereditatem illã. põt detrahere quartã. vt isti. d̃ fideic. here. §. sed qr. sz si ecclesie legaretur aliq̃d. vt illud eccl'ie restituatur. de h̃ dubitari cõsueuit. an tũc possit ꝑtem de tali legato retĩere vt nõ. C. con. de le. l. j. rñ. j.

f Episcopus irreuocabile. cũ de ꝯsensu canonicoꝝ h̃ facit. alias successor põt illud reuocare. vt. xvj. q. j. possessiones. ⁊ est hic ar. ꝙ si eps simpliciter dedit aliq̃d ecclesie intelligit̃ illud ꝑpetue dedisse. vt. xvj. q. j. quoniã q̃cq̃d. ar. ꝯ. xvj. q. j. possessiones. ⁊ dixi. x. q. ij. hoc ius. in fine.

g Quod aũt. si de vtriusq̃ ꝑcio empta ẽ res prorata precij. diuidẽda ẽ inter eccl'iam ⁊ heredes p̃lati. vt. j. e. c. j. v. hi vero.

h Sacerdotes. ꝓcurent vt sciãt quãtũ hñt de rebus eccl'ie q̃ntũ de ꝓprijs reb⁹.

i ¶ Alieno. id est in rebus proprijs ipsi⁹ sacerdotis. que sunt aliene eccl'ie vel proprie intelligas boni.

k ¶ Et in suo. .i. rebus eccl'ie.

l ¶ Cõpensatione. i. cõputatione vel cõpatione vel collatiõe. h̃ vult dicere ꝙ cõputabit q̃ntũ de suis reb⁹ ⁊ q̃ntũ de reb⁹ eccl'ie dedit ꝓ re empta. vt ſm h̃ diuidat̃ int̃ ecclesiã ⁊ heredes defuncti. Sed pone ꝙ postq̃ ad/ept⁹ est ecclesiã nullos sumptus voluit facere de p̃rimonio ꝓpo. sz q̃cquid emit. emit de p̃rimonio ꝓprio tantũ ⁊ solis redditibus ecclesie fuit vsus. videtur ꝙ cõputandi sunt illi sumptus q̃s facere consueuit vel quos facturus fuisset de ꝓprio p̃rimonio. ac si nõ haberet ecclesiam. vt. ff. d̃ pe. her̃. sz ⁊ si. §. adeo autem. in fi. et sic proprie poĩtur hoc verbum cõpensatione. itez non debuit negligere lucrũ ecclesie propter lucrum suum. vt infra. c proximo. vel intellige quod hic dicit quãdo dubium est an de reb⁹ ecclesie an de suo patrimonio emerit. nam tunc diuidi debent ſm quantitatem patrimonij ⁊ rerum ecclesie.

m ¶ Conquisitio. i. conquisitum. sic. C. cõmuni diui. ad officiũ. ff. de vsufruc. sed ⁊ siquis. §. interdum.

ri: sed qd̃ exinde voluerĩt facere: ip̃oꝝ volũtat' arbitrio subiacebit. qd̃ si hoc post eorũ mortẽ inordinatũ fortasse remãserit: ecclesia cui prefuit vel mĩster extitit: hoc sibi in ꝑpetuũ vendicabit. Ecce ꝙ illa que nõ ex officio ecclesiastico sed ex aliqua prestatiõe sue vtilitat' lucrat⁹ est: p̃t dare q̃b⁹ voluerit. ¶ Sed q̃rit̃ de his q̃ cõit̃ cũ eccl'ia vel sequestratim ꝓ remedio aĩe offerunt̃ vel de tertia ꝑte quaz d̃ reb⁹ parochialiũ ecclesiaꝝ sibi debitaz accipit: si ea poterit dimittere q̃b⁹ voluerit.

De his ita diffinit̃ in conci. agathensi. De pontificibus q̃b⁹ ab extraneis: vl' cũ eccĩe sequestratim aliq̃d dimittit̃.

a Pontifices: q̃b⁹ in sũmo
b sacerdotio ꝯstitutis ab extraneis aliq̃d aut cũ ecclesia aut seq̃stratim dimittitur aut donat̃: qr hoc ille qui donat ꝓ redẽptiõe aĩe sue non ꝓ cõmodo sacerdot' ꝓbatur offerre: nõ q̃si suũ ꝓpriũ sz q̃i dimissum eccl'ie int̃ facultates eccĩe cõputabũt. qr iustũ
c est vt sicut sacerdos hz qd̃ ecclesie dimissuz est: ita ecclesia
d habeat qd̃ relinq̃tur sacerdoti ¶ Sane q̃cq̃d ꝑ fideicõmissum aut sacerdoti aut eccl'ie fortasse dimittit̃ cuicũq̃ alij postmodũ ꝓfutuꝝ: int̃ facultates suas eccĩa cõputare aut
e retinere nõ poterit. Item ex ꝯci. toletano. Eps tertiam partẽ sibi debitaz ecclesie relinquere poterit.

f Episcopus si tertiã ꝑtẽ quã de reb⁹ parochialiuz ecclesiaꝝ sibi debitã nouit: ecclesie cui⁹ res eẽ patebit: aut alteri eccl'ie cõferre decreuerit: licitũ maneat ⁊ irreuocabile robur ei⁹ snĩa ferat.

g Quod ãt Q. IIII q̃rit̃ si de sui ⁊ ecclesie reb⁹ aliq̃ acq̃sisse noscuntur: cui ꝓueneãt: ita diffinit̃ ĩ eodẽ ꝯcilio. De his q̃ de suis ⁊ ecclesie rebus aliq̃ acq̃siuisse noscunt̃.

h Sacerdotes vel q̃libet q̃b⁹ ecclesiasticaꝝ reꝝcura cõmissa est: q̃cũq̃ admĩstratiõis sue tpe emerĩt: si d̃ reb⁹ ꝓprijs vl' vile vel caꝝ hũerint ad eccl'ie nomẽ cui p̃sũt chartaꝝ cõficere instrumẽta ꝓcurẽt. nõ eĩ iustũ ẽ: vt eccĩa q̃ suscepit extra
i k neũ efficiat ĩ alieno diuitẽ: ⁊ ĩ suo retineat fraudatorez. hi v̄ro q̃ suaꝝ reꝝ noscũt̃ hr̃e cõpendiũ ex oĩ re quã post ordinationis sue diẽ visi sunt cõquisisse: siue nl'la siue aliqua
l sint instrumẽta ꝯfecta cõpẽsatione tã sui iur' q̃ eccl'iasticarum rerũ habita: si se vtriusq̃ rei quãtitas exeq̃uerit inter eccl'iaz ⁊ decedentis he
m redes equo iure conq̃sitõ ꝑtinebit. ¶ Siquis vero ꝓ compendio suarũ reꝝ eccl'ie reb⁹ detrimẽtũ intulerit: vel si occasione reꝝ eccl'iasticaꝝ in rebus proprijs detrimentũ passus fuerit: vicissim q̃ lucrum sentiunt: detrimẽtũ patientibus resarcient. Unde in concilio bracharensi legitur.

Resarciantur detrimenta sacerdoti vel ecclesie: que alterius occasione alter senserit

a Quicunq; neglectu. i. quia negligit res ecclesie augēdo suas.
b Laborare id est periclitare vel colere. b.
c Proprie. i. in reb⁹ ꝓprijs locupleratus est.
d Aut neglectū. hic habes q̄ si ꝑlatus aliq̄d negligit acq̄rere ecclesie sue cum posset. ⁊ maluit sibi acq̄rere. q̄ ꝑ impuratur ei. et de hoc tenet ad instar tutozis. vt. C. arbi. tu. de quid. nec enim ꝓponere debet utilitatem suaz utilitati ecclesie sic nec tutoz utilitatez suam utilitati pupilli. ff. de admi. tuto. tutoz. §. j. ff. cōmodati. si vt certo. §. cōmodatū in fine. ⁊. vij. q. j ꝓsentium. ⁊. c. placuit. b.
e Pro cui⁹. sic extra ō pcu.
f Cum p cā. Resbyter
g Esta/ menta nec aliquid dare nec testamentū cōdere licet de rebus ecclesie. si tamen consuetudo habet. potest mobilia aliqua dare. vt extra ō testa. ad hoc. ⁊. c. q̄ [illegible]
h Nulli dubium. vt si ꝑ ideo episcopo incumbit ꝓbatio/nis onus. q̄ ille erat i possessiōe vt dixi. §. e. q. j. sint manifeste.
i Bitum. interest. s. vt heres vniuersa restituat. vt. xvj q. vj. si epm. et §. e. q. ij. epus.
k Dia iohā nes. quoniam a Dicunq; sub hoc neglectu res dīnas laboz/re distulerit: speciali placito distrīgēd⁹ ē. vt si de reb⁹ vel augmēt⁹ ecclie q̄stū laboritb⁹ suis, ꝑpe auxit: rex ꝑ ecclīasticis reb⁹ aut neglectū laborē exhibuit: aut mīoratōez vl ꝑditiōez iduxit. q̄cd̄ i reb⁹ ecclesie minuit ille restituat. ex cui⁹ reb⁹ atq; suffragijs suos quiet⁹ fuerit ā pliasse laboz̄es q̄ si aliq̄d ꝑ vtilitatib⁹ eccie aut ꝑe expēdit: aut dispēdij vl ꝑditiōis q̄pīā ptulerit. si hoc cōprobare potuerit: nec alicui b⁹ poterūt illa donare. Vñ i agathēsi ꝓci. legit. De his q̄ sacerdotes emūt: ad ecclesie nomē scriptura faciāt.
f Resbyter cuz diocesim tenet de his q̄ emerit ad ecclesie nomē scꝑturam faciat: aut ab ei⁹ quā tenet eccie ordinatiōe discedat. Q. V.
g Estamēta vo nō lz eis ꝓficere nisi de ꝓprijs reb⁹. Unō gre. scribit lucido epō Quō de reb⁹ eccie licet
h testari sacerdotib⁹. Nulli dubiū ē q̄ sicut sacerdotib⁹ res in epatu acq̄sitas nulla ē alienādi lnīa: ita de his q̄s añ hūerūnt: q̄cd̄ iudicare voluerit: nō vereāt. itaq; fraternitatē tuā tpe q̄ ad nos fuit ꝓgnīta esse recolim⁹. q̄ q̄dā mobilia q̄ ostāti⁹ decessor⁹ vr lumiose ācille dei et frīb⁹ suis testamēti serie legati titulo dereliq̄t: iā eps acq̄sisset: decreuisseq; nos: vt si ꝑ ostat nulluz ex his eccīa vra p̄iudiciū pateret. qō et vos oporteat recolere: ⁊ molestiaz aliquā ꝑdicte ācille dei nō facere: nec ei sine cognitiōe de his q̄ possidet q̄cq; auferre. Idem. De eodem.

i Bitū theodori epī dilectionē tuā credim⁹ cognouisse. sz q̄ testm̄ ōz⁹ didicisse: subtilit̄ te: ne q̄d de reb⁹ ecclesie sue ꝓsūpsisset: oz inḡrere. ⁊ siq̄dē eū exinde aliq̄d incōgrue minuisse didicer⁹. ita age vt res ab eo cui⁹ interest modis oīb⁹ reparēt. Itē grego. maximiano epō rauēnati Que monasterijs ab epō cō ferunt reuocari nō debent.
k Quia iohes q̄dā ꝑdecessor tu⁹ sepi⁹ a nob⁹ ex
l petijt. vt ea q̄ i mōasterio illo ptulerat. qō iuxta eccl'iaz scī apollinar⁹ ipe ꝓstruxerat: nostra auctē ōbuissem⁹ firmare ⁊ hec facturos nos eē ꝓmisim⁹: fraternitatē vr̄am necessario ꝓuidim⁹ adhortā dam. vt nihil ab his q̄ illic ptulit atq; ꝓstituit: aliq̄ mō patiat⁹ imminui: sz oīa firma studeat stabilitate seruare. Cui⁹ igit⁹ monasterij ⁊ collectaz illic rerū: q̄ i testamēto qō ꝓdidit fecisse nosc⁹ mētionē sciēdū vob⁹ est: nō nos tō ea ꝓfirmasse: qm̄ ei⁹ supmā seḡmur volūtatē. sz q̄ hoc ei sicut dixim⁹ viuēti ꝓmisim⁹. hec itaq; oīa sic sollicite fraternitas vra īplere festinet q̄ten⁹ ⁊ q̄ i suꝑascꝑto mōasterio ꝓstituit: ⁊ a nob⁹ sūt ꝓfirmata fuerē. ⁊ illa q̄ in dāno dari vel fieri p testm̄ sue decreuerit illic re nulla ꝓhibēte lege obtineāt firmitatē. Itē ex ꝓci. hispa. Que añ suā ordinationē vel post hereditaria successione acq̄siuit eps cui vult derelin
m Hqu. ab hinc ꝓ quat. petuo māsurū esse decreuim⁹: vt eps res sui iuris q̄s añ epatū aut certe i epatu hereditaria successiōe acq̄siuit fm̄ auctez canonicam cui vult ꝓferat: ⁊ q̄cd̄ vult ō eis faciat. postq̄ ā eps fact⁹ est q̄scūq; res de facultatib⁹ ecclesie aut suo aut alteri⁹ nolle cōpauit decernim⁹: vt ñ in p
pinq; suoz sz eccl'ie cui ꝑest iura deueniāt. De reb⁹ vero am suprema. nota q̄ licet sit magnus fauoz vltime voluntatis. tamen potius sequitur hic voluntatem viuentis q̄s morientis. itē argu. q̄ licet ali qua voluntas ñ valeat tanq̄s testamentum. valet tamen tanq̄s simplex donatio quod est ꝓtra. l. ff. de iur. cod. l. j. sed videtur q̄ post mortem epi scopi non possit rata haberi donatō facta abipo. quia oporter. s. q̄ eo tempore rata habeatur. quo pōt donatio fieri vt. ff. de acqui. here. si quis alicui. ff. ō bon. pos. l. iij. §. acquirere. ⁊. l. vlti. sed secus est. quia nec mos nec furoz nec pretentis penitētia impedit ratihabitionem. vt. ff. rem ra. ha. bonorum.
l Donasterio. sed nōne cannon permittit ei legitimam pozitionem dare monasterio ad construendum monasteriū. sic. sed non ad danduz. vel fuit hoc vltra legitimam portionem datum. §. e. que. ij. bone.

m Hjēum ī epi scopatu. cōtra. in auē. ō ecti. §. inter dicimus. col'. vl. vbi dicitur. quocūq; modo res aliq̄s acq̄siuit post episcoparum nisi ture cognatiōis ad eum peruenerint non poterit eas relinq̄re alij q̄s ecclesie. sed illud non tenet.

252

a Si epus. le/gauit. licet heres teneat re dimere rez lega raz a defuncto vt dare ei⁹ estima/tionē. vt insti. ō le. ℌ. non solum. secus tñ est cum legat res eccle. vt ex ō ref. fili⁹.

b ¶ Nisi tan/tundem. vt. ff. e. c. q. ij. si quis qua libet.

c Si cubi.

d Quicunq; deuoluat. ecclia eniz est ei primus heres. vt ex de pe. pre/sbyteri. Contra/rium tñ est huic ex de suc. ab in/testa. c. ij. sed ilō fuit locale. vt il/lud intelligitur sm istud.

e ¶ De sancti/monialib⁹. ar. ē hic p sanctimo/nialibus theuto/nie q; possūt ha bere propria. qz veste religiosaz pōt quis habe/re in domo pro/pria. xxvij. q. j. ō viduis. ad id fa cit. xxvij. q. j. si ds rapuerit. ra/men raliuz mo/nialium vita cō demnatur. xvij q. ij. pniciosam.

f Johannes.

Quod p ozi ec/clesie. Hic ponit pmā questionē. an de cime sint dande illi ecclie a qua se transferunt vl ad quā se trāstu lerunt. Distingue ergo aut decime sūt pdiales aut psonales. si pre/diales sp dande sunt illi ecclesie vbi predia sunt sita. vt. xvj. q. j. si quis laicus. si psonales sunt q̄ puenūt ex arti ficio vel negoci/

ecclesiastic⁹ testari licet epō: si tantūdem ō ppijs restituat Unde in agathensi concilio statutū est. Quō possunt esse rata: que de ecclesie proprie/tate testamento legantur.

a Si episcopus cōdito te/stamento aliquid de ec clesiastici iuris pprietate lega

b uerit: alic nō valebit nisi tan tundē de ppij iuris faculta/te supleuerit. Si si epus vel quilibet ex gradu eccliastico intestatus defunctus fuerit: nec aliqui inuenti fuerit q̄ iu re cognationis ei succedant ecclesia ei succedat i integrū: nec licebit alicui aliqua ex re bus ei⁹ psumere. Unde in terragonēsi 9cil. statutū est.

Episcopo intestato ecclia suc cedit ex integro.

c Si cubi defūctus fuerit episcopus itestat⁹: post hanc diffinitionem a pbyte/ris eius t diaconib⁹ de reb⁹ ipsius breuis conscriptio fiat a minimo vsq; ad maximū. id est de vtensilibus t omni su/pellectili: ita tñ vt siquis ex inde vl psumpsisse aliquid vl occulte tulisse fuerit quictus sm furti tenorē restituat vni/uersa. Intez ex 9ci. triburiēsi.

d Quicūq; ex gradu eccle/siastico sine testamēto t sine cognatione decesserit: hereditas ei⁹ ad eccliam vbi deseruiuit deuoluat: similit

e de scrimonialib⁹ assignat.

Causa. XIII.

Diocesani cuius/dam baptisma/lis ecclesie cla/dibus bellozuz pressi hostili me tu compulsi do micilia sua transtulerūt i aliā diocesim: predia tamen anti/qua nō desierunt colere: cepe runt psoluere decimas illi ec clesie in cui⁹ diocesim transie runt: t apud eaz sibi elegerūt sepulturas transactis. xl. an/nis clerici quibus quondam persoluerant decimas: cepe/runt mouere questionē i eos qui ab istis accipiunt primi/tias t decimas. ¶ Ueniunt ad causam. Modo primum queritur: si illi quoruz domi/cilia sunt in diocesi huius ba ptismalis ecclesie an debeāt persoluere decimas illi eccle sie t celebrare suas exequias apud eam ecclesiam: in qua quondam hec fiebant a parē tibus eorū t de sepultura ple narie. Secundo an prescri/ptione temporis ius pcipien di decimas t funerandi tol/latur. Questio. I.

f Quod prozi eccle/sie hec omnia iu/re psoluenda sint actores his argu/mentis pbare contendunt. Constat vnāquanq; baptis malem ecclesiam habere dio cesim sibi legitime assignatā sicut t parochiales ecclie ha bent parochias sibi distribu tas. Unde dionysi⁹ epus seuero episcopo.

Singuli sacerdotes ppias debent habere ecclesias.

g Ecclesias singulas sin/gulis pbyteris dedi/mus: parochias et cimiteria eis diuisim⁹: et vnicuiq; ius ppriū bre statuim⁹: ita vide licet vt nullus alterius paro

h chie t minos aut ius inuadat. sit vnusquisq; terminis suis contentus: t taliter eccliam et plebem sibi cōmissaz custo diat: vt ante tribunal eterni iudicis ex omnibus sibi com missis rōnem reddat t nō in dicium: sed gloziam pro suis actibus percipiat. In dioce si aūt designata quecūq; predia coluntur puent⁹ decima tionum baptismali eccle de signatus debet solui: quia q̄ pdia hec intra terminos no/stre diocesis continentur: et puētus decimationū nobis legitime assignat⁹ nostre ec/

i clesie persolnēdus est. His

arionē. tunc sunt dande illi eccle vbi recipiunt sa cramēta. vt. xvj q. j. questi. sicut illi ciuitati ē tri/buruz soluendū vbi agri sunt. vt ff. de cen. forma. et hec distinctio pbatur. extra ō deci. ad aposto/lice. tñ pdiales decime dand fm 9suetudinem lo ci. ex de deci. cū sint homines. et hec vera sūt cir/ca veteres deci/mas. t dicendū est circa nouas. vt semp dande sint illi eccle in cuius prochia sita sunt predia. sed si parochia non est limitata in arbitrio ē epi scopi cui dentur noualium deci/me. vt extra eo. qui. Item in du bio. ecclesijs ma tricib⁹ potius q̄ capellis dabunt decime. vt extra eo. nūcios. i pre remota. t in du bio ibi pot⁹ da bunt. vbi audi/unt frequentius diuina. vt ex eo ad apostolice.

Ecclesias di g uisim⁹. iste dionysius diui/sit vel distinxit terminos eccle/siarū/sed nō ter minos episcopa tuū. quia in gen tilitate fuerūt di/stincti. vt. lxxx. di. c. j. similit ter mini puinciarū sunt distincti añ tempus christi. vt. xcix. di. c. j.

h ¶ Termios. propter hoc in/ducitur ca.

i ¶ His ita. et primitias. pmi/tie q̄ debite sunt sicut et decime. xvj. q. j. reuerti/mini. quantitas

primitiaꝝ nō est determinata. sed q̄ plus dabat q̄dragesimam dabat ptem. qui minꝰ exagesimā. ꝛ sic licitū erat dare inter. lx. ꝛ xl. ꝯtum quisq̄ volebat. hoc erat in aridis ꝛ liquidis. sed qui dabat p̄mitias aīalium dabat vnū de ducentis. vt ait hieronymus sup ezechielē. ꝛ ex̄ de deci. c. j.

a ¶ Manuum vestrarum. ar. q̄ Exo. 22. 18. nō excusant monachi qui pp̄ijs manibus colunt agros quin teneant dare decias Deut. 12. cum illud sit p̄ceptum dn̄i. sed illi legislatori nemo potest p̄traducere. vt. xxvij. q. ij. sūr q̄ dicūt. nec licet dispensare p̄tra p̄ceptum dn̄i vt apostoli. vt. xxv. q. j sunt quidam. de hoc dicem⁹. xvj. q. j. decimas.

Deut. 14. et. 26. b ¶ Seruꝰ vidēt b q̄ laici cū clericis debeant vti decimis. ꝛ sic est. ℨ. xvj. q. vij. c. j. sed aut hieronymus restat i vereri restamē. to. q̄tuor modis dabant decime. p̄mo de omnib⁹ Deut. 14. 23. ꝛ. 25. bonis que habebat pp̄lus. decimam dabat leuitis. secūdo de residuis nouē portionib⁹ sumebāt decimā. ꝛ ō hac ter in anno cum ascēdebāt in tēplum pascebant se ꝛ leuitas. de illa hic loq̄t. Jtez de residuis portionib⁹ sumebāt decimaz ꝛ referebant ad vsus Deut. 14. paupeꝝ ꝛ pupilloꝝ. Jtem decimabāt residuas p̄tes ꝛ ipsam deferebant in templo de qua ℨ dicit. Adhuc dabaṫ quarta decima. nā de illa de cima quā pp̄lus offerebat leuitis sumebant leuite ptem et offerebant eā summo Ps. 105. sacerdoti ꝛ inde

ita respondeṫ. Decime a deo p̄stitute sūt p moysen: vt p̄soluerent a p̄lo filijs leui p ministerio in quo deseruiebant et in tabernaculo: nō accipiebant filij leui decimas: nisi ab eis p q̄bus offerebāt p̄ces et sacrificia: q̄ ergo nos fuim⁹ dn̄o in tabernaculo offerēdo p istis p̄ces ꝛ sacrificia. ꝛ ipsi debent nobis p̄soluere decimas ꝛ p̄mitias. Jtem cū decime darent filijs leui: non electione offerētis p̄soluebant: vt ꝓtempto leuitā q̄ secū erat ipse eligeret cui vellet decias dare: nā dictū est: leuita q̄ tecū mozaſ ꝛ intra muros tuos habitat comedet eas: iō etiaz ex singulis tribub⁹ ciuitates ad habitādū accepert vt vna queq̄ trib⁹ illis p̄soluerent decimas q̄ secū erāt: nā moyses p̄cepit filijs isrl: sic legitur in deutronomio in loco quē elegit dn̄s deus vr: vt sit nomē ei⁹ in eo: illic oīa que p̄cipio offeretis hostias ꝛ holocaua sta ꝛ decimas ac p̄mitias manuz vestraꝝ: ꝛ quicq̄d preciū est i munerib⁹ iustis que vouistis dn̄o: ibi epl'abimini coꝝ deo vr̄o vos ꝛ filij ꝛ filie famli ꝛ famule vre atq̄ leuite q̄ in vrbib⁹ vestris cōmorant neq̄ enī habēt aliā ptem atq̄ possessionē inter vos: ꝛ infra. Decimam frumēti vini ꝛ olei et p̄mogenita armentoꝝ ꝛ pecoꝝ ꝛ omnia que voueris ꝛ sponte offerre volueris ꝛ p̄mitias manuū tuaꝝ coꝝ deo tuo comedes ea in loco quez elegerit dn̄s deus tu⁹ tu ꝛ filius tu⁹ filia tua ꝛ seru⁹ et ancilla tua atq̄ leuite q̄ manent b ī vrbib⁹ tuis. ¶ Quia ḡ nos intra muros vrbis istoꝝ sedemus: ꝛ eis habitatiōe iuncti sum⁹: rite ab eis decimas accipimus. Jtem ait ꝓpheta: p

ducens fenū iumentis ꝛ herbam saluti hoīm: fenū ꝛ herba ex̄ra p̄ducit: ℨ q̄bus iumentis rigantib⁹ eam hoīb⁹ c colentib⁹ eā. ꝛ in ℨ seruientibus ipsi. Jtem aplūs: cōicet d is aūt qui cathetizaṫ ꝛbo ei q̄ se cathetizat: ℨ galatis: corinthijs aūt p̄bat specialiter sibi deberi sumpt⁹: q̄ eis spiritualia mīstrauit dicēs: si seminam⁹ vobis spūalia ñ magnuz ē si tpalia metam⁹. Jtē e ℨ si alij pticipes vre p̄tāt facti sunt cur nō magꝭ ꝛ nos? Jtē q̄s plantat vineā ꝛ de fructu ei⁹ nō edit? Nos plantauim⁹ vineā ꝛ vos vultꝭ fruct⁹ eius edere. Jtē p̄cepit dn̄s p moysen: vt nemo mittat falcez in alienā messem: hec messis nostra est ꝛ vos vultꝭ falcem in eaz mittere. Jtē nō alligabis os bouis triturantꝭ: nos sumus boues triturantes: vos vultis alligare os nr̄m: ꝛ de nostra tritura victum vobis queritꝭ. Jtē aplūs: q̄ altario seruiūt de altario viuāt: sed nūq̄d de eo cui nō fuiūt? Jtē qui in sacrario opanṫ: cuz sacrario ptic̄pāt: sed nūq̄d cū illo in q̄ nō opanṫ? nos seruimus altario vos ei pticipare vultis: nos ꝛo vacuos ꝛ inanes dimittere queritꝭ nos sumus agricole: vos p̄mū vultis p̄cipere de fructibus nr̄is f ī mo nō p̄mū: q̄ nec vltimū nobis relinquere vultꝭ a pri⁹ib⁹ enī incipiētib⁹ paulatī serpitis ꝛ totū vsurpare contenditis vt p vobis videat dictū: frustratim lup⁹ comedit agnū. Jtem q̄s vnq̄ militat stipendijs suis? q̄s pascit g gregem ꝛ de lacte ei⁹ nō edit? nos militam⁹: ꝛ vos stipendia nr̄e militie vobis q̄ritis: nos gregē pascim⁹: ꝛ vos lac ei⁹ ꝛ lanam accipe vob⁹ vultꝭ.

fiebant panes ꝓpositionis hodie nec vna bene dat. ꝛ ideo fame ꝛ penuria ꝛ alijs penis maledicti sum⁹. xvj. (q. j. reuertimini.

b ¶ Seruientib⁹. i. p̄dicatorib⁹ seruientib⁹ alijs.

c ¶ Item aplūs ad galathas.

f ¶ Qui cathetizak id est instruit.

g ¶ Meram⁹. quasi dicat non j. q. j. nosti. iob.

h ¶ Poteſtaſ ſz si ita poteſtatiue vtunt nr̄is vel tam poterunt bonis intare nr̄a cōstitutis. sic nō ſz ipſi intendimus saluti vestre.

i ¶ Nec vltimuz. q̄nq̄ tamē dicit p̄imus respectu vltimi. vt extra de ℞b. sig. Joseph.

k ¶ Pascit. argu. bo. q̄ ibi dā de sūt decime ō grege. vbi grex pastus est. ꝛ vbi concepit nō vbi mozaſ. naz ℞bones dicunt ee ō illo fundo vbi labozant non vbi mozaſ. vt. ff. ō fun. instru. l. cuz quidam. naz seruit⁹ pascēdi pecoza est p̄dialis seruitus cū vsus tantū p̄dij constitit in pastu pecoꝝ. vt. ff. ō ser. ru. p. pecoꝝ. is. q̄ sit ō fozo illi⁹ vbi grex pascit. p̄baṫ q̄ ibi p̄t p̄stituere tugurium vt officinā vt. ff. de ser. ru. p̄di. veluti. ſz rō ne tugurij vt officine fit q̄s ō foro alteri⁹. vt. ff. de iudi. heres. ℨ. j. ℨ dicto sequit inconueniēs. q̄ ea dē rōne dabunt decime vbi grex pturit. ꝛ vbi fer⁹ pascit p̄rea colonj ñdāt decias vbi laborāt dñi suis. ſz vbi recipiūt sacra. vt. ℨ. vj. q. j. questi.

a ¶ Sapere. ironice loqr̃. q. d. magna sapientia ē velle illud qđ nō pōt. s. ō aliēo viuere

b ¶ Psalmum id est spiritualia.

c ¶ Tympanum. scz tempalia.

d ¶ De decimis. q. j. questi.

e ¶ Sine re spōre vel id est salue.

f ¶ Patiamini. id est coacte.

g ¶ Audiatis. ✠ bū ē rentiū qui dicit quod vult. audi/et qđ vult

h ¶ Ad ħ verba Reddare pro rebus p ver/bis ✠ba solemus.

i ¶ Sapienti. ironice loquit̃.

k ¶ Recōpēsare. hoc ē dicere videre ne ira cōtristemini de illa amissione q̄ ppter hoc dēcioza cōmittatis. s. suspendatr̃ vos sicut fecit iudas q̄ ita tristabatur de effusione vnguenti de q̄ proposuerat decimā partem furari. sicut ō alijs rebus cōsueuerat vnde vt re-

Matth. 10. Luc. 10

Pā. 80

Tobie. 4. Matth. 7 Luc. 6

a sape est ō alieno labore victū q̄rere: si sape ē velle qđ nō possis.

Item dñs dixit discipulis suis. In q̄cunq; domū intraueritr̃: in ea dē manete edētes t bibētes q̄ apud illos sūt: cum aūt intraueritis: pmum dicite: pax huic domui. Hos domū hāc ingressi sumus t ei pacē obtulim⁹: vos aūt ociosi alieno cibo pasci gaudetr̃: videte ne ī vobis ẋtar illud: vide q̄d faciat ociū t alien⁹ cibus.

b Itē pheta sumite psalmū t date

c tympanū: isti a nob sumūt psalmū: t vos ab eis q̄ritr̃ tympanū

d Itē leo. iiij. De decimis non tm̄ nobis ſ etiā maioribꝰ nr̄is iusto ordine visuz ē plebib⁹ tm̄: vbi sacrosancta baptisinata dār: debere dari. Quib⁹ aūt plebibus debenr̃: illis a qb⁹ baptisma accipiunt: an alijs: nos eos baptisam⁹ t vos ab eis decimas sumitr̃: honesta ista interptatio ē: vtinā iueniat̃ q̄ sic p vobis iterptent̃: q̄ ſ nos rigam⁹ pl'm hūc imbrem doctrine ei mīstrātes: q̄ colimus eū vomere pdicatōis corda eius

e ad fidē apiētes: si nō vultr̃ finere

f vl' patiamini nob eū fructificare t q̄lia vobis fieri nō vultr̃ nobis inferre cauete: ne si pgitis dicere

g q̄ vultr̃: audiatr̃ que ñ vultr̃. Adhec callida t multiplici argumētatione nr̄a iura aufferre ptēditr̃ ita vt si fides ẋbis adhiberet ñ ẋba p ẋbis ſ res p ẋbis reporaretr̃: ſ deo ppitio si ẋba dediſtr̃

h ẋba recipietis. ¶ Arguitr̃ nos q̄ ea q̄ vob debēr̃ surripe q̄rim⁹:

i q̄ nr̄a pfeq̄mur: sapiēti q̄dem et pbico ore plata snīa: suū pfeq̄ est aliena rape: vñ ad vos hec snīa manaūit: nisi q̄ tanto ardore nr̄a ꝓcupiscitr̃: vt vr̄a putetr̃ vob auferri: cū nos nr̄a pfeq̄mur: vñ cū cā nr̄a debitū finē sortita fuerit: exclamabis: ab miser crucior tm̄ bolū eē ereptū ex fauc⁹ meis ſ videte ne dānū effusi vnguēti vo

k bis rcōpēsare q̄rat̃: ꝓstituistr̃ vos plātatores vineaꝝ fossores agrorū trituratores areaꝝ rigatores cāpoꝝ t milta alia hmōi officia vob assūpsistr̃: t debita vob obseq̄a a nob subtrahi pōsti est̃:

ſ nō negam⁹ qđ vr̄m ē: boui triturāti palee t tegumēta fuant̃: sint hec vob t grana nobis relin

l q̄te: pastinatores vineaꝝ fossores agroꝝ rigatores cāpoꝝ diurna mercede accepta ꝓueniētes fru-

m ctus dñs relinquūt: vos ſ recepta mercede vr̄i opis ī q̄tidianis oblatiōib⁹ t alijs obsequijs q̄ p spūalib⁹ q̄ a vob accipiūt q̄tidie deferūr̃: ꝓueniētes fructꝰ decionū t pmitiaꝝ nobis relinq̄te. Itez pcepit dñs discipl' suis vt comederēt t biberēt ea q̄ apd auditores suos erāt: ſ nō iussit eos vt dños de domib⁹ suis eijcerēt t reb⁹ suis spoliarēt: ñ facile iue nies q̄ tales hospites libēr̃ susci-

n piat. Mus in pera. ignis in sinu pēs ī gremio. male suos remūerāt hospites: vñ ī pūbijs ōr. q̄d serpētē ī sinu suo nutrit: pcutiet ab

o eo: tales iueniat̃ vob hospites: q̄les nob esse vultr̃: ñ sufficit vob edere t bibere q̄ in domo nr̄a sūt dū q̄tidianos fructꝰ oblationuz pcipitr̃: ex qb⁹ victū t vestitū habeatr̃: qb⁹ cū apl'o debetr̃ eē ꝓtēti ſ ñ vultr̃: q̄ ei⁹ imitatores ñ estr̃ ſ potr̃ nos de domo nr̄a expelle re t ō reb⁹ nr̄is nos penitꝰ expoliare ꝓtēditr̃: dū nec etiā eoꝝ decimatiōes nob relinq̄re vultr̃: vt aūt vl'r oīa colligant cuncta q̄ p vob īducta sr̃ sine de laborāte agricola sine de eo q̄ suis stipēdijs ñ militat: adhūc articulū deferim⁹: vt fructū vr̄i opis quē a deo recipe ꝓtēnitr̃: ī oblatiōib⁹ t q̄tidianis obsequijs istoꝝ recipiatr̃ decīatiōes ẋo eoꝝ q̄ nob debēr̃ ītactas nob relinq̄te: nedū q̄ritr̃ vsurpare qđ vr̄m ñ ē: iusta aūt aduersiōe etiā illō cogamini amittere qđ vob aliq̄ mō videbat̃ cōpetere. ¶ Qđ aūt he decīatiōes nl'o iure vob dēant̃: facile pba

p bim⁹: ōr enī ī pcilio. Si q̄s laic⁹ vl' cleric⁹ sine vtriusq; sex⁹ psona ꝓtetat̃ sue loca tē. sic in eodez capl'o ī cā monacho ꝝ notata iue niunt̃. Si q̄ laic⁹ vl' cleric⁹ vl' q̄libet psona loca sue ꝓpetatis vendens aut donās ꝓuentū decimationū ab ecclia cui legitime assignat⁹ est: nullo mō pōt abstrahere

compensa/ret illud dānum vendidit dominū p. xxx. que sūt decima pars tricentorum. tantum eni potuisset vendi vnguentuz. Et ad/similitudi/nez iude cameraríj sp

Matth. 10 furātur de/cimam partem illoruz que dantur dñis suis.

l ¶ Pasci naozes pastinare idē est q̄ colere sic ponitur

Prou. 6. ff. q̄ vi aut clam semp. ſ. j.

m ¶ Recepta. id ē si deberetis recipere ali

1. Timo. 6 quid. debe/retis tantū mercedem recipe. vnde nō ꝓfiterentur q̄ aliq̄d recipere deberēt. extra de restī. extenore.

n ¶ In sinu. hec verba habes. extra de iudeis. t si iudeos.

o ¶ Bobis. sic. xxv q. ij. sic decēt. si. xj. q. iij. si priuilegium. et extra de simo. quia. in fine.

p ¶ Laicus. vt. xvj q. j. si quis laicus.

a AD hec. vt asseritis ꝺ de vna exceptiõe transiit ad aliam. siquis enī succubuerit in vna exceptione transire ad aliā pōt. ⁊ etiam ad ꝓximam transire pōt. vt eꝛ de pscrip. audit. ff. de excep. nemo. sic' de vna actione pōt transire ad ꝓximā q̄ in vna succubuit. vt extra ꝺ iudi. ex. ⁊. C. ꝺ inof. testa. ꝯ maiores. ff. de euic. mior. Sed q̄d si iurauit q̄ oēs exceptiones ꝓponeret infra certum ſminū nō videt q̄ possit vnā pᵒ aliā ꝓponere. vt eꝛ de excep. past. nā etiaꝫ q̄ vnā excusatione ꝓposuit. si postmodū cū illa succubuit. vult aliā ꝓponere. debet ꝺ facere ifra ter/minū pfixū. vt insti. ꝺ excu. tu. §. q̄ autē. Ad ꝟ dico q̄ si alicui cōpeterēt plures exceptiões q̄ nō sunt ꝓxie ī eo casu. si infra pfixū terminū nō ꝓponit oēs exceptiones si ī vna succubuit nō audit in alīa. ⁊ sic itel ligit insti. de ex. tu. §. q̄ aūt. ⁊ de excep. pastoral. si aūt sunt ꝓxie. vt si pmū dixit se exceptū. tūc ꝛ succubuerit. nihilominus post tempᵒ pfixū pōt aliā ꝓponere. vt. C. ꝺ inof. testa. l. ꝯ maiores. Sꝛ in actionibᵘ ita est dicendū q̄ si alicui cōperebāt plures actões ⁊ poterat eligere q̄ vellet agere. eligēdo vnā si in illa succubuerit nō poterit trāsire ad aliā. vt. ff. de tribu. q̄ in heredē. §. elige/re. Itē q̄ negat se aliq̄d debere si vicat pōt adhuc alia exceptiõe vti. nisi ī casibꝫ a iure exꝑssis. vt. ff. de re. iu. nemo ex his. nam sic̄ neget numeratā pecuniā sibi si postmodū puicᵉ est ⁊ velit dicere se soluisse nō audiet vt. C. de nō nu. pe. in auē. ꝯ qui. ⁊ ita nō est incōueniēs si de vna exceptione trāsit ad ꝛrariā. sic. xxiij. q. j. c̄s/quis. eꝛ de testi. ex tenore. sic eꝛ de excep. cū venerabil'.

b TTricennalis. ꝺ tacite annectit secundā questionē sꝛ an ius decimaꝝ vel etiā ius funerādi possit pscribi. ⁊ est expeditū q̄ ius. i. libertas nō dandi decimas a clerico noīe eccl'ie sue pōt pscribi. vt ꝯ epm. vt eꝛ ꝺ pscri. de ꝙta. Itez vna eccl'ia pōt pscribere decimas. §. paro/chiam alteriᵘ eccl'ie. vt eꝛ depscrip. ad aures. sic̄ ius funerandi pscribit ſm legē. vt. C. de reli. monumentoꝝ. sic̄ alia sacra eccl'iastica pscribunt. vt eꝛ de reli. do. cō/stituts. Si queras qualr pscribunt decime. cū nō continue denᵗ. ⁊ seruitutes pscribi nō possūt cum nō continuo possideant. vt. ff. de serui. fuitutes. Rn. licet pcepto decimaꝝ nō sit ꝓtinua. rn ius pcipiēdi ē ꝓtinuus. Vel alit licet pceptio nō sit ꝓtinua. rn causa pcipiēdi. sꝛ pceptum dn̄i q̄ ꝓpetuū est. ꝓpetua est ⁊ naturalis ⁊ hoc sufficit ad pscriptionē q̄ causa sit ꝓpetua ⁊ naturalis. vt. ff. ꝺ ser. vr. p. forames. ibi eniꝫ ꝺꝛ si causam a celo hꝫ. cō tinuum dicit.

HAcularates. sic ꝙ strue facultates eccl'ie q̄ ab aliquib ep̄is possident. sup/ple ipsi epi jure sibi vendicent. i. defendant.

d TSō. i. quia tricennal' lex cōclusit. i. acquisiuit illas possessiones eis. vl' pone casum q̄ ille epus ꝺ pscripserat res alteriᵘ ce cidit a possessione illaꝝ rex. tūc eniꝫ licite potest eas vendicare a possessore. vt. x/vj. q. iij. §. pōr.

e TXxx. cū eclesia pscribit ꝯ ꝓuarū. sed si eclesia pscribit ꝯ eccl'iam. ⁊ ꝓuaᵗ ꝯ eccl'iam requirunt. xl. an. vt. x vj. q. iij. §. pōr. i

f TAppel (fi. lare. i. inꝓpellare

g TNunc. hic explicatur alter articulus ꝓme

Bol. 24.1

nec isti ꝺ dioceſi ad dioceſim trāſeūtes decimas suoꝝ ꝓdiozum que intra terminos nr̄e ꝓchie ꝓtinent': nobis auferre pñt: q̄tum enī ad ius pcipiēdaꝝ decimaꝝ attinet: idez est possessoꝛē ꝺ dioceſi ad dioceſim trāſire qꝺ possessionē ꝺ dioceſano ad dioceſanū trasferre.

Questio. II.

a ADhec: decimationes iste ⁊ si iure vobis debentur: vt

b Asseritis: tñ tricennalis obiectio vobis silentiū imponit: oīs enī possessio tricennaria pscriptiõe tollit vel q̄dragenaria: sic̄ possessiones religiosaꝝ domoꝝ vel centenaria sicut ꝓdia sancte romane ecclie. Uñ gelasiᵘs pa. ait.

Que. xxx. ānis ab episcopis possidēt iure ab eis vēdicāt'.

c HAcultates eccl'ie necnō ⁊ dioceses que ab alicḥ

ꝺ bus possidenᵗ epis iure sibi vendicēt: qꝺ tricēnalis lex cōclusit: qꝛ ⁊ filioꝝ nostroꝝ ꝑn/cipum: ita emanauerit auctoritas: vt vltra. xxx. ānos nlli

e liceat ꝓ eo appellare qꝺ legū tempᵒ exclusit. At illi ecōtra Cuiᵘ auctē nobis silentiū imponitis: eiusdez auctē vestra oza claudim⁹. Ait enī ille gelasius nulla pscriptione statum parochiaꝝ ⁊c. Si ḡ temꝓoralis obiectio dioceſim semel ꝓstitutā diuellere nō pōt patet q̄ nec vobis pꝛocinabit': vt statum parochie nr̄e mutātes decimatiões nobis quondā legitime assignatas vindicabili vsurpatione vobis vendicetis. Quomodo aūt distinguende sunt he auctozitates ī causa monachoꝝ

g inuenit'. Nunc querit' de iure funerandi: que haꝝ eccl'siarū habeat ius tumulandi istos. Sicut hieronymᵘ scribit: ꝺigati: ī vno sepulchꝛo videnᵗ esse ponēdi. Ait enī.

In sepulchꝛo patrum suoꝝ filij sunt collocandi.

h HEbꝛon dicit' eē ciuitas triū virozum: quia in ea sepulti sūt tres patriarche in spelunca duplici cuz tribᵘ vxoꝛibᵘ suis. i. abꝛaā et sara:

questionis. s. vbi sunt isti sepeliēdi. De hac materia loquunt' varie iura. D. dicit q̄ quilibet pōt sepeliri ī sua eccl'esia. vbi audiuit diuinū officiū. vt eꝛ de sepul. ī nostra. nisi in tribꝰ casibꝫ si velit trāsire ad epalem eccl'siam. vt. ꝯ. e. vbicunq;. vel si eligit sepulturā in loco magis religioso. vt eꝛ de sepul. fraternitatē. vel si velit sepeliri in sepulchꝛis parentū suoꝝ. vt. ꝯ. e. placuit. Ego credo q̄ libere pōt quis eligere sepulturā vbicunq; voluerit. vt extra. e. cum sit liberū. dum tñ legitimaꝫ portionem relinquat ꝓpꝛi eccl'esie. vt eꝛ eo. ti. nos instituta. etiam apud locū min⁹ religiosum. vt. eꝛ eo. ī nostra ⁊ omnia ꝛrariа intelligas q̄n est illectus. vel q̄n ex cō tremptu vel temeritate deserit suā eccl'esiam. vel q̄n legitimam portionē nō vult relinquere eccl'esie ꝓpꝛi parentes tñ non pñt filijs. ꝯ. annū discretionis eligere sepulturam. nisi hoc habeat ꝓsuetudo. vt extra de sepul. de vxoꝛe. ⁊ eꝛ eo. ti. in nostra. in fi. siquis aūt in casu ꝓcesso receperit corpus alienū. etiam sepultū reddere cogeꝛ cum omniḃ que occasione ipsius receperat. vt

H eꝛ eo. fraternitatem. in fi. ⁊ eꝛ eo. c. j. ⁊. ij.

EBꝛon. duplici. q: duo receptacula habuit ī vno h recipiebantur masculi in alio femine.

vt. de ꝓbatione. ꝛ. ꝛ. ꝛ

a ¶ Preter. hec dictio pter hic ponit inclusiue. sic. xx. xv. q. iij. pozo. ff. de pig. ac. l. j. in fi.

b ¶ Quos cōiunxit. largꝰ ꝟ interptat hiero. autem dñi ꝯ i euāgelio itelligat. z ē silc. xxviij. q. j. idolatria.

c ¶ Naque. sequat nunqd ergo tenet sequi virum vadentez vi/detur q non. vt xxxiij. q. ij. sicꝫ. sic nec libertꝰ tenet sequi patro/num vagantez. ff. de op. li. q ni/si. ar. ff. de pcu. sed z he. ꝫ. nō solum. ff. de an. le. l meuia. ꝫ. j. Sz ptra. quia etiaz tenet seq lepzo/sum. exē de cōiu. lepzo. c. ij. z. iij. Credoq si sciret eum esse histrio/nem tenet eū se/qui. alꝫ nō. h. tñ dicit q semp de/bet ipm sequi. et dicit q illud. c. si ds. est abroga/tum. silr dicit q debet ipm sequi etiā si mittat in carcerē vel si co/gat ire in exerci/tum. sed eadem rōne debet ipm sequi q̄ties dñs petit a viro q est seruus. vt fuiat sibi. lex tñ dic q pꝰ ꝯ liberta nu/pſit volūtare pa/troni. q ām odo nō debet seruire patrono ppē su/spitionē. sed pa/trone sue pōt ho/neste seruire. vt ff. ō op. li. sicut. d ¶ In morte. hoc est ꝓsilium. vt exē e. ti. de vx/oze. querit. h. po/ne q mulier plu/res viros habu/it. quem illoz de beat seq i sepul/tura sibi eligen/da. fm Jo. nō ē questio. quia po/test eligere sepul/turam vbi vo/uerit. h. dicit q tenet vltimū se/qui sicut vltima ecclesia succedit clerico. xviij. q. j c. vno. sicut vlti/mum virum sequit in domicilio z honoze. ff. ad munic/e ¶ Item ioseph. visitationis. i. cū de (ci. filij. ꝫ. j. cos visitaret z educeret eos de terra egypti. z ꝟ petit quia ignominiosuz erat tūc. q aliquis nō sepeliret in sepulchzo patrum suozuz. vt statim sequit. vel qz vt in spiritu viderat. quia dñs resur/gere deberet ibi z puideret mul/tos resurrectu/ros ibi cū illo. z z ipse fozte erat vnus ex illis. Gen. 25.

f ¶ Prophete. abdo. s. hanc hi/storiam habes. j. q. j. sicꝫ inct. Gen. 25.

g ¶ In nouo id ē tpe noui re/stamenti nō fuit iste philippus aplūs. sed vnus de septem diaco/nibus. Ibidem. 35. Ibidem. 49

h ¶ Ecōtra. re spōsio defensoz Gen. 50

i ¶ Arbee. id ē ebzon. Gen. 25

k ¶ De cethu/ra que etiā agar dicitur.

l ¶ Rachel. vz iacob.

m ¶ Arbitriū. sic exē ō offi. del. de causis.

n Vltima. vl/tima volū/tas defuncti pro lege seruāda est vt i auē. de nup. ꝫ. disponat. z si quis eam nō ser/uat hoc ipm qō ei ē relictum ab eo auferē. vt. xj. q. j. silueſter. z ſ intelligas cū vo/luntas est rōna/bilis. nam si mo/riens exhereda/re vult filiū sine causa. hec volū/tas nō est seruā/da. vt j. eo. sicꝫ. silr siquis pcipi/at corpus suum iactari in mari. vt. ff. de ꝓdi. in/sti. quidam. sed ipse moziens bñ pōt mutare vo/lūtatem suā. naz ambulatozia est volūtas defūcti vt. ff. de adimē. le. l. ij. sed pone

a ysaac z rebecca: iacob z lia: pter ipsum adam z euam vxo/rem suam. Thobias dicit ad filium suū: cum accepit deus animā meam: corpus meū se/pelies: z honozē habebis ma/tri tue omnib⁹ diebus: z cum ipsa cōpleuerit temp⁹ suuz se/pelies eaz iuxta me in vno se/pulchzo. Idez. Quos ꝓiūxit vnū coniugiū: cōiungat vnū sepulchzum: qz vna caro sunt et quos deus cōiunxit homo nō separet. Item augustin⁹. Thobie. 4.

b Vlaqueq mulier sequa/tur virum suū siue in vi/ta siue in morte. Item grego/rius. Sozoz beati bñdicti se/pulta est in sepulchzo qō ipse sibi ꝓparauerat: vt quozum mens vna fuit semp in domi/no eozuz quoq corpora sepul/tura non separaret. Item io/seph moziens in egypto roga/uit fratres suos: vt tēpore vi/sitationis sue ossa sua secū de/ferrent: z in sepulchzo patruz suozum ea collocarent. Item dictū est ꝓphete domini: qui contra ꝓceptum dñi comede/rat in bethel: ñ inferet cada/uer tuum in sepulchzo patrū tuozum. Item de nonnullis legitur in libzo regum: obijt apositus est ad patres suos hoc est i sepulchzo patrū suo/rum. Item in nouo testimēto beatus philippus legit edifi/casse sibi sepulchzū i quo ipe z filij eius quieuerunt. Item beatus seuer⁹ rauennatū ar/chiepiscopus tumulum fieri iussit: in quo se z vxorem z fi/liaz collocauit. His omnib⁹ exemplis colligitur: q in se/pultura parentum corpora fi/liozū collocanda sunt. Quia ergo parētes istozū apud pri/ozes ecclesias sepulti sunt: et bi apud easdez debent tumu/lari. Tcontra adam vt asseri/tis in ciuitate arbee tumula/tus est: sed nūquid omnes fi/lij eius sepulti sunt ibi: tanta multitudo humani generis tam breui tumulo nō tam fa/cile posset includi. Item abza/am ibi sepultus est: sed nūqd ismahel z madai z alij quos ō cethura genuit. ibi sepulti sunt. Item isaac ibi sepultus est sed nunquid esau cum eo tumulatus est. Itē iacob ibi collocat⁹ est: sed nūquid ali/quis filiozū eius pter ioseph ibi sepultus est. Rachel quo qz nō i ebzon: sed iuxta beth/leem tumulata legit. Exem/plo igitur istozum liquet: q liberuz est filijs sepeliri in se/pulchzis patrum suozum z li/berum est eis alibi pro loco/rum z tempozum opportuni/tate corpoꝛi suo hospitiuz in/uenire. Non ergo hoc exem/plo isti cogūtur sepeliri in se/pulchzis patruz suozum. Itē que legibus diffinita sūt mu/tari non licet: que autez legi/bus expressa non sunt: arbi/trium sequūtur humane vo/luntatis. At legibus diffini/tum est quibus decime sint p soluende: z ideo danti muta/re nō licet: vbi autem quisq tumulandus sit: legibus ex/pressum nō est: z ideo in vo/luntate tumulandi consistit. Tobie. 14. Math. 10 Gen. 50 Gen. 25 3. Re. 14.

Unde beatus gregozius papa ait. **Ultima voluntas defuncti modis omnib⁹ seruari debet.**

a Vltima voluntas defū/cti modis omnibus ser/nari debet. Quod de libero z non de seruo intelligendū est: seruus enim testamēti pa/ginam condere non potest. Unde gelasius papa scribit honozio episcopo.

q̄ quis iurauit q̄ nō veniret ꝓtra voluntatē suaz. nunquid pōt venire ꝓtra. videt q̄ nō. quia hoc iuramentū nō vergit in interitū salutis eterne. ℊ est seruādum. vt ex de iureiur. si vero. Sed ꝓtra nemo pōt sibi indicere legem. vt nō liceat sibi recedere a ꝓpoſito volūtate. vt. ff. dele. iij. si q̄s. in p̄n. ⁊ si libertatē supmi iudicij nemo pōt cōstringere. vt. ff. p̄ socuz duoby. ℊ. papinian⁹. in fi. argu. ℌ. ex de iureiuran. cū cōtingat. ℌ plene notaui in q̄nib⁹.

a Illud cōdu ctoꝛ. impꝛo prie ꝺr seru⁹ cōductoꝛ. ℳā nec fu⁹ aliq̄d ꝺz nec aliq̄d ei debeꝫ. ſz potiꝰ p talia verba respiciēſ facti q̄ iuſ. vt. ff. ō pecu. nec seruus.

b Obſtrictū nō intellige obſtrictū. i. obligatū. q̄ cū peculiū q̄ seruus hz sit dñi. dño nō pōt res suas obligare. vt. ff. de reg. iurſ. neq̄.

c Cōtradicat nō tanq̄ heredibus. q̄ seru⁹ nō pōt hr̄e heredez vt. C. cōia dele. seru⁹. ſz cōsueturdo est pluriū loquoꝛ q̄ filiūſ relinquaꝫ peculiū q̄ pater habuit.

d Dicunq̄. sed nōne q̄ libet sepeliēdus ē vbi recepit sacramēta eccl'ia stica. vt. ℌ. c. p̄xi. ⁊ ex. e. ti. in nr̄a ad quid ꝺdiuiſa essent cimiteria. ℌ. e. c. j. Rū. verum ē. c. iſtō inſtruit. q̄ si quis vult eligere aliā sepulturā q̄ hūc fuabit ordinem in eligēdo. potꝰ eni eligit epalez eccl'iaz q̄ alterā si nō alio mō eligit. ſtandū ē voluntati ſue. dum tū habeat iuſtaz

Seruus testiꝫ facere nō pōt.

a Illud etiā ſynceritatē tuam volum⁹ nō latere ad nos fuiſſe platū: q̄ āpliat⁹ cōductoꝛ quē nō solū seruū constat esse eccl'ie: ℌ ita ei⁹ rōnib⁹ a multꝰ tpib⁹ ꝓlicatū: vt etiā si eēt ingenu⁹: donec rōcinia cūcta deduceret modis oīb⁹ obnoxi⁹ haberet ausu temerario molit⁹ fuerit cōdere paginā testamēti cui⁹ omne peculiū eccl'iaſtico iuri legibus

b nō dubiteſ obſtrictū quapꝛopter his p̄ſumptionibus vice

c vr̄a tua fracnitas cōtradicat nec fieri ꝓſus aliq̄ surreptione p̄mittat: ac si eidē q̄q̄ bumanit⁹ forte ꝓtigerit: q: grandeuus esse cōmemoraꝫ: moꝛ ei⁹ sine dilatione subaz pcipiat hūanitas tua: filijs ei⁹ dūtaxat quib⁹ p̄rimoniū ꝓbaſ esse cōmiſſuz sub fideli descriptione ꝓtradi: donec vniūſis tpibus quib⁹ ℌ patrimoniuz gubernasse cognoſcit⁹ partes dñicas reddere coganꝫ indēnes. Quia ℊ ſm grego. vltima volūtas defuncti ꝓseruāda est ꝓ istoꝛ volūtate coꝛpa eoꝛ sunt tumulanda nō ꝓ arbitrio vr̄e dispoſitionis. Itē in triburiensi cōcilio legitur.

Ubi quiſq̄ decimas pſolueꝛit: ibi sepulturā eligere ꝺz

b Vbicunq̄ tempoꝛ vel locoꝛum facultas tulerit apud maioꝛes eccl'iam vbi sedes est epi sepulture celebꝛēſ si aūt ꝓpter tpis vel loci aſperitatē ℌ difficile fuerit viſum: apꝺ eccl'iaz q̄ religioſoꝛ canonicoꝛ vel monachoꝛ vel sctꝰmonialiū religioſa cōgregatio cōiter degerit sepeliat: si aūt hoc ⁊ ineptū viſum fuerit vbi q̄s decimas pſoluebat vi uus: ibi sepeliat ⁊ moꝛtuus.

c Quia ℊ decimā nobis pſolcām eligēdi. eꝓo aūt non p̄figit talis doctrina. nā pōt eligere sepulturā in minoꝛi eccl'ia. vt. xij. q. ij. bone. Et intelligo q̄ semp ex temeritate vel cōtemptu vel ex illection murar̄ sepultura nisi appareat certa causa mutationis. vel nisi seruet hunc oꝛdinem qui ℌ statuit eligēdo sepulturā.

d Quia ℊ decimā pſonalē liber fact⁹ ℌ ē verum. q̄ plene se trāſtulit. vt. xxj. q. ij. ſiq̄s iā trāſlatus. ſec⁹ si trāſferret se ad ℓm locum. nō trā aīo relinq̄ēdi p̄mū locū. tūc eni retineꝫ p̄mū locuz ⁊ secūdū. vt. ff. ad muni. ſiq̄s iſtructus. et q̄ ℌ ōz intellige q̄ quis p̄ se trāſferre ō vno foꝛo ad aliud re itegra. nā si quis in vno loco est cōuentus. licet transeat ad aliud foꝛū. rñ in p̄ioꝛi foꝛo rñdebit. vt. ff. de iuꝛ. om. iu. l. pe. Itē ⁊ ℌ scias. q̄ sola habitatio nō facit aliq̄ē esse de iurisdictōe alicuius. nisi p. r. an. ſteterit ibi. vt. C de incol. l. ij. nisi quo ad ℌ. q̄ ibi rñdebit. vt. ff. ō iudi. heres.

e Pacuit. te meritate. iſtud ℌbū ſoluit ꝓia. nā alꝰ pōt quis sibi eligere sepulturā. vt extra. c. nolumus. ⁊. c. cum ſit liberum. ⁊. c. in nr̄a.

f Niſi infirmitatis. hoc est ꝓra. ℳ. q̄ dicit q̄ in tribus casibus poteſt mutari sepultura. dixi in ſumma ℌ habet locum dicere. extra e. ti. de his.

g Sed aliud ℌ. hic ponit duas ſolutiones.

h Sz nō viꝺr nūc obijcit ſolutioni ſue.

Ꝓpꝛia temeritate ſepultuꝛam parentū relinq̄re nō ꝺz.

f Pacuit p oīa magno cōcilio vt nullus ꝓpꝛiar bitrij temeritate aliā eccl'iaz nisi cui vsus antiquoꝛ parētum canonica institutiōe subiacere phibeꝫ: sepulture cau

g sa adire ꝓcuret: nisi infirmitatis causa ꝓpedit⁹ in aliā fuerit regionez q̄libet negocio ꝓgressus. Adhuc q̄s plat⁹ ꝓtra hoc agere satagerit: eccl'eſiaſtico viculo se subdi co-

h gnoſcat. Sed aliud est ex temeritatis ſuꝑbia vſum antiquoꝛ parentū nō sequi: atq̄ aliud rōnabili occaſione nouam sibi sepulturam eligere. Cōtra melchiadis pape auctoꝛitatem nitiꝫ q̄ ſuꝑbia vel odio ducꝰ ſiue vanis ꝑſuaſionib⁹ aut varijs munuſcul' illecti⁹ sepulturā suoꝛ parentū seq̄ ꝓtenit. ſm greg. aūt liberam hēat volūtatē: q̄ certe rōnis cā nouū suo coꝛpi querit hoſpitiū: vt vr̄ q̄da diſtinguūt liba ē vltia volūtas cuiuſq̄ nō i sepultura sibi eligēda: ℌ in teſto ꝓficiendo. vñ ⁊ testm appellat: q: eo q̄lib⁹ libere teſtat q̄ poſt iuū deceſſuz ꝺ p

i p̄ijs reb⁹ fieri voluit: ℌ nō vi deꝫ libera testatoris volūtas cū ſm aug. ꝓ nūero filioꝛ debeat fieri testāmētaria diſtri

a ¶ Veluti. secunda so. b ¶ Medietatem. q̃q̃ tertiam ſm cõſuetudines diuerſas. vt ex̃ e.ti. certificari.

c Jh̃s iraſcit. hodie enī nõ põt q̃s exheredare filiuz ſuum niſi hẽat iuſtã cãm exheredationis. et ad illa debet ſcribi i teſtamẽto. vt. C. de libe. p̃te. auẽ. nõ licet.

rũ ex iracundia oĩa ſua dare põt eccl'ie. dum tñ relinq̃t legitimam filijs. vt. xvij. q. iij. ſunt q̃ opes.

Jtẽ ſicꝫ relinq̃t bona ſua eccl'ie ꝓpt̃ ꝺ̃ſectũ filiorũ. honeſtũ ẽ q̃ eccleſia ꝛſtituat ei bõa ſi ceperit hr̃e filioſ. vt. xv/ij. q. iij. c. vlti.

d ¶ Appero. ſic xxij. q. ij. nõ enī.

e ¶ Hac nimirũ phibuit. falſuz dicit. q̃ etiã torum dare põt eccl'ie. vt. xix. q. iij. platum. dum tñ legitimã relinq̃at filijſ. vt. C. de inoffi. teſ. au. nouiſſima.

d Qui oblationes. nõ intelligas hoc ō oblationib⁹ voluntarijs. ſz de illis que relicta ſunt eccl'ijs. q̃ enī debitas oblatiões renet vel decias vel primitias ex cõicaẽ. vt. xxij. di. ꝓter h. t. xvij q. j. ſtatuimus.

g ¶ Negant eccleſijs. Si autez conſtiterit q̃ de/beant. ſed exceptionem aliquam ꝓponunt. quare dare nõ debent audiendi ſũt. vt ff. dcle. j. ſi dom⁹ -ſ- qui cõſtiterit. ex̃ de offi. deleg. preterea.

h ¶ Egentiuz. vt. lxxxvj. di. paſche. t. xvj. q. j. decime.

i Qui oblati ones. vnde t quidam. ſ. hieronymus. vt. xij q. ij. gloria. alibi dicit talis homicida. vt. xij. q. ij. q̃ abſtulerit.

a butio facultatũ: veluti ſiquiſ habet vnũ filiũ chriſtũ putet alterũ: ſi vero duos: chriſtuz faciat tertiũ. t ſic p ordinem.

b t ſm leonẽ quiſq̃ medietatez eoꝝ que chriſto teſtaẽ: eccl'ie iubeẽ relinquere apud quaz fidei ſacramẽta ſuſcepit. Sed illud auguſtini nõ eſt iubentiſ ſed dehortantiſ ne q̃s iratꝰ filium ſuũ exheredaret: atq̃ totum chriſto relinqueret. Sit enī in ſermone ſecũdo de vita clericoꝝ. ꝓ̃o numero filioꝝ pars hereditat⁹ deo offeraẽ.

c Jq̃s iraſcit filio ſuo. et moriens exheredat euz ſi viuez nõne eũ placarem⁹? nõne ei filiũ recõciliare debe/remus: quõ ergo cũ filio ſuo

d volo vt hẽat pacẽ cui⁹ appeto hereditatẽ: ꝑ plane ſic faciat q̃ ſepe hortat⁹ ſum: q̃ vnũ filium hz: putet chriſtũ alterũ: ſi duos habet: putet chriſtuz tertiũ: decẽ habet: vndecimũ

e chriſtũ faciat: t ſuſcipio. Hac nimirũ aũcte menſura teſtatoꝛi p̃figitur nõ quam cogaẽ exoluere: ꝑ quã phibeẽ trãſcendere. Oblationes q̃ defũctoꝝ qui reddere noluerit excõicaẽ. Vñ in cartha. cõ. iij. Excõmunicenẽ qui defũctoꝝ oblationes eccleſijs negant.

f Qui oblationes defun/

g ctoꝝ aut negant eccl'ijſ aut difficulter reddũt: tanq̃

h egentiũ necatores excõicenẽ Item ex ꝓ̃cil. yarenſi. At infideles ejciaẽ ab eccl'ijs qui defunctoꝝ oblatiões retinẽt.

i Qui oblationes defunctoꝝ retinẽt t eccleſijs tradere demorant⁹ vt infideles ab eccl'ia ſũt abijciẽdi: q̃ vſq̃ ad exinanitiõez fidei puenire certũ eſt hanc pietat⁹ diuine exacerbationẽ: q̃ t fideles de corꝑe recedentes vo

torum plenitudine t paupe/res conſolatu alimonie t neceſſaria ſuſtentatiõe fraudãẽ Hi ergo tales quaſi egentiuz necatores nec credẽtes iudicium dei habendi ſunt: vnde t quidã patrum hoc ſcriptis ſuis inſeruit cõgruente ſentẽtia. qua ait. amico quippiam rapere furtũ eſt: eccl'iam ☧o fraudare: ſacrilegiũ eſt. Jtẽ ex ꝓcilio agathenſi. Qui oblata eccl'ijs aut teſtamẽto relicta retinere ꝑſumpſerit excõmunicẽtur.

k Qui clerici vel ſeculares q̃ oblationes parentuz aut donatas aut teſtamẽto relictas retinere ꝑſtiterint: aut id q̃ ipſi donauerint eccl'ijs vl' monaſterijs crediderint auferẽduz: ſicut ſancta ſynodus cõſtituit: velut necatores pauperum quouſq̃ reddant ab eccleſijs excludanẽ: ſi q̃s aũt clericus furtum eccleſie fecerit: peregrina ei cõmunio tri

l buaẽ. Item queriẽ an ꝓ̃ſepultura mortuoꝝ aliquid ſit exigendum. De his ita ſcribit gregorius in regiſtro ianuario epo ſardinie.

ꝓ̃o ſepultura nihil muneris exigendum eſt.

m Oeſta eſt nobis nerei/da femina clariſſima: q̃ ab ea ſolidos ꝓ̃o filie ſue ſepultura fraternitas veſtra velit exigere: hoc aũtẽ vitiuz t nos poſtq̃ deo auctoꝛe ad epiſcopatus honorem acceſſimus: de eccleſia noſtra omnino vetuimus: t p̃ prauam denuo cõſuetudinem nequaq̃ vſurpari pmiſim⁹: memores: quia dum abraam a filijſ ephron: hoc eſt a filijs ſeoꝝ ſepulchrum precio ad humandum corꝑus coniugis poſtularet: p̃mium accipere renuit

n Qeſta ſe/oꝝ. ſeoꝝ fuit pater ephron ab eo nominati ſunt deſcenten/tes ab eo ꝓpter famam ipſius.

o ¶ Renuit. p̃/mo enim cõmendatur in hoc capitulo. poſtea tamen conſuetus p̃cib⁹ cepit qua/dringẽtos ſiclos argenti. et inde vituperatur i ſequenti capitulo

Sect. 23.

a Postq̃ co/gente per ꝓces populi. ⁊ lz cõtract⁹ factus ad clamo:cz po/puli teneat. non tñ electio. vt ex de elec. olim. et lz .di. miramur in princi.

b ¶ Pro o. o ẽ vltra lra hebꝛeo rũ ⁊a ꝓma. ⁊ de signat o ꝓsuma/tionez ⁊ pfectio nem. a initiuz et impfectionẽ. ipi ponũt vau. p o. ⁊ videt h hiero/nym⁹ velle q ẽ/phron peccauit. lz nunqd abzaã peccauit qui coe git ipsum vende re locũ ralez ma xime. qz loc⁹ ille tam deputatus erat sepulture. erant enĩ ibi se/pulti adaz ⁊ eua dicit tñ. p. man/
Gen.23. ducato: q̃ neuk peccauit. sed q̃re reprehendit hic a hieronym⁹. rñ. nõ ꝓpter suũ fa ctum. lz ꝓpt̃ fu/turos. voles ostẽ dere q illi pecca rent qui rali mõ venderent.

c ¶ Ephron. id est perfectus.
d Ephran. i. impfectus.

e Meccliasti/co. i. ecclesia stes. et ille liber est salomonis et icipit. Vanitas est alt̃ q̃ oz eccle siastic⁹. q̃ incipit Oĩs sapia a do/mino. ⁊ ille liber t̃ iesu filij syrach

f ¶ Si terram
Eccli. 7. sacraz vt religio sam. ⁊ dico q̃ ter ra sit sacra ⁊ re/
Eccs. 5. ligiosa auctozi/tate pontific⁹ nõ
Gen. 3. ex eo q̃ moztu⁹
Eccli. 17. inferr̃ ad locum vt ex de reli. do. ad h. Sz ꝑm le/gem secus ẽ. naz si transferr̃ coz/ne comodum de cadauere vi/derer̃ consecutus. ¶ Si ergo tante cõsiderationis pagan⁹ vir fuit: quãto magꝛ nos q̃ sa cerdotes dicimur: hoc facere nõ debemus: vnde hoc aua/ricie vitium: ne hic in alienis denuo tentari ꝑsumaf admo neo: sed siqñ aliquem in ec/clesia vestra sepeliri concedi/tis: siquidem parẽtes ipsius ꝓximi vel heredes ꝓ lumina ribus sponte quid offerre vo luerint: accipe nõ vetamus: peti vero aut aliq̃d exigi om/nino ꝓhibemus: ne qõ val/de religiosum est. aut venalis qõ absit: dicaf eccl'ia: aut vos de humanis videamini moz/tibus gratulari: si ex eozũ ca/dauerib⁹ studetis querere q̃/libet modo cõpendiũ. Item hiero. sup genesim. Etiam co/acti de sepultura premium nõ debemus accipere.

a Postq̃ precio victus est ephon: vt sepulchꝛũ vẽ deret ⁊ acciperet argentum: licet cogente abzaam vau lra
b que apud illos ꝓ o legif: ab/
c lata de ei⁹ noĩe est ⁊ ꝓ ephrõ
d appellat⁹ ẽ ephran signifi can te scriptura nõ eum fuisse cõ/firmatum pfectez virtutis q̃ potuerit vendere memoriam moztuozũ: scit̃ igit̃ qui sepul chꝛa vendũt voluntarie: nec cogunt̃ vt accipiant precium sed a nolentib⁹ quicq̃ extoz/quent: mutari nomen suuz et perire quiddam de merito eo rum: cuz etiam ille reꝑbenda tur occulte: qui inuitus acce/pit. Item ex concilio triburi ensi. De eodem.

e In ecclĩastico nãq̃ libzo scriptum est: moztuo nõ phibeas gratiam: sciens q̃m omnes moziemur: ⁊ item: om nia que de ẽa orta sunt in ter ram cõuertentur: quid terra terram vendis? memento q̃ terra es: ⁊ in terraz reuertꝛ̃ et alibi de homine dictuz est: terram teris: terram geris: ⁊ in terram cõuerteris: qui de terra sumer̃: ⁊ quoniã moꝛs tibi futura est ⁊ appꝛopiquat ⁊ si tardat recozdare: qz non hominis est terra: sed vt psal mista commemorat. Domi/ni est terra ⁊ plenitudo eius.

f Si terram vendis inuasione rei reus teneberis: gratis ac cepisti a deo: gratis da ꝓ eo: quare interdictum sit omni/bus oĩno christianis terram moztuis vendere ⁊ debitam sepultur̃ denegare: nisi fo:/te ꝓximi ⁊ amici defuncti ꝓ/pter nomen ⁊ redemptionez anime viri gratis aliquid da re velint. Item ex ꝓcilio va/rensi. De eodem.

g ¶ Recipiendum est ꝑm ca nonum auctozitatez: vt de sepulchꝛis ⁊ hominib⁹ se/peliendis nihil muneris exi/gent nisi forte qui sepelif vi/uens iusserit ecclesie ĩ cuius atrio sepelief aliq̃d õ suis re bus tribuere: aut etiã ꝓ moz/tẽ ipi⁹ illi q̃b⁹ cõmissum ẽ ei⁹ elemosynã facere: aliq̃d spon te dare voluerint: de reb⁹ tñ illius nihil exigaf siue ab il/lis qui locis ⁊ villis ꝓsunt: p hibendum est etiã ꝑm maio/rum institutа: vt ĩ eccl'ia nul/
h laten⁹ sepelianf: sed in atrio aut in porticu aut in exedris ecclesie. Infra ecclesias vero aut ꝓ altare vbi coꝛpus et sanguis domini cõficif: nul/latenus sepelianf. Item au/gustinus. A sacris locis nõ iuuanf post mortem quibus peccata non sunt dimissa.

i Quibus peccata dimis/sa nõ sunt: a sacris locꝛ post moztem adiuuari nõ pos sunt: qz quos peccata graui/oza deꝑmunt: si in sacris locꝛ se sepelire faciũt: restat vt de sua presumptione iudicent: quatenus eos sacra loca nõ liberant: sed de culpa temeri tatis accusant. Item grego. Quibus prosit in ecclesia se/pultura.

pus ad aliñ lo/cum desinit loc⁹ eẽ religiosus. vt etiam si capitur ab hostib⁹. vt. ff. de reli. cũ in di/uersis. ⁊ l. cũ lo/ca. Et nõ q̃ dc/ quid est sacrum ẽ religiosuz. sed nõ cõuertif. vbi enĩ moztu⁹ infer tur locus fit reli giosus. sed nõ fa cer. vt. ff. de re. diui. in tñ. §. fa/cra. Item oz lo/cus religios⁹ vbi coꝛpus eo ꝓposi to ponif. vt ibi ꝑpetuo remane/at. als remane/ret ꝓphanus. vt ff. de reli. si quis eo aio. ⁊ remoue ri põt q̃cunq̃ placuerit. vt. C. eo. ti. si neccdum. et licet ꝓtes ho/minis ĩ diuersis sepulchꝛis sepe/lianf. non iõ oĩa loca fiũt religio sa. sed tñ vbi ca put est sepulturz. vt. ff. eo. cum in diuerf. Item nec tor⁹ locus deputatus sepulture fit religiosus. lz ille in q̃ coꝛp⁹ est humatuz. vt. ff. eo. l. ij. §. sepul/chꝛum.

g ¶ Recipien/dum. in exedris exedre dicunt q̃ dam volte q̃ ex/terius adherent parietibus.

h ¶ Sepelianf si sint modice p/sone. vt ff. e. nul/lus. ⁊ iõ phibef fieri sepultura ĩ eccl'ia. qz loc⁹ spe cialit̃ deo dedi/cat⁹ ẽ. cui moꝛs vltra nõ dñabit

i Quibus sa/cris. i. ab oronib⁹ que ĩ eis fiũt. vel ad lr̃am intelliges. qz lo/cus ũ sanctificat hoiem. vt. xl. di. non loca.

a QVm grauia. sepeliant. Ecce rō vna quare hoīes potius sunt sepeliendi apud ecclias q̄s alibi. Secunda rō quia specialiter cōmendant patrocinijs sanctoz illoz in quoz nomine dedicata est ecclia illa. vt. j. eo. nō estimemus. in fi. Tertia rō est. quia min⁹ ibi pxt anx a spiritibus imundis. vñ in cimiterijs ōr cē requies defacto rum. vt. xij. q. ij. aurum flex tamē alta ꝓsideratio ne precepit. nec corpa in ciuitate sepelirent ne ciuitas corrum pere⁊ fetoze. vt C. ō reli. do. monumentoz⁊ est. hic ar. q ibi potius sepeliēdi s⁊ hoīes. vbi ē maioz cōcursus populoz. vt in cathedralib⁹ eccle sijs. vt. s. eo. vbi cunq;.

b NVllus fideles vocantur laici hic fideles a fideiuire. ita vt faciant miracla. alij intelligūt a fide baptismi. sm ꝟ intelligas. l. C. ō sa. san. ec. l. ij. vt dic q oīs christianus pōt sepeliri in ecclesia. sed nō gentilis. vt. j. de conse. di. j. ecclesia. ⁊ ꝟ intelligas nisi als in mortali decesserit nō penitēs vt nisi ecclesia inducta sit. vel nisi sint in coniamētis quibus ꝓpē terrorem interdicit ecclesiastica sepultura. ex de coniug. c. j. et extra de rap. super eo.

c NOn estimemus. sacrificijs. aut ieiunio parentum. vt. j. eo. c. anime.

d QVia nō discernimus. arg. q rōne dubitationis melius est totum ⁊ supfluum facere q̄ nil facere. etiam vt aliquid obmittere. sic. xlij. di. quiescam⁹. xxiij. q. iij. coripiant. Item rōne dubitationis fiunt que alīs cēnt illicita. vt ex de sepul. sacris. ex de vsu. in ciuitate. xj. q. iij. nolite. ⁊ rōne dubitationis possum vendicare in certam ꝑtem vel rem. ff. de rei ven. que de tota. ⁊ numos meos nō possum vendicare si sint mixti alijs. ff. de solu. si alieni. e ¶ Omnibus. j. eo. ꝓ obeuntibꝫ cōtra. Solu. ecclesia ꝓ omnibus viuis siue bonis siue malis potest orare generali siue speciali oīone. ⁊ pro iudeis ⁊ paganis vt eō uertant. quia de nemine ē desperandum in vita ista. vt. j. de pe. di. vij. nemo. sed pro paganis vt iudeis mortuis nō est orandum nec ꝓ catheciminis. sed ꝓ baptizat⁹ mortuis orandum est generali oīone. vt hic dicit. xxiij. q iij. sicut. et hoc siue damnati siue nō. duz tamē hoc non constet sed speciali oratione non ē orādum ꝓ eis quos cōstat esse damnatos. sic loquitur illud. c. ꝓ obeuntibus. sed ꝓ illis qui non sūt damnati orationе speciali ⁊ generali orāmus licite. nisi sint vade boni. vt. j. eo. tempus.

f ¶ Cum ille. s. spiritus.

g ¶ Vt resurrecturo. nisi enīz quis resurrecturos sperarer ⁊c. Est ergo signuz quod credamus futuram resurrectionem. vt. j. c. habet.

h ¶ Econtra. contra id quod dixit q possum⁹ orare ꝓ mortuis ¶ M presenti. nec iob id ē coniugati.

k ¶ Daniel. id est virgines vel continentes.

l ¶ Noe. id est rectōres ecclesia rum. ⁊ ꝟ intellige si decesserint in mortali. sic. xxv. dis.

m ¶ Verū. sed laborabit. i. puniet eternaliter. (qualiter) ¶ NRo obeuntibus. ꝓ impijs. sed nunquid ecclesia orabit ꝓ illis quos constat decessisse in mortali. videt q sic. q⁊ eis viuis cōmunicauit ergo et mortuis. vt. xxiij. q. ij. sane. arg. ꝓtra. xxj. q. iij. cyprianus. Rñ.

n

Ecce rō vna quare hoīes potius sunt sepeliendi apud ecclias q̄s alibi. Secunda rō quia specialiter cōmendant patrocinijs sanctoz illoz in quoz nomine dedicata est ecclia illa. vt. j. eo. nō estimemus. in fi. Tertia rō est. quia min⁹ ibi pxt anx a spiritibus imundis. vñ in cimiterijs ōr cē requies defacto rum. vt. xij. q. ij. aurum flex tamē alta ꝓsideratio ne precepit. nec corpa in ciuitate sepelirent ne ciuitas corrum pere⁊ fetoze. vt C. ō reli. do. monumentoz⁊ est. hic ar. q ibi potius sepeliēdi s⁊ hoīes. vbi ē maioz cōcursus populoz. vt in cathedralib⁹ ecclesijs. vt. s. eo. vbi cunq;.

b NVllus fideles vocantur laici hic fideles a fideiuire. ita vt faciant miracla. alij intelligūt a fide baptismi. sm ꝟ intelligas. l. C. ō sa. san. ec. l. ij. vt dic q oīs christianus pōt sepeliri in ecclesia. sed nō gentilis. vt. j. de conse. di. j. ecclesia. ⁊ ꝟ intelligas nisi als in mortali decesserit nō penitēs vt nisi ecclesia inducta sit. vel nisi sint in coniamētis quibus ꝓpē terrorem interdicit ecclesiastica sepultura. ex de coniug. c. j. et extra de rap. super eo.

c NOn estimemus. sacrificijs. aut ieiunio parentum. vt. j. eo. c. anime.

d QVia nō discernimus. arg. q rōne dubitationis melius est totum ⁊ supfluum facere q̄ nil facere. etiam vt aliquid obmittere. sic. xlij. di. quiescam⁹. xxiij. q. iij. coripiant. Item rōne dubitationis fiunt que alīs cēnt illicita. vt ex de sepul. sacris. ex de vsu. in ciuitate. xj. q. iij. nolite. ⁊ rōne dubitationis possum vendicare in certam ꝑtem vel rem. ff. de rei ven. que de tota. ⁊ numos meos nō possum vendicare si sint mixti alijs. ff. de solu. si alieni. e ¶ Omnibus. j. eo. ꝓ obeuntibꝫ cōtra. Solu. ecclesia ꝓ omnibus viuis siue bonis siue malis potest orare generali siue speciali oīone. ⁊ pro iudeis ⁊ paganis vt eō uertant. quia de nemine ē desperandum in vita ista. vt. j. de pe. di. vij. nemo. sed pro paganis vt iudeis mortuis nō est orandum nec ꝓ catheciminis. sed ꝓ baptizat⁹ mortuis orandum est generali oīone. vt hic dicit. xxiij. q iij. sicut. et hoc siue damnati siue nō. duz tamē hoc non constet sed speciali oratione non ē orādum ꝓ eis quos cōstat esse damnatos. sic loquitur illud. c. ꝓ obeuntibus. sed ꝓ illis qui non sūt damnati orationе speciali ⁊ generali orāmus licite. nisi sint vade boni. vt. j. eo. tempus.

f ¶ Cum ille. s. spiritus.

g ¶ Vt resurrecturo. nisi enīz quis resurrecturos sperarer ⁊c. Est ergo signuz quod credamus futuram resurrectionem. vt. j. c. habet.

h ¶ Econtra. contra id quod dixit q possum⁹ orare ꝓ mortuis ¶ M presenti. nec iob id ē coniugati.

k ¶ Daniel. id est virgines vel continentes.

l ¶ Noe. id est rectōres ecclesia rum. ⁊ ꝟ intellige si decesserint in mortali. sic. xxv. dis.

m ¶ Verū. sed laborabit. i. puniet eternaliter. (qualiter) ¶ NRo obeuntibus. ꝓ impijs. sed nunquid ecclesia orabit ꝓ illis quos constat decessisse in mortali. videt q sic. q⁊ eis viuis cōmunicauit ergo et mortuis. vt. xxiij. q. ij. sane. arg. ꝓtra. xxj. q. iij. cyprianus. Rñ.

n

Sed ꝓ quarone dubitetur. aliq; aliqn fiat q aliqn nō fiat. Vtrum ꝓ sem ipsum.

Sed ꝓ quarone dubitetur. aliq; aliqn fiat q aliqn nō fiat. Vtrum ꝓ sem ipsum.

Sed ꝓ quarone dubitetur. aliq; aliqn fiat q aliqn nō fiat. Vtrum ꝓ sem ipsum.

si euidens est aliquem decessisse in mortali. vt cuz quis suspendit se vl̃ precipitat. aut alio modo se interficit. pro illo nō est orandum. vt. xxiij. q. v. placuit. z. q. viij. qui cunq; clericus. vnde si aliquis occisus ē in ebrietate nō orat̃ pro illo. vt extra de relig. audiuimus. z. xxiij. q. v. placuit.

a ANime. hoc ca. est qua/si pars illius nō estimemus.

b EXanimis id est exanimat̃ id est mortuis. et est hic ar. q ma gis mereat homo impendēdo ali/q̃d viuis q̃ mortuis. vnde patet q̃ sicut ieiunium alicuius liberat mortuum. multo potius alterius ieiunium pdest viuo. q̃ cōcedo si ille est coniunctus vicine illi. vt dixi. lxxxij. di stin. pbyter.

c TEmp⁹. animas nō sūme bonas. nam tales credo sta/tim ad celos volare. iuxta illud gaudent in celis anime sanctoz.

d ABditis. i. locis nobis occultis. ex his verbis videt̃ q̃ augustinus dubi/rat quo anime ō functoz um recedant. cum infernus sit sub terra z celum sit. s. vt xxiij. q. iij. h̃ ät.

e PRo baptizatis.

f PRopicia/tiones. id est vt deus propitius sit eis.

g PRo valde hic aug⁹. distinguit ꝓtuor genera hoim. s. val de bonos z val/de malos. medio ferri: sancta sic tenet ecclesia: vt quisquis pro mortuis vere christianis offerat oblatiões atq; pbyt̃ eoz faciat memo/riam z q̃uis peccatis omnes subijciamus: cōgruit vt sacerdos p mortuis catholicis memoriaz faciat z intercedat: nō tñ pro impijs q̃uis christiani fuerint tale q̃d agere licebit.

I dez Anime mortuoz quatuoz modis soluuntur.

a ANime defunctoz quatuoz modis soluūtur: aut oblationib⁹ sacerdotum aut p̃cibus sanctoz̃. aut charoz uz elemosynis aut ieiunio cognatoz. curatio vero funeris cōditio sepulture pompa exequiaz magis sunt viuoz̃ solatia q̃ subsidia mortuoz̃: si aliquid pdest impio sepultura p̃ciosa: oberit pio vilis aut nulla. nō ideo tñ ptemnēda aut abijcienda sunt corpora defunctoz maxieq; iustoz vbi illud etiam dicit salubri/ter: quāta possit esse remuneratio p elemosynis quas vi/uentibus z sentientib⁹ exhibemus si neq; hoc apud deū b perit qō exanimis hominum mēbris officij diligentia psoluit. I tē aug⁹ in enchiridion.

Ante diem iudicij sacrificijs z elemosynis mortui iuuant

c TEmpus qō inter homi/nis mortem z vltimā resurrectionem interpositū est: d animas abditis receptaculis ptinet: sicut queq; digna est vel requiev̄ erumna p eo qō sortita est in carne dum viuere: neq; neganduz est defunctoz um aīas pietate suoz̃ viuentiuz releuari cū. p illis sacrificiuz mediatoris offertur vel elemosyne fiunt in ecclia. Sed hec eis pſunt qui cū viuerent: hec sibi vt postea possent pdesse meruerūt: ē etenī q̃dam viuēdi modus: nec taz bonus vt nō req̃rat ista post mortē: nec tā malus: vt ei ista post mortē nō pſunt. est vero talis in bono: vt hec nō req̃rat: z est rursus talis i malo: vt nec his valeat cū hec vita trāsierit adiuuari: quocirca omne h̃ meritū compaſ quo possit post vitā releuari quispiam vel grauari. z p⁹ pauca cū sacrificia altaris siue quae rumcūq; elemosynarū. p baptizat̃ oīb⁹ offerunt̃: p valde bonis gr̃aruactiões sc̃. p f nō valde mal̃. ppitiatões sūt. g p valde malis. et si nulla sūt adiumēta mortuoz̃: tñ viuorum ꝓsolationes sunt. q̃bus aūt pſunt. aut ad hoc pſunt vt sit plena remissio: aut certe: vt tolerabilior fiat ipa dānatio. De obseruatiōe autē tertij septimi tricesimi vl̃ quadragesimi diei queritꝝ vñ exordium sumpserit. Ambro/sius in li. de obitu theodosij imperatoris dicit.

Quare certi dies in mortuorum cōmemoratione seruent

h QUia alij tertium diem alij tricesimū: alij septimum: alij quadragesimū obseruare ꝓsueuerūt in officijs mortuoz: quid doceat lectio ꝓsideremus: defūcto inquit iacob precepit ioseph pueris suis sepultorib⁹: vt sepelirēt eū z sepelierūt sepultores israel: z repleti sūt quadraginta dies: sic enim dinumerabant dies sepulture: z luxit eum septē dieb⁹. Hec ergo sequenda solēnitas est quā p/scribit lectio: sic etiā i deutronomio scriptū est: qz planxerunt filij israel moysen. xxx. dies: z ꝓsumati sunt dies luctus. vtraq; ergo obseruatio

sit ꝓtra. s. c. pro obeuntib⁹. Sed põe q̃ alicui dat elemosynā p eo qui decessit i peccato mortali q̃ē mediocriter malus elemosynevl̃ oſones pſūt talibus ad mitiorem penaz. vt h̃ dicit. ꝛ aliquantulū ō pena sublatuz est. Ponamus q̃ cēteſima ps pene sit sublata p vnam elemosynaz. si ergo denī. c. elemosyne. tota pēa erit ſmissa. ergo iste liberabitur. q̃ h̃ negat̃. Ad h̃ dico q̃ si ꝑma elemosyna tollit cēteſimā ꝑtem pene. secūda elemosyna etiaz tollit tantā penā. sed nō tantaz i quālitate sed tantā in ꝓportiõe. z sic semp aliquid remanet de pena. z sic soluo illud qō obijcit̃ de indulgentijs. q̃ si ꝓp oblationez vni⁹ denarij tollitur quarta ps peccatoz mortalium vel venialiuz. per oblationem secundi denarij tollit̃ tantū im ꝓportiõe nō tantū in quālitate z semper aliquid ſmanet licet omne argentum effunderet. Sen. 50

Deut. 34.

Q Uia lec/tio. scz genesis. h

habet auctem: qua necessariū pietatis implet officiū. Lugere autē et tristari tam p nostra q̄z p aliorū morte cypr̄ianus phibet dicens.

Nec pro nostra nec pro morte aliorum tristari debemus.

a QUam pposterū est quanqz p uersum vt cum dei voluntatē fieri postulemus: qñ vocat nos t accersit nos de hoc mūdo. nō statim voluntatis eius impio pream⁹ obnitimur t reluctamus et paruicacium more seruoz ad conspectū dñicum cū tristicia t meroze pducimur exeūtes istinc necessitat̄ vinculo nō volūtatis obsequio: t volum⁹ ab eo p̄mijs celestib⁹ honorari ad quē b venim⁹ inuiti. Idez nobis quoqz ipsis minimis t extremis quotiēs reuelatū est: q̄ frequēter atqz manifeste de dei dignatione p̄ceptum est: vt ꝓtestarer assidue: vt publice pdicarem frēs nō esse lugēdos accersione dñica de seculo liberatos cū sciamus nō amitti sed p̄mitti recedentes p̄cedere vt pficiscētes et nauigātes solent. Item io. chrys. in epla ad heb. *Ex pusillanimitate mortuos lugere contingit.*

ps. 25. c UBicunqz sepeliamur: dñi est terra t plenitudo ei⁹: fm qđ optet fieri: efficiat̄. lugere añt t deplorare t lamētari eos qui ab hac vita decedunt: ex pusillanimitate ꝓtingit: hoc añt ex desperatiōe future resurrectionis intelligit̄. Añ et apl'us nō simplicit̄ ait: nolum⁹ vos ignorare de dormiētib⁹: vt nō ꝓtristemini: sed addidit sicut t ceteri q̄ spem non habent. Pietatis nanqz affectu humanitat̄ intuitu mortuos lugere nō phibemur: sic nōnullos sanctoz aliorū exequijs pias lachrymas impēdisse legim⁹.

1. Thessa. 4

Hinc etiam anastasius papa.

Qui spem future resurrectōis habent: de mortuis tristari nō debēt.

d HAbent forsitan illi iustā longi doloris excusationez: qui vitam alteram nesciūt: qui de hoc seculo ad melius esse transitū non cōfidunt. Nos autē qui hoc credimus t docemus: tristari nimiuz de obeuntibus nō debem⁹: ne qđ apud alios pietat̄ tenet spēm: hoc magʒ nobis in culpa sit. Mā diffidentie quodāmodo genus est: contra hoc q̄ quisqz p̄dicat: q̄rere iusticiā amans dicente ap'lo: nolumus vos ignorare de dormientib⁹: vt nō contristemini: sicut ceteri qui spem nō habēt. Item ex ꝓcil'. toletano. iij. *De eodem.*

e QUi diuina vocatiōe ab hac vita recedunt cum psalmis tantūmodo t psallētium vocibus debent ad sepulchrū deferri: sufficiat añt q̄ in spe resurrectionis christianoz corpoz⁹ famulatus diuinoz⁹ impēdit̄ canticoz⁹: phibet t nos apostolus sanctus lugere defunctos dicens. De dormiētibus autē nolo vos cōtristari sicut t ceteri qui spem nō habent: t dñs nō fleuit lazarū mortuū: ß ad hui⁹ vite erumnas plorauit resuscitandum. Si autē potest hoc episcop⁹ omnib⁹ christianis phibere nō moretur agere: religiosis añt omnino aliter fieri nō debere censem⁹: sic enī christianoz̄ p mundū humari opoz̄ f tet corpora defunctoz̄. De mortuis autē querit̄: vtrum sciāt ea que a viuis gerunt̄. Esaias ex psona populi afflicti ait: abraam pat̄ noster ne g sciuit. Augustin⁹ quoqz in lib̄o de agenda cura pro mortuis illud idem testat̄ dicēs.

Mortui ex se nesciunt quid hic geratur.

h ATendū est nescire quidem mortuos q̄d ß agat̄ dū hic agit̄: postea vero audire ab eis q̄ hīc ad eos mortēdo pgunt: nō q̄dē oīa ß q̄ sinūt etiaz isti meminisse: t q̄ illos q̄b⁹ hec indicant̄ optet audire. Pñt t ab angel': q̄ reb⁹ q̄ ß agunt̄ pñto sunt audire alii quid mortui: qđ nunc quēqz illoz̄ audire debere iudicat cui cūcta sūbiecta sit̄. Multi q̄z ad viuos aliq̄s ex mortuis venire credunt: sic ecōtrario

QVaz ppo a sterum postulem⁹ cū dicim⁹ fiat volūtas tua. t est arg. q ope id complere 1. Thessa. 4 debem⁹ qđ voce ꝓtestamur. di. xxiij. psalmista.

b Inuiti sic xxiij. q. v. ad fidem. t sic est ar. q nō debem⁹ cōsecꝛ cōmoduz ex eo qđ inuiti faciem⁹. vt. ff. ad tre. si pꝛoni. §. ij. sic xvij. q. iij. sūt q̄ opes. viij. q. j. sciendum.

UBicūqz. li c bera fortuna mors ē. capit oīa tellus. Que 1. Thessa. 4 genuit celo tegitur q̄ nō hyrnā ar. ꝛ. Mollius ossa cubāt mani Joh. 11. bꝛ tumulata suorum.

HAbent. ne d sciūt. i. ñ credūt

Vi diuīa. e Q religiosis illi enī magʒ te/nētur abstinere ab huiusmōi luctu q̄z laici.

f De mortuis sciāt. Vali ne/sciunt. nisi q̄ eis scire p̄mittit sil'r Esa. 51. nec boni qui adhuc sunt in igne purgatorio. qz adhuc nō fruūt visione dei. vt. j. eo. fatendū/ Sz boni q̄ fruūt visione dei. sciunt q̄d agat̄ iuxta illud gregorij. q̄d est qđ nesciāt q̄ videntem oīa vident. t alij dicūt q̄ boni dicūt scire omia que sūt eis necessaria.

g Nescuir. qz nodū erat hostia oblata per quā apta sunt ia/nua paradisi.

h ATendū est credunt t male sūt fantasmara. vt. xxvj. q. v. cp̄i

a Questum est. i. patibulis. licite ergo sepeliunt suspensi & cōcremati. dūmodo hoc fiat de auctē pncipis. vt. ff. de cadaue. l. ij. & non est. C. xxiij. q. v. placuit. Queri cōsuescit ūre liberet ille q̄ fugit ad eccliam & non ille q̄ recipit corp⁹ christi. cū christi corpus maior sit oibus. vt de cōse. di. ij. nihil. Respōdeo q̄ corp⁹ xpi est cibus aie et ñ corpis. q̄ aiam liberat & nō corpus vel dic q̄ p̄ vilegiū eccliē est & nō debz trahi ad cōsequētias. vt. j. xvij. q. iij. sicut. nec aliqō p̄ vilegiū trahēdū est ad cōsequentiam. vt. vij. q. j. petisti. xvij. q. j. hinc.

b Canonici cuiusdē eccliē q̄ suaoēs clerici q̄ hūt p̄bū vt hīe pñt. pñt repetere sua si nō hūt p̄prīū nō pñt. iz bona eccliē sue repetere pñt. si sūt plati. vel si plati nō sūt. de mandato superioris pñt ea repetere. vt. xvj q. j. mōachi Itē omēs clerici pñt agere p̄ miserabiliby psonis de mādato superioz vt. lxxxvj. di. p̄uenit. Naum. 1.

c Quod sua pfectus. id est sine mortali pcō & sine venali. nā curā p̄ximoz ñ possum⁹ hīe sine peccato vt. xxv. dis. glis. d Possideri. si. ē. iij. q. j. §. patet. vñ hereticō. nō pōt petere restitutionē alicuius q̄ nihil. p̄bū pōt possidere. vt. ē. di. viij. q̄ iure. et xxiij. q. vij. c. j. & v. nec laicus pōt repetere decias. q̄ eas nō potest possidere. vt eē de pscp. cām. ad hoc enī vt q̄s possit aliq̄d repetere. requirit vt fuerit ī possessione iuris vel facti. vt eē de resti. spo. ex pte. vñ nō sufficit p̄bare spoliationē nisi p̄bauerit q̄ possederit. vt eē de of. del. cōsultationib. vñ p̄z q̄ libet spoliat⁹ hz restituroīs bñficiū. eē de ap. significauerūt. & eē de resti. spo. olim. Inuenio tñ q̄ q̄s pt petere restitutionē. q̄ de iure possidere ñ pōt. nā perit restitutio p̄sanguinee cū q̄ de iure q̄s nō pt cōmisceri. vt eē de re. spol. lras. Itez seruꝰ petit restitutiōez rerū dñi abūtis. q̄s ō iure ñ pōt possidere. vt. C. si per vim vel alio. l. j. Silr vxor pt petere res a viro si di data. si spoliata est. q̄z rerū dñiū nō pōt hīe ff. de vi & vi. ar. l. j. §. deijcit Itē hīs plura stipēdia petit restitutionē alicuius cuz tñ ō iure ñ possit illō possidere cū alijs vt eē ō pb. referentē. io. ego credo saluo meliori p̄si. q̄ laicus spoliat⁹ de decimis pt petere restitutiōz. cum latro restituit. vt eē de resti. spol. in lris. cuz laici q̄ri vic possideāt decias extolerāda plato. sec⁹ ī hereticō. cū sit excōicat⁹. vt eē de here. excōicam⁹. & decre. illaz cām. dicit deti nere & nō possidere. Lu. 19. Mar. 10.

e Itē aplus. habuerit. inuitose. ita vt scandalizemini p̄ō pter hoc. Lu. 6.

f Item gregorius. sub nullī. i. sub rei tpa. lis potestare nolo redigi. in tantum vt aliquem offendam. iuxta illō. Et mihi res nō me reb⁹ subiicere conor. 1. Cor. 6. Ibidem. 6

Suspensis impubibus de sepulturis. Hec ge. Vtitur de mente et nde fugit fe ad cōz Licet hus ref. relatz bb. in. c. ne de cal a. mig. cū trasfun dem q̄ q̄u et in nitate

2. Cor. 12

Questum est. a. patibulis. licite ergo sepeliunt suspensi & cōcremati. dūmodo hoc fiat de auctē pncipis. vt. ff. de cadaue. l. ij. & non est. C. xxiij. q. v. placuit. Queri cōsuescit ūre liberet ille q̄ fugit ad eccliam & non ille q̄ recipit corp⁹ christi. cū christi corpus maior sit oibus. vt de cōse. di. ij. nihil. Respōdeo q̄ corp⁹ xpi est cibus aie et ñ corpis. q̄ aiam liberat & nō corpus vel dic q̄ p̄ vilegiū eccliē est & nō debz trahi ad cōsequētias. vt. j. xvij. q. iij. sicut. nec aliqō p̄ vilegiū trahēdū est ad cōsequentiam. vt. vij. q. j. petisti. xvij. q. j. hinc.

b Canonici cuiusdē eccliē q̄ suaoēs clerici q̄ hūt p̄bū vt hīe pñt. pñt repetere sua si nō hūt p̄prīū nō pñt. iz bona eccliē sue repetere pñt. si sūt plati. vel si plati nō sūt. de mandato superioris pñt ea repetere. vt. xvj q. j. mōachi Itē omēs clerici pñt agere p̄ miserabiliby psonis de mādato superioz vt. lxxxvj. di. p̄uenit. Naum. 1.

c Quod sua pfectus. id est sine mortali pcō & sine venali. nā curā p̄ximoz ñ possum⁹ hīe sine peccato vt. xxv. dis. glis. d Possideri. si. ē. iij. q. j. §. patet. vñ hereticō. nō pōt petere restitutionē alicuius q̄ nihil. p̄bū pōt possidere. vt. ē. di. viij. q̄ iure. et xxiij. q. vij. c. j. & v. nec laicus pōt repetere decias. q̄ eas nō potest possidere. vt eē de pscp. cām. ad hoc enī vt q̄s possit aliq̄d repetere. requirit vt fuerit ī possessione iuris vel facti. vt eē de resti. spo. ex pte. vñ nō sufficit p̄bare spoliationē nisi p̄bauerit q̄ possederit. vt eē de of. del. cōsultationib. vñ p̄z q̄ libet spoliat⁹ hz restituroīs bñficiū. eē de ap. significauerūt. & eē de resti. spo. olim. Inuenio tñ q̄ q̄s pt petere restitutionē. q̄ de iure possidere ñ pōt. nā perit restitutio p̄sanguinee cū q̄ de iure q̄s nō pt cōmisceri. vt eē de re. spol. lras. Itez seruꝰ petit restitutiōez rerū dñi abūtis. q̄s ō iure ñ pōt possidere. vt. C. si per vim vel alio. l. j. Silr vxor pt petere res a viro si di data. si spoliata est. q̄z rerū dñiū nō pōt hīe ff. de vi & vi. ar. l. j. §. deijcit Itē hīs plura stipēdia petit restitutionē alicuius cuz tñ ō iure ñ possit illō possidere cū alijs vt eē ō pb. referentē. io. ego credo saluo meliori p̄si. q̄ laicus spoliat⁹ de decimis pt petere restitutiōz. cum latro restituit. vt eē de resti. spol. in lris. cuz laici q̄ri vic possideāt decias extolerāda plato. sec⁹ ī hereticō. cū sit excōicat⁹. vt eē de here. excōicam⁹. & decre. illaz cām. dicit deti nere & nō possidere. Lu. 19. Mar. 10.

e Itē aplus. habuerit. inuitose. ita vt scandalizemini p̄ō pter hoc. Lu. 6.

f Item gregorius. sub nullī. i. sub rei tpa. lis potestare nolo redigi. in tantum vt aliquem offendam. iuxta illō. Et mihi res nō me reb⁹ subiicere conor. 1. Cor. 6. Ibidem. 6

paulum ex vinis in paradisū raptū esse diuina scriptura testat. De his aūt qui in patibulis suspendunt queritur an iuxta eccliās sint sepeliendi. De q̄bus etiā in magūtinēsi. xci. ita statutum est.

Non est denegāda cōmunio is q̄ in patibulis suspendit.

a Questum est ab aliq̄b⁹ fratrib⁹ de his q̄ in patibulis suspēdunt p̄ suis sceleribꝰ post p̄fessionē deo peractā. vtrū cadauera eoꝝ ad eccliās deferēda sint & oblationes p̄ eis offerēde & misse celebrande an nō. q̄b⁹ rñdem⁹: si de oīb⁹ peccat⁹ suis purā p̄fessionē agentib⁹ & digne penitentib⁹ cōmunio in fine ℞m p̄cepta canonū dāda est: cur canones cōmunionē vl sepulturam eis interdicūt: q̄ p̄ peccatis suis penā extremā psoluunt: & p̄fitent vel p̄fiteri desiderāt. Scriptū ē enī. Nō iudicat deus bis in idipsum.

Palea.

Fures & latrones si ī furando aut p̄dādo occidant visum est q̄ p̄ eis nō est orandū: sed si cōprehensi aut vulnerati p̄bro aut diadema p̄fessi fuerint p̄fessionez eis nō negamus. **De eodem.**

Si fur aut latro capt⁹ fuerit & absq̄ occisiōe potest comphendi & tñ interfici tur: q̄ ad imaginē dei creati & baptizati sunt: noīe ei⁹ inf̄ fectores eoꝝ quadragīta diebus penitentie subiaceāt: intrent in eccliam veste induti. ab escis & potibus interdicti sunt: a thoro & gladio & eq̄ta & ab stineāt: in tertia & q̄nta feria & sabbato aliquo genere leguminū & olerū pomis & paruis pisciculꝰ cuz mediocri ceruisia vicissim vtant & tpa

te. Si aūt a veridicꝰ cōprobā tur: q̄ sine odij meditatiōe seuaq̄ liberando diaboli mēbra inf̄ecerit: & pariter penitebant: pñiam p̄ homicidio eis nō iniungim⁹: nisi ipsi voluerint aliq̄d humanitatꝰ facere at si p̄byter est nō deponat: cunctis tamen diebꝰ vite sue penitentiā agat.

Causa. XIIII.

b Canonici cuiusdam eccliē que stionem mouēt de p̄dijs: testes ex fratribꝰ suis p̄ducūt: negociatoribꝰ pecuniā crediderūt vt ex eoꝝ mercibꝰ emolumēta accipent. Hic p̄muz q̄rit an liceat eis sua p̄petere. Secūdo an illi testes sint audiēdi. Tertio: an illō sit vsuras exigere. Quarto an liceat clericis vel laicis q̄libet vsuras expetere. Quinto an elemosyne de vsuris fieri possint. Sexto an vsurarij pniaz agere valeant: nisi q̄ō male acceperūt restituant. **Questio. I.**

c Quod sua repetere non possint facile videt p̄bari. Ait enī dñs in euāgelio: si vis pfectus esse: vade & vende oīa que habes: et da pauperibꝰ: q̄ ergo isti iter p̄fectiōis arripiūt nō licet eis sua hīe. multo ḡ minus licet eis repetere: q̄ non dz reperi

d q̄ō possideri nō licz. Itē si q̄s voluerit tibi tunicā tollere: & in iudicio tecū p̄tendere dimit

e te ei & palliū. Itē aplus ī epistola ad corinthios. Secularia igr iudicia si habuerit⁹ oī

f no petñ ē in vob. Itē grego. exponēs. Omnia mihi licēt sed ego sub nullius redigar ptāte: inq̄t: cuz mens p̄cepta

a Episcopus ꝓuocat⁹. i. in iudiciū vocat⁹. debet enī ꝑ aliū litigare. vt nō. v. q. iij. c. vlt. ⁊ si mala est cā ecclie nō dz eam fouere sicut nec tutor pupilli. vt. ff. de admi. tu. l. q̄riens. §. sicut aūt. b ¶ Quia ḡ. require. c ¶ Sanctoꝝ. 8. xij. q. j. expedit. (8. j. q. ij. sacerdos

b Quod debetur ex aliq̄ maleficio. vel intellige ex quolibet debito.

c ¶ Vltra videtur ḡ q̄ ñ possit licite peti pena duplivl' q̄drupli a fure. vt nō. xij. q. ij. i antiqs qō ꝓcedit. h. sed nō ē ita. q̄ h̄ habet ex canone q̄ peti possit. xij. q. ij. in legibus.

f ¶ Talionis. ꝺ delinq̄ntem. s. vt tanta satisfactio perak ab eo ēxta iniuria precessit vt. xxiij. q. iij. sex dñe. vel loquit de pena talionis infligēda acroni q̄ iniuste litigat. q̄ calumniose agēs punitur i sumptibus litis. vt ex de pe. calumniam.

g ¶ Nullū. s. ꝺ ipse teneat alijs vel aliter. i. nulli vult soluere pena ꝑ peccato debitam.

h ¶ Debitū. i. pena debitaꝫ ex peccato.

i ¶ Sicr h̄ c. 9.

k ¶ Cetera. i. q̄ oia sunt ꝓsilij sic illud. q̄ pauserit te in vna maxilla. ⁊c.

l Qui si quis.

m ¶ Nō ꝓcipit impar. hic gregoriꝰ innuit differentiā inē ꝓcipere et imperare. nam alīs aug. dicit. q̄ cesar ꝓcipit faciendū est. q̄ imperat tolerandum est. xij. q. ij. militar. Ītē inē mandatuꝫ ⁊ preceptuꝫ videt esse dīa. q̄ finit mandatū morte desideria sequit: seruire rebꝰ conuincit quarum amore superat. Ītē ex ꝓci. cartha. iiij.

Pro rebus transitorijs ep̄us prouocatus non litiget.

a Episcopus nec puocatus ꝑ rebus trāsitorijs b litiget. Quia ḡ generaliter ꝑ fectis phibet in iudicio contendere patet q̄ istis non licet stare coraꝫ iudice. Hoc ita rñdet: phibetur pfecto i iudicio stare captando lucrū: ꝑ nō euitando damnū: vel alit

¶ Aliud ē sua possidere: aliō est cōmuniū ꝓcuratorez esse: canonici nō possident sua: q̄ res deo oblate nō sunt alicuius. vtunt enim rebus ecclie nō vt suis: sed tanq̄ ad dispēsandū sibi creditis. Unde ꝑ sper in libro de vita ꝓtemplatiua. ¶ Sacerdos cui dispēsationis cura cōmissa est ⁊c. require in causa ei⁹ a quo ꝑ ingressu monasterij pecunia exigebat. Sicut ergo isti nō sua possident: ita nec sua repetūt sed res ecclie quarum ꝓcurationem gerūt. Similit qui in iudicio phibent ēe tendere: sic intelligendū est: videlicet vt nō sibi stent coraꝫ iudice: ꝑ alijs. Alijs aūt coram iudice astitisse ⁊ ꝑ eis iudicem interc pellasse nonnullos sanctoꝝ legimus. Hoc aūt non sibi stant: sed pauperib⁹: quoꝝ necessitatibus ꝓfutura repetunt: et ita nō phibentur stare coram iudice. Illud vero euāgelij: siquis abstulerit tibi tunicaz ⁊c. nō est ꝓcipient: sed exhortantis. ¶ ñ augustin⁹ ait.

Peccat qui vltra debitū exigit: nō q̄ sibi debita reposcit

d Quod debetur ⁊ si benigne remittit: nō tamē inique repetitur: peccat autē e q̄ exigit vltra debitū: ideoq̄ f lex modum figens penam talionis instituit: sed tu eo longe es a peccato iiusti exactoris: qui omnino nō exigit debitum. Ideoq̄ bonus magister ait: qui te ꝓcutit in vnaz maxillam ꝓbe ei ⁊ alteraꝫ. ꝓcertim ne cogamur ⁊ ipsi redg dere debitū ab eo qui nullus h̄ habet debituz. Sic ⁊ cetera accipies. Idem de sermone dñi in monte. Ne eodem.

i Quisquis ꝓceptis non obtemperat: reus ē ⁊ debitoꝝ pene ⁊ paulo post precepto dñi non obedire peccatū est. ⁊ ꝓsilio si vti noluer⁊: minus boni adipiscēris: nō mali aliquid ꝓpetrabis. Item gregorius i epistola ad iouinianum. Nō ꝓcipit imperaf: quod imperat necesse ē fieri: si nō fiat penam habet /vbi cōsilium daf: offerentis arbitrium est: vbi ꝓceptum: necessitas ē seruient⁊: vt obediat: vel impantis vt ei obediatur.

Questio. II.

n Ne eo autem quod queri⁊: an ꝺ suis fratrib⁹ testes ꝑ ducere possint: multis auctoritatibus videt esse phibitum: leges enī taz sacroꝝ canonum q̄z secularum principum phibent aduersus aliquez testem de sua domo ꝓduci. contra se enim quisq̄ testari potest ꝑ se ꝺ nominē. Quia ergo isti ꝓduc⁊: vt ꝑ seipsis testimoniū ferant. nō enim vtilitatis sue ecclie se penitus īmunes arbitrant futuros: patet q̄ eorum vox in talibus nō est audienda. Sed distinctio hec ⁊ testium examinatio in criminalibus causis seruanda est: in ciuilibus autem nō vsq̄z/quaq̄. Jn criminali enim cā mandatoꝝ. vt ex de offi. del. relatum. sed ꝓceptū nō in auc. vt nulli iudi. §. ⁊ hoc ꝺo. Jubemus. Ītez q̄q̄z ea que sūt ꝓcepti ꝓsulunt. vt. xxviij. q. j. sic enim. q̄q̄z etiā que sunt mandari ꝓcipim⁹ vt sic equiparent ꝓceptum ⁊ mandatū. vt. C. de acē. ⁊ obli. siquidem. Ītē q̄q̄z ꝺbū rogādi ꝑ verbo ꝓcipiendi ponit. vt xj. q. iij. rogo.

o De eo aūt an de suis

Jn cā criminali nunq̄ admittūtur domestici. vt iij. q. j. v. c. j. nisi i duob⁹ casib⁹. Scz cuz canonici accusant ꝓlatuz suū. vt. ij. q. vij. latoꝝ. ⁊ cū accusatur matrimoniū ꝓpter ꝓfanguinitatē. vt. x. xxv. q. vj. c. j. silr i causa ciuili nō admittit domesticus. vt. iiij. q. iij. etiā in re ꝓpria nisi in cā eccl'ie sue. vt ꝺ. e. c. j. ⁊ ex de testi. insup. silr ad ꝓbandā ꝓsanguinitatē admittit domestic⁹. vt. x. xxv. q. vj. c. j. si ue agat ad ꝓtrahendum siue ad dirimendū matrimoniuz. vt ex qui ma. ac. posset. videt. sed ꝓ alio impedimēto matrimonij domestici nō admittūtur si velint ꝓbare affinitatez. vt ex de testi. in lris. Scz ꝓvident dicere decre. ex de test. sup eo. ⁊ sic de facto fuat ⁊ in illa decretali i lris. suspicio erat ꝺ eū. q̄ sterterat cū vxore ꝑ septez annos. et etiā ibi sup affinitate īducebāt domestici. Preterea vt notauit ibi Tan. familiares sunt vel domestici quib⁹ imperare pōt rōne dominice vl' pa/

Matth. 5. Lu. 6.

1 domestici

erie potestatis .als domestici bñ admittunt. Jo.

a SUper prudentia stephani. vñ canonicus pōt inducere in testimoniū suū cōcanonicū ꝫ eiusdem ecclesie canonicos. qz nō est magis domesticus vni q̄s alij z par effectionis cā suspitionem excludit. vt. ff. de ritu nup. ñ solū. §. j. sicut. z pōt ipm inducere ꝫ suus prelatum. vt. ij. q. vij. laroz. ſ Sz nunqd pōt eum inducere ꝫ canonicū alterius ecclesie. h. dicit q nō. ſ Tu potes dicere q sic. qz nō ē domestic⁹ isti⁹ sed ecclie tantū. silr prelatus iste pōt induci in testez p ecclia sua dum tñ alius cōstituat qui noīe eccie agat. vt ex de testi. insuper. nec dicūtur isti ferre testimoniū in ppria causa. qz causa ecclie ñ est causa singulor. vt. xij. q. ij. qui manumittit ſ sic legatari⁹ fert testimoniū in cā testamēti. i quo aliqd ei relictuz est. vt insti. de test. §. legatarijs. sed nōne talib⁹ impat ab ecclesia. ḡ nō possūt esse testes. p illa vt. iiij. q. iij. idonei. sed istud est in fauorem religionis. naz ꝫ rōnem p religione iudicat. vt. ff. de reli. z sump. sūt psone/ sed lz dicam q vnus canonicus pōt esse testis in cā canonici sui. nō tñ dico q possit esse iudex suus ꝫ extraneus. qz minoz cā repellit aliquē a iudicio q̄s a testionio. vt ex ō of. del. cū. R.

b ¶ Tractauerūt. qz ea que in. c. gesta sunt. melius pūt pbari p canonicos q̄s p alios. vt ex de testi. veniēs. in fi. licet lex dicat alias inter domesticos facile qd configi posse p negocij qualitate. vt. C. de dona. inter.

c ¶ Et visu. §. iij. q. ix. testes.

d ¶ Wanqz. nō rogent. an possit clericus cogi. nota/

e ¶ Euētu. §. iiij. q. iij. ad fidē. (ui. ij. q. vj. statuēdū.

f ¶ Vel audierint. z hoc est i illis casib⁹. vbi testimonium valet de auditu. vt. iij. q. ix. si debitum.

g ¶ Occulte. istud est regulare q in defectuz pbationum qlibet possit cogi. vt ex de testi. cogē. quenit. imo talis admittit q als ñ ē idone⁹. vt. iiij. q. iij. fui rūsoli. ly di. pfec. z ō cō. di. iiij. i nōcitate. z. C. de here. l. vl.

non licet testez de propria domo produci. In ciuili autem platis eccl'ie licet. Unde paschalis. ij. guidoni archiepo vienensi aplice sedis legato scribit dicēs. Clerici p̄ sua ecclesia testimoniū ferre pñt.

a SUper prudētia tua plurimū admiramur: q̄ in negocio beati stephani clericoz ipsoz acceptare noluerit testimoniū. Diuerse nāqz sūt spēs causaz nec in oībus causis crimia agitant. In criminib⁹ siqdē accusatoz z testū illa distinctio obseruāda est: que ī canonib⁹ ptinet: ne qui ad pbationē domestici assumant: cetez in possessionū vl hmōi negocijs hi potissimuz assumēdi sūt q̄ eadez negocia

b tractauerūt: de quoz auditu

c z visu hesitatio eē nō debeat. Si ḡ ijdez clerici idonei sunt ad assertionē cause illi⁹ nulla ten⁹ remoueant: ſ sicut alijs lr̄is deliberatū ē int sancti iohannis z scī stephani canonicos lis illa pleni⁹ decidat. pōt etiā itelligi alit: domestici ad pbationē nō admittāt: vt p his vicz quoz sūt domestici testimoniū ferāt. Ihi aūt sicut supra de actoribus dictum est: nō p domesticis sed p eccl'ia que mat est paupez testimoniū dicāt: ī pficiēdis aūt instr̄is secl'ariū negocioꝝ plbz nō vocent ad testimoniū: ſ si casu ptractui eos int̄fuisse ptigerit: iubēte epo testimoniū dicāt. Cū in synodo habita rome ab eugenio p apa statutū est. In conficiēdis instrumētis faciendo tes ad testimoniū nō vocēt.

d QUanqz sacerdotū testimoniū credibile habeatur: tñ in ipsis secularib⁹ negocijs p pficiēdis instrumētis ad testimoniū nō rogent qz eos talib⁹ reb⁹ int̄esse non

e ꝙuenit. Si aūt euētu aliquo cause int̄fuerint: z aliqd viderint vel audierint: vel nll'e idonee seculariuz inueniant

g psone: ne veritas occultet: z malus vt bon⁹ estimet in p̄uidentia ꝓpriꝫ epi sit: vt aut

h cozaz se z cōpetentib⁹ iudicibus: aut aliter honorifice veritatem testificent. Q. III.

i QUod aūt pter sūmā emolumenta sectari sit vsuras exigere augustini auctoritate pbat qui ī psalmo. xxxvj. scribit dicens.

Qui plusqz dederit accipit: vsuras expetit.

h ¶ Coram se. ſz qualiter testat clericus coraz epo. cū causa versat coram laico iudice cū ꝓtinentia cause diuidi nō debet. vt ex de sequel. ad hec. Rñ. hoc ē huile/ giñ clericoz q nō cogūt coraz quolibet iudice testari. sic egregie psone nō cogūt coraz ſlibet iudice. te. vt. ff. ō iureiu. ad psonas.

i ¶ Cōperētib⁹ iudicib⁹ scz ecclesiastic⁹ k ¶ Aut aliter i. cū committat epus alic⁹ q̄bus q recipiāt testionia ipsoz.

l QUod aut rez. hic querit an vsura sit vltra sortez aliqd recipere. z certe sic. nisi in q̄nqz casibus ſ Primo in casu fauoze ecclesie. ex de vsu. c. j. z. c. ꝙquest⁹. Secōo cū fideiuſ soz soluit sortē z vsuras. pōt vsuras petere. vt de fideiuſ. ꝓstitut⁹. Tertio z cū pena petitur pter sortez. vt. xij. q. ij. in legibus. Quarto z cū petitur vsura rāqz inesse. vt dicaz .j. e. q. iiij. quoniam multi ſ Quinto z cuz recipit aliquid p re que nō ꝓsistit in pondere numero vel mēsura. sicut in locatione ſ Jtez in sexto casu rōne icertitudinis vt extra de vsu. i ciuitate. Et ñ solum qōcunqz lucrum. sed etiā ipsa spes facit hominem vsurariū. vt. j. e. c. j. sicut spes facit hominem simoniacū. vt. j. q. iij. nō solum ſ Ad intelligentiam aut hmōi questionis scias. q̄ duo sunt cōtractus qui de natura sui grauiti sunt. vt mutuū z cōmodatuz. In mutuo certum est z requir q̄ sit gratuitum. alioqn est vsura. Item si cōmodatū nō est gratuitū ñ est qdē vsura. sed tñ si aliquid recipit p cōmodato. statim desinit ee cōmodatum. quia aut recipit aliquid p ipsa re aut p vsu rei. si p re ipsa aliquid recipit. aut est pecunia aut alia res. si pecunia. est emptio seu venditio. si alia res erit contractus pmutationis. si p vsu accipit pecunia erit ptractus locationis. si res alia erit ptractus innominat⁹ do vt des. vel do vt facias. omnes isti ptract⁹ liciti sunt laicis etiā causa negociationis. vt. lxxxviij. di. fornicari. clerici tñ inq̄ntuz possunt debent abstinere ab emptiōe z vendi. qz illō nō facile fit sine peccato

Arg. vt casus magis ultra sortē
aliqd restituit sine usuris

vt ff. de pe. di. v. qualitas tñ in causa necessitat? pmissū est clericis negociari. vt ex ne cle. vel mo. c. j. licitum tñ est clericis emere aliquā rudem materiaz. z inde aliqō artificiū facere si eis sua nō sufficiūt. vt. xcj. dis. cleric? victum. z. xxj. q. j. c. j. de pse. di. v. nunq̄. z tūc nō acq̄ritur lucrū ex negociatiōe. sed ex artificō. talia. n. lucra licita erāt aplis. vt. xxj. q. j. ca. j.

a ¶ Si feneraueris. pluscq̄. supple qō pōsisti in pōdere numero z mensura. sz in equo z domo aliud ē. quia ibi licitum est recipere sortem z lucrum. z est ea rō qz in pdict? que pōsistunt in pondere numero et mensura trāsferrtur dōium. cum illud sit mutuū. vnde res illa statim est periculo illius qui recipit. vñ inconueniens esset vt noie illi? rei magz grauaret. sed domus z equi? nō sunt periculo sui. vñ nō est inconueniens si alias grauet/ur p re rali dando aliquid. ad ff facit. ff. de iure/iuran. eum qui. Sed ?tra ꝟ ob/ijcitur. Pone q aliqs vēdat vsū pecunie z recipiat in se periculū pecunie. talis cōtract? nō est vi/ciosus. qz cuz vsus sit illi? q vendidit. licite pōt eū vendere. z sic habes q aliqs p pecunia pōt recipe pecuniā. et aliud in ꝟ casu. als nō. z ꝟ iō. qz pecunia nō deterio/ratur. sed alie res deteriorant. Itē none si creditor alicui gratis mutuat pecuniā. venditor tenet ei ad antidora vt ex de testa. cū in officijs. z. ff. de pe. here. sed z si. §. ꝑsoluit. z naturaliter est ei obligat? ad illā. quare ꝑ illā naturalē obligationē nō pōt deducere in ciuilez. sez vt pactū fiat p illa danda ad quā tñ tenet. cū etiam talia pacta inueniant in spūaliꝫ ad que als qs tenet. ex de ꝓben. significatū. z ex de elec. significasti.

b ¶ Expectes. ex pacto fm quosdā. vt etiā sine pacto. qz sola spes facit vsurariū. vt ꝟ. sed q̄d si mutuet eo pacto vt sibi etiā remutuet cū opus habuerit. nō credo q illud possim deducere in pactū. z ita hec naturalē obligatio nō potest deduci in pactum.

c ¶ Grant. pecunia. stricte sumit hic nomen pecunie generaliter. vt supra. q. iij. totum.

Si feneraueris hoiem. i. si mutuo dederis pecuniam tuaz: a q̄ plus q̄z dedisti expectes: nō pecunia solam: sed aliq̄d plusq̄z dedisti: siue illud triticū sit siue vinū siue oleū siue q̄dlibet aliud: si pl? b q̄z dedisti expectes accipe feneratores: z in ꝟ ip?obādus nō laudādus. Item hieronymus sup ezechielem li. vj.

Quicquid supra datum exigitur vsura est.

c Tant q̄dam vsuras tñ esse in pecunia: qō puides diuīa scptura oīs rei aufert sup abundantiā: vt vlus nō recipias q̄z dedisti. Itē alij p pecunia fenerata solent munuscula diūsi generz accipe. z nō intelligūt scripturā vsurā appellare z supabundantiā q̄d illud est: si ab eo qō dederint pl? acceperint. Itē ambrosius de nabuthe.

Quicq̄d sorti accidit vsura ē.

d Leriq̄ refugientes pce
e pta legz cū dederint pecuniā negociatoribꝰ nō in pecunia vsuras exigūt: ꝟ ō mercibus eoz tanq̄z vsuraz emolumenta pcipiūt: ideo audiāt q̄d lex dicat: neq̄ inquit vsuram escaz accipies neq̄ oīa rerū. Itē esca vsura ē: z ve
h stis vsura est: z qōcūq̄ accedit sorti vsura est: z qō velis nomē ei imponas: vsura est.

Itē siq̄s instaurandū cōui
i uiū putz: ad negociatorē mittit: vt absynthiaci cupellā deferat sibi gratz ad cauponem dirigat vt picenū vinū aut tyriacuz reḡrat: ad laniū vt hillam sibi ꝓcuret: ad aliuz vt
k sibi poma adornet. Item ex conclio agathensi.

Quando amplius q̄z debeat exigitur: vsura accipitur.

Vsura est vbi ampli? requirit q̄z qō daz: verbi gra: si solidos decē deberz et ampli? quesierz: vel si deberz frumēti modiū vnū: z sup alia q̄d exegeris. Ecce euidēt ostendit: q q̄d q̄d vltra sortē exigit: vsura est.

Q. IIII.

l Vod vo nec clericis nec laicis liceat vsuras exigere pbat? auctē gelasij z aliozum. Ait enim gelasius papa scribens clericis p lucaniam z siciliam.

A questibus negociationis clerici abstineant.

P Lerisq̄ ꝓcepta. nolūt q̄dam facere ?tra legē. sz faciunt fraudē legi. Ille ?o facit fraudē legi q̄ obseruat ?ba legis. sed mentē ei? circūuenit. vt. ff. de le. fraus. fit aūt fraus legi quattuoz modis. de re ad rem id est qñ in fraudem dat aliqua res. vt ꝟ. z. j. q. j. sunt nōnulli. talis est fraus macedoniani. ff. ad macel. sed iulian? §. mutui. Itē de ꝑsona ad ꝑsonaz. vt cū quis sub ꝑsona alteri? exercet vsurā. vt. xl/vj. di. sicut ñ suo z cū marit? non pōt aliq̄d dare vxori. supponit aliam ꝑsonā cui det. vt. ff. de do. inē vi. z vx. hec ratio. §. vl. Itez de vno cōtractu ad aliū ꝓtractū fit fraus vt cum mulier nō possit dare aliq̄d viro. fingit se vendere ei. vt. ff. ō do. inter vi. z vx. si sponsus. §. circa sic. xvj. q. iij. si sacerdotes. Itē de vno cōtractu ad aliū fit fraus ꝟ alio mō vt cū mulier nō possit fideiubere cōstituit se ꝑncipalez debitricez. vt. ff. ad vell. cōsul. z. xxiij. q. v. mulier/rem.

Ezech. 22.

e ¶ Legis. id ē canonis legiti/me agent. sez q̄ pecuniam suam nō dedit ad vsuram.

f ¶ Negociatoribus. videt q siquis pecuniam suam dedit negociatori. vt inde emat merces z det sibi ꝓtez lucri. q illud sit licitū qō nō ꝓcedo si piculū specteret ad recipientē vt sit inē eos ?tract? mutui. sz si ꝑ illa ?ba sollicitaretur ?trahunt. z tūc periculū spectat ad vtrūq̄. z tunc bñ licitum est q vnus soci? det pecuniam. z aliter suppleat laborem qui deest in pecunia. vt. ff. ꝓ so. l. v.

g ¶ Lex mosayca h ¶ Accedit ex pacto.

i ¶ Ad negociatorem. cui credidit pecuniam.

k ¶ Poma. videt ꝑ q vsura differat in hoc a crimine simonie. qz crimen simonie nō cōmittit in modico. vt ex de simo. z si gōnes. sz nō est ita. z. c. si gōnes. intelligas q nō ꝑsumit in modico cōmitti simonia rōe ꝑsone.

Quod vero nulli licitus est vsuras sumere. nec etiam iudeo. vt extra de vsur. post miserabilem. videt tamē q in casu licitū sit etiā christiano sumere vsuram. vt. j. e. c. vltr. tñ licitum est aliqū vltra sortē aliquid recipere. vt nō. in xxi. questione.

Deut. 23. Ezech. 22.

Leuit. 25

a Clerici. idigniſ. licitaſeni negociatiõnes pñt cleri facere. vt eẽ ne cle vl' mo. c. j. ꝛ hoc cũ eis ſua nõ ſufficiũt. vt. xcj. di. clericus.

b Si ceſſare nõ ꝯ ſtatiz deponendus ẽ cleric' ꝑpẽ vſuraſ. xlvj. diſ. c. i. arg. ꝯ. xlvij. diſti. ca. ij. So. ſtatiz deponendus eſt. ꝛ qõ b dicit referẽ ad facultatem diſ/

c penſandi. Miniſtri. datã. ꝯ. xlvj. di. non licet.

d Canonum. ꝛ vendẽdi in cadez forma. ſed in rudi materia poteſt emere coriũ ꝛ chartas ꝛ inde facere ſotulares ꝛ libꝛos vt. xxj. q. j. c. j. et xcj. diſ. clericus. nec eſt negociatio ẽ artificiuz.

e Si quis ex q̃ liber. xxj. q. iij. placuit. Dẽ. 41 Luc. 19

f Si quis clericus. ſoliduz ſez pecuniam numeratam.

g Hoc. i. tm̃

h Oõ. i. ẽtũ

i Mercandi ſi deberẽt vẽdi.

k Statuto. id eſt ſolutionis tempore

l Decretuz. a iudice vl' ab alio ſez b vult dicere q̃ creditoꝛ frumentuz ꝑ tanta pecũia debet recipe ẽtũ valuit tpe ſolutionis. ꝛ ita ꝑſideranduz ẽ temp' ſolutionis. ſed ſi nõ eſt ꝑfixum. tũc eſtimaẽ ẽtuz valet tpe q̃ res petiẽ. vt. ff. ſi cer. pe. l. vinum.

m Nullus clericoꝝ.

a Clerici ab indignis quẽſtib' nouerint abſtinendum. ꝛ ab omni cuiuſlibet negociatiõis ingenio vl' cupiditate ceſſandum: in quocuq; b ẋo gradu ſint: ſi ceſſare nolu erit: mox a clericalib' officijs abſtinere coganẽ. I tez ex cõcilio arelatenſi ꝓmo: qõ ꝓfirmauit papa ſiluester.

Excõicent miſtri q̃ fenerãt.

c Miniſtri qui fenerant: placuit iuxta formam diuinit' datam eos a cõione abſtinere. I tem ex ꝯcilio terragonenſi.

Qui volunt eſſe i clero: a ſtudio negociationis abſtineãt.

d Canonum ſtatut' firmatuz eſt: vt q̃cunq; in clero eſſe voluerit emẽdi vili' et vendẽdi cari' ſtudio nõ vtaẽ qõ ſi exercere voluerit cohibeaẽ a clero. I tem ex cõcilio martini pape. Alienẽ a clero vſuras aut ſuperabũdan/

e tiam exigens. Jq̃s oblit' timoꝛez dñi ꝛ ſanctaꝝ ſcripturaꝝ q̃ dicũt. Qui pecuniã ſuam nõ dedit ad vſurã: poſt hãc cognitõez magni ꝯcilij fenerauerit: vel centeſimã exegerit: aut ex q̃libet negocio turpis lucri que ſierit: aut p diũſas ſpẽs vini: vl' frugũ ad cuiuſlibet rei emẽdo vel vendẽdo aliqua incrementa ſuſcepit: de gradu ſuo deiect' alienus habeaẽ a clero. I tem ex eodẽ. Nõ pecunia quaz cleric' mutuo dedit iuſto ꝯcio ſpẽs accipe poteſt.

f Siquis clericus in neceſſitate ſolidum ꝑſtiterit

g hoc de vino vel frumẽto acci

h piat: qõ mercandi cauſa tem/

i poze ſtatuto decretũ fuerit ve nundari: ceterum ſi ſpẽm nõ habuit neceſſariam: ipſuz qõ dedit ſine vllo augmẽto recipiat. I tẽ ex cõ. agathenſi. iij. Clericus non accipiat plus

m ꝯ commodauit. Nullus clericoꝝ ampli' accipiat: ꝯ cõmodauit ſi pecuniam: pecuniaz accipiat: ſi ſpeciẽ eandẽ quã dedit accipiat: quicq̃d aliud tm̃ ẽtum dedit accipiat. I tẽ leo papa

n Etiã laicꝝ vſura dãnabilis ẽ. Nec hoc ꝓtereunduz q̃z duximus eſſe quoſdaz lucri turpꝫ cupiditate captoſ qui vſurariam exercere pecuniam ꝛ fenoze volũt diteſcere: quod nos vt nõ dicamus non eos qui ſunt in clericali oꝛdine cõſtituti: ſed etiam in laicos cadere qui chriſtianos ſe dici cupiunt condolemus: qõ vindicari acrius in eos qui fuerit ꝓfutati decernimus: vt oĩs peccandi opoꝛtunitas adimaẽ. I tem ex niceno ꝯcilio. De eodem.

o Quoniã multi clerici auaricie cauſa turpia lucra ſectãtes obliti ſunt diuini p̃cepti quo dictũ eſt qui pecuniam ſuã nõ dedit ad vſurã: ſtatuit hoc ſanctũ ꝯciliuz: vt ſi q̃s inuent' fuerit poſt hãc diffinitionez vſuras accipe: vl' ex q̃libet tali negocio turpia lucra ſectari: vel etiã ſpecies frumentoꝝ ad ſextuplũ dare: omnis q̃ tale aliq̃d conatus fuerit ad queſtum: deiiciaẽ a clero: ꝛ alien' habeaẽ ab eccl'aſtico gradu. I tem Julius papa. Turpe lucrum ſequitur: qui minus emit vt

p plus vendat Quicunq; tempoze meſſis vel vindemie nõ neceſſitate: b ꝓter cupiditatẽ comparat annonã vl' vinũ: ẋbi gra de duob' nũmis cõparat modium vnuz: ꝛ ſeruat vſq; dũ vendaẽ denarijs ẽttuoꝝ aut ampli': b turpe lucrũ dicim' I tem ambꝛoſius in libꝛo de bono mortis.

Rapinã facit q̃ vſurã accipit

q Jq̃s vſuram accipit: rapinã facit: vita ñ viuit. I tẽ aug' ad macedonianũ. Mõ minus crudelis eſt: qui pauperez trucidat fenoze: ꝯ qui diuiti aliquid rapit.

Nec b ꝓtereunduz. r

Quoniam ad q̃ſtuz. videẽ hic q̃ ꝓhibeamur ſumere vſuram cã lucri captãdi. nõ aũt virandi damni. arg. ad b. ẽ. e. ſi q̃s oblit'. vbi dicit incremẽta ſuſcepit maxie ſi ſit bone fidei cõtract' vbi ex ſola moza venit vſur'. vt. ff. ẽ vſu moza. ẽ. i bone. Siq̃s ẽ in mora ſoluẽdi ab eo pñt repeti vſure nõ tanꝯ vſure. ſz tanꝯ inẽſſe. vt. ff. p ſocio. ſo/cius q̃ ꝛ tũc petunt vſure iudicis officio ñ iure actõis. licite eni põt q̃s agere ad b vt reddaẽ idẽ nis. vt eẽ ẽ fide iuſ. quenit. ꝛ. xij q. ij. ſi q̃s de clericis. vbi agitur ad intereſſe.

Dicunq; in odiuz. ſi aliq̃s vendat merceſ q̃ modo valent q̃tuoꝝ. ꝛ facit pactũ vt ei denẽ quinq; ad ẽminũ ꝑfixũ. illud nõ ẽ vſura. ſi dubiũ eſt ẽtũ valere pñt merces ille ad terminuz ꝑfixũ. vt eẽ ẽ vſu. i ciuitate. ſz ſi vẽderet longo chariozi foro ꝯ mõ valeãt. tẽ eẽt vſura. vt eẽ eo. ti. ꝓſuluit. io. ꝛ qõ dicit ẽ venditione merciuz intelligit ſi tempoze ꝓtract' nõ fuerat venditus. alioq̃n eſſet vſura. vt eẽ c. ti. c. vlti. b.

Jq̃s rapinaz. ſic ergo vſurarius eſt raptoꝝ. ꝯ in eũ.

nō transferr dñium sicut nec in simoniacū. pōt tñ concedi q transferr dñium in eum. Jrē cū vsuari⁹ nō audiat. nisi restituat vsuras q̄s ab aliq̄ recepit. ℣ nec prōz. vt videt q nō admitto. ⁊ rapina large sumit prō qualibet iniusta vsurpatōe. vt. xxxij. q. iij. meretrices.

a QVid dicā reddi. i. dari. q̄ ꝓbū reddendi ponit prō ꝓbo dandi. ff. ō ꝓbo. si. ꝓbū reddendi. pōt tū dici q fm. ll. nō sē dande vsure. tū q̄ sacre leges nō dedignant imitari sacros canones. vt. ij. q. iij. ℣ notanduz. tū q̄ imperator iubz seruari ea q̄ statuta sūt in nicēno cōcilio. vt in auē, de ec. ti. in ꝑn. coll. ix. ℣ nicenū ꝯciliū. ꝑhibet vsuras. vt. x. vij. dis. qm. ⁊ ē. c. qm. Cū ℣ imperator iꝑstitutione sua confirmauit statuta nicēni ꝯcilij. parer q voluit derogare omnib⁹ legib⁹ q̄ loquunt de vsuris. vl dicit dixi x. di. lege.

b ¶ Scriptū ē in ꝓlogo biblie.

c ¶ Totus. i. q̄libz pua ps mōi vt hec dictio totus hic ponatur distributiue.

d ¶ Nec obolus. supple tot⁹ mundus.

e ¶ Alienū. canon fingit rē alienam illam. quaq̄s male vtit. vt h. ⁊. xlvij. di. sicut hi. ⁊ ex de. ꝓbo. sig. c. ius dicitur

f AB illo. cui sicut nulli nocere debes. sic a nullo debes petere vsuras. vt. c. intelligat negatiue. ⁊ sic planū est. alij dicūt q ab hostib⁹ licituz ē petere vsuras nam ⁊ omnia eoz licite possum⁹ auferre. vt. xxiij. q. vij c. j. ⁊. ij. ⁊ q̄buscūq̄s insidijs possum⁹ nocere eis. vt. xx

g ¶ Vbi ius. iustum bellum ē q̄ geritur (iij. q. ij. dūs. ex edicto ꝓncipis. vt. xxiij. q. ij. iustum. io.

h QVod vero. Quidam generaliter dicunt. q de nullo illicite acq̄sito potest fieri elemosyna. nec de meretricio. nec ō vsura. nec ō alea. nec de histrionatu. nec de simonia. Scriptū est enī honora dis dñm deum tuū ex iustis tuis laboriz. j. q. j. non est puranda. ⁊ in deutero. dicit. nō accipies mercedem ꝓstibuli. ⁊ est argu. ad hoc. j. e. elemosyna. ⁊. xxxij. q. iij.

a QVid dicaz de vsur q̄s etiaz ipse leges ⁊ iudices reddi iubēt: an crudelioz est q̄ subtrahit aliq̄d vel eripit diuiti: q̄z q̄ trucidat pauperē fenor. ℣ vtiq̄z atq̄z hmōi male vtiq̄z possidentē: ⁊ vellē vt restituerent: ꝫ nō est q̄ iudice repetant: iam ℣o ꝓsidē

b ter intueamur q̄d ꝯscriptuz ē:

c fideli homini tot⁹ mūdus diuitie sūt. infideli aūt nec obolus: nōne oēs qui sibi videt gaudere conquesitz eisq̄z vti

e nesciūt alienū possidere conuicim⁹. Hoc enī certe alienū nō est q̄d iure possidet: ℣ aūt iure q̄d iuste: ⁊ ℣ iuste q̄d bene. Omne igit q̄d male possidet: alienū est: male aūt possidet q̄ male vtit. Porro a q̄ vsure exigende sūt. Ambro/sius testat dicēs. Ab illo exigere vsurā possum⁹: cui iure

f AB illo exige nocem⁹ vsurā: cui merito nocere desideras cui iure inferūt arma: huic legitime auferūt vsure: quē bello vincere non potes ab ℣ vsurā exige: quez nō sit crimē occidere sine ferro dimicat: q̄ vsuras flagitat sine gladio se ō hoste vlciscit q̄ fuit vsurari⁹ exactor inimi/

g ci. Ergo vbi ius belli ibi ius vsure. Questio V.

h QVod vo elemosyne nō sint faciēde ex fenore vl vsur nec quolibz male acq̄sito. augustinus testat in libro de verbis dñi tractatu xxx. De vsur elemosyne fieri nō pūt

i NOlite velle elemosynas facere ō fenore ⁊ vsur. I tē aug. Oblatio de rapina reꝓbatur.

k IMmolans ex iniq̄ oblatio ē maculata. dona iniquoz nō ꝓbat altissim⁹: nec respicit in oblatiōib⁹ iniq̄rū:

l nec in multitudie sacrificioz eoz ꝓpiabit pctā. Qui offert sacrificiū de ꝟba paupis: q̄si q̄ victimat filiū ī ꝓspectu ꝑis sui. Panis egētiū vita paupis est. q̄ defraudat illū:

m hō sanguis est. q̄ effūdit sanguinē ⁊ q̄ fraudē facit: necessario frēs sunt. I tez aug⁹. in omeli a. Nō est aliq̄d rapiendū diuitib⁹ vt det egenis.

o HOrte alliq̄s cogitat ⁊ dicit. multi sūt ch̄istiani diuites auari cupidi: nō habebo pctm̄ si suū illis abstulero: ⁊ paupib⁹ dedero. vñ enī illi nil boni agūt: mercedem hr̄e potero. ℣ hmōi cogitatio a diaboli calliditate suggeritur. nā si totū tribuat paupib⁹ q̄d abstulerat: addit poꝑ tiui qui dāt ꝓ re furtiua. vt. ff. de fur. qui vas. ℣ vti. quod non credo. vt extra de vsu. cum tu. in fine.

NOlite. vsuris. hic inculcatio verboꝝ est. ⁊ fen⁹ i dicitur vsura vsurarum. vnde Lucan⁹. Vincvsura voraxq̄ auidumq̄ tempore fenus.

I MMolans iniquozum. supra. j. q. j. nullus. ⁊ non k est puranda. l ¶ Nec in multitudine. sed i meritis. vt. xxiij. q. j. odio m ¶ Sanguinis. ē. lxxxvj dist. pasce. n ¶ Fratres. id est pares siue similes in

HOrte non habeo. nec enim (peccato. j. e. c. multi. o ꝓpter bonum est faciendum malum. vt. xxx. q. j. nosse. xxxij. q. iij. sicut non sunt. non videt tamē q̄ talis furtum comittat. quia furtum non fit nisi adsit animus lucrandi. vt. ff. de fur. l. j. sed nō est ita. q̄ species lucri est ex alieno largiri. vt. ff. de fur. si pignoze. ℣. j.

Ecci. 34.

Anſſan de le adſtſe ſima fiat

a Jād ūeni/sti. ⁊ [illegible]o/rabis. q̄ si ueni/rē aliquā hīam/p derelicto. licz/inrēdā eā furari/nō cōmittr furtū/Jtē si nō ha/bet p derelicto/silr non cōmittr/furtū. si āt nō hr/p derelicto. nec/credas q̄ hēat/si eo aīo accepi/sti vt dño restī/tuas nō cōmittr/furtū/ß tñ i libel/lo debes ꝓtesta/ri. ß totū hēs. ff. de fur. falsus. §. q̄ alienū/Jtez ⁊/scias q̄ sīgs iuēit/thesauz in loco/ꝑprio statī iuen/tor/ est/ si āt i lo/co alieno ⁊ casu/fortuito eū inue/nerit. dimidius/sit iuētor/ ⁊ di/midi⁹ dñi loci. si/ro studiose q̄si/uit ⁊ iuenit eū i/loco alteri⁹ tor⁹/erit dñi loci. si ue/ro in sacro vl re/ligioso loco casu/fortuito inuenit/thesauz. tor⁹ est/inuētor/. vt isti./de re. di. §. the/saur⁹. ⁊. C. ō the/sau. l. nēo. l. x. io.

b Ālosyna./redēptor/.

c Ālti. Olti. di/cunt. isti/male dicūt quia/oēs scire dñt q̄ō/suū nō est ad ali/os pertinere. vt/C. vñi ꝑ q̄rebat

d Ēq̄. iusti/ficat. ar. q̄/bonū nō ip̄roba/tur ꝑpter malū/cohereſ. nec ma/lū approbat/ p/ꝑter bonū cohe/rēs. vt. lvj. dist./vndecūq̄. ⁊. xx/iij. q. v. relegen/tes. ar. j. xxij. q./v. si quicliber.

e Laudabil./.i. licz iuste cle/ricus bñ v taz di/gnitate. ꝑ ß non/tius pctū ⁊ minuat. Item o. [illegible]cē. Palea.

Emo q̄ rapit mozīēs: si/habet vnde reddat sal/uaz. si eos q̄rū fuit uenire ñ/poterit eccīe vl paupib⁹ tri/buat. Item ambrosi⁹ De eodē

Pīnā eme/re nō licet: nisi intenti/one: vt cui ē ablata restituaz/ Item augustin⁹. Furtū cōmit/tit qui inuentū nō reddit.

a Jād inueniſti ⁊ nō red/didisti rapuisti. q̄ntum/potuisti fecisti: q; pl⁹ nō inue/nisti. q̄ alienū negat si posset/ ⁊ tolleret. de⁹ coz interrogat ñ/manū. Item gre. Qui de re/bus ꝓcessis ⁊ bñ q̄sīt elemo/synā impēdit: illa placet deo.

b Elemosyna redemptor/ñr̄i ocul⁹ illa placet: que/nō ex illicit⁹ ⁊ iniq̄tate ꝓgeri/tur: ß q̄ de rebus ꝓcessis ⁊ bñ/acq̄sīt impendit. Item hiero/nym⁹ in libro leuitici. Pec/cat q̄ rē inuentā nō reddit.

c Ālti sine pcō putāt eē/si alienū q̄ō ūuenerint/teneāt ⁊ dicūt: ōs mihi dedit/cui habeo reddere. discant ß/pctū simile esse rapine: siq̄s/inuēta nō reddat. Item augu/stinus. Bonus vsus nō iusti/ficat iniuste quesita.

d Eq̄ enī si agris inique/ac ꝑperā inuasis ita q̄sq̄ vta/tur: vt ex eoꝝ fructibus lar/gas elemosynas faciat: iō ra/pinaz iustificat. neq̄ si alias/ruri paterno vl iuste q̄sito a/uarus incūbat: ideo culpan/da est iur⁹ ciuilis regula: qua/possessoz legitim⁹ factus est:/nec tyrānide factiōis puersi/e tas laudabil⁹ erit. si regia cle/mētia tyrānos subditos tra/ctet. nec vituper⁹ ordo re/gie potestatis: si rex crudeli/tate tyrannica seuiet. aliud ē/f nanq̄ iniusta potestate iuste/velle vti. ⁊ aliud est iusta po/testate iniuste velle vti. Item/ambrosius ī libro de officijs. Cum alterius detrimento al/teri subuenire non licet.

g Eniq̄ si nō potest sub/ueniri alteri nisi alter/h ledatur: commodius est neu/trū iuuari q̄ grauari alterū.

Ideoq̄ ī causis pecūiarijs/interuenire nō est sacerdota/le: in q̄bus nō potest fieri q̄n/frequenter ledaz alter q̄ vin/citur: quoniā interc̄ssoz be/neficio se victum arbitratur.

i Sacerdotis est igitur nul/li nocere: prodesse velle om/nibus. posse autem solius est/ dei. Item gregorius in regi/stro. Elemosyne⁊ sacrificium/ non placent deo: que offerun/tur ex scelere.

k Criptū est: victime im/piorū abominabiles sūt deo./ vota iustorum placabilia.

Eq̄ enim in omnipoten/tis dei iudicio quid sz a quo/detur inspicitur. Hīc ē enī/ quod scriptum est. Respe/xit deus ad abel et ad mune/ra eius: ad chayn autem⁊ ad/ munera eius nō respexit. Vi/cturus quippe quia dominus/ respexit ad munera: premisit/ sollicite: q; respexit ad abel./ ex qua re patenter ostendit⁹:/ quia non offerens a muneri/bus: sed munera ab offeren/te placuerunt. dona quippe/ iniquorum non probat altis/simus: nec respicit in oblatio/nibus eorum: nec in multitu/dine sacrificioꝝ ꝑpitiabi/tur peccatis eorum. Idem./ Longe est domin⁹ ab impijs/ ⁊ orationes impioꝝ nō ex/audiet. Contra in exodo le/gitur: q̄ filij israel exituri de/ egypto a vicinis suis accepe/runt mutuo vasa aurea ⁊ ar/gentea: ex quibus postea edi/ficauerunt tabernaculuz do/mini. His respondet augu/stinus in libro questionū ex/odi. Nō licet aliena rapere/ exemplo israelitarū spolian/tium egyptios.

l Jrit dñs ad moysen./petat vir a proximo: et/ qualescit digni/tas. vt. j. q. j. ōn/cipaſ. ß tñ fal/lit. vt ex ō renū./ nisi.

f Iniusta. i./ iuste acquisita./oēs ēi ptās a ō/o est. ar. xxiij. q. j./ quid culpatur.

Eniq̄. sic/ xj. q. iij. no/g lite. cum suis cō/co: dātijs. ⁊ xiij./ q. ij. ñ. est imem⁹/h Neutruz./ar. q̄ nlī subue/niēdū ē cū iniu/ria alteri⁹. vt. x/xij. q. ij. primū. ⁊/ cauēdū ē ne ꝑ/xtu nocēt⁊ inno/cēs puniaſ. C. ō/ his q̄ latro. oc. l./ ij. i fi. q; sanct⁹/ est ⁊c. ff. ō pe. ab/ sentē. ⁊ pena su/os renebit aucto/res. C. de pe. san/cim⁹. ex ō his q̄/ fiūt a ma. q. ca./ q̄siuit. nec dz al/teri ꝑ alterꝫ iniq̄/ ꝓditio afferri vt/ ff. de re. iur. ñ dz/ i Sacerdo/tale. ar. q̄ sacer/dotes ñ pñt ad/uocare ī cāis. vt/ ß ⁊. lxxxvij. di./ platū. ar. j. xx. q. ij. obseruādū./ So. coz̄ā secula/ri iudice nō pñt/ allegare nisi ꝑ/ certis psonis. vt/ ex de postu. c. j./ sed coz̄ā eccl̄ia/ stico bene. io. ho/die sacerdos nō/ pōt postulare ni/ si ꝑ se ⁊ eccl̄esia/ sua vel ꝑ coniū/ctis ⁊ miserabi/libus psonis. vt/ ex. e. c. vlti. b.

Criptum. ß k/ c. exposituz/ est. s. iij. q. vij. in/ grauib⁹. §. ecce.

Jrit. su/l mendū ar/gu. ab exemplis/ nō esse argumē/randuz. xij. q. ij./ gla. ar. j. xxxvij/ di. qui de mensa

a ¶ furtū. ar. q hostes possum decipe ⁊ eis sua auferre. vt xliij. di. in mandat. xxiij. q. vij c. j. ⁊. ij. §. dist. viij. §. iure. ⁊. C. de comer. ⁊ mercan. l. vnica. hic tñ iō excusant. qz maior aucte ħ fecerūt. ⁊ ita ē ar. q aucras maior excusat i illicitis. vt. lxiij. di. salonitane. ⁊ de pse. di. v. discipulos. xxiij. q. j. qd culpat. sic abraam ⁊ samson et alij multi fuerūt excusati auctori tate dñi. vt. xxiij q. v. si non licet. ar. §. xvj. q. j. in canonibꝫ. ⁊. xij. q. ij. qcunqꝫ.

b Enale. i. dignū pēa ¶ Maioris. magꝫ enī delict raptoꝛ qꝫ fur. vt instī. vi bo. rap. in principio.

c ¶ Rapinaz. ar. q aliꝫ ꝓhibito. ꝓhibita sunt oīa silla. vt exō cōsti. trāsla. ⁊ §. di. iij. deniqꝫ. in fi. ⁊ q̄ sequūt ex illo. ex de cōsti. nā ꝓcupiscētiaz ¶ A pte enī. si. xxij. q. iij. meretrices. est autē furtū ps rapine eodē mō q̄ genꝰ est pars speciei. rapina enī ē species furti. nā oīs raptoꝛ ē fur. vt instī. vi bo. rap. in princi.

d Q Vi habetis. de malo. H. tribꝰ modis exponit illud ✠ bñ facite. de malo bonū ⁊ bñ ⁊c.

e ¶ Sz ħ multiplicit reddit. vt in furto ⁊ rapina. ⁊ in talibꝰ oibus s vbi trāsferꝫ dominiu vel datur repetitio.

mulier a ꝓxima vasa argentea ⁊ aurea ⁊ vestem. non hic quisqꝫ sumendū exemplū putare debet ad expoliandū isto modo ꝓximuz. hoc enī dominus iussit qui nouerat quid quenqꝫ pati oporteat.

a nec israelite furtuz fecerunt: sed deo iubente ministerium prebuerunt. ¶ Item obijcit. Aliena rapere nō est cōtra ꝓceptuz. nullo siquidē dei mādato rapina videt ꝓhibita. ¶ Sed nomīe furti omnis illicita vsurpatio rei aliene intelligitur. Vnde augustinꝰ in eodē libro. Maioris pen/ tentie est violēter aliquid eri

b Enale pere qꝫ furari. est occulte auferre: multo maioꝛis pene ēvisibilit erit pere. aufe rte ⁊ nolēti siue occulte siue palam habet ꝓceptum suū. furti enī nomīe bene intelligitur omnis illicita vsurpatio rei aliene. nō enim rapinā ꝓmisit qui furtū ꝓhibuit: sed vtiqꝫ furti nomīe in lege veteris testamēti ⁊ rapinā intelligi voluit. a parte enim totum significauit: ḋc/ quid illicite rerū ꝓximi aufertur. ¶ His auctoꝛitatibus probat q neqꝫ ex rebꝰ inuentis neqꝫ ex male conquisitis elemosynaz quisqꝫ facere potest. Sed augustinus contra testat dicens. De male acq̄/ sitis bonum fieri potest.

f Q Vi habetis aliquid de malo. facite inde bonū qui nō habetis de malo: nolite acquirere ō malo. esto tu bonꝰ q̄ bonū facis de malo. ⁊ cū ceperis aliq̄d boni facere de malo: noli remanere tu malus. nūmi tui cōuertūtur in bonum: ⁊ tu remanes malus.

g Sed hoc multipliciter intelligit. Facit enī de malo bonuz: qui reddit qō illicite abstulit. nomīe etiā mali cura ⁊ sollicitudo moꝛtaliū exprimitur. de malo ergo bonū facit: qui pauperibꝰ dispensat quod cum laboꝛe ⁊ solli/

citudine acquisiuit. iuxta illud euangelij. Facite vobis

h amicos de māmona iniquitatis. ¶ Vel ex malo acquiritur quod ex turpi causa possidetur: veluti cū mathematicus ex arte quam docet: vel ex futuris que p̄nunciat: nō/ nulla lucrat. que vero de malo sic acquiruntur: in bonuz possunt conuerti. de peccato etiam aliqua nonnunqꝫ acq̄/ runtur que pauperibus iuste erogantur. Vnde augustinus ad macedonium. Que male acquiruntur: aliquan/ do bene possunt expendi.

i On sane quicq̄d ab inuito sumitur iniurioseaufertur. naz pleriqꝫ nec medico volunt reddere honoꝛē suum nec operario mercedē: nec tamen hec que ab inuito accipiunt: per iniuriam accipiunt que potius ꝓ iniuriam non darent. sed non ideo debet iudex vendere iustum iudicium: aut testis testimoniū verum. quia vendit aduocatus iustū patrocinū: iurisperitus verū consilium. ¶ Illi enim inē vtranqꝫ partem ad examen adhibent. isti ex vna parte cnnsistunt. ¶ Cum autem iudiciaꝛ testimonia: que nec iusta nec vera vendenda sunt: iniqua ⁊ falsa vendunꝫ tur: multo sceleratius vtiqꝫ pecunia sumitur. quia scelerate etiam ēquis a volentibꝰ

m daꝛ. ¶ Ille tñ solet male sibi ablatam pecuniaz repetere q̄ iustum iudiciū emit: quoniā venale esse ñ debuit. qui ✠ o pro iniquo iudicio dedit: vellet quidez repetere nisi timeret vel puderet emisse. Sunt alie ꝓsone iferioꝛis loci: que ab vtraqꝫ parte nō insolēter

n accipiunt: sicut officialis ⁊ q̄

o amouetur ⁊ cui admouetur officiū. ab his extoꝛta p̄imoderatam imꝓbitatē re/

q peti solent magisqꝫ reprehendimus qui talia inusitate repetierūt: ēq̄ ea ō moꝛe sum/

h ¶ De māmona. māmon dicitur demō. qui p̄ Luc. 16

Nest diuitys On sane. i

k auferꝫ p iudicē. k ¶ Nec medico. p̄mittit enī ħ medicos ūsi diuiniores. cum tñ medici non sint maioꝛ valoꝛ ēq̄ obstetrices. vt. C cōia deleg. si duobus. j. respōso. l ¶ Procinū. ħ ēq̄. Hā. ḋ dixit nihil ꝑt recipi ꝓ iusto ꝓcinio. vt nō. xj. q. iij. ñ m ¶ Ille. (licz. ar. §. illos q̄ dicunt. si dedi tibi pecūiaz vt p me iudicares i iusta cā. q ñ possū petere pecūiaz data. vt. ff. de ꝺdi. ob tur. cau. l. ij. vbi ōr q̄ talit lītē ꝓdit. qz viōr vel le iudicē cozrūpere Ego credo q possit talꝫ repetere pecūiaz. si ñ eo aio dat vt iudicez cozrūpat. nā si dat eo aio. vt iuste ꝛ ecte tractē si bi ꝓfuet tē ꝑt repetere. vt ꝓbat ex de simo. dilectus. Sz ibi ōr q repetit. si non seruat pactū.

n ¶ Accipiunt spoꝛtulas.

o ¶ Amouet. distinguere vult inter ꝓpetuos ⁊ tales officiales tales vocat eū. q̄ amouet. ꝓpetuum vocat eū cui admouet. i. tradit tale officiū.

p ¶ Repeti. de q ¶ Ma (fcō. gis qꝫ. ħ vult dicere q officiati ecclēsiē ñ ex eo q aliꝫ te coꝛquēt sz qz ea imoderate exercet vñ tñ a ñ reperūt ab eis nisi certū sit eis salarium constitutū tunc enim

aliq̃d vltra ℔ petierint. crie ꝛcussiõis tenenť. vt. xxiij. q. j. militare. ꝛ soluere quadruplum. vt. xviij. di. qm̃.

a ¶ Necessarie pſone. ad officiũ rale. b ¶ Tã q̃ sua arg. q̃ de reb⁹ illicite acq̃sitis dũ tñ trãfferat dominiũ in accipientẽ fit elemosyna. vt. ℣. c. q. que habetis.

c ¶ Quã donã do paupibus.

d ¶ Publicãi. q̃ dixit. si quẽ de fradaui reddo q̃ drupluz. ꝛ sic pa ret q̃ licite q̃dru plũ vl̃ duplũ pe ti põt. vt. xij. q. ij. cũ ꝺuotiſſimã

e Quod ve ro. Si ue sint raptores siue fu res. verã pniam nõ põt agere. i. fructuz ꝛe pnie nõ ꝓsequunť. vt .j. c. c. j. tñ admit ti debẽt ad peni tentiaz. vt eẽ de pe. ꝛ re. q̃ q̃dã ꝛ .j. de pe. dis. iij. ℣. vlt. ꝛ dist. v. falſas.

Luc. 19

f ℑ res nõ re ſtituať. vi dẽť q̃ ãntocũq; tpe q̃s alienã rẽ possẽderit. q̃ nõ currit in ea pre/ scriptio. vt. xxx/ iij. q. ij. si virgo naz diuturnitas tpis nõ minuit. ſz auget pctm̃ ꝛ aggrauat. vt. xx iij. q. j. scisma. vñ in ꝓscriptiõe reg̃riť bõa fides a p̃ncipio ꝛ i me dio ꝛ in finez ex oĩ parte p̃sscri/ ptiõis. vt eẽ de p̃scrip. qm̃ oñe. ¶ Lu dicas. q̃ si ex oĩ pte p̃scriptio/ nis habuit bõaz fidẽ. cũc res illa facta est sua de beneficio iuris. vñ cũc nõ est dicendum q̃ hẽat ꝓsciam rei aliene. licet post tps p̃scriptiõis incipiat scire rẽ ali enã fuisse. nisi velis ĩtelligere. i. rei q̃ fuit aliena/ q̃dã tñ dicũt q̃ si aliq̃s rẽ p̃scriptã hꝫ er ex cã lucratiua. teneť ipam restituere si remozdet ipm̃ ꝓscia. q̃ nihil deperi/ re credim⁹ eccl̃ie vtiliratiw. si ea q̃ sunt aliena reddãť. vt. liiij. dist. generaľ. Sed si eã hz ex cã non lucratiua nõ teneť. vt. ff. his q̃ fi. ĩ frau. cred. q̃ aũt. ℣. siq̃d cũ pu

g ¶ Patiẽdo. i. pmittẽdo q̃ alij male auferãt. (pillo.

h ¶ Redde. ℔ intellige q̃n fur vel raptor nõ ẽ soluẽdo sed si esset soluẽdo licz res quã abstulerit sine culpa sua periſſet. tñ teneť reddere estimationẽ ipi⁹. vt. C. ò fur.

a pſerunt. q̃m̃ multe necessarie pſone reb⁹ hũanis vel inui/ tanť hmõi commodis vel te/ nenť. ¶ Jsti si viã vite muta uerint: aut excellẽtioꝛ ꝓscen derit sanctitatiꝛ gradũ facili⁹

b ea q̃ hoc mõ acq̃sierũt tanq̃

c sua paupib⁹ largiunť: q̃ eis a q̃bus accepta sunt tã q̃ alie na restituãt. ¶ Qui ℣o ꝓtra ius societatiꝛ humane furtis rapinis calũnijs oppſſiõib⁹ inuasionib⁹ aliq̃ abstulerint: reddenda poti⁹ q̃ donanda

d censem⁹: zachei publicani ex emplo.

Questio VI.

e Quod ℣o pnĩa agi nõ possit: nisi res aliena reddať. te statur augustin⁹ ĩ epistola ad macedonium.

Penitentia non agitur si aliena res non restituatur.

e ℑ res aliena ꝓ ter quã pctm̃ est: reddi possit ꝛ nõ reddiť: penitẽtia nõ agiť sed simulať. si autẽ veraciter agiť: non remittiť pctm̃ nisi restituať ablatũ. si vt dixi re/ stitui põt. plerũq; enĩ qui au/

g fert amittit. siue patiẽdo ma/ los siue ipe male viuẽdo: nec aliud hz vnde restituat. huic

h certe nõ possum⁹ dicere. red/ de q̃ abstulisti: nisi cũ habe re credim⁹ ꝛ negare. vez q̃dẽ

i si aliq̃s sustinet cruciatus re pente dũ existiať hꝫe q̃ red dat: non est iniq̃tas: q̃ nõ est vnde reddat ablatã pecuniã tamen dũ eã ꝓ molestias coꝛ/

k porales reddere cõpelliť: pec cati q̃ male ablata ẽ penas lu it. sed nõ inhumanũ ẽ etiã ꝓ

l talib⁹ intercedere: nõ ad hoc vt mĩme restituant aliena: ℣ ne frustra hõ in hoiez seuiat. ꝛ paulo post. ¶ Illud vero fi/ dentissime dixerim: eũ qui ꝓ hoĩe ad hoc interueĩt ne ma/ le ablata restituat. et q̃ ad se ꝓfugientẽ q̃ntũ honeste põt: ad reddendũ nõ cõpellit soci um esse fraudis et criminis.

¶ Mã misericordi⁹ opem no/

m strã talib⁹ subtrahim⁹ q̃ im/ pendim⁹. ¶ Mõ enĩ opẽ fert q̃ ad peccãdũ adiuuat: at nõ

n poti⁹ adiuuat: ℣ obuiat sub/ uertendo atq; oꝓximẽdo. ſz

o nunq̃d nos ideo aut exigere

p aut exigendũ tradere vl̃ pos/ sum⁹ vel debem⁹. agim⁹ q̃tũ epalis facultas dat. ꝛ hũanũ quidẽ nonnunq̃ sed maxime ac semper diuinũ iudiciũ cõ/ minantes: nolentes autẽ red dere q̃s nouimus ꝛ male ab/ stulisse: ꝛ vnde reddant habe re: arguimus increpam⁹ ob/

q testamur: quosdam clam: q̃s/

r s dam palam sicut diuersitas pſonarum diuersam videtur posse vel velle accipe medici/ nam. ¶ Si vero rẽ alienã q̃s ꝓsecrauerit: nõ eandẽ ſz esti/ mo. nõ tradet ipm̃ iudici. sed si iudex furẽ captũ ei ab/ stulerit vi. non imputať clerico. alioq̃n licite auferunť clericis sua. vt. xxiij. q. v. vnum solum. Item nec cleri/ cum depositum tradet episcopus iudici. extra de iudi. at si clerici. vel dic q̃ clerici tales maleficos possũt tra dere curie. vt non puniantur ad sanguinis effusionem sed alio modo. vt extra de iudi. ita quozundam. ꝛ .xj. q. j. siquis sacerdotum. q ¶ Clam. si est occultum. ij. q. j. si peccauerit. r ¶ Palam. si est manifestum. vj.

s ¶ Diuersitas. arg. q̃. fm diuersitatẽ (q. j. si omnia. personarum diuerse pene statuuntur. vt. xij. q. ij. fraternitas. xxiij. q. iij. coꝛripiantur.

subtracto. i ¶ Cruciat⁹. arg. q̃ q̃ pauꝑes sunt ꝛ non sunt soluẽdo. semp ℣berãdi sunt ꝓ debito. vt. xij. q. ij. fraternitas. ꝛ in. l. libert⁹. ꝛ ℔ vez est vbi ꝓueniunť ex maleficio. ſz si ꝓueniunť rõne ꝓtract⁹ alicui⁹. cũc ſuffi/ cit cedere bonis. vt. C. q̃ bo. ce. po. l. vl.

k ¶ Peccati q̃ adhuc nõ ẽ li/ berat⁹ a debito ſz tñ a pena. vñ si p⁹ ea ꝓuenerit ad pigniozẽ foꝛ/ tunã eq̃ põt ꝓue niri sicut ille qui ex aliq̃ ꝓtractu ẽ obligat⁹. insti. ℣ ac. ℣. vlti.

l ¶ Intercede re. vt. xxiij. q. v. reos. xvij. q. iij. reũ. Et ℔ est ar. q̃ cleric⁹ in foꝛo seculari põt ali/ quẽ defendere i cã sanguinis. vt xxiij. q. v. c. j. q. ij. ꝛ. iij.

m ¶ Subtra/ him⁹. ar. ℣. v. q. v. nõ omnis.

n ¶ Adiuuat. ar. q̃ nõdebem⁹ dños nr̃os iuua re in illicitis. xj. q. iij. si dñs. ꝛ c. non semper.

o ¶ Erigere. id est penas coꝛ pozales inflige/ re. sed nõne cleri ci põt vel eccl̃ia põt penas coꝛpo rales infligere. vt. v. q. v. illi q̃ ꝛ xxiij. q. v. circũ/ celliones. ℟. po test. ſz nõ tantaſ ãntas secularis iudex. nõ ei põt punire ãntũ ad mẽbr⁹ mutilatio nẽ. vt eẽ de ra/ pto. in archiepi scopatu.

p ¶ Tradere. si ergo cleric⁹ ce pit furem in do/

a QOmperim⁹.eis.i.laicis.qz res semel cōsecrata nō debet āmodo ad ꝓphanos vsus redigi. vt.xij.q.ij.aurū.z.j.de cōse.di.j.ligna. Si aūt res illa fuisset alicui⁹ ecclie.illi bñ esset restituēda.vt.xij.q.ij.aplicos.z xvij.q.iiij.questi.aliud tñ est in re aīata. nā si fuus alicui⁹ fuit cōsecratus.bñ restituit dño suo.vt.liij.di.ex antiqs.sed ß iō est.qz cū ſuus sit res aīata delinqt ꝑmittēdo se ordinari ſz res inaīata in nullo delinquit. vt vides in silij.vij.q.j.episcop⁹ Eande rōez assignat lex. q si nescio vbi sit ſuus me⁹.nō ido possessiōez ipius ꝓdidi. ſz aliud ē in his q aīa carēt.vt.ff.de acq. poſſ.ſi rē mobilem. z.l.pomponi⁹ in princi.

b HJ q̄ inſuſte .i. nimis ꝛ ꝓbe z oportune z hoc vc̄ꝫ est cū scit aut credit eos iuſte cōdēnatos. si aūt ſuge rint ad eccliam. tūc oib⁹ modis q̄bus pōt tenet eos defendere. nisi sit publicus latro vl̄ noctur⁹ depopulator agroꝝ.vt.xvij.q.iij.reū.z.c.ſiē z ex̄ de jmu.ec. inē alia. ſiaūt fuerit iiuſte cōdēnat⁹.tūc eccia tenet eū modis oibus iuuare.vnō iſtō ē ꝑceptū eripe eū q̄ ducit ad mortē. vt. xxiij.q.iij. ñ inferēda

c VEr. qō furto. huic obviat qō dr.ff.de obl.l.j.vbi ꝓpē dix̄ q̄ mag⁹ punit quis ꝑ boue q̄ꝑ oue. qz ꝑ bouē dat.v. boues ꝑ oue quattuor. sed dicas q ibi dr q̄ dabit q̄tuor oues. intelli ge ꝑter illā quā

mationez eius restituere debet. Unde gregorius.

Qui rem alienam consecrat eius estimationē restituat.

a QOmperimus nullā extitisse causaz ꝑ qua reos potuissent rōnabiliter a te occupari: atqꝫ eas incōsulte ac temere ꝓsecrari. Idcirco experietie tue p̄cipim⁹ vt quia qd̄ semel cōsecratuz est: eis nō valet vltra restitui. studij tui sit vt ipe eps debeat preciū dare. CPro malis autem apud principes ecclesia debet intercedere: nō eos temerario ausu defendere.

Unde gregoriꝰ romano defensori. Ecclesia pro mal' intercedat: non eos temerario

b HJ qui ausu defendat. in furtis publicis implicati sunt a nobis non videantur iniuste defendi: ne opinionem male agentiū ex indiscrete defensionis ausu i nos vllo modo transferam⁹. sed quantum decet ecclesiam admonendo: z verbuz intercessionis adhibēdo. quibus valetis succurrite: vt alijs ope feratis: z opinionē sancte ecclesie non inquinetis.

CFurtum autez non tam in quātitate rei q̄ in affectu furantis consideratur. Unde bieronymus in epistola ad titum. Non solum in maioribus furtum committitur: sed etiam in minoribus.

c FUr autem non solum in maioribus sed etiaz in minoribus iudicatur. non enim quod furto ablatū est: sed mens furantis attenditur. CQuomodo in foznicatione non idcirco diuersa sit foznicatio: si mulier sit pulchra aut deformis ācilla aut ingenua paupercula aut o

abstulit. Jtē cōtra ē ex̄ de si. z si q̄stiōes. vbi nō cōmittit simonia i modico sicut i magno. ſz intellige q ita ñ ꝑsumit cōmitti i modico sic in magno. qñqz tñ ꝑ modico nec mag⁹ nec min⁹. vt de cōse.di.ij.reuera. in ꝑn. vbi dr q oēs in deserto mortui sunt. z tñ duo ex eis nō fuerūt mortui. s. caleph z iosue. lxxvj. di ieiuniū sic ſ ꝑ minima re por agi de furto. vt h z insti. ō re. di. ſ. gallina. rū. licz actio de dolo nō det ꝓ minima re. vt. ff de dolo idem.

d CFornicatione. Aug. dixit mag⁹ peccari cū pulchra q̄ cum deformi. qz magis voluptuose cogscit pulchraz ſz in deformi q̄ſ. citi⁹ pōt absolui se. /Ba. dixit mag⁹ peccari cū deformi. qz plura sūt q̄ suadent commisceri pulchre q̄ deformi. scz pulchritudo ei⁹ z libido.

e QUidaz sa. zc. Quod aūt. Nō. q sic ſ est ita alienatus mente. q nescit q̄d faciat nec discernit nec itelligit. nō imputat ei qō facit. ff. e. a. liqs. z. c. illa. et xvij. q. ij. gonsal d⁹. z. iij. q. ix. iudicas. Quidam tñ distinguūt. q si sua culpa in idit q̄s i alienatiōnē mētis. iputat ei. si sine culpa nō. vt. ff. e. si. q̄s insaniēs. q̄m distinctionez nō admitto. H. allegat ꝓ z ꝑ/Et ad intelligēciaz ei⁹ qō dixi. nota q infirmitas alia est aīe. alia ē carnis. Infirmitas aīe duplex est. vna ōr ira vl̄ odiū vl̄ delectatio z hec est ꝑtīm. z q̄ ex tali infir

de duplici fragilitate anime

pulenta: sed qualiscunqꝫ illa fuerit: vna est foznicatio. ita in furto quantumcūqꝫ quisqꝫ abstulerit: furti crimen incurrit.

Causa XV.

QUidam sacerdos crimine carnis lapsus esse perhibet̄ anteq̄ sacerdotalem benedictionez consequeret̄. postq̄ vero sacerdotium adeptus est: in furorem versus quendam interfecit. recuperata vero sanitate apud episcopum accusatur ab ea cum qua lapsus esse dicitur. episcopus autē die dominico causaz examinat. sacerdos inficiatur crimen sibi illatū: quozundā clericozum sibi patrocinia q̄rit. illi vero non sine precio sibi patrocinant̄. tandem episcopus confessionem questionibus extorquet. demū absqꝫ synodali audientia solus illum sententia ferit. Queritur autem: an ea que fiunt mente alienata: sint imputāda. Secundo: an ꝓ impensis patrocinijs liceat clericis munera exigere. Tertio: an ex mulieris confessione iste sit condemnandus. Quarto: an die dominico eius causa sit ventilanda. Quinto: an sibi neganti purgatio sit deferenda. Sexto: an ei⁹ cōfessio cruciatibus sit extorquenda. Septimo: an absqꝫ synodali audientia episcop⁹ valeat sacerdotez damnare. Octauo: si sponte confessus aut ab alijs cōuict⁹ fuerit: q ante ordinationē peccauerit: an suscepti ordinis officium exequi sibi liceat. Q. I

Quod aūt que alie

mitate fiunt imputanť/alia est pena. vt obliuio ignorantia ꝛ que ex hac fiũt q̃q̃ imputanť. q̃q̃ nō. Similiter infirmitas carnis duplex ẽ. vna ẽ fomes pecca ti [redacted] ꝛ q̃ ex hac cã fiunt. impurantur

Alia ẽ pena peccati. vt febris ꝛ furor. ꝛ q̃ ex hac cã fiunt nō imputãť si non discernit quid agat.

a nata mente fiũt: non sint imputãda: facile videtur posse ꝓbari. peccata nãq̃ alia pene volũtatẽ animi: alia circa nature infirmitatẽ videnť cõsistere. ¶Est aũt volũtas: vt augustin⁹ ait in li. j. retractationũ: animi mot⁹ ad aliq̃d faciendum vel nõ faciendũ. q̃ ꝓpterea dictũ est: vt hac diffinitõe volens a nolẽte discerneretur.

¶a Non sint. meli⁹ esset si nõ. q̃ ꝓmo ꝓbat q̃ imputarentur.

b ¶Nõ imitãdũ. i. non faciendum.

c ¶Vel adipiscendũ. id est faciendum.

d ¶Propter/rea. i. in diffinitione voluntatis. ideo ponit affirmatio ꝛ negatio vt ostẽdat q̃ volũtate ds dicat volens. ꝛ q̃ volũtate dicat nolẽs nã volũtate ad aliq̃d faciendum ds volens. et volũtate ad aliq̃d nõ faciendũ ds nolens. et sic ois nolens ds volens. ꝛ cadez ĩlitas dici ꝓvoluntas ꝛ nolũntas. nã nolle facere. i. q̃ nō vel le facere. vnde lapis nō ds nolẽs cũ nō habet voluntatẽ nõ faciendi. naz fm regulã iuris ei⁹ ẽ nolle cui⁹ est vel le. vt. ff. d re. iu. l. ei⁹. Hic ptz q̃ aug. vult q̃ ea dẽ vis aie sit vis ꝓcupiscibilis et vis irascibil'. naz p vim ꝓcupiscibilẽ appetimus aliq̃d. ꝛ p vim irascibilem detestamur aliquid.

e ¶Ex voluntate. f ¶Concupiscẽtia. i. fomes originalis peccati. g ¶Ad penã. sed nõ sp puniunť pctã q̃ ꝓueniũt ex ignorantia. xxxiij. q. ij. in lectum.

h ¶Ignorat. i. q̃ appetit ignorare. q̃ prẽmit scire vl' negligit scire cũ possit q̃rere a peritioribꝫ. vñ q̃dã ignorãtia est ex simplicitate. vt illoꝝ q̃ ad ĩam aliq̃d intelligũt. q̃dã ex culpa. q̃dã ex negligẽtia. ꝛ fm h magis vl'

i semp imputãtur ad penam.

m ¶Cui sentẽtie illud augustini de vera religione ꝓtrariũ videť vsq̃ adeo pctũ volũtarium malũ ẽ. vt nisi sit volũtariũ: nullo mõ pctũ sit. ꝛ hoc q̃dem adeo manifestũ est: vt nulla huic doctoꝝ paucitas nulla indoctoꝝ turba dissentiat. q̃re aut negãdũ est peccatũ cõmitti: aut fatẽdũ ẽ cũ volũtate cõmitti. Sz hoc nõ generaliter de oĩbus peccať intelligẽdũ esse. idẽ aug⁹. in ꝓmo li. retractationuz oñdit dicens. Vsq̃ adeo pctũ voluntariũ malum est: vt nullo mõ pctũ sit si nõ sit volũtarium. ꝓtest videri falsa hec diffinitio. sz si diligẽter excutiatur inueniť verissima. peccatũ illud q̃ppe cogitãdũ est q̃ tm̃modo pctũ est: nõ q̃ est etiã pena peccati: q̃uis ꝛ illa q̃ nõ ĩ merito si volũtarie pctã dicũť: q̃ vl' a nesciẽtib⁹ vel a coactť ꝓpetranť: nõ oĩ modo possint nõ voluntaria dici. Ite ĩ eodẽ. Diffinitio pctĩ quã dixim⁹: pctũ est volũtas retinẽdi vl' ꝓseq̃ndi q̃ iusticia vetat. vñ libeꝝ ẽ abstinere: ꝓpterea veꝝ ẽ. q̃ id diffinitũ est q̃ tm̃mõ pctũ est: nõ q̃ etiã pena pcti. Idem in libro questionũ.

¶Non sunt peccata nolentiuz nisi nescientium.

p ¶Erito querit̃ que sũt peccata nolentiũ: vt q̃ a nescientib⁹ cõmittunť: an etiã recte possit dici peccatũ esse nolentis quod facere ergo actio non sit passio. nõ est dicendum q̃ peccatuz sit pena. Si autem alicubi inuenies q̃ peccatũ est pena. expone. id est ꝓ quolibet peccato debetur pena. vel dicitur pena. quia est pena ꝛ passio anime.

¶Erito. cõpellit̃. refert ĩlis sit coactio an absoluta vel ꝓditionalis. vt eꝝ q̃ me. causa. sacris.

min⁹ puniť. xj. q. iij. excellentissim⁹. c. quoniã. ꝛ c. fi.

i ¶Zelũ. q̃daz ex iudeis bono zelo mouebanť ꝓ discipulos dñi. ꝛ ipm dñm. ꝛ ipe dñs in cruce ꝓ illis orauit. cũ dixit. dñe remitte illis. q̃ nesciũt quid faciunt. isti habebant zelũ sed non fm conscientiã. i. fm fidez. quia erroneã habuerunt ꝓscientiam. alij autem scienter deliquerũt. xxij. q. j. paratus.

k ¶De corpore. i. de dominio carnis ĩ q̃ moris est. ẽ. dist. v. sed pẽsandũ palea ẽ l ¶Semp allegando dicit.

m ¶Cui. hic al legat in ꝓrium. q̃ ea q̃ mẽte alienata fiunt non imputanť. vnde hic ponebãr antiqui notulam. defensoz.

n ¶Sz ꝟ ẽ notula ipugnatoz.

o ¶Modo q̃ dã dicũť simpliciter peccatuz ꝛ non pena. ꝛ que dã pena peccati ꝛ nõ peccatum. pena peccati sicut ignorantia. infirmitas ꝛ obliuio. Illud autem dicitur simpliciter peccatũ quod ex libera voluntate ꝓcedit. quidam tamẽ dicũt q̃ omne peccatum p̃ter peccatum p̃mi parentis sit peccatum et pena peccati. peccata enim q̃ q̃ridie facimus sũt pena originalis peccati. Sed q̃liter ꝟ stare potest cum omnis pena a deo sit. q̃ nullũ peccatum est pena. Item omnis pena est passio. ꝛ oẽ peccatum actio. cũ

p

1. Cor. 14.

Joh. 16

Roma. 8.

Roma. 7.

a ¶ Vult. ar. q̄ coacta voluntas est volūtas. vt hic 7 xxiij. q. iij. displiceꝛ. 7. q. vj. vides. 7. lxxiij. di. ꝓsuluit. 7. ff. qō me. cā. sed mulier. §. vl. Est ḡ in ist̄ casib⁹. ar. q̄ tenet mr̄imoniū. licz coactio interueniat. vt. xxij. q. iij. inf̄ cetera. 7. ff. de ritu nup. si patre. Sz ꝟ non est vez. vt ex̄ de spō. veꝝ. nies. 7. c. cū locū 7. xxxj. q. ij. c. j. 7. ij. Jtē sicut coacta volūtas est volūtas. sic decepta volūtas ⁊ volūtas. vt. xx. q. iij. constituit. 7 ex̄ qō met. cā. cū dilect⁹. 7 ex̄ ō ꝙuer. ꝙu. ex parte. ar. 7. ff. de li. ho. exhi. l. iij. §. siqs volentē. tñ coacta lnia nō ē lnia. vt ar. xxxiij q. v. notificasti.

b ¶ Vult. certe hec argumentatio non valet. volo hoc. ḡ volo offie qō seqt̄ ex illo. vt iste vult fornicari. ḡ vult dānari. nisi forte illigas indirecte p̄ ꝙsequentiam. dist. viij. q̄ iure.

c ¶ Nemo. vn. de seneca. Et si scirē deos ignoscituros. homines aut̄ nescituros. adhuc deo dignarer peccare.

d ¶ Nescienti. um. sic nesciēs nō peccat. et sic est ꝟra. xxxij. q. vij. quēadmodum. So. varys modis ⁊ q̄s nescire. ⁊ eni nescire qui non scit id qō facit esse peccatū vl non scit tantū esse pcm̄ ḡntū est. 7 talis nesciens punit. licz nō adeo grauit̄. vt. viij. dist. ꝙsuetudo. et pone exēplū de tali. xiij. q. v. forte Jtē ⁊ nescire q̄ scit factū sed nescit q̄literē facti talis qūdz punitur si errat in iure. sic ignorabat ꝑaulus ꝙcipiscē cōpellitur. nā 7 hoc ꝓtra voluntatem dici solet: sed vtiq̄z

a vult id ꝓpter qō facit tanq̄z si piurare nolit: 7 facit cū vult eum viuere: si q̄sq̄z nisi fecerit

b mortē minetur. vult ergo facere q̄ vult viuere: 7 iō nō p̄ seipm̄ appetit vt falsum iurādo viuat. quod si ita est nescio vt̄z possint ita dici peccata nolētiū: qualit̄ hic dicunt̄ peccata explanda. nā si diligenter inspiciat̄: forte ipsuz peccare

c nemo velit: sed ꝓpter aliud qō vult peccat. ¶ Omēs q̄p̄e homines qui scientes faciunt: qō nō licet: vellēt licere facere: vsq̄z adeo ipm̄ peccare nēo appetit ꝓpter hoc ipm̄ sed ꝓpter illud qō ex eo consequit̄. hec si ita se habēt: nō

d sunt pcta nolentiū nisi nescientiū que discernūt̄ a peccatis volentiuz. Digestis ti. de iniurijs.

e Illud relatuz peque est: eos qui iniuriā pati pñt et facere posse. ¶ Sane sunt quidā qui facere nō pñt: vt

f puta furiosus 7 impubes qui doli capax nō est. nāq̄z hi pati iniuriam solēt nō facere.

¶ Cū ei iniuria ex affectu facient̄z cōsistat: ꝙsequens erit dicere hos siue pulsent siue cōuiciū dicāt: iniuriā fecisse nō videri. Jtaq̄z pati quis iniuriā etiā si nō sentiat pōt. facere ꝛo nemo nisi q̄ scit se iniuriarū facere etiaz si nesciat

g cui faciat. ¶ Quare siqs p̄ iocum peutiat: aut dū certat iniuriarū nō teneat̄. siquis liberum hominē ceciderit duz

h putat seruū suum: in ea causa est ne iniuriarū teneatur.

i ¶ Q̄q̄z ex premissis apparet siue volūtate siue ex infirmitate peccata ꝓcedāt: palā est illa imputari. ¶ Sed carnis infirmitas dupliciter intelligitur. Est enī languoꝛ nature: q̄ carnis ꝙcupiscētia appellatur: q̄ veriꝰ aīe infirmitas dici pōt. Sed iō carnis infirmitas dicit̄: qꝛ accidit aīe ex cōiuncte carnis coꝛruptione.

¶ Poꝛro alia est infirmitas q̄ ꝓprie carnis dicit̄: qua elementoꝝ seu humoꝝ ꝙcordia turbata ipa caro afficit̄ 7 tandem dissoluitur. ¶ Similiter animi infirmitas duplex est. vna q̄ viciū appellatur: qua aīa a deo separat̄: vt est ira odium 7 alia hmōi. alia infirmitas animi: que cū ipa non sit peccatū: est tñ pena 7 causa peccati vt ē oblinio 7 ignorātia. furoꝛ aūt cū ñ sit peccatum: est tñ pena peccati: vt febꝛis 7 cetere passiones: q̄s ꝓprie carnis dicimꝰ esse: q̄rum motus. i. ea que illis pertur/bantibꝰ fiunt: nulli imputantur ad penam. ¶ Sed obijcitur de lamech: qui cum cecꝰ esset: chayn interfecit: nec eū excusauit cecitatis infirmitas. vnde dictū est. septuplū vltio dabitur de chayn: de lamech vero septuagesieſſepties. Sed cecitas ignoꝛātie similis est. ¶ Ex vtraq̄z eni q̄dam fiunt que imputantur: quedam vero que minime. cecus nanq̄z si debituz sue vxoꝛi credens reddere alienam polluit: non ē reus adulterij. si aut̄ ex ludo vel exercitatione virium vl venatione iaculum mittens q̄liquē perimat

k qꝛ ab eo penit⁹ hoc debet esse alienum: homicidij reus habetur. mens vero alienata fuꝛoꝛe cum sui compos non sit: eoꝝ que admittit reatū nō tate peccata ꝓcedāt: palā est illa imputari. ¶ Sed carnis infirmitas dupliciter intelligitur. Est enī languoꝛ nature: q̄ carnis ꝙcupiscētia appellatur: q̄ veriꝰ aīe infirmitas dici pōt. Sed iō carnis infirmitas dicit̄: qꝛ accidit aīe ex cōiuncte carnis coꝛruptione.

¶ Poꝛro alia est infirmitas q̄ ꝓprie carnis dicit̄: qua elementoꝝ seu humoꝝ ꝙcordia turbata ipa caro afficit̄ 7 tandem dissoluitur. ¶ Similiter animi infirmitas duplex est. vna q̄ viciū appellatur: qua aīa a deo separat̄: vt est ira odium 7 alia hmōi. alia infirmitas animi: que cū ipa non sit peccatū: est tñ pena 7 causa peccati vt ē oblinio 7 ignorātia. furoꝛ aūt cū ñ sit peccatum: est tñ pena peccati: vt febꝛis 7 cetere passiones: q̄s ꝓprie carnis dicimꝰ esse: q̄rum motus. i. ea que illis pertur/bantibꝰ fiunt: nulli imputantur ad penam. ¶ Sed obijcitur de lamech: qui cum cecꝰ esset: chayn interfecit: nec eū excusauit cecitatis infirmitas. vnde dictū est. septuplū vltio dabitur de chayn: de lamech vero septuagesieſſepties. Sed cecitas ignoꝛātie similis est. ¶ Ex vtraq̄z eni q̄dam fiunt que imputantur: quedam vero que minime. cecus nanq̄z si debituz sue vxoꝛi credens reddere alienam polluit: non ē reus adulterij. si aut̄ ex ludo vel exercitatione virium vl venatione iaculum mittens q̄liquē perimat

k qꝛ ab eo penit⁹ hoc debet esse alienum: homicidij reus habetur. mens vero alienata fuꝛoꝛe cum sui compos non sit: eoꝝ que admittit reatū nō

tiā esse pcm̄. ex̄ de ꝙsti. nā ꝙcupiscētiā q̄q̄z nō punit. scz cū errat circa factū ipm̄. vt. xxiij. q. v. in lectum. Jtē ⁊ nescire ꝓpter casum sequētē. vt si aliq̄s volens interficere leonē dū vult defendere hoīem casu interficit hoīem. vt. l. di. sepe. Jtē dicit nescire q̄ anio nescir. vt puer eb:⁹ furiosus. talis enī nō peccat. vr. j. e. aliquos.

Illud furiosus. nō q̄ furiosus facit idē est ac si casu accidisset. vr. ff. de admi. tu. l. vlri/ma. in fine. e

f ¶ Qui doli capax. si ei est doli capax. bñ punit̄ vt ex̄ ⁊ dic. pu. c. j. 7 ⁊ ꝙ. di. iij eos. sz in pubere mioꝛi distinguit̄. an delinquat ex aīo an ex culpa. vt. C. si aduer. delic. l. j. 7. ij.

g ¶ Per iocū. dū tū iocus ille non sit noxi⁹. vt ex̄ de ꝓsūp. c. j. nā lud⁹ noxi⁹ ē in culpa. vr. ff. ad l. accl. nā ludus

h ¶ Seruū suum. secus si alienū seruū vl etiā aliquem liberuz hominez voluit ꝓcurare et ꝓcurauit alium. tūc tenet̄ actiōe iniuriarū illi q̄ ꝓcurauit vr. ff. de iniu. eū qui. §. si iniuria 7 hoc iō. qꝛ oibꝫ modis intendit nocere. 7 si ñ illi cui nocet. sz sec⁹ in casu ꝓxi. 7 ē ar. q̄ si aliquis credat solutā cognoscere et cognoscat ꝛo ꝛa videtur q̄ puniturꝫ si adulter. i ¶ Jtaq̄z ex p̄missis. nō est reus. vt. xxxiij. q. v. in lectum. Sect. 4.

k ¶ Penitus. cū enī insistit q̄s opi illicito. tūc nō excusat casus secus in licito. qꝛ nunc excusat. vt. l. di. sepe.

a Firmissime p̄ noīe chr̄i sti. dum tñ adsit charitas. aliter nō sufficit alicui ad salutem pati martyriū vt. xc. dist. nec̄.

b ¶ Per baptismū. deberet addere tertium membrum. s. baptismū cōtritionis. Est enī triplex baptismus. fluminis. flaminis ⁊ sanguinis id est aq̄ et sanguinis ⁊ contritionis. vt de cō. se. di. iiij. baptismi vicem.

c ¶ De bobus. sc̄z quo ad vitaz eternam. sz quo ad tempozalem bene. iuxta illū. homīes ⁊ iumēta saluabis dñe. sc̄z pro salute tē pozali. quidō cū necessaria iuxta illud. omnia expectāt ad te domie. vt des illis escā in tempore opportuno.

d Plier. ad omne. id ē ad aliquod ex omnibus. si. est j. q. vij. sicḡ oēm

e ¶ Memoriā si. est. lxxxj. dist. valer. et alibi. tamen reseruantur thuribula laminarum ⁊ publice exponentur vt. vij. q. j. denicḡ. sed istud ad terroreꝫ fit. ⁊ cetera.

f Liquos. ⁊ iudicijs .i. iudicibus.

g ¶ Reos. id ē condemnatos.

h ¶ Vi. id ē furore.

i ¶ Qui nescit. hic manifeste vides q̄ ea q̄ a furiosis fiunt non imputantur. vt j. c. pzoꝛi. et. iij. q. ix. indicas. li/ ꝓtrahit: qꝛ facultatē delibrādi nō habuit: vnde pupillo⁊ furioso ī maleficijs ꝟuenīt: vt nō eis īputēt ad pnā q̄ ex mēt̄ deliberatiōe nō pcesserūt. Digest̄ ti. de iniurijs. ¶ Illud relatū reḡre supra qō nō solū hūanis ꝟ etiā dīnis legib⁹ noscit̄ approbatū. Ait. n. aug⁹. de paruulis

a Ad petrum dyaconū. Firmissime tene⁊ nullaten⁹ dubites: except̄ illis q̄ p noīe chr̄isti suo sanguine baptizanť: nullū hoīez acceptorū vitā eternā. q̄ nō hic a mal̄ fuerit p pniam fidēq̄ cōuersus ⁊ p sacrm fidei ⁊ peni

b tentie. i. p baptismū liberat⁹. ⁊ maiozib⁹ quidē necessariuz esse ⁊ penitentiā de mal̄ suis agere ⁊ fidē catholicā ꝼm regulā ✠itat̄ teneret ⁊ sacrm baptismatis accipe. paruul̄ vero q̄ necdum ꝓpria volūtate credere nec pniam p pctō qō oꝛiginaliter ꝓtrahunt agere pūt. sacramētū fidei qō ē sanctū baptisma q̄diu rationis etas eoꝛ capax esse nō p̄t sufficere ad salutē. Ex eo autē q̄ in fine hui⁹ auctis oꝛ q̄diu sc̄z rōnis eoꝛ etas capax esse nō pōt: euidenť dat̄ intelligi nulli post baptismū pctā imputari: siue sit adult⁹ siue impubes: nisi rōnis sit capax. vñ etiā de bruť aīalib⁹ eadē ratio ab augustino in eodē libro redditur: q̄re sua facta eis nō imputenť. ¶ Aīalia enī inḋt pūtis secli cursuz aut oꝛ natū ꝼm creatoris incōphensibilē pagūt voluntatē: q̄ de suis factꝭ nullā rōnē reddituꝛa sunt: qꝛ rōnabilia nō sunt.

c Nunḋ enī de bob⁹ cura est deo. Homines vero qꝛ rōnabiles sūt facti: ⁊ de se ⁊ de oī bus reb⁹ q̄s in vsu vite pūt̄ acceperūt: rōnē reddituri sūt deo: ⁊ p suoꝛ actuuz q̄litate recipient aut gloriam aut penam. sacre autē legis auctoꝛitate aīalia iubenť interfici: non ꝓpter conscientiā peccati: sed qꝛ refricant memoriaz facti. Unde augustinus sup leuiticum. Non ꝓpter culpā sed propter memoriā facti pecus occiditur: ad quod muli

d Mulier que cr accedit. Accesserit ad oīne pecus: ⁊ vult ascendi ab eo interficietis mulierem ⁊ pecus morte moriať. rei enim sunt. ¶ Querit̄ quō sit reū pecus cū sit irrōnabile: nec vllo mō capax legt̄ est. ¶ Jtez pecora inde credendū est iussa interfici: qꝛ tali flagitio cōtamina

e ta indignā refricāt facti memoriā. De furiosis aūt euidentissime scribit augustin⁹ in libro questionū veteris et noui testamēti: ita dicens.

Culpa nō necessitate sed voluntate reum constringit.

f Liquos scimus: subito demētes factos ferro fuste lapidib⁹ morsib⁹ multt nocuisse: quosdā etiā occidisse. captos aūt industria ⁊ iu

g dicijs oblatos mīme reos factos: eo q̄ nō volūtate ꝟ im

h pellente vi nescio q̄ hec gesserint nesciētes. quō enī reꝰ cōstituit̄: q̄ nescit quod fecerit.

Item ambrosi⁹ in exameron ī tractatu p̄mi diei. Reus voluntate nō necessitate ꝓstrin

k Tla cauēda sūt: gitur. que ex nr̄a volūtate p deū delicta iuuētut̄ ⁊ irrationabiles coꝛpis passiōes. q̄

l rū igitur nos sum⁹ dñi: eoꝛū

m principia extrinsec⁹ nō requiramus: nec deriuemus ī alios: sed agnoscam⁹ ea que p

o pria nostra sunt. qō enī possumus nō facere si volum⁹: huius electionē mali nobis potius debemus ascribere q̄ alijs. ¶ Jdeo etiaz in iudicijs

p istiusmodi voluntarios reos nō necessitate compulsos culpa cōstringit: pena condemnat. neq̄ enī si p furoꝛē aliq̄s innocentē perimat: obnoxi⁹

q moꝛti ē q̄n etiā ipi⁹ dīne legt̄ cet quidam dicant. q̄ si culpa sua quis incidat in furoꝛem. imputatur ei ꝟ. e. si quis insaniens.

k Tla. domi. Leuit. ni. id est autoꝛes.

l ¶ Eoꝛum. id est viciorum.

m ¶ Pricipia id est causas.

n ¶ Extrinseꝯ cus. id est alijs non imputem⁹.

o ¶ Agnoscaꝯmus. id nob⁹ attribuamus rā.

p ¶ Voluntarios. quia vasiꝛe ꝛc. vt. xxiij. q. iiij. nabucho/ donosoꝛ.

q ¶ Legis mosayce. tangit qō legitur in exodo ⁊ deuteronomio q̄ tres erant ciuitates refugij vltra iordanem ⁊ tres citra. q̄rū talis erat vsus. q̄ siquis hominem nolens occidisset fugiebat ad vnam illarū. ⁊ ibi de consanguineis occisi erat tutus. sed si anteq̄ illuc pueniss̄et inuentus fuisset. ille q̄ poterat esse vltoꝛ. sanguinis effusi impune occidebat eum. sed postq̄ illic venerat si propinqui occisi volebant eum cōuicere q̄ sponte occidisset eum. ⁊ hoc p babant coꝛaz ciuibus vrbis illius. tradebat illis ad occidendum. erat autez ibi fugitiuus vsq̄ ad reconciliationem cuz pozpinquis occisi. vel vsq̄ ad moꝛtem summi pontificis. in q̄ omnes fugitiui secure redibant ad

pro pria. a ¶Hoc igitur. id est primo dictum.

b SAne. venia. id est minori pena ꝗs si ex certa scientia fecissent. c ¶Damnantur. ꝛ etiã redarguũtur eos qui sunt nimis faciles ad inebriandũ se. alij intelligunt ꝙ non punit de eo qõ ebrius fecit. sed tm̃ pro eo ꝙ leuis erat ad inebriandum se

d SI concupiscentia. i. fomes originalis peccati.

e ¶Vel inobedientia. i. originale peccatũ qõ ex inobedientia processit.

f ¶Habitat.

[redacted]

g ¶Dormientis. de hoc dictũ est. an dormiẽs peccet. ꝑ. di. vj. testamentuz. io.

h ¶Nebriane/runt. culpãdus est. videtur ergo ꝙ peccat ꝙ nesciens in ebrietate quid facit. vt hic. et. xxxv. dist. sexto die. sz dic ꝙ hic ñ erat loth nesciẽs. natura enim nõ patitur ꝙ aliquis coeat. sed dicit nesciens. qz nesciebat esse filias suas. credebat enim esse vxores suas.

i ¶Non tamẽ quantum. tripliciter exponitur hoc. quidam sic exponunt ꝙ punitur pro incestu pro ebrietate. vel aliter. nõ punitur quãtuz incestus meret. sz si esset cõmissus ex deliberatione. Alij dicũt ꝙ nullo mõ punitur pro incestu sed tm̃ pro ebrietate. ꝙ ebrietas tm̃ est veniale peccatũ. vt. xxv. dist. ℌ. crimis. lan.

Gen. 19

oraculo siqs p imprudẽtiam intulerit necẽ: accipit ipunitatẽ spem: ꝛ refugij facultatẽ

a vt possit euadere. ℞ igit ō eo qō ꝓprie malũ videt dictum sit. mala. n. nõ sũt: nisi q̃ crimẽtẽ implicãt ꝛ ꝓscias ligãt.

¶Ceterũ pauptatẽ ꝛ ignobilitatẽ egritudinẽ ꝛ mortẽ nemo sapiens mala dixerit: nec in malo ꝙ sorte numerauit: qz necessaria ista in bonis habẽtur maximis: q̃ꝛ nobis alia ex natura alia ex cõmoditate accidere videnẽ. Idẽ in libro de patriarchis. Veniam hũt q̃ ignorãtes ebrij cõmittunt.

b SAne dixim⁹ vitandã ebrietatẽ: p quã crimia cauere nõ possumus. nã q̃ sobrij cauem⁹ p ebrietatẽ ignorantes cõmittim⁹. ne/sciũt ꝺd loquanť q̃ nimio vino indulgẽt: iacẽt sepulti.

¶Jõq̃ siq̃ p vinũ deliq̃rũt: apud sapiẽtes iudices venia q̃dẽ facta donanť: ſz leuitať

c dãnãť auctores. Itẽ aug⁹. i li. j. de ciuitate dei. Inobedientia vel cõcupiscentia nõ hz culpã in corpe nõ cõsentiẽtis

d SI cupiscẽtia vel inobediẽtia q̃ adhuc in mẽ

f bris moribũdis habitat: preter nr̃e volũtať legẽ q̃i sua lege mouet: si absq̃ culpa ẽ in

g corpe dormientť: q̃nto magť absq̃ culpa ẽ in corpe nõ consentientť. Idẽ contra faustũ li. ij. Loth nõ de incestu sed de ebrietate culpatur.

h LEbriauerunt loth filiei: ꝛ se nesciẽti miscuerť quapropter culpãd⁹ est q̃dẽ:

i non tñ q̃ntũ ille incestus: sed q̃ntũ ebrietas illa meretur.

Item ambros⁹ de btã vita. Nemo trahit ad culpã: nisi

k NDuctus ꝓpria volũtate

NOn est ꝙ cuiq̃ nostrã ascribamus erumnã: nisi nostre volũtati. nemo nostrũ tenet ad culpã: nisi voluntate ꝓpria deflexerit. non hñt crimen: q̃ inferunť reluctãtib⁹ voluntaria tm̃ ꝓmissa sequitť

m delictoꝙ inuidia quã i alios

n deriuam⁹. volũtariũ sibi mi/litẽ elegit christ⁹. volũtariuz

o seruũ sibi diabol⁹ auctionať neminẽ iugo fuitutť astrictũ

p possidet: nisi se ei pri⁹ pctõrũ ere vendiderit. Itẽ in lib. de paradiso. Minister dei est: q̃ inuitus homicidiũ facit

q NEc his q̃ inuit⁹ aliq̃ō homicidiuz fecerit: extra misteriũ dei ẽ. siq̃dez lex

ait de eo: qz de⁹ dedit eũ i ma

r nu ei⁹. man⁹ q̃ ei⁹ instrumẽti modo diuie vltiõi mĩsterium

s ꝓbuerũt. leuita igit minister remissiõis est. pcussor autẽ q̃ nõ ex dispositiõe sed ꝑter voluntatẽ fecerit homicidiũ: di

t uine mĩster est vltiõis. ¶Illud q̃z ſpecta: qz cũ interfici/

v tur impi⁹: christ⁹ infunditur. ꝛ ꝛ vbi abomiatio aboleť: sanctificatio ꝓfectať: qz dixit dominꝰ: in ea die q̃ interfecero

x oĩe ꝓmogenitũ egypti sctifi

y cabo mihi oĩe ꝓmogenituz

z isrl. qō nõ ad vnũ diẽ afflictionis referť egypti ſz ad oĩe tps. Qũ itaq̃ q̃ inuitus homineꝫ interfecerit mĩster dei sit: cũ inocẽtẽ furoze perimẽť morti neq̃q̃ obnoxi⁹ sit: cum subito demẽtes eoꝙ q̃ faciũt reatuz mĩme gestẽt: ptz hunc sacerdotẽ homicidij reũ non esse. vñ nec sacerdotio ꝑuari debz. ¶Obijcit aũt illud qō inuenitur in penitẽtiali theodori. In se reuersus penitentiam agat: qui insaniens aliquem occidit.

b SIquis insaniẽs aliquẽ occiderit si ad sanam

k

o ¶Auctionatur. id est emit. vel auctionatur id est per auctionem perit.

p ¶Peccatorum ere. id ẽ peccatis delectantibus. nam ipsum peccatũ dat nobis diabolus ꝓ ꝑcio vt nos tradamus ei.

q NEc is qui inuitus. ℌ vult dicere ꝙ cũ aliquis casualiter occidit homi

nem non peccat vt. xxiij que. v. si homicidium.

r ¶Eius. scilicet occidentis.

s ¶Leuita. id est sacerdos.

t ¶Remissiõis. peccatorũ.

v ¶Christus. id ẽ gratia christi infundať a/lijs. alij enim ꝓ hoc emendanť.

x ¶Vbi abominatio. id ẽ ꝑsona abominabilis.

y ¶Consecratur. in alijs. Nume. 3

z ¶Primogenitum. totũ hoc mystice põt legi ꝛ sic appellantur primogeniti egypti vicia. que quotidie facimus. primogenita israel virtutes.

a ¶Non ad vnum. Ecce q̃li ter indefinita exponitur vniuersaliẽ. sic. j. q. iij. saluator. circa finem. xxviij. q. j. idolatria.

b SIquis. penitẽtia. isť imponitur pniaꝛ tñ nõ deliquerunt. sed hoc fit ad cautelam. vt

l.di.p̄sbyteros.ꝛ .xxxiij.q.ij.in lectum.ꝛ ne diſciplina eccleſie deſerat.v t.xxiij.q.v.excōmunicatorū.io.

a ¶ Sed hoc.ppria.hec opinio nō eſt approbanda. q; ſaltis ipſo furore punit.vt.iij.q.ix.indicas.ff.de offi. p̄ſida.l.diuus.

b ¶ Obeſt.vt.ſ.j.q.v.c.j.

c SIquis pro/ pter diſcipli/ nā. leuis autem caſtigatio p̄mittitur magiſtro. vt.ff. ad.l. aq̄l. ſed ꝛ ſi.§.vlti.

d ¶ Quantum ad.l. moſaycam que p̄mittebat q; ſiquis caſu occidiſſet hominez dūmodo nō inueniretur infra ciuitates refugij poterant parentes occiſi interficere occiſorē ſm quoſdaz. ſimiliꝫ ſm.l.canonū impeditur a p̄mo/ tione. ſm q̄ſdaz q̄ nō concedo. vt dixi.l.diſt.de his.ſ.tellige q̄ hic dicit q̄n ex/ ceſſit moduz in coꝛrigendo.

e ¶ Lege canonica.q; non p̄t inter ẏgines cō ſecrari.vt.xxxij. q.v.ille.

f ¶ Voluntatē ſic.ē. xiij.q. v. ſiquid inueniſti. ſ.c.q.v.c.j.i fi.

g ¶ Sicut.ad gratiam.ſ.dei.

h ¶ Deijciunt. vt.lxviij.diſt.ſi/ cut.xxxix.diſ.pe/ trus . ꝛ turpius eijcitur ꝛē.l.diſ. quicunq;.ꝛ ō iu reiuran. q̄cad/ modum.

i ¶ Quāuis.ſ. ē.vij.q.j.q̄uis.

k POro i/ penſis Hic queritur. an cle/ ricis liceat reci/ pere munera p aduocationib;.primo ergo ſcias q; clerici in cauſa cri/ minali coꝛā ſeculari iudice nō poteſt allegare. vt.lj.di. aliq̄uos.ꝛ.xxxiij.q.viij.his a quib;.niſi ad hoc vt ſup plicet p̄o eis.vt.xiij.q.vj.ſi res.et.xxij.q.v.c.j. ꝛ.ij. ꝛ.c.reos/ Item in ciuili cauſa coꝛam ſeculari iudice nō aduocabit.niſi p̄o ſe ꝛ eccleſia ſua ꝛ p̄o miſerabilib; perſonis.ꝛ hoc ſiue ſint in ſacris ſiue in minoꝛibus oꝛ/ mentē p̄uenerit:leuioꝛ ei pe/ a nitētia imponēda eſt. ¶ Sed hoc forte de eo intelligit q̄ē p̄pria culpa ad furoꝛē perdu/ xit. Itē obijcit:ſūt q̄dā quer/ ſi nō imputēt ad penā: tñ im/ pediūt ſacramēti ſignaculū. ¶ Ambitio nāq; parētum fi/ lio nō imputat ad penaz:cui b tñ obeſt ad eccl'ie mun⁹ acci/ piendū. ſic que mēte aliena/ ta fiunt:ꝛ ſi ñ imputātur ad penā:tñ ſacri muneris execu/ tionē impediūt. ¶ ñ hiero/ nymus ait. Innocens eſt q̄ nō iratus ſed p̄pter diſcipli/ nā caſu aliquē interfecit.

c SIquis nō irat⁹ ſed p̄o pter diſciplinā aliquez verberauerit vel alapam ali cui dederit: et caſu occiderit d ſicut fieri ſolet: quantum ad gr̄am innocēs eſt:q; volūta/ tem nō opus req̄rit.quātum aūt ad legē reus eſt:q; opera lex q̄rit. ¶ Itē ſi in p̄ſecutiōe vir go fuerit oppreſſa:repelli e tur lege:q; opus inſpicit nō f volūtatē.in gratia aūt quaſi ẏgo ſuſcipit:q; nō opa q̄rit: g ſed volūtatē. Sicut ergo q̄ p̄pter diſciplinā caſu homi/ cidiū facit:quātū ad legē re/ us ē: q̄ntū ad gr̄az īnocēs ē. ſic iſte ſacerdos q̄ furoꝛe ho/ micidiū fecit:q̄ntū ad culpā innocēs eſt:quātuz ad ſuſce/ pti muner⁹ executionē reus p̄baf. ¶ His itaq; reſpōdeē Nō omīa que ordinādū im/ h pediūt:ordinatū deijciūt. nō enim poteſt ad ſacerdotium dinibus conſtituti. dummodo beneficijs eccleſiaſticis ſuſtententur.ꝛ ſi non habent beneficium. tunc ſi ſunt in minoꝛibus ordinibus poſſunt. extra de poſtu cleri ci.epiſcopi autem ꝛ ſacerdotes non debent indifferen ter aduocare.ne vileſcant dignitates ipſoꝛum.vt.lxxx viij. diſt. perla/ tum.ꝛ.xiij.q.v. deniq; ſed clerici coꝛam eccleſi/ aſtico iudice li/ cite poſſunt om nes aduocare. ſed non poſſunt petere ſalarium ſi ſunt in ſacris ordinibus. vt.ſ. e.c.j. derogatuz ramē eſt huic ca noni per contra riam conſuetudi nem. nemo enim cogitur facere ō ſuo beneficium. vt.x.q.ij.p̄eca/ rie. Itē dignum eſt cum recipere emolumentuz q̄ p̄eſtat obſequi/ um. vt.xij.q.ij. charitatem. Itē nemo cogit ſu/ is ſtipendijs mi litare. vt extra de ſimo. cum ſit in parte deciſa. immo eſt expreſ ſum extra de p̄/ ſcript. cum ex of ficij religioſi ve/ ro.vt monachi vel regulares ñ niſi p̄o ſua eccle ſia debent aduo care. et abbate ſuo p̄cipiēte. vt xvj. q.j. mona/ chi. io. quod di/ cit de ſacerdote hodie coꝛrigitur extra de poſtul. c.vltimo.b.

l OBſeruan/ dum. iudi/ cum. id eſt ad/ uocatoꝛum. vel dic iſtum eſſe te/ noꝛē capituli. q; licet p̄o ſecula/ ri honoꝛe aliq̄d vari.vt.ff. ō pol li.pactū.ꝛ.l.ſiquis ob honoꝛem.nō tamen p̄o eccleſia ſtico aliquid poteſt peri. Item nota q; licet p̄o ſecula ri honoꝛe aliquid poſſit p̄omitti.nō tamen p̄o ſecula ri adminiſtratione.vt.j.q.vij.ſancimus.iohannes.

m TErtio. Per mulieris teſtimonium non poteſt clericus cōuinci de crimine.tum q; mulier non poteſt eſſe eiuſdem ordinis. vt.ſ.ij.q.vij.ipſi

ſ. dethis an poſſit aduocare p aduocatū aliquis exigere/

m OPro impenſis vero patrocinijs in ter/ raconenſi concilio clerici exigere mu/ nera p̄hibent:in q̄ ſic ſtatu/ tum legit. Pro patrocinijs impenſis clericꝰ munera exi/ gere nō dz. k OBſeruan/ dū q̄z decernim⁹:ne q̄s ſacerdotū vel clericoꝝ moze ſeculariū iudicum p̄ impen/ ſis patrocinijs munera aude at accipere:niſi in eccl'ia gra tuito oblata que non fauoze muneris videnf accepta:ſed collatione deuotiōis illata. q; ſiq̄s ita p̄baf accipe:velu ti exactoꝛ fenoꝛis aut vſura/ rū poſſeſſoꝛ ſm ſtatuta patrū ſe nouerit degradandū. hoc aūt de illis intelligendum eſt:q; canonicā vitaz p̄feſſi regl'arit' ſe victuros p̄poſue/ rūt:generali nāq; eccl'ie p̄ſue tudie receptū ē ꝛ moꝛib⁹ ap/ p̄batū:vt cl'ici moze aduo/ catoꝝ patrocinia ip̄ēdāt:et q; ip̄ēdēdis mune ra exigāt:ꝛ p ip̄ē/ ſis ſuſcipiant. ¶ Ertio q̄rit Q. III

eapostoli. ⁊ c. testes. tum q; ipa que ꝓfitetur ꝓpriū delictum. nō potest testificari de alterius delicto. vt. j. e. nemini. ⁊ regulariter ꝓfessio vnius alteri non preiudicat vt. ij. q. v. interrogatū. admittitur tū mulier cū agitur de crimine in modū denunciationis vel inquisitionis. vt extra ō testi. quoniā. vel cum agit in modum exceptionis. vt ex ō testi. tā lris a ¶ Prohibi/ tuz. vt. j. xxxiij. q. v. mulierez. et extra de ✠. sig. foꝛuz.

b ¶ Generaliē excipit.

c ¶ Legib. ff. de reg. iu. femie. ē. iij. que. vij. ⁊ tria.

d ¶ Econtra. intendit.

e ¶ Mulieres femina ō iure n̄ poterit esse iudex vt. xxxiij. que. v. mulierē. ⁊. iij. q. vij. ⁊ tria. ff. de re. iu. femine. ni/ si ei ꝓnceps sciēt deleget causam. vt. ij. q. v. mennā. ⁊. xxxiij. q. iiij. siquos. et xxx. q ij. cū decuissimaz. vel nisi ex prescripta cō suetudine ꝭ habeat. vt extra ō arbi. dilecti. Itē nec docere pōt. vt. xxxiij. dis. mlr

f ¶ Judicum. ibi enim legitur q; delbora ꝓ/ phetissa posuit tentoziū suum in mōte ephraī sub arboꝛe pal/ me. que dicebat palma delbore. ⁊ ibi iudicabat populū israel. Judi. 4.

g ¶ Jndicit. vt j. xxxiij. que. v. mulierem.

h ¶ E crimie. publicoꝛū. xxxiij. q. j. pub/ lico. q sunt pub/ lica habes isti. ō publ. iudi. ī ꝓn. 1. Cor. 11.

i ¶ Antiq. hoc vult dicere q; in q̄b ca ibi antiq̄ iura permittunt an ex mulieris ꝓfessione iste sit condemnādus: in quo ꝓmo videndum est: an mulier sacerdotem accusare valeat. quod sacris canonibus omnino videtur esse prohibitū.

a

b generaliter enim statutuz est ex decretis fabiani pape: vt sacerdotes dñi nō accusent: nec in eos testificent qui sui ordinis non sunt nec esse possunt. ¶ Mulieres autē nō solum ad sacerdotium: sed nec etiam ad ꝺyaconatum proue hi possunt: vnde nec sacerdotes accusare nec in eos testificari valent. ¶ Legibus q̄z cautum est: vt ob verecundiam sui sexus mulier apud p̄/ tozez pro alio non intercedat nisi forte suas vel suoꝝ iniurias prosequi voluerit. Hec autē que nec suas nec suoꝝ iniurias prosequit: ad banc accusationē admitti non debet. ¶ contra qui iudicꝫ pso nam gerere valet: ab accusatozis officio non remouetur.

c

d

e mulieres autē in veteri testamento populū iudicasse qui/

f cunq; libꝛuz iudicum legerit ignoꝛare non potest. nō itaq; ab accusatione remoueri possunt: quas etiam iudicis pso nā frequēter gessisse constat: nec vlla serie diuinaruz scripturarū ab accusatione ꝓhibentur. ¶ His ita respondeꝫ In veteri lege multa ꝓmittebant: q̄ hodie pfectione gr̄e abolita sunt. ¶ Cū enī mulieribus ꝓmitteret ꝓlīn iudicare: hodie ꝓ peccato q̄ō mulier introduxit: ab aplo eis indicitur verecūdari: viro subditas esse: in signū subiectionis velatū caput hre. q; ergo ⁊ his omnibus viro subiecta esse ostendit: cui ꝓ alio potestulare nō concedit: ad accusationē admittenda nō videtur. ¶ Econtra q̄q̄ passim ⁊ indifferenter ad accusationē mulier non admittatur. sunt tamen quedā crimina quoꝝ accusationē mulier subire nō ꝓhibetur. Unde in libꝛo codicis. ix. imperatoꝛ diocletian⁹ ꝓ̄o titulo scribit dicēs

g

h TE crimine quod publicoꝛū fuerit iudicioꝛuz: mulieri accusare nō ꝓmittit: nisi ex certis causis: id est si suā suoꝝmq; iniuriam prosequatur. fm antiqui ꝭris statuta tantū de quibusdaz eis specialiter concessum est non ex acta subscriptione: vnde aditus ꝓses prouincie ī ꝓmiis examiabit an tale sit crimen cuius accusationē mulier subire nō ꝓhibeatur.

i

Item in libꝛo digestoꝝ paulus li. ij. de adulterijs.

k EX eo q̄ō ꝓhibet lex iulia de adulterijs testimoniuz dicere condemnatā mulierē: colligit etiā mlieres testimoniū in iudicio dicēdi ius hre

l

In digest⁹ titulo de accusationib⁹ et inscriptiōibus li. ij.

m Non est ꝓmissuz mlieri publico iudicio quēq̄reū facere: nisi scz parentū liberoꝝq; et patroni ⁊ patrone: eoꝝ filij filieue nepotis neptisue mortē exequatur. Paul⁹ libꝛo digestoꝝ de accusa. li. j.

m

n EX tis de cāis ꝓcessa est mulierib⁹ publica accusatō: veluti si mortē exequāt eoꝝ earūq;: ī q̄s ex lege testimoniū iudicioꝝ publicoꝝ iuite nō dicāt. ¶ Jdē in lege cornelia testamētaria senat⁹ statuit. ¶ Sed ⁊ de testamento paterni liberti vl̄ materni mulierib⁹ publico iudicio di

n

o

p

q posslt fieri accusatio sine inscriptione in illis femina nō tenet inscribere. qui autē sunt illi casus. habet. iij. q. iij. ⁊ aliquādo. ⁊. ij. q. viij. in sūma. quidā tamē di/ cūt ex hac. l. q femia ī illo casu tenet inscribere. Ex eo. colligit arg. q̄ō de vno negatur ō aliis oī/ bus ꝓcedit. Itē ar. q possumus argumentari p ar a ꝓtrarijs. vt b. ⁊. xxv. dis. qual. ⁊ lxv di. discipli na. ⁊. xxiij. q. iiij quesitū. ⁊ lex dicit q fortissimū est ar. a ꝓtrario sensu. vt. ff. de offi. eius cui man. iu. l. j.

k

l ¶ Testimoniuz. fm leges mulier ī oī cā pt testificari siue sit ciuilis siue criminalis. nisi tm̄ in vltimis volūtatib⁹. fm canones vo mulier ī nullo crīe pōt testificari nisi ī exceptis. ſz in ciuilib⁹ pōt testificari. nec ob. xxxiij q. v. mulierez. ⁊ ex de ✠. sig. for⁹ vbi dicit q mlr nō pōt esse testis. sed illud intelligas ō crīalib⁹ ⁊ vltimis volūtatib⁹. q̄az tū dicunt q mlr fm canōes n̄ pōt testari nisi ī casib⁹ a iure exꝑssis.

m ¶ Non ē ꝓmissum.

n Ertz. inuite. q̄dā ei psone sūt ꝓ q̄s n̄ cogit aliq̄s testificari. v. iiij. q. ij. Jtem l. iul. o ¶ Testamentaria. vt mlr possit accusare testm̄ falsū. si testm̄ ad se vl̄ ad suos pineat p ¶ Paēni. qz filij p rnoz ⁊ ct hi q̄ ex trāsuer/ so vēiūt vsq; ad q̄ntū gradū vocāt ad successionem liberti. vt institutni. de succes. lib. ⁊ si aūt sine liberis.

a ¶ pupillis. regulare est. q minor ānis sine tutōre vl curatore nec agere pōt nec q̄uenīri. vt. C. de auc. p. clarū. alioq̄n sñia lata cōtra ipm nulla est. si tñ lata fuerit p ipō tenet. vt. C. de pcur. nō eo min⁹. q̄ñq̄ tñ agit vel cōuenit sine tuto. vel cura. vt in casib⁹ hic posit⁹. Jtē si impetrauit veniam etatis. C. de his q̄ ve. eta. impe. l. ij. Jtē si agat ōlibero homine exhibēdo. vbi etiā pupill⁹ admittit. vt. ff. de li. ho. exhi. l. iij. §. vl. Jtem si agat de recuperāda possessiōe. vbi etiā ipubes sine tutore audit⁹. vt. C. q̄ legi. pso. l. vl. Jtē minor pōt agere ō rhoro suo violato. vt. ff. ō adul. si mariti⁹. §. lex iulia. licz aūt minor p se nō possit agere. pro alijs tñ pōt si habet mādatuz. vt ff. de mino. si mādato. ī. ff. de p/cur. filiusfa. i fi. verū aūt in causis spūalib⁹. vt ī mrimonio. vl p eccl'ia possit minor litigare p se dicūt q̄dā q̄ sic. q̄ in his censet maior. sed certe cū ibi mai⁹ periculū vertit. magis cēt ibi ꝙsulē dū minorib⁹. vt ff. ad carbo. l. j. §. iij. nam circa maiora mai⁹ periculū trītur. vt xlij. di. deſecam⁹. Jtē video q̄ in mrimonio locuz hz in integrū restitutio. vr ex de in integ. resti. ex lris. silr in alijs causis spūalib⁹. in mrimōio certuz est q̄ minor p se admittitur ad agendum. vt ex de resti. spo. ex parte. sed de ℟ posset dubitari verū locū ibi habeat restitutio. sed de ℟ dixi

b ¶ Testamētaria. i. lege cornelia de falsis. c ¶ Per interdictū. ſ. p interdictū de tabulis exhibēdis. q̄ experit ille cui⁹ interest. vt. ff. de tabu. exhi. locū. d ¶ In questionibus.

e ¶ Quecunq̄ hoc non tacit ad propositum. sed hoc ponit vt inducat sequens. c.

Sane. hec lex est pars illi⁹. C. de epi. ꝛ cle. si quē q̄. f

g ¶ Ad instar. nō tñ est ibi omnimoda similitudo inter crimen simoniacū ꝛ crimē lese maiestatis. qz p crimine simonie imponit pena depositiōis. ſz p crimine lese maiestatis pena mortis. vt. vj. q. j. §. verum. sed q̄ ad accusationē ꝛ testimoniū parifi cari vident. vt q̄cunq̄ admittat accusator vl testis i vno ꝛ i reliquo. vt ex ō si. licet heli. in fi. ꝛ c. tāta. lxxix. di. sicꝫ papa.

[redacted] vt. j. q. vlt. paret. sed in heresi quilibet admittitur. g multo fortius i simonia. alias tñ contra est ex de testi. veniens. vbi dicitur. q̄ in simonia socij criminis non admittuntur. sed i crimine lese maiestatis audiuntur. vt. vj. q. j. §. verum. ꝛ §. porro. sed dic q̄ nō admittuntur socij criminis cum accusat⁹ est bone fame. alꝫ dicit auditur. vel dic vt dixi. ij. q. j. in primis. in fine. vel dic q̄ admittitur dicit ad accusandum in his criminib⁹ sed non ad testificandum. quia tota vis cōsistit in testimonio ſſz non in accusatione.

h ¶ Quos non intellige q̄ eandē penam patiat cōuictus de simonia. quā conuictus de lesa maiestate. sed hoc vult dicere q̄ eandem penam patitur tam dans q̄ accipiens pecuniam. vel dic eadem pena. i. cōsimiliter. nā pena depositiōis filis est deportationi siue decapitationi. vt. v. i ¶ Cum autem. legibus. ō. x. di. lege imperatorum. k ¶ Jnitium. ō. di. x. c. j.

a cere p̄missum est: pupillis ex concilio tutorū patris mortē

¶ Jtem pupille aui sui mortem exequi cōcessum est lege b testamentaria. nā de p̄is q̄dem testamēto pupillis agere diuus vespasian⁹ p̄misit: sed ꝛ si nō exhibeant tabule c p interdictū p̄nt experiri. Co dice q̄ accusare p̄nt vel non.

¶ Jdem augustin⁹ dyonisio

Uxor tua si cōsobrini sui necem vindicandaz existimat: adeat p̄sidem p̄uincie. Jn digest⁹ ad legē iuliā maiestatis papinian⁹ libro duodecimo d responsorū. Jn questionib⁹ lese maiestat⁹ etiaz mulieres audiunt. ¶ Coniurationem sergij catiline iulia mulier detexit: ꝛ marcū tullium consulē in iudicium eius instruxit.

e Quecunq̄ vero p̄sona ad accusationē publicorū iudiciorū vel lese maiestat⁹ admittitur: eandē accusationē simonie subire nō p̄hibet. Jnō in p̄mo libro codic⁹ impator leo ermasio p̄fecto p̄torio.

Lese maiestatis ꝛ publicorū iudiciorū ꝛ simonie accusatio eq̄liter p̄roponatur

f Sane q̄sq̄ hāc sctām et venerandā antistit⁹ sedem pecunie iteruētu subijs/se. aut sicꝫ vt alter ordīaret vl eligeret aliq̄d accep̄isse de g tegit: ad instar publici criminis ꝛ lese maiestat⁹ accusatione p̄posita a gradu sacerdot⁹ retrahatur. nec hoc solū deinceps honore p̄riuari: sed p petue quoq̄ infamie damna h ri decernim⁹: vt facinus q̄s par coinq̄nat: equa ꝛ vtrosq̄ i similis pena comitet. ¶ Cū autē sacris canonib⁹ accusationes oīno submoueantur: q̄s leges seculi non ascisc̄t: ediuerso vident admittēde q̄ legib⁹ seculi non p̄hibentur.

¶ Uerū hoc nō infert. q̄cunq̄ enī clericoz sacris canonib⁹ nuptias cōtrahere p̄hibent etiā legibus imperatorū. nō aūt consequēter omniū copulam leges admittūt: quorum cōiunctionē sacri canones ñ p̄hibēt. legib⁹ ei soli cātores ꝛ lectores: canonib⁹ aūt etiam acolythi vxores ducere possunt. q̄uis igitur sacr⁹ canonibus submoueantur accusatiōes quas leges seculi nō ascisc̄unt: nec ideo consequēter recipiunt quascunq̄ p̄incipū leges admittunt. ¶ Sz i sicut circa huius operis initium p̄missum est: totiens legibus imperatorum in ecclesiasticis negocijs vtenduz est quotiens sacris canonibus obuiare non inueniunt.

¶ Unde autem specialiter sacris canonib⁹ mulier ab accusatione lese maiestatis ꝛ simonie ostendatur p̄hibita aut p̄missis rationibus ad huiuscemodi accusationem admittenda p̄batur. Nec quisq̄ distinguere querat ad aliorum non ad sacerdotum accusationē in hoc casu simonie m'lieres eē admittendas.

a ¶ Generaliter. sic ꝯ argumentat. cū nusq̄ inueniatur phibitū. non dz phiberi. vt. xxvij. q. ij. lex diuine. similē. xxxj. q. j. ꝯ si dormierit. 7 lv. di. si euangelica.

b Emini. maiestatis. 7 pterea de crie simonie. vt lxxix. di. sicḡ papa. 7 ō. e. sane. lz sit ar. ꝺ eē. de testi. veniēs. ḋdaz tū dicūt ꝙ i crimine simonie nō audiť soci⁹ ergā socium. 7 ad illud decre. xxix. dist. sicḡ papa rñdet ꝙ ibi soci⁹ admittebať ꝺ socium. hoc ō fuit. qz nō fuit ibi tm̄ crimen simonie. sed etiā crimen lese maiestatis. Jrē audiť cōfessio vni⁹ latrōis ꝓtra alios. vt. C. de feri. puincia. Nec falsari⁹ ꝓ ciū suū audiť. vt. C. de falsa. mo. l. j. nunq̄ tū valet ꝓfessio taliū ad cōuincendū socium. nisi ad sit aliq̄ ꝓsūptio. vt. ff. de cust. reo. diuus. io.

c ¶ Credi. piudicatur tā alteri ex tali confessione intantū ꝙ ei indicitur purgatio. vt extra de adul. significasti qō vex est si laboret infamia.

d Aōd vero ꝺ eb⁹ feriati scause non sunt tractande. vt. ꝺ. c. j. 7 vlti. nisi tm̄ de pace. vt. xxij. q. v. decreuit. arguiť tū in ḋbusdā casib⁹. s. cuz actio est tempe peritura. Jrē cū agiť de turozibus dandis 7 de amouēdis officiať 7 de alimētis 7 de atrocib⁹ iniurijs 7 de liberalib⁹ causis. vt. ff. de ferijs. l. j. ij. 7. iij. Jtem ꝺ insignes latrones agiť. vt. C. de ferijs. puincia. Jtez si partes spontanee velint litigare. feriať diebus possunt. alias non tenet sententia. vt. ff. e. l. j. libellus autē potest porrigi die feriato. vt. ff. de adult. miles. ℌ. sexaginta. io. qō tamen dicit. ꝙ partes mutuo cōsensu possunt litigare diebus feriatis. hoc tm̄ intelligendum est de ferijs messium vel vindemiarū. aliodn cōsensus earum non sufficeret. vt litigent aliquo solennissimo die. vt extra. c. c. vlti. b. Jtem satis videť ꝙ cause matrimoniales pñt tractari diebꝰ feriatis. cū ibi sit periculuz adulterij vel incestus. sil'r vbi agiť de electiōe epi vel ꝑlati ꝓpter periculū moze. qz nō debet eccl'ia vacare vltra tres menses. vt. l. di. posťq̄. 7 qz in his casib⁹ multa sunt specialia. vt extra vt lite nō contes. qm̄. io.

a Cum enī generaliter legibus hoc ei pmissum inueniatur: nisi ḋs specialiť aliq̄ lege hoc phibituz ostenderit: eius distinctio locū nō habebit. ¶ Nec cū ꝺ generales regulas q̄dā crimia specialiter excepta sūt: in ḋbus mulieri accusare pmittiť: inter q̄ fornicatio nō numerať. patet ꝙ hmōi accusatio duplicit ifirmatur. 7 qz fornicationis crimen intēdit: 7 qz dū de se cōfiteť sup alienū crimen ei credi nō potest. Unde iuli⁹ papa scribit dicens. Rei professio aduersus quēlibet admit

b Emini p̄ti non debet. terq̄ de crimīe lese maiestatis de se ꝓfessio sup alienū crimen credi oportet. qm̄ eius atq̄ oīs rei ꝓfessio periculosa est: 7 admitti aduersus quēlibet nō ꝺz. ¶ Quia ergo ista de se ꝓfiteť: sup alienū crimē ei credi non potest: sed ꝓtra eā sua ꝓfessio interp̄tanda est. Quest. IIII.

Q Uod vero die dominico nec episcopo nec pb̄ro cām aliquaz ventilare liceat: in terragonēsi cōcilio phibetur: in quo sic statutū est. Ministri ecclesie die dominico causas ventilare non

e Ullus ep̄oz̄ debent. aut pb̄roz̄ vel clericoz̄ die dñico ꝓpositū cuiuscū. q̄ cause negociū audeat vētilare: nisi hoc tm̄ vt deo statuta solēnia pagāt. ceteris vero dieb⁹ cōuenientib⁹ psonis illa q̄ iusta sunt hñt licentiā iudicandi excepto criminali.

Item ex concilio apud ephesum habito pñte rege henrico. Solennib⁹ dieb⁹ 7 legitimoz̄ ieiunioz̄ secularia placita non agantur.

f Lacita secularia dominicis dieb⁹ vel alijs ꝓciuis festis: seu etiā in his dieb⁹ in ḋb⁹ legitima ieiunia celebrā tur: ſm canonicā ſtitutiōez mīme fieri decreuim⁹. ¶ Insup etiā sctā synod⁹ decreuit vt nll'a iudiciaria ptās lniaz hēat sua aucte christianos ad placitū bānire in supradictis dieb⁹. i. vij. dieb⁹ ante natale dñi vsq̄ i octauas epiphanie 7 a q̄dragesima vsq̄ ad octauas pasce. 7. vij. dieb⁹ añ natiuitatē sctī iob̄is baptiste: q̄ g ten⁹ adeūdi eccl'iaz oīonibus. q̄ vacādi liberi⁹ hēat facl'tas

h Ītē hadriā⁹ pa. De eo. Ull⁹ eps vl' infra posit⁹ die dñico cās iudicare ꝑsūat

e Ullus. criminali. s. cū agiť de effusiōe sanguinis. tūc clerici nō pñt esse iudices. vt. xxiij. q. iij. his a quib⁹. delegari tū potest clerico criminal' cā vt tamē ꝓtceps iurer de impunitate rei. vt. xxiij. q. viij. sepe.

f Lacita. et a q̄dragesima. alibi dicit a septuagesima. vt. xxij. q. v. decreuit. hoc tamē hodie ñ fuat romana curia. io.

g ¶ Ecclesiam orationibus. ratio secunda ē ob reuerentiam dierum. 7 tertia fauore partiuz. vt sic partes a litibus respirēt. vt C. de ferijs dies Quarta ratio ē ꝙ talibus dieb⁹ nō prestatur iuramentuz nisi p pace. vt. xxij. q. v. decreuit. 7 sic non posset pstari iuramentum calumnie. Sed pone ꝙ papa cōmisit alicui ꝙ infra. xxx. dies terminaret causam aliquaz. 7 illi dies incidant ℌ. dies quadragesimales. videť ꝙ cum res sit periura tempore. ꝙ inuitis partib⁹ ꝓcedere possit. quod quidā concedunt sed non est verum hoc. quia licet lē pereant. lis tamen salua manet coram alio. Sed pone ꝙ iudex citet aliquem die feriato. nunquid tenetur citatus venire 7 allegare ꝓuilegium suum. videť ꝙ sic. quia si post appellationem citat aliquem. tenetur venire 7 allegare ꝓuilegium suum. vt extra de appel. si duobus. 7. c. cum parati. Jtem 7 si non teneatur quis respondere die illa. tamen potest ad hoc citari. vt libellus ei detur. vt. ff. de adul. miles. ℌ. sexaginta. Jtem quid si sub hac forma fiat citatio. mando tibi vt vsq̄ ad diē domi nicā b cōpareas vt eā de do. 7 ꝓtu. cū dilecti. ℟. si citat vt cōpareat die feriato. bñ tenet citatō. lz si citat vt rñdeat. nō tenet. qz tal' citatio nll'a est. vt. ff. de fe. l. j. et vbi citatio nll'a ē 7 b liquet ꝙ ē nulla ñ tenet vēire ad

h Allegādū ꝓuilegiū suū. lz vbi dubiū ē an teneat. Ullus. (tenet vēire. vt di. iij. q. ij. si episcop⁹. io

a PDyrgationē. Hic querit an neganti sit indicenda purgatio. ⁊ est dicēdū ꝙ nō nisi laboret infamia. vt. vj. q. v. ꝙ aūt. hec q̄stio dicta
b E crimīe. nūero. j. e. q. vij. felix (est. ō. ij. q. v. io.
c C Accusatores. i. accusatoꝛ. ō C In publico. ij. q. v. pſ bꝛ xxiij. di. illud ℣. sed ibi loq̄ cum ꝯs publice ē ifamat⁹. ℔ cū clā culo vel a clero est infamatus.
e C Ne sacerdotē. ℔ sacerdo/tē vocat dyaconū. sic ex̄ de cha. cle. si q̄spiaz.
f C Cham. ij. q. vij. sententia.

a DYrgationē ꝯo neganti esse pſtandā stephan⁹ scribit leoni epō thianensi. Dyacon⁹ si de crimīe conuinci non poterit: apud epm se/ipsum secreto purificet.

b OE crimīe sibi illato dyacon⁹ tu⁹ ꝛissime fateba⁊ se īmunē: vextū suſpicio habeē: ⁊ accusatores idonei repiunt: et testes q̄les sacri canones sentiūt actio tecum certo epoꝛ nūero veniāt accusatores: voceē ⁊ ipe alderi cus dyacon⁹. et si negauerit ventileē cā canonice. ⁊ si vel spōte ꝓfessus vl̄ legitimis testib⁹ fuerit approbat⁹: canonica feriat⁊ snīa. q̄ si nec sponte ꝓfiteē nec accusatores ⁊ testes legitimi repti fuerint et mala fama crebꝛescerit: nō in
c publico examīe sz cozam te ⁊ aliq̄nt̄ꝛ reuerēdissimis pſbyterſ ⁊ dyaconib⁹ tue eccl̄ie secreto iuramēto se purificet: ⁊ deinceps boni testionij eum annūcia ⁊ cōpesce ⁊ cōmone
d eccl̄ie tue filios ne sacerdotē dei vlteri⁹ infamare pſumāt: et timētes ꝙ chā maledict⁹ ē: q̄ pꝛis vereda derisit. C tē nicolaus salomoni pstantiesi epo Nō est spoliādus pſbr vl̄ dyacon⁹ nisi sponte ꝓfessus vel legitime cōuict⁹ fuerit.

g PResbyter aut dyacon⁹: qui aſſerꝛ crimīa nolle publice ꝓfiteri: sz velle cū sacmēto defendere se: ⁊ si tñ notum sit epo scelus ipi⁹ esse ppetratū
h nō pōt p aliquā penitentiam sacerdotali vl̄ dyaconali officio potiri. C Sed mirādū est si ipe ꝓfessus non fuerit: quō notū potest eē epo scelus ab ipo ppetratū: nisi accusatoꝛe forte idoneo p testes idoneos approbante. vnde si examinante epo causam pſbr vl̄ dyaconi: nisi fuerit p testium approbationē pſbr vel dyaconus forte cōuict⁹: nō ē scelus epo legitime manifestuz: nisi sua sponte ipm confiteat. qō nisi fecerit interim non videmus suo debere pſbrm vl̄ dyaconū officio pꝛiuari. C Sola ḡ spontanea ꝓfessio⁊ canonicus nūer⁹ vl̄ q̄litas testium decernētib⁹ epis: ⁊ accusatoꝛe qō obiecerat cōprobāte clericū pꝛiuat pꝛio gradu

h QUod vero. VI. ro ꝓfessio crucia/tib⁹ extoꝛquenda nō sit: alexander papa testaē scribēs oibus oꝛthodoxis Ministroꝛ confessio nō sit extoꝛta: sz spōtanea.

i SI sacerdotib⁹ ⁊ auctoꝛib⁹ eccl̄ie q̄dā scripture quoq̄ modo p metum aut fraudē aut p vim extoꝛte fuerint: vl̄ vt se liberare possint

Q UOd h ℣o ab aduersario nūq̄ ē extoꝛquēda confessio cruciatibus. vt. ℣. e. c. j. ⁊. ij. sz a iudice licite extoꝛquet confessio toꝛmētis ⁊ q̄stionib⁹. nā a iudice toꝛquet testꝫ. q̄nq̄ reus. q̄nq̄ accusatoꝛ. testis toꝛquet tā in ciuili q̄ in crimīnali. vt si est seruus vel vilis p/sona vel si sit lib⁹ ⁊ sit crimīnosus⁊ infamis vel obscur⁹ vel ignoꝛ tales enī no recipiunt ad testimoniū sine q̄stionib⁹. licz sint clerici. vt. iij. q. ij. si res. ⁊. v. q. vj. l. qui. ⁊ q. vj. pſbr. i. ij. q. j. ꝯmis. ⁊ i auē. de testi. §. nos igit ⁊. §. licet. ⁊. C. ō fal. siquis decurio. toꝛquet etiā libera pſona. licet nō sit vilis. dū tñ vacillet in testimōio. vt. ff. de questi. ex libero. extra de pe. ſirp his. Itez reus q̄nq̄ toꝛquetur licet raro. s. cum est suſpect⁹ ⁊ nō potest alias res pbari. maxime si est vilis pſona. ⁊ ℔ in ciuili causa. vt xiiij. q. vj. si res aliena. similiter in crimīali toꝛquet. vt xxiij. q. v. c. j. actoꝛ vero in ciuili causa nūq̄ toꝛquetur. sed accusatoꝛ in crimīali cā q̄nq̄ toꝛquet. vt in crimīe leſe maiestaꝫ cū crimīaliter nō pōt pbari. vt. C. ad. l. iul. ma. sicḡ. ibi enī q̄licūq̄ dignitate sit pdit⁹ nullo p/uilegio pōt tueri siue sit accusatoꝛ siue reus vel testꝫ. vt vj. q. j. §. pozro. ⁊. l. dis. nullus omnino. io.

SI sacerdotib⁹ vel auctoꝛib⁹. p merū. dūmodo talis sit mer⁹. q̄ cadit in cōstātē virū. vt ex̄ qō me. cā. ad audientiā. Si q̄ris q̄lis mer⁹ debeat cadere in cōstantez virū. dico ꝙ q̄ cōtinet metū mortꝫ vel cruciatū corpis vt ex̄ q̄ cle. vl̄ vo. insinuatre. C. de trās. ſac. inꝑpositas. ibi

Bell. 9.

a PDyrgationē. Hic querit an neganti sit indicenda purgatio. ⁊ est dicēdū ꝙ nō nisi laboret infamia. vt. vj. q. v. ꝙ aūt. hec q̄stio dicta
b E crimīe. nūero. j. e. q. vij. felix (est. ō. ij. q. v. io.
c C Accusatores. i. accusatoꝛ. ō C In publico. ij. q. v. pſ bꝛ xxiij. di. illud ℣. sed ibi loq̄ cum ꝯs publice ē ifamat⁹. ℔ cū clā culo vel a clero est infamatus.
e C Ne sacerdotē. ℔ sacerdo/tē vocat dyaconū. sic ex̄ de cha. cle. si q̄spiaz.
f C Cham. ij. q. vij. sententia.

a DYrgationē ꝯo neganti esse pſtandā stephan⁹ scribit leoni epō thianensi. Dyacon⁹ si de crimīe conuinci non poterit: apud epm se/ipsum secreto purificet.

b OE crimīe sibi illato dyacon⁹ tu⁹ ꝛissime fateba⁊ se īmunē: vextū suſpicio habeē: ⁊ accusatores idonei repiunt: et testes q̄les sacri canones sentiūt actio tecum certo epoꝛ nūero veniāt accusatores: voceē ⁊ ipe alderi cus dyacon⁹. et si negauerit ventileē cā canonice. ⁊ si vel spōte ꝓfessus vl̄ legitimis testib⁹ fuerit approbat⁹: canonica feriat⁊ snīa. q̄ si nec sponte ꝓfiteē nec accusatores ⁊ testes legitimi repti fuerint et mala fama crebꝛescerit: nō in
c publico examīe sz cozam te ⁊ aliq̄nt̄ꝛ reuerēdissimis pſbyterſ ⁊ dyaconib⁹ tue eccl̄ie secreto iuramēto se purificet: ⁊ deinceps boni testionij eum annūcia ⁊ cōpesce ⁊ cōmone
d eccl̄ie tue filios ne sacerdotē dei vlteri⁹ infamare pſumāt: et timētes ꝙ chā maledict⁹ ē: q̄ pꝛis vereda derisit. C tē nicolaus salomoni pstantiesi epo Nō est spoliādus pſbr vl̄ dyacon⁹ nisi sponte ꝓfessus vel legitime cōuict⁹ fuerit.

g PResbyter aut dyacon⁹: qui aſſerꝛ crimīa nolle publice ꝓfiteri: sz velle cū sacmēto defendere se: ⁊ si tñ notum sit epo scelus ipi⁹ esse ppetratū
h nō pōt p aliquā penitentiam sacerdotali vl̄ dyaconali officio potiri. C Sed mirādū est si ipe ꝓfessus non fuerit: quō notū potest eē epo scelus ab ipo ppetratū: nisi accusatoꝛe forte idoneo p testes idoneos approbante. vnde si examinante epo causam pſbr vl̄ dyaconi: nisi fuerit p testium approbationē pſbr vel dyaconus forte cōuict⁹: nō ē scelus epo legitime manifestuz: nisi sua sponte ipm confiteat. qō nisi fecerit interim non videmus suo debere pſbrm vl̄ dyaconū officio pꝛiuari. C Sola ḡ spontanea ꝓfessio⁊ canonicus nūer⁹ vl̄ q̄litas testium decernētib⁹ epis: ⁊ accusatoꝛe qō obiecerat cōprobāte clericū pꝛiuat pꝛio gradu

h QUod vero. VI. ro ꝓfessio crucia/tib⁹ extoꝛquenda nō sit: alexander papa testaē scribēs oibus oꝛthodoxis Ministroꝛ confessio nō sit extoꝛta: sz spōtanea.

i SI sacerdotib⁹ ⁊ auctoꝛib⁹ eccl̄ie q̄dā scripture quoq̄ modo p metum aut fraudē aut p vim extoꝛte fuerint: vl̄ vt se liberare possint

Bell. 9.

Q UOd h ℣o ab aduersario nūq̄ ē extoꝛquēda confessio cruciatibus. vt. ℣. e. c. j. ⁊. ij. sz a iudice licite extoꝛquet confessio toꝛmētis ⁊ q̄stionib⁹. nā a iudice toꝛquet testꝫ. q̄nq̄ reus. q̄nq̄ accusatoꝛ. testis toꝛquet tā in ciuili q̄ in crimīnali. vt si est seruus vel vilis p/sona vel si sit lib⁹ ⁊ sit crimīnosus⁊ infamis vel obscur⁹ vel ignoꝛ tales enī no recipiunt ad testimoniū sine q̄stionib⁹. licz sint clerici. vt. iij. q. ij. si res. ⁊. v. q. vj. l. qui. ⁊ q. vj. pſbr. i. ij. q. j. ꝯmis. ⁊ i auē. de testi. §. nos igit ⁊. §. licet. ⁊. C. ō fal. siquis decurio. toꝛquet etiā libera pſona. licet nō sit vilis. dū tñ vacillet in testimoio. vt. ff. de questi. ex libero. extra de pe. ſirp his. Itez reus q̄nq̄ toꝛquetur licet raro. s. cum est suſpect⁹ ⁊ nō potest alias res pbari. maxime si est vilis pſona. ⁊ ℔ in ciuili causa. vt xiiij. q. vj. si res aliena. similiter in crimīali toꝛquet. vt xxiij. q. v. c. j. actoꝛ vero in ciuili causa nūq̄ toꝛquetur. sed accusatoꝛ in crimīali cā q̄nq̄ toꝛquet. vt in crimīe leſe maiestaꝫ cū crimīaliter nō pōt pbari. vt. C. ad. l. iul. ma. sicḡ. ibi enī q̄licūq̄ dignitate sit pdit⁹ nullo p/uilegio pōt tueri siue sit accusatoꝛ siue reus vel testꝫ. vt vj. q. j. §. pozro. ⁊. l. dis. nullus omnino. io.

SI sacerdotib⁹ vel auctoꝛib⁹. p merū. dūmodo talis sit mer⁹. q̄ cadit in cōstātē virū. vt ex̄ qō me. cā. ad audientiā. Si q̄ris q̄lis mer⁹ debeat cadere in cōstantez virū. dico ꝙ q̄ cōtinet metū mortꝫ vel cruciatū corpis vt ex̄ q̄ cle. vl̄ vo. insinuatre. C. de trās. ſac. inꝑpositas. ibi

meli⁹ dz. licz sit ar. ℈. xxxj. q. ij. lotharij. ⁊. ℈. di. vij. fue rūt. ff. de acq. here. l. vj. ℈. vl. vbi dz q nō sit heres q̄ p prer metū ꝓbor adijt hereditatē. ⁊ nota q canō h tria edparat. vim. metū ⁊ fraudē. vt. iij. q. j. reintegranda. met⁹ eū p reuerentia a lege accipit. ⁊ hec excusat. ff. q. re. actio nō dek. l. j. ℈. q̄ onerāde.

a ¶ Preiudicium. bū fit p̄iudiciū ei q̄tū ad h q ille cui p me/tū traditur res. dñs sit rei. ſz q̄n tū ad h nō fit ei p̄iudiciū. q̄n dek ei actio qō met⁹ cā ad repetēdu⁹ si tradidit. vl ex ceptio si nō tradidit. vt. ff. e. si metū. ℈. ſz q p rez. ⁊. ℈. sed ex h edicto. si tñ p̄io coactus p̄milit. ⁊ postea ſponta nee tradidit nō excusat coactio. v. C. qō me. causa. l. ij. ⁊ ex. q de ri. vel vo. insinuante. ibi patien/tia tempor⁹ ꝛc. ⁊ est simi. ex de eo qui dur. i matri. significauit.

b ¶ Litteras. in q̄bus fatēt̄ur aliqua se debere

c ¶ Reqsitiõe. id est cōfiteanē q absoluerūt a/liquos etiā a debito in q̄ illi te/nebantur.

d ¶ Errozis. i. qui cōfitēr se te/nere aliquā here/sim. ſz nōne pec/cat mortalit̄ ille qui confitetur h nec excusat eum aliq̄ coactio. q̄ talis coactio nō neminē excusat. vt. l. di. p̄ſ bteros. ⁊ de cōſe. dist. iij. eos. potē⁹ enī dz q̄s pati mortem q̄ malo cōsentire. vt. xxxij. q. v. ita ne. ⁊ occisores corpis nō sūt ꝓ iusticiaz ti/mēdi. vt. xj. q. iij. nō solū. ⁊. c. nolite. xxxj. q. ij. lotharij So. h nō excusanē tales a toto. ſz a tāto. met⁹ eī vl/coactio cōditiōnal nō excusat pctm. ſz attenuat. vt ex q̄ me. cā. sacrſ. Et nō h ꝓ ea q̄ publice facta sunt ad/mittit̄ ꝓbatio i p̄riū. ſ. c. xxxj. q. ij. lotharius. ex q̄ me. cā. platū. q̄ est ꝓ regulā generalē. viij. q. j. licet.

e ¶ Que fiāt. potē⁹ respiciēda ē cā facti q̄ ipm factū vt. xxiij. q. viij. occidit. de pe. di. j. aut facta.

f ¶ Hoc tantū attēdēda sūt q̄ fi/ant q̄ntū q̄ aio fiāt. ap̄li⁹ enī respicit de⁹ ad cogitatiões ⁊ spōtaneas voluntates q̄ ad act⁹: q̄ p simplicitatē aut ne/cessitatē fiūt. Ytē nico. papa epis gallie. ¶ Aplica auctas penit⁹ illicita in irritū dedu/cit iuramēta.

f ¶ Hoc tantū attēdēda sūt q̄ fi/ant q̄ntū q̄ aio fiāt. ap̄li⁹ enī respicit de⁹ ad cogitatiões ⁊ spōtaneas voluntates q̄ ad act⁹: q̄ p simplicitatē aut ne/cessitatē fiūt. Ytē nico. papa epis gallie. ¶ Aplica auctas penit⁹ illicita in irritū dedu/cit iuramēta.

eos q̄ iuramentū sup re illicita ipo iure nō ligat. siue ds faciat sponte siue coact⁹. vt si iurauī hoiez inocētē iterfi cere. ⁊ h̄ pbat. xxij. q. iiij. i mal. ⁊. c. se. ⁊. c. q̄ dauid. iura mētū tū sr re licita meru extorti ipo iure obligat sz dat exceptio vl actio. qō me. cā ad rescidēdū. vt. ff. qō me. cū. p totuz. ⁊. C. e. ti. l. j. ⁊. iij. ni/ si i casu vt. ff. e. l. si mlier. §. si dos. Itē in mrimōio ex de spō. cū lo/ cū. Itē in voto. ex qō me. cā pla tū. b. Verū aūt in iuramēto pa/ pa possit dispen sare q̄rit. hoc. c. videt q̄ sic. p p̄ dictas decreta/ les. vt ex de vo. ⁊ vo. re. magne. imo in oi iuram to ē excepta au/ croritas maior vt ex de iureiur. veniētes. ⁊ ex ō rescript. pstitut⁹ Itē imperor⁹ di spensat in eo. ff. ad munici. ipa/ tores. Itē videt q̄ nō. q̄ iuramē tū est de iure na turali. vt. xxij. q. iiij. si ad pcm. sed in talib⁹ pa/ pa nō pōt dispē sare. vt. xxv. q. j. sunt ḋā. Item argu. ad h̄ ex de sta. mona. cū ad monasteriuz. h. dic q̄ i nll⁹ iura mento licito p̄t pa. dispēsare. ni si ad h̄ solū q̄ ñ hēat infamis q̄

pieatis ⁊c. Quinetiaz p̄fato fratri nr̄o filiisq̄ treuerensis eccl̄ie illiusq̄ defensorib⁹ hec in mādat⁹ dam⁹ vt spūali sil'
a ⁊ materiali gladio tādiu ma lignos illos eorūq̄ fautores insequant: q̄usq̄ cū integri/ tate possessiões vl q̄cūq̄ res eccl̄iastice hoc facto vl q̄cūq̄ pacto distracte seu direpte sr renocēt. A fidelitat⁹ etiā iu/ ramēto roman⁹ pontifex nō/ nullos absoluit cū aliquos a sua dignitate depōit. Un ō gelasi⁹ pa. anastasio ip̄atori. Pontificalis auctas a iura/ mēto fidelitat⁹ nōnullos ab
b Al⁹ itē roman⁹ soluit pontifex zacharias. s. regē frāco⁹ nō tā p suis ini/ q̄tatib⁹ q̄ p eo q̄ tante ptāti
§ erat inutil a regno deposuit ⁊ pipinū caroli impator⁹ pa/ trē in ei⁹ locū substituit: oēs/
c q̄ frācigenas a iuramēto fi/ delitat⁹ absoluit. qō etiaz ex auct̄e freq̄nti agit sct̄a eccl̄ia cū milites absoluit a vinculo iuramēti. qō factū est his epi scopis q̄ aplica auct̄e a ponti ficali gradu deponunt. Itē grego. vij. romane synodo p/

verum. So. dicitur deposuisse q̄ deponēt⁹ ꝓsentie.
e Juramēto. supple rone dignitat⁹ pstito nō rone
Nos sanctor̄. fidelitate. xj. q. iij. qm (persone. io.
f multos. ⁊tra. sed ibi est soluti. Itē arg. ⁊tra. xj. q. iij. iulia. sed ibi est solut⁹.
g Constricti sunt. Sz quid dices si i/ rauī me soluturū alicui pecuniam vel sub pena p/ misi. et ille po/ stea excōicatur. nunq̄d teneor ei soluere. vidē q̄n q̄ q̄libēcūq̄ pos/ sum⁹ debem⁹ ve xare malos. vt cessent a malo. vt. xxiij. q. vj. iā vero. ⁊ vtil⁹ esu rienti ⁊c. vt. v. q v. nō ois. ⁊ excō mūicatis i nullo casu cōicabim⁹. nisi in his q̄ spe ctāt ad correcti/ onez eor̄. vt. xj. q. iij. cū excōica/ to. Itē q̄ intel/ ligor iurasse sub hac ꝺdit̄one si res Act. 5
in eodē statu p/ manet. vt. xxij. q. ij. ne ds in fi. ⁊. ff. de solu. cuz ds. Itē vbi nul/ la est petitio ibi nulla mora ē. vt. ff. de ꝛ. ob. si pu pillus. Itē quia male meriti pub lica egestate la/ borare debēt. vt. ff. depo. bōa fi/ de. h̄ aūt ñ ē du/ bū. q̄n debitum possit peti ab ex cōicato. vt ex de

tr̄āsgredit illō. ⁊ h̄ ñ absoluit sz absolutos ōnūciat. q̄m iurauerūt de reb⁹ eccl̄ie nō reperēdis vt ḋicit. tu dicas q̄ in volūtarijs iuramētis nō dispensat. sed in coactis ben⁹. si tū absolut aliq̄ tenet absoluto. dico enim q̄ ⁊tra ius naturale pōt dispēsare. dū tū nō ⁊tra euāgeli um vel ⁊tra articulos fidei. tū contra apl̄m dispensat. xxxiij. di. lector. lxxxij. di. p̄s byter. io.
a Materi ali. ar. q̄ iudex eccl̄iastic⁹ bñ pōt indicere bellū. ⁊ i bel lo insequi hostes. vt. xxiij. q. viij. igit̄. ⁊. c. horatu. ⁊. c. vt prīdē. ⁊. lxiij. di. hadrian⁹. Itē est ar. q̄ iudex eccle/ siasticus pōt p̄cipe iudici seculari vt puniat maleficos vt. xxiij. q. iiij. si quos. ⁊. q. v. relegentes. ⁊. q. viij. vt pri
b Alius. q̄ de (dem. ar. ꝑ. xxiij. q. vlti. his a quib⁹. alio papa p̄cesserat sermo qui idē fecerat.
c Inutilis. nō intelligas inutilis. i. insufficiens. tūc eni debuisset ei dari coadiutor. vt. vij. q. j. q̄uis. ⁊. c. pe tisti. sed dissolut⁹ erat cū mulierib⁹ ⁊ effeminatus.
d Deposuit. ergo papa deponit imperatorez. vt. xcvj. di. duo. ⁊. c. si imperat. nā ⁊ transferre pōt imperiū. vt extra de elec. c. venerabilē. argu. ⁊tra. xcvj. dis. cum ad

sidens dixit. Excōicatis vin/culo fidelitatis non tenemur
f Nos sct̄or̄ p̄/ obnoxij. decessor̄ nr̄or̄ statuta tenētes: eos q̄ excōicat⁹ fide/
g litate aut sacro cōstricti sunt aplica auct̄e a iuramēto ab/ soluim⁹: ⁊ ne sibi fidelitatem obseruēt oībus modis, phi/ bem⁹: q̄usq̄ ipi ad satisfactio nē veniāt. Item vbanus. ij. epo vapicensi. Anteq̄ recon/cilientur: fidelitatez excōica/tis nullus seruare cogitur.
h Fratos milites hugoni comiti ne ipi q̄diu excō municat⁹ est fuiāt. phibeto: q̄ si sacra ptēderint: monean tur oportere deo magz fuire q̄ hoib⁹. fidelitatē eni quam christiano principi iurarunt: deo eiusq̄ sanct⁹ aduersanti ⁊ eor̄ p̄cepta calcanti nulla cohibentur auctoritate pol/uere. Questio VII.
Asq̄ synodali ꝺo audiētia sacerdo/ tē dānari in hispa lensi cōcilio cui isi dorus interfuit: sic phibet. Sine cōcilij examinatiōe p̄sb̄r vel ꝺyaconus nō deijciatur.

sen. excō. si vere. So. pecunia illa nō reddat ei sed de/ ponat in edem sacrā. veri⁹ credo q̄ licet ille nō habeat ius petendi. tn debet ei soluere. sic extra de iureiur. de/ bitores. ⁊ pbat hoc ex de sen. ex. si vere. vñ licet excōi. catio tollat obligationē q̄ ad fidelitatē. nō tn q̄ ad ali/ os ⁊tractus. vt videt io. phabilit̄ dici pōt q̄ excōica/ to nō sit soluēdū cū nemo debeat participare cum eo. vt. xj. q. iij. cū excōicato. nisi in casib⁹. vt. s. xj. q. iij. qm multos. nec ob. illa decre. si vere. q̄ illud factū fuit de necessitate. hec vltima placet magis alia
Iratus milites. si ḡr. ⁊ fortasse de ecc.
h Asq̄s. si agat̄ ꝑ clericū ō crie crialit̄. necessa ria ē p̄tia epor̄ fm q̄ tradit. ꝑ. c. sicḥs. ⁊. c. fe lix. distinguit tn. q̄ si agat̄ de crie ad deposi tionē ordinis. tūc hz locū. c. felix. ⁊. c. sicḥs. si aut̄ agat̄ ad depositionē bñficij. tūc solus epus pōt cognoscere cū clericis suis. vt. xvij. q. ij. sicḥs abbas. ⁊. xvj. q. vij. inuētū. ⁊ ex de iudi. at si clerici. ⁊. xj. q. iij. sicḥs epūs dā/ natus. ⁊ ex de coha. cle. ⁊ mu. c. sicut. ⁊. c. de sacerdoti/ bus. Itē si agat̄ de crie in modū exceptiōis. solus pōt

allige q̄ epūs solutionem et feminarum cum mulieribus deponitur quia a regno

cognoscere. ex/tra de accu. sup/his. licet sit arg. extra. xxiij. dist. illud. tamē quo/cunq; modo a/gatur de crimi/ne. semper accu/sator punitur vt calumniator. vt extra de accu. su/per his. c. c. cuz/ dilectus.

a Sexta. con/cilij. Tres episcopi faciunt concilium. quia tres episcopi ex/aminant causaz dyaconi. vt. j. e. siquis.

b Sol⁹. in/corporalia enim facilius constru/untur q̄ destru/antur. extra de translati. inter. Hec est vna ra/tio quare in pro/motione clerico/rum non requi/runt plures epi/scopi. sed in re/motione sic. Itē quia sepi⁹ ordi/nātur clerici q̄s deponunt. vnde graue esset toti/ens vocare tot episcopos. Itez q; depositio fre/quenter fit cau/sa odij. sed ordi/natio causa dile/ctionis. sol⁹ au/tem cōfert digni/tates si hoc ha/bet ex consuetu/dine. vt extra de his que fi. a pla. ea. noscitur.

c Sīquid de q̄/cunq; cle.

d Sīquis. na/tu quantuz ad ordines.

e Pro perso/nis. id est pro/uide persone sunt cō/stitute in sa/cris ordinibus.

f Ab his. id est ab episcopis

g Felix. cū p/pio. i. pter

a Sexta actōe cōperimus flagitanū cozdubēsem pbrm iniuste olim a pōtifice suo deiectū t innocentē exilio dēnatū: quē rursus ordini suo restitutū eē id denuo ad/uersus psūptiōez vraz decre/uim⁹: vt iuxta sctōz patz sy/nodalē sniam null⁹ vrm sine ocilij examīe quēlibz pbm vl dyaconū deijciēdū putet. nā mlti sūt q̄ in discussos po/testate tyrānica nō aucte ca/nonica dānāt. t sicut nōnul/los in gra fauor sublimant: ita q̄sdā odio iuidiaq; hūili/ant: t leui opīonis aura dē/nāt q̄rū crimē nō approbant.

b Eps. n. sacerdotib⁹ ac mi/nistris sol⁹ honorē dare pōt: solus auferre nō pōt. si ei hi q̄ in b secło a dñis suis hono/rē libertat adepti sūt: in ui/tutis nexū nō reuoluuntur: nisi publice apud ptores ac psides tribunali foro fuerint accusati: q̄ntomagt hi q̄ diui/nis altarib⁹ osecrati honore eccliastico decorant: q̄ pfecto nec vno dānāte nec vno iudicāte poterūt honoris sui bullegio exui: b pnti synoda/li iudicio qō canon oīno ō il/lis pcepit oportet diffiniri.

Itē gregoriꝰ iohāni epo pa/normitano. Causas clerico/rū eps nō nisi cū seniorib⁹ ec

c Sīq̄d de clesie audiat.

q̄cūq; clerico ad aures tuas puenerit qō te iuste pos/sit offendere: facile non cre/das ne tep vindictaz res ac/cēdat incognita: b pntib⁹ ec/clesie tue seniorib⁹ diligēter est pscrutāda veritas: t tunc si q̄litas rei poposcerit cano/nica districtio culpam feriat delinquēt. Itez ex oci. aga/thensi. j. Aq̄t epīs pbri vl dyaconi sunt audiendi.

d Sīq̄s tumid⁹ vl otume/liosus extiterit t in ma/iorē natu vl aliquā cām ba/buerit: a trib⁹ vicinis epīs si dyacon⁹ est q̄ arguit: si pbr

a. vj. si epīs a. xij. sacerdotib⁹ audiat. Quinūsi epī dixert otundi oz otūacia: t supbia

e in oīb⁹ frāgi. Cause vo p

f ponis ab his statuto nūero audiant. Itē ex oci. cartha/

g Finensi. ij. De eodem. Felix epīs seleucitanus dixit. Etiam hec additio sm statuta vetez concilioz: vt si q̄s epīs qō ñ optam⁹ fieri rea/tū aliquē icurrerit. t si fuerit ei nimia nccitas ñ posse plu/rimos cōgregare epos: ne in crie maneat a. xij. epīs audia/tur t. vj. pbrs t a trib⁹ dya/conib⁹ cū pprio suo epo. Itē ex conci. carthaginensi. iiij.

h Sīaūt pbri De eodez. vl dyaconi accusati fu/erint: adiūcto sibi ex vicinis loc pprī⁹ epīs legitio nūero collegaz q̄s ab eodē accusa/ti petierit. i. vna secū in pbri noīe. vj. in dyacōi. iij. q̄ ipoz cās discutiāt eadem diez et

i dilatiōe t a cōione remotio/nū t discussiōe cāz inf accusa/tores t eos q̄ accusantur fo/ma fuata. reliq; vero clerico

k rū cās etiā sol⁹ epīs loci agno/scat t finiat. solus aūt ad ex/clusionē alioz epoz nō suoz clericoz ōz: sine q̄z pntia ei⁹ snia erit irrita. Unde in car/thaginēsi concilio. iiij.

Absq; pntia clericoz nulli⁹ causam episcopus audiat.

l Episcop⁹ nulli⁹ cām au/diat absq; pntia suoruz clericoz: alioquin irrita erit snia epī: nisi pntia clericoruz firmet. Itē ex cōci. hispalen/si. ij. Misi in synodo canoni/ce vocati sacerdotes dānari

m Episcop⁹ non possunt. sacerdotib⁹ ac mīstris solus honorē dare pōt: b sol⁹ auferre nō pōt. Si enī hi q̄ in hoc secło a dñis suis hono/rē libertat adepti sunt: i ser/uitutis iugū nō reuocantur: nisi publice apud ptores ac psides tribunali foro fuerint accusati: quātomagis hi qui

pprīū episcopū ij. q. v. pbr byter.

Sī autem. b t. est pars il/lius. iij. q. v. q̄s/qnis. r.

i A cōione. id est ceedem di/lationes dantur accusatori quez reo. t eque excō municabit accu/sator. si nō vene/rit sicut reus. vt iij. q. v. quis/quis.

k Solus. id est sine alijs epi/scopis. nō tamē sine clericis suis vt. j. e. c. proxi/mo. to.

l Episcopus suoruz. suf/ficit tamen ma/ior pars si absen/tes prebeant as/sensum. vt. lxij/ij. dist. ca. j. t. ij. sed nunqd et isti clerici sunt iudi/ces illius. nō vi/detur. cum quili/bet eoruz sit for/te minor eo. qui dā dicunt q ips cōcilium siue ca/pitulū habet in/risdictionem or/dinariam. null⁹ tamen per se est iudex. Alij dicūt q sunt assessores episcopi. t sentē/tia sine talibus lata nulla est. si/cut sentētia nul/la est que fertur extra fiscum ab/sente aduocato fisci. vt. ff. de in/re fis. si fiscus. si/cut videtur dice/re lex vel senten/tia que fertur ofi/ciato iudice ab/sente que nulla est. vt. C. de sen. t inter. om. iud. cum sentētia. q tamen clici sunt iudices est arg. vj. q. iij. scitote.

m Episcopus sacerdoti/bus.

a DE vltima vero.ℏ querit si aliqs ꝓsbr crimen qō fecit añ ordinationē suā.vel conuincit pecasse añ ordinationez suā an possit frui officio Distinguas ℊ.qz aut est tale crimen qō inducit depositionē aut nō.si nō inducit. acta pnīa remanent ī ordine suo.vt.lxviij.di. sicut. Item si inducit depositionē tunc si ꝓsbr illud in pnīa nō abstinebit ab officio. vt.l.dis.de his vo.in fi. silr si cōfitetur illud extra ius. qꝫ tale confessiō ei non ꝓiudicat. vt .ℊ. q.v.ꝓsbyter.licz sit ar.ꝓtra ex de excess. pla. qꝫ sit graue. si vo ꝓsbr ī iure crimen suū cōmissuz añ ordinationē suā deponit ab officio sacerdotali rerin:bit tñ nomen ꝓsbri.z omne inferi⁹ officiū vt ℸ.c.j. z.c.si qs ꝓsbyr.et hoc cuz sponte illud ꝓfitet. Si vo cōfiteat illō tmore pbationū.tūc siue añ siue post ordinationē suā illud cōmisit.deponit irrepabiliter.vt.xxiij.dis. c.vl.l.di.ex penitentiis lxxxj.di. sicḥ sine examinatiōe.z.c.si cḥs eps. Si ℊ quis sponte ꝓfitet crimen cōmissū p⁹ ordinationē. ad tpus dz suspēdi ad agendā penitentiam ſz postea restituit ex dispēsatione. vt.ℸ. e.c.ij. Si queras q̄ crimina inducūt depositionē.dico qꝫ non est a canone expssuz. videm⁹ eni qꝫ q̄dā nō inducūt.nā clerici⁹ tumultū faciēs ī synodo nō deponit.vt.v. q.iij. in loco. Itē q̄ cārat duas missas sub vno canone.vt de ꝓse.di.v.relatū. Itē si epus citat⁹ nō venit ad synodū xviij.di.sicḥs aūt.z.c.decreuim⁹.z tñ qōlibz tale ē mortale.silr ꝓ remerario iuramēto nō deponit alicḥs.vt ex de iureiur.sicut.tradidit aūt q̄daz ꝓ regula qꝫ omne crimen inducit depositionē. nisi specialr a canone excipiat Alij dicūt qꝫ nullū crimē inducit depositionē. nisi specialiter a canone excipiat.z hec opio maiori ecclie tate iniquit.quare tenenda est. Jo.

b QVi admisit.coꝛpale.i.fornicationē. c Si cō fessus fuerit.sponte nō metu pbationuz.

d Offerat.i.officiet. e Studij.i.qꝫ studiose conſus ē.vl qꝫ vtil ecclie cū tali ei dispēsat.vt.l.di.studeat diuinis altaribus consecrati honoze ecclīastico decoꝛare: ꝓfecto qui nec ab vno damnari nec vno iudicante potẽrūt honoris sui ꝓuilegio exui sed ꝓsentati synodali iudicio quid canon ō illis preceperit oportet diffiniri. Q. VIII.

a QVe vltima ℣o questione sic statutuz est in concilio neocesarienſi.

Presbyter q̄ ante ordinatiōnē confitetur se coꝛpaliter lapsum postea non offerat.

b QVi admisit coꝛpale peccatum:z ℏ postea pbr c ordinatus est: si ꝓfessus fuerit qꝫ añ ordinationē suā peccauerit:nō quidē offerat: maneat aūt in alijs officijs ꝓpter f eius studij vtilitatē:cetera vero peccata censuerūt plurimi etiā ordinatione ꝓsuari: qꝫ si de his non fuerit ꝓfessus nec ab aliquib⁹ manifeste potest g cōuinci: huic ipsi de se ptās ē cōmitenda. Silr z diaconus si in eodē culpe genere fuerit h inuolut⁹ sese a ministerio cohibebit. Item ex concilio hilerdensi. Deseruientes altario si carnis fragilitate deliquerint: epi arbitrio subiaceant.

f Cetera.i.ceteros petōres q̄ nolūt spōte ꝓfiteri.vdic ꝓprie alia peccata a foznicatione.z sic ē ar.qꝫ minꝰ punit aliḥs ꝓpr fornicationē qꝫ ꝓpr aliud crimē.ℏ iō qz pauci sine illo crimine iueniunt.vt.l.di.qz tua.z ad idem est ar.lxxxij.di.pst byr. lxxxj.dis. si q̄ clerici.ar.ℊ. xxxiij.di.c.vl.

g Potestas. ꝓfitendi crimē. ſz z si nō vult cōfiteri relinq̄t arbitrio suo.vt.xxxiij.di.habuisse.

h Ad misterio diaconali. ſz nō subdiaconali.

i HIq̄ altario dei deseruiunt si subito in flenda k carnis fragilitate coꝛruerint z deo respiciēte digne penituerint:ita vt si mortificato coꝛpore cordis ꝓtriti sacrificiuz l deo offerāt:maneat in ptāte pontificꝫ vl veracit afflictos nō diu suspēdere: vl desidios plixiozi tpe ab eccl'ie coꝛpore segregare:ita tñ vt sic officioꝝ suoꝝ loca recipiāt:ne possint ad altioza vlteri⁹ promouēri. m Nō si iterato velut canes ad vomitū reūsi fuerit nō solū dignitate officij careant:ℏ etiā sanctā cōionē:nisi in exitu nō pcipiāt. Item ex pcil'.toletano.ix. Ex mistris ecclie geniti in seruitutē deꝛuocentur eiusdem.

n QVam mlt esup inocētiaz ordinis clericoꝝ hactenꝰ emanauerit snīe patrū z nlt⁹ ipsoꝝ firmari coꝛrectio moꝝ querit:vsq̄ adeo snīaz iudicantiū ꝓtrahere cōmissa vel paxt: vt nō tm inferret vitio actoꝛes scelez: vex etiā ingenuē dānatoꝝ. Jōq̄ libet ab epo vsq̄ ad subdiaconem deinceps vel ex ancille vl ex o ingenue detestādo ꝓnubio ī honoze ꝓstituti filios ꝓcura ad sublimioꝛe gradum. quō ergo pōt ipsum restituere fame. cum p penitentiā nō tollat infamia. vt.ij.q.iij.§. noranduz. pōt dici. q ex ij papa dat prātem dispensōdi. ergo p ꝓsequens restituendi fame.

m Iterato.ar.grauius puniri iteratum delictum. vt.xxv.q.ij.ita nos.extra de cohabi. cle.clericos. z de hereti.ad abolendam. Jo.

n QVm multe. vl ex ancilla. sed quare punit dñs an ille jillius. Rñdeo in fauoꝛez eccl'ie. vel ideo quia rōne criminis illa facta est de suo foro.

o Ingenue. specialis est iste casus. vbi filius cōditionē matris libere nō sequit cōtra id quod est. xxxij. q.iij.liberi.

p Connubio. ergo patet qꝫ loquit de sacerdotibus qui legitime ducūt vxoꝛes. tales enim grauius puniunt.xxij.dis.cos.z.xxviij.dis.pbyter. quicquid tamen hic dicatur. cum ecclesia nō sit isto iure vsa. perditus

istud. sicut ꝛ illud quod possit exigere penā sacrilegij. vt. xvij. q. iiij. quisquis.

a ¶ Hereditatem. scz paternam. nam matri etiaz succedit spurius filius. ꝛ testamētum matris potest dici in officiosū. vt. ff. de inoffi. testa. si suspecti, §. j. Job. hodie spurij omni beneficio excludūtur. vt. C. de natu. libe. auren. licet. B.

b SJ quis nomen si que/ris quid ei vale/at retinere nomē p̄sbyteri. dico q̄ in omnibus retinet primilegium p̄sbyteri in loco subscriptionis ꝛ in alijs. preter hoc solum q̄ nō potest missam celebrare.

c SCiscitanti/bus. di. xxxij. nullus. cōtra. to. sed ibi loquit̄ de crimine q̄ō ē notorium p sententiam. q̄ō fal/sum est. vt extra de coha. cleri. vestra. c. se. ꝛ. c. vl. vbi dicit. q̄ sufficit si est notorium rei euidentia. b. sed nōne eoipso q̄ quis compre/henssus est in adulterio infamis est. licet nōdum sit damnatus. vt. ff. ō ritu nup. pala m. Nā. ralis infamia nō sufficit ad hoc vt abstinendum sit a sacramētis suis nisi infamet̄ per sententiaz. vt di. xxxij. di. §. verum. requiritur enim sit deprehensus ꝛ conuictus extra de iudi. cū non ab homine. tamen bene concedo q̄ois sacerdos in mortali existēs est suspē/sus quo ad se. vt. j. q. j. sacerdotes. non quo ad alios nisi sit precisus. vel nisi sit notorius fornicator vl̄ simoniacus. vt. xxxij. di. §. verum.

uerint: illi ex quib⁹ geniti p/babuntur: canonica censura damnēt̄: ples aūt aliena pol/lutione nata nō soluz heredi/tatez nunc̄ accipiet: sed etiā in seruitute eius ecclie de cuius sacerdotis vl̄ mīstri ignominia nati sunt: iure phenni manebunt. Item ex concilio martini pape. Qui confitet̄ se ante ordinationem peccasse: non sacrificet: conuictus autem deponatur.

b SJquis p̄sbyter ante ordinationem peccauerit nō offerat: sed tantū p religione nomen p̄sbyteri portet. Si aūt non ipse confessus fuerit: sed ab alio publice conuictus: nec hoc ipsuz habeat vt nomen p̄sbyteri portet. Similit̄ ꝛ ō diaconib⁹ obseruādū est: vt si ipsi confessi fuerint ordinem subdiaconi accipiāt. Item nicolaus ad consulta bulgarorum. De manu sacerdotis qui ab ecclesia toleratur licite sacramenta sumunt.

c SCiscitantibus vobis si a sacerdote q̄ fuerit cōphensus in adulterio: siue de hoc sola fama resperssus ē: de beatis cōmunionē recipe nec ne. Respondemus nō potest aliquis quantūcunc̄ pollutus sit sacramēta diuina polluere: que purgatoria cuncta rum cōtagionū existunt qualiscunc̄ ent̄ sacerdos sit: que sancta sunt coinquinari non possunt. Idcirco ab eo quo/usq̄ iudicio episcopozum re/meritum recipientis. sed nō ſm meritum dantis. de cōse. di. ij. verum.

g ¶ Accusatur. si. viij. q. iiij. nōne. xxxv. q. vj. multoz. et. xj. q. iij. cozū. extra vt lite pen. Videam abbas. Quod mo/pbetur: cōmunio pcipienda est quoniā mali bona administrando se tantūmodo tedunt. ꝛ cerea fax accensa sibi ꝺdem detrimentū p̄stat: alijs vero lumen i tenebris administrat: ꝛ vnde alijs cōmodū exhibet: inde sibi dispendiū p̄bet. Sumite ergo ab omni sacerdote itrepidi christi mysteria: quia omnia i fide christi purgant. Fides est enim que hunc munduz vincit: et quia nō dantis meritū sed accipientiſ fit: dicēte beato hieronymo: ad credendū omni anime baptism⁹ est pfectus: et in omni sacerdote corpus christi est pfectuz: qui rursus sacre scripture cōcordans ait priusq̄ audias ne iudicaueris quenq̄: atq̄ ante pbationem accusatiōis illate neminem a tua cōmunione suspendas: quia nō statim qui accusatur reus est: sed qui cōuincit crimino sus. Causa. XVI.

h QVidam abbas habebat parochiales eccleſiā instituit ibi monachum vt officiuz celebraret populo: possedit eam per. xl. annos sine aliq̄ inq̄pellatione: tandē querela adūsus abbatē mouet̄ a clericiſ baptismalis ecclie: in cuius dioceſi parochiana ecclesia illa consistebat. Hic primum queritur: vtrum monachis liceat officia p̄lis celebrare pnīaz (laudabile. Jo. monachi. De hac materia cano/nes varie loquūtur. Dicas ergo q̄ si regimen populi committitur monacho ab episcopo cum abbatis licentia. tūc potest celebrare officium. lviij. distin. c. j. ſ. eo. doctos moderamine. et. c. ex auctoritate. sed an ipso iure possit cōmitti vel tantuz ex dispēsitione. de hoc dubitatur. Dicunt quidam q̄ hodie iure cōmuni. sed olim ex dispensatione tantū. lv. di. pziſc. Alij dicūt q̄ nec hodie nisi ex dispensatione. extra ō capel. mona. in ecclesijs. extra de statu mona. c. ij satis potest admitti q̄ ſm anti qua iura monachi nō poterant p̄esse parochialibus eccleſijs nisi ex necessitate. vt. lv. dis. pziſc. hodie vero possūt vtilitate etiā suadente. q̄ magis probati sūt vtiles q̄ secularres. ꝛ sic magis sunt vtiles. vt ſ. eo. cum p vtilitate. ꝛ. xlvij. dis. quātumlibet. et hoc si adsit consensus episcopi ꝛ abbatis. sed si monasteriuz haber eccleſiam aliquam pleno iure sufficit consensus abbatis. vt. ſ. e. q. ij. visis. De regularibus nō est dubiū quin licite possint p̄fici eccleſijs sed in hoc est differentia q̄ monachus secum debet habere socios sui ordinis sed regularis non tenet̄ nisi cōmode possit. vt extra de sta. mona. q̄ dei timorem. Jo. ꝛ ita de iure cōmuni potest p̄fici monach⁹ eccl'ie pa/

Ecclia.

d ¶ In fide. id est per fidem christi.

e ¶ Mundum. id est amorem ꝛ delectationē mundanozum. f ¶ Sed accipientis. id est recipitur ſm

rochiali. si potest habere secū socium sui ordinis. vt extra de sta. mona. c. ij. B.

a PLacuit. hoc. c. loquit de monasterijs non habentibu populum.

b ¶ Singulariter. i. nō secularitet. nam singulariter. id ē solitarie viuere non debet. ff. eo. si clericat' in fi.

c ¶ Sepeliat. dicunt quidā. q nullus sacerdos siue monach' siue alter pōt iniūgere penitēti as. nisi ab epo sit cōmissa eiscura aniaz. vt ff. c. peruenit. z. c. in cūctis. nisi in casu necessitatis. vbi etiā laic' pt pniam dare. ff. de pe. dis. iiij. sanctū. de pe. dis. j. quē peniter. vnde q ab eis recipiūt pniam. nec quantū ad deū. nec quantuz ad eccliam sūt absoluti. Alij dicūt q quilibet sacerdos pōt hz face re. nam eoipo q aliqs submittit se sue iurisdictioni. habet ptātez ipm absoluendi z ligādi cum sit sacerdos ff. e. §. hz idem. rū certuz ē q nullus suū sacerdotez pōt dimittere sine cā. ff. de pe. dist. vj. placuit. ¶ Hodie expeditiuz est q nulla est talis absolutio quā cōsequit ab alio sacerdote. vt ex de pe. z re. oīs. Sz quid si parochianus alicui' deliquit in alterius ep'atu vl'territorio. videt q confitebit sacerdoti parochie illius in cuius territorio deliquit. qz ratione criminis facti est de foro suo. Item alia ratione. qz per confessionem pena eterna cōmutatur in penā temporalē. sed penam temporalē nunq̄ extraneus iudex potest remittere ad vnam penā. z ille vbi deliquit quo ad aliam penā.

¶ Nisi monachis. arg. q est licitum aliquid in hoc quod non est licitum alijs. vt ff. de sta. mona. c. ij. B.

a PLacuit. hoc. c. loquit de monasterijs non habentibu populum.

b ¶ Singulariter. i. nō secularitet. nam singulariter. id ē solitarie viuere non debet. ff. eo. si clericat' in fi.

c ¶ Sepeliat. dicunt quidā. q nullus sacerdos siue monach' siue alter pōt iniūgere penitēti as. nisi ab epo sit cōmissa eiscura aniaz. vt ff. c. peruenit. z. c. in cūctis. nisi in casu necessitatis. vbi etiā laic' pt pniam dare. ff. de pe. dis. iiij. sanctū. de pe. dis. j. quē peniter. vnde q ab eis recipiūt pniam. nec quantū ad deū. nec quantuz ad eccliam sūt absoluti. Alij dicūt q quilibet sacerdos pōt hz face re. nam eoipo q aliqs submittit se sue iurisdictioni. habet ptātez ipm absoluendi z ligādi cum sit sacerdos ff. e. §. hz idem. rū certuz ē q nullus suū sacerdotez pōt dimittere sine cā. ff. de pe. dist. vj. placuit. ¶ Hodie expeditiuz est q nulla est talis absolutio quā cōsequit ab alio sacerdote. vt ex de pe. z re. oīs. Sz quid si parochianus alicui' deliquit in alterius epatu vl'territorio. videt q confitebit sacerdoti parochie illius in cuius territorio deliquit. qz ratione criminis facti est de foro suo. Item alia ratione. qz per confessionem pena eterna cōmutatur in penā temporalē. sed penam temporalem nunq̄ extraneus iudex potest remittere ad vnam penā. z ille vbi deliquit quo ad aliam penā.

¶ Nisi monachis. arg. q est licitum aliquid in homine quod non est licitum alijs. vt ff. de sta. mona. c. ij. B.

dare z baptizare. Scōo si cōtigerit eos capellas hre episcopali beneficio: an ab eis sint instituende: an ab epis. Tertio: an iura eccliarū pscriptiōe tollant'. Quarto si eccia adūsus eccliam pscribat: an etiā monasteriū adūsus eccliam pscribere possit. Quinto si capellā i suo territorio edificatā iure territorij sibi vendicare valeat. Sexto si archipsbyter vl' eps sua auctoritate nō iudiciaria sententia capellā illā irrepserit: an cadat a causa: vt eccia cui psidet: non vltra habeat ius reposcendi: qō suus pastor il licite vsurpauit. Septimo q ritur: si laici capellā tenebāt vt q̄busdā moris est: z in manib' abbatis eā refutauerit z ordinandā tradiderint: an ꝓsensu epi z clericoz abbas possit eam tenere. Que. I.

QUod monachi officia populis celebrare nō possint: multis auctoritatibus pbat'. quaz pma est il la sctē nicene synodi: qua dicitur. Monachoz̄ conuersatio ab oīb' dz esse discreta.

a PLacuit omnib' residentibus in sctā nicena synodo: vt monachoz conuersatio z vita ꝑm ethymologiā nominis ab omnibus discernet. monachus enī grece: latine singularis dicit'. Unde b monachum p omīa singulariter agere oportet. Gobrem firmiter z indissolubilit omnes precipim': vt aliqs monachus penitētiā nemini tribuat nisi inuicē vt iustuz est.

§ mortuuz nō sepeliat: nisi monachum in monasterio secuz cōmorantē vl' si fortuitu quē q̄ aduenientiū fratrū ibi mori contigerit. Item gregorius iohanni rauennati archiepiscopo. Monasterij districtionē z ecclesiasticū ministeriuz quilibet simul tenere nō pōt.

c NEmo pōt ecclesiasticis officijs deseruire: et in monastica regula ordinate psistere: vt ipe districtionē monasterij teneat: q quotidie in monasterio ecclesiastico cogitur pmanere. Item innocēti'. Monachi qui ad clericatum promouentur: a priori ꝓposito discedere non debent.

f OEmonachis q̄ diu morantes in monasterijs si postea ad clericatus ordines peruenerint statuimus non debere eos a priori propposito discedere. Si ergo sicut innocentius diffiniuit: a suo proposito eis discedere non licet. z sicut gregori' testatur in monastica regl'a devote persistere: et ecclesiasticis obsequijs simul deseruire non possunt: patet q parochianis ecclesijs monachi pfici non possunt.

Item hieronymus ad riparium z desiderium. Monachus non habet officium docentis sed plangentis

sed quo ad spiritualia eximitur ab obedientia abbat'. vt ff. q. ij. visis. z. c. sane. z extra de capel. mona. in ec clesijs. Si vero ecclesia illa ex toto est subiecta abbati quo ad omnia. tūc remanet obediens abbati. nisi in iunijs z alijs. vt dixi. vnde non debet regere ecclesiam illam ꝑm officiū monachale. nam ad quācunq̄ ecclesiam veneris illius consuetudinem seruabis. xij. dist.

d NEmo monachis ꝓhibet. quin ad sacros ordines promoueri possit. vt extra de sta. mona. c. ij. B.

e ¶ Quem. nam quicunq̄ ad sacros ordines promotus fuerit. ipso facto monasterium deserere videtur. vt extra de sta. mona. c. ij. B.

f ¶ Monachis. arg. q monachus potest esse. z dicit q nō posset fieri. Si vis hoc. c. ō monachis intellige re. tunc dicas q cum monachus preficitur eccle sie. non tenet seruare districtam regulam. vt pri us. ff. in iciunijs z orationibus z vigilijs.

f OEmonachis discedere quantū ad ea q̄ sunt de substātia monachatus. vt de habitu seruādo. z cōtinentia. z ō nō habendo ꝓpria in his enim non absoluitur. licet trāseat ad eccle siam secularem. sed in iciunio silentio z vigilijs absoluitur. vt supra. c. proximo. Distinguitur tamen. quia si monachus transit ad episcopatum ex toto absoluit a iurisdictione abbatis. vt. xv. iij. q. j. c. vnico. si vero transfertur ad ecclesiam seculares q̄ nō est subiecta abbati suo vel i spiritualibus. vel i temporalibus ex toto eximitur a iurisdictione abbatis. vt ff. e. in parochiano. Si vero ecclesia subest abbati suo quo ad tē poralia. de temporalibus respōdebit abbati suo

e quem nam ꝓzum cōfrē. Dic q ꝓpzius sacerdos est iudex illius criminis q̄ tur quis ꝓ tione eccli fiant ſc. dicit notab. abb. . e. quid autem cgi. et za. pbb. in ām. verb. confessor. i. §. 13.

illa. xlj. dist. quisqs. Sed nūqd in comestione carnium eximitur a regula monachali. nō videt. quia canon rm infirmitatis causam excipit in monachis. vt. j. de cōsc. dist. v. carnem. tamen satis potest dici q̄ sic. ne alijs sit scandalum. vt. xlj. dist. quisquis.

a MOnach⁹. s. vij. q. j. ꝓcepit. t. c. ß ne quaqꝫ.

b ¶ Habet officiū. nō habēs curam aniarū.

c ¶ Lugeat. se vel mundū. id ē peccata sua vel aliozū. q̄ in mū/do sūt lugeat.

d SI cupis esse quod dices. arg. a nominis interpta/tione. nōia enim debent esse cōsona rebus. insti. de dona. §. est et aliud. t. ff. de tu/te. l. j. xxj. di. cle/ros. t. xvj. q. j. cle/ricus. xxiij. q. j. pudenda. i. auc. de defen. ciuita. colla. iij. in prin/c. ¶ Solozum. id est solitario/rum. ne sit cōtra j. e. si clericatus t est arg. q̄ mo/nasteria nō sunt construenda in vr/bibus. vt. j. de ꝓse. di. v. nunqꝫ.

e ¶ Simplicitatem. Duplex est simplicitas. con/traria dolositati/ t illa est bona. quedam contra/ria discretioni. t hec ē mala. xxx/vj. di. in princi.

f ¶ Non multum. tamē qñqꝫ minus ē falli q̄ fallere. vt. xxij. q. v. in ipar. est ergo vicīū falli. i. facile ad fallendū. Intelligūt tamen quidā hoc deceptiōe fi/dei. in contractib⁹ aūt decipi non est peccatū. xxij. qūj.

g ¶ Que indifferenter. scriptū est enim / (innocens. omni perenti re tribue. etiā excōicato. xj. q. iij. qm̄ mul/tos. j. q. ij. q̄pio. xxiij. q. iij. ita plane. xiij. q. ij. non esti/memus. Sed ꝑra. deludet elemosyna i manu tua. do/nec inuenies iustū ꝛc. argu. lxxxvj. dist. non satis. j. e. c. vlti. t argu. v. q. v. nō omnis. de hoc notaui. s. xlv. dist.

h ¶ Que indifferenter. scriptū est enim / (innocens. omni perenti re tribue. etiā excōicato. xj. q. iij. qm̄ mul/tos. j. q. ij. q̄pio. xxiij. q. iij. ita plane. xiij. q. ij. non esti/memus. Sed ꝑra. deludet elemosyna i manu tua. do/nec inuenies iustū ꝛc. argu. lxxxvj. dist. non satis. j. e. c. vlti. t argu. v. q. v. nō omnis. de hoc notaui. s. xlv. dist.

i ¶ Institorem. i. negociatorem. (quiescamus

k ¶ Ne filiozum. id est pauperum l ¶ Canes histri/ones t meretrices t leccatores.

l MAlia. pascor. a sacramentis ipsorum. n ¶ Secu/ris. quia succisus est mundo. j. c. placuit.

m MOnachus nō docen/tis sed plangentis ha/bet officiū: q̄ vel se vel mūdū lugeat t dñi pauidus ꝑstole/tur aduentū. I dem ad pau/linū. In populari frequētia monachi esse non debent.

o SI cupis esse qō diceris monachus: id est sol⁹. qd facis in vrbib⁹? que vtiq; ē nō sunt solozuz habitacula ß multozuz. t infra. ¶ Habeto

Wat. 10. f simplicitatē colūbe: ne cuiq; machineris dolos t serpen/tis astutiā: ne aliozū supplan/

g teris insidijs. ¶ Mō multum distat in vicio vel decipe pos/se. vel decipi christianū: quez senseris tibi aut semp aut cre/dzo de nūmis loquentē: exce/

h pta elemosyna q̄ indifferēter

i oībus patet. ¶ Institorē po/tius habeto q̄s monachū. p/ter victum t vestimētū t ma/nifestas nccitates nihil cui/

Wath. 15 k q̄ tribuas: ne filiozuz panes

l canes comedāt. I dē ad elio/dozum. Monachus pascit: clerici pascunt.

m AAlia causa est mōachi: alia clerici. Clerici o/nes pascunt: ego pascor. Illi

n de altari viuunt. mihi secur quasi ad radicem infructuo/

o se arboris ponit. ¶ Si mun⁹ ad altare nō defero: mihi añ presbyteruz sedere non licet.

p JIlli si peccauero licet me tra/dere sathane in interitū car/nis: vt spirit⁹ sit salu⁹ in die dñi. I dem ad rusticum. Mō licet aliqd monachis a/gere sine ꝑlāzoꝝ consilio.

q ¶ Ecclesia habet senatum cetū ꝑlāzoꝝ: sine q̄rū cō/silio nihil monachis agere li/cet. ¶ Roboam filij salomo/nis tō pdidit regnū: qz audi/

r re noluit ꝑlāzos suos. ¶ Se/natū quoq; romani habebāt cui⁹ cōsilio cuncta agebant. ¶ Et nos habem⁹ senatū no/strū cetū ꝑlāzoꝝ. I tē euge/nius papa. Scōm ethymolo/giam nominis solitariam vi/tam ducat monachus.

s PAcuit cōmuni nr̄o con/silio: vt null⁹ monacho/rum pro lucro terreno de mo/nasterio exire nefandissimo ausu ꝑsumat: neq; penitenti/

t am dare neq; filiū de baptis/mo accipere: neq; baptizare: neq; infirmum visitare: neq; mortuum sepelire: neq; ad ec/clesiam secularem trāsire: ne/

v q; de qualibuscūq; negocijs sese implicare. ¶ Sit claustro suo contentus: quia sicut pi/scis sine aqua caret vita: ita sine monasterio monachus. ¶ Sedeat itaq; solitari⁹ t ta/

x ceat: quia mundo mortu⁹ est: deo autē viuit. ¶ Agnoscat nam t capitulū quādoq; dispensat. vt extra de simo. ex insinuatione. t argu. extra de preben. cum nō igno/res. Item in hoc comparat capitulū senatui. nam si/cut a sententia senatus nō appellatur. vt. ff. a qui. ap/non licz. l. j. nec a capitulo. vt extra de his que fi. a ma/io. par. ca. cū in cunctis. vnde dico q̄ capitulū eligen/do indignū dispensat cum ipo. nisi sit talis dispēsatio que prohibita sit ei quēadmodū dico in episcopo.

y PAcuit. hic loquitur de monachis non habenti/bus populū. t ¶ Neq; filium. non est licitū si/bi facere cōmatres. vt. xviij. q. ij. peruenit.

v ¶ Negocijs. nisi iubeatur. j. e. qui vere.

x ¶ Mortu⁹. hic vides q̄ ingressus religiōis equipa/ratur morti naturali. vū qd iuris est circa dorē. vel do/

o ¶ Si mun⁹. Sed vñ faciet monach⁹ elemosynā v⁹ oblationem qui nihil habet ꝓpzium nec ei preter ne/cessaria licet aliquid recipere. argu. hic t corpozi suo ñ debet subtrahere necessaria. de conse. di. v. non medio/criter. quidā dicūt q̄ nomīe monasteriū offerer. argu. liij. dist. abbati t hoc si habz ad mi/nistrationem vel dic mun⁹. id est decimam. 1. Cor. 5.

p ¶ Si pecca/uero. ergo secu/laris prelat⁹ po/test excōmunica/re monachuz. t est arg. q̄ si mo/nasterium aliqō/ est iuxta termi/nos alicuius ar/ 3. Re. 12. chidiaconat⁹ q̄ Eccl. 47. archidiacon⁹ ha/ber iurisdictiōez in ipsum mona/sterium. ad idez facit. j. e. ꝓmo. xciij. dist. a sub/diacono. t extra de offi. archi. c. vlti. ecclesia enī que est infra ter/ritoriū alicui⁹ sub illius est iu/risdictione. vt. j. q. vij. omnes. ar/gu. contra. xviij q. ij. peruenit. et c. duduz. t extra de capel. mona. dilectus.

q ¶ Ecclesia ha/ber presby/terozum. si intel/ligas de illis p/sonis qui sunt ꝑ/lati monachoꝝ/ planum est.

r ¶ Senatuz. sed si capitulum dicitur senatus. t senatus resti/tuit hominez fa/me. vt. ff. de po/stula. l. j. §. de q̄ ergo t capitulū.

s PAcuit. hic loquitur de monachis non habenti/bus populū. t ¶ Neq; filium. non est licitū si/bi facere cōmatres. vt. xviij. q. ij. peruenit.

v ¶ Negocijs. nisi iubeatur. j. e. qui vere.

x ¶ Mortu⁹. hic vides q̄ ingressus religiōis equipa/ratur morti naturali. vū qd iuris est circa dorē. vel do/

nationē ꝓpter nuptias. in morte naturali. idem est in hac morte. i. in ingressu religionis. vt. C. de epi. & cler. l. vl. & sic donatio cā mortis firmat morte naturali sicut morte ciuili. vt C. de dona. inter vi. & vxo. resvxoris. Io. & ibi tene as p regla. q in sol' illis casib⁹ ciuilis mors ꝙparat mortē naturali. vbi ibi in iure cautū inuenit. b.

a PEruenit. iura. Q ab bates nō dnt exercere ep̄alia iura. nec de causis mīmōialiū cognoscere. vt ex̄ō excess. plat. accedentibus. nisi epi scopalia iura p̄scripserit. vt ex̄ de p̄sch. audit. Vel aplice ar. Z. ex̄ de ꝓfir. vti. vl inuti. pos recta. sed dic q nō possunt cōfirmari quo ad ibi quin possint removeri cū opus fuerit.

c In chalcedonensi Z. c. qui vere.

d Et sub anathematis. infligendi.

e INterdici. mus. publicas penitentias hoc enim ad episcopos pertinet vt. l. di. i capite.

f Et missas. quas nec alij debent in monasterijs publice cantare ꝓhibo. nisi fuerint inuitati. vt xvij. q. ij. dudū. & c. luminoso. et c. abbatem.

g Oleū. infirmorū vel catheczuminorum.

h Ab epis. sed cum hoc ca. loquitur de non habentibus populum. Q̄re recipiunt oleum vel chrisma cum populū non habe/

nomen suū. Monos enim grece: latine est vnus. achos grece: latine est tristis. vnde dicit' monachus. i. vnus tristis. Sedeat ergo trist' & officio suo vacet. Itē paschalis secūdus scō victori bonon. epō. Absq; episcopo ꝓsentia episcopalia iura monachi

a PEruenit non vsurpent. ad nos. vnde valde miramur: q̄ q̄dā monachi & abbates in parochia vr̄a cōtra sanctorū decreta ep̄alia iura & officia sibi arrogant vendicant: videlicet penitentiā dare: & remissionē pctōrū reconciliationem penitentiū decimas & ecclesias. cū absq; pro

b prij episcopi licentia vel apostolice sedis auctoritate hoc nullatenus p̄sumere debeāt.

c sicut in chalcedonensi ꝯcilio de huiusmodi a sanct' patribus statutū est: & sub anathematis vinculo monachis omnibus prohibitū. Mandamus itaq; dilectioni tue: vt eos conuenias: & ne talia deinceps p̄sumant: oīno prohibeas. Item calixtus papa.

e INterdi. De eodem. cimus etiaz abbatibus & monachis penitētias dare: infirmos visitare:

f & vnctiones facere: & missas publicas cantare. Chrisma &

g oleum ꝓsecratioēsq; altariuz

h ordinationes clericorum ab episcopis accipiant: in quoz parochijs manent. Itez alexander. ij. Monachi intra claustra moꝛātes clericorum officia exteri⁹ nō ministrent.

i Uxta chalcedonensis tenorem optimi ꝯcilij monachis q̄uis religiosis ad normā sancti benedicti intra claustrū morari p̄cipim⁹. Ui cos castella ciuitates pagrare ꝓhibemus: & a populoz

ont. Respondeo ad cautelam. ne aliquem ibi non baptizarum contingat mori.

Vxta chalcedo nensis tenorem.

predicatiōe oīno cessare censuimus: nisi forte quis de sue anīe salute sollicit⁹: vt eoz habitum assumat: eos intra claustrum ꝯsulere voluerit.

Itē ex ꝯcilio chalcedonensi Monachi q̄ sunt in ciuitatibus epō debēt esse subiecti.

k QUi vere pureq; solitari sunt ꝙueniēti honore. Eos vero qui p singlas ciuitates seu possessiōes in mōasterijs sunt: placet nob epō esse subiectos & q̄eti operā dare: atq;

m obseruare ieiunia & orationes in loc' in q̄b⁹ semel se deo deuouerint ꝑmanentes: & neq; cōicare eccl'iasticas neq; seculares aliq̄s attractare actiones relinquētes ꝓpria monasteria: nisi forte iubeant' propter vrgētes necessitates ab ipsius ciuitat' epō: & neminē seruoz̄ suscipi in monasteriū vt sit cū eis monach⁹ nisi cū domini ꝓprij licētia. Pretereuntē vero hec decreuim⁹ extra cōmunionē esse: ne nomen domini blasphemetur.

Conuenit ergo ciuitat' epi

n scopo curā & sollicitu dinē ne cessariā monasterijs exhibe-

o re. Qs ita respondet. Auctoritas illa nicene synodi ꝓ hibet monachos de monasterijs exire: & p capellas sepulturas moꝛtuoz̄ celebrare confluere videlicet more clericoz̄ ad cuiuslibet exequias celebrādas. Cetez̄ si apō monasterium aliquis semet ipsum tumulari voluerit: nō est prohibendus. Unō gregoꝛi⁹ scribit iohanni episcopo de vrbe veteri.

Misse celebrari moꝛtui sepelirī in monasterio non prohi-

p Sapitus ab/ bentur. bas monasterij sancti gregoꝛij insinuauit nob plu-

Qui vere. solitariā. .i. heremiticam l Eos (vitā q̄. licz̄ digni sint honore.

l Eos ꝙ. i. tñ. Ex aduersa/ tiōe ista vī q̄ he remite non subsunt epis. qō q̄/ dā ꝓcedūt. quia sūt locuste. q̄ nō hñt regez̄. Sed nos Z. vt. xciij. di. nulla rōe. xj. q. iij. si aūt. Hic etiā nō q̄ heremita pōt vocari ad p̄laturam. vt ex̄ de elec. cū monasteriū. q̄lē aūt vitā hr̄e debeāt nō repperi. tñ ꝑ uilegiū clericoz̄ hñt. vt ibi appareat. Siz si queras q̄mō heremita possit eligi ad p̄laturā. cū de mag' stricta ad minus stricā vitā non est licitum transire. xix. q. j. c. j. Rñdeo. vita monachoz̄ est magis stricta q̄ ad hoc. quia renūciat propriis & ponit hominē supra se. sed heremita nō renūciat propriis. vt xix. q. iij. §. eī.

m Jeiunia. sed quid si p̄ius renebatur aliq̄s aliquos dies ieiunare. nunquid nihilomin⁹ monach⁹ factus reneč eos ieiunare. ar. q nō. xxx. iij. q. v. noluit.

n Curā. xvij q. ij. monasteria & c. abbates. et c. cognouimus.

o Qs ita. nicena. sup̄. c. c. j.

p Sapitus. missaꝛ pub licas. sed nonne hoc licite ꝓhibuit. S. c. interdicimus. sed dic

q loquitur hic de monasterio habente populum.

a ¶ Suspendi. id est abstinere. Johannes.

e ADmonere. ne pie. secus si sunt iniuste. xvij. q. iiij. dcunq; ff. de reli. sicȝ. ℣. hec actio. xij. q. vlti. quia .ff. de condi. instit. quidā. imo ad epm spectat exequiolūtates defunctoꝝ. vt extra ō resty. si heredes

c ¶ Onsidera/rio.

d ¶ Bicunq; legit. ℣. xiij. q. ij. vbicūq;.

e ¶ Improbitatē. imo q; non habet populum

f Vidā monachi epo potest ergo eps monacho pcipere ⁊ iniūgere ei aliquā legationē vt. ℣. e. qui vere similiter abbas. vt. j. e. monachi.

g ¶ Excōmunicati. ergo monachi pñt excōmunicari ab epi scopo. vt. xvij. q. j. abbates. et ab alijs prelatȝ. vt. ℣. e. alta.

h ¶ Inuitos. per brachium seculare est inobediens coꝛrigendus. vtȝ. di. xvij non licuit. xj. q. j. petimus.

i ¶ Vt ad loca sua redeant. vel in exiliū mittantur. vt. j. c. proximo.

k ¶ Ad loca. ls est regulare. vt semp primo coganȝ redire ad monasteriuȝ suum. vt. xxvij. q. j. nec aliqua. i fi. ⁊. c. ipudicas. ⁊ c. peruenit. nisi septus deliquat. vel primuȝ monasteriū sit nimis dissolutum vt. xxvij. q. j. sicȝ ⁊. c. siquis rapuerit.

l Robinuȝ detinere. nec talis deliquoꝛ incidit in canonem. extra de sen. ex. vt fame. rima se a vra sanctitate grauamina sustinere: q; in eodē monasterio missas phibeas celebrari: mortuos etiam interdicas sepeliri. a qua inhumanitate vos hortamur suspendi: ⁊ sepeliri ibidez mortuos missas celebrari nlla vlterius habita contradictiōe permittas. ¶ dem carolitano eoiscopo venerio.

Non sunt cassande pie volūtates defunctoꝝ.

b ADmonere te volumus ne pie defunctoꝝ voluntates tua qō absit remissione cassent. ¶ tem gelasius.

Testatoꝛis arbitrium serua

c ¶ Onsidera/ri oportet. tio ecclesiastice vtilitatis hoc postulat: ex iusta dispositione testatoꝛis seruandū arbitriū esse. ¶ tem ex cōcilio triburiensi.

De eodem

d ¶ Bicunq; facultates rerum et opportunitas temporū suppetit ⁊ cetera: sicut in eodez. c. supra legit in causa eoꝝ qui de diocesi ad diocesim transierunt. ¶ cce his auctibus patet: q; siquis apud monasteriū sepulturaz sibi eligere voluerit: libere a monachis potest sepelire.

¶ Unde liquido colligit p; hibitionem illam nicene syenodi propter improbitatem circūuagantiū esse factam.

¶ Unde in chalcedonensi cōcilio legit. **Monachi q; sine licentia epi vagant: ad proꝑia loca redire cogantur.**

f QUidam monachi nihil habētes sibi iniunctuz a ꝓprio epo: interdū ℣o etiaz illi q; ab eo fuerāt excōicati: venīūt ad ciuitatē constantinopolitanā: ⁊ in ea pturbationes trāquillitati ecclesiastice inferunt: ⁊ diuersoꝝ domus coꝛrumpunt. ¶ Statuit igitur sancta synod⁹ hos primum cōmoneri: vt exeāt a re

h gia ciuitate. demuȝ eos inuitos deijci ac inde p defensoꝛe

k compelli vt ad sua loca pueniant. ¶ tem pelagius papa paulino solitario.

Monachi circūuagātes p defensoꝛes sunt compellendi.

l PRobinū samarie ⁊ milianū atq; probianū vt alios pseudo monachos iohanni defensoꝛi pcipim⁹: vt eos debeat detinere quant⁹ siquā desiderāt sue ꝓtentōis

m rationez cognoscere. ad nos vt informent debeāt exhiberi. ¶ Certe si sola obstinatiōe ab eccl'iastico coꝛpe fūt scissi:

n in reatina sicut petisti insula vt exulent p̄dicto defensoꝛi duxim⁹ iniungenduȝ. ¶ tem leo papa.

Mull⁹ monach⁹ p̄ter dñi sacerdotes audeat p̄

o ADijcim⁹ illō ēt dicare. quod nobis ꝓpter improbitatem quozundaz monachoꝝ religionis vestre verbis mandastis per vicarios vestros hoc specialiter statuentes: vt ꝓter domini sacerdotes nullus audeat p̄dicare siue monach⁹ siue laic⁹ ille sit: q; cuiuscunq; scientie

p noīe gloriet. ¶ cce in hoc. c. ⁊ viciū est expssum: ⁊ generali constitutione euacuatum.

¶ Quod vero penitentiam dare prohibentur: inde est q; nulli sacerdotum licet alterius parochianū ligare vel soluere. ¶ Monachi autē ⁊ si in dedicatiōe sui p̄sbyterat⁹: sicut et ceteri sacerdotes baptizādi p̄dicādi pniam dandi petā remittēdi beneficijs ecclesiasticis perfruendi rite potestatez accipiūt. vt amplius et ꝓfecti⁹ agant ea que

m ¶ Ad nos. nam cū de fide dubitatur. romana ecclesia est consulenda. vt. xxiij. q. v. de liguribus.

n ¶ Insula. nō penā canōicā esse exiliū. l. di. accedēs. ⁊ dixi. iij. q. iiij. hi qui. episcopos. Johannes.

o AD ijcimus. sacerdotes. vel per licentiā sacerdotū. nec obstat. xxv. di. plectȝ. vbi dicitur q; dyacon⁹ potest predicare. sic. xcij. di. in sancta. vel ibi p̄dicare ponit ꝓ legere. similiter laici p̄dicant et mulieres de licētia sacerdotȝ. vt ℣. dist. xxiij. mulier. in fine. ℣z nunquid subdiaconus potest p̄dicare. ita. quia prelationē et curam animarum habere potest. vt extra de etaᷣ. li. preterea. p̄dicat ꝙ rone p̄lationis ſz non rone ordinis. quia locū sacerdotȝ obtiet. vt. xciij. di. precipim⁹. ¶ Templarij aut etiam hospitalarij idō predicant. quia habent de hoc privilegium. Sed quid si aliq; sunt falsi predicatores ⁊ aliqua lucrentur. nūquid restituent illi ecclesie. videtur q; nō. qz nō refert quis vel ꝑsonaliter p̄dicet. ſz q; p̄dicet. xix. di. scōm. ⁊ apls dicit epla ad philippēses. siue p occasionē siue p falsitatem christ⁹ anūciet. in hoc gaudeo ⁊ gaudebo. Dic q; apls gaudebat de puersis ñ de p̄dicātibꝫ. ar. tū q; ecclie acqrit. ff. de ioffi. test. l. postūm⁹. ℣. sicȝ vbi ōr q; si exīneus expugnit testm. h ei ñ p̄dest ſz legitimis Jo. p ¶ Ecce. parochianū ℣. de pe. di. vj. placuit.

a DE presentium. defensor. i. iudex vel aduocat⁹ vel ꝓcurator negociorū secularium. sic. j. q. iij. salua/tor. ⁊ ex̄ ne clē. vel mo. sed nec. nō pōt ergo sine supio/ris licentia esse vl' iudex vel aduocatus vel arbiter. sed abbas. potest hoc facere sine licentia alicuius. naz ab/bas monachos habet ī potesta/te. vt. xij. q. j. nō dicat⁹. vnde ipe nō est sub pote/state alicui⁹. ff. de adult. sic eue nier. ⁊ quod pos sit abbas esse ꝓ/curator. habes extra de cen. so/pite. ex̄ de trās/ac. c. contingit. seculares ꝙ cau/sas etiā iubenti/bus episcopis ñ possūt agere. vt hic. ⁊ ex̄ ne cler. vel mona. rela/tum. nisi miserā/bilium ꝓsonarū vt. lxxxvj. dis. c. vlti. Itē nec sin dicus potest cō/stitui in ꝓpria ecclesia. vt extra de sindi. sic nec ꝓcurator. vt in auc. de an. epi. §. aliuz. nisi ali/us non sit eque idoneus. tūc po test de licētia ab bat⁹. vt ex̄. ō te. insup ⁊ j. e. mo/nachi. iudex ta/men cōstituitur monachus a su/periore. vt extra de priuile. cum oli. Et nota ꝙ si quā cām mo/uent monachi p̄ sumitur semp ꝙ bono zelo eā mo ueant. vt extra de no. ope. nun/ci. cum ex iniun/cto. Jo.

b ¶ Gelasius. defensores. s. di. lxxvij. c. vlti. cō/tra. vsle est illud p̄riū. qz ibi de/fensor ponit ꝓ/estiario. et ideo mgr illō noluit soluere.

c d DOctos. SJ monachus minoratiōe. si. j. q. iij. c. vlt. ⁊ est ar/gu. ex quo ꝯs est electus canonicus. ſtarim habe bit fructus prebende plene vt alij. ex̄ de p̄ben. relatuz. sacerdotal' officij esse sancto/rum patrū constitutionibus comprobant⁹: tamen executi onem sue potestatis non ha/bent nisi a populo fuerīt ele/cti: ⁊ ab episcopo cū consen/su abbatis ordinati. ¶ Eccle siasticas vero atq; seculares actiones attractare ꝓhiben tur: vt nō p̄sumāt sibi patro/cinia causarū: nisi ab episco/po cōmoniti fuerint: nec se/cularib⁹ causis occupent⁹ vt resideant cognitores dirimē darū litium. Unde pelagi⁹ scribit antonine patricie et decie. Monachus defensor fieri non debet.

e DE presentiū pontitore: q; defensor factus non est: nulla vobis animi mole/stia sit: qz satis valde amaris simū habeo de isto ꝓposito ad aliud officiū homies de/duci: in quo nullo modo q̄ a monachis deo ꝓmissa sūt va leant adimpleri. omnimoda enī est illius habitus ⁊ istius officij diuersitas. illic enī q̄/es oꝰo labor manuum at hic causaꝝ cognitio cōuentiōes act⁹ publica litigia ⁊ q̄cunq; vel ecclesiastica instituta vel supplicātiū necessitas poscit. faciat aūt ⁊ de⁹: vt tales sint hi vel q̄ a nob⁹ in isto habitu nutriunt⁹: vl' in monasterijs crescūt vt ꝓuecta etate ⁊ vi/ta ꝓbata nō ad litigioꝝ offi/cia sed ad sacerdotiū valeāt ꝓmoueri. ¶ elasi⁹ tū sicut in tractatu de ꝓmotiōib⁹ cleri/coꝝ inuenitur in cap'o illo. ¶ Monach⁹ nouici⁹ ⁊ ceca: pmittit illos ex dispēsatione fieri defensores. Qō Xo sa/cerdotaliū officioꝝ ptātē ha beāt: testat⁹ ambrosi⁹ dicēs. Clericorum officia celebrare monachi p̄sbri nō ꝓhibent⁹.

c DOctos aut ꝓbos mo/nachos p̄sbyterij hono re dedicatos ꝓdicare bapti/zare pniam dare debita mise/ris relaxare decimaꝝ primi/tiarū oblationū vinoꝝ ⁊ mor tuoꝝ portione iusta pfrui de/bere moderata dispēsatōe cō mendam⁹: vt iuxta ap'm de altario cui seruiūt viuentes ꝙ obsequiū dñice plebis panez ⁊ vinuz īmaculata b̄dictiōe trāsformēt in corp⁹ ⁊ sangui/nē dñi nr̄i iesu christi. Itē in nocenti⁹ papa. Beneficijs ec clesiasticis monachus p̄sbr

d SJmo/ libere pfruat⁹. nachus ad clericatū ꝓ moueat: bñficia p̄stēt ei ple nie ⁊ annone et decie donēt⁹ absq; vlla dilatiōe ⁊ minora/tione: vt q̄nto meli⁹ possit iu xta possibilitatem q̄n necessi tas extiterit: ad opa ecclesia/

e stica ⁊ ipam restaurā dā eccle siā adiutoriū faciat. Itē gre gorius. De eodem.

f MOderamine apostoli ce auctoritatis decer/nimus: vt monachi si presby terij honore dedicati sunt cū ligandi soluendiq; potestate decimarum primitiarum ob/lationum donationum: que fiunt pro viuis ⁊ pro defun/ctis portionem iuxta cano/nem ad suam proximoꝝmq; vtilitatem merito perfectio/ris iusticie non minus q̄ ce/teri sacerdotes laudabiliter

g sibi vendicent. Idem.

Clericorum officia monachi desinit esse prioris domini. ff. de polli. l. ij. §. vlti. sed il/lud est q̄n decima debetur ex voto. aliud quādo ex iu/re. dicas ꝙ q; licet decima nondū sit segregata. q; tñ ē fallit ꝙ extra. vt ecclē. bene. vt nostrū. in fi. ⁊ de instī. e ¶ Restaurandā. argu. q; ha/ (cum venisset. in fi. bens ecclesiā dz reparare eam. vt extra de eccle. edi. de his. ⁊. c. vlti/hoc verū est si haberet tertiaz que deberet fabrice. vt. x. q. j. decreuimus. ⁊. q. iij. vnio. Johānes.

f MOderami ne. primo rū arg. q; de bo/nis ecclīaz pos/sumus subueni/re ꝓsanguineis. vt. lxxxvj. di. nō satis. sed proxi/mos hic appel/lat fideles.

g ¶ Sibi ven dicent. cuz ergo ecclesia possit⁹ dicare decimas paret q; domini um decimaꝝ est penes eccleſiaz. licet decima nō/dum sit tradita ei. decime enim sunt dei. vt. j. e. reuertimini. vn/de etiā quēlibet possessoꝝ eccle/sia conuenit sup decimis. vt. j. e. decime. hoc enī est p̄uilegiū ec clesie q; re non/dū tradita facta est domina rei. vt ex̄. ō cōsuetu. c. ij. in fine. C de sacrosan. eccle. vt inter diuinū. quidā tamen di cunt. q; ecclesia nō possit vendi/care decimā. nisi segregata sit. qz qui rem vendi/cat specificare e/am debet. vt ex/tra de ap. signi/ficantib⁹. sed ħ nihil est. quia in certā partē pos/sum vendicare. vt. ff. de rei ven. que de tota. ⁊. l. ex diuerso. et. l. vlti. sed adhuc alia ratione vi/detur q; ecclesia non potest deci/maz vendicare. quia nisi decima sit segregata ab alijs bonis non

clesie. vel dicas q totū illud frumētū ē cōe. ꝛ qz cū frumūtū volūtate dīoꝝ cōmisceatur. fit cōe ꝛ quodlibet granū fit cōe. vt tūc deb actio cōi diuidūdo vt diuidat. ſz ſi ſine voluntate dīoꝝē ꝓmixtū. tūc ū fit cōe. ſz vēdicare ꝑt vtercz ꝓtē ſuam. ff. de rei vē. ſi frumētū. ꝛ inſti. de re. di. §. ſi duo. ſz nec illud videat poſſe ſtare. qz cū ſemē ū fuit cōmune. ¶ nec frumētū. vel dicak q decie petant ꝑ actiōem ꝓfeſſoriā. qz ius ꝑſtandi decimā eſt fuit⁹ q̄dam. vl veri⁹ dicas q petunt ex ditione vel ex canone iudicis officio.

a EX aucte. a/ poſtolorū. xl.lxxij. diſcipulo. xxj. di. i no/uo. epi eni tenēt locū ipoſtū. lxv/iij. diſt. quoz vices. Vel ꝓpoſcilicz quo ad ꝓ priorum renunciationem.

b SUnt nōnulli. benedict⁹ arg. q oia q̄ nō ꝓhibuit benedictus. ſunt ꝓceſſa monachis. ſic. x/xviij. q. j. iā nūc xxx. q. iij. illud.

c Canonicī. regularib⁹. imo i oīb⁹ vt videt. ar. lxxxviij. diſ. c. j. ꝛ etiā ꝑ totū xj. q. j. te quidez xiij. q. i ij. c. ij. ꝛ xv. q. ij. c. j. xxiij q. vlti. his a ḡb extra de poſtu. clerici. extra. ne cle. vel mo. mīta

d SIc viue in monaſterio

a EX aucte huius decreti qō aplico moderamine ꝛ pietatī officio a nob⁹ eſt ꝓſti tutū: ſacerdotib⁹ monachis aplox figurā tenētib⁹ licz ꝑdicare baptizare cōionē dare ꝑ pctōrib⁹ orare pnīaz īmponere atcz peccata ſoluere. Ite ex decreto bonifacij pa. Monachi p̄sbyterij honore decorati ptātē hñt ligandi at

b SUnt tñ nō qz ſoluēdi. Nulli nll'o dogmate fulti audaciſſime q̄dē zelo magī amaritudīs qz dilectōis iflāmati: aſſerētes mōachos qui mūdo mortui ſūt ꝛ ōo viuūt: ſacerdotal' officij potētia īdignos: neqz pnīaz neqz chriſti anitatē largiri neqz abſolvere poſſe ꝑ ſacerdotal' officij dignitat⁹ ſibi iniūctā ptātez: ſed oīno labunt. neqz eni beat⁹ benedict⁹ monachoꝝ precepto⁹ almific⁹ h⁹ rei aliq̄ modo fuit interdictor: ſz eos ſeculariū negociorū edixit expertes foze tm̄modo. qō quidem aplic⁹ documēt⁹ ꝛ omnium ſctoꝝ patꝝ inſtitut⁹ nō ſolū monachis ſ etiā canonicī magnope imperat. nemo eni militās deo implicat ſe negocijs ſecularib⁹. Tantoꝝ igit patrū inſtituti exēplis: q̄bus piculoſiſſimuz eſt refragari: credim⁹ a ſacerdotib⁹ monachis ligādi ſoluēdiqz officiū deo opante digne admīſtrari: ſi eos digne ꝓtigerit ſ miniſterio ſublimari. ¶ Decertantes igit monaſtice ꝓfeſſionis p̄sbyteros ſacerdotalis potentie arcere officio omnimodo ꝓcipimus vt ab huiuſcemodi auſib⁹ reprimantur ī poſterū. quia quanto q̄ſqz ē celſior: tanto ꝛ illis erit potētior. His oībus auctoritatibus pſpicue mōſtrat: monachos poſſe penitentiam dare baptizare ꝛ cetera ſacerdotalia officia licite adminiſtrare ¶ Qō vero pplī electiōe epiſcopoꝝ inſtitutione ꝛ abbatis cōſenſu poteſtatē ſuā exequi valeāt: hieronymi gelaſij ꝛ gregorij auctoritate ꝓbatur. Ait eni hieronymus ad ruſticū monachū. Digne in monaſterio viuens ꝑ populi electionem ad clericatū pote

b SIc vi/rit promoueri Sue in monaſterio vt clericus eſſe mereaꝛis. multo tē poze diſce q̄ poſtmodū doceas: ꝛ inē bonos ſemp ſectare meliozes. Qō ſi ppl's vel epiſcopus te ī clerū elegerit: agea q clerici ſunt. Idē ad eundem. In ordine clericat⁹ promoueri monachi poſſunt.

c SI clericat⁹ titillat deſiderū diſcas qō poſſis docere: ꝛ rationabilē deo oferas hoſtiā: ne ſis miles priuſq̄ tyro: ne pri⁹ magiſter ſis q̄ diſcipulus. Mō eſt humilitatis mee neqz mēſure iudicare de ceter⁹ ꝛ de mīſtris eccleſiarū ſiniſtrū quippiā dicere: habeāt illi ordinē ſuū ꝛ gradū. quē ſi tenueris: quō tibi ī eo viuendū ſit: editus ad nepotianū liber te docere poterit. Nūc monachi cunabula mozeſqz diſcutim⁹: ꝛ ei⁹ monachi qui liberalibus ſtudijſ erudit⁹ in adoleſcētia iugum chriſti collo ſuo ipoſuit. Pzimumqz tractandū eſt: vtrum ſolus an cū alijs in monaſterio viuere debeas. Mihi placet vt habeas ſanctoꝝ cōtubernium: nec ipe te doceas: h ꝛ abſqz doctoze ingrediaris viam quaz nunqz ingreſſus es. Item gelaſius papa.

In loco quē abbas iudicauerit monachus eligatur: ꝛ ab epiſcopo ſacerdos ordinet.

i SIquis monachus fuerit: qui venerabilis vite merito ſacerdotio dignus videatur: ꝛ abbas ſub cuius imperio regi chriſto militat: illum fieri p̄sbyterum petierit: ab epiſcopo debet eligi: ꝛ in loco quo iudicauerit ordi

mīto. vſqz ad decrepitam etatez vt. xxxviij. diſt. nullus. vel multo. id eſt ꝑ quinquennium. vt in ꝓhemio. ff. de ſepa. l. j. §. quod dictum. Vel triennium. C. de fil deicōmiſ. l. j. Vt per biennium. vt inſtitu. de literarum. obſtat argu. hic contra momentaneos magiſtros. lix. diſt. ſi officia. qz nō mediocriter errat qui min⁹ bonum ꝓfert. zc. vt. ſ. de cōſe. diſt. v. non me/diocriter. ꝛ arg. q potius ſenio/res magiſtri ſūt audiendi. vt. xx diſt. de quibus. arg. contra. ff. ō edi. edic. ꝓcipiunt.

c SI clericat⁹ titillat. id ē delectat.

f ¶ Mumilitatis. ſ. paruitatis

g ¶ Contubernīū. extra ō ſtamo. monachi. et xx. q. vlti. c. vl.

g ¶ Contuberniū. arg. q pl⁹ valet vita cōmunis q̄ vita heremitica. vnde ab heremitica vita licite tranſit ad monachatuz. vt dixi. ſ. e. qui vere. ſed a monachali ad heremiticam non poteſt niſi de abbatis licentia fiat ratione debilitatis. vt. xx. q. iij. monachum.

h ¶ Et abſqz doctoze. ſi. xxxviij. diſ. relatum.

i SIquis petierit. alias ñ poſſet. vt. lviij. diſtinc. c. j. et. ij. ꝛ infra. e. monachi.

a ¶ Vel ppli. ppli nō est eligere sed testionīū dare ele
cto. vt. xviij. di. c. j. ſz epūs vel archidiacon⁹ vel archip⁹
byter eligit ſm ꝓsuetudinē loci. vt ex de offi. dele. su/

b Monachos. nec saltu. i. ꝑtermissis ordi/ (per co.
nib⁹. vt. lij. di. sollicitudo. vel. i. nō ſnat⁹ interſti/
cijs. vt. lxxvij. di. in singul. sed est ꝓtra lxxvij. di. c. vlti. vbi dr q monach⁹ oēs ordines ſ. annuz pōt recipe. ſz il/lud ex dispēsati/one. qō hic dicit est ius cōmune.

c ¶ Ad epat⁹. vt si sit ꝓl br p⁹ x. annos pt epūs fieri. vt. lxxvij. di. quicunq;.

d ¶ Superi⁹. ſ. lxxvij. dis. c. j. ij. z. iij. Jo.

e Aos aūt. o/pera. ar. q si cleric⁹ scit operas aliqs illas reneā ꝑstare ec/clesie. ex ō postu la. c. ſi. ſz cui⁹ expensis prestabit eas. videtur q expensis eccle. vt arg. xij. q. ij. charitatē. maxime si ñ hz ppriū de quo b⁹ loquit sec⁹ tñ est liberto q ꝑstabit operas ppriis sumptibus patrono suo. nisi paup sit vt de ope. li. suo hic tñ nō loquit de raliby opibus sed tm̄ de postulatioe vl ꝓlatioe recipiēda. Jtez ar. q si alicui de eccla iniūgitur aliq legatio te/neā eā recipere. vt. iij. q. j. nulli.

f ¶ Suscipia/tis. si. viij. q. j. in scripturis.

g ¶ Necessita/tibus. ſ. vij. q. j. scias.

h In parochi/a. in posses/sione. i. que fuit eius. si. xviij. q. ij. abbatem. cū enī fun/data est ecclesia nullam habet ibi potestatem. vt. x. q. j.

i ¶ Quod subito. tempore egemus. vt ali (nouerint. quid maturius agamus. l. dist. ponderet.

k ¶ Prozogata. i. dilatata. l ¶ Eum dyaconum. er go subdiaconus erat iste qui fuit electus ad regimē pa/

nari: oīa que ad sacerdotij of/a ficiū ꝓtinēt: vl ꝓpli vl epi electione ꝓuide ac iuste agatur⁹.

Item tē syrici⁹ papa.

Tempore maturitatis ecclesiasticis monachi promouentur ordinib⁹.

b Monachos quoq; ꝗs mox ꝓ grauitas et vite ac fide institutio sctā cōmendat clericoꝝ officij aggregari z optam⁹ z volum⁹. ita vt ꝙ intra tricesimuz ānū etatis sunt digni: ī mīoribꝫ ꝓ gradꝫ singlos crescētes tpe ꝓmoueant ordibꝫ: z sic ad dyaconatus vl ꝓsbrij insignia mature etatꝭ ꝓsecratiōe puenīāt: nec c saltu ad epat⁹ culmē ascēdāt nisi in his eadē ꝙ in singulis d dignitatibꝫ supi⁹ ꝓfixim⁹ fuerint tpa custodita. Item tē aug. ad eudoxiū.

Ecclīastica officia nec auida electiōe monachi suscipiāt: nec blandiente desidia respuant.

e Os desidia respuant. āt frēs hortamur ī dño vt ꝓpositū vr̄m in dño custodiatis: z vsq; ad finē vite ꝑseueretꝭ. ac siq opa vra mr̄ ecclesia desiderauerit: nec elati f one auida suscipiatꝭ: nec blā diente desidia respuatꝭ: ſ mi ti corde obtēperetꝭ deo cum māsuetudie portātes eū qui nos regit: ꝙ dirigit mites in iudicio ꝙ docet māsuetos vi/as suas: nec ociū vr̄m necessitatib⁹ eccie ꝓponatꝭ: cui parturiēti si nulli boni mīstrare vellēt: quō nasceremini ñ inueniretꝭ. Item tē pelagius papa bono epo saluinati.

Celasius quendaz ruffinū monachum iubet sacerdotē fieri: z ī qdā

h In pa basilica ordinari. rochia tua basilica sancti laurētij: ꝙ in possessiōe filij z ꝓsiliarij nr̄i viri magnifici ih̄eo dozi fūdata ē: officiuz ꝑbri deesse coguim⁹. z qz ꝑ/fat⁹ filiꝰ nr̄ nob retulit se iuenisse ruffinū quēdā mōachū olim sibi ī vita z ī oib⁹ cōprobatū: z hūc postulat ibi ꝑbyi terū ꝓsecrari: qō subito fieri k nos ꝓrogata obtātia ñ acq euim⁹. Jōcq dilectio tua his acceptꝭ sabbato veniēte faci/l at eū dyaconū: z si de⁹ volue m rit z vixerim⁹ mediana heb/n domada ꝑbrm faciem⁹: ꝗte/nus supueniēte pascali festiuitate sacra mīsteria ī mēora ta basilica a ꝓsona cōpetenti valeāt adipleri. Item tē gregorius ī registro.

Qui de clerico monachꝰ efficit ꝓprio epo ordinārte: eps poterit eligi z cō secrari.

o Siquem a clericatu in monasticam cōtigerit venire ꝓfessiōez si talis vite monachꝰ fuerit: vt epus cui añ militauerat: eū dignuz sacerdotio ꝓuideat ī loco ꝙ iudicauerit: eligi poterit z ordinari. Item tē ex pci. agathensi.

Sine testionio abbatꝭ ad clericatus officiū monachi non eligantur.

p Monachi vagātes ad officium clericatus nisi eis testimonium abbas suus dederit: nec in parochijs q nec in ciuitatibus ordinentur. Si ei necesse fuerit clericū de mōachis ordīari: cum ꝙ z tūc tenetur epūs eū recipere. cum subest necessitas vl vtilitas. vt. ſ. c. cum ꝙ vtilitate z. lv. dist. ꝑcis. z id quod legit extra de sta. mo. monachi. intelligunt ꝙ nō debent ꝓfici parochialibꝫ eccle/sijs nisi subsit necessitas vel vtilitas. Jo. Sz certe idem est de ꝙ liber alio clerico. B.

m ¶ Media/na. cum cantaꝭ sitientes.

m ¶ Media/na. ſ. lxxvij. dis. in singul. ſ.

n ¶ Faciemus ꝙ alium. quē ei papa in dyaconum ordiat. am modo non pōt recedere ab ipso vt. j. q. j. filium.

o Siquem. in monasticaz ſ. vij. q. j. h̄ ne/quaq; ꝑ. ꝓtra. sed ille ad penitentiam descēdit. hic merituz augere ꝓposuit quod vbi ñ exprimit. ex varietate ꝑsn mitur administrationum reliquarum. z h̄ ne distinguitur. extra de renunci. post translationem.

p Monachi. ꝙ ad officiū officiando ecclesiam. sed ꝓuatim possunt celebrare.

q ¶ Nec in ciuitatibus. nō est dubiū ꝙn a clericatu trāleaꝭ ad monachalē vitā. q; districtior ē vita monachoꝝ q; clericoꝝ. sed mirū ē quō ad clericalē vitā ꝓmittit trāsire a monachali vita. vt hic z in ꝓcedēti. c. z. lviij. di. c. j. z. ij. cū de magꝭ districta vita ad min⁹ districta vitā trāsire nō licet. vt. xciij di. legim⁹. in fi. R. ad ꝓlaturaz. iō trāsit ex dispensatōe

nō ꝙ vsitaz ꝙ
nata nō ē cōi
usitata ꝓ frē
da. vt. ſ. mag
vij. q. j.

vt p̄fessi. & tūc votū nō frāgit. q̄ istud in meli⁹ cōmutatur. melior est enī publica vtilitas q̄ p̄uata. ē. c. nos aūt. q̄ aūt sic transiit vt p̄fessi peccat mortaliē. votuz enī frangit. a ¶Cōsensu. ē est. ē. lviij. di. c. j. & ij.

b ¶Vm p̄ vtilitate vl̄ p̄ necessitate. ē. c. p̄ri. & lv. di. p̄fessis. sz. ē. c. i parochia i distincte loquiē c ¶Cū abbatē videt q̄ epūs iusto abbate nō possit mōachuz p̄ficere ecclie alicui vl̄ facere ipz clericū suū. vt b & ē. c. p̄ri. & lv. iij. di. c. j. & ij. sz ē. ē. c. q̄ vere. et ij. q. vij. cum pastozis.

d ¶Diocesana i. nec tertiā nec q̄rtā dabūt epō sed de hoc nota tuz est. p. q. j. in summa.

e ¶Onachi. ecclīasti/cū officiando ecclesiā. sed p̄iuatim p̄nt celebra/

f ¶Brili (re. tas. q̄licz aliq̄d bonū & vtile sir. nō tū est agēdū nisi eo mō q̄ fieri dz. vt. xj. q. iij q̄d ergo. xij. q. ij q̄ntuor. & j. ō cō. di. v. nō oportet & ff. de re mili. l. iij. ꝯ. in bello.

g ¶Abbate. pōt q̄ monach⁹ esse ꝑcurator ecclesie sue de lnia sui abbatē & etiā alioz. ē. c. q. ve/re. & lxxxvj. dist. pucnit. & dixi. ē. de p̄nūtiū. videt etiā q̄ sine mandato. vt. C. de p̄cur. exigēdi. sic miles procurat cām sui numeri q̄ alias nō p̄t eē ꝑcuratoz. vt. ff. de ꝑcur. filiuffa. sed hec rō nō hz hiclocū. q̄ monach⁹ nec cauere pōt de rato nec p̄stare cautiōnē iudicatū solui. ad q̄ tenet ꝑ curatoz qui sine

a p̄sensu & volūtate abbatē p̄sumat eps. Itē ex pci. hiler/dēsi. Cū abbatē volūtate monachi ordinēt: qs p̄utilitate eccīe eps ordinare voluerit

b ¶Um p̄ vtilitate ecclesie aliq̄s monachoz in clericat⁹ officio epūs ꝑbauerit

c p̄mouēdos: cū abbatē volūtate dūt ordīari. Ea vo q̄ i iure mōasterij de facultatib⁹ of

d ferūt i nullo diocesana lege ab epīs ꝓtingant. Itē ex cō ci. terragonensi. Sine abbatis imp̄o ad clericat⁹ officiū monachi non ordinantur.

e ¶Onachi a mōasterio opas egredientes: ne aliq̄ō mōasteriū ecclīasticum p̄sumāt agere. ꝓhibem⁹ nisi forte cū abbatē impio. sil̄ vt

f null⁹ eoz. i. mōachoz forēsis negocij susceptoz vl̄ executoz existat: nisi id q̄ō monasterij exposcit vtilitas ab abbate sibi nihilomin⁹ ip̄erāte. Itē aug. ad aurelianū. Ad clericat⁹ militiā nō eligant deser

h ¶Legi epl̄az benignitatē tue de donato & frē ei⁹: et q̄d rūderez diu fluctuaui: sed tū ēt atq; ēt cogitanti q̄d sit vtile saluti eoz: q̄b⁹ nutriēdis i christo fuimus: nihil mihi aliō occurrere potuit: nisi ñ esse viā dandā suis dñi vt se facili⁹ putēt eligi adaliq̄d meli⁹. si facti fuerit deteriores. etenī ip̄is facilioz lapsus & ordini clericoz fit idignissima iniuria si deteriores monasteriozū ad militiā clericat⁹ eligant: cū ex his q̄ i mōasterio p̄manēt: nō tū nisi ꝑbatiores atq; meliores i clero assumere soleam⁹: nisi forte sic vulgares dicūt mal⁹ chorazula bonus symphoniac⁹ est: ita ipsi vulgares ō nob⁹ iocabunt dicentes. malus mōach⁹ bon⁹ cleric⁹ est. ¶Mimis dolendū est: si ad tā ruinosaz supbiaz monachos subegerim⁹: & taz grauī cōtumelia clericos dignos putam⁹: in q̄ numero sum⁹: cū aliq̄n bon⁹ etiā mo/

k nach⁹ vix bonū clericū faciat: si adsit ei sufficiēs ꝓtinentia: & tū desit instructio necessaria aut p̄sone regularē integritas. Sz de istē credo q̄ arbitrata sit beatitudo tua: q̄ nr̄a volūtate vt suis potius coꝛregionalib⁹ vtiles eēnt. si de monasterio recessissent: ꝙ falsuz est: spōte abierūt: sponte deseruerūt. nob⁹ q̄ntum potuim⁹ ꝑ eoz salute renitēti/

l bus. His aūt oīb⁹ auctibus monstraf: q̄ monachi q̄ sunt a pl̄o electi & ab ip̄is epīs cū p̄sensu sui abbatē sunt ordīati: legitīe ptātē suaz exeq̄ valēt. ¶Illud vo gregorij. Nemo pōt obsequijs eccīasticē deseruire & ē. de illis intelligē dū est. q̄ in nūero cardinaliū vel episcopoz ordīati: monasterij sui dispēsationē sibi reseruare ꝓtēdūt. Vñ idē gregorij scribit mariano epo ra uenn ati. Pro abbatis vel monachi ꝓmotiōe nullo modo grauent monasteria.

m ¶Ne ꝑ cuiuslibet monachi aut abbatē ꝓmotione on⁹ fortasse aliq̄ō monasteria sustineāt studēdū ē nobis: vt si q̄spiā monachoz ex q̄cunq; monasterio ad clericat⁹ officiū vel sacrū ordinez

n acceſſerit: nō ibi aliquā vltertius habeat potestatem.

Idem maximiano syracusano epiſcopo. Aut eccleſijs quoq̄ modo militāt abbates monasteriozū esse nō possūt.

mādato interuenit. si tamen gessit vtiliter & eccleſia habet ratū. nō ꝓpter hoc pōt irritari. q̄ō factuz est. C. de p̄cur. nō eo min⁹. arg. ē. xcvj. dist. benc. in fine.

¶Legi. deteriozes. nā nemo ex delicto suo facit ꝓdi h tionē suā meliorē. sic. xij. di. nos consuetudinem. ff. de do. inē vi. & vxo. l. iij. ē. j. & ff. q̄ōvi aut clā. seruus. sic ex de simo. sicut in fi. & extra de sentē. excom. sivere. sic ecōuerso ex merito nō habz q̄s consequi penaz. extra de fideiuſ. peruenit. extra de dona. inē vi. & vxo. & si neceſ se.

i ¶Mal⁹ choraula. q̄ incipit cantū in chozo. vel qui chozeas ducit.

k ¶Bonuz. id est ꝑfectuz. sunt tamen monachi meliozes. id ē p/fectiozes clericē & sic non obstat contra. xlvij. di. q̄ntumlibet.

l ¶Instructio sufficit mōacho q̄ tantuz bonus sit. licet sit illiteratus vel irregularē. que duo nocent clerico p̄mouendo. lvj. dist. c. j. & xxxvj di. illiteratos.

m ¶His aūt gregorij vt. ē. c. ij.

n ¶Ne ꝑ cuiuslibet sacrum. id est epiſcopatum.

o ¶Accesse/rit. bene dicit ac cesserit. non enī desinit esse p̄latus ecclesie p̄latus. nisi habeat corporalem possessionem ſecunde. vt. j. xxj. q. ij. siquis iam. et extra de electio. cum in cunctis. sed de hoc dicitur. xcij. distinc. siquis epiſcopi.

a PResbyteros. abbates. sed quō poterāt clerici seculares eligi in abbates. cū ḃ sit ꝓhibitū. vt eꝝ ō elec. cū causam. ⁊ melius. c. ti. cū in magistrū. ⁊. e. ti. cū ad nr̄am. R. nō eligunt sed postulant. sic. lxj. di. ofius sed forte cū ꝓius erant monachi fuerunt assumpti ad parochiales ecclesias. ꝛp⁹ modū cuꝫ electi cēnt in abbates volebāt retinere ecclesias ꝓres. ⁊ ex ḃ videt eē melior ꝓditio mōachorū q̄ clericoꝝ. si monachi licite eligunt ad seculares ꝓlaturas. ⁊ clerici nō ꝓnt eligi ad monachoꝝ ꝓlaturas. vt. ij. q. vij. sicut. xxviij. q. j. oēs. sed q̄ro nē illi⁹ diuersitatis. sed dicas iō q⁹ clerici⁹ ñ ē peritus in regula mōachali. eadē rōne nec monachus pōt eligi ī eꝑm si nō ē peritus in regla clericali. vt. s. e. sic viue. ⁊. c. se. qō ꝓcedo. Sz q̄d si clericꝰ sit peritꝰ in regula monachali. nūq̄d tūc pōt eligi ī abbatē. cū rō ꝓstituti ouis cesset in eo vt. lxj. dist. §. his oībus. dico q⁹ ñ q⁹ lz sciat regulā. nō tñ ꝓbat⁹ ē in ea. ⁊ graue ē inexpros tē. vt xix. q. iij. monasteriꝰ. quia nec ipe est ꝓbat⁹ in habitu nec ꝓbauit habitū. in q̄ maxima vis ordinis ꝓsistit.

b ¶ Admissa. q̄ delinquēti. ꝺatur electio. sic eꝝ de iurepa. eā. ar contra. ff. de pe. here. si rē ⁊ ꝑciū

c ¶ Ad vtrūq; si. lxx. di. sanctorū. ⁊. C. de assess. l. vlti. s. lxxxix. dist. singula.

a PResbros ꝺyaconos. cēteroſq; cuiuslibet ordis q̄ eccl'iys quoq; mō militant: abbates ꝑ mōasteria esse nō

b ꝑmittas: sz aut admissa clericoꝝ militia mōastic⁹ non ꝓmoueant ordīb⁹: aut si abbatis loco ꝑmanere decreuerīt clericat⁹ nullaten⁹ ꝑmittant hr̄e militiā. Satis enī inconguū ē: si cū vnū ex his ꝓ sui magnitudīe diligent q̄s nō

c possit explere ad vtrūq; videatur idone⁹. Hoc vl' generalit vl' speciali ꝓuilegio dictuꝫ pōt intelligi: sic ⁊ de q̄dā monasterio in registro gregorij legit ꝺ modo. De q̄dā xenodochio cui⁹ abbas ad episcopatū eligi ꝓhibet.

d HInc ē etiaz q⁹ xenodochiū seu mōasteriū qō ī eodē francoꝝ regno ꝓstitutū ē: qz ꝑ ambitōes ⁊ contentiōes q̄rūdā nō canonice tractabat a puersitate malozū liberare cupiēs ꝑcepit: vt sine regali ꝓuisiōe ⁊ monachoꝝ electione null⁹ ibi abbas aliq̄ vnq̄ surreptiōe introduceret. ꝑcepit etiā vt eiusdem mōasterij abbas nūq̄ ad eꝑatū eligere

e tur: ne forte occasiōe eꝑatus abbatia aliq̄ ꝺetrimēti pateret. qō ꝓuilegiū ita ē illius eccīe: vt cōem legē regib⁹ vel abbatib⁹ oīo ꝺare nō possit.

f ¶ Mō enī qō vni sigillati cōcedit: stati oīb⁹ ꝓuenit. Superiori aucte nō ꝓhibentur

g abbates sacerdotes fieri: cū beat⁹ bñdict⁹ iubeat abbatē frīb⁹ egrediēt̄ib⁹ ⁊ regrediēt̄ib⁹ bñdictiōez ꝺare: qō non

h nisi sacerdotū est. lectionē q̄z euāgelij sil'r abbati ad legendū tribuit: quā subsequenti

R. in hoc est ꝓiuilegium q⁹ ecclesia non cogitur ꝺare abbatem si eligit in episcopū. e ¶ Detrimenti. solet enī abbates electi in episcopos dispergere res ecclesie f sue cum se recessuros sperāt. quia nō parcit populꝰ regnum breue. ar. ff. de exerci. l. j. circa ꝓinci. de pe. dist. iij. inter hec hircum.

f ¶ Sigillatim arg. q⁹ ꝓiuilegium concessū vni nō extenꝺit ad alios. s. c. di. cōtra morez. vij. q. j. petisti. tamen ius vni ꝓcessum extenꝺit ad alios. s. dist. v. ad eius vero. Item q̄ primatibus cōceditur videt concessuz ⁊ illis qui subsunt eis. vt. C. de aduoc. diuer. iu. l. resti/tuende. Jtē ꝓsonalia iura nō extenꝺūt ad aliosꝑ tū q̄nq; possunt ꝓcedi aliꝫs. nam mioꝝ cedit aliꝫs beneficiū restitutionis. vt. ff. e. l. q⁹ si minoꝝ ī ꝑn. licet sit argu. contra. vt. ff. de admi. tu. l. ex pluribus. ⁊. ff. de re. iur. l. in omnib.

g ¶ Superiori aucte. scilicet ꝓsbyteros.

h ¶ Abbates id est sacerdotes nō ꝓhibētur fieri abbates.

i ¶ Nisi sacerdotum. vt. xxv. dist. plectis.

k ¶ Lectione hoc melius intelligūt illi qui noluerunt regulam benedicti.

l ¶ Fieri. sup/ple abbates.

m ¶ Testatur s. e. de mona/chis.

n ¶ Ex eo. sic aliud facit quis in eo q⁹ homo. et aliud in eo q⁹ peccatoꝝ. vt. xx/

oone legere sil'r sacerdotal' officij est: sz tales sacerdotes

l vl' ꝺyaconos fieri ꝓhibet: q̄ ī eccl'iastica militia cogāt̄ iugiter ꝑmanere. Jtē illud hieronymi ad ripariū ⁊ ꝺesiderū. Monachꝰ nō doctoris sed plāgentis hz officiū. Et ad elodoruz. Alia cā est monachi alia clerici. Et ad rusticum.

¶ Sine ꝓsilio ꝓbꝛoꝝ monachis nihil agere licet: nō ita generalit intelligēdum ē: vt nulli mōachoꝝ liceat docēdi officiū assumere: ne ꝺtm̄ gregoriū aut augustinū angloꝝ eꝑm beatū q̄z martinū innumeros etiaz: q̄s de mōachica ꝙuersatiōe ad sūmū sacerdotij graduz sc̄ptura testat esse ꝓmotos: cogamur negare officiū docēdi habuisse: aut in die ꝓsecratiōis sue asseram⁹ eos a ꝓri ꝓposito decessisse.

m qō vt innocenti⁹ testat: nulli facere licet. voluit ꝙ hieronymus ꝺistinguere int̄ psonam monachi ⁊ clerici: osꝺēs q̄d cuiq; exꝓrio officio ꝙueniat

n ¶ Aliud ei ꝙuēit cuiq; ex eo q⁹ monach⁹ ē: aliud ex eo q⁹ clericꝰ est. Ex eo q⁹ monach⁹ ē: sua ⁊ alioꝝ pctā ꝺeflēdi hz officiū. Ex eo q⁹ clericꝰ est: docendi ⁊ pascēdi ꝓlm̄.

o ¶ Monachos vero vsq; ad tps eusebij zozimi syricij mōachos simplicit ⁊ nō clicos fuisse ecclesiastica hist̄oria testatur.

¶ Jdem etiā hieronymus refert monachos scythie cōuenisse in vnum vt sacerdotem sibi inuenirent: qui eis missarum solennia celebraret.

Jtem leo august. Omnes clerici vel monachi tutele immunitatem habere ꝺebent.

HInc est. pun q̄. sed nonne potius est opꝓbrium q̄ ꝓuilegium q⁹ abbas in episcopū eligi ꝓhibet

iij. quesſti. iiij. duo ista.

o ¶ Monachos. alia solutio.

Questio I

a Generaliter monachos epos z mōachis i ēdicit cu. z tu. vt lxxxviij. di. epos. z. ō. c. de pñtiū. z. c. monachi a monasterio. nisi forte miserabili/ um psonarū. vt lxxxvj. di. c. vlt. Alij xo clici spō te pñt suscipe vt lxxxvj. di. puēit. Est g̃ ꝓilegiuz clerici q̄ nō tene tur recipe tute/ lā alic⁹. cū tñ ve lit z possit succe dere ab ītestato qō est ꝑ legē il/ lā. instī. ō le. pa. tu. er. ō. lxxxvj. di. puēit. vbi ha bes ō hac mate b Mon (ria. deuagātes. arg. q̄ scholares in schol nō dñt pci pere stipēdia. vt xij. q. ij. cōcesso. b Mon deuagātes. ar. cā cessante cessat ꝓui legium. lxxxiij. di. q̄sqs. ex ō cle ri. ñ resi. q̄nō/ nulli. ex de deci. suggestū. C. ō re sti. mil. l. vl. isti. ō execu. tu. ō. itē q̄. reipub. n. cā absens excusat a tutela. Iz si añ furit tutor sūr re furat on⁹ tutele .ff. de iud. l. ij. ō. elegañ. in fi. ff. ꝓ socio actione ō. itē. vñ si ali/ qō ꝓilegiū da/ tū est religiosis. cessante religiōe cessat ꝓilegiū. vt. xxv. q. ij. c. vlti. z ex de x̄. sig. abbate. in fi. c Mouaz colaticib⁹ ex ordi/ narijs vl supin/ dicit. vt. j. l. ꝓi. soluāt tñ tribu/ tū. vt. C. de epi/ z cle. de his. sed nouas collatōes nō pñt laicis ab eis petere ꝓpē

a Generaliter sancim⁹ omnes viros reuerendissimos epos necnō ꝑsbros seu dyaconos z subdiaconos: z ꝑcipue monachos: licet non sint clerici: īmunitatē ipo iure oīs habere tutele siue testamētarie siue legitime siue datiue. z nō solum tutele esse eos expertes: ꝑ etiaz cure nō solū pupillo⁹ z adulto⁹: sed etiā furiosi z muti z surdi et alia⁹ psona⁹: q̄b⁹ tutores vl̄ curatores a veterib⁹ legibus dant: eos tm̄ clericos et monachos hmōi hr̄e beneficiuz sancim⁹: q̄ ad sacrosctās ecclesias vel monasteria ꝓmanent: nō deuagātes neq̄ circa mīsteria diuīa desides: cū ꝓpter hoc ꝑm beneficiuz eis indulgem⁹: vt alijs oīb⁹ derelictis dei omipotent̄ inhereant ministerijs. z hoc non solū in veteri roma vl̄ in hac regia ciuitate: sed in oī terra vbicūq̄ christianoz colit̄ nomen obtinere sancim⁹. Nouarū etiā collationū z sordidoz numerū immunitatē accepūt. Añ ꝓstantin⁹ cūctis scribit clericis. Juxta sanctionē quā dudū meruisse phibemini fūdos z mācipia vestra nullus nouis collatiōib⁹ obligabit: sed vacatiōe gaudebitis. Ytez impator honori⁹ z theodosius. Placet rōnabilis concilij tenoze ꝓpenso districta moderatiōe scribere a q̄b⁹ specialit̄ necessitatibus eccl̄ie vbiū secularium habeañ immunes. C Ꝓria q̄ꝑe illi⁹ vsurpatiōis contumelia depellēda est: ne ꝓdia vsib⁹ celestiū secretoz dedicata: sordidoz nūerū feceve/ xentur: nihil extraordinariū ab hinc supinductūue flagitetur: nulla sollicitudo trās/ lationis signet̄. postremo nihil ꝑter canonicā illationem ꝑter⁹ si aduenticie necessitatis sarcina repentina popo/ scerit ei⁹ functiōib⁹ ascribaī

Sīs ꝓtrauenerit post debite vltiōis acrimoniā: q̄ erga sacrilegos iure ꝓmēda est exilio perpetue deportatiōis mulctet̄. Hoc idē dañ intelligi de x̄bis beati siluestri q̄ obedientiā minoꝝ erga maiores assignans ait. Abbas ostiario: monach⁹ abbati sit subdit⁹ supra in tractatu ordinādoz. C Ostēdit g̃ hieronym⁹: q̄ simplicit̄ monachis nihil liceat agere sine cōsilio ꝑsbteroz. Nec officiū docēdi sibi assumere liceat sine auctoritate clericoz: nisi forte diuina gr̄a int⁹ cōmoniti: sic beat⁹ gregoriꝰ refert in dyalogo de beato bñdicto q̄ hoīes montiscassini ad fidez adduxit: z aram apollinis q̄ erat ibi erecta subuertit. z de q̄dā equitio cui angel⁹ in somnis apparuit: z eū ad ꝑdicanduz misit. q̄ cū devicio lingue cōq̄reret: angel⁹ flebothomo linguā ei⁹ tetigit: z totum illud viciū curauit. Nō vero hieronym⁹ seipm talib⁹ connumerat: tale est quale illud apli ad philipenses: q̄cunq̄ impfecti sum⁹ hoc sentiam⁹: seipm impfect̄ cōnumerās. Hinc idez hieronymus alibi ait. Mat⁹ in pauperē domo z tugurio rusticano. z infra nos suffarcinati auro: se famelicū fastidientib⁹ mella: paupem diuitibus cōnumerās: supra vbi agit̄ ō clerici q̄ ꝓpria relinq̄re nolūt. c. glia epi. Sic/ ce sufficient̄ mōstratuz est: q̄ monachis ꝑbyteri honore decoratis a ꝑpō electi ab epi scopo institut̄ eadem liceat: q̄ z alijs sacerdotib⁹. ꝑbat̄ b etiā ex silitudīe ꝓsecratiōis. nō enī in ꝓsecratiōe eoꝝ aliud ōz: z aliud in ꝓsecratione alioꝝ. C Utrisq̄ enī in communē a dño bñdictionez infundi episcop⁹ obnixe deposcit. Et dū cōsecrat cūctis sacerdotib⁹ sigillatim dicit: cōsecrenī z sanctificentur dñe

alijs nc̄itates. vt h ōz. et ex de imu. ec. nō min⁹ iz epi tpe neces/ sitat̄ cū charitate aliq̄d moderate ꝑt ab eis pere re. vt ex de cen. cū apl̄s. Non g̃ tenet lex q̄ dicit q̄ clici tenēt ad istructōz muroꝝ vr. C. ō sacrosā. ec. ad istructōes d Sordidoz vt calef coquēde arene fodiende. e Mancipia vsa. silr vxores. vt. C. ō epi. z cl. l. ij. z eoꝝ coloni vr. lxxxix. di. idē catū. z eoꝝ familia vt. xij. q. ij. eccle/ f Mo (siarū. uis. x. q. iij. vnio z. c. q̄ cogim⁹. ex ō cē. cū apl̄s. g Placz. celestiū. l. eccl̄az. vl̄ intellige fm q̄ ē ex de cen. c. j. h Exordinariū. l. q̄ repertio casu supuēit. ex/ ordinariū z sup inductū idē ē. C de exac. tribu. l. si. dinū. libro. x. i Exactiōis. .i. nō ē trāsferenda possessio abeis. Iz nō soluāt tributū sic fit in alijs. x. q. ij. ō. q̄ rē. k Necessitat̄. nec tūc ꝓ laicos Iz ꝓ epm. peret collatio a clicis vt ex ō imu. eccle. non min⁹. l Acrimōia .i. penā q̄ tradit̄ ff. ad. l. iulia. pecul. sacrilegij. et xvij. q. iij. ꝓ to. m Hoc idez dañ intelligi. q̄ monachi laici erāt n Mit. ō dist. xciij. a subdiacono. o Cōñerat. ō. e. alia. licz ipe ecr ꝑsōz cardiat ꝓ Ubi. ai. ō. xij. q. ij. glia.

Philip. 4.

a Cunctis.licentia.generali. b ¶ Licentia ꝓprij. nisi inuitet ab alio p̄sbro.tunc enī pōt sine licētia epi.vt.vij.q.j.epi.⁊.ix.q.ij.null⁹ primas. ꝑuatim etiā pñt celebrare.vt ex̄ de cleri.ꝑegri.c.iij. c ¶ Missas. publice. d ¶ De his.hic incident q̄ritur an monachi debeāt dare decimas de agris suis. ꝓ regula ꝯ teneas ꝙ q̄libet tenet dare decimā.nisi oñdat se exemptū esse.vt ex̄ de deci.a nob et ſm hodierna iura etiā cisterciensis ⁊ alij regulares tenent dare decimā de oībus p̄dijs suis q̄ de nouo acq̄rūt. siue ea manibus ꝓprijs colāt siue nō.vt ex̄ d̄ deci. nup.sz ſm vetera iura ita tenebat ꝙ oīb⁹ religiosis ꝯcessuz erat nō dare decimas de nutrimētis aīaliū suorū ⁊ de hortis ⁊ de noualib⁹ q̄ proprijs manibus ⁊ sūptib⁹ excolebant.monachis ꝟo cisterciensis ordīs ⁊ tēplarijs et hospitalarijs ꝯcessuz erat non dare decīas nec etiā d̄ alijs p̄dijs q̄ ꝓprijs manib⁹ ⁊ sūptib⁹ excolebant. vt ex̄ e.ex ꝑte.⁊.c.ad audientiā. De cl'ic⁹ secl'arib⁹ dicūt q̄dā ꝙ tenentur siue sint p̄dia ecclesie sue siue propria Alij fauorabili⁹ dicebāt eos non teneri dare decimas de p̄dijs ecclesie sue. sed de ꝓprijs bñ tenentur dare. vt.j.e. q.⁊.c. decimas. ⁊ ex̄.e.nouuz.in fi.leprosi aūt nō sunt exempti a decimis.nisi tm̄modo in hort⁹ ⁊ in aīalib⁹ suis.vt ex̄ d̄ ec

e Siquis.vel cleric⁹. Clericus aūt dat (cle.edi.c.ij. decimam quod verum est de proprijs predijs.

f ¶ Inde abstrahere.res enī transit cum onere suo.vt ex̄ de deci.cū nō sit in hoīe.vt.ff.de ꝯtrahen.empt.alienatio.ff.de dona.ad eū.§.j.⁊.ff.de reg.iur.nemo.ff.d̄ distri.pig.si creditor. g ¶ Irrita.pactū illud nō obstat.quin ab ecclesia vel alio possessore possit peti decima.vt ex̄.e.pastoralis.ff.de pac.int.⁊ si possessor.partem fructuū.⁊ ille a q̄ causaz habuit etiā partē fructuū ꝑcepit.vterq; ꝯueniendus est.vt ex̄.e.ti. a nobis.⁊.c. tua nobis. Sed nunq̄d pactū istud tenet q̄ntū ad contrahētes.videt ꝙ sic.vt.ff.de pact.epl'a.sed ꝯ extra de pact.pleriq;.

man⁹ iste: vt q̄cq̄d ꝯsecrauerint cōsecratū sit: ⁊ q̄cūq; benedixerint bñdicta sint. Ecce cōis est bñdictio. vnd̄ igit diuortiū. Sicut ꝯ in benedictione vtriq; cōem nāsciscūt ptātē: ita in institutiōe cōiter assequunt ptātis executōez. ceterū absq; epoꝝ lnīa nō solū monachis ſ oīb⁹ generaliter cleric⁹ ptātis executio interdicit. Vñ clemēs. Sacerdotalia officia sine permissu epoꝝ nō agant presbyteri.

a Cunctis fidelib⁹ ⁊ sumope oīb⁹ p̄sbris ⁊ dyaconib⁹ ⁊ reliq̄s cleric⁹ attendendū est: vt nihil absq; epi
b c ꝓprij lnīa agāt. nō vtiq; missas sine ei⁹ iussu q̄sq̄ p̄sbrorū in sua parochia agat. nō baptizet: nec q̄cq̄ absq; eius ꝑ
d missu faciat. De his ꝟo q̄ intra monasterij claustra consistūt: q̄b⁹ ꝓpl's ad regendū nō cōmittit: q̄rit vtrū dare vel accipe decimas debeant. In q̄bus hec discretio ſuāda est vt de agris vineis q̄ ad ꝓriū stipendiū colunt: decīas sibi retineāt. Si enī decime a populo filijs leui reddebant ꝓ ministerio: quo dño deſuiebant in tabernaculo offerendo sacrificia ⁊ holocausta ꝓ ꝓpl'o: patet ꝙ monachi de ꝓprijs p̄dijs nō magꝯ q̄ alij sacerdotes decimas soluere cogunt. sed d̄r p̄dia monachorū siue p̄cio sūt empta siue ꝓ salute aīaꝝ oblata: anteq̄ in ius eoꝝ venirēt: baptismalibus ecclesijs siue q̄buslibet alijs p̄mitias ⁊ decimas ꝑsoluebāt: ille aūt eccl'ie suo iure priuari nō pñt. Unde in mago.ꝯci.statutū inuenitur.

Qui res suas alicui delegauerit: decimationū prouentū priori eccl'ie auferre ñ poterit

e Siq̄s laic⁹ vl' cleric⁹ vel vtriusq; sex⁹ ꝑsona proprietat⁹ sue loca vl' res alicubi dare delegauerit: decimationū ꝓuētū p̄ori eccl'ie legi
f tīe assignatū īde abstrahere nullā hēat ptātē. q̄d si facere
g tentauerit: tal' traditio irrita prorsus dicat: ⁊ ip̄e ad emendationē eccl'iastica coerceat censura. Itē ex ꝯci.cabilonēsi. Antiq̄ores eccl'ie nec decimis nec vlla possessiōe priuētur.

h Ecclesie antiq̄tus constitute nec decimis nec vlla possessiōe p̄uent. ita vt nouis oratorijs tribuant Itē ex ꝯci.guarmaciensi.

Antiq̄ores eccl'ie ꝓpter nouas iusticiā suā nō perdant.

i Quicūq; voluerit in sua ꝓprietate eccl'iaz edificare: ⁊ ꝯsensuz et volūtatem epi habuerit in cuius parochia ē: licitū sit. verūtñ oīno ꝓuidēdū ē epo: vt alie eccl'ie antiq̄ores ꝓpter nouā suā iusticiā aut decimaz nō ꝑdāt: ſ
k semꝑ ad antiq̄ores ecclesias ꝑsoluant. Decimas aūt baptismalib⁹ eccl'ijs ꝑsoluēdas leo.iiij.affirmat dicens.

h Ecclesie. vt nouis. quidā h intelligunt in eo casu. cū p̄or eccl'ia enormiter ledit. al's episcop⁹ bñ aufert de iure vnius et dat alij.vt.xij.q ij.bone rei. et.c. nulli epoꝝ. ⁊ ex̄ de exces. p̄la. sic vnire.j. de cōse. dis.j.c.ij. Nu.tñ scripsit ꝙ epus non pōt auferre vni eccl'ie ⁊ dare alij inuito sacerdote. nam q̄d semel ē ꝯsecratū alienari nō pōt xij.q.j.nll'i. ⁊.q. ij.sine exceptiōe Itē quia sacerdos iste nō cogitur de suo facere bñficiū. vt. x.q. ij.p̄carie. Itē q̄ ꝑuilegiū solius pape est vni auferre ⁊ alij dare vt.ix.q.iij.ꝯquestus.⁊.c. nūc vero.⁊.c.ꝑ principalē. Itē q̄ nulli ꝯsulenduz est cū alteri⁹ iactura. xj.q.iij. siq̄s vero. xiiij. q.v. deniq;.⁊.xxij.q. ij.primū. Item arg.est pro ip̄o. .j.e.multis.sz cōtra euz est ex̄ de ec.edi.ad audientiā melius ex̄ e.ti.tua. vbi nō obstat ei iuramentū quod fecit de reb⁹ eccle. non alie. vñ hec non videtur esse alienatio. vt ibi ꝑpenditur. Itē auferendo vni ⁊ dando alie ecclesie sibi subiecte.nō videt alienare.sic dando sorori nō videt alienare. C.de fidei cō. volūtas.⁊ ē si.C.de edi. priua.siquis post.⁊.ff.de le.ij.vnum ex familia.⁊.l.peto.§.fratre. si.ex̄ de his que fi.a prela.sine

i Quicunq;.consen (con.ca.cum apostolica.io. sum.j.de conse.di.j.nemo. k ¶ Ad antiquiores.arg.ꝙ vbi contendit ꝓ iure duarum ecclesiarum semꝑ standū est antiq̄ori. vt ex̄ de reli.do.c.j. Itē arg.

q̄ semp̄ baptismalib⁹ eccl̄ijs soluēde sunt decie non capelle. vt .j. c. pr. 7 c. questi 7. c. statui. 7 c. in sacr̄. 7 ex̄ e. ti. nūcios. fm ꝫ ēps nō ꝺz hr̄e decias baptismal' plebis. i. rural' eccl̄ie. sed tm̄ ep̄alis plebis. de illis ci loquitur. c. xij. q. ij. nob. 7 c. vulrane. 7 c. ꝓcesso. c. q̄ttuor. tm̄ dico q̄ ql̄ibet rural' eccl̄ia ēt ꝺz suas decias i q̄t tuor ꝑtes diuidere. vt vna sit baptismal' eccl̄ie alia paup̄z. tertia fabrice. q̄rta capellanor. licz hodie epi oia occupent. aliē nō. ē. x. q. j. nouerit 7 ē. io. est. extra de deci. q̄m. b.

a DEcimis iusto ꝺz.

b Si ē. paschalis. sed quō paschal' potuit ꝺare ꝫ p̄uilegium monachis. cū sit ē ꝓceptuz diuine legī. vt .j. c. decime. 7 c. re uertimi. ē. qō nō p̄t dispēsari. x. xv. q. j. sunt q̄dā 7 ē. dis. v. §. j. ē di. viij. que ē. fz forte nō ē absurdū q̄ p̄uilegium ꝓcedat. q̄uis sit ē ius diuinū. fz si ꝑraria p̄stitutione illud tolleret nō posset fieri. fz nūq̄d laico posset ꝺare tale p̄uilegiuz. dic q̄ sic. iohannes.

c QVesti sūt ꝓclōi partiarij q̄ ꝑtem fructuū ꝓcipiūt tales eni ꝓ ea portione quam ipi percipiūt re/nentur ꝺare decimas 7 dñi eor̄ p ea quam ipi ꝓcipiunt. vt ex̄ ea nob. 7. c. tua nobis. imo 7 im pensionario colono idē iur̄ est siue ipe p pensione seruitat. siue dño ꝺet certā pensionē. q̄ anteq̄s aliq̄ pensio detur res est decimāda. vt ex̄. e. ti. cū hoies. d Ad eccl̄esias.

e Decias. si ꝑdia sint in ip̄or pa/rochia. vel loquit̄ de decimis p̄sonalib⁹ q̄ ꝺande sūt vbi sacrāmēta ꝓcipiuntur. vt extra. e. ad apostolice.

Baptismalib⁹ eccl̄esijs decime ꝺari ꝺeb̄t.

a DEcimis iusto ꝺz dīe nō tm̄ nob ꝫ etiā maiorib⁹ visuz est plebib⁹ tm̄ vbi sacrosctā baptismata ꝺant̄ ꝺebere ꝺari.

b Si ē nulli licet decimationū ꝓuentuz a ꝑtibus eccl̄ia cui assignat⁹ fuerat abstrahere: si ius antiq̄oris eccl̄ie nouis tribuendū non ē: si decie tm̄mō baptismalib⁹ eccl̄ijs ꝺande sūt. ꝑtz q̄ mōachi ex ꝓprijs ꝑdijs decias ꝺare cogūtur. Sed 7 illa auctas magocien̄s ꝓcilij ꝺe vēditore vel ꝺonatore loquit̄: diffiniens q̄ ille q̄ vēdit aut ꝺonat non p̄t ꝓuētū decīationū illi eccl̄ie detrahere: cui ꝓius legitime fuerat assignat⁹. monachi āt decias 7 p̄mitias ñ auctē vēdent̄ 7 ꝺonant̄ sed auctē eiusdē ꝓcilij 7 paschalis pape detinēt: a q̄b⁹ diffinitū est vt mōachi ꝺe ꝑrijs p̄dijs decias nō ꝑsoluāt. sic ei i magocien̄si ꝓcilio statutū est.

Non soluāt ꝺe ꝑrijs p̄dijs abbates 7 epi decimas.

c QVesti sūt ꝑterea q̄dam frēs: q̄ eēnt alīq epi et abbates q̄ decias nō sineret ꝺare ad eccl̄ias vbi illor̄ colonī missas audiūt. ꝓinde ꝺe creuit iste sacer cōuentus: vt epi 7 abbates ꝺe agris et vineis q̄ ad suū 7 fratr̄ stipendiū hūt: ad eccl̄ias suas ꝺeferi faciāt. faīlie ꝺo eor̄ ibi ꝺēt

d decias suas vbi eor̄ infantes baptizent: 7 vbi p totū circulū āni missas audiunt. Item paschalis. iij. ꝺe ꝑrijs laboribus monachi 7 canonici decias mīme soluere coganť.

f DEcimas a ꝑl'o sacerdotib⁹ ac leuit̄ esse reddēdas diuine legī sanxit auctoritas: cetex a mōachis sigue clericī cōiter viuētib⁹ nll'a ratio finit: vt milites aut epi aut p̄sone q̄libet decias de laboribus⁹ seu nutrimēt̄ seu suis ꝑrijs extorq̄re ꝺebeāt. Añ beat⁹ gregor⁹ sic ait. Cōi vita viuētib⁹ iā ꝺe faciēdis portionib⁹ vl' exhibēda hospitalitate vl' adimplēda mificoꝛdia nob q̄ ꝺ erit loquēduz: cū oīne q̄ supest̄ i causis pijs ac religiosis erogā ꝺū sit: ꝺicēte ꝺño. q̄ supest̄ ꝺate elemosynā: 7 ecce oīa mūda sunt vobis. Q̄ aūt ꝺz vt antiq̄ores eccl̄ie ꝓpter nouas nec decimas nec vlla possessiōe p̄uentur: nō ita intelligēdū est: vt nullo mō credat̄ licere epo aliquā partē possessionū vel deciationū vni⁹ eccl̄ie alī ꝑ tpe tribuere. sic ei papa duos epat⁹ i vnū p̄t ꝺirigere. ita et vn⁹ ꝓsentiēte ꝓpo epo duos p̄t diuidi: vl' et metropolitāo iuito q̄libz eccl̄ia ab ei⁹ iurisꝺictōe aplica eximi p̄t auctē.

Añ gre. pa. scribit būnato epo. c. xxv. Duos epat⁹ i vnū redigere aplica p̄t auctas.

i ET tpis q̄litas 7 vicitas nos locoꝛ iuitat: vt cumanā atq̄ musitanā vnire ꝺe

k beam⁹ eccl̄ias: q̄m nec lōge a se itinerāt̄ i allo sciūcte sē: nec ꝑtis faciētib⁹ tāta mlt̄itudo ꝓl'i ē: vt sic olī fuit duos hr̄e ꝺeāt sacꝺotes. q̄ igit̄ cumāt

f fm hoc non ꝺicentur esse ꝺue sed vna tm̄. 7 illi qui sūt canonici in vna erūt canonici in altera. 7 tā isti q̄s illi canonici interer̄ūt electiōi epi 7 alijs cōib⁹ negocijs. Et in tali vnīone ꝺistinguēdū credo. q̄ aut eccl̄ie sīt vnīunē aut vna ca⁹ vnī reliquę. q̄ ꝺuo sunt penit⁹ ꝺiuersa. si

Exo. 14. Nume. 18.

h Milites. an milites possint habere decimas. ꝺicetur .j. q. vij. c. j.

i ET tempore vicinitas. argu. q̄ ꝓpter remotionē vel incōmoditatem multa ſfiunt licite que alīs nō licerent. vt .j. c. q. vij. siquis vulr. lxij. ꝺi. cum longe. xij. q. ij. vbi cunq̄s. ex̄ de eccle. edi. ad audientiam. ē. vij. q. j. temporis.

Lu. 11.

k Vnire. si curī papa ꝑotest vnire episcopatus. sic episcop⁹ plures eccl̄esias vt extra de ex/ces. prela. sicut. Si queras apō quam istaruz ecclesiarum reside at dignitas epi/scopalis. vel an vtrecq̄ retineāt dignitatem pri/orem. ꝺico q̄ varijs modis posſsunt vniri eccl̄e/sie. vel hoc mo/do. vt vna sub/iiciatur alteri. et fm hoc dignitas episcopalis erit in vna tm̄. vel ꝫ modo p̄t vniri vt ex ꝺuabus ꝺignitatib⁹ vna fiat dignitas. et

yna vnitur alteri. ſm ℔ illi⁹ natura. ꝛ ꝓſuetudinem ꝛ ꝓuilegiū aſſumit cui vnit ꝛ pbūt iura illius eccle q vnit vt ex de ſta. mona. recolēres circa fi. ſi aūt neutera alteri vnitur ſed ille ſimul vnit. tūc dico q ꝓſuetudines vel ꝓuilegia q melioza ſunt ꝛ humanioza ōtinet illud vnitū. naz cū malū ꝛ bonū aſſocianť. malū recipit naturaz boni. xxxij. q. j. nō eſt culpādus ꝛ ar. C. ō rei vx. ac. in ꝑn. ꝛ C. cōmunia dele. l. ij. circa finē. tertio modo pūt vniri eccleſie. pura q vtraq remanet epal. ꝛ ſm ℔ remanēt duo epiſcopat⁹. licz idē ſit epūs vtriuſq ecclie. ꝛ ſm ℔ ſi prio ſuberāt. iſte eccleſie diuerſis metropolitanis ꝓpter illā vnionem neuter metropolitan⁹ perdit ius ſuum. vt ex de reli. do. c. q. ꝛ epūs iſte erit ſub duob⁹ metropolitanis. In ꝓmo caſu erit ſub illo cui pape placuerit. vl erit ſ℔ metropo. illi⁹ eccleſie cui vnita ē altera. illi⁹ ei natura aſſūpſit. et ſic ipatoz qlibz vnit duas dignitates i vnū. vt i auť. coll. ij. vt iudices ſine quo ſ. illud.

a ¶ Expleuit. ꝑ ſi eſſet viu⁹ nō vnireť. vt. ſ. e. mlt⁹. ꝛ ex de ec. edi. ad audientiā immo pot⁹ eo mozuo ñ debēt vniri. vt ex ne ſe caſtri ſacerdos curſum h⁹ vi
a te expleuit: vtraſq nos eccleſias pñt auctozitať pagina vniſſe tibiq cōmiſiſſe cogno
b ſcas vtraq etiā eccl'iaz ſci/to te eſſe ꝓpriū pontificem.

¶ Et iō qcūq vel de eaz pri/monio vl' clerici ordinatione ꝓmotiōeue iuxta canonū ſtatuta viſa fuerit ordiare atq diſponere hēbis vt ꝓpri⁹ re/uera ſacerdos liberaz ex nr̄e auctozitať ꝓſenſu atq ꝓmiſſione lniam. ¶ Ubi ℞o cōmodius atq vtili⁹ eſſe ꝑſpexerť habitato: ita ſanevt alteram eccl'iaz cui cozpalit pñs ñ eſſollicita ꝓuidentiq cura diſponas: qten⁹ illic diuīa myſteria ſolēnit dño ꝑſtante pagant. ¶ Idem iohāni epo.

Duos epatus in vnū redige re aplica valet auctozitas

P. Oſtq hoſtil' impietas diūſaz ciuitatū ita peccatis facientib⁹ deſolat eccleſias: vt reparandi eas ſpes nullo mō ꝓp'o deficiēte remā ſerit: maioꝛi valde cura ꝓſtri gimur: ne defunct' eaz ſacerdotib⁹ relict̄e plebis nll'o paſtor' moderamie gubernāte p inuia fidei hoſt' callidi rapiant: qđ abſit iſidijs. ¶ Huius ꝗ rei ſollicitudie ſepe cōmoniti ℔ nr̄o cedit cordi ꝓſiliū vt vicinis eas mādarem⁹ pōtificib⁹ gubernādas. Jō/q frat̄nitati tue curā gubernationēq treuer̄ēſiū eccie p/uidem⁹ cōmittēdā quam tue eccie aggregari vniriq necꝛ eſt: qten⁹ vtraq eccl'iarū ſacerdos recte chriſto aduuāte poſſis exiſtere: ſiq tibi de ei⁹ pr̄imonio vl' clerici ordinatiōe ſeu ꝓmotiōe vigilāti ac canonica cura viſa fuerit diſpone. ꝗꝑpevt pōtifex p ꝓius liberaz hēas ex p̄ſenti nr̄a pmiſſiōe lniaz. ¶ tē ex cō ci. cartha. ij. **Mō ep̄m dioceſes habeāt q nūq̄ habuerūt**

c Elix epūs ſeleucitan⁹ diExit etiā ſi ℔ placz ſcīta
ti vr̄e īſinuo vt dioceſes que
d nūq̄ epos habuerūt non ha
beant: ꝛ illa dioceſis q aliq̄
e habuit: hēat ꝓpriū ſm hāc p
ſecutionē ſcīt̄at' vr̄e ē eſtimari ꝺd fieri debeat. Ab vniuerſis dictū eſt placet. ¶ Item ex aphzicano ꝯci. iij. **Niſi cum voluntate epi dioceſes: q ab eis retinentur: non recipiant**

f Multis ꝓtios epos. ꝯcilijs hoc ſtatutū ē a cetu ſacerdotali: vt plebes q in dioceſib⁹ ab epis retinent q epos nūq̄ habuerūt ñ niſi cū volūtate ei⁹ epi a q̄ tenent ꝓtios accipiant rectozes.

g ¶ tē gregoꝛi⁹ iohāni epo lauſeo. **Aplica anctas a iuriſdictione archiepi epiſcopos va**

h Frater no let eximere. ſter hadrian⁹ thebane ciuitat' epūs ad romanā vrbē veniēs lachrymabilit̄ eſt cōqueſt⁹ de ꝗbuſdā ſe capitulis a fraternitate tua necnon iohanne p̄me iuſtiniane vrbis antiſtite iniuſte ꝯdēnatū: de
i nequiſſimo aūt dānādoq ei⁹ iudicio alias ſumus iuuante dño tractaturi. hadrianū vero epiſcopū reperimus ꝛ tuo cōtra ſacerdotales mozes o/dio laboraſſe: ꝛ nullo iure pecuniarijs in cauſis eum fraternitatis tue fuiſſe condemnatum ſententia: quia igitur ꝛ ab ante facto iohanne pr̄i/me iuſtiniane vrbis epiſcopo
k contra ius canoneſq depoſitus honoꝛis ſui gradu carere non potuit: in ſua eum reformari eccleſia atq in prio/ꝛie dignitatis ordine decreuimus reuocari. ¶ Et cum oportuiſſet te ex eo dominici corpozis communione ꝓuari: q⁹ poſt admonitionem ſancte memozie deceſſoꝛis noſtri contemptam: per quam eum eccleſiamq eius de tue iuriſdictione poteſtatis exi
l emit: rurſus in eis aliquid tibi iuriſdictionis ſeruare ꝑſumpſeris: tamen nos hu/

de va. c. j.

b ¶ Verarūq in vtraq ꝗ erit ſedes epalis. vt xxj. q. j. relatio. vl' fozte vbi ipſe elegerit hītare i vna ꝛ alia erit ſi bi ſubiecta.

c Elix. vrdio ceſis. ſ. di. lxxx. epi. ꝛ. c. illō

d ¶ Mō habe/ant. niſi in caſu. v. j. e. ꝓcipimus. xcix. diſt. nulli.

e ¶ Pꝛoꝛiuz. niſi in duob⁹ caſib⁹. ſ. e. et tpis. xxv. q. ij. ita nos licet ꝗ ciuitas p mille annos ſine epo fuerit. dum tñ epalis limes poſſit ꝓbari. nō obſtat ꝓſcriptio ꝛ. q. iij. licet.

Multio. rectozes. id eſt epoſ. videť ꝗ q papa ñ poſſit iuito epo nouū facere epatuz in dioceſi ſua. vt. ſ. e. ꝛ tpis. h. dicit hūc eſſe tenoꝛez huiꝰ. c. q nullus ſacerdos pōtificē ſtitui ſine voluntate dioceſani epiſcopi.

g ¶ Johanni epiſcopo. ſuppleꝛ iohanni patri arche. quia archiepiſcopo lauſeo ſcribit ꝓ hadriano.

h Frater. nec nō iohanne ſub quo erat lauſeus metropolitanus. de cuius dioceſi fuit hadrianus. ſed fuit exemptus.

i ¶ Eius. ſcili/cet iohannis.

k ¶ Depoſitus etiā de facto. ſic xxiij. q. j. audiuimus.

l ¶ Aliqd. arg. ex eo q ꝺs epiſcť. videť exemptus vniuerſaliē etiam cum ſuis

ecclijs. in auc. vt eccle. ro. e. an. ga. pscrip. in pn. coll. ij. q; bñficia pncipũ large sunt interptanda. vt. ff. ō psti. pñn. bene ficiũ. eẽ de do. cum dilect⁹. xij. q. ij. qui manumittit. ⁊. xxiij. q. j. rogamus. ⁊ in auc. vt liberti. de cetero. §. sicꝫ. coll. vj. j. c. q. ij. visis. ar. ꝑtra eẽ de reli. do. cõstitutus. in fi. eẽ de do. pastoral. eẽ de pui. ex otc. in fi. ⁊. c. cum capel. ff. de fun. instru. l. quesituꝫ. §. vl. quid iuris sit. de hoc i questionib⁹ notaui diligenter. b.

a ¶ Nostri sũt videt q p legatum vel etiã de legarum questio fidei sit tractanda. cũ tñ ad petrum sit referenda questio fidei. xxiij. q. j. ḡties. sed dic q mediocres causas pñt epi tractare. vt extra ō here. ad abolendã. sz magnas nō. vt eẽ ō here. cũ christ⁹.

b ¶ Si mediocris. videt ergo q delegatus criminales causas possit audire. vt. j. q. vj. decreto. C. de offi. pcon. l. j. ar. ꝑtra. ff. ō offi. pcō. solent. eẽ de offi. leg. q trãslationez. sed dic q mediocres causas appellat cum tale est crimen qō nō induc it depositionez in quo potest interuenire p̃ocuratoꝛ. vt. ff. an p alium cause appex. pos. l. j. et vbi non est opus inscriptione. vt. ff. de acti. leuia. vel dic q cognoscere pōt legat⁹ de crimine epi. sed nō deponere. vl dic q pōt ꝓnunciare aliquẽ deponendum. sed eum cõdemnare nō potest. sic. ij. q. vj. §. biduum. ꝛ. siquidem insulam.

c ¶ Vel huc. hic argue legatum nō posse omnia que delegans qō verũ est nisi ei specialiẽ aliquid fuerit pmissum. vt. xxv. q. ij. in

d ¶ Recipimus. ar. q sine auctẽ pape (galliarum. epatus ñ fiunt. vt ar. vij. q. j. mutationes. manius decernẽtes cõmunio nisq; tibi sacramentum interim ꝑseruantes decreuimus: vt fraternitas tua ab eo ecclesiaq; eiꝰ omnẽ antehabite sue potestatẽ iurisdictionis abstineat: ⁊ fm scripta decessoꝛis nostri siqua cã vel fidei vl criminis vel pecuniaria adũsus p̃fatum hadrianũ ꝑsacerdotem nostꝝ potuerit euenire p eos q̃ nostri sũt vel fuerint in vbe regia resp̃ondsales: si mediocris ẽ questio cognoscat vel huc ad aplicam sedem si ẽ ardua deducat: quatenꝰ nr̃e audiẽtie snĩa decidat. Q̃ō si ꝓtra hec que statuimꝰ quolibet tpe qualibet occasione vl surreptione venire tentauerit sacra scias te cõmunione priuatum nec eã te excepto vltimo vite tue tpe nisi cum concessa romani pontificis decernimꝰ iussione pcipere: res aũt siue sacras siue alias mobiles immobilesq; eiꝰ ecclesie quas hactenꝰ dicer⁊ retinere: quaꝝ noticiã nobis oblatã p̃sentibus annectimꝰ lr̃is: sine alꝗa ei fraẽnitas tua dilatione restituat: de quibus siqua inter vos questio vertit: volumus vt apud responsalẽ nostrum in vbe regia ventilet.

¶ Si autẽ nec dum in dioc̃esi alicuiꝰ epi̇scopi illa loca assignata fuerint ex vigore apostolice sedis ꝓprium epi̇scopũ accipiant. Unde gregoꝛius iunioꝛ scribit bonifacio epo. Ubi multitudo fideliũ excreuerit: ibi epi̇ sunt ordinandi.

e ¶ Debeas. vt tũ habeat cõsensus epi̇scopi. q; quic/quid excresc̃it spectat ad epm. vt eẽ de deci. q̃n. Jo.

f Lures. in vno. ⁊ §. eadem limites.

g ¶ Nõ possunt. ita q habeãt eosdez limites. ex quo enim sunt baptismales debẽt habere limites distinctos. vt. xiij. q. j. c. j. vnꝰ eni. tantũ debet esse ꝓnceps. vij. q. j. in apibus.

h ¶ Plebes. vtrarumq; arg. q qui rem melꝰ nouerit. siue sint domestici siue extranei. potꝰ debent eẽ testes q̃s alij. licet sint domestici vel ꝓsanguinei. vt eẽ qui ma. ac. po. videt in fi. ⁊ eẽ ō testi. veniẽs. in fi. C. de republ. consensu.

i ¶ Discernãt. vel p arbitriuꝫ. vel p cõpositionem supioꝛis tñ auctoꝛitas ẽ necessaria. extra ō transac. de cetero. ⁊. c. statuimꝰ ⁊ eẽ de arbi. pertuas. al's laicus nō posset esse iudex in spũalib⁹. vt eẽ de iudi. decernimꝰ. ⁊. c. se. ⁊ in ꝓstitutione innocẽ. ꝓtingit. que ẽ ō arbitrio et est hic arg. q spiritual' causa laico potest cõmitti. xxij. dis. §. verum.

k ¶ Judicio. i. iuramto. vl etiã soꝛtiꝫ quib⁹ dei volũtas ostẽditur. xxxvj. q. ij. §. j. et. c. sors. ij. vl dei iudicio. id ẽ ecclesiastico. iij. q. v. quia suspecti. B.

l Statuimus. oblationes. argumẽtũ q excõmunicari possunt laici qui non dant sacerdotib⁹ oblationes. vt. j. de ꝑse. di. j. omnis christianꝰ. qō. Y. intelligit etiã de gratuitis oblationib⁹. si clericus nō habet vnde sustentetur. argu. xcj. di. clericus.

m ¶ Baptismalẽ. decime. g̃ soluende sunt baptismalibus ecclesijs. ar. §. c. de decimis. ⁊. j. c. in sacris. quod

n ¶ Debeas. vt tũ habeat cõsensus epi̇scopi. q; quicquid excresc̃it spectat ad epm. vt eẽ de deci. q̃n. Jo.

o Lures. in vno. ⁊ §. eadem limites.

p ¶ Nõ possunt. ita q habeãt eosdez limites. ex quo enim sunt baptismales debẽt habere limites distinctos. vt. xiij. q. j. c. j. vnꝰ eni. tantũ debet esse ꝓnceps. vij. q. j. in apibus.

q ¶ Plebes. vtrarumq; arg. q qui rem melꝰ nouerit. siue sint domestici siue extranei. potꝰ debent eẽ testes q̃s alij. licet sint domestici vel ꝓsanguinei. vt eẽ qui ma. ac. po. videt in fi. ⁊ eẽ ō testi. veniẽs. in fi. C. de republ. consensu.

r ¶ Discernãt. vel p arbitriuꝫ. vel p cõpositionem supioꝛis tñ auctoꝛitas ẽ necessaria. extra ō transac. de cetero. ⁊. c. statuimꝰ ⁊ eẽ de arbi. pertuas. al's laicus nō posset esse iudex in spũalib⁹. vt eẽ de iudi. decernimꝰ. ⁊. c. se. ⁊ in ꝓstitutione innocẽ. ꝓtingit. que ẽ ō arbitrio et est hic arg. q spiritual' causa laico potest cõmitti. xxij. dis. §. verum.

s ¶ Judicio. i. iuramto. vl etiã soꝛtiꝫ quib⁹ dei volũtas ostẽditur. xxxvj. q. ij. §. j. et. c. sors. ij. vl dei iudicio. id ẽ ecclesiastico. iij. q. v. quia suspecti. B.

t Statuimus. oblationes. argumẽtũ q excõmunicari possunt laici qui non dant sacerdotib⁹ oblationes. vt. j. de ꝑse. di. j. omnis christianꝰ. qō. Y. intelligit etiã de gratuitis oblationib⁹. si clericus nō habet vnde sustentetur. argu. xcj. di. clericus.

u ¶ Baptismalẽ. decime. g̃ soluende sunt baptismalibus ecclesijs. ar. §. c. de decimis. ⁊. j. c. in sacris. quod

verum est de p̃ie dialitꝫ. sed ꝓfonales debent p̃ rochialitꝫ eccleſijs. vt. ℟. e. q. et dixi. ℟. e. q. cunq; Itē ptz q epus pōt auferre decimas vni eccle & dare alteri. vt dixi. ℟. e. eccleſie.

a ¶ Gannum. lx. solidoꝝ. vt in lombarda cōtinet. & ſic ſemper intelligit vbi nō determinat. et hic ar. penaz pecuniariaz ab eccleſia poſſe inſtigi. xvij. di. qm. ex de rap. in ar. chiepatu. ar. xvij. q. v. quid g. argu. ꝓtra. ex de pe. licet. Itē ar. q iudex pōt ali quē cōtumacem excōicare. & aliꝫ punire qō nō eſt verum. ex vt lir. nō ꝓteſ. qm. i ſi.

b ¶ M sacris. in beneficijs. i. feudo. & arg. eſt inſpatronat⁹ cū feudo trāſire. ni ſi fuerit exceptū vt ex de iurepa. ex lr̃is. ar. j. e. q. vij. nemini.

c ¶ M canonibus. maxie quez ds tenetur defendere cōtra alios. multo fortius ꝓtra ſe. ff. ſi ſer. ven. alcius. xix. di. nulli faſ. j. e. nulli epozū. ex ó na. ex li. vē. c. vnico.

d ¶ A p̃ncipibus. dñs chriſt⁹ eccliam cōmiſit. xxiij. q. v. p̃incipes.

e ¶ Confiſcare ſm leges vere res bona dānatoꝝ ꝓfiscabant hodie ſecus. vt C. de bo. dan. auten. bona. res āt eccl̃ie nō p̃nt cōfiſcari. vt. ℟. co. placet. arg. ꝓtra

ptiſmalem eccliaz dare voluerit p̃ter ꝓſciam epi vel eiꝰ cui huiuſcemodi officia cōmiſſa ſunt: nec cū eoz voluerit agere ꝓſilio: bannū noſtrū cōponat: & cōmunione p̃uef. Qū addit extra ꝓſciam epi intelligendū relinquit: q epo conſententie alijs eccleſijs dari poſſunt. Idem

Juxta diſpoſitionem epiſcopi decime tribuantur.

b ¶ M ſacris canonibꝰ p̃fixū eſt vt decime iuxta epiſcopi diſpoſitionē diſtribuant: quidam aūt laici qui vl in p̃bꝛijs vel in bñficijs ſuas habent baſilicas ꝓtēpta epi diſpoſitione non ad eccl̃ias vbi baptiſmū p̃dicationem & manus impoſitionē & alia chriſti ſacramēta pcipiunt: decimas ſuas dant: ſed p̃bꝛijs baſilicis vel alijs eccleſijs p ſuo libitu tribuūt: qō omnibꝰ modis diuine legi & ſacris canonibus ꝓſtat eſſe ꝓtrariuz: vñ veſtrā ptātem vt eos coꝛrigatis exp̃etim⁹. Cum aūt reꝓhendūt qz ꝓtempta epi diſpoſitōe ꝑ faciunt: intelligit q ſi epiſcopo diſponēte hoc fecerint: irreꝓhēſibiles inueniant. Itē ſymmachꝰ epus eccl̃ie catholice vrbis rome dixit.

Anathema ſit qui p̃ter epiſcopi diſpenſationē decimas & oblatōes diſpēſare voluerit

c ¶ M canonibꝰ in gangrenſi eccleſia apoſtolica auctoꝛitate cōditis de fructuz oblationibꝰ que miſtris eccleſie debent & de his que ei⁹ vſus pauperū ꝓferunt: ſcriptū habet. Si ds oblatiōes eccleſie accipere vl dare voluerit p̃ter epiſcopi ꝓſcientiā vl eius cui⁹ huiuſcemodi ſunt officia cōmiſſa: nec cum eiꝰ voluerit agere ꝓſilio: anathema ſit: et iterum in eodem ꝓcilio gangrenſi. Si ds oblata deo dederit vel acceperit p̃ter epm vel eius cōſiliz qui ab eo inſtitutus eſt ad diſpenſandam miſericoꝛdiaz pauperibus: et q̃ dat et q̃ accipit: anathema ſit. ¶ Valde ergo iniquum & ingens ſacrilegiū ē: quecūq; vel p̃ remedio peccatoꝝ vel p̃ ſalute aīmaꝝ ſuarum aut requie vnuſquiſq; venerabili eccleſie ꝓtulit aut certe reliquerit: ab his a quibus maxime ſeruari cōuenit chriſtianis & deum timentibꝰ hominibus & ſup omnia a p̃ncipibus & p̃mis regionuz i aliud transferri vel ꝙuerti: & infra. generaliter vero q̃cunq; res ecclie cōfiſcare aut cōpetere vel quadere piculoſa ſua infeſtatione p̃ſumpſerit: ſimiliter & hi qui res eccl̃ie iuſſu vl largitione p̃ncipū vel quoꝛundam potentū aut quadā inuaſione aut tyrannica poteſtate tenuerint: & filijs vel heredibus ſuis: vt a q̃buſdā iam factū audiuimus: quaſi hereditarias reliquerīt: niſi cito res dei admoniti a pontifice agnita veritate reddiderint: ꝓpetuo anathemate feriant: iniquū enim eſſe cenſem⁹: vt poti⁹ cuſtodes chartarū q̃ defenſoꝛes rerum creditarum: vt p̃ceptuz eſt iudicemur: & infra. Ferro enī abſcindenda ſunt vulnera: que fomenta nō ſentiūt. Similit & illi extoꝛres debēt fieri ab ecclia: qui ſacerdotali admonitione nō coꝛriguntꝰ: dicente domino: auferte maluz ex vobis. Aniuerſa ſynodꝰ ſurgens acclamauit: vt ita fiat rogamus. Dictum eſt octies exaudi chriſte: ſymmacho pape vita ſit: dictū ē duodecies Idē. Eadem plectunt̃ pena qui eccl̃ie res & bona epiſcopoꝝ inuadunt

d ¶ Similiter ad hoc omnium eccleſiarū noticiaz vra ceteroꝝ q̃ exhoꝛtatione et iudicio cenſemus peruenire: et ab omnibꝰ firmiter teneri: quia res epiſcopoꝝ eſſe eccl̃ie nō dubitant: ſi in eoꝝ

eꝝ de iurepa. ex diligenti.

f ¶ Porentuz. nota auctez maioꝛis in illicitis nō excuſare. xij. q. ij. q̃cunq; c. 8 rebus. xj. q. iij. ſi dñs. & j. e. q. vij. decimas. xxv. q. j. omne qō. xxxvj. q. ij. null⁹. arg. 9. lxiij. di. ſalomitane. xiiij. q. v. dixit.

g ¶ Niſi cito. p̃mo tñ videt citandus p̃ncepsꝰ cui⁹ aūctoꝛe res eccleſiaſtica tenet vt. xij. q. ij. de rebus. ſed illud obſcandalum p̃ncipis. ſed nō cita.

h ¶ Chartaꝝ. id eſt libꝛoꝝ. q epſ nō debet ſp libꝛis inſiſtere. vt. lxxxvj. di. fratrem.

Similiter ecclieſie. q epiſcopus eſt i ipſa eccl̃ia. vt. vij. q. j. ſcire. Ex h ca. conſuetut dici q res clericoꝝ eodem gaudent p̃uilegio quo res eccl̃ie. xij. q. ij. eccleſiaꝝ. & lxxxvij di. eos. vñ videt q eque cōmittatur ſacrilegiū in rebꝰ clericoꝝ. ſic in rebus eccl̃ie. dic q ſūt res eccleſie quo ad defenſionem. qz eccleſia debet eas defendere ſicut ſuas. xij. q. ij. de laicis. & lxxxvij. di. eos. vel dicū tur eccl̃e quo ad hoc. qz ſi damnificat eccliam epiſcopus. eccleſia habet recurſum ad res ſuas. xij. q. iij. quicunq;. vnde dico q omnes res clerici ſē obligare ſue eccleſie ſic̃ res mariti vꝛoꝝ. vt ex ō pig. ex lr̃is. & C.

qui po. in pig. l. vlti. sicut ꝛ res tutoris pupillo. vnde ꝯ minor est. xxv. annoꝝ. nō debet esse prelatus. cum res ipsius nō possint obligari ecclesie. vt. C. de legi. tute. l. vlti. nec obstant ꝯraria hic signata. s. xij. q. iij. cpus. et. q. ij. sint manifeste. vbi dicit ꝙ alie sūt res ecclie. alie episcopi. ꝛ h fateor. sed dicunt esse ecclesie quoad ea que dixi.

a ¶ Simili ꝯ pmissimus circa res ecclasti.

b Quia iuxta diuidedis. id est sepandis ab ecclia cōsueuit. tamen h ca. inducī. ad ꝓbandum ꝙ res ecclesiarum non possunt diuidi ꝙ pbendas. vt di. xi. xij. q. j. c. vl.

c ¶ Neq; filiorum ar. aliquem suo successori legem posse indicere. vt. xij. q. ij. non liceat. Ixij. di. ego. ar. ꝯtra. ij. q. v. mādast.

d Quod ¶ Onstitutū est. auferre nisi in casib⁹. xij. q. ij. bone rei ꝛ. x. q. ij. hoc ius. extra de ec. edi. ad audientiam.

e ¶ Tertiā. alibi dicit ꝙ quartam. xij. q. iij. cōcesso. alibi ꝙ medietatem. x. q. j. antiquos. sed loci cōsuetudo est seruanda. vt dicit. G. in sequēti. s. et. x. q. iij. s. cathedraticum. vel dic diuersiras rempotū soluit contrarium. ij. q. j. si peccauerit.

f ¶ Quod si amplius. ꝛ si fecerint quasi cōcussores sunt in quadruplum puniendi. argu. xvij. di. quoniam idem. xxiij. q. j. militare. C. de assel. l. iij.

g ¶ Conditoribus. id est patronis qui possunt male alienata repetere. vt. j. e. q. vij. filijs. imo quilibet de populo hic admittitur. xij. q. ij. non liceat. Sed nunquid patronus laicus pōt criminaliter clericum accusare de dilapidatione cū suam iniurā ꝓsequat. ar. ꝙ sic. j. e. q. vij. filijs. ꝛ ar. xxij. di. illud. Nam ipsoꝝ interest. vt. j. e. q. vij. quicunq; similiter videt ꝙ quilibet de populo. quia publice interest ne res ecclesie male tractent. vt. ij. q. j. phibēt. in fi. sed tamen secus est vt notaui. ij. q. vij. in sūma. ꝛ c. ꝓsumunt. ꝛ est arg. ad hoc. xxvij. dis. consulendum.

h ¶ Propinquis. Jus enim patronatus transit ad filios. vt. j. e. q. vij. filijs. etiam ꝯ uis heredes nō sint. ar. ff. de iurepa. filij. ff. de reli. ꝙ pater. et ad heredes extraneos. vt. j. q. vij. si plures. ff. de ope. li. fabriles. ꝛ ar. ꝯtra. ff. e. si operaruz. ꝛ. C. e. liberti. Jo.

i Possessiones non perpetuo. hoc verbuz ꝓpetuo spectat tantuz ad clericos fm qō exponit. G. j. e. s. illud. Sz hec veritas ē ꝙ mōasterijs ꝛ pijs locis potest dari aliquid perpetuo. vt. j. q. ij. visis. ꝛ xij. q. ij. si quos. si autē simpliciter datur aliquid persone. intelligo personaliter esse datum. s. x. q. ij. h ius. si ecclesie dat. intelligo donationem esse ꝓpetuaz. vt. j. e. c. vlti. extra de instī. cum venissent. nam cuz res intelligit data vsq; ad mortem hominis ec ecclia non possit mori. xij. q. ij. liberti. semp intelligitur perpetuo esse datuz quod ecclesie dat. Sz si ds dederit ecclesie tantū vsuz rei nō proprietatem. in hoc casu vtitur ecclesia re illa vsq; ad centum annos. quia hec eras longeui hominis est. ff. de vsufru. an vsufructus. Sed nunqd episcopus sine canonicis temporalem donationez facere potest. dico ꝙ sic. quia tantū perpetue concessiones spectant ad alienationem. vt extra de his que fi. a prela. sine conca. tua. xij. q. ij. bone. secus fit in concessione ecclesiarū que licet temporales sint. tamen solus nō concederet nisi habuerit ex consuetudine. vt extra de his que fi. a p. ea nosciturargu. tamen contra. xij. q. j. episcopus. vbi nec fructus potest episcop⁹ dare sine ꝓsciētia cleri sui.

a facultatibus similī fuerit crudelitate crassatum: quatenus rerum memoratarū predicta canonum districtione feriantur: vt qui moribus ꝓuis ac nulla cōscientie castigatione corrigunt: saltem ecclīastice et canonice vindicte perfodiant aculeis. Ytez ex libro capitulorum caroli et lodouici imperatoruz.

Res ecclie principū auctoritate distribui nō possunt.

b Quia iuxta sanctoꝝ patrum traditionez nouim⁹ res ecclesie vota fidelium esse: p̄cia peccatorum ꝛ patrimonia pauperuz: cuiꝯ nō solum habita cōseruare veruz etiā deo opitulante conferre optam⁹. Ut aūt ab ecclīasticis officijs de diuidendis rebus ecclesie suspitionem dudum cōceptā penitus amoueamus: statuimus: vt neq; nostris neq; filiorum ꝛ deo dispensante successorum nostrorū temporib⁹ vllam penitus diuisionē aut iacturam patiant. Cum ergo ꝑter cōscientiam epi vel eius cui huiuscemodi officia commissa sunt: quilibet ꝓhibetur oblationes ecclesie distribuere: liquido apparet: ꝙ cuz epi scopi cōsensu quibuslibet ecclesijs possint distribui. Huic interptationi videt cōtraire auctoritas illa toletani ꝯcilij

Nihil de iure sue diocesis epi scopi ꝑsumant auferre.

b Constitutum est a ꝑsenti ꝯcilio episcopos dioceses suas ita regere: vt nihil ex earuz iure ꝑsumant auferre: sed iuxta priorum auctoritatem tam de oblationib⁹ ꝙ de tributis ac frugibus tertiam consequant: ꝙ si amplius quippiaz ab eis ꝑsumptū extiterit: p concilium restauretur. Appellantib⁹ ipsis cōditorib⁹ aut certe ꝓpinquis eorum si iam illi a seculo decesserūt. Y tem symmachus papa.

Possessiones ecclesie derelictas nulli sit alienādi licētia

c Possessiones quas vnus quisq; ecclesie ꝓprio de dit aut reliquit arbitrio: alienare quibuslibet titulis aut distractionib⁹ vel sub quocūq; argumēto nō patimur: nisi forte aut clericis bonorum ꝓ meritꝫ aut monasterijs religionis intuitu: aut certe peregrinis: si necessitas largiri suaserit: sic tamen vt hec ipsa non perpetuo: sed temporaliter ꝑfruantur. Sed illud toletani concilij ita intelligendum est: vt episcopi p̄ter quartam vel tertiam: que scōm locoꝝ diuersitates eis debetur: nihil contingant. Unde in concilio leonis papa statutum est.

A clericis ꝛ pijs locis vltra statuta patrum aliquid episcopus non exigat.

a NVlli statuta. si q̃ epūs aliq̃d exigit a subdito suo negare pōt ei nisi ostendat hoc a canone ei p̄cessum. vt. xviij. q. vj. hoc tm̃. t. ix. q. iij. conquestus.

b Necessitatib. a paupib̄ enim nihil peret. vt. j. q. ij. p. a uir. sic dicit lex. q si patria tenuis est potius est iuuanda. vr. C. noua vect. instr.

Hō pos. l. j. D. b. si. C. de iudeis. nullo.

c Et iudicia. s. lxxxix di. ad fi.

d Vel quolibet q̃ nō solū de decimis t oblationib̄ fient q̃tuor portiones. sz etiā de pensionib̄ t alijs redditibus. xij. q. ij. quattuor.

e Visum. ergo epūs p arbitrio suo pōt bona ecclie diuidere. xij. q. v. vultrane. ī. ea. q. viij. decimas. s. sz ibi soluit qō potius cōsordar.

f Redicator probat sexta synod⁹ auctoritate petri t pauli. q̃ plat⁹ a subditis nō dz exigere aurū vel argentū. sed potius eos erudire nam beatius est dare q̃ accipere ex ō cele. mis. cū marthe.

g Diuinus. qñq̃ ponit ī mala significatione vt. j. q. j. nunq̃.

h Immo vo si iudex dicit cōdemno te. immo absoluo te vltro bo standū est. ō pe. di. ij. ñ eni.

i Multitudini. ar. q vni p̄cipit ad omnes extendit. lxj. di. miramur. xxxv. iij. di. ignorātia. et. s. dist. v. ad eius vero.

Actj. 20.

a NVlli eṗor liceat a subiecto sacerdote vel alio q̃cunq̃ clerico t pijs locis dationes vltra statuta patr̄ exigere: aut suppositā ī angarijs inferre: sed cū optim⁹ sit pspector ita pspiciat: vt vniuersa sibi oues cōmisse a se maxime b alant atq̃ in necessitatib⁹ iuuent: nō illicitis exactionibus oppriman: qr dñs pascere et docere nos docuit et omnib⁹ mīstrare nō terrenis lucris t auaricijs delectari. Itē gregorius leoni epo carthaginēsi. De redditibus ecclie quarta pars clericis est distribuēda.

c Hoc loco uz gradus d rōnis ordo distinxit et iudicia esse ꝓstituit: vt nec ꝓpositis in oppr̄imēdos se frustra valeant occupare subiectos nec subiectis iterū cōtra suos ꝓpositos effrenata sit resultandi licētia. Volum⁹ igit vt quicq̃d ecclie tue ex reddi/e tu vl quolibet alio titulo fortassis accesserit: quartā exinde portionez sine diminutiōe aliqua debeas segregare. atq̃ eam fm dñi timorez pbȳis diaconib⁹ ac clero: vt tibi visum fuerit discrete diuidere. Item ex sexta synodo. Epūs turpis lucri gr̄a nihil a monachis vl clericis suis exigere dz

g h Pedicator ecclie paulus diuinus aplus ac si canone ponēs epheslos pbȳis ī mo vo t oī. sacrate mltitudini ac plēitudini ita fiducialr i phibuit: argētū aut aurū aut vestem nullius ꝓcupiui: oīa ostendi vobis: qm̃ sic laborātes optet suscipe ifirmos: de m atius existimās dare q̃ accipere: ꝓpe qō et nos docti abeo diffiniuim⁹ nullaten⁹ eṗz turpis lucri gr̄a excogitare: ad excusandas excusationes in peccatis expetere aurū vel argentū aut aliā spēm a presbyteris vel clericis vel monan chis q̃ sub ipso sunt: ait enim o aplus. Nō dñt filij thesaurizare parentib⁹: sed parentes filijs. Et aplus petrus. Pascite q̃ in vobis est gregē dei q nō coacte: sed sponte fm deū non turpis lucri gr̄a neq̃ vt dñantes ī clero: sed forma facti gregis: t cū apparuerit p̄nceps aplor pcipietis īmarcesr sibilis glorie coronā. Illud aūt qō ī fine capituli symmachi ponit hec ipa nō ppetuo sed tpaliter pfruant: ad psonales tantū possessiones clericor vicz t pauperū non ad monasteriales referēduz est. Quā vo sit graue apud deū decias t oblatiōes ac p̄mitias sacerdotibus non soluere au ēte hiero. t augu. apparet. Ait nāq̃ hie. sup malachiā Reus apud deum habet qui sacerdotib⁹ decias ñ soluerit.

s Pēnitimini ad me: t ego reūtar ad vos dicit dñs exercituū. Et dixistis: in q̃ reuertemur? Si affligét hō deū: qr vos ꝓfligitis me. et dixistis: in q̃ v ꝓfligimus te? In decimis i p̄mitijs t iō ī penuria vos maledicti

q. viij. hoc salubriter. nō est supficialis. qr nō succedunt parentes filijs nisi in defectu. p Parentib⁹ etiā spūalibus. t respexit aplus naturā t votum. parentuz put voto parentū hereditas filijs debet. sed filiorum hereditas sola pietas causa parentib⁹ debet. vt. ff. vñ li. scripto. here/de. §. vlt. t. ff. de inoffi. testa. naz et si. iuxta illud. Ordine turbato succedis bulgare nato. Irez dixit omnia q̃ nostra sunt. ex voto filijs paramus. vt. ff. de bo. li. l. pe. Rūso. j. t hereditas parētuz quasi debita obuenit nobis. vt ff. p socio. et qr. t filij pene ad p̄dia bona veniunt. ff. de suc. e. l. j. §. penul. t di i. pos. cit imperator cogitare debēt parentes q̃ et ipsi fuerūt filij. et ea que a suis parētibus sperabant suis filijs facere debēt in auten. vt cuz de appel. cog. §. cōsidera/re. coll. viij. 2. Cor.

q Coacte. id est pro lucro terreno.

r Illud aūt. capituli. sez pos/sessiones.

Reuertimini. ni casus. in p̄ma parte ponit hiero. verba pphete vsq̃ ad illud verbū effusionis. In secunda parte exponit ea ad litterā vsq̃ ad illud si quis doct⁹. Abinde mystice sive moraliter. Mala

t Reuertemur quasi nō cessimus. immo in hoc recessistis quia conflixistis me hac tamen condītione si homo affligit. i. potest affligere deum. t ideo dicit. ca. quia natur dei nihil nocere potest. xj. q. iij. fm catholicam. qr impassibilis est xxij. q. iij. incōmutabilis.

u In decimis. nota deū dici affligi cum eius subditi affligunt. si. ij. q. v. hz hoc ꝓpriuz. t. iij. q. j. nulli. ifi.

v In decimis. sez non solutis.

a ¶ Tota gens. i. ex toto gentiliter viuētes vel q̄libet
b ¶ Supplantastis. ar. ꝙ tra ī. de ꝑse. (de populo.
di. ij. panem. sed intellige q̄tum in vobis est. xj. q. iij. in
ter verba vel ita defraudat subtrahendo ist⁹ paupiū.
c Annus expletus. nō tū finis anni spectandus est
vt tūc decime p̄
stenē. sed p̄stan/
de sūt cū fruct⁹
colligunt. ex de
deci. cum hoies
immo et si ager
bis in anno det
fructus. totiens
dande sunt deci
me hic sigillauit
eos q̄ tam tarde
dederūt. ¶ In per
sonaliū tū deci
mis posset dici
q̄ ī fine āi dan
de sunt ꝓpter lu
cra minima. In
cōueniens enim
esset q̄ scriptor
vel aliq̄s nego/
ciator singul di/
eb⁹ deberet deci
mam ꝑtem lucri
dare ecclie. arg.
ad hoc quale. ex
de pig. ex litter⁹
ibi ꝓpter posse
sionum inimici/
tias. ꝙ quia t. lis
solutio in cōmo
ditatē haberet.
vt. ff. fa. her. pla
ne. idem dicēdū
est de caseo ꝙ la/
cte. Jo.
d ¶ Perdidist⁹
ar. aliq̄ē debe/
re puniri ī eo in
quo deliquit. xij
. q. ij. q̄ ꝙ huma/
nis. ꝙ qui negat
q̄ debz. negari
ei debet q̄ sibi
debeā. ex devsu.
quia frustra. C.
de fideicō. l. i. si/
quis in suo. xcv.
di. esto.
e ¶ ¶ In horrea.
ar. q̄ isti rustici
debēt deferre in
horrea decimas
ad ipsas ecclias. ar. ī. q. vij. decimas. C. de anno. ꝙ tri.
l. p locis. li. x. nō ergo clericis vel eoꝝ nūcijs sunt colli/
f ¶ Ad abūdantia. ī. q. vij. maiores. (gende ī agris.
g ¶ Verbum. hec sunt verba hieronymi.
h ¶ Ostendit. hic. C. de inoffi. testa. l. ij. quādoq̄ etiā
notat vitium. xlj. di. sepe.
i ¶ Aut erugo. erugo enī est ros que cadit sup tene/
ras spicas. ꝙ ꝓpter hoc sole veniente marcescūt. Eru/
ca est vermis q̄ ibi nascit. ff. loca. ex ꝓducto.
k ¶ Ex dei ira. homo enī ꝓpter peccatū sua affligitur
a estis ꝙ me ꝓfligitis tota gens
Nūc sequamur ordinē ꝓphe/
te: qz mihi nō reddidist⁹ deci
mas ꝙ p̄mitias: idcirco in pe/
nuria ꝙ fame maledicti est⁹ et
b me vos supplantastis siue de/
c fraudastis. Ecce ann⁹ explet⁹
est ꝙ nihil in meos thesauros
sed in vſa horrea ꝛcōpoꝛtastis
ꝙ p decimis et p̄mitijs q̄ pua
erāt vt a vobis darent⁹: vber
tatez possessionū vſaꝝ ꝙ oēm
d frugū abūdantiaz p̄didistis.
Ut aūt sciatis hoc me irascen
te pfectū: qz fraudast⁹ me pte
mea horꝛtor vos atq̄ commo/
e neo vt inferat⁹ decimas ī hoꝛ
rea mea ꝫ ē in thesauros tem
pli: ꝙ habeāt sacerdotes ꝙ le/
uite q̄ mihi mīstrant cibos et
ꝓbate me si nō tātas pluuias
effundero: vt chataracte celi
apte esse credant⁹ ꝙ effundam
bñdictionem meā vobis vsq̄
f ad abundantiā: verbū effusi/
h onis nomē largitat⁹ ostendit
ſz fieri p̄t vt agros irrigāti/
bus pluuijs sit q̄dē fertilitas
verum aut locusta veniet aut
i bꝛucus aut erugo aut eruca ꝙ
labores hoīm vastabūt: ꝓpte
rea adiūgit ꝙ dicit: ꝙ increpa
bo ꝓ vobis deuoꝛantes locu
stas videlicet ꝙ reliqua que p̄
dixim⁹: ꝙ nō coꝛrumpēt fru
ctū terre vestre. Si q̄s fames
k ꝙ penuria ꝙ rerū oīm egestas
opprimit mūdū sciamus ꝫ ex
ira dei descendere q̄ se in pau
perib⁹ si nō accipiant elemo/
l synā se fraudari loquit⁹ ꝙ su/
as possessiones possum⁹ deci
m mas ꝙ p̄mitias interꝓtari.
Sic̄s doct⁹ ꝙ erudit⁹ lege do/
mini pōt alios erudire: nō ꝺz
sue assignare p̄udētie inge/
nioq̄ q̄ possidet: ꝫ gratias
agat p̄mū dño: q̄ cūcta largi/
tur: deinde sacerdotib⁹ eius
n ac mīstris a q̄bus doctus est
si enī nō egerit ḡas: ſz sciam
o vendicauerit sibi in penuria
maledicet⁹: q̄ si ītelligēs lar/
gitorē deū ꝙ agens his ḡas
p quos a deo erudit⁹ ē humi
liauerit se: ꝙ in horreū dei in/
tulerit cibos: ꝫ est scripture
alimēta in eccl̄ijs pl̄is mini/
strauerit: statiz apientur sup
p eū catharacte celi ꝙ effundet
pluuia spūalis ꝙ mādabit nu
q bibus suis: vt pluant sup eū
r imbrem et q̄būdantia rerum
oīm ꝓfruet⁹. Tez augustin⁹.

Quod decime sacerdotibus sunt tradende.

s Decime tributa sē egen
tium aīaꝝ q̄ si decimā dede/
ris ñ solū abūdātiaz fructū
recipies: sed etiaz sanitatem
coꝛpis ꝓsequeris: nō igit⁹ do
t min⁹ deus p̄mū postulat sed
honorē: de⁹ enī nr̄ qui digna
tus ē totū dare decimā a no/
bis dignat⁹ ē recipe: nō sibi
ꝫ nob⁹ sine dubio ꝓfuturā: ꝫ
si tardius dare pcm̄ est: q̄to
magz pei⁹ ē pctm̄ nō dedisse.
u de militia de negocio ꝙ de ar
tificio redde decias. Cū enī
vt. vij. q. j. sciscitar⁹. lvj. di. si gens. ī. xxiij. q. iiij. si quos
l ¶ Et sua. si ergo sue sunt. rei vendicatio intendabit
ꝓ eis. C. de sacro san. ec. vt inter.
m ¶ Interꝓtari. i. moꝛaliter exponere.
n ¶ A quib⁹. ar. q̄ discipuli debent referre gr̄as ma/
gistro nō tantuz
verbis sed etiaz
reb⁹. vt. xcix. dis.
ecce.
o ¶ Vendica/
uerit. id ē sibi aſ
sumpserit.
p ¶ Cathara/
cte. i. fenestre.
q ¶ Nubil⁹. i.
p̄dicatorib⁹.
r ¶ Imbrem.
gr̄a ꝙ scientie q̄
in eo augebitur
de pe. di. iij si ser
mo. Jo.

Decime tri
buta. i. de/
bita. animabus
agentib⁹ diuina
gratia. vl̄ meli⁹
dicas q̄ dantur
egentib⁹ clericis
nō tū ideo min⁹
dande sunt. et si
diuites sunt. nō
enīz intuitu p̄so
narum dant⁹ ec/
cl̄esijs. Si ꝫ de/
cime sunt tribu/
ta. ergo non p̄nt
p̄scribi. vt. ī. q. i/
ij. ꝫ. porro. ꝙ. C.
de p̄scripti. xxx.
an. competit q̄
falsum est. ex de
p̄scrip. de quar/
ta. Item si sunt
tributa. ergo cō
p̄satio in eis nō
admittit⁹. C. de
cōpen. l. iij. p̄te/
rea si sunt tribu/
ta. ergo sic̄s ap
pellar. vt eas re
tineat nō audit⁹
vt. ij. q. vj. quo/
tiens fiscalis. et
est exp̄ssum. ex ō
deci. tua. in fi.
t ¶ Premium.
id est grat⁹ vult
bñficium suū ꝓcedere non ꝓ precio. sed tū honorē vult
hr̄e. ar. ff. man. si remunerādi. ꝙ est sile. j. q. j. iudices.
vbi dicit q̄ nō sunt danda munera ſz sumptus. ꝙ facit
ad hoc q̄d dixi. xxxij. q. ij. honorant⁹.
v ¶ De militia.
licita ꝫ ꝙ clerici si militent. xxiij. q. j. militare. tenentur
x ¶ Negocio. dūmodo licita sit⁹ nego (dare decias.
ciatio. vt extra eo. ex transmissa. ꝙ tū vix aliqua negoci.
atio sine peccato pōt exp̄diri. vt de pe. di. v. qualitas.
dicit⁹ tū licita quo ad laicos ī q̄busdā reb⁹. vt. lxxxviij.
di. fornicari. Sed nūq̄d de illicite acquisitis decear

dare decias. notavi. xliij. q. v. ī prin. Sz nūqd de furto vel latrocinio vande sunt decime. dicūt qdam q̄ sic. ne apud eos ita remaneāt. arg. ad ħ. xxij. q. j. ꝓsidera. alij negāt. ne eccl̄a videaf appꝛobare delictū. sed dico q̄ a fure vel a raptoꝛe bñ petit decima nō rōne negociationis sue. cum illa sit repꝛobata. sz qꝛ iuenit in possessione. quia decia secf quēlibz possessoꝛem siue iudeū siue exeōi catū. vt ex ō de. ci. de terrf. ex de vsu. quāto. ex de sen. ex. si ve. alio quin esset predo melioꝛ ꝓdictis q̄ bonefi. poss. qō esse nō debet vt. ff. de pe. he. si a dño. §. vl. Itē nūqd iudei pſonales decias. da būt. vidē q̄ sicut ex de vsu. quātocirca fi. qō cōcedo. Itē ex oībq̄ ex lucrativa causa habef dabūt decime. vt ō. de. legato. vel si extraneꝰ instituit in testō. aliud ē si aliqs ab intestato succedit qꝛ tali debita ē hereditas iure naturē. vñ portꝰ debitū ē q̄ lucrū. vt. ff. vñ liberti sc̄pto. §. vl. Idē dico p̄ q̄scunq̄ manꝰ ambulaueritꝰ q̄libet teneaf decimā de lucro suo. Sed nūqd docꝛo de collecta vl aduocatꝰ de patrocinio vel mercēnarius ō eo qō meref habit deciaz nō videf cū illō nō sit lucrū sz debitum. credo nō q̄ sic. qꝛ scriptū ē. honoꝛabis dñm deū tuū de tuis laboꝛibꝰ iustis. vt. j. q. j. nō est purāda. Itē qꝛ ħ ōz de oī artificio dande sūt decim. vt ex e. nō ē in

a ¶ Tu ad decimā. i. rm̄ decima remanebit (prāterea tibi. vl demonibꝰ sociaberf. q̄ sūt decima ps angeloꝝ.

b ¶ Prohibef j. ō pe. di. j. si agam⁹. ℞. lxxvj. di. ieiu.

c ¶ Ex debito. q̄ videf q̄ actio pſonalis cō (nium. petat p̄ decimis petēdis. d ¶ Alienas. ergo ante ſe parationem sunt eccl̄ie. vt nō. ſ. c. q. moderamine.

e ¶ Inuadūt. nota q̄ idem ē iniuste detinere qō rapere vt ħ. ex dereſti. ſpo. sepe. et idem ē auferre qō nō dare xlvij. di. sicut. et. xij. q. ij. indigne.

f ¶ Homicidioꝝ. ſ. xj. q. iij. ꝓcipue. ſ. di. lxxvj. pasce decimas dando et terrena et celestia possis p̄mia p̄mereri p auaricia duplici bñdictiōe fraudarf. hec ē enī dei iustissima ꝓsuetudo: vt si tu illi deci a mā nō dederf: tu ad decimaz reuocerf. Vabis impio militi qō nō vis dare sacerdoti: bñ facere semp deꝰ patꝰ est: ħ bo b minū malicia ꝓhibef. Deci c me eteni ex debito req̄runt et o q̄ eas dare noluerit: res alie e nas inuadūt et quāti paupes in locf suis vbi ipse hitat: illo decimas nō dante fame moꝛf tui fuerit: tātoꝝ homicidioꝝ reus añ ex̄ni iudicf tribunal apparebit: qꝛ rem a deo pau perib⁹ delegatā suis vsib⁹ re g fuauit: q̄ g sibi aut p̄miū ꝓpare: aut petoꝝ ōsideraꝛ: idulgētiā p̄mereri: reddat deciaz et de nouē ptib⁹ studeat elemosynā dare paupib⁹. Itē hie.

Seipsum cōdemnat: q̄ euangelizātib⁹ necaria subtrahit.

h ¶ Postolicis virf et euā gelizatoꝝ christi ī necessarijs vsib⁹ nolle tribuere seip̄m ꝺdēnare est. Nō autē decie eoꝝ ꝓsensu monachis licite tribuanf: beatꝰ hiero. damaso pape scribit dicens.

Liberum est monachis decimas clericis concedere.

i ¶ Oniaz quicq̄d habēt clerici: paupes ē: et dok mus illoꝝ oīb⁹ dñt esse cōmunes. Premium. ℞. xxvij. q. ij. sunt qui.

Apostolicis necessarijs. i. in victu et vestitu. vt. x h

Bonā. q̄cq̄d res eccl̄ie sūt pau (q. ij. epus. Jo. i

pez. vt. xxiij. q. vij. q̄ aūt. silr res clericoꝝ sunt paupez. vt. xxiij. q. viij. cōueniot. vdicūt ē paupez. qꝛ rpe nēcitatf sūt eis cōcande. vt xlvij. di. sicut hi. k ¶ Oib⁹. nota q̄ eccl̄ia dicatur sufficiēs ad ħ vt ḡs debeat ee cōtent⁹ vna. i. que possit oēs recipe vt. xlij. di. delca/mus. vt ex de p/ben. ō mōachis. ar. ℞. x. q. ij. epus. vbi ōz q̄ erit cōtentꝰ victu et vestitu.

l ¶ Concedere. cū ꝓlesu epi. alꝰ si platus ꝓeter auctem epi ꝓcederet pⁿ ei⁹ mortem reuocaref. ex de eransac. de cetero.

m ¶ Nō licere ħ ē certuz q̄ ius decimaz laicus possidere ñ pōt cū sit spūale. vt ex de p̄scri. cāz. ex de decis. ꝓhibem⁹. Sz nūqd fruct⁹ decimarū pñt ꝓcedi laicis sic ad tps. vt ex ne p. vi. su. ꝓrelā et vsq; ad finem vite ipsoꝝ. ar. ex de his q̄ fi. p. cū aplica. ī fi. ar. ℞. x. q. j. hanc.

n ¶ Diuinis. nō generalē ꝑmonē nō gnālē intelligendū. lxxxviij. di. fornicari. lxxv. di. q̄ die. lxxvj dist. scire. lxxv. dist. c. j. ℞. q. iij. di lectio. xij. q. ij. si/ne. xliij. q. ij. super. de conse. dist. ij. reuera. di. xcv. ecce.

o ¶ Epo. et sufficit auctas illi⁹ epi (ar. xix. di. c. j. ℞. ad talē alienatōz. vt ex de his q̄ fi. a p. cū aplica. ℞. xij. q. ij. sine. nō enī vī q̄ sol⁹ epus possit ꝓcedere sine ca. sz ħ soluit ex de his q̄ fi. a f. cū aplica. ħ q̄ laic⁹ q̄ capax ē facit locū capaci. ar. C. ō na. li. auc. lz. ff. ō iusto rupte. l. pe. et q̄ nullus religiosus dēat recipe eccl̄az ō manu laici ē exp̄ssus. ex de qui. cū et plantare. et ℞. q. vij. sicḡ.

p ¶ Cōsensum. ar. q̄ ratihabitio epi retrahit et cōfirmat illud qō p se ualidū erat. ar. ex de iurepa. cura pastoral. j. e. q. vij. decimas. ar. ℞ ex de elec. auditis.

q ¶ Bonis. ſ. j. q. ij. laic⁹. et. c. pastoꝝ eccl̄ie. et. c. sacer/

r ¶ Parentū. videf loq de illis clericf q̄ eccl̄ie (dos.

nō seruiūt. ē. x. q. iij. cauēdū. ē. xij. q. j. illi aūt j. xxxj. q.

a DE capellis. Hec est secūda questio. (j. quo. an i capellis monachoꝝ ꝓsbri sint instituendi p monachos. qō vt meli⁹ pareat videndū ḋd iuris hūt religiosi in suis capellis. Et nō ꝙ duob⁹ modis fiūt capelle religiosoꝝ. edificatione ⁊ collatiōe. Si edificatione hūt istitutionē tpaliuꝫ. et epi spūalium. vt j. e. sane. ⁊. c. vl. Si aūt collatione. aut collate sūt eis ab epo aut a pōno. si ab epo aut sub certa forma. aut cū oi iure. aut siplicit. si sub certa forma nō habebūt ibi plus iur⁹ q̄ forma ꝓtineat. Si ꝛo cū omni iurē. tūc hūt ⁊ tpalez ⁊ spūalē institutionē j. e. visis. ⁊ sic intelligitur illud cui⁹ ē possessio ei⁹ est ⁊ institutio. Jn hoc casu loquit̄ ex ō capel'. mo. in ec/clesijs. remanet tn ius epale i ordinatione iudicio altariuꝫ ꝓsecratiōe ⁊ visitatione. ix. q. iij. p singlas. Si aut ꝓcessit epus simpliciter. ḋd iur⁹ sit. habet ex de dona. pastoral'. Si ꝛo patron⁹ ꝓcessit capellā domui religiose. nō plus iur⁹ hz acceptoꝛ q̄ donatoꝛ. ar. ē. c. q. j. siquis laic⁹. ex de dona. int̄ vi. ⁊ vxo. nup. ff. de re. iu. nemo plus. nisi ħ factū sit ō ꝓsensu dioc̄sani epi. quo casu cedit in dñium religiosoꝝ. ex de iurepa. q̄ aūt. ⁊ ex de dona. pastoral'. que aūt dicta sunt intelligas de monasterijs nō exceptis. Jn exemp⁹. eni et coꝛ capellis qō ꝓncipi placet leg⁹ habet vigoꝛe. Et nō ꝙ Jo. fa. dixit. q̄ si eccl'ia nōdum ē ꝓsecrata tantuꝫ in ea habet patron⁹ ptārem. q̄ ꝓter epi licentiam pōt religioso loco ꝓcedere nō solum ius patronat⁹. ſz eriaz ipsam eccl'iam. ar. j. e. q. vl. nemini. sed hec opinio cozrigenda est. cū religiosus locus iam sit. maxime ꝓpter solennitates q̄ ibi fiunt ab epo. de ꝓse. di. j. nemo. Et ꝙ religiosus sit. habes ex de reli. do. ad hec. vñ iaz in epi prāte ꝓsistit cū lapis bñdictus ibi iam sit posit⁹. j. ea. q. vij. omnes. naz nec a laico pōt aliquis institui. j. e. q. vlti. si plures. multomin⁹ supponi pōt loco religioso p laicum. cuz institutio sit tpalis. suppositio ꝛo ꝓpetua. Jtem est ꝛtra eum. x. q. j. nouerint. vbi dicit ꝙ potē deo dederit. q̄ nihil habet iuris in re illa. Jo:

b JSis. delegauit. i. insinuauit. vel dic melius. i. que c. ¶ Pro quiete. a curis tempoꝛaliū. (siut. vt. ē. eq. q. j. de ꝓsentium.

a DE capellis vero q̄ ab eis possidentꝫ: ꝙ p eoꝝ institutionem a sacerdotib⁹ sint gubernāde. Jo. papa p/bat scribēs Jsaac syracusano epo. ¶ Presbr̄i in monasterioꝝ ecclijs p abbates instituant.

b JSis lr̄is charitat' vr̄e: q̄b⁹ satis ꝓpendit̄ q̄tū studio huic sancte sedi reuerētiam exhibeꝛ: nō modice gauisi sum⁹: nunc itaq⁹ sup ea q ꝓsuluist̄ vt charissimo fratri benigne discretū ꝓsiliū dam⁹ delegauit eni nobis pia man c suetudo vr̄a: vtrū eccl'ie ꝓ q̄te monachoꝝ a sanct⁹ catholicis epis eis tradite p sacerdotes ab eis oidinatos ⁊ iuestitos debeāt institui. Addidit q̄z fraternitas tua litē ⁊ seditionem int̄ clericos monachosq⁹ ex hac cā nō modicā esse oztā qō instigatione versuti host⁹ nemo fieri ābigat. Jhabet eni mille nocēdi modos. nec ignoram⁹ astutiā ei⁹: conat' nāq⁹ a ꝓncipio ruine sue vnitatez eccl'ie rescindere: charitatem vulnerare: sanctoꝝ opeꝝ vulcedinē inuidie felle inficere ⁊. oīb⁹ modis hūanū gen⁹ euertere ⁊ pturbare: dolet eni satis ⁊ erubescit charitatē: quā d in celo nequit hr̄e: hoīes cōstantes ex lutea materia tenere in ṫra: vñ optet q̄tū fragilitati nr̄e ꝓcedit̄: vt oēs aditus nocēdi ei⁹ ꝙsutie munia: e m⁹ ne moꝛs ingrediat' p poꝛtas nr̄as: ꝓsilio itaq⁹ miltoꝝ frat⁹ diligent' exq̄sito decernimus: vt āmodo eccl'ie monachis tradite p suos sacerdotes instituant̄. Diuine eni leges hūt ⁊ seculares: vt cui⁹ f est possessio ei⁹ fiat institutio k ⁊ si in dando qō mai⁹ est: facilis fuit charitas: sit facilioꝛ i ꝓcedēdo qō min⁹ ē sctā largitas mai⁹. n. fuit possessiōz data re q̄ sit inuestitur̄ ꝓcedere: quō possessoꝛ iura ꝙsceret̄ ⁊ suaꝝ rez sibi tributa reddere ret̄: vbi qō suū ē p altez dat

d ¶ Constantes. j. de pe. di. ꝓncipium. §. si ꝛo. ꝛtra. j. xxvij. q. ij. §. ex his omnib⁹. ꝛtra. ſz dic ꝙ ñ potuit hr̄e charitatē pseuerant̄. ar. ex de ſ. sig. nam et ego.

e ¶ Per portas. i. p sensus coꝛporeos quib⁹ mediantibus peccatum transit ad nos.

f ¶ Tradite. pleno iure idem intelligunt ḋdam vbi epūs simpliciter cōcedit. ar. ff. de ser. si cui. ⁊. ff. de vsu. et ha. si ita. sed j extra ō dona. pastoral'. cuz aūt monasterio ꝓuilegiato cū capellis suis habitis ⁊ habendis cōcedit epūs ecclesiam. etiā plenissimo iure fm plerosq⁹ ꝓuenit. ad monasteriuꝫ et quo ad coꝛrectionez excessuū sed tamē abbas ille nō deponat aliquem nec suspendet in ppetuum. nisi ħ haberet ex ꝓuilegio. Sed nūqd epūs ita potest eximere eccl'iam aliquam ꝙ nihil remaneat in eadico ꝙ nō. quia episcop⁹ nō potest. alium iudicem facere oꝛdinarium in dioce si sua. nec ita plene posset episcoꝑ remittere ius epalia. vt i f. q. sic posset a se reūcere iurisdictōz epalē. nam quātūcunq⁹ generaliter epūs eximat aliquam ecclesiam semp retinet coꝛrectionē. visitationem. pcurationem ⁊ cathedraticū. vt extra de censi. ñ venerabilis. ⁊ de dona. pastoralis. nec etiā in ꝓiudicium archidiaconi. potest epūs aliqua iura remittere ecclesie. vt extra de excess. ꝓlata. c. ij. Si obijcis id qō est extra de reli. domi. cōstitutus. vbi videt ꝙ episcopus plene possit eximere aliquam eccl'iaz. dicas ꝙ illa exemptio fuit confirmata a papa. sicut patronus quantūcunq⁹ generaliter remittat ius patronatus. tamen quedam iura retinet in liberto. C. de bo. libe. l. fi.

g ¶ Per suos. j. q. ꝓxima. c. iij. j. xvij. q. ij. cellulas. ē. diſ. liij. abbati.

h ¶ Possessio. id est res possessa. argu. ff. de ꝛbo. sig. si interdum.

i ¶ Jnstitutio. id est ordinatio. namcuiq⁹ est res sua cōmittenda. C. de iudi. nemo.

k ¶ Nō maius est. ar. ꝙ cui ꝓcedit̄ maius ⁊ minus. vt. xij. q. j. ꝓcipim⁹. ⁊ extra de decimis. ex pte. Jtē cui phibetur maius ⁊ minus. vt. xiij. q. v. penale. ⁊. xliij. di. nulli. ⁊. ē. e. q. j. ⁊ tempis. ⁊. c. postq̄. ff. de adul. nec in ea. maius eni est dare id ad qō quis nō tenet. q̄ permittere vti daris ad qe quiliber tenet.

l ¶ Concedere. i. ꝓmittere coactā vti.

a ¶ Dotis.ar. ex eo q̄ aliquid solet fieri. vt .xxviij.
b ¶ Judicio.ē.viij.q.ij.c.j. (dist. de ſprac.
c ¶ Ad ſe trahat.ē.j.q.iij. queſitum.ē.xij.q.ij. ſacrorum.ſic.C. de do. ſiquis argentum.§. vlti.
d ¶ Credulus.ar. q̄ impunat alicui q̄ nimis eſt credulus.vt.xj.q.iij nō ſoluz.lxxxvj. di.ſi quid. ⁊.xxiij.q.iiij.cū magnum.ar. ꝓtra. xxij.q.iiij.inno/cens.
e ¶ Fraude. immo donator cauere debet dānatori de dolo. neres donata beni gne fraudis conſilio reuocet. ff. de edi.edic.l.ad res.
f ¶ Ane. abſq̄ eꝑorum.ē. e.q.j. puenit.
g ¶ Tempali/bꝰ. ſi queras. in quo ſacerdos teneat reſponde/re monachis de tpalibꝰ. dico in hoc q̄ ſi eccleſie monachoꝝ non ſit cenſus ipoſitus eaꝝ poſſunt monachi ipone/re. ſed ſi eſt ipoſitus ab antiquo ſine eū nō poſſūt augere. vt extra de cenſi. phibemus. Item non ſoluz monachis ſacerdos reſpondebit in tpalibꝰ. ſed etiam eꝑo ſi eccl̄a illa ab antiquo ꝓſtitit cenſum eꝑo. vt.j.q.iij. puenit. ⁊.xviij.q.ij.c.vl. ⁊ penul. Jo. ſed certe decre. dicit q̄ cenſus nouꝰ im/poni nō poteſt. etiam aucte eꝑi vt ex de cen. ſignificauit. niſi fuerit ab initio ipoſitꝰ. vt hēs ex. e.ti. eccl̄ys. xviij.q.ij. cleu/therius. vt ex ō cenſt. ꝓterea. ⁊ etiā poſtea ſi nū q̄ fuit impoſitꝰ poteſt iponi. vt ex de cen. cū ve/

a ⁊cū volūt auferr̄: Mūani mo
b ris ē illū xeri: cꝰ iudicio ⁊ volūtate nūc erigit̄ nūc depmit̄ vñ fit vt in ptē eꝑi ad fuiēdū ſacerdos ꝓcliuioꝝ fiat: ⁊ ſic eꝑus qō ſancte ⁊ religioſe de
c derat q̄dam ſil̄ata aucte ad ſe trahat: ſic itaq̄ puat̄ merce/de quā ꝓſecutꝰ fuerat: tum qz ficta charitate aufert qō de/derat: tuz qz prauoꝝ ſacerdo tū diſcordias ⁊ ſciſſuras amā
d tiū xbis nimis factꝰ credulꝰ ⁊ qō ꝑus fucate mollebat̄ lu
e crari: poſt detecta fraude co/nat̄ quadā vſurpatione ex toto auferre quoꝝ adūtētes cal liditates ⁊ boſt̄ verſuti ſuaſiones monachis deinceps oī/no licētiā damꝰ ſuaꝝ eccl̄iarū inueſtitores fieri: ita tñ vt iudicio ſynodi ſi ꝯ ſacerdotum agere ꝑſūpſerit mulctēt̄: ⁊ felici mucrone eꝑi ſacerdotum piacula reſecent̄. Nec aucte monachis ꝓcedit̄ inueſtitura ſuaꝝ eccl̄iaꝝ: ſ videt̄ ꝓtra ire vbanꝰ pa. ij. dicens. Palea.

Admonem⁹ atq̄ ꝑcipi/mus: vt decimas oīno dare deo nō negligāt: q̄s ipe deꝰ dare ꝓſtituit. Quia timē dū eſt: q̄ deo ſuū debitū ſub/trahit: ne ei auferat nc̄caria.
Item nicolaꝰ pa. De eodem.

Precipim⁹ vt ⁊ Palea. decime ⁊ ꝑmitie ſeu'que cunq̄ oblatões viuoꝝ ⁊ moꝝ tuoꝝ eccl̄iſ dei fideliť reddā tur a laicꝭ: ⁊ vt i depoſitione eꝑoꝝ ſint fm canones diſtri/buēde q̄s q̄ tenuerit: a ſancta cōione puet̄ aut ſepet̄.
Item leo papa De eodem. Palea.

Nullus decimas ad aliū ptinētes accipiat.
Item Ambroſius. Palea.

Am q̄ deo nō vult red/dere decias q̄s tenuit: ⁊ hoi nō ſtudet reddere qō iniuſte

nerabilis. ⁊ hoc cuz eccl̄ia eximit̄. B.
ē.xij.q.ij. cum deuotiſſimam.
Latuēdum. regimini. abbates enim cozriguñ ab eꝑis. vt.j.xviij.q.ij. abbates.
h ¶ Sic cuiq̄
k ¶ Obſequia. ſic.j.q. iij. queſitū. ⁊.xviij.q.ij.c.vl. ⁊ pe. Jo.
l ¶ Ecce vba/nus.
m ¶ Sed illud ē. eo. viſis.
n ¶ Edificane et ita pinguius ius habēt monachi i eccl̄ys fun/dat̄ in ſolo ſuo q̄ laici in eccleſijs fundatis in
o ¶ La/(ſuoles de eꝑo. ſcz q̄ edificat eccl̄ias in alienis dioceſibus et i ꝓpꝛijs ꝑdijs. ⁊ quia cōtinuat̄ hec materia cum ꝓceden/ti. ideo tractat̄ ꝑ queſtio ſ̄nta. Sed quare non ira fec̄ magiſter i themate. quia forte nō ira com perent̄ poſſ̄ ponithema. Nota q̄ ſi eꝑus fundat eccleſiam in ſuo ꝓꝛio ſolo ⁊ in aliena dioceſi nō habet ibi poteſtatez nec quo ad tpalia nec q̄ ad ſpūalia. ſi ꝛo in ſolo eccl̄ie cui ꝑt̄. ⁊ in alteri⁹ dioceſi habz poteſtatez ibi quo ad tempalia. nō aūt quo ad ſpiritualia. ſic̄ ⁊ monachi. licet q̄dā hoc negent dicēres epiſcopuz vt clericos nō habere niſi iuſpatronat⁹ in eccleſia quaz fundat in ꝓdio ꝓꝛie eccleſie ⁊ in alie na dioceſi. Si q̄ legat̄ hoc. ca. de eccleſia fundata in ꝓꝛio ꝑdio verbuz illud circa finem intelligit̄ quo ad rem/poralia ⁊ ſpūalia. Si vero de eccleſia i fundo eccleſie ⁊ in alio eꝑatu. dic omis

abſtulit: nō timet adhuc deū. ⁊ ignorat q̄ ſit xa pnīa: vera q̄ ꝓfeſſio. Jſte tal̄ ñ pōt verā facere elemoſynā. Item vba. ij. Abbates abſq̄ eꝑi cōſilio inparochialibꝰ eccleſijs

f ¶ Sbyteros nō ordinent Ane q̄ monachoꝝ quidam eꝑis ius ſuū auferre cōtendūt: ſtatuim⁹: ne i ꝓchialibus eccl̄ijs q̄s tenēt abſq̄ eꝑoꝝ ꝓſilio ꝑſbros collocent ⁊ eꝑi ꝓchie curā cū abbat̄ ꝓſenſu ſacerdoti cōmittāt: vt eiuſmōi ſacerdotes de ꝓpli q̄
g dem cura eꝑis rōnē reddant abbati xo ꝓ reb⁹ tpalibꝰ ad monaſteriū ptinētibꝰ debitā
h ſubiectiōz exhibeāt: ⁊ ſic ſuacuiq̄ iura ſuent̄. Jdē i paro/chialibꝰ eccl̄ijs ꝑbri p eꝑos inſtituant̄: q̄ eis rñdeant de aīaꝝ cura: ⁊ his q̄ ad eꝑm ꝓtinent. Item ex ꝓci. apud fauentiā habito. Quoꝝcunq̄ monachoꝝ eccleſie eꝑorum ſubdant regimini.

i Statuendū nobis eſt: q̄ tenꝰ eccl̄ie q̄rūcūq̄ mōachoꝝ in ſingul̄ ꝓchijs ſite eꝑoꝝ: vt decet diuinitꝰ ſubdant̄ re
k gimini: eiſq̄ debita obſeq̄/ exhibeāt. Ecce vbanꝰ papa phibet inueſtituā ꝓchialiū eccl̄iaꝝ p monachos fieri
m q̄s Jo. pa. eis ꝓceſſit. Sz illō Jo. pa. intelligēdū ē de illis capellis q̄ cum oī iure ſuo ab eꝑis mōachis cōcedūt̄. Illō aūt vbani intelligit̄ de illis
n q̄s abbates i ꝓꝛijs ꝑdijs edificāt in vullis vel in caſtellis ſuis. ¶ Tales ⁊ ſi ius ꝛitoꝛij habeāt tñ ptātez gubernādi ꝓl'm ⁊ ſpūalia miſtrandi nō hñt: qō etiā de eꝑo intelligēdū eſt. Uñ nicolaꝰ papa ait.
Eꝑus qui in alterius dioceſi eccliam edificat: eiꝰ ꝓſecrationem ſibi vendicare nō valeat

gubernatio quo ad spūalia tantū. nā qua rōne ꝺcede/ret hoc monachis in p̄dīis monasteriȝ. ea rōne epis et clericis in p̄dīis eccl'ie sue. ⁊ hoc modo intelligit. ex/cera de iurepa. significasti.

a Sjquis epo. In territorio. i. dioceſi qīcq accipit pro ipſa terra et poſſeſſione ⁊ p/petare vt. ē. pr. §. j. ⁊ j. q. iij. lȝ. Quid aūt ſit territoriuȝ habes. ff. de ſ. ſi. pupil. §. territoriū. Ter/ritoriū enī ē vniuerſitas infra fines ciuitatū cō/ſiſtens. vt ibi ōz

b Deſiderat. et dicit. N. q p̄uilegiuȝ eſt epi. vt vndecūq; velit poſſit clericū p̄tare ꝺtra illō lxxj. diſt. horta/mur. hoc tamen nō dicit hic.

c Clericos. ar. q plures poteſt p̄tare patronus ad vnaȝ eccliaȝ. ar. lxiij. di. p̄ncipal'.

d Ordinet. id eſt inſtituat. ſi aūt ſunt ordinati quid iuris ſit. ſequr in litera.

e Ordinati. quia ſufficit teſtimoniū epi p̄ſentantiſ. vij. q. j. epus de loco. ⁊ ſicut monacho abbatis. ē. ea. q. j. monachi. ſi tñ ſit de ſuo epatu cui teſtimoniū fecit. Jo.

f Oſſeſſio. i. p̄dū ꝓprietaſ. ar. ff. de ꝟbo. ſi. inēdū.

g Conuentum. id eſt populum vel iuriſdictionem. et ita populus facit conuentum.

i Perrinebunt. j. e. q. vij. omnes.

k Dicare. ſed nūquid fecit locum religioſum dedicando eccliam ſine p̄ſenſu ꝓpriȝ epi videt p nō. arg. ff. de re. diui. §. j. ſacre. de ꝰſe. di. j. nemo. credo tñ cōtrarium. vt. vij. q. j. epiſcopus in dioceſi.

l Emendare. nō dicit qualiter. Sed nunqd deſtrui facies eccliam. nō. argu. vij. q. iiij. qſti. xiij. q. vj. cōperimus. ē. vij. q. j. epus in dioceſi. ar. ꝺtra extra ō no. opnun. cum ex iniuncto. dico q ſi denūciatio p̄ceſſerit deſtrui debet illud quod factum eſt. aliter non.

m Quod de iure reſpicit. c. poſſeſſio.

n Quod aūt p̄ſcriptione. Hic depingit̄ tertia queſtio. an omnia iura p̄ſcriptione tollantur Ad euidentiaȝ ergo dicendoū videnduȝ eſt p̄ius de vſucapionib; poſt de p̄ſcriptione. Videndum ergo quid ſit vſucapio. ⁊ qd in ea exigaſ. ⁊ que res poſſint vſucapi. Vſucapio eſt acquiſitio dominij p̄ continuam poſſeſſionē tēpis lege diffiniti. ar. ff. de vſuca. l. iij. Exigunt aūt̄ in ea quinq. bona fides ab vtraq; parte. ff. p emp. l. ij. §. ſi eam. C. de p̄ſcrip. xxx. an. aut. hodie. Jrem iuſtus titulus ⁊ cōtinua poſſeſſio. ⁊ q res ſit mobilis ⁊ nō ſit viciosa. ⁊ q dixi ab vtraq; ꝓverum eſt quo ad initiū ꝓtractus. nō quo ad ꝓtractuȝ medij tēpis. j. e. §. poreſt. ſm canones tñ exigit̄ bona fides ꝓtinua. Titulus aūt eſt iuſta cauſa poſſidēdi qō noſtrum nō eſt ⁊ exigit̄ titulus. vt. C. de vſuca. p emp. l. vlti. ⁊ extra de p̄ſcripti. ſi diligēti. qīcq tamē vſucapio p̄cedit ſine titulo iuſto erroꝛe interueniente. C. ōvſuc. p do. l. j. ff. p emp. q vulgo. ff. p legato. l. iiij. ⁊ vl. Juriſ tamen erroꝛ nō p̄deſt in vſucapionib; ff. de iur. ⁊ fac. ig. iurā. ff. de vſuc. nunq̄. j. reſponſo. Exigit̄ etiaȝ ꝓtinua poſſeſſio hoc planū eſt. et q res ſit mobilis. quia in īmobilibus nō habȝ locum vſucapio. Que aūt res vitioſa dicaē. habes inſti. de vſuca. §. j. ⁊. ij. ff. de acqui. re. do. bo/nefidei. Jtē vſucapio non interrumpit̄ li. p̄teſt. ff. de rei ven. ſi quis. poſt accēptum. et. ff. p̄o empti. l. ij. §. ſi rem alienam. ar. C. de anna. excep. vt p/fectius. j. e. §. rollunt̄. illi tamē quattuoꝛ caſus ſunt ſpeciales. Sequit̄ de p̄ſcriptione quid ſit. ⁊ que ad eā exigant̄. ⁊ que p̄ſcriptio currat ꝺtra eccliam. ⁊ qualit̄ interrumpat̄. quis ſit eius effectus. Preſcriptio eſt exceptio ex tempe ſubſtantiā capiens. que actioni p̄ſonali vel in rem opponit̄. Eſt aūt quedam longi temporis p̄ſcriptio de qua nihil ad p̄ſens. cum ꝺtra eccliam non currat. que ꝺtra p̄ſentes ſpacio. x. annoȝ contra abſentes ſpacio. xx. annoȝ complet̄. C. de p̄ſcrip. x. vl. xx. annoȝ. l. vlti. nec currit niſi cum bona fide. Alia eſt longiſſimi temp̄is. i. xxx. vel. xl. annoȝ. i qua ſm leges nō exigit̄ bona fides vel titulus. C. de anna. excep. l. j. ſm canones ꝫ nō p̄cedit. niſi quis bonā fidē habuit. vt ex de p̄ſcrip. vigilanti. ⁊ in ꝑſti. inno. qm omne. ⁊. xxxiij. q. ij. ſi virgo. nec etiā illa que eſt. xxx. an currit ꝺtra eccleſiam ſed tantū. xl. j. e. quas. Jrem ſm canones titulus requirit̄ in longiſſima p̄ſcriptione. vt ex de p̄ſcrip. ſi diligenti. Jo. qd. L. negat niſi rōne p̄ſumptionis. H. qīcq tamen min⁹ iuſtus titulus pariē cām p̄ſcribendi. vt ex de empti. ⁊ vendi. peruenit. ⁊ extra de iurepa. cura. Jnterrumpit̄ aūt naturaliter ⁊ ciuiliter. ſi naturaliter interrumpit̄. p̄deſt omnib; ius habentib; in re. ff. ō vſuca. naturaliter. Si ciuiliter. p̄deſt interrūpenti tm ⁊ eius heredi. vt. ff. de diuer. ⁊ temp. p̄ſcrip. inter quat tuoꝛ. Eſt aūt effectus ei⁹. vt acquiraē rantū exceptio ſm Jo. nō dīium niſi vtile. vt. j. e. quicunq. ſm. B. et alios etiā directū dīium acq̄rit̄. vt ē exp̄ſſum. C. ō bo.

i Latoꝛ p̄ſentiū Jo. ff. et eo. Epus nr̄ indicauit nobis q exupanti epus auſu temerario ī dioceſi ipſi⁹ oratoriuȝ ꝑſtruxit: ipmq; ſine p̄cepti

k auctē ꝫ mozē p̄ſūpſerit dedicare miſſaſq; illic celebrare ſi metuit: quā rem cū ſūma celeritate ac diſtrictiōe

l emēdare: nec vlteri⁹ tale ali/

m qd attētare pmittere. Nō de iure ordinādi nō poſſidendi intelligendū ē. Jhis auctib⁹ facile ꝑpendi pōt: q ſiue abbates ſiue epi in ſuis caſtell' vl' villis eccl'ias edificauerīt nō ideo epo in cui⁹ dioceſi fuerint conuentus admittit: ⁊ ideo ſacerdotes iuxta illud vbani ⁊ nicolai in eis niſi p epos cum conſenſu ſuum ſint electiōe edificantiuȝ ordinari poſſint. Queſtio. III

n Quod aūt p̄ſcriptōe

ma.auc.nisi.ꝛ ſ.e.inc memoratos.ibi ſit eternū dñium
a ¶ Jura.hoc nō eſt verum.qz nec omnia iura.nec a
quocunqꝫ ꝑſcribi poſſunt.q nō omnia habes.ſ.e.licet.
et.C.de ꝑſcrip.xxx.annoꝝ comperit.q nō a quocunqꝫ
extra de ꝑſcrip.cum ex officij.ꝛ.c.cauſam.Jo.

b PEr ſingu/
laſ.xxx.ho
die nō ſtat huic
numero.eꝛ de ꝑ
ſcri. quarta ſ.e.
quas actiones.
c ¶ Maxime.
id eſt tm̄. ſic.xi.
q.iij.ſi ds epus.
nam violēr de/
rētoꝛ ñ ꝑſcribit.
d ¶ Dubitatio
p lit.cōteſta.ſic
enim res efficit
dubia. ar.eꝛ de
offi.dele.relatū.
C.quib ad libe.
pcla.l.iij. vel p
libellū oblatum
ꝓncipi ſecuta cō
uentione. vt.C.
de ꝑſcri.xxx.an.
l.iij.vel p ſyno/
dalem ꝓclama/
tionem.eꝛ de ꝑ/
ſcripti.ſanctoꝝ.
nam ſimplex de
nūciatio habeꝫ
p lit.cōteſta. vt
eꝛ vt lit. nō con
teſta. qm̄.ꝛ dico
q exā ſemel fa/
cta eſt li.ꝓteſta.
pꝰ ſm canones
nō currit ꝑſcri/
ptio. qz ꝓſumit
poſſidēs iam ha
bere malā fidez
ꝛ de iure ſuo ti/
tubare. C.de aqui.poſ.nemo. vnde nō ꝑſcribit ad mil/
le annos. vt eꝛ de ꝑſcrip.qm̄. ſed leges que nō curant
de mala fide dicunt.xl.annos exigendos. Jo.

c PReſulum.ad regendum.ar.ff.p emp.q fundum.
.ſ.ſi tutoꝛ

f ¶ Decretum eſt.ab eodem gelaſio.xij.q.ij.quattuoꝛ

g SIcut dioceſim.id eſt eccleſiam.

g ¶ Dioceſi.i.eccleſia. h ¶ Conuentum.id eſt
ius epiſcopale. i ¶ Non adimit.i.nō ideo adimit.

k QVicunqꝫ legis.naturalis.nā de iure naturali nō
ſunt ꝑſcriptiones inducte.naꝫ iure naturali ini
quum eſt aliquē ditari cum aliena iactura. vt eꝛ de pe/
nis ſuam.ꝛ.ff.de condi.inde.nam hoc. ſed ideo inuēta
eſt ꝑſcriptio ne dominia rerū ſemp ſint in incerto.ff.ō
vſucap.l.j. vel dic ſm ius legis ciuilis.ꝛ hoc ſm opini/
onem dicentiū ꝑſcriptione dominiū nō acquiri. ſed tm̄
exceptionez. ſed ꝓta eos eſt.ſ.e.q.clerici. in fi.C.ō bo.
mater.auc.niſi.ꝛ res ꝑſcriptione tempis mutāt domi/
nium.ff.de vſuca.cum.§.vniuerſitas.

l ¶ Prouinciam.i.dioceſim qñqꝫ enim ꝓuinciaſſu/
mitur p dioceſi. vt.l.di.ſtudeat qñqꝫ ꝛ ecōuerſo. vt.ix.
q.ij.epiſcopi.ꝺdza tñ in loco iſto dixerunt q intra alia
ꝓuinciam nō poſſet ꝑſcribi.ſed intra aliā dioceſim poſ

a tpis oīa iura tollanc: pbaꝫ
auctē chalcedonēſis ꝯcilij et
gelaſij pape ꝛ toletani ꝯcilij.
Prima hec eſt.Ruſticane p/
rochie apud eōs q eas poſſi
dēt.xxx.annis ſine violentia
permaneant immobiles.

b PEr ſingulas ecclias pro
uinciaꝝ prochias ruſti/
canas pmanere imobiles ap̄ō
eos q eas tenent eōs decre/
uim: ꝛ maxie ſi eas ſine vio/
lentia p.xxx.annos guberna
uerūt: ſi ꝯo intra.xxx.annoſ
d facta fuerit de his dubitatio
liceat eis q ſe dixerit leſos p
terea mouere apud ſynodū
ꝓuincie certamē. Jtē gelaſi⁹
Trigita āniſ ab eōis poſſeſſe
imobiles pmaneāt dioceſes.

e PReſulum nr̄oū auctas
emanauit: vt facultates
eccle eōi ad regendū habeāt
ptātem: ita tñ vt viduaꝝ ꝛ pu
pilloꝝ atqꝫ pauperū: necnō ꝛ
clericoꝝ ſtipēdia diſtribuere
debeant: ꝓ eis etiaꝫ ſtatuim⁹
f dari: qō hacten⁹ decretuꝫ eſt
reliquū ſibi eōi vendicēt vt ſi
cut antea dixim⁹ pegrinoruꝫ
atqꝫ captiuoꝝ largitoꝛes eſſe
poſſint. Jtē gelaſi⁹. ij. Illud
etiā annecti placuit: vt ſi qō
abſit: facultates eccle necnō
dioceſes ab aliquib⁹ poſſidē
tur eōis: iure ſibi vēdicēt: qō
tricēnalis lex ꝯcludit: qz ꝛ fi
lioꝝ nr̄oꝝ ꝓncipū ita mana/
uit auctas. Jtez ex ꝯcilio to
letano.iiij. Territorij poſſeſ/
ſio cōuentum non adimit.

g SIcut dioceſim alienam
tricēnalis poſſeſſio tol/
h lit: ita territorij poſſeſſio q
tum nō adimit. Jtez ex eodē
Tricēnal poſſeſſio intra vnā
ꝓuinciam ſeruari debet.

k QVicunqꝫ eps alterius
eōi dioceſim p.xxx.an
nos ſine aliq̄ inꝑpellatōe poſ
ſederit: cuius ſm ius legꝭ ei⁹
nō videaꝫ eē dioceſis: admit
tenda tñ nō eſt ꝯ eū actio re/
l poſcendi: ꝓ ꝓ intra vnā ꝓuin
m ciam eꝛ vero nullo mō: nedū
dioceſis defendit: ꝓuinciaꝝ
termini ꝓfūdant. Ecce his
auctib⁹ pbaꝫ: q poſſeſſiōis

ſit. Quid aūt ꝑſcribi poſſit in dioceſi alterius. varie a
varijs eſt notatum.ꝛ celebris fuit hec ſentētia. q quic
quid eſt.ſ.terminos alterius dioceſis ꝑſcribi poteſt. dū
modo nō ſit in limite vel cōiunctum limiti. vt extra de
ꝓchijs ſup eo. nō tamē quo ad eōalem iuriſdictionē
ſed tantum quo
ad ꝓprietatem.
vt dicunt. ꝛ hoc
dum ꝑſtat de li/
mitib⁹. ſed ſi de
l mitib⁹ nō con/
ſtat tūc quo ad
ꝓprietatem ꝛ q
ad epiſcopalia
iura res alterius
epiſcopi ꝑſcribi
tur. vt.ſ.e.licet.
extra de deci.cū
ſint homines.ſz
illis vehemēter
obſtat. extra de
ꝑſcrip.ad aures
ꝛ.c.audiſti.ꝛ.c.
cum ex officij in
quibus non ſo/
lum res ſed iura
eōalia ꝑſcribūc
ſimiliē ꝓ diſtin/
gui poteſt inter
iura ꝓchialia
ꝛ iura eōalia. vt
iura ꝓchialia
poſſint ꝑſcribi ſi
ue dioceſes ſint
limitate ſiue nō.
vt ius decimaꝝ
baptiſmata ob/
lationes ꝛ ꝓcu/
rationes. dum/
modo res ille ñ
ſint cōiuncte li/
miti.ſz iura epi/
ſcopalia non vt
ꝑſecratio. immo
vlterius ꝓcedi pōt. q ſimiliē iura eōalia que ꝓſiſtunt
in lege iuriſdictionis eōalis. ꝑſcribi poſſunt ab alio eōo
qz raliter ꝑſcribiē exemptio. nō tñ vn⁹ intrabit termi/
nos alteri⁹. ſed infra terminos ꝓprios vtēc iure illo ni
ſi in caſu. vt.ſ.e.placuit. Sed tñ dicunt q̄dam q quod
libet ius eōale poteſt ꝑſcribi dūmodo nō ſit vicinū li/
miti. Sed q̄tum ad ꝓprietatem ſatis videt q ſiue ſit
in limite ſiue alꝫs. q res alterius ꝑſcribi poſſit. vt eꝛ de
pba.ex lr̄is. Si queras q̄re limus nō poſſit ꝑſcribi. di/
co ideo ne ꝓfundanc termini ꝓinciarū. vel ideo quia
limes cōmunis eſt. vt pbaꝫ.ff.de acqui.re. do. adeo.§.
ylti.ꝛ.l.ſe. ſed ſi rem que mihi eſt cōis cum alio ille poſ
ſederit. ego p ipſum retineo poſſeſſionem. vt.ff. q̄cad.
ſerui.amit. ſi cōmunem. vel ideo nō ꝑſcribit. quia non
ꝓſumit. q aliqs cōi re vitioſe vt.ꝛ.vt.ff.p ſocio meri/
to. ꝛ ſic ꝓſumit q q̄tūcunqꝫ tpe alter poſſideat. non tm̄
noīe ſuo ſed noīe meo poſſederit. Sed certe hec rō nō
videt ſufficiēs. qz eadem rōne nec fines ꝓdioꝝ poſſent
ꝑſcribi. qō falſum eſt. vt.ſ.e.q.iiij. volumus. ꝛ extra de
ꝑſcrip. quia. ꝛ.C.ſi.reg.l.vl.alij dicunt q limes bñ po
teſt ꝑſcribi. ſed nō manens limes. quia q̄cito eſt ꝑſcri/
ptus deſinit eſſe limes.

m ¶ Extra vero. q̄tum ad omnia eōalia iura.

a ¶Jcet. prochias. i. intra limitem vnius diocesis
b ¶Disposítione. i. terminatiõe. ℌ. xiij. q. j. c. j.
c ¶Exempli. ℌ. di. xcvj. bñ q̃dem. ℌ. j. q. j. ꝓncipaℓ.
d Jnuasa. nam inuasores nõ ꝓscribunt. C. de ꝓscript. xxx. annoꝝ. siquis emptionis. xciij. di. illud.
e ¶Putat. nã diuturnitas ℨc. extra de simo. ñ satis.
f ¶Formaꝝ. arguq̃ certis ꝓsonis mandatur ad alios extẽdi et q̃ in vno negocio statuitur ad omnia simi/lia extendi. ℌ. ij. q. j. multi. xiij. q. ij. super. xxxij q. vij. apostoluſ. arg. di. lxj. miramur. di. xxxviij. ignoratia. extra de re iudica. in causis.
g ¶Conuenit. pone q̃ aliquis episcopus possi/deat eccl'iam intra diocesim alterius epi remotam a limite. et fluuiꝰ erat limes sed fluuius paularim accedit ad illaꝝ eccl'iam ita q̃ efficitur vicia limiti. dic q̃ inᷓ rumpit ꝓscriptio naturaliᷓ. nec ꝓscribit vel dic q̃ nihilomi/nus ꝓcedit ꝓscriptio. nec termini episcopales variantur ꝑ ꝓter hoc. vt. ff. õ ꝓtrahen. empti. rutilia polla. q̃d dices de ecclesia sita in limite. et in vtraq̃ diocesi habet prochianos. dic q̃ erit cõmunis quo ad parochialia si curꝫ arbor in cõfinio posita. insti. de re. di. ℌ. in sula. in solidum autem habebũt ẽpalia. si discordant in ecclesie dispositione. superioris erit officium in hac pte vt alterius ꝑ/

et gubernationis iura ꝓscri/ptione tollunᷓ. Sed idẽ gelasius ℌ testatᷓ scribẽs maxiõ ꝛ eusebio epi. Status parochiarum nec ꝓsumptiõe: nec tpis ꝓscriptione mutari põt.

a ¶Licet in regulis ꝓtineatur antiq̃ parochias
b vniuiq̃ eccl'ie põtina dispositione deputatas nl'a posse ratione quelli: ne p ꝓsuetudinẽ
c pessimã exempli mali temeritate crescẽte vniũsalis ꝓfusio nasceretᷓ: tñ etiã decretᷓ nris ante nõ multũ tpis destinatᷓ oña iussimus: q̃ taliter fuerãt
d inuasa restitui: ℌ qꝛ temeritaſ
e quadentiũ legẽ sibi posse putat generari: si sceleri suo ptiaciã retẽtionis adiũgat: ea que inᷓ frẽm ꝛ coẽpm nostrũ ꝓstantiuꝫ canuscane eccl'ie sacerdotẽꝛ inᷓ nũcios directos ab anconitano põtifice decreuimus: ꝓuos impleri cupimꝰ
f tũc formã in ceterᷓ cognitionibꝰ q̃ sit sequẽda ꝓscripsumꝰ Nulla igiᷓ ꝓsumptiõe statuꝫ prochiaꝝq̃ ꝓpetue etatᷓ firmitate durauit patimur mutari qꝫ neq̃ negligẽtia pontificis nec tpalis obiectio: q̃ ꝑ incuriaꝫ forte generaᷓ neq̃ ignauia faciẽte ꝓsensus adhibitꝰ: nec sub repẽte supplicatiõe p/ceptio diuellere potest semel diocesim cõstitutã ex q̃ sp ad regeneratiõez atq̃ ꝓsignationẽ epi plebs deuota ꝓuenit Territoriũ etiã nõ facere diocesim olim nosciᷓ ordinatuꝫ.

Hoc multiplr distinguitur. Sũt quedã dioceses: q̃ certꝫ limitibꝰ distincte sũt. he nl'o mõ ꝓscribi pñt. Alie vo que nõ sũt certꝫ limitibꝰ distincte et de q̃bꝰ certa diffinitio non olim p cessit: ꝓscptione tollũᷓ Vñ innocẽtiꝰ papa. Limitis possessio prescribi nõ potest.

Jnis disponat. ff. de vsufru. quotiens.
Jnter. discussio. id est questio discutiendi.
i ¶Alter celanensem. que eccl'ia erat subiecta sibi.
k ¶Nullum. argu. q̃ limitis manifestatio rem reuocatam reuocet. ar. ℌ. c. q. j. felix.

h ¶Jnter mẽoratos frẽs nostros fulgentiũ astigitanũꝫ honoriũ cozdubẽsẽ epoſ discussio agitata est ꝓpᷓ parochiã basilice cuiusdã: quam
i hoꝫ alᷓ celanẽsem alᷓ reginẽsem asserunt: ꝛ qꝫ inᷓ vtraq̃ ptes hactenꝰ limitᷓ actio ventilata est: cuiꝰ q̃uis sit vetu/
k sta retẽtio: nullũ tñ iurᷓ p̃iudiciũ affert. Jdeoq̃ ne in dubiũ vltra inᷓ eos nr̃a deuocaret sn̄ia: platᷓ canonibꝰ synodalia decreta plecta sunt: q̃ꝫ auctas p̃monet ita optere in
l hiberi cupiditatẽ: ne q̃s terminos alienos vsurpet. Ob ℌ placuit inᷓ alẽnas ptes in/
m spectores viros mittendos: n ita vt diocesis possidẽtᷓ si tñ basilicã verᷓ signis limes ꝓ/uisus mõstrauerit eccl'ie cui
o est ius retẽtionis: sit eternuꝫ
p dñiuꝫ. Qõ si limes legitimꝰ eandẽ basilicã nõ ꝓcludit: et taꝫ longi tpis ꝓbaᷓ obiecta q̃ ꝓscriptio: appellatio pñtᷓ epi nõ valebit: qꝫ illi tricennalis obiectio silẽtiũ ꝓponit: ℌ etiã ꝛ seculariũ p̃ncipũ edicta p̃ci piũt ꝛ psulũ romanoꝝ decreuit auctas. ¶Si vo itra metas tricẽnalis tpis eᷓ alienosᷓ
s ᷓminos basilice iiusta retentio repiᷓ: repetentᷓ epi iuri sine mora restitueᷓ. Idẽ gelasiusto epo. Spacia q̃ diffinita fuerit tpe prescribi nõ possũt

t ¶Olectio tua studeat q̃si ta omnium fideliter rerum veritate: vt si de spatijs: de quibus memoraᷓ orta cõtentio: diffinitio dudum certa ꝓcesserit: intemerata seruetur: alioquin si nihil vnq̃ constiterit terminatũ tũc de/ꝓscriptione tempoꝝ si qua
x pars confidit ꝓbeat sacramẽtum: vt tñ que hactenus possediſſe ꝓbabitᷓ iusiurandum

l ¶Sentẽtia. quã sup hoc sentimus.
m ¶Mitten/dos. vbi eni agitur õ finiby agri oculis sunt ipsa loca ꝓsiderandaſ. fi. regũ. l. si irruptione ꝛ vtriusq̃ partꝭ testes audiunᷓ. vt eᷓ õ ꝓba. ex lris.
n ¶Ita vt diocesis. sic ostrue. id est vt eternuꝫ dñium diocesis. sꝫ de qua est cõtrouersia possidentis eccl'ie cuius est ius retentionis.
o ¶Jus retentionis. i. que est in possessione.
p ¶Quod si limes. põt esse sensus. id ẽ si limes ipsius possidentis eum nõ concludit et tñ ipse habeat eccl'iam. vel aliter si diocesis nõ est limitata ꝛ eam ꝓscribit habeat.
q ¶Appellatio. id est inᷓpellatio.
r ¶Presentis. id est perentis.
s ¶Extra alienos. id ẽ illiꝰ cõtra quem ius ꝓscribitur. Jo.

t ¶Olectio vt si de spatijs predioꝝ nõ limitum ℨ. q. iij. c. ij. vel intellige de limitibus.
v ¶Intemerata. ℌ. vj. q. iij. q̃ bene. ℨ. xvij. q. ij. eleutherius.
x ¶Sacramẽtum. sꝫ testium per quoſ probat prescriptionem. sic. xxxj. q. ij. si verum.

a ℂ Offerre. alteri pti. vel dic q illi parti que pbauit pscriptionē. si nō potest pbare titulū ⁊ bonā fidem. p/ mittendum est ei iurare. q bona fide possederit rem illā et q iusto titulo habuit eam nō tñ dico q cogit pbare titulum. sed si pbat cursum temporis ⁊ allegat titulū pre sumo rōne tpis ipsius hñt titulū vt. xij. di. illa. ff. de vsur. cū ō in rem ℞so. nec ob/stat qđ dr extra de pscrip. si dili/genti. ⁊ ex de p/ba. licet. vbi vi/det dici q debe/at cōstare de ti/tulo. Intelligo enī tūc qñ est p/sumptio ꝛ eum. vt ibi fuit. et sic intelligo qđ ē ex de decī. dudum. sed fatr est qui allegat titulum quē pbare non pōt sed dicat p/ scripsi.

b ℙ Lacuit. p/ uilegia. j. x xv. q. ij. c. j. ⁊ ij.

c ℂ Priuilegia id ē charitas ec clesie. xij. q. ij. si quis de clericis.

d ℂ Cōsuetudi/ne. q cōsuetudo dat priuilegiū. ix. q. iij. cōquestus.

e ℂ Impatorii/bus. B canon emē dat. l. q loquit ō quadriēnij pscri/ptione i reb⁹ do/nat⁹ ab ipatore.

f ℂ Triginta. arg. q pscriptio decennij vel vi/cennij nō habet locum in eccl'ia vt ipsam rem quati tali pscriptiōe pos/sit retinere. alij dicunt ꝛtra. Sed nōne ꝛtrariū est. C. de quadri. pscrip. l. bñ a zenone. nam ibi dicit. q si im/pator rem quati ꝛferat alij. tutus est donatar⁹. ⁊ B dr necessariam esse pscriptionē. sed dic maxime. vel dic. et pri. C. de ℞bo. sig. l. penul. vel dic q sicut eccl'ia noluit hoc recipe ꝛtra se. vt. xij. q. ij. qcunq militu. ita nec p se. vel ibi loquit. cū dedit impator rez alienā tāq̄ alie/nam. B cum tanq̄ suam. vel hoc qđ dicit de. xxx. an. re/ferē ad primū. s. ad alios ⁊ nō ad impatorem. vt extra de sen. ⁊ re iudi. cum inter. in fi.

g ℐ Nter cetera. verba sunt gratiani. h ℂ Constitu/ta christi. i. eccl'esie alicui⁹. i ℂ Lex. i. pscriptio a le/ge introducta. lex enim peessu tpis nō pōt ꝛfirmari. q si est iusta statim valet ⁊ ꝛfirmat. si ē iniusta nunq̄ va/let. videt tñ q ꝛtra legem potest pscribi spacio. xx. an. vt. ff. de ozigi. iu. l. ij. ℣ ex actis.

k ℂ Item si de rebus aucte. nam iuste possidet. qui au/ctore ꝓtore possidet. xiij. q. v. dixit. ex q fi. sint le. cum ink. ff. de acqui. pos. iuste. ar. ℣. de pe. di. ij. si qs semel.

l ℂ Tricennalis. imo pscriptio decem dierū tūc suffi/ceret. nam plus facit sententia. licet iniusta q̄ aliqō p/ ullegium. vt extra de sen. ⁊ re iudi. cum inter. in fi. Jo. sed nō loquit de tali sententia. sed de ꝛcordia que diffi/nitio vocat. B.

a sinat offerre. ℙ ōt etiaz alit distingui. Que quisq̄ ō sua aucte vsurpat. q nullo titulo possidere icipit pscribere nō pōt: et in B casu intelligēda ē illa auctas gelasij tpalis ob/iectio que p incuriā forte ge/neraf nō pōt diuellere dioce/sim semel ꝓstitutam: intelligē dum est: si nullo titulo B sola vsurpatiōe eā possidere cepit Si ℣o iudicis aucte et priuile/gioz longa ꝓsuetudine possi dere cepit: tūc tpalis obiectio actozi silentiuz imponit. U ñ gelasius papa ait.

Debent priuilegia. xxx. ānis possessa imobiliter obseruari

b ℙ Lacuit huic sancte ma/gneq synodo: vt res vl' priuilegia que dei eccl'ijs ex lō/ga ꝓsuetudīe ptinēt etiā siue ea diue recordatiōis impatozi b⁹ siue ab alijs dei cultoribꝰ in scriptis donata ⁊ ab eis p annos trigīta possessa sit: neq̄ q̄ a ptāte pfluz eoz q̄cunq̄ psona secularis p ptātem sub trahat: aut p argumēta q̄libz auferat: B sint oīa in ptāte ac iussu pul'ecclie q̄cunq̄ intra xxx. an. spacia ab eccl'ijs pos/sessa noscūf fuisse. Quisq̄ q clerico⁹ ⁊ secularīū ℣ pūtem diffinitionē egerit: tāq̄ sacri legus iudicef: ⁊ donec se cor/rexerit ⁊ eccl'ie ꝓpria priuilegia seu res restituerit: anathema sit. I dem epīs dardanie.

Repeti nō possunt que. xxx annis quiete possidentur.

g ℒ Nter cetera inḡt: p⁹ ān/
h gētos ānos ꝓstituta rpi q̄sdā audio velle sb ūtere: cū
i xxx. an. lex hoīm ñ possit ab/
k rumpi. Jtē si de reb⁹ eccl'ie cō troūsia mota ē ⁊ diffinitio sb secuta: ⁊ si iusta sit: tñ q nō sua B diffiniēt aucte possidē
l re cepit. tricēnalis pscriptio petitozi silentiū ponit: ita tñ vt supputatio pscriptiōis nō a tpe diffinitiōis: sed a decessu diffinientiꝫ exordium sumat. U ñ in toleta. ꝓcil'. statutū ē

Ita irrite disponentꝫ nō po terit ptinere ad tricēniū tpis

m ℐ Sacerdotes vel mini/stri dū gubernacula ec/cl'iarū administrare viden/tur: contra patrum sanctis/simas sanctiones de rebus ecclesie diffinisse aliqua di/
n gnoscunt nō ex die quo talia pscriptio. sed cū ista snia lata fuerit ℣ leges scptas. vt hic innuit. ⁊ ita nulla actio vel exceptio ex ea cōpetit. vt ar. ij. q. vj. ℣ diffinitiua. qualit etiā ista poterit pscri/bere post mortē. dico q iste nō. ſz ei⁹ successo⁹. ⁊ sic in/telligit ex de iurepa. cura pastoral'. vel dic q iste bona fide possedit. q ignorauit illā sniaz nō renere. ⁊ sic sen/tentia que nulla est. dat alicui cām pscribendi. sicut ti/tulus qui nō valet dat cām pscribendi. vt ex de empti. puenit. ff. p em. q vulgo. ff. p le. l. iij. ⁊. iiij. nec ꝓtradi/cit. ex de his que fi. a p. c. ij. q. ꝛ ibi sciente capīo aliena/tio fuit facta possessionū. vñ ibi possessoꝛ statim tutus est. sed hic capitulo ꝓtra dicente. videt tñ q de illicite alienatꝫ nō possit currere pscriptio. C. de bo. mater. l. j. ⁊ in B est de ꝛterioris ꝓditionis eccl'ia q̄ minoꝛ siue filiu/ssa. q nō prius ℣ eum pscribit q̄ sue ptātis esse inci/piat. vt. C. de bo. que li. quecunq.

m ℂ Ser. triplex casus solet b po/ni. Primus sic. ecce epus aliena/uit res eccl'ie in casu illicito dici/tur B q viuente epo nulla pscri/pto currit ꝓtra eccl'iaz in rebus illis. sed eo moꝛ/tuo incipit cur/rere. ⁊ fm B ex/pone diffinisse. id est alienasse. ar. xij. q. ij. epus qui mancipia. ⁊ dic scribendo de creuerūt. i. decre/to scripture inē/posito alienaue/rūt. Bl' fm aliū casū expone scri/pto decreuerūt. id ē scripto tran/sigerunt ⁊ ī frau/dem. cum enim nō poterat dare neporibus suis. fingebat se hñre litez cū eis. Ter/tius casus ē. epi/scopus tulit dif/finitiuā senten/tiaz ꝓtra aliquā eccl'iam sup ali/qua possessione eccl'ie ⁊ ꝓtra ius scripturz. dicit B q ipso viuēte nō currit ꝓtra eam

n ℂ Non ex die. si. ex de trā sac. de cetero. extra ō cen. ꝓterea. si. ℣. xij. q. ij. si quos. si. ff. de diuer. ⁊ tem. pscri. cum heres. in fi.

a ¶ Moriendo. ideo q̄ licet q̄libet possit male alienata reuocare. vt. xij. q. ij. nō liceat. nō tñ ita defacili admitteret cū epūs ꝺiceret. z ei īras de rato denegaret. ar. C. de an. excep. l. ij. §. vlti. z. C. de bo. que li. iij. eꝛ de

b ¶ Supputationis. i. reputationis. (iudi. cām.

c ¶ Substabit id ē incipiet numerari.

d ¶ Cōtractuū id est cōtractus quē fecit epūs ñ hz iustū initiuz. hoc ideo dico. q̄ pscriptio nō est contractus.

e ¶ Ab initio. ar. initium spe/ cranduz. vt. lxj. dis. miramur. j. q. j. ñciparus. eꝛ ō elec. dudū. ff. pro empt. qui fundum.

f ¶ Clerici i iusꝓpriū. hic ptz z in se. ca. q̄ coloni et ꝓcario possidentes nullo tpe pscribūt. vt. x. q. iij. q̄ cognouimus. eꝛ ō postu. bone. ita nec aliqs q̄ alieno noie possidet vt eꝛ de pscrip. si diligenti. Itē nec vsufructua/rius. vt insti. p quas p. no. ac. §. fructuarij. Itez nec creditoꝛ. ff. de vsuca. nō solum. §. q̄ pigno/ri. z ħ ideo. quia omēs isti alieno noie possident.

a talia moꝛiēdo diffinita relīq/

b rūt: suputationis oꝛdo sub/

c stabit: nusq̄ n. poterit ad tri

cenniū tpis ptinere vita irri/

d te iudicant: q̄ status ꝯctuū

e nō sumpsit oꝛiginez ab initio

iniq̄tat. Itē ea q̄ in bñficijs

possident: siue que metu ho/

stilitat. inꝛ ueniēte diuti⁹ pos/

sessa fuerint: pscribi non pñt.

Si in aga. ꝓci. diffinitū est.

Que in beneficijs possidenꝫ prescribi non possunt.

g ¶ Clerici q̄libz quātacūq̄ diuturnitate tpis de ec/

clesie remuneratiōe aliq̄ pos/

sederit: i ius ꝓpriū pscriptio

g ne tpis nō vocenꝫ: dūmō pa/

teat ecclie rem fuisse: ne vide/

anꝫ etiā epi tpe admīstratōis

plixe aut ꝑcarias cū oꝛdina/

h ti sint facere nō debuisse: aut

diu retentas facultates i ius

sue ꝓprietat. posse trāscribere

Item ex cōcilio aurelianēsi.

Que humanitat intuitu aliq̄bus pstant: pscribi nō pñt.

i Si epūs hūanitat intui

tu mācipiola vineolas

vel terrulas clericis aut mo/

nachis vl q̄buslibet pstiterit

excolendas vel tpe tenēdas:

etiā si lōga trāsisse ānoꝛ spa/

cia cōꝛobenꝫ nullū eccliā p

iudiciū patiaꝫ: nec secularis

legꝫ pscriptio que eccliaz ali/

quā impediat opponaꝫ. Itē

eꝛ ꝓcilio hispalensi cui inter

fuit ysidoꝛus.

Tpis pscriptio ñ obijcit vbi hostilitat⁹ interuenerit

k ¶ Prima actione theodol/

phi malechitane eccl'ie

antistitꝫ ad nos oblata ꝑca/

tio t'asserēt. antiquā eiusdē

vrbis pꝛochiā militarꝫ q̄ndā

hostilitatis discrimine fuisse

decisā z eꝛ pte aliq̄ ab eccl'ijs

astigane z elibertane atq̄ ega

bensis vrbiū esse retentā: p

qua re placuit: vt oīs paro/

chia q̄s antiqua ditione ante

militarē hostilitatē retinuiss/

se eccl'iam suā quisq̄s cōꝛo/

baret: eiꝰ ꝓuilegio restituere

tur. sicut. n. p legē mūdialem

his q̄s barbarica sēuitas ca/

ptiua necessitate trāsuerit pꝰ

l liminio reūtētibꝰ reddit anti

qua possessio: nō alit z eccl'ia

n receptura ē pꝛochiaz quā añ

nis in q̄ nō currit pscriptio. Alius dū viuit iniq⁹ alienatoꝛ. ff. e. si sacerdotes. Tertiꝰ cū vacat eccl'ia. eꝛ de pscrip. de ḡrta. vl cū quasi vacat eccl'ia plato. s. lapso in heresim. eꝛ de pscrip. c. j. Alijꝰ ē in pupillari etate. C. q. ex cau. in inte. re. nō est ne. l. vl. Alijꝰ ē cū q̄s est i pātē patris. vt. C. ō bo. q̄ li. q̄cūq̄. Aliꝰ ē cū mulier ē in matrimonio q̄ ad dote. C. de iure do. in reb⁹ q̄ nō pscribit ꝯ mulierē in dote repetēda. nisi solu. matri. vt ibi dicit Septimꝰ. cū q̄d debeꝫ ad diē vl ꝑ ꝯditōe. tūc. n. ñ currit pscriptio nisi a tpe diei vl eꝛ cauit ꝯditiōis. vt. C. ō pscrip. xxx. an. cū notissimi. §. illud. Itē z tpe excōicationis nō currit pscriptio. eꝛ de ꝓcess. ꝑben. z ec. nō va. q̄ diuersitatē. Itē z in illo tpe q̄ q̄s impediꝫ est iusto impedimēto nō pōt agere. vt eꝛ de elec. ne p defectu. z eꝛ de ap. ex rōne. z. C. de inoffi. test. ꝓtra maiozes. z. ff. ex quibus cau. ma. l. q̄ quidam. z. l. nō enim.

m ¶ Reuertentib⁹. ē. tij. q. j. reintegranda. ē. vij. q. j. pastoꝛalis. C. de postli. re. l. ab hostib⁹.

n ¶ Receptura. Nam ius redit vt ꝺdz. cū statꝰ redit idem. vt eꝛ de elec. q̄ diligēt'ia. ff. si ser. ven. z si foꝛte. Rñ. j. ff. de ser. rusti. p. l. z artilianus.

g ¶ Nō vocenꝫ. ar. q̄ que ō liberalitate (nō liceat. ab aliquo facta sūt. ei ꝓiudiciū nō faciūt. ē. j. q. j. nullꝰ epūs.

h ¶ Non debuisse. si enī pscriberēt clerici re/tardarēt epi ad ꝓferēda bñficia vt. C. de bo. que li. l. j.

i Epūs eꝛ/ colēdas. ē. ē. q. j possessiōes.

k Prima ac/tione. i. in tractatu ome di ei ipsiꝰ ꝓcilij. ē. di. j. ius gentiū. z. xxxij. q. j. c. j.

l ¶ Postlimi/nio. postliminiū est ius amisse rei recuperande ab extraneo z i statum pstinum restaurande. ff. de cap. z postli. reuer. l. postli. datt aūt fm leges pli. reuertētib⁹ rescissoria ꝑ q̄drēniuz. insti. ō ac. §. rursus. C. de in inte. re. l. vl. si tñ non potuerit agere in ħ q̄drēnniō p aliquas dies restituit ad eos. ff. eꝛ q. cauma. ſz eꝛ si. p pꝛotorem. §. si ferie. fm canones cuz nō currat i ħ casu pscriptio. nō dabiꝫ rescisoria. Hic est q̄ vnus casus. s. hostili/

vñ illi tm dicūꝫ possidere quoꝛ noie possideꝫ. vt eꝛ de resti. spo. cū veniss'et. si q̄ vsq̄ ad centū annos posses p bare initiū possessionis. i. q̄ ruo noie possessuz est. non obstat tibi aliq̄ pscriptio. vt ħ ptz. z. C. de pig. ac. non creditoꝛes. z. C. de pscrip. xxx. an. male. z ħ verū ē. nisi velis dicere q̄ p longam obliuionē aliqs pdat possessionē p id q̄ ē. ff. de vsuca. furtū. vel si tm tēpꝰ efflurit q̄ ignoꝛat dñs vbi sit possessio illa sita. vt. ff. de acq. pos. si id q̄ in p̄n. vel nisi illa pſona que possedit noie alieno. alij postea tradat possessionē. vt. ff. de acq. possideri. §. q̄ si seruꝰ. aliꝰ nū q̄ pscribūt tales. nisi foꝛte dño repeteri nō reddiderint possessionē. tūc p̄t res tales pscribi. nō ab ipso cū mala fide habeat. sed a suo successoꝛe. Nūc hēs q̄ pſone ñ p̄t pscribere. Sūt etiā q̄dā res inꝑscriptibiles. vt ꝯ iura libertatꝫ nō pscribiꝫ vt. j. e. §. pōt. Itē nec i tributꝫ pscribiꝫ. vt. j. e. §. poꝛro. C. de pscrip. xxx. an. cōperit. Itē nec in p̄rimonio. xxx. iij. q. v. q̄ deo. Itē nec decime a laico. eꝛ de pscrip. cām Itē vī q̄ nō pscribiꝫ i repetitiōe rerū peculij. vt. C. ne de statu defuncto. l. repetitio. Itē z in futuritⁿ q̄ cōtinuam cām nō hñt. vt. ff. de serui. futures. Itē in limi/

tiⁿ. ē. l. licet. Itē in ꝑcurationiⁿ rōne visitationis. eꝛ de pscrip. cū ex officij. Itē z inobediēt'ia. vt eꝛ. e. cū

g ¶ Nō vocenꝫ. ar. q̄ que ō liberalitate (nō liceat. ab aliquo facta sūt. ei ꝓiudiciū nō faciūt. ē. j. q. j. nullꝰ epūs.

h ¶ Non debuisse. si enī pscriberēt clerici re/tardarēt epi ad ꝓferēda bñficia vt. C. de bo. que li. l. j.

i Epūs eꝛ/ colēdas. ē. ē. q. j possessiōes.

k Prima ac/tione. i. in tractatu ome di ei ipsiꝰ ꝓcilij. ē. di. j. ius gentiū. z. xxxij. q. j. c. j.

l ¶ Postlimi/nio. postliminiū est ius amisse rei recuperande ab extraneo z i statum pstinum restaurande. ff. de cap. z postli. reuer. l. postli. datt aūt fm leges pli. reuertētib⁹ rescissoria ꝑ q̄drēniuz. insti. ō ac. §. rursus. C. de in inte. re. l. vl. si tñ non potuerit agere in ħ q̄drēnniō p aliquas dies restituit ad eos. ff. eꝛ q. cauma. ſz eꝛ si. p pꝛotorem. §. si ferie. fm canones cuz nō currat i ħ casu pscriptio. nō dabiꝫ rescisoria. Hic est q̄ vnus casus. s. hostili/

m ¶ Reuertentib⁹. ē. tij. q. j. reintegranda. ē. vij. q. j. pastoꝛalis. C. de postli. re. l. ab hostib⁹.

n ¶ Receptura. Nam ius redit vt ꝺdz. cū statꝰ redit idem. vt eꝛ de elec. q̄ diligēt'ia. ff. si ser. ven. z si foꝛte. Rñ. j. ff. de ser. rusti. p. l. z artilianus.

a ¶ Necessitās. ar. q̄ ñ ꝓiudicat pfono iuestitura tpe hostilitat⁹ facta. xxxiij. q. j. cū p bellicā. ē. vij. q. j. pon/

b Oro. in cā. sec⁹ si mansueri sūt iudei vl' (tifices. saraceni. rales bñ pscribēt. ar. xxiij. q. vlt. dispar. ḡdam tñ dicūt esse eccl'ie ꝓuilegiū. q̄ etiā dñi nō pñt p/

scribere. cuz nec lege ecclīastica regāt. lz possint rem ꝓuati pscribere. dūmodo le giby romanis re gantur.

c ¶ Arma. ar. clericos nō debe re mouere arma cozpalia etiaz p̄ hostes. ar. xxiij. q. vlt. ḡcū q̄. nā lach⁹ pme z ofo/nes sē arma cle/ricoz. vt. xxiij. q vlt. cōueniot.

d ¶ Seruiture ar. ꝑtra liberta/tem non pscribi. j. e. ꝟ. poresť.

e Lacuit. ne gligūt. ar. q̄ delictū pſone qđ est in obmit/tendo redundat in damnū eccl'ie Illud aūt qđ cō sistit in faciēdo. nō nocet eccl'ie. vt. j. q. vj. si ep̄m ar. ꝟ. ē. c. lz. ē. dis. xxxv. eccl'ie. sed ibi nocet de/licruz in omittē/do. ar. ꝑtra. C. ò acq. pos. l. vl. ibi eniz nō nocet de licrum etiam qđ ꝓsistit i faciēdo.

f ¶ Cōueniaňť aucte hui⁹ cano si. l. xv. di. c. vlti.

g ¶ Sex men/ses ꝟpuratos ad admonitionē fa ciendam.

h ¶ Pertineāt explero triēnio vt b. z in hac ru

Exo. 13. Deut. j. 4.

tenuerit cū reb⁹ suis: siue ab alijs' eccl'isis possideať: siue i cu iusl'ibz possessiōez trāsfusa fu/erit: ñ enī erit obijciēda pscri

a ptio tpis vbi necessitas inte/rerit hostilitat⁹. ¶ tē io. papa paulino epo fungēti legatiōe in germaniam z panoniam.

Tpis nō currit pscriptio vbi furoz hostilitat⁹ incūbit.

b Oro si ō annoz nūero forte ds̄ cār: sciat qz ik̄ xp̄iāos z eos q̄ vni⁹ fidei sť nūer⁹ cert⁹ affix⁹ ē cetez vbi paganoz⁹ i/credulo⁹ furoz i cā ē: ꝟtalibz ꝓtereāt tpa: iuri ñ ꝓiudicāt ec

c clesiaz q̄ cozpalia nesciētes/ar ma solū deū z ꝓpugnatozem suum qñ ei placuerit misereri patient⁹ expectāt. Uex si āno/rū. pl'ixitas in talib⁹ ipediat: de⁹ ipse rephēdendus ē: q̄ p⁹ q̄dragētos. z xxx. ānos filios

d isr'l de durissima ſuitute pha raonis z fornace ferrea libera uit: ꝙ ipse p se redēptoz nr̄ fuit q̄ hūanū gen⁹ p⁹ annoz milia de iferni claustr⁹ eripuit. Tol lunt⁹ etiā pscriptiōe ille dioce ses q̄s ꝓuijs epis negligenti bus alij ab hereſi ad fidei in/tegritatez reuocauerūt. ¶ ñ in. ix. aphricano ꝟcil'. legitur.

Sicā epi dioceses suas lucrari deo negligūt: post triēniū eis ꝟstabūt epis: quorum stu

e dio fidei sūt recōciliare. Lacuit vt q̄cunq̄ negli

i ¶ Potuerit. j. xxx. annos a sniā.

gunt loca ad suam cathedrā pertinētia in catholica vni/

f tate lucrari: ꝓueniāť a diligē tib⁹ vicinis epis: vt id agere

g si mozent⁹: qđ si infra sex men ses a die cōuētionis nō effece rit q̄ potuerit eas lucrari ad

h ipm ptineāt ita sane vt si ille ad quē ptinuisse videbāť. p/

i bare potuerit: magť illā elec/taz negligētiā ab hereticis fu

k isse vt ipune ibi sint z suā dili gētiā fuisse ꝓuentā: vt eo mō ei⁹ cura sollicitioz vitaref⁹: cū b⁹ iudices epi cognouerit sue

l cathedre loca restituāť. ¶ Po test etiā alik̄ itelligi pscriptio illa lōgi tpis: q̄ gelasi⁹ negat statutū ꝓchiaz posse muta/ri. Longū. n. tp̄us sic ex legi/b⁹ habeť: decēniū z vicēniū intelligiť. Hui⁹ ḡ longi tpis pscriptio aucte gelasio z secu

m lariū legū ecclīs obijci ñ pōt ¶ Prescriptionū alie sūt intro ducte odio petentis z fauoze possidēt⁹: alie tm̄ odio petēt⁹ q̄ enī bona fide z iusto titulo

n rē pñt⁹ p decēniuz: abūť. ¶ o

o p vicenniū: tenuerit: ppetua exceptiōe tut⁹ erit nō solū ad

p uers⁹ alios: ꝙ etiā adūsus cre ditozes q̄b⁹ res ipsa obligata fuerat: etiā adūsus dñm vez Si ¶ o aliq̄ casu a possessione ceciderit: etiā aduersus dñm

q vez vtilik̄ rez vēdicare pote/rit: si aūt nllo titulo bona tñ

k ¶ Diligentiā. scz domini. ff. ad se. con. ſtertu. l. ij. ꝟ. si mater. z ex de ap. oblate.

l ¶ Poresť de/cenniuz. C. de p/scrip. x. vl'. xx. an noz. l. vlti. Jo.

m ¶ Non pōt. post hoc statim lege illum. ꝟ. sed sola. cuz. c. se. ne/mo. ad ꝙ postea recursurus. dici/tur enim q̄ dñs iacob⁹ interpo/suit leges quod etiam cōuincit ex eo q̄ ille recoz dantie bis po/nuntur.

n ¶ Presentis presens dicitur qui in eadem p/uincia ē. absens qui in alia. C. de pscrip. x. vel. xx. an. l. vlti. tamen absens dicit⁹ qñ q̄z qui in iure nō apparet. ff. ò dā no infec. l. iiij. ꝟ. abesse. presens etiam dicit⁹ quā doq̄z qui in hoz/tis est. ff. de p/cu. ꝑsens.

o ¶ Perpetua hoc habes. C. de prescrip. xxx. an noz. siquis em/ptionis.

p ¶ Credito/res. ꝙ si fuit ali⁹ a debitore aut ei us herede. vl'se/cundo viuēte de bitore. debitoz eni l' ei⁹ heredes non possunt. se

defendere contra creditorem. nisi. xl. an. vt. C. si aduer. credi. l. j. z. C. de pscrip. xxx. annoz. cuz notissimi. Usu capio autem nunq̄ currit contra creditozes. quia cau/sa dominij semora est a questione pignozis. C. de pig. vsucapi.

q ¶ Uriliter. argu. ꝙ Jo. z alijs qui dicunt. q̄ ꝙ pre/scriptionem acquiritur dominium fm. W. directe po/test vendicare. quia fm eum dominiū acquiriť prescri ptione. vnde illud aduerbium vtiliter nō est de textu. vel si est de textu. Expone vtiliter. id est indubitanter vel efficaciter.

a ¶Initio. ℔ nō teneo ſm canones. q; opteꝛt ex omni ꝓte ꝓſcriptionis hꝫe bonā fidem. vt eꝫ de ꝓſcrip. q̄m.

b ¶Negligētes. vigilantib; enim nō dormientib; ſubueniunt iura. vt. ff. ex qui. cau. ma. l. nō enim. ff. de his que in frau. credi. l. pupillus.

c ¶Poſſeſſionis. arg. aliqua ex q̄ coniungunt valida eſſe quoꝛuꝫ q̄libet p ſe ſeparatim inualiduꝫ eſt. vt fame teſtimoni; um vni⁹ teſtis. ar. cōtra. xxxiij. di. quoꝛundam.

d ¶Cōmoduꝫ. q; ab eo reꝫ illā nō poterit euocare q̄ mala fide eam poſſedit.

d ¶Cōmoduꝫ. nota q; violento detentoꝛi vl̄ male fidei poſſeſſoꝛi reſviol enī̄ auferenda non eſt. niſi incōtinenti. ar. iij. q. j. §. vlē. nec ei tunc dicit interrumpi ꝓſcriptio. ff. de vi ⁊ vi. ar. qui poſſeſſionem.

e ¶Inꝛupta fit aūt interruptio duplr. naturaliter et ciuiliter naturaliter fit occupatione ſaque ⁊ alīs modiſ. vt ff. de acqui. poſ. qui vniuerſaſ. §. j. ⁊. ij. Itē ſi longo tempe omittit poſſeſſio. ff. de vſuca. furtū. Item p coꝛpoꝛalem cōpulſionez et hoc nocet vel prodeſt omnib;. ff. de vſucap. naturaliter. Ciuiliter fit libelli oblatiōe. ⁊ hoc habet locum in anal;b; actionib; tm̄ que interruptione tali ꝓpetuantur C. q̄ libellus ꝓncipi. l. ij. Item fit p li. ꝓteſ. que locum habet in ꝓpetuis actionib;. C. ō ꝓſcrip. xxx. an. ſicut in rem. et hoc ꝓdeſt tm̄ ei q̄ facit. et obeſt illi tm̄ ꝫ quē fit vt. ff. de diuer. ⁊ rem. ꝓſcrip. inter q̄ttuoꝛ. ei tm̄ tantū ꝓdeſt q̄ eo aīmo ꝓteſtat litez. vt ducat cām ad finem. ſed impedit ꝓpter foꝛtuitos caſus. alīs nō ꝓdeſt a ſenſu cōtrario. C. de ꝓſcrip. xxx. an. l. vl. ⁊ in aut. de litigi. §. omnem. circa finē. Itez litꝭ ꝓteſtatio tūc tantū interrūpit cum fit coꝛaz iudice ſuo. alīs nō. vt. C ne de ſtatu defun; cto. l. penul. interrumpit etiam ꝓſcriptio ſynodali proclamatione. vt eꝫ de ꝓſcrip. ſanctoꝛ. Item cū exponit ſecūda cautio. vt. C. de ꝓſcrip. xxx. an. cum notiſſimi. §. ſed ⁊ ſiquis. Item cū quis ſoluit vſuras. C. de ꝓſcrip. xxx. an. l. penul. Item aliū habes. ſ. e. q. is aūt cui⁹ res. et eꝫ de offi. coꝛ. paſtoralis. Item ⁊ aliū habes. eꝫ vt lite nō ꝓteſ. q̄m. in ſi. q̄ q; aūt nō interrūpit ꝓſcriptio ſed dormitat vacante. ſ. eccl̄ia ⁊ in pupillari erare. ⁊ in aliīs caſibus q̄s dixi. ē. c. q. j.

f ¶Triginta. ℔ naturalis inēruptio nō valet tm̄ q̄ntum li. ꝓteſ. q; litis cōteſtatiōe ꝓpetuaꝫ actio. vſq; ad. xl. an. vt. C. de ꝓſcrip. xxx. an. l. vl. Sz in naturali inēruptione nō. vt hic. ſilr̄ dico. q; nec illa cōuentio que fit p executorem ꝓpetuaꝫ ad xl. an. cum generaliter dicaꝫ q; omne ius et oīs actio tollit ſpatio. xxx. annoꝝ. niſi vbi ſpeciale aliq̄ reperit. vt C. ō ꝓſcrip. xxx. annoꝝ. cum notiſſimi.

g ¶Continuare. ℔ reuera aliquo ꝛpe interme dio vacet poſſeſſio. ius tū fingit eam ꝓiunctim p uenire ad aliūm locuz. vt. ff. ex q. cau. ma. cum miles. ⁊ eſt ſimile. ff. ō acqui. here. placet. ⁊ ſic tempus p̄cedens dicit ꝓtinuari tempoꝛi ſequenti. q̄; alter incipit poſſidere. ſed cōtra eſt q̄ legit. ff. ō acqui. po. l. pomponi⁹. §. vlt. vbi dicit. q; vitioſa poſſeſſio nō continuatur nō vitioſe ſed illud verū eſt in longa p̄ſcriptione. ſecus in longiſſima.

h ¶Conteſtari. C. de anna. excep. vt perfectius.

i ¶Vel pp aduerſarij. ℔ bū tradit eꝫ ō oſ. coꝛ. paſtoralē

k ¶Vel qz. ſic. ē. j. q. j. phibent. C. de epi. audi. l. vl.

l ¶Domiciliū. domiciliū. large dicit q̄n q; habitatio. ff. de dā. infec. l iij. §. ꝓtoꝛ. ar. ff. de lib. agno. l. j. in ꝓn. ⁊ eſt ſi. extra de cleri. nō reſi. ex tue.

m ¶Subſcriptione. ar. q; inſtrumēto habēti ſubſcriptionem trium teſtiū. ſtandū eſt etiam ſi p tabellionē ꝓfectum nō ſit. ar. C. qui po. in ꝓg. ha. l. penul. Hodie aūt duo teſtes equipollent tabellioni. vt extra de ꝓba. q̄m. ꝓtra. de hac materia nota. xj. q. iij. cure.

a ¶Initio. ℔ nō teneo ſm canones. q; opteꝛt ex omni ꝓte ꝓſcriptionis hꝫe bonā fidem. vt eꝫ de ꝓſcrip. q̄m.

b ¶Negligētes. vigilantib; enim nō dormientib; ſubueniunt iura. vt. ff. ex qui. cau. ma. l. nō enim. ff. de his que in frau. credi. l. pupillus.

c ¶Poſſeſſionis. arg. aliqua ex q̄ coniungunt valida eſſe quoꝛuꝫ q̄libet p ſe ſeparatim inualiduꝫ eſt. vt fame teſtimoni; um vni⁹ teſtis. ar. cōtra. xxxiij. di. quoꝛundam.

d ¶Cōmoduꝫ. q; ab eo reꝫ illā nō poterit euocare q̄ mala fide eam poſſedit.

d ¶Cōmoduꝫ. nota q; violento detentoꝛi vl̄ male fidei poſſeſſoꝛi reſviol enī̄ auferenda non eſt. niſi incōtinenti. ar. iij. q. j. §. vlē. nec ei tunc dicit interrumpi ꝓſcriptio. ff. de vi ⁊ vi. ar. qui poſſeſſionem.

e ¶Inꝛupta fit aūt interruptio duplr. naturaliter et ciuiliter naturaliter fit occupatione ſaque ⁊ alīs modiſ. vt ff. de acqui. poſ. qui vniuerſaſ. §. j. ⁊. ij. Itē ſi longo tempe omittit poſſeſſio. ff. de vſuca. furtū. Item p coꝛpoꝛalem cōpulſionez et hoc nocet vel prodeſt omnib;. ff. de vſucap. naturaliter. Ciuiliter fit libelli oblatiōe. ⁊ hoc habet locum in anal;b; actionib; tm̄ que interruptione tali ꝓpetuantur C. q̄ libellus ꝓncipi. l. ij. Item fit p li. ꝓteſ. que locum habet in ꝓpetuis actionib;. C. ō ꝓſcrip. xxx. an. ſicut in rem. et hoc ꝓdeſt tm̄ ei q̄ facit. et obeſt illi tm̄ ꝫ quē fit vt. ff. de diuer. ⁊ rem. ꝓſcrip. inter q̄ttuoꝛ. ei tm̄ tantū ꝓdeſt q̄ eo aīmo ꝓteſtat litez. vt ducat cām ad finem. ſed impedit ꝓpter foꝛtuitos caſus. alīs nō ꝓdeſt a ſenſu cōtrario. C. de ꝓſcrip. xxx. an. l. vl. ⁊ in aut. de litigi. §. omnem. circa finē. Itez litꝭ ꝓteſtatio tūc tantū interrūpit cum fit coꝛaz iudice ſuo. alīs nō. vt. C ne de ſtatu defun; cto. l. penul. interrumpit etiam ꝓſcriptio ſynodali proclamatione. vt eꝫ de ꝓſcrip. ſanctoꝛ. Item cū exponit ſecūda cautio. vt. C. de ꝓſcrip. xxx. an. cum notiſſimi. §. ſed ⁊ ſiquis. Item cū quis ſoluit vſuras. C. de ꝓſcrip. xxx. an. l. penul. Item aliū habes. ſ. e. q. is aūt cui⁹ res. et eꝫ de offi. coꝛ. paſtoralis. Item ⁊ aliū habes. eꝫ vt lite nō ꝓteſ. q̄m. in ſi. q̄ q; aūt nō interrūpit ꝓſcriptio ſed dormitat vacante. ſ. eccl̄ia ⁊ in pupillari erare. ⁊ in aliīs caſibus q̄s dixi. ē. c. q. j.

f ¶Triginta. ℔ naturalis inēruptio nō valet tm̄ q̄ntum li. ꝓteſ. q; litis cōteſtatiōe ꝓpetuaꝫ actio. vſq; ad. xl. an. vt. C. de ꝓſcrip. xxx. an. l. vl. Sz in naturali inēruptione nō. vt hic. ſilr̄ dico. q; nec illa cōuentio que fit p executorem ꝓpetuaꝫ ad xl. an. cum generaliter dicaꝫ q; omne ius et oīs actio tollit ſpatio. xxx. annoꝝ. niſi vbi ſpeciale aliq̄ reperit. vt C. ō ꝓſcrip. xxx. annoꝝ. cum notiſſimi.

g ¶Continuare. ℔ reuera aliquo ꝛpe interme dio vacet poſſeſſio. ius tū fingit eam ꝓiunctim p uenire ad aliūm locuz. vt. ff. ex q. cau. ma. cum miles. ⁊ eſt ſimile. ff. ō acqui. here. placet. ⁊ ſic tempus p̄cedens dicit ꝓtinuari tempoꝛi ſequenti. q̄; alter incipit poſſidere. ſed cōtra eſt q̄ legit. ff. ō acqui. po. l. pomponi⁹. §. vlt. vbi dicit. q; vitioſa poſſeſſio nō continuatur nō vitioſe ſed illud verū eſt in longa p̄ſcriptione. ſecus in longiſſima.

h ¶Conteſtari. C. de anna. excep. vt perfectius.

i ¶Vel pp aduerſarij. ℔ bū tradit eꝫ ō oſ. coꝛ. paſtoralē

k ¶Vel qz. ſic. ē. j. q. j. phibent. C. de epi. audi. l. vl.

l ¶Domiciliū. domiciliū. large dicit q̄n q; habitatio. ff. de dā. infec. l iij. §. ꝓtoꝛ. ar. ff. de lib. agno. l. j. in ꝓn. ⁊ eſt ſi. extra de cleri. nō reſi. ex tue.

m ¶Subſcriptione. ar. q; inſtrumēto habēti ſubſcriptionem trium teſtiū. ſtandū eſt etiam ſi p tabellionē ꝓfectum nō ſit. ar. C. qui po. in ꝓg. ha. l. penul. Hodie aūt duo teſtes equipollent tabellioni. vt extra de ꝓba. q̄m. ꝓtra. de hac materia nota. xj. q. iij. cure.

a ¶ Quas. nec⁊ decennij. ſ. c. q. iij. nec⁊.
b ¶ Triginta annis. hoc hodie nō tenet. vt ex de pre/
c ¶ Permittit. ſ. c. q. iij. poſſeſſiones. (ſcrip. ō ⁊rta.
d ¶ Priuatus. vt ex de plcrip. cauſam.
e ¶ Comunaleſcunt. ſic. j. q. j. ꝓncipatus. ar. ⁊ra. ex de ma. ⁊rac. cōtra inēdic. ec. c. vl. ⁊ ex de cōuer. ꝓiu. placet.
f ¶ Etiā. ſi. xl. C. de lon. tem. p ſcrip. l. vlt. C. de plcripti. xxx. vel xl. annox cōpit.
g ¶ Mutilabū tur. nec cōfeſſio ei ꝓiudicaret ſi ꝓfiteret ſe ſeruū niſi i inſtro hoc fecerit. vt. C. de agri. ⁊ cen. cum ſcimus.
h ¶ Porro. fū ctiones. i. pēſio/nes agrorum.
i ¶ Jubemus. poſſederūt. C. ō plcripē. xxx. an. comperit.
k ¶ Parti. C. defū. patri. l. vl. ℨ. ſz ibi ꝓuilegiū habuit ab impa tore. ⁊ ꝓterea p xl. an. nō ſoluit. ⁊ inde tutus eſt p illa duo. ſ. eo. ℟. q. ſi ab eo.
l ¶ Sic etiam decimationū. vi det q laic⁹ poſ/ſit decimas pre/ſcribere. naz ius hz pcipiēdi ⁊ pe tendi eas ex quo ei concedunt ab epo. puta in feu/dum vel būficiū ad temp⁹. Ad ℔ dicūt ꝺdā. q lai cus nullū ius hz i eis nec hre pot j. q. iij. quenit. ⁊ fm iſtos planuz eſt. Aliꝫ dicūt q cū ſic ꝓcedūt lai co ab epo. laicuſ hz ius poſſidēdi ſz illud ius nō ē ſpuale. nec rōne illi⁹ iuris poſſet plcribere. q. alie no nōe poſſidet ſi ꝛo vellet inuertere poſſeſſionē iam inciper eſſe male fidei. ⁊ ita nō poſſet plcribere eas. q. ſz laic⁹ ſit. tū ſup decimis in foro eccl'ie cōuenire. Sz nōne ius ſpuale p cipiendi hñt lepꝛoſi. vt ex de eccle. edi. c. ij. ⁊ templarij loca religioſa non niſi. xl. an/nox preſcriptio currit. Aū in a autentic. Quas actiōes tri/ennalis plcriptio pcludit: ſi loco religioſo cōpetat. xl. an/nis claudunt: ⁊ in nouellis. Necꝫ decēnij vel vicennij ⁊c. In canonib⁹ ℣o eccl'ia aduer b ſus eccl'iaz. xxx. annis: mona ſterij adūſus eccl'iam nō niſi c xl. annis plcribere pmittit. d Aō ſi ꝓuatus pmittas ⁊ deci mas ſiue ſine titulo ſiue cum titulo poſſederit: nulla tpis plcriptione tut⁹ eſſe poterit. Que enī ab initio de iure ſoꝛ tiri effectum non pñt: tracttu e tpis nō ꝓualeſcūt. Aū ſi liber homo longo tpe ꝓ ſeruo deti f neat: etiaz ſi. xl. an. curricu/la exceſſerint: ſola tpis lōgin quitate libertatis iura mime g mutilabunt. Ad hec: eccleſia reſpublica pmitte decimatio/nes ciuiliū functionuz inſtar h obtinet. ¶ Porro publice fū ctiones plcribi nō pñt. Unde in. vij. li. codicⁱ. t. de. xxx. vel xl. annox plcriptiōe impator i anaſtaſi⁹. Jubem⁹ eos q rem alienā p ꝛtinuum annox. xl. curriculū ſine aliqua inꝛpel/latione legitima poſſederūt de poſſeſſione ꝺdē rei vl' dūio nequaꝫ remoueri: functiōes aūt ſeu ciuilē canonē vel ali/quā aliaz publicā collationē imposītā eis depēdere cōpel/k li: nec huic parti cuiuſcunꝫ tpis plcriptionē oppoſitā ad/mitti. Sic etiā ꝓdia ſiue ſint ꝓuati ſiue eccl'ie pñt plcribi: ꝓuentus pmitiaz ⁊ decima/ti onū plcriptiōe tolli nō pōt: m etiaz ſi a romano pōtifice q̄li bet laic⁹ ſup his reſcriptū ipe trauerit. ¶ Reſcpta enīz q̄ ℨ n ius ſcriptuz ipetrata fuerint niſi talia ſint q illis ꝺb⁹ data fuerint, ꝓſint ⁊ nulli obſint: o nulli⁹ mometi eē cēſent. Item Decime deo mādāte ſacerdo totib⁹ ⁊ leuitis ſepate ſūt: vt ō ſoꝛte dñi viuāt q i ei⁹ ſoꝛte cō numerant: nō ꝑ cuiuſcꝫ ꝓui/legio laicis ꝛcedi pñt: ne dī/nis mādatis auctas hūana p/iudiciū inferat. ¶ Aū ipator p valētinian⁹ ⁊ theodoſi⁹. Ani uerſas terras q a colonis vel emphiteoticarijs dñici iuris reipublice vl' tēpoꝛ in ql̄ibz ꝓuicia vēdite vl' vllo alio pa cto aliēate ſt: ab his q ꝓperā q atꝫ ℨ leges detinēt: nulla lon gi tpis plcriptiōe officiēte iu r bem⁹ reſtitui: ita vt nec plciū s q̄dez iniqs cōpatoꝛib⁹ repoſ t cere liceat. ¶ De plcriptōib⁹ ℣o longi tpis in autentic. in uenit coll. viij. ꝓſti. vj. Quaſ actiōes al's tricēnalis decen nalis vicennalis preſcriptio ſecludit: ſi loco religioſo cō/petūt. xl. an. claudunt vſuca v pione ⁊ q̄drienniꝰ plcriptiōe ſuū locū habentib⁹: ſz ſola p ſcriptione. xxx. annox: ⁊ de/inceps. a qua tū plcriptione ꝓuilegia romane eccl'ie ſunt excluſa: q nō niſi cētū anno/rum ſpacio plcribi pñt. Aū Jo. viij. ſcribit lodouī. regi. ¶ Priuilegia romane eccie nō niſi cētū an. plcriptōe tollūt.

x Nemo de ānoꝛ numero reſultādi ſumat fomtū qz ſcta rōa: cui ℣o auctoꝛe ſ/uim⁹ eccl'ia: ꝓuilegia q̄ i firma petri ſtabilitat⁹ petra ſuſce/

v ¶ Quadrienniꝰ. h nō appꝛobo. vt ptz p ℨria. ſ. xij. q. ij. dcūq militū. ſ. e. q. j. in canonib⁹. vt dixi. ſ. e. pla/

Nemo. anguſtant in ſuis ꝓuilegijs ꝓiudi (cuit. ſ
care. ſ. xl. diſ. c. j.

n ¶ Jus ſcpti xxv. q. ij. reſcꝛta
o ¶ Item deci me laicis ſ. e. q. viij. decimas. et c. puenit. niſi fo/rte lepꝛoſis ⁊ hu/iuſmodi cā pau/pratꝫ et intuitu elemoſyne remit Deu. 14 tantur.
p ¶ Uniuerſas vel temploꝛū. i. eccleſiaꝝ.
q ¶ Lōgi tem/poris. non dicit longiſſimi. vnde bñ plcriberet. q a coloni⁹ emeret lōgiſſimo tpe ꝛz ſit ar. ℨ. xcvj. di. bone. nā maleſi. poſſeſſoꝛ ē. ex q̄ emit rem illā ec/cleſie ℨ legū inꝛ/dicta. vt. C. de agri. quēadmo/dum.
r ¶ Preciū. ſ. xij. q. ij. quiſchs. ſ. xij. q. ij. vulre/rane ſz ℔ fuitma le fidei poſſeſſoꝛ s ¶ Quidem ℔ notaꝛ. ſ. x. q. ij. hoc ius. in fi.
t ¶ De plcripti onib⁹ vſucapio/ne. videt q res eccl'ie ñ pñt vſu/capi nec res fiſci inſti. de vſuca. §. res fiſci. C. ō vſu ca. l. j. Item res eccl'ie cenſenꝰ iu re reipublice. C. de ſa. ſan. ec. vt inter. ꝓterea cuz eccl'ia reſtituat iure miorꝫ meli⁹ ē tracta iura ei⁹ ꝓuari. q̄ ꝑ cām vulneratā reme diū q̄rere. C. ī q. cau. i inte. reſti. nō ē neceſ. l. vlt. ꝺdam tū dicunt contra.

a ¶ Principū. ⁊. xj. q. iij. impatores. b ¶ Per centū annos. silr vsufructꝰ ciuitati relict⁹ spacio. c. an. pdi tur. ff. de vsufruc. an vsufructꝰ. Hec pscriptio. c. an. oli locū habebat in ꝙlibet eccl'ia. C. de sacrosanc. ec. vt inē sed hodie tm̄ romane ecclesie appropriata est. in quē hec ꝓstitutio in nouat' ꝓstitutionē ex de pscrip. cū nobis. Jo.

c Stensum est Hec q̄ stio. iiij. ptz p ea q̄ dicta sūt de pscriptiōe. dictuz est enī q̄ mo nasteriū ꝯ eccle sią ⁊ eccl'ia ꝓra monasteriū. xxx. ānis nō pscribit q̄ ad ꝫ enī ñ ipa ria iudicanť. sed fm antiq̄s cano nes monasteriū ⁊ eccl'ia ad ipa ria iudicanť i pscriptiōe ꝯ aliosꝫ vel ab alijs. naz eccl'ia ꝯ eccl'esiaz vel ꝯ laicū. xxx. an. pscribebat. ⁊ eadē pscriptiōe ab eis patiebat vt. j. e. c. j. innuit

d Possessiones epoz. res ergo epi gaudēt eodē ꝓuilegio q̄ ⁊ res eccie. ar. ⁊ j. q. j. silr. q̄ nō credo. rē enī cle

pit nullis tpib⁹ angustanť: nullis regnoꝝ partitiōib⁹ p/iudicanť: ꝫ venerāde roma/a ne leges diuinit⁹ p oza ꝓncipū ꝓmulgate reꝝ ei⁹ pscri/b ptionē nō nisi p centū annos admittunt. Quest. IIII.

c Ostensuz est qñ ec clesia adūsus ec/clesiam pscribere possit. Hūc vidē/dū est si mōasteriū adūsus ec clesiā pscribere valeat: qō vr ban⁹. ij. phibuit dicens.

Tricēnio tpis aliq̄ pscribe re abbates vel monachi non

d Possessiones ec/ clesiaꝝ ⁊ epoꝝ tricēna/e les abbates vl monachos ha bere oīb⁹ modis phibemus Sz si tollit eis tricēnal' pos/sessio: a btō gregorio ꝓcedit eis q̄drigenal' prescriptio.

Sit enim petrus subdia.

Quadragīta ānoꝝ preseri/f Uptio religiosis domib⁹ Olum⁹ te ac/ ꝓcedať.

cedente ad panormitanam ciuitatem questionē ipam ta/liꝝōne discutere dño rei apō g possessoꝛe sicut hacten⁹ possessum est videlicet pmanente: vt si monasteriū pfatū sancti h theodori fines de qb⁹ certa/tio mota ē: incōcussos. xl. an nis possedisse repereris: nul/lā deinceps etiaz siqd roma/i ne eccl'ie cōpetere potuit pa/tiaris sustinere calūniaz: sed k quietē eoꝝ incōcussam oībus modis ꝓcurare. sin vero au/ctores eccl'ie nō eos possedis/se. xl. ānis incōcusso iure mō/strauerīt: sed aliquā intra tē/poza hec motā aliqñ fuisse q̄/stionē eozundē finiuz electis l arbitris ⁊ trāquille ⁊ legali/ter sopiať. Item ex nouellis iustiniani. De eodem

m Neq̄ decennij neq̄ vicē/nij: vel. xxx. an. preseri/ptio: sed sola. xl. an. curricu/la religiosis domib⁹ opponā/tur: nō solū in ceteris rebus:

in ꝓiudiciū romane eccl'ie. qz eodē iure tenek nunc il/la romana eccl'ia q̄ ꝓrioz tenebať. ⁊ si verevelim⁹ loqui nec romana eccl'ia aliq̄d pscribit. nec aliqs ꝓra eā p/scribit. qz romana eccl'ia cū ꝓra alia pscribit nō plus iuris ꝓpter ꝫ hz q̄ ꝓius habuit. qz ⁊ pz⁹ illa res fuit ei subiecta. cum ipa in oīb⁹ casi/sis habeat plenitudinē prāt'. vt ij. q. vj. decreto.

k ¶ Incōcussā ecce q̄ q. obijcit interruptionē eā ꝓbare dz. sic q̄ obijcit pscriptio/nē. eā ꝓbare tenek. vt. ē. c. q. iij iter. ⁊. c. dilectio similiť ⁊ q̄ obij/cit malā fidē eā ꝓbabit. ⁊ si vn⁹ obijcit pscriptio nem ⁊ alter iter/ruptionē veriusꝫ testes audiun tur. vt ex de p/scrip. illud. Sed nunq̄d ille q̄ ꝓro bat pscriptioez tenek ꝓbare se ꝓtinue possedis/se. Jo. hoc certe te est impossibi/le ꝓbare. sed suf m ficit ꝓbare q̄ a ꝓncipio posse/dit et in fine. et q̄ñq̄ in medio nā extrema tem poza sē q̄ñq̄ cō/sideranda in p/

rici vel epi pscribunť laici. vt ex. e. sanctoꝝ. hoc ꝫ inter

e ¶ Abbates. id (ligo de rebus ecclesie q̄ epi sunt. est eos esse pscriptiōe trienni tutos. s. qz possederūt re alicui⁹ eccl'ie vel epi. xxx. an. ꝫ enī expediťū est q̄ non. Itē in eccl'ijs locū nō habet pscriptio nisi. xl. an. ex/

f Olum⁹ dño. i. possel (tra de pscrip. de ꝙrta. Jo. sione. sicut alias possessio p dño poiť. ē. c. q. ij. vi sis. ff. de ꝛbo. sig. inter dū. Jo. g ¶ Possessum. sic pa ret q̄ ille q̄ est in possessiōe vsqz ad finē cause manebit in possessione. vt. viij. q. iij. nōne. ē. ij. q vj. ꝙriens. ꝯ. sed ibi erat ꝑsona suspecta. ar. ff. q̄ fa. ifa. co. si fideius/sor. ē. vl. vnde tūc fruct⁹ seq̄strari debēt. vt. ff. ō appel. imparoꝛ. ē. ij. q. vj. apdellatiōe. alꝫ res añ sentrentiam nō est auferēda possessori. vt. xj. q. j. qz res. h ¶ Fines p dioꝝ. ñ parochiaz. Illi ei nō pscribūť. ē. q. iij. in i ¶ Eccl'ie. ē. c. q. (ter memoratos. ⁊. ē. c. q. iij. licet. iij. nemo. ꝯ. sed ꝫ monachi possederūt tm̄ ius emphite/oticaz. ⁊ pscripserāt ius qō clericis cōpetebat. qz erāt emphiteote romane eccl'ie. vel dic q̄ licet ius romane eccl'ie nō possit p se pscribeť tn̄ cū vniuersitate ar. ex de iurepa. ex lris. ff. de ꝓtrahen. emp. in modic'. vel licet ꝓfirmet hec snia q̄ ad ipos litigates. nō iō p/iudicabit romane eccl'ie. cū voluerit suū ius psec. ex ō capel. mona. dilect⁹. ar. ex de sen. ⁊ re iud. cū sup ꝓro/uer. ⁊. c. suboꝛta. vñ nō est incōueniēs q̄ ꝯ eccl'ias sub/iectas soli pape pscribať in rebꝫ aliquib⁹. qz hoc nō fit

scriptione. vt. C. ne de sta. defunc. si mater. ⁊. C. ō apo/publi. quicunq̄. arg. ꝯ. C. de distrac. pig. ⁊ si. Bar.

¶ Arbitrꝫ. si te habuerit suspectū. ar. xj. q. iij. pe tue nit. l ¶ Arbitris. i. inspectoriō vel mensoriō. vt. ff. si. men. fal. mo. di. l. ij. ff. fini. regun. si interruptiōe. ē. c. q. iij. inter. Alius ꝫ cognoscit hic de pscriptiōe ⁊ alī de interruptione. nā ⁊ ira ꝓtinēcie causa diuidit ꝯ il/lud. ex de iequestra. ad ꝫ. sed ꝫ fit ꝫ. quia sub ea forma dūs papa delegauit cāz. sic. ꝯ. q. vj. placuit. ⁊ ex de re iu

Nec q̄. xl. sic ex de pscrip. de quarta. (di. de ecco. sed nōne ꝯ cisterciēsiū eccl'iam q̄ valde est puile/giata pscribiť spacio. xxx. an. vt ex de puile. si ō terra. So. in actionib⁹ vel exceptionib⁹ q̄ cōmuni iure cōpe/tūt. tenet qō hic oꝛ. sed in actionib⁹ vel exceptionib⁹ q̄ cōtra ius indulgenť citi⁹ pscribiť. vt ꝓra extra de consti. cū accessissent. in fi. ⁊ hec est ratio. qz nō videnť de/rerozis ꝓditionis esse si reuertunť ad suū ꝓistinū sta tum. vt. xxxv. di. ab exoꝛdio. sicut vides. q̄ licet ꝓditio doꝛ ꝙ pactū nō possit fieri deteriozē. tn̄ si ꝓmo fecit mu lier pactū q̄ hodie redderet ei dos. deinde fecit pactū q̄ vsqz ad ānū. ex q̄ modo ꝓditio doris reuerſa est ad suā naturā nō oꝛ deteriozē facta. vt. ff. de pac. si vn⁹. ꝫ. q̄ in specie. ⁊ est si. C. de resta. hac cōsultissima. ꝫ. sicꝫ aūt. vel dic q̄ ibi nō rōne pscriptiōis ꝓiudicať. s. sed ratione tacite ꝓsensus. vel dic q̄ licet exceptio ꝓpetuasit ⁊ actio tpalis. vt. ff. de exce p. doli. pure. ꝫ. vl. ram

facile pdik exceptio q̄ actio. Nā actio nō pdik nisi vsq; ad .xl. āyos. sz exceptio vno actu pdik. vt ex de ꝓsti. cū accellissent. ꝛ ex de p̄bē. p illoꝝ. in fi. ꝛ. C. de iur do.

a Quest an plati ecclie auctoritate sua res ecclesie repetere valeāt abq; iudice ꝛ q̄dē non vt .j. c. j. Scōus est vtq; cadāt a cā. si sua auctoritate vsurpent q̄ ad se ptinere putāt. ꝛ q̄dē i cā ecclesiastica. licet vsurpēt sua auctoritate non cadūt a cā. vt .j. c. si eꝑm in cā ꝓpria. sic. C. vnde vi. sicḡ in tantā ꝛ .j. e. placuit. ni si i caliḡ nō. C. q̄n licet vnicuiq; sine iudice vti.

b Consuetudo ecclesia id est romana p̄hibet cū ꝛ aliis .j. c. c. Et ita ē h ar. q; si papa cū aliq̄ causam hz. nō dz ipe esse iudex. ꝛ rē occupare. sz arbitros eligere. ar. ij q. vij nos. si. in auc. de man. ꝓn. col. iiij .§. vlt. C. vt nemini liceat sine iu. l. vna. C. vt nēo p̄ua. vt. C. ō his q̄ po. nomie l. j. tū si vult esse iudex in cā ecclesie pōt vt dixi. ij q. vij. siquis.

c Titulos. i. vexilla vel alia signa. h eni soli principi ē pmissum. vt. C. vt nemo p̄riua. titul. l. ij. ꝛ q̄ signa imꝑmit rew ꝓpria auctoritate. si est de plebe decapitat. si nobil proscribit. C.

d Sed māiḡ .j. xxij. q. (vt nemo p̄riua. titu. l. ij. vij. cōueniōr. ꝛ. c. q̄cūq; .§. xv. q. vj. auctē. ꝛ. §. lxiij. di. hadrian⁹. ꝛ .j. xxiij. q. vij. occidit. sol. ibi ōr de materiali ꝛ spūali gladio. sed singula singul referunt. hic cuz nō possidet sed alij auferre conat. vel sec⁹ cū possessor nō vult stare iuri.

e Defendāt. i. petēt. vt di. vij. quo iure.

f Sponte. i. sua auctoritate. Jo.

g Quod aūt. Vic est scōs articulus h⁹ q̄stiōis. Dicas q̄ in rew ecclie nō hz locū ꝓstitutio sicḡ in sed etiā in legatis ꝛ hereditatib⁹. sicut q̄ religiosis domib⁹ ex lege nō nisi q̄drigenaria ē obijciēda p̄ scriptō: ita ꝛ aucte gregorij adūsus alias ecclias prescribere pūt eodē spacio tpis. Nō. V et VI.

h Quod aūt ea q̄ ecclesijs debent repetere rectores eiusdē sua auctoritate iudicib⁹ p̄termissis repetere ñ valeāt. beat⁹ gre. testat⁹ dicens. Iudicio nō maiḡ res ecclie

i Consuetudo defendant. Quo noua i hac ecclia et valde reprehēsibilis erupit: vt cū rectores ei⁹ primonij vrbana vel rusticana p̄dia iuri illi⁹ cōpetere posse suspicant fiscali more titulos imꝑmāt: atq; q̄ competere paupib⁹ existimāt: nō iudicio ꝫ manibus defendāt. Et q; cū p̄dicatores suos ꝛitas nihil p cōtentionē agere p̄cipiat: etiaz ipm litigiosis ptētiōis maluz trāscēdit: ꝛ res q̄libet cū esti mat ecclie posse cōpetere: p vim tenet. pinde pñti decreto ꝓstituto: vt siḡs ecclīastico; vnq; titulos ponere: siue in rusticano siue vrbano p̄dio sua spōte p̄supserit: anathema sit. Et rñderūt omnes anathema sit. Js aūt q̄ ecclie pest: si ꝫ vel ipe fieri p̄ceperit vl̄ sine sua p̄ceptiōe factū digna punire aīadūsiōe negle/ tantā. q; delictū plati ꝛ. vt .j. e. si eꝑm. plat⁹ pōt facere meliorē ꝓditionē ecclie nō deteriorē. vt ex de i inte. restī. restituit. sicut nec inuasio tutor⁹ vel violēta piu/

Dicat pupillo. vt. C. vnde vi meminerint.

Cauſe ſue detrimētū patiat eꝑus q̄ ecclias suas ab alio detētas ꝓpria aucte querit adire.

Tacuit. siue volentib⁹. ar. q illicit⁹ ꝓsensus nō habet ꝓ consensu. xcij. di. siḡs eps extra de elec. ossus. xviij. q. ij. siḡs abbas. C. de salgamo hospitibus nō p̄bēdo. l. j. C. de rap. virgi. l. vna. arg. ꝫ xxviij. di. dyaconi.

i Detrimētū patiaṫ. q; deponit. ꝛ sic non agz. xij. q. ij. monem⁹. aliē exponit. h .j. e. q .§. vlti. et punitur publicatione bonoꝝ. ar. C. vnde vi. meminerit. ꝛ in expēsis. C. de admi. tu. nō est ignotū. Sed ꝫ. ij. q. vij. laroz. sz q; ibi non punit raptoz. ex misericordia facrū ē. sed adhuc est ꝫ xvij. q. ij. eleutherius. ibi eniz pl̄ hz cuiusdam episcopi spoliauit mōachos p iure epi ꝫseruando. sed rñ nō dicit q; ibi manda uerit h eps. Sz videt q; si epus occupet huiusmodi rē ꝫsensu canonicoꝝ q; p iudicet ecclie. argu. C. de sacrosanc. eccle. iubem⁹. xxv. q. ij. ita sed h nō ꝓcedo. ar. xij. q. ij. siḡs abbas.

k Lras. ꝓfirmationis. q̄ nō

h valēt in re violenꝫ possessa. C. vñ vi aucte. sicut nec p̄uilegiū sup re litigiosa. vt ex de test. cāz. sic ex de ꝓfir. vti. exaiata. l

l Vt cū appareat. non aūt auferat ei p vim. vel dic vt cū appareat p̄mū deterentem.

m Pacifice. i. iure ꝛc. n

n Retulerit forte excipiendo q; nō inuasit. ꝛ ita referat questionē de electione ante restitutionē. Sed si in modū exceptiōis aliq̄d p/ponit. ḡre idē iudex nō cognoscit de exceptione. vel si in modū reconuentionis ꝓponaṫ. ſō nō intelligas ō exceptione vl̄ reconuentiōe. sed h vult dicere q; facta restitutione pōt agi de ꝓprietate cozā iudiciḡ electis. cum

suspectū habēt p̄matē. ar. xj. q. j. quenie. Est aūt ar. ex eo q̄ ōr lras impetrauit q̄ p̄mas p̄t p̄cedere p̄uilegiū. ex de his q̄ fi. a pla. q̄nto. sil' archiep̄s. vt. ix. q. iij p singulas. sz nō in dioc̄si suffraganei. ex de excess. pla. sicut vnire. nisi h̄ fieret de p̄sensu oīm ep̄oz. vt. ix. q. iij. archiep̄s. Jrē p̄ rale p̄uilegiū nō cōfirmat. nisi q̄ al's est legitimū nā sol⁹ papa id q̄ nullū ē facit ratū aucte suaſsi ex certa scia hoc faciat. arg. j. e. si ep̄m. licet al's cō firmari nō dicat nisi ante firmuz erat.

a ¶ Si ep̄m. de/ positio. licz mala fuerit. z h̄ ꝓpter scandalū sic. iij. q. vj. hoc quippe.

b ¶ Delictū. sic xviij. q. ij. eleu/ theri⁹ contra.

c ¶ Persone. j. xxv. q. ij. ita nos ꝓtra. sz ibi poti⁹ puniti sūt delin quētes q̄ eccl'ia vel bn̄ punit ec/ clesia nō i hono/ re sed in facultā tib⁹ ob delictuz ꝓsonaz. s. c. q. iij. placuit.

d ¶ Jn dānum eccl'ie. xxv. q. ij. ita nos. ꝑ. sz ibi poti⁹ puniūtur delinq̄ntes q̄ ec clesia. Jrē ꝑ. s. e. q. iij. placuit. sed delictum q̄ ꝓsistit in omittē do. bn̄ ꝓiudicat eccl'ie. sed q̄ i fa ciendo nequaq̄ alienare tñ ōz q̄

ecclesie cōuerti non debet.

a Si ep̄m: q̄ō abs̄t: talem culpā cōmisisse ꝓstite/ rit vt ꝓstet eū nō irrōnabilit̄ esse depositū: eadē ei⁹ depositio ꝓfirmet̄: z oēs res sue ec/ clesie q̄ ablate fuerūt restitu b antē: q̄ delictū ꝓsone in dam, o nū ecclie nō est ꝓuertendū. si aūt vt ōr: q̄ comitiol⁹ defun/ ctus ē: ab herede ei⁹ q̄ iuste ab illo ablata sunt: sine excu e satione reddant̄. Idem pe. subdiacono. Jn psonā delin quent nō in facultates eius

f Ogno/ vltio ꝓcedat. Quim⁹ q̄ siq̄s ex familia culpā fecerit eccl'ie: nō i ipo: sed in eius suba vindicet̄. de q̄ re p̄cipim⁹: vt q̄cq̄s culpaz fecerit: in ipo q̄dē vt dignuz g est vindicet̄. a cōione aūt ei⁹ oīno abstineat. Idez. Res eoz q̄ ex clero labunt̄ simul cū ipis monasterio tradant̄

h De lapsis sacerdotibus vel quolibet ex clero obſuare te volum⁹: vt i reb⁹ eoz nulla ꝓtamiatiōe misceaꝛis: sz pauperrima regularia monasteria reḡre q̄ fm deuz viuere sciūt: z ei sidē mona/ sterijs ad pniam lapsos tra/ de: z res lapsoz in eo loco p̄ficiāt: in q̄ agere pniam tra/

licet ex cōtractu agak. tñ versak ibi delictū. vnde he/ res potest cōueniri. vt. ff. de actio. z obli. l. ex cōtractu. fm legē aūt nō tenet ex delicto defuncti. nisi lit. ꝓtest.

¶ C. ne ex delic. defunc. l. j.

Ognouim⁹. nō in ipm. i. nō ꝓpria sed ecclie. pōt dunt: q̄ten⁹ ipi ex reb⁹ eoz cū subsidiū hēant: q̄ ō cozrectōe eoz sollicitudinē gerunt. St xo parētes hūt: rel eoz legi timis parētib⁹ dēt: ita āt vt eoz stipēdia q̄ i pniaz dati fu erint eos sufficiēt debeāt p/ curare. Si q̄ xo ex familia ec/ clesiastica sacerdotes vl' leui te vl' monachi vl' clici vl' q̄li/ bet alij lapsi fuerūt: dari eos i pniaz volū⁹: sz res eoz eccle siastico iuri n̄ sbtrahi. ad vsū tñ suū accipiāt. vñ ad pniam subsistāt: ne si nudent loc⁹ in q̄b⁹ dati fuerūt: sint oneroſi. Itē leo. iiij. carolo regi.

Inutilis sacerdos ecclesiā suam dignitate non priuat.

k Si fortassis quod non credimus apud vos in utiles iudicamur: ecclesia ta men cui permittente domino p̄sumus non inutilis: sed capit principium q̄ omnium merito simul ab omnib⁹ vo/ catur. Item in magocensi cilio. Possessiones monaste ri⁹ p̄ctō abbat̄ ep̄o tollere

l Episcopo non nō licet. liceat possessiōes mona sterij tollere: q̄uis abbas pec cauerit: sed subijciat eū pote/ stati abbatis alterius mona sterij. Item gelasius.

ne ex delicto defuncti nisi lit. ꝓtest.

f C Ognouim⁹. nō in ipm. i. nō ꝓpria sed ecclie. pōt/ eni⁹ in ꝓpria pu/ niri. xxj. q. vl. si/ q̄s cleric⁹. sz illā penā pl⁹ timeat g ¶ A cōione. sz rex ei⁹. i. nō cōicem⁹ faculta/ tes ei⁹ nobis. sz locus in q̄ actu/ rus est pniaz de pure. vt. j. e. de lapsis vel cōmu nione rex eccle/ sie sibi cōmisse. non eni ꝓpter h̄ res sunt ecclesie auferende. licet hoc q̄tidie fiat ab epis. z forte nō minus iuste cū pena pecuni aria magz time atur. z ideo iu/ ste videtur posse fieri. argu. xxiij. q. iij. ea vindi/ cta. extra vt lite non cōtesta. q̄ni am. in fi. z insel ligunt quidam hoc tm̄ esse de li bertis ecclesie p̄ moz. q̄ oia q̄ ac q̄rūt. ipi eccia ac q̄rt. vt ex de ser. nō ozdi. c. iij. vñ. ne ꝓpter eoz delictū. damnifi. cetur. Statuitur hic vt puniātur in ꝑsona z nō in rebus. res enim eccleſie non pos/ sunt confiscari. vt. s. c. q. j. in ca nonibus. s. no/

¶ Reddāt. sz ad eū nō quenerit tenet̄ ex maleficio defuncti fm canōes. ex ō ptg. c. iij. xij. q. ij. eps q̄ mā/ ciū. ar. xcvj. di. bn̄ q̄dē. ex de rap. in fris. sic heres de/ funct⁹ tenet̄ q̄dtiōe furtiua. ff. de q̄di. fur. si p fure. s. q̄ditio. ff. vi bo. rap. l. ij. s. vl. q̄ ibi nō ozit ex maleficio. etiā cū lis cū defuncto cōrest. nō sit. imo ꝓsumit p/ uenisse ad eū ex⁹ in vniuersum succedit. ar. ex de vsur tua. sed hoc iō. q̄ ibi defunct⁹ fuit obligat⁹ ex q̄li ꝓtra ctu. ꝓpter indebitū solutū. z bn̄ cōuenit heres. licet ad eū nihil quenerit sed obijcit si p vsuris repetēdis agi tur actione ex q̄si ꝓtractu. q̄d ad eccl'iam si agit ex cō/ tractib⁹ nō ne pacti. ergo heres nō est cōueniēdus. R.

vsucape p̄mitit. ff. de ꝛbo. sig. alienatiōis. Jrē contra s. liij. di. si fuus. ibi oz p vno fuo eps duos oz recom pensare dño. sz intelligēdū illū restituere duos non de reb⁹ eccl'ie sz de reb⁹ ꝓprijs siqs habeat.

¶ Sed res eoz. videtur hic. q̄ si clericus remoue atur ab eccl'esia sua. q̄ omnia sua ei reddantur. vt ex/ tra de cleri. coniu. q̄ re. z extra de renun. c. iij. z. xxvij. q. j. siquis rapuerit. sed hoc non concedo. sz dico q̄ tm̄ vsufructus illorum debet habere tempore vite sue. et sic intellige quod hic dicitur.

Si fortassis. nō inutilis. ꝓpter hoc q̄ ꝓfatus inuti lis est. q. d. inutilitas ꝓfati nō oz redundare tē.

Episcopo. subijciat. cum coepiscopis. vel fm. H. solus hoc faciat. j. xviij. q. ij. siquis abbas. argu. episcopum posse deponere abbatem sicut de monacho dicitur. s. lxxxj. dist. valet. z. s. j. q. v. c. j.

a TLlud. in vsuz. qñcz tñ res ecclie dank in ꝓprietatẽ. xij. q. ij. bone. sz cũ dank intuitu officij nõ vt b. b ¶ Auferre. ē. c. c. vl. inuctũ. ℨ. ē. di. lxxiiij. gesta. ar gu. ē. c. q. j. possessiones. ℨ. sz dic nullaten⁹. i. vsq; ad tẽpus ꝑstitũ. c ¶ Pro qlitate. vide meliorẽ ꝺditionez clericoꝝ ꝓcipientiũ aliqđ i eccia ꝓpter obsequiũ aliqõ vel extrinsecã ꝓbitatez qz canonicoꝝ. quia ob delictũ ñ admittũt illud. sed hñt vsq; ad obitũ suũ. ar. b. xij. q. ij. sepe. vel dic auferre ꝑsumãt. nõ dico ei sed ecclesie. z sic facit ad ꝓpositũ. G. q delictũ ꝑsone nõ redũdat tẽ. d ¶ Si ℨ. melioꝛẽ. eꝛ de i interesti. reqsiuit. etiã vez est in acqsitis. sec⁹ in acqrẽdis. C. de acqpos. ex liberis. sz si ꝓpria hz plat⁹ agat ℨ cuz. C. arg. ture. dc; đd. xij. q. ij. mo; nemus.

c Quod aũt ecclesias. Nec est. vij. q. j. an abbas possit retinere eccliam quaz accepit de manu laici iteruenière postmodũ ꝑsensu epi. z dic q sic. ℨ. e. nullus. z. c. decias. z extrẽdit eã magister etiã ad decimas z oẽs res ecclasticas. Et in hũc modũ cã tractat. Primo oñdit q laici ecclesias vel decimas nec etiã epoꝝ aucte hre vel possidere pñt. ergo nec alicui eas ꝑferre pñt. si tñ post ꝑsensus epi interueniat. tenet donatio. ℨ. e. ℨ. si ℨ. z. c. decias. ius etiã patronat⁹ etiã sine aucte ipi⁹ ꝑferre pñt loco religioso. eꝛ de iurepa. illud. z. c. ꝑsultatioib⁹. Ostẽdit postea. G. đd iurz in ecclesijs ab eis fundatis laici sibi valeãt vendicare. Dic ℨ q qui eccliam ꝑsequit a laico ipo iure suspẽsus est. ar. ℨ. e. decimas. z. c. ꝓstitutiões. z c. sicis deinceps. nisi auctoritate pape habeat laic⁹ inuestituras. sicut rex apulus. tũc põt dare cui vult ꝓter f ¶ Laicoꝝ. ē. lxiij. di. hadria; (aucte epi. ℨ. e. nemini nus. ℨ illud. c. abzogatũ est. vt. di. e. ℨ. verum. Jo.

g Decimas quas. Videt ergo ex hoc. c. z eꝛ de de. di. quonia. z eꝛ de ꝓscrip. causaz q laici peccent si decimas possideãt. M. dicit q eps bene põt cõferre laico decimas. sicut etiã posset pignori supponere vel vendere. vt eꝛ de pig. c. j. sed ius spũale nõ põt ꝑferre. alij vero dicũt q qcũcz modo accipiũt peccãt p predicta. c. z. eꝛ de deci. ad h. q. etiã fructibꝫ vti phibentur. vt. x. q. j. hãc cõsuetudinẽ. Ego credo q tpalia nõ põt hre laic⁹ iure feudi. vt ad heredes descendãt. vt eꝛ de deci. ad hoc. q. ius spũale qõ resideat apud eccliaz sine tpali ꝓsistere nõ põt. sicut corpus sine aĩa. vt. j. q. iij. siquis Itẽ q inutile esset illud ius ecclesie vt dicit lex de vsufruc. vt i. sti. de vsufruc. ℨ. ij. nec obstat eꝛ de his q fi. a pre la. cũ aplica. q ibi potⁱ factum cz ius tangitur. h ¶ In horreũ ar. qñ solũ dare sz etiã ad domũ deferre decimas debẽt. ar. ℨ. q. j. reuertimini. Wlad.

i ¶ Sub mãu epi. ℨ. e. q. nemini. ℨ. sed ibi ꝺ iurepa. agitur qõ laicus põt dare z ab eo recipi. ē di. xxxij. preter. ℨ. x. q. j. decretũ est.

k ¶ Honorabili⁹. ē. c. q. j. ad h. ℨ. ē. di. lxxiij consuluit. ē. j. q. ij. c. vl. ē. xij. q. ij. vultrerane. in illis omiꝫ ꝺr q fm merita ꝓsonaz põt res ecclesiasticas diuidere. So. h. c. loqtur de illis clicꝫ q̃ruz pbẽde non sunt distincte. vl dic q loquit de decimis z oblatioiꝫ q̃ z q̃lit sunt diuidẽde. pares ℨ erũt reddit⁹ oĩm q sunt in eadẽ eccliа q ad pbẽdã. vt eꝛ de ꝓsti. cuz. z. z eꝛ de pbẽ. relatũ. sed fm aplm vn⁹ nõ dz esurire z alĩ ebrius esse. z q̃ruꝺã remissio alijs nõ dz esse tribulatio. vt. xxv. q. j. ℨ. his ita. in fi. sicut iniquũ est iter socios q vn⁹ ꝓsequat plus cz alter. vt. ff. p socio. ℨ. vez. z. ℨ. si cũ tres. vel dic q nõ negat h. qñ fm merita ꝓsonarũ posset diuidere res. sed fm carnalẽ affectũ nõ de l ¶ Vulte. quo ad mẽbza. (bet eas diuidere. Jo. q ipa eccliа est vna. vt. vij. q. j. nouatianus. z. xxiij. q. m ¶ Omniꝫ. argu. p capellis. vt cõ; (j. loquitur. municentur eis decime. vt. lxx. di. sanctorum. ē. c. q. j.

a TLlud statuẽdũ cẽsuim⁹: vt qscũcz munificentias clericꝫ aut sibi fuiẽtib⁹ de rebus ecclie i vsuz aut ꝺ ꝓprijs i ꝓprietatẽ pcedẽtes dederit sacerdotes: vt subseqntes põtifices nullaten⁹ auferre ꝑsumãt. siqđ tñ culpe extiterit: c p qlitate ꝓsonaz vl regla pcedẽtiũ canonũ i ꝓsona hẽat nõ tñ in facultate districtuz. d Si ℨ. delictũ ꝓsone i dãnũ ecclesie nõ ꝑt cõuerti: qz pcuratoꝝ ꝺditioez eccliе põt facere meliorẽ nõ deteriorez: si pctõ abbat⁹ possessiões mõasterij auferre nõ licet: quõ delictuz epi vertet in dãnũ eccliе: vt inde detrimẽtũ cãe sue patiatur. ß detrimẽtũ cãe pati non sic ẽ accipiẽdum: vt eccia suo iure ꝑuet: ß poti⁹: qz clericis coz̃a suo iudice stãtib⁹ epus tacebit: z p iniuria illata multabit si ꝓpria habuerit.

e Quod aũt. VII ecclias de manu f laicoꝝ nec abbati nec alicui acciꝑere liceat. : oĩm canonũ testat auctas. Generaliter eĩ tam eccie cz res eccias i ptãte epi ꝓsistũt. Laici aũt nec sua nec epoꝝ aucte decias vl ecclias possidere pñt. vñ epi siue bñficio siue ꝓcio eccias vl decimas laicꝫ dederit: domũ oro nis domũ negociatõis z speluncã latronũ faciũt. vnõ post euersionẽ cathedre a cetu fideliũ segregati ek no verbere a dño flagellabũt. Qñ greg. vij. ait. Decime a laicis nõ g Eci⁹ possideantur.

Omas qs in vsuz pietatꝫ ꝓcessas esse canonica auctoritas demõstrat: a laicꝫ possideri aplica aucte phibemus: siue enĩ ab epis vel regib⁹ vl qbuslibet ꝓsonis eas acceperint: nisi eccie reddiderit: sciant se sacrilegij crimẽ cõmittere z eterne dãnatiõis pculũ incurrere. Oportet aũt cõgruẽti⁹ nos decias et p̃miti as qs iure sacerdotũ esse sanctim⁹ ab oĩ pplo accipe: qs fideles dño ꝓcipiẽte offerunt. Juxta illud vaticiniũ malachie ꝓphe. Inferte oẽm decih mationẽ in horreũ meum: vt sit cib⁹ in domo mea. Has vero decimas sub mãu epi fore censem⁹: vt ille q ceteꝛ ꝑest: omibus iuste distribuat: nec k qcũcz ꝓsonis honorabili⁹ exhibeat: vñ alij scrupuloso coz̃de moueãt ß sint oĩa cõia: qz honestũ vidz vt alij sacerdotes hẽant: alij vo detrimẽtũ patiant. sz sic vna ẽ fides catholica: ita nc̃ce ẽ vt ille q ꝓl uisor est loci q̃uis multe sint m eccliе: omib⁹ tñ fideliꝫ distri-

e.decimas.ꝺ.xij.q.j.videntes.

a Qui cũqꝫ.qđ min⁹.ſz pone ꝙ aliqs diu non ſoluit decimas.nec mõ poſſit ſoluere niſi vẽderet oĩa q̃ hz.nũqđ reneꝫ ea vẽdere.ſic.ſz eccliа ðz ei dimittere vt viuat.cũ b idẽ cẽt ei datura.res enĩ eccl'ie oĩby ſũt cõi/cande.ar.ꝺ.e.q.j.qm̃ qđ. nec ei ira auaro ſũt oĩa extoꝛ quẽda.qꝛ hũda eſt eius rõ ne egeat.ar. ff.de re iud.inſ. §.vl. Jtẽ ptz b ꝙ ſic laic⁹ nõ ꝓt ꝓſcribere in decimis.ſic nec i ẽgn̄titate decia. lz ſit ar.ꝺ.ex. ō de ci.in aliqbꝫ. vbi ðz ꝙ decie q̃daz ex loga ꝓſuetudine debent.ſed illud ꝓt intelligi ſm decre. ex. e. ad aplice.vel loq̃tur de decis p/ſonalib⁹. ſz certe iſte z ille ſilr lege diuia debent vt.xxiij.q.v.di/cat.z nõ. ꝙ licz nõ currat ꝓſcri/ptio in ẽgntitate decie.rñ currit i ẽgntitate cathe/dratici. vt ex de ceſſ.olim. qđ mi rũ videt.cũ cle/ric⁹ poſſit ꝓſcribere i decis z ñ in cathedratico cũ cathedraticũ nõ poſſit epus a ſe abdicare. vt ex de dona. paſtoralis.

b De nego/cio.de b dixi.ꝺ. e.reuertimini.

c Aut de ipa ꝺ.lxxxvj.dist.e/ſau.ꝺ.z.c. q̃ ve/natoꝛib⁹.ꝺ.dist. xxxiij.q̃rũdam. ꝺ.So. b de ſal/ruoſa q̃ qbuſdaz eſt cõceſſa. de q̃ decimario dari ꝓcipit.ar. xxiij. q.j.nam ſi.

d Mẽs. ſanctificãt .i. miniſterijs ſcris .i.ſcrẽ dei eccl'ie ſcz deputat⁹ ꝙfe runt. vt.xij.q.ij. nulli.ꝺ.e.q.j.re/buat. Vñ vba.ij. De eodẽ.

Ongregato Palea apud claremontẽ. vr bem multoꝝ coepoꝝ ſynoda li cõuẽtu:ꝓpoſita nob eſt a q̃/busdã eoꝝ q̃ſtio de eccleſijs vl'de eccl'iaſtic⁹ poſſeſſioĩb⁹ a clericis vel monachis vſq̃ in pñtiaꝝ incõſult⁹ epis acq̃/ſitis. Nos aũt vſi ſaniori cõ/ſilio eoꝝndẽ epoꝝ ꝺeſcẽdẽ tes ꝓ tpe ꝓuidẽteſq̃ eccl'ia/ſtice paci: vl'qꝛ alit absq̃ in/euitabili ſcandali piculo bu/iuſmodi q̃ſtio nõ potuerit ꝓ cedere: aplica aucte decerni/mus. vt ea q̃ a clerici vel mo/nachis a qbuſcũqꝫ perſonis put potuerit: vel vſq̃ hodie fuerint acq̃ſita: rata pennit z incõcuſſa pmaneãt. b tñ te/noꝛe ne ī poſterum incõſult⁹ epis talia pſumãt. Jtẽ gre.

Peruenit ad Palea. nos fama ſiniſtra q̃ q̃/dã epoꝝ nõ ſacerdotib⁹ pro/pꝛie dioceſis decias atq̃ chri ſtianoꝝ oblatiões cõferant: ſz poti⁹ laicalib⁹ ꝑſonis mili tũ videlicet ſiue ſuitoꝝ:l'qõ grauí⁹ ẽ etiã ꝙſanguíeis. vñ ſiqs ãmodo epꝰ iuẽt⁹ fuerit h⁹ p̃cepti diuini tranſgreſſoꝛ int̃ maxios hereticos et an/tichriſtos nõ mĩn⁹ habeat: z ſic nicena ſynod⁹ de ſimo/niaq̃ cenſuit:z q̃ recipiũt ab eo laici z q̃ dat epꝰ ſiue p̃cio ſiue beneficio eterni incẽdij ignib⁹ deputent. Jtem am/broſi⁹ in ꝛmone q̃drageſime. Fideliter decimas dat: q̃ om niũ ſuoꝝ decimas ſoluit.

a Quicũqꝫ recognouerit in ſe:q̃ fidelit nõ de/derit decias ſuas:mõ emen/det:qõ min⁹ fecit.qđ ẽ fideli ter dare: niſi vt nec peius nec min⁹ aliq̃ offerat de grano aut de vino aut de fructibus arboꝝ aut õ pecoꝛib⁹ aut de b hoꝛto aut de negocio aut de cĩpa venatiõe ſua. Jtẽ ex ꝺci. rothomageñ. Excõicent qui decias ſacerdotib⁹ dare no/

d Mẽs decie lũt. Palea tre ſiue de frugib⁹ ſiue de pomis arboꝝ dñi ſũt: z il/li ſctificant. Boues z oues z capꝛe q̃ ſub ẋga paſtoꝝ trã/ſeũt: q̃cq̃d decie euenerit ſan ctificabĩ dño. nõ eligat neq̃ bonũ neq̃ malũ: neq̃ alterũ cõmutabĩ. Siq̃s mutauerit z qõ mutat: z qõ mutatũ fue rit dño ſctificabĩ: z nõ redi/met. ſz qꝛ mõ multi inueniũt decias dare nolẽtes: ſtatui/e m⁹ vt ſm dñi p̃ceptũ admo/neant ſel'z ſcõo z tertio. q̃ ſi nõ emendauerit: anathẽatis vinclo feriãt vſq̃ ad ſatiſfa/ctionẽ z emẽdatiõez ꝙgruaz. Jtẽ ex ꝺci. magociẽſi. Cete/rũ exẽplo decime ſoluunt.

f Decias õo z ſacerdoti/b⁹ dei dãdas abrãa fa g ctis z iacob ꝓmiſſis iſinuat: z oẽs ſctĩ doctoꝛes cõmẽoꝛãt nõ aũt ſũt redimẽde a pplo: ſi alr dare eas noluerit Vñ in eodẽ ꝺci. legit. Decime nõ ſunt a pplo redimẽde.

h Decias q̃s ppl's dare ñ vult niſi q̃libet mũere ab eo redimẽt: ab epis phibẽdũ i eſt: ne fiat. Jtẽ augu. Quia decime deo nõ reddũt indi/

k Mag/ctio fiſci acceſſit. Maioꝛes nr̃i iõ copijs oĩ/b⁹ abũdabãt: qꝛ deo decias l dabãt: z ceſari cẽſum redde/bant: modo autez qꝛ deceſſit deuotio dei: acceſſit indictio m fiſci. nolumus partiri cũ deo decimas: modo autẽ tollitur totũ. hoc tollit fiſcus qõ non accipit chriſt⁹. Jtẽ oꝛigenes Columbas vendit qui eccleſiã indiſciplinat⁹ cõmittit.

e Decimas. ex b.c.z il/lo.j.q.j.nullus. z.vij.q.j. ſanci/tũ. dicũt quidaz q̃ nõ licet mihi ius meũ ſpuale redimere. z ex/ponũt ſi. ne fiat ab eis.ſ.vt redi mãt.qꝛ ſimonia eſt.arg. ex de ſi/mo. matthe⁹.c. querelaz.alij di/cunt q̃ ſi iniuſte veꝝ in iure ſpi rituali quod ad me ꝑtinet vexa/tionẽ meam re/dimere poſſum. vt ſi timeo iniu/ſte deponi. arg. extra ō ſimo. no bis.j.q.iij.queſi tum.z iudicium iuſtũ emere poſ/ſum.ar.xiiij.q.v nõ ſane. C. de a/dul.ſerui. Job. Cõſueuit dici q̃ ſi ſum in poſſeſſi one poſſum redi mere. als nõ. vt ex.e. dilect⁹. B. i Me fiat. ſcz redemptio deci/marum ꝛc. ſicut dicit ler. q̃ faber non poteſt dare pecuniã ꝓ ſpe cie. vt. C. de fa/bri.l.j. li. xj.ar. ꝛtra.xiiij. q.vj. comperim⁹. vbi ꝓtium recipiẽ ꝓ re ſpirituali.

Maioꝛes. abũdabãt ꝺ.c.q.j. decime. l Ceſari.ꝺ.xj q.j. ſi tributum. ī.xxiij. q. viij. conuenioꝛ.

m Partiri. id eſt decimam partem dare. et ita aliud ẽ partiri. z aliud partẽ dare. ff. ō vſufr. cuiã partẽ. ff. de.

verbo.signifi.l.nomen.§.portionis.

a ¶ Hoc dixim⁹. Casus. ponit origenes auctem illā intrauit iesus in tēplū eijciēs vendētes tē. dupli citer ea exponēs ad lām vsq; ad locū illū. nūc aūt de inde moralitē vsq; in fi. sic ḡ ordina lām. incipe ibi. et pmū. ⁊ cū vene ris ad illū locū. nūc āt repetas principiū. ⁊ hoc dixim⁹ fm simplicē intellectuz

*Esa.56 Matth.21 Luc.19 Juxta moralem aūt alia dicem⁹

b ¶ Salomōe .j. de ꝓse. di. j. c. j

c ¶ Ab esdra. reuerso a captiuitate babyloni ca. q; nabucho donosor destruxerat templū.

2. Para. 2

d ¶ Romānis

8. Esdre. 1. 4. Re. 25 Piere. 6. id est a tito ⁊ vespasiano. xxiij. q. v. §. ⁊ hic. lxx. vj. di. ieiunium.

e ¶ Destructa. arg. q. ecclia destructa nō remanet loc⁹ p̄uile/giatus. ar. ad ꝗ ex de verbo. signi. abbate. in fi. §. e. q. j. generalit. arg. .j. xix. q. iij.

Piere. 7. Matth. 21 2 Mar. 11. Luc. 19. que semel. ff. de ꝙhen. emp. edē. sed dicim⁹ ꝗ veruz esse cū supriozis auctoritate ecclia destruitur. arg. .j. de cō se. di. j. placuit.

f ¶ Speculari, onis. i. cognitionis. sicut oli dictum est. not⁹ in iudea deus tē. nam modo vbiq; colitur.

g ¶ Legē. qua ad cerimonialia vt extra de constitu. traslato.

h ¶ Eiecit. id est ostendit officia turpia ⁊ imūda esse eūciēda.

i ¶ Festiuitates. nō ió rephē dunē. q; ad festiuitates veniunt sed q; nō diuīs institūt sed turpib; cantilenis. de cō se. di. iij. c. ij

a ¶ Et hoc diximus fm simplicē intellectuz. iuxta moralē aūt talia dicem⁹: ⁊ ꝓmo ḋē de tēplo de ḋ q; ꝓphetā dixit de⁹. Domus mea domⁿ⁹ oronis vocabit. Ergo fm corpalē circūcisionē carnis ⁊ fm corpalis legis festiuitates ⁊ sacrificia ⁊ alia corpalia cōsequenē: ⁊ tēplū dei estimabit qō in lapidib⁹ insensatis

b erat cōstructū. pmū ḋē a salomone: deinde reparatū ab esdra: postea xo post christi

c aduētū a romanis destructū ⁊ illa⁹ dom⁹ est dom⁹ oronis:

e ḡ destructa ncce est vt iudei q̄si iā ñ hñtes domū oronis:

f iā nō habeāt p̄uilegiū specu

g latiōis dei: nec pñt fm legez deo fuire. Hoc ḡ facto omia

h christ⁹ eiecit in mīsterio spūa liū actuū suoꝝ: ⁊ tūc qō fecit visibilit egit: eijciēs vēdētes ⁊ emētes de tēplo: et mensas nūmulariox euertēs: cathedras vendentiū colūbas dīsipauit ad correctionē popu

i li: vt nō ꝓ mūdanis festiuitates in nomie dei celebrarēt: nec emptiōib⁹ ⁊ vēditionib⁹ vacēt in loco nō cōpetēti: in q̄ nō debēt emere ⁊ vendere: sed oronibus tm̄ vacare atq; ꝓgregari q̄si i domo oronis. Hūc āt arbitror tēplū dei ex lapidib⁹ viuis cōstructū esse ecclīam christi. sunt aūt multi in ea nō sic cōdecet spūalit viuētes: ꝓ fm carnē militantes: q; ⁊ domū oronis ō lapidib⁹ viuis cōstructā faciunt esse spelūcā latronū actib⁹ suis: nō ecclia dei digni: ꝓ spelūca latronū. Qui ei cōsiderat i multa ecclīs taliū christianoꝝ ptā iueniet arbitrā

k tes q̄stū esse pietatē. ⁊ cū deberēt de euāgelio viuere fm q̄ viuere decet fuos dei: ꝓ nō

k ¶ Pietatem. .j. iij. q. v. accusatores. l cū videt q; nō pōt ꝓficere in eis dicit. ire fundo sanguinē meū. vnde dic in sanguie meo

l ¶ Utilitas. effuso ꝓpter peccata redimēda. dū descēdo ꝙ eos in corruptionē. id est si iterū corrupit ecclia. nec eni dabis sanctū tuū vide/

faciūt: ꝓ diuitias ⁊ mlt̄as possessiōes acq̄rūt. nonne dices spelūcā latronū factaz eē sub illis ecciaz: vt recte dicat christ⁹ ad eos ꝓpē dissipatiōez ec

i clesie sue: q; vtilitas ī sāguie

m meo: dū descēdo in corrupti

n onē. Jtē ipe ꝙ osee tali mō ve

o mihi: q; fact⁹ suz sicut q̄ colligit stipulā i messe: ⁊ sic race/mū in vīdemia: cū nō sint botri ad mādūcādū ⁊ pmogenita. ve aīe mee q; perijt timorat⁹ a ra: ⁊ q̄ corrigat ī oib⁹ hoib⁹ nō est. Et cū intellexeris ieluz dicētē talia ⁊ lugentē pctā nra: aspice sil et illud qō ī euāgelio scribit. cum vidisset hierlm stetit ⁊ fleuit su

p per eā ⁊ dixit. q; si cognouisses ⁊ tu. ⁊ si rōnabilr fleuit super hierlm: rōnabilius fleuit sup ecclīaz edificatā ḋē: vt eēt dom⁹ oronis: factā āt ꝓpter turpia lucra spelunca latronuz. Et arbitror cōuenire ꝓbū dei de vēditoꝝ colūbaꝝ haꝝ eis q̄ tradūt ecclīas auaris: ⁊ tyrānis ⁊ idisciplinatis ⁊ irreligiosis epīs aut pūblis ꝓpter q̄ ⁊ cathedras tm̄ modo appellauit euāgelista euersas esse ab iesu: ⁊ vtinā audirent hec eū dicentē admonitione scpture: q; gliantur de cathedris mo⁹ si in q̄b⁹ sedēt ⁊ vendūt cathedras columbaꝝ: ⁊ tradūt eas talib⁹ ꝓpositis ad

q recte ō: a dño ꝙ hieremiā ꝓphaz ꝓncipes ꝓpli mei ñ me cognouerūt. filij eni sūt insipiētes ⁊ nō intelligētes. sapientes sunt vt faciāt mala: bene aūt facere nesciūt. Cū ḡ eccle ⁊ oblatiōes eaꝝ nō cōsistant nisi in ptāte epoꝝ: ptz profecto q; nō sunt ab alio recipiende q̄ de māu eoꝝ. Th in aurelianēsi cōcilio statutū ē.

Oēs basilice ad eas ptinent.

m ¶ Per osee. in li. xj. ꝓphetarū. q̄ꝝ ꝓmus est osee. nā h̄ ē i mi/chea. vij. c. dicit

o ¶ Factus. i. paup ⁊ iopis pauros acquirentes ad modum istorum qui pauca colligunt.

p ¶ Si cognouisses. supple flere. vel cōuersa esses ad fidem ꝙ predicationez. ⁊ est ibi defect⁹ locutionis. ⁊ ar. q; nec testes nec instrumēta vigantur ꝓpter defectū locutionis ē. .j. q. iij. salua/tor. ⁊. ff. ō here. tasti. l. j. in fine.

Matt.

q ¶ Qui extra/dunt. non q̄m simoniacis. ⁊ est causa non refert cuius nomen ex primatur. C. de diuer. rescrip. l. j arg. lxj. di. mirabilis. auctoritas eni ꝓmissa tm̄ ō simoniaco loquitur. sed hic extēdit eam ecia ad alios. Jo.

Piere.

r ¶ Aua. ē. di. lxxxv. florentiū.

a Omnes ptãte. ff. di. lxj. obitũ. ff. x. q. j. c. iij. ff. e. q. vj. c. j. t vj. t. ff. ix. q. iij. c. iij. ff. e. q. j. d vẽ. ff. x. q. ij. epos. nisi in aliq̃ speciali priuilegio ab ei⁹ iurisdictione sint exempte. extra de priuile. cũ t plantare.

b Nullus archipb̃r. eẽ de offi. archidi. cũ satis. gr. di. lxiij. si in plebib⁹. arg. ff. xxv. di. c. j. istud. ca. multũ facit ꝺ archidiaconũ. sz illi d̃ dicũr. q ar/chidiaconus vl aliꝙ plati ex suo offo pñt dare p̃bẽdas. itelligũt b̃ sine inia gene rali d̃ dicũt ꝺ q hoc. c. intellgũt illud si in plebi/bus. de speciali luia. qñ. f. epus specialiẽ ei cõce d t. vt aliquã in stituar. b ei dele gari põt eẽ de p̃ ben. cũ secundũ nisi hoc habeat ex generali con/suetudine vl spe ciali dũ esset pte scripta. ar. nñ p eis eẽ de elec. cũ in cunctis. eẽ de of. dele. sup eo. sed illud. c. si in plebib⁹. intelligi tur de custodia. vt eẽ de appel. bone.

c Epi. vl ca pituli cũ eccleſia vacat. arg. eẽ de hereti. ad abolẽ daz. imo vniuer sitas bene pt cõ ferre curã aniarũ. vt ar. eẽ ꝺ cõ cel. plebẽ. nulla.

d Jrẽ greg. hic mutat grati an⁹ materiã.

e Sicꝫ dein/ceps. ff. dis. lxiij. quia p am/bitiones.

f Audientia hic excõicato nõ dat audiẽtia. sic ff. vj. q. j. ℌ vez. t. xxiij. q. v. non vos. ff. dis. xxiij. in noie. j. xxiij. q. iij. de illicita.

Jo. hec glosa per hoc. c. non ꝓbatur.

g Interdicim⁹. sed ꝓra videt eẽ de iurepa. ꝓterea vbi dicit q tales sunt excõicadi. Ad ℌ quidaz dicũt q nõ sunt suspensi sed sunt suspendẽdi. t exponũt inter/dicim⁹. id est interdicendũ dicimus. tu potes dicere q sunt suspensi a canone. t sic suspẽsus a suo ꝓlato pt absolui. cũ ꝺditor canonis sibi nõ refuauerit absolutio/nẽ. eẽ de sen. excõ. nup. si aũt aliqs sub tali ꝺditiõe suspendit donec peniteat. tunc q̃cito peniret. statim est absolut⁹. vt. xvj q. vj. nos sctõz. lxxxj. dis. siquis ãmodo. H. tamen excipit duos casus in qb⁹ talis q recipit ec clesiã a laico. nõ est ipo iure ꝑnatus. f. cũ accedit postea cõsensus episcopi. vt. e. q. j. quoniã. t cum clericus ꝓscripsit. vt extra de iurepa. cura pastoz. alius melius põt dici. q tũc demũ ẽ ꝓnuat⁹ qñ recipit eccleſiã volẽs esse p̃latus. sed si recipit eã quasi ꝓcuratẽ aliquaz nõ vt ibi sit ꝑlatus tũc nõ est suspensus ipo iure t sic loquitur illud. c. cura pastoz. al. hodie tñ non videtur q talis possit absolui ab epo. qz ineligibilis fa/ctus est. vt eẽ ꝺ elec. quisquis.

h Jnuestitur. sz nũqd p iuestiturã fact⁹ est qs possessoz. arg. q nõ. eẽ de dona. p tuas. et eẽ de his q̃ ff. a ma. p. ca. ex ore. eẽ de sen. t re iud. cuz aliqb⁹. ar. ꝺ eẽ ꝺ ꝓsue. c. ij. in fi. t eẽ de suc. ab in/resta. cũ dilect⁹. eẽ de ℌ. empclauiꝺ. et. ff. c. contra. in fi.

i Quoniam inuestituras. vl femiẽ. ar. q ad ꝓsentatione ecclie põt qs inuestituram cõse

Sicꝫis. (qui. vt. eẽ de iurepa. ex lris.

Ane. discesserit. supra. viij. q. iij. nonne contra so/lutio. ibi inciderat in hereſim iam damnatã. t sic hñia canõis erat lata i ipm. vt. xxiij. q. j. accꝺ⁹. Jrẽ talis.

k Quoniã inuestituras cõtra sctõz patrũ auctez a laicꝫ in mlt⁹ partib⁹ cognoui⁹ fieri: t ex eo plimas ꝓturbatiões i eccliã: imo ruinã sctẽ religiõis oriri: ex qb⁹ christiane cẽsure religio ꝺtur baꝫ: decernim⁹: vt null⁹ clericoz inuestituras epat⁹ vel abbatie vl eccliẽ de mãu imperatorꝫ vl regꝫ vl alicui⁹ laice psone viri vl femiẽ suscipiat. qõ si psupserit: recognoscat iuestiturã illã aplica auctoritate irritã esse: et se vsqz ad ꝺignã satisfactiõez excõlcationi subiacere. Jtẽ ex canone apostoloz. De eoꝺẽ.

l Sicꝫis epꝰ secularib⁹ potestatib⁹ vsus eccliaz per ipos obtineat deponat t segregeẽ: omẽsqz q illi cõcẽt. Jtẽ ex cronica anastasij. De Sancte thessalo/nicenses epi ob metum impatorꝫ anastasij timotheo constantinopolitano epo cõsenserũt: quẽ ꝺciliũ chalcedonẽse anathematizauerat. xl. xo epi illyrici t grecie ꝺuenientes in vnũ p ꝓfessionez in scptis factã: vt a ꝓdco metropolitano discesserũt: t romã mittẽtes romano epo cõicare in scriptis ꝓfessi sunt. Et paulo post. Cũ dioscorus iunioꝛ man⁹ impositionẽ accepisset a rege: recesserũt multitudines ꝓploꝛ dicẽtes: quia sm q cõtinẽt canones sctoꝛ dẽ sentẽtie vinculo se obstrictũ esse sciat. Jtẽ. Excõicationi subiaceat: nec inuestituram sumat fructuz: q̃ de manu laici eccleſiã suscꝺerit.

m Quoniã inuestituras cõtra sctõz patrũ auctez a laicꝫ in mlt⁹ partib⁹ cognoui⁹ fieri: t ex eo plimas ꝓturbatiões i eccliã: imo ruinã sctẽ religiõis oriri: ex qb⁹ christiane cẽsure religio ꝺtur baꝫ: decernim⁹: vt null⁹ clericoz inuestituras epat⁹ vel abbatie vl eccliẽ de mãu imperatorꝫ vl regꝫ vl alicui⁹ laice psone viri vl femiẽ suscipiat. qõ si psupserit: recognoscat iuestiturã illã aplica auctoritate irritã esse: et se vsqz ad ꝺignã satisfactiõez excõlcationi subiacere. Jtẽ ex canone apostoloz. De eoꝺẽ.

n Sicꝫis epꝰ secularib⁹ potestatib⁹ vsus eccliaz per ipos obtineat deponat t segregeẽ: omẽsqz q illi cõcẽt. Jtẽ ex cronica anastasij. De Sancte thessalo/nicenses epi ob metum impatorꝫ anastasij timotheo constantinopolitano epo cõsenserũt: quẽ ꝺciliũ chalcedonẽse anathematizauerat. xl. xo epi illyrici t grecie ꝺuenientes in vnũ p ꝓfessionez in scptis factã: vt a ꝓdco metropolitano discesserũt: t romã mittẽtes romano epo cõicare in scriptis ꝓfessi sunt. Et paulo post. Cũ dioscorus iunioꝛ man⁹ impositionẽ accepisset a rege: recesserũt multitudines ꝓploꝛ dicẽtes: quia sm q cõtinẽt canones sctoꝛ

Iuratio nō fuit viciosa. ꝛ sic nō obstat. xj. q. j. sicḥ cle/
a ¶ Principes. ꝯ canonica pñt recedere ab (ricoꝝ.
epō quē rex iuestiuit. sic. lxxix. di. sicḥ p pecūiam.
b Jquis clericus.
c Jeur. scindi. diuidi tū pt ecclia. vt de vna fiāt due
sed non ita diuidi vt vna p/maneat. ś. c. q. j plures. Jdē c i pbēda. vt ex ō p bē. maioriḇ. sitr in pncijs. vt. c. di. c. j. ff. de offi. assesso. si eadez.
d ¶ Ecclie. sic ꝯ ppter delictū vni⁹ hoīs subij/cit tota terra in terdicto. vt ex ō spon. nō est voḇ
e Per laicos spem. h. c. intelligit. h. nisi alīq̄ pmissio p/uenerit spez suā. als vt dicit. pñt monachi cōuenire in aliquē ꝛ dicere ei. sumaſ habitū. volum⁹ enī re eligere i abbatē. cū fueris fa/ctus monachus ꝛ talē pñt pue/nire in aliquez. ar. lxj. dis. c. bñ. nā laicus sic pt postulari i epm. vt. lxj. di. ofius.
ps. 21. licite eni pōt qs
Joh. 19 hr̄e spē de dignitate. vt. lxj. dis. q̄d pderit. lxxiij dis. ꝓsuluit. viij. q. j. q episcopa/cū. lxxvij. distī. si officia. Joḇs. sed ħ nō credo. q̄ neophite⁹ nō pōt esse abbas. vt ex de elec. cuz causam. ꝛ melⁱ⁹ ex de elec. officij ꝛ. c. ad nr̄am. b.
f ¶ Duas. intitulatas. nisi sint pauper. vt ex ō era. ꝛ qua. caz te ꝛ. x. q. iij. vnio.
g ¶ Vonia m in q̄busdā rumore. ei q̄ nō credit. vt ex. de

apl'oꝝ nō est fact⁹ eps: ꝛ iō a nō recipiet. p̄ncipes ꝯ intro/nizauerāt eū. Item̄ paschalis papa. Excōicet qui p laicos
b Jqs ecclias obtinet. cleric⁹ abbas vl' mona/chus p laicos eccias obtinuerit: sm sctoꝝ apl'oꝝ canōes ꝛ anthiocēni ꝓcilij capitulū excōicatiōi subiaceat. Idez. Qui p laicos ecclias obtinet: ꝛ qui man⁹ imponit: cōione
¶ Onstitutiōes priuef. sctoꝝ canonū sequētes statuim⁹: vt q̄cūq; cl'icoꝝ ab hac hora inuestiturā ecclesie vl' ecclīastice dignitat̄ ꝯ manu laici accepit: ꝛ q̄ ei manū imposuerit: grad⁹ sui piculo subiaceat: ꝛ cōione p̄iuef.
Nal/ Idem. De eodē. lus laicoꝝ eccl'ias vel eccl'iarū bona occupet vel disponat. q̄ ꝛo secus egerit: iuxta btī alexādri capitulū ab eccl'ie liminiḇ⁹ arceat⁹. Idē
c Jcut dñi vestimētū scisſum nō ē: sz de eo sorti/ti sūt: ita nec eccl'ia scindi debet: qz in vnitate tota ꝓsistat Jn ptātem ꝯ ꝓpij epi eccl'ie reducant⁹: ꝛ ab ipo sicut i sacris canonib⁹ cautū ē ordinē
d tur: alioq̄n ꝛ eccl'ie ipe ꝛ clerici eoꝝdē diuis destituant⁹ officijs. Item̄ alex. papa. ij.
Nullus clericus p laicuz ec/
e Per lai/clesiā obtineat. cos nll'o mō q̄libet cleric⁹ aut pl'bz obtineat eccl'iaz nisi grat⁹ nec ꝓcio vll⁹ hītū monachi suscipiat spē aut pmissionē hūs: vt abbas fiat: nul
f lus pl'bz duas hēat eccl'ias. Item̄ in cōci. chalcedonēsi.

iconomus eligi p epm. vt. ix. q. iij. cum scimus. ꝛ. C. de epis. ꝛ cle. omēs. ś. sed nihilomin⁹. nisi ꝙsuetudo sit. q̄ capitulū eligat. ex de elec. cū eccl'ia. dicit aūt iconom⁹ cui res eccl'ie gubernande mandāt. C. de sacrosanc. ec. iubem⁹. vicedomin⁹ aūt dicit q̄ admīstrat res epi. vt lxxxix. dis. volu/mus. syndici appellant. q̄ abyni uersitate ad vni uersitatē causa/rū cōstituūtur. actoꝝ nō ad vnā causaz ꝛ ab vna psona pōt cōstitui. vt. ff. q̄ cuiusq; vniuers. l. itez. ś. ij. instī. de cura. ś. vlti. nec obstat q̄ est de mūe. ꝛ ho. l. munerū. ś. defensores. vbi dicit q̄ syndic⁹ est. q̄ ad certā causaz constituit. q̄ ibi large sumit nomen syndici. p q̄libet defensore.
i ¶ De clero p/ꝓio. ar. ś. ō iur. ca. ipatoꝝ. vbi dicit q̄ iconom⁹ nō erit vnus de collegio. sed ibi ponit iconom⁹ p ipo syndico.
k ¶ Testimoni um. ś. ij. q. penl. cum pastoris.
l Jnoua a/ctiōe. i. die.
m ¶ Judicare ita. di. lxxxix. d center.
n ¶ Jn vno. xij q. ij. cognouim⁹
o ¶ Nec habi/tu. nunq̄d ꝯ alb⁹ monach⁹ potest esse monach⁹ in/rer nigros. videtur q̄ nō. q̄ q̄libet cōformabit se moriḇ eoꝝ inter q̄s viuit. vt. xlj. di. quisq̄s nā ex diuersitate habit⁹ scāda/lū generatur. vt xij. di. illa. lxxiij q. v. q̄ deo. econtra videt q̄ nō. est ibi dispar p/fessio. cū tm̄ monachalis pfessio sit ibi. vna pfessio ꝛ xij. q. j. duo. ꝓterea videt q̄ monachus possit fieri canonicus. vt. lxxiij. di. ꝙrundā. ꝛ plat⁹ maior in secular ecclīa. vt. lvij. di. c. ij. ꝛ etiā eps in seculari. vt. xviij.

Singuli epi suos hēant ico/
s ¶ Vonia in q̄ nomos. busdā eccl'ijs vt rumore cōperim⁹: ꝓter iconomos epi facultates eccl'ie tractāt: placuit oēm eccl'iaz habentē
t epm hr̄e iconomū de clero p ꝓio: q̄ dispenset res eccl'iasticas sm sniaz ꝓpij epi: ita vt
k eccl'ie dispēsatio ꝓter testimoniū epi nō sit: ꝛ ex ħ ne dispgant eccl'ie facultates ꝛ sacerdotio maledictiōis deroga/tio ꝓcuret: q̄ si ħ mūe fecerit: dīnis ꝓstitutiōiḇ⁹ subiacebit. Item̄ ex ꝯci. hispalensi cui interfuit isidorus. Laici nō sunt ꝓstituēdi iconomi.
l ¶ Jn noua actiōe didicim⁹ q̄ sdā ex vr̄o collegio contra eccl'iasticos mores laicos hr̄e in rebus dīnis ꝓstitutos iconomos ꝓpinde parit̄ tractantes elegim⁹: vt vnusq̄sq; vr̄m sm chalcedonēsiū patr̄ decreta ex ꝓprio clero iconomū sibi cōstituat. Jndecoruz enī est vicariū epi laicū esse: ꝛ
m viros eccl'iasticos iudicare.
n Jn vno enī eodēq; officio nō dz dispar esse pfessio. q̄ etiā in lege dīnia phibet⁹: dicēte moyse. nō arabis i boue sil'ꝛ asino. i. hoīes diuerse pfessionis in vno officio sil' nō sociabis. vñ oportet nos ꝛ diuinis libr̄ ꝛ sctoꝝ patr̄ obedire ꝓceptī cōstituētes: vt q̄ in admīstratiōiḇ⁹ sociant̄ pōtificiḇ⁹ nec pfessiōe discrepēt:
o nec habitu. nā coherere ꝛ cōiugi nō pñt: q̄ḇ⁹ studia ꝛ vota sūt diūsa. Sicḥ aūt eps p⁹ hec eccl'iasticā rē: aut p laicalē ꝓcurationē admīstrandaz

eo qui cogno. consang. super eo.
h ¶ Epm. similiter ꝛ alie conuentuales ecclesie habe bunt iconomū. vt. ix. q. iij. cū scimus. ꝛ q̄q; parochiales ecclesie. vt ex de offi. ordi. cū vos. ꝛ regulariē debet

q.j.c.j.ꝛ sic videt q licite possit esse in eadē eccl'ia dispar habit⁹ ⁊ntūs ad colorē vestiū.qđ satis pōt admitti ꝛ.h.hoc ꝓcedit.nī ⁊ntomagⁿ pūt se tales ꝓformare alijs in exteriori habitu ꝙ faciāt ne scādalū fiat.vñ monachus facⁿ canonicⁿ vl' epūs nō abijciet habitū. sed retento hītu desup ferat habitū in q̄ magⁿ cōueniat eis inf q̄s ē vt ex̄ de vita et ho.cle.de⁹ qui.

a NOn placuit.

b LAicis.facultas.ꝙ veruz est de iure cōi.vt.xcvj.dist. bene q̄dē.sec⁹ si habeat ꝙ ex speciali ꝓuilegio. ita tñ vt nō duret illud ꝓuilegiū.vt.lxiij.dist. in synodo.

c SIq̄s principū.dnatio/nē.j.xxiij.q.viij. cōuenior. xij.q.ij.quicunq;.

d PIe mentⁿ. nunc vide quale ius p̄roni hēant i eccl'esijs est autē ius patronat⁹ q̄dam ius qđ nō ē mere tpale.spirituale non est.qz cōperit laico.et transit ad hered̄es.vt.j.e. consideranđ. tpale nō est. qz vendi nō potest. vt ex̄ de iure patronatus.de iure. nec pōt dici.q par. tim sit temporale partim spiri/tuale.cum ip uz sit simplex. nec recipit diuisiōez vt ex̄.e.ti.c.j.tñ bñ ꝓcedo q sit partim tpale ⁊ partim spūale.ꝛ tñ simplex ē.qz talꝫ diuisio potⁿ ad intellectū q̄s ad actū referēda est vt dicit lex que dicit.q illud qđ dicit.q fuus ōr cōis.potⁿ ad intellectū q̄s ad actū est referendū.vt.ff.de stipu.ser.fuus cōis ōr tñ annexum spūali ex̄.e.de iure. Efficit aūt q̄s patronⁿ tribꝰ de causis.dotatiōe.cōstructiōe ⁊ fundatiōe.vñ ꝓsus. Patronū faciūt dos edificatio fundus. Dotatiōe ⁊ ꝓstructiōe vt j.e.filijs.fundatiōe.vt.xvij.q.ij.abbatē. Siqs aūt post ꝓsecratiōez dat aliq̄d eccl'ie.p ꝙ nō fit patronus. sed qui añ ꝓsecratiōez dat aliq̄d eccl'ie.fit patronⁿ.hoc ideo.qz ille ꝓducit rē de nō esse ad esse. Jrē alia rōne. quia si post consecrationē fieret aliquis patronus.iam videret imponi seruitⁿ rei sacre.quod esse nō debet.vt

elegerit: aut si testimōio iconomi gubernādā nō credidерit:verū vt ꝓfitētor canonuz ⁊ fraudator rex eccl'iasticax: nō solū a christo de rebⁿ pauperū iudicabit reⁿ:ꝙ etiā cōcilio manebit obnoxiⁿ. Jtez in synodo symmachi pape.

Non habet laicus aliq̄d statuendi in ecclesia facultatē.

a NOn placuit laicū statuendi in eccl'ia hre aliquā ptātē:cui subseq̄ndi manet necessitas:nō aūt auctas impandi. Jtē ex ꝑci.eodē enlali⁹ epūs syracusane eccl'ie dixit. Ecclesiasticas dignitates laici disponere non pūt.

b LAicis q̄uis religiosis nulla de eccl'iastic' dignitatib⁹ aliq̄d disponēdi lic gīt attributa facultas. Jtez calixtⁿ papa. Laicⁿ sacrilegⁿ habet qui dispositionez vel dnationē rex eccl'esiasticarū

c SIq̄s p̄ncipū vsurpat. vl' alioꝝ laicoꝝ dispositionē seu dnationem rex siue possessiones eccl'iasticax sibi vendicauerit:vt sacrilegⁿ iudicet. Jtē gela.pa.senetiori epō. In ecclesia quā quis edificat nihil sibi vendicet.

d PIe mēt amplectēda deuotio ē:q̄ se iuli⁹ nobis in re iuliana sui iurⁿ fundasse pbibeat eccl'iaz quā in honoꝛe sctī viti ꝓfessorⁿ ei⁹ noīe cupit cōsecrari.Hāc igit frater charissime: si ad tuā ꝺio/cesim ptinere non ābigis:exmoꝛe ꝙuenit dedicari collata pri⁹ donatiōe solēni:quā ministris eccl'ie destinasse pfati munerⁿ testaⁿ oblatoꝛ:scitu/rus sine dubio ꝑter ꝓcessionis aditū:q̄ oī christiano debet nihil ibidez se ꝓpij iuris habiturū. Jdē. De eodem.

f FRigentⁱ ꝏo petitoꝛia nob insinuatōe suggessit:in re sua qđ sextilianū vocaⁿ basilicā se sctoꝝ michaēl archangeli ⁊ martini ꝓfessoris ꝑ sua defensiōe fundasse ⁊ iō fraⁿ charissime:si ad tuā ptinet parochiā: bñdictionē supza mēoꝛate basilice solēni deuotiōe ⁊ veneratiōe impende: nihil tñ sibi fundatoꝛ ex hac basilica nouerit vēdicādū:nisi ꝓcessiōis aditum qui christianis oīb⁹ ī cōi debet.

g ITē clemēs. De eodē.

h ECclesias p congrua ⁊ vtilia facite loca:q̄s dīnis pci/bⁿ sacrari oꝛtet:ꝙ nō a q̄q̄ grauari. Jtez leo.iiij.caroli regi. Laici pōbꝛos de ecclesijs nō ejciāt.

i QUotra sijs nō ejciāt. sctoꝝ patꝝ cēsuras videt existere:si secularⁱ vl' laicus pōbꝛos ab eccl'ijs in q̄bⁿ tpe oꝛdinatiōis eoꝝdē nonis.id est q ꝓcedet cum ipo ad episcopū cū clerici p/sentank.olim tñ nihil iuris habebāt ꝓroni p alijs.vt.x q.j.nouerint. Jtē ⁊ si cēsus aliqs imposit⁹ est auctoritate epi illū potest petere.vt ex̄.e.ꝓterea. Jo.

k FRigentⁱ.q christiāis.q̄ iudeⁱ nō efficeret ꝓroni .lz fūdaret aliquā eccl'iaz.ē.c.pic.ⁿ.j.e.quicūq;.

l ECclesias.p congrua.vt non sit infirmus locⁿ nec sint ibi ꝓdones.nec aliquo modo periculosus sit.nam ꝓpter has causas debet ecclesia transmutari in alium locum.vt.j.e.siquis vult.ꝛ de conse.dist.j.tribus.ꝛ.lxxiij.dist.quorundam.

m QUotra.denoiatim.q̄ ex sola denoiatiōe aliqs ꝓsequit ius.vt.lxxij.di.placuit.viij.q.ij. dilectissimi ij.q.vj.noiatiōes.de hoc dixi.lxxiij.dis.quanto.

n .ff.de fui.fuitutes.§.vlti.ꝛ qđ humani iuris esse desinit.fuitutē non recipit.ff.cōmuni.p̄di.l.caueri. Sunt aūt.iij.que ꝓsequit patronⁿ.honoꝛē onus ⁊ vtilitatē. honoꝛē habet in p̄sentādo.onus hz in defendēdo eccl'esiā.ne quis dilapidet eā.vt.j.e.filius. vtilitatez hz.qz si vergit ad inopiam.puidebit ei eccl'ia. vt.j.e. q̄ cūq;.ꝛ licz oīb⁹ paupib⁹ teneaⁿ puidere. tamen ei abūdātius q̄s alij.vt ex̄ de testa.cū in officijs Trāsferⁿ aūt iuspa..iij. modis i aliū. Prio successiōe.vt j.e.cōsiderandū. Secūdo donatione vt ex̄.e.ex isinuatione.ꝛ.c.ꝓsultationib⁹. Tertio ꝓmutatiōe.vt.j.e.nemini. Transit etiā ꝛrto cuz vniuersitate. vt ex̄.e.cū seculuz. Jus aūt patronatus nō descendit ad heredes ꝓpꝛiōib⁹ hereditarijs.sed q̄libet eoꝝ est patronⁿ insoliduz. vt ex̄.e.c.j.sicut ꝛ alia iura q̄ incoꝛpabilia fⁿ in solidū descēdūt ad quēlibet heredū.vt.ff.de fui.vie.Jo.

e ¶ Collata .ſz none anteq̄s fundaretur. debuit dos assignari. vt de conse.di.j. nemo.vtiq;. sed qđ obmissum fuit restauranduz est. vt di. viij.q̄ cōtra mores.

f ¶ Processio/

g

h

i

a ℂ Expellere. ℬ hẽs q̃ expelli videt q̃ non admittit ad dignitatẽ ad quã ẽ denoiat⁹ vel elect⁹. nã idẽ ẽ auferre qõ nõ dare. vt dixi. ℨ. e. q. j. decime. facit ad idez. eẋ de restit. spo. sepe. ff. de bo. auc. iudi. poſ. q̃uis. vbi dr nemo deũcit. niſi q̃ poſſeſſionẽ habuit. ff. de vi ⁊ vi ar. l. j. ℨ. ℬ interdicti. ar. ℨ. vbi ei tm̃ qui poſſedit dat ℬ inẽdictũ.

b ℚ Vicunq; aliq̃d. non tm̃ ꝓpter quãlibet rẽ modicam datã aũ ꝓſecrationẽ efficit quis pr̃on⁹ niſi tm̃ deberit. qõ ſufficiat ad neceſſaria miniſtroꝝ ⁊ ad luminaria. vt de ꝓſe. di. j. nemo.

c ℂ Ad inopiã ſed nonne eccl̃ie tenenť oĩb⁹ pauperib⁹ ſubuenire. vt. ℨ. e. q. j. q̃m. ℞. ſic. ſed iſtꝰ a/ bũdãt⁹ q̃ aliꝰ eẋ de reſta. cũ in officijs. ⁊ meli⁹ ꝓuidebit ei. qui q̃n q̃ fuit diues. vt. xlj. di. nõ co/ gant. Iſtud aũt intelligas q̃ſi patron⁹ in ſũmã e/ geſtatẽ duct⁹ eſt ⁊ q̃ eccl̃ie ſupeſt xxv. q. ij. ℨ. vlti. ad fi. i eo ei caſu liberꝰ tenet alere ſuũ pr̃onũ. vt ff. de agno. li. l. ſiĝs a liberť. ℨ. pareteres. ⁊. ℌ. pe.

d ℍJlijs ꝓpinq̃s. ⁊ ſic videt q̃ iuſpatronat⁹ nõ trãſeat. niſi ad heredes ſanguis. tñ. c. in diſtincte loquit de q̃libet herede ℨ. e. ꝓſideraduz. ⁊. c. ſi ples. ℨz nunq̃d pr̃e damnato de crimie. amittit filiꝰ iuſpa. videt q̃ ſic. vt. vj. q. j. ℨ. vez. ⁊. ff. de iurepa. q̃ ℨ. ⁊ l. iij. ar. ℨ. dicũt quidã. q̃ nõ ꝓuať illo. niſi a ſolo papa eũ illud hẽat aucte canõis. ar. eẋ. e. ti. c. j. vel dic. q̃ cũ vniuerſitrate laic⁹ iudex põt aliquẽ ꝓuare iurepa. ſed q̃ ſe poſſet. ar. ad ℬ. eẋ de iurepa. ex litteris.

e ℂ Denũciẽt. ĝ pr̃oni pũt accuſare vl denunciare ſacerdotẽ. vt. ℨ. e. q. j. ꝓſtituũ. imo q̃libet q̃ ẽ de ua plebe. ar. lxiij. di. plebs. ⁊ eẋ de reſti. ex pte ade. Idẽ credo poſſe facere pr̃onũ i eccl̃ia ꝓuincuali. ar. lxiij. di. reatinus minati vl introducti fuerit: a videret expellere. Si xo fũdatores eccl̃ie ad ioptã xgere ceperit: ab eisdẽ eccl̃ijs tẽporal⁹ vite ſuffragia pcipiãt. Uſ in toletano cõci. legiť.

Fundatores eccl̃ie ſi iopes ceperit eſſe ab eisdẽ alimẽta

d Quicũq; fide accipiãt. Aliũ ꝓpria deuotiõe ỏ facultatib⁹ ſuis eccl̃ie aliq̃d cõtulerit: ſi forte ipſi aut filij eorũ redacti fuerit ad inopiaz: ab eadẽ eccl̃ia ſuffragiũ vite ꝓ tpis vſu pcipiãt. Si ĝ eccleſiaſticas facultates diſpẽſandi ptãtẽ nõ hñt: mlto minus eccl̃ias ipas q̃buſlibz ad regẽdũ cõmittere vl alijs auferre valẽt. Hic ãt diſtinguẽdũ ẽ: q̃d iurť fundatores eccl̃ie in eis hẽant vel quid nõ. hñt ius ꝓuidẽdi ⁊ ꝓſulẽdi ⁊ ſacerdotẽ inueniẽdi: ſed nõ hñt ius vendẽdi vl donãdi tãq̃ ꝓpr̃ijs. Uñ in canoni b⁹ inueniť.

Heredes ei⁹ q̃ eccleſiã conſtruxit: ⁊ ipi pro ea ſollicitudinẽ gerere debent.

e Hjijs vl nepotibus ac honeſtioꝛib⁹ ꝓpinquis ei⁹: q̃ oſtruxit vl dictauit eccleſiã: licitũ ſit hãc bñe ſolertiã: vt ſi ſacerdotem aliq̃d ex collatť reb⁹ defraudare puderint aut honeſta quẽtione compeſcãt: eꝑo vl iudici e cozrigẽda denũciẽt. Qõ ſi talia eꝑs agere tẽtet: metropolitano ei⁹ inſinuari pcurẽt. Si ãt metropolitanus talia f gerat: regis ℬ auri⁹ ĩtimare nõ differãt: ipſis tñ heredib⁹ ĩ eis reb⁹ nõ liceat q̃ſ ꝓuij iuris ptãtẽ ꝓferre: nõ rapinã ⁊ fraudẽ ingerere: nõ violẽtiã quãcũq; ꝓſumere: ℬ ℬ ſolũ in ſalutarẽ ſollicitudinem adhibere: q̃ aut nullã opatio noxã nocẽs attigat aut mulctã vel aliquã ptẽ ſalutarť mercedis aſſumat. Siq̃s xo deinceps hec munita temerare pſũpſerit: ⁊ mala rapta cũ cõfuſione reſtituet: ⁊ excõicati/ h onis annue ſnĩaz ſuſtinebit.

Itẽ ex pci. toletano, quarto.

Fundatores eccleſiarum ordinandos in eis epiſcopo oſt

i Ecernimus: feraſt. vt q̃diu fũdatores eccleſiarũ in hac vita ſuperſtites fuerint: ꝓ eisdem locť curam habeant ſollicitaz. itaq; rectores idoneos in eisdẽ ba k ſilicis ijdem ipi epiſcopo offerant ordinandos. Quod ſi ſpretis eisdẽ fundatoribus rectores ibidẽ pſũpſerit ordinare eꝑs: ⁊ ordinationẽ ſuã irritam nouerit: ⁊ ad verecũdiam ſui alios in eorum loco l q̃s ipi fundatores ꝓdignos elegerint ordinari. Itẽ ex romana ſynodo.

A dño cõſtructoꝛis mõaſteriũ nõ ẽ auferẽdum.

m Monaſteriũ vel oratoriũ canonice cõſtructum a dominio conſtructoꝛis eo inuito non auferatur: liceatq; illi ꝓſbr̃o cui voluerit ꝓ ſacro officio illi⁹ dio alex. dederit eꝑo electionẽ. verũ ꝓmũ vel ſcõm. vellet recipe. eẋ. e. ti. cũ aũt. cũ ergo eꝑs puniať p illud. c. paſtoralis. pr̃z q̃ hodie eꝑs no habet electionem.

n Monaſteriũ. i. eccleſiã. n ℂ dño. i. diſpoſitione. eſt ĝ hic ar. q̃ eꝑs inuito patrono nõ põt de eccleſia facere mõaſteriũ. vt. ℨ. c. pr̃i. q̃ ia ỏrogareť i ℬ iuri patroni in electione ⁊ in recipiendo ab eccl̃ia. ſic nec dñs rei poteſt vſum rei immutare etiam in melius inuito vſufructuario. ff. ỏ vſu. ⁊ hz. l. vlti. arg. tũ ꝓtra

x.q.j.c.j.ℨ.e.c.nemini. a ¶Ne malus. arg. q̄ sufficit aliquē nō malū esse. vt nō. viij. q.j. licet. ⁊ teneꝛ eps p̄ sentarū recipe nisi aliq̄d obūciat in psonā ei⁹. vt. lxv. di. de psona. l. bi. postq̄. ⁊ eẋ. e. ti pastoraℓ. Sz nūquid eps teneꝛ ꝓbare crimē qō obijcit. videꝛ q̄ sufficiat si dicat. eligaꝛ ali uz. vt. xxviij. di. priusq̄. ⁊. xxxix. di. petr⁹. qō pōt admitti. sed pōt patron⁹ cū supe riore agere. vt eps crimē ꝓbet vel eū admittat vt. viij. q. iij. ar/ taldus. ix. q. iij.

a cesis cū ꝓsensu ep̄i ne malus exist̄at cōmēdare. Itē greg.

b ¶Nūc vero. ¶Ationis.

c ¶Onsiderā/ dū. cohere des. etiā extra/ nei. ⁊ videꝛ q̄ in distinctе loquit nā q̄dā iurapa/ tronat⁹ ad extra neos heredeſ trā seūt. vt. C. de in ius vo. l. ij. Videꝛ ℨ q̄ si patro n⁹ ꝓferat eccℓie vℓ extraneo ius/ patro. q̄ āmō ñ pt̄ ꝓuenire dila/ pidātes eccℓiam vel etiam petere alimēta. ar. ad ℔ eẋ de testi. signi ficaustr. ꝓbabiℓ⁹ videꝛ q̄ tali iu/ ri qō ē ad vtiℓ/ tatē ⁊ fauoꝛē in/ ductū eccℓie. non possit pr̄on⁹ re/ nūciare. vñ licet filij abstineant ab hereditare. ñ iō ꝓsiderūt ius/ pa. vt. ff. de iurepa. filij. nec. n. generali renūciatiōe re/ mittit̄ dolus. vt. ff. de libe. le. aureli⁹ ¶Ego credo q̄ tali iuri possit renūciari. cū donari possit. vt eẋ. e. ex iſinna

b ¶Si plures. auferri. ℔ ōz q̄ eps ꝓpter disco/ (tiōe. dīa patronoꝝ ꝺz claudere eccℓiaz. vt eẋ. e. c. j. ⁊. ij. alibi ꝓ. q̄ sua auctē ꝓferi si pr̄oni nō ꝓcoꝛdāt vsq̄ ad iij. mēses. vt eẋ. e. qm̄ in ḡbusdā. vel vsq̄ ad sex. vt eẋ. e. ti. eā te. Distinguas ℨ. q̄ aut discoꝛdia est inē epm̄ et patronum. aut inter ip̄os patronos. si inter episcopū ⁊ pr̄onū. tūc eps ponet iconomū ī eccℓia ℨusq̄ sit termi/ natū negociū. vt eẋ de of. oꝛ. cū vos. ſz si inē pr̄onos est discoꝛdia. aut sup elec. facta ab eis. aut sup ip̄o iurepa/ tronat⁹. si in electiōe dissentiūt. tūc si pōt fieri sine scā/ dalo ꝓferat eps illū q̄ maioꝛib⁹ iuuaꝛ meritis. ve eẋ. e. qm̄ in ḡbusdā. sed si pares sunt grām pt facere cui vult pa. eps instituat aliquē in eccℓia. ⁊ ille postmodū ꝓsen ꝓcoꝛdes nō fuerint vsq̄ ad sex mēses a tpe vacationis ⁊. ℭ. cū ꝓpter. si aūt eps ℔ sine scādalo facere nō potest

c ¶Onsiderādū nozenť. est: q̄ten⁹ si ſm puiden tiā ⁊ admonitiōez epi ipi co/ heredes eas voluerit tenere ⁊ honozare faciat. Si āt ℔ cō tradixerit: in epi ptāte; manе at: vt eas ꝓsistere pmittat: aut reliq̄as inde auferre ve/ lit. Itē eẋ cōci. triburien.

Reliq̄e auferanť eccℓiarū: si plures heredes de eis ꝓten/

d ¶Si plures he/ derint. redes cōtēderit de cōi eccℓia auferri iubeat eps reli q̄as sacras: ⁊ eccℓiaz claudi e donec cōi ꝓsensu ⁊ ꝓsilio epi statuāt ibi pℓbm: ⁊ vñ viuat Ut ℨ ex his auctib⁹ colligi tur de māu laicoꝝ eccℓie reci piēde nō sūt: nisi cū consensu eporꝝ. Iuxta illud magociē/

tunc claudet eccℓiam. vt hic dicit. ⁊ eẋ. e. ti. c. j. ⁊. ℨ.

e ¶Cōmuni. ergo nō staſ hic iudicio maioꝝ partis. vt eẋ. e. qm̄ sic. eẋ de rescrip. c. pastoraℓ. sil'r videꝛ q̄ in delegaſ a p̄ncipe nō staſ inie maioꝝ partis. vt. C. de appel. in offerendis iubem⁹. similiť in discoꝛdia credi/

sis conci. Mō liceat laicℓ ꝓe sbyteros de eccℓesia eijcere.

f ¶Laici pℓbros de eccℓ'ia ñ eijciant: neq; ī eis ꝓsti/ tuant sine cōsensu suoꝝ epoꝝ Itē eẋ cōci. gabilonē. Absq; epoꝝ consensu laici ꝓesbyteros de eccleſijs nō eijciāt.

g ¶Luentū ē: q̄ multi arbi/ trij sui temeritate: et q̄ō est grauiꝰ ducti cupiditate: p̄ sbyteꝝ q̄buslibet absq; cōsen su suoꝝ epoꝝ ecclias dāt vℓ auferūt. vñ oporꝛet q̄ cano/ nica regℓa ſuata nullꝰ absq; cōsensu epi sui cuilibet pℓbro eccℓiam det: quā si iuste ade/ pt⁹ fuerit: hāc ñ nisi graui cul

h pa cozā epo canonica seueri/ i tate amittat. Sicut ℨ aucte hieronymi male ōcias posseſ sas a laicℓ epo cōsentiēte licz mōachis de māu laicoꝝ reci pere: ⁊ eas ꝓpetua stabilita/ te tenere: sic ⁊ ecclias a laicis male detētas cū cōsensu epo/ rū licet mōachis ad ordinan dū accipe: ⁊ eis in ꝓpetuū ꝓ/ uidere. Vñ vrbanus. ij.

Sine volūtate episcnpoꝝ decimas vel ecclias a laicis monachi nō suscipiāt. Rca.

plus habent iuris q̄ ille vnus. ⁊ hoc ꝓbatur. ff. de bo. li. si libertus. Item fm hoc non plus iuris haberet cui concessa esset potestas eligendi q̄s ꝓius per se habuit. quod falsum videť. vt eẋ de elec. ne ꝓ defectu. ⁊. ff. de assig. li. l. j. in fine. Dic q̄ sunt omēs equaliter patroni. Lyt eẋ. e. c. j. forte hoc vez est. cū hereditas est di/ (uisa. Laici. e

Luentū ē. qō graui⁹. nō ē ℨ q̄s ꝓ q̄libet culpa de/ ponēd⁹. vt. lxviij. di. c. j. Itē ar. q̄ null⁹ ꝺz ꝓiua/ ri suo būficio sine culpa sua. vt. lvj. di. satiſ quersum. ⁊ eẋ de ꝓsti. cognoscētes. ar. ℨ. eẋ de cleri. egro. c. vlt. sed illud ꝓpter scandalū ꝓ quo multa omittunť. vt dist. l. vt constitueretur eẋ de no. ope. nunc. cū ex inuncto. g

h Cozā epo. ℨ solus eps pt cognoscere de crimine. vbi agiť de ꝓiuatiōe būficij siue ad aliā penā. dūmo/ do nō agať ad depositionē ordis. vt notaui. xv. q. vij. in sūma. licet aūt nō remoueať aliq̄s ab admīstratiōe nisi ꝓ graui culpa. tū regulares ꝓlati ꝓ leui culpa re/ mouenť. vt eẋ de simo. ꝓ tuas. in fi. ⁊. ℔. c. q. j. c. vlti. Sicut ergo. hieronymi. vt. ℔. c. q. j. c. vlti.

a DEcimas ꝛ eccl̃ias a laicis.

b DEmini. quidã sic ponũt casum. nulli licz dare ius/ patronat⁹ ꝓuate ꝓsone. vel etiã cõmutare cũ ꝓ/ uata ꝓsona. sed dari põt monasterio vl̃ cõmutari cum monasterio. ven/ di aũt nulli põt. ꝓ istoꝝ casu fa/ cit qõ legit exẽ. ri. de iure. ſz cis obstat exẽ. ex i/ sinuatiõe. in ꝑn. sed ꝑt dici q ibi vn⁹ alij cessit ad ministratiõez so/ lidã. nõ ei dedit iusꝑatronat⁹ cũ ꝓ/ rius fuisset pa/ tron⁹. M. aũt in/ telligit de ipa ec/ clesia. q null⁹ ꝑt dare eccl̃iaz ꝓua/ to. vt ide faciat habitaculuz. vt xix. q. iij. q̃ semel De pmutatione eccl̃ie planũ est. q nõ ꝑt eccl̃ia ꝓ/ mutari nisi cum/ alia eccl̃ia. vt exẽ de rez pmut. ad q̃stiões. Satis/ credo q siue sit eccl̃ia siue iuspa/ tronat⁹. bũ põt ꝓcedi monaste/ rio dũ cũ habea/ tur ꝓsensus epi. vt exẽ. ꝓsultati/ oniby in fi. et. c. null⁹. silr ꝛ eccl̃ie/ seculari. vt exẽ ỏ/ resti. spo. cũ ve/ nisset. Jo. Ego/ credo q iuspa/ tronat⁹ ꝑt cõce/ di sine epo vt exẽ. e. illud. B.

c ¶ Jn ꝓpriũ. id est ꝓmarũ.

d ¶ Monaste/ riũ. i. eccleſiam.

e SJcs ad me/ liozãdũ. hec/ est vna de tribꝫ/ causis. ꝓpter q̃s/ tranſferunt ec/ clesie de loco ad/ locũ. vt de cõse. di. j. tribꝫ. ſ. c. q j. ꝛ tpis. ꝛ est contra regulã illã. xix. q. iij. que semel. et/ perdit ꝓioz eccleſia ꝓuilegium ſuum. vt. ſ. c. et hoc/ dixim⁹.

f ¶ Onſtituit. hoc. c. legitur. xx. q. iij. constituit.

g ¶ Ongregatio. ſ. xviij. q. ij. abbas. ꝛ. c. abbatem.

h ¶ Retinere. ſi vult ꝓpter humilitatem re/ nunciare. vt. xviij. q. ij. abbas.

a DEcimas ꝛ eccl̃ias a lai/ cis mõachi nõ ſuſcipi/ ant abſq; ꝓſensu epi ꝓ ꝛ vo/ lũtate. Mõ ſi alit ꝓſũptũ fue/ rit: canõice vltiõi ſubiaceãt. Jtẽ ex decreto ſilue. pape.

Nulli liceat i ſuũ ius mona/ ſteriũ ꝓuertere: alij tñ ad or/ dinãdũ tradere illud valẽt

b NEmini reguz aut cuiq; c boĩm i ꝓpriũ ius liceat d mõaſteriũ tradere niſi ad ali/ ud mõaſteriũ. vl̃ commutare/ niſi cũ alio mõaſterio: vl̃ q̃cũ/ q; cõmertio vẽdere. Mõ ſi fa/ ctũ fuerit: nõ valebit: ſz ipm/ mõaſteriũ in ꝑſtinũ refozme/ tur ſtatũ. Jtẽ ex eodem.

Epi ꝛ fratruz cõſilio mõaſte/ riũ ad meliozandũ alij ſupo/ nere nullus ꝓhibeatur.

e SJcs vult mõaſteriũ ſu/ uz ad meliozãdũ ĩ aliũ/ locũ ponere fiat cũ ꝓſilio epi ꝛ fratꝝ ſuoꝝ: ꝛ dimittat ꝓſby/ terũ ĩ ꝓrioꝝ loco ad miſteria/ eccleſie. Jtẽ ex ꝓci magoci.

Publice pnĩe ſubijciant: q̃ circũueniẽdo aliq̃s tõdere ꝑ

f ¶ Onſtituit ſa/ ne ſacer iſte ꝙuent⁹: vt/ epi ſiue abbates q̃ nõ in fru/ ctũ aĩaꝝ: ſz ĩ auariciã ꝛ turpe/ lucꝝ inhiãtes q̃ſlibet hoies/ circũueniẽdo totondẽrũt: et/ res eoꝝ tali ꝓſuaſiõe ſurripu/ erũt pnĩe canõice vtpote tur/ pis lucri ſectatores ſubiace/ ant. Hi Xo q̃ electi comã de/ poſuerũt: i eo gõ ceperũt ꝓſe/ uerare cogant: res Xo eoꝝ/ heredib⁹ reddant. Jtem ex/ concilio toleta. Sine volun/

Qi ¶ Propinquis. ſ. diſt. lxxxix. decenter. Jo.

Vidam ꝓſ brter.

Qod aũt a voto. Hic q̃rit an liceat alicui di/ ſcedere a voto. Er in hac q̃ſtiõe magiſter di/ ſtinguit q al. ud est vorũ ꝓceptum corde. ore/ simplr ꝑnũcia/ re. ꝛ aliud ẽ obli/ gatiõe alij ſe ob/ noxiũ facẽ. ſz tñ q̃cũq; mõ iſtoꝝ mõꝝ q̃s vouear. nõ licz ei recede/ re q̃ ad deũ. ſz q̃ ad eccl̃iaz licz a ꝑmo voto ei re/ cedere. ſed nõ a ſcõo. Sz miꝝvi/ deẽ cũ ꝑ ſit pec/ carũ q̃ ad deuz. q̃re eccl̃ia illõ to/ lerat cũ ꝑ ſit la/ queũ inijcere ta/ liby ꝛ decipe ani/ mas eoꝝ. qõ nõ/ est faciẽdum. vt xxvij. q. j. de vi/ duis. cũ dñs ipe/ noluit facere dif/ ferẽtiã inẽ iura/ mẽtũ ꝛ ſimplicẽ/ loq̃lã. vt. xxij. q. v. iuramẽti. Po/ test meli⁹ diſtin/ gui inẽ delibera/ tionẽ ꝛ volũtatẽ/ ꝛ vorũ. ſicꝫ recc/ dit a deliberati/ one. non peccat/ moztaliẽ. ſicꝫ aũ/ recedit a ꝓpoſi/ to. qõ firme fixe/ rat in animo ſuo/ peccat. ſz venia/ liter ſm q̃ſdã. vt exẽ de vo. et vo. redẽp. litteratu/ rã. ſm. h. ẽo pec/ cat talr moztaliẽ/ ac ſi ẽbis vouiſ/ ſet. vt. j. e. q bõa/ ſed a voto qõ ẽ/ bis exẽmiẽ. ſiue/ cũ ſolẽnitate ſi/ ue ſine ea. nõ li/ cet recedere ſine/ moztali peccato/ ſm omẽs. vt exẽ/ qui cler. vel vo. rurſus. licz alex/ videatur dicere

tate fratrũ aliquẽ de ſuis ꝓ/ pinquis abbas ſibi ſubſtitu/

g ¶ Ongrega/ tio dz ſibi eligere abba/ tem: p⁹ abbat⁹ ſui moztez vel/ eo viuẽte ſi ipe diſceſſerit vel/ peccauerit. Eps. n. nõ dz ab/

h batẽ violenẽ retinere in loco/ ſuo. ipe aũt nõ ꝑt aliquẽ ordi/

i nare de ſuis ꝓpinq̃s vl̃ ami/ cis ſine voluntate fratrum.

Cauſa. XVII

k QUidã ꝓſbr ĩfir/ mitate grauat⁹ ſe fieri velle/ mõachũ dixit/ eccl̃ie et bñfi/ cio ĩ mãu aduocati renũcia/ uit. poſtq; ꝙualuit: mox ſe fu/ turũ monachũ neganit: ꝛ ec/ cleſiã ꝛ beneficium reposcit. Hic primuz q̃rit vtrũ reus/ voto teneatur: an liceat ei a/ ſuo ꝓpoſito cordis diſcedere/ Sco an eccl̃ia ꝛ bñficium/ ei reddẽda ſunt: q̃ pri⁹ libera/ volũtate refutauit. Tertio/ ſi cõtigiſſet eũ ſe ꝛ ſua mona/ ſterio tradidiſſe: an lñia ab/ bat⁹ liceat ei ad ꝓpria redire/ Quarto: ſi ſine lñia abba/ tis retro abierit: an ſua ſibi/ ab abbate reddẽda ſint.

l QUod aũt Q. I. a voto diſcedere/ nõ liceat: multis/ auctib⁹ ꝓbat. ait/ eĩ ꝓba. vouete ꝛ reddite vo/ ta dño do vro. Jtẽ auguſti.

Que deo vouent̃ neceſſario

m SUnt q̃daz q̃ reddant̃.

n Sẽt ñ vouẽtes dẽm⁹: q̃dã/ ẽt q niſi voueri⁹ nõ dẽm⁹: ſed q; poſt votum ſimplex poteſt contrahi matrimonium/ vt extra qui cleri. vel vo. veniens. ſed illud intelligas/ de comparatiua permiſſione. Johannes.

SUnt quidam. debemus vr ad fidem ſeruandã. et/ generaliter ad omnia illa ſine quibus homo ſalua/ ri non poteſt. de quibus habeẽ de pe. di. ij. charitas.

o ¶ Quedã ẽt. vt ꝓtinẽtia. vt. xxxij. q. j. in tegritas.

a ¶ Promittim⁹. ar. q ex nuda pmissiõe ds tenet. vt xij. q. ij. cũ q; suffragio. xxvij. q. j. c. ij. b ¶ Necessario. nisi tale sit illud qõ pẽdeat de alieno arbitrio. vt si vn⁹ ꝓiugat⁹ pmittat ꝓtinẽtiã. ñ tenet. vt. xxvij. q. ij. si tu. Itẽ votũ aliqõ abstinẽtie ñ põt facere vxor sine viro. xxxiij. q. v. manifestum. nec monach⁹ sine abbate. xx. q. iiij. monacho. Item nec filj ꝑpubes sine voluntate patris. xx. q. ij. c. j. t. ij. nec fu⁹ sine volũtate dñi. vt liij. di. ex ãtiqs.

Actj. 5. c ¶ Cõstringi/ mur. nisi fortius viculũ supueniat. xxvij. di. si vir.

d ¶ Manias. ó hẽs. xij. q. j. dilectissimis

e ¶ Temetipm ar. q maior ẽ alienatio psone ds rei. sic. xij. q. j. ꝑcipimus.

f ¶ Vi bõa agũr. s. matrimonium.

g ¶ Si meliora. i. ꝓtinentiaz.

h ¶ Deliberãt. firmiter ꝓponẽ do. t tũc fm. h. peccãt mortaliter fm alios ventaliter.

i ¶ Ceciderũt. impossibile. s. ab eo qõ nõ habẽt. vt ibi. cadet a latere tuo mille. t cẽ

k ¶ Si ꝙ. ꝙ obligat ds ex solo ꝓposito cordis. quod h. concedit.

l ¶ Onsaldus. in ꝟ. c. terminat ꝓma q; oz inciuilat scõa. an possit ds repetere bñficium cui renũciauit. t dicẽdũ q sic. qz nõ renũciauit ꝓ ut debuit t i passione cozpis renũciauit. ar. xxij. q. ij. ne quis.

m ¶ Aduocati. argu. est ꝟ q illicita renunciatio non iudicat alicui. vt. vj. q. iij. deniq; t. ff. de offi. ꝓsi. legatus. t. C. de defen. ciui. l. vl. ar. ꝛ ex de renũ. q i dubijs de ꝟ dixi. vj. q. iij. deniq; Iz si renũ ciasset i manu ꝓlati

g postq; ea deo pmittim⁹: nec cessario reddere ꝓstrigimur

Itẽ hiero. De eodem.

Quẽtib⁹ nõ solũ nubere: Iz ẽt velle dãnabile esse. Itẽ gre. in registro. Dignus ẽ supplicio: q seipm ꝺo subtrahit a voto resiliens.

b Manias ꝺo pecunias vouerat: qs p⁹ victus psuasiõe diaboli subtraxit: ꝟ q; morte multat⁹ ẽ scis. Si g ille mortl picio dign⁹ fuit: q eos ds dederat nũmos deo abstulit: ꝓsidera q̃nto piculo in dino iudicio dign⁹ eris: cũ nõ nũmos ꝟ temetipm ꝺo oꝛ potẽti: cui te sub monachali habitu deuoueras subtraxisti. Itẽ sup ezechielẽ. Ante dei oculos cadũt: qui bona que ꝓcipiũt agere recusant.

c Qui bona agũt: si meliora agere deliberãt: t p⁹ deliberata nõ faciũt: licz ĩ bõis ꝓfitb⁹ pseuerẽt: ĩ cõspectu tñ dei ceciderũt ex deliberatiõe. Itẽ. Sũt q cũcta relinq̃re t dei fuitio se subdere et freno castitatl se restringere deliberãt: ꝟ cũ p⁹ castitatem alios cecidisse ꝓspiciũt: se retrahẽdo meritoz pdũt. ¶ Si g p⁹ votũ ds; necessario cogit soluere qꝺ vouit: si vouẽtib⁹ nõ solũ nubere: ꝟ ẽt velle dãnabile ẽ. ptz q sacerdos iste ad executiõez sui voti cogẽd ẽ: t ñ solũ nõ fieri sed ẽt velle mõachũ nõ fieri sibi dãnabile ẽ. Qꝺ xo ĩ vouẽtes iste cõputãd⁹ sit: ptz ex xbis aug. dicẽtj. Dixi ꝓfiteoꝛ tc. Magna pietas dei est: vt ad solã pmissiõez pctã dimittat

Mõdum ei pnũciat oze: t tñ de⁹ iã audit ĩ corde. Votũ ei p ope reputaf. ¶ Iẽ g ꝓpbatiõe vouẽtes reputaf: qz dixit ꝓfiteoꝛ. sic t iste iñ eosdez cõputãd⁹ ẽ: qz dixit fiã monach⁹. Mis ita rñdeꝛ. Aliud ẽ ꝓpositũ ꝓcipe ĩ corde t ẽt oze enũciare. Aliud ẽ subseqnti obligatõe se reũ voti facere. ¶ Quia g iste ꝓpositũ sui coꝛdis oze simplr enũciauit: nõ aũt monasterio aut abbati se tradidit: nec pmissiõez scripsit: neq; q̃ re⁹ voti bẽt. Ũ alex. ij. Mõ cogit aliqs ĩ monasterio manere nisi pfessionẽ fecerit in manu abbatis.

i Onsaldus. ¶. II. pbz q̃ndã ifirmitate ac feruoze passionis pssus se monachũ fieri pmisit: ñ tñ mõasterio aut abbati se tradidit: nec pmissiõez scripsit: ꝟ bñficium ecie ĩ mãu aduocati refutauit. at postq; qualuit: mox se mõachũ negauit fieri. q̃ ppq qz t btĩ bñdicti regla: t pcipue pris t ꝺecessoꝛ nr̃i sctĩ gre. pape canõica ĩstitutio interdicit mõachũ añ vnĩ ãni pbatiõez effici: iudicamus t aucte aplica pcipim⁹: vt pfatus pbz bñficia t altaria recipiat: hẽat: t ꝺete retineat.

Itẽ aug. ad bonifaciũ comi/

Vxoꝛ post ꝓpositũ ꝓtinẽtie ducta dimitti nõ debet.

Nos nouim⁹: nos testes sum⁹ q oẽs act⁹ publicos: q̃b⁹ occupat⁹ eras relinq̃re cupiebas: t te ĩ ociũ setñ ꝓferre: atq; ĩ ea vita viuere ĩ q̃ fui dei monachi viuebãt.

sui. teneret renũciatio. nisi tũc tpis nõ fuisset cõpos sui vt ex ẽ de succes. ab ire. c. iij. cui istoꝛ incũbit pbatio vt illi q dicit q fuerat cõpos. vt illi q dic. q nõ erat cõpos. ar. q illi q dic q cõpos erat. vt. iij. q. ix. indicas

Itẽ qz ñ ẽ pslumẽdũ ꝺ spõranea renũciatõe vr ex ꝺ re. ff. ñ pba. cũ sup ꝺ idebito ar. ex ꝺ succes. ab ire. cũ dilect⁹. C. de codi. l. nec codicil. ff. ei q dic incũbit pbatio. vr. ff. ꝺ pba. ei q dic. t pbat stulticia p ẽba pferent. vt extra ꝺ suc. ab ire. c. cum dilect⁹ i pte deciſa. si. n. stulta ẽba dixit. psumo q ñ erat sui cõpos. vt dicta decre. cũ dilect⁹ t. xciij. di. legi⁹. i pn. Jo. Sz an sufficiat pbare renũciatioez. vl teneatur pbare spõraneuz q̃rit. vl q ad duo teneat. s. ad renũciatioez t spõtaneũ. ar. pdictoꝝ iuriũ i q̃b⁹ inuit

n ¶ Anni. alibi dat biẽniũ vt xix. q. iij. mõasterijs. alibi triẽniũm. vt. j. e. sicꝫ i cognit⁹. sed põ breuit dici q iõ diuersa rpa statuũt ad oñendũ q sẽ arbitraria. vl dic q clerici⁹ ignoꝛ t laic⁹ noꝛ p biẽniũ pbabũt. Iz clic⁹ noꝛ p ãnũ. si tũ clic⁹ noꝛ p ãnũ statj voluerit cõuerti. admittit. vt ex ꝺ regu. ad aplicaz. Iz cruce signatj dat dimidius annus.

o ¶ Bñficia. nõdd clic⁹ d fuit i pbatõe p ãnuz p⁹ ãnũ ꝺz repetere bñficia sua. cũ clic⁹ non nisi p tres septima/

p nas possit abesse ab eccia. vt. vij. q. j. sicꝫ i clero. vl sicꝫ ad ser mẽses. vt ex de cle. nõ re. ex tue. Iz dic vt nõui. x/ xvij. q. ij. desposatas. io. Iz de ꝟ dd iurj sit. in ista

Os nouim⁹. nouigasti. sicut na/ (omiw nõui. b.

uigās subiicit se uarijs picul. nec ꝓprio motu regiē sed ventis. sic hñs uxorē. a ¶ Sciens. ℈ si sciuisset. quotū simplex fecerat peccasset ipa mortaliē. qō uex ē. siē ⁊ alē q impediuisset uotū illi⁹. ut. xxxij. q. ij. hoc sctm.

b ¶ Sz est ñ. extra de eo qui dux. in ma. ꝓpositum.

Jāgs habitus. ℈ tpe pbationis erit in hitu. Joñ. ut. liij. di. legē. ⁊. liiij. di. mīros. ⁊ ex̄ q cle. vl̄ uo. sup eo. pba, bili⁹ cū uideā q in hitu mōacha li debeat eē. cuz nō alē possit experiri asperitatē ordis. nisi iduat habitū. ⁊ q, diē b nō pstāt. intelligē cū effectu. ut cū non possit rejicere.

c ¶ Aut liber. p. illō. c. uidē solura q̄o si uxor⁹ tus se ⁊ sua tradidit religiōi sine lnia uxor⁊. et postea repetitur ab uxore. an postea sint ei res sue restituēde. hō q sic. uel itelligiē ō tali libero q̄ ē astrict⁹ alicui curie.

d ¶ Jnfra triennīū. ℈ cuz iste fu⁹ fecerit furtū sui corpis quō rē furtiuā uſucapiat triēnio. cum nec spacio lōgi tpis possit fu⁹ fugitiuus p̄scribi. ut C. de ꝑ. fugi. l. j. ℞. in b ē fauor ecclie. posset tñ dici q ecclia dz recōpēsare dānū dño. xiij. q. vj. eōperim⁹. ꝓ silis fauor ē. ℈. e. q. iiij. questi.

e ¶ Lōge. ex b videā q tm̄ curat istud triēniū a tpe scie. alij dicunt q currit a tpe pbationis ut dixi. liij. di. sisti. si seruus.

Cū ℈ te eē in b ꝓposito gauderem⁹: nauigasti. i. uxorem duxisti. Si coniugē nō brēs: dicerē tibi qō ⁊ tubanis dixim⁹: ut ī castitate ꝓtinēt viuere res: sz ut te ad istā uitā ñ exhorter: cōiux ē ipedimēto, sine c⁹ ꝓsensu ꝓtinēt viuere tibi nō lz: qz ⁊ si tu eā p⁹ illa x̄ ba tubanēsia ducere ñ debueras illa tñ nihil eo⁊ sciēs innocenē tibi ⁊ simplr nupsit. Ecce iste corde ꝓcepit se monachū fieri et ore pnūciauit se velle ī ociū sctm̄ ꝓferre: nō tm̄ postea coact⁹ ē suscipe: qō corde ꝓcepit ⁊ ore pnūciauit Auctoritas illa alex. secuta est institutōez bti gre. ⁊ beati būdi. q̄ pbādis ānū idulget: sz tm̄ not⁊. incognit⁊ xo triēniū concedit. Ūñ ex de cre. bonificij. Ante pbatōez triēnij nullus in monasterio

b ¶ Jāgs incognit⁹ mōasteriū ingredi voluerit: añ triēniū monachi habit⁹ nō pstet: ⁊ si infra

c tres annos aut fu⁹ aut liber aut colonus q̄rat a dño suo: reddat ei cū oib⁹ q attulit: fide tm̄ accepta de ipunitate. si

d aūt infra triēniū nō fuerit req̄sit⁹: postea q̄ri non p̄t: nisi sit

e tā longe q̄ inueniri nō possit

f ¶ Quod aūt Q. III. q̄rit: an p⁹ traditionē sit ei fas cū ulnia abbat⁊ ad p̄ria redire: facile mōstratur nō posse fieri. Jpm ei redire crīoluz ē. q̄ āt manifesto faciat⁹ desinit obuiare cū p̄t: cō sentit. Hic āt nō solū nō obuiat: sz ēt pmittēdo fautor exist: nō ℈ lz abbati dare lniaz

na chis. ℣. si ꝯo relinq̄ns. si tm̄ timeā de ei⁹ seuitia pñe monachi pmittere ut sua rollar. ut ℈. e. q. iij. ℣. ylri.

g Quicūq; i pstitutū. i. ℈ statutū. ut ponit ꝓprie incidit. n. ī penā. Iz si stati restituere ecclie. penā effugeret. ex̄ ō re. ec. ñ al̄. sicḥs ꝑ⁹ xij. q. ij. ñ liceat.

h ¶ Vel exiguum. ℈ p alienatione rei modice depoñt aliqs. ⁊ sic ē ar. ℈. xij. q. ij. terrulas. ⁊ ex̄ de dona. c. iij. Iz intelligas b tale exiguū. qō tñ vile est ecclie. Jrez in hmōi alienatiōib⁹ valde arte dēda ē lex municipal. ex̄ de dona. c. iij. ⁊. ff. qō vi aut clā. l. phibere. ℣. nō tm̄.

i ¶ Honorius. ecce pena alienātis. xij. q. ij. sicḥs

Sunt q̄ opes

k ꝑpetuo. q. d. nō iudicio discretiōis. q̄ illō eēt pepetuū. nā nisi sit ꝑpetuum nullū ō. de pe. di. j. diuortiū. et. ff. de reg. iu. q̄ dā. et. xxiij. q. j. paratꝰ. est b ar. q̄ si aliqs emierat votum ꝓ ꝓprio ipulsu animi q̄ teneatur illud obseruare. Iz si aliquis ꝓpter aliorum impulsum. vel clamorē aliquod emisit. tunc sec⁹ est. ut xxij. q. ij. vnusquisq; nam electio facta ad alior impulsus nō valet. viij. q. j. licet. sitr nec libertas. ff. qui ⁊ a q̄ b⁹ ma. liber. nō fi. l. si priuatus.

l ¶ Nec prima. id est primū factum ex quo debuit mereri. mercedem.

m ¶ Nec secūda. i. reuocatio.

n ¶ Agunt. id est penitet q̄ de

f Quod aūt. Hic q̄rit an monacho recedēti reddēda sunt q̄ sua fuerūt. ⁊ dicēdū ē. q nō. xix. q. iij. q̄ ingrediēt⁹. ⁊. ℣. ꝓi. q. vj. de lapsis. ⁊ in aut. ō mo

derunt. o ¶ Penitentiam. quia penitent ⁊ dolent. q̄ dederunt pauperibus. ⁊ de illo dolore sine penitentia agunt penitentiam.

a SAcrilegiū. qr ꝑ fit mētio de sacrileglo. q̄d sit sacrilegiū videam⁹. Sacrilegiū magistraliē varijs modis describit. vno mō sic/ Sacrilegiū ē sacre rei violatio siue i se siue i alio. r ꝑ appellat sacra res siue sit res ipa sacra siue ipa ꝓsona eccliastica/ Alio mō describit sic Sacrilegiuz est publici iur⁹ trās gressio. q̄d at sit ius publicū hēs ff. j. di. ius publicū/largi⁹ tn qñ qs ōr committere sacrilegiū. q di/spurat ō judicio pncipis/vl cū dies solēnis violatur/vl cū legib⁹ siue canonib⁹ re uerētia nō impēdit/Cōmittit ār trib⁹ mōis sacrilegiū/vel cū sacrū de sacro. vel sacz de nō sacro. vel nō sacz ō sacro auferr. vt j. e. q̄sq̄s/iponit ar ꝑ sacrilegio/ qñ qz spūalis pena vt si cōmitat in ꝓsona eccliasti/ca. qz ral ē excōicatus ipo iure j. e. sicḥ/sz si in re ecclie fit sacrilegiū. tūc ꝑ⁹ trinā admonitionē ex cōicand⁹ est. vt j. e. q̄sq̄s. Itē imponit pena pecūiaria qñqz maior qñqz min⁹. vt j. e. q̄sq̄s. r. c. sicḥs/rumaz/fm leges duriꝰ pena imponit ꝓ sacrilegio. ff. ad l. iul. pecul. sacrilegiū/sz si queraſ cui dāda sit pena q̄ debeat ꝑ sacrilegio. dical q si ꝓsone facta est iniuria. ipi ꝓsone pstanda ē. vt ex de sen. excō. parochianos. si rei facta est iniuria. tūc ipi rei pstāda ē. vt j. e. sicḥs in atrio. ex de si. de hoc aūt.

b ODnes. anathematizam⁹. videt ꝙ ō oēs sacrilegi r dilapidatores eccliaz sunt ipo iure excōica/ti. xj. q. iij. canonica. ex de sen. ex. ꝙ questi. ar. j. j. e. q̄sq̄s. r. c. se. vbi ō. q sunt excōicandi nisi resipiscāt. R. vio/latores eccliaz sūt ipo iure excōicati. sz nō alij. vl dic q si in ꝓsecratiōe vel cū dar res ecclie. fert ep⁹ sniam excōicatiōis. q q̄cūqz violētia fecerit in re tali sit excōicat⁹. tūc dicere q statī ē excōicat⁹ sacrileg⁹ nō rone sacrilegij sz rone sniē dudū late. xviij. q. j. c. j. r. ij. r ex ō sen. ex. a nob. c ¶Consentiūt. coopando. vt extra de

a SAcrilegiū r ꝯ legē ē: si qs qō venerabilib⁹ locis relinquit ꝓraue volūtat studijs tētauerit suis cōpendijs retinere. Itē luci⁹ epus oīb⁹ epīs. Sacrilegi iudicāt q ecclie facultates alienant.

b ODnes ecclie raptores atqz suaz facultatū alienatores a limīb⁹ eiusdē matr ecclie anathēatizam⁹: aplica auctē pellim⁹: dānam⁹ atqz sacrilegos eē iudicamus. r nō solū eos sz oēs ꝓsentiētes eis: qz nō solū q faciūt rei iudicant: sz etiā q faciētib⁹ cōsentiūt. par ei pena r agētes ꝓsentiētes cōpēdit. Itē nipa. oīb⁹ epīs. Excōiceāt q cōfinia ecclie frāgere tētauerit.

b SIcut antiqt⁹ a sctis pribus statutū ē: statuim⁹ vt maior ecclia p circūitū. xl. passus hēat. capelle vō vl mi nores ecclie. xxx. q aūt ꝓfinium eoz cōfringere tētauerit aut ꝓsonā hoīs vl bona eius inde subtraxerit: nisi public⁹ latro erit: q̄sqz emēdet r qō rapuerit reddat: excōicetur. Item ex pci. triburien. Soluat altario qō ꝓ emunitate emendatur ecclesie

f SQhs in atrio ecclie pugnā cōmittit: aut homicidiū fecerit: q̄cūq ꝑ emunitate violata emēdādū ē: altario soluat cuiusqz fuit illa

sen. ex. nup. sz pone q aliqs ꝓcussit clericū r ego ratuz habeo. nūqd suz excōicat⁹. videt q sic. q nō solū in cōtractib⁹ sz i maleficijs ratihabitio mandato cōparat. vt ex de restit. spo. cū ad sedē. i fi. ff. de vi r vi ar. l. j. §. sz si cū qs. nā nō solū ō ꝓsilio sz ēt ō volūtate aliqs tenet ecclia. Itē aug. ad bonifa. j. q. iiij. q. ꝓsulatus. imo q pt resistere r nō resistit. excōicat⁹ ē. vt ex de sen. ex. ānte. R. si noīe meo qs ꝓcuriat. aliū ibi ratihabitio mādato cōparat alīs nō. vt ff. de neg. gest. sz pupilli. §. itez q̄ritur.

Mō licet aliqd de eccīa rape

g MIroz quō tā subito fidei murū aries ruperit inimici. noui enī q religiōe semp sis venerat⁹ eccliam. q instigante facinoze hoīem ō ecclia rapuisti. tu⁹ ku⁹ ō tuo amico forte ꝑsumeret fugitiuus: posset ꝓcul dubio intercessoris cā venia ꝓmereri: g

h si amicus intendit: cur deus offendit? sed r si de ptāte p̄sumit: nabuchodonosoz regem intēde: qui causa supbie

i in bouē est ex homīe cōmutatus: atqz regno suo ꝓfugꝰ recedēs nō añ regnū pri⁹ recepit q̄ cōuersus deū p̄dicauit: nō vt ꝓfundā te hec scribo: sz vt filiū charissimū moneo. ecclie g illesum reuoca: quē irreligiosissime rapuisti:

k oblato xo dom⁹ tue a clicis ne suscipiat interdixi: cōiōnēqz tibi interdico: donec pacta p ausib⁹ vl errorē a me diffinita tibimet pnīa tpe oz/dinato p hoc facto corde cōtrito r humiliato dignū offeras sacrificiū deo. Itē ex li. capitulriū. Fugiētē ad ecclesiā nemo audeat abstrahere.

l PEum ad eccliaz fugientez nēo abstrahere audeat: neqz inde donare ad penā vl ad mortē: vt bonoz ecclesiaz ꝓseruet: sed rectores

simo. de b. r ino. dicit q cū pena duplici reddet. vt ex de simo. audiuim⁹. r i auc. de sanc. epi. §. sz neqz. r. ff. ō calū. l. r. gnāliē. §. illud. ar. j. de simo. veniēs. sz illud

MIroz. aries. i. imper⁹ diabolice suggestiōis ad sistitudinē arietis instrumēti vnō frāgit mur⁹. h ¶Intrēdit. i. exaudit. i ¶In bouē. i. i bouina mēte. vt. xxiij. q. iij. nabucho. k ¶Oblatio. ꝑ ē i ōrestatōez cris ipi⁹. q ñ solū ipe sz ēt familiei⁹ ꝓhibet a sacris. sic. xc. di. oblatiōes. r. xvj. q. ij Eum. l. ad mortē. (ō viro. ex ō spō. ñ ē vob io.

m ¶Sz. nūqd poterit postea accusari iste ō illo crie si nō ꝑt. g cria remāebūt ipūita. qō esse nō dz. vt extra

c

d

e

Deū. 4.

g

i

l

de sen.ex. vt fame. & sic ꝓuilegium eccie erit mꝰtis occasio delinquẽdi. ppẽ ꝙ dicũt ꝙdã ꝙ a ꝯlibet pot accusari postea ꝓter eꝯ ab illo ꝙ ꝓmisit impunitatẽ. ſz ꝙ sic nũdet nititur ꝺ ꝓuilegiũ eccle siarũ qđ est iniustũ vl hereticũ. vt. xxij. di. oĩs. ad ꝙd ei ipetraret eccl'ia ei vitã si ꝓ eodẽ crimie postea decapitaret. dicas ꝙ ꝙ ꝓ est ꝓuilegiũ eccl'ie. ꝙ talẽ nec vitã nec mẽbrũ pdat. ſz qđ alꝭ peccũiariter satisfaciet. vel si ꝓ nõ pot seruiat ei ꝓpetuo quã le sit. vt. xxxvj. q. j de raptoribꝫ.

a FRater. nec enim exẽ de vsur. qz frustra.

b ¶Ab oĩb. argu. ꝙ sacrilegꝰ i nulla eccl'ia iurꝰ erit. cũ in eccl'ia delinq̃t. vt. ſ. c. xxi. qđ ꝙdã ꝓcedũt. vñ si aliqs furtũ vel sacrilegiũ fecerit in eccl'esia. illũ nõ ꝺz tueri eccl'ia. cũ in eccl'iaz deliq̃rit. vt. ſ. c. ꝓ. tñ de cre. ex ꝺ imu. ec. inẽ. tñ duas ꝓ/ſonas excipit.

c ¶Auctre. sed ꝙd opaẽ hic auctoritas vl ꝓfirmatio pape. cuz illud ꝙ se facere potuerit. ℞. confirmatio tria operaẽ. ꝓstat enĩ ipo facto maiorẽ auctoz̃itatem vt. xj. dis. qs ne sciat. Itẽ si qđ ẽ ĩualidũ ſupplet eiꝰ defectũ ꝓfirmatio. vt exẽ de trãſac. c. j. Itez ꝙ sine eiꝰ lnia ñ ꝓt retractari il/

pacẽ eiꝰ & vitã & mẽbra obtinere studeãt: tũ legitie cõponat: qđ iniq̃ fecit. Itez gelasius victori ꝓstãtino martio felicissimo sereno & timotheo episcopis. Ab ecclie arceatur ingressu ꝙ aliquẽ de ecclesia violenter rapuerit.

a RAter & coeps nr̃ epyphaniꝰ sua nob relatiõe suggessit: bñnatũ & maurũ bñuẽtane municipes ciuitat'in cõtumeliã religiõis acerba nimis & plectibili ꝙtumacia ꝓ silisse: ꝙ ꝓfugiẽtez ad ecclesie septa curialez suũ illic nec ꝙdẽ tutũ aut de iuria sua securũ esse dimiserũt: ausi irrepti one temerarie mẽt' admittere. qđ nec ptãtib' ꝙdẽ vel ꝺn cipib' vnꝯ licuit ꝓpetrare: vt hoĩez in sctũarijs ꝓstitutũ capta sacerdotis absentia reluctantẽ reclamãtẽq; violẽt abstraherẽt: ꝙs q̃ntũ sua nobis suggestiõe patefecit: merito indignos eẽ sacra cõione iudicauit: & si reuera tanti facinorꝭ ꝓstat admissuz: nr̃a etiã auctas ĩ hac pte ꝓsentit. nec eĩ iure ad supplicãduz ꝺz admitti: ꝙ admittere sacrilegiũ ñ dubitauit. nullꝰ. n. inẽ limĩa tãte veneratiõi deputata vtrũq; sibi licere exĩstimet ꝓ sue volũtatꝭ arbitrio vt et hũanitatẽ sibi vẽdicet & furorẽ. & iõ frẽs charissimi supzadictos si maĩfesta reos facit

b ꝙstio: ab oĩbꝰ parochiaꝝ ve

c ſtraꝝ eccl'ijs nr̃e ꝓceptõis auctozitate ꝓhibete: vt nõ solũ hi ꝙ in iuriã sctõꝝ locoꝝ ꝓsi luisse ꝓbanꝭ: merito ꝓseqnt̃ ꝓ facti sui q̃litate vꝺictã: verũetiã ceẽt a tali ꝓsũptõe vlti onis isti' tiozе reuocẽt. Idẽ epyphãio epo. Ecclĩaꝝnõ est dign' ingressu: ꝙ eas violat.

d AEpos cũctos dixerim iussiõez: vt eos ꝙ ecclesias violasse phibẽt: accesſu eaꝝ iudicẽt eẽ indignos.

Itẽ pi' pa. Qui ecclĩam dei vastat: & eiꝰ sacerdotes inſe/

e SQuit sacrilegꝰ iudicat. Icut ꝙ ecclĩaz dei deuastat: & eiꝰ ꝓdia & donaria spoliat & iuadit: fit sacrilegꝰ. sic ille ꝙ eiꝰ sacꝺotes iseqt̃: sacrilegꝰ iudicat. ñ ꝙ grauiꝰ pctm̃ ẽ fozicatio ꝯ sacrilegiũ: & sicꝭ maiꝰ pcm̃ ẽ qđ ĩ ꝺo cõmittit: eꝯ qđ ĩ hoĩe: sic grauiꝰ ẽ sacrilegiũ agere eꝯ fornicari. Itẽ vrbanꝰ. Qua pena feriat ꝙ ecclie vsibus dedicata ꝓdia

f AVexare tentauerit.

Ttẽdẽdũ ẽ oĩbꝰ: ne ꝓdia vsibꝰ secretoꝝ celestiũ dedicata a ꝙbusdã irruẽtib' vexent'. qđ siqs fecerit: pꝰ debite vltiõis acrimoniaz: ꝙ erga sacrilegos iure ꝙmẽda ẽ ppe

h tua dãnet' infamia: & carceri tradat': aut exilio ppetue deꝑortatiõis ꝺuet'. Itẽ egi. pa.

SIqs ecclĩam Palea. igne cõbusserit. xv. annis peniteat: & eã sedule restituat et ꝓciũ paupibus restituat. Itẽ clemẽs. Iude filis pbat' ꝙ ornamenta surripit

i SI forte qđspiaz eccleſie. ꝓbꝫ siue ꝺyaconꝰ sacrarij syndonẽ vl velũ subtractũ vẽdiderit: iude schariotis similis estimabit'. ꝙ ꝓpter cupiditatẽ fecerit ꝙ opꝰ: noue

k rit se supzadicti iude penã suscepturũ. Itẽ ex pniali theodozi. De eodẽ Palea.

SEcunia ecclĩastica furta vl rapta reddat' in q̃druplũ: ppli xo duplũ. Siqs aliqđ de misterio sctẽ eccie furatus fuerit: septẽ ãnis pẽiteat tres ĩ pane & aq̃. Itẽ ex pniali romano. De eodem.

SIqs clericus Palea. furtũ fecerit capitale. i. q̃druplicẽ vl domũ fregerit: aut quãlibz rẽ meliorꝭ ꝓsidij vl ꝓcij furat' fuerit: septẽ annis peniteat laicꝰ. v. Si quis aũt de miozib' semel aut bis furtũ fecerit: reddat ꝓrio suo et vno ãno peniteat ĩ pane & aq̃: & si reddere non potuerit trib' ãnis pẽiteat. Itẽ aug. lud qđ ipe cõfirmauit. exẽ ꝺfirmauit. vl'inuti. c. ij

A Johãnes. Depos.

SIcut qui ecclesiã. sic q̃ui est. ꝺ videt ꝙ maiꝰ est pctm̃ sacrilegiũ ꝯ adulteriũ. & sic ẽ ſ. xxxij. q. vij. qđ in oĩb. ſz ibi ſolutũ est. Itẽ nõne homicidium maiꝰ sacrilegio est. sic. sed intelligas qđ ꝺ ozi ĩ eadez specie faciñ hoĩcidiuz qđ fit ĩ clĩco maiꝰ ẽ q̃ illud qđ fit in laico. qz vnũ est sacrilegiũ aliud nõ. silr qđ fit in sanctimoniali ẽ maiꝰ q̃ illud qđ fit ĩ alia mliere.

f ¶Dai'. sic xxij. q. j. omne.

g ATrenden' dũ ẽ. pꝰ de bite. hec verba sũpta sũt a lege q̃ est. xvj. q. j. ꝙ nouarum.

h ¶Et carceri ꝓ ecclia ꝺz carcere. & infligit penã relegatoꝛis. ij q. j. in ꝓmiſ. Itẽ hẽs ꝺ ꝙ diuerse pene infligũtur alicui ꝓ eodẽ delicto. vt. xxj. q. v c. iij. & xvj. q. j. statuim'. contra illud qđ ẽ extra de iudi. ar si clerici. & exẽ vt lite non contestata. quoniã frequenter. in fi. & qz lex dicat. ꝙ vnũ delictũ non ꝺz variis estimationibus coerceri. ff. de pe. sancti.

S If. xre sub tractum. tũ i episcopus cũ tali poꝛest dispẽsare. ſ. dist. l. siqs ꝓsbyter.

k ¶Penam. l. eternam.

a Qui rapit sacrilegium. alibi dicit q facit homicidium. xij. q. ij. qui christi. & c. qui abstulerit.

b Nullus. vel flagellare pñt tñ mgri & parētes & epi moderare castigare. vt. xxiij. q. v. c. j. ī fi. similiter vir vxorē. vt. no. vij. q. j. sicut alteri⁹. & plagus subditū vt. xxiij. q. iij. forte. sed dñs hz in seruo plenissimā coertionem vsufructuarius modicā. vt. ff. de vsufru. loc. l. sed sicuti. ī fi. patronus añt in libertum hz leuez coertionem. vt. ff. de iniurijs. ꝓto. ⁊ ꝓterea. Sed nōne mgr vl epi scopus intra ecclesiam pōt ꝟberare clericū cum epūs iudicet intra ecclias. vt. ij q. ij. ꝓceptū. & in iudicijs epoz interueniūt ꝟbera vt. xxiij. q. v. c. j. in fi. ſz dic q cā odij nō debet eū expellere ō ecclesia. q; si mgr nō ꝓcuriat discipulum ex odio. nō incidit in canonem. vt extra de sen. excō. sup eo.

c ¶ In mutuā hodie tales mittendi sunt ad curiaz nisi sint impuberes vl regulares. vt extra e. ti. sup eo. vel loquit de cōmunī viuentib⁹. q cum nō modum excedūt. iudicio meo possunt absolui ab epo. vt extra de vi. & ho. cler. qñ. & extra qui cle. vel vo. c. j. et ex ō sen. excō. ex tenore. in fi. vl hoc dico q cōio materiaz discordie generare soler. vt. ff. dele. ij. cuz pater. ⁊ dulcissimis. vñ abūdātius est illis ꝓuidendū. q; vbi periculum maī est magis ꝓsulendum. vt. ff. de car. edic. l. j. ⁊ sed & si quis.

d ¶ Dignitas. quia fm dignitatem punit aliquis. vt xlv. di. cum beatus.

e ¶ Si quis cōtumax. cōponat. ſ. e. si quis in atrio. dicitur q ecclie dabit. sed dic q satis dicit dari ecclie. cū dar plato eccl'ie. alie pene statuunt ꝛ e. quisqs. sed dic q pene sunt arbitrarie vel fm ꝓsuetudinem locoz loquuntur. vel dic & melius q siquis violat emunitatem nullum damnū faciendo soluet solidos nongentos. sed si dānū aliqō fecerit soluet triplū p emunitate & dānū nouies. vt. j. e. qſ quis. in fi.

f ¶ Adherentib⁹ eodem gaudent ꝓuilegio cuz sacris. vt. ff. ō rei ven. que religiosis. & est si. xliij. dis. ⁊ j. io.

Sacrilegium facit q pecuniā ecclesie rapit.

a Qui rapit pecuniā ꝓximi sui iniꝟtatē opaī: qui añt pecuniā: aut res ecclie abstulerit: sacrilegiū facit. Ytez ex ꝓcilio hilerdensi. Segregeť ab ecclia clericus: q seruū vel discipulum suū ad eam confugientem verberare ꝓsumit.

b Nullus clericoz seruum vel discipulū suū fugiētem ad ecclīam extrahere audeat: vel flagellare ꝓsumat: qō si fecerit: donec digne peniteat: a loco cui honorē non dederit segregeť: si q ꝟo clerici in mutuā cedē pruperint

c ꝓut dignitas officioz in tali excessu cōtumeliā ꝓtulerit: a pontifice districti⁹ vindicēť. Item ex ꝓcilio triburiensi.

Qui de atrio vel porticibus ecclie fugientem abstrahit ex cōmunicetur.

d Siquis ꝓtumax vel supbus timorē dei vel reuerētiaz sanctaz eccliarū nō habuerit & fugientē seruū suū vel quez ipse ꝓsecut⁹ fuerit de atrio ecclesie: vel de porticib⁹ ecclie

f q̄libet mō adherentib⁹ p vim abstraxerit: p emunitate nō gentos solidos epo cōponat & ipse publica pnia iusto iudicio epi mulctet. Sacrilegiū q̄ est q̄tiens q̄s sacrū violat: vl auferēdo sacrū ō sacro: vl sacrū de nō sacro: vl nō sacrū ō sacro. Dicit etiā sacrilegiū cōmittere q violentas & ipias man⁹ in clericū iniecerit: poro ipm sacrilegiū duplicē ꝓti net penam: pecuniariaz vicz et excōicationis. pecuniaria eis ꝓsuēda est: ad q̄s querimonia sacrilegij pertinet. Unde Joh. pa. viij. scribit omnib⁹ epis. De multiplici genere sacrilegij & pēa eiusdē

g Quisquis inuentus fuerit reus sacrilegij: episcopis vel abbatib⁹ siue ꝓsonis ad quos querimonia sacrilegij iuste ꝓtinuerit. xxx. libras examinati argēti purissimi cōponat. Sacrilegiū cōmittit si q̄s infregerit ecclesiam vl. xxx. eccliasticos passus qui in circuitu ecclie sūt

h vl domos que infra p̄dictos passus fuerint aliq̄d inde diripiendo vel auferēdo: seu q iniuriam vel ablationē rerū

i intulerit clericis arma nō ferentibus vel monachis siue

k deo deuoz omnibusq; eccliasticis ꝓsonis: capelle que sunt infra ambitū murorum castelloz nō ponunť in hac xxx. passuum observatione. Similiť sacrilegiuz cōmittit

l auferendo sacrū de sacro: vl nō sacruz de sacro: siue sacrū de nō sacro. Idem. Siquis domuz dei violauerit: & aliq̄ sine licentia illi⁹ cui cōmissa esse dignoscit inde abstulerit vel eccliasticis ꝓsonis iniuriaz fecerit donec in cōuentu admonit⁹ legitime satisfaciat: sciat se cōmunione ꝓuatum. Si vero post secūdam & tertiam cōuentionem coram epo satisfacere detractauerit sacrilegij ꝓiculo ab omnib⁹ ꝓulegiū. aliō ē si penit⁹ apostotet. vt si fiat miles. vl si vxorē ducat. tūc dico eū ipso facto ꝑdere ꝓulegiū. vt

k ¶ Eccliasti. vt sē ꝓuersi & penitē (lxxxiij. di. q̄s. res ecclarū & hospitalarū q̄ gaudēt ꝓulegio cleali. vt xxvij. q. j. vt lex. xj. q. j. aliō. & ex de sen. ex. prochianos

l ¶ Sacrum. lex tñ dicit q in h (& z. xij. q. j. duo sunt.

asu nō cōmitti ē sacrilegiū. sed tm furtum. vt ff. ad. l. iul'. p. l. diuus. sed illud nō tenet.

a ¶ Si q̄ nouies. dd est q̄ dicit. insti. de actio. §. oēs vbi dr q̄ nulla pena dz excedere penā quadrupli. Rn. nō dz iudex excedere penā q̄drupli. nisi vbi in iure inuenit. qō pos/sit excedere. qz qñq; extēdit ad decuplū. vt. xij. q. ij. cū deuotissi/mam. vel solue vt ibi.

b ¶ Triplicit. ecce triplex pe/na q̄ punit sacri/l: gus iudici da/bit. xxx. libras. Itē dānū nou/es. z emunitatē triplr. silr cor/pa lem penā sustine bit. vt. s. e. attē/dendum. Jo.

c ¶ Jdē. prior sez nobiliuz d ¶ Judicatū id ē depositum. qō tū verū est si incorrigibilis ē. vt ex de iudi. cū nō ab hoie. xj. q. j petim. z. xxvij q. j. si hō. dd tū ex b loco dixert q si q̄s iniecerit manꝰ violentas in clericū excō/icatū q nō erat ex cōicatus p id qō legit. xxij. q. v. excōicatorū. qō non credo.

d ¶ Tradāt. ec/ce pena illorū q̄ injuciūt manꝰ in epm. sic. xxxvij. q. j. si q̄s rapue/rit. aliaz penam adijcit Jnno. ex de pe. in qbusdā

Matth. 23

f ¶ Atq; dispo/sitioni. ar. qō ec/clesia pōt depo/nere laicū. xj. q. j. nullus epus. z xxxij. q. v. p̄cce/ptum. Jo.

g ¶ Ē pbꝛ. qui secula/ri. g̃ secularis iu/dex in his enor/mib; criminib; primo hz coertionē. z deinde ecclīasticus iudex. vt. xxij. q. v. sunt q̄dā. Jo. qō falsum ē. vt ex dīa di. cū nō ab hoie. b. Jtē b ptz q̄ secularꝫ prās z eccl'iasti/ca sibi dñt mutuū pstare auxiliū. vt. xcvj. di. cū advex.

h ¶ Premissa. ar. (z. xxxj. di. eos q̄. z di. xij. ū licuit. qō excōicatꝰ primo dēat satisfacere q̄ absoluat. vt h. z. xj. q. iij. excellētissimꝰ. in fi. z. xxiij. q. viij. sicḥs mēbꝛoꝝ. z. c. pessimā. ex de iurepa. relatū. ar. ꝫ ex de sen. ex. per tuas. So aut excōicat q̄s p ꝓtumacia aut p delicto. si p ꝓtumacia tūc pstita cautione absolueꝫ si. p delictoꝝ illud ē euidēs nō pus absolueꝫ q̄ satisfecerit. sic distin/guit. ex de ẏbo. sig. ex pte io. cer/te semp excōica/tur q̄s p ꝓtuma/cia. sed illa qñq; puēit ex delicto vt innuit illa de/cre. ex parte. nisi ipo iure incidat in canonem. vt xvij. q. iij. si q̄s suadente. B.

i ¶ Vi subdi/aconū pre/pbꝛm. dd ō hac pena fieri debe/at. habes ex de penis. c. ij.

k ¶ Vi occi/derit pub/licaz. sed dd spe/crat ad imparo/rem ponere ali/cui publicā peni/tentiā dic q̄ im/paroꝛ istruit dd iudex eccl'iastic⁹ facturꝰ sit. sicut ecōuerso. vt. v. q vi. delatoꝛi.

l ¶ Jquis hoc noie siquis ertiā femine cōti/nent. vt. ff. de ẏ. sig. l. j. femīa eni bū incidit in ca/nonem hunc. vt ex de sen. ex. mu/lieres.

m ¶ Qō in cle/ricum. ertiā pbꝛ/ter q̄ clericus dr xxj. di. cleros. et in alias eccl'iasti/cas psonas. vt nota. g̃. c. q̄s.

n ¶ Violeras. ab hac regula multi casus exci/piunt vt impube/res z q̄ iocosa le/uitate se percuti/unt. z cū mgr di/scipulum pcutit vt ex e. c. j. qz nō sunt huiꝰ manꝰ violente. Jtem cum claustrales pcutiunt se. ex e. cum illoꝝ. Jtē cū hostiarius rone officij sui aliquē ẏberat. vel cū aliq̄s officialis arcet aliquē a turba. vl' cū aliq̄s defendēdo se pcutit clericū. vel cū inuenit clericū cum vxoꝛe sua matre filia. hos casus habes ex eo. si ẏo. Jtē mulieres z debiles ꝓsone excipiunt. vt ex e. mulieres.

obnoxius teneatur: ita vt fm aplm nemini fidelīū misceaf

a Idem. Si q̄ monasteria z lo/ca deo dedicata z eccl'ias in/fringūt z deposita vl' alia q̄li/bet exide abstrahūt dānū no/nies cōponant z emunitatez

b triplr: z velut sacrilegi cano/nice sniē ībiugāt. Jtez alexā/der. ij. Nisi canonice iudica/tum episcopū comphendens

c Laicus excōmunicetur. Jq̄s deinceps ꝑoꝛ aut cuiuscūq; dignitat' vel cuiuscunq; ordinis laicoꝛ epm cō/phenderit: pcusserit: aut aliq̄ vi a ꝓpria sede expulerit: nisi

d forte iudicatū canōice aucto/res z coopatores tāti sceleris anathematizent: z bona eoꝝ

e eccl'ie ipsi⁹ iuri ppetuo tradā/tur. Si ẏo in pbꝛm vel i quē cunq; inferioꝝ graduū cleri/cū hec eadē pūpserit: canoni

f ce pnie atq; depositiōi subia/cebit si ꝓtumax fuerit excōi/cet. Jtē nicolaꝰ papa radoni archiepo mediolanensi.

Flagellatores clericoꝝ post tertiam admonitionem si nō resipuerint: excōmunicent.

g Ē pbꝛoꝝ flagellatoꝛi/bus z occisoꝛib⁹ p̄doni bus. s. q̄ seculari brachio mi/nime coercent: iuxta p̄ceptū dñi placet: vt fraterno amoze

h ꝓueniāt secūdo z tertio: q̄ re/q̄siti si te nō audierint: cōue/niente eccl'ia eos sacra cōione

i ꝓuari: atq; si in sua obstina/tione pmanētes sacerdotalia monita forte ꝓtemp̄serint: ab eccl'ie cōpage sub anathema/tis inḥdictiōe resecare lnīaz tribuim⁹: q̄s resipiscētes tan/dez digna satisfactiōe p̄missa in gremio sctē mr̄is eccl'ie re/uocari nouerꝫ posse. Jtez ex ꝓci. magū. ca. xxiiij. Palea.

Qui pbꝛm occiderit. xx annoꝛ pena fm cano/nes iponaf: si aūt negauerit si liber ē: cū septuaginta duo

k boꝝ iuret: si autē seruꝰ sup. xij. vomeres feruētes se expur/get: conuictus noxa vsq; ad vltimū vite tpus militie cin/gl'o careat: z absq; spe ꝓmoti maneat. Item ex ꝓcilio tri/burien si. Palea.

Ut p̄sbri nō vadant: nisi stola aut oꝛario ītuti: z si ini/tinere spoliāf aut vulnerāf: vel occidunt nō stola vestiti simplici emēdatōe absoluāf si aūt cū stola triplici. Item

l ex eodem. c. v. Palea. Omnes p̄sbri interfecti cōpositione epi: ad cui⁹ paro/chiā ptinēt: soluant: ita vicz vt medietatē renaldi epi ei⁹ z vtilitati eccl'esie cui p̄fuerit tribuaf: z alterā medietatez in elemosynā ei⁹ iuste disptia/tur: qz nll'us nob ei⁹ heres p/ximioꝛ videt: q̄s ille q̄ ipsum dño sociauit. Item ex libro v. capitulariū. Pro graduū varietate mulctentur qui cle/ricos occidunt.

Qui subdiaconū occide/rit. ccc. sol. cōponat: q̄ diaco/num. cccc. q̄ pbꝛm. dc. q̄ epm dcccc. q̄ monachū. cccc. Itez

k ex eo. li. v j. ca. Qui occide/rit clericū aut mōachū arma

Jtē ēpi plati li/ eite pcurīūt cle/ ricos suos vl' alīj derici ō manda ro ipoz. vt eī e. ex tenoze. Jtem q̄dui hēs inimi citias. vt eī e. ō cetero. Jtē exci/ piūt illi q̄ leuem iniuriā fecerunt clerico. vt eī co. puenit.

o ¶ Man⁹. idē si pedes vl' si spu at vel pfūdat eū aḡ aliud dico si rūpat vestimen/ ta sua. ſz idē cre do. ⁊ tūc q; vio/ lentia fit psone ⁊ q; que religio fis tē. ff. de rei ven. l. q̄ religios p ¶ Subiaceat iste canon ē late ſnie ⁊ ille. extra ō falsariūſ ad fal sariom. eſt de lo/ ca. ex rescripto. et vbicūq; quis ipso facto ītcidit in ſniam. vt. xxi/ iij. q. j. ca. j. ⁊. ij.

q Qui autez repertūda ruz mḡr errauit in noie. huius ti tuli. ſed illud in uenitur. ff. ad. l. iul'. pe sacrile.

r ¶ Nescīēdo. q; iuris ignorā/ tia diuīt. vl' na tural' nō excusat s. ¶ Dign⁹ cui pnceps iudicat dignū. ⁊ nos iu/ dicabimus. ſi. xc iij. di. c. j. ff. ō re iudi. ḡdam. C. ō aduo. diuer. iu. restituende. i fi. argu. ptra quia possum appella re a iudice quez ipse ex certa sci/ entia dedit. eī ō rebus pmu. cuz oli. extra de ap/ pel. nouit. extra de sen. ⁊ re iudi. cum causa.

s ¶ Qui. intra puinciam. ptoz tamen eligēdus est. vbi larez fo/ uer. vt. C. de of. relinḡt: ⁊ deo ī monasterio ꝺ/ uiat cūct; dieb⁹ vite sue nūq̄ ad seculū reūsurus: ⁊. vij. an/ nis publicā pniam agat. Jtē inno. papa. ij. Qui clericum pcusserit excōicet: ⁊ non nisi a romano pontifice absoluat

t Sj ḡs suadente diabolo huj⁹ sacrilegij vitiū vel m crimē iucurrerit qō ī clericū n vel monachū violētas man⁹ iniecerit: anathemat; viculo p subiaceat: ⁊ nullus eū ꝓ illū pſumat absoluere: nisi mort; vrgente piculo: donec ap'lico ꝓspectui pſentet: ⁊ ei⁹ māda q tum suſcipiat. Qui aūt de ec clesia vi aliquē exemerit: vel in ipsa ecclia loco vl' cultui sa cerdotibus ⁊ ministris alīq̄d iniurie ipo: tauerit: ad instar publici criminis ⁊ lese maie/ stat; accusabīt: ⁊ cōuict⁹ siue ꝓfessus capitali snīa a rectoꝛi bus puincie feriet: sicut in p̄ mo libro codic; legit: titulo de epīs ⁊ clericis. lege siquis in hoc gen⁹ sacrilegij prupe/ rit: ⁊ in digestis ad legez iul'. repetūdaꝝ lege vltima. Qō mittunt etiā sacrilegiū q̄ con tra diuine leḡ sanctitatē aut r nesciēdo cōmittūt: aut negli/ gendo violāt ⁊ offendūt: aut q̄ de p̄ncipali iudicio dispu/ s tant: dubitantes an is dign⁹ ſi quē pnceps elegerit: vl' q̄ intra puīciā in q̄ puinciales ⁊ ciues hñt officiū gerēde ac suſcipiēde admīstratōis desi/ derāt, coō. li. ix. ti. ō crimīe sa crilegij. Silr de iudicio sūmi pōtific; alicui disputare nō lz Unde nicola⁹ pa. omnibus epiſcopis.

Memini est pmissum de eo qō papa statuit iudicare vl' eius

v sententiam tractare. Memini ē de sedis aplice iudicio iudicaī aut illi⁹ snīaz retractare pmissū: vz ꝑ romane ecclie p̄matū christi mu nere: btō petro aplō diuinit⁹ collatū. Sacrilegij q̄z reatū incurrit q̄ iudeis publica of/ ficia cōmittit. Uñ in toleta/ no ꝯci. iij. legit. Sacrilegiū faciunt: qui iudeis publica

x officia committunt. Onstituit sanctū ꝯciliū vt iudei aut q̄ ex iudeis sunt officia publica nll'aten⁹ ape tāt: q; lb̄ hac occasiōe christi anis iniuriā faciūt. Jōq̄ iu/ dices puinciaꝝ cū sacerdoti bus eoꝝ surreptiōes fraudu y lenť relictas suspēdāt ⁊ offi/ cia publica eos agere ñ pmit tant. Si q̄s aūt b̄ pmiserit ve lut in sacrilegiū excōicatio p ferat: ⁊ bi q̄ surrepserit pub/ z licis cedib⁹ deputenť. Uex ne reuerētia religionis dños suo iure fraudaret: si famuli ad eccl'ie septa ꝓfugiētes ide nequaq̄ abstrahāt sacris ca nonib⁹ ē institutuz: vt p̄stito a dño sacro ipunitat; ei red/ dant inuiti. Uñ gelasi⁹ pa. scribit bonifacio epiſcopo.

Post prestitam securitatem serui restituant dominis: qui ad ecclesiam confugiunt.

a Metuētes dominos fa/ muli si ad eccl'esie sep/ ta cōfugerint: intercessiones debent querere nō latebras: ne hec ipsa pſumptio tardi/ tatis temeritatem augeat re nitēdi: filius etenī noster vir spectabilis petr⁹ querit ser/ uum suū in eccl'esia sancti cle ment; diutius cōmorari: cui cum deputasset sacramēta p̄/ stari asserit illum egredi nul la ratione voluisse: ⁊ ideo di rectus supradictus homo de b p̄senti cum eo quem elege/ ris esse mittenduz: cū de im/ c punitate eius sacramenta p̄/ buerit: eum statim facias ad dominū suum modis omni/ bus remare: aut si in hac pe rtinacia forte exiterit post sacramentū sibi p̄stitum red datur inuitus. Idem iohan ni epiſcopo vienensi.

Securitate recepta ad ratio/ cinia reddenda fugitiui ab ecclesia redire cogantur.

ptoris tres. simi/ liter defenſor de ipsa ciuitate eli/ gendus est. ī au/ ten. de defen. ci/ ui. ſ. j. ⁊ vl. ⁊ p̄/ latus porius de gremio pp̄io q̄z alīeo. vt. lxj. dis. nullus. ⁊ sacer/ dos ō pp̄ia dio cesi. lxxj. di. hoz/ tamur.

v Memini re/ tractare. ſz ipsemet vel eius succeſſor potest eaz reuocare. vt xxxv. q. ix. sniaz

x Onstituit. qui ex iude is. id est de fami lia ipsoꝛuz. vl' lo quit de iudeis ō nouo ad fidē cōuersis.

y ¶ Officia. ſ. di. lxiij. nulla of/ ficia.

¶ Cediby. no ta q̄ ecclia iudi/ cat de his qui fo ris sunt ꝓta id quod est. ij. q. j. multi. hoc in pe na temporali si/ ue ī pecuniaria. similīē in spūali sed indirecte. vt eī ō vsu. p⁹ mi/ serabilem. ⁊ ē si. xxviij. q. ij. fere.

z Metuētes. tarditat; id ē rerentionis b ¶ De pseni id est in pseni. domin⁹ iste po/ terat per alium iurare. vt hic pa tet. ⁊. c. di. opta tum. ⁊ scias q̄ ō pcuratoꝛ debet iurare in aīmā dñi. vt. lxiij. dis. tibi dño sancto. sed sindici siue iconomi. ī ꝓpaz aīaz. vt eī de iu ra. calum. in per tractandis.

c ¶ Sacra. ſ. ī tellige cū ū ē tā ta scuicia dñi q̄n suo sacro possit credi. vt dixi. xx xij. q. j. ō būdco.

a Xorad barbarorũ. ꝓ primum est nomẽ sicut carbonen/sium.

b ¶ Sibimet. quod non petijt cautionem ỏ impunitate.

c ¶ Imputaret. nota arg. ꝙ imputet sibi qui de iure suo confisus noluit vti beneficio canonis. vnde si quis de iure suo confisus incõrinenti litem ꝓtestẽ non petitis inducijs bene prẽiudicat sibi. licet quidam hoc negent. quia lex dicit. ꝙ lite contestata cõtra hoc indultum habita ꝓ nihilo habenda est. vt. iij q. iij. offeratur. Jtez habes hic ꝙ aliquis potest renũciare priuilegio qỏ ad honorem celestem inducetum est cõtra illud. extra de fo. compe. si diligenti. simile huic dixit lex imputet sibi qui ꝓ nouo beneficio vetus eligit grauamen. C. ỏ iur. deli. l. vl. ỏ pe.

d Vdas. antre paucos. ỏ. dis. liij. cõtra mancipia nulli. ꝛ. c. fraternitatẽ contra. sed aliỏ est dicere se vel le fieri christianum. fm quod illud. ca. loquit. aliud est dicere se esse christianum ꝛ mentiri. vt sic possit recedere a dño suo. fm quod loquitur hic.

e Jffiniuit. defendat. si quis prouidebit istis interim in expẽsis. Rũ.

f Xor felicẽ ꝛ filie ei⁹ romã qz sic oportuit puenerũt. Siqdẽ hũc ipm ꝓmũ se ad barbaroꝝ basilicã ꝓferẽtẽ secꝝ bonas cãs hre iactantẽ egredi ſb hac ꝓditione ꝓcipim⁹ vt si act⁹ suos fidelit ꝛ rõnabilr allegaret: nihil circa eũ ꝓsus asperũ fieri durũcꝝ pateremur alioqn si ỹ fidẽ ꝛ vtilitatẽ dñicam venisse ꝓbat: ipse sibimet iputaret: atꝙ dñi ordinatiõi ogrue subiaceat: qui supueniẽte filio nr̃o viro spectabili orthasio: sicẽ ad singla queꝝ quict⁹ vt os apire nõ posset: ꝛ xa eẽ q̃ huic obijcerent: voce ꝓpria fateret ideoqꝝ teneꝛ in custodia mãcipat⁹. Jdẽ syracusano ꝛ ostantio ꝛ laurentio epis. Eripiatur in libertatem seru⁹ cui christiano iudeus signaculũ circũcisionis impressit alioqn ab ecclia suo dño reddatur inuitus.

b Iudas q̃ iudaice pfessiõis extitit mãcipiũ sui iurꝛ quẽ añ paucos ãnos se asserit cõparasse: nũc ad ecclias venefranã ꝓfugisse suggessit: sic petitorij tenoꝛ annex⁹ oñdit: eo ꝙ dicat sibi ab ifantia xpiano: nup a p fato dño signaculũ circũcisionis infixũ quaprop[ter] vra diligenꝯ inꝯ vtrũcꝝ sollicita curarerũ fidelit examinet veritatẽ q̃ten⁹ nec religio temerata videat: nec seru⁹ hac obiectione mẽtit⁹ cõpetentꝛ iura dñi declinare ꝓtendat. Jtẽ ex ꝓcil. tolet. a. xij. De atrio ecclie qỏ. xxx. passib⁹ claudit: nisi prius data securitate fugiẽti nõ abstrahat.

c Jffiniuit sanctũ ꝓcillium vt null⁹ audeat ꝓfugientes ad ecclias vl residẽtes inde vi abstrahere: aut qỏcũcꝝ nocibilitatꝛ vel dãni seu spolij residẽtib⁹ i loco sãcto inferre: ſ eẽ poti⁹ bis tpis q̃ eccl'as petunt p oĩa licitũ i. xxx. passus ab ecclesie ianuis ꝓgredi i qb⁹. xxx passib⁹ vniuscuiuscꝝ ecclie i toto circuitu reuerẽtia defendat sic tñ vt hi q̃ ad eã ꝓfugiunt in extraneis vel lõge sepatꝛ ab ecclesia domibus nll'o mỏ absce/dant: ſ in ſ. xxx. passuũ nũero absqꝝ domoꝝ exneaꝝ receptaculo ꝓgredientes aditũ obtinebũt: qlit ad reqsite nature vsuꝝ debitꝛ exeãt locꝛ: ꝛ nllo teneãt euẽtu necessitudis: q̃ dñicꝛ se ỏ fendẽdos cõmiserint claustris Siqs ãt ſ decretũ violare tentauerit: ꝛ eccl'iastice excõicatõi subiaceat: ꝛ seueritatꝛ regie feriat snĩa: ipsos ãt q̃ ad eccl'iaz ꝓfugium fecerꝛ: si iuxta ꝑscꝝ canonũ instituta hi q̃ eos repetũt sacra reddiderit ꝛ sacerdos ipsi⁹ eccie ab eccl'ie fozib⁹ nõ abstraxerit: aut fuga taliũ si euenerit: sacerdoti qrẽda ẽ aut dã

f noꝝ snĩa fm electionẽ ꝑncipis hmõi sacerdotib⁹ irrigẽda est Jtez ex ꝑci. aurelianẽsi. Ante securitatẽ acceptaz de atrio ecclesie fugitiuus nõ cogat exire

g Ostituim⁹ obꝛuãduz qỏ ecclˈiastici canones decreuerũt ꝛ lex romana ostituit: vt ab eccl'ie atrijs vl' domo eꝑi eos abstrahere oĩno ñ liceat: ſ nec

h alcˈi ꝓsignare: nisi ad euãgelia datꝛ sacris ỏ morte ꝛ debilitate ꝛ oĩ pẽaꝝ gñe sint securi: ita

i k vt ei cui re⁹ fuerit crĩosus ỏ satisfactõe ꝓueniat: q̃ si sacra sua quict⁹ fuerit violasse: re⁹ piurij nõ solũ a cõione eccl'ie vel oĩm

l clˈicoꝝ: vez etiã catholicoꝝ cõuiuio sepet: ꝙ si is cui re⁹ ẽ vo

m luerit sibi intẽtiõe faciẽte cõponi: ꝛ ipse re⁹ act⁹ timore ỏ eccia discesserit ab eccl'ie clericꝛ ñ q̃rat. Seru⁹ etiã q̃ ad eccliaz ꝓfugerit ꝑ q̃libꝫ culpa: si a dño ꝑ admissa culpa sacrm suscepit: statim ad fuitiũ dñi sui redire cogat ꝛ postꝫ dato sacro dño suo fũit ꝓsignat⁹: si aliq̃d pene p eadẽ culpa q̃ excusat ꝓbat⁹ fuerit ptulisse: ꝛ ꝑ ptẽptu eccie ꝛ ꝑuaricatione fidei a cõione ꝛ

n quiuio catholicoꝝ exne⁹ hẽat ¶ Si xo seru⁹ ꝑ sua culpa ab eccl'ia defensat⁹ sacra dñi clˈicꝛ exigẽtib⁹ de ipunitate ꝓcepit: exire nolente: a dño liceat occupari. ¶ Occasione nanꝝ re/

ecclesia. vt C. de his q̃ ad eccle. cõfu. l. presenti. i fi. sicut custos carceris ꝓuidebit captiuis. vt. C. ỏ epis. audi. iudices.

f ¶ Principis. id est iudicis ecclesiastici. vel principalis persone. scilicet actoris.

g ¶ Constitui/mus. vl' domo. que domus erat infra. xl. passus. vt. xlj. diſ. episcopus vilem. et de consecdiſ. iij. epiſcopus. idẽ tamen priuilegiuz habet si est existos passus Johan.

h ¶ Consignare. id est tradere

i ¶ Vt ei. cum eo.

k ¶ Crimi/nosus. id ẽ obnoxius.

l ¶ Conuiuio. id est ꝓsortio.

m ¶ Intentione. id est plus debito requirit.

n ¶ Occuparí. auctoritate ꝓꝓria. vt videtur arg. extra de immu. eccle. c. inf. licet sit arg. contra ſ. co. c. ꝑx. in fi. ꝛ. C. ỏ his qui ad eccl. confu. l. iij. Jo.

a Si quis.
b Si quis.
c Vllus. q si reddit? id ē mobilia bona que sufficiūt ad soluendū debitum.

d ¶ Vt cū statuto. istō hodie non requirit. qz hodie sufficit cōsensus epi vl capituli. xij. q. ij. si ne exceptione. z ex de his que fiūt a pla. quāto. z. c cum aplica.

e ¶ Nō possit. ar. est b q si propter periculum moze nō possūt absentes vocari ad electionez q eis absentibus z nō vocatis pōt fieri electio. vt xxvj. di. c. j. ver. clalius. z. xxvj. q. vj. aurel⁹. io.

f ¶ Nvenditionibus. epi q dā d tunc id qō hic dicit. et. xij. q. ij. abbatibus. hodie nō tenere p id quod est. j. pri. q. vj. nulla. vbi dicit q tota dispositio monasterij ad abbatē ptinet. sz eis obuiat qō ē. extra de re. ec. ñ alie. c. j. hoc scias q nullum p̄diuz pōt alienari inconsulto epo loci in cuius dioce si situm est p̄diuz. vt. C. de p. mino. l. si pdiū. extra de fo. com pe. sane.

g ¶ Manumitti. quia q manumittit mācipiū ecclesie. duo dabit ecclie p illo vt. xij. q. ij. epus qui. sed cum abbas nihil habeat. ergo nihil potest dare. vt. litiū di. abbati. Jo.

h ¶ Etiam cō sentiente. nō diligionis seruus dñm suū contemnere z eius ministeriū destituere nō debz. ¶ Ñ in gangrensi concilio legitur.

Religionis occasione dominum suum nō audeat contemnere seruus.

a Siquis seruum alienum occasione religiōis docet dominū suū ꝓtemnere z eius ministeriū destituere: ac nō potius docuerit euz suo dño bona fide z cū omni honorificētia deseruire: anathema sit.

Item ex ꝯcil. martini pape.

Coꝛripiat duriſſime qui causa religionis docet seruū dominum suum cōtemnere.

b Siquis seruū alienū causa religionis doceat cōtemnere dñm suuz z recedere a seruitio ei⁹: duriſſime in oībus arguat. Item ex ꝯcilio carthaginensi. capl̄o. xxxj.

Pꝛimati inſinuet neceſſitas q res eccīe diſtrahere ꝯpellit

c Nllus res ecclie distrahat: q si redditus non hz: z aliqñ nimia necessitas cogit: hāc insinuandā esse p̄mati ipsi⁹ puincie censemus:

d vt cū statuto numero epoꝝ vtrū faciendū sit arbitrēt: et si tanta vꝛget necessitas ecclesie: vt nō possit añ p̄matē consulere: saltē vicinos cōuocet epos curās ad ꝯcilium referre oēm ecclie necessitatem qō si non fecerit: re⁹ deo z sancto ꝯcilio venditoꝛ honoꝛe amisso teneat. Item ex ꝯci. aga. Sine licētia epi q̄cq̄d abbas vendiderit: irritū deducat.

f In venditionibus: quas abbates facere p̄sumunt hec forma fuerit vt q̄cq̄d sine epi licētia vendituz fuerit ad ptātem epi reuocet: mācipia ⁊o monachis donata ab abbate manumitti nō lz iniustū

g enī putam⁹: vt monachis q̄tidianū opus rurale faciētib⁹ fuī eoꝛ libertatī ocio potiāt

h ¶ Etiā si epo ꝯsentiēte monasterij possessio ab abbate data fuerit: nulli⁹ momenti erit donatio: nisi forte ī eccīe fabricā erigēdā donatio ꝓcesserit q casu tantū ei donare lz: q̄tū eccīe parietes ꝯcludūt. Unde gregoꝛius scribit.

Nullo titulo res monaſterij valent ab ei⁹ iure ſegregari.

i Questi sūt nobis p̄dicti monasterij mōachi abbatē suū ītra sc̄litanuz castꝛ terrā que in. dc. pedes extendit sub ptꝛextu fabricāde ecclesie fraternitati tue donationis titulo ꝯcessisse. Jō volum⁹ q̄tū parietes p̄nt edificare eccīe circūdare: iure eccīe vendicare: q̄cq̄d ⁊o ex parietes eiusdē eccīe eē potuerit:

k ī iure monasterij sine difficultate aliq̄ reūtaf: qz nec mundanaꝛ legū nec sacroꝛ canonū statuta p̄mittūt ref mona sterij ab eiusdē iure q̄libet titulo segregari: ea ꝓꝓt donationē eiusdē terre que ⁊ rōnē facta est sine aliqua dilatione restitue. Pale.

Hanc q̄ scripturaꝛ nr̄aꝝ paginā omni futuro in tpe ab oīb⁹ epis firmaz statuim⁹ illibatāq̄ fuari: vt z sue eccīe iuuāte dño tm̄mō sint iure ꝯtenti: z mōasteria eccīastic⁹ ꝯditionib⁹ seu angarijs vl q̄buslibz obsequijs secularib⁹ nullo mō subiacent: canonic⁹ nullis iuribus defuiāt: ſ remot⁹ vexatōib⁹ diuinū op⁹ cū sūma deuotōe

l pficiāt. Sed notandū est: q aliud ē in suos vl ꝓpinquoꝛū vsus res eccīe pūtere: q̄ pniciosam cupiditatē sacri canones vbiq̄ ꝓhibēt z dānabilē oñdūt aliud ē qō ex dispensatione charitat⁹ būane ifirmitati ꝯsulit: vt quōdā illi sua reddant: q in sacro ꝓposito manere ꝯtēnit q nō taz iure foꝛi q̄tū iure poli nōnll⁹ sanctoꝛ fecisse legim⁹: btūs enī tohā. euāgelista duob⁹ iuuenibus: q̄s penituerat oīa sua ꝓ christo reliq̄sse et paupib⁹ dedit bene. qz bene potest auctoꝛitate epi abbas alij dare ecclesiam. sz ideo rep̄hendit dōario sacra ab abbate cum consensu epi in se. c. quia ipi epo dedit. z epus ipse nō potuit cōfirmare donatiōez sibi factā. qz nemo potest p̄stare aucrem rei ꝓ p̄tie. vt extra de instī. cum ad nostram. vt. ff. de auc. tu. l. j.

Questi sūt vendicare tū hec eccīa erit sub alio mōasterio. de cui⁹ rebꝰ cōstructa est. vt xij. q. ij. aplicos.

k ¶ Reuertat ar. q donatio ꝓpte est valida ꝓpte nō. vt. xij. q. ij. si quos. sz nō ne ista eccīa habebit viam qua ibitur ad ipsam nā q habet haustum iter debet habere. vt. ff. de ser. rusti. p. item sic. §. qui habet haustuz. Rñ. sic habebit. sed monachi nō cogāt gratis eaz dare sed cogent viam vendere iusto p̄cio. vt. ff. de relictis sepulchꝛuz.

Sed notādū. duobus rilo z eugenio. sed nōne beatus iohannes renūcia uerat ꝓpꝛijs veraꝝ. ergo quicq̄d habuit acquisitum fuit pauperibus. vel illi eccīe ad quā se transtulit. sz dic q adhuc nō peruenerat ad eccīam illaz. vl dic q de virgis fecit illud argentum qō dedit.

a Si abbas sophistice. & male respondet. qz ẽcito abbas habet aliquid. tam cito fit ecclesie.

b Dicunꝯ vero redere. si. xiij. q. vj. cõperimus. sed none filij nati iure cõmuni põt revocare legitimã portionem suam. si pater oĩa bona sua donauit. vt. C. de inoffi. dona. si totas. nam si aliqs liberto suo dedit bona sua cum crederet se nõ habituruz filios nunqd filij postea natus nõ solum prem. sed etiam totum revocabit. vt. C. õ revo. dona. si nũ ẽ. Rñ. verũ est qõ hic dicit intelligendum est q ecclia non cogit totũ reddere. sed tantũ legitimam portionẽ. vl canon corrigit legem.

c Non iure poli. i. quadã naturali equitate.

d Cce vtil⁹. sv. q. v. nõ omnis.

e Quidaz abbas &c. Prima questio. Certum est vt q̃diu in monasterio ipsi acquirit. sed quicquid acquirit fac⁹ episcopus hoc acquirit episcopali ecclie. vt j. e. c. j. & hoc forte obtinet cum ẽ translatus pfecte ad ecclesiam episcopalem. vt j. xxj. q. ij. si quis iam translatus. sed qd si tantuz est confirmatus adhuc tamẽ nõ est translat⁹ vide & velle litte-

2. Cor. 7.

rogasse: aurũ et gẽmas reddidit: vt cũcta que vẽdiderãt sibi redimerẽt. Sed objicit: btũs iohãnes nõ oblata reddidit: que paupib⁹ iaz erogata fuerãt: & alia recõpensauit que in paupex: vel ecclias fa-
a cultatibus nunc̃ computata fuerant: sil'r si abbas vl' ep̃us aliqua habuerit q̃ in ecclias-tici⁹ facultatib⁹ nõdũ sunt annumerata: exemplo btĩ iohis det illa recedenti: oblata x̃o ecclie retineat. Sequit & aliõ exemplũ: quo eadẽ que oblata sunt laudabil'r reddenda monstrent. Augustin⁹ in sermone de vita clericoꝝ.

Non debet eccl'ia suscipe quefilio exheredato sibi offerũt.

b Quicunꝯ vult exheredato filio heredem facere eccl'iam: querat alterum qui suscipiat no augustinuz: imo deo ꝓpicio neminez inuenĩet: q̃ laudabile factum sancti aurelij carthagiensis episcopi. Quidã enĩ cum filios nõ haberet nec speraret: res suas omnes retento sibi vsufructu donauit eccl'ie: nati sunt ei filij: nec opinanti redditit episcopus ea que donauerat: in potestate habet episcopus non reddere: sed iure
b fori no iure poli. Acce q̃ aliquãdo oblata eccl'ie & laudabiliter reddunt veruntñ nõ hoc exemplo recedẽti sua reddenda monstrant. Aliud est enĩ in pfessione sue vite pfistere: aliud a pppsito sui ordinis discedere: si sanctus aureli⁹ degenti in laicali habitu oblata reddidit: quia post oblationez filios accepit: nõ ideo in apostasiam euntib⁹ sua reddenda sunt: quibus vtil⁹ necessaria subtrahẽt: vt coacti redirent ad ordinez a quo recesserant: sed sicut inimicis & psecutoribus iubemur necessaria administrare: sicut ap'lo monemur tps redimere vt expediti⁹ oroni vacem⁹: sic nec eccl'ia scãdalũ patiat: ne discedẽs in deteriora ꝓcipitet: ne ĩ pniciẽ monachoꝝ aut incẽdiũ mõasterij occasiõe suorum exardescat: laudabiliuꝰ sibi sua: nõ dico reddũt: sed auferri sinũtur q̃ ab illo ista inferant. **Causa. XVIII.**

c Quidaz abbas cõsecratus in ep̃m ꝓius monasterioꝝ multa cõtulit. Postea in episcopatu plura acquisiuit: cui dũ fratres successorem quererẽt episcopus loci se met electioni volebat inserere: vt p ipm abbas in monasteriũ ordinaret: fratres renitunt. Queritur primo an monasterium possit petere: que ab episcopo acq̃sita sunt an episcopalis eccl'ia possit sibi vendicare que monasterio fuerãt tradita. Secundo an p episcopum abbas sit eligendus et ordinandus: an tantũmodo a ꝓpijs fratribus sit institu-
endus. **Questio. I**

Prima q̃stio determinat in concilio habitu apud alteum in quo sic statutũ legit. **Qui de monacho ep̃us ordinat qõ añ ꝓsecratiõz habuit monasterio: qõ x̃o p⁹ ꝓsecrationem acquisiuit: proprie ecclesie derelinquat.**

f Statutũ est: trõnabilit. ꝓm sctos pres a synodo confirmatũ ẽ vt mõach⁹ que electio canonica a iugo regle monastice pfessionis absoluit: & sacra ordinatio õ mõacho ep̃m
g fac̃ velut legitim⁹ heres prnã sibi hereditatẽ postea iur̃ vẽdicandi ptãtez hẽat: & q̃d acq̃sierat vl' visus fuerat hre mõasterio relinq̃t: & abbatis sui q̃ fuerat ꝑm regulã sci bñdicti arbitrio: posteaq̃ enĩ eps ordinat ad altare ad qõ sanctificat & titulat ꝑm sacros canones qõ acquirere potera illa ex eo qõ dicitur absoluit etiam q̃ acquirit ecclie episcopali. sed illa littera postq̃ &c. videt velle q̃ h. ori põt dici cum h. q̃ nõ ꝓius acquirat secũde ecclesie q̃ sit adeptus corporalez possessionem. vt ẽ. xcij. di. siquis episcopus. et eẽ de electi. cum in cunct. sicut nec miles qui trãsit de vno numero ad aliuz nõ ꝓpius dicit eẽ de scõo numero anteq̃ ueniat ad eum vt. ff. de mili. testa. ex eo tpe. io.

f Latrũ. ab soluit ab obedientia quam fecit abbati. ab soluitur enĩ ab obedientia cum sit factus õ filio pater. Itẽ a monachali regula i ieiunijs vigilijs et modo cantandi. silentio enim non potest ammodo vacare cũ debeat hre tubã ꝓconis. vt. xlij. distin. sit rector. Itez potest sibi facere cõmatres quod ꝓpius nõ licuit exẽplo gregorij qui ꝓius monach⁹ factus est. & postea cuz esset diacon⁹ cardinalis cõpater mauritij ĩperatoris factus est. de hac materia plene inuenies. xvj. q. j. c. ij. & i. ij. q. vij. in noua

g Legitim⁹. imo etiaz monachus existens legitimus heres ẽ & in eo casu in q̃ alius non posset eẽ heres. vt. xix. q. vi. siqua mulier. C. de epis. et cleri. de nobis.

Sed obiciẽ. si hereditatẽ vendat. ergo põt habere. ꝓ
prium cuꝫ tñ remaneat monachus. qđ esse nõ debet. vt
extra de sta. mo. cuꝫ ad monasteriũ. in fi. sed dic sibi. i.
a Restituat. Sed qualiter hoc stare (ecclesie sue.
poterit. cum enī aliquis factus est monachꝰ. omnia que
hẽbat dedit monasterio. vt. xix. q. vlt. nunc aũt.
ergo et ius succedendi. qui enim dat omia bona
sua. dat et spem future actionis.
vt. C. de dona. l. iij. Ꝑ videt q pꝰ succedit monasterium. sed dic q ius succedẽdi non cõperit nisi post mortẽ defuncti. vnde illõ ius nõ dedit monasterio. sed tm̃ solam spem. sed illa spes euanescere debet. cꝫ illa ꝑsona desinit esse filꝰ illiꝰ mõasterij. vt inst. de acqui. per arrogata. Ꝑ mo
b Ꝺuo. io. Ecũdã xo. Oĩ. nõ est dubia. quia tm̃ monachi eligent. vt. Ꝑ. e. abbatem. Jo.
c Hoc tamẽ. ar. q nõ potest epꝰ plus ab eccl̃ijs petere cꝫ qđ ex canonibꝰ sibi deberi ꝓbat vt. ix. q. iij. con/questus. et. x. q. iij. quia cognouimus.
d Instituere. i. ꝓfirmare. vl dic ꝓprie. q in/stituit cũ sint negligentes. vt. ix. q. iij. cum scimꝰ. vel tunc etiã potest aliũ instituere cuꝫ monachi minus idoneuꝫ volũt eligere. vt Ꝑ. sicꝫ abbas.
e Corrigere. Ꝑ coercio monachoꝝ ad epm spectat. vt. l. dis. accedẽs. Ꝑ. e. sicꝫ abbas. ⁊. c. abbates. ⁊. c. cognouimꝰ. dicũt q̃dam q in mimis excessibꝰ ab abbate vel ꝑore sunt puniendi. sed in maioribꝰ ab epo. vt ex de sen. excõ. monachi. xc. di. si q̃s monachus. ⁊. xij. q. j. nõ dicatis. sed meliꝰ dicaꝫ q si ordine iuris agit ꝑ monachũ q coꝛã epo sit agendũ. vt. xj
f Abbas ī monasterio nõ ꝑ epm aut ꝑ aliquẽ extraneoꝝ ordiet̃: neꝙ ab epo missa ibi celebret̃: vt nulli eccl̃ie subijciat. Idem casto/rio epo. De eodem.
k Abbatez cuilibet monasterio nõ aliũ: Ꝙ quẽ dignum moꝛibꝰ atꝫ actibꝰ mõastice disciplineꝫ cõi ꝓsensu cõgregatio poposcerit ordinari volumꝰ: missas aũt publicas ꝑ epos vel clericos ī monasterijs oĩno celebrari ꝓhibemꝰ. Item pela. pa. mellito subdiacono.
Ille ꝺꝛ abbas instituiꝫ quem sua cõgregatio ⁊ possessionis dñs ordinari poposcit.
l Abbatẽ monasteriuꝫ illum volumꝰ ordinari: quẽ sibi de sua cõgregatione ⁊ monachoꝝ electio ⁊ possessiõis dñs: ⁊ qõ magt̃ obtuã/dum: ordo vite ac meritũ poposcerit ordinari. Item gre. omnibus episcopis.

g q. j. de ꝑsona. secus si nõ in forma iurꝫ. ex de appel. reꝙ (hensibilis.

h Abbas ordinetur. i. eligatur

g Missa. publica conuocato ppło. nisi sit de volũtate fratrũ. vt. Ꝑ. e. lumioso.

h Subijciat. q̃ ad legẽ dioceſanã. vt. xvj. q. j. cũ ꝑ vtilitate. nisi ī casu. vt xij. q. ij. aplicos. eo ipo Ꝙ epꝰ ī aliquo loco celebrat. pssũiat locꝰ ei sbiectꝰ. ar. vij q. j. pontificeſ. Ꝺ tñ scias q epus pt subijcere vnã eccl̃iaz alij. vt ex de excesꝰ. p. sicut. et aliã eccl̃a põt se subijcere alij. hoc tñ nõ ꝓiudicat epo. ex ꝺ dona. inc dilectos.

i Abbatẽ publicas. q̃ ꝓpłus nõ inc est nisi iuitet ab abbate. vt. Ꝑ. ea. q. dudum. Jo.

k Abbatem. dñs. ar. est ꝺ q electio maxime ꝓclari spectat etiã ad ꝓfectuꝫ. vt. xvj. q. ij. si q̃s epoꝝ. ⁊. q. vij. decernimꝰ. ⁊ lxiij. di. ꝓncipal. i ⁊. Ꝑ. ea. q. ij. eleu/therij. Iꝫ ñ c ira vt ex de iurepa. nob. ⁊. Ꝑ. c. ꝓxi. Iꝫ solẽnis electio ꝓsentẽda ẽ ꝓncipi vel ꝓfecto. vt ex de elec. cũ ẽra et meliꝰ. c. ri. sacrosctã. ⁊ ex c. q. siꝫ. ⁊. lxiij. di. reatina. ⁊. c. lectis.

l Quam sit. decellulis ar. qđ capelle ꝙ rochiales hñt. idẽ ꝓuilegiũ cuꝫ mõasterijs. x. q. iij. inc ceca. Iꝫ ñ ẽ ira. vt ex de ꝓ/bendis. de mo/nachis. Nũ ꝙ Vel imissi si monasteries. i. exactões ria cẽnt ex/n Nisi ꝺ eadẽ empta. taxs. di. lxj. nulli. in ī capite q̃ ī uitis. ⁊. c. obitũ. mẽbris. xj. ex. c. victoris. q. ij. i sũma

o Cõcors. ⁊ canonica. vt. lxij. di. c. j. ⁊ Ꝑ. e. sicꝫ abbas.

p De alijs. ẽt hereticã. vt ex ꝺ elec. cũ monasteriũ. ar. Ꝑ. j. ꝑ. q. vl. ī. ꝺ. pe. q Ordinãdũ. si tñ mõachꝰ sit necc̃arius ꝙ supiozẽ cogaꝫ ipꝰ daꝫ. vt ex ꝺ iurepa. nlis Iꝫ q̃d si mõachꝰ sit fcũs pa. iuito abbate. ꝺꝛ redire.

[redacted]

¶ Iurib⁹. ꝑtum ad legē dio ccsanuz. vt.xvj. q.j.cū ꝓ vtilita te.vt no.ꝛ.q.j.ī summa.

b Lbinoso hoc.c.locꝫ de monasteriꝭ exemptis vl' pri uilegiat'.

c ¶ Sub licas in quib⁹ est con curlus pplox.q̄ fiunt ī hoza ter tia.f.ō ꝑse.di.j. ⁊ hoc.sed publi cas.i.solēnes be ne cantant.

d ¶ Recessib⁹. poti⁹ ergo erūt monasteria ī so. litudie q̄ i vrbe xvj.q.j.li cupis.

e ¶ Collocare. vt ibi exerceat iudicia.

f ¶ Ordinatio nem .f.e.cogno uimus ꝑtra. sed hic loquit̄ de ex emptis ibi non. vel si hic loquit̄ de nō exemptis tunc dic q̄ epus b facere pōt nisi abbas negligēs sit in ordinatio nib⁹.i.dispositio nib⁹.vt.ix.q.iij. cum scimus.

g ¶ Abbate.ſ. x.q.ij.inē cetera

h Ridem p̄ cepim⁹. vt ō mo nasterio epi scopus ibi fece rat baptisteriū.

i ¶ Altare.hoc ideo q̄ loc⁹ fon trium nō oz pedi bus ꝓculcari.vt .f.de ꝑse.di.j.al taris.⁊ b cōmodius nō pōt fie ri quā si ibi alta re ędificet.

k ¶ Post susce ptas.sic ex ō ap pel. up eo.in fi.

l Abbas. po test cum p̄ missione. nō eni pōt sine licentia a canonicis iurib⁹ deseruiāt: ſ remotis vexationib⁹ ac cun ctis grauaminib⁹ diuinū op⁹ cū sūma aī deuotiōe pficiant. Ydē castorio epō ariminensi

Missas publicas in cenobio epi nō celebrent: nec aliquod

b Leis grauamen inferāt. Umoso abbate referē te plimis ī monasterijs mlta a p̄sulib⁹ p̄iudicia atq; grauamina mōachos ptulisse ꝓgnouim⁹: oz ſ vt tue fraternitat̄ puisio de futura ꝯete eox sa lubri disponat ordinatōe: q̄te nus ꝓsantes ī illis ī dei ſuitio gr̄a illis suffragāte mente c libera pseuerēt: missas q̄s pu blicas ī cenobio fieri oīmo ꝑ d hibem⁹ ne ī dei ſuox recessi b⁹ ⁊ eox receptaculis vlla po pular' p̄beat occasio ꝓuētus q̄ nō expetit aīabus eox: nec e audeat illic eps cathedrā col locare vel quālibet ptātez ex ercere īperādi: nec aliquā or f dinationē q̄uis leuissimā fa g ciēdi: nisi ab abbate fuerit ro gat⁹: q̄ten⁹ monachi sp mane ant ī abbatum suox ptāte: vt remot' vexationib⁹ ac cūctis grauaminib⁹ diuinū opus cū sūma deuotiōe animi pficiāt. Ytē gelasi⁹ pa. **Baptisteriuz ī monasterio nō pmittit̄ fieri**

h Ridē p̄cepim⁹: vt ō mo nasterio sc̄ti andree: q̄ē sup̄ masćalas baptisteriū ꝑ pter monachox molestias de buisset auferri atq; ī eodē lo i co q̄ fontes sūt: altare fūdari cui⁹ rei pfectio hacten⁹ē ꝓtra cta: admonem⁹ igit̄ fratnita k tem tuā nullā iam morā post susceptas l'ras nr̄as inserere ſ repleto loco ipsox fontium altare illic sine aliq̄ dilatione fundeā: q̄ten⁹ ꝑdict̄ mona chis op⁹ dei secure liceat cele brare: ⁊ nō de negligētia tua ꝯ fraternitatē tuā nr̄ animus excitetur. Ytem ex concilio maguntino.

Cuz pmissiōe episcopi abbas locum suum deserere potest.

l Abbas ꝑ hūiliatione ⁊ cū pmissione epi locuz suū pōt relinq̄re: tn̄ eligāt si bi frēs abbatē de ipsis si hūt m sinaūt de exneis. ¶ cce ī tole tano ꝯcilio oz q̄ sacerdotes abbates ⁊ alia officia instītu n ere dñt: btūs gre.⁊ pelagi⁹ ꝑ hibent dicētes: abbatē a fra trib⁹ sue ꝯgregationis eligē dum ⁊ ordinandū: quō ſ hec tanta diūsitas ad ꝯcordiā re o uocabit̄. Sz sciendū ē q̄sdā monachos eē indomite cer uicis ⁊ effrenate supbie: q̄s dū abbates ad religionē cogere voluerint: in eox electione ꝯspirant: ⁊ aliuz moz⁹ib⁹ suis cōuenientē sibi pficere ꝓten dunt: q̄les erāt illi q̄ necē bti bñdicti ꝯspirasse legūt ꝑ hu iusce mōi cōstitutū ē: vt abbates ⁊ alia officia p sacerdotes instituant. Ū pela.pa.scri bit opilioni defensori dicēs.

Non licet monachis abbates ꝑ suo arbitrio expellere aut alios ordinare.

p Ullam ptātem decete ro: nullaz licentiā monachis relinq̄m⁹ ꝑ arbitrio suo aut abbates expellere: aut sibi met alios ordinare: q̄ nulla q auctas remanebit abbati: si monachox ptāti cepit subia cere: vt de cetero fideliē ⁊ stu diose vniūsa que vel ad diui ni cult⁹ reuerentiā vel ad vti litatē eiusdez monasterij ptī nent abbatis sollicitudo: ad r quē ptās tota ptinere ꝓuenit s debeat adīplere. Hinc etiaz pstitutū ē: vt clerici singulo rū monasterioꝝ sint in ptāte epox nec alicui: liceat ex eox ꝓsciam monasteria edificare. Unde in calcedonensi ꝯcil'. legit̄. **Sine ꝓscientia epi monasterium nullus edificet.**

t Ubidaz monachox ha bitu vtentes indifferē ter ꝑ ciuitates incedunt: nec nō ⁊ monasteriū ⁊ seipsos ꝑ sumptione ꝓpria cōmēdant. Placuit igitur neminez aut plati suam dese rere eccl'iam. vt ex ō renū admo net.xvj.q. vl.c. vl.lxxj.di.c.j.et ij. et . xix. q. ij. duc. Jo.

u ¶ cce. in to lerano con cilio. ſ.c.j. m

n ¶ Beat⁹ gre gorius. ſ.c. ab batem.

o ¶ Sz sciēdū. magister intelli git q̄ capl'a su ꝓadicta ex cau sa data sint. io.

p Ullaz. ali os ordina re.i. eligere.

q ¶ Auctoritas humani eni mo ris est illū time re cuius iudicio nūc erigit̄ nunc depmit̄. xvj. q. ij. visis. nec supe riozes debent in feriozib⁹ nimis familiares esse. nam ex ꝓuersa tione equali na scit̄ ꝓrumpit̄ di gnitatis. ff.ō of fi.ꝑsi. obseruan dum. nec etiā de bent subditi pl⁹ esse subditi q̄s ex pediat. ij.q.vij. admonēdi. Jo. r ¶ Tota. ſ epi scopus nullā ha bet iurisdictionē in monasteriꝭ. ⁊ sic ē ꝓtra. xvij q.vl.ī venditio nib⁹. xij.q.ij.ab batib⁹. sed istud ꝓbum tota non excludit epm.sz ipsos monachos id est ita ptinet ad abbatē q̄ nō ad monachos.

s Hnc etiam constituтuz est.i.ꝓpter cau saz.intelligit.n. gratian⁹ omnia hec capitula ex eā fuisse statuta

t Ubidaz cō mendāt. ſ nemo debz se cō mēdare. xj.q. iij siquis vero. ar contra. ff. de of.

pcon. obseruare. ¶ anteq̃ vero. a ¶Aut oratorij. q̃/bus temporib⁹ in oratorijs sit missa audienda. habes. j. de cel. di. j. sicḥ etiã. ⁊ nõ solum oratorium. sz nec etiaz hospitale põt sine licentia epi cõstitui. vt ex de reli. do. ad hoc. sed si oratorium nõ est in hospitali. tũc simplex hospitale põt cõ/strui sine licẽtia epi. vt ex de ec. edi. si hospitale. que hodie est re/mota. Jtẽ nec i oratorijs licituz est ponere cãpa/nas. vt ex de pri/u. parentiũ. io.

b ¶Vel mona/chi. locḥ fm ea tpa. cum mona/chi fuerunt laici xvj. q. j. genera/liter.

c ¶Clerici. id ẽ plati.

d Quis religio/sis cõpro/bet ne sit nimiũ inuenis. vt. xxx/iij. di. quozũdã et. c. fraternaz.

e ¶Dẽ mona/chis nouũ nouũ õr cui⁹ fa/cies imutaz. ff. ô no. op. nũ. l. j. §. opus nouũ. si er/go torum mona/steriũ est destru/ctuz. requirit cõ/sensus epi in cõ/structione. sz in reparatione nõ re/quirit. vt. xvj. q. j. vl siquis vult. ex de iudeis. iu/dei. ⁊. C. de op. publicis. l. ij. et iij. argu.

f ¶Aut pban/te. ex post facto. q⁹ ratihabitio/ne põt cõfirmare vt. xvj. q. j. c. vl.

g Qẽllulas. ¶aut cõgre/gantium. noua colligia nõ põt quis facere. nec etiam nouas re/gulas vel nouaz vitam. ex de reḷ. do. ne nimia. ff. de colle. illi. l. iij.

h Nllus am/bitionis i/firmitatis enim causa põt abbaf ꝓmittere mona/sterium. nec ꝓ/ a edificare aut ꝓstruere mona/steria aut oratoria domũ sine ꝓscientia ipsius ciuitatis epi Jtem clerici in prochijs mo/nasterijs aut martyrijs cõsti/tuti: sub ptãte sint ei⁹: q̃ in ea ciuitate est epus fm traditio nem sanctoz patrum: neq; p ꝓsumptiõez recedãt a suo epi scopo. eos vero qui ausi fue/rint rescindere hmõi institu/tionem quocũq; modo: vel si noluerit subiacere ꝓprio epo siq̃dem fuerint clerici fm ꝓso narum ordinationez subiace ant cõdemnationib⁹ canonũ b si vero laici vel monachi fue/rint cõione priuenẽ. Jtez cle rici qui pauperum dispsposi/tioni vel monasterioz vl martyriozum ꝓsunt sub potestate singulariũ ciuitatum epoz/uz fm canonũ traditionem pdu rent: neq; p suam temeritatẽ epi sui moderationẽ declinẽt qui aũt hmõi dispositiõz quo libet modo subũtere ausi fue rint: ⁊ epo suo nõ obedierint c siq̃dem clerici fuerint: cano/nice dãnationi subiaceant: si aũt monachi vl laici sẽ a cõi/one suspendanẽ. Jtẽ ex con/cilio carthaginensi. iiij.

Examinet ab episcopo religi/osis feminis ꝓponendus.

d ¶Oi religiosis feminis ¶ꝓponendus est ab epi/scopis cõprobet: monasteriũ quoq; absq; episcopi ꝓmissio ne nulli incipere aut fundare licet. Unde in agathensi cõ/cil. legit **Sine ꝓmissione epi nullus monasterium ꝓsumat incipere.**

e ¶Dẽ monachis monaste/rium nouum nisi epo ꝓmittẽ/te aut ꝓbante nullus incipe/re aut fundare ꝓsumat. Jtez ex eodem.

g ¶Qẽllulas nouas aut con/gregantiũ ecclias monacho/rum absq; epi noticia ꝓhibe mus institui. Jtem ex ꝓcilio aurelianẽsi. **Absq; epi vl abbatis volũtate nullus mona chozum cellulam constituere ꝓsumat.**

h ¶Nllus monachus con/gregationem monasterij dereli/cta ambitiõis ⁊ varietaz impulsu cellulam cõstruere sine epi ꝓmissione vel abbaz sui volũtate ꝓsumat. Jtem sunt alij qui p executione diũsaz causarũ quoslibet admittũt: q̃ districtionẽ eoz soluant: ⁊ quietẽ religionis ꝓturbent. De quib⁹ in cõci. triburiesi legitur. **Abbas qui cautus in regimine nõ fuerit a ꝓprio episcopo ⁊ a vicinis abbati/bus a suo arceatur honore.**

i ¶Jquis abbas caut⁹ in regimine hũilis castus misericors discret⁹ sobriusq; nõ fuerit ac diuĩa ꝓcepta ver bis ⁊ exẽplis nõ oñderit: ab epo ĩ cui⁹ ẽritozio cõsistit ⁊ a vicinis abbatib⁹ ⁊ ceteriz deũ k timentib⁹ a suo arceaẽ hono re: etiã si ois congregatio vi cijs suis cõsentiẽs eum abba tem habere voluerit. Jtẽ ex cõcilio aurelianensi. **Jn epoz/um ptãte abbates ꝓsistunt.**

l ¶Bbates ꝓ humilitati religionis in epoz po/testate cõsistant: ⁊ si quid exẽ regulaz fecerint: ab epis co/riganẽ: qui semel in anno in loco vbi epus elegerit acce/m pta vocatione cõueniãt: mo/nachi autẽ abbatibus omni obedientia ⁊ deuotione sub/iaceant: q̃ siquis p contuma ciaz extiterit indeuotus: aut n p loca aliqua vagari: aut pe/culiare aliquid habere ꝓsum o pserit: oĩa que acquisierit ab abbatib⁹ auferãt fm regłaz cho facere cellulam specialem. vt. xxj. q. iij. c. vlt.

S Jch̃s abbas cautus. q̃ videt q̃ aliquis põt deponi i ꝓpter simplicitatẽ. vt b ⁊. lxxiij. di. epoz. sz dicas q̃ hic vocat illũ incautũ q̃ negligens ẽ. nam ꝓpter ne gligentiam deponit aliquis. vt. lxxxj. di. dictum. vl dic q̃ abbates ꝓpt̃ modicas causas possũt remoueri vt ex de simo. p tuas.

k ¶Arceat. h ptz q̃ epus sine numero epozum abbatem põt de ponere a digni/tate abbatie. sed nõ põt solus ab ordine depone/re. vt. xvj. q. vij. inuẽtum. vt nõ. xv. q. vij. in sum ma. ⁊ hoc iõ q⁹ causa illa nõ est criminalis. ex ô accu. sup his. et ô simo. c. p tuas

l Abbates. epoz ad epm enim ꝓtinet omnis cura dio cesis tam in mo nasterijs q̃ i aliꝭ ecclijs. vt. ix. q. iij. c. ij. ⁊. xciij. di stin. nulla. Jo.

m ¶Vocatõe. si necessitas ma/gna fuerit. al's abbates nõ dñt vocari ad syno/duz. vt. xvij. di. episcopus.

n ¶Aut pecu/liare. nisi ab ab/bate ei concessa sit adminis/tratio. vt ex de sta. mo. monachi.

o ¶Que acqui sierit. ergo fugi/tini ⁊ vagabũdi acq̃runt. ecclesie sue q̃cquid acq̃/runt. vt hic. ⁊. C de epi. ⁊ cle. deo nobis. §. hoc etiã sicut seruus fugi tiuus dño acqui rit. ff. de acquir. pos. l. j. §. p ser/uum. Sz pona/mus q̃ aliquis ꝓpius deliquit. ꝓpter qõ mona sterium voluit ip sum recipe. que/ro si id qõ post/ea acquirit ꝓpri

monasterio acq̃rat vel sequenti videt q̃ sequẽti qz cũ p derelicto habit⁹ ẽ. non dz poni acrere. sic nec seru⁹ habit⁹ pro derelicto. vt ff. de sti. seruoꝝ. q̃ si fu⁹ & ar. xvj q. vj. ō lapſ C. ō lati. li. tol. ſz sci mus. Joh̃. sed hanc questionez plene notaui in ter dñicales que stiones. B.

a ¶ Suscepit. sine ꝓ sẽsu abbatis. vt. xx. q. iiij. monachũ. Jo.

b ¶ Onaste ria.

c ¶ Abbatibus. s. xciij. dis. nulla rone.

d ¶ Epalia. lz abbas exẽpt⁹ tñ ꝓ dz petere in ra epalia abepo loci. nisi ipse malicioſe ỏneget ea

e ¶ Gnoui/ m⁹ vt omisso. arg. q̃ omisso epo ñ pot appellari ad metropolitanũ. vt. vj. q. iij. scirote. Jo.

f ¶ Anumalv. ar. cui mai⁹ committit & minus. vt. xij. q. j. preci/ pimus.

g ¶ Eruenit. cõmatres. ſz nõ ne q̃ baptiſmuz ꝓtrahit cõpater nitas. sic vt. xxx q. j. oẽs. ſz moa/ chi pñt baptizare. vt. xvj. q. j. doctos. q̃ pñt eẽ cõpres Rñ. pñt fieri cõpr̃s ba/ ptizando. ſz nõ leuãdo qz in illo maior ꝓhit̃ fa/ miliaritas. Jo.

h ¶ Iffinim⁹. dupleꝝ. in quo sũt mõachi et monache.

i ¶ Cognatis. nã q̃ seculo vult & rebꝰ renũciare renũciabit & co/ gnatis. xij. q. j.

monasterio ꝓfutura. Ipſi aũt q̃ fuerãt pugati: vbi inuẽti fuerint cũ auxilio epi tanq̃ fugaces ſb custodia epi reuocent & reũ se ille abbas futurũ eẽ cognoscat: q̃ i huiusmodi psonis nõ regularit aiadũtit: vl̃ q̃ mo

a nachũ suscepit alienũ. Item ex concilio arelatensi.

b ¶ Onasteria l monachoꝝ discipl̃a ad eũ ptineat epz: i cẽ ſẽ ẽritorio ꝓstituta. Itẽ paſcal pa. Null⁹ misceat abbatib⁹ epalia q̃ alicui epoꝝ nolũt subesse.

c ¶ Abatib⁹ q̃ neq̃ sub epo neq̃ sub metropolitano ne sub pmate neq̃ ſb pr̃iarcha

d ſẽ: null⁹ pr̃sus epoꝝ epalia q̃libet admiſtret: cũ. n. se nll̃i epo subeẽ pfiteãt: ꝑs est: vt null⁹ epoꝝ q̃ sua ſẽ eis tanq̃ exneis largiat. Pro buiꝰ cemõi q̃ statutũ est: vt cãe & vtilitates monasteriorũ p epos disponant. Ũ gre. scribit vitali defensori sardinie. Utilitates monasterij a ꝓpio epo debent disponi.

e ¶ Gnouim⁹ q̃ mõasteria ſuoꝝ dei vel feiaꝝ p suo q̃q̃ libitu & diũſaꝝ cãꝝ execu/ tione pturbet qõ oko ñ grate suscipim⁹ tuãq̃ ex ꝑ exptiã cõmonem⁹. vt neq̃q̃ ꝑ vsurpare denuo accepta nr̃a auẽte p/ mittas: ꝑ epo loci illi⁹ sub cui⁹ moderamie degũt: cure sit cãs vtilitatesq̃ disponere: valde ẽ enĩ indecẽs: vt omisso eo ali⁹ q̃ libet se illoꝝ cauſ admiſceat: ꝑ ille eoꝝ vitas ꝓpetẽti regl̃ariꝝ dz moderamie disponere: q̃ p

f cõmiſſis eoꝝ aiab⁹ cõpellit rõ/ nẽ reddere. Pro huiusmodi ẽt ꝓhibet btũs greg. mulieres passiz ad mõasteriũ accedere & monachoꝝ cõmatres fieri: scribens valẽtino abbati. Neq̃ cõmatres sibi facere neq̃ ad feminas accedere monacho licet.

g ¶ Eruenit ad nos q̃ i monasterio tuo passim mlieres ascẽdãt: & qõ ẽ grauis⁹ mõachos tuos sibi cõmr̃es facere: & ꝑ incautã cũ eis cõionem hr̃e: ne q̃ hac occasiõe hũani gñis ũmie⁹ sua eos qõ absit calliditate deci

piat: iõ hort⁹ te p̃cepti serie cõmonem⁹: vt neq̃ mulieres i monasterio tuo deiceps q̃libz occasione pmittas ascẽdere: neq̃ monachos tuos sibi cõmr̃es facere nã si ꝑ denuo ad aures nr̃as q̃ cũq̃ mõ puenerit: sic te seuerisſime nouer⁹ vltõi ꝓbendũ: vt emẽdationis tue q̃litate ceꝛi sine dubio corrigãt. Mõ solũ ãt incauta familiaritas alia & mulierũ eis inẽdicit: vex ẽt a sanctimonialiũ hitatõe ꝓhibent. Ũ in. viij. synodo legit. Cuz monialib⁹ mõachis hitare ñ lz

h ¶ Iffinimus mĩme duplex monasteriũ fieri: qz scandalũ idẽ & offenditulũ mult⁹ effi

i cit: si ẽo aliq̃ cũ cognat⁹ abrenũciare & mõasticã vitã sectare voluerit: dñt q̃dez viroꝝ adire cenobiũ: femie ẽo mulieꝝ ingredi mõasteriũ. In ꝑ enĩ placat de⁹: q̃ aũt bacten⁹ fuerit duplã ſm regulã sci p̃ris basilij & ſm p̃ceptioz ei⁹ ita formẽt. Mõ

k hitent i vno mõasterio mõachi & monache: adulterĩ. n. inſcipit cohitatio: si hẽat aditũ monach⁹ ad mõachã vl̃ monacha ad mõachũ secreto singul⁹ ad collocutioz. Mõ cubet mõach⁹ i muliebri mõasterio: neq̃ singularit cũ monacha cõiuẽt & qñ nccaria vite a ꝓte viroꝝ ad regl̃aresſ deferũt: exꝑ portã ꝑ suscipiat abbatiſſa i monasteriũ feiaꝝ cũ q̃dã vetula monacha: porro si ꝓtigerit & aliquã ꝓpinquã suã videre voluerit monach⁹ i pñtia abbatiſſe huic ꝓfa/

l m bulet p modicat & ꝓpẽdiosa verba: & i breui ab ea discedat Itẽ in registro gre. Monachi & monache i nllo sil̃ cohabitẽt loco

n ¶ In nllo loco monachos et mõachas pmittim⁹ i vnũ mõasteriũ hitare: ꝑ nec ea q̃ duplicia vocãt: & si q̃d tale ẽ rligiosus eps mlieres q̃dẽ i suo loco mãere studeat: mõachos ãt alicui mõasteriũ edificar cogat: si ãt plũa sint talia mõasteria sepent i alijs mõasterijs mõache & in alijs monachi: res aũt q̃s

o hũt cões ſm iura eis cõpetẽtia

cui porrio.

k ¶ Mo/ nachi. imo nec clericus cus nec la i debet visi/ tare monasteriũ monialiuz. vt exẽ de vi. & ho. cleri. monasteria.

l ¶ Inter cipit. i. inſcipe solz. qz ex cohitatione ꝓsumit accessus. vt xxvij. q. j. nec aliqua. & lxxxj. di. clerici⁹. & c. in oibus. et xxxv. q. vj. ab isto. et ẽ ar. b. q̃ cuz petit restiturio ꝓsanguinee q̃ ñ solum commixtionis. imo nec cohitatõis facẽda est restitutio.

m ¶ Et in breui. ꝑ maniſte ꝓpẽditur q̃ ꝓsũit varijs modis ꝑ alitz & ꝑ aliq̃ ex cohitatone ex loco ex singularitate ex socie/ tate. ex hre/ uitate tpis q̃ oĩa iudex discret⁹ ꝓsiderabit. vt xxiij. q. viij occidit. & / xxxj. di. i oi bus. ſ. de pe. di. j. aut facta. exẽ o te/ sti. cũ cãm.

n ¶ In nul lo loco in vnũ fere eadem vba ponũt i aude san. epil. ſ. ſi q̃s aũt ad monasti cam vitam.

o ¶ Jura.

forte p̄ nu/mero p̄sonarū. cū ei col legiū sepaē p numero p̄sonarū diuidūē bona. vt. ff. ō colle. illi. l. j. i fi. ℓ forte fz qō ḋli bz ōdīe mo nasterio ar xij. q. ij. c. j.

a ¶ Nocci ma. eē c. i. p̄ē p̄ sci/ā abbatisse

b ¶ Quaz ō patz q si clerici accu sēt ḋ deliq/rit cū moni ali t cū alia pt se expur gare cū mu lieribus. ad ḋd eni vocā rēt iste. si ñ possēt eē re stes. cū eni clerici repel laē a dignitate obtinē da p̄ē testi monū mu lierū. vt eē de testi. taz lris mkropoli p̄ eas expurgare pt se. vñ satis admitti pt q si clerici nō pōt hr̄e alios p̄purgatores clericos q per hōestos laicos pōt se purgare. vt ij. q. v. c. oīb. i fi. l. xxxj di. cle. ℣ sic xij. q. j. c. j. ℣ in auē. de mōachis. §. cogitāduz.

c ¶ Erni ciosaz cōtēr. ideo cōiē oīa fa/ciūt vt sibi inuicez sint testes ℣ ho nestaē ℣ ca stitaē. vt/ auē. de mo

distribuāē. Itē ex p̄. aga. A monasteria mōachoz lōgiꝰ cōstruāē

Mona/ mōasterio puellaz steria puellaz lōgiꝰ a mo/uasterio mōachoz: aut p̄ē ilsidi/as diaboli aut p̄p̄ē oblocutione hoīm collocēē. Itē ex p̄. hispal. Puellaz monasteria monacho/rum p̄esidio ℣ miſterio reganē.

a ¶ In decima actiōe cōsenſu c i decreuimꝰ: vt moasteria ℵginum in p̄uincia bethelica monachoz admīstratiōe ac p̄sidio gu/bernenē: tūc enī salubria christo dicatē ℵginibꝰ p̄bamꝰ: qñ eis patres spūales eligimꝰ q̄z nō soluz gubernaculis tueri: ſ etiā doctrinis edificari possint: ea tñ circa monachos cautela seruata: vt remoti ab eaz familiaritate: nec vſ q̄z ad vestibulū hēant accedendi familiare p̄missuz: ſ neq; abbatē vel eū q̄ p̄ficiē eē eā que p̄est loq̄ ℵginibꝰ christi aliq̄ō q̄ ad institutionē vl̄ admīstrationē eaz p̄tinere licebit: nec cū eis sola q̄ p̄est freq̄nt̄ eos loq̄ oz: ſ ſb testionio

b duaz vl̄ triū sororz ita vt rata sit accessio: et breuis oīno locutio. Prohibenē etiā sanctimoniales p̄pria receptacla hr̄e. Añ inno. ij. Sanctimoialibꝰ receptacula seu domicilia p̄uata hr̄e nō lz

c Eruiciosaz ℣ detestabilē cō suetudinē quarūdā mulieꝝ: que lz neq; ℔m regulā brī bñdicti: neq; basilij aut augstini viuāt sanctimoniales tñ vulgo cēseri desiderāt aboleri decernimꝰ. Cū enī iuxta regulā scī bñdicti degētes i cenobijs tā i eccīa q̄z refectorio atq; dormitorio cōiē eē dēant p/p̄ria sibi edificāt receptacla ℣ p̄ua domicilia: i q̄bꝰ sub hospitalitaē velamīe passim hospites miꝰ religiosos ℨ sacros ℣ bōs mores suscipe nullatenꝰ erubescūt: qz ḡ oīs q̄ male agit odit lucē: ac p̄ ipse abscōdite i iniustoz tabernaclo se opināē posse latere oculos iudicē cūcta ℨspiciētis: ſ taz inhonestū detestāḋ q̄z flagitiuz ne vlterius fiat: oīno p̄hibemꝰ ℣ sub pena anathēaē ip̄ḋicimꝰ sili mō p̄hibemꝰ: ne sanctimoniales silē cū canonicis ℣ mōachis i eccīa

i vno choro q̄eniāt ad psallēḋ ñ

d ¶ Itez sē alij q̄s epi p̄grauātes salutē ipsaz aīaz negligūt: q̄busli bet occasiōibꝰ bona mōasterioz distrahere cupiūt: taleſ erāt q̄dā clerici rauēnatē eccīe q̄ silata religiōe monasterijs cupiebāt p̄fici nō trāseūtes ad monasticū habitū neq; renūciātes eccīastice militie. De q̄bꝰ gre. scribit iob. rauennati epo. Monasteria clericoz aut laicoz habitacula fieri

e Eruenit ad me. nō debent. q̄ i ecclīs frnitatē tue aliq̄ loca dudū monasterijs ℨsecreta nūc hītacla clericoz aut etiā laicoz facta sē dñq; hi q̄ sē i eccīis fingūt se religiose viuere mōaste

f rijs p̄poni cupiūt: q p eoz vitas mōasteria destruūē. nēo enī pōt eccīastic̄ officijs tē. ℣ infra. Proinde frāternitas tua si ſb q̄libet in loco factū ē emēdare festinet: qz ego nllo mō patiar: vt sac̄ loca p

g clicoz ābitu destruāē. Idē mar. epo rauē. Qui i sacro sūt ordīe ℨstituti i mōasterijs nullā hēant

h Udū ad nosi mlkoz p̄tātē relatiōe puenerat: mōasteriaī rauēnatūptibꝰ ℨstituta oīno clericoz vroz dñio p̄uagari: ita vt occasione regimīs ea q̄dē: qō dici graue ē: velut i p̄petate possideāt: q̄bꝰ nō modicū ℨdolētes p̄decessori vro lras misimꝰ: vt ſ emēdare debuisset: ſ qñ vite est ℔mio citiꝰ occupatꝰ: ne ſ onꝰ mōasterijs remaneat frnitati vre nosē eadē scp̄sse recolimꝰ: ℣ qz vt cō perimꝰ i huiꝰ rei hacten⁹ correcti one cessatū ē: ſ audiētes ad vos itez p̄uidimꝰ scpta dirigere: hortamus ḡ vt oī mora oīq; excusatiōe sūmota ita mōasteria ipa ab hutuscemōi studeat⁹ grauamīe relevare: q̄tenꝰ nullā deīceps i eis clicī vl̄ q̄ i sacro ordīe sē ℨstituti:

i ob aliō nisi hortāḋi tñmō cā accedendi hēant lnīam: aut si forte

k ad pagēda sacra missaz fuerīt i

l uitati mysteria: ſ ne p̄cuiuslibet mōachi aut abbatē p̄motoeē. ij Nec illic vlteriꝰ hēat ptātez aliquā: ne mōasteria hꝰ occasiōis velamīe ea q̄phibē sil̄ cū canōicis ℣ mōachis i eccīa sustineē onera cō

na. §. cogitandum.

Item sunt. d

Erue nit si/gunt. tales sē cogendi. vt vel veri clerici vl̄ vi mōchi sine vt eē de regu. vt cli/ci. f ¶ Prepo ni. de talib⁹ hūisti. xvj. q. vl. c. iij. g ¶ Destruant. i. puertant in aliā formā. vt. j. cā. p̄ti. q. iij. §. querit.

Vdū h frā/nitati. sz nō ne cū aliq̄d p̄cipit⁹ ali cui suffiē q̄ p̄ceptuz sit p̄decessoris. ad ſ vt succ̄essor reneaē. vt in auē. vt nlli iudi. §. et ſ vo iubemꝰ. col. ix. lz aliud sit i mādato. q̄ illud exigitur mox tec vt eē de of. dele. gratū. dicūt q̄daz q̄ siue sit p̄ceptuz siue mādatū dūmō exp̄ssis nominibus scribaē semper expirat mox te. vt extra de offi. dele. quoniam abbas. alij dicunt aliud eē in p̄cepto q̄z in mādato.

i ¶ Horrandi. id ē p̄dicandi.

k Inuita/ti. §. go. luminoso.

l ¶ Sz ne xvj. q. j. ne procuiusli/

a VIsitandi quotiens cū vtilitas vel necessitas exigit. al's semel tm̄ i ānо veniet epūs. vt notauit. x. q. j. decernim⁹. videt tū q̄ hodie bis in ano possit ex officio visitare. vt ex de cen. cum venerabilis. in fi.

b CVt grauamen. i. vt nō exigat enormem ꝛ imoderatam p̄curationem. vt. x. q. iij. illud. sz fin q̄ ratur. ex de cens. cum aplus. et ꝫ intelligas cuz epūs accedit ad eccl'iam ppt vtilitatē eccl'ie. sed si causa ppria negocij accedit. nō tenet ei monasteriuz p̄uidere. vt. x. q. j. placuit. xij. q. ij. charitatem. ex de cens. cū venerabil'. ibi cuz cā cōrectionis ꝛc.

c COn semel. d CPro talib⁹ scz epīs eis non subsūt monasteria quo ad legē diocesanā. Jo.

e CLeutherij cōueniſſe. sr. q̄ pactio p̄t interuenire i spiritualib⁹. vt. x. q. iij. c. vl. ꝛ. c. nec numerus. ꝛ. j. q. iij. quesitum. vt no. viij. q. iij. in summa. sed huic ca. obstat. j. q. ij c. j. et. q̄sti. j. statuimus. ꝛ. q. iij. eccl'ia. ꝛ. j. de cōse. di. j. si ds basilicaz. sed dicas q̄ hic nō vere dicitur p̄curatiuz. q̄ et sine pacto tenet eccl'ia aliq̄d dare epo i signū subiectionis. vt hic dicitur in fi. Itē ꝛ aucte epi scopi pōt aliq̄d ꝓstitui patrono vt extra de iure pa. p̄terea.

f CPensionis vltra id q̄ conuenit. in p̄n.

g CEulogie. i. in signum p̄dicationis. q̄ fecit tempore p̄secutionis.

h CDebeat desiderata p̄suetudine alioꝝ mōasterioꝝ. vt extra de cen. sup eo. ꝛ. x. q. iij. nec numerus. in fi. ex ꝫ ca. patet q̄ monasteria nō sunt penit⁹ exempta a lege diocesana. tenet enim ei ad eulogia sic hic dicit. Item pellat'. Hec itaq̄ oīa vigilāti cura emēdare tā scō cōmonita scītas vra non differat: ne si p⁹ ꝫ negligētes vos eē q̄ nō credim⁹ senserim⁹: alīt monasterioꝝ q̄eti p̄spicere cōpelamur: nā notū vob sit q̄ tante necessitati suoꝝ dei cōgregatiōez subiacere ñ patiemur Idem.

Gratia visitandi ꝛ exhortandi monasteriuz episcopus adire potest.

a VIsitandi exhortandiq̄ gra ad monasteriū q̄tiēs placuerit ab antistite ciuitat' accedat: ꝫ sic charitat' officiuz b illic ipleat epūs: vt grauamē aliq̄d mōasteriū nō incurrat. Item ex p̄cilio aurelianensi.

Frequēter episcopi monasteria visitent: ꝛ que cōrigenda sunt cōrigant.

c COn semel ꝫ sep⁹ in anno epūs visitēt monasteria monachoꝝ: ꝛ si aliq̄d cōrigendū d fuerit: cōrigat'. CPro talib⁹ qui aīaꝝ curā nō hñtes bona tm̄ monasterioꝝ in suos vsus cōuertere cupiebāt statutū ē: vt monasteria cū suis reb⁹ penit⁹ sint libera a ptāte ꝛ dñio epoꝝ: q̄ aūt nullis canonicē iurib⁹ monasteria dicūt' esse subiecta: nō ita intelligendū ē: q̄n ipi epo aliq̄d nolle eulogie vel i die dedicatiōis vl' in natali sanctoꝝ: q̄ꝝ nolle ipm monasteriū dedicatū ē: debeat' offerri. Uñ gelas⁹ pa. ait Nō oz epūs aliq̄d a monasterio exigere: p̄ter cōditiones q̄s dedicatōis tpe ꝓstituerit.

e CLeutherij frat' ꝛ coepūs nr̄ querit' q̄ mat ei i causa: que castellū oz oratoriū cōstruxerit ac dedicauerit: ꝛ in eodē loco monachos ꝓstituerit ex q̄b⁹ vn⁹ epūs: ꝫ ātpe dedicatōis inkē epm cardellū cui⁹ ipsa diocesis ē: ꝛ matrez suā asserit cōuenisse: vt q̄cq̄d dedicatōis vel natal' martyꝝ die: quoꝝ i eodē monasterio relict' sūt p fideliū oblatiōes intrauerit: medietatē q̄dē habeat ipm monasteriū: medietas aūt epo offerat': ō quam q̄etiōez mari⁹ pīb⁹ siue sciēte siue nesciēte epo mōachis ipīs vl' pīb⁹ q̄ ex eis ē viz oz ītulisse: ꝛ frequēt molestias gnāre: ita vt mōoratū pīb⁹m ppe ceciderit: ꝛ missas eū facere nullo mō pmittat dicēs f vt q̄si pensiōis noīe aliq̄d statuere debeat. Hec igit oīa diligenē te examīare iubem⁹: ꝛ si apud te euidēti rōne ꝓstitorit: q̄ tpe q̄ dedicatū est ipm monasteriū: ꝓditiones supius posite cōuenerint: ꝫuari eas ex nr̄a aucte p̄cipim⁹: nec ali q̄d ampli⁹ exinde ab aliq̄ exigat': si vo nil tale cōstiterit: mediante te q̄d ipsi epo noīe g eulogie offerri debeat: inter ipos monachos ꝛ pīb⁹m volum⁹ diffiniri: saluo tñ eo vt pīb⁹ gaudenti⁹: q̄ etiā monachus ē missas in monasterio suo sic ꝓsueuit facere a nullo vltius debeat p̄hiberi.

Item vrbanus. ij.

Consueta seruitia episcopis monasteria exhibeant.

i SEruitiū q̄ monasteria aut eoꝝ eccl'ie a tpe gregorij k vij. vsq̄ ad hoc tpus fecerūt tenent' ad p̄curationem. que debet rōne visitationis. vt ex de p̄scrip. cum ex officij. Item si aliquid ex ꝓsuetudine. ꝛ tū vix fuer't (rudine dñi. vt. j. c. c. pr. i xxv. anni a tpe gregorij vsq̄ ad tempus vrbani.

k CVsq̄ ad ꝫ temp⁹. ergo ꝓsuetudo inducit annuas p̄stationes. naz ꝛ dat iurisditionem ꝛ dat p̄uilegium. vt no. ix. q. iij. cōquestus. i fi. ꝛ dat ius eligendi. ex de consue. cum dilect⁹. in fi. Item ꝛ inducit seruitutes ff. de aqua pluar. l. j. §. vl. ꝛ. ff. cōmu. p̄di. vendito. Item ꝛ cō suetudo obligat sicut ius scriptuz vt. xj. di. ecclesticarum. ꝛ q̄ ex tpe aliquid p̄sumit debituz. sūt arg. multa. ff. de vsu. q̄ semisses. et. l. cum q̄dam. §. j. ꝛ. C. d fidei cō. l. j. arg. ꝓtra ista. ex de ꝓsue. c. j. ꝛ ex ō censi. scientes. ꝛ. c. p⁹uenit. et. j. q. j. nullus. ꝛ. x. q. iij q̄ cognouimus et. ff. de op⁹. lib. operis. et. C. de pac. l. cert'. ꝛ ex de cā pos. cū ecclesia. Item q̄ ex cursu temporis nulla oritur obligatio. cum nec tollat' tempore. vt. ff. ō acet obl'. obligationum. sz varij varijs modis dicerunt de hac materia. sz omissis illis dico. q̄ nun q̄ ex cōsuetudine sola licet esset p̄scripta ius aliquod sit quesitū nisi forte sit tāta cuius memoria nō esset. vt. ff. de aq̄ quot. ꝫ iure. §. ductus aque. sz solūmodo cōmodū ꝛ ius possessionis quesitū est ex ꝓsuetudine. possessor enī nihil tenet ꝓbare de iure suo. sed aduersari⁹ ꝓbabit esse indebitū. vnde q̄diu ē questio an talis p̄statio sit debita. sp. erit possessor in possessione. vt. xvi. q. iij. volum⁹. ex vt lit. pen. a memoria. ꝛ. ff. de aq̄ q̄t.

penul. ꝛ hoc est verum cū allegat aliquā ꝓsuetudinis causaz. ꝛ tūc enī causa allegata ꝛ cōsuetudine longissima ꝓbata debitum ꝓsumīt adeo. vt nō admittat ꝓbatio in cōtrarium. ꝛ fm hoc nulla est differentia inē consuetudinem ꝓscriptam ꝛ ꝓscriptionē. quidam tū hanc assignāt differē/ tiam inter ꝓscriptam ꝓsuetudinem ꝛ ꝓscriptionem. qz ptra ꝓscriptionē ñ admittit ꝓbatio lz causa ꝓscriptionis appareat iniusta. vt ex de ꝓscrip. de quarta sed cōtra cōsuetudinem ꝓscriptam bene licet allegare debitū ꝓcessisse. vt. C. ō agri. ꝛ cen. liti/ bus. tutius credo ꝓscripti. allegandam cū consuetudinem ꝓscriptam. qz ad ꝓbandam consuetudinez mlta requirunt vt di. xi dist. viij. frustra. ꝛ hec ita sē ꝙ ꝓsuetudo semper tuet possessorem donec ꝓbetur contrariū nisi vi vel clam vel ꝓcario posse derit. tūc enī ille qui dedit sua auctoritate potest negare. x. q. iij. qz cognouimus.

Jo. Quicqd dicat io. ego credo ꝙ ex consuetudine ꝓscripta spacio. xl. annoz. et bona fide ius et possessio acquiratur. vt extra ō consue. c. vlti. in fi. ꝛ ff. de legib diuturna. B.

a Bo cle

b Bod ēpus dubitatio harum trium questionū ab eodem fonte ꝓcedit. vnde vna soluēda terminant. D. dicit ꝙ clerici ꝓ secularis inuito epi scopo possit transire ad monasteriū. vt. j. eo. c. j. ꝛ j. ca. q. vj. due. sed nec monachus nec regularis canonic⁹ potest inuito abbate transire ad locū aliū. vt. j. c. q. vj. c. j. et. c. statuimus. sed eius opinio corrigit. ex de regu. et transe. ad re. licet vbi habes ꝙ quilibet potest transire ad arctiorem religionem. perita tamen licentia. licet nō obtenta. sed ad parem religionem nemo potest transire. vt extra de regu. sane. Jo.

c Clerici. meliorem. hec causa est sufficiēs. ꝙ de mi/ noꝛi ad maius transeundū est. xciij. dist. legimus. in fi. sed nō ad parem. extra de regu. sane. ꝛ tū dicit. c. sic viue in monasterio. vt clericus esse mereaꝛis. xvj. q. j. sic viue Joha.

d Lienū cle/ ricum. im/ mo nec etiaz lai cum alienum. vt lxxj. di. ꝓmatus. Si ergo clericus huius episcopatus eligit ad aliquam dignitatē in alio episcopatu. sine licentia huius episcopi non potest eam recipere. vt. lxx/ vj. di. c. vlti. ꝛ. l/ xiij. dist litteras. et. lxxxv. dist. archidiaconū. Jo

e De sunt. Opiuara vt charitas de qua dicit habe charitatez. et fac de quid vis. vt de peni. dist. v. ra/ dicatc.

f Sine com/ mendaticijs. sed quare credit cōmendaticijs litteris. cum quilibet possit cōmēdare rem etiam vitiosam. nam q cōmēdandi animo dicuntur nemīnem obligāt. vt. ff. de contrahen. empti. ea q sed dicas ꝙ sicꝫ rem commēdat in genere. nō obligatur. sed i ſpecie obligatur. ff. de edil. edic. scie/ndum. sed nec in genere licituz est commenda/re ex certa scientia rem vitiosaz vt extra de scru. ca. vnico. alioquin de dolo tenetur. vt ff. de dolo. venditor.

g Propter criminosos. licet ꝓpter criminosos fuerit cōstitutio data. tamen extenditur ad nō criminosos. quia nullus recipitur sine commēdaticijs litteris. vbi enim aliquid statuitur ꝓpter impulsuā causam. causa cessante non ideo cessat constitutio. sed vbi aliquid ꝓpter finalem causam est statutum. licet ibi cesset causa cessat constitutio sic distinguitur. ff. de dona. l. ij. §. vltimo.

Causa. XIX.

a Duo clerici ad monasterium transire volūt vterqꝫ licētiaz ab epo suo petijt: vnus relicta eccl'ia ꝓpria eo inuito: alt dimissa regulari canonia cenobio se ꝓtulit. Modo queritꝫ: si epus debeat ꝓmittere: vt relicta ꝓpria eccl'ia clericꝰ monasteriū ingrediat. Secūdo queritꝫ: si epus licentiā dare noluerit: an eo inuito monasterium possit adire. Tertio queritꝫ: si contigerit ipos regulares canonicos fuisse: vtrū ꝓcedendus esset eis monasterij ingressus. Questio. I.

b Quod epus licētiā clericꝰ adeūdi monasteriuz dare debeat ī toletano cōcilio ꝓcipitur in quo statutuz legitur. Non debet negari in

gressus clericꝰ qui monachorum ꝓpositum appetunt.

c Clerici qui monachoz̄. ꝓpositum appetunt: qz meliozem vitam sequi cupiūt liberos eis ab epis in monasterijs largiri oportet ingressus. Questio. II.

Multo vero epo clericuz ei⁹ a nullo esse suscipiendū leo eps testatur scribens rustico narbonensi episcopo.

Inuito episcopo eius clericum nemo suscipiat.

d Alienum clericū inuito epo ipsius nemo suscipiat. Sed subaudiendum est nisi ad ꝓpositum meliozis vite transire voluerit: tunc enī liberū est illi etiā epo ꝓtradicente monasterium ingredi. Vñ vrban⁹ pa. in ca. sancti rufini.

Qui monachoz ꝓpositum appetit etiā inuito episcopo suscipiendus est.

e De sunt inquit leges: Ovna publica: altera ꝑuata. Publica lex est: que a sanctis patribus scriptis est cōfirmata: vt est lex canonū que quidem ꝓpter transgressiones est tradita: verbi gra. Decretum est in canonib⁹ clericum nō debere ō suo episcopato ad aliuz transire sine cō mendaticijs litterꝫ sui episcopi qō ꝓpter criminosos constitutum est: ne videlicet in-

a ¶ Jn suo. s. vij. q. j. sicḡ pbyter. b ¶ Sicḡ hoz. maxie. qz idez est in aliis. c ¶ Et si afflatus. sed qualiter pōt aliquis clericus inuito epo transire ad religionem. cū ei forte iurratus z obediēs suus sit. z crimē idolatrie sit nolle obedire. vt. vij. q. j. sciendum. z video q pegrinari nō potest sine licentia epi. vt de conse. di. v. nō oportet z sepe bonum o/mittendū est p/pter meritū obedientie. vt. xj. q. iij. ḡd ergo. cum etiā obedienduz sit licet iiuste aliquid p̄cipiat. vt xxiij. q. j. ḡd culpaē. ¶ Jtē cū clericus non possit alienare res ecclesie sue. ḡ multo potius ſeipm nō pōt alienare cū psone dignio/res sint rebꝰ. vt xij. q. j. p̄cipimꝰ z maioz ē alienatio psone q̄z rei. vt. xvij. q. j. c. iij sed dic q excusatur a delicto instinctu spūssan/cti sicut alij. vt eē de diuoz. gaudemus. xiij. q. v. dixit.

Hebreos. 8.

Ro. 8.

d ¶ Dignioz. tū in trib⁹ casib⁹ p. iudicat priuata lex publice. nam mulier licet duc̄ lege dei non pōt inuito viro intrare religionem. nec ipubes inuito pre. nec epus inuito papa. nō fallit regula intelligentes. Jo.

Ibidem. 8

Jaco. 1.

e ¶ Vllus regularis. si/militer clericꝰ in q̄ eccl'ia est semel intitulatus in ea perseueret vt lxx. di. sanctorum. z. lxxj. dis. clericos. vt enīz ait aplus i ea vocatione in q̄ qs vocatus est i ea pmaneat. vt. xxj. q. j. c. j.

f ¶ Vel monachus vt prio/res q̄ psunt monasteriis. eē de sta. mo. monachi.

g ¶ Sui eccl'iam. si. eē de vi. z ho. cle. deus. extra de re lig. do. inter quattuoz. in fi.

fames ab aliquo epo suscipiant psone: solebāt enī officia a sua cum nō poterāt in suo episcopatu: in alieno celebrare: qō iure p̄ceptis z scriptis detestatum est: lex xo priuata ē que instinctu spūssctī in coz/de scribit: sicut de q̄busdam dicit aplus: qui habēt legem dei scriptam in coz/dib⁹ suis z alibi: cuz gentes legē dei scriptam nō habeant: si naturaliter que legis sunt faciūt: ipsi sibi sunt lex. Si quis hoz⁹ in b eccl'ia sua sub epo populū re/c tinet et secularitꝫ viuit: et si afflatus spūsancto in aliquo monasterio vel regulari canonica saluare se voluerit: qz lege p̄uata ducit: nulla rō exigit: vt lege publica cōstrīgat dignioz est enī lex priuata q̄z d publica spūs quidē dei lex ē: z qui spiritu dei agunt: lege dei ducunt: z quis ē qui spiritui sancto possit resistere digne? quisqs igit hoc spiritu ducit: etiam epo suo contradicente eat liber nr̄a aucte.

Justo enī lex nō est posita: sz vbi spūs dei: ibi libertas: z si spū dei ducimini nō estis sub lege. **Questio. III.**

Canonicos autē regulares ad monasterium trāsire multis auctibus prohibetur. Jn concilio eduensi congregato sub greg. vij. legit.

Regulares canonici monachi fieri non debent.

f Nullus abbas vl' monachus canonicos regulares a posito pfessiōis canonice reuocare z ad monasticū habitum trahēdo suscipe audeat: vt monachi fiant q̄diu ordinis sui eccl'iaz inuenire q̄uerint: i q̄ canonice viuēdo deo seruire z aīam suam saluare possint: q si temerario ausu id agere tentauerint anathematis vinculo obligent. Jtē vrban⁹ papa. ij.

De eodem.

h Mandam⁹ z vniuersaliter inḡ dicim⁹ ne quis canonicus regularit pfessus i nisi qō absit: publice lapsus k fuerit monachus efficiat: q si decreto nostro ptraire p̄sumens agere tentauerit: ad ordinez canonicū p̄cipimus vt l redeat: z deīceps memorialē cucullam deferat z vltimus m in choro maneat. Subaudiendum xo est: nisi cū patris sui licentia religionis pposi/tum induerit. Jn vrbanus papa. ij. scribit abbati scī rufini

Patris sui ꝓcessione regulares canonici mōachi fieri pōt

n Statuim⁹ ne pfessionis canonice q̄spiaz postq̄ deī vice supra caput sibi hominē imposuit: alicui⁹ leuitatis instictu vl' districtioris religionis obtētu ex eodē claustro audeat sine patrī z totiꝰ ḡgationis p̄missione recedere: discedentem xo nullus abbatum vel epoꝝ: nullus monachoꝝ sine cōi lr̄arū o cautione suscipiat. Querit si monasteria que semel dedicata sūt: possint transire i clericoꝝ vel secularium hītacula qō in calcedonēsi ꝓcil. oīb⁹ modis pḥibet ca. xxiij.

Que semel sūt dedicata semper monasteria pseuerent.

Mandamus. i ¶ Lapsus tūc enim posset. vt .xx. q. j. sicut. Jo. k ¶ Monachus. h consuet intelligi. cum cā leuitatis transit ad asperioꝛē vitā tū bene cogit ibi stare. vt eē de reg. licet. sed manifeste obstat. eē de sta. mo. cū nobis. sz hec est remota. vnde satis credo. q si nō petit licētiā cogit redire. nec obstat. eē eo. sane. q. ibi dicit p mittas. z sic est dispensatio.

l ¶ Memoriale. nō q sit monachus sed rōne pōtis maleficij. vt. s. xciij. di. p/cipimus. sz maritus q trāsiuit ad religionē re/uocatus ab vxore sua nō fert cucullaz. vt. xxxiij. q. v. q deo. et sic q̄ꝫ pōt esse diuersus habitus in eodem choro.

m Vbaudien dum rē.

n Statuimus. vel districti oris J. xx. q. iij. ḡines.. extra d regu. c. j. sed hec dictio leuitatis soluit ꝓrarium z est si. C. d offima. mil. l. pe.

o Verit in/cidentem questionē ponit mgr z illa dupliciter pōt intelligi. vno mō sic. an de monasterio possit fieri secularis ecclesia. vel sic. an monasteriis possint p̄fici seculares clerici. Dicas ergo q d monasterio nūq̄ pōt fieri secularis eccl'ia. vt b dicit. nisi enormiter viuāt. tūc pōt monachi removeri. z instituti seculares canonici tū cū auctoritate pape. vt eē ne cle. vel mo. relatum. vel nisi ita sit. q nō inueniant alīq̄ de ordine illo p q̄s possit locus ordinari. vt eē de reli. do. inḡ. vel nisi ita sit. q aliter nō possit reformari locus ille quē p canonicos. vt eē de sta. mo. cū nobis. q est remota. econtra videt q

ebus licite possit de seculari eccl'ia facere regularem. vt ex de ec. edi. ad audientiā. vt. xvj. q. vij. sicḡs vult.

a Que semel. maneāt. silr nec hospitale pōt cōuerti ad aliū vsuz. vt ex de reli. do. ad h. sed nec pmutari pñt mancipia ecclie. ex de re. pmu. mācipia. dari tñ possunt ꝓuato. vt. xij. q. ij. eccl'iasticis. sic dom⁹ imperatorꝫ nō pōt conuerti ad alios vsus. C de pala. do. l. j. Sz q̄d si mona/steriū destruit. nunq̄d pōt locꝰ ille vel edificia. mōasterij ad alium vsum ꝓuerti sic pñt de lignis bñ ꝓstruere dormitoriū vl' aliuz honestū locū. vl' etiā pñt ea ī coq̄na sua cōburere de ꝓ. di. j. ligna. sed ad ꝓmiuatos vsus nō pñt conuerti. locus autē remanet sacer lz diruptū sit edificiū. ff. de ẓhen. emp. cde. sacra.

b Quoniam surripiūt id est inuaduñt nā furtū nō fit ī re imobili. insti. de vsu. §. oblita.

c Deponi. et hoc cū pena incipit a crimine. secꝰ si a ꝓtuma/cia. qz tūc ꝓmo esset suspenden/dus. vt. lxxxj. di. dictum. Jo.

b Monaste/rijs. bien/nium. dic vt. g. xvij. q. ij. consal dus. ꝛ. c. siquis incognitus.

c Aut nō sit si. lxj. dist. mira/mur. ī fi. ff. nau. cau. sta. l. vl. §. ñ autem.

f Miles. fo/te loquit de militib⁹ apulie. q̄ to/ta ē primonitū. bri petri. vt. xci/ij. di. valde. ꝛ. ꝛ q. iij. relatū. vl' ō

g Illis q̄ facti fuerūt irregulares. sic. l. ij. di. legē. io. Via ingrediētib⁹. ꝓuertēdi dupl'r enī pōt aliqs intrare religionē. pōt. n. intrare vel cā ꝓbādi. vel cā conuertēdi ꝛ ptestari debet qualr intret. vt ex de regu. cōsulti sum⁹. ꝛ. c. postulasti. h Testādi. q̄ enī in ptē alterius est. nō pōt testari. insti. quib⁹ nō est pmis. fa. testa. in ꝑn. donare tñ pōt mortꝫ cū de ꝓsensu patrꝫ. ff. ō dona. filiuffa. ꝛ etiā inē viuos. vt. ff. c. si cū filꝰ. cleric⁹ tñ in ptē ꝓstituꝫ pt testari. C. ō epis. ꝛ cle. au. pl'zos

i Eiusdē cū ñ heat filios. vt. j. e. siq̄. k Decretū ē. C. de epis. ꝛ cle. auē. ingressi.

Perlatū ē. l q exhortationē nō tñ illecraz. vt. xx. q. iij ꝓstituit.

m Oēs distinguit tñ. an sana an infirma der. vt ex de sepul. ō n Con (his. tra heremita. heremite hñt ꝓpa qō valz ad ea q̄ notaui. xvj. q. j.

o Sz qua (q̄ ve mlr. nō extā tiū. sed q̄d si habet ascēdentes. idem vr qz eque succedūt ascēdē tes lz ordine turbato. ff. de inof. test. nā ꝛ si. ꝛ qz ascēdentē ñ pōt q̄s exheredare. nisi cōmisit cām ingratitudis. vt in auē. vt cū de ap. cog. col. viij. §. ij. ad idez. C. de epis. ꝛ cle. au. pl'zos. in fi. sed aliō ē h roe monachar⁹ ꝛ fauore religiois. Jtē adhuc huic obstat. in auē. coll'. ix. vt nulli iudi. §. pe. vbi pr hz tertiā ptē bonorū filie q̄ detruditꝫ in monasteriū. sz h ideo est qz ibi illo iuito fuit monacha. sz q̄d si ꝓmo fecit testm. vr q̄ ꝓ ingressuz mōasterij rūpit. q̄si per posthumi agnationē. eccl'ia enī ꝓpat posthumo vt ex de ꝓba. ī ꝑsentia. in auē. de sanc. epis. §. sz h pūti addim⁹ sanctiōi. ff. de iniust. rup. ꝛ. c. filio. Jtē p capitꝫ diminutionē rūpit testm. isti. q̄. mo. ru. te. §. fij. Jtē iste diminuit capite. qz trāsit ī alterius pātez. ex vr q̄ teneat testm. qz p mortuo hēt. lz ī morte ꝓfitat testm. itē legatū ñ periit p capitꝫ diminutōz. vt. ff. ō ca. di. legatū. Ad h dico qō

a Que semel sūt dedicata monasteria: ꝓcilio epi scopoz maneant ꝓpetuo monasteria: ꝛ res q̄ ad ea ptinēt monasterijs reseruari optet: nec posse ea vltra fieri secularia hītacula: q̄ vo ꝓmiserint h fieri subiaceāt his ꝓdēnationib⁹. q̄ canones ꝓstitute sc̄ Itē in synodo. viij. c. xxiij.

Qui loca sacra cōmunia diuersoria fecerit: clericus deponatur: laicus excōmunicet.

b Quoniā a q̄bnsdā viris q̄dam venerabiles domus surripiūt: tā vicz epalia q̄ monasteria: ꝛ fca sunt cōia diūsoria. Sic̄dem voluerit hi q̄ hec retinēt reddere ea vt ꝑm antic̄tatē restaurēt: bñ et optīe ē: alioq̄n si de sacro cathalogo fuerit: hos deponi p̄cipim⁹. Si vo laici vl' monachi excōicari: q̄s nimiz ꝓstat ꝛ ꝓdēnatos eē a pre ꝛ filio et spūsancto: et deputabūt vbi xp̄mis eoz nō moriet: ꝛ ignis nō extinguet: qz deo adūsāt q̄ dicit. Nolite facere domuz pris mei domū negociatiōis.

Querit de his q̄ ad ꝓsionē veniūt: q̄ tpe debeāt tōsorari De his ita scribit gre. papa fortunato epo neapolitano.

Q̄q̄ biennū ī quersione cō pleuerit: aliqs tonsorari ñ dz

d Monasterijs oīb⁹ fracꝫ nitas vra districtꝰ interdicat: vt eos q̄s ad cōuersionē susceperint: pusq̄ biēniū in cōuersione cōpleuerit: nullo mō audeat tonsorare: sz h spacio vita morescz eoz sollicite ꝓuidēt: ne q̄s eoz aut nō sit ptēt⁹ eo q̄ voluit: aut ratū ñ hēat q̄d elegit: nā dū graue sit inexptos hoīm obsequijs sociari: q̄s possit dicere q̄to sit grauiꝰ ad dei fuitiū impo

f bos applicare: miles vo si cōuerti voluerit: pusq̄ nob renūciet: nullꝰ eū sine nro ꝓsensu q̄libz pſumat rōne suscipe Querit: si ingressis monasteriū vltra relinq̄t lnia testādi h grego. ꝓhibet ita scribens ianuario carolitano epo.

Post monasterij ingressū nulli relinquit licentia testandi.

g Via ingrediētibꝰ monasteriū ꝓuertēdi gra vl/

h teriꝰ nulla sit testandi lnia: h

i vt res eoz eiusdē monasterij

k sint: a pte legꝫ diffinitiōe decretū est. Itez gre. pa. cypria no subdiacono.

Post monasterij ingressum eidem monasterio omnia sunt ꝓferenda.

l Perlatū est ad nos petro nillā noie de ꝓuincia lucania ꝓgenitā p exhortationem agnelli epi fuisse ꝓsam

m resq̄ suas oēs quas hre potuit: lz sibi iure potuissent cō petere: tñ eas eidē mōasterio in q̄ ingressa est etiā specialiter donatōis titulo ꝓtulisse

n Ecōtra paul⁹ ꝑm⁹ heremita in testō colobiū suū athanasio alexādrino epo reliq̄t: tunicā vo btō anthonio. Sed aliō ē ō his q̄ ī mōasteriū ingressi se ꝛ sua tradiderit: aliō de his q̄ solitariā vitā ducētes nlli eccie tradiderit: illi semel tradita nlli tradet pñt isti nulli oblata libere testari

o Svalēt. Itē ī au. ꝓsti. ix. Jq̄ mulr aut vir monastica vitā elegerit ꝛ itrauerit

rūpiē testm̄. nisi hus religīrint aliq̄d mōasterio. si ḡ instituit mōasteriū an ingressū mōasteriū i vno denario postea no rūpiē testamentū. N. tn̄ ꝛ Jo. ꝑrariū dicūt. Sed nunq̄d monasteriū ipso ingresso adeptū est possessionē rerū illius. videē ꝙ sic. quēadmodum adoptās adipiscit possessionem adopta/ti. ff. de ꝓcca. si adoptauero. qō ꝓcedo? Sed q̄d si ingrediēs mo/nasteriū habuit vsufructū bono/rum. nunq̄d mo/nasteriū pōt vti fructibus illo vi/uente. videē ꝙ nō. tū ideo quia morte extinguit vsufructus. tum q̄ vsufruct⁹ alij ꝓcedi nō pōt. ni si diceres ꝙ ius vtendi remane/ret apud istum. ꝛ vtilitas apud monasteriū. sed �contra si aliq̄s eēt ius penes eum. in ipso ingressu esset factum mo/nasteriū. dico ergo vsufructū nō remanere apud illum. alij cōtradicunt. ar. C. de vsufru. l. vl.

a ¶ Diuidere. sed qualr̄ testat vel disponit ista ꝑsona de rebus alienis ꝫ illud. insti. quib⁹ nō ē ꝓmissum facere resta. i ꝑn. ſz dic ꝙ hoc ex q̄dam benignitate permittiē a iure. ne eccl̄ia videat ali/quez velle circūuenire ꝓpē res suas. ꝑterea vi/deo ꝙ q̄nq̄ aliquis disponit de reb⁹ alienis. vt mater/que transit ad secūdas nuptias testari pōt de reb⁹ ꝑpr̄/filioꝝ. ꝛ disponere inē ipsos. vr. C. de se. nup. feie. §. vl.

b ¶ Legitima. i. tertia vel medietas ſm numerū filiorum. C. de inoffi. resta. auten. nouissima.

c ¶ Cōpetere. ne sit onerosus monasterio. xvj. q. vj. ō

d ¶ Nūc aūt cessante. i. si cessauerit iudiciū (lapsis. q̄ morte ꝓuentus est. sic nō obstat. ℨ. e. l. ꝓi. q̄dam tū intellexerūt q̄ hic ō⁹. cū vere factus esset monach⁹. ꝓ/ximam legē int elligūt cū adhuc est in ꝓbatione. Jo.

e ¶ On liceat ingratitudinis. ecce ꝙ ingratitudo abo/letur ꝑ ingressum monasteriȳ. silr̄ irregularitas. vr. lvj. di. c. j. cum enī als abbas sit ꝑfectus. nō requirit in eo oīmoda irregularitas. vt. xvj. q. j. legi. monachatus enim oēm maculā abstergit. in aut. de mo. in ꝓn.

monasteriū liberis nō extantib⁹: monasterio q̄ ingredit/res ei⁹ cōpetere iubemus: sed si ꝑsona liberos hūs aūc̄ de reb⁹ suis inter eos disponat mōasteriū intret: liceat ei po/stea inē eos diuidere legitīa portiōe nulli diminuta triēte vel semisse: ꝛ q̄ eis nō dederit: monasterio cōpetet: sed si oēm subam inē filios diuide/re voluerit: sua ꝑsona filijs suis cōnumerata ꝓtē sibi reti/neat que monasterio cōpetere debeat: ℔ si post ingressum moriat: anteq̄ inē eos diuidant filij legitimā portionez ꝓcipiant: reliqua suba monasterio cōpetente: ꝑsti. v. in colla. j. Nunc aūt cū monachus fact⁹ esset: hoc ipso res suas oēs obtulisse videat: si prius testat⁹ non sit: exinde iudicio ei⁹ cessante lege disponit: vt si liberos haberet i quos aut nihil aut min⁹ legitima/ portione quoq̄ donādi titulo contulerit: eaten⁹ suba monasterio destinate detrahat: ne q̄d ꝓtingat circa liberos iniquū

Item ex nouella.

e ¶ On liceat parentib⁹ liberos vel liberis parē/tes ab hereditate sua repellere mōachos factos q̄uis duz laici fuerāt in cām ingratitudinis inciderūt. Item nō liceat parentib⁹ liberos suos ad solitariā vitaz transeūtes abstrahere de monasterio.

Questio. XX.

f ¶ Quo puerile ānos agētes a parētib⁹ monasterio tradi/ti sunt: vn⁹ inuit⁹: alē ꝑ spontane⁹ cucullā induit ad annos pubertatis venientes: inuitus ad seculare militiā redijt: ꝑ spontane⁹ monasteriū districti⁹ petit. Nunc ꝓmū querit: si in puerile ānis traditi cogant religionis ꝓpositū tenere. Secūdo si ꝑter voluntatē parentū tonsurā vel religionis vestē quis in pueritia accipiat: an possit sibi ōtrahi an nō. Tertio qui ꝑter ꝓpriā volūtatem cucullam induerit: an cogaē eā retinere an non. Quarto si ab vno monasterio i aliud districti⁹ liceat alicui trāsire

Questio. I.

g ¶ Quod itra annos pueritie traditi/ cū adulti fuerīt liberū habeāt arbitriū manēdi vel discedēdi: ꝑbat ꝑ aucte ix. synodi: i qua sic statutū ē.

Virginitat⁹ ꝑfessio quo tempore firma esse incipit.

¶ Nar. tū est ꝙ nō tollaē irregularitas. lv. di. ꝓiscis. Vo puerile. (. j. q. vij. c. ij. Jo. f

¶ Bod intra annos. aut est adult⁹ q̄ intrat monasteriū. aut impubes. si adultus ꝛ sponte intrat exire nō poterit. vt. j. e. q. j. puelle. ꝛ. q. ij. c. j. ꝛ. ij. si inuit⁹ intrat. exire pōt vt. j. e. q. j. sicut. nisi ꝓpē aliquaz culpā inuitus intret. vt. l. di. si il/le. ꝛ. xxj. q. ij. placuit. si impubes i/trat. aut ab alio ponit in monas/terio. aut per se intrat. si ab alio ponit in monasterio. ꝛ ipse nō cōsēsit. pōt egredi q̄n voluerit vt. j. e. q. puelle. ꝛ. q. ij. ꝑn̄s. Si ꝛo ꝑsit cuz ab alio ponit i monasterio. tener lz ꝑsensus ille q̄ sit añ annos discretionis nō reneat tū exire non potest. huſc̄ veniat ad legitimaz etatez ad instar carnalis matrimonij. vt eē de despon. impu. ō illis. ꝛ. j. e. q. illō sed cōtro puenit ad ꝓfectā etatem. potest egredi. vt. j. e. q. ij. ꝑsens. ꝛ eē de re. cum scimus. licz q̄daz dixerūt q̄ in impubere sufficiat sola parentis obligatio ad hoc vt monach⁹ sit. ar. ei⁹ q̄ō ē eē de regu. c. vlti. ꝛ j. eo. c. j. ꝛ. ij. sed ℨ eos est expsse. eē de regu. cū scim⁹. si ꝛo impubes ꝓpria aucte intrat pōt extrahi a patre vl tutore. vt. j. e. q. ij. puella. hoc tū scias q̄ ſm. N. si doli capax est ingressus monasteriū siue ꝑ se. siue ꝑ voluntatē patris. dūmodo nō fuerit coactus. āmodo nō pōt exire. ſz nō puenerit ad ānos pubertat⁹. q̄z cū doli capaces se possint obligare diabolo vt eē de deli. pu. pueris. multo fortiꝰ deo. Itē cū i matrimonio carnali malitia suppleat etatē vt eē ō despō. impu. de illis ḡ in spūali grego. refert i dialogo ō q̄dā puero nouēni q̄ nutricē suā grauidauit. Alij dicunt q̄ nemo obligaē voto añ legitimaz etatē. nec ē si. de mrimonio carnali. q̄z ibi obligaē tm̄ homini. ꝛ illud vinculū dissoluit saltē morte. ſz viculū spūale saltē morte nō dissoluit. ar. xxij. q. vij. licite. ſz hodie ꝑualz opi. h. vt eē ō re. postl̄asti. io. ſz certe ꝓticula q̄ ℔ dicebat ē sbtracta

a Firma ceperit non intelligas cum ceperit attingere. xiij. anū masculus vel fęia xij. annū. sz cum iaz est i fi. xiiij. anoz. vl. xij.

b Ddidistis hec tria capitula intelligas ō illiq̄ post ad ultraz etatē ꝓsensum accomodauerit. sz. h. intelligit de doli capacibus.

c ¶ Dat videt q̄ q̄ mat possit tradere filium suū religioni. vt. j. eo. quicūq; q̄ nō videtur. cū ñ habeat ipsum in ptate. vt insti. ō adopti. §. femie legas ergo vel pro. t.

d ¶ Infar. .i. puertie.

e ¶ Pubertatis. §. xx. viij. dist. de his. §. sz louiq̄ ō secularibus.

f ¶ Deuitamus. ex his capitulis sumit q̄ daz scisma erroris sui t dicit sufficere solaz oblationez patris ad ꝟ vt quis monach⁹ fiat. extra de regu. significatum. sed eis obuiat. j. eo. illud. t extra eo. cū scimus.

a Firma aūt tunc erit pfessio ꝟginitat⁊: ex q̄ adulta iam etas eē cepit: t q̄ solet apta nuptijs deputari ac pfecta. Si ꝟginitat⁊ pfessio tūc icipit eē firma cū etas cepit eē adulta: t religionis pfessio tū demū dz eē firma: cū ad adultā etatē puētū fuerit: ꝟ b de illa pfessiōe agit: q̄ i ānis pueritie ꝓpio arbitrio ōo offert quā nō confirmat parentū ꝯsensus Ceterū q̄ a parētib⁹ deo offert pfessio inuiolatā fuari optz. Un greg. scribit ad anglozum epm.

Non licet de monasterio egredi quē pater vel mater intra annos infantie fecerit ordinare.

b Ddidist⁊ adhuc q̄ si pr̄ vel mr̄ filiū filiāue itra septa monasterij i infantie ānis sub regl'ari tradiderūt disciplina: vtz liceat eis postq̄z ad pubertat⁊ ānos inoleuerint: egredi t mr̄imonio copulari: ꝟ oīo deuitam⁹. q̄ nefas est: vt oblat⁊ a parētib⁹ deo filijs volūtat⁊ frena relaxent. Ite ex ꝯcil'. toletano. iiij.

Aut ꝓria pfessio aut paterna deuotio monachum facit.

g Monachū aut paterna deuotio aut ꝓria
h pfessio facit q̄cūq; hoz fuerit alligatū tenebit pinde his ad mūdū reūtendi inf'cludim⁹ aditum t oēs ad seculū inf'dicim⁹ regressus. Item Jsidorus.

In monasterio ꝓpetuo maneant: qui a parentibus traditi sunt.

i Uicunq; a pentib⁹ ꝓpr̄ijs i monasterio fuerit delegat⁹ nouerit se ibi ꝓpetuo mansurū: nā anna semel pueꝛ suū natū t ablactatū deo pietate obtulit: q̄ t i ministerio tēpli q̄ a mr̄e fuerat ōputat⁹ pmās sit: t vbi ꝓstitut⁹ est deseruiuit. Item ex registro greg.

Uia aūt in insulis dura est ꝯgregatio monachoꝛ etiā pueros i eisdē mōasterijs añ. xviij. annoz⁊ tpa suscipi phibem⁹ vl' siq̄dem sē: tua eos puidētia auferat: t i vbē romanā trāsmittat: hec i palmaria alijsq̄ puncijs te p oīa volum⁹ custodire.

Item ex ꝯcilio triburiensi.

Qui a ꝓgenitorib⁹ monasterio tradit⁹ ē: t de eo egredi ñ licz

k Uez pgēitores admonasteriū tradiderit: et i eccia cepit canere t legere nec vxorē ducere nec monasteriū deserere poēit: ꝟ si discesserit reducat: si tonsurā dimiserit rursus tōdeat: vxorē si vsurpauerit: dimittere cōpellat. Ite ex pniali theo.

Palea.

Infans p ītante pōt dari in monasterio q̄uis alē vocat⁹ sit: tñ meli⁹ ē votū solue re: sil'r t pecora eq̄li ꝓcio si necesse ē sunt redimēda. Ex his aūctib⁹ colligit: q̄ prna pfessio pueros tz obligatos nec licebit eis a ꝓposito discedere: q̄ pr̄na deuotōe i pueri lib⁹ ānis suscepert. sz obijcit illō leonis pa.

Nō lz puellis nuptias eligere: que sponte nea voluntate virginitatis suscepерunt ꝓpositum.

l Uelle que nō parentuz coacte ipio ꝟ spōtaneo iudicio ꝟginitat⁊ ꝓpositū atq; habitum suscepint: si postea nuptias elegerint pꝛuaricant: etiā si nōdū eis ꝯsecratio accesserit: cui⁹ vtiq; nō fraudarent mūere: si i ꝓposito pmanerent: ābigi ꝟo ñ pōt crimē magnū admitti: vbi t ꝓpositū deseri: t ꝯsecratio violat nā si hūana facta nō pñt ipune calcari: q̄d ō his manebit q̄ coꝛrupit federa dīni sacri.

Qui g in pncipio hui⁹ capli dicat: puelle q̄ nō coacte imperio pentū dat itelligi: q̄ si coacte habitū ꝟginitat⁊ sumpserint: sine puaricatiōe ip̄m deserere pñt: ꝟ puella ꝟ nubilis intelligit: cui⁹ vt i seq̄ntibus demōstrat: post. xij. ānū libeꝛ ē arbitriū: nec i electione ꝓpositi cogit seq̄ pentū i perū. Sed t illud etiā intelligendū est q̄ō ē statutū in synodo habita ab eugenio pa.

Extra voluntatē ꝓpriam retrusi i monasterijs nō teneāt

n Sicut q̄ monasteria elegert a monasterijs egre

ſz intelligas iſta capitula. quādo in adulta etate ꝓsenserunt. t sic interpraē ea celestinus. ex eo. cum virum.

m Onachus ꝟ deuorio. t filij spōtanea p/fessio supple.

h ¶ Professio. per se.

i Uicunq; ablactatū sola oblatio nō suffecisset nisi ip se postea ratum habuisset. sed q̄re in baptismo cogit seruare facum parentum t nō invoto. rñ. quia ibi recipit sacramentū. vñ illud cogit fuare. vt. xlv. dis. de iudeis. Item q̄ i baptismo pōt puer p aliū obligari. vt ꝓ. di. iiij i baptismi vice.

k Uem pro genitoꝛes cepit. ar. q̄ pius dicat alicui perfectus sicut p dicrum t q̄ nō refert an factis vl dict⁊ declaret ds voluntatem suā vt extra de appel. dilecti. t. xx ij. q. v. cauete. sic extra ō regu. vidua. t. xxvij. di. qō interrogasti

l Uelle. ad ulre. sz fm h. doli capaces. celestinus tamē videt intellige/re hoc ca. de ad/ult⁊. extra de regu. cum virum.

m ¶ Calcari. si. xxvij. q. j. c. ij.

n Sicut. offensionis ꝓpr̄ enim delictū cogitur quis intrare monasterium vt. xvj. q. vj. de lapsis. l. di. si ille. t. lxxxj. di. dicrum. t. ca. si ds clericꝰ. t. xxxiij.

q.ij. admonere. ꝛ si certuꝫ tempꝰ ei ñ ꝓfigiť nunq̃ per petuo ibi manebit. videť q̃ sic. vt. lxxxj. di. sicḃ cleri/cus. ꝛ seruꝰ q̃ sine ꝓfinitione tꝑis i vinculis ponit ꝓpe/

Ltuo ibi esse vť. vt. C. de pe. seruꝰ. ar. ℣. ij. q. j. i ꝓmis

a Llud. xv. videtur ℟ q̃ hẽat. xv. annũ ꝑ deliberatio ne an velit ma/nere an recedeť nã aũ nõ potuit deliberare cum nec ante habuit discretiõz. vide/reť eni eccl̃ia cir cũuenire hoies. si alicḃ cogereť manere cuz ea q̃ nunq̃ delibera/uit. nã etiã i illi/citis dať alicui dilatio mẽsis. vt j. q. j. cõstat. de/creta lis tñ videť eis dare triduũ. vt exť e. ad nťaz. vel saltẽ cões in ducie dẽrent eis dari ad loq̃ndũ amicť ꝛ cõponẽ das sarcinulas. vt. ff. ex ḋbo cau/ma. ab hostibus ℣. vl. ecõtra vť q̃ nihil mitꝫ ha/bebit. naz cũ ca non ꝓgat ℣ctuz quo ḋs obligarõi hmõi obligarõi diuine. vt. xxvij q. j. c. ij. q̃ in cõ/tractu hũano ñ lz etiã incõtinen ti resilire. vt. C. ō transf. q̃uis ℟ nec i ℬ. Ad ℬ di cũt q̃dã q̃ si aũ xiij. ãnos feť ꝑ fessionẽ. statim cũ ꝑ vnũ diẽ fue rit ꝓ ãnos. xiij in monasterio ẽ ei sacrũ ꝓuidi/um. secus si ñ fe/cit ꝑ id q̃ ost exť de regu. ad nťaz meliꝰ credo esse dicendũ q̃ si aũ annos puberta/tis habuit dis/cretionem rancã. vt ꝑ se vel per alios sciuisset q̃ statim esset obligatus. vt tunc statim post ãnos. xiij. sit obli/gatus si no contradicat. lz si ꝑ se nec ꝑ alios potuit sci re aliq̃d de obligatiõe ista. rũ c. in. xv. ãno sit icꝛedũ ab ipso an velit stare an nõ. ab alijs eni nõ ẽ ℬ inchrenduz nisi ab illis q̃ ꝑ se nõ ꝓt ℬ scire nec ab alijs ℬ didiceť ℣ꝛe nunq̃ ꝓ alicḃ petere i integꝝ restitutionẽ q̃ i. xv ãno itrauit religionẽ. ar. q̃ sic. exť de reg. ad nťaz. Rñ. nõ qz nõ ẽ decepꝰ q̃ christo se ꝓmiꝛit. Preterea qz i ta

Ulib ceſeť maioꝛ. silꝛ i meimoio. exť ō re. spo. ex ꝓte.

b Elamẽ. ℬ agiť q̃ ꝛge ℣gies sint velãde vl̃ ꝓsecran di nõ ꝓmittunť: ita hi q̃ iuiti sine iusta offensionis cã sunt intromissi: nõ nisi volẽtes te/neanť: qz qõ nõ petũt nõ ob/seruãt. Jõcz tales ꝓsiderãdi sť magl̃ pctã cõmittere q̃ plã gere sic in decreto scissimi leo nis pape mãifestissime ꝓtineť li. vj. Añ marcell⁹ pa. Palea

a Llud aũt statuẽdũ eť cẽ sem⁹ vt si i mõozi etate fi lij mõasterio oblati fuerit: vl̃ sacrã tõsurã vl̃ velaia suscepe rit: dignũ q̃dẽ duxim⁹: vt. xv ãno a plat̃ moniti ℣bis inq̃/ranť: vtꝛ i ipso hito ꝓmaneť cupiãt an nõ. Si ℣o ꝓmaneť ꝓfessi fuerit vlteri⁹ penitẽdi locũ mũme amplecti pñt. Sin ℣o ad secularẽ hitũ reũti vo/luerit: redeũdi lnia nullo mõ deneget: qz satl̃ iutile ẽ: vt co

b acta fuitia dño pstẽť. Uela/mẽ aũt nõ lz ponere ℣ginib⁹ nisi certl̃ dieb⁹. Añ gela. pa. oib⁹ epis. Mõ nisi certl̃ dieb⁹ velamen ponat virginibus

c Euot ℣gib⁹ nisi aut in

d Epiphanioꝛ die aut i al bis paschalib⁹ aut i apl̃oꝛ na/talib⁹ sacrũ velamẽ mũme ipo nať: nisi forsã sic ō baptismo dictũ est graui lãguoze coꝛre/ptꝰ: neꝫ sine mũere ō seclo ex eant ipl̃oꝛatib⁹ ñ negeť: vidu

e as aũt velare pontificũ null⁹ attentet. Tꝑus q̃ ꝓsecratõis eaꝛ silꝛ obꝺuať: Añ grego. in registro. Ante quadragesimum etatis sue annum virgines non consecrenť.

f Uenculas fieri abbatis sas vehemẽtissime ꝓhibem⁹ nullã igiť fraťnitas tua: nisi sexagenaria ℣ginẽ: cui⁹ vita atq̃ mozes ℬ exegerit velare ꝓmitťat. Itẽ ex ꝓcil. cartha.

g Sanctimoniales aũ an/nũ q̃dragesimũ ñ veleť lenť. Item ex concilio aphri cano. liij.

Ante. xxv. annum virgines non consecrenť.

h Placuit vt aũ. xxv. ãnos nec diacones ordinenť: nec ℣gines ꝓsecrenť: ꝛ vt lecto/res populum non salutent.

Item pius papa.

Jrgines nõ velenť aũ xxv. annos nisi forte nccitate piclitantis pudicitie ℣ginal̃ ꝛ nõ sť ꝓsecrãde: nisi i epba ꝛi sabbato pasche ꝛ i apl̃oꝛ natalitijs: nisi mozt̃ cã vrgẽ te. Quis aũt vidue velari p hibeanť: viduitat̃ tñ ꝓfessio in scriptl̃ ab eis ẽ faciẽda: ve stis q̃z ꝓfessioni conueniens est eis tradenda: qua vbiq̃ vtantur. Unde in toletano concilio. x.

Professionẽ viduitatis faci ant ꝛ habitum sumãt religio nis: que castitatem seruare

i Udua q̃ san/ pponunt. cte religionis ꝓpositꝫ obtinere voluerit: sacerdoti vel mĩstro ad quẽ aut ipsa ve nerit: aut quẽ ad se venire cõ

k tigerit scriptl̃ ꝓfessionẽ faci/ de. est aũt quadruplex velũ. s. velum ꝓfessiõis. ꝓsecra/tionis. ordinatõis. plationis. velũ ꝓfessionis ponit tã ℣gini ℣vidue. dũ tñ sit. xij. an. vt. ℣. q. ij. puella. velũ cõ secratõis ẽ q̃ tñ ℣ginib⁹ ponit in. xxv. an. vt. ℣. e. pla cuit ꝛ. lxxvij. di. placuit. veluz ordinationis quod olim ponebať diaco nissis i. xl. an. vt ℣. e. scimonial. velũ platõis est q̃ in. xl. an. dať abbatisse. vt. ℣. e. iuuẽculas. ꝛ per hãc distinctionẽ multa sedanť ℣.

Oria. Jo. Euot epi phanioꝛ. hone/stũ ẽ. q̃ in talib⁹ solẽnitatib⁹ tñ ponať. põt tñ q̃ libet die ñico i/poni. exť de tem. oꝛ. c. j. ō In albis. i. i tota se ptiana pascali. e Pontificũ. lz ipsemet ab al tari recipiat. vt xxvij. q. j. vide q̃ ꝛcipiat a sacer dote. vt. ℣. e. o. vi/dua. Quidaz tñ ex ℬ. c. dicebant q̃ nec epus nec ꝓbr põt iponere veluz vidue nec obstat exť q̃ me. cã. plarũ. nã ibi nõ ōz q̃ velũ im posuit. lz q̃ ipo/nere silꝛuit. silꝛ nõ obstat exť qui cle. vel voue. cõ/suluit. nam icelli gũt illõ de velo. id ẽ de veste q̃ ex ℬ apparet q̃ ōz i eadẽ decre. q̃ nõ fuerit ꝓfes sa. cũ tñ q̃ illud veluz intelligať q̃s ꝓfiteri. cũ sit velũ ꝓfessionis.

Uẽculas. l sexagenariã apl̃s eni dicit vi dua ñ eligať mi/

nor. lx. an. xxxj. q. j. quo. põt tñ ℬ intelligi q̃ sit sexage/naria nõ etate lz ꝓfectione ꝓnẽtie. ij. q. vij. paulus. iõ aũt est ℟go. q̃ aliẽ nõ posset esse hoztatrix ℣ginitatis.

Sanctimoniales. nõ velenť. velo (vt. xxvj. di. vna. m ordinatõis. vt sit diaconissa ñ adoꝛdinẽ lz ad q̃dã mĩsterĩũ euãgeliũ in maturinis lectoꝛib⁹ nũciãdi.

Lacuit. nõ saluterẽ. soleuiť dñs vobiscum Jo. n

Udua. vel mĩstro. ar. q̃ vorũ solene põt fieri cozã i puara ꝓsona. lz ad q̃d facit mulier ꝓfessionẽ sacer dotꝰ. n. dz facere abbatisse. lz ℬ iõ sit. q̃z scis nõ lz ponere velũ alicui. vt. ℣. e. q. ij. statuim⁹. k Scriptl̃.

nō q̄ sit necessaria scriptura. sed vt scriptura ꝓpria obuiet ei qui ꝓtrauenit. vt. ℟. j. q. vij. saluberrimum.

a ¶ Aut a signo cum nescit scribere. b ¶ Aut subscriptiōe cū scit scribere. c ¶ Veste. sed velū accipiet ab altari. vt. xxvij. q. j. viduas. 2. c. vidue que.

d ¶ His hic queritur. si pr̄ vel tutor possit reuocare filiū q̄ ingressus ē religionē. dic ergo aut pr̄ ē p̄n̄s aut absens. si p̄sens postea ñ pōt cōtradicere. ar. liij. di. si seruꝰ. Si ē absens vsq; ad annū 7 diē cum reuocare pt. j. c. c. ij. ita tñ vt iste annꝰ includat. j. legitimaz etatē. xij. vl̄. xiiij. āno. nec peccat pr̄ reuocādo filiū nec filiꝰ peccat obediēdo magr̄ pr̄i q̄ deo q̄ h̄ facit. aucte canonis.

e ¶ In qualibet. religionis. hoc q̄tū ad filium.

f ¶ Religionis hoc q̄tum ad feminam.

g ¶ Aut vnus cum vnū tm̄ habet. sed nūquid si vnus parentū obtulit alē pōt eū reuocare. ar. q̄ sic. q̄ gd̄ oēs tangit. 2c. C. de aut. pr̄. l. vl. 2. lx vj. di. c. j. dicit tū pōt. q̄ si pr̄ ꝓsentit. q̄ mr̄ nō pōt eū reuocare. nisi vel dicere. q̄ eā fit in p̄rāte mr̄i vt pr̄is q̄tū ad hūc casum. vt. ℟. q. j. c. j.

h ¶ Forte. supple 7 filij ꝓsentiūt post adultā etatem.

i ¶ Aut nolentib. supple aut si volentibus 2c.

k ¶ Nō mox. i. j. annū 7 diem. vt. j. c. pr̄i. vel mox. i. q̄dito pōt sic exponi. ff. ad tertul. l. ij. §. ꝓfectim. vel mox. i. j mensem. vt. j. q. j. ꝓpter. vel dic. i. q̄dito scit. xxxij. q. v. mulier. C. quo 7 q̄n̄ iudex ab eo. Jtē aliq̄n vsq; ad. x. dies. ij. q. vj

at a se aut signo aut subscriptie ō notatā ꝓtinentē se religionis ꝓpositū velle: 7 ℔ perenniē inuiolate seruare: tūc accepta a sacerdote vl̄ mīstro capta religiōis ꝓfessionī veste seu i lectīo q̄escēs siue i q̄cūq; loco ꝓsistēs ꝓstāē vtaē: nec diuersi colorꝫ aut diūse ptis ea dē sit nōbiē vestꝫ: ℔ religiosa

l 7 ñ suspecta. ¶ II Ē his ꝙo qui p̄ter voluntatē parētū tōsurā vl̄ religiosā vestē suscepit: sic diffinit i. x. ꝓci. tole. Tōsura vl̄ vestꝫ religiosa i mīori etate suscepta a

m pentib⁹ irrita fieri pt. Ji q̄libz mīori etate vl̄ religiōis debitā vestē vl̄ tōsurā i vtroq; sexu filijs aut vn⁹ aut ambo pētes ōderīt: forte

n aut nolētib⁹ aut nesciētib⁹ se suscepturā: ñ mox visā i filijs abdicauerīt: ℔ vl̄ cozā se vl̄ cozā eō palāq̄ ꝙuētu eos ō filios talia hr̄e pmiserīt: ad secl̄arē reūti bitū filijs ipsis q̄cq; penit⁹ ñ licebit: ℔ ꝙiucti q̄ tōsurā aut rligiosā vestē aliq̄n habuerīt mox ad religiōis cultū bitūq; ruocēē: nl̄b strēnua districtōe h⁹ cemōi obs̄uātie inseruire cogāē: pentib⁹ sane filios suos rligiōi ꝓtradere ñ

o ampli⁹ q̄s vsq; ad. xiiij. eorum etatē ānū lnia pōit eē: postea ꝙo an cū volūtate pentū: an si sue deuotōis sit solitariū votum erit filijs licitū religiōis assumere cultū: q̄ds̄ āt l'abolitōe tōsure l' secl̄arꝫ vestꝫ assūptōe detect⁹ fūit attigisse trāsgressiōz: 7 excōicatōis cēsurā accipiat: 7 religiōi sp ibereat

p tē ex ꝓci. tribu. Usq; ad annos. xij. p̄ne volūtatē puella subiaceat arbitrio.

m ¶ Uella si añ. xij. an. etatꝫ spōte sua sacq; sibi velamē assūpserit: pūt statī pētes ei⁹ l' tutozes ei⁹ id fciñ irritū facere si

n voluerīt atsi annū 7 diē dissimulādo ꝓsēserīt: vlr̄i⁹ nec ipi

p n⁹ ipsa mutari poterīt: si ꝙo i fortiozi etate adulēscētula vl̄ adolescēē suire ꝺo elegerīt: ñ ē ptās pētib⁹ phibēdi. ¶ Uelamen āt nlīl sctīmonialiū alr̄i ꝓponere lz. ¶ ñ eutician⁹ patet. Abbatissa pōsumēs velare

q virginē vel viduā excōicet. ¶ Statuim⁹ vt si abbatissa aut q̄libz sctīmonial⁹ p⁹ hāc diffinitōz i tātā audaciā prupit: vt viduā aut puellā ꝙginēvelare pōsumat: iudicio canōico vsq; ad satisfactionē sb̄dar. ¶ ac aucte pdca 7 pēna ꝓfessiōe doceāt astrigi q̄libz i puerilib⁹ ānis: 7 pter volūtatē eoꝝ ꝓposito suscepto phibeē teneri nisi tōsurā vl̄ religiosā vestē pētes mox visam abdicauerīt. puuli ꝙo dū offerūt: nō nisi sb̄ mltozū testīonio suscipiēdi sūt. ¶ ñ in. ix. synodo legit. Infātes oblati a parent⁹ sub pluri⁹ mox testimonio suscipiant.

r ¶ Oportet ifantes cū volūtate 7 ꝓsensu pentū: immo ab ipsis pentib⁹ oblatos sb̄ testīonio plīmozū suscipi:

s vt ois occasio maledicti gr̄a excludaē boīm pessimoz.

t ¶ Quod āt q̄ ini. III t⁹ ꝓpositū religionis suscepit nō sit cogēd⁹ ad iuiti ꝓpositi obseruatiōez: testaē leo

q: ñ fiūt publice nō defacili admittūt ꝙdictionē postea s ¶ Maledicti. i. maledicēdi (vt. viij. q. j. lz. ¶ Quod āt certū ē q̄ q̄ coact⁹ intrat religionē nō t obligaē. ℟. c. q. j. c. sīc. dūmō talis sit coactio q̄

cadit in ꝟstantē virū. vt ex q me. ca. cū dilect⁹. nec etiā ꝟditional' coactio obligat aliquē. vt ex q me. ca. platū

b Propositū publice. videt q monachi ⁊ monache p. delict' suis publicā faciāt pniaz. vt. xxvij. q. j. ꝯginib⁹. ſz pores intelligere de publi. q̄ sit i claustro ꝺ. q̄ agit. xxx. di. sicſ plbr. ⁊. xxvij. di. presbyter.

b Militia. vt xxij q j. militari

c Melioz. sol⁹ ille ꝯ transgredit votū q deserit mai⁹ bonū ppē min⁹ vt par sic. xvij. q. j. q bona. ⁊ ex de vo. ⁊ vo. redē. p totū.

Rocliu⁹. q̄z oīs eraſ ab adolescentia tē. xij. q. j. c. j.

c Semꝫ pp ſ ꝟbū semel dic. h ñ eē decre. ex de regu. ad nr̄am.

d ybi vſq; ad triduū dar licētia exeundi. ſz certe illud iō fuit. q̄z adhuc erat vicinus annis pueritie. ⁊ q̄z no fuerat in pbatione ⁊ q̄z illec⁹ erat ⁊ habes hic ar. q̄ sufficit aliquē semel cōsensisse. vt. viij. q. ij. dilectissimi. ⁊ ex de despon. impu. ꝺ illis. ex qui ma. accu. poſ. insupp. de aqua plu. gr. in diem.

Os qui se/mel. ergo q recipit simplicē ronturam. eā nō deserit. cū tal' dicat clic⁹. xxj. di. cleros. ⁊. liij. di. ex antiquis. nū/quid ꝯ clericus ꝟozat' feret tō suram. ar. q̄ sic. xxij. di. si quid ꝺo. extra de vi. ⁊ ho. cle. cleric⁹. xij. q. j. quia. naz etiam depositus eam feret. vt. lx/xxj. di. dictū. q̄ō credo verū eē si vult vti ꝓuilegio clericali. alioqn sec⁹ ē. secus tū videt si cleric⁹ sumit viduā in vxorē. lxxxiij. di. q̄squis. hodie clericus vxoratus nō tenet ferre ronsurā. ex de cle. ꝯiu. Jo. g

d Ad militiā vt. xxiij. q. vlt. q̄cunq;. h

e Seculares. in quib⁹ exercetur iudicium ſanguinis. vt. xxij. q. vl. his ꝑ quib⁹ vel papa dicēt. **Non pōt deseri ꝓ positū mōachi spōte susceptū**

a Propositū mō achi ꝓpo arbitrio ⁊ volūtate susceptū deseri ñ pt absq; pctō: q̄ō enī q̄s vouet deo reddere. vñ q̄ relicta singl'aritat' pfessiōe ad militiā vl' ad nuptias ꝺuolut⁹ ē: publi. pnīe satisfactōe purgād⁹ ē: q̄z ⁊ si inocēs militia ēt hōestū pt eē ꝯiugiū: ele

a ctioz tñ melioz defuisse trāsgressio ē. Item ex ꝯcil. tol. vij. **Qui religiosuz habitū spōte susceptum deserere voluerit: ad ipsum redire cogatur.**

b Rocliu⁹ aut cursus ē ad voluptatem ⁊ imitatrix natura vitioz: ꝙobrē q̄squis

c vir oz vel mulier hītū semel induerit spōtanee religiosuz aut si vir dedit⁹ ecclie vl' feīa fuerit delegata puellarū monasterio ī vtroq; sexu ꝑpari/cato: inuit⁹ reuerti cogat': vt vir detōdeat' ⁊ puella ad monasteriū regrediat': si aūt q̄libet patrocinio desertores p/manere voluerint: sacerdotali sñia a christianoꝝ cetu habeāt' extores: vt nec loc⁹ eis vllus sit cōionis: vidue q̄z sicut iam dudū vniūsal' statuit synodus pfessionū vel hītus sui desertrices supiozi sñia cō demnent'. Item ex ꝯci. chalcedonēsi. **Ad honores seculi nō veniant clerici retrogradi**

b Os q̄ semel ī clero taxati fuerīt siue in monasterio deputati: decreuim⁹ neq;

e ad militiaz neq; ad honores

f seculares venire: eos aūt q̄ ſ ausi fuerint facere: ⁊ nō eius in quib⁹ turpia lucra exercent'. ⁊ q̄ ipse in ꝓpria ꝑsona vult exercere. als aūt licitum est epis ⁊ clericis habere seculares ꝓncipat⁹. dū tū exerceant p aliā cāz sanguis

P. vt. lxxxviij. di. eps gubn atiōe. ⁊. v. q. iij. q̄ lo. Resens. comite. ar. q̄ statiz definit ꝺs esse comes ꝯcito fuerit fact⁹ cleric⁹. xxvij. q ij. scripsit. Jrē habes ꝺ q̄ milest pt eē cleric⁹. nec obstat. lj. di. sicſ post acceptū. q̄z loq̄t de illis q̄ facti sē irregl'ares.

k In locū ei⁹ id ē in admīstratiōe vt fieret postea administrator loci illi⁹. nec fuit hoc peccatū sic ꝓcipe in aio. dūmodo nō ducāt in pactū. ex vt ec. bñ. vt nostrum. in fi. licet sit ar. ⁊tra. j. q. j. sicſ epus. ⁊. c. qui studet. et ex de simo. rue. ⁊i aut. de sa. epi. ꝙ generaliter. vel loquit' de succēſsione alteri⁹ ꝙ iuſcūq; rei. ⁊ loquit' hoc. ca. fm quoꝝdam ptā/uam ꝓsuetudinē qui monachos ꝙ admittūt ad successionem quod esse nō debet. vt ꝙ. cā. ꝓxi. q. vlti. ꝙ. vlti.

l Inter octauū. i. in nono anno qui est medi⁹ inter. x. ⁊. xiij. m Patrem. arg. q̄ vnius testimonium admittitur. lxxxvj di. tanta. ſz fo/te hic aliquē ꝓsumptiones pcesserunt. vt dic q̄ iō audiāt' postea possit melius liquere de veritate. vnde in fi. dicit' si ita est vt isti dicunt. ⁊ fm hoc est ar. q̄ p⁹

apras attestatiōes admittūt' alij testes sup eo. c. qñ aliq̄d diminute pbatū ē. vt ex de ꝓsan. ⁊ affi. ex lr̄is. de ꝺ dixi. iij. q. iij. ꝙ. j. ⁊ est si. ij. q. v. mennā. Jrē hēs ꝺ q̄ re stimoniū patris audit' p filio ad dirimendū matrimonium spūale. vt ex qui ma. accu. poſ. videt'. Item habes ꝺ q̄ timor patris impedit matrimoniū spūale. lic⁹

lecus videat in matrimõio carnali. vt. ff. de ritu nup. si patre cogente. sed intellige ó leui coactione.

a ¶ Quod nũ q̃. sed qualiter de hac negatiua potuit turamentũ p̃stare cũ negatiua etiã ꝓbari non possit. vt ex̃ de ꝓbat. qm. 7 ex̃ de elec. bone memorie circa. fi. Nam anceps est piurius qõ sit de alieno facto. vt. ff. ó in li. iurã. videam9 rñ. sic ꝓbari p̃t q̃ cũq; voluit illũ fieri monachũ ille noluit et hoc sufficit ad ꝓbãdã negatiuã. vt ex̃ de ꝓbar. tertio.

b ¶ Nullũ. ꝑ bonũ. vite eterne remuneratoriũ. 7 sic non est ꝓtra. d. xxiij. q. v ad fidẽ. et. q. vj. ca. i. ꝑ. d. xxiij. q. j. paratus. ꝑ. §. xlv. di. 7 d ꝓtra.

c ¶ Religiosos. i. regulares canonicos 7 sm hoc ẽ ꝓsiliũ. vel dic q ex̃ semel apparuit in veste religionis dz semper religiose viuere. i. non penit9 secularie sm qõ intelligit ex̃ ó regu. ꝓsulti in fi. dicunt enim non solũ monachi vl regulares religiosi sz ẽt clerici. vt. j. q. j. nul9 itaq; 7 etiã laici. vt. xxviij. dist. siqua vidua. io.

d ¶ Onstituit perseuerare. nõ ibi sed in alio monasterio vt extra ó simoniales. Joan.

e ¶ Cogantur sed quare hoc

Matth. 9 et. 10.

rum diceret interrogauim9 sed idẽ pater atto respõdit se talez habuisse 7 habere volũtatẽ: vt filiꝰ suus ver9 mõachus fieret 7 i locũ ei succederet. sub testificatiõe aũt iureiurãdo firmauit: q; qñ p̃mit9 ei cucullã idutꝰ: idẽ lambert9 semp restitit: 7 nunq̃ se fieri monachum ꝓsensit: sed demũ ab insequẽtibus monastico habitu violenꝰ ẽ in a dut9: asserẽs q; nunq̃ regulaz aliqñ p̃misit: neq; ego pr eius pallio altaris indutũ illũ obtuli: neq; a q̃cũq; sacerdote vl abbate vt mos poscit bñdicti/one pcepta regule vnq̃ se monachũ ſbiectum futurũ p̃misit sup his oĩb9 ꝓtestat9 ẽ ꝑfatus atto: q; si eo tpe tã dure obſuãtie mõastică intellexisset regulaz: nũq̃ eũdẽ filiũ lãbertũ coegisset poztare cucullã: q̃pro ꝓsulte psalmigraphi verba recolẽtes q̃bus volũtarie se deo sacrificare p̃nũciat: 7 voluntaria ozis sui bñplacita fieri ĩ cõspectu dei obsecrat: p̃sentez vt dictũ ẽ clericũ noĩe lambertuz mĩme debere existimauim9 ſb tali violẽtia fieri monachum. qõ enĩ q̃s nõ eligit nec optat: ꝓfecto nõ diligit. qõ aũt nõ di b ligit facile ꝓtenit. nullũ q̃ bonum nisi volũtarium. Idcirco dñs nõ ferendã in via virgã p quã violentia vlli inferat̃ ꝑcepit. q̃pro ꝓsulti9 agit̃ si pijs suasionib9 ꝓtẽptũ mũdi 7 amorem dei p̃dicãdo q̃ violẽtiã inferendo ad celestẽ amoꝛẽ illum accenderitꝫ: vnde oĩuz vestruz charitati hãc nr̃i apl̃atus mandare decreuim9 epl̃am: monentes atq; p̃cipientes q̃ten9 si ita verũ est vt isti dicũt: null9 eps vel abbas seu monachoꝛ religuoꝝ cõuẽtus monasticis illũ regulis inuitũ subiacere compellat: neq; vllo modo frẽs eiꝰ p hanc occasionẽ licẽtiã habeant p̃na seu materna illũ here ditate p̃uare: sed vsq; dũ diuina inspiratione cõpũct9 ꝓpria volũtate regule se subdat: licet eũ a mũdanis et laicalib9 remotũ vagationib9 vel negocijs ĩter religiosos 7 eccl̃iasticos viros in canonica degere vita: nõ enĩ putam9 (q̃ absit) canonicos religiosos a scõꝛ monachoꝛ ꝓsortio seiũctos: q; vnusq̃sq; sm apl̃m ꝓpriã mercedẽ accipiet sm laborẽ suũ. Si ẽ ꝓi vl ab batis illecti p̃missionib9 alicui tonsurã vel religiõis vestem susceꝑint: ipsi q̃dẽ in eo q̃ ceperũt pmaneãt: res ẽ eoꝛ heredib9 suis restituãt. Unde ĩ magociẽsi ꝓcilio legitur. Restituant heredib9 res eoꝛ: q̃ ab eꝑis vl abbati b9 decepti comã deposuerũt

c ¶ Onstituit sane sacer iste ꝓuẽt9: vt epi siue abbates q̃ nõ in fructu aiarũ sz in auariciã 7 turpe lucrũ inhiãtes q̃libet homines circũueniẽdo tõderũt: 7 res eorum tali psuasione surripuerunt: penitẽtie canonice vt/pote turpis lucri sectatoꝛes subiaceãt. Ihi ẽ q̃ illecti comã deposuerũt: ĩ eo q̃ acce e pert̃ psꝰeuerare cogãt̃ res ẽ eoꝛ heredib9 ꝛddãt̃. ¶. IIII.

f ¶ Quod ẽ ab vno mõasterio ĩ aliud districti9 transire monachi s liberũ sit: ex ꝓcilio triburiensi habet̃ in q̃ sic statutũ est.

Nõ sunt ꝓhibẽde virgines sacre q̃ causa religiõis aliud monasteriũ adire ꝓsumãt.

g ¶ Virgines sacre si pro lucro aĩe sue ꝓpter distrctioꝛẽ vitã ad aliud monasterium pgere disposuerint ibidẽq; cõmanere decreuerint: s ynodus cõcedit: si ẽ fuga discipline aliũ locũ q̃sierint: redire cogant̃. Quod aũt ó virginib9 sacris ꝑ capl̃o statuit de mõachis etiã ꝓsequt̃ itelligit 7 ó q̃libet etiã clico. Sed obijcit̃ illud basilij. Uota monachi sine cõsensu abbatis sui irrita sunt.

est. cum ecclesia non debeat fraudem facere in suis cõtractibus. vt extra de dona. per tuas. et ꝓtract9 dolo in/tus nullus ẽ ipso ĩure. vt. xv. q. vj. c. j. 7. ff. ó dolo eleganter. sed dic q; ꝑ licet dolus dederit cãm contractui. ipse tñ non est deceptus qui se christo cõiunxit. vel dic q; hoc potiꝰ est imputandus fatuitati sue q̃ dolo illi9. vt ex/tra q̃ me. cau. cum dilect9 silli/ter cõtractũ matrimoniũ non rescindit dolus. et est si. extra ó cõuer. cõiu. ex pte. et. c. veniens. in fi. vbi ꝓpter deceptionẽ nõ retractat̃ ingressus fact̃ est miruz q; in spũalibus cõtractus dolo initus tenet. sed ꝓt9 metu init9 nõ tenet. cũ sm leges penit9 cõtrariũ sit. nã sm leges ꝓctus dolo initus nullus est. sed cõtract9 metu initus tenet licet rescindat̃ p actiõz qõ me. cã.

h ¶ Quod ẽ q̃stio determiat̃ s. xix. q. j. in fũma.

i ¶ Virgines. loquitur ó ꝑginibꝫ talibꝫ q̃ hñt virã canonicozũ de q̃b agit̃ xxj. q. vlti. c. vlt. Sed alie virgines debent petita licẽtia recedere ad districtiorem religionẽ 7 nõ cã lenitatis. vt ex̃ de regu. licet. Joan.

a Monacho. vouerit vt etiã si fecit votũ ꝓfuſq; intret monasteriũ. xxiij. q.v. noluit ⁊ intelligas de voto abstinẽtie. ꝑ qđ alij scandalizãt.

b Monachus monasterium qđ non est strictius. vel si ẽ strictius ⁊ forte transiuit cã leuitatis. vt. xix. q. iij. statuimus.

c Itẽ clerici secunda pars.

d Verberibꝫ moderate tamẽ xlv. dis. cũ btũs.

e Remittat. ergo abbas pot dispensare in remittenda regla. vt hic. ⁊ de pse. di. v. carnẽ. Nã et dispensare potest circa ordies vt exi ó eo q fuit. rece. cuz. H. latoz. ⁊ circa canonem late sñie. vt exi de sen. ex. cum illoz. Jo.

f Archipresbyter cuiusdam ecclie in duabus. De iure cõmuni nullꝰ ꝓt hre plures eccle sias. nisi in casibꝫ. s. qñ eccle sie tenues sũt vt x. q. iij. vnio. ⁊ si vna pẽdet ex altera. vt exi ó eta. ⁊ qua. eam te. et si habet vnã intitulatã ⁊ aliam cõmendatã. vt j. e. qui plures. exi de elec. dudũ et si epus dispẽsat cũ aliquo. vt lxx. di. sanctoz. ⁊ vbi est pauci tas hominũ. scz exi ciuitatẽ. vt. j. e. c. j. in fi. Item si eccl'ia adheret pbende. vt exi ó pben. extirpãde

6 Clericꝰ. nõ cõnumeret

a Monacho sũ lz vota vouere sine ꝓsensu abbatis sui. si aũt vouerit: frangẽdum erit. Itẽ illud agathensis ꝓcilij. Monachuz nullus suscipiet aut ordinet absq; abbatis sui permissu.

b Monachum nisi abbatis sui pmissu aut voluntate ad alterꝫ monasterium cõmigrantẽ nullus abbas suscipe aut retinere ꝓsumat: ꝙ vbicũq; fuerit abbati suo auctẽ canonũ reuocet. Itẽ clericis sine cõmendaticijs lr̃is epi sui licentia nõ pateat euagandi. In monachis qz ꝓsentꝫ sñie forma seruet: quos si ꝛbozũ increpatio nõ emendauerit:

c etiã verberibꝫ statuimꝰ coerceri: fuandũ qz de monachis statuimꝰ: ne eis ad solitariaz cellulã liceat a congregatiõe discedere: nisi forte ꝓbatꝫ pꝰ emeritos labozes aut ꝓpẽ infirmitatꝫ necessitatẽ asperioz

e abbatis licẽtia regula remittat: qđ ita demũ fiat vt intra eadẽ monasterij septa manentes: tũ sub abbatꝫ ptãte separatas hr̃e cellulas pmittant: abbati quoq; singulas diuersas cellulas habere: aut plura monasteria nõ liceat: nisi tm̃ ꝓpter incursum hostilitatꝫ intra muros receptacula collocare. Cerũ ꝙ intelligẽduz est de monachis religiose viuentibꝰ qđ vota specialis abstinẽtie vel alicuiꝰ districtiõis que generalẽ ꝓsuetudinẽ suorũ fratrũ excedat sine abbatꝫ ꝓsensu vouere nõ lz: ne superos frẽs scandalizent: cã enĩ illoz statutũ est ꝙ q regularẽ disciplinã subẽ fugiẽtes peregrinatiõis sue vota sibi assumũt: qđ nec monacho nec alicui clerico lz: nec hac occasione ad seculare ꝓfessionẽ redeat.

Causa. XXI

f Archipsbr cuiusdaz ecclie

Monachus nullus suscipiet aut ordinet abbatis sui permissu.

Monachum nisi abbatis sui pmissu aut voluntate ad alterꝫ monasterium cõmigrantẽ nullus abbas suscipe aut retinere ꝓsumat: ꝙ vbicũq; fuerit abbati suo auctẽ canonũ reuocet. Itẽ clericis sine cõmendaticijs lr̃is epi sui licentia nõ pateat euagandi. In monachis qz ꝓsentꝫ sñie forma seruet: quos si ꝛbozũ increpatio nõ emendauerit: etiã verberibꝫ statuimꝰ coerceri: fuandũ qz de monachis statuimꝰ: ne eis ad solitariaz cellulã liceat a congregatiõe discedere: nisi forte ꝓbatꝫ pꝰ emeritos labozes aut ꝓpẽ infirmitatꝫ necessitatẽ asperioz abbatis licẽtia regula remittat: qđ ita demũ fiat vt intra eadẽ monasterij septa manentes: tũ sub abbatꝫ ptãte separatas hr̃e cellulas pmittant: abbati quoq; singulas diuersas cellulas habere: aut plura monasteria nõ liceat: nisi tm̃ ꝓpter incursum hostilitatꝫ intra muros receptacula collocare. Cerũ ꝙ intelligẽduz est de monachis religiose viuentibꝰ qđ vota specialis abstinẽtie vel alicuiꝰ districtiõis que generalẽ ꝓsuetudinẽ suorũ fratrũ excedat sine abbatꝫ ꝓsensu vouere nõ lz: ne superos frẽs scandalizent: cã enĩ illoz statutũ est ꝙ q regularẽ disciplinã subẽ fugiẽtes peregrinatiõis sue vota sibi assumũt: qđ nec monacho nec alicui clerico lz: nec hac occasione ad seculare ꝓfessionẽ redeat.

Causa. XXI

Archipsbr cuiusdaz ecclie ꝓpositurã alteriꝰ accepit nec ꝓpoz vult relinquere: seculariũ quoq; negociozũ ꝓcuratoz efficit clarꝰ ⁊ fulgidis vestibus se exoznãs ab epo suo corrigitur: relicto officio suo ad seculare iudicẽ hz ꝓfugiũ

Primo queritꝫ an clericꝰ in duabꝰ ecclijs possit cõscribi. Secũdo si vnã voluerit relinquere: an liceat ei ad aliã trãsire. Tertio an ꝓcurationes seculariũ negociozꝫ clericis liceat suscipe Quarto an claris et fulgidis vestibꝰ eis ornari expediat. Quinto an ab epo correcti suũ officiũ relinquere: ⁊ ad secl'arẽ iudicẽ ꝓfugere valeant. Questio. I

IN duabꝰ eccl'ijs aliquẽ cõnumerari nõ posse septima synodus phibet dicens.

In duabus eccl'ijs clericꝰ cõscribi nullo modo debet.

g Clericus ab instãti tpe nõ cõnumeret ĩ duabꝰ eccl'ijs: negociatõis enĩ ꝙ est ⁊ turpis lucri ꝓpriũ cõmodũ ⁊ ab eccie ꝓsuetudine penitꝰ alienũ. Audiuimꝰ enĩ ex ipa dñica voce: q nemo pot duobus dñis fuire: aut enĩ vnũ odio habebit: ⁊ alterꝫ diliget aut vnũ sustinebit alterũ cõtemnet. vnuscuiscq enĩ fm apostolicã vocẽ in quo vocat'est in hoc debet manere: ⁊ ĩ vna collocari eccl'ia. que enĩ ꝓpẽ turpe lucrũ in eccl'iasticꝫ rebus efficiunt: aliena ꝓsistũt

a deo: ad vite ẽo huiꝰ necessitatez studia sũt diuersa. Ex his ꝙ qui voluerit acquirat corpi oportuna. ait enĩ apls ad ea que mihi opus erãt: et hi qui mecũ sunt: mistrauerũt manus iste ⁊ hoc qđem ĩ hac

k vbe seruandũ: ceterũ in villis que foris sunt ꝓpter inopiam hominuz indulgeat.

l Sed due eccl'ie intelligunt eccl'ie duaꝝ ciuitatuz: in qbꝰ nullus debz ꝓscribi. Unde in chalcedonensi cõcilio stat

id est nõ intitulet. qz nõ debet cõnumerari inẽ clericos eisdem eccl'ie nisi sit intitulatus. nec hz vocẽ in electiõe cũ alijs licet pciat fructꝰ illi ecc'lie. qz bñ pot epus vt eccl'esia concedere alicui beneficiũ alicuius eccl'ie. nõ tñ est ibi canonicꝰ. vt. xvj. q. j. possessiones. quandoq; etiã habet pbendã ⁊ nõ est canonicꝰ. vt extra de mgr̃is. qz nõnulli. ⁊ lz talẽ pbendaz teneat corpaliter tñ dr vacare de iure. vt exi de cõcel. ꝓben. ⁊ cc. nõ vacum nr̃is. ⁊. c. literas.

h Dñis. sibi cõtrarijs alis bñ pot. vt. ff. ó opeli. duorum.

i Necessitatẽ q. d. quid facies ꝙ clericus si habeat paupem ecclesiaz. Rñ. quod vicũ artifi cio honesto. vt xcj. di. clericus. Sz nõne si eccl'esia paup ẽ debet vniri alij. vt. x. q iij. vnio. sic nisi iste sciens a pncipio recipit paupem. vñ impute sibi. nisi quia forte postea ẽ de paupata. Sz qđro quaz eccl'iam dicas paupem. nũquid illã que valet. x. marcas auri. vt. ij. q. vj anteriozꝫ dico illam paupez que nõ pot aliquem honeste ⁊ sufficienter ꝑcurare. ⁊ ꝓterea nõ potest hospites suppmientes recipe. vt exi de ꝓben. ó monachis. imo depositio ramuz

relinquit. q3 sufficiat sibi 7 suis. vt. l. di. studeat. sed cū omnes hospites indistincte teneamur recipe. vt. xlij. dis. quiescamus. 7 domus clericoꝝ omniū debet esse cō munis. vt. xvj. q. j. qm̄. quicqd ergo requirit q̄ sit di/ tissima. nam diu tie bone sunt dūmodo fiat ex eis mise ricordia. xxx. di. hoc scripsimus.

expedit enī epi scopis hr̄e diuiꝛ tes subiectos. nā imperium abun dat si hēat sub/ ditos locupleres in aur̄. coll. ij. vt iudi. sine quoꝝ suffra. §. j. 7 po/ rius eligēdi sūt diuites q̄ paupe res. in auten. de defen. ci. §. quib ecōtra videt suf ficere q̄ tantum necessaria habe/ at 7 illa necessi/ tas artat ad vi/ ctum 7 vestitus vt. xij. q. j. epūs. sed hoc obtinuit fm illa tempa. xlj. dis. episcopi. vilem hodie ve/ ro crenit decus eccl̄ie. vt de pse. dist. j. vasa. dico hec oia conside/ randa fm quali tatem pſone 7 si tum eccl̄esie. ali/ quid enim suffi/ cit vni quod nō sufficit alij. vt. xl j. dis. nō coganꝫ 7 minus sufficit manēti extra vi as cōmunes q̄ i vijs. 7 pſuetudo puincie in ꝟ ser uanda est. vt. §. di. iiij. erit. 7. xx/ ix. di. sciendum.

tutum est. De eodem.

a CLericum in duarum ec clesijs ciuitatū cōscribi nō oportet sz ecōtra nōnunq̄ epūs ciuitatis vnius efficit archiepūs alterius ciuitatis nec tñ p̄iozem eccl̄iaz deserit sed p̄iore eccl̄ia quasi cōmen data relinquit: secūda quasi intitulata habet. Unde leo iiij. scribit.

In vna ecclesia titulatus alte ram sibi cōmendatam potest habere.

b QUi plures eccl̄ias reti/ net: vnaz q̄dem titulatā aliā vero sub cōmendatione tene re debet: sic 7 illud agathen. concilij intelligendum est.

Duobus monasterijs vnus abbas p̄esse non potest.

c UNum abbatez duobus monasterijs p̄sidere in/ terdicimus. Potest etiā vtriq̄ tanq̄ titulato p̄esse sed iu/ re speciali nō cōmuni. Unde gregozius.

Unus episcopus duab⁹ pre/ficitur ecclesijs.

d PLatio cleri sil̄ 7 popu/ li terracinensis gentis nos valde letificat ab ꝟ q̄ de tua fraternitate bona testaꝫ et quia defuncto pōtifice suo petro sibi cardinalem postu/ lant te p̄stitui in sacerdotem eoꝝ desideria necessaria cō/

k ¶ Jn villis. potest aut̄ ali/ quis extra ciuitatem habere plures eccl̄ias. 7 hoc id eo quia extra ciuitatē sunt pauci clerici 7 p̄ter paucita/ tem clericoꝝ multa p̄mittunt. vt. lv. dis. p̄iscis. Jt̄ ea rōne quia qui sunt extra ciuitatē nō ita cito inueni/ unt illos quibus sua arti ficiola vendant. nec ita cōue/ nienti foro habent omnia sicut illi qui sunt in ci/

l ED due eccl̄esie intelligunt̄ 2c. (uitate. Jo.

a CLericum in duarum eccl̄ijs 2c.

b QUi plures ubcōmendatione. 7 illius eccl̄ie nō est platus sed potius p̄curatoꝛ. vt. lxj. dis. obituz et. c. catinensis. 7 qui cōmendauit potest reuocare q̄n vult. naz cōmendare nihil aliud est q̄ deponere. vt. ff. depositi lutius. ff. de ſ. sig. cōmendare. Jo.

c Num abbatem. duoꝝ. s. p̄i. c. q. vl. c. vlti. Jo. Elatio. cardinalem. i. p̄tium episcopum.

d ¶ Canonice. nunquid talis forma erit in lit/ teris p̄curatoꝛijs. vt sic scribatur. vt quicquid canoni ce vl̄ legitime p̄ eum fuerit ordi/ natum. ratuz ha bebo. certe non. Jo. rali s p̄curatio non valet. q̄ semp diceret do minus illum nō esse legitimū ac/ tum. 7 vidi p̄ dominum. H. talē p̄curatoꝛez in concilio repro/ bari. B.

e ¶ Desinas. s. dis. lxxix. c. j. cō tra io. sed illud ē ius cōe. ꝟ spāle. vij. q. j. peruſti.

f ¶ Subtra/ hamus. nisi illō apponeretur sta tim q̄dcito con/ firmasset cum in secundo episco/ patu vacaret p̄/ mus. ex de elec. cum in cunctis. j. ea. q. ij. siquis iam translatus. secus tamen in alijs beneficijs est. naz ibi in re/ cipiendo vnum non videtur re/ nunciare alij. vt extra de testa. of ficij. nam 7 si vr oz r̄cepit sibi ali quod legatum a viro. nō ideo re/ nunciat dori. C. de rei vxo. acti. l. vnica. §. fcien/ dum.

plenda esse p̄uidimus: tota q̄ mentis intentione ita lucrū animaꝝ dño nostro facere fe stinato: vt digna te merces ante p̄spectum eius in die re tributiōis inueniat: quicqd vero de p̄dicte rebus eccl̄esie vl̄ eius patrimonio seu cleri ordinatione p̄motioneue in in omnib⁹ generaliter ad eum ꝑtinentib⁹ solerter atq̄ cano nice ordinare facereq̄ puide ris: liberam habebis quippe vt sacerdos p̄priis modis omnib⁹ facultatē. Ad eundē

Jtem quoq̄ fraternita/ tuā scire necesse est: qm̄ sic te p̄dicte terracineñ. ec/ clesie cardinalē esse cōstitui/ mus sacerdotē vt 7 fundēsis ecclie pontifex eē nō desinas nec curaꝫ gubernationemq̄ eius p̄tereas: qz ita fraterni/ tati tue sepedicte terracineñ. ecclie curam iniungimus: vt fundensis ecclie tibi iura po testatēue nullo modo subtra hamꝰ. Non enī potest vtriq̄ p̄sidere tanq̄ titulate: sz vni tanq̄ cōmēdate: alteri vero tanq̄ titulate p̄esse valet.

Questio. II.

b QUi xo relicta sua eccl̄esia ad aliam transire voluerit nequaq̄ sine dimissoꝝijs lit/ teris sui episcopi susc̄ipiatur

c

d

e

f

g

h

i

k

l

a

b

QUi vero. Hec questio determinatur. lxxj. dis. ca. j. ij. 7. iij. Sed quid si aliquis episcopus re cepit clericum alienum de hoc varie pene sta tuuntur quidam canones dicunt vtrunq̄ esse excōmu nicandum. quouisq̄ clericus reuertatur. vt. lxxj. dis. cle ricos. sed dicitur hic in p̄mo ca. q̄ vtroq̄ sit deponen dus. in secundo ca. dicitur q3 est remouendus ad rem/ pus ab officio. vnde cum diuerse pene sint statute. iu/ dex potest infligere quā magis viderit expedire. extra vt lit. non cōtesta. quoniā. §. si vero. io. Nota hec ē se/ cunda questio in qua queritꝫ si clericus suā eccl̄iam re/ linquere velit an possit ad aliā trāsire sine lr̄is dimisso rijs sui epi. Et rūdet q̄ ñ. nisi ad religionē trāseat 2c.

a Quoniã dimissoriis patet eni q̃ nõ sufficit in tali trãslatiõe tacit9 ꝯsensus epi. vt. lxxi. di. c. j. sz solẽnis actus sit. C. de eman. l. iij. Sed si ad eccl̃iam eiusdem epatus trãsiret sufficeret nudus ꝛ tacit9 consensus. quia dissoluit matrimonium carnale. vt. xxx. iij. q. v. qui yore. ꝛ est rõ ꝗre a prioꝛi erit absolutus q̃ nemo põt duob9 dñis fuire. vt. ẽ. e. q. j. c. j. sed si aliqs hẽret pbendas in diuersis epatibus ab vtroq̃ posset iudicari et ordinari. Et sic vn9 eps posset ordinare clericũ alterius qõ esse nõ debet. et ita sequeret impossibilitas iur3

b ¶ Sui episcopi. sufficit habere litteras solius epi vbi eps notus ẽ. sed i re moris epis req3 runt. v. sigilla. vt. extra de clegri. c. j.

c ¶ Ad oppbriũ. eadẽ pena statuit. cũ epus instituit aliqñ inuitis pmissis. xvj. q. vij. decernimus.

b Placuit. exceptois. i. excusationis.

c ¶ Restituat. ꝛ sic potest peti restitutio clericorum.

f ¶ Cingulo. i. executiõe nõ. eniz deponit vt sedẽt. g ¶ Reuocari. ipso iure sicut ille cui ad eps interdictũ est postulare. ff. de postu. imperatores.

h ¶ Propagationis. propagatur. enim vicium per malũ exẽplũ. xj. q. iij. pcipue. i ¶ Licẽtia. i. ipunitas

k Sjquis. iam trãslatus trãslatum cum intelligo cũ est cõfirmatus ꝛ adeptus possessionẽ. vt ex de eleccum in cũctis. sed ꝓpter solã ꝛfirmatiõem nõ pdit ius quod habuerit i prioꝛi ecclesia. nisi adept9 sit possessionez vt. xcij. di. siqui epi. et intellige qñ est translat9 de auctoꝛitate epi sui ꝛ in eo casu põt intelligi. ex de ꝛcess pben. ꝛ eccle. nõ vacã. litteras. ꝛ ex de pben. de multa. alioquin li sine licentia epi transit. non ipo iure vacat prioꝛ ecclia. immo prioꝛ episcopus potest cũ repetere. vt. vij. q. j. nõ oportet. et. c. siqui vero. vel dic q̃ vacat quãtũ ad ipm. ioh. Ego credo q̃ prioꝛ eccl̃e cũ possit repetere cũ eo sit spoliata. vt ex de resti. spo. p totũ.

Unde in. vij. synodo legit. Sine dimissoriis litteris t alicna ecclia clericũ nõ ordinet.

a Quoniã diuersaꝛ ecclesiarũ clerici suas in q̃bus ordinati sũt. eccl̃ias reliquẽtes ad alios ꝛcurrũt episcopos ꝛ ignoꝛãte epo ꝓpꝛio in alienis constituunt eccl̃ijs vbi ꝓtingit eos sine sui examinatiõe p manere: ꝓcipim9 ammodo: vt nullus clericoꝝ oĩno in quocũq̃ gradu sit licentiã habeat sine dimissoꝛijs litteꝛ3 sui epi in altera cõstitui eccl̃ia. q̃ xo p ammodo

c nõ obtinauerit: ad op pbꝛiuz eius qui ordinauerit eũ deponatur tam ipse q̃ qui eũ sine ratione susceperit. Item ex concilio bispalensi. Ad aliã eccl̃iam trãsire clerico nõ licet: si ꝓpꝛijs ministris sua fuerit destituta.

d Placuit vt siqs clericus ministris eccl̃ie ꝓꝛie destitut3 ad aliã trãsitũ fecerit: cõpellente ad quẽ ꝓfugerit sacerdote: ad eccl̃iam quã ꝓꝛi9 incoluerat reuertat3. qui vero eũ suscepit: nec statũ sine vllo nisu exceptiõis ad ꝓꝛiã eccl̃iã remittẽdũ elegerit: q̃

e diu eũ restituat cõmuniõe se ꝓꝛiuatũ cognoscat. desertoꝛẽ

f aũt clericũ cingulo honoꝛ3 at-

Item si aliquis recepit beneficiũ simplex in alia eccl̃ia. nõ ideo pdit prioꝛẽ eccl̃iam vel pbendã. dũmõ nõ sumat illã p titulo. possunt eni canonici dare simplex beneficiũ nõ canonico. vt ex de magi. q̃ nõnullis. ꝛ ꝓ vj. q. j. possessiones. Sed nunquid episcopi possunt

q̃ ordinis sui exutuz aliquo tẽpoꝛe mõasterio relegari cõuenit: sicq̃ postea i ministe-

g rio eccl̃iastici ordinis reuocari. Nam nõ poterit in tali

h b9 ꝓpagatõis aboleri licẽtia nisi fuerit in eis p correctiõz disciplie subsecuta correctio Obijcitur aũt illud chalcedonensis ꝛcilij.

Nihil commune habeat cuz ecclesia prioꝛi: qui de vna in aliam translatus est

k Sjquis iaz trãslatus est ab vna eccl̃ia in aliã: nihil habeat cõmune cũ prioꝛi ꝛ siue sub eccl̃esia ꝓstitut3 martyribus siue in prochijs siue ꝛenodochijs aut eoꝝ negocijs. eos vero qui ausi fuerit post ordinatiõez hui9 magne et vniuersalis synodi agere que ꝓhibita sũt: statuit sancta synodus cadere de prꝛio gradu. Sed aliud est tranferri atq̃ aliud ꝓpꝛia temeritate trãsire. illud apostolica auctoꝛitate fieri licet hoc vero omnibus modis ꝓhibetur. Sicut autẽ duab9 eccl̃esijs vnus ꝓponi non debet: ita nec vna eccl̃esia ĩter plures diuidi non valet. Unde in remẽsi concilio legitur. Una eccl̃esia duobus sacerdotib9 diuidi nõ potest.

q. iij. nunc vero. C. de emanci. nec auus. nec inde nasci debet iniuriarũ occasio. vñ iura ꝓdierunt. vt ex de accusa. qualiter. ꝛ C. vnde vi meminerint. nec dicitur in constitutione q̃ romanus põtifex debet dispensare sed q̃ potest dispensare. Sed p hoc verbum põt. non imponitur necessitas. ff. de offi. ꝓsi. ꝛ. l. se. ꝛ licet de romana sede dicatur. non ideo excluditur de alijs. ar. ij. q. vj. ad romanã. ꝛ nisi expresse cozrigatur vetus ius manebit simul cũ nouo vt. C. de apella. precipimus. in fi. ꝛ quoties noua actio vel nouũ ius indulgetur. vetus non tollitur nisi hoc expresse dicatur. ff. de ac. ꝛ obliga. l. quoties. ꝛ. xxxv. q. iij. de incestis. in fi. Et ad de rões quas dixi. lxx. di. sanctoꝛũ. Econtra videtur q̃ non possunt. q̃ etiã iure antiquo priuabatur episcopus iure dandi vel ex gratia quadam poterat ille qui

habuit plures ecclesias eligere vnā quā volebat. ex de pben. q. 2. c. referēte. Itē cū b papa tm̄ exp̄mat. ℊ alij nō pñt. vt. xcvj. di. illud. nā qō de vno dicit de alio ne gat. xviij. q. iiij. forte. xxv. di. qualis. sic argumentat in nocentiꝰ. ex de his que fi. a pla. tua. 2 que ritio nubere iubet oiw alijs nubere phibet. ff. de condi. 2 de mon. cuz ita. ad b pōt dici. q̄ solus papa pt dispensare q̄ aliqs sit intitulat̄ i diuersis ecclijs diuersoꝝ epoꝝ. nā i hoc casu videt sequi impossibilitas iurꝫ q̄ q̄ rōe dz recipe ordies ab vnoꝝ ab alio et stare mādato vniꝰ 2 alterius cū tm̄ mādata illoꝝ possent esse ꝓtia 2 ille iuraui tobedire vtrisq. Itē q̄ nemo dz ordinare clericū alteri⁹ diocesis vl̄ recipe sine dimissoriis litteris. per quas sit absolutus a ꝓpꝛio. et q̄ nemo pōt duobꝰ dñis fuire. hanc impossibilitatez iurꝫ solus papa pōt tempare. vl̄ facias vim in eo q̄ dicit maioribꝰ vt solꝰ papa pōt dispensare ō minoribꝰ. Item in eo fac vim cū dicit. cum rō postulat. i. si talis ē casus q̄ epⁱ nō pōt dispensare. Itez nō dico cū statim p̄uiatuz ꝓpꝛiori ecclia. nisi

a SIcut ī vnaquaq; ecclia vnꝰ pl̄bz dz eē: ita ipsa q̄ spōsa vl̄ uxoꝛ eiꝰ ōz nō pōt diuidi inē pl̄es pl̄bꝛos: sed vnū tm̄mō hēbit sacerdotē: q̄ eam caste 2 sincere regat. vñ inē di cimꝰ vt nullꝰ p̄sumat ecclīam b inē duos vl̄ pl̄es diuidere: qz ecclia christi uxoꝛ 2 sponsa dz esse: nō scoꝛtū sic calixꝰ papa testat. Qōducticijs q̄z pl̄bytez eccl̄ia cōmitti nō dz. Un Innocentiꝰ. ij. Conducticijs pl̄bꝛis ecclia non cōmittatur.

c PRecipimꝰ etiā ne ꝺucticijs pl̄bꝛis eccīe cōmittant: ꝓ vnaquecq; eccia cui facultas supetit: ꝓpꝛiū habeat sacerdotem. Questio. III.

d QUod aūt clerici secularīū negocioꝝ ꝓcuratoꝛes eē nō valeāt: auctē carthaginēſ ꝺcilij p̄mi ꝓbat in quo nicolaꝰ papa epīs tulistanis dixisse legit. Palea.

PEruenit in sanctā synodū: qz de eis q̄ ī clero cō numerant̄ q̄dā ꝓpt turpis lucri gr̄az maioꝝ possessionum ꝺuctōes 2 seculares causas suscipiāt: 2 seipos q̄de a ministeriis sctis p desidiā sepent: ad domos aūt secularīū ꝺcurāt: et subaꝝ eoꝝ gubernationes auaricie cā suscipiāt. De

plures. vt. x. di. lex imꝑatoꝝ. 2. cj. di. ꝓuenit. 2 de duab ecclijs fit vna. vt ex de excess. pla. sicut. 2 ecōtra de vna due. vt extra de eccle. edi. ad audientiam. Jo.

e PRecipimus ꝺucticijs. ꝺucticios appellat eos quib⁹ ꝓ certo p̄cio cōmittit cura aiaꝝ. hoc enim ē iniquū. vt ex ne p. qm̄. al's si platus alicui alicui eccl'ie habeat secum sacerdotez sub annuo censu. non ē iniquū. 2 si peregre vadit 2 pro certo p̄cio interim aliquē ꝺducit. pōt ergo q̄s ꝺucere eopas sacerdotis alicui⁹ etiam vsq; ad septēniū. ex ne p. vi. suas querelā sed nō regimen aiaꝝ. vt ex. e. ti. qm̄. vel dic conducticios pl̄bytheros appellari vicarios. q̄ per vicarios non dz q̄s regere ecciaz vt ex de cle. non resi. q̄ nōnulli.

QUod aūt hec questio expedita est. ℊ. xv. q. ij. in sūma dicit enī q̄s exercere secularia negocia trib⁹ modis. vno modo si aliquid emat vt cari⁹ vendat. et b ñ licet. de hoc tractat. lxxxviij di. p totuz. qñq; idem est q̄ exercere causas seculares. 2 illō etiā nō licet clericis nisi ꝓ certis psonis. ex de postu. c. j. qñq; idez est

2. Timo. 2.

qñ de licētia epi transit. hoc enim nō pōt fieri sine dimissoriis litteris. ℊ. eo. qm̄. Nam si sine licētia transit pōt reuocari a ꝓpꝛiori. vij. q. j. nō oportet. 2. c. si qui xo. vel ad cautelam epus cōmendet ei secūdam eccl'iam vl̄ det ei sub ꝺditione si poterit obtinere dispensationem. et adde q̄ dixi. lxx. di. sanctorum.

l Siue sub ecclia. i. siue ꝓpꝛior eccl'ia fuerit monasterium siue parochia 2c. nil se intromittat āmodo de ne

a SIcut. nō poterit. ℊ. xvj. q. j. (gocijs ꝓpꝛis ecclie. l. ne ꝓ cuiuslibet. ex de fi. pre. ꝓposuit. ℊ. vij. q. j. illō Sz plures pōt esse ī eadē ecclia. sed tm̄ erit vnꝰ plat⁹.

b Diuidere. tra q̄ vna maneat. Sed si est ecclia vel pbenda abundans. de ea bene pōt epus facere plures pbendas vel eccl'ias. dum tm̄ eccl'ie nō sint sub eadē limitatione. vt. xvj. q. j. plures. sicut de vna ꝓuincia fiūt

creuit igit̄ sancta synod⁹ neminē deinceps eoꝝ: hoc ē nō epm siue clericū aut mōachū ꝺucere possessiones aut misceri secularib⁹ ꝓcuratōnib⁹ nisi forte q̄ legib⁹ ad minoꝝ etatū tutelas siue ꝓcuratōes inexcusabiles attrahāt: aut cui ipsi⁹ ciuitat̄ epūs eccliastica cauꝝ rerū cōmiserit guberna/cula vl̄ orphanoꝝ aut vidua rum q̄ indefense sē: aut eaꝝ p sonaꝝ q̄ maxie eccl'iastico indigent admīculo ꝓpt timorē dei. Siqs vo trāsgressus fuerit hec statuta: coꝛrectiōi eccliastice subiaceat. Itez ex ꝺcilio carthaginensi. j. nico laus epus tulistanus dixit.

Qui clero ānexi sūt: seculariū possessionuz ꝓcuratoꝛes

e QUedo placere nō fiant. suggestionē meā sancti tati vr̄e displicere vob: vt q̄ huiūt deo 2 ānexi sē clero: ac f cedāt ad actōes seu ad admīg strationes vl̄ ad ꝓcuratōes domoꝝ secularīū: gran⁹ epūs dixit apl'oꝝ statuta sē q̄ dicūt: nēo militās deo iplicat se negocijs secl'aribꝰ: ꝑide aut clerici sint sine actioib⁹ domoꝝ h aut actoꝛes sine officio cl'icoꝝ vniūsi dixerit hoc obſuem⁹.

i PRtē ex ꝺcil'. cartha. iiij. Placuit vt epi ꝓsbzi et

qō esse ꝓcuratoꝛ rerū secularīū siue administratoꝝ. nec illō lz clericꝰ exne cle. vl̄ mo. c. ij. 2. c. lz nec. qñq; idē est qō ꝺucere possessiones a laicꝰ. ℔ nō est interdictū eis qz hoc etiam licet monachis. vt ex de deci. dilecti.

QUedo ad actiones seu causarum. e

g Domoꝝ. i. familia actiones. s. rerum secularīū. Domoꝝ. i. familia laicoꝝ. vt ꝓcurent laicoꝝ familiam in victu. h Aut nō intelligas q̄ eis detur optio. sz illud aut ponit̄ cōmutatiue. sic ponit̄. lxxxviij di. ꝺsequens. 2. xlv. di. disciplina. Jo.

PLacuit ꝺuctoꝛes fisci. s. vt ipsi ꝑsent tributum i 2 vectigal. ecclia eni nō debet recipe possessiones grauatas tributꝰ. imo si habet deseret eas. vt. x. q. ij. ℔ ius. vel appellat hos ꝺuctoꝛes q̄ aliquid ꝺucunt vt alijs carius locent. 2 est simile. C. locati milites.

a ¶ Inhonesto qz honesto pos/sunt. vt.xcj.dis. clericus victuz.

b Cyprianus. Tutorez.tu/telam testamen/tariaz nō recipi/ent clerici.sed le/gitimaz possunt si volunt.sed nō cogunt recipere eam. de hoc no/tauj.xvj.q.j.ge/neraliter.t.lxxx vj.di.puenit.

c ¶ Probauit id est deuouit.

d ¶ Dormitiōe id est mozte. nū quid ergo talis est excōmunica/tus.nō.sed ideo fir. quia impeni tens decedit.di/cunt quidam tñ hoc cē dictū ad terrorem.vt ex/tra ō rap.super eo.

e ¶ Mollitijs.i. delitijs.

f ¶ Hj qui. vn/de tunc nō potest vocari in ius.ff. de in ius vo.l.j.

g ¶ Sz die horis.tamen inter pollat sic sumi/tur.xxxvj. dis.si qs vult. t.ff. de condi.t demon. sqs ita.vbi dici tur q si alicui le gatum ē.vt cū filijs habitet.non requirit q ī quo libz momēto sit cum eis.

h ¶ Acerdotiū id est consti tutio de sacerdo tibus.

i ¶ Seruetur. hec sunt ꝓba cō/stitutionis vsqz ad locum obser/uari.

k ¶ Quod ꝓ no/ra q vsus vestium non despicitur. ſ ab vsus.ſ.tractantia et voluptas.qz in victu non re/

diaconi vel quicunqz clerici nō sint conductozes aut pcu/ratozes:neqz vllo turpi vl inhonesto negocio victum que rant:qz respicere debent scri/ptuz esse:nemo militans deo implicat se negocijs seculari/bus. Item ex epistola cypria ni ad pbyteros t diaconos t plebem furnensem.

Seculariuz negociox pcura tionem clerici nō su scipiant.

b ¶ Cyprianus pbyteris et diaconib⁹ plebi furnen si ꝓsistentibus salutē. ¶ Jam pridem cōcilio episcopoz̄ est statutū: ne quis de clericis t dei ministr⁹ tutorē ac curato rem testamēto suo noīauerit: qñqdē singuli diuino sacerdo tio honozati t in clerico⁹ mini sterio ꝓstituti nō nisi altari t sacrificijs deseruire t pcibus atqz oꝛonibus vacare debeāt scriptū est enim nemo militās deo implicat se negocijs secu larib⁹ vt possit placere ei cui se pbauit qō episcopi t ante/cessozes nostri religiose consi derantes t salubriter puidē tes censuerūt neqs decedēs ad tutelā vel curam clericum noīaret: ac siqs hoc feciſſet: nō offeretur p eo:nec sacrifi/cium p dormitione eius cele bꝛaret.neqz enim ante altare dei merent nominari ī sacer/dotum pce: qui ab altari sa/cerdotes t ministros volunt auocare. Item ex eodem.

Mō licet clericis mollitijs se/cularibus obligari.

c ¶ Mollitijs t secularib⁹ rebus laqueisqz obligari nō debent q diuinis reb⁹ t spūa lib⁹ occupati sunt: nec ad ter renos t seculares act⁹ vacare Item ex eodem. Secularib⁹ negocijs clerici nō alligent.

f ¶ Hj qui in ecclesia dñi ad ordinationē clericoz̄ pmouent:in nullo ab admi/nistratione diuina auocent: nec molestijs t secularib⁹ ne/gocijs alligent: nec ab alta/rijs t sacrificijs recedāt: sed

die noctuqz celestibus reb⁹ t spūalibus seruiant. Item vt

Supra. De eodem.

h ¶ Acerdotium religiose decretum t necessarie factuz

i seruet a nobis simul cū cete/ris fratrib⁹ detur exemplum ne quis sacerdotes t mīstros dei altari eius t eccl'ie vacan tes ad seclares molestias de uocet: obseruari ō cetero po/terit:nequis vltra hoc faciat circa pſonam clericoz̄: si qō factū fuerit est vindicatum.

k ¶ Questio. IIII. Quod ꝓ fulgidis t claris vestibus eis ornari non li ceat in.vij.synodo iubet: in qua sic statutū ē. Coꝛripiant clerici qui vnguentis t clar vestibus.t fulgidis lasciuiūt

l ¶ Omnis iactantia t ornatura coꝛpalis a sacrato oꝛdine aliena ē eos ergo epi/scopos vel clericos: q se ful/gidis t claris vestib⁹ ornant emēdari oportet: q si in hoc

m pmanserint epithimio cōtra dant: sil'r t eos qui vnguen tis vngunt: quoniā vero ra dice amaritudinis exoꝛta cō taminatio facta ē in ecclesia catholica christianos calum niantiū hereticoz̄ hi q hanc

o receperūt nō solum imagina rias scp̄turas abominati sūt sed etiā omnē reuerentiaz re pulerūt: eos qui religiose ac pie viuunt offendentes ac p hoc complet in eis qō scp̄tū est. Abominatio est peccato/ris dei cultus. Jgit si inuēti fuerint deridentes eos qui vilibus t religiosis vestibus amicti sunt:p epithimiū coꝛ/rigunt. Diuersis enī tempoꝛi bus omnis sacratus vir cuz mediocri aut vili veste cōuer sabat: omne q̄ppe qō non p/

p pter necessitatem suā:ſz ppt vetustatez accipit elationis habet calumniā: quēadmo/dum magnus ait basilius: ſ neqz ex serie texturꝫ vestē qs variatā iduebat:neqz appo/

fert quis vel qd vel cuius come dat dūmodo nō gulose sumat.vt xlj.di.quisqs.et c.delicie. idē di/co i veste. vt.xlj dis.parsimonia. t hic in.c.j.pūt ergo clerici sm̄ consuetudinem re gionis p̄ciosis ve stibus vti. vt cō forment se mori bus eoz̄ inꝛ qs viuūt.t vilescat dignitas clerica lis.gr.lxxx.dist. epiſſed rubris t viridibꝫ pannis nō vtāt. omnes desup habebūt clausas vestes. extra ō vi.t ho. cle/clerici. pur/puram t cenda/tum possunt re/ferre. Naz vestē domini purpu/ra fuit/nec tenet illud.quod legit extra ō vi.t ho. cle. statuim⁹.qz non fuit p vsum vrentiuz appro/batum.sicut nec illud grego.vi. extra de appel. meminim⁹/ gre/go. cū dicit q si cultus p̄ciosaꝝ vestium nō esset ī culpa sm̄o dei nō tam manifeſ/ste exp̄meret. q diues idur⁹ pur/pura t byſſo. de scēdit ad iferos. Sz illō nō ob/stat qz sine chari tare fuit. t si cis bona opa hūiſz ꝓpterea nō fuis set dānat⁹. xxx. dis.hec sc̄ſim⁹.

Omnis or/ natura. q fit cā voluptat/is secus. vt.xlj dis.parsimonia. et.c.delicie.

m ¶ Epithi/mio.i.suspēsioni vni⁹ septimane. vt.j.c.pr.vl epithimiū dicit in/crepatio. vel est genus pene.

n Quiunguentus. nō pter egritudinem. ſz vt meli⁹ redoleat ꝓpter volupratē quod non licet. xcij. di. cantres. ꝛ ō ꝑſe. diſ. iij. puenit.

Matth. 11

o Imaginarias in quib⁹ imaginamur ꝛ reſpicimus conditionē noſtram.

p Neceſſitatez. i. cōmoditatē ꝛ honeſtatē.

a In ſūmitate. id ē limbo.

b Nullꝰ in itinere. niſi fuerit iuſta cā timoris. ex de vi. ꝛ hon. cle. clerici.

1. Cor. 11

c Stolis. i. veſtalari ſuppellicio vel cappa.

d Per vnaz. nota de ſuſpēſione vnꝰ ſe primāe. ſic de ꝑſe. diſ. ij. ſiquis p ebrietatem. ꝛ. v. q. ij. p ſenti.

e Epiſcopi. ſacerdotali id eſt talari. vt. xxiij. di. ſi liceat.

f Operimento. id ē ſine cappa vl̄ pallio.

g Inceꝛ natu ſecularū. ergo videt ꝙ qui verbe

a nebat varioꝝ coloꝝ ornamēta i ſūmitate veſtimentoꝝ: audierāt eſſi qz q̄ mollibus veſtiunt in domib⁹ regū ſunt. h tē ex. vij. ſynodo. Clerici ſiue in itinere ambulantes ſiue alibi degentes con gruis veſtibus vtantur.

b Nullus eoꝝ q̄ cōnumerant in clero veſtimētū indecēs hēat ſiue in ciuitate degens ſiue in itinere ambulās: ꝛ ſtolis vtat q̄ ꝓceſſe ſunt clericis. Si xō q̄s

d tale q̄d fecerit p vnā hebdomadā ſuſpendat. Item zacharias papa. Non ſecularibus veſtib⁹ ſed ordini ſuo cōuenientibus cle

c Epiſcopi rici vtantur

Epiſcopi ꝑbiteri diaconi ſecularib⁹ idumēt nō vtant: niſi vt ꝓdecet tunica ſacerdotali: ſed neq; duz ābulauerit in ciuitate aut in via

f aut in plateis ſine opimento ꝑſumat ambulare: ꝓterq; ſi in itinere longo tpe ambulauerit: qz ſicut mulier ornans in eccl'ijs non velato capite ōturpat caput ſuū iuxta apl'icam vocē: ita ſacerdos ſine opimento deturpat ſacerdotiū ſuū. qō ſi temere ꝑſumpſerit ꝓtra ſtatuta agere: cōione priuetur donec que ſtatuta ſunt adimplere maturet. Item leo papa. Extra domos ſine ꝓprio ornatu ſacerdotes nō appareant.

g Sine ornatu ſacerdotali extra domos ſacerdotes apparere nullo mō ꝓuēit: ne vt aliq̄s ſecularīū iniurias patiat. ꝛ. rius deniq; iuentus aut deſinat aut canonice ſubiaceat diſciplīe Item Inno. ij. De eodem.

h Recipimus vt tā epi q̄s clerici in ſtatu mentis in hitu corꝑis deo ꝛ hoīb⁹ placere ſtudeant ꝛ nec in ſuꝑfluitate ſciſſure aut coloꝝ veſtiū nec tōſura intuentiū quoꝝ forma ꝛ exēplū eē dūt: offendant aſpectū: ſ potius qō eoꝝ deceat ſcītatē: q ſi muni

i ti ab eis emēdare nolu erit: eccl'iaſtic' careant beneficijs. Queſtio. V

Vum xo epm relinq̄re ꝛ ab officio ſuo diſcedere: atz ad ſecularē iudicē ꝓfugere nlli liceat

Vñ i aga. ꝓci. legit. De eodē.

Placuit vt clic⁹ ſi relicto officō ꝓpē diſtrictōz ad ſecularē iudicē fortaſſe: ꝓfugerit: ꝛ iſ ad quē rcurrit ſolatiū ei defenſiōis ꝑēderit: cū eo ō eccie cōione pellat. Item ex ꝓci. antiocheno. Preſbyter vl̄ diaconus ab epo depoſit⁹ impatorē nō adeat

k Jās a ꝓpo epo depoſitus ꝑſbr vl̄ diacon⁹: aut etiā a ſynodo ql̄ibz eps fuerit exauctoꝛat⁹ moleſtiā impialib⁹ aurib⁹ iferre ñ ꝑſumat: ſz ad maioꝝ epoꝝ ſynodū ſese conuertat: ꝛ q̄ ſe putat hr̄e iuſta in eoꝝ ꝓcilio alleget: atq; ab his ō ſe expectet: q̄ fuerit depmpta ſnīa: q ſi deficiēs puſillanimitate ꝑ noluerit facere: ꝑ ipoꝛtun⁹ fuerit impatoꝛi

l hmōi nullā veniā habet: neq; locū vllⁱ aſſertōis ſue: nec ſpem recipiēdi grad⁹ hēat in futuꝝ. Item ex ꝓci. carthag. v. Non defenſet ab aliquo qui epoꝝ iudicio damnat

m Jās cuiuſlibet honorꝫ clericꝰ iudicio epoꝝ ꝓ q̄cūq; crīmīe fuerit dānat⁹ ñ liceat eū ſiue ab eccl'ijs q̄b⁹ ꝑfuit: ſiue a ql̄bet hoīe defenſari inꝫ poſita pena dāni pecūie atq;

n honoꝛis: q̄ nec etatē nec ſexū excuſandū eē ꝓcipim⁹. Item ex ꝓci. arelatenſi. iij. Cōione priuet q ecciaſtice diſcipline regulā fugiētē defēſare ꝑſuit

o Jf forte aliq̄s cl'icoꝝ regulā diſciplīe eccīaſtice ſbē fugiēs fuit euagat⁹: q̄; cūq; eū ſuſcepit: ꝛ illū pōtifici ſuo ñ recōciliaūit: ſ magis defēſare ꝑſūpſerit eccīe cōione ꝑuet. Item ex ꝓci. mar. pa. Spē cōciliatōis careat q̄ ab epīs ꝓdēnat⁹ ipatorē adierit

p Jās epūs ꝑſbr aut diacon⁹ excōicat⁹ i ꝓcilio iniuſte ſe q̄rit ꝓdēnatū ad maioꝝ epoꝝ ꝓciliū reūtat: vt eoꝝ iq̄ſitiōz ꝛ iudiciū expectāſ ſi q̄s ſe iuſtas cās hr̄e putat: illis exponat: ſi autem cōtemſerit: ꝛ impoꝛtans ſe palatio aures ꝓncipuz inquieta

rat tales. nō ſic excōicatuſ. extra de ſentē. excō. in audientia. ſed ꝫ non eſt verum. vt ꝓnotaui. xvij. q. iij. dſcs

Recipim⁹ h

i Duz xo Nec q̄ſtio determinat. xj. q. j placuit. ꝛ. c. qui cunqz.

k Jquis. imꝑtialibus. ab imparoꝛe nō poteſt peti cognitio publicoꝝ iudiciozum. ſed epiſcopale iudicium poteſt peti ab eo. xj. q. j. placuit. ꝛ. c. q̄cūq;.

l Veniam. idem eſt ineoꝙ excōmunicatus celebꝛat. xj. q. iij ſiquis epiſcop⁹. idez in eo q̄ tranſit ad aliam eccleſiam. vij. q. j. ſi quis ꝑſbyter.

m Jās cuiuſlibet. pena argu. penam pecuniariaz poſſe infligi ab eccleſia. xxiij. diſ. quā q̄. xviij. di. quoniā quidem. xvi. q. j ſtatuimus. et. q. vj. cognouim⁹. xxiij. q. v. de ꝛguribus.

n Nec etatem. dūmodo ſit capax dolꝛ. vt ō conſe. di. iiij. eos extra ō deli. puca. j. B. Jo.

o Jf forte ſuſceperit. ad defendendum.

p Jquis epiſcoꝝum. palatio. nullus enim epiſcopus vel ꝑſbyter ſine conſcientia aliorum epiſcoꝝū ibit ad imperatoꝛem. xxiij. q. v. iij. ſi quis epiſcopus.

a SI episcopoꝝ. ego nō de facto ipsoꝝ qꝛ ipsi peccant. sed ꝓ pena quam ego sustineo sicut Iob egit grās deo ꝓ sua pena nō pro ꝓsecutione malorū cuꝫ sic dixit. Sit nomen dñi benedictū.

b QVidam episcopus qđ iuramentū. Ad intelligentiā frequentiū videndū est quid sit iurare. ⁊ quid iuramentuꝫ. que cā instituerūt iuramēti. Iurare ē aliqđ deo teste dicere. Iuramentum est vox ipsius iurantis vel actus ipse vl ipsum qđ iuratur. Causa instituti/onis vna est ꝓpter infirmitatem hoīuꝫ de facili dubitātiuꝫ. cū enī volumus aliqb⁹ psuadere qđ eis vtile ē. et nō credunt simplici ꝙbo. pmittiē nobis iurare vt. ī. c. nō ē. et. c. ita ī. ⁊. c. si peccatū. alia cā ē ꝓpter idolatriaꝫ. sicut enī ꝓcessuꝫ fuit. vt hostias deo īmolarēt ne eas offerrēt demonib⁹ sic potius pmissuꝫ fuit vt ꝑ deum iurarēt qꝫ ꝑ creaturas. ne iciderēt in crimē idolatrie. vt. ī. c. ꝓsidera. ſforma autē iuramēti alia fit solo ꝓmone. alia fit interuētu alī cuius sacre rei. Illa q̄ solo ꝓmone fit ſm sriam tē poza. triplex iuenīt. Aliter enim iurabāt ī veteri lege. aliter ī primitiua ecclesia. aliē hodie. In veteri lege iurabatur. viuit dñs viuit anīa mea. hoc addat mihi dñs. vt. ī. c. ⁊ iurabunt. In primitiua eccl̄ia iurabatur. testis est mihi dñs. testis est mihi cōscia. hoc dico coꝝ deo. vt. ī. eo. si peccatū. hodie iurat ꝑ deuꝫ. ⁊ sic me deus adiuuet. vt xxxv. q. vj. de parentela. Pena ꝑiurij est sicut de aliis re voluerit ħ ad nullā veniā poterit puenire: neq; spez future reconciliatiōis habebit.

I tē grego. ꝓstātino augusto

Episcopoꝝ cause coram principibus examinari non debēt.

a SI epoꝝ cause mihi cōmissoꝝ apud pijssimos dños aliorū procinio dispōnūt. infelix ego in ista ecclia qđ facio: ſz vt epī mei me despiciāt ⁊ cōtra me refugiū ad seculares iudices hēant oīpotenti deo grās ago: peccatis meis deputo hoc tū suggero breuiter: qꝛ aliquātulū expecto: ⁊ si ad me venire distulerint: exercere ī eos districtionē canonicā nllo mō cessabo

Causa. XXII

b QVidā episcopꝰ iurauit falsum qđ putabat vez. quo cōpto archidyaconꝰ eius iurauit se nūq; ꝓstaturū ei obedientiā. Cōpellit archidyaconus ab epō ad exhibēdā sibi ꝓsuetā reuerentiā. accusat eps de duplici ꝓiurio: ⁊ de eo qđ falsū iurauit: et qꝛ archidyaconū ad peierādū compulit. Primo qrit an iuramētū sit ꝓstandū vel nō. S cōo si sit ꝑiurꝰ: qui iurat falsum qđ putabat vez Tertio si licuit archidyacono denegare epō ꝓsuetā obedientiam. Quarto si ꝓstiterit esse illicitū qđ iurauit archidyaconus an sit seruādum. Quīto si cōstiterit illud seruandū esse: an epus sit reus ꝑiurij qui ꝓtra iuramētū archidyaconū suū ire cōpellit. mortalibꝰ. vt. ī. c. q. c. vlti. ⁊ fit intestabilis. vt. ī. c. q. v. puuli. Huic aūt questiōi ꝓpositę breuis datur solutio. q̄ iuramētū nō est ꝓstandū. nisi in dubijs ⁊ necessarijs cū pigri sint hoīes ad credendū vt. ī. c. ita. ⁊. c. si peccatū est. c ¶ Est est. ideo fit geminatio. vt referat ad os ⁊ ad coꝛ vt ex de iureiurā. et si christus. Et neq; duplex hic nō inducit affirmatiōꝝ. lz sit ar. ī. ff. de ver. sig. duobus verbis. d ¶ A malo. Mat. ab incredulitate. s. illi⁹ cui iuratur. vt ex ō elec. Jacob. significasti.

e ITem iacobus ī epla. nolite. sic remouet indiscretuꝫ iuramentuū vel vult dicere qnō ꝓ qualibz re sit iurandum. quia non ꝓ vili. vt. ij. q. v. siquis.

f OMne qđ ī federa. Item quattuor ponit hic casus in quibus potest iurari. sūt ⁊ alij quos habes. ij. q. v. in ꝓncipio. et xxviij. di. de ſpiritu sancto. ⁊ ex ō iuramēto calū. c. j. ex de electi. significasti.

g ¶ Deficiat. supple et reꝰ sit infamatus. alias deficiente accusatore non cogitur se reus ex purgare si fuerit infamat⁹ vt. v. quest. vltima. quod autē licet quidam volunt dicere. contra. C. de rebus credi. in hoc ⁊ hec dictō sola excludit hic vulgarem ꝓbationem. sed non excludit numerus cōpurgatorum.

h ¶ Taxatio. idest impositio iudicis. est enim rarare modus iurandi. ex de purga. ca. cū in iuuentute. Jobes

Quod iuramētuꝫ ꝓstandū nō sit auctoritate canonice scripture ꝓbat. ait enī christꝰ ī euāgelio discipulis: sit ſmo vester est est: nō nō. qđ autē amplius ē a malo est. I tē iacobꝰ in epla ait: ante oīa frēs mei nolite iurare neq; oīno. vtraq; auctoritate iuramentū ꝓhibemur ꝓstare. Sz aliud ē ad iuramētū spōte accedere: aliud vl ad asserēdā innocentiā suā vel ad federa pacis ꝓseruāda vel ad ꝓsuadendū auditoribus qñ pigri sūt credere qđ eis vtile est iuramētū offerre. ꝓmū ꝓhibet scōm ꝓcedit. ñ enī iurare oīno pctm̄ ē. Qñ ī tole. ꝓ. viij. legit. Iuramētū ꝓ federe pax

Quę. I

Quę. I

i OMne qđ cis ēagēdū. in federa pacꝭ venit tūc solidi⁹ ſbsistit: cū iuramēti ħ inꝭpositio roborat. ſz et oē qđ amicoꝝ aīos ꝓciliat tūc fidelius durat. cū eos sacramēti vincula ligant. omē enī qđ testib⁹ adstipulat: veri⁹ cōstat cū id iuratōis adiectio affirmat. qđ ⁊ si testis deficiat innocētꝭ fidē sola iurisiurādi

h taxatio maīfestat. I tē aug⁹. sup epla ad gala. Juratio nō ē ꝓhibēda: nec tāq; bonū

t ON ē ꝓ ꝑceappetēda. ptū dei iuratio q̄ a malo ñ iurātꝭ ē: ſz ī creduli: a q̄ iurare cogitꝭ. Nā hic intelligitꝭ ita dñm ꝓhibuisse a iure iurādo: vt q̄tū ī ipo ē ḋſcz ñ iuret. qđ mlti faciūt ī oze hītes iuratōez tāq; magnū ⁊ suaue aliqđ. Nā vtiq; apls nouit ꝑceptū dñi: et tñ iurauit.

ON est. in ipso est. ī. eo. si peccatum. xj. questione i. iij. antecessor. Johannes.

a ¶ Audiendi sūt. immo eo ipso q̄ volūt iurare. sūt habendi heretici. extra ō her. ad abolendam. §. si quis. quidam enī nimis faciles sunt ad iurandum. q̄dā meru dimi numinis vsq; ad superstitionē ꝓueniūt. vt ff. de cō. insti. que sub conditione Johānes.

b ¶ No/uo. sed q̄nia piurare. ar. q̄ q̄ q; ꝓhibetur aliquid nō ꝓpter se sed ꝓpter illud q̄ inde sequi pōt. x j. q. iij. nolite. xxxvij. di. vi bo. rapro. §. sz nedum talia. xlj. di. quisquis. xij. q. j. habebat. ij. q. vij. psumunt. xxiij q. iij. deus. vbi aliquid ꝓhibet ꝓpter suū cōtrarium. sic hic.

c ¶ Tnoueritis

d ¶ Ta ergo bonum. ar. q̄ bonum ꝓhibetur ꝓpter ꝓseqūns malum. vt. xxj dis. denicz. vicia enī vicina sūt virtutibus. vt xlj. di. sepe.

e ¶ Cōsuetudine. assiduitas enī facit aliq̄d

a ¶ Nō enī audiēdi sunt q̄ has iurationes eē nō putāt: q̄d enī faciēt de illa q̄tidie maior p vram gliaz frēs quā hēo in christo iesu dño nr̄o quā greca exēplaria manifestissimā iurationē esse oñdūt: p/hibemur ḡ iurare cupiditate aut dilectione iurādi: q̄uis enī iramentū amplī nō sit: q̄ est ē: vl ñ nō: t lō a malo sit: non tñ a malo tuo: sz infirmitatī aut increduli/tatī eox q̄ nō alīt mouent ad fidem. Itē aug⁹. in epla ad publi.

Peierare peccatū est nō iurare.

b ¶ In nouo testamēto dictū est ne oīno iurem⁹: q̄ mihi q̄/dem ꝓterea dictū esse videt: nō q̄ iurare pctm̄ est: sed q̄ piurare immane pctm̄ est: a q̄ longe nos esse voluit: q̄ oīno ne iurem⁹ cō/monuit. Idē.

In necessarijs verum iurare nō est peccatum.

c ¶ Tnouerit verū iurare nō esse pctm̄: inuenim⁹ t apl̄m paulū iurasse: q̄tidie mozioz p vestrā gl̄iam frēs: quā habeo ī christo iesu dño nr̄o p gl̄iam vram iuratio est: nō enī sic ait: p vestram gloriā mozioz: q̄si vra gl̄ia me fecī mozi quō si diceret p venenū pergladiū p bestiam p inimicū mozi/tu⁹ ē intelligeret faciēte inimico faciēte gladio faciēte venēo mozi tuus est. Idem de sermone dñi.

Nec tanq̄ bonū appetendū nec tanq̄ malū iuramētū ē euitandū

d ¶ Ta ḡ ꝓcepisse dñm intelligit: ne iurareī: ne quisq̄ sic bonū appetat iusiurandū: t assi/e duitate iurādi ad piuriū p ꝓsuetudinē delabat: quapropt̄ q̄ intelligit nō in bonis sz in necessa/rijs iurationē habēdaz: refrenat se q̄tuz pōt vt nō ea vtaī: nisi necessitas cogat: vicz cum videt pigros esse hoīes ad credendū q̄ eis vtile est credere: nisi iuratione firmetur. Ad hoc vtiq; ptinet q̄ sic dicit. Sit aūt sermo vester est: nō nō: þ bonū est t appetēdū q̄ aūt amplī⁹ est a malo ē. i. si iurare cogeris: scias de necessitate venire infirmitatī eox q̄bus aliquid suades: q̄ infirmitas vtiq; malum est: vñ nos quotidie libe

rari ꝑcamur: cū dicimus. Libera nos a malo. Itaq; non dixit q̄ aūt amplī⁹ est: malū est: tu enī malū nō facis: q̄ bene vteris iuratione. Itē augustin⁹ in ꝓmone domini in monte li. j.

Jurare nō est peccatum.

g ¶ Tu malū nō facis: q̄ vteris bñ iuratione: que etsi nō bona: tū necessaria ē: vt alteri psuadeas q̄ vtiliter p/suades: sed a malo ē illi⁹ cuius ifirmitate iurare cogeris. Itē hieronym⁹ sup hieremiā

Per deum iurare pmittitur ne per idola iuretur.

h ¶ Tiurabūt: viuit dñs ī veritate t in iudicio t ī iustitia: t benedicēt eū gentes ipsumq; laudabunt: quō ergo euāgeliū iurare nos p/hibet: sed þ iramentū p cō/fessione dicit t ad cōdemnationez idoloz p que iurabat

k isrl: ōniq; offendicla auferūt t iurat per dūm deū quodq; ōz viuit dñs in testō vet. ius/iurandū est ad ꝓdemnationē

l mortuoz deoz p quos iura/uit omnis idolatra. Itē hiero. sup mattheum li. j.

Infirmis iurare concedit.

m ¶ Onsidera q̄ saluator ñ p deum iurare ꝓhibuit sz p celū t terrā t p hierosolymā t p caput tuū: t þ q̄si par nullis fuerat lege ꝓcessuz: vt quō victimas deo īmolabāt ne eas īmolarent idolis: sic t iurare pmitterent p deū nō q̄ recte hoc facerēt: sed quia

n melius est deo id exhibere q̄ demonijs. Itē ex ꝓci. car. iij.

Excōicetur clericus p creaturas ptinaciter iurans.

o ¶ Clericū p creaturas iurantē acerrime esse obiurgandū si pstiterit in vicio

p excōicanduz: inē epulas ꝓ/cantantē sup dicte snie seueritate coercendū decernim⁹. Itē pi⁹ pa. Clericꝰ deponat talcus anathematizet p capillum vel caput dei iurans.

esse peccatuz q̄ alīs non esset. vt xxv. di. ꝓ. crimi/nis appellatio. Matt. 6

f ¶ Non dixit. vim ergo debemus facere ī verbis. vr. viij. di. si ꝓsuetudinem. ff. de ꝓbo. obli. si q̄s stipulatus.

¶ Non malum q̄ vtiliter. et si ꝓpter vtilitatē alteri⁹ possum iurare. multo magis ꝓpter meā. vt. xxxiij. q. v. si nō licz g

¶ Tiurabūt sed hec ꝓma ratio. h Piere. 4.

i ¶ Pro cōfessione. iurādo. n. per dūm confitemur ipsum.

k ¶ Offendicula. i. idolatria p que iurabant

l ¶ Mortuorum deoz. Jo. m

¶ Onsidera. sed p celuz licet p creaturas nō possumus iurare. iuram⁹ tñ per euangelium q̄ est creatura. quia ibi rantum respectus habet ad deum. Ideo Matth. 5 aūt ꝓhibetur iurari per eas. ne p contemptū earum detereturvs. §. e. §. sed objicitur. t ne videatur numen esse in eis.

n ¶ Melius ē electiue ponitur nō compatiue. sic. xj. q. iij. ne/mo peritorum.

¶ Clericum. iurantem. o sine solennitate. tunc enim depositionem incurrit. ar. xxvij. dis. §. vltimo.

p ¶ Inter epulas. de conse. di. v. nullus.

a SJās p capillū dei vl ca
put iurauīt vel alio mō
blasphemia ꝫ deū vsus fuerit
si in eccliastico ordine ē: depo
natʳ: si laicꝰ anathematizetʳ: ꝛ
si quis p creaturas iurauerit
acerrime castigetʳ: ꝛ iuxta id
qđ synodus diuidicauerit pe
niteat: si ḋs aūt talē hoīez nō
b manifestauerit: nō est dubiuꝫ
ḋn diuina ꝓdēnatiōe coercea
tur: ſz si eꝑs ista emēdare ne
glexerit acerrime corripiaʳ.
Querit ḋs magʳ teneaʳ an
ille ḋ p deum: an ille ḋ sup sa
cra euāgelia iurat: huic qōni
tohes chrysosto. rñdet dicēs.
Non est malus p euangeliuꝫ
q̄ per deum iurare.

c SJaliqua cā fuerit mo
dicū videʳ facere ḋ iu
rat p deū: ḋ aūt p euāgelium
d maius aliqđ feciſſe videʳ: ḋ
bus dicendū est: stulti: ꝓpter
deū scripture sancte sunt non
e deus ꝓpter scripturas. Item
hieronymus. Nō solum in al
tari vel reliquijs: sed etiā cō
muni loquela piurīū caueaʳ

f Habemꝰ in lege dei scri
ptū nō piurabis in no
mine meo: nec pollues nomē
dei tui in vanū. Jdeo admo
nendi sunt oēs: vt diligenter
caueant piurium nō solum in
altari seu sanctorū reliquijs.
sed etiaz in cōmuni loquela.
Item Jſido. ſmiaz li. ij.
Non pbiliet deus iurare sed
g On est ꝓtra
peierare.
dei p̄ceptū iurare: ß dū
iurandi vsum facimus piurij
crimen incurrimꝰ. Item augº.
de x̄bis apli sermone. xxviij.
Juratio nō est peccatum.

h SJ pecctm eēt iuratio:
nec ī veteri lege diceretʳ
nō piurabis: reddes dño iu
rameta tua: nō eni pctm nob
ꝑciperetʳ. Jtez nō vobis dici
mus nos non iurare: si eni ß
i dicimꝰ mentimur: q̄tū ad me
ptinet nō iuro: ß q̄tum mihi
videʳ magna necessitate com
pulsus: cū vidco nisi faciā mi
hi nō credit: ꝛ ei ḋ mihi ñ cre
dit nō expedire q̄ non credit
hac ꝓpēsa rōne ꝛ ꝓsideratiōe
libʒata cuz magno tīoze dico
cozā deo: aut testʒ ē mihi deꝰ
aut scit christus: q̄ sic ē ī meo
aīo: ꝛ tō q̄ plus ē. i. qđ āpliꝰ
est: q̄ est est: nō nō: ß ß qđ am
pliꝰ ē a malo ē nō iurantʒ: sed
nō credentʒ. Ex p̄missis col
ligiʳ: q̄ iurare nō est pctm: ñ
tñ tanq̄ bonū ē appetendū:
ne ꝓsuetudine iurandi laba
mur in piuriū: ß cū dicaʳ ꝑce
dere a malo ñ credētʒ: videʳ
q̄ et si iurare pctm nō sit: iu
ramētū tñ recipe malū sit: ſz
noīe mali nō malicia sit: sed
pcti pena ītelligiʳ. ex penali
ei ifirmitate īcredulitaſ illa
ꝑcessit: qua ad iurādū cōpel
limur: iſpm aūt iurare sic pec
catū nō est: ita iuramentū ab
aliq recipe malū nō est. Uñ
augº. scribit ad publicolam.
Juramētū accipe ñ ꝓhibemur

k Quamuis dictuz sit: ne
iuremꝰ nusq̄ me ī scri
pturis sanctʒ legiſſe memini
ne ab alioquo iurationē reci
piamus. Sed querieʳ an sit
vtendū fide eiꝰ: ḋ p demonia
iurat. Sed de bis ita scribit
augº. ad publicolam.
Licet vti fide eius qui vt eaz
seruet p demonia iurat.

l Quet te vtrñ eiꝰ fide
vtendū sit: ḋ vt eā ser
uet p demonia iurauerit: vbi
te volo pus ꝓsiderare vtruz
si ḋspiam p deos falsos iura
uerit se fidē seruaturū ꝛ eam
seruauerit: nō tibi videʳ bis
peccasse: si enī tali iuratione
pmissam fuaret fidē: ideo tñ
peccasse iudicareʳ: qz p deos
saluos iurauerit: illō aūt ne
mo reꝑhēderet: qz fidē serua
uit: nūc x̄o qz ꝛ iurauit p ḋs
nō debuit ꝛ ꝓtra pollicitā fe
cit fidem: qđ nō debuit: bis
vtiꝫ peccauit: ac p hoc ḋ vti
tur fide illiꝰ quē ꝓstat iurasse
p falsos deos ꝛ vtiʳ ñ ad ma
lū ſz ad bonū ꝛ licitū nō pctō
uet. ſz illud ītel/
ligo cū iuraʳ illi
cite ꝛ hēc respe
ctus ad solā cre
aturā. ß ptz q̄ ñ
est licitū iurare
p creaturas nisi
ī iuꝛ exp̄mar. q̄
possit sic ꝑ euā/
geliū p altare p
crucē. ſ. e. hēm.
ꝛ. q. v. ḋ piurat.
ꝛ ſ. c. si aliq̄. ꝛ p
salutē ꝓncipis.
vt. j. q. vij. q̄ries
ſm leges tñ vl
q̄ possit iurari
per creaturas.
vt. ff de iureiu. l.
ij. §. vl. ꝛ. l. ḋ per
alutē. ſz p mem
bra dei nō est li
citū iurare. vti
auē. vt nō luxu
rieñ hoiez ꝫ na
turā. col. vj. cir/
ca mediū.
Habemus.

m On est. Sj pctm pū
pereſ. qz ñ
est pctm qđ deꝰ
vult siue leges.
vt. xxvj. di. dein
de. ꝛ ḋ peccar le
gis aucte ñ pec
cat. vt. xxiij. q. v/
ij. ḋ peccat.
n Ad me sic
dicē canon. q̄ alī
ḋs ōz mutari po
tiꝰ q̄s mutaʳ. vij
q. j. muratōes. ꝛ
c. scias.
o Bāūs re
cipiamꝰ nisi cuz
scimꝰ aliquē fal
sū iuraturū. rūc
eni ꝓhibemur re
cipe iuramētū.
vt. ſ. e. q. v. ḋ cri/
gir. vel scimꝰ ali
quē cito posse la
bi ī piuriū. ex̄ b
coha. cle. clicos.
Et ē b ar. q̄ eo
ipso ē aliq̄d lici/
tū q̄ nō ē ꝓhibi
tum. vt. xxvij. q.
ij. lex diuie. xxvi
ij. q. j. iam nunc
Jtē ar. q̄ aūs ē
licitū nō tñ ꝓhs
sic. xxiij. q. j. qđ
clpaʳ. i fi.
Quer. bis

Leuitʒ. 19
Mat. 5

Mat. 5

plus enī peccat q̄ in duob⁹ peccat cū q̄ ī vno. xiij. di. c. j.
a ¶ Sociat. ꝛ ita obligat iuramentum qō fit p falsos deos ꝛ nō obstat. ff. de iureiuran. l. nō erit. §. pe. vbi dr q nō valet iuramentū qō fit p falsos deos. quia ibi loq̄tur de hominibus eiusdem fidei. b ¶ Neq; ꝛ rōdet tacite questioni cuꝫ pagani non habeant fidem quō dicis q̄ eos frangere fidem. Ad hoc respondet. q̄ ꝛ nō agitur de fide virtutum. sed de alia fide. Multipliciter enim dicit fides quandoq; idez est fides q̄ sacramentū baptismi. vt. xlv. di. ō iudeis. Item dicit fides catholica thori. vt xxxvij. q. ij. contuges. Item dicit fides securitas siue pactum. vt xxiij. q. j. noli. Item dicit fides ꝓscientia vt ibi. Gen. 21. omne qō nō est Gen. 31. ex fide peccatuꝫ est. vt. xxviij. q. 1. Wach 8. j. §. j. Item dicitur fides habitꝰ mentis bene cōstitute. Item dicitur fides creadulitas ſm quā credimus illud qō nō videmus vt ibi. fides non habet meritum ꝛc. de peni. dis. iij. §. in domo.
c ¶ We dicitur q̄ ꝛ si fallaciter iuret p deos falsos. ꝛ ita periurium cōmittit. q̄ verum iurat per deos falsos
d ¶ Magī. hec dico magis non comparatiue ponitur. sed abnegatiue. quia falsi dei ñ sunt sancti.
e ¶ Penale. id est maiori pena dignum. quāto enim res est sanctior vel melior tanto est magis peccatum offendere eam q̄ aliā illi⁹ se sociat q̄ p demonia iurauit: ſz bono pacto ei⁹ q̄ fidē
b habuit: neq; enī ꝛ eā fidē dico habuari: q̄ fideles vocant: q̄ baptizant ī christo. Illa enīz longe alia ē lōgeq; discreta a fide hūano placito ꝛ atz pacto ꝛ: verunt̄ sine vlla dubitatione mīn⁹ malū est p deos
c falsos iurare veracit̄ q̄ p deū verū fallacit̄: q̄to enī p qō iu
d rat magī sctm est: tāto magī
f est penale piurū. Alia qō est vtz nō peccet q̄ p falsos deos sibi iurari facit: quia ille q̄ ei iurat: iurat p falsos deos q̄s colit: cui qōni pñt illa testimonia suffragari: que ipse cōmo
g morasti ō laban ꝛ abimalech si tñ abimalech p deos suos iurauit: sicut laban p deos socoth. Sicut etiaz cū in libro machabeoꝝ romani leganꝫ pacē firmasse cū iudeis: intelligēdi ſ iurasse p falsos deos sicut ꝛ iudei iurauerūt p deū vez: sic etiā de iuramento qō fit p creaturas intelligenduz est: q̄ ipm q̄dem iurare p creaturas malū est: qz a deo phibitū est: ſz fuare q̄ iurat bonum ē: vt euitet̄ pctm̄ mendacij ꝛ dolositat̄. ¶ Gz obijcit q̄ ioseph vir sctūs p creaturas iurauit: dū dixit fratrib⁹ suis
h p salutez pharaonis nō exibitis hinc. Gz sciendū ē: q̄ sancti nō tam p creaturas q̄s per creatorē creaturaꝫ iurabant nec i creaturaꝫ aliud q̄s creatorem ipsaꝫ venerabant: sicut ioseph q̄ p pharaonē iurādo
i in eo venerat⁹ est: qō dei iudicio positus erat in infimis vñ aplus ait. Omnis ptās a dño deo est. Item christus pilato. Nō haberes ī me ptātez nisi eēt tibi data desup: de⁹ ātp creaturas iurare phibuit: ne vel more gentiliū aliqō nomen deitatis creaturis in esse credereť: vl̄ ne creaturaſ ꝓtemptibiles iudicando per eas pmissa pro nihilo ducemus. ¶ Sed queriť q̄d grauius sit: an p creaturas an p creatorem iurare fallacit̄: dupliciter enī reus est: q̄ p creaturas iurat mendacit̄: q: ꝛ ꝫ phibitionem iurat: p qō sibi iurare nō licz: a quo peccato est ūmunis qui nō nisi p creatorem iurat: ꝛ primū dolo capit: qō facit etiā p creatorem mendacit̄ iurans: sed piurū tāto magī penale est q̄to sancti⁹ illud p qō iuratur appa
k ret: q̄ etsi p creaturas meda
k citer iurans duplicit̄ peccet grauiori tñ se subijcit pene: q̄ p creatorem iurat mendacit̄.

Periurij aūt pena grauissima est: quā siquis timens ad ꝓfessionem venire noluerit a fidelīū ꝓsortio est abijciēdus ¶ Unde euticianus papa.

Fidelium ꝓsortio careat: qui pñiam piurij agere noluerit.

l Medicandum est etiam vt etiā piurium fideles caueant: ꝛ ab hoc sūmope abstineāt: scientes ß grande scelus esse ꝛ ī lege ꝛ ī ꝓphetis ꝛ in euāgelio phibituz. Audiuim⁹ aūt quosdam puipendere hoc scelus ꝛ leuem q̄dā modo periuris pnie modum imponere: q̄ etiam nosse dñt talem de periurio pniam imponi debere: qualē ꝛ de adulterio ꝛ de fornicatiōe ꝛ de homicidio sponte cōmisso et de ceteris criminalib⁹ vitijs. Si quis ꝛō ꝓpetrato piurio aut quolibz criminali peccato timens pniam longā ad ꝓfessionem venire noluerit: ab ecclesia repellend⁹ ē siue a cōtione ꝛ ꝓsortio fidelīū: vt null⁹ cum eo comedat: neq; bibat: vt. xvij. q. iij. sicut qui. ꝛ. j. e. q. v. qui piurat.
f ¶ Periurium. id est temerarium iuramentum. ꝛ sic bene adapt̄atur ratio sequens. g ¶ De laban. sed nōne ille peccat qui p deos falsos iurat. ergo ꝛ ille peccet qui recipit tale iuramentum. vt. j. ea. q. v. ille. sed dic q̄ iz ille peccet. ramen pmittitur tale iuramentuz cum aliter nō possit adhiberi fides dictis suis ꝓterea si iuraret p deuz verum facili⁹ obuiaret tali iuramento. ꝛ tñ magis peccaret.
h ¶ Per sa lutem. ꝛ in canone p salutem dñoꝝ iurat. vt. j. q. v/ ij. quoriens.
i ¶ In infimis als memphis q̄ erat caput regni pharaonis.
k ¶ Dupliciter et ita quando q̄s duo mala ratione cōiunctionis nō equualēt alteri eorum p se. sic extra de offi. iudi. deleg. sup. §. si vero.
¶ Redican/ dū q̄lē ad nūerū annoꝝ hoc intellige nō q̄tuz ad asperitatem penitentie. nam regulariter p ꝫ libet mortali debeť septēnis penitentia. nisi dignitas delinq̄ntis vel qualitas delicti aliud suadeat. xxxiij. q. ij hoc ipm. ꝛ. lxxx/ ij. dis. pbr̄eter. et xxvij. q. j. deuoꝛtam. vñ licet septennis pnīa ipo naꝫ p piurio sit p homicidio vl̄ adulterio. asperioꝛ tñ pnīa ipo nit̄ p adulterio vl̄ homicidio q̄s p piurio ꝛ duriꝛ p hōicidio q̄s p adulterio. vt xxxiij. q. ij. si q̄s. m ¶ Repellēd⁹ ar. aliquē ꝓpellēdum ad pniam. vj. q. j. illi. qui

Deut. 5 Matth. 6. Piere. 4.

Gen. 42.

Ro. 13.

Joh. 19

a Quod aũt. hic quericꝫ an sit piurus. q̃ iurat falsum qõ putat verum. ad qõ notandũ est
Ps. 23. q̃ ꝛtuor modis õ cõmitti piurium. vno modo vt si q̃s falsum igno/ranẽ iuret. ꝛ illõ nullo mõ ẽ pec/catũ. vt. ꝯ. e. bea/tus. Secõ modo õ piuriũ trũ falsũ iuramentũ scien ter facũ. ꝛ illud semp ẽ peccatũ. ꝛ mortale vt. ꝯ. e hoiem. Tertio modo õ piuriũ indi/scretũ iuramẽtũ et illud q̃q̃ est peccatũ mortale. vt. ꝯ. e. q. iiij. q̃ sacramẽto. q̃q̃ ve niale vt. xxv. di.
Ps. 5 .§. aĺ. ca. ꝛrto loco õ piuriũ trãs gressio iuramẽti ꝛ illud q̃q̃ nul lum pctm̃ ẽ. vt i illicitis. vt. ꝯ. e. q. iiij. in maĺ. q̃q̃ est mortale. vt. ꝯ. e. q. iiij. si qd.

b Item dolo fa/citur q̃ ẽ. i. qz aliter ꝓponit face
1. Cor. 16. c Nequit (re scz hr̃e aĩm deci piendi. si enĩ nõ hr̃et aĩm sec̃ eet vt. ꝯ. e. ne quis.

d Niaduer/tendũ veri tate. i. ꝓsciam ve ritatis. ꝯ. e. ne qs. sed veritas rei non sufficit nisi adsit ꝓscia. vt. ꝯ. e. hoies. sic ꝛ ve ritas ꝓscie sufficit vt a furto excu/set. s. si credo do minũ ꝓmisserũ. vt insti. de ob. q̃ ex delicto nascũ tur. §. placuit.

e Iudicii. i. discretionẽ.

f Arqz iusti/cia. i. vt iusta sit ꝛ licitũ qõ iurat.

g Omines. hõdit tres modos piurij. neqz ĩ domo sua euz recipiat.

g Questio. II.

Quod aũt piuriuz sit falsum iurare: facile pbat. Ait enim aug⁹ in li psalmoꝝ sup: Dñi est terra. Peierat q̃ aliter facturus est q̃ ꝓmittit.

b Item dolo iurat q̃ aliter fa/ctur⁹ est: q̃ ꝓmittit cũ p/iuriũ sit neqter decipe credẽ/tem. Ytez hieronym⁹ sup hie remia li. ij. Quos debeat ha/bere comites iusiurandum.

c Animaduertendũ est qz iusiurãdũ hos hẽat co/mites: veritatẽ iudiciuz atqz iusticiã: si ista defuerit: neq̃ iuramentũ erit: ꝑ piuriũ. Ytẽ q̃ falsuz iurat mentir̃ mẽtien do aũt iurare nihil aliud ẽ q̃ peierare: cũ g̃ hoies q̃ loquũ tur mẽdaciũ ꝓdendi sĩt: iuxta illud psalmiste: pdes oẽs qui loquunt mendaciũ: mlto magis dãnabiles sũt q̃ mẽtiẽdo peierare cõuincũt: qz nomẽ dei sui inuanũ assumũt. Sed aliud ẽ falsum iurare aliõ iurare in dolo: nõ enĩ oĩs q̃ alit factur⁹ est: q̃ ꝓmittit: in dolo iurat. Licet enĩ aplus alit factur⁹ eẽt q̃ ꝓmitteret co: in thijs ĩ ꝓma epla: cũ ait veniã ad vos: nõ ĩ dolo iurauit aut mẽdacit ꝓmisit. Ille enim in dolo iurat aut mẽdacit ꝓmit tit ĩ cui⁹mẽte ẽ nõ sic se factu/rũ: vt ꝓmittit. Ille aũt qui ꝓ mittit falsuz qõ putat eẽ vez nec in dolo iurat nec mẽdaci/ter ꝓmittit. Vñ aug⁹ de ver bis apli fmo. xxviij. De eo q̃ iurat falsum qõ putat verum.

g Homines falsuz iurant vel cũ fallũt vel cũ fal/lunt: putat hõ vez esse qõ fal suz ẽ ꝛ temere iurat aut scit vl putat falsum eẽ: ꝛ tñ ꝑ ẽo iu rat: ꝛ nihilomiñ⁹ cuz scelere iurat: distãt aũt ista piuria: q̃ duo cõmemoꝝauit: fac illũ iu rare: q̃ vez putat eẽ ꝑ q̃ iurat verũ putat esse: ꝛ tñ falsum ẽ nõ exaõ iste piurat: fallit. ꝑ vero hz: qõ falsum ẽ: nõ ꝑ re falsa sciẽs iurationẽ inter/ponit. Da aliũ: qõ scit falsuz esse ꝛ dicit vez esse: ꝛ iurat tã q̃ vez sit qõ scit falsũ eẽ vide tr̃ q̃ ista detestãda sit beluar de rebus hũanis exmĩnãda
m q̃s eniz fieri velit oẽs hoies detestanr̃ talia: fac aliũ: pu/tat eẽ falsuz: ꝛ iurat tã q̃ vez sit: forte verũ ẽ. Vbi gr̃a: vt i/telligas. Pluit ĩ illo loco: in terrogas hoiem ꝛ dic pluisse ꝛ ad negociũ eius cõpetit: vt dicat pluit: ꝑ putat ñ pluisse piurus est. Inr̃est quẽadmo/dum vbũ ꝓcedat ex aõ reaz
n linguã nõ facit nisi rea mẽs.

Quia g̃ mens hui⁹ nõ erat rea: nesciebat enĩ falsum esse qõ iurauit eẽ verũ: nec teme/re vl negligenr̃: sz cũ magna diligẽtia videbat sibi depr̃e disse verũ: qõ iurauit falsuz: piurij reus nequaq̃ ẽ iudicã/dus. Ytẽ q̃ õr q̃ falsuz iurat mentir̃ nõ vniũsalit ꝑ intelli dz: nõ enĩ oĩs q̃ falsum dicit mentir̃: sic nec oĩs q̃ mentir̃ falsũ dic̃. Vñ aug⁹ in enchi.

Nõ est mentiri dicere falsum quod putat verum.

o Is aũt qui mentir̃: contra id qõ animo sentit loqui tur volũtate fallendi ꝛ vtiq̃
p verba ꝓterea instituta sũt: nõ vt per ea scinuicez hoies fallant: sed vt eis quisq̃ ĩ al/terius noticiã cogitationes suas ꝓferat: verbis ergo vti ad fallaciã nõ ad qõ sunt in/stituta peccatu est: nec ideo vllum mendaciũ putandum est nõ esse peccatũ: quia pos/sum⁹ aliq̃n alicui ꝓdesse mẽtiendo: possumus enĩ ꝛ furã do: si pauper est cui palã da/tur sẽtit cõmodũ diues: ꝛ cui clam tollit̃: nõ sentit incõmo
q dum: nec ideo tale furtum q̃s q̃ dixit peccatũ nõ esse: et in/fra: nemo mentiẽs iudicãd⁹ est q̃ dic̃ falsuz qõ putat verũ qz q̃tum in ipso est: nõ fallit ipe ꝑ fallit̃: nõ itaq̃ mẽdacij

h Putat. pri mũ. ĩ Ermere. i. idiscrete
k Aut sciẽs iurat. i. qõvez ẽ
l Que duo. i. sub scõo ꝓhen dit ꝛ tertium.
m Delit. qz ipm peccare ne/mo ꝑ se vult. vt xv. q. j. merito.
n Linguam. sic. xv. q. vj. c. i.

Is aũt instr/tura ex ꝑ dicto augustinise/quit. q̃ q̃ menti tur nihil dic. qz
o nõ dic id qõ vor significauit. sic ꝑ dic. aliõ ei co/gitat mẽteꝫo/ꝓferat. Ite id ñ dic qõ cogitat. qzvor illõ ñ sig/nificat. nec dicit illud qõ vor sig nificat. q̃ illõ ñ intendit. q̃ nihil dicit. vt. ff. õ re. du. l. in ãbiguis
p Instrutu. sp q̃ in huiusgẽs vl in rescr̃s inẽ ꝓtabũt ꝥba ad id ad qõ instru ta sr̃. vt h. t. xxv vij. di. relati. er sr̃ ad cõem itelli gentiã ꝛc. et̃ ꝛc ispõ. ex lr̃is. c. ñ. de le. iij. ñ aliꝫ. ꝫ plerũq̃ dũ p/ꝓteras ꝥbor ac tendit̃ viran sen sus amittit̃. ex õ ꝥ. si. ꝓpter ea. naz pori⁹ mens arr̃ dit̃ q̃ ꝥba ꝓside rãda sr̃. vt. ꝯ. q. v. hũane. ꝛ ve rũ intellectũ sit iterꝓtatio. et̃ de post. ad hec. ar/ca finẽ. ꝛ potius ꝓsiderãdũ ẽ dd testator sensere q̃ ipsa voc̃ sig/nificatio. vt. ff. õ fun. istru. l. cum delanatõis. §. asi/nã. ꝛ hec ꝥa sũt nisi iterꝓtatio a iure hẽat. vt. xx q. ij. puella.
q Furtũ. qui. q. v. fozte.

a ¶Ad animū. ar. plus ꝓsiderari animū vel opinio/ nē q̄ factū vel veritatē. vt ex̄ de biga. nup. iij. q. vij. §. tria. j. q. j. sicḡ a simoniacis. b ¶Intentione. sec⁹ est in furto. q; licet aliḡs credat inuito dño rem ei⁹ tractare. tū nō cōmittit furtū si dño placet. vt insti. de obli. q̄ ex delict. nasc. §. placuit.

c Beat⁹. diui/ na. q; oia vincula hūana frāgunt. xix. q. ij due ſt. z ſm quā dispositiōez ē illicitū qđ alꝫ ē illicitū. vt. xliij. q. v dixit. z ē arg. ꝫ q̄ in oī voto vel sacro intelligūt hmōi gnāles cōditiones. si de⁹ vo luerit. si vixero. si potero. vt. j. ne ds. z. xxvij. q ij. §. ergo. z. ff. q̄ satisf. cog. l. vl. et etiā hec si maritꝰ placuerit. xxx iij. q. v. noluit. ar. ꝫ. xxxij. q. vl. c. vl. vbi de hoc notaui.

d ¶Maioribꝰ nō q̄ ſm canones excusaꝫ dſa iuramēto ꝓpter maiora negocia vt ex̄ de iureiur. breui. z ex̄. e. qre lā. sec⁹ ſm leges q; difficultas p̄ statiōis nō red/ dit stipulationē inutilē. vt. ff. de ver. ob. ꝓtinuus. §. illud.

e ¶Nō lauab. nec petr⁹ fuit si/ bi ꝓri⁹ nec dño. dñs ei voluit ex hūilitate lauare pedes petri. sed petr⁹ ꝓpē reuerentiā noluit ꝫ. ꝫ reuerētia z humilitas sibi non ꝓtrariaꝫ. Jrē si/ bi nō fuit ꝓrius q; ꝓmo ꝓpē re/ uerentiā noluit. ſcḋo ꝓpter obe/ dientiaz ꝓmisit lauari. z obedi/ entia nō est contraria humilitati vel reuerentie similē ſupficialē ꝓtrietatē ha/ bes. viij. q. j. in ſcripturis. cū ſuis ꝫordantibꝰ.

I Jle. mendaciū. ſtricte ſumiꝫ hic mendaciū. largiꝰ f ſumiꝫ cū dicit falſitas eſt veritatis imutatio. vt in auē. de fide inſtru. z cau. z in ꝓncipio.

g ¶Fallere. fallere aliqñ in ꝓtractu aliqñ minus pec/ catū est q̄ falli ab aliq̄ circa ar/ ticulos fidei in his q̄ ſpectāt ad fidē nō multum differūt inter ſe fallere z falli. vt xvj. q. j. ſi cupis

a ad aīm ei⁹ attinet: qz non qđ ſentit ꝫ dic̄. ñ. vex dicit q̄uis vex ſueniaꝫ eē qđ dicit. nec vllo mō liber ē a mēdacio: q̄ oze neſciēs vex loq̄t: ſciens aūt volūtatē mētit nō ꝓſideratꝫ itaq; reb⁹ ipis de q̄b⁹ a/

b liq̄d ōz: ꝫ ſola intētōe dicētꝫ. melior ē q̄ neſciēs falſū dicit. qñ id vex putat q̄ mētiendi aīm ſciēs gerit: neſciēs verū eſſe qđ dicit. Ytē gelaſius papa. Mō mentit⁹ q̄ animum

c Beat⁹ fallēdi nō habz. Paul⁹ apls nō iō q̄ abſit fefelliſſe credēd⁹ ē: aut ſi/ bi exptitiſſe ꝓrius: qñ cuz ad hiſpanos ſe pmiſiſſet ituruz

d diſpōne dīna maioribꝰ occupat⁹ ex cāis iplere nō potuit qđ pmiſit. q̄ntū ei ipi⁹ volūtatꝫ interfuit: ꝫ pnūciauit q̄ reuera voluiſſet efficere. q̄ntū ei ad diuini ſecretā cōſiliꝫ q̄ vt hō oīa non potuit lz ſpū dei plen⁹ agnoſcere: ſupna p̄ termiſit diſpōne p̄euentus. Mō q; beat⁹ petr⁹ apls p affectu dīne reuerentie ipi dño

e rūdit. Non lauabis mihi pedes ī eē nū. fefelliſſe qđ abſit aut ī ſua putabiē mīme ꝓſtitiſſe ſnīa: q; mox ei dē dīne volūtati ceſſerit: z qđ ſe dixerat ñ eſſe factuꝫ cāis aſtrictꝰ hūane ſalutꝫ paſſus eſt volūtate

f ꝓna faciēdū. Jlle ḡ falſū iurando mentit⁹: q̄ ſcit falſuz eſſe qđ iurat. ¶Est ei mēdaciū vt aug⁹ ait. falſa ſignificatio voc̄ cū volūtate fallēdi. ꝫ tū

g fallere ſemp fit volūtatꝫ. falli aūt vl infirmitatꝫ vl temeritatꝫ. grauꝰ aūt ſit qđ ex volūtate q̄ qđ ex temeritate vl infirmitate ꝓcedit. aliqñ ꝓtingit falli vel nullū vl mīmū eē pctm̄. aliqñ ex ipa rerū varia ꝓſideratiōe minꝰ eſſe fallere q̄ falli. Unde idez aug⁹. in enchiridion. Falli ī his que ad fidē non ptinent aut parum aut nullū est peccatum.

h Ad qđ⁹ reb⁹ nihil ītereſt ad capeſſendū regnū ōi vtrū credanꝫ an nō: z vtꝝ vera putent an falſa: in his errare z aliud ꝓ alio putare: nō ē arbi trādū eſſe pctm̄ aut ſi est minimū eſſe atq; leuiſſimū. Jdē in eodē. In his que ad fidē ptinēt: grauꝰ est falli

k Ma ipaꝝ q̄ alios decipe ꝓſideratiōe rerū q̄ dicūt

l tm̄ interest: qz ſiue q̄s fallaꝫ

m ſiue mētiaꝫ: vbicūq; falli q̄ mētiri minꝰ est malū q̄ntū p/ tinet ad hoīs volūtatē: tū lō/ ge tolerabiliꝰ ē in his: q̄ a re/

n ligione ſeiūcta ſūt mētiri: q̄ in his ſine q̄rū fidevl noticia deꝰ coli nō pōt falli. Ytez qđ ōz: pdes oēs q̄ loquūt mēdaciū: nō de oī mēdacio intelligēdū est. ſunt ei q̄dam mēdacia in q̄b⁹ z ſi ſit aliq̄ culpa ñ tū dānabilia ſūt: imo nō tā q̄ mēdacia hūda ſūt. ¶Sunt z alia mēdacia q̄ ſūt grauioris culpe. de q̄bus intelligit⁹: p/ des oēs q̄ lo. men. vt aūt ap/ pareat q̄ mēdacia ſint venialia z q̄ dānabilia. diſtinguendū est quot ſint genera mēdacij. De quib⁹ aug. ſcribit in lib. de menda.

Quot ſint genera mendacij.

o Primū est capitale mendacium z longe fugiendum: quod fit in doctrina religionis. ad quod mendaciū p nulla conditione q̄uis debz adduci. Scḋm vt ſi aliquem ledat iniuſte: quod tale est: q vt nulli p;oſit z obſit alicui.

h ¶M qđ⁹ reb⁹ ſic hoc an/ planete mouean/ tur ꝫ firmamentū vel cū ipo. an homo z non homo candē ſpeciem ſignificant. i ¶Aliud. no/ ta diffinitionez. erroꝛis. vt. xxx/ viij. di. q̄uis. et c. ſedulo.

l M ipaꝝ. q̄ dicunt z ñ credunt ſicut in ꝓtractibus.

l ¶Fallatur. ſi/ ue p negligenti/ am ſiue non.

m ¶Vbicūq;. i. q̄ſtercū q̄.

n ¶Se iuncta q d. minꝰ malum fallere in ſcriꝫ q̄ falli in fide. z. ſic non ob. xvj. q. j. ſi cupis.

o Primū est religionis ſicut ieſum non eſſe paſſum vel non eſſe natum de virgine. j. q. iij. §. notanduz p ¶Conditione. potius enim debet oīa mala pati q̄ tali ma/ lo conſentire. x/ xxij. q. v. ita ne. q ¶Vt nulli p/ ſit. vt est mendacium detractionis vel falſi teſtis in cauſa criminali. ſi dicit lex non est ferēdus qui vult obeſſe z non prodeſſe. ff. de rei vendi. in fundo.

a Tertium. vt obsit. vt mendaciū testis in cā pecuniaria. b Immundicia. tunc enī magis obesset.
c Dirū est. q. d. mirū est q ira vult aliqs mentiri. vbi nulla rōne vtilitas. quidā tñ habet merū mēdaciū.
d Placendi. qō faciūt adulatores ad h vt placeāt. vt xlvj. di. sunt nōnulli. tñ adulatio qñq; est veniale pcm̄. vt xxxv. di. §. alias.
e Vis oīo. q. d. pcedēria sē mortalia. sed sēntia sē vēialia.
f Iniuste. secus si iuste. vt si fecerit auctē iudicis.
g Septimū in h differt septimū a sexto. qz illud pdest & piculuz psone. sed istud ad euitandū piculū dānī.
h Et nulli. h vō q ipa psona de q̄ fit fmo vel ad quaz fit fmo nō includit ī generali fmone. si. ff. cōia p̄. dcōd venditor. ar. C. xxvj. di. deinde. ff. de pig. paulus. §. vl. vbi vō q si fuꝰ obligauerit omia bona dñi sui. ipe intelligit obligari.
i Ab imūdicia. vt si volenti ꝓhere cū soluta dicā eā esse cōiugaram. & pdest istud ei ad cōseruādā pudiciciā. et nō q hec tria mēdacia in h cōueniūt. & q p ea alicui pdest mētiens. sz nulli obest. Sed differūt in h q vnū pdest ad euadendū damnū rei. aliud ad euitādū piculū vite. tertiū ad pudiciciā.
k Cū alteriꝰ. sic. xiij. q. v. deniq; (ciā ꝓseruandā. xj. q. iij. sicḡ vero. piculosa est enī talis cōpensatio. xiij. di. q ait. pōt tñ sibi aliqs ꝓsulere cū alteriꝰ iniuria. dū tñ nō ex oppositō faciat vt alij noceat. sed tm̄ vt sibi p̄sit. vt. ff. de aqua plu. ar. l. j. §. deniq;. nec tū facit iniuria cū suo iure vtitur. vt ex de elec. cuz ecclesia. & extra l Placēdi. adulatiōis cā. & est si. (de appel. bone. xxxij. q. iiij. obijciuntur. xcij. dist. cantantes.
m Ad sempiternā. Sed q̄liter. pōt aliquis ad eternā salutē duci p pcm̄. R. indirecte. vt si monachꝰ dicat regulā suā esse dulcē. & p tale mendaciū lucret aliquē christo. & est. j. q. ij. quāpio. xlv. dist. de iudeis. & sic ptz q nullus dz mentiri. vt alius piculū corpis vel

a Tertiū qō pdest alteri ita vt
b obsit alteri: q̄uis nō ad īmūdiciā obsit corpalē. Quartū sola mentiēdi fallēdiq; libi-
c dine: qō mirū mendaciū est.
d Quintū qō fit placēdi cupi-
e ditate de suaui eloquio. Mis oībus penit⁹ euitat⁹ atq; re-
f iectis: Sequit sextū gen⁹ qō nulli obest & pdest alicui: velut si q̄spiā pecuniā alicuius
g iniuste tollendā sciēs: vbi sit nescire se mentiat. Septimū genus mēdacij est qō & nulli obest & pdest alicui: velut si nolēs hoīem ad mortē q̄situ-
h pdere mentiat. Octauū genus mēdacij ē: q & nulli obi est & ad hoc pdest: vt ab īmūdicia corpali aliquē tueatur.

Non ē igit mentiēduz in doctrina pietat⁹: qz magnuz scelus est & ꝑnū gen⁹ detestabilis mēdacij. Mō est igit mentiēdū scdo genere: quia nulli faciēda iniuria ē Mō ē mētiēdū tertio genere: quia
k nulli cū alteriꝰ iniuria est ꝓsulendū. Mō est mentiēdum q̄rto genere ppt̄ mēdacij libidinē. q p se ipaz vitiosa est.

Mō est mētiēdū q̄nto genere: qz nec ipa x̄ istas placendi cā hoīb⁹ enūciāda ē: q̄to minus mēdaciū qō p seipm: qz mendaciū est vtiq; turpe est.

Mō est mentiēdū sexto genere. neq; n. recte testimonij veritas p cuiuscūq; tpali cōmo-
m do ac salute corrūpit: ad sempiternā x̄o salutē null⁹ ducēdus est opitulāte mendacio. Neq; septīo genere mētiēdū est. nō enī cuiusq; cōmoditas
n aut sal⁹ tpalis pficiēde fidei ꝑferenda est: nec se q̄sq; in re-
o cte factis nr̄is tā male moueri sentiat: vt fiat etiā anīe deterioz lōgeq; a pietate remotioz. Nec octauo genere mendiendū est: qz & bonis castitas animi pudicicie corpis p
q ferē: & in mal qō ipi facim⁹: eo q fieri sinimus nobis dānabili⁹ est. In his autē octo generib⁹ tanto q̄sq; min⁹ peccat: cū mentit q̄nto magis a
s ꝑmo recedit. Quisq; aūt esse aliqō gen⁹ mendacij qō peccatū nō sit: putauerit: decipiet semetipm turpit: cū honestū se deceptorē arbitret alioz. Yē aug. de verbis apli.

Non licet alicui causa humilitatis mentiri.

t Cum hūilitat⁹ cā mentiris si nō eras pctor anteq; mentiris mentiēdo efficeris qō eu
taras. veritas aūt ipa in te nō est: nisi te ita dixeris peccatorē: vt etiā esse cognoscas. veritas aūt ipa ē vt qō ē dicas.

n Perficien de. i. salutē alteriꝰ nemo dz ꝓferre p̄p̄rie fidei.
o Cessat. q. d. licet nos dicam⁹ q nemo dz mētiri p vita alteriꝰ. nō iō aliqs ita crudel vel impi⁹ sit q non desendat talē facto lz ꝓbo nō possit defendere.
p Quia. & in bonis. i. inē bōa
q Prefertur vt. xxxij. q. v. tolerabilius.
r Dānabili⁹ electiue ponit. & est sensus. malū qō nos facimus scz mēdaciū est nob dānabile. sz qō scim⁹ fieri homicidiū nob nō est dānabile.
s Recedit. ñ videt h vez. qz min⁹ peccat. vij. genere mēdacij q̄. viij. qz maiꝰ malū virat p septimū mēdaciū q̄ p viij. ad h dico q recessit iste nō ꝓsiderat fm ordinē mēdaciorū quē h enumerat. sz potꝰ ꝓsiderat circa q̄litatē ꝑmi mēdacij. Nā ꝑmū mēdaciū ꝓsistit in religione. qō maximū est. vñ est maximuz pcm̄ sic in h mentiri. q̄nto q̄ magꝝ recedeat a religiōe. tāto ē minꝰ peccatū. vl dicas q tria vltima pctā nō differūt iter se. nisi fm q̄litatē facti. & ita nō reputat ista tria mendacia p diuersis. Jo.

Quum hūili- t

tat. sz nōne bonaz mētiū ē ibi cognoscere culpā. vbi culpa nō est. vt. C. di. v. ad eiꝰ. R. in genere pōt q̄s dicere se esse pctōrē. qz nēo sine crīe viuit. vt. xxv. di. §. criminis. & recognoscēdo ī se culpā ee nō peccat. dūmō h credat vez esse qō dicit. xl. di. aī oīa. C. ij. q. vij. q̄. §. sz specialr dicēdo aliqō pcm̄ de se cui⁹ ꝓximū credit mortalit peccat. Sz obijcit de sacerdote. q oīa crīa spāliter de se ꝓfitet. sz dic q illud fac in ꝑsona eccīe. nullū ei vicium ē. qō nō repiat in aliq; mēbro eccīe. vel dic vt dicit aug. ꝓ anno. Retrō mlta pcā pūt nōn. ī. cū enī q̄s peccat mortalr cōmittit hōicidiū occidēdo aīaz suā cōmittit furtū. qz se subtrahit deo. adulteriū. qz recedit a deo. & fornicat cū diabolo. piuriū qz fidē pmissam in baptismo nō seruat. & q dicit in oīb⁹ vicijs in q̄b miser hō peccare pōt &c. ibi cōprehendunt genera singuloz & nō sin

gula genez. treseni sūt mōi peccādi. s. delectatiōe ꝓsēsu ope. j. de pe. dis. ij. sicut.

a ¶ Falsitas. qz duo contraria non possunt esse i vno subiecto. xxxij. q. j. cum renunciatur.

b Mcauti sunt humiles.

c On ita cauteatur.

d Mhi. rebus magꝝ enī est mētiri ō deo ꝙ de homine.

e ¶ Qui ꝓsulēdi. rōne ꝓiliꝫ nemo peccat vl' obligat. dūmō nō sit s. audulētum vr. ff. de re. iur. ꝓsiliꝫ. et vbi alꝫ nō erat facturꝰ ille cui ꝓsulit vt. ff. man. si remunerādi. ꝑ. si tibi mādauero. qñꝙ tū tenet plꝰ ꝓsulens ꝙ faciens. vr. lxxxvj. dist. tanta.

f Nec artificioso. vt si h mō dicat. iste equus nescit scādere arborē intendēs qō nesciat ire sup pontē ꝛ vbicūꝙ aliqꝫ obscure vl' ambigue loquitur. vt. ff. de iure fisci. ita.

g ¶ Mentiemur vt ledat aliquez sec⁹ si ioco se mētiat. vt j. c. pri. Quid ꝑ dices ō abraā. nōne mētitus ē cū aliud gereret i aīo. vt j. e. ꝑ. abraam. Jtē qd de paulo ꝙ dixit nesciui qz ꝓiceps esset cū sciret vr. xxiij. q. j. paratꝰ. Jtē qd de mendacio iehu ꝙ aliud in aīo gerebat. vt j. e. vtilem. Ad h dicēdū est ꝙ abraam mystico intellectu vez dixit. oñdens pfem ꝛ filiū in fi. reuersurum ad iudeos. cū oēs reuertent ad ipm. Paulus ꝙ illa ꝛba prędixit destructionē regni iudeoꝝ futurā veniente christo. Jtē iehu nō fuit mēritus. sed ironice locutꝰ est. vel dic ꝙ inspiratione diuina hoc dixerūt. vt ex de diuo. gaudemꝰ.

h Nec quis arbitret. nō occidit. [redacted] Ad qō notandū ꝙ triplex est genus mēdacij. malignitat⁹ qō fit cā decipiendi. ꝛ illud oīo est mortale pctm̄ siocosita tis vbi nemo ledit. ꝛ illud nulli est mortale pctm̄ beniguitatis siue pietatis. qō fit ꝓ salute alicuiꝰ. de illo ꝛ

nā quō est humilitas vbi regnat falsitas. Jtē grego. De

b Mcauti sunt humiles q̄ mēdacio se illaqueant. Jtē aug. sup iohannē.

Nō licet mentiri vt arrogantia euitet.

c On ita cauteat arrogātia vt veritas relinquat. Jdē in enchiridion.

Nō ome mēdaciū eq

d Mhi autē peccatū est nō absurde videt ome ne q̄dē mēdaciū eē pctm̄: sed multū interest q̄ aio ꝛ de q̄ bꝰ rebꝰ q̄sqꝫ mētiat. ¶ Non

e enī ita peccat q̄ ꝓsulēdi quō ille q̄ nocēdi volūtate mētit nec tm̄ nocet q̄ viatorē mentiendo i aduersuz iter mittit q̄ntū is q̄ viā vite mendacio fallēte deprauat. Jtē aug. in lib. de ꝓflictu viciox atqz virtutū.

Nō est aliq̄ nō q̄libet

f Nec arti decipiendus. ficioso mendacio nec simplici ꝛbo oportet quenqꝫ

g ōcipe: qz quōlibz mētiē q̄s occidit aīaz Jtē aug. in. v. psalmo.

Pro tpali vita alicuius pfectus mentiri non debet.

h Nec q̄s arbitret pfectū ꝛ spūalē hoiem ꝓ ista tē porali vita morte cui⁹ sua vl' alteri⁹ nō occidiē aīa debere mentiri. h qm̄ aliud ē mētiri aliud ē ve occultare. si q̄dē aliud est falsum dicere aliud quod est mortale pfectis. veniale imp fectis. Sed q̄re nō est mortale porī⁹ illud pctm̄ qō fit ioco ꝛ ꝙ qō nulli prosunt ō istud ꝙ qō prosunt alicui. R. q illud non fit ex anio ied istud sic. ꝛ ꝙ illud intēdit decipe. ꝙ istud nō. ꝛ intelligas h ꝙfectū solū illū qui ex toto renūcia

ve vez tacere: vt si q̄s forte non velit ad istā visibilē mortē ꝓhominē ꝓdere pa⁹ eē ꝺz vez occultare nō falsū dicere: vt ne q̄z pdat neq̄z mētiat. nec occidat aīaz suā ꝙ corpe alterius. ¶ Duo sī genera mendacioꝝ: in q̄b⁹ nō est magna culpa: sed tm̄ non sūt sine culpa cū aut iocamur aut ꝓfio ꝓsulendo mētimur. ¶ Illud aūt ꝓmū in iocādo: iō nō est pniciosuz: qz nō fallit. nouit eī ille cui ꝺz cā iocandi fuisse dictū. scōm āt iō min⁹ est: qz re

i tinet nōnullā beniuolētiam.

k ¶ Illud ꝛo qō nō hz duplex cor nec mēdaciū q̄dē dicēduz est. verbi grā: tanqꝫ sicut gladiꝰ cōmendet et ꝓmittat se redditurū: cū ille q̄ cōmendauerit poposcerit si forte gladiū suū repetat furēs: manifestū ē nō eē reddendū: ne vel se occidat vl' aliū: donec ei sanitas ꝛstituat. h iō ñ hz duplex cor: qz ille cui cōmēdat⁹ ē gladiꝰ: cū ꝓmittebat se redditurū poscēti ñ cogitabat furētē posse repetere manifestū ē ñ eē culpā dū aliqñ vez tacere. falsum aūt dicere nō iuenit scis cōcessū. Jdē i li. de mē.

Pro pctō alteri⁹ saluti ꝓsulere nō

m Haciat hō etiā dēmus. ꝓ tpali salute hoīm qō pōt. cum autez ad hoc ventū qz facit vt ꝓsulat ꝓximo. k ¶ Duplex. s. xj. q. iij. an

l ¶ furēs. ergo sp subintelligit hec ꝺditio (recessor.. si res i eo statu māserit. vt. ff. de so. cū q̄s i ꝑn. eꝛ ō iure ur. quēadmodū ꝛ ē h ar. ꝙ ꝙ nouū casū nouū dat au xiliū. vt eꝛ ō offi. dele. insinuāte. ff. ōinēro. ac. de etate Jtē ar. ē h ꝙ ꝛba generalia nō extendūt ad ea de q̄b ñ est dictū vl' cogitatū. vt. j. e. brūs. xj. q. iij. añcessor. et. ff. de trāl. cū adriana. eꝛ de deci. cū multiplici. ꝛ eꝛ de

m Haciat hō. oō pōt eꝛ h ca. hēs (re. spo. audita ꝛc. ꝙ solū illud ꝺz posse facere qō iuste facere possūꝙ hec dictō posse sīt denōt potētiā iur⁹ vl' fcti. vt eꝛ de relēp. scisciratꝰ. qñꝙ potētiam facti tm̄. vt viij. q. j. moyses. qñꝙ refert ad honestatē. ō pe. di. ij. charitas ff. ō ꝓ. isti. filiꝰ. qñꝙ ad ꝓmoditatē. ff. ōꝛ. si. nepos ꝓclo.

nō. ꝓ ad n casū. nouū aupthū.

a ¶ Reliquū. .i. id solū sibi est relictum.

b ¶ Dne. vt pstes .i. vt plis.

c ¶ Qd aīt. vt exīt⁹ argu. q̄ p ꝓsequē/tia pbāt̄ p̄decē/tia. vt. xxxiij. q. j. c. j. ꝛ. j. q. j. cō/stat. ff. de ac. et obli. obligatio/num.

d Jḡs. p rapīnā com misere filij israel xiij. q. v. dixit. Et ē b argu. q̄ vno pḥibito p/hibita sūt oīa si milia. vt. ē. dist. iij. denīq;. in fi. ꝛ ex̄ de pstī trās/ apien. I e ¶ Jn/(lato. iurte. tunc licuit ppria aucte vl/cisci iniurias. vt Gest. 44. xxiij. q. iij. cū in l. ꝛ. q. v. si audie ris. hodie nō lz. vt. xxiij. q. iij. in ter. ꝛ. q. v. de oc cidendis.

f ¶ Jnsequit. cū dicit. mihi vi/dictā ꝛ ego re/tribuā. ꝛ cū di/xit. sichs te pcus/serit ī vna maxil la, ꝓbe ei aliā. io.

g Jquelibet. mereat̄. i. demereat̄.

h ¶ Merces. ar. aliquez ꝓsequ penā ꝛ pmiū ex eodē facto sicut miles qui mittit/ cā ignominie li/berat̄ a sacro. et est ꝺ id. ff. de ne/go. ge. siue. ꝛ. p/ vij. q. j. legi.

i ¶ Eterna. vi des ḡ q̄ si aliqs ꝓsperitatē hz in hac vita. p̄ h̄ au ferē ei spes eter/ne vite. vt ꝺ pe. di. iij. dd ḡ tur/bamur. Jtez ex isto loco vidē q̄ iste mlieres que mētire fuerūt p salute alteri⁹ pec cauerūt mortali fuerit: vt tali saluti nisi pec/cando ꝓsulere nō possit: iam se exīstimet nō hre dd faciat: a qm̄ id reliquū esse ꝓspexerit qđ recte faciet. Jtē isdo. ī sy/nonymis. De eodem.

b ¶ Mne genus mendacij sumope fuge: nec casu nec studio loḡris falsuz: nec vt pstes mentiri studeas nec q̄libet fallacia vitā alicui⁹ de fendas. caue mendaciū in oī bus. Jtem augustinus.

Jḡs ad te cōfugerit: q̄ de mendacio tuo possit a morte liberari nō es menti/turus. os enī q̄ mentit occi/dit aīam. cū ergo mentiendo vita eterna amittit: nunq̄ ꝑ cuiusq̄ vita tpali mentiēduz est. tē aug. in lib. q̄stionuz genesis. c. xlv. Non deputan tur mēdacia: cū ea q̄ nō sunt

c ¶ Qd aīt ioco dicunt. frib⁹ suis ioseph: ne/sciebat̄: q̄ nō est in augurio hō q̄lis ego. De hoc augurio etiā mā dauit eis dicēdum p hoiem qđ sibi velit. q̄ri solet aut q̄ nō serio aut ioco dictū est: vt exīt⁹ docuit. nō est ha/bendū mēdaciū. mēdacia. n. a mēdacib⁹ serio agunt̄ ꝛ nō ioco. Cū aūt q̄ nō sunt tanq̄ ioco dicunt: nō deputent̄ mē dacia. Sed ī veteri testamē/to multa pmittebāt̄: q̄ ex/emplis hodie vti nō licet.

Vnde gre. Veterū exemplo

d Jḡs mentiri nō licet. p vet⁹ testamētū vult suū tueri mendaciū: q̄ min⁹ illicēbusdā fortasse nocuerit dicat: necesse est rex alienax e raptū retributionem iniurie q̄ infirmis illic ꝓcessa sunt: si bi nocere nō posse: q̄ oīa cun/ctis liquet q̄nta aīadūsione f Vita insequtur q̄ nob⁹ iā signi/ficatiōis sue vmbra postpos ta ī xa carne declarāt̄. Jdē Obstetrices de pietate remu nerate ꝺmēdacio sūt punite.

g ¶ Jq̄libet culpa sequēti solet pia opatiōe pur/gari: q̄nto mag⁹ hec facile ab stergit: quā mr̄ boni opis pi etas ipa comitat̄. nōnulli ve ro obstetricū fallacia conāt̄ asserere. ḧ mēdacij gen⁹ nō ē pctm̄: maxie: q̄ de illis mēti/entib⁹ scptū est q̄ edificauit eis dns domū in q̄ mar⁹ recō pensatiōe cognoscit̄ qđ men dacij culpa mereat̄. ¶ Mā be h nignitas earū merces q̄ eis ī k ēna potuit vita retribui pre missa culpa mēdacij in ēna est recōpensatiōe declinata. ¶ Abraā q̄z loquēs ad pueros suos ait: sedete hic cū asino: ego ꝛ puer illuc vsq̄ ptrāsibi mus. ꝛ cū adorauerim⁹ reuer temur ad vos: licz aliud se fa cturū deliberaret: tñ excusa/tur a mēdacio. vnde ambrosi l us in lib. de p̄triarchis. Jo pheta uit qđ ignorabat ipe so lus disponebat redire īmola to filio. sz dns p os ei⁹ locut⁹ m ii est: q̄ parabat captiose āt lo/q̄bat cū fuul: ne cognito ne/gocio aut ipediret euz aliqs aut gemitu obstreperet aut fletu. Q uq̄z aliqd iubendo significam⁹ velle fieri qđ tñ nolum⁹: ꝟ expimētū obidien tie q̄rim⁹. sicut abraam a deo tentat⁹ legit: cū iussus ē īmo lare filiū quē dns nolebat ab eo occidi. Q ñ in eodē libro o idem ambrosi⁹. Non enī vo lebat de⁹ a patre īmolare fili um: nec impleri hoc mun⁹ vo lebat: qui ouē p filio īmolan dā obtulit: sed tentabat effe ctū p̄ris si dei p̄cepta ferret fi lio. ꝛ infra. Non inijcias in/quit manum in puerum: ne/q̄ facias illi quicq̄: affectuz tuum inquisiui non factum exegi: tentaui mentē tuam: si etiam filio dilectissimo non parceres ꝓpter me. nō au/fero q̄ ipe donaui: nec here/dem tm̄ideo quem largitus sum non habenti. Jtem hie/ronymus.

Simulatio vtilis est ꝛ in tem pore assumenda.

ter. q̄ ꝓ veniali pcō null⁹ ꝺuat/ eccna salute. au/gu. tñ dicit eas venialiē peccas/se. sed vt patz in glo. grego. sup exo. vñ supti ē illud. c. iste muli Exo. 1. eres bis fuerūt mentite. Pri/mo pmiserunt pharaōi q̄ oēs masculos inter/ficerēt. Sz tunc hebrēi ꝓposito q̄ nō interficerēt illud pctm̄ fuit veniale. q̄ fuit ꝓ Gen. 22 vita illoꝝ ꝺfuā/da. ꝛ de illo loq tur aug. Postea vero pueꝝ refer uatis cū redar/guerent̄ a pha/raone sūt mēti/te. cū dicebāt hebreoꝝ mulieres ḧre sciaz obste/tricādi ꝛc. ꝛ tūc nō fuerūt menti te ꝓ vita puero/rū. q̄ illi iā fua/ti erant. sed ꝓ ppria vita ne iret ficerent̄. ḧ men/daciū fuit mor/tale. ꝓpter ḧ dā nate fuerūt. Jqui dam tamē dicit q̄ licet ꝓpterve niale pctm̄ non dānet̄ aliqs. tñ impedire ꝓt ali/q̄ nē saluetur. Sed ḧ non cre/do cum venialē peccatū non tol lat gratiam. nec eā impediat. eri/am si omnia ve/nialia pcā ali/qs cōmisisset. Ibidem k ¶ Potuit. si habuisset chari/tatem.

Prophera l uit.

m ¶ Parabat dominus.

n ¶ Captiose. id est caute.

On enī vo o lebat.

Si nunquid volun/tas abrae fuit contraria volū/

tati dei. non sed ipa nolita fuerit 4.Re.20 ?rraria. Abraã eni volebat iterficere. ⁊ de hoc ipm noluit. s. interficere. ⁊ sic ea dẽ volũtas fuit.

a VIlem. arq dolus ꝫ hostem bonꝰ est 1.Re.21. vt. xxiij. q. ij. dominꝰ. ⁊. xliij. di. in mandatis. et ff. ꝺ cap. ⁊ post/li. re. nihil interest. C. de com. et philip.2 merc. l. ij. ⁊. xiiij q. v. dixit. ⁊ ꝺ cose. di. ij. dixit dominꝰ. sicut econuerso q̃ꝺ dissimulare possumꝰ ff. de noua. doli. in fi. argu. cõtra xxiij. q. j. noli. ꝺo lus vero vel si/ Sen.12 mulatio ad fallẽdum semp malꝰ est. vt. xxvij. dist. q iterrogasti. ⁊ xij. q. j. certe. C. de lat. li. tol. l. j. §. qui pileati.

b ¶ Simulati/onez. vt falleret diabolum. dicit enim auctoritas si diabolus eum filium dei scisset/ser. nunq̃ eum a iudeis crucifigi passus fuisset.

c QVeritur. mentiri. ee et dicit aug ipm mentirum. et tamẽ postea dicit ipm non menti/tum. ⁊ hoc ẽ notandum circa re scripta vel circa iudicia. an querendo vel narrãdo vel diffintendo aliquid dica/tur. vt. iij. q. vj. hoc ꝺppe. ⁊ sic ẽ hic arg. q interrogans non cõfitetur. ar. cõtra xxx. q. j. ꝺe eo.

ꝺ ¶ Sozorem. Sen.27. hic patz q nõ ꝺ libet secũꝺ gradus fuit in lege

a VTilẽ simulationem ⁊ ĩ tpe assumẽdaz iehu regis isrl nos doceat exẽplũ: ꝙ cũ nõ potuisset interficere sacerdotes baal: nisi finxisset se idolũ velle colere dicẽs. Cõgregate mihi oẽs sacerdotes baal rex achab seruiuit ei in pauc⁹: ego fuiã sibi ĩ mult⁹. ⁊ dauid q̃ mutauit⁹ faciẽ suã cor̃ abimelech: ⁊ dimisit eũ ⁊ abijt. nec mirꝫ q̃uis iustos hoẽs: tñ aliq̃ simulare ꝓ tpe ob suã ⁊ alioꝝ salutẽ. cũ ⁊ ipe dñs nr̃ nõ bñs pctñ nec carb nẽ pctĩ simulatõez peccatric⁹ carnis assũpsit: vt ꝺẽnãs in carne pctñ: nos in se faceret iusticiã dei. ¶ Ecce q̃ mẽdacia sint vẽialia ⁊ q damnabilia. Sed q̃rit⁹ q̃re dicat aug. nõ esse mẽtiẽdũ ꝓ tpali vita alicui⁹: cũ abraã descẽdẽs ĩ egyptũ rogauit sarã vt sororẽ eiꝰ se eẽ mẽtiret⁹ dicẽs. noui q̃ꝺ q pulchra sis ml'r: ⁊ q cũ viderit te egyptij dicturi sũt vxor illiꝰ est: ⁊ interficiẽt me seruabũtq̃ te. dic q̃ obsecro te: q sororꝰ mea sis: vt bñ sit mihi ꝓpt̃ te: ⁊ viuet aĩa mea ob gr̃az tui: ꝫ abraã nõ mẽdacium dixit ꝫ vex tacere voluit Uñ idẽ aug. ait ĩ q̃stionibus genesis Quõ abraã excusẽt a mẽdacio: q: sarã sororẽ suã

c QVerit⁹ cur esse dixit. ꝓfiarcha mẽtiri voluit: vt diceret sarã sororẽ suaz: ⁊ nõ potiꝰ deo cõmisit. qui si vellet eiꝰ pudicitiã apõ pharaonẽ fuare posset. ꝫ vitatẽ voluit celari: ñ mẽdaciũ ꝺici sororꝰ n. ꝺr̃ q̃ filia frꝭs erat. ⁊ iꝭ oñ ꝺix⁹ q nẽo ꝺz tẽtare ꝺeũ suũ ꝺñ hz q̃ꝺ rõnabili cõsilio ꝫ e faciat. fec⁹ q̃ꝺ potuit: q̃ñ potuit ꝺo⁹ misit ĩ quẽ spauit n eum fides aut spes fefellit. si aũt interrogatꝰ vxorẽ illã suã indicaret: duas res ꝺo cõmitteret: ⁊ vitã suã ⁊ vxor⁹ pudif ciciã: ¶ Itez opponit⁹ q iacob mentiẽdo ⁊ sibi ꝓfuit et alij nocuit: nec tñ reprehendit⁹ sed cõmẽdat⁹. ꝭ iacob ꝺicẽdo se esse esau ꝓmogeitũ nõ est mẽtius. nõ ei ꝺixit se eẽ ꝓiogenitũ nasc̃ẽdo: ꝭ ius ꝓiogeniture illo vẽdẽte rite adeũdo. sic ⁊ christꝰ iobez ꝺixit esse heliã nõ ꝑsona ꝭ imitatiõe xtutis.

¶ Erat ꝙ iacob esau nõ nascẽdo vt ꝺixim⁹: ꝫ emptiõe ꝓmogenit̃e de nõ ꝓmogeito ĩ ꝓmogenitũ trãseũdo. sic ⁊ ipse esau ꝓmogenita vendẽdo de ꝓmogeito nõ ꝓmogeitꝰ fieri meruit⁹ sic ⁊ iudei cũ essent filij abrae carne: qz nõ fuerunt filij eiꝰ imitatiõe: nõ deputãt⁹ int̃ filios abrae: ꝭ ꝺicunt⁹ filij ꝺiaboli: cuiꝰ filij sũt nõ nascendo ꝫ imitãdo. vnꝺ a ꝺño audire meruer̃t. si filij abrae estis: opa abrae facite. nũc aũt q̃rit⁹ me interficere hoẽz: qui vitatem locut⁹ sum vo�. hoc abraã nõ fecit. vos ex pr̃e ꝺiaboli est⁹: ⁊ ꝺesideria pr̃is vr̃i facere vultꝭ. ¶ Ecõtra: gentiles cũ ꝺm originez carnis ab abraã eẽnt alieni: tñ imitatiõe fidei et iusticie successerũt in filios abrae: vñ ab apl'o ꝺr̃eis ꝺẽ. si christi ꝙ abrae semẽestꝭ. hinc idẽ aplus scribẽs romanis ait. o tu iudee si circumci/ꝺarꝭ nec legẽ eiꝰ obſues: cir/g cũcisio tua ꝓpuciuz facta est. quõ ⁊ ꝓpucĩ si iusticias legꝭ custodiet: ĩ circũcisionẽ reputabit⁹. ꝓferet⁹ ꝙ vt ex ꝓmiſ/sis colligit⁹ imitatio opis ozigini carnis. xacit⁹ ꝙ nõ mẽdacit⁹ iacob se ꝺixit esau eẽ: nec mentiẽdo: ꝫ vex ꝺicẽdo sibi h ꝓfuit: alĩ xo non nocuit: qz bñdictionez sibi ꝺebitã accepit: ñ aliena surripuit. ¶ ꝑs xo iste de q̃ agit⁹ ⁊ si fallũ iurauit: tñ qz vt supradictũ est: i reã liguã nõ fac⁹ nisi rea mẽs neq̃q reus piurij hr̃. pbat⁹ ꝭ etiã exemplo saul: q̃ cũ esset ĩ castr̃ pugnatur⁹ ꝺ philisteos iurauit se interfecturũ q̃cũq̃ ante sol' occasum comederet. l ionathas aũt filiꝰ eiꝰ nõ auꝺito regꝭ iuramento cũ pugnã/

prohibit⁹. extra de conuer. in fi. interrogatum.

Item patet hic q̃ licite ꝙ equo/cationem possu/ Sen.25. mus hoste delu/ Matth. 18 dere. vt. infra. §. Joh. 1. proximo.

e ¶ Faciat. nõ obstat. de consec. di. j. omis chri/stian⁹ vt ibi sol/ui. sic. xxiij. q. vlti. si nulla.

f ITẽ oppõit⁹ ꝫ imitãdo. ⁊ ita q̃ꝺz aliqs sumit port⁹ appellationẽ ab accidenti q̃ a natura. vt. ff. de orig. iur. l. ij. i pn. Joh. 8. ⁊. j. q. j. cito.

g ¶ Prepuciũ .i. circũcisus ĩ ꝓpucio ⁊ nõ ĩ cor/de. cũ tñ ꝺixerit legislator. circũcidite vos ⁊ amputate prepucia cor̃dis vestri.

h ¶ Repurabitur. i. gẽtil⁹ reputabit⁹ circũcisus si seruat legem.

i ¶ Nõ nocuit. 1.Cor.7. ⁊ sic iniuriã non Ro.2. fecit. qz iure suo vsus est. vt exẽ ꝺ elec. cũ ecclesia.

k ¶ Nisi rea mens. vt. ẽ. co. homines.

l ¶ Auꝺito. qz vox ꝓconia paucis innotescit. vt C. quõ ⁊ q̃n iuꝺex. auꝺ. q semel ⁊ q rarꝺe venit ad iudiciuz ꝑsumit nõ auꝺiuit/se vocẽ ꝓconis. vt. ff. ꝺe in integrũ restitu. diuus. et edictũ tantuz ligat eos ad q̃s p uenit. vt. lxxxij. ꝺi. ꝓpositi. i fine. ff. ꝺe decur. ab or. faciẽ. l. vl. 1.Re.14. tñ hec nõ est excusatio sufficiẽs ꝺũmodo edictũ sit publice ꝓposituz. vt. xvj. ꝺi. q diciris.

a ¶ Strage. ꝛ hoc ei nō ꝓficit si scienꝫ ꝓra edicū fecit. vt.ff.ō re mili.l.iij.§.in bello.

b ¶ Laborās. illud enī potuit excusare.de ꝑse. di.v. discipulos

c ¶ Quia q̄ntū sic dr aliq̄d esse q̄ntū ad se ñ q̄/tum ad alios.vt xlix. dist.c.viri. 2 de ꝑse. dis.iij. queris. 2.j.q.j. q̄ quidam.

d QVm g̃ obedi/tia.hec q̄stiō determinat̄ ꝛ.xv.q. vl.c.vl. ꝛ. viij .q. iij. c. nonne.

e QVod autē il/licita. Juramentū sep̄ mōis dr illicitū ex ꝓsona ex re ex fine ex cā ex tpe ex mō. Ex ꝓso/na dupl'r. vel ex ꝓsona eiꝰ q̄ iurat vel ex ꝓsona eiꝰ cui iurāt. nā si i/pubes iurat. nō tenet iuramētuz vt.j.q.v.puuli. Jtē si clericꝰ laī co iurat j.q. v. nullus. Ex re ēt illicitū est iura/mētū dupl'r. vt si res sit illicita q̄ iurat. vt.j.c.in mal. 2 si res illa ꝙ quā iurat non sit sacra. vt. ꝛ. q.j. clericū ꝙ creaturas. 2. ꝛ. q.j. ꝙsidera Ex fine illicituz est. vt si iureꝫ ꝓpē electū 2 añ electionē vt viij.q.iij. arrat/dus. Ex cā. vt si ad clamoꝛe ꝓpli iureꝫ. vt.j.c.vnꝰ dsq̄s. Ex mō est illicitū. vt si te/mere ireꝫ vl in discrete vel ꝓpē necessitatē. vt. ꝛ ꝛ.q.ij.c.ij. 2.j.c. ſ aliq̄d. Jtē im/

a do magnā hostiū stragez de/disset: 2 salutē feciſſet in isr'l

b fame laborās vidit fauū mel lis quē regia ẋga quā gestabat in manibij accepit et co/medit. statimq̄ oculi ꝙs fere fames clauserat apti sunt: et facies eiꝰ exhilarata est: quo cōperto saul voluit euz dare neci: sed p̄cibꝰ 2 pia ꝓpli sup/plicatione placatꝰ mortis re/uocauit sn̄iam: ne interficereꝫ ille ꝙ quē salus data erat ī israel: 2 ꝙ pugnāte de manibꝰ hostiū populus ille liberatꝰ fuerat. ¶ Ecce saul falsum iurauit: qz qō iurando se fa/cturū decreuit: p̄cibꝰ ꝓpli ꝙ uocatꝰ nō fecit: nec tñ piurij

c reus arguit̄: q ꝛntū in ipso fuit: qō iurauit ꝛpleuit dum sn̄iaz mortī filiū dedit quaz nō carnali affectu ſz ꝓpli supplicatiōe reuocauit. ¶ III.

d QVm g̃ vt rōne et exēplo mōstratuz est: eps reus piurij nō esset ꝓsueta obediētia ab archidiacōo sibi denegari nō debuit. ¶ Cum etiā si crīosuz illū eē ꝓstaret: añ diffinitiuā tñ sn̄iaz vt supra mōstratū est: nulli clīcoꝛ suoꝛ ab eo liceret discedere. ꝓstat g̃ illicitū esse qō archidiaconꝰ iuramēto firmauit. vñ merito queriť an debeat seruari vel non. ¶ IIII.

e QVod autē illicita iuramēta ꝛuari ñ debeāt: in toleta/no ꝓcilio. viij. legiť: in q̄ sic statutū est. Melius est vota stulte ꝓmissionis nō ꝛplere. q̄ crimē cōmittere.

f SI publicꝫ sacꝝoꝝ gestꝰ qō deꝰ auertat a q̄busli bet. illicita vl nō bōa extitiſ/set ꝓditio allegata: q aut iu/gulare aliam prīs aut gerere cōpelleret stupꝛuz sacratiſſi/me ẋginis: nūq̄d nō tolera/bilꝰ esset stulte ꝓmissiōis vota reijcere: q̄ ꝓ inutilīū ꝓmiſ/soꝛ custodiā exhoꝛrēdaz cri/

minū ꝛplere mēsurā. Jtē ambroſiꝰ de officijs. li. j. Aliq̄n nō expedit ꝓmissū soluere sacramentū.

g ¶ St etiā ꝛ of cramentū ficiū nōnū q̄ ꝓmissū soluere sacrm vt herodes q̄ iura

h uit: q q̄d petitura esset da/ret filie herodiadis: necē io/hānis ꝓstauit ne ꝓmissū negaret. Jtē ī ſmone sctī aug. epi de decollatiōe sctī iohis bap. q̄ sic incipit. cū sctm euā gelīū legereť. ¶ Pietas fuit q̄ dauid nabal sicut iurauerat

i QVod non occiderit. danid iuramētū ꝓ sanguinis effusionez nō ꝛpleuit: maioꝛ pietas fuit. video dauid ꝓ suo hoīem 2 sctm ī iurati onē temerariā īcidisse: 2 maluisse nō facere qō iurauerat q̄ iuratiōnē suā homīs fuso sanguīe adꝛplere. Item. De

k IVrauit dauid te/ eodē mere: sed ñ ꝛpleuit iura/tionē maioꝛi pietate ductus. ecce dauid scūs iuramēto q̄/dē astrict' nō fudit sanguinē hoīs: ꝟ eū falsū iurasse negare ꝙs poterit. de duobꝰ pctis mīmū elegit: ꝟ minus fuit illud in cōpatiōe ꝓcis. Hā ꝓ seip̄z ap̄hensū magnū malū est falsuz iurare. Item isido. in synonymis. li. ij. Turpia vota seruanda non sunt.

l IN malis ꝓmissis refcin/de fidē. in turpi voto muta decretū. qō incaute vouiuisti ne facias. ipia est ꝓmissio q̄ scelere adꝛpleť. Jtē beda in omelia. xliij. Non est obseruandū iuramētū q̄ malum incaute ꝓmittitur.

m SI aliq̄d forte nos īcautius iurare ꝓtigerit qō obseruatū in peiozem vergat exitū: libere illud saluboꝛi ꝓsilio mutādū. noueriꝫ: ac

n magꝛ ista te necessitate peieꝛandū nobis: quam ꝓ vitando piurio in aliud crimē graui' esse diūtēdū. Veniq̄ iuraut dauid ꝙ deū occidere nabal vix stultū 2 īpiū: atq̄ oīa

ramentū ex tpe est illicituz. vt si iureꝫ in. xl. nisi de pace cōponē/da. vt j. q. v. de creuit. qō ꝟ ꝛsu ꝓpendit. Quis cui q̄d ꝙ qō ad q̄d cur quo q̄ñ. b: euē ergo rene as in hac q̄stiōe q̄ semꝑ iuramē/tū est seruādū si est licitū. licet ēt illicitū sit ex mo do iurandi. vt.j. e. si aliq̄d. 2 exō iureiurā. debito res. Johan.

SI publicꝫ f nō tolerabi t. Reg lius. nec peccat crāſgrediendo. vt.j.e. in malis. 2.c.inf. Sz tūc peccauit qñ iurauit. Johan.

¶ St etiaz ꝛ s officiuz .i. pietatem.

h ¶ Quicq̄d in ꝟ generali iura/mēto nō ꝛelligi tur iurasse nisi q̄ licite facere potuit. vt exē de iureiur. q̄ruaal lis. exō elec. cāz ff. de ope. li. si li/ber. 2. ff. de ritu nup. l. generali. 2. ff. de iu. do. si generalis. Jo.

Quod da/i nid. temerariā. iuramētū temerariū 2 icō ſulto calore ira/cūdie factū ñ est fuādū. vt b. 2. ij q. iij. ꝙaricator.

Johannes. Jurauit pec/ cat'.i. q̄ videnť pcā. cū alteꝛo ñ est pctm. Jo.

Jn mal. ali/ lud ēt malis ꝓmissis. 2 aliud i male ꝓmissis. ꝓmū ñ ē fuādū icōz sic vt.j.c.ꝓ.

SI aliq̄d. pei m oꝛē. si. exē de i. Reg iureiur. si vero.

n ¶ Peiorem. Jtē aliud exem

plū pōr poni q̄ hic ponat. vt si iurauī me peccaturum venialit. tale iuramētū nō debeo adiplere. qz adiceret pctm̄ pcō. vt. j. c. diffinitio. ⁊ si temere aliq̄d iurat qō est licitū adimplēdū est. si tñ ꝓpter necessitatē nō posſum adiplere. venialit pecco. vt. xxv. di. §. cris. in fi. ⁊ a licito iuramēto. vt dicit ibi pa pa nō pt absoluere. vt notatur xv. q. vj. auctem ⁊ ꝛ eos est ex ō iureiur. venientes. Johan.

a ¶ On soluz. ꝓtagio. q̄n tñ ad pplexionē ani. vt. xxij. dist. nerui.

b ¶ In q̄ min⁹ q̄ iens eni aliq̄d sine captiōe fieri nō pt. semp id qō nimiū est secmur. vt. ff. de reiur. q̄iens. Jo.

c ¶ Nusq̄ ⁊ inhonestū non solū q̄ iuramentū rei illicite nō est fuādū. sed etiā inhoneste. immo si recidit ad inhonestatē. qñq̄ nō ē seruādū licz posit fuari sine interitu salutis. ecce vt ex de iureiur. quēadmodum.

d ¶ Qō debitus ergo ꝓmissio e. bitꝫ nō tenet. vt xv. q. j. sane.

e ¶ Saltantiū arg. q id qō ad clamo. ē ppli ꝓmittitur non tenet. si. viij. q. j. licet. vt ex ō clec. osius. Jtez alia rōne non debuit tenere ꝫ iuramētū. qz ob reuerētiā hospitū vr ꝓmisse. ⁊ ea que ob reuerētiā alicui ꝓmittunt ñ ligāt. vt. ff. q̄ruz rei. acc. nō dat. l. j. §. q̄ honozan de. sic q̄ tacitur nitas q̄ fit ob reuerentiā aliq̄ruz non ꝓiudicat. vt ff. de fur. l. pen.

f ¶ Qō amicicie. vel amentie. que ad eum ptinebant demoliri: sed ad primā intercessionem abigail femine prudentis mox remisit minas: reuocauit ensem in vaginaz: neq̄ aliq̄d culpe se pro tali piurio contraxisse doluit. Item.

De duobus malis minus eligendum.

a ON solum q̄ oporteat. in iurando: sed in omne qō agimus: hec est moderatio solliciti⁹ obseruanda: vt si in talem forte lapsuz versuti hostis inciderimus insidijs: ex quo sine aliq̄ peccati ꝓtagio surgere ñ possum⁹: illū poti⁹ euadendi auditū pe
b tamus in quo min⁹ periculi nos ꝓpessuros esse cernim⁹. Item ambro. de officijs.

Tolerabilius est iuramentū nō implere: q̄ qō turpe est facere.

c MUsq̄ simpli/cem sermonē ꝓferat. vas suū in sctificatiōe possideat: nec fratrē circūscriptione inducat ⁊ bo ⁊. nihil ꝓmittat inhonestū: aut si ꝓmiserit: tolerabilius est promissum non facere: q̄ facere qō turpe sit. sepe pleriq̄ cōstringunt se iurisiurandi sacramēto: ⁊ cū ipi cognouerint ꝓmittendū non fuisse: sacri tñ ꝓtemplatione faciūt: qō sponderūt: sicut de herode super scripsim⁹: q̄ saltatrici prēmiū qō turpit ꝓmisit: crudelit soluit. turpe est q̄ regnuz ꝓ saltatiōe ꝓmittit: crudele est q̄ mors ꝓbe ꝓ turisiurādi religiōe dar. q̄nto tolerabili⁹ tali fuisset piuriū sacro:
d si tñ piuriū dici posset: qō ebrius ine vina iurauerat: qō
e ⁊ iurat⁹ ine saltantiū chozos ꝓmiserat: inferē discoꝓbete caput: et hoc estimatum est
f fidei esse qō amicicie fuit. et
g post pauca de iepte dissertē: miserabiliter inq̄t necessitas qui soluit paricidio. meli⁹ ē ñ vouere id qō sibi is cui ꝓmittitur noluit exoluī. ⁊ post paululū nō semp igit ꝓmissa soluēda sunt: oīa: deniq̄ ipe dñs sicut scīptura indicat: frequēter suā mutat sniaz. Item ex eodē ꝓci. toleta. Incōmutabilis deus q̄ñq̄ mutat sua sta-
h tuta. MIdēq̄ sp existens deniq̄ sūma natura sua sepe ī sacris lris legit mutasse ꝓmissa: et ꝓ miscōia tpasse sniaz. vñ lz sit impassibil ⁊ icōmutabilis crebro tñ ei⁹ ⁊ turamēta legūtur ⁊ pnia q̄ sacr extāt mysterijs ad opta. iurare nāq̄ dei est a seipo ordinata nullatenus cōuellere. penitere vero eadē ordinata cuz voluerit ī mutare. sic enī ꝓ hieremiā dicit. repente loq̄r adūsuz gentez ⁊ adūsus regnū: vt eradicē ⁊ destruā ⁊ dispdā illud. si pniam egerit gens illa a malo suo: agā ⁊ ego pniam a malo qō cogitaui vt facerē eis. Item aug. Sapientis est reuocare qō male loquitur.

k ¶ Magne sapientie est reuocare hoiem qō male locut⁹ est. Item tē ex ꝓcilio hilerdensi. Qua pena feriatur qui illicitū iuramentū facit.

l OLi sacramento se obligauerit: vt litigās cū quolibet ad pacē nullo modo redeat: ꝓ piurio vno āno a cōione corpis et sanguinis dñi segregat⁹ reatū suuz eleemosynis fletib⁹ ⁊ q̄ntis potuerit ieiunijs absoluat. Ad charitatē vero: q̄ operit multitudinē pctō ⁊: celerit venire festinet. Item. Non omnia ꝓmissa soluenda sunt.

g ¶ De iepte. j. pri. q. v. si nō licet. in. fi. 3tra. vbi dicitur q̄ votū illud fuit a spūsctō. sed dicas q̄ votū fuit iustum. sed talis solutio fuit iniusta. Hebrei tamen idā reprehendūt etiā ipm iuramentū. ⁊ dicunt quidam q̄ si equus vel asin⁹ ei obuiasset. nunqd illud obtulisset domino. q̄si dicat. non.

TNcōmuta/bilis. sniam .i. cōminationē. ea que dñs dicit cōminando vel cōmonēdo bene reuocat/sed ea q̄ asserēdo dicit n reuocat. vñ macrobius dicit q̄ triplicit contingit deos loqui. i ¶ Cogitaui. id est videor cogitasse. Judic. 11 h

MAgne. re/uocare. .i. non adimplere. nec dicit fallax si ad rei veritatem reuertitur. vr. xxij. q. j. apō k

QVi sacra/mēto vno 3. e. q. j. c. vltio. contra. vj. q. j. cū q̄. ibi impo/nitur septennis penitentia ꝓ ꝓiurio. Sz ibi loquitur cum quis transgreditur licitum iuramentum. hic loquit cum quis temere iurat. sed nō ne qui temere iurat rem illiciraz mozaliter peccat. ergo septennis penitentia debet ei imponi vr. xxxij. q. ij. ꝫ ipsum. ⁊ regulariter imponit septem annoruz pnia. sed ex causa diminuit vel auget illud tempus. xxvj. q. vij. tempora. tñ hic non negat q̄n ꝓ septē ānos debeat penitere. Sz hoc solum dicit q̄ a cōmunione corporis christi vno anno separatur. Pisce. 15 Jaco. 5 l

a NOn sp̃ p̃missa. oĩa sol/
b NNN On. est ob
c seruandũ.
Jone.3 Eccesse est.
vt male. di
stinguitur tñ an
solenit iuret an
in cursu ꝓbo:ũ
tũc venialit̃ pec
caret vt. xxv. di.
·ꝯ·alias.
d SJ aliquid.
e SJffinitio.
f SDid est affir
mario.
SSSS Olueda est
.i. frangenda est
g ¶Emenda/
tio. oõ ei peccat
Exo. 20 frãgẽdo tale vo
Leuit. 19 tũ. ſz in hoc pec/
cat ꝙ temere iu
rauit. vt. xxiij.
que. v. vna. sed
nũq̃d tale iura/
mẽtũ qõ temera
riũ est. i. de re il/
licita factũ indu
cit depositiones
vl̃ infamat. arg.
ꝙ sic. vj. q. j. qui
cũq; scies. 7. c. i.
fames. 7 j. e. q. v
sicꝫ ꝙicꝫ. 7 ex̃
de iureiur. ꝙrelã
Sz j. ex̃ de iure
iurã. sicut. Ego
nõ credo tale iu
ramentũ ifama/
re vel impedire
electionẽ factaz
vel faciendã. de
hac materia nõ
lxxxv. di. archi/
diaconus. Jo.
h ACtione. p/
iurare quo
ad similitudinez
facti.
i ¶Omne. nisi
qñ peccat in spi
ritusanctũ. ita ꝙ
sit impenitens.
k SJ ꝙs ꝙuen/
tꝰ. i. ꝺcepꝰ
l ¶Vt diffini
at. i. intendat.
m TRib. si q̃/
dem. soluẽ
da sunt. id est ir
ritanda.
n ¶Jurat sci/
enter.
o ¶Jurat. ig/
noranter.
p ¶Contradi/

a NOn sp̃ p̃missa oĩa sol/
Nuẽda sũt deniq; ipe do
minꝰ freqnt̃ suã mutat sniaz
sic scꝑtura indicat. Itẽ isid.
b NOn est obꝺuã dũ sacra
mẽtũ q̃ malũ icaute ꝓmittit̃
veluti si q̃spiã adultere ppe/
tuã fidẽ cũ ea pmanendi pol
liceat. tolerabilꝰ eĩ est nõ i/
plere sacrm q̃z pmanere i stu/
pri flagitio. Itẽ ex ꝓci. tole/
tano. c. viij. Male iurãs pe/
c NEcesse est nitẽtiã agat
vt male iurãs dignam
agat pniaz: eo ꝙ nomẽ dñi j
p̃ceptũ illiꝰ sũpsit i vanũ: qz
i exodo scꝑtũ est. neq; eĩ i son
tẽ hẽbit dñs eũ q̃ sũpsit nomẽ
dñi dei sui frustra. Itẽ i leui
tico. Nõ piurab i noĩe meo:
nec pollues nomẽ ꝺi tui ego
dñs. malũ tũ qꝺ facturũ sese
sacr̃o deuouerat oĩo nõ faci/
at: qz stulta vota frãgenda sẽ
Itẽ ex decreto sotherꝛ pa. c.
iij. Juramẽtũ q̃ malũ incau/
te ꝓmittit̃ nõ est seruandũ.
d SJ aliq̃ forte incautiusꝫ
nos iurasse ꝓtigerit: qꝺ
obstuatñ i peiozẽx̃gat exitũ:
illud salubꝛioꝛi ꝓsilio mutan
dũ nouerimꝰ. 7 magꝛ instãte
necessitate piurãdũ nob q̃z ꝓ
facto iuramẽto i aliud crimẽ
maiꝰ esse diuertẽdũ. Itez ex
ꝓci. libertano. c. j. Temeri/
tas emendet̃: cum incauta
e DIffinitio incauta lau/
f dabilit̃ soluenda est. nec ẽ p̃/
guaricatio ſz temeritatꝛ emen
datio. Itẽ. Illicitũ iuramen
tũ nõ est seruandũ.
h ACtiõe q̃rta septie synoꝺi lobes apocrisariꝰ oꝛiẽtali/
um sediũ dixit. Significat p̃/
mo pr̃is nr̃i sophꝛonij: ꝙ me
liꝰ sit iurãtez piurare: q̃z ser/
uare sacr̃m i fractiõe sacrarũ
imaginũ. b̃ ãt ꝺici: qz sacr̃o
q̃dã se excusãt tharasiꝰ pr̃iar
cha dixit: qz pr̃ sophꝛoniꝰ no
uerat bonitatẽ ꝺi: ꝓpterea
trãsgredi voluit impiũ iura/
mẽtũ. Itẽ tharasiꝰ pr̃iarcha
dixit. herodes ꝺuauit iura/
mẽtũ 7 perijt. petrꝰ xo negaꝫ
uit cũ iuramẽto: 7 ꝝsus fle/
uit 7 saluatꝰ est. oĩe eĩ pctñ
bonꝰ deꝰ idulget: si q̃s ex to
to coꝛde peniteat. Sctã synoꝺus dixit: sic docet sctã scri/
ptura. Itẽ leontiꝰ epũs socie
dixit. scꝑtũ est iuramẽtũ men
dax ne diligatꝛ: q̃ de cã iura/
mentũ nr̃m mẽdax disſoluat
q̃si nullã ꝺtutẽ bñs Itẽ isid.
Mõ obseruent̃ iuramẽta: q̃ fi
k SJunt ꝯ diuĩa mãdata
q̃s ꝓuentꝰ fuerit vt ꝺiſ/
finiat agere aliq̃ꝺ eoꝛ q̃ non
placẽt deo: pniaz agat: 7 qꝺ
ꝺtra mãdatũ ꝺñi statutuz est
in irritũ reuocet̃. Itẽ hiero.
m in li. de natura rerũ. Trib
siq̃ꝺez modis iuramẽta ꝺtra/
n cta soluenda sũt. p̃mo cũ q̃s
male iurat. scꝺo cũ q̃s incauo te iurat: nõ putãs b̃ esse pec/
catũ. tertio si pueri vl̃ puelle
in domo parẽtuz se iuramẽto
ꝓstrixerit pr̃ibꝰ pꝰ q̃z audierit
p ꝺicentibꝰ. ¶Ecce ꝙ iuramẽ
ta illicita laꝺabilit̃ soluñt:
ꝺãnabilit̃ obstãt. qꝺ tũc i/
telligẽꝺũ est: qñ iuramentuz
illicitũ deserit̃ vt ad bonũ re
deat̃ cetez si ꝓpterea deserit̃
vt i aliuꝺ malũ trãseat̃: illici
tũ sacrm ꝺãnabilit̃ stat̃: sed
ꝺãnabiliꝰ ꝓtenit̃. Uñ aug.
de bono ꝺiugali. Mõ est ap
pellãda fides: q̃ ad pctñ fa
q SJ ad ciendũ admittit̃
pctñ admittendum fi/
des exhibeat̃: miruz si fides
appellet̃: verũtñ q̃liscũq; sit
si 7 ꝯ ipam fit peius ẽ: nisi cũ
ꝓpterea deserit̃: vt ad fidẽve
ra legitimãq; redeatur. i. vt
pctñ emẽdet̃ volũtatꝛ prauitate coꝛrecta: tanq̃ sibs cum
hoĩem solꝰ expoliare nõ pos/
sit: inueniet̃ socĩũ iniq̃tatis:
7 cũ eo paciscat̃: vt sil̃ id faci
ant spoliũq; partiant̃. q̃ faci/
noꝛe cõmisso totũ solus aufe
r rat. ꝺolet q̃ꝺem ille 7 ꝺuataz
sibi fidem nõ esse conquerit:

centibꝰ infra an
num. vt. xx. q. ij
puella.
SJ ad pecca
tũ. veruntñ
Sed q̃ro q̃liter
possit ꝙs fidem
frãgere i maleficijs socio. cũ nec
in istis possit cõ
trahi societas. vt
ff. ꝓsoc. q; aũt. 7 Zach. 8
in. l. se. nec aliq̃
obligatio ꝺhiſ.
in turpibꝰ. vr. ff.
de ·ꝛ·ob. generaliter. immo magꝛ
peccat tradẽdo
socio pr̃ẽ q̃z reti
nẽdo sibi. qz alij
nõ possumꝰ sol/
uere q; alij ꝺebe
tur. vt ex̃ de iure
iurã. cã 7. Sed
dicas illuꝺ qꝺ ꝺ
ꝺicit referri ad
erroneã alicuius
opinionẽ. vt si/
q̃s credat se te/
neri ex tali iura/
mento si nõ satisfaciat erroneꝫ/
scientie mortaliꝫ
peccat. vt ex̃ de
simo. p tuas. et
ita peius appel
latur quãtuz ad
errantis opinio
nem. 7 ira q̃z
consulitur alicui
a diplere tale iu/
ramentũ ad qꝺ
tñ nõ tenet̃. 7 ꝺ
ideo vt satisfaci
at ꝙscientie ipi⁹
7 sic intelligeꝛ/
lud qꝺ legit ex/
tra de spon. cum
missum.
r ¶Conꝑtrur.
non põt in iudi
cio conqueri. qz
ex ipꝛobitate ne
mo ꝙsequit̃ acti
onẽ. vr. ff. ꝺ fur.
itaq; fullo. nec
iudicium cõi. ꝺi.
locũ hz inẽ ꝺdones. vr. ff. cõi. ꝺi.
l. cõi diuiꝺũdo.
·ꝯ· inẽ ꝺdones.
nec ꝓ socio. ff. ꝓ
so. nec pmitten/
dũ. imo siq̃s ra/
tione illiciti iu/
ramenti aliquiꝺ
petit pstabit al/

teri.x.libz as auri. in auē. col. v. scenicas non solū. tē.
a Potius. i. q̄ potiꝰ debet fides in bono seruari.
b In bona. i. in bono. c Si sentit. i. intelligit.
d Quā inique. i. quā iniquū nō seruaret fidem i illicitis. e Non fuerit societas vel fides.

f Vlier. si nec adulterio. ita q̄ cōrahat cū adultero tertio. ⁊ tūc peccarum accumulat peccato.

g Ater cetera. mrimonium videt ex loco isto q̄ coactō conditional' non impediat matrimoniū. sicut nec impedit alia sacramēta. nec enī impedit sacramētū baptismi. ꝛly. di. de iudeis nec sacrm ozdis vt. lxxiij. di. vbi ista Ite alia rōe q̄z sacrm fuari pōt sine interitu salutꝭ eterne. ergo est fuādū. vt ex de iureiurā. si vero. sed ꝫ mrimonia debēt esse libera. ⁊ ibi a/nimꝰ dz gaudere plena libertate. vt ex de spō. reḋsiuit. ⁊. c. cuz locū. ad ꝫ dicūt quidaz q̄ talest cogendus ducere mulierē quaz coactus despondauit. si tū nullo modo voluerit. cessare dz eccliā a coactione. alij dicunt q̄ omīo modis est cogēdus. ⁊ q̄ ōz i illa decre. requisiuit. q̄ sit potius mōnda q̄ cogēda. exponit potius. i. pziꝰ. sic exponitur. xxiij. q. iiij. nō inueniē. in fi. vel intelligūt q̄ tales fuerūt psone. q̄ vehemēt̄ psumebatur q̄ deberet sequi homicidiū. ꝫ istꝫ obuiar. ex de spō. veniēs. Jo. p babilit pōt dici si placet. q̄ in q̄tuoz casiḃ non tenet iuramētū p coactionē exterū. vt i voto. vt ex q̄ me.. cau. glatū. in traditiōe rei ecclīastice. xv. q. vj. auctori/

verū in ipa sua q̄rela cogitare dz potiꝰ in bona vita ipsi hūane societati fidē fuisse ꝛ/uandaz: ne p̄da iniq̄ ex hoīe fieret: si sentit q̄ iniq̄ sibi in epctī societate ꝛuata nō fuerit ille q̄pe vtrobiq̄ pfidus ac pfecto sceleratioꝛ iudicandꝰ est. Item. Si p̄terea fides nō seruaꝛ: vt ad bonū redeatur: ideo violari nō dicitur.

f Vlier si fide cōiugali violata fidem fuet adultero: vtiq̄ mala est. sed si nec adultero peioꝛ. pozro si eā flagitij peniteat: ⁊ ad castitatē rediēs ꝛiugalē pacta ac placita adulterina rescindat: miroꝛ si eā fidei violatrī cem vl' ipe adulter putabit.

Ex his itaq̄ apparet q̄ si q̄s q̄ vt diximꝰ: illicitū iuramētū nō ꝛuauerit: vt i aliud malū pniciosum declinet: tanto grauiꝰ delinq̄t: q̄nto dānabiliꝰ accumulanꝛ pctā pctīs: si aūt p̄terea deserit vt ad bonū redeaꝛ: nihil culpe p tali piurio ꝛtrahit. potiꝰ deflendū est: si in aliq̄ illiꝰ iuramenti occasiōe nos deliq̄sse ꝛtigerit. Aū aug. scribit seuero mileuitano epo ꝛsulēti de q̄dā hubaldo: qui a ꝛsanguineis cuiusdā pelicꝫ coactꝰ fuerat iurare se illā ductuꝝ in ꝛiugem: nec mrī sue vl' frībꝰ vltrius necessaria ministraturꝝ. rescribit ꝧ btūs aug. vt dixi mus seuero mileuitano epo ita dicens. De q̄dā hubaldo q̄ iurauit se nō ministraturū necessaria mrī ⁊ fribꝰ.

g After cetera vt rogaueras a patre nro ambrosio: q̄siui q̄d tibi charissime agendū sit de hubaldo parochiāno tuo q̄ captꝰ ⁊ timoze necꝫ ipulsus sue ꝛcubine iuramēto firmauit ipaz in ꝛiugē suscipe: ꝓziāq̄ mrem cū frībꝰ de domo expellere: nihilq̄ eis alimonie vnq̄ ipendere: q̄ vero quā pziꝰ habuerat nō est pctū i ꝛiugē suscipe: mrimoniū sit i deo firmuz ⁊ stabile. pozro iuramētū nō ob ꝫ fuisse institutū inuenīꝫ: vt esset

h vinculū inḋtatꝫ vl' mrīcidij vl' frīcidij seu cuiusq̄ crīs: nec credo sacrm ad ꝫ debere fieri: vt iiusta iuratio suoꝛ bonoꝛ sit iiuste iurātibꝰ expoliatio ⁊ accipiēti eterna dānatio. piurij nāq̄ pcutīt pena ⁊ velut hoicida i extremo examine a iusto iudice degrādinabiḋ p quē sacroscti euāgeliū ad iiustū ⁊ illicituz ⁊ deo mīme amabile q̄si testioniuz iuste ⁊ hūane petitiōis addu

i cit. foueat itaq̄ bubaldꝰ matrē ⁊ frēs ⁊ lugeat si coactiōe ⁊ timoze iuramēti aliq̄d defuit mrī. q̄ Xo eū iurare coegerūt q̄ nō debuit: reatu piurij ipliciti teneanꝛ. iuria q̄pe iniuste irrogata eiꝰ est ifamia q̄ facit. nec ei vllomō ad oppꝛobrium coacte volūtatꝫ trahit: q̄ illicita ꝛditio necessitatꝫ extorsit. Sed cū his oībꝰ illicita iuramēta nō seruanda ꝓbenꝫ: opponit q̄ iosue gabaonitas ꝛ p̄ceptū dñi nō deleuerit: q̄ seniores israel iuramento cū eis pacē firmauerant. sed notādū est q̄ seniores isral' ⁊ si scirent a dño esse impatū: vt delerēt gētes

k Degrandinabiḋ. i. grādine eterne pene flagellabitur.

l Foueat. ar. q̄ iuramētū pro pte tenet ⁊ p pte nō. vt. xj. q. iij ante cessoꝛ. ⁊. x/ij. q. ij. si ꝺs ꝺ fuis. ⁊. xvij. q. iiij questi.

m Matrem ad ꝫ eni tenetur vt. xxx. di. c. j.

n Ad oppꝛobriū. i. ad ifamiam. nō ei dic ad pctm. q̄ reuera peccauit q̄n iurauit. q̄ potius debuit oīa mala pati q̄ malo cōsentire. xxxv. q. v. ita ne. ⁊ sic nō obstāt ꝛria. j. de ꝛse. dist. iiij. eos ꝺs. j. e. q. v. c. j. ⁊. iij. Johan. Josue. ix.

Sed cū deceti. multiplex ro videt suadere. q̄re nō debuerūt ꝛuare tale iuramentū. tum q̄ erat ibi erroꝛ psonetū q̄ dolus dedit cām iuramēto. tum q̄ nō poterāt se obligare aliḋ iuramēto ꝛ p̄ceptū dñi. Szad ꝫ dicūt plerīq̄ q̄ dīnitꝰ fuit eis ispiratū q̄ deberēt eis parcere

q̄tuor modis . nō temere q̄ē . ⁊ . q. xxxvij

Sed tñ inramētū fuit illicitū vt exē de elec. venerabilē. in fi. vel dic q sat' impleuerūt pceptū dñi. q' satis vi/denf fuisse interfecti. cū redigerint eos in fuitutē. Nā seruus mozti cōpatat. ff. de re. iur. fuitutem. nō obstat dolus illozuz. q' iste dol' fuit p vita pseruāda licitū est

eni reuz corrūpe aliquē p vita cō seruāda. vt. ij. q. iij. §. notādū. in fine.

a ¶ Innocēs. i. simplex et iustus. sal3mon tñ sumit hꝝ xbū innocens p stulto vñ hꝝ sumptū est et sic scti viri idē xbū retozquent qñq; ad ꝓrios intellect'. sz nō/ne eque reus ē ille q de facili cre/dit. sic ille q mē/titur. vt. xj. q. iij nō solū et nimia facilitas credendi vitupat. lxxx vj. di. si qd xo. sz illud irelligas ō iudice q in piu/diciū part' alte/ri' nō dz defaci/li credere fm xba alteri' part'

b ¶ Innocētē. i. talē q nō no/ceat. nec nocere velit.

c ¶ Ignozare. p expientiaz fa/cti. Nā sc̄tū ē. scia malozū bo/nis obesse nō dz

d ¶ Judicat. dicerer aliquis. quō pt esse bon' q nō hz discreti/onē et iudiciū ex q decipit. cuz a/postolus dicat. Spūalis iudicat oia et ipe a nemi ne iudicat. ideo dicit. iudicat de oib; etiā ō igno/tis. i his. s. q̄ spe/rant ad salutez q; sicḥ decipet i talib; ibi ñ esset min' piculū fal/li et fallere. vt. xxvj. q. j. si cupis. Tūc ei de i gris nō debem' aliqd ꝑsumere. nec de bonis malū nec de mal' bonū. vt. xlvj. di. sunt nōnulli. in fi. vl' dic iudicat. i. ꝑsumit bñ ō q̄libz

e ¶ Qui. i. q; ipe.

ere ꝓmissiōis ocepti tñ a ga/baonit' nesciebāt eos esse ic̄olas ere sibi ꝓmisse. venert. n. vt hist'oria refert attritis cal ciamēt' et cū aridis paīb' di/cētes. viri pacifici veīm' o ere lōginq̄: calciamēta attrita in pedib' nr̄is: panis deficit in cistartijs nr̄is. audiuim' dñz esse vobiscū: et venim' cōpo/nere pacē. qō xbū placuit se niozib' isrl'. et fecert pacē cuz eis. p' die vero tertiū cū filij isrl' appropinq̄rēt gabaonit': occurrerūt eis qb' iurauerāt seniozes isrl'. illi at videntes se eē deceptos voluert delere eos. ꝙ pepcit eis iosue. ꝓ iu/ramentū senioꝝ isrl'. ¶ ñ am bzo. in li. de officijs. Quedā licet a deo ꝓhibeāt: tñ iura/mēto firmata nō sūt euitāda

a ¶ Innocēs credit oī xbo nō vitupanda facilitas

b ꝙ laudāda bonitas. ꝙ est ino

c centē esse ignare qd noceat. et ꝙ si circūscribit ab aliq̄: de oī/

d bus tñ iudicat q fidē eē oī/

e bus arbitrat. hac igit' mētis sue dote ic̄linat' iesus: vt cre deret gabaonit': testm̄ ōi po

g suit: pacē dedit: ꝓfirmauit so cietatē. sed vbi ī ere eoꝝ est ventū: depbēsa fraude: q cū eēnt finitimi aduenas se esse simulauert: circūscptū se po/pul' patrē idignari cepit. ie/sus tñ pacē quaz dederat re/uocandā nō cēsuit: q; firma/ta erat sacri religiōe ne dū a/lienā pfidiā redargueret suā fidē solueret: mulctauit eos meliozi tñ obsequio ministerij.

b clemētioz. n. sñia sz diuturni/oz. ¶ llicitū ꝙ iuramētum qō Fuari ꝓhibet: itelligēdū est

g ¶ Cōfirmauit. ar. est hic q q̄ iurat rē illicitā ꝓpta auctē nō pt venire ꝰ iuramentū illud. vt exē de elec. ve/nerabilē. in fi. Nā illicitū est renuere curā pastoralē. et tñ iurās tenet illud fuare. vt. lxxxv. di. archidiacon', sic exē qō me. cā. ad aures. sic exē de iureiur. debitoꝛes.

h ¶ Clementi/oz. ar. q̄ si iudex faciat aliqd qō nō multum dif/fere a mādato q non oz excesisse fines mandati. Si ei mādat ali qb' vt vt eligāt pūt postulare. vt exē de elect. in cauſis. et de po/stu. post trāslati onē. in ꝓn. et ō hꝝ nō pla ar. vij. q j. licet. Itez hēs hic q licite com murat vna pena in aliaz. vt. ē. v. q. vj. q. 2 iusta. et lxxxij. di ꝑ hz. et xxxvj. q. j. de ru/ptoꝛib. Jo.

i ¶ Licitū. i. ꝓ/ma pte. ꝙ dicit mgr q tūc facm illicituz ñ sit seruādū cum iurans tpe quo iurat scit illd eē illicitū ꝙ si igno rat illud esse illi/citū. dūmō ñ sit ibi ignozātia iu/ris non peccat. Et hꝝ durat vsq; ad illuz locū. qd aūt illicitū. scdo oñdit q nō ē hꝝ generalē veruz. q; si in aliq̄ iura mēto deest ali/qd istoꝝ triū. vt iusticia vt veri/tas vt iudicium q illud nō sit ꝑ/uanduz. Tertio dicit q iuramē/tū qñq; est illici tū rōe rei ō qua quts iurat. qñq; ex cā supuenīente qñq; ex mō iurā di. Joan.

k ¶ Juris. ē. j q. iij. in fine.

l ¶ Nisi cui. vt militi ꝰ militiꝰ rustic' et mīoꝛiꝰ

m ¶ Seruari. hec nō est ratio sufficiens.

n Nunq̄. non bene dicit. q; si ille vouit simplr̄ posteꝙ duxit vxoꝛē. iurat q nō dimitteret eā. illud iuramentum licitū est. sz si pr' vouit ꝙ ducat vxoꝛē. tūc port' fua/

bit votū q̄ iuramētuz seq̄ns vt ex q̄ cle. vl'vo. rursus.

a ¶ Ob sola. nō ēvex hoc. Jo.

b Q Quārē istud nō hz dubitatio / nē an piurus sit q̄ alium cogit p iurare. naz si ipe ñ p prie dicat piurus. tñ mortaliter peccat. qz qđ alē mādato nr̄o facit nos reputamur fecisse. vt ex ō sen. excō. mulieres. vez autem iudex licite possit recipere iuramētū illi⁹ quē scit velle p iurare. dic vt dixi. s. p q. v. pl'bz.

c Q Vi? pull⁹ z miles i atrocib⁹ enī nō dz aliqs parere dño vt. xj. q. iij. nō sp. z. c. si dñs. z. c. q̄ resistit. et ff. de re. iu. ad ea.

d ¶ Quia pl⁹ dñz. qđ ēt nō dz. vt xj. q. iij. no / lite.

e ¶ Si liber ē. alibi magl̄ ꝑuēit fu⁹ q̄ liber vt. xxiij. q. j. q̄ ꝛ. hz hic excusat p pē p̄ceptuz dñi. Jo.

f ¶ Qua / dragīta dies. vl' counadueritat gabaonitas ob solaz religiōez ꝛ dñi impiuz refuatos ¶ ꝙ oē dñi p̄ceptū iustū sit: ptz ei iusticiā deeē: qđ ei⁹ p̄cepto ꝛriū inuenit. iudiciū q̄z aliq̄ iuramē / to ꝓstat deesse veluti cū ꝓpria te meritate aliq̄s duct⁹ iurat se mā ducatuz z bibituz: ꝑ q̄uis leui / tate idiscreta illicitū ꝓbet: nō tñ iō violari iubet ¶ Juramētū ita q̄ mltiplicit illicitū intelligit. ē ei illicituz aliq̄ ex eo qđ iurat. aliq̄ ex mō iurandi: aliq̄ ex cā exueniēti. ¶ Ex eo qđ iurat tūc ē illicitū iuramētū: q̄ id qđ iurat ī sui nat'a vicioſuz ē vl' vitā adimēs vt adulteriū homicidium z his silia: vl' repari nō pmittēs velut cū inimico ad pacē nō redire indigēti miscēre nō subuenire. ista q̄ ꝓspicuā ī se hñt iusticiā z si iuramēto firmet: tñ ſuari nō debēt. circa hec vtiq̄ iuramēta itel ligēda sūt q̄ ōillicit' iuramēt' nō obſuādis supza statuta legunt. ¶ Quisq̄s ꝑ se iuramēto firmauerit aliqđ factuz q̄ vl' corpalis vl' spūal' sal⁹ adimat: vl' sine quo vtraq̄ sal⁹ repari vl' ꝓfirmari nō possit. fidē ꝓmissaz ſuare ꝓhibetur: q̄z exēpla ꝓmisse auctes sub ijciūt: dū eū q̄ hoīcidiū facere vl' alimēta mr̄i z frib⁹ nō submīstrare ī adulterio pmanere: vl' ad pacē cū adūsario nō redire iuramē / tū ꝓstādo ꝓmiserit: salubriori cō silio illicita vota obſuare non p mittūt. Est etiā id qđ iurat aliq̄ vicioſuz nō in natura sui ꝑ ex cāis exueniētib⁹: veluti cū aliq̄s p⁹ votū castitatis iurat alicui se hituz eā ī ꝯiugē. ꝯiugē nāq̄ hre is ei⁹o malū nō ē: tñ huic ex voto pniciosū ē. ꝑ ät iuramētū ēt si illi citū sit: nō tñ ſuari ꝓhibet: ꝑ de violatiōe voti pnīa sibi iubet indici. Ex mō iurādi tunc ē illicitū iuramētū: q̄ incōsiderate incir cūspecte aliq̄d iurat. q̄ nec corporal nec spūal' sal⁹ adimat: z sine q̄ vtraq̄ sal⁹ repari z vita ꝓſuari valet veluti dū aliq̄s a parēti / bus coact⁹ vt clicat⁹ tōsurā vl' religiōis vestē suscipiat se neutruz facturū iuramto firmauerit. boc q̄uis aliq̄b⁹ videat reꝓhensibile: qz opus charitat' iuramēto se nō facturū ꝓmisit: nlla tñ aucte seruari ꝓhibet. qz z si nūq̄ cleri catus tonsurā vl' religiōis vestē suscipiat: non tñ ideo min⁹ salutem ꝓmereri valet: cū nōnulli in laicali hītu scīssimi z deo dilecti inueniant. q̄ exēplo euident' datur ītelligi. q̄tiens aliq̄s iurat se nō facturū aliq̄d: q̄ expeditioz si bi via ꝓpareť ad btūdinē: dū mō sine eo valeat salutē inīre: q̄ iuramētū ñ ꝓhibet ſuare. vñ cū nos iuram⁹ nō daturos aliq̄d alicui sine q̄ vtraq̄ sal⁹ ei⁹ pōt esse incolumis. et si aliq̄ ex eo sibi cōmoditas ꝓstaret: nulla tñ auctoritate iuramētū ſuare ꝓhibemur: dūmō sit nobis alia via ne cessitatib⁹ ei⁹ subueniēdi.

b Questio V.

Q Uod aūt ānto loco q̄ritur si licitū esset: qđ archidiacon⁹ iuraue rat: an eꝑs esset reus piurij qui ad peierandū archidiaconū cogebat: facile pōt discerni. si enīz consentiens pari pena cū faciēte puniendus est: multo magl̄ ille q̄ cogit reus admissi criminis ꝑ bat. Unde pi⁹ papa ait. Qui peierare cōpellit: z qui cōpellit periurus vterq̄ ꝓbatur.

c Q Ui comptli⁹ a dño sciēs piurat: vtriq̄ sunt piuri z ñs z miles. dñs quia ꝓcepit. d miles: qz plus dñm q̄ſam suam dilexit. si liber ē. xl. dies ī pane z aqua peniteat z septē sequētes ānos. si ser⁹ eiusdē: tres q̄dragesimas z legitimas ferias peniteat. ¶ tem. Penitentia eius qui in manu episcopi aut ī cruce consecrata periurat.

k Q Ui piurat se in manu episcopi aut in cruce ꝓsecrata tres annos peniteat. si ẋo ī cruce inconsecrata annū vnuz peniteat q̄ aūt coact⁹ fuerit: z ignorans se piurauerit et postea cognoscit: tres q̄dragesimas peniteat. ¶ tem ex penitentia theo. Qua pena sit feriendus: qui ne cessitate coactus periurat.

nue vl' inkpollatim. g ¶ Septē ānos. ñ ramē in pane z aqua. h ¶ Quadragesimal vnaz añ festū natalis aliā añ pascha. tertiā ante festuz sci iobis. i ¶ Et legitias. i. secūdāz tertā z sextaz feriā vt ō ꝓs. di. iij. ieiunia. z. lxxx. ij. di. pl' bter. Joan.

k Q Ui piu. cōsecrata. qz ẋto sancti⁹ ēp qđ iurat. tāto maius ē p / iuriū. vt. s. e. q. j. mouet. Ñūqđ ergo maiꝰ sacrilegiuz cōmittunt qui ꝓberāt clericum in maioribus ordinibus constitutuz q̄ in minoribꝰ. credo q̄ sic. vt. x / vij. q. iij. si quis deinceps. z. c. q̄ subdiaco / nū. z. c. qui occiderit. l ¶ Et ignoraās. esse peccatū qđ iurauit. nā si fuisset ignorantia facti. nullum esset peccatum nisi ignoratia fuisset crassa. que nemi / nem excusat. C. de rescin. vendi. quisquis.

a Sjḋs redimenda. licet enī timore mortȝ iurauerit. tñ peccauit. vt. xxxij. q. v. ita ne. ſȝ rone coactionis mitigaꝫ pnīa. vt exī qō me. cā. ſacris. non eſt ꝫ. xv. q. vj c. j. ibi enī nō ſoluīt a peccato. ſed a iuramento. Jo.

b ¶ Alij. Jlla q eſt minor ē imponēda. vt. l. di. c. eos vero.

c Sjquis. ſine pnīa interi ori. vt. vj. q. j. ḋ cunctȝ. Jo.

d Ille vincit. nō itelligaſ q plus peccat p tiuꝝ q̄ hoicida. imo ille plꝰ pec cat. vt. xlij. di. c. j. Sed ōr cūvin cere. qr maiꝰ dānū facit. qr ma ius dānū eſt rā missiōe vniꝰ aīe q̄ mille corpoꝝ vt. xxiij. q. iij. ſi habes. Joan.

e Qui exigit hūana. i. de hūana infir mitate procedit vt. ſ. c. q. j. ñ eſt f ¶ Jmpꝛeſſit. multipliciter co gendo.

g Sjquis. infa mia. an iu ramentū ifamet vel nō. nota. vj. q. j. ḋcūq; ſȝ co acti. ſi iurāſſent nō infamarenť. vt. ſ. q. pꝛima. intereſt.

h Item ḋ au dit falſum. ſ niſi indicauerit portabit inicta tem ſuam. Jo.

i Hoc videť. fuit. i. talez habuit inde no tīciā qꝺ hꝰ rei po tuit eſſe teſtis. ꝛ quod ſequiť eſt expoſitio.

k ¶ Jndica. vī ſ. q valeat teſti moniū de audi tu. vt ſ. ꝛ. xv. q. v. pſ̄ ſ. ꝛ. xxvj. q. vj. ḋ recedunt ꝛ. ij. q. j. mīti. nā ꝛ teſtes intelli guntur ſcire que acta ſunt a teſta tore. ſi pꝛioꝛeſ te ſtes eis ſ dixe runt. vt. C. de teſti. cum antiquitas. in fine. Reſp. j. ar. ꝓtra. iij. q. ix. teſtes. v. q. ij. relatū eſt. Ad hoc dicas q hic loquiť in cā denūciationis. vbi modica ſcia ali quā fidem facit. ar. exī de ſpon. ꝓterea. imo ꝛ in iudicijs facit fidē teſtimoniū de auditu. vt exī de ſucceſ. ab inteſta. cū dilecť. exī ō teſt. cū cūz. lo. ſȝ teſtimoniū de auditu ē pꝛe cīi aliq̄s audit ali ḋd dici eē facīū. ſed ſi audit con trahentes non ē teſtimon iū ō au ditu. ꝛ ſ innuit exī de teſti. licet tñ hoc. c. nō loq tur de ꝛa denun ciatione. ſed po tius de indicari one. ſ. cū q̄s indi cat alīū q aliq̄s vnīt peccare. et ſpectat ad deli cta cōmittenda. ſed denunciatio ſpectat ad deli cta commiſſa. ꝛ ad illa nō teneť niſi ḋ hēnt ma giſtratū ſup ali q̄s. et illa denū ciatio diciť cuā gelica. iſta ōr ca nonica. ꝛ hec pbatur ſp. illa ro nō. ꝛ ſic patet q crimina nonduꝫ commiſſa poſſu mus denuncia re vt hic. ꝛ. cūꝫ di. dia cōi. ibi vi cinum pcipicio ꝛc. extra de ſpon. impu. c. pe nulti. extra ō co gna. ſpi. tua. Jo hannes.

l ¶ Jurauerit id eſt iurare vo luerit.

m ¶ Mortis. de facto. quia de iure pꝛopē vni us dictum non poſſet iudicari. ꝛ eſt ſimi. de pe. diſt. j. c. penul.

n ¶ Prodeſſe vt ſunt ſacerdo tes. vt. xiij. q. v. deniq. qui ergo dicit talibus qui poſſunt pꝛodeſ ſe. non diciť pꝛo dere. vt. ij. q. j. ſi peccauerit.

a Sjḋs coactꝰ ꝓ vita redi menda vel q̄libet cā vī neceſſitate piurat: qr plꝰ coꝛ pꝰ q̄ aīaz dilexit: tres q̄dra geſimas peniteat. Alij vo iu b dicāt tres āños. vnū ex his ī pane ꝛ aq̄. ¶ Item gelaſiꝰ. pa. Qui deierat ꝛ alios deiera re facit q̄ pena ſit ferīendus.

c Sjḋs piurauerit ꝛ alioſ ſciens in piuriū duxe rit. xl. dies peniteat ī pane ꝛ aqua: ꝛ ſeptē ſeq̄ntes annos ꝛ nunq̄ ſit ſine pnīa. ꝛ alij ſi conſcij fuerint ſiꝛ peniteāt. ¶ tē aug. in fmōe de decolla tiōe ſcī iohīs. Homicidā vī cit q̄ ſciēs ad piuriū cōpellit.

d Ille q̄ hoiem ꝓuocat ad iuratiōem: ꝛ ſcit eū falſū iuraturū eſſe vicit homicidaz qz homicida coꝛpꝰ occiſurus eſt: ille aīaz: imo duas aīas: ꝛ eiꝰ aīam quez iurare ꝓuo cauit ꝛ ſuam. ſcis vez eſſe qō dicis: ꝛ falſuz qō ille dicit: ꝛ iurare cōpellis. ecce iurat. ec ce piurat. tu q̄d iueniſti: imo ꝛ tu periſti: q̄ de illiꝰ morte ſa tiari voluiſti. ¶ tē in ſermōe de piurijs. Nō peccat q̄ iura mentū exigit ab eo: quē ne e Qui ſcit falſum iurare, exigit iuratiōnē mul tū intereſt: ſi neſcit illū iura turū falſuz an ſcit. ſi. n. neſcit ꝛ iō dicit: iura mihi vt fides ei ſit: non eſt pctm: tñ hūana tētatio eſt. ſi āt ſcit eū feciſſet cogit euz iurare: hōicida eſt. Jlle enī ſe ſuo piurio interi mit: ſȝ iſte manū interficiēť f impſſit ꝛ pſſit. ¶ tē ex pci. ma gocieñ. Vſq; ad extremū vi te nō cōicet: q̄ alios ad piu g Sjḋs quiet? ria trahit. fuerit alios ad falſa te ſtimonia vī piuria attraxiſſe vel q̄cūq; coꝛruptiōe ſollici taſſe: ipe q̄dē vſq; ad exitum vite nō cōicet. hi vero q̄ ei in piurio ꝓſenſiſſe ꝓbanť: po ſtea ab oī teſtimonio ſunt re mouendi: ꝛ fm legē infamia h notabunť. ¶ tez q̄ audit ali quē falſum iurare ꝛ tacet de linq̄t. vñ aug. ait in q̄ſtiōib⁹ leuitici. c. j. aīa q̄ audierit vo cem iurātis falſuz ꝛ cetera. Cui ſit indicandū falſum qō i Qc ab aliquo iurať. videtur dicere peccare hoiem q̄ audiente iurat ali q̄s falſum ꝛ ſcit eū falſum iu rare ꝛ tacet. tē āt ſcit. ſi eiꝰ rei ō q̄ iurať teſtꝫ fuit: aut vidēs aut ꝓſciꝰ fuerit. i. aliq̄ mō co gnouit aut oculis ſuis cōſpe xit: aut ille ipe q̄ iurat illi in k dicauit. ita enī potuit eſſe cō ſcius. ſed inť timoꝛē hꝰ pecca ti: ꝛ inť timoꝛē huiꝰ ꝓditiōis hominū nō parua exiſtit ple rūq; tentatio. poſſumꝰ eī pa ratū ad piuriuz admonendo vel ꝓhibendo a tā graui pec cato reuocare. ¶ Sed ſi non audierit: et coram nob de re l quā nouimus falſum iuraue rit: vtrū ꝓdendus ſit: ita vt m ꝓditus etiā periculuz moꝛ tis incurrat difficilima que ſtio eſt. ¶ Sed qr hic nō exp̄ſ ſit cui ꝑ iudicandū ſit: vtruz illi cui iuratur: an ſacerdoti cuipiam qui non ſolū euz p ſequi nō poteſt irrigādo ſup pliciū: ſed etiā oꝛare ꝓ illo pōt. videť mihi q̄ ſe ab ꝑ pec n cet talibꝰ q̄ magť ꝓdeſſe poſ ſunt q̄ obeſſe piurio: ſiue eū coꝛrigendo ſiue deum ꝓ eo placando: ſi et ipe confeſſio nis ſibi adhibeat medicinaz Si ergo iſte vt ſupza dictum eſt: qui audit falſum iurare ꝛ tacet delinquit: multo magť ille reus eſt: qui ad deieran dum aliquem compellit.

Veritur. i/ cidē pōit ꝑ q̄stionē q̄ lic̄ iuramē/ta fūr intel/ligēda. t di stiguit aut vter q̄habz rectū itelle/ctū aut vter q̄ dolosum aut alē tm̄ habet rectū si abyrro q̄ interponit dolus rūc ē intelligēdū fm̄ eōem si gnificatio/nē ꝟborum vt exō spō. ex lr̄is. si a neutro iter uenit dol⁹. rūc intelp/tandū ē fm̄ intellectus vtriusq̄. si ꝟba possint vtriq̄ intel lectui adap tari. si ab altero tm̄. rūc intelli/gēdū ē fm̄ eus q̄ recte intelligit. sic videt distin/gui. j. e. §./ ex his i stipulatiōib⁹ t alijs con tractib⁹ cōtra stipulā tem t ven/denté inter ꝑtandū est sed in iudi/cijs ꝑ actore. vt. ff. de ver. ob. in/ter stipulā/tem. §. j. ff. de ꝓtrahē. empti. la/beo. Jo.

Exo. 20

Ba/cūq̄ intelligit. i. intelligere debet. t est si. j. de con. di. iij. non illud.

Cce dico.

Querit de eo q̄ ꝟboz callidita te circūuēire putat illū: cui iura/mētū defert: an sit reꝰ piurij nisi fuauerit qō iurasse creditꝫ. De ꝑ itc scribit isido. sniaz li. ij. De eo q̄ calliditate verboz iurat.

Oacūq̄ arte ꝟboz q̄s iu/ret. deꝰ tñ q̄ ꝓscie testē: ita ꝑ accipit: sic ille cui iuraꝝ intelligit. duplr ār reꝰ fit: q̄ t nomē dei iuanū assumit: t ꝓmū dolo capit. Itē ex fmōe sci aug. Periurus ē: q̄ su p lapidē falsum iurat.

Cce dico charitati vē: t q̄ sup lapidē falsū iurat piurꝰ est. vñ ꝑ dico: qz mlti ētiam ꝑ fallūt t putāt: qz nihil ē p qō iurāt ñ se crie teneri piurij. ꝓsus piurꝰ es qz p id qō sctm̄ nō putas falsū iuras. si tu illō sctm̄ nō putas. sctm̄ putat cui iuras. nō enī qñ iuras tibi aut lapidi: ꝑ ꝓio tuo iuras hoī iuras añ lapidē. f nūq̄d ñ añ deū nō te audit lapis loquentē: ꝑ punit deꝰ te fallētē. Sz obijcit illō gre. i. xxvj. li. moraliū. Apō dñm ꝟba mea nō ex ore sz corde.

Umane aures ꝓcedunt talia ꝟba nr̄a iudicāt: q̄lia foris sonant. dīna ꝟo iudicia talia forꝫ audiūt q̄lia ex ītimis ꝓferunt: certe nouerit ille q̄ intētionē t volūtatē alteriꝰ varijs explicat ꝟbis: qz nō oz aliq̄s verba ꝓsiderare ꝑ volūtatē t intētionē qz nō oz intētio ꝟbis desuire: ꝑ ꝟba intētōi. Si q̄ diuīa iudicia ꝟba nr̄a talia forꝫ audiūt q̄lia ex intimis ꝓferūt: si intētio non oz fuire ꝟbis sz ꝟba intētiōi: ptz q̄ deꝰ nō accipit sic iuramētū sic ille cui iuraꝝ sz potiꝰ sic q̄ iurat intelligit. cū recipiēti nō ex ītimis sz ex his q̄ ꝓferūt forꝫ ꝟba nr̄a sonēt. Itē obijcit q̄ iurat sup lapidē putās se iurare sup sacrosc̄a euāgelia: pinde tenet ac si super euāgelia iurauerit: sz ille cui iurat iō sup lapidē illū iurare fecerit: ue nō fuādo qō ꝓmittit reatu piurij teneat. Itē obijcit illō de ciuib⁹ q̄ credūt se iurare obeditros ꝓsulib⁹ suis ī oīb⁹ q̄ sibi impata fuerīt ꝑ honore sue ciuitatꝫ. ne ꝟo obediētiā recusantes reatu piurij illaq̄nē: suppo nit breue iuraturſ in q̄ aliud ꝓtiet q̄ se iuraturos arbitrē tur: vicz ne padū ī nilū ꝓuertāt vl aliq̄d hmōi faciāt. si g ꝟ ꝑ qō se iurasse crediderāt: ꝓsulib⁹ suis obediētiā denegarēt: nūq̄d fm̄ ītētiōez recipiētꝫ: an potiꝰ fm̄ intētionez iurātꝫ iuramētū deꝰ illō acciperet. Itē si ĩocēs ꝺ adulterio vl furto ꝑetitꝰ ĩocētiā suā vellz asserere: iurarz āt se ab obiectꝫ sic eē ĩmunē: sic in breui illo ꝓtiet: qō maīb⁹ suis se scp̄sisse arbitrat. ꝓtieat āt ī illo hūc reū eē obiectoꝝ: nūq̄d a dño piurꝰ reputabit aut nūq̄d poterit argui se iurasse adulterij aut furti reatū icurrisse. nō. Hinc ēt io chrys so. ait. Inter iuramētū t locutione fideliū nlla oz eē dīa.

Iuramēti hmōi cā ē qz oīs q̄ iurat ad ꝑ iurat vt qō vez ē loq̄t. Et iō dūs inē iuramētū t loq̄lā nr̄az nullam vult eē distātiā: qz sic ī iuramēto nulla ꝓuēit eē ꝓfidiā. ita q̄z ī ꝟbis nr̄is nulluz oz esse mēdaciū: qz vtriq̄ t piurīū t mēdaciū dīni iudicij pēa dānat dicēte scp̄tura. os qō mētit occidit aīaz. q̄s q̄s g verū loq̄t iurat: qz scp̄tū ē: testꝫ fidel nō mētiet. Itē. Auct ali q̄s iuret peierat: si ꝺ cōcedam

Qui piurare parat piurare pat⁹ ē: anteq̄ piuret iā piurꝰ eē videt: qz deus nō ex opib⁹ iudicat sz ex cogitatoīb⁹ t ex corde. Ex hiſ oīb⁹ colligit q̄ iuramēta fm̄ intētionē ꝓstātis nō recipiēt a ꝺo iudicāt. quō g fm̄ isidorū q̄cūq̄ arte ꝟboz q̄s iuret deꝰ sic accipit: sic ille cui iuratur itelligit. Sed sic aliud ē callida arte ꝟboz iurare: aliud simplr intētionē suā iurādo denūciare: sic aliud ē simplici intētiōe iuramētū factū recipe: aliud ī recipiēdo calliditate vti. qz sic q̄s q̄z apud deum nō valet aliquē ledere: sic sup lapidē. forte cooptum ab aduerlario vt credāt eē euāgelia.

Umane. ꝺ bis q̄ ille ꝑ tulit zvult ea a/liter interꝑtari ꝑ ꝟba sonare videnť qō sp nō ē faciēdū. cū sepe bona ꝟba mala intētiōe ꝓferāt t ecōuerso. vt. v q. v. ū ois. t. c. ū oscula. vt. xxiij q. j. paratus.

Verba. argu. potiꝰ eē cōsiderāte mētē. alicui? q̄ ipa ꝟba. vt. j. q. j. marchion. t de ꝓse. dis. iij. reculerūt. exde ꝟ. sig. ꝓtrea t. c. intelligēta. t. xxiij. q. j. paratus. in ꝑn. t. ff. de in ius vo. l. q̄uis. sz ꝟ vez est cū ꝓstat de intelctu. alꝫ ī dubijs a ꝟbis nō ē recedēdū. ff. de leg. iij. nō aliē. ff. de exercitoria. l. j §. si is q̄ nauem. exde spō. ex lr̄is.

Sapien. 1

Prouer. 14.

not

Mar. 8

not q deus

Bramenti. ad ꝑ iurat. id ē iurare dz.

Distantiā. quantum ad ꝑ q̄m mortaliē peccat q̄ simplr dic falsum sic q̄ sub iuramēto dicit falsuz. magl tñ peccat deierādo q̄ mētiēdo. solidꝰ subsistit vbi iuramētū interponitur. vt. c. q. j. sed tñ plꝰ opaī sacramētū q̄ simplex ꝓmissio. vt exde iureiuran. debitores. ītē ꝑ ē ar. q ex nudo pacto oriť actio vt. xij. q. v. q̄cūq̄ suffragio. t. q v. quia. Jo.

Si piurare no ex operib⁹ deꝰ potiꝰ ꝓsiderat qm q̄

not q deus

Judicat

factū. vt. xv. q. vj. c. j. ⁊ de⁹ interrogat eos ⁊ nō manuz

a PAruu/ (xiiij. q. v. si quid. si. xxxij. q. v. ꝓpositi. li. iurare. nec testis esse pōt. vt. iij. q. iij. c. j. ⁊ ideo hoc est. q⁹ inramēto dz adesse iudiciū. sed hec eras nescit q̄d agat. vt. C. de fal. mo. l. j. Itē q⁹ ipubes nō pōt peierare. vt. ff. ō iureiur. l. q̄ iurasse. vñ sacrm calūnie pstare nō pt. posset tñ dici q̄si ē doli capax q⁹ tūc calūniose petere pt. vt eē ō delic. pu. ca. j. ⁊ si nouerit veritatē. q⁹ bñ pōstabit sacrm calumnie. ar. C. de iureiur. ꝓpē calūniā. l. ij. §. j. Sz de vitare dicēda bñ potest iurare Nā ab ipuberib⁹ ⁊ timidis sumit initiū q̄stionis. vt. ff. de. q. vnī. in pn. Itē ipubes ferula p̄curit ꝓ veritate dicēda. vt. ff. ad sylla. l. j. §. impubes ⁊ tenet ꝓfessio quā facit licz ꝛ eā posset restituere. vt. ff. ō ꝓfess. l. certū. §. pe. q⁹ falsuz est. nisi sit doli capax. icū ꝛ c. ꝛdicat. Jo. ꝛ certū est q⁹ si alicui spōte recepe/rit iuramētū minoris bñ valet. ⁊ tenet tale iuramētū. vt. ff. ō iureiur. l. q̄ iurasse. Itē in casu pōt ꝙs ꝓueniri rōne iuramēti q⁹ pstitit dū eēt ipubes. vt si ipubes iurauit se pstiturū opas ipe pubes facer⁹ bñ ꝓuenit de ꝛ iuramento. vt. ff. de li.

b ¶ Cā. sed nōne si agere vult ꝓiur⁹ (ca. l. vlti. in fi. i ꝓpa cā audiret. q⁹ nlli. ꝓhibet agere in ꝓpa cā. vt. iij. q. vj. oīo. ſz agere nō pt nisi pster sacrm. Itē nōne index vl altera ps pt ei deferre sacrm. ad ꝛ dicaꝫ hec lex supra ē de lūbarda. fm quā nō iurat de calūnia. ptz ꝑ q⁹ loq̄t ꝛ de alio iuramēto. ⁊ pt dici q⁹ loq̄t de iuramēto purgationis. i. vt nec se nec alios possit expurgare. Ex ꝛ seq̄t q⁹ si suspicio aliq̄ ē ꝛ piurū. stari hr ꝓ cōuicto cū se expurgare nō possit. ⁊ ipuret sibi q⁹ in talē casum icidit. q⁹ culpa sua illud sustinet. vt. xv. q. j. sicꝫ insaniēs. ex q̄ vni semel peierauit pūit q⁹ sp debeat peierare. vt. ij. q. vij. nō pt. vñ āmō nō est sacro suo credendū. vt eē de pūp. lras. eo tñ iuramēto q̄ oner⁹ sūt pti⁹ q̄ honor⁹ bñ pstabit vt iuramētū calūnie silr dñis

c suis iurabit in cā feudi. ꝛ. xlvij. di. ¶ tūliber. eē de re iu

PBeri. puella. idē est in puero. vt. ff. (di. i causis. c. q. iij. trib⁹.

nec ꝑter ei⁹ intētiōez valz ꝙs alicui subueīre. de⁹ āt duplicitaꝫ ē aspnator simplicē intentiōez vtriusq⁹ ꝓsiderat. ⁊ tā ex pte recipiētꝫ q̄ ex pte p̄ stātꝫ xbox artez aspernat et odit. De etate xo iurātiū q̄ rit q̄ etate ꝙsq⁹ ad iurādū debeat cogi. de q̄ in ꝓcio li. capitulariū sic inuenit diffinitū.

nte rōnabiles ānos aliqui

P nō cogant iurare.

a PAruuli q̄ sine etate rationabili sc̄ nō cogāt iurare ⁊ q̄ seī piurat⁹ fuerit nec testꝫ sit p⁹ ꝛ nec ad sacrm accedat

b nec in sua cā nec alteri⁹ iurator existat. Itē ex ꝓci. eliberano. Añ. xiiij. ānos nullus

c PUeri añ iurare cogat. ānos. xiiij. nō cogāt iurare puella q̄s si i puerili etate sita i domo pris illo nesciente iuramēto se ꝓstrinxerit

d ⁊ pr ei⁹ vt audierit stari ꝛdixerit: vota ei⁹ ⁊ iuramēta irrita erūt ⁊ facili⁹ emēdabit. Itē corneli⁹ pa. De eodem. ⁊ vt a ieiunis iuramēta pstā/

e HOnestū etiā vide tur. tur: vt q̄ in sctis audet iurare: hoc ieiun⁹ faciat cuz oī honestate ⁊ timore dei vt

reuocare ēpcito scit vt ꝛ ōr. ſz votū religiōis nō tenet stari reuocare cū scit sed vsq⁹ ad ānū ⁊ diē pt. vt. xx. q. ij. puella. aliē tñ est supra distinctū. i. xx. q. ij. in pn.

h ONestū ꝛ. ieiun⁹. silr testionij debet dicere ieiun⁹ vt eē de testi. placuit. que a ieiunis fieri debeant

nō. de ꝓse. dis. j. sacra. tñ q̄ ꝛ dr magꝫ est honestū q⁹ iustū. Jo.

D Ecreuit. vt a. lxx. i his etiā diebus cāe exerceri ū debāt. xv. q. iij. c. j ⁊ ij. huic tñ. c. et ꝑcedēti obuiat ꝓsuetudo ꝓcerpta. Johan.

g ¶ Maioritq⁹ vt i festo sancti

D marci. Eforma. h honestū sic ⁊ honestas ⁊ possibilitas in oī iuramēto sūt itelligēda. vt. ꝛ. c. q. iij. ynusq̄sq⁹. ⁊ eē ō iureiur. quēadmodū. illō sacrm pstant archiepi romano pōtifici vt eē de iureiur. ego ⁊ subditi sui⁹ epis. vt. xxij. di. q̄ q̄. ⁊ impator pape. lxij. di. tibi dño. ¶ licet generalr iurat vasall⁹ dño. scz q⁹ in oīb⁹ causis iuuabit ipm ꝛ ꝛ q̄libet. tā ꝛ ꝓpria patriaz nō iuuabit ipm. vt. ff. de reli. mi/nime. nec ꝓpā. vt eē de iure iur. veniētes. ſz

q̄d si dñs vult filiū vasalli ipetere. nūq̄d iuuabit ipsuz ꝛ filiū. videē q⁹ nō. q⁹ nec ꝛ filiū excōicatū iuuabit. xi. q. iij. q̄m multos. ⁊ ar. ad ff. de reli. minime. ꝛiuz tñ dicit lex feudi i titulo q̄eadmodū feu. amit. dz eni ibi q⁹ vasall⁹ obligat est filio suo tm̄ vinculo nature. sed dño suo ē obligat⁹ vinculo iuramēti. Itē nō tenet ipm iurare si iusste ipetit aliū. nec. n. opē fert q̄ ad peccādū nos adiuuat. vt. xiiij. q. vj. si res. Itē nūq̄d vasallus pt accusare dñm. nō vt ꝛ pt colligi. nisi ꝓsequat suā iniuriā. aliq̄n si accusat. pdit ius feudi. sic ꝓnou⁹ q̄ accusat liberū. pdit bonoz possessionē. vt. ff. ō bo. pos. liber q̄ cū maioz. nec etiā testioniū pt ꝛ ipm ferre nec in criali causa nec etiā ꝓ ipso. vt eē de of. dele. causam que.

i ¶ De secreto. ille q̄ pdit secreta alicui⁹ capite punit vt. ff. de re mi. oīe. §. iij. ⁊. C. de cōmer. ⁊ mer. l. ij. ⁊ sic pōt ꝙs iurare ne ꝓdat secreta alteri⁹. ar. tñ est ꝛ. xiij.

k ¶ Munitiōib⁹. q̄ munitiōes cedit hosti (di. neruib⁹ vl lras vel nūciū vel aliq̄ signū eis mittit. incidit i crimen lese ma. vt. ff. ad. l. iul. mai. l. j. ij. ⁊. iij.

a Ad honestatē vt nec cum vxore nec cū filia cōmisceatur. nec aliq̄ i honesti faciat in domo dñi vt d. v. consi. deret.

b Cōsilium. vide q̄ mō interpretatur ꝙ iuramentuz. ego iuro q̄ nullū faciaz tibi dānū. i. ego iuro q̄ nec ego facia. ⁊ et q̄ alios faciētes phibebo sic interpretat lex tale pactū. vt si aliqs fecit tale pactuz q̄ silua ñ cederet vt reret. etiā custodire re/ net ne aliꝰ vrat vel cedat. vt. ff. locati. in le ge. ide videtur i oibus negotiis ꝓmissiōib⁹ vt cū ōr. p/ mitto q̄ nō faciā. nō solū teneor ñ facere. sed etiā curare debeo ne. at. vt. ff. de vbo. sig. fa

Mat. 5. cere. ⁊ ō. vbo. obl. in illa stipulatiōe

c Dign⁹ ꝙ si clericꝰ pstat p̄ociniū ꝓtra ecclesiā suam vel eꝑm̄/ um pt̄ pro beneficio suo. xcvj. di. si imperator. ⁊ eē ō post. c. fi.

d Vicē

a que ad honestatez eiꝰ ptinere vident vtile ne sit ei i dānū de suis possessiōib⁹. facile vl̄ possibile: ne id bonuz qō dñs suꝰ facere leuiꝝ poterat: faciat ei difficile. ne ve id qō possibile erat: reddat ei impossibile vt fideꝝ hec documenta caueat iustuz. Sz qz nō sufficit abstiere a malo nisi fiat id qō bonū ē: restat vt i eisdē ex supradictis ꝓsiliū ⁊ auxiliū dño suo fidelis pstet: si bñficijs dignꝰ videri vult ⁊ saluꝰ eē ō fidelitate quā iurauit. dñs q̄z fideli suo i his oibꝰ vicē reddere dz. qō si nō fecerit: merito cēsebit malefidꝰ: sic ille q̄ in eo ꝑuaricatiōe vl̄ faciēdo vel ꝓsentiēdo deꝑhēsus fuerit pfidꝰ

Et piurus. Aug. De eodē Jēs laicꝰ iuramētū violādo ꝓphanat qō regi ⁊ dño suo iurat: ⁊ postea puerse ⁊ dolose eius regnū tractauerit ⁊ in mortē ipi⁹ aliq̄ machinaměto insidiat: qz sacrilegiū pagit i christū dñm manū mittēs anathema sit. nisi p dignā pnie satisfactiōez emēdauerit: sic ꝓstitutū a sctā synodo ē. i. secl̄m relinq̄t: arma deponat: in monasteriū eat: ⁊ peniteat oibus diebꝰ vite sue: verūtñ cōionē i exitu vite sue cū eucharistia accipiat. eps ꝑbr̄ dyaconꝰ si ꝑ crimen ꝓmiserit: degradeē Ut itaq̄ ex ꝓmissis appareat: mēdaciū nec in simplici fmōe dz pferri: nec iuramēto firmari. mēdaciū ät ñ soluz in xbi ꝑ etiā i simulatꝝ opibꝰ eē ꝓhaē Uñ ambro. i fmone bīto in dñica de abraā. Mētiē q̄ pfessionē suā operibꝰ nō oñdit.

c Auete frēs mendaciuz: qz oms q̄ amāt mendaciū filij sunt diaboli. nō solū in falsis xbis: sz etiā i simulatꝝ opibꝰ mēdaciū est. mendaciū nāq̄ est se christianuz dicere: ⁊ opa christi ñ facere. mendaciū est epm sacerdotē vl̄ clicū se pfiteri ⁊ ꝓria huic ordini opari. Item hiero. Quotiens fmo malus de ore nostro procedat.

f Quotiens vero loq̄mur: aut nō in oportuno tpe aut nō in oportuno loco: aut non vt cōuenit audientibꝰ: totiens sermo malus ꝓcedit de ore nr̄o ad destructiōez eoꝝ q̄ audiūt. cōsiderem⁹ itaq̄ qd laq̄mur: qz p oīosioso xbo reddituri sum⁹ rōem i die iudicij. Juramentū vero clericꝰ laico pstare non dz. Unde in remensi 9ci. legit. Cuiq̄ laico clericus nihil iurare presumat.

g Nullus ecclīastico ordine cuiq̄ laico ḧcq̄ supra sacra euāgelia iurare ꝑsumat: sz simplr̄ cum veritate ⁊ puritate dicat: est est: non nō sed si est aliq̄d qō sibi obijciatur: put iudicauerit: q̄ eiusdem ordis sunt aut corrigat aut expurget. De eo.

h Episcopo silr̄ clericꝰ iuramētū pstare nō dz: nisi forte is cui ecclie ꝓcurationem cōmittit. Unde vrbanꝰ. ij. ait. De eodem.

Nullus epōs clericos suos: nisi forte q̄bꝰ eccle siasticā rerū dispensatio cōmissa fuerit: sibi iurare cōpellat. Causa XXIII

h Uidā epi cuz plebe sibi cōmissa i hereslz lapsi sē: circūadiacentes catholicos minis ⁊ cruciatibus ad heresim cōpellere cepe rūt. q̄ compto aplicus catholicꝰ epis circūadiacentiū regionū: q̄ ab imperatore ciuilē iurisdictionē accepant: impanit vt catholicos ab hereticꝰ defenderēt: ⁊ q̄bꝰ mōis possēt eos ad fidei xpi tē redire cōpellerēt. epi hec mādata aplica recipiētes quo catꝝ militibꝰ apte ⁊ p̄ fidias ꝛ hereticos pugnare cepe rt. tādē nōnull̄ eoꝝ neci tradit̄ alijs rebꝰ suis vl̄ eccliastic̄ expoliat̄ alijs carcere ⁊ ergastulo reclusis advnitatē catholice fidei coacti redierūt Hic primo q̄rit: an militare pcm̄ sit. Sc̄do q̄ bellū sit iustū: ⁊ quo filij isr̄ iusta bella gerebāt. Tertio: an iuria ⁊ sic eadem fide tenet q̄s subditꝰ suo sicut subditꝰ dño. vt. xcv di. esto subiectꝰ. eē de iureiuran. quenit. ⁊. xxij. q. vj. nihil inicius. ⁊ si non fecerit priuatur il/ lo vel dominio q̄habet in vasallo et transit feudū ad superiorem in libro de feudis quemad/ modum feudum amit.

e Auete. operib⁹ ar. q factis mēritur sicut verbis. ⁊ facit negam⁹ christum sicut xbis. xj. q. iij. estimāt. ⁊ factis apellamus. extra ō appel. dilecti. et facti pr̄edicam⁹. xliij. di. sit rector

f Votiens audienti/ bus. forte instruit rudes magister q̄ō non esse debet. si. viij. q. j. oportet. ⁊ xliij dist. c. j. Jo.

g Illus laico. hoc. c. intelligas de iuramento expurgationis q̄ō clericus non debet facere coram laico. sed tm̄ coraz episcopo vel eiꝰ delegato. nisi ꝑ fiat auctoritate pape. vt. ij. q. v. mennam. si enim clericus peteret aliquid coraz laico. bene teneret ibi prestare iuramentū calūnie. vel dic quia sine licentia episcopi nullum debet facere inramentū laico. imperatore/ ri tamen iurant episcopi fidelitatem.

h Videaz episcopi.

a Quod militare. hic q̃rit an militare seu bellare sit pctm̃. ⁊ dicendū q̃ nō. vt. j. e. militare. ⁊ ß vez est si a p̃ncipe indicat bellū. vt. j. e. q. ij. iustū. sitr de p̃fessiōe sua vel patrie vel legū paternarū. vt. j. e. q. viij. si nulla. clerici aūt in sacris ordinibus ꝓstituti non p̃nt mouere armavt j. e. q. viij. clerici. sitr videtur q̃ nec in minoribus ordiby cōstituti possunt mouere arma. q̃ sub regula ecclīastica debēt viuere. vt xxxij. dist. sicḥ. ⁊. xx. q. iij. cos. qō ꝙcedo si volunt gaudere p̃uilegio ecclīastico. ar. ad ß. ex ō clerici. coiu. Jo.

b Propulsada. qui repellere p̃nt iniuriā. ⁊ q̃liter possit repelli. ⁊ an t̃n persone iniuria vel ēr̃sone ⁊ rez. possit repelli videndū ē. Et q̃dē videt q̃ nō. solum laici ꝫ etiā clerici p̃nt repellere iniurias ⁊ rez. ⁊ p sone. vt ex de restī. spo. oli. ⁊ ex de sen. ex. si vero ⁊. c. ex renouo. et ß. di. j. ius naturale. ⁊. ff. de iustī. ⁊ iure. vt vi. ex̃ videt q̃ dicī nō p̃nt. vt ex de homi. suscepim̃ xl vj. di. seditio/ nariosAd ß dicūt q̃dā q̃ nulli licet vi repellere repcutiēdo. Alij dicūt q̃ licet laicis repcutere clericis. nō. Ego credo q̃ ⁊ clericis ⁊ laicis licet repcutere. distīguit rū. q̃ aut vis infert̃ persone aut reb. si persone. tūc est vis repellenda ꝓuisq̃ sit illata. licet q̃daz dixerūt q̃ nulli vim repellere dz nisi illatā. ītmo insidiantē licitū ē occidere. ⁊ cū q̃ vult alicḥs vī factā repellat. potī ꝓsui dz q̃ defendēdi cā q̃ ylciscēdi fecerit id vt. ff. ad. l. aq̃. si ex plagī. ⁊ rabnari socioz armis sit ꝓpulsanda. uar. an victa sit ferēda

Quito an sit pctm̃ iudici vl̃ ministro reos occidere. Sexto: an mali sint cogendi ad bonū. Septimo: an heretici suis ⁊ ecclie reb̃ sint expoliandi: ⁊ q̃ possidet ab heretic̃ ablata: an dicat possidere aliena. Octauo: an ep̃is vl̃ q̃ buslibet clericī sua liceat auctoritate vel apl̃ici sine imperatoris p̃cepto arma mouere

a Quod militare alienū videatur ab euāgelica disciplina. hinc videt posse ꝓbari: q̃ oīs militia vel ob iniuriā ꝓpulsandam vl̃ ꝓpter vindictā inferendā est instituta: iniuria aūt vl̃ a ꝓpria psona vl̃ a socio repellit̃ q̄d vtrūq; euāgelica lege prohibet. cū enī dr: si q̃s te pcussit in vnā maxillā: p̃be ei ⁊ alterā. Et iterū: q̃ angariauerit te mille passus: vade cum b eo duo milia. Itē cū apl̃s dicat ad romanos nō vos defendētes charissimi: sed date locū ire. q̃d aliud p̃hibemur q̃ ꝓpriā psone iniuriā repellere. Itē cū petro gladio magistrū defendēti christ̃ dixerit. cōuerte gladiū tuū in vaginā. an putas: q̃ nō possuz rogar̃ p̃rez meū: ⁊ exhibebit mihi plusq̃ duodecī legiōes angelor̃. Deniq; sic ō beato andrea legit̃ cū fieret ꝓcursus ꝓlor̃: vt de manib̃ iniq̃ iudicī eū eriperent: ⁊ ab iniuria mortī illū defenderēt: ipe ecōtra ⁊ exēplo ⁊ ẋbo patiētiā docēs rogabat eos: ne sit c hoc si ḥm̃ ꝓcuss̃ or̃ volebat ꝓcurere denuo. alioq̃n nolēbat den uo ꝓcurere ⁊ alter ꝓcusserit. potī̃ est vindicta q̃ repulsio iniurie. ⁊ sic intelligo q̃ or̃ iniuriam incōtinēti posse repelli. requirit̃ ꝫ q̃ defendēdo repcutiat nō vlciscēdo. vt. j. e. q̃d culpat̃. ⁊. ff. ad. l. aq̃l. sciam ⁊ cū moderamine se defendat. vt ex̃ de rest. spoli. olim cāz. in fi. sicḥs tū moderamē exceedit ⁊ nō ex ꝓposito nō tenet̃. vt. ff. ad. l. aq̃l. si ex plagis. ·ꝭ· rabernariuſ. licet illa decre. olim cāz videat ꝙdicere. Jrē in ꝓtinēti dz vi vī repellere. vt. ff. de vi ⁊ vi. ar. l. iij. ·ꝭ· cū igit̃ Si aūt vis infert̃ b. ⁊ illatā ⁊ inferendā licitus repellere. sed potius illatā q̃ inferendam.

c Prebe. illud intelligatur de cordis preparatiōe. vt. j. e. parat̃. vel cū agit de fide.

d Duo milia vbi ē q̃stio fidei

e Defendentes. ex odio. vel dic ex ireuallo.

f Nō possuz ⁊ tū noluit rogare vt ꝓberet ex emplū humilitatis. alibi tamen dicit si fieri potest trāsear a me calix iste. xxj. di. stinc. habeo.

g Judicare. iniuste. vl̃ loquitur de his q̃ non hñt iurisdictōz

h Zizaniam. xj. q. iij. nolite. Johannes.

Jsi bella. ab apostolis. ergo non rim ex ꝓcepto vl̃ cōstitutione ecclesie legim̃ libros iudeorum. ꝫ erram ex ꝓcepto apostoli. Sed quero vbi hoc p̃ecepi t apostolus. dic ꝙ loquitur p̃sumendo. quod enim vniuersalis ecclesia renet. credendum est hoc ab apostolis esse institutum. xj. dist. ecclesiasticarum.

Bella carnalia bellorum spiritualium figurā gerunt.

i Jsi bella ista carnalia figurā spūaliū bellorū gererent. nunq̃ vt opinor iu

Luc. 6. Matth. 5 Ro. 12. Mat. 26 Joh. 1 1. Cor Epł. Luc. 2 Joh. 1 Luc. 2

a ¶ Vindicantes. ideo chī iudiciozū vigoz in medio posit⁹ est ne ḡs sibi vltio/nem sum ere ps̄umar. C. de iude/is. nullus. Jo.

Joh.14

b PRat⁹. in aperto. argu. q̄ non semp̄ exterioza comprehendunt̄ interioza. vt. q. v. non omnis. ꝛ. c non osculatur.

1.Cor.5

c ¶ Prodesse. sic ergo ꝓdesse dicimur illi quē verberamus. vt xly. di. 2 ꝯ emendat. Johan.

Ephe.6.

d ¶ Si x̄ba. ar. q̄ nō debeamus inherere x̄bis sed potiꝰ mēti. vt dixi. xxij. q. v. hūane. xxvj. q. v. nec miꝝ. x̄/ba. n. in referi/ptis posita vel/ in. l. ꝓformare ō/bemus eḡrati. ꝛ licz x̄ba ꝫ nō pa/tiāt. eẋ de rescḡ/cām. ꝛ eẋ de cō/sue. cū dilectus. ꝛ. ff. ō in ius vo. l. ḡuis. ꝛ. ff. ḡ. pe. tu. l. vl. ar. ℣. xix. di. in memo/riā. ꝛ. ff. ḡ et a ḡ bus manumi. li/be. ꝓscript. vbi dī ſufficī. ita scri/ptū esse ꝛ si illō durum est.

e ¶ Quia ne/sciūt. ꝓ illis qui ex ignorantia ꝫ fecerūt rogauit vt. j. q. j. §. cum ergo.

Joh.18.

f ¶ Scōm le/gē. iudex ſm le/ges iudicabit et nō ſm morū ani/mi sui. vt extra de ẋsti. c. j. ꝛ. xj. q. iij. sūmope. a/lioqn punit̄ vt fallsarij⁹ vt. ff. ad l. cornē. de falsa. l. j. §. j.

Luc.3.

g ¶ Et ℣ legē lex. n. dicit q̄ li/

daicaꝝ hist̄oriarū libri disci/pul⁹ chr̄isti q̄ venit pacē doce re legendi in eccl̄ijs fuissent ab apl̄is traditi. quō. n. bel/loꝝ eis ꝓficeret ista ōscriptio q̄bus dī ab iesu. pacē meam do vob: pacē meā relinq̄ vob ꝛ q̄b⁹ p apl̄m iubet̄ ꝛ ōr. non a vosmetipsos vindicātes: sz magz iniuriā pcipite ꝛ magz fraudē patimi. vñ deniqꝫ sci/ens apl̄s iā nob vltra bella nō esse carnal'r pagenda: sed aīe certamia ℣ spūales adū/sarios desudāda: velut mgr̄ militie p̄ceptū dat militibus chr̄isti dicēs. Jnduite vos ar matura ℣i vt possit⁹ stare ad ūsus astutias diaboli. Mis ita rūdet. p̄cepta patiētie nō tā ostētatione coꝛpis q̄ ꝓpa ratione coꝛdis sunt retinēda Uñ augustin⁹ sic ait in ſmone de puero centurionis.

Precepta patie x̄tute aī nō ostētatiōe coꝛpis ꝯsūāda sūt.

b PRatus ꝺz esse bō iust⁹ ꝛ pi⁹ patient eoꝝ mali/cia sustinere q̄s fieri bonos q̄rit: vt poti⁹ nūerus crescat bonoꝝ: nō vt pari malicia se quis numero addat maloꝝ.

c ¶ Veniqꝫ ista p̄cepta magis sūt ad p̄parationē coꝛdis: q̄ ad opus q̄ō in apto fit: vt te neaī in secreto ai patia cū be niuolentia. Jn mānifesto aūt

c id fiat q̄ō eis videt̄ ꝓdesse q̄ bus bñ velle debemus. Hinc liq̄do oñdit. Qō ipse dñs ie sus exēplū singulare patien tie: cū ꝑcuteret ī facie. rūdit. si male locut⁹ suz ex ꝓba me de malo. si aūt bñ: q̄d me ce/

d dis: neq̄q̄ igit̄ p̄ceptū suū si x̄ba ītueamur īpleuit. neqꝫ em̄ ꝓbuit ꝑcutiēti alterā ptē ꝫ potius ꝓbuit ne faceret ꝛ iniuriā augeret: ꝛ tñ patus ſ aduenerat nō solū ꝑcuti ī fa cie verūetiā ꝓ his a q̄b⁹ ꝫ pa tiebat̄ crucifixus occidi. ꝓ q̄ bus ait in cruce pendens. pr

e ignosce illis q̄ nesciūt q̄d fa ciūt neqꝫ paul⁹ apl̄s p̄ceptuꝫ dñi ꝛ mgr̄i sui videt̄ īplesse. vbi etiā ꝑcussus in facie di/xit p̄ncipi sacerdotū. ꝑcutiat te deus ꝑies dealbate. sedes

f me iudicare ſm legē ꝛ ℣ legē iubes me ꝑcuti. Et cū a circū stātib⁹ diceret: iniuriā facis p̄ncipi sacerdotū irridēs eos ām̄onere voluit q̄ō dixerit: vt q̄ sapent etiā ītelligerēt iā

g destruendū eē in aductū chri sti pietē dealbatū: ꝫ est hypo crisim sacerdotij iudeoꝝ: ait q̄ppe: nesciui frēs: q̄ p̄ncep̄s est. scriptū est em̄ p̄ncipi ꝑ/tui nō maledices cū ꝑculdu bio q̄ in eodē ppl'o creuerat: atqꝫ in lege fuerat eruditus:

h illū p̄ncipē sacerdotū nescire nō posset: nec eos q̄b⁹ ita no t⁹ fuerat vllo mō falleret q̄ō nesciret. sūt ḡ ista p̄cepta pa/tientie sp̄ in coꝛdis p̄paratōe retinēda ipsa q̄z beniuolētia ne reddat malū ꝓ malo sp̄ ī volūtate cōplenda. agenda sūt aūt ml'ta etiā cū inuit⁹ q̄/dā benigna aspitate plecten dis q̄ꝝ potius vtilitati ꝯsulē

k dū ē q̄ volūtati. Nā ī coꝛri/piendo filiū quēlibet aspere nūq̄ ꝓfecto pr̄n⁹ amoꝝ amit tit. fiat tñ q̄ō nolit: ꝛ doleat

l q̄ etiā inuitus doloꝛe videt̄ sanādus ac p ℣ si terrena ista

m resp̄ub. christiana p̄cepta cu stodiat: etiā ipa bella sine be niuolentia non gerent: ꝫ vt ad pietatē iusticieqꝫ societa/tem victis facilius cōsulat. Nā cui licentia iniq̄tatis eri pit: vtilius vincit q̄m nihil ē infelicius felicitate peccan tiū: q̄ penal'r nutrit ipunitas ꝛ mala volūtas velut interi/oꝛ hostis roboꝛat: ꝛ paulo/ post. Nam si christiana disci plina oīa bella culparet: hoc potius ꝓsiliū salut̄ petētib⁹

n in euāgelio diceret vt abijce rēt arma seqꝫ militie oīno ſb traherēt. dictū est aūt eis ne

o minē ꝓcusserit̄ estote ꝓtenti stipēdijs vr̄is q̄b⁹ ꝓmiū stipē diū sufficere debere p̄cepit: ber homo non debet verberi/bus cedi. vt. C. de repu. consen. vltra mediū. ni/si in casu. vt nō. v. q. v. illi. q̄ nota. xv. q. vj. in fi/ma. Act⁹. 23.

h ¶ Destruendū. dixit. n. non esse ꝓncipem. q̄ nō erat apud eū duraturus ꝓncipatus. vt eẋ de verbo. sig. nam ꝛ ego. ꝛ. j. de pe. distinc. j. diuoꝝtium. Ibidem.

i ¶ Nescire. ar. q̄ nō potest quis se excusare ꝓtextu igno/rantie de re que facta est inter vi/cinos suos. vt extra de ps̄umpti. quosdam. ꝛ ca. quanto. liij. distinct. nulli. ꝛ xij. q. ij. qui et humanis. simi/lis ps̄umptio est est. C. de in/teg. restitu. mi. de turela.

k ¶ Quā vo/luntati. ℣. e. q. iiij displiceꝛ. ℣. xlv. distinc. ꝛ qui e/menda.

l ¶ Qui etiaꝫ. vel quinetiam.

m ¶ Respu/bli. id est aliq̄s gerens rem pu/blicam. Johan/nes.

n ¶ Jn euan/gelio iohan.

o ¶ Concusse/ritis. concutere est aliquid pete re vltra debituꝫ ratione alicuius officij. vt. ℣. e. q̄d culpatur. dici/tur autem con/cutere qui p op/pressionem ꝛ mi nas extoꝛquet pecuniaꝫ. vt. ff. de concuss. l. j. et ij. Johannes.

R

a NOli estimare. scrūs dauid. si aliqs existens scrūs pōt uti armis in bello. q̄re ergo phibet penitentib⁹ uti armis. vt. xxxiij. q. ij. admonere. Rn. iō q̄ penitētes uiuūt sub regula ecclesiastica. vt. xj. q. j. aliud. uel iō q̄ arma possūt dare occasionē peccandi.

Watt. 8

b ¶ Hosti. hosti ergo ē fides fuāda. vt hic. et xxij. q. iij. innocens. ar. cōtra. xxij. q. ij. utilem qō uez ē. si ipse nobis fuat fidē al's nō renemur ei fuare. xcv. di. esto subiect⁹. eē de iureiurā. punit. xxviij. q. j. si infidelis. ff. locaquero. ℣. inter. C. de trāsa. l. cū pponas in fine.

Watt. 5

ar. ⁊tra. xj. q. iij inter uerba. in fi. ⁊. xxxiij. q. v. q deo.

c ¶ Jam debet. ar. miseri/cordiā esse debitam. ⁊ ira ē ar. q dispēsatio pt peti tanq̄ debita. vt. l. dist. dño sancto. in fine. ⁊ lxxxvj. di. nō satis in fi. ire hēs hic q aliqs teneat pcere hosti suo vt. ij. q. v. q̄n ro. in fi. dum tn nō timeat piculuz incurrere ex hoc. vt. j. e. q. iiij est iniusta. Jo.

d Qd cul/pat. q̄ꝫ certe hec rō non ē sufficiēs. nazsi chs hoiez iterficiat etiā mortifer vulneratū nihil ominus tenetur vt. ff. ad. l. aquiliam ira vulnera tus. in pn. ⁊ est

militare itaq̄ non phibuit. Jtē ad bonifa. In bellicꝰ armis multi deo placere pūt.

e NOli estimare neminē deo placere posse qui armis bellicis mūstrat. ¶ Jn his erat sctūs dauid cui dñs tā magnū phibuit testionū in his etiā plurimi illi⁹ tpis iusti. i his erat sctūs ille centurio q̄ dño dixit: n sū dign⁹ vt intres sub tectū meū. ℞ g primū cogita qñ armaris ad pugnā q̄ꝫt⁹ tua ēt ipa corpalis donū dei est. si em cogitabis de dono dei. nō facies ℨ dñm. ¶ Fides em qñ ꝓmittur etiā hosti fuanda ē ⁊tra quē bellū geritꝫ: q̄nto magis amico ꝓ q̄ pugnaf: pacē hre volūtatis est: bellū aūt debz esse necessitatis vt liberet deus a necessitate ⁊ ꝓseruet in pace. ¶ Mon. n. pax q̄rit⁹ vt bellū exerceaf sz bellū geritꝫ vt pax acquiraf. Esto g̃ bellando pacificus vt eos q̄s expugnas ad pacis vtilitatem vincendo pducas. beati em pacifici ait dñs: qñ filij dei vocabunf. si aūt pax hūana tam dulcis est ꝓ tpali salute mortaliū: quanto dulcio: est pax dīna ꝓ eterna salute angelox. ¶ Jtaq̄ hostem pugnantē necessitas deprimat nō voluntas. Sicut bellanti ⁊ resistenti violentia reddit

c ita victori capto mīa iam debet maxime in q̄ pacis ptur/batio nō timet. Jtem eiusdē ⁊tra manicheos. Que sunt in bello iure reꝓhendenda.

d QUid culpaf in bello: an q̄ moriuntur q̄ꝫ moriturꝰ: vt dñent in pace victuri? hoc reꝓhendisse timidox est nō religiosox nocēdi cupiditas vlciscendi crudelitas implicatus atq̄ implacabilis animus feritaſ rebellandi libido dñandi ⁊ siqua similia: hec sūt q̄ in bellis iure culpanf: q̄ plerūq̄ vt etiā iure puniant aduersus vio/

e lentias resistentiū siue deo siue aliq̄ legitio ꝑio iubēte gerēda ipsa bella suscipiūt a bonis: cū in eo rerū hūanax

g ordie ueniunf? vbi eos vel iubere aliq̄d tale vl' in talib⁹ obedire iuste ipse ordo ꝓstrūgit. vñ neq̄ iohannes ab armis iubet discedere milites: h ⁊ christus tributa cesari mo/net reddi: q̄ꝫ ꝓ bella necessario militi stipendiū p̄bef. ordo aūt ille naturalis mortaliū paci accōmodatus hoc poscit: vt suscipiēdi belli auctoritas atq̄ ꝓsiliū penes p̄n

i cipes sit. ℞ si hūana cupiditate bellū gerif: nō nocet sctis in q̄s nō bz q̄sq̄ ptātem nisi desup dataz. Mon em ē ptās.

k nisi a deo siue iubente siue sinēte. g vir iust⁹ si forte ēt sub

l rege hoīe sacrilego militet: recte p̄t illo iubente bellare: si vice pacꝰ ordinē fuās q̄ꝫ si bi iubef: vl' nō esse ℨ dei pceptū certū ē: vl' vtrū sit certuz nō ē: ita vt fortasse reū faciat

m regē miq̄tas ꝑparādi. Jnnocentē aūtē militē oīdat ordo fuiēdi. Jtē eiusdē in lib. de Xbis dñi tractatu. xix.

Militare nō est peccatum.

n MIlitare nō est delictū ℞ ꝓpter p̄daz militare pctm ē. nec rēpu. gerere crīosum ē: ℞ iō agere rēpu. vt diuitias augeas: videf esse dānabile. ꝓterea. n. q̄dā puidētia militātib⁹ sūt stipēdia cōstituta ne dū sumptus q̄rit⁹ p̄ do crasset. Jtē dñs ipe dixit reddite q̄ sūt dei ōo: ⁊ q̄ sunt cesaris cesari. Jgif q̄ cesar pcepit ferendū est: q̄ impat tolerandū ē: ℞ fit intolerabile dū p̄dā exactores accumulat. Jtē interrogauerunt io/hānē milites dicētes. Quid faciem⁹ ⁊ nos? Ait illis neminē ꝓcutiat? neq̄ calūniā faciatis: ℞ estote ꝓtenti stipēdijs vr̄is: sic āt cogīscere se dz oīs hō q̄ militat. nō ei de his tm militantib⁹ scꝑtura loquit⁹ q̄

silis rō. j. xxiij. g iij. si habes. ff. ad. l. rho. q leuā de. ℣. si nauis. et ff. q̄ vi aut clā si alius. ℣. est et alia.

e ¶ Dominent victores. Lau.

f ¶ Siue deo. j. e. q. dñs.

g ¶ Ordine. i. potestate. Wat.

h ¶ Tributa. vt. j. e. q. viij. tributū.

i ¶ Principes vt. j. e. q. ij. iustū nullus g bellare p̄t sine auctē p̄n cipis. vt b. z. C. vt armo. vsus. l. j. li. xj. similiter ꝓnceps pōt indicere belluz. vt Joh. j. e. q. viij. igif. z. c. oi. z. c. se.

k ¶ Sinente. vt. viij. q. j. audacter.

l ¶ Sacrilego. xj. q. iij. iulian⁹.

m ¶ Jniq̄tas. hic habes q̄ licz dñs peccet pūiendo. nō subditus non peccat obediendo. vt. c. di. ⁊tra mor. in pn. sic. xxxiij. q. v. manifestuz q̄ de iureiur. debitores. Jtez hēs hic q in dubijs semp est obedīē dū. xix. di. i me/mortā. ar. ⁊tra. l. distin. si quis. ꝓpostera. xj. q. iij. quid ergo. ire est hic ar. q in Wat. dubijs humani. oz z turior via est eligenda. eē de spon. iuuenis z. xiij. distin. c. vlti.

m Jlitare augeas/iuste licitū ē em augere diuitias Lau. xxx. disti. ℣. hec scripsimus.

n ¶ Precepit. licet sit iniustuz vr. c. distin. ⁊tra mor. in pn.

a Militie.cū ergo clerici milites dicant.vt.lxj.di. .. dd pderit.j.q.iij.saluator.7.q.vij. d in qualibet simi/liter 7 pfoni causaz dicunt militare.vt.C.de aduo.di uer.iudi.aduocati.g si oms isti hñt stipendia non de/bent recipe salaria.j.q.ij.sicut.

b Condēnat sed gliter punit concussor. dic q fm canonem pe na quadrupli. vt.xvij.dis. qm fm leges videt q extra ordinez punit cum non sit puplicū cri/men.vt.ff.de cō cuss.l.ij.sed certe fm leges pena quadrupli puni tur.vt.j.q. vij. scimus.

c Apud.

d Summa.vti liter.ar.q si eps precipit ali/cui ire romā pro vtilitate eccl'ie. q teneť obedire vt.xvj.q.j.q: et si clericꝰ se excu sat 7 dicat mi/tatis illū qui di tioꝛ me ē. rūdeꝛ ei eps sicut chri stus respōdit pe tro cū eñ. dñs diceret petro tu me sequere rñ/dit petrus dñe hic aūt quid de/monstrato iohā ne. Et dixit ei dñs. quid ad te sic eū volo ma/nere.tu me seq/re. Johā.

e Quod autem bellus dicit iniustum. v.modis/vel rō/ne psone.vt si fu erint persone ec clesiastice quib9 nō est licitū fun dere sanguinem vt.j.e.q.viij.cle/rici.7.c.his a q/busꝛōne rei.vt si nō est de repe/tendis rebus/vl' p defensione pa/trie.vt.j.e.c.j.7.j.c.q.viij.si nulla/vel ppter causaz.vt si ppter volūtatē 7 nō ppter necessitatem pugnať.vt ff.e.q.j.noli/Ex animo est iniustū vt si animo vlciscē di figa.vt.ff.e.q.j.dd culpať/Item est iniustū si nō fit

armata militia detinenť sed a qsqs militie sue cingulo vti tur dignitatꝭ sue miles ascri bit.atqz iō hec sñia pōt dici. Nbigra: militib9 ptectozib9 cūctisqz rectozib9 qcūqz sibi stipendia publice decreta cō sequit: si aplius qrit: tāqz ca lūniatoꝛ 7 pcussoꝛ iohannis b sñia pdēnať. Ite eiusdez de diuersis eccl'ie obsuatiōib9. Pacata sunt bella q̄ gerunť vt mali coerceāť boniqz sub

c Apud veros leuenť. dei cultozes etiaz ipsa bella pacata sunt q nō cupi/ditate aut crudelitate sz pa/cis studio gerūť: vt mali co/erceanť: 7 boni subleuentur Ite grego. vniuersis militi/bus neapolitanis. Sūma laus ē militie reipublice vti/litatib9 obediētiā exhibere.

d Summa milite laus in ter alia bōa merita ꝑ ē obediētiā reipu. vtilitatib9 exhibere: qcqd sibi vtilit' im patū fuerit obtpare sic etiaz nūc deuotionez vram feciſſe didicimus: q̄ eplis nris qb9 magnificū vir pstantinū tri bunū custodie ciuitatꝭ depu tauim9 pesse paruit: 7 pgruā militarꝭ deuotiōis obedien/tiā demōstrauit: vnde scptis vos pñtib9 curauim9 admo nendos: vti pdicto viro ma/gnifico tribuno: sic 7 feciſtis oēm debeatꝭ p serenissimo 7 dño7 vtilitate vel pfuanda ciuitate obediētiā exhibere: qtenus qcqd a vobis hacte/nus bñ gestū agnoscif p pñ/tē tpis violentiā ac sollicitu dinē augmētetꝭ. Ex his oī/

bus colligiť q militare pctm nō ē: 7 q pcepta patie in pā/tione cozdis nō in oñtatione cozpis fuāda sūt. Que. II.

e Quod aūt qrif: qd sit iustū bellū: isi/doꝛ ethymologi 7 libro. xx. inqt

Quod sit iustum bellum

f Iustū ē bellum quod ex edicto geriť de reb9 re/petēdis aut ppulsandoꝛ ho minū cā. Judex dictus quia ius dictat populo siue qd iu re disceptet. iure āt discepta re est iuste iudicare: nō eiñ ē iudex si nō est in eo iusticia. Ite augu. in libro qstionū. Nihil ad iusticiā interest: siue apte siue ex insidijs aliqs

h Dominus nr̄ pugnet. iubet ad iesuz naue: vt pstituat sibi retroꝛsuz insidi as. i. insidiantes bellatoꝛes ad insidiā dū hostib9 hīc ad/monemur ꝑ nō si iniuste fieri ab his q iustū bellū gerunt: vt nihil iustus pcipue cogi/tet in his rebus: nisi vt bellū suscipiat: cui bellare fas est: nō eiñ fas est oībus. Cū aūt iustū bellū suscepit vtꝛ a p/te pugnet an ex insidijs: ni/hil ad iusticiā interest: iusta autē bella solent diffiniri: q k vlciscūf iniurias. sic gēs 7 ciui tas petenda ē: q vl' vindicare neglexerit: qd a suis ip̄robe factū ē: vl' reddere qd p iniuri as ablatū ē. ꝑ ꝑ gen9 belli si/ne dubio iustū ē qd os ipat: q nouit qd cuiqz fieri debeat ī q bello ductoꝛ exercit9 vl' ipe pl'us nō tā auctoꝛ belli qz mi/nister iudicandus ē. Cū g

f Justum est. de reb9 ablatis.

i g Jure tamen. 7 si aliqd inique determinat ndex iustū est. id est tanqz iustum seruari debet. vt.ff.ō iusticia 7 iure.l. penulť. 7 renent sententie q̄diu tolerātur. vt.iij. q.vij.§.vltť.

g Dominus. noster. ex insidijs sic ergo per insidias 7 p dolum possum9 licite vincere ho stes nostros. vt. xxij.q.ij. vtilem xliij.distī. in mā datis dū tamen fidez nō rumpa/mus hosti. vt.ē ea.q.j. noli. Idē. dicas ō aduoca to. q si habet iu stam causam li/cite potest dece/pere aduersariuz suū. vt ar.iij.q. iiij.c.j.

h Velciscunť id est repellunť 7 sic non obstat xlvj.distin.sedi/cionarios. Josue.8

i Ciuitas iu/dex ergo qui nō facit iusticiā. po test cōueniri. vt hic. 7.iij.q. vij. d sine. 7 in auť. vt diffe. iudi.§ penulti. 7 vlti. colť.ix. 7. C. de appel. si appel/latione. 7 j. e.q. v. administraro res. extra de of/fi. dele. pzuden/tiam 7 ita iudex facit litem suam non solum si per dolum vel gra/tiam vel inimi/citiam iudicet. sed etiam si alie sordes interue/niāt. vt.ff. de iu/di. l. si filius. licz sit ar. contra. ij. q.vj. hoc etiam placuit. 7 p hoc decretum plius ob tinuit ꝑra nūcios regis anglie. q cū ipse cōmoni/t' recusaret de suis iusticiā facere. fec litē suā. vñ nūcij ipi pdēnati sūt ē tñ ar. j. C. ō ac. 7 ob. auť. 7 imo. 7. C. n ayr. p ma. l. j. 7. ij. sz qd si aliqs i bello ꝑsecur9 ē torū

saum interesse nunc̄d adhuc de ꝟ ipm in iudicio potę/
rit cōuenire. vel an pōt adhuc hr̄e bellū ꝫ ipm. videt
q sic. q3 pena sue primacie pstitit. vñ adhuc agere pt
ad restitutionē rei ablate. vt. ff. de tab. exhi. locum. §.
pe. Item res ista nō ē ei soluta ꝓ debito. sed in bello est
sacra sua. vt. j. e.
q. v. dicat. 7. q.
viij. si de rebus.
ff. de acq. re. do.
naturale. §. vlt̄.
Item q3 ꝫ ptua/
cem infinitū iu/
rari pōt. vt. ff. ō
rei ven. q restj/
tuere. ar. ꝫ quia
bona fides non
patit̄ q idē bis
exigat. vt. ff. de
re. iur. bōa fides

a Notandū. transitus. licz. n. transire p
alienū agrū ius
nō sit. vt. §. di. j.
c. j. tū q3 necessa
rio erat iste tran
situs. ista phibe
ri nō debuerunt
vt. ff. de aq plu.
ar in summa. §.
Watḥ. 2 itē varijs. Item
q3 via publica
erat 7 nemo phi
bet via publica
vti. vt. C. de ser
ui. p agrū. Jo.

b Quod
vo. hic
arguit. an
iniuria socioꝝ
Joh. 8 sit armis repel/
lenda 7 dicēdus
q sic. ſ. e. fortitu/
do. 7. c. nō infe/
renda. H. tū pri
Watḥ. 21 mū ꝑbat decem
auctibus 7 exē/
plis q iniuria
socioꝝ nō sit ar/
Joh. 18. mis repellenda
7 sic cōcludit. in
fine. q si iniuria
nō est repellēda
armoꝝ auxilia
nō sunt appetē/
da. 7 q3 nō ē pe
tendū de iure p
sta ri nō dz post
ea rnder. 7 dicit
Watḥ. 10. q3 multa iure p
stant̄. q nō iuste
petunt sicut iu/
dex iuste vindi/
cat iniuriā quaz
tū bonus vir iu
ste non postulat
quod ꝑbat p se/
Esa. 19 iustū bellum sit q3 ex edicto
gerit̄ vel q iniurie vlciscunt̄
querit̄ quō a filijs isrl̄ iusta
bella gerebant̄. De his ita
scribit aug. in q3nib9 nūeri.
Innocius transitus filijs isrl̄
negabatur: atq3 ideo iusta
bella gerebant.

a Notandū est sane quē/
admodū iusta bella ge
rebant̄ a filijs isrl̄ ꝫ amoꝛre/
os. Innocius em̄ transitus
negabat̄ q iure hūane socie/
tat̄ equissimo patere debeat

Questio. III.

b Quod vo iniuria
socioꝝ armis pro
pulsanda non sit
exemplis 7 auctoritatib9 ꝓ/
bat̄: dns. n. cū ab herode q/
reret̄ ad interficiendum: nō
patrociniū sibi quesiuit ar/
moꝝ: cū occlto instinctu pos
set in eū quertisse manus iu/
c deoꝝ: sed fugiens in egyptū
latuit ibi p septēniū. sic etiaz
cū a iudeis lapidibus pete/
ret̄ abscondit se 7 exiuit de
tēplo. Sic etiam cū duceret̄
ad crucem noluit cōmouere
aduersus seniores iudeoꝝ
turbam: que nuper ei obuiā
ꝓcesserat: 7 cū palmis 7 lau
dibus eū receperat sic etiam
ĩterrogatus a pylato: an rex
esset ait regnū meū nō est de
hoc mundo: si. n. esset de hoc
mūdo ministri vtiq3 mei de/
certarent vt ego non trade/
rer iudeis: infinuās illos ad
regnū huius mūdi ptinere:
q auxilio humanaꝝ virium
nō dīno ꝑsidio ab iminenti ĩ
iuria se tueri ꝓtendūt. Item
discipulis suis ait: si vos pse
cuti fuerint in vnā ciuitatez
fugite in aliā: nō arma armis
sed fugā psequētibus docuit
opponi. Itē sic̄ legit̄ ĩ esaia.
Egyptus a nabuchodono/
quens. c. 7 duo exempla.

c Fugiens] hęcd hic ꝺ allegatio ē. Mā bene licitum
est cuilibz se defendere etiā clerico. vt nō. §. q. j. in pn.
7 ex de ho. interfecisti. Sed ꝓ reb9 defendēdis dicit
pleriq3. qd nō est licitū clerico aliquē occidere. vt. ex
ō ho. suscepim9
vñ bene ꝺ in il/
la decre. q sive se
7 sua non ꝺ ibi
se vel sua.

d Baculus.
i. fragil̄ defēsio.

e In hoie qd
nōlicz. ſ. de pse.
disti. j. ois chri/
stianus.

e In homie.
i. in egyptijs. vt
legit̄ in actibus
apl̄oꝝ.

f Digni. q3 ꝺ
digni erant qui
patienter potę/
rāt sustinere oia
aduersa.

g Suadet.
nō ꝑcipit. q3 licī
te pōt quis pere
re satisfactionez
vt. xiij. q. j. qd
debetur.

h Non debz
hec regula falsa
est. q3 multa lici
te pstant̄. que il
licite petūt. vij
q. j. qui ep̄anus.
7 xvij. distinc. de
culo gijs. ff. ō ve
ri. 7 extraor. ad/
gni. l. j. §. et ꝺ/
dem.

i Rite. sic er
go iudex ex offi/
cio suo debet pu
nire crimen. licz
accusator accu/
sare non possit.
quia quando q3
sanctitas igno/
scendi gloriam
derelinquit. vt.
C. de episco. et
cleri. si quis in
hoc. Nel. j. 7 est
si. extra de ap/
pel. constitutus
in fine. Jo.

Ex differē
tie retribu/
tionum.

soꝛ deuastata est: q3 filijs isrl̄
ꝓtra assyrios 7 chaldeos ꝓ/
tectionis 7 defensionis auxi
l liū ꝓmisit: vñ dictū ē: bacu/
lus arundineus rex egypti.
sup quē si aliq3 innixus fue
rit cōfringet̄: 7 pforabit ma/
nū innitentis. ipsi em̄ iudei
captiui ducti sūt: q3 spem sue
liberationis non in solo deo
e sed in hoīe posuerūt sic etiaz
de primis credentibus legit̄
q rapinā suoꝝ bonoꝝcū gau
dio suscipiebāt nō q3entes si
bi alioꝝ patrocinia sed gau/
f dentes qm̄ digni ꝟueniebāt̄
ꝓ noīe iesu ꝓtumeliam pati:
g sic 7 apl̄us in ꝓma epl̄a sua/
det corinthijs: vt iniuriam 7
fraudem patienter ferant po
tius q3 repetēdo fratres scā/
dalizent. sic ab idolaticis et
a qualibz esca censet abstinē
dū potius q3 cū scandalo fra
trum edamus. sic 7 a sumpti
bus abstinet. ne aliq3 offen/
diculū euangelio christi ꝑsta
ret. cuz ergo ille q ab iniuria
armis arcet̄: nō minus scan
dalizet̄: q3 ille a q ablata co/
ram iudice reposcunt̄: patet
q ad ꝓpulsandaz iniuriā nō
sunt petenda armoꝝ auxilia
Q3 aūt petendū nō est: illō
h iure ꝑstari nō dz: sed econtra
multa rite ꝑstant̄: que tamē
iure nō petunt̄ bonus enim
i nō rite iniurie vindictam pe
tit: quia malum ꝓ malo red/
deret: quā tū iudex recte ifli
geret: nec nisi bonū ꝓ malo
redd eret. Unde august. in
expositiōe psalmi. c. viij. ait.

Que sint differentie retribu

k Ex differentie tionis.
sūt reddere bōa ꝓ ma/
lis nō reddere mala ꝓ malis
hec bonoꝝ sunt 7 ꝑus meli9
nō reddere bona ꝓ bonis et
reddere mala ꝓ bōis. ꝟ duo

a ¶ Medi/ocriū. ℔ me/diocres ap/pellat illos qui nō sunt sūme boni ꝛ sūme ma/li. io.

Wat.5

b ¶ Non ar/guit cū dicit

Exo.21

in euāgelio. si diligitis ē/os q̄ vos di/ligūt. quam mercedē ha/bebitis. nōne ꝛ ethnici ℔ faciūt.

c ¶ Iniusto rū. q; vltōis cā sepe ali/quis petit a iudice vt ad uersarij puniat. iste iu ste facit. ℔ facit contra legem.

d ¶ Ad iu/dicē. q̄ em̄ si ne iudicij au ctoritate vi/olētiaz facit pūitur. xvj. q. vj. placuit

e ¶ Iustum. i. scm iudiciū est iustum

f ¶ Iniusto. i. ei qui hoc tm̄ iuste pe tit. i. cā vlti/onis. si. ℔. q j. q̄d culpat

g Mari/omiā. sed negligē/tia. nā q̄libz tenetur defē dere ius suū vt. lxiij. di. c anūpe. 2. ff. ō pe. here. illō

Ps.59 Ps.19

h Cōsiliū. nec in ℔ pec casset paul⁹ lz aliqs tūc ibi fuissz oc/cisus. vt. j. e. q. v. de occi/dendis. Sz q̄d si cleric⁹ ꝙratur de aliquo laico et iudex iu/beat occidi eū. an teneaz

a malox sunt sz posterius deteri⁹: reddere bōa ꝓ bonis ꝛ ꝓ malis mala: hec duo mediocriū sūt ꝑfs

b ꝓinquū bonis qō xp̄us non ar guit sz plus optere dicit: quia et ethnici hoc faciūt posteri⁹ ꝓin/quū mal': ꝛ ꝙuenit tñ etiā bonis vñ ꝛ lex modū vltiōis statuit: o/culū ꝓ oculo: que si dici pōt iniu

c stox iusticia est: nō qz iniq̄ est vl/tio quā lex statuit: sed qz vicio sa

d libido vlciscēdi: magisq; ad iudi cē ꝑtinet hoc int̄ hoīes discerne/re q̄ bonū hoīem sibi expetere.

Dic em̄ malū ꝓ malo rēderet iudex xp̄o nō: sed delectatōe iusti

e cie iustū ꝓ iniusto: qō est bonum ꝓ malo: qō etiā deus iudex facit

Item ab aliquo capto ℔iuste sua exigūt: ꝓ vita tñ redimēda iuste offerunt. Itē vasa sacra ab aliq̄ barbaro iniuste exigunt: ꝛ ꝓ re/demptōe tñ captiuox iuste ꝑstan tur: sic ꝛ iniurie ꝓpulsatō lz iniu/ste postulet: iure tñ ꝑstat: q̄ q̄ et ipsa postulatō nō vsq; quaq; iniu/sta ꝓbet: aliud em̄ est iniuriā ꝓ/pellere vt sibi liceat voluptuose viuere: aliud vt alioꝝ vtilitati li bere possit vacare: sicq; aliud est suffragiū ab hoīe tanq̄ a mīstro iusticie postulare: vt mala volū/tas aduersantiū ei⁹ mīsterio ca/reat effectu: ꝛ bc nox volūtas ei⁹ suffragio sortiat effectū: aliō spē suā a deo in homiem trāsferre vt aduersa q̄ inferunt a deo ad vi/te correctoz humano pellant au xilio: nllā p̄cedēte correctōne sīt

f israelite q̄ ꝓ captiuitatē sibi imi/nentē egyptioꝝ suffragio se puta bant posse euadere sine pnia ꝑte rite vite ñ reuocātes ad mēoriaz

m da nob auxiliū de tribulatiōe: qz vana salus hoīs ꝛc. Et itē bi in currib⁹ ꝛ hi in eq̄s: nos āt ī noīe dei nostri inuocabim⁹. petere er/go vel p̄stare in tribulatiōe subsi diū vt voluptuose q̄s in crimine viuat dānabile est: petere aūt vel p̄stare solatiū vt mal' facultas de linq̄ndi adimat': vt eccl'a pacem adipiscat': vt aliq̄s multox vtili ti ꝙuet vtile ē ꝛ honestū: dissimu lare vero est grauissimū: hinc de

paulo legit': q̄ cū q̄dā iudeo rū iurasset se nō comesturos panē nisi eū iterficerēt petijt milites a ꝑtoze: quoꝝ ꝑsidio illesus ꝙuaret ab iniuria iude ox: nō sue voluptati sz oīum vtilitati victur⁹: hinc in euā gelio mercenari⁹ vocat': q̄ vi det lupū venientē ꝛ dimittit oues ꝛ fugit: hinc etiā eccl'a auxiliuz ab impatoze ad sui defensionē petere monetur.

¶ In augu. ad bonifaciū ait.

Ab impatore ecclesia auxilium postulare debet

g Maximian⁹ eps vagē sis auxiliuz petijt ab īpatoze chriano ꝛ hostes eccl'esie nō tā sui vlciscēdi cā q̄ tuēde ec cl'esie sibi credite: qō si ꝑter/misissz nō ei⁹ fuissz laudāda patiētia: sz negligentia meri to culpāda: neq; ei apl's pau lus vite sue trāsitoꝛie sz eccle dei ꝓsuluit qñ ꝛ illos q̄ eū oc

h cidere ꝓspirauerāt ꝓsiliū eo rū vt tribuno ꝓderet effecit vñ fcm̄ est vt eū ad locū q̄ fu erat perducēdus: deduceret miles armat⁹: ne eoꝝ paterz insidijs. Itē aug. ad emeri.

Catholici aduersus hereticos a potestatib⁹ ordinatis defensionē pūt postulare

k Nostri aduersꝰ illicitas et ꝓuatas vzoꝝ violēti as: q̄s ꝛ vos ibi q̄ tlia facit dolet ꝛ gemit': a ptātib⁹ oꝛ/dinat' vltōz petūt: nō q̄ hos

l pseqūnt': sz qz se defendant

Itē eiusdē ꝓtra petilianum

Quātū ītereſt inter psecutōnē catholicoꝝ ꝛ hereticoꝝ

m PRo mēbris xp̄i adūsus vos seuiunt ꝛ vob⁹ resi/stūt q̄cūq; in eccl'a eo aīo sūt quo tūc petr⁹ fuit cū ferrū ꝓ xp̄i noīe strinxit: sz multū in tereſt iter vzām psecutōem ꝛ istoꝝ. vos siles est quo sacer dotis: qz seruiētes p̄cipib⁹ vris aduersꝰ eccl'iam catholi/cā. i. aduersus corpus xp̄i ar mamī. ¶ Isti aūt tles sunt q̄ lis tūc petr⁹ fuit: q̄ ꝓ xp̄i cor

tur clericus de morte eius. vi. Acc.13 ꝓ sic. vt. j. e. q. v vnū soluz. Sed non est hoc ver/nam si cleric⁹ ci uiliter agit. vel agit ꝓ modico crimine quod ñ inducit mortem Lu.10 si iudex ipz mor/ti tradidit. hoc non nocet cleri/co. vt. ff. de bo. lib. qui cum ma/ior. §. j. ꝛ est ex/pressum extra ō homici. postula sti. Itez nunqd est imputanda eps mors alici/ius. si vocat mi/lites ad pugnā. videtur q̄ sic vt xx. q. iij. eos qui Sed hoc nō est verum. j. e. q. v. de occidendis Acc.25

i ¶ Proderet non tamen fuit hec vera ꝓdi/tio cum dixerat talibus qui po/rant ꝓdesse ñ obesse. vt. xxij. q. v. hoc videtur. Jo.

k Nostri. id ē catholici

l ¶ Defendant. immo etiam ex/pugnari possūt hereticī. vt ex/tra de here. ver/gentis. ꝛ j. v. q. ij audieris. Jo/hannes.

m PRo mem/bris petr⁹ fuit. Sed nōne Petrus pecca/uit vtendo gla/dio. cum hoc nō fecit auctoriza/te superioris. vt Mat.26 j. e. ille. ꝛ cleri/cis permissum ē tm̄ seipsos defē dere. vt extra ō Jo.18 homi. susceptus. et. c. ij. sed dic q̄ adhuc non fuit hoc ꝓhibitū cle/ricis

a Ecclia ñ cī ē alicui obediēdū ꝫ ecclīaz .xxiij.q.j hec est fides.

b Hortitudo patriam. hoc casu non tenet qui pcm ppziū interficit. vt.ff. de reli. mime.

c Latrōib .ḡs lz sine aucre iudicꝫ iterficere. vt.ꝫ.q.v. cū hē. et. C. qñ liceat vnicuiqꝫ se sine in.l.j.t. xvij.q. iij. sicut.

d Sjquis fortitudinem eneruat. ꝟ intelligas de famoſ latronib. q licite furca suspēduntur. vt.ff. de pe. capi. talium .§. famoſos. Sz si non est famosus latro tm̄ castigari iubetur. nec dz tunc vitā aut mēbꝝ pdere. vt. C. de ser. fu. auf. sed nouo iure. io.

e Non inferenda sz depellenda iniuria lex Xtutis ē. qui enī nō repellit a socio iniuriā si pōt: tam est i vicio ḡ ille ḡ facit. vñ sanctus moyses hinc prius ozsus est tentamēta imbecillis fortitudinis. Maz cū vidisset hebreū ab egyptio iniuriā accipiētē defendit ita vt egyptium pſterneret: atqꝫ in harena abscōderꝫ. salomō quoqꝫ ait: eripe euz qui ducitur ad mortē. Itē anaſtaſi⁹ t damasus. Maloꝝ impietati fauet qui eis obuiare cessat.

f Qui potest obuiare t pturbare puersos t nō facit: nihil est aliud ḡ fauere impietati eoꝝ: nec caret scrupulo societatis occulte: qui manifesto facinoꝛi desinit obuiare. Item calixtus.

g Qui diuina mandata contemnunt: seueris coerceanē vindictis.

h Ustum est vt qui diuina contemnunt mandata t inobedientes paternis existūt iussionibus: seueriozib⁹ cozrigantur vindictis. quatenꝰ ceteri talia cōmittere timeāt et omneſ gaudeant fraterna ꝓcordia. t cuncti sumant seueritatis atqꝫ bonitatis exēplum. Nam si qō absit eccleſiasticā sollicitudinez vigorēqꝫ negligimus perdit desidia disciplinam t animabus fidelium profecto nocebit.

Itē ex pcil. carthaginēſi. v. Imperatozes cuz episcopoꝝ puisione ecclesie defensionē aduersus diuitum potentiā debent suscipere.

i Ab imperatoziby vniuerſis iustum est auxiliuz postulandū ꝓpter afflictiones pauperū quoꝝ molestijs sine intermissione fatigatur ecclesia: vt defensozes eius aduersus potentias diuituz cum episcopoꝝ puisione delegent. Ecce q nonunqꝫ ē obuiandū peruersis. t iniuria sociozum armis est ꝓpulsanda: vt t malis adempta facultas delinquendi prosit et bonis optata facultas libere ꝓsulēdi eccleſie mīstretur. hoc qui non facit: ꝓsentit. Unde augu. ait in psalmo. lxxxj. Non sunt inunes a scelere qui non liberāt eos quos possunt facto libe rare.

k Ostendit ꝓphe ta nec illos imūes a scelere eē: q pmiserūt xp̄m ōnci pib⁹ interficere cū ꝓ multitudīe timerēt: t possent illos a facto t se a ꝓsensu liberare q desinit obuiare cū pūt cōsentit. Que. IIII

l Quod āt vidicta i ferēda si sit: multis modis pbat. mali enī tolerādi sunt si abijcie di: increpatione feriendi: nō cozporaliter expellēdi. Un augu. ait in li. de verbis dñi Quō mali sunt tolerādi: t q modo ab eis recedendū sit ste ducat. vt. xiij.q.vj. si res. io.

Di potest. s. ij.q.vij. negligere .lxxxiij. dist. er/ oz. Johānes.

m Ustum est, perdit. i. destruit. Johānes.

n Ab imparo ribus ta/te. itaqꝫ iudiciū pñt epi ab imperatore petere. vt.xj.q.j. placuit. et si imperatores vel ꝓncipes nolūt ōfendere ecclesiā possunt excōicari ab episcopis. vt.ꝫ.e.q.v. admīstratores.

o Ostendit pphēta. dauid cū dixit. eripite egenū t pauperē. Ē cui dēs. ar. ꝫ illos q dicūt. q socij nō tenet iuuare sociū nisi habeat aliquā iurisdictionē. isti dicūt q ppls bñ hz iurisdictio. lz dicat lex q trāstulit ius suū in imperatorē. nā si ciuitas vel populus non hꝫt iurisdictionē ꝛre puniret ꝓpt defectū iudicis vt. ꝫ. ca. q. ij. c. dñs. Johā.

p Quod āt vidicta Vindicta qñqꝫ infertur zelo vltionis. qñqꝫ infertur amore correctiōis. ꝓmo mō est iferēda. t ſm ꝟ loquūt capitula q dicūt illationem vindicte phibēdam. ſcdo mō licite iferet/ Alij sic distiguūt criminū. q dā sunt occulta q dā mānifesta sup occulte nō ē iferēda vidicta sed sup mānifestis. nisi delinquentis socia hēat miſeri tudinē. rūc enī ꝓpt scādalū toleret. vt.ꝫ.e.qui

za dicentia qui non corrigit consentit non corrigenti non consentit non peccat. non peccat non debet punire. nam. c. nullus. c. qui non corrigit.

daz.7.c.se.7.c. non pōt̄ire vin dicta non est in ferēda nisi a iu dice vel ei⁹ au ctoritate. nec ip se debet eā infli gere. nisi amore correctiōis. 7 vt innocēs libere ⁊ vt.j.e. ea vindi cta.

a ¶ Olerandi. sunt. s. vij q.j. suggestum.

b ¶ Pro gra du. l. p dignita te 7 officio cui⁹ cunq; aliē enim debēt plati cor rigere delinq̄n tes 7 alio mō so cij. prelatus cor rigit in crepādo ⁊ berādo. vt.j.e. q.c. forte. socius ⁊o admonendo reprobādo fa ctū eius. vt.j.e. q.c. ecce. si.j.ea. q.c. duo. 7. xxiiij q.iij. ram sacer dotes subditos ad bonū exhor tando. ij.q.vij. ⁊ cum balaam.

c ¶ Ꝑ bonus iudam. s. vij.q.ij.⁊ cū au tem. 7 ex. de tē. ordi. ad aures. ex de offi. ordi. si sacerdos.

d ¶ Vid er go 7 pe culat⁹ q: pecula tus cōmittit in re sacra vel reli giosa vel publi ca. vt. ff. ad. l. iul. pe. l.j.

e ¶ De repu. nota rem eccle sie rēpu. appel lari. vnde 7 ius publicū dicitur ⁊sistere in sacrif sacerdotibus et magistratib⁹. vt s. dist.j. ius pu blicum. tamē ꝑ pte dicitur res romane ciuita tis respu. ſz res aliarum ciuita tum abusiue. vt ff. de ver. sig. bo ua. 7 ipsa lex fa

Tolerandi sunt quidez mali ꝓ pace. nec corpo raliter ab eis recedat: sed spi ritualiter exire est facere qđ ptinet ad correctionē malo rū tum licet ꝓ gradu cuiusq; salua pace displicere est non tangere. non enī ꝓphete qui hoc dicebāt: pplm̄ suū dimi serūt sed int̄ eos habitabāt quos increpabāt vnū tēplū cum eis intrabāt eadē sacra celebrabāt. hoc ergo exire: ē ore nō parcere. hoc est īmun dum non tangere voluntati male non consentire. ¶ dem Qđ mali sint tolerādi a bōis

c Tā bonus tolera malū nam⁹ christus iudā cū sciret furem esse tolerauit: 7 ad p̄dicandū misit: eiq; cuz aliis eucharistiā dedit. ¶ dē super iobānem. Ꝓ pace ecclesie mali sunt tolerandi.

Job. 12

d Quid ergo voluit dñs nr̄ iesus christus fra tres charissimi admonere ec clesiam suā: qñ vnū pditū in ter. xij. habere voluit. nisi vt malos tolerem⁹: nec corpus christi diuidam⁹? Ecce inter sanctos est iudas: ecce fur est iudas 7 ne ꝓtēdas fur ē 7 sacrilegus: 7 nō q̄lisq; fur sed loculoꝝ dñicoꝝ 7 sacroꝝ et sic crimia discernūt ī fure nec q̄lisq; furti. ſz 7 pecu lat⁹: peculat⁹ enī furtū ōr ō repu. 7 non sic iudicat fur tum rei p̄uate quō publice: q̄to vehemēti⁹ est iudican dus sacrileg⁹ fur. non vnde/ cunq; tolere hoc est sacrile/ gium cōmittere: sed de eccl'ia q aliqđ furat iude p̄ditori comparat. ¶ dem. De eodē.

e Ecce inquit vt dicit ꝓ pheta recedite exite in de: 7 īmūdū ne tetigerit: q/ modo ergo malos ꝓ pace to lerabimus: a quibus exire 7 recedere iubemur: ne tanga mus īmūdū nos istā recessio nē spūalit̄ intelligim⁹ illi cor palit̄. ¶ Mā 7 ego clamo cū ꝓpha eccl'ia sum⁹ vasa: vtit

Esa. 52

f

g

h

nob dē⁹ in dispensatiōe vra clamam⁹ nos 7 dicim⁹ vob recedite 7 exite inde: 7 īmū dū ne tetigerit: sed cōtactu corđis nō corpis. qđ enī ē tā gere īmūdū nisi ꝓsentire pec catū: qđ ē aūt exire inde nisi facere qđ ptinet ad correcti onē malo⁹: q̄tum ꝓ vniuscu iusq; gradu atq; ꝓsona salua pace fieri pōt 7 paulopost. q̄ frēs mei q̄tq̄ bēt̄ int̄ vos: q adhuc amor e seculi p̄grauā tur: auaros piuros adulte ros ūspecta tores nugaruz 7 ꝓsultatores mathematicorū augurū har uspicū ebriosos luxuriosos: q̄cq̄d int̄ vos ma lo⁹ eē nost̄ q̄tū potest̄ īpro bate: vt corde recedat̄ 7 re darguite: vt exeat̄ ide: 7 no lite ꝓsentire: vt īmūdū ne tā gat̄: ¶ dē in. ij. li. ꝑ menia num. Pacific⁹ est q corrigit. qđ pōt vel excludit a se qđ ñ

i Quisq; vel qđ pōt pōt arguendo corrigit vel qđ corrigere non pōt: saluo pacis vinculo excludit: vel quod saluo pacis vinculo ex cludere non potest equita te ip̄probat firmitate supp̄or tat: hic est pacific⁹ 7 ab isto maledicto īmunis. de q̄ scri ptura dic: ve bis q dicunt q nequā est bonū 7 qđ bonū ē nequā: oīno liber ꝓsus se cur⁹ penit⁹ est alien⁹. quō in k q̄t pmentian⁹ incorrupt⁹ po teris pmanere q̄ corrupt̄ so ciaris. ¶ dem. Quid sit mal'

l Ta plane sociat̄ sociari q̄s malis: si mali aliqđ cum eis cōmittit: aut cōmittē tib⁹ fauet: si aūt neutrū facit nullo modo sociat̄ porro si addat tertiū: vt nō sit in vin dicando piger. sed vel corri piat iust⁹ ī mia 7 arguat: vel etiā si eā ꝓsonā gerit 7 rō cō fuā de pac̄ admittit: 7 corā oīb⁹ peccātes arguat: vt ce teri timeāt remoueat etiā vl' ab aliq̄ gdu honor̄ l'ab ipsa cōiōe sacroꝝ. ſz si ꝑ oīa scū dilectōe corrigēdi nō cū odio

cie differentiam inter diuinū pu blicum 7 priua tum. vr. C. ō sa. san. eccle. vt int

k Ece ꝓphe ra esaias. s ¶ Tolerabi mus. vt dicitur xj.q. iij. nolite.

h ¶ Basa. id est precones vl' mi nistri. vnde paul⁹ fuit dictus vas. Et hic est ar. q sicut aug. se cōmendat sic alij posſūt se cō mēdare. vt. ff. ō offi. pcon. l. iiij.

i ¶ In dispen satione. id est p dicatione.

Bisquis. non pōt vel ꝓp̄ scanda lum vel quia cri men est occultū l ¶ Parmenia nus. hereticus cō tra quem hic lo quitur videt̄ er go q si eps. ali quos malos to lerat. cum ꝑ fa ciat auctoritate canonis. q post ea possit eos li cite repellere vl' ab accusatōe vl' ab honorib⁹. ſz appetūt ratione criminis. nō ob stante eo q eis cōmunicauit ta men secus ē. vt ex de accu. nulli sed dic q si tūc temporis potuerit ꝓbare crimē qō eis obiecit et tacuit nec subiit cā tacendi. s. cā scismatis vel scādali bñ pu dicat eis tacitur nitas. sec⁹ si nō potuit. vt. ij. q. vij. plericq; 7 j. e. ꝓi. c. 7 j. e. q̄ magnū. Joha.

Ps. 140

m Ta perso nam ar. ē ꝑ q solis plati di crū ē ꝑ. Si pec cauerit. vt. j. e. c. forte. 7. q. v. de occidendis.

a ¶ Nec approbet ar. q̄ in maleficijs ratihabitio mādato cōparat. vt. j. q. iij. q². et ex de restit. spo. cū ad sedem. in fi. et ff. de vi et vi ar. l. j. §. q̄ri ens.

b SI quis aliena. sepe tñ aliquis corrupit ex societate malavt xxviij. q. j. sepe. et sepe iustus pit pro impio vt de pec. di. j. in sancta

c MAl. caute. vt non trahāt vos ad pensum vel caute. scilz si potest fieri salu: pace

d RE cedite

e QUaz mag. est ōmōstrari. i. probari

f ¶ Nō possunt. i. nō debent. nā nō debemus ō quolibet credere. vt. xxij q. iij. inno. ecēs. xj. q. iij. in cūctis. et ira ē hic ar. q nō statim

Esa. 52 ppē simplicem denūciatiōem debz habere aliqs lesam pscientiā de eo qō sibi denūciatur. vt extra de cle. excō. mi. illud immo imputatur licui q nimis credulus est vt. xj q. iij. non solum. xxxvj. di. si qs. ar.

persequēdi faciat plenissimū officiū nō solū castissime innocentie sed etiā diligētissime seueritatis impleuit: vbi aūt cetera ipediuntur illa duo sp retēta incorruptū castūq; custodiunt: vt nec faciat a malū nec approbet factum.

I dē in epistola ꝓtra donatistas

Aliena peccata in eccl'ia alicui nō preiudicant

b SIq̄s a catholica eccl'a fuerit sepat⁹ q̄tūlibet laudabilr se viuere existimet. hoc solo scelere q̄ a christianitate seiūct⁹ est: nō hēbit vitā: sed dei ira manet sup eū: q̄squis aūt in hac scā eccl'a bñ vixerit nihil ei ꝓiudicāt aliena pcta. qr ī ea vnuſq̄sq; ꝓprium on⁹ portabit sic ait apl'us: ergo cōio malox nō macl'at aliq̄m pticipatiōe sacrox sz ꝓsensio facto: nā si in mal' fact' nō eis q̄squ ꝓsentiat: portat mal⁹ cām suā nec ꝓiudicat alteri quē in cōsensione mali opis socīū nō hz crīs

I dē in sermōe de verb euāgelij.

Nō te maculat malus si ei nō cōsentis sed ipsum redarguis

c AMalis sp corde displicuisse debemus: et si redarguas: hoc est nō coīcare nō ꝓsentire. cōicat q̄ppe qñ fcō ei⁹ cōsortiū volūtatis vel approbatiōis adiūgit. neq; g ꝓsentiētes sitis malis vt approbetis: neq; negligētes vt nō arguatis: neq; supbiētes vt insultātes arguat'

I dem ex eodē

Immūdū tāgere est peccatis cōsentire

d PEcedite et exite inde et immundū dū ne tetigerit': sz ꝯctus corrdis nō corpis. q̄d est em tāgere immundū nisi ꝓsentire pctis? q̄d est exire iñ nisi facere qō ptinet ad correctōz malox: q̄tum p vniuscuiusq; gradu atq; persona salua pace fieri pt? displicuit tibi q̄squ peccaūit? nō tetigisti īmūdū? redarguisti corripuisti mōuisti adhibuisti: etiam si res exigit cōgruā et q̄ vnitatē ñ violat disciplinā: existi inde: clamauit moyses ista? clamauit esaias? clamauit hieremias clamauit ezechiel videam⁹ si dimiserūt popl'm dei et se ad gētes alias trāstulerūt: q̄ multa et q̄ vehemēter hieremias īcrepauit in pctōres et sceleratos popl'i: inē eos tñ erat vnū cū eis tēplū intrabat et eadē sacra celebrabat et in eadē sceleratox hominū cōgregatōe viuebat sz clamādo exibat inde: hoc est exire inde: hoc est īmūdū nō tāgere et volūtate nō cōsentire et ore non parcere.

I dē in epl'a ad vinc.

Nō maculāt innocentes fcā nocentiū que ab eis fieri nō pñt

e OMa magnum est crimē ab istox īnocētium cōione separari. nā etiā fcā nocētiū q̄ īnocētib⁹ demrari vl ab innocētib⁹ credi ñ pñt nō coinq̄nāt quēq̄ si ꝓpter īnocētes etiā cognita sustinent. non em ꝓpter malos bonis sūt deserēdi: sz ꝓpē bonos mali tolerādi sūt: sic tolerauerūt eos ꝓphe ꝯ q̄s tāta dicebāt. nec cōione sacrox illi⁹ popl'i relinq̄bāt sicut ipe dñs nocētē iudā vsq; ad ꝓdignū ei⁹ exitū tolerauit: et euz sacrā cenā cū īnocentib⁹ coīcare pmisit: sic tolerauerūt apli eos q̄ p inuidiā q̄ ipi⁹ diaboli est vicīū ch'istū annūciabāt.

I dē in li. j. de vnico baptismo.

Mali quos eccl'a recipit nec expellit a bonis sūt tolerādi nō iudicādi.

h FOrte in popl'o dei stat iuxte auar⁹ raptor: inhiās rebꝰ aliēis: quē nosti talē et fidel'ē vel poti⁹ fidel' vocat': nō euz potes de eccl'a pellere non bēs aliquē aditū castigādo et corripiendo illū corrigere. accessur⁹ est tecū ad altare noli tiere: vnuſq̄sq; on⁹ suū portabit.

I tē quō inq̄s ferrē quē noui malū nōne meli⁹ est vt ipm ferres q̄ te fortas efferres? Ecce quō ferres: attēde apostolū dicētē: vnuſq̄sq; on⁹ suuz portabit: libet te ista snīa: nō em coīcares cū illo auaricīā: sz coīacares ch'isti mēsam: et q̄d tibi ob esset si cum illo coīacares ch'isti mēsam: apl's dicit. q̄ em manducat et bibit indigne: iudiciuz sibi i mā ducat et bibit: sibi ñ tibi. sane

ꝓtra. ff. ō eo q̄ quē facūt er it. l. j. §. i. et. ff. q̄ cum fal. cuē. l. ij. extra de cō iu. ser. ppo suit. extra ō secū. nu. do minus. et extra ō ele. venerabilē. vi tera. medium ff. de pe. he. item veniūt. §. a quo autem.

g ¶ Mali. ar. malus tolerari rōe connexi bo ni. vt. lxxxj. dis. cū oīb⁹. et. xj. q. iij. nolite. ibi si nite vtraq;.

h FOrte vocat. ar. q nomi natio sola non sufficit. ij. q. j. multi. C. ō pba. nō epi scopis. ar. ꝓ xxxij. q. iij. dicat

i ¶ Pelle re. sine scandalo

k ¶ Aditū id est. potestatem

l ¶ Nō tibi. ar. q̄d de vno ōz de alio negatur vt. xlv. di. di scipulis. xxv. di. qualis

m ¶ Accusaē. i. denunciarur. nam si accusatus esset statim esz deponēdus. vt ex ō accuē. super his.

n ¶ Corce admonēdo.

o ¶ Corripe suspēdendo

p ¶ Excō municā ꝓpter ꝓuāda

a ¶ Degrada. ppter inobedientiã aliq̃ ordo tradit extra de iudi. cũ nõ ab homine. sed ibi loquitur cũ pena incipit a crimine. z cũ directe est cõtrarius. hic penã infligit ppter superbiam.

b Res pso/nas. z itra re fm canones hocipo est aliqs fur q̃ nõ intrat per ostiũ vt hic et de pe. dis. j. si ppterea. z. c. sed fm. l. nõ est statim fur lz clã intraverit furãdi causa. vt. ff. de fur. vulgaris. ℣. qui furi

Lu. 10 Joh. 10

c ¶ Per ianuam. i. canonicaz electionem

d ¶ Latronez. id ẽ tyrannum.

e ¶ Partem. p simoniam.

f ¶ Mercenarius qui cã lucri recipit dignitates. Ad hoc facit viij. q. j. sunt in ecclesia.

g ¶ Cauẽdus. ar. q̃ aliquis nõ debet recipere ordinẽ ab eo quez scit simoniacum vt dixi. j. q. j. si quis a simoniacis.

Lu. 9

h Qui scõm carnẽ. vt/mael. tangit id qõ legit in epla pauli ad galat.

Dat. 16

i ¶ Spũalem. isaac.

k ¶ Rustico. ar. rusticitati p/cendum. vt. ij. q viij. sancta.

Gal. 5

l ¶ Egyptie. s. agar.

m ¶ Boues. id est bonos.

Deu. 25

n ¶ Culices. i. malos

o ¶ Homo. id ẽ ecclesia.

si iudex es si iudicãdi ptãtez accepisti ecclastica regula: si apud te accusat: si veris documẽtis testibusq̃ quincit: coerce corripe excoica degrada. Et r alia distinctio tolerando q̃ r cauẽdo q̃: ãm ex ℣bis aug. lz colligere dicẽt

Pastor est diligẽdus mercenarius tolerandus latro cauendus

p ¶ Res psonas dixit dñs r dẽmus illas inuestigare i euãgelio: pastor mercenarij r furẽ. Pastorẽ dixit aiam suã ponere p ouib⁹ suis r intrare p ianuã. Furem dixit r latronẽ ascẽdẽ p aliã ptẽ. Mercenariũ dixit lupũ vel etiã furẽ si videat fugere qz nõ est illi cura de ouibus.

q mercenari⁹ est aũt r non pastor. Ille ẽtrat p ianuã q̃ pastor est: ille ascẽdit p aliã ptẽ q̃ fur est: illevidẽs eos q̃ volũt tollere oues: tñet r fugit qz mercenari⁹ ẽ: nec illi ẽ cura d ouib⁹ mercenari⁹ eñ ẽ: si iuenerim⁹ tres istas psõas inuẽit sctitas vra q̃s diligat quos toleret q̃s caueat. diligẽdus ẽ pastor. tolerãdus

r est mercenari⁹. cauẽdus ẽ latro. Ecce q̃ mali tolerandi sunt nec corpali lz spũali vindicta sũt puniẽdi. Añ cũ discipuli ñ rccepti a samaritanis ignẽ celit⁹ sup eos deducere voluerũt dicẽtes: magr̃o vis dicã⁹ vt ỗscẽdat ignis ỗ celo r ꝯsumat eos: audierũt nescit⁹ cui⁹ spũs est. Item oĩs q̃ gladiũ accepit gladio pibit. Hinc etiã hiero. ait.

Spũalis nunq̃ carnalẽ pse quitur sed ecõuerso.

s Qui fm carnẽ natus ẽ: i pseq̃batur spũalẽ: nũ/q̃ vero spũalis carnalem p/sequitur: se ignoscit ei quasi k rustico fratri: scit eũ ꝓficere posse p tps: r si q̃ egyptie filium viderit irascẽtẽ recordabitur vni⁹ prĩs q̃ boues creauit r culices: r in magna domo nõ solũ esse vasa aurea r argẽtea: sed ligna fictilia voluit. I tẽ aug. in li. ỗ baptis.

l m

Boni a mal nunq̃ in hac vita penitus pũt separari

n ¶ Quãtus arrogantie tumor est q̃ta humilitatis r leuitat⁹ obliuio: r arrogantie q̃nta iactatiõ: vt q̃s se posse facere credat quod nec

o apl̃s ꝓcessit dñs: vt zizaniã a frumento putet se posse discernere. Item Grego.

Presens autẽ ecclesia simul recipit bonos et malos.

p ¶ Hec aũt vita que inc/lũ r infernũ sita est: sicẽ in medio subsistit: ita vtrarũ q̃s ptiuz ciues coĩter recipit: quos tñ sancta eccia r indiscrete suscipit: r postmodum in egressione discernet: si ergo boni estis in hac vita q̃/diu subsistit⁹ eq̃nimit⁹ tolerate malos. Mã q̃s malos nõ

q tolerat: ipe sibi p intoleran/r tiã test⁹. qz bon⁹ nõ est. abel eñ esse renuit quẽ cayn mali

s cia nõ exercet. Et x his oĩb⁹ colligit⁹: q̃ malorũ vindicta deo reseruãda ẽ: nec sunt corpaliter puniẽdi: sed crebra admõitõe r charitat⁹ bñficõ ad correctiõem inuitãdi sũt

t Añ christus in euãgelio ait. audistis qz dictũ est in lege: quẽ modũ vltõis lex statuit oc̃lm p oculo: dẽtem p dẽte ego aũt hanc vicissitudinem tollẽs r ad mansuetudinẽ et caritatis pfectõem vos inuitans dico vob. nolite resistere in malo sed diligite inimicos vrõs. bñfacite his q̃ oderuut vos. vt sitis filij patris vestri qui solẽ suũ oriri facit super bonos r malos. et pluit sup iustos r iniustos Hinc paulus ait. si esurierit inimicus tuus ciba illum. si sitit potum da illi. oĩs aũt iniq⁹ bonor̃ est inimic⁹. oĩs aũt amic⁹ h⁹ seculi etiaz inimic⁹ est dei. inimicus aũt dei: bonitatis r iusticie est inimic⁹:

p ¶ Aurea. id est bonos.

q Quantus. dñs cum dixit. sinite vtraq̃ crescere. vt. xj q. iij. nolite.

r ¶ Vt zizaniam. i. occultos peccatores. jo.

s Hec autẽ. q̃ inter celum hic vidz q̃ infernus sit sub era. et in eo loco vbi nulls splẽdor solꝰ puenire pt r patisus in celo sit. tñ augu. dicit se dubitare vbi anime defunctoꝝ quiescãt. xiij. q. ij. tps. vl nõ appellat hic medium rõe loci. sed ideo dz medium quia prim cõformat se celo. s. ex eo q̃ habet bonos. prim infer no. s. ex eo q̃ habet malos. ij. q. j. multi

t ¶ Indiscrete id est indistincte

v ¶ Sibi. i. cõtra se.

x ¶ Abel enim hoc expositum est. ỗ. viij. q. j. ℣. cum autem Exo. 1

y ¶ Ex his. p oculo. hoc enim modo non lz nisi auctoritate iudicis. vt j̃e. cuz in lege Mat. 5

z ¶ Diligite. ħ tenemur facere quãtum est i nobis. vt. xj. q. iij. inter verba Mat. 5

a ¶ Ciba. dum tamẽ rõe cibi ñ negligat iusticiam. vt. v. q. v. ñ omnis. Item si Roma. 12 potest. laborare et se imiscear elemosynis redigẽdus est in seruitutem. C. de mẽdi. vali. l. vna.

a ¶ Jn filios. imitatione nō sāguine. vel intelligas de consensu de locutione et de opere.

b ¶ Jn pedagogum. i. in magistrū. sicut em̄ p magistrū alii/quis coercet. ita ipsi p legem.

c ¶ Spiritū. i. Exo.20 fuisse timorem

d ¶ Adoptionis. i. filialem timorē. i. amorem io. de vero p. d. c. q. vj. §. ex his.

e Matth.5 QVm in lege. z odio. sed none odium hr̄e est mortale peccarū. vt. xxv. di. §. criminis. q̄re ergo hic dicit Luc.15 q̄ hoc p̄mitteb̄atur iustis. potes dicere iustis als vel dic q̄ q̄ vlci/Matth.9 scebatur se sine odio non peccabat. qui aut̄ cū Luc.6 odio. licz p̄ra legem non fecerit tamen ipse peccauit sicut dando libellū repudij peccauerunt Matth.5 lz a lege ꝟ eis p/mittebat. ex de diuor. gaudem⁹

f ¶ Per altilia de q̄bus in euangelio fit mentio.

Act.2. g ¶ Vis ita. s. auctorib⁹ q̄b⁹ p bauit malos esse tolerandos.

h ¶ Mora sunt ē. xj. q. iij. eoz. z xxx. q. v. nullum

¶ Ms. deles z p̄uiuū. ē. xj q. iij. ad mensaz ar. ē. xxviij. q. i. ocs. z. c. nullus. So. hic loqtur Roma.8 de paganis. ibi spāl̄r de iudeis.

k ¶ Qui intus sunt. q̄ñq̄z etiam iudeos punit ecclesia. ex de vsu. post miserabile. z. xvij. q. iij. constituit.

ac p̄ hoc amatorem iusticie z bonitatis diligere nō potest

¶ Cū g̃ inimicos diligere vl illis bñ facere: cibū z potum submīstrare iubemur: iniqs p̄sequi z punire p̄hibemur.

¶ Jn lege em̄ veteris testamenti coꝛpalis pena statuta est. in lege ꝟo euāgelij oī peccanti p̄ p̄niam p̄mittit venia

a Vñ illa a terroꝛe incepit dicens. Ego sum dñs deus zelotes visitans peccata patrū in filios vsq̄z in tertiā z q̄rtā generationē. Hec ꝟo a lenitate mānsuetudis z misericoꝛdie ita inch̃ens. Beati paupes spū: beati mites. beati misericordes: q̄m ipsi misericoꝛdiā p̄sequēt. Jn illa dicebat q̄ fecerit ꝟ vel illō moꝛte moꝛiat: in ista ōꝛ: gaudeo super vno pctoꝛe p̄niam agente q̄z super. xcix. iustis q̄ nō indiget p̄nia. Item nō em̄ veni vocare iustos: ꝟ pctoꝛes ad penitētiā. Et estote misericordes sicut z p̄r vr̄ celestis misericoꝛs est. initiū quoq̄z p̄dicationis saluatoꝛis nr̄i z p̄conis eiusdē ad p̄niam pctoꝛes inuitauit. sic. n. vterq̄z exoꝛsus ē dicēs: p̄niam agite. appꝛopinquabit em̄ regnū celoꝛū. sic z in actibus apl̄oꝛ cū iudei p̄ncti de scelere moꝛtis chr̄isti dicerent petro: q̄d faciemus viri frēs? legit̄ petꝛ rndisse: p̄niam agite: z baptizet vnusq̄sq̄z vr̄m. z vt vniūsal̄r dicat in lege: pl̄s ille rudis fuili timoꝛe penaꝛ coge/b bat. vnde z legē in pedagogum accepit: in euāgelio aūt pl̄us gr̄e liber z adultus filiali amoꝛe hereditatis certi tudie ad cultū dīne fuitutis inuitat. vñ cū q̄dam legē q̄si coercentē p̄dicarēt esse tenēdam simul cū gr̄a ait apl̄us: nō. n. accepistis sp̄m fuitutis itez ī timoꝛe: ꝟ accepistis

§ sp̄m adoptionis filioꝛ: in q̄ clamam⁹ abba pr̄. h inc etiā greg. ait. in expositione euā/gelij: simile est regnū celoꝛū hoī regi qui fecit nuptias filio suo. Jn lege cuiꝫ p̄mittebatur

c Odire inimicū z diligere amicum.

OVm in lege scriptū sit: diliges amicū z odio habebis inimicū tuū: accepta tunc licētia iustis fuerat vt dei suosq̄z aduersarios q̄ nta possent virtute cōp̄imerent eosq̄z iure gladij ferirent: qō in nouo p̄culdubio testō cōpescit: cū p semetipsam veritas p̄dicat dicēs Diligite inimicos vestros benefacite his q̄ Lu.6 oderunt vos. quid ergo p thauros nisi veteris testamēti patres signant? nam dñ ex permissione legis acceperant: quatenus aduersarios suos odij retributione peuterent: vt ita dicam quid aliud q̄z thauri erant: q̄ inimicos suos coꝛpee virtutꝫ coꝛnu feriebant? q̄d

f xō p altilia nisi patres noui testamenti figurant. qui dñ gratiam interne pinguedinis p cipiunt. eternis desideriis innitentes: quasi ꝓtemplationis pena sese ad sublimia subleguant. h is ita respondet: sunt quedam que salubꝛi tm̄ admonitione sunt coꝛripienda nō coꝛporalibus flagellis animaduertenda: sed coꝛ vindicta diuino examini tm̄ est reseruāda: quando in delinquentes vicz disciplinaz exercere nō possumus vl quia nō sunt nostri h iuris. vel quia illoꝛ crimina z si nobis nota sunt: tamen manifestis iudicijs p̄bari non possunt. O e his que non sunt nostri iuris: ait apl̄us in p̄ma epl̄a ad chorinthios. quid 1.Cor.5 n. mihi attinet de his q̄ foris sunt iudicare? 1.Cor.5 his dñs iudicabit. qō augu. exponens ait.

Jnfidelitū colloquia z conuiuia nō sunt euitanda.

i Jn fideles nō possumus chr̄isto lucrari si colloquium eoꝛ vitamus z cōuiuiū. vnde z dñs cū publicanis z pecca/Luc.5 k toꝛibus manducauit z bibit. Jn his ꝟo qui intus sunt. i. infidelibus: putredo resecanda est. h inc etiam cū p̄opheta dicit: facit dñs p̄s.102 iudiciū omnibus iniuriā patientibus: expo nendo addidit augu. ab his q̄ nō sunt sui iuris in quos nequit disciplina exerceri. Item quando multitudo est in scelere nec salua pace eccl̄esie mala puniri possunt. toleranda sūt potius q̄z violata pace eccl̄esie puniendi.

Vnde augu. ait. Quedam mala punienda sunt: z quedam toleranda.

l OVidā cum bonoꝛ maloꝛūq̄z cōmixtione in eccl̄ia demonstratā vl p̄dicatā esse p̄spexerint: z patia p̄cepta didicerit: q̄ nos firmissimos reddūt vt etiā si videaꝛ in eccl̄esia zizania: tñ ñ ipediaꝛ aut fides aut charitas nr̄a z q̄ñ zizaniā in eccl̄ia esse cernimus: nō ī ipsi de eccl̄ia recedamus: destituendā p̄ utant eccl̄esie disciplinā: q̄ndā puerissimā securitatē

Wat.7

a Quidam nisi dicere ñ ergo sufficit q̄ platus instruat quid sit faciendū nisi etiā puniat nō facientes. vt .j. c.q.v. non ē innocentie. ⁊. xlvij. dis. q̄ ad nos sicut nō sufficit dño phibere. ne cuz seruo ꝑtra/hat. quādo teneatur ipse de peculio. vt. ff. de pecul. l. siquis fuū. ⁊. ff. de ꝓ. ob. fuus vetante ar. tū ꝑtra. est. xliij. distin. ephesijs.

b ¶ Non possumus. sine scandalo vel q̄ est occultū. vj. q. j. si oīa.

c ¶ Nec patientie. q̄nos. n. remittio sem̄ tit pietatē. vt. xlj. dist. sepe.

d Quis vbi periculuz cuz ergo periculum scismatis timeatur mali ñ sunt excommunicandi. vt. l. dist. vt constituere tur .j. c. ipsa pietas. ⁊. c. non potest. Sed ꝑtra/riū ē. xxiij. q. iij. ecce. sed ibi cum nō timetur scandalum. Item ꝑtra extra de re. tur. q̄ scandalizauerit

ꝓpositi tribuētes: vt ad nos nō ptineat: nisi dicere q̄d cauēdū sit q̄d faciēdū sit: q̄libet ātē dsq̄ faciat nō curare. Nos xo ad sanā doctrinā ptinēt arbitramur vtrisq̄ testimonijs vitam sententiāq̄ moderari vt ⁊ canes in ecclesia ꝓpter pacem ecclesie toleremus: ⁊ canibus sanctū vbi est pax ecclesie tuta nō demus. Cum xo p negligētiā ꝓpositoꝝ siue p aliquā excusabilē necessitatem siue p occultas surreptiones inueniꝰmus in eccl̄ia malos quos in ecclesiastica disciplīa corrigere aut

b coercere non possumus: tunc ne ascendat in cor nostrū impia ⁊ ꝰnicioſa ꝓsumptio: qua estimemnos ab his esse separandos: vt peccatis eoꝝ nō coinquinemur. atq̄ ita post nos trahere conemur veluti mūdos sanctosq̄ discipulos ab vnitatis conpage q̄ si a malox cōiunctione segregandos: veniāt in mentē ille de scripturis similitudines ⁊ dīna oracula vel certissima exempla: quibus demonstratum et ꝓnūciatū est: malos in ecclesia bonis permixtos vsq̄ in finem seculi: tempusq̄ iudicij futuri tolerandos nihilq̄ bonis in vnitate ac participatione sacramentoꝝ qui eorū factis nō consenserint obfuturos. Cum xo eis per quos ecclesia regit: adest pace salua potestas discipline aduersus improbos aut nepharios exercende: tunc rursus neq̄ secordia neq̄ segnitia dormiamus sed aculeis preceptoꝝ que ad seueritatem coertionis pertinent excitādi sumus: vt gressus nostros in via dñi ex vtrisq̄ testimonijs illo duce atq̄ adiutore dirigentes nec patientie nomine torpescamus. nec obtentu diligentie seiuniamus. Item contra epistolaz permeniani. Ceuī occulta seueritius autē puniēda sunt ab ecclesia delicta manifesta.

b Quam quisq̄ fratrum ⁊ christianoꝝ in ī eccl̄ie socitate ꝓstitutorū in aliquo tali peccato fuerit deprehēsus: vt anathema

te dignus habeat: fiat hoc vbi piculum scismatis nullū est. ⁊ infra. q̄n. cuiusq̄ crimē est notū: ⁊ omnibus execrabile apparet vt vel nl'os ꝓsus vel nō tales habeat defensores per quos possit scisma cōtingere: non dormiat seueritas discipline. Est etiā alia causa qua correctio verboꝝ vl' verbex videatur esse inutilis vel superflua. predestinati enī ad vitaz sine correctione mutant: sicut petrus quez dñs respiciens nemine corripiente cōmonuit ad lachrymas. Presciti ad mortē inter flagella deteriores fiunt sicut pharao. bonis ergo superflua dānandis hec inueniūr esse inutilia. His ita respondetur auctoritate gregorij ⁊ augustini. Sicut ab oratione cessandū nō est sic nec a correctione.

e Sicut nō est ab oratione cessandū p eis q̄s corrigi volumus: etiā si nullo hoīm orante p petro dñs respexit eū: ⁊ fecit eū suū flere peccatū: ita nō est negligenda correctio: q̄uis deus q̄s voluerit nō correctos faciat eē correctos: tūc aūt ex correctiōe ꝓfecit homo: cū miserē de⁹ atq̄ adiuuat: qui facit quos voluerit etiam sine correctione ꝓficere. Idē in dialogo. Soli p̄destinati saluantur: qui tamen postulādo suo labore meruerunt.

g Obtineri nequaq̄ ꝑt que p̄destinata nō fuerint: ꝑ ea que sancti viri orando efficiunt: ita p̄destinata sunt vt p̄cibus obtineanť. nam ipsa quoq̄ phennis regni p̄destinatio: ita est ab omipotenti deo disposita: vt ad hoc electi ex laboze pueniāt: q̄tenꝰ postulando mereanť accipe q̄ eis oīpotens deꝰ añ secla disposuit donare. Itē aug. Occulto dei iudicio malt obdurāť flagellis boni emēdāť

/Sed hic loquitur de veritate disciplīne. q̄ poꝛest quādoq̄ deseri pro scandalo. ibi de veritate iudicij. q̄ semper ꝑualet scandalo.

e Sicut. non ē ab oratiōe. Multiplex est causa quare non debemus cessare ab oratione malorum vl' eorum correctione nam quedam sunt ita destinata. vt p̄cibus obtineanť. vt .j. c. pxi. Item quia nescitur quis sit de numero p̄destinatoꝝ ⁊ quis non. ⁊ de nemine est desperandus q̄diu est in hac vita. vt de peniten. distinc. vij. nemo. ⁊ q̄ deus sepe aliq̄d promittit quod postea mutat ſi videt homines negligentes. vt de peniten. dist. j. predixerat. tamen quia si non prosunt illi pro quo oratur tamen ꝓsunt oranti. iuxta illō oratio mea in sinu meo conuertet. Johan.

Mat.26 Luc.22 Mar.14

f ¶ Negligenda. de penitenť. distinct. vij. nemo.

g Obtineri. postulando. nec ideo voluit dñs suscitare quartū mortuum. quia non fuit pro eo petitum. vt .j. de peniten. distinc. j. §. ex his itaq̄ versi. christus quoq̄.

a ¶Abuchodonosor accepit ar. q̄ depositꝰ pōt restituī. vt ō pe. di. vj. c. j. in fi. ⁊ xxxv. q. ix. sniaz. ⁊ c. gregoriꝰ. ite est hic ar. ad qōm illā q̄ depositꝰ restituitur. ꝓferēdus sit substituto. vt. viij. q. vl. c. vl. ar. ꝫ. vij q. j. cū d. iz dēmiata viōr. ex de si. ex insinuatiōe. io. de hoc d̄ iuris sit in qōibus nota/ Dist. 4 ui. b.

a ¶Abuchodonosor penitētiā meruit fructuosā none pr̄inueras ipietatē flagellatꝰ penituit: ⁊ regnū qō perdiderat rursus accepit. ¶Pharao ā tp̄e in flagellꝰ durior: ē effectꝰ: ⁊ pijt. ¶Nic mihi

b Bōnē ar. q̄ de singul̄ nō est rō reddenda. vt .j. e. q. de tyrijs. et de pe. dis. iiij. si ex bono. ar. ꝫ xxviij. di. corepi et. xxiiij. q. iij. si habes

c ¶Bonꝰ odor. odor christꝰ p/ dicatō bonoꝝ.

2. Cor. 2

b rōz reddat q̄ dīnū cōsiliū nimiū alte sapiēti corde dijudicat: cur medicamētū vnꝰ medici ꝓfectū alij ad ītemitū alij valuerit ad salutē nisi qz chri

c stibonꝰ odor alijs ē odor vite in vitā: alijs ē odor mortꝭ in mortē: q̄tū ad naturam ābo hoīes erāt: q̄tū ad dignitatē ābo rḡes: q̄tū ad cām ambo captiuū dei pl̄m possidebāt: q̄tū ad penā ābo flagellis cleīter admōniti: d̄ q̄ fines eoꝝ fec ē eē diuersos. nisi q̄ vn̄ dei manū sentiēs in re cordatōe ꝓprie ilīc̄tatis inge

d muit: alt̄ libo ꝫ dei misericor dissimā ẋtitatē pugnauit arbitro. ¶Idē. ¶Aar ire nunq̄ de

e us redderet interitū: si ñ spōtaneū iueniret hō hr̄e pctm̄: qz nec deꝰ peccāti hoī iuste īferret irā: si hō ex p̄destinatōe dei cecidiſſz i culpā. ¶Idē p̄destiatiōz dei siue ad bonū siue ad malū in oīb⁹ opari in

f eptissime ōz: vt ad vtrūq̄ homines q̄dā necessitas videat ꝓpellere cū in hōis volūtas sit itelligēda ñ est sine gr̄a: in mal̄ aūt volūtas itelligēda ē

g sine gr̄a. Cū ẋo aliqs a deo h aut traditos ōsiderijs suis: i aut obduratos legimꝰ aut relictos magl̄ pctis suis ꝑ ipsos meruisse ꝓfitemur: qz talia eoꝝ crimia p̄cesserꝭ: vt ip si sibi penā debuerꝭ: q̄ eis ēt suppliciū ẋtereꝭ ī reatū atq̄ ita nec de iudicō dei q̄rimur

k q̄ defit meritos ōferi: ⁊ mīe eiꝰ grās agimꝰ q̄ libat nos meritos liberari: vires itaq̄ obedīētie nō ī cuiq̄ ſbtraxit nūs k ¶Nos meritos. ex hoc ptz q̄ prīmā grām nēo mereretur. vt. .j. de pse. di. iiij. gr̄a. ⁊ c. placuit. ⁊ c. ḋcūq̄

l ¶Fecit. s. bona ¶Fecit. s. mala.

m ¶Dicit nr. in epistola iohannis

n ad p̄destinatōem

o ¶Stādi. iz nōne

qz cū ñ p̄destiauit: sz ī eū ñ p̄destiauit: qz recessuꝝ ab ipsa obeōa eē puidit ¶Predestinatio q̄z dei sp in bono est: q̄ peccatuz sola volūtate hoīs ꝯmissum aut remittēdū nouit cū laude miscōie aut plectendum cum laude iusticie. In mal̄ aūt operibus nostr̄ sola p̄sciētia dei intelligēda est: qz sicut p̄sciuit ⁊ p̄destiauit q̄ ipe fecit ⁊ vt faceremꝰ dedit: ita p̄sciuit tm̄ non etiā

i predestinauit que nec ipe fecit nec vt faceremus exegit.

m ¶Di aūt de quib⁹ ōr: ex nobiſ. exierūt sed nō fuerūt ex nobis. si eī fuissent ex nob mā sissent vtiq̄ nobiscū: volūtate exierūt: volūtate cecideꝛt et qz p̄sciti sunt casuri: nō sūt p̄destinati: ecēt aūt p̄destīati si ecēt reuersuri ⁊ in sanctitate ac veritate mansuri. Ac

p hoc p̄destinatō dei multis

o est cā stādi: nemī est cā labēdi. Nō ergo necessitatē facit cor: rectōis vel obduratiōnis diuīa p̄destinatō seu p̄sciētia: cum boni p grām corripiant: ⁊ libero arbīo male pereant. ¶Nec eī qz p̄destinatō seu p̄rescientia dei falli

p ñ pt: neccario euenīūt q̄ p̄destinaū vl p̄sciunt sīc nec neccario p̄destinaū vel p̄sciūt q̄ futura sr̄: sq̄ qz bōa absz eo gr̄a mala pter eiꝰ sciaz euenire ñ

q pnt. ¶Quānis q̄ueniēt dicat si hec p̄destiata sūt vl p̄scita: neccario euenīēt: ñ tm̄ ī absolute ẋm est neccario euenīēt q̄ p̄destiata sūt vl p̄scita qz ꝫ neēitas referꝛ ad vex euentū: ibi ad intuitum diuīe p̄rescientie. Unde Augusti. due sunt inquit necessitates Simplex vna: veluti necesse est omnes homines eē mortales. Alēa ꝯditōis: vt si ali quē ābulaꝛ d̄s scit: eū ābula

t. Cap.

Ex nob. ḡtū dixit q̄ p̄destinatō nō est cā gr̄e hō faciat bonū. iz pori⁹ bonū qō facit ē cā p̄destinationis. Sed dicas p̄ destinatōez ap/ pellari deum p̄ stinātē. Nā neo pōt vēire ad me nisi ei fuerit datū a pr̄e meo. vl dic q̄ p̄destinatō ñ ē cā efficiēs iz est cā sine q̄ non fit. Jtē sīve volum⁹ loq̄ nō ē p̄cedendū q̄ fuka bōa sint cā p̄destinatiōis. q̄ ex hoc sequꝛet q̄ cā eēt posterior suo causato. Jtē d̄ d̄ p̄destiauit ab eēno p̄destiauit. si ḡ p̄destinatō ē eēna. ḡ nō hz cāz sue generatōis ñ. ḡ futura sūt cā eius Jtē si d̄ eēt cā generatōis et ḡ eius oppositum eēt cā corruptionis eius. iz ipossibile est eā corrūpi vel desinere eē. qz si corrūpereꝛ vel desineret esse. ḡ post ꝫ instās nō esset ḡ si mō nō ē nūq̄ fuit. Nam bene sequitur si fuit predestinatus ergo predestinatum est ⁊ sēper erit predestinatum

p ¶Falli. hec argumtatio ñ valet. deꝰ puidit aliquid ⁊ aliē potest euenire. ḡ puidentia ōi ē fallibilis

q ¶Quānis. ad hꝰ. ꝯ. ī intelligētiā nō q̄ oēs tales locutōes sūt duplices si deus ꝓuidit aliquid ue

cessario illō euenīet. quia si hec dictio necessario determiat totaley pñtiam locutio ē va. ⁊ tūc talis est sensus. hec pñtia si deꝰ puidit aliq̄d illud euenire ē necessariū. si autē hec dictio nec̄ssario determinat ipm pñs est falsa. Similiter hec est duplex necessariū est socratē ambulare. cum ambulat. quia si intelligat̄ ꝓposita ⁊ de dicto vera est. si de re est falsa. silr hec est duplex. necessariū est hoc euenire qō deus puidit. de dicto ē vera. de re ē falsa. Illud em̄ qō deus puidit nō est necesse euenire. Et nō q talis argumentario non valet. si ōs puidit aliq̄d necessario illud euenīet. ergo si deus puidit aliquid necessariū est illud euenire quia modo hec dictio necessarium nō potest determinare ipsaz pñtiam sed tm pñs.

Exo.32. Mari.14.

a ¶Nequit. vera cit si intelligat̄ de dicto.

b ¶His omnibus. plebis. hi/storiam habes. xlv. distin. disci/plina.

c ¶Ozeb. hy/storiā habes de pe. dist. ij. §. op/ponitur:

Mat.20

d ¶Trascente intelligas tm q̄ tum ad tpaleꝫ penaz potest ira dei esse cōmutabilis. ſz q̄tū ad eternā ñ. xxv. q. iiij. incōmutabile

e ¶De tyrijs. vt crederent p/ re necesse est. qō. n. q̄sq̄ eē noa uit: id eē aliꝫ q̄ notū ē neq̄t: ſz hō mīme secū illaz simplicē trahit. hanc. n. necessitatē nō ꝓpria facit nā: ſz ꝓditiōis adiectio. nlla. n. necessitas cogit incedere volūtate gradientē q̄uis eū tūc cū gradiat incedere necessariū sit. Eodē igitur mō si q̄d puidētia pñs videt: id necesse ē esse: tam ⁊ si nlla nature hēat necessitatē at q̄dē ea futura q̄ ex libtate arbitrij ꝓuenīūt pscia ꝓtuet hec igit̄ ad intuitū relata diuinū necessaria fiūt p dispsationē diuine notionis p se xo ꝓsiderata absolutā naturesue libertatē nō deserūt. fient igit̄ ꝓculdubio cūcta: q̄ futura deꝰ esse ꝓnoscit. ſz eoz q̄dā de libero ꝓficiscunt arbitrio. q̄ q̄uis euenīāt existēdo tñ naturā ꝓpriaz nō amittūt: q̄ ꝓuſq̄ fierēt etiā nō euenire potuissent.

b His oībus mala nra libero ascribuntur arbitrio cū alibi diuine ascribant indignatiōi. Aſi greg. Cū supna indignatio sese: vt ita direriz medullit: mouet hāc opinio vl oppositio hūana nō remouet: nec se cuiuslibet vtilit deꝑcatio obijcit: cū sel deꝰ aliq̄d ab in intimis irascendo disponit. Hinc est enī q moyses q reatū totius plebis apud dñm suis ꝓcibꝰ tersit: dūq̄ se obicez obtulit diuine iracūdie: vim placuit

c ⁊ ad petrā oreb veniens ⁊ p missionis aque exhibitione diffidēs repromissiōis terrā

d ingredi dño irascente nō potuit. Item augu. ō tyrijs xo ⁊ sydonijs q̄d aliud possumꝰ dicere q̄ nō esse eis datū de/sup vt crederent: q̄s creditu/ros fuisse ipsa veritas docet si talia q̄lia apud nō credentes facta sunt xtutū signa vidissent. q̄re aūt hoc eis negatū fuerit: dicāt si pñt. q̄ calūniant: ⁊ oñdāt cur apud eos dñs mirabilia q̄bꝰ p futura non erāt fecerit. ⁊ apō eos q̄/bus erant ꝓfutura ñ fecerit

t nos etei si rōe facti ꝓfūdita/tē iudicij eiꝰ penetrare ñ possumus mā festissime tñ scimꝰ ⁊ vex eē qō dixit ⁊ iustū esse qō fecit. ⁊ nō solū tyrios ⁊ sydonios: ſz ēt cozozaim ⁊ bethsaida potuisse ꝓūti ⁊ fideles ex infidelib⁹ fieri: si ꝑ in eis voluisset dñs opari. neq̄. n. vlli falsū videri pt qō xitas ait. Memo pt vēire ad me: nisi fuerit ei datum a pre meo.

g ¶Tē q ꝓphaz iudaice plebi

h pmisit. Ecce ego sepiaz vias tuas spinis ⁊ muniā eas lapi

k dibus q̄dris. i. adimā tibi facultatē peccādi. Idē ꝓ psalmistā de dānādis dixit. Fiēt vie illoz tenebre ⁊ lubricū: ⁊ angelꝰ dñi pseqns eos. Sz in his oībꝰ vicia nra hūane ascribūt mētis arbitrio: qō dīna clemētia in electis miſi cozdit vertit ad bonū: in dānādis iuste relict ad maluz. Sicut q̄ q̄uis certissime scimus neminē vltra kminū a deo sibi ꝓfixū eē victuz: oībꝰ tñ lāguētibꝰ nō incōgrue medemur. sic q̄uis nemo saluef nisi ꝑdestinatꝰ ad vitā. oī tñ delinq̄nti ē adhibēda cozrectio: nec maloz ē negligēda disciplina. Vñ idē augꝰ. bonifacio ait. Non sp in eos q̄ peccāt vindicta ē exercēda.

l ¶Ipsa pietas xitas charitas nos ñ pmittit ꝺ cecilianū eoz hoīm accipe testimoniū q̄s i eccl'ia ñ videmꝰ: cui dñs phibet testioniū. q̄s enī dīna testionia ñ seq̄t: pōdꝰ

m hūani testionij pdideꝛt. Itē molestꝰ ē medicꝰ furēti freneti coz pr̄ idiscipliato filio. ille ligādo ille cedēdo ꝑ ābo diligēdo. si āt illos negligāt ⁊ pire pmittāt ista potiꝰ falsamā suetudo ē crudelitas. Itē q̄ ꝓpe

n si p ptātē quā ꝓpe religioz ac fidē regū tēpe q̄ debuit dīno mūere accepit eccl'ia: hi q̄ in ueniunt in vijs ⁊ sepibꝰ. i. in hereticꝰ ⁊ scismatibꝰ cogunt

p intrare ñ q̄ cogūt repbēdāt sente domino. ſz postea credide/rūt ad ꝓdicationem apl̄oz.

f ¶Si ratione eodem modo vi detur dicendum q̄ si papa aliq̄d facit. quod videtur iniustuz. vbi nos rationem nō possumus assignare q̄ nihilominus illud iustum sit. xvij. q. iiij. §. qui autem. Joh.6.

g ¶Prophetam. osee. Osee.2

h ¶Vias. id est actiones.

i ¶Spinis. id est compunctionibus. ps.54.

k ¶Quadris id est virtutibꝰ quatuor vel doctrina quatuor euangelioz.

l Ipsa pietas testimoniū in hoc q̄ est mortuus in vnitate ecclesie. sed quidam heretici volebant eum post mortem accusare de heresi. vt. xxiiij. q. ij. sane ꝓfertur. sed non erant recipiendi etiam in crimine heresis. cū ille bone opinionis fuit. vt. j. q. j. in pmis. hereticus autem benecipeꝰ ꝓtra hereticum. vt. ij. q. vij. si hereticus. Johannes

m ¶Perdidere. ij. q. vij. non potest. Johan.

n ¶Potestatē quā no habebat ecclesia. cū ⁊ nouella adhuc essz

o ¶Ac fidem ecclesie ꝓseruandam. sed postea q̄ cepit dñari ꝓncipibus. vt. j. eo. diſplicz ⁊ nō inuenīt. Luc. 14.

p ¶Intrare. idest redire ad ecclesiam.

a ℂ Sed q. di. nō ē ꝓsidera/dū q̄d fiat. sed q̄ de cā fiat vt. j. e. q. viij. de occidē dis. 7. ff. de fur. vex. silr nō ē ꝓsi derandū q̄d fa/ciat. sz q̄ aīo fiat vt. xv. q. vj. c. j. in fi. q̄si dicat co gank ire ad cō/modū ipsoꝝ. sed ad ꝙuiuiū de q̄ agit in euāgelio lvj. di. spōsus. ē. cū in lege.

b ℂ Legē. quā hēs. C. de hereť. arriani.

c ℂ Si duo. tres ei ponit ca/sus. Primo sic duo sunt in do/mo ruitura et ābos possumus liberare ad ꝟ te/nemur licet sint iuiti. Scōo sic. duo sūt in domo vna 7 si vnū li/beramus alē vlt se necare. Tertō sic. multi sunt in domo vna 7 nō nisi vnus libera ri pōt.

d ℂ Porro. se/cūdus casus.

e ℂ Non nīa. licz em̄ aliqs se/ipsum interimat ꝓpť nos. dūmō nos iuste moue/damur non tene mur. vt. j. e. q. v. cū hō. 7. c. de oc cidendis. xlvij. di. q̄ ad nos.

f ℂ Liberato. i. nō minus ali/quē liberare te/neris lz oēs alij se pderent.

g ℂ Cōpellit. g̃ vī q̄ oīb⁹ sit ꝑce ptū. vt denūciēt crimia delinq̄n/tiū. sz ꝟ itelligas tm̄ de ꝓlatis vel de canonica de/nūciatiōe.

h ℂ Nō oz de iure. cōi.

i ℂ Cōpensatio ne. i. vt alij faci/lius redeant ad ecclīaz. cū videt

a ꝟ q̄ cogūť attēdāt. Cōiuiū dñi ē vnitas corꝑis xp̄i: non solū in sacro altar⁹ ꝟ ī vinclo pacis. In eodē theodosius

b ipator: legē gñalr in oēs here ticos ꝓmulgauit: vt q̄sz eo/rū eps vl cleric⁹ vbilibet eēt ūuent⁹. x. libzis auri mulcta/

c reť. Itē si duo alīq̄ in vna do mo sil̄ hītarēt: quā certissime sciremus ruiturā: nobisq̄ id p̄nūciātib⁹ nollēt credere at q̄s in eadē māere ꝓsisterēt: si eos inde possemus eruere vl ūuitos q̄b⁹ ī̄minentē illā rui/nā ꝑdemōstrauim⁹ vt vlteri⁹ redire ꝟb ei⁹ piculū nō aude/rēt: puto nisi facerem⁹ sī ī̄me rito crudeles iudicaremur.

d ℙOrro si vn⁹ illoꝝ nob dice ret: qñ ītrauerit⁹ eruere nos memetip̄m ꝓtinuo cruciabo alē aūt nec exire q̄dē īde nec erui vellet: sz neq̄ necare se auderet: q̄d eligerem⁹: vtrū ābos ruine oppr̄imēdos reli q̄re: an vno saltē p nr̄am ope

e rā liberato altez nō nr̄a cul/pa sz sua poti⁹ ī̄terire pmit/temus? nemo ē tā ifelix q̄ nō q̄d fieri in talib⁹ reb⁹ opteat facillime iudicet. Itē p⁹ pau/ca q̄ si plīmi eēnt ī domo rui

f tura 7 inde vn⁹ saltē liberari possz: atq̄ id cū faceř conare mur: alij semetipos p̄cipitio necarēt dolerem⁹ de ceteris: vez deuni⁹ saltē salute ꝓsola remur. nō tñ ne seipsos alij p derēt: pire vniūsos nllo liba to pmitterem⁹. Quid igiť ō ope mīe: q̄ꝺ ꝑ vīta eē̄na adi/pisceda 7 pena eē̄na vitāda hoīb⁹ dēmus ī̄pendere: iudi cādū ē: si ꝑ salute ista nō solū tpali sz ēt breui 7 ad tps exi/guū liberāda sic nos subue/nire ꝟb⁹ rō x̄a 7 benigna

g cōpellit. Itē si inq̄unt dona/tiste oz vt 7 nos eť eccl̄iaz 7 adūsus eccl̄iam fuisse penite at: vt salui esse possimuf quō post istā pn̄iaz apud vos cle rici vl etiā epi ꝑmaneremus ꝟ nō fieret qm̄ reuera q̄ꝺ fa/

h tendū est fieri nō oz: vbi pau/

i ci ipa ꝙpēsatōe sanareť: sz si ꝟ di cāt 7 mlto maxie hūilr doleant: q̄ in tāta morte p̄cisiōis iacēt: vt isto q̄dā vulnere mīis eccesie ca tholice reuiuiscāt. Cū. n. p̄cisus

k ramus inseriť: fit alīd vulnus in arboze q̄ possitrecipi vt viuat: q̄ sine vita radicl⁹ pibat. sz cū recep⁹ recipiēti coaluerit 7 vigoz cō seq̄t 7 fructus. si āt nō coaluerit ille q̄dē arescet: sz vita arbor⁹ p/mānebit: ē eī 7 tle inserēdi gen⁹ vt nll⁹ p̄ciso ramo q̄ int⁹ ē: ille q̄ fort ē inserať: nō tñ vllo sz vl leuissi/mo vīnere arbor⁹. Jta etiā 7 isti cū ad radicē catholicam veniūt nec eis postq̄ vix error⁹ fui peni tet: honoꝝ clericat⁹ aut ep̄at⁹ au ferať: si q̄dē fit aliq̄d tāq̄ in coꝝ tice arboꝝis mīis ꝙ ītegritatē se ueritat⁹: vez tñ qz neq̄ q̄ plātat ē aliq̄d neq̄ q̄ rigat: ad dei mīaz

l ꝓcib⁹ fusis coalescēte suoꝝ pace ramoꝝ charitas coopit mlt̄itu/dinē pcoꝝ. 7 paulop⁹ vez ī hmōi cāis vbi p graues disseōnū scis/suras nō hui⁹ aut illi⁹ hoīs ē pi/

m culū: sz plīmoꝝ strages iacēt: de trahēdū ē aliq̄d seueritati vt ma ioꝝib⁹ malsanā dis sincera chari tas sb̄uēiat. Habeāt g̃ ō pterito detestabili erroꝝe: sic petr⁹ hūit de mēdacij timoꝝe amaꝝ doloꝝē: 7 veniāt ad eccl̄iam christi verā .i. catholicā mīez. sūt in illa cle/

n rici: sūt epi vtiliter q̄ ꝺ eā fuerūt hostilr nō ūuidem⁹ imo āplecti/mur: hortamur: optam⁹. 7 q̄s in vijs aut in sepib⁹ ūuenimus: ītra

p re cogimus: 7 sic nō dū q̄busdaz

q ꝙsuadem⁹: qz nō res eoꝝ sz ipos q̄rim⁹. ℣ dē fausto. **Medicinali seueritate mali cogāť ad bonū.**

r ℚUid faciet eccie medicina salutē oīm mīna charitate

s q̄rens: tāq̄ inē freneticos 7 li/targicos estuās? nūq̄d ꝓtenere? nūq̄d ōsistere vl oz vl ꝑt vtrisq̄ si necesse ēvt sit molesta: q̄ neutr⁹ ē īimica? Mā 7 frenetici nolūt li gari 7 litargici nolūt excitari: sz ꝙseuerat diligētia charitat⁹ fre/neticū ligare litargicū stimulare ābos amare: ambo offendūť: sz ābo diligūť. ambo molestari q̄/diu egri sūt indignāť. sz ābo sa/

alīqs reuer sos tolerari in suis ordi nibus.

k ℂ Vulnus duplr infiť ram⁹ arbo/ri vt de ꝙse. di. v. nunq̄ tūc dicūtur duo vulne/ra infligi ar bori. i. eccl̄ie qñ ille q̄ fuit destitur⁹ re stituť 7 alē q̄ substitut⁹ fuit remoue tur. secūdo mō qñ nllus fuit substitu tus 7 illō dē leue vuln⁹.

l ℂ Terra/hēdū. sic. xl i. Cap. xiij. di. come stationes. et di. l. vt ꝓsti/ueret. Jacz

m ℂ De mē dacij. i. de mēdacio ri/mozis.

n ℂ Epi. ī dist. xij. nos ꝙsuetudinē ꝓtra.

o ℂ Vtilr nō irelligas q̄ augustin⁹ restituat ꝟ eꝑos depos tos. sz docet q̄d fieri pos sit. Wat.

p ℂ Et sic i. ꝓpter res eoꝝ.

q ℂ Non res eoꝝ. vt j. q. vij. c. j. 7. ij.

r ℚUid faciet medicina. i. coꝛrectio.

s ℂ Inter frenericos. i. ad modū frenetico⁹ seuientes.

t ℂ Jnci/piūt. egres/sus. n. mali/cie virtutis opať ingres/sū. xxxv. q. j cū renūciať

hec tñ nō est p̄cedēda. si aliqs incipit esse bonus nō tñ p fectus desinit esse malus. de pe. di. ij. forte. ⁊. c. si fmo.

a ¶ Cōia. ff. de pe. dis. iiij. nō in nobis. nō. ff. j. q. j. sacra.

b Quod xpus discipl'os. iacobū ⁊ iohānē ds pmisit in ciuitatē samaritanoꝝ. vt parent sibi hospitaū.

c ¶ Ad correctionē. p. sit vindicta.

d ¶ Peccāt. ff. ea vindicta. ꝛ vbi dicit q̄ apl̄s odio delicte rauerūt vindictā. ſz dic q̄ nō pecca bāt i re quā volebant ſz in mō volendi. xxij. q. ij. ℞. abraā vł dic q̄ pecca banu. sed dicunt nō peccasse. q̄ lex hoc p̄mittebat. l. punire inimicos ff. c. q. cū in lege.

e ¶ Et phinee hist̄oriā habes. ij. q. vij. item cū balaam.

f ¶ Multi moda. quaz fecit in illa plica lectione libenter sufferet. vbi narrat suas passiones ⁊ reuelatiōes suas.

g ¶ Elimā hist̄oriā habes. xlv. di. ℞. salomon Jobes.

h Nter q̄relas. cōquestus. audiē q̄ ille d̄ q̄rit̄ se iniuste excōicatū. ⁊ hoc fm veteraiura. vt. xj. q. iij. si eps. vel dic q̄ tūc audit̄ talis cū euidenē p̄stat de iniusta excōicatōe. vt ex̄ de ap. sollicitudinē. al's nō audit̄. nisi cū dic excōicationē esse nullā. vt ex̄ ō sen. ex cōi. p tuas. Jo.

i ¶ Proprie. q̄ epus nō potest excōicare aliquē p iniuria sibi facta. vt hic ⁊. ff. e. q. v. de occidendis. nec em̄ pōt esse iudex in causa sua. vt. iiij. q. iij. c. j. sed ꝓtra. ff. e. guilisar⁹. ⁊ vj. q. viij. si ds erga. ſz distinguat vt ibi notat̄ p id qō est. lxiij. dist. salonitane. Jo. Ref.18 1.Cor.5

k Sjis debitori. ff. ei qui indeū deliquit. ⁊ ē si. extra de senk. excōi. ꝓtingit.

l ¶ Offendit. vt. ff. si ea nā culpa est q̄nq̄ relaxare vindictam vt. xxviij. dist. q̄ sunt culpe.

m ¶ Possum⁹ imo iniuriā nobis facram tenemur dimittere. C. de epi. ⁊ cleri. si quē vis in hoc versus finē. Jniuriā. i. rancorez sed iniuriā. i. satisfactionē iniurie non tenemur remittere vt. xc. distinc. si ds contristatus imo bene facit q̄ p̄sequit iniuriam sibi facta. vt. xlv. di. ⁊ q̄ emendat. ⁊ ff. e. q. v. de occidendis. Nā reipu. interest penas nō facile dimitti. vt C. ō penis si oportet. ⁊ ff. e. ē iniusta xlv. di. ſz illō. sic ꝙ pp paccū possumus remittere i q̄tū nr̄m p̄tinet ad modū tāgit. ſz in q̄tū tāgit cōmodū alioꝝ nō possum⁹. vt. ff. ō pac. iurāt gē. ℞. vl. ⁊ ē si. lxij. di. salonitane. sic nō⁹ fili⁹ p̄t remittē id qō

natī gratulāt̄. Jn eodē. Catholici eē nō īcipiūt: nisi heretici eē desiterint. Nec em̄ sacra eoꝝ inimica a sūt nob: q̄ in ill'nob sūt cōia qz nō hūana sē ꝙ dīna. ꝓus error eoꝝ est auferēd⁹ quē male inierūt ñ sacra q̄ sil'r accepūt: q̄ ad penā suā porrant⁊ hñt q̄uis indigne ꝙ tñ hñt. Ecce q̄ cria sē puniēda qñ salua pace ecclie fieri pōt: in q̄ tñ discretio adhibēda ē. Aliqñ. n. delinq̄ntiū mlt̄itudo diu p patiaz ad penitētiā ē expectāda. Aliqñ ī paucē puniēda: vt eoꝝ exēplo ceteri ēre/ant. ⁊ ad pniaz ꝓuocent. Hinc cū discipuli celesti igne samaritanos vellēt ꝓsumere, phibiti sūt: ⁊ samaritani ad pniam sunt expectati: vt christo p̄dicāte ꝓuerterēt ad fidē ñ amb. ait. Nō sp in eos q̄ peccant vindicta ē exercenda.

b Quod christ⁹ discipl'os suos increpauit: qz ignē de celo descēdere sup eos gestiebāt q ip̄m nō recepant: oñdit nob nō sp ī eos q̄ peccant vindicādū: qz nō nūq̄z ap̄lius ꝓdest clemētia tibi ad patiaz q̄z lapso ad correctionē. deniq̄z samaritani citi⁹ crediderūt: a q̄b⁹ ꝙ loco c ignis arcef: nec discipl'i peccāt: q̄ d legē sequūt̄. sciebāt ei ⁊ phinee reputatū ad iusticiā: q̄ sacrilegos ī teremerat ⁊ ad p̄ces helye ignē descendisse de celo. Potest in hac p̄hibitiōe apl'oꝝ aliud ītelligi. ap̄li nō zelo iusticie ꝙ amaritudis odio ob iniuriā sue expulsiōis vindicādi samaritanos igne voluerī ꝓsumere. dns aūt volēs eos iniuriā p̄pe psone cū patia ⁊ gaudio tolerare: iniuriā xp̄o fuitut̄ dīne nō inultā relinq̄re. ait. nescit⁹ cui⁹ spūs estis Hinc etiā petrus q̄ cū alijs audierat. Beati eritis cum maledixerīt vob boles ⁊ dixerint oē malū aduersus vos: gaudete in illa die et exultate: qñ merces vr̄a copiosa ē in celis: ꝓtumelias sibi illatas cū gaudio suscipiebat. p̄cta vero q̄ in deū ꝓmittebanē: acerrime puniebat. Añ ananiā ⁊ saphirā spūi sctō mentientes mortis̄nia ꝓtulit. sic etiā paul⁹ dū a suo ꝓp̄tu pia f admonitōe ⁊ mlt̄imoda ꝓmē datōe sui cozinthios revocaret: magnū illum elimā q̄ credituros a fide retrahebat: cecitate p̄cussit vt ceteri pterriti p̄dicationē ei⁹ nō īpediret: ſ̄ christū credētes aīe ce citatē effugerēt ⁊ cozinthiū illū fornicatorē: qz ī deū peccauerat: sathane ad vexād̄ū tradidit. Hinc ēt grego. scribit ianuario epō rep̄hēdēs eū: q̄ ob iniuriā p̄pe p̄sone q̄ndā excōicauerat dicēs. Nō in iuria p̄pria epō aliquē excōi

h Inter q̄relas care nō ſz. multiplices isidorus virclarissim⁹ a frnitate tua frustra se excōicatū anathematizatū q̄z ꝓquestus ē. q̄ō q̄obrē fcm fuerit: dū a clerico tuo q̄ pñs erat voluissem⁹ addiscere p nll'a alia cā nisi p eo q̄ te ī iuriauerat fcm ī notuit q̄ res nos vehemēt afflixit. Nō sita ē. nil te cogitare ō celesti/b⁹ oñdis: ſ̄ frenā te hīe ꝓ̄sationē significas dū p vindicta p̄pie iniurie: q̄ sacris regulis p̄hibet maledictionē anathemat̄ inuexisti. vnde de cetero oīno esto circūspectus atq̄ solicitus: ⁊ tl'ia cui q̄z p defensione p̄pie iniurie inferre denuo nō p̄sumas. nā si tl'e aliq̄d fecer̄ in te postea scias eē vīdicā dū. Hinc idē in omelijs ait oñdēs q̄ pctā q̄ in deū vl' p̄rimū ꝓmittūt̄ a a nob puniēda sūt: ea xp̄o q̄b⁹ in nos delinq̄nt patiēt vl' tolerāda vl' poti⁹ dissimulāda sē Hinc idē ī omelia. Valde offendit q̄ dūica debita ip̄ue

k Sjis q̄ platus dimittit. ē debitori dūico culpas ip̄ue dimittit: ñ medio crit̄ p l fecto offēdit: q̄ debita celest̄ regis ⁊ dñi sua p̄suptōe resolu/uit. ea nāq̄z q̄ ī nob ꝓmittūt̄ m facile possum⁹ dimitt̄e ea xp̄o

debeꝯ patri. nec tutoꝛ deb itũ pupilli. vt. C. ō pac. ⁊ pactum. ⁊ l. se. ne ꝓses debitũ ciuitatis. C. de transac. ꝓses. Sed nunqd eps pōt remittere iniuriã illatã eccl sie. videt q sic. q; iniuriaꝝ actio non est in bonis nr̃is añ lit. ꝓte. vt. ff. de iiur. iniuriaꝝ. vñ epus ꝑter ꝓsenſuꝫ capli pōt eã remittere. ar. eꝛ de his q fi. a ꝑla. cũ apl̃ica. cũ n. eps sit pr̃. vt xcv. dist. esto. ⁊ pr̃ possit remittere iniuriam sua cram filio. vt. ff. de iniur. sed si vnius. ꝟ. filiosa. ergo eps potest Sed non credo q solus eps possit illã remittere Mã eps ꝓcuratoꝛ dꝛ eccl̃iastiq; caꝝ. rex. vt. xj. q. j. c. vlt. vñ cuz ait ꝓcuratoꝛ cõditionez eccl̃esie nõ pōt facere de tertiõe. vt extra de dona. c. ij.

a ¶ Sine penitentia interitoris. ſ. cordis cõtritiõe sine qua nulli daꝝ venia. vt. xxiij. q. v. le/gat. ⁊ j. e. est iniusta. ⁊ l. di. sicſ diaconus. habita ꝑ cordis contritione pōt sacerdos ꝓez vel totuz remittere ſm q̃litatẽ ꝓsone loci tꝑis. vt. xxvj. q. vij. ō his

4. Re. 1 b S illic. vbi hec acta ſt ibi em̃ est causa agenda. vt. iij. q vj. ibi.

c ¶ Supplicatione. bene dicit supplicatiõe. q; si nõ ꝑ ꝓces sed ꝑter pecuniaꝝ remitteret iniuria infamis esset nisi ſ hieret auctoꝛitate iudicꝫ. vt. ff. de his qui no. infa. furti. ꝟ. pactus.

d ¶ Recidiuo. ar. q exquo ds est absolutus vel post ꝭpenituit. q amplius de illo crimine accusari nõ pt. vt eꝛ de accu. de his criminib⁹. ⁊. ij. q. j. phibent. sil̃r q iurauit se nõ accusaturꝫ aliquẽ. non pōt eũ accusare. vt de accu. venies. lz possit denũciare crimen suũ. vt eꝛ de iureiuram. quẽadmodũ. in fi. imo eoipso q ds dicit se nolle accusare nõ admittit accusans. vt. ff. de adul. si maritus. ꝟ. si negauerit. imo tacite renũciat ds actio

q̃ ĩ deũ cõmissa sũt cũ magna a discretõe nec tñ sine pñia posſum⁹ relaxare. ¶ Semel ꝛo culpa dimissa recidiuo dolore iterꝫ ad aĩm reuocari non dꝛ. Unde gelasius gerũtio. germão ⁊ petro episcopis Iniuria cui semel remittitur iterũ reuocari nõ debet.

b S illic vbi hec acta sũt pñtib⁹ vtriſq; ꝓstiterit c ⁊ satisfeciſſe stephanũ: ⁊ supplicatiõe suscepta eũ q male tractatus ẽ ignouiſſe: seꝛ in d abolitiõe remissa punitio recidiuo doloꝛe non dꝛ iterari diuine ſm imitationẽ clemẽtie: q dimissa pctã in vltionẽ e redire nõ patiẽ. sin ꝛo nihil vel de satisfactiõe ꝓbabit vl f de remissiõe trãsactum dilectiõis vr̃e ſmone mõstreꝫ: q̃ tenus siue nunc saltẽ poterit ꝓpetens satisfactio ꝓuenire ¶ Illõ potius exerceaꝫ: vbi g aĩm sanare possit afflicti. si/h ue irremissibilis pstat acerbitas: nihilominus vindiceꝫ vbi plectibilis oꝛta ẽ pſumk ptio. Sed obijcit illud ãbꝛo sij: ad pces belye ignis descẽdit ꝺ celo: vt ꝓbe vidicareꝫ iiuria. qꝺ tũc itelligiꝫ factũ l q̃n rex achab iſrl̃ post sterilitatẽ illã triũ annoꝝ ⁊ sex mẽsiũ q̃ facta ẽ: q̃n ꝑcib⁹ belye clausum ẽ celũ ãnis tribus ⁊ mẽſib⁹ sex miſit duos ꝺnũge narios ad heliã q dicerẽt ei: hõ dei rex iſrl̃ vocat te. q̃ ait si hõ ꝺi sum descendat ignis de celo ⁊ ꝓsumat vos ⁊ statĩ ignis descẽdit de celo ⁊ ꝓsũ/m pſit eos. q̃ facto nõ cui⁹ meriti apud deũ esſet voluit ostẽdere: ſ q ille esſet verus de⁹ quẽ colebat nõ ille ad cuius cultura stupꝛo ꝓuij coꝛpis iezabel nõnullos ꝓuocabat euidentiſſimis indicijs monſtrare curauit. Iniuria ergo ꝓpbe non alia q̃ iniuria dñi ipſius intelligiꝫ: q̃ in pauciſ vindicata ẽ: vt ceteri terrẽt

I tem obijcit illud siluestri. Aplic⁹ anathematizauit eos q̃ eũ cepant: vel eꝺ oꝛ aliquẽ q̃ deinceps cepit: excõicauit.

n G uiliſari⁹ patricius nr̃ mãdauit me ad seuẽire pacifice ꝓ q̃busdã eccl̃iaſticiz diſpoſitionib⁹ in palaciũ p̃n cipis: ⁊ ad p̃mũ ⁊ ad secũdũ o velũ retinuit oẽm cleꝝ ⁊ poꝑulũ q̃ mecũ veniebãt: ⁊ nullũ pmiſit introire: niſi me ſolum ⁊ vigiliũ diaconũ noſtꝝ p me ꝛo vi retento ⁊ ante pdictum patriciũ deducto miſerũt me in exilium: in quo ſuſtẽtoꝛ modo pane tribulationis ⁊ aqua ãgustie ego tamẽ nõ dimiſi nec dimitto ꝓpter/ea officiũ meũ: sed cum epis quos ꝓgregare potui eos q̃ q talia erga me egerũt: anathematizaui: ⁊ vna cũ illis apl̃ica auctoꝛitate statui nullum vnq̃ taliter decipienduz: ſicut deceptus sum. ⁊ si aliq̃s deinceps vllũ vnq̃ eꝺoꝝum taliter deceperit: anathema

ni sue. eꝛ de his q̃ fiũt a ma. par. ca. c. eꝛ oꝛe. in fi. ⁊ eꝛ de offi. dele. gratũ. Hoc aũt scias q iniuria duobus modis tollit. vel remiſſione vt hic. vel diſſimulatione ⁊ ſm ꝺ ſi iniuria illata ẽ ꝑ merũ anno vtili abolet. vt ff. qꝺ me. cã. ſi cũ exceptione. ꝟ. j. ſi alio mõ inferaꝝ. tollit ꝓtinuo anno insti. de iniur. in fine. C. de iniur. ſi non conuicij. Sic aũt nõ reuocat ſtatim iniuria ad aĩm. amplꝰ agi ñ pt. vt. ff. ō iniur. nõ ſolũ. ꝟ. j. ⁊ insti. ō iniur. ꝟ. vlt.

e ¶ Non patit. de hoc agit. j. de pe. dis. iij. diuina. ⁊ est hic ar. q post pniaz nõ pt ds accuſari. ō ꝺ nõ. xxxiij q. ij. admonere.

f ¶ Transactũ iudicis auctoꝛe intelligas. q; sine eius auctoꝛe nõ lz trãſigi ꝓ iiuria illata. vt. ff. de his q nõ. ifa. fur.

g ¶ Afflicti. id est iniuriati.

h ¶ Irremiſſibilis. i. ſi nõvult remittere iniuriam. nõ em̃ cogit ad ꝺ. vt nõ. ſ. e. ꝓximo.

i ¶ Perſtat. id est pſiſtat.

k ¶ Sz obijcit ꝺ illud. q nullꝫ dꝛ iniuriã ſuam vlciſci.

l ¶ Achab. cõfundit hyſtoriã. ñ ei achab miſit illos ãgenarios. ſz rex oziaſ. nec etiã illud cõtigit ꝛpe achab. sed illud cõtigit ſub oꝛia.

m ¶ Quo facõ. ſoluit obiectioz

G uiliſari⁹ mãdauit.

hic mandare ponit ꝓ rogare. sic alibi ponit rogare ꝓ mandare. vt. xj. q. iij. rogo.

o ¶ Velũ. i. cameꝛã vel oſtiũ. p ¶ Me ꝛo. vi retento. q ꝺ nõ includit clericũ. lz alio mõ nõ inijciat manus in eũ violẽtas. ẽ excõicatus ſ. vt eꝛ de ſen. excõ. cũ desideres in ꝛpe decisa. q ¶ Anathematizauit. ſ. e. c. inẽ q̃relas. ꝺ lz dic q hec iniuria ꝛtingit eccl̃esiaz. lxiij. di. ſaluntrane. vel hic nõ erat ſupioꝛ iudex pōt tñ iudex coꝛpalẽ infligere penã ꝓ offenſa ſua. vt.

xlv.di.7 ꝺ emendar.

a ¶Marana/tha, ꝺr̃ maranatha aduer⁹ ꝺñi. si.xxiij.q.iij.§. ſz ꝺ.i.vſq; ad uenz ꝺñi ſit excõicatus ſupplenisi penitear. ſic .xxvij.q.j. de viduis.

b ¶Sacerdo/talis.i.clericalis ar.q; alicui auferrur qñ nõ hz. vt v.q.vj.q; iuſta. xxvij.q.ij.§. ex his oibus.

c ¶Sz 7 hic.

d ¶Nõ aũt. di xit.ſ.e. i illo.§. ecce q̃ crimia q̃ gñz delinq̃ntes ſunt patienꝫ ex/pecrandi 7 illud mẽbꝝ executus eſt. ꝺixit em̃ q̃ crimen qñq; in pactis eſt vinꝯ candũ vt ceteri terreant.

e ¶Stituli.xlv di.ꝺiſciplina.

f ¶Vna die. ꝺñ phinees occiꝺit hebreũ cocũ tem cum madianita quã hiſtoriam habes.ij.q.vij.§.item cũ balaam.

g ¶Murmurationis. qñ inꝺei murmurant in ꝺeſerto ꝑpẽ carnes volebant.n.ſibi cõſtituer ducẽ 7 reuerti in egyptũ. ꝛc.ꝺi.alienus.

h ¶Baal.hãc ꝺiſtinctionẽ habes.j.q.j.cũ ſcriptura.

i ¶Nõ vo pecarat iſtud ſpecrat ad ulcũ.ſ. e.§. his. tra rñꝺer̃ ſunt q̃ꝺam.

k ¶Jꝺs nõ hz q̃ n̄ ẽ iuꝺex

l ¶Immunis eſt.a peccaro participationis nec impurat ei ſi tacet cũ nõ poſſit

a maranatha fieret in ꝺſpectu ꝺei 7 ſctõꝝ angeloꝝ. Ideꝫ vigilio: habeto itaq; cuꝫ bis q̃ tibi ꝓſentiũt plene dãnatõis ſniam: ſublatũq; tibi nomen

b 7 munus miſterij ſacerꝺotal agnoſce ſpũſſancti iudicio 7 apl̃ica a nob auctoꝛitate dã/

c natus. Sed 7 hic nõ ſuã § eccleſie iniuriã vltus ẽ. Quod aũt pctm̃ pl̃i pauc⁹ puniẽdũ ſit: moyſes exẽplo docuit: q̃ pcm̃ iꝺolatrie in paucos cul

d toꝛes vituli vinꝺicauit: moꝛte paucoꝝ expians peccata multoꝝ in pñs terrẽs in poſteꝝ ꝺiſciplinã ſanctiẽs. Sic 7 ipſe chriſtus pctã toti⁹ pl̃i moꝛte paucoꝝ puniuit ꝺũ ꝓ

e fornicatione totius pl̃i vna ꝺie. xxxiij. milia. pierũt. ſic 7

f ꝓ pctõ murmuratiõis vl̃ tentationis nõnulli puniti ſunt vt eoꝝ exẽplo ceteri ad penitentiã cogerent̃: ſic 7 q̃tidie nõnullos punit ꝺe⁹ vt ꝺina puꝺentia 7 circa hũana vigilare cognoſcat: 7 nõnll̃os etiã p longa tpa ad pniaz expectat: vt patientã ſue benignitat⁹ nob oſtenꝺat ſic etiã

g helyas culturã baalvinꝺicauit: ſacerꝺotes 7 ꝓphas eius interficiendo moꝛte auctoꝝ expiãs pctã imitantiũ pl̃oꝝ

h Nõ vo pctã q̃ publicis iuꝺiciis ꝺeſerunt̃: puniẽda non ſunt illo exẽplo ꝓbat̃: q̃ chriſtus q̃ iuꝺã ſolus furẽ nouerat: nõ abieciſſe § patient to leraſſe aſſeri t̃. Ñ amb. ſuper ꝓmã epl̃am ad corinthios ait. Judicis nõ eſt ſine ac

i cuſatõe dãnare

Jꝺs ptãtez nõ hz quẽ ſcit reũ abiicere vl̃ ꝓbare nõ

k valet: ĩmunis ẽ. 7 iudicis nõ

l ẽ ſine accuſatore dãnare: ſic nec chriſtus iudam abiecit.

Similr non eſt ferenda ſnia qñ multitudo ẽ in cã: vel qñ ille peccat: q̃ ſociã hz mꝛtitudinẽ. Ñ aug. in li.ij. cõtra epl̃am ꝓmeniant. Nõ a multitudine peccat̃ vel ab eo q̃ multitudinẽ hz ſociã: ab ecclesia nõ punit̃ ſed ꝺeſlet.

m Non pt̃ eẽ ſalubꝛis a mꝛtiſ coꝛrectõ: niſi cũ ille

n coꝛripit̃ q̃ nõ hz ſociã mꝛtitudinẽ cũ ꝟo idẽ moꝛb⁹ pl̃imos occupauerit: nihil aliõ boniſ reſtat q̃ ꝺoloꝛ 7 gemit⁹: vt ꝓ

o illõ ſignũ qõ ezechieli ſcõ reuelat̃ illeſi euaꝺeꝛ ab eoꝝ vaſtatõe meret̃. 7 infra. Reuera cũ ꝓtagio peccãꝺi mꝛtitudinẽ ĩuaſerit: ꝺĩne ꝺiſcipline

p ſeuera mĩa neceſſaria ẽ. Mãꝛ ſilia ſepatiõis 7 inania ſunt 7 pnitioſa atq; ſacrilega: q̃ ĩpia 7 ſupba ſũt: 7 plus ptur

q bant infirmos bonos q̃ coꝛrigãt aĩoſos malos. 7 infra. Turba aũt iniq; cũ facultaſ eſt in populis ꝓmenꝺi ſer/

r monem generali obiurgatione ferienda eſt: 7 maxime ſi occaſionẽ atq; opꝑtũitatẽ ꝓbuerit aliq̃ flagellũ ꝺeſup ꝺñi: q̃ eos appeat p ſuis

s meritꝭ vapulare. Precepta ꝟo euãgelica ꝺe ꝺilectiõe inimicoꝝ 7 mĩa ĩpenꝺẽꝺa ꝓximis exhoꝛtatiões q̃ apl̃i ꝺecibanꝺis vl̃ potãꝺis inimicꝭ nõ eatenus ĩtelligenꝺa ſunt vt peccãꝺi relaxet̃ ĩpunitas § vt ꝺelinq̃nti coꝛrectio 7 nature miſtret̃ ſbſidiũ: ꝺonec p ſniaz iuꝺicꝭ aꝺẽpta ſpe coꝛrectõis malo⁹ tollat̃ exercitiũ

In ꝺ g iubemur ꝺiligere inimicos 7 miſeri eoꝝ: vt ꝺ eoꝝ pditõe ꝺoleam⁹ eoꝝ ſalutẽ ꝺeſiderem⁹: 7 p eoꝝ coꝛrectiõe q̃tidie laboꝛem⁹ 7 oꝛem⁹ penitẽtib⁹ ſolacia ĩpenꝺam⁹: alt̃ alteri⁹ onera poꝛtãtes nõ vt

t ptinaces 7 in malo pſiſtẽtes ĩpũitati ꝺonem⁹. Sic̃. n. erga penitẽtes nõ ſeueri § miſeri/coꝛꝺes eẽ monemur iuxt̃ illꝺ.

u Moli eẽ nimis iuſtus: qz ẽ nimis iuſt⁹ q̃ pit iuſticia ſua. 7 ttez. Judiciũ ſine mĩa erit ei q̃ nõ fecẽ mĩam: 7 itẽ illꝺ apl̃i in ſecũꝺa epl̃a ad coꝛinthios:

z cui aliq̃ꝺ ꝺonaſt⁹ 7 ego. Mã 7 ego ſi q̃ꝺ ꝺonaui ꝓpt̃ vos ꝺo illuꝺ ꝓbare. ij.q vij.plerĩq;. licet autẽ iuꝺex ſciat aliquẽ crimino/ſum. nõ ideo ſtatim põt eum a ſe abijcere. vt. vj.q ij. ſi tantũ.

m ¶Sine ac/cuſatore excipiũtur caſus poſiti ij.q.j. ꝺe manifeſta. Exech. 9.

n ¶On põt. § ꝺi. l. vt cõſtituere.

o ¶Mulritu/ꝺinẽ. ſic ergo rõne multitꝺinis no exerceꝺ vinꝺicta. vt.j.q.vij ĝriens. ſ.e. ipſa pieras. 7 ix.q.j. ordinatiões. ꝺi. cunct aũt hic mꝛei plures q̃. xl. eẽ ꝺe cleri. excõmu. mi. latores.

p ¶Signum. ſ. than.

q ¶Miſericoꝛꝺia. ex ſcuritate pecdens. Luc. 6

r ¶Separatio nis. excõmunicationis.

s ¶Jnfirmos qui facile ſcanꝺalizant̃. Rom. 12

t ¶Cum facultas. i. cum nõ cõtemnit̃ eius pdecatio. nam ſi nõ pficit potius tacere ꝺebet. xj.q. iij. quãꝺo.

v ¶Generaliviij.q.j. ꝺd aũt.

x ¶Precepta. poſita in ſuperioꝛi. §. ex his omnibus. Ad Gal. 6

y ¶Moli eſſe. he aucroꝛitates ſunt expoſite. ij. q.vij.§. his ita/q; rñꝺet.

z ¶Donaſtis. loq̃t ibi apl̃s ꝺe coꝛinthio q̃ ad penitẽtiã reꝺijt 7 perijt apoſtolus vt reciperet ipſum 7 remiſit ei offenſaz. 7 eſt ſimile. xxxv.q.ix c. veniam. Eccls. 7 2. Cor. 2.

S

a Q Sti iusta. sic iusticia q̄q; dr̄ esse falsa. vr. xlv. di. Nam sepe vicia virtutes se esse mentiunt. lxj. dis. sepe.

b ¶ Jn lege. i. deut eronomio. vbi scriptū est ō illo q̄ invitat alios ad idolatriā nec audies eum nec acq̄escas ei miserearis eius sed statim occidas eū. vr. j. e. q. 1. Regs. 15 v. si audieris.

c ¶ Diuina. ff. depositi si hoiem

d ¶ Et lachrymis. iudex enim nō dz moueri ad lachrymas calamitosoz. vr. ff. ō of. p̄si. obseruandum.

e ¶ Trader. i. occasionalr.

f ¶ Si gladiū sz ire hic redarguit eccl'ia iudices q̄ gladiū reꝑmūt. cū alis augu. petat reos ñ occidi. vr. j. q. v. c. j. t. c. de occidē dis. sed dicas ꝟ loqui de incorrigibilibus. ibi de corrigibilib⁹. sic j. e. q. v. pdest.

g ¶ Periculo. ꝓpter hoc ꝟbuz q̄dā hic dixerūt q̄ in crimiali cā nō esset mitius agēdū cū reo q̄ cū actore. q̄ nō ꝓcedo. vt. xxxv. q. ix. veniā. in fi.

h ¶ Cōionis. rex q̄bus suspensus est. nō intelligas ꝟ de sna excōicationis. Nā ibi ppē pi culū nō ē differē da absolutio. nā q̄q; fit absolutio a iudice non suo. vt eꝝ de sen. ex. sacro. eꝝ ō appel. q̄ fronte. nisi velis intelligere i eo casu. q̄ ppē nanti ac si ipe christus donaret vt nō circūueniamur a sathana. nō em ignoramus cogitationes eius q̄ quos nequit ꝓsentiēdo decipe: facit nimis aspe ros. sicut inq̄ penitētibus vt dictuz est: misericordes esse iubemur: sic impenitentibus et obstinatis in malo misericordiam impendere ꝓhibemur. Vñ amb. in li. j. de officijs.

De iusta t iniusta misericordi.

a Q Sti iniusta mia. deniq̄ b Lege scriptū est de q̄dam nō misereberis illi⁹. t in libro regū legit: q: saul ꝓtraxit offē sam: q: miseratus ē achab hostiū regē: quē ꝓhibuerat diuina snīa fuari. itaq; si q̄s latro uē filijs deꝑcantibus motus c t lachrymis ꝓiugis eius infle xus absoluendū putat: cui ad huc latrocinandi aspirat affectus: nōne innocentes tradet exitio: q̄ liberat multoꝝ exitia d cogitantē? certe si gladiū reꝑmit: vincla dissoluit: laxat exiliū: cur latrocinādi q̄ pōt clementiori via nō eripit facultatem: qui voluntatem extorquere nō potuit? Deinde inter duos hoc est accusatorē t reū pagri periculo de capite decertātes alterū si nō ꝓbasset: alterum si esset ab accusatore ꝓuictus: si nō id q̄ iusticie est iudex exequat: sz miseret alterius: aut dānabit ꝓbantē: aut dū accusatori fauet: q̄ ꝓbari nō possit: adiiciet innoxiū. nō potest igitur ꝟ dici iusta mia. in ipsa eccl'ia vbi maxime quis misereri debet: teneri q̄ maxime dz forma iusticie: ne q̄s a ꝓsortio h cōionis vt criminatiōis abstractus: breui lachrymula atq; ad tpus parata vel etiam vberioribus fletibus cōionē: quāpli mis debet postulare tpibus a facilitate sacerdotis extorquere at. nōne etiaz cū vni indulget indigno: ad plationis ꝓtagiū i puocat vniuſos? facilitas em venie incentiuū tribuit delinquendi. Item aug. in lib. psalmoz. Nō debemus in mala causa pauperi misereri.

k Q Amisso iudicio sis pauperi in mala causa misericors: cuius si pcis saccello pcutiꝝ: t tā to nec⁹ reddis: q̄to iustū sibi fauere vidēt. Idē. Homini ē miserendū: peccatori irascendū

m O Ho ista noīa cuz dicimus hō peccatorē: nō vtiq; frustra dicunt. q: pctōr est: corripe. q: homo: miserere. nec oīno libe rabis hoiem nisi eū ꝓsecutus fueris peccatorē. Huic officio nos iugilet disciplina: sicut cuiq; regēti apta t accōmodata ē: nō so lū epō regenti plebē suā sed etiā pauperi regēti domū suā: diuiti regenti familiam suā: marito regenti ꝓiugē suā: patri regenti ꝓlem suā: iudici: regenti ꝓuinciaz suā regi regenti gentē suam. Et paulopost ita nulli hoī clauenda ē mia: nulli pctōri ipūitas relaxanda est. Hinc itaq; intelligēdum est: nō sit ꝓtenenda clemo- o syna q̄ q̄busq; paupib⁹ iure hūanitatis impendit: q̄q̄dem dñs subleuauit indigentiā pauper: etiā his loculis quos ex opibus implebat alioꝝ. t paulopost nō ergo suscipiamus peccatores ꝓpter q̄s sunt pctōres: sed tñ eos ipsos quia hoies sunt: humana ꝓsideratione tractemus. psequamur in eis ꝓriā iniquitatē: miseream cōem naturā. Itē illud euangelij q̄ objciebat: q̄ gladio vsus fuerit: gladio cadet: augustinus exponit in secūdo libro ꝓtra manicheos ita dicens.

Quis dicat gladiū accipere

t Ille gladiū accipit: q̄ nulla v supiori ac legitima ptāte vl iubente vel ꝓcedente in sangui- x nē alicuius armat. Porro illō hieronymi: quo ecclesia negat aliquem psequi: nō ita intelligēdum est: vt generaliter ecclesia nullum psequat: sed q̄ nullū iniuste psequat. Non em oīs pse cutio culpabilis est sed rōnabiliter hereticos pseq̄mur: sic t christus corpal'r ꝓsecutus est eos q̄s de tēplo expulit. Ō ñ aug⁹. ait

Ytū actā de/ tinet alios diuti⁹ in ex cōicatiōe. xj q. iij. q̄ iubē te.

i ¶ Facili/ tas ve. q̄q ō iure ñ dat sed de facto sepe dat. t sic ñ obstat j. q. vij. exigunt.

k Ē missō. iudicio. i. ordine iuris.

l ¶ Sacello. i. paupertati. Jo.

m O Ho ista. quia hō. sic. lxxxvj. dist. odio.

n ¶ Officio correctionis

o ¶ Nōis i. fm q̄ alios noīat vt planus vel pr̄ ostendit ꝓ exempla.

p ¶ Ēpo. ex h. c. t es illo. ē. c. ita ꝓsuevit dici q̄ illō si peccauerit in frater tuus. ad solos illos ꝑcat qui ex prāte aliq̄ pñt punire. ſz certe ꝟ nō loquit de denūciatione z em de correctione. ad quaz etiam alij re neāt q̄ envē/ rāt ħ. Nā t vicin⁹ tenet corrigere vicinū suū. vr. j. e. q. v. non putes. Itez q̄liber tenet aliū occulte corripe. vr eꝝ de here. cū ex iniuncto. circa fi.

¶ Familiā C. de emā

ppinq; .l. vna. ꝛ. xxx/ iij. q. ij. pla/ cuit.
r ¶ Mari to. ꝑ. vij. q. j sic alterius.
s ¶ Quib⁹ q. ꝑ. xlij. d. descamus.

Jobes

t ILle gladiū accipit iniu ste.
v ¶ Prāte nā ptās gla dij tm̄ a pn cipe hz. vt ꝑ q. j. militare ꝛ. q. ij. c. j.
x ¶ Porro illud hiero/ nymi. ꝑ. c. fm carnem.

a NJmi/ um. ñ ois. ꝑ. v. q. v. nō ois.
b ¶ Tollit ꝑ. c. duo. ℣. c ¶ Cogi. ꝑ xlv. di. c. ij. ℣ so. ab ini/ tio nemo co gēdus ē ad bonū. ℣ ali qs cogit p/ seuerare in eo qō ince/ pit. vt. j. c. q v. ad fidem

Prouer. 26

Luc. 14. nec obuiat qō dr ō pau lo q ab im/ tio fuit coa ctus. nā hic argui a mi/ nori. i. exp̄ paul⁹ ab ini tio fuit coa/ ctus. ℣ alij pūt ex post facto cogi.
d ¶ Et ma li. vt ismael isaac ꝛ saul

Mat. 9. c. 13

ꝑ. 100 dauid.

e ¶ Boni malos. vt he lras dnūgge narios.
f ¶ Et p/ pbe vt mor ses egyptia cū. vt. ꝑ. c. q

vincētio donatiste. Ptātis offi/ cio vtiliter inqeti cozrigunt.

a NJmiū sunt inquieti: quos p ordinatas a deo potesta tes seculares cohiberi atq; cozri gi mihi nō videt inutile. nam de multoz iam cozrectione gaude/ mus. ¶ tem post pauca: si em̄ qs/ q̄ inimicū suū piculosis febrib⁹ freneticū factuz currere videret in p̄cipitiū: nōne tūc potius ma/ lū p malo redderet: si sic eū ire p mitteret: q̄ si cozrigendū curan/ dūq; ligaret ꝛ tm̄ tūc ei molestissi m⁹ ꝛ adūsissim⁹ videret. qm̄ vtilli sim⁹ ꝛ misericordissim⁹ extitisset ꝑ plane salute repata tāto ei vbe ri⁹ gr̄as ageret: qnto minus sibi pepercisse sensisset. ¶ Et post pau ca at qbusdam ista nō ꝓsunt. nū quid ideo negligenda est medi/ cina: qz nōnulloz insanabilis ē pestilentia. ¶ tem post aliqua. ¶ Non oīs q̄ parcit amicus ē: nec oīs q̄ verberat inimicus. ¶ Melioza sūt vulnera amici q̄ blanda oscula inimici. melius ē cū seueritate diligere q̄ cū leni/ tate decipere. vtilius esurīēti pa nis tollit̄: si de cibo securus iu/ sticiā negligat: q̄ esurīēti panis frangit̄ vt ininsticie seductus ac quiescat. ¶ tem post pauca: pu/

b tas neminē debere cogi a iusti/ cia: cum legas patrēfamilias di xisse suis. quoscūq; inueneritis cogite intrare: cū legas ꝛ ipm̄ p/ mo saulū postea paulū ad verita tez cognoscendam ꝛ tenendam magna violentia christi cogentē esse cōpulsum ¶ tem cū post pau ca: ꝛ nouerit⁹ furem aliq̄ū auer tendis pecoribus pabulū spar/ gere: ꝛ aliq̄ū pastorē flagello er/ rantia pecora reuocare. ¶ tem: si semp esset culpabile p̄secutionez facere: nō scriptū esset in sanctis libris: detrahentē in ꝓximo suo occulte hūc p̄sequebar. aliq̄ū q ꝛ q̄ eā patif iniustus est: ꝛ q̄ eā fac

c iustus ē: sed plane sepe ꝛ mali p/ secuti sunt bonos ꝛ boni malos: illi nocēdo p iniusticiā. isti ꝓsulē do p disciplinā. illi imaniter: isti tpanr. illi seuientes cupiditate. isti charitate. nā q̄ trucidat nō ꝓsiderat quēadmodū la/ niet. q̄ ār curat ꝓsiderat quē admodū secet. illie p̄sequit̄ sa nitatē: iste putredinē. Occi derūt ipij ꝓphetas: occidert

f impios ꝛ ꝓphete. flagellaue/ rūt iudei christū. iudeos fla/ gellauit ꝛ christus. traditi sc̄ ap̄li ab hoibus hūane ptāti tradiderūt ap̄li hoīes ptāti sathane. ¶ Jn his oībus q̄d attendit̄: nisi q̄s eoz p veri/

g tate: q̄s p iniq̄tate: q̄s nocē/ di causa: q̄s emendandi: ꝛ paulo post cōstatinus ipatoz

h ꝓstituit vt res ꝓuictoz ꝛ vni tati pulcaciter resistentiū fi/ sco vendicarent̄ ꝛ post pau

i ca: certe nullius crimen ma/ culat nescientē. ¶ tem facta nocentiū q̄ innocentibus de monstrari vel ab innocenti/ bus credi nō p̄t: nō coinq̄/ nant quēq̄: sed ꝓpter innocē tiū ꝓsortiū etiā cognita susti nent̄. nō em̄ ꝓpt̄ malos boni sunt deserēdi: ꝑ ꝓpter bonos mali tolerādi: sicut tolerauerūt ꝓphe eos q̄ qs tanta dice bant: nec cōionem sacr̄oz il/ lius ꝓp̄li relinq̄bāt. ¶ dē do/ nato ꝓbytero. Heretici etiā ad salutē inuiti sūt trahēdi.

a OJsplicet tibi q̄ trahe/ ris ad salutē dei: cum tm̄ multos nostros ad pnicie traxer̄. q̄d ei volum⁹ nisi te ꝓphendi ꝛ p̄tari ꝛ fuari ne pereas: q̄ aūt in cozpe iesus es ipse tibi fecisti: q̄ iumento tibi moz admoto vti volui/ sti: ꝛ te ad terrā grauit̄ colli sisti. Mā vtiq; alius q̄ te ad duct⁹ ē tecū collega tu⁹ ille/ sus venit: qz tl'ia ipse sibi nō fecit sz neq; ꝑ putas tibi fieri debuisse: q̄ neminē existimas cogendū ad bonū. attēde q̄d dixerit ap̄lus qui ep̄atum de siderat: bonum opus desiderat. ꝛ tm̄ multi vt ep̄tum susci piant tenent̄. inuiti ꝓducūt̄ includunt̄. patiūt̄ inuiti ma la que nolūt donec eis adsit

i ū. nō inferēda.
g ¶ Nocendi causa. q. di. plus causam facti q̄ factum ꝓsidera/ bim⁹. ℣. c. q. viij. occidit.
h ¶ Constituit C. de hereti. ar/ riani. Jo.
i ¶ Certe. ꝑ. c. q̄ magnū.

O JSplicet. a iuis. arg. optimuz. q̄ exp̄ vnus secure pōt venire ad iudi/ cium. ergo ꝛ alter. sic extra de elec. c. bone. in fi ne. similiter di cit lex exquo tu/ tor suam pecu/ niam bene collo cauit. ergo ꝛ pe/ cuniam pupilli potuit bene col/ locasse. ff. de ad/ mini. tu. tutor. ¶. j. similiter ex quo res tuas cō fuasti. ꝛ res eti/ am cōmodatas conseruare de/ buisti. ff. cōmo. si vt certo. ¶. cō modatū. in fine. tamen hoc arg. fallit. nam ꝛ licꝫ aduersarius me us etiam qui ve nire nō poterat venit. non ideo sequitur q̄ ego tenebar venire. vt. ff. de arbi. l. si cuz dies. ¶. pe/ nulti.

3. Rᵉ. 18
4. Re. 21
Mat. 27.
Joh. 2
Act. 21. 26
1. Cor. 5

l ¶ Jnuiti. q̄d ergo est quod di cit q̄ nemo cogi tur crescere in/ uitus. vt. lxxiij. distinc. gesta. et c. vbi. sed ibi lo/ quitur cum ma/ lo zelo quis cogi tur. ramen hec ē veritas. q̄ si ali quis semper essz nolens non de/ beret cogi. de ꝛ nora. viij. q. j. in scripturis

1. Thi. 5

a ¶ Sed etiã latera. s. xlv. disti. ℣. salomon

b ¶ Negligentes. vt. lxxxvj. dist. c. j. & vlti.

c ¶ Quomoxeris, bona illoxum qui seipsos interimunt fisco applicanẽ. si pxopter conscientiam delicti hoc faciant secus. si ꝓpter impatientiam alicuius doloxis. vt. ff. de bo. coxũ qui aũ sensibi mox. cõsci. l. penul.

d ¶ Debuisti. j. eo. c. si non licet. et c. non est nostrum. et de consecra. distinc. ij. pxima.

e ¶ Jm vias. i. hexesez sciſmata.

voluntas suscipiendi operis boni: ꝯtomagis nos ab exxoxe pernicioso in quo voꝫ inimici estis: trahendi estis et ꝓducẽdi ad veritatem vel cognoscendam vt eligendam: nõ solum vt honoxẽ salubxiter habeatis. ſꝛ etiam ne nequissime pereatis: dicis dñm dedisse liberũ arbitxiũ: iõ nõ deberi hoiem cogi ad bonũ q̃re ergo illi de quibus supxa diximus cogunt ad bonũ: attende ergo et considera: q̃ non ideo voluntas bona misexicoxditer impenditur vt mala volũtas hoĩs diligatur Nam quis nesciat nec damnari hoiem nisi merito male voluntatis: nec liberari nisi bonam habuerit voluntatẽ. nõ tamen tõ q̃ diligũt me sue volũtati impũe & cruelr pmittẽdi sũt ꝑ vbi ptãs daſ & a malo ꝓhibẽdi & ad bonũ sunt cogendi. Nam si voluntas mala semp sue pmittenda est libertati: quare israelite recusantes et murmurantes tam duris flagellis a malo ꝓhibebantur et ad terram ꝓmissionis ꝓpellebãtur: si voluntas mala sue pmittẽda est libertati: quare paulus nõ est pmissus vti pessima voluntate: qua psequebaſ eccliam: sed pstratus est vt cecaret: cecatus ẽ vt mutaret: mutatus est vt mitteret: missus est vt qualia fecerit in exxoxe: talia ꝓ xitate pateret si volũtas mala semp sue pmittẽda est libertati: q̃re monet pater in scripturis sanctꝫ filiũ duꝝ nõ a solũ verbis coxripe: ꝑ etiã latera eius tõdere. vt ad bonã discipliã coactus ac domitus dirigat. vñ idẽ salomon dicit: tu pcutꝫ eũ xga: aĩam aũt eꝰ liberas a moxte

¶ Si aũt mala voluntas semper sue pmittenda est libertati: quare coxripiunt negligentes pastoxes et dicit eis errantẽ nõ reuocastis: pditum nõ inquisistis: et vos oues christi estis: caracterẽ dñi cũ poxtatis in sacxo q̃ accepistis: ꝑ erratis et peritis? nõ iõ vobis displiceamus: q̃ revocamus errantes et querimus pditos. melius. n. facimus volũtatẽ dñi monentis vt vos ad ouile eius redire cogamus q̃ ꝓsentiamus voluntati errantiũ vt perire vos pmittamus: noli ergo iam dicere q̃ assidue audio te dixisse: sic volo errare: sic volo perire. melius hoc oĩo perire nõ pmittimus quantũ possumus modo q̃ te in puteũ quo moxeris misisti: vtiq̃ libera volũtate feciſti. sed q̃ cruteles essent serui dei si huic male volũtati tue te pmitterent. et nõ te de illa moxte liberarent: quis eos nõ merito culparet: q̃s impios nõ recte iudicaret: et tũ tu te volens in aquã misisti vt moxereris. illi te nolentem leuau erũt de aqua ne moxereris. tu feciſti ſm voluntatem tuam: sed in pnicie tuam: et illi ꝓtra voluntatẽ tuã sed contra moxtem tuam. si ergo salus illa coxpalis sic custodienda est vt etiã in nolentibus ab eis q̃ eos diligũt fuerit q̃ꝯtomagis illa spũalis in cuius desextiõe moxs eterna metuitur q̃q̃ et in ista moxte quaz tibi tuipse voluisti inferre: nõ solũ ad tpus: sed etiam in eternũ moxeris: q̃ et si nõ ad salutẽ nõ ad eccliepacem nõ ad christi coxpis vnitatem: nõ ad sanctam et indiuiduã charitatẽ: sed ad mala aliqua cogeretis: nec sic tibi ipse moxtẽ inferre debuisti. ꝓsidera scripturas diuinas: et discute q̃tũ potes et vide vtꝝ hoc fecerit aliqs iustoꝝ aliq̃n atq̃ fidelĩũ: cũ ab eis tanta mala ꝓpessi sunt: q̃ eos ad interitũ nõ ad vitam quo ꝓpelleris adigebant et post pauca: repetis sicut audio: q̃ in euã gelio scriptũ est: recessisse a dño. lxx. discipulos: et arbitrio sue male atq̃ impie discessionis fuisse pmissos: ceteriſq̃. xij. q̃ remanserant fuisse rnsum: nũ quid et vos vultis abire: et nõ attendis: q̃ tunc pmũ eccia nouello germine pullulabat nõdũq̃ ꝓpleta fuerat illa ꝓphia: & adoxabũt eũ oĩs reges terre: oẽs gentes fuient ei: q̃ vtiq̃ ꝯtomagis impleꝫ tanto maioxe vtitur eccla ptãte: vt nõ solũ inuitet sed etiã cogat ad bonũ. ℞ dñs significare volebat q̃ quis hꝫet magnã ptãtẽ: ꝑus tñ elegit cõmendare hũilitatẽ. ℞ etiã in illa ꝓuiuij silitudine satis euidẽter oñdit: vbi misit ad inuitatos: et venire noluerunt. ¶ Et ait ſuo: exi cito in vias et plateas et vicos ciuitatis: et paupes ac debiles cecos & claudos ĩtroduc huc. & ait dño ſuus: factũ ẽ vt impaſti & adhuc locutus est & ait dñs ſuo. ¶ Exi in vias & sepes & cõpelle intrare vt impleaꝫ domus mea. vide nunc quẽadmodũ de eis q̃ ꝓmo venerant: dictum est introduc eos nũc victũ ẽ ꝓpelle. ita significata sunt ecclie ꝓmoxdia adhuc cxescentis: vt essent viri etiam ꝓpellẽdi. ¶ dẽ sup iobem

Heretici vtilr patiũt q̃ catholici vtilr ſerũt.

Act. 9

Prou. 28

Exech. 34

8 Vãdo vlt vt a sara. i. ecclesia.
b Agar. i. cõuen ticula hereti cor.
c Heredita/ rẽ. j. xxxij. q. iiij. dicat. ꝫ sed hic de celesti. ibi de here ditate terre na.
Gen. 21
d Pacaram ad b. n. ꝓstituti sunt ꝓncipes. ve tueant ecclesias vt. j. c. q. v. ꝓnci/ pes. ⁊ si nolue/ rint tueri. possũt excõicari. vt. j. c. q. v. administra tores.
Ibidẽ
e Matrẽ. s. xij. q. ij. q. abstu/ lerit. ⁊. xxxij. q. iiij. recurrat.
f Epales. vi/ des ergo q̃ here tici sunt occidẽ/ di. ꝓmo tñ sunt admonẽdi. vt. j. c. nõ inuenit in fi. ⁊ j. q. v. si au/ dieris. qualr sit cogendus dixi. xxxiij. q. j. q̃ do/ mus in fi.
8 Dañ. 5
Vi pec/ cat. legis si. xiij. q. v. dixit arg. ꝫ. xxxiij. q. v. nolnit.
h Detrahen/ tem. q. di. mani/ feste vos possu/ mus ꝓsequi non latenter.
i Si apli. i. an.
k Tradidit. nos tradim⁹ he reticos ꝓncipi/ bus.
l Zelus. ꝫ elus hic põt poni in bona vel in ma/ la significatione ꝫelus. i. indigna tio quã habui er ga eos ꝓ domo tua. ⁊ quia dehonestabant rẽplũ tuũ. j. q. iij. salua ror. ℟. pensandũ vl ꝫelus. i. amor quẽ habui ad tẽ plũ comedit me

8 Quando vult deus ꝺci tare ptãtẽ adũsus he reticos: adũsus scismaticos: aduersus dissipatores eccl'ie aduersus exufflatores chri/ sti aduersus blasphematores christi. blasphemi nõ mirenᵗ qz deus ꝺcitat vt a sara ẋbe reᶜ agar: cognoscat se agar: supponat ceruicẽ: q̃ cũ humi/ liata discederet a dña sua: occurrit ei angelus ⁊ dixit: q̃d tibi ẽ agar ancilla sare? q̃ cũ ꝓquesta esset de dña: q̃d au/ diuit ab angelo reuertere ad dñam tuã. ad ꝟ ergo affligit vt reuertat. atq; vtinã reuertat: qz ples eius sicut ples iacob cũ fratribus hereditatẽ tenebit. Mirantᵗ aũt qz cõ mouentᵗ ptates christiane ꝫ dissipatores eccl'ie detestan/ dos. si nõ cõmouerentᵗ: quõ redderent rõnẽ de impio suo deo? intendat charitas vra q̃d dicaꝫ: qz hoc ptinet ad rege. s. christianos: vt tẽpozibᵘ suis pacatã velint matrẽ suã eccl'iam hre. vñ spũalr nati sunt. Et paulᵘ nabuchodonosoꝛ rex decreuit dicens: q̃ cũq; dixerit blasphemiam in deũ sidrac misac⁊ abdenago in interitu erũt⁊ domus eoꝝ in dispersione. Ecce quõ rex alienigena seuit ne blasphemetᵉ deᵘ israel: q̃ potuit tres pueros de igne liberare: et nolũt vt seuiãt reges christiani. qz christus exufflatur: a q̃ nõ tres pueri sed totus oꝛbis terraꝝ cũ ipsis regibus a gehennaꝝ igne liberantᵗ: ⁊ infra. Quomõ g̃ isti reges ñ moueantᵗ: q̃ nõ tñ tres pueros attẽdũt liberatos de flãma: ꝟ seipsos de flãma gehẽne qñ videntᵗ christũ a q̃ liberati sunt exufflari in christianis: qñ audiũt dici christiano dicte nõ esse christianũ talia facere volunt: sed talia pati nolũt. Mã videte q̃lia faciũt ⁊ q̃lia patiũtᵗ. occidũt aĩas: affligunᵗ in coꝛpe. sempiternas mortes faciũt: ⁊ tpales se ꝓpeti ꝙrũt. I tẽ ꝫ petilianũ. Eccl'ia rõe etiã pseq̃tᵉ he

8 Vi peccat nõ reticos. peccat legᶻ auctate ꝟ ꝫ legis auctem: qz ẋo interrogas q̃ sit rõ pseq̃ndi vicissim te interrogo: cuius sit vox in h psalmo dicẽtis: detrahẽtẽ secreto ꝓxio suo hũc pseq̃bar. q̃re itaq; cãm ⁊ modũ psequtiõis. ⁊ noli tãta impitia malox gñalr psequtiões reꝑhẽdere. nõ. n. pseq̃mur vosᵘ: nisi quẽadmodũ ẋitas psequitᵉ falsitatẽ. I tẽ petilianᵘ dixit.
i Si apli pseqti sunt aliquez aut aliquẽ tradidit christus. aug. rñdit: possem q̃dẽ dicere ipm sathanã oĩbus malis hoibᵘ eẽ peioꝛẽ cui tñ tradidit apls in hoĩez iteritũ carnis: vt spũs sit saluᵘ ĩ die dñi nri iesu christi. I tẽ alios de q̃bᵘ dic: q̃s tradidit sathane: vt discãt nõ blasphemare: ⁊ dñs flagellatos expulit de tẽplo ipꝛobos mercatores vbi etiã ꝙnexũ est testimoniũ scriptu re dicẽtis. zelus domus tue comedit me. Ecce ĩuenimus m apl'm traditoꝛẽ: christũ pseqtoꝛẽ: q̃re violẽtissimas turbas etiã vltro ipꝛobi estis ecclesijs catholicᵉ? vbi poteritᵗ aduertere: q̃ innũerabilibᵘ n exẽplis res ipsa indicat: sed dicitᵗ vos loca vã defendeᵉ ⁊ resistitis fustibᵘ ⁊ cedibus q̃buscũq; poteritᵗ: q̃re nõ audistᵗ ibi vocẽ dñi dicẽtᵗ: ego o q̃ aũt dico vob ñ resistere malo aut si fieri ꝑt vt aliq̃ recte pvim coꝛpalẽ resistat violẽtis r nec iõ ꝓceptuz violeᵗ qõ audiuimus a dño. Ego aũt dico vob nõ resistere malo: curnõ etiã ꝟ fieri ꝑt vt p ordinas tas ⁊ legittimas ptates de sedibus: q̃ illicite vsurpantᵗ vl ad iniuriã dei retinentᵗ: pius expellat ipiũ⁊ iustus iniustũ t neq;. n. eo mõ pseqtionẽ passi sunt pseudo ꝓphe ab helia: v quõ ipe helyas a rege neqssi id est fuit mihi cã inuidie ꝓpter quã occiderunt me.
m Traditoꝛẽ id est tradentez
n Exemplis multa habes ex empla vbi christus fuit pseqtᵘ aliquos. vt. ꝫ. c. nimiũ. ⁊. c. dissplicet. Ps. 100
o Ego autẽ talis est sensus huius lre. hereti ci obiciebãt augustino q̃ eccl'ia eos psequeret ꝫ ꝓceptum dñi. q̃ dixit nolite resistere malo aut si fieri poreſt ⁊c. eandem auctoritatem retoꝛquet aug. in eos. quia ipsi ꝓtra hoc faciebant. cum ipi cedibus ⁊ fustibus resistebant. I. Coꝛ. 5
ℨ ad hoc ipsi respondebant. qz hoc faciebant sine offensione huius ꝓcepti. dicit ergo aug. q̃ multo magis ꝟ legitimas poresta/ tes possumᵘ eos repellere de suis sedibus. Mat. 21
p Dico. id est in vos idem re/ toꝛqueo.
q Malo. id est malum.
r Quod au/ diuimus. vt ipsi dicunt. Ps. 68
s Potestates vult ergo augu. q̃ qui auctorita te iudicis expellit aliq̃ a pos/ sessione sua q̃ iuste possideat. sic ff. de acqui. pos. iuste. ff. qõ met. causa. l. iij. Matth. 5
t Eo modo. qz si helias iniuste. ⁊ illi iuste. ꝫ co. ℏ. sed obijcitur.
v A rege. scz achab.

a ℂ Sed sicut scriptū est in libro sapiētie.

Matth.21. b ℂ Secreto. .i. in absentia.

c ℂ Conqri. Fm canones. ℣ filiꝰ pōt qri de pcē. vt nō. ij. q. vij. q ritur.

d ℂ Modꝰ. si. enī platus excedit modū in corrigendo deponi pot. vt. xly. dist. cū beatꝰ. non tm̄ ꝓpter ꝑ dz petere venīa a subditis q̄s correxit. vt. lxxxvj. dist. c. quando. Job.

ps.100. e ℕ On inuenit hec sūt ꝥba hereticorū.

f ℂ Pro ecclia paulus tm̄ i sua psona petijt. vt ℣. q. iij. maximianus g ℂ Nabuchodonosor. ℣. di. ix. c. j.

h ℂ Patiebāt tūc tpis pseque bant impij christianos. mō ecō uerso sit.

i ℂ Rumorib⁹. ar. q ꝓpter rumores nō sit aliq̄s cogēdus ad expurgationez. vt. xj. q. iij. i cunctis. exde eo qui cogno. consang. vxo. sue sup co.

k ℂ Sacrificia C. de sacri. pa/ganoz. l. j.

l ℂ Horius. i. prī. ꝛ sic ponit hec dictio portꝰ ex de spō. reqsiuit. bene enī puniuntur heretici si nō resipiscant

ps.2. vt. ℣. c. qui vult in fine.

ps.2. m ℑ ecclesia. dicebāt hereticiq̄ ecclesia portꝰ deberet pati psecutionē q̄s facere. qō impio bat aug. exēplo sare que significat ecclesiaz que persequebaꝫ an/mo aut q; flagellat⁹ ē dñs a q̄ secutoꝛib⁹? passiōib⁹ ei⁹ cōparādi sunt. q̄s ipe de tēplo flagellatos eiecit. restat ḡ vt nihil aliud req̄rēdū ee fateamī nisi vtꝛ iuste an ipie fecerit nō miremini. si ñ desūt ministri deo p q̄s flagellami: q; p

a ß sic scptū est ab ipis factꝫ vestris ꝛ ifra. De psecutiōe vra q̄rela sedabit: si cogitetꝫ priꝰ ꝛ intelligatꝫ nō oēm psecutionē ee culpabilē: alioq̄n vero

b nō laudabiliꝛ diceret: detrahētē secreto pꝛio suo hūc pseq̄bar. Mā q̄tidie videmꝰ et filiū de pꝛe tāq̄ de psecutoꝛe

c suo q̄ri: ꝛ oiugez de marito ꝛ ßuū de dño ꝛ colonū ō possessoꝛe ꝛ reū de iudice ꝛ militē vl̄ puincialē de duce vl̄ rege: cū illi plerūq̄ ordinatissima tāte hoīes sibi subditos p ꝛoꝛes leuiū penaꝛ a grauioꝛib⁹ malꝫ ꝓhibeāt atq̄ cō pescāt: plexq̄ aūt a bona vita ꝛ hōis factꝫ minādo ꝛ seuiendo deterreāt. ß cū a malo ꝛ illicito ꝓhibeāt: coꝛrectoꝛes ꝛ ꝓsultoꝛes sē. cū aūt a bono ꝛ licito: psecutoꝛes ꝛ oppssoꝛes sūt ſz culpāē etiā q̄ ꝓhi/

b bēt a malo: si modū pcti mod⁹ coꝛrectiōis excedat. I dē in epla ad vincētiū. Al regibꝰ terre ꝓ inimicos suos auxili

Num petat ecclesia.

e ℕ On inuenit exēplū in euāgelioꝫ ꝛ in apliꝫ lr̄is alif q̄d petitū a regibꝰ ēre p eccīa ꝓ inimicos eccie. q̄s negat nō iueniri: ſz nōdū ipleb̄aē illa ꝓbia: ꝛ nūc reges intelligite erudimī q̄ iudicatꝫ ēram. adhuc enī ipleb̄aē illō: q̄ō ī eo dē psalmo paulo supꝰ legit. Quare fremuerūt gentes: ꝛ pꝛi meditati sūt inania. astiterūt reges ēre ꝛ pꝛincipes cōuenerūt i vnū. verūtn̄ si fctā ꝓterita ī ꝓphetiꝫ libꝛis figure fuerūt futuroꝛ: i rege illo

g q̄ appellabaē nabuchodonosoꝛ: vtꝛq̄ tps ꝓfiguratū ē: et q̄ sub apl̄is habuit ꝛ q̄ nunc hz eccl̄ia. tpoꝛib⁹ itaq̄ apl̄oꝛ et martyrū illud ipleb̄aē q̄ figuratū est qñ rex mēoꝛat⁹ pios ꝛ iustos cogebat adoꝛare simulacꝛa et recusantes mittebat ī ignem nūc illud ipleē: q̄ō paulopꝰ ī eodem rege figuratū ē: cuz p̄ūsus ad adoꝛādū deū verū decreuit ī reḡ suo: vt q̄cūq̄ blasphemaret deū sydrac mysac ꝛ abdenago: penis debitꝫ subiaceret p̄us ḡ tē pus illiꝰ regꝫ significabat p̄oza

h tpa regū infideliū: quos patiebanē christiani ꝓ impijs. posteꝛius x̄o tps eiusdē regꝫ significabat tpa regū fideliū quos patiunt ipij ꝓ christiāis. ſz planeī eis q̄ sb̄ noīe christi erāt seducti a p̄ūsis ne forte oues christi sint errātes ad gregē alie reuocāde sint: ꝛ tpata seueritas ꝛ magis māsuetudo seruaē vt coertione exilioꝛ atq̄ dānoꝛ admoneanē

i ꝓsiderare q̄d ꝛ q̄re patiūē: ꝛ discāt p̄onere rumoꝛib⁹ ꝛ calumnijs hoīum scp̄turas q̄s legūt. q̄s enī vr̄m nō laudat leges ab

k ipatoꝛib⁹ datas adūsus sacrificia paganoꝛ: ꝛ certe lōge ibi pena seueꝛioꝛ ꝓstituta ē illius q̄ꝓpe ipietatꝫ capitale supplicīū ꝓstitutū ē. ō vobis āt coꝛripiendis

l atq̄ coercēdis hīta rō ē: q̄ potiꝰ admonemī ab erroꝛe discedere: q̄ꝫ ꝓ scelere puīremī. X tē eiusdē ad bonifaciū comitē. Malos ec

m ℑ eccle/clesia iuste psequit̄ sia x̄a ē: ipsa ē: q̄ ꝑsecutionē patit̄ q̄ nō fecit. q̄raē ab apostolo quā ecclaz significabat sara: qñ psecutionē faciebat ā cille liberā q̄ꝓpe mr̄ez verā celestē hierusalē. i. verā dei ecclīā. ī illa muliere dic̄ ee figuratam q̄ affligebat ācillā. si aūt meliꝰ discutiamus: magꝫ illa pseq̄baē sarā sup ꝓbiēdo q̄ꝫ sara illam coercendo.

Illa enī dñe faciebat iniuriam: ista ꝓponebat supbe disciplinaz. Deide q̄ro si boni ꝛ scī viri nemini faciūt psecutionē: ſz tm̄mō patiūē cuiꝰ putāt ī psalmo vocē ee vbi legit: pseq̄r inimicos meos et ꝓhēdā illos: ꝛ nō q̄ꝫtar do/

cillā. Frem probat au/ctoritate il la psequar inimicos et cumphen/dā illos ꝛc. scō dicit q̄ndā pse/cutionē iustam q̄ndā iniustam. Dalī

n ℂ Delius ꝓprie dicitur pse qui ad malum psequitur. vt ℣. c. q. v. nō vos ꝛ iō dic̄ melius. videt tū ex loco isto. q̄ dñs non posse facere iniuriam seruo suo. ar. ß. e qui peccat. in fi. Æque enīz punit dñs interficiendo seruū suuz. sic liberū homine. vt. l. di. siq̄ femina. ꝛ sic dico fm canones q̄ filiꝰ potest agere ꝓ prīm et econuerso. vt. ij. q. vij. querit. sic pōt dici q̄ seruꝰ pōt agere ꝓ domiñ de iniuria sibi facta. si sine Sal. Sch. .cā seruiat in ipm dñm vel si immoderate seuiat. lz aliud fm leges. C. de emen. ser/uoꝛū. l. vnica. nam et pater agit contra filium conu/macem. vt C. ō pa. potest. l. iij.

o ℂ Faciunt. i. facere debent.

a ¶ Tēporibus. ꝓcorda tpa ⁊ ꝓcordabis scriptur as. vt.ij.q.j.si peccauerit.⁊ ex tpe loco ⁊ psona dēmus ꝓcordare canones. vt. xxix.dis.c.j.⁊.ij.et iij.sic.xxxv.q.iij. qō scripti. ⁊ nota ꝙ aliud facit ds in eo ꝙ rex.⁊ aliud in eo ꝙ hō fit.s.c. duo ista. sic eē de cle.q sicut.in ff. qō dſcs iuris.l.itē .ſ.qū appel. sit.l. j.Jo.

b ¶ Quis nos pt ō pena.q.d. si nō pcessisset pena nō esz opus liberatiōe.

c ¶ Cogetē. istud qō de paulo dr̄ sola diuina volūtate factū fuit. Nā nullus cogit recipe fidē sed receptā cogit retinēr. vt. xlv di. de iudeis. xxxij q.j.integritas. h.

d ¶ Quid crudele.pbat exēplo mosi ecclīam nō esse crudelem si hereticos ad se venire compellat.

e ¶ In ⁊bis. ar. ex antecedētibus ꝓbari sequētia. sic s.xviij. disti. puenit. xxxiij.q.j. cuz p bellicā. xlij. dis. sit rector. ff. de le. j. si seruus pluriz. in fine.

f ¶ Uesitum ē. vtrum peccent ⁊c.

g ¶ Aut tormenta. de talibus autē an possint ꝓmoueri hēs. lj. disti n. in summa.

h ¶ Exercuerūt executores.

i ¶ Protulere. vt iudices.

k ¶ Nihil. i. non hoc ꝙ peccent. qz reuera non peccāt si amore iusticie faciunt. vt.j.c.q. v. si homicidium.

nec deficiant. ergo si verum dicere vel agnoscere volumus: est persecutio iniusta quam faciunt ecclesie christi impij. Ista nāq beata est q̄ persecutionē patiē ꝓpter iniusticiam. illi miseri qui psecutionem patiunē ꝓpter iniusticiam. ꝓinde ista psequiē diligendo ī illa seuiendo ista: vt corrigat: illa vt euertat. ista vt reuocet ab errore: illa vt p̄cipitet in errorem. ꝙ autē dicunt qui contra suas impietates leges iustas īstitui nolunt nō petisse a regibus terre apostolos talia: non considerant aliud fuisse tunc tēporis ⁊ omnia suis cōuenire a tempibus. quis eī tunc in christū crediderat impator? quis eī ꝓ pietate cōtra impietatē leges ferendo seruiret? tunc eī adhuc illud ꝓpheticū nō īplebaē. Quare fremuerūt gentes ⁊ populi meditati sunt inania. astiterunt reges terre ⁊ principes cōuenerunt in vnum aduersus dīm ⁊ aduersus christuz eius. Monduz eī agebatur quod paulo post in eodē psalmo dicit. Et nunc reges intelligite: erudimini qui iudicatis terraz seruite dño in timore: ⁊ exultate ei cū tremore. quō g̃ reges dño fuiūt in timore: nisi ea que cōtra dñi iussa fuerint: religiosa seueritate ꝓhibendo atq plectendo: aliter eī seruit quia homo est: aliter etiam quia rex est. quia homo est: seruit viuendo fideliter. quia rex est: seruat leges iusta p̄cipientes ⁊ contraria ꝓhibentes ⁊ cōuenienti vi gore sanctiendo. Idem. Exemplo christi mali cogendi sunt ad bonum.

b Quis nos potest amplius amare q̄ christus: qui animam suam posuit pro ouibus suis? Et cum petruz ⁊ alios apostolos verbo solo reuocasset: paulum ecclie sue postea magnū edificatorez sed horrendum antea vastatorem nō solum voce compescuit. verum etiam potestate ꝓstrauit: atq infidelitatis tenebris seuientem ad desiderandū lumen cordis vt surgeret prius cecitate corporis pcussit. si pena illa nō essz nō ab ea postmodum sanaretur: ⁊ quando apertis oculis nihil videbat: si eos saluos haberet: nō ad impositionem manus ananie vt eoz aperiretur intuitus tanq̄ squamas quibus clausus fuerat: inde cecidisse scriptura narraret: vbi ē. ꝙ isti clamare cō sueuerūt. libex est credere vel non credere cui vim christ⁹ intulit: quē coegit? Ecce habent paulum apostolum agnoscant prius in eo cogentem christum ⁊ postea docētē prius ferientē ⁊ postea consolantem. mirū est eī quō ille qui pena corporis ad eū gelium coactus intrauit: plus illis omnibus qui solo verbo vocati sunt: in euangelio laborauit: ⁊ quē maior timor compulit ad charitatem eius pfecta charitas foras mittit timorē. cur ergo non cogeret ecclesia perditos filios vt redirent. Idem contra faustum. Act.9

Non crudelitate sed dilectione moyses populum flagellauit.

d Quid crudele moyses mandauit aut fecit: cum commissum sibi populum sanacte zelās viuo ⁊ vnico vero deo ⁊ subditum cupiens posteaq̄ cognouit ad fabricandum ⁊ colendum idolum defluxisse: mentēq̄ impudicam ꝓstituisse demonib⁹ in paucos eoz vindicans gladio quos deus ipse quē offenderant alto ⁊ secreto iudicio feriendos voluisset mox feriri ⁊ in p̄senti salubriter terruit. ⁊ disciplinam in posterū sanxit. Nā eū nulla crudelitate ſz magna e dilectione feciſſe quod fecit: quis nō in verbis agnoscat orantis ꝓ peccatis eoz ⁊ dicentis: si dimittis illis peccatū dimitte: sin aūt dele me ō libro vite. sic plane ⁊ apls nō crudeliter sed amicabilr tradidit hoīez sathane in interitū carnis: vt spūs eius saluus sit ī die dñi nostri iesu christi. tradidit ⁊ alios vt discerent nō blasphemare. Item innocentius. Exo.32. 1.Cor.5 Act.13

Non imputaē fidelibus qui ex officio aut tormenta exercent: aut capitalem sententiam ferunt

f Uesitum est etiam sup bis q̄ post baptismum administrauerūt: aut tormenta sola exercuerunt: aut etiam capitalem ꝓtulere sententiam. nihil de his legimus a maioribus diffinitum. meminerant enim a deo potestates has fuisse concessas: ⁊ ꝓpter vindictam noxioz gladiuz

a ¶ Vindices. i. iudices.

b ¶ Auctore. sic xxvj. di. deinde. si. xiij. q. v. dixit

c ¶ Aut disciplinā qō facere/mus si eos dice/remus peccare.

d Lud. ēt di/ctantib⁹ exne cle. vl' mo. sen tētiā. e ¶ Di/ctātibus. i. assel/soribus q̄z offi/ciū ꝓstit in libell' dictādis. vr. ff. de of. assel. l. j. de b̄ em dubitabat an assessor esset reus qui daret ꝓsilia de morte alicui⁹. vl' loquit de executoribus vel de notarijs.

f ¶ Poscere. i. de morte postu/lata ꝓsiliū dare.

g ¶ Sz ad iudices. hic hēs q̄ gladiū ptās delegat qō est ꝑ. id. ff. ō offi. p ꝓsul. solent. fm leges nō pt iudex delegare cām crialē nisi nō possit ad esse. vr. ff. ō offici⁹ cui man. ē iuris. l. j. fm canones sec⁹. vt b. z u. q. vij. sicut ꝑn ceps. tū passim pt delegare cām crialē. vr. ff. ō testi. l. iij. ℣. idem diuus.

h Sz q̄s. flagellū. ar. q pp negligentiā pastor⁹ vl' etiā ppē pctā alicuz⁹ mittit de⁹ flagella. vt. vij. q. j. ciscita

i Sicut (ris. excellēter iam ordine. nec ē ꝑsiderandū q̄s ma tor sit in loco vl' ordie. sz q̄s sit iustior. xl. di. nō loca. z. c. mlti. i fi. ar. ℣. xl. dis. c. vl. z penl'. Jo.

k ¶ Largiora. si. xxvj. q. j. ecūti mi.

l Sz ñ ex fidei ñ mirāda q̄ si di. in b̄ ē mirā fuisse ꝓmissuz z dei ministerio

a esse datū in hmōi vīdices quō igit' reꝑhenderent factum: qō

b auctore dño videre⁹ esse ꝓcessum. De his g̃ vt hactenus se

c uatū est sic habeamus: ne aut disciplinā auertere aut ℣ auctoritatē dñi venire videamur ipsis aūt in reddēda rōe gesta sua oīa fuabunt'. Idem ad toloſanū epm. Immunis est dictator a culpa: cū legum auctoritas in improbos exerce⁹.

d Lud etiā sciscitari volui/

e sti: an ꝑces dictātibus libe⁹ ꝓcedat vtiq̄z post baptismi regenerationē a ꝓncipibus

f poscere mortē alicuius vl' sanguinē de reatu: quā rē ꝓncipes nūq̄z sine cognitione ꝓcedunt

g sed ad iudices cōmissa ipsa vel crimina semp remittūt: vt causa ipsa cognita vindicent: q̄ cū q̄situri fuerīt delegata: aut absolutio aut dānatio ꝓ negocij q̄litate ꝓferē: z dū legū auctas in ꝑprobos exerce⁹: erit dictator imunis. Item grego. bzumichilde regine francoz.

In correctione malorū deus omnipotens placatur.

h Sz q̄s igitur violentos si quos adluteros si q̄s fures vl' alijs ꝓuis actibus studere cognoscitis: deum deoz correctione placare festinate: vt ꝑ vos flagellū ꝓdax gentiū: qō q̄ntū videmus ad multaz nationū vindictā excitatū est. nō inducat: ne si qō nō credimus diuine vltionis iracundia sceleratoz fuerit actiōe cōmota: belli pestis interimat: q̄s delinquētes ad rectitudinis viā dei ꝑcepta nō reuocāt Idem genādio pīcio z exarcho affrice. Eccl'iastice religionis inimici etiā bellis sūt coer

i Sicut excellentiā cendi. viam ex hostilibus bell' in hac vita dñs victoriaz fecit luce fulgere: ita oportet etiam inimicis eccl'ie ei⁹ oīm viuacitate mentis z corꝑis obuiare: q̄tenus eius ex vtroq̄ triūpho magis ac magis enitescat opinio: z cū fortēsibus bellis aduersarijs catholice eccl'ie ꝑ christiano ꝑplo vehemēter obsistitis: z ecclesiastica ꝑlia sicut bellatores dñi fortiter dimicat'. ¶ Notū est em̄ hereticę religionis viros si eis qō absit suppetit nocendi licendi ꝓtra catholicā fidem vehementer insurgere: quatenus hereseos suevenena ad tabefaciendā: si valuerint christiani corꝑis mēbra tranfundant. cognouimus. n. eos cōtra catholicā eccl'iā dño eis aduersante collā subrigere: z fidem velle christiani noīs inclinare. sed eminētia vīa conatus eoz cōprimat z supbas eoz ceruices iugo rectitudinis pmat. ꝓcilium vero catholicoz epoz admoneri ꝑcipite: vt pmatē nō ex ordine loci postpositis vite meritis faciat: qm̄ apud deū nō gradus elegantior sed vite melioris actio cō probat'. ipse ℣o pmas nō passim sicut moris est p villas sed in vna ciuitate iuxta eoz electionē resideat: q̄tenus adepte dignitat' melioris ingenio resistendi donatistis possibilitas disponat'. ex ꝓcilio ℣o numidie si qui desiderant ad ap'licam sedem venire ꝑmittite: z si q̄libet eoz vie cōtradicere voluerint vel putauerint obuiare. magis igit' ꝓfecto excellentia vestra apud creatorem gl'ia ꝓficit: si ꝑ eam dispersaz ecc'iarū potuerit societas restaurari. cū. n. largita mūera ad noīs sui gloriam ꝓspicit reuocari: tanto largioza tribuit q̄nto ꝑ ea religionis sue dignitatem viderit ampliari. ꝓsoluentes ꝑterea paterne charitatis affectum dñm petimus: quo brachium vestrū ad cōprimendos hostes forte efficiat z mentē eius fidei zelo velut mucrone gladij vibrantis exacuat. Idem ad eundem.

Merito fidei bellor⁹ paraſ victoria.

l Sz ñ ex fidei merito z christiane religionis gratia tanta excellētie vestre bellicoza ctuū ꝓsperitas eueniret: nō miranda fuerat: cum sciamus hec etiam antiquis bellor⁹ ducibus fuisse concessa. sed cum futuras deo largiente victorias non carnali ꝓuidentia: sed magis orationibus ꝓuenientis: fit vt hoc in stupozem veniat: q̄ gl'ia vestra nō terreno consilio sed deo desup largiente descendat: vbi em̄ meritoz vestroz loquax nō discurrit opinio. que bella vos frequenter appetere nō desiderio fundendi sanguinis: sed tm̄ dilatande causa reipu. in qua deū coli ꝓspicimus loquit': quatenus christi nomen g sub ditas gentes fidei ꝑdicatiōe circūquaq̄ discurreret. Sicut em̄ exteriora vos virtutum opera eminentes in hac vita ꝓstituunt: ita z interna mox ornamenta ex corde mundo ꝓcedentia in futuram vitam celestium gaudioz paticipatione glorificant. plurima em̄

dū q victo/ riā solū o fo nib⁹ obtine/ tis.

a ¶ Largi/ tis ibi posi/ tis.

b ¶ Sustinetis. i expectatis. Jo/ hannes.

c ¶ Jea. differamus. ſ. e. is q. ſ. xxviij. distin. quia sunt culpe.

Ro.14.

d ¶ Nōne achor. ſ. j. q iij. ℌ. item pcō achor.

e ¶ Filius i. nepos.

f ¶ Solus negatiue exponit. i. vtinam nō perisset pl'es li. j. q. j. iudices. arg. tū ℣. qz potius debuit parcere nocenti q punire innocentem ꝓpter nocētem. vt. xiij q. v. denich. ℣. ff. de pe/ nis absentē

Josue.22

g ¶ A vindicta. idoneus. ar. q nullus pt esse iudex. nisi habeat charitatem ℣ mansuetudinem.

h ¶ Vapulat. ſ. v. q. v. nō ois.

i ¶ Pauca quedam em ignorantia ꝓ pte excusat. ꝓ parte nō. vt. xxx. q. j. de his. ℣ distinc. viij. cō suetudo.

Mat.5

k ¶ Odisse eū puer nō potest. o dño hē nō pōt vt ingratus exheredari.

Pro.8

Luc.j.12

ꝓ pascendis ouibus beati petri ap'lo⁹ ꝓncipis vtilitatib⁹ excellētiā vīam ꝑstitisse didicimus: ita vt nō pua loca ꝑimonij ei⁹ ꝓuisa nudata cultorib⁹ largitis dagorū habitatorib⁹ restaurasset. q/ cūq igit illic christianissima mēte ꝓfertis: hoc ꝓ tribulationē: ℣ spem in futuro iudicio sustinetis.

Breuit mōstratū ē: q boni laudabil'r mali ꝑsequūt bonos. ¶ Illud aūt ap'li. tu aūt ds es q iudicas alienū ſuū: ō alieni cordis occultā intelligēdū ē. Nō vindicta inferri possit mōstratū ē. ¶ Nūc. restat oīdere q debz inferri: ℣ q magis diligūt illi q puniunt: ℣ q impuniti relinquūt. qō vtrūq; multoꝛ auctate ꝓbatur. Ait em augu. Ad irā deus ꝓuocat: cū mala puniri differunt.

Jea de ḡbus vehementer deus offendit: inseq vel vlcisci differimus: ad irascēdū vticq; diuinitat' patientiam ꝓuocamus.

¶ Nōne achor. filius zare ꝑteriit mādatū dñi ℣ sup oēm ꝑplm isr'l ira eius incubuit: ℣ ille erat vn⁹ hō: atq; vtinā solus perisset i scelere suo. Idē aug. de ꝓmone dñi in monte. li. j. ¶ Vindicta q ad correctionē valet nō ē ꝓhibenda.

A vindicta q valet ad correctionē nō ꝓhibet: q etiā ad misericordiā ptinet. nec impedit illud ꝓpositū: q ds q; patus ē ab eo que correctū esse vult pl'a ꝓferre. ¶ Sed huic vindicte inferende nō est idoneus nisi qui odiū q flagellare solent: q se vindicare desiderāt: dilectionis mā suetudine supauerint. nō. n. metuendū ē ne odisse puulū filium pentes videant: cū ab eis vapulat peccans ne peccet. vlterius ℣ certe pfectio dilectionis ipsi⁹ dei ꝓis imitanda nob ꝓponit: cū inseq̄ntibus dr: diligite inimicos vros: benefacite his q oderunt vos: ℣ orate ꝓ his q vos ꝑsequūtur: ℣ tū de ipso dr ꝓ ꝓpbam: quē n. diligit dns corripit. flagellat aūt oēm filiū quem recepit. dicit etiā dns: ſuus q nescit volūtatē

dñi sui: ℣ fac nō digna: plagis vapulabit pauc'. ſu⁹ aūt q scit volūtatē dñi sui: ℣ fac nō digna: vapulabit plag' mult'. nō ḡ nisi ipe vindicet: cui rex ordine ptās data ē: ℣ ea volūtate vindicet q ꝑ puulū filiū flagellat: quē tū per etatē nō pōt odisse. Hinc em aptissimū exēplū dr: q sat' apparet posse peccatū amore potius vindicari q̄ impūitū relīqui vt illū quē vindicat nō pena miser sed correctione beatū esse velit. pat⁹ tū sit: si opus fiat equo aīo pl'a tolerare ab eo illicita: quez vult esse correctū: siue in eū hēat ptātē coercendi siue nō hēat. magni aūt ℣ sancti viri q̄ optie scirēt mortē istā: q aīam dissoluit a corpore formidandā nō esse: ꝑm tū eoꝛ aīm: q illā timerent nōnulla peccata morte punierūt: q viuēti bus vtilis metus icuteret: ℣ illis q morte puniebant nō ipa mors noceret: sz pctm qō augeri possz si viuerēt nō diminuere: nō temere illi iudicabāt: q̄b⁹ tale iudiciū de⁹ donauerat. Inde ē q helyas morte mltos affecit ꝑpa manu ℣ igne diuinitus ꝑpetrato. qō ℣ alij mlti ℣ magni viri eodē spū ꝓsulēdo rebus hūanis nō timere feceŕt de q helya cū exēplū dedissent discipl'i cōmēorantes q̄d ab eo factuz sit: vt etiam ipis daret ptātē petēdi de celo ignez ad ꝓsumēdū eos q sibi hospiciū nō ꝓbuerāt: reꝑhēdit dns in eis nō exemplū ꝓphe sancti: sz ig̃rantiā vindicādi: q adhuc erat in rudib⁹ aīa duertēs eos nō amare correctionē sz odio desiderare vidicta. Itaq; postea q̄ docuit eos q̄d essz diligēr ꝓximū tā q̄ seipm infuso etiā spūsctō: quē decē die b⁹ ꝓplet' p⁹ ascēsionē suā desup vt pmiserat misit: nō defuerūt tales vindicte q̄uis mlto rari⁹ q̄ in veteri testamto. Ibi eī exemplo: pte fuiētes timore ꝑmebāt. Hic āt maxīe dilectōe libi nutriebāt. Mā ℣ b ap'li petri ānanias ℣ vxor ei⁹: sic in actib⁹ ap'lo ꝓ legim⁹: exaīes ceciderūt: nec resuscitati ß sepulti sunt. Ite aug⁹. ꝓtra

vt. C. de in offi. te. sicis in suo.

l ¶ Parātus. ſ. e. q. j. paratus.

m ¶ Timerent. ergo q pena magis timet illa ē magis infligenda. siue sit pecuniaria siue corꝑalis. vt. xvj. q. vj. cognouimus. ℣. c. de lapsis. ℣. j. c. q. v. ꝑdest. ℣ expsse dicit extra. vt lite nō ꝓtest. qm frequenter. in fine.

n ¶ Diminueretur. quosdaz em deus rapit ō medio ne malicia mutet intellectū eoꝛ. vt. j. de pe. di. iij. ℌ. vez hoc. 3.Re.18 4.Re.10.

o ¶ Sed odio. ſ. e. q. c. qō christ⁹ ꝓtra.

p ¶ Post ascensionē. illō post potius includit die ascēsionis q̄ excludit. nam als nō eēnt x. dies nisi dies ascensionis computarent. lxx vj. di. scire. Lu.9 Mat.22 Luc.22

Act.5

a Quis. verba cresconij.

b ¶ Inimicꝰ. ꝯ. lxxxvj. di. odio. ꝯ. e. q. duo ista

c Debet hoiem. ar. q cū pecunia possumus allicere aliquos ad fidem. vt. ſ. e. q. vij. q aūt. t. ꝯ. xlv. di. q sincera. sub tali em ꝓditiōe possumꝰ aliquā ducere in yxorē vt fiat xp̄iana. vt. xxviij. q. ſ. caue. t possumus eos grauioribus pensionibꝰ onerare vt ꝓuertāt ſ. c. q. vj. iā vo. qō sat admitti pōt. t sic in talibus spūalibus licite fit pactio. vbi agit de conuersione alicuius ad fidem. t sic nō ob. ſ. q. ij. quāpio

d Quod autem. Nulli licz occidere nisi hab eat prātrem gladij. nec tunc licz. nisi cuz hoc faciat amore iusticie. vt. ꝯ. q. p̄. xi. ea vindicta. ſ. eo. miles. Irē si spes ē correctōis nō dz occidere ſz si nō spes correctōis. pōt occidere vl reddere eū inutilem ad malefaciendū. vt. ꝯ q. p̄ri. ē iniusta. ſ. e. c. lex debet. Si aūt paratus sit corrigi. nec occidi debet nec debilitari in mēbris. vt hic t ſ. eodem. c. ſ. ij. t. iij Et hec vera sūt q iudex solꝰ pōt occidere nisi sint aliq nocturni de populatores aggroꝝ vel sint latrones in publicis stratis quos quilibet pōt occidere. vt. C. qñ li. vnicuiq; sine iudicio seipsum vindi. l. ſ. t. ꝯ. q. iij. fortitudo. vel nisi defendendo se occidat aliquē. extra de homi. c. ſ. circa finē ſ. eo. cū hō. h.

Luc. 10

Exo. 20

Mat. 26

creſconiū grāmaticum lib. j.

Que vitati ꝓtraria sūt christiane

a Quis christianꝰ iniquū p̄ b seq̄t christi ē inimicꝰ. vex dicis si nō ꝑ in illo p̄seq̄t quod christo ē inimicū. neq; enī dñs i seruo p̄ in filio maritꝰ i cōiuge: cū sint vtriq; christiani nō debēt p̄seq nisi vicia christiane ꝓfiē veritati: an vo si nō p̄seq̄nt: nō rei negligētie merito tenebūt. Item aug. ad macedoniū. Quēadmodū hō dz diligere ꝓximū sicut c Debet hō cut seipsum. diligere ꝓximū suū sicut seipsum: vt quē potuerit hominē būficētie ꝓsolatiōe vl informatiōe doctrine vel discipline coertiōe adducat ad colēdū deū. Item aug. ad donatū p̄byterū. De eodem.

Mali sunt phibendi a malo t cogēdi ad bonū. Ex his oīb colligit q vindicta ē inferēda nō amore ipsi vindicte ſz zelo iusticie: nō vt odiū exerceat: sed vt p̄sentis corrigat: ſz cum vindicta aliqñ inferat dānis rerū: aliqñ flagell aliqñ etiā morte q̄rit an petm sit iudici vl mīstro reos morti tradere

d Quod āt Que. V Nulli liceat ali quē occidere: illo ꝓcepto pbat q dñs i lege homicidiū pbibuit dicens: nō occides. Item in euāgelio oīs q accepit gladium: gladio pibit. Item ex aug. ad marcellianū comitē ō donatist captꝰ Mali nō sūt interficiēdi ſz flagell emēdādi

e Jrcūcelliones illos t clericos ptī donati: q̄s de hipponēsi ciuitate ad iudiciū p factī eox publice discipline cā deduxerat: a tua nobilitate ꝓperi auditos t pluri-

f Jrcūcelliones. i. restituti ꝓpriū nomen.

f ¶ Confessos. coram laico. t sic est ꝓra. extra de iudi. ar si clerici. in fine. Sz isti ꝓpter hereſim sunt facti de foro eius.

mos eox ō homicidio qō i restitutū p̄byterū catholicum cōmisert: t de cede inocentij alterī catholici p̄byteri arz de oculo ei effoso t de digito p̄ciso fuisse ꝓfessos. Unde g mihi sollicitudo maxima incussa est: ne forte sublimitas tua censeat eos tanta legū seueritate esse plectēdos: vt q̄ lia fecerūt: talia patiantur. Ideoq; his lr̄is obtesto: fidem tuā quā habes in christo p ipsius dñi nostri miseri h cordiā vt hoc nō facias: nec oīno fieri ꝑmittas. q̄uis em i ab illox interitu dissimulare possemus: q: nō accusantib nostris sed illox notarijs ad q̄s tuende publice pacis vigilātia ptinebat p̄sentati videanť exanimi: nolumus tñ k passiones ꝯox dei quasi in aliene ptis supplicijs vindicari nō q scelestis homibus licentiā facinox ꝓhibeamus auferri: sed hoc magis sufficere volumꝰ: vt viui t nulla pte corꝑis truncati vel ab inq̄etudine insana ad sanitatis ociū legum coertione diriganť: vel a malignis opibus alicui vtili opi deputen o tur. vocať q̄dem t ista dānatio. sed quis nō intelligit magis beneficiū q̄ supplicium nūcupandū: vbi nec seuiēdi relaxať audacia: nec penitēti saluturis medicina subtrahit. Imple christiane iudex p pij p̄is officiū. sic succensere iniquitati memineris: vt nō in peccatox attrocitatibꝰ exerceas vlciscendi libidinem sed pctox vulneribꝰ curādi adhibeas voluntatē: noli p̄dere paternā diligentiā quā q in ipsa inquisitione seruasti: q̄ tantox scelex ꝓfessionem nō extento aculeo nō sulcantibus vngulis nō vrentibus

g ¶ Sollicitudo. q ipse eos accusauerat. licz nō ex noie. vnde timuit q esset reus mortis ipsox vt. ſ. eo. vnum in fine.

h ¶ Nō facias ar. q in criminibus p̄t iudex penam ꝓpare. ar. ꝯ ij. q. iij. ꝯ noandum.

i ¶ Interitum ar. q iudex secularis pōt coꝛrigere clericos incoꝛrigibiles. vt ſ. eo. si audierit. extra de sen. ex. ꝓpendimus.

k ¶ Sed illox iudiciū.

l ¶ Notarijs. i. officiales. i. q de ferūt crimina iudicibus. vt. iij. q. iij ꝯ alij. sicut rectes synodales deferunt crimia epis. xxv. q. vj. epus.

m ¶ Seruox. i. quas patiunť fui dei.

n ¶ Et nulla. ꝯ. q. p̄ri. ste iniusta ꝓ. sed b de incoꝛrigibilibus ibi nō.

o ¶ Dānatio. nō iudices posse mittere penaz sic. xxij. q. iij. innocens.

p ¶ Succense re. i. irasci.

q ¶ Inquisitione. i. inquisitionem criminū.

a ¶ Et a magistris. magistri cidūt in canonē verberando clericos causa disciplīne. eꝛ de sen. ex. sup eo. dū tñ nō nimiū seuiāt in eos. vt. ff. ad l. aquil. ꝓcoꝛris. ꝯbus aūt licear alios castigare. habes. ſ.

e.q.iij. duo ista vij.q.j. sicut. Dabūr ista prās patri in filio clerico quousq; sacrordinem recepe rit. licet tamē ordo non liberet a patria potestate. vt.liij. distisi seruus. vñ maiorem potestatē habet magister in discipulo q̄ pater in filio. cū magister adhuc post ordinez habet eum in potestate p illam dece. sup eo.

b ¶ Ab episcopis. non tamen manibus ppriis hoc facere pōt. vt.lxxxvj. distinō licet nec per laicū potest hoc facere. sed p clericum. vt extra de sen.excōi. vniuersitatē. est g̃ h ar.q iudex ecclesiasticus virgis potest punire. et q clerici virgis possunt puniri. vt.v.q.v. illi q.2.xlv.di. cum beatus. Jo.

c Pena. h ōr q propter tria parcendum sit istis. tamē qr videt ecclesiaz lesam habere cōcienciam si ad denūciationem suam isti occidātur. cū. ppē spem correctionis. tū ppter mansuetudinem ecclesie.

d ¶ Transactis. ar. q executio sententie siue in causa ciuili vele criminali differenda est. xj q.iij. cum apud. ar. contra. ij. q.j. sicut.

e ¶ Num solū est. per operam. i. per querelas nostras. et ē flāmis: sed virga aut verberib9 eruisti: q̄ modus coertionis a et a magistris artiū liberaliū et ab ipis pentibus adhibet b vt sepe ī iudicijs solet ab episcopis adhiberi. Noli ergo atrocius vindicare qō lenio inārendi q̄ puniendi maior necessitas est. Ad h em et mitissimi hoies facinus admissum diligenter atq; instāter examinare debent: vt quib9 parcant inueniant. I dē marcelliano. Preter supplicium mortis rei sunt puniendi.

c Pena illo cuius de tantis sceleribus cōfesso rogo te vt pter suppliciū mortis sit et ppter ꝛciam nostrā et ppter catholicā mansuetudinē cōmendandaz. ipse em fructus ad vos puenit ꝛfessionis illo: qz iuenit catholica eccl'ia: vbi erga atrocissimos inimicos fuet atq; exhibeat lenitatē. In tanta q̄ppe crudelitate: q̄ pter sanguinē vindicta pcesserit: magna lenitas apparebit. q et si modo h̄ usdā vestris illa atrocitate cōmotis videt indignum et q̄si dissolutionis et negligē d tie simile: transactis tñ motibus aio q̄ recentioribꝰ factis solent turbulentius excitari egregie luculenta bonitas apparebit. I dem donato Mali phibendi sunt a malo et cogendi ad bonum.

e Vtrum solū ē: qō in tua iusticia ptimescimus: ne forte: qñ quicq̄d mali cōtra christianā societatem ab hoibus impijs ingratisq; cōmittit: pfecto grauius ē atrocius q̄ si in alios cōmittā tur: tu quoq; p īmanitate facinoz ac nō potius p ꝛsideratione lenitatis christiane censeas coercendū: qō te peiesum christū ne facias obsecramus: et paulo post. Ex occasione terribiliū iudicū et legū ne eterni iudicij penas luant: coꝛrigi eos cupim9 nō nec ari: nec disciplinā circa eos negligi volum9: nec supplicijs h̄ digni sē coerceri. hic g̃ eorū pctā ꝛpesce: vt sint q̄s peniteat peccasse. et paulop9: p inde si occidēdos ī his viros putat9 dekrebit9 nos: ne p operā nr̄az iudiciū tale h̄ dē pueniat: q̄ ꝛpto in n r̄az pniciē licentiozi audacia crassabunt ncitate nob in pacta. vt etiā f occidi ab eis eligam9 potiꝰ q̄ eos occidēdos vīs iudicijs inferam9. Jdē. Quies ecclie principū seueritate iuuat

g Rodest seueritas vīa: cuius mīsterio q̄es adiuuatur et nr̄a: pdest itercessio nostra. cui9 mīsterio seueritat9 tpat et vīa. nō vob displiceat q̄ rogamī a bōis: qz nec nob displicz: q̄ timemī a mal'. nā hoim iniq̄tatē et apl's paul9 ñ tñ iudicio futuro: vexetiā de pñtib9 vīs secl'aribꝰ ptātibus terruit: asserēt etiā ipas ad dispensationē diuine pui dētie ptinere: oīs inquit aīa ptātib9 sublimioꝛib9 subdita sit rō. Hec ẋba apl'i vtilitatē vīe seūitat9 oñdūt. pinde sic dilectioz iussi sūt terrētib9 debere q̄ timēt. ita dilectōz iussi sūt timētib9 debere q̄ terrent nihil cupiditate nocēdi fiat: h oīa ꝛsulēdi charitate. et nihil fiat īanit': nihil inhūanit' ita formidet vltio cognitōis vt nec itercessor9 religio ꝛtēnat': qz plectēdo et ig̃scēdo h solū bene agit': vt vita hoim h corrigat': q̄ si tanta ē puersitas et ipietas: vt corrigēdus rei nec disciplie ne vēie remedia suffragēt. ab oī tñ itentione atq; ꝛscia quā de9 cernit sine seueritate siue lenitate nō nisi officium dilectionis impleatur. Palea

h Oc tñ itelligēdū ē de illis q̄s pñtia supplicia in meli9 ꝛmutāt: ñ de ill' q̄ obstiati sē ī malo: q̄ si sp viuerēt sp peccarēt: q̄z pena h incipit et in eō nū durabit. I tē hiero. ī naū. In pñtiaz nōnulli puniunt: ne in eternū flagellent.

hic arg. q̄ si iudex sus pendit aliquem ad querelam clerici. q̄ clericus nō possit pmoueri. vt. h.c. pri. et de penitē. distī. j. peccatores. et extra de excessibus p. ex litteris. ar. ꝛtra h.q.iij. maximianus. j.c. nō vos. 2. ff. de bo. lib. q̄ cum maior. h. j. et est exp̄ssum extra de homi. postulasti. et. c. tua.

f ¶ Occidi. ar. hic p h. qui dicit q̄ clericus debeat potius pmittere se occidi q̄ ipse occidat. vt dixi. h.c.q.j. in pn.

g Rodest. et nostra mutuū em pstant si dī auxilium j. e. principes.

h ¶ Corrigat. quasi di. siue per verba siue per pecuniam siue alio modo non refert. sic. h. c. q. iiij. ea vindicta. Jobes. Ro.13.

Quid g̃ puniret ergo hoc de penitētibus tñ. vt j. de pe. dist. iij. h. au/

ctoritas.nã ḡrũ
Esa.1 dam pena inci/
pit hic. ⁊ durat
in infinitũ. vt.j.
de pe. distin.iij.
Esa.7 ignis succensus
ẽ. sicut ecõtrario
Esa.19 qñq; remuneratꝰ
Exo.14. aliquos tpaliter
vt eos puniat
Nũeri.14. eternaliꝫ. vt.xxij
q.ij. si quelibet.
b ¶ Falsum est
q.di. exquo falsũ
dixerunt in vno
dicũ ḡ ⁊ in alijs
⁊ est hic ar. q̃ in
strumentũ vl te
Naũ.1 stamentũ si ẽ in
vno falsum. ḡ ⁊
in oibus. vt. ē.
disti. ix. si ad sa/
cras.
c ¶ Non pue/
niri. tũc sñia iu/
dicis pueniret.
si quis hic plene
punitus esset in
futuro ñ puniret.
d ¶ Judicꝫ. id
est christi.
e ¶ In pctõre
nõ punitũ suffi/
cienter.
f ¶ Exercende
in futuro.
g ¶ Israelitis
i. deo israelitaꝫ.
h ¶ Leuis

[redacted]

Reos .j. q.
viij. si vob
R ¶ Defendat
oes fugiẽtes ad
ecclĩam teneꝫ de
fendere. vt.xvij.
q.iiij. reũ. ⁊ ꝫ ve
rũ ẽ. siue rei sint
siue nõ nisi in ca
sib⁹. ex̃ de imu/
ni. ec. inẽ. Sz il/
los q̃ nõ fugerit
ad ecclĩam qñq;
2.Re.17 iuuabit qñq; nõ
Nãe.25 si. n. spes ẽ correc
tionis dz eos
iuuare. vt. ē. q.
pri. est iniusta.
Jrẽ si iuste sint
dẽnati aliq̃ oi/
bus modis iu/
uabit eos. si aũt

a Quid ḡ ait ꝫ dñs cogi
tatis ipse est q̃ creauit
mũdũ ⁊ ꝓsumationẽ ei⁹ faci/
et. q; si vob videꝫ crudelis ⁊
rigidus ⁊ cruent⁹: q; in dilu
uio gen⁹ deleuit hũanũ. sup
sodomã ⁊ gomorrã ignẽ ⁊ sul
phur pluit. egyptios sbmer/
sit in fluctib⁹: israelitaꝫ ca/
dauera ꝑstrauit in heremo:
scitote eũ iõ ad pñs reddidis
se supplicia ne in eternũ pũi/
ret. Certe aũt ꝛa sunt q̃ ꝑbe
loquũt aut falsa. Si ꝛa sunt
q̃ de seueritate ei⁹ videẽ dice
re: ipi dixerũt Nõ iudicabit
bis in idipm in tribulatione
b Si aũt falsa sunt ⁊ falsuz ẽ ꝑ
qõ ꝺz: nõ ꝓsurget duplex tri
bulatio: falsa est ḡ ⁊ crudeli/
tas q̃ in lege scripta est. qõ si
vex ẽ ⁊ negare nõ poterũt di
cente ꝑpha: nõ iudicabit de⁹
bis in idipm in tribulatione
ḡ q̃ puniti sunt: postea nõ pu
nient. si aũt postea punient
scriptura mẽtiꝫ q; nephas ẽ
dicere. receperũt ḡ ⁊ q̃ in di/
luuio pierꝫ ⁊ sodomite ⁊ egy
ptij ⁊ israelite in solitudine
mala sua in vita sua. Que/
rat ḡ hic aliꝫ: si fidelis qui
deꝑhensus fuerit in adulte/
rio decolleꝫ. q̃d de eo postea
fiat. aut eñ puniẽ ⁊ falsuz ẽ
ꝑ qõ ꝺz: nõ iudicabit de⁹ bis
in idipm in tribulatione aut
nõ puniẽ: ⁊ optãdũ ẽ adul/
teris vt in pñtia ꝛa breui ⁊ ci/
ta pena cruciatus frustrenꝫ
eternos. Ad qõ rñdebimus
deũ vt oĩm rex: ita supplicio
c rũ q̃z scire mensurã ⁊ nõ ꝑue
niri sñia iudicis nec illi ĩ pec
f catoꝛe exercende debinc pe/
ne auferri ptãtẽ: ⁊ magnum
pcm̃ magnis diuturnisq; lui
cruciatib⁹. si q̃s aũt punitus
g sit vt ille in lege q̃ israelitis
maledixerat: ⁊ q̃ in sabbato
ligna collegerat: tles postea
h nõ puniri: q; culpa leuis pñ/
ti supplicio ꝓpensata sit. Jt tẽ
grego Qui rei sunt sangui/
nis ab ecclĩa defendi debent

e Reos sanguis defẽdat
ecclĩa ne effusiõe sãgui
nis ꝓticeps fiat. Hinc appet
q; mali flagellis sũt coercẽdi
nõ mẽbroꝛ trũcatiõe vl̃ tpa/
li morte plectẽdi. Sz obijcit
illud qõ dñs ait ad moysen:
Maleficos nõ patiẽ viuere
Jt tẽ. Qui coierit cũ iumẽto
morte moriaẽ. Adulterij etiã
vel blasphemie crie notatus
imisericordit lapidari iubeꝫ
Jtem moyses q̃ legẽ accepat
cultoꝛes idoli morte puniuit
Samuel etiã agag pinguissi
mũ rgẽ i frustra ꝺcidit. Phi
nees q̃z iudeũ cũ madianita
coeũtẽ gladio transfixit: qõ
ẽ ei reputatũ ad iusticiã. sil⁹
nõnulli i veteri testõ iueniũt
malos trucidasse. nec tñ trãs
gressoꝛes legis: sz defensoꝛes
f appellant. Prohibeꝫ ḡ illo
ꝑcepto ꝺsq; sua auctate in ne
cẽ alicui⁹ armari: nõ legz ipio
reos morti tradere. q̃ eñ pu
blica ptãte fũctus ipsi⁹ legis
impio malos pmit nec illi⁹ ꝑ
cepti trãsgressoꝛ nec a celesti
pzia alienus habeꝫ Vnde
aug. ad publicolã. Ex officio
nõ est pctũ hoĩem occidere.

m Oe occidẽdis hoĩb⁹ ne
ab eis q̃sq; occidaꝫ: nõ
mihi placz ꝓsiliũ: nisi forte sit
miles aut publica functione
n teneaꝫ: vt nõ ꝓ se ꝑ faciat: sz
ꝓ alijs vl̃ ꝓ ciuitate vbi etiã
ipse ẽ: accepta legitia ptãte
n si eius ꝓgruit ꝓsone q̃ ẽo re
pellũt aliq̃ terroꝛe: ne mala
faciãt: etiã ipi⁹ fortasse aliq̃d
ꝑstaꝫ. hinc aũt dictũ ẽ: ne re/
sistamus malo: ne nos vindi
cta delectet: que alieno malo
aĩm pascit: nõ. vt coꝛrectionẽ
p hoĩm negligam⁹. Añ nec reꝰ
ẽ mortꝭ aliene: q̃ cũ sue posseꝫ
siõi⁹ muroꝛ ãbitũ circũduxit
aliꝫ ex ipoꝛ vsu pcussus ĩ/
teriit neq; eĩ reꝰ ẽ xpian⁹ si bos
ei⁹ aliquẽ feriẽdo vl̃ equ⁹ cal/
cẽ iaciẽdo aliquẽ occidat. aut
iõ ñ dẽrẽt xpianoꝛ bouem hẽ
coꝛnua aut equ⁹ vngl̃as aut

iuste tunc tpare
⁊ nõ ipoꝛtune iu
uabit eos. sz tan
cꝫ intercedendo
ꝺ eis ne ex indi/
screta defensiõe
incidat ecclĩa in
malã opiniones
vt. xiij. q. vlt. hi
q. ⁊. ē. q. iij. non
inferenda. Et lz
reneaꝫ aliꝫs de/
fendere. nõ tñ te
neꝫ belluz ꝓ eis
mouere. vt. C. ē
epis. au. addict/
os supplicio. lo.
l ¶ Ergo illo.
nõ occides.
Oe occidẽ
dis. miles
sub ptãte aliqua
cõstituꝛtus. vt. ē.
eo. miles nisi ḥ
fiat iniusto bel
lo. vt. ē. eo. si ho
micidiũ ⁊ in ca
sib⁹ positis in sũ
ma.
n ¶ Pro se. sic
ḡ officiat⁹ nõ ꝑ
eẽ aduocatus in
ꝑpa cã. ⁊ ita of/
ficiũ suũ ẽ ei di/
nosũ. Silr. q.
iij. ḥ ius. sic nec
in cã sua põt q̃s
eẽ iudex. vt. ē. q
iij. inẽ. vel dic q
ꝓ se. i. pro puro
odio. Jo. q; si
mo dixit falsum
est. cũ iueniat ḥ
ꝓhibitũ nec ifa
ista ꝺicit. b.
o ¶ Persone. ḥ
diẽ ppẽ eos q̃
hñt iurisdictiõz
sclarẽ. hz nõ pũt
ꝓesidere cause
sanguis. vt. xv.
q. iij. c. ſ. ⁊ ſ. q.
viij. his a q̃ⁿ. ⁊
ſ. c. sepe.
p ¶ Wñ. q. d. cũ
q̃s ex offo suo oc
cidit aliq̃. nõ
ẽ ei imputãdũ si
ex offo tli seq̃nt
hoicidia ira ꝺi
nuãt seq̃ntia exẽ
plar\ sic ꝓtua si
aliq̃s re. pellẽdo
malos occidat
aliq̃. ḥ nõ ẽ ei
impucandum.
q ¶ Reus ẽ nisi
equ⁹ ille fuerat.

Act. 23. calcitrosus vel bos fuerat cornupeta. ¶Nam si talis nocuerit bene tenet dominus. vt. ff. si quadru. pau. fe. l. j. §. j. et ij. ¶ generaliter i habuerit tale animal. qđ cōsueuit nocere. vt. vj. suz leonē aprū siue ligatuz siue nō. ¶ si occisus fuerit liber hō ꝓstabit. cc. sol. ſz si aliē nocuerit cōdēnabit ꝑ arbitriū iudicis. sed in cereris rebꝰ condemnatur pēa duplū. vt. ff. ō edicto. hi enī et. l. se.

a ¶ Paulus ar. q ñ ipurat clericō. ꝙ ad defensionē suiuris vocat militem. et aliquis ibi occidat. sic §. ea. q. iij. marianꝰ.

Matth. 27

b ¶ Bonū ar. q si aliꝙs dat operā licite rei q̄ nō est ei impurādum si aliꝙd male inde seq̄tur. vt. l. di. sepe. ¶. c. qꝛ re. et di. vj. testamentū nam deꝰ est ille creatoꝛ ceꝛtis et nonoꝑis. vt. xv q. vj. ca. j. Item est ꝺ arg. q nonomnis qui occasionez damni dat damnū deꝰ.

a dētes canes: aut ℞o qm̄ paulus apl'us sat' egit: vt ī tribuni noticiam ꝓferret insidias sibi esse a q̄ busdā ꝓdit' ꝓparatas: ⁊ ob ꝺ deductoꝛes accepit armatos: si ī illoſ celerati hoīes icidissent: paulus ī effusione sanguis eoꝝ suuz crimē agnosceret: absit vt ea q̄ ꝓ
b pter bonū ac licitū facim⁹ aut habem⁹: si aliq̄d p ꝺ ꝓter nr̄az volū tatē cuiq̄ mali acciderit: noꝺ imputeſ: alioq̄n nec ferramēta domestica aut agrestia sē hōda: ne ꝙs ex eis vl'se vel altez inf̄imat: nec arboꝛes plātāde ne ꝙs ex eiſ se ide suſpēdat: nec feneſtra faciē da: ne p hāc se ꝙsq̄ ꝓcipitet: ⁊ q̄d plura ⁊ memoꝛarē cū ea cōmemorādo finire nō possuz: q̄d ē ī vsu hoīm bonum aut licitum: vñ nō possit pnicies irrogari: seipm̄ ēt pimere nulla leg' aucte alicui ꝓmittit'. ¶ Unde augustinus lib. j. de ciuitate dei.

Qui deo auctoꝛe bella gesserūt ꝓcepta non occidendi nequaq̄

c ¶ Si nō licet transgressi sunt ꝓuata ptāte alicui hominē occidere īnocentē: cui⁹ occidēdi licentiā lex nulla ꝛcedit: ꝓfecto etiaz q̄ seipm̄ occidit homicida ē ⁊ tāto nocētioꝛ cum se occiderit: q̄to īnocētioꝛ ī ea cā fuit: q̄ se occidēdū putauit. Mā si iude factū merito detestamur: eūq̄ veritas iudicat cū laqueo se suſpēdit: sceleratе illi⁹ traditiōis auxiſſe potius q̄ expiaſſe cōmiſſuz: qm̄ de dei miſeꝛcoꝛdia deſperādo exicia bilē penitēs nullū sibi salubꝛis pnīe locū reliq̄t: q̄to magꝭ a sua cede se abstinere ꝺz: q̄ tali ſuplicio q̄d in se puniat nō ꝺz. Judas enī cū in se occidit sceleratiſſimū hoīez occidit: ⁊ tñ nō solū christi vez sue moꝛtꝭ reꝰ finiuit hāc vitā qꝛ lz ꝓpꝝ sceꝰ alio tñ suo scelere moꝛtuꝰ ē: cur aūt q̄ nihil mali feē sibi malefaciat: ⁊ seipm̄ inf̄iciē
d do hoīem inf̄iciat īnocentez ne aliū patiaſ nocentē: atq̄ i se ppetret pctm̄ ꝓpriū: ne ī eo ppetreſ alienū. ¶ tē in sanctꝭ canonicisq̄ libꝛis noꝺ nuſq̄ diuinitꝰ ꝓceptū pmiſſumue repiri pōt: vt vl' ipsi⁹ adipiſcēde īmoꝛtalitatꝭ l'ipsi⁹ maeli cauēdi curādiue cā nobiſmetipſis necē iferam⁹. Mā ⁊ ꝓhibitos nos eē intelligēdū ē: vbi lex ait ñ occides: ꝑsertī q: nō addidit, ꝓīm tuū: sicut falſum tſtimoniū cū vetaret: falſuz inq̄t testioniū nō dices adūſus ꝓīm tuuū: nec ī ō tñ si adūſus seipm̄ q̄sq̄ falſuz testimoniū dixerit: ab ꝺ se putauerit crimīe alienū: qm̄ regu
e lam diligēdi ꝓīmū a semetipſo accepit: qm̄q̄ dē scꝛtū est diliges ꝓīmū tuū sic teipm̄ poꝛro si falſi testioniꝭ ñ minꝰ reus ē: q̄ de seipso falſū fateꝰ q̄sq̄ si adūſus ꝓīmū ꝺ faceret cū in eo ꝓcepto q̄ falſum testimoniū ꝓhibeꝭ: adūſus ꝓīm ꝓhibeaſ possitq̄ nō recte intelligētib⁹ videri nō esse ꝓhibituz vt aduersus seipm̄ q̄sq̄ falſus teſt' exiſtat: q̄to magꝭ itelligēdū ē nō licere hoī seipm̄ occidere: cū in eo q̄ scꝛiptū ē: nō occides nihil deide adito: nec ipse vtiq̄ cui p̄cipitur itelligat excepꝰ. ¶ tē nō occideſ nec te nec altez: neq̄ enī q̄ se occidit: aliō q̄ hoīez occidit q̄sdam ℞o exceptōes eadē ipsa diuīa facit auctas.

f ¶ Sz his exceptꝭ q̄s deꝰ occidi iubet siue data lege ad ꝑsonā ꝓ tpe exꝑssa iussione siue ipe q̄ occidit miſteriū ꝺz iubenti sic adminiculū gladiꝰ vtenti et tō nequaq̄ ꝺ ꝺ ꝓceptū fecerūt q̄ ꝺ dcm̄ ē ñ occideſ: q̄ deo auctoꝛe bella gesserūt: aut pſonaz gerētes publice ptātis ſm ius legis: hoc ē iuſtiſſime rōnis impiū sceleratoſ moꝛte punierūt: ⁊ abꝛaā nō solū nō ē culpatꝰ crudelitatꝭ crimine: vez etiā laudatꝰ ē noīe pietatis: q̄ voluit filiū neq̄q̄ scelerate ſz obediēt occidere ⁊ merito q̄rit: vtrū ꝓiussu dei habēdū sit: q̄ iepte filiā q̄ occurrit ꝑī occidit: cū id vouiſſet īmolatuꝝ: qđ ei victoꝛi redeunti de ꝑlio ꝓmitꝰ occurriſſet nec samſon aliē excuſaꝭ: q̄ se ipm̄ cū hoſtib⁹ ruina domus oppreſſit: niſi qꝛ ſpūs latēt ꝺ

ciſſe videt. et ꝺ habes in brocardis. xxxj. q. ij. de neptis. ⁊. di. l. ſe pe. ff. ad le. aq. qui occiderit. §. penul. Exo. 20.

c ¶ Possit. ar. q nō semp phi beē bonū ꝓpter malum qđ sequi pōt. ar. ꝓra. xxxij. q. j. i nouo. cōtra. xxj. di. deniq̄. ꝓtra Jo.

d ¶ Si nō licet. tanto. id est magꝭ peccat bonus aliēs se occidendo q̄sq̄ malus. quia malus credit se mereri per hoc. Matth. 22.

e ¶ Cauendi. i. quia cauere volumus. ne aliēs nos ledat.

f ¶ Semetipſo. vñ quilibet ꝓmo sibi faciat elemoſynam. deinde ꝓrimo. de pe. di. iij. sane cauendum. vñ posſum mihi ꝓſulere cū damno alterius. vt. ff. ad l. acquiſ. siēs fumo. ar. ℨ. xxij. q. iij. ꝓrimū. ⁊. xj. q iij. siquis vero.

g ¶ Exceptis arg. q ꝑsona adquaz loq̄mur nō itelligiē excepta in generali ſmone. vt. ff. de pig. paulus. §. vl'. argu. coipso q̄ q̄d nō excipiē intelligiē includi. vt ſ. l. v. di. si cuāgelica. ⁊ ex de iur. pa. ex lr̄is. ℨr̄ez est ꝺ ar. q id qđ de vno dicit. de omniꝫ aliīs intelligendū ē. vt ij. q. j. multi. ⁊. ſ di. iij. deniq̄. et di. v. ad eiꝰ. ℨr̄ez arg. q ℞buz indiffinite ꝓlatuz generaliē intelligendū est. vt. xxxj. q. j. qđ si doz mierit. Gen. 22. Judi. 11. Judi. 16.

a ¶ Dixisti. iste dixit iudam martyrē esse. cū penitē tia sit vidicta puniēs in se qđ cōmisisse doler. vt j. de pe. di. iij. pnia. vñ licitum ē cuilibet p peccat suis
b ¶ Talib. sūt ẏba aug. dic talib. i. mal. (se occidere
c ¶ Martyrum. ē. j. q. j. vide j. xxxiij. q. iij. q autem.

d Non ē. abs qđ eo. dicūt đdam q vbi fides ecclie t cathras corpis impugnāt. licet alicui se occidere. vt hic innuit cū tū aug⁹. dicat q ad qđcunq; malum quis cogat nō potest se occidere. vt. ē. q. iiij displicet. melius pōt legi hec dictio absq; inclusiue. q. d. nec in istis i quib⁹ magis videt. licet alicui se occidere sic ponit ibi pulchre sunt gene rue absq; eo qđ intrinsece⁹ later. sic ponit hec dictio absq; inclusiue. xxxv. q. iij. pgenie. t. ff. de pig. acti. l. j. xiij. q. ij. ebzon.
e ¶ Submittere. i. nō resistere.

f Placuit vo lūtarie. scēus si p furorem tunc no impurat. vt. xv. q. j. si quis insaniens. et. c. illa. b.
g ¶ Cōmemoratio. Sz nōne cum illi cōcaui mus viuo. ergo illi mortuo cōcabimus. vt j. xxiij. q. ij. sane. sed illō intelligas ō cōmunione sacramentoz que datur in fi. Sz hec solutio nō ē sufficiens. Nam si quis mortu⁹ est sine sacramentis illis t sine penitentia. si tñ fuit honesta cā mortis bene admittitur ad oīones ecclesie. si. ex de sepul. ex parte. iusserat: đ p illū miracula faciebat. His igit exceptis qs vl lex iusta generalr vel ipse fons iusticie de⁹ spēalr iubet occidi: đcs hoīem vl seipm vel quēlibet occiderit: homicidij crimīe tenectif. ¶ tē b dicim⁹: b asserim⁹: b modis oībus approbam⁹: neminē spōtaneā mortē sibi iferre debere: velut fugiendo molestias tpales ne incidat in ppetuas neminē ppē pctā aliena ne b ipso incipiat hre grauissimū ppriū: neminē ppē sua pctā pterita: q magis in hac vita opus ē: vt possint penitendo sanari: neminē velut desiderio meliorīs vite: q p⁹ mortez speraf: qr reū sue mortis melioz p⁹ mortē vita nō suscipit ¶ tem contra petilianum.

Meminī lz sibi man⁹ iniicere.

a ¶ Dixisti laqueo tradidit
b toz perijt laqueū talib⁹ dereliqt b ad nos oīno nō pertinet. neq; enī veneramur nomine martyrū eos q sibi collum ligauerūt. ¶ tē hiero. in iona ppheta. De eodem.

c Non est nīm mortē arripere: sz illataz ab alijs libenter accipe: vñ t i psecutionib⁹ nō lz mihi ppria perimāu absq; eo vbi castitas periclitat: sz pcutiēti colla submittere. ¶ tē ex pcil. bracha.

Nulla fiat oratio p his: qui seipsos interficiunt.

f Placuit vt hi q sibijpsis volūtarie aut p ferrum aut p venenū aut p precipitiū aut p suspendiū vel qlibet mō inferūt mortē: nlla pr̄sus p illis
g in oblatōe cōmemoratio fiat
h neq; cū psalmis ad sepulturā eoz cadauera deducāt. m. l. ti ei sibi b p ignoratiā vsurpāt silr t de his placuit fieri: qui
i p suis scelerib⁹ moriunt: impenitētes subaudiat. ¶ tē in eodem li. j.

Non est re⁹ homicidij miles qui potestati obediens hoīem occidit.

k Miles cū obediēt ptāti sub q legitīe pstitut⁹ ē hoīem occidit nulla ciuitat sue lege reus ē homicidij: imo nisi fecerit re⁹ est impij deserti atq; cōtēpti: qđ si sua sponte atq; aucte feciss et: in crimīe effusi hūani sanguis icidisset. Itaq; vñ punit si fecerit iniussus ide punief si ñ fecerit iussus ¶ dem in questionib⁹ exodi.

Homicida est: qui sponte occidit quos iudex iubz occidi

l ¶ Cum minister iudic occidit eū quez iudex iussit occidi: pfecto si id sponte fac homicida ē etiā si eū occidat quē scit a iudice debuisse occidi. ¶ dē. Sic iure laudatur obediētia: ita reprehendit qui sibi nō p cessa vsurpat.

m Lex eterna ita medio q̄dam loco posuit aliqua vt i eis vsurpādis merito reprehendat: audacia in exequēdis iure laudet obedientia: abrahā si est spontane⁹ in occidēdo filio mot⁹ fuisset: execrabilis haberef: at iubēti deo obsecūdans famulat⁹ est. ¶ dez in questionibus sup mat.

Bono animo officia vindicte possunt impleri.

n Officia vindicte pñt implere boni bono aīo: quō idex et quō lex. ¶ dem ad macedonium. Non est iniquus sed humanus qui crimen pse quit: vt hominem liberet.

q Non est iniqtatis: sz potius hūanitat societate deuictus: đ ppterea crimis est psecutor: vt sit hoīs liberator. ¶ dē. Quare sint instituta regia potestas et legalia tormenta.

h ¶ Ad sepulturam. videt ergo q tales sepelient. vt hic. et. j. e. q viij. quicūq; sz b nō est verū. t intelligas illud de canina sepultura. Nam t contrito qñcq; denegatur eccl'iastica sepultura. vt extra de roziamentis. c. j. t extra de rap. sup eo.
i ¶ Pro sceleribus. sicut fures t latrones vt extra de fur. fures. nisi fuerit contriti. vt. xiij. q. ij. c. vlti.

Mlles. im/perij. arg. q ratione mandati excusat alis quis crīam si cōtra cōscientiā faciat. vt. ē. c. q. j. quid culpat. in fi. extra de offi. iudi. delega. pastoralis. ē. quia vero.

Cum minister spontere. arg. q nō excusat vxor que reddit debitum illi quem scit cō sanguineuz suū de mandato ecclesie. Sz distinguit. ex de sen. excō. inquisitioni. t de resti. spol. litteras.

l Ex eterna
m si spōtane⁹ si. xiij. q. v. di. xit. ad hoc facit xij. q. ij. c. abraam.

Officia vindicte. i. vindicta ex officio.
o ¶ Quomodo iudex. in extraordinarijs. vbi nō ē statura pena criminis.
p ¶ Lex. id est vbi ē statura pena criminis ad vtrūq; extra de offi. t pore. iud. deleg. de causis. versus fi.

Non est crimis. ē. xl v. dis. t q emendar.

Non est frustra. ē. dis. iij. facte sunt.
b ¶ Dodos. ad quid fiāt. vt ē. q. iiij. qui peccat.

c ¶ Causas. nã sine cã nemo puniendus est. xvj q. vj. inuentum.

d ¶ Rationes nãz fm leges iudicandũ est. iij. q. vij. iudicet.

e ¶ Vtilitates nam hoc solũ benè agit. vt vita hominũ cozrigatur. vt. ẽ. e. p2o/dest. Jo.

f ¶ Dm hõ. latro. furem nocturnũ. lz occidere ſz diurnũ nõ. niſi telo ſe ỏfẽdat. vt ex ỏ homicí. ſi ꝓdies. Si autẽ fur nocturnus poterat deꝑhendi ſine leſione. tenet ille q̃ eũz occidit. vt ff. de ſicca. furẽ. Itẽ latronẽ inſidiantẽ in itine/ritu licet cuilibz occidere. vt. C. qñ li. vni. ſine iudi. vin. l. j. ẽ. ij.

g ¶ Potius ſ. p2oꝛi. q. vlt. qui aliozum.

g ¶ Potius. ſi aut magꝛ puniẽ ꝑſulens q̃ faci/ens. vt ſ. pꝛi. q. vl. qui aliozũ. et lxxvj. di. tanta Jndꝛenduz etiã e quis ꝓmo cauſam mali ꝓbue/rit. vt. C. ad le. iul. de vi. pu. ſi quis. ẽ. ff. ſi qua drupes pauꝑi. feu. di. l. j. ſ. cum arietes.

h ¶ Suppliciũ ſz certe illud nullo iure iuenieꝛ q̃ fideiuſſoꝛ poſſit occidi ſi nõ exhibet illum ꝓ quo fideiuſſit. licet fideiuſſit ꝓ reo criminis. Sed ſi fideiuſſoꝛ reũ criminis non exhibet pecuniariẽ punieꝛ. Sz ſi dolo eum nõ exhibet puniturꝛ arbitrio iudiciꝫ. vt

e ON frustra ſunt inſtituta poteſtas regis et cognitoꝛis ius: vngule cãrnificis: arma militis: diſciplina dñantiꝫ: ſeueritas etiã boni patris: habent oĩa iſta modos ſuos cauſas rõnes vtilitates: hec cuz timenꝫ ẽ mali coercenꝫ: ẽ boni quieti inter malos viuunt. ¶ tem.

Nonnũquam potius peccat qui cauſaz moꝛtis prebet: q̃ ille qui occidit.

f QUm homo ab homine occidiꝫ multum diſtat. vtrũ fiat nocendi cupiditate vel iniuſte aliq̃d auferẽdi ſicut fit ab inimico ſic̃ a latrone: an vlciſcendi vel obediẽdi ordine ſicut a iudice: ſicut a carnifice: vel euadendi vel ſubueniẽdi neceſſitate: ſicut interimiꝫ latro a viatoꝛe homiſtis a milite: ẽ aliq̃n qui cauſa moꝛtis fuit potius ĩ culpa eſt q̃ ille qui occidit: velut ſi quiſpiam deciꝑiat fideiuſſoꝛem ſuũ: atq̃ ille ꝓ iſto legitimũ ſuꝑlicium luat: nec tñ omnis q̃ cauſa moꝛtis aliene eſt: reus eſt: velut ſi ſtupꝛum ãſpiam petit: ſeſeq̃ ſi nõ impetrauerit interimat: q̃d ſi filius timens patꝛi pia x̃bera ꝓcipitio peat: q̃d ſi aliꝰ hoſte liberato vel ne alius liberef ſibijpſi moꝛtẽ inferat: nunq̃d ꝓpter iſtas alienaꝝ moꝛtiuz cauſas: aut ſceleri ꝓſentiẽdũ eſt aut vindicta peccati que nõ fit nocendi ſz coꝛrigendi ſtudio: aut etiã paterna x̃bera tolerãda: aut opa miſericoꝛdie cohibẽda ſunt: hec cũ accidũt debemꝰ eis hũanum doloꝛẽ ẽ no ꝓpter illa ne accidant recte factoꝛũ repꝛimamus voluntatẽ. ¶ tẽ iſidoꝛ.

Q̃ ſacerdotes efficere dicdo non valent: diſcipline teꝛoꝛe poteſtas extoꝛqueat

f PRincipes ſeculi nõnun q̃ intra eccl̃iam poteſtatis adepte culmina tenẽt: vt ꝑ eandem poteſtatez diſciplinam eccl̃iaſticam muniant.

k ¶ Ceteruz intra eccleſiaz poteſtates neceſſarie non eſſent

l niſi vt q̃ non ꝑualent ſacerdotes efficere ꝑ doctrine ſermonem: poteſtas hoc impeꝛet ꝑ diſcipline terꝛoꝛez. Sepe ꝑ regnum terrenũ celeſte regnũ ꝓficit: vt qui intra eccleſiam poſiti contra fidem ẽ diſciplinaz agũt: rigoꝛe pꝛincipuz cõteranꝫ: ipſamq̃ diſciplinam quã vtilitas eccleſie exercere nõ pꝛeualet: ceruicibus ſuꝑboꝛum poteſtas p̃ncipalis ĩponat: ẽ vt veneꝛationem mereaꝫ virtutem poteſtatiꝫ impartiaꝫ. ¶ Cogno/ſcant pꝛincipes ſeculi deo ſe debeꝛe eſſe reddituꝛos ratione ꝓpter eccl̃iam quã chꝛiſto tuendam ſuſcipiunt. Maz ſiue augeatur paxꝝ ẽ diſciplina eccleſie ꝑ fideles p̃ncipes ſiue ſoluatur ille ab eis rationem exigit qui eoꝝ poteſtati ſuam eccleſiam tradidit ¶ tem leo papa.

Et regia poteſtas ẽ ſacerdotalis defendat auctoꝛitas: q̃ ad diuinam confeſſionez pertinent.

m PEs omnes aliꝫ tute eẽ nõ poſſunt niſi que ad diuinam confeſſionem pertinent: ẽ regia ẽ ſacerdotaliꝫ defendat auctoꝛitas. ¶ tem ex concilio thuꝛonenſis. iij.

Sacerdotalis admonitio q̃ coꝛrigere non valet: ſecularis potentia coꝛrigit.

n MEcſtuo ſi pꝛicide homicidi multi apud nos repiuntur: ſed aliqui ex illis ſacerdotũ nolũt admonitiõib⁹ aurẽ accõmodare: volẽtes ĩ pꝛiſtinis ꝑdurare criminib⁹ quos opoꝛtet ꝑ ſecularis potentie diſciplinã a taz bꝛaua cõſuetudine coerceꝛi qui per ſalutifera ſacerdotum monita noluerunt reuerti. ¶ tez Hieronym⁹ ſuper hieremiã.

Malos compꝛimere et bonos ſubleuare: regum officiũ eſt

ff. de exhi. reis. l. ſiquis reum. et C. ad turpil. l. ij. potius ergo reſpicit hic factuz vel ꝓſuetudo alicuiꝰ loci q̃ ius.

o PRincipes ſ hec quatuoꝛ capl̃a ad ĥ inducunt vt ꝓncipes eccl̃ias defendant et reos nõ ꝑmittant viuere.

k ¶ Jntra. eccleſiam laici habent iuriſditionem multipliciẽ intra eccl̃iaz q̃ñ q̃ in pſonis ipſis. cum ſint incoꝛrigibiles. vt xxvij. di. eos ẽ. ẽ ſ. eo. de liguribus/Jtem quãdoq̃ ꝓpter ambitionem alicuius. vt. lxxix. di. ſi quis pecunia. / Jtem cum fidez volunt ſubuerte reꝛ. di. viij. quo iure. ẽ. ẽ. eo. c. j. et. xvij. di. nec licuit/Jtem cum falſarius eſt clericus. vt extra ỏ cri. fal. ad falſariozum./Jtem ẽ cum ſciſma faciunt clerici ẽ cuz cõtemnũt excõmunicationẽ. vt ſ. de liguribus. / Jtem ẽ vbicũq̃ eccl̃iaſtica poteſtas deficit vt ĥ / Jtem ẽ cum tributum perũt ab eccl̃ia. vt ſ. ea. q. viij. cõuenioꝛ.

l ¶ Non ꝓua/lent. ẽ. diſ. xcvj. duo. ẽ. di. x. qm. ẽ. xj. q. j. iſtud.

m PEs oĩs. ?ſeſſionez id eſt ad eccl̃ias chꝛiſtum confiteſ.

n JNceſtuoſi ĩ pꝛiſtinis. ẽ. lxxxij. di. plurimos. Jo.

a REgum. vi. oppressos ꝺ vid cē ꝙ ad iudiciū secꝫare spectet defẽdere oppꝫssos ⁊ viduas ⁊ pupillos. vt .j. e. admiſtratores ⁊. ſ. e. q. iij. ab imꝑatore. ⁊. C. qñ imp. inē pu. ⁊ vidu. l. vnica. ſꝫ ꝛ .j. xiiij. q. vlti. ſi q̄s de poſſeſſ. lxxxvij. di. deſolatis. ⁊. c. j. ⁊. q. xij. q. j. omnes eras.

b ¶ In loco iſto in eccl̃ia. Jo.

c SJ apud. cō ditioni. no. ꝙ q̄libet ꝺz facere q̄ ſue ꝺditioni ꝺueniūt. vt. xciij di. legim⁹. ⁊. vij q. j. ſiq̄s epꝰ. Et eſt ꝺ ar. ꝰ cleri cos ꝺho diſplicet ꝺdicto ſua q̄ co mam volūt nutrire. cē de vi. et ho. cle. clericus.

d ¶ Qui ꝺdictoꝝ. ſ. xvij. q. vlti. ſiquis ſeruuꝫ.

e ¶ Quō. ar. ſ. ij. q. vij. nō pōt.

f DJcat. ſo/ domoꝛuꝫ. cūꝫ euerteret de ced. ꝗtruoꝛ regum.

g ¶ Oīa. hec ſ. a videt ſibi cō tradicere ī eo ꝙ dicit ꝙ ꝺ reges ſunt oīa ⁊ iā dixit. ꝙ oīa ſūt vi/ Beñ. 14. toꝛis. et etiā in ge. dixit. Nō accipiam ex omnibꝰ que tua ſunt. Ad hoc dicaſ ꝙ abꝛaam nō ſubeꝛat iſti regi. nec ꝺ regno ſuo erat et iō ꝑda erat in ſua ꝑtē. Alioqñ ſi non fuiſſet ſua. nō potuiſſet inde dediſſe decimas melchiſe/ Beñ. 15. dech. Sꝫ ſi ſub aliq̄ militeꝫ ꝑdaꝛa dñi eſt. ſed ipſe teneꝫ equa/

PEgum officiū eſt ꝓpꝛiū facere iudiciū atꝫ iuſtitiā: ⁊ liberare de manu calūniantiū vi oppꝛeſſos ⁊ pegrinis pupilliſq; ⁊ viduis q̄ facilius oppꝛimūꝫ a potētibꝰ: ꝑbere auxiliū: ⁊ vt curā eiſ ꝑcepto ꝛ dei maioꝛē iniūcereꝫ: intulit. Nolite ꝛtriſtari: vt ñ ſolum eripiaꝫ: ꝗ ne patiamini q̄dē vt veſtra cōſumentia eueniat eos ab alijs cōtriſtari: ⁊ ſanguinē innocentē nō effun
b daꝫ ī loco iſto. homicidas eī ſacrilegos tē. ⁊ poſt pauca: ſi inq̄t ꝗ feceritis: o reges iuda tenebitꝫ ꝑſtinā ptātez. Ipſis aūt ꝓncipibꝰ ⁊ ptātibꝰ fidē ⁊ reuerentiā ſeruari ꝛz: quaz q̄ nō exhibuerit apō deū ꝑmia inuenire nō poterit. Uñ idē hiero. Eterna mercede fraudaꝫ q̄ fidem ⁊ reuerentiā poteſtatibus ſeruare ꝓtemnit.

c SJ apud carnales dños ſi mimis fideles fuerīt ꝛcipiēt eis apō deū ꝑmia maꝛa ꝺmitti: ornat aūt doctrinā dñi: q̄ ea q̄ ꝺitiōi ſue apta ſe facit: vt ediuerſo ꝛfūdit eū qui nō eſt ſubiectꝰ in oībꝰ ⁊ cui ꝺditio ſua diſplicet: qui ꝺdictoꝝ atq; fraudatoꝝ ī nllo
e fidez bonā oſtendit. quō enī pōt fidelis eſſe in ſuba dei: q̄ carnali dño fidem exhibere nō potuit. Itē ambꝛo. ī li. j. de patriarchis. Militaris diſciplina regia oīa fuat.

f DJcat aliq̄s cuz ipſe vicerit: quō dixit abꝛaaz ad regē ſodomoꝛ nihil ſumā abs te: cū ꝑeda vtiq; ī ptāte victoꝛis fuerit: decet militarem diſciplinā: vt regi fuenꝫ
g oīa: ſane his q̄ ſecū fuiſſent ī adiumentuz fortaſſe ſociati: ꝑtem emolumēti tribuendaz aſſerit tanq̄ mercedē laboꝛ. Ideoq; qñ ſibi mercedez abhoīe nō q̄ſiuit: a deo accepit ſicē legimꝰ ſcriptū: qꝛ poſt hec ꝟba factū ē ꝟbū dñi ad abꝛaam ī viſu dicens: noli timere abꝛaā ego ꝓtegā te: ⁊ merces tua erit magna valde. Pꝛetereꝛa ſicē ꝓncipibꝰ ⁊ ptātibꝰ fidē ⁊ reuerētiā exhibere cogimur ita ſecularīū dignitatū adminiſtratoꝛibꝰ defendendaꝫ ec cleſiaꝫ neceſſitaſ incūbit: qō ſi facere ꝓtēpſerint: a cōione ſē repellēdi. Uñ iohes. viij: Querimonias eccliaꝫ: q̄ ſi dignitatibꝰ agūt attēti⁹ dñt au
h Dminiſtratoꝛes dire. plane ſecularīū dignitatū: q̄ ad eccl̃iaꝫ tuitionē pupilloꝝ ac viduaꝫ ꝓtectionez rapaciūq; refrenationē ꝛſtituti eē ꝓculdubio dñt: q̄tiēs ab epīs ⁊ eccl̃iaſticis virſ conuenti fuerint: eoꝝ q̄rimonias attēti⁹ audiāt: ⁊ ſz qō neceſſitas expetierit abſq; negligētia examinēt ⁊ diligēti ſtudio coꝛrigāt: q̄ ſi dei timoꝛez pꝛe ocul nō hītes negligere poſt ſcōam ⁊ tertiā admonitionē inuēti fuerint: oī ſe nouerint cōione ꝟſq; ad ꝺignā ſatiſfactionē ꝓuatos. Itē hier. ſup Johel. Nō ſolū hoīes: ſz ꝛtie fortitudies ſt vltrices ire dei.
i Nō ſoluz hoīes mīſtri ſē ⁊ vltoꝛes ire dei: his q̄ malū opanē: vñ nō ſine cā gladiū poꝛtāt: ſz ēt ꝛtie fortitudies q̄ appellāē furoꝛ ⁊ ira dei. Idem ſup eſaiam.
Qui crudelis iugulat nō eſt talis qualis patiētibꝰ videē.
k Non ē crudelis q̄ crudeles iugulat: ſz crudelis ſō vocaē: qꝛ crudelis patiētibus eē videē. Mā latro ſuſpēſus patibulo crudelē iudicez putat. Idē ſup ezechi. li. iiij.
Miniſter ē dei: qui malos pcutit in eo ꝙ mali ſūt.
l Ui malos pcutit in eo ꝙ mali ſē: ⁊ hz vaſa inꝑfectionis vt occidat peſſimos: miniſter eſt dei. Idem ſup epiſtolam ad galathas. li. ij.
Non ſcelus admittit iudex: qui homines vincit.
Iudex nō eſt auctoꝛ ſceleris homines vinciendo. Idem ſuper hieremiam.

lic diuidere ſm pſonaꝫ qualitaē. vt. ſ. di. j. ius militare. ſicut ō cime danē cēo. vt eas diuidat. xij. q. ij. cōceſſo. qō ḡ ꝺicit ꝙ de uregentiuz nr̄a fiunt q̄ capimus in bello. vt. ff. de acq. re. do. naturale. ſ. vl. Et verum ē ꝙ capientis. ē. ſz tñ teneē dño dare. vt diuidat ſm meriꝛa hoim. Jo.

h Dminiſtratoꝛes. huaꝛtos. videtur q̄ ꝙ ipſo iure ſit excōmunicatus ꝓnceps. q̄ nō facit iuſticiā clerico.

i Non ſoluz mīſtri. ſūr xv. q. j. nec his.

k ¶ fortitudines. i. demones. ⁊ ita eſt bonū ꝙ demones ſūt. vt .j. e. ſ. vl. ſic bonū ē qō hereticī ſunt. vt. j. xxi. q. vl. c. vlti.

l Non ē crudelis. Rau.

m Qui malos. ſ. videt ſibi cōtradicere ī eo ꝙ dicit ꝙ ꝺ reges ſunt oīa ⁊ iā dixit. ꝙ oīa ſūt vi/ Beñ. 14. toꝛis. et etiā in ge. dixit. Nō accipiam ex omnibꝰ que tua ſunt. Ad hoc dicaſ ꝙ abꝛaam nō ſubeꝛat iſti regi. nec ꝺ regno ſuo erat et iō ꝑda erat in ſua ꝑtē. Alioqñ ſi non fuiſſet ſua. nō potuiſſet inde dediſſe decimas melchiſe/ Beñ. 15. dech. Sꝫ ſi ſub aliq̄ militeꝫ ꝑdaꝛa dñi eſt. ſed ipſe teneē equa/ Mach.

n Homicidaſ. hic habes ꝙ homicides ſacrilegi ⁊ venefici capite puniūtur. de homicidis pareē. vt de pe. diſt. j. ſicꝫ cū relo. de veneficꝫ ſimilꝰ ꝓtz. vt. ff. ad. l. cor. de ſic. l. iij. de pena ſacrilegioꝝ habes xvij. q. iiij. ꝓ totū. ⁊. ff. ad. l. iul. pe. ſacrilegū. Mach.

s ¶ Si audierit hec ꝓba fu/pta sūt de deute ronomio vsq; ad illū locus cuius ꝓcepti.
b ¶ Negabis. tu dicunq; sis. & sic qñq; ille q̄ ñ
Deut.13 est iudex ꝑ̄ punire maleficos. vt.ſ.c.q.vi.legi.
c ¶ Oēs q̄. si q̄ aliq̄ heretici sūt in vna ciuitate. tota ciuitas pōt
exuri. & sic ecclia vel ciuitas punitur ꝓ delicto ꝑsonaꝝ. vt.xv.q.
j. ita nos. et.C. de sac.san. ec. iu
dem⁹ nullā. arg. ꝓtra.xvj.q.vj. si
epm. q̄d iurꝫ sit de ꝭ notat in il
o brocardo. an
Matth.2. delictū ꝑsone tē Jrē hēs ꝭ q̄ he
retici occidi pñt vt.ſ.q.iiij. qñ.
d ¶ Nūc. i. vſq; in futurū. sic
ꝓ.ſ.q.iij. nolite.
e ¶ Cuius. hec sūt ꝺba cꝑ̄ani.
f ¶ Marathi/as. vt legit in li. machabeoꝝ. io.
g ¶ Hō fidē. co/gend⁹. sic
xlv.di.ō iudeis.
h ¶ Integrita/te. i. securitate.
i ¶ Prepoſte/ra. i. inordiata.
k ¶ Nisi cura. id est nisi delin/quens primo in
struatur ad bo/nū. vel nisi cozri
piens ꝑbeat pri
us exemplū bo/ne vite. b.
l ¶ Cogiminț. qui eni ex timo/re benefacit. re/puratꝫ nō facere. vt eẋ de re iur. q̄
ex timore. et qui
cogitur mutare
locū non mutatꝫ
locū. sed mutatꝫ. vt.vij.q.j. muta
tiones. nec ꝑmi/
Matth.5. um aliqō debe/mus cōsequi ex

Mō sanguinē effundit: q̄ ho/micidas & sacrilegos punit.

o Homicidas sacrilegos & fenerarios punire ñ est effusio sanguīs: sed leguz misteriū. ¶ tē cyprian⁹. ꝓ Principes pplis parcere nō dñt.

p Si audierꝫ i vna ex ciui tatib⁹ q̄s dñs de⁹ tuus dabit tibi inhitare illic dicē/tes: eam⁹ & ꝺuiam⁹ ꝺijs alie/nis q̄s deos nō nouisti inẽfi/
q ciēs necabis oēs q̄ sūt i ciui tate cede gladij. & incēdēs ci uitatē igni: & erit sine hītacu lo i eẽnū nō reedificabit. ẽt
r nūc vt aūtaꝫ de⁹ ab īdigna/tiōe ire sue: & dabit miscōiaz tibi & miserebit tui: & multi/plicabit te. si audierꝫ vocem dñi ōi tui: ꝺ obſuauerꝫ ꝓcepta
s ei⁹: cui⁹ ꝓcepti & vigor⁹ mēoz mathatias inẽfecit euz: q̄ ad ārā sacrificatur⁹ accesserat. Mō si añ aduētuz christi cir/ca deū colēdū & idola spernē da hec ꝓcepta ꝺuata sūt: q̄n/to magꝫ post aduentū christi ꝺuāda sūt: q̄ñ ille veniēs nō tm̄ ꝟbis nos hortatꝰ sit: sed etiā factꝫ. ¶ tē aug. ꝺ petilia/nū. Tribulationū flagellis

t aliq̄n ꝑfidia castigat.

t Mō fidē null⁹ est cogen
dus: vt dicitꝫ: ꝓ q̄ seueritatez īmo & p miscōiaz dei tribula
tionū flagellꝫ solet ꝑfidia ca/stigari. nūq̄d q̄ mozes opti/mi libertate volūtatꝫ eligūt
u ilō mozes pessimi nō legꝫ inte
gritate puniūt: sed tñ vltrix
i male viuēdi disciplīa ꝓposte
ra ē: nisi cura ꝓcedēs bñ viuē
di doctrinā ꝑtēdat: sic igit̄ q̄
a dūsus vos leges ꝓstitute sūt nō eis bñfacere cogimini: ſ.
malefacere ꝓhibemi. ¶ Maz
m bñfacere nēo ꝑ̄ nisi elegerit nisi amauerit: q̄ ꝺ ē in libera volūtate. cū aliq̄d aduersus vos leges ꝓstituūt: admone
ri vos credite: vt cogiteſ q̄/re ista patiamī. si ꝓpter iusti
ciā reuera illi ꝑsecutores vr̄i sunt: beati ār vos q̄ ꝑsecutio

nē passi estꝫ ꝓpter iusticiā: q̄r possidebitꝫ regnū celoꝝ. si ār ꝓpter iniq̄tatē scismatꝫ vr̄i illi q̄dem coꝛreptores vr̄i sūt: vos aūt sic ceteri diūsoꝝ sce/lerū rei: q̄ penas legib⁹ pen/dēt: ꝑfecto infelices & in ꝺ & ī futuro seclo. ¶ dē. Iniuria sacroꝝ christi a regibus ēvin

u Sic ꝓpterea p/dicanda. secutoꝛ non fuit nabu/chodonosoꝛ rex: q̄ scelus in sctm̄ danielē cōmissum vindi cauit iustissime: quō vindicā/dū ē a regib⁹: q̄ christi sacra exufflant. si ꝓbe mēbra q̄ ī periculū missa sūt: sic vindica
x ri in eos meruerūt. ¶ dem. Diligentissimi rectores sunt qui malos vt a malo fugiant

y Si vos conꝑsequūtur. tra ecclīam christi altā/ria eresisse & a christiana vni tate: q̄ toto oꝛbe diffunditur sacrilego scismate separatos esse a coꝛpe christi q̄ ē ecclia toto oꝛbe diffusa rebaptizan do & blasphemādo: & q̄ntum potestꝫ adūsarios expugnā/do sctā & canonica sepultura cōuincit: vos impij atq; sacri legi estis. illi autez q̄ vos ꝓ tanto scelere tā leuiter dāno rū admōitionib⁹ vl̄ loco⁹ vl̄
z honoꝛ vel pecunie ꝙuatione deterendos coercēdosq; de/cernūt: vt cogitātes q̄re ista patiamini: sacrilegiū vr̄m co gnitū fugiatꝫ: & ab eẽna dā/natione liberemini: diligētis/simi rectores & pijssimi cōsul/tozes deputant. ¶ dez super eplam iobis. Mō amaꝫ seruꝰ vel filius cū nō coꝛripitur.

a On putes te tūc ama/re seruū tuū: q̄ñ eū nō cedis. aut tūc amare filiū tu/um: q̄ñ ei nō das disciplinā:
b aut tunc amare vicinum tuū quādo eum non coꝛrigis: nō est ista charitas: sed lā guoꝛ. ferueat charitas ad emēdan dum & ad coꝛrigendū. si sunt boni mozes delectētur: si au/tem mali emendentur.

hoc q̄ facimus inuiti. vt.xvj.q. ij. q̄ ꝓpostera
c Bñ si aliq̄s eꝛ/gir adire hereditatē q̄a ex cau/sa fideicommissi rogatꝰ ē restitu/ere. nullū cōmo/dū ꝑsequiꝫ ex/ſa li aditioe. nō ꝑ/ vti beneficio vel
d fal. ff. ad tre. co/gi. ſ. metie nus.
m ¶ Nisi ele/gerit. ꝑ eni ali/quis malefacere ꝓpter volunta/tē coactā. vt.xv q.v. merito. sed non ꝑ bñfacere ꝓpē volūtatē co/actā. vt̄ dicit.
n Si ꝓpter/ rea.
o Si vos. dif/fundit. licꝫ ecclia sit vbiq; diffusa. tñ eadez insolidū vbiq; ē vt.ſ. ꝓꝛ.q. j. lo quitur.
p ¶ Vel pecunie & ita puniri pñt heretici ab ecclia ī relꝰ honoꝛ evḱ exilio. vt. ſ. q. iiij. qñ. & c. nō i/uenit. ſ. e. de lyguribꝫ & in fi. ſ. q. vij. c. j. ſz ꝓtra ecclia nō ꝺz ī de licitis recipe pe/nā pecūiariā. vt eẋ de pe. licz. &. q̄ ecclia ꝑ̄ infli gere pena pecu/niariā. qñ magꝫ illa timeꝫ. vl̄ dic q̄ tūc ꝑ̄ infligere cū ꝭ nō inue/nit expssum.
q On putes eū ñ cedis qui alios possūt coꝛrigere. hēs. ſ. q. iiij. duo ista. & ſ. c. c. j.
r ¶ Vicinū. ar gu. cū ꝭ p. h. q̄ di cit q̄ illud ꝓcep/tū si peccaue/rit. ad oēs spe/cret. ſz tu intel ligas illō de illis q̄ aliquā hūt po testatē sup alios

T

vel intelligit de canonica denũciatõe ad quã q̃libet tenet. vt dixi. xxij. q. v. ℔ videt. vel dicit dixi. ℣. e. duo ista. Jo.

a NOn est inocẽtie. i. boni viri. b.

b ¶ Nemi. si. xxij. q. vlt. ℣ forma.

c ¶ Exprimero. si. ij. q. vij. q̃ pprer.

d QVi vicijs rape. si. xxij. q. ij. ne ds Johan.

e SVnt q̃daz põtificẽ penã taliũ habes ℣. xvij. q. iiij. q̃ subdiaconuz. j. xxv. q. vlt. c. vl.

f Ex. adul. teria. ℣. j. xxiij. q. ij. inter hoc.

g ¶ Paricidaſ penã paricidaz habes. ff. ad. l. pom. de parici. l. penulti. b.

Roma. 14. h ¶ Et piuroſ q̃ hic ꝺz. q̃ piurus punit pena capitꝭ itelligas ꝺ teſte q̃ fert falſum teſtimoniũ in cã crimiali. taliſ enĩ mortẽ meretur. ff. de ſicca. l. j. ℣. j. alſ enim ſi in ℣cib⁹ quiſ piur⁹ ẽ. notaẽ i famia. C. ꝺ trãſ. ſichs maioꝛ. alſ ſolũ deũ hz vltoriẽ. vt. C. de re. credi. l. ij. vel ſi piur⁹ ẽ p. p̃nci. pẽ fuſtib⁹ caſtigaẽ. ff. de iureiuran. ſi duo. ℣. vlti. Aliã penam habes. vj. q. j. q̃ cunq̃.

i SI homicidiũ. Naz t miles treꝭ caſuſ ponit hic. Alij duo ſunt cũ faẽ defendẽdo ſe vl alij ſubueniẽdo

Jdẽ in li. de ciuita. dei. Innocẽtꝭ officiũ eſt nulli nocere t peccãtem punire.

a ON inocẽtie pcẽdo ſinere vt ĩ malũ grauiꝰ ĩcidaẽ ptinet ꝑ ad inocẽtꝭ officium

b nõ ſolũ nemĩ maluz inferre: verũ etiã cohibere a pctõ vl punire pctm̃: vt aut ipſe qui p̃us odio habeẽ corrigatur

c exprimẽto aut alij terreaẽ exemplo. Idez ad lotharium. Mõ eſt miſericoꝛs q̃ vicijſ nu

d QVi vicijs triẽdis pcit. nutriẽdis pcit t fauet: ne ꝓtriſtet peccãtiũ volũtatẽ: nõ tam ẽ miſericoꝛs: q̃ q̃ nõ vult cultrũ rape puero ne audiat plozãtẽ: t non timet: ne vlneratũ doleat vel extinctũ. Itẽ aug. ſup epl̃am ad romãos. Enoꝛmia flagitia p

e ſecꝛi iudices coꝛripiãt SVnt q̃dã enoꝛmia flagitia q̃ poti⁹ p mũdi iudices q̃ p antiſtites t rectoꝛes eccleſiarũ vindicanꝫ. ſicut eſt cũ q̃s interficit põtificẽ apoſtolicũ eꝝ pbm ſiue diaconũ. hmõi reoſ regeſ ꝓncipeſ mũdi dãnãt. ꝑ nõ ſine cã gladiũ poꝛtãt: q̃ talia ſcelera diiudicãt. ſũt enĩ maxĩe ꝓſtituti ꝓpt̃ homicidas raptoꝛes vt etiã illos damnẽt: t alio ſuo timoꝛe cõpeſcãt. Itẽ cypꝛian⁹ ĩ nouo genere abuſionis. Furta t crimina a rege

f Ex ꝺz ſunt cohibẽda. furta cohibere: adulteria punire: ĩpios de terra

g ꝓdere pt̃icidaſ t piuroſ nõ ſinere viuere: filios ſuos nõ ſinere ĩpie agere. Itẽ aug. de li. arbitrio. li. j. Mõ peccat q̃ ex officio nocẽtẽ interficit.

h SI homicidiũ ẽ hoĩem occidere põt tñ aliq̃n̄ do occidere ſine pctõ. Mã et miles hoſtẽ t iudex vel miniſter eiꝰ nocẽtẽ: t cui forte in-

i uito atq̃ ĩprudẽtie telum mãu fugerit: nõ mihi videntur peccare: cuz hoĩem occidũt. ſz nec etiã homicide iſti

appellari ſolẽt. Idẽ ĩ q̃ſtioni b⁹ leuitic. Cũ hõ iuſte occi-

m ꝺit lex eũ occidit nõ tu. Itẽ pelagi⁹ pa. Mõ q̃ ad bonũ ſz q̃ ad malũ cogit perſequit.

n NOn vos hoĩm vanilo-quia retardẽt dicentiũ q̃ pſecutionẽ eccĩa faciat: dũ vel ea q̃ cõmittũt reꝑmit: vel aĩaz ſalutẽ req̃rit. errãt huiuſmõi rumoꝛis fabulatoꝛes

o nõ pſeq̃tur: niſi q̃ ad malũ cogit. q̃ xo malũ vl factũ tã punit vel ꝓhibet ne fiat: nõ pſequit iſte ſz diligit. Mã ſi vt illi putãt: nẽo nec reꝑhẽdendꝰ eſt a malo: nec retrahẽdus a malo ad bonũ ẽ: hũanas t diuinas leges ncẽe ẽ euacuari q̃ t malꝭ penaz t bonis p̃mia iuſticia ſuadẽte ꝓſtituũt: ma

p lũ aũt ſciſma eſſe t p exteras etiam ptãtes hmõi oppꝛimi debere hoies t canõice ſcꝑtuꝛe auctas t paternaz regulas nos veritas docet. q̃ſq̃s ꝑ ab apl̃ico diuiſus eſt ſedibus

q in ſciſmate eũ eſſe nõ dubiuz eſt: t ℣ vniũſalẽ eccĩaz altare conaẽ erigere. ℔ q̃d de talib⁹ inſert⁹ in chalcedonẽſi ſyno-do canon cõſtituat: gl̃ia vr̃a ꝓſideret. vbi poſt alia ſic dicit: q̃ a cõione ſeiꝑm ſuſpẽdit t collectã facit: t altare cõſtituit: et noluerit vocanti eꝑo conſentire t noluerit eidem acq̃eſcere neq̃ obedire t pꝛirus t ſecũdo vocanti: hũc oĩno dãnari: nec vnq̃ vel oꝛonẽ mereri nec recipe eum poſſe honoꝛem. ſi enĩ pmanſerit turbas faciens t ſeditiones eccleſie p exteraz ptãtem tã q̃z ſeditioſum cõpꝛimi. Et beat⁹ augu. de talibus dicit: multa

v etiã cum inuitꝭ benigna quadaz aſperitate plectẽdis agẽda ſunt: quoz potius vtilitati conſulendũ eſt q̃z voluntati. ¶ Nam in coꝛripiendo filiũ q̃uis aſpere nunq̃ pater, nuſ amoꝛ amittitur: ſit tñ qñ nollet vt doleat: q̃ etiã inuitus videt doloꝛe ſanandus.

vt. ℣. cũ. e. hõ.

k ¶ Inuito. foꝛtuitꝰ. n. caſus ñ ĩputaẽ. vt eẽ de ho. laroꝛ. duz tñ nõ p̃ceſſerit culpa. l. di. ſepe. b.

l ¶ Imprudẽti nõ vr̃ q̃ ĩprudẽtia excuſat eum q̃ ĩperitia culpe ãnũerat. vt. ff. ꝺ re. iu. imperitia. ſed dic ĩprudẽti id eſt ignoranti

m ¶ Lex eũ occidit. ſic. xxiij. q. ij. q̃s deꝰ. Jo.

n ONvos va-

n niloquia. vane voces ppli nõ ſũt audiende eẽ de elec. oſiue. C. de pe. l. decurionum.

o ¶ Ad malũ. qñq̃ perſecutio largiꝰ ſumiẽ. vt ℣. e. q. iiij. ſi eccleſia p ¶ Exteras. ſic. j. ꝺ ly gurtiw. t dixi. ℣. e. ꝓncipes.

q ¶ In ſciſmate. ℣. ſciſma ẽ nõ hr̃e caput roma nã eccĩaz. vt. xxiij. q. j. ℔ ẽ. t. c. qñi vetus. Jo.

r ¶ Scꝺo. ℔ ꝺz q̃ bis ꝺeaz admoneri excõicãdus maxĩe hereticus. alibi ꝺz q̃ ſemel. vt. j. pꝛi. cã. q. j. q̃ domꝰ. alibi q̃ ſepiſſime. j. q. vij. ꝙe. niciẽtiw. qñq̃ ꝺz de trina admonitione. vt. ℣. e. admiſtratores. j. pꝛ. cã. q. iij. ꝺ excõicatiõis. ꝺd iuris ſit dixi ſup illo. c. q̃ domꝰ.

s ¶ Oꝛones. i. ſupplicatoꝛes. q̃z ſine ſpe venie ꝺponiẽ. vt ſtatim ſubiũgit. xxj. di. in tñ. vl ꝺ ꝺic. q̃z ſciſmatico ſiue ĩrruſo nll̃a ꝺatur audiẽtia. vt xxiij. ꝺi. in noie.

t ¶ Recipe. ſi.

q'iij. siquis eps in concilio.

v ¶ Inuitis. ꝯ. xlv. di. et q emẽdat.

a ¶ Nõ p sequat'. eccle sia nec etiã vos per cõsequens qui auctoritate ecclesie eos coercetis.

b ¶ Principem. ergo ecclesiastica psona licite pot petere. vt mali dereineãt et ducãt ad iudiciuz. vt ꝯ. e. vnũ solum. et .j. e. relegentes.

c ¶ Ordinabat' .xxiij. q. j. pudenda.

d Eligurib⁹ atq; veneficis et histrijs epis: qd dicã qs idonea ẽ excellẽtia vĩa ⁊ rõne et ptãte reꝑmere: ⁊ dimittit' eos ĩ ꝛtẽptũ aplicarũ sedũ de sua rusticitate gloriari: cũ siqd eos de iudicio vniũsal' synodi qõ ꝛstãtinopolim p ꝑmã nup elapsam inditionẽ actũ ẽ forte mouebat ad esedẽ aplicã quõ sp factuz est electis aliqb⁹ de suis: q dare ⁊ accipere rõnẽ pñt: dirigere debuer't: et nõ clauꝭ ocul' coꝛp⁹ christi dei nr̃i ꝟ ẽ sctãm eccl̃iam lacerare.

Molite g dubitare hmõi homines p̃ncipali vel iudiciali auctoritate cõprimere: qz regule patrũ ꝟ spãliꝫ ꝛstituer't: vt si q̃ ecclesiastici officij psona cui subiectus ẽ restiterit: vel seoꝛsum collegerit. aut aliud altare erexerit seu scisma fecerit. iste excõicetur atq; dãner'. qõ si forte ⁊ ꝟ ꝛtẽpserit: ⁊ pmãserit diuisiões ⁊ scisma faciẽdo p ptãtes publicas oppmar'. Ecce de q̃ anim⁹ vr̃ forte timidus ẽ: ne psecꝫ videarꝫ de patrũ vobis aucte hec breuit' diri- genda curaui cũ mille alia exempla ⁊ ꝛstitutiones sunt: qb⁹ euidenter agnoscit' vt facientes scisuras in sctã ecclesia: non solum exilijs: sed etiã p̃scriptiõe rerum ⁊ dura custodia p publicas potestates debeant coerceri. ¶ Idem.

Ab ecclesie vnitate diuisi secularibus potestatibus coerceant'.

s Quali nos de glozie vestre studijs iudicio gratulemur: non solũ vestrã sed multorũ ac pene omniũ credim⁹ habere noticiã. ¶ Et idcirco nunc de bis q̃ vobis p̃sentib⁹ ibi fieri stupemus: fiducialit' apud gl'iaz vestrã duxim⁹ ꝙrenduz. Thraci⁹ h siquidez atq; maximilian⁹ noĩa tm̃ ep̃oꝛ hũtes ⁊ eccl'iasticaz ibi vnitatẽ pturbare dicũt': ⁊ oẽs ecclíasticas res suis vsib⁹ applicare ĩ tm̃ vt ꝺ vnũ eoꝛ. i. maximilianũ vsq; ad nos p tã lõgũ iter nccitate cõpellẽte q̃dã infatigabilit' veniẽtes p̃ces offerent: ob quaz cãm petrũ p̃sb̃m sedis nr̃e sed etiã ꝓiectũ notariũ ad eadẽ loca duxim⁹ destinãdos: vt ea q̃ canonicis statut'a p̃dict' pseudo epis cõperit ꝙmissa vl' digna debeãt tibi vltiõe cõpescere: vel eosdẽ ad nos vsq; p̃ducere. ⁊ iõ salutãtes p̃no affectu gl'iã vr̃az petim⁹ vt p̃fat': q̃ a nr̃a sede direcți sũt: ĩ oĩb⁹ p̃beat' auxilĩũ: nec putet' alicui⁹ eẽ pcti si hmõi homines cõprimũt'. ꝟ enĩ ⁊ diuĩe ⁊ hũane leges statuer't vt ab eccie vnitate diuisi ⁊ ei⁹ pacẽ iniq̃ssime pturbãtes: a secularib⁹ etiaz ptãtib⁹ cõprimant': nec q̃cq̃ mius est: vñ ꝺo sacrificiũ possitis offerre: q̃ si id ordinet': vt hi q̃ ĩ suã ⁊ alioꝛ pniciez debacchant' cõpetẽti debeãt vigoꝛe cõpesci.

Itẽ pelagi⁹ pa. Iniq̃tas p̃uarũ q̃uis hõis ꝓficiat: tñ punien

i Elegẽtes lras ex- da est. cellẽtie vr̃e de ĩuria q̃dez quã vobis iniquoꝛ hoĩm p̃sum ptio ingessit: valde doluim⁹. Sz qz scim⁹ occulto dei iudicio animã vr̃az. ⁊ ꝑ alioꝛ iniq̃tatẽ ac ſuphiã a ꝛtamiatiõe scismat' custoditam: egim⁹ oĩpotẽti ꝺo gratias: q̃ etiã ꝺ malis hoĩm actib⁹ bona operari cõsueuit: nec enim

f ¶ Potestates .c. principes.

g Quali nos. pene. nõ q̃ dicit pene. ⁊ tamẽ longe plures erant q̃ nescirent q̃s q̃ scirent. duz tamen ad modicã q̃ntitatem deberet referri. vt. iij. q. vij. qui sine ff. de verb. sig. hec adiectio.

h ¶ Nomina. sit. x. v. q. vl. sicꝺ pres byter. Johan.

i Elegẽtes bona. nota q̃ ex malo puenit bonuz. vt. xiij dist. nerui. in fi. sicut ꝺ facto iudeorũ q̃ crucifixerũt deuz. Item est ꝟ ar. q̃ malũ punit q̃ uis exinde p̃ouenerit bonũ. vt si ꝺs puerum castrauerit licet eũ meliorem fecerit. tamen punitur. ff. ad. l. aquil. si seruꝰ ser- uum. ꝯ. ⁊ si puerum. sil'r licet ꝺs rez fecerit p̃ohibitam. licet bene fecerit. tñ punitur. ff. de re mili. l. ij. ꝯ. in bello ar. ꝺ. ff. ad l. aq̃l. si seruus seruũ. ꝯ. si oliuã.

a ¶ Abstulit. ℞ ō dic. q; pēa mortis punit si ne p vno si ne p altero als aūt idē delictū pōt variys pēis puniri. vt. p vij. q. iiij. at tendēdū. et xvij. q. j. ista/tuim⁹. ℞ cōsuevit distinguj. cum ds accusat de diversis criminib⁹. aut illa cria descendunt ex eodē facto. aut ex diversis. Et hec distinctio notāt. C. de accu. q de crie si aūt diversis actiōib⁹ velit ds agere. distinguit aut ille acrōnes sunt ambe penales. aut ābe rei psecutorie. aut vna penalis ⁊ alia rei psecutoria. vt nō. ff na. cau. sta. l. iij.

b ¶ Si adulteriū. ℞ vī q fm canōes ⁊ adulteriū ⁊ incestus morte pūiat. fm. l. hodie adulteriū nō punit morte. vt. C. de adul. aūt. sed hodie. Jo.

c ¶ Omnis. cer tamine. j. e. q. viij. oim.

d ¶ Excōi/catos intentiōs. f. occidēt iuxt fm intētiōs ponent⁹ pena. vt. xxvj q. vij. tpa.

e ¶ Dilectissime illius puidētia factū esse credendū ē: vt insensati ⁊ puersissimi hoies vsq; ad ℞ pstiterēt: vt suā diuisionē catholicā eē credēs ecclīā a sua vos pollutiōe p/hiberēt. sic. n. p mīaz dei ēt nescientib⁹ illis ℞ factū ē: vt a scismatico ⁊ cōione eruti catholice q̄di ligitis suari vos ⁊tigissz ecclie. q̄uis igit vīa p illos scelus fctā sit vtilitas: nolite tñ punitā pñs ptionē iniq; hoīm crassari pmittere. si. n. ℞ qō in vīaz gl'iam pñs/pserūt: nō fuerit vindicta ⁊pssus q; in oīb⁹ minoz ib⁹ nō valeāt puniri: ābigi vltra nō dz. exercete igit in tlib⁹ debitā auctem: ⁊ ne eis āpli⁹ tlia ⁊mittēdi spes crescat vīs coertioib⁹ repmāt. ad ℞ siqdē dei nutu ēt ⁊vos tlia pñs pserūt: vt talia vob⁹ corrigētibus ab eodē scelere alios posset deo ꝓpiciāte munire ḡles aūt sunt q̄ eccleśiā fugiūt: eufrasij vos scelera q̄ āplius occlta de⁹ esse noluit euidēt informāt q̄ in homicidio q̄dez nec hoīs necessitudinē nec charitatē frīs nec sacerdotij reuerētiā cogitauit. incestuoso aūt a adulterio ipsi vindicte abstulit b modū: qz si adulteriū puniat: nō remanet in q̄ vindicet incest⁹. si incestuoso īgeras penā inultum crimē adulterij remānebit. Ecce de q̄ collegio sūt: q̄ q̄tū ad supbiam suā iniuriā vob⁹ inferre molliti sūt: ⁊ q̄tū ad ꝓuidentiā dei impollutos vos ecclie suaueŕt. auferte tales ab ista ꝓuincia vtimī oblata vob⁹ a deo opprimēdi pfidos occasiōe. qō tūc pleni⁹ fieri poterit: si auctores scelez ad clemētissimū ꝓncipē dirigāt: ⁊ maxīe ecclie acḡlegiēsis suasor: q̄ ⁊ in scismate maledict⁹ nec honorē epi poterit retinere nec merituz.

Item nico. exercitui francoz.

In certamine qō ⁊tra infideles gerit q̄s mozit celeste regnuz

Omniū vīz nos esse volumeret m⁹ charitatē: qm q̄s qō ñ optātes dicim⁹: in ℞ belli certamine fidel⁹ mortu⁹ fuerit: regna illi celestia mīme negabūt. Item vben⁹. ij. gotifredo lucano epo.

Nō sūt homicide q̄ aduersus excōicatus zelo mīs ecclie armāt.

b Excōicatoz interfectoribus put in ordīe ecclie romāe didicisti fm intētionē modū congrue satisfactōis iniū ge. ñ ei eos homicidas arbitramur: q̄s adū sus excōicatos zelo catholice matris ecclie ardētes aliq̄s eoz trucidasse ⁊tigerit: ne tñ eiusdē ecclesie mīs disciplīa deseraŕ. eo tenoze fm quē dixim⁹ pnīaz eis indicito ⁊ gruentē: q̄ ⁊ine simplicitat⁊ oc'os adūsus se cōplacare c valeāt: si forte q̄d duplicitat⁊ p g hūana fragilitate in eo dē flagitio īcurrerint. Item augu. ad bonifaciū.

Pax ecclie mesticiā ⁊so

h Quis em nr̄m laŕ pdito⁊. velit aliquē inimico ⁊ suoru nū solū pire: vexetiā aliq̄d pdere: ℞ si dom⁹ dauid alit nō meruerit hīe pacē: nisi absolon filiū ei⁹ in bello qō gerebat ⁊ patrē fuisset extinct⁹ q̄uis magna cura mādauerit suis: vt eū q̄tū posset viuū saluūq; ſuarent: ⁊ esset cui penitēti p̄nus affectus ig̃sceret q̄d ei restiterit nisi pditus flere ⁊ sui regni pace acq̄sita suā mesticiā ⁊solari. Si g̃ viri sctī ⁊ publice ptātes bella gerētes nō fuerūt trāsgressores illi⁹ mādati: ñ occides: q̄uis q̄uscz flagitiosos digna morte ꝓmerēt. si miles sue ptāti obediēs nō ē reus homicidij si ei⁹ ꝓperio quēlibet flagitiosum interfecerit: si homicidas ⁊ fenenarios pūire nō ē effusio sāguis: ℞ legū mīsteriū pax si eccie mesticiā ⁊solaŕ pditoz: si illi q̄ zelo catholice mīs accēsi excōicatos interficiūt: homicide nō iudicanť: ptz q; malos nō solū flagellari ℞ etiā iterfici lz. Sz ḡrie si cōtingat aliq̄s malos puniri ab his q̄ nō hñt legittimā ptātez ansint rei effusi sanguis p q̄s hi pūiunť. De his ita scribit ambro.

Aliq̄s puniū pctā p pplos iussu

i Remittūť diuino excitatos peccata p dei ℞: cui⁹ leuites interpres ⁊ q̄dē executor ē remittūť p officiū sacerdot⁊ sacz q; mīsteriū. puniūť q̄s pctā p homies sicut p iudices: q̄ ptāte adtps vtunť. Puniūť pctā etiā p

plina. nō ad cautelā ⁊ ex abūdāri aliq̄d fieri ne disciplia matris ecclie ꝺ serať. vt. l. dif. ℞ ſbfos. ⁊. xxxiij. q. ij. in lectū. ⁊ xv. q. j. ſicis i sanies. q̄ ei dubitatiōis cā ex abundanti apponūť ius cōe nō ledūt. vt ff. de re in. q̄ dubitatiōis ⁊. l. nō solet Jrē ē b ar. q; in dubijs in deteriozē ptē interp⁊tamur ⁊ regulā illā. ex de reg. iur. estote. 1. Re. ij

f ¶ Duplicitat⁊. i. mortalis pcī.

g ¶ Flagitio. l. q als essz flagitiū

h ¶ Vis enim n ostrū. Ex ℞. c. dicit q̄ dā q̄ q̄ pauperit clericum excōicatum nō incidit i canonem ⁊ qō nō est h uandus alīq̄s ingressu ecclie p eū q̄ est ex ecclīa qō non admitto. ⁊ loq⁊tur hic ō tali excōicato q̄ penitus incorrigibil⁊ ē. xj. q. j. peti/mus. Epo. 20

i ¶ Remittūť peccata. per verbū. i. per oratiōnē vt p ꝓdicatio/nem ecclie. s. p ꝓdicatiōnē euangelij. sic. xv. q. j. nec is. ⁊. ē. nō solum.

¶ Nie notandū ē p senache/rib regē assyriorū qui maximam partē filio/rū israel ca-
4.Re.19 ptiuauit. q̄
4.Re.25 cū veniſſet
2.Wach.6 ad obſiden/dū hieruſa/lem. ab an/gelo exter/minatore no-
Esa.01. cte est fuga/tus occiſus ab eodē an/gelo. dxxx/viij. milib⁹ de exercitu suo.

b ¶ Et p nabucho/donoſor. q̄
Esa.10. cepit hieru/salem ⁊ tri/bum iudaz ⁊ tribū ben/iamin i ba/bylonicam
captiuitatē duxit. b.

c ¶ Et p principes. scz vespaſi/anum ⁊ ti/tum. q̄. xlij. anno poſt
0.20 paſſionem domini hie/ruſalem de/ſtruxerunt.

d ¶ Aſſur senacherib

e ¶ Nō ni si tēporalē. ar. q̄ ſuffi/cit aliquem bonum fa/cere ad hoc vt remune/
Dañ.4 randus ſit. ⁊ ſi illō ma/la intentio/ne faciat. Nā ⁊ q̄ prę/dandi anio/
gerit nego/
1.Wach.1 cia alicuius hz actionez negocioruz geſtorū. vt ff. de neg. geſ. ſi pupil/li. §. ſed ſi/ quis nego,

pp̄los: ſic̄ legim⁹: q̄ ſepe ab alie/nigenis dei iuſſu excitat̄ pp̄e di/uine maieſtat̄ offenſaz ſubactus
a eſt pp̄s iudeoꝝ. ¶ Hinc notāduz eſt: q̄ aliq̄n punit de⁹ pctā p ne/ſciētes: aliq̄n p ſciētes. p neſcien/tes pctā punit: ſic̄ p ſenacherib ⁊
b p nabuchodonoſor regē ⁊ p ātio/chū ⁊ p p̄ncipes romanoꝝ: ⁊ per nōnullos reges gētiliū pp̄lm iſ/raeliticū delinq̄ntē aliq̄n afflixit aliq̄n captiuauit. vñ ipe dñs ait
c p p̄pham. Xga furor⁹ aſſur: ipſe aūt nō cognouit. aſſur erat Xga fu/rozis dñi: q̄ p eū innūeras gētes dīna iuſticia flagellāt̄ diſpoſuit: ipe Xo nō cognouit: q̄ in ſupbiam
d elatus victoriā quā aſſecut⁹ fue/rat: nō dīne potētie ſed ſuis viri/bus attribuit. vñ ꝛ ei⁹ ſupbiam dñs loq̄tur dicēs: nūq̄d gl'iabit̄ ſerra ꝛ eū q̄ ſecat in ea: aut nūq̄d exaltabit̄ ſecur⁹ ꝛtra eū q̄ cedit i ea. q̄bus ſil'itudinibus ſatis p̄ſpi/cue oſtendit̄ q̄ ſicut ſerra ⁊ ſecur⁹ nec ſecare nec cedere ligna poſ/ſunt: niſi ab alio regant̄. ac iō ꝛ regentē ſe ſupbire nō debēt: ſic il/li p q̄s de⁹ punit abſq̄ nutu dīne diſpoſitiōis nihil agere valēt: ac iō ꝛtra regentē ſe ſupbire eis nō licet. tales i eo q̄ puniūt: deo ſer/uire dicunt̄. in eo aūt q̄ ignoran/tes ſe eſſe miſtros ire dei ipia va/nitate ſupbiūt: mercedē ſue ſerui-
e tutis a deo nō niſi tp̄alē ſueniūt: penā Xo ſue ſupbie nō effugiūt. vñ cum dñs diceret ad p̄pham de nabuchodonoſor. q̄d dabo ei p labore quo fuiuit mihi apud ty-
f rū. ſtatim ſubiūxit: da. hoc ē da/tū ſibi p̄nūcia egyptū ⁊ ethiopi/am. ¶ Cū aūt in corde ſuo ſupbi/ens poſtea diceret. nōne hec ē ba/bylon quā ego cōdidi i roboze re/gni mei ⁊c. ſtatim mutauit deus rōnabilē mentē ei⁹: ⁊ induit eum ferina beſtialitate vt ab hoībus
g fugiēs cū beſtijs viueret. p antio/chū q̄z cū idolatriā iudaice plēb dñs puniret: ⁊ pacē quaz ex lege dei ablecta ⁊ ex ſacris nationum aſſumpt̄ q̄rebāt: illis in pniciez verteret: quia dei diſpoſitionem i gr̄as ſue facultati deuaſtationē illius plebis attribuit: imp̄cat̄ i eū p̄pha dicēs. Effunde irā tuā in gentes q̄ te nō nouerūt: ⁊ i/regna q̄ nō inuocauerūt nomē tuū ne forte dicāt in gētib⁹ vbi ē de⁹ eoꝝ. ſimilit̄ cū p romanos pecca/tū mort̄ chr̄iſti de⁹ punire decre/uiſſet: vbis excidium ⁊ iudaice plebis miſerā captiuitatē ſuis vi/ribus aſcribere ceperūt. vñ ꝛtra eos p̄pha imp̄cat̄ dicēs. leua ma/nus tuas in ſupbias eorū qui te/ oderūt: ⁊ q̄ multa maligne opa-
h ti monumēta ſue victorie poſue/rūt in medio atrio tuo. ¶ Per/ſcientes pctā puniunt̄. ſic̄ de⁹ p filios iſrael voluit pctā punire amoꝝreoꝝ ⁊ chananeoꝝ ⁊ aliaꝝ gentiū: quaꝝ terram iſraeliticis poſſidendā dedit: q̄b⁹ etiaz p̄ce/pit: vt nemini eorū parcerēt: ſed morti traderēt. q̄d p̄pter pcā eo/rū illis ꝛtigiſſet. ex Xbis dñi ap/paret: q̄ cū diceret ad abrāā: ſe/mini tuo dabo terrā hāc: veluti q̄reret q̄re nō modo eaz das mi/hi: audiuit. nondū enī ſunt pctā amoꝝreoꝝ ꝓſūmata: q̄ tūc intelli/gunt̄ fuiſſe cōſūmata: cū pp̄s il/le de egyptiaca ſeruitute liberat⁹ terrā eoꝝ ſicut abrae p̄miſſuz fu/erat: in hereditatē accepit. ¶ Cū ergo ſic dīno iuſſu ad puniendū pctā pp̄li excitant̄: ſic̄ pp̄lus ille iudaic⁹ eſt excitat⁹ ad occupan/dū terrā p̄miſſiōis ⁊ ad delēdas
i gētes peccatrices: ſine culpa no/xius ſanguis effunditur: ⁊ q̄ ab eis male poſſident̄ i ius ⁊ domi/niū rite trāſeūt bonoꝝ. ¶ Cū ve/ro occulto inſtinctu aliq̄ mouēt̄ ad p̄ſequēdū malos ſic̄ ſenache/rib ⁊ ceteri q̄ pp̄lm deliq̄ētē p̄ſe/cuti ſūt. licz occulto iſtinctu ope/rante illoꝝ merit⁹ incitent̄ ad p̄/ſequēdū: tū q̄ prava intentione nō pctā delinq̄ntiū punire: ſed il/loꝝ bona rapere vl' ſue ditiōi ſub/ijcere q̄rūt: nō ſūt īmunes a cri/mine. ¶ Q̄bus etiā notādū eſt q̄ aliq̄n excitant̄ ad puniēdum pctā bonoꝝ: vt tādem p bonos correctos ipſi quoq̄ puniāt̄: ſic̄ in libro iudicū legit̄ de iabin re/ge chananeoꝝ ⁊ de madianitis:

da. Itē eſt hic ar. q̄ q̄ ignoraſ ad impleuitvo luntatē ali cuius. dicit obtempe/raſſe ſue vo luntati. ar. ff. de con di. ⁊ de. l. q̄ vbi dicitur Nō enī vi/derur obtē peraſſe qui facili caſu obtē perat. Sed illud obtinet cuz cōditio ap/ponit̄ q̄ eſt in poteſta/te alicuius Sec⁹ ſi nō eſt in pote/ſtate. vt ibi dicit. Itē ē hic ar. q̄ ex eodē facto cōſequitur quis pmiū ⁊ penaz. vt xxij. q. ij. ſi quelibet.

f ¶ Da. i. data pro/nuncia. ſi/milis expo/ſitio eſt. ff. de teſta. he/redes palā. §. ſiqd. b.

g ¶ Per antiochum qui tempo/re macha/beoruz hie/ruſalem ce/pit. et tem/plum pollu/it.

h ¶ Po/ſuerūt. q̄ ve/xilla ⁊ ſcu/ta et arma ſua poſue/rāt in tem/plo i ſignū victorie.

i ¶ Bo/norum. i. in ſignum eo/ruz qui ſūt futuri boni.

Iudi. 4

a Quod autē. Hic nihil est dubitatiōis. qz ad bonū nō suscipiuz nēo cogēd⁹ ē. ꝯ q.v. ad fidē ſz ad bonū qđ suscepit cogēd⁹ est. vt. xlv. dis. disciplina. mgr tñ alr soluit ſ.e.§. Iudi.4 Iudi.8

Sulti. Cismatici. §. e. q. iiij. ds nos c Seduxerūt. mitius hic agit cū circūuento ꝙ cū coacto. cū tñ alr. subuenīt coactip ivoro. vt cē q me. cā. pla. tñ. ſz ñ subuenitur ibi circūuento vt. xx. q. iij. constituit. d Pro. phetica. qz nōdū erat ī pleta pphetia. ꝛ nunc reges ērelligite. vt. §. q. iij. nō inuenīt Matth.10

e Cōplata. prio enī salubriē admonēdi sūt boni. vt sic ceca mlr itu do frāgat. vt. xliij. di. comesatōes l. di. vt ꝓsti ererēt. Jo. Act.9 1.Cor.15

f Quod errauerat. ꝟba sunt ppbe alloquentꝭ malos ppē q̄ pbat augus. malos eē cogēdos g Hoc vobis. ꝟba augustini. 1.Corſ.15. 1.Joh.4

ꝙpter idolatriā ppli suscitault eos de⁹: vt israel affligerēt: ꝛ terram eoꝝ occuparent. Cū autē pplus dei sub manib⁹ eoꝝ diuti⁹ afflictus pctm̄ suum recognosceret: ꝛ p pniam sibi deū placaret: dei p̄cepto ꝛ barach comitatus delboram pphetissam vxorez lapidoth iabin regē chanāeoꝝ ꝛ sisaram ducē exercitus sui ꝓtriuit ꝛ gedeon zebee ꝛ salmana reges madianitarū ꝛ oreb ꝛ zeb duces eoꝝ mozti tradidit. apparet ꝙ ꝙ aliqñ p legitimā ptātem gerētes aliqñ p ppl⁹os diuīo iussu excitatos mali ꝙ pctis suis nō solū flagellanť: ꝟ etiā rite pdūť. Mec est ꝟrium illud augustini: qđ ad marcellinū. p circūcellionib⁹ supplicās rogabat: vt ꝟberib⁹ eos coerceret: nō mozte pderet. q̄uis enī supplicādo spacium vite eis refuari poscit: nō tñ legū seueritatē q̄ tales mozte plectunť: non obseruād⁹ docuit. Quest. VI

a Quod aūt q̄riť an mali sint cogendi ad bonū facile apparet. antiquus nāq̄ ppl⁹ ille metu penaꝝ ad obseruationē legis cogebať Jn euāgelio quoq̄ dñs ait discipulis suis: nolite timere eos q̄ cozp⁹ occidūt: animā aūt nō pñt occidere: sed pot⁹ eū timete. i. ei in timoze fuite q̄ pōt aīam ꝛ cozp⁹ pdere in gehennā. Paul⁹ q̄z cū eccliaz dei pseq̄reť in itinere cecať ad deū conuerti coact⁹ est. vñ se abortiuo sil'em testať est dicēs: nouissime aūt oīm tanq̄ abortiuo visus est ꝛ mihi. Hinc augustin⁹ scribit ad bonifacīū. Ecclesia malos ɔz cogere ad bonū sicut christ⁹ paulū coe

b Cismatici dicunt: cui vim christ⁹ intulit: quē coegit: ecce hñt paulū ap'm. agnoscāt in eo p̄us cogentē christuz: postea docētē. p̄us ferientez: postea ꝟsolātē. mirū ē aūt quō ille q̄ pena cozpis ad euāgeliū coact⁹ intrauit: pl⁹ oīb⁹ illis labozauit qui solo verbo vocati sunt ī euāgelio: ꝛ quē maioz timoz cōpulit ad charitatē: ei⁹ pfecta charitas mittit foras timoꝛē. Cur ergo non cogeret ecclesia pditos filios vt redirent: si pditi filij coegerūt alios vt pertrēt: q̄uis ꝛ illos quos non coegerūt sed tm̄modo seduxerunt: si per terribiles ꝛ salubres leges in eius gremio reuocenť: blandius pia mater amplectiť: ꝛ de illis multo amplius q̄ de illis quos nunq̄ pdiderat gratulať. an non ꝟ pti net ad diligentiā pastoralē etiam illas oues que non violenter erepte: sed blande leniq̄ seducte a grege aberrauerāt: ꝛ ab alienis posideri ceperāt: inuentas ad ouile dñicum si resistere ei voluerint: flagellox terroꝛib⁹ vel etiam doloꝛib⁹ reuocare.. I tem a christo coactum paulū ostendim⁹. imitať itaq̄ ecclia i istis cogendis dñm suū: qui p̄ius vt neminem cogeret: expectauit vt de fide regū atq̄ o gentilium p̄dictio ꝓphetica compleret. etiā hic absurde non ītelligiť illa apostolica sententia vbi beatus paulus dixit: paratus suz 2.Cor. vlcisci omnē inobedientiā: cuz completa fuerit: p̄ioꝛ vestra obediētia. Unde ꝛ ipse do Luc.14 minus ad magnā cenam suam p̄ius quinas adduci iubet ꝛ postea cogi. Mā cum ei seruī respondisset: dñe factū est qđ iussisti: et adhuc locus est: exite inquit in vias ꝛ sepes et quoscūq̄ inueneritis cogite intrare. Jn e illis ergo qui p̄imo leniter adducti sunt cōpleta est p̄ioꝛ obedientia. in istis autem qui cogunť: inobediētia coercet. I tē si p potestatem quam per religionē ac fidem regū tempoze quo debuit dīno munere accepit ecclia bi qui inueniunť in vijs ꝛ sepib⁹. i. ī hereticis ꝛ scismatib⁹ cogunť intrare: non quia cogunť reꝑhendant: sed quo cogunť attendant. I tem ad donatistas. Aarijs modis a

f Quod errauerant cōripiunť a deo. Euch. Erat inquit dñs non reuocastis: ꝛ qđ ꝑ erat non requisistis. hoc vobis ipse deus p nos facit: ipse ꝟsecrādo. ipse minando siue cozripiēdo siue damnis siue laboꝛib⁹ siue p suas occultas admonitiōes vel visitationes siue p potestatū tempoꝛaliū leges. I tem in epistola ad vincentiuz. Non est ꝟsiderāduz qđ quisq̄ cogitur: sed quomodo cogitur.

b Ides vt opinoꝛ non esse ꝟsiderandum qđ quisq̄ cogiť: sed quale sit illud quo cogitur: vtrum bonū an malum. non q̄ q̄sq̄ bonus possit esse inuitus: sed timēdo qđ nō vult pati vel relinquit impedientē animositatez vel ignoꝛantiam compellitur cognoscere veritatē. vt timens vel respuat falsum de q̄ contendebat: vel querat verum qđ nesciebat. ꝛ vulēs iam teneat: quod nolebat. I tez mea primitus sententia erat neminē ad chri-

Udēs bonū vt. ē. q. v. ad fidem.

i Et volēs sic ex nolente fit volēs vt. lxxiij dist. consuluit. t. ē. q. iij. displiczā. Opio sic ergo iurisperitus debet mutare opinionem suaz si expedit mutari. vt xij. q. j. cer/te. et. ff. de iurepatro.

Prou. 9 diui. Item ex hoc loco dicunt quidam augustinum q̄ndoq̄ fuisse hereticum. sed potius probāt hic ꝓtrarium.

b Creditur nunq̄ creditur fuisse malū quod factū est bonum vt. l. distinctum. et ff. de edil. edi. q̄ ita.

c Am vero. si hoc. c. intelligo de hereticis ꝑ riū est ex/tra de hereticis sicut ibi ꝓhibēt ne aliquis eos te

1. Cor. 9 neat in ter/ris suis vel in domo vt aliquem cō/tractum cū eis faciat. Sz dic q̄ lo/qui ē iudeis ꝓ

Am vero. si veritatē esse cogēdū verbo etiam agēdū: disputatiōe repugnādū: rōne vincēdū: ne fictos catholicos haberē: quos aptos he

a reticos noueraz: sed hec opinio mea non ꝓtradicentiū x̄bis tm̄ sed demonstrantiū supabaz exēplis. Maz ꝑmo opponebaz mihi ciuitas mea: que cum tota essz in ptes donati: ad vnitatē catholicam legum impialiū timore cōuersa est: quā nūc videm⁹ ita aīo sitatis nr̄e pniciem detestari: vt

b in ea nunq̄ fuisse credaz. Item et alie multe que mihi notatim cōmemorabant: vt in ipsis reb⁹ agnoscerē etiam in hac causa recte intelligi posse: qō scriptum ē da sapienti occasionē t sapientior erit. Item gregorius maximo episcopo. Onere pensionis rusticus ad dñm conuerti cogatur

c Am x̄o si rusticus tante pfidie t obstinationis fuerit inuentus vt ad dñm deum minime venire ꝓsentiat: tanto pensionis onere grauandus est: vt ipsa exactionis sue pena compellaz ad

d rectitudinē festinare. Ex his oībus colligitur: q̄ mali sunt cogēdi ad bonū. Sed obijcitur illō q̄ nemo est cogendus ad id ad quod inutiliter cogitur. Ad bonū autem quisq̄ inutiliter cogitur cum deus asperneē coacta seruitia. vnde apostolus cum ad elemosynas corinthios hortaretur ait: vnusquisq̄ det ꝓut destinauit ī corde suo: nō ex tristicia aut ex necessitate: hylarem enim datorē diligit deus. vnde datur in-

e telligi: q̄ qui inuitus dat ꝓpter

f ꝓsentē pudorem t rem t meritum perdit. Item cum redderet causam quare ā sumptib⁹ absti-

g neret: si ex necessitate euāgelizauero non erit mihi gloria. Item

h si inuitus euangelizauero dispēsatio mihi credita est. si autē volens ꝑ ago: mercedem habēbo apud deum. Item cum galathis scriberet legalia non esse tenenda ait: si spiritu ducimini nō estis sub lege. Ex quo apparet eum qui sub lege est id est qui timore pene nō amore iusticie seruit: nō duci spūsancto. si aūt spūsancto nō ducit: deo placere mīme valet. Item nō accepistis spm̄ seruitutis iterum in timore: sz accepistis spm̄ adoptiōis filioꝝ in q̄ clamamus abba pr̄. Ex q̄bus verbis daz intelligi: q̄ si in veteri testō timore pene homines cogebant ad bonū: tū in nouo testamento sola libertate t delectatiōe iusticie sunt inuitandi ad fidem. vñ illi dicunt fui t filij ancille ptinentes ad ismael: isti dicūt liberi t filij libere ptinētes ad ysaac Item iohānes in epla sua: timor non est in charitate: sed perfecta charitas foras mittit timorem. qui autez cogitur: timore illo ducitur: qui nō est in charitate. qui manus cōprimit nō animū mutat quo pena timetur: non bonū diligit. porro sine dilectione boni nullus deo placere vel in nūero bonoꝝ cōnumerari poterit. vnde cū ꝓpheta diceret: aīalia tua habitabūt in ea hereditate. ostendens quō ad ipsam habitationē pueniant: subdit. in dulcedine tua quā tu ꝓpasti pauper: dulcedinē vocans suauitatem boni operis: qua bonū fit non timore pene sed delectatiōe iusticie. Cū ergo sine hac dulcedine animalia in hereditate nō habitent: pz q̄nemo nisi inutiliter ad bonuz cogitur: quicūq̄ eīm ad bonū cogitur solo timore nō amore ducitur: nō ergo sunt mali cogēdi ad bonū. His ita rñdeē: si bonum ad quod mali cogunt: semp̄ inuiti tolerarent t nūq̄ voluntarij fuirent inutiliter cogerēē ad illud: sed q̄ hūane nature est: t ea q̄ in dissuetudinē ducunt abhorrere: t ꝓsueta vel magna custodia diligere. flagellis tribulationuz mali sunt cohibendi a malo t ꝓuocandi ad bonū: dū timore pene malum in dissuetudinē ducit abhorreat: bonum vero ex ꝓsuetudine dulcescat. vñ aug. in psalmo. cxxvij. Cū p timorē gehenne

i ꝓtinet se hō a peccato: fit consuetudo iusticie: t incipit quod dux

vt dixi. ē. q iiij. c. vl. io.

Ro. 8 Ex his omnibus. fuitia. ē. xv. q. j. nō est.

e Inuitus. sed qualiter pōt ds inuitus dare. cum nec ignorās nec Sal. 4 inuitus ds doneꝝ. vt. C ō dona. nec 1. Joh. 4 ignorans. sz facias vim t differentiam inter t donare. vt donum dicatur quod aliquis ex libertate dat et ex certa sciencia. vn/de epiſcop⁹ ꝑs. 67 non dicitur donare p: e/bendas sed dare. b.

f Pudorez q̄ndoq̄ etiam si aliqs tacet verecundiaz. nō sibi ꝓciudicat. vt. ff. de fur. l. pe.

g Si ex necessitate. i. ꝓcepto vel loquitur ō necessitate vi/te.

h Dispēsatio. alijs dispenso. sz mihi non ꝓficio.

i Cōsuetudo. sicut em̄ fera inducit filuz. sic iste timor iusticiam. vt. ē. ō peni. vt. di. ij. si quis in tantam. Johannes.

a Nunc autem Nō solum hereticī sed
1.Joh.4 oēs hostes licite
pūt spoliari re/
bus suis dūmō
dellū sit iustū. ⁊
ille q̄ rē abstulit
iure facē ē dñs
illi⁹ rei. ff.e.q.v
dicat.et.ff.di.j.
ius naturale. et
ff.de acq.re.do.
naturale.§.vlt.
hereticis aūt li/
citū ē auferri ea
q̄ hñt.vt.ff.dis.
viij.q̄ iure.et j.
e.c.j.et.ff.e.q.v
res melꝰ tū est
q̄ aucte iudicis
fiat⁹ vt ff.e.q.iij.
sex sunt. Si er/
go ꝺdēnat⁹ est
hereticꝰ ꝺ hereti
cōfiscanē bona
eius.vt ex ꝺ he
reti.⁊gentis. si
clericus.tūc res
eiꝰ sunt ecclesie
applicāde.vt ex
e.ad abolendā.
et hec vera sunt
etiā si aliqs he/
reticꝰ hz filios
vel agnatos.vt
ex.e.⁊gētis.in
fi.et sic cōrigit
lex q̄ dicit bona
hereticoꝝ ad fi/
lios vel ad ag/
natos ꝺuoluī.
vt.C.de hereti.
auc. de nestoria
nis.lz aūt bona
sint ablata here
ticis.si tū fuerit
reuersi ad idez
pitoza bona eis
ex misericordia
restituunt.⁊ eti
am ep̄at⁹.vt.ff.
e.q.iij. ipsa pie
tas.et j. e.c.iij.
sic ē melioris cō
ditiōis ille q̄ re/
uertit ab hereti
q̄ q̄ reuertit ab
hostib⁹. Naz si
desertoz reuerti
tur spōe ad su/
os. licet indul/
geatur ei vita.
tū is insulā de/
portat.vt.ff. de
re mili. nō oēs.
erat amari ⁊ incipit excludi
timoꝝ a charitate: ⁊ succedit
timoꝝ cast⁹ de q̄ h ōꝛ: q̄ time/
mus: ne tradet: ne discedat:
ne eo careamꝰ. ¶Ille vtiꝫ: sz
nō pmanet i ecclīa vt iste.

a Questio VII

Nunc autem q̄rit: an hereticī suis et
eccl'ie rebꝰ sint ex
poliādi: ⁊ q̄ possidēt hereti/
cis ablata: an dicāt posside/
re aliena. ¶De his ita scribit
augustinꝰ ad vincentium.

Res terrena nō nisi dño vt
quisq; iure tenetur

b Quicūq; vos ⁊ occasio
ne huiꝰ legꝫ nō dile/
ctiōe coꝛrigēdi ꝫ odio ēimi/
candi pseq̄t: displicet nobis
¶Et q̄uis res q̄cūq; terre/
na non recte a q̄q̄ possideri
possit: nisi vel iure dīno quo
cūcta iustoꝝ sūt: vel iure hu/
mano qđ ī ptāte ē regū terre
¶Jōq; falso res appellatis
vr̄as: q̄s nec iuste possidetis
et ſm legē terrenoꝝ regum
amittere iussi estis frustraq;
dicitis nos ī eis ꝰgregādis
laboꝝamꝰ: cū scptū legat⁹: la/
boꝛes impioꝝum iusti edunt
¶Sz tū q̄s ex occasiōe le/
gis huiꝰ quā regesꝫ terre chri
sto seruiētes ad emēdādā im
pietatē vr̄am pmulgaueruīt
res p̄pas vr̄as cupide appe
tit: displicet nobis. ¶Quis/
q̄s deniq; res ip̄as pauperū
vel basilicas ꝰgregationuꝝ:
q̄s sub noīe ecclesie teneba/
tis: q̄ oīno nō debenē: nisi ei
ecclesie q̄ x̄a ē christi eccle/
sia nō p iustitiā sed p auarici
am tenet: displicet nobis.
¶Quisquis p aliq̄ flagitio vl
c facinoꝛe delectū a vob ita su
scipit: sic suscipiūt: q̄ excep/
to erroꝛe q̄ a nob sepamī: si/
ne crīe apud vos vixerūt: di/
splicet nob. ¶Sz nec facile
d ista mōstrat⁹ nōnullos tole/
ramꝰ q̄s coꝛrigere vel puni
re nō possumꝰ: neq; p̄ pa/
leā relinq̄mꝰ areā dñi: neq;
p̄ter pisces malos rūpimꝰ
rhetia dñi. neq; p̄ hedos
ī fine segregādos deserimꝰ
gregē dñi. neq; p̄ vasa fa
cta in ꝺtūeliā migramꝰ de
domo dñi. Idē ꝺ petilianū
Catholici nō iō aliena possi
dēt qz ab hereticꝫ ablata te

e Sed de rebus vel nent.
locis eccl'iasticꝫ q̄ nō
tenetꝫ: q̄rimini: pūt ⁊ iudei
iustos se dicere ⁊ iniq̄tatez
nob obijcere: qz locuz in q̄
ipij regnauerūt: mō christa
ni possidēt. Quid g̃ indi/
gnū: si ea q̄ tenebāt heretici
ſm parē volūtatem dñi ca
tholici tenēt. ad oēs iniq̄s
f ⁊ ipios illa vox dñi valet.
auferet⁹ a vob regnū dei: ⁊
dabit⁹ genti faciēti iusticiā
An frustra scriptū ē: labo/
res iniustoꝝ pij edēt. q̄ p̄
magis mirari debetꝫ: q̄ ad
huc tenetꝫ aliēa: q̄ q̄ ali/
ēa amisistꝫ. Itē. Si q̄ iā p̄
cisi possidere cepistis: q: vo
bis ablata nob dñs deꝰde/
dit: nō iō ꝰcupiscimus alie
g na: qz illiꝰ impio cuiꝰ sunt
oīa: facta sunt nr̄a: ⁊ iuste
nr̄a sunt: vos eīm vtebamī
ad p̄cisionē: nos ad vnita/
tē. Alioq̄n ⁊ p̄mo p̄plo dei
possent illi obijcere aliene
rei ꝰcupiscentiā: q̄ diuina
ptāte ab eoꝝ facie: q̄ ea ter
ra male vtebāt expulsi sūt
⁊ ipsi iudea q̄ꝫ ablatū est
regnū ſm x̄ba dñi: ⁊ datū
ē genti faciēti iusticiā: p̄t
obijcere aliene rei ꝰcupiaz
qz christi eccl'ia possidet vbi
p̄secutoꝛes christi p̄ius re/
gnabant. Idē. Res eccl'ia/
stice ab hereticꝫ iuste possi

h Quod aūt nob dicit.
obijciūt: q̄ res eoꝝ
ꝰcupiscamus ⁊ auferamꝰ:
vtinā catholici fiant: ⁊ nō
solū q̄ dicūt sua: sz etiā nr̄a
in pace ⁊ charitate nobiscū
i possideāt. vsq; adeo aūt ca
lūniādi cupiditate cecāt:
k vt ñ attēdāt: q̄ sint ī ē ꝺ/

*§.q̄ desertoꝝ.

Quicūq;. b
diuino. l.
iure canonico q̄
eis sunt oīa au/
ferenda. vt.ff.e.
q.v. si vos. Nō
obstat. ff.di.viij
quo iure.

c ¶Deiectum.
ar. q̄ si hereticꝰ
rulit sniam. sup
mr̄imonio q̄ va
let. vt.ff.e.q.j.q̄s
q̄s.ar. ꝺ. extra.
e. fraternitatis.

d ¶Toleramꝰ
j.xxiij. q.j. pu/
denda.

Sed de rebus e
nomē res
hic stricte sumit
nā ſm veram si/
gnificationē oīa
ꝓhendit ⁊ coꝛ/ Wang.
poralia ⁊ incoꝛ/
poralia. vt.ff.de
v.sig. rei appel/
latio. ⁊.l. rei ap/
pellatione. Jo.

f ¶Et impios
per hoc dicit q̄/
dam q̄ iudeis ⁊
saracenis licite
possumꝰ sua au/
ferre. ⁊ itelligūe
id qđ dr̄.j.q.viij
c. dispar. de ꝓ/
nis iudeoꝝ non
de rebus. Sz se
cus credo. qz in/
dei soluūt tribu
tū. ⁊ de volūta/
te nostra tenent
ea q̄ hñt.

g ¶Impio. si.
xiij. q.v. dixit.

Quod aūt b
ꝰcupiscaꝫ Wat.
mus. ff.e.q.iij.
ipa pietas. in fi.

i ¶Calūniandi
nō est calūnian/
dū ius. j. de hꝫ.
di. ij. liquido. ff.
ad ex.l.pe.

k ¶Contraria
ar. q̄ ꝺria dicēs
nō est audiend⁹
vt extra de ap.
sollicitudinem.
⁊.lxxiij. dis. ge/
sta. C. de mune.
patri. professio
tua. ar. ꝺ. ex̄ de
iud. examiata. ⁊
dixi. xiij. q.j. i fi.

1.Co

a Habeant. nō itel/ligas i ure dñi. q; hñe ē idez q̄ō esse dñm rei. q̄ñ q; idē ē q̄ō possidere. vt. ff. de ꝛ. sig. habere.

b Sz ē nr̄a. i. ad cō fuādū nob data.

c Procuratiōe. plāti sunt ꝓcuratores ñ dñ rez eccl'iasti caz. vt b et xij. q. f. c. vl. q̄ñq; dicunt dñi. xvi. q. f. ꝛ tpis. q̄ñq; defensores. xvj. q. f. i ca/nonibus. tñ. lz ꝓlatus dī cat ꝓcuratoz magꝝ hz liberale ad/ministrationem q̄ simplex ꝓcuratoꝛ. vñ ali/q̄ntuz dare pōt. si b hz ꝓlucrudo re

i. Cor. 3 giōis. vt ex̄ d dona. c. ij arg. ff. e. q viij. Quēlioꝛ.

d Dei. f.. patris.

e Qd/modū. nos aūt. in fi. c. idez repetit ꝛ sic ē ar. q aduocatus idē ius sepius pōt alle/gare. ar. ff. C. de ap. ampliorez. Ex eo q; dic inimico. ē ar. ad q̄stionez sabbatinaz. q si aliquis ſubmisit se arbitrio inimici. lz rule/rit durā sententiā. q; il/la tz dūmō

ria q̄ loquūt. Jp̄i certe dicūt ꝛ inuidiosissime sibi q̄ri videt. q; eos in nr̄a cōione violento legū impio coartam⁹. ꝑ itaq; nll'o mō facerem⁹. si res eoꝝ possidere valemus. q̄s em̄ auarus q̄rit ꝓpossessoꝛē. q̄s dñandi cupiditate inflāmat⁹ vel fastu dñationis elatus desiderat hīe ꝓsortē: ipsosq; certe attēdāt q̄ndā suos mō etiā socios nr̄os ꝛ fraterna nob̄ dilectione ꝓiūctos: quēadmodū sua

g teneāt nō solū q̄ hēant: sed etiam nr̄a q̄ non hēbant q̄ tñ si paupeꝛ

i ꝓpares sumus: etiā nr̄a sunt ꝛ illoꝝ. si aūt ꝑuatim q̄ nob̄ sufficiāt possidem⁹: nō sūt illa nr̄a ꝑ pau/

c peꝛ q̄ꝛ ꝓcuratiōez q̄dām̄ geri/mus: nō ꝓpietatē nob̄ vsurpatione dānabili vēdicam⁹. Quicqd igit̄ noīe eccl'iaꝝ partes donati possidebāt: christiani impatores legib⁹ religiosis cuꝝ ipsis eccl'ijs ad catholicā trāsferre iusserunt. Cū ꝑ nobiscū sūt plebes earūdē eccl'iaꝝ: nobiscū sunt paupes: q̄ de eisdē possessiūculis alebant: ipsi potius foris positi desinant ꝓcupiscere aliena: ꝑ intrēt vnitatis societatē: vt pit̄ gubernemus nō illa tm̄ q̄ dicūt sua: vexetiā q̄ dicūt ꝛ nr̄a. sc̄tū ē em̄: oia vīa sc̄

d vos aūt christi: christus aūt dei.

Idē in epla ad vincētiū. Qui a corpe christi p̄cidit: spm̄ iusticie

e Qēadmodū tenere nō pōt mēbꝝ si p̄cidat̄ ab hoīs vitio corpe: nō pōt tenere spm̄ vite. sic hō si p̄cidit̄ de christi iusti corpoꝛe: nll'o mō pōt tenere spm̄ iusticie: etiā si figuraz membꝛi teneat quā sūpsit in corpe. Jn hui⁹ ꝛo cōpagē corpis veniāt: ꝛ laboꝛes suos nō dñandi cupiditate: sed bñ viuēdi pietate possideāt. nos aūt volūtatē nr̄ā: vt iā dictuz est ab hui⁹ cupiditat̄ sordid⁹ q̄li/bet inimico ꝛ iudicāte purgam⁹: q̄ñ eos ipsos q̄ꝛ laboꝛes dicunt vt nob̄ cū ꝛ illis ꝛ nr̄is in societate catholica vtant: q̄tū valem⁹ inq̄rimus: ꝑ ē inq̄unt: q̄ nos mouet. si iusti sum⁹ q̄re nos q̄ritis? q̄bus rñdemus: q̄rimus vos iniustos ne ꝑmaneat̄ iusti. q̄ri/

mus ꝑditos: vt de iuent̄ gaudere possim⁹ dicētes. mortuus erat f ꝛ reuixit. ꝑierat ꝛ inuētus ē. q̄re g me inq̄t nō baptizas: vt me abluas a pctīs: rñdeo q; nō facio iniuriā characteri impatoris: cū

f errorē coꝛrigo desertoris. q̄re inq̄t apud te vel pniam nō ago: ī/mo nisi egeris saluus esse nō poteris. quō em̄ gaudeb̄ te esse coꝛrectū: nisi doleas te fuisse puersū q̄d g inq̄unt: apō vos cū ad vos trās̄im⁹: accipim⁹: rñdeo: nō eq̄/dem accipit̄ baptismū. q̄ vob̄ ex̄ ꝓpagē corpis christi esse potuit ꝓdesse ñ potuit sz accipit̄ vnitatē spūs in vinclo pac̄: sine q̄ nēo poꝛit videꝛ deū ꝛ charitatē: q̄ sic sc̄ptū ē: oppit mlt'itudinē pctoꝝ. si āt ꝓsiderem⁹ qō scriptū ē in libro sapiētie: iusti ꝛo tulerūt spolia ī pioꝝ. Itē post qō legit̄ in puerbijs. thesaurizāt aūt iustis diuitie ipioꝝ. tūc videbim⁹ nō esse q̄/rēdū q̄ hēant res hereticoꝝ: sz q̄ sint in societate iustoꝝ. Itē post aliq̄ si coꝛpus christi tollit spolia ipioꝝ ꝛ si coꝛpi christi thesaurizē tur diuitie ipioꝝ: nō debent ipij foras remanere vt calūnient̄: sz intrare poti⁹ vt iustificenť. Itē post aliq̄: in christi q̄ ꝓpage coꝛpoꝛis veniāt: ꝛ laboꝛes suos nō dñandi cupiditate sz bñ vtēdi pietate possideāt. nos aūt volūtatē nr̄am vt iā dictū est: ab huius cupiditat̄ sordib⁹ q̄libz inimico iudicante purgauimus: q̄ñ eos ipsos q̄ꝛ laboꝛes dicūt vt nob̄ sicū ꝛ illoꝝ ꝛ nr̄is in societate catholica vtāť: q̄tū valemus inq̄rim⁹.

His igit̄ auctib⁹ liq̄do mōstrat̄ q; ea q̄ ab heretic̄ male possidentur: a catholic̄ iuste auferūt: nec iō aliēa possideꝛ dicūt. Q. VIII

g Dēpis ꝛo vl' q̄busli/bet clericis: q; nec sua auctē nec auctē romani pontific̄ arma arripere valeant: facile ꝓbat̄. cū em̄ petr⁹ q̄ ꝑmus apl'oꝝ a dño fuerat electus materialē gladiū exercere vt mgr̄m a iudeoꝝ iuria defēsaret: audiuit. q̄uerte gladiū tuū ī vaginā: oīs ei q̄ gladiū accepe/

nnn ꝑcipiat aciq̄d iustū vt ex̄ de iureiur. q̄nta/uall. Sed si aliq̄d duz p̄cipiat. illō ē reducendū ad arbitriū boniviri. vt ff. ꝑ soci. si societatem.

Luc. 15

f Dēfroris. b ꝓpāt̄ desertoꝛi rederes ab hereli. ꝛ tñ cū defroꝛe strictius agit̄ q̄ cū hereti co. vt dixi ī sūma. ōz āt desertoꝛ. q̄ diu vagat̄ reducit̄. ff. de re mili. l. iij. §. ij.

Jaco. 5

Sab. 10

Mat. 26

Oēpi scopis ꝛo cleri cis de hac materia a varijs tractatū ē varie q̄dā dicunt q; cl'ici pñt vti armis ꝑ defensione tm̄ vt clipeo loꝛica. sz nō armis ipugnationis. Alij dicūt. q; oia arma pñt accipe ad defendē dū se. dū tñ illud incōtinenti fiat. ꝛ ꝑ se tm̄ non ꝑ alijs ꝛ in necessitate ī euitabili. vt ff. de homi. c. ij. ꝛ. Quenioꝛ. ꝛ dixi ꝛ. e. q. f. i ꝓn sz si als pñt euadere nō sum̄t arma vt ex̄ de ho/mi. suscepi/mus. Alij dicūt q; auctē pape pñt a liter nō. B.

dixit q̄ p̄ñt nō in ꝓpria ꝑſona ſz p alios hortando ad pugnā. vt-j-e. vt p̄dē ⁊ ēr. p̄ñt milites aliq̄s vare p̄nci pi p feudo. vt-j-e-§-ecce. q̄d aūt iurꝫ ſit ſi clerici defendendo ſe occidāt aliquē hēs notarū. l. di. ō his cl'icis.

a ¶ Nacten⁹. ex b̄ vī q̄ tūc ceſſauerit obſuātia legꝫ q̄ p̄us licuit repellere iniurias nō ſolū p ſe ſz p ſocio. vt. §. e. q. iij. nō inferenda hodie ātm̄ licitū ē defendere ſe ⁊ tm̄ ſeipz. vt eā de homi. c. ij. et eā de cleri. pcuſ c. pe. io. Nō credo peccare eū q̄ aliquē patiente iniuriā defendit
Roꝛ. 13 etiam ſi homici diū faciat. vt. §. e. q. iij. nō inferē da ſz fortē irregularis efficiat. q̄ nō fuit ibi inuitabilis neceſſitas. vt di. l. q̄
Roꝛ. 12 te obnoxiū. b.

b Jmium.

c ¶ Vm a iudeis phibuit. ex b̄ vī q̄ nō ſz alicui defendere dñm ſuū vt ſociū ſz tm̄ ſeipz vt eā ō homi. c. ij. ſuſcepimuſ. eā ō cle. pcuſ. c. pe. ſz ℨ. h eſt. §. e. q. iij. c. fortitudo. ⁊ c. p mēbris. ⁊. c. vl. ⁊. §. vj. q. j. in
Watt. 26. fames. Nā fu⁹ potius iuuabit dñm q̄ ſeipz. vt ff. ad ſyll. l. j. §. fui.

d ¶ Dicunq̄z bello. hoc intellige ſi ē ex pte illoꝝ q̄ violētias ferūt. alioq̄n ſecus ē. eā de cle. pcuſ. c. pe.

e ¶ Ludis. ſecꝰ ſi in aliis ludis. vt eā ō cle. pcuſ. c. pe. eā de ho. la tor.

f ¶ Sepultura ſi penituit ſz nō tñ eccl'ia dz ozare p ipſo nec ſumere oblationes eius. vt hic dic. ⁊ idē eſt de ra/ptore q̄ in ſi. pe/rit gladio pibit. ac ſi apte ei a diceret hacten⁹ tibi tuſcꝫ p̄/deceſſoꝛib⁹ ſuos ſimicos ōi gladio corpali licuit pſeq̄: deinceps in exēplū patīe gladiū tuū. l. tibi hacten⁹ ꝓceſſū in vaginā ꝙuerte: ⁊ ſpūalē tm̄ gladium q̄ ē ℣bū dei in mactatiōeue terꝫ vite exerce. oīs eī ꝓter illū vel auctē ei⁹: q̄ legitīa ptā te vtiſ: q̄ vt ait apl's. nō ſine cā gladiū portat: cui ēt oīs aīa ſbdita eē dz: oīs em̄ inq̄z q̄ ꝓter auctoꝛitatē hmōi gladiū accepit gladio pibit. Itē amb. arma epi lachꝛyme ſūt ⁊ oꝛones. Itē illud apl's: nō voſmetipſos defēdētes frēs chariſſimi: q̄uis oīb⁹ gnāl'r dicaſ: ſpēal'r tñ platis dictū intelligit Vñ. io. pa. angel berge impatrici excuſans io. epm̄ remoueri ō militia diē.

b Jmiū certe De eodem Vereſ: ⁊ iure formidat ꝑ pfeſſiōz ſui ordis ſeculārē militiā exercere. cr̄ā defendere de plijs tractare de armis crene ptātis ē. Itē inno. pa.

c ¶ Am a iudeis De eodē. inq̄t dñs capeſ ⁊ petr⁹ cuiuſdā iobedietis aurē abſcinderet: ferire prohibuit ⁊ forma oīm ſacerdotū q̄z ꝓz erat: etiā p ſeipſo capi arma carnalia phibuit. Itē amb.

De eodem. Palea. On pila grūt ferrea ñ arma chriſti militeſ. coactus repugnare nō noui. ſz dolor flet⁹ oꝛones lachꝛyme fuerſt mihi arma adūſus milites. talia em̄ ſūt munimēta ſacerdotis. Aliter nec debeo nec poſſum reſiſtere. fugere aūt ⁊ relinq̄re eccl'iam nō ſoleo. ſeruus chriſti nō cuſtodia tpali: ſz dñi puidētia pire ꝙſueuit. Hinc ēt de his q̄ in bello aut rixa moꝛiunt in concilio triburiēſi ſic ſtatutū ē. Pro/niter. vt eā de rap. ſup eo. ecōtra ē in toꝛne amentis. q̄z illi nō hñt ſepultura. ſz alia ſacra recipiāt. vt eā de toꝛneam. c. j. Jntellige q̄ b̄ dicit de canina ſepultura. vt dixi. §. e. q. v. placuit. Jo.

Clerici. arma. armoꝝ appellatiōe intelligūt etiā ligna ⁊ lapides ff. de ℣. ſig. armoꝝ appellatiōe.

h ¶ Volētes. ſecus ſi cā timoris faciāt. tūc ei nec velle videnſ vt eā de re. iur. q̄ ex timoꝛe.

Q. Dicunq̄z ex clero ſz ſint in minoꝛib⁹ oꝛdinib⁹ ꝓſtituti vt. xx. q. iij. eoſ q̄ ar. tñ ꝓ eā. ō vo. ⁊ vo. re. c. ij.

k ¶ Militaria ſz q̄d ſi hñt ſimi coſ. tūc oꝛ q̄ p̄ñt arma defenſiōis accipe. faciant. §. clerici ſicut moꝛſes. vt. xxxvj. di. ca. vlt.

d ¶ Icunq̄z clericus aut ī bello aut ī rixa aut gē e tilīū ludi ſ moꝛtu⁹ fuerit: neq̄z ī oblatiō e neq̄z in oꝛone ꝓ eo poſtulef: ſz in man⁹ incidat f iudicis ſpūalē tñ nō p̄uef Itē ex ꝓcilio toleta. ō clerici arma ferētibus. Gradu amiſſo tradāf in mōaſterio clerici volū tarie arma ſumētes.

g Clerici q̄ ī q̄cunq̄z factio h ne arma volētes ſūpſerint: repti amiſſo oꝛdinis ſui gradu in monaſterio pennit tradāf. Itē ex ꝓci. meldēſi. Pꝛopꝛij gradꝰ amiſſiōe mulctēf militaria arma clerici fe

i ¶ Icunq̄z ex cl'ico rētes k videt eē: arma militaria nō ſumāt nec armati ice/dāt: ꝑ pfeſſiōis ſue vocabulū religiōis moꝛib⁹ ⁊ religioſo hītu p̄beāt: qō ſi ꝓtēpſerint tāq̄z ſacroꝝ canonū ꝓtēptoꝛes ⁊ eccl'iaſtice aurīs ppha natores ꝓpꝛij gradꝰ amiſſiōe mulctēf q̄z nō p̄ñt ſil' deo ⁊ ſe l culo militare His ita rūdef ſacerdotes ꝓpria manu arma arripe nō dūt: ſz alios ad arripiēdū ad oppſſoꝝ defēſiōz atq̄z ad ℩imicoꝝ ōi oppugnationē eis ſz hoꝛtari. Vñ leo iij. ſcribit lodouico auguſto Pro ſaracenis papa. iubz populū ꝙgregari ⁊ eis ad littus

m ¶ Bif cū maris occurrere. Jſepe. ad uerſa a ſaracenoꝝ ptib⁹ pueniāt nūcia: q̄dā in romanū poꝛtū ſaracenos clā furtiueq̄z vēturos eſſe dicebāt: p q̄ nr̄m ꝙgregari pcipim⁹ ꝓpꝛ ſz maritimūq̄z ad litt⁹ n deſcēdere decreuim⁹ ⁊ egreſſi ſum⁹ romā. Item. Altoꝝ ſui greg⁹ papa dz eē ac pcipuus

o Cirevos oz q̄ adiutoꝝ. nūq̄z ab aliq̄bus nr̄os boies ſinim⁹ oꝛpimi: ſz ſi ne

h Jſta. hoꝛ l tari. hec ſa ſūt vbi eccl'ia ſua ipugnaf vel patria. vt. §. e. q. iij. foꝛtitudo. ff. de reli. mime. Jo.

l ¶ Hiē. nr̄m § m civitas rhomana ē aplica ⁊ nō ipatoꝛis. Nā imperaꝛ ꝙceſſit ei ciuitatē cū ducatu ſuo. vt. lx/iij. di. ego. xcvj. di. ꝓſtātinus. ſz imperaꝛ aduocatus ē ibi. vt eā de clec. venerabile.

n ¶ Et egreſſi. epi § p̄ñt itereſſe bellis. Naz ⁊ paulus interfuit vt. §. e. q. iij. maximian⁹. ⁊ moyſeſ. xxxvj. di. c. vl

o Cire. pñtia/ liter. i. ſine moza. nec em̄ tā tū debēt epi eſſe cuſtodes charraꝝ. ſz etiā defenſoꝛes eccl'iaꝝ. vt xvj. q. j. in cano/nibus. ⁊ ſic patz b̄ q̄ epi etiā vaſſallos ſuos tenēt defendere ō/fendēdo nō vlci/

rsende iniu-
rias.vt.xlvj
dis.seditio-
narios. Jo.

a Omi-
timore
§.e.q.v.oi.
b ¶ Patrie
§. e. q. iij.
fortitudo.

c Ostra-
tu.ha-
driani.§.di
stinc.lxiij.
hadrianus.

d Isp.
perse-
quūt vr ḡ q
si saraceni ñ
psequuntur
christianos
q nō possu-
mus impe-
rare eos. Ma
etiā ad men
sam eox co-
medere pos
sumus.xj.q
iij. ad men-
sam.z lex di
cit q eis de
te degētib⁹
nulla debe-
mus facere
molestiā.vt
C. de sacri.
paga. chri-
stianus. io.

e Prete-
rea.cō
mi. hec rō
nō vr suffi-
cere. nisi essz
iudex eox.
naz si iudex
negligit fa-
cere iusticiā
de suo subdi
to. ipsemet
pōr ꝓueniri
vt dixi.§.e.
q.ij.dūs.z.
§.e.q.iiij.c.
vlti.z.q.v.
nō est.

f ¶ Cōmit
tit.ss.§.lxxx
iij.di.erro.

g Egi
spro-
mastē.l. ze-
luz indigna
tionis siue
vindictam.
h ¶ Melye
cum perijt
vt ignisode-

cessitas vlla incurrerit: pītialit
vīdicam⁹: qz nīi gregis in oibus
vltores eē dēm⁹ z pcipui adiuto-
res. Jtē exercitui frācox. Celeste
regnū a deo ꝓseqūt: q̄ p xp̄ianox.

a OMni tiore defēsiōe mozit.
ac froze depositō ꝫ iimicos
sctē fidei z adūsarios oim religi
onū a gere viril⁹ studete. nouit
em̄ oīpotens si q̄libet vīox mo-
rieť: q̄ p xitate fidei z saluatio
b ne patrie ac defensiōe christiā ox
mortu⁹ ē: z iō ab eo p̄miū celeste
ꝓsequif. Jtē aluinus. Cōtra lō-
gobardos p̄cibus hadriani pa.
c carolus bellum susc̄pit.

Ortatu z p̄cibus hadriani
romane vrbis ep̄i exhortat⁹ caro
lus rex bellū ꝫ longobardos su
scepit. qō ꝰus q̄dem z a p̄e eius
pipino papa supplicante cū ma
gna difficultate susceptū est. Jtē
ale.pa. oīnibus ep̄is hīspanie.
Judeos nō debemus psec: sz sa-
d racenos

OIspar nimiz ē iu-
deox z saracenox cā. in il-
los.n.q̄ christianos psequunť z
ex vrbib⁹ z p̄vijs sedibus pellūt
iuste pugnāt. Ibi vbiq̄ fuire pa
ti sunt. Jtē io. viij. de mago duci
gl̄ioso. Qui crimina q̄ p̄ōt emen
dare nō corrigit ipse cōmittit.

e PEterea deuotiōis tue stu-
diū exhortamur: vt ꝫ mari-
nos latrūculos q̄ sub p̄textū tui
nois in christicolas debacchanť
tanto vehemētius accendar∫: q̄z
to illox p̄ualitate famā tui nois
obfuscatā fuisse cognoscit. qm̄ lz
credi possit: q̄ te nolēte illis na-
uigātibus insidiēť: tū qz a te cō-
p̄mi posse dicūť niti eos ꝓpescu-
eris: innoxius nō hēberis. scri-
ptū q̄ppe ē: q̄ crimīa que poterit
f emēdare nō corrigit ipse p̄mittit
Jtē hiero. ad riparīū. Crimē pūi
re p̄ vo nō ē crudelitas sz pietas
g h L Egitur siromastē phinees
auctem helye z zelū symo-
nis chananei petri seueritatem
k ananiā z saphirā trucidātē: pau
li cōstantiā q̄ elimā magum vijs
l dñi resistentem eterna seueritate
dānauit. nō ē crudelitas crīa. p
deo pūire sz pietas. ¶ Añ in lege
etiā ōr: si fr̄ tu⁹ z amic⁹ z vxor q̄

ī sinu tuo dormit: deprauare
voluerit xitatē sit man⁹ tua
sup eos: z effūdes sāguinē ip
sox. Jtē io. cry. sr̄ math. omel
xvij. Quedā in veteri testō li
m cebāt: q̄ in nouo p̄hibēť

OCcidit phinees hoiem
z reputatū ē illi ad iusticiaz.
abzaā xo nō solū homicida.
sz etiā p̄icida: qō certe grauī
n spiciamus ad opa ß ad tp̄s z
ad cāz z volūtatē. psonax q̄z
dīaz z ḡtacūq̄ alia ip̄is opi
bus accideŕt diligētissime in
q̄ram⁹: Mō em̄ possumus ad
xitatē aliter puenire. Jtē ni
colaus ad ꝓsulta bulgarox.
Necessitate instante in q̄dra
gesimalib⁹ dieb⁹ bellū inire lz
o SI nulla vget nc̄itas:
nō solum q̄dragesima-
li tpe: sz ēt oī tpe ē a p̄lijs ab-
stinēdū. si āt ieuitabil vget
ip̄ortunitas nec q̄dragesima
p li tpe p defēsiōe tā sua q̄ p̄ie
seu legū p̄naz ē bellox p̄cul
dubio p̄patiōi pcēdū: ne vicz
q deū videať hō tēptare: si hz
q̄ faciat: z sue ac illox saluti
ꝓsulere nō p̄curat: z sctē reli
gionis detrīmta nō p̄cauet.
Jtē greg. in dialo. Petrus
ananiā z saphirā increpādo
r PEtrus mozti tradidit.
q̄ tabitā mortuā ozan-
do suscitauit: ananiā z saphi
rā mētiētes morti increpādo
tradidit. neq̄z eī ozasse in eox
extinctione legiť: ß solūmō
culpā quā ppetrauerāt īcre-
passe ꝓstat q̄ qz aliq̄n talia ex
ptāte exhibenť. aliq̄n ex po-
stulatione dī z istis vitā in-
crepādo abstulit: z illi reddi
dit ozādo. Jtē veloci. mgr̄o.
Btūs grego. q̄sdā hortať vt
milites ꝓgregent: z ꝫ hostes
s UArma viriliter parent.

UT p̄dē gl̄ie vīe notifi-
cauim⁹ qz milites illuc erāt pa
tiēr: ß qm̄ iimicos ꝓgregatos
t huc discurrer ep̄la vīa si

scenderet de ce
lo. q duos q̄n̄
genarios exussi-
t ¶ Symonis
q vltus est in du
os magos retor
quendo in eos
serpentes quos
magicis artibus
super eum mise-
runt.
k ¶ Pauli. xlv
di. §. salomon.
l ¶ Seuerita-
tez. xvij. q. j. ana
nias.

OCcidit. ho-
micidiū fa
ctum notat non
ius. talis em̄ nō
dicitur homici-
da. vt. §. e. q. v.
si homicidium.
n ¶ Et ad cau
sam. olnes em̄
circūstantie sūt
inquirēde. vt ex
de testi. cum cau
sam. sic. xv. q. vj
c. j. in fi. quia cau
sa facti potius ē
inquirēda q̄z ip
sum factum. vt
hic dicitur. z. ff.
de fur. vez. xxix
di. sciendum.

SI nulla. in o
quadrage
simali. vnde et
machabei pu
gnauerūt in sab
bato non obstat
extra de treu. et
pa. c. j. quia hic
loquitur de de-
fensore. ibi ō pu
gnatore.
p ¶ Patrie. §.
e. omni.
q ¶ Deum. §.
xxqū. ij. querit.

PEtrus. a/
nanīa. xvj
q. j. c. j. z. §. ea. q.
iij. ea vindicta.
z. xvij. q. j. ana
nias.

UT prīdem
a dorso. ar
gu. q dolus cō
tra hostem licite
potest fieri. vt. §
ea. q. ij. dūs no
ster. z. xxij. q. ij.
vtilem.

Nūm. 25
4. Re. 1

Act. 5.
Act. 13

Nūm. 25

Gen. 22

Act. 5

Act. 9

a ¶ Relaxes. a captiuitate.
b ¶ Suanenses primo eni iuraverant reipu.
c ¶ Obsidesq; gli hō pōt esse obses p pace seruāda nō p pecunia. vt ex de iureiur. ex rescripto. ar. ad idē. ff de rest. obsides. ff. de iur fisci vnus. qd g est qō: lib hō nō pōt obligari. vt ex ō pig. c. ij. C. q res pig. ob. pñr. q filios/ad ꝟ dico q lib hō nō pōt obligari. nec hr in eo tus pignoris sz tm ius retētionis. Nā videoq; qñq; tenet res alīq; p ea pecunia p q nō ē obligata. vt. C. ob chirogra. pec. l. vnica. q aūt ōr in illa decre. ex rescpto. intelligo q p nēcitare ecclie suēre pape fem fuit. als dicus ñ pt renūciare bñficio canonis illius si ds suadē re. vt ex de sen. ex. contingit. ea nāq; q̄ nos cō mittūt dimitere possum⁹ sz q in deū vel ecclīam mime. vt. ff. c. q. iij. si is q.
d ¶ Denuo. g alīqs pōt bis iurare sup eodem negocio. vt ex ō test. q̄tiēs. t. ff. ō dā. infec. q bona ꝟpe. qō ꝟcedo si subest cā suspitiōis. Sed certe tm sel iurauit. t q dicit ibi in decre. duplici. i. duos hns articlos ō auditu t ō credulitate. b. sed si ds sel ē piurus ām nō ē recipiendū testioniuz illius. sz alia cautio est ab eo recignificauerat: hec eos ꝟ cā retinuit: nūc ꝟo vtile ē visum: vt aliq̄nt; illuc milites trās/mittāt: ds gl'ia tua admonere t hortari: vt pati sint ad iusticiā t ad laborē studeat: t occasione inuēta cū gl'iosis filijs nr̄is mauricio t vitali loqre t q̄cūq; deo auctore p vtilitate reipu. psuaserint: facite. t si huc vel ad rauēne p tes nec dicēdū arnulphū cognoueritis excurrere: vos a dorso ei⁹ sic viros fortes cō/decet laborate: q̄ten⁹ opinio vīa ex laboris vīi q̄litate ampli⁹ in repu. deo auxiliāte p/fectat. ¶ Illud tm p oīb⁹ admonemus: vt familiā alioin t adhonaim atz lugidifrisum q̄ cum gl'iosо mgr̄o mauricio militū esse noscunt: sine aliq̄ a mora vel excusatiōe relaxes q̄ten⁹ venientes illuc hoies p dictiviri sine aliq̄ impedimēto cū eis dñt ābulare. ¶ Item eisdē mauricio t vitaliano.

Supplr gl'ie vīe p filiū nr̄o/strū vitalianū cū q̄ tractaneritz: t ꝟbo t scripto mādauimus. vndecīo aūt die mēsis iunij arnulph⁹ hāc epl'am quā vob direximus trāsmisit. t iō relegētes eā videte si b in fide suanenses quā reipu. c p̄miserūt: pstiterūt: obsidesq; dig⁹ ō q̄b⁹ possitz ꝟfidere ab d eis accipite: t insuper denuo sacris eos astringite: reddē/tes eis q̄ō loco pignoris su/stulistz p̄mōib⁹ vīis eos sanā tes. si aūt manifestissime cog̃ueritz eos cū arnulpho ō sua sbiectiōe lucutos esse vl cer/te obsides ei dedisse: sic nos arnulphi epl'a quā vob direx ximus dubios reddidit: salu/bri ꝟsilio ptractātes: ne s ali/q̄ aīa vīa vl nr̄a ō sacris: graue: q̄cq̄d vtile reipu. iudicauerit; pagite. sz ita facit gl'ia vīa vt neq; sit aliq̄d vñ possim⁹ ab adūsarijs repbēdi: neq; vtilitas nr̄e reipu. q̄ dñs aūtat negligaf. ¶ Preterea gl'iosi filij estote solliciti: q̄ q̄tū ꝟpi hostiz mltitudinē hz collectā t i marchia ōr residere: vt si huc cursū deo sibi irato mittef voluerit: vl loca ipsi⁹ q̄tū vos dñs adiuuerit dep̄dami: aut certe scultas q̄s milites sollicite rec̄rāt: ne dolēs fem ad nos discurrat. In regiſtro etiā legif q btūs gregocinib⁹ tuscie: vt ō logobardos arma parēt mādauit: t militātibus stipēdia ōcreuit. ꝟ g exēplo t p̄missis auctib⁹ claret q sacerdotes t si ꝓpria manu arma arripe nō debeāt: tm vl his qb⁹ hmōi officia ꝟmissa sūt psuadere vl q̄/buslibet vt ea arripiāt sua auctē valeāt ipare. Sz obijcit illō nico. ad carolū ip̄atorē. Epi nō debēt militarib⁹ occupari negocijs

b ¶ Epēbēsibile valde ꝟstat eē qđ sbintulisti dicēdo maiorē pte oīm ep̄oz die noctuq; cuz oīb⁹ alijs fidelib⁹ tuis ō piratas maritimos inigilare: t ob id epi ipediāf venire: cū militū christi sit christo fuire: milites ꝟo secli fuiāt secl'o: fm q̄d scp̄tū ē: nemo militās deo iplicet se negocijs secl'aribꝰ. q si secli milites militie studēt: q̄d ad epos t milites christi: nisi vt vacēt oīoib⁹. ¶ Itē gre. In morte cuiuslibz hois epi semi

S I morte lō scere formidēt. gobardoz me miscere voluissem: hodie longobardoz gens nec regē nec ducē hīet: sz q: deū timeo: i mortē cuiuslibz hois me miscer formido. Ecce q nicol⁹ papa ꝓhibet ep̄os secl'ari militia occupari nec etiā ō maritimos piratas p̄mittit eos ad pugnā accedere. quō g leo papa adūsus saracenos vrbem egredif: t vt eos pcul a littore arceat pp̄m vndiq; ꝟuocat t suoz iurias p̄ntialiť vīdicat atz cū greg. militef ad arma iuitat. Sz notādū ē q̄sdaz ep̄os leuitica tm portiōe esse ꝓtētos: q̄ sic in dei sorte tm nūerāf: sic ip̄m deū solūmō in hereditatē accipiūt dicētes: dñs ps hereditatis mee: his nihil ē coe cū ōnc̄ipib⁹ seculi: q: tpalia penit⁹ abijciūt: ne eoz occasione legib⁹ imp̄atoz obnoxij teneanf. tlib⁹ nulla occasio relinquit occupatiōis

p̄cēda. vt ex ō p̄sup. ikas in fi. ex q̄ eñ sel ē piurus p̄sumit q sp velit peierare. vt. ij. q. vij. nō pōt. de ꝟ notaui xxij. q. v. p/uuli. ¶ Item hēs ꝟ q pl⁹ credit iura/torie cautioni q̄ pigneraticie. cum tñ regula iuris dicat q plus est cautionis in re q̄ in psona ff. de re. iur. plus cautionis. Jo.
e ¶ Dubi/os. q: scri/ptum hostiſ idu cit suspitionē. qō ē ō id. xj. q. iij in cūctis. a/deo vt secū/do cogant istī iurare.
f ¶ De sacramēt. eoz eo q̄ timoz est ne labantur in piurium. vt ex de coha. cleri. t mu. cle. b. g ¶ Sulas als scultas. i. exploratores.

Repre hensibile. oīoni/bus. H. in/tellexerit ꝟ c. de episcopis qui tantuz leuitica portiōe sūt contenti. vt ff. xxi. q. sed hec est veritas. q ideo tantū redargunt istī epi quia citati a papa

nolue rūt venire. ꝛ excusabāt se ꝓpter mandatū regis licz cm̄ mādato regis sit poti⁹ obediendū ꝯ metropolitani. vt. ē. xvij. di. si eps. tū pape potius obediāt ꝯ regi. Alij intelligunt de ep̄is nō hūtibus regalia.

a Onuenio⁹ oia. ℔ omnia sunt impatorꝭ. vt. ē. di. viij. quo iure. C. de ꝙd. ꝑscrip. bñ a ꝛe/none. ℔ intelligas q̄ ad iurisdictionem.

Job. 13

b ¶ Refragatur. ex hūiliare hoc dicit. als bñ posset refragari vl dic nō refragatur ꝓ ipsa ecclia. Sed ꝙlit intelligit istud. mihi videt q̄ ñ possit intelligi ō reb⁹ ꝓpꝛijs ipsi⁹ ambꝛosij ꝓpter istud qđ sequit sūt paupes. Jtē nec de reb⁹ eccle qꝛ illas nō possz dare ꝓpter hoc qđ sequit circa finē. Sed dic q̄ de ꝓpꝛijs ambꝛo/sij intelligit. qđ aūt dicit paupe rū sunt. intellige p. c. xij. q. j. illi q. Mā si ꝓpria habeo ꝛ de reb⁹ ec/clesie sustentor. debeo mea pau/peribus erogare. xvj. q. j. qm̄ quicūd. xlvij. di. sicut hi.

Matth. 22 Luc. 20 Ro. 13.

c ¶ Diuina. di/uia ei ab hoie da ri nō pūt. viij. q. j. plerīq. xxxiij. q. v. vna sola.

d ¶ Pro altaribus. videt ꝙ ꝑlatus. mortē debeat subire non solū vbi fides vl salus ecclie ipugnat. sed etiam vbi res ecclesie auferunt. ar. ℨ. viij. q. j. ℨ. hoc ob fusādū. ē. c. q v. nō ē nostr.

e ¶ Vendicat. i. defēdat. ē. xij. q. iij. cum apud.

f ¶ Busto. bu/stū dr cū res est exusta. rogus cū cōburit. pira est ꝓgeries lignoꝝ ad ꝓburendū.

g ¶ Mozere. ar. ex eo q̄ ꝓnceps ꝑcipit aliquē elegie qđ ē iusta cā timoꝛis. Mā ꝛ timoꝛ ꝓbꝛ excusar. vt d. xi. ē. disti. vij. fuerūt.

h ¶ Lachꝛyme mee. ē. di. xxxi vj. c. vltī. ē. xvj. q. iij. c. pozro.

i ¶ Nec debeo ꝓsulendo. ex ni/mia ꝓfectione lo quit. ꝛ est ar. ꝓ opinione. h. sed non de facto hic posset resistere impatoꝛi nec de iure debeat. qꝛ timebat mal⁹ mālū. ꝛ ℔ ē qđ sup/rangit ne busto ꝛē. b.

Job. 2

k ¶ Cōgrueret ꝛ hoc nō lz ex⁹ ap. q̄ fronte. ꝛ ꝓ ℔ ꝓtz q̄ clericus citatus a laico iudice nō renet venire ad allegā dū ꝓuilegiū. nisi dubiꝛ sit an sit clericus.

l ¶ Jn eccl'ia. ij. q. ij. c. vltī.

m ¶ Chꝛist⁹. ℔ intelligas in ca/su in q̄ loqt lra sequēs vbi. s. agitur cā fidei vel spūalis. Mā al's clerici⁹ i recōuentione recōuenit in foꝛo ciuili.

n ¶ Jn eccl'ia. ē. ij. q. ij. ꝑceptū ꝛ. xxiiij q. j. ties

Mat. 22 Mar. 12

o ¶ Jmpiale. eccl'ia em̄ ñ astrigit legib⁹ mūdanis. vt. xxxij. q. ij. inter. nec pōt impatoꝛ cōdere aliqđ statutū de rebus eccl'iasticis vt. xcvj. di. bñ q̄ dem. in fi. nisi ecclesia ℔ ꝑetat. vt xvij. di. hīc etiā. vel nisi aliqđ statuat in ꝓuilegiū eccl'ie. vt. xvij. q. j. generaliter.

3. Regū. 21

p ¶ Extollere. ē. c. q. v. regū ē.

q ¶ Jmpatoꝛē hec ꝛba q̄ sequūtur. r ¶ Adultera. ē. xxj. q. ij. sicut in vna. b.

s ¶ Heredita/tē. ꝛ ita ōr here/gemur igit ꝓceptis regalib⁹ ꝛ confirmamur scripture ꝓmonib⁹ q̄ rūdit tāctis vna ex insi/pientib⁹ locuta es. ꝛ infra: qđ ꝙ turbamī: volens nūctis vos deseraz: coactus repugnare nō nouī: dolere potero: flere potero: gemere potero: adūsus arma milites gothos q̄z

h lachꝛyme mee mea arma sūt

t'lia em̄ sunt munimēta sacer

i dotis. alit nec debeo nec pos/suz resistere. vtinā essem secu/rus q̄ eccl'ia hereticis mīme traderet. ad palatiū impato

k/ris irē libenter si hoc ꝓgrue/ret sacerdoti officio vt in pa

l lacio magis certare ctis in ec/clesia: ꝛ in ꝓsistoꝛio nō solet

m christus reus esse sed iudex.

n cām fidei agēdā in eccl'ia q̄s abnuat: si q̄s ꝓfidit huc veni/at. ꝛ infra. allegat impatoꝛi licere oīa: ipsius esse vniūsa. Rñdeo nolī grauare te ipa/toꝛ: vt putes te in ea q̄ diuia

o sunt: impiale aliqđ ius hīe.

p nolī te extollere. ꝛ ꝛ si vis diu/tius impare: esto deo subiectus. scriptū ē: q̄ dei deo: q̄ cesaris cesari. ad ipatoꝛes palacia ptinēt. ad sacerdotes eccle publicoꝝ tibi meniū ius cō/missū ē nō sacroꝝ. Jtē ōr mi

q bi mādasse ipatoꝛē: debeo ꝛ ego vnā basilicaz hīe. Rñdi nō lz tibi illā hīe. q̄d tibi cuz

r adultera. adultera ē em̄ q̄ nō ē legitīo ꝓiugio christi copulata. ꝛ infra. nabute sctm̄ vir possessoꝛē vinee sue scim⁹ in/terpellatū petitiōe regia: vt vineā suā daret: vbi rex succi/sis vitib⁹ holus vile sereret: eūcz rūdisse: absit: vt ego pa

s tr meoꝝ tradā hereditatē re/gē ꝓtristatū esse q̄ sibi essz a/lienū ius relatiōe iusta negatū: ꝛ z mulieb⁹ ꝓsilio deceptū morte in agꝝ venisse sctūs ei nabute vites suas vel ꝓpꝛio

ditas viuentis. ar. ꝓtra. ff. ō he je. vl' act. ven. l. . t. ff. de re iu. l. hereditas.

a ¶ Quid em̄. q̄ impator sit fi lius ecclesie. vt. xcvj. di. si ipator

b ¶ Auxilium. mutuuz em̄ sibi debent auxiliuz impator ⁊ eccla vt. s. e. q. v. ꝓin cipes. xcvj. dist. cū ad vez.

c ¶ Custodien dū. ⁊ ita ꝑlatus nihil ꝑt dare ni/ si cū q̄d vtile ꝑ/ spiciat. ar. de of/ fi. ꝑcu. cesaris. l. j. §. j. xvij. q. iiij. q̄cūq; arez. eẋ de dona. c. iij ⁊. xij. q. ij. c. ter/ rulas. Jo.

d ¶ Ributum de terrozi/ bus. i. nō de re/ bus ecclesie. Jmā exꝑ semel datuz est eccl'ie sancta scrōz. erūt dño. vt. xij. q. ij. nulli ⁊. s. e. c. quenioz Jmam qō oz. de sarcina repenti/ na. xvj. q. j. pla/ cuit. locū hz cuz epūs sponte vo/ luerit cuz ꝓsilio clericoz. als nō eẋ de imuni. ec. non minus. ⁊. c. aduersus ꝓsules

e ¶ Eccl'ia. ē ḡ ar. q̄ epi subsūt regi. q̄ tributuz est signū subie/ ctionis. eẋ ō cē. ois aīa. sed illud in laicis.

f ¶ Tributū. s̄ xj. q. j. magnum ⁊. c. si tributum.

g ¶ Sz tm̄ sta terum. cuius in oze inuenit stare rem gerulū di/ dragmaris au/ ri. b.

h ¶ De exterio/ ribus. q̄ cū one re ad cū puenit. C. ō exac. tribu.. si diuina. li. x. et

cruoze defendit. si ille vineā nō tradidit suaz: nos trade/ mus eccl'iam christi: q̄d igit' a me rēsum ē ꝓtumacit'? dixi eī quent': absit a me vt tra/ dā christi hereditatē: nō tra/ didit nabute suā: ⁊ ego tra/ dā christi hereditatē: hz b̄ ad/ didi: absit vt tradā heredita tē d'yonisiq̄ in exilio in cā fi/ dei defunctus ē: hereditatez eustargij ꝓfessoris: heredita tē miroclet is atq; heredita/ tem oīm fidelīū retro eꝑoz. Rūdi ego: qō sacerdotis est faciā. qō impatoris ē: faciat ipator. ꝑus ē vt aīaz mihi q̄ fidē auferat. ⁊ infra. tributū cesaris ē: nō negat'. eccl'ia d'i cesaris ē: vtiq; nō debet'. qz ius cesaris esse nō pōt tēpluz dei. qō cū impatoris honori ficētia dictū nemo pōt nega/ re. q̄d em̄ honorificentius q̄ vt impator eccl'ie fili' esse di cat'. qō em̄ filius d'z sine pctō d'z: ⁊ cū gr̄a d'z. Jmpator. n. intra ecclesiā ē. bonus. n. im

b pator q̄rit auxiliū ab eccl'ia nō refutat. ⁊ infra. si de me a liq̄d ꝓpellere' ⁊ poscer etur: aut fundus aut domus aut aux aut argentū: id qō iuris mei esset: libenē offerē. tēplo dñi nihil possum nec decerpe

c re nec tradere: cū illud custo diendū nō tradēdū acceperī deinde ꝓsulere etiā ⁊ me im/ patoris saluti oz. qz nec mihi expediret tradere nec illi ac/ cipe. accipiāt vocē liberi sa/ cerdotis. si vult sibi esse ꝓsul tū: recedat a christi iniuria. hec plena hūilitat' sunt: ⁊ vt arbitroz plena affectus eius quē impatoz i sacerdos debz

I tē vrban' pa. De suis ex/ teriozib' eccl'ie soluūt tributa

d ¶ Ributū in oze piscis pi scāte petro inuentū est qz de exteriozibus suis: q̄ pa

e lam cūctis apparent: eccl'ia

f tributū reddit. nō aūt totuz

g piscē iussus ē dare: sz tm̄ sta terē q̄ in oze ei' inuētus ē: qz

nō eccl'ia dari impatoz i: non pontificalis apex: q̄ in oze ca pitis eccl'ie ꝓeminet: subijci pōt regib' sz sane vt dixim': qō in oze piscis inuēit: ꝑ pe tro ⁊ dño dari iubet': qz de

h exteriozibus eccl'ie qō ꝓstitu tū antiq̄tus ē: ꝑ pace ⁊ q̄ete

i q̄ nos tueri ⁊ defensare debe rent: ipatoꝛib' ꝓsoluendū est

k ¶ Quāuis etiā hmōi nō vide/ ant' impialibus exactionib' subijciēdi. Maz cū tpe famis cunctoz egyptioz terrā sibi emeret pharao: atq; sub ea/ dē fame sue ꝑuituti cunctos subijceret: sacerdotib' ita ne cessaria submīstrauit: vt nec possessiōib' nec libertate nu/ darent: dño extūc ꝓnūcian/

l te sacerdotes in oī gēte libe/ ros esse oportere. Q̄ ꝓstan tius ⁊ ꝓstans banc īmunita/ tē dederunt eccl'ie dicentes.

I n q̄libet ciuitate in quoli/ bet oppido vel vico vl' castel lo vel municipio: q̄cūq; voto christiane religionis meritū eximie singularisq; virtutis

m oībus intimauerit: securita/ te ꝑpetua potiat'. gaudere eū ⁊ gl'iari ex fide semp volum' sciētes magis religionib' q̄ officijs ⁊ laboze corꝑis vl' su doze nostram rēpu. ꝓtineri.

Valētinianus q̄s ⁊ valens decreuerūt dicētes. Unū/ sos quos ꝓstiterit custodes eccl'iaz esse ⁊ sanctoz locoz ac religiosis obsequijs defer

n uire attētationis nullā mole stiam sustinere decreuimus.

o Jmpator iustinian'. S an/ cimus res ad venerabiles ec

p clesias vel xenones monaste ria vel pothotrocbia vel be/ photrophia ꝓtinentes vel oz phanotrophia vel hierotho conia: si q̄d ad tale aliq̄ cō/ sortiū descēdētes ex q̄licūq; curiali libertate siue inter vi uos siue mortꝛ cā siue in vl/ timis voluntatibus habita:

q lucratiuoz inscriptionib' li beras esse ⁊ īmunes: lege se/

eẋ de decu. cū nō sit in homine.

i ¶ Defensare. ergo nisi defen/ dant nō est eis/ dem dandū tri/ butū. ar. ꝑ. xcv, di. esto.

k ¶ Quāuis ēt emeret. ⁊ ita nō sunt oia impato ris. qz nemo ꝑt rem suaz emere vt. ff. de ꝓhen. empt. sue rei. et q̄ meū est am/ plius nō poterit esse meū. vt. ff. ō excep. rei. iudi. ⁊ an cadē. §. actio nes. extra de fi/ de instru. inter.

l ¶ Gente. non dixit vt redde/ ret tributum.

m ¶ Securita te. nunc inhibet tributum. hz hoc q̄tum ad onera ꝓsonalia.

n ¶ Atrēratio/ nis. i. exactiōis.

S Ancimus. o C. de sacra sanc. ecc. l. pere/ grini.

p ¶ Xenones. xenodochium ē locus venerabi/ lis vbi pauperē peregrini recipi unt'. pothotro/ phium est locus vbi pauper ⁊ peregrinus ⁊ infirmus recipitur. bepho/ trochium est lo/ cus vbi senes ⁊ valitudinarij et ꝓter senecturē solaz infirmi ho mines curantur orphanotrophi um est locus ve nerabil' in q̄ pue ri parēribus oꝛ bati. pascuntur. hyerotroconium est locus in quo infantes paupe/ rum aluntur.

q ¶ Lucratioz. q̄bus q̄rta ꝑs eo rū q̄ a curialib' relinquebantur vendicabatur a

lleo. exceptis relictis curialibus ⁊ ꝟuincialibus. hoc hēs. C. qñ ⁊ ꝗbus ḡrta ps. l. j. ⁊. ij. C. de impo. lucr. inseri. l. vna. qz fiebat impositio ḡtuoz siliquaꝝ. C. si lib. alt. imperiis. socius sine hered. defecerit. l. vna. li. x. Jo.

a SEcundū canonicā. māso. s. xvj. q. j. qz iuxta. ꝟ. s. di. viij. c. j. ꝟ s. xij. q. ij. eccliarū. ꝟ. s. xj. q. j. si tributū. ꝟ. Sed istud de ꝑdijs. q̄ solum ꝓ aiaꝝ rememprione donant. illō de his que titulo emptionis vl alio mō acquirunt ecclie vel istud specialiter de predijs collatis ecclie a principe illō generaliter ỏ alijs. So. vera colligitur ex pri. c. sequenti ager appellat. hic vbi ē hortus ecclesie. ar. s. c. ꝟuenioz. Naz in agro nature rex fuit ol. Mansus vero appellatur. vnō capitur frumentum ⁊ vinuz ad eucharistiam cōficiendam. vt extra de cen. c. sanctū est. vel mansum appella domum ipsius ecclesie. Nam dos talis debet esse. vt ecclesia possit in de sustentari. de conse. di. j. nemo sed mansus dicitur fm vulgare. vnde vnus rusticus cū sua familia possit sustentari. ar. q ecclia de tanto potest sustentari de ḡnto vnus rustic⁹. ar. x. q. iij. vnio. patz ergo q de dote sua nō pōt ecclesia vel non debz tributa dare. qz non debet dotē recipe nisi libera sit. ⁊ sic possit intelligi. x. q. ij. B ius. quia nō debet ei dari possessio onerosa. Item nec de decimis nec de ꝑmitijs dabit decimā. quia in illis nū q̄ potuit imperatoz tributuz habere de alijs vero predijs tributarijs cuz onere suo ad ecclesiam deuolutis tm ecclia dare debet tributum ⁊ exaudi in eo casu. xj. q. j. si tributum. Hec omnia vera sunt. maxime cum imperatoz hoc idem ꝓstituat. Sz culi q̄ sup hmōi inscriptiōib⁹ posita: in alijs q̄dem ꝓuisū robur obtinēte. in parte autē ecclīastica vel aliaꝝ domuū: q̄ his pijs ꝓpositis deputate sunt: suū vigorē pietatis intuitu mitigante. Hinc etiam in pisiensi ꝯcilio legit. De agro ecclīastico ꝑbr non cogat censum ꝑsoluere.

a SEcūdū canonicā auctē ⁊ ꝓstitutionē dñi imperatoris lodouici de ecclīastico agro ⁊ manso ⁊ de mancipijs q̄ ipse suis capitulis ꝓstituit vel si q̄libet ꝑ loco sepulture aliq̄d largitus ecclesie fuerit de decimis etiā ⁊ oblatiōib⁹ fideliū nullus quēq̄ ꝑbyteroꝝ aliquē censum ꝑsoluere cogat. uec q̄sq̄ cuiulibet ordinis vel dignitatis. exinde q̄cq̄ subtrahat: aut redibitionē quā cūq̄ exigat tpalem. qđ si fecerit cōtione vsq̄ ad satisfactionē ꝑuen⁹: ⁊ regia ptā te dare cogat. C Itē ex ꝯcilio guarmaciēsi.

SAncitū est vt vnicuiq̄ ecclie vn⁹ mās⁹ integer absq̄ vllo fuicio tribuat ⁊ ꝑbr i eis ꝓstituti nō ỏ decimis neq̄ oblationib⁹ fideliū ñ ỏ domib⁹ neq̄ ỏ atrijs vl de hortis iuꝛ ecclīaz possit neq̄ ỏ ꝑscripto māso aliqđ fuitiū faciāt ꝑ ecclīasticū: ⁊ si aliqđ amplius habuerint inde maioꝛib⁹ suis fuitiū impendant. Hinc b datur intelligi: q̄ de his q̄ impiali bñficio vel a ꝗbuslibet ꝑ beneficio sepulture ecclia possidet nullius iuri nisi epi pone q̄ fundata est ecclia in predio tributario. nunq̄d de illo dabit tributū. Rñ. refert an sit bone fidei fundator an male. ⁊ si bone fidei de illis locis que sunt extra atrium habebit imperator tributum. non autem de loco vbi est ecclesia. sed ꝑ hoc fit patronus. xvij. q. vj. questi. Si vero fūdator esset male fidei. tunc est ad estimationez compellendus. xiij. q. vj. comperimus. ⁊ vbi post denū ciationē fundat eā mala fide fūdat ex de no. op. nun. cū ex iniūcto. io. b C Hinc datur. i. illis legibus quas sub. s. ecclesia comprehendit.

c CAnnua. nā transeuntes cnz onere suo. xvj. q. j. si quis laicus. extra de decimis cum nō sit.

a teneaꝝ astricta. De his vo q̄ a ꝗbuslibet emerit vl vnoꝛ donationibus accepit: ꝯcipibus ꝓsueta debet obsequia vt annua eis ꝑsoluat tributa: ⁊ cōuocato exercitu cum eis ꝑficiscaꝝ ad castra. qđ tū hoctiēm nō sine ꝓsensu romani pontificis fieri debz Unde gela. papa elipidio epo. Absq̄ auctē romani pōtificis ad comitatū epi ꝑsi.

b QUo ciscī nō audeant. Ausu qua temeritate rescribis ad rauēnam te parare ꝑficisci: cum canones euidenter ꝓcipiant: nullū oīno pontificum nisi nobis ante visis atq̄ ꝓsultꝰ ad comitatum debere ꝓtendere. quēad modum tibi putas licere: qđ nō licet. nisi q̄ hoc officio carere festinas: quo his excessibus te ostendis indignum. Item ex ꝯcilio antiocheno. Absq̄ metropolitani consilio vel cōprouincialium epiſcopoꝝ ad imperatorem epiſcopi non pergant.

c SI quis episcopus aut ꝓsbyter vel oīs omnino qui est sub ecclesiastica regula constitutus ꝓter cōsilium vel litteras eorum epiſcoporum qui sunt intra prouinciam ⁊ maxime metropolitani ad impatorem perrexerit: hunc abdicari ⁊ eiici nō solum de cōtione debere. sed etiam ꝓpria dignitate ꝑuari decreuimus tanq̄ molestū ⁊ ꝑturbatorem ipialibus auribꝰ ꝯ ecclīasticā ꝓstituta. Hep/ ecclīastico pgit ad secularē. xj. q. j. placuit. b.

c SI quis epus. prexerit. nisi cū litteris supioꝛis. in aut. quō oporet epos. s. si aliē. vl prexerit. vt sit cū eo i expeditōe vocat⁹ a papa. sic em̄ inducit mgr B. c. si portiꝰ i eo cāu loq̄t cū relictoꝛ ꝓtpto ecclīastico iudice pgit ad ipiale qō ñ ē facēdū. vt. s. xcvj. di. deniq̄ s. x. xj. q. v. si qs a ꝓꝛ c. si epoꝛ. xj. q. j. c. ꝓiuaꝛ. c. placuit

a SJ vobis.ad comitatū.ħ ꝙdo ſignificaꝝ curia ꝓn/cipis cū oībus ſuis officijs inſtructa.vt.C.qñ im/pator inrer pupill.l.vna. b ¶ Vocati.nā rūc excu/ſat eos ipſe impator in auc.q̄ mō oportet.§.illud aūt. coll.j.

c ¶ Jn exiliū. ad tūus.

d ¶ Vel inſulas impperuū.ff. de interdic. ⁊ re. l. relegatoꝝ.§.hee differētia. qñqꝫ tñ exiliū indiffe/renē ſumiť.ō pe/ni.di.j.ante finē

e LJcꝫ ħ.bea/ti gregorij ſ.e.q.v.c.j. ⁊. iiij.⁊.c.reos.io.

f SEpe.ex ħ. c.colligiť q̄ aliter dꝫ iudica/re delegans q̄ ō legatus. ſic exō acc.cū oporteat ar.ℨ.xxv.q.ij.c. fuatis.

g ¶ Obnoxios exħ dicūr q̄dam q̄ eps in cā cria/li poť ferre ſnīaz ſub hac tñ ꝓditi/one q̄ impator iuret ⁊c. qꝫ ipa/tor dicit obnoxi/os ſupplitijs. ſz tu exaudi ħ cum de crimīe ciuiliť agebať. ⁊ hoc ē qđ dicit.

h ¶ Jure.i. p̄/ſtando ſacrm de calūnia.

i ¶ Cōſentiat.§ nō ē iudex añqꝫ ℨſentiat.ar.exō ap.ſup eo.in fi.

k ¶ Supplici/is.a principe de ipunitate q̄ ad penā ſanguinis ar.xv.q.iiij.nul/lus epūs.⁊ appel labiť ħ ad forꝫ delegantis.

l ¶ Promittiť etiā a iure. non em timebit ſup/pliciū ex q̄ iurať ſed pone q̄ im/pator puniat eū poſt cozpaľ.nō imputať epō.ar.ſ.e.q.v.c.vnū.⁊.ff. de bo.li.q̄ cū ma/ioꝝ.§.deinde. intelligere etiā hoc pores. qñ demādat cognitionē ⁊ ſibi reſeruat ſnīam.⁊ tūc crimialiter dū

m tñ iuret ⁊c. ar.exō de offi.dele.ſup q̄ſtionum.

m JS a qbus.nō licz.olim licuit.ſ.j.q.vij.§.itē cū hendūť ģ gallicani epī a ni/colao: qm̄ aplica auc̄te ℨtē/pta potiꝰ arma ſeq̄ elegerāt: q̄ aplico ℨſpectui ſeſe repſi/tarent: q̄q̄ pficiſcētes ad co/mitatū poſſint intelligi: non ſecuti impatorē vt armis ſibi auxilienť: ſz ipm cū exercitu ſuo q̄tidianis oꝛonibus deo ℨmēdēt. ¶ Jn q̄ caſu auc̄tas illa ſardicenſis ℨcilij loq̄ vť Jn cuiꝰ.viij.c. oſius epūs di/xiſſe legiť. Qui ab ipatoꝛ/bus religioſis vocati epī nō fuerit: ad cōitatū nō pciſcāť

a SJ voß frēs chariſſimi placz decernite: ne epī ad comitatū accedāt: niſi fo/rte hi q̄ a religioſis īpatoꝛibꝰ b vel inuitati vel vocati fuerīt ſed qm̄ ſepe contingit: vt ad mīam eccl'ie ℨfugiāt: q̄ iniu/criā patiūť: ⁊ q̄ peccātes ī exi/c liū vl' inſulas dānāť: aut cer/te q̄ncūqꝫ ſnīam ſuſcipiunt Jōqꝫ ſubueniēdū bis ⁊ ſine dubitatiōe eis ē petenda per e eccl'iaz indulgētia. L icet ģ platis eccl'ie exēplo bti gre. ab impatoꝛibꝰ vl' q̄buſlibz du/cibꝰ defenſionē fidelibꝰ po/ſtulare.lz etiā ⁊ cū btō leone q̄ſlibz ad ſui defenſionē ℨ ad uerſarios ſctē fidei viril'r ad hoꝛtari: atq̄ ad vim ī fideliū ꝓcul arcendā q̄ſqꝫ excitari. effuſionē vero ſanguis nulli epōꝛ ſua vel impatoꝛ auc̄te impare licz. Q ñin toleta/no ℨcilio legiť ita. Sacerdo/tes ibi nō ℨſentiāt fieri iudi/ces: vbi iure iurādo indulgē

f SEpe p̄ncitia ꝓmittit. pes ℨ q̄ſlibet maieſtať g obnoxios ſacerdotibꝰ nego/cia ſua ℨmittūt: q̄ xō ſacer/dotes a chriſto ad miſteriuz ſalutꝫ electi ſunt: ibi ℨſentiāt h fieri regibꝰ iudices: vbi iure k iurādo ſupplicijs indulgētia l ꝓmittiť: nō vbi diſcriminis ſnīa p̄parať. ſi q̄s ģ ſacerdo/tū ℨ b cōe ℨſultū diſcurſoꝛ in alienis pic'lis extiterit: ſit re/us effuſi ſanguis apud chri/ſtum: ⁊ apud eccl'iaz pdat p/priū gradū. I tē ex ℨcī. tole/tano.x j. Nō debent agitare iudiciū ſanguis q̄ ſacra dñi

m JS a qbꝰ dñi tractāt. ſacra tractāda ſunt: iu/diciū ſanguis agitare nō licz n ⁊ iō magnope talibꝰ exceſſi/bus phibēdū ē: ne indiſcrete p̄ſūptōis motibꝰ agitati: aut q̄ moꝛte plectendū ē ſnīa p/priā iudicare p̄ſumāt: aut p o ſe inferāt mēbroꝝ trūcatōes p q̄buſlibet p̄ſonis: aut inferē/q das p̄cipiant. q̄ ſi q̄ſqꝫ ime/moꝛ hoꝛ p̄cepto aut ī eccl'ie ſue famlis aut in q̄buſlibz p/ſonis t'le aliq̄d fecerit: ℨceſſi/ oꝛdīs honoꝛe p̄uet ⁊ loco ſb/ppetuo q̄z dānatiōis teneať/ ergaſculo relegatꝰ cui tñ cōio r exeūti ex hac vita nō ē negā/da ꝓpter dñi mīaz: q̄ nō vult pctoꝛis moꝛtē: ſz vt ꝓuertať s ⁊ viuat. Q eteri etiaz abſq̄ iudiciali auc̄te mēbroꝝ trūca/tiōes ⁊ domoꝝ īcendia face/re,phibent. Q ñ in decretꝫ euticiani pape. Mēbra detrū/cās domos incēdēs abſq̄ iu/• diciali auc̄te excōicať.

SJ q̄s mēbroꝝ trūcatio/nes domoꝝ incēdia fecerit ſi ue facere iuſſerit: aut facīēti ℨſēſerit q̄ſqꝫ ō his vnicuiq̄

a ¶ Jmperatū. ħ ꝙdo ſignificaꝝ curia ꝓncipis cū oībus ſuis officijs inſtructa. vt. C. qñ imꝑator inrer pupill. l. vna. b ¶ Vocati. nā rūc excuſat eos ipſe imꝑator in auc. q̄ mō oportet. §. illud aūt. coll. j.

c ¶ Jn exiliū. ad tūus.

d ¶ Vel inſulas imꝑperuū. ff. de interdic. ⁊ re. l. relegatoꝝ. §. hee differētia. qñqꝫ tñ exiliū indiffe/renē ſumiť. ō pe/ni. di. j. ante finē

e LJcꝫ ħ. bea/ti gregorij ſ.e. q. v. c. j. ⁊. iiij. ⁊. c. reos. io.

f SEpe. ex ħ. c. colligiť q̄ aliter dꝫ iudica/re delegans q̄ ō legatus. ſic exō acc. cū oporteat ar. ℨ. xxv. q. ij. c. fuatis.

g ¶ Obnoxios exħ dicūr q̄dam q̄ eps in cā cria/li poť ferre ſnīaz ſub hac tñ ꝓditi/one q̄ imꝑator iuret ⁊c. qꝫ ipa/tor dicit obnoxi/os ſupplitijs. ſz tu exaudi ħ cum de crimīe ciuiliť agebať. ⁊ hoc ē qđ dicit.

h ¶ Jure. i. p̄/ſtando ſacrm de calūnia.

i ¶ Cōſentiat. § nō ē iudex añqꝫ ℨſentiat. ar. exō ap. ſup eo. in fi.

k ¶ Supplici/is. a principe de ipunitate q̄ ad penā ſanguinis ar. xv. q. iiij. nul/lus epūs. ⁊ appel labiť ħ ad forꝫ delegantis.

l ¶ Promittiť etiā a iure. non em timebit ſup/pliciū ex q̄ iurať ſed pone q̄ im/pator puniat eū poſt cozpaľ. nō imputať epō. ar. ſ.e. q. v. c. vnū. ⁊. ff. de bo. li. q̄ cū ma/ioꝝ. §. deinde. intelligere etiā hoc pores. qñ demādat cognitionē ⁊ ſibi reſeruat ſnīam. ⁊ tūc crimialiter dū

m tñ iuret ⁊c. ar. exō de offi. dele. ſup q̄ſtionum.

m JS a qbus. nō licz. olim licuit. ſ. j. q. vij. §. itē cū balaam. ſ. di. c. d e his clericis ⁊. lj. diſ. aliquātos. ſ.e. q. v. vnū ſolum.

n ¶ Exceſſibus. i. taliter excedentibus.

o ¶ Truncationes. nam qui vulnerat occidiſſe dicit. vt. ff. ad. l. cor. ħ ſic. l. j. §. diuus.

p ¶ Aut inferē/das. qđ em̄ non poſſuz p me nec p aliū. xlvj. diſt. c. vlē. ff. ō admi. re. ad ciui. p. l. ij fallit tñ in caſi/bus ſpecialibus q ¶ Precipiāt virgis tamē pñt punire. vt. ſ.e. q. v. c. j in fi. Et flagellis. ſed nō vſq̄ ad effuſio/nem ſanguinis. vt extra de rap. in archiepatu. ſed quid ſi epus habz iuriſdictio nem de oib' rūe delegar cauſam criminalē. lz fm leges nō poſſet delegare. niſi cū ꝓtingit ipm ab eſſe. ff. de offi. ei' cui mā. eſt iuriſ. l. j. hic em̄ nō po teſt adeſſe. vnde licite delegatur fm canones vt ſ.e. q. iiij. illud.

r ¶ Exeunti. ſ di. l. ex penitēti/bus.

s ¶ Ceteri. ⁊.

SJ q̄s mem/ e
broꝝ. iuſſe/ Exech. 5
rit. ſic exō de ſen. excōi. mulieres.

v ¶ Legaliter. ſed quō hoc. cuz fm. l. libeꝝ cor/pus eſtimationē nō recipiť. vt. ff. de effu. l. vl. ff. ſi q̄ pau. ⁊c. diſ. ex hac j. Sed q̄ ad expenſas medi/coꝝ ⁊ ad operas q̄s amittiť. q̄ in utilis eſt facrus nō aūt rōne dica/triciū vel deſoꝛ miratis. qz libe/rū coꝛpus ē. ff. de eff. l. vlē. vel dic legaliter. i. fm cau/tionē hic ſignaram. qz peniret p annū. ⁊ damna reſti/tuit. vel legaliter. i. fm. l. rho. de vi publica vel p̄uata ageť ℨtra eum. ⁊ eſt differentia. quia p̄uata p̄uatꝫ tercia ꝓte bonoꝝ. vt. ff. de vi. publi. l. pe. publicam de/

portationē inducit. vt insti. de publi. iudi. §. itē. vñ versus. Vis priuata reū deponit ab ordie rex. Sz depositur si vis armata pbat. a

a legaliter ⁊ amicabilit coram ep̄o ciuitat⁊ alijsq; ciuib⁹ nō emēdauerit tāq; ethnicus et publican⁹ ab oi christianoꝝ collegio sepet. De incēdiarijs q̄z ino cēti⁹ scōs in vniū sali ꝓcilio generali⁊ cōstituit dicēs. Nomos incendēs gr̄a vel odio alicuius excōicet.

b Pessimā q̄dē ⁊ depopulatricē ⁊ vrēdā incēdiarioꝝ malicīā auctē dei ⁊ btoꝝ apl̄oꝝ petri ⁊ pauli oīno detestamur: ⁊ inēdicim⁹. sīcs & post h⁹ nr̄e phibitōis ꝑmulgationē malo studio siue ꝓ odio siue ꝑ vindicta ignem apposuerit vl̄ apponi fecerit aut appositorib⁹ ꝓsiliū vl̄ auxilium sciēter tribuerit: excōicet. ⁊ Et si mortu⁹ fuerit incēdiari⁹: christianoꝝ careat sepultura nec absoluatur.

c nisi ꝑ⁹ dāno cui intulit ꝑm facultatē suā resarcito⁊ iuret

d se vlteri⁹ ignē nō appositu⁊. pnīa āt ei detur: vt hierosolymis aut ī hispania ī fultio ōi ꝑ ānū ītegr̄ ꝑmaneat. siquis

e aūt archiep̄s vl̄ eps p̄ relaxa fuerit: dānū restituat ⁊ ꝑ ānū ab officio epali abstīeat. sane regib⁹ ⁊ p̄ncipib⁹ faciēde iusticie facultatē ꝓsult⁊ archiep̄is ⁊ epīl̄ negā⁹ T tē aug. ī li. ō ciuitate ōi. Homicida ē q̄ publicā fūctiōez ñ hīs aliquē occidit vel debilitat.

f Restituat. §. iiij. di. si fu⁹. absente. ⁊ hoc ō ꝓpto si hz alꝰ puniret extraordinarie. Nā de rebus ecclesie nō dz. ne delictum vertatur in damnum ecclesie.

g Sane regib⁹. si regib⁹ ⁊ p̄ncipib⁹ nō negat facultas iusticie faciēde de incēdiarijs ꝓsultis archiep̄is. vi dek q̄ p̄ncipes ꝓsilio eoꝝ possint icēdiarios vltio sup̄plicio afficere. cū incēdiarij ꝑm legē sic debent puniri. vt. ff. de incēdi. l. vl. ⁊. ff. de pe. l. capitaliū. Scōm canones est sciendū q̄ iuxta legis tenoꝛē incēdiarij sponanei varie plectunt. vel eni nouissimo infoꝛtunio noꝛtant vel deportant. vel alio mō forte puniunt. vel dic q̄ p̄nceps nō punit icēdiarios. ꝑm. l. rigoꝛē occidēdo ideo archiep̄i ⁊ epi cōsulunt hoc ꝑm. l. coꝛ. de sic. puniꝛtur capite si nobilis est ꝑm. l. coꝛ. siquis dolo. Ignobil⁹ supponit bestijs bonis ꝓscriptis. C. de incendi. l. vl. ⁊ hoc qñ dolo fecit incendiū. alꝰ sufficit dāna restituere vt. ff. e. ti. l. qui edes.

Q Vicūq; percutit. in eo. §. e. q. v. qui malos. §. e. q. iiij. duo ista.

h

Q Vicūq; ꝓcutit malos in eo q̄ mali sunt: ⁊ hz

i cām interfectionis ministēr dei est. q̄ xo sine aliq̄ publica admīstratione maleficū furē

k sacrilegū adulteꝝ ⁊ piurū ⁊ quēlibet crīosuz interfecerit aut trucidauerit vel mēbris

l debilitauerit: velut homicida iudicabit̄: ⁊ tāto acri⁹ q̄to nō sibi a deo ꝓcessaz ptātē abusiue vsurpare nō timuit. De his q̄ sil̄ hoīez vulnerāt q̄rit̄ si ille moꝛtu⁹ fuerit: q̄s eoꝝ homicidij reatū īcurrat De his ita statutū ē in ꝓci. apl̄oꝝ ymerias: Si ꝓles ꝺ vnū rixēt: ḡ pena q̄s q̄ coꝝ feriat

m Sī qtuoꝛ hoīes aut ḡnq; seu etiaz ꝓles ꝺ hoīem vnū rixati fuerīt ⁊ ab his vulnerat⁹ moꝛtuus fuerit: q̄cūq; eoꝝ ei plagā ipositt: ꝑm statuta canonū vt hōicida iudicet

n relict̄ āt q̄ eū ipugnabāt volētes eū inēficere: sil̄r peniteāt

o q̄ nec eū ipugnabāt nec vulnerabāt: nec ꝓsilio nec auxilio coopatoꝛes fuerūt: ꝺ tm

p affuerūt extra noxam sunt.

Causa. XXIIII

Q Uidam eps in heresim lapsus aliquos ō sacerdotibus suis officio ꝓuauit et sentētia excōicationis notauit. post moꝛtē accusatus de

i Causam. §. e. q. iiij. ea vindicta.

k Sacrilegū. ergo sacrilegi ꝑm canones sturēs capite puniunt. vt. §. e. q. v. homicidas.

l Velut homicida. vt extra de homici. si aliquis. C. q̄ licet vnicuiq; l. j. Johannes.

m Ignoꝛo. q̄ cūq;. hoc ꝓpter incertitudinem. qz nesciēs cuius ictu perijt sic. ff. de elec. ⁊ effu. l. ij. §. vlti. ⁊ l. sequēti. ⁊. ff. ad le. aquil. ita vulneratus in fine. Sed pone certū esse q̄ ō vulnere meo nō est moꝛtuus. nunq̄d censeboꝛ homicida ꝑm leges certum est q̄ non argu. ff. ad. l. aquil. huic sēpturē. Nam vulnus vniuscuiusq; cōtemplandū est. ff. ad. l. coꝛ. ō sica. l. vlti. idē videtur ꝑm canones. ar. extra de cleri. percus. c. ij cōtrariū tamen credo. ar. j. disti. si quis post. suffīcit em q̄ sumpsit arma. licet nō occiderit ipe sed alius. vt extra de cleri. per/

cus. c. pñtium. ⁊. c. ꝓtinentia.

n Impugnabant. nec tamen ꝓcusserūt.

o Volentes. nam homicide tales sunt. de pe. dist. j. piculose. Itē pone q̄ me rixante cū aliquo frater meus eū interfecit ꝓtra volūtatē meā. an ipunabit mihi. nō. ar. j. q. iiij. qz ꝑsulatus. ex de cle. percus. pñtium.

p Similiter. ar. de pe. di. j. si cui.

q Extra noxam. si ei subuenire nō poterāt. §. e. q. iij. c. vltimo.

Q Uidam episcopus. in heresim lapsus. §. xxiij di. tractatuz est de hereticis. sed q̄m hereticoꝝ q̄dā sunt manifesti. q̄dā occulti. ⁊ ecclia excoꝛcat q̄cūq; hereticos q̄cūq; catholicos. iō de hmōi sub

r

dit tractatum.

a QVod aũt. In hac ꝗstione dicũt quidam q̃ si hereticꝰ excõicat hereticũ valet. ff. c. dsch̃s. Sz aliter intelligaf illud. c. dic. §. q̃ se. illõ. c. Alij cũ gratiano distinguũt. an veterẽ heresim z iã dãnatã sequaf. z tũc nõ valet. an nouam ꝓfingat. z tunc põt. ar. ff. c. achaius. z. ff. e. §. si aũt in princi. q̃ ad hoc tolerat ab ecclesia. sz tu dic indistincte. q̃ si ue veterem siue nouam sequatur excõicatꝰ est. licet sit occultꝰ. et ideo aliũ excõicare non põt. eꝝ de here. ad abolendã. Alia tñ q̃ agit tenent interim dũ tolerat. arg. §. iij. q. vij. §. tria. Sz tu sententia excõicati, omnis tolerãda ẽ dũ ipe est occultus. licet sit nulla. ar. predi. §. j. extra de iurepa. cõsultatiõ ibi.

b QVi vero. hec distinctio hodie locũ nõ habet. q̃ ois heresis est dãnata et omis hereticus est excõicatꝰ. ẽtn tũcũq; sit occultus. z tõ nõ põt alios excõicare. vnde si scirẽ prelatũ meũ esse hereticũ. q̃ nouaz ingit nec tamẽ predicaret. si me excõicaret celebrarẽ in occulto sz nõ in aperto. q̃ cũ nõ possem ꝓbare eũ eẽ hereticũ sic me excõicatũ deponeret. Sed qd de alta snia. idẽ. q̃ nulla est sententia quã tulit. sed tñ tolerabiẽ postea. ar. iij. q. vij. §. tria. eadẽ die de scismatico. ma. xie cũ scisma nõ possit esse sine heresi nisi forte in sũmo pontifice. vt si duo crearentꝰ. z veterq; crederet ecclesiã m apud se esse. vij. q. j. factus.

c ACHacius. necessariũ. posset tamẽ ferri ar. eꝝ de postu. ad hoc.

hereſi dãnatur: z seqẽces eiusdem cũ omni familia sua. Hic primũ queriẽ: an lapsus i heresim possit aliqs officio priuare vel snia notare. Scõo: an post mortẽ aliqs possit excõicari. Tertio an ꝓ pctõ alicuius tota familia sit excõicanda.

Questio I.

a QVod autez ab heretico aliqs depoſni aut excõicari ñ possit facile ꝓbatur. OMnis enĩ hereticus aut iã dãnatã heresim sequitur: aut nouã ꝓfingit. q̃ vero heresim iã dãnatã sequitur: eiꝰ dãnatiõis participẽ se facit. vñ cũ achatius absq; synodali auctẽ ab aplico se dãnatũ q̃reret: ꝓtra euz gelasiꝰ scribit dicẽs. Qui in iã damnatã heresim labiſ: eiꝰ dãnationis se participem facit.

c ACHacius nõ ẽ factꝰ inuentor noui erroris sz veterꝝ imitator: atq; iõ ñ erat necessariũ: vt adũsus euz noua snia ꝓdiret sed antiq̃ tñmodo renouareſ: factus suz itaq; executor veterꝝ ꝓstituti nõ promulgator noui. q̃cũq; enĩ in heresim semel dãnatã labiſ eiꝰ dãnatiõe seipm involuit. Idem. Nõ est retractandum: quod semel synodus statuit contra vnãquãq; heresim.

d MAiores nostri diuina inspiratione cernentes necessario precaverunt: vt qõ cõtra vnãquãq; heresim coacta semel synodꝰ ꝓ fidei cõtione z vitate catholica

fatq; aplica ꝓmulgasset: non sinerent nouis post hec retractationib⁹ mutilari ne prauis occasio ꝑberet q̃ medicinaliter fuerant statuta pulsandi:

b sz auctore cuiuslibet insanie ac pariter erroze dãnato sufficere iudicauerũt: vt ꝗsqs alĩ qñ huiꝰ erroris cõicator existeret: principali sentẽtia dãnationis eiꝰ esset obstrictus. sic sabelliũ dãnauit synodus. nec fuit necesse: vt eiꝰ sectatores postea dãnarenſ: sed prout tenoze ꝓstitutiõis antique q̃

k vel prauitatiſ illiꝰ vl cõmunionis extiterit particeps: vniuersalis eccl̃ia duxit eẽ refutandos. sic arriũ et noniũ macedoniũ nestoziũ synodus semel gesta condemnãs vltrius ad noua concilia venire non sinit. Item felix.

Non vltra eũ ꝓcedere oportet: qui in heresim damnataz

m ACHacius non recidit. fuit nouus vel ꝓprij inuentor erroris: vt in eũ noua scita prodirent: sed alieno facinori suã cõionẽ miscuit. itaq; necesse ẽ: vt in illaz reciderat

o iusta lance sententiã: quã cũ suis successoribꝰ ꝓ cõmunionem synodalẽ suscepat auctor erroris. OSi ergo episcopꝰ ille in heresim iã damnatam lapsus est antiq̃ excõmunicatione dãnatus alios dãnare nõ poterit: excõicatꝰ ei alios excõicare nõ valet. Vñ alexander secundus scribit valeriano episcopo z martyri. Excommunicatus alium excõmunicare non potest.

A suo superiore. ar. ff. proxi. q. iij. ipsa pietas.

p

n OScita. i. statura. vnde dicit. c. scitis obtemperat iij. q. vij. iudicet.

o OLance. i. rõne. alias idẽ appellat stateram. xlv. dist. omnis.

g sinerent nouis post hec retractationib⁹ mutilari ne prauis occasio ꝑberet q̃ medicinaliter fuerant statuta pulsandi:

h sz auctore cuiuslibet insanie ac pariter erroze dãnato sufficere iudicauerũt: vt ꝗsqs alĩ qñ huiꝰ erroris cõicator existeret: principali sentẽtia dãnationis eiꝰ esset obstrictus. sic sabelliũ dãnauit synodus. nec fuit necesse: vt eiꝰ sectatores postea dãnarenſ: sed prout tenoze ꝓstitutiõis antique q̃

i vel prauitatiſ illiꝰ vl cõmunionis extiterit particeps: vniuersalis eccl̃ia duxit eẽ refutandos. sic arriũ et noniũ macedoniũ nestoziũ synodus semel gesta condemnãs vltrius ad noua concilia venire non sinit. Item felix.

Non vltra eũ ꝓcedere oportet: qui in heresim damnataz

k ACHacius non recidit. fuit nouus vel ꝓprij inuentor erroris: vt in eũ noua scita prodirent: sed alieno facinori suã cõionẽ miscuit. itaq; necesse ẽ: vt in illaz reciderat

l iusta lance sententiã: quã cũ suis successoribꝰ ꝓ cõmunionem synodalẽ suscepat auctor erroris. OSi ergo episcopꝰ ille in heresim iã damnatam lapsus est antiq̃ excõmunicatione dãnatus alios dãnare nõ poterit: excõicatꝰ ei alios excõicare nõ valet. Vñ alexander secundus scribit valeriano episcopo z martyri. Excommunicatus alium excõmunicare non potest.

m MAiores nostri diuina inspiratione cernentes necessario precaverunt: vt qõ cõtra vnãquãq; heresim coacta semel synodꝰ ꝓ fidei cõtione z vitate catholica

n OVel cõmunionis. in vita.

o ONon sinit. vt temere de fide disputet. Nã si correcti redire vellent admitterentur. ff. proxi. ma. q. vj. c. j. sed qui ita incidunt in heresim iam dãnatã a ꝓbatore. ar. ff. c. achatius. absolui nequeunt ab eꝓo vl

p OSecundum. ff. c. ipsa pietas.

• Adiuim⁹ qz excõicatus ⁊ ita excõicat⁹ nõ põt excõicari. ℔ suspẽsus excõicat. xj. q. iij. §. euident. nũqd excõicare põt. dico referri an sit suspensus ab officio vel iurisdictiõe. Nã si ab officio tm̃ ea ñ poterit q̃ officij sui sunt. puta celebrare ⁊ similia. ℔ ea potest q̃ iurisdictionis sũt. vt dare pbẽdã ⁊ excõicare. qz ℔ iurisdictiõis ẽ. ex de elec. trãsmissam et ẽ cle. ex. mi. si celebrat econtra ẽt si suspenderet a iurisdictiõe ⁊ nõ ab officio. qz possz ea q̃ cẽnt officij nõ aũt q̃ sũt iurisdictiõis. Si ãt ab vtroq; tunc neuterũ. ex ẽ cõcel. pbẽ. qm̃.

Mat. 16.

Joh. 20

Act. 2.

b ¶ Nõ potuit. nõ ẽ. ℨ. xj. q. iij. si epũ forte. ℨ. xj. q. iij. plerũq;. Nã ibi de alio malo nõ hertico vel ibidẽ occulto. ℨ. xj. q. iij. excellentissimi / mo. ℨ. xj. q. iij. si ds ꝓfugerit. ℨ. xvj di. ꝓcubine. ℨ. xxiij. di. ꝓnandã. ℨ. xj. q. iij. si epũs. ℨ. xj. q. iij. c. iij. ℨ. ij. q. vj. §. item si plures.

1. Cor. 11

Matth. 18 Joh. 20.

Matth. 18

c ¶ Absoluẽdo .i. absolutos eẽ oñdẽdo. i. nõ ligatos. sil'is expositio ẽ. C. ó lega. here. l. ij.

d ¶ Sinaurẽ her im. ℔ fuit de. c. ℨ. e. ait celestinus. ℨ hodie nihil ẽ. vt nõ. ℨ. §. j. b.

e ¶ Ã pstratus. ꝓ heresim.

f ¶ Heris. i. ca

• Adiuim⁹ q; hereticus rauẽnas dictus archiepũs nisus sit te excõicare: verũ qz excõicat⁹ te excõicare b nõ potuit. aplica aucte te tuo sq; absoluẽdo mãdam⁹ exo inde nunq; te curare. ¶ Sin aũt ex corde suo nouã heresim ꝓfixerit: ex q̃ talia ꝓdicare cepit neminẽ dãnare potuit: qz nec põt deijcere quẽq; e iam pstrat⁹: ligãdi nanq; vl f soluẽdi ptãs veris nõ falsis sacerdotib⁹ a dño tradita ẽ. Aplis enĩ dictur⁹ quoz; remiseritz pctã tẽ. ꝑmisit acci/pire spm̃sctm̃: vt euident cũ ctis oñderet eum q̃ spm̃sctm̃ nõ hz. pctã nõ posse tenere vl remittere. Nozro spm̃sctm̃ nemo nisi intra eccleſiã accipit: qz ⁊ ipsam vnitatem per gratiam facit. ¶ Unde nõ nisi ꝯgregatis in vnũ dictuz ẽ accipite spm̃sctm̃: nec nisi super ꝯgregatos in vnum die pẽthecostes descendit spũsctũs sicut aũt extra eccliaz nõ accipit ita extra eam nihil opat. ¶ Cũ ergo sic apo/g stolus ait: spũsctũs postulet h spũctũs impetret: extra ecclesiã nec ipetrare facit nec postulare. ¶ Ãn dñs dictu/rus: qõcunq; petieritis tẽ. ꝑ misit: si duo ex vobis ꝓsenserint sup terrã de oĩ re tẽ: et iterũ vbi duo vel tres ꝯgregati fuerint in noie meo: ibi ego sum in medio eorum. nimirum cunctis ostendens se non habitare in cordib⁹ eoz qui supbie singularitates secuti a corporis christi compage semetipsos abrumpũt. ¶ In quibus autem christus non habitat in eis spũssanctus mentium scissuras refugiẽs locum non habet. cum ergo peccata dimittere vl tenere excõicare vel reconcilia k re opus sit spiritussancti et virtus christi: apparet: q; hi qui extra eccleſiam sunt: nec ligare pũt nec soluere: nec re

cõciliando eccliastice cõioni reddere nec excõicãdo eius societate ꝑuare: qua ipsi hereli vel scismate poluti siue snia notati penit⁹ carere ꝓ bant. vnde cũ olb⁹ discipul' parem ligãdi atq; soluendi i ptãtem dñs daret: petro ꝓ m oĩbus ⁊ pre oĩbus claues regni celoz; se daturuz ꝑmisit n dicẽs: tibi dabo claues regni celoz;. q̃cunq; ergo ab vnitate eccleſie que p petrũ in/o telligit fuerit alien⁹: execra/p re põt ꝓsecrare nõ valet: excõ municatiõis vel recõciliationis potestatẽ non habet. vn de apostolus cum fornicatorem corinthium excõicandũ scriberet ait: ego q̃dẽ absens corpe ꝓsens aũt spũ iam iudicaui: vt ꝓsens eũ q̃ sic operatus est in noie dñi nr̃i iesu christi ꝯgregatis vobis ⁊ in eo spiritu virtute dñi nr̃i iesu christi: tradere hmõi hominem sathane in interitum carnis in quo formã excõicationis ostendens docuit: nõ nisi fidelem ⁊ a fideli notandum. ¶ In nomĩe nanq; domini atq; eius virtute cooperante non nisi fidelis aliq̃d operari valet: cum nemo possit dicere dominus iesus nisi q in spiritusancto. Item cum dominus ꝓhibebat agnum comedi extra catholicam ecclesiam: qui ꝓfessione fidei ab ea sunt alieni: ab eius participatiõe quã suo aobitrio reliquerũt: non repellunt: sed abire permittunt. sicut illi qui audientes: nisi manducaueritis carnem filij hominis ⁊ biberitis eius sanguinem tẽ. dixerunt: durus est hic sermo ⁊ quis potest eũ audire: atq; ita abierunt retrorsum: nõ repulsi sed abire pmisit. ¶ Hĩc etiã aplis cũ de excõicãdis ageret ꝑmisit: sicut frat tẽ. De infidelib⁹ ãt ita supposuit dicẽs eos q̃ forꝛ sẽ dñs iudicabit ó his ãt q̃ it⁹ sẽ

tholicꝛ. s. tolerãtis ab eccl'ia. sive sint bõi sive sint malt. ar. ꝓ. q. iij. iulianus.

g ¶ Nõ falsis .i. iã p snias dãnatis vl' malevite merito ⁊ so phistice iducit oĩa i ℔. §. Nam oĩa referaꝛ advẽte meritũ sic. j. q. j. gratia. b. Matth. 16

h ¶ Postulet. .i. postulare faciat. b.

i ¶ Impetret. .i. ꝑtrare nos faciat.

k ¶ Opus sit. dic verum q̃ ad deũ. ℨ q̃ ad ecclesiã ñ. cũ faciant ℔ intrã malitiõ ñ fac ad rem qõ inducit. 1. Cor. 5

l ¶ Petro. ℔ dicit vt noteꝛ vnitas.

m ¶ Et p oĩb⁹ ℔ dic vt noteꝛ p latio.

n ¶ Clauesq; dd petro datũ fuerit cũ his clauibus. hẽmus. xx. di. §. j.

o ¶ Execrare .j. e. pudenda.

p ¶ Nõ valet ꝓficꝛ tm̃ etiã ex ecclia ℨ si formã obtinuet. qz hoc ordis ẽ. quẽ retineꝛ recedẽs ab vnitate eccl'ie. j. q. j. q; ddã. ℨ ñ põt excõmunicare. qz ℔ iurisdictiõis ẽ. quaz dimittit q̃ recedit. vꝛ. j. q. j. re/missio. Leui. 6 Joh. 6

q ¶ Dicere. coꝛ de oꝛe ope. ó peni. di. j. non tibi dico.

r ¶ Nisi i spiritu. id est. nisi sit seruus eius. id est. nisi habeat spiritum eius omnes enĩ sumꝰ serui dei. de ꝓse. di. ij. inuitꝛat. 1. Co. 5

a ¶ Jta ex eo. supple apparet a fidelib⁹ iudicādū vel excōicandū. ⁊ ita psona cui fmo dirigit nō intelligit excepta. ar. xxvj. di. deinde. ⁊ nō. xxij. q. ij. hmū p ⁊ ꝫ.
b ¶ Vel potius. alia est rō ꝙre talis nō possit soluere vel ligare. c ¶ Matoꝛ. ſ. di. xxj. inferioꝛ.

d Manet ſ. e ḡtrare. ar. q̄ snia iniuste lata nō tenet. ſz ꝫ xj. q. iij. ſi epūs fozte. ſed hic ꝺz de snia. q̄ quis ligat q̄ ad deū nō quo ad eccliam ſz ⁊ illa q̄cq̄ nō tenet. ex de sen. excō. p tuas.
e ¶ Vel remissio. qz vtrūq̄ vicīū est. ff. de pe. l. respiciendum.
f ¶ Nisi. i. nisi id quod iuste fuerit ⁊c.
g ¶ Petrus. i. eius auctas ⁊c.
h Quodcū/q̄. erit ligatū ligari dicit in celo p appꝛobationē. ſ. q̄n iuste ferē snia. de pe. di. j. ꝟ nō sūt ⁊ quē penitet. ſ di. xx. ꝟ. j. to.
i ¶ Facit ecclesia. sed nōne pri⁹ erat ligatus apud deū. vt. j. q. j. vt euidēter. j. e. q. iij. ſi ds non recte. ⁊ ita videtur q̄ nulla ptās petro collata sit vel ecclesie per hoc qōcūq̄. Nā ⁊ nullius ptātis vim exercet. de pe. di. j. verbum. Watth. 16
Sed tm̄ ostēdit ligatū esse vel solutū. vt. xv. q. j. nec ꝛ. dic q̄ quo ad eccliam triū/phantez nullius ptātis vim exerceret. ſz tm̄ ostēdit ligatū esse vt solutū. sed tū hz aliam ptātez qz ligat quo ad ecclesiam militantem. vnde eū ligat q̄ iniuste. rotius ecclesie p̄ ferenda est romane. ſi in aliquo sibi cōtradicāt. ar. xcij. di. legimus. Sed ꝓtrariū credo. ar. j. co. hec est nisi

nob iudiciū cōmisit. Sic aūt ex eo qō apl's ait. frater. ⁊ ex his q̄ de infidelibus ⁊ fidelibus suppositum: apparuit nō ni
a si fidelē excōicandū. Jta ex
b eo qō fidelib⁹ tm̄ ꝟ scribit vl' poti⁹ sicut ille q̄ bñdicit maloꝛ est eo cui bñdicit: ita q̄ ex
c officio maledicit: maioꝛ ē eo cui maledicit. liq̄do ꝓstat eū q̄ ab integritate catholice fidei recedit: maledicēdi vl' bñdicēdi ptātē mīme hr̄e. catholicū nāq̄ vtpote se supioꝛē maledicere nō valet: in alienū a fide tanq̄ in sibi equalē sententiā dare nō pōt. Hec autē q̄ de hereticis atq̄ scismaticis vl' excōicatis dicta sunt vicz qō ligandi ⁊ soluēdi ptātem nō hēant: multo⁹ auctatib⁹ ꝓbat. Ait em̄ leo papa. Nō soluit vel ligat: nisi q̄ auctoritas beati petri soluerit vel
d Manet ergo ligauerit. petri ꝓuilegiū vbicūq̄ ex ipi⁹ eātate ferē iudiciū
e nec nimia vel seueritas vl're missio vbi nihil erit ligatū vl'
f solutū: nisi qō beatus petr⁹ aut ligauerit aut soluerit.
Item augu. sup iobem.
In psona petri ligandi ⁊ soluendi eccliā ptātē accepit.
g Quodcūq̄ ligaueris sup terrā erit ligatum ⁊ in celis. ſi ꝟ petro tm̄ dictū est: nō ꝟ facit eccliā. ſi aūt in ec/
h clesia fit: vtiq̄ q̄ in terra ligā/tur ⁊ in celo: ⁊ q̄ soluūtur. in terra soluta sunt ⁊ in celo: qz cū excōicat eccliā in terra in
k celo ligat excōicatus. cū reconciliat eccliā: ⁊ in celo soluitur reconciliatus. ſi q̄ ꝟ in ec/

posse fieri. qz deus nō ꝓmitteret. ar. ꝟ. c. a recta. ⁊. c. pudenda. l ¶ Petri a ꝓtrario sensu. ar. di. xcvj. ſi imperatoꝛ. xj. q. iij. imperatoꝛes.
m ¶ In iude. si duo em̄ ꝓtraria iter se ꝙueniūt ⁊ eoꝝ ꝓria inter se ꝙueniūt. vt nota. xxxij. disti. hosprincipiolus.

n Non turbatur. petrum sine iuda. i. bonos tm̄. i. ecclesia triūphans vbi nō erit fiēs neq̄ clamoꝛ. xx. xv. di. ea.
o ¶ Que iudaz id ē ante passionem etiam cum petro. i. malos cū bonis de qua intelligit ꝓtrariū. ſ. q. iij. ꝟ. vl. ꝟ. item.
p ¶ Turbat. q̄ significat ecclias militantem.
q ¶ Plurimi. ſ. j. q. iij. ꝟ. item peccato achoꝛ. ſ. xlv. di. ſz illud j. de ꝙſe. disſ. in sancta. ff. ō edil. edic. plerūq̄. C. de pe. sanctimus
r ¶ Soli. arg. q̄ qstio fidei ⁊c. j. e. quoniam.
s ¶ Professiōe cum dixit. tu es chꝛistus filꝰ dei viui.
t ¶ Nequeat. generationē hāc quis enarrabit. ſ. ꝓxima causa. q. iij. de ꝓphꝛs. quod de eterna ⁊ temporali congrue intelligit.
v ¶ Plenitudo. de consecra. disti. ij. tribus.

Non turbat nauis q̄ petrū hz turbat illa q̄ iudam hz ⁊ si multa illic discipulox merita nauigabāt tamē adhuc eā pditoꝛis pfidia agitabat. Jn vtraq̄ petrus ſz q̄ suis meritis firmus ē: turbat alienis. Caueamus igit perfidum: caueamus pditorem: ne p vnū fluctuem⁹ plurimi: Ergo nō turbat hec nauis: in q̄ prouidentia nauigat: abest pfidia fides supat quē admodū em̄ turbari poterat cui p̄erat is in q̄ firmamētū ecclesie ē: illic ergo turbatio vbi modica fides: ibi securitas vbi pfecta dilectio deniq̄ ⁊ si alijs īpat: vt laxēt rhetia sua: soli tū petro ꝺz: duc in altū: hoc est in pfundum disputationū: quid em̄ tam altū quā altitudinē diuitiax videre. i. scire dei filiuz ⁊ pfessionē diuine generationis assumere. quā licz mēs neḋat hūana plene rationis inuestigatōe ꝓhēdere: fidei tū plenitudo ꝓplectit. Jdē.
Solus accepit petrus māda tū vt hamo piscem caperet.
Est aliud aplicū piscandi genus q̄ genere solū petrum piscari dns iubet dicens: mitte hamum ⁊ eum piscem q̄ ꝑmū ascenderit tolle
Itē lucius papa oībus epīs

Est aliud. ꝙ hamū. per hamū intellige iurisdictionem. quia petrus pisc fuit alijs. qz hamo. i. ferro resecantur putride carnes. lxxxij. dist. plurimos. in fine. ⁊ ideo solus petrus piscat ꝑ genere piscandi ipse em̄ hz ptātem ligandi atq̄ soluendi p alijs. ꝙ rhete intelligitur inquisitio sapientie.

k ¶ Reconciliat. ar. q̄ sentētia

a ARecta. nouitatiū. Quero de qua ecclia ītelligas qō hic dr. q nō possit errare. si de ipo papa q ecclesia dicit. ē. c. dcūqz. 7. vij. q. j. scire debes. sed certuz est q papa errare pōt. xix. di. anastasius. vl. di. si papa R. ipa congregatio fideliū hic dicit ecclia. vt de cōse. di. j. ecclia. 7 talis ecclesia ñ potest ñ esse. vt. j. e. pudēda. Mā ipe dns ozat p eccia xxj. di. §. j. ego pro te. 7 volūtate labioz suozū nō fraudabit.

b QEmoz. cō fessio. tu es christus filius dei viui.

Matth. 5.

c CA dño dicē te tu es petr⁹ 7c

d QVoriens. fidei. sic xxj. q. j. frat nr. xxj. di. p̄ceptis xxiij. q. vlti. conuenioz. ē. di. lx. xx. c. ij. ptra. sed aliud est questionem de fide mouere aliud terminare qō nulli ptercz ro. sedi. pmittit. sicut hic dicitur aliud est tpa sine defensione vēritati q parriarche primates facere possunt. vt ibi cōtinet aut ibi aliter accipitur 7 expōe agitare in fide. i. fideliter agitare.

e CMist ad petrum. videt contra. ex de here. ad abolendā. q. ad hoc. ō episcopali. Mā ibi innuitur q illi sūt vitandi tāq hereticī. quos episcopi vitandos dixerunt. Sed dic q illud intelligendum est qñ tale quid dicunt quod certum est esse heresim. hic vero vbi dubiuz est. extra. e. c. cū christus.

f OFficij. dissimulare. est dissimulatio pia. vt. xxij. q. ij. vtilē. ff. de do. exce. l ij. §. iij. est pernitiosa. vt. xxij. q. v. cauete discreta. vt. xxiij. q. iij. quidā cū bonoz. detestabilis. vt hic. 7 i. c. officij.

Nulla pturbatio a tramite aplice sedis retrahat: q oīs hereses semp destruxit.

a ARecta ḡ fide 7 aplico tramite xpter vllā perturbationez nolite recedere: scientes qm iuxta saluatoris sniam: bti sunt q psecutionē patiūr xpter iusticiā: hec est aplōz viua traditio. hec vera charitas: q pdicāda ē 7 pcipue diligēda ac fouēda atqz fiducialr ab oīb⁹ tenēda. hec sctā 7 aplica mr oīm eccliarū christi eccīa: q p dei oīpotētī gram a tramite aplice traditiōis nūqz errasse pbat: nec hereticī nouitatib⁹ depraūada succubuit: ꝫ vt in exordio normā fidei christiāe pcepit ab auctozib⁹ suis aplōz principib⁹ illibata fideten⁹ manet. Item sixtus papa.

Fides romane ecclie omnez hereſim destruit.

b QEmoz suz me sub illi⁹ noīe ecclie pōsidere: cui⁹ pfessio a dño iesu christo glificata est: cui⁹ 7 fides nullā heresim fouet vnqz. ꝫ q̄dē oēs hereses destruit: intelligo autē mihi nō licere alic: qz vt oīs conat⁹ meos ei cāe in q̄ vniuersalis ecclie salus infestat impendā. Item eusebi⁹ papa.

Mullis heresib⁹ romana succubuit ecclia.

MA sede aplica extra maculā sp ē catholica fuata religio. Item innocē. pa.

Ad romanā referat eccliam q̄tiēs rō fidei

c QVotiēs rō fidei ventilat: arbitroz oēs frēs 7 coēpos nr̄os non nisi ad petr. i. sui nois 7 honoris auctem referre debere

g CTacere. taciturnitas est magnū vicium in papa. vt. xl. distin. si papa.

h QEc est fides quam pfessi sumus nos tenere. vt in alia pte capituli que nō est hic.

i CQuā in catholica. ar. xc. iij. di. q cathedram.

k CEmendari 7 ita licz quis eret. si tñ parat⁹ est cozrigi nō est hereticus. vt. j. e. aperte. als dubius in fide 7c. ex ō hereticī. c. f.

l CCōprobat. q papa approbat. nō licz alijs reprobare. ar. l. distin. si ille. xxij distin. oēs. xxv q. ix. veniā. arg. xix. distin. si romanoz.

m CCōprobabit. ar. ꝫ theologos qui negant. christū aliqd eē fm q homo contra sententiam alex. extra de hereti. cū christus. Item ar. q ppē solū dictum censetur quis hereticus.

n CInsultatione. scz pualente. als falsum esset cum quotidie insultent. 7 est si. ō ose. dist. iij. c. ij. ptra. cum qua pugnent.

Nulli⁹ ptercz ro. sedi. pmittit.

Aliud cz romana ecclia necz psentire necz velle pmittit.

o ROgam⁹ vos frēs dilectissimi vt ñ aliō docea tis necz sentiat: cz qō a btō petro 7 relīqs aplis 7 pīb⁹ accepist. ipe. n. ē caput totiꝰ eccie. cui ait dñs. tu es petr⁹ 7 sup hāc petrā edificabo eccliam meā. ei⁹ ei sedes ōmit⁹ apō vos fuit q postea iubēte p dño romā trāslata ē: cui adminiculāde gra dīna hodierna pfidem⁹ die. si xo vīa antiochena q olim ꝓma erat ro

o ROgamus. ōmitrus. j. de consē. distin. j. basilicas. ē. xj distin. nolite. ē. xij. distin. nouit. cōtra. ē. xxij. di. sacrosancta. ē. xxj. distin. cīuis ptra sed ibi dicitur prima. i. maior vel ꝓma que hodie ꝓma inter alias numerat.

Matth. 16

xxij. distin. renouantes.

p CTranslata. vt. ē. vij. q. j. mutationes.

q CQue olim. cum petrus ibi residebat.

a ¶Sedi.ar.qđ ī maiozib⁹ ꝓcedit.fortius in mīozib⁹ locū hr̃e.xvj.q.vj.c.j.s̄.d.xxiij. in noīe. Nā si vincovincentr̃e te.ff̄ te.tt̄.ff̄.de diuer.t rēp.l.vl.t est hic ar.q si papa subijcit sibi aliquā eccl̃iā.q p ꝓsequēs omēs capellas illi⁹ subijcit sibi.ar.xvj.q.j.frater nr̃. qđ nō ē verū.vt ex̄ de p/ni.cū capella.argu.ff̄.q po.in pig.claudius felix.t est b arg.ꝰ grecos q pape ñ dñ obediunt.

b ¶Oporter.i fide.nam als sic xxj.dist.nouit.io.

c ¶Um beatissim⁹ petrus apl's a dño accepit ꝑncipatū t romana eccl̃ia in ei⁹ pmaneat institut̃: nefas est credere q sctūs eps discipulus illi⁹ marc⁹: q alexādrinā ꝑmus eccl̃iaz gubernauit:a/lijs regul' t traditiōibus sua ōcreta firmauerit:cū sine dubio de eodē fonte gr̃e vn⁹ spiritus t discipuli fuerit t magistri.nec aliud ordinat⁹ tradere potuit:q̄ qđ ab ordinatore suscepit. Itē gre.papa.

Professione sue fidei aurē errozis romana abscidit eccl̃ia.

d Zu.x.a. Joh.13.

e ¶S Ꝭ petr⁹. calus tangit q petrus ī passione dñi abscidit auriculā malchi t dñs eā restituit sibi ꝓ hoc notat̃ q male intelligēri aur̃ spūaliter est ꝓ petr⁹ abscidenda.ipse eni habet ptātez ligandi t soluendi.nota etiam q si conuerrantur tales.dñs refundet eis auditū. Ezech.33

f ¶Non deberēt.quia aur̃ exteriot significat interiotē aurē quā ipi nō habebāt.t ꝛō dicit nō habebant ministerio.

g ¶Et ipos.q̄ christū crucifixerūt.

h ¶Eo q.s̄.xix.di.si romanozum.ꝑ pe.dist.ij.ad hunc instanc.

i ¶Condemnat.j.de pe.dist.j.verbum.s̄.xxj.dist.in/ferioz.ff.de re iudi.qui condemnare potest.hec autem regula fallit.extra de senten.excom.tua.t extra de of.delega.querenti.t quandoq̄ potest quis absoluere et

e mane cessit sedi: nulla ē que ei⁹ nō sit subiecta ditiōi:nec ab ei⁹ dispositōe vos deuiabre oz ad quā cūcta maiora ecclesiastica negocia diuīa disponēte gr̃a iussa sūt referri: vt ab ea regl'ar̃ē disponant': a q̄ sumpsere ꝓncipia. Item leo papa diosoro epo alexādrino. **Alexandrine ecclesie a romana dissentire nō licet.**

c ¶Um beatissim⁹ petrus apl's a dño accepit ꝓncipatū t romana eccl̃ia in ei⁹ pmaneat institut̃: nefas est credere q sctūs eps discipulus illi⁹ marc⁹: q alexādrinā ꝑmus eccl̃iaz gubernauit:a/lijs regul' t traditiōibus sua ōcreta firmauerit:cū sine dubio de eodē fonte gr̃e vn⁹ spiritus t discipuli fuerit t magistri.nec aliud ordinat⁹ tradere potuit:q̄ qđ ab ordinatore suscepit. Itē gre.papa.

Professione sue fidei aurē errozis romana abscidit eccl̃ia.

d ¶S Ꝭ petrus volēs ꝓcussit e aurē docuit q aurez in spez hr̃e nō deberēt quā ī ministerio nō hēbāt.s̄ bon⁹ domin⁹ t ipi refundit auditum f m̄ ꝓphetica dicta demōstrās g t ipos si cōuertant' posse sanari:q̄ in passiōe christi vulnerati sunt:eo q omne petm̄ in mīsterio fidei abluat'. tollit s petr⁹ aurē.gre petr⁹: qz ipe est q̄ accepit claues regni h celoꝛ ille eni ꝏdēnat q̄ t absoluit:qm̄ ligādi atz soluēdi

nō ligare.C.vbi sena.vel cla.quotiens.

k ¶Si ad diuinitatē.nō em̄ passa est.cuz nature dei nemo nocere possit.ꝛj.q.iij.fm.b.

l ¶Et excidit.i.debet abscidi.vt.q.j.§.cū ergo.

m ¶Prophetā.i.puz hominem.

idē adeptus ē ptātē:tollit āt aurē male audiēt'. tollit aūt gladio spūali aurē interiozē male intelligētis. cauemus ne cui tollat' auricula dū le/k gīt' passio dñi.si aūt ad diuinitatē ei⁹ refererimus infirmitatē cozporee passionis exl cidit' auricula:t excidit' a petm tro q̄ nō passus est christū ꝑ/phetam estimari:ſz dei filiuz n docuit fideli ꝓfessione signari. Item cyprianus papa.

Extra vnitatē sancte ecclesie spūssanctus nō accipitur.

o ¶Oquit' dñs ad petruz p ¶Ego dico tibi: qz tu es q petrus t sup.h.p.e.ec.m.super vnū edificat ecclīam t q̄ uis apl'is oībus post resurrectionē suam parē ptātem tribuat t diceratisicut misit me pater t ego mitto vos: accipite spūsanctū:tū vt vnitatē manifestaret: vnitat' eiusdē originē ab vno incipientē auctozitate sua disposuit.s̄ vtq̄ erāt ceteri apli qđ petrus r fuit pari ꝓsortio ꝓditi t honozis t ptātis.s̄ exordiū ab vnitate ꝓficiscit': vt ecclesia s christi vna mōstret'.quā vnā eccl̃iaz in cantico q̄z cantico rū spūssctūs ex psona christi dñi designauerat dicēs: vna est colūba mea:pfecta mea:t t vna ē mr̃is sue:electa genitricis sue. hāc eccl̃ie vnitatē beatus paulus apl's docet:et sacr̃m vnitat' ostendit dicēs u vnū cozpus t vnus spīritus

n ¶Confessiōe t hoc cuz dixit. tu es christus filius dei vini.

o Wat.3 Joh.

p Joh.

Mat.3 Joh.

Epi.4

q ¶Petram. i. super tue fidei soliditatem. Cant.6

r ¶Sup vnuz quia vbi plurali tas ibi discozdia de pe.di.ij.quā/do adam.

s ¶Pari.s̄.di sti.xxj.in nouo. s̄.ij.q.vij.puto. ꝛ. puto vez esse ꝓsecrationis.sc̄ꝫ q pes fuerūt in ordine t dignitate in administrationis plenitudine. que satis differt ab aliꝭ q̄ liquet ex illo.c.xxv.di.plecť.t di.lxxj.in illis

t ¶Una est.j.de ꝓse.di.iij.aliud.i.vnica est.

v ¶Patris sue.s.ecclie cuius mater t genitrix t pgenitoz ē deus. Vel dic mr̃is.s.ecclie triūphantis.

x ¶Vnū cozpus.i.vna ecclīa ꝓpositione mēbroz.

y ¶Et.vnus.i.vniti volūtate. Vel vnus.s. sanctus est in nobis quoz cozpus efficimur.

a ¶ Spes. i. vna res separata ad quā sum⁹ vocati
b ¶ Vnus. i. vna essentia. ⁊ vn⁹. i. ꝑsimilis vel denuo
c ¶ Vnū baptisma. a quocūq; detur vel equalens. j. q. j. qui hanc regulā vel vnus. i. creator oīum.
d ¶ Presidem. ⁊ ita in toto sunt partes eius sicut dicit. l. ff. ō re. iur. Toto ⁊ ps ꝑti/netur.
e ¶ Epatū. i. ordinē epalem.
f ¶ Insoliduz. nō q̄ singla iura a q̄libet i soli/dū teneāt. vt. ff. de ꝓbo. obli. l. ij vnde idem ius reside⁹ apō quē liber cum reue/ra quilibet ha/bet separatus ⁊ speciale ius. vt ff. quemadmo/dum seruitus a/mit. aquā.
g ¶ Vnitas. ſ. e. q. ſciſma.
h ¶ Fructuſ. ē xxiij. q. vij. quē/admodū.
i ¶ Per totum. ē. distin. xxj. cū/uis. ē. vij. q. j. nouatian⁹. Jo.
k ¶ Alienus ē Casus in prima parte di/citur q nō po/test deum habe re patrem. q̄ ec/clesie non tenet vnitatē. In se/cūda pte ꝓbat eccliam cē vnaz sucte dei dicen tis. si duo ex vo bis ꝙueniūt ⁊c.
l ¶ Vbicunq; ē. xx. di. c. vl. ē. j. q. j. cū scꝑtura
m ¶ Nō multi tudini ſ. ō ꝙse. di. v. nō medio/crit. ꝛ. q̄ꝓpō melio⁹ ⁊ ſ. e. q. c. odi ⁊ ꝓiecī. ⁊ i auc. ō referē. ꝙ. ꝓ. eadem.
n ¶ Ex vobis. i. ꝙcīam⁹ inē nos. i. ꝙcīam⁹ nob iuicē. quia turpis ē ps tori suo nō ꝙgruens vij. di. q̄ ſ. ⁊ est ar. ab ordie ꝓbo rum. q̄ ſp ꝓmo noiato debit vt ff. ō. vſuf. l. q̄ri/

a et vna spes vocatiōis nostre vn⁹ dñs vna fides vnū ba/ptisma vn⁹ de⁹. quā vnitatē tenere firmiſ ⁊ vendicare de bem⁹: maxie nos epi q̄ in ec/
b clesia dei p̄sidem⁹ vt epatuz q̄z ipm vnū atq; indiuiſuz ꝓ bem⁹ nemo fraternitatē fal/lat: nemo fidei veritatē per/fida q̄uaricatiōe corrumpat
f epat⁹ vn⁹ ē cui⁹ singl'aris in solidū ps teneſ. ⁊ eccl'ia vna est q̄ in multitudīe lati⁹ increme/nto fecūditaſ extēdit. quō
g multi radij sūt ſz vnū lumē ⁊ rami arboris multi' sunt sed robur vnū radice tenaci fun datū. ⁊ quō de fonte vno ri/ui plurimi defluūt ⁊ nūerosi tas lz diffusa videaſ exūdā/
g tis copie largitate: vnitaſ tñ seruaſ integra ī origīe. auel/le radiū solis a corpe. diuisi/onē vnitas non capit. ab ar/
h bor frāge ramū. fructꝰ ger/minare nō poterit. a fonte p̄ scinde riuū: ꝑscisus arescit:
i sic ⁊ eccl'ia dñi luce ꝑfusa per totū orbē radios suos porri/git. vnū tamē est qō vbiq; di/fundit nec vnitas corpis se/paraſ. ramos suos p vniuer sum orbē copia vbertaſ extē dit. ꝑfluētes largitaſ riuos ra/mos lati⁹ expādit. vnū tamē caput ē: ⁊ vna origo mſ copi ose fecūditaſ. adulterari nō pōt spōsa christi incorrupta ē ⁊ pudica. vnā domū nouit vnī⁹ cubiculi sctitatē ī casto pudore custodit. ¶ dē. Non hz deū pꝛez vniuersal' eccliē

k Alierelinq̄ns vnitatē. Anus ē ꝓphan⁹ ē hoſtiſ ē hr nō pōt deū pꝛez: q̄ vniūſa lis eccl'ie nō tenet vnitatez. ¶ dē dñs cū dis. ſ. ait: vt vna nimitatē ſuaderet ⁊ pacē di/co inquit vobis: quia ſi duo ex vobis ꝙuenerint in terra

de oī re quecūq; petierit⁊ in nomine meo ꝓtingāt vobis
l a pre meo q̄ ī ceſ est. vbicūq; enī fuerīt duo aut tres colle cti ī noīe meo: ego cū his sum
m oñdit nō multitudini ſz vna nimitati deꝑcātiū plurimuz
n tribui. si duo inq̄t ex vob cō/uenerit ī terra ⁊c. vnanimi/tatē ꝑpus posuit: ꝙcordiā pa/cis añ ꝑmisit: vt ꝙueniat no bis fidelit ⁊ firmit docuit: quō aūt pōt ipe cū alīq̄ ꝙue/nire q̄ cū corpe ipsi⁹ eccl'ie et cū vnūſa fracnitate nō ꝙue/nit: quō āt pñt duo vel tres ī noīe christi colligi: q̄s ꝙstat a christo ⁊ ei⁹ euāgelio sepa/ri. ¶ tez hiero. Ligādi ⁊ ſol uendi nō hz ptātē: q̄ vnitatē
o eccleſie catholice non tenet.

Omnib⁹ ꝙsideraſ puto me ñ temere dicere ali/os ita eē ī domo dei: vt etiaz
q ipi sint dom⁹ eadē dei q̄ ꝺz e/dificari supza firmā petrā q̄
r vnica colūba appellaſ q̄ spō/sa pulchra sine ruga ⁊ macla ⁊ horr⁹ ꝙcluſuſ fons signat⁹ ⁊ pute⁹ aq̄ viue ⁊ padisus cū/fructu pomor q̄ dom⁹ etiaz claues accepit ac ptātē soluē di: ligādi hāc domū siq̄ſ cor rigētē coripietēq; ꝓtēserit sit tibi inquit sicut ethnicus et publicanus de hac domo di citur: domine dilexi decorez domus tue ⁊ locū habitatio nis glorie tue. ⁊ qui habita/re facit vnanimes ī domo: ⁊ letatus sum in his que dicta sunt mihi in domo domini ibimus. Et beati qui habi/tant in domo tua domine in ſecula seculorū laudabūt te.

¶ tem hieronymus.

Varia crimina varijs sunt
p Non athenis afficieda
z feram⁹ stateras dolo/ſas: vbi appēdam⁹ qō volum⁹

Omnib⁹ cāsus dic hiero. q̄ dā di/cunt ita eē ī eccl'ia. q̄ etiā sūt vna eccl'ia. q̄ ē vni ca colūba q̄ sine macla ⁊ ruga appellaſ de q̄ dictū itel ligit. dñe dilexi decorē dom⁹ tue ⁊c. quā eccl'iaz siquis ꝓfanꝑserit nec se correxerit. sit ti/bi tanq̄ ethni/cus ⁊ pu blicā⁹.
p ¶ Vt etiam ipsi. et. ō. di. xxj q̄uis. idē di. j. ō pe. di. iiij. in do mo.
q ¶ Supza petrā. petra au/tem christ⁹ ō cō se. di. ij. reuera.
r ¶ Ruga. duplicitatis.
s ¶ Macula mortal' peccati.
e ¶ Signatus ß etiā legit ō be ata ꝙgine. quia spūal' ſensus īdi gnis abſcōdit ⁊ secretiora fidei ⁊c. xliij. di. i mā datiſ. ō etiā di/cit sigt⁹. q̄ he/retic⁹ inde non bibit. nā ē ꝓpri us fons cui non cōicat alien⁹. de pe. di. j. cū ergo
v ¶ Pute⁹ pu teus ꝺz ꝓpē oc/ culta mꝑsteria Can. 6
q̄ sol'ſcris p re/uelationē spūs ſcti apta sūt. io. Can. 4.
x ¶ Ethnicus arg. q̄ ꝓtumar heretic⁹ eſt iudi candus. b. Joh. 21

On affera p
mus. po/ne casū p illud. Mat. 18
xxxvj. di. relatū Mā sūt q̄dā qui subtilitate sua Ps. 25.
ducūt ⁊ volunt aliē ſcꝛiꝑtari di uinas ſcꝑturas
q̄s debeāt. ⁊ ita Ps. 121
errāt ⁊ ī ſciſma icidūt. qō pcīm
q̄s gue sit oñdit Ps. 83
ex genere pene. q̄ gut⁹ fuit pu/nitū delictuz q̄s libri exustio vel idolatria. b.
z ¶ tateras. i. ſmiaſ iiij⁹. ar. eē de emp. ⁊ vē. vt vt mēſure. alās

locū habet pena. l. cor. de fal. ff. de extra or. cog. anno/ nam. at. st. de dol. arbitrio. ☞. de eo q̄ sciens.

a ¶ Et scisma. sed videt ☞. vij. q. j. deniq; qz ibi dr p scisma nō fecerūt. supple tm̄ q̄ntū alij de q̄bus dr ibi. vel fac vim in eo q dicit tentatū. nam aliud est tētare aliud est facere. sicut dr de dño. ⁊ cum gustasset noluit bibere.

b ¶ Scelerati? nā dicit. l. q̄ ma iora delicta ma/ iorib⁹ penis mi/ nora minoribus sunt puniēda. ⁊ in delicto eḡli ꝓpinquas eē pe nas. in auc. vt Exo. 32. frm̄ filij. coll. ix. ⁊ videt fm hoc q̄ maius sit pec Piere. 36 catum scisma q̄ hereſis. ſz ꝓtra j. Nūe. 16 xxxij. q. vij. q̄ in oibus. sed dic q̄ omne scisma hēt heresim annexā maxīe exquo pseuerat. vñ nō est dra nisi ad ꝓncipium. vt. ar. j. q. iij. inter scisma. ⁊ ita nō est ☞ vt dic q̄ licz here/ sis sit maius cri men in sui natu/ ra q̄ scisma ma Exo. 33. gis tñ peccaue/ rūt scismatici q̄ illi heretici qui idolum adorauerūt. cū illi ꝓm/ ptiores eēnt ad Matth. 16 ħ. qz in egypto ꝓsueuerūt vide/ re idola adorari ab egyptijs. sed chore datā ⁊ abi ron nō peccaue/ Leuit. 6 rūt ex aliqua im becillitate vel cō suetudine. ſz tm̄ ex ꝓtumacia ve scienē. ⁊ fm hūc intellectū scele/ ratus erit ad/ uersum. nā q̄n/ to maior est ꝓtē Mat. 7 ptus. qz tāto ma ius scelus com/ mittit.

c ¶ Via ex so la. casus ꝓbat ex mltipli Sen. 7 ci auctē q̄ salua ri nō possumus ꝓ arbitrio nr̄o dicētes ħ gra ue est: ħ leue est: sed afferam⁹ diuinā staterā de scripturis sacris tanq̄ de thesauro dñi/ cis: ⁊ in illa qd̄ sit grauius ap/ pendamus tpe q̄ dñs ꝓra d̄ licta recentib⁹ penax exem/ plis cauēda mōstrauit. ⁊ idolum fabricatū atq; adoratuz est: ⁊ ꝓphicus liber ira regis a ꝓtēptozis incensus ⁊ scisma tētatū ⁊ idolatria gladio pu nita ē. exustio libri bellica ce de ⁊ pegrina captiuitate scis/ ma hiatu terre sepultis au/ ctozibus viuis ⁊ ceteris ce/ lesti igne ꝓsumptis. q̄s iam b dubitauerit ħ esse scelerati? cōmissum: quod est grauius vindicatum. ¶ Item grego. in moralibus. Ex sola ecclesia sacrificiū dñs accipit.

c ¶ Via ex sola eccl'ia ca/ tholica veritas ꝓspici tur apud se esse locū dñs ꝓ/ hibet d̄ quo videaf. in petra moyses ponit: vt dei faciem ꝓtēplef: qz nisi q̄s fidei soli/ ditatē tenuerit. diuinā p̄sen/ tiam nō agnoscit de q̄ solidi/ tate dñi dicit sup. h. p. e. e. m. sola q̄ppe est p quā sacrificiū dñs accipiat libenter sola q̄ ꝓ errantibus intercedat fi/ ducialiter. vnde etiā de agni hostia dñs p̄cepit dicens. In vna domo comedet? neq; ef/ feretis de carnibus eius ex/ tra fores. in vna nāq; domo comedit: qz in vna catholica eccl'ia vera hostia redempto/ ris īmolat. de cuius carnib⁹ lex fozas efferri diuina ꝓhi/ d bet: qz sanctū dari canib⁹ ve/ tat. sola est q̄ intra se positos valida charitatis cōpage cu/ stodit. vnd̄ ⁊ aqua diluuij ar cam q̄dem ad sublimiora su/ stulit: oēs autē quos extra nisi teneamus eccl'ie vnitatem. vt. ☞. j. q. j. extra catholi cā. ⁊. c. si quis inquit. ☞. xcvj. distin. c. ij.

d ¶ Quia sctm̄ dari. j. q. e. scisma. ō pe. di. j. nōnlli. Io. H Duocauit. heredes. i. aliquos instructos reliquit e fer in fide. b. f ¶ Putauit. cyprianus.

g ¶ Tenerent. lucifer ⁊ satyrus ħ aūt non pdest vt. vij. q. j. ōniqz h ¶ Artus. arc⁹ dicunt epi q̄ vi/ riliter sustinent eccl'iam.

i ¶ Passio. i. ec clesia ꝓ qua ipe passus est.

k ¶ Teneret in re obligationis. nam q̄liber pla/ tus ē dñicus de/ bitor. xlij. disti. dispensatio.

l ¶ Solutiōis. i. pdicationis q̄ audita cōuerte/ bāf. ⁊ sic solue/ banf a peccatis m ¶ In affectu nam affectus si/ ne effectu nō sol uit dñicum debi torem/ licz ꝓinz fiat. vt hic. ⁊ de Epi. 1 pe. di. j. ☞. similr ⁊ illud. vj. dis. c. j. ibi. nam ex de siderio tē. ⁊ idē est in obligatiōe qua q̄s tenef̄ ho mini si parus ē soluere. ⁊ nō in/ uenit cui nō im/ putabit ei. C. de vsuris accepta ff. ō arbi. celsus n ¶ Dei gratiā i. libertatē pdi/ candi.

o ¶ Et accepit idem cyprianus postea.

arcam inuenit extioxit. ¶ tē ambrosius Nō exhibet fidē christo: q̄ corp⁹ ei⁹ discerpit.

e ADuocauit ad se cypria nus eḡum satyrū nec f vllam putauit verā nisi vere fidei grām. ꝓcunctatusq; ex eodē est: vtrū nam de catho/ licis eḡis esset: hoc est si cuz romana eccl'ia q̄ueiret: ⁊ foz te ad id locoz in scismate re/ gionis illius eccl'ia erat. luci fer eḡ se a nr̄a cōione diuise/ rat: ⁊ q̄q; p fide exulasset: ⁊ fidei sue reliquisset heredes nō putauit tñ fidē esse in scis/ mate. Nam ⁊ si fidem erga g deū tenerent: tñ erga dei ec/ clesiam nō tenebāt: cuius pa h tiebanf velut q̄sdam artus diuidi ⁊ mēbra lacerari. etem̄ cū ꝓpter eccl'iam christus pas/ sus sit: ⁊ corpus christi sit ec/ clia nō videt ab his exhibe/ ri fides christo a q̄b⁹ eua cua i tur passio eius atq; distrahi/ k tur. itaq; eḡus gr̄e fedus te/ neret ⁊ metueret tanti nois debitoz nauigare: tñ eo tran sire maluit vbi tuto posset ex oluere. iudicabat eḡ diuine l m solutiōis grām in affectu ac fide esse quā q̄dem statim vt p̄mū copia eccl'ie liberioz fuit n implere nō distulit dei grām o ⁊ accepit desiderata ⁊ serua/ uit acceptā. ¶ Item beda sup iob⁹ ep'lam.

Etiam corpe ab eo recedendū ē: q̄ fidē christi nō hz.

p OMnis q̄ recedit ⁊ nō p manet in doctrina chri/ sti: hic deū non hz. q̄ pmanet in doctrina christi hic ⁊ filiū. ⁊ p̄em hz. si quis venerit ad vos: ⁊ hanc doctrinam affe/ ret: nolite eū recipere in do/ q mū: nec aue ei dixerit?. Qui reḡ illi dicit aue: cōmunicat

OMnis. et o patrem su/ pra distinc. xlij. quiescam⁹.

q ¶ Nec auc. xj. q. iij. excōmu/ nicatos. 2. Joh

r ¶ Cōmuni/ cat. s. disti. lxvij. cum hadrianus

Wat.

Ioh

co q̄ ꝓs alīū salutat videt/ consentire ei.

a Johānes euangelista.
b Exhibuit r.nā cepit ihesus facere ⁊ docere.ē. xxx vj.di.ē.ecce.ar.ff.de re mi.officium.
c Ingressus.ꝛ ita etiā religiosi possunt intrare balnea qō intelligo in necessitate.ar.de pse.di.iij.quenit.

Sed videt excusari etiaz in hoc casu.xj.q.iij.c.ſi multos.ꝛ ita nō debemus lauari cū hoibus aliene secte. sicut et dicit canon de muliere.lxxxj.di stin.nō optz. C. de repu.l.vlē.ē.vlti.sed nec oza re cū eis.ſz nunqd in ecclia inducta possumus ozare sic. tacite tamen.

d Ingressus cū tpe pstantini imperatoris qui erat fautor heretico. multi catholici epi missi sunt in exiliū q̄ rū vnus fuit lucifer. ſz mortuo pstantino reuocati fuerūt.ꝛ cū lucifer rogaret vt pergeret alexandriaz. vt ibi
Joh.19 de statu ecclesie iudicaret misit diaconū suū p se q̄m quendaz ibi ordinauit. ſz
Mat.24 ꝫ maiozi parti hoim nō placuit qō factum eusebius reuocauit. ꝛ aliū q̄ oībus placuit instituit lucifer aūt doles pm ordinatum a suo diacono ū est receptū recessit cuz q̄busdam epis aliis. nec voluit aliozꝫ statuta seruare. Et cū cyprianus de quo hic agit in loco quersaret. vbi p lucifer scisma erat seminatū. rūc vocauit ad eū q̄ndā epm illi⁹ loci noie satyꝛ. ingrens ab eo an essz de catholicis epis. cū aūt deph̄endisset cū nō esse catholicū nec alios ibi catholicos inueniret. trāstulit se ad alias ptes. vt cum oportunitas a dño daretur ad easdem ptes pdicaturus reuerteret.

e Bonā vetus. Casus. hiero. dicit in ecclia oriental hereses ⁊ scismata pullulare. qō nō est in ecclia romana cuius fidem se pfitet tenere. ꝛ licz loco sit remotus nō tñ mente. Nam si q̄s in ea nō inueniatur bibit sicut illi q̄ sunt inuenti ex̄ aream diluuij.

f Oriens.i. oriental ecclia faciens opa veter hois illius opibus malis. hec em̄
a ioh̄es de scismaticis siue hereticis vitādis:q̄ verbis do
b cuit ⁊ factis exhibuit. Narrat em̄ de illo audito: eiꝰ sanctissimus vir ⁊ martyr fortissimꝰ policarpus smyrneoꝝ antistes:qz tpe q̄dam cū apō epheſuz balneas lauādi gra
c tia fuisset ingressus ⁊ vidisſz ibi cherinthū exire: cōtinuo discessit nō lotus dicens:fugiamus hinc:ne et balnee ipe nos corrūpant in q̄bus cherinthus lauaꝫ inimicus veritatis. Idem etiā policarpꝰ marcioni cū aliqñ occurrisſz dicēti sibi agnosce nos:rñdit agnosco p̄mogenitū satha
ne. Item hiero. Prophanus est extra ecclīaz beati petri agnū comedere tentans.

f Quoniā vetus oriens inter se pꝛiorū furore
g collisus indiscissam dñi tunicā ⁊ desup ꝓtextā minutatim per frustra discerpit ⁊ christi vineā vulpes exterminat in
k ter lacus ꝓtritos: qui nō hñt
l aquā ⁊ difficile vbi fōs signatus ⁊ ortus ꝓclusus sit: posſit intelligi: ideo mihi cathedram petri ⁊ fidez apl̄ica ore laudatā censui cōsulendam. Inde nūc mee aīe postulans
m cibū. vñ olim christi vestimēta suscepi. neq; ẋo vastitas vel dicitur diabolus vetus oriens respectu christi de quo legit. visitauit nos oriens exalto.
g Indiscissam. ē.xvj.q.vij.sicut deinde.
h Tunicā.i.ecclīam. vel tunicā desup ꝓtextā. scz charitate q̄ sub vno cortice multa genera. i. fideles ꝓtinet. vt. xlij. d.ſi rectoꝝ.
i Contritos. i.hereticos hūiliatos eternaliꝫ ꝓterendos vl docrinas eoꝝ falſas ꝓtēnendas. i.ꝓceptibiles.
Matth. 24.
k Lacus.lacus dr q; nō hēt aq̄s iurelligētie.
l Signatus. in ecclia dei. vt ē e.oībus.
m Cibū.de q̄ cibo ⁊ q̄ siti hē
Apoc.20. mus. ē.viij.q.j. audacter.
n Vestimenta.cū fuit baptizatus.j.de ꝓse.
Mat.5 dist.iiij post ba
2.Thi.2. ptismū. vel fuit monachus.
o Margarite.ſ. sacra ecclie roma. vel fidei. xj.q.iij.nolite.
p Et aquile. i.alie ecclesie fideles q̄ alte volant. extra de renū.lras.ē. pri. q.iij.cū in lege.
q Profliga
to.i.dissipato. Silr accipit p fligari. C. de fideicō. sancimus C.de offi.rec.p/uin. q̄ ordinariā vbi p cōsumere ponit. vt hic.
r Patrimo
Sen. 7 nio.i.fide vl patrum doctrina.
s Secundo. i. dogmata hereticoꝝ.
t Zolium.i.hereses.
v Zuenaſq;.i.scismata.
p Degenerāt.i.de generādo pducūt.ē.di.lv.nasci. de adulterio.
y Posuit.ſ.hereticos platos.
z Operiunt.i.cooperiunt. a Tui.i.papa.
b Victima.i.victimād⁹.a te puniēd⁹ si peccauero
c Fatiscat.i.cesset vel deficiat.
d Inuidia.i.extollentia.vñ inuidia sepe nascit.vñ cū duo tractarēt de electōe.ꝛ vn⁹ allegaret nobilitatē alteri⁹.ali⁹ ex aduerso rñdit piscatori petro fabri filio succedētē q̄m⁹ nō augusto nobilitatꝰ fastū. fastus ītē parat.armat lis odiū.capitū hec tria mortis iter.
e Pro facinoribus. purgandis p misericordiā dñi

vel fidei eucharistiam.
a ¶ Et sub onerarijs.i.magnis nauibus.nam q̃dam sunt onerarie q̃dam ephace.i.homines ferentes.vt.ff. de exer.l.j.§.j.§z si ⁊ ab alio mutuatis.⁊.§.nauem.
b ¶ Antichristi.⁊ q̃ nō est mecū ꝫ me est.⁊ q̃cūq; a fi de catholica di/ screpat ei ꝫrius ē.C.de iudi.celi colax.ar.ff.de fi deco.l.si ei.b.
c Q Ve dom⁹ Casus.due sunt eccl̃ie. vna catholica.q̃ non parit̃ polluros hitare in se cum hēat christū hi/ratorē. quē nēo debet deserere. sic nec petrus.i/mo ibi ē p̃dican dus ⁊ hitaculuz eligendū. Alia ē hereticoꝝ q̃ ꝛa nō ē.hec sp vitā da.est ne aridita te ei⁹ polluamur deserendus ḡ est heretic⁹ post ad monitionē.
d ¶ Ingressu. Joh.13 ꝓpter quā vt ad quā fit ingressus apl̃ica p̃dicatōe
e ¶ Qui pedes i.oparōes p̃uas
f ¶ Vestigijs. id est opibus.
g ¶ In reliquū i.deceterο. ⁊ ita exaudi.§.q.vij.q̃ tiens.
Joh.5 h ¶ Bene ꝺz a petro.vt de p̃se. di.ij.fortε dicas Cū em̃ christus dixisset nisi q̃s manducauerit carnē meā ⁊ bi/berit sanguinez meū ⁊c.rnderūt q̃dam.durus est ꝺ ꝑmo.⁊ sepaue rūt se ab eo.vt ꝺ ꝑse.d.ij.ꝑma q̃/dem.petro dicē/te dño ad quem ibimus.habavite eterne habes.
i ¶ Hospicijū. ar.ꝫ illos q̃ sepe mutant hospicium.
k ¶ In q̃.§.eccl̃ia.§.i.quia legendū.i. eligendū est ibi esse.vl in q̃ eccl̃ia eligendū ibi esse hitaculū si christus ibi sit.si affirmative intelligit̃.i.q; reuera.ibi christus habitat.haud dubie.i,nō ⁊ re.i.nō dubie fit.q; dubi⁹ ribus meis ad eam'solitudi/nē ꝓmigrauit: q̃ syriā ꝺiūcto barbarie fine determiat. nō possum sanctū dñi tot inter/iacentib⁹ spacijs a sanctimonia tua sp expetere. ¶ Jōq; collegas tuos egyptios mar a tyres ⁊ ꝓfessores seq̃r: ⁊ sub onerarijs pua nauicula deli/tesco nō nouivitalem.miletū respuo.ignozo paulinū.q̃cū/q; nō tecū colligit spergit ꝫ ē b q̃ christi nō est:antichristi est
I tē amb. Hereticoꝝ ꝓsortia a catholicis sūt fugienda.
c O Ve dignioz dom⁹ apl̃i d ce p̃dicatiōis ingressu q̃ sancta romana eccl̃ia:aut q̃s ꝓferendus magis oībus e videt q̃ christus ē: q̃ pedes suis ꝓsueuit lauare hospiti/bus ⁊ q̃scūq; sua recepit do/mo pollutis nō patiat̃ habi/f tare vestigijs: sz maculosos si in ea recepit licz vite ꝓsis g in reliquū tū mūdare digna/tur ꝓcessus: hic ē igit̃ solus quē nemo ꝺz deserere nemo h mutare cui bñ ꝺz dñe ad quē ibimus. verba vite eterne ha bes: ⁊ nos credimus: vidi/mus executorē celestiū p̃ce/i ptoꝝ:qui q̃m nō mutauit ho spiciū celestiū ꝓsortiū habita tionis emeruit:fides ḡ in p̃/mis eccl̃ie querēda mandat̃ k in q̃ si christus habitator sit haud dubie sit legēdū.sl ꝺo ꝓsidus ꝓpius aut p̃ceptor he reticus deformet habitaculū eccl̃esie vitanda est heretico/rū cōio: fugienda synagoga l censeꝫ excutiēdus pedū pul/ n uis ne fatiscētibus perfidie ꝧ sterilis siccitatibus tā q̃ bu/ in fide ē heretic⁹.exde hereti.c.§. l ¶ Pedū.i.de affe/ctibus nostris. m ¶ Puluis.i.doctrine hereticoꝝ. n Ne fatiscentibus.i.fissū facientib⁹ vel deficiētib⁹. o ¶ Siccitatib⁹.i.q; hereticī facti sūt.vt §.j.§.sic ex/nuch⁹. p ¶ Numi.altra puellares tardat aliēa pedes mi aride arenoseq; mētis tue vestigiū polluat ¶ Mā sicut q corpeas ifirmitates ꝑpli fi/delis suscipe in se ꝺz euāgelij p̃dicator:iuꝝ qō scptū ē:q̃s i firmaf ⁊ ego nō infirmor:ita si q̃ est eccl̃ia q̃ fidez respuat: nec apl̃ice p̃dicatiōis funda mēta possideat:nequā labez pfidie possit aspergere dese/rēda ē. qō apl̃s q̃cq; euidenť asseruit dicēs hereticū hoīez r p⁹ ꝑmā.§.correctiōez deuita.
I tē beda sup matheū. Nec pctīs solui nec celeste regnū ingredi pōt: q̃ ab vnitate ec s O Vicūq; ab eccl̃ie ē diuis⁹ vnitate fidei vle socie/tatis petri apl̃i q̃libet mō se/metipsos segregauerint: ta/les nec vinculꝫ pctoꝝ absolui nec ianuā p̃t regni celestis t ingredi. I tē hiero.in amos p pheta. Hō suscipiūť sacrifi cia q̃ꝝ fides reꝓbaf ⁊ vita. v O Di ⁊ pieci festiuitates vias ⁊ nō capiā odorez cetuū vinoꝝ.qō si obtuleritis mihi holocaustomata:⁊ mū/e ra vīa nō accipiā ⁊ vota pin/x guiū vinoꝝ respuā. Odit aūt deus ⁊ nō solū odit: ꝧ pigit festiuitates eoꝝ qui nō cele/y brāt festiuitates dei sz suas.⁊ post pauca odisse autē ⁊ non odorari ⁊ pigere būana loq/ z tur similitudine: vt nos affectū dei nr̄is ꝼmōib⁹ agnoscam⁹ a ⁊ si holocausta obtulerīt: vt videāť ieiunare:dare elemo synas pudicicias pollicerī:q̃ b holocausta sunt x̃a:nō ea su scipit dñs. ¶ Nam nō sacrifi cioꝝ magnitudinē sz offeren tiū merita causasq; diiudicat attribuiť ꝺo qō ē hoīs.s.claudere nares.nō ei deus hz mēbra distincta sic dicūr q̃dam heretici.§.q.iij. q̃dā.s. antropomorfite.⁊ ē ar.ꝧ q si clericꝰ agit ꝫ laicū ꝺz loq vulgarit̃. a Molocau.§.q.§.illi offerūt. b ¶ Nō

Q Vicunq; absoluti§. de pe.di.§.dum r ¶ Ingredi.cū iste claues hāt vt.§.xx.di.§.j
O Di festiui/rates ones nō teneres vni/tatē eccl̃ie.
p ¶ Respuam. hucusq; sunt ver/ba pphete.
p ¶ Sed sras. ar. ꝫ scholares q̃dadūť ad eccl̃e siam vt videant dñas. q; ibi po/tius attrēdūť eis suā q̃ dei.
z ¶ Similitudine ⁊ē figura antro posparos. Nam

ea. vt remaneret eterno ꝓmio. ℣. xliij. q. j. scriptum j. de pe. disti. v. ꝓsideret. ℣. j. q. j. alienus. j. de ꝓse. di. v. non mediocriter. ℣. xliij. q. vlti. c. vlti.

a ¶ Vnde. ⁊ vidua de q̄ hēs de pe. di. v. c. j.

b ¶ Duo minuta. Affectū dantis pensat censura ⁊ to/ nāris. vñ illud.

Mar. 11 Luc. 21 Jupiter vt cen/ tū thauros̄ san/ guine fuso. sic ca pit mimi thuris amore deus. io.

c ¶ Vbi sana j. xxviij. q. j. ℣. ex his. ℣. dis. xliij. in mandatis ℣. Is ōr ibi deesse fidei nō ꝙ sit fi/ delis. ſ̄ quo ad ꝓfectionem.

Hebre. 10

d ¶ Justus. i. iu/ sticia efficit. vt sit dignus vita eterna. Nā ẏbi christus nō ē fū/ damentū ⁊c. vt j. q. j. cū paulus oēs em̄ virtutes pariūt detrimē/ tū ab vno vicio vt de pe. di. v. c. j. vbi ℣ casu. io.

e ¶ Eretici. p/ fectionem. i. sanctitatē. vt. j. q. j. eos ꝙ. vel iu/ sticiā j. q. j. dōs declarauit.

f ¶ Odicimus pone casū ꝙ illa duo. vij. q. j. facus ē noua tianus. Nā cum corneli⁹ canoni/ ce esset electꝰ in papā. nouatia/ nus a scismatic⁹ volebat eligi. ℣ quē dicit cyprianus eū nō posse hr̄e aliquā in ec clesia ptātē. cuz sit scismaticꝰ cū ecclia vna sit. ⁊ apō duos esse ñ possit ꝑbar post ea exēplo chore dathā ⁊ abiron q̄ nō solū scisma tici. ſ̄ etiā auctores eoꝝ puniūt vltio dic eos re/ missionē quā nō hūt dare ñ posse

g ¶ Nil hēre. ar. ex de scismaticis. c. j. xij. q. ij. alienatiōes si tñ est oc cultus tolerat q̄ facit. vt. ℣. nō. in ꝓncipio. q. oīs scismaticus ē hereticus. nisi in sūmo pontifice. vt ibi dixi.

g vñ ⁊ vidua q̄ in corbonā duo minuta miserat: oīb⁹ a salua toze ꝓferr̄: q. dñs nō ea q̄ of/ ferūt: ſ̄ volūtatē respicit of/ ferentiū. I tē aug. Ubi cha/ritas nō ē ibi fides vel iusti

c Vbi sana cia locū nō hz. fides nō ē: nō ꝓt esse iu

d sticia: q. iustus ex fide viuit: neq̄ scismatici aliq̄d sibi ex ista mercede ꝓmittāt: q. sil⁹ vbi charitas nō ē: nō pōt esse iusticia: dilectio em̄ ꝓximi malū nō opat̄: quā si hereti/ ci hz̄ent: nō dilaniarēt corp⁹ christi qō ē eccl̄ia catholica. I tē inocen. pa. A fide rece/ dens spūs pfectiōez amittit.

e Eretici cū a fide catho lica destiterit: pfectōz spūs quā accepant amiserūt I tē cypriaⁿ⁹ mag̃ filio salutē Sacrificij ptāte penit⁹ carēt

f Odicim⁹ oēs heretici. oīno hereticos ⁊ scis/

g maticos nil hr̄e ptātis ⁊ ru/ bris ꝓter qō nouacian⁹ nec ℣ nec pt excipit: q̄minus ipe q̄z ex̄ ecclīam ꝓsistēs ⁊ ℣ pa/ cē ac dilectionē christi faciēs inter adūsarios ⁊ ātichristos ꝓputet̄. ⁊ paulo post. Ecclia vna ē q̄ vna ⁊ intus esse ⁊ fo/ ris esse nō pōt. si em̄ apud no uatianū ē: apud corneliū nō fuit. si ℣ apud corneliū fuit q̄ fabiano epō legitima ordi natione succesſit: ⁊ quē post sacerdotij honorez martyrio q̄z dñs glorificauit: nouatia nus in eccl̄ia nō ē: nec epūs ꝓputari pōt: vt q̄ euāgelica ⁊ aplica traditiōe ꝓtēpta ne/

k mini succedēs a seipso ortus ē hr̄e nāq̄z aut tenere eccl̄iaz nullo mō pt: q̄ ordinat⁹ in ec

clesia nō ē. ⁊ paulo post. Q̄ ℣o eūdē quē ⁊ nos deū pīez eundē filiuz christū eundem

l spūsctū nosse dicūt: nec ad/ iuuare pōt tales ⁊ infra: ſ̄ iue nim⁹ in tali facinore nō solū duces ⁊ auctores ſ̄z etiā ptici pes penis destiari nisi a cōio

m ne maiox se sepauerīt: ꝓcipiē te dño ꝙ moysen ⁊ dicente: se pamī a tabernacul' hoīz istoꝝ durissimoꝝ: ⁊ nolite tangere de oīb⁹ q̄ sūt eoꝝ ne sīl peatſ ī pctis eoꝝ: ⁊ qō cōminatus ꝙ moysen dñs fuerat: ipleuit vt q̄sq̄ q̄ se a choze dathā ⁊ ab/ iron nō sepasset penas statiz ꝑ ipīa cōione psolueret. q̄ ex eplo oñdit ⁊ ꝓbat obnoxios oēs culpe ⁊ pene futuros: q̄ se scismatic⁹ ℣ ꝓpositos ⁊ sacer dotes irreligiosa temeritate miscuerint. sic ēt ꝙ osee ꝓbaz spūsctūs testat ⁊ dic̄: ⁊ sacri/ ficia eoꝝ tāq̄ panis luctus ⁊ oēs q̄ māducant ea ꝓtamīa/ bunt docēs ⁊ oñdens oēs oī

n no cū auctozib⁹ suis supplicio ꝓiugij: q̄ fuerūt eoꝝ pctis cō

o taminati. q̄ ℣ apud eos meri ta esse circa deum pñt: q̄bus

p supplicia diuinitus irrogant̄

q ⁊ infra: si aūt foris cūcti scis/ matici ⁊ heretici non hūt spi ritūsctm̄: ⁊ iō apud nos eis man⁹ ꝓponit̄: vt ℣ accipiat q̄ illic ñ ē nec dari pt: māife stū ē nec remissiōem pctoꝝ ꝙ eos dari posse q̄s ꝓstat spm̄ sctm̄ nō hr̄e. I tē liber⁹ pa. Propter spolient honoꝛ: q̄

r Qui ℣ pacē eccl̄ie nitūt ℣ eccl̄ie pacē fūt si di/ gnitatez aut cingulū militie

s hūt: nudēt eis: si aūt ꝑuati si t q̄dē nobiles sunt suaꝝ ꝑaꝝ

h ¶ Propter qō. ar. ab vniuersali ad singulares res ix. q. iij. cum scimus. qū q̄ ad infinita. j. q. iij. saluatoꝝ. qū q̄ a ꝓmo ad vltimū. xxviij. q. j. idola.

i ¶ Non fuit. si em̄ iudicat̄ res esse mea. ꝙ ꝓsequēs iu dicat̄ nō esse tua. vt. ff. de ꝓcu. pomponius. ℣. ij. ⁊. ff. de excep. rei. iu/ di. si inter. Itez est hic ar. q̄ duo epi nō pūt eē in vno eparu inſo/ lidum vt q̄ri ſo/ let. vij. q. j. nō ār.

k ¶ A seipso ortus. ⁊ ideo in se/ ipm cadere dz. ⁊ ita nemo pōt se/ ipm eligere. vt. j. q. vj. sicut is. extra de iurepa. per nostras. nec ꝓt se dare tu/ torem poteſt. ff. de tuto. ⁊ cura. ꝓt. ar. ꝓcta. ff. de ꝓcta. empt. fi stulas. ℣. j. Nice. 16

l ¶ Adiuuare. nam q̄ toram. l. custodit offen/ dit aut̄ in vno factus est oium reus. vt. j. de pe. di. ij. ℣. it coppo/ nit. si ei inḡt. ℣. vij. q. j. denicq̄. Osee. 9

m ¶ Sepaue/ rint. ℣. j. q. j. si q̄s inquit.

n ¶ Supplicio equali. quia fa/ c ꝓsenserūt. vt j. q. iij. q̄ alioꝝ.

o ¶ Merita. in tellige eterna. nā ⁊ tpalia pūt. xij. q. v. si q̄libet

p ¶ Supplicia nā in pena non pōt esse ꝑmium. ar. xvj. q. j. legi. ⁊. ff. de ne. ge. si/ ue hereditaria. ⁊. ff. ex q̄bus ca. ma. l. si cui. ⁊. ff. de interdi. ⁊ re. leg. l. relegatoꝝ. q

¶ Cūcti. ℣. xj q. iij. nihil.

Q ¶ Vi ℣. C. q̄ res vē. nō pos. l. vlti. r

s ¶ Priuati. hēs q̄dicūt ꝓa tiilli q̄ nō sūt ꝑ/ diti aliq̄ dignitate. t ¶ Nobiles. j. xxvi. q. v. idoloꝝ. ℣ ℣. xlj. distin. nonlcogant. ℣. xv. q. ij. de rebus. ℣. xxij. q. v. c. j. ℣. xij. q. ij. fraternitas. ff. de in ius. vocan. l. vlti.

a ¶ Proscriptionē. ē. xxiij. q. v. de liguribus.
b ¶ Ignobiles forte dicunt q̄ ville exercent officium C. de incest. nup. hūilem. de penis istis hēmus. C. de sū. tri. l. iij. C. de pe. capi. ℣. vlti. de hmōi autē pena nota. q̄ si est pecuiaria vel spūalis semp maior imponit nobili q̄ ignobili. vt. xl. di. hō chri stianus. ℣. v. q. vj. pbri. ar. ℣. j. q. j. q̄. Nā ibi minor imponit eō q̄ pbro. ſz hoc intellige in diuersis crimini bus. s. in negligē tia epi ℣ symonia pbri. ſz cor. palis maior imponit ignobili. vt insti tu. de publi. iu. ℣. item. l. cor. sed ar. ℣. ff. de pe. q̄ dam. vbi dr q̄ q̄ dam dicta infe rūt penā militi/ bus q̄ nō paga nis. Sed nō fa cias vim i eo qđ dicit qđā. q̄ qđ dr. ibi speciale ē al's qđ dicit hic regulare ē. Qui dam tñ dicūt q̄ semp ignobiles grauiori pēa pu niendi sunt. siue spūali siue cor/ porali siue pecu niaria. ar. ℣. q. iij. pcipue. vnde hoc q̄ hic dr q̄ ignobiles debe/ ant verberari. intellige q̄n nil hñt. ff. de in ius vo. l. vlti. xiij. q. vj. si res aliena. Jobes.

c ¶ Pdenda. Casus. cō/ suetudo erat inē mediolanensem ℣ aclegiensem archiepos vt se ℘secra rent ad inuicē. Jsti cū essent in scismate vnus ℘secra/ uit aliū ℣ nō obseruata ℘suetudine antiqua facta fuit ℘secratio. ℣ dicit q̄ cū in scismate sunt ℣ nō in ecclesia potius execrant q̄ ℘secrant.
d ¶ Vt ita dicā. impropriētē locutionis nōr. ℣ est ibi emphasis. xxvij. q. j. nupt. ℣ dauus est ipm scelus.
e ¶ Execratus. qz nō ē ℘secratus sm ℘suetudinem.
f ¶ Nomen. ē. xij. q. j. clericus.
g ¶ Consecrationis. ar. de pe. di. iij. penitentia.
h ¶ Detractat. i. ꝓradicit vel ꝓmnit.
i ¶ Execratus. hec ꝓpositio ex defectu mitē signat. si cut ℣ dr de pactus. s. turpiter pactus. si. de calū. l. ℣ ge neraliter. k ¶ Videamus. interpositio est hic vsq; ad illud. j. etem ℣c. l ¶ Cōsuetudinē. ar. in rebus p/ p̄ gestis bonū ē ordinē solitū obseruari. vt. xxxij. q. vij. nō lolū. ℣. c. adulterij. ar. ꝓ ptīculari ℘suetudine m ¶ Difficultate. ē. di. lxiij. cū loge. ē. xciij. di. iusta. io n ¶ Aplico. ar. q̄ metropolitani ab aplico sunt ordi nandi. ſz ℣. lj. dis. q̄ in aliq̄. ℣. lxvj. di. c. j. ex de cēp. or/ di. si archiepus ego dico de iure cōmuni a suis suffra/ ganeis cū debe re consecrari. ſz tñ papa ℣riū fa cit. Jobes.
o ¶ Mediola nensis. ē. xj. q. j. istud. Jo.
p ¶ Jn q̄. i. ad quam.
q ¶ Vniuersa lis. i. vniuersor. r ¶ Melius. ar. iudicē in eo loco debere iudi care vbi rei veri tas magis posse inquiri. xxiij. q. iij. siue. ar. xxiij. q. iij. si illic.
s ¶ Etem hoc ꝓtinuat cū ira q̄ ꝓcedit illud vi/ deamus. Jo.
t ¶ Jn aplica. id est aplor. ſz aplis. vt ad in tellectum fiat re latō. si. ē. di. xxi. iij. fraternitat.
v ¶ Notissimū ℣ ita q̄ notissi/ mū est amplius ꝓbari pōt nil ci ita est in dubita/ tum ḋn sollicita recipi at dubita/ tionem. in qui ō rabellio. in me dio. ℣ ita est ar. q̄ inutilis ꝓba/ tio admittenda sit. ar. ℣ ex ꝓ ba. c. ij. ℣. iij. C. de ꝓba. ad ꝓba/ tionē.

a ꝓscriptionē patianť: si autē b ignobiles nō solū in corpe ℣ be rent ē exilio ꝓpetuo castigēť

I tez pel. pa. Nec ℘secrat nec ℘secrat in scismate ℘stitutus

d ¶ Pdenda vt ita ēpus. dicā rapina in diuisiōe e nō ℘secrať ē execrať ēpus f si em ipm nomē cōsecratiōis rōnabili ac viuaci intellectu discutimus: is q̄ cū vniūsali h detractat ℘secrari ecclia ℘se cratus dicť vl esse nulla rōne poterit. ℘secrari em est sil'sa crare. ē ab eccl'ie visceribus diuisus: ℣ ab aplicis sedib⁹ sepatus execrat ipse potius i ℣ nō ℘secrat. Jure ē execra tus tm nō ℘secratus poterit dici quē sil'sacrare in vnitate ꝓiūctis mēbris nō agnoscit k eccl'ia. Videamus tñ vex vl' ipsax ℘suetudinē ptiū in sua ordinatiōe ℘seruauerit nēpe hic mos antiquus fuit: vt qz m plonginq̄tate vel difficulta n te itinerť ab aplico onerosuz illis fuerat ordiari: ipse sein/ o uicē mediolanensis ℣ aq̄legē sis ordinare epi debuissent: p ita tñ vt in ea ciuitate in qua erat ordinā dus epus alteri⁹ ciuitat'. pōtifex occurrere de buisset vt ordinādi electio a q pūti ordiatore ex ℘sēsu vniū

sal' cui ꝓficiēdus erat eccl'ie r melius ac facilius potuisset agnosci ℣ in sua q̄ ad epatuz ꝓuehendus erat. nec tñ ordi natoi suo subdēdus fuerat: s vt ordinare eccl'ia: etem cū sicut dicimus eccl'ia vna sit: cui in canticis canticox dr: vna est colūba mea: nullam t aliā esse ℘stat: nisi q̄ in apl'ica radice est fundata: a q̄b⁹ ipsam fidem vniuerso orbe ꝓ pagatā esse nō pōt dubitari: v qō vt nobis licz notissimum oīno sit: beati tñ augustini te stimonio cōprobamus: audi te q̄d in q̄daz ope suo p̄clarissimus doctor dicat eccl'ie: ait em q̄ sinllo mō recte dici pt eccl'ia in qua scisma ē: restat vt qm̄ eccl'ia nulla esse nō pt x ea sit quā in sedis aplice per successiones epox radice cō/ stitutā hoīn nullox malorū y malitia etiaz si nota excludi nō possit: sed ꝓ tpis rōne ro/ laranda iudicet vllo modo valeat extinguere. I dem.

Unitati nō cōicat scismatiť consentiens

z Scisma siquidē ipm qō grecū nomen ē: scissurā a sonāt: ē in vnitate scissura eē nō pt: ñ ē vnitati cōicat q̄ scis matiť cōicat: ptes sibi fecerť

x ¶ Per successiones. ē. di. lxviij. quox vices.
y ¶ Maliria. ē. disti. xix. ita dns. Jobes.

Scisma. locť pelagius ℣ q̄dā q̄ dicebant esse cō/ candū q̄busdā hereticis ea rōne. qz mali sunt tole randi qō re. pbat ibi nūc aūt ℣c. q. d. illud de occultis intelligiť. hic de manifestis agiť. Secunda rō erat. qz iam diu fuerant in isto errore ℣ forte fuerat eis ab ec/ clesia cōicatū. qō reprobat pelagius ibi. nec em leui. Tercia ratio est. qz ignorantia vel simplicitate erra/ bāt qō reprobat vbi dicit. ſz nec illō. Ad vltimū pōt ꝓclusionē suā ibi. ad sūmā. p quā ptz q̄ alicui loquiť q̄ in eccl'ia nr̄a erat cū dicit nos qō ab sit. vnū casuz col/ ligendū credo ex illo verbo. circa si. noli ergo ℣c.
a ¶ Esse non potest. inde est q̄ vestis dñi que vnita rem significabat remansit indiuisa. vt. xxj. q. vlt. sicut apostoli.

a ¶ Jude. q̄ loq̄ns de hm̄oi dicit hi sunt q̄ segregant. seipsos alias vel spm̄ nō hūtes. vt. j. e. q. iij. de illis q̄ sūt
b ¶ Non pūt. q̄ ad effectū. qz nō ꝓficiūt in forma ec/clie. ita exaudi. vt. j. e. in fine.
c ¶ Non aūt. Rn̄. ꝓme obiectioni.
d ¶ Sociari. qō nō est facien/dū cū sint extra ecclīam.
e ¶ Detestatur excōicati nō pec/cant vitando cō/munionē fideliū qz peccant here/tici. sed nō argu/unt. qz cum sint scismatici catho/licis nō cōicant. sed qz ab initio facientes scisma ab ecclesia se se/parauerūt.
f ¶ Leuigat. Rn̄. secūde rōni
g ¶ Auger. vt ex̄ de simo. nō sa/tis. j. xxxij. q. vij. fla gicia. ś. xvj. q. iij. licz.
h Diu. restitisse ecclesie. i. in scis/mate pstitisse.
i ¶ Receperēt. ita q̄ nūs nec recipiēt ab eis.
k ¶ Dū z illi. i. catholici.
l ¶ Multoma/gis. illi hereticī.
m ¶ Laicis. qz laicos z clericos catholicos vita/bant.
n ¶ Nec illud. Rn̄. tercie obie/ctioni. ordina lit/teram. sed que/dā pessima opi/nio delata apud se sibi tn̄ cogni/ta diuisit eos me/tuentes de futu/ro iudicio de pe/na gehenne. so/lent em̄ heretici talia minari. ni/si sibi credāt. vl̄ spes vel opinio diuisit eos meti/entes q̄dam di/cta ab aliis here/ticis. z tn̄ inco/gnita sibi.
o ¶ Ignorātia ignorātia enī iu/ris nō excusat in ar. xxxvij. di. c. vl. ś clīci exactius. viij. q. j. nō sufficere.

a z ab eo qō vnū est: vt apl'i in de iā verbis loq̄r semetipos segregātes spm̄ nō hūt. q̄b omnibus illud efficit: vt qz in vnitate vnū nō sunt vt qz in pte esse voluerūt: vt qz spūm nō hūt: corpis christi sacrifi/
b ciū hr̄e nō pūt. nō aūt nobis nūc illa q̄stio est vtz tolerare malos sed vtz debeam⁹ scis/
c maticis sociari: ś etiā illi licz in sensu suo abūdantes inter materna tn̄ viscera positi q̄rent x̄itātē a nobis repellen/di nō erant: donec apud eos rōne duce rei veritas claruis/set. ś qz se ab vniuersali eccle/sia diuisert: sicut btūs augu/ait. oīs catholicus secur⁹ eā
d pte detestat cui eccl'iam vni/uersalem apl'icis sedibus ro/borată nō cōicare cognoscit.
e nec em̄ leuigat crimen eorūz
f magis x̄o auget: q eos diu restitisse dixistis: ne aplicis sedib⁹ cōicantes in sua cōio/
g ne recipent. In ꝑ em̄ duz z illi culpādi sunt q̄ cōicare ta/
h libus voluerūt multomagis tn̄ illi execrandi sunt: q̄ non solū in sacerdotibus cōionē aplicaz sediū: verūetiā in ip/
i sis laicī spreuerūt. ś nec illō eis ꝓdest q eos in eisdē lr̄is
k vel ignorātia rō nis vel sim/pliciate intellectus sui a nr̄a se cōione suspendisse phibe/
l tis idipm̄ em̄ magis e: ꝓpter q̄ scismatici sunt qz nō eos diuersa sentiēdi iudiciū: sed q̄dā apud se delata sibi tn̄ in cognita metuentes z ꝑ apl'i/cam sedem temere credentes pessima diuisit opinio. quod scisma spāl'r esse btūs denun ciat augu. dicēs. De talib⁹

q aduersus auctē tuaz ecclīaz
r que ab apostolica sede epl'as accipe meruerūt temere cre/dēdo īmanissimū scismatī cri/men a se ꝓpulsare nō poterūt:
s ad sūmā aut illos eccl'iam eē credit z cū due eccl'ie esse nō pūt: nos: q̄ absit: scismati/cos iudicabit: aut si verā in aplicis sedibus esse ꝓstat ec/clīaz z illos ab vnitate diui/sos cognoscite z cōionis q̄sti/onē eē sublatā quā verā nisi in vnitate ꝓstat esse nō posse
Moli ś q̄si nulla scismatico⁹ atq̄ eccl'ie dīia sit velle indif/
t ferenť vtrozūq̄ sacrificijs so/ciari. nō ē corp⁹ christi q̄ scis/maticus ꝓficit si x̄itate duce
v dirigimur. nec em̄ diuisū esse christū poterit q̄s q̄ sine apl'i reprobatione ꝓfing ere. vnā aūt vt sepe dictū est: q̄ christi corp⁹ ē ꝓstat eē eccl'iam. q̄ in duo vel in plura diuidi non pōt: sil' em̄ cū ab ea q̄s q̄ recef/
x serit eccl'ia esse desistit. Y tez nicolaus papa scribit micha/eli augusto. Exquo epūs fide eccl'ie ꝓfitadocet: aliū excōica

y Jt celestin⁹ re nō pōt papa orientalib⁹ epīs scribens: si q̄s ab eo nesto/rio vel ab alijs q̄ eū sequunť
z exquo talia p̄dicare ceperūt vel excōicatus vl̄ exutus est seu antistitī seu clerici digni/tate: in nr̄a būc cōione dura/
a se z durare manifestū est: nec
b iudicam⁹ eū eē remotū qz nō poterat quēq̄ el⁹ remouere snīa: qui iam se p̄buerat ipse
c remouēdū. Y dē ad clez ꝓstā tinopolitanū.

Non hñt excōicati: q̄ ab he/reticī excōicāt

p ¶ Magis est. ppter q̄ scisma fuit cū eius ꝓrium. Aliter em̄ magis viderent heretici q̄ ex industria pec/cant cū q̄ ex rusticitate vel simplicitate. vel pōt dici p ut littera sonat q magis scismatici sunt illi q̄ tm̄ p̄ sim/plicitatē suā separāt ab eccl'ia cū sint illi q̄ ppter subti/litatē aliquā er/rāt. falsa em̄ sub tiliras istos cō/pellit in quā nō cadūt volūtarij sed inuiti. illos decipit ignoran/tia volūtaria.
q ¶ Aduersus aliquem. s.
r ¶ Epl'as. de cōmēdatione fi/dei sue. vt di. xix in canonicis ar. q̄ ipsi exemplo sicut origiali sit fides adhiben/da. ar. xxv. q. ij. sancimus. ꝑ ex̄ de fide instru. c. j.
s ¶ Ad sūmā. supple ad vlti/mū. li. j. dico vel assumā. i. assum/ptionē faciam.
t ¶ Vtrozūq̄ catholicā ś allo quiē corpus chri/sti ḡre ei nō p/dest ſz nocet vel loquiē de clerico q̄ ppter formā ec/clie sacrificabat. vt. j. q. j. si q̄s in/quit. j. de ꝓse. di. iij nō in nobis. ꝑ j. q. j. sicut. io. fauē. h̄ intellexit ad lr̄am.
v ¶ Diuisum. i. q̄ reꝑbet ab apto
x ¶ Desistit ip se q̄ pus tpe erat existendo bon⁹. s. e. oīmbus. vel eccl'ia desistat eē apud eum.

Jt celesti/nus. si q̄s vel catholic⁹ p̄/dicare ex h̄ disti/guit. g. vt. s. e. j. si aūt.
z ¶ Ceperunt. supple z spaue/rūt se. s. e. pri. j si etiā illi licz. z il/lud forte intelli/

articulis fidei. quos oēs scire tenenť gaķ de illis q̄ iā p̄dicare ceperūt. h. xo intelligit de iā dānato q̄ sniaz canōis vel hois q̄ nllo mō excōicari pt

vt dixi. ℨ. e. q. j. §. j. sed. Ꝑ tradicit in fine.

a ¶ Nec iudicamus. s. talem q̃ canonice erat depositꝰ.

b ¶ Remotū. ar. ℨ. c. pri. qō de eodem loquit ⁊ ẽ silis expositio. xix. distin. nulli.

c ¶ Ad clez. hec nō sunt verba. g. sed nicolai. ℍ. c. ⁊ superius totus est vnū. qō pz p illud. ℨ. e. irelexisti

a ¶ Aperte. q̃ ita delecti fuerunt.

b ¶ Turbabar. nota turbabantē i fide eē hereticuz sicut falsi asserꝛ eē dici. vt. ℨ iiij. q. iij. in testibus. e ẽ de here. dubius. nā hereticoꝝ vocabulo ꝓtineꝫ q̃ leui etiam argumēto a fide deuiar. C. ō here. oēs in fi. qñqz tñ turbatio excusat ⁊ repetitionē induc. l. fi. C. de cō di indebi. io.

c ¶ Iramur. cōmendaticijs. ⁊ est ℏ. q si aliqs est excōicatus ⁊ si pꝰ dicit se absolutū nō esse ei credendū sine lr̃is. vt no. §. q. vij. didici extra de offi. oꝛ. ex parte.

d ¶ Etiam. cū minimis. ℨ. dist. xliij. nobis. ℨ. di sti. xxj. inferioꝛ. ar. cui nō licz minus nec maius. ff. ō fuis ex poꝛ. l. vl. ff. de sena. q̃ indignus. Nam si pene cā ꝓhibetur a maioꝛi ⁊ a minoꝛi. ff. ō inē. re. relegatoꝝ. §. vlti. ⁊ de fuis expoꝛ. cui pacto

e ¶ His auctꝛibus. ℍ mō ꝓcedit in §. j. inferex. c. precedentibus q̃ exquo q̃s cepit talia ꝑdicare. q̃ non põt

a Aperte inq̃t sedis nr̃e sanxit auctas nullū siue ep̃m siue clicū siue pfessiõe aliq̃ christianū: q̃ a nestozio vl̃ eiꝰ silibus exq̃ tlia p̃dicare ceperūt: vl̃ cõione vl̃ loco suo delecti sẽ: vl̃ electū vl̃ excõicatū videri. ſz hi oēs in nr̃a cõione huc vſq; ꝑdurant: q; neminē deijcere vel remouere

b poterat: q̃ p̃dicans talia tutibabat intellexisti impatoꝛ ex supza memoꝛatis nō potuisse vt nō dicamus p̃latū suū saltē quēlibz remouere q̃ fuerāt olim remoti nec deijcere quē q̃ſtiã ante ꝑstrati. Ite nicolaus papa. Ad iudicandū excōmunicati nō recipiant.

c ¶ Iramur quō excōicati ad iudicandū recepti sunt: cū ℈m apl̃icos canones sine cōmendaticijs lr̃is in cõione sola recipi ꝓhibeãtur. absurdū em̃ est: vt cui nō

d licz etiã cū minimis iuxta sacras regulas cõicare: liceat etiã ei de suis pene maioꝛib⁹

e iudicare. His auctib⁹ pspicue mõstrat q̃ exq̃ aliqs ꝛ fidez ceperit aliq̃d docere nec deijcere quēq̃ valet nec dña re Obijcit tñ illud augustini: recedentes a fides nec baptisma nec baptizandi ptātē

f amittūt. Cū g̃ sacerdotalem vnctionem vtraq; ptās vicz baptizãdi ⁊ excõicandi seq̃t a fide recedentes: aut vtraq;

g retinebunt: aut vtraq; carebūt sed aliud est ptās officij aliud executio: plerūq; offi-

h cij ptās vel accipit veluti a monachis in sacerdotali vn-

k ctione vel accepta sine sui exercutione retinet: veluti a suspensis q̃bus administratio interdicit ptās ñ aufert. a fide traq; christi recedētib⁹ ptās nō adimitit: sic redeūtib⁹ nō reddit ne nō hoi ℈ sacro iniuria fieri videat: vñ ab hereticis baptizati vel oꝛdinati cū ad vnitatē catholice fidei redierint: si forte intuitu eccl'iastice pacꝫ in suis recipient oꝛdinib⁹: nō iterabit sacr̃m q̃ in forma ecclie ꝓbabit̃ ministratū: ſz p impositionē manꝰ p̃stabit̃ x̃tus sacr̃i: q̃ ex eccle siã nlli docet esse collata. cū g̃ vtraq; ptās in hereticis re

m maneat si hereticus catholicū vl̃ aliū hereticū excōicauerit vt l'cõionē sue heresis illū

n adducat: q; iniq̃ ẽ sniã põdeꝛe caret: q̃ si ī catholicū pzaue viuentē vel in hereticū flagitijs vl̃ facinoꝛib⁹ deditū vt aial ad recte viuendi noꝛmã vteraq; redeat: sniam dederit an vteraq; an heretic⁹ tñ eiꝰ ōtineaꝫ sniã: merito q̃rendū vſ. p̃t aūt dici catholicū sniã hereticī mīme teneri. nō ei p̃t

p oꝛiſ gladio ferire: quē accusare vl̃ in quē testificare nō valet. si ei q̃s dña testionia nō ꝓsequit̃: q; ex eccliaz sūt põdus hūani testionij pdideꝛt adūſ eos q̃ ī eccl'ia eē videt nec adūsus eosdē eccl'iastice

r auctis põdus hẽ poterūt: q̃ ab eius fide discessisse ꝓbati sunt atq; ī ab eccl'ia sūt ꝓdenati. Jn hereticū aūt ptātez hẽ vī hereticꝰ sicut ⁊ diabolus ptātē in malis tāq̃ ī suo

reti. l. q̃m. sed illud nō valet. cū hodie sint oēs excōicati. extra de hereti. excōicamus.

r ¶ Poterūt. ℨ. ij. q. vj. si hereticꝰ. s ℨ. dist. xxxvij. si quid veri. xxxij. q. vj. c. ſcontra. Sed illud quo ad cōseruatiõem mr̃imonij. istud q̃ ad thoꝛ.

f ¶ Cū g̃. ar. q sacerdos pōt excōicare. ij. q. ſnemo. ex de offi. oꝛ. cū ab ecclesiaz licz. D. diceret. ꝛ. xvj. q. ſc. ſxi. q. iij. debent.

g ¶ Vtraq; si g̃ ꝓiuncta sunt. aut vtrūq; retinenduz est aut neutꝛ. C. de iure deliberandi. q̃dā. ff. de admitu. cū q̃rit.

h ¶ Potestas. ipse oꝛdo vel abilitas q̃ dā quā ex eo q̃ ẽ sacerdos hẽt de ꝓtāte ista. silr di stinxi. xvj. q. j. §. ecce.

i ¶ Vel accipitur. pura sine executione.

k ¶ Vel acceꝑta. pura sine executione vel acceꝑta cū executione.

l ¶ Danus reconciliatorie.

m ¶ Si hereticus idē est si catholicus. q; ꝓtinet errozē introlerabilē.

n ¶ Sententia extra de sent. ex cō. p tuas.

o ¶ Nō. hic ponit incidenter q̃stionē quā statiz soluit.

p ¶ Gladio. ſz nuq̃d hoc est ita simplr̃ vez q; si possum eum repellere a testimonio cōtra me q; possum ⁊ eum a ferenda sententia nō videt. Nam obijciendo ei crimen in modū exceptionis. repellam eū a testimonio. extra de testi. sup eo. nihilominus tñ remanet ꝑlatus. vnō dū tolleraꝫ poterit me iudicare. viij. q. iij. nōne. ⁊ nisi in casu ſz eum post cōfirmationē ⁊ ante ꝓsecrationem crimen in modū excepcioīs. obijcit. ex de accu. sup his.

q ¶ Testionia. est ar. ℨ. C. ō heꝛ

r ¶ Poterūt. ℨ. ij. q. vj. si hereticꝰ. s ¶ Jn hereticū. ℨ. dist. xxxvij. si quid veri. xxxij. q. vj. c. ſcontra. Sed illud quo ad cōseruatiõem mr̃imonij. istud q̃ ad thoꝛ.

a Quisquis. s. pri. q. vñ. c. si cui. hec est ps. b A vobis. j. de pe. di. j. verbū. s. sed q̄liter ꝛ rietas solūat in sequenti. §. inuenit.

c Ita suscipit. ar. sniam hereticī fidem facere ecclesie ꝛ vnius iudicis sniam fidem facere alij. vt. s. ij. q. j. multi

pecore. Ut scribit aug. vincentio donatiste ꝛ rogatiste.

Pro alio facinore ab hereticis excōicat⁹: a catholicis nō

d Quisqs ꝛecipiendus

p alio flagitio vel facinore pfectū a vob ita suscipit: sicut suscipiūt q̄ excepto errore q̄ a nobis sepamini sine crimie apud vos vixerint displicz nob. ſz nec facili ista monstratis: ꝛ si nō mōstretis nōnullos toleramus q̄s corrigere vl punire nō possum⁹ neq; ꝓpter paleā relinq̄mus aream dñi: neq; ꝓpter piscem malos rūpim⁹ rhetiā dñi: neq; ꝓpē hedos in fine sepādos deserimus gregē dñi neq; ꝓpter vasa facta in ꝓtumeliaz migram⁹ de domo dñi. Idē ad eusebiū. Quisqs ꝓpter disciplinā ab heretico excōicat nō est a catholicis recipiēd⁹

e Subdiaconus q̄dā hyspaniēsis eccie noīe primus cū ab accessu indiscipliato sanctimonialiū ꝓhibere: atq; ordiata ꝛ sana ꝓcepta ꝓtēneret a clicatu remotus est. ego si placz dño iustū modū fuo: vt si q̄s apud eos ꝓpē disciplinā degradat⁹ est ꝛ ad eccliam catholicā trāsire voluerit: in humiliatione

f pnie recipiat: q̄ ꝛ ipsi eū forsitan cogerēt si apud eos manere voluisset. Sed istud augustini intelligit dictū: non ꝓpter sniam cuius ptās nulla est extra eccliam: ꝛ in detestatione criminū q̄ in hereticis sic in catholicis eque sunt punienda. pōt tñ illud augustini de ptate baptizandi intelligi nō ligandi aut soluendi vel cetera sacra mīstrandi baptismq̄ nāq; siue ab heretico siue a laico mīstratū fuerit: dūmō in vnitate catholice fidei accipiat: nō carebit

g effectu. Alia ro sacra: vt sacri corpis ꝛ sanguinis dñi ex cōicationis vel recōciliatōis si ab heretico vl catholico ſ

h sacerdote mīstrent vl nullū

i vl letalē hēbunt effectuz. vñ

k ꝛ ab oīb⁹ fidelib⁹ nullaten⁹ sūt recipiēda. Hin aug. scribit in. j. li. ō vnico baptismo

In extremo positus etiā ab heretico pniam accipe valet

l Si quē forte coegerit extrema necessitas: ꝛ vbi catholicū p quē accipiat nō inuenerit: ꝛ in aīo pacē catholicā custodiens p aliquē ex vnitatē catholicā posituz accepit quod in ipa erat catholica vnitate pcepturus: si statim etiā de hac vita migrauerit: nō eū nisi catholicū deputam⁹. si aūt fuerit a corporali morte liberatus cū se catholice ꝛgregationi etiaz corpali pnia reddiderit: vnō nūq̄ corde discesserat: nō solum nō ip̄robamus q̄ fecit: ſ etiam securissime verissimeq;

m laudamus: qm̄ pſentem deū credidit corde suo vbi vnitatem fuabat. ꝛ sine sancti ba-

n ptismatis sacramento: quod vbicūq; inuenit nō hoīm sed

o dei esse cognouit: noluit ex hac vita migrare: si quis autem cum possit in ipsa accipere

p re aliqua mētis peruersitate elegerit in scismate baptizari: etiam si postea venerit ad catholicā eccliam: certuz est

q illi pdesse sacramentū: qō accipi potest pdesse non

r pōt: quersus ꝛ iniquus est: ꝛ tanto pniciosuis q̄nto sciētius. Item iulius papa.

Per annuz peniteat: qui de manu heretici nesciens phibitam cōmunionē accepit.

---

a Quisquis. s. pri. q. vñ. c. si cui. hec est ps.

b A vobis. j. de pe. di. j. verbū. s. sed q̄liter ꝛ rietas solūat in sequenti. §. inuenit.

c Ita suscipit. ar. sniam hereticī fidem facere ecclesie ꝛ vnius iudicis sniam fidem facere alij. vt. s. ij. q. j. multi

pecore. Ut scribit aug. vincentio donatiste ꝛ rogatiste.

Pro alio facinore ab hereticis excōicat⁹: a catholicis nō

d Quisqs ꝛecipiendus

p alio flagitio vel facinore pfectū a vob ita suscipit: sicut suscipiūt q̄ excepto errore q̄ a nobis sepamini sine crimie apud vos vixerint displicz nob. ſz nec facili ista monstratis: ꝛ si nō mōstretis nōnullos toleramus q̄s corrigere vl punire nō possum⁹ neq; ꝓpter paleā relinq̄mus aream dñi: neq; ꝓpter piscem malos rūpim⁹ rhetiā dñi: neq; ꝓpē hedos in fine sepādos deserimus gregē dñi neq; ꝓpter vasa facta in ꝓtumeliaz migram⁹ de domo dñi. Idē ad eusebiū. Quisqs ꝓpter disciplinā ab heretico excōicat nō est a catholicis recipiēd⁹

e Subdiaconus q̄dā hyspaniēsis eccie noīe primus cū ab accessu indiscipliato sanctimonialiū ꝓhibere: atq; ordiata ꝛ sana ꝓcepta ꝓtēneret a clicatu remotus est. ego si placz dño iustū modū fuo: vt si q̄s apud eos ꝓpē disciplinā degradat⁹ est ꝛ ad eccliam catholicā trāsire voluerit: in humiliatione

f pnie recipiat: q̄ ꝛ ipsi eū forsitan cogerēt si apud eos manere voluisset. Sed istud augustini intelligit dictū: non ꝓpter sniam cuius ptās nulla est extra eccliam: ꝛ in detestatione criminū q̄ in hereticis sic in catholicis eque sunt punienda. pōt tñ illud augustini de ptate baptizandi intelligi nō ligandi aut soluendi vel cetera sacra mīstrandi baptismq̄ nāq; siue ab heretico siue a laico mīstratū fuerit: dūmō in vnitate catholice fidei accipiat: nō carebit

g effectu. Alia ro sacra: vt sacri corpis ꝛ sanguinis dñi ex cōicationis vel recōciliatōis si ab heretico vl catholico ſ

h sacerdote mīstrent vl nullū

i vl letalē hēbunt effectuz. vñ

k ꝛ ab oīb⁹ fidelib⁹ nullaten⁹ sūt recipiēda. Hin aug. scribit in. j. li. ō vnico baptismo

In extremo positus etiā ab heretico pniam accipe valet

l Si quē forte coegerit extrema necessitas: ꝛ vbi catholicū p quē accipiat nō inuenerit: ꝛ in aīo pacē catholicā custodiens p aliquē ex vnitatē catholicā posituz accepit quod in ipa erat catholica vnitate pcepturus: si statim etiā de hac vita migrauerit: nō eū nisi catholicū deputam⁹. si aūt fuerit a corporali morte liberatus cū se catholice ꝛgregationi etiaz corpali pnia reddiderit: vnō nūq̄ corde discesserat: nō solum nō ip̄robamus q̄ fecit: ſ etiam securissime verissimeq;

m laudamus: qm̄ pſentem deū credidit corde suo vbi vnitatem fuabat. ꝛ sine sancti ba-

n ptismatis sacramento: quod vbicūq; inuenit nō hoīm sed

o dei esse cognouit: noluit ex hac vita migrare: si quis autem cum possit in ipsa accipere

p re aliqua mētis peruersitate elegerit in scismate baptizari: etiam si postea venerit ad catholicā eccliam: certuz est

q illi pdesse sacramentū: qō accipi potest pdesse non

r pōt: quersus ꝛ iniquus est: ꝛ tanto pniciosuis q̄nto sciētius. Item iulius papa.

Per annuz peniteat: qui de manu heretici nesciens phibitam cōmunionē accepit.

Ver. 13

a Quisquis. s. pri. q. vñ. c. si cui. hec est ps.

b A vobis. j. de pe. di. j. verbū. s. sed q̄liter ꝛ rietas solūat in sequenti. §. inuenit.

c Ita suscipit. ar. sniam hereticī fidem facere ecclesie ꝛ vnius iudicis sniam fidem facere alij. vt. s. ij. q. j. multi

pecore. Ut scribit aug. vincentio donatiste ꝛ rogatiste.

Pro alio facinore ab hereticis excōicat⁹: a catholicis nō

d Quisqs ꝛecipiendus

p alio flagitio vel facinore pfectū a vob ita suscipit: sicut suscipiūt q̄ excepto errore q̄ a nobis sepamini sine crimie apud vos vixerint displicz nob. ſz nec facili ista monstratis: ꝛ si nō mōstretis nōnullos toleramus q̄s corrigere vl punire nō possum⁹ neq; ꝓpter paleā relinq̄mus aream dñi: neq; ꝓpter piscem malos rūpim⁹ rhetiā dñi: neq; ꝓpē hedos in fine sepādos deserimus gregē dñi neq; ꝓpter vasa facta in ꝓtumeliaz migram⁹ de domo dñi. Idē ad eusebiū. Quisqs ꝓpter disciplinā ab heretico excōicat nō est a catholicis recipiēd⁹

e Subdiaconus q̄dā hyspaniēsis eccie noīe primus cū ab accessu indiscipliato sanctimonialiū ꝓhibere: atq; ordiata ꝛ sana ꝓcepta ꝓtēneret a clicatu remotus est. ego si placz dño iustū modū fuo: vt si q̄s apud eos ꝓpē disciplinā degradat⁹ est ꝛ ad eccliam catholicā trāsire voluerit: in humiliatione

f pnie recipiat: q̄ ꝛ ipsi eū forsitan cogerēt si apud eos manere voluisset. Sed istud augustini intelligit dictū: non ꝓpter sniam cuius ptās nulla est extra eccliam: ꝛ in detestatione criminū q̄ in hereticis sic in catholicis eque sunt punienda. pōt tñ illud augustini de ptate baptizandi intelligi nō ligandi aut soluendi vel cetera sacra mīstrandi baptismq̄ nāq; siue ab heretico siue a laico mīstratū fuerit: dūmō in vnitate catholice fidei accipiat: nō carebit

g effectu. Alia ro sacra: vt sacri corpis ꝛ sanguinis dñi ex cōicationis vel recōciliatōis si ab heretico vl catholico ſ

h sacerdote mīstrent vl nullū

i vl letalē hēbunt effectuz. vñ

k ꝛ ab oīb⁹ fidelib⁹ nullaten⁹ sūt recipiēda. Hin aug. scribit in. j. li. ō vnico baptismo

In extremo positus etiā ab heretico pniam accipe valet

l Si quē forte coegerit extrema necessitas: ꝛ vbi catholicū p quē accipiat nō inuenerit: ꝛ in aīo pacē catholicā custodiens p aliquē ex vnitatē catholicā posituz accepit quod in ipa erat catholica vnitate pcepturus: si statim etiā de hac vita migrauerit: nō eū nisi catholicū deputam⁹. si aūt fuerit a corporali morte liberatus cū se catholice ꝛgregationi etiaz corpali pnia reddiderit: vnō nūq̄ corde discesserat: nō solum nō ip̄robamus q̄ fecit: ſ etiam securissime verissimeq;

m laudamus: qm̄ pſentem deū credidit corde suo vbi vnitatem fuabat. ꝛ sine sancti ba-

n ptismatis sacramento: quod vbicūq; inuenit nō hoīm sed

o dei esse cognouit: noluit ex hac vita migrare: si quis autem cum possit in ipsa accipere

p re aliqua mētis peruersitate elegerit in scismate baptizari: etiam si postea venerit ad catholicā eccliam: certuz est

q illi pdesse sacramentū: qō accipi potest pdesse non

r pōt: quersus ꝛ iniquus est: ꝛ tanto pniciosuis q̄nto sciētius. Item iulius papa.

Per annuz peniteat: qui de manu heretici nesciens phibitam cōmunionē accepit.

---

a SI quis dederit.ar. hic elicit. q ignorant ia iuris p rim excusat sed nō ex toto. releuat q̄dē penā ſz nō absoꝛbet culpam. sic inuenit. lxxxvij. di. plīmos. xxviij. di. pl̄bꝛer. viij. di. ꝓsuetudo. ſ. de pse. dis. ij. scriptura. xxx. g. j. de his. ſ. lij. di. c. j. de pse. di. iiij. retulerūt.

b ¶ Et nescit. q ecclīa ꝓtradicit vel nescit de facto sed ē ignorantia crassa.

c ¶ Hūanius. hec ergo sn̄ia potioꝛ est ꝛ cereris ꝓponenda q̄ matoꝛi nitit̄ pietati. ix. di. sana. ff. de pactis maioꝛem.

d ¶ Sine oblatione. ſ. xij. q. ij. de viro. ꝛ. xxxiij q. ij. latoꝛes.

e ¶ Ept rex. ar. q filius regis rex vocari debeat. licz regnū nō habeat. ꝛ est ar. p comitibus theutonie ꝛ italie. iam em̄ dūs ꝛ ē sola administratio de. est. ff. de li. ꝛ po. l. in suis.

f ¶ Nil fuisse. i. partim.

g ¶ Percipe/ret. rōnem qua/re liceat in necessitate ab hereti/co recipere baptisma. ꝛ nō coꝛpus xp̄i. hēs. ſ. c. in nota. cū ex/trema. Itē nō. q in necessitate possuꝛ socio cōfiteri. de pe. dis. j. qui m̄ peniter. Item recōciliationem petere. ō ꝓse. di. iiij. sc̄m̄. idem posset dici de vnctione olei Sed de oībus q̄ spectant ad officium sacerdotis illud solum licet laicis credo etiam in necessitate. de q̄bus ex ꝓssum inuento

SI q̄s dederit aut acceperit cōionē de mānu hb retici: ꝛ nescit q catholica ecclesia ꝓdicit: postea itelligēs vnū annū itegrū peniteat. si aūt scit ꝛ neglexerit ꝛ postea pn̄iam egerit decē annos peniteat. alij iudicant septē ꝛ q c dam hūanius vt q̄nq̄ ānos peniteat. Si q̄s pmiserit hereticū missam suā celebꝛare i ecclīa catholica: ꝛ nescit. xl. dies peniteat. si ꝓ reuerētia eius annū vnū peniteat. si ꝓ dānatione ecclie catholice ꝛ ꝓsuetudinis romanoꝝ ꝓpici at ab ecclīa sicut hereticus: nisi hēat pn̄iam: si habuerit decē annos peniteat. si recesserit ab ecclesia catholica in ꝓgregationem hereticoꝝ: ꝛ alijs psuaserit ꝛ postea pn̄iaꝝ egerit: duodecī ānos peniteat: tres exī ecclīaꝝ. vij. inf̄ audietes ꝛ duos exī cōionē. He his ita i canōe dī: vt. xij. ānos d cōionē sine oblatiōe ꝓcipiāt.

Itē grego. papa. Potius ē mortem arripere q̄ de manu heretici cōionem accipere.

e QEpit ermigild⁹ rex iuuenis terrenū regnum despiciēs ſ forti desiderio celeste q̄rens in cilicijs iacere vinculat⁹: ꝛ iō oīpotenti deo ad se ꝓfirmandū p̄ces effundere: tātoq̄ sublimius gl̄iaz transeūtis mundi despicere: q̄nto ꝛ religatus agnouerat f nil fuisse q̄ poterat auferri. supueniente aūt festiuitatis paschalis die intēpeste noctī sillētio ad eū pfidus pr̄ arrianū ep̄m misit: vt de eius manu sacrilege ꝓsecratiōis cōio

g nē pcipet atz p ꝑ ad gr̄az patr̄ redire mereret: ꝑ vir deo dedit⁹ arriano ep̄o venienti exprobꝛauit vt debuit eiusq̄ a sepfidiā dignis increpationib⁹ repulit: q̄ ꝛ si exterius iacebat ligatus apud se tñ in magnomētis culmine stabat securus. ad se itaq̄ reūso ep̄o arriano pr̄ infremuit: statiq̄ suos apparitoꝛes misit q̄ ꝓstātissimū ꝓfessoꝛez dei illic vbi iacebat occiderūt. Que. II

h QUod aūt post moꝛtē null⁹ excōicari valeat vl̄ absolui ex ꝛbis euāgelij mōstraf q̄b⁹ ō: q̄ōcūq̄ ligauerī sup terrā tē. sup terrā in q̄t nō sub terra oīdens: q̄ viuentes ꝓ varitate suoꝝ meritoꝝ soluere possumus ꝛ ligare. de mortuis aūt sn̄iam ferre nō possumus. Unde leo papa scribit rustico narbonē si ep̄o. Non p̄nt ab ecclīa solui post mortem q̄ in hac vita

i ab ea noluerī absolui. E cōione ꝓuatis ꝛ ita defunctis hoꝝ cā iudicio dei m refuanda est: in cui⁹ manib⁹ fuit: vt taliū obitus nō vsq̄ ad cōionis remediū differeī n nos aūt q̄b⁹ viuētib⁹ nō cōicamus: moꝛtuis cōicare nō possum⁹. Itē gelasius papa fausto mgro fungēti legationis officio apud ꝓstātinopolim. Ecclesia viuētes pōt ligare vel soluere: nō moꝛtuos.

o LEgaf exquo est religio christiana vel certe detur exemplum in ecclesia dei aq̄busſibet pōtificib⁹ aut ab ipsis aplis aut ab ipso deni/

uerti voluit. oꝛandū ē ꝓ eo in ecclīa. vt. xxvj. q. vj. his q̄. ex ō sē. ex. a nob. q̄ exq̄ ꝓ eū ñ stabat cōicare ei dē m⁹. ꝛ ita ē absoluc̄d⁹ p⁹ moꝛtē. exī de sen. ex. a nobis.

LEga tur. exquo incepit esse. p ¶ Exemplum. ſ. di. xx. de quibus.

Dan. 5. 16

apostataꝝ. ar. exī q filij sint le. cām. sed dic q leges nō pmittūt aliq̄ accusari p⁹ moꝛtē. nisi ꝓp bona tm̄. vt q excōicet vel alia pena afficiaf in filijs. vj. q. j. ꝑ vez. vñ ꝓsidera. l. intentione q̄ tm̄ ad bona agit. pz fm eam q̄ accusari ñ ꝑt vt excōicet ſz de quocūq̄ crīe ca/uiliter agi posse ꝓ defunctū ꝓp damna illata et sarcienda. ꝛ hoc fm canonicā et tarē. arg. xvj. q. vj. si epm. exī de rapto. c. pe. ex ꝛ vsu. tua. licz fm leges secus diffiguīē pcedit hoc mō in hac q̄stione ꝓmo probat vsq̄ ad ſ. his q̄ nō poꝛest excōicari post moꝛtez ab inde ꝓtium.

i ¶ Sup terrā nisi cū ea ꝛ ei aliq̄ arca moꝛtuus ſ sup terrā. ar. ff. de relig. dui. ſ fallsum. exī de sē. ex. a nobis.

¶ E cōione ſ suppl⁹ di/cimus.

l ¶ Judicio. ſ xj. q. iij. dcūq̄ in terra. ſ. xxij. di. ꝓtūdam.

m ¶ Manibus ſ. de pe. di. iiij. ſ ex bono.

n ¶ Non cōicaeam⁹. nec cōicaf dē⁹. ꝛ sic solum/tur ꝓ. de pe. di. j. multipler. ſ. hi aūt. quia dq̄ si constat per indicia. q̄ con/

a ¶ Veniā. vt. ℨ. di. l. absit. ⁊. c. sigs ꝑ postera. ℨ. dist. iiij. deniq; ℨ. Sed ꝑ veniā. i. remissionē pcti. ibi veniā id est impunitatē. veniā indulgem⁹. C. de here. manicheos. vt. j. de pe. di. j. neminē. ⁊ de ꝑse. di. iiij. ois q̄ c ¶ Corrigētib⁹. ℨ. di. ix. ego solus. ℨ. iiij. q. iij. sola.

b ¶ Nisi se. penitētib⁹ tm̄ delicti

c ¶ Corrigētib⁹. ℨ. di. tur. tunc dic absolutionem nō sententie sed peccatorū. Sed nōne bene faciebat eps qui nolebat oblationem eius recipe si in mortali decesserit. licet nō sit excōicat⁹ nec excōicatis cōicasset. dico q̄ nō nisi vbi crimē esset notoriū. al's nūq̄. de huiusmodi obligationib⁹ noraui

d ¶ Fuisse. naz non solū merita ſz etiā corpa nobis defecerunt. xxxiij. di. frater nitatis.

e ¶ Mortuos vt lazarū. ex de sen. excō. a nob. vt icelligē ō mortuis p̄ petiñ. de pe. dist. j. ℨ. hoc idem ꝓbatur.

f ¶ Faciendi. ſ. pcā dimittere. mortuū ſuscitare. de pe. di. j. ℟. bū. de ꝑse. di. iiij nemo tollit.

g ¶ Et in cel'. hoc icelligē ō vera ligatiōe. nam iā vere ligat⁹ nō est q̄ quo ad deū absolut⁹ est. ex de sen. ex. a nob aliter etiā. D. ⁊. H. exponunt hāc auctē. q̄dē q̄ ligauer' sup terrā. i. inter viuos quantuz ad ipm ligantez. q. d. bū tu es super terrā. ligare potes⁊ mortuū tm̄ quo ad eccliam. Matth. 16

h ¶ Absoluendum. ℨ. dist lv. si euangelica. arg. ff. de testi. ſsitū. ar. contra. ff. de spon. oſo. Sed istius brocardi solutionē habes in textu. xxxiij. q. ij. q̄ de.

ꝑ q̄ saluatoꝛe veniam: nisi se ꝓ corrigētib⁹ fuisse ꝓcessaz. auditā enī sub isto celo ñ legit oīno necꝰ: q̄ ex eoꝛ voce de ꝓmiſ. date veniā nob: duz tñ nos ī erroꝛe durem⁹. id q̄z pariſ etiā oñdāt q̄ nob canones nituñ opponere q̄bus ꝑ canonib⁹ q̄b⁹ regul' q̄ lectiōe quoue documēto siue a maioribus nr̄is siue ab apl̄is ip̄is q̄s potiozes merito fuisse nō dubiū est: seu ab ip̄o saluatoꝛe dño q̄ iudicatur⁹ credik vi uos ⁊ mortuos. siue factū est vnq̄z vl' faciēdū esse mādak. mortuos suscitasse christū legim⁹: ī erroꝛe mortuos absoluisse nō legim⁹ ⁊ q̄ ꝑ tm̄ faciendi sol⁹ habuit ptātē btō petro apl'o ꝓncipalik mādauit: q̄cūq̄z solueꝛ' sup krā erit solutū⁊ in cel': ⁊ q̄cūq̄z ligaueris sup ter. ⁊c. sup terrā inclt. Mā in ligatiōe defunctū nūq̄ dixit eē absoluēdū. Ite vrba. iulimūdo epo Nō oportz ab eoꝛ elemoſynis post mortē abstiere: q̄bus ī vita cōica

i SAne q̄ꝛe ñ destitim⁹. sup richardo filio bozelli vr̄a frnitat' se egisse inotuit

k ꝓ zelo dei ⁊ aiaꝝ saluter⁊ charitate laudam⁹: ſz nō ē adeo timēdū: nō adeo est vobis ab eius elemoſynis abstinendū.

¶ Inter ceteros q̄ppe nr̄e fidei p̄fes beatus leo papa doctoꝛ egregius: q̄bus viuis inquit nō cōicam⁹: nec mortuis cōicare debem⁹. Constat ergo q̄bus viuis vt ex opposito loq̄mur: cōicamus: mortuis quoq̄z cōicare possumus. nos plane ink duo oppugnātia positi: inter impios ⁊ scismaticos videlicet: scismatic⁊ l vllo modo cōicare nō possumus aut licet. peccatoꝛib⁹ veꝛo ⁊ ꝑdonib⁹ dispensatiue ꝓpterea cōicam⁹: q̄z ⁊ eccleſiaz bacten⁹ sustentauerūt ⁊ fideles se in posterū pollicentur. alioq̄n oportet nos de huius mūdi partib⁹ exire: sub q̄ eti am sponsiōe nos eis nup in beati petri natalitijſ absoluti onē indulsim⁹. q̄z ergo p̄dictus vir neq̄z cōicās cū excōicat⁹ ex noīe exijt: ꝑ in dñi sui fide atq̄ fuitio pmāsit: licet nob dispēsatiue. i. q̄diu eos patimur: eoꝛ elēosynis cōicare ⁊ ōfūcti aniaz xp̄iane religiōis oīb⁹ mōis adiuuare. Ite gelasi⁹ pa. vnīū epīs p̄ dardaniā siue p illyricū ꝓstitu. Nō meret mortuus absolutiōz quā

t NEc supstes nūq̄ qſiuit q̄sq̄z vaꝑ oīno ꝓsuadeat achacio ꝑuaricatōil' siue crimē fuisse laxatū. q̄z q̄ postq̄z ī collegiū recidēs ꝑuitat' iure

m ¶ Scismaticos. de numero quoꝝ est richardus.

n ¶ Vllo modo. ℨ. e. q. j. scisma.

o ¶ Et ꝑdonibus. de q̄b quid iuris sit si aliena non restituanē. quere extra ō rapto. sup. eo.

p ¶ Partibus ℨ. ij. q. j. multi.

q ¶ Nominatē ue. per hoc dixit hic mar. figens hic pedem. q̄ si quis cōicaret ei qui incidit in canonē anteq̄z denuncietur. non erit excōmunicatus sed ꝓfundit ex de sen. ex. cuz desideres. nec multū facit ꝓ eo q̄ dicit noīatiue. Non enī refert an ꝓpꝛio nomine an alīs indicīs excōicetur quis. ff. si certum pe. certum.

r ¶ Exijt. supple nec alias erat in aliquo pcō publico. quia tunc idem esset. vt. ℨ. e. q. in ꝓtm.

s ¶ Nobis dispensatiue. queritꝛ in q̄ fuit dispensatū. cū hoc non posſit ei denegari. dic q̄ ideo dicit hoc. q̄z omēs vie dñi misericoꝛdia ⁊ veritas. xxxiij. q. ij. admonere. vel ideo dicit dispensatiue. q̄z nō cōpellebant eū ad satiſfactionē. ⁊ ita nō fuit compulsus. posſut tamē heredes eius compelli. vt extra de rap. in litteris.

t NEc quisq̄. supstes. ar. q̄ licet heres vsurarij satiſfaciat de vsuris. vsurario tamen post mortem cōicandū nō erit. si supstes absolutionē ⁊ pniam nō q̄ fuit. ar. ℨ. xxvj. q. vj. q̄ recedūt. ex de sen. ex. a nobis.

a ¶ Inuenit. nã in eo loco ds ꝟuenit in q̃ repit. iij. q. vj. c. j. de pe. dist. j. nunqd cayn. C. vbi de curiali vel coartali. l. vl. Jo. dñi legũ itelligũt si ibi hz foz rõne rei petite. vel rone ꝟctus vel crimis. licet. p. dixerit q̃ vbicũq; rẽ repit possit ꝟueniri. vt. C. vbi de cri. agi oportet. l. j. b.

b ¶ Atq; sup/ple nil aliud de/bet facere.

c ¶ Noe. l. erroze ei⁹ ꝛc. q̃ er/roze obligari sẽ diabolo. ℞ã no men accipit ꝓ obligatõe. s. e. aduocauit. vel dic nõ debet ꝓ ticipare cũ alĩq̃ eoz ꝓsus. si re futare nomẽ ei⁹ et compliceſ.

Mat. 16.

O Amnatio nis rela/are. s. xj. q. iij. q̃ iubente. s. e. le/gitur.

[e] HIs auctа/ritb⁹ ñ moz/tuos. lz etiã moz tui eẽnt. sz vr̃ q̃ iste p⁹ mortem non possit excõ/municari. q; ad monitio semper dz pcedere vin/dictã. xv. q. ij. in digne. ita ꝛ ab/sens ñ pt excõi/cari. iij. q. ix. ab sens. sed dici ß casu spãle eẽ vl dic q̃ fuit admo nit⁹ a canone. xxiij. q. v. admĩ/ſtratores. Sed quid si aliqs vo luit eum defen/dere admittet. sic. ff. de procu. seruũ. ℈ publice et maxime cum in causa crimĩa li ꝓ inuito ds possit appella/re. ff. de ap. no. tñ. sed quõ ad/mittet cum non possit cauere de rato. ratum vi/detur habere ex quo non oppo/nit obicẽ ꝓtra/rie voluntati. de ꝓsecra. di. iiij. queris ꝛc. b.

meruit ab aplica cõione se/cludi. in hac eadem pſistens dãnatiõe defunct⁹ ẽ: absolu tionẽ q̃ supstes nõ quesiuit oĩno nec meruit: nec moꝛtu⁹ iã põt ipetrare. siq̃dem ipsis apl̃is christi voce delegatũ ẽ q̃ ligauerit sup terrã ꝛ reliq̃

¶ Ceterũ de eo q̃ i dño iudi cio ẽ pstitut: nobis fas non ẽ aliud decernere: pt̃ id in q̃

[g] eũ dies supm⁹ inuenit atq; cio nisi ei⁹ note refutato cete/risq; ꝓsortibus huius errorꝭ cũ nullo pr̃sus eoz pticipa/re debetis mẽse dñice purita tem quã maiores nr̃i semper ab heretica magꝑ seruaue/rũt pollutiõe discretã. Ite; leo papa. Incorrigibilis dã natiõis sniã relaxari nõ põt

[o] OAmnatiõis sniaz qui/cũq; mereꝭ accipe: si i suo sensu voluerit pmanere [e] nullus relaxare potuit. His auctib⁹ ꝓbat q̃ viuẽtes nõ moꝛtuos soluere possum⁹ vl ligare. verũ hoc non de om/ni crimĩe intelligendũ ẽ. sũt enĩ q̃dã crimina de q̃b⁹ etiã p⁹ mortẽ accusari pñt q̃libet vel dãnari veluti heresis.

Unde in prima actione q̃n/te synodi legiſ. Heretici etiam p⁹ mortẽ sunt excõicandi

[f] SAne ꝓferꝭ a q̃busdaz q̃ dicũt oportere p⁹ moꝛ tem hereticos anathematiza ri ꝛ sec̃ in hoc doctrinã sctõ/rũ patrũ: q̃ nõ solũ viuentes hereticos ꝺdẽnauerũt sz eti/[g] am moꝛtuos: sicut eos q̃ in/iuste ꝺdẽnati sũt: reuocaue/[h] rũt p⁹ mortẽ: ꝛ i sacris victi/

cis scꝑserũt: qõ factũ ẽ i iobe ꝛ i flauiano religiose mẽoꝛie epis ꝓstãtinopol. Ite; i actio ne. v. aug. ait Et si forte isti li

[k] bri ita designãt traditoꝛẽ suũ sic dñs designauit iudã lega

[l] tur i eis notati ꝛ exp̃sse: vl ce

[m] cilianũ vl ei⁹ ordiatores eo/rundẽ libroꝝ fuisse tradito/res: ꝛ nisi eos anathematiza uero ipe cũ eis iudicet tradi/disse Que modo recitata sũt aug. sc̃e mẽoꝛie ꝓsuluit statui ꝛ teneri ab initio i eccia. ipiũ ei dogma iã iculpatũ ẽ ꝛ ꝺdẽ natũ: ꝛ eos qui tali dogmati obnoxij sẽ: anathẽatizari vo luit eccie traditio: lz ẽt moꝛ tui essent. iõ sctẽ mẽoꝛie aug. dic̃ si mõ ꝓuiceret cecilian⁹ ô his q̃ iferunt ei. ẽt p⁹ moꝛtez ei⁹ illũ anathẽatizo Ite; mlti

[n] epi ꝓgregati sẽ. ꝛ q̃dã de diũ sis cãis ad eccl̃iasticũ statũ p tinẽtib⁹ disponẽtes ô ipi sta tuert defunctꝭ: q̃ suaꝭ faculta tes hereticꝭ reliq̃rũt vt ẽt p⁹

[o] moꝛtẽ anathemati subijcian/tur. Sunt ãt ꝛ aug. sctẽ mẽo/rie epl̃e dicẽtes q̃ si q̃ in vita sua nõ recte sapuerit: lz ñ ꝺdẽ nati fuiſſẽt adhuc viuẽtes: tñ

[p] demõſtrato pctõ ẽt isti p⁹ moꝛ tẽ anathẽati subijciãt. Ite; si ꝟa sũt q̃ ceciliano obiecta sũt ꝛ nob aliq̃ pñt mõſtrari ipz moꝛtuũ anathematizarem⁹.

Ite; dicꝭ mihi licere ẽt ô moꝛ tuis iudicare: q; iudiciũ ñ tñ ô viuis sz ẽt moꝛtuis solet fie ri. Ite; tabula sctẽ mẽoꝛie epi fact⁹ edissene ciuitatꝭ: q̃ i sa/cerdotib⁹ resplẽduit theodo rũ mosothenũ post moꝛtẽ in

SAne. id est. bene ꝛ sapienter. Casus ꝓbat q̃nta sy

[f] nodus hereticos post moꝛtem excõmunicari pos/se. Primo multiplici auctoꝛitate augustini. Secundo auctoꝛitate multoꝝ eꝑoꝝ qui hoc fecerunt. Tertio au/ctoꝛitate rabani epi. Quarto auctoꝛe eccie ꝓstãtinopol. Quinto auctoꝛe theophili. Sexto repetit synodus auctoꝛe augustini ꝛ eccie ꝓstãtinopolitane. vl dic q̃ in fine lo/quit de tꝫa eccia romana.

g ¶ Sicut eos. s. xj. q. iij. q̃cũq; s. e. q. de cõione.

h ¶ Post moꝛtẽ. ꝺ. xxiij. dis. q̃rũdã. ꝛ exq̃ fi. sint le. cãm. sed spãle est b e i ca siw ꝺs nõ. s. in ꝑn. q̃stiõis. ꝛ est ar. q̃ si i aliq̃ la/pide vel colũna inueniaꝭ sepul/ra fides ẽ ei ad/hibẽda. ar. iij. q. vij. postulat. ar. ꝺ. C. de reli. monumẽtorum.

i ¶ Dicitꝭ. di/cticе sunt rabule a dico dicꝭ. vnꝺ marcial. Clerico dicrice lateri ne depsser. vnꝺ.

i ¶ Dicricis. di cticе sut colũne. vbi imagies pa/trũ suo cathalo/go ponũt. Jo.

k ¶ Designant. ꝺ. de ꝺse. di. ij. cũ oĩe crimẽ.

l ¶ Vel cecilia nũ. s. xxiij. q. iij ipa pieras.

m ¶ Eozundẽ libroꝝ. sed q̃dã i scrinio alicuꝰ inueniant rõnẽ vel instrumenta p q̃ patet cũ vsu rarium fuisse. nũ quid põt excõi/cari. videt q̃ sic nisi de vsuris sa tisfecerit. q̃ cũ non est verũ ꝺi occultum fuit.

n ¶ Reliquerunt. vt extra de hereti. si q̃s epꝰ. nec est ita i aliis illicitis collegiis Nam licet non possit ligari illi/cito collegio. pt tamẽ cuilibet de collegio. ff. de re/bus dubi. cum le/natus.

o ¶ Anathe/mati. arg. q̃ co/gnito errore etiã post moꝛtem excõicantur hereticꝭ.

p ¶ Demonstrato. sed q̃liter demõſtrabit istud. dicũ quidã q; denũciatiue. satis videt hec ratio sufficere. cũ si denunciatiue ꝓbaret ꝺcta quẽ viuentẽ aliquid ꝛ nol/let coꝛrigi excõicaret. Ac iste est in contumaciã in quã

a ecclia anathematizauit. Itē romanoꝝ etiam ecclia ante paucos annos dioscoꝝ q̄ fuit papa eiusdē ecclie: etiaz pꝰ eius mortē anathematizauit b cum nec in fide peccasset tm̄ ⁊ h̄ oēs hoīes sciūt q̄ degunt hic rome ⁊ maxīe q̄ in dignitatibus existūt q̄ etiā eidem dioscoro cōicatores ꝑmanserūt vsq̄ ad mortē eiꝰ. ¶ Itez si ad tp̄a theophili sancte memorie vel supius aliq̄s recurrerit: etiā origenem inueniet c post mortē anathematizatuz qd̄ etiā in isto fecit ⁊ vr̄a sanctitas ⁊ vigiliꝰ religiosissimꝰ papa antiq̄oris rome. Item sancta synodus dixit. Sufficiūt q̄ dicta sūt ⁊ ꝓlata ecclesiasticā traditionē demōstrare: q̄ oz hereticos etiaz post mortē anathematizari. Itez in actione q̄rta sctā synodus dixit. Augustini sancte mēorie: q̄ inter ep̄os aphricanos splenduit: diuerse epl'e sūt recitate significantes: qꝛ oz hereticos etiā post mortē anathematizari. talē aūt ecclia sticā traditionē ⁊ alij aphricani ep̄i reuerendissimi ꝑuauerūt: ꝑ ⁊ romana sctā ecclia q̄sdā ep̄os ēt pꝰ mortē anathematizauit: lz in vita sua ꝓ fide nō essent accusati ⁊ vtrūq̄ apud nos habita gesta significant.

Questio. III.

d Quod autē ꝓ pctō alicuius tota familia excōicanda sit: mltoꝝ exēplis ꝓbat: ꝓ pctō nāq̄ sodomitarū ꝑuuli eoꝝ q̄ bn̄ficio etatis pr̄na flagitia nesciebāt: celesti igne sunt ꝯsumpti. e Itē ꝓ pctō amalechitaꝝ nō soiū ꝑuuli eo sed etiaz bruta aīalia f vsq̄ ad mīgentē ad parietez iussa sunt a dn̄o deleri. Itez dathā ⁊ abiron auctores scismatis fuerūt ꝯtra moysen ⁊ aaron: nō tm̄ ipsi soli sed oīs sb̄a eoꝝ cū ipsis descendit ad inferos. In nouo etiaz testō nōnūq̄ pctīs exigentibꝰ grauis pestilētia deseuisse legit q̄ etiā illos īuoluit: q̄ peccati ꝯsciaz nō hē bant. si ḡ tā seuerissime ꝓ pctīs ꝑentū īueniunt ꝑuuli puniti: nulli dubiū est q̄n ꝓ pctīs eorundem snīa excōicatiōis pariter feriri valeant. His itaq̄ rn̄det ꝓ pctīs parentū ꝑuulos corꝑaliter flagellari ex verb̄ euāgelij apparet vbi apl'i de ceconato christū interrogasse dicunt. ¶ Rabi q̄s peccauit: h̄ aut ꝑentes eius vt cecus nasceret. ¶ In q̄bꝰ etiā illd̄ cōplet: qd̄ dn̄s ait ad moysen: ego suz deus zelotes visitās peccata ꝑentū in filios vsq̄ in terciā ⁊ q̄rtā ꝓgeniē. spūaliter aūt pctīs parentū ꝑuuli g nō tenent: exquo ꝑ sacramētū regeneratiōis ab originali peccato fuerūt emundati. vn̄ ꝑ ezechielez dn̄s ait aīa q̄ peccauerit ipsa morietur: filiꝰ em̄ nō portabit iniq̄tatē pr̄is nec pr̄ iniq̄tatē filij. iusticia iusti sup eū erit: ⁊ īpietas impij sup eū ⁊c. q̄cūq̄ ēt pctā ꝑētes ꝯmiser̄t: filiꝰ exq̄ ꝑsonal'r ab eis sepatꝰ fuerit ei nō īputāt ad penā. vn̄ pctō ade iō oēs posteri teneri dicunt: qꝛ nōdum aliq̄s ex illo material'r fuerat ꝓseminatꝰ: qꝛ v̄o apd̄ deū nō snīa sacerdotū: sz vita eoꝝ querit. pz q̄ nō est notandus snīa quē peccati macula nō inficit. hinc paulꝰ corinthijs scribēs ait: siq̄s frat noīat fornicator aut auarus aut idolis ꝑuiens cū his nec cibū sumere debetis. ¶ Ex q̄bus verb̄ dat intelligi: q̄ nisi p̄mū aliquis noīatus fuerit de crimīe. i. vl' corā iudice accusatus vl' ꝯuictꝰ vl' in iure ipse d̄ se ꝯfessus fuerit: q̄ nec snīa ē feriēdꝰ: nec ab eiꝰ cōio abstinedū. ¶ Nō ḡ ꝓ alicuiꝰ pctō tota familia excōicāda est. Vn̄ aug. scribit ad auxiliū ep̄m. Pro peccato pr̄is nō ē filius anathematizādus

a deuenit ex culpa sua a q̄ nō p̄t exire. ⁊ iō nō p̄t excōicari. Quidam tn̄ dicūt cū q̄bus est. h. q̄ nō est aliq̄s admittendus denūciatiue. īmo oz q̄ īscribat se. ⁊ q̄ se obliget ad talionē. iiij. q. iiij. c. ij sed cui pene supponeret. dico q̄ ei cui supponeretur iste si viueret sz nō cui mō supponit. nec mirū cum grauius sit peccare in mortuū q̄ in viuum vt. C. de sepul. vio. q̄ sepulchra

a ¶ Itē romanoꝝ. in ꝯstantinopol.

b ¶ In fide peccasset tm̄ sed in ro. pon. snīaz excōicationis ꝓtulit. vt dixi. xxj. di. in tantū. vel nō peccauit in fide. vt esset inuētor heresis sz veter imitator vl' articl'os fidei nō tenebat. vt. s̄. xv. dis. c. j. xl. di. si papa. ꝯ. sed h̄ de ꝯstātinopol.

c ¶ Origenem nō loquit hic de origene de q̄ habemus. j. e. q. iiij v̄si. origenarij. aliū em̄ errorem habuit iste. quia dixit oēm hoīez esse saluandū ꝑ illd̄ nil odisti eorū q̄ fecisti. ⁊ ita dicebat deum adeo misericordē q̄ nō iustū. p̄terea dixit christū passum in aere ꝓdiabolis saluādis. sed cum iste dānatus fuerit nōne ⁊ eius scripta. vtiq̄. ex̄ de hereti. fraternitatis. q̄d est ḡ q̄ q̄dam opuscula recipiunt. nō qꝛ eius sint. sz quia

Gen. 9

1. Re. 15

Nūe. 16

ecclia approbauit. om̄ia em̄ nostra facimus q̄bus auc̄tē imꝑtimur. vt. C. de vete. iure enu. l. j. §. j.

d Quod autem. Hic intitulat. q. iij. in q̄ q̄situm fuit. an ꝓ delicto dn̄i familia esset excōicanda. ⁊ tu ipse distingue. qꝛ est pena corꝑalis ⁊ est pena spūalis pena corꝑali sepe punit vnus ꝓ alio. vt. j. q. j. si q̄s cū militibus ⁊ de ꝯse. dis. j. in sancta. j. q. iiij. in sūma. Item pena spūali dupl'r aut īterdicti aut excōicatiōis. pena interdicti bn̄ punit vnus pro alio. ex̄ de spon. c. nō est nobis. similiter alia pena spirituali. vt xc. disti. oblationes. xvij. q. iiij. miror. de fi. p̄sb. ꝑtotū. j. q. j. quicūq̄. sz pena excōicationis non nisi vt q̄dam dicunt enormitas delicti aliud suadeat. vt. j. e. si habes. ex̄ de sen. excōi. inter. in fine Sed pena eterna nemo punit ꝓ alio. xj. q. iij. illud. g. ꝓ vtraq̄ ꝑte allegat.

Joh. 9

Exo. 20

Ezech. 18

1. Cor. 5

e ¶ Pro peccato. s̄. j. q. iiij. itez peccato achor.

f ¶ Ad mingētem. i. vsq̄ ad canem vel infirmū qui ꝓpter debilitatē adheret parieti ⁊ mingit.

g ¶ Non tenētur. s̄. distin. lvj vndecunq̄. ⁊. c. nunq̄.

a SJhal es. anathematizet. als mioz excõicatione bñ vnus p alio punit. ⁊ sic nõ sunt ꝛ. xc. di. ob lariões. xvij. q. iiij. mioz. eꝛ de spon. non est vobis.

b Aut p mariti. Nec etiã ciuilit vxoꝛ p marito. ni si in casu vbi res vxoꝛis p marito intelligunt obligare. C. ō pmipilo l. j. c. ij.

c Nec ei ãti pophoꝛa est q posset dici. quia inuenio vnũ pro asio punitum

d Pena. certe in hũmõi excedũr. Nam istud spãliẽ eis ꝛcedit ur alijs etiã interdictis eꝛ de spõsa. nõ ẽ vob Sz pone q posit anathematizari tc familia p pctõ alicuius vel ciuitas tota nunq̃ d erũr excõicati q nascũtur eꝫ primũ sẽ baptizati an nõ p hoc facit. qz eade famila est. vij. q. j. deniq;. ff. de iudi. ꝓpo nebaẽ. ddã tam dicũt q q nascũ tur nõ sunt excõicati.

e Ad terrorem. ij. q. v. qua ꝓpter. b.

f Mortalia. et ideo nõ videtur eẽ magnum si id facia quod als facturꝰ esset vt. ē. pri. q. j. dd culpaẽ. ff. de ꝛdiri. ob causaz l. si pecunia. §. vltimo.

g Et aïa. ē. j. q. j. iudei.

h Audistis. alia antipophora.

i Nominis ironice.

k Idonei. nõ sufficẽ dicere nisi ratio dicti assignetur. ij. q. vij crimiatiões. ar. ꝛ. de pe. di. iiij. si ex bono. ff. ō le. no oĩm. et. ē. pri. q. iiij. de tpriis. ar. testes non esse recipiẽdos qui dicunt se rem scire. nisi qualitatẽ ⁊ vnde nouerint declarent. nisi enĩ omnia ingrantur. non potest pueniri ad veritatẽ. vt. xxiij. q. viij. occidit. ⁊ ar. ē. xxij. q. iiij.

a SJ habes ō hac re sniaz certis rõnib⁹ vel scripturarũ testionijs explorata nos docere digneꝛ: quõ recte anathematizet filius p b peccato patris aut p mariti peccato vxoꝛ aut p dñi seruꝰ aut q̃ sq̃ in domo etiã nõduz natus: si eo tpe quo vniuersa domꝰ est anathemate obligata nascat: nec ei possit p lauacrũ regeneratiõis ĩ moꝛ c tis piculo subueniri. hec enĩ d fuit coꝛpalis pena: qua legimus quosdaz ꝓptoꝛes dei cũ suis oĩbus q eiusdẽ impietatis pticipes fuerũt pariter e interfectos. tunc quippe ad t terroꝛẽ viuentium moꝛtalia coꝛpa pimebant q̃q; etiam moꝛitura spũalis aũt pena q̃ fit qõ scriptũ est: q̃cũq; ligueris sup terrã erũt ligata ⁊ in celo: animas obligat ō q̃ g bus dictũ est: vt anima pris ita ⁊ aïa filij mea est. anima que peccauerit ipsa moꝛiet h audistis foꝛtasse aliquos magni noĩs sacerdotes cum domo sua quẽpiã anathematizasse peccantiũ. Sz foꝛte si essent interrogati. repirentur k idonei inde reddere rõnem. ego aũt si q̃s a me quesierit: vtrũ id recte fiat q̃d ei rñdeam nõ iuenio. nũq̃ ꝑ ausus sũ de q̃rũdã facere facinoꝛibus vnanimiẽ adũsus eccle siã ppetraꝛ: nisi grauissime l cõmouerer sed si tibi q̃ iuste id fiat dñs reuelauit: neq̃q̃ iuuenilẽ etatẽ tuã ⁊ honoris ecclĩastici rudimenta ꝓtẽno m senex enĩ a iuuene ⁊ eps tot ãnoꝝ a collega necdũ ãnicu lo patꝰ ũ doceri: quõ possuz vel deo vel hoĩbus iustã reddere rõnem: si aïas ĩnocẽtes p scelere alieno q̃d nõ ꝛ̃hũt exadã in q̃ oẽs peccauerunt spũali supplicio puniamus. Etem classiciani filiꝰ ⁊ si traxit ex pente noxam ꝑmi hominis sacro fonte baptisma n tis expiandã tñ q̃cq̃d postq̃ eũ genuit peccati pz eius admisit: vbi particeps ipse non o fuit: ad eũ nõ ptinere q̃s am p bigit. q̃d dicã de ꝛiuge: q̃d ō tot aïabus vniũse familie: vñ ⁊ si vna aïa p istã seueritatez discipline q̃ tota domus ista anathematizata ẽ sine baptismate de coꝛpe exeũdo periit: innũerabiliũ moꝛs coꝛq poꝛ: si de eccl'ia hoĩes innocentes violenter abstrahant ⁊ interficiant: huic dãno nõ põt ꝓpari. si q̃ de hac re potes reddere rõnẽ: vtinã ⁊ nobis rescribẽdo pstes: vt possimus ⁊ nos. si ait nõ potes q̃d tibi est incõsulta cõmonitione animi facere: vñ si inꝛrogatus fueris: rñsionez retã nõ vales iuenire. hec aũt dixi etiã si filius nr classicianus aliq̃d admisit: qõ tibi anathemate plectendũ iustissime videretur. Ut q̃ ex hac auctoꝛitate euidẽtissime mõstraẽ illicite excõicaẽ q̃s p pctõ alterius neq; aliq̃ rõne nitũr: q̃ p pctõ vnius in totã familiã sniam ferũt excõicationis. illicita aũt excõicatio notatũ nõ ledit sed excõicantẽ. Vñ greg. scribit magno mediolanensi epõ. Illicite si aliq̃s excõicat: semet/ Qipm nõ illũ ꝛdemnat. Ompimꝰ q̃ laurẽtius

l Cõmouerer. genus est loquẽdi. sicut ⁊ illud nõ facerẽ ego talẽ q̃d nisi esset eꝫ meipm. posset tñ ꝓhiberi familie. ne dño cõicarẽr. foꝛte ppẽ atrocitatẽ facinoꝛis vt ar. eꝫ ō sen. ex. c. inẽ alis. in fi. ⁊. xvij. q. iiij. mioꝛ. ⁊ nõ. xj. q. iij. qñ multos. Sz nũq̃d �

m Senex. repõhẽsibilis ẽ eẽ epõ q̃ a pito subdito ꝛtenit edoceri. ē. xxxvij. di. c. vl. ē. di. xvij de ꝛstãtino. Et nulla etas sera ẽ ad discẽdũ vsq; ad. lxxxvij. ãnũ ff. de fideicõ. li. apud iuli. ⁊ sepe reuelaẽ mioꝛi ⁊ vt. xcv. di. esto.

n Expiãdã. ꝛ̃. de ꝛse. dis. iiij. si q̃cq̃d.

o Nõ prinẽ ē. j. q. j. dñs. de clarauit. ē. j. q. v c. j.

p De ziuge. ē. xj. q. iij. ãniaz multos. C. de sanc. ec. san. i fi.

q Innocẽtes ar. maius pctm eẽ interficere pagaũ q̃ christiaũ bonũ. ar. xxiij. q. v. si nõ licz sed ꝑ vez ẽ. in illato. nõ in cõmisso. i. maiꝰ pctm ẽ sivna aïa p pctm infidelitat⁹ peat q̃ si innũerabiliũ mare xx coꝛpoza trucidarẽt ⁊ ꝑ vñ ẽ dicere si innocẽtes ō ecclesia exhãtur. si marexx coꝛpa peant nõ ẽ dãnũ. Sz oꝛ fm vulgare hoiz dãnũ ibi ẽ

r Mediolañ. i. de illa ciuitate nato vel suffraga/ Ompimus. ꝓua/ (neus mediolañ. archiepi. s Querit. ar. ꝛ̃. ff. ō re iuꝺ. l. iij. §. ꝛdẽnatꝰ archiepꝰ.

t Laurentius. is fuit archiepꝰ mediolañ. dis. xvij. §.

hic etiã .s. lxiij. di. ꝯsto. vel ipe magn⁹ fuit p⁹ laurẽtiũ
a ¶ Dunit⁹. ar. q sic̃ solo ꝟbo excõicat ꝺs (nat⁹. b.
ita ꝛ solo ꝟbo absolui põt. ar. v. q j. ꝺdã. ar. .s.e. no
randũ. ex de sen. ex. cũ desideres. xj. q. iij. cũ aliꝭ. Cre
do q solo ꝟbo possit absolui. q: omis res p q̃sq; cãs
ẏhit rẽ. ex de re
gu. iur. c. j. vel ñ
renuit hec sñia.
q: laurẽt⁹ erat
hereticus. Job.
b Qui negli
gũt ꝓsue
tudinẽ. inducit
ex ꝓsuetudie p/
sumptio. vt dis.
xiij. multis. .s.e.
de⁹. ff. de re mi.
nõ ois. ff. de vsu
et habi. plenum
.q. sed si. ff. õ ac
cu. si qui.
c ¶ Maledi/
cãt. qõ sit qñ nõ
Eſa. 6 credit eẽ verum
qꝺ ꝺicit vl̃ qñ pr̃
maledicit filio.
d Jꝺs. nihil
ledit. .s. xj.
q. vlti. cui ẽ illa/
ta ꝛ. c. q. et si ad
tempus.
e ¶ Qui int⁹. s
ij. q. j. nemo. .s.
xj. q. iij. illõ ꝺic.
q nõ obest ꝯtũ
ad recipiẽdum
vnitarẽ scrõtuz
ledit aũt ꝯtum
ad pticipanda
ecclĩastica mĩste
ria. sñia aũt pa/
ps. 36 storis sp rimen/
da ẽ. nã q ad de
um ñ põt eccle/
sia ligare. nisi
cũ emittit ꝓsti/
tutionẽ aliquaz
vt. .s. c. q. j. c. j.
f Ner. ij.
On ĩ ppe
tuũ illũ. .s. iustũ
g ¶ Jlli. i. ad
malũ illi⁹ .s. iusti
h ¶ Sacrile/
gij. ite; tenetur
acc. iniur. xj. q.
iij. c. temerariũ
et tenẽ ad omẽ
interesse. et ad
matorẽ penaz si
visum fuerit ex/
pedire. ex õ sen.
ex. sacro. Jtẽ crimẽ sacrilegij dignũ est depositiõe. vt
lxxxj. di. apls. nec põt ꝓmoueri talis vt ibi ꝺz. ꝛre er/
go tm̃ pena suspẽsiõis. xxx. dierũ iusligiẽ ei. vt .j. c. p
xi. sed forte ibi loquiẽ cũ agit ad depositionẽ vel ꝺic q
nõ qõliber sacrilegiũ inducit depositionẽ.

quondã frat̃ ꝛ coeps⁹ nr̃ nul
lis te culpis exigẽtib⁹ cõio/
ne ꝓuauit. ¶ Jõz h⁹ ꝓcepti
s nr̃i aucte mũit⁹ officiũ tuũ se
cur⁹ page ꝛ cõionẽ sine aliq̃
sume fozmidie. Jtẽ hieroñ.
in leuitico. Qui nõ corde ſz
ore maledicũt labioz ĩmũdi
b Qui ne/
cia ꝓtrahũt.
Ogligũt oris mal edicti
ꝓsuetudinẽ resecare etiã si ñ
c corde maledicãt tñ ĩmũdiciã
labioz ꝟm esaie ꝟbũ ꝛ inq̃/
namẽta oris incurrũt. Jtem
Uita nõ sñia quẽlibet ligat
d Jꝺs nõ recto vel soluit
Iudicio eoz q̃ ꝓsunt ec/
clesie depellat̃: ꝛ foras mit/
tat̃: si ipe ãtea nõ exijt ꝟ ẽ si
nõ ita egit: vt mererẽt exire
nihil ledit̃ in eo. q nõ recto
iudicio ab hoĩb⁹ vr̃ expulsus
et ita fit vt interdũ ille ꝺ fo/
ras mittit̃ int⁹ sit: ꝛ ille foris
e ꝺ int⁹ vr̃ retineri. Jtẽ raba/
nus de eccl̃iastic̃ ꝓsur̃. li. j.
f On in ppetu We eodẽ
Num dãnamur: cuz ĩiu/
ste iudicamur dicẽte psalmi/
sta: nec dãnabit illũ cũ iudi/
g cabit̃ illi. multi sacerdotum
culpã zelo dei sepsec̃ pfiten
tur: ſz duz indiscrete ꝟ agit̃
h sacrilegij facin⁹ incurrũt: ꝛ dũ
p̃cipites q̃si ad emẽdãdũ ru
unt ipi q̃z mltomagt̃ deteri⁹
cadũt. Jtẽ ex ꝓci. parit̃. tpe
ludouic Qua pena feriat̃ ꝺ
i Illicite aliquẽ excõicat
k Illicita excõicatione
lex iustiniani impatoris ca/
tholici quã ꝓbat ꝛ seruat ca
tholica eccl̃ia ꝓstitutiõe. cxx
viij. ca. ccc. lib. j. decreuit vt

nemo ꝑſbr̃ excõicet aliquẽ
anteq̃ cã. ꝓbet̃ z ꝓt̃ quã ec/
cleſiastici canones ꝟ fieri iu
bent. ¶ Sicꝭ aũt aduersus
eã aliquẽ excõicaueꝛit: ille ꝺ
l ꝺem ꝺ excõicat⁹ est: maioris
sacerdotis aucte ad gr̃az scẽ
m cõionis redeat. Js aũt ꝺ le/
gitime nõ excõicaueꝛit in tã
tuz abstineat a sacra cõione
n tps cr̃tũ maiori sacerdoti vi/
sum fuerit vt qõ iniuste fece
rit ipse iuste patiat̃. Et hinc
gregoꝛi⁹ ad iohãnẽ epm in/
iuste excõicantẽ inter cetera
scribit ꝺicẽs: cassat̃ ꝓus atz
in nihilũ redactis ꝓdicte sen
tentie tue decret̃ ex beati pe
tri ꝓncipis apostoloz aucte
decernim⁹. xxx. dierũ spacio
o a sacra cõmunione priuatuz
ab oĩpotẽti deo tãti excessus
veniã cũ summa pnia ac la/
chrymis exozare q si hãc sen
tentiã nostram te cognoueri
mus non impleſſe remissius
nõ iam tm̃ iniusticiã sed ꝓtu
maciam fraternitat̃ tue cog̃
scas iuuante deo seueri⁹ pu/
niendam: quia nemo ꝓpere
vel ꝓpostere vl̃ nõ cõmonit⁹
nec̃ ꝓuictus est iudicãdus.
de ꝓuentiõe aũt hui⁹ impa/
p torꝭ manifestoz criminum
ꝑ lex ꝺicit: quicũq; trib⁹ aucta
tib⁹ iudic̃ ꝓuẽt̃ ẽ vl̃ trib⁹ edi
ct̃ impatoꝛ fuerit ad iudicẽ
s ꝓuocat⁹: aut vno ꝓ oĩb⁹ ꝓ
emptozio. l. qõ cãz extinguit
fuerit vocat⁹ ꝛ ꝓsentiã suam
apud eum iudicem a quo ei
denũciatũ ẽ: exhibere nolue
rit aduersus eum quasi con/
tumacẽ iudicari potest: quũ

i ¶ Et dũ ꝓcipites. iudices ñ erũt ꝓcipites iudices ad
excõicandũ. ꝛ ex de appel. rephẽsibilis. inicꝭ enim
oia ꝓcipitat. virtus aũt lenta est ꝛ oium ꝓcuratrix. õ
Ope. di. iij. inter hec hircum.
E illicita. c. xxviij. hodie nõ distinguit liber iste ꝛ
per. c. ponit autem lex ista in
auc. de sanc. epi
sco. ꝟ oib⁹. colt.
ix. ij. q. j. nemo
episcopus.
l ¶ Maioris quando superi/
or possit absol/
uere ligatuz ab
inferiore. nõ. xj.
q. iij. si episcop⁹
qua autem pe/
na punit̃ iniu/
ste excõicãs. ha
bes ex de sen. ex
cõ. sa/ro.
m ¶ Qui legi/
time. etiam si iu
sta fuerit cã ex/
cõicatiõis. vt ex de sen. ex. sacro.
n ¶ Visum ho
die relinquit ar
bitrio iudic̃ vl̃
episcopi. sed tm̃
mensis ad ꝟ pfi
gitur. vt ex de
sen. excõ. sacro.
vel ꝺic q ꝟm ar
bitrium supio/
ris carebit com
munione hoiuz
sed tamen ipso
iure est priuat⁹
ingressu eccleſie
o ¶ Cõione. ho
die tm̃ ab igres/
su eccleſie. vt ex
de sen. ex. sacro
p ¶ Mãifesto/
rũ. ar. q in ma/
nifestis crimi/
bus ꝓcedet admonitio. ar. iij.
q. v. quia suspe/
cti. ar. .s. ex õ iu
reiur. ad nostrã
q ¶ Lex. hec
lex nõ iuenitur
nisi intelligat̃ õ
tenore. l. que est
C. quomodo et
quãdo iu. ꝓsen/
taneum.
r ¶ Auctoritatib⁹. .i. citatiõib⁹

s ¶ Perẽptorio. ꝺico q ꝟliber iudex põt pẽptoriũ
mittere. vt ꝓbat̃ ex õ sen. et re iudi. cũ bertold⁹. in ꝑn.
ex õ offi. iudi. dele. ex lr̃is. ſz oẽs ꝺicere ꝓsucuerit q tm̃
ordiari⁹ vel vel a ꝓncipe delegat⁹ potuit illud mittere
vt ĩ auc̃. õ lit. ꝟ oez. in fi. C. õ iudi. sancim⁹. in fi. ex de

ap. sic romana. ire pemptoriuz no e stari mitte du nisi cogat ne cessiras. vt ex o dila. c. j. ff. o iudi. nonnunq. ire scias q lz lex dicat q iudex dz mittere adhuc vnu edictu p pemptoriu. vt. ff. o iudi. et p. il lud tu no e vez nisi velit iudex gram facere ei. vt ex o offi. del. psuluit. Jte di cit qda q pem ptoriuz debeat ptinere tm qtu si qliber trium edicto p se p ponerez. C. quo et qn iudex. in auc. qui semel. Sz ver credo q illo sit i iudicis arbitrio. vt ex o ap. cum sit romana. Jre lz iudex trib edictis z vno pemptorio debeat cirare. si tu ps no venerit ad pma citatione puniz i supiorib lit. C. o iudi. sancim. Jre si iudex tercio citet z u appo nat b aduerbiu peptorie tu irel ligit citat pem ptorie. vt. C. q mo z qn iudex tres denunciationes. Jte si reus ad pma citatione dicat se nolle veire u e denuo citad. qz io tercitat. vt psuma tur ei ptuacia. ff. o re iudi. ptumacia. cu g certu sit eu nolleve nire. i incert u certi loc e pziculture. ff. o p. ob. ptinu. Sz qd si iudex pferat sniaz p citatu u peptorievr q u teneat snia. vt C. quo z qn iudex ea q. z b ide vr. gr. p. C. qo

a imo retractari nec p appellationē negocia pū: qtiēs i ptuacē fuerit iudicatū. Sz z hāc sniaz o trib aūctib cō b uēt ex euāgelica aūcte celestin ad nestoriu dicēs z ephesina synod o eodē decernēs et btus greg. ad iohānē scribēs cōprobauit. de pēptorio scpto aphricanū pcilium demōstrat o cresconio: vt si cōuēt resipiscere detractauerit suo ptēptu etiaz sua ptuacia faciēte aūcte iudiciaria iā p tin excludaf. Jtē btus gre. o snia iudiciaria in ptuacem scribēs ad maximū. pūpto rē salonitanū epm dixit: hortamur vt ad nos vēire oī p posita excusatiōe festines: q ten fuata iusticia hec qbus accusaris z cogscere z finire fz canōica istituta christo reuelāte possum. Jta āt fac vt ad vēiēdū āpli iā moras nō igeras: nec magis ipa te absentia obnoxiū his q dn assignet: z nos i te hec res n solū ppē pdicta crimia que purgare subterfugf: sz etiaz ppē inobedītie culpā duri sczvt i ptuacē cogat ex psilio c ferre iudiciū. Itez origenes super leuiticū. Sita non sententia ab ecclesia aliquē eij

Cit vel ad eam reducit.

Am aliquis exijt a veritate a timore dei: a fide: a charitate: exijt de castris ecclesie etiam si p epi vocē minime abijciaf: sicut econtrario aliqs non recto iudicio foras mittit: sed si ante non exierit. i. si nō egerit: vt mereret exire nihil ledit. Jnde dū eni q foras mittit int ē: et q foris ē int videt retineri. Jtē aug. Et q apto sacrilegio z qui puersa vita fideli bus nō sociāt: ad ecclesiā

D nō ptinere pbāt.

E illo q ab ecclia sūt segregati nō dic ea q sūt spūs e nō pcipiētes: ne ad scie pceptionē referaf: sed dictū est

spm nō hūtes b vtiq nō dicē ref: nisi de segregat ab ecclesia q dicti sūt spm nō hūtes. Sed nec ille dicēdus ē esse in f ecclia: z ad ista societatē spūs ptinere: q oib christi ficto corde miscet. setūs eni spūs disciplie effugiet fictuz. neq eni solū ad ecciaz nō ptinēt: q sepationis apto sacrilegio maifesti sūt: sz etiā illi q i ei vnitate corpalit mixti p pessimā vitā sepant. Itē ex. v. sy nodo.

A deo separamus qs impios demonstramus

g Certū est q q impi demōstrat est. oīno separatus ē a deo: sic etiā ille q ānathematizat ētā qz impi separat ē. Nihil ei aliud significat anathema: nisi a deo sepationez. Illicita g excōicatio h vt ex pmissis apparet: non ledit eū q notat: sz illū a q notat. ac p b q inocētes se ex alteri crie ydēnari nō pūt: sic ab iprudētib familie potētū p pctis dnox ysueuerūt notari. Sed adhuc obijcit illud: qō nō solū inocētes: sed nec etiā crīosi snia maledictionis sint feriēdi. Ait ei christus i euāgelio. Orate p p seqntib z calūniātib vos: bñfacite his q vos oderunt: Jtē apls: bñdicite pseqntib vos: bñdicite z nolite maledicere Jtē. Maledicti regnū dei ñ possidebūt. Itē hiero. i in epla ad titū. Ab omni maledicto fideles immunes esse

k Sigit micha oportet. el nō fuit ausus diabolo et certe maledictionis dignissimo iudiciū inferre blasphemie. qntomagis nos ab omni maledicto puri esse debem: merebaf diabolus maledictū: sed p os archangeli l blasphemia exire nō debuit. Relege veteres libros: et vide z que tribus in mōte garisim cōstitute sunt: vt bñdicerent pplo: z q in mōte altero m vt malediceret ruben: q maet qñ iudex cel/ sante. b. Ja:

a Per appellationē. ſNāz cōtumax nō audit appellās. vt. ij. q. vj. ire sūt ꝙp. sed ē ar. ꝙ. iij. q. ix. reuera. ex de sen. ex. p tuas.

b Ex euāgelica. nā pfamilias bis misit seruos suos. tertio filiū ad iuitatos vt loquit de euāgelica denūciationē. c Judiciū. ꝑ intelligi de ifamato. q se noluit expurgare. vñ ppter ꝟ erat deponend vt. xxx. di. c. vlt. in fi. vel intelligas istud o snia ex. z nō de diffinitiua. qz illa nō ferē nisi lit. ꝓte. q liē aūt in cribus ferēda sit nota/ ui. iij. q. ix. i summa. Jo.

c E illi. nō dic iudas apls. e Ad scie. ꝟ vult dicere q hereticī et hypocrite ab ecclesia sūt segregati. nec spm scm hēnt. licet habeāt dona spiritusscti. i. sciam z fortitudinē.

f Jn ecclia. ꝟ. de co. di. iij. est vnitas. ꝟ. sed ibi eccie nomē lar/ gt sumit. vt cō phēdat bonos z malos. ad ꝟ fac xj. q. iij. audi. et mel. c. nolite.

g Ertū ē. a/ nathemat. s. iuste. nā q ad deū eq separat ds a do q pctm. sicut p ex cōicatione.

h Separatiōez ē. iij. q. iij. engeltrudam. b.

i Jn epistola vide.

Sigit micha el diabolo cū cō/

Gal. 5 de co. di. iij. est

Rom. 12

Mat. 5 Lu. 6

Gen. 27

Mat. 5 Lu. 6

Deu. 10 c. 31.

Act. 1

Deu. 27

rendebant de corpore mortis.

l ¶ Blasphemie cui nō aliud dixit q̄ ꝺ̄s imperitibꝰ? Sz vñ hoc fuit aplus ignorarur.

m ¶ Pplō illi ꝺ̄ seruarer legē dei

n ¶ Alēo.i.gebal.

a ¶ Veliel.i. pri.c. vocat eū dē mōtē hebal

b ¶ Male dicāt nō seruantibus.

c ¶ Vm ꝺ̄. ꝓpositi.i. varijs modis fuabaſ lex. quidā fuāt eā amore iustitie ꝺ̄az timore penе

d ¶ Ad salutem. sicut paul⁹. s. p. xi. q. iij. ꝙs nos. eñ q̄ diu fuilli timor est in hoie nō saluaſ. vt. ꝺ̄. pr. q. vj. ꝺ̄. ex his.

e ¶ Dalox. idē ōr in deutero/nomio.

f ¶ Sz ꝺ̄ pme. s. fraterno odio vel peccato ade. Jo.

g ¶ Chanaan. ipi chā non male/dixit sed filio eius. vt ostenderet q̄ pmi mo/tus non essent puniē/di sed ipi secundi vt iō quia magꝰ terrenꝰ parentes i pa filiozuz

culauerat thozū parētis. ⁊ zabulon nouissimꝰ lie filius ⁊ ancilla

a rū liberi in monte heliel ponun/

b tur: vt maledicant his: ꝺ̄ maledictione sūt digni. Ydē in libro iudicū. Quos significēt illi: ꝺ̄ ad benedictionē quine ad maledictionē de filijs israel electi sunt.

c ¶ Um ergo in singulꝰ ꝙbusq̄ fideliū talꝰ sit ꝓpositi varietas. hoc mihi designari videtur i hoc loco: q̄ dimidij illi ꝺ̄ iuxta montē garasim incedūt illū ꝺ̄ ad bñdictionez electꝰ est: istos figuraliꝫ indicēt: ꝺ̄ nō metu pene sed bñdictionū ⁊ reꝛomissionū de/

d siderio veniūt ad salutē. illi vero dimidij: ꝺ̄ iuxta mōtē hebal incedūt in ꝺ̄ maledictiōes ꝓplate sūt

e istos alios indicāt: ꝺ̄ maloꝝ metu ⁊ supplicioꝝ timoze cōplētes ꝺ̄ in lege scripta sunt pueniūt ad

f salutē. Sed ꝺ̄ ꝓsecutoribꝰ iust sit oꝛare p̄mos parētes: ꝓ transgressione mandati mortꝫ maledicto pcussit. Cayn ꝺ̄z q̄ ꝓme p̄uaricatiōi fratricidiū adiūxit sniaz maledictionis a dño reportauit.

¶ Abrae ꝺ̄z dñs dixit: maledicā maledicētibꝰ tibi: ⁊ bñdicā bñdicentibꝰ tibi. In euāgelio etiā cū esuriēs vēiret ad ficū nō iuēiens fructū i ea: sua maledictiōe ppe tua sterilitate ipaz dānauit. tē noe cū verēda sua a cham derisa

g cognosceret: filiū eius chanaan maledicens dixit: maledictꝰ chanaan sit puus fratꝝ suoꝝ. Jsaac cū bñdiceret iacob filio suo ait. ꝺ̄ maledixerit tibi sit ille maledictus: ⁊ ꝺ̄ bñdixerit tibi bñdictione repleaſ. Itez sīc i libro numeroꝝ legiſ: moyses ex p̄cepto dei xij. tribus filioꝝ israꝫ in duas partes diuisit: et sex tribubus iussit vt iuxta mōtē hebal incedentes maledictionē transgredientiū legē vociferarent. Alijs p̄cepit iuxta aliū montē incedētes benedictiones obseruantiū exclamarēt

¶ In nouo etiā testamēto petꝰ aplꝰ legiſ simoni maledixisse cū ait. pecunia tua tecū sit in ꝺ̄ditione. paulus quoq̄: qui ꝺ̄xerat: benedicite et nolite maledicere

fornicatorē corinthiū iussit excōicari. Item in alia epla ait: si q̄s nō fuerit secutus doctrinam dñi nostri iesu christi: sit anathema

h maranathā. Itē galathis: si angelus de celo veniens aliud vobis euangelizaueritt: anathema

i sit. Distinguendū est ergo inꝫ maledictū qō ꝓhibeꝫ ⁊ maledictuz quod a dño ⁊ a sanctissimis viris rationabiliter ꝓfertur.

Maledictū quod ꝓhibetur ē illud quod ꝓcedit ex voto vltionis ⁊ odio ꝓsequētis nō ex amore iusticie. maledictū vero quo sancti maledicūt: est illud quod ꝓcedit ex amoze iusticie nō ex liuoze vindicte. Unde gregoꝛꝰ ait in moralibus libro tercio.

Sancti viri nō ex voto vltionis sz amoze iusticie aliq̄ maledicūt

h ¶ Um sancti viri maledicti/onis sniam ꝓferunt nō in hanc ex voto vltionis: sed ex iusticie examine ꝓrumpunt: intus

i subtile iudiciū respiciunt: ⁊ mala foris surgentia: qua maledictione ferire debeat cognoscūt: ⁊ eo maledicto nō peccāt in quo ab eterno iudice nō discordant.

Jtem scriptura sacra duobus modis maledictū mēoꝛat: aliud vicz quod approbat: aliō quod damnat. Aliter eñ maledictum ꝓfertur iudicio iusticie: vt in ipso p̄mo peccante ꝓlatum est: cum audiuit maledicta terra in opere tuo ⁊c. ⁊ sicut abrae dicit maledicam maledicentibus tibi aliter vero ꝓfertur maledictum quod nō iudicio iusticie: sed liuoze vindicte punitur: a quo voce pauli p̄dicantis cessare admonemur ꝺ̄ ait bñdicite nolite maledicere. Item pelagius pa. anglio epō. Errantes ⁊ in errorem mittentes excōmunicent.

m ¶ Apostolice auctoꝛitatis ex

n emplo didicimus errantiū ⁊ in errorē mittentiū spūs tradēdos esse sathane: vt blasphemare dediscant. Itē anacletus papa. Delinquentes corrigantur a sacerdotibus: incoꝛrigibiles inuenti excōmunicent.

q̄ in ꝓpria. vt. ff. q̄ me. cā. isti ꝺ̄cz. §. ylti. b. 1. Cor. 16

h ¶ Si angelus. h ex/positū est. s. xj. q. iij. si is ꝺ̄ pest. Gal. 5

i ¶ Distinguendū est. Qui ex prinacia maledicit punit vt ex de clemale. c. §. qui ex temerita te vel leuita te meret venia. vt. ij. q. iij. si ꝺ̄s iratus. §. j. ⁊ §. notandū. talis eñ veni aliter peccat. vt. xxv. di. §. als. in fine. Qui ex insania miseratione dignus est. vt C. si ꝺ̄s impa. male. l. vnica.

k ¶ Um sancti viri vltionis ꝛ. §. ylv. dis. c. ta iusticia. §. lxxxvj. disti. odio.

l ¶ Subtile. ar. q̄ subtilitas est in canonibꝰ cō sideranda. ar. ij. q. §. in ꝓmis. ar. ꝛ ex de app. dilecti. ⁊ insti. de fidei/cō. heredi. §. §z qz. vbi ōr q̄ subtilitas pnitiosa est in legibus. ⁊ simplicitas ē amica veritatis. Sen. 3 Sen. 12 Rox. 12

m ¶ Postolice exemplo. ꝺ̄ tradit corinthū sathane

n ¶ Errātiū. in fide. Jobes. 1. Cor. 5

a TAm sacerdotes. fideles. i. ꝓbati. sic nō est h̄. ar. q istud si peccauerit ꝛc. spectet ad oēs. b ¶ Separent. ꝑ sacerdotes hñt officiū excōicandi. vt. ij. q. j.

c DE excōicatiōis articulo grad⁹. qz nemo epūs. sub piculo grad⁹ honoris sui excōicauerat cū vl fm gradū honoris sui vocauerat ipm. Nā aliter vocādi sunt maiores aliē minores. vl qz gradari vocauerat ipm i vltio pemptorio.

d REsecande sunt. ouis. xlv. di. sed illud. e ¶ Totū. totū dicit. ꝛ nō tm a lexandrinā eccle siā intellexit. vt j. q. j. manifestū vel dic totuz. qz ei⁹ seqces erant
2. Cor. 10 p totū orbem.

f ORipiant ecpale. arg. q excōicatio spectet tm ad ofici um epale. Nam mucro epi dr. xv j. q. ij. vsu. ō hac materia dixi. ij. q. j. nēo epūs.

g ¶ Maior. si excōicatio ē maxima. ꝑ nō dz infligi ꝓ leuiꝭ criminib⁹. vt. ꝫ. e. q. j. nō afferam⁹ in fi. ꝛ. xj. q. iij. nemo episcopoꝝ. c. episcopi.

h ¶ Desperandum est. j. xxxij. q. ij. ancillā. ꝛ de pe. dist. vij. nemo

i ¶ Damnatū. ab ecclesia.

k ¶ Non damnat. i. non dispo nit damnare eternaliter.

l ¶ Separare. quia talis damnario medicinalis ē nō mortal. vt. ij. q. j. multi.

m CCe nolentibus . ar. est hic q in no
Ps. 50 torijs requiritur admōitio. vt ar. ꝫ. c. de illicita. Item est h̄ arg. q licet ds neget crimen. tū dicit

TAm sacerdotes ꝯ religiosi fideles oēs sūmam debēt h̄re curā ō bis q̄ peunt ꝗten⁹ eoꝝ redargutiōe corrigant a pctis: aut si incorrigibiles apparuerint: ab ecclia
b separent. Item grego. papa.

Scda vel tertia admōitione interposita excōicatiōis sñia

c OE excōicatio ꝓcedat nis articlo: q̄ tm inꝛpositā ꝓditiōe grad⁹ ita vt ita dicā scdo vel tertio ex necessitate subiūcta ē: btitudo vra imerito q̄rit. cū paul⁹ apls dicat: in ꝑmptu hītes vlcisci oēm inobediētiā. Item hiero.

Mali ab ecclia sunt eliminā-

d PEsecā de sūt putri de carnes ꝛ scabiosa omnis a caul repellēda: ne tota dom⁹ massa corpus ꝛ pecora ardeāt. corrūpant. putrescāt intereāt. ¶ Arrius i alexandria vna scintilla fuit: sz qm
e nō statī oppressus ē: ꝓ totū orbē eius flāma populata ē. Item aug.

Pro diuersitate culpaꝝ subditi a ꝓpositis corripi

f ORipiantur antur. itaq; a ꝓpositꝭ suis subditi correctiōib⁹ de charitate veniētib⁹ ꝓ culpa ꝝ diūsitate diūsis vl minoꝛib⁹ vel ampliozib⁹: qz et ipa q̄ dānatio nosaf: quā facē epale in dictū
g q̄ pena in eccl'ia nulla maior est: pōt si de⁹ voluerit i correptionē saluberrimam cedere atq; ꝓficere. neq; n. scim⁹ q̄d ꝓtingat seqnti die: aut añ fi
h nē vite h⁹ de aliq̄ tali desperādū ē: aut ꝺdici deo pōt: ne respiciat ꝛ det pniaz: ꝛ acceꝓto sacrificio spūs ꝓtribulati corꝺisq; ꝓtriti a reatu q̄ iuste damnationis absoluat
i damnatum quem ipe nō dānat. pastoris tamē necessitas habet: ne per plures serpant i dira ꝓtagia: separare ab oui bus sanis moꝛbidam ab illo cui nihil ē impossibile ipa fortan sepatione sanā daz. nescientes eñ ds ptineat ad pdestinato ꝝ numeꝝ ds nō ptinet: sic affici debemus charitatis affectu: vt oīs velimus saluos fieri. Item ꝑsper.

Qui corrigi nolūt excōicationis ferro debent abscindi.

m EXce aūt crīa q̄rūlibet si ipsis criminosis ꝓfiteri
n nolentib⁹ vndecūq; claru e
o rint: q̄cūq; nō fuerūt patīe lui medicamēto sanata velut igne q̄dam pie increpatiōis vrenda sunt ꝛ curanda. q̄ si nec sic q̄dem eq̄nimiter fusti nentis ac pie increpantꝭ medela ꝓcesserit in eis: qui diu portati ꝛ salubꝛiter obiurgati corrigi noluerūt: tanq; putride corpis ptes debēt ferro excōicatiōis abscindi: ne sic caro moꝛbis e moꝛtua si abscissa nō fuerit salutē relique
p carnis putredis sue ꝓtagiōe corrūpit: ita isti q̄ emēdare despiciūt: ꝛ in suo moꝛbo pstūt: si moꝛibus deprauatis in sanctoꝝ societate pmanserint: eos exemplo sue ꝓditionis interficiant. Item nicolaus papa lotharīo regi.

Excōicandus est qui duas simul vxores habere ꝑsumit.

q AQui nō districta vltione feriendus es: q̄ in duabus vxoꝛibus adulteriū lamech ꝛ flagitiū imitatus esse dignosceris: q̄ dns nō nisi
r post. lxxvij. generatiōes suo salutifero aduētu deleuit cū cayn fratricidiū. vij. generatione aḋs abolitū fit cathaclismꝰ. i. diluuij. Item tez ex ꝺci. agathensi.

Falsi testes ꝛ homicide cōione ꝑiuent.

s TAq; cēsuimus homici-

notoriū. Item est hic ar. q etiā si in
nis est aliquod crimen ꝑbatū q̄ est facta fides ꝛ pōt talis puniri. nisi coꝛrigatur ex hoc q̄ dicit. vndecūq; clariorem. Nam ꝛ iudiciū hereticoꝝ clarificat eccl'iaz vt. ꝫ. e. q. j. subdiaconus. Ad hoc pōt dici. q in causa modū excepti o
denūciatiōis loquit vbi ql'iscūq; sñia sufficit. dixi. xxij. q. v. ℔ videt. ij. q. j. multi. ꝛ licz in cā denūciatiōis agat ad pniam. tn si noluerit postea penitere pōt puniri. Alij intelligunt de crimine notorio.

n ¶ Vndecūq; ꝛ eodē mō dicit lex ql'itercūq; cōstet tutoꝛi q̄ sit tutoꝛ si simpliciter dictum sit ei piculum spectat ad eum. vt. ff. de admit. tu. pr. ꝫ. vlti. sic. xxij. q. v hoc videtur. b.

o ¶ Patientie i. ꝑpter denūciationē noluerint corrigi. si intelligas ꝑpter alij intelligūt de notorio crimine. tunc exponas si nō fuit dispensatū cū eis. Nam bene epūs cū rab⁹ pōt dispensare. exē de iudi. ar si clerici.

p ¶ Putredis hoc intellige cū sine scandalo id fieri pōt. vt. ꝫ. xxi. q. iij. cum quisq;.

AM nō distri q
cta. adulteriū. Sz ql'iter ōcōmittere adulteriū cū vxoꝛe legitima. Rn. qz q adulteriū reddit eam sibi illicitam. xxxij. q. j. in ziugio. in fi.

r ¶ Post. lxxvij ꝓtra. j. xxxj. q. j. quō. ℔ ibi soluti est ꝛ expositum. hic mꝰteriū ibi veritas.

TAq; ꝛ fal/ s
sos. ꝫ. xxij. q. v. si ds ꝓuicꝭ

§.xxiij.q.v. lex debet.

a S Jĥs pau/perem.vī ꝙ q causę oppſſionis paupꝝ ſpecant ad eccl'iaz vt.lxxxvij.diſti. deſolatis.

b Scripta. ſic.xj.q.iij cure. q.j.legum. hic videt q ſtatim poſt citationem ꝺmã aliq̃s poſſe excõicari. ar. v.q.ij. p̃ſenti. Sed dic q niſi poſt tria edicta vl'vnũ pẽptoriũ §.c.de illicita.

c S Jĥs romi/peras ⁊ pe/grinos. ſic ex de treu. ⁊ pa. inno/uamus. Solus eñ p̃nceps põt inducere noua vectigalia. vt ibi õz ⁊.ff. de pu. ⁊ vecti. l. vectigalia. ⁊ talis q̃ inducit noua vectigalia vel depoꝛtaꝛ vl' capite punit. Mã icidit. i l.iulia. de vi. pu. vt. ff. ad. l. iuli. de vi. pu. l. vlti.

d Æternarũ ꝛxx. arg. q̃ ſufficit ſi peremptoriũ ſit edictũ ꝛxx. diez. vt. iiij q. v. c. ſ. b.

e Cõpeterenter nõ intelligas i/moderate ſicut curiales expo/nũt. ſed ꝓpeterer. i. iuſte. ſic ex ponit ex õ app. reprehenſibilis. ff. õ iuõ. ſi debitori Jobes.

f Feriat. ĝ ũdũ erat ꝓmulgatuz. xvij. q. iij. ſi q̃s ſuadente ⁊c.

g Li q̃ archiepis. ergo il li põt inducere treugam. vt ex de treu. ⁊ pa. c. ſ. h Onia vero hereſim. variomõ õz hereticus

das ⁊ falſos teſtes a cõione eccl'iaſtica eſſe ſubmouẽdos niſi pñe ſatiſfactiõe crimina admiſſa diluerit. Itẽ ex ꝛcilio toletano. j. Excõicet potens q̃ pauperez religioſum

h S Jĥs ſpoliare p̃ſumit. de potẽtib⁹ clericũ aut ãlibz pauperẽ aut religioſũ expoliauerit ⁊ mãdauerit eũ ad ſe venire eꝑs vt audiat ⁊

i ꝛtẽpſerit. inuicẽ mox ſcripta ꝓcurrant ꝓ oñs eꝑos puincie ⁊ quoſcũq̃ adire potuerint: vt excõicatus hẽat ipſe donec obediat ⁊ reddat aliena. Ex dictis grego. pape.

Quiſq̃s ꝓ Ve eodem. dolũ manũ ſuaz mittit in chriſtũ. i. eꝑm vel p̃ſbm: qz ſacrilegiũ graue cõmittit: ⁊ ſi q̃s eccl'iam dei vaſtat aut ipugnat aut incendit: qz ⁊ ꝑ grauiſſimũ eſt ſacrilegiũ: placuit ſancte ſynodo vt in p̃/miſs oĩa bona eius ꝓſcriptione publicent: deinde in vno loco. i. ĩ monaſterio incluſus peniteat oĩbus diebus vite ſue. Itẽ calix. papa. Cõione p̃uet q̃ romipetas ⁊ pegrinos vl' mercatores molestare

k S Jĥs romipe/p̃ſumit. tas ⁊ pegrinos ⁊ apl'oꝝ limina ⁊ alioꝝ ſctoꝝ oratoria viſitantes cape ſeu rebus q̃s ferũt ſpoliare ⁊ mercatores nouis theolonoꝝ et pedacticoꝝ exactiõibus molestare tẽtauerit donec ſatiſfecerit: cõione careat chriſtiana: Itẽ vba. pa. Excõicet q̃ oratores eccl'iaꝝ bona eaꝝ ꝑſonas ibi fuietes infestare ꝑ

l P Aternaꝝ traditionũ exemplis cõmoniti paſtoralis officij debitũ ꝓſoluentes eccl'ias cũ bonis ſuis tã ꝓnis q̃ poſſeſſionibus clericos vz ⁊ monachos eoꝝq̃ ꝓuerſos vel cõmiſſos oratores q̃z cũ ſuis nihilominus rebus q̃s ferũt tutos ⁊ ſine moleſtia eſſe ſtatuimus.

Si q̃s aũt ꝛ hoc facere p̃ſũ

pſerit ⁊ poſtq̃ facin⁹ ſuũ recognouerit: ⁊ infra diez ſpaciũ

m xxx. ꝓpetent nõ emẽdauerit a liminib⁹ eccl'ie arceat ⁊ anathemat' gladio feriat'. Itez nico. pa. oĩb⁹ eꝑis. Qui oratoribus pauꝑibus nõ arma ferentibus in malũ obuiaue

n Li q̃ ꝓ rint excõicent'. grinos vel oratores cuiuſcũq̃ ſancti ſiue clericos ſiue mõachos vel feminas aut inermes pauꝑes deꝑdati fuerint: vel bona eoꝝ rapuerint vel in malũ eis obuiauerint anathematis vinculo feriãt' niſi digne emẽdauerint: pax ꝛo illa quã treugã dei dicimus fideliter obſeruet'. ſic ab archiepis eꝑis vniuſcuiuſq̃ ꝓincie ꝓſtituta ẽ q̃ aũt eam infregerit excõicatoi ſubdat'

o Quia ꝛo ꝓmo deheretic' hẽtur: videndũ ẽ q̃d interſit inter ſciſma ⁊ hereſim: ⁊ q̃ ſint heretici ⁊ q̃t ſint hereticoꝝ ſecte. Differẽtiã aũt inter ſciſma ⁊ hereſim hiero. ĩ epl'a ad gala. aſſignat dicẽs. Sciſmatici ⁊ heretici differre dicũt'.

p Jnter hereſim ⁊ ſciſma ꝑ eſſe arbitroꝝ q̃ hereſis ꝓ uerſum dogma hẽat. ſciſma poſt eꝑalẽ deciſionẽ ab eccl'ia pter ſepat. qõ equidẽ in p̃n cipio aliq̃ ex pte intelligi põt diuerſũ. Cetez nullũ ſciſma ẽ: niſi ſibi aliquã hereſim cõfingat vt recte ab eccl'ia receſſiſſe videat'. Uñ aũt hereſis dicat' in eadẽ epl'a hier. diffinit dicẽs. Uñ hereſis dicat'.

q Hereſis grece ab electõne õz q̃. ſ. eã ſibi vnuſq̃ſq̃ eligat diſciplinã quã putat eſſe meliorẽ q̃cũq̃ igit' aliter ſcripturã intelligit q̃ ſenſus ſpũs. ſ. flagitat: a q̃ ſcripta. licz ab eccl'ia nõ receſſerit: tñ hereticus appellari põt ⁊ de carnis opib⁹ ẽ eligens q̃ peioza ſũt. Qui ꝛo ꝓpie dicant heretici aug. oñdẽs ait

r Qui ꝓpie dicãꝛ heretici Hereticus ẽ q̃ alicui⁹ tẽ/

Vno mõ q̃cũq̃ eſt dubius in fide fidelis ẽ. ex õ here. dubi⁹. Secũdo õz hereticoꝝ ois ſymoniacus vt. ſ. q. ſ. quiſcꝫ. Tercio oĩs p̃ci/ſus ab eccl'ia ſm q̃ excõicatus õz hereticus. vt. iiij q. ſ. c. ij. Quarto oĩs q̃ male intꝛat ſacrã ſcripturam. vt. ſ. eo. hereſis. Quinto mõ q̃ nouã opinionẽ iuenit. vt ſ. eo. hereticus. Sexto mõ qui vult auferre pui legiũ romane eccleſie. vt. xxij. di. oñs. Septimo q̃ trãſgredit p̃cepta ſe. ap. vt §. xix. di. nulli. Jrẽ q̃cũq̃ large õz hereticus. oĩs q̃ nõ tenet articlos fidei. ⁊ ſm hoc iudei ⁊ gẽtiles ſũt heretici. ⁊ ſm ꝑ nõ oĩs hereticꝰ eſt excõicatus. Stricte ſumit hereticus oĩs q̃ remotus ẽ ab eccleſia. qz errat in fide. ⁊ ſm ꝑ oĩs hereticus eſt excõicatus. vt extra de here. ad abolendam.

s Jnter here/ſim. ⁊ ſciſma põt dici q̃ hec ſit dꝛia inter hereſim ⁊ ſciſma q̃ eſt inter diſpoſitionẽ ⁊ habitũ ꝓmo eñ õz ſciſma. ſed cuz poſt eꝑs ꝓtinacit' ad heſerit ſue ſecte. õz hereſis vl' aliter dicas q̃ oĩs hereticus ſit ſciſmaticus. ſed nõ ꝓuerſ. ⁊ ſic eſt illa dꝛia q̃ eſt inter ſpẽm ⁊ gen⁹

t Hereſis. ſcripturã. ſ. xx xxvij. di. relatum

u Hereticus. ⁊

a QIxit apl'us post secūdā hic dicit hereticos post secūdam ad monitiones vitādos. vt ē. pri. q. v. nō vos. ali/ Titū. 3 bi sel'. ē. c. q j. q; rogam⁹ in fi. ad. hoc pōt dici q hereticū dānatum post vnicam ad monitiones vitabimus in secret' fi/ dei nr̄e ne eū peritiorē reddamus. vt. xliij. dis. in mandat' xj. q. iij. nolite. sed q̄tuz ad mūtiōez faciendam possumus ei cōcare q̄ri/ enseūq; vi/ sum fuerit. sed hereticō nondū damnato possu/ mus expli/ care secretā fidei sepius ip̄m corrigē/ do.

b ¶ Pertinaci. licet ḡ reneat aliq̄s ea q̄ sunt ꝓ fidez dūmō par⁹ sit cor/ rigi nō ē ha bendus, he/ reticus. vt ē. scisma. in ꝓn. 2. c. hec est.

c QVid autez doctoribus ē. xxxvij. di/ sti. relatum.

d ¶ Ad se metipsos. q̄ esse non dz. extra de ꝓsti. ne imi/ taris.

e QVi i eccle/ sia. porālis cōmodi 2 maxime vanē/ glie principatusq; sui gra falsas ac nouas opiniones vel gignit vel sequit': Ille aūt q̄ hmōi hoi/ bus credit: imaginatione q̄dam veritatis illusus est. Idem. Nō sunt heretici q̄ nō sua audacia sz aliena seducūt in errore.

a QVIxit apl's: hereticū hoiez post p̄mā 2 secūdam correctionem deuita: q; subuersus est hmōi 2 peccat in semetipso dānatus. Sed q̄ sniam suā q̄uis falsā

b atq; puersam nulla ptinaci aiosi/ tate defendūt: p̄sertim quam nō audacia sue p̄sumptiōis pepint: sed a seduct' atq; in errorē lapsis/ pentibus acceperūt: querūt aūt cauta sollicitudine veritatē cor/ rigi pati cū inuenerint nequaq; sunt inter hereticos deputandi. Itē leo pa. Magistri errorīs exi/ stūt: q̄ rītat' disciplinā ꝓtēnunt

c QVid aū ini quius ē q̄ ip̄a sape 2 sapiētiozib⁹ docto/ ribusq; nō credere: sed in hāc in/ sipientiam cadūt: q̄cunq; ad co/ gnoscendā veritatē aliquo impe diunt obscuro: non ad ꝓphicas voces ap'licas litteras nō euāge

d gelicas auctozitates. sz ad semet ipsos recurrūt. Et ideo mḡri er/ rorīs exist̄ūt: q; veritatis disci/ puli nō fuerūt. Item aug. ꝛ ma/ nicheos Heretici sunt q̄ q̄ ꝓpa/ ue sapiūt ꝓtumaciter defendunt.

e QVi in eccl'ia christi morbi/ dum aliud p̄auūq; q̄d sa/ piūt si correcti vt sanū rectūq; sa piant resistunt cōtumacit': suaq; pestifera 2 mortifera dogmata emēdare nolūt: sed defensare p̄si stunt: heretici sunt. Itez vrbanꝰ papa. Errante dānabilioꝛ est q̄ m eius defendit errorem.

f QVi alioꝛ defendit errorem

g multo amplius dānabilioꝛ est illis q̄ errāt: q; nō solū errat: sed etiā alijs offendicula errorīs

h ꝓparat 2 firmat. vñ q; magister errorīs ē: nō tm̄ heretic⁹: sed etiā heresiarcha dicendus est. Item hiero. Qui mendacio veritatez ꝛmutant patꝛ: terminos trans/ ferre ꝓhibentur

f TRāsferūt ꝓncipes iude ter/ minos q̄s posuerūt ꝓres eo rū: q̄n ꝛmutant mendacio verita tē 2 aliud p̄dicant q̄ ab ap'lis ac ceperūt. Idez de hereticis mani/ festus est sensus: q; sophismati/ b⁹ suis 2 arte dialectica sepe op/ p̄mant eccl'iasticos. Idē vete/ res scrutans hystorias inuenire nō possuz aliquos alios scidisse eccl'iā 2 de domo dñi pp'los se/ duxisse ꝓeter eos q̄ sacerdotes a deo positi fuerant 2 ꝓphete. i. spe/ culatores. Isti ergo vertūt in la/ queū toztuosum in oīb⁹ locis po nentes scandalū. Itē leo papa. Abijciant q̄ aduersarioꝛ conue

g TLud sane niūt p̄auitati. pl'imū mihi displicere signi/ fico: q; iurisdictiōis tue clerici q̄/ dam esse dicunt: q̄ aduersarioꝛ ꝙueniāt p̄auitati 2 vesanie va/ sis misericordie vasa misceant. q̄ bus inuestigādis 2 seueritate cō grua coercendis dz diligētia tua vigilant' insistere: ita vt his q̄b⁹ ꝓesse nō poterit correctio nō p/ cat abscisio. ¶ Oportet etē nos euāgelici meminisse mādati: q̄ō ab ipsa veritate ꝓcipit: vt si nos oculus aut pes aut dextera scan/ dalizauerit manus a cōpage coz/ poris auferat': q; melius sit his in sec'o carere mēbris q̄ cū ipsis i eterna supplicia tre. Mā supfluo extra eccl'iam positis resistimus si ab his q̄ intus sunt in eis quos

i decipiūt vulneramur: abijciēda. p̄sus pestifera hec a sacerdotali vigore patiētia est: q̄ sibimet pec catis alioꝛ pcendo nō pcit. Item ex pci. cartha. iiij. Et sodalitates 2 ꝙiuia hereticoꝛ clerici vitare

k QLericus hereti coꝛ debent. aut scismaticoꝛ tam ꝙiuia q̄s sodalitates euitet. eq'r eoꝛ cō uēticl'a nō eccl'ia s ꝓciliabl'a appel lāda sūt: cū eis neq; oīa dū ē. neq; psallendū. Item gelasius papa. Canonū obseruatores cū hereti/ cis nullū debent inire certamen

l QVm q̄b⁹ erat synod⁹ ineun da catholici pontifices fue rāt vndiq; tā depulsi: soli remāse rāt socij pfidoꝛ: cū q̄b⁹ nec tā li/

m QVi a lioꝛū defendit. ta lis em̄ here/ ōr. vt extra e. sicut.

n ¶ Dāna bilioꝛ. nō q plus punit cōsulens q̄s faciens. vt. ē. pri. q. v. cū homn.

o ¶ Pcpa rat. si q̄ sca/ lam. vel fer/ rū vel aliud auxilium p̄stant furi. te nent furti: vt. ff. de fur. si pignore. ·ē·pe.

p ¶ Rāsfe runt q̄ acerdotes. nō ꝑ testio/ mū sacerdo tis. 2 illō q̄s vidit digne sacerdotem penitē. vt ō pe. dis. ī mē/ suram als p̄ sumit̄ ꝓ eis vt. xj. q. iij. absit.

q TLud sane o/ culus. i. fa/ miliaris ali cuius.

r ¶ Abijci enda. ē in/ telligas de penitus in/ coꝛrigibili/ b⁹ ne sit ꝑ. ē. pri. q. v. cū homo.

s QLeri/ cus. o/ randū ē. de ꝓse. di. ·ē· eps nullū ꝑ. io. Dic illi esse derogatū p hoc. c. 2 per generalē cō suetudinem eccl'ie. ē. di. iij. leges.

t QVm q̄ bus. ca sus. achat⁹ cōstantino/ poli. patri/

archa excōi cauit antio/ chenū ⁊ al e xandrinum q̄ nō recipi ebant statu ta q̄ ipse fe/ cerat. ꝓpter hoc papa ex cōicauit eū ⁊ de hoc cō/ questus est achatius q̄ sine synodo excōicauit eum. papa ꝙ dixit. q̄ synodus co gregari nō debuit. tum q̄ nō erant ibi catholici epi cū q̄bus posset habe ri synodus. tū quia inci dit ipe in he resim iā dā/ natā. vñ nō fuit op⁹ no/ uo ꝙsilio.

a Certa/ men. ꝙ cum hereticis nō est disputan dum nec cū aliquo de fi/ de est dispu randū. ex ō here. c. j. vt. C. de sū. trī. l. nemo. sed ad hoc pōt disputari cū eis. vt ꝙin cēt nō vr in dubiū reuo/ cent fidē no stram. io.

b Oran dum. ē. xxiij. q. ij. ij. recedite. ⁊. c. ecce.

c Disci/ plina .. me/ dicinalis a/ nimę est ex/ cōicatio. vt ij. q. j. multi.

Deus ꝓmit/ tit sicut vti/ le est demo/ nes esse ꝑ/ pter malos vt. xxiij. q. v

cebat hīe ꝙuentū dicēte psal. nō sedi cū ꝙsilio vanitatis: ⁊ cū iniq̄ gerentibus nō introibo. nec ec/ clesiastici moris ē: cū his q̄ pollu tā hūt cōionē ꝓmixtā q̄ cū pfidis miseri ꝙsiliū. Recte igit̄ ꝑ chalce donensis synodi formā hmōi p̄/ uaricatio repulsa ē potius q̄ ad a cilium vocata q̄ nec opus erat post p̄mā synodū nec cū talibus hīe licebat. I dē Canonū mgr̄is atq̄ custodib⁹ nullū nobis fas ē inire certamen cū hoīb⁹ cōionis aliene. I tē ex epla vrbani pape.

Non ꝑtradicit ꝫ potius obedit euāgelio q̄ malos excōicat.

b Notandū ē ꝙ q̄dā dicūt ꝫ euangelicā pabolā nos fe cere: vbi de zizanijs nō eradican dis dñs p̄cepit cū aliq̄s excōica/ tione dignos excōicationi subij/ cimus. ⁊ aiunt etiā sctm̄ augusti nū b̄ ꝫdicere in illo loco vbi ait: q̄ nō est p̄cidenda vnitas feren/ di sunt mali nō abijciēdi. Qui/ bus hi p̄mū rūdendū est: si here/ tici ⁊ mali hoīes excōicandi non sunt: quare ⁊ ipse augustinus cū sanctis legatis romane ecclesie ⁊ cū sanctis ep̄is suis pelagiū ⁊ ce lestinū nouam heresim in sanctā dei eccliam intro ducentes excōi cauit ⁊ ab eccl̄ia dei sepauit: q̄re ipsos donatistas ꝫ q̄s ista ⁊ mul ta his silia loquūt tā ipse q̄ ois eccl̄ia dei excōicatos habuit ⁊ ni si ꝑus penituissent ⁊ p manꝰ im/ positionē recōciliati eēnt: eis ne quaq̄ cōicabat. Idem ipe dñs q̄ b̄ pabolice hic enarrat: aperte alibi excōicationē fieri iubet di/ cens: frater q̄ corripit̄ ab eccl̄ia ⁊ nō obedit: sit tibi ethnic⁹ ⁊ pu blicanus: vnde apparet liquido aliud esse excōicationē aliud era dicationem. q̄ eīm excōicatur vt apl̄us ait. ad hoc excōicat vt spi ritus eius saluus fiat in die dñi.

c disciplina eīm est excōicatio ⁊ nō eradicatio: nisi forte ex ꝓtemptu ⁊ ſupbia excōmunicati ꝓueniat.

Unde augu. in libro numeri.

Diuina maledictio meritum ma

d Deus q̄b⁹ ledicti designat, maledicit meritū eius desi

gnat cui maledicit̄ ⁊ sniam verā ꝓmit: vtpote quē nō fallit neq̄ q̄ litas peccati neq̄ peccāt̄ affect⁹. hō q̄ hoc nō p̄t scire neq̄ eīm ꝓpo situm mentēq̄ alterius alius vi/ e dere potest aut cognoscere: idcir co etiā li iudicantis vel sniam p mentis intuitu ꝑferat maledictū f non pōt esse maledicendi cā vbi ignorat̄ peccantis affectus. ma/ xime cū hūanū iudiciū tunc sciat maledicta ꝑferre: cum forte ꝙui/ cijs aut iniurijs ꝓuocat̄ qō viciū volens resecare apl̄us: ne male/ dicta maledict̄: ⁊ ꝙuicia ꝙuicijs ꝓuocemus: mandatū necessariū ponit: vt benedicamus: quo ꝙui ciandi viciū resecet̄: nō quo iudi candi veritas q̄ hoīes latet: ⁊ p/ nūciandi auctoritas perimatur.

Secte xo hereticoꝝ quot sint ⁊ vnde noīa acceꝑint: Ysido. viij li. ethymplogiaꝝ. c. v. determīat dicēs. Quot sūt secte hereticoꝝ.

Quidā aūt heretici q̄ de ec clesia recesserunt ex noīe suoꝝ auctoꝝ nūcupant̄: q̄dā xo ex causis q̄s eligentes instituе/ runt. Symoniaci a symone dicti magice discipline pito: cui petr⁹ in actibus apl̄oꝝ maledixit: ꝑ eo q̄ ab apl̄is spūssancti grām pecu nia emere voluisset. hi dicūt crea turam nō a deo esse: sed a virtute quadam superna creatam. Me nandriani a menādro mago di/ scipulo symonis nūcupati: q̄ mū dum nō a deo creatum sed ab an gelis factum asseruit. Basilidia ni a basilide appellati: qui inter reliquas blasphemias passum iesum abnegauit. Nicolaite dicti a nicolao diacono eccl̄esie hierosolymoꝝ: qui cum stepha/ no ⁊ ceteris constitutus est a pe/ tro: qui ꝓpter pulcritudinē relin quēs vxorem dixit: vt qui vellet ea vteret. versa est in stuꝑum ta lis ꝙsuetudo vt inuicē ꝙiugia cō mutarēt: q̄s iobes in apocaly/ psi sua impꝛobat dicens sed hoc habes: q̄ odisti facta nicolaitaꝝ que ⁊ ego odi. Gnostici ꝓpter excellentiam scientie se ita appel lari voluerūt. aiam naturam dei

q̄ malos. sic j. q. iij. saluatoꝛ. in pn. ⁊ xxvj. q. v. nec mirꝫ.

e Cognoscere. lxxx. v. disti. archi.

f Maledicēdi. xxvij q. j. nec aliq̄.

1. Petri. 5

Act. 8

Act. 6

Apocal. 2

esse dicunt bonũ ⁊ maluz deũ suis dogmatib⁹ fingũt. Carpocratiani a carpocrate quodã vocant: q̃ dixit christũ hoĩem fuisse tm̃: ⁊ de vtroq; sexu ꝓgenitũ. Cherintiani a cherinto quodã nũcupati. hi inter cetera circũcisionem obseruant mille ãnos post resurrectiõez ĩ voluptate carnis futuros p̃dicãt vnde ⁊ grece ciliaste latine micilia ste sunt appellati. Nazarei dicti: qꝛ dũ christũ q̃ a vico nazareus est appellat⁹ filiũ dei licz ꝯfiteant: oĩa veteris tñ legis custodiũt. Ophite a colubro noĩati sunt. coluber eĩ grece ophi d̃r. colũt em̃ ꝑpentẽ dicentes ip̃m in padiso induxisse virtutis cognitionẽ. Valentiniani a valentiniano quodã platonico sectatore vocati: q̃ eonas. i. scelera q̃dã in originẽ dei creatoris induxit: xp̃m quoq; de v̄gine nihil corporis assumpsisse: sed ꝑ eã q̃si ꝑ fistulam trãsisse asseruit. Apellite quoꝝ auctor appelles p̃nceps fuit q̃ creatorẽ angelũ nescio quẽ gl̃iosum supioris dei faciens deũ legis israel illũ igneũ affirmans q̃ dixit christũ nõ in veritate deũ. sz hoĩem ĩ fantasia apparuisse. Archonciati a p̃ncipibus appellant: qꝛ vniũsitatem quã deus ꝯdidit opa esse archangeloꝝ defendũt. Adamiani vocant: quia ade imitet nuditatẽ vnde ⁊ nudi orant. ⁊ nudi inter se mares ⁊ femine ꝯueniũt. Cayani proinde sunt appellati: qm̃ cayn adorant. Sethiani nomen acceperũt a filio ade: q̃ vocatus ẽ seth dicentes eũ esse christũ. Melchisedechiani vocati ꝑ eo q̃ melchisedech sacerdotẽ dñi nõ hoĩem fuisse sed virtutẽ dei esse arbitrantur. Angelici vocati: qꝛ angelos colũt. Apostolici hoc sibi nomẽ iõ sumpserũt q̃ nihil possidentes ꝓprium nequaq̃ recipiãt illos q̃ aliquo in h̃ mũdo vtũt. Cerdoniani a cerdone nũcupati: q̃ duo asseruit contraria princip ia. Martioniste a martione stoico philosopho appellati q̃ cerdonis dogma secutus alteꝝ bonũ alteꝝ iustũ deuz asseruit tanq̃ duo p̃ncipia creationis ⁊ bonitatis. Artaterite ab obolatiõe vocati. panẽ em̃ ⁊ caseũ offerũt dicentes a p̃mis hoĩbus oblationez a fructibus terre ⁊ a fructib⁹ ouiũ fuisse celebratã. Aquarij appellati eo q̃ aquã solam offerunt in calice sacramenti. Seueriani a seuero exorti vinũ nõ bibunt vetus testamentũ ⁊ resurrectõz nõ recipiũt. Taciãi a tacião vocati: q̃ eucratici dicti: qꝛ carnẽ abominãt. Alogij vocãt tãq̃ sine v̄bo logos em̃ grece latine verbũ d̃r. deũ em̃ verbũ nõ credũt respuentes iohãnis euãgeliũ ⁊ apocalypsim. Cathaphrygijs nomen ꝓuincie phrya dedit: quia ibi extiterũt. auctores eoruz montanus prisca ⁊ maximilla fuerũt. hi aduentum spũssaucti nõ in apostolos sed in in se traditum asserũt. Catharoe ꝑ mũdicia ita se noĩauerũt. gl̃iantes em̃ de suis meritis negãt penitentib⁹ veniaz peccatoꝝ. viduas si nupserint tanq̃ adulteras dãnant mũdiores se ceteris p̃dicant. qui nomen suum si cognoscere vellent: mũdanos se potius q̃ mũdos vocarent. Pauliani a paulo samotano exorti sũt: qui dixit nõ semp fuisse christũ sed a maria sumpsisse initium. Hermogeniani ab hermogene quodã vocati: q̃ materiã nõ naturã introducẽs deo nõ nature eã ꝯparauit matrẽq; elemẽtoꝝ ideam asseruit: quos apl's improbat element⁹ seruientes. Manichei a quodam ꝑsa extiterũt: qui vocatus ẽ manes hic duas naturas ⁊ duas substantias introduxit. i. bonã ⁊ malam ⁊ aĩas ex deo quasi ex aliquo fonte manare asseruit. Testamentũ vetus respuũt: nouũ ex ꝑte recipiũt. Antropomorphite dictipo eo q̃ simplicitate rustica deũ h̃re hũana mẽbra q̃ in dĩnis libris scripta sũt arbitrant. Antrophos eniz grece latine homo interp̃tat. ignorãtes vocem dñi qui ait: spiritus est deꝰ incorpore⁹ est eĩ. nec enĩ mẽbris distinguit nec corporis mole censet. Eraclite ab eraclio auctore exorti monachos tm̃ recipiunt ꝯiugia respuũt: regna celoꝝ ꝑuulos h̃re ñ credũt. Nouatiani a nouato rome vrbis p̃sb̃ro exorti q̃ aduersus

Joh. 4

corneliuz cathedram sacerdotalez conatus inuadere heresim institu/ it: voluit apostatas suscipere ⁊ re/ baptizans baptizatos. Montani hererici dicti: quia in tpe psecutio nis in montibus latuerūt. qua oc/ casione se a catholice ecclie corpo/ re diuiserūt. Ebionite ab ebione dicti siue a pauptate. christū enim p pfectum solum virum iustuz pu tant effectū. vñ competenter ebio/ nite p paupertate intelligentie ap pellati sunt. hi eñ iudei sunt. ⁊ ita tenent euangelium: vt legem car/ naliter seruēt. aduersus quos apo stolus ad galathas scribens inue/ bit. Fotiniani a fotiniano gallo/ grecie syrinie episcopo nūcupati: qui ebionitarū heresim suscitans asseruit christuz ex maria p ioseph nuptiali coitu fuisse conceptum. Aerani ab aerio quodaz nūcupa/ ti sunt: hi offerri sacrificiū p defū/ ctis spernūt. Aeciani ab aecio sūt vocati. Idēq; eunomiani ab euno mio quodam dialectico aecij disci pulo. ex cuius noīe magis innotu erūt dissimilem patri asserentes fi lium ⁊ filio spm̄sanctū: dicūt etiaz nullū imputari peccatū in fide ma nentium. Origeniani ab origene auctore exorti sunt dicentes q nō possit videre filius patrē nec spiri tussanctus filiū: animas quoq; in mūdi p̄ncipio peccasse dicunt: ⁊ p diuersitate peccatoꝝ e celis vsq; ad terram diuersa corpora quasi vin/ cula meruisse: eaq; causa factuz est esse mundū. Noeciani a quodam noeto vocati: qui dicebant christū eundē esse ⁊ patrem ⁊ spm̄sanctuz ipsamq; trinitatem in officioꝝ no/ minibus non personis accipiunt. Unde ⁊ patripassiani vocant: qui patrem passum dicunt. Sabellia ni ab eodem noeto pullulasse dicū tur cuius discipulū perhibent fuis se sabelliū: ex cuius noīe maxime innotuerūt. vnde sabelliani voca/ ti sunt. hi vnam psonam patris et filij ⁊ spūssancti astruunt. Arria/ ni ab arrio alxandrino ep̄o exorti sunt: qui coeternū patri filium nō agnoscens diuersas in trinitate sb stantias asseruit: ꝯtra illud quod ait dñs: ego ⁊ pr̄ vnū sum⁹. Ma/ cedoniani a macedonio ep̄o dicti sunt negantes deū esse spm̄sanctū Apolinariste ab apolinare vocati sunt dicētes christū corpus tm̄mō sine anima assumpsisse. Antidico/ marite appellati sunt: eo q marie virginitati contradicūt asserentes eā post christū natum viro suo fuis se cōmixtā Metangi noīati ideo tale nomen acceperūt: quia gangi os grece vas dicit. Asserūt eñ sic esse in patre filium tanq̄ vas mi/ nus īfra vas maius. Patriciani a quodam patricio nūcupati sunt q̄ substantiā humane carnis a dia bolo ꝯditam dicūt. Colliciani a quodam collicio noīati: qui dicūt deū nō facere mala ꝯtra illud qd̄ scriptū est: ego dñs creans mala. Floriani a floriano q̄ econtrario dicūt deū creasse mala: ꝯtra h̄ qd̄ scriptū est: fecit deus om̄ia bona. Donatiste a donato q̄dez aphro nuncupati sunt: q̄ de numidia ve/ niens totā pene aphricā sua psua/ sione decepit asserens minorē pa/ tre filium: ⁊ minorē filio spm̄san/ ctum: ⁊ rebaptizans catholicos. Bonosiani a bonosio quodā ep̄o exorti pdunt: qui christum dei fi/ lium adoptiuū nō pprium asseruit Cirguncelliones dicunt eo q a grestes sint quos scotopicos vo/ cant supradicte heresis hñtes do/ ctrinam. hi amore martyrij semet/ ipsos perimūt vt violenter de hac vita discedentes martyres noīent Priscillianiste a priscilliano vo/ cati: q̄ in hyspania ex errore gno/ sticoꝝ ⁊ manicheoꝝ permixtū do/ gma ꝯposuit. Luciferiani a lucife ro smyrne ep̄o orti: q̄ ep̄os catho/ licos q̄ instanti persecutiōe pfidie arrianoꝝ ꝯsentiētes erāt ⁊ postea correcti in cathedraz redire elege rūt: dānantes quod p̄us credide/ rūt siue qd̄ credidisse dissimulaue/ rūt q̄s ecclesia catholica materno recepit sinu tanq̄ petrū post fletū negationis. hanc illi matris chari tatē supbe accipientes: eos recipe nolentes ab ecclie cōione recesse/ rūt. ⁊ cū ipso lucifero auctore suo. q̄ mane oriebat cadere meruerūt.

Gala.4

Joh.10

Esa.45

Gen.1

Math.26

Iouinianiste a iouiniano q̃daz monacho dicti: q̃ nullas nuptaꝝ ⁊ virginũ eẽ distantias: nullũq̃ asserentes inter abstinẽtes ⁊ simpliciter epulantes esse discrimen. Eluidiani ab eluidio nũcupati vel noĩati: q̃ dicũt pꝰ christũ natũ alios mariã filios de viro ioseph pepisse. Paterniani itaq̃ a paterno q̃dã nũcupati: q̃ inferiores corpis ptes a diabolo factas opinant. Arabici nũcupati: eo q̃ in arabia exorti sunt dicẽtes aĩaz cũ corpe mori atq̃ in nouissimo vtrũq̃ resurgere. Tertulianiste dicti a tertuliano p̃sbytero aphrice ꝓuincie ciuitatꝭ carthaginensis: q̃ dicũt aĩam ĩmortalẽ esse sz corporeã p̃dicantes: ⁊ aĩas pctoꝝ hoĩm post mortem in demones ꝯuerti putãtes. Tesseresedecate dicti q̃. xiiij. luna pascha cũ iudeis obseruare ꝯtẽdũt. Nã tessera. iiij. deca decẽ significat. Victages a somno nũcupati q̃ vigilias noctis respuãt supstitiõz esse dicẽtes iura temerari dĩna q̃ noctẽ ad requiẽ tribuit. Pelagiani a pelegio mõacho exorto hi liberꝝ arbitriũ diuine gr̃e anteponũt dicẽtes sufficere voluntatẽ adimplẽda iussa diuina. Nestoriani a nestorio cõstantinopolitano ep̃o nũcupati q̃ beatã virginẽ nõ dei sed hoĩs tm̃mõ matrẽ asseruit: vt aliam p̃sonã carnis aliam faceret deitatis nec vnũ christũ in verbo dei ⁊ carne credidit: s̃ sepatũ atq̃ seiunctũ: alteꝝ filiũ dei: alteꝝ filiũ hoĩs p̃dicauit. Euticiani dicti ab eutice ꝯstantinopolitano abbate: q̃ christũ post hũanã assumtionẽ negauit existere d̃ duabus naturis: sz solã in eo diuinã asseruit esse naturã. Acephalite dicti. i. sine capite: nullus em̃ eorũ repitur auctor exquo orti sunt hi triũ chaldeonensiũ capituloꝝ ĩpugnatores duaꝝ ĩ christo sb̃aꝝ ꝓprietatẽ negant: ⁊ vnaz in eius p̃sona naturã p̃dicant. Theodosiani ⁊ gaionite appellati a theodosio ⁊ gaiono q̃ tp̃ibus iustiniani p̃ncipis in alexaudria ꝓpl̃i puersi electionẽ vna die ordinati sunt ep̃i. hi errores euticij ⁊ dioscori seq̃ntes calcedonense ꝯciliũ respuũt ex duabus vnam in christo naturã asserũt. quã theodosiani corruptã gaionite incorruptã ꝯtẽdũt. Gnoite ⁊ tritoite a theodosionis exorti sunt ex q̃bus gnoite ab ignorantia dicti q̃z ad puersitatẽ a q̃ exorti sũt id adijciũt: q̃ christi diuinitas ignoret q̃ sunt scripta futura de die ⁊ hora nouissima nec recordantes christi p̃sonã nesciã loq̃ in esaia: dies iudicij in corde meo. Tritoite vero vocati q̃ sicut tres p̃sonas in trinitate ita q̃z tres asserũt deos esse: ꝯ illud qd̃ scp̃tũ est audi isrl̃ dñs deꝰ tuus: vnꝰ ẽ deꝰ. Sũt ⁊ alie hereses sine auctore ⁊ sine noĩbꝰ. Ex q̃bꝰ alie putãt esse trinũ deũ. Alij etiã christi diuinitatẽ passibilẽ eẽ dicũt. Alie christi natiuitatẽ de p̃re in tp̃e initiũ tp̃is dãt. Alie liberationẽ hoĩm apud inferos factã christi descẽsione nõ credũt. Alie aĩam imaginẽ dei negant. Alie aĩas ꝯuerti in demões ⁊ in q̃cũq̃ aĩalia existimãt. Alie de mdi statu dissentiũt. Alie innũerabiles mũdos opinãt. Alie aquã deo coeternã faciũt. Alie nudis pedibus ãbulant. Alie cũ hoĩbus nõ mãducant. He sunt hereses adũsus catholicã fidez exorte ⁊ ab apl̃is ⁊ a sctis p̃ribus vel ꝯcilijs dãnate q̃ dũ in se multis erroribꝰ diuise inuicẽ sibi dissentiũt: cõi tñ noĩe adũsus eccl̃iaz dei ꝯspirant. Sz ⁊ q̃cũq̃ aliter scripturã sacrosanctam intelligit q̃ sensus spũssctĩ flagitat a q̃ ꝯscripta est: lz de eccl̃ia nõ recesserit tñ hereticus appellari põt. Itẽ aug. Quare diuina ꝓuidentia multos errare p̃mittat

Adeo diuina ꝓuidentia multos diuersi erroris hereticos esse p̃mittit: vt cũ interrogant nos ea q̃ nescimus: sic discutiamus pigritiã ⁊ dĩnas scp̃turas cupiamꝰ. ꝓpterea apl̃s ait: vt ꝓbati manifesti fiant. Hi autem a deo ꝓbati sunt: qui bene possunt docere.

Esa. 63

Deut. 6

1. Cor. 11

a Sancta roma/ ecclesia. ozit/ primo int/ epm t cleri/ cos. Secun/ do inter cle/ ricos t mõa/ chos. t hec/ est dñia ista/ rum q̃stio/ nũ. Ostẽdit/ ergo primo q̃ clerici nõ/ pñt se defen/ dere contra/ epm p̃ rale/ ꝓilegiũ. et/ ad hoc indu/ cunt. omia/ ista. c. eo q̃/ papa nõ po/ tuit dare ta/ le ꝓilegiu

b Onfi/ dim⁹. oportere. ꝟ verbũ opor/ tet ẽ verbũ/ honestatis./ sic ponitur./ xix. q. j. c. j. si/ cut hec di/ ctio dz q̃ñq̃/ honestatẽ ꝺ/ signat. vt ex/ tra de spon./ impu. tua./ q̃ñq̃ est ver/ bum officij./ vt. xxv. dis./ vnũ. q̃ñq̃ ẽ/ verbum ne/ cessitatis. vt/ iij. q. ix. non/ oportet. hoc/ ió dico q̃uis/ ꝓceps legi/ bus solutus/ est. vt extra/ de elec. signi/ ficasti. rñ ho/ nestũ est vt/ fm leges vi/ viuat. vt. ff./ dele. iij. l. ex/ impfecto./ C. de testa./ ex impfecto

c Dui/ nis./ trina. ter. n./ cõfessus est/ christum. vt/ ostendat se/ corde ope t/ ore christuz

Causa. XXV.

Sancta romana ecclia q̃ndã ba/ ptismalẽ eccliaz suis muniuit ꝓ/ uilegijs decima/ tiones sue diocesis ex integro si/ bi attribuens. Itẽ quoddam mo/ nasterium simil̃r muniuit ꝓuile/ gijs ꝓdijs. decernẽs vt ex ꝓdijs ꝓdijs nulli decimas persolueret Accidit itaq̃ vt intra diocesim ꝑmunite baptismales ecclesie ꝑ/ fatũ monasterium alia emptio/ ne alia donatione predia sibi in/ ueniret. Oriꝫ itaq̃ ꝓtentio iter monachos t clericos ꝺ decimis Nunc ꝑmũ querit an clerici ba/ ptismalis ecclie auctoritate ꝓui/ legij decimas sue diocesis ex in/ tegro sibi valeãt vendicare. Se/ cundo: an subsequenti ꝓuilegio monachoꝝ derogeẽ antiq̃oꝝ ꝓuilegijs baptismaliũ eccliaꝝ.

Quod xo Questio. I. Quãcte illius ꝓuilegij decimas sibi ex inte/ gro clerici vendicare nõ valeant hĩc ꝓbat: q̃ decime iuꝝ decreta sctoꝝ patꝝ q̃driparti/ to diuidũt q̃ꝝ vna ps epis: scõa clericis: tercia fabricis restaurã/ dis: q̃rta xo paupib⁹ est assigna/ ta. Decreta xo sctoꝝ canonũ ne/ minẽ magl̃ q̃ aplicũ fuare optet Si gelasius pa. ait. Cõstitutio nẽ synodi: quã vniuersalis eccle ꝓbauit assensus: romanã sedem

d Onfidim⁹ fuare oportet. q̃ nullus iã veraciter chri/ stianus ignoret vniuscuiusq̃ sy/ nodi ꝓstitutũ q̃ vniũsalis ecclie ꝓbauit assensus: nullã magl̃ exe/ qui sedẽ ꝑ ceteris oportere q̃ pri/ mã q̃ t vnãquãq̃ synodũ sua au/ ctoritate firmauit t ꝓtuata mo/ deratiõe custodit. Item leo pa. Qui negligenter pascit dñicum gregẽ sibi cõmendatũ ꝓuincitur

e Summũ nõ amare pastorẽ. Juinis preceptis t aplicꝫ/ monitis incitamur: vt ꝓ omni ec/ clesiaꝝ statu impigro vigilemus affectu. ac si q̃d vnq̃ reprehensiõi inueniẽ obnoxiũ: aut ab ignoraã/ tie impitia aut a ꝑsuptiõis vsur/ patiõe reuocemus. Admonente eñ dñe vocis impio: q̃ beatissi/ mus apl̃s petrus trina admoni/ tiõe mysticis sanctiõib⁹ imbuit: vt christi oues q̃ xꝑm diligit pa/ scat: t ipsius sedis cui ꝓ abundã/ tiã gr̃e dñe ꝑsumus ꝓ reuerẽtia coartamur: vt piculũ desidie q̃n/ tũ possumus declinem⁹: ne pfes/ sio sũmi aplũ q̃ se amatorẽ dñi te/ status est: nõ inueniaꝫ in nobis qz q̃tiens q̃s negligenter pascit dñicũ gregẽ ꝓmẽdatũ: totiẽs cõ/ uincit summũ nõ amare pastorẽ

Idẽ anatholio epo. Nõ debent vllo mõ variari q̃ ad ꝓpetuã oz

f Ede ad ppe/ dinanf q̃tẽ. tuã general̃r ordinata sũt vtilitatẽ: nulla cõmutatione va/ erienf. nec ad ꝓuatũ trahanf cõ/ modũ q̃ ad bonũ sunt cõmune ꝑ/ fixa. sed manẽtibus terminis q̃s ꝓstituerũt pres: nẽo iniuste vsur/ pet alienũ: sz intra fines ꝓrios atq̃ legitimos ꝓut quisq̃ value/ rit: in latitudine se exerceat cha/ ritatis. Item hilarius papa.

Nulli diuinas ꝓstitutões t aplẽ sedis decreta temerare licet.

f Nulli fas sit sine status sui ꝓiculo vl̃ dñas ꝓstitutio/ nes vl̃ aplice sedis decreta teme/ rare: qz nos q̃ potentissimi sacer/ dotis admiñstramus officia: t̃lis transgressionũ culpa respiciet si/ in causis dei desides fuerim⁹ in/ uenti: qz meminimus qõ timere dẽm⁹ q̃liter cõmineꝫ de⁹ negligẽ/ tie sacerdotũ. siq̃dẽ maiori reatu delinquit: q̃ potiori honore fruit t grauioꝝ facit vicia pctõꝝ sbli/ mitas peccãtiũ. Itẽ damas⁹ pa.

In spñsctũ blasphemant qui sa/ cros canones violant.

g Jolatores canonũ volũta/ rie grauiter a sctis pñibus iudi/ canf: t a sctõspũ instinctu cuius ac dono dicati sunt dñanf: qñ/ blasphemare spñsctũ nõ incon/ grue videnf: q̃ ꝺ eosdem sacros canones nõ necessitate ꝓpulsi: ꝟ libenter vt ꝓmissuz est aliq̃d aut ꝓterue agũt aut loq̃ ꝑsumũt aut facere volentibus sponte ꝓsenti/ unt. talis eñ ꝑsumptio mãifeste vnum genus est blasphemantiũ

diligere. io.

h Be ad p/ petuã. ex ꝺ patz. q̃ pa/ pa nõ pot ꝺ generalẽ ec/ clesie statuz dispensare. nec ꝓtra ar/ ticulos fidei nã t si oñs assenti ãr ei nõ valet sta/ tutum. sed oẽs hereticiꝫ essent. vt. xv dist. sicut. t sic põt intel/ ligi ꝺ. co. c. sunt q̃dam. t. c. se. sed ꝺ statutum ec/ clesie. q̃ nõ est ita gene/ rale sicut de ꝓtinentia sa/ cerdotũ be/ ne potest di/ spensare.

e Nec ad ꝓuatũ. cõis vtilitas pri/ uate ꝓiudi/ cat. vt. viij. q. ꝺ. scias. t. viij. q. ꝺ. in/ scripturis.

i Olli fas. sb/ similitas. crimen eñ augẽ q̃ digni/ tatez. vt. pl. di. homo. t ff. de re mi. omne deli/ ctum. ꝺ. ij. Jobes.

j Jolatores. blasphema/ re. imo eoip/ so videt ex/ cõmunicat⁹ t hereticus vt. xix. dist. nulli. t. ꝺ. c. c. generali.

Jo. 21

a SVnt q̃dam apli. hic vr q̃ papa nõ pos/sit dispensare ꝫ apl'm vel dñm q̃ liter ergo martinus dispensauit cũ bigamo ꝫtra apl'm. vt. xxxiij di. lector. Item cũ canon apl'oꝝ dicat p̃sbr si fo/nicatus fuerit ꝺ ponatur. lxxxvj. di. p̃sbr quõ ergo gãgrense cõcilium dispensat in rũ casu. vt di. lxxxij. p̃sbyter. Item ꝫ dñm dispensauit q̃ dixit vouete ꝛ reddi/te. ꝛ rũ absoluit a iuramento ꝛ a voto. xv. q. vj. iuratos. eꝫ ꝺ vo. ꝛ vo. re. p totuꝫ. Satis pot sustineri q papa contra apl'm dispensat. nõ rũ in his q̃ pinent ad articlos fidei eodẽ modo dispensat in euangelio interp̃rando ipsuꝫ extra de testi. lz in fi. Itẽ nõ est vera dispẽsatio q̃ fit in voto ge/minationis. q nõ ꝺ vouens liberari ab illa obligatione. lz potius dicit in melius ꝫmutari. vt extra de iureiu. quenit. sed circa votuꝫ ꝓtinentie forte non posset dispensare. quia vix inueniretur meli9 in q̃ posset cõmutari. vt eꝫ de sta. re. cum ad monasteriuꝫ in fi. io. quicq̃ dicat. io. q̃q; dispensat pa. ꝫ generalẽ statũ ecclesie. sicut fecit in late. pci. generali innocentius vt eꝫ de ꝫsan. ꝛ affi. nõ debet. lz ꝫ articulos fidei nõ dispenset. b.

spũsctũ: q: vt iam p̃libatuꝫ est ꝫ eũ agit cui9 nutu ꝛ gra sancti canones editi sũt. Itẽ vba. pa. In q̃b9 roman opõ tifici lz nouas cõdere leges.

a SVnt q̃daꝫ dicentes romano pontifici semp li cuisse nouas ꝫdere leges q̃ ꝛ nos nõ solum nõ negamus sed etiaꝫ valde affirmamus. sciendsz vero sũmopere est: ꝛ quia inde nouas leges cõdere põt: vnde euãgeliste ali q̃d ꝛ ꝓphe nequaq̃ dixerunt

Ubi xo aperte dñs vel ei9 apli ꝛ eos seq̃ntes scti pres sententialiter aliq̃d diffinierũt: ibi nõ nouam legẽ romanus pontifex dare: sed poti9 q̃ pdicatũ est vsq; ad aiam ꝛ sanguinẽ ꝫfirmare debet.

Si eñ q̃ docuerũt apli ꝛ ꝓphe destruere: q̃ absit: niterer: nõ sniam dare: sz magz errare ꝙincerer. sed ꝟ ꝙcul sit ab eis: q̃ semp dñi ecclìam ꝫ lupoꝝ insidias optie custodierũt. Item zosimus pa. Aplice sedis auctas ꝫ sctoꝝ statuta aliq̃d ꝫdere nõ valet

b QOntra statuta patruꝫ ꝫdere aliq̃d vel mutare nec huius q̃dem sedis põt auctas. apud nos eñ in cõ nullis radicibus viuit antiq̃tas: cui decreta patrũ sanxere reuerẽtiã. Itẽ marcel. pa. Stare nõ valet: q̃ ꝫ euãgelicã vel aplicaz doctrinã seu ꝫstitutionẽ factum fuerit

b OMne q̃ irrep̃hensibile est catholica defẽdit ecclìa. ꝛ infra. Iniustũ iudiciũ ꝛ diffinitio iniusta regiomet vel iussu a iudicib9 ordinata non valet. Mequaq̃ q ꝫ euangelicã vl' ꝓphetica vl' apostolicam doctrinã ꝫstitutionẽue eoꝝ siue sanctoruꝫ patꝝ actuꝫ fuerit stabit ꝛ q̃ c ab infidelibus vel hereticis factũ fuerit: oĩno cassabitur Itẽ hormisda papa. Al statutis patꝝ nõ deuiare ꝛ fidei regulã custodire prima salus ẽ

PRima sal9 ẽ rctẽ fidei regulã custodire ꝛ a ꝫstitutis patꝝ nullatenꝰ deuiare. Itẽ pela. pa. childibto regi. Profitẽr pelagius papa thomũ sui decessoris p oĩa suare

f SAtagẽdũ est vt p aufe/rendo suspitiõis scãdalo obsequium ꝓfessionis nre legibus religionis ministremus: in q̃b9 nos etiã subditos esse sacre scr̃ture p̃cipiũt veniẽs etem ruffinus vir magnificus excellentie vĩe legatus ꝓfidenter a nobis vt decuit postulauit: q̃tenus vob aut btẽ recoꝛdatiõis leonis pape thomũ a nob p oĩa ꝓseruari significare debuissem9: aut ꝓpijs verb nre ꝓfessionẽ fidei destinarer p̃mã q̃dẽ petitõis ei9 ptẽ: q: facilloꝛ fuit mox vt dixit ĩpleuim9 nosq; ĩ oĩb9 p̃sulis thomũ p catholice fidei assertione ꝓscriptũ deo ꝓpitio custodire manus nre ad nos ꝓfessione significamus: vt aũt nullius deinceps: q̃ absit: suspitionis resideret occasio: illã etiã aliã ptem quã mẽoꝛatus vir illustris admonuit facere maturauit. s. ꝓpijs verb ꝓfessionẽ fidei quã tenemus exposui. Itẽ hadrianus pa. Anathema apud deũ fiat: q̃ censurã romanoꝝ pontificũ violat.

g GEnerali decreto censemus ꝛ ꝓstituim9 vt exerandũ anathema sit ꝛ velut ꝓuaricatoꝛ fidei catholice sp apud deũ reus existat q̃cũq; regũ seu eꝑoꝝ vel potentum deinceps romanoꝝ pontificũ decretoꝝ cẽsurã in quoq; crediderit vel ꝓmiserit violãdam. Itẽ damasus papa ste/phano archiepo. Mõ licz alicui eꝑo ꝫtra romanoꝝ põtifi cum decreta aliquid agere.

b OMnia decretalia cũcto rũ p̃decessoꝝ p̃decesso/rũ nroꝝ ꝓstituta: q̃ de ecclìa/sticis ordinibus ꝛ canonum sunt ꝓmulgata disciplinis:

QOntra sta/tuta. scz vt dictum est de articlis fidei. ẽ. c. proxi.

c (Potest supple de facto vel de iure.

OMne iuiu/stum. ẽ. xi. q. iij. c. iniustum

e (Ab infidelibus. ar. q̃ id q̃d fit ab intruso nõ valet. vt. xij. q. ij alienationes. de ꝓse. di. j. hic ergo ar. ꝫ. j. q. j. si ꝯs a pseudo epis.

SAtagẽdũ ẽ / subditos. ar. q papa subẽ ĩparoꝛ. ĩtellige q̃ ad hoc q̃ sua ecclìa det tributa forte imparoꝛi. vt eꝫ de cen. oĩs aĩa. ꝛ. xj. q. j magnũ. ꝛ. c. rũ/butum. xxiij. q. viij. rributũ. nã alĩs oẽs p̃cipes subsunt epis. vt extra de maio. ꝛ obe. oẽs primipes. Jobes.

g GEnerali. decreto. sit i. fiat. nã hec verba sit ꝛ fiat re/spiciunt q̃cũq; futurũ tpus. vt. ff. ne q̃d in lo. pu. l. ij. ꝯ. deinde. ic.

OMnia. ꝟ h c. hic am/buik damaso. ale leoni. vt. xij. d. c. j. Jobes.

a Hac cō sona. nescit. id ē contemnit vel loquit dei gnōrātia iuris vt xxxviij. di. si i laicis. to.

b Sanctis

c Sti/ cie.

d Deo pmit/tente his. prima fol. mgri occu/pat primā colum. secūda secūdaz prima ralis est. qz dns sicut soluit legem quā dederat. sic et papa potest. secūda hec est. q canones ita intelli/guntur statuti. vt semper aucto/ritas romane sedis sit excepta.

e Alle/gat. vt ex de electi. si/gnificastī.

f Solis de hoc no/tauit. s. xj q. j. §. ex his.

ita ab oīb⁹ epīs ac sacerdotibus generalit̄ custodiri ōbere mādamus vt siqđ i illa cōmiserint: vel nīā sibi honoris deīcepsī nouerīt denegari. Itē gre. Nō cōtigit sanctis altarib⁹ q̄ nescit sacris obe

a Nac ꝯso/ dire canonibus. na sctīs pīb⁹ diffinitione sancim⁹: vt q̄ sacris obedire canōib⁹ nescit: nec sacris mīstrare altarib⁹ nec cōtonem capere sit dignus. Itē ex ꝯcil. chal. Observande sunt regule a sctīs pīb⁹ i

b Sanctis synodo statute. pīb⁹ i vnaq̄z synodo vsq̄z nūc ꝓlatas regl̄as tenere statuim⁹. Itē gre. ad mōtanū et thomam. Solūtatē et statuta suorū decessor custodiāt: q̄ suā seruari

c Uasticie ac rōnis or/ volūt. do suadet: vt q̄ a successoribus sua mādata seruari desiderant: decessoris sui ꝑculdubio volūtatem et statuta custodiant. Itē leo papa. iiij. Cōtra statuta sctōr pagit q̄ ea nō seruat inta

d Deo pmittēte dño pa/ cta stores hoīum sum⁹ effecti: vt qđ pres nr̄i siue i sctīs canonib⁹ siue i mūdanis afflixere legibus excedere mīme debeam⁹ ꝓtra eorū q̄ppe saluberrime agim⁹ instituta: siqđ ipsi dīno statuerūt cōsulto: intactū non ꝓseruam⁹. Si ergo ꝑmā sedē statuta ꝯcilioꝝ ꝑ oīb⁹ obseruare oz: et si ꝑ statu oī um eccleſiarū necesse ē illā impigro vigilare affectu: si ea que a romanis pontificib⁹ decreta sūt ab oībus obseruari ꝓuenit: si illi q̄ nesciunt sacris obedire canonibus: altarib⁹ mīstrare non debent: patet q̄ ꝓtra statuta sctōrū canonū q̄đ⁹ stat⁹ eccleſiarū vl cō fundant vel ꝓturbent: ꝑuilegia ab aplico ꝓcedi non debēt. His ita rñdet. Sacrosancta romana eccleſia ius et auctem sacrīs canonib⁹ impartit: sed nō eis allegat habet enī ius ꝓdendi canones: vtpote q̄ caput ē et cardo oīuz ecclesiarū: a cui⁹ regula nemī dissentire licet. Ita ergo canonibus auctem ꝑstat: vt seipam nō subijciāt eis: sed sicut chriſt⁹ qui legem dedit: ipam legē carnaliter implenit: octaua die circūcisus. xl. die in templo cū hostijs est ꝓsentat⁹: vt in seipo eā sanctificaret. postea vero vt se dīm legī oīderet ꝯ legī lram lepꝛosuz tangendo mūdauit. aplos quoq̄ cōtra lram sabbati ꝑ sata ꝑtergradiētes spicas vellētes et ꝓfricātes manibus suis ꝑbabili exemplo dauid et circūcisiōis et tēpli excusauit dicens. nō legist q̄d fecerit abimelech: qñ venit ad euz dauid: et dedit ei panes ꝓpositōis de q̄bus nō licebat edere nisi solis sacerdotib⁹: et comedit ipe et pueri eius. Itē octaua die ꝑm legē puer circūcidit: et vos in sabbato circūcidistis hoīem. Itez cū iuge holocaustū ex lege offerat: cū masculus xl. femīa vero. lxxx. die ab ortu sue natiuitatis ꝑm legī imperiū cū hostijs in templū ꝑsentaret: vñ sacerdotes offerētes hostias in templo lram sabbati soluūt: et sine crimine sunt: tūc fili⁹ homīs multo magis valet soluere lram legī: qui est etiā dns sabbati. Hinc etiaz dicit de eo: erat iesus docens in tēplo tā ꝑ ptātem hns. i. tanq̄ dns legis: addens mortalibus ea q̄ deerant ad pfectionem: vmbrā figuraliū in lucem spūalis intelligētie cōmutās. non tanq̄ scribe eorum q̄ lra legis astricti nō audebant aliq̄d addere vel cōmutare. sic et sume sedis pontifices canonibus siue a se siue ab alijs sua auctē conditis reuerentiam exhibent: et eis se humiliando ipos custodiūt: vt alijs obtuādos exhibeant. nōnunq̄ vero seu iubēdo seu diffiniendo seu decernendo seu aliter agendo se decretorū dominos et ꝓditores esse ostendunt.

Jn ꝑmissis g capitul' alijs ꝓponitur necessitas obsequēdi: summis vero pontificibus oīdit inesse auctoritas obtuandi: vt a se tradita obtuando alijs nō ꝓtemnenda demonstrent exēplo chriſti: qui sacramenta q̄ ecclie tuanda mandauit: ꝑmo in seipo suscepit: vt ea i seipo sanctificaret. oportet ergo ꝑmā sedem vt diximus obseruare ea que decernendo mādauit nō necessitate obsequēdi ꝑ auctē impartiendi.

Luc. 5

Matth. 8

Matth. 12

1. Reg. 21

Gene. 21

Leuit. 12

Joh. 7

Luc. 6

Matth. 3

y

a Intelligenda sunt. sic ex de iureiur. venientes. b Tit. ē. di. c. ꝓtra morē. c Priuilegio. ē. di. iij. ꝓuilegiū. d Ob religiōis. xij. q. ij. religiosam. e Necessitatis. xxxv. q. iij. q̄dā lex. f Obsequij j. q. j. sunt nōnulli. ē. xxiij. di. cōis. Jo.

§ Quod ātē. Videndū ꝯs posit dare ꝓuilegiū. ⁊ qō ꝓuilegiū ꝓiudicz alij. dicūt pleriq; q; sol⁹ papa pōt dare in ꝓiudiciū alteri⁹. xij q. ij. bone rei. et ix. q. iij. ꝙquest⁹ de ꝯse. di. iij. ꝓnūciandū. c. di. ꝯ morē. Cū enim ꝓuilegiuz dicat q̄si lex ꝓuata. vt ē. di. iij. ꝓuilegium ⁊ solus ꝑn ceps canones ⁊ leges ⁊ iura cōdit ergo sol⁹ il le. vt dicunt dat ꝓuilegiū hoc tamen negari nō potest q̄n eꝑi eti am dent ꝓuilegia. vt ex de his que fi. a pla. q̄n co. ex de sentē. ⁊ re iudi. cū inter vos. sed nō pōt in ꝓiudiciū aliorum vt dicūt. qz solus ꝑnceps auferre potest ius vnius ⁊ dare alteri. vt. ix. q. iij. nūc vo. et. c. per ꝓncipalē. ⁊ ex ō ꝙcess ꝓeben. nō va. quia diuersitatem. et. C. ō q̄ dri. ꝓtescꝑ. bene a zenone. Sed certe hoc non ē verum. nā epūs pōt dare ex baptismalē ecclesiam decimas. vt xvj. q. j. statuimus. Item epūs potest detrahere vni ecclesie et dare alteri. vt ex de excel. pla. sicut vnire. ⁊ potest in totū eximere aliquā ecclesiā. vt ex de cen. cum venerabilis. Item auferre potest ecclesie ꝓuilegium eligendi. ex de ꝓsuetu. cum dilectus. potest eximere ecclesiā a iure ꝓcuratiōis. vt ex de censi. sopite. hoc autem priuilegium ꝙferet epūs cum ꝙsensu capituli sui. vt ex de dona. pastoral. Datur autem priuilegiū q̄ñq; ꝑsone q̄ñq; rei. vt. ix. q. iij. ꝙquest⁹. si ꝓuilegiū dat ꝑsone. ꝑsonā non trāsgredit. vt insti. ō iure naturali gen. et ciui. §. plane. xxvj. q. j. §. hinc etiam. et. ff. de regu. iur. ꝓuilegia. vij. q. j. nō aūt. et. c. peristi. et reale. qō loco ꝙcedit. ⁊ ꝓpetuū est. xvj. q. j. hinc etiam ⁊. ff. de iure ītmu. l. ij. ex ō officio. ꝓcle. qm ab bas. Jn dubio autem semper ꝯsumitur ꝓuilegium potius ꝑsonale q̄z reale. vt ex de insti. cum veniessent. qz res de facili ad suaz reuertit naturā ff. de pac. si vn⁹. §. quod in specie dotis. nō enī dicitur ob ꝯsonale q; sola inscribitur ꝑsona. vt ff. ō pac. iurisgē. §. pactozū. ⁊ l. tale pactū. Item hec ē dria inter ꝓuilegiū ⁊ cōfirmationē. qz ico firmatione nihil nouī iurī datur. vt ex de ꝓfir. cuz dilecta. sec⁹ est ī ꝓuilegio. Item ī ꝓfirmatiōe nihil ponit vl affirmatur ꝙ totū cōdicionaliter intelligitur. vt ex ō cōcess. ꝓben. qz diuersitatē ꝙ in ꝓuilegijs oia ꝓbaponunt ⁊ certuz ibi asserit. vt ex de ꝓbo. sig. abbate. Nūc vidēdū est qō ꝓuilegiū derogat alij dicūt q̄daz q ꝙ scōm derogat ꝯmo. etiā si nō faciat mētionē primi. vt ex ō rapex parte Et hoc ea rōne vidz qz cū ꝓuilegiū sit ius. sed vnū ius derogat alij. licz nō faciat mentiōnē primi. vt ex de cog. spi. c. ij.

licet itaq; sibi ꝯ generalia ō creta spālia ꝓuilegia īdulgere: ⁊ spāli bñficio concedere qō generali ꝓhibet decreto q̄ñq; si decretoꝝ intētionē diligent adūtam⁹: neq; ꝯ scōrū canonū auctē aliq̄d ꝙcedere ineniat: sacri siq̄dē canones ita aliq̄d ꝙstituūt: vt interꝑtatiōis auctez sctē romane ecclesie reseruent. ipsi nāq; soli canones valēt inē ꝓtetari: q̄ ius ꝙdēdi eos hūt vñ in nōnullis capitulis ꝙcilioꝝ cū aliq̄d obseruādū decernit: statim subinfert: nisi auctas romane ecclesie alit impauerit. vel saluo tñ ī oīb⁹ iure sctē romane ecclesie et salua tñ in oīb⁹ apl̄ica auctoritate. q̄cq; ergo de decimis vel q̄busl̄bet eccl̄iastic negocijs sacris canōib⁹ diffiniunt: intelligēda sūt necessaria seruari nisi auctas romane ecclesie alit fieri mandauerit vel ꝓmiserit. Cū ergo aliq; ꝓuilegia ab apl̄ico aliq̄b⁹ ꝙcedūt: ⁊ si ꝯ generalem legē aliq̄d sonare videatur: nō tñ ꝯ ipaz aliq̄d ꝙcedere intelligunt. cū ipsi⁹ legis auctē ꝓuilegia singuloꝝ penes mrem oīum ecclesiarum reseruēt. neq; enīz ꝓuilegia aliq̄b⁹ ꝙcederēt: si ꝑter generalē legē nulli aliq̄d spāle īdulgeret. ꝓuilegia nāq; dicunt q̄si ꝓuata legia: eo q; ꝓuatā legē singulis generet quā distinctionē greg. innuens ait: si ꝑ neq; ꝙsuetudie generali neq; ꝓuilegio vēdicas restat te vsurpare qō fecisti. Item hiero. in expositione ione: ꝓuilegia singloꝝ nō ꝓnt legē facere cōem. Valet ergo vt ex ꝓmissis colligitur sctā romana ecclesia suis ꝓuilegijs q̄libet munire ⁊ extra generalia decreta q̄dā spāli bñficio īdulgere: ꝙsiderata tñ rōnis eqtate: vt q̄ mater iusticie ē: ī nullo ab ea dissentire videat: vt priuilegia videlicz q̄ ob religiōis vl ne cessitatē vl exhibiti obsequij gr̄a ꝙcedunt neminē reuelādo ita diuitē faciāt: vt ml'toꝝ detrimēta nō circūspiciendo in pauptatē miseriā nōnullos deijciāt. Illud ꝯo apl'i ad me moriā reuocātes: qō ad corinthios scribēs ait. nō ei volum⁹ vt alijs sit remissio: voꝝ āt tribulatio. cui sacra lex ꝓncipū ꝙcordans ait: rescpta ꝯ ius elicita ab oīb⁹ iudicib⁹ ꝑ cipim⁹ refutari: nisi forte aliq̄d qō ñ ledat aliuz ⁊ ꝓsit petēti vl crimē supplicātib⁹ indulgeat. Itē ꝙstitutio impatoꝝ ad ꝓpl'm. Nec dānosa fisco nec iuri ꝯria postulari oz

Questio II.

§ Quod ātē antiq̄oribus ꝓuilegijs sub seq̄ntib⁹ derogari ñ possit auctē ana

Clerici ⁊ b⁹ baptismal' ecclesie priuilegij auctē muniti sue diocesis decias sibi ex integro vēdicare valēt nisi forte ſūma ncēitate eꝑi coganē ad q̄rtā suā accipiendā: ⁊ illi supabūdare mōstrēt.

Sed istis ob. ex de offi. iudi. dele. et pre. vbi ꝓuilegiuz scōm nō derogat ꝯmo. cū nō faciat mentionē ei⁹. Item nec priuilegiū ꝓiudicat ꝙfirmatiōi. nisi faciat mentionē illius ꝓuilegij. vt ex de his q̄ fi. a prela. c. cum vos. Item nec trāsactio. vt ex de deci. ex multiplici. Item nec ꝓuilegiū ꝓiudicat ꝙsuetudini nisi faciat mētionē ei⁹. vt

ex de ꝓben. relatū. Irē nec valet ꝓuilegiū nisi faciat mēcionē ꝓstitutōis facte a capitlo. vt ex de rescꝛ. ꝓstitur. Nec valet appellatio nisi faciat mēcionē ſnie. vt ex ō fide ſtru. inē. vltra mediū. ⁊ sic ꝑpē iura allegata ꝓcedi pōt q illud ſit in ꝓuilegijs qō in rescriptis nisi vbi ſcōm faciat mentionē ꝑmi. qō nō valet ſiue ambo ꝓuilegia ſint generalia ſiue ambo ſpecialia. ſed ſi vnū ſit ſpāle aliō gnāle ſpāle. ſp ꝓeiudicar. licꝫ nō faciat mentionez generalis. vt extra de rescrip. c. j. et c. paſtoralis. licꝫ ſit ar. ꝫ. j. e. i gl liarū. qz in toto iure derogāt generi ꝑ ſpeciem. vt. ff. de re. iur. i toto. Sed certe aliud ē in rescriptis qz in ꝓuilegijs. qz ſcōm re/ſcriptū ſpeciale derogat ꝓio generali. nā ꝑ generale rescꝛiptum non daē iuriſdi/ctio. vt patet i il la decretali. pa/ſtoralis. in fi. et ex. c. ad hec. ⁊ iō de facili rollitur Sed q ꝓuilegium ꝑtū cunqz generale ſtatim ſequitur ſuum ius plenū. Vnō pōt dici q nūqz ſcōm ſpeciale ꝓuilegium dero/get primo gene/rali nisi faciat ipſius mentionē ex de reſcri. non nlli. ⁊ ō ꝓſcꝛ. ve niens. ſz in ſtatutis qūqz ātiquū

a cleti ꝓbaē q̄ ſcribens oībus epīs ⁊ reliqs chriſti ſacerdotib⁹ ait. Eccleſiaz ꝓuilegia cūctꝫ tpib⁹ intemerata ſeruē

a PRiuilegia eccleſi/tur. arū ⁊ ſacerdotū inteme rata ⁊ iuiolata cūctꝫ decreui mus manere tpib⁹ ⁊ leges ec cleſie aplica aucte firmam⁹: b ⁊ pegrina ſubmouem⁹ iudi/cia. I tē leo papa martia. au guſto. Nec nouitate mutari nec ī ꝓbitate cōuelli eccl'iarū

c PRi/uilegia debēt. uilegia eccl'iaz ⁊ mona ſterioꝝ ſctoꝝ patꝝ aucte iſti/tuta nll'a pñt improbitate cō uelli nulla nouitate mutari. in q̄ ope auxiliante chriſto fi delit exeq̄ndo ncē eſt b⁹ ſctē ſedis pōtifices pſeuerātē ex/hibere famulatuz. diſpēſatio enī nob credita ē: ⁊ ad noſtꝫ reatū tēdit. ſi pñarū regule ſanctionū nob ꝓſentiētib⁹ vl negligentib⁹ violent. I tem grego. augu. anglo. epo.

Priuilegio ſue dignitatꝫ ali qs eccleſiā exuere nō debet.

b LIM gallia epīs nullā ti/bi auctoritatē tribuim⁹: qz ab antiqs pdeceſſoꝝ nr̄o/rū tpibus palliū arelatenſis epūs accepit: quē nos ꝓuare aucte pcepta mīe debemus. ſi q̄ ꝓtigat vt fr̄nitas tua ad

uilegiū ſuū expirat ſpacio. xl. an. vt ex de ꝓui. acceden tibus. Sed ſi nō eſt opus ꝓteſtatione. cū ſit ꝓuilegiū ad excipiēdū ꝑpetuū eſt. vt. ff. de doli. ex. pure. Si ꝓo eſt ꝓuilegiū ad faciendū. vīq̄ ſpacio. x. āno. extinguaē vt. ff. de nundinis. l. j.

gallia ꝓuincias tranſeat: ⁊ aliqd ex aucte agendū fuerit ⁊ cū pdicto arelatēſi epo agaē g nec ptermitti poſſit q̄ ō an/tiqua patꝝ inſtitutio iuene/b rit. Britānoꝝ ꝯo oīs epos tue fr̄nitate cōmittimus: vt indocti doceāt infirmi pſua ſione roborent. I dem felici epo. Statuta aplicoꝝ pdeceſ ſoꝝ aplicus deſtruere nō dz.

c SIea deſtruerē q̄ ante/ceſſoꝛes noſtri ſtatue rūt: nō ꝓſtructoꝛ ſed euerſoꝛ eſſe iuſte ꝓbarer. teſtante veritatis voce q̄ ait: oīe re/gnū in ſeipſo diuiſum nō ſta/bit: ⁊ oīs ſcia ⁊ lex aduerſuz ſe diuiſa ōſtruet. I tē leo pa. Metropolitanꝰ dignitatꝫ ſi bi tradite antiqtꝰ ius iteme/

d TIſt fm ratū obtineat.

SCtoꝝ patꝝ cano nes ſpū ōi ꝓditos ⁊ toti⁹ mōi reuerē tia ꝓſecratos metropolitan⁹ ſingla ꝓuiciaz epos q̄b⁹ ex delegatōe nr̄a fr̄nitatꝫtue cu ra ptēdit ſuis traditū ſibi an tiqtꝫ dignitati iteme ratū hīe ōcreuim⁹: ita vt a regul' ꝓſtitꝫ nll'a aut negligētia aut ꝓſum ptōe diſcedāt. I tē hormiſda pa. Priuilegia metropolita noꝝ incōuulſa fuari oportet

e SEruat' ꝓuilegijs metro politanoꝝ vices vobis

b CEt pegri/na. i. ferri candē tis vel iudicꝫ nō ſui. Jo.

c PRiuilegia ꝫ. de coſe. di. iij. celebritarē

b IN galliarū pl'aliter diē qz tres ſunt gal/lie. bracata toga ⁊ comata.

c CPalliū. ē. viij. q. iij. arral/dus. ꝫ vbi ōr q arelatēſis ſit ſuf fraganeus nar/bon. Sed forte duo ſūt arelaten ſes. vl' altera ſra rū ⁊ falſa vel cor rupta. Zu. iii

f CEpo. quem ꝓſtituit ibi lega tū vel ſuppoſuit ei oīs epos bri tanie.

g CPretermit ti. g legar⁹ incō/ſulto epo loci nō pōt iudicare cle ricos ipſius niſi ad ipm appellet vt b. ⁊. xj. q. j. p/uenit. qō pōt ad mitti. nec ob. ex de offi. lega. cū ñ igres. nā ille nō ſolū fuit legatuſ ſz etiā metropo/litan⁹. ⁊ iō nihil pfuiſſz eius lega tiōis ſi ꝑ ius nō habuiſſet. ꝫriuz credo cū illa de/cre. cū nō ignoꝛ/res idiſtincte lo quaē. Irē videt hic q̄ princeps poſſet iozē legatū dando non videtur ꝓhibuiſſe legatū ꝓiozē. ſicut eſt in tutoribus. vt. C. de teſta. tu. l. ij. Similiter notaē. vij. q. j. non aūt. ſecus in ꝓcuratoribus. vt. ff. de ꝓcu. ſi q̄dam. §. vltī.

h Britānoꝝ. ꝫ. s. iij. q. vj. hoc quippe. ſed due ſūt britānie. Anglia cm̄ maioꝛ britānia dicit.

i SIea deſtruerē. diuiſa. ar. ꝫ reſtes ſibi ꝫrios ⁊ ꝫ re ſcꝛta'oīa ſibimet ꝫrta. vt. xxiij. q. vij. q̄ō āt. C. ō fi. iſtru. ſcꝛtur. iiij. q. iij. d falſo. ex ō ſe. ⁊ re iudi. cū olim

k BIſt fm. ex delegatōe. vī q̄ q legatus hēat dele/gatā ⁊ nō ordinariā ptātē. vt hic. ⁊. c. ſe. qō nō cre do cū ſimilis ſit ꝓcōſuli. ff. e. meminiſſe.

l SEruatis. reſcriptū. ſic eſt interꝓtandū vt nulli ſa ciat ꝓiudiciū. vr. ix. q. iij. nūc ꝯo. lxxxv. di. archi. Jn ꝓuilegijs ſecus videt. vt ex de decī. qd audientiꝫ. y ij

a ¶ Inspectis eñ em ds aliqd ex priuilegio sibi vendicat inspici endū ē priuilegiū eius. c. di. ꝯ mo rē. ex de priu. recipimus. z fm q̄ renos priuilegij cōtinet iudicādū ē ex ō pui. pozro.

b ¶ Insinuatione itelligas hꝫ de his q̄ soli pape reseruanť q̄ non transeūt. in generali mandato vt extra de offi. le. q̄ trāslatiōem

c ¶ Nstitutionis pñtia. sic ḡ sñia pncipis facit ius licz nō redigat i. scripť vt extra de trāsac. c. j. C. ō testaōim argu. ꝫ. iij. q. vij. postulať. Itē hic est ar. q̄ pnceps sine scripto dat priuilegiū z sine scripto de legat cām. vt in auť. de liti. §. oēs nō ꝓmittit de legationem sine scripto. xcvij. di. nobilissimus. C. de manda. pnci. l. vna.

d ¶ Rōnis. ar. ꝫ ex de offi. delesi qñ. z. c. ex pte.

e ¶ E eccłia/sticis iurane suū honorez dz augere papa. vt minuat ius eccłie alterius. vt xcix. di. eccłie.

f ¶ Um pie.

g ¶ Nod vo. infringā. q̄ em dz tueri alios ꝫ alios mꝫ magis ꝫ seipm. vt ō natis ex. li. ven. c. vnio. ff. si ser. ven. alteri us.

h ¶ Mputa/to. ꝓcessa. ar. fines mādati diligenter custodiendos. arg. ꝫ. viij. q. j. licet. itē

a aplice sedis delegamꝰ vt inspectꝫ istis siue ea q̄ nob̄ sunt nup mandata fuenť: siue ea que ō ecclīasticis causis tue reuelationi ꝓtigerint nūciari: sub tua nobis insinuatiōe pandantur erit hoc studij ac sollicitudinis tue: vt talez te in his q̄ iniungunť exhibeas: vt fidez integritatēq̄ eiꝰ cuius curam suscipis imiterť

b Item grego. bonifacio pmo defensori. Institutionis decreta apostolica nulla pſumptione violentur.

c ¶ Nstitutionis nostre decreta que sunt priuilegijs z ordinatione disposita: ppetua stabilitate z sine aliqua qstitutione refragatione seruari siue scripto q̄ decretuꝰ siue q̄ in nostra pñtia videnť esse dispositā: nec a quoq̄ pontificum in totū vel in ptē ea q̄libet occasione quelli decreuimus vel īmutari. nam nimis est aspex z pcipue bonis sacerdotū moribus inimicuz

b niti quēpiaz q̄ntacūq̄ rōnis excusatione: q̄ bene sunt ordinata rescindere z exemplo docere ceteros sua q̄q̄ posse ꝓstituta disoluere. Idem dñi. cart. epo. Priuilegia ecclesiaz aplicꝰ dz seruare illesa

c ¶ E eccłiasticis priuilegijs q̄ vra fraternitas scribit hoc postposita dubitatione teneat: q: sicut nostra defendimus ita singlis q̄busq̄ eccłesijs sua iura seruamus: nec cuilibet gratia fauente vltra q̄ merē impartio: nec vlli b̄ quod sui iuris est ambitu stimulāte derogabo. fratres meos p oīa honorare cupio: sicq̄ honore singulos sb uehi: dūmō non sit qō alteri iure ab altero possit opponi. Item vigilo arelatensi epo. Quod rōnabiliter diffinitū est in nullo debet violari

d ¶ Um pie desiderū volūtatis z laudāde diffinitionis intētio sacerdotalibꝰ

sit sp studijs adiuuāda: cura est sollicitudinis adhibenda z ea q̄ p q̄te religiose quersationis sunt dispositā vel ordīata: nec dissimulatio negligere nec q̄dam valeat ꝓsumptio pturbare: sed sicut hoc: q: rō exigebat vtilr obtinuit diffiniri: ita qō diffinituz est nisi forte vbi maioz est auctoritas nō debet violari. Idē Sibi iniuriam facit: qui fratrū suoz iura pturbat.

e ¶ Quod vō dicis nr̄is tpibus debere seruari: que a meis q̄z pdecessoribus tradita vel custodita sūt: absit hꝫ a me: vt statuta maioz cū sacerdotibus meis in q̄libet ecclesia infringam: q: mihi iniuriā facio: si fratz meoz iura pturbo. Item iuliꝰ papa. Nulla ꝓsumptione violentť q̄ ab aplicis z eoz successoribus instituta

f ¶ Mputato totius vsurpationis excessu nullus ꝓsumat q̄ sibi nō videnť esse cōcessa. ea q̄ sť ab aplis eoz̄q̄ successoribus instituta nulla desidia negliganť: nulla dissensione violentť: nulla ꝓcertatione turbentť. Item grepa. Que rōnabilr ordinata sūt nulla debent refragatiōe

g ¶ Ecclesiastice moturbari derationi oīno ē ꝓuidens: vt q̄ ordinata fuerint vl rōnabiliter decisa: nulla in posterz debeant refragatiōe turbari. Idem in registro. Que ꝫ leges fiūt ꝓ infectis

h ¶ Mpiali ꝓstitutū ē hñť. sanctione apte: vt ea q̄ ꝫ leges fiūt nō solū inutilia sed etiā ꝓ infectis hūda sint cedice. ll. j. ti. ō pcibus impatori offerendis. Impator cōstantinus.

i ¶ Ec dānosa fisco nec iuri ꝓria postulari opoz/tet. Impatoz theodosius z valerius.

k ¶ Escripta ꝓtra ius elicita ab oñibbꝰ iudicibꝰ

ar. q̄ eps nil pōt petere nisi qō p/missum est a canone. vt. x. q. iij. qz cognouimus

l ¶ Ccłesie. in ꝓ posterū. ꝫ. vj. q. iij. q̄ bene

m ¶ Mpiali. i. utilia. ꝫ. di stin. x. vides. sed ꝫ. vij. q. j. eps in dioceſi. z. xiij. q vj. ꝓcimus.

n ¶ Ec dāno/sa fisco. vt si aliqs p priuilegiū velit se excusare ab eo qō est dānosuz iuri cōi Maz dicit lex q̄ oīs necessitatibus publicis debent obedire sine dignitatis ꝓ/uilegio. vt. C. li. xj. de nauibus. ñ excusandis. l. mťi. nec ꝓtextu pui legū publica dz vacillare vtilitať vt. C. li. xij. de p uilegijs scholarium. l. ij.

o ¶ Escripta. cōtra ius. nec enī rōne rescripti iudex recedere a iusticia. vt ex de eta. z q̄. ꝓrerea. vñ si rescriptū est penituſ ꝫ ius reuocet illud. vt hic dz auferendū est rescriptū tale de manibus retinētis. vt. C. de sacri. paga. sicut. z mittenda ē talis charta pnci/pi. vt ibi dz. Si aūt nō est ꝫ ius ex toto. sz als in iquū expectādū est fm mandatū pncipis. vt ex ō rescrip. si qñ. z i auť. vt nlli iudi. §. si vo. Judex ḡ semp sequitur ius cōe lz rescriptū pncipis aliud iubeat. vt in auť. de iudi. col. vj. §. oīs aūt iudex. z ꝫ. c. oēs.

a ¶Qñ nō ledat. tale dz esse quotlibz rescriptū vt ne mine ledat. ſ. e. de ecclesiasticis. vñ nō valet rescriptum de re quā ds violenť detinet. vt. xvj. q. vj. placuit. C. vñ vi. l. auctē. nec de re. liti. vt eẍ de ꝓfir. c. j. ꝛ p quod transactio facta resuscitať. vt. C. de transac. cās. eẍ de trās. ac. eẍ lris. et de deci. eẍ mul/tipli. vel p qđ auferť liba ele/ctio aliquib⁹. vt C. de duob⁹ reis de. l. ij. hoc tam nō vẽ verū p id qđ ē eẍ de ꝓcess. ꝑbē. et ec. ñ va. qz diuersitatem vel p restituit aliquis deposi/tus. vt. C. locati l. vlti. vel p id p qđ recta retra/ctať snia. vt. C. de errore aduo. l. vlti. ꝛ per qđ ꝑstatur emuni/tas a tributis. vt. C. ō vect. dc qđ. qđ autem di citur hic intelligas de enormi lesione. qz modi cam lesionē be/ne potest ꝑstare rescriptū ꝑnci/pis. vt eẍ de. v. sig. qđ p nouale vel etiā si ex p⁹ fō icipiat enor/mitē ledere. ſtari non valet. vt eẍ de deci. sugge/stum. q̃cito enī ꝑuilegiū recidit ad iniquitatē ſtari non valet. vt. ff. de vul. subi ex fcō. et. lxiij. di. ſ. verum. modicā autem le/sionez bene pōt afferre. vt. xij. q. ij. bone rei. C. de pci. impa. off. quotiēs. ff. locati habitatores. ff. ne qđ i lo. pu. l. j. ſ. si ds a principe. ff. neqđ in flu. pub. l. j. ſ. sunt qui putāt. qñqz tñ magnā afferť lesionem. vt. xvj. q. j. ſtatuimus. vt dixi. ſ. e. in ſumma in ꝑn. et. ff. de euic.

b ¶Petenti. vt si aliqua q̃ nubit ꝓsulari (lucius. viro petit. vt ipsa nihilomin⁹ ꝓsularis dicať. istud p/dest peteri sine lesione alterius. vt. ff. de senat. l. vl. vel si aliq̃ petat. vt infra tps luct⁹ possit nubere. vt. ff. de his que no. infa. l. soler.

c ¶Vel crimē. in talib⁹ facile exauditur aliquis. xxxv q. ix. veniam.

b ¶Centi. surreptiõe eum distinctione. vt eẍ de re/scrip. super litteris.

a ¶Escripta. ānotatiões. annotatio dicť scriptura quā imperator ꝓprio animi moru facit ō aliquo negocio nemine rogante.

f ¶Pragmatice. pragmatica dz q̃ vētilata ē cozā ꝑn/cipe. ꝛ de b sacra est scriptura.

g ¶Conditionē. eẍ de rescrip. c. ij.

h ¶Venerint. eẍ de appel. ex parte. io.

i ¶Rescriptione. id est. exceptione.

k ¶Opposita. ab aduersario.

precipimus refutari: nisi fo/rte sit aliquid quod non ledat b alium ꝛ prosit petenti: vel cri mē supplicātibus idulgeat.

Itē pelagi⁹ papa io. comiti. Rescriptū merek effectū: q ō cū iurs ꝛ legu rōne ꝓcordat.

c ¶Jcēti sacras iussiones se hre ꝑ māib⁹ rūde/mus scire illuz oportere: qō ipse clemētissim⁹ ꝑnceps ge/neralib⁹ legibus ꝓstituit illa sacra scriptura vniuscuiusq; supplicātis desiderio ꝓcessa ꝑualere ꝛ effectū mācipare: q̃ cū iuris ꝛ legū rōne ꝓcor/dāt. ea xō q̃ surreptione vel falsis ꝑcib⁹ fozsitā impetrāť nullū supplicātib⁹ ferre re/d mediū. Escripta siue sint ānotatiões siue pragmatice sanctiões: exꝑssam debēt in se hre ꝓditionez: si ꝑces ve/ritate nituntť. mēdax enī pre/cator dz carere impetratť ꝛ q̃ bus septa dirigunť sunt pu/b niēdi: si ꝑcū mēdacia vetue/rint argui. ¶Unde impator dioclecian⁹ ꝛ maximian⁹ ꝛ cō ſtātin⁹ li. j. codice ti. si ꝑ iusṽ i vtili. pub. Prescriptiõe mē/f dacior opposita siue in iurf m narratiõe mēdaciū repiať si ue in facti siue i tacēdi frau/de p tenore veritatť nō dep/cantis affirmatiõe datuz iu/dicē cognoscere debere: ꝛ ex b qō de cā ꝓuenit ferre sniaz n Itē impator ꝓstātin⁹. Pu/niri iubem⁹ decē libraz auri mulcta iudices: q̃ vetuerūt precū argui falsitatē. Itē im/o perator theodosi⁹ ꝛ val. Et si legib⁹ ꝓsentaneū sacrū ora culū mēdax ꝑcator attulerit: careat penit⁹ impetratis. ꝛ si p nimia mētientť inuenit ipro/q bitas: etiā seueritati subiace at iudicatť. Itē impator con/stantin⁹. Et si non cognitio sz executio mādať: de ẍitate precū inqri oz vt si fraus in/r teruenerit: de oi negocio co/gnoscať. Itez impator ana/q ¶Seueritati. pūk vt falsari⁹. vt. ff. ō fal. scis abra/r ¶Cognoscať. nō ab ipo executore sz ab eo q̃ de/ (scrit legauit executiōez. ꝛ sic nō ob. eẍ de sen. ꝛ re iu. decere/ro. C. de execu. rei iud. si vt ꝓpois. vl hodie ꝑt distigui illa ꝓrietas p illā decre. sup lris vt qñqz cognoscat qñqz remittat ad supiorē. dicūr tñ qđ q executor ꝑt cognsce re sūmati ō incidētib⁹ qonib⁹. vt. ff. de re iu. a diuo. ſ. si sup rebꝰ. ꝛ tať cognitio facit ꝑiudiciū in ꝑncipali iudi/cio. vt. ff. ō li. ag. l. scis a liberť. ſ. si vl parēs. ꝛ qō dz ō sen. ꝛ re iu. de cetero. q incidētes qones debeāt referri ad supiorē. vez ē vt ibi pliarie examienť. Vl distigue an delegeť mera executio an mixta. vt dicť. ſ. ij. q. vj. ſ. sūr ẍz. ⁊. ab executore. ꝛ si ōlegeť mera executio. vt tūc qones icidētes remittāť ad supiorē. ꝛ si mixta delegať. tūc ꝑt cognscere de qonib⁹ icidētib⁹. Sz pone q ali cui sit mādata nuda executio. nudam voco executiōez cū cā pūitiv⁹ ptiv⁹ ē finita. ꝛ mādať aliqđ vt exequanť snias. nūqđ si ps aduersa cozā illo obijcit exceptiōez au diet exceptio. vl q nō. qz tenet executor exeq snias. lz sciat eā iiustā. vt eẍ de of. dele. pastoral. eẍ de ma. ⁊ o/be. oēs. eẍ de of. iu. dele. si qñ. ff. de iud. si ꝓtor. ꝛ xxiij. q. j. qđ culpať. i fi. ar. ꝛ. C. si ex falsis istru. iudicati. eẍ de testi. veniēs. Ad h dicas q si euidēs ē sniaz ee nul/lā ꝛ p instrumēta falsa lata nō exequeť eā. als lz sit in/iusta exeq̃tur eā. ff. de iud. l. si ꝓtor. non ob. ff. de ꝓfe. l.

l ¶Jn iuris. ꝓsuetudinarij. qz dixit aliqđ esse ꝓsuetu dinem ecclesie cū non esset. eẍ de ꝑbē. venerabilis. nō enī vẽ q in iure scripto possit mentiri ꝑncipi. cum ipse omnia iura habeat in pectore suo. vt. C. ō testa. oium.

m ¶Sive in facti. quia dixit se appellasse vel spolia/tum fuisse cūlnō esset. Johan.

n ¶Puniri. ve tuerūt. tunc enī appellari pōt li cet inhibita sit appellato. vt eẍ de ap. ex parte.

o ¶Et si legi/bus. ꝓsentaneuz vt siquis dixerit se spoliatū ꝛ ꝑn ceps iussit in re scripto ipsuz re stitui hoc conso nat legibus ꝛ ta men carebit cō modo rescripti. Jriū ē. ſ. e. ꝑscri ptiõe. ꝛ eẍ ō of. iu. dele. itellexi⁹. Sz omissis mul tis solutōib⁹ di/stinguas vt disti guit eẍ ō rescp. sup lris. Nec vi deť locū hre illa decre. ex pte. eẍ ō rescp. qz ꝑm il lā decre. sup lris nō ē nccē q ꝓdi tio illa subintel/ligatur.

p ¶Dentiēť q: p eas diu fari gauit aduersari um suum.

vlti. vbi dr q executor pt absoluere illū q ꝓfessus fuit corā eodē iudice se debere fideicōmissum. nō intelligit l. tila executore sz de iudice. a Dēs. aduersa. sed si aliqd ꝑ iure allegat de q est euidēs q nō ꝓsonat iuri remittit ad supiorē. vt ex de fi. instru. pastoralis.

b Sancim⁹ vt auctētica. tribus modis dicitur scptura auctētica. vel quia adest sigillū epi vt ex ō fi. istru. pūcit. Scdo dr auctētica. q est apō acta insinuata. C. ō testa. publicati. t. C. ō re iudi. gesta. Tertio dr auctētica si hēat subscpti onē triū testiuz vt. C. q po. i pigno. scpturas. t sine die vel sine idictiōe. vt ex ō fi. istru. inē. dies iō editur. q vix alit possit pbari. nisi sciret dies. vt ex ō testi. ex tcore. C. ō ꝛ/hen. sti. optimā Nisi enim velit ds ꝓbare falsitate instri ñ est exhibēd⁹ dies vl ꝓsul ne dē⁹ materia fabricādi falsū. vt. ff. quē admodō ref. api. l. ij. §. vl. t. ff. de edē. l. j. §. editiones. vl tūc non sit edēd⁹ dies. cū vult ōlibare. an velit cedere vel ꝓcedere. sz cum vult agere. Dece ñ ē ꝑtas ꝑ iudicū istrīs edēdus ē dies cum vult deliberare. vt ex ō pb⁹. qm ꝛ. ex ō dila. ꝓtea. C. ō edē. is apō quē. t. ff. ō edē. l. j. §. rōnes sz in ꝓpijs nō. vt ex ō fi. istru. ꝑgit. ff. ō edē. l. j. §. dicē. i accusatiōib⁹ ent non cogit ds dicē cōmissi crīs ponere. vt. ff. ij. q. vl. libellor. ē tū ꝛ/rium huic. C. de no. co. ꝓfitē. i fi.

a stasi⁹. Oēs cuiuscūq maioris vel mīoris administratiōi s vniūse reipu. iudices admonem⁹: vt nullū rescptū nullā pragmaticā sanctōnē: nullā sacrā annotationē q generali iuri vel vtilitati publice adūsa eē videat: in disceptatiōe cuiuslibz litigij patiant ꝑferri. sed generales sacras ꝓstitutiones modis oīb⁹ non dubitēt obtuādas. Codi. ti. ō diūsis rescptis. ipator dio/b clecian⁹ t maximian⁹ Sancim⁹: vt auctētica ipa atz originalia rescpta ex nra etiam māu subscpta nō exēpla eor insinuent. Impator ꝓstātinus rndit. Si q būficia personalia sine die t ꝓsule fuerint deprēsa auētē careant. c Impator zeno. Uniūsa rescpta siue ī psonā pcātiū siue ad quēlibz iudicez manauerint: q vel ānotatio vel pragmatica sanctio noīetur: sb ea ꝓditiōe ꝑferri pcipimus si pces veritate nitūt. nec ali quē fructū pcator oraculi pcipiat ipetrati: lz ī iudicio ass seueret veritatē nisi ꝙ fidei d pcū ipiali būficio monstret iserta. Mā t vir magnificus āstor t viri spectabiles mgri scriniox: q sine pfata adiectiōe qlecūq dīnū rnsuz dictauerit. t iudices q fusce perit reprēsionē sbībūt: t q illicite dictata scribere ausi fuerit: cuiuscūq scrinij memoriales seu pragmaticarij vel adiutores ꝓmicerij amissiōe cinguli feriēt. Item leo papa. Priuilegia eccliarum nulla dñt iprobitate quelli.

P Riuilegia eccliarū scōrū canōib⁹ istituta t venerabil nicene synodi fixa ō cret nulla pñt iprobitate cōuelli vl nouitate mutari Itē sed istud intelligit ō legib⁹ redactis ī auctenticū volumen. Itē in primatis instrīs ñ recrīt apponi dies et. ꝓsul. vt. ff. de aq plu. ar. l. ij. §. antepenult. et. l. penul.

c Uniuersa. nisi qo. i. inspitio veritas (ff. de pigtis.

d Precū. i. q illa ꝓditio sit nicolaus pa. vniūsali synodo pīdēs dixit. Anathema sit: q mādata vel decreta romanox pōtificū seruare ptē

f Sjcs dogmata serit mādata interdicta sanctiōes vl decreta ꝑ catholica fide vel ecclīastica disciplina p correctiōe īminētiū vel futurox malox a sedis apo. pīsule salubrit pmulgata cōtēpserit anathema sit. Item gelasi⁹ cresonio t ioh. emessalie epīs inē cetera. Statuta priox successorū seruare opor/

g Ecessox statuta ter. sic legitia t iusta succesorē custodire cōuenit: ita dr h etiam malefacta corrigere.

Hinc etiā archadi⁹ t hono/i Uecūq inquiūt (ri⁹. a parētib⁹ nris diūsis sunt statuta tpib⁹ manere ī uiolata atq icorrupta circa sacrosctas t ecctas pcipim⁹. nihil igit a pulegijs īmutet t oīb⁹ q ecclesijs debuīt tuitio deferat: qtpibus ēt nris k addi potu⁹ reuerētia cupim⁹: q ex his q olim pstita sūt īmutari. Idez. Mō tā nouū aliqd pñti sanctiōe pcipim⁹: q illa q olim vident indulta firmam⁹. Priuilegia igit q olim reuerētia ordis t religionis obtinuit: mutilare sub pene etiā intermiatiōe phibem⁹: ita vt hi quoq q eccie obtēperant ipius būficijs pfruant. Idē. Si eccie venerabil pulegia cuiuscūq fuerit vel temeritate violata vel dissimulatōe neglecta: cōmissuz. xij. libraz auri sicut etiā pus ꝓstitutū est: ꝓdēnatione plectatur ipaq pulegia nihilomin⁹ plenissimū p omīa n obtineāt vigorē. Item pelagius armētario magistro militum inter cetera.

e Priuilegia. q sūt de generali ecclesie statu vel que sunt de arti cul fidei. vel dic non pūt. i. non debent.

Sjcs fit. i. fiat. ē. c. q. j. generali.

Ecessorū custodire. vt. ē. xvj. q. vlc. c. vl. t. xij. q. q. si ꝙs. t. c. si illi.

h Corrigere. ex de re. ec. alic. vel nō epī. ex de preca. c. ij.

Decunq i deseruiūt ē. xvj. q. j. generaliter.

k Addi. ex dona. cū dilect t. e. ti. c. j. t ō cōse. di. j. vasa.

l Nouū. naz statutū nō dr nouū. licz de nouo pcipiat. dūmō qnq fuerit statutū sic. xxiij. q. j. c. j. sic feudū ñ dr nouū qō ō nouo ꝓcedit. dū ñ qnq fuerit ꝓcessū vt ex de rer. ex pte. nec donatio dr noua. lz ō nouo adipiscat quis rei donate possessionem. vt ex de dona. pter tuas.

m Xij. libraz durior pena statuit ē illos q violāt pulegia ecclesiaz. xvj. q. j. nouaz. in fi. vel ibi loquit cū agitur crialit. b cuz ciuiliter.

n Obtineāt. hic habes q pena soluta ꝙ contra eius stat in sua firmitate. sic. pū

q.ij.eps q̄ mācl pūū.7.xxiij.dist. ḡcḡ. in fi.ff. de transac. qui fidē C. ō fideicōmiss. qui fideicōmissaria.ar. cōtra ex de pe.suam. in quū ei ē q̄ simul habearur res 7 pena .ff. de excep.do. apō cel/sus.§.labeo. Solu.si prestat⁹ est se velle ꝓtractuz remanere in sua firmitate.tūc pt vtrūq; peti als nō.vel distingue an pena appo/natur loco iter/esse aut loco cōtumacie aut in fraudē vsurarū. si loco contumacie 7 reus nolu/it solucre debitū cū posset 7 rem 7 penam ꝓsta/bit.vt.ff. de col. l.ij.§. si cū duo/bus.7.ff.de tab. exhibē. locuz.§. cōdemnatio.si ē apposita loco i/teresse. tunc pōt agere ēpti sua i/teresť. vt. ff. de act. emp. pdia. sed si in fraudez vsuraz tūc non potest. vt ex de empt. 7 ven. ad nām.in fi. 7.ff. ō act.emp.7 vē. iul.§.ibidē. Jo.

a POsteaq̄ aucte firmat⁹. Eccie iura documētoruz q̄z itercedētium fuerit aucte firmata:nullaten⁹ ab his discedēdi liberā pontifex vel si vult ꝓmittat⁹ hr̄e lniaz. Si q̄ monasteriox ꝓuilegia vel q̄/rūlibet eccliax aucre leonis grego.gelasij 7 nōnullox ali oz̄ pontificū sctē romane ecclesie īuiolata fuanť:si ea q̄ ꝺ leges fuerīt ꝓ infectȝ habē da sūt:si pōtifex nō hēat libe rā lniaz discedēdi a documē tis:q̄b⁹ iura eccie firmanť: ptz ꝙ posteriora ꝓuilegia an tiq̄oribus derogare nō pñt: nec eox aucte eis aliq̄ obsci/etur exceptio.cū etiā si ꝺ illa special⁹ fierēt: ꝓ infectȝ eēnt hūda. His ita rūdeť. Scta romana eccia sua aucte ꝓgre gata valet disiūgere 7 disiun cta ꝓgregare:rōnis tñ eqta/te ꝓsiderata. vñ vel pietatis vl̄ necessitať intuitu semel a se ꝓcessa valet vl̄ in totū vl̄ in ptē cōmutare. ꝓ necitate nā/q̄ corrigēdox vicioꝝ ꝓuile/gia eccliax multax vl̄ immi/nuunť vl̄ penit⁹ imutāť siue psonaliť siue generaliť. pso/naliť iuxta illud ꝓuilegium oīno mereť amittere q̄ pmis/sa sibi abutiť ptāte. Itē sil/uerius papa virgilio epo.

Quod hz amittat:q̄ qō non

SIc de accepit vsurpat. cet fidē sanctox patruz in eccl'ia seruari catholica vt qō hab uit amittat:q̄ impro/babili temeritate qō nō acce pit assumpserit. Item suppli cius iohanni epo rauennati post pauca:quibus ab illicita eū ordinatione ꝓhib uit.

Priuilegium amittit qui sua auctoritate nō legitima vtiť

c ENūciamus autē q̄ si post ꝺ aliq̄d tale ꝓsum pseris:7 aliquez seu epm vel pb̄m seu diaconū iuitū face re fortc crediderį ordiatiões tibi rauennatis vel emilien/sis ecclie noueris auferēdas Item leo papa. Jus ordinā di amittūt:q̄ imeritū ꝓsecrāt

d SI q̄ epi talē ꝓsecraue/rint sacerdotē q̄lez esse nō licz:etiā si aliquo mō dā/nū ꝓuij honoris euaserint: ordinatiōis ius vlterius nō habebūt. nec vnq̄ eidē sacro intererūt: qō neglecto diuino iudicio imerito pstiterūt. Generaliť veluti dū ciuitati epalis dignitas perpetuo sb̄ trahiť q̄ suos epos interime re ꝓsueuit. Unde gelasius papa scribit. Epalis dignitas ciuitati subtrahiť:q̄ suos

e ꝓsules interimit.

ITa nos syllanoz cedes geminata pontificū horen/di criminis attrocitate ꝓfū/dit: vt diu ꝓstitutio nr̄e deli/beratiōis hesitaret:dū 7 in/gerere quēpiā paricidialib⁹ exemplis detestaremur anti stitē:7 eccliaz vtcūq; destitu tā nō vsq; adeo iudicaremuſ relinquendā. quapropter iā velut vsum ꝓsuetudinēq; sa/crilegā declinantes:nos ea/tenus religioni duximus cō sulenduz: vt parrochie vice ab extrinsecus positis sacer/dotibus gubernet:q̄ ibidez cōmorantes ferro didicit ne care pastores inaudito faci/noze:qō etiā in illiſ puincijs nusq̄ prorsus legiť accidisse q̄ belloꝝ cōtinuis diuersisq; incursiōib⁹ affligunť: vt aliq̄ sit repta ciuitas q̄ ꝓsules mi strāde fidei christiane sine p/secutoze ꝓsterneret. Curā/dū ē igiť: vt funesta pnicies cessatione ꝓrioꝝ saneť antistitū. atq; ita saltē furoris tā ti mā sb̄trahať:si i q̄ b̄ possit acerbitas ꝓpetrari ꝓsistens ibidē pso defuerit.eoq; mō vl̄ illa citas dū i q̄s deseuiat nō hēbit ab hmōi temeritate desistat: vl̄ alijs imitādi ꝓta/gia dira exemplū nō ꝓbeat.

f egeat ꝙ epalib⁹ subsidijs sibi

SIc decet. b amittat.ar. q̄ q̄ vsurpat si/bi ius alterius in eligendo. q̄ eriaz ꝓpriū ius electiōis debeat pdere. vt. xciij. di.c.vlt. Itē.ar. q̄ pena extendi/tur q̄q; vltra ō licitū. vt extra ō plus pe.c.ſ.

DEnuncia/ c mus inuitū. §.lxxiij. dis. vbi ista.

SI q̄ epi.hoc d est lectū.§. ſ.q.ſ.si q̄ epi.

ITa nos.v/ e sum.arg.q̄ due vices in cri/minibus indu/cunt consuetudi nem.vt hic.7.C de episcopali au di.l.iij. i fi.§ in ciuilibus nego/cijs nec etiā tres vices consuetu/dinem inducūt. vt extra de cau/sa pos.cum eccle sia. Item est hic ar.q̄ magis pu nitur factum ite ratum.vt.xxvij. q.ſ.peruen t.7 ff de re mili.l. iij. §.si plures.7 ex de here.ad abo/lendam.§. illos autem.

f Episcopalib⁹. hic delictū ciuiū qō ꝓsistit in faciēdo. redū dat in dānū ec/clesie. 7 sic est ꝺ xvj.q.vj.si epm vbi ꝺ q̄ delictū plati nō redun dat in ecclie dā/nū.sed potest di ci.q̄ hic ecclesia non damnificat in rebus licz dā/nificeť in hono/re de delicto qō ꝓsistit in omittē do.non est dubi um quin redun/det in damnum ecclesie.vt. xvj. q.iij.placuit.

a In vtroq; epi/scopo interfecto.
b Exterius. id est ad suggestionem extraneorum.
c Visitationis. sic ergo epi vicini supplet defectū vicinoꝝ epoꝝ vt vii.q.j.pontifices. & l/xv.di.si forte.
d Hostilitatis. in vnam. vt.x vj.q.j. temporis.
e Possessiones. x.vj.q.j. possessiones.
f Cessauerint. arg. q si priuilegium aliqđ datur ex cā vel ratione religionis. vel ratione paupertat̄ vel alia de causa q̄ci/to cessat cā cessat & priuilegiuz. vt extra de ꝛ/bo.sig. ab/bate.i fine. extra de de ci.suggestū xvj.q.j.ge/neraliter. & instī. de auct. tutoꝝ. §. vlt. & ff. de iudi. l.ij §. legatis. & C. de testa. mili. l. vlt. & instī. de pub. substi. §. q̄ rō/ne.
g Nulli hoc nō est vsq; q si illud nouale fuit in alicuius terri/torio. ad il/

met aliūde pensandis: q̄ sacraz i suo gremio collocatā fuso crudeliť maculat sanguīe dignitatē: q̄
a in vtroq; hac ēvltiōe plectenda: siue instictu domestico seu furijs
b incitata p̄ cōmittit exterius: p̄bet q̄ dilectio vīa in hoc statu po/
c site ministeriū visitatiōis eccl̄ie: & aut ꝓuēdo pariť aut vicissim put q̄litas rex cāq; poposcerit: diuīa misteria repētet ingratis: ne cū deuitam⁹ zizaniā: dñica vi
d deamur p̄terire frumēta Hostilitatis q̄z vel pauptat̄ necessitate cp̄ales sedes pmutantur vel due in vnā rediguntť: sic supza in titulo de mutatiōib⁹ ep̄oꝝ beat⁹ gregorius fecisse legiť. nō q̄ priuilegia eccl̄iaꝝ sic inuiolata pmanere censenť: vt q̄busdā de cāis interueniētib⁹ aplica aucte eis derogari nō possit. alioq̄n multitudo eccl̄iaꝝ ad paucitatē redigere tur: cū innūere eccl̄ie in dioceſibus alioꝝ freq̄nť ꝓdite inueniātur. fuenť & priuilegia eccl̄iaꝝ cūctis incōcussa tpib⁹: ne vi delicet p̄ter ei⁹ aucte a q̄ data sunt ꝛ ea liceat ire alicui. Sed obijcitur il/
e lud symmachi pape. P ossessiones q̄s vnusq; eccl̄ie suo relinquit arbitrio ꝛc. q̄ supza i titulo de alienatione rex eccl̄iasticarū legunť ascripta. C Uñ dať intelligi: q̄ ea q̄ de iure vniuscuiusq; eccl̄ie vl̄ necessitatis sicut pegrinis: vl̄ pietat̄ intuitu: sicut religiosis domibus ꝓferūť: nō ppetuo sed tpaliter ab eis q̄bus cōferēť sunt possidenda: quāq; illud symmachi ad necessitatis intuitū si ad pietat̄ ꝓspectū possit referri vicz vt ea q̄ pegrinis vel captiuis largiri necessitas suasit nō ea q̄ religiosis domibus ob q̄ etem religiose ꝓuersationis ꝓcessa sunt: phibenť ppetuo possideri: vel potius de vtriq; intelligē dū est: vicz vt sicut necessitatem patiētes cessante necessitate bñficijs renūciare cogūť: que eis misericordiā indulsit intuitus: sic religiose viuentes: cuz a religione
f cessauerint: priuilegijs exuunť: q̄ religiosa ꝓuisatio meruit. C Priuilegia ergo que religiosis domibus ꝓcedunť: vel in eo casu accipienda sunt in quo ita eis con/
g sulit̄ q̄ nulli aliq̄d derogat̄ vicz vt ex noualibus: quoꝝ decimationes nulli assignate fuerant: priuilegioꝝ auctoritate decimas aliq̄bus ꝓsoluere nō cogāť. vel si ꝓpt̄ instantē tpis necessitatē eis ꝓsoli non poterit: nisi eis derogetur ita priuilegioꝝ auctoritas videť esse fuanda: vt eoꝝ subueniat̄ in opie: nō vt suaꝝ diuitiaꝝ augmēto & possessionū nō modica extensiōe porrecta baptimales seu pa/
h rochiales eccl̄ie penitus destruantur. Causa. XXVI.

i Quidaz sacerdos sortilegus esse & diuinus quinquiť apud episcopuz: correctus ab episcopo noluit cessare: excōmunicať. tandē agens in extremis reconciliať a quodā sacerdote episcopo incōsulto. indicť sibi penitentia sub quantitate temporis canonibus p̄fixa. Hic primum queriť qui sint sortilegi. Secūdo an sit peccatum esse sortilegum. Tercio a quib⁹ genus diuinationis sumpsit exordiuz. Quarto quot sint genera diuinationis. Quinto an sortilegi vel diuini sint excōicandi: si cessare noluerint. Sexto an excōicatus ab ep̄o possit reconciliari a p̄lbytero illo incōsulto. Septimo si morientibus est indicenda penitentia sub quātitate temporis. Questio. I.

Qui sint sortilegi: isidorus diffinit etymologiaꝝ libro octauo: ita dicens.

Qui sint sortilegi.

k Sortilegi sunt: qui sub noīe ficte religionis per quasdā quas sanctoꝝ seu apostoloꝝ vocant sortes: diuinationis scientiam ꝓfitentur aut quarūcunq; scripturarum inspectione futura
l ꝓmittunt. Quest. II.

Quod aūt sortes exquirere peccatum nō sit:

lū tñ specta/bit. sed si in nullius pa/rochia fuerit. epūs p̄t assignaŕ cui voluerit. vt extra de de/ci. q̄m.
h Penitus. §. xij. q ij. bone rei. Jo.

Qui dā ſa/cerdos.

k Sortilegi sunt. p̄fitentur. q̄ta les ꝓsilit penitentia punit̄. v. annis. vt. ſ. c. q v. q̄ diuinationes. ipsi aūt faciētes hmōi artes tm̄ pnia vnius anni videnť punīdi. vt extra de sortile. c. ij. sed istud intelligē dispensationem. fm. l. aūt ipse maleficus punitur capite. vt. C. de male. l. nemo. Jo.

Quod aūtez sortes. nota q̄ sortes q̄/dam sunt licite q̄dam illicite. Illicite sunt q̄ fiunt p magicas incantationes. Vel que fiūt ad exercendas vanitates aliquas. Vel que fiūt ad inquirenda aliqua occulta. vt ſ. eo. hi qui. ſ. c.

illud. sed q̄ fiunt necessi
Josue.7 tatis causa nō sunt illi/
cite. vt si ꝓtē/
tio esset de
electione ali
quoꝝ ⁊ esset
pitas vericʒ
in oīb⁹. ex
emplo mat/
thie pñt fie
ri sortes. vt
ff.c. nō exē/
1.Reg.14 plo. 2.q. v.
nō licz. cum
em̄ non sup
est hūanum
auxiliū. tūc
possum⁹ re/
currere ad
diuinū auxi
lium. vt. xxij
q.ij.queriē.
Jone. 1. ⁊ in dubijs
etc2. fm leges ad
sortes decur
Lucf. 1 rit. vt. ff. de
iudi. sed cuz
Actf. 1 ambo. C. cō
munia. ōle.
si duobus. ⁊
augusti. scri
psit q̄busdā
dam cū ciui
tas esset ob
sessa. ⁊ dubi
raret clerus
q̄ deberēt fu
gere q̄ rema
nere q̄ sorte
illud essz di
rimendum.

a ¶ Achor
historiā ha/
bes. ff. q.iiij.
§. item pcō
achor.

b ¶ Hayn
ciuitatem.

c ¶ Saul
q̄z hoc hēs.
xij.q.ij. ſtez
opponit.

d Ors.
Gal.4 mali in
sui natura ñ
est mala. tñ
phibet. q⁹
ꝑpt assidui
tatē labitur
talis in ido
latriaz sicut
tē in iuramē
to. vt. xxij.
q.ſ. ⁊ iura/
bunt. Jo.

⁊ exemplis ⁊ auctoritatib⁹ pba/
tur. Cum em̄ acho: de anathe/
mate furtim surripuisset: ⁊ ob eī⁹
b pctm̄ ꝑplus cesus apud hayn ho
stibus terga dedisset: p̄cepit dñs
iosue vt sortibus exquireret: q̄
peccante ꝑplus in manibus ho
stiū cadere meruerat. Josue p̄ce
ptū accipiens misit sortes: ꝓmuz
sup tribus: deinde sup familias
deinde sup ꝑsonas: ⁊ ita cecidit
c sors sup achor. Saul q̄z cum pu
gnasset ⁊tra philisteos: ⁊ iurās/
set se interfectuꝝ quēcūq; q̄ an
te solis occasuz comederet de po
pulo: sorte deꝓhendit ionathan
filiū suū mel comedisse: quod sce
ptro accepat. quē cū morti trade
re vellet: ꝑplo supplicante reuoca
uit sniam. Jonas q̄z cum a facie
dñi fugeret: a nautis sorte depre
hensus in mari deiectus ⁊ a ceto
est absorbptus. De zacharia etiā
legit: q̄ sorte exijt: vt incensum
poneret. Mathias vero a beato
petro sorte in apl'atū ⁊ inde suc/
cessorem eligit. Quod ergo tan
toꝝ exemplis ꝓbat: ptz malum
nō esse. Unde etiā aug. ait in li
bro psalmoꝝ.

Quid sit sors.

e Sors nō est aliquid mali: ſ
res in būana dubietate di/
uinam indicans volūtatē. His
ita rñdet. Anteq̄ euangeliū cla
resceret: multa pmittebant: que
tpe pfectioris discipline penitus
sunt eliminata: Copula nanq;
sacerdotal' vel ꝓsanguineoꝝ nec
legali nec euangelica vel aplica
aucte phibet. eccl'iastica tñ lege
penitus interdicit. Sic ⁊ sorti/
bus nihil mali inesse monstrat:
phibet tñ fidelibus ne sub spē
diuinationis ad antiq̄s idolatrie
cultus redirēt. Añ q̄busdā ꝓstel
lationes ⁊ futuroꝝ signa custodiē
tibus apl's ait. Dies obseruatz ⁊
mēses ⁊ tpa ⁊ ānos. vñ timeo ne
forte sine cā laborauerim in vob
Sic ⁊ astronomia seu ⁊ astrolo/
gia apud catholicos in dissuetu
dinē abijt: q⁹ dū ꝓpria curiosita/
te his nimis erāt intenti: minus
vacabāt q̄ saluti aīaꝝ erāt accō/
modata. Nō aūt sortib⁹ credi nō
oporteat. hiero. testat scribēs sup
Jo. Exēplo ione vl' matthie nō e
sortibus indifferēter credendū.

e On statim debem⁹ sub exē
plo ione sortibus credere:
vel illō q̄ actib⁹ apl'oꝝ huic testi/
monio copl'are: vbi sorte matthi
as in apl'm elegitur. Item aug.
ad inq̄sitiones ianuarij. Ad secu
laria negocia diuina oracula nō
f Jq̄ de pa sunt quertenda.
ganis euāgelicis sortes le
gūt: ⁊ si optandū ē: vt id potius
faciant q̄z ad demonia ꝓsulenda
ꝓcurrāt: tñ ista mihi displicet cō
suetudo ad negocia secl'aria ⁊ ad
vite huius vnitatē diuina oracl'a
velle ꝓuertere. Item beda sup actꝰ
apl'oꝝ. Exēplo matthie vl' ione nō
est indifferenē sortib⁹ credendū.

g On exemplo matthie vel
q̄ ionas ꝑpha sorte deꝓhē
sus sit: indifferenter sortibus eē
credendū: cū ꝓuilegia singulorū
vt hieronymus ait: cōem legem
oīno facere nō possint. ¶ Si q̄ tñ
necessitate aliqua ꝓpulsi deū pu
tant sortibus exemplo apl'oꝝ cō/
sulenduz esse: videant hoc ipsos
apl'os nō nisi collecto fratꝝ cetu
⁊ p̄cib⁹ ad deū fusis egisse. De
diuinis vō scribit aug. ita dices
Non sunt obseruanda q̄ a diui/
nis p̄cipiunt q̄uis ea ꝓtingant
que ab eis ꝓnunciant.

h Intelligi voluit dñs etiā illa
q̄ a diuinātibus nō fm deū dicūt
si acciderint q̄ dicūt: nō sic accipi
enda sunt vt fiant q̄ p̄cipiunt ab
eis aut colant q̄ colunt ab eis.
Item dē in li. j. de doctria christiana
Institutiones hoīm que sunt su
perstitioſe vel non.

i Illud quod est fm institu/
tiones hoīm ptim superstitioſum
ē ptim nō est superstitioſum. Sup/
stitioſum est quicq̄d institutū est
ab hominibus ad facienda idola
⁊ colenda ptinens: vel ad colen
dam sicut deum creaturaz ptenu/
e vllā creature: vel ad consulta
tiones ⁊ pacta quedam significa
tionum cum demonibus placita
atq; federata: qualia sunt volu/
mina magicaꝝ artiū: q̄ q̄dā cōme

On e statij. ione. q̄ hoc
fuit diuina inspiratione
factum. vt. xxiij. q.v. di
xit.

Jq̄ f potius
q̄ pmittit
minus ma/
lum vt cui/
tē mai⁹ ma
lū. vt. xxxiij
q.ij. si q̄ ve
rius. ⁊. xxij.
q.ſ. ꝓsidera.
⁊ est similis
mod⁹ loquē
di. ſ. q.ſ. iudi
ces.

On ex g
emplo
cum priuile
gia. xvj. q.ſ.
hinc est. §. j
⁊. §. di. iij. ꝓ
uilegia.

Metelli, h
gi.

Illud. i
sed qua
si licentioꝝ.
i. non videt
intantū pec
care.

a Eminētiozi.i. pulchriozi vel maiozi.

b Vētriloqua. q̄ habebat spūm phitonis in vētre. q̄ mltis dieb⁹ se q̄bat paulū ⁊ alios p̄dicatozes. ⁊ clamabat. isti sunt serui dei q̄ annūciant verba salutis vñ offēsus paulus ad eū cōuersus est. ⁊ dixit spūi p̄cipio tibi vt ab ista recedas. ⁊ statim recessit.

mozare potius q̄ docere solent poete. ex q̄ genere sunt: sz q̄si licentiozi vanitate haruspicū ⁊ augurū libri. Ad hoc etiā gen⁹ pertinent oēs ligature atq; remedia q̄ medicoꝝ q̄z disciplina ꝓdēnat siue in p̄cantationib⁹ siue in quibusdā notis q̄s characteres vocant: siue in q̄busc̄uq; rebus suspendēdis atq; ligandis vel etiā saltādis q̄dāmō nō ad tpationē corpoꝝ ꝑtinentibus ad q̄sdā significatiōes aut occultas aut manifestas: q̄

a eminētiozi noīe physicā vocant vt q̄si nō superstitiōez ꝛplicare ꝑtinature ꝓdesse videat: sic̄ sūt in aures in sūmo singularū auriū aut destructionū ossib⁹ ansule in digitis: aut cū dr̄ tibi singultienti: vt dextra manu pollicē teneas.

Dis adiūgunt milia ūmaniss. maz obstinationū: si mēbz aliq̄ salierit si iunctū ambulātib⁹ amicis lapis aut puer medi⁹ interuenerit. hinc sunt etiā illa: limē calcare cū añ domū suā transit: redire ad lectū si q̄s se dū calciat sternutauerit: redire ad domū si ꝑcidens offenderit: vl si vestis a soricibus rodit. Hecz ab ꝑ genere superstitiōis pniciose segregādi sūt: q̄ olim genetaliaci ꝓpē nāliū ꝓsideratiōes diez: nunc aūt mathematici vocant. nā ⁊ ipi q̄uis verā stellaz positiōez: cū q̄sz nasciť ꝓsequūť: ⁊ aliq̄n̄ questigant tū q̄ inde conant vel actiōes nostras vel actionū euētus ꝓducere nimis errāt. ꝑ ātgen⁹ fornicatiōis aīe salubriť dīna auctas nō tacuit necz ab ea sic deťruit aīaz vt ꝓpterea talia negaret esse seranda: q: falsa dicūť ⁊ a ꝓfessorib⁹ eoꝝ ꝑ etiā si dixerit vobis inq̄t: ⁊ ita euenerit: ne credatis eis: nō ei q: imago samuelis mortui sauli ꝛa ꝓnūciauit: ꝓpter talia sacrilegia q̄b⁹ illa imago p̄ñtata est minus execranda sūt aut

1.Re.28.

Actj.16 b qz in actib⁹ apl'oꝝ femina vētriloq̄ vex testionū ꝓhibuit apl'is dñi: iō paulus apl'us pepcit spūi illi: ac nō potius feminā illi⁹ demonij correctione atq; exclusione mūdauerit: oēs igit artes hmōi vel nugatorie vel noxie superstitionis ex q̄dā pestifera societate hominū ⁊ demonū q̄si pacta infidelis ⁊ dolose amicicie ꝓstituta: penitus sunt repudiāde ⁊ fugiēde christiano. ✠ dē in li. de ciui. dei.

Non ē vita sz mors inq̄sitio vel curatio q̄ a dīnis vl magis expetit.

c QUi sine saluatore salutem vult hr̄e: ⁊ sine vera sapia estimat se prudentē fieri posse: ñ sanus ꝑ eger: nō prudēs ꝑ stultus in egritudīe assidua laborabit ⁊ in cecitate noxia stultus ⁊ demēs pmānebit. ac pinde oīs inq̄sitio ⁊ oīs curatio q̄ a dīnis ⁊ magicis artib⁹ vel ab ipis demonijs in idolozꝝ cultozū expetit: mors potiꝰ dicēda ē q̄ vita: ⁊ q̄ ea sectant si se nō correxerit ad eternā pditionē tēdūt: psalmista dicēte. Omēs dij gētiū demōia sūt: q̄ p deceptos hoīes alios decipe q̄tidie gestiūt vt pditionis sue eos faciāt ptices. Itaq; ꝑ vanitas magicaz artiū ex traditiōe maloꝝ āgeloꝝ in toto orbe terraꝝ plūmis secul' valuit p q̄ndā sciaz futuroꝝ ⁊ infernoꝝ: ⁊ p inuentiōes eoꝝ inuenta sūt haruspicia ⁊ augurationes ⁊ ipsa q̄ dicūť oracula ⁊ nigromancia. ✠ dē ꝓfessionū li. iiij. **Christiana ⁊ vera pietas planetarios ex**

d ILlos plane pellit ⁊ dānat. tarios q̄s mathematicos vocant: plane ꝓsulere nō desistebāt q̄ q̄si nullū eis sacrificiū ⁊ nulle p̄ces ad aliquē spm̄ ob diuinationem dirigerēť q̄ tū christiana ⁊ ꝛa pietas ꝓsequenter expellit ⁊ dānat. ✠ tē hiero. **Cultura ē idolatrie auguria fugare ⁊ stellaz re**

e SEd ⁊ illō ad/q̄rere cursus. de: q̄m q̄ fornicať in corp⁹ 1.Cor.6
suū peccat: nō istud corpus soluz qō tēplū dei effectū ē: ꝑ illud qō dr̄: q: oīs eccl'ia corpus christi est ⁊ in oēm eccl'iam videť delinq̄re: Eph.1
q̄ corpus suū cōmaculauerit: q: p vnum mēbz macula in oīe corpus difundit. Est ⁊ illud opprobriū egypti: qō si neglexeris etiā Josue.5
post iordanis transitū ⁊ post baptismi secūdā circūcisiōz vetuste ꝓsuetudīs inustiōe suggerit obs

Qvi sine saluatore. angelo. ꝑ aliqua est scia a diabolo. vt. j. c. q. v. in ꝓn. arg. ⁊ s. xxxvij. dist. ix. §. hinc etiā. vbi dr̄ q a diuinis scripturis ois scia sumpsit initium.

Ilos. b

SEd illud tā/ c
git illud qō legit in iosue. q: ppls circumcisus fuit a rpe a/ ps.93.
braeosq; ad illud tps q̄ i.Par.16.
ppls exiuit de egypto. sed postea ñ fuerūt circūcisi. xl. ānis. q̄bus fuerūt in deserto. sed cū transiuerūt iordanē denuo p̄ceptū fuit. vt vnusq̄sq; circūcideret qō facti est ⁊ dixit dñs iosue. hodie abstuli a re opprobriū egypti.

nare auguria: reqrere stellaꝝ cur
sus: ⁊ euentus ex his futuroꝝ ri
mari: ceterisq; hmōi supstitiōib⁹
īplicare idolatrie nāq; mater est
egyptus: ex qua certuz est oppro/
bria hmōi pullulare: que si tran
sito iordane susceperis: ⁊ his te
laqueis rursus illigaueris: tecū
sine dubio opprobria egypti tra/
his. Hec aūt sacrilegia nō vsq;
adeo sunt detestanda: vt si aliq̄d
de area vel torculari demonibus
fuerit īmolatū: qd̄ reliquū est: iō
credat̄ esse īmundū: aut si ipsum
qd̄ oblatū fuerit: a nobis igno/
rantibus sūmi ꝯtigerit: ideo cre
dam⁹ nos d̄liquisse. Vñ augu.
ad publicolam. Non iō reliqua
sunt īmunda: qꝛ ab area vel tor/
culari aliq̄d ad demonū sacrifi/
cia tollit̄.

SI de area vel torculari tollit̄ aliq̄d ad sacri
ficia demonioꝝ sciente christia/
no: iō peccat: qꝛ permittit fieri:
vbi ꝓhibendi potestas est. ꝙ si
factū nō ꝯperit aut ꝓhibēdi po/
testatem nō habet: vtit̄ mūdis re
liquis fructibus: vñ illa sublata
sunt. Item amb. in p̄ma epl̄a ad
corinthios. Immunis est a rea/
tu q̄ emit qd̄ nescit idol̄ imolatū.

LIcet aliq̄d pollutū sit ꝑ ac
cidentia. i. oblationē idoli
cū tñ nescit q̄ emit: nullū patitur
scrupulū: ⁊ apud deū īmunis ē.

Questio. III. ⁊. IIII

AQuibus aūt gen⁹ di
uinationis exordiuz
sumpserit vel q̄t sint
genera eius augu. exponit in li/
bro de natura demonū ita dicēs
De mltiplici genere diuinatiōis

IGit̄ genus diuinationis a
persis fert̄ eē allatū. varro
aūt dixit diuinationū q̄tuor esse
genera: terrā aquā aerē ⁊ ignem
hinc geomantiā: hydromantiaz
pyromantiā: aeromanciā dictaz
autumant. diuini dicti sunt qua/
si deo pleni. diuinitate em̄ se esse
plenos simulant: ⁊ astutia q̄daz
fraudulenta hoībus futura ꝯie/
ctant. Duo aūt genera diuina/
tiōis sunt ars ⁊ furor. Incantato
res aūt dicti sunt: q̄ artē verbis
pagūt. Arioli vocati sūt ꝓpterea
q; circa aras idoloꝝ nefarias p̄/
ces emittunt. ⁊ funesta sacrificia
offerūt: hisq; celebritatib⁹ demo
nū accipiūt respōsa. Auruspices
nūcupant̄: q̄si horarū inspectato
res. dies em̄ ⁊ horas in agendis
negocijs opibusq; custodiunt: ⁊
q̄d ꝑ singl̄a tēpa obs̄uare debeat
hō: intēdūt. Hi etiā exta pecu/
dū inspiciūt: ⁊ ex eis futura p̄di/
cūt. Augures sunt q̄ volat⁹ auiū
⁊ voces intendūt: aliaq; signa re
rū vel obs̄uationes improuisas
hoībus occurrētes ferūt. Idē
sunt ⁊ auspices. nā ⁊ auspicia sūt
que iter facientes obs̄uāt: dicta
aūt sunt auspicia q̄si auiū spicia:
⁊ auguria q̄si auiū garria. i. auiū
voces ⁊ lingue. itē auguriū qua/
si auigeriū: qd̄ aues gerūt. Duo
sunt aūt genera auspicioꝝ vnum
ad oculos alteꝝ ad aures ꝑtinēs
ad oculos. s. volatus. ad aures
vox auium. Phitonisse a phito/
nio apolline dicte: ꝙ is auctor fu
erit dīnandi. Astrologi dicti sūt
eo ꝙ in astris augurāt̄. Geneta/
liaci appellati sūt ꝓpt̄ nataliciorū
ꝯsiderationes dieꝝ. geneses em̄
hoīm ꝑ. xij. celi signa describunt
siderūq; cursus nascentiū mores
altus ⁊ euentus p̄dicere conant̄
i. q̄s q̄li signo fuerit natus: aut
quē effectū hēat vite q̄ nascit̄ in/
terp̄tant̄. Hi sunt q̄ vulgo mathe
matici vocant̄: cuius supstitiōis
gen⁹ ꝯstellatiōes latini vocāt. i.
notatiōes sideꝝ quō se hēant: cū
q̄sq; nascit̄. Primū āt gen⁹. i.
stellaꝝ interp̄tes magi nuncupa
bāt̄: sic̄ de his legit̄ in euāgelio
q̄ natū christū annūciauert̄. post
ea h̄ noīe soli mathematici dicti
sūt: cui⁹ artis scīa vsq; ad christū
fuit ꝯcessa: vt christo edito nemo
exinde natiuitatē alicui⁹ de celo
īterp̄tet̄. Horoscopi dicti: ꝙ ho/
ras ntītatis hoīm speculēt̄ dissil̄i
⁊ diuerso fato. Sortilegi sunt q̄
sub noīe ⁊c̄. vt s̄. Salitores vo/
cati sūt: q̄ dū eis mēbroꝝ q̄cūq; ꝑ
tes salierint: aliq̄d sibi exinde ꝓ
speꝝ seu triste significari p̄dicūt
Querit̄ aūt de nā demonū: cui⁹

Matth. 2

Scien-dū ē. Hic augu. ostendit q̄bus de causis ōmones sciūt futura p̄dicere nō q̄ ipsi sciant futura. sed quia hūt p̄babiles cōiecturas. primo illa rone. q̄ de subtiliori materia sūt creati. vnde subtilius cō siderant q̄ hoīes. Itez q̄ p antiq̄tatez multa sciūt q̄ nos ꝓpter breuitatē tpis scire nō possumus. Itez q̄ ipsimet ꝓsueuerunt morbos immittere. ⁊ illud ipsi p̄dicūt q̄ aliq̄s sit habitur⁹ malū. Itez sic̄ medicus videt aliq̄d p sig̃ sibi nō q̄ nos nō videm⁹ sic de mones. Itē ex signis q̄ p̄cedunt ex aio hoīs p̄uident q̄dā futura. Itē q̄ dicta p̄pheraꝝ audierūt. ex q̄bus futura p̄dicunt.

b Cogitatiōibus. ꝑ vr̄ q̄ diabolus nouit cogitationes hoīm. Sz ꝑ solus deus scit occulta cordiū. xxx ij. di. erubescant. Sz ipe seipm de b corrigit ꝑ. c. primo.

nature sint: an futura p̄scire valeāt: vl̄ q̄t modis futura p̄noscāt de his ita scribit aug. in eodē li.

Quot modis demones futura p̄

a Sciendū ē hāc esse noscūtnām demonū: vt aerij corpois sēsu terreno⁊ corpo⁊ sensū facile p̄cedāt: celeritate etiā ꝓpē aerij corpis supiorē mobilitatē ñ solū cursus q̄rūlibz rez⁊ vt hoīm vel fera⁊. verūetiā volatus auiū incōpabiliter vincāt. q̄b⁹ duab⁹ rebus q̄ntū ad aereū corpus attinet p̄diti: b̄ est acumine sensus ⁊ celeritate motus multo aī cogitata nūciāt: q̄ hoīes p sensus terreni tarditate mirentur. accessit etiā demonib⁹ p tā longū tp̄s q̄ eo⁊ vita ꝓtendit: rez⁊ longe maioꝝ expientia q̄ p̄ hoībus ꝓpter breuitatē vite ꝓuenire p̄ has efficacias q̄s aerij copis nā sortita est: nō solū multa futura p̄dicūt demones: verūetiā multa faciūt q̄ q̄m hoīes dicere nō p̄sūt aut facere: eos dignos q̄dā q̄b⁹ fruiant ⁊ q̄b⁹ honores diuinos deferāt arbitrant: instigāte maxie vicio curiositatis ꝓpter amorē felicitatis falsē atq̄ terrene ⁊ excellētie tpalis. Nūc igit̄ q̄m de dīnatiōe demonū q̄stio ē: p̄mū sciendū est illos ea plerūq̄ p̄nunciare q̄ ipi facturi sunt. accipiūt em̄ sepe ptā tem ⁊ morbos īmittere ⁊ ipm aerē viciādo morbidū reddere ⁊ in puersis atq̄ amatoꝝb⁹ terreno⁊ cōmodo⁊ malefacta suadere de q̄⁊ moribus certi sunt: q̄ sint eis tlia suadentib⁹ cōsensuri. suadēt em̄ miris ⁊ īuisibilibus modis p illā sb̄tilitatē corpa hoīm nō sen

b tientiū penetrādo: ⁊ se cogitiōibus eo⁊ p q̄dam imaginaria vasa miscēdo siue vigilātiū siue dormiētiū. aliq̄n aūt nō q̄ ipsi faciūt ꝑ q̄ naturalib⁹ signis futura p̄noscūt: q̄ signa in hoīm sensus venire nō p̄sūt: aī p̄dicūt. neq̄ em̄ q⁊ p̄uidet medicus q̄ p̄uidere nescit hui⁹ artis ignarus: ō tñ dīnus hūdus est. q̄d aūt mirū si quēad modū ille corpis būani ꝓturbata vel mortificata tēperie se bonas seu malas futuras p̄euidet valitudines: sic demōes in aeris affectiōe sibi notas: nob ig̃tas futuras p̄uidēt tēpestates. Aliq̄n ēt hoīm dispositiōes non solū voce ꝓlatas verūetiā cogitatiōe ꝓceptas: cū signa q̄dā ex aio exp̄mūtur in corpe tota facilitate perdiscūt: atq̄ hinc etiā mīta futura p̄ nūciant: alijs vicz mira q̄ ista dispōsita nō nouerūt. fallūt ⁊ studio fallēdi ⁊ iuuida volūtate q̄ hoīm errore letant̄. Sz ne apud cultores suos pondus auctis amittant: id agūt: vt interp̄tibus suis signoꝝq̄ suoꝝ ꝓiectoribus culpa tribuat̄ q̄n ipsi decepti fuerīt vel mentiti. nonnūq̄ ꝯo ipsi maligni spūs ⁊ illusores hoīm atq̄ salutis eo⁊ inuasores solent p̄dicere defectū culture sue ⁊ idolo⁊ ruinā: q̄tenus p̄scij videant̄: q̄d in singulis regnis aut locis ventu⁊ q̄d aduersi sue factiōi ꝓtingere possit: q̄ō etiā illi q̄ gentiliū historias legūt nō ignorāt: q̄d q̄ mix⁊ si tā iminente tēplo⁊ ⁊ sumulacro⁊ euersiōe: quā ꝓbe dei sūmi tāto ante p̄dixerūt: serapis de mon alicui culto⁊ suo⁊ b̄ de primo p̄dit: vt suā quasi diuinationem recedens vel fugiēs cōmendaret. Q̄ō aūt hoīm dispositiones cogitatione ꝓceptas p exterioꝝ signa diabolus deꝑhendat nō firma ratione videt approbatum. Unde idem augu. ait in li. ij. retractationum.

Q̄ō ex corporeis motib⁹ internas animi cogitationes diabol⁹ deꝑhendat res occultissima est.

Quodā loco dixi demones aliq̄n hoīm dispositiones nō solum voce ꝓlatas: verūetiā cogitatione ꝓceptas: cū signa q̄dam ex aio exp̄munt in corpe tota facilitate p̄discere: rem dixi occultissimā audaciori assertiōe q̄ debui. nā puenire ista aḋ notitiā demonū p nōnulla etiā experimenta compertū est. sed vtrum quedā signa dentur ex corpe cogitantiū illis sensibilia: nos autē latentia an alia vi spūali ista cognoscant. aut difficillime potest ab hoībus aut oīno nō potest inueniri.

Questio. V.

QUod autē sortilegi ⁊ dīni si cessare nolu/erint excōcandi sunt: rōne ⁊ auctoritate ꝓbat. ē em quoddā genus culture idolorū ex demonū ꝓsultatiōibus futura ꝑdicere. sicut em auarus qꝫ cultū deo debitū nūmo impēdit idoloꝝ cultor ab apostolo noīat sic illi q̄ futura q̄ ex dei oraclo nō nūq̄ reuelata inueniunt: vel demonū ꝓsultatione vel q̄buslibet p̄stigijs ūenire laborāt: dinitatꝫ iura creaturis attribuūt. futura em p̄scire soli⁹ dei ē: q̄ in sui ꝑtē/platione etiā angelos illa p̄scire facit. Vñ esaias ait: p̄ora ⁊ nouissima ānūciate mihi: ⁊ dicā q̄ dij estis: cultores vō idoloꝝ a fideliū cōione sep̄andi sunt: vñ in ep̄la ad corinthios ap̄ls ait: si q̄s frat noīat fornicator aut auarus aut idolis fuliēs: cū eiusmodi nec cibū sūme. Hinc etiā in decreto greg. iuniorīs legit. Anathema sit q̄ hariolos vl̄ cantatores ob/

a SI q̄s hariolos auru/spices vl̄ icātatores ob/fuerit: aut filateriis eoꝝ vsus fuerit anathema sit. Ītē ex ꝓci. anq̄rita no. c. xxxiij. Quiquēnio penitent q̄ diuinationes exercit.

b QUi diuinatiōes expetūt ⁊ morē gētiliū �

sequūt: vl̄ in domos suas hmōi hoīes ītroducūt exq̄rendi aliq̄d arte magica aut expiandi cā ꝙ regula q̄nq̄nij iaceāt ꝑm grad⁹ pnie diffinitos. Ītē ex ꝓci. martini pape. Elemēta colere: lune aut stellaꝝ cursus in suis opib⁹ christianis

c NOn liceat fuare nō licz. christianis tenere traditiones gentiliū: ⁊ obſuare ⁊ colere elemēta: aut lune aut stellaꝝ cursus aut inanē signoꝝ fallaciā ꝑ domo faciēda vl̄ ꝑ segetes vel arbores plantādas vl̄ ꝑ iugia sociāda. Scriptū ē em: noīa q̄ sacietis aut in xp̄o aut in opere noīa in noīe dñi nostri iesu christi facite: grās agētes ꝺo nec in collectiōibus herbaꝝ q̄ medicinales sunt aliq̄s incātationes liceat attēdere: nisi tm̄ cuz symbolo dīno aut oīone dñica: vt tm̄ deus creator oīm ⁊ dñs honorē. Si quis aut paganoꝝ ꝓsuetudinē sequēs diuinos ⁊ sortilegos in domū suā introduxerit: q̄si vt malū foras mittant: aut maleficia inueniāt: vel lustrationes paganoꝝ faciāt ānq̄ ānis pniaz agāt mlierib⁹ q̄z christianis nō liceat in suis laneficijs vanitatē ofuare: ꝙ deū iuocent adiutorē: q̄ eis sapiaz extēdi donauerit. Ītē ex ꝓci. laodicēsi c. xxx. Sacris officijs dediti magi vel incātatores nō fiāt.

d ON oportet sacris officijs deditos vl̄ clicos magos aut incātatores existere aut facere phi lateria: q̄ aiaꝝ suaꝝ vincla ꝓbāt Nos aut q̄ talib⁹ reb⁹ vtūt ꝓsci ab eccla iussim⁹. Ītē ex ꝓci. tolet. iiij. c. xxx. Honore priuet epūs vel ꝓsbr: q̄ magos vel auruspices

e SI q̄s epūs aut ꝓsbr vl̄ ꝓsulūt diacon⁹ vl̄ q̄libz de ordīb⁹ clicoꝝ auruspices aut incātatores aut hariolos aut certe augures vel sortilegos: vel q̄ ꝑfitent artem magicā aut aliq̄s eoꝝ silia exercētes ꝓsuluisse: fuerit depēsus ab honore dignitatꝫ sue suspēsus mōasterij curā excipiat: ibiq̄ pnie ppetue deditus scel⁹ admissum sacrilegij soluat. Ītē ex ꝓci. agath ēsi. c. xxxviij. De his q̄ augurijs ⁊ diuinatiōibus studēt.

f ALiquanti clerici siue laici studēt augurijs: ⁊ sb̄ noīe ficte religiōis ꝑ eas q̄s sctoꝝ patrū sortes vocāt diuinatōis sciaz ꝑfitent. aut ḡrūcūq̄ scripturaꝝ inspectione futura ꝑmittūt. b q̄cūq̄ clericus aut laicus detectus fuerit vl̄ ꝓsulere vl̄ docere: ab eccl̄ia habeaꝫ extraneus. Ītē leo. iiij. epūs brītāie. Sors nihil aliō q̄ diuinatio ⁊ maleficiū ee ꝺcernit

g SOrtes q̄bus cūcta vos vestris discriminatꝫ puncijs quas ptes dānauerūt: nihil aliō q̄ diuinationes ⁊ maleficia esse decernimus. quāobrē volumus. illas oīno dānari ⁊ inter christianos vltra nolumus noīari: ⁊ ne exerceant anathematis interdi/

h SI quis epūs. cōsuluisse non ꝓ solo ꝓfilio debere puniri. siue faci/at artē siue nō. sic ꝓ sola vocatiōe punit q̄ vocat clericum ad iudiciuz impatoris. vt. xj. q. j. placuit.

i SUspēsus. i. depositus. vtpꝫ ꝑ sequentia.

k LIgn̄i. vel docere. nam filis ē culpa ꝓhibita discere ⁊ docere. vt. C. de male. culpa. ⁊ mlta sunt q̄ melius est nescire q̄m scire. xxxviij. di. q̄uis. ꝛ/riū est. C. de heret. q̄cūq̄ vltra mediū vbi ꝺr q̄ ille q̄ illicita docet. vl̄ de portat vel punit vlrio supplicio. di scipuli vero puniunt. ꝓ libris auri. sed ibi loq̄t de his q̄ discendi cā venerūt. ñ tm̄ dicerūt. Ītē ꝛriū est. xxxvij. dis. q̄ de mensa. ꝛz illi discebāt nō vt sequerentur ea sed vt alijs per ea possent obuiare.

l SOrtes discerminatꝫ. i. iudicatis vel diiudicatꝫ.

Ecclesiast. c

1 Cor. 5

Ephes. 5

Coloss. 3

a Peruenit.
b Si quis clericus
c Contra idoloꝝ verberibus Cũ hic scribatur epis. ptz hoc crimen eccl'ia/sticum esse. Item ptz q epus pōt aliquos verberibus castigare. vt. xxiij. q. v. c. j. Item patet hic q epus pōt in carcerē mittere reos. Itē habes hic q alio mō punit nobilis q̄ ignobilis vt. xxiiij. q. j q̄ ꝯ. xij. q. ij. fraternitat' Johes.
d Episcopi. eorū. vtinā. id est vtinā nō plures sil'is expositio est j q. j. iudices
e Sed in corpore. id est corporeo sensu pcipi. ꝛc.

cto ꝓhibemus. Item grego. hadriano notario. Incātatores sortilegos velut christi inimicos insequi oꝑtet.

a Peruenit ad nos q q̄sdaz incantatores atq; sortilegos fueris insecutus ꝛ oīno nobis sollicitudinē zelūq; tuū gratum fuisse cognoscas. studij em̄ tui sit sollicite q̄rere: et q̄scūq; hmōi christi inimicos inueneris: districta vltione corrigere. Itē ex ꝯci. aurelianensi.

Excōicat' cl'icus monachus laicꝰ diuinatiōes vel auguria vel sortes secutus.

b Si q̄s clericus monachus vel secularis diuinatiōes vl' auguria crediderit obꝑuanda vl' sortes q̄s mentiūt' esse sctōꝝ q̄buscūq; putauerint ītimādas: cū his q̄ eis crediderīt ab eccl'ie cōione pellāt'. Itē gre.

Contra sacrilegos idoloꝝ cultores custodia pastoralis inuigilet

c Contra idoloꝝ cultores vel auruspices atq; sortilegos fraternitatē tuā vehemētius pastorali hortamur īuigilare custodia. q si emendare se a talibꝰ nolle reperis si ꝑui sunt verberibus volumus castigari: si vero liberi inclusione digni districtāq; sunt in penā dirigēdi. Itē ex ꝯci. cartha. c. xxxix. Ab eccl'ia separet' augurijs ꝛ incātatiōibꝰ deꝑuiens.

Augurijs ꝛ incantatiōibus ꝑuientē sil'r iudaicis suꝑstitiōibus vel ferijs inherentē a ꝯuentu eccl'ie sepandū p̄cipimꝰ. Item ex ꝯci. acquirensi. c. j.

Sortilegā ꝛ magicā artē epi oībus modis eliminare studeant.

d Episcopi eorūq; mīstri oībꝰ modis elaborare studeant vt ꝑniciosam ꝛ a zabulo inuentā sortilegā ꝛ magicā artē ex parochijs suis penitus eradicent. Et si aliquē virū aut mulierē huiuscemodi scelerꝰ sectatorē inueniūt turpiter dehonestatum de parochijs suis deijciāt. ait em̄ apl'us hereticū hoīem post primā ꝛ secundā correctionē deuita: sciens qꝛ subuersus est q̄ eiusmodi est.

Ad Titū. 3.

Subuersi sunt ꝛ a diabolo captiui tenent': qui relicto creatore suo diaboli suffragia querunt ꝛ ideo a tali peste debet mundari sancta eccl'ia. Illud etiam nō est obmittendū q quedam scelerate mulieres retro post sathanā ꝯuerse demonū illusionibꝰ ꝛ fantasmatibus seducte credūt se ꝛ ꝓfitent' cū diana nocturnis horis dea paganoꝝ vel cum herodiade vel cū innūera multitudine mulieꝝ equitare sup quasdam bestias ꝛ ml'taꝝ terraꝝ spacia intēpeste noctis silentio ꝑtransire: eiusq; iussionibus obedire velut dñe ꝛ ceterꝰ noctibus ad eius ꝑuitiū euocari. Sz vtinā he sole in pfidia sua pissent: ꝛ nō multos secū ad īfidelitat' īteritū ꝑtraxissent Nam ꝛ īnumera multitudo hac falsa opinione decepta hec vera esse credunt: ꝛ credendo a recta fide deuiant: ꝛ errore paganorū inuoluūt': cū aliquid diuinitatis aut numinis extra vnū deū arbitrant'. Quaꝓpter sacerdotes ꝑ eccl'ias sibi ꝯmissas ꝓpl'o dei om̄i instantia p̄dicare debent: vt nouerint hec oīno falsa esse. Et nō a diuino sed a maligno spū talia fantasmata mentibus fideliū irrogari arbitrentur. siq̄dez ipse sathanas q̄ transfigurat se in angelū lucis: cū mentē cuiuscūq; mulieris cepit ꝛ hanc ꝑ īfidelitatē sibi sbiugauerit: illico trāsformat se in diuersaꝝ species ꝑsonaꝝ atz sil'itudines: ꝛ mentē quā captiuatā tenet: in somnijs deludens mō leta: mō tristia: mō cognitas: mō incognitas ꝑsonas ostendens ꝑ queq; deuia deducit: ꝛ cuz solus spūs hoc patit': infidelis b̄ nō in aīo sz in corpore euenire opinat' q̄s em̄ in somnijs ꝛ nocturnis visionibus nō extra seip̄m educit': ꝛ multa videt dormiendo q̄ nūq̄ vigilando viderat: q̄s ꝟo tā stultus ꝛ hebes sit q̄ hec oīa q̄ in solo spū fiūt: etiā in corpe accidere arbitret'. cū ezechiel ꝓpheta visiones dñi in spū nō in corpe vidit ꝛ audiuit sic̄ ipse statim inq̄t: statī fui in spū. ꝛ paulus nō audet dicere se raptū in corpe. Om̄ibus itaq; publice annūciandū est: q q̄ talia credit ꝛ his similia fidem ꝑdit. Et q̄ rectā fidē nō hz: hic

2. Co. 11

Ezech. 3.

2. Cor. 12

a Quicũq; doloris nisi forte ideo faciat. quia ecclia sua spoliat. vt illud in signũ meroris faciat sicut q̃dam ponunt spinas sup altare sicut ẽt denudat altare in passione dñi in signũ tristicie.

b Satisfactio. ar. q̃ si aliquis satisfecerit de crimine vel inde egerit pniam amplius nõ possit accusari. licz sit publicum crimen vt nõ. xxxiij q. ij. ãmonere. Jo.

c Nec mirũ. ac si non attractus. q̃ ab angelo fuit nũciata natiuitas eius.

nõ est eius sed illius in quem credit. i. diaboli. nam d̃ dño nostro scriptum est. om̃ia per ip̃m facta sunt ⁊c̃. ¶ Quisquis ergo credit posse fieri aliquã creaturam aut in melius aut in deterius ĩmutari aut transformari in aliaz spẽm vel in aliã sil̃itudinẽ: nisi ab ip̃o creatore q̃ om̃ia fecit ⁊ p quẽ oĩa facta sũt: ꝓculdubio infidelis ẽ ⁊ pagano deterior. Nõnlli ĩueniunt: q̃ interno liuore pmoti in pniciẽ suoꝝ inimicoꝝ altaria sacris vestibus exuũt aut veste lugubri accingũt: vel ꝯsueta luminarioꝝ obseq̃a eccl̃ijs dei sb̃trahũt: vel missam ꝓ requie defunctoꝝ ꝓmulgatã ꝓ viuis celebrãt hoĩbꝰ q̃ꝝ oĩm maleficia nequissima toletanũ ꝯciliũ ꝯdemnat dicens. Abijciat̃ sacerdos q̃ huiuicemodi maleficijs operam dedit

a Quicũq; sacerdotũ vel ministroꝝ deinceps cã doloris cuiuslibet pmotus: aut altare vestibus sacris exuere p̃sumpserit aut qualibet alia lugubri veste accinxerit: seu etiã ꝯsueta luminarioꝝ obsequia de tẽplo dei subtraxerit ⁊ extingui p̃ceperit: si eũ antea vere penitudinis corã

b metropolitão satiffactio nõ purgauerit: loci sui dignitate se nouerit ⁊ honore p̃uari: illis ꝓculdubio psõis ab hac vltionũ sñia sepat̃: q̃ aut ꝯtaminatiõez sctõꝝ ordinũ vel subuersionẽ sancte fidei metuentes aut hostilitatẽ vl̃ obsidionẽ pferentes seu etiã diuinoꝝ iudicioꝝ sñiam metuẽtes fecisse ꝯtigerit: in q̃ꝝ facto plus hũilitas q̃ deꝰ placat̃ q̃ꝫ interni liuoris dolositas declarat̃. pleriq; etiã sacerdotũ sauciati inimicicie dolo missam ꝓ req̃e defunctoꝝ ꝓmulgatã fallaci voto ꝓ viuis student celebrare hoĩbus: vt is ꝓ quo ip̃m offert̃ sacrificium: mortis incurrat piculum. ꝓinde nr̃e elegit vnanimitatis ꝯuẽtus vt si q̃s deinceps talia ꝑpetrasse fuerit detectus: a ꝓprij deponat̃ ordinis gradu. ⁊ tã ip̃e sacerdos q̃ꝫ etiã ille q̃ eũ ad talia pagenda incitasse ꝑpendit̃: exilij perpetui ergastulo relegent̃. Ex p̃missis auctoritatibus colligitur: q̃ harioli auruspices incantatores ⁊ sortilegi atq; ceteri hmõi sectatores ab ecclesia sunt eliminandi: ⁊ nisi resipuerĩt ꝑpetuo excõicandi. Sed q̃ in vltimo anq̃rensi capitulo: ea q̃ fiũt ꝑ incãtatores nõ in corpe sz in spũ fieri dicunt̃: augustinus in libro de ciuitate dei idem videt̃ asserere ita dicens.

Que magoꝝ p̃stigijs fiunt nõ vera sed fantastica esse probant̃.

c Nec mirum de magoꝝ prestigijs quoꝝ in tantũ prodiere maleficorum artes: vt etiam moysi in illis signis resistere vertentes virgas in dracones aquã in sanguinem dicantur. In gentilium etiam libris legitur q̃ quedã maga circe socios vlyxis mutauerit in bestias. Legitur etiam de sacrificio quod archades deo suo lieo immolabat: exquo quicũq; sumerent: in bestiarum formas conuerterentur. sed hec omnia magicis prestigijs potius fingebãtur q̃ꝫ rerum veritate cõplerentur. vt ergo ipsi errores ignorantibus manifesti fiant de eorum proprietate atq; inuentoribus iuxta traditionem maioruz patrum dicere congruũ arbitramur: magi aũt sũt q̃ vulgo malefici ob facinoꝝ magnitudinẽ nũcupantur. Hi sunt qui permissu dei elementa concutiũt: turbant mentes hoĩm minus confidentium in deo: ac sine vllo veneni haustu violentia tm̃ carminis interimũt. Unde lucanus. Mẽs hausti: nulla sanie polluta veneni. Incantata perit. demonibus em̃ accitis audẽt ventilare. vt q̃scũq; suos perimant malis artibꝰ inimicos. Hi etiã sanguine vtũt̃ ⁊ victimis sepe ꝯtingũt mortuorũ corpora. Nigromantici sunt quoꝝ p̃cantationibus videntur resuscitari mortui: diuinare ⁊ ad interrogata respondere. nigron em̃ grece: latine mortuus: mãtio dĩnatio nuncupat̃. ad quos suscitandos cadaueri sanguis adijciet̃. Nã amare sanguinẽ demões

Exo. 7

dicunt. Ideoq; q̃tienscũq; nigro/
mãtia fit: cruor aque miscet vt ca/
lore sanguinis facili⁹ ꝓuocẽt. Hy/
dromantici ab aqua dicti. ẽ em̃ hy
dromãtia in aq̃ꝝ inspectione vm/
bras demonũ euocare. ⁊ imagine/
as ludificatiões eoꝝ videre: ibiq;
ab eis aliq̃ audire: vbi adhibito
sanguĩe etiã inferos ꝑhibent suscitare: ⁊ infra. Ad h̃ oĩa supradicta
ptinent ligature execrabiliũ reme
dioꝝ: q̃ ars nõ ꝯmẽdat medicoꝝ:
seu in p̃cãtationibus seu in chara
cteribus suspendendis atq; ligan
dis. ¶ Inquibus om̃ibus ars de/
monũ est ex q̃daz pestifera societa
te hoĩm ⁊ angeloꝝ maloꝝ exorta.
vnde hec cũcta vitanda sunt chri/
stiano ⁊ om̃i penitus execratione
repudiãda atq; dãnanda. Augu/
ria aũt sunt auiũ. ¶ Hec aũt phry/
ges p̃mi inuenerũt. Prestigiũ ꝟo
mercurius dicit p̃mus inuenisse:
dictũ est aũt p̃stigiũ q̃ prestringat
aciẽ oculoꝝ. Aruspicine artẽ p̃m⁹
hetruscis tradidisse dicit q̃dam ta
ges. hic exanimis aruspicinã dicta
uit ⁊ postea nõ apparuit. ¶ Nã d̃r
fabulose: arante quodã rustico su
bito ex glebis exiluisse ⁊ aruspici
nã dictasse: q̃ die mortuus ẽ. quos
libros romani ex hetrusca liugua
in ꝓpriã mutauerũt. His ergo por/
tentis ꝑ diaboloꝝ fallaciã illudit
curiositas hũana: qñ id impuden/
ter appetũt scire: qd̃ nulla rõne cõ
petit eis inuestigare. hec ptãs ĩmũ
dis spiritibus iõ dat: vt ꝑuersos
sibi aptent: h̃ est prauos hoĩes se/
ducant: illos. s. q̃ spernũt veritatẽ
⁊ credũt mendacio iux̃ pauli sniãz
2. Thim. 4 sanã doctrinã nõ ferũt: sed ad sua
desideria coaceruabũt sibi mgr̃os
pruriẽtes aurib⁹: ⁊ a veritate q̃dẽ
auditum auertent. ad fabulas aũt
ꝯuertent. onerati peccat⁹ ducent
varijs desiderijs sꝑ discẽtes. nũq̃
1. Thim. 3 ad scĩe veritatẽ ꝑuenientes quẽad
modũ autẽ iãnes ⁊ mãbres restite
rũt moysi: ita ⁊ isti resistũt veritati
hoĩes corrupti mente reprobi cir/
Ibidem. ca fidẽ: sz vltra nõ ꝓficient. insipiẽ
tia eoꝝ manifesta erit oĩbus sicut
⁊ illoꝝ fuit nec iõ quisq̃ credere dz
q̃ssibet magicis artibus aliq̃d fa/
cere posse sine ꝑmissu dei: q̃ om̃ia q̃
fiunt aut iusto iudicio facit: aut ꝑ/
missu suo ita fieri sinit: q̃ predicti
magi legunt similia fecisse moysi q̃ Exod. 7
virgam suam ꝓiecit: ⁊ conuersa est
in draconem. proiecerũtq; singuli
virgas suas ⁊ cõuerse sunt in dra/
cones: sed deuorauit virga aaron
virgas eoꝝ. non em̃ fuerũt creato/
res draconũ: nec magi nec angeli
mali quibus ministris illa opera/
bant. ¶ Insunt em̃ rebus corpore/
is per omnia elementa quedam oc
culte seminare rationes: q̃bus cuz
data fuerit oportunitas tẽpalis at
q; causalis ꝓrũpunt in species de/
bitas suis modis ⁊ finib⁹: ⁊ sic nõ
dicunt angeli qui ista faciunt ani/
maliũ creatores: sicut nec agricole
segetum vel quorũcũq; in terra gi/
gnẽtiuz creatores dicendi sunt: q̃
uis nouerint p̃bere quasdam visi/
biles opportunitates ⁊ causas vt il
la nascant. quod aũt isti faciunt vi
sibiliter: hoc illi inuisibiliter. deus
vero solus vnus est creator: q̃ cau/ Deut. 6
sas ipsas ⁊ seminarias rationes re
bus inseruit. p̃terea quidam que/
rendum putant: quõ scriptura nar 1. Regũ. 28
rat phytonissam samuelem ꝓphe/
tam suscitasse ad colloquiũ saulis
impijssimi regis. si phytonica diui
natio errori magice artis deputan
da sit quibus ita respõderi potest:
indignũ om̃ino facinus esse: si s̃m
verba hystorie ꝯmodetur assensus
¶ Quõ enim poterat fieri: vt arte
magica attraheret vir a natiuita/
te sanctus ⁊ operibus vite iustus:
ac si nõ attractus est ꝯsensit: quod
vtrũq; de iusto credere aduersum
est. Nullum em̃ suffragium habz
iusticia si attractus aut voluntari
us consensus amisit meritũ spiritu
ale: quod posit⁹ in carne quesierat
quod valde absurdum est: quia q̃
a hinc iustus recedit ꝑmanet iustus a ¶ Perma
porro hoc est p̃stigiuz sathane q̃ vt net vt. s. xx
plurimos fallat etiaz bonos habe v. di. q̃lis.
re in potestate se confingit quod a
postolus inter cetera ostendit di/
cens: ipse sathanas transfigurat se 2. Cor. 11
in angelum lucis: vt em̃ errorez fa
ceret in quo glorificaret in habitu
viri iusti ⁊ nomĩe se subornauit: vt

hic ar. q cū in sacris conferendis. absens citat q multo potius absentes in electiōe sunt vocandi de ulla materia notaui. vij. q. j. factus. Johannes.

a Jquis necessariū. necessariū est ad salutē. salte qz tollit peccata venialia. vt de conse. di. ij. cuz omne. nec alicui negat etiā si debeat suspendi in patibulo. vt. xiij. q. ij. que situm.

b ¶ Jn desperatione. sanitatē

c ¶ Nō accipiat. no tñ ide c in illo q est absolut⁹ ab excōicatōe ille nō recidit in excōicatiōnē. talis enim si fuerit absolut⁹ tenetur adire sedē apli cā cū opportunū fuerit vt. ex ō se. ex. ō cetero. z sic est ar. q re aliq restitura in pstinū gradū pro ra iura ei vl contra ipm restitu unt. vt. j. e. q. p pi. c. j. ex. de elec. q diligētia. ar. ptra de pse. dis. iiij. queris.

d ¶ Jmpleat. qūqz tamen indulgetur cōmu nio corporis domini ante finitū tempus pnie. vt lxxij. dist. pſ by rer. xij. q. ij. ō viro. Jo.

e Q Vi recedūt. sine reconciliatoria solenni. s. epali. ne sit ꝫ j. c. pri.

f ¶ Pniam. pri uatā. nā solennē nō faciūt clerici vt. l. di. ꝫ firmandū. lxxij. distin. pſbyt. nisi fuerit depositus. vt de pe. dis. vj. sacerdos.

g ¶ Pniam. i. fructū pnie.

h ¶ Amētib⁹. i. sēs fuerit amēs a natiuitate. vl is pōt baptizari. a corpus christi in necessitate recipe. si ꝺo nō fuit amens a natiuitate

s Jquis de corpore exiēs nouissimū z necessariū cōlonis viaticū expetit: non b ei denegef. q si in desperatione posit⁹ post acceptaz communionē itez sanꝰ fuerit factus tantum in oone parti c ceps sit. sacrm: vero non accipiat donec institutū peniten d tie impleat tps. q ergo in exitu mortz sunt z desiderāt accipere sacrm: cū ꝑsideratiōe z pbatione epi accipe debēt

Item ex ꝑcilio arausico.

Sine manꝰ impositione recedentes de corpe recōcilienf.

e Q Vi recedūt de corpore penitētia accepta placuit sine recōciliatoria manꝰ impositiōe eis cōicare q morientis sufficit recōciliatiōez ſm diffinitiones patrū q huiusmodi cōmunionē viaticū congrue nominauerunt. q si supuixerint: stent in ordīe penitentiū: vt ostensis necessarijs pnie fructibus legitimā cōmunionē cuz reconciliatoria manus impositione recipiant: clericis quoqz desideran f tibus penitentiā non est neganda similiter subito obmutescens. put statutū ē baptizari: aut penitētiā accipe pōt: si volūtatis pterite testimoniū alioqz verbis hz aut p h sentis in suo nutu. amentibꝰ etiā quecunqz pietatis sunt: sunt conferenda. Item ex cōcilio carthaginensi. iiij.

Alioqz testimonio moritur⁹ fidelis reconcilietur: si obmutuit: vel in frenesim conuersus est.

i Si qui in infirmitate penitentiam petit: si casu k dum ad eum inuitatus sacerdos venit oppressus infirmitate obmutuerit: vel in frenesim conuersus fuerit: dent testimonium qui eum audierunt z accipiat penitentiam z si cotinuo credit⁹ moritur⁹ reconcilietur per manus impositionez: z infundatur ori eius eucharistia: si superuixerit admoneatur a suprad ictis testibus petitioni sue satisfactum z subdatur statutis penitentie legibus quādiu sacerdos qui penitentiam dederit ꝓbauerit. Jtē penitentes qui in infirmitate viaticum eucharistie accipiunt. non se credant absolutos sine manus impositione si superuixerint. Item exni ceno concilio.

Cura z probatione episcopi morietes reconcilienf.

m Q Vibus ꝺo qui recedūt ex corpore antique legis regula obseruabitur: et nunc ita vt si forte quis recedat ex corpore necessario vite sue non defraudetur viatico: q si desperatus aliquis recepta cōmunione superuixerit: sit inter eos qui sola oratione cōmunicant. de omnibus em̄ his qui a corpore recedunt. in tradēdo eis cōmunionē cura z probatio sit epi. Item leo episcopus.

Non est neganda reconciliatio his qui tēpe necessitatis eam implorant.

n Jis qui tempore necessitatis: z in periculi vrgentis instantia ꝓsidium penitentie z modū reconciliationis implorant: nec satisfactio interdicenda est: nec reconciliatio denegāda: qz misericordie dei nec mēsuras possum⁹ ponere: nec tpa diffinire: apō quē nlla⁹ patit venie morez ꝓsilio: dicēte dei spū p

s q. audierūt. nūqd credit simplici ꝺno istoz sine t isti sūt bone fame siue nō. Jrē nūqd soli testi i hoc casu credet cū pliter ꝺ loquat vid: q plus requirit. q tñ vni soli credat vt ex ꝺ q istō cedit in iudicium alicui⁹. vt. j. ō pse. di. iiij. cuz iraqz. z. c. placuit. als voluntas defuncti nō pōt pbari p tale testimoniū q dicit se audiuisse a defūcto. lz sup tali negocio alī⁹ verus testis hēat. ex ō suc. ab itest. cū dilectus.

k ¶ Pniam. i. absolutionē. formā absolutionis hēs ex de sen. ex cō. a nobis.

l ¶ Et infūdat sed q̄liter recipiet euch aristiam q ita infirmatur si em̄ tincta in pane dat ei. hoc phibet. vt de cō se. distin. ij. cum omne. nec alio modo videt dāda. qz punit infirmus q cuomit euchāristiam. vt de conse. distin. ij. si quis p ebrietatem.

m Q Vibus recedunt. ſ ē q q absolui desiderat sine mora. etiam nō obstante aliqua appellatione est absoluendus. vt ex de appellat. qua fronte.

n Jis q fideles em̄ nō sunt recipiendi. sine reconciliatione solēni ant iuramento. vt. j. q. vij. conuenientibus. z. j. q. vij. c. quotiens.

Ezech.18 a Si aliquis. cōfessus se velle accipere penitentiam.

b Oblationez. hoc intelligendum est de tali qui deliquerat et non satisfecerat. si ei talis fuerat excommunicatus. licet apparuissent signa penitentie. non tamen oranduz est pro eo. et licet infirm⁹ potest absolui a quolibet sacerdote. nō tamen mortuus. vt extra de sentē. excom. a nobis. in fine. sz a solo papa si icidit in canonez late sententie. Johannes.

Ezech.18

Malach.5

ꝓphetā. cū ꝯuersus ingemueris tūc salu⁹ eris: ꝙ si ita aliq̄ egritudīe aggrauati sūt vt qd̄ pauloañ poscebāt: sub pñti significare nō valeāt testīonio: eis fideliū ⁊ circūstantiū testīoniū ꝓdesse debebit: sil' tñ pnīe ⁊ recōciliatiōis beneficiū ꝯseq̄ntur. ꝟuata tñ regula sctōꝝ canonū paternorū circa eoꝝ ꝑsonas q̄ a dñi fide discedēdo peccauerūt. Item ex concilio epaneñ. Non respuat eius oblatio: qui festinās ad pnīam sacerdotem inuenire non potuit

c Si aliq̄s fuerit mortu⁹ qui iam sit ꝯfessus ⁊ testimonium hz bonū ⁊ nō poterat venire ad sacerdotē: si p̄occupauit eum mors ī domo aut in via faciāt ꝓ
b eo oblationē ad altare parentes eius: ⁊ dent redemptionē pro captiuis. ecce ꝙ ep̄o p̄cipiente penitentes de occult' peccatis siue in periculo ꝯstituti ꝑ presbyterū possunt recōciliari. sed si necessitate mortis pctōr vrget: ⁊ episcopus ita remotus est: ꝙ presbyter eum ꝯsulere non possit: negabit penitentia morienti ⁊ beneficiuz reconciliationis nō prestabitur penitenti: quem conuersuz deus recipit ad veniaz iuxta illud. In quacunq̄ hora pctōr conuersus fuerit ⁊ cetera. ⁊ item. cōuertimini ad me ⁊ ego cōuertar ad vos. ecclesia sibi recōciliare negliget: quē deus intus suscitauit. eccl'ia foris absoluere ꝯtemnet: damnabit absentia ep̄i quez gr̄a diuine p̄sentie illustrat. ꝑ lauacrū regenerationis morituris succurrit etiā a laicis si p̄sbyteri desūt: cur ergo beneficio recōciliatiōis per p̄sbyterū ei subuenire nō poterit si ꝯtigerit ep̄m deesse. Si ꝟm augustinū q̄ agens in extremis cōfitet socio turpitudinē criminis fit dignus venia ex desiderio sacerdotis cur nō simil'r sit dignus recōciliatiōe ex desiderio ep̄i: q̄ sacerdoti nō negat maculam sui reatus. Itē morientibus pnīam negare p̄sbyteri nō debent. Vñ iulius papa ait. Reus est aīaruz p̄sbyter qui penitentiam morientibus abnegat.

e Si p̄sbyter penitentiam morientibus abnegauerit reus erit animaꝝ: quia dñs dicit: quacūq̄ die conuersus fuerit peccator ad penitentiam vita viuet ⁊ nō morie'. vera em̄ confessio in vltimo tempore esse potest. quia dñs nō solum temporis sed etiam cordis inspector est sicut latro vnius momenti penitētia meruit esse in paradiso in hora vltime confessiōis Item celestinus papa ait.

Penitentia morientib⁹ nō est de
d Agnouimus penitentia morientibus denegari: nec illoꝝ desiderijs annui qui obitus sui tempore hoc anime sue cupiunt remedio subueniri Horremus fateor tante īpietat' aliquē īueniri: vt de dei bonitate desperet: quasi nō possit ad se quouis tempore ꝯcurrēti succurrere: ⁊ piclitantem sub onere peccatoꝝ hoīem redimere quo se velle expediri desiderat: ⁊ liberari. quid hoc rogo aliud est q̄ morienti mortē addere: eiusq̄ animā suā crudelitate ne absoluta possit esse occidere: cuz dñs ad subueniendum paratissimus inuitat ad penitentiaz sic ꝓmitens peccatori: in quacūq̄ hora ⁊ cetera. ⁊ item. Nolo mortem peccatoris: sed vt magis ꝯuertatur et viuat. Salutem ergo hoīm adimit: quisq̄s mortis tempore penitentiam sibi denegat: ⁊ desperet de misericordia dei: qui eum ad subueniendū posse morienti sufficere vel in momento nō credit. ꝑdidisset vtiq̄ latro in cruce p̄miū ad dexterā christi pendens: si illum vnius hore penitentia nō iuuisset cum esset in pena penituit: ⁊ ꝓ vnius confessione sermonis habitaculū paradisi eo ꝓmittente ꝓmeruit. vera ergo ad deū cōuersio in vltimis positoꝝ mente potius estimanda est q̄ tempore ꝓpheta hoc taliter asserente cum ꝯuersus ingemueris tunc saluus eris. cum ergo dñs sit cordis inspector: quouis tpe non est deneganda penitentia postulanti: cū

Si p̄sbyter in vltimo tñ dixit augu. ꝙ sero penitētibus penitentiam dare possumus securitatem ñ possum⁹ ñ dico ꝙ ꝯdēnabit. sz nec dico ꝙ liberabitur. vt de pe. di. vij nemo. ⁊ §. se. Item raptori nocet sera penitētia. qz negatur ei sepultura. licz admittatur ad penitentiaz extra d̄ rap. sup eo.

Ezech.

Lu.11

d Agnouimus mente. non em̄ ꝯsiderāda est mensura tpis. sz doloris. vt de. di. j. mensuram.

Ezech.33

Ezech.18

a Presbyter. publicū .ꝫ ideo fir. vt non tm̄ profit illi ad salutem sed aliꝫ sit in exemplum vt de pe. di. j. in actiõe in fi. ⁊ pz hic q̄ tm̄ p no/torio crimie est inūgēda solen/nis pnia.

b ¶ Abscidam alterꝫ p ducta.

c ¶ Ete tpe in hac ẽstiõe querit. an pnia sit morientibus imponenda. et dicendū q̄ non vt j. c. c. j. ꝫ ra/men innotescenda est eis p hec verba. pter ea q̄ tu cõmisisti q̄ tu fecisti taliter debueres pẽitere sed expectamus quousq̄ cuase/ris. vt de peni. di. vj. qui vult. sm̄ mẽbrum hu ius questionis ⁊ vtrum sacerdos pro suo arbitrio possit inūgere penitentiaꝫ. et dicendus q̄ sic. vt j. c. tempora. ꝓsiderabit. tam quilibet sacer/dos circũstãtias omnes. s. perso/ne. temporis. lo ci. et criminis q̃ liratẽ ⁊ causam vt dicitur ō pe. di. v. i pn. di. j. c aut facta que p hos versus ha/benter. Quisq̄ vbi quibus au/xiliꝫ cur quo/modo quando.

b ¶ Binfir/mis inquirenda diligenẽ sacerdos inqui/rat circumstan/tias. vt de peni. di. v. in prin.

c ¶ Orationi/bus. nam p oratione vnꝰ de/letur peccatum alterius. vt. xiij ille se obliget iudici cui oc/culta oĩa nouerit reuelari.

¶ Cui aũt pnia ñ negaf: nec recõciliatio sibi denegãda ẽ Incõsulto q̄ epo penitẽtẽ pbyter recõciliare non dz: nisi vltia necessitas cogat. ¶ ñ in chartaginẽsi ꝯcl. iij. legit Incõsulto epo penitẽtẽ pbyter recõciliare: nisi vltima ne

a cessitas cogat: non dz.

a Beldyc incõsulto epo no recõciliet penitẽtẽ nisi ab sente epo vltima necessitas cogat. cuiuscũq̄ penitẽtiꝫ publicũ ⁊ vulgatissimũ crimẽ ẽ qõ vniũsam cõmouerit vbẽ

b ante absciđ̄a. i. atriũ ecclesie manꝰ ei imponaf. Que. VII

c ¶ Ete tpe xo satisfa/ctiõis an sit impo nendũ morituris theodoꝛ cãtuari/ensis archiepꝰ in penitẽtiali suo ita diffinit. In piculo cõ stitutꝫ pnie q̃titas nõ ẽ impo

d Anẽda sz innotescenda

d B infirmis kpericulo mortis positꝫ pura ẽ ingren/da ꝓfessio pctõꝝ: non tm̄ illis imponẽda ẽ q̃titas pnie sed

e inotescẽda: ⁊ cũ amicoꝝ oro nibꝰ ⁊ elemosynarũ studijs pondus pnie subleuandũ: si forte migrauerit ne obligati et cõione ⁊ ꝓsortio venie fiãt alieni. a q̄ piclo si dinitꝰ ere/ptꝰ qualuerit: pnie moduz a sacerdote sibi impositũ dili/genẽ obseruet: ⁊ io sm̄ auctẽ canonicã: ne illis ianua pie/tatꝫ clausa videaf: oronibus et ꝓsolatiõibꝰ ecclĩasticꝫ saẽ vnctione olei inũcti sm̄ sta/tuta scoꝝ patrũ cõione viati ci reficianf. ¶ Alijs xo p q̄ litate pctĩ ⁊ pfidẽtium arbi/trio tempora penitentie de/cernenda sunt. Uñ leo pa/pa. Presidentium arbitrio prefigantur tempora penitu

f Empora penitu dinis.

f dinis h abita modera/tione constituenda sunt tuo iudicio. prout conuersorum animos perspexeris esse de/uotos pariter etiam habẽtes

g etatis senilis intuitũ ⁊ perti/culorum quoq̄ quorũcunq̄ aut egritudinũ respicientes necessitates. ¶ In quibus si quis ita grauiter vrgeatur: vt dum adhuc penitet de sa/lute eius desperetur: oportꝫ ei per sacerdotalem sollicitu dinem cõmunionis gratia sb ueniri. Item nicolaus papa Et qualitas criminũ ⁊ ꝓtri/tio penitentiũ in satiffactiõe imponenda a sacerdote con

h Ebis xo q̄ sideretur.

h Pro criminibꝰ peniten tiam egerunt: ⁊ ad cinguluz militie cõuertuntur: constat eos ꝓtra sacras regulas age re. vex quia crimia nõ equa/lia sunt: pbibes quoq̄ alios horum ꝓpter nimiã bebetu/dinem in desperationem ceci disse: alios ob sb ad paganos fugisse: tibi hoc cõmittimꝰ de cernendũ nimirũ qui loca et tempora religionis illius et modũ culpe necnõ ⁊ peniten tiã ⁊ gemitus hoĩm ad ꝓfessi

i onem venientiũ ꝑsens positꝰ inspicere vales. Item ex ꝯcilio laodicensi. De eodem.

k Hjs qui diuersoruz pec catorum lapsus incur/runt: ⁊ oratione ⁊ cõfessione ⁊ penitentia malorũ suorum pfectam ꝓuersationẽ demon strant pro qualitate peccati penitentie tempus attribuẽ/dum est: ꝓpter misericordiaz ⁊ bonitatez dei. q̄ ergo hmõi sunt: reuocãdi ⁊ ad cõmunio nem applicãdi sunt. Item ex ꝯcilio carthaginensi tertio. Episcopi arbitrio pro qualitate peccati penitentie tem/pora distribuantur.

l Enitentibus sm̄ diffe/rentiam peccatorũ epi/scopi arbitrio penitentie tem/pora decernanf. Item ex cõ cilio laodicensi quarto. Sine psonarũ acceptiõe im/ploranti penitentia detur.

q. ñ. pro obeun/tibus. ⁊. c. ani/me.

¶ Empora. iudicio. ex hoc patet q̄ pe/nitentie sũt oẽs arbitrarie vnde episcopꝰ põt di minuere penitẽ tiam quam indi xit papa vt. xxx iij. q. j. latorem sicut ꝓcurator ex causa potest mandare ꝓra/rium illi quod mandauit dñs. vt. ff. man. si ho minem.

g ¶ Senilis. nota q̄ habetur ratio senectutis vt. lxxxvj. di. cã/ta. ⁊ iuuentutis vt. xxxiij. q. ij. in adolescentia. et l. distinc. penitẽ/tes. Item ⁊ no/bilitatis. vt. xlj. dist. non cogan/tur. Item pauꝑ tatis. ex. de sen. ex com. c. vl. Itẽ inimiciciarũ. vt extra. e. c. de ce/tero. Jo. contra xxiij. q. viij. pessi mam. Sol. ibi incorrigibilis ꝺ corrigibilis.

k Ehis ve/ro. militie. quod non licet. vt dist. lj. siquis post acceptum. ⁊. xxxiij. q. ij. ad/monere.

i ¶ Presens. sic iudex põt me lius scire quãta fides adhibẽda sit testibꝰ vt. ff. ꝺ testi. l. iij. Johã/nes.

k Hjs qui di/uersorum.

l Enitenti/bus.

a Sacerdos. absq; personarum. id est. non fauore personę. sed aliasꝑ sone qualitates considerabit vt dixi. ñ. e. tempora.

b Omni aũt id est. in omi anno tempore ieiunij. vt. l. di. in capite.

c Remissionis. id ẽ. ieiunij

d Sepeliãt. debent eni penitentes se viliozibus officijs applicare. vt ꝺ pe. di. ij. in ꝓn.

e Dñico. ꝛ. xxx. di. sicꝫ rãꝯ lxxvj. di. vtinaz

f Penitẽtes hic non erit. ꝛ. vt patet per sequentia. Jo.

g Vnde. i ocasa hic nõ erit vnde sed item

h Ro quali rate.

i Oc sit ꝯro Sz nunqd potest sacerdos totum tempus remittere non. xxiij. q. iij. si is qui prelatus.

k Quia etaſ quoniam etaſ ñ excusat. vt. xxj. q. v. siquis cuiuſ libet. Johan.

l Peniten / tem.

m Affectum. Ꝟ vult dicere ꝙ tm debemus habere affectum in cauendo ꝛ in recipiendo peccatorez sicut apostol⁹ habuit cum excoi / cauit. ꝛ postea recepit corinthũ qui publice tenebat nouercã suã. Luc. 15

n Operatus est id est. ipsum sc; se cõtristari ꝑm deum operatur sollicitudi / nem de futuris peccatis. ps. 118

a Sacerdos pniaz implo ranti absq; personarũ acceptione penitentiam ꝑm legem iniungat. negligentiores ẽo penitentes tardiꝰ re/

b concilient. omni autem tempore ieiunij manus penitentibus a sacerdotibus impo/nantur. Diebus etiam remiſsionis penitentes genua flectant: ꝛ mortuos in ecclesiaz

d afferant ꝛ sepeliant. die autẽ

e dñico non ieiunent: naz qui dñico die studiose ieiunat: ñ

f creditur esse catholicus. penitentes ẽo qui leges penitentie attẽte exequunt: si casu in itinere vel in mari fuerint mortui: vbi eis subueniri non potest memoria eozuz et oblationibus ꝛ oſonibus

g cõmendet. Ũ in octaua synodo legitur. Tempus penitentie ꝓ qualitate pecca

h Ro qua ti impendatur litate delicti tempus penitentie impendatur. Item Tempus ꝛ modus penitendi delinquentibꝰ ꝓsidenti/

i hum ꝰponat iudicio. Oc sit positum in iudicio eozum qui ꝓsunt: ꝙto tempore vel quali modo penitere debeãt qui delinquũt

k quia etaſ ad eruditionẽ multam haberi facit differentiã pene. Quo affectu penitẽtez suſcipere ꝛ impenitentẽ abij cere debeamus ex eadem ſynodo euidenter ostendit cũ dicitur. Intimo charitatſ affectu penitentem debemus

l Penitentez ex ſuſcipere. corde ita oportet suſcipi: sicut dominus ostẽdit cũ dicit: quia cõuocaui amicos meos ꝛ vicinos dicens: congratulamini mihi: quia ĩueni ouem meam quam perdideram. Item. Penitentes legem dei diligant iniquita/

m Tem odio habeant. Affectum illum in se recipiat penitens quem gerebat ille qui dicebat: iniquitatem odio habui ꝛ abominatosum: ꝑm ea que scripta sunt ĩ sexto psalmo atq; in ꝯpluribus alijs: vel ea que apostolus dixit ad eos: qui ꝑm deũ contristati sunt ꝯꝛaz inquit

n opat⁹ ẽ in vob̃ sollicitudinẽ ſz excusationẽ ſz ĩdignatõnẽ ſz emulationẽ. ſz vindictã ĩ oĩb⁹ exhibuiſtſ vos cautos eẽ negocio: sed ꝛ ipſis in ꝙbus

o delinquit agens multa ꝓtraria sicut ꝛ zache⁹ fecit. Item Imp enitentes tanꝯ ethnici

p Rga eum habeantur. qui peccata sua non punit. tales esse debemus sicut dominus ꝓcepit dicens: sit tibi sicꝫ ethnic⁹ ꝛ publican⁹: et sicut apostolus docuit dicens: subtrahite vos ab oĩ frẽ ambulãte inordinate: et nõ ꝑm traditionẽ quam tradidimus vobis. Item iohãnes chrysostomus. Melius est errare in misericordia remittẽdi ꝯ in veritate vleiscẽ

q Ligant autez one dira grauia ꝛ importabilia ꝛ cetera. tales sũt sacerdotes etiam nũc: qui omnem iusticiam populo mandant. ꝛ ipsi nec modicam seruant: videlicet non vt faciendo sint: sed in dicendo appareant iusti. tales sunt q̃ graue pondus venientib⁹ ad penitentiam imponũt: quia dicũt ꝛ non faciunt. ꝛ sic duz pena ꝓsentis penitentie fugitur: ꝓtemnitur pena peccati futura. sicut enim si fascez super humeros adolescẽtſ quẽ non potest baiulare possuerſ necesse habet: vt aut fascem reijciat: aut sub pondere confringat: sic ꝛ homo cui graue pondus penitentie imponis: aut penitentiam reijciet aut suſcipiens dum sufferre non potest: scandalizat⁹ amplius peccat: deinꝺ si errauimus modicam penitentiam imponentes: nonne melius est ꝓpter misericordiã rati

o Multa cõtraria. penitens enim ꝓtraria ꝺo facere illis ꝙ ꝺibus penitet. qz ꝓtraria ꝓtrarijs curantur. vt ꝺe pe. diſt. ij. siquis semel. Jo.

Rga eum

Ligant. melius ẽ. ar. ꝙ iudex potius ꝛuabit misericordiam ꝯ rigorem. l. diſt. ponderet. in fi. et. lxxxvj. di. nõ satiſ. xj. q. iij. nemo peritorum. exꝑ de sortiſ. c. u. quandoqz tamẽ potius seruatur rigoz ꝯ miseri/cordia. ſ. vbi nõ est spes correctionis. vt. xxij. q. iij. est iniusta.

a ¶ Tenax. hec est ratio ꝙre iudex poterit augere onus legis. sz illud non poterit diminuere. vt. ff de re iudi. si se ñ similiꝫ genera/lia vba que ꝑceps ponit i suis priuilegijs tu non debes strictꝫ tenacitꝫ interpretari. vt ex de deci. ad audientiaz. x. xvj. q. j. frater. ex de do. cum dilecti.

b ON licet. ab hoc loco vsqꝫ in finez repetit quedam ca. que omiserat in. v. q. in quibus omnibus reprehenduꝫ christiani. qui a distat paganoꝝ dies ꝙ observant ꝛ annos. alias frivolas superstitiones.

c ¶ Domos. cū hoc fit ideo qz creditur aliqd salutis inde recipere.

onem reddere ꝯ ꝑpter crudelitatē: vbi enī paterfamilias largus est: diſpēſatoꝛ nō debet esse tenax. si deus benignus: vt quid sacerdos eius austerus vult apparere. ¶ tē maxim⁹. **Kalendarū observatiões agere nō licet**

b ON licet iniquas obſuatiões agere kalēdarum et ocijs vacare: neqꝫ lauro aut viriditate arboꝝ cingere domos. ¶ Omnis enī hec obſuatio paganoꝝ est. Ofiza/charias papa. **Anathema sit ꝙ ritū paganoꝝ ꝛ kalēdas**

c SIc̄s kalē rū obſeruat. das ianuarij ritu paganoꝝ colere vel aliqd pluſ noui facere ꝑpter nouū annum aut mēſas cū lampadib⁹ vel epulis in domib⁹ ꝑare ꝛ p vicos ꝛ plateas cātatoꝛes: ꝛ choꝛos ducere ꝓesumpserit anathema sit. ¶ tē augustin⁹ **Infirmitatib⁹ hominū incātationes nihil remedij ꝑstāt.**

A Dmoneāt fideles ſacerdotes ꝑ los suos: vt nouerit magicas artes incantatiōesqꝫ ꝙbuſlibet infirmitatib⁹ hominū nil remedij posse ꝓferre: nō aīalibus lāguētib⁹ claudicantibusue vel etiā morbūdis ꝙcqꝫ mederi. sz hec eē laqos ꝛ ſidias antiqꝫ hoſt: ꝙb⁹ ille ꝑfid⁹ genus hūanū decipe nitit: ꝛ si ꝙs hec exercuerit: clericꝰ degradet laicꝰ anathematizet ¶ tē aug⁹. **Dies egypciaci et ianuarij kalēde nō sūt obſeruande.**

d ON obſuetis uande. dies ꝙ dicūt egypciact aut kalēdas ianuarij: in ꝙb⁹ cātilene ꝙdā ꝛ cōmeſſatiōes ꝛ adiuicē dōa donāt ꝙſi i ꝑncipio āni bōi fati augurio aut aliqt mēſes aut ꝛpa aut dies et āños aut lune ſoluſqꝫ curſuz. qz ꝙ ꝛ has ꝛ ꝙſcūqꝫ dīnationes aut facta aut auguria obſuat aut attēdit aut ꝓsentit obſuātib⁹: ſutilit sine cā magꝫ ad sui dānationē ꝯ ad salutē tēdit: siue ꝙ ꝙſdā nūeros lſarū ꝛ lune ꝑ pythagoricā nigromātiā egrotātiū vitā vl mortē vl ꝓſpa vl adūſa futura inḡrūt siue ꝙ attēdūt somnialia ſcꝑta ꝛ falſa danielis noīe ītitlata: ꝛ ſortes ꝙ dicūſ ſcōz apl̄oz ꝛ auguria autum: aut aliꝙ ꝑ domo facīēda: aut ꝑpē ꝓiugia copl̄āda aut ī collectiōib⁹ herbaꝝ carmīa dicūt aut pictaciolas ꝑ ꝙuis ifirmitate ſcꝑtaſ sup homines ꝛ aīalia ponūt ꝑē symbolū ꝛ oꝛonē dñicā: aut magicꝫ falſitatib⁹ ī grādiarijs et tēpeſtatib⁹ credūt. ꝙ autē talib⁹ credūt: aut ad eoꝝ domū eūtes aut ſuis domib⁹ introducūt ꝛ interrogāt: ſciāt ſe fidē xp̄ianā ꝛ baptiſmū ꝑ uaricaſſe ꝛ paganū ꝛ apoſtatā. i. retro abeūtē ꝛ dei iimicū: irā dei grauit in eternuz incurriſſe: niſi eccl̄iaſtica penitētia emēdat⁹ deo recōcilietur. Dic enī apl̄s siue manducatꝫ siue bibitꝫ siue aliqd aliud facitꝫ: ī noīe dñi nr̄i ieſu xp̄i facite in ꝙ viuim⁹ mouemur ꝛ ſum⁹. De tēporuz ꝙz obſuatiōib⁹ ſcribit aug⁹. ī enchiridion. i. mānali lib.

Scire ꝑtīm est dies obſeruare

Q Uis reꝑ mēſes ꝛ āños exiſti maret ꝯ magnū ꝑtīm ſit dies obſeruare ꝛ mēſes ꝛ āños ꝛ ꝛpa: ſicut obſeruant ꝙ certis dieb⁹ siue mēſib⁹ siue annis volūt vel nolunt aliquid inchoare: eo qꝫ ſm vanas doctrinas hoīuz fausta vel infausta exiſtimēt tempoꝛa niſi huius mali magnitudinē ex timoꝛe apl̄i pēſarem⁹ ꝙ talib⁹ ait timeo voſ ne ſine causa laboꝛauerim ī vobiſ. ¶ Itē sup epl̄az ad galathas. Intelligat lectoꝛ ad tātū piculū aīe ꝑtinere ſuperſtitioſas tēpoꝛ obſuatiões vt dicat apl̄s: timeo vos ne forte ſine causa laboꝛauerim in vobis: quod quāuis ſancta celebꝛitate atqꝫ auctoꝛitate ꝑ oꝛbem terrarum in eccleſijs legatur plena ſunt tñ

S Iquis. hic d repetit magiſter. c. que tradidit obliuioni in ḡnta q̄ſtione

N On obſeruetis. egꝫptiacū. egyptū i uenerit vt ꝙ aliqñ opꝰ die tali ī choaret malum haberet exitum tamen ex antiqtate eccleſia ſignat hos dies ī kalendarijs ſuis vbi repꝛobātur. xxxvj. diſt. legimus. e

1. Coꝛ. 10

Gal. 4

Ibidem. 4

QVidam.votū castitatis.tractato de negocijs ⁊ ministerijs ecclīasticis.adiūgit de sacramē/tis.ꝓmo de matrimonio licet alia sint dignio ra ⁊ magis necessaria. Et hoc ideo cū mr̄iomoniū magnū sit in christo ⁊ ecclesia sacramentū ⁊ tempe. anti/quius ē ⁊ vsu cō munius. Antiq/us.q; ante pec/catū instituū ē. Cōmuni⁹. q; cū sacra omia sint in eccl'ia dei.hoc tñ apud gentes oēs est.sanctitas aūt ei⁹ nō est ni si in monte san/cto ei⁹.i. vbi ec/clesia edificata ē ⁊ q; ꝺ matrimo nio sepe q̄rit i iu dicio.iō assignā do multiplicia ei⁹ impedimēta tractatur⁹ de eo ꝓtinuat .x. cās. a Ad ei⁹ ḡ euiden tiā p̄libandū est ꝺd sit mr̄imoni/um . ⁊ vñ dicat. ⁊ vbi ⁊ qñ ⁊ ꝺbus ꝑbis fuerit instituū ⁊ q̄ sint cāe mr̄imonij. vel q̄ ⁊ quot sunt ei⁹ bona. q̄ vel q̄ eius impedimēta. Quid sit mr̄imoniū hēs.j.e.q.ij.§.j. vbi explicabim⁹ singla posita in descriptiōe. Dicit aūt mr̄imoniū ēsti mr̄is munium.i.officiū. Sed q̄re poti⁹ ꝺz a mr̄e q̄m a pr̄e ꝺ actoꝛ generatiōis est vt diceret p̄rimoniū. R. q; plura onera mr̄imonij subit ⁊ tolerat mlier. est ei in ꝓceptu gra/uida.in partu dolorosa.in lactādo laborioſa. Fuit aūt institutū i paradiso ⁊ ante petm̄ cā sobol' ꝓcreāde. vt reparet lapsus angelo⁹.⁊ fuit institutū hīs ꝑbis. hoc nūc os tc̄. Alij dicūt q̄ alijs ꝑbis.s.his.crescite ⁊ multiplicamini.ſz credo q̄ illis ꝑbis vsus est dñs tm̄ vt p̄/ciper carnalē cōmixtionē.sic ꝓz ex eo q̄ etiā post diluiū eisdem verbis vsus est dñs ad noe ⁊ filios eius iā ꝺdem vxoratos fuit etiā matrimoniū secūdo institutū post peccatū ad remediū vt vitaret fornicatio.vt.xxx ij.q.ij.§.his ita. Cause aūt matrimonij q̄dam sunt p ḡs ꝓhīc matrimoniū. vt sponsalia ⁊ ꝓsensus q̄dā ꝓp ē ḡs. Et ex his q̄dam sunt p̄ncipales vt vitatio fornicationis susceptio sobolis.alie secūdarie q̄ sunt multe.vt pulchritudo femine.diuitie.amicoꝝ copia. pacis reformatio.bona mr̄imonij sunt tria.fides ꝑles sacramentū.j.e.q.ij.omne. Impedimenta matrimonij sunt.xvj. s.votū.ordo.habitus.disparcultus.error ꝑsone.error ꝺditionis.cognatio.ligatio.publice honestat⁊ iusticia enormitas delicti.impossibilitas coeūdi. ēps feriarū. interdictū ecclie.coactio.etas.furor.io. Verūtamen q̄ dā ex his impediūt ꝓhendū.sed nō ꝓtractū dirimunt vt.j.dicē.⁊ hec his versibus denotant. Votū ꝺditio violentia spūalis. Proximitas error disparitasq; fides. Culpa dies vetitus.honor.ordo.ligatio sanguis. Qui sit affinis quicq; coire nequit His habitū iungas eratē sicq; furorem. Hec si canonico vis consentire rigori. Te de iure verant iura subire thori.

conuēticula nr̄a hoībus: qui tpa rex agenda⁊ a mathematicis accipiūt. C Jam ꝺo ne aliq̄d incboeſ: aut edificio⁊ aut hmōi quozūlibet operuz diebus quos egyptiacos vocant sepe etiam nos monere non dubitāt. Item hieronymus. Sine incantatiōe herbas vel petras licet habere.

DEmonium sustinētib⁹ licet petras vt herbas habere sine incantatione.

Causa. XXVII.

QVidam votū castitatis habens desponsauit sibi vxorem illa ꝓxi ꝺitioni re/

QVod vouentes. Hic int'culatur questio. pr̄ma querit an teneat matrimonium a vouente contractum ⁊ q; nō teneat ꝓbatur vsq; ad.§.his auctoritatibus.postea allegat in contrariuz vsq; ad.§.vlti.⁊ hanc contrarietatem soluit satis bene. ō. xxvij. dist. §.vlt. quod vi/delicet prima.c. intelliguntur de voto solēni alia de simplici.arg. ex̄ qui cle.vl' vo. meminimus.j.e. c.§.vbi dicitur.⁊ veste laicali sub testimonio ep̄i. D.dicit⁹ nō refert an votum sit simplex an solē/ne. quia vtrunq; dirimit mr̄imoniū. Solennitates enim ipse nō sunt de substantia voti.sed hoc refert an sit votum de p̄senti cum solennitate siue sine illa .vt vouco continentiam hoc impedit ⁊ dirimit.sic intelliguntur hec.

nūcians transtulit se ad aliū ⁊ nupsit illi .ille cui ꝑus desponsata fuerat repetit eam. Hic primū querit an coniugiū possit esse inter vouētes Secꝺo an liceat spōse a spōso recedere ⁊ aliꝭ nubere. Q. I.

b QVod vouentes mr̄imōia ꝓtrahere nō possūt multis auctibus ꝓbatur. In ꝓcilio nāc carthaginensi tercio caꝑlo q̄rto statutū inuenit de viduis q̄ ꝓfessam ꝓtinentiā ꝙuaricate sūt. Excōicentur vidue que religioso habitu abiecto nupti

c Sas etiaz elegerint.

SIcut bonū est castitat⁊ p̄miū: ita maiozi obseruātia

e.primavsq; ad.c.nuptiarū.an sit de futuro quod im/prꝓprie dicitur votum. id est.quedam promissio de futuro voto emittendo. vt si dico ego ꝓmitto q̄ vouebo continentiam post annuz mortua vxore mea. vel ꝓmitto q̄ intrabo religionem vel consimile. hoc impedit sed nō dirimit.vt.c. nuptiaz.⁊.c.sequētibus. Aliꝭ dicūt q̄ nullū votū dirimit.q; qua rōne dirimeret votū solenne ⁊ simplex cū idē sit in substātia. Solēnitates ei nō sē de substātia ſz ipa ꝓstitutio ecclie dirimit. si post votū soleniter factū ꝓtrahat. Ego dico q̄ nullū votū est solēne nisi cū ḡs devouet se religioni alicui vel aliꝭ duobꝰ modis in seq̄ntib⁹.c.vñ si cora tota ecclesia diceret quis hec ꝑba.vouco ꝓtinentiā.si ꝓtraheret tenere matrimoniū. Que est eni ratio quare ꝓstitutio ecclie magis debeat spectare ad illa vota q̄ solēniter fiūt. q̄ ad p̄uata dūmodo possit ecclie ꝓstare siue p testes siue p ꝓfessionē ꝓpriā q̄ votum fecerit. q̄cito eni cōstat ecclesie q̄ ꝓfessionē vel p testes dicit notoꝛium. ⁊ sic deberet ecclesia dirimere matrimonium post illud votum cōtractum. Jo. Tu breuiter dicas q̄ ꝓfessio tacita vel expressa alicuius religiōis impedit cōtractum ⁊ contrahendū.extra dereg. vidua.vt.xxxvi. di.q̄ interrogasti.⁊ extra de reg. ꝙsulti.⁊.c. statuim⁹ ⁊ ꝑcedenti.c.que.c.expſſe.hoc dicunt q̄ cū aliquis dicit devouco me huic religioni ibi ꝓfessio ꝓtinentie tacita intelligit⁊ religionis expressa. Ordo similiter impedit si est sacer. nam ibi intelligitur tacita continentia facta cum solennitate ⁊ ex constitutione ecclesie. et ita semper conditio tacita vel expressa vel constitutio ecclesie solennizat votum. sic mihi bar. bzir. videtur dicendum. extra qui cle. vel vo. c. rursus.

SIcut bonū est. vt sique vidue. licet de illis speciſ c cet. de omnibus intelligi debet.

a In minozib⁹ annis. i. xxv. anno. vel. xij. vel. xiij. ꝛ dicunt minores ānis multipliciter. quātū ad discretionē vsq; ad. vij. ye. C. de iure deli. si infanti. Itē ān tū ad matrimoniū vsq; ad. xij. in femina. in viro vsq; ad. xiiij. an. Itē quantū ad factionem testamenti vsq; ad. xiij. annū. ij q. vj. ℌ diffiniti ua. Itē ītū ad restitutionē vsq; xxv. annū. ff. de minozi. l. j. Hic aūt vocat minores qui sūt infra xxv. an. naz aliē pī posset eos revocare si essent infra. xij. vl. xiiij annū. vt. xx. q. ij c. j. ꝛ. ij. Sz quare nō restituitur puella infra. xxv. annū. vt habitū quē suscepit posit deponere. sic in alijs ꝛtracti bus. ℟. q; nō ē lesa. q; ei nubit q̄ meliorē nō pt inuenire iuxta illud. Illi sum desponsata cui angeli seruiūt ꝛc. ꝛ minoz nō restituitur nisi cū leditur. ff. ō mino. vez. ℌ. sciendū.

b Im matura. i. no matura. nā vidue añ annū. xl. nō velanē vt. xx. q. j. sanctimoniat. vel due dictiones sunt in etate matura thoro. iuxta illud. Jā matura thoris plēis adoleuerat annis. Virginitas.

c Sub testimonio. nā ita solēnizaī votū vt dicunt quidā cum scz accepit vestē ab epo vt hic. vel de manu pbyterozum vel ministri. xx. q. j. vidua. quod credo dum tamē emittat votum. nā alȝ vestem tm accipiendo nō obligatur solēniter sed simpliciter. extra. qui clerī. vel vo. consuluit. vbi etiā habes q̄ solennizaī votū in manu abbatisse. Item solennizatur. si p seipam recipiat habitū ꝛ incipiat cum alijs cantare in ecclesia. ſ. e. vidua. Et nota q̄ votum continentie solennizaī tribus modis tantum. Sacri ordinis susceptione. xxviij dist. diaconi. Secundo cum accipit vestez sacram a ꝑcunq; dū tamē p⁹ susceptionē incipiat cohabitare cū alijs monachis ꝛ monialib⁹ in ecclesia. ſ. e. vidua. Tertio cum ita dicit coram episcopo vel abbate vel abbatissa vel coram testibus duob⁹. ego deuoueo me huic religioni. hoc enim aliud est. ꝛ aliud cuz dico. ego vōueo continentiam. deuotus enim religioni non possit contrahere. ita q̄ matrimonium reneret nec mirū cum etiam iam contractum matrimonium religio dissoluit. extra de conuer. coniu. ex publico. ar in voto secus. non ei votū dirimit. vnde si cozā tota ecclesia diceret vouco

continentiam. p hoc non solennizatur votum. nisi velis dicere q̄ tale votum non dirimit sed constituto suo voto. nam si votum dirimeret. quare potius vnum q̄ aliud. si hoc haberet ex sui natura. et ita dirimeret et votum simplex quod augustinus non vult. ſ. e. nuptia rum. dic ergo votum nunq̄ solēnizari. nisi tribus modis predictis ꝛ ita exaudi q̄ 1. Timo. 5 hic dicitur. Jo. tu dicas vt. ſ. dixi in glo. illa hic inuentulatur circa finem.

viro ꝓsenserint: dānatiōe super⁹ dicta teneant obnoxie. de talib⁹ ait apl's. Cū enī luxuriate fuerint: nubere ī christo volūt habentes dānationē: q; primā fidem irritā fecerunt. Item ex epla gregorij missa ad bonifaciū. De vidualis ꝛ virginibus que a religionis proposito discedunt.

b Jduas a ꝓposito discedentes viduitatis: super quibus nos ꝓsulere volu it dilectio tua frater charissime: credo te nosse a sctō paulo etiā ꝛ a multis sanctis patribus nisi conuertant olim esse damnatas: q̄s nos apostolica auctoritate, damnandas ꝛ a cōmunione fidelium atq; a liminib⁹ eccl'ie esse arcēdas cēsem⁹: vsq; q̄ obediāt epīs suis: ꝛ ad bonū q̄ cepe rūt inuite: aut volūtarie reuertant. De virginibus autem non velat' si deuiauerīt a sancte memorie ꝑdecessore nr̄o papa innocētio talit' decretū habem⁹. C He vo que

d Habitu. ar. q̄ ita tenetur voto q̄ ita publice in religionis habitu apparuerit. ac si publice habitum suscepe rit. extra. de regu. vidua. ꝛ. ſ. e. vidua.

e Apparuerit. ita q̄ aliquādiu in ecclesia ī ter alias steterit. scz per triduum. extra. de regu. ꝛ trā se. ad nostram. vel distingue q̄ triplex est habitus. scz profession is. qui votum habet annexum. ꝛ dirimit matrimonium. de quo hic loquitur. Conuersionis. qui simiter votū habet annexum. de quo hic loquitur. extra. qui cleri. vel vo. consuluit. extra. de regu. super eo. Habit⁹ probatiōis. qui nec impedit nec dirimit mīrimoniū. de quo loquit extra. de renun. c. vl. firme ergo teneas q̄ nunq̄ solus habit⁹ solēnizat votū. extra. de regu. postrectū. ꝛ extra. qui cle. vel vo. cōsuluit. nec obstat. xxvij. di. q̄ interrogasti. ꝛ extra. de regu. vidua. q; solus habitus vt dixi. ſ. nō facit monachum vel nō so

f Non coacte. tunc enim secus esset (lēniz at votū. extra. quod me. causa. perlatum.

g Postea. ar. q̄ nō excusat vis ꝑcedens. si postea sequit ꝓsensus. vt. xxxiij. q. j. cum q̄ bellicam. ꝛ extra. de eo qui duxit in matrimoniū significauit.

h Jduas. simulauerint. arg. q̄ voti simulatio sicut ipsa professio obligat quenq̄. vt. c. proximo. neq; ꝛ di. xxvij. q̄ interrogasti.

i He vero. hanc lr̄az intelligit cardinal' de voto simplici ꝓpter illud. nondū recte. ꝛ illud. nondum velare. ꝛ illud ab e. q. nō ab ecclesia. ꝛ illud aliquāto tēpore. ſ.

tribus an. xxvij. di. si vir. sed nos intelligim⁹ de voto solenni. qz publica penitētia de q̄ subdit non imponit p fractione simplicis voti. ar. xxvij. di. si vir. Jte inuliter argumētarer augustin⁹ de talib⁹ virginibus ad viduas solēni voto obligatas. vñ intelligas illud tecte non de velo ꝓfessionis. qđ velū ꝓfectiōis non datur ante. xxv. an. xx q. j. placuit.

a ¶ Velamine ex de regula. vt clerici.

b ¶ Aliq̄to. p an. j. co. deuota. ideo autem dixit aliq̄to. quia arbitrariū ē huius penitētie tēpus. licet ordia rie dixerim esse x. annos.

c ¶ Contract⁹ hic large sumit hec appellatio vt etiam comp̄hendat ꝓtract⁹ stricti iuris qz i nullo dolus inē uenire debet. C. de ꝓscrip. xxx. vl. xl. an. si fraude.

d ¶ Quātomagis. j. c. q. c. heuero. Ꝛ. in fi. Sol. ibi loquitur de virgine illa que velum ꝓsecrationis accepit. si prcuaricata sit plus peccat q̄ vidua hic loquitur de ea que ñ accepit velū cōsecrat. ōis. vñ videt min⁹ peccare q̄ vidua. qz a maiori bono cadit.

1. Cor. 5

Deu. 13

ps. 57

e ¶ Consortio. ar. de pe. di. v. ꝓsideret. in fi. vbi dicitur. timeat docta expertimēto qđ ignorauit virgo.

f ¶ Vse sunt. dicit hiero. libido in virginib⁹ maiores parit famē dum dulcius esse putant qđ nesciūt.

g ¶ Retabit. non de vindicta quā videt. sed quia nō est in illa. t quia nō cōmisit ꝓsimilia.

h ¶ Manus. s. l. j. s. pec. in pena. i. ꝓpter penam quā videt quia cum stultus punit sapiens fit astutior. vt xxiij. q. vj. vides. t. citius ducit ds ad bñ faciendum et viuēdū. de pe. di. ij. citi⁹. vñ dicitur. felix quem faciunt aliena pericula cautū.

Nec vidua. ꝓposito. nō q votū ꝛ diuersos status diuersa sortit vocabula. ꝓm⁹ enī est cum ds in origine disponit aliq̄d boni facere tūc ōr deliberatio. vt. xvij. q. j. c. q bona. t hoc ꝛfrigere veniale est. qñq; ꝓcedit. t ꝓponit idem se firmit facturū. t ōr ꝓ posito. xvij. q. j. c. j. t. q. ij. nos nouim⁹. huius fractio veniale ē fm ꝛsdam sed graue est. hec mrimoniū ꝓtra hēdū impedit. sed nō dirimit. ias ꝓtractū. Si vo accedat obligatio ōr voto. cui⁹ fractio mortale⁹ peccatū ē. t ipedit mrimoniū ꝛhē dū. t dirimit. ias ꝓtractū si solenne fuerit.

Rog.

a necdum sacro velamīe sūt tecte: tamē in ꝓposito virginali semp se simulauerint pmanere: licet velate non fuerint

b tamen si nupserint aliq̄to tēpore bis agēda penitētia est quia sponsio earū a dño tenebatur. si enī inter boies solēt

c bona fide ꝓtractus nulla ratione dissolui. q̄tomagis illa pollicitatio quā cū deo pepigit solui sine vindicta non poterit. t cetera. ¶ Si virgines nondū velate taliter penitentia publica puniunt: t a cetu fideliū vsq; ad satisfactionem excludunt: q̄tomagis vidue que pfectionis etatis. t maturioris sapiētie atz

d ꝓsilij existunt: virozq; ꝓsortio multotiens vse sunt: t habitum religionis assumpserunt. t demū apostatauerint atq; ad priorem vomitū sunt reuerse: a nobis. t ab omnibus fidelib⁹. t a luminib⁹. t a cetu fidelium vsq; ad satisfactionem sūt eliminānde. t carceribus tradende: qualit̄ iuxta apostolū paulum tradēdus huiusmodi hominez sathane: vt spiritus eius salu⁹ sit in die dñi: de talib⁹ nanq; dñs per moysen loquitur dicens: auferte malū ō medio vestri. de quibus per ꝓphetā

g ait: letabit̄ iustus cum viderit vindictā impio. t. manus suas lauabit in sanguīe peccatoꝛ de talib⁹ nayq; t eoz̄ similib⁹ atq; eisdem ꝓsentiētib⁹ dict⁹ est: quia nō solū q̄ faciūt. sed etiā qui ꝓsentiūt facientib⁹ rei iudicādi sunt

i Jtē ex ōcreto gela. pape ad sicilienses ep̄os misso. c. ix. Trāsire nō p̄sūt vidue t ꝛgines p⁹ religiōis ꝓpositū ad

Nec viduas nuptias. ad nuptias trāsire patimur: que i religioso ꝓposito diuturna obseruatione p manserunt: similiter virgines nubere ꝓhibemus: q̄s annis plurimis in monasteriis etatem peregisse contigerit. Item cyprianus ad pomponiū de virginitate.

Ex quolibet sensu corpois mulier corrūpi potest.

k Nec aliqua putet se posse hac excusatione defendi q̄ inspici. t probari possit an virgo sit: cum etiam manus

l obstetricū. t oculus sepe fallat. t si icorrupta iuēta fuerit virgo ea pte q̄ mulier potest esse. poterit tamen exalia parte corporis peccasse q̄ corrumpi potest: t tamen inspici non potest: certe ipse

m concubitus ipse complexus ipsa confabulatio et oscultatio et coniacentium duorum

h ¶ Manus. s. l. j. s. pec. in pena. i. ꝓpter penam quā videt quia cum stultus punit sapiens fit astutior. vt xxiij. q. vj. vides. t. citius ducit ds ad bñ faciendum et viuēdū. de pe. di. ij. citi⁹. vñ dicitur. felix quem faciunt aliena pericula cautū.

i ¶ Jtē ex ōcreto gela. pape ad sicilienses ep̄os misso. c. ix. Trāsire nō p̄sūt vidue t ꝛgines p⁹ religiōis ꝓpositū ad

k ¶ Nec viduas nuptias. ad nuptias trāsire patimur: que i religioso ꝓposito diuturna obseruatione p manserunt: similiter virgines nubere ꝓhibemus: q̄s annis plurimis in monasteriis etatem peregisse contigerit. Item cyprianus ad pomponiū de virginitate.

l ¶ Ex quolibet sensu corpois mulier corrūpi potest.

Nec aliqua putet se posse hac excusatione defendi q̄ inspici. t probari possit an virgo sit: cum etiam manus obstetricū. t oculus sepe fallat. t si icorrupta iuēta fuerit virgo ea pte q̄ mulier potest esse. poterit tamen exalia parte corporis peccasse q̄ corrumpi potest: t tamen inspici non potest: certe ipse

m ¶ concubitus ipse complexus ipsa confabulatio et oscultatio et coniacentium duorum

Nec aliq̄ obstetri/ cū. ar. Ꝛ illā probationez q̄ fit p obstetricē q̄ nō la sit valida. s. Ꝛ tū adulteriuz Ꝛ. e. c. bene recipit. t ar. ex de pba. ppositi. t dic lex eam admittēdā dū tamē perite mulieres sint. ff. ō ve. inspi. l. s. ar. Ꝛ. C. qñ tu. vel cura. esse desi. indecorā. vbi reprobat pbatio p aspectum corpis. t. xxxij. q. v. non solo. t Ꝛ. xxxiij. q. j. q aūt. t. c. siquis tōtra. ibi enī in veritate viri hic ꝓstat de veritate mulieris. Sed ibi solitur. si enī due vel tres nobiles pbe mulieres dicerēt virginem non esse cognitam a viro. harum testimonio staretur.

n ¶ Concubitus. hic enī est vnus locus quo per exteriora interiora volūtas dignoscit. p ꝓfabulationez cui

et amplexus ⁊ huiusmodi deprehendit fuisse corrupta si. xxxj. q. vj. c. j. ℞. di. l. siquis prepostera. xxxiiij. q. j. nō satis. di. l. siquis diaconus. ⁊. xxxij. q. v. non solo.

a ¶ Confitēcur. quia ex eis presumit adulteriū. xxxij q. j. dixit. C. de adulte. q̄uis.

b ¶ Portat de facto. q̄ nō licz uiro interficere adulterum. ff. ō adulte. marito. nisi post denunciationē.

c ¶ Cum altero cernit. ppter talem suspitionem poteris eā accusare. vt. xxx ij. q. j. dixit. dñs

b Quod si peniten/tiam iterū. i. se/pe. ff. de edendo veluti. ℈. hec uox iterum.

e ¶ Accepta. p̄missa ramē pe nitentia.

f ¶ Reuerse. ar. reiterationē peccati aggra/uare penam et peccata iterata grauiꝰ esse pu/nienda. arg. xv. q. iiij. hi qui.

g ¶ Domo. ar. ex loco presumi ꝑtra aliquē. ar. xviij. q. ij. diffi/nimus

h ¶ Tecto tectū ℞ appellat quē/libet locū priua tū. xxxv. q. vj. ab isto.

i ¶ Facile. nota q̄ si aliquis mo nachus vel mo/nacha semel de/liquit non ideo statim debet ab ici. sed si secun do peccat dif/ficilius debz re/conciliare. si ter tio tunc deerudi tur in alio mo/nasterio. vt. j. e. peruenit. sed si clericus aliquis pecca/uit. statim prima vice potest expelli. vt. xlvij. di quo/

k ¶ Plenam. id est. p̄fectam. ex hoc vo/ (niā mlta lunt quidam. q̄ scimonialis possit agere solennē peni. tentiam. nec impedit ꝓsecratio. q̄ō est ꝑtra illud q̄ō ō clerico dictum est. ℞. di. l. c. is vero. vel plenam. id est. p. an. j. eo. deuoram.

l ¶ Examelopson. i. ꝓfessione facta sui. i satisfactione f. pnia. pars enim hic ponit pro toto. fm synodochen ꝓfessio eni est pars penitentie ⁊ maxima. de pe. dist. j. quem penitet.

turpis ⁊ feda dormitio q̄tu/ v dedecoris ⁊ criminis con/fitentur: si superueniens ma/ritus sponsam suam iacen/tem cum altero videat. nonne indignaꝫ ⁊ fremit: ⁊ p ze/ b li dolorē portat gladiū i ma/nu sua: ⁊ christus dñs iudex noster cum virginē suam si/bi dicataꝫ ⁊ sanctitati sue de/ c stinatam iacere cū altero cer/nit: q̄ indignaꝫ ei: ⁊ irascit et quas penas in scelestꝫ hu/iusmodi ꝓiuctiōib⁹ cōmina/tur: cuius vt gladiū spiritu/alem ⁊ venturū iudicij diem vnusquisq; fratrū possit eua/dere: omni ꝓsilio p̄uidere ⁊ elaborare debemus. Item.

d Quod si pe/nitentiam huius illici/ti ꝓcubitus sui egerint ⁊ a se inuicem recesserint: inspiciā/tur iterum virgines ab ob/stetricib⁹ diligenter: ⁊ si vir e gines inuente fuerint acce/pta cōmunione ad ecclesiam admittantꝫ: ac tamen inter/minatione vt si ad eosdē ma f sculos postmodū reūse fuerīt g aut si cum eisdem in vna do/ h mo ⁊ sub vno eodem tecto si mul habitauerūt grauiori cē sura ejciantꝫ: nec in ecclesia i postmodū facile recipiantur si autem de his aliqua corru/pta fuerit ⁊ deprehensa agat k penitentiā plenam: que ℞ cri/men admisit: que nō iam ma/riti sed christi adultera est: ⁊

De eodem

Clerici deponatur: laicus excōmunicetur qui cū sanctimonialib⁹ mechatus fue/

m Siquis episcopus. presbyter diaconus aut subdiaconus aut lector aut psalmista aut ostiarius cum muliere scificata ꝺo mecha/tus fuerit deponatur: quia sponsam christi corrupit. si u ꝺo laicus excōicetur. Item ex concilio tole. iiij. c. viij.

Vidue ⁊ puelle que post religionis habitu z nubunt a cō munione suspendantur.

n De viduis ⁊ puellis que habitū religionis in p domibus ꝓprijs tam a pa/rentibus q̄ per se mutauerīt si postea contra instituta pa/trum vel precepta canonum ꝓiugia crediderūt copulan/da: tādiu vtroq; habeant a cōione suspēse: q̄usq; qō illi/ ideo estimato iusto tempore o postea examelopson sui. id ē confessione vel penitētie fa/cta ad ecclesiam redeat q̄ si obstinate pseuerāt: nec ab in uicem se seperant: sciant se cum hac impudica obstinati one sua nunq̄ nobiscum ad/mitti in ecclesia posse nec ex emplum ceteris ad ruinā de licꝫ suis facere incipiāt. nec putent sibi vite aut salutꝫ cō stare rationem: si episcopis et sacerdotib⁹ obtemperare noluerint. Item ex sexta sy/nodo.

Siquis epis. deponatur. vt. xxx. q. j. siquis m sacerdos.

n ¶ Excōicetur. hoc de mansuetudine canonū. Naz fm leges aliter. ℨ. xxxvj. q. ij. siquis non dicam.

De viduis et puellis. id est. ℞ginib⁹. alꝰ vt. ℨ. xx. o q. j. illud. vel in/tellige ō doli ca pacib⁹ fm. h. eti a m añ. xij. añū.

p ¶ Proprijs. pōt ergo aliq̄ i domo ꝓpria ac/cipere vestē re/ligiosam. arg. xxxij. q. v. q̄ dō/ℨ. eo. mulieres. et. xx. q. j. vidua et ex qui cleri. vel vo. insinuā/te. nec ramē mo nialis erit cum nulli monaste/rio se tradat. ℞ ℨ intelligo de p fessa vel vt dixi ex solo habitu ñ ꝓiudicak ei. ar. ex qui cle. vl vo. ꝓsuluit. si autez habitū suscepit et deuouet se re ligioni in q̄ non licet hr̄e ꝓpriū videk dcd habet deuolui/suc/cederib⁹ ab inte staro. arg. C. de epis. siquis pres byter. ꝺz tñ ne/cessaria ab here dibus suscipere Alij autē bona talium dicūt eē impēdēri. Sz ℨ q̄ nihil ē fm na turā in pēdēri. ff. de iudi. ℨ ⁊ si ℨ. vl. ar. ff. e. nō quēadmodum. Alij dicūt ea eē in prāte epi. ar. C. ō epis nulli. Joh̄. ego credo q̄ bōa talia sūt in prāte illi⁹ q̄ ē superior in illa religione cū nō

exp̄ssit monasteriū. b. Jrē nō fm. h. q̄ nunq̄ erit reli giosa ꝓsona q̄ cūq; mō vestē mutet vel ꝓpriꝰ renūci/et vel vorū emittat. nisi alicui religiōi se det. Sz nū/q̄d talq̄ vorū emittit ꝓpriꝰ abrenūciat manēs i do mo sua. vl si vestē mutat facē se ℞berāres reos illi⁹ edi/cti. xvij. q. iij. sicꝫ suadēte. ñ nisi spāliē hitū alicui⁹ mo nasterij cū ꝓfessiōe tacita vel exp̄ssa assumat. Iz se ab/bati ñ supponat vl dic q̄ sūt mōchi. Iz nō sint sub aliq̄ abbate sic ꝓm⁹ mōch⁹ ñ fuit sub aliq̄ abbate.

p ¶ Proprijs. i. q̄ fuerūt ꝓprie. Iz enī in sua domo se

cerit pfessionē erit solēne votū. ex. de ṽuer. ꝑiu. ex pte.
a ¶ Perpetuo. vsq; q̄ (z ex. q̄ cle. vel vo. insinuāte.
emēdauerint. vt extra. de consti. ex litteris. in fine.
b HE vo. tecte q̄ nōdū sunt. ꝓsecrate. c ¶ Aliqnto
s. c. viduas. ꝛ. so. vt ibi. vel melꝰ hoc i dicto apli
o: de viduis q̄ n̄ erāt velate ſz tm̄ pfesse ꝓinētiā.
q̄ minꝰ peccāt q̄s virgines velare.
ibi greg. o̅ vtris/ q̄s velatis.
d QVe chri/ sto. ad pe nitētiā. ꝛ. xxvj. q. vj. aguouim⁹ q̄ pcō̅ in q̄cū/ q̄s hora cō. ſz ex/ ponit. h. ad pe ni tentiā. i. ad fru/ ctum pnie. i. eu/ charistiā. licz. n. hic peniteat nū/ q̄s tamen viuēte adultero recipie tur ad cōionem
1. Tim. 5 adinstar secula/ ris adulteri ꝛ. xx/ xij. q. vij. fidel.
e ¶ Nec ei agē de. i. recipiendi fructꝰ penitētie.
f ¶ Licentia. aut illis viuēti/ bus caste viuere cepit. ꝛ. e. deuotā z. c. de filia.
g ¶ Nisi vnus .i. legitim⁹ quez reliq̄rat i necessi tate mort̄ q. c. quod est. xxxij. q vij. fidelis.
h ¶ Defuct⁹. q̄ ad l̄ra. z iste in tellect⁹ euidēter oñdit. ꝛ. e. ō filia mgr̄ aliē expōit ꝛ. e. q. 5. vl. sic re cessit q̄ ad eā. q̄ nō recipietur ad pniam nisi ꝓius ab eo separet. vl aliē nisi vnus. i. adulter. sed fm hāc expositionē nulli existenti in aliq̄ pcō danda est pena de alio z ita. g. ē sibi ꝛ/ us. de pe. dis. iij. 5. vl. Ite ꝛ ex ō pe. z re. q ꝺdam ex de sen. ex. cuz nō ab hoīe 5. in articulo. n̄ du/ ct⁹ fuit ad b q. c. ꝛ. e. deuotā. xv. q. vl. hi q. vel dic ad pnīaz fructuosam. q̄ nō valet ad vitā ēnā pnia de vno pcō cū q̄s remanet in alio. mgr̄ itellexit b. c. de excōicato. n̄ bñ. ē inīū gēda pnia existēti i mortali. z etiā adhuc peccaꝛ volentiꝫ. vt ex de pe. z re. q ꝺdā ō pe. di. iij. sicꝫ aūt. z di. v. falsas.

cite perpetrauerūt emendēt: quod si emendare neglexe/ rint: a communione omniuz christianoꝝ et cōiunio ppe/ a tuo sint seq̄strate. I tē ex ꝓci. martini pa. De eodē. Palea

VIduas autē velare pon tificuz nullus attentet ꝓout statutum est in decre/ tis gelasij pape. c. xiij.

QUod nec auctoꝛitas diui/ na nec canonum forma p̄sti/ tit. q̄ si ꝓpria fuerit volun/ tate continentiam ꝓfessa i eiusdem ge. ca. xxj. legit̄ eius intentio: ꝓo se reddat ratio/ nem deo. quia sicut fm apo/ stolum si se ꝓtinere non pote rat nullatenus nubere veta/ batur: sic secum habita deli/ beratione ꝓmissam fidem pudicicie deo debet custodi/ re. nos autem auctoꝛitate pa trum suffulti i hoc sancto cō/ cilio sancimus z libere iudi/ camus: si sponte velamen q̄/ uis non consecratum sibi im posuerit z i ecclesia inter ve/ latas deo oblationem obtu/ lerit: velit nolit sanctimonie habitum ulterius habere de bet: licet sacramento confir/ mare velit eo tenoꝛe z ratiōe sibi velamen imposuisse: vt iterum posset deponere.

I tem ex decretis innocentij pape capitulo. xx.

De his que votum virginita/ tis habentes nubunt: necdū sacro velamine tecte

b NE vero que nonduz sa cro velamine sunt te/ cte: tamen in ꝓposito virgi nali sp se permanere simula/ uerunt: licet velate non sunt si forte nupserint: his ad agē
c dam aliquanto tempoꝛe pe/ nitentiā sit liberum: q̄ spon/ sio earum a deo tenebatur. Nam si inter homines solet bone fidei contractus nulla ratione dissolui: quanto ma/ gis ista pollicitatio quaz deo pepigit solui sine vindicta n̄ debet. Nā si aplūs illas que a ꝓposito viduitatis discesserunt dixit eas habere con/ demnationem: quia ꝓimam fidem irritam fecerunt: quā/ tomagis virgines que pacti/ onis sue fidē mīme ꝟuauerꝛt. I tē ex ꝺcreto eiusdē ca. cix. Non sunt admittende ad pe nitentiā ꝟgines sacre si pub lice postea nupserint

d QVe christo spūal̄r nu/ būt: si postea publice nupse/ rint. nō eas admittēdas esse ad pnīaz nisi bi q̄b⁹ se iunxerāt: a mūdo recesserit. Si enī de hoīb⁹ hec rō custodiē: vt q̄cūq; viuēte viro alēi nupse/
e rit adultera hēat: nec ei agē/
f de pnie lnia ꝓcedē: nisi vn⁹
h de eis fuit defunct⁹ q̄nto magꝭ de illa tenēda ē: q̄ añ se imortali spōso ꝓiunxerat z postea ad hūanas nuptias trāsmigrauit. I tē ex ꝓci. triburien si ca. vj. Ab ecclia eliminā/ de z ergastul' retrudēde sūt mo/ nachoꝝ vel monachaꝝ impu
i TVpudi/ dice pſone. cas detestabilesq; pſo/ nas mōachoꝝ atq; mōachaꝝ q̄ abiecto ꝓposito scītat' illici ta atq; sacrilega ꝓtagione se miscuerit z i arbitriū ꝓscie p/
k prie despatiōe ꝓducte ō illici tis cōplexib⁹ libere filios p/ creauerit: a mōasterioꝝ ceteꝛ eccliaꝝq; ꝓuētib⁹ elimīnā/ das esse mādam⁹: q̄ten⁹ retruse i suis ergastul' tantū facin⁹ la/ mētatiōe ꝓtinua deflētes pu rificatorio possint igne peni/
l tudis decoq̄: vt eis velut ad
m mortē miscōie soli⁹ intuitu p cōiōis grāz possit subuenirī.

I tem ex eodem.

I Tpudicaꝛ filios q̄ erūt fui eccl̄ie. xv. q. vl. cū multe. sed q̄d si monial' su/ scepit sobolez ex clerico vl' mona cho cui eccl̄ie ap plicabit. ytriq; eni facta ē iniu/ ria. vid. ex q̄ mo nasteri o. qz seqūt parē⁹ mīis ꝺdi/ tionē. xxxij. q. ij/ ij. liberti. dico q̄ ytriq; fit facta i iuria. maxie si ſ i duplici mōaste rio ꝓtigeret. xv/ iij. q. ij. i nullo. l. Tim.
k ¶ Cetu. i. cōi/ one frat⁹. vl' mo nialiū. q̄ si retru deā in carcerē. i suo monasterio tū dicaꝭ eē. z sic nō est ꝛ. e. sicꝫ Wm. rap. vel illud cū ꝓpriū mōasteri um redarguit ō nimia negligen/ tia.
l ¶ Penitudis .i. penei purga/ torio. z ignis ille excedit oēm pe/ nā hⁱ⁹ vite. ō pe. di. ij. c. vl. in fi. z sē duo ignes pur gatoꝛij. vn⁹ i fu/ turo. alter i ſ se/ culo. vt pnia.
m ¶ Miscōie. sed nōne ſ est ō iure cōi. vtiq;. ar. di. l. peniten/ tes. q̄ n̄ ō iure cōi fit z ō miseri cordia fieri dici tur. ar. xxxij. q. ij. admonere.
n ¶ Solius. ꝛ. e. virginibus. et c. siquis. contra s. di. l. peniten/ tes. contra. s. xxxvj. q. vj. de his. ꝛ. so. omēs vie domini mise ricordiā et veri/ tas.

a Virginē ꝓhibentibus. ff. l. di. c. iij. ff. lxxxij. di. ꝓbꝫ ter. ff. xv. q. vlti. si ḋs ꝓbꝫter ff. xxxv. q. viij. c. vlt. z. xxxij. q. vlti. c. vlt. z. xxxvj. q. ij. raptozes.

b Auctozitarē. z ita pōt epūs dispensare in incestu ḋ maioz est adulterio. ſz ꝑ ex de iudi. at si clerici. Nam tm̄ ibi ꝓmittit dispensare in adulterio z in mozibus. Dicunt ḋdā q in tali incestu ḋ incidit in adulterio pt als nō. ſz ꝑ. ff. ō adr. vim passam. ꝯ ꝓscriptio. vbi ōz q si adulteriū z incestus surgūt ex eodē facto. ꝓscriptio ḋnquenniū pt opponi adulterio vt post non possit de eo agi sed ō incestu agi pōt etiā pⁿ quinquenniū fm nos planū est q dicimus q epūs dispensare pōt vbicūq nō ꝓhibeat.

c Hic ḋ. ḋ scientes. qz si ig̃rarent filij esse legitimi q̃rū ad ignozantem. vt nota. xxxiij. q. ij c. ij.

d Ernūq̃. ſz em̄ vnū crimen est q̄ impedit z nō dirimit mīriminū. s. incestⁿ. item raptus. vt. xxxvj. q. ij. si aūt vxoricidiū. xxxiij. q. ij. admonere. Item si quis extraxerit vel leuauerit filiū suū zc. xxx. q. j. de eo. vt sic posset separi ab vxore sua.

e Coniugali. ar. q de cetero nō pūt nubere ḋ sancti monialibus copulanē. vt hic dicit in odiū criminis. si tamen contrahāt renet.

f Afficiant. hoc fm canones. fm leges vltione gladij debent ferri. vt. xxxvj. q. ij. si quis nō dicam.

g Virginibus. incesta. nota q dicit incesta sacrilega. Nam accedens ad monialē incestū cōmittit. qz ꝓsponsa dei ē ḋ ē ꝑ nr̄. xij. q. ij. ḋ abstulit. z incestus cōmittit cū affini sicut cū ꝓsanguinea. xxxv. q. iij. de incestis. z adulteriū cōmittit. ḋ sponsam alterius cozrūpit Itē sacrilegiū qz est res sacra. Sed q̄ri loler an iste accedēs ad monialē cōmittat tria peccata. aut vnū. Ḋ. dicit q vnū solum. licz sortiat diuersa noīa. Nos dicimus nō esse dubiū ḋn tria peccata cōmittat quo ad actū accusationē nō aūt in veritate plura sunt quo ad actus accusationis. ar. xxiij. q. v. relegentes. sed quo ad penitentiam vnū tm̄. sed adulteriū hoc maioꝛi pena purgandū est q̄s si nō esset incestuosuz. vt. xxij. q. vij. ſ. sūe tm̄. z ita dicit lex q si ḋs puniri ɔz ꝓpter adulterium plus ɔz puniri si illō incestuosum sit. ff. de questi. si ḋs viduā. hoc ergo intellige sicut illud extra de testi. sicut q̄ pnia ibi ꝓ adulterio z ꝓ piurio imponit.

Monachus z virgo dño cōsecrata si nupserint excōicēt

a Virginē q̄ se deo ꝓsecrauerit silr̄ z monachum decernimus nō licere nuptialia iura ꝑhere. q si ꝫ inuenti fuerint ppetrantes excōicentur. ꝓfitentibus aūt decernimus vt hēat auctē eiusdē loci epūs miam hūanitatēq̄ largiri. Itez ex eodē. Nū viuūt lamentis pnie se afficiāt: qui sctim̄onialib⁹ scienr copulāt.

b Hic ḋ. ḋ sanctim̄onialibus cientes in mr̄imonio ad iniuriā christi copulati sē iuē censurā zeli christiani sepenē. z nūq̄ eis ꝓcedat coniugali vinculo religari: ſz in pnie lamentis se vehemēr nū viuūt afficiāt. Itē ex eodem A sacra cōione pnuenē: qui sacris virginibus se sociant.

c Virginib⁹ sacris se q̄sdā temere sociare cognouim⁹: z post dicatū deo ꝓpositū incesta federa sacrilega q̄q̄ miscere: quos ꝓtinus equuz est a sacra cōione detrudi: et nisi p publicam ꝓbatā q̄q̄ penitentiam oīno nō recipi: sed tm̄ his viaticū de seculo trāseūtibus si digne penituerīt nō negeē. Itē g reg. In mōasterio reuocēt ac recludat ḋ a fornicatiōe recedere noluit

d Ꝑuenit ad nos: q̄ quidam vir neq̄ssimus diabolico instinctu de monasterio suaserat exire q̄ndaz deo sacratā: atq̄ a q̄dam viro vñ exierat sit reuocata: rursusq̄ eam mulierē vir ille nequissimus iniq̄ suasiōe de monasterio ejciens apud se retineat ꝑpudice: volum⁹ aūt vt epat⁹ tui auctē ī mōasterio reuocēt atq̄ recludat. Itē ex ꝓci. aurelianensi. c. iij. Mō ē viduis fas post susceptuz velamen a sacro ꝓposito discedere.

e Viduas q̄ spontanea voluntate ab altari ꝙuersationis sacre velamen susciꝑiūt: decreuit sancta synod⁹ in eodem ꝓposito pmanere. Mō em̄ fas esse decernimus postq̄ se dño semel sub velo ꝓsecrauerint: itez eis ꝓcedi spūiscto mētiri. Itē ex eodē. Qui sacro velamine tectā in ꝓiugiū ducit: anathema sit.

f Ꝑuenit. de mōasterio ꝓbaē ex hoc. c. q̄ licz pluries monachus z monacha exierint de mōasterio. ꝓtes abbas cōpellendus est eū vel eā recipe. vt. ff. c. nec aliq̄. z. xxvj. q. ſ. q̄dam mōachi. z. ſ. e. q. cā. licz clericⁿ ecclesiastim deponi possit ḋ delinquit. vt. xlviij. dist. q̄m multa.

g Viduas ab altari ꝛgo z nō vidua ideo velaē ab epo vel sacerdote q. ꝛgo typū gerit ecclie in hac desponsatione q̄ pura et virgovni nupsit viro. i. christo. z in signū hui⁹ rei velatur a sacerdote. qz ab eo recipiē in ꝓiugiuz in cuius ꝓsonaz di. tuz est anulo suo subarrauit me dñs. ſz vidua nō gerit in tali casu typum ecclesie sed virgo que sit integra mente z coꝛpoꝛe. Unde nō sic ꝓiungitur christo vt repūtet cōiunctionem ecclesie. z ideo nō velaē a sacerdote. quia sacerdos phibet secūdis nuptijs interesse z sup secūdo nubentes fundere benedictionem nō em̄ que secundo nubit benedicitur. argu. de se. nup. c. ſ. sed vidua que secundo nubit. qz primo homini postea christo. z ideo quasi celebzanti secūdas nuptias ei nō ꝓrrigitur velum a sacerdote. sed ipa accepit desuper altare. contrarium videtur verum. xx. q. ſ. vidua. ſz ibi tm̄ de veste loquit. vel de velo pfessionis nō conuersionis. vel a psbytero poꝛest velari sed nō ab episcopo. vt xx. q. ſ. deuotis in fine. h.

h Velamen. i. pfessionem. Nam velum conuersionis nihil aliud est q̄ ipsa conuersio.

i Permanere. tm̄ sola susceptio veli nō solēnizat vo tū nisi sequaē pfessio. vt ex de ꝙuer. ꝓiu. ex pte.

k Irez. i. sicut fecit in lapsu ꝓimi parentis. dicas hoc aduerbiū respicere ꝓmā ꝙuaricationē. ſ. de con. di. iij. queris. z est simile aduerbiū. xxvj. dist. cum ad verum. Nam ibi dicit rursus in infernum.

a S J ds. xx. legit. qđ non hēmus.
b C Calcedo. j. e. q. c. si q̄ virgo. xxxv. q. vj. ab isto. ꝫ. c. q̄ si.
c C Et iuramēto. nūđ đ crie idē de oibus clericis cū accipiūt ō fornicatione vel de adulterio penitētiā. ñ. ex de coha. cle. clericos aūt. io. vl' ꝫ locē cū publice ꝯhūt
d S J custos. tellic vbi hoc acta sunt.
e C Epl'am. q̄ forte petebat a papa vt liceret sibi esse in secło.
f C Nimia. ꝫ. ij q. vij. sicut. xviij q. ij. ab ares.
g C Desidia. q̄ in plato casu inducit depositionis vt. lxxxj. di. dictū.
h C Ad nos. ita dic lex q̄ ad ꝑncipē deferenda ē vindicta nō cria vt. C. de offi. ꝑfecti orientis. l. iij. in fine.
i C Excusatiōe intellige friuola
k C Reuocare. est si. ij. q. ſ. sic. ex ō offi. dele. ex pte. Mā si velit dicere q̄ iruſa fuerit audiet. vt ex đ mer cā platū. restituet ñ monasteriū q̄ ꝑsumit. si ipsa sua aūcte egre / sa est. ſ; đd si ꝯ / xerit. idem dico arg. ex de eo qui dux. in ma. c. si / gnificauit.
l C A sanctissimo. ar. ex ō offi. dele. sup eo.
m C Suspendere. nā q̄ alioq̄ defendit errorē dānabilis ē magis q̄ il'e q̄ facit. ac. xxiij. q. iij. q̄ alioq̄.

a S J ds sacro velamīe ꝑsecratā ī ꝓiugiū duxerit: et post dicatū ō ꝓpositū incesta federa sacrilegaq̄ miscuerit: vt in ꝓstitutiōe gelasij pape. c. xx. legit ꝓtinus ē equū a sacra cōione detrudi: et nisi p publicam ꝓbatāq̄ pniam oīno nō recipi. si penituerint trāseūtibus de seculo viaticū
b nō negef. Jn calcedoñ. .c. lio. c. xvij. ꝫ ꝓpetrātes excōicenf: ꝓfitētib⁹ aūt aucte epi mia largiaf. Jtē in epla syrici pape. c. vij. velate et ō ꝑsecrate si abiecto ꝓposito scitatis clancło sacrilega ꝓtagiōe se miscuerint et illicitꝫ ꝓplexi bus publice et libere filios p creauerint: bas nuptias detestabilesq̄ ꝑsonas a mōasterio q̄ cetu eccłiarūq̄ quētib⁹ elmināndas eē iudicatū ē: q̄tenus detruse ergastulꝫ tm̄ facinus ꝓtinua lamētatiōe defleāt. Aū et ꝝbo dñi et canōica aucte in hac sacra synodo
c ꝑcipim⁹ vt oīno sepenf et iuramēto colligenf: vt vlteri⁹ nō ſb vno cohabitent tecto. ¶ tē greg. vitaliano spōtino epo. Ad habitū redire cogatur et recludat in monasterio que religiosā vestē abiecerit.
d S J custos religiosi hīt⁹ aut eē nosces eps filiā gliose memozie tuliani mgri militie te illic posito ꝓiectis religiosis vestib⁹ nec ad secularē reuerti hītū nec ad nos
e licuisse puersam epl'am desti
f nare. ſ qz nimia desidia actozpoze dep̄meris: in tuo dedecozeres ad pñs illicita impune cōmissa ē. Mā sic ꝑfati sumus: si solicit⁹ extitisses: ꝑ
h us ad nos vltio ml'eris pzaiissime q̄ culpa debuit puenire. qz ſ tm̄ hebes tm̄q̄ es negligens vt nisi canonicaz in te fuerꝫ coertionē et disciplinā nescias custodire q̄lr debeas eē sollicit⁹: ꝫgruo tibi si deo placuerit tpe demōstra
bimus. ꝑntia igit scripta suscipiēs euigila et excitat⁹ sallē exeqre qđ ꝑssus vsq̄ nunc ignauia distuliſti. instātie ſ tue sic ꝑdictā mulierē vnacū sergio defensore nr̄o ꝓhendere: et statiz nō solū ad male
i ꝓtēptū hītū sine excusatione
k aliq̄ reuocare: ſ etiā in mōasteriū vbi oīno districte vale at custodiri oz eā ōtrudere et ita oēm circa illā sollicitudinē exhibere: vt q̄ſ sit nefariū qđ ꝓmisit: ex tua possit distrīctōe cognoscere. q̄ in re si q̄s qđ nō credimus clericoq̄ vl' laicoq̄ aliq̄ tibi ingenio tētaue/
l rit obsistēdū: a sctissime cōlo
m nis ꝓticipatione eū suspēdere nobisq̄ renūciare festina: vt q̄ſtū sit execrabile qđ ꝑsū/ pserit. postq̄ ꝓsideratiōe ꝑ/
n prīa nō adūtit: emēdatiōis q̄litatē cognoscat. Jn his aūt oīb⁹ ita cautū stude te vigilātēq̄ oñdere: vt culpā tuā nō geminare neglectu: ſ aliq̄ntis pualeas sollicitudine minuere. ¶ tē sergio defensori. Districte custodie tradat: q̄ a religionis ꝓposito ad secularem habitū rediit.
o S J hō esses aut aliquam discretione habuisses: ita regl'aris debuisti discipline custos existere: vt ea q̄ illicite cōmittunf: ſñ vindictā cozigerenf: q̄ſ ad nos eoq̄ nūci⁹ pueniret: ſ dū te facit nimia stulticia negligētē nō solū de illis offendimur sed et advlciscēdā desidiā tuā nihilominus ꝓuocamur. si ſ dilatiōe oīq̄ excusatiōe ꝓpositā filiā gliose mēozie tuliāi mgri militie: q̄ ꝓiectis q̄s sponte assumpserat religiosis vestibus indumēt ꝫ se laicis detur pauil: vnacū fre et coēpo nr̄o
p vitaliano festina ꝓhēdere: atq̄ ad religiosū rursū hītū reuocare aci mōasteriū mittere vbi districte oīno valeat custodire: nec ei⁹ custodiā aliq̄/
q ten⁹ reuelari ꝓmittas q̄ſq̄

o C Qualitatē. hinc elice expositionē illi⁹ qđ dr xxviij. di. ꝯ. ea.
S J hō esses. o
ar. q̄ hō nō est hō q̄ rōne caret sicut legit de nabuchodono / so. xxiij. q. v. ꝯ. hinc notādū.
p C Festina. ar. q̄ si platus p spiritualē gladium nō pōt obtinere p ꝓncipē secularē obtinear et illud supplear per materialē. xxiij. q. v. ꝓncipes.
q C Quousq̄ diligenter. ſ attendi sunt fines mandati et custodiēdi sunt. vij. q. ꝯ. deniq̄. ff. mā. diligenter. đ ſ si excōicauit ex delegatione index. nunqđ pōt absoluere. videt q̄ nō. quia functus est officio suo. extra de offi. dele. in litter. Distingue. q̄ ſ pa. delegauit ei ſnīaz excōicationis. si excōicet ñ absoluet nisi ex ꝓmaī in litteris si autem delegatur ei aliqua causa criam ſppter ꝓtumaciam excōicet aliquā p/ tiū bene pōt absoluere. nisi cum infra certum tēpus causa cōmissa est decidenda et terminus ille ē elapsus. sed đ si in vltimo puncto termini sententiaz tulit pōt eam postea exequi. sic ar. extra de ap. dilecti. et. c. pastoz alis. extra de offi. dele. querenti. vbi dif ferē executio in id tp̄s in quo nō poterī ferri sententia. nihil enīz facie nisi qđ fcm

ē declarat. ff. de testa. heredes palā. sz forte ꝓriū ē vez

a Nbendi. decreuerūt firmiter ꝓponendo z vouē do. alʒ nō. eꝫ de vo. z vo. redēptione lrāturā.

b Cf ornicatio. ē. lxxxvij. di. fornicari. ar. ff. de con/ cubi. l. penulē. h.

c Meliore ꝓposito. h. t. intelligūt q̄dā de voto solēni. sz tu itelligas de simplici. put patebit. ſ. e. nuptiarū. vbi ponit ħ. c. Sz quō ergo isti sunt peiores adulteris cū istꝫ minoꝛ pnia ipoꝛnit. vt. xxvij. di. si vir. nūdeo iō qꝛ cadūt a maioꝛi ꝑmio. vl qꝛ in dñm ſpālibꝫ pec cant. ar. xvij. q. iij. sicut.

d Peiores. nō videt verum q̄ hic dr. ſ. frangentem simplex votū peiorē esse adultero. cū adꝛ ter septennij pena teneaꝫ. sz frāgens simplex votum triennij pena puniaꝫ. vt. xxvij. distinc. si vir Quis iā dubitat sceleratius cē cōmissū q̄ grauiꝫ est vindicatum. vt. ē. xxiij. q. ſ. ñ afferam. Do. vez est generaliter id esse maiꝫ pecatū. q̄ grauiꝫ puniꝫ q̄ ad eccleſiā. z iste magis peccat q̄ adult. et maius est pecatū istꝫ q̄ illa rū. qm̄ iste ſpirituale ꝓiugiū violāt. ille carnale. iste offendūt deū. ille hoīes. z q̄ to maioꝛ est ille cui infert iniuria. tanto maius pcm̄ ꝓmittit. sed iste ꝓpter bona coherentia minus puniunt z ꝓpter fauoꝛē mīrimonij. Nam ds cū ardet in vxoꝛē ꝓpriā velut adultera reatu adulē. nā adulē ē i ꝓpria vxoꝛe vehemētioꝛ amatoꝛ z ardentioꝛ. vt. xxxv. q. iij. ozigo. tū ꝓpter bona ꝓiugij min9 puniꝫ. vt. xxxij. q. v. dcdd. z. q. vij. adulterij. vel ꝓpter ꝓnitatem vicij q̄ grauius est. vt mīci diū q̄ vxoꝛicidiū minus puniꝫ. z ecōtra. xxxiij. q. v. ad monere. z. c. latoꝛē. vel ꝓpter scādalū minus. qꝛ min9 scandalizat. qꝛ nimia volūtas occidendi vl adulteranti maius pcm̄ est quo ad deū q̄ actualis fornicatio. tū quo ad eccl̄iam minus puniꝫ. qꝛ minus scandalum ſuſcitat q̄ adulteriū. q̄ ꝓrimū molestat. Nam sepius denuo nra scripta ſuſceperis Mā si q̄libet mō in hac re negligens vel lentus extiteris ita inte districtissime nouerꝫ vindicādū: vt q̄ ex te pena nescis possis resecāte coḡscere: qꝛ sicut dixim9: si itellectū hoīs habuisses: q̄ mō facere ꝑcipis: añ debueras etiā cū vltiōe a te fctā coḡscere. Itē aug. de ꝑflictu vicioꝝ xxtu. Mō attribuiꝫ licētia nubēdi q̄tinētiā ſuare decreuerūt.

a Nbendi licentia q̄busdam tribuiꝫ illis vicz q̄ virginitatē vel castitatē vidualē neḡcḡ ꝓfessi sunt q̄busdā autē nō tribuiꝫ: illis vicz q̄ virgines vel q̄tinētes esse

b decreuerūt. fornicatio autez nulli ipune ꝓcediꝫ. Itē in libro de bono ꝓiugij. Peiores sunt adulteris que q̄tinentie ꝓpositum violant

c Meliore ꝓposito lapsas si nupſerint femīas a castitate ſanctioꝛi q̄ vouerꝫ ꝏo

d adulteris esse peiores māifestū est. Itē ex ꝓci. chalcedoñ Monachus z virgo q̄ se deo dedicant: nuptijs iungi non

e Sī q̄ virgo se dedicauerit deo silr monachus nō lz eis nuptijs iūgi. si ꝏ inuēti fierint ꝑ faciētes maneāt excōicati. statuimus ꝏ posse eis fieri hūanitatē: si ita ꝓbauerit eps loci. Itē ex eodē. Diaconissa q̄ post oꝛdiationē nubit anathema sit

f Diaconissam nō debere ḡ añs annos. xl. ordinari statuim9. z ꝑ cū diligēti ꝓbatione. Si ꝏ ordinationē ſuscepit: z q̄ntocūq; tpe obſuauerit miſteriū z postea se nuptijs tradiderit iiurtā faciēs gr̄e dei: ꝑ anathema sit z cuz eo q̄ in nuptijs illi9 ꝛuenerit Itē ex ſynodo anchiritana. Inſt bigamos reputāt q̄ virginitatē pollicitā ꝓuaricāt

g Uotq̄t ꝏginitatē pollicitā ꝓuaricāt ſūt ꝓfessiōe ꝛcepta inter bigamos i. q̄ ad scōas nuptias trāſierꝫ

h hī debebūt. Itē ex ꝛ. eliꝫ. Virginib9 deo dedicatis nec in fine danda est cōio: ſi libidini ſeruierunt.

i Uirgines que ſe deo dedicauerunt: si pactū ꝓdiderint virginitatis atq; eidē libidini fuierint: nō intelligentes q̄d amiſerint: placuit: nec in fine eis dandā esse cōionē q̄ ſi ſibimet ꝓſuaſerint: q̄ infirmitate coꝛpis lapſe fuerint: z toto tpe vite ſue pnīaz egerīt z a coitu ſe abſtinuerint. placuit eas ī fine cōionē accipe ꝏbere. Itē ex ꝓci. marini pa. malus pcm̄ minus puniꝫ ꝓpter minus scandalū. sic z fractoꝛes voti q̄ minus scandalizant eccl̄iam q̄ adulteri. minus puniūꝫ. et ꝓpē fauoꝛē mrimonij puniꝫ minus z magꝫ peccat. sic q̄ peiores sūt adulterꝫ q̄ ad cul/ pā nō q̄ ad veniā vl penā. vel forte istō ꝏ ñ. qꝛ magis delinquūt. sz qꝛ a maioꝛi bono cadūt. vl ꝏ esse ꝑ maiꝰ pcm̄ qō in deū ſpāliꝫ cōmittiꝫ. ar. xvij. q. iij. sicut.

e Jqua.

f Diaconissā i. abbatiſſam.

g Ante ānos xl. s. xx. q. ſ. iuuenculas. ꝛ. lxxxvij. dist. placuit. xxxj. q. ſ. quō ꝛ. Sol. exaudi ſm diuersam ꝓsuetudinē diuersarum eccl̄iarum. C. de de epi. z cle. nisi h Ordinari. videtur obuiare huic ambro. qui ꝓcessit hoc ꝓcilium. ait em̄ sup il lum locum apli in ꝓma epla ad timo. mlieres similiter oportet esse pudicas. Occasione hoꝝ verboꝝ cathafryge dicūt diaconissā debere ordinari q̄ ō est ꝛ auctorem xv. q. iij. ſ. ſ. in textu. Rñ. q̄ mulieres nō recipiunt. characterez impediente ſexu z constitutione eccleſie. vnō nec officiū ordinum exercere possunt xxiij. dist. sacras. nec ordinaꝫ hic. sed fundebaꝫ sup eam forte aliqua benedictio. ex qua consequebaꝫ aliquod officiū speciale. forte legendi omelias vel euangeliū ad matutinas. quod nō licebat alijs. [redacted] z post baptiſmū quilibet pōt ordinari. eꝫ de ꝑ. nō bap. c. vlē.

Votquot. inter bigamos. ergo nec epiſcop9 cuz ī ralibus potest diſpensare. extra de bigamis nup sed contra. ē. c. si qua virgo.

k Debebunt. i. repellūt a ꝓmotiōe z accuſatione. si cut bigami nec femine inter virgines consecrabunt. z est ar. ꝓpter ſimilitudinē z effectū dici de numero coꝛ

de quoꝝ numero ipse nō est. vt. xxvij. di. c. vlē.

Jrgines. l

a DE filia. p̄ H. c. 7 sequens ꝓbat. h. lectur̄ suā sup illo. c. ē. q̄ christo. qz dixit q̄ si mōialis publice nubit. nūq̄ pōt accipe corpus dñi. nisi in fine vite sue. vel nisi ptius defunctus fuerit ille cui nupsit. si ꝯ fornicat cunc post pn̄am pōt accipe corpus dñi. 7 H idez diuersum. qz magis ptēnit solenniter ꝯhendo q̄ fornicando. H. ꝯ alitter intelligit illud. q̄ christo. ar. c. sequēs.

b ¶ Receperit. ex H volūt dicere q̄dā q̄ nec p̄ nec mr̄ filio excōicato nec vir vxori excōicate retinent cōicare. ira de oībus supiozibus pōnis respectu inferiorū dicēdū. vr. ē. xj. q. iij. q̄m multos. ꝛ. so. vxores viris. 7 filij pentib⁹ subditi sunt vñ ab illis coerceri 7 fm ius debent corripi. ne in cām vnathe/matis incidant. vñ illoz ꝓsensus pari pena ē plectend⁹. secus ecō/tra vl̄ dicat recepit. i. adeo dilexit q̄ i erroze foueat. 7 fm H nō est ꝯ. c. q̄m multos.

c QUota m. christiane. vr q̄ ꝯrium q̄ possit accedere ad ꝓuisium nō christiane mulieris. 7 est ar. q̄ ex cōicatus pōt excōicato coicare.

SI q̄ monachꝰ. licentia. i. impunitate. vñ qō sequit ē exposititio. nec licz cm̄ peccare. arg. q̄ illicita licentia appellat licētia. ē. dist. iij denicq̄. ē. xlv. di qui syncera. ē. xxiij. q. j. paratus. xxj. q. ij. placuit. b

c ¶ Jn aliud. ē. lxxxj. di. valer. 7 j. e. q. 7 qz. ꝛ. ē. c. impudicas. ꝛ. so. sepe ꝺringit q̄ monasteriū arguit negligentie. 7 H inuit illud in p̄n. q̄ antiquioz ꝛc. Cū autez monasteriū negligentie nō arguit in suū retrudi debz in quo casu loquunt illa. c. cum aūt mon asteriū de negligentia arguitur secus est. b.

Cogat ad pn̄am filia clerici si deuota maritū duxerit.

d OE filia epi vel p̄bi vl̄ diaconi si deuota fuerit 7 maritū duxerit: si eā p̄ b vel mr̄ in affectū receperit: a cōione habeant alieni. p̄ xo in ꝯcilio causas se nouerit p̄ statu ꝛ. mulier xo nō ante admittat ad cōionem: nisi marito defuncto egerit pn̄am. si aūt viuente eo secesserit et penituerit vel petierit cōionē in vltimo fine vite sue deficiens eā accipiat. ¶ tem ex ꝯcilio toletano. iiij.

Deuota nisi desierit peccare nō est in eccl̄ia recipienda.

e QUotā peccantem non recipiendam esse in ecclesia censemus nisi peccare desierit 7 si desinēs penitētiā egerit aptā. i. annos. x. peniteat: recipiat cōionē: p⁹ aūt q̄z in eccl̄ia recipiatur ad oīonē ad nulli⁹ ꝓiuiū christiāe mulieris accedat. q̄ si admissa fuerit: 7 hec que eā receperit habeat in absentia. corrupto rem etiā par pena ꝓstringat: que aūt maritū acceperit nō admittat ad pn̄am. nisi aut viuente marito caste viuere cepit: aut postq̄ ipse discesserit. ¶ tē grego. io. epo caroli tano.

De monacha que ad lapsum adulterij deducit.

f SI q̄ monacha ꝛ vel p antiquioz licentiā vel p ipunitat⁷ prauā ꝓsuetudinez ad lapsum adulterij deducta fuerit: aut in stupꝛi fuerit deducta voraginē: hāc post cōpetentis seueritatē vindicte e in aliud districtius monasteriū virginū in pn̄a volum⁹ redigi: vt illic oīonibus atq̄ ieiunijs vacet: 7 sic penitēdo pficiat: 7 metuēdū ceter⁹ ar/tioris disciplineꝑ stet exēplū

¶ Js aūt q̄ cū hmōi feminis in aliq̄ fuerit iniq̄tate reptus oīi cōione ꝓtiuet⁹ si laic⁹ ē. si xo clericꝰ: a suo q̄z remotus officio p suis ꝓtinuo lugēdis excessibus in monasteriū detrudat. ¶ tē ianuario epo.

Post dignā pn̄az cōionē recipiant: q̄ in religosas mlres

g HOs aūt q̄ in excedūt. mlieres q̄ egresse sunt de monasterijs: excesserūt 7 nō dicūt a cōione suspendi si ffinitas tua de tl̄i facinore digne penitentes ꝓuiderit: ad sacrā cōionē volumus te reuocare. ¶ tē ex nouellis iustiniani impatoris.

De legibus

f SI q̄s rapue/rit vel sollicitauerit vl̄ g corrupuerit assisteriam vel h diaconissam vl̄ monachā vl̄ i aliā ml̄rē religiosā vitā vl̄ hītū hītē: bona ipsius 7 eoz q̄ hmōi sceleris cōione ꝓtamiti sunt a religioso loco vendi k cent: in q̄ tlis ml̄er hītabat per religiosos eōs 7 iconomos 7 p̄sides puincia 7 officiales eoz. ipli aūt capitali pi cuclo subijciant⁹ ml̄er autez l vbiq̄ inuestiget: 7 cū suis re m bus monasterio cautiozi tradatur. si autē diaconissa fuemonasterio 7 auferant⁹ ꝓmo. vr delictū ei⁹ redundare in dānū eccl̄ie. sed nō redūdat. qz ꝓuidebit ei vr ꝓsi. ex de cle. ꝓiug. q̄ te nec dicas res dādas scō monasterio nisi q̄tū ad vsufr. s. vr inde sustentet ista dū vixerit. vt. xvj. q. vj. de lapsis post mozē vsufr. redeāt ad ꝓmū monasteriū. volūt aūt q̄dā dicere cū reb⁹ suis postea acq̄sit⁷. 7 facit q̄ eis in aue. de sanc. epi. g. si mo

i ¶ Religiosa. hoc appositū. H de suo. vr ptz in originali vñ hoc scriptū ē in aue. de sanc. epis. i. fi. eñ in nouella ē illud verbū.

k ¶ Jn q̄ ar. q illt q cōmittunt enormia delicta in eccl̄ia. q bona eoz eccl̄ie ꝓpter delicta ꝓficant vt xvij. q. iij. fief deinceps. 7. c. ꝺs q̄s. ꝛ. xxx. q. j. si q̄s sacerdos. fm l. rū bona dānoz tradent hr̄/redibus. vr. cō bo. dā. aue. bona

l ¶ Cū suis oliz cm̄ ipso ingressa sua facta sūt eccl̄ie. vr. xix. q. vl. si q̄ mlier. vel suis. i. scō mōsterio collat⁹ vel post ingressū q̄ sitis vel suis. i. monasteriū. sile. xviij. q. j. c. j. xix. q. vlti. planum. al⁹ falsum dicerer. 7 qz oīa bona ei⁹ ipso ingressu facta sunt monasteriū. 7 q̄dā postea acq̄siuit monasterio acquisiuit. vr. xix. q. vl. q⁷ planum.

m ¶ Cautiozi. sic ergo delicta ꝑsone redundat in dānū eccl̄ie. 7 sic ē ꝛ. xvj. q. j. si epm. nā cū b res ei⁹ p̄cedūt scō

nachus in fi.ti. Vbi dr q res qs ista acqsiuit debet applicari secudo monasterio. sed illud nō licz. vel exaudit cū pmō monasteriū vidit monachū ita vagantē ⁊ no/luit reuocari. nec est huic .C. de epi. ⁊. clc. l. vlti. §. fi etiā in fi. vbi dr q res taliū debent dari pmo monasterio. Nā illud lo/cū hz cū ille mo/niales secularie viuūt. cū aūt il/le mōachus trā/sit ad aliud mo/nasteriuz vel ad aliā vitē figurā res vendicat pri us monasteriuz in auē. de sanc. epi. §. si reliquūt a ¶ Legitima. q sit legitima habes. C. de inoffi. te. auc. nouissi/ma. ⁊ pbat arg. huius q etiā cor/rupta pr ordinari diaconissa. hz dici psueuit ꝓriū Itez olim hmōi diaconissa ꝓpuz hēbat ar. hic. ⁊ C. de sacrosanc. ec. generali.

a Mulieres. obtentu. arg. q hi q ludo vel fraude habitū religionis gerūt. ad eius obseruationē coguntur. xvij. di. qō in terrogasti. ar. ꝫ ex de puil. tuaꝫ ¶ Aut in domibus. arg. q in ꝓpria domo pōt qs vti vestibus monachalibus ⁊ facere votū. vt. ꝫ. xxiij. q. v. q dō xx. q. j. viduas. ꝫ c. q. c. de viduis tū ꝓpter hoc nō solennizaē votum vt ex de uer. cō iu. ex pte.

b Monacho orario. orariū ponit p ꝗlibet ornamento mulierū. ⁊ ponit ps p toto. ē eiꝫ ꝓprie velum vel peplū q mulieres caput velant. inuenit tū ꝓstola sacerdotis. vt. ꝫ. xxv. di

rit legitimos hōs filios ps
a legitima liberis eius ꝓsteē.

Itē ex decreto eugenij pape

Mulieres caste obseruent religiosum hītū que religionis

Obtentu velaē.

b Mulieres obtentu religionis velate aut in monasterio regulariter viuant: aut in domibus suis etiā susceptuz habitū caste obseruent. Itē ex cilio aurelianensi.

Monachus vxorē ducēs nū q̄ sacri gradus mereaē ꝓsor

c Monacho orariū tū. in monasterio vel zonas hāe nō liceat: ⁊ si postea vxori fuerit sociatus: tāte ꝓuaricatiōis reus nūq̄ ecclīa stici gradus sortiaē officium Itē aug. de bono viduitaē.

Aū pfessam ꝓtinētiā nubāt

d Vidue quibus volunt.
e Idue que se ꝓtinēt nubant anteq̄ se pfesse ꝓtinentiā deo vouerint. qō nisi reddant iure dānanē. Itē nicolaus carolo archiepo ⁊ eius suffraganeis.

Non ꝑmittiē vidua post pfessionem continentie votum deserere.

f Vidua quidem que capiti sacrū velamen imposuit: si inter ceteras velatas feminas in ecclīa oraverit: ⁊ oblationes cū illis obtulerit: si pfessa est se in eodē hītu pmanere spondēs nūq̄ religionis velamen deponere a religionis obseruantia discedere nō ꝓsumat. Item ex concilio aurasico.

Professio viduitatis coram epo facta post habituz susceptum nulli violare ꝑmittiē.

g Viduitatis cuāde p/fessionē coā epo in secretario habitā impōsita coā epo veste viduali dicimus

nō esse violandā ipam talis pfessionis desertricē merito dānādā esse decreuim⁹. Itē ex cī. toletano.

Modus ⁊ solēnitas faciende professio.

h Omnes hoc ordine seruē.
i Omnes femine venientes ad sacrā religionē pallio capita sua cōtegant: ⁊ oscriptā roboratāq̄ pfessionē faciant. post quā scripturā nō sinant relabi ad ꝓuaricationis audaciā: q̄ xo ex his oībus fuerint repte aīmaut vestem in transgressionē dediss/se: excōicatiōis snīam ferant ⁊ rursus mutato hītu in mo/sterijs donec diē vltimū claudant sub erūnis ardue pnie pmaneant religate. Item ex cī. arelatensi.

Filij ꝓditiōis sunt q̄ violant corpa femiaꝫ

k Ciendū est ꝓsecrataꝫ. soīb⁹ q deo ꝓsecratarū feminaꝫ corpa p votū ꝓprie sponsionis ⁊ verba sacerdotis deo ꝓsecrata templa esse scripturaꝫ testimonijs ꝓbabant: ⁊ iō violatores eaꝫ sacrilegi ⁊ iuꝫ aplm filij ꝓditionis esse nosceē. Item.

De eodem. Palea.

l Idue si ꝓtiusq̄ ꝓtinentiā pfiteē: nubere elegerūt illis nubant q̄s ꝓpria volūtate velint hāe maritos. silr hō ꝓditio ⁊ de virginibus hēē nec extra volūtatē pentū vel suā cogaē accipe maritum Item grego. arthemio subdiacono in epla. xlij.

In monasterio reludant monachi

m Et qz vxoribus sociati. aliquos mōachoꝫ vsq̄ ad tantū nephas ꝓsiluisse cognouimus: vt vxores publice sortiāē: ꝓcipimus vt sb oī vigilantia reg̃ras ⁊ inuētos hīta coertōe īmōasteriis qb⁹

a Stinc. vnum orarium. ⁊ c. vidue que ⁊. Jobes. Idue.
b Idua. ⁊ oblationes. ar. ꝓsumptio nem haberi de aliquo facto p frequentationē vel exercitum eoꝝ que adherent ⁊ ꝓueniūt illi facto. ar. xx. q. j. quē ꝓgenitores. ⁊. ff. ad mace. si qs patrem. ar. ꝫ. C. de pba. ad pbationē seruitutis.
c ¶ Professa. maxime. Nam ⁊ si sacramento velit confirmare se tali aīo vt liceat recedere non audiē. exē de reg. vidua. qd aūt sit p fiteri bñ colligiē xx. q. j. c. v. ti.
d Viduitatis in secreta/rio locus forte ē vbi monache accipiunt habitū.
e Omnes p/fessionē. in qua ꝓfiteaē se religose viuere velle. ⁊ ꝓpositū religionis assumere velle ⁊ in ea pennirer ⁊ in uiolabiliter permanere. vt. ꝫ. xx q. j. vidua.
f ¶ Post quā. arg. q scriptura facit votū solēne l ¶ Dutato. i. depositō seclari ⁊ assumpto reli/gioso.
g Ciendū est. q votum ꝓprie. arg. q qs p aliū vouere nonpōt. sicut nec penitentiā accipe. vt de peni. dis. j. quem peniter. inrare tū p alium pōt. lxiij. di. tibi dño ⁊ matrimonium ꝫ here. vt. xxxij. q. vj. honorant.
h ¶ Et verba. i. dcn edictionez.
i Idue.
k ¶ Et quia.

a ¶ Tl lex. In hoc.c. agit de tribus ipedimentis mri/monij ordine. voto t interdicto ecclesie. qō nō. ibi contra ecclīasticam regulam.

b ¶ Ecclīasticis. ergo oēs q.j. ponūt. sunt ecclesiasti/ce psone. ḡ t quersi qō vez est. vt. xij. q.j. duo.

c ¶ Regulares ad differentiam seculariū de qb⁹ hēs cx de deci. fraternitatē.

d ¶ Atqz quersi. ar. q quersi q pfessi nō fuerint mrimoniū ȝhere nō verant.

e ¶ Conuersi. p fessi. nunqd oms quersi eoipso q sunt quersi intelligunt vouisse t renūciasse. ppzūs dicūt qdaz q sicio. Sz ego dico q si trāsit ad ecclīa regrārē. cūc itelligit vouisse t renunciasse p/priis si ad secularē nō. cum ⁊ alij clerici intelligant vouisse. nisi sint in maiori/bus ordinib⁹ nec renūciasse. ppzūs in quo cū qz ordine sint nisi sic dicat do me t mea huic ecclesie. naz renūciare videt tunc ppriis. b.

Item qd si aliquis ꝛulit se t sua alicui seculari ecclie. nunqd talis pōt ȝhere vel hre ppzium dico q pōt ȝhere. t filius post/ea natus pōt petere legittimam

mōachi fuerāt remitti facias

Tē inocen. papa secundus.

Post pfessam ȝtinētiā qsqs vxorē duxerit ab ea sepetur.

a Tl lex ȝtinentie t deo

b placēs mūdicia in ecclīasticis pōnis t sacrī ordinib⁹ dilatef: ꝑcipimus qten⁹ epi pbr̄i diaconi subdiaconi

c regulares canōici monachi

d atqz quersi. pfessi q sacz trā/grediētes ꝓpositū: vxores sibi copulare ꝑsumpserint: sepent. hmōi nāqz copulatiōez quā ȝ ecclīasticā regulā con

f stat esse ȝctā: mrimoniū non esse censemus: q etiā ab iuicē sepati sunt. ꝓ tantis excessib⁹ ȝdignā pniam agāt. idipsuz qz de sanctimonialib⁹ femis si qō absit nubere attentaue/rint: obseruare decernimus. His oībus auctibus vouentes. ꝓhibēt ȝhere mrimonia t qdam eoz si ȝxerint separi iubent. Augu. ȝ taliū sepationes pctm esse asserit ita dicens.

Cōiugia vouentiū nō sunt dissoluenda.

§ Uptiaz bonū sp qdez bonū ē. qō bonū ē sp in pl'o

i dei fuit: ꝑ aliqn fuit legis ob

k sequiū nūc est infirmitatis re

l mediū: in qbusdā ȝo hūani/

; ¶ Jn qbusdā. vā in senibus est hūanitatis solatiū. l. ȝhit vt eis fuiat in suis necessitatib⁹. Et ē ar. hic exē senes q tā assurgere nō pñt ȝhunt. ḡ t spadoz frigid⁹ pōt mrimoniū ȝhere. ar. xxxiij. q.v. ꝙ deo. nā t posthumū instituit spado. vt. ff. de libe. t posthu. sz ē qstiū sed nō est verus

tatis solatiū filio t quippe p/creatiōi operā dare: nō canl

m no more p vsum ꝓmiscuū femine ꝑ honesto ordine ȝiugali. nūc est in hoīe ꝓband⁹

n affectus t ipm tū laudabil⁹ p transcendit t vincit celestia

q cogitans aīo christian⁹. Sz qm̄ sic ait dñs: nō oēs capiūt ȝbū. hoc q pōt cape capiat. q se nō ȝtinet: nubat q nō ce/r pit deliberet. q egressa est: p/ueret. nulla aduersario def

s occasio: nulla christo subtrahaf oblatio. in ȝiugali qppe vinculo si pudicicia nō ꝙaf dānatio nō timef. ꝑ in virginali t in viduali ȝtinētia ex

t cellentia muneris ampliozis expetif: q expetita t electa t

t voto debito oblato iā nō solū capessere nuptias: ꝑ etiā si nō nubāt: nubere velle dānabile est. Nam vt ꝑ demonstraret apls ait: nō cū in delicijs degerint nubūt i christo ꝑ nubere volunt hūtes inqt dānationē: qm̄ ꝑmā fidem irritā fecerūt. t si nubendo tamen volēdo nō quia ipse nuptie vel quia taliū dānande

v iudicent: sed dānaf ꝓsiti

x fraus: dānaf voti fracti fi/

y des: dānaf nō solū susceptio

ome. de sene nō est sile. nemo enī ē adeo senex. q/uliqn calere posit natura vl' ar/tificio qō nō est in frigido vel in puero vel spadone. t ideo senex abilis ē ad ȝhendum. sufficit enī q plem nō eui/ter. xxxij. q.ij. solet. sic em̄ gen/rare dicit exquo nō cuitat plem t aptus ē ad co. eundū. vl' dic humani solacij cē. i. ȝhit cā plis q patris solatium ē. t hoc vult lra sequēs filioz cē. vel dic vt dixi. xxxij. q.vij. hi q.

k Dhit.q

m ¶ Primi/scuū. i. indifferē tem. t ēem. s. canino more. cant em̄ indifferenter t indistincte cō/miscent.

n ¶ Affectus. s. plis pcreāde ad cultū dei. xxxij. q.j. nō in sola.

o ¶ Et ipm. s. affectum.

p ¶ Celestia. nā celeste est in carne viuere t opa carnis nō facere. q ꝙgnitas replet qdisū. t ibi neqz nubēt neqz nubēt. sup q̄ aucte dicūt theologi. q vita angelica viuēt. q ¶ Cogitans. i. ꝑfert ȝtinentiā bono ȝiugali. r ¶ Deliberet. an sit vouendum.

s ¶ Subtrahaf. i. vouentibus. imo filiū accedite ad fuitnt̄ dei t pate vos ad tēptationē. de pe. dl. ij. si em̄. extra de renū. nisi in ꝑn.

t ¶ Non solū. sz etiā hinc em̄ emergūt due opiniones M. dicit q ȝhere actus. s. ȝhendi nō ē mal⁹. t ꝑ ea rō/ne. q ex eo sequif bonū. s. mrimoniū. nō em̄ vult dicere q ex malo sequaf bonū. ꝑ eo facit. ꝑ. c. t si nō nubendo. t illud nō suscepto cē. t illud nō q ȝiugiū sed voluntas frangendi votū tm̄. vt dicit est pctm̄. vt ꝑz. ꝑ. e. nō. q ipse nuptie cē. sed hec lra ei ȝdicit nō solū cā/pescere. sed ipse exponit nō solum volūtas frangendi votū in actū ꝓducta ē dānabilis. sed etiā nubere velle

sā est volūtas frangendi votū ꝑtēta suis finibus ē dānabilis. sed ex dicto eius sequit. q aliquis faciat simul bene ⁊ male. q. ꝓhendo bene facit. sed recedendo a voto male facit. ⁊ intelligit hoc. c. nō ō voto solenni pūti vel nudo. q. fm cū vtrūq; dirimit mrimoniū. sz de ꝓposito qō ds hz emittendi. vt diximus. ē. i pncipio. Nos dicimus q ipm velle ꝓhere. ⁊ ꝓhere est peccatū istiꝰ. ⁊ cū inde sequit mrimoniū qō est bonum. ⁊ intelligit. c. ō voto ꝑsenti simplici. nec est mirū si sequat ex bōis malū. ar. de ꝑse. di. ij. sicut iudas ⁊ lxxxj. di. si qui sunt ꝓfōdi. sicut ex malis bonum xj. q. iij. qd ergo sicut in passione christi opus operans fuit malum. i. crucifixio inde ox. opus autem operatū. i. passio fuit bona. a. cetio eīm fuit mala. ⁊ passio bona ⁊ sic malū potest hre bonū effectū ꝓ nos est illō. ⁊ si ñ nubendo. sz dic. i. q̄uis ipm nuptū nō sit peccatum.

a a bono inferiori: sz ruina ex b bono suꝑiori. postremo damnant tales: nō q. ꝓiugalem fidem posterius inierūt: sed q. ꝓtinētie fidem ꝑmā irritā fecerūt qō vt breuiter ītinuare aplus: voluit dicere eas hre dānationē: que post amplioris ꝓpositum sanctitatis nubūt: nō quia nō dānātur: sed ne in eis ipse nuptie damnari putarent. sed cū dixiſſz nubere volūt: ꝓtinuo addidit damnationē habentes. ⁊ dixit: quare. qm̄ ꝓorem fidez irritā fecerūt: vt volūtas q a ꝓposito cecidit appareat esse dānanda: siue subsequantur c nuptie siue desint. pinde qui dicūt talium nuptias nō esse nuptias: sz potius adulteria non mihi videnť satis acute ac diligenter ꝓsiderare quid dicant: fallit quippe eos silitudo veritatis: q. eīm christi ꝓiugium dicunť eligere. que christiana sanctitate nubunt

d Hinc argumentanť q̄dam dicentes: si viro suo viuo q alteri nubit adultera est: sic dñs ipse in euāgelio diffinivit. viuit aūt christꝰ cui mors vltra nō dñabit: que ḡ ꝓiugiz eius elegit: si boi nubat adultera est. qui hoc dicunt: acute mouenť q̄dem: sed parū attendūt hanc argumentationē quanta rerū sequať d absurditas. cū eīm laudabiliter etiā viuente viro ex eius cōsensu ꝓtinentiā femina christo voueat: tam fm istoꝝ rōnē nlla ℔ facere debeabat ne ipse christus qō ꝓsentire nefas ē: adulterium faciat: cui viuēte viro nubit. deinde cū e ꝑme nuptie melioris sint meriti q̄ secūde: absit vt sanctarū viduarū sit iste sensus: vt christus eis videat q̄si secundus maritus. ipm eīm hēbāt etiaz antea quādo viris suis fideliter subdite seruiebant: non carnaliter sed spūaliter: vīx cui eccl̄ia ipsa cuius mēbra sunt ꝓiunx est. que fidei spei ⁊ charitať integritate ñ solū in virginibus sacris: sz etiam in ꝓiugatis fidelibus f tota virgo est. vniuerse q̄ppe eccl̄esie cuius oīa mēbra illa sunt. apls dic. optaui vos vni viro virginē castam exhiberi christo. Monuit aūt illeviginem ꝓiugē sine corruptiōe fetare. quē in ipsa etiam carne potuit mr̄ sine corruptiōe ꝓcreare. fit aūt ꝑ hanc mīs ꝓsideratā opinionē qua putant lapsaꝝ a sancto ꝓposito feminarū si nupserint nō esse ꝓiugia nō puū malū vt a magritis separenť vxores quasi adultere sint: nō vxores: ⁊ cū volūt illas sepatas reddere ꝓtinētie: faciūt maritos eaꝝ adulteros veros cū suis vxoribus viuis alteras ducūt. q̄ ꝓpe nō possū dicere q̄dē a ꝓposito melioꝛi lapsas: si nupse- h rint feminas adulteria esse i nō ꝓiugia: sed plane nō du-

a Inferiori. i. ꝓiugio. b Suꝑiori. s. ꝓtinentiā duo sunt bona. vnū suꝑius vt ꝓtinētia. ⁊ bonū inferiꝰ vt mrimoniū. c Proinde. hic ponit augu. q eos inducebat ad dicendū q nubentes post votū simplex erant sepandi. ⁊ durat vsq; ad id qui hoc dicunt vbi ponit suā ꝑmam ꝓbationem se cūdam autē ibi. deinde. tertiam ibi. sit aūt ⁊c.

d Cū eīm. sal. ua pace sua augustinus nō dū opponit istis. ℔ non est simile de carnali mrimonio ⁊ spūali. nō eīm de spūali matrimonio ad carnale est ꝓgressus sz bñ de carnali ad spūale ꝓgredik. ⁊ ita dormitauit hic aug. vt dicebant forte illi oīmodā esse similitudinē inter ℔ ⁊ illud.

e Melioris sint. i. signū melioris meriti. q. secūde nuptie in 2. Coꝛ. 11 diciū sunt incōtinētie. vt. xxxj. q. j. de his ⁊. c. hac rōne.

f Virgo. q. si ne macula ⁊ ruga peccati. vt. ꝓ xxij. q. iij. recurrat. xxj. di. q̄uis

g Vxores. ℔ hēs q votū simplex nō dirimit nisi ex sui nā. eadem rōne nec solenne cū idē sint quia solēnitates nō sunt de substa. ⁊ vez ē. sz ꝓstitutio eccl̄ie dirimit mrimonium. religio tū dirimit mrimoniū. ex de ꝓuer. ꝓiu. ex publico. Sz nūqd simplr vouens q ꝓhibit. reneť ꝓtinere mortua vxore

videť q nō. q. obligatio extincta non reuiuiscit. vt de ꝓ se. di. iij. q̄ris. ff. ō solu. q̄ res. ℌ. areā. Sed ꝓdicimus q. nō tollit ꝑ mrimoniū nisi voti executio. ex de ꝓuer. ꝓiu. q̄dā. nā volunt ille q̄stū in se fuit. iō postea ꝓpellit ꝓtinere qō nō fieret si oino esz absolut a voto. si tū ꝓ xerit sz mrimoniū. vt nō. in illa decre. q̄dā. h Adulteria. i. adulteros eē ñ ꝓiuges. ⁊ ē emphasis sic illō dauꝰ ē ipm scelus. i Sz plane. ab hinc tractat ō voto solēni fm q̄stū. sz veriꝰ ꝑ totū. c. ō voto ꝓuato agit.

a ¶ Brauis. ē. xvij. q. iiij. sicut qui.

b ¶ Viduis. vī hoc. c. intelligendū de voto solēni. ar. ē. c. si ds sacro. vbi fit mentio de ꝓstitutiōib⁹ gelasij siue pelagij. ⁊ hec est gelasij. fm ꝫ nō facit ad ꝓpositū. ℬ. intelligas ḡ de voto simplici. ⁊ ibi facit mētionē de aliꝭ cōstitutionibus gelasij nō de ista.

c ¶ Sub nulla q⁹ vidua nō ꝓsecrat nec bñdicit sed tm̄ virgines vt. xx. q. j. de votis. sed accipiūt velum de altari. vt. ē. c. vidue.

d ¶ Castitarem i. vidualē. ſ. post ꝓfessionē ꝑiugiū assumptā. fides em̄ fuanda ē ꝓ ꝑiugio. xxxiij di. fraternitatis ⁊. C. de secūdis nupt. l. iij.

e ¶ Periculi. i. ꝓpter ꝑiculū ea rū vitandū potest deliberare q̄ si ⁊c̄.

f ¶ Metabank. ar. q. pcm̄ timore maioris lapsꝰ fieri nō videtur. xxxij. q. ij. solet. xiij. di. nerui.

g ¶ Laqueum eos sepando vel eos ꝑcise ꝓhibēdo ne ꝫhant. vocans em̄ simplr verbis tm̄ cōmonitoriꝭ dissuadēdus est a mrimonio nō ꝑ excōicationē. vt eꝫ q̄ de. vel vo. veniens. ⁊ de spō. reqsiuit. ar. xxij. q. j. ꝓdicandum. sed illud de pcō tam cōmisso. Jtē ar. ex hoc. c. q̄ nō ꝓ quolibet mortali excōicandus est aliqs anteq̄ cōmittat. qz ꝓ fractione huius voti añq̄ frangat nō est excōicandus. qz nōdū obligatus est nec post ꝓpter bonū mrimonij. tm̄ q̄z inducit pna volenti peccare. vt eꝫ de spon. de illis.

h ¶ Laqueū. i. simplr vouerūt. imo pmittēde sunt ꝫhere. vt maius malū vitet. eꝫ q̄ cle. vel vo. veniens.

i ¶ Vt ⁊ nra. ar. q̄ exquo platus functus est officio admonendo increpando ⁊ corripiendo. non debet ei imputari si ille nō emendet. ar. xlvij. di. q̄ ad nos.

k ¶ Pretermittū exponi ne error incutiat. sicut dicit beda. de pe. di. iij. reuertar.

k ¶ Jꝺs votū. sed nūquid simplr vouens potest ꝫhere cū alia q̄ simplr vouit. nō videt q̄ teneat mrimoniū cū nenter possit debitū exigere. posse eos vouisse q̄ nunq̄ exigerent. dico q̄ bene tenet mrimoniū. qz

bitauerim dicere lapsus ⁊ ruinas a castitate sāctioze q̄ vouent ꝺo adulteriꝭ esse peiores. si em̄ qꝺ nullo mō dubitādū ē. ad offensionez ch̄isti ptinet. cū mēbꝛ eius fidē nō

a fuat marito. ⁊to grauius offendit ipse deꝰ. cū illi ipsi nō fuat fides in eo qꝺ exigit oblatū qꝺ nō exegerat offerendū. cū em̄ q̄sq̄ nō reddat qꝺ nō imperio ꝓpulsus. ſz ꝑsilio cōmonitus vouit. tāto magꝭ fraudati voti auget iniq̄tatē q̄to minus habuit vouendi necessitatē. Item pelagius.

De viduis q̄ primā fidē irrī

b c Viduis ſꝺ tā fecerūt nulla bñdictione velādis supius late sufficiēter q̄ ꝓdiximus. q̄ si ꝓpria volūta-

d te pfessam ꝓtinī ꝑiugij castitatē mutabili mēte calcauerint. piculi ea⁹ intererit. q̄li deū debeāt satisfactiōe placare. qz iuxta apl̄m p̄mā fidem irritā fecerī. sicut em̄ si se forsitan ꝓtinere nō poterāt. fm

f apl̄m nubere nullatenus vetabant. sic hīta secū deliberatione pmissam deo pudicitie fidem debent custodire.

g nos āt nullū talibus laqueū debemus iniꝛcere. ſz solū adhortationes p̄mij sempiterni

penasq̄ ꝓponere diuini iudi-

i cij. vt ⁊ nra sit absoluta ꝓscia ⁊ illa⁹ ꝓ se rōnē deo reddat intentio. cauendū ē q̄ꝑ. qꝺ de ea⁹ moꝛib⁹ actibusq̄ beatus paulus testat dicens. q̄

k plenius exponere ꝓterimus ne sexus instabilis nō tā deterreri q̄ admoneri videat.

Item theodozus. De eodem.

l ¶ Jquis votū virginitatis hūs ⁊c̄. Qꝺ aūt vo-

m uentes p̄missis auctibus iubent ab inuicē discedere. q̄ꝑ vero ꝑiugia auctibus augustini ⁊ theodozi soluenda nō sunt. in caꝑo de oꝛdiatōe clerico⁹ euidēter ostendit. illꝺ aūt in nocentij quo virgines sacre publice nubētes illo viuente cui se ꝑiunxerant. ꝑhibent admitti ad pniam. non ita intelligendū est. vt aliq̄ tpe excludāt a pnīa. q̄ digne pniam agere voluerint. ſz p̄hibēt admitti ad pniaz. q̄ ab incesti copula discedere noluerint. pꝰ ꝓpositū nāq̄ a sacre

o religionis nō potest deo per pniam recōciliari. q̄ ad hītū sue pfessiōis redire neglexerit. tunc em̄ ille cui se iūxerat ei defunctus erit. cū ab eius illicitis amplexibus hec penitus recesserit. vt iste sit sen

yterq̄ ꝑ te reddere. ſz quō cū reliquus nō exigat. yterq̄ em̄ si sciat alterꝝ indigere nec posse exigere. reliquo debet cōmisceri ⁊ yterq̄ reddere dicet. sed quia si quis vouit q̄ nunq̄ redderet si yꝛozem contingeret eū ducere. si post ducit nō tenet votum tale seruare. quia ꝓ-

ceptum est apostoli de debito reddendo. ſz q̄d si aliquis iurauit q̄ nunq̄ cognosceret aliam mulierez. si post ea ducit yꝛozem bene tenet mrimonium. nunq̄d ergo peccat cognoscendo cum iurauerat nō cognoscere dicunt quidam q̄ p̄ma vice peccat sed postea nō. ⁊ idē dicunt q̄ post votum simplex prima vice cognoscens yꝛozē peccat. quia si semper peccaret cognoscendo. tale matrimonium illicitum esset. sed hoc nihil est. sed dico q̄ non peccat cognoscēdo. licz contra iuramentum faciat. sed tunc peccat quando fidem frangit deo. vel dic q̄ talis permittat se cognosci ⁊ non cognoscat. ⁊ sic saluabit iuramentum cum potius videatur pati q̄ agere. Jterum quero cum iuramentuz sit de iure naturali sicut ⁊ votum. quia si

cut dñs p̄cepit. vouete ⁊ reddite. ita p̄cepit. redde dño iuramenta tua. quare votuz dissoluit matrimonium ⁊ non iuramentum. ad hoc dico q̄ iuramentum non est est p̄standum nisi subsit necessitas. vt. xxij. questione. j. ita. vnde qui tale iuramentum facit. temerarie iurat. vnde fortius est vinculum voti q̄ iurramenti. fm nos tamen non est questio.

[redacted]

m ¶ Quod autem. ostendit. ē. xxvij. distin. ꝺ. vltimo.

n ¶ Illud. ē. c. q. c. que ch̄isto.

o ¶ Potest. digne. tunc quis peniret deo. cum peniret de omni peccato. de peniten. distinc. v. fratres. minus digne cum peniret de quibusdam. de peniten. distinc. iij. pluit.

1. Tim. 5

1. Cor. 7

1. Cor. 7

contra hanc glo. et cōtra opinionem nauar. in manu. c. 22. n. 34.

a ¶ De derelicta. Gfan⁹ soluit ꝺ sc̃am prē illi⁹. c. q̃ xp̃isto ⁊ male. nō enī innuit a ꝯtio sensu q illū posset hr̃e vix. cui adultero fidē dedit viuēte viro. ex̃ de eo q̃ durit i mr̃imoniū cū hr̃et. solue ergo sc̃am prem pur g. soluit p̃mā prem.

b ¶ Jn vtroq; casu. s. innocēti.

c ¶ Esset ꝯtio innocētius.

d ¶ Deuota. s. e. q. 5. deuoram.

e Equit ꝺ depin gīt sc̃a q̃stio. an. s. de/sponsata vni eo dimisso possit a li nubere. cui q̃ stioni vt facili⁹ exp̃liceī subiū/git. g. aliā inci/dentē. s. verū in ter sponsum et sponsam sit ꝯiu gium ⁊ allegat ad vrāq; prem hui⁹ incidentis et eam soluit du pliciter. ff. e. §. in xta. s. q inē spō sum ⁊ spōsam ē mr̃imoniū ini tiatū. i. nō ꝯsu/matū. vel inter spōsum ⁊ spon/sam ꝺz esse mr̃i/ Gene. 3 moniū non rep̃ senciū sed spe fu turoꝝ. sed his relictis certū est q inē spōsum ⁊ Nop. 6 spōsam nō ē ma trimoniū ꝓprie sumptis voca/bulis. spōsus ei a spōsalib⁹ dicit spōsalia sūt quē Exod. 33 tio ⁊ repromis/sio futurarū nu ptiarū. ff. ꝺ spō sa. l. j. ⁊ hāc que stionē tractat g̃ tia. vsq; ad. §. ꝯcedat ibi de se cunda g̃one ꝺz.

f ¶ Viri. q; in pari sexu nō p̃t ē mr̃imoniū. ē enī mr̃imoniuꝝ due coꝛrelationes ⁊ ita plura. g ¶ Coniūcio aīaꝝ ⁊ fe. cum inter aī. h ¶ Jndiuiduā. q̃ ad ꝓpositum perpetuo enī ꝺz ꝯiī mr̃imoniū. xxij. q. ij. soler. ⁊ dicit lex q ꝺot⁹ cā ꝓpetua ē. q; eo voro daī. vt sp apō ma/ritū sit. ff. ꝺ iure do. l. j.

i ¶ Rennēs. supple dīni ⁊ hūani iuꝛ cōicatio. ff. ꝺ ri. nup. l. j. eiusdē enī religiōis debēt ee. C. ꝺ iuꝺ. ne ds. xxviij. q. j. caue. Sz obijcit ꝓe mr̃imonio q̃ ē apō ifideles. si alē nō vult sine ꝓtūelia

sus capituli: q̃ xp̃isto spūali ter nubūt: si postea publice nupserīt nō eas admittēdas esse ad pn̄iam cēsem⁹: nisi hi ꝺb⁹ se iūxerāt de mūdo recesserint: eis subaudiēdū ē nubentib⁹ tūc enī viri de mundo recedūt tūc defungūt: cū ab eoꝝ ꝓcupia ipi penitus se alienauerīt: sic mūd⁹ ei dicit mortu⁹ quē suis illecebris ñ astringit: ⁊ ille phibēt mortuus eē mūdo q̃ nihil i mundo ꝓcupiscit. Sz aūt sic intelligēdū eē ex subsequnti exēplo idē innocēti⁹ oñdit dicēs: q̃ cūq; viro viuēte alteri nupserit: adultera habeat: nec ei agēde pn̄ie loc⁹ ꝓcedat: nisi vn⁹ ex his fuerit defunctus

a Sz de derelicta intelligēdū est q̃ si viuēte viro suo alteri nubit: adultera ē: nec ad pn̄iaz admittit: nisi vel p̃m⁹ reūtatur ī puluerē: de q̃ sumpt⁹ est vel scōs ab ei⁹ copula cessando ei moriat⁹ vt supra ꝺcuz est: q; g xp̃ist⁹ cui spūaliter nubūt. iam nō moritꝰ: mors illi vltra non dn̄abit. restat vt ille cui secūdo nubunt eis

b moriat⁹. in vtroq; aūt nisi sic cinteligeret⁹: eēt ꝺz⁹ dño dicēti p ꝓphetā. Jn q̃cūq; hora pctōr ꝺsus fuerit ꝛc. ⁊ cū cēt interptib⁹ dine legī inuenire/tur eē adūsus. pbaī illō idē

c auctē illi⁹ capti: q̃ deuota q̃ maritū accepit: phibeī ad pn̄iaz admitti: nisi vl vteroq; ꝓtinentiā ꝓfessus fuerit: vel ille cui se iūxerat ꝺ Sz mundo ꝺcesserit. Que. II

d Equit⁹ sc̃da q̃stio: q̃ queritꝰ an puelle alteri ꝺspōsate pos sint renūciare ꝓxi ꝺditiōi ⁊ trāsferre sua. vota ad alium.

¶ Hic ꝓmū videdū ē: an ꝺiugiū sit inē eos. sc̃do an pos/sint ab iuicem discedere: eos aūt ꝺiuges eē ⁊ ex diffinitione ꝺiugij ⁊ auctē multoꝝ facile ꝓbaī sūt enī nuptie siue

g mr̃imoniū viri mulieriscz cō

h iūctio. indiuiduā vite ꝺsue/

i tudinē retinens. ¶ Jnē hos aūt fuit ꝺiūctio: q̃ indiuidu/am vite ꝺsuetudinem exige/bat. fuit enī inē eos ꝺsensus

k q̃ ē efficiēs eā mr̃imoniū: ⁊/xta illud isidori: ꝺsensus facē mr̃imoniū. ⁊ tē ioh. chrys. sup matth. Volūtas nō coit⁹

l Matri monium facit mr̃imoniū q̃dē ñ faē coi

m tus sz volūtas: ⁊ iō nō soluit

n illud sepatio corpis sz volū/tat⁹: iō q̃ dimittit ꝺiugē suā: ⁊ aliā nō accipit adhuc ē marit⁹. ¶ Nam ⁊ si corpe sepa/

o tus ē: tū adhuc volūtate ꝺiūctus ē. cū q̃ aliā accepit tunc eā plene dimittit. Non ergo q̃ dimittit mechaī: sz q̃ alteram ducit. ¶ tem nicola⁹ pa/

p Sūfficiat De eodē. pa. sol⁹ p̃m leges cōsensus eoꝝ: de quoꝝ quarūꝝ ꝓsen/su ⁊ ꝺiūctiōib⁹ agit⁹ q̃ solus si defuerit: cetera etiam cum ipso coitu celebrata fustrāt.

l ¶ Coit⁹. nisi cū sponsalia ꝺ/cta sūt sub ꝺdi/tione. tūc enim p coitū recedit a ꝺditiōe. vt ex̃ ꝺ ꝺdi ap. ꝺ illis

m ¶ Sz volū/tas. i. volūtari⁹ ꝓsensus ꝓbis tñ legtis exp̃ssus. rec̃rit enī q cō/sensus sit volūtari⁹ ⁊ nō coact⁹. ex̃ de spō. cū lo/cū. ꝓba eni rec/runt q̃stū ad ec clesiam. vr̃ex̃ de spon. tue.

n ¶ Jūctio voluntatis. vtriuscz i teruenīētis. q̃ fit q̃n marit⁹ et vxoꝛ se absolue runt ab executi one reddēdi de/biti cā ꝺtinētie ff. e. agathosa. et i auc. vt licē. ma. ⁊ auie. §. si ꝺo ex ꝓsensu.

o ¶ Volūtate. ꝺ vult dicere q̃ nō sufficit coꝛ/pore recessisse si mēte nō recesse/rit vr. ff. de acq̃. pos. l. iij. §. i a/mittēda. ⁊. ff. de cap. et post. ni/hil inest. ⁊. ff. ꝺ edil. edic. q̃d sit fugitiu⁹. §. apō labeonē. hoc au tem scias. q licz aliq̃s nolit esse domin⁹ rei ali/cui⁹. nō ideo p/dit dn̄iū. sec⁹ est ī possessiōe vt. ff de acq̃. pos. si q̃s

p Svj. §. j. Vfficiat. sol⁹. ꝺba ei tm̄ necessaria sī ad ꝓbationē. ex̃ ꝺ spō. tue. ⁊ exponūt q̃dā fm. l. fm canoēs. vbi sī isti cañ. im mo potī vr ꝺtiū p canonē. ff. xxxij. q. ij. c. vl. ⁊ penul. Sz ꝺic q illi cano. sūt. xxix. q. ij. q̃q. ex̃ ꝺ ꝺiu. ser. c. j. ex̃ ꝺ rap. cū cām. vel ꝺic fm. l. put sonat lr̃a sz hec ꝺ/ctio sol⁹ nō excludit ꝓsensus parētū imo tm̄ alias solē nitates q̃ fiūt circa mr̃imoniū. q̃si ꝺicat sol⁹ eoꝝ ꝓsen/sus ē cā effectiua mr̃imoniī. ⁊ iō nō sūt ꝺtie. l. ille. C. ꝺ

nup. nec filiũ. ff. de ritu nup. nuptie q̃ dicũt q̃ i matri/monio rectꝝ cõsensus parentũ. ſz dic q̃ rectꝝ ex ho/nestate nõ necessitate. a ¶ Cũ ḡ. quõ licet hoc inter/rogaret. nõ rñ dubitabat de ꝓbis angeli. ſed dubitauit quõ illud posset fieri. vt sint due partes quoꝝ modo de modo dubitauit nõ de facto.

b ¶ Virginal. [redacted] ſz ꝓpo ſuerat vouere et ꝓginitatẽ cõſua/re nisi de⁹ aliter reuelaret vel lex ꝓhiberet. vl pa/rentes cogerẽt. ⁊ inde ẽ q̃ licite põt ꝓhere matri/moniũ deo reue/lante ſi vouerat etiã ſolẽnitẽ q̃ vo/tũ fuit ſub ꝓditi/one. ímo q̃ſtũcũ q̃ abſolutuꝫ ſit vorũ. ſp itelligit excepta auctas maiorꝫ. vt exꝑ de iureiur. veniẽtes ſiſtr hoc ſubintel/ligit. ſi res i eo/dẽ ſtatu perma/net. xxij. q. ij. ne/gs. ⁊. ff. de ſolu. l. cũ q̃s. ⁊ ℔ ſi ti/bi ſuaꝫ fides. exꝑ de iureiur. pueẽit et ℔ ſi nũerauit pecuniã. vt. C. õ nõ nume. pecu. indubitatꝫ. ⁊ ho/neſtez poſſibiles/ vt exꝑ de iureiur. quẽadmodum. ⁊ alꝫ poſui. xxij. q. vltꝛi. c. vno.

c ¶ Ore. expreſſio enĩ oris i vo/to multuꝫ opaꝫ. vt exꝑ ó vo. ⁊ vo. lr̃atur̃. arg. ff. e. duob. in fi. ar. õ pe. di. j. magna. ꝛ ꝑn. videt tñ q̃ q̃ ad deũ non ſit neceſſaria oris cõfeſſio. xxij. q. v hũane. ⁊. c. caue rc. ⁊. xiij. q. v. ſi q̃d. Sz tñ ſecus eſt in voto taci/to q̃ expſſo. naz dicit lex q̃ ſi le/gaui tibi. x. ſi voluer⁊ tale legatũ nõ trãſmittes ad he/redes. niſi ꝑmo expſſer⁊ te voluiſſe. Sec⁹ ꝛo c. ſi ita le/gauero tibi. x. pure. qz illud trãſmittes. ff. de le. j. ſi ita legatũ ſit. ℌ illi ſi voleꝛ. ímo nec votũ ꝺz cõditionale.

a ¶ Cũ ḡ inẽ iſtos ꝓſenſus in/terceſſerit q̃ ſolus mr̃imoniũ facit: ptz hos cõiuges fuiſſe.

¶ Sed q̃rit q̃s cõſenſus facẽ mr̃imoniũ: an ꝓſenſus cohabitatiõis: an carnal⁹ copule: an vteroꝝ. ſi cohabitatõis cõ ſenſus mr̃imonium facit tũc fraꝫ cũ ſozore mr̃imoniũ põt ꝓhere. ſi carnal⁹ copule: inter mariã ⁊ ioſeph nõ fuit cõiu/giũ. vouerat. n. maria ſe ꝓgi/nẽ ꝓſeueraturã. vñ ait ange/lo. quõ fiet iſtud: qm̃ virũ nõ cognoſco. i. me nõ cognituraꝫ ꝓpoſui. ¶ eꝝ. n. qz tũc viruꝫ nõ cognoſcebat: neceſſe erat inḡri: quõ poſſet filiũ hr̃e: ſz q̃ nunq̃ cognituraꝫ ꝓpoſue/rat. ſi ḡ contra ſuũ ꝓpoſitum poſtea ꝓſenſit i carnalẽ copu/
b lã rea facta ẽ voti ꝓginal⁹ mẽ/te ⁊ ſi ñ ope violati: q̃ de ea ſentire nefas eſt. Sed ſicut

Auguſtinus ait.

Eata maria ꝓpoſuit ſe ꝓuaturã votũ ꝓginitatꝫ i coꝛ/de: ℔ ipm ꝓginitatꝫ votũ nõ
c exꝑſſit ozе. ſubiecit ſe dñe di/ſpoſitiõi: dũ ꝓpoſuit ſe pſeue/raturã ꝓginẽ: niſi de⁹ aliꝫ ei reuelaret. cõmittẽs ḡ ꝓgini/
d tatẽ ſuã dñe diſpoſitõi: ꝓſen/
e ſit i carnalẽ copulã nõ illã ap/petẽdo: ſz dñe inſpiratiõi in vtroq̃ obediẽdo. poſtea ꝙ cũ filiũ genuit q̃ coꝛde ꝓce/pat ſil⁹ cũ viro labijs exꝑſſit. ⁊ vteroq̃ i ꝓginitate pmãſit.
f ꝓſenſus ḡ cohabitãdi ⁊ indi/uiduã vite ꝓſuetudiez retinẽ di iteruentes eos ꝓiuges feꝫ Indiuidua ꝙ vite cõſuetu/do ẽ talẽ ſe i oĩb⁹ exhibere vi/ro q̃lis ipa ſibi ẽ: ⁊ ecõuerſo. ad indiuiduã vite itaq̃ ꝓſue/tudinẽ ptinet abſq̃ legitimi ꝓſenſu viri ⁊ oꝛoni ẽt aliq̃n ñ poſſe vacare: nec ptinẽtiã p/fiteri: qz ergo iſte ꝓſenſus fu/it inẽ eos: ptz eos ꝓiuges fu/iſſe. Iohes chryſo. ſup mat/theum. Palea.

Omnis res p q̃ſcũq̃ cãſ/naſcit: p eaſdẽ diſſoluit. mr̃i/moniũ. n. ñ facit colt⁹: ſz vo/lũtas. et iõ nõ ſoluit illud ſe/paratio coꝛpis: ſz volũtatis. iõ q̃ dimittit ꝓiugẽ ſuã ⁊ aliã nõ accipit: adhuc marit⁹ eſt.

¶ Nam ⁊ ſi coꝛpe iam ſepa/tus eſt: tñ adhuc volũtate cõ/iũctus ẽ cũ ergo q̃ vnã dimit/tit ⁊ aliã accipit tũc plene eã dimittit. nõ ergo q̃ dimittit mechaꝫ: ſed q̃ alteraz ducit. Itẽ aucte ꝓbantur ꝓiuges.

Fit enĩz ambroſius in libꝛo de virginib⁹. Coniugalis pa/ctio non virginitatis deſlo/ratio ꝓiugium facit.

Am initiaꝫ ꝓiugiũ cõ/iugij nomẽ aſciſcit. nã deſlo/ratio virginitatꝫ nõ facit ma/
h trimoniũ ſed pactio ꝓiuga/lis. deniq̃ cuz mulier ꝓiũgi/
i tur viro ꝓiugiũ eſt: non cum viri admixtione cognoſcit.

Item iſidoꝛus ethymologi arũ li. ix. c. vij. A prima fide deſponſatiõis ꝓiuges veri⁹

k ¶ Oniuges appellantur
l verius appellanꝫ a pri/ma deſpõſationis fide q̃uis adhuc ignoꝛet⁹ inter eos ꝓiu/galis ꝓcubitus. Itẽ ex con/cilio aphrycano. Palea.

Quod ꝓditio interpoſi/ta nõ valeat ex ꝓcil. aphry. pbaꝫ. Item. Palea

Vm initia ⁊ tur. i. icipit ⁊ exiſtit. ex hoc ſumpſit. g. ſuam di. ſ. matrimo/um aliud initia/tũ aliud cõſũma/tũ. ſed tu dic q̃ hoc referꝫ ad a/ctus q̃ cõſideraꝫ circa mr̃imoniũ Mã prio ꝓſentit poſtea cognoſcit vel initiaꝫ q̃ ad ſignificationez. vt dicem⁹ ff. e. q̃ ꝓpter. non q̃ ad ſui eſſentiã. cum matrimoniũ ſa/cratiſſima res ſit. ⁊ ꝑfecto ẽ p/fectũ ⁊ ꝓſump/tum quo ad ſui eſſentiã. nec re/cipit ſeparatiõe vl̃ interſticia tẽ pozum.

h ¶ Pactio. l. ꝓſensus de pre/ſenti.

i ¶ Non cũ vi/ri. ar. ff. exꝑ de co/qui duxit in ma/trimoniũ ſigni/ficauit. Naz ibi dicitur q̃ copu/la carnalis facit mr̃imoniũ ſi il/lud referas ad ꝓſumptiõẽ. ff. de dona. inẽ vi/rum ⁊ vxo. cum hoc. ℌ. ſi mulier ff. ó ri. nup. l. iij

Oniuges. veri⁹ com/patiuus ꝓ poſ/tiuo. vel verius id eſt. ſanci⁹ et honeſtius q̃ a coitu. ſicut inter mariã ⁊ ioſeph. arg. xxxij. q. v. quod deo.

l ¶ Prima di/cit. h. q̃ vna eſt fides q̃ vir vxo/ri ⁊ ecõuerſo dz mutuã ſeruitutẽ ⁊ etiã caſtitatẽ ſm ℔ expone ꝑma fi/de. i. ꝑma a fide deſpõſatiõis. Alij dicũt q̃ due ſũt fi/des. Prima ẽ q̃ ei dz caſtitatẽ. ar. xxviij. q. j. caue. Se/cunda q̃ mutuã ſeruitutẽ ei dz. ſed ℔ nõ niſi poſt duos

menses. ex de ꝓuer. ꝓiu. ex publico. fm ꝓrem' exposi/
tionē ex pma vtrūq; dz vt ꝑdixi. vñ fm eos ꝑm⁹ coi/
tus nec; est gratuit⁹. nam statim post ꝓsensum mutu/
um de ꝑsenti tenetur reddere debitum petenti. habet
tū alter exceptionē vsq; ad duos mēses q ꝑdictā de/
cre. nisi dicat ali
ud spāle de duo
bus diebus vel
vno. xxx. q. v.
spōsus. ſ. e. insti/
rutū. ℞ tamē est
certū. q post ꝑ/
mū coitū ſtatim
iure seruitur⁹ pe
titur coit⁹ quā/
docūq; placue/
rit. Jo.

a ¶ Oniūx voca. ſ. xxx
iij. di. c. vl.

b ¶ Nō fidele
id est. ex ide ñ
tamē vsu carnis
ꝓsistebat.

c Mne. Gā
dulph⁹ di/
xit duo esse tm̄
bona mr̄imonij
sc̄z fidē z plem.
sed ipm̄ sacrām
tum nō esse bo/
nū mr̄imonij. ni
si intrāsitiue in/
telligat. id ē bo
num q̄ est mr̄i
monij. quia sa/
cramentū mr̄i/
monij vt dicit
nihil aliud ē ꝙ
ipm̄ mr̄imoniū
sed dic q sacra/
mentū mr̄imo/
nij dicit hic inse
parabilis ꝓiunctio
animoꝝ vel cri/
am mutua seruitus. ℞ū vtrūq;
est bonū mr̄imo
nij. Sine his ātbonis mr̄imōiū
ꝓhi nō ꝑt. post/
ta ꝙ sine his cē
nō ꝑt.

d ¶ Sacr̄m. i.
inſepabilitas. ad
tūs em̄ nō ꝑt
ꝓhi mr̄imonium
vt. xxxij. q. ij. so/
let. sic nec filium
adoptare ad tēl
possum ff. de ad
op. si q̄s. Jo.

e ¶ Diuortium.
imo inſepabilis
ꝓiunctio alioꝝ. ſ. e. §. ecce. ꝓ. ibi ꝺz inē mariā z ioseph fu
it diuortiū. sed ibi ipe opīe fuit diuortiū. ſ. coꝝpaꝝ sepa
tio cā honestatis tm̄ facta. ꝓprie aūt diuortiū est sepa
ratio q cā delicti fit.

f ¶ Non pōt. hic colligit q coi
tus nō pōt esse cū vxore sine pcto. ar. xxxiij. q. iij. vir
cū pha. ar. ꝓ. xiij. di. nerui. de ℞ dicem⁹. xxxij. q. iiij. vir
cū ꝓpria.

g ¶ Moriat. xxxiij. q. ij. nō satis.

h ¶ Lugere. i. ſ. cōpus luctus nō ꝓhere. z insignia luctꝰ
deferre. z est mꝰ
tiplex cā q̄re. ꝓhi
bet ꝓhere. ſ. cōpus
luctus. ne fiat p/
turbatio sanguī
nis ꝓpter incer/
titudinem. q̄z ne
sciret cui ptus il
lo tpe edit⁹ as/
cribere. ar. ff. ō
his q no. infa. li/
berox. z. C. de re
pud. ꝓsensu. ℞/
tera ē maritalis
reuerentia. ar. C
de secū. nup. l. ij.
Tertia ē ne q cā
maligne suspitio
nis pstet secūdo
viro. in auc. ō re
sti. z ea q̄ parit.
§. vltī. coll. iij.
Cōpus aūt luctus
est. xij. mensium
C. de secū. nupc.
l. ij. hodie dimi/
nut⁹ ē feminis lu
ctus iste. nō em̄
ꝓpellit tristē ha
bitū deferre. C.
ō his q no. infa.
decreto.

Leuit. 20 Deut. 22

Matth. 2

Deu. 22

i Sacr̄m. hoc. c.
intelligit de
sponsa de pñti. a
liter non faceret
ad ꝓpositū. quia
sponsa de futuro
nō ē vxor. q̄ tñ
sequit⁹ q nō pos/
sit duci a fratre.
obtineret etiam in
sponsa de futuro
dū tñ post. vij.
annos facta sit
desponsatio. alꝰ
secus. ex de spō.
impu. ſras. z. c.
accessit. z ℞ casu
est impedimētum
publice honesta
tis iusticia non
affinitas. q̄z illa
nō est nisi inter
ueniat carnalis
copula. xxvij. q.
ij. lex diuine.

Oviciūq; sub De eodē. ꝺditiōis nolē aliquaz
desp̄sauerit z eā postea re/
linquere voluerit: dicim⁹ q
ꝺditio frangat: z desponsa/
tio irrefragabiliter teneatur.
Item aug. de bono ꝓuigali.

a Oniūx voca Tur a ꝑma desp̄satiōis
fide: quā ꝓcubitu nō agno/
uerat: nec fuerat cognituru s
nec ꝑerat nec mēdax māse/
rat ꝓiugi appellatō: vbi nec
fuerat nec futura erat carnal'
b vlla cōmixtio. ꝓpt̄ q̄ō fidele
ꝓiugiū ambo parētes chri/
sti vocari meruerūt: nō soluz
illa mr̄: verū etiā ille pr̄ eius
sicut z ꝓiūx mr̄is ei⁹ vtrūq;
mēte nō carne. Item eōdez

Triplex bonū ꝓiugij fuit in

c Mne parētib⁹ christi.
Oitaq; nuptiarū bonum
impletū est i ipsis parētibus
d christi: ples fides sacr̄m. p/
lem cognoscim⁹ ipm̄ dñm. fi
dem: qz nullū adulteriū. sa/
e cramētū: qz nullū diuortiuz.
solus sibi nuptialis ꝓcubit⁹
nō fuit: q ī carne peccati fie/
ri nō pōt sine pudēda ꝓcupi/
scentia carnis que accidit ex
pctō: sine q vere ꝓcipi voluit
q futur⁹ erat sine pctō. Item
in leuitico ꝑcepit dñs moysi
dicēs: si q̄s sponsaz alterius
g in agro opp̄sserit morte mo/
riat. qz vxorē alteri⁹ violauit
Item tē in legib⁹ ꝓncipū sponsa
h iubet lugere mortē spōsi tāq;
viri sui. Item tē in canonib⁹ iue
nif Frater spōsam frīs post
eius mortē ducere nō potest.

i Si q̄s desp̄sauerit sibi
aliquā z pueniēte moz/
tis articulo eā cognōscere non
potuit: fr eius nō pōt eā duce
re in vxorē. Item tē grego. mau/
ricio ipatori ob q̄ndā comitē
q nepotis sui mortui desponsatā duxit vxorem. Qui de/
spōsatam puellam ꝓrimi sui
acceperit in ꝓiugiū: anathe/
ma sit ipse z oēs ꝓsentiētes
ei: qz fm legē dei mori decer/
nit. ¶ Nam diuine legis est
mos sponsas appellare ꝓiu/
ges. vñ in euāgelio ꝺr: accipe
mariā ꝓiugem tuā. z illud in
deuteronomio: si q̄s cuiusli/
bet hois desponsatā puellaz
in agro vel in q̄libet loco op
pp̄sserit vel adduxerit ī domū
k suā: moriat: qz vxorē ꝓrimi
suī violauit: nō que tā vxo/
erat: ℞ q a pentib⁹ vxor fieri
debebat. z infra. sicut nulli
christiano lz de sua ꝓsangui/
nitate: vel quā cognatus su⁹
habuit in mr̄imoniū assume
mere: ita z de ꝓsanguinitate
vxoris sue. Item hierony.

Vxore mortua lz viro aliā du
cere ꝛ nō repudiatā vel de/

l Ddit aliud sponsatā.
q̄rtū ꝓiugiū legitimū
dū mortua fuerit vxor cuiusli/
bet: licz illi accipe aliā: sed
nō repudiatā nec desponsatā
m viro ℞ liberā: silr debet z mu
lier. vñ z paulus ait. mlier q
sub viro ē: ligata sub lege vi/
ri est q̄diu viuit vir eius. vi/
ro igit viuente vocaf adulte
ra: si iuncta fuerit alij viro. si
aūt mortuus fuerit vir eius:
liberata ē a lege viri: ita vt ñ
sit adultera si ꝓiuncta fuerit
cū altero viro. Item grego.

Post mortem alicuius nul
lus de eius consanguinitate
sponsam accipiat.

Rom. 7 1. Cor. 7

k ¶ Jā vxor erat. i. carnal'r cognita. z sunt ꝛba gre.
l Ddit. legitimū. ℞. c. ꝓinuaf illi. xxxvj. q. ij. tria.
z. c. null⁹.
m ¶ Viro. i. nō ꝓsanguineo ꝓxis.

a Sjās vxorē despōsauerit vt ḡ q alterū p se sufficiat ad hoc sit mrimoniū. z ita p arras ꝓbant spōsalia sz dicēdū vel. i. etiā subarrauerit ꝑcedēte despōsatiōe. vel dic q alterū sufficit. qz z si subarrat lz ñ consentiat ꝑsumit ꝑ spōsalib⁹ z mrimonio donec ꝓbet ꝫ riū. ar. xxvij. di. q interrogasti. et. xxx. q. v. nāres. z. c. feie. nec refert an verbo vel facto declaret ds volūtatē xliij. dist. c. j. fit aūt hec subarratio p imissionez anuli. lz ñ ꝓsentiat sp. qz est signū amoris. ōz ō h. xxx. q. v. nostrates.

b Subarrauerit. eꝛ ō pscḥ. illud ꝓra.

c Ducere. i. carnaliṫ. cognoscere.

d Sjquis. alij pura frigiditate vl ex maleficio. z ita idē iurāt ẽ sine ōspōsatio inuentiat ō solo facto sine ō iure. z ita sc̄s despōsauit ꝓsanguineā suaz vel aliquā aliā cū q ipa ꝓhere ñ possit. z sepetur ab ea null⁹ ō ꝓsanguitate sua eam ducere ꝑt. z ita monach⁹ potest impedire cōsanguineos suos licz frigid⁹ nat⁹ sit qō ꝑcedi. h. z hoc satis pōt ꝑcedi q sine sit monachus sine frigidus sue deuotus sine secꝰ q sponsalia illi⁹ impediūt matri mōniū. ar. eꝛ de spon. ad audientiam. Nam ꝓpē despōsationem q nulla est notaṫ ds infamia. ff. de his q no. ifa. qđ ergo. ṡ. q aīt p

a Sjās vxorē despōsauerit vel eā subarrauerit q⁹ p⁹modum ꝑuenīēte die b mortẽ ei⁹ neḡuerit eā ducere i vxorē: tñ nulli ō ꝓsanguitate ei⁹ lz accipe eā in ꝓiugio. q si inuēctū fuerit factū: sepetur oīno. Itē iuli⁹ papa. De

b Sjās despōsauerit eodē. rit vxorē vel subarrauerit: z siue ꝑuēīēte die mortis siue irruētib⁹ alijs causis mūne eā coḡuerit: neq; eius supstes frat neq; vll⁹ ō ꝓsanguitate ei⁹ eā dē sibi tollat i vxorē vllo vnq; tpe. His oībus auctib⁹ ꝓbant isti eē cōiuges. Sz aug. testaṫ ꝫ dicēs Mō est inter eos mrimoniū: ds nō copl'at cūmixtio sexus

c On ẽ dubiū illā mulierē non ptinere ad mrimoniū cū qua cōmixtio sex⁹ nō doceaṫ fuisse. Itez leo papa. Illa mulier nō ptinet ad mrimoniū: cum qua nō celebratur nuptiale misterium.

d Cum societas nuptiaꝝ ita a ꝓncipio sit istituta: v tpē cōmixtionē sexuum nō habeāt in se nuptie ꝓiunctões chr̄isti z eccīe sacrm. nō dubiū est illā mulierē nō ptinere ad mrimoniū: cū q docetur ñ fuisse nuptiale misteriū Benedictus ꝑuus ꝓuoꝝ dei. M. salutem ⁊c. Palea.

e Ex diuīe ꝓstōnis apl'i cā cathedrā totius posuit orbis terraꝝ magistrā vt q̄cūq; vbiq; locoꝝ dubitatur ab ea rō eiusdē reḡrat. Af fatus est aūt nos suis litteṛ eiusdē cathedre assessorē ac p

mrimoniū. z pōt dici sufficere ita scriptū esse. vel ideo q; q̄cūq; ꝓbaret monachus q nō esset in rei veritate vl frigidus z ita esset ibi piculū. nec est ꝫ. eꝛ de spō. iuuenis. Nam ibi post septennīū trauit ⁊c.

On est dubiū. ad matrimoniū. qz hz in se sacrm ꝓiūctionis chr̄isti z ecclie z aīe fidelis ad deū p charitatē. ꝫ. e. c. sequēti. eꝛ de biga. debitū qdaz intelligunt ℟. c. de arta. z expoūnt non fuisse. i. esse non potuisse ꝓpter arrationē Jobes.

f Om socie tas. si mrimonum se hz ad instar societatis pōt ergo matrimoniū ẓhi p absentes sicut z socieṫ. ff. p socio. l. iij. ar. xxx. q. v nec illud. z ad instar societatis se hz. eꝛ de spon. p terea. z est ar. q matrimoniū nō fuit instituṫ p illa verba ℟ nūc ⁊c. sed p illa que societatem desiḡnant ꝓpter hoc relinquet hō patrē z ma. z adhe. ⁊c. z ita intelligiṫ illud. c. eꝛ de don. inter vi. z vxo. significauit. vbi dicit q ea q lucraṫ vir z vxor. cōiter obueniūt eis. z est si. ff. reꝛ amo. l. ṡ. vbi ō q vxor dña ẽ z sociare. rū ipsius viri. sz dña ōz q nō potest agi furtilicz furtū cōmittat.

g Sacramē tū. duo sūt sacra vnū dei z aīe aliud chr̄isti z eccīe sie. dei z anie insponsis. chr̄isti z eccīe inē virū z vxo, vt. ꝫ. e. in oī z eꝛ de biga. de

cūctatus ẽ q̄dā nr̄as noīe iohānes p ꝓnubio filie sue suppstitis cuius sozor defūcta cui dā iuueni stephano noīe simplicibus verbis fuerit despōsata: z añq; ad nuptias ꝑuenerit mortē ꝑuenta: vtq. s. cū eodē iuuene possit mr̄imoniū celebrari supstitiṫ filie nec ne nāq; testatus est huius rei rō nē apud vos hr̄e ambiguā: quā deo docēte reddim⁹ his verb certissimā: ꝓphoplastus ille radix z ozigo nr̄a detractā sibi costam in mulierē videns formatā ꝓphetico spū inter alia ꝓtulit: ꝓpter hoc relinquet hō patrem z matrē z adherebit vxori sue: z erunt duo in carne vna: q̄bus verbis innotuit nō aliter vix z mulierē ꝑ posse fieri vnā carnē nisi carnali copl'a sibi cohere ant. q ḡ nequaq; mixtus ẽ eꝛ nec mulieri federe nuptiali: q pacto per nuda sponsionis verba pūt vna caro fieri nullatenus valemus intueri. p pinq̄tas em̄ sanguinis verb dr̄: nō verbis efficiṫ. sz neq; osculuz parit ꝓpinquitatem: qō nullā facit sanguinis cōmixtionē. qm̄ xo ita ꝓcessus se se hz res iobis istius: vt velit secūdā filiā nuptijs cupulare: cui ꝓmā tā decreuerat despōsare censura apl'ici magistratus mādamus ℟ absq; vllius criminis vicio posse fieri: si vtriusq; ptis sederit volūtati. Illā cur ꝓhibeaṫ qō ꝓhibendū nunq; sancta scriptura declarat. ℟ neq; mūdane leges ꝓnumeratis ꝑo

bitū. h Nuptiale. i. carnis cōmercīū.

a Jtez apl's. Palea q hic solet esse est ꝓia his q dixim⁹. ℟. e. si ds desponsauerit. sed loquit cū pr̄ ꝓmiserat filiā illi. sz ille nō despōsauerat eā z qō ō despōsata. i. ꝓmissa simplicib⁹ verbis patris illa nō ꝓsentēte

hoc colligit ex eo q̄ dr circa. fi. decreuerat despon/sare.vl.ꝑ.septennii desponsauerat.

a ¶Jte aplus. ab hoc loco vsq; ad.§.ecce. allegat q̄ neuter ꝯiugū sine ꝯsensu alterius pōt transire ad reli/gionē. Exinde vsq; ad.§.cū ergo. maria ꝓbat q̄ vter q̄ sponsoꝝ pōt ꝛ ex his ꝯcludit ibi.q̄ inter sponsum ꝛ sponsam nō est ꝯiugium.

b ¶Unt qui di cūt huana. in auc.de nup.§. distrahunt.

c ¶Diuina.§. di.xcs. diuina.q̄ tunc demū locū hz cum carnalis ꝯiūctio vna caro est.ex de con/uer.coniu.ex pu blico.

d ¶Latoꝛi. i. chysto.cui nulli resistere pōt. xj. q.iij.fm.xix.q.ij duc. Jo.

e ¶Una.fictio ne iuris vir ꝛ vxoꝛ vna caro fūt vel erunt duo in carne vna. i. in vno carnali ope re.vel.i.ad vnaz carnē.i.ad vnaz plem ꝑcreandā Sic ꝛ fornicarij dicunt vna caro ꝯ.xxxij.q.iiij.in eo.

f ¶In pollutione.ar.q̄ vno in/trante monaste/riū possit alter ꝯiugū in seculo remanere.dūmō in castitate non em̄ videt esse cā ꝓhibitionis nisi pollutio.causa ꝧ cessante cessabit ꝓhibitio. qō est vex. si ē senex.vt ex de ꝑuer. ꝯiu. cum sis ꝓditus.

g ¶Minoꝛa. hoc tenet in hoꝛib⁹.vt.§.xcv di.illud.§.xxiij q.j.miramur.

nis:quibus inter se nuptias ꝓtrahūt: ō hmōi aliq̄d dicūt ne ꝧ abnegetis q̄ negandū a nulla rōne decreuimus. Jtē apl's ꝑcepit: vt vxoꝛ reddat debitū viro:ꝛ vir vxoꝛi: nisi forte ex ꝯsensu ad tps vt expeditius vacēt oꝛōni. vñ daꝛ itelligi:q̄ sine ꝯsensu alteri⁹ nō licet alteri vacare oꝛōni. Jtē ꝓpositū melioris vite vir sumere nō pt sine ꝯsensu vxoris:ꝛ ecōuerso. Uñ gre.scribit tēticie patricio. Causa religionis ꝯiugia solui nō d fit

b ¶Unt q̄ dicūt religionis gra ꝯiugia debere dissolui. vex sciendū est: si ꝧ lex c hūana ꝯcessit lex tñ diuina ꝓhibuit.p se em̄ veritas dicit: q̄s deus ꝯiunxit hō nō sepet q̄ etiā ait nō lz dimittere vxorem excepta cā fornicatiōis. d q̄s ꝧ huius latoꝛi legis ꝯdicat.scimus q̄ scriptū ē: erūt e duo in carne vna. si ꝧ vir et vxoꝛ vna caro sunt:ꝛ religionis cā dimittit vir vxoꝛē vel mulier vir in ꝧ mūdo remanentē: vel etiā fortasse ad illi cita vota migrantē:q̄ est ista ꝙersio in q̄ vna ꝛ eadē caro ex ꝑte transit ad ꝓtinentiā:ꝛ f ex ꝑte manet in pollutione.si vero vtriq; ꝯueniat ꝓtinētē tem vitā ducere. ꝧ q̄s audeat accusare:cū certū est:q̄ oīpo g tens deus q̄ minoꝛa ꝯcessit: h maioꝛa nō ꝓhibuit. Unde⁹ em̄ modis sancti viri etiaz a licitis abstinere solent aliq̄n vt merita apud deū oīpoten i tē sibi augeant aliq̄n vt ante

ꝛ causa reddendi debiti vel ꝓlis. nō merenꝰ p̄mū. sed minus suppliciū. sz ꝧ ꝛpobat ꝯ.xxxij.q.v.si dicat. io.

Ultoꝛ consuetudinem. contra. xxxj. distin. ante rienniū. in ꝑn. sed ibi loquit post ꝓhibitionē. ꝛ k dicit b.q̄ pelagi⁹ fecit tm̄ vnam ꝓstitutionem sub diſiunctione. ꝛ illaz retractauit gre/gorius. vt ibi nota. h. dicit q̄ duas fecit. vnaz pure que ibi re/ꝓbat. aliā quā hic tangit. nō re ꝓbando.

l ¶Licite. ante ſbdiaconatū dicts. quia nec tē/pore apostoloꝝ in subdiaconatu licuit contrahere. lxxxiij. distic. in ꝓterito. io.

i.Coꝛ.7

acte vite culpas detergant. Proīde cū boni ꝯiuges aut meritū augere desiderāt:aut añ actevite culpas delere: vt astringant se ꝛ meliorē vitaz appetāt. lz sic em̄ multos nouimus cū suis ꝯiugibus ꝛ p̄ us ꝓtinentē vitam duxisse ꝛ postmodū ad sancte eccl'ie regimīa migrasse. ¶Si xo cōtinentiā quā vir appetit:mulier nō ꝙsequit aut quā mulier appetit vir recusat:diuidi ꝯiugiū nō pōt. q̄ scriptū est. mulier ptātem sui coꝛpis nō hz:sz vir.sil'r ꝛ vir ptātez sui coꝛpis nō hz:ꝧ ml'r. Idē leoni ep̄o cathenēsi. Absq; viri ꝙsensu monasterio ml'ier deputata ad eius ꝙsortiū nō ꝓ

k Ultoꝛ hibeat redire. relatiōe ꝓpimus hāc apud vos olim ꝙsuetudinez l fuisse: vt subdiacones suis licite miserēt ꝯiugib⁹: q̄ō ne denuo q̄sq; ꝑsumeret: a fuo dei sedis nr̄e diacōe exaūcte m nostri decessoris isto mō ē ꝓhibitū: vt eodē tēpe bi q̄ iam vxoꝛib⁹ fuerāt copulati vnū n e duobus eligerent. i. aut certe ministrare nulla rōne ꝑsumerent:aut a suis vxoꝛibus abstinerēt:ꝛ q̄tū oꝛ ꝙspecioſus tunc subdiaconus ꝓ hac re ab ad mīstrationis se suspendit officio:ꝛ vsq; i obitus sui o tpa notarij q̄dē gessit officiū ꝛ a ministerio quod subdiaconū opoꝛtuerat exhibere: cessauit post cuius obitū: q̄ relicta eius honoꝛata est marito sociata a tua fraternita/

m ¶Prohibitū ꝛ male. quia nec poterat ꝑcipere q̄ abstinerēt ab vxoꝛibus quas erāt legitime adepti. nec etiaz q̄ abstinrent ab officio. q̄ sine culpa nō potest q̄s priuari officio. Et ita fuit retractum a gregoꝛio. xxxj. distinc. c.§. Dicit ramen. h. q̄ bene. q̄ abstinere ab vxoꝛibus fuit eis indicum si possent hēre consensum vxoꝛ. Jtē dicit q̄ als interdictum fuit ex causa ministerium. sed sine culpa si/cut ꝛ beneficiuz interdicitur conugatis sine culpa. sed non sine

b ¶Maioꝛa. nō in honoꝛib⁹.vt.§.di.l.q̄ sub gradu. ꝛ est simile. xvj.q.ij.visis.b

i ¶Ante acte. ꝛ nōne hoc casu augent merita. sic.fa/ciunt em̄ vtrūq; sed in ipso nō delent culpas. Jtē nō ne ꝓiuges cōmiscendo augent merita sibi. sic. sed non tamē ne ita expedite. licet q̄dā dicant q̄ cū cōmiscent causa. extra de clericis ꝯiuga. c. diuersis.

n ¶Aut certe. ar.q̄ id quod per se simpliciter impeꝛari nō potest sed persuaderi. vt ꝓtinentia. xxxij.q.j. integritas. subalternatiue ꝛ disiunctiue imperari potest xxxij.disti. lectoꝛes. ar.§. ff. de ꝛdi. insti. q̄ sub ꝓditione. §. si q̄s.

o ¶Notarij. ar.§. xx.q.iij.eos.

a ¶ Suspendit. tpe phibitiõis ⁊ ita nõ fuit astrictus voto ꝓtinẽtie vel exp̃sse vel interp̃tatiue. vñ ẽ ar. eũ ⁊ vxorẽ eius ꝓtinentiã nõ vouisse.

b ¶ Suspẽdit. secus g̃ si se nõ suspendit. vñ mlier p̃sumit vouisse qõ ꝓcedo eo ipso q̃ licentiã dat viro ꝓmouendi. sed quare sepaꝛ a viro seeũdo licz vouisset. qz vxor clerici dz se ꝺuertere alicui religioni. vt. ẽ. xxviij. di. qz sunt. ⁊ sic p̃sumebaꝛ ⁊ dicebaꝛ de isto.

c ¶ Non dz. ẽ. xxxij. di. seriatiz ꝺ. in fi. vbi ꝺr q̃ nõ põt alij nubere post mortẽ p̃mi. sed ibi incepta erat iam ꝓtinentia in subdiacono hic nõ. Nõ emꝫ vouit nec exp̃sse nec tacite cũ eius maritus nõ fuit ꝓmotus ad ordinẽ diaconalẽ. ⁊ in subdiaconali ordine bene licebat accipere tẽpe huius grego. vel adhere vxoꝛi ũ post q̃ edidit illã cõstitutionẽ. xxxi. di. ante tricennũ.

te in monasterio cognouitm̃ esse destinatã. ¶ Ideoq̃ si vt ferꝛ ei⁹ se maritus ab admiastratiõe suspendit antedicte mulieri non dz officere q̃ ad secũda ꝺiugij vota migrauit b p̃sertim si ũ tli mente subdiacono iũcta est: vt a carnalib⁹ voluptatibus abstineret. si g̃ ita se veritatẽ quẽadmodum edocti sumus habere cognoscis. p̃dictã te mulierẽ de monasterio p oĩa ꝺeuenit relaxare. vt ad suum maritũ sine aliqua possit formidie remanere. I dẽ adriano panormitano notario. Ad vxorẽ redire cogaꝛ: q̃ sine eius ꝑsensu religiosam vestẽ suscepit

A Bathosa latrix p̃tiuz q̃sta est vlr suũ ꝓtra volũtatem suã in monasterio vbici abbatis esse conuersum. quababiliter põt dici q̃ si mulier ignara iuris dedit licentiam nõ intelligit vouisse. secus si ius sciuit. Jo.

g ¶ Promisit. ꝓpellenda. n. est. si se ꝓmisit futuram monacham. ar. xij. q. ij. quicũq̃ suffra. nisi maius piculum timeaꝛ. exꝑ q̃ cle. vel vo. veniens. vl dic ꝓmiserit se deuouendo religioni.

h ¶ Hoꝛ. ſ. q nec illa mutare se ꝓmisit nec cõsensit ẽ. Jo.

i ¶ Nec q̃dã. b peritorio agebaꝛ. ⁊ ideo excipit de fornicatione alꝫ ꝓmo restituereꝫ. extra de restitu. spo. ex cõstione.

k ¶ Fornicationis. publice. ve extra de diuoꝛ. significasti. alꝫ sine iudicio eccle dimissa restituereꝫ. nisi ipa se exposset vagãdo cuz adultero. vel verius dicas q̃ hic referebaꝛ q̃stio quõ ipa non erat spoliata. qz dicebaꝛ q̃ eius voluntare intrasset religionem.

l ¶ Tonsuraꝝ. ff. z. h. post mortẽ

d ¶ Pręsertim. i. si sic iuncta ẽ cũ subdiacono q̃ ipsa tunc fecerit votuz q̃ post mortẽ eius ꝓtineret ꝑpetuo. tunc emꝫ nõ fuit matrimoniũ cũ secũdo. hoc fm. h. cuius opi. notaui. xxxij. di. seriatim. sed fm opi. nostrã quã nõ. ẽ. q. j. c. j. falsum esse patet Nam fm hoc etiã si exp̃sse vouisset nisi devoueret se religioni nõ solẽnizaꝛ. vt ibi dixi. nec sepaꝛ a viro secundo. Jo. ⁊ quocũq̃ modo dedit licentiã siue intrãdi religionẽ siue ordinẽ suscipiendi nõ separabiꝫ fm matrimoniũ. dic ergo fm hoc p̃sertim. i. maxime. nam p̃sumtionẽ inducereꝫ ꝺ eam. nõ tñ q̃ sufficeret ad sepationẽ b. Verũ aũt dando licentiã intelligaꝫ soleniter vouere. nõ. xxxij. di. seriatim. xxviij. di. si se cuiquã.

e Bathosa. ꝺuersus sit. licz recipi nõ debuerit. nisi ⁊ vxor ꝺuerteret. ẽ. e. sunt qui dicunt.

f ¶ Del ipsa. hic habes q̃ ꝓsensus vxoris sufficit. licz ipa exp̃sse nõ vouerit nec intret religionẽ. ad b vt maritus possꝫ intrare religionẽ. vt. xxxij. q. v. q̃ vxorem. ⁊ exp̃ssum videꝫ. exꝑ de ꝺuer. ꝺiu. veniens. ⁊. c. ꝓstituꝝ Nam dãdo licentiã vouere intelligiꝫ. xxxij. di. seriatiz xxviij. di. diaconi. ⁊. c. si qua vidua. sed exp̃sse ꝓtradicit. extra de ꝺuer. ꝺiu. c. j. ꝺam dicunt licentiã vxoris nõ sufficere nisi ⁊ ipsa intret religionẽ. ⁊. illud. c. xxxij. q. v. q̃ vxorẽ. intelligũt loqui de ꝑsilio. ⁊ qõ dicit nihil hoꝛ. dicunt q̃ hec dictio hoꝛ hic demonstrat hec duo mẽbra. ſ. crimen fornicatiõis ⁊ hoc q̃ ipa se mutare ꝓmisit. ⁊ exponũt hic vel ꝓ ⁊. alij dicunt. q̃ sola licentia sufficit. ⁊ dando licentiã intelligiꝫ vouere. ⁊ cogiꝫ intrare religionẽ nisi sit vetula. vt exꝑ. e. cũ sis p̃ditus. et intelligunt decre. ꝓ. de ꝺuer. ꝺiu. de licentiã extorta. ꝓ

propter experientie tue p̃cipimus: vt diligenti inq̃sitione discutiat: ne forte eiꝰ volũta e te ꝺuersus sit: vel ipsa se mutare ꝓmiserit. ⁊ si hoc reperit: ⁊ illũ in mõasterio pmanere ꝓuideat: ⁊ hanc sicut ꝓmisit mutare cõpellat. Si ꝙ Xo nihil hoꝛ ẽ: nec quondã k fornicatiõis crimen ꝓpter qõ lz dimittere vxorem p̃dictã mulierem cõmisisse cognoueris ne illius conuersio vxoꝛi relicte in secꝛo fieri possit p̃ditionis occasio: volumus vt ma ritũ suũ illi etiam si iam tonm suratus est reddere debeas: oĩ excusatiõe cessante. qz ⁊ n si mũdana lex p̃cipit cõuersionis gratia vtrolibet inuito posse solui ꝺiugiũ: ꝺiuina tñ lex fieri nõ ꝓmittit. nam nisi fornicatiõis causa vix vxorẽ

vxoris tenek redire ad mõasteriũ. ne ob. decre. illa. eꝰ de ꝺuer. ꝺiu. q̃dã. lz emꝫ ingressus vel votum nõ teneat q̃tũ ad se tñ monachꝰ ẽ. sic extinctoꝛes spũsseti. lz emꝫ extinguere nõ p̃t q̃ ad se. tñ extinctoꝛes iudicãt. ſ. q̃s iudices. vꝛ tñ illa glo. ſz nũq̃d ꝛ̃ta hic. maledixit. h. cũ tex. approbata sit in noua ꝓpilatõe illa decre. q̃dã.

m ¶ Debeas. ſz nũq̃d iste redirꝰ vxoꝛi poterit ab ea exigere debitum vl ei exigẽti reddere. dic q̃ exigẽti tenek redere. q̃ ei suũ erat. ſ. exigere vouere poterat. ſz nõ alienũ. ſ. nõ reddere. vt. xxxij. q. v. vna. ſz ab alia exigeꝛ ñ poterat. ar. exꝑ ꝺ ꝺuer. ꝺiu. q̃dã intrauit. q̃ q̃tũ in se fuit se voto astrinxit. ſz nũq̃d ea mortua poterit abbas istũ repetere. vl iste poterit aliã ducere. ⁊ dicendã q̃ abbas istũ repetere nõ poterit. qz votũ nullũ fuit. ⁊ nõ fuit mõachꝰ. nõ tñ aliã ducere poterit. qz q̃tũ in se fuit se voto ligauit. si tñ ꝺuxerit ꝺ facto tenet. ⁊ erit matrimoniũ inẽ eos. vt exꝑ. placet. h. tñ ꝛ̃tũ dixit. ⁊ ꝺixit q̃ nõ esset decre. q̃ est exꝑ. e. q̃dã. si aũt aliqs de lnia vxoris sue intrauit religionẽ. satis põt dici q̃ mortua vxore q̃ eũ repetijt. cogiꝫ reuerti ad monasteriũ. ⁊ si ꝙ heret nõ teneret mr̃imoniũ. vt exꝑ. e. ti. ex pte. Jo.

n ¶ Conuersionis. ante iudiciũ ecclesie neuter põt intrare monasteriũ altero inuito nisi cũ publice fornicata est. tunc vir ea inuita poteſt intrare monasteriũ. sed non illa. sed facta separatione iudicio ecclesie. fm. h. neuter tenetur alteri ⁊ vterq̃ cessit iuri suo. ar. vij. q. j. ꝓpiculosum. ⁊ iõ tunc dicit. h. q̃ vterq̃ intrare põt reliquo inuito. Illud aũt aplꝰ aut maneat innupta aut reconcilieꝫ. qõ de dimittente loquiꝫ intelligiꝫ affinitaz ecclie. ſz auct. ꝺicit. h. vt. C. de adul. aut. sed hodie.

a ¶ Dimittere. ar. q̄ alter ꝑiugū potest intrare monasterium altero consentiente. etiam postq̄ sunt vna caro effecti. ꝛ sic habes duas causas hic ꝗbus post carnalē copulā vir pōt separari ab vxore q̄tū ad reddendū debitū ꝛ cohabitationē. ſ. fornicationē. nō post separationē factā ab ecclesia antea nō. vt ⁊ xxxv. q. vj. mulier. ꝛ xxxiij. q. ij seculares. ꝛ votū ꝙuersionis tunc erigit. vt illa cōsentiat. ꝛ similiē ꝙuertat ꝛ ꝓfiteatur si est iuuenis. si vetula saltem ꝓfiteatur ꝑ petuā ꝓtinentiā extra de conuer. ꝑiu. cū sis ꝑditus.

b ¶ Jꝺs ꝓfitē. i. transeunte ad religionem. si ē iuuenis als ille nō est recipiendus. extra de ꝙuer. cōiu. cū sis ꝑditus.

c ¶ Viri. extra de cōuer. cōiu. sane. ꝛ. c. coniugatus.

d ¶ Jvir. ꝛ conscientia. hoc generaliꝫ obtinet vt semp aucto/rizate ecclie fiat separatio. vxxxv q. vj. multoꝝ. ⁊. xix. q. ij. duo ⁊. ibi secus in clericis. si cū sine auctoritate epi illō fiat. vt generaliꝫ interpretat cōsuetudo. vl̄ in eo casu exaudi cū volunt construere monasteriū. in q̄ se conuertant sine licentia epi. ar. de conse. dis. ⁊ nemo. Jo.

e ¶ Non soluit nisi postea alter velit ratū hr̄e ingressum alterius arg. xxxiij. q. v. mulierem.

f ¶ Jtu abstines. licentiam. i. occasionē.

g ¶ Impurabit. adeo q̄ fm iobez fa. nō poterit dimittere eā ꝓpē ralē fornicationē. qm̄ q̄ occasionē dāni ꝛc. ⁊. di. l. studeat sepe. ꝛ est arg. ꝑ eo in auc. vt liceat mri ꝛ auie. §. qz vo plimas. in fi. col. viij. qō nō credo. ex ō adulterijs significasti. licz eīm det occasionē ille. ipsa tn̄ dz fidē seruare castitatis. ar. ⁊. c. agathosa. ꝛ. xxxiij q. v. q̄ deo. nisi eā tradat alij adulterandā. extra de eo q̄ cog. ꝙsan. discretione. ff. so. ma. cū mulier. dic ergo ḃ tue abstinentie. i. abstinenti tibi imputabit̄ petīn̄ q̄ cōmitti ꝛ ei debitum denegando. Jo.

a dimittere nōnulla rōne ꝙcedit: qz postq̄ copulatiōe ꝑiugij viri atq; mulier. vnū corpus efficit nō pōt ex pte conuerti ꝛ ex pte manere in seculo Itē ex octaua synodo.

Sine ꝙsensu vxoris religionis ꝓpositū vir sumere nō ꝑt

b ¶ Jꝺs ꝑiugatus vult cōuerti ad monasteriū nō est recipiēdus nisi ꝑius a ꝑiuge castimoniā ꝓfitēte fuerit absolut⁹. Mā si illo viuēte illa ꝑ incōtinētiā alteri nupserit. ꝑculdubio adultera erit: c nec recipiet̄ apud deū ei⁹ viri ꝙuersio cui⁹ sequit̄ ꝑiugalis federꝫ ꝓstitutio. tl̄es igit̄ ꝑiuges tūc sine culpa sequūtur christū derelicto seculo: si hēant ex pari volūtate castitatē ꝙsensum. Itē ex synodo euge. pape.

Sine ꝙscīa epi viro ꝛ vxori cā religiōis diuertere

d ¶ Jvir ꝛ vxor tere nō ꝭ diuertere ꝑ sola religiosa int̄ se ꝙsenserint vita: nullatenus sine epi ꝙscīa fiat: vt ab eo singularit̄ ꝓuiso ꝓstituant̄ loco. nam vxore nolente aut altero eox etiaz ꝑ tali re e mīmoniū nō soluit. Itē augu. de adulterinis cōiugijs.

Sine vxor̄ volūtate viro ꝓti

f ¶ Jtu abstines nere nō ꝭ sine vxoris volūtate tribuas ei fornicandi licentiā ꝛ g pctīn̄ illius tue ꝑputabit̄ abstinentie. Itē grego. vbico abbati.

Vir nō est suscipiēd⁹ in mōasteriū nisi ꝛ vxor ꝙuer

h ¶ Via agatho latoz tat ꝓsentiū in monasteriū dilectionis tue ꝙuerti deside-

rat: hortamur vt cū omni eū dulcedine dilectioneq; suscipias: quē tn̄ ita suscipiendū esse cognosce: si ꝛ vxor illius sil̄r ꝙuerti voluerit. Maz dū vnū vtrozūq; corp⁹ ꝑiugij sit factū copulatione: incōgruū est ptē cōuerti ꝛ ptē in seculo remanere. Itē nicola⁹ papa

Continentie vota nō licz suscipere nisi eandem vitam vir

i ¶ Scripsit eius elegerit. nobis theoberga regina se regia dignitate vel maritali copula velle exui: ꝛ sola vita ꝓuata esse contentā desiderare cui nos scripsim⁹ k nō aliter hoc fieri posse nisi eandem vitam coniunx eius lotharius elegerit. Nam licz sit scriptū quos deus coniūxit homo nō separet: deus tamen ꝛ non homo separat: qn̄ diuini amoris intuitu ex consensu vtriusq; coniugis matrimonia dissoluunt. aliter autem fieri mutuā separationem vestram ꝓhibemus.

l ¶ Ecce q̄ coniugati sine licētia alterius continentiā ꝓfiteri non possunt. ꝙsensi vero etiam inconsultis quas sibi despōsauerūt exemplis ꝛ auctoritatibus ꝓbantur continentiam posse ꝙuare. At eīm refert beatus hieronymus. Machari⁹ ꝓcipuus int̄ christi heremitas celebrato nuptiarū conuiuio cuz vesperē thalamū esset ingressurus ex vrbe egredies trāsmarina petijt: ꝛ heremi solitudinē sibi elegit. Itē btūs alexi⁹ epipha nij clarissimi fili⁹ sil̄r ex nupti

m ¶ Via agatho latoz tatho. cōiugij. ⁊. di. xl. sicut C. de epi. ꝛ cleri. deo nobis. C. de agri. ꝛ censi. cuz simus. io.

i ¶ Scripsit. di/gnitate. ar. q̄ hoc solo q̄ ds efficit monach⁹ desinit esse rex vl̄ imperator vel papa vel epūs. ar. vij. q. ſ. hic neq; ⁊ tē. arg. q̄ ius regni nō transit ad monasteriuz ſz ad successores sanguis tm̄ vbi ꝑ successionē habēt. sic de comitatu ꝛ ducatu. ar. sumit hic sophistice. Nam ista nō erat regina. nisi q̄ vxor regis fuit sicut ꝛ vxor consulis ōz ꝙsularis. ff. de sena. femine ⁊ eo ipso q̄ volebat exui copula maritali. ⁊ ꝛ dignitate regia. Gene. 2 Mat. 19 Mar. 10

k ¶ Posse. nōne vir eius erat publicus adulter cū galdrada. vt. ij. q. ſ. scelus. ḡre ⁊ nō etiam poruit ab eo recedere. vt. ⁊. c. agatho/sa. etiā sine iudicio ecclesie. vt ex ō diuoz. significasti. potes dicere q̄ adhuc nō sup duxerat galdradā. vl̄ iō n̄ potuit ab eo recedere qz de ḃ ipso erat qō an esset vxor ei⁹ vel nō. io.

l ¶ Ecce. pbanit. q̄ alē ꝑiugū altero iuito n̄ ꝑt trāsire ad religionē nūc ponit assumptionē. ſ. q̄ sponsus ḃ pōt exeo inferr. nō ⁊ est ꝑiunct. §. cū ergo. Jo.

m Solitudinē. dicūt tn̄ q̄dā q̄ vita heremitica nō soluit mīmoniū. qz heremita nō est religiosa ꝓfessa nisi spāl̄r se deuouerat alicui religioni siue ordini.

Nam heremita hz ꝓprium. vt. xix. q. iij. §. econtra. vñ si ꝯtrahit matrimoniũ tz. Alij dicũt ꝙ est ꝑsona religiosa. ⁊ talis religio habet votũ annexũ. si tñ in ꝓpria domo vellet religiosaz vitã ducere. talis religio nõ dissoluit sponsalia. vt extra de ꝯuer. ꝯiu. ex ꝑte. Jo.

a Desponsatam. mõasteriũ. sed obijcitur sponsus intrat religionem ⁊ mõachi nolũt eum recipere añ legittimã ꝓbationem cum non debeãt. extra de regu. ad apl̃icaz nunquid ḡ sponsa tamdiu tenet̃ eũ expectare forte ꝑ annũ vel ꝑ triẽniũ ſz ꝙẽ notus vel ignotus ⁊ ipsa talis ẽ ꝙ ꝯtinere non põt Ad hoc dico ꝙ si sine licẽtia vxoris trãsit ad religionẽ nõ habebit tempus ꝓbationis nisi duos menses. si autez de eius voluntate transit. tenet̃ ꝯtinere vsqꝫ quo sit elapsum tempus ꝓbationis. ⁊ qd̃ dicit decre. extra de cõuer. ꝯiu. ex publico. ꝙ duo mẽses tm̃ dant̃ assumenti habitum religionis. intelligas d̃ illo q̃ sine voluntate vxoris transit. similiter distingue ĩ clerico transeunte ad religionem. vt si d̃ licentia epi trãseat ꝙ possit petere tempe ꝓbationis ꝑora stipendia. secus si sine licẽtia. quid iuris sit de hoc in questionibus nõ. lex tamẽ dicit. ꝙ si alter dat licentiã alteri nõ intelligitur dedisse nisi ſm ꝙ de iure debet habere. s. vsqꝫ ad duos menses. Sed quid si nõ vult eligere monasteriũ. sed in ꝓpria domo vult habitũ sumere vel cõtinentiã vouere. dicimus ꝙ nõ potest. vt habes extra de ꝯuer. ꝯiu. ex ꝑte. in fine. nec sponsus potest ad eccl̃iam secularẽ ꝯuerti vel ordinem accipere. vt extra de ꝯuer. ꝯiu. c. j. s̃. e. si vir. Et dicit. h. ꝙ sponsus cũ dat licentiã sponse vel ecõuerso intrandi monasteriũ matrimoniũ nõ soluitur sed compellend⁹ est ⁊ ipse intrare. ⁊ si ꝯtraxerit. duos habet viros mulier vel vir duas vxores. Tu dic ꝙ siue ea volente siue inuita transeat. non compellit̃ intrare monasteriũ. Baz. dixit ꝙ nõ soluit̃ nec intrare ꝯpellit̃ ⁊ si cõtraxerit hz duas vxores, tu dic ꝙ nõ cõpellit̃ intrare. qꝛ cũ ei dat licentiã intelligit̃ dare aucte ⁊ iure illius canonis ex publico de ꝯuer. coniu. ⁊ dissoluitur matrimoniũ. vt dicit̃ exp̃sse. in aut̃. de san. epi. §. sponsalibus quoqꝫ. vbi dicit̃ ꝙ vinculum illud rumpit̃. licz ad hoc responderi possit ꝑ. c. s̃. e. scripsit. nam ibi dicit matrimoniũ dissolui post carnalem copulam qd̃ est ipossibile nisi quo ad ſuitutez xxxiij. q. vij. tantum valet. Jo.

b Decreta. põe ꝙ spõsus dicit sponse intra religionez ⁊ ego cõtinebo. nunq̃d rũpitur matrimoniũ. q̃dam dicunt ꝙ si continet nõ rumpit̃. sed si contrahit rũpitur. vñ ſm eos non sola religio runpit sz religio cum copula. Itez quid si iurauit vterqꝫ ꝙ nõ intraret religionem querit̃ vtrũ intrare possit. ⁊ videt̃ ꝙ nõ xxij. q. iiij. §. illicitũ. ar. ꝯ. xix. q. ij due. dic ꝙ nõ debet intrare. si tñ intrauerit tenet ingressus. xxx. q v. §. sed obijcit̃. et cum religio soluit vinculum matrimonij. videt̃ ꝙ ⁊ vinculũ iuramenti. vt extra de sponsa. cõmissum. de iureiu. ꝑuenit. Jo.

c Damno. res em̃ quas alter alteri dedit. restituent̃ ei. extra d̃ de ꝯuer. ꝯiuga. ex publico. licet possit videri ꝙ ille per quẽ stat ꝙ matrimoniũ nõ ꝯsumat̃ debeat puniri. vt. C. de spon. l. vlti. sed nõ est ita. si tamẽ osculũ interuenit nõ põt sponsus nisi dimidiã ꝑtem rez suaz dataz ab ip̃a repetere. sed mulier totũ repetit quod dedit. C. de do. ante nup. si a sponso. Jo. hes.

d Quod aũt. d̃ hac materia hẽbis. xxxiij. q. j. c. j. Jo

e Nubere. i. carnal̃r cõmisceri. vt. s̃. di. xxxiiij valẽtino.

f Scriptũ est. in lõbarda. ⁊ ita est ar. ꝙ leges induci pñt in causis m̃rimonialibus. nã in accusatione inducunt̃. ar. iij. q. ix. dignum.

g Probare. j. xxxiij. q. j. si quis accepit. cõtra extra de despon. impu. continebatur. extra de clau. despon. si quis clam. extra de frigi. ⁊ male. ca. j. In his omnibus dicitur. ꝙ probationi viri standum est ⁊ etiam sacramento viri. vt in. c. continebatur. sed hoc intelligit̃

is diuina gr̃a vocatus sponsam deseruit: ⁊ nudus christo famulari cepit. Hoꝝ exẽplo ptz: ꝙ sponsi sponsaꝝ nõ exquisito suaꝝ ꝯsensu ꝯtinẽtiã valent ꝓfiteri. Probat̃ illud auctoritate eusebij pape dicentis. Desponsata puella nõ ꝓhibet̃ mõasteriũ eligere

a Desponsatã puellã nõ licz ꝑentibus alij viro tradere. licz tñ illi monasteriũ sibi eligere. Itẽ greg. in registro. Desponsata impune monasteriũ p̃t eligere.

b Decreta legalia desponsatã si ꝯuerti voluerit nullo modo censuerũt dãno

c mulctari. Cum ergo ꝯiugatoꝝ ꝯtinentiã nisi ex amboꝝ ꝯsensu deo offerri nõ valeat: cũ vir sui corꝑis ptãtem non habeat sz mulier. sponse aũt mõasteriũ pñt eligere: ⁊ spõsum nõ exq̃sito cõsensu sponsaꝝ ꝓpositũ melioris vite assumere valeant: patz ꝙ inter sponsum ⁊ sponsam ꝯiugiuz nõ est. Itẽ ſm augu. illa mulier nõ ꝑtinet ad m̃rimoniuz cũ q̃ docet̃ nõ fuisse cõmixtio sexus. Itẽ ſm leonẽ illa non ꝑtinet ad m̃rimoniũ: cũ q̃ nõ docet̃ fuisse nuptiale ministeriũ: apparet ꝙ int̃ sponsuz ⁊ sponsam cõiugium nõ est. Itẽ nicolaus papa p̃cepit d̃ his q̃ ab aduersarijs excecãt̃ ⁊ mẽbris detrũcãt̃ vt ob hãc infirmitatẽ cõiugia taliũ nõ soluãt̃. De his aũt q̃ causa frigiditatis vxoribus debitũ reddere nõ pñt. statuit gregorius papa vt vterqꝫ eoꝝ septima manu ꝓpinquoꝝ tactis sacrosctĩs reliquijs iureiurãdo dicat: ꝙ nunq̃ꝫ ꝑ cõmixtionẽ carnis ꝯiũcti vna caro effecti fuissent tũc mlr̃ secũdas nuptias poterit ꝯhere vir autẽ q̃ frigide nature ẽ maneat sine spe ꝯiugij. Vñ idem scribit venerio carolitão epo ita dicens. Si mulier ꝓbauerit ꝙ a viro suo nũq̃ cognita fuerit separet̃.

d Quod aũt in terrogasti me de his

e q̃ m̃rimonio ꝯiũcti sunt ⁊ nubere nõ pñt. si ille aliã vl̃ illa aliũ possit accipe. de q̃b⁹ ita

f scriptũ ẽ. Vir ⁊ mlr̃ si se ꝯiũxerũt ⁊ postea dixerit mulier de viro ꝙ nõ possit coire cuz

g ea si p̃t ꝑ veꝝ iudicium ꝓbare ꝙ verum sit accipiat aliuz Ecce ĩpossibilitas coeũdi si post carnalẽ copulã inuenta fuerit in aliq̃: ñ soluit ꝯiugiũ

Si v̄o añ carnalẽ copulã d̃ p̃hẽsa fuerit: libeꝝ fac̃ mlieri

1. Cor. 7

cum vir tacet ⁊ ꝓbationes nō hz. ĩmo verior est solutio. q hec locū hz ꝗriens mulier q̄ virgo est se incognitam vult ꝓbare p aspectū corꝑis hec ꝓbatio ꝑferē oibus etiā iuramento viri. ex de ꝓba. ꝓpositi. validior ēn est ⁊ melius res ingerit aio oculata fide q̄ p aures

ISti. ō gradi. co. ·s·hacten⁹. ⁊ ·s· ꝓsobrino. Sz si fuisset mlier poti⁹ crederet viro. ⁊ sic loquunt iura ꝗrig· ·s· ecce. Jo.

a ¶ Institutis. xxxiij. dis. c. vlti.

b ¶ Negat. re/uera nō ē diuor/tium ꝓprie sumpto vocabulo. qz diuortium dr̄ inter carnaliter cōmixtos. repudiū inter sponsos. ff. de verbo. sig. inc̄ fupzū ·s· diuor/tium.

c ¶ Vnde ap/paret. totū est al legatio.

b Q Vi dormierit. q̄dem dixerūt hoc. c. intelligendū ſm ō gre. ex ō diuor. si q̄. ⁊ de spon. rec̄ siur. sed ille dicte. pax faciunt h. ·o· ⁊. b. dicūt potius esse standū euangelio vñ intelligunt. hoc. c. q̄ exigere si ꝓt sed reddere tenetur. vñ sic intelligunt sequentem ſām. nō licebat ꝓprie vxori reddere sibi debitū. i. ipse nō ꝓt petere debitū ab ea. ita intelligunt predictas decretales. nā peccata suos debēt tenere auctores. C. de pe. sancimus. ⁊ ē hodie exꝑssuz. ex ō to q̄ cogn. ꝓsan. discretionem. ⁊ marie cū affinitas spūalis maior sit q̄ carnal. xx. q. iij. ita diligē. sed ꝓpter spūalem supervenientē nō sepat xxx. q. j. ad limina. Jo.

aliū vir accipe. vñ apparet illos nō fuisse ꝓiuges: alioq̄n nō liceret eis ab inuicē discedere excepta cā fornicatiōis ⁊ sic discedentes oz manere inuptos aut sibi inuicē recōciliari. I tē si sponsa ꝓiuꝛ eēt mortuo sponso remaneret vidua si aūt vidua esset. vir ei⁹ ad sacros ordines ꝓscēdere nō posset. maritus em̄ vidue eq̄ sicut ⁊ bigamus sacerdos fieri ꝓhibet. Ex hui⁹ aūt copula null⁹ ꝓhibet a sacr̄ ordinibus: vt em̄ ait gelasius papa. nihil ē q̄tū ad hūc articulū attinet: qđ ei obuiet de

a canonici institut̄: apparet q̄ hos nō fuisse ꝓiuges. I tem si ꝓiuges essent discessio ab inicē esset diuortiū: sz hoc separationē negat āb⁹osius esse diuortiū: dicēs de btā maria quā sibi ioseph desponsauerat ⁊ in suaz duxerat: ioseph nūq̄ cognit eā. nā si vir iust⁹ eā cognouisset: nūq̄ a se discedere passus esset nec dñs q̄ vxorē ꝓceperat a viro nō recedere nisi cā fornicatiōis cōmendans ea discipulo: auctor diuortiū fuisset. Ecce cōmēdatio marie ioh̄i ⁊ detractio io

b seph negat̄ fuisse diuortiū qz

c ioseph nō cognouerat eā vñ apparet eos nō fuisse ꝓiuges. si āt btā maria quā sibi ioseph desponsauit ⁊ in suā duxerat ꝓiuꝛ negat̄ fuisse: ml'tomin⁹ ista q̄ simpl'r spōsa erat: ꝓiuꝛ ē appellāda. I tē ex ꝓci. aurel'

Sozorē vxoris polluens neu

o Vi dozrā valet hr̄e. mierit cū duabus sororib⁹ ⁊ vna ex illis antea vxor fuerat: nec vnā ex ipsis b̄eat

e nec ipi adultero vnq̄ in ꝓiugio copulēt. i. nec ꝓprie vxori sibi lz reddere debitū: quā sibi reddidit illicitā sororem eius cognoscendo nec etiā post mortē vxorꝛ lz ei adulterevel alicui copulari in ꝓiugiū desponsa vero ꝫ legit̄ in ꝓcilio triburiēsi. De eo q̄ dormiuit

f cū sponsa fratris sui.

Vidā despōsauit vxorē ⁊ dotauit eā: ⁊ cū ea coire nō potuit: quā clāculo frater ei⁹ corrupit ⁊ grauidā eā reddidit: decretū ē vt q̄uis nupta esse nō potuit legittio viro: desponsatā tñ fri frat̄ h̄ie

g nō possit. ſ mechus ⁊ mecha fornicatiōis q̄dē vindicta sub

h stineant licita xo ꝓiugia eis nō negent. I tem ex eodem. Si q̄s sponsaz filij sui oppſserit: sil' cum ea sine spe ꝓiugij

i Si q̄s sponsam maneat. filij sui oppſserit: ⁊ post

k ea fili⁹ ei⁹ eā duxerit pr̄ postmodū nō b̄eat vxorē nec mlr vix. fili⁹ q̄ pr̄is facinus ignorauit aliam accipiat. Si illa

m quā vir sororis sue cognouerit: ppetuo copulari ꝓhibet hic xo q̄ sponsaz fris sui corrupat pacta pnia mr̄imoniū ꝫhere pmittit̄ apparet hanc nō fuisse ꝓiugē fris ei⁹. I tez mulier cā fornicatiōis a viro suo dimissa aut ei recōciliabit aut eo viuente inupta manebit. De sponsa xo eiꝰ iuenit

n in. j. li. capl'ariū. in q̄ legit̄.

Si sponsus raptā recipe noluerit liceat sibi alij nubere.

o Raptor penitentia publica mulctet: raptam vero si sponsus accipere noluerit: ⁊ ipsa eidem crimini

Quidā dotauit. i. donatiōnē ꝓpter nuptias dedit. nā ſm leges mlier dat dotē ⁊ v. donationē ex de dona. inter virū ⁊ vxo. nuper.

g ¶ Sz mech⁹ si fuit sponsa de pñti. qđ magis videt ex eo q̄ dicit nō potuit ei cōmiscerī. qz ad id sponsus iā deuenerat vt tēraret. sed non potuit aliquo ĩpedimento ipe/ditus. vel si fuit sponsa de futuro cū qua nō ꝓmittit̄ mechia. i. adl'teriū dic mech⁹ ⁊ mecha. i. fornicarius ⁊ fornicaria. qz fornicatio mechia dr̄. ar. xx xij. q. iij. mere/trices. ⁊ hoc est qđ sequit̄ fornicatiōis ⁊ cetera.

h ¶ Licita. p⁹ mortez sponsi si erat sponsa de p̄senti. ecce minus puniunt̄ isti q̄ adulteri in supzi. c. sed hoc nō ꝓtingit. ꝓpt̄ cōiugiū vt intelligit. g. sed qz peccauerunt minus ob publice honestatis iusticiam. q̄ si esset iam cognita ⁊ affinitas interuenisset. io.

i Si q̄s sponsam. ſ. de futuro.

k ¶ Pater. q̄re ſ frater ꝓmittit̄ vxorē hr̄e in ꝓsimili casu. vt. ſ. i c. ꝓcedenti. Rñ. qz pater ꝓximior est filio q̄ frater. nā vna ꝓsona intelligit̄ esse cū eo. vnde magis punit̄. Jo.

l Si illa. apparet. allegando dicit.

m ¶ Cognouerit. ſ. e. d dormierit.

n ¶ De sponsa. de futuro. nam si sit de pñti idē ē q̄ incognita.

Raptor. noluerit de facto supple si intelligas de sponsa pñti. nā de iure ꝓpelliē eā recipe si ipsa nō peccauit nec ꝓsensit. ſ. p. vim est

passa. ar. xxxij. q. v. reuera. ff. de adul. si vxor. §. si quis plane. nisi velit sponsus religionē intrare. si aūt spōsa est de futuro. nō est ꝓpellēdus. q; libera debēt esse mrimonia. vt exī de spō. reqsiuit. nā ꝓpē modicā cām pōt dimitti sponsa de futuro. exī de iureiurā. quēadmodū.

a Consentiēs tunc eīm nō poss/set nubere nisi ti/mereť incōtinen/tia eius. vt exī de eo ḋ cog. ꝓsan. ex lr̄is. in fi. xxx/vj. q. ij. si autez. Jobes.

b Non fuerit ante vel post. nō eīm refert qñ do/lus ꝓmittať. ar. §. q. §. eos. ff. de calū. l. j. §. ḋ au/tem.

c Tatutū est rapuerit. i. violenter cozru/puerit. si hoc in/telligas de spon/sa de pr̄ti. dic a/lij scz a sponso ḋ est alius a rapto/re si aūt legas ō sponsa de futuro dicas alij. scilicz a spōso z rapto/re. Nam cum ra/ptore nō dz ꝓhe/re in odiū rapi/ne. si tamē ꝓhib. tz mr̄imonium. ať. extra de rap. accedens. Jo.

d Cōsentiēs. j. xxxvj. q. ij. si au/tez ꝑ sed hoc de rigore iuris.

e Se ꝑsum/pserint. j. xxxiij. q. ij. nō satis. xx/xvj. q. ij. tria. ꝑ sed ibi de rapta nondū alteri de/sponsata. hic vo de rapta alteri desponsata.

f Vsqz ad sa/tisfactionē. i. do nec pn̄iam agāt de rapina. Jo.

g Sentiens nō fuerit: licentia nubēdi alij nō negeť. Itē ex ꝓci. toletano. De eodem.

c Tatutū ē a sacro ꝓuen/tu: vt si ꝗs sponsam al/teri⁹ rapuerit: publica pn̄ia mulctet z sine spe ꝓiugij ma/neat. z si ipsa eidē crimini cō/sentiens nō fuerit: licētia nu/bendi alij nō negeť: q; si post e hec ꝓiungere se ꝑsumpserit: f vterqz vsqz ad satiffactionez anathematizeť. Apparet er/go hāc nō fuisse ꝓiugem: cui viuente sponso alteri nuben/di licētia nō negať. Quō g̃ fm amb. z reliquos p̄res spō/si ꝓiuges appellanť: z ex oī/bus argumentis ꝓiuges nō g esse ꝓbanť. Sed sciendū est: q; ꝓiugiū desponsatione ini/tiať: ꝑmixtione pficit. vnde inter sponsum z sponsam cō/iugiū est ſz initiatū: inter co/pulatos ē ꝓiugiū ratū. Q̃ amb. In desponsatione ꝓiu/

h Qām initiať ꝓiugiū initiať ꝓiugiū cōiugij nomen ascisciť: nō cū puella viri ad mixtione cognoscit. Ecce q; in desponsatione ꝓiugiū ini/tiať nō pficit. Item amb. in libꝛo ꝓmo de patriarchis.

Cōiunctoꝛ cōmixtio mr̄imo

i Moī mr̄imo/nij pficit. nio ꝓiunctio ītelligit spū/alis quā ꝓfirmat z pficit con/iunctoꝛ cōmixtio corpoꝛalis. Itē hiero. sup abdiā ꝓbam

g Sed sciendum est. ponit distinctionē suam de matrimonio initiato. z eam ꝓbat p. c. que sane intellecta aliud sonant.

h Qm initiať. quo ad significationē. nam quo ad essentiam statim plenū est z perfectum. quia simplex est sicut z omne sacramentū. Jo.

i Nomni.

k Qapropter. pficiunť. nō quo ad sui essentiam ſz q̃ ad significationem. nō tñ sequit q; ante nō fuerit pfectū q; pfectū amplius pōt pfici. ar. xj. q. iij. ante scllor. perficitur autem matrimoniū p coitum quo ad sui significationem. q; tunc vtrāq; hz significationem s. ꝓiunctionem anime fidelis ad deum z christi ad ecclesiam. extra de big. c. debitum. Sed quare separatur matrimoniū causa religionis post ꝓiunctionem aīe fidelis ad deū. z nō post ꝓiunctionem christi ad eccle/siam. rō est q; aia separatur a deo p peccatū. vñ non est miz si post talem ꝓiunctionez matrimoniū se/paratur. sed illa ꝓiunctio christi ad eccl̄iam desig/natur p vnionem qua vnita est diuinitas car/ni hūane in vte/ro virginali. vñ quia hūana ca/ro nūq̃ a deitate separata est. ideo post talem ꝓiunctiōem ma/trimoniū nunq̃ dissoluit. vel po/test dici q; facili/us est q; vna aīa separetur a deo q̃ tota eccle/sia. imo impossi/bile est q; tota ec/clesia separeť a deo. quia eccl̄ia nō poteſt nulla/tenus esse. xxxij. q. j. pu/denda. Jo.

Mr̄imonū sponsali ꝓiūctio ne initiať: cōmixtione pficit

k Qapropter in filiabus vr̄is fornicabūť: z spō/se vr̄e adultere erūt. Notan/dū est q; in filiabus dicit for/nicatiouē futurā: z in ꝓiugi/bus adulteria q̃ sponsali ꝓiū/ctione initiať z cōmixtione corpoꝛ pficiunť. Itez amb. ad paternū. Cū desponsata fuerit tradita z in vsuz dedu/cta: rite ꝓiunx appellatur.

l Sī ꝗs desponsata sibi z tradita vtať: rite ꝓiu/giū vocať. Quare autē post nuptialia pacta ñ statim tra/danť: aug. in lib. iij. ꝓfessio/nū oñdit dicēs. Quare spō/se post pactū nō staū tradať

m Mstitutū est vt sponse iā n pacte nō statim tradanť ne vilem hēat maritus datā: quā suspirauerit spōsus dila/o tā. Juxta hāc distinctiōz in/telligenda est illa auctas au/gustini: nō dubiū ē illā mlie/p rē non ptinere ad mr̄imoniū cū q̃ docet nō fuisse cōmixtio sexus ad mr̄imoniū pfectū sb ītelligendū ē: tale vicz q; hē/at in se christi z ecclie sacrm: ta z illud leonis pape ītelli/gendū ē. Sz obijcit illud au gustini: inť mariā z ioseph fu it pfectū ꝓiugiū: ꝑ pfectū ītel ligit nō ex officio: ꝑ ex his q̃ ꝓmittať officiū ꝓiugij: ex fid vz, ple z sacro q̃ oīa inť christi

Mstitutū ē. non statim quia nisi. j. duos menses. extra ō uer. ꝓiu. ex pu/blico. similiter si deus ſsor nō debz statim venire ca

sacco paratus s. ff. de sol. quod dicimus.

n Ne vilem. nam gratioz est fructus. quē spes pdu ctioz edit. Et nota q; ꝓpter cauendā viliratem multa omittunť. xvj. q. j. ꝓcipimus. ff. de offi. ꝓs. obseruandū xly. distin. de iudeis.

o Juxta. de initiato z consumato.

p Non ptinere. ex his verbis. g. bonus intellectus haberi potest. sed q; ipse malum habuit. patet ex illo loco cuncta ergo.

a Spōse. nec hec solutio multū valet q; cadē rō dici pōt. q; cōmittať adulteriū spe futuroꝛ nō repūtiū

quī eū sponsa alicuius fornicaꝛ qđ ridiculū est dicere.
b ¶ Effectu. i. ꝓpter fidele ꝓiugiū. vt. s. c. ꝓiunx.
c ¶ De parentibus. ioseph em̄ putatiuus pr̄ dñi dicꝫ est. sicut ꝛ parentes. nā maria carne fuit eius parens. vnde exponе parentes. i. parens plāle pro singulari.
d ¶ Quia futu/ra. ex hoc loco habuit ram gan dulphus ꝯ. gra tianus causam sui erroꝛis dicen tes vex ꝓiugiuꝫ nō fuisse inē ma/riam ꝛ ioseph. quod ramen fal sum est. vt. s. c. ꝓiunx. ꝛ est hic ar. aliquē sume/re appellationez ab eo qđ erit. vt xxiij. q. j. patus.

e Enuit. in ꝓ/ma ꝓte cōmentaꝛ hiero nymus sup illa aucte genuit io/seph. in secunda cōmentaꝛ super illa inuenta ē ꝛc in tercia cōmen taꝛ super illa io/seph filij dauid ꝛc.
f ¶ Joseph ver ba euangeliste.
g ¶ Nuptiaꝫ. i. carnalis cōm/ptionis. quia car nalem copulam eius non cogno/uit.
h ¶ Filij dauid quidam dicebāt beaꝛam virginē alioꝛ genuisse eo q euangelio di/cat peperit filiū suum ꝓmogeni/tum. ꝛ ioseph de alia mulierecula plures habuisse vt sic christi pa/rentes infama/rent.

i Bressus. ecce. s. xxi/j. distrc. s.
k ¶ A d sposos tamen. appella/tione generi spō sus ꝓtemerur. vt. xlij. q. iij. item ne libertus.
l Riusꝯ. ꝑ ꝓtius non pentes fuisse aucte augustini ꝑbāt. cūcta g̃ q̃ ō nō sepā do ꝓiugio ẽducta sūt: de pfecto intelligāt qđ spōsali ꝓiunctōe est initiatū: ꝛ officio corpaliꝫ cōmixtionis ē ꝓsumatū. Illa vo in qb⁹ sepabile ꝓiugium oñdit: silr de initio ẽtelligūt qđ nōdū officio sui pfectū ē.
a Pōt ꝛ aliter distingui: spōse appellant ꝓiuges ꝓsuetudie
b scripture spe futuroꝝ nō effe ctu pñtiū. vñ ambrosius cuꝫ dixisset cū initiat ꝓiugiū nō addidit: tūc res vel effect⁹: ꝑ tūc nomē ꝓiugij ascisciť ostē dens tales ꝓiugij nomē hẽre nō rē vel effectū. Itē aug. cū
c de pentibus dñi loqueret ait ꝓiuges fuerūt mente ꝛ non carne sicut ꝛ pentes exq̃ datť intelligi: q̃ sicut ioseph pat dñi dictus ē nō effectu geni/ture sz officio ꝛ cura ꝓuiden di. sic ꝛ ꝓiux mr̄ eius appella tur nō ꝓiugij effectu: sed sub ministratione necessario ꝝ et indiuidue mentis affectu.
Hic augu. ait. noli timere ac/cipe mariā ꝓiugē tuā. ꝓiugē
d noiauit. q̃ futura erat vxor. hinc ꝛ beda sup leuiticum: si q̃s sponsam alterius violaue rit ꝛc. sponsaꝫ vxorē dixit nō q̃ tūc erat: ꝑ que futura erat vxor. Hinc etiā hiero. super mattheū. in euāgelio cū esset desponsata ꝛc. Cōsuetudine scripture spōse ꝓiuges ꝛ spō
e Enuit si viri appellāt.
f ioseph vix marie. Cuꝫ vix audieris: tibi nō subeat.
g suspicio nuptiaꝝ ꝑ recordare ꝓsuetudis scripturaꝝ q̃ spō/si viri ꝛ spōse vocent vxores ꝛ infra. Non ab alio ẽuen/ta est nisi a ioseph q̃ pene licē tia maritali future vxorꝭ oia
h nouerat. ꝛ infra. ioseph filij dauid ꝛc. Jā vt s. diximus

notat ordinē. ar. extra de ẽ. sig. qđ dicit. ar. xix. q. vlt. auē. nūc aūt. vnde nō sequitť q̃ postea ꝓuenerint. ꝛ eri am ob. huic arg. lex. Nam dicit lex q̃ si filius nō fuerit cuicꝰ ꝓiuscꝫ mozereť vel mortuus esset. nec inde se/quitť q̃ post cuincatur. quia hoc esset impossibile. ff. de cuic. si fu⁹.
m ¶ Seruabat nō tamen vbicū qꝫ imo alicubi ꝫ riū obtinebat. p ut statim subdit degeneris loth.
n ¶ Haberent. ff. de ritu nup. l. mulierē. vñ nisi post puberes annos sponsa inue niat i domo spō si. non ꝓsumit vxor. vt. ff. de ri/tu. nup. l. iij. Itē licz post puberes annos sponsa in ueniat in domo sponsi. cū nisi cō steꝛ de sponsali/bus ꝑ ipso q̃ se cū reperit. nō ꝑ sumit matrimo/niū. vt. ff. ō spō. q̃situ. ꝛ ex de re/sti. spo. ex pte.
o ¶ Sic ꝛ ma ria similitudo ē p ꝓpriarum. vel in eo qđ ꝛ isti ꝛ illi cohabitant sponsis sine car/nali commixtio/ne.
p ¶ Sed dimit tere. i. ad eaz nō accedere.
q ¶ Retinere. ergo ꝛ accipere ē retinere. ar. xij q. ij. si qua de re bus.
r ¶ Dimiserat. quia suspicatus de ea fuerat adꝫ terium. ij. q. j. si peccauerit.
s ¶ Copulat. i. recōsiliat nō de/sponsat. sz dicit copulat. qꝫ iam mente dimiserat eāz quasi separi erant q̃ ad men/tē ioseph. cū ꝑus ei fuit ꝓiuncta per ꝓsensum ma trimonialē ꝛ cō/sensit in carna/lem copulam. ẽ. c. q. j.

Gen. 19
Gen. 14
Matth. 1
Joh. 19

a Sic em. vxoris. ar. q viuente ioseph sepata est virgo ab eo. ar. ē. ecce. z hoc ꝫ manducatorē q̄ dixit q̄ ioseph mortuus erat tpe dñice passionis. hic em ex

b Primit causa q̄re dñs sepauit eā a ioseph. Nuenta. dico ꝓiuge. in ꝑsona angeli q̄si loquitur hic origenes.

c Vt legis. qz fm. l. q̄ iam spō/sa erat. lapida/bat ob fornicati

Joh. 19 onē. xxiiij. q. ij. nō satis. Sed q̄ nōdū erat spon/sa alicuius z fornicabat nō puni ebat morte. nisi postea copulare tur tanq̄ virgo z ita lapidaret beata virgo. qz cū iam sponsum hꝫet grauida ap parebat. z ita cō

Mat. 1 stabat vel ante vel post despon/sationē eam. fornicaz ꝑsumptiue. z ideo fuit desponsata. sed fm legē romanā secus est. nam si qua fuerit fornicata añ q̄ sit spōsa nō pōt accusari de adulterio. si vo postq̄ fuerit sponsa pt. ff. de adul. si vxor. §. si q̄s vo. tū dicūt q̄dā q̄ etiaz simplex fornicatio morte punie

Joh. 10 bat in aaronit qz maior mūdicia exigebat in eis. qz de eis auctor mūdi. i. christus erat nasciturus. Et nota q̄ hic occultat aliquid ꝓpter malitiā eius cui fit occultatio q̄q̄ occultat aliq̄d ꝓpter rei excellentiam. xliij. dis. in mandatis. q̄q̄ ideo qz auditores capaces non sūt. viij. q. j. oportet. z ibi multa habeo vobis dicere que nō potestis portare mō.

Dñs nō ꝓmēdasset matrem discipulo si eā ioseph cognouisset uisset.

a Sic em cognouisset eā z loco būisset vxoris quō illam dñs q̄si absq̄ solatio z nihil penitus habētem discipulo cōmendasset iubēs illi vt eaz reciper in suā. Itē origenes in eodem. **Maria vxor ioseph appellat: qz sic ab eo putabatur futura.**

b Tacuēta est hūs in vtero a beato ioseph: q̄ licet eā nō ꝓtingeret future tū vt putabat vxoris oīa vouerat z infra si tibi vxor noīat z si in desponsatione vxor tibi eē dr: nō tū tibi vxor est: sed dei vnigeniti mater est eterna. z infra: dico ꝓiugē ꝓpterea vt diabolo virginitatē eius occultem: vt legis instituta nō destruā. In sequētibus demonstrabo: q̄ nec ista tua cōiunx fm ꝓsuetudinē cōiugij habeat: nec iste q̄ etiā genetrix tuus filius esse credatur Item grego. in expositione euāgelij. **Ad nuptias ioseph non peruenit maria.**

b Sic quippe discipulū pr resurrectionē suā dubitare p misit: tū nec in dubitatiōe deseruit: sicut ante natiuitatez suā hīe mariā sponsā voluit q̄ tū ad eius nuptias nō peruenit. Mā ita factus est discipulus dubitans z palpans te/stis vere resurrectionis. sicut sponsus fuerat z mris custos

c integerrime virginitatis. Ex his oībus auctibus apparet spōsas cōiuges appellari spe futuro: z nō re pntium. quo q̄ ꝓiuges a ꝑma fide desponsatiōis appellāt: si ista q̄ asserit ēmo per totam hanc questionem. Jobes.

f Sicut. hic p vnum falsum vult aliud ꝓbare. nam q̄ adulto nō dimittant pctā p fidem ante baptismum nemo catholicus dicit. hoc etiam aug. expsse negat. de ꝑse. di. iiij. nō dubito. z. c. baptismi. vez ē q̄ nō dimittunt oīno añ baptismū q̄ ad octpenā qz nō q̄ ad tpalē q̄ fit p baptismū. de cōse. di. iiij. sine pniā. nisi summa esset contritio.

g Syricius. j. c. q. de ꝓiugali z ita soluit q̄ ō obiecerat.

h A beatitudine habuit q̄dē beatitudinē sed nō pmanentē vt ꝓfirmatā. vñ dr nō habuisse in celo. xvj. q. ij. visis de pe. di. ij. pncipiū. xix. dis. ꝑtotius.

i Sacerdotalem. fz ꝟ nō nisi p ꝓfitarionem vt ex ō accu. sup his. Jo.

k Acceperat amittit q̄ ds q̄ nō hz. C. de admini. tu. pupillorū. ar. ff. de. rei. iu. nō videtur excl̄sus q̄ rē nō habuit.

l Querit vtrū huiꝰ q̄stiōis nulla est vis. determinat em p id q̄ est ex̄ de spō. duoz. duob⁹ modis. z. c. licz ꝑter solitū. Sed in ꝟ dissentiūt doctores an sponsa de futuro cogat stare cū sponso suo q̄ vr ex̄ de spō. ex lr̄is. z ō quer. ꝓiu. sane. itē q̄ p quolibz morali pctō possim⁹ cogi ad pniaz. xxij. q. j. c. vlt. Sed ꝫ ex̄ de spō. recēsuit. z. §. e. q. j. de viduis dicit quidam q̄ cogi dr a ꝓncipio. si tū q̄ seuerauerit ꝓu/

d Sic quippe. discipulum. ꝛc.

e Ex his fere p totum istū §. vale dicit. B. max. nō est ap̄lius cogenda. tu dicas sp esse cogendam nisi euidentissima subsit cā. Sunt tū casus. vij. in q̄b⁹

sponsa de futuro licite põt recedere a sponso Vn⁹ si alt vult intrare religionem. ⁊ illud etiam tenet in spõsa de futuro. ex de iuer. ⁊iu. ex publico. Scõs casus si alt recedit ad remotã regionẽ nec põt inire. ex de spon. de illis. Tertius casus si alter incurrit lepram vel aliquã deformitatem corporis ex de ⁊iu. lepro. Has. ex de iure iu. quẽadmodũ Quart⁹ si supervenit affinitas vel si fornicetur sponsa nec vult cõtrahere. ex de iureiu. quẽadmodum. s. eo. quidam desponsauit. Quinq⁹ fm quosdã ẽ. si mutuo se absoluerint. ex de spon. Preterea. Septimus si p̃xit cũ alio p verba de p̃senti. ex de spon. duorum. c. j. et. ij. ⁊ in ß casu ẽ peccatum. Septimus si id qõ minor fecit nõ vult seruare i adultate. vt ex de spon. impub. de illis.

D Esponsatas eruit. i. auferri a raptore.

b ¶ Desponsate. ẽ. xxxiij. q. ij. non satis. vbi põcipit non reddẽdi ptiori viro ẽ sed ibi consensit raptori. ⁊ ß loquitur despõsa de psenti. item ẽ C. de spon. l. j. ibi dicit q vni desponsata põt alij nubere. sed est abrogatum.

auctẽ anchiritani ꝯcilij in q̃ statutũ ita legit. ¶Puelle desponsate priorib⁹ reddẽde sũt

a DEspõsatas puellas et p⁹ ab alijs raptas placuit eruit: ⁊ reddi eis q̃b⁹ aſ

b fuerãt desponsate: etiã si eis raptorib⁹ vis illata ꝓstiterit. Itẽ iob. chrys. rostanno archiepo. ¶Cõtone priuet sponsa: nisi raptorẽ deserere ⁊ ad spõsum suũ redire voluerit

c ATho pñ tiũ latorẽ dum in nr̃o seruitio fidelit⁹ excubaret: quẽdã virũ feminã sibi desponsatã q̃rit⁹ rapuisse: ⁊ iõ fraternitat tua nr̃a auctoritate suffulta suffragantes suos epos pñtialit⁹ quocet: ⁊ sic vnanimi snia: si spõsam huic raptor nõ reddiderit: tã idẽ q̃ rapta si ad pristinũ suũ sponsum remeare noluerit oi cõtione ꝑuent Sed aliud est ꝑori ꝓditiõi renunciare ⁊ õ nuptijs cũ alio agere: aliud ẽ rapi ß ẽ illicite cõstuprari Un isidor⁹ ethymologiarum lib. v. c. xxiiij. ait.

d PAptẽ Quid sit rapt⁹ illicit⁹ coit⁹ a corrũpẽdo dict⁹. Añ q̃ raptu potitur stupro fruit. Hec aũt nõ ab alio rapta: ⁊ alij desponsata mõstrat: raptã xo talez dici phibet gelasi⁹ papa dicens. ¶Ubi rapt⁹ admittit vbi puella abducit de cui⁹ antenu

e LExil ptijs nihil ꝓbat lla ꝑteritor ꝓncipũ ibi raptũ dixit eẽ cõmissum: vbi puella de cui⁹ añnuptijs nihil actũ fuerat videbat ab

f ducta. Oõ aũt i fine capituli ſßiũgit: etiã si eis a raptoribus vis illata ꝓstiterit: ideo additũ est: q: raptarũ alie se rapiẽdas exponũt alie violẽter abducunt: q̃libz alio mõ

g rapiãt: ꝑori reddẽde sũt hec aũt vt supra dictũ ẽ: nõ inẽ raptas ⁊ inẽ alias desponsatas ꝓnũerat: ⁊ iõ non ẽ huic auferẽda ⁊ ꝑori reddẽda. Sequunt alie auctes q̃bus ista

phibet nubere scõo: ⁊ iubetur redire ad p̃oza vota. ¶Sit enĩ syrici⁹ papa bimerio epo terraconẽsi. ¶Puellaz alij desponsatã alt accipe non valet

h DE ꝺiugali violatiõe rõsisti si puellã alteri desponsatã alt in mrimoniũ poſset accipe. tale q̃ ꝓnubiũ anathematizam⁹ ⁊ modis oib⁹ ne fiat phibem⁹: q: illa bñdictio quaz nupture sacerdos ipõit apõ fideles cuiusdã sacrilegij instar ẽ: si ylla transgressiõe violet. Sed aucte hac syricij illa phibet ad se cũda vota trãsire q̃ in xpia domo ẽ ducta ⁊ cũ spõso suo est velata ⁊ bñdicta. taliũ discessiõe violat bñdictio quã nupture sacerdos ipõit: vexãc necdũ spõsus i suã duxerat: nec cũ ea bñdictõez acceperat. Mõ q̃ hac aucte hmõi copula phibet. Itẽ illõ eusebij pa. desponsatã puellã nõ licet parẽtib⁹ alij viro tradere: si ⁊ de hmõi desponsata itelligit q̃ vicz cũ spõso ẽ velata

i ⁊ bñdicta. Itez obijcit illud gregorij: q̃ ꝓpt frigiditatez a viro suo sepata ẽ ⁊ alij nupta fuerit: ⁊ si vir ei⁹ aliã coguerit: illa est detrahẽda scõo et reddẽda ꝓzo. Sed eodẽ mõ soluit: q: ista vicz cũ illo bñdictionẽ accepat. Aug. õ fide pactiõis ⁊ ꝓsensus. ¶Sicꝫ alicui ꝓsensus fidẽ fecerit nõ licet illi aliã ducere. ¶Palea.

TUob⁹ modis ꝺr fides ⁊ pactõis ⁊ ꝓsensus. Si aliq̃s alicui mlieri fidẽ fecerit pactiõis nõ ꝺz aliã ducere. si aliaz duxerit pniaz agat de fide mẽtita: maneat tñ cũ illa quã duxit. nõ. n. rescindi ꝺz tãtũ sacrm. si ãt fecerit fidẽ ꝓsensus: nõ licz aliã ducere. si ãt duxerit dimittet eã ⁊ adherebit vxori ꝑme. Est aũt fides pactiõis q̃ aliq̃s pzomittit fidẽ alicui q̃ eã ducet: si pmiserit ei rem secum hr̃e vl etiã p ꝓsensu: fides aũt cõ

ATho. re/c meare. si intelligas de sponsa de psenti planum est. si õ spõsa de futuro. dic vt in summa.

RAptus. ß d r. inducit g. vt ꝑbet illicitum esse coitum in rapta. vnde per ꝓsequs vult ꝓbare. q̃ debeat a secundo separari si eam raperet. cum illicite ei adiungat. ita tamen q̃ ille qui secundo rapuerit non tractasset primo de sponsalib⁹. ⁊ ad hoc inducit. c. sequens.

LEx illa. ⁊ e vbi sit lex illa ignoro. forte in codice theodosiano. quia potius contrarium inuenio. vt. C. õ rap. vir. sed illõ non tenet. vt ex tra de rap. cum causam.

QVod aũt f constitit/rit. s. c. desponsatas.

g ¶ Nec aũtẽ. de qua agitur in themate.

DE coniu/h gali. dicta. hoc male solvit. nam huiusmodi solennitates non faciunt ad essentiaz matrimonij. xxx. q. v. nostrates.

i ¶ Illud gregorij. xxxiij. q. j. c. j. ⁊ cetera.

a Quidā infidelis. Supiori cā. v. notant cause q phibent mrimoniū ɔhere. et ɔctum iubēt di/rimere ꝯbigrā. votū ordo religio habit⁹ liga/tio et publice honestatis iusticia. in hac ꝯo cā ponunt q impediūt mrimoniū. ꝯbigrā. dispar cult⁹ vt dissili/tudo fidei vt inter fideles et infi/deles et pmo tractat an mrionū sit int infideles et ōndit etiā qd iuris sit si alt ō duob ɔiugib i/fidelib ad fidez ɔuertatur.

b Quod ē autem. Dici/titulat pma qo an. mrimonium sit int infideles et certum est q sic. lz ñ sit ratuz .j. e. §. et c. j. g. cū ad vtrāq ptem allegat et bñ sol/uit .j. .§. ex his. sz qr i hac qone qdā. c. ponūt p tinētia ad secū/daz qone que ē an altero rema/nēte i infidelitate possit ɔuersus ad fidē alij se co pulare de ea vi/deam⁹.
Ro. 14 Notandū ḡ. q cū vnus ɔiugū ad fidem ɔuertit. si rema nens i infidelita te ē iude⁹ nullo mō fidel' dz co/habitare cuz eo nisi velit ad fi/dem ɔuerti. et si nō vult ɔuerti. pt aliā ducere .j. e. iudei. sz ɔ. est
3. Esdre. vi. hodie veruz vt ex ō diuor. qrto si aūt ē paganus et ñ vult coha/bitare. vel vult sz cum blasphe/mia christi. vel vt eam ptrahat ad mortale pec/catū. fidel' pt cū alio ɔhere. j. e. si infidel'. Et hos tres casus i qb⁹ lz ei ɔhere cū secūda. habes ex ō diuor. qrto. et. c. seqn. si aūt vult infi/del' cohabitare cū fideli et i pace. i electiōe fidel' est an velit ei cohabitare vel nō. Sz tñ cū altero nō pt eo viuēte ɔhere .j. q. e. iā nūc. et. c. sic enī. c Ex fide. i.

qd fit ex certa scia ɔ fidē est pctm. ō pe. di. iij. §. his an ctoritatib. d Pctm. vt. xxvj. di. deide. e Nō est vera. i. ad veritatē ducēs f Iussit. B. c. ñ fac ad ppositū. qr ñ erat int eos matrimoniū nisi ō solo facto. sz qd dñs pmiserit eē fidelē cū vxore ifideli intelligit cū matrimonio pcesserat int eos. g Dimitti a iudeis. h Emēdandū. ar. q nō currit pscptio i matrimonio. qd verū est hodie. vt ex de ɔsang. et affi. nō debet. i Ratū. id ē inseparabile. k Quinq. i. pr fili⁹. mr filia nurus vel gener l Duo. i. duo sepabunt a trib qui conuertūtur ad fidem. m In tres. i. ɔ tres. ɔrij enim sūt qñ cōuertūt ad fidem n In duos. i. tres conuertunt ad fidē. et sepa/rabūt a duob. o Qui ñ odit. i. q nō postpōit amorem patris amori dei. p Centuplū. nō dicit. c. vxo/res. sz id qd excedit cētuplū. s. vitā eternā accipiet q Cōsenserit. si ꝯo nollet hitare cum eo posset eā dimitterez a/liā ducere viuēte illa .j. e. q. ij. si in/fidelis. r Nō dimit/tat .j. e. iudei ɔ. sz B de gētili ibi de iudeo circa quē spālit illud obs/uat. hñt ei iudei legē et pphas q/b⁹ muniti et pa/rati sūt aīas simpliciū fallere. sed gētiles B ñ hñt. hodie tñ B idē videt de vtrisq ex de diuor. qnto. s Scificat⁹. fre/qnt ei vn⁹ scificat p altez. et ē ar. ad ea q freqnti⁹ accidūt iura adaptari. ar. j. e. iā nūc. et. iij. q. v. accusatores vel testes. et. xxviij. di. de syracusane. t De theo/

sensus ē: qñ et si non ɔstrigat manū corde tñ et ore cōsentit ducere et mutuo se concedūt vn⁹ alij et mutuo se suscipiūt.

Cā XXVIII

a Quidā vir infidelis coniugio posit⁹ ad fidē ɔūsus ē. vxor ꝯo eius fidei odio christiāe ab eo di/cessit. Ille qndā fidelē in vxorē accepit: q mortua cleric⁹ efficit: tādē vite et scie meri/to in epm eligit. Hic pmuz qrit: an ɔiugiū sit int infideles. Scdo qrit: an liceat huic aliā ducere pore viuente. Tertio: an sit reputād⁹ bi/gam⁹ q añ baptismū habuit vnā et p⁹ baptismū alteram.

b Quod aūt Que. I int ifideles ɔiugiū ñ sit mlt' auctib⁹ pbat. Ait enī
c paul⁹: oē qd nō ē ex fide pec/catū est. ɔiūctio aūt infideli
d um nō est ex fide et iō pctm ē nō est ḡ ɔiugiū: qr nullū cō/
e iugiū pctm ē. Itē aug. nō est vera pudicitia hois infidel' cū ɔiuge sua: vbi aūt ꝯa pudicitia eē nō pōt: ibi nec vez
f ɔiugiū ē. Itez amb. iussit es/
g dras dimitti vxores alieni/genas p qs ibāt ad deos alienos. Nō est enī putādū mrimoniū qd extra dei decretū
h ē factū: sz cū cogscit est emē/
i dandū. Itē aug. nō est ratuz ɔiugiū qd sine deo est. Ex his oib⁹ auctib⁹ pbat ɔiu/giū nō eē int infideles. Sz ecōtra alie iueiūt auctes: q⁹bus pbat ɔiugiū eē int infideles: qrū pma ē illō euāge
k lij qd christ⁹ ait. Erūt qnq i
l m vna domo: duo i tres et tres
n diuident in duos: deide cū personas illas enūeraret vxorē in virū eē diuidēdā dixit
o et ecōuerso. Itē q ñ odit prez aut mrez aut sororē aut vxo/rē ppt me: nō ē me dign⁹. vx/orē infidelē nō fidelem dixit odio habēdā. Itē ois q reli/qrit domum aut patrem aut mrem aut sororē vel vxorem
p pter me cētuplū accipiet et c. vxorē in hoc loco infidelē si/gnificat: q pter christum dimittit: dū poti⁹ ipa q christi fides deserit. Itē apls. siqs frat vxorem hz infidelem: et
q hec ɔsenserit habitare cū illo
r nō dimittat illā. et si q mulier hz maritū infidelē: et hic consenserit habitare cum illa nō
s dimittat virum suū. sanctifi/catus est eniz vir infidelis p mulierem fidelem: et sanctifi/ca est mulier infidelis p virū fidelem. Item ad titū horta/re adolescentulas vt diligāt viros suos. hoc tam de fidelibus q de infidelibus intelligendū est. Infidelib⁹ nanq viris fideles mulieres ppen/sius pter deum debent obsequi: vt sic viros suos christo lucrari valeant. Sic in passi/
t one beati clementis de theo/dora et sisumio legitur mira/biliter contigisse.

Item innocentius papa ruffo et eusebio episcopis macedonibus.

Bigami reputant q ante baptismū habuerint vnā et post baptismum alteram.

dota. vxore sisum ij. q2 ambō erāt infideles. postea illa cōuersa est ad fidem. ꝛ p eā postea vir cōuersus est.

a Vnd. hoc. c. est de .xbo ad .xbū. .xxvj. dist. deinde. ꝛ ibi exponitur Jo.

b Jquis dimiserit. ꝓpter fornicationem quam fecit.

c ¶ Post baptismū. si dicas alteri⁹ erī planū est. q2 fidel' nō cōpellit in aliq2 casu infidelē eā habere. ſz nō ẓhere cū alia. nisi i tri casib⁹. ex ō dicit. gaudemus. Sz si vterq3 fuerit facꝰ fidel' dicit. h. q2 cunq3 mō eā dimiserit siue q2 dedit libellū repudij siue alio mō sp cōpellit eaz recipere. vtriusq3 baptismū. ¶Nā dicēmo pcm delet̄ esse in baptismo etiā excepti/onē q viro cōpetebat. sed tutius est distinguere cū innocentio. vt si dicat q ante dedit ei libellū repudij. ꝛ mō vterq3 cōuersus est. cōpellit eā recipere. nec p̄t mō ei obijcere si cuz alio contraxerit q̄si obiectū fornicatiōis repellat. ¶Nā licz i veritate fornicata sit. q2 tū illa fornicatio licita est fm cos. non p̄t eā repellere. Si ꝛo als fornicata fuisset. ꝛ ꝓpter illam fornicationem eam dimisisset. nō ꝓpellit eā recipe. hoc tenēdū ex de diuo2. gaudemus. ꝯ. vl. nec est ꝛ de ꝓfe. di. iij. sine pnia. ꝛ de pe. dist. vl. nullus. nō em di co q baptismum alteri⁹ exceptiōz sibi ꝓperentē auferri posse. ꝛ nō e istius plene notaui. .xxvj. di. deinde. in fi. q2 fornicatio nō tm vxorē sed viz maculat. .xxxij.

d Q q. in coniugio. Jmili modo.

a Nūqd nō erūt admittēdi i hereditat' ꝓsortium: q ex ea suscepti sūt: q añ baptismū fuit vxor. erūtq3 appellādi naturales: q2 non est mr̄imoniū legitimū vt vob⁹ dicet: nisi illud qō post baptismū assumit' ipe dñs cū inꝛrogaretur a iudeis si liceret dimittere vxorē suā: atq3 exponeret fieri ñ debere addidit. quos de⁹ ꝓiūxit: hō nō separet. ac ne de his putet esse locut' q post baptismū vxores sortīt': ꝓ ꝛ a iudeis inꝛrogatū esse ꝛ iudeis eē rñsum meminerit: q̄ro ꝛ sollicit⁹ q̄ro: si vna ꝛ eadē sit vxor ei⁹ q antea cathecumin⁹ ꝛ postea fidel' sit: filiosq3 ex ea cū eēt cathecumin⁹ suscepit: ꝛ postea alios filios cū fidel' eēt: vtrū sint frēs appellādi: an nō beāt postea defuncto pr̄e cuz ceteꝛ hereditat' herciscēde ꝓsortiū: qb⁹ filiozū nomē regeneratio spūal' ꝏ abstulisse qō cū ita iudicare atq3 ꝓsentire absurdū ē: q rō est ꝓ malū defendi ꝛ vacua magꝛ opinione iactari q̄ aliq2 auctꝛe rogari cū nō possit inter pctā deputari qō lex p̄cepit ꝛ de⁹ ꝓiūxit. Itē ex decreto eutichiani pape. Infidelis ptāte sit post baptismū recipere quaz ante dimiserat.

b Sjqs gentilis gentilem vxorem dimiserit añ baptismū: c post baptismum in potestate eius erit eam hr̄e vel non hr̄e. Itē. Fidelis infidelem discedentem sequi nō cogit.

d Smili mō si vnus ex cōiugatis baptisatus ē ꝛ alter gētilis ē: ꝛ q seq nō vult

e Vxor infidelis. hoc. c. ꝛ sequēs. intelligit de disꝑi ꝓiugio ꝓpter hoc q dicit. si cū viro christiano ꝛc. ꝛ ibi qñ ad baptismū. ꝛ ꝓinent hic duo casus in q̄bus licite dimittit vxor infidelis. cū nō vult cohabitare vel vult. sed ea ꝓditiōe. vt vir cōtꝛtat aliq2 mortale pcm̄. de pari aūt ꝓiugio. h. ñ intellexit. quia si vterq3 ꝓiugū est fidelis. fidelis fidelē nūq̄ p̄t dimittere fm. h. ni si ob fornicatiōnē carnalem vel spūalem. s. idolatrando tm̄. a'ꝛ nō. vñ si vxor p/trahat viruz ad mortale pcm̄ ꝛ beret eā ꝛ castiget si p̄t nō ꝓsequit ei. Sed alij intelligūt ꝗ pari ꝓiugio q2 fidelis fidelē bñ p̄t dimittere. si cōpellit ab eo añ mortale peccatū nec forte resistere p̄t. Sz exp̄sse ꝓdicit. ex ō dicit. q̄siuit. Sed pone q dimisit. sed post penitet nunq̄d iterū illa teneat eū recipere. distingue p decret. ex de diuoꝛ. de illa. 1.Cor.7

f ¶ Societate. i. matrimonio.

g ¶ Coniuncta olim in infidelitate.

h ¶ Relinquit a viro facto christiano. ꝛ tūc licite p̄t alij copulari vir. Deu.24.c

i ¶ Non attendit. alius casus est ꝛ ponit interrogatiue. q. d. ñ solum in p̄missō casu licite dimittit vxor. sz nō attendit i. nōne attendit ꝛc. Mat.19 Mar.10

k ¶ Eā. i. infidelem.

l ¶ Transigebas. i. pascebas

m ¶ Et mēbꝛ i. vxorem.

n ¶ Amputabit. remouēdo a se corꝑaliter.

o Dolatria. ꝗ. c. fm. h. ō disꝑi ꝓiugio itelligit sic ꝓcedēs.

p ¶ Jtē si auaricia ē idolatria. ꝛ idolatria ē infidelitas. ꝛ infidelitas ē fornicatō. ꝙ auaricia ē fornicatō

a ¶ Vniuersalē. ar. ꝙ indefinite d̄r generalit̄ debere ītelligi. ff. de tute. q̄ hz. §. vlti. xxxj. q. j. qd̄ si dormierit.
b ¶ Vtiqꝫ. qꝛ ip̄a cogit. eū fornicari spūaliter.
c ¶ Sacrificare. idē ē si cogat ad quodcūqꝫ mortale spctm̄. ⁊ nō ꝙ ꝓpter fornicatiōez corꝑalē semel cōmisam p̄t eā dimittere. xxxij. q. j. dixit. sꝫ ꝓpt̄ spūalē nō nisi ꝑseueret. j. c. ꝓximo.
d Non soluꝫ. coīquinat cum alio a coniuge suo.
e ¶ Simulachꝝ. i. idolū colit.
f ¶ Recede. h̄ c. intelligit. h. de duob̄ fidelib̄ quoꝝ alter labit̄ in heresim. inter q̄s cū ratuꝫ fuerit matrimoniū nec soluit̄ altero labente nec ꝯhere pōt. licꝫ secus sit in casu ꝯuerso. s. cū alter infideliū cōuertitur tūc in trib̄ casibus dissoluit̄ et ꝯhere pōt. vt h̄ totū hēs ex̄ d̄ diuorti. q̄nto. Itē nūq̄d est p̄ceptū ꝙ dic̄ r̄cedere ab illa. dic̄. h. qꝛ exq̄ ꝑseuerat preceptū est. si ē notoriū. sed hoc q̄ntū ad reddendū debitū sꝫ exigere pōt. ⁊ sic itelligit. xxxij. q. j. c. j vr̄. tn̄. h. ꝙ in h̄ casu ad min⁹ ꝯsiliū sit. ꝙ recedat ab illa. ar. j. e. iā nunc. Sꝫ ibi est ꝯsilium q̄n alter infideliū ꝯuers⁹ ē. hic ꝟo p̄ceptū ⁊ pōt esse ea rō. qꝛ maior est hic ꝯtumelia creatoris. vt ex̄ de diuor. q̄nto. ⁊ ꝙ sit p̄ceptū hēs ex̄ d̄ iureiurā. quēadmodū.
g ¶ Sinaūt. i. si nō reuocas eā a suo ꝓposito.

Mat. 19 Mar. 10

1. Cor. 7.

fornicatiōis genere separe: si auaricia fornicatio ē. ex q̄ intelligit̄ ꝙ ꝓpt̄ illicitas ꝯcupiscētias n̄ tm̄ q̄ ī stupris cū alienis vir⁹ aut femīs cōmittūt̄ s̄ oīno ꝓpt̄ q̄slibet q̄ aīaꝫ corpore male vtētē a lege dei aberrare faciūt: ⁊ ꝑnitiose turpiterqꝫ corrūpi possit. sine crimine ⁊ vir vxorē suā dimittere ⁊ vxor virꝝ: qꝛ exceptā dn̄s facit cām fornicatiōis. quam fornicationē sic̄ supra ꝯsideratū est: generalē ⁊ vniuersalē intelligere cogimur. cū āt ait excepta cā fornicatōis: n̄ ait cui⁹ ip̄oꝝ viri aut femine ¶ Non enī fornicātē tm̄ vxorē dimittere ꝯcedit̄: sꝫ q̄sq̄s eā q̄ꝫ vxorem dimittit a q̄ ip̄e cogit̄ fornicari: cā vtiqꝫ fornicationis dimittit: velut si aliquē cogat vxor sacrificare idolis: q̄ talē dimittit cā fornicatiōis eā dimittit non tm̄ illius sꝫ etiā sue. illi⁹ qꝛ fornicatur: sue ne fornicet̄. Idez de adulterinis ꝯiugijs li. ij.

Que simulachrū facit nec resipiscit dimittat̄ a viro suo.

d Non solū mechatio ē illius q̄ carnē suā coinq̄nat: s̄ etiaꝫ q̄ simlachrū facit mechat̄. ꝙ si in his fact⁹ ꝑseuerat ⁊ pn̄iaꝫ nō agit: recede ab illa ⁊ noli viuere cuꝫ illa: sinaūt ⁊ tu ꝑticeps peccati illius eris. Item amb̄. ad hil.

Amore cuiuslibet nō ē a fide recedendū

h Si infidelis dicit apl's discedit discedat. nō ē s̄uituti subiectus fr̄ aut soror ī hmōi. i. si īfidel̄ noluerit esse cū ꝯiuge sua fideli: hic cog̃scat fidelis suaꝫ libertatē nec ita se sb̄iectū putet s̄uituti: vt ipsaꝫ dimittat fidē: nec ꝯiugē amittat īfidelē h̄ ⁊ de infidelib⁹ filijs ⁊ filiab⁹ ⁊ ꝑentib⁹: h̄ ⁊ de frib⁹ ⁊ sororib⁹ intelligit̄ ꝓpt̄ christū esse dimittēdos cū ponit̄ ꝯditio ista: vt ꝓpt̄ christū dimittat: si eū secū h̄re desiderat h̄ g̃ ⁊ de domo ⁊ agris ⁊ de ceteris reb⁹: q̄ iure pecuniario possident̄ intelligēdū ē: Itē augu. ad pollentiū.

Qd̄ etiā infideles sūt ꝯiuges: ⁊ ꝙ fideli lꝫ dimittere infidelē.

k Iam nūc illud videamus q̄d ait apl's: ceteris autē ego dico nō dn̄s ad īparia. s. vbi nō ābo christiani fuerāt ꝯiugia locutur⁹: qd̄ mihi visuꝫ ē eū monēdo dixisse: qꝛ em̄ cōiunx fidelis relinq̄re ꝯiugez licite p̄t infidelē: iō h̄ fieri nō dn̄s s̄ apl'us ꝓhibet: qd̄ em̄ dn̄s ꝓhibet: fieri oīno nō lꝫ monet g̃ apl's ꝙ possit eē ml'toꝝ occasio lucrandoꝝ: vt fideles ꝯiuges in relinq̄ndis infidelib⁹ ꝑmissa licentia nō vtant̄. tibi aūt videt̄ infideles q̄ꝫ dimitti a fidelib⁹ non licere: qꝛ h̄ vetat apl's cū ego dicā licere: qꝛ h̄ nō vetat dn̄s non tn̄ dico expedire: qꝛ h̄ ne fiant monet apl'us: q̄ reddit etiā rōnē. cur fieri nō expediat q̄uis liceat: quō em̄ scis inq̄t mulier si virꝝ saluū facies: aut vn̄ scis vir si saluā facies mulierē: cū ⁊ supius dixisset sanctificatus ē vir infidel̄ in muliere fideli: ⁊ ml'ier infidelis sanctificata ē in frē: h̄ est in christiano: alioq̄n filij vr̄i īmūdi essent: nūc āt sctī sunt

h Si infidelis. libertatem. nā dico ꝙ ipso iure soluit̄ vinculum matrimonij nō ꝑ sn̄iam eccl'ie. sed ipso iure. s. in tribus casibus in q̄bus ꝯtrahere pōt. Nam ꝯtumelia creatoris soluit ius matrimonij si tamen infidelis vult redire ad fidem priusq̄ cum reliqua contraxit. cogitur recipere eam. vt extra de diuor. gaudemus. in fine.
i ¶ Christū. ar. ꝙ modus nō facit conditionem. nam dicit cum ponit̄ ista conditio ⁊ post dicit vt christum ⁊ cetera. si. extra de ꝯdi. appo. c. ij ⁊ extra vt eccle. bene vt nostrū.
k Iam nūc. sic ꝯtinua. hactenus tractauimus de paribus coniugijs fidelium. s. de qubius dixit apl'us in epistola ad corinthios. his q̄ matrimonio iuncti sunt dico nō ego sed dn̄s. vxorem a viro nō recedere ⁊ vir vxorem nō dimittat. naꝫ ceteris disparibus ⁊c̄.
l ¶ Ceteris. i. disparibus coniugijs. quia prius de parib⁹ ait apl'us.
m ¶ Dico. i. cōsulo ⁊ suadeo. et ex dei tamen auctoritate n̄ mea.
n ¶ Monendo i. nō p̄cipiendo.
o ¶ Prohibet ponit̄ hic improprie. i. sub forma ꝓhibitionis monet ne fiat.
p ¶ Apl'us. iō s. ꝑmissa a dn̄o. i. nō ꝓhibita.
q ¶ Vetat. id ē dissuadet.
r ¶ Vetat. ar. aliq̄d eē hocispolicitum quod nō est a dn̄o vetitū arg. xxxj. q. j. q̄d si dormierit. ff. d̄ ꝓcu. mutus.
s ¶ Sanctificatus. i. ad fidē cōuersus.
t ¶ Alioq̄n. i. si alijs adheserint viuentibus relictis ⁊ cohabitare volentibus filij quos ex alijs genuerint nō erūt legitimi. vel loquit̄ de filijs ꝓ̄us natis q̄ remanent īmūdi. i. infideles. quia nō ꝯuertunt̄.
v ¶ Sancti sunt. i. esse possunt.

1. Cor. 7
1. Cor. 7
1. Cor. 9
1. Cor. 9

a ¶ Prouenerãt.i.freq̃nt accesserãt. ¶ Prouenerãt ar.ad eũ que frequẽtius accidũt iura adaptari.
b ¶ Vinculũ tantũ.sed vt cos lucrenť.
c Officijs.i.opibus. d ¶ Gerens.i.dirigens.
e ¶ Testãť.ar.q̃ ꝑ sequẽtia determiari pñt ꝑceden/tia.hoc genera/le habes. xliij. di.sit rector.i fi.
f ¶ Cũ sim.id ẽ nullis bñficijs obnoxius.
g ¶ Quz .i.ta lem me exhibui vt cõmodũ oi/um faceť z hoc feci vt plures zc
h ¶ Ptãtẽ sed ne diceret. cur ideo hoc faceret q̃ nõ egerz .sub dit.q.d.egenus ne q̃ impediñ tum zc.
i ¶ Si alij hy pocrite.
k ¶ Poteſtať in ptãtiue ꝓtici per rebus nñris.
l ¶ Nonne ma gis nos qui am plius diligimus vos q̃ res vťal
m ¶ Sz oĩa.i. famẽ sitim z ſi/
n ¶ Demuſ.nã corinthij erant auari.z se rerra hebãt a ꝓdicati one vel ideo q̃ si ipse acciperet multi erãt pseu/do apostoli qui statim ꝓdicarẽt vt acciperent.z ita impedirent euangeliũ sz cũ iste non accipe/ret.nec illi aude rent accipere.et ita nõ ꝓdicarẽt
o ¶ Jcẽ.in ꝓ/ma pte po/nitur vsq̃ ad.§. qñ ergo.intelle ctus augustini super illa aucte apli.ego dico nõ dñs.q̃ si vir fideľ ha/bet vxorem infidelẽ.non dimittat eam z oñdit ratio/nem quare dñs non ꝓhibuerit nec iusſit. Jn scõa par/te vsq̃ ad tu aũt.ponunt tres soluti̊es augustini ad totidem obiecti̊es pollentũ. Jn.ij. parte vsq̃ ad .§. intelligitis ponť expositio z intellecť pollẽtij sup au ctoritate ꝓdicta quã augustin⁹ reprobat. Vltimo po/nitur epilogatio quam augustin⁹ facit inferens victo/riosissimã ꝯclusionẽ.z ꝯstrue sic.fideles viri sic nõ ꝓ/hibentur recedere ab infidelibꝫ vxoribꝫ vel fideles fe/mine sic nõ ꝓhibeñt recedere ab infidelibꝫ mariťz.vt

ad lucrãdos ꝯiuges z filios
a christo exẽplis etiã q̃ ꝓuene rãt videť hortat⁹.cur ḡ non expediat etiã infideles ꝯiu/ges dimitti a fidelib⁹?cã eui denť exꝑssa ẽ. ¶ Nõ enĩ ꝓť
b vinculũ cũ talib⁹ pactũ ꝯiu/gale ẽ seruãdũ: sz vt q̃ranť ĩ christo: recedi ab infidelib⁹ ꝯiugib⁹ apl's vetat.multa eĩ sũt faciẽda nõ iubẽte lege sz. libera charitate: z ea sunt in/
c nñis officijs gratioza: q̃ cum liceret nobis etiã nõ impen/dere: tñ cã dilectiõis impẽdi mus. ¶ Añ ipe dñs ꝓz cum se tributũ nõ debere soluere demõstrasset: soluit tñ vt nõ
d scãdalizaret eos q̃b⁹ ad eter nã salutẽ gerẽs mozẽ ꝯsule/bat.iã xo apl's quẽadmodũ
e ista cõmẽdet: ei⁹ xba testã/
f tur vbi dicit: cũ sim liber ex
g oĩb⁹ oĩum me seruum feci vt plures lucrifacerẽ: cũ paulo supi⁹ dixisset: nunq̃d nõ ha/buim⁹ licẽtiã mã ducãdi z bi bendi: nunq̃d nõ habuim⁹ licẽtiã sozorẽ mulierez circũ/ducẽdi: sicut z ceteri apli et frater dñi z cephas: an ego solus z barnabas nõ habui
h mus ptãtẽ ꝫ opandi: q̃s mi/litat suis stipẽdijs: an q̃s plã tat vineã: z õ fructu eiº non edit: q̃s pascit gregẽ z de la/cte eiº ñ comedit: z paulop⁹
k si alij inq̃ ptãtť nr̃e iura pti/
l cipãt: nõne magz z nos: sz nõ

m sum⁹ vñ hac ptãte sed oĩa to
n leram⁹ ne q̃ impediñtũ de/mus euãgelio christi. ¶ Item

Ab infidelib⁹ ꝯiugib⁹ licet

o Jc enim nez recedere ab vxozib⁹ ifidelib⁹ vel a ma/ritis fideles viri vel femine
p non ꝓhibeñť a dño vt nez
q iubeãť.nã si dimittere tales ꝯiuges iuberenť: nullus lo/cus esset ꝯsilio monẽtis apli ne hoc fieret.nullo eĩ modo
r q̃ dñs iubet: ꝓuus bon⁹ ꝓ/
s hibet. ¶ Jtẽ cũ ergo cepisset gentib⁹ euãgeliũ ꝓdicare et iũctos gẽtiles gẽtilibus cõpe/rit ꝯiugib⁹: ex q̃bus si nõ am bo crederẽt: ß vn⁹ aut vna: z infideľ cũ fideli ꝯsentiret co/habitare non ꝓhiberi a dño debuit fideľ infidelẽ dimitte re nec iuberi: ideo.s.non ꝓ/hiberi: quia iustitia permit/tit a fornicãte discedere: z in
t fideľ hois fornicatio maior est in corde: nec xba eius pu/dicicia cũ ꝯiuge q̃dẽ dici ꝓt: quia omne q̃ non est ex fide peccatũ est: q̃uis verã habe
v at fidelis pudicicią etiam cũ infideli coniuge q̃ nõ habet
x verã: iõ ãt nec iuberi debue/rũt fideles ab ifidelib⁹ sepa
y rari: qz nõ ℨ iussionẽ dñi gẽ/
z tiles fuerťãbo ꝯiũcti. ¶ Qñ ergo ab infideli fidelem di/scedere non ꝓhibet nec iubet dñs: ideo vt nõ discedat apl's

id est.sicut.nez iubemur recedere. sz hoc primũ nez abundat. vel si vis q̃ non superabundet z ic nez re/cedere.i.retinere zc.i.sicut fideles viri z femine nõ ꝓ hibentur non recedere.sic nec iubenť nec illud nec istud fir.hoc primuať ad

p ¶ Non ꝓ/hibentur. nõ re peritur hic non §. positum q̃ fa ciat ynam affir/mationem. sed ſpropter inetrp/rationem.§. po ita m. poteſt ta mẽ legi vtrũ q̃. et erit idem sen/sus.
q ¶ Nam pri/ma ratio quare dñs non ꝓcce/pit dimitti tales sez vt apostolo esset locꝰ monẽ/di. vt nõ fierent ß sed non dico esse vez. ideo dixit. nam si zc.
r ¶ Seruº. nã apl's nullo mo/do faceret cõtra dñm. sicut dicit ꝓz q̃ cõtra le/ges no ruebitur aliquẽ. ff. de pub li. cũ sponsus. §. si res. nõ reuocãtur a filio q̃ a pa tre gerunť. C. de resti. mili. que a patre. Matth.19 1.Cor.7
s ¶ Jtẽ cum er go. ratio quare non ꝓhibuit ta/les dimitti. s. vt nihil ꝓhiberet q̃ iusticia exi/git fieri. iustũ eĩ ẽ vxozes dimitti ob fornicatiõez. ꝑsertim spũalẽ. Matth.19
t ¶ Eiº.i.xtu/tis vťs ducẽs ad xtiratẽ. xxxij. q. j dixit.
v ¶ Pudicicią §. ꝑri. q. j. nupti

arũ. ℨ. sz ibi pudicicią ꝓinẽtia noĩar. b xo xturẽ casti tatẽ. q̃ etiã inẽ nuptiaz opa nõ amittit. x ¶ Jdeo. scõa rõ ḡre nõ ꝓcipit. sz male dicit. qz ꝓma nõ ꝑcessit q̃ y ¶ Jussionẽ.ar.q̃ si gẽtiľcũ gẽti (ad istũ articulũ. li ℨbat nõ facẽ ℨ ꝑceptũ dñi.cũ mrimoniuz sit inẽ cos. vñ si veniũt ad fidẽ nõ dñt separi. z ¶ Qñ ḡ. rũsio aug⁹. ad pollẽtũ dicẽtẽ. q̃ exq̃ apl's ꝯsuluit. z nõ dñs eiº ꝯsiliũ tãq̃ hũanũ nõ diuinũ ꝓtẽnẽdũ est. R ndit ḡ aug⁹. q̃uis id q̃ ꝯsuluit apl's nõ ꝑcipiat dñs. nihilo/minº cõsiliũ apli tãq̃ a spũscto infusuz acceptãdũ est. z q̃ hẽat a spũscto ꝓbat ꝙ duo filiã. z nõ q̃ obiectõ es

pollētij non po/ nunt. ℔. ſz colli/ gunt ex rñſtōi/ bus aug. ſic dic lex q ſi i inſtro
1.Cor.7 caurū ē mihi pe cuniā dari. pſu/ mit ſtipłationē eē interpoſitā vt C.6 cō.ſtip. l.j.
a ¶Dicit. id ē monet ñ dñs di cit. i. pcipit. ita r epetit ꝓbuz in illa ſignificatio ne. nā ſi i eadez falſum eēt. q3 dc dd monet apłs monet dñs put ſeq. ⁊ expoſitio
Ibi dem.7 varia huj ꝓbi dico dñ ꝓbatur p itellectū illiuſ auctis. ō ꝓgini/ bus aūt pceptū dñi nō habeo ⁊c
b ¶Diriſſz. ad oñdēduz q ha/ bebat. ſ. eius cō ſilio ſtandū eēt.
c ¶Inſepabi/ lia p maiozi p/ te. nā q̄dā attri/ buunt pri q̄ nō filio ⁊ ecōtra. ℔. Sz tu dic opa opantia. opara eni opa ñ ſut in ſepabilia ō ꝓſe. di.iij.c.vlti.
d ¶Ita ſane. ℔ rñdet aug. ſe/ cūde obiectioni pollētij. dicētis ire nō plus di/ xit ꝓſulēdo. bo/ nū eſt dimittere/ re vxoꝛē infide/ lē. meli⁹ ē autez cū ea manere. ſi cut alibi ꝓſulen do dixit. q dat nuptui bñfacit. q̄ ñ dat meli⁹ fa/ cit Et rñ. q ḡ/ dā licita ſūt q̄z vtrū q3 expedit. vt dare nuptuiz alia q̄ru vnū ex pedit aliud non vt dimittere nō dimittere cū pri mus recte ponū tur hec acceti/ ua bonū melius cū ſecūdis non. q3 vtrū q3 nō eſt bonū. q3 nō me/
a dicit ñ dñs hñs vtiq3 ſpiritū ſcm̄ in q̄ dare poſſz vtile ⁊ fi/
b dele ꝓſiliū. vñ cum dixiſſz de muliere cui⁹ vir mortu⁹ fue/ rat: beatior aūt erit ſi ſic per/ māſerit ſm ꝓſiliū meū: ne q̄ſ ℔ ꝓſiliū tanq̄ hūanū nō di/ uinū ꝓtēnēdū putaret adie/ cit: puto aūt q⁹ ⁊ ego ſpm̄ ha/ beā dei. pinde ītelligēdū eſt etiā ipa q̄ a dño nō iubent: ſz a ſcō ei⁹ famło vtilit⁹ ſuadē tur: eodē dño ſpirāte ſuade ri. abſit enī vt q̄ſq3 catholic⁹ dixerit q⁹ ſuadet ſpūſcūs nō dñz ſuadere: cū ⁊ ipe dñs ſit
c et ſepabilia ſint opa trinita tis. dic enī apłs ō virginib⁹ aūt pceptū dñi nō habeo: cō ſiliū aūt do: nō vt vt ꝓſilium ℔ alienuz exiſtimem⁹ a dño: cū ꝓtinuo ſeq. ⁊ dicat: tāq̄ miſericordiā ꝓſecut⁹ a dño vt fidel⁹ eſſez. ſm q̄ ē deū dat ꝓſi liū fidele ī eodē ſpū de q̄ ait: puto aūt q⁹ ⁊ ſpm̄ dei habeā verū tū aliud ē dñi iubēt⁹ im periū: aliud ℣o ſeruī ſm mi/ ſericordiā charitatis: q̄ illi a dño ē inſpirata atz donata fi dele ꝓſiliū. aliud enī ibi face
d re ñ liceret: ℔ aūt lz ita ſane: vt ipm̄ licituz ptim q̄dē ex/ pediat ptī ℣o ñ expediat. ex pedit enī tūc qñ ñ ſolū ꝓpter
e iuſticiā q̄ cozā deo ē pmittit: ſz etiā hoīb⁹ nullū ex ℔ impe dimētū ſalutis inferꝛ: velut cū dat ꝓſiliū nō nubēdi apłs virgīb⁹ vñ pceptū dñi ſe nō bñe teſtat⁹. lz aliud facere. i. nubere ⁊ min⁹ ꝓtinētie bonū tenere ī nuptijs ipm̄ q3 lici/ tū etiā expedit: qm̄ ī vetita ⁊ illicita ruituꝛā carnis infir/ mitatē ſic excepit honeſtate nubēdi: vt neminē impediat ad ſalutē q̄uis magꝛ expedi ret: magiſqz honeſtum eēt: ſi ℣go ꝓſiliū q̄ pceptū eā ñ cō/ pellit arripet. tūc āt nō expe dit id q̄ licitū ē. qñ pmittit q̄dē ſz vſus tpi⁹ ⁊ ptāt⁹ alijs affert impedimētū ſalut⁹. ſic ē vñ iā diu loq̄mur diſceſſio
ℑiugꝛ fideł ab ifideli quā nō
f ꝓhibet dñs pcepto legis: q3
g cozā illo iniuſta ñ ē ſz ꝓhibz apłs ꝓſilio charitat⁹: q3 ifi/ delib⁹ affert ipedimētū ſalut⁹ nō ſolū q3 pniciosiſſime ſcan dalizāt offenſi: verū etiā q3 cū in alia ℑiugia ceciderint viuētib⁹ eis a q̄b⁹ dimittūt
h adulterinis nexib⁹ colligati difficile reſoluunt⁹. ¶Jō hic
i vbi q̄ lz ñ expedit: nō ꝑt di ci dimiſerit ifidelē bñ fac: ſi nō dimiſerit: meli⁹ fac: ſic di ctū ē q̄ dat nuptui bene facit et q̄ ñ dat nuptui meli⁹ facit.
k q3 illud ñ ſolū ſz vtrūq3 pari ter lz. vñ ad nihil hoꝛ pzecepto dñi quiſq3 ꝓpellitur: ſed vtrūq3 expedit aliud minus aliud āpli⁹. vñ ad id q̄ am/ plius expedit: ꝓſilio apli q̄/ cūq3 pōt cape ꝓuocaſ. ℔ aūt vbi. de dimittēdo vl non di/ mittēdo infidel⁹ cū fideli ℑiu gio q̄rit: vtrūq3 q̄dē licitū ē pariꝛ p iuſticiā q̄ cozā dño ē. ⁊ iō nihil hoꝛū ꝓhibet dñs: ſed nō vtq3 expedit ꝓpt infirmitatē hoīm. Et iō id q̄ nō expedit apłs ꝓhibet: dan te dño locū ſibi libeꝛ ꝓhibē
l di. q3 neq3 id q̄ monet apłs ꝓhibet dñs: neq3 id q̄ ꝓhi
m bet apłus iubet dñs. q̄ nīſi ita eſſet neq3 ꝓtra ꝓhibitio/ nez dñi apłs aliq̄d moneret:
n neq3 ꝓtra iuſſionez ei⁹ aliq̄d
o ꝓhiberet. pinde in his dua/ bus cauſis vna de nubendo vl de nō nubēdo: altera de ī/ fideli ℑiuge dimittēda vl nō dimittēda: aliq̄d ſil⁹ inuenīt in ℣bis apłi ⁊ aliq̄d diſſimi/ le. ſil⁹ q̄dē eſt illud q̄ tibi di cit. pceptū dñi nō habeo: cō/
p ſiliū aūt do. ⁊ ℔ dicit ego di/ co nō dñs. q̄le ē enī pceptum dñi nō habeo: tale ē nō dicit dñs: ⁊ q̄le ē ꝓſiliū aūt do: ta/ le ē ⁊ ego dico. ¶Illud autē diſſil⁹ ē: q3 de nubēdo vel de nō nubēdo dici pōt. hoc bñ fi/ eri pōt: illud aūt melius: q̄ñ vtrūq3 expedit: vnū min⁹ ali
rit⁹ium. Et iō dicit apłs q̄ di/ mittit bñfac ⁊c.
e ¶Juſticiā. i. ꝓpt ipm̄ nube/ re q̄ eſt iuſtum
f ¶Expedit. ℣.xxxiij. q. v. q̄ ſitrit. ℣ ⁊ expe/ dit q̄dē ⁊ nō ex pedit. expedit cā fornicatiō is vitādē nō expe/ dit q̄ñ vxoꝛati cū ſint diuiſi et cogitare eos op teat quō place/ re poſſint ⁊ ſer/ uire vxoꝛib⁹. di/ uinis obſequijs et oꝛationib⁹ inte/ dere adeo expe/ dite nō valēt. vt eē de cle. ꝓiu. q̄ te q̄ expedit nu/ bere q̄ ad forni/ cationē vitādā. ſz nō expedit vo lenti tendere ad regnuz celoꝝ. ⁊c ſic ſoluunt⁹ ℣. xxxiij. q. v. tūc ſal.
g ¶Pzecepto. ℣.xxxij. q. j. inte gritas.
h ¶Sz ꝓhibz .i. ſb forma ꝓhi bitōis diſſuadet
i ¶Adulteri/ nis. ar. q̄ fideł q̄ dimittit vxoꝛem infidelē cohita/ re volēt⁹ nō pōt aliā ducere i mri moniuz. nec illa aliū. q3 remanet mr̄imoniū. vt ℣. q. ij. ℣. q̄ vero. c. ſi quis.
k ¶Nō ꝑt. hic elice ſcōz obie/ ctionē pollentij.
l ¶Dicit. alre rū q̄dē ppt ido/ latrie fornicatio nē. alterū ꝓpter lucrādi actionē.
m ¶Niſi ira. i. niſi dñs daret apło libeꝛ locuz ꝓhibendi. i. diſ/ ſuadendi. apłus diſſuadere nō de beret ſi ℑrū dūl ꝓhibuiſſet vl ꝑ/ cepiſſet q̄ñ ſi fec.
n ¶Juſſionē ſi

dñs phibuisset. o ¶ Proinde.hic incipit assignare
filistudies ꝛ dissiltudies. p ¶ Consiliuz.ē. xxvij.q.j.
a ¶ Dimittit.sicut ꝙ dat nuptuī bene facit (nuptiaz
sed ꝙ nō dat melꝰ facit.qz vtrūqz licitū est. sed nō ex
pediens. b ¶ Exponēs.ego.s.suū euāgelio matthei
c ¶ Ab aplo.s.
dictum.
d ¶ Prohiben
tur.s.dissuadent
e ¶ Nō expedi
ant. ē. xiij.q.j.
gō precipitur.
f ¶ Si aūt.hic
ndet tertie ob
iectioni pollētij
dicentꝫ.cū ħ ver
bū dico ꝓcepti
ue ponaꝫ i epla
ad galathas.di/
coyobis qz si cir
cūcidamini ꝛc.
quare nō silr ꝓce
ptiue.cū dic.ego
dico nō dñs.vel
cōcesso ēt ꝙ ad
monitiue ponaꝫ
ibi verbum dico
vobis. qz si circū
cidamini ꝛc. nul
luz inēoueniens
inde sequiꝫ. non
eni in dignū ē si
q̄ iubet dñs mo/
net aplus.
g ¶ Nō ꝓiudi/
cando. sicut dic
lex. ꝙ volūtarie
tutele munera ꝓ
ulegijs nō ꝓiu/
dicant. C. de ex/
cu.tuto. volun/
taria.
h ¶ Vbi ait.ra
tio ad tertiā.
i ¶ Nunqd.ar
gu.ff. de vsur. si
stipulaꝫ. nā ibi
ōr ꝙ si stipulaꝫ
sum a te rē mihi
dare vacuam cꝫ
possessionē tra/
di.fructꝰ veniūt
in stipulatiōe. si
aūt rez tm mihi
dari.nō veniunt
i stipulatiōe. ar.
ff. p socio.sz ꝛ
st adhuc.Itez
ēst ħ ar. ꝙ nō est
argumētādū de
ꝓsilib illis inē q̄
dissilitudo attēn
dit. ff. de rei vē.
si nauis. ꝛ. ff. de
cōdi. inde. plane
ꝛ ita itelligē. ff.
e.ti. si reus. et ħ
ud magis. at xo ō ꝓluge infi
deli dimittēda vl nō dimittē
da: qm vnū hoꝛ nō expedit:
aliud expedit: dici ñ oz. q̄ di/
a mittit bñ facit: ꝛ q̄ ñ dimittit
melꝰ facit: sz dici oz non di/
mittat: qz scz ñ expedit. sic ꝑ
possumꝰ dicere melꝰ esse infi
delē cōiugē nō dimittere: cui
uis liceat dimittere. quēad/
modū recte dicimꝰ: melꝰ esse
qō lz et expedit cui id qō lz te
no expedit. ¶ His ō cāis fa/
b ctum est: vt ego exponēs dñi
mōnē quē in mēte ꝓlixuz
habuit: vbi vētū est ad q̄stio
nē de cōiugibꝰ dimittēdis vl
nō dimittēdis: adhibuerim
c ꝓsiliū ab aplo dictū nō ꝑce/
ptū dñi vbi ait. ceteris autez
ego dico nō dñs: monēs eos
q̄ hūt ꝓiuges ifideles: vt cō/
sentiētes hītare secum nō di/
mitterēt. qōvtiqz iō monēdū
nō iubendū fuit. qz nō tanto
d pōdere ꝓhibent hoīes face/
re licita: cui nō expediant
ēnto pōdere ꝓhibēda sūt il/
f licita. si aūt alicubi aplꝰ etiā
illa q̄ iubēda sūt monere di/
gnat: ħ fecit parcēdo ifirmi/
g tati nō ꝓiudicādo iussiōi. vñ
sic dīc nō vt ꝓfundā vos hec
scribo: sz vt charissimos fili/
h os moneo: q̄d hz q̄stiōis: vbi
ait: ego dico nō dñs. itez vbi
ait. ecce ego paul⁹ dico vo/
bis: qz si circūcidamini chriſt⁹ vo
i bis nihil ꝑderit. nūq̄d etiaz
k ħ dixit. ecce ego dico nō dñs:
nō sūt ttaqz filia ista: qz etiaz
illa q̄ iubet dñs nō ē idignuz
vel ōrtiū si eadē monet aplꝰ.
monemꝰ enī eos q̄s charos
habemꝰ: vt faciant dñi ꝑce/
pta vl iussa. cuz xo dicit. ego
dico nō dñs: satꝫ ondit dñm
nō ꝓhibere qō ipe ꝓhibe/
bat. ꝓhibuisset aūt dñs si es/
l set illicituz, ergo fm ea q̄ su/
m prādixim⁹ multūqz xsauim⁹
licitū erat ꝓ iusticiā: ħ nō lici
tū erat faciēdū ꝓpter liberā
n beniuolētiā. Tu xo cui pla/
cet ita nō licere qō non vetat
dñs sz aplꝰ: quēadmodū nō
licet qō vetat dñs cū expone
re voluisses. q̄d sibi velit qō
ait. ego dico nō dñs: cū allo/
qret fideles q̄bꝰ eēnt coniu/
ges infideles dixisti: qz dñs
iussit: ne coniugia sibimet di
uersa religiōis copularēt: et
ipm adhibuisti testimonium
dñi dicentꝫ: nō accipies vxo
rē filio tuo de filiabꝰ alieni/
genaruz: ne traducat eū post
deos suos: vt pereat aia ei⁹.
addidisti etiā xba aplī: vbi
ait. Mulier alligata est viro
q̄diu vir ei⁹ viuit. ꝙ si moꝛ
tuus fuerit vir ei⁹ liberata ē:
et cui vult nubat tm in dño
qō ita exposuisti: vt iūgeres
.i. christiano: deinde secutus
o es: ꝛ addidisti. hoc est q̄ dñi
dñi ꝓceptū tā in veteri testa/
mēto ꝙ in nouo: ꝛ ħ iubet do/
p minꝰ: et ħ hoc docet aplꝰ. vt
nō nisi eiusdez religiōis ꝛ fi/
dei ꝓiugia maneant copula/
ta. q̄re ꝑ dñi iussuz ꝑ doctri/
nā scāz ꝑ ꝓceptuz noui ꝛ ve/
testamēti iubet aplꝰ: vt diū/
se fidei maneāt ꝓiugia copu/
ta. qz paul⁹ inq̄t ꝑdicato: gē
tiū ꝛ aplꝰ tā i ꝓiugio positos
nō soluz monet ħ ēt iubet: vt
si alē ex cōiugibꝰ credidisset
alterꝫ nō credētē secuz hītare
tm ꝓsentiētē nō dimitteret.
q ¶ His xbis tuis aliud eē ħ:
aliud illud satꝫ q̄dē euident
ostendis. illud enī de his cō
iugijs agit: q̄ nō sunt ꝑmitꝰ
copulata: ne nubat femīa ni
si sue religionis viro: vel ne
r vir talem accipiat vxorem.
id enim vt dicis iubet dñs:
docet aplꝰ vtrunqz ꝓcipit
k ¶ Dixit.si.ff.
de iurisdi.om.iudi.si familia. l ¶ Illicitū.ar. oīe il
licitū esse ꝓhibitū. saltē ibi declina a malo ꝛ fac bonū.
dicit ibi expositor a malo oīi ꝛ exaudi hoc de mortali.
venialia enī nō sunt ꝓhibita. ar. xiij.di. nerui. xiij.
q.j. qō ꝓcipiꝫ.
m ¶ Supradi/
ximus. supple qō
dñs nō ꝓhibuit
id qō aplꝰ ꝛc.
n ¶ Beniuolē
tiā. augꝰ. dicituz
aplī intelligit de
cōsilio. ego dico
non dñs intelle/
ctū suū ꝛ rōnem
suā posuit i ꝓn. I. Cor.7.
quare dñs nō de
buit ꝓcipe. vt ñ
discederet vir fi/
delis ab infideli
pollentꝰ q̄ de
ꝓcepto itelligit.
aliā rōnez ponit
dicēs. qz iō ꝓeci Deut. 7
pit aplꝰ ꝛ nō do
minꝰ infidelē nō
dimitti. qz dñs
videret ōrtꝰ cuz
ꝓcepit in ve.re.
ne q̄s alicigenaz Rox.7
duceret. ꝓcludit I.Cor.7
ħ augꝰ. ex ħ qō
dicit pollēti a/
postolū in ꝓcipi
endo fuisse etiaz
ōrium dño. Ad
qō rñdit poꝛ. q
in diuersis casi/
bus loquunt a/
postolus ꝛ dñs.
ꝛ iō nō ē ōrtꝰ ei
Infert ex hac re
spōsione augꝰ. ħ
nec dñs erat ei
ōrtꝰ si idē ꝓce
ret qō aplꝰ. si de
tā ꝓiucto loꝗtur 2.Cor.vlti.
mōnio. q̄d ħ
rñdes dicit.
quare ꝓcipiat
aplꝰ ꝛ non assi/
gnat causam.
o ¶ Addidisti.
ad hoc idez ꝓ/
bandū. ꝛ addidi
sti concludēdo.
p ¶ Docet. ꝛ
ondit ꝓclusio/
nez nō ꝓuenire.
qz i alio ꝛ i alio
casu loq̄t aplus
ꝛ dñs.
q ¶ Esse ħ. de
coniūctis.
r ¶ Talez. i. nō
sue religionis.

a ¶ Ambo. pone exemplū. vt melius appareat qđ dicit C. de trāsac. vt rūsum. b ¶ Cur fidelē. iterat qstionē vt pollenti⁹ aliter respōdeat. cum ꝑma ei⁹ rūsio nulla c ¶ Loco. i. locū nō habet. nō est vex. q. d. nisi (fuit. velis dicere q apostolus non dixit hoc aucrozitate. s. s. d ¶ Intelligis ne. vñ philo. sen tisne inquit hec ar cq anio illabū tur tuo.

e ¶ Diligenti⁹ ar. q aduersari⁹ tenet apire q dicit suo aduersario. vt ar. v. q. ij. relatuz. xl. q. iij. eoz Sed hoc. c. nihil facit. qz dicit bo. i. iiij. lib. topic. q disputatio dialecticoꝝ est ad alterutrū causidicoꝝ siue rhetoꝝ ad terti/ num. vñ i dialecti ca disputatione est necesse. q qui obijcit exponat obiectiões ipi re spondēti. in rhe torica ꝛo sufficit q faciat ipi iudi ci fidē si obiciat xxx. q. v. indicā/ tē dicimus q de mādato iudicis dz ei rūdere si pōt. aliē nō tene tur. C. de nō nu. pe. generaliē. ff. de pba. cōfessa f ¶ Ecce. pōit thema vt aperti us dicat.

g ¶ Dimittat. hec lra. s. non ex torta est. pōt rū ita intelligi. iu bet fideli dūs an non iubet vt di/ mittat vel nō di mittat. assumit aug. tm alteram prem disiūctiue hanc si dixeris nō iubet. vt non dimittat. ex ista ꝓcedit si dixeris iubet ꝛc. Scōm aūt q in lra est nō vt fidelē non dimittat ꝛc. pla na est littera ꝛ bñ ꝯgruit q sequit. nam si dicat iubet vt nō dimittat. aplus est ꝑius dico ego nō dūs. si aūt dicat nō iubet vt nō dimittat. assignat aliam cām.

h ¶ Reclamat. nec reclamat aplus ꝑiū suadendo. nec reclamat q hanc litteram nō dūs. ꝛ hoc cum non testamentū. ß aūt diūsum ꝗs abnuat. Ibi agit nō de ꝑiun a gēdis ß de coniūct. ābo ꝗp/ pe vni⁹ eiusdēq infidelitat fuerūt qñ cōiūcti sūt: sz euan geliū cū venisset alter sine al tera: vl altera sine altero cre didit. ¶ Si g aliud: hoc ē qđ sine scrupulo vlli⁹ dubitatio b nis apparet: cur vix fidelē cū infideli ꝑiuge ꝑmanere nō li cet. nōne etiā dūs sic apls in c bet: nisi forte loco isto vacat illud: qđ tā fidelit apls ait. ¶ An vult exprimētū accipe ei⁹ q in me loq christ⁹: ꝛ dūs d vtiq ē christ⁹. intellig ne qđ dicā. an i hoc explanādo ali/ e quātō diligēti⁹ ꝛmoraboꝛ at/ tende: vt rē ipam explanādā tanq i cōspectu declarādam f planioꝛe ꝓmōe ponam⁹: ecce ꝑiuges duo vni⁹ infidelitat fuerūt qñ iūcti sunt. nulla de eis qstio est q ptineat ad illā dñi iussionē doctrinācq apli/ cā ꝛ ꝓceptū veter ꝛ noui te/ stamenti: q phibet fidel cuz infideli coniugiuz copulare. iā sūt ꝑiuges ꝛ ambo adhuc sūt infideles: adhuc tles sūt quales fuerūt añq ꝑiunge/ rent: qualesq ꝑiuncti sunt: vēitq euāgelij ꝓdicatoꝛ cre dit eoꝛ aut vnus aut vna: sz ita vt infidelis cū fideli ha/ bitare cōsentiat: iubet fideli g dūs vt infidelē dimittat: an h nō iubet. si dixeris iubet re/ clamat aplus: ego dico non dūs. si dixeris nō iubet. cām i reꝛo: neq illam mihi respō surus es quā tuis litteris in didisti: qz dūs vicz phibet fi deles infidelibus iungi. hic em nullo mō est ista cā: qz de iā iūctis loquimur nō de ꝑiū gendis. Si g tuā cām nō in/ uenisti: cur nō vetat dūs: qđ phibet apls. Cernis iam vt estimo nō esse ipam cām quā puta. eris esse. Contra iue nit in ꝯcilio toletano. iiij. **Nisi ad fidem in deus accesse rit: sepetur ab vxore fideli.**

k ¶ Adei q christianas mu lieres in ꝑiugio bñt: ad moneant ab eō ciuitatis il/ lius: vt si cū eis ꝑmanere cu ꝑiūt: christiani efficiant. q si admoniti fuerint ꝛ noluerīt sepen: quia nō pōt infidel in eius ꝑmanere ꝑiūctione: l q iam in christianā translata est fidem. filij aūt q ex talib⁹ nati sunt: fidem atq ꝓditio/ nē mris sequant. similiter il li q ꝑcreati sunt de infideli bus mulieribus ꝛ fidelibus viris: christianā sequant re/ ligio nē: nō in daicā supstitio m nem. ¶ Verum hoc ideo statu tū est: ne duz fidelis salutem q̄rit infidelis: potius ipse cū ea infidelitatis ꝓditionē in/ ueniat. Si in eodem ꝯcilio tam de filijs in deoꝛ q̄ꝫ de ce/ teris ad fidē venientib⁹ statu/ tū est vt infideliū ꝑsortia eui tent. **A parentū sepent ꝑsor tio fideles ne in eoꝛ inuoluā**

n ¶ Adeoꝛ fiunt errorib⁹ lios vel filias: ne pentuz vltra inuoluāt errorib⁹ ab eo/ rū ꝑsortio separi ꝯcernimus deputādos aut monasterijs aut christiāis mlieribꝰ ac virꝫ deū timentibus: vt sub eoꝛ gē habēt ꝛ ꝓphetas. ꝛ ideo hec ratio potius habet lo cum in eis q̄ꝫ in gentilibus.

o ¶ Vdeoꝛ. qdam intelligūt ß. c. q iudeis auferendi sunt puuli eoꝛ ꝛ baptisandi. sed adulti nequaq sed certe sicut nec adulti. ita nec puuli ad fidez ꝑ tra/

i ¶ Requiro. quare nō iubet dūs vt nō dimittat. io.

k ¶ Vdei. qđ hic ꝺ cozrigit. exe de duoz. ¶ Ito. vl qđ ꝺ hic sepandos esse. itelligas in illis casibus qñ in cōtumeliā creatoꝛis vult habitare cū eo. vel vt tra/ hat eū ad aliq̄ mozrale pcm. ꝛ fm hoc idem iu/ ris ē in iudeo ꝛ gentili. vel loqui tur in eo casu qñ ꝑmo fuerūt chri stiani. ꝛ postea est alter fact⁹ iu deus. vt tunc te/ neat recedere ab ipso si noluerit cōuerti. vt. s. c. nō solum. vel die q aliud est si vir cōuertit ad fidē ꝛ aliud si mulier nam si mulier cō uertit ipsa debz re cedere a viro ne vir eam reuocet ad ꝑorem erroꝛ Secus est si vir ꝑuertit qz facili us pōt viri reuo care mulieres q̄ꝫ ecōuerso. Sed q liter pōt eccleſia filios illoꝝ quoꝝ alter est ꝑuersus cogere ad baptis mū. R. exquo al ter parens eoꝝ ꝑuersus est. iam est factus de fo/ ro eccleſie. ergo ꝛ filij eius ꝑ ple q̄ns. vt. ꝑv. q. vl. cū multe. io. Sz melius credo q intelligat qñ iu/ deus exñs iude⁹ ꝛrraxit cuz chri/ stiana. b.

l ¶ Christianā. ꝺ. xxxij. q. iij. li/ beri. ꝺ. hic ꝺ ꝺdi tione religionis ibi de cōditione futuris.

m ¶ Verum. in fidelitatis. iudei ꝛo difficiliores sunt ad ꝑuerten dū. ꝛ periciozes ad subuertendū q̄ꝫ gentiles. q le

hendi sunt. imo fm ℟ in breui nullus esset iudeus. quō ergo relict̄ isr̄l salui fierēt postea. Jō intelligo ℟ de filijs iā christianis q̄s forte parēces circūcidere volebāt de ꝑse. di. iiij. plericq̄s. z hec lr̄a ℟ idē innuit vbi dicit se parari. z ira ꝑ baptismuz soluit̄ ius patrie prātis. nec rū ꝓuabunt̄ isti paterna successi one. ex̄ de iude. iudeis.

a ¶ Proficiāt. iurta illud. auge nobis fidē. ō pe. di. ij. dū serā. ergo iā isti bapt. zati erant cū ꝑficere debeāt in gradib⁹ dignitatis. vt de pe. di. ij. dum sancta.

b Epe eos. i. neophitos.

c ¶ Hebreis. isti q̄ nomē anti quū retinēt post baptismuz. ar. ꝺ xxvij. q. ij. scplit.

d ¶ Publicis. ar, q̄ eccl̄ia iudicat de his q̄ for̄ sunt. q̄d verū est q̄rū ad corpozales penas. cū. n. peccant pñt ꝓberari vl̄ alio modo corpozaliter multari de ꝓcepto epi vl̄ ꝑn cipis. ar. xvij. q. iiij. constituit. et ex̄ de rapto. i ar chiepiscoparu. z alia etiam pena possunt puniri. vt ex̄ de vsu. pñ miserabilez. Sz q̄rum ad spiritualem penā ecclesia non iudicat de illis. quia non potest eos excōmūicare. q̄ qui in eccl̄ia non est ab ecclesia se parari nō potest vt. xj. q. iij. omis christianus.

c Nllus. eo/rū qui. nisi sit missus ad ꝑdicandū eis. ex̄ de iud. q̄s sit laudabile.

f ¶ Percipiat emere tñ pōt ab eis alic̄s z post ꝓparet. ar. C. de iude.

g Nnes. iudeoz. silr̄ z gentiliū. cū z ipi hodie etiā cibos discernāt. licet enī nō ꝓtineāt ꝓbis edicti. vt. xj. q. iij. ad mēsaz. continent̄ tū snia. vt ꝓuersatiōe cultū fidei discāt atq̄ ī meli⁹ instituti tā ī mo/rib⁹ q̄s in fide ꝑficiāt. ¶ Item

Judeis ad fidē venientib⁹ cū ifideli nulla sit cōmunio

b Epe malo ꝓsortia etiā bonos corrūpūt: q̄nto mag⁹ eos q̄ ad vitia ꝑni sūt.

c nulla igit̄ vltra cōio sit hebreis ad fidē christianā trās/latis: cū his q̄ adhuc ī veteri ritu ꝓsistūt: ne forte eoꝝ participatiōe subūtant̄. Quicūq̄ ꝑ ex his q̄ baptizati sunt āmodo infideliū cōsortia nō vitauerint: z hi christiānis do

d nent̄: z illi publicis cedibus deputent̄. ¶ Itē ex. vij. syno. Cū iudeis nec mādūcādum nec bibendū nec ab eis medicamentū accipiendū est.

e Nllus eoꝝ q̄ in sacro sūt ordīe aut laic⁹ azima eoꝝ māducet: aut cū eis habitet: aut aliquē eoꝝ ī ifirmitatibus suis vocet aut me

f dicinā ab eis ꝑcipiat: aut cū eis in balneo lauet. si ꝝ q̄s/q̄ hoc fecerit: si cleric⁹ est de ponat̄: si laicus excōicetur.

¶ Itē ex ꝓci. agathensi. Clerici siue laici vitēt iudeoꝝ ꝓuiua: nec ad sua ꝓsortia recipi

g Nnes deinceps clerici siue laici iudeoꝝ cōuiuia vitent: nec eos ad cōuiuiuz q̄s q̄ accipiat: q̄ cū apud christianos cōibus cibis nō vtant̄: indignū atq̄ sacrilegū ē eoꝝ cibos a christianis sumi: cū ea q̄ aplo ꝑ/mittēte nos sumim⁹: ab ill̄is

h dicent̄ īmunda: ac sic inferi/ores incipiant esse christiani q̄ iudei: si nos q̄ ab ill̄ appo/.ff. de peti. here. itē veniūt. ¶. ait senat⁹. vt. ij. q. j. mul/ti. z. ff. si q̄drupes pau. fe. di. l. penul. Sed q̄re loq̄mur cū eis cū nec comedamus cū eis. sed de hoc reddit rō. q̄ maioꝝ familiaritas est in cibo sumēdo q̄ in colloq̄o z facili⁹ q̄s decipit int̄ epulas. vt. xxij. q. iij. vnusq̄sq̄.

h ¶ Inferioꝝ est vt. ij. q. vij. i serā

i ¶ Cōscientiā. ꝓcepti vl̄ ꝓhibitionis. nā si plus comedā q̄ debeam. Quis ꝺ ꝓscientiā non pecco mortaliter. xxv. dist. ¶. criminis. Et dicūt q̄dam ꝺ ꝓsciaz nō erroneā. ar. xij. dist. nerui. ar. ob. ff. de libe. cau. igit̄ ¶. j. sed ē expl̄ū ex̄ de simo. ꝑ tuas. Roma. 14

k ¶ Cū fide. i. conscientia.

l ¶ Ex fide. i. si cut fides exigit.

m ¶ Reputāt̄ quo ad vitā eternā. de pe. di. iij. siquis autem nō habens. Ibidem. 14

n ¶ Absq̄ fide. i. absq̄ fide que ē a deo.

o ¶ Virtus. ꝺ. di. xxvj. deinde. ꝺ. ꝺ. j. q. j. sicut vigeri. ꝺ. di. xlv. vera iustitia. ꝺ. xxiij. q. j. vbi sana.

p ¶ Jtez cū ōr nō q̄rū. ꝺ. j. q. j. q̄ q̄dā. de cōse. di. iiij. ¶. q̄uis. ꝺ. di. xxxij. ¶. verū. ꝺ. xxxij. q. j. cum renunciat. arg. xxiij. q. j. vbi sana. ꝺ. de pe. di. v. cōsideret. ꝺ. ꝺ. pe. di. vij. oportet. ꝺ. de pe. dist. ij. ¶. quod aūt. di. iij. ille rex.

q ¶ Vere. non videt̄ dicere verū. naz vbi deest fides vel charitas. nullatenus est virtus ꝓuct theologus accipit virtutē. q̄ ergo dicit̄ hic virtutib⁹. ſ. politicis. intellige que sine charitate habent̄ a multis. strenui enī actus hominū in eis erāt. ar. xxiij. q. iij. si nō ex fide. nā z virtus ꝑ fortitudine ponit̄. ff. de aleatoribus. q̄ꝫ

nunc̄ vtamur: illi ꝙ a nobis oblata ꝓtenāt. ¶ x his ita/q̄ euidēt̄ colligit̄ ꝓiugiū eē int̄ infideles. Illud ꝙ apl̄s: oīe q̄ nō ē ex fide pctm̄ est: nō ita ītelligendū ē: vt q̄cūd ab ifidelib⁹ fit credat̄ eē pec

i catuz. ſz oīe q̄ ꝺ ꝓscīam fit edificat ad gehennā. vñ ambrosi⁹. pctm̄ ē q̄ alic̄ fit q̄ ꝑ batū ē. Jtē aug⁹. sup eūdē locū. oīe q̄ alic̄ fit q̄s ꝑbatū est: pctm̄ ē: nō tñ oē q̄ fit cū

k fide bonū ē. Jgnoātia eī q̄ ē ex culpa nocet. Hinc ēt apl̄s ait. btūs q̄ nō iudicat semetipm̄ ī eo quod ꝑbat. i. q̄ nō facit dānabilē semetipm̄: aliter faciēdo q̄s ꝑbet eē facien

l dū. vl̄ oīe q̄ nō ē ex fide ōr esse pctm̄: q̄ q̄cūd ea fide nō fit: vt ad eternā valeat salutez

m inutile reputat̄ apud dñm. vñ aug⁹ ait. oīs vita ifideliū pctm̄ ē: nec valet eē bonū q̄ ꝺ

n fit absq̄ deo. vbi deest enim agnitio et̄ ne z icōmutabilis

o veritat̄: falsa ꝟtus ē etiaz in

p optimis moꝛib⁹. ¶ Itē cū ōr nō est ꝟa pudicicia hoīs infidelis cū ꝺiuge sua. negat̄ pudicicia eē ꝟa q̄ntū ad effectū z ad p̄miū videlicz et̄ ne salutis. sicut enī apud hereticos sacramēta negant̄ esse vera: nō ꝺ̄tum ad formā sed ꝺ̄tus ad virtutē: sic z ꝟtutes negā

q tur esse vere apud infideles: nō quin ꝟe in eis sint. iuxta illud hieronymi. ꝟtutib⁹ romani ꝓmeruerūt imperium: sed q̄ affectu carēt eterne salutis. ¶ Item illud ambrosij. Non est putandū matrimonium quod extra dei decretū

alie ño ꝛtrutes vt ꝑdictū est non erār in eis. q; si habe
rent vnā. hꝫent oēs. xxiij. q. j. vbi sana. de pe. di. v. c. j
a QAue. tradere. ff. pri. c. ff. So. ibi ó pactiõe in futu
ro. hic dicit q; nō licet accipe ꝛ illi se miscere.
b QAlienā. hec clausula oēm alienā nō supponit pro
heretica vel gē
rali. ff. de. ꝛ. sig.
doli clausula. nā
ibi dicit. q; clau
sula general' se/
quens nō refer,
tur ad ea de q;
bus spāliter est
p̄missum nō est
obiciendum de
mopse qui duxit
ethypopissam. q;
illud factū fuit
in figura q; dñs
sibi copulauerit
ecclīā ex gēti
ū. q. vij. ff. his
tra. Sz pone q;
aliq; hereticus
nunq; fuit bap
tizat⁹ voluit ba
ptizari sz nō ha
buit aquā ꝓstat
et omia pcā di/
missa esse etiam
origiale. nunqd
pōt ꝫhere mri/
moniū cū chri/
stiana. dicit. h.
q; nō. q; ianua
oium sacꝛoꝝ est
baptism⁹. xxxij.
di. ff. verū. simili
ter nec ordines
possz recipe fo
rē si supuixit et
se ñ baptizauit
vꝫ pētenere. ꝛ sic
habet q̄fi ñ fue
rit christianus.
sob. c QPri/
ma q̄ē inꝫ spon
sos ꝛ spōsas. io.
d QGra est. ff.
xxx. q. v. femine
e QSi christi/
ana. i. catheziza
ta. ꝛ ira ē ar. q;
cathecuminꝰ ñ
ē fidel' ó ff dicā
ff. xxx. q. j. i pn.
f QNon opor/
tet. hereti
cis. hereticꝰ nō
pōt ꝫhere cum
christiana. dicit
ñ. h. q; si ꝫhi
renet mrimoni/
um sic cū excōi/
cato. ó ꝑdictiõi/
bus q̄ apponūt
i mrimonio nō
xxxij. q. v. solet.

factū est: sed cuz cognoscit
est emēdandū nō ostenditur
ꝓiugiū nō esse inter infideles
nullo enī dñi p̄cepto genti/
les ꝓhibent ꝓiugi gentilib⁹
nec ergo eoꝝ ꝓiugiū extra. i.
ꝓtra dei ōcretū fit. illa itaq;
auctē iubent' separi ab inui/
cem qui ꝓtra dei vel ecclesie
decretū copulati sūt: vtpote
infideles cū fidelib⁹ vel con
sanguinei cum ꝫsanguineis
vel affines cū affinib⁹. hi om
nes si sibiinuicē copl'ati fue/
rint sepandi sunt. Hinc eti/
am idem amb. in li. de pr̄iar/
chis. Fideles infidelib⁹ non
sunt ꝓiugio copulandi
a QAue christiane gentili
aut iudeo filiā tuā tradere.
caue inq̄t gentilem vel iude/
am atq; alienigenaz. hoc est
b oēm hereticā ꝛ aliēnā a fide
c tua accipe tibi vxorē: prima
d ꝓiugij fides castitat' gratia
e est: si christiana sit nō est sat'
ntsi ambo initiati sitis sacra
mento baptismi simℓ ad ora
tionē nocte vobis surgendū
est ꝛ ꝓiunctis p̄cibus obse/
crandis deus. Item ex ꝛcil.
agathensi. Cum hereticis
catholici nō misceāt ꝓiugia.
g QNon oportet cū hoibus
hereticis miscere ꝓnu/
bia: vel ꝛ filios ꝛ filias dare
sz potiꝰ accipe: si tñ se ꝓfiten
tur christianos esse futuros
et catholicos. Item in ꝛcil.
vbanensi. Christiana cōmu
nione careat: q̄ iudaice pra/
uitati ꝓiugali se vinculo so/
h QSiq; iudaice pra/
ciat.
uitati cōiugali societa
te iungit': siue christiana iu/
deo siue iudea xp̄iāo mulier
carnali ꝓstitio misceat: qui
cunq; eoꝝ tantū nefas admi
sisse cognoscit': a christiano
cetu atq; ꝓiuncto ꝛ a cōione

S Iquis dato. hic non ponit exemplum bonū. nam in veritate per dationē libelli. non dissoluebatur mrimoniū imo vera erat fornicatio. exꝫ de diuor. gau/
h QTraditur ff. xxx. q. v. aliter. demus.
i QNon legitimū. si enī ꝓbarū fuerit aliq̄ impedi/
mentum in tali
mrimonio filii
nō erāt legitimi
vt exꝫ de clā. de/
spon. cum inhi/
bitio.

ecclesie ptinus segregetur.
QItē illud augustini: non ē
ratū ꝓiugiū q̄ sine deo est:
nō negat ꝓiugiū esse inter in
fideles. Coniugiū enī aliud
est legitimū ꝛ nō ratū: aliud
ratū ꝛ nō legitimū: aliud le
gitimū ꝛ ratum. Legitimuz
ꝓiugiū est q̄ legali instituti
one vel ꝙincie moꝛib⁹ ꝓtra
bitur: hoc inter infideles ra
tum nō est: qz nō est firmū: ꝛ
ideo violabile ꝓiugiū eoꝝ
dato enī libello repudij licet
eis recedere abinuicē ꝛ alijs
copulari lege fori ꝛ nō lege
poli quā nō sequunt'. Inꝺ fi
deles xo ratū ꝓiugiū est: qz
ꝓiugia semel initiata ꝛ com
pleta inꝺ eos vlterius solui
non ꝑñt hoꝛ q̄dā sunt legiti
ma: veluti cū vxoꝛa parenti
bus tradit' a spōso dotat' et
a sacerdote bñdicit'. hec ta/
lia ꝓiugia legitia ꝛ rata ap/
pellant'. Illoꝛ xo ꝓiugia q̄
ꝓtēptis oīb⁹ illis solēnitati
bus solo affectu aliquam si/
bi in ꝓiugem copulāt huius
cemodi ꝓiugiū nō legitimū:
sed ratū tñmodo esse credit'
k QQuod Questio II
Xo vxore viuēte
alterā ducere nō
possit: q̄ infideles
dimisit: testat' sc̄ptura dicēs
alio q̄n si discedit' abinuicez
et volētes cohabitare dimit
titis: ꝛ alijs vos copl'auerit'
adulteri erit' ꝛ filij vr̄i q̄ po
stea nascent' erūt ĩmūdi. id. ē
spurij. Item ex ꝛcil. meldensi
capło. j. Mō pt q̄s pⁿ baptis
ma alteraz ducere viuēte ea
q̄añ baptisma sibi fuerit vir
l QSiq; ha/
go copulata.
buerit vxorē virginez
m añ baptismū viuēte illa post
baptismū alterā hꝛe nō pōt.
crimia ei in baptismo soluū/

k QQuod ño. dic
antiqui/
tat' secūda que/
stio de qua dixi
mus in pma q̄/
stione. b.

S Iquis vir/
ginem. idez
esset ꝛ si cozu/
pram sed de fa/
cto quesitum est
de virgine. fo/
te ideo quia vi/
debatur q; mri/
moniū solueret
inter virginem
et eum qui acce
debat ad baptis
mū. sicut cuz al/
ter sponsoꝝ trā
sit ad religionē
monasterij. sed
nō est ita quia
cum transit ad
religionez fidei
bene potest qui
vti mrimonio.
secus cum tran
situr ad mona/
sterium.
m QViuente. et conuersa cum
viro vel non cō
uersa. secum ta/
men cohabita/
re volēte. seqns
autem ca. inrel/
ligitur de nolen
te cohabitare.

a Coniugia. potest tamē ad religionem trā/ sire etiam in vi ta ea cum matri moniuz non sit ratum.

b Si infidelis .i. ppt deū .i. ppt fidē dei.

c Soluit. ec/ clesia tū dz sniare. sed dd si illa vxor nō vult ve nire ad cām. cū nō sit de foro ec clesie. si pōt cō/ stare ecclesie q nō vult cohabi/ tare sniet. hanc glo. ū appzobo. q sine iudicio ecclesie dissoluit mrimoniū.

d Ihus. i. vin culū. sz tūc dmū solū cū Ihit reli ctus. ar. ex dī/ uor. gaudemus in fi. imo etiā pō credo locutū. sz si alē reuertitur ad fidez ante cēs alter duxerit vx orē restituit vi/ culū mrimonij ās si iure pōlimi/ nij. vt ibidē per penditur.

e Relinquit nihilominꝰ circa relinātē. vñ et religiōs Ihesu sine pctō si con/ uersus Ihat. nō eni pt mrimoni um claudicare cū sint due rela tiones. vñ si vna ē vxor et reliqꝰ ē vir. ō aūt nō tractauit h ō re liquēre. q ex ec clesiā est et nihil ad nos de ea iu dicare. ij. q. j. multi. ē tū ar. q claudicet h ex ō eo d co. c. j. ar. ff mā. pt sz vt dixi d ad cēniā non pt claudicare. sz d ad effectū bñ. q q̄cz teneatur vnꝰ alij. sz ñ ecō uerso. vel dic cs tū ad fidelē sol/ uit vt h ōz qnia a tur nō ziugia. Greg. aūt te stat ecōtra dicens. Licet fi/ deli aliā ducere vxorē quam christiane fidei odio infidel

b Si infidel di/ dimittit. Scedit odio christiane fidei discedat: nō eni est frat aut sozor subiectꝰ seruituti ī hmōi. nō est eni dimissio pec catū ppt deū si alij se copula/ uerit. Cōtumelia q̄ppe crea/

c toris soluit ius mrimonij cir ca eū d relinquit. Infidel aūt

f discedēs t ī deuz peccat t in mrimoniū: nec ē ei fides ser/ uanda ziugij: q ppt ea disce dit: ne audirēt christū deū eē

g christianoz ziugioz. Hic distinguēdū est aliud eē di/ mittere volētez cohabitare: atq aliud discedētē ñ seq. vo lentē eni cohabitare licet d/ dem dimittere: sed nō ea vi/ uente aliā supducere. discē/ dentē xo seq non oportet: et ea viuēte aliam ducere licet. verū hoc nō nisi de his intel ligendū est. qui in infidelita te copulati sunt. Ceterū si ad fidem vterq zuersus est: vl si vterq fidelis mrimonio iūctꝰ ē: t pcedēte tpe alē eo/ rū a fide discesserit: t odio fi dei christiane ziugē derelq rit: derelictꝰ discedētē nō co mitabit: nō tñ illa viuēte al/ terā ducere poterit: q ratuz ziugiū fuerat int eos: quod nullo mō solui pt. Que. III

h Trū xo bigamꝰ sit reputādus: d añ baptismū ha/ buerit vnā: t pª baptismū alterā aucte hiero nymi patet. Ait eni sup epi/ stolā pauli ad timotheū. Nō est bigamꝰ d añ baptismum habuerit vnā: t pª baptismū

Oportet epz vni alterā us eē vxoris virū: verū hoc post baptismū ceteruz si añ baptismū habuit vnā: et post baptismū habuerit alte ram nō est reputādus biga/ mus: cui prozsus inouato p baptismū oīa vetera sunt di missa. Augustin xo t testat t innocentiꝰ. Ait eni aug. sup epam pauli ad titū

Nō debet fieri epūs d añ bap tismū habuerit vnā t pª bap

i Tutiꝰ xo tismū alterā intelligūt: d nec eū oz/ dinandū cēsuerūt: d añ bap tismū habuerit vnā t pª bap tismū alterā. In baptismate eni crimia abolent: nō fede ratio ziugij dissoluit sic illa d cathecumia viciata ē: inter dei virgines zsecrari nō pōt sic d ante baptismuz habuit vnā t post baptismū alteraz nō nisi bigamꝰ est reputan/ dus. amisit eni ddaz nō ad vite meritū: sed ad signaculi sacramentū. Item innocen/ tius rufo t eusebio episcopis macedonie multis argumē/ tis probat talem bigamū re putari. q ergo iste cuiꝰ causa in pseuti agitur: ante bapti smū habuit vnam t post ba/ ptismū alteram: bigamus iu dicatur: t licet vite merito t

k industria scientie polleat ta men ī episcopū ordinari nō

Pōt. Cā. XXIX Quidam mulie ri nobili nūcia tum est: q a fi/ lio cuiusdā no bilis petebat in coniugem. prebuit illa as/ sensum. alius xo quidam ig nobilis atq seruilis zditio nis nomine illius seipsuz ob tulit. atq eam in coniugem accepit. ille qui prius sibi pla/ cuerat tandem venit: eamq sibi in coniugem petit. illa se delusam conqueritur: t ad priozis copulā aspirat. Hic primum queritur: an sit con iugium inter eos. Secundo si prius putabat hunc esse li berum: t postea deprehēdit illum esse seruum: an liceat ei statim ab illo discedere.

Questio I

adhuc pt debi/ tuz petere ab al tero. sed infidel non pōt. q fide lis nō est subie/ ctus seruituti il lius. t cum alia sit seruitꝰ qua te net vir vxori. q illa q vxor viro bñ pōt vna ser/ uitus esse subla ta. t nō alia. sic ff. de fer. vr. pre di. si dommꝰ. t ex de ziuer. ziu. d dam.

f Et in mri/ moniū. i. in fra/ ctiōe primi mri monij. nō dicas in secūdū matri moniū. si illud ztrahat postq zuersus cū alia zrit. vt pmisi. ar. tū q peccet Ihēdo secūdū. ex de testi. sicut

g Hic distī/ guēdū ē. at q h distinctio ē cano nica t bona t p bat ex ō diuoz. cto.

h Trum Hic i/ ticulat qo. iij. ī q dd iuris sit di xim. xxvj. dist. vnius. nec valet qd h ōz a hiero nymo.

i Curius xo cēsuerūt. ē. dist. lv. nullus.

k Vidaz mulie/ ri nobi li. Imparia ziu gia trib modis dicūt. Vno mō q̄ Ihit fidel cū infideli. ō dh in supiozi cā audi/ uim. Alio mō q̄ vnꝰ liber et alꝰ seruꝰ. ō dh ī hac cā videbi/ mus. Tertio ca su q̄ vnꝰ maioz et alē mioz. ō d/ bus ī seq̄nti tra ctat. Hic ō er/ roze plone zdi/ tiōis qlitat. et fortune tractat

a QVod aũt. Hic depingit̃ ꝓma q̃stio. an. scilz mr̃imoniũ ꝓhat int̃ eos int̃ q̃s intercuenit error ꝑsone. Hoc ẽ dicere an error ꝑsone impediat mr̃imoniũ ꝓhẽdũ ⁊ dirimat iam ꝺcrũ. g. allegat ꝑ ⁊ ꝺra distinguẽdo q̃tuor errorꝫ fortune q̃litat̃ ꝑsone ⁊ ꝺditiõis duo vltimi dirimũt mr̃imoniũ nõ ex sui natura sz ex ꝓstituti one ecclie. nã similiter ⁊ papa posset ꝓstituere ꝙ error q̃litatis impediret. ⁊ ꝙ nullus error ꝑsone impediret. et esset mr̃imoniũ vbi esset error ꝑsone. sicut et tenet pignus lz ibi sit error. ff de pig. act. l. j. vñ ex natura ñ hz error ꝑsone ꝙ impediat. ar. tñ est ꝺ. ff. de iacob ⁊ lpa. quia nõdũ ecclia constituerat. ⁊ tamẽ tũc impediebat et ẽ etiã ar. ꝺ. qz error ipedit emptionẽ. vt. ff. de ꝓhen. empt. q̃d tñ. Et nõ ꝙ fm h. et. l. nunq̃ erat in ꝑsona. nisi ꝑ⁹ habita noticia aliũ de eo cui⁹ noie alius se repũtet. vñ si aliquis offert se sub noie regis frãcie alicui pu elle. si ipa nihil vn q̃ audiuit de rege frãcie. nec aliquã noticiã hz õ eo p fam̃a vel alio mõ ⁊ putat hũc ẽ regẽ frãcie nõ errat in ꝑsona sed in forma vel q̃litate vel noie. lz si aliq̃ cõsentit in aliquẽ visum vel nõ visum. tamẽ aliq̃ mõ sibi cognitũ. s. fama vel alio mõ. si postea ꝑ errorẽ accipiat aliũ. etiã si ab eo fuerit cognita reddet ꝓmo. si tñ ille in eã ꝙsenserit ꝑ nũcium vel alio mõ. Si ꝺ nullo mõ fuerit sibi cognita. q̃uis ꝑ errorẽ accipiat aliũ. nunq̃ reddet ꝓmo. qz int̃ eã ⁊ ꝓmũ nõ fuit mr̃imoniũ nã impenie⁹ incognitũ nec amorez nec ꝙsensum dirigere possum⁹. vñ aug. Nõ visos diligere possum⁹ ꝙ nobis ꝑ famã vel alio mõ cogniti sũt. incognitos aũt diligere nequm⁹. Sz certe lz ꝺ possit ꝓcedi. ꝙ ñ sit restituẽda ꝓti. nõ tñ dico ꝙ debeat stare cũ scõo cũ ibi sit error. Nã errare ẽ aliud ꝑ alio putare. vt. xxij. q. ij. in ꝓbus et. xxxviij. ꝺ. q̃uis. itẽ cadẽ rõne ꝙ emit aurichalcũ ꝑ auro. ꝙsentit ī aurũ qõ falsum ẽ. vt. ff. õ ꝺ. emp. alioq̃n et. l. ꝙ tñ. nã lz ñ circa illũ cui⁹ nulla noticiã habuit errat. tñ circa pñtẽ. h. tñ ⁊ lau. dicũt ꝙ sit mr̃imoniũ cũ ista. sz ꝺ ñ credo cũ ibi sit error. ꝙ ñ ẽ ibi ꝙsensus. qz ni hil ẽ tã ꝺctiũ ꝙsensui q̃s error. vt. ff. de iudi l. ij.

Q VOd aũt ꝺcingiuz sit int̃ eos: ꝓbat ꝺ mõ. Cõiugiũ si ue mr̃imoniũ ẽ viri et mulier⁹ ꝺctio individuam vite ꝙsuetudinẽ retinens

b Itẽ ꝙsensus vtriusq; mr̃imoniũ facit. qz ergo isti ꝺcti sũt vt individuã vite ꝙsuetudinẽ ꝙseruarẽt: qz vtq; cõsensit ī alterũ ꝺcinges sũt appellãdi. His ita rñdet. Cõsensus ẽ duo⁹ vel pluriũ sensus in idẽ. ꝙ aũt errat nõ sentit: nõ ergo ꝙsentit. i. simt̃ cũ

c aliꝭ sentit. hec aũt errauit: o nõ ergo ꝙsensit. nõ itaq; ꝺcinx ẽ appellãda: qz nõ fuit ibi ꝙsensus vtriusq;: sine q̃ nullũ mr̃imoniũ eẽ põt. sicut enĩ ille ꝙ ordinat̃ ab eo: quẽ putat epm esse ⁊ adhuc ẽ laicus errat: nec vocat̃ ordia-

e tus imo ab epõ adhuc ẽ ordinandus: sic ista errãs nulli ẽ copulata ꝺcingio imo adhuc est copulãda. Ad hec: Non ois error ꝙsensum euacuat. qui enim accipit in vxorem quam putat virginem vel ꝙ accipit meretricem quam putat eẽ castã vꝺq; errat: qz ille corruptam estimat virginem ⁊ iste meretricem reputat castam. nunquid ergo dicendi sunt non ꝙsensisse in eas aut dabit̃ vtriq; facultas di

f mittẽdi vtrãq; ⁊ ducẽdi aliã. Verũ est ꝙ nõ ois error cõsensuz excludit. Sz error alius ẽ ꝑsone: alius fortune alius ꝺditiõis ali⁹ q̃litat̃. Er-

g ror ꝑsone est quando ꝺ putatur esse virgilius ⁊ ipse est plato. Error fortune: quando ꝺ putat̃ esse ꝺues ꝙ pauper est vel econũso. Error cõditionis: quando putat̃ esse liber qui seru⁹ est. Error q̃litatis est: quando putatur eẽ bonus qui malus est. Error fortune ⁊ qualitatis ꝺcingij ꝙsensum non excludit. Error ꝑsone ⁊ ꝺditionis coniugij consensus non admittit. Siquis enim paci-

i sceretur se venditurũ agruz marcello: et postea veniret paulus dicens se esse marcellum: et emeret agrum ab illo

k nũ ꝙd cũ paulo ꝺuenit iste ꝺ pcio: aut dicẽd⁹ ẽ agruz sibi

b Itẽ ꝙsensus. vt. xxvij. q. ij. sufficiat. intelligit̃ aũt ꝙsentire nisi exꝑsse dissentiat. vt. ff. so. ma. l. ij. ꝺ. volũtatẽ. ⁊ exꝑ de his q̃ fi. a ꝑl. c. ij.

c Errauit. qz aliud ꝑ alio putauit ꝺ ẽ errare. xvij. q. ij. in ꝓbo. vel ꝙ ꝺ vo falsum putare. xxxviij. di. q̃uis.

d Cõsensit. nihil ẽ tã ꝺctiũ ꝙsensui q̃s error. vt. ff. ꝺ ꝺ. emp. alioq̃n. ff. ꝺ iurisdi. ij. in di. l. ij.

e Ordinãd⁹ vt. lxviij. distin. ꝑbz.

f Aliã. q. d. nõ. nã nec ille error vẽditionẽ impedit lz error sexus ipediat ff. ꝺ ꝺ. ep. alioq̃n. ꝺ. j. tñ dic. l. ꝙ sol⁹ uit̃ ẽptio ꝑ actionẽ ex ẽpro. ff. ꝺ ac. ẽp. ex ẽpro. ꝺ. siq̃s ꝺginẽ.

g Persone. ꝙsona ẽ fm. b. ro nabil̃ creature idividua eẽntia

h Putat dic R. qz i hac lra ñ dz eẽ ipẽr hec vox hic ñ ẽ ꝓnomẽ sz aduerbiũ vt sit sensus error ꝑsone est q̃ putat eẽ ꝺginẽ ī ꝺ loco z ibi est plato. nã ipossibile ẽ vt pures ꝺginẽ eẽ plato nec. ꝺ dicto ꝑ. ꝺre silr ꝑ qz ipossibile ẽ ꝙ q̃s puter de ꝺgilio ꝙ sit plato nec ecõuerso. qõ veruz

est fm opinionẽ illoꝝ ꝙ ꝓcedũt. ꝙ istũ eẽ ꝺginẽ ẽ platonẽ eẽ ꝺginẽ. alij ꝺ ꝓcedũt ꝙ iste putat illũ eẽ platonẽ. nõ tñ putat ꝺginẽ eẽ platonẽ ⁊ ꝺ accides qõ inuit ꝓpriũ nomẽ int̃ q̃s ẽ. h. hãc opinionẽ secut̃ est ꝺ g. fm ꝺ planũ ẽ qõ dic̃ ꝙ pingui intellectu errãtis putatur ꝺ alicꝫ ꝙ sit ali⁹. habes. xxvi. q. v. nec miruz. vbi dic̃ aug. ꝙ hũc puto eẽ hoiez demꝝato demõe. ff. de exceptionibus. ꝙ ꝺ. si tu mihi ⁊ ꝺ iureiũ. cũ ꝺ. ꝺ. si iuriã. vbi dic̃ iurisꝑit⁹. ꝙ hũc puto lucriũ demꝝato seio. Sz q̃ro circa quã ꝑsonã dicis hũc errorẽ fore. dico ꝙ circa pñtẽ q̃n. s. ꝺhit cũ vno ⁊ credidit se ꝺhere cũ alio. vñ dico ꝙ circa absentẽ ꝑsonã nõ errat. nã dico ꝙ si ꝓmo iã ille ꝙsensit in istã. ⁊ ista mõ ꝙsentit i illũ ẽ mr̃imoniũ. sz q̃rit̃ si ille ẽ mortu⁹ i quez ꝙsensit. ⁊ ali⁹ putat̃ sibi. an tal⁹ error ipediat mr̃imoniũ sic. qz lz ñ sit ī rerũ naꝑa. nõ min⁹ tñ ẽ ibi error ꝑsone. Itẽ si aliꝭ hz tres filios. ⁊ aliꝭ ꝙsentiat i maiorẽ filiũ. postea pñtet̃ mioz. ñ tenet mr̃imoniũ cũ eo.

i Vẽditurũ. i. vẽditũ se tradituꝝ

k Emerz. l. q̃sti a se ẽptũ ꝑ traditionez acciperẽ ideo autem sic exponũt doctores. quia si duobus venderet ⁊ secundo traderet. secundus esset potior. vt. C. de rei vendicõe.

quotiens. ff. de rei ven. si a ticio. Sed. g. intellexit lfaz istam sic. qñ. s. ecūdo nō esset venditurus si eū cognosceret. vnde cū errauerit in psona que secūdo offerebat heiū nō ꝑhebat cū ea. ff. de fur. si quis vxori. §. cū ticio ff. de ꝛ. emp. cū fuo. nec errans dñium transfert. ff. de acq. re. do. si pcura. ꝛ sic plana ē lfaz lex si a ticio ꝛ illa lex q̄tiens intelligit cū sciēter cū duobus ꝛ. dormientes tñ exponūt vt dix i emerer. i. emptū acciper. ꝛ h̄ p̄pter illud qđ sequit nunqđ cuz paulo rē.

a ¶ Aurichal/cū. voluit dicere marcellus q̄ essz emptio ꝛ vendi- 6ch.29
tio. q̄ in corpus cōsensum fuit. licz fuerit errarū in materia. i. in substantialiū q̄/litate. sed vlpia/nus euz coꝛrexit dicēs nō esse vēditionē vbi errarū est in materia ff. de ꝛ. emp. in venditionibus. pignus tñ tz si ds obligat es p auro. vt. ff. de pigno. actio. l. j.

b ¶ Putabat. si quis aūt errat in ꝓprio nōie dū tamen certū sit de quo ꝑsentiat. hoc nō officit. C de testa. si in nomine secus aurē in appellatiuo. ff. de here. instit. nō ideo minus. ff. de le. j. l. iiij.

c ¶ Subsequēs ff. xxx. q. v. §. sed obijcit.

d ¶ Primogenitax. consuetudo erat maioꝛē ꝓximo nuptui tradere.

e ¶ Inscio ff. xxxiij. q. j. ꝛ. ij. in lectum. Cap. 10

f ¶ Transfer/mat. s. xxvj. q. v epi.

g ¶ Consortiū. hoc vez ē q̄ iste vendidisse. Itē si ds ꝓmitteret se vēditurū mihi aurū ꝛ p
a auro offerret mihi aurichalcū: ꝛ ita me decipet: nūqđ dicerer ꝑsensisse in aurichalcū Hec g aliqñ in illū ꝑsensit: qz ꝑsensus nō est nisi volūtatis Sicut g hic error materie excludit ꝑsensum: sic ꝛ in ꝓiudicio error ꝑsone nō eñ ꝑsensit
b in hūc sed in eū quē putabat esse. Sed obijcit iacob nō cōsenserat in liā sed in rachel. vij. si qđē annis ꝓ rachel seruierat. Cū g eo ignorante lia esset sibi suppositā: nō fuit cō iugiū inter eos: si error ꝑsone ꝓsensuz excludit: qz vt dictū est: nō in eā ꝑsenserat sed in rachel. Hoc ita rñdet. Cōsensus alius ē ꝑcedens aliuꝰ subsequens. ꝑcedit ꝑsensus qñ ante carnalē copulā in individuā vite cōsuetudinem vterq̄ ꝑsentit: subsequit qñ post ꝓcubinalē siue fornicarīū coitum ꝑsentiūt in idem
c Jacob g ꝛ liā nō fec̄ ꝓiuges ꝑcedens cōsensus sed subsequens: nec tñ ex ꝓmo ꝓcubitu fornicari iudicanē: cū ille maritali affectu eā cognouerit: ꝛ illa vxorio affectu sibi debitū ꝑsoluerit: putans le/
d ge primogenitax ꝛ paternis imperijs se sibi iure copulatā. Qđ aūt error ꝑsone nonnullos excuset aucte illa ꝓ/
e bat: q̄ sororꝛ vxoris vtroq̄ inscio sororꝛe vicz ꝛ marito in lectū eius iuisset ꝛ a viro sue sororis cognita ꝓhibet. q̄ cū sine spe ꝓiugij. ꝓpetuo manere censeat: ille tñ q̄ cognouit eā ꝓ ignorantiā excusat. Aliter etiā hoc ꝓbat: diabolus nō
f nūq̄ se in angelū lucis transformat nec ē ꝓcolosus errorꝰ si tūc credit esse bonꝰ cū se bonū sunlat. si g tūc ab aliq̄ sum nō peccat cū ita ſpāliter ꝛ in genere dicit se velle esse ꝓ ticipē sue beatitudinis. secus si ad ſpālia descenderet. nō rñ ob hoc excusat saul. q̄ adorabat demonē quē credebat esse samuelē. xxvj. q. v. nec mix. hoc ideo. qz intercessit culpa sua. vel ibi idolatria adorauit.

plici q̄reret: an sue bītudis vellet eē ꝓticeps: ꝛ ille rñde/
g ret se in eiꝰ ꝓsortiū velle trā/sire: nūqđ dicendus ē ꝑsensisse in ꝓsortiū diabolice dānationis: an nō potius in ꝓticipationē eterne claritatis Itē si ds hereticoꝛ noīe augustini vel ambrosij vl hieronymi alicui catholicoꝛ seipz offerret: atq̄ ad sue fidei euz imitationē ꝓuocaret: si ille ꝓberet assensum: in cuiꝰ fidei snīam diceret ꝑsensisse: nō in hereticoꝛ sectā ꝑ in ītegritatē catholice fidei: quā ille hereticus se mentiebat hr̄e. qz g hec ꝑsona decepta erroꝛe ñ in hunc ꝑ in eū quā iste se mētiebat esse ꝑsensit: pz q̄ eius ꝓiux nō fuerit Error fortune ꝛ q̄litatis nō excludit ꝑsensū velutti si ds ꝑsentiret in ꝑlaturā alicuiꝰ eccl'ie quā putaret esse diuitē: ꝛ illa essz minꝰ copiosa: q̄uis hic decipet erroꝛe fortune: nō tñ posset renūciare ꝑlature accepte. silr q̄ nubit paupi putans illū eē diuitē: nō pōt renūciare ꝓxi ꝓditioni q̄uis errauerit. Erroꝛ q̄litatis non excludit silr ꝑsensum: vtpote si ds emerit agrū vel vineā quā putabat esse vberrimā q̄uis iste erraret q̄litate reꝛ rē minus fertilē emendo: nō pōt tñ venditio
h nē rescindere silr q̄ duxit in vxorē meretricē vel coꝛruptā quā putat esse castā vel virginē: nō pōt eā dimitteꝛe et aliā ducere.

h ¶ Rescinderе. vt. C. d. rescin. vē. quisquis. nisi esset deceptus vltra dimidiam iusti p̄cij. vt ex de emp. ꝛ ven. cum dilecti. vl nisi haberet pestiferas herbas. vt. C. de edi. edic. si ꝓdiū vel nisi dedisset dolus cām ꝓcui vt. ff. de dolo elegantter.

Questio. II.

i Ecūda questio ē p/posita de ꝓditione an liceat mulieri dimittere eū quē putabat liberum: si postea illuz iuenerit fuū. Qđ xo mlieri nō liceat a fuo discedere ml/tis rōnib⁹ videt posse ꝓbari.

i ¶ Ecūda ꝓditione an fuerit reperta libertas possit recedere. ꝛ qđez sic pōt. si ignorauit eū esse fuum qñ ꝓxit cū eo. vt ff. e. si ds ingenuus. ꝛ nō. fm. h. q̄ non ois error ꝓditionis impedit mr̄imonium sed tm̄ error fuilis ꝓditōis. nec etiaz semp talis error ꝑpedit. vñ si libera vult ꝓ/here cū fuo ꝛ ꝓ/hit cū libero nō dirimit mr̄imoniū. licz ibi sit error ꝓditionis qz nō intelligit talis decepta q̄ cū meliozi ꝓhit q̄s credebat. silr diē q̄ si fuus credit ꝓhere cū libera. ꝛ ꝓhit cū ancilla. nō dirimitur matrimoniū. qz ꝑsentit in hoiem sue ꝓditionis. et qz neutez pōt aliquid alij obijcere. ꝛ ita ꝓpter erroꝛē fuꝰ nūq̄ dirimit matrimoniū. sed certe pari rōne videt q̄ si aliq̄ credit ꝓ/here cū vno ꝛ ꝓhit cū alio q̄ē diliozi ꝛ meliozi. q̄ mr̄imoniū reneat qz ū vr̄ decepta.

Alij aũt dicũt. q̃ siue erret in meliori vel in deteriori ꝺditiõe sp̃ dirimit̃ mr̃imoniũ. Tercij dicũt. q̃ si intercueniat error. in disparꝺitione dirimit̃ mr̃imoniũ ſz ſi in pari nõ dirimit̃. vnde si libera vult ℨhere cũ libero & ℨhit cũ fuo. vel si fuus vult ℨhere cũ fua & ℨhit cũ libera nõ tenet mr̃imoniu ſz

Ead. ſi liber vult ℨhere cũ fua & ℨhit cum libera. vel si ancilla vult ℨhere cũ libero & ℨhit cum ſeruo. tz matrimoniũ. q̃

1. Cez 7 vtrobiq; ẽ pitaſ & hec opinio bona mihi vr̃. b. dubitari aũt ℨſuetuit ſi libera ℨtrahit p̃ error ẽ cum hoie aſſcripticie ꝺditionis. an teneat mr̃imoniuz

Matth. 6 h. dicit q̃ teneat lex tamen ℨtradicit. in auc̃. de nup. §. aſſcripticio col. iiij. & C. ō ſe naturſcõſul. clau. l. vna.

In chriſto eñ ieſu nec iude⁹ a nec grecus nec fu⁹ nec; liber ergo nec in ℨiugio chriſtia, no; eadẽ eñ lege ĩ fide chriſti regit. indifferenter eñ ab apl̃o ꝺr oĩb⁹: q̃ vult nubere nubat in dño: & ite; ml̃r nubat cui vult in dño tm̃. nõ p̃cipit̃ vt ingenua nubat ingenuo: ancilla fuo: ß q̃libet earũ cui vult nubat ĩ dño. Ite; iulius papa. c. iiij. Licet fuo

b matrimonia ℨtrahere.

OMnibus nobis vnus ẽ p̃r in cel: & vnuſq̃ſq; dies paup fu⁹ & liber. equal̃r p̃ ſe & p̃ aĩabus eo; rõnẽ reddituri ſunt. q̃ ꝓpter oẽs cuiuſcũ c q̃s ꝺditõis ſint vnã legẽ q̃tũ ptinẽt ad deũ hẽ nõ dubitamus. ſi aũt oẽs vnã legẽ hñt d q̃ ſic ingennus dimitti nõ p̃t ſic nec fuus ſeꝛ ℨiugio copulatus vlteri⁹ dimitti poterit. Ite; zacharias papa. Ancillã in mr̃imonio ſuſceptã viro

e SI q̃s dimittere nõ licz. liber ancillã mr̃imonium accepit: nõ hz licentiã dimittere eã: ſi ℨſenſu ambozũ ℨiũcti ſũt excepta cã fornicaf tionis. Sz vna lex deinceps erit p̃ oĩa & viro & femine. Item iulius papa. Inter patronũ & libertã conſtat eſſe mr̃imoniũ legitimũ.

g SI quis ancillã ſuam in libertatem donauerit: milẽ. vbi q̃ nõ p̃t eſſe mr̃imoniũ inter claz virum et abiectã mulierẽ & inter ſenatorem & libertam.

h CEt legibus. & ita ſi leges ꝺicerent. & illis legibus canon nõ obuiet nõ tz mr̃imoniũ. Mã q̃ leges hẽant locũ in mr̃imonio lz. h. ꝺicat. eſt ar. xxxv. q. v. ad ſedẽ. ℨ. xxvij. q. ij. q̃ aũt. xxvij. q. ij. lex diuine. vñ dicũt q̃daz q̃ cũ lex dicat nõ eſſe mr̃imoniũ cum ancilla. vt. C. de inceſt. nup. l. iij. & canon nõ excipiat niſi cũ ſcienter ducit. q̃ vbi etiã cũ libera ℨhit fuus credẽs ſe ℨhere cuz fua nõ tz mr̃imoniũ

SI ꝺs inge; nuus. faciat ſed pone q̃ liber ignanter ℨxit cũ fua. poſtea dñs manumittit eaz & ipſa cognoſcit eã poſt eius manumiſſionẽ poſt cõperit eã fuiſſe ancillaz tpe ℨcei mr̃imonij. q̃rit an poſſit eam dimittere. & dicimus q̃ ſic. q; cõſenſus ille nullꝰ fuit. Iz ſi dñs eꝰ tũc tpis ſciebat ℨhi mr̃imoniũ & tacuit tũc tz matrimoniũ. q; eo ipſo intelligitur ei dediſſe liberta tẽ. in auc̃. ō nup. §. ſi vo ab initõ & in auc̃. vt liberti decetero. §. ſi ꝺs. Sz pone q̃ libera ℨxit cũ eo quẽ credebat liberũ. ſed poſtea ꝓpa ꝺitõe fuit tuz? nihilomin⁹ vult ſtare ſecum Iz ille recuſat. ꝺi-

a CNec fuus. a ſacris eñ eccleſiaſticis nõ eſt amouẽdus. vt exõ ℨiu. ſer. dignũ vel ab illis q̃ ſũt iuris naturalis. vt a voto. in auc̃ de monachis. §. hic aũt. vbi iuſtinianus inducit hec eadez verba apli ad p̃obandum q̃ fuus poſſit eſſe monach⁹ ſed q̃ntũ ad ius ciuile fuus non habeꝭ p̃ hoie. vt ff. de reg. iur. q̃ſtũ ad ius.

b OMnibus redꝺituri ſunt. ar. q̃ ſeru⁹ non teneꝭ obedire dño in atrocibus. xj. q. iij. nõ ſemp.

c CLegem. nõ quo ad p̃motionẽ. irregularis eñ efficit̃ qui cum fua ℨtrahit. xxxiij. ꝺi. ſi ꝺs viduam. ſed ſe quit̃ vnaz legem habito reſpectu ad ius naturale. nã de iure naturali quilibet cũ qualiber poſſet ℨtrahere. ita fuus cũ libera. niſi obſtaret ℨſtitutio eccleſie.

d CIngenuus. ar. a tota in q̃ntitate ab vniuerſalib⁹

e SI ꝺs in mr̃imonio. p̃t ꝑmr̃imo/ (ad ſingularẽ. niũ eſſe inter fuũ & liberã. qõ ẽ ℨ legẽ. C. de inceſt. nup. l. iũ. ſed abrogata eſt quo ad hoc vbi ſcienẽ ℨhit.

f CSed vna. quantũ ad hoc.

g SI ꝺs. dubitabaꝭ p̃. l. illã forte. C. de iceſt. nup. hu

cũt q̃dã ß mr̃imoniũ eſſe ex vna p̃te & nõ ex altera. vt exẽ de eo q̃ dux. in matri. c. ſ. Sz dico q̃ q̃tũ ad neutz ẽ mr̃imoniũ. vñ neuꝭ cogit̃ ſtare cũ altero q̃ntũ ad vinculũ matrimony. ſed rõne fidei p̃miſſe bene teneꝭ ei. Ite; p̃t ꝺici cũ maioz ℨhit cũ minozi. q̃ q̃ntũ ad neutrũ eſt matrimoniũ & q̃ntũ ad vinculum matrimonij eque p̃t maioz recedere a minore ſicut minoz a maiore. ſed nõ eſt ita q̃ntũ ad fidem p̃miſſam.

k CFaciat. conſilium eſt.

l CNõ p̃t. i. ſi nõ voluerit. vt ſit q̃ſi expoſitõ lr̃a ſequs ſed nec dñs cogit̃ eam vendere. ar. ſ. q. ſ. eos.

m CScierat. nõ vr̃ ſcelatus q̃ ſciuit nec debuit certio

rari.q nō ignorauit. vt.ff. de act. emp. ꝛ ven. l. f.

a ¶ Habeat. dicit tū lex. q si filia senatoris ꝯhat cuꝫ liberto nō tꝫ. ff. de sena. filiā. sed illud fm leges. ꝛ nō tꝫ quia matrimonia iure poli regunt. ij. q. iij. §. hinc.

b §Ī femina.

c ¶Dius re/mouisse. nūquid ḡ fine iudicio ecclie pōt libet dimittere antillam quam crebat liberā. vī hic q sic. xxxij. q. ij. ancillā. §Ītā retinēdo eam sibi facit piudiciū vt ex de piu. ser. ꝓposuit. secus tū vī. vt. xxxiij. q. ij seculares. nam ꝛ si cā separationis sit manifesta. tū sine iudicio eccle sie nō dz dimitti vt ex de diuoꝛ. porro. nam pendente accusatione alter alteri te neť reddere debitū. vt ex vt li. pen. laudabilem ꝛ hoc pōt admiti. vnde si petita fuisset hic restitutio. audiri debuisset ꝛ pendente cā nō negabit ei alimenta. vt. ff. ō lib. agno. si neger. sponte tamē nō dz ei cōmisceri ne fiat ei piudiciū sed ad mādatū eccliē pōt. ar. ff. de appell. cum ex cā.

d ¶Probare. sed quare ꝓbat ista se liberā. cū actori semp incūbat ꝓbatio. vt vj. q. vlti. actor maxime cū ipsa fuerit in possessione libertatis. ſz dic q sponte assumpsit hoc onus. vnde mos ei gerendus erat. vt. ff. ō ꝓba. circa.

e ¶Approbata. i. a iudice ꝓnūciata ꝛ nota q si iudex ꝓnūciaret eā liberā ꝛ ingenuam talis sniа oīm̄ibus ꝓiudicat. ff. de sta. ho. ingenuū. si autē ꝓnūciaret nō esse ꝙuam petentis. illi soli nocet sententia. ff. de lib. cā. l. diui.

f ¶Darito. ar. q ḋ in initio litis restitutionē nō pet̄ postea petere nō possit. ō. iij. q. vj. §. exceptio. ſz hoc vex est cū in modū exceptionis obijcit restitutio sed si directe in modū actionis posset vsq ad fīnam. vt ex ō cā pos. pastoralis.

a uerat ꝓut legitimā eā habeat. simiłr ꝛ mulier ingenua ō ꝓuo alterius facere dz. Itez ex eodē. c. viij. Non licet mulieri dimittere quē sciens ser-

b §Ī fe uū accepit in virū. §mina ingenua accepit ꝓuū sciens q ꝓuus esſz: hēat eū q: oēs vnū ꝓez hēmus in cel': vna lex erit viro ꝛ femie. Itē grego. Seruitutis occasione dimitti nō valet: q̄ post ꝛrouersiā status se in liber-

c tate asseuerauerit. ¶Dius rei cā cū mꝛe sua huc ꝓpulsa anno ꝑterito pñtium venerit latrix: frīnitas tua cautius nouit: q. ſ. maritus suus vester clericus ob hꝰ q de fuili fuerat ꝓditōe pulsata: a sua noscit eam remouisse ꝓsortio: vosq hic posi-

d tos asserūt ꝓmisisse: vt si ꝑbare se liberā adiuuāte dño valuisset: suo eā vos ꝓiugio refoꝛmaretis. fraternitas igitur vestra cognoscat: q reuelante deo libertatis auctoꝛe

e approbata sit libera: nullaq in ea macula seruilis inuēta est. his ergo cognitis sine mora aliqua suo eā volumꝰ marito restitui: nec vlterius idē vir eius argumenta sibi occasionis exquirat: ꝙbus eaz possit abijcere. nā si a vobis q̄ nō credimus minime fuerit adimpletū: eāꝫ recipere forte distulerit nos illud cognoscatis cū districta vindicta coꝛrigere. ¶Cum dicitur sciens illū ꝓuū: ḋat' intelligi q si nesciret illū ꝓuū esse: nō cogit' manere cū eo. quia hec ergo ꝛ psone ꝛ ꝓditionis dolum passa est: nō cogit' adhere ei cuius fraude decepta est. si ℞ libeꝛ acceperit: ꝛ ille vt cām ꝓstet discidij se alicuius ꝓuū fecerit: nec vxoꝛē dimittere nec illa ob vicū lū ꝓiugij in ꝓuitutem redigi poterit. Unde in tiburien si ꝓci. Occasione ꝓditionis dolose mutate vir nō discedat ab ea: quā libertatis ꝛpe

g §Erlatū est ad acceperit. §sanctā synodū q ḋam ingenuus ingenuaz accepit vxoꝛē: ꝛ post filioꝛ ꝓcreationē occasione diuoꝛtij cuiusdā seruū se fecit. vtrum necessario mulierē tenere debeat. ꝛ si tenuerit: vtrum illa quoq

h fm secularem legem seruituti subijci debeat: quesitum ē. Iudicatū est vxoꝛē minime i debere dimitti: nō tamen ob christi legem mulierē in seruitutem redigi: dum ille non ex consensu coniugis se seruū fecerit: quem liberū ipsa maritum acceperat. Queritur etiam si seruus vnius alterius ancillam acceperit: an sit coniugium inter eos. De his ita statutū est in cōcilio gabilonensi. Legitima ꝓuoꝛ cōiugia sua aucte dñi nō dirumant.

g §Elatū. diuoꝛtij. ſz vñ hēret iste occasionē diuoꝛtij ꝓpter hoc. certe q legē q̄ dicit q ꝓuitus superueniens dirimit matrimoniū. ff. de diuoꝛ. l. f. ꝛ in aut. de nup. §. si ꝛo. sed qualiter potuit iste se vendere. cū ex hꝰ sequať q idē sit ḋ vendit ꝛ qō vendit'. qō est ꝓta illud. ff. de re. pmu. l. f. maxime cū ḋnq exigant vt venditio liberi hoīs teneat. ſ. vt pariať se vēndari ad ꝑciuz ꝓticipandu. ꝛvt in veritate ꝓtici per ꝛ vt non sit ignarus sue ꝓditionis. ꝛ vt emꝓtor ignoꝛet eiꝰ ꝓditionē. ꝛ vt sit maioꝛ. xx. annis ff. ḋbus ad lib. ꝓ cla. l. f. ꝛ. ij. itez q̄ rit vtrū iste ḋ se vendit. possit reꝓti ab vxoꝛe q̄ ius hz in eo. ꝛ incuiꝰ obꝓbrium redundat huius fuitꝰ. ar. q sic. ff de libe. cau. l. f. ij ꝛ. iij. qō ꝓcedit. h. maxime cum ipsa fuerit absēs nec poterat ꝓclamasse. arg. ff. man. si ꝓcedente §. lucius. ꝛ hoc concedo cuz vir nō hēat copiam sui coꝛporis. sed mulier. ꝛ est ar. ad hoc. xxxiij. q. v. qō deo.

h ¶Scōm̄ secularē nō romanā nam fm eam ob fusilem ꝓditionē viri nō mutatur ꝓditio vxoris. ſz fm legem lōbardam fm quā nō illa vxoꝛ. vel filij redigunť in ꝓuitutē. sed secunda cū filijs vt in lōbarda de his qui se inseruit. alterius sub. l. pen. ꝛ vl. Jn his eīm legibus dicit' q vxoꝛ quā tunc habebat vel filij nō redigū tur in ꝓuitutem sed secūda cum filijs. sed illa defuncta alia ei nubat libera. ꝛ ipsa ꝛ filij eius redigunť in seruitutem. vel facit hic mentionē de senatusconsul. claudiano fm qō si libera ibat in ampleriꝰ seruī serua effī ciebať. sed sublatū est hoc. C. de senatusco. clau. l. f.

i ¶Dimitti. ar. q licz aliq̄d deueniat. ad id a quo incipere oō potuit. nō tamen ꝓpter hoc irritatur. §. ꝓterea. lv. ꝓcepta. ſ. ꝓri. q. f. ad limina.

a OJctū est. habeant. sed ḋ si dñi sint in diuersis ꝓuincijs credo alr̃ cōpellendū. vt vendat reliq̃. vel si neuter emere vult. redimat ecclia. nō em̄ debent vxores a viris separi. vt. xxxiij. q. ij. ḋs deus ꝓunxit. & C. cōia vtri. iudi. possessionū. & ar. ff. ō edi. edic. plericꝫ nam peccarent dñi eos sepando & ita saltem indirecte sint ꝓpellē di relaxare eos. si nō est ḋ emat & potius sequit vxor viz. ꝗs cō/uerso. xiij. q. ij. vna quecꝫ. vel distingue an ācilla nubat volente dño vel nō. vt di xi. xiij. q. ij. vna/quecꝫ.

Matth. 19 Mar. 10

b ¶ Legalis cōiunctio. i. legitima. i. cōis ꝓsen/sus.

c ¶ Voluntatē maxie. q. etiam eis inuitis pōt ꝙ hi matrimoniuꝫ vt ex. e. c. j. Jo.

d ¶ Vidaz populorum.

e ¶ Quod autem. hic depingit ꝓma questio. an. s. ḋ suscipit ꝓpriū filium de sacro fōte possit postea ꝓmiscere carnaliter sue vxori. cui ꝓ tale factū cōpater factus est. & ḋdam ꝙ sic. lz canones varie loquant̄ ō eo. Jn ꝓmo & in secundo. c. ōr ꝙ debeat ab ea separari. Jn ḋnḋ eī capitulis seq̃ntibus ōr ꝓrium ꝙ nō debeat ab ea separari. sed ꝙrietas hec solutur ex de cog. spi. si vir vel mulier. vbi dicit alex. ꝙ siue vir siue mulier ex malicia siue ex ignorantia suscepit filiū suū de sacro fonte. nō iō a viro sepanda est. nisi ad seruandam ꝓtinentiā possit induci. idē dicit J. e. de eo. capitula q̃ dicūt ꝙ tales sunt sepandi. nō tenent. qz sunt cōtra euangeliū qō dicit ꝙ ob solam cām fornicationis fieri separationem. vel qō ōr in eis ꝙ debeāt separari. intelligas tādiu quousq; penituerint. vel dic ꝙ debent separi sub ea ꝓditiōe si pñt induci ad ꝓtinētiā. vt ex ō cog. spi. c. ij.

f ¶ Permittit. hic male dicit. innuit em̄ ꝙ nō possit ꝓhiberi n isi inueniat ꝓcessum. sz ꝙriū est verū. j. e. q. iiij. ḋ spūal em. extra de spon. cum apud.

g OJctū est nobis: ꝙ ḋdā legitima ꝙnox ꝓiugia potestatiua q̃dā ꝓsumptione dirimāt: nō attendētes illud euāgelij: ꝗs deus ꝓiūxit hō nō sepet. vñ nobis visum est vt ꝓiugia ꝙnox nō dirimant̄ etiā si diuersos dños hēant: ꝓ in vno ꝓiugio pmanentes dñis ꝙuant suis. & ꝓ in illis

b obꝙuandū ē: vbi legalis cōiunctio fuit & ꝙ voluntatem dñox. Causa. XXX.

d OVidā ꝓlox freq̃tia impedit ꝰ filiuz suuz de baptismate suscepit dū credere se alienū suscipe. vxor aūt eiꝰ dū callide vellet suscipe ꝓ ꝓriū suscepit alienū quez vir adoptauit sibi in filiuz: & ex vxore sibi filia nascit̄: quā filio suo adoptiuo spūali vxoris: dū vterꝫ essz in cunabulis: tradidit. post triennium vxor morit̄: & cōpater eiꝰ relictam cōpatris vxoris sue virclam sibi despōsauit. aliquātulū tps effluxit: & alius publice eā duxit ī vxorē. Queri ꝓmū an vxori sue debitū reddere valeat: ḋ ꝓriū filiū de sacro baptismate suscepit Secūdo a sponsalia ꝙhant̄ inter infantes. Tercio: an spūales vel adoptiui filij naturalibus copulari valeant. Quarto an vxorē cōpatris vxoris sue alicui ducere liceat. Quinto an clandestina desponsatio manifeste ꝓiudicet. Questio. I.

e QVod aūt ꝓrium filiū in spūalē sibi trāsferēs vxori sue debitū reddere nō valeat rōne & auctē ꝓbatur.

f ¶ Nulla em̄ auctate pmittit̄ vt ꝗs cōmatri sue carnali copulet. ℞ aūt vxorē suā sibi ꝙmatrē effecit: nō ḡ illi vlteriꝰ carnaliter copl'ari poterit. ℍ Hinc deusdedit sctē romane ecclie epūs scribit gordiano hispalē sis ecclie epō & fratri charissimo. Sepent̄ viri ab vxorib⁹ ḋ aliq̃ casu natos ꝓrios co/

g ¶ Eruenit ram epō tenēt. ad nos diaconus sctitatis vīe epl'am deferens ꝙ ḋdam viri & mulieres ꝓterito sabbato paschali die ꝙ magꝓlox incursu nesciētes ꝓrios filios suscepissent ex lauacro sancto. ¶ Cupis scire ergo ꝓ tali rōne accidenti: vtrum debeant viri ac mulieres ad

h ꝓrium vsum redire an nō. ¶ Nos ℣o mesti in hac re inq̃/simus ꝓiox dicta. Jnueni

i mus in archiuis ap'lice sedis iam talia ꝓtigisse in ecclesijs ysaurie ephesiozum simulqꝫ hierosolymoꝙ aliarūqꝫ ecclesiaꝝ. Epūs etiam eaꝝ ciuitatū ab hac ap'lica sede volentibus scire vtrū viri ac mulieres redirent ad ꝓriū thoꝛū:

k beate memorie sancti patres iulius innocentius & celestinus cū epōꝙ plurimoꝙ & sacerdotum consensu in ap'lox principis ecclesia phibentes talia perscripserūt & confirmauerunt: vt nullo modo se in ꝓiugiū reciperent mulie/

¶ Eruente. ḡ ex lauacro dicūt̄ ḋdam q̃ si suscipio filiū in/dei de sacro fonte. inē me & ipm nō ꝙhit cōpaternitas. quia nihil ad ꝓstitutionem ecclie sit de his q̃ foris sunt. Vñ si iudea postea ꝙuertat̄ ad fidē possum cum ea ꝓtrahere qz non reuiuiscit qō nihil fuit. dicit tñ ꝙ si ita eēt fm legem mosaycam ꝙ ꝓtraherē inē eos compaternitas. ꝓ circūcisionem ꝓtraherē. sicut nunc ꝙ baptisma cōtrahit inter suscepcrum aūt & suscipientem in his q̃ pcedunt baptismuꝫ ꝓtrahit vinculū cōpaternitatis. & licz adhuc non sit in fide vel in veritate ante baptismū. vt. xxvij. q. j. caue. destinatione tñ q̃dz fidelis reputat. h. tamē & R. dicūt ꝙ inter me & iudeā cuius filium de sacro fonte suscipio ꝓtrahit compaternitas. vnde nō possum cū illa ad fidem ꝙuersa contrahere. item dicit. h. ꝙ bene ꝙhitur ꝓpaternitas inē me & patrem suscepti de sacro fonte. licet hereticꝰ si aliqñ fuit baptisatus.

h ¶ Dsum. loq̃t de ꝓiuct aū cō/

pñitatē & nō de ꝓiūctis post. put ḋdam mentiunt.

i ¶ Jn archiuis. ab archa dicrū est archiuū. vbi. s. reponūtur libri. & ꝙ tales libros fit fides. vt extra de ꝙscrip. ad audientiam.

k ¶ Demozie. hic incipit respondere.

a Dona. ꝓmū salis collo. vt. ℣. de ℣se. dist. iiij. exhinc Secūdū. aurīū ⁊ narīū linitio cū sputo. Tertiū est in pectore ⁊ in fronte facta signatio. vt. e. di. Quartū est olei sancti vnctio. vt. e. di. deinde a sacerdote. Quintū baptismi ablutio. vt. e. di. venit. Sextus in vertice chrysmatis punctio. vt. e. di. postq̄. Septimū. eiusdem in fronte facta signatio. vt. e. di. presbyteri.

b Pabulo. hic videt. q. ex oibus que ꝓcedunt baptismū ℣ hortur cōpaternitas. vt. ℣. e. q. iiij. c. sicḥs vnus et. ℣. de ℣se. dist. iiij. in cathecismo. nam ⁊ christiana dicit ꝑ q̄ catherizata ē vt. xxviij. q. j. cap. Sed contra clemens dixit. q. ea que precedunt baptismū vir impediunt mīmoniū contrahendū ⁊ nō dirimūt contractum. vt ex de cog spi. contra. cto. Item dapnus est ia / nua oium sacramentoꝝ. vt. xxx ij. di. ℣. verum. Cuz ergo ianua non sit aperta. nullum sacrāmentum potest ingredi. item ꝓpē catheciſmū non fit alicḥs aptus ℣here mīmonium. vt xxviij. q. j. cane. Item si discederet sine baptismo. nō ꝓdesset ei catheciſm⁹. q̄n perpetuo esset damnatus. vt. ℣. de ℣se. di. iiij. firmissime. ⁊ c. nullo. ergo patz q adhuc est membz diaboli. non ergo potest esse filius spūalis h. dicit q in quolibet istoꝝ ℣hit comparernitas. ⁊ dic q ante baptismū nōdum est hō spūalis est tamē filius spūalis. ⁊ dicit spūalis ad differentiā carnalis vel ad oprīui filij. si hoc vis dicere. tunc dicas q in illa decre tali contracto. filius ille nō erat filius viri sed tm̄ mulieris. ⁊ sic plana est. vel dic q licet ℣hatur compaknitas. non tamen talis compaknitas sufficiens est ad dirimendū. Alij dicūt q tm̄ in baptismo ⁊ in ꝓfirmatione ℣hitur compaknitas. sed quero qđ donū ℣hak per ista que ꝓcedūt baptismū. vt sine spe damnaꝝ sit etiā infans qui moritur ante baptismū. vt. ℣. de ℣se. di. iiij. firmissime. ⁊ c. nulla. dicunt quidam q ꝓsunt ad mioꝛem penam. sed hoc non videt. quia leuissima est pena paruuloꝝ. vt. ℣. de ℣se. di. iiij. c. regnante. ergo vt q nō possit esse leuioꝛ. Alij dicūt q hec dona ꝓsunt viuentibus ꝛ nō morientiꝫ. fortiores eni sūt ad resistendum diabolo. vt de ℣se. di. iiij. postea. ⁊ c. ex hinc. ꝛ ex ꝟ Sed

res ac viri: q̄cunq; aliq̄ ratione susceperīt natos ꝓpios sed separēt se: ne suadēte diabolo tale vicium inolescat.

c Scitis q quō sūt septē dona baptismi. a ꝓmo ergo pabulo sacrati salis ⁊ ingressu ecclesie vsq; ad ꝓfirmationē p chrysma ꝟ est a ꝓmo vsq; ad septē: nullus christianꝰ suaz cōmatrē in ꝓiugiū suscipere debet: ⁊ qui ꝓsumpserit: tam diu vinculo anathematꝭ religetur: donec pniam digne egerit. Ite ex ꝓcil. apō vermeriā. c. iiij. Ab vxore separetur: q̄ filiastruz suū coram

c Jēs filiastrū vel filiastrā suam ante episcopū tenuerit ad cōfirmationē: separet ab vxore sua ⁊ nunq̄ aliaz accipiat similiē ⁊ mulier. Ecōtra ℣o scribit nicola. salamonitano ep̄o dicens. Nō separetur a viro: q̄ filiastrū de sacro fon-

d Osse desiderasvtrū mulier que viri filiū ex alia femīa genuit de sacro fonte leuauerit postmodū possit cum eodez e viro copulari. quos ideo cō iungi posse decernim⁹: quia ꝫm canones sacros nisi amborū consensu nulliuꝰ religionis obtentu debet ꝓiunx dimittere ꝓiugem. ꝓtinet autem ad ingens vtilis exitiū que habēs odio virū vel infirmitatē eius non ꝓsideraꝛ quasi causa pietatis operaꝛ impietatem: maxime cum apostolus precipiat: Nolite inquiens fraudare inuicē nisi ex consensu ad tempus vt vacetis oratioꝛi: ⁊ iteruz reuertimini in id ipsū ne tentet vos sathanas ꝓpter incontinentiam vestram. ergo si non ex cōsensu vtriusq; cōiugis factum esse ꝓbatur: g non fraudentur inuicez: sed reūtanē in idipm̄ ꝑtim cū dicat aplus: vxor sui corꝑis ptātē ñ hz ꝛ vir: ⁊ vir ptātē sui corꝑis ñ hz: ꝛ mulier. Ite ex ꝓcil. gabillonensi. c. iiij. Nō separet a viro: ꝛ pniaz agat que filiū suū coraz ep̄o quik q oēs paruuli eēm penā patiunt. q. vir ē credibile. si ꝙras an hec dona sint sacm vel nō dico q non qz oē sacm ꝓfert salutē. vt. ℣. ꝛ. q. j. multi. sed si appelles sacm i. signū future gr̄e. tūc ℣dico eē sacm. e

Jēs filiastrum.

e Osse ex alia. idēt si esset ex illa.

e Copulari. id est. carnaliē commisceri. ℣. di. xxxj. aliter. argu. q nunq̄ est malum facie dum ꝓpt bonum quod inde sequitur. sic. ℣. j. q. j. ñ est putāda. ℣. xliij. q. v. fortē ℣. xxxij. q. iiij. sic ñ sē ℣. xxxiij. q. v. si dicat.

f Fraudare. id est. subtrahere debitum qō inuicem debetis vobis. nisi ex cō sensu qō forte faciet⁊ vt expediti⁹ vacet⁊ oroni

g Fraudentur. ille tamen ꝺ leuat filium suū de sacro fonte ꝑdit ius exigendi. sicut ille qui fornicatur cum altera. sed nunquid si talis petit debitum debet vxor ei reddere. dicit. h. q sic licet ille peccet petendo ⁊ ē ar. ꝓ ipō. xxxiij. q. v. manifestuz ex de iurein. debitoꝛes. Jdē dici e ō illis ꝺ vouerūt ad tps. ꝛ si ꝓperuo vouissent sec⁹ eēt. vt. xxxij. q. v. q deotu dicas q statim ipō facto pditū est ius exigēdi. ꝛ ꝙ sniaz ecclie nō sit ei ablatū ius. ⁊ cū nō habeat alē ius petēdi nec reliqu⁹ dare reneꝛ vel soluere. qz vbi nulla est petitio nulla ē mora. vt. ff. ō. ℣. ob. si pupill⁹. ꝛ nō/ ne vī ℣iū. xxxij. q. j. dixit. vbi ōz. q vñs solā cāz fornicatiōis excepit. ḡre vxor possit negare debitū viro vel ecōuerso. ꝛ illud sane itelligas q ob solaz fornicatiōis cāz ꝓt eā expellere ō domo sua ⁊ ab oi cura dimittere. dū tñ illud intellīgas ꝓut notaꝭ. xxviij. q. j. idolatria. Sz pces sūt cāe ꝓpt q̄s ñ cogit reddere debitū viro. ꝛ i illis casiḃ ñ ꝓt eā a se abūcere ꝛ posset ei debitū ō negari. Ite si vtq; leuauit filiū suū ō sacro fonte neut hz ius petēdi. ⁊ ꝛ neutri subueniaꝭ peritiōis iure. vtriq; tñ subueīt iure replicatiōis. sic ex ō diuoz. significasti ⁊ bonū sise. ex ō excep. cū ecclīastice. ꝛ q̄d si ꝓmisit ꝓpetuā ꝓtinētiā. ⁊ alē p⁹modū fornicaꝭ nunq̄d poterit tūc reliqu⁹ petere debitū. vī q possit etiaz si ābo fornicati eēnt. ⁊ etiā si iurauit ñ repetere eā. vt ex ō iureiu. tua. ar. ℣. xxxiij. q. v. q deo. Rēn. q nō ꝓt petere ꝛ eccl̄ia coget reliquū reddē ōbitū. vt ex ō diuoz. ex lr̄is

g Jctū est. fallaciam ar. q dolus nemini debet prōcinari. vt. xv. q. vj. c. j. ⁊ xx. q. iij. ꝓstituit. ff. de dolo nec ex dolo b ¶ Pniam interiorez. ⁊ semp doleat se fecisse hoc. sic. l. di. clerico.

c Eo. spe. sic. xxvij. q. j. hi qui.

d His q̄ filiastros suos ⁊c.

e Dlimna. inoruit. id est. notificauit. f ¶ Cogēte. idē esset absq; necessitate. sed tūc ei penitentia imponenda esset ⁊ vrgentissima ne cessitas excusat. de ꝓse. di. j. sicut non ramen pat filium in necessitate ꝓfirmabit. quia illō episcopale est.

g ¶ Dicente. ⁊ di. xxvj. deinde.

h ¶ Necessitas. c. j. de ꝓse. di. j. sicut. ⁊ xxxiij. q. j. c. j.

i ¶ Vixerit nō ergo quod primus legitime factū ē ꝓpter supuenientem causam infringi debet. etiam q̄uis res ꝺ/ uenerit ad eum statum a quo incipere non potuit. vrs. di. lv. p̄/ cepta.

k ¶ Auctoritates. scilicet q̄s deus coniunxit. homo non separet. ⁊ vbi ꝺr vxorem non esse dimittendā nisi cā fornicationis.

Ps. 24

a Ofraudulenter tenuit Jctū est nobis q̄sdā feminas desidio se: q̄sdam ꝺo fraudulenē: vt a virē suis separenē ꝓrios filios coram epīs ad ꝓfirmandū tenuisse. vñ nos dignū duxim⁹: vt siq̄ mulier filiū suū desidia aut fraude aliq̄ cōrā epō tenuerit ad ꝓfirmādū ꝓpē fallaciā suā aut ꝓpē fraudē: q̄diu vi/ b uet pniaz agat: a viro nō tñ separeē. I tē ex ꝺcil. magoci ensi. c. x. in claustro sci albini habito. Separenē ⁊ graui pnīa plectenē: q̄ filiolā suam vel spūalē mulem ducūt i

c Eo q̄ inēro/vxorē. gastē: si aliqs filiolam suā in vxorē duxerit: ⁊ de eo q̄ cū cōmēre spūali ꝺcubuit: ⁊ ꝺ eo q̄ filiū suū baptizauit: ⁊ vxorē⁹ euz ꝺ fonte suscepe/ rit hac cā vt discidiuz ꝺiugij fieret: si postea i tali copulatiōe possint pmanere. De talib⁹ sic rñdēdū ē. Si filiolaz aut cōmēre suā aliqs i ꝺiugium duxerit: separandos eē iudicam⁹ ⁊ graui pnīa plectāndos. Si aūt ꝺiuges legitimi vn⁹ aut ābo ex industria fecerint vt filiū suū ꝺ fonte susciperēt: si innupti pmanere voluerint: bonū ē. Sinautez grauis pnīa insidiatoꝛi iniūgat ⁊ simul maneāt. ⁊ si p̄uaricatoꝛ coniugij superuixerit acerrima pnīa mulctet: ⁊ sine spe ꝺiugij maneat. I temnico: pa. rudolpho biturieñsi epō. Mō separēē ab vxorib⁹ q̄ filiastros suos cōrā epō te-

d Æ his q̄ filiastros nēt. suos ad ꝓfirmationez cōrā epīs tenēt. i. q̄ filios vxoris sue ꝺ viro p̄oꝛi dū chrysmanē ab epīs sup se sustinēt si i sciēcia sic asserē fiat: lz sit pctm̄: ñ tñ vsq; ad sepationē ꝺiugij puniēdū ē. lugeant tñ et digna pnīa p̄ dilnētes domino dicāt: ꝺlicta i grātie nostre ne memiereē. I tē Iob. pa. anselmo lemosine eccle. epō.

Mō separēē ab vxorē: q̄ necessitatis cā filiū suū baptizauit

e Dlimna btī petri apl̄orum pncipis hic pñs bō noīe stephanus oronis causa venies nro p̄/ sulatui suggerēdo innotuit: q̄ filiū suū i extremo vite sue positū necdū baptismateē vnda lotū: absentia scilicz sacerdotū nimia ne f cessitate cogēte baptizauit: eūq; ipse ꝓpijs māib⁹ retinēdo suscepit: atq; p hui⁹ rei negocio noticie tue patefacto reuerētia tua q̄ si rectitudis zelo flagrās pfatuz hoiem a sua ꝺiuge iudicauit esse sepandū: qō fieri nullaten⁹ debz g dicēte scriptura a dño iunctā eē viro vxorē: ⁊ quos deus ꝺiunxit bō nō separet. vñ ⁊ dñs in euangelio nō dimittere posse vxorem suā nisi cā fornicatiōis aptissime iubet: ⁊ nos tāte auctis p̄cipua freti iussiōe dicim⁹ dimittēdū eē: b et iculpabile iudicādū qō necessitas intulit. ¶ Nam ꝓ baptizandi opus laicē fidelib⁹ iuxta canonicā auctem si necesse fuerit facere libere ꝺcedit. vnde si supradictus genitoꝛ filiū suū corpe morientem aspiciēs: ne animā perpetua morte peuntem dimitteret: sacri vnda baptismatis lauit: vt eum de potestate auctoris mortē et tenebrarū eripet ⁊ in regnum christi iam regnaturū sine dubitatione trāsmitteret: benefecisse laudatur: ⁊ idcirco sue vxoꝛi sibi iam legitie societate impune q̄ i diu vixerit iudicam⁹ manere cō k iunctū: nec ob ꝓ p̄fatas auctoritates diuinas aliqten⁹ separi debere. Filia dicit spūalis ñ solū ei⁹ q̄ accipit: sed etiā eius q̄ trine mersiōis vocabulo eam sacro baptismate tingit. dicit etiā spūalis filia sacerdotē q̄ ei peccata sua ꝓfitet: harū oīuz flagitiosa ꝺiunctio est: ⁊ eadez pena plectenda. Unde symmach⁹ papa ait. Par pnīa ei indicit: q̄ spūalem filiā ⁊ pniālē suā violare mō

l Omnes ꝺ tria c. non inducit. g. nisi vt ostēdat quot modis dicatur filia spiritualis.

m ¶ Vt ⁊ ipsi nec notat oīmodā similitudinem nisi q̄ ad ipsuz sacerdotez q̄ suscipit i penitentiam. filius enim eius bñ potest ducere quam pat recepit ad penitentiā non tamen quam im/ mersit i baptismo. mlta enim attenduntur i baptismo que non attenduntur in penitentia. si enim te suscipio ad penitentiaz. non iparēres tui mihi compatres sūt. et per baptismū plēnafit remissio non autem per penitētiam. Si q̄ laicus audiat in necessitate peccata alicuius mulieris. non potest postea cum ea contrahere. argu. hic. si tamē ꝓpter hoc forte teneret mrīmonium. videtur eni ēm hoc sacerdoti ꝓhiberi. cum eis ēm sit officium iudi.

Sci. i Matth.

m Omnes q̄s in pnīa suscipim⁹ ita vt nr̄i sunt spūales filij: vt ⁊ ipsi quos vel nobis suscipiētib⁹ vl̄ sub trine mersiōis

re peccata ꝓfitentiũ. Sed nunqd sacerdos ōrientalis audiet peccata vxoris sue nō. quia nec ipsa ei libere cō fiteret si cōmisit adulteriũ. Sed obijcio. tu dicis hic q in baptizādo contrahit compaternitas. sed monachi ex officio q̃cq debent baptizare ⁊ tamen non possunt fieri compatres vt. xvij. q. ij. q. uenit. Respon. possunt esse cō patres baptizā/do ⁊ non leuādo

a ¶ Peniten/tie. id est. interi/ori. quia conti/nua delictorum memoria multũ operatur. de pe/ni. di. iij. iudas.

b Squis de/relinquat. nam ꝓscribitur quis rebus suis ratione delicti. xxvij. q. j. siquis rapuerit. vj. q. j. ℌ verum. ⁊ ita est preceptum.

c ¶ Conuersa. hoc similiter ꝓ/cepti est. non ta men erit mona/cha quia illō vo luntatis est. sed tenebit ibi ratio ne delicti. xx. q. j. sicut licet q̃dã ista velint. nrel ligere de cōsilio.

d ¶ Peregri/nando. ⁊ ita sa/cerdos pōt age re publicam pe/nitentiam. de pe ni. di. vj. sacer/dos. qō concedo de depositō sine spe restitutiōis. scilicet q̃ publi/cam ⁊ solennem agere possit. vt dixi. l. di. ꝓfirmandus. licet alij dicant ꝓtra.

e On debet. in ꝓscientia. non est ergo quis deponẽ/dus nisi ꝓ publico crimine qō in noticiã populi deuenerit.

f ¶ xij. magẽsi peccat sacerdos cogno scendo filiam spũalem cũ vxorem alterius. quia ꝓ hac impoꝫtur penitẽtia xij. annoꝫ. ꝓ illa. x. vt. lxxxij. dis.

g Ponsalia. Nec est secũda questio (presbyter verũ scilicet inter infantes ꝓhi possint sponsa/lia. ⁊ qdẽ non. j. c. j. cũ ei infantia duratvsq; ad lepteniũ. C. de iure delt. ⁊ si infanti. ⁊ eras illa ne scit quid videat. vt. C. de fal. mo. l. j. ⁊ cum infantes adhuc ꝓsentire non possint. sponsalia non ꝓhant. que sine consensu ꝓhi non possunt. ex ō de spon. ipu. accesit. ff. de spon. in sponsalib. nisi proximi sint septēnio. ita q̃ sint capaces intelligentie. Ad mrimoniũ autem ꝓhendũ tria exiguntur ꝓsensus. ⁊ q̃ sit pubes. ⁊ ad co eundũ potens. ar. xxxiij. q. j. c. j. nam non potest vide/

vocabulo mergentib⁹ vnda sacri baptismatis regñauit. Siluester q̃z docens admo/net vnũquenq; sacerdotum vt nullus causa fornicatiōis ad suam penitentialez acce/dat: quia scriptũ est: omnes quos in penitẽtia accipimus ita filij nostri sunt: vt in ba/ptismate suscepit. quapropꝑ hoc scelus siquis ꝑpetraue/rit: non solum dignitatis ho norez amittat: verũetiã vsq; ad exitũ vite sue iugi penitẽ/tie se subdat. Ite celestinus

b Squis sa/cerdos cum filia spiri/tuali fornicat⁹ fuerit: sciat se graue adulterium cōmisisse. ¶ Idcirco femina si laica est omnia derelinquat ⁊ res su/as pauperib⁹ tradat: ⁊ con/uersa in monasterio deo vsq; ad mortẽ seruiat. Sacerdos aũt qui malum exemplũ de/dit boibus: ab omni officio

d deponatur: ⁊ pegrinādo. xij an. pẽiteat. postea xo ad mo nasteriũ vadat: ibiq; cunctis diebus vite sue deo seruiat.

Item. De eodem.

e On debet episcopus aut ꝓesbyter cōmisceri cum mulierib⁹: que ei sua fuerint

ri nupta que virũ pati non potest. ff. qñ di. le. ce. l. vlr. si tamẽ ⁊ añ erate illam coire possunt. teneret mrimo/niũ. ar. ꝑdi. l. ⁊ ex ō spo. ipu. puberes. ⁊. c. ō ill.

Ubi h. c. ⁊ de mrimonio. ⁊ de sponsalib⁹ intelligi

h potest ſm q̃ de spōsalib⁹. dic ꝓ iugium. i. ꝓmissio su/ri ꝓiugij. j. c. q v. nostrates.

i ¶ Nihil. sed pōt q̃ parentes iurauerũt. q̃ filios ⁊ filias dent nuptũi adinui/cem. nunqd po/tuerint se obli/gare ad alienuz facrum cũ alie/nũ facrum pos/sit nemo ꝓmit/tere. Item nun/quid sunt ꝓiuri si filij non ꝓhũt Rñ. in mrimo/nio spāle est q̃ alienũ factũ po/test ꝓmitti nec sunt rei ꝓiuri. li/cet filij nō ꝓhãt dūmodo paren/tes dent operaz quã pñt. vt. j. xx xj. q. ij. sic parẽ/tes. vel pōt dici q̃ intelliguntur ꝓmisisse q̃ da/rent operam vt fieret. vt. ff. ō. ✳. ob. q̃tiēs. ⁊ in. l. illa inter stipu/lantẽ. b. Jte h. ẽ speciale q̃ alter i possum⁹ pacisci. vt ex q̃ cleri. vel vo. veniēs. Jte si pentes appo/nũt penã ꝓctui spōsaliũ peti nō pr pena. q̃ mri/monia nō pñt a strigi vicio pene vt. ff. ō. ✳. ob. ti/

ita. Dubitari ꝓsuevit ecce alicꝫ ꝓfert spōsalia ō futuro volũt se mutuo ꝓfessu absoluere. q̃rit an possint. h. dicẽ q̃ ñ. ⁊ ẽ ar. xxxj. q. vl. c. vnico. Alij dicũt q̃ ẽt si iura/uerũt pñt se absoluere. vt ex ō spō. ꝑterea. fz. h. dic ale xandrũ ibi mg̃alic⁹ poti⁹ q̃ papal⁹ rũdisse.

k ¶ Cō sentiat. ar. q̃ seq̃ns ratihitio ꝓfirmat p⁹ fcm̃ iualidus ex ō iurepa. cura pastoral. xvj. q. j. q̃m ḡcḡd. fz esto q̃ alicꝫ añ. vij. an. ꝓhãt spōsalia. p⁹ lepteniũ ñ ꝓdicũt. nec ẽt exp̃sse ꝓfessũt. nūqd tẽ spōsalia ꝓfirmata p talẽ ta/citurnitatẽ vel pōe q̃ alicꝫ añ puberes ānos ꝓfert spō salia p⁹ pubratẽ ñ ꝓdicũt nec exp̃sse ꝓfessũt. nūqd sūt spōsalia ꝓfirmata p talẽ taciturnitatẽ. vr q̃ adhuc in crẽdũ sit ab eis. an pduret i pozi ꝓsensu. xx. q. j. illō. ⁊ xxvij. di. ō his. eꝫ vr sufficẽ q̃ ñ ꝓdicãt. vt ex ō ōspō. ipu. ō ill. ⁊. c. lras. ⁊. c. accessit dico q̃ si sit hirãt ⁊ ñ ꝓdicũt p⁹ etatẽ legitimã mrioniũ ẽ ꝓfirmatũ. vt. ff. ō ritu nu. mioz̃. sec⁹ si seorsuz hirãt. ex ō ōspō. ip. attestatōes

Quod aūt ad intelligētiā huiꝰ q̄onis nō q̄ triplex ē cognatio. carnal' ꝺ qua agit. j. xxxv. cā. legalis ⁊ spūalis de q̄b ꝫ agit. cognatio spiritualis ꝫ hit p dona baptismi ſm q̄ dixi. ē. c. q. j. c. j. et talis cognatio diuidit inp̄ nuptiarū ⁊ filiationē ⁊ fraternitatē ⁊ sororitatem. sed nō pcedit vlterius. ſ. ad nepotes. qz aliqs ſit p̄ ⁊ filius vel frat vel sororꝫ spūalis ſz nullus ſit nepos spūalis. Spūalis ita q̄ filia nō p̄ōt copulari filio carnali cum illi ſint inter ſe spūales fratres vt hic i. c. j. Legalis cognatio eſt que fit p arrogationē vl p adoptionē. Dicimur aūt arrogare illuz q̄ ſui iuris eſt. ⁊ p arrogationē transit in nr̄am p̄tātem adoptare dicimur illū q̄ eſt in alterius p̄tā/te ⁊ nō trāſit in nr̄am p̄tātez. et fit arrogato aut ctoritate p̄nci/pis. adoptio aūt p quēlibet ma/giſtratū. vt in/ſti. ꝺ adop. §. ij. et. iij. Filij aut̄ naturales ñ p̄nt copulari ꝙ filius adoptiuus. vt. j. c. j. Sz de filijs spūalib⁹ nō eſt phibitū q̄n poſſit copulari fi/ijs adoptiuis. ſz hoc ſcias q̄ inter collaterales vt inē frēm naturalē et ſororez adoptiuā nō impedit mr̄imoniū niſi q̄diu durat adoptio. vt ex ꝺ cog. legali ſig. ſed inter aſcendentes ⁊ deſcēdētes ꝑpetuo impedit mr̄imoniū. ſz ſoluat adoptio. vt. ff. ꝺ ri. nup. q̄n etiā. idē p̄ōt ꝺci q̄ filiꝰ qui adoptat nō ꝺco arrogat poſſit copl'ari filie naturali. cū adoptat⁹ nō trāſeat in p̄trē adoptātis. vt inſti. ꝺ adop. §. ij. Itē p̄ōt ꝺci q̄ filius illegitim⁹ non p̄ōt copulari filie adoptiue. qz illegitim⁹ nō eſt in p̄tre p̄ris vt inſti. ꝺ nup. §. vl. ſz illegitim⁹ nō poſſit copl'ari filie ſpūali. alij ꝺcūt q̄ nec arrogat⁹ nec adoptat⁹ p̄ōt copulari naturalib⁹. qz ſz adoptat⁹ nō trāſeat in p̄tarem adoptātis. acq̄runt tñ ei quedam iura ex adoptiōe. q̄ diſſoluunt p emācipationē. vt. C. ꝺ adop. l. pe. §. pe.

La. vñ inter eos. ꝺ vltra filium non p̄tendit. nepos enī me⁹ ⁊ frat cum filia mea ſpūali bñ ꝫ̄ hūt ar. inſti. de nup. §. eius ꝯ multeris. ⁊ qz nuſq̄ phibētur. c ¶ Q̄nquidem. hec non eſt bona ratio. qz leges nō p̄mittūt ⁊c. q̄q̄ enī leges phibēt mr̄imoniū nec tñ canones. vt inē tutorē ⁊ pupillā ⁊ inter ſenatorē ⁊ libertā. ff. de ſpō. tutor. ⁊ leges phibēt acholytos nō tñ canones. xv. q. iij. §. cum aūt.

Iraciū a petēdo. ⁊ ꝺz charta p̄tinēs petitionez ꝺ alicuiꝰ.

Questio III

Quod aūt ſpūales vel adoptiui filij naturalibꝰ copulari nō poſſint. Nicolaꝰ papa rūdēs ad ꝯſulta bulgarorū teſtat ita ꝺcēs. Qui ꝺ ſacro fonte ſuſcipit: filiꝰ ē eiuſ

b Ta dilige/re ꝺz hō euz qui ſuſcepit ip̄m de ſacro fonte ſicut patrē. Itē eſt inter frēs ⁊ filios spūales gratuita ⁊ ſcā cōmunio: q̄ ꝺcēda nō eſt ꝯſanguinitas: ſz habēda spūalis p/ximitas. vñ inē eos arbitroꝝ nō poſſe fieri q̄libet legale c ꝺiugiū: q̄q̄uidē nec inē eos q̄ natura ⁊ eos q̄ adoptione filij ſūt venerāde romane leges mr̄imonia ꝫbi p̄mittūt. ¶ Itē ſi inē eos nō ꝫbit mr̄imoniū q̄ſ adoptio iūgit q̄to poti⁹ a carnali ꝺz inē ſe ꝑturbernio ceſſare illos q̄s p cele ſte ſacramētū regnātio ſanctiſpūs vincit. longe inq̄t ergo ꝯgruēti⁹ filius p̄ris mei vel frat me⁹ appellat: is quē ꝺna gra poti⁹ q̄ hūana voluntas. vt filiꝰ p̄ris mei vel frat me⁹ eſſet: elegit: prudentiuſq̄ ab alterna corpis cō/mixtiōe ſecernimur. Ite zacharias epūs ſeruꝰ ſeruoꝝ dei reuerēdiſſimo ⁊ ſacratiſſimo theodoro epo eccl'ie ticinen.

Filia ſpūal' carnali filio nūbere p̄ōt

d Ptaciū nō nubere p̄ōt q̄ nob⁹ tua venerāda fraternitas obtulit ſuſcepimus: per quo ꝺ ſciſcitari voliſti: ſi liceat filio cuius pat alterius filiam ex ſacro baptiſmate ſuſceperit: ſuſceptaz id eſt. ſpiritualem eius patrē filiam: quod ꝺci crudele eſt in mr̄imonio ſuſcipe. quod apud te enormiter aſſeruiſti p̄tigiſſe. ¶ Sed bene tua ſancta fraternitas compertū habet: q̄ nō ꝺns p̄cepit moyſi ꝺcens Turpitudinē patris

e tui vel matris ſororis nō reuelabis: turpitudo eniz tua eſt. Cum ergo a p̄ria ꝯſanguinitate iubemur abſtinere

f multomagis a ſpirituali noſtri patris filia omni excuſatione aut argumēto ſepoſito ſb nimia diſtrictiōe noſ cauere q̄uēt: ne ī irā ꝺne exaīati onis ī̄cidat: ſi q̄s tali facioze mixtꝰmine reſtr̄ixerit frena luxurie vñ etiā oēs cauēdi ſt a tali ſcelerꝰ cōmixtiōe ne in eius non ſumes. qz vna caro ſūt. turpitudinē filie tue vel neptis ex filia nō reuelabis. ſed obuiare ex ꝺ diuoz. gaudem⁹. vbi ꝺcit q̄ ſi pagani p̄ſerūt in ſecūdo gradu poſt q̄uerſionē non ſunt ſepandi. ſed ꝺc q̄ in leuitico phibet ſecūdus gradus in deſcendētib⁹ nō ī col/lateralib⁹. vñ in ſcō collaterali bene poteſt papa diſpenſare. videt tamē q̄ ſit ei phibitū. xxij. q. ij. querit. ſed ibi eſt ar. ℈. quia ipſe duxerat eam. ſed adhuc ob. ex de reſti. ſpo. litteras. vbi ꝺcit q̄ pa. non poteſt diſpenſare in ſecūdo gradu. ſed ꝺc q̄ nō p̄ōt ita de facili

f ¶ Multomagis. id eſt. multo ſancti⁹. quia religioſiores ſunt copule mentiū q̄ corpoꝝ. ar. xxvij. q. ij. cōiuges. xxxiij. q. v. ꝺ deo. Et eſt ar. q̄ p̄ ſpūalis ē magis diligendus q̄ carnalis. ij. q. vij. qualis ſnia. ſed in ſuperiori. c. ꝺcit q̄ eque. ſed illud non remouet ḡn pl' cui ergo potius teneor ſubuenire in neceſſitate carnali in beneficioꝝ tempaliū exhibitiōe. nam de carnali eſt dictum. honora patrem. in exhibitiōe aūtem reue/

c ¶ Sororis. argumēto. q̄ in ꝺmo vel in ſecūdo gꝺu dns papa etiaz ſi velit nō poſſit diſpenſare. quia a naturali iure habuit initiū. ⁊ in vere. reſta. fuit phibitum ne ꝺs ſororē in vxorē acciper. quia licet de ſola ſorore ꝺixit. tamen ſub appellatio/ne ſororis p̄ti/net neptis. arg. xxij. q. ij. querit̄ cur patriarcha. de tertio gradu non fuit phibitum. quia in eo diſpenſauit gre go. vt. xxxv. q. iij. quidaz. Alij intelligūt q̄ fuerit phibitio facta tm̄ de p̄mo gradu. quia i ſt cundo gradu vt ꝺcunt. ꝫiungūtur ſed in leuitico expreſſe inuenitur phibitus ſecūdus gradus in ꝯſanguinitate ⁊ affinitate p̄mi generis ibi ꝺz turpitudinez ſororis tue ⁊ filie eius nō reuelabis. filiaz filie Lui. I

tentie pl̃. dese/rendū ẽ spūali. nō credo nec.c. ꝺdicit.

a ¶On oz. in dina. i. ec/clesiastica ꝓsti/tutiõe. ar.iij.q. v.quia.

b ¶Filij. prec istū ꝑ quē cõpr/nitas ẽ ꝑcta vt fraternitas spūal'

c ¶Vñ vrba/nus istū ꝓcessit paschal'.ar.j.q. iij.saluator.ꝛ exꝫ ó spõ.duo. Iz ꝑ/ter solitū.qó est verū de ꝑmo. Iz seqns.c.attribui tur paschali.ij. qui ꝑm chronī/cam successit vr/bano.

d ¶Vg his q̃/bus. femia j.de ꝑse.di.iiij. mulier. ꝛ. Iz h i necessitate intel ligitur.

e ¶Ost susce/ptū si in/telligim⁹. c.h ꝑ ut alexãder inu/it.ex de cog.spi. c.j.vt.s. deroge tur ei ꝓcedens legas kram ꝑ ut iacet vel si vis pores addere i kfa nō pñr ꝛiũ/gi supple filijs spūaliꝫ.ꝛ sic ñ est correctum ꝛ male intellexit alexãder h.c.nã dicit. c. vbani esse posteri⁹. et ita ꝺrogare alij c.paschalis.cuz tñ vrbã⁹ paschale ꝓcesserit. sed dici ꝑt ꝙ hec lit/tera ẽ mendosa. vbi dic̃ paschal' ij.naz ds dicit ibi paschal' ꝑmo nã ꝑmo paschal' ꝑ/cessit vrbanū.ij. vñ nihil ẽ in kfa supplẽdū.ꝛ ẽ h abꝺrogatū.ꝛ itel ligit ꝑ ut sonat et huic iuri anti q̃ initiũ illa con suetudo.exꝫ ó co gna.spi. sup eo. perpetuũ pereant. sed hunc si auctor huius pniciose te/meritatis anime sue salutem despiciens impio se miscuit mr̃imonio per oĩa tua frater nitas studeat separare:ꝛ pe nitentie digne submittere:q̃ tenus ab eterna erutam dã/natione animã eius lucrer.

Item zacharias ꝛ deusde/dit Filio suo quaꝫ de sacro fonte susceperit nullus tra/

a ¶On opoz dere audeat tet filiam suam quaꝫ ó sacro fonte susceperit: aliq̃ filio suo in mr̃imoniũ trade/re: quia in diuina sententia germani esse inueniunt:siq̃ tali facinoze cõmixtus mũme restr̃xerit frena luxurie: ab ecclesia catholica abomina/bitur. sed si ꝓ̃sus fuerit p⁹ separationẽ. vij.an. peniten tiam gerat.consciꝫ simul cũ auctore sit ista conditio.id ẽ simul cum coopatoribus et

b ꝓsentientib⁹ peniteat. Fi/lij x̃o siué filie que ante com pat̃nitatẽ siue post nati fue/rint:licite ꝛiungi possunt.

c Unde vrbanus scribit vita li ꝓsbytero brixiensi dicẽs

Filij vel filie ante vel post cõ paternitatẽ genite legitime

Super ꝛiungi possunt. his quibus cõsulit nos tua dilectio: hoc videt nob ex sentẽtia r̃ndendũ vt ꝛ ba/ptismus sit si instãte necessi/tate femia puerũ in noĩe tri/nitatis baptizauerit:ꝛ quod spūaliũ parentũ filij vel filie ante vel post cõpaternitatez genite possunt legitime ꝛiũ/gi:ꝓeter illam personam q̃ compatres sunt effecti. Pa schalis x̃o.ij.post compater nitatem genitos copulari ꝑ bibens scribit rhegino epõ.

Qui ex compatre vel com/matre post susceptos filios de fonte nati fuerint ꝛiungi

c ¶Ost susce/non possunt ptum vero de fonte fi/lium vel filiam spiritualem qui ex compatre vel comma tre nati fuerint matrimonio coniũgi non possunt: quia

f leges seculi non emancipa/tos adoptiuis ꝓhibent co pulari. Idem ex libro dige/storum titu. de ritu nuptia/rum perpenditur in quo ita legitur.

Per adoptio/nem quesita fraternitas eoũsq̃ impedit nuptias:do/nec manet adoptio. ¶Ideo q̃ eã quã ꝑ me⁹ ad optauit ꝛ emãcipauit:potero vxorez ducere:ꝛ si me emãcipato il/lã in ꝑtate retinuerit: pote/rimus iungi matrimonio.

¶Itaq̃ volenti generuz ad optare suadetur: vt filiam emancipet. Similiter suade tur ei vt qui velit nurum ad optare emãcipet filiũ. ¶Si quis vero aliquo fortuito ca su filiam sue commatris vxo rem acceperit non cogitur eam dimittere. Unde ĩ tri/burien̄si concilio legitur.

Non cogitur quis dimitte/re filiam sue commatris quã duxit in coniugium.

g Aliud etiam nec canoni

h ca institutione diffini/mus: nec interdictione aliq̃ refutamus:sed ꝓpter eos qui diuerse de eo sentiunt ꝟ loco aliquid cõmemoramus

¶Siquis sue spiritualis cõ/

i matris filiam fortuito ꝛ ita contingente rerum casu in cõ iugium duxerit:consilio ma turiori seruato habeat atq̃ honeste legitimo coniugio operam det.

Questio IIII

Elicta vero cõ/patris vxor sue nullus in coniu/gium ducere po/test. Unde nicolaus papa scribit constantien̄si episcopo salomoni.

Duas commatres alicui ha bere non licet.

k ¶Emãcipa/tos.nã filꝰ emã cipat⁹ dñ ꝑt co/pulari filio ad/optiuo.ff.ó ritu nup. ꝑ adop.vt emãciparo.s.ad optiu copl'ari ꝑt

l Lup filiaz sez cõmatr⁹ posse ducere ixr ozem.

h ¶Diffinim⁹ imo postea diffi niuit.ꝛ ita in re dubia certa fert̃ nia vbi de iure dubitat.

i ¶Filiã.ꝟ vi/des q̃ ꝑ spūal' ꝑt copl'ari sozori filie spūal'.silr et filie pr̃.q̃ talis cogtio ñ extẽdit silr dico. q̃ pat̃ ꝑt sumere filiaz spūalẽ filij car/nal'.Iz eni cogtõ spūal' descendat ó ꝑre ad filios. nõ tñ ó filio ad patrem.

k ¶Fortuito. idẽ si ex ꝓposito

l Elicta Hec est ꝛta q̃/stio an q̃s possit accipe in vxorẽ relictã cõpatris sue sue vxoris ꝛ licet sub hac for ma ꝟbor hec q̃/stio ꝓponat̃ hic dũtaxat tñ vide tur ꝟ poni.q.an scz aliqs diuers tpib⁹ possit ꝛhe re cũ duab⁹ com matrib⁹ in trib⁹ ꝓmis caplis ꝛ i vltimo dicit q̃ nõ in medijs q̃ sic.gra.ꝟ mõ sol uit questionem hanc.ſ.e.§.notã dũ q̃ sivxor mia suscipit berte fili um ó fonte.si p⁹ carnaliter vxo/rem meam cog/sco.tũc berta ef/ficitur mihi com mater.ꝛ nunq̃ eam ducere po/tero.vt.e.j.ꝛvl. si vxorẽ ñ cognue

ro. rūc berta non efficiē mihi cōmater ⁊ mortua vxore mea potero eā ducere. ⁊ ita habebo duas cōmatres diuersis rgibꝫ. vt .c. mediūs. sed hec solutio indigna ē relatu. ⁊ ideo nō legam⁹. c. fm eam. cancellata ℊ ea opinione ⁊. R. et Jo. q distinxerūt inē directā ⁊ indirectam compaēnitatem cū nō sit auctentica. dico referre an cōpaternitas vel cōmaternitas pceder carnalē copulaz an Gen. 2 sequaē. si pcedat licite pt hr̄e duas cōmfes. qz p vnionē carnis sequentē nō pertransiē ad vnionē spūs pceden tem. vt .j. c. post vxoris. si aūt sequaē. aut alē cōiugū vel vterqꝫ suscepit filiū alterī⁹. aut filī⁹ eorū cōis suscipiē ab alio. aut filī⁹ alterius eoꝝ tm̄ suscipiē. Jn primo ⁊ secō casu nō pōt qs habere duas cōmfes in tertio pōt qz licet efficiaē alīqs cōpater vxoris mee. nō tam̄ est mihi cōpater nisi filī⁹ ei⁹ sit ⁊ me⁹. q leuaē ō sacro fonte. vñ breuiter teneas. q si cōpaternitas sequaē carnalez copulā. in nullo casu pōt aliquis hr̄e duas cōmatres vel alīq̄ duos cōpres. nisi i ō solo casu qñ filius tm̄ alterius suscipiē de sacro fonte.

a SCisciaē p ꝓnubiū. i. p carnalē copulaz. vt. xxviij. q

b J pr̄. viij. septēnis pnia indicit p q (ij. agathosa libz mortali. vt. xxxij. q. ij. ō ipz. nisi aliud suadeat crimis enormitas. vel dignitas psone. vt. xxxij. q. ij. §.

c Jēs ex ꝓiugio. i. ex ꝓiugibus. d ℂ Chri (ō aūt striāitaē. ī mergēdo .s. j. q. j. q ddā. Alij exponūt dederit christianitaē mysteriū. i. renuerit ad catheciſmū. vt de pse. di. iij. in catheciſmo. e ℂ Cōpatres exp̄sse hic colligiē. cū alter ꝓiugū suscipit filiū alicui⁹ statim ambo ꝓiuges efficiūē cōpatres illi⁹. ℊ nihil refert an post carnalitē miscerenē. vel nō. put voluit dicere. g. ⁊ to. j. e. §. notandū. f ℂ Caro ℊ p spōsaz de p senti nō acquiriē cōpaēnitas. cuz canon ō ponat p rōne. qz sūt vna caro effecti. Jtē si hec ē cā ūre Jhaē cōpaternitas. qz vna caro ē effect⁹ cū ea. ℊ p coitū fornicariū Jhūs cōpnitas. qz q adheret meretrici vnū corpus efficiē cum ea. vt. xxxij. q. iij. in eo. naz ⁊ affinitas acquiritur per coitum fornicariū. xxxv. q. iij. de incest. et. c. non eam. eē de eo qui cog. ꝓsang. discretionē. ddā tamen refugiunt dicere q per fornicariū coitum Jhatur cōpaēnitas. cū cōpaēnitas sit vinculū spūale Bi spūalē. sic icipe. ꝓstructionē liceat ei q spū§ lem habet ⁊c. ſ obijcitur si vxor mea leuauit filium alicui⁹ de sacro fonte. mihi acquiriē compaternitas per eā. vt. ō. pri. c. queriē. si quez hz ex alio viro mihi p eaz nō acquiritur compaternitas ad hoc rñdz cardinalis. q ꝓiuges sibi cōmunicant actiones. ſz non passiões qđ eni vnus ꝓiugū agit reliqꝫ itelligitur agere. cū sint vna caro. ſz per hoc non assignatur ratio diuersitatis ī q queritur. quare actiones cōicant ⁊ non passiões dicas ergo q cum ego nullo modo sim pater huius pueri nec carnalis nec adoptiu⁹ nec spūalis. non possum dici cōpater suus. q ñ sim pater spūal pater. quia filia mea licite copulatur ei. Jtem filius meus ⁊ ille puer nō sunt fratres spūales. ergo ego non sum pr̄ spūal⁹ ipi⁹ io.

e SJēs vn⁹ ex ꝓiugio. tur. gio filiū aut filiā alteri⁹ de sacro fonte susceperit aut ad chrysma tenuerit vel

f christianitaē mysteriū dederit ambo ⁊ vir ⁊ vxor cōpres existūt parentib⁹ ınfantis: f qz vir ⁊ mulier caro vna effecti sūt. Contrario inueniē in ꝓcil. triburiēsi. c. xl viij.

Vxorez cōpatris ducere pōt cū ipsa cōmaē non affuerat.

g SUi spūalē hz cōpatrē cui⁹ filiū de lauacro sacri fontis accepit: ⁊ eius vxor cōmaē nō est liceat ei defuncto cōpr̄e suo ei⁹ viduā ducere in vxorē: si nulla hz ꝓsanguinitaē. ꝓpinqtatē. qđ enim nunqđ nō pūt ꝓiūgi qs nulla ꝓpinqtas carnalis vel nulla gnatio secernit spūal. J tē ex epla paschalis pape. ij. ad rheginū epm. De eodem.

h SPost vxoris obitum cū cōmatre vxoris viri sui perstitis ꝓiugio copl̄ari nulla videtur auctoritas vel ratio ꝓhibere. neq eni cognatiōi carnis cognatio spiritus i comparaē: neq per vnionez carnis ad vnionez spiritus. k ptranſit. Notandū ℣o est: q aliud est cōmatrē alicuius cognoscere: atq aliud derelictā ab aliq cōmfem alicui⁹ fieri. auctoritas illa nicolai pape ⁊ chalcedonēsis synodi illuz ꝓhibet cōmatris sue

g ℂ Jtem qui spūalem. duo. ō. c. in eo casu loquunē. sed in pmo casu dicit q aliq potest habere duos compatres. quoꝝ scōs suscipit filiū pmi de alia vxore. in secundo ōr. q quis potest habere duas cōmfes. qū secūda suscipit pme filiū de alio viro.

h SPost. neq crederet aliqs. q cognatio spūalis acquireret marito p vxorē suā sicut ⁊ cognatio carnalis q sicut oēs ꝓsanguinei vxoris ea mediāte efficiuntur viro affines. ita cōpres ⁊ cōmfes vxoris efficerenē marito p eā cōpres ⁊ cōmfes hoc negat hic.

i ℂ Cognatio. ſ. spūalis.

k ℂ Comparaē. i. assimilaē in ō qđ p vxorē acquiriē. et hoc melⁱ exp̄mit statim neq enim ⁊c.

l ℂ Per vnionē. fm hoc reprobaē intellect⁹ gratia ni vtrū qs post cognoscat vel non. vt. j. §. se.

m ℂ Advnionē. pcedēte mrimoniū sue carnalē copulā aliē peraāret. nisi cū filī⁹ alteri⁹ tm̄ suscipiē.

n ℂ Notandū cōmfem. vxorē suā iam factā cōmfem

alicuius. i. post cū est effecta cōmāc alicui⁹ femie. q̄ casu nō pōt ducere aliā feminā vxore mortua fm. g.

a ¶ Triburien⁹. meli⁹ diceret paschal. cū idē ē casus

b ¶ Quod aūt. repīt. j. de ꝛse. di. iiij. nō ꝓles. j. tamē ideo papa quē ꝛstat ipsi⁹ ꝓdecessore fuisse. statuit ñ debere ad sui scipiēdū pueruz ꝺ baptismo ꝓles accedere quo dicit ꝺ nulla aucte iuēīt phibitū ſz ſz ꝺ sanctiū fuerat. nōdū cū in man⁹ legētiū venerat. vel forte vir z vxor nō repurant ꝓles. cū vna caro ꝓbenᵗ c ¶ Et ifamia ꝺ facto crederēt eni stulti aliquā primitatē inter eos ꝛsi si simul susciperēt ſz eri am supfluū esset vt vter q̄z suscoperet cū ea suscepcione alterius vter q̄z cōpat efficat ꝺ ꝙsuetudine est cū in q̄busdā locis. q̄ vtq̄z simul suscipit.

d ¶ Añ hāc ꝓ cederē vrbanū q̄ ꝛsia ē q̄ ad fidē

e ¶ Vel vxor. meli⁹ dixisset vt vir compat effi ciat nō ex codex filio cū vxore ſz ex alio. ſz variat lexus. q. ponit i femineo genere eūdē casum quē posuit in masculino in. c. q̄ spūalē. vel cadē permittit hīe duos compatres.

f ¶ Quod autez. Nic ꝺ pingit. v. gō. erat i thēate in ānto loco q̄situ an clādestina despōsatio māifeste ꝓiudicet. z q̄dē ꝓiudicaret. si ꝛstat ea. ex ꝺ cla. ꝺsponō. q nob. ſz q. eccle ſie ñ ꝛstat ꝺ ea ei ꝓiudicat māifesta ꝓbatio ꝙ ꝺficit ꝺ cāu ñ ius ſ. ꝓbatio. q. eccl̄a ꝺ occult̄ ñ iudicat. xxxv. di. erubescāt. ſz hec gō facit erat. z tō noluit eā ponere ſz pōit aliā. s. vxz clādestia mīmōia ꝺbeāt fieri z q̄dā q̄ ñ si ñ fiāt tenēt. z sūt clādestia q̄ sine p̄tia rectū z traductiōe z aliꝭ solēnitatib⁹ ꝓhūt. ſz cū hmōi solēnitates ñ sē ꝺ suba mīmonū. ſz sufficiat sol⁹ ꝓsensus. ūre phibēt ꝓhi. Rū. duplici rōe. ne sub spe mīmonij fiat fornicatio. vel ne mīmonialiē ꝓiūcti sepat̄ cū. sepe eni mīmonio occulte ꝓtto alē mutaret ꝓpositū z dimitteret religiū ꝓbatiōis ꝺstitutū. vt j. e. §. his. Lic. petat. ne appetētie estimet accrix si ispa tē xxxij. q. ij. c. honorāt. h ¶ Preclu. ex ꝺ cla. ꝺspō. cū ihibitō. i ¶ Cōtubnia. ꝺ canō ꝙsumit i ꝺteriorē p tē. nā vbi ꝑiculū ꝓtic i rutiorē ꝓtē iterꝑtādū ē. vt ex ꝺ ho. ad audiētiā et. ē. di. v. ad eū q̄z tū ꝙsumit canō ꝓ mīmonio. vt. xxxij. q. j. sicḥ accepit. ſz nōne i mīmōio suffic ꝓbari. ꝙ alicḥs eā recepit co ꝑtentu. vt eā ꝓpemo hīet. ſz aliud ñ sit dicta vt. xxxij. q. ij. solet. z i libere ma lier ꝛ ꝺitiōe potu ꝙsumit mīm. niū ꝙs ꝺcubinat⁹. vt. ff. ꝺ ri. nu. i libere. Nā cū ḥs ñ ꝓstat se velle hīe aliquā vt ꝺcubinā dūmō hōesta sit mīr. hēbit eā vt legitimaz. vt. ff. ꝺ ꝺcu. i ꝺcubia tu. So. canō ꝛsi derat periculuz aie. z iō pot⁹ iudicat eē fornicationē ꝙs mīmoniū. lex tū stricti⁹ ꝛsiderat ꝺ mīmoniū ꝙs canon. nā si aliḥs iurauit ꝙ vellet aliquaz ꝓpetuo retinere secū. nisi dicat ꝙ velit eā retinere i vxorē legitimā nō erit mīmonium i auc. ḋ. mo. na. ef. le. §. pe. j. e. si ḥs dīnis. sec⁹ ſz canōes. vt. xxij. q. ij. solz. i ꝺ aūt ꝺcordo leges canōlū. ꝙ inē ipares pſōas ñ ꝑsmo esse mīi. nisi dotalia istra iteruēiāt. C. ꝺ nup. ipiaḷ. §. imo. Ꝛtē illō ꝓsidero circa pes z ipes. an marital affectio ꝓesserit ꝓpat⁹ pſōis z vite ꝓiūctiōe ꝓsiderata. vt. ff. ꝺ do. do nationeſ. Ꝛtē famā loci ꝓsideroꝝ ex ꝺ pſū. illō. itē ꝙ sil⁹ recepit sacra. vt. xxviij. q. j. caue. itē ꝙ dos reḍra tur i oi mimonio. vt ꝺ ōz. pores itelligere i sublimioribꝰ pſōis. nā ibi z dos z alie solēnitates reḍrūt i mediocrib⁹ aūt pſōis ſz leges nō sufficiūt testes nisi adsit scḥtura i infimis sufficiūt testes. vt i auc. ḋ. mo. na. ef. le. §. ꝺ j. col. vj.

k ¶ Legitia. ñ ꝓiudicaret alij matrioio p coz ꝓfessionē. ex ꝺ eo ḋ cog. ꝓsan. sup eo

l ¶ Vll⁹ cāz hur⁹ phibitōis hēs j. e. §. hiſ ita. C iij

a ¶ Illa ꝺo auctas triburieſ ꝓcilj illos permittit mīmonio copl̄ari: cui⁹ vxori p⁹ q̄ a viro suo derelinquit illius cōmāc efficit: nec post cōp⁹nitatē a viro suo cognoscit.

Querit aūt an vxor cū marito in baptismate simul debeat suscipe puerū. De his ita scribit vrbanus. ij. vitali epo brixiēsi. Vxor simul cuz viro filiū alicui⁹ in baptismate nō sit suscipies.

b Quod aūt vxor cū marito in baptismate simul nō debeat suscipe puerū: nulla aucte repit phibitū. ¶ Sed vt puritas spūalis p̄nitatis ab oī labe z infamia ꝺserue tur īmunis: dignū esse ꝺcernimus vt vtriq̄z insimul ad hoc spirare mīme presumāt: q. vero piaculare flagitiū cōmisit: ḋ duab⁹ cōmīb⁹ velut duab⁹ sozorib⁹ nupsit: magna iuxta modū culpe pnīa sibi ꝺz iniūgi. Illud ꝺo triburieſ ꝓcilj: ḋ spūalē ḥz cō

c ꝑez z. añ hāc phibitionez dictū intelligit. vel vxor cōmāc accipiat: nō ex eodē filio cū viro ſz ex alio. Qv

d ¶ Quod aūt clādestina ꝓiugia fieri ñ debeāt: eucharistus papa testat scribens epis aphryce. Clādestina ꝓiugia fieri nō debent

e ¶ Liter legitimuz nō sit ꝓiugiū nisi ab his qui sup ipsam feminā dīnationez hāe videnᵗ z a ḋ⁹ custodit vxor petat: z aparētib⁹ z p pinḳozib⁹ sponseat z legibus dotet z suo tpe sacerdotalit

h vt mos est cuz p̄cib⁹ z oblationib⁹ a sacerdote bñdicat z a paranymphis vt consuetudo docet custodita z consociata a proximis congruo tempore petita legibus dotetur ac solenniter accipiatur: z biduo vel triduo orationib⁹ vacent z castitatem custodiant Ꝛtez ita peracta legitima sciatote esse connubia: aliter ꝺo presumpta non cōiugia: sed

i adulteria vel cōtubernia vel stupra aut fornicatiōes potius

k q̄s legitima coniugia esse non dubitatur: nisi volūtas ꝓria suffragauerit z vota succurrerint legitima. Ytez ex decre. ḥozmisde pape capitu. vj.

Nuptias occultas celebrare non licet.

l ¶ Nullus fidelis cuiuscū q̄z conditiōis sit: occulte nuptias faciat: sed benedictione accepta a sacerdote publice nubat in domino. Item nicolaus ad consulta bulgarozum. bent.

Nuptie publice celebrari de

a Nostrates. anulo. analus significat mutuū amorem ⁊ fidē ꝯiugalē esse seruandā. vt .j. e. femine.

b ¶ Inuitatis. ar. ꝙ testes i mrimonio erūt rogati sicut in diuortio. vt .j. de diuor. nullū qō nō credo.

c ¶ Tempore. s. cū erat in adulta etate. ⁊ nō in q̄dragesima ducet eā licz in. xl. ꝯhere possit. ex ō ma. ꝛc. ꝯ inter. ec. ex lris. in pre decisa. iohan.

d ¶ Offerre. fz ꝯsuetudinē regionis.

e ¶ Celeste. qz q̄dā celeste vel spūale significauit. j. e. femine.

¶ Cūcta. id ē hec singula.

g ¶ Nō inuenīat. hmōi enim solēnitates non exigunt̄ necessario. nā si omittātur leuia vl mo dica ñ nocēt. vt ff. ō vē. inspi. l. j ī fi. dos ḡ poterit omitti. qz lz dos sine mrimōio esse ñ possit mrimoniū tamē sine dote eē pōt. vt .j. e. sicſ dinis. fz ꝯ. iij. q. iiij. ꝯsanguineoz. fz illō intelligit in eodem casu cū illo c. aliter. s. de oc/ culte ꝯhentibus vnde cū p̄cessu/ manē adulteri repellunt̄. h. ra/ men dicit pctm̄ eē si hmōi omittāt solēnitates si adhiberi possit.

h Valis. legem p̄/ motionis.

i ¶ Desponsata. hoc est ꝯtra illos qui dicunt ꝙ si aliquaz fornicariam defloraui. ⁊ eam postmodum ducam in vxorem. nō repellor a ꝓmotione quasi corruptam duxerim. argu. xxviij. di. qz sunt. xxxiij. dis. curandū. lxxvij. di. ḋcū ex. xxxiiij di. p̄cipimus. argu. ꝯ. xxxiij.

Nostrates tā mares q̄z mine ñ ligaturā aureā vel argēteā aut ex q̄libet metallo cōpositaz qñ nuptialia federa ꝯhūt in capitib⁹ deferūt: fz p⁹ spōsalia federa q̄ futurarū sūt nuptiarū ꝓmissio. federa q̄z ꝯsensu eoz q̄ ꝯhūt ⁊ hoz in q̄rū ptāte sūt celebrand̄: ⁊ p⁹ q̄z arris sponsam sibi spōsus p digitum fidei anulo insignitā despōderit: dotēq̄z vtriq̄z placitā spōsus ei⁹ scḍo pactū ꝯ ꝯtinēte
b cōzā inuitat̄ ab vtraq̄z parte traditerit aut mox aut ap
c to tpe ne videlz añ tp̄s lege diffinitū tale q̄d facere p̄sumāt: ābo ad nuptialia federa pducūt: ⁊ ꝓmū in eccliaz
d dñi cū oblatiōib⁹: q̄s offerre debēt deo p sacerdot̄ manū statuunt: ⁊ sic q̄z demū bñdictionē ⁊ velamē celeste suscipiūt. ¶ Itē sūt p̄ter hec alia q̄ ad mēoriā nō occurrūt pacta ꝯiugioz solēnia. pctm̄ āt
f esse si hec cuncta in nuptiali
g federe ñ inueniāt ñ dicim⁹.

Itē leo papa. In ꝯhēdo cōiugio ista sunt obseruanda.

h Qual debeat vxor eē: q̄ bñda ē fz legē xp̄o casta ⁊ ōspōsata in virgitate et dotata legitīe ⁊ a parētibus tradita spōsoz a panymphis acciptēda: ⁊ ita fz legē ⁊ euāgeliū public̄ nuptijs i ꝯiugiū liḉde sumēda: ⁊ oīb⁹ diebus vite sue nisi ex ꝯsensu ⁊ cā vacādi deo nunq̄ ꝓpter hoiez ē sepāda: ⁊ si fornicata fuerit dimittēda fz illa viuēte altera ñ ducēda qz adulteri regnū dei ñ possidebūt: et
k pnīa illi⁹ p scḍm̄ recipienda. Itē ex ꝯci. car. iiij. Quō sponsus ⁊ sponsa ad bñdicti
i Sonem accedant.

Ponsus ⁊ spōsa cū bñdicēdi sunt a sacerdote a parentib⁹ vel paranymphis offerant̄ in ecclia sacerdoti q̄ cum acceperint bñdictionez eadē nocte ꝓ reuerētia bñdictiōis in virginitate pmanent. Itē ex ꝯci. arelatē. c. vj

Sine publicis nuptijs null⁹

m Nullū sine ducat vxorē dote fiat ꝯiugiū iuxta
a possibilitatē fiat dos: nec sine publicis nuptijs q̄sq̄ nubere vel vxorem ducere p̄sumat. His oīb⁹ auctib⁹ occulte nuptie ꝓhibent̄: atq̄z iō cū ꝯtra auctez fiūt nuptie p infect̄ haberi ōbēt. ¶ Sz querit̄ q̄d sibi velint ille solēnitates vel amīs ⁊ anuli q̄ in ꝯiugijs obseruant̄. He bis ita scribit isidorus in. ij. li. ō officijs cap̄lo. xvj. Quare femine velant̄ dū maritantur

o Femine dum maritantur ideo velantur: vt se nouerint semper maritis suis subditas esse ⁊ humiles. Item q̄ nubentes post benedictionē vita inuicem quasi vno vinculo copulant̄: videl cet ideo fit: ne compagem coniugalis vnitatis disrumpant. At xo q̄ eadem vita candida purpureoq̄z colore permiscet: candor quippe ē ad mūdiciā vite: purpura ad sanguinis posteritatem adhibetur: vt hoc signo ⁊ ꝯtinentia ⁊ lex ꝯtinēdi ab vt̄q̄z ad temp⁹ admoneat̄: ⁊ post hoc reddendū debitum non neget̄. Item q̄ in ꝓmīs nu
p ptijs anul⁹ a spōso spōse dat̄ fit nimiꝝ vl ꝓpt̄ mutue dilectiōis signū vl ꝓpt̄ id mag̃ vt eodē pignore eoz corda iungant̄. Ān ⁊ q̄rto anul⁹ digito īserit: iō q̄z i eo vena q̄dā vt ferē sanguīs ad cor vsq̄z p
uenīat. Itē āb. i li. ō priar. di. valentino. sed certe et hoc casu in virginitate videtur ista desponsata. oīa enī que p̄cesserunt legitimanē perseqnens mrimoniū. ex qui fi. sint le. tanra.

k ¶ Per scripturā .j. de pz. di. j. quem peniret. ꝯ fz ibi ꝓhibet absens p scḍm̄ ꝓsiteri, vel ꝙ penitētia accipere debeat. hic aūt ꝓmittit mulieri simplici dūpūs sit in scripto pcā offerre. vr. ij. q. viij. ꝯ. fz caliptrus.

S Ponsus p
l reuerētia q̄ non erit pctm̄ si aliter fiat.

m Ullū iuxta. i. fm facultatē. z viri nobiliatē. vr. ff. ō iure do. quero. ff de reli. siquis sepulchrum. ꝯ. vl.

n ¶ Dos. ex ꝫ dicunt q̄dam. q̄ semper aliquid dandum est dotem. etiam si nimia paupertas cogat saltem da bis vnū denarium q̄ nō pcedo. ⁊ hoc est cōsilium.

o Femie. subditas. j. xxx iij. q. v. cum caput. ⁊ c. mulierē

p ¶ Anul⁹ dic h. ꝙ per traditionem anuli vel donationem p̄sumit̄ p nimio. ar. ex de p̄sump. illud. ⁊ ō etiam videtur p̄ oration. s greg. que dicuntur in benedict ionib⁹ vbi dicit benedic dñe has arras. ⁊ argu. xxvij. q. ij. sicḍ vozem. Alij dicūt sponsalia tm̄ p̄sumi nisi detur a sacerdote. argu. ō. e. nostrates. vel nisi sit ō ꝯsuetudine loci ꝙ anulus detur in mrimonio. et est si. q̄ō dicit lex in arra. ꝙ nō facit emptionez ꝫ est eius signum insti. de emp. et ven. in pu.

Sal. 5

Nec illud. vxor erat. ℞ iā vxor ⁊ desponsata. arg. xxxij. q. ij. §. cū ergo. ⁊ est ar. q mrimoniū pōt cōtrahi inē absentes ꝯ nunq̄ se viderūt. qō vez est si fama vl' aliq̄ alio mō se nouerūt ⁊ in ignotos ex toto cōsentire nō possum⁹. ſz in eos ꝯ nō sūt penit⁹ ignoti possum⁹ ꝓsentire. vt lxiij. di. c. j. ⁊. ij. di. lxv. c. ij. ⁊. iij. q inē absentes mrimoniū ꝓbaē est. ar. ex ꝯ cle. l' vo. veniēs. ff. de ritu nup. mulie/rē. ff. de spō. sufficit. ⁊ dic lex q ocs ꝓtract⁹ ꝯ cōsensū ꝓhunt inē absentes celebrā tur. ff. de ꝓben. emp. l. j. §. est aūt dū tñ ℔ agaē. nō enī dico ℞ solus ꝓsensus facit matrimoniū nisi ℔ sit actū inē ꝓsentes. ar. xxvij. q. ij. sufficiat. et dicit lex q inspiciendū sit ꝯ agatur. ff. de ac. ⁊ obli. obligatio/num. ar. ꝓ ex de spon. duo duob ibi ozde ⁊ ozet si nō stringit ⁊c. Sz dic q ozet dicenē ꝓsentire. cū pcuratores eoz̄ noīe ꝓsentiunt. Sed ꝯ dices. si aliqs ꝓsensū suū exprimat alicui femine p lras. ⁊ aū receptas ab illa. iste peniteat D. dicit nō esse matrimoniū. li/cet illa ꝓsentiat. q. redrit q dux volūtas prioris. naz requirit ibi mutuus ꝓsensus. sec⁹ tñ est in alijs mādatis. nā licet reuocē mādatuz altero ignoraē. tñ ꝓtract⁹ tenet. vt. ff. mā. si mādassez. ar. tñ est ꝓ. ff. de diuoz. si penitu/it. Jtē secus est in electiōe. vt ex de elec. cum inter.

Mupcie dicunt ab obnubendo: eo q caput suū obnubere soleant.

Nec illud re ociosuz: qō cū veniret rebecca vidit isaac deābulātē: ⁊ cū inrogasset ꝙs esset: cognito q ipe eēt cui ducere tur vxor: descēdit ⁊ caput obnubere sup cepit: docēs verecundiā in nuptijs ꝑre debere. inde. n. et nuptie dicte: q pudor ꝯ gra se puelle obnubrent. Sed obijcit ꝑmissis: multa sūt q ꝓhibēt: q si fiāt ex postfacto ꝓualescūt: ꝓhibent vouētes mrimōia ꝓtrahere: q tñ si ꝓtraxerit iuiolata pmanere oz. Sic ⁊ clandestina ꝓiugia ꝓ leges q̄dez fiūt: tñ ꝓtracta dissolui ñ pñt q ex legitio voto subseqnte coroborant. Jñ euangelius cū dixisset: aliē pūpta nō sūt ꝓiugia sz adulteria. addidit nisi voluntas ꝓpria suffragauerit: ⁊ vota succurrerit legitima. Hinc etiā in nouellis.

Jquis dinis tact⁹ scripturis iurauit mulieri legitimā se eā vxorē hiturū: vl' si i oratorio tale sacrm̄ dederit: sit illa legitia vxor: cui⁹ nulla dos nulla scptura alia interposita sit. His itaq̄ rndet: ꝓiugia q̄ clā ꝓtrahūt nō neganē eē ꝓiugia: nec iubent dissolui: si vtriusq̄ ꝓfessione ꝓbari poterūt: verūtñ ꝓhibent q mutata volūtate alteri⁹ eoz: alteri⁹ ꝓfessione fides iudici fieri nō pt. vñ publice cū alteri⁹ vota i altera partē se trāstulerit: ꝓ priori ꝓiugio q̄ iudici incertuz est: nīa fieri nō poterit. Jncerta ei: vt sxt⁹ papa scribit epis ꝓ hispaniā ꝓstitut: nemo pontificū iudicare presumat: ⁊ cui⁹ xa sint nō tñ credenda nisi q̄ certe indicijs cōprobant: nisi q manifesto iudicio ꝓuincunt: nisi q̄ iudiciario ozdine publicantur.

Hinc etiā victor papa scribit theophylo episcopo. Jncerta charissime nullatenus iudicemus: quouscq̄ veniat domin⁹ qui latentia ꝓducat in lucem: ⁊ illuminabit abscondita tenebrarum: ⁊ manifestabit consilia cordium. q̄uis enim vera sint: nonta/men credenda sunt nisi que manifestis indicijs compro/bāt: nisi que manifesto iudicio ꝓuincunt: nisi q̄ iudiciario ordie publicant. Item euarist⁹ papa olim⁹ epis. An te iustā ꝓbationē nullus est iudicādus aut dānandus.

Ethabitur. ſz nūqd ꝙ hec ꝓba futuri (nul. col. vj. tpis. iuro q hēbo te ꝓ legitia vxore ℣hiē matrimoniū non viōr cū hec ꝓba ℔ posita futuri tpis sint. vt ex de ꝓdi. ap. c. vl. ⁊ ex de spō. de illis. lex ista tñ dicit q sic. ⁊ in vez. q: ℔ ꝓbū hēbo respectuz hz ad pñs rps. aliud eēt si diceret. iuro q ducā te in vxorē ⁊c. ⁊ q illa ꝓba ad pñs rps referāt. ꝓbaē ex de ma. cō. ℣. inē ec. ex lris

Vel habitā me rerenturū. b.

Confessiōe. ecce agre dicit. g. q ꝓfessioī ⁊ sacrō cōfessoꝝ occulte debeat credere eccīa. cū aliē ꝓbari ñ pt eos ꝓtraxisse. qō intelligo cū cōfitēt ꝓ matrimōio. tūc nō ꝓfessioī stat. nisi ꝓiudicē ꝓtio vl' scdo matrimōiū ob ñ lz videat ℣ ex de rap. cū cām. nā ibi ꝺr credē/dū eē ꝓfessioī m'ler' q̄ erat i mōasterio. ſz dicas q illō vl' ibi ponit ꝓ et. ⁊ fm hoc idē est i matrimonio carnali ⁊ spūali. ar. ℣. ex de re. ⁊ trās. ad re. vidua. curenī inferioꝝ erat lex dīna. vt. xij. q. ij. cum deuotissimā. vl' dic aliud esse i matrimōio spūali. cū aūt agitur ad matrimoniū dissoluendū qz dicūr nullum tūc ꝑpt ꝓsanguinitate vel aliud impedimētū. ñ credit eoz̄ ꝓfessioī etiā cū sacro nisi aliud adminiculū inēueneritxx xv. q. vj. si duo ℣. xxiij. q. j. redsti. si aūt agit ad separatiōes mutue fuitut⁹. crederet tūc ꝓfessioī alteri⁹. ex de diuoz. ex lris. vñ in matrimonio non sp credit aliqⁿ se Jtē pone ꝙ stabā ℣ marrimoniū. dicebaz me hre aliā vxorez. ñ ꝓbaui me hre nūqd ista defuncta possū statim ℣here. vidz q ñ. qz fui ꝓfessus ℣ me. l' pone ꝙ dicebā aliquā vxorē meā. nō ꝓbaui. nūqd possum cū alia ℣here. videt q ñ ea rone qz cuilibet creditur ℣ se. xiij. q. ij. §. j. ſz dic q ꝑt. arg. ff. de ac. pos. naturaliē. §. vl. ex. de cā pos. ⁊ ꝑpe. pastoraL. nā ibi hēs q si egi rei vē. possū agere iterdicto vri pos. ſz sint ℣ria. nā p ꝑmū contēdo me ñ possidere. p scōm dico me possidere. bū eni ꝑt ꝙs agēdo ꝓponere ℣ria vl' excipiēdo. ⁊ tal'ē casus exꝑss? ex ō despō ipu. attestatiōes. ſz nō asserēdo. vt nō. xiij. q. j. i fi. talib⁹ tñ q sic iurāt nō ꝺz dari lnia ℣hēdi. cū p sniam sepanē. ſz sue sūt ꝓscie relinq̄ndi. vt ex de iureiu.

Cōfessiōe. xxiij. q. j. sicḥs. ℣. ſz ibi ō car (mulieri. b. nali cōmixtiōe. ℔ ō spōsalib⁹ agit f

Credēda. ar. ex his auctib⁹ ⁊ seqntib⁹. c. q iudex nō fm ꝓsciam sed fm allegata ꝺz iudicare. ℣. ō ꝓs. di. v. c. vl. ℟. xv. q. v. ꝓs bñ. ℟. ij. q. j. de⁹ ops. ℟. iij. q. vij. iudicet. xj. q. iij. eoꝝ. ⁊ c. q̄uis. ⁊ c. gne. ⁊ c. sumope. ar. xj. q. iij. tnnc vera. ⁊ c. plerūq̄. ar. ℣. xxiij. q. iij. de⁹ q ℣. g

Quouscq. i. cē/naliē. q. d. nūq̄ iudicamus. ⁊ ponit impropꝛie. sic ibi.

Wath. 6

onec ponã inimicos tẽ. ibi. sede a dextris meis tẽ. do

Dllũ. ē. ij. q. j. de (nec ponã. i. sede eternaliter. Propterea. ē. di. lxxxvj. sicḋ. ē. xj. q. iij. eozũ. t. c. in

b Dicantẽ. cũcta. vidz ꝙ ꝙ a teste possit (cũctis. inḣrere. an talis sit vt possit testari. vt. ij. q. vij. q rẽdũ. nõ tñ in oibus erit ita curiosus qz qḋã licz scia/m⁹. dissimulare debem⁹. vt. ff. de no. doli. in fine. Rosi. 14

c Et ordinẽ. t circumstãtias oẽs. eꝝ de te. cuz cãm. ē si. C. ō iudices. t ī aud. iubem⁹. ij. q. j. in ꝑmis. t. xxiij. q. viij. occidit phi/pces.

d Plena. i. pfecta ritorio sz ī possessorio sufficit sũ/matiz tãgere negociũ. ff. ad exhi. l. iij. ℣. sciẽdũ de re iu. a diuo. t eꝝt lit. ñ ꝓtequm freqnẽ. in fi.

e Inẽrogandi. b vides ꝙ ps q pte et iudex a prib⁹ ꝑt facere iẽrogatiões. vt ℔ t eꝝ de dolo t cõtu. put. t. ff. de iter. acti. si sine. t eꝝ de ꝓcess. ꝑben. t ec. nõ va. post electionẽ. silr ad uocati pñt inẽrogare. vt. ff. de adul. si postulauerit. ℣. qoni. cãruz enĩ merita prius assertiõe pandũtur. vt eꝝ de ī integre. restĩ. tũ ex literis. C. si ꝙ vim vel alio mo. l. ij.

Ad ℔ dico ꝙ iudex nõ ꝑt supplere de facto. nisi aliq̃d ī pñtia sui actũ est. vt ꝙ aliquẽ citauerit. vel qõ instrm ḟdã cõtã ipo lectũ sit. vel ꝙ tpa appellationis lapsa sint. vt. C. de tẽ. ap. l. ij. ℣. vl. silr dico ꝙ ī his q̃ spectãt ad subam electois ꝑt iudex supplere. vt. xlvij. di. de pe

Nullũ añ verã iustã cẽ ꝓbationem iudicare aut dãnare ọbẽ⁹: teste apl'o: q̃ ait Tu ḋs es q̃ iudicas alienuz fuuz: suo dño stat aut cadit. mala itaq̃ audita nullũ moueant aut passim dicta absq̃ certa ꝓbatiõe ḋsq̃ vnq̃ credat: sz añ audita diligenẽ inq̃rat: nec ꝑcipitãdo ḋcq̃ aliq̃d agat. Ite ẽ leuther⁹ pa. Mõ sũt aliq̃ iudicãda priusq̃ certi demõstrent indicijs

b Iudicãtẽ oz cũcta rimari ℣ ordinẽ rex plena inq̃sitione discutere interrogãdi rũdẽdi o bijciẽdiq̃ ꝑbita patiẽtia ab eo: vt ibi actio ãbarũ ptiũ illumiata sit plenitẽ: nec litigãtib⁹ iudex ꝑus velit sua sñia obuiare: nisi qñ tã pactis oib⁹ nihil hẽant in q̃stiõe qõ ꝓponãt: t tamdiu actio vẽtilet q̃usq̃ ad rei veritatẽ pueniat. freqnẽ inẽrogari oz: ne aliq̃d ptermissum

g forte remaneat: qõ ãnecti cõ hueniat. Ex pmissis manifeste colligit: q ꝙ incert⁹ a certis recedẽdũ nõ est: nec in re dubia certa dãda ẽ sñia. Cuz aũt fides dubie rei nisi testiũ approbatiõe vl legitia ꝓfessione iudici fieri nõ valet: testes ãt aucte calixti pape de alijs cãis vl negocijs testiõniũ dicere nõ valeant: nisi de his q̃ sub eoz pñtia fctã nouscunt: apparet clãdestina cõiugia iõ eẽ ꝓhibita: qz cũ alẽ eoz ꝓiugalẽ affectũ se ad alterũ habuisse negare voluerit: legitimis ꝓbatiõib⁹ conuinci ñ poterit. qb⁹ deficiẽtibus iudicẽ sñia rite absolut⁹ reatũ adulterij vterq̃ incurrit dũ vtroq̃ eoz viuẽte alijs se copulauerint. Cã XXXI.

i Uxorẽ cuiusdaz ali⁹ ꝙstuprauit eo mortuo adl'ter adulterã sibi ī vxorẽ accepit: filiaz ex ea susceptã cuidã ī ꝓiugẽ se daturũ iurauit: illa assensuz nõ ꝓbuit. deinde pr alij eã tradidit: a ꝙmo reposcit. Queritur: an possit duci in ꝓiugiũ: q̃ ꝑus ẽ polluta p adulteriũ. Scõ: an filia inuita sit tradẽda alicui. Tertio: an p⁹ patris sponsionez illa possit nubere alij. Questio I.

k Adulterio polluta ꝓhibet duci ī cõiugiũ aucte leõis pape qua dicit.

Xore⁹ cõstuprauit In hac cã addidit. g. duo alia impedimenta mrimonij. s. enormitatẽ cris. de qua tractat in prima questione. et coactionez de qua tractat in scda. adiũgit ẽt in tertia ḟone de fide spõsaliũ nõ frangenda. vt ãt hec tẽ. Et nõ q licenormitas delicti ipediat matrimoniũ ꝓhibz. nõ ipedit tñ nisi in his casibus. s. cum ḋs cõmittit incestũ. xxxij. q. vij. sicḋ viduã. t cuz quis interficit vxorem. xxxij. q. ij. admonere. t in aliis casib⁹ nõtis. xxvij. q. j. hi qui. de aliis nõ repit ex/pssum ꝙ ipe diãt. nisi ḋs velit dicere de solẽnit penitẽre de ḋcũ cr'ie qõ ipediat. vt. xxxij. q. ij. de his. qõ ñ admitto. illud tñ est vex ꝙ nullũ crimẽ dirimit ĩ̃ contractũ nisi in duob⁹ casib⁹ seq̃ntib⁹ vbi non tantuz cri/

k men quantũ cõstitutio ecclesie dirimit. Dulterio. Nic depingit ꝓma q̃o. s. an possit aliḋs in vxorẽ ducere quã polluit p adulteriũ. t vidz ꝙ sic. vt. j. e. deniq̃. nisi ī trib⁹ casib⁹. puta si viuente marito dederit ei fidẽ. ꝙ si marit⁹ ꝓmoreretur eã duceret. vel si alĩ in mortẽ mariti cũ effectu machinat⁹ est. vt. j. e. relatũ. t eꝝ de eo qui dux. in ma. quam pol. p adul. significasti. t ī tertio q̃ publice eaz duxit. eꝝ. e. ri. veniẽs. t pot dici ꝙ terti⁹ ꝓinet sub ꝓmis. qz qui publice ꝓtrahit cũ aliq̃ fidẽ dat ei. ꝙ eaz vellet ꝓcreare

habere. magister tñ allegat ad vtrãq; partẽ. ꝛ post distinguit ꝛ male. f. e. ꝯ. hec vltia auctas. Vltimo ponit veram solutionẽ in. ꝯ. b subaudiendũ. Car. vult distingue re inf publicũ adulteriũ. vt tũc ñ possit ducere eã. ꝛ priuatũ vel occultũ vt tũc possit. ſz hoc nõ ꝓbauit. hodie autez ſicꝫ vxore viuente alij fidẽ dederit. vl cũ ea ꝛcerit de facto. ſi nec añ nec pñ ꝓgnouerit eã pñ mortẽ vxor. contrahere pt cũ ea vt ex de eo q du. in ma. c. vl. b.

a Vll. Hver ba latiꝰ patẽt ꝯ eoꝝ ſnia. restringunt eni ad duos casus l ad tres tñ. arg. ff. qui perat. tu. reddendũ. ff. qõ vi aut clam. l. ſi alius. ꝯ. notauimus. Johan.

b Deniq; fieri. niſi alijs illoꝝ casuum incueniat ꝯs dicti in summa.

c ¶ Placito. i. maritali affectu

d ¶ Hec vltia. cred k ignoratia iur. l fctũ crassa.

e ¶ Licita. et tũc pñ eã retine/re p̃ioviro mor tuo. ꝛ b falſus ẽ.

f Llud. ꝛ p̃ iudicã. i. p̃ alijs iudicam.

g ¶ Claudatur ar. q; ſi iurauit de cetero nõ cognoſcere cõcubinaz meã. ſi postea cũ ea cõrrahã ꝛ cognoſcã nõ ſũ p̃turis. q; p iuramentuz illicitus aditus tñ mihi clauditur. qz nõ intellexi niſi de illicita. arg. ꝛxũ. q. v. humane. et notaul etiam plura. ar. xi. q. iij. q; predeceſſor.

h ¶ Couenit. in duobꝰ caſibꝰ tñ. vl ꝓuenit. i. nõ ẽ honeſtũ. i ¶ Hic ſubaudiendũ. i in b loco in. c. j. huiꝰ queſtiõis. k ¶ Peracta. ꝯntũ ad pmũ. c. ꝛ ad finez primi ſupiozis. c. ꝛ q; dicit pacta ſupple vel incepta. ar. ex de eo q; cog. ꝑſan. veniens. l ¶ Penitẽtia. hoc quãtũ ad illud. c. deniq;. m ¶ Viuẽte. in his duobꝰ caſibus etiã ſi mortuo viro eã accepit. eſt ab ea auctoritate aplica ſeparãdus. qz b ꝓhibitio ꝓpetua eſt. extra de eo qui dux. ſignificauit nobis. ꝛ ex. e. cũ haberet.

Adulterio polluta nõ ducat ab eodẽ in mrimonio.

a Nullus ducat in matrimoniũ quã ꝑus polluit adulterio. Sed aug. ecõtra teſtatur ſcribẽs ad valeriũ de nuptijs ꝛ ꝓcupiſcẽtia. Licet alicui ducere mrimonio quam ꝑ pñ polluit adulterio

b Deniq; mortuo eo cũ q; fuit vxꝝ ꝓnubiũ: fieri pt ꝓiugiũ cũ q; ꝑceſſit adulterium. Itẽ in libro de bono ꝓiugali. Poſſe ſane fieri licitas nuptias ex pſonis illicite cõc iunctis honeſto placito ſubd ſeqnte manifeſtũ ẽ. Hec vltima auctas aug. de ꝓcubinis loq̃tur pbibẽs ꝓcubinas poſſe trãſire ad honeſtũ placitũ nuptiaꝝ. p̃ma auctas aug. loquit de repudiata: quã dum viuẽte viro ſuo q̃cũq; ducit in cõiugiũ cõmittit adulteriume cui⁹ adulteriũ aliquã hz veniã dũ ei⁹ copula creditur eſſe licita. ¶ Illud xo leonis pa. ō ea itelligẽdũ ẽ: q; a viro ſuo ñ erat repudiata: cꝰ viuebat vir reddẽs ei ꝓiugale debitũ. Q ñ ꝓci. apō alphesũ hito pñte cõrado rege statutũ eſt. c. vj. Null⁹ ducat ī ꝓiugiũ: quã pollut⁹ p adulteriũ.

f Llud vero cõi decreto ſm canonum inſtituta diffinim⁹ ꝛ p̃iudicam⁹: vt ſicꝫ cũ vxore alteri⁹ eo viuẽte fornicat⁹ fuerit: moziẽte marito ſynodali iudicio aditus

g ei claudat illicit⁹: nec vlterius ei ꝓiugat mrimonio quã ꝑus polluit adulterio ¶ Molum⁹. n. nec chriſtiane religioni ꝓuenit: vt vllus ducat ī ꝓiugiũ quã pñ⁹ polluit adulterio. Hic ſubaudiẽdũ ẽ: niſi ſi ꝑus pacta pnĩa: ꝛ ſi nihil ī mortẽ viri machinat⁹ fuerit: vl ſi viuẽte viro fidẽ adultere nõ dedit ſe ſumptuꝝ eã ſibi in ꝓiugẽ: ſi viro ei⁹ ſupuiueret. ¶ Ñ in ꝓci. turienſ. legit. Poſt mortẽ viri nõ pt adulterã in ꝓiugiũ ducere.

n Relatũ eſt aurib⁹ ſctoꝝ ſacerdotũ: quẽdã alteri⁹ vxorẽ ſtupro violaſſe: ꝛ iſup mechie viuente viro ſuo

p turamẽtũ dediſſe vt poſt legitimi mariti mortẽ ſi supuixiſſet duceret eã in vxorẽ: qõ et factũ: tale ergo ꝓnubiũ ꝓhibemus ꝛ anathematizamus Itẽ in eodẽ. Poſt pactam pnĩam poterit viduã in ꝓiugiũ ducere: quaz viro viuẽte per adulterium polluit.

r Sqs viuẽte marito cõiugẽ illius adulteraſſe accuſat: ꝛ eo in ꝓrio defuncto eã dez ſũpſiſſe dignoſcit: oĩmodi ſ publice pnĩe ſubijci atur: ō q; ẽt poſt pnĩaz p̃fatã

s ſi expedierit ſeruabit regula niſi forte idem vir aut mulier virũ q; mortu⁹ fuerat occidiſſe notet aut ꝓpinq̃tas l alia q̃libz actio criaĩ ſpediat qõ ſi ꝓbatuz fuerit: ſine vlla

Relatũ. violaſſe. q̃d ſi nõ violauit. ſed dedit fidẽ q; remanebit cũ ea. dicit. h. q; re nõ vacante non debuit ꝑmiſſionẽ recipe vel dare. vñ nõ põt cũ ea manere. ar. ij. q. j. in pmis. ibi ad malachitanam. Alij dicunt cõtra q; canones nõ vident loq̃ niſi de adulteriis

Opinio. h. cozrigitur. ex. c. c. vl.

o ¶ Viuente. ꝛ ita ei viuẽte viro fidem dedit. vnde nõ dz cum ea remanere. ar. ij. q. j. in primis. ibi ad malachitanam.

p ¶ Dediſſe. mlto fortiꝰ ſi eã duxit. viro viuente ſeparãdi ſũt. ex de eo q; dux. c. ex litterarũ. ꝛ. c. cũ haberet.

q ¶ Et anathematizam⁹. i. ſeparam⁹. ſic exponitur. ij. q. j. in p̃mis. ibi ad malachitanã. vt. xxvij. q. ij. de conjugali.

r Jquis. in p̃ primo facturz recitat. maioꝝ tñ eſt cõtra eũ pre/ſumptio ob hoc.

s ¶ Seruabit. f. pri. q. vij. hi q; ꝓra. ſz illud ex rigore. iſtud ex miſſione diſpẽſatione. vl ibi de cõtracto. b de ẽ do matrimõio. l hic de ſimpliciti. ibi ꝙ de iceſtuoſo adulterio.

t ¶ Regula. ꝛ hendi. ſ. matrimoniũ. vt ꝛ hak cũ illa. ꝛ qõ dicit ſi expedit. b ido dicit ſi timeatur lapſus iuuentis incõtinentie. vt xxxiij. q. ij. i adoleſcentia.

v ¶ Occidiſſe. hocipo vt ꝓiugerent. aliud ſi caſu. qz forte iimici ſẽ. vl ex alia cã. tũc ducere poterit vxorẽ eiꝰ. ex de puer. i filaudabile ꝯ. ad b. vbi etiã arguit q; ſi ante baptiſmuz machinatus ſit. poſt baptiſmũ cũ vxore defuncti non contrahat. ꝛ ita hmõi peccata non delentur in baptiſmo. Et nõ q; dicit occidiſſe. vnde niſi machinat⁹ fuerit cũ effectu nõ impedit. pura ſi voluerit dare venenũ ꝛ non dederit. Sed nec impedit. qui mortẽ viri rataz hz dũ tñ nõ ꝑcepit. licet alꝰ i maleficijs retrotrahit ratihabitio. ff. de vi ꝛ vi arm. idẽ. ꝯ. cũ ꝑc. xxvij. q. j. c. j.

a ¶ Perpetuo. nisi sit iuuenis. vt. xxxiij. q. ij. i adole/ scentia. 7 c. antich. 7 c. iterfectores. xxxvj. q. vj. si duo.

b § Aqua. al's est. § respicit hic § precedẽs. b ad subau diendũ vbi tria dixit. 7 ad ea tria introducit capitula. c ¶ Post dnquẽnij. ſz nonne p adulterio. vir. an. debeat penitere. sic. ſz ſũt arbitrarie pnie.

d ¶ Sz obiciẽ dauid. hãc hiſtoriã habes. l. dis. § ecclesie.

e ¶ In veteri. plani⁹ dixiſſet q ĩ ſuit matr mo/ niuz inẽ dauid 7 bersabee. qz ec/ clesia nõdũ pro/ hibuerat.

f ¶ Permitte/ bat. nota hãc p/ miſſionẽ cõpara riuã cẽ. erat enĩ vtrũq; maluz. ſz vnũ min⁹. qõ p/ miſit ne mai⁹ cõ mitteret. l. homi cidiũ. si § xxxiij. q. ij. ſiqõ verius.

g ¶ Valens. xxij. q. j. ꝓsidera

2. Reg. 11 h ¶ Infirmita tis. qz non fuit pctm dauid ſue improbitat' eſt? ſed vmbra miniſterij. de pe. dist. iij. illud.

i ¶ Significa/ tione. vt de pe. di. iij. illõ. dauid

Deut. 24 ei interdixit ma/ nu fort' .i. chri/ ſtus q fortiꝰ de/ bellauit aereas

Matth. 19 ptates. vtiaſ lux mea de⁹. 7 ſignificat diabolu⁹ q transfert ſe i an/ gelũ lucis. 7 etiã

Exo. 20 lucidius creat⁹

Leuit. 9 fuit. quẽ etiã de⁹

Deu. 11. ſuperauit. berſabee interꝑtatur

2. Re. 11 purgans. vu. et ſignificat eccleſiã gentiliũ q auxit dõa ſeptiformis gr̃e 7 chriſto co/ pulata eſt. vt. p/ xxij. q. ij. § hiſtoria .i. cũ prius ad/ hereret vxie. i. diabolo p cultum idolatrie.

k ¶ Nẽ his qui ducãt plures ſil' ſpe ꝓiugij maneãt ꝓpetuo cũ pnia. Ite ex ꝓcilio eliberta/ no apud verme rias. ¶ Galea.

Sq̃ mlier in morte mariti ſui cũ alijs ꝓſiliata ſit: 7 ipe vir aliquem illoꝝ ſe defendẽdo occidit: 7 ſi pba/ re põt ille vir eã reã eſſe cõſilij: põt vt nob vidr̃ ipaz vxorẽ dimittere. 7 ſi voluerit aliam ducere: ipa aũt iſidiatrix pnie ſubiecta abſq; ſpe coniugij maneat Ite ex ꝓci. eliber tano. ¶ Poſt pnias recõciliet ad cõionẽ vidua: q mechũ ſuum in viri accepit.

b Sq̃ fuerit vidua mecha ta: 7 poſtea eũdem habuerit c maritũ poſt dnquẽnij temp⁹ acta legitia pnia placuit eaz d ad cõionẽ reconciliari. ¶ ed obiciẽ: dauid cum berſabee adulterũ cõmiſit: 7 mortem vrie machinat⁹ ẽ: 7 tñ eandẽ berſabee poſtea duxit i vxorẽ. ¶ Sz in veteri teſtamẽto mlta pmittebãt ꝓpt infirmitatẽ q in euãgelij pfectiõe eli f minata ſũt: ſic pmittebat q̃/ buſlibz dare libellũ repudij: ne p odiũ funderet' ſanguis inoxi⁹. qõ poſtea i euãgelio dñs phibuit: dicẽs. vxorẽ a viro nõ eſſe dimittẽdam niſi cã fornicatiõis. qdã pmittebanẽ cã infirmitat' 7 ſacri futuroꝝ: ſic dñs pmiſit filijs iſrael offerre aialia ſibi i ſacrificiũ: q in egypto ꝓſueuerãt g imolare demõib⁹: malens ea ſibi offerri q̃ idol: 7 vt eſſent illis ſacra futuroꝝ. ſic 7 berſabee pmiſſa ẽ duci in vxorez h nõ magꝝ cã ſue infirmitat' q̃ i ſignificatiõe futuroꝝ. ſed eſt alia ratio q̃re vxor defuncti huic nubere nõ poſſit: generaliter eĩ phibenẽ viri 7 mulieres freqnẽ mrimonia contrahere. Unõ in ꝓnubio ſehodie. ſ. vnã cras alia viuẽte pma. de talib⁹ ſcis nuptijs intelligas ħ. c. l ¶ Temp⁹. ſ. pnie. m ¶ Debere. i. dz depõi ſi pozvxorziuar. xj. q. iij. feugald⁹. 7 ẽt intelligas inẽeſſe p ꝓſenſũ. vl' ẽt vt bñ diceret.

Ac rõne. i. ſilr rõne. ſic moyses pmiſit dari libellũ repudij vt vitaret homicidiuz. ſic apl's permiſit ſcõas nuptias vt vitaret fornicatio

o ¶ Fornicatio cũ ea quã permiſit moyses p⁹ repudiatã aſſumit. p ¶ Licenc. qz pena tpalez non patiebantur.

q ¶ Quia. reſpicit b aliũ locum matthei. illud. ſ. q̃s de⁹ ꝓiũxit hõ nõ ſeper. q audito dixerũt phariſei. qd q̃ mandauit moyses dare libellũ repudij 7 dimittere. 7 dixit illis. qm̃ ad duriciam cordis veſtri pmiſit vobis dimittere vxores vr̃as. q. d. nõ ꝑcipit cuz ſit malũ. n. n. cũ ſit malũ ſine vicio ẽ qõ i gr̃aſcit ñ peccãt. xxj. d. neruir ¶ Precipim⁹ .i. pmittim⁹. ſic ponit. lv. di. q. pr̃. l. di. dño ſcto.

Võ vgini bus. calſus hiero. in ħ. c. r/ darguit eos qui ſũt plẽs hãt vxores. pro exẽplo ſamaritãe a dño repħẽſe. ſcdo rõe iſtitutõis ꝓiugij rertio exẽplo la/ mech ide ſuiter pũiti. 4rto rõe argumẽto a mori õ lamech. 5to bigão ad vez bigamuz. In fine repħẽdit q̃ſda q dicebãt ſcda miſa mõia ñ eẽ ꝓcella iudeis niſi i caſu

t ¶ Per ſe. mri monũ. n. ꝓpẽ ſe ñ appetit. quas duc advirt. ſz rõe appetẽdũ cãvi tãde fornicatõis 7 ꝓpter ꝓlẽ.

a ℂ Dicens. ĩmo dixit se nō hr̃e virū ĩ euāgelio. sz hiero. respexit ꝺ nō qō in ore ꝓtulit mlier sz qō in mente habuit. bene enī gerebat in corde se virū hr̃e. vñ t dñs fm opinionē ei⁹ dixit. vade voca virū tuū. q. d. quē putas tuū. t illa ꝯsentiendo se sic sentire. dixit. video

308.4. aliud q̄ vox significat. potꝰ dicit id qō inr̃edit dicere q̄ id qō vox sigficat. qō ē ꝯ illo. xxij. q. ij his aūt. ff. de re. du. in ambiguo.

Bed.2 b ℂ Vir ei⁹. qz illū t alios habuit qō nō licebat

Bed.4 iudeis. vt ex. de duoꝝ. gaudem⁹. vbi ē ar. q si q̄ plures cōsentire velit ĩ simul. nihil ager. vt si dicat ꝯsentio ivos

Gen.19 nisi forte alter ei⁹ set ꝯsanguineus r̃c forte reueret matrimoniū cuz reliq̄. vt dic vbi

Lino.5 numerus. s. ex q̄ aliqs bigam⁹ ē. ibivir qui ꝓprie vn⁹ est. i. christ⁹ esse desistit. t qz in eo deficit sacramēruz christi t eccl'ie.

c ℂ Tres. ar. q minoꝝ numerus quando q̄ excludit maioꝝ q̄q; minoꝝ. vt ex. de testi. licet. in fi.

d ℂ Primus. hec dictio ꝑmus nō ꝓstruitur cuz

Cap.11 hac dictiõe sanguinarius. qz lamech nō fuit primus homicida sz chayn. sed constructur cuz hac dictione diuisit.

e ℂ Atq;. qō idē est. f ℂ Cathaclismi. ꝫ. xxiiij. q. iij. an nō ꝫ. sed ꝺ narrat res ꝑt gesta ē ibi ministerium. ista certi lamech designat certū hūani generis. qō deleuit saluitfer aduēt⁹ christi. f ℂ Cathaclismi. i. diluuij. a catha qō est circū t clisms qō est ꝑs mūdi. q̄i circūquaq; diffusus.

g ℂ De altero. i. de petrō alteri⁹. s. chayn. h ℂ Septies. q vindicta supra de eo vsq; ad lamech septimū ab adā. sextū ad chayn. vel qz punit⁹ in. vij. generatiõib⁹ que in diluuio perierūt.

i ℂ De altero. qz lamech i. lxxvij. aliaꝝ fuit punit⁹ que ꝓcesserūt de lũbis eius. vel dic septies. i. ꝓfecte.

k ℂ Septuagesies septies. s. ꝓfecti⁹. iuxta illō. o terq; quaterq; beati. i. ꝓfecti. videt ergo q magis peccauit

quidē t illa ĩ euāgelio fama/ a ritana sextū maritū hr̃e se dicens: arguit a dño q non sit b vir ei⁹. vbi. n. nūer⁹ marito/ rū ē: ibi vir q ꝓprie vn⁹ ē eē ōsistit. Una costa a ꝓncipio ĩ vnā vxorē Xsa est: t erūt in/ ct duo in carnevna. nō dixit c tres neq;. iiij. alioqn nō duo oz plures. ꝑmus lamech san/ e guinari⁹ atq; homicida vnā carnē ĩ duas diuisit vxores. fratricidiū t bigamiā: eadez f cathaclismi pena deleuit. de g altero septies ō altero septu/ h agies vindicatū est. i q̄ntū distat ĩ nūero tātū t in m crie. q̄ sctā sit bigamia. hinc oñdit q bigam⁹ ad clez eligi nō pōt. Et idez apls ad ti/ n motheū: Vidua ineligat nō min⁹. lx. ānoꝝ que fuerit vni⁹ viri vxor. hinc cōe ꝓcepti de his viduis que eccl'ie pascūt elemosynis. t idcirco etas ꝑscribit: vt ille tm̃ accio ꝑiat paupeꝝ cibos q̄ tā labo/ rare nō ꝑnt. Simulq; ꝓsidera: q q̄ duos habuit viros ēt si anus ē t decrepita t egens p eccl'ie stipes nō meret accipe Si aut̄ panis illi tollit elemosyne: q̄nto magꝭ q̄ de celo descendit: quē q̄ indigne comederit: reus erit violati coz q pozis t sanguis dñi. q̄ q̄ hec r testimōta q̄ supra posui: in q̄/ bus viduis ꝓcedit: vt si ve/

lamech q̄ chayn. qz magꝭ punit⁹ est. t q ꝓccatum lamech grauiꝰ fuit vindicatum. qz plura cōmisit. duo. s. homicidiū t adulteriū. chayn fratricidium tm̃.

l ℂ In nūero penaꝝ. i. maioꝝitate. m ℂ Q̄ sctā. ironice hoc dicit. t loquit̄ de altera bigamia. t e vero. s

n ℂ Eligat. nō intelligas q̄ debeat ral' eligi in abbatissaz. nā il la erit virgo. vt xx. q. i. iuuenculas. sz vt pascat ab ecclesia.

o ℂ Pauperū. lxxxj. di. c. v. vidue. t sequenti.

p ℂ Nō meret accipe. non dicit nō accipiat. nec dicit vt non det sed nō meret accipere. qz nō datur rone meren/di. sed daf miseri coz diter rone obsequij.

q ℂ Q̄ q̄. ꝺ respicit principiū c. vbi ꝓcedit vidui secūda mrimonia ꝓtrahere Dicebat enī q̄dā q ille vidue tm̃ poterāt ꝓtrahere quasi mortuis marit⁹ infidelibus fides iā vidue iueniebat. q̄. s. iam facte vidue ꝓuertebant

r ℂ In quibus s. testimoniis.

s ℂ Verū. magister ꝺ. c. intelligit ꝺ secūdis nuptiis licit⁹. sz cō Bed.2.c.7. petenti⁹ intelligitur de illicitis aliter exemplu de lamech nō cōgruet quare taz aspera ꝓponeret hic. cū aucte apli licita sint ī

t ℂ Periant. obtrectatores. q̄ dicūt me dā/ (video nare mrimonia. v ℂ Trigamos. hic vel. ix. ne e quis veniēs ꝫ. ibi dicit q tertiā ducere non licet. vt in auc. quō oportet epos. §. si aut̄. sed illa correcta sunt. t sic ꝑ hanc dictionē nuptie nō tm̃ prime sz etiā vlteriores nuptie designant. t sic est ar. ꝫ de ꝺbo. sig. boues. ff. de le. iij. fideicommissa. §. liquis. x.

u Deus castitare. q̄ castitas est inē ꝓiugatoꝝ q̄ sctā dicit. xxx. di. ꝺ scriptū⁹. pōt q̄ eoꝝ ꝓcubit⁹ dici castitas. ar. s. xxxj. di. nicena. v ℂ Permittūt. si q̄ ve. te. pmittunt quō dicit apls pmisisse. dic pmisit. id est pmissum esse oñdit redigēda in scriptꝰ ꝓpter q̄sdā q̄ dicebāt ad vxorē nō accedēdū cā incōtinentie.

a Quod si dormierit. ¶ba apli b Diffinienduz est .b.ar.q nō licet alicui diffinire vl determinare vl excipe.qō canon nō excipit vl diffinit vl determinat.ar.xix.di.si romanoz.ꝫ. xxvij.q.ij.lex diuie.xxiij.q.v.si nō licz.z.xvj.q.j.sūt nōnulli.z.ij.q.v. ꝓsuluisti z.xxviij.q.j.ido

Mat.19 laeria.z.lv.dist.

Joh.4 a si cuāgelica. z.ꝫ j.q.iij.saluatoz. z.ꝫ.xxij.q.v. ℔ videt.sz ꝯ.ar.ff. de ret.l.qsitū.ℸ.ō ꝓse.di.ij.liquido z itelligo nō licz

Joh.8 iniuste z male ꝯ rōne z ꝯ canonē xxviij.q.ij. quos deus.

c ¶Nō damnauit.cū qrerēt ab eo:cui deberet ꝓ tūgi.z ē ar.q in terrogādo aliqs ponat.vt.ff.ō℣.

1.Cor.7 ob.l.j.§.siqs ita ꝫ.c. quō ibi dicens zc.sz exci/piēdo nō . vt.ff. de excep. nō vꝝ. ar.ꝯ.xxij.q.ij.q/ritur.

1.Cor.7 d ¶In resurrectiōe ꝫ ducei negātes resurrectiōnē futurā ℨtra opinionē phariseoꝝ q eā credebāt.i.hoīes futuros in eodē statu.dicebant.ſ.q debebāt cōmisceri sibi z nūc faciunt.z quēlibz receptorū vxorem quā ℔ habuerat vt phariseos cōfunderēt.talē eis qstionē fecerunt Ecce aliq̄ habuit ℔ octo viros. cuius illoz erit vxor in iudicio. quā qstionē soluere nō potuerūt quā cū postea ꝫducei ꝓponerēt iesus rūdit.errātis nescientes scripturas.q. in resurrectione neq̄ nubēt neq̄ nubent.sz erunt sic angeli dei.

e ¶Ex corde meo.i.ꝑter dīne scripture auctem. q̄libet eni debet ꝓbare qđ dicit

Quod si dormierit vir ei⁹:nō dic ꝓm⁹ vl scōs b vl q̄rt⁹:nec nob diffiniēdū ē qđ nō diffinit apls. vñ necvl las debeo dānare nuptias: nec eis verecūdiā iferre numerositat.ℸ. Dñs āt septēt irā c nō dānauit:nec dic ī resurrectiōe nō posse eē: sz tm̄ .neq̄ nubēt neq̄ nubēt. Ā ñ nec ꝯ hūane ꝛecūdie sensū audeo dicere: vt q̄tiēs voluerīt nube/ bāt:nec ex corde meo q̄tasli/bet nuptias ꝓdēnare. qđ ꝛ vniuire ℔ z oī vidue: beati/or aūt erit si sic ꝑmanserit.

f Quod Que.II Quaūt aliq̄ nō sit co/gēda nubere alicui:amb.testatur sup epl̄az ꝑmā ad corinthios: nubat vidua cui vult tm̄ in dño.i.quē sibi aptū putauerit illi nubat:q. tm̄ uite nuptie solēt malos ꝙuēt⁹ bre.tm̄ āt in dño.i.sine suspitiōe turpitudinis nubat:z viro suere ligiōis nubat. Ītē iudicium vbani pa. Juramēto ꝑis ꝑ cogit ꝑuella nubere cui nūq̄

g Sj ve assensū adhibuit rū esse ꝓstiterit qđ nob legati iordanis ꝑncipis retulerūt.ſ.q ipe coact⁹ z dolēs h filiaz suā infantulā nolēte et flēte z ꝑ virib⁹ renitēte non assentictib⁹ sz valde dolētib⁹ mre z parētela rainaldo rodelli filio ꝺspōsauerit:qm̄ canonū z legū auctas talia spōsalia vt infra oñdit:nō appiobat:ne ī grātib⁹ leges z canones nimis durū qđ dicim⁹ vi i deaē:ita sniaz tpam⁹ vt si ꝑn ceps cū filie mris z parētele assensu id qđ ceptū ē ꝑficere k voluerit:ꝺcedam⁹. sinaūt legat⁹ nr̄ vtraq̄ ptes audiat: z si nihil fuerit ex pte supza/ l dicti rainaldi ap̄li⁹ qđ impe

m non ex suo ꝺsensu moueri.xxxvij.di.relatum.

Quod aūt. Hic q̄rit an aliq̄ sit cogēda nubere n trūdēdū ē q nō.qz ī mrimōio animꝰ dz gaudere plena libertate.ex ꝺ spō.cū locū.imo et licet culpa alicui⁹ ꝓcesserit metū. tū ille metus excusat eū a mrimonio. vt ex.e. veniēs, si aūt qs despōsauit aliquā. bñ ē cogēd⁹ vt ducat eaz. vt ex de spō. ex lris. in casu tū sub alterna tione cogit.ſ. vt ducat eā vl irret religionē. vt ex. de ꝙuer. cōiu. et publico. nō obstat qđ legit.ex de spō. reꝑsuit. ibi dz porꝛ ēmonēda qs cogēda expone porꝛ.i. ꝓpus. de ℔ plene nōui. xxvij.q.ij. §. si concedat.

g Sj vez.coa/ cetus.ℬ rē/ tenaz eum si filia consensisset.

h ¶Jnfantulā ℬ sufficeret vt nihil actū videret si illa eēt infantula.i.infra septimū. sz hac de cā papa nō ꝑcedit imo credo q ꝓnaē infantula ꝑ puella.

i ¶Tpamus.ℬ iō dicit.quia ille raptoz erat.z iō de iure eā ℎrē potuerat.ar.xxj. vj.q.ij. placuit. hunc rigorē temperat hic papa. k ¶Voluerit. ar.qđ de iure fatetū nō ē.ꝑ seqn/tē ꝺsensuꝫ posse legitiari z cōfirmari. z est ar.q ratihabitio retrahit z confirmat qđ ꝓpus illegitīe factū erat. ar.xvj.q.j.c.vl.

l ¶Qđ impediat intētionē iordanis vt si ꝑaret eos postea cōsensisse ꝑez.ſ.z filiam.

m ¶Ab ipso ar.q restes ō d. mo prodeunteo

recipiunt. ꝛ ꝫ sit in mrimonio. m ¶ Ab iho. i. ex pre ei⁹. dz eni p testes ꝑbare exceptionē suā sup coactionē ñ ar̄ staret ei⁹ sacro tm. nisi ei eēt ōlatū ab aduersario n ¶ Jordane. ar. ei ꝙ coactiōez ē passus ꝑbatōes cō/petere. o ¶ Predicta. etiā rainald⁹ ꝫ ꝓfessus fuerit iure eā suā esse vxorē nec ꝑbare potuit. nō ei sol/ui ꝑ mrimoniū ex vna pte. vt ex de despō. ipu. ar/restationes.

Mō licet deferere viro quam p̄missis dotib⁹ ꝛ publica attestatione duxit vxorem.

p QE neptis necessitat ꝙ forte necessari/um erat ei mili/tis auxiliū. ꝫ foꝛ/te itulit ei merū. q ¶ Perlistit. qō ꝓsumit nisi ꝺs alleger ō mu/tata volūtate et ꝑber. ff. ō iu. fis/catius. flozius. ff. ō ꝑb. cū ꝺ. r ¶ Discidū. id est odiū.

s ¶ Redūdare nō regulā. ff. oc/casiōez dāni dat dānū dedisse vꝛ. ex de homicidio decetero. xxvij. q. ij. si ru. xxiij. q iiij. est iniusta.

1 L Otharius rex i cōmo/nitorio. i. in epla vel scḣura qua nos cōmonuit ō facto suo.

b ¶ Legē. tene/tur ꝙ ꝑbare etiā solēnitates ℨ re/gulā cōem q ōz ip psumit oia so/lēnit acta. vt in/sti. de fideiu. ꝯ. vl. ex de sen. ꝛ re/iu. sic. sic cū ali/ꝺs dic se emisse a pupillo. ꝑbabit ꝙ tutor eaucto⁹ emerit. vt. ff. de publi. ꝺcūꝙ ꝯ. vl. nā ex ℨ allega bat se ꝑmo duxisse gualdradā. quō ꝫ ꝑbaret nisi publi ce eā duxisset. cū clādestina mrimonia nō posset ꝑbare credo ꝙ iō grauabaꝛ. qz infinite ꝓsūptiōes erāt ℨ ipm

c ¶ Persequemini. hic in notorio (quod sufficisset admittit ꝑbatio in ꝛtrariū. ar. ex de elec. bone.

d ¶ Filia teberga. ſ. q filia erat bosonis ꝛ ꝓuigna en/geltrude. vt. ij. q. iiij. c. vlti. ꝛ. xi. q. iij. teugaldum.

e ¶ Reꝑhensibilē. ar. ꝙ ꝙ turpitudinē suā allegat nō est audiendus. C. de reuo. do. cū ꝓtrear⁹. ꝛ. C. de trāſ/ac. trāſactionē. ex de do. inē. Jrē ꝫ est ar. ꝙ ꝓpter par/uitatē ꝓsone nō ꝓsumit mer⁹ illat⁹. sic alꝭ ꝓpter pub/licū locū nō ꝓsumit ꝺs metū passus i vrbe. vt. ff. quod me. cā. nō est f ¶ Timēdi. qz poti⁹ oīa mala debem⁹ tolerare q̄ malo ℨsentire. vt. xxxiij. q. v. ita ne.

g ¶ Conicto. vide ꝙ ꝙ ꝓfessio quā facit ꝺs i instr̄o piu dicet ei. vt ex de ꝓsūp. illud. ꝛ ex de transla. q̄to. ar. ℨ C. de ꝑbat. non ep̄lis. Jtem arg. ꝙ ꝓfessio ex̄ ius fa/cta ꝑiudicet. vt de excel. pla. q̄s sit graue. sed dic ꝙ ꝓsistit ℨn hac confessione.

h ¶ Per būdi/ctionē. ar. ꝙ sic̄ ꝓ publice aliquam duxerit. ꝛ dicat se ꝑus duxisse a/liā reneat ꝑbare ꝙ cū oī solēnita/te doꝛ ꝛ benedi/ctiōe eā duxerit.

i ¶ Innocens. maxie. nā si ipsa fornicata fuisset ꝫ tū nō posset ei obijcere lotharij/us cū ꝛ ipe esset notoriꝰ adul. ij. q. j. sceł⁹. ex ō di uoꝛ. significasti. vł dic cū. h. ꝙ ꝫ

k ¶ Ap/ (dic. pellauit. arg. ꝙ ter ꝑ appellari i eodē negocio. sic ex de ap. dire cte. ij. q. vj. omis oppſſus. ar. ℨ. ij. q. vj. si ꝺs i q̄cū/q̄. sed ꝑ dici ꝙ plies appellauit. i. plies vocē ap pellatiōis emisit vt ex ō tes. cū tu

l ¶ Jnno. (filiꝰ nō ꝙ ꝙ ꝓcedēte ꝓtestatiōez ꝑba/tur seq̄ns mer⁹. vt ex ꝙ me. cā. p/latū. ſz ñ ꝙ seq̄n/tē. vt. C. c. l. me/tu. ꝛ si nō fuisset ꝓtestata nihilo/min⁹ admitteret ad ꝑbādū metū vt. xv. q. vj. c. j.

m ¶ Violēteā. ar. ꝙ ꝓfessio fcā metu ł vi. nlli ꝓiudicat. xxij. q. iij. inē ceka. ℨ. xv. q. vj. c. j. ℨ. di. l. ꝓl bros. j. q. j. ꝓtat. xx. q. iij pñs. ℨ. ij. q. j. oēs ꝺ. ar. xj. q. iij. ꝺſꝺſ n ¶ Renoue. ar. ꝙ idē ē iudiciū appel. ꝛ cāe ꝓncipal. ar. ij. q. vj. oīs op

n pſſ⁹. ℨ. ij. q. vj. si eps. ar. ℨ. vj. q. iiij. osi⁹ ℨ.

o QVod aūt post pa/rentū ꝓsionē a/lijs nubere nō va leāt: aucte eliber tani ꝓcilij mōstraꝛ: q̄ dicit. illi vt nō moleste ferat legiti/i mā sibi: si ipa inocēs apparu erit: recōciliari vxorē. Jpetere vos scire volo: qz ꝑfata teberga aplicā sedē bis ꝛ ter

k appellauit: ꝛ se a ꝑfato gloꝛi/so rege q̄sta ē iiuste fuisse de/iectā ꝛ vi coactā falsum ℨ se cōposuisse ptaculū. nā eo tpe ad aplicā sedē libellū appel/latiōis sue misit. in q̄ ḋē nō adhuc ꝓfessaꝛ: ꝫ vt ℨ se fal/

l sum diceret crimē cogi sese i/notuit: insup subiūgēs: ꝙ si ampli⁹ cōpulsa fuero: scitote nō veritate ꝫ timoꝛe moꝛtis ꝛ euadēdi studio: qz aliē nō possū qō voluerit dicaz. Ñ vob ꝑcipi⁹: vt cū eadē teber ga ad ꝓdictā synodū sic̄ sta/tuim⁹ aduenerit: cām ei⁹ di/ligenti examinatiōe tractet⁹: ꝛ si ei obijcit: ꝙ illa se crimē aliqō admisisse ꝓfessa fuisset

m ꝛ ecōtra illa violētia se ptulisse ꝑclamauerit: vel si inimi/cos iudices illos sibi fuisse

n testata fuerit: tūc illud reno uetis iudiciū ꝺm eḋtaꝛ noꝛ/mā: vt iniusticie mole nō op/primaꝛ. Hꝫ auctib⁹ euidē/ter ostenditur: ꝙ nisi libera voluntate nulla est copulan da alicui.

Questio. III.

QVod aūt post pa/rentū ꝓsionē a/lijs nubere nō va leāt: aucte eliber tani ꝓcilij mōstraꝛ: q̄ dicit.

ar. ꝙ ꝓfessio fcā metu ł vi. nlli ꝓiudicat. xxij. q. iij. inē ceka. ℨ. xv. q. vj. c. j. ℨ. di. l. ꝓl bros. j. q. j. ꝓtat. xx. q. iij pñs. ℨ. ij. q. j. oēs ꝺ. ar. xj. q. iij. ꝺſꝺſ n ¶ Renoue. ar. ꝙ idē ē iudiciū appel. ꝛ cāe ꝓncipal. ar. ij. q. vj. oīs op

p pſſ⁹. ℨ. ij. q. vj. si eps. ar. ℨ. vj. q. iiij. osi⁹ ℨ.

Q QVod ar. ꝫ icirulat ḋcia qō. an. ſ. filij p⁹ spōsio nē pr̄nā possint cū alijs ℨhere. ꝛ ḋē si spōsa/lib⁹ ꝺsēsset filij p⁹ septēniū ñ ꝫ alijs nubere. xxvij. q. ij. p rotū. si tū nupserit ꝛz mrimoniū. ex ō spō. duoꝝ. tw. Sic̄o filij ñ ꝓfeterit ł ſt̄. ſ. septēniū. ñ hñt nccio spō/salib⁹ staꝛ n⁹ illa spōsalia tenēt. xxx. q. ij. c. vnico. ꝺsulit tū filijs vt stēt illi spōsalib⁹. ex ō despō. ipu. tua. alꝭ nō

obligat filiū spōsio pr̄na. ff. de rb. ob. stipulatio ista.

SIqui parētes. p nuptijs filioꝝ fidē pstantes ⁊ de ꝑsensu filioꝝ. b Fregerint. nō copulādo sic iu rauerūt de ꝑsensu filioꝝ. c Nō fuerint. qz copula ri volūt inē se d Dephēsi. videt ḃ q si ābo sine vellēt absoluere ñ possent qđ cōcedit. h. ſz obstat exē ō spō. p̄terea. h. dicit alexādrū. ibi ñ papalicē. ſz magistralicē rñdisse tu pores resolue re plale i singulare. ille ei puiē p quē stat q nō ꝑsumat mr̄imoniū. vt exē ō spō. duo duoḃ.

e Excusati. q̄ ad penā eccie ñ q̄ad reatū ex q̄ opaz dederūt ne filij copkarēt. de pe. di. j. si cui. et ꝺe excusati dīt esse q̄ ad penaz. ex quo factū eoꝝ p alios repze sentat. qz si tenet oz aliquid facere ⁊ alter id faciat etiā sine manda to meo. ḃ mihi ꝓdest. vt. ff. ō ꝺ. ob. l. cū ꝺuus. nā si mihi das pecuniā vt ꝺuū māumittā. et alī euz māumittat ḃ sufficit mihi vt ibi.

f Consentiendo. dicūt aūt q̄daz q parentes pñt soluere sponsalia filioꝝ sicut pñt etiā facr̄m. j. xxij. q. v. pueri. qđ nego. qz etas ꝓfixa ē infra quā nō p̄t puer iurare. g Ecce. imo ⁊ si sine coꝝ ꝑsensu ꝑ̄, hunt dare ꝺbent operā pentes. exē de despō. impu. c. j.

b QVidaz vir. Ostensum ē qñ ⁊ qs ducere possit eā quā p adulteriū polluit. In hac causa vult oñ dere vtrū meretricē qs ꝺebeat ducere. et si ducta fuerit. an sit vxor appellāda. adiūgit ēt. de duplici institutiōe mr̄imonij. ⁊ de his q̄ aboꝛsum ꝓcurāt vt aūt hec ⁊ alia ⁊c. i Originary. i. serui. vt patet in scḗntiꝝ. tñ originarios nō dico ꝺuos nec aſeri/

k QVod aūt. hic depingit ꝑma (prticos. Jo. questio. an. s. qs ducere possit meretricē. et est dicendū q̄ sic. si spes habeē de eī⁹ correctiōe vt. j. c. vlti. exē de eo qui ꝺux. in ma. significasti. imo meret qui eā ducit. exē de spō. inter opa. sed si nō habetur spes de ea. fozte nō licite ducīt. tenet tñ mr̄imoniuz cū ea. j. e. q. si quis vxorē. allegat tñ primo q̄ duci nō possit. quia exquo iā ducta ꝺimittenda est. si fornicet. vt. j. e. c. j. ij. ⁊. iij. ergo a maiori non est de nouo ducenda. ḃ

De parentibꝰ qui fidez frangunt sponsaliorū.

SIqui parētes fidē frerit sponsaliozuz: triennij tpe a cōione abstineāt. Si vero idē sponsus vl̄ sponsa in illo graui crimīe nō fuerint ꝺeꝓhensi: excusati erūt parētes

d Si vō in eodē fuerit vicio ⁊ polluerint se ꝑsentiēdo: superioꝛ snia fuet. Ecce q nō licet parētibꝰ spōsalia filioꝝ suoꝝ frangere. vez ḃ de illis intelligēdū ē: q̄ illoꝝ cōsensu

Causa. XXXII.

h QVidaz vir cū nō ḃret vxorē: q̄ndā meretricē sibi in ꝺiugio copulauit: q̄ erat sterilis. Mept̄ ingenui filia i originarij. quā cū pr̄ alij vellet tradere: huic quus eā copulauit eā soli⁹ incōtinētie. deinde hic pnia ductꝰ ex ancilla ꝓpria filios sibi q̄rere cepit: postea de adulterio cōuictus ⁊ punit⁹ quendā rogauit: vt vi vxoꝛez opprimeret suā vt sic eā ꝺimittere posset quo facto q̄ndā infidelē sibi copulauit: ea tñ ꝺitione vt ad christianā religionē transiret. Hic ꝑmū q̄rit: an meretrix licite ducaē in vxorem

Scō: an ea q̄ causa incōtinentie ducīt: sit ꝺiunx appellanda. Tertio: cui⁹ arbitrium aliq̄ seq̄ē: an liberi aui: an originarij pfis. Quarto si viuēte vxore liceat alicui filios ex ancilla q̄rere. Quinto si ea q̄ vim patīt pudicicia/ am amittere cōprobet. Sexto: si adulter adulterā possit ꝺimittere. Septimo: si viuēte ꝺimissa alia possit accipe

Octauo: si infidelē sub pre missa ꝺitione licet alicui fideliū in ꝺiugem ducere.

Questio I

k QVod autez meretrix in ꝺiugē ducī nō ꝺebeat multis auctib⁹ ⁊ rōnib⁹ ꝓbatur Illa enī q̄ adulterij rea ꝺuincitur: nisi post pactā pniaz i ꝺiugij ꝓsortiū retineri nō debet. Ūñ io. chrysostom⁹ ait sup mattheū. c. ix. Patron⁹ turpitudinis ē: q̄ vxorē suaz

Sadulterā ꝺimittere no

l Sicut crudelis luerit. viij. q. iij. nonne. xv. q. vlti. c. vlti. xxiij. q. ij. seculares xxxv. q. vj. multorum. et satis hoc probabile videtur. quia non ꝺebet facere pretiudicium marito. si requisit cognoscat talem vxorem vt postea non possit ipsaz accusare. quia tunc potius cognoscitur ab vxore q̄ cognoscat vxorem. alij contrarium ꝺicunt. ego cōsulo q non reddat nisi ad mandatum ecclesie. ne videat approbare mozes eius. vt. ff. de adult. si vxor. in fine. hoc autem certum est q̄ expellere eam non ꝺebet a se. etiaz si notoꝛium sit eius crimen. vt extra. de ꝺiuoꝛ. peruenit. nisi publice mozaretur cum adultero. vel nisi conuicta sit per sententiam vel confessa sit crimen. vt. j. e. ꝺe/ ñedicto. ⁊ extra. de adult. intelleximus. ⁊ extra. de ꝺiuoꝛ. significasti. quod autem in hoc. c. ꝺicitur. videtur esse correctū. vt. C. de adult. aut. ſz hodie vbi ꝺz q̄ dānatam de adulterio possum⁹ resumere. ⁊. j. e. q autem. ⁊. c. se. sed illud cum spes est de correctione eius.

m Qui celat. hoc verbū viciū notat. aliud est celare. aliud non iudicare. ff. de fur. qui vas.

ex. alia glo. contraria me
fi. de adult. quam videm
sequtur abb. et allegat tex.
in. c. agathosa. ē. 27. q. 2.

Dixit. dimiserit. qō supple nō licet. b ¶ Vincit. i. ligat ⁊ impedit affectū vt vxor etiā si velit de iure nō possit exigere debitū a viro idē ē de viro. vt vincit. i. supat ⁊ remouet affectū q debeē vxori. ⁊ sunt hec ꝛba sumpta ex. l. C. de repudijs. l. j.

c ¶ Suspicio. ꝫ videnē excipi due cause dimittendi vxorez. in euangelio rīm excipit vna sed qō hic dicit vel suspicio ꝛē. nō est causa dimittendi sed ē modus ꝓbandi causam dimittendi. qz ꝑ suspitionē ꝓbat fornicatio adeo q vxor dimittit ꝓpter suspicionem. vt hic. ⁊ in aucten. vt liceat matri ⁊ auie. §. vl. vñ ꝑ eodē repurat fornicatō et fornicationis suspicio. nam ꝑ Matt. 5 Luc. 16 Cons. 6 ꝓbata suspitione ꝓbata est fornicatio. quid enim si tumeat venter incognite a viro. nonne certa erat fornicationis suspicio. ij. q. j. si peccauerit. vel si vir aliquot annis permansit i expeditiōe. ⁊ rediens inueniat puerū āniculū. ff ō his qui sūr sui vel alie. iu. filiū. Hādulphus dixit hieronymuz male excepisse ꝫ duas causas dimissionis. ꝫ hic. c. obstat. ij. q. j. multi. ⁊. q. ij. i scripturis. ⁊. vj. q. j. oues. ⁊ in q bus dicitur. q oīs suspicio poti⁹ est repellēda q̄ ꝓbanda. Sed distingue triplicē suspitionē ꝓbabilē temerariā ⁊ violentam. vt dixi. ij. q. j. c. j. hic ergo ō violenta suspitiōe loquitur. Sed quero si contra mulierē ꝓbata sit violenta suspicio. an ipsa admittat q ꝓbet in ꝓrariū. ar. q sic. xxxv. q. iij. extraordinaria. vbi cōtra violentissimā ꝓbationē admittit ꝓbatio. imo etiā simplex iuramentū. Rñ. q bene admittit ꝓbatio per testes. sed non per simplex iuramentū. vt. ē. xxvij. q. j. nec aliqua. ar. xxij. q. v. hoc videtur.

d ¶ Jubetur. hoc verbū iubetur non respicit qō ꝑcedit sed quod sequit.

e ¶ Nūbiugio. licita. donec vir egerit penitētiā. ⁊ sic patet q si alter cōiugū adulterat. reliquus perdit

et iniquus est q castā dimittit vxorē: sic fatuus ē ⁊ iniustus q retinet meretricē. ¶ Pronenī turpitudis ē q celat crimen vxoris. ¶ tē hieronym⁹ m

Causa fornicatiōis vir dimittat vxorē nō tñ adulterā du/

a ¶ Dixit dñs i euāge cat. lio: q̄cūq; dimiserit vxorē: nisi ob fornicationem: ⁊ aliā duxerit: mechat q ⁊ q dimissam duxerit mechatur.

¶ Sola fornicatio ē q vxorē b vincit affectuz: imo cum illa vnā carnez in aliā diuiserit: et se fornicatiōe a marito separuerit: nō dz teneri: ne viz q sub maledicto faciat dicē te scīptura: q tenet adulteraz stult⁹ ⁊ impi⁹ est. vbicūq; igitur fornicatio ē vel fornicatiōis suspicio libere vxor dimittit. Et qz poterat accidere: vt aliqs calūniā faceret īnocenti: ⁊ ob secūdā copulā nuptialē veteri copule crimē impingeret: sic ꝓpter dimitte c re iubet vxorē vt ꝑma viuente secūdā nō habeat. ¶ dē in epla pauli ad corinthios.

Sola viri fornicatio vxorez

e ¶ Nūbiugio nō maculat q̄s posit⁹ q̄cūq; pctā fecerit: nō ꝓriā infusciat diugem: ꝫ fornicatio vxorē coinq̄nat: vt iam non sit viro suo licita ꝫ adultera. ¶ tem

ius exigendi. sed fm. h. deliquens tenet alteri reddere debitū. nō. ē. c. j. Sed obijcio tibi. mulier que fornicatur perdit ius petēdi debitū. similiē vir non hz ius petendi debitū in tali muliere. delinq̄t ergo cognoscēdo. vt ff ōz. ⁊. j. c. ꝓxi. si ꝙ mulier petat debitū a viro ⁊ iohānes chrysosto. Qui vxorem suā dimittere adulterā noluerit: duob⁹ ānis penitet: si ei debitum reddiderit

f ¶ Jqs vxorē suā snuene/ g rit adulterā: ⁊ postea ō inceps placuerit hr̄e eam in mr̄imonio: duob⁹ ānis penteat: tō qz cū adultera mixt⁹ sit: que adhuc crimie suo nō h est purgata. Aut abstineat i se a mr̄imonio ei⁹: donec expleat satisfactio crimis pnie sue: tō qz p⁹ satiffactionē penitentie nō meret vocari ad ultera. Similiē si virum suū vxor inuenerit adulterū: nō k ad imparia iudicanē. ¶ Sub audit nisi ab adulterio mulier recedere voluerit. q casu vxorē suā vir recipere potest nullū periculū ei illaturus. Ū pelagi⁹ pa. melleo subdia. ¶ Post pnām adulterij

vxorē vir pōt accipe

m ¶ E bñdicto q̄z quē vxorem alienā iudicasti facinoroso sustulisse spū: ⁊ in suum hacten⁹ psumere detinere cōsortiū. si ꝫ reruz veritas hz: iubem⁹ expientie tue: vt euz cū ipa q̄z adultera districte n nō differas mactare: ⁊ caluatos abīuicē separe: ⁊ illū qui dez ad luciū defensorē ī aplie ꝓuincie primoniū sine dilatiōe migrare. ¶ Illā vo si nec peregerit penitentriā. vir excipit ꝓtra eaz quia pdidit debitū ipsa potest replicare q et ipse similiē p/didit debitū. vñ de videē q cum effectu possit mulier petere debitum. sed nō ē ita qz si mulier triplicauit. vir pōt q̄druplicare et dicē ego ex tua culpa perdidi.

Jquis. ff. c inte. ligit. h cum adulteriuz vxoris est notorium vel etiam publicum p sententiam vel qz i iure ꝓfessa est et ita condemnata nec tamen desistit adulterari ⁊ vir ei cōmiscet incorrigibili rete igitur intelligatur cum crimē ita manifestum est. q ꝓtextu ignorātie ꝛē. vt dixi. ē. c. j.

g ¶ Adulterā. nec ab adulterio desistentem.

h ¶ Abstineat in sequenti. c. est sed legas ff aut p et. ⁊ erit vna pena vel ibi lege ⁊ ꝓ aut. et erunt due pene sub alternatiōe vt aut peniteat duobus annis. aut non exigat debitū ab eo do

i ¶ Expleat. vel saltim inchoet. nam si voluerit eam sibi reconciliare etiam infra tps penitētie ab ea potest exigere debitū. vt ex de fur. ex litteris. in fi. ex ō eo qui cogno. ꝓsang. c. veniens.

k ¶ Ad imparia. hō q̄ ad debitū non exigendū donec alter peniteat. similiē nō ad imparia iudicanē. q ad debitum reddendū. quo ad diuortiū. quo ad accusationem. j. e. q. v. ꝓcepit. ⁊. c. christiana.

l ¶ Subaudit. respicit ff qō dicē in. c. sic. vbi dixit q re

On ¶ E bñdicto. mactare. i. punire. (tinet. m

n ¶ Et caluatos. pānis abscisis. i. dehonestatos ⁊ tonsoratos sic mos ē in q̄busdā locis. qz vestes et capilli incidunt eis in ignominiā ante ⁊ retro.

a ℂSub cautela. cū nō dicat ꝺ ꝯ cautio ꝓstari debeat a viro. vī q̄ nuda sufficiat. ⁊ talis cautio firmissima dicat. vt. j. ō ꝑse. di. iiij. ꝓncipiū. ad idē. ꝟ. xvij. q. .j. si ꝯs incognite. nomē eni cautiōis ꝑ se positū nudā ꝓmissionē dcligt. C. ō. ꝛ. lig. sancim. Sol. si mulier nihil allegat de suspitione viri. dico sufficere nudā ꝓmissionē. si aurē dicit eum suspectū. ozvt idonea cautio ei ꝓstet. scz fideiussores vel vel pignora vel ē iuramētuz si forte illud magis timet vir. vt xvij. q. iiij. metuentes. Si vo tāta sit seuicia viri. vt nulla cautio videat sufficere. tūc nō ē ei reddēda. sed alicui honeste mōne cōmittenda. vt eī ō resti. spolia. ex. trāsmissa. eī. e. ti. lras. i fi. q. satisdatio maluolū ꝓpositū ñ murat. vt insti. de suspec. tu. ꝟ. vlti.

b ℂRecipe. nō eni erit cōpellendus eam recipe. cū alij adheserit eī de diuo. sig/

Leu. 15. 2. 20 nificasti. ⁊ pōt monasteriuz ingredi ea viuente. vt. xxvij. q. ij. agathosa.

c ℂIn aliū. pena adulterij etiam ꝟz leges cō/

1. Reg. 18 mutata ē in inuisionē monasterij. C. ō adulcuē. ꝟz hodie.

Joh. 8 d ℂIquis vxorem ⁊c.

e ℂQuod aūt si fides. i. credulitas. s. vt credanť pctā ꝑ pniam deleri. vel fides. i. certitudo ⁊ spes cozrectiōis ꝓinērie eī.

f ℂMūdabāť. q̄ ad penā tpalē. imo sola venialia dimittebanť ꝑ cerimonialia. de pe. di. vj. c. j.

g ℂMūdatiōe legali. sed sola pnia.

h ℂFiliā. s. michol.

i ℂPrefigurauit q̄ mulier post pniaz debeat viro reconciliari.

k ℂPeitēť. vī q̄ ꝑ ñ possit mulier de adulterio accusari pī pniam. qō falsū est. j. xxxiij. q. ij. admonere ꝟz post baptismū nō. vt vī qz ibi plenioz fit remissio q̄ ad oēz penā etiā tpalē. ar. ō ꝑse. dist. iiij. sine pnia. ar. j. eī de diuoz. gaudem. ꝟz dic q̄ licet excipiat ḋē maritꝰ suꝰ sine dolo aliq̄ forte acciperevoluerit: tua

a oꝛdiatiōe sub cautela recipiat: nullū ei dūtaxat ōcetero sile committēti piculū illaturꝰ

b si vo oīno eā recipe nolue/

c rit: in aliū quēdaz locū in q̄ ei nō liceat male viuere: ꝓuida eā dispēsatiōe ꝓstitue.

Item ex pniali theodozi.

Qui adultere debituz reddit trib⁹ ānis ꝑ/ meat.

Sī ꝯs vxoꝛē suā scit adulterā ⁊ ñ vult dimittere eā scz ī mr̄imonio hr̄e trib⁹ ānis peniteat. ⁊ q̄diu penitet abstineat se ab illa.

Item augu. ad pollētiū. li. ij.

Adulterio purgato ꝓ pniaz ꝑt fieri reconciliatio ꝓiugij.

c ℂQuod aūt tibi durū vī vt pꝰ adulteriū recōciliet cōiunx: fides adsit nō erit durū. cur eni adhuc reputamꝰ adulteros: ꝯs credimus vel baptismate ablutos vel penitētia eē sanatos. Hec cria ī veteri lege nllis sacrificijs

f mūdabāť: q̄ ī lege no. testa.

g sine mūdatōe legali mūdāť.

ℂEt iō tūc oīno ꝓhibitū ab aliq̄ ꝓtamiatā accipe vxoꝛē:

h q̄uis dauid saulis filiā quā ꝑ eiusdē mulieꝛ ab eo separatā dederat alteri: tanꝝ no.

i test. ꝑfigurato: sine cūctatione recepit. ℂMūc aūt postea ꝯs christus ait adultere: nec ego te ꝺēnabo: vade ō

possit ō adulterio post baptismū. nō tñ accusari. qz ex

Nceptio ē fauozabilis. accusatio est odiosa.

On erit adultera manens.

Qm renūciať. si eni ꝑ ignauā peccati interat diabolus statim christꝰ recedit. de pe. di. ij. si eni inceps noli peccare. ꝯs ñ intelligat maritū debere ignoscere: qō videt ignouisse deum amboꝝ: nec iā se debere

k adulterā dicere cuiꝰ penitētť crimē deletū est a deo.

Item ō adulteriis ꝓiugijs.

l Non erit tur/ Palea. pis neq̄ difficilis etiā pꝰ patrata aūz purgata adulteria recōciliatio ꝓiugij: vbi ꝑ clauesť ign̄i celoꝝ ñ dubitatur fieri remissio pctōꝝ: ñ vt pꝰ viri diuoꝛtiū adultera reuoceť scz vt pꝰ christi ꝓsoꝛtiū adultera ñ vocet.

Item amb. Cū fornicatiōis vicīū excludit castitatis virtꝰ asciscit.

m Qm renūciať impꝛobitati: statim asciscit virtus. ℂEgressus eni malicie virtutis opať ingressuz: eodemq̄ studio q̄ crimē excluditur ĩnocētia copl̄at.

Item tez greg. Mō habeť fallax apō deū: q̄ ad veritatē penitēdo

n Apud mise/ reuertit

ricoꝛdē nanq̄ iudicez nec illa fallax habebit q̄ ad veritatē reūtiť: etiā pꝰ ꝯs mētiť: qz ops deus dū libenter ñram pniaz suscipit: ipe suo iudicio ꝟ qō erraui. absōdit. Q ō si in adulterio pseuerare elegerit: pꝛonꝰ turpitudinis ⁊ lenocinij reus maritus habebiť: nisi eaz adulterij reā facere voluerit. vnde in. ix. li. ℂ. ti. ō adulterijs

vera lupꝰ egrediť siluā. lupꝰ ingrediť. secꝰ si ō simplici egressiōe. silr vtraq̄ istarū ē va. isti infunditur grā. isti remittiť pctm̄. silr ꝟ distinguendū ē. hec res ꝑsi/

Apud. reuertiť si ꝑ iurauī me ad diē certū (dik. soluturꝫ pecuniā. ꝫz pꝰ soluā ñ debeo qz iā ad veritatē redeo. sic ī si sub pena ꝓmisi aliq̄d nec soluī. pena cōmissa ē. si tñ pꝰ soluo liberoz a pēa. ff. ō arbi. l. vl. q̄ pēa cōmittať vel q̄ purgeť. nō. in distin. dñi mei. ꝟ. Item ē ꝟ ar. q̄ aliq̄s pōt mutare ꝓfessionē suā maxime incōsineti. vt eī ō testi. cog. ꝓpreꝛea. vel anteq̄ sit scripta. eī ō celi. olim. dumo n fuit calunioſe. ff. ō inſ. act.

dē crate.§.vl.ar.ℨ.ō ℨcel.p.et ec.ñ va.pᵒ electionē.et eꝛ vt ec.bñ.vt nſm.ꝛ.iiij.q.iij.itē q falſo. a ¶Crimen vxoꝛē.nō tñ penā adulteriꝭ ſuſtinet.q mꝛimoniū ſuū ꝓtēnit.ꝛ vxoꝛe delingꝛe patiť.ꝓmiſſionē tñ indignať.vt.ff.ō adul.l.j.§.lenocinij. crimē aūt lenocinij pluribꝰ modis cōmittit.cō mittit lenocinīū q̄ueſtuaꝛia mācipia hz.qꝛ nō ē ꝫ minꝰ q̄ ꝓꝓio coꝛpe queſtū facere.vt.ff.de ri.nup.l.palā.§.lenociniū. Itē eſt etiā leno.q ſcienter ducit dānatā adulterā.vel q recōciliat ſibi adulterā. vt.C. de adul.l. caſtiſtati.vel q ſcienē tenet adulteraz vt ꝫ.vel q recipit pecuniā ꝓ adulterio.vt.ff. de adul.l.ij.§.lenocinij.

b ¶Publico. accuſationē.ſed nō vſq̄q̄ negatur mulierem poſſe virū accuſare.ſed ōr non eq̄ mō cum viro accuſationez de adulterio poſſe ꝓponere. vnde recte ſubdit nō idem ꝓuilegium ꝛc. vir eniz iure mariti.ſ. ſine inſcriptione ſine meru calūnie.ſ. lx. dies vtiles mulierē de adulterio accuſar.vt iiij.q.iiij.§.aliq̄n.qō nō facit mulier. alꝭ vir ꝛ mulier ad paria iudicanť.vt.ſ.q.v.ꝓcepit.ꝛ.c.chriſtiana.ꝛ.ſ e.q.c.ſiq̄s vxoꝛē.ſz poſt.lx.dies nō pōt niſi iure cōi accuſare niſi abſens ſit ꝓpť rēpub.qꝛ tūc admittiť ꝛ reſtituiť ad illos.lx.dies.ꝛ ē iſte caſus ſpālis in quo maioꝛes reſtituunť ꝛ nō miozes.ff.ex q.ca.ma. ſi q̄ militi ff.de adul.miles.§.q̄dē.ꝛ.ff.de mio. auxiliū. ſz qō hic ōr.nō vꝫ tenere ſm iura nr̄a. nā ſicut mariť vxoꝛem ſic vxoꝛ mariť licite accuſat ꝛ inſcribit ℨ euz ꝛ obligat ſe ad penā taliōis.ꝛ ſ q̄n coꝛā ſeclari iudice agit ſz ſi agit coꝛā eccl̄iaſtico ñ inſcribit.vt eꝛ ō.pcu.tue.ꝛ lex idē vꝫ dicere.i auc.vt li.ma.ꝛ auie.§.et qꝛ ꝛo.ꝛ.§.cās.coll.viij.miroz tñ q̄re inno.dicat q coꝛā ſeclari iudice ſit inſcribēdū.cuz hodie pena ſeclaris cōmutata ſit i eccl̄iaſticā penā.vt.C.ō adul.auc.ſz hodie vñ etiam ſm leges dico q vxoꝛ poſſit accuſare virū cuz tūc eccl̄iaſtica ſit pena adulterij.ſz dic q ſō ꝛ hodie teneť vir inſcribere.qꝛ ingreſſus i mōſteriū mozti eq̄paꝛ.vt dic q licet cōmutata ſit pēa adulterij q̄ſtū ad mulierē nō tū q̄ſtū ad virū.ſz eſto q ſi vir accuſat mulierem ꝛ

et ſtupꝛo. Impator ſeuerꝰ et a antonius. ¶Crimē lenocinij ꝫbūt: q depheſam i adulterio vxoꝛē in mꝛimonio detinuerūt:nō q ſuſpectā habuerūt adulterā. Hoc i mulieribus nō obtinet.nō enī eis p mittiť maritos ſuos adulterij reos facere.vñ in li.e.ꝛ titu.e. Idē impator. Publico iudicio non hñt mulieres adulterij accuſationē: q̄uis ō mꝛimonio violato q̄ri velint:lex iulia declarat:q cuz maſcul̄ iure mariti accuſandi facultatē detuliſſz:nō idē c femīs ꝓuilegiū detulit. Si ergo vt ex his colligiť auctibus mulieraz retineri nulli pmittiť.multomin⁹ i ꝓiugium duci licebit:cuiꝰ pudicitie nulla ſpes habeť.dz eniz inť ꝓiuges ſeruari fideſ ꝛ ſacrāmētū.q cū defuerit nō cōiuges:ſed adulteri appellāt̄. Uñ aug.ſcribit ℨ iulia nū li. j. Veritas nuptiarum nō ꝓſiſtit i n cōmixtiōe marꝛ

e Non enī in ſo⁊et femīe. la vt deliras cōmixtione marꝛ ꝛ femīe nuptiarū veritas ē: q̄uis ſine illa cōmixtione nuptie filios ꝓcreare nō pūt. ¶Sz alia ſūt ad nuptias ꝓprie ꝓtinētia: q̄bꝰ ab adulterijs nuptie diſcernūť ſcz ſicuti ē thoꝛi ꝓiugal̄ fides et cura oꝛdiate filios ꝓcreādi:ꝛ q maxia eſt dꝛia bonus vſus mali:ꝫ ē bonꝰ vſus cōcupiſcētie carnis:q bono adulteri male vtunť. Hec ſūt bona q̄bꝰ cōmēdanť nuptie: et ab illicito vſu diſcernunť ¶Contra ℣o ambꝛo.imꝛobare nuptias videtur dicens. ꝓme vel ſecunde nuptie hac auctoꝛitate ꝓbari videntur.

f Nuptie terram replent: vꝛginitas paradiſum. Sz hoc intuendum eſt dūtaxat iuxta hebꝛaicam veritatem: q ſcꝛiptura in.j.et.iij.et.iiij et.v.die.et.vj.expletis opeꝛibus ſingulozum dierum dixit: et vidit deus q bonum eſſet. ¶In ſecundo die hoc omnino ſubtraxit nobis intelligentiam tribuens: non eſſe bonum duplicem numeꝛum qui ab vnione diuidat et ꝓfiguꝛet federa nuptiaꝝ rū. vñ ꝛi arca noe oia alalia ſuccūbat.ex q vir obligauit ſe ad penā taliōis ꝛ nō ꝓbat.ℨ vir ℨdēnabiť ſic mlr ℨdēnaꝛeť ſi eēt ꝓuicta ſed mlr ꝓuicta ōꝛruderet i mōſteriū.ℨ ꝛ vir.ꝛ ſic aliꝰ cogiť recedere ab vxoꝛe ſua abſq̄ cā fornicatiōis ſm ꝫ q cunq̄ vult ſeꝑari ab vxoꝛe accuſabit eā. vt cuz ſuccubuerit poſſit recedere.ꝛ ſic alia via eſt conſecutus quod deſideꝛauit. quod eſt contra id.ꝛxꝛiū q.v. hec imago. eꝛ de pꝛocurať. tue. ℞ñ. bñ concedo q eodem modo condemnatur vir q̄ mulier. mulier eniz non cogitur intꝛare religionez niſi viro placuerit. vel intellige quod dicit ōcretalis q debet inſcribere. verum eſt q̄tum ad ꝫ vt lucretur dotationem ꝓpter nuptias.vt dotem.

c ¶Non idem ſen. i iure mariti .vt Eccl. 39 non idem. id eſt nullum ꝓiuile/gium apud ſecularem iudicem.

d ¶Priuilegium. quidam domini dicunt . q etiam vxoꝛ virū ſen. 7. accuſare poſſit de adulterio. ſz non cum ꝓiuilegio. quia renebitur ad talionez .ꝛ hoc innuit hic.alij dicunt q non poſſ.vt iohan.ꝛ intelligūt auctēticas illas p q̄s dicūt veteres leges eē abꝛogatas.in auc.vt fratꝛū filij.§.vl.colꝰ.ix.ꝛ i auc.vt li.ma.ꝛ auie.§.qꝛ ꝛo.et.§.cās.coll.viij. Jn q̄b vꝫ q eq̄ vxoꝛ virū ſiē vir vxoꝛē ꝓt accuſare p illā.l.C. ō repu. ℨſenſu.vt cū agit ad ſeꝑationē thoꝛi.vt lucreť donationē ꝓpť nuptias ñ vt vir in coꝛpe puniať.ꝛ ad hoc

e Non enī.mali.i.ꝓzurit⁹ ℨcu (tm agit ſm canones ꝓiſcētie. Et nō q ſūt q̄tuoꝛ ſpēs vſus.ē bonus vſus boni.vt itegritas q deo voueť.ē ꝛ malꝰ vſus boni cū q̄s ꝓtinet ꝓpť inanē gl̄iaz.ꝛ bonꝰ vſus mali .cū ℨcupiſcētia artať circa mꝛimoniū.eſt ꝛ malꝰ vſus mali cū q̄s vagatur ad meretrices.

f Nuptie.*ginitas.nō tō ꝫ dicit.vt ſole *gines habeāt paꝛadiſum.ſz qꝛ facil⁹.ar.ſ.ꝓ.cā.q.v.q ſitit vel qꝛ *ginitas ſoꝛoꝛ ē angeloꝝ.vbi oēs erūt *gines vel ꝓinēteres.neq̄ nubēt neq̄ nubent.

g ¶Vñ.ſ.ad oſtendendū q nō bona hz ſignificationem.ſed ſignū diuiſiōis ꝛ repꝛobatiōis.

a ¶ Immũda.i.imũda vocauit moyses in lege.s.q̃ ũ rumiabãt.vt porci.z q̃ nõ habebãt vngulas fissas vt eq̃.z in narãtiũ que nõ habebãt squamas .z gñaliẽ q̃ lex comedi phibuit. b ¶ Mũd⁹.i.sub impari numero ingrediũt mũda ĩ arcã. c ¶ Et aliud sacramentũ ab illo.s. quod ꝛc.

d ¶ Cõprobata.sensus ẽ adeo reprobat bigamia q̃ nec etiaz ĩ bestijs imũdis iueniebat.cuz q̃ bigamia ꝓtrahi posset si alẽ comparũ mozerek.

e ¶ Dñet.red/dit rõnẽ q̃re mũda sunt ingressa sub impari nũero.vt ex illis poss set aliq̃ offerre vbi eni paritas esset ibi ñ poterat diuidere ma sculũ a femina.

f ¶ Ntegritas sola est. hec dictio sola determinat ꝟ ꝓbum suaderi.i.solum mõ suaderi põt. nisi aliq̃ fecissent sibi priudiciũ vel vouendo vel sumendo sacrũ oz dinẽ.q̃q̃ etiaz impar ꝓtinẽtia rõne delicti .vt impenitẽtiũ vt occidis z incestuosis .vt dixi s.cã pri.q.j.in prin.

g ¶ Voti.arg. q̃ monachi vel canonici nõ pũt inuiti cõpelli ad districtioz̃ vitã quia res est magis voti q̃ pre/cepti.z magis libere voluntatis q̃ coactiõis.ar. di.lxxxiij.c. ij.et xx.q.iij.ꝑsens.

h ¶ Prim⁹.nõ ratione temporis sed ordinis liber ꝑm⁹ ponit inẽ duodecim ꝓphetas. i ¶ Noz dei.z.xv.argẽteis z dimidio chozo tritici.io.

k ¶ On est societ.societas eni inẽ bonũ z malũ ꝟhi põr.vt ex societate boni malus edificet.sicut emptio venent valet si tale sit q̃ adiectiõe alteri⁹ materie vsui eẽ põt.ff.ó ꝟhen.emp.q̃ sepe.§. veneni.

l ¶ Sectet.ar.q̃ malũ additũ bono ñ corrũpit illõ sz poti⁹ sumit naturã boni.ar.ĩ.e.q.ij.quicũq.z ex de

a quecũq̃ bina ingrediũt ĩmb mũda sũt.impar nũer⁹ ẽ mũdus:q̃q̃ in duplici nũero ĩtelligat z aliud sacrm:quod nec ĩ bestijs q̃dem z ĩmũdis d auib⁹ bigamia cõprobata sit bina z bina eni ingrediunt ĩmũda z septena q̃ mũda sũt e vt hẽt noe p⁹ diluuiũ quod impari nũero stati deo possz offerre.verũ ꝟ ad exhortationẽ nõ ad necessitatẽ obseruande virginitatis refertur Uñ idẽ amb.ait. Virginitas consilio suadetur: nõ ex

f ¶ Ntegri imperio ꝑcipit. tas corꝑis expetenda a nobis ẽ: quam ego ꝑ ꝟsilio suadeo:nõ ꝑ imperio precipio. ¶ Sola ẽ eni virginitas q̃ suaderi põt:impari nõ põt.

g res magt voti q̃ ꝑcepti est. ¶ Cũ ġ in meretrice vt diximus nulla spes fidei nulla sit certitudo pudicitie:patet q̃ nõ est in ꝟiugiũ ducenda. Sz obijcit:raab hiericõtina q̃uis esset meretrix:tñ ꝓncipi õ tribu iuda est copulata ꝟiugio:õ q̃ christ⁹ postea nasci dignat⁹ ẽ.Osee q̃z.xij.ꝑ/

h phetarũ ꝑm⁹ ex ꝑcepto dñi chozo hozdei meretricẽ emit quam sibi ĩ ꝟiugio sociauit. ¶ Sz aliud ẽ meretricẽ ducere vel adulterã retinere:quã tua ꝟsuetudie castitate z pudicitia exornes:atq̃ aliud aliquã eaz hẽre:quã nullo pacto a luxu carnis sue reuocare valeas. ꝟ eni penit⁹ phibet:illud laudabiliẽ factuz

Q conse.ecle.qõ in dubijs. Quod aũt. Dic dcpingiẽ sc̃a q̃o. an sit illa ꝟiũx q̃ cã incõtinẽtie ducit.z q̃dẽ est nõ fm ꝑmã institutionẽ mrimonij facrã cã ꝓlis tñ z gratia multiplicãdi generis hũani.sz fm secũdã institutionẽ legit. Uñ hieroñ.sup osee li.j. Mõ est ꝑcñ meretricem

k ¶ On ẽ cul ducere vxorẽ pandus osee ꝓpheta:si meretricẽ quã duxit ad pudicitiã ꝟtit:sz poti⁹ laudãdus q̃ ex mala bonã fecit. ñ eni q̃ bon⁹ ꝑmanet polluit: si socie malo: sz q̃ mal⁹ ẽ in

l bonũ ꝟtit si boni exẽpla sectẽ . ex q̃ intelligim⁹ nõ ꝑphetã ꝓdidisse pudicitiã fornicarie copulatũ:sz fornicariã sumpsisse pudicitiã quaz antea nõ habebat. Que. II

m Quod aũt nõ sit vxor q̃ sola cã incõtinentie ducit: hic vr ꝓbari posse qz ꝟiugiũ ꝓpagatiõis ñ explẽde libidis cã a deo institutũ ẽ.

n hec nãq̃ fuit bñdictio ĩ ꝟiugijs: crescite z multiplicamini. Uñ amb.sup lucã Partus femiarũ ẽ eis sola cã nu

o ¶ Ndo: est femis bendi nuptiaruz ꝑmia ñ hẽ:

p q̃b⁹ hec sola cã est nubendi.

q Idẽ:dũ ꝟiugij premiũ z gratia nuptiarum partus sit feminarum:non mediocris cã

r est:vt virginitas marie falleret ꝓncipem mundi.que ergo non causa ꝑcreande sobolis: sed explende libidis sibiinuicem copulantur: nõ tam coniuges q̃ fornicarij videntur. ¶ inc etiam hieronymus.

Non coniuges sed adulteri vocantur:qui non fm ꝓcepta christi ꝟiunguntur.

Gen.2.

1.Cor.7

Exo.22.z.6 Matth.1.

Osee.1

Gdo.i.ꝑ

Pdor.si tñ p eas starer.q̃ mĩ⁹ haberent nõ est aũ debeãt puderi.

p ¶ Sola.i.ꝑcipua.

q ¶ Et gratia vñ dicit lex quia magnũ premiuz est mulieriby cõcipere z ꝑceptũ tueri.ff.de edil. edic.q̃ritur.§ si mulier.

r ¶ Fallaret ex ꝟ aũt fuit dcptus diabol⁹.qui cũ videret mariam hẽ filiũ credebat eã mulierẽ eẽ.Alia ratio reddit.xxvij.q.

a Sicut nō oīs. i. oīs nō simile ē ibi nō erit impossībi
le apud deū oē verbū. b ¶ Matrimoniū. id
est. ꝟiūctio. c ¶ Adulteriū. i. fornicaria ꝟiūctio.
d ¶ Vis ita. facta solo ꝟsensu. vt nūc ꝛ instituit dñs
mr̄imoniū ex eo q̄ mulierē fecit dicēs illi. q̄ vxor ade
esset futura.

e ¶ Sine ardo
re. nisi eni homo
peccasset. ita ꝛ sī
ne ardore ꝛ pru
ritu esset genera
liū ꝟiūctio. sicut
est alioꝝ mēbro
rū. veluti si ap/
plices digitū vl̄
manū cuz manu
vel si esset pruri
tus. non tam es/
set peccatum. si/
cut non essz pec
catum manū sca
biosam mittere
ad ignem.
f ¶ Eliminan/
dum. id est. coer
cendum.
g ¶ Facta ē. id
est. ostensa. fac/
ta alias in para
diso etiam secū/
do facta. sed q̄/
ro per que ꝟba.
vel quando.
h ¶ Coniugiī.
sed hodie sacer/
dos diacon⁹ ma
gis punit si con
trahat q̄s si fo/
nicetur. vt dist.
xxviii. presbyte/
rum.
i ¶ Vnusq̄sq̄.
qui per votū sī/
bi non preiudi/
cauit.
k ¶ Molite. ē.
xxx. q. i. nosse.
l ¶ Vsum. id ē
carnalem vsum.
m ¶ Venale.
id est. dignū ve/
nia. id ē. ad mo
rem non impura
bile. ē. dist. xiiī.
nerui. ꝟ. e. q. iiī. i
eo. ꝟ. ē. di. xxv.
¶ alias. ar. ꝟ. ꝟ.
xxxiī. q. iiī. vir.
n ¶ Quod sim
plex est relatio.
o ¶ Triparritū. id est. bonū nuptiale est triplex. id ē
ꝟiunctoꝝ nuptiꝫ bonū est triplex.
p Quicquid. exactiōe. cā incōtinētie nō cā libidīs
q ¶ Ab adulterio. ꝟ. e. q. iiī. ozigo. ꝟ. ꝟ. e. q. vij.
adulteriū. ꝟ. ꝟ. e. q. iiī. liberoꝝ. ꝟ. vt. h. c. ꝛ ei⁹ ꝟria meli/
us intelligas. nō q̄ ꝛtruoꝫ de cauſ cōmiscēt ꝺs vxoꝛi
cā ꝑlis. itē cā reddēdi debitū. his casiū ū peccat imo

a Sicut nō oīs ꝓgregatō hereticoꝝ ꝛ chr̄isti eccl̄ia
dici pōt nec caput eoꝝ chr̄i/
b stus ē: sic nō oē mr̄imoniū: q̄
nō viro suo ſm̄ ꝑcepta chr̄i/
sti vxor iūgit̄: rite ꝟiugium
c appellari pōt: ſz magz adul/
d teriū. Hic ita rñdet: ꝓma in
stitutio ꝟiugiī in padiſo fa/
cta ē: vt eēt ūnaclat⁹ thoꝛus
et honorabiles nuptie: ex q̄/
e bus sine ardoꝛe ꝓcupiscētie
ꝓciperēt sine doloꝛe parerēt
¶ Scōa ꝑp̄ illicitū motum
f g eliminādū extra padiſuz fa/
cta est: vt infirmitas ꝓna in
ruinā turpitudīs honestate
h excipeat ꝟiugiī. Aū apl's scri
bens ad cozinthios ait: ꝑp̄
i fornicationē vnuſq̄sq̄ habe
at suā vxoꝛē: ꝛ vnaq̄q̄ habe
at virū suū. ex hac ita q̄ cau
sa fit: vt ꝟiugati se sibiinui/
cem debēt: nec se sibi negare
k pōt: vñ apl's. Molite fraudā
re inuicē: nisi forte ex ꝟsensu
et ad tps vt expediti⁹ vace/
tis oroni: ꝛ iterū reūtimī in
idipm: ne forte tentet vos sa
thanas. ß aūt dico ꝑp̄ incō/
tinētiā vrāz. ¶ Qui ḡ ꝑter
incōtinētiā in naturalē redi
re vsum monent: pz q̄ ñ ꝑp̄
filioꝝ ꝓcreationē tm̄ misce/
ri iubent: nō tamē ī nuptie
male iudicant. qō eni⁹ ꝓter
intētionē generādi fit: nō ē
l nuptiarū malū: ſz ē veniale
m n o ꝑp̄ nuptiaꝝ bonū. qō ē tri/
partitū: fides videlicet plef
et sacramentū. Vñ aug⁹ de
b ono ꝟiugali. Immoderat⁹
vſus ꝟiugatoꝝ nō ē nuptia/
rū malū: sed ē veniale ꝑter
p Vicīq̄d nuptiaꝝ bonū
inē se ꝟiugati imode/
stus ē: sic nō oē mr̄imoniū: q̄
rūt: viciū est hoīum ñ culpa
nuptiarū. ¶ Jam in ipsa q̄z
ī moderata exactione debiti
carnalis quā eis ñ ſm̄ impe
rū ꝑcepit: ſz ſm̄ veniā ꝓce/
dit apl's: vt etiā ꝓter cām ꝓ/
creādi sibi misceant: ꝛ si eos
q pauī mozes ad talē ꝟcubi/
tū impellūt: nuptie tñ ab ad
ulterio seu fornicatiōe defen
dūt: neq̄ illud ꝑp̄ nuptias
admittit: ſz ꝑp̄ nuptias ig/
noscit. Debēt ḡ sibi ꝟiugati
nō solū ipsi⁹ sex⁹ sui cōmiscē
di fidē liberoꝝ ꝓcreādoꝝ cā
q̄ ꝓma ē hūani gener̄ in ista
mozalitate societat⁹: verūeti
am infirmitat̄ inuicē excipi
ende ad illicitos ꝟcubit⁹ eui
tandos mutuam quodāmo/
do seruitutē: vt etiaz si alte/
ri eoꝝ ꝛtinētia perpetua pla
ceat: nisi ex alteri⁹ ꝟsensu fie
ri non possit. Non autē dat
ꝑsentia sanctiſpūs tpe q̄ ꝟiu
gales actus gerunt. Unde
bieron. sup mat. Nō datur
ꝑsentia sanctiſpūs tpe q̄ ꝟiu
r gales actus gerunt
¶ Onnubia legitima ca/
rent q̄dē pctō: nō tñ tpe illo
q̄ ꝟiugales act⁹ gerūt: ꝑsen
s tia sctiſpūs dabit. etiā si ꝓ/
pheta videat. eē q̄ officio ge
neratiōis obseq̄t. ſz etiā alia
plura sunt in quibus sufficit
t sibi sola vis humana: ꝛ neq̄
res indiget neq̄ decz adesse
v pūtā sctiſpūs. Sicut ḡ tal
merek. xiī. di. nerui. ꝛ. xxxiīj. q. v. si dicat. itē cā incōti/
nentie. cū. ſ. ē ꝓuent⁹ a voluptate. tūc ē veniale pctm̄.
vt h. ꝛ. xxxiīj. q. iiī. vir cū ꝓpa. q̄dā tñ dicūt ß casu nul
lū esse pctm̄ ꝓp̄ auctem apl'i vnuſq̄sq̄ habeat suā ꝛē
cognoscit etiā vxor cā explēde voluptat̄. ſ. cū ꝺs ꝓue
nit voluptatem
vl̄ cogitationez
vel vrēdo cali/
dis vt pluries
eā cogſcere pos/
sit. tūc ꝛz. h. pec
cat mozaliē. vt
in ꝟrio. c. ozigo.
min⁹ tam̄ punit
ꝑp̄ bonū mr̄i/
moniꝫ. vt ꝟ. q.
vij. adulteriū. a/
liī dicūt q̄ etiaz
in ß casu tm̄ ve/
niale pctm̄ ē. ar
gu. h. ꝛ ꝟ. q. vij.
adulteriū. ꝛ sic
vbi repit q̄ moz
taliē peccet. dic
. i. ad modū ad/
ulteriū agit vel
ōz ad exhortati
onē ꝓtinētie. vel
intelligit q̄ñ eaz
cogſcit ꝟ natu/
rā. tūc ſm̄ omēs
mozaliē peccat
et gui⁹ cū vxoꝛe
q̄z cum alia ꝟ. q.
vij. adulteriū io.
q Onnubia. p̄ñtia. ad/
est tñ gra spūs/
sci q̄ ad alia sine
ꝺw gra spūſſceī
haberi non pōt.
cū etiā ꝺs mere
ar̄ q̄ñq̄z i tali ac/
tu ꝟ. xxxiīj. q. v.
si dicat. Sz ad/
est cū ꝺs cogſcit
vxoꝛē q̄ ad opa
tionē. ſ. q̄ ad mi
racla faciēda et
vim ꝓpheradi.
manet eni in bo
nis gra spūſſceī
q̄ ad q̄dā ꝛ rece
dit q̄ ad q̄dā. vt
legit ō pe. di. vj.
c. q̄rēdū. ꝛ. c. ꝑt
discursus. vl̄ dic
nō dare p̄ñtiam
spūſſcī q̄ ad oīa
q̄z ē ibi ꝺs q̄dā stu/
poꝛ. ꝛ hō totus
carneꝰ efficit. vel iō illi ꝑuritui ñ dat. q̄z ē veniale pec/
catū. dic rñ. p. māducatoꝝ coitū ꝟiugalē bene exerceri
posse sine pctō. q̄ō ꝓcedo q̄ñq̄. io. s ¶ Sz etiam
alia. vt sūt act⁹ indifferētes vt comedere mouere digi/
tū ꝛ hmōi. t ¶ Sola. nō excludit deū ꝺs adsit. sed
vtutes ꝓpr̄ū ad opationē q̄ illa hoza tot⁹ carneꝰ efficit
v ¶ Sicut ergo. de qua in themate.

a Solet sed incōtinētia. i. etiā ꝓpter incōtinētiā vi/randā. b Ea fide. dū tn̄ ꝺ agāt. vt mr̄imo/niū ꝺhāt. c Si vsq; mr̄imoniū enim nō pōt ad tps ꝺni. sicut nec lex nouit filiū tpalē. vt. ff. de adop. sicḥs. nec heres ḡs ad tps instituit. insti. ·ꝺ· heres. ḋd si alicḥ aliaꝫ ꝫcturi credunt ꝺ licere vt ad tps ꝺhāt cū ius ignorent et ꝺhūt. dicit. h. tenere mr̄imoni/um.

d Uirauerit modi vitādi vtā/tur. ff. de vsu et ha. ſz neq; .z. l. et si forte.

e Nolint. id est. velint nō na/sci. habes ergo ꝺ q; vitatio ꝓlis vel ꝓpositū ne/candi filios im/pedit mr̄imoni/um. z in .c. pri. Si aūt alia ꝓdi/tio ihonesta po/neret in mr̄imo/nio. vt ꝺho recū si tu interfeceris pr̄em vel alicḥd iniquū fecer'. an talis impediat mr̄imoniū. dubi/tari' ꝓsuevit. de hoc notabis q ꝓditio quedam est honesta que/dam inhonesta siue impossibilis. Est autē hone/sta duplex z est duplex inhone/sta. q̄dā eni ꝓdi/tio est ꝺ natura mr̄imoniū. ·q̄daꝫ non. si ergo con/ditio honesta q̄ nō est ꝺ natura mr̄iny apponaſ mr̄imonio. tenꝫ mr̄imoniū. vt si ita ꝓtrahatur. ꝺho recum si de/deris mihi cen/tum. hec ꝓditio honesta est. z ñ est deſuba mr̄imoniū. z tenet mr̄imoniū cū illa ꝓditio/ne z sine ea. vt ex de ꝓdi. appo. de illis. Est alia hone/sta ꝓditio q̄ adheret nature mr̄imoniū. vt cū christia/nus dicit iudee. ꝺho recū si volueris christiana fieri ta/lis ꝓditio est de natura mr̄imony. z si illa nō appone/ret nō teneret mr̄imoniū. vt. xxviii. q. j. nō oz. Silr in honesta duplex ē. si eni apponiſ inhonesta ꝓditio. q̄ ē ꝺ naturā mr̄imoniū. mr̄imoniū nō tenet. vt si ꝺ mō di/caſ. ꝺho recū vsq; ad tres ānos. vel sic ꝺho recū si ꝓcubitꝰ nō est fornicariꝰ: sed ꝓpt̄ bonū ꝓiugij licitꝰ: sic eti/am ꝓtractio illa: de q̄ q̄rit ñ est fornicaria ſz ꝓpt̄ bonū cōiugij licita. I tē sicut augu. ait in li. ó bono ꝓiugali.

Oncubine ad tps ad/hibite: nec etiā si cā fi/lioꝝ ꝓcubāt: iustū faciūt cō/cubinatū suū. Sic econtra/rio daſ intelligi de his: qui ꝓiugali affectu sibi copl'anſ q; etiā si nō cā ꝓcreandoꝝ ſz explēde libidis ꝓuentūt: nō ꝺ fornicarij ſz ꝓiuges appel lanſ. Probat ꝺ idez auctē aug. in li. de bono ꝓiugali. Cōiuges sūt: q̄ cā soliꝰ incō/tinētie sibimet inuicē copu/

a Solet queri: cuz lanſ. masculꝰ z femīa nec il/le maritꝰ nec illa vxor alteri/us sibimet ñ filioꝝ ꝓcreādo/rū cā: ſz incōtinētie soliꝰ ꝓcu/

b bitꝰ cā copl'anſ: ea fide me/dia vt nec ille cū altera id fa/ciat: nec illa cū altero: vtruz nuptie sint vocāde. z pōt q̄/dem fortaſſe nō absurde hoc

c appellari ꝓnubiuz: sic vsq; ad mortez alicuiꝰ eoꝝ id inſ/eos placuerit: z plis gñati/onē cuius nō ea cā ꝓiūcti sūt

d nō tn̄ vitauerit vt vel nolint sibi nasci filios: vel etiā ope/aliq̄ malo agāt ne nascanſ'.

f ceterū si vel vtrūq; vel vnuz/hoꝝ deſit: nō inuenio quēad/modū has nuptias appella/re possim⁹. etenī aliquaz sibi ad tps adhibuerit donec ali/curaueris venena sterilitatē. mr̄imonia ei vel spōsalia sic ꝓtracta non tenent. vt hic. z. c. se. Est z alia in/honesta ꝓditio q̄ nō est ꝺ naturā mr̄imonij. vt si hoc mō ꝺ. ꝺho recū si furtū vel homicidiū feceris. hec cō/ditio ñ repugnat nature mr̄imony. z ꝓditio talꝫ si ap/ponaſ frāgēda est z tenet mr̄i/moniū. vt ex de ꝓdi. ap. c. j. ſz ꝺ hāc distinctione est q̄ legiſ. xxv iij. q. j. idolatria ibi eni vr̄ q; oēs turpes ꝓditiones etiā soluāt mr̄i/monij. ſz ūlr ꝺ sit ūtelligēda ibi nōuim⁹. Ire ꝺ z/q. j. c. j. z ij. vbi tenet ꝺcus lz apponaſ ꝓdi/tio q̄ est ꝺ natu/rā ꝺcā. ūlr ob/mat. xxxiij. dis. diaconi. vbi tz ordinarioꝝ dicat se ꝺlle hr̄e vxo/rē. silr tz ꝺuersio si sub hac forma fiat. vt possit re/tineri ꝓpter. vt ex ḋ cle. vel vo. insinuāte. In ꝺ/ctis aūt impoſ/sibiles ꝓditiones apposite vitiāt ꝺctū. vt insti. de inuti. sti. ·ꝺ· ipoſ/sibil. ff. de acc. z ob. nō solū. In vltis volūtarijs ꝓ ñ adiectis ha/benē. vt. C. ō in/sti. z substi. reſ/henda. de ꝓdi. ap. i mr̄imonio plene. habes ex ó ꝓdi. ap. c. vlti.

f Berūq; de Epo: est. l. ḋ volūt vsq; ad mortē cō/manere z ḋ vo/lūt ñ cuitare ꝓ/lem.

g Sz cū ista supple z adulē.

Aliquando ꝫ valuerit ꝓ curatio sterilitatē. i Inēire. interit q̄ nō ꝺuz ē ar. ff. ó vsu fru. quēadmodū. ·ꝺ· j. k Si ābo. i. si ab initio legitie ꝫfert. sed ad ꝰ ꝓuenerē. l Cōiu/ges. i. iura ꝓiugij ñ obſuāt. m Et si' ab initio. nō q; ñ sē ꝓiuges. ḋ eo aio ꝓiūcti sūt vt ꝓlis gñationē im/pediāt. z q; i vno ope vnꝰ peccat alē nō. z q; mr̄imoni/um aliq̄n ex vna ꝑte tm̄ tz. ar. ·ꝺ· e. q. v. ꝓpositio. z ex de eo ḋ ꝺu. in ma. c. j. ſz ꝺ falſū est. n Meretrix. i. diḡ pēa q̄ aliq̄ meretrix ē diḡ. o Adulē. i. digꝰ

p Qpena q̄ aliqs adulē ē dign⁹.
Vod agitari. ab hereticꝭ pſertim. ſ. vtrū q̄dd
ꝛc. a ¶ Nec aīatū. ꝛ ḃ q̄dē verū eſt. qz anteq̄ li-
neamēta corpis habeat. nō infundit aīa. vt .j. c. pxi. q̄
dā tñ hereticī dicūt aīaz creari extraduce. i. pceiacenti
materia. id ē. ex
aīa generātis et
nasci cū corpe. ſi
cut creatur cor
pus ex corpore.
Alij mētiūt ani
mas crearas eē
in pncipio mun
di in copilw ſtel
lis ꝛ infundi cor
pibꝰ resoluti/
onem ꝯo redire
ad pprias ſtel/
las ſi bñ vixerit

Exo. 21 d

b ¶ Si aīaz ſi-
milē nō ōr de-
Deut. 19 ſeri charitas q̄
nunq̄ fuit vt .j.
de pe. di. ij. i fi. ꝛ
rei q̄ nō eſt hui/
legiū dari nō pt
vt ex ō eccle. edi
fi. ad audiēriaz.
et mrimoniū qō
nō eſt. accuſari
nō pōt. vt ex de
ſpō. impu. ad
diſſoluēdū. ꝛ id
qō nō eſt rumpi
nō pōt. ff. ō iniu
ſto rup. reſta. nā
Deu. 22. et ſi. Sz ꝫ id qō
nō eſt. pt deſine
re eē. vt. ff. vſu/
fruc. quēadmo/
dū ca. l. ij. §. j. et
res q̄ nō eſt pōt
hre huilegiū. ex
ō pſueru. cū oliz
et mittīt in poſ/
ſionē q̄ nō eſt
is q̄ nō eſt natꝰ. vt. ff. ō iofi. teſ. pꝰ hu. ꝛ edificio qō nō
dū eſt pt imponi ſeruitꝰ. vt. ff. ō ſer. vr. p. ſi ſeruitꝰ. §.
vl. Tu dicas q̄ rei q̄ nō eſt pt imponi ſeruitꝰ nō q̄ ſta
tim ſit fuitꝰ. Sz erit re exīte i rerū natura. xxvij. q. ij.
§. ex his oiēb. Idē pt dici de huilegio. qz tūc vere cō/
petit. cū res extabit. b. c ¶ Ad homicidiū. dic vt

d Opſes. ſiqs p aīa. ſilr dicit (ē. ij. q. v. pſuluiſti.
lex. q̄ ſi aliqs interficit aīatū. capite puniri dz.
ſi vo ñ aīatū. diſtīgue. qz ſi ē nobil pte bonoꝝ amiſſa
relegat. ſi ē ignobilis dānat in metalluz. ff. de pe. ſiqs
aliqd. §. d aboztiōis. e ¶ Naſcit. vt illi qui dicunt
aīaz naſci extraduce. f ¶ Pereūt. qō ē incōueniēs
g ¶ Nariuitati. forte vicio mſci. h ¶ Rōne. in-
firmabat. i. deſtituebat. vñ nō videbat rōnabile q̄ ad

a nō eſt: nec aīatū q̄dem poſſit
intelligi: ꝛ iō homicidiū nō
b ſit: qz nec exaīatū dici pōt: ſi
aīaz ñ habebat. Itē ſi illud
in forme puerperiū iam q̄dē
fuerat: ſz adhuc q̄dāmō in/
formīe aīatū. Cūm magna q̄
ſtio de aīa ē: nō eſt pcipitan/
da indiſcuſſa temeritate ſen/
c tentie: iō lex noluit ad homi
cidiū ptinere: qz nōdum dici
pōt aīa viua i eo corpe quod
ſenſu caret. I dē i li. q̄ſtionū
veterī ꝛ noui teſtamenti. De

d Moyſes tradi/ eodem
dit: ſi q̄s pcuſſerit mu
lierē in vtero hñtē: ꝛ aborti/
uum fecerit: ſi formatū fue/
rit det aīam p aīa. ſi aūt in/
formatū fuerit: mulctet pe/
e cunia: vt pbaret aīam nō eē
añ formā. itaq̄ ſi iā formato
corpi dat. nō tamē in pceptu
e corpis naſcit cū ſemīe aīa de
riuata. nā ſi cū ſemīe aīa ex
iſtit ex aīa: ꝛ multe aīe q̄ti/
f die peūt: cū ſemē ex fluxu q̄/
g dāmō nō pficit natiuitati ſz
ſi p̄us reſpiciam⁹ videbim⁹
q̄d ſeq̄ debeam⁹. Cōtemple/
mur facturā ade. ¶ In adā
enī exēplū eſt datū: vt ex eo
itelligam⁹ qz iā formatū cor
pus accepit aīaz Nā poterat
de⁹ aīaz limo terre admiſce/
h re. ſic formare corp⁹. ſz rōne
infirmabat: qz p̄mū oporte/

bat domuz cōpaginari: ꝛ ſic
habitatorē induci. aīa certe
i qz ſpūs ē: in ſicco habitare ñ
k pōt: iō in ſanguīe ferē habi/
tare. cum g̃ lineamēta com/
pacta nō fuerint vbi erit aīa
Itē hieroñ. ad algaſiaz. De

l Sicut ſemīa pau/ eodē
latim formāt in vtero
et tādiu nō reputat homici/
diū: donec elemēta pfecta ſu
as imagines mēbraq̄ ſuſci/
m piāt. ita ſenſus rōne pceptꝰ
niſi in opa pruperit adhuc ī
o vētre retinet ꝛ cito perit ab
p hoſte. Cum ergo q̄ aliquā
ſibi ad tempus adhibet: cuz
ea adulē eſſe dicitur: nec ab
ea diſcedēs nec filiam ſuam
q illi tradens peccat. Cñ leo
papa. Profect ē honeſtat
fornicariā abijcere: ꝛ vxorez
r Meil legitimā accipe.
Nam abijcere a thoro. ꝛ
s et vxorem certe ingenuitat
accipere non duplicatio con
iugij: ſed pfectus eſt honeſta
tis: culpāda ſit ſane taliū ne
gligētia: ſed nō penit⁹ deſpe
t randa: vt crebris cohortatio
v nibus incitati qō neceſſarie
x petierūt fideliter exequan
y tur. Nemo enī deſperādus ē
dum in hoc corpore conſtitu
tus eſt: quia nōnunq̄ quod
z diffidentia etatis differt cō/
ſilio matu rioze pficit. I dez

opinionē hoium. i ¶ In ſicco. l. in corpe rudi ꝛ in
formi. ꝛ ē ar. p nozmānis ꝛ anglicī ꝛ polonis. vt pol/
ſint fortiē bibere. ne aīa habitet in ſicco. k ¶ Ha/
bitare. ſ. q̄ ex eis vnū efficiat vel p vegetationem. alis
tā boni q̄ mali angeli habitāt i ſiccꝭ corpibꝰ in cada
uerib⁹. ꝛ lapidi/
bus ꝛ auib⁹. in
q̄b ipſi demōes
dant rñſum. vt
xxvj. q. v. nec
mirum vt dicit
de ſaule q̄ adora
uit diabolū.

l Sicut. p ḃ
c. dic bazi.
petā ſola volun
tate ꝓmiſſa ſola
volūtate debere
deleri. nam oīs
res ꝛc. eē de re.
iu. oīs. Alij di/
cunt eſſe neceſſa
riam exterioꝛez
penitentiam ex
q̄ volūtas egreſ
ſa ē ſuos fines.
m ¶ Ira ſenſus
.i. voluntas.
n ¶ Ratione.
.i. cogitatio vel
voluntas bona
mente concepta
ciro perit ꝛc. vl
intelligiē de ma
la cogitatiōe cō
cepta in ratione
vel intentiōe. id
eſt .in anima q̄
perit.
o ¶ Ab hoſte.
id eſt. a ſuggeſti
one diaboli. qz
ſuggeſtio eius ñ
habet effectum
circa hominem.
cum neſciat mē
te hois. vt. xxvj
q. iij. ſciendum.
p ¶ Cū g̃ reſpi
cit finē. c. ſolz q̄/
ri ꝛc.
q ¶ Illi. cuz ei
non eſt carnalit
cōmixt⁹. nec ibi ſumat. ar. .j. ex ō ſpō. ad audiēriā.

r Ncillā abijcere. cū g̃ canō iubeat abijci illā q̄ nō
ē vxoꝛ. nunqd ſua aūcre ſtatim pt ab ea recede/
re. Rñ. nō. vt. xxxv. q. vj. multoꝝ. ꝛ. xxxiij. q. ij. ſecula/
res. s ¶ Vxoꝛē. ſ. q̄ dimittit ꝓcubinā. t ¶ Cre
dzis. vt dimittat ꝓcubina. v ¶ Qō neceſſarie. ſ. p
pter neceſſitatē carnalis infirmitatis. i. cā incōtinēcie
vel quia ptinere fortē non poterat. vel ne plures aliaſ
cognoſceret. x ¶ Fideliter. ſed cum honeſtate ꝓiu
gij. y ¶ Nemo. ō pe. di. vij. nemo. C. de fideico. lib.
deberi .j. e. q. iiij. recurrat. in fi. ē. xxiij. q. iij. illud. ꝛ. c.
corripiant. z ¶ Etat. j. pr. q. ij. ātiq. ꝛ. c. i adole/
ſcētia. ē. l. di. pōderet. ō eo. ē. xxx. q. iij. illud.
a ¶ Differt. ſicut penitentia qūq̄ differtur ad tempꝰ

donec deferuescat culpa luxurie. de pe. di. j. sūt q̄ arbitranť. ꝛ dū est in pcto nō dz agere pniaz. de pe. di. iij. in salicib. Sed illud intelligit tm̄ de solēni pnia. als apte ꝺicerer de pe. di. v. fallsas. q̄ pctōr bñ agit ꝑ crimine pniaz. vt notaui. xiij. q. vj. in sūma. ꝛ ex ō pe. re. q̄ q̄dā j. ō pe. di. iij. nihil pro/dest.

a ¶ On ois. fi/lius. j. e. q. iij. dicat. ꝺ sz b filiꝰ ſm gnalem ibi ſm spālē sig nificationē acci pitur.

b ¶ Pris. pr̄ ē anē nuptie ōmō strār. ff. ō in ius vo. quia semper

c ¶ Ingenuos ar. q̄ nō sit legi timū mr̄imoniū inē puberē ꝛ im puberē. nec inē seruos plenarie.

Gal. 4.

Geñ. 21

d ¶ Et inē coe q̄les. ꝛ inē adul/ros. ex ō despō. impu. de illis.

e ¶ Cōstituēte in padiso cū feē adā ꝛ euā in ad ulta etate ꝛ eos mr̄imonialiē cō iūxit. de pe. di. ij. §. romanos. ꝛ. adā. vel ꝓstituit q̄ nō ois filiꝰ sit heres. ibi eijce ancillāz. sz ꝺ. j. e. q. iij. recurrat vbi ōr q̄ nō ob/fuit zz. ꝛ ira filij iacob obtinuerē hereditarē cum alijs genitis ex ancilla. Sicūt ꝺ daz q̄ postea ia cob ꝺxit cū an/cilla. ꝛ ita legiti mauit filios. sed ꝺ. ex ꝺ fi. sint le. gāta. q̄ ꝑ eo tpe suscepti sunt q̄n

Legitimo mr̄imonio copl̄at que ꝺcubinā hñti traditur.

a ¶ On omis mulier viro ꝺiūcta vxor est viri: q̄ b nec ois filiꝰ ē heres pr̄is. nu c ptiarū aūt federa inē inge/ d nuos legitima sūt: ꝛ inē coe q̄les ꝛ multo ꝑius ꝺ ipm dño e ꝓstituēte q̄ initiū romani iu ris extiterit. itaq̄ aliud ē vx ozꝛ aliud ꝺcubina. sicut ali ud est ancilla ꝛ aliud libera. ꝑ q̄ ꝺ etiā apls ad manife/standū harū psonarū discre tionē testimonium posuit ex geneſi: vbi ōr abrae: eijce an cillā ꝛ filiū eiꝰ. nō enī erit he res filiꝰ ancille cū ysaac filio meo. igit̄ cuiuslibet loci cle/ricus si filiā suā viro habēti ꝺcubinā in mr̄imoniū dede/rit: nō ita accipiēdū ē: q̄si eā ꝺiugato dederit: nisi forte et illa mulier ꝛ ingenua factaꝛ f dotata legitīe ꝛ publicē nu/ptijs honestata videat. pat no arbitrio femie virē iūcte carent culpa: si mulieres q̄ a viris habebāt in mr̄imonio nō fuerīt: q̄ aliud ē vxor ali/ud ꝺcubina. Q ū g ōr pr̄no arbitrio femīe iūcte virē: da tur intelligi: q̄ pr̄nꝰ ꝺsensus ꝺsideraꝛ in nuptijs: nec si/ne eo legitīe nuptie habean/g tur. Juxta illud euaristi pa/pe aliē nō sit legitimū ꝺiugi um: nisi a parentibꝰ tradat.

[redacted].vt. j. q. j. multi. circa medi/um. ꝛ c. sicut. ꝛ ḋcḋ inutilibilis. tñ multa fuerūt ꝓhi/bita in veteri lege in ꝗb non ꝓferebat. nec adhuc ho/die ꝓferē gr̄a sicut emptio sepulture. vt. xiij. q. ij. pq̄ g. tñ ꝺicit q̄ ꝑ mr̄imonio nō posset dari pecunia.

h ¶ Itē ambr. in li. de pr̄iarchis. t ¶ Honorāt parētes rebec k ce mūeribꝰ. ꝓsulit̄ pu/ella nō de spōsalibꝰ: illa enī/ ꝰ iudiciū expectat parentū. ñ l enī est virginalis pudoris eli m gere maritū. sed tam despon sata viro de ꝓfectiōis die cō sulit̄: nec īmerito dilationez non attulit. ¶ Jure etenī ꝑ/perare debuit ad maritū. vñ illud euripidion q̄ mirant pleriq̄ vnde trasłatū sit: ma nifestū est. ait enim in ꝓsona mulieris: que cū volebat ma ritū relinquere ꝛ ad alias pe tebat nuptias: spōsaliū meo n rū pater meus curā sibi sub/ijt. hoc enī nō est meum ergo q̄ ꝛ ipsi philosophi mirati o sunt seruate virgines: ꝛ non solum virgines: sed etiaz siq̄ mulier amisso cito marito: ꝛ adolescētula laqueū infirmi tatis sue timens incidere: si vult nubere nubat tm̄ ī dño ita vt electionē mariti paren tibus deferat: ne appetentie estimet auctoꝛ: si ipsa de nu/ptijs suis electionē sibi vēdi cet. expetita magꝛ ꝺz videri a viro q̄ virū ipa expetisse. verecūdiam p̄mittat: anteq̄ nubat: q̄ ipsum ꝺiugiū plus cōmēdet verecūdia. Item in

p ¶ Mulier si q̄ppiā vouēit q ꝛ se ꝓstrīxerit iuramto: q̄ ēi

i ¶ Dunerib datis a seruo a/brae eliezer pr̄i rebecce qui dice batur bathuel. Bñ

k ¶ Nō ō spō/salib innuit hec littera. q̄ cōsen/sus puelle nō est requirendus in sponsalib quod tamen secus est vt. xxx. q. ij. c. vnico. ff. de spō/sa. sponsalia. im mo ꝛ de spōsa/lib fuit ꝓsulta. vbi ꝺicitur vis ire cum isto ho/mine. ꝺic ergo ñ de sponsalibus tm̄. sed etiam ō ꝓfectiōe hoc te ne q̄ si non con/tradicit consen/tire intelligitur vt hic pater. nec potest ꝓradice re. nisi cum pat indignū eligit. ff. de spon. sed q̄ patris.

l ¶ Pudozis. ar. mr̄imonium posse contrahi inter absentes ꝑ procuratorem. ar. xxx. q. v. nec illō

m ¶ Desponsa ta. ar. q̄ parentibus puelle da/ri potest pecu/nia. vt consenti/ant mr̄imonio ī terueniente pe/cunia.

n ¶ Of cult̄ enī verecūdie zz. C. ō nup. ī coplatiōe

o ¶ Virgies ꝓsiliū ē. ar. ex ō despō. impu. tue.

Mulier. i. impubes alibi sumit̄ ꝑ ꝛgine in euāg lio. mulier ecce filiꝰ tuus. ff. ō. ꝛ. sig. mulieris. et de le. j. seruus. alibi ꝑ corrupta. ff. de ꝓhen. emp. alio/q̄n. §. j. ꝛ nō q̄. h. ꝺicit. q̄ si impubes emittit votū vel sacramentū ꝛ est doli capax. pater nun q̄ potest reuo/care. quia cum possit se obligare diabolo ꝛ deo. ex ꝺ delic. pu. pueris. ꝛ legit sic. h. hoc. c. mulier. ſ. impubes non doli capax.

q ¶ In domo. idem est si extra domū. q̄ est emanci/pata. dum tamen minoꝛ sit. ar. C. de nup. vidue.

domo pr̄is sui ⁊ in etate adhuc puellari: si cog̃uerit pater votũ qd̄ pollicita ē: ⁊ iura
a mētũ q̄ obligauit aīaz suā et tacuerit: nō rea erit: sz q̄cq̄d
b pollicita ē ⁊ iurauit ope com
c plebit. si aūt statī vt audierit
d cōtradixit pr̄: ⁊ vota ⁊ iuramēta ei⁹ irrita erunt: nec obnoxia tenebit̄ sponsioni: eo q̄ ꝯtradixit pr̄ ei⁹. Itē aug. Merito hic q̄rit̄ etiā de voto v̄ginitatꝭ. mulieres enī ēt virgines in scp̄tura solēt appellari. ⁊ videt̄ etiā apl̄s de pr̄e loqui cū dixit: seruet virginē suā ⁊ det nuptui v̄ginē suā. Et cōtra in ꝯci. tol. iiij.

Vidue ⁊ virgines ꝓpria voluntate sibi maritos eligāt.

e Hoc sanctũ ꝯfirmat cōciliũ vt vidue q̄b⁹ placuerit teneāt castitatem. q̄ si p̄usq̄ ꝓfiteant̄ ꝯtinētiā nubere elegerint: illis nubant q̄s ꝓpria volūtate voluerint hr̄e maritos. sil̄is ꝯditio ⁊ d̄ v̄ginib⁹ hēat̄: nec ex̄ volūta
f tatē parentũ vl̄ suā cogātur maritos accipe. ¶ Siq̄s v̄o
g ꝓpositũ castitatꝭ vidue vl̄ v̄ginis īpedierit: a sctā cōione ⁊ a limīb⁹ eccl̄ie hēat̄ extraneus. His auc̄tib⁹ p̄missis euident̄ asserit̄: q̄ q̄uis aliq̄ nō filioꝝ ꝓcreandoꝝ sed incōtinētie cā ꝯueniāt: tñ ꝯiuges appellant̄. Que. III.

h De tertia v̄o q̄stione pelagius diffinit scribēs defensori potentio.

Arbitrio liberi aui nō originarij patris puellā nuptias sequi oportet.

i Patrem puelle eccl̄ie nr̄e famulũ: auũ vero ei⁹ liberꝭ ortum ꝯstat esse natalib⁹. ⁊ ido aui magꝭ electionē de ꝯiūctione
k neptis q̄ pr̄is ei⁹: cui⁹ nullo
l modo liberꝝ pōt esse arbitriũ decernimus attendi. Quia ergo electiōe aui huic ista nupsisse ꝓbat̄: hāc ꝯstat legitime sibi copulatā. Que. IIII.

m Quod aūt ex ancilla ꝓpter vxorꝭ sue
n sterilitatez filios q̄rere alicui liceat: exēplo ꝓbat̄ abrae: q̄ ꝓpter sterilitatez vxorꝭ sue sare: ingressus ē ad agar egyptiacā vt ex ea filios acciperet. Itez iacob cū ex rachele filios habere non posset: ex ancilla sua filios sibi suscitauit: nec soluz ꝓpter sterilitatem: verũ etiā ꝓpter fecundi-

a ¶ Obligauit. i. fecit ad modũ obligantiuz. Alij dicūt q̄ siue sit doli capax siue nō. dū tñ sit infra annum xiiij. vl̄. xij. in puella. pr̄ semp reuocat iuramētũ ei⁹. vt hic ⁊. s̄. xx. q. j. puella. Alij tenēt mediā viā. nā doli capax añ legitimā etatē obligat̄ ī oī voto. nisi ī voto monachatiōis. xx. q. j. illud. ⁊ tñ licet obligetur pr̄ pōt reuocare ex ꝯcessione h⁹ canonis. ⁊ ita hoc intelligit̄ de doli capace ⁊ vero obligato. de hac materia notaui xx. q. j. in sūma.

b ¶ Et iurauit ope. q̄ rea erit si nō cōpleuerit. et ita ꝯtrahere pōt impubes. qd̄ cōcedo. ar. hui⁹. c. ꝯ. xx. q. j. c. j.

c ¶ Statim. s̄. xx. q. ij. c. ij. ꝯ. h. soluit. q̄ iō dat̄ ibi mai⁹ spaciuz q̄ ꝑ tale iuramētũ eximit̄ a pr̄is ptāte. h̄ aūt loq̄tur de alio iuramento siue voto q̄ licet adipleat adhuc tñ manet ī pr̄is ptāte. ⁊ iō ibi mai⁹ spaciuz dat̄ q̄ hic. hic eī loquitur de voto abstinētie. lex āt dicit q̄ cū filius est in ptāte non obligat̄ aliq̄ voto. ff. de pollicita. l. ij. sed derogatum est ei.

d ¶ Pater. soluitur aūt patria ptās aduenīēte adulta etate q̄ ad matrimoniũ carnale siue spūale. ⁊ q̄ ad iuramentuz. xx. q. ij. puella.

e Hoc sanctũ parentũ. s̄m cano (xxij. q. iiij. tribus nes licet filie p̄ter voluntatē parentũ nubere. vnde nec ē necessaria pr̄is voluntas q̄ntũ ad h̄ q̄n teneat mr̄imoniũ. licet nō adsit volūtas ei⁹. al̄s bñ dico requirendũ ei⁹ ꝯsensum. maxīe si est minor. vñ corrigit̄ illud insti. de nup. in p̄n. nunq̄d q̄ pr̄ eā dotare tenet̄. sic. ar. ff. de ritu nup. que liberos. ⁊ ponit̄ hic vel pro et.

f ¶ Parentũ. bñdicit. qñq̄z enī inuenimus mlieres ꝯ sua cōmoda laborare. C. d̄ spō. si pr̄. h̄ tñ ad honestatē referas. ex̄ d̄ despō. īpu. tue.

g ¶ Vidue. xx. q. ij. c. j. ⁊. ij. ꝯ. sed ibi de minorib⁹. xiiij. an. agit̄. ⁊ h̄ de nubilibus. de hoc habet̄. xxxj. q. iij. in summa.

h De tertia. hic depingit̄. iij. q. an. s. puella ī matrimonio ꝯtrahēdo debeat seq̄ arbitriũ pr̄is serui an liberi aui. ⁊ quidē aui. q̄ s̄uus nō hz liberꝝ arbitriũ ad ea q̄ lib̄ hō facere p̄t. sz nec aui nisi d̄ hōestate.

i Patrem. magis. sponsa enim est ab illis petenda qui potestatē habēt sup illā. xxx. q. v. c. j. Sz pater nō habet cum ip̄e sit in potestate alterius. vt. ff. de adul. sic. eueniet.

k ¶ Neptis. si hec ꝯcepta est patre in s̄uitute manēte. nō est in ptāte aui. arg. insti. q̄. mo. iuspa. po. sol. §. vlti. nā ꝑ patrez acq̄rit̄ auo ptās in neptib⁹. sed si iste liber erat qñ eas suscepit. sed postmodũ fact⁹ est seruus. tunc enī filij remanēt in ptāte aui sui. institu. qui. mo. iuspa §. admonēdi. ⁊ in hoc casu oportet intelligi qd̄ hic dicit̄. vl̄ dic q̄ vbi au⁹ est liber siue nepos sit in ei⁹ potestate siue non. req̄ri dz eius cōsensus. vbi pater seruus est. ⁊ hoc d̄ honestate. In potestate autem aui materni nullus est. instit. de patria potes. ī fi. hic ergo de auo paterno dicitur Sed nunq̄d originarius filium habet in potestate. non. cum ipse sit ī potestate alteri⁹. C. de agri. ⁊ cen. ne diutius ⁊ qui in potestate alterius est. aliuz in potestate habere nō potest. ff. de adult. sic eueniet. et sic potes de originario hic intelligere sicut. g. posuit in themate. vel intellige de seruo.

Gen. 16

Gen. 30

l ¶ Arbitrium. argu. q̄ nec seruus suo arbitrio possit ducere vxorem. qualiter enim in se arbitrium habebit ⁊ non in sua sobole. ergo sicut per illud extra de cōiu. seruo. c. j. hodie liberũ habet arbitrium contrahendi matrimonium. ita liberum habet filiam tradendi. q̄liter enī in se habebit liberum arbitrium. ⁊ nō in sua sobole. sed hic non habet liberuz arbitrium. q̄ filia non erat in potestate eius sed liberi aui. vel dic q̄ nec s̄uus habet liberum arbitrium contrahendi sine voluntate domini. si tamen contraxerit tenet.

m Quod autē. Nec quarta questio nihil hz questionis. quia non licet ex quacunq̄z causa viuente vxore ex alia filios procreare. ⁊ qd̄ de abraam ⁊ alijs dicit̄ non obuiat. q̄ auctoritate spūssancti excusati sunt. extra de diuor. gaudemus. xiiij. q. v. dixit.

n ¶ Filios. ismaelem ⁊ alios filios. s. dan ⁊ neptalin.

ponit limitationē optimā ex bart.

a ¶ Cheturā. q̄ fuit binomia. q̄ alio mō vocabat agar mꝛez ismaelis. arg. ꝟ. qz eo tpe q̄ ille fuit cō cept⁹ nō potuit esse legitimus. q̄ ex postfacto non potuit legitimari. vt ex̄ q̄ fi. sint legi. ranta. ꝛ. ff. de sta. ho. paul⁹

b ¶ Ste astipulatoz. s. adiutoz. xj. q. iij. ante cessoz.

c ¶ Sacramentuz. qz est a viro sctō factuz sctm p̄sumt. vr. ix. q. ij. lugduñ. ꝛ. vij. q. j. omnis.

d ¶ Aduersus. s. tertulian⁹ q̄ cō demnabat secūdas nuptias. q̄ nec legē nec p̄o phetas recipiebat. ꝛ q̄ fuit eius hereſis. hēs. xxiij. q. iij. c. q̄daz ver. tertulianiste

e. ¶ Ecurrat. nihil boni. ꝛ hic. alibi cī bonū significat. vt ibi. ecce ancilla domini ꝛc.

f ¶ Quattuoꝛ. i. q̄ttuoꝛ modi generādi hoīes i fide. als enī duo sunt tm genera hominū. xij. q. j. duo. ꝛ quo ad cō ditionē. naz aut sūt fui aut liberi. ff. de sta. ho. i summa.

f ¶ Quattuoꝛ. i. istꝫ q̄ttuoꝛ modis generādi in fide.

g ¶ Tenuerūt. ꝟ. e. dicat ꝟ. ſz ꝟ illegitimi i figura succeſſerūt. sic. Gen. 21 gnificat enim q̄ etiā si illegitimi parētū vicia nō sequant̄ ꝓpetuā hereditatē habe būt. lvj. di. nasci vt legitimi isti erāt qz fas erat illis filios ex ancil Exo. 3

tatē ceſſantem legiē intrasse ad ancillā lie: ꝛ ex ea genuisse filios. Ex q̄b⁹ oīb⁹ colligitur ꝓpter sterilitatez vxoꝛis siue ex ancilla siue ex q̄libet alia licite filios q̄ri: alio q̄n adulterij macula abꝛaaz ꝛ iacob notabunt. Sed sic post a mortē sare abꝛaam cheturaz duxit vxoꝛez: ne fm augustinū chriſtiani putarēt eē peccatū post mortē vxoꝛis aliaz ducere. sic viꝛ viuēte vxore sua filios ex ancilla sua susceꝑisse: ne ab aliq̄b⁹ ꝑ⁹ reputaret in crimē. Illud āt augustini ꝺ ꝓtra aduersariū legū ꝛ ꝓphetaꝝ li. ij. Quo abꝛaam excuſet a crimīe fornicationis.

b Ste abꝛae etiā vsq̄ ad decrepitā etatē senectut̄ fornicatiōis obiecit crimen. profecto qz ꝛ post mortē sare alterā duxit: vbi ꝛ si nullū intelligeret rei abdi c te sacrm ꝓpter hoc solū id facere debuit abꝛaam: ne putarent hereticī adūſus ppl'm d dei: q̄b⁹ etiā tertulian⁹ astipulatoꝛ assistit: post vxoꝛis mortē crimē esse ducere vxorem. ¶ Sacrm huiꝰ rei est: q̄ ꝓ bonos mali ꝛ boni erāt in fide generādi: sic et ꝓ malos boni ꝛ mali erant ad fidē accessuri. ¶ Unde augu. sup iobannem. Sicut bonoꝝ ministerio boni ꝛ mali: ita ministerio malozū boni ꝛ mali in fide generantur.

e ¶ Ecurrat tūc anim⁹ noster ad abꝛaam isaac ꝛ iacob. In istis trib⁹ inuenim⁹ pare re liberas parere ancillas. Inuenim⁹ ibi part⁹ liberaꝝ: inuenim⁹ etiā ibi part⁹ ancillarū. ancilla nihil boni signi f ficat. eisce ancillā inq̄t filiū ei⁹. Inuenim⁹ rē mirā in istꝫ generatiōib⁹ ancillaꝝ ꝛ liberarū q̄ttuoꝛ. s. genera hoīm: in q̄bus cōplet̄ figura toti⁹ ꝑpli chriſtiani: vt nō sit mirū qō in tribus illis dictum est. Ego sum de⁹ abꝛaam de⁹ isaac de⁹ iacob. In oīb⁹. n. chriſtianis fratres attēdite: aut ꝓ malos nasc̄unt boni: aut ꝓ bonos nasc̄ūtur mali: aut ꝓ bonos bōi: aut ꝓ malos mali. ampli⁹ istis q̄ttuoꝛ generibus nō pōt inueniri. Inuenis ibi bonos filios iacob natos ex ancillis: ꝛ bonos natos de liberis. nihil obfuit natiuitas deuterſ ancillarū: q̄n in p̄e cognouerūt semen suū: ꝛ ꝺseq̄nter regnū cū fra g trib⁹ tenuerūt. quō g̃ in filijſ iacob non obfuit illis q̄ nati sunt de ancilla: quomin⁹ teneꝛent regnū ꝛ terrā ꝓmissionis quā cū fratrib⁹ accepe rūt: ꝛ n ō illis obfuerūt natales ancillaꝝ: sed ꝓualuit semen parētū. sic q̄cūq̄ ꝓ malos baptizant̄ tanq̄ de anh cillis vident̄ nati. sz qz ex semine ☧bi dei nati sunt. qō figurat̄ in iacob. simul hereditatē cū fratrib⁹ possidebūt. ¶ Secur⁹ g̃ sit q̄ cū semīe bono nasc̄it̄. tū ne imitet̄ ancillā. Si de ancilla nasc̄eꝛ: ancillā malā supbientē ne imiteris. ¶ Unde enī filij iacob de ancillis nati possederunt t̄rā ꝓmissiōis cū fratib⁹: ismael aūt de agar ancilla natus expulsus ē ab hereditate. vñ nisi qz ille supb⁹ erat: illi būtles. exit ille cerulē ꝛ k voluit seducere frēm suuz lu l dēſ cū illo magnū ibi sacrm: ludebāt simul ismael ꝛ isaac vidit illos sara ludētes. que m aūt pepit abel ꝛ enoch ꝛ noe: ꝛ abꝛaam: ipa pepit moyſen ꝛ ꝓphetas tpe posteriozes ante dñi aduentū. ꝛ q̄ istos: ipa ꝛ apostolos et martyres nostros ꝛ oīes bonos chriſtianos. oīes enī peperit q̄ diuersis tempoꝛib⁹ nati apn paruerūt: sed societate vni⁹ populi continent: ꝛ eiusdez o ciuitatis ciues labozes hui⁹ peregrinationis experti sūt: ꝛ quidam eozum nunc experiuntur: ꝛ vsq̄ in finez ceteri

lis suscipe ꝟ. e. q. vij. tanꝝ valeꝛ. imo potius dicbant filie vxoris legitime. vr. lvj. di. ismael.

h ¶ Per ma. ar. q̄ acḧrit eccliē alio religioso loco ꝙ hereticos. ar. xxj. q. vj. sic pilcopum.

i ¶ Expulsus. nō qz fm carnē nat⁹ ē. ſz qz frēs ꝙseq̄bat̄. vr. lvj. di. ismael. nā qui fm carnē erat. q̄ seq̄bat̄ euz q̄ fm spūm vr. ꝟ. xxij. q. iij. qui fm.

k ¶ Seducere. ismael eni faciebat luteas imagines. ꝛ cogebat eū eas adozare. ꝟ illud adozabis deū ꝛc. xxij. q. j. considerare.

l ¶ Sacrm. ista cramērū erat illud ꝛz qō sp̄ar nat̄ spūālē ꝙsecutur. xxiij. q. iij. d scōm.

m ¶ Depit. patres ve. re. pepit eccīa ꝙ dilectoꝝ nouī ꝙ sacra. ꝟ. xij. q. ij. q abstu n ¶ Socie ilitate. mī nā ē ecclesia q̄ nos ibi prisimate regenerauit. nā in vna fide ad vnū ꝑmium ꝛrendūt. ſz nō q̄d ea dē ē eccīa q̄ fuit in vet. te. pōt dici q̄ non iuxta illud voco bo plebē meā nō plebē meā. ꝛ alibi. ecce cōuertimur ad gentes. ꝛ fm ꝟ dicat q̄ illud relatiuuz q̄ qō ꝑcedit q̄ ꝓperit ꝛc. simplr cē facie relatioz aly dicūt eande cē. ar. de ꝓl. dist. iiij. sicut. vij. q. j. deniq̄. ff. ō iud. ꝓponebat. ꝛ. ꝓ vj. di. habeo.

o ¶ Ciuitatis.

hierim celestis.
a ¶ Animali. id est bestiali.
b ¶ Sed cū rationales. i. mali spūales. ⁊ sic per bonos boni.
c ¶ Vadunt. i. cū catheticzant ⁊ baptizantur.
d ¶ Quia non pūt sicut pueri.
e ¶ In nouaz. ff. de pse. dis. iiij. sicut hieronym⁹
f ¶ Nascunt. i. charitatem ⁊ fidem habent.
g ¶ Int⁹. q. d. mali sunt siue in eccl'ia videāt boni siue mali. siue ab eccl'ia toleretur siue ab eccl'ia separati sint.
h ¶ Area. area dr pūs eccl'ia in q̄ mali ꝑmixti sē boniſ. sic in area palea ḡnis. h.
i ¶ Palea ē. ḡ siue int⁹ siue extra q̄ palea ē tē sicut vsura ñ desinit esse vsura. litere i sorte puer, taſ. C. de vſu. l. vlti.
k ¶ Macula. ſ. di. xxj. q̄uis. ſ. xxvij. q. ij. nupriarū. ſ. j. ⁊ dic sine macula. i. ſine mortali pcō. xxiij. q. j. oīo.
l ¶ Desperādū est. ſ. c. q. ij. ancillā. ſ. xxiij. q. iij. corripiantur
m ¶ Vis ita. pegrinatiōis. in q̄. ſ. ipe abraam fuit pegrinatus. nā vita hoīs sup xrā est pegrina.
in q̄ ipe dñs apparuit pegrinꝰ. j. q. j. ſ. opponit ver. q̄ vt plane.
n ¶ In peculia rē. l. ꝑpriū. arg. ff. ad tre. cogi.
j. R. ⁊ di. liij. ex antiquis.
o ¶ Maledicta. l. ignominiosa ⁊ obscure fa/

experientur. Item q̄ peperit chayn ⁊ cham ⁊ ismael ⁊ esau eadem ipa peperit ⁊ dathan ⁊ alios in eodē populo simi/les. ⁊ que istos: eadē ipa ⁊ iudam pseudo apostolum ⁊ simonē magum ⁊ ceteros vsq̄ ad hec tempora pseudo chri/stianos in affectiōe animali pertinaciter obduratos: siue sint ꝑmixti in vnitate siue a/
b perta p̄cisione dissentiāt. sed cū tales a spiritualib⁹ euāgelizantur: ⁊ sacramētis imbuuntur: tanq̄ p seipam rebecca eos parit sicut esau. cū autem p illos q̄ non caste annūciant euangeliū: tales in eodem populo generanť: nō sara quidē p seipam parit: sed p agar. ¶ Item boni spiritu/ales qñ euangelizanť: et sacramentz vel baptismatibus carnalib⁹ generanť. Nia q̄dem vel rachel iure cōiugali eos scilicet p ancillarū vterū parit. ¶ Cum vero p spiritu/ales in euangelio generātur
c boni fideles: qui vel vadunt in spiritualem affectum pietatis vel eo tendere non desi
d stunt: vel ideo non faciūt: qz non possunt: sicut exvtero sa
e re isaac vel rebecce iacob in nouā vitam ⁊ nouū testamē/
f tum nascunť: itaq̄ siue intus versari videanť: siue apte foris sint. qō caro est: caro est:
h siue in area in sua sterilitate perseuerent siue in occasione tentationis tanq̄ vento ex/
i tra tollanť: qō palea est: palea est. ⁊ semp ab illius eccle
k sie que est sine macula et ruga vnitate diuisus est: etiam qui congregationi sanctorū in carnali obduratiōe misce
l tur. de nullo tñ desperandus est: siue q̄ int⁹ est tal' appareat: siue q̄ fortē manifesti⁹ ad/
m uersetur. His ita respondeť p varietate tempoꝝ varia inuenitur dispensatio conditoris. Promissum erat abrae: q̄ in semine ei⁹ benediceren

tur omnes gentes. pmiserat se quoq̄ daturum semini ei⁹ terram peregrinationis sue. cuz ergo ceteris in idolatria relictis abraam in filios eius
n in peculiarē populū sibi dominus elegisset: rite multaꝝ fecunditate mulierum populi dei multiplicatio quereba tur: quia in successiōe sanguinis erat successio fidei. Unō
o in lege dicebatur. maledicta sterilis que nō reliq̄rit semē super terrā. ¶ Hinc etiam sacerdotibus coniugia decreta sunt: qz in successiōe fami/
p lie sue successio ꝓstabat eē officij. quia vero p incarnationem christi gratia fidei vbiq̄ dilatata est: nec iam dicitur. dic domui iude vl' dic domui israel: sed euntes docete oēs gentes in oīm gente quicunq̄ timet deum ⁊ operatur iusticiaz hic acceptꝰ
q est illi: nec electio muneris q̄
r ritur in successione generis: sed in perfectione vite ⁊ sinceritate scientie ⁊ virginitas fecunditati p̄fertur: ⁊ sacerdotibus continētie castitas
s imperatur. nec ergo abraam aut iacob deliquit: quia p̄ter vxorem filios ex ancilla q̄suit: nec illoꝝ exemplo p̄ceter coniugale debitum fecunditatem in aliq̄ licet alicui q̄rere cū illoꝝ coiugia nostrozū equanť vel p̄ferantur virgi/
x nitati: ⁊ immoderatus vsus ꝓiugij nr̄i tpis turpitudinez
y fere imitet fornicatiōis illi⁹ tpis. Unde ambro. scribit i li. de priarchis.

Abraā nō ē reus adulterij: q̄ vxore viuēte filios ex ancilla suscepit.

Dixit sara ad abraam. Ecce cōclusit me dñs vt nō pariaz. Intra ergo ad ancillam meam vt filium faciaz ex ea: ⁊ ita factum est: sed considera primum q̄ abraaz
a ante legem moysi ⁊ añ euangelium fuit: nondū ergo interdictū adulteriuz videbať

me apud hoīes habit⁹ ē. ⁊ ē maledictum oppro/brij. vt h ⁊ ē cul/pe. vt. ij. q. vij. paul⁹. ⁊ ē male/dictū pene. vnō maledict⁹ hō q̄ pepēdit in ligno de pe. di. ij. si vero. ver. tanq̄. Gen. 14.
p ¶ Cōstabac. ſ. lxxxij. di. plurimos. ⁊. ſ. dist. xxxj. tenere. Deu. 7.
q ¶ Muneris id est officij sacerdotalis.
r ¶ Querit. ar. q̄ cessante cā cessabit effect⁹. lxj. di. his omib⁹.
s ¶ Imperat. post ordinē q̄ vo tū ꝓtinēte habz annexū. ar. dist. xxvij. diacon⁹. ſ. di. lxxxiiij. cuz in ꝓterito. alioq̄n ꝓdicit abrosi⁹. ſ. e. q. j. ite gritas. Leui. 18 Ezech. 14. Matth. 28. Act. 10
t ¶ Abraaz. ad h̄ inducit. c. segns ⁊ c. obijciunrur.
v ¶ Illoꝝ. ad h̄ inducit. c. nemo
x ¶ Vsus. ad h̄ inducit. c. ozigo.
y ¶ Fere optie temperat. qz nemo imitatur.

Dixit sara. ante legez scriptā. non aūt naturalē. §
a ¶ Interdictū in aliq̄ precepto vl' interdictū p aliquā legē super h̄ specialr la tā. erat tñ q̄dam modo interdictuz in paradiso cum dñs ait. erūt duo in carne vna. ⁊ i l. naturali. qz cui cūq̄ naturalr in situ erat. qō tibi non vis ⁊c. Gen. 16
a ¶ Inducti. expresse. sed tacite cum dixit dñs erunt duo in carne vna. vt. xxxj. q. j. quō.

a ¶ Pena. bñ dicit pena ex tpe. nã culpa ante legẽ fuit chayn ⁊ lamech. ⁊ nõ ꝙ he oẽs excusationes insuffi/cientes sunt. sed illa est sola. extra de diuor. gaudemus ⁊ dic pena criminis. id est legis remerate est.

b ¶ Ex tpe legẽ. scꝫte. alꝫs nec lamech nec chayn puniri debuit. cũ illi ante legẽ scripta peccauerũt. sed non erat adhuc pena statuta ꝺ eoꝝ pctõ.

c ¶ In legez. q̃ Gen.2 enĩ pueniũt ꝓstitutionẽ. nõ sunt postea irritãda. vt. ẽ. di. lxxxij. ꝓ posuisti. ſ. e. obij/ciunt. ⁊ ex de cõsti. c. vlti. C. ꝺ testi. iubem⁹. xxxj. dist. ante.

d ¶ Laudauerat. cũ dicit. cre/scite ⁊ multipli/camini.

e ¶ Dãnauerat expresse. ⁊ est argu. ꝙ licꝫnũ cõtrarioꝝ cõmen/dek nõ ideo reli/ Gen.19 quũ vituperatur viij. q. j. sciendũ

f ¶ Posthabu/it. i. postposuit.

g ¶ Duneris. i. officij q̃ publice seruire huma/no generi vide/bantur.

h ¶ Pretexuit .i. diminuit ⁊ extenuauit nõ aũt extinxit. vt dist. xxxv. sexto die. ⁊ est ar. ꝙ malũ facti excusat ꝓ bona intentionẽ. ⁊ obstetrices licet peccauerũt mentiendo. ꝓpt̃ bonã tñ intentiõez remunerate sunt. xxij. q. ij. si quẽlibet. ⁊ ita in eodez facto ꝺs mereꝫ ⁊ demereꝫ. qõ est ꝺ illud. ff. de ne. ge. siue ⁊. xxj. q. j. legi. ar. ꝙ excusat malũ si bono zelo fit ꝓpter bonũ. ar. xxx. q. j. ad limina.

i NEmo. de legibꝫ q̃ dicũt. ꝙ adulteriũ nõ cõmittit cũ soluta sꝫ cũ nupta. ff. de adul. inter. vel loquit de legibꝫ q̃ ꝓmittũt ꝛcubinatũ. vt. ff. de ꝛcu. l. j. vel loquit de legibꝫ q̃ ꝓmittũt fornicari mulitibꝫ. vt. C. de do.

k ¶ Stuprum. stuprũ cõmittit (inter vi. ⁊ vxo. l. ij in virgine vidua vel puero. vt etiã in solura muliere q̃ nõ habeꝫ loco vxoris vel concubine. vt. ff. de adul. stuprum. secus ꝑm canonẽ. vt. xxxvj. q. j. ꝯ. j.

l ¶ Adulteriũ. cõiugatoꝝ. m ¶ Ab vxore. sic. ſ. e. q. vj. ꝓ totũ. ⁊. ff. de adul. si vxor. hic nõ simplicẽ fornicationẽ esse canonicũ crimen. i. ꝓ canones ⁊ non ꝓ leges esse crimẽ. n ¶ Tibi ius. ius ꝺs qõ ex indulgẽtia vel

ꝓ pena crꝭs: ex tpe legꝫ est: que crimẽ inhibuit. nec añ legem vlla est rei dãnatio: sꝫ ex lec ge. nõ ꝑ in legẽ cõmisit abra/am: sꝫ legẽ ꝓuenit. ꝺ⁹ aũt in ꝺ paradiso ꝛiugiũ laudauerat e nõ adulteriũ dãnauerat. habes ꝑmã abrae defensionez. scõa illa ẽ ꝙ non ardoze aliq̃ vage succẽsus libidinis non petulãtꝫ forme captꝰ decoze ancille ꝛtubernio cõiugalez f post habuit thoꝝ: sꝫ studio q̃ rende posteritatꝫ ⁊ ꝓpagãde sobolis. adhuc post diluuiũ raritas erit hũani generis. erat etiã religiõis ne ꝺs non reddidisse videreꝫ debituz nature. Deniq; ⁊ loth sctĩ filie hãc cãm q̃rẽde posteritatis habuerũt: ne genꝰ defice g ret hũanũ. ⁊ iõ publici muneris gra ꝓuatã culpã ꝓtexuit.

Idem i eodẽ. Quicũq; ꝑ legitimã vxorem cõmittitur adulterij crimine damnat.

f NEmo sibi blandiat ꝺ k legibꝰ hoĩm. oñe stuꝓ adulteriũ est. nec viro licet qõ mlieri nõ licet. eadẽ a viro q̃ ab vxore debeꝫ castimonia. ꝺcꝺ in ea q̃ nõ sit legitima vxor cõmissiuz fuerit: adulterij crimine dãnaꝫ. In eodẽ. Nulli licet scire mulie/ m

rẽ ꝑter vxorẽ. ideoq; cõiugij n datũ ẽ tibi ius: ne i laqueũ i/cidas: ⁊ cũ mliere aliena de/ o linq̃s. tolerabilioz est si lateat culpa: ꝙ si culpe vsurpeꝫ auctas. ¶ Nec ꝺ solũ ẽ adulteriũ cũ aliena peccare cõiuꝓ ge: sꝫ oñe qõ nõ ꝺz ptãtẽ cõ/q iugij tũ loc⁹ iste docet grauiꝰ esse crimẽ vbi celebrati cõiugij iura temerantꝫ: ⁊ vxorꝫ pudoꝝ soluitꝫ. Ideoq; cũ ꝑtẽderet abymelech: ꝙ vxorẽ alienam esse ignorauerit: quam sororez suã esse virꝰ ipse dixit: respõdit ei dñs: ⁊ ego cognoui. quia puro corde fecisti ꝺ: ⁊ peperci tibi vt nõ peccares in me. ꝓpter hoc nõ sum passus te tangere eam: cognoscimus velut ꝑsulẽ custodemq; esse deũ ꝛiugij: ꝙ nõ patitur alienũ thoꝝ pollui. ⁊ liq̃s fecit eũ peccare in deuz: cuius violat legẽ ⁊ gram soluat: et r q̃ in deũ peccat sacrl celestis amittit consortium. ¶ Itez hiero. contra iouinianum.

Nihil est fedius: ꝙ vxorem amare quasi adulteram.

s QRigo q̃dẽ amorꝫ hone/sta erat: sꝫ magnitudo deformis. nihil autẽ interest t ex qua honesta cã ꝺs ĩsaniat. Unde ⁊ sextus pythagoricꝰ

r ¶ Abymelech. nõ est huic ꝺ. xxij. q. ij. q̃rit. vbi dicitur vt pudiciciam eius seruare posset apud pharaonẽ ⁊ ibi dicitur abymelech. quia vter q̃s in ipsum peccauit vel ipsum vter q̃s timuit ab initio.

s ¶ Quia puro. volebat enim eã vxorem habere. nec intendebat alicui iniuriam facere. ⁊ ideo excusandus erat. t ¶ Celestis. id est ecclesie.

QRigo. ſ. spes prolis. vel etiam vitatio fornicatio/nis q̃ est nuptiarũ causa. vt. ẽ. q. ij. his ita.

u ¶ Sed magnitudo. ſ. immoderata exactio proꝓ/mio ardoze libidinis.

v ¶ Honesta. nihil enim est adeo licitũ. vnde nõ posꝓsit pernicies irrogari. xxij. q. v. de occidendis. in fine. Item vsus rei nõ comdemnatur sed libido. vt. xlj. dist. quisquis. ⁊ sic vides ꝙ quandoq; peccatur in re honesta. vt. xiij. dist. ꝙ ait.

dispensatiõe apli hẽtur. vt vnusquisq; hẽat ⁊ē. vt. ẽ. q. ij. his ita. sic ꝺz iuspatronatus qõ ex gra tm̃ hẽtur. vt xxj. q. ij. sicꝫ epoz. sic ẽt ex necessitate hz fieri qõ ex dispensatiõe fit. vt. l. di. dño sctõ. ⁊. xxxv. q. iij. ꝓ languinitas. o ¶ Tolerabilioz. i. maiꝰ pctm̃ est manifeste peccare q̃s occulte. sic est ꝺ. xj. q. j. certe ego. ẽ. xj. q. iij. ꝓcipue. sed dic ꝙ occlte peccans magꝭ dicit peccare. i. piculosius. qz nemines hz corrigentem. Item malũ est credere a ꝓpositꝫ peius simulare ꝓpositũ. Item maifeste peccãs alio mõ ꝺz magꝭ peccare q̃ ruere se vult rõis ⁊ auctitꝫ. vt ff. c. volebat. Item q̃ntũ ad ꝺ q̃ plus ꝓbet exẽplũ peccãdi vt. xj. q. iij. ꝓcipue. Item alia ꝛsideratiõe qui clam peccat plꝰ peccat. q. vt deꝫ scienꝫ peccare. sꝫ ꝺ palã peccat minꝰ peccat qz ꝓsumit errare. vt. ff. de ritu nupti. i. vltima. p ¶ Sed oña. quod cõmittit nõ sua coniuge. adulterium est. q ¶ Iste. in geneſi. vbi ꝺz quiliter abraam nõ esset in peregrinatione rogante saram vt diceret se esse sororem suam. xxij. q. ij. q̃ritur.

Deb. II.

Cor. 10

a ¶ Adulē. ē. c. q. ñ. dcdd ẏ. So. ħ adulter talē nō
reatu criminis illi⁹ capitalis. sz sm̄itudine adulterine li
bidinis. sicut enī adulter in adulterā arder. ita iste ī p
tiā ꝙ nō peccet mortaliter. patet in fi. nā ibi dissua
derur ad qđ cuitandū nō teneē. ẏ ħ mō. ẏ. c. q. vij. adul
terij. sic ḡ ꝓpter
similitudinē dicit
adulter. nec ē ħ
mirū. nā simili
tudine facti ali
qđ sepe dicit fie
ri. xj. q. iij. excel
lentissim⁹. xij. q.
ij. fraternitas.
b ¶ Amator. vehemens ama
tor dicit qui tm̄
vxorē diligit. vt
apō se disponat
q si ipa esset for
te vxor alterius
nō min⁹ carnali
ter se cum ea cō
misceret.
c ¶ Judicio. cū
iudicio ꝛ discre
tione cōmiscerī
vxori sue deber.
d ¶ Affectu. ex
plendē libidinis
e ¶ Pecudes.
pecudes enī post
ꝓceptū nō cocūt
vt. ẏ. c. q. vij. non
solū. nec mulier
faciat copiaz sui
corpis a ꝓcepti
one vsqꝫ ad pur
gationem. vt. s.
di. v. ad eius. et
xxiij. q. iij. si cā
f ¶ Perdant.
perit enī partus
ex frequēti con
cussione.

g Q Wī igno
ret. ħ ca.
habes de verbo
ad verbū. de pe.
di. ij. si enīz ver.
memento. ꝛ ver.
paulus.
h ¶ Sub altē
ra. i. sub coniu
gali que est alte
ra a castitate. a
lia ĩa habet al
ta. nā ꝓfunda
sunt iudicia ei⁹.
i ¶ Legi naturali. vel consuetudinarie. vel. i. dispōsi
tioni diuine. k ¶ Nostro. ar. q si ꝓmo currebat for
tior moneta. ꝛ modo currit vilior de mandato ꝓnci
pis. liberoz soluendo viliorē. ar. ff. de ꝓbatiōn. cmp. im
peratores. ar. ꝑtra. eī de cēsi. olim. in fi. ff. si cer. pe. cū
quid. eī de iureiurā. ānto. l ¶ Fines. i. secularīū de
siderioꝝ. vel eras vltima de qua habes. xxxv. q. iiij.
c. vno.

a ait in sentētijs. ¶ Adulter ē
inđt in suaz vxorē ardentioz
b amatoꝛ. ī aliēa quippe vxore
oīs amatoꝛ turpis ē ī sua ni
c mius. sapiēs iudicio dz ama
d re ꝯiugē nō affectu ñ regnet
in eo voluptaꝫ impetus: nec
p̄ceps feraꝫ ad coitū. nihil ē
fedi⁹ q̄ vxorē amare q̄i adul
terā. certe qui dicūt se cā rei
pub. ꝛ generaꝫ hūani vxorib⁹
ꝯiūgi ꝛ filios ꝓcreare. imitē
e tur saltē pecudes: ꝛ postq̄ vē
f ter vxoraꝫ itumuerit: nō pđāt
filios nec amatores se vxori
bus p̄beāt: sz maritos. I dē.

Virginalis castitas nō ꝓfer tur ꝯiugio abrae

g h Uis ignoret sub alte
ra disp̄sātiōe dei: oīs retro
sctōs fuisse eiusdē meriti cu
ius nūc sūt christiani. quō āt
abraaz placuit ī ꝯiugio sicut
nūc x̄gines placēt ī castitate
i fuiuit ille legi ꝛ tpi suo: fuia
k m⁹ ꝛ nos legi ꝛ tpi nr̄o: in q̄s
l fines secl'oꝝ deuenerūt. I tē
ambro. Patriarche nō ꝓcu
piscētia explende libidinis:
sed cā numerose ꝓlis plu
res habebant vxores.

m Bijciunt iacob q̄ttu
n oꝛ vxores: qō q̄ mos erat cri
men nō erat: sic p̄riarche cō
iugib⁹ excipiētib⁹ semē suuz
miscebant: nō ꝓpiscētia p
ficiende voluptaꝫ: sz ꝓpter
tia ꝓpagāde successionis. sic
apli auditoꝛib⁹ admirātib⁹
o doctrinā suā ꝓdelectabāt: ñ
auiditate ꝓsequēde laudis: sz
charitate semīnā de xītatis.

O Bijciuntur. mos. s. diuin⁹ ꝛ a deo inspiraꝫ. ex. m
de diuoꝝ. gaudem⁹. ꝛ ponit hic quādo ꝓ qua.
n ¶ Crimen. ar. q cōsuetudo a crimine excusat aliq̄n.
ar. s. dis. iiij. deniq̄. ꝛ extra de temp. oꝛ. sane. ar. cōtra
extra de simo. non satis. j. q. iij. c. vltimo.

I tē augu. de bono ꝯiugali.
Sanctius est absq̄ liberꝫ de
fungi: q̄ ex illicito concubi
tu stirpem querere

p Jcut satiꝫ est fame mo
ri q̄ idolatricꝫ vesci: ita satiꝫ
est defungi sine liberis: q̄ ex
illicito ꝓcubitu stirpē q̄rere.
q vndecūq̄ aūt nascant hoīes
si parētū vicia nō sectent: et
r deū recte colāt: honesti ꝛ sal
ui erūt. semē enī hois ex q̄li
cūq̄ homine sit dei creatura
est et eo male vtentib⁹ male
erit nō ip̄m aliq̄n malū erit.
I em ꝟmo ambroſij ꝛ scō io
hāne: q̄ sic incipit. Dixim⁹ in
supioꝝ dñica. Ex ancilla filij
non sunt querendi.

s Jcat aliq̄s vxorē ñ ha
beo: ꝛ iō ancillā mihi assocĩa
ui. audi q̄d dicat scp̄tura ad
abraam. Eijce ācillā ꝛ filium
ei⁹. nō enī erit heres filij⁹ an
cille cū filio libere. si igit⁹ an
cille filij⁹ heres nō est: ḡ neq̄
filij⁹ ē. cur ḡ q̄rit⁹ tale ꝯiugiū
de quo susceptꝫ filij⁹ nec suc
cessiōis possit esse heres nec
t sanguinis: nec hr̄e pōt here
ditatis ꝓsortiū: q̄ non habet
oꝛiginis p̄uilegiū. cur inq̄
queritꝫ tale ꝓtubernuz: de q̄
nati filij non sunt testes mr̄i
monij: sed adulterij. cur autē
hmōi suscipiunt⁹ adulterini:
q̄ p̄ri sūt pudoꝛi nō honoꝛi:
dicit scp̄tura. Adulteroꝝ fi
lij abomīatio est dō ꝛ cetera.
mulier igit⁹ tua si talib⁹ mo
rib⁹ p̄dita est: vt mereaꝫ con
v sortiū: mereaꝫ ꝛ nomē vxorꝫ

o ¶ Nō auidi
tate. si enīz aui
ditate ꝓsequēde
laudis. tūc pec
carent. xxij. q. ij.
primum.

S Jcut fame. sed nōne ꝓ p
pter necessitatez
famis licituz est
comedere idola
ticuz. cū necessi
tas nō habet le
gem. vt. j. de ꝓse.
distinc. j. sicut. ꝛ
ꝓpter necessitatē
famis licitum
est auferre alie
na. vt de ꝓse. di.
v. discipulos. et
etiā furari. vt ex
de fur. siquis et
homicidium cō
mittere. vt ex de
homi. c. ij. ꝛ car
nes comedere in
ōdragesima. ar.
de cōse. di. v. car
nem. ex de obſ. Hesi. 21
ie. consiliuz. ℟. Bal. 4.
sic. dūmodo non
fiat ad venerati
onez idoli. nulla
necessitas tñ ex
cusat a fornicati
one. vt. ff. de ri
tu nup. palaz. ḡ.
non est ignoscen
dum.
q ¶ Vndecūq̄ quasi dicat. et si
queranꝫ ex illici
to coitu.
r ¶ Et salui. ar
gu. contra extra
de fi. ꝓtel bp. per
totum. Exo. 34.

D Jcat. quis successiois
nisi in vncia. C.
de natura. li. au
ten. licet. Deut. 5 Sap. 5 8

t ¶ Nec sanguinis. i. honoris. filij⁹ enī sequit ꝓuile
giū p̄ris in trib⁹. q̄ ad honoꝛes ꝛ dignitates ꝛ q̄ ad cu
rialē ꝓditionē. vt. C. de decuri. eos. ꝛ. l. exēplo. ꝛ. l. nul
lus. ꝛ quo ad oꝛiginē. vt. ff. ad municipa. l. j. matrē se
quit quo ad conditionē. vt. C. de rei ven. partum.
v ¶ Et nomen. argu. ad p̄sumptionem matrimo
nij clandestini ex appellatione vxoris. q eoip̄o q no
minatur vxoꝛ est habenda ꝓ vxore. ꝛ eī de ꝓsumpt.

illud. C. de nup. si vicinus. ar. ff. C. de li. ca. l. pe. ar. ff. xciij. di. dñs. xxiij. q. j. parat. ff. de cõse. di. iij. si eos. ff. de pba. l. vl. § vlti. ff. j. q. j. siquis a simo. xxvij. q. ij. inuenta. z qõ dicit. z nomẽ. dic z p id est. nã eoipo q ds mittit ancillã suã cõtrahere mrimoniũ. rapit i liberratẽ. C. de latina lib. auẽ. ad b. sed z cõcubina rapitur in libertatez morte dñi. z silr z filij e. si dñi nihil de eis disposuit. C. cõmunia. de manu. l. pe.

a Sic adulteria. ff. c. q. ij § sicut ergo.

b Pauperes ff. xiij. q. v. forte ff. xxx. q. j. nosse. ff. xxij. q. ij. his auctoritatiũ. ff. j. q. j. ñ ẽ purãda

c Mãmona .i. pecunia quaz p iniquitatez. i. p sollicitudinez acquisiuit. xxiij q. v. § sed b multipliciter.

d Iniquitatis. i. inequitatez. equũ enĩ est tibi necessaria retinere. z superflua pauperiũ erogare. z hoc est iniqtas si contra fiat.

e Meretrices cũ dicit ñ mechaberis. z i deuteronomio. vbi dicit. nõ erit meretrix de filiabus israel.

f Quaz. alibi meretrix est q multoz libidini paret. vt. ff. dist. xxiij. vidua. b etiã lex dicit. ff. de ritu nup. palam.

g Locutiõis expresse.

h Prohibuit. ar. q idẽ iuris est in parte i toto. vt xiij. q. v. penale. Itẽ ar. q phibito minori id qõ maiz est intelligi phibitũ. ar. xliij. di. nulli clerico. similiter concesso maiori cõcessum videt z minz. xvj. q. ij. visis.

i A parte. pars. furtum illicita vsurpatio rei aliene est totũ. omne nanq furtũ est illicita vsurpatio rei alienẽ. z nõ conuertitur. h. sed hec glosa nõ valet. sed expone vt dixi. xiij. q. v. penale.

k Omnis. licet nõ p hibuerit rapinã vbis legis. phibuit tñ snia legz q magis attẽdẽda ẽ. ex de v. sig. ptrea. ff. j. q. j. marchion.

l Illicitus. hic videtur surgere quedã inextricabilis ptrarietas. nã in deuteronomio licitũ erat habere

presta cõcubine tue libertatẽ z nomẽ vxoris. ne adulter sis poti? ver? ẽ marit?. I tẽ augu. ad claudiũ ptra iulianuz li. v.

Adulteria nõ sunt facienda etiã volũtate generãdi

a Sic nõ sunt faci filios. enda adulteria etiã voluntate filios generãdi quẽadmodũ nec furta facieda ẽt

b volũtate. pascẽdi paupes sanctos: qõ tñ faciendũ est: nõ petrãdo furta sed bñ vtendo

c mãmona iniqtatez. Ecce q nullo mõ licet alicui viuente vxore sua vl ex ancilla vel ex alia q̃libet filios q̃rere: q̃ etiam suscepti filioz noie iudicanẽ indigni. simplex ẽt fornicatio i sacra scptura phibetur Unde aug. in q̃stionib? deuteronomij. Illicit? concubitus z ois nõ legitim? vsus illoz mẽbrozũ nomie mechie

e Meretrices esse z ad meretrices accedere phibet dñs: q̃rũ publice venalis turpitudo est. In decalogo aũt mechie noie nõ videt hoc apte phibuisse: qm mechia nõ nisi adulteriũ intelligi solet.

I dẽ sup exodũ. Omis mechia etiã fornicatio öz in scripturis. sed vtrũ ois fornicatio mechia dici possit i eisdẽ scripturez: nõ mihi interim occurrit locutõis exemplũ. sed

concubinã z dare ei preciũ sue pudicicie z eã dimittere. sed in decalogo fm interpratiões augnstini phibita fuit ois fornicatio. vt b dicit. H. dicit q nõ sunt cõtraria. nã aliud est pmissio. de q̃ in deuteronomio. z aliud pceptũ. de quo in decalogo. ſ hec sol. nulla videt.

si ois fornicatio etiã mechia dici nõ pt: vbi sit i decalogo phibita illa fornicatio quaz faciũt q̃ vxores nõ hũt cũ feminis q̃ viros nõ hũt: an inueniri possit ignoro. ſ si furti noie bñ intelligitur ois illicita vsurpatio rei aliene. nõ

h enĩ rapinã pmisit q furtũ p hibuit: sed vtiqz a parte totũ intelligere voluit q̃cq̃d illicite rez primi auferẽ. pfecto

i nomie mechie ois illicit? cõcubitus atq illoz mẽbrozuz nõ legitim? vsus phibit? debet intelligi. Item hiero.

Extraordinaria voluptas z inuerecũda opa nuptiaz luxuria z imũdicia appellant

k Meo fornicator maioris criminis ẽ: qz tollit mẽbra christi z facit ea membra

l meretricz. Erũt q̃ppe duo in carne vna. q nõ est fideľ nec credit i christo: mẽbra sua fa

m cit mẽbra meretricz. Ecõtrario infideľ in fornicatiõe sua

n vtrũ violet vel edificet tẽplũ idolo nescio. p vicia q̃ppe luxurie maxie demoes colũt. ꝑ vnũ scio q̃ post fidẽ christi fornicat: violat templuz dei

o fm op? carnis imũdicia nuncupatur: z eã comes luxuria sect. Quo ei i veteri lege denefãdis crib? q̃ i occulto fiunt: q noiare ẽt turpissimũ ẽ ne etiaz dicentis os z aures

qz circa idem nõ pñt habere locũ pmissio z preceptũ siue phibitio. ideo dicit q illud intelligitur de cõparatiua q missiõe. sile ff. xxiij. q. ij. si qõ verius. nã in veritate illud ſp fuit pcm. ex de duoz. gaudemus.

I Meo fornicatoz maioris criminis ẽ: qz tollit mẽbra christi z facit ea membra meretricz. Erũt q̃ppe duo in carne vna. q nõ est fideľ nec credit i christo: mẽbra sua fa cit mẽbra meretricz. Ecõtrario infideľ in fornicatiõe sua vtrũ violet vel edificet tẽplũ idolo nescio. p vicia q̃ppe luxurie maxie demoes colũt. ꝑ vnũ scio q̃ post fidẽ christi fornicat: violat templuz dei fm op? carnis imũdicia nuncupatur: z eã comes luxuria sect. Quo ei i veteri lege denefãdis crib? q̃ i occulto fiunt: q noiare ẽt turpissimũ ẽ ne etiaz dicentis os z aures

m Maioris. qz fideľ in ſ magis peccat. quia membra christi facit mẽbra diaboli. sed infidel sua non christi mẽbra facit mẽbra meretricis.

o Erũt. i. ꝯuenienter in vna carnali ope. p hoc dicit. h. affirmatiue ptrahi q illegitimũ coitum vt nõ. xxx. q. iij. siquis.

p Ecõtrario id est sed. vel cõuerso casu.

q Edificet. tamen p formationez magz edificatur diabolo templum ꝙ violetur.

r Nescio. hoc non diffinit. ponit tamen plusionem suam. cũ dicit p vicia z.

vel dic nescio. i. non diffinio cum sit manifestum. quia infidelis non violat templum dei. cum ipse non sit templum dei. sed edificat templum diabolo.

s Opus. ozdine ſ. enumerandi. sic enim ait apostolus. manifesta sunt opera carnis. que sunt fornicatio et immundicia. luxuria zc. de his. xxv. dist. § criminis. ver. de quibus.

t Immũdicia. que attenditur fm omnem vsum illicitum membrozum. luxuria attenditur in cibo et potu. cum vtitur deliciis et calidis vt aptioz sit ad immundiciam. xxxv. dist. ecclesie.

v Etiã turpissimũ. z ita quedã omittenda sunt p/

pter turpitudinē. vt. j. q. iiij. §. ītē peccator. ꝛ impator dicit de ea q̄ nubit infra temp⁹ luct⁹ quō ei dicam⁹ eru bescimus. in auc. de restitu. ꝛ ea q̄ parie. §. vnū siquidē colla. iiij. a ¶ Pollueren. naz dicit imperator q̄ ppē ista crimina inducunt fames ꝛ pestilentie ꝛ terremotus. in auc. vt ñ luxurie. ꝛra naturā. §. si eni. colla. vj.

Sal. 5 b ¶ Immūdicia. opa nuptiaz que nō sunt causa liberoz mortalia esse. q̄ luxuria ꝛ imundicia noiatur. vt. j. e. liberorū. sed ħ dicit nō quo ad reatū mortal⁹ vicij. sed q̄ ad speciem facti speciē enim ꝛ similitudinē luxurie ꝛ īmundicie ꝓtendit ꝛ habēt designare. vt nō. s c. origo.

Gen. 11. Exit. 4. 7

c ¶ Salomon. idolis. ido/lo. s. ascharoth. sydaniorum. et idolo cathinos moabitarum. et idolo moloch a/monitaruz. postramen egit penitentiā fm ꝙdaz de pe. di. ij. si eni ver. salomon.

Para. 2.

d ¶ Iberoruz. damnare. cum vroze commisse voluptates punitende sunt. ꝛ ita est ar. p. o. h. qui dicit virum mortaliē peccare. cū accedit ad vrozē causa libidinis. ru dic contra. ꝛ dānare dicit. i. puniēde p/pter venīale. ꝛ ē simile. iiij. di. de/nigz. vj. di. testamentum.

e ¶ Iberi dicti sūt q̄ ex libero mrimonio orti sūt.

a audientiū polluerent: generaliter scriptura cōplexa est dicens. Verecūdos vl verētes facite filios israel ab oī īmūdicia: sic in ħ loco ceteras extraoꝛdiarias voluptates: ipaꝝ quoq; opa nuptiaz si non verecunde ꝛ honeste q̄si sub oculis dei fiant: ꝛ vt tm̄ liberis seruiat: immūdiciā ꝛ luxuriā nominauit. I tē greg. Immoderat⁹ vsus mulieruz salomonē ad idolatriā traxit

b ¶ Salomon q̄ppe īmoderato vsu atq; assiduitate mulierū ad hoc vsq; pduetus est: vt tēplū idolis fabricaret: ꝛ q̄ pri⁹ templū ꝓstruxerat deo: assiduitate libidinis ꝛ pfidie subtract⁹ idolis templa ꝓstruere non timuit. I tem biero. Liberoꝝ pceratio in matrimonio laudat: meretricia voluptas etiaz in vroze damnatur.

d ¶ Iberoz ergo vt diximus in mrimonio pcessa sūt opera: voluptates autē q̄ de meretricū amplexib⁹ capiunt in vroze sunt damnate. Quare aūt tales nō dicant filij: vel quē suoz pentū seqntur q̄ ex libero et ancilla nascuntur: isidorus ethymologiarū lib. ix. determinat. Qui sint liberi ꝛ quā ꝺditionē sequantur parentum.

e ¶ Iberi dicti sūt q̄ ex libero mrimonio orti sūt. Quattuoz sūt genera filioz. naturales tm̄ vt concubinarū. naturales ꝛ legitimi. vt vroris. legitimi tm̄. vt adoptiui. Spurij. vt sacrarum virginum ꝛ consanguinearum. j. q. vij. tali.

f ¶ Deteriorē partē sumit. hoc verū est fm legez lombardoruz ꝛ theutonicoruz. nam fm legem romanoruz secus. C. de rei ven. partū. ff. de sta. ho. lex nature. ꝛ de verbo. sig. etiā. ꝛ sufficit si p momentum fuit in libero ventre. ff. e. ri. ꝛ seruoruz. §. ingenui. vel dic verius deteriorem. i. debiliorē. quia femineus sexus debilior est q̄ ad honores. tū circa insignia proles patrē sequitur. vt dixi. §. e. dicat. f ¶ Deteriorē. §. xxviij. q. j. iudei. contra. §. xv. q. vlti. cū multe ꝛra. sed hoc in ceteris generaliter. sed fallit in illis duobus casibus iudeoz filijs ꝛ clericoruz. g ¶ Matrem. ꝛ quantū ad conditionem et quantū ad originez. ff. ad muni. l. j. ꝛ quod impugnat testamentū matris. vt. ff. de inoffi. test. si suspecta. §. j.

¶ Mā ꝛ filij ex libero ꝛ ex ancilla suilis sūt ꝺditioīs. semper ei q̄ nascit deteriorē partē sumit. naturales autē filij dicunt ingenuaz ꝓcubinaz filij: q̄s sola natura genuit ñ honestas cōiugij. ¶ Ibi vero q̄ nō sunt de legitimo coniugio: mrem pot⁹ q̄ ꝑem sequuntur.

g

Questio V.

h ¶ Quod aūt pudicia violent eripi nō possit: multoruz auctib⁹ probatur. Est enī virt⁹ aīi q̄ violētiā nō sentit corpi. nāq; vis i infertur nō aīo. vnde cuius corp⁹ violent corrumpat: si pudicicia mentis fuerit illesa: k tm̄ castitas duplicat: sic beata lucia ferē dixisse pascha/sio: si iuitā me fecerit violari castitas mihi duplicabit ad coronā. Non inquinat corpus nisi de ꝓsensu mētis. nā ꝛ si in manu mea thura ponas: ꝛ p manū meā sacrificiū facias: de⁹ nō attēdit q̄ ꝛ deridet. de cōsensib⁹ enī et voluptatib⁹ iudicat deus. Ij inc ambro. scribit in lib. v. de ꝛginib⁹. Melior est virginitas mentis q̄ carnis.

l ¶ Olerabili⁹ est mētē ꝛginē q̄ carnē hr̄e vtq; m bonū si liceat. si nō liceat saltē nō hoi casti: sz deo simus. n ꝛgo enī ꝓstitui pōt: adulterari nō pōt. vbicunq; virgo o mo vis. verum est non consentiendo. k ¶ Duplicatur. ar. violenter corruptam nō amittere virginū premiū sed recipere duplicatū. non tm̄ quo ad aureolam. ꝓsequit ergo maius premiū sed non tale. q̄ non coronatur nec fulgorē virginis habebit.

Quod aūt hic intitulatur. v. q. an. s. pudicicia p violentiā auferatur ꝛ dic q̄ duplex ē pudicicia animi ꝛ corpis. Corporis pudicicia q̄ integritas dicit bene amittit p violentiam. de q̄ dicitur. §. c. ille. ꝛ xxvij. q. j. nuptiarum. Pudicicia autem animē cū virt⁹ sit non auferetur p vim. q̄ anio nō infertur vis. vt. §. e. ita ne. ꝛ nota q̄ hec eadē virtus ē in virginib⁹ in cōiugatis ꝛ i viduis sed in virginib⁹ appellat virginitas. ꝛ in ꝺiugatis pudicicia. xxvij. q. j. nuptiaz in continētibus castitas.

i ¶ Inferē. absolutā q̄ non pōt anio inferri. sed ꝺditionē pt. vt §. xxiij. q. vj. vides. vel dic non potest iferri anio vis. verum est non consentiendo.

Quod aūt hic intitulatur. v. q. an. s. pudicicia p violentiā auferatur ꝛ dic q̄ duplex ē pudicicia animi ꝛ corpis. Corporis pudicicia q̄ integritas dicit bene amittit p violentiam. de q̄ dicitur. §. c. ille. ꝛ xxvij. q. j. nuptiarum. Pudicicia autem animē cū virt⁹ sit non auferetur p vim. q̄ anio nō infertur vis. vt. §. e. ita ne. ꝛ nota q̄ hec eadē virtus ē in virginib⁹ in cōiugatis ꝛ i viduis sed in virginib⁹ appellat virginitas. ꝛ in ꝺiugatis pudicicia. xxvij. q. j. nuptiaz in continētibus castitas.

i ¶ Inferē. absolutā q̄ non pōt anio inferri. sed ꝺditionē pt. vt §. xxiij. q. vj. vides. vel dic non potest iferri anio

l ¶ Si liceat. i: si non potest. n ¶ Non homini. i. in corpore.

o ¶ Sed deo. in mente.

p ¶ Virgo. prostituī. i. corpore per vim corrupi.

q ¶ Adulterari. quia adulteriū tm̄ dolo cōmittit. vt xxviij. q. ij. in lectum. ꝛ ff. de adulte. l. penul.

a ¶ Nec lupanaria. hō enī scīficat locū nō loc⁹ hoiez vt. xl. di. nō loca. ⁊ c. multi. tñ ex loco qñq; p̄sumit ꝑ aliquē. vt. xvij. q. ij. diffinim⁹. ⁊ etiā p̄ aliq̄. vt. lvj. dis. c. j. ipe ℌ locus p se nō est infamis. nec etiā dñs lupanaris ē infamis. vt. ff. de pe. here. ancillaꝝ. vitari tñ debz turpis locus. vt lxxxj. di. in oīb. ⁊ iudex ipm vitare dz. vt. ff. de arbi. si cum dies ·ℌ·si arbiter.

b ℜ Euera. ca/ro. i. ei⁹ corruptio ad reatū imputari nō dz. vel ad dānatōez eternā vl̄ corruptionis ñ dz rea effici. obest tñ q̄ ad aureolā. ⁊ qz nō ꝓsecrabit mē ꝑgies. vt. ℌ. e. ille

c ¶ La. ne pol/luat. ⁊ pol/luet p consensuz de pe. dist. v. c. finali.

d ¶ Comitem/ qz. nā qui habet vnā virtutē habet omnes.

e ¶ Consentire simile. xxxj. q. ij. lothari⁹. nō enī ꝓtextu pauperat⁹ cē. ff. de ritu nu/pti. palā ·ℌ· nō est ignoscendum.

f ¶ In ptāte. nā dicit lex. q̄ cura vel diligentia ꝓsecq; possumus. ne quis nob in/iuriā vel dānum det. vt. ff. cōmodati ad eos. ⁊. ff. de admi. re. ad ci. pti. l. ij. ·ℌ·si co dicit lex q⁹ custodia pax pōt ad/uersus vim. ff. de actio. empti. et ven. si ea res.

g ¶ Putauerit ar. q⁹ nō dz dici dꝰ ꝓperasse qō nolens fecit vel passus fuit. nec debēt imputari q̄ p coactionē absolutā fiūt. ar. ℌ. di. l.

h ꝓ bzos. xv. q. vj. c. j. ar. xxxj. q. ij. lotharius.

Roposito. scīficari i futuro cū sua stola induet

i ¶ Aufert. ⁊ ita habet corp⁹ virtutē. sed ℌ. e. de pudicicia. qz vtus tñ in anio est. sed iō dicit corp⁹ habere. quia futurum est habere post resurrectionem.

k ¶ Sanctitatē. hec tñ q̄ mente corrupta est. post penitentiā ad ordinari. qz quo ad legē ꝓmotiōis virgo est ℌ. e. fiuge.

l ¶ Pergat. nota q⁹ sola itineris arreptio facit aliquā corruptā. sicut itineris. arreptio habetur ꝓ appellatiōe. ex de appel. meminim⁹. sic q̄ pergit de vna militia ad aliā iure secūde militie censet. ff. de bo. pos. ex testamento milit⁹. l. j. m

a dei ē: tēplū dei ē nec lupanaria infamāt castitatē: ſz castitas etiā loci abolet infamiā.

Itē. Mente ī corrupta caro

b Euera nō corrumpit

Pnō pōt caro añ corrūpi nisi mens fuerit añ corrupta

Item aug. de ciui. dei. li. ij.

Aliena libido neminē pollu

c Ta ne aliquem pol/luat aliēa libido metuitur: nō polluet: si aliena erit. si āt polluet: nō erit aliēa: ſz cū pudicicia sit ℌtus animi

d cōmitētes q̄ hēat fortitudiez: poti⁹ q̄libet mala tolerare de

e cernat q̄ malo ꝓsentire. nullus āt magnanim⁹ ⁊ pudic⁹

f in ptāte hz q̄d de sua carne fiat: ſz tñ q̄d ānuat mēte l̄ re/

g nuat: q̄s tā dē sana. ſ. mēte putauerit sepdere pudicitiā: si forte ī appbēsa vl̄ oppssa carne sua exerceaē ⁊ expleaē libido nō sua. I dē. De eodē.

h Ropositō anī pmanēte

p qō etiā corp⁹ scīficari meruit: tipi corpi nō aufert

k scītatē violētia libidīs alienē: quā fuat pseuerantia sue ꝓtinētie. An ℌo si aliq̄ femia mente corrupta violatoq; p

l positō qō deo vouerat pgat viciāda ad suū deceptorem. adhuc eā pgentē scīaz vl̄ corpore dicim⁹ ea scītate ani p quā corp⁹ scīficat amissa atq; ōstructa: abstit b̄ error. ⁊ hic poti⁹ admōeamur ita amitti corpis scītatē etiam intacto

m corpe. I dē. Lucrecia ma/

n peremit. q̄d dicim⁹ adultera hec an casta dicēda est: q̄s in hac ꝓtroversia iudex laborabit: egregie q̄dē ex hoc ⁊ veraciter declamās ait. mirabile dictu duo fuerūt: ⁊ adulto

o riū vn⁹ cōmisit splendidissime atq; verissime. intuēs enī in duoꝝ corpoꝝ cōmixtionē vni⁹ inq̄natissimā cupiditatē: vni⁹ castissimā volūtatē: ⁊ nō q̄ ꝓiūctiōe corpoꝝ: sed q̄ animoꝝ diūsitate ageretur attendēs. duo inq̄t fuerūt: ⁊ vn⁹ adulteriū cōmisit. I dez

Non fidelibus christi tedio sit vſa vita: ſz ludibrio sit hostib⁹ castitas vſa: hās verazq; magnāq; ꝓsolationē si contingentiā retinetis nō ꝓsensisse pctis eoꝝ. I dē in li. j. ō duabus aīab⁹. Nō nisi volūtate peccaſ. I dē in li. j. de libero

p arbitrio. De eodē.

Epudicicia q̄s dubitauit q̄n ea sit ī aīo ꝓstituta:

q qñ q̄dē virt⁹ ē: vñ a violento

r stupratore nec ipa eripi pōt. I tē hieronym⁹ sup epl̄az ad romanos. li. j. Non pt fieri

tronā nobilē veterēq; romanā pudicicie magl̄ effert laudib⁹: hui⁹ corpe cū violētus tarquinij regis filī⁹ libidinose potit⁹ esset. illa scelus impro bissimi iuuenis marito collatino ⁊ ꝓpinq̄ bruto virl̄ clarissimis ⁊ fortissimis indicauit: eosq; ad vindictā ꝓstrinxit. deinde fedi in se cōmissi scelerl̄ egra atq; impatiēs se

o riū vn⁹ cōmisit splendidissime atq; verissime. intuēs enī in duoꝝ corpoꝝ cōmixtionē vni⁹ inq̄natissimā cupiditatē: vni⁹ castissimā volūtatē: ⁊ nō q̄ ꝓiūctiōe corpoꝝ: sed q̄ animoꝝ diūsitate ageretur attendēs. duo inq̄t fuerūt: ⁊ vn⁹ adulteriū cōmisit. I dez

Non fidelibus christi tedio sit vſa vita: ſz ludibrio sit hostib⁹ castitas vſa: hās verazq; magnāq; ꝓsolationē si contingentiā retinetis nō ꝓsensisse pctis eoꝝ. I dē in li. j. ō duabus aīab⁹. Nō nisi volūtate peccaſ. I dē in li. j. de libero

p arbitrio. De eodē.

Epudicicia q̄s dubitauit q̄n ea sit ī aīo ꝓstituta:

q qñ q̄dē virt⁹ ē: vñ a violento

r stupratore nec ipa eripi pōt. I tē hieronym⁹ sup epl̄az ad romanos. li. j. Non pt fieri

male induxit exemplū lucrecie. nā in ꝓtate ꝑm canones adulteriū cōmisit. siue directa siue indirecta fuerit volūtas. licet ꝑm leges nō committi nisi dolo. vt. ff. ō adult. l. vlti. sed aug. inducit exemplū hoc q̄si a minori. q. d. exē ea q̄ ꝓditionalit fuit coacta. exculatur fz. l. ab adulterio. multomagis ea q̄ absolute ꝑm canones. q. j. constat. l. di. ꝓcl̄ bpteros.

o ¶ Vnus. cōmisit. imo et ipa nisi absolute fuit coacta. ar. ℌ. e. ita ne. sed ō dicit. q: nō tenetur hoc casu ad penā legis. q. si ne dolo adulterium nō cōmisit. ff. de adul. l. pal's pot⁹ debuit mori q̄s ꝓlemen. ℌ. e. ℌ· cū ergo. dest ergo p adulteriū pōt esse ex parte vni⁹ tñ militer simonia pōt esse ex parte vnius tñ. ⁊ non alterius. sicut in giezi ⁊ naaman. vt. j. q. j. qui studer. ⁊. q. iij. quesitū. ⁊ sitr̄ socitas. vt. ff. p̄ so. actione ·ℌ· dicimus. ⁊ ſpōsalia. extra ō despon. impu. de illis. matrimoniū. vt

p adulte. c. j. ⁊ ff.

O Epudicicia quis collige de modo probationis omnem virtutem esse in animo.

q ¶ Virtus. est aūt virtus habitus mentis bñ ꝓstitute cē. vt de pe. dist. iij. ille rex tantus. ob hoc etiā virtutes vel amēta anie dicunt. de pe. di. ij. c. sapiens.

r ¶ Eripi potest. quid si culpa in hanc violentiā incidisset. puta denunciauit ei marit⁹ vt fugeret. ne vi ho/

stiū oppmereť cursiōe. illa aūt noluit. ⁊ sic oppssa ē ꝙ dimitti possit a viro. sic vř qz ḋcḋ ex culpa sua ⁊c. xv. q. s. ds insaniēs. l. di. studeat. pſūť ei se rapie obtuliſſe xxiij. q. iiij. displicet. ff. qs me. cau. si mulier. ar. ℨ. ex ō spon. veniēs. xxvij. q. ij. despōsatas. ff. ō re. iu. nullum crimē. xv. q. vj. c. j. nec impuranḋ est ei. ꝙ credala non fuit. ff. ꝙ cū falso ruto/re. l. ij. ⁊. l. dist. si ḋs ꝓpostera. itē et si peccauerit nō credēdo viro suo. nō tñ ꝯtruz adulteriū mereť xv. q. j. inebria/rūt. ḋd iuris sit deb. in questiōi/bus plene nota/ui. b.

a ℣D deū. pō mittit. sic ñ pmisit abime/lech. ō. p. q. ne/mo.

b ¶Defendit. i. non imputať ad crimē corruptio carnis.

c ℣On pt nō peccat. nā tunc hō peccat. cū mens p dele/ctationez subiuꝯať. de pe. di. ij. hoc sciendū. ⁊ ē ar. xxij. q. v. sichs coactus ℨ. sz ibi de ꝺditionali co actione. b de ab soluta.

d ℨ Jcut enī. ca sus sola voluntatis forma monetat op⁹. x. q. ij. hoc ius.

e ¶Volūtare directa vel indirecta. ne sit ℨ. ō di. l. siquis volūtarie.

f ¶Debilitari. senio vel sectiōe vel naturali fri/giditate b dicit littera. quia voluntaria ꝓtinentia est bona non necessaria. xxxiij q. v. que sūt. i fi.

g ℨ paulus. vas. i. electꝰ ad ꝑdicādum ⁊ dicit. vas qz pleniꝰ fuit aliis. vt xxiij. q. vj. c. j.

vt nisi ḋs mechet prius ī corde ꝯ mechari possit in corpe Idē sup lucā in li. ij. Finge sichs in aliq̄ pſecutiōe aliq̄ virginē ꝓstitutā cognouerit: apud euāgeliū qz voluntate nō peccauit virgo susciꝑit: in lege q̄si corrupta repudiať. Idē in li. hebraica/rū questionū. Corꝓ⁹ mulieris nō vis maculat: sz voluntas. Itē aug. in li. de sancta virginitate. Sicut nemo impudice vtit corpe nisi spū p̄ ꝓcepta neḋtia: ita nemo pudicitiam seruat in corpe: nisi spūi p̄ insita castitate. Idē vicoriano. In corpe pudicitia violari nō pōt si mēs in/

a ℣D deū violata seruať Ingemiscēt ib⁹ oīno suis aderit ḋ suis adesse ꝓsueuit: ⁊ aut nihil in earū castissimis mēbris libidīe hostili pretrare pmittit: aut si pmittit cū eaz anim⁹ nulla ꝓsensionis turpidine cōmaculať

b etiam carnē suam defendit a crimīe. ⁊ ḋcḋ in ea nec commisit nec pmisit libido patiētis: soli⁹ erit culpa facientis oīsq̄ illa violētia non ꝓ corruptiōis turpitudine: sed ꝓ passiōis vulnere deputabiť tñ enī valet ī mēte integritas castitať: vt illa inuiolata: nec in corpe possit pudicitia violari: cuius membra potuerūt supari. Itē isido/rus in synonimis li. ij. Caro nō peccat: si a ꝓtagiōe fuerit

c ℣On pt corꝓ aīa mūda, pus corrūpi: nisi prius corrupt⁹ fuerit anim⁹: munda nāq̄ a ꝓtagiōe aīa caro ñ peccat. Itē augu. bonozato epo. Nō corrūpiť pudicitia carnis: si mēte seruať

Agt timeam⁹ ne sensu interioze corrupto pereat

castitas fidei: q̄ ne femie cō/stupzent violenter in carne: qz violētia nō violať pudicitia si mēte seruať. qm̄ nec ḋs in carne violať: qñ volūtas patientt turpiť carne nō vtitur: sz sine ꝓsensiōe tolerať quod ali⁹ operať. Itē iohānes chrysostom⁹ sup matth. Nec peccatuz nec iusticia ex ope sine voluntate pficitur.

d ℨ Jcut enī pctm̄ opus si ne volūtate non facit: ita ⁊ iusticia ex ope nō ꝓsumatur: nisi ⁊ volūtas affuerit. multi enī corꝑe ḋcḋ castitati studēt: adulteriū quidē

e volūtate cōmittūt: cū dns dicat. Qui viderit mulierē ad ꝓcupiscēdū eam: iam mechatus ē eam in corde suo. ergo volūtaſ sine opere peccat fre quēť. illa g̃ ē gl'iosa ꝓtinētia nō quā trāsgredi nō pōt ne/

f cessitas debilitati corꝓis: sz quā complectitur voluntas sancti ꝓpositi. Itē hiero. in epla ad eustochiū. Virginitas carnis nō seruať mente

g ℨ Jpaul⁹ apo corrupta. stolus vas electiōis et ꝓpat⁹ in euāgelio christi ob

h carnis aculeos ⁊ incētiua vicioꝝ repmit corꝓ⁹ suū: ⁊ seruituti subijcit: ne alijs p̄dicans ipse reprob⁹ inueniať:

i et tñ vidit aliā legem in suis mēbris repugnantē legi mē

k tis sue ⁊ captiuantē se in lege peccati: si post nuditatem ieiunia fames carceres fla/

l gella supplicia in semet reūsus exclamat. Infelix ego homo: quis me liberabit de

m corꝑe mortt huiꝰ? tu re putaſ securū eē ꝺbere q̄so: caue ne qñ dicat ⁊ ō te deꝰ: Virgo israel cecidit: ⁊ ñ est ḋ suscitet eā. Audacť dicā cū oīa possit ds suscitare: virginē ñ pōt

h ¶Aculeos id est. motus primos de quibus timebat cadere in secūdos ⁊ qui surgunt ī nobis ⁊ sine nobis. de pe. di. ij. inter hec sciendum.

i ¶Aliam. id est. sensualitatē siue ꝓcupiscentiaz que dicitur lex. quia ligat ⁊ ꝓtrahit ad peccatum. vnde dicit alibi ago q̄ nolo.

k ¶Jn lege. id est. in peccatum quia ligat homi nem.

l ¶Jn semet. id est. ppriā fragilitatem consiꝺerans.

m ¶Tu re. ar. qō nō licet maiori nec minori. vt. viij. q. j. si ergo. ⁊. xj. q. j. magnū. ⁊ qō negatur in maioriꝺ⁹ multoporti⁹ ī minoriꝺ. C. de reuo. ꝺo. his sol. ī fi. ⁊ qō maioriꝺ⁹ dignitatiꝺ⁹ non est concessum. b sibi non audeāt vendicare minores. vt. C. de ꝺecu. l. vl. ii. x.

n ¶Putas. argumento ꝙ paulus fuit virgo cū fit comparatio ī ter eum ⁊ custoꝺchiuz qui virgo fuit.

o ¶Suscitare ideꝝ dicit lex. ꝙ virginitas restituti non poteſt. C. de rap. virgi. in ꝑn. sed nonne exoꝺato poteſt restituere visum quare ergo non virginitatem. q̄ꝺem sic intelligūt. id est. ꝙ deus non pōt facere ḋn fuerit corrupta. quia factum non poteſt esse factum vt. ff. de capti. ī bello. §. facte. sz fm hoc idē esset in ceco. Rñ. ꝙ b dicitur non refertur ad carnis corꝓrupte restauratiōnē. sed virginal palme retributionē ⁊ ꝺicit non poteſt. id ē.

2. Corſ. 12 Actſ. 10

Roſh. 7

Amos.

non ꝺgruit eius potẽtie. vt aureola coronet corruptos hoc enitẽtẽ ꝓra iusticiã. ꝛ ideo illud nõ potest. vt ar. de pe. di. ij. §. charitas.

a ¶ Male. ar. ff. de dolo. l. j §. ij. nam ideo dixit ꝓtor dolus malus. qz est bonus.

b ¶ Que oleum. i. pinguedinẽ bonoꝝ operũ. vel. id ẽ pietatẽ. xlv. dis. disciplina.

c ¶ Descende. verba sunt esaie ꝓdicentis ad literam futuram babyloniorꝝ captiuitatẽ per darium ꝛ cyrum regem medoꝝ et persarum. ꝛ exequitur ꝑm h ꝓphera ad litterã quasdam miserias quas paupercule mulieres solent sustinere. et verba impatiua resoluenda sunt in verba futuri temporis.

c ¶ Descende. id est. descendes

d ¶ Sede. i. sedebis. qõ iõ dixit ꝓpheta ꝓpẽ nimiã futurorũz certitudinez. ꝛ ẽ ar. q verbũ presentis tpis ponitur ꝓ verbo futuri. sic exponit̃ tradit̃. i. traditurus est. ff. de publi. l. j. ꝛ ẽ. ar. ff. de verb. sig. verbis sic ecõtrario verbũ futuri loco presentis. vt. ẽ. xxj. di. in nouo. l. di. ponderet. ꝛ exponitur a hieron. hec littera moraliter circa fidelẽ aiam que ꝑuaricata est per peccatũ. ꝛ hoc duobꝫ modis. vel iuitãdo ad penitẽtiã ꝛ tũc ꝓprie tenentur verba. Descẽde. i. humilia te ꝓ pniam. Sede i terra. i. i cinere ꝛ cilicio.

e ¶ Virgo. id ẽ sterilis. vel virgo ꝓtius filia babyloniis. id est. filia ꝺfusionis. quic mens tota facta ꝺfusa est. de pe. di. iij §. item aut.

f ¶ Chaldeoꝝ. chaldei grece feroces intelligunt̃. val de enim feroces sunt qui ꝓprias voluntates sequentes non mortiꝝ suis parcere sciũt. ꝛ est chaldea regio. babylonia ciuitas est in ea sita.

g ¶ Thronus. id est. dignitas regalis auferetur ei. vt thronus. id est. remũeratio eterne vite.

h ¶ Non vocaberis mollis ꝛ delicata. id est. ammodo non viues in delicijs quo ad virtutes. supple nisi penitueris.

i ¶ Accipe molam. timoris ꝓ ꝓtritionem.

k ¶ Mole farinam. vel ꝓ pauperate vel aliter.

k ¶ Mole farinã. examina peccata tua ꝛ malas cogitationes.

l ¶ Discoperi. id est. ꝓfiteri peccata tua.

m ¶ Denuda. per ꝓfessionem.

n ¶ Transi flumia. i. desere caduca ꝛ fluentia. supple q nisi hoc feceris reuelabit̃ ꝛc

o ¶ Opprobria. in die iudicij. de pe. di. j §. non ita ponitur etiam mystice hec littera. ita q impropereti viciũ fideli aie. ꝛ tũc resoluunt̃ verba in ꝓteritũ tempus. Descende. i. descendisti ab altitudie virtutum ad vicia. Sede in terra. i. sedisti terrenis infecta. Virgo vt ꝓtius. Accipe molam. id est accepisti mũdanarum rerũ curam. Dola. id est. moliisti. id est. dissipasti cogitatiões tuas eas affectu mãcipãdo. Discooperi. i. discooperuisti hypocrisim tuaz. modo enim apparet qualis ꝓtius extiteris. discooperuisti te virtutibus. nam virtutes velamina sũt anime. de pe. di. ij. sapiẽs. Denuda crura tua. id est. ꝓfessionem denudati actiones tuas. Transi flumina. id est. transitoria talia eis inde rendo. ꝛ idcirco reuelabitur tibi.

o ¶ Hoc post thalamũ dicit vult q peccata moraliter intelligatur. ꝛ ẽ sensus. i. postq̃ recognisti a ꝺo tuo

p ¶ Regina. i. ꝙlibet ecclia ꝺgo vel ecclia. q ¶ Deaurata charitate ꝛ castitate. de pe. di. ꝓncipiũ.

r ¶ Nuda bit. veste ꝺctũ vel bonoꝝ operũ.

s ¶ Et posteriora. i. postea q̃ habuit q̃s p dorsuz relicta cũ aũ se debuerit ea hꝫe.

t ¶ Ponent. i. in futuro seculo.

v ¶ Ad aq̃s. i. inter hereticos.

x ¶ Et posito. i. depositio.

y ¶ Vase. s. cordis.

z ¶ Diuaricabit. id est diuidet ꝛ comuret varios suos affectus.

a ¶ Trãseũti. id est. demonibus vel. id ẽ. omnibꝫ operatiõibus suis. quia ibi omnia omnibus aperta erunt.

a ¶ Transeunti. diabolo. transiens dicitur diabolus quia dicunt anime ipsi diabolo. in curua te vt transeamus super te. ꝛ ibi extenuanite vsq̃ ad fundamenta in de pe. di. iij. in salicibꝫ.

b ¶ Q̃ ad altiora. ar. q melius ẽ non incipere q̃ ab incepto desistere. melioꝝ est enim nõ vouere q̃ a voto ꝛ dere. xij q. j. certe. xxvij. q. j. nuptiarũ.

c ¶ Ciuitas. i. aia q̃ agit bñ. ꝺ pe. di. iiij. in ꝺomo.

d ¶ Demones. i. praue cogitatiões.

e ¶ Sirenes. i. delectatiões q̃ mergebãt.

f ¶ Ericij. id est. errores vel sollicitudies mũdane q̃ pungunt. iohan.

a Nec solo. impudicos. ℞ ppendit si sũt vagi. vt. ℨ. di. xxiij. his igit. vñ illud. auerte oculos tuos ꝛc̃

b Tacẽte. ar. q̃ opib̃ loq̃mur sicut ꝛ verbis. vt. xl. iij. di. sit rector. ꝛ. xj. q. iij. existimant. ex de ap. dilecti. ex de spon. cum apud. sic. ff. delega. iij. nutu.

c Vi vide/rit ad cõ/cupiscẽdã. ℞. scz aio. ꝛ dat operã quam potest.

d Jã mecha tus ẽ eaz ℞ verũ est in ꝯiugata. nã cũ soluta nõ cõmittit. ſz nun q̃d imponemus isti tantã pniam ac si facũ inter/ uenisset sic. ſz ñ tam grauem.

e Adulteriũ .i. fornicatio.

f Vel ex or/dine. nõ ſm va/rietatẽ locoꝝ or/dinis aliq̃ pl̃ minusue pecca/re. ar. di. xl. ho/mo christianus. xxiij. q. viij. occi dit. ℨ. xvij. q. iiij q̃squis. ff. ỏ pe. aut facta. ℨ. loc̃ xxv. q. j. nulli. ℨ. xxxj. q. j. ỏ his q̃ freq̃nt vxores. ỏ pe. distin. j. aut facta.

g Studiosa nõ videt ℞ verũ q̃ tm̃ peccet cle/ric⁹ studiosa cõ/cupiscẽtia. q̃tuz laic⁹ ipso facto. videtur enim q̃ magis peccet cle/ric⁹ studiosa vo luntate cõmittẽ di adulteriũ q̃m/ ipso facto. j. de pe. di. j. sicut et ita vel equali ter peccat cleri/cus vel magis p ter gradum al tiorem q̃ laicus q ergo hic dici/tur referas ad ec clesie opiniones non ad veri essentiam. sic ergo ſm canones cõmittit adulterium solo animo similiter periurũ. vt. xxij. q. v. qui piurare. idẽ in furto ꝛ alijs criminib⁹. vt de pe. di. j. ſi ꝓpterea. xiij. q. v. siquid. sed ſm leges solo animo non cõmittit furtum. vt. ff. ỏ acq. pos. possidere. ℨ. si rẽ nec adulteriũ. ff. de adul. l. vl.

h Distin guitur. per contemptũ.

i Ne aũt. incotamiatis. s. mẽte ꝛ corpe. exemplum

Nec solo affectu ꝛ tactu ſz aspectu q̃z appetit ꝛ appetit ꝓcupiscẽtia femĩarũ nec dicat vos aios hr̃e pu/dicos: si habeat oculos im/pudicos: q ꝛ impudic⁹ occul⁹ impudici cordis ẽ nũci⁹: ꝛ cũ se sibiinuicẽ etiã tacente lin/gua conspectu mutuo corda nũciãt impudica: ꝛ ſm ꝓcu/piscẽtiã carnis alterutro de lectant ardore: etiã intactis ab ĩmũda violatiõe corpib⁹ fugit castitas ipa de mozib⁹ Ite greg. Adulterium ppe/trat: cũ in nupta turpit ꝓcu/

c Qui viderit mu/lierẽ ad ꝓcupiscẽdã eã

d iam mechat⁹ est eaz in corde suo. q enim greco vocabulo adulr̃ mech⁹ ỏr: cũ nõ aliena ꝓiũx: ſz mulier videri ꝓhibe tur. apte veritas oñdit: q eti am solo visu cũ turpit vel in

e nupta ꝓcupiscit adulteriũ p petraf. q̃ tñ plerũq̃z ex loco

f vel ex ordie ꝓcupiscẽtiũ dis/cernitur q sicut hũc in sacro

g ordine studiosa ꝓcupiscẽtia: sic illũ adulterij inãnat cul/pa.

h Jn psonis tñ nõ dissi/milib⁹ idẽ luxurie distingui tur reat⁹. Quãuis aũt vio/lenr̃ opp̃sse pudicitiã ñ ami/serint incõtamiatr̃ tñ se ñ au deãt exeq̃re virgib⁹. Unde leo papa. Que oppzimunr̃ incõtamiatr̃ virginib⁹ se cõ/

i Ne aũt pararen̄ audeãt famule dei q̃ itegritatẽ pudoris opp̃ssiõe barbarica pdiderũt: laudabiliores eſt

k incõtamiatis nõ audeãt cõ/parare virginib⁹. q̃uis enim oẽ peccatũ ex voluntate nasca tur: ꝛ potuerit corruptione carnis mens inuita nõ pol/luit: min⁹ tñ ℞ illis oberit si qõ potuerũt aio non admit/tere se doleãt vel corpe pdi/

l disse. Cum g̃ hec que violẽ tiam passa ẽ: pudicitiã ami/sisse ꝓbari nõ põt: nullo mõ ꝓincit fornicatiõis vel ad/ulterij crimen incurrisse. vt enĩ ait aug. in li. de bono cõ iugali: adulteriũ cõmittitur cũ vel ꝓprie libidis instinctu

m vel aliene ꝓsensu cum altero vel altera ℨ pactum ꝓiugale

n ꝓcubit. atq̃z ita frãgit fides

o que in reb⁹ corporeis ꝛ abiectis magnũ animi bonũ est: et iõ ei salutẽ q̃z corpalẽ q̃ eti am vita ita ꝓtinet: ꝛ certum est debere postponi. Ite isi/dorus sup exodũ. Mechat: q̃ alicui ꝓter mr̃imonij fedus

p Non mechabe miscef/ris. i. ne q̃sqũ ꝓter mr̃i/monij federa alijs femĩs ad misceat ad explẽdam libidi nem. Nam adulteriũ facit:

q qui ꝓeter suam ad alteram accedit. Item augustin⁹ de adulterinis ꝓiugijs. Qui viuente vxore sua alteram cognoscit: adulteriũ cõmit/

r Puto christianũ ne ait. minem reluctari illum adultere eẽ. q̃ vel diu lãguẽte

s vl diu absente vl ꝓtinẽter vi uere cupiente vxor sua alteri

k Compara/re. ex toto vt velit ℨsecrari inter virgines. ar. di. xxvj. acutius. ℨ. e. q. e. finge. vel vt habeant aureolam. xxvij q. j. nuptiarum.

l Virginib⁹. C. de nup. impialis. ver. nam omnis.

m Doleant. quia forte ꝓpr̃ peccatũ ꝓcẽdẽs hoc eis accidit. ar. xxij. q. ij. si q̃/liber. als quare dolebunt cũ nõ peccauerint.

n Vel in cor/pore. scilicz per peccatum originale qõ est ĩ eis ꝓpter qõ possũt corrumpi.

o Cum ergo instinctu vt cuz appetit ꝛ insti/gat aliquem ad coitum.

p Vel aliene vt cũ appetitur et ꝓsentit aliene libidini. de hoc nõ. ℨ. e. q. ij. q̃/quid.

q Fides. cõ/iugalis quaz la/ter ꝓiugum alte ri debet seruare scz ne cum alio vel cũ altera coe ar. xxvij. q. ij. oẽ.

r Et abiecz .i. in q̃tũcunq̃z vilibus valet fi/des ꝓiugalis

s Corporalẽ argu. ꝓ. 10 lep̃o/sis. vt ex de con iu. lep̃o. quoni/am. quia potius periculuz corpo ris q̃ anime in currendũ est. et cum alteruz eui/tari non potest. argu. xj. q. iij. ñ solum. xxij. q. v. c. j. ℨ. cum ergo.

Deu. 5. Matth. 5

Non me/chaberis. explẽdã nec etiã ob aliã causam.

t Qui p̃ su/am. ꝛ ita ille tm̃ ꝓmittit adulteriũ q̃ hz vxorẽ vel q̃ est ꝓiugata. q̃ ex tm̃ large sumit adulteriũ. ℨ. e. q. iij. nẽo

u Puto lãguẽte. j. e. q. vij. qõ ꝓpoſuisti. ℨ. sol. illud a falsarijs dictũ. istud aucẽticũ eẽ vr̃. vel illõ ỏ ỏspõsata tm̃. istõ ỏ cognita. vel illõ reprobatũ ẽ. ℞ di/uina aucte firmatũ vel veri⁹ dic q illõ ỏ arta loquiẽ.

v Absente. xxxiij. q. j. cũ p bellicã ℨ. sed ibi ỏ illo q̃ nescit viuere. hic de illo q̃ certe scitur viuere.

a ℍOrrendus.semel.ar.q̄ sufficit semel ꝓsentire .vel ē.di.iiij.in istis.7.viij.q.ij.dilectissimi.7 ar. ff.ō mu.7 ho.vt gradatim.§.j.ar.j.ē.xij.q.j.certe.ar.C. de repu.here.l.vl.C.de nō nu.pecu.gñalik.ff. ō nego. gest.pomponi⁹.ar.ū.iij.q.iij.§.spaciū.ē.di.lxxij.pla/cuit.

b ℂPurat.ar. ff.ad.l.aq̄.pin/de.ar.ff. ō edil. edic.cū eiusdem l.plerūq;.

c ℂMuta.iro nia est.

d ℂRiualē.ri/uales ꝓprie di/cunt q̄ p eūdē ri uuz aquā ducūt vt.ff.ō aq̄ q̄ti.7 esti.l.j.si.r hi ex q̄stra sit'rudie ri uales dicūt qui cū eadā muliere hūt ꝓsuetudinē.

e ℂIncognita an sit iusta vel ū .i.ū ꝓbata cā?ē

Gne. 1

f ℑ vxorem. horribile. ar.p lepzos q̄ ū debēt dimitti vt ex ō .piu. lepzo. c.ij.vñ 7.h.dic. q̄ dz maritū seq̄

Matth. 19 Mar. 10 Eph. 5.

1. Cor. 7 mulier. p.h. est ar.xiij.q.ij. vna q̄q.7 ex.c. qm. qō aūt ōz ex. c. j. q ñ cogit se q̄ pt intelligi de eo casu. qñ reli/quus ꝫ ñ perit. nā si peteret bñ tenere seq̄t.vt ex.eo.ti.qm.vel dic q illud ñ te/net qō sibi ōz.qz ē ꝑ ꝓceptū dñi. sed pone q vir vult retinere a/pud se vxorē le/gitimam.nunq̄d pt vr q sic.q?vxor teneē virū seq̄ sz nō ecōuerso .vt xiij.q.ij.vna q̄q ex vr q vicini n teneāt pati illā esse inē eos.q? ō iure deberet re/moueri ab alijs vt.ē.di.vj.testa/men.7.xxiij.q.ij.ℍ ipm.7 ex ō eccle.edi.c.ij.7 etiaz de ꝓsuetudie.7 ex.eo.qm. Ego credo q alē reliquū debe ar.alē seq̄.vt qñq; ventat ad ipm 7 q̄cito solverit de bitū recedat.ar.luij.di.siseru⁹.in fi. sed spōsa ō furu/ro etiā ꝓpē alias deformitates nō teneē seq̄ sponsum. vt ex de iureiu.quēadmodū.

cōmixt⁹ē femie. Q ū g̃ nihil hoz in ista dep̄hēdat fuisse: q? nec ꝓprie libidīs instinctu nec aliene consensu nec viro suo languēte vel absente vel ꝓtinent viuere cupiēte ad/hesit alij:sz violent aliena li bidine oppressa vim ptulit:ap paret q nec adultera nec foz nicaria dici pōt. vñ nec aliq̄ occasiōe valet dimitti.cū enī iudex q̄rerēt a christo vtrū li ceret hoi vxorē suā dimitte/re q̄cūq; ex cā:rñdit eis nun q̄d legist? q? q̄ fecit eos ab i/itio masculū 7 femiā crea/uit eos.q̄s g̃ de⁹ ꝓiūxit:ho/mo nō sepet. deinde sermo/nē suū ita ꝓclusit:vt diceret neminē posse dimittere vxo/rē suā excepta cā fornicatio/nis. Hinc apl's ait ī epl'a ad corinth. his q̄ mr̄imonio cō/iuncti sūt p̄cipio nō ego sed dñs:vxorē a viro nō discede re.vñ datur intelligi q̄ q̄les/cunq; fuerint vir 7 vxor exq̄ ꝓiugali affectu sibi adhese/rint: vlteri⁹ abinuicē disce/dere nō valēt. Q ñ amb. in exameron.titl'o diei.iiij. scri bit. Qualiscunq; sit vir: ex q̄ semel placuit nō est dimit/

g ℍOrrendus attendus. inculc⁹ ē vir qui semel placuit:nunq̄d vir ali⁹ eligē dus ē:cōparē suū equ⁹ dili/git:7 si mutet alius trahere iugū nescit cōpar alteri⁹ 7 se

b nō totū putat.tu ꝓiugalē tu um repudiaſ 7 sepe putaſ mu

c tandū:muta 7 si vno defece

d rit,die supduc riualē:7 statiz

e incognita cā:q̄si cognitā pu doris exeq̄rẽ iniuriā. I tem aug. Similit de vxore intel/

f ℑ vxorē q̄s ha/ligat beat sterilē siue corpo/re dformē siue debilē mēbris vel cecā vel claudaz vel sur/dā vel siq̄d aliud siue morb̄ siue labozib⁹ doloziboscz cō fectā:7 q̄cq̄d excepta forni/catiōis cā cogitari pōt vehe menē hoziblie:p societate fideq; sustineat. I tē hiero. ad oceanū ō morte fabeole.

Mō licet viro vxorē dimitte re nisi cā fornicatiōis

g ℜecepit dñs vxorez nō debere dimitti excepta cau/sa fornicationis 7 si dimissa fuerit:manere innuptā quic quid viris ꝓcipit:hoc ꝓse/quenē redundat ad femias neq; enim adultera vxor di/mittenda est 7 vir mechus re tinendus ē. I tē De eodem.

h ℐPud nos quod non licet feminis.eq̄ nō li/

k cet viris:7 eadem seruit⁹ pa ri ꝓditione censet. I tem ex ꝓcil.toletano.xij. Cōmunio ne ꝓhibetur:qui extra causā fornicatiōis vxorē suam di

l ℜeceptū dñi ē:mittit. vt excepta fornicatiōis vxor a viro dimitti non de/beat:7 ideo quicunq; extra culpam criminis supradicti vxorem suam quacunq; oc/casione reliquerit: quia q̄s deus ꝓiūxit:ille separare di sposuit:tamdiu ab eccl'iasti/ca cōione ꝓhibet 7 a cetu oīuz

m xp̄ianoz mā eat alien⁹ q̄diu

i ℂPari.ar. de q̄ bus par ratio attēdit. sile dz esse iudiciū.j.q.vj. apls

k ℂCōditione q̄ ad debitū red dendū 7 fidē ser uandā nō aute in alijs.vt potes ponere p exem/pla.ff.ō his qui no.infa.vxores xxxiij.q.v.mā/festū.7.c.noluit er.c.hec imago. xxxiij. q. j. sicꝫ acceperit.nam i voro abstinēcie vir est maior.si/milit in accusa/tione fm leges sed fm canones non ad imparia iudicanē. vt.ē. e.q.j. sicꝫ 7 vir poterit ſtarim ꝫ Nota here post morte vxoris. sed mu/lier non pōt sta/tim post mortē viri fm.l. C. de secū. nup. l. j.

l ℜeceptum dignitarū arg.q̄ si aliquis ꝓmunit excōica tionez. q̄ iudex secularis vel de minus illius po test cum ꝓuare feudo suo. Item ar. q̄ si vn⁹ eps ꝓpē excōicatio/nē alicui auferē bēdā. sile 7 ali us eps pt ei au/ferre id quod ab ipso hz .vt. vij. q.j. siquis pbr̄ et.xj.q.iij. sicꝫ a ꝓprio. Item ar gu.q̄ quicūq; p/latus vel ali⁹ fe cit rpe excōicati onis q̄ nō valet vt.vij.q.j. face et.xxv.q.j.oc.et ō ꝑse.di.j. B er/go.xij.q.ij. alie/nationes. Item est

Deu. 21 Matt.

ar.ℍ q̄ p⁹ q̄s q̄s penituit ō crīe. q̄ possit recipi i testes. licet mālefactū fuerit ei⁹ crimē. qō verū est in ciuili. se/cus in crimiali.vt.vj.q.j.q̄ crimē.7.c.illi q̄.7.iij.q.j. c.j.7.iij.q.iij.brūs.h.rñ subaudit ℍ maxie ℍ hodie ꝫ expressum. ex de testi.testimoniū.

m ℂQdiu.ē.vj.q.j.illi.

a Quicquid cogitauerit.ar.ꝫ.ex de diuor.c.j.C. de repu.l.j.sed illud non tenet. b Sed queri tur.cõicantes.id est.simile adulteriũ ꝓperrãtes. sicut et mulieres. c Non ꝙueniant.vt possint accusa ri de adulterio sicut vxores.

d Christiana sacerdotes ar.adulteros tm̃ ab ecclia iudicã dos. xxxiij.q.vj. seclares.j. xxxv. q.vj.mulcor. e Detegat.h̃ mãifeste habes q vxor põt accu sare virũ ꝛ adul terio. lz sec' vi deat fm. l.de h̃ nõ.ff.e.q.j.§.h̃ in mulieribꝫ. f Vindicte. ꝗsi dicat nõ deli cit ius.lz ꝑbatõ vt.ff.ꝛ testa.ru. duo sunt ticij.

g Confitescit. ad ecclesiam.ec clesia eni nõ iu dicat ꝛ occultis xxxij.dis.erube/ scant.potꝫ eniz opinionẽ sequi/ mur q̃ veritatẽ arg.iij.q.vij.§. tria.

h Acce.sed ponat. hec ꝙ nihil hz ꝙnis. dn alẽ possit reli quũ repellere ꝑ exceptionẽ.vt.j. c.j.ex ꝛ diuor. significasti.ônũ ciare tñ põt vir adulẽ crimẽ vxo ris adultere. et maxie fm opini onẽ.h.aliẽ enim nõ posset ei ꝙsu li cũ accusare ñ possit.qõ ñ ꝓce do.q aliqs cri minosus possit ônũ ciare crimẽ alterꝫ. nisi peniteat ꝛ crie. Sũt aũt.vij.casus in q̃b maritꝫ repellit ab accu satiõe adulterij. Vnꝰ est si ipe fuerit fornicat'.vt.h.c.j. Scõs si vxor vi fuerit oppssa .vt.ꝫ.e.q.v.ita ne. Ter tiꝰ si credebat maritũ mortuũ.vt.xxxiij.q.ij. cũ ꝑ bel licã. Quartꝰ.si alẽ sub spẽ mariti cognit eã.vt.xxxiij. q.ij.in lectũ. Quintꝰ.si dedit ei occasionẽ fornicãdi.vt exꝛ ꝛ eo q cog.ꝙsang.vx.sue discretionẽ. Sextꝰ.si ma/ ritꝰ pꝰ adulteriũ tolerauit eã.ar.ꝫ.e.q.j.sicꝫ vxorẽ.ꝛ c.sicut.ff.so.ma.cũ mulier. Septimꝰ ē.si adultrata ē aũ baptisma.vt exꝛ ꝛ diuor.gaudem. i Jn illaz nã si aliqꝫ ꝑcm̃ habebat mortale erat.q; cerimõialia delebãt ꝛtalia tm̃.ꝛ pe.di.vj.c.j.ꝛ .nã vẽialia.ff.de dolo.si duo.

societatẽ relicte ꝙiugꝫ ample ctaf sinceritꝫ foueat:itaq; q̃ iaz admoniti a sacerdote se/ mel ꝛ bis ꝛ ter vt corrigant ad sue ꝙiugꝫ noluerint redi re ꝙsortiũ:ipsi se suis meritis et a palatine dignitatꝫ offi/ cio seperabũt:ꝛ insup gene/ rose dignitatꝫ testioniuz q̃/ diu in culpa fuerint amissu/ ri sũt:qz carnẽ suã discidij iu gulo tradiderũt. Itẽ nicola us ad ꝙsulta bulgarozuz.

a Dicãd mu/ lier ꝙ te cogitauerit: vel si te accusauerit:nõ ẽ ex/ cepta cã fornicatiõis reijciẽ/ da vel odio ꝓsus habenda

b Sed q̃rit:cuz sit par vtri/ usq; ꝙditio:cur cõcãtes vi/ ri cũ adulterꝫ vxoribꝰ nõ cõ/ ueniãt: cuz ecõtra vxores in ꝙsortio adulteroꝝ viroꝝ ma nere videantur. Hebis ita scribit innocẽtius papa. In vtroq; sexu adulteriuz pari

c Christiana/ rõne punit religio adulterium in vtroq; seu pari rõne ꝙdenat sz viros suos mulieres non facile ꝛ adulterio accusant: et nõ hñt latẽtia pctã vindi/ ctã. viri aũt liberius vxores adulteras apud sacerdotes deferre ꝙsueuerũt .ꝛ tõ mu/ lieribꝰ ꝓdito crĩe earũ cõio denegat. viroꝝ aũt latẽte cõ

Nihil iniquꝰ.i. inlquũ ẽ hyppbolice loquit.si.j.q. g.vij.q in oib.vij.q.j.oif. l Cõuincit.ſz ali ter põt maritꝰ ꝙuinci ꝛ adulterio qui ꝓmo cepit vxo/ rem suã accusare ꝛ adulterio.nã accusatozi nunq̃ põt par vel minꝰ crimẽ ꝓbĩci.vt.iij.q.vj.neganda.q̃ sim/ plex adulteriuz nõ põt obijcere viro nisi velit ei obijcere adulte/ riũ incestuosum vel adulteriũ cũ aliqua ꝙiugata. Rñõ. si directe vult vnꝰ agere ꝙ reliquũ tũc ꝑ/ ferẽdus est ꝓmꝰ accusator vel ac tor.ff. de iudi.q̃ ꝓtor. si aũt vꝛ/ or vult agere in modum excepti onis.ꝓtius audi tur ꝛ ꝑbata ex/ ceptione repel/ lit maritũ.vt exꝛ de or.cog.cũ di/ lectus. sed ad/ huc obijcitur ex quo vir ꝓpriam iniuriã ꝓsequit. nõ potest muli/ er eũ repellere ꝑ aliquam excep/ tionem.vt.iij.q vj.omnibꝰ. nam ibi dicitur q̃ in causa sua quili/ bet infamis ad/ mittitur. Sz di/ cimus hoc spãle esse in adulterio et lenocinio hec eni exceptio ad/ ulterij vel lenoci nij repellit agen tem.vt exꝛ de di/ uor.signi.casti. et exꝛ ꝛ eo q cog. ꝙsang.vxo. suc. discretionẽ.ff.so lu.ma.cũ mulier C.ꝛ adul.qñ a/ lex. sz huic ꝓdit lex.ff.ꝛ adul.l.ij

Joh.8

Luc.6

Rom.5

§.si publico.vbi ꝛ q̃ exceptio lenocinij vel adultery nõ repellit maritũ. ad ꝟ solet dici. q̃ illa lex loquit q̃n pꝰ lit. ꝓtest.objicit lenocinij crimẽ vel adulterij.et di/ cunt q̃dã q̃ ẽ speciale in adulterio q̃ pꝰ lit. ꝓtest.nul/ la replicatio vel exceptio admittat.ꝛ ad solutionẽ suã ꝙfirmandã inducũt illud.ff.de adul.si maritꝰ.§. ꝑsci ptiones.nã ibi dicit.m pꝰ q̃ nomẽ accusari .nit recep/ tuz inẽ reos.nulle ꝑceptiões admittunt.ꝟ .tñ dicit q̃ si ante lit.ꝓtest.nõ credebat adulteriũ accusatozẽ cõ/ misisse ꝛ postea sciuit. bñ põt excipe ꝙ eum. sed tamẽ huic ꝓdictꝰ.§.si publico ꝙdicit.nam ibi ꝛ q̃ exceptio fuit admissa.sed intellige q̃ admissa fuit de facto.

m Purgat'.ꝛ imunis.nõ eni sufficit q̃ sit purgatꝰ nam lz vxor peniteat ꝛ adulterio. si tñ viri adulteriũ

velit accusare repellit exceptiõe. nam cũ post pñiam vir possit eã accusare vr̃ multo fortiꝰ q̃ eam possit exceptiõe repellere. ar. ff. pxi. cã. q. ij. admonere. ar. ff. de reg. iu. inuitꝰ. ℣. cui damꝰ. Sz q̃d sentis si vir eam sibi reconciliauit. t post vir adulterat. si enī vxor velit eum accusare. poterit eam repellere exceptiõe adulterij q̃ vxor commisit t ipse remisit reconciliando eam. t etiã deus sibi remisit cum iam ipsa penituit. ℣. q. j. apo mi sericordez. Rñ. sic. q̃ q̃az possumꝰ ꝓsecꝝ exciꝑiendo q̃ nõ possumꝰ ꝓsecꝝ agendo. qz q̃ crimen intendit. videndum est si ipse ꝑ eus fuerit crimiꝰ sus. vt. vi. q. j. q. crimen. ar. ℣. xx iij. q. iiij. Si illic. ℣. ego dico q̃ viro nõ cõpetit exceptio cũ iam sit ab eo remissa. vt ff. de ediꝯ. edic. querif. ℣. si vendituꝝ.

a ℣ Jdicturi i tractã. inquũ enim est vt pudicitiam vir ab vxore exigat quã ipse nõ exhibet. arg. ff. ad l. iuli. ℣ adulte. si vxoꝝ. ℣. iudex. ℣ di. xcv. esto subiectus. item frustra petit debitum q̃ q̃ debet nõ impedit. q̃ enī ꝺſcꝫ turiſ tc ar. di. ix. negs. argu. ℣. c. q. iij. nemo.

Exo. 20 Deu. 5. I Niquũ est. b udicare. iij q. viij. cuius in agendo.

c I Ndignãt. pendere. i. sustinere a pendo pẽdis. d Gratius. ar. matoꝝ eẽ reatũ ex ꝑsona delinq̃ntiꝝ. ar. xj. q. iij. ꝓcipue. xxv. q. j. nulli.

e On mechaberis. ꝓcedere. q̃ oꝝ ꝑ de viro respectu vxoris intelligẽdũ est de ꝓlato respectu clericoꝝ et de clerico respectu laicoꝝ. ar. j. q. j. vilissimꝰ. vt. viij q. j. c. vl. t de mgro respectu discipuloꝝ ꝺs ꝓcedere oꝝ C. de pfe. t me. mgros. xviij. q. j. qualis.

f ℣ Nc autem hec questio non habet questionem. quia non pōt dimissa vna aliam ducere nisi cum mꝝimoniũ rumpiꝝ. t pꝛioꝝ desinit esse vxor. vel cum sponsa ingredit monasteriũ. vel cũ infidel dimittit nolens cohabitare viro. xxxv. q. vij. incestuosi. et. q. vj. si duo. eꝛ de ꝙuer. ꝙiug. eꝛ publico. t eꝛ de diuoꝛ. ℭtro.

Nteruenie te diuoꝛtio diuoꝛtiũ aũt nõ est verũ nisi cuz fit animo ꝓstituendi discessionẽ ℣. de pe. di. j. diuoꝛtiũ. diuoꝛtiũ autem dicꝝ ẽ a diuersitate mẽtis. vel quia in diuersas partes eũt qui mꝝimoniũ distrahunt. ff. de repu. l. ij. nec fit diuoꝛtiũ quo ad mꝝimoniũ essentiaz sed quo ad vsuz carnis. t duplicitꝝ fit vel perpetuo ℣ pꝛoꝛi. q. v. q deo vel ad rempus. xxx. q. j. nos se.

h ℭRepudiũ. id est. diuoꝛtiuz nam repudiũ ꝓprie est inē sponsos. ff. de verbo. sig. inter stipulũ. ℣ diuoꝛtium.

Jcere. ma/ nente. ar. q̃ nec sacramento oꝛdinis caret depoliꝝ. cum hec duo sibi ꝛeparat canon. l. sacramentuz oꝛdinis t sacramẽtum baptismi. vt. ℣. de conse. di. iiij. ostenditur. argu. ℣. l. di. accedens.

k ℭNunq̃. ℏ habes q̃ verum sacramentũ baptismi nunq̃ in aliquo aboletur vnde videtur q anima semel baptizata nunq̃ debeat iterum baptizari. t si millies quis resuscitaret ad viram. Sed quid ô oꝛdiniℏ quid de possessionibꝰ quid dentiꝝ de vxore lazari. nunquid sunt ei omnia restituẽda. Jtem nunqd anima contrahit originale peccatũ cum denuo applicatur carni. de originali dicit. h. non esse illud in susceꝛato. quia mozte extinguitur. sed dignitates t vxorem petere non poteſt. de iure. de eꝛrare tamen si vacat ei est subueniendũ. gandulphꝰ dicit nõ esse mozte vbi resuscitario sit secuturꝰ. sed potius diuinam q̃dã vo/

beas in virtute ꝓcedere vxorem tuã: qm̃ castitas virtꝰ ẽ et tu sub vno impetu libidiſ cadis: t vis vxorẽ tuam victricẽ esse t tu victus iaces: t cũ tu caput vxoris sis: ꝓcedit te ad deũ cuius caput es vis tuã domũ capite deoꝛsũ pendere: caput enī mulieris vir ẽ. vbi aũt meliꝰ viuit mulier q̃ vir: capite deoꝛsuz pẽdet domꝰ. si caput est vir: melius debet viuere q̃ mulier: et ꝓcedere in oĩbꝰ bonis factis vxorẽ suã. His aũctibꝰ monstrat: q̃ adulter adulteram dimittere non valet.

f ℭNunc aũt Q. VII querif: si ille q̃ dimiserit vxorẽ suaz causa fornicatiõis illa viuente aliã ducere possit. Qõ autem hoc fieri nõ possit testat aug. in li. de bono ꝙiugali dicẽs. Vinculuz ꝙiugij fornicatiõe nõ pōt dis

g Mteruenie te di/ solui uoꝛtio nõ aboleꝝ ꝓfederatio nuptialꝫ ita vt sibi ꝙiuges sunt etiã sepati: cuz illis etiã cõmittiꝫ adulteriũ: q̃ꝰ

h etiã fuerit pꝰ suũ repudiũ copulati. I dẽ õ adulterinis cõiugijs. li. ij. Nulla rõne dissoluit ꝙiugiũ q̃ semel initũ ꝓ

i Jcite dimittiꝫ vxor ob cãz fornicatiõis: sz manet vinculũ ꝑris: ꝓpt̃ q̃ fit reus adulterij q̃cunq̃ duxerit dimissaz ob cãz for/

cationem. ideoq; nec mr̄imoniū dissoluit̄ nec cetera a/ mittūt̄. quod autem hic dicit aug. de naturali morte. nō de miraculosa intelligit̄. tu dic mr̄imonium morte dissolui. vt hic dicitur. cum sit quedam societas q̄ dis/ soluitur morte. ff. pro socio. cum duob⁹ §. idem. Rñ. mors autem omnia delet. ī auc̄. de nup. §. dein/ ceps. collat̄. iiij. idem dicendum de prelatura. sed baptisma nō de letur morte vel aliquid aliud in quo ꝯfertur gratia. vt ordo. vnde resuscitatus non ē denuo or/ dinandus ⁊ est ratio. quia ꝑ baptismū copulat̄ īmortale īmortali. s. anima deo. per mr̄imonium mortale mortali scilicet corp⁹ corpori. ⁊ ita dissoluitur morte sola vnde dicit baz. q̄ mr̄imoniū nō soluitur ī ingressu monasterij. qz dicitur hic q̄ sola morte soluit̄ mr̄imonij sacramentū. io. quid iuris sit de hoc ī questionib⁹ notaui. b.

1. Cor. 7

a Apostolus dicit ī epistola ad corinthios.

b Non discedere. nisi ꝓpter fornicationem.

c Viro. etiaz inuito maxime si non sunt separati iudicio eccl̄ie. imo etiam post sentētiā vsq; ad bienniuz potest eam sibi recōciliare inuitaz. vt C. de adul. auc̄. sed hodie. Sed q̄d si postea maritus adulteret̄ postq̄ sn̄ia est lata ꝯ vxorē de adulterio. dicunt oēs q̄ maritus tenet̄ eā recipere. vt ex̄ d̄ diuor. ex litteris. ⁊ ex̄ de iureiuran. tua. ⁊ ex̄ de adul. tua q̄d vix credo. eo q̄ nulla fcāsit īiuria mlieri. vt. j. e. quē admodū. est enim liberatus a mutua seruitute. naz cū illa mulier non possit induci testis super aliquo cuz sit damnata de adulterio. ergo nec ad accusandū admittitur. non enim poteest dici q̄ suam iniuriam proseq̄tur cum omne ius siue etiam seruitutem quam habuit in viro perdiderit. ⁊ premissas decretales intelligo cū non fuit sententia lata super adulterio. sed tm̄ de diuortio. multum enim refert an iudex ita sn̄iauerit. pronuncio te adulteratam. an sic ꝓnūcio virum esse separandum a te. sic. ij. q. iij. §. notandum. vel ibi iudex ex officio suo restituit virum mulieri. al's inconueniens esset q̄ sententia a qua non esset appellatum. ⁊ que trāsiuit in rem iudicatam ꝓpter delictum supueniens retractaret̄. Hoc autem bene concedo. q̄ ꝓpter delictum superueniens restituitur seruitus prior. dūmō sententia nō p̄cesserit super adulterio. si tn̄ factum fuerit publicum vt ex̄ de diuor. significasti. io. ꝯrium dixi in questionib⁹ per decreta. illā ex lr̄is ⁊ decreta. significasti. nā illa d̄creta. ex lr̄is exp̄sse pōit hūc casū. b.

d Similem. ar. q̄ ea que premittunt̄ in contractib⁹ intelliguntur repetita in sequentib⁹. et q̄d precedentia determinant sequentia. vt hic. et. ff. d. ꝟ. oblig. ticia. ⁊. ff. de cōdi. ⁊ de. auia. et ff. de vino ⁊ tritico le. l. vl. ꝑ seq̄ntia silr̄ p̄cedētia vt. xxvij. q. ij. egressus. ⁊ ꝑ mediū tā p̄cedēs q̄ seq̄ns. ex̄ d̄ ap. secūdo reqr̄. Itē huic vr̄ ꝯriū. ex̄ d̄ ap. inq̄sitōi. et ibi q̄re so. illius (brocardi.

g Dominus. cāz fornicatiōis. sz q̄re dn̄s ꝯstituit tm̄ ꝓpt̄ h̄ crimē dimitti cū alia q̄dā sint maiora. iō qz cū ipa ī h̄ nō seruet fidem nō est ei seruāda ⁊ ita punitur in q̄ deliquit. j. q. iiij. §. itē pctō. Itez qz fornicatio etiā vxoris maculat corp⁹ viri. vt. s̄. e. q j. in ꝯiugio. Itē est h̄ ar. q̄ q̄ vnā cām excepit intelligit̄ oēs alias inclusisse. ff. de euic. q̄ libtatis.

h Sustineri. ar. ꝓ leprosis. ⁊. s̄. e. q. v. siq̄s vxorem

Omnes. cātiōes. s. actiōes vel allegatiōes. io.

nicatiōis. Sicut autē manente in se sacr̄o regn̄atiōis excōicat̄ quisq̄s reus ē crimi
a nis: ita q̄ sepat̄ a viro nūq̄ carebit sacr̄o ꝯiugij: etiam si nō reconcilieť viro: carebit autē si mortu⁹ fuerit vir ei⁹. reus v̄o excōicationis ideo nunq̄ carebit regn̄atiōis sacramēto etiam si nō recōciliatus fuerit: quia nunq̄ moritur de⁹: cui est copulatus ī baptismo. Idem sup epl'am pauli ad corinthios. Siue vir ab vxore siue vxor a viro causa fornicatiōis discesserit alterā habere ꝓhibetur.

a Apostolus dicit: his q̄ sunt in ꝯiugio p̄cipio nō ego sed dn̄s: vxorē a viro
b suo nō discedere. q̄ si discesserit: māere īnuptā aut recō
c ciliari viro suo. pōt enim fieri: vt discedat ea causa q̄ dn̄s ꝑmisit. at si femīe licet viruz suū dimittere ꝓpt̄ fornicationis causam: q̄d rn̄debimus de h̄ q̄d dicit posterius: ⁊ vir vxorē suā nō dimittat: q̄re n̄ addit excepta cā fornicatio/
d nis: q̄d dn̄s ꝑmittit: nisi q̄ similē formam vult intelligi: vt si dimiserit q̄d cā fornicatiōis permittit̄: maneat sine vxore: aut reconcilieť vxori et post pauca. dn̄s aūt ꝑmisit cā fornicatiōis vxorez dimittere: sz qz ꝑmisit nō iussit Idē de sermōe dn̄i in mōte.

e Fieri pōt: vt vir dimittat vxorē cā fornicatio nis: quā exceptā dn̄s esse voluit. Jam v̄o si nec illi nubere ꝯcedit̄ viuo viro suo a q̄ recessit: neq; huic alteraz ducere viua vxore sua quam dimisit: multomin⁹ fas ē illicita cum q̄buslibet stupra cōmittere. Item ex ꝯcilio mileuitano. Ab vxore dimissus vel dimissa a viro ad penitētiam redigant̄: nisi aut ꝯtinentur viuere aut se reconciliare voluerīt

f Placuit vt s̄m euangelicā ⁊ apostolicā disciplinā neq; dimissus ab vxore neq; dimissa a marito alteri ꝯiūgat̄: sz ita maneant aut sibimet reconcilient̄. q̄d si ꝯtempserīt: ad penitentiā redigant̄. Item aug. de sermōe dn̄i in monte habito. Mechatur qui a viro dimissaz ducere presumit

g Dominus ad illud cōfirmandū vt non facile dimittat̄ vxor: solā fornicatiōis cām excepit: ceteras v̄o vniuersas ⁊ īnumerabiles molestias si que extiterint: iubet pro fide coniuga/
h li ⁊ pro castitate fortiter sustineri: ⁊ mechum dixit etiam virum qui eam duxerit que soluta est a viro. Item hiero. ad damasum p̄sbyteruz. Adultera probatur: que viuente viro alteri nubit

i Omnes causationes apostolus amputans apertissime diffiniuit viuente viro esse adulterā mulierē si

Dominus. cāz fornicatiōis. sz q̄re dn̄s ꝯstituit tm̄ ꝓpt̄ h̄ crimē dimitti cū alia q̄dā sint maiora. iō qz cū ipa ī h̄ nō seruet fidem nō est ei seruāda ⁊ ita punitur in q̄ deliquit. j. q. iiij. §. itē pctō. Itez qz fornicatio etiā vxoris maculat corp⁹ viri. vt. s̄. e. q j. in ꝯiugio. Itē est h̄ ar. q̄ q̄ vnā cām excepit intelligit̄ oēs alias inclusisse. ff. de euic. q̄ libtatis.

Sustineri. ar. ꝓ leprosis. ⁊. s̄. e. q. v. siq̄s vxorem

Omnes. cātiōes. s. actiōes vel allegatiōes. io.

a ¶ Nolo.i.nolo q excusationē mulieris alleges.
b ¶ Patris.i.eam traditā a mre inuitam.
c ¶ Patris.qz pna.s.volūtate sit factū.
d ¶ Propinqrū.i. q ppinqrū caterua ad eā venisset
e ¶ Sodomita.vr ḡ q marit⁹ possz dimitti ppt op⁹ sodomiticuz.vt

a alteri nupserit nolo mihi p
b feras raptozis violētiā:ma
c tris pfationem pfis auctem
d ppinqrū cakuā: fuoz insidi
as ꝛ parētūz:dāna rei fami
liarꝛ.ꝛ q̄diu viuit vir:lz ad
e ulter sit:lz sodomita:lz flagi
cijs oīb⁹ coopt⁹ ꝛ ab vroze
f ppt hec scelera derelict⁹:ma
rit⁹ tñ est reputādus eius.s.
cui alterū virū accipe nō lz.
nō hec apls pria auctē de
cernit:sz christo in seloq̄nte
christi verba secut⁹ ē: q̄ ait i
euā gelio:q̄ dimittit vroꝛem
suā excepta cā fornicationis
facit eā mechari:ꝛ q̄ dimissā
accepit adult̄ est. vñ ꝛ apli
g grauē ꝓiugij sarcinā intelli
gentes:si ita ē inq̄unt nō ex
pedit hoi vroꝛem accipe.ad
h qđ dns q̄ pōt ꝫ cape capiat:
i statimq̄ sub exēplo triū eu
nuchoꝛ virginitatis infert
k btitudinez q̄ nulla lege car
l nis retinet. ¶ tē ex ꝓcil. eli
bertano. Mulieri fideli q̄ vi
rū adulterū dimittit:alij nu

m ¶ Jdelis fē bere nō licet
mina q̄ adulterū mari
tū relīq̄rit fidelē:ꝛ alterū du
xit: phibeat ne ducat.si aūt
duxerit:nō ꝓus accipiat cō
munionē q̄ is quē reliqueꝛ
n rit de seculo exierit: nisi fo
rte necessitas infirmitatꝛ da
re cōpulerit. ¶ tem ex ꝓcilio
martini pape. Ad pnias est
cogēdus:q̄ multꝛ nuptijs co

o ¶ Jḡs multꝛ fuerit plac
nuptijs copulat⁹ pnias
agat: ꝓfatio aūt ꝛ fides pe

p nitentis tps comphendat.
¶ tē aug.ō adulterinis ꝓiu
gijs.li.j. Qui ob fornicatio
nē vroꝛē dimittit ꝛ aliā du
cit:mechari pbat.

q ¶ Eadmodū non recte
dici pōt: si nescit hō nō pec
cat.sūt enī pcta ignorātiū q̄
uis miora q̄ sciētiū:ita etiaz
nō recte dici pōt: si cā forni
catiōis dimiserit vroꝛē virꝛ
aliā duxerit:nō mechat. Est
enī mechatio ꝛ eoꝝ q̄ alias
ducūt relictis ꝓpt fornicatio
r nē ꝓtioꝝ⁹:sz vtiq̄ minoꝛ q̄
eoꝝ q̄ nō ꝓpt fornicationem
dimittunt. ¶ unt enīz in for
nicatione gradus: vt sic gra
uius peccat adulꝛ q̄ fornica
toꝛ:sic grauius delinq̄t qui
nec sua dimissa aliā ducit eo
qui suā dimittēs aliam coḡ
scit.grauius quoq̄ qui vro
rem suam habēs ad ꝓiugem
ꝓximi sui accedit: q̄ qui nō
habens vroꝛem:thoꝛ alteri
us violat:vel vroꝛat⁹ ad so
lutam accedēs. sed hos oēs
incestuosi trāsecēdūt:q̄s vin
cunt ꝓtra naturā delinq̄ntes
Unde aug.de adulterinis
coniugijs.

t ¶ Ulterij maluz vincit
fornicationem: vincitur aūt
ab incestu.peius est enim cū
matre q̄ cū aliena vroze cō
cubere.sed oīum hoꝛ est pes
u simū quod ꝓtra naturaz fit:
vt si vir mēbro mulieris ꝛ ad
ꝫ concesso voluerit vti.vsus
enī naturaꝛ si vltra modum
x plabit:in vroze q̄dē vēiale

xxxiij.q.v.q̄ sit.ꝛ ḡnitas replet padisū.ꝫ.e.q.j.nu
prie. l ¶ Retinet.lex carnis ē reddere pcti debi
tū hac lege ñ teneꝫ ḡnitas vel nō teneꝫ lege carnis
sed tm̄ de dono ꝑūsse.

H Jdelis.fidē.nā sec⁹ si infidelē ꝓpt fornicationez m
spūalēdimitterꝛ
nolēte ꝛc.xxviij
q.ij. si infidelis
n ¶ Exierit.ꝫ
pēa statuit in ō
testati oz illi⁹ cri
minis vt ēt post
pniaz nō possit
adulē cū adultera cōicari.s.coꝛ
poze christi q̄/diu ꝑm⁹ vir vi
uat.nisi sit arti
cul⁹ mozt̄.vt ō
ꝫ nōui.ꝫ.xxvij.
q.j.deuotā.ꝛ.c.

S q̄ christo.
Jḡs copla, o
tus.eodē tpe de
raliꝫ ei locḡ ꝫ.c
ꝛ.xxxj.q.j.ō hiſ
p ¶ Coꝛprehen
dat.i. abscindat.
xv.q.vi.hi qui.
lxxxij.di. pbyt.

Q Eadmo q
dū.nō re
cte.i.ñ vere.ꝛ ꝫ
de eo q̄ negligit
scire ꝛ ita ō ig
rātia iurꝫ vel fa
cti supina.
r ¶ Jgrātium.
nā q̄ p igrātiaz
peccet quis. ex/
pōsū est.xxiij.q.
j.sicḥ dedit. ar.
ō.xv.q.j.illa ca
uēda.ꝫ iō dicit il/
la cauenda q̄ ex
volūtate ꝛc. q̄
ḡuioza sē vl dic
igrātiū ius vel
q̄tritate vel q̄li
tate ōlicti sciēti/
um rñ factū. ali/
aſ si nullo mō sci
rēt vr infans vl
furiosus nō pec
cāt.sic soluit ꝓbi
um.xv.q.j.aliḡ
er.c.illa.
s ¶ Minoz.qz
fco diuoztio ñ re

Matth.19
Mar.10

1.Cor.7

g ¶ Sarcinaz
nā dicit lex q̄ mrimoniū mulꝛ calamitatiꝫ opmik.
C.ō impo.lucra.desch.l.vl.li.x. h ¶ Cape.ḡitatē
ſ.nā lz mrimoniū ḡuer.ꝫ ḡuiē. i ¶ Eunuchoꝝ.i.
triū generū eunuchoꝝ.nā q̄dā sūt eunuchi ꝓpt natu/
ralē frigiditatē.alij ꝓpt sectionē.alij volūtate.isti p/
ferūt.hoꝝ enī ḡnitas vitā redolet angelicā. vt i exo/
do legitur. k ¶ Carnis.preter carnē viuere angeli
cum est.de istis dictum est.beati qui castrauerit se ꝛc.

neḳ ei ad mutuā fuitutē.ꝛ iō ñ vr̄ vēire ꝫ fidē ꝓiuga
lē.ꝛ iō ñ facḗ alteri iurā.si ei p⁹ adulteriū stari restitu
ra eēt hoꝛ seruit⁹.ḡ tm̄ delict vr ꝫus.
H Ulterij.ab icestu.ꝛ sic vr̄ q̄ q̄libz icest⁹ sit ma
ioꝛ adlterio.vr.ff.ō adul.ꝛ ꝫ si adlteriū.ē.j. v ¶ Na
turā.ḡ cāu malo vīci q̄ vincḗ.ē.xxiij.q.ij.i tparum.
x ¶ Veniale.ar.ō.ḥ.q̄ dixit mortaliē peccare cuz p/
pria vroze cū excedit mod⁹.vt.ē.e.q.iij.ozigo.

a Execrabilē. ar. ℔ ꝙ plus peccat ꝙ iurat ꝙ deum mendaciū. ꝯ qui iurat ꝙ creaturā mendaciuz. vt. xxij. q. j. mouet. b Jn vxore. ꝫ. c. q. ij. quicquid contra ibi de naturali hic de extraordinaria cōmixtione agit de qua dicitur. xxxv. q. iij. extraordinaria.

Afferebat. ꝫ. dis. xiiij. q. ait ꝫ. xv. q. j. si ds in clero ſz dic ſcūs alias. vl q ad zelū. qz vole/bat hoſpites il/leſos ſeruari.

d Apud barbaras. nā et hoſti fides ē ſeruā/da. vt. xxij. q. j. noli. z hoſpes/ſi tenet hoſpitez de/fendere. vñ z lex dat actionē ꝫ eū .ff. nau. ca. l. j. in fin. z dicet i die iudicij. hoſpes fui z non recepi/ſtis me ꝛc.

e Flagitia. q ſi oēs. ar. ꝙ rōne multitudis vel ꝫſuetudinis nō excuſaſ quis a culpa. ar. ꝫ. e. q. iij. obijciunt. ꝫ. ſed itellige in his q fiūt cōtra naturā qñ quis ꝓpter multitudi/nē excuſatur. ha/bes de pe. di. vj. c. j. in fi. z. xliij. di. comeſatiōes.

f Que cū deo de qua hēs. j. de conſe. diſt. iij. in chriſto.

g Peruerſi/tate. i. ordine p/uerſo. grauiꝰ tñ puniunt leges ℔ crimen ꝯ cano/nes. vt ex de ex/ecr. ꝑla. cīci. C. de adul. cum vir z dicit imperator ꝙ tale crimē pe/ſtilentias z tem/peſtates i ducit. in aut. vt nō lu/xurient ꝫ natu/rā. ſed qui puer co:rupit ad ſtu/prum morte punitur. j. de pe. diſt. j. qui puero.

h Sus. arguebat in epiſtola ad romanos.

i Danabilioꝛes. qō vex eſt. vt. ꝫ. e. adulterij

k On ſolū pctm̄. i. peccati reatus. qz actuale pctm̄ tranſit actu. ſed remanet reatu originale ecouer/e. de ꝫſe. di. iij. nō ex quo. l Adhuc. j. de ꝫſe. diſt. ij. quotidie. m Delectat. ſ. di. xlviij. hinc ℟. ponde roſus. n Teneat. ſ. vt delectet. nā tūc peccat mor/taliter. ar. di. lxxxj. valet. nā ſi ad hoc teneat vt doleat nullū tale remediū ſicut cōtinuata memoria. de pe. di. iij. iudas. o Seruitus. ſ. ideo omnis cē.

pctm̄ eſt: in meretrice dāna/bile. ſed iſtud qō ꝫ naturam eſt: execrabilit fit i meretri/ce ſz execrabili⁹ in vxore. tan/tū eni valet ordiatio creato/ris z ordo creature vt i reb⁹ ad vtendū ꝓceſſis etiam cuz mod⁹ excedit: lōge tolerabi/li⁹ fit ꝙ in eis q ꝓceſſa ñ ſūt: vl vn⁹ vel rar⁹ exceſſus. I tē ambro. in li. de patriarchis.

Minus eſt ſm naturā coire ꝯ ꝓtra naturā delinquere

c Afferabat ſctūs loth fi/liarū pudorē. nā z ſi il/la quoq flagitioſa īpuritas erat: tñ min⁹ erat ſm naturā coire ꝯ aduerſus naturā de/linquere: ꝓferebat dom⁹ ſue verecūdie hoſpitalē gratiaz d etiā apud barbaras gentes inuiolabilē. I tē aug. ꝓfeſſio nū. li. iij.

Grauioꝛa ſūt flagi/tia: q̄ ꝓtra naturā ꝓbātur qualibet inceſta macula.

e Flagitia q ſē ꝫ naturā vbiq z ſp repudianda atq puniēda ſunt q̄lia ſodo/mita z fuerūt. q ſi oēs gentes facerēt: eodē crīs reatu diui/na lege tenerent: q nō ſic fe/cit hoīes: vt ſe illo vterentur mō: violaſ q̄pe ipa ſocietas f q cū deo nob eſſe dz: cū eadē natura cui⁹ ipe auctor ē: libi g dinis puerſitate polluitur.

Item contra iouinia. li. j.

Turpioꝛ z flagitioſioꝛ ē vſus ꝫ naturā: ꝯ fornicatiōis vel

h Sus natu/ adulterij. ral z licit⁹ eſt ſīc in gio: z illicit⁹ ſīc i adulterio. ꝫ naturā vero ſp illicitus: et pculdubio flagitioſioꝛ atq turpioꝛ quē ſctūs apl's et in maſcul z i feminis arguebat i dānabilioꝛes volēs itelligi: q̄ ſi i vſu naturali vl adulte/rādo vl fornicādo peccarēt. I tē iſidor⁹.

Omis īmunda pollutio fornicatio ē ſz varia ſint peccata fornicationis.

k On ſolū de cōmiſſa foꝛ nicatiōe pctm̄ regnat i l hole. ſz ſi adhuc delectat at/n q animū teneat ꝓculdubio regnat. fornicatio carnis a/dulteriū ē. fornicatio animi o idoloꝝ eſt fuit? ¶ Eſt autez ſpūalis fornicatio: de q̄ dns ait. qui viderit mulierem ad ꝓcupiſcēdū eā: iā mechat⁹ ē eā in corde ſuo. oīs īmunda pollutio fornicatio dr: q̄uis q̄ſq diuerſa turpitudis vo/luntate ꝓſtituat. ex delecta/tione enim fornicandi varia gignuntur flagitia: q̄bus re p gnū dei claudit: vt hō a deo q ſepareť. Jnter cetera ſeptem r vicia viciū fornicatiōis ma/ximū ſcel⁹ eſt: qz p carnis im/mū diciā tēplū dei violatur.

¶ Sunt aūt quedā q̄ ſīc ani/malia abſq vlla diſcretione indeſinēter libidini ſeruiunt quas ego nec mutis pecudi/bus comparauerim. ꝑeco/ra enim cum conceperint: vl tra non indulgēt marib⁹ co/piā ſui. I tē ex epla clemēt.

Adulteriū ſcōm in penis ob

s Quid in oī/ tinet locū. bus pctis adulterio ē t grauiꝰ. ſcōm nanq in penis obtinet locum: quem quidez

p A deo. ſ. de ſalomōe. ſ. c. q. iij. ſalomon.

q Septē. vi/cia. ſ. ſuperbia iui/dia ira auaricia accidia ſiue tri/ſticia gula luxu/ria. p qua ponit ℔ fornicatio. hec ſunt cardinalia alia ſunt ꝯſi ra/muſculi. de quib⁹ habes. xxv. diſt. ℣ criminis. Rom. 1

r Fornicatio nis. inceſtuoſa. vl maximū. ſ. cō/mune. vel maxi/mū dr. qz habet ſub ſe mltas ſpe/cies. xxviij. q. j. idolatria.

Q Vidi oī/ bus. gra/uius. hoc dic ad dereſtationē cri/minis. z eſt ſilis mod⁹ loquendi. ſ. c. q. vj. nihil iniquius. multa enī crimina ſunt grauioꝛa adultre/rio. vt homicidi/um. vt. j. pri. q. ij. ſi q. z inceſt⁹. ſ. e. adulterij. et ſacrilegiū. vt. xvij. q. iij. ſicut. z fractio voti con/tinentie. vt. xxv/ij. q. j. nuptiarū. z generalit vbi/cūq grauioꝛ pe/na imponit. vt xxiij. q. j. nō af/feramus. vel di/citur maximuz. quia maxima pe/na punit. i. moꝛ/te. ex de fur. c. j. z. ij. Matth. 5 a

t Jn penis. i. in ꝓhibitoīb⁹ ſe cū de table mo/ſi. Jn ꝑma tabu/la ꝓtinēt hec tria ꝓcepta. nō hēbis deos alienos coꝝ/me. vl nō facies tibi ſculptile. nō aſſumes nomē dei tui in vanū. memēto ſcrificare die ſabbati. Jn ſcōa ꝓtinē/tur. vij. honoꝛa ꝑez z mrem. nō occides. nō mechabe/ris. nō furtū facies. nō loq̄ris ꝫ ꝓximū tuū falſuz teſti/moniū. nō ꝓcupiſces rē ꝓximi tui ſiue domū vl ꝫgrū.

nec seruū nec ancillā. nec vniuersa q̄ illi⁹ sunt. ¶ error fidei phibēt in phibitiōe p̄me tabule. a/dulteriū i tertio mādato secunde tabule. hoc est i scōa phibitiōe.

a ¶ Primū. i. i p̄ma tabula.

b ¶ Quod p̄o posuisti. infirmitate. i. arta. ℈. q. v. puto.

c ¶ Nubat. ℞ anglicl ꝯcessum est. vt dicit. g. q. nouī erāt in fide vt. j. e. ꝺ. q̄uis. ſz male. q. iſte non fuit ille gregorius. nec ſcribit augustino anglozū epō. cui illa ꝯcessio facta ē. xxxv. q. iij. q̄ ſcripſi. vl intellige q̄ loquit de ſponſa. ⁊ fm ℞ illud eſt p̄ſiliū. nō ei opē ſubtrahit. vl intellige de dote ei reſtituēda. ex de dona. inē virū et vxorem. c. j. ⁊. ij. vl locē de arta. ⁊ illud erit p̄ſilium. nō ei opē rē ſed ℨ hoc obijcit ex de frig. ⁊ male. p̄ſultatiōi. nā ibi dicit q̄ nō inuenit aliquis canon de arta. ſed certe bñ inuenit ſz nō expſſe. vel intellige ō iuuene q̄ ꝓtiere ñ p̄t cum p̄mittur ℨhere cū vna p̄miſſiua cōparatione ne ad plures accedat. ille. j. p̄ri. q. ij. ſi q̄. vl dic ℞ abrozatū cēvt dic. g.

d ¶ Opē. i. dorem reddet.

e ¶ Culpa. arg. q̄ p̄bato adnlre rio ſtati vir p̄t dimittere vxorē ſuā ⁊ dotē lucratur. ex de do. inē vir ⁊ vxorē. plerumq̄.

1. Cor. 7

a p̄mū hñt illi q̄ aberrāt adeo etiā ſi ſobrie vixerit. His autoritatib⁹ euidētiſſime monſtrat: q̄ q̄cūq̄ cā fornicationis vxorē ſuā dimiſerit: aliā illa viuēte ducere nō poterit ⁊ ſi duxerit re⁹ adulterij erit. His ita rñdet: he auctes ō his loquunt: q̄rū ꝓtinentiā carnal infirmitas non impedit. vel de his q̄ p̄ſtātes cām diſcidij alio⁊ coniūctione ſe reddiderit indignos. Unō ambroſius ſuper epiſtolam pauli ad corinthios.

Uxor a viro nō diſcedat niſi cā fornicationis. q̄ ſi diſceſſerit: aut maneat inupta: aut recōcilier viro ſuo. ⁊ vir ſll nō dimittat vxorem. Jdeo non ſubdit de viro q̄ de vxore p̄miſit: quia viro licet ducere aliā. Itē gre, iuni or bonifacio epō. Licet ducere aliā viro: cui ſua ob infirmitatē corpis debitum red-

b dere non valet. Quod oppoſuiſti: ſi m⁹ infirmitate correpta nō valuerit viro debitu⁊ reddere: q̄d ei⁹ faciat ꝺiugal: bonū eēt ſi ſic pmaneret: vt abſtinētie vacaret. ſed q̄ hoc magno⁊ ē. ille c q̄ nō poterit ſe continere nubat magl: nō tamē ei ſubſidij d opem ſubtrahat: quā ifirmitas p̄pedit: non tñ dete. tabit e culpa excludit. ¶ Sed illud ambroſij a falſatoꝛib⁹ ōr eſſe inſertū. Illud gregorij ſacris canōib⁹ imo euāgelice ⁊ apoſtolice doctrie penit⁹ inueni f tur adūſum. q̄dā vero ſnīam ambroſij fuare cupiētes: nō de q̄libet fornicatiōe illō arbitrant intelligi: vt ob quā, libet fornicationez vir licite dimittat vxorē: ⁊ viuente dimiſſa aliā ducat. de inceſtuoſa tm̄ fornicatiōe intelligit: cū vxor videlicet alicui⁹ p̄ri ⁊ filio fratri ⁊ auunculo viri ſui vel alicui ſimiliū ſe ad cō- g ſtuprandū publice tradiderit. hec aūt q̄ viro ſuo ſe illicitam reddidit in ꝓpetuum: dū p copulā ꝓſanguinitatis in primū vel ſecūdū vl tertium gradū trāſiuit: affinitas licite dimittitur: ⁊ ea viuēte ſupducit alia. ¶ Hic ſigs cō tendat: nō magl viro q̄ mulieri licitū eſſe: ſi vir alicuius eo dē modo fornicet: ſciat virū ab ambroſio appellatum nō ſexu ſz animi vtute: muliere quoq̄ noīataz ſentiat nō ſexu corpis ſz mollitie mētis. ſed q̄ nulla auctē pmittitur: vt vxore viuēte alia ſupducatur. intelligit illud ambroſij in ſupradicto genere fornicationis: nō tñ q̄ viuēte dimiſſa aliā ducere poſſit. ſed poſt mortē fornicarij vl fornicarie q̄z vterq⁊ vt ſupra dictū eſt a corruptiōe luxurie mlr appellat. ¶ Ille qui a fornicatiōe mūdus eſt vir vl mlier: alijs copulari p̄ñt. adulteri aūt ſi ſupnixerint: nullo mō alijs copulari poterūt. Sic et illud intelligit q̄ in. c. cuiuſdā concilij legit. Licitū conſugiū non negetur illi: cuius vxor cū ſuo fratre dormierit

h ¶ Sedam cū fratre viri ſui dormiuit: decretuz eſt ut adulteri nunq̄ ꝺiugio i copulent. Illi ꝺo cui⁹ vxor ſtuprata eſt: licita ꝺiugia nō negent. Sic ⁊ illud magocien. concilij legitur. Diſiungatur ⁊ nunq̄ coniugio copuletur: q̄ q̄libet infra ſubiectoꝛū admiſerit.

k ¶ Jgs viduā vxorez duxit: ⁊ poſtea cum filiaſtra ſua fornicat⁹ fuerit: ſeu l cū duab⁹ ſororib⁹: aut ſi q̄ duob⁹ fratrib⁹: ſeu cū p̄e et filio: ſi q̄s relictā frīs: ſi q̄s neptē aut nouercā aut nurum: m aut ꝺſobrinā aut filiā auun- n culi aut ei⁹ relictā aut priui- o gnā polluerit: eos diſiungi: ⁊ vlterius nunq̄ in cōiugio copulari p̄cipim⁹. Item. Sororē vxoris polluēs neutram habere valet.

f ¶ Aduersum̄ none leo q̄rē⁹ decta gregorij minoris ſine exceptiōe mandauit tenenda. vt. xx. di. c. j. Sz illud i alijs in q̄b bene dixit. ar. j. q. j. filium.

g ¶ Publice. ℞ alludit. gra. di. alex. ex ō diuor. ſiq. ⁊. c. pozro. q̄ tñ abolita eſt. ex de eo q̄ cog. conſang. vxo. ſut. di ſcretionē. nec ponit in noua compilatione.

h Quedam dormiunt. j. xxxv. q. ij. ſi q̄ cū. ℈. xxvij. q. ij. qui dormierit.

i ¶ Illi ꝺo. oīa iſta. c. vſq̄ ad. ℈. q̄uis exaudi p. ca. hi vero. q̄ē glo. oīm q̄ oīa in ducunt ad pbā dū q̄ inceſtuoſi nō p̄ñt mōimonium ꝓtrahere.

k Jgs. ſororib⁹ ſuis vna erat vxor ſua. ⁊ ſic nō eſt contra. j. p̄ri. cā. q. ij. ſi quis.

l ¶ Cū duabus quoꝝ vnus erat marit⁹. ⁊ ſic non j. j. p̄ri. cā. q. ij ſiquis cum.

m ¶ Conſobrinā. i. filiā matertere. vel dic aut ꝓ id eſt filiam auunculi. ℈. q. j. de benedicto.

n ¶ Priuignā. propriam. ſz de hac p̄miſerat. vel intellige priuignam auunculi de alio progeniram. vel de ſecundis nup. vt xxxv. q. vl. fraternitatis.

o ¶ Eos. ſ. adulteros. vt. j. e. ℈. q̄uis. vel viros vel vxores.

a Vi dormierit. ℣. xxvij. q. ij. qui dormierit.

b ¶ Neutrā. qz ipe debitū nō exiget ab ea. et ita nō hz eā habeē tñ ab ea. qz ipa petēre reneē ei reddere debitū. z ita non hz ſz hr. nec diſtinguo an fuerit occule inceſt an manifeſt. vt ex de eo q cog. ꝓſang. vxo. ſue diſcreti/one. de h notaui xxvij. q. ij. q dormierit.

c ¶ In ꝓiugio. xxxij. q. ij. ſiquis cuz duabꝫ. ℣. ſed ibi ſoluitur.

d ¶ Copulenť. etiā alijs. qz alicē nō eſſet queſtio.

e Hec. i adulterio. ſ. incestuoſo. nā q alij adulteri ꝓtrahere pñt. habes. x. xxj. q. j. c. ij.

f ¶ Dephēdūt. z nolūt eas ō cetero habere i cōiugio.

g ¶ Viuūt. q q determinant oia hec. c. pe mortez eni adulteraē li cet alij ꝓtrahere ante non.

h ¶ Adultera. ℣. xxj. q. j. ſicḥ. ℣. ℣. c. q. apls. ℣ ex. c. illo colligiť q mortuo viro fornicatore adultera poſſit alteri nubere. hz ǒliter hoc ſoluet ſupra determinatū eſt xxxj. q. j. ſiquis.

i ¶ Pnie interi oris. q dicit cōtinua memoria. ō pe. di. iij. iudas.

k ¶ Oncubui/ſti. habeaſ haberiſ tñ ab ea vt notaui. ℣. c. q dormierit.

l ¶ Cōſcia. tāq̄ lena. qz procuret vt adulteret. ℣. c. q. j. c. j.

m ¶ Si ſe continere. vel ſi manifeſtū eſt viri adulteriū. z eū nō cozrigit. z eſt ar. ad queſtionē de medico. q cognouit vxorē patientis ex diſſolutione viri vl diſſimulatiōe viri vel ꝓſuſione. n ¶ Mubat. poſt mortē mariti. vel eo viuente ſi erat tm ſpōſa de futuro. ex de iureiurā. quem/

• Iquis. ſed vir poſt mortē vxoris. ℣. (admodū. e. hi qui. p ¶ Similiter. ſed ℣. j. xxj. q. ij. ſi quis cū duabꝫ. ſed h rigoz ibi miſcōia. vel hic vna erit vxor ibi nō. q ¶ Quis. magocieſis. ℣. e. ſiquis viduam.

r ¶ Illud vero. quanq̄ bonus dormitat homerus. Vagatur. g. ꝓ ſolutione illius. c. ℣. e. ꝓpoſuiſti. z cum nō inueniat ſomniādo attribuit. ſ. gregozio minozi. qō egregius doctoz vl gregozius maioz ſcribit auguſtino xxxv. q. iij. quedā. l. ſed hic caſus reꝓbatus eſt. ℣.

s ¶ Inane. nō eſt inane. ſed tolerabile. vt quis infirmitate carniſ ad vnā q̄ ad pluresꝫ diuertat. qz ibi ꝓmittitur. arg. ſ. xxj. cauſa. q. ij. ſi qō verius eſt.

t ¶ Si vxorez. ℣. c. q. v. ſi vxorē cum sorore vxorꝫ ſue dormierit: obſuādū ē. Quāuis illud qō in fine magocieſis cōcilij ponit: a nōnull nō de legitime ꝓiūctis ſz de fornicarijs dictū intelligaē: videlicet vt fornicarij diſcedāt ab inuicē z ſine ſpe ꝓiugij pmaneāt. ¶ Illud vero gregorij ad bonifaciū anglicis ꝓ tpe pmiſſum eſt: ḋb ille beatus gregoꝝ in q̄nta z in q̄rta generatiōe ꝓiugia ꝓtrahi pmiſit: alꝫ aūt inane eſſet: cū auguſtin dicat in ſmone dñi i monte. ſi vxorem q̄s habeat ſterilem rē. Ite nicolaus ad carolū magocieñ. epiſcopū.

Ob infirmitatez vel damna corpis ꝓiugia ſolui nō licet

v Hi q̄ mrimōiū ſani ꝓtrūt: et vni ex duobus amētia aut furoꝫ aut aliq̄ infirmitas acceſſerit: ob hāc infirmitatē z cāz ꝓiugia taliū ſolui ñ pñt. Silr ſciēdū ē ō bis q ab adūſarijs execāť: aut mē bris trūcāť: aut a barbarꝫ exſecti fuerint. Ite fabian pa pa. Furioſus z furioſa mrimonia ꝓtrahere nō poſſunt.

x Nec furioſus neq furioſa mrimonium ꝓbere pñt. ſz ſi ꝓtractū fuerit: nō ſeparentur. Ut q̄ ex pmiſſis colligiť: nō licet huic dimiſſa vxore ſua aliā ducere. manet ei inť eos qōdā vinculuz ꝓiugale: qō nec ipa ſepatiōe ſoluiť. Unde auguſtin ait ſiue reſoluat ſperma ſiue non. q ſit ibi matrimonium. nam talis ſatiffacit multeri. ſicut mulier ſatiffacit viro ſiue reſoluat ſiue non. nec requiritur q ſemper in matrimonio ſit filiozum ꝓcreatio. quia ſufficit q non euitent ꝓlem. vt. ℣. q. ij. ſoler.

y Nec furioſus. neq furioſa. quia non poſſunt cōſentire. argu. xv. q. j. aliquos. poſſunt tamē ſi habeant dilucida interualla. vt extra. de ſpon. dilectus. argu. vij. q. j. q̄uis. alꝫ non valet. xxvij. q. ij. ſufficiat. xxvij. q. ij. gonſaldus.

z Hi non pñe. ar. q ſi res quenit ad eū ſtatum rē. ar. ff. de iti. actuq̄ pua. l. j. quod eni recte actum eſt cozripi nō pōt rē.

a ¶ Aut mem/bris. hic idem repetitur.

b ¶ Exſecti. ō iſtis caſtratis. quidā ſūt caſtrati quidā caſte nati id eſt frigidi. z iſti nō poſſunt ꝓtrahere. ℣. xxj. q. j. ſi ꝓ alū caſtrari ſcz ſpadones bene pñt. argu. xxvij. q. j. nupiarū. ℣. xxj. q. v. q deo. ff. de iure do. ſi ſerua. §. ſi ſpadonis. alij dicunt melꝫ. qz nec iſti poſſūt cōtrahere. cum cognoſcere vxorez nō poſſunt. z exiguntur in matrimōio tria bona re vel ſpe. xxvij. q. ij. omne. vl dicas q ſi habet virgam erectam

a Antū. sociale. sm̄imōiū qō duos sociat. ⁊ ē ar. q cā cessante nō cessat ꝓstitutio. vt. ē. c. q. j. dixit ē. li. di. ꝟ his oiw. ē. so. hoc ⁊ illud nō tāgūt se. nā ibi cā appellat ꝓ q̄ excludēda aliq̄d ꝓstituit. vt ibi. ff. de post. l. j ꝟ sexū. b ⁊o appellat ꝓ q̄ hūda m̄rimoniū ꝓhitur.

b Posset. de facto c Aliā ē. di. lvj. ismael.

d Alteri⁹. s. vxor̄.

e Apud anti. ḡs. ē. c. q. iiij. di. xxi. f Teme re. meli⁹ ē pie du bitare q̄ temere diffinire. dic re/ mere. nō dixeriz .i. nullo mō dicā q: temerariū eēt dicere ⁊ sic tenti

g Sc̄z (re. adeo. sacrz .i. characterem.

h Habet āt hoc. ē. j. q. j. q d dam. ē. xij. q. j. scimus.

i Vnde tract. h fuit oc/ taua q̄stio. an li/ ceat ducere vxo/ rē in. delē ē ea ꝺditiōe vt ꝙer/ tat. ⁊ certuz ē q pure non potest ꝺhere cuz ea. vt xxviij. q. j. caue. ⁊. c. nō oz. sed o/ mittit m̄gr q̄stio nē illā quā posu it supi⁹ ī thema te. q: determina ta erat. ē. xxviij. q. j. nō oz. ⁊ poit aliā q̄ silr̄ decimi nata ē. xiij. dist. q air.

k Non solū. d dā cogscē/ do aliaz dimissa sua.

l Alterā. me/ chatur.

m Cōpensati one. ar. q ī illicitis cōpēsatio nō ꝺz admitti. vt. ꝟ xxiij. q. v. si di/ cat. j. q. j. ñ ē pu tāda. xxij. q. ij. p mū. ⁊. c. ne ḋs fa ciat. ē. dist. lv. si euangelica. xiij. dist. q air.

n Ex p̄misit in libro de bono coniugali. Sterilē vxorē dimittere ⁊ cā fecunditatis aliā ducere ali/

a Antū va/ cui nō licet. let vinculuz sociale: vt cū causa p̄creādi cōligitur: vt nec ipa cā p̄creādi dissol/

b uatur. posset enī hō sterilem

c dimittere vxorē: ⁊ aliā duce/ re de qua filios hret: ⁊ tū nō licet. Itē. Manet vinculum nuptiaꝝ: ⁊ si ples cui⁹ causa intuz est: manifesta sterilita/ te nō subsequat: ita vt iā sci/ entib⁹ ꝺiugibus nō se filios habituros: separare se tñ vel ipa cā filio ⁊ at q̄ alijs copu/ lare nō liceat. q̄ si fecerīt: cū

d eis ḡb⁹ se copulauerīt: adul/ teriū cōmittūt. ipo āt manē/ te ꝺiugio plane vxor̄ volun/ tate adhibere aliā vñ cōmu/ nes filij nascanť vni⁹ viri cō

o mixtiōe ac semīe alteri⁹ vxo/ e ris aut iure ac ptāte apō an/ tiquos p̄res fas erat: vtrum

f etiā nūc fas sit: temere nō di xerim. Idem in eodez.

g Sc̄z adeo De eodez. inť viuentes maneant inita iura nuptiaꝝ: vt potius inter se sint ꝺiuges etiā sepa/ rati: q̄ cū his ḡb⁹ adhereť. ⁊ paulo post: manet inter vi/ uentes quoddā vinculū con iugale q̄ nec separatio nec cū altero viro copulatio pos sit auferre: sic apostata ania velut de ꝺiugio christi rece/ dēs etiā fide ꝺdita sacr̄m fi/ dei nō amittit: q̄ in lauacro regeneratiōis accepit/ redde reť ei ꝙcludubio redeūti si

h amisisset abscedēs. ꝟ āt ꝟ q recessit ad cumulūz supplicij

i Cū ad meritū p̄mij. Questio VIII Am itaq̄ ꝺbatuz sit: q ꝟ vxorē suaz dimittere ⁊ aliā ducere non

ꝟ collige q ꝟ iterdum sub ꝺditiōe ꝺhere. vt. ē. xxviij. q. j. nō oz. o Cōditiōe. ex q̄ vr q q nūq̄ subintelligū tur ꝺditiōes in iuramēto q̄ falsuz ē. vt nōn. ē. xxvij. q. ij §. j. q: ⁊ generales intelligunť. ⁊ si nō spāles. vt si deꝰ voluerit. si vixero. si potero. ꝟ spāles nō intelligū/ tur nisi exp̄māt. vt si ꝟ fecerī. vt C. de condit. ob tur. cau. si. repe/ tendi. ff. de ꝺbo. ob. dequid. nisi vbi lex p̄missit aliq̄d tacite agi inť ꝺhēres. rune ení illud q exp̄s/ so hr̄ vr. ff. si cer. pe. cū q̄d. ff. ō ob. criticū. q̄q lex ipa spāles cō ditiōes subintelli git. vt ī stipulati one doꝛ subintel/ ligitur hec. si nu ptie fuerit secute vr. ff. de iur. do. stipulatione. ē ꝟ si nō imoderatē q̄d p̄cipiť. vr. ff. de ope. li. si liber tus. ex de iureiu ran. cntauallis.

o Conditioe. nota ar. a cōtra/ rio sensu. subaudiunť ⁊ alie con ditiones. vt dixi xxviij. q. ij §. j.

k On solū mechandum non est quod quidam fac/ unt: sed omnis qui dimittit

l vxorem suam ⁊ ducit alteraz et si ꝓpterea eam duxerit: vt christianam faciat: sed et quisquis non alligatus vxo/ ri continentiā deo vouit nul

m lo modo debet ista compen/ satione peccare vt ideo cre/ dat vxorem sibi esse ducēdā:

n quia ꝓmisit que nuptias eius appetit futuram se esse christianam. quod enī cuiq̄ anteq̄ vouisset licebat: cum se id nunq̄ facturum voue/ rit non licebit: si tamē id vo/ uerit quod vouendum sit: si/ cuti est perpetua virginitas: vel post expta ꝓnubia soluť a vinculo cōiugali vidualis castitas seu ex consensu vouē tibus et carnalia debita sibi inuicem relaxātib⁹ fidelib⁹ castitaq̄ ꝺiugib⁹: q altez sine altera: vel alterā sine altero vouere fas nō est iugis cōti/ nentia. Hec ergo ⁊ si alia sūt q̄ rectissime vouenť cū homi

o nes vouerint: nulla ꝺditiōe rumpenda sunt: que sine vl/ la conditione vouerunt.

Causa XXXIII.

p Quidā vir ma/ leficijs impedi tus vxori sue debitū redde/ re nō poterat. alius interim clanculo eaz corrupit. a viro suo separata corruptori suo

Quidā impedi p tus. Tractauit. ḡ. ē. de impedimento matrimonij q̄d procedit ex ani/ mo. ⁊ etiā de eo quod procedit ex anio q̄ ex cor pore ꝺiunctum. nunc tractat de eo quod procedit tm̄ ex corpore. tra/ ctat etiam de q̄/ busdam aliis im pedimentis. vt de frigiditate et maleficio. c. j. et iij. de enormita/ te delicti. vt. j. q. ij. de his ⁊ seqn/ tibus ⁊ de tem/ pore. feriaruz. vt Fq. iiij. p totū.

a ¶ Agni.i.christi.de q̃ ꝺr agn⁹ dei.de ꝑse.di.iiij.nemo. b ¶ Confessione.id est contritione.

c Quod aũt.hic depingit ꝓma q̃stio.an.s.iposs bilitas cocũdi separet mr̃imoniuz. Et nõ q est triplex iposs bilitas .impossibilitas ex aio. vt i furioso.s.ꝑti.q.vij nec furtiosus.ex corpe.vt i frigido ⁊ i maleficiato ꝯ.e.c.j.vj.⁊.iij exvtroq;.vt i puero.vt.xxx.q.vj. vbi.vl'sic distinguas.alia est natural' impotẽtia vt frigiditas.alia accidẽtal' vt maleficiũ. ⁊ q̃cũq; sit iporẽtia.si mr̃imoniũ ꝓcessit illã.ita q effecti suntvna caro ꝑter nullã cãm upueniẽtez pñt separi.vt.s.ꝑx. q.vij. hi q mr̃imoniũ nisi ꝑpt fornicationẽ. vt s.ꝑti.q.j.dixit. vbi ꝯo impediẽtũ ꝓcessit matrimoniũ refert vtrũ sit ꝑpetuũ. et tũc separi possũt. ar.ꝯ.c. si per sortiarias. si tpale.neq;q̃. Et nõ q licet iura ema nauerit diuersa sup b.s. vsq; ad qꝺ tps deberent manere sil'. ad hũ vt maleficiũ videat' ꝑpetuũ. vt ex de frigi. ⁊ male.c.j.⁊.C. ꝺ repudi. in causis. tñ p celestinũ tẽpus determinatũ est triennium vt.e.ti.laudabile.⁊ idẽ ꝺicit auc. de nup.§.p occasionẽ. colla. iiij. h tñ exaudi. cuz aũ trienniũ ñ ꝑt ꝓstare de impedimẽto naturali vt colligit i ꝓdicta deere. laudabile.⁊ h ꝺico tã in frigido q̃ i maleficiato.⁊ h triennium currit a tpe q̃ tẽrauerunt coire. vt colligit in auc. ꝑdicta. Vbi aũt ꝺubitat an ꝓcesserit matrimoniũ. ar.C. de cdil. edic. l. iij. ⁊ h fauoze mr̃imoniũ. d ¶ Et apostolica. sophistice (xxxv.q.v. palea est. inducit gratian⁹ omia ista. qz de consummato mr̃imonio intelliguntur. e ¶ Qua.i. corporali.

Wat.19 Wat.10 c.cap.7 Wat.19

publice nubit. crimẽ qꝺ admiserat: corde tñ deo ꝓfitet reꝺdit huic facultas cognoscẽꝺi eã: repetit vxorẽ suã: q recepta vt expediti⁹ oroni vacaret: ⁊ ad carnes agni puri⁹ accederet ꝓtinẽtiã se fuatuꝝ ꝓmisit: vxor vero ꝓsensũ nõ adhibuit. h ic ꝓmũ querit: an ꝓpter impossibilitatẽ coeundi a viro suo aliq̃ sit separanda. s cõ:an post separationẽ ei nubere valeat: cũ q̃ pri⁹ fornicata ẽ. t ertio:si sola ꝓfessione cordis crimen possit deleri. q uarto:si tpe oronis ꝺs valeat reddere cõiugi debitũ. q uito:an vir sine ꝓsensu vxor⁹ ꝓtinentiaz vouere possit: vl'si minis vel terroziꝫ lniaz vouẽꝺi ab ea extoꝛq̃re valẽbat. **Que I.**

c Quod aũt ꝑpt impossibilitatẽ reꝺdendi debitũ mulier a viro suo separari nõ possit aucte euãgelica ⁊ apl'ica ꝓbat. sic ei christus ait ĩ euãgelio. nulli licz ꝺimittere vxorẽ suã nisi causa fornicatiõis: vel q̃ alt' eoꝝ sicut aug. exponit fornicatus fuerit: vl'ad quã alter alterũ ꝓtrahere voluerit. Jꝺẽ apl's Mulier quanto tpe viuit vir ei⁹: alligata ẽ legi ei⁹: nõ legi sibi reꝺdẽꝺi debitũ: sed non träsferẽꝺi se ad aliũ. Jtẽ. his q̃ mr̃imonio iuncti sũt: ꝑcipio nõ ego ꝙz dñs: vxorem a viro suo ñ ꝺiscedere: nisi cã fornicatiõis. ¶ Euãgelica itaq; et apl'ica auc⁹ ꝓhibet mlier a viro suo ꝺiscedere: nisi ob cãm illã cũctis notissimaz. q̃ interueniẽte si ꝺiscesserit: oz eã manere innuptã aut recõciliari viro suo. vñ ꝺat' intelligi q ipossibilitas reddendi ꝺebitũ nõ facit ꝺiuiꝺ. h is ita rñdet'. Consiugiũ cõfirmat' carnali officio vt supra ꝓbatũ ẽ. ꝓst/ q̃ vero officio ꝓfirmatũ fuerit: nisi in cã fornicatiõis nõ licet viro vxorẽ ꝺimittere vl' vxori a viro ꝺiscedere: veruz anteq̃ ꝓfirmet' impossibilitas officij ꝺiuiꝺ. s ñ scribit gre. iohanni rauẽnati archiepo. **Licz mulieri alĩ nubere: quã ob frigiditatẽ vir cognoscẽ ñ potuit**

d Quod aũt interrogasti de his qui mr̃imonio iuncti sũt: et nubere nõ pñt: si ille aliã vl' illa alium ducere possit de q̃b⁹ scptũ est. vir et mlr si se ꝺiuxerint ⁊ ꝺixerit postea mlier de viro q coire nõ possit cũ ea: si pt ꝓbare q vez sit p iustũ iuꝺiciũ: accipiat aliũ. si aũt ille aliã accepit separent'. Jtẽ ex epla eiuꝺẽ

e Eq̃sisti de his q̃ ob cãz frigide nate ꝺicũt se ñ posse iuicẽ operã carni ꝺare. tes cõmisceri. ¶ Jste xo si nõ pt ea vti p vxore: ꝺeat eã q̃ soroꝛẽ. Oz si retinaculũ ꝺiuga le voluerit rescꝺere: maneat vtriq; inupti'. Nã si huic ñ poterit ꝓcoꝛdare nat' aliã: quõ alteri ꝙẽiet. si igit' vir aliaz

f ¶ Non legi. tm̃. g ¶ Officio carnis. xxvij.q.ij.§. ecce. h ¶ Officio. id est carnali cõmixtione.

Quod aũt.nubere.i. q̃ nõ pñt sibi reddere ꝺebitum propter naturalem frigiditatem.

k ¶ Scriptũ est. in ꝓmo libro capitulari caroli. s. in lombarda.

l ¶ Probare. ar. q q̃q; mulieri deserẽt probatio. cũ de commixtione carnis cõtrouersia ẽ. ar. xxvij.q.j. nec alia qua. ⁊ ꝯ.j.e. sicha accepit. ⁊ illud solutũ est. xxvij. q.ij. q autem.

m ¶ Per iustũ s.ij.q.v. ꝓsului. ꝯ. ⁊ b appellat vez iudiciuz nõ candent' ferri vl' feruent' aq̃ vel hmõi sed legitimoꝝ testiũ.

n ¶ Judiciũ. p aspectũ coꝛpoꝛis ꝙ ⁊go est. q. ali ud ẽ incoꝛrupta vt.ꝯ.c.ꝑti. et ꝺ iuris sit notaũ s. xxvij. q.ij. q aũt. meli⁹ eni p/pendit' oculi. ali ꝺ instit. de gra ꝺi. cog. q tñ inspiciũt ꝺebẽt eẽ perite. ff. ⁊ ven. inspi. l. j. quia visus sepe fallitur. xxvij.q.j. nec alia qua.

R Equisisti. pro vxore. consilium est. vt exĩ. c. accepisti.

p ¶ Jnnupti. preceptũ est q̃ntum ad virũ. q̃ntum ad illam cõsilium. ⁊ ita verbum semel positum tenet' equiuoce. xxvij. ꝺist. prez byterum. et ibi ouidius. De monphon venet' ⁊ verbis vela de ꝺisti.

q ¶ Naturaliter. i. naturali frigiditate impediente. ⁊ est ar. q frigiditas est perpetuũ impeꝺimentũ. ar. ꝯ.e. q.v. qui sitit. s. ꝑti. q.v. sicut. licet quiꝺã ꝺicãt q nullum impeꝺimentũ est ꝑpetuũ. nullus enim est ita frigiꝺus vt ꝺicunt. quin ope medicoꝝ ei possit subueniri. quod non credo. cũ frigiditas que est naturalis ꝓpter as p accꝺentia nõ immuratur. extra. de cele. mis. cum marthe. §. quesiuisti. similiter quiꝺam ꝺicunt q nulluz

maleficiū est ꝓpetuū ḋn saltem ꝑ ipm actorē possit sa/
a ¶ Patet.nō ꝙ ꝑ sequentia ꝓbantur ꝓcce/ narī.
dentia.ff.xxxiij.q.j.c.j.in fi.liij.di. fraternitatē.z .C.
de adul.si ḋs. Item hic ex postfacto patet retro fuisse
matrimoniū.vt ex de fri.z ma.fraternitatis. z hoc est
notabile . q eo/
ipo ꝙ alia vt alī
us supducik.ꝑsu
mit h ex odio fie
ri.z ē ꝑsumptio
iuris ꝫ quā non
auditur ꝓbatio.
imo stati ius ꝑ
nūciat esse puni
endū.ar. ad h.ff.
c.q.ij.seculares.
b ¶ Idcirco.q.
d.si vir petat di/
uortiū.vt pr fiat
nō audiret. si āt
petat vt exonere
tur oneriꝫ mri/
monij audiret.si
mulier petat vt
fiat mr audiret.
nō dico vtz quo
ad h audiēduz si
se frigiduz sciret
cū ꝓtraxit.ex de
eo ꝙ dux.c.j.

c ¶ Septima.
h itellige cū hec
ñ erat ꝓgo . qr si
eet ꝓgo tē suffice
ret vez iudiciū ꝑ
obstetricē.vt c.
ꝑcedēti cū sacro
rū vtriusq.ff.xx/
xv.q.iij. exordi/
naria . Et nō ꝙ
sufficerēt in casi/
bus hui.c.duo si.vij.hre nō possent. Itē eis solis cre/
deretur si de hoc fama esset.ar.xxxv.q.vj.si duo.

d ¶ fuissēt.z ꝙ operā dederūt.alꝫ nō sufficeret. vt i
ꝓin.c.nō. e ¶ Hūanū.ea hūanitate q̄ aplꝫ ꝓmisit
scōas nuptias.xxxj.q.j.hac rōne.

f ¶ Accepit.pone ꝙ mlier dixit eū impotentē ad red
dendū debitū nō ꝓponēdo cāz impotētie.z h ꝓbauit
z lata ē ſnia.nunqd si ꝓtraxit restituant postea ꝓto/
ra ꝓnubia.nō.qr totū ius suū videt in iudiciuz dedu/
xisse.vñ idē esset ac si ꝙ frigiditatē z maleficiū separe/
tur.ar.ex de cā pos.z ꝓpte.cū sup electōe. C.de an.ex
cep.l.vlti. Secus tū est in actiōe ꝓsonali.ff.de excc.rei
iudica.z an eadē.§.actiōes.

g ¶ Qui iurauerāt.i.vir z vxor nō ꝫsanguinei testes
ḋ secū iurauerunt. illi eni nō iurauerūt sic esse verū. sed
credere sic esse vez sicut illi.s. vir z vxor dicebant. ar.
xxxv.q.vj. de parentela.z extra de testi.quoties.

h ¶ Periurū.z ita vterq; fuit in culpa.alꝫ qō in fi.
dicit iniquū esset. i ¶ Prioza.z hoc cū vterq; ꝓtra/
xit alꝫ excipere ex contra adulterantem de adulterio.ex
tra.de diuoz.significasti.vel hoc cum innocens excipe/
re non vult.argu.xxvtij.q.j.idolatria.

k Ꝫquis.tempore.i.pluſq; p duos menses.qr enim
statim nō ꝓclamauit virū esse impotentem. po
stea non credit ei.sed viro qui contrariū dicit. vt ex de
fri.z ma.c.j.nā etiā ex tpe ꝑsumit aliquā non esse co/
vult vxorē accipe: manifesta
a patet rō: qr suggerēte diabo/
lo odij fomite exosaz eam ha
b buit: z idcirco eaz dimittere
mendacij falsitate molitur.
Q si mlr causaf z dicit: vo/
lo esse mr z filios procreare:
c vterq; eoz septia māu ꝓpin/
qrū tactꝰ sacrosctis reliquijs
iureiurādo dicat: vt nunq; p
cōmixtionem carnis cōtracti
d vna caro effecti fuissent: tūc
videf mulierē scōas nuptias
e ꝓtrahere posse. humanū di/
co ꝓpter infirmitatez carnis
eoz. vir aūt q̄ frigide nature
est: maneat sine ꝫiuge. q si il
f le aliā copulā accepit: tūc hi
ꝑ q̄ iurauerāt: piurij crīe rei te
i nent: z pnia pacta ꝓiora co
ganf recipe cōubia. Hoc
aūt seruari ꝑcipif: cū vterq;
idē fatef. ceteꝝ si vir asseruit
se reddidisse debitū vxori: et
illa diffitetur: cui potiꝰ fides
adhibēda sit: merito queri
De his in ꝫcilio apud com

actam. vt ex de spon. ad id. j.q.j. ꝫstat. Item vel ideꝰ
potiꝰ credit viro q̄ vxori. qr vir aliqs inuenit impo/
tens ad coēūdū. vt.l.di. qr tua . hanc credo esse causaz
q̄re viro credit in h casu. ſz petrꝰ hispanꝰ alias assigna
uit rōnes. qz vir stat ꝓ mrimonio qō fauoꝛabile ē. Itē
qz fuit sola cū so
lo credit cogni/
ta ab ipo. vt. xx/
xij.q.j. dixit. xx/
vij.q.j. nec aliq.
iuxta illud oui/
dij. A iuuene et
cupido credatur
reddita ꝓgo. z h
pōt intelligi ō il
la q̄ ꝓtꝰ fuit co/
rupta. sed si fuit 1.Cor.7
ꝓgo q̄ iūcta fu/
it ei potꝰ crede/
ret ꝓbatiōi sue
quā facit ꝑ aspe
ctū corꝑis. vt.ē
e.c.j. z ex de pro
ba. ꝓposuisti. nū
nisi mulieres es/
sent peritissime.
potꝰ esset credē
dū viri sacro. qr
res illa occulta ē
z nō quia visui.
z oculus plexꝰ
fallit. vt. xxvij.q
j. nec aliqua. z i
ralib⁹ sepe in sa/
cramento vnius
stat. vt dū q̄stio
est de supetiv sa/
ctis. vt. C. de in/
di. sancim⁹. q. q.
j. in ꝓmis. vt dū
est q̄stio ō dāno

In ꝫitate viri ꝫstat: si mulier negat se cognitā ab eo.

k Ꝫs accepit vxorē z ha
buit eaz aliā tpe: z ipa
femina dicit: q nūq; coisset
cū ea: z ille vir dicit q sic fe/
cit: in veritate viri ꝫstit: qr
vir caput ē mulierꝫ. Ecce q
impossibilitas reddēdi debi
tū vinculū soluit ꝫiugij. Sz
hoc de naturali ipossibilita/
te statutū est: hec aūt maleficij ipedimēto nō frigiditate
naturali debitū ꝫiugale phibente a viro suo sepata est.
vñ q̄rif: si liceat ei etiā i hoc
casu a viro suo discedere: et
alij se copulare. De his ita
scribit himarꝰ remēlis archi
epꝰ. De his q̄ maleficijs impediti coire nō possunt.

l Ꝫ p sortiarias atq; ma/
leficas artes occulto sz
nunq; iniusto dei iudicio p/
mittente z diabolo prepara/
te ꝫcubit nō sequit: hortan

dato sacramento vnius creditur. C. vnde vi. si quādo.
hec autem que dixi vera sunt. qñ vnus fatetur et alter
negat. sed si vterq; fateretur q non inter cessit commi/
xtio. tunc expectabitur per triennium si antea non po
test constare. vt extra de fri. z male. laudabilem. sed qd
si mulier sciebat virum esse frigidum ab initio. satꝭ vi
detur q tunc non posset petere separationē. arg. extra
de frigi. z male. c.j. z. C. de spon. l. vlti. vbi dicit q im/
puret sibi si scienter coniuncta sit turpi ꝑsone vel im/
potenti coire. z quia sero accusat mores quos ducen/ 1.Cor.7
do eam in matrimonio comꝓbauit. vt. ff. de adul. si
vxor. in fi. de viro autem potius videtur q ille nō pos/
sit recedere a muliere si ipa vult cohabitare ei. cū ipse
sciuerit se frigidū. ar. extra de eo qui dux. in ma. c.j.

S Ꝫ per sortiarias atq; maleficas. s. xxiij.q.iij. de
tyrijs. m ¶ Abymelech. regem gerar. vt. s.
xxxij.q.iij. nemo.

n ¶ Separari. nisi ipsa vxor dicatur procurasse ma/
leficium cum sua culpa ad hoc deuenerit. vt. lv. dist. si
euangelica. ff. q me. causa. si mulier. xv.q.j. si quis in/
saniens.

o ¶ Concubendi. cum alijs non cum prioribus. tunc
enim non esset perpetuum maleficium.

p ¶ Nequibunt. hic potius ignarus dicendus est q̄
gnarus. nā dixit car. q iste finis non tenet. qz vt dixit
nullū maleficiū est ꝓpetuū. quin saltem ꝑ ipm actorē

tolli potest. alij dicunt contra. vt. ff. c. requisisti. vel intellige post triennium.

a Quod autem. superius. ff. xxxj. q. j. in prin.

b ¶ Sed queritur. qz secuda qstio non habebat dubitationē. ideo ponit aliā incidentē q sit qstio. nē nō hz. qz semper est restituenda nisi in tribus casib9 si publice sit adultata. vel nisi timeat de vita seuicia ei9. e. siue ex de diuor. si significasti. vl nisi dicant consanguinei in gradu indispensabili. z incontinēti pbet exceptio. ex ō restispo. hās. z tñ in eodez casu fit restituto q ad oia nisi q ad carnale cōmercium. vt ibi ōz in fine. quare9 casus pt esse qñ vxor propria volūtate recedit a viro. vt xxvij. q. ij. agathosa. vel cū vir de licentia vxoris recedit ab ipa vt ibidem.

c ¶ Seculares. pbabiliter. nota qre dicit p babiliter. hoc ei forte dicit qz propter fornicationis suspitionem pbatā ecclie licebit ei vxorem dimittere. vt. ff. xxxij. q. j. c. dixit d ¶ Coprouinciales. distribuitur. s. iste apud suū z ille apd suum. nō enī proprter tales causas ipi prouinciales conuocant. vel melius hoc olim obtinuit. qz causa matrimonij tractabatur apud episcopos prouincie. xxxv. q. vj. multorum. hodie etiā archipr̄es byter causā huius tractare potest. ar. ex de consang. z affini. c. j. sed certe z hodie ad episcopalē iurisdictionē cognitio mrimonialis causa spectat. vnde nec abbates nec alij possunt de matrimonio cognoscere nisi ex concessione. vel alia causa legitima id habeant. vt ex. de excess. prelat. accedentibus prescribi enim potest talis iurisdictio. vt ex. de pscri.

A Nquod in subditos. s. renūciare (auditis. in fi. episcopatui. ex. de renun. nisi vl sicut subditi nō possunt desere prelatum. xj. q. j. inolita. vel sicut prelatus non pōt sine causa punire subditos. lxxxvj. di. si quis.

e ¶ Seculares q cōpbet iugale psortiū nll'a gratiozi cl'a dimittūt. l'et si dimiserit: z nll'as cās discidij p babilit' ponētes: pt ea sua mrimōia dimittūt: vt aut illi cita aut aliēa pōsumāt: si añ q apud eos cōprouinciales discidij cās dixerit: z pusq ī iudicio dānēt vxores suas abiecerint: a cōione ecclie z sctō pl'i cetu: p eo q fidē z cōiugia maculāt: excludāt. ¶ tex ambro. sup lucā. Lex diuina phibet virū vxorē dimittere nisi certa causa fornicatiōis.

f ¶ Am qō in subditos nefas ē: in cōparē fas ē. dimittis g vxorem quasi iure sine crimie: z putas ß tibi licere: qz lex hūana phibet: g ſz phibet lex diuīa. q hoib9 obseqris: deū verere. audi lege dñi: cui obsequunt: z q leges fecerūt. qs de9 psūxit hō nō separet. ¶ tē nicola9 papa carolo impatori. Absq cāe cognitiōe a viro suo dimissa ad omnia restituatur.

h Hstoria ecclīastica abeusebio cesariēsi epō cōfecta de muliere quadā: q de castitate a marito accusabat: ait. pceptū ē ab ipatore lege lata i vt pmo pmitteret ei rē familiarē libere diuti9 ozdinare: k tūc demuz rnderet obiect. ß l omnes leges tā ecclīastice q vulgares publice q pcipiūt. si aūt de mulierib9 z secularibus viris hec psituta sunt: multo magz ecclīastic' hoib9 z sacerdotib9 sunt concessa. ¶ tem nicolaus papa.

Hstoria. vt primo. ex q ergo mulieri primo restituuntur res sue. m. to potius vir est ei restituendus. z sic facit ad propositum gratiani. Alij ponunt casum sic. quereba tur. an mulieri accusate ō adulterio dande sint iducie. R. q sic. sed hoc non videtur posse stare. quia in crimine adulterij nulli datur dilatio. vt. ff. de adul. in crimine. sed potest dici q ß verum est cum agitur criminalit.

Matth. 19 Mar. 10 h

Deu. 20 m

n

o

p

Questio II.

a Quod aūt ei cuz q pri9 fornicata fuerat post separationē nubere possit: supi9 probatū est. mortuus est enī vir ei9 sibi ex q iudicio ecclie ab eo separata ab ei9 lege soluta est. vñ iuxta apl'm: nubat cui b vult tñ in dño. ¶ Sed qrit si sine eccl'iastico iudicio nulla cā discidij rōnabilit' pbata ab ea discesserit: an eēt cogend9 redire ad eā. O eboc ita statutuz ē i 9ci. carthagi. nēsi. cui iterfuit aug. c. xxx.

Rō lez alieni vxorē dimitte

i ¶ familiarem. z hoc intelligunt quidam de preparatoriis inductiis. alij de restituto riis.

k ¶ Hoc. scilicet restitutionem fieri.

l ¶ Omnes leges. de hac materia loquentes.

a Sjue. videt q hoc. c. faciat ꝫ ꝓpositū gratiani qui intēdit ꝓbare q vxor debeat restitui. at ḃ nō restituit viro. sed eī ꝓtti subtrahit. ⁊ ꝓsanguineis sociat Re. in ḃ facit. qz ista spoliata erat quadaꝫ libertate. qz cōpulsa fuerat ꝫ se ꝫfiteri. xxxj. q. ij. lotharij. vl in hoc facit ad ꝓpositū qz ponit ḡndam exceptionē qñ ñ dz fieri restitutiō sez cū timetur ō seuitia viri.

b Reddita. hic hēs q ḡcito accusat mrimoniū. pt vxor petere. vt detur libertati sue ne cogat aliqđ ꝫfiteri ꝫ se. sz hoc pt intelligi cū tāta ē seuitia viri. q nulla pt ei suffi/cere cautio vt ex de restit. spo. lras in fi. ō hoc nōti xxxij. q. j. de benedicto.

c Etiā locus ar. q iudex etiaz teneat de loco iudiciū ꝓuidere q/tiby. vt i eo loco debeat de cā cognoscere vbi pres libere ⁊ secure valeāt ꝓuenire. s. iij. q. ix. hoz tamur. s. xxiij. q. j. pudenda. ff. de re. du. vbi. s. ij. q. ij. c. vlti. qō si nō fecerit licite appellat. ex ō appel. ex parte.

d Sit difficile. simile. ff. q satisfda. co. si fide/iussor. s. j. qz cum difficile ē alicui satisfdare in vna ciuitate mittitur in aliam. vt ibi.

e Personas. i. aduocatos.

f In hoc capitulo. s. e. seculares

g Exposita. ibi nulla grauiori culpa

h Vel q̄libet. nā leuē vir imponit. vt no

i Nterfectores. adultera/ (raui. vij. q. j. sic alterius maxime. qz nec tunc licet. vt. j. c. proximo

k Huiusmodi. hoc iō dicit. quia ꝑm leges ex causis pluribꝫ separat mrimoniū. l

l Adolescentibꝫ. j. e. in adolescentia.

m Indulgētia. vidz ergo q indulgētia nō est regula. ⁊ q nulla dispensatio sit ius. qō. m. ⁊ h. cōcedit. ar. j. q. vij. exigūt. ⁊ c. sicḥ oēm. ⁊ notaui. l. di. de his. alij vero dicūt q ois indulgētia est ius. sz tale ꝫ supior vtr pōt. ⁊ inferior nō pōt petere. ḡ hoc dicē do retulit se cām constitutionis ⁊ originem. nā per indulgentiā fuit hoc statutū. licet modo sit ius.

n Mittere. i. ꝫfederare cū virtꝫ hoīes vel mittere pacē inē hoies ⁊ vtia.

o Sed gladiū. i. discordiā ⁊ separationē a mal. i. charitate q̄ separat vicia.

Nter hec liceat. ḃ licet ꝑm lombardā ꝫ nō ꝑm romanā. pt ēz pōt occidere in ipo actu ꝫ ñ maritus. ⁊ pt vtrūq; interficiat vno ictu. ff. ad. l. iu. ḃ adul. l. nec in eo. l. seqnti. ignoscitur. ēt maritus si vxorē in adulterio deprehensā occiderit quo ad pene mitigationē. C. ad. l. iu. de adul. gracchus. Et nō q licz lex antiq ꝓmittat viro occidere adulterū deprehensum cū adultera i domo sua. nō tñ in domo soceri. vt .ff. de adul. mariro. nouo iure tñ vbiq; fere pōt occidere cū post tres denūciationes factas. vt in aut. vt lice. mi. ⁊ aute. s. pe. vlti. col. viij. nec/lud eni corrigit p aut. que ē col. ix. vt nulli ipā. s. si qñ. quia alio casu loquit. Ꝑē licet pri/militer deum legem licēta occidendi. vt. ff. de adulte. nec in casi tñ interficiat excusat a culpa vel a peccato. ceat a pena cum excusetur. in cmibꝫ ei dico specialē ꝓfessionem canonis necessariam quo ad cū

k hmōi ḋ aliud hñdi sunt q̄ homicide: ac p ḃ ad pnias redigēdi: ḡb⁹ penit⁹ ꝓiugium

l denegat: exceptis adolescētibus de qb⁹ est btī leonis pape. xxv. regula decretalium:

m imo indulgētia obseruanda In ḃ. c. videt nicola⁹ pmittere maritꝫ cā adulteri vl alteri⁹ hmōi crīs vxores suas interficere: sz eccīastica disciplina spūali gladio nō materiali crīosos feriri iubet: illo videlicet gladio q̄ petr⁹ iubetur mactare ⁊ māducare: de quo etiā christ⁹ ait ī euāgelio

n Nōveni pacē mittere in ēra:

o sed gladiū. Hinc idē nicolaus scri. aluino archiepo.

Non licet alicui vxorē suam adulteram occidere

p Nter hec sctitas vestra addere studuit: vt si cui⁹ vxor adulterium ꝓpetrauerit: vtrū marito illius liceat ꝑm mūdanā legē eā interficere: sed sctā dei eccl'ia mundanis

q nūq̄ ꝓstringit legib⁹: gladium nō hz: nisi spūalez: q̄ non occidit sz viuificat. Ite pius papa.

Penitentia ei⁹ q̄ ꝓpriam absq; cā pemit vxorē

r Vicūq; ꝓpriā vxorez absq; lege ⁊ sine causa et certa ꝓbatione interfecerit: aliamq; duxerit vxorem:

s armis depositis publicaz agat penitētiaz ⁊ si contumax

Nisi post restitutionē necꝫ ō ꝓiugij federe necꝫ de adulterij crimine inter virū ⁊ vxorē Sit iudiciū est agitādū.

a Sjue de ꝓiugij federe sine de adulterij crīe iudiciuz agitanduz sit: nulla rō patiēt ebergā cū lothario posse ire certamē: nisi ꝑus ad tēp⁹

b fuerit reddita sue ptāti ⁊ cō/sanguineis ꝓpijs libere soci/

c ata. itēq; etiā loc⁹ ꝓuidend⁹ est: in q̄ nulla vis multitudi/

d nis formidet. ne sit difficile

e testes ꝓducere vl ceteras ꝑsonas: q tā a sctis canonib⁹ q̄s a venerādis romanis legib⁹ in hmōi cōtrouersijs reꝛrun

f tur. In hoc caplo q̄uis vi

g deat cā exposita: q̄re sua auctoritate nō licz alicui vxorē dimittere: q̄ cessante ipsa q̄z ꝓhibitio cessare videt: tñ qz ipa separatio pena ē: ⁊ pena nulli est inferēda nisi p iudicem. generalr ḃ intelligēduz est: vt siue ob cām ꝓmissaz siue nlla cā existente nō liceat alicui sua auctē vxorē dimittere. qō etiā de pena homici/

h dij vl q̄libet alia intelligēdū est. Ufi nicola⁹ scribit radul pho bituricēsi archiepo.

Cōiugia penit⁹ interdicanē his: q̄ suas ꝓiuges occidūt.

i Nterfectores suaz ꝓiugū sine iudicio: cū non addis adulteraz vel aliquid

a ¶ Seniorē. hēpm vel aliū prelatū vel dūm suū. ar. xvij. q. iij. c. iiij. xxv. q. ij. ita nos.

b ¶ Admonere. dici. ar. quē quari nolle rōne crimis. iuxta illud. Si re quēris nec nomē hr̄e mereꝛ. ar. xvij. q. ij. postq̄. ij. q. vij. ꝙbus ḡ. ij. q. j. Icelus. ꝛ. C. de fer. a nullo. ar. ℣. ō pe. ni. dist. iiij. si ex bono. nā filij di/cunt q̄ nō erant in ecclia.

c ¶ Parrē. si. ℣ xxj. q. ij. de ne/pcis. ꝛ. xxvij. q. ij. agarhola. ꝛ ē arg. q̄ q̄ excepit alimenta sibi vr̄ excipe vxori. cū ambo sint vnuꝫ corpus. ꝛ etiā si ijs ꝛ seruitēr ib⁹ ar. l. di. studeat. ff. de vsu ꝛ ha. l. iij.

d ¶ Resistentē supple maxie. q̄ si etiaꝫ resisteret vel insidiaret. ñ ideo deberet eaꝫ interficere.

e ¶ Non insidi antem. nō est ꝟ argumētandum a ꝓrario sensu ꝓpter capitulum xxvij. q. v. q̄cūq̄. f ¶ Predo. nō q̄ eos ꝓuare pos/sit. licet enī vxoꝛ ꝓpter adulteriū interficiat. dos tamen ad eius fi/lios deuoluit. in auc. vt li. ma. et aut. ℣. si adulte/rio. sed quia eos solatio ꝛ preceti/one mr̄na ꝓtuare conaꝛis. licet enim regulariē lucrifaciat dorē ob adulteriū vxoꝛis. ex̄ ō dona. inē vi. ꝛ vxo. c. plerūq̄. ℣ autez casu nō lucrifaciē cū ea interfecit etiā si pactū fecit ō ea lucrāda ꝓus. ff. solu. ma. si ab hostib⁹. ℣. j. g ¶ Post mortē. cū crimina extinguanē mortē. xxij. di. q̄rūdā. C. si reus vel accu. l. j. nisi rōne bonoꝝ ꝙs agere velit. C. e. l. vl. C. si pen. appel. moꝛs interue. l. ij. ff. de rei ven. vtiq̄.

h ¶ Vel iustificat. vñ nō tenet. xj. q. j. q̄cunq̄. eredit ei vni tanq̄ recitatori vel tanq̄ socio. vt. viij. q. iij. ra/lia. lxxxvj. di. rāta. i ¶ Pnia. ar. q̄ post pactā penitentiā ꝛ crimē purgatū pōt ꝙs accusari ō crie illo. vt. xv. q. v. ꝓsbr. ꝛ. xxv. di. c. vl. ꝛ ex̄ ō scisma. fracnita/tis. nā ꝓferes memoꝛādi crīs labē ꝛē. di. lxj. i sacerdo/tib⁹. ꝛ. j. q. vij. sicḡ oēz. naz ꝓ pniam nō desinit ḡs esse fuerit: ꝛ eꝓ suo inobediens extiterit: anathematizeꝛ q̄/uscq̄ ꝓsentiat: eadē lex erit illi q̄ seniorez suū interfecerit.

Itē stephan⁹. v. astulpho.

Pnia astulphi q̄ vxorē suaz

b Admonere te cū incestit lach: rymis ꝛ multo gemitu cordis curam⁹ fili astulp he: sz nō filiuſ debes dici q̄ tā crudelit̄ homicidiū ppetrasti. Mā occidisti vxorē tuam ꝓtē corpis tui legitio matrimonio tibi sociatā sine cā c morꝛ nō tibi resistēte nō insidiantē q̄cūq̄ mō vite tue. nō inueniſti eā cū alio viro neꝙ fariā rē faciētē: sz ꝓcitatus a diabolo ꝛ impio furoꝛe inflā/maꝛ latronū moꝛe atrocius eā gladio tuo crudeliꝛ omni bestia interemiſti ꝛ nunc post mortē ei⁹ addis iniq̄tatē sup iniq̄tatē: filioꝛ tuoꝝ f improbe ꝑdo: q̄ mr̄i nō pepciſti: filios tuos oꝛphanos feciſti. inducere sup eam vis moꝛtz cāz p⁹ mortē. p vnum hoez homicidā ꝛ reꝓbuz testē icusare vis moꝛtuā: qm̄ g nec euāgelium nec vlla diua hūanaq̄ lex vni⁹ testionio etiā idoneo quēpiā ꝓdēnat h vel iustificat: q̄tomagis ꝑ istū flagitiosissimū ꝛ sceleſtū nec illa viua debuit cōdemnari nec a te p⁹ ei⁹ mortē accusari. ꝑus enī cā crīs subtiliter erat inuestigāda ꝛ tunc si ita fuisset inuēta: ꝑm legis tramitē debuit accipe vltio/nis vindictā. Mā si verū q̄ abſit fuisset sicut ille adulter i mētit⁹ ē: p⁹. vij. ānos pnīa p acta dimittere eā p approbatā cām poteras si voluisses: occidere tñ eā nullaten⁹ debuisti. nō enī vult de⁹ moꝛtē pctōris: sz vt q̄taꝫ ad pniaz et viuat. Idcirco placeat tibi ꝓsiliū nr̄m ꝛ ꝟ fac q̄ melius tibi leuiusq̄ videri poterit: miserere aie tue: vt ñ sis tu tibimetipſi homicida: relinq̄ q̄ ꝓp⁹ te rogam⁹ ꝟ malū seculū q̄ te traxit ad taz immuniſſimū pctī facin⁹ ingre k dere monasteriū humiliare sub manu abbat̄ ꝛ multoꝝ fratrum ꝓcib⁹ adiutus ob serua cuncta simplici animo l que tibi fuerit ꝛ impata: si forte ignoſcat infinita mia dei peccatis tuis ꝛ refrigerz animā tuaz ꝓiuſq̄ cruciet̄ perpetuis flammis. ¶ Hoc leuius ꝛ melius tibi esse certiſſime scias. Sinautem publicā pniam permanens in domo tua vel in hoc mūdo vis age m re q̄ petiuſ tibi ꝛ ouri⁹ ꝛ grauius esse non dubites: ita vt agere debeas exhoꝛtamur: vt omnibus diebus quibus n penitere debeſ: vinū ꝛ oēz siceꝛā non bibaſ: carnē nunq̄ iuſmōi faciat ꝛ irret religionē. ñ oꝛ trāſgreſſoꝛ. Ille eiꝰ oꝛ trāſgredi. q̄ deſerit maꝛ⁹ ꝓ mioꝛi. vt. xx. q. iij. ꝓposi tū. ꝛ. xvij. q. j. q̄ bona. ar. ad idē ℣. ō pe. di. j. ℣. his au/croritatib⁹. ꝛ ℟. h. ꝓcedit. alij dicī q̄ teneꝫ adiplere q̄ ꝓmiſit. ꝛ q̄ iiūctū ē ei i pnīa niſi abbas diſpēſet secū xviij. q. ij. c. nullū. l ¶ Si forte. si ñ pōt dubitati/ue. imo nō ē assertiōis. i. eq̄ pcīt⁹. siḳ ō pe. di. j. ḡobzē m ¶ Et ḡui⁹. visū enī fuit maioꝛis pene ꝙuersari inē dies ꝛ hoium carere suffragijs q̄ ꝓcul ab hoib⁹ solatium hoium nō sentire. C. ō apo. hi q̄. n ¶ Siceram ꝓ sicerā intellige oēz potū q̄ inebriat. vt. xxxv. di. i pa/lea vinoletū. o ¶ Carne. sz nunq̄d cua cum ouū sit

nocēs. ff. ō edict. edic. q̄d sit fugitiu⁹. imo etiā p⁹ baptiſma pōt ō ℟ accusari. vt ex̄ ō diuoꝛ. gaudem⁹. in fi. ar. ℣. xxiij. q. iiij. si illic. ꝛ. xxxij. q. j. q̄ ār. in fi. ꝛ. c. nō erit. et. c. apud. ꝛ. l. di. ferrū. ꝛ ex̄ ō accusa. ō his. ff. ō edict. edic. q̄ ita. ō ℟ dixi. vj. q. j. q̄ crimē. ꝛ. c. illi q. sz nōne ꝓiudicat sit i mariꝰ tacēdo ꝓ se ꝓtenniū cum vltra q̄nquēnium Dea. 19 nō audiaē accusatio adulteriꝫ. vt. C. de adulte. adulē. sz illō obtinet q̄ ad pēnā legalē. non q̄ ad ad perēdum diuoꝛtiū. ex̄ ō ꝓcura. tue. nunq̄d ḡ in infinitū ꝓ eā Ezech. 33 accusare. dicunt q̄dā q̄ nō vltra. xx. annos. vr. C. ō fal. ḡrelā. h. dicit q̄vsq̄ ad milesimū ꝛ q̄cūq̄ clarueriꝫ crimina. vr. lxxxj. di. q̄ cunq̄. ꝛ di. viij. q̄ ꝓcepta. xxiij. q. iij. ecce. ꝛ q̄ dicit pnīa pacta. sz añ latā tamen sniam. ℣. ꝓ. q. v. c. chr̄isti/ana.

k ¶ Monasteriū. ex ℟ loco vr̄ q̄ ḡrūcūq̄ penitentiā ḡs teneatur finire. si intret religionem ad illā nō teneē q̄ religio soluit vinculū iuramēti. vt ex̄ ō iureiu rā. quenit. Itez soluit vorum. vt ex̄ ō vo. ꝛ vo. re. sc̄pture. Itē soluit vinculū obedientie. xix. q. ij. due. sz ḡ a papa sit alicui iūctuz ī pniaz vt eat roma vel aliḡ hu iusmōi faciat ꝛ irret religionē. ñ oꝛ trāſgreſſoꝛ. Ille eiꝰ oꝛ trāſgredi. q̄ deſerit maꝛ⁹ ꝓ mioꝛi. vt. xx. q. iij. ꝓposi tū. ꝛ. xvij. q. j. q̄ bona. ar. ad idē ℣. ō pe. di. j. ℣. his auctoritatib⁹. ꝛ ℟. h. ꝓcedit. alij dicī q̄ teneē adiplere q̄ ꝓmiſit. ꝛ q̄ iiūctū ē ei i pnīa niſi abbas diſpēſet secū xviij. q. ij. c. nullū. l ¶ Si forte. si ñ pōt dubitatiue. imo nō ē assertiōis. i. eq̄ pcīt⁹. siḳ ō pe. di. j. ḡobzē m ¶ Et ḡui⁹. visū enī fuit maioꝛis pene ꝙuersari inē dies ꝛ hoium carere suffragijs q̄ ꝓcul ab hoib⁹ solatium hoium nō sentire. C. ō apo. hi q̄. n ¶ Siceram ꝓ sicerā intellige oēz potū q̄ inebriat. vt. xxxv. di. i palea vinoletū. o ¶ Carne. sz nunq̄d cua cum ouū sit

caro liquida vel lac. cum lac nō sit nisi sanguis colore mutato. dicim⁹ q nō. t ℍ vult ifa illa q̄ sequit̄ in pane et aq̄. sz tū pōt intelligi q ℍ debeat facere i certis diebus vel legitimis feriis. Sz nunqd de lardo vrek nunqd noīe carnis ē phibitū. vī q nō. arg. lxxxij. di. plōr ibi eni sagimē p mittit̄ qñ oua p mittunt̄.

a ¶ Nunq̄ cingere. nisi ꝓlio epi p iusticia ō fendēda. t ē si. j. de pe. dis. v. falsas.

b ¶ Litigare. ℍ ō dicit quia apō seculare tribunal nō dz suā q̄rimoniā discepprando ꝓponere dſq̄. publice penitēt sz eccl'ia sticū iudiciū debet adire. ē. xj. q. j. aliud supple ergo ℍ nisi in ꝑpria cā cozaz ecclesiasticis.

c ¶ Nunq̄ ducere si tū duxerit tenet mrimoniū. ar. ē. e. qui/cūq̄. Alij dicūt ℑ. vt nō ſ. e. ℌ. ō penitentiby.

d ¶ Nunq̄ laueris. nisi ō necessitate. de ꝓse. di. iij. quenit.

e ¶ Existimes ergo vī q magł peccat q vxorez interficit q̄ qui mſem. q. maioꝛ penitētia imponitur hic vxoꝛicide q̄ mſricide in illo. c. latoꝛez qō est. ℑ. e. q. t sic matus est crimē ar. xxiij. q. j. nō afferam⁹. qō cōcedit. h. nā dicit q magł peccat q se ipm interficit q̄ aliū. xxij. q. v. si non lz. vñ magis peccat q ꝑē coꝛpis interficit q̄ qui mſez vllo tpe comedas p̄terq̄ in pascha t in die natal' dñi in pane t aq̄ t sale pniaz agei ieiunijs t i vigilijs t oroni/bus t elemosynis oi tpe pse a uera: armis nunq̄ cingere: b nec in q̄libet loco litigare p̄: c sumas vxoꝛez nunq̄ ducere ꝓcubinā nunq̄ hr̄e nec adulteriū cōmittere audeas. i baln deo nunq̄ laueꝛ. in ꝓuiijs d letantum nunq̄ miscearis. in ecclesia segregat⁹ ab alijs christianis p⁹ ostiū t postes hūilit̄ te repone. ingredientium t egredientiuz supplicit oronib⁹ commēda te. cōtione coꝛpis t sanguis dñi cūctis e dieb⁹ vite tue indignū te existimes. ¶ In vltiō tñ exitus vite tue dies i meruerł ꝑ viatico: si sit q̄ tribuat tm̄modo f venialit̄ vt accipias tibi cōcedim⁹. Sūt t alia m̄ta q̄ tibi nimis duri⁹ t satł acrius erāt iuxta magnū pond⁹ peccati ifelix adijciēda. sz si hec omia q̄ tibi mificoꝛdit̄ dicta sūt ꝓfecto coꝛde dño auxiliā te feceris t custo dierł: ꝓfidimus de īmēsa dei clementia remissionē habituꝝ te tuoꝝ pctoꝝ. t ſm dictum iusti bonicꝝ pastoꝛis resoluet te sancta eccl'ia ab hoc vīculo peccati in terris: vt p ipsi⁹ graz q̄ eā suo sanguīe acq̄siuit: solut⁹ sis ī celis: finaūt alit̄ fecerł: t scē mr̄is eccl'ie tam salubrē admonitionē despexeris: ipē tibi sis iudex: t ila/queo diaboli q̄ irreti⁹ tenerł

ra. tñ qz facili⁹ delinquūt in ℍ crimīe q̄ in alijs. ō duꝛio: pēa eis statuit. ar. xxxij. di. ℌ. vex. f ¶ Bēalit ar q ecclesia pōt coꝛp⁹ t sanguinē dñi q̄busdā ceriaz in fine phibere. ar. xxvij. q. j. impudicas. ar. di. l. penitentes. ℑ. ē. xxvj. q. vj. ō his. ℑ. ē. ij. q. iij. sicḥs ēpm aut p⁹/byterū. ē. xxij. q. vl. q̄sitū est. nisi ſm pcepta canonū ad hoc dic q q̄ illud qō iure cōi cōperit. ō: pceđi respectu mie t pietatis. ar. ē. xj. q. iij. q̄m. ff. ō vſufructu. ſi extraneo. t in cereris. c. hic sigtis. nam vniuerse vie dñi miseri coꝛdia t veritas

g ¶ Sanguis. id est. peccatum vnde illud sanguis sanguinem tetigit. id ē peccatum. xliij. di. ephesijs.

h ¶ Alieni. ar. q non imputat prelato subditoꝝ malicia ex q̄ per euz non stat quo minus coꝛrigantur. ar. vij. q. j. ℌ. cum autem. ē. di. xliij. ephesijs. ē. xlvij. dis. c. vlti.

i ¶ Sī q̄ verī non licz nā dicit lex q vnus delictū ꝑ alterius ꝑpetrare: sed vtrunq̄ vitare. k In premissis auctoꝛitatibus quicq̄ ꝓhibentur ad ulteras coniuges suas occidere sz pmittit̄ post. vij. an. penitentiam eis illas dimittere si aūt illas interfecerint iubentur sine spe ꝓiugij perpetuo manere nisi forte ꝑ lapsum iuuenilis incōtinentie ad mr̄imonia ꝓhenda eis n mificoꝛdia impēdat. ¶ Clericis autez concedit⁹ si vxoꝛes eoꝝ peccauerint: sine

g pmaneb: t sanguis tu⁹ super h caput tuū: nos alieni a ꝓpoꝛtio tuo ꝑ alioꝝ fideliū salute ōo opitulāte oī sollicitudīe nitimur ōsudare: t dñi miseꝛicoꝛdiā attēti⁹ q̄tidie implorare. ¶ Itē aug. ō adulterinis ꝓiugijs li. ij. ¶ Poti⁹ vxore vi/uente aliā ducat quis q̄ humanū sanguinem fundat.

i ¶ Sī q̄ verī ōz: nō lz homini christiano adultera ꝓiugē occidere sed tm̄ dimittere. q̄s enī est taz demēs k q̄ dicat ei fac qō nō licet: vt liceat tibi quod non licet: cū enim vtrunq̄ ſm legem christi illicitū sit siue adulteram occidere siue alteram ducere ea viuente: ab vtroq̄ est abstinendū non illicitū ꝓ illicito faciendū. si enī factur⁹ ē l qō nō licet iam faciat adulteriū t non faciat homicidiuz vt viuente vxoꝛe sua alteraz ducat: t nō hūanū sanguinē fundat quod si est vtrūq̄ nefariū: non debet alterū ꝑ alterum ꝑpetrare: sed vtrunq̄ m vitare. k In premissis auctoꝛitatibus quicq̄ ꝓhibentur ad ulteras coniuges suas occidere sz pmittit̄ post. vij. an. penitentiam eis illas dimittere si aūt illas interfecerint iubentur sine spe ꝓiugij perpetuo manere nisi forte ꝑ lapsum iuuenilis incōtinentie ad mr̄imonia ꝓhenda eis n mificoꝛdia impēdat. ¶ Clericis autez concedit⁹ si vxoꝛes eoꝝ peccauerint: sine

xxvj. q. ij. hi q. ℑ. xxij. q. j. c. vl. ℑ. di. lxxxij. plōr. ℑ. pri. q. vij. q̄d ℑ. sol. Gui⁹. ē homicidiū q̄ adulteriū. sz ibi exponas Gui⁹. i. gnali⁹. l. di. qz tua. vel turpi⁹ rone indnatiōis. xxxij. q. j. i ꝓiugio. t nō ē ꝓsiliū vl ꝑcepti qō ℍ ōz. sz ē ꝑpatiua pmissio. q̄ nō excusat a pctō.

m ¶ In p̄missis. sic intellige. xxxj. q. j. hac rone.

n ¶ Impendatur. ℑ. e interfecoꝛes.

Lacuit.licentiã.i.impunitatẽ sile.xlv.di.q since ra. b Prãtem.nam si eam etiã male verbe rauerit.nisi q̃ cãs a lege expssas punit in pecunia. qz dabit ei tertiã partẽ donatiõis quã dedit ꝓpter nup. vt i auc.vt liceat mri z aute.§.sicꝫ ãr.si aũt nõ dedit dona ꝓpẽ nup. pũit in ḡra pte tori⁹ sue subẽ si eius substãtia ñ excedit.ccc.aureos. si excedit dabit.c.aureos.C. ō repu.l.vl. Irẽ nõ dico q̃ ipse/mer ꝏbeant eis pniaz iiũgere.Iz ꝓpellẽt vt acci/piãt ab aliꝫ.sed nunq̃d laic⁹ idẽ potest de vxore sua. dico q̃ non quia nõ inuenio expressum casti/gare ramen põt eam.vt nõui..ẽ vij.q.j.sicut alte rius.Sed qua/re dicit q̃ pau/peres clerici ser/uiant sibi dic q̃ responder taci/re obiectioni .q. di.z si mulieres ligate non pos/sunt eis seruire. pauperes clerici qui non põt alios seruitores ha bere seruiãt sibi inuicem mutuo. Irem fm. h. nõ poterũt illas re conciliare sibi ni si nollent ꝓmo/ueri. ar. xxxiij. di.si cuius. alij aũt dicunt illuz non impediri cu ius vxor cogno/scitur ab alio. si ipse non ꝓsenti/at eius adulte/rio.vnde bñ pos/sunt eas reconci liare.etiam quo ad carnis cõmer ciũ.nec eis i ali/ꝫ ꝓiudicaẽ.qõ tũ intelligas Iz qõ dixi.ẽ.xxxii/j.di.si cuius.

c Ita.vt inuicẽ.ar.xij.q.j.dilectissimi.ar.xj.q.j.si/cut enim.ar.di.xc.ꝓcipim⁹. d Si seruitia.i.ser/uientes. e Nõ abos.z ẽ h ꝓpẽ enormitatẽ deli/cti.tũ ipaz excoicatã ñ dz vitare.xj.q.iij. qm̃ multos.

f Vij.ãnos.ẽ.di.lxxxij.pbyter.Ꝫ.Iz varietas cano

moztis acerbitate hr̃e eas i custodia z ad ieiunia eas co gere:non tñ vsq̃ ad necẽ af/fligere. Ũ in tol.ꝓcil.j.le/gitur. Clerici si vxores eorũ peccauerint ꝓter necẽ eas do. mi custodiãt: z ad salutaria

a Pacuit cogãt ieiunia. vt si q̃rũcũq̃ clericorũ vxores peccauerint:ne forte licẽtiã peccãdi plus habeãt

b accipiãt mariti earũ hãc ptã tem ꝓter necẽ custodiẽdi z li gandi in domo sua ad ieiu/nia salutaria non moztifera

c eas cogentes: ita vt inuicez sibi clerici paupes auxilium

d ferant si seruicia nõ habeãt cũ vxoribꝰ aũt ipsis q̃ pecca

e uerãt non cibos sumãt: nisi forte ad timorẽ dñi acta peni tentia reuertant. Nũc autẽ querit:quare sacris canoni bus sit institutũ: vt post.vij. an.penitentes in põstinũ sta/tum reuocent. De his ita scribit isidor⁹ ad masonẽ epz Quare sit ꝓstitutũ post.vij. annos in pristinũ statum pe

f Ocip/nitentes redire sum q̃ canonũ cesura: post.vij.annos pnie remane re i pristinũ statũ põcepit z. vt in tractatu ordinãdoz de lapsis:nõ electiõe.xxij arbi/trij scẽ pres sed potⁱ⁹ ex snia

g diuini iudicij sanxerit. Hã legit q̃ maria sozor aaron p phetissa dñ detractiõis adũ/sus moysen incurrisset deli/ctũ.ilico stigmate lepre pcus sa est.cunq̃ peteret moyses vt emũdaret:põcepit eã dñs

nũ est in pensis infligẽdis.z pnie sũt arbitrarie .vt.xx vj.q.vũ.tempa.z in his mior pnia ẽ amplectẽda.ff.ō arbi.diẽ ꝓferre.§.si plures.z.l.nõ distinguem⁹.in ꝑn.

g Nam legit.lz olim petiñ mur/muratiõis.nõ mulcaret moztẽ.hod.

extra castra septẽ dieb⁹ egre di:z post emũdationez rur/sus eam i castra admitti.ma ria ergo sozor aaron caro in/telligit sacerdotⁱ⁹ q̃ dñ sup/bie dedita sordidissimis co/gitationũ maculaꝫ ꝓtagijs extra castra septẽ dieb⁹:ꝫ est extra collegiũ ecclesie septez annis ꝓiciaꝫ: vt post emũ/dationẽ vicioꝝ loci vel põsti/ne dignitaꝫ recipiat meritũ et post pauca. In fine autem epl'ẽ adijciẽdũ putauⁱ⁹ vt q̃ tiensc̃q̃ in gestis ꝓciliozuz discoz snia inueniꝫ:illi⁹ sen tentia magis teneaꝫ:cui⁹ an tiquioz z potioz extat aucto/ritas. Hoc aũt cũ ꝑ de sacer dotib⁹ videaꝫ spãliter dictũ: gñaliter tñ de oĩb⁹ penitẽtib⁹ oz intelligi. ad imitationem nanq̃ illi⁹ dñice snie dauid de adulterio z homicidio re pẽsus vni⁹ hebdomade ie/iunũ in satisfactione admissi sceleris deo legit obtulisse.

Hinc etiã eccliastica ꝓsue/tudine ẽ vsurpatũ: vt maioꝝ criminũ pnia. vij. ãnoꝝ spa/cio ꝓcludaꝫ nisi vl officij ex cellẽtia vl criminũ magnitu do vulgarẽ ꝓsuetudinẽ exce dẽs veluti dũ ꝫ naturã bũa ne societaꝫ parẽtib⁹ vl libe/ris vl alijs eiusmodi psonis impudice ad herem⁹:vel dñ relicto naturali vsu ꝫ natu/rã more sodomitico fornica/mur: vel vsq̃ ad coitũ bruto rũ aĩaliũ plabimur pmissuz spaciũ trãscẽdẽ cogat. De tẽtib⁹ q̃z q̃rit an eis gñaliter p⁹

(et di.l.eos vero tamẽ repellit.vt dicit h.a pmori one.ar.xc.di.ali enus.qz nec oĩa nec sola zc. vt noraui. liij.dis. multos. Hic in/serit vna rõ ḡre seprẽnis penitẽ tia imponaꝫ qz maria zc. theo/logi aliꝫ assignẽt vt sicut ꝓpẽ pec catũ septiformiꝫ spũssi graz ami sit ita p pniaz se ptẽnẽ eã recuper

h Cuius an/tiquioz. si. ẽ. l. di. dño scõ. in si. vbi de hoc dixi.

i Usurpatũ id ẽ.vsu habitũ

k Vt maioꝝ ẽ.xxij. q.j. pdi/candum.

l Excellẽtia vr.ẽ. lxxxij.dis. pbyter.z. xxvij q.j.decuorã.ẽ.xx iiij.q.j.sicꝫ dede/rit.tũ oĩa ista sẽ in arbitrio sacer dotⁱ.xxvi.q.vij tpa vñ canoes ñ ponũt mẽsuraz pnie.Iz oĩa h ar bitrio sacerdotⁱ Fliquũt vt ō pe. di.j.mensuram.

m De penitẽ tibus. b mouet mgr̃ ḡnãs inci/derẽ ḡonem .an pⁿ solẽnẽ pniaz possit ꝫhi mri/moniũ.z tres sẽ opiniões de solẽ niter penitẽtib⁹. q̃dã dicũt q̃ nul lus solennit penitẽs ꝑ ꝫhere. nisi ex dispẽsati one.ꝫ.e.ãtiã.qz i telligit vouisse⁹ sic itelligũt.cꝫ.e ō his pẽitẽs ei sp

viuit sub regla eccle.vt ō pe.di.v. Priũ.h.vo dic q̃ li bet pẽitẽs ꝑ ꝫhere.nisi i trib⁹ casib⁹ puta ꝑ vxoricidio.vl nisi iiũctũ h sit ei noie pnie vl ꝑ raptu spõse al teri⁹ vl ꝑ iceſtu.adhuc tñ excipit adolescentes q̃ vt dic ō iure coi possũt ꝫhere.ō aũt in trib⁹ his casib⁹ phi/bet.qz i his ꝓtaiaꝫ mrimoniũ.aliꝫ tñ ponũt.vj. casus i

q̄bus post solēnē pn̄iaz nō licz ꝫhere. Vn̄ē p incestu vt. xxvij. q. vij. sicꝫ vidua. Itē p vxoricidio. ſ. e. inter fecerores. Itē p raptu spōse uterꝰ. xxvij. q. ij. statutū. nec ꝫdicit. xxvj. q. ij. tria. nā ibi illa n̄ erat spōsa. Itē p ꝫcubitu cū moniali. xxvij. q. j. vt lex. Itē p homicidio pſbr̄i. vt ex ō pe. & re. q̄ pſbr̄terū. Itē p eo q̄ dolose suscepit filiū ō sacro fonte. xxx. q. j. de eo et dicūt q̄daz q̄ si isti ꝫhāt nō tenet mr̄imonium ar. ſ. e. interfectores si tales tñ sint q̄ nō pūt cōtinere. ō licēcia epi pūt ꝫtrahē et ꝫsensus epiſcopi facit mr̄imoniū taliū tenere. vt. ſ. e. c. vl. alij dicunt mr̄imoniū taliū tenere. licet p̄hibeantur ꝫhi. nisi apponāt in ſchr̄itūre q̄ si ꝫtra xerint. leparent q̄ credo verum ad ℟ facit ex de p̄ben. dilecto.

g DE his. ℟ c. pōt itel/ligi de penitēte solennit̄ p alīq̄ p̄dictoꝝ crimi/nū. & tūc dic impfessam. i. p̄tinē tiam male pfes/sam. i. nō seruaram & q̄ postea dicit non habēt suffugiū penitē/di. verum est q̄ solennis penitē tia non iteratur l. di. ſ. pōt. licet gra. inuat ꝫhiuz ſ. de pe. di. iij. ſ. ex ꝑsona pōt eti am ℟. c. intelligi ō his q̄ votū emiserūt & post ꝫxerunt nec tenuit mr̄i/moniū. & tūc dicit impꝛofessam. i. male pfessam & dic q̄ non habent suffugiū penitēdi. i. ꝫtra pfessionē suaz venīdi. oia alia plana sunt. b ¶ Et militie. ſz nū/quid ita gñaliť verū est. q̄ solēnit̄ penitēs nō debeat redire ad cingulum militie. dicunt quidam hoc esse cō silij. & ita intelligūt de pe. di. v. falsas. ℟ alij intelligūt in eo casu tm̄ cū eis hoc iniūgit in pn̄ia. alij dicūt istō tm̄ esse intelligendū quando agit penitentiā solennez ꝓo crimine in militia cōmisso. & hoc inuit illud. c. falsas. c ¶ Prodiderūt. ſ. lxxvij. di. ꝓposuisti. ſ. dis. xxvij. pr̄iusq̄. C. de epiſ. audi. nemo. d ¶ Jungantur. de pe. di. v. siquī vero.

e ¶ Et circa mulieres. ar. q̄ solennis penitētia iniū/pn̄iam pactā ꝫiugia ꝯcedantur. gñaliť enī canonica auctoꝛitate p̄hibent penitētes ad secularē militiā redire vl mr̄imonia ꝫhere. Ū ſyricius papa. ¶ Penitētes mr̄imo

a ONia ꝫhere p̄hibent. E his ℣o nō ꝯgrue dilectio tua sedē apl̄icā credidit ꝯsulēdā: q̄ acta penitentia tanq̄ canes & sues ad vomit̄ p̄stinos & volutabra re/

b deūtes & militie cinguluz et lubricas voluptates & noua ꝫiugia & inhibitos ōnuo appetiuere ꝯcubit̄: q̄rū impꝛo fessam ꝓtinētiā gñati p̄ ab/

c solutionē filij p̄diderūt: ō q̄ bus q̄ iam suffugiuz nō h̄nt penitēdi: id duxim̄ decernē dum vt sola intra ecclesiā fi/

d delib̄ oſone iūgant̄ sacris mysterioꝝ celebꝛitatib̄: q̄/uis nō mereant̄: intersint a dñice aūt mēse quiuio segregent̄: vt hac saltē districtiōe cozrecti: & ipſi in se sua errata castigēt & alijs exemplum tribuant: q̄ten̄ ab obscenis cupiditatib̄ retrahant̄: q̄b̄ tñ q̄n̄ carnali fragilitate ceciderūt: viatico mūere cū ad dñm ceperint pficisci: p cō/muniōis gr̄am volum̄ sub/

e uenīri: quā fozmā & circa mulieres q̄ se p̄ pn̄iam talibus pollutiōib̄ deuīxerūt eē ser/

f uandam censem̄. Sed q̄ ti moze soluēdi ꝫiugij nōnulli ad pn̄iam accedere differūt: vel ꝑpē lapsum adolescentie quē fozmidāt pn̄e remediū suscipe negligūt: iō aucte canonica pmittit̄ eis: vel ꝯcta mr̄imonia retinere vel alia ꝫhere. Ū ſi leo papa galerio epo tripolitano scribit.

Ex indulgētia ꝫiugia p̄ penitentiā legitimā nō negēt

g ADiuim̄ a q̄busdā q̄ in vestris dioceſib̄ ac finib̄ chr̄istianoꝝ cetus leui occasione se subtrahūt penitētie iugo dicētes: quia si pn̄iam agim̄ ꝫiugij debem̄ relinquere copulam. in quo errant: & de veritat̄ calle discedūt: quia p oīb̄ illicitis pn̄iam vnuſq̄sq̄ chr̄isti nosſ cultoꝝ sustinere ac pagere sū ope dz. dicēte dño. ¶ Pn̄iam agite: appꝛopinq̄bit enī regnū celoꝝ: ꝫiugū ℣o legitimū nulli oꝛthodoxoꝝ pn̄iaz sustinēti soluere lz. & infra: sacris eos vos expedit eloquijs edocere: vt ab errozis eripiātur caligīe: & licit̄ coplatiōibus iūcti ō oīb̄ illicit̄ penitētiā agere ꝓcurent. Item leo papa. iij. ¶ Propt̄ lapsuz iuuenil̄ incōtinētie ñ negēt

h ¶ Penitētib̄ licita ꝫiugia

h MAdolescētia ꝫstituť si

i ctozes. iterum nescim̄. Secūdus casus repugnat illi littere copulam vxozis elegerit sed expone. id est. exegerit carnale debitū. posset tamen intelligi illud. c. antiqui. & illud interfectozes. q̄ facerent ambo mentionem de hoc in adolescētia ita. ſ. q̄ illud antiqui intelligatur de ꝫiūgenda & fm̄ hoc littera posita in. c. anti/qui. ita debet exponi. ꝫiugarus. id est. ꝫiūgendus redeat ad p̄ristinū ꝫiugium. id est. ꝫtrahat ꝫiugiuz q̄ ante ꝫtrahere potuisset iure si non peccasset. sed nunc ex dispensatione. io.

h ¶ In adolescēcia. ar. q̄ ratiōe etatis facilius dispē satur. l. di. penitentes. xxxv. q. vj. si duo.

i ¶ Mozris. cū volebat esse in libello. nō intellige ꝑ infirmitate. ar. xxvj. q. vij. c. j.

Mattb. 9

g SI hoc. c. intelligas de ꝑnaza penitētia plenum est. si ō publica tunc loquitur de mr̄imōio iam ꝫtracto.

h IN adolescētia ꝫstituť hoc. c. duplicit̄ potest intelligi. primo de eo soluto qui egit solennem penitentiam ꝓ aliquo dictoꝝ crimi/num post ꝫhir. et fm̄ hoc facit grego. mentionem ō hoc. ſ. e. interfectozes nec fit mentio de ℟ ſ. e. antiqui. sed de alia ꝫstituti/one leonis quaz non habemus cum illud antiq̄ de ꝫiuncto ī matrimonio intelligatur q̄ tale q̄d cōmisit ꝑpē q̄ egit solennē penitentiam ꝑ aliquo p̄dictoꝝ criminū de quo ibi dicitur. q̄ debet vti vxore sua quousq̄z possit seruare ꝓinentiam vel potest̄ intelligi de iam cōiuncto & fm̄ hoc sit de hoc mentio. ſ. e. antiqui. sed ō qua fit mētio. ſ. e. interfe/

a ¶ Penitētiā. i. nō expleanᵗ. vij. an. cōputato ꝓmo exꝯ penitēs incipit agere pniam. a ¶ Pniaz. arg. ẋ. ē. l. di. penitētes. ibi eni ōr ꝙ solēnis pnia nō defaci li iuuenib⁹ imponēda est. nō est ẋ ꝙ illud bñ ꝓcedo.

b ¶ Regulam. finis hui⁹. c. facit ꝓ his ꝙ dicūt ꝙ nec etiā iuuenis ẋ here pōt. ē. de inter fectores. h. vero lauren. et W. ꝙ dicunt ꝙ iuuēis ō iure cō pōt ẋ here. exponunt litteram non regulam ꝓstituimus. id est. non dicimus aliqđ ꝙ erat ius cōe ante hoc imo ꝓtra ius cōe. quia de iure cōmuni nec adolescēs poterat ẋhere añ. b.

c ¶ Estimam⁹ ꝓstituendo. s. qđ modo tolerabilius est qꝫ eius cōtrariū ꝓstituendo tamen ius cōmune.

d ¶ Atorē. obl. lationes. ni si ꝑus. ar. ꝓcesso maiori inhiberi min⁹. ar. l. di. c. placuit. argum. xvij. q. iij. miror et exꝫ de tornea. c. j. argu. ẋ. xcv. di. illud. ⁊ ꝙ indignus est minore ⁊ maiori. ff. ō sena. qui indig. nus. ⁊ cui interdicitur pomeriū ciuitatis ⁊ ipsa ciuitas. ff. de seruis expoz. cui.

e ¶ Arma. q. mittit ergo feudum cum dñm iuuare non possit ⁊ sibi hoc impuret qz ex culpa sua hoc damnū incurrit. xv. q. j. sane. ar. xvij q. iij. vroz. ff. de re. iur. ꝙ si quis ex culpa. ⁊ hoc ē verum nisi tale sit feudum in ꝙ per alium seruire possit. tūc eni

f ¶ Ad vesperam. ẋ. de ẋse. di. j. solent. (de.

g ¶ Conuersionē. potest ergo eps causa cognita relaxare depnia quā papa imposuit eadē rōne ⁊ clericus

t vrgēte aut metu mortis aut a captiuitatꝫ piculo pniaz gesserit: ⁊ postea timēs lapsum incōtinētie iuuenilꝫ copulam vxoris elegerit: ne crimē fornicatiōis incurreret: rem vr fecisse venialē: si ꝑter ꝓiugē nullaz oīno cognouerit in q b tñ regulā nō ꝓstituim⁹: ⁊z ꝙd c sit tolerabili⁹ estimam⁹. ¶ Item nicola⁹ papa radulpho epo scē ecclie argēte extensis.

Hec pnia ē imponēda ei: qui

d ¶ Latorē matrē occidit. pūtiū mficidā eē coguim⁹: cui ꝑcipim⁹ vt sb pnie iugo ꝓmaneat: ita vt ꝑ añuz integrū eccliaz nō ingrediatur: ⁊z añ foras basilice stans orās ⁊ depcās deū pseueret qlibꝫ tāto eripiaꝫ piaculo. cōpleto xo āni circulo introeundi in eccliam licētiā habeat. tñ inē audientes stet: sed nōdū cōicet: cōpletꝫ aūt triū ānoꝝ circulꝫ sacre cōionis ei grā ꝓcedaꝫ oblatiōes xo ꝰ offerat: nisi ꝑus aliozuz. vij. annoꝝ curricula expleantur

¶ His aūt oīb⁹ ānis atqꝫ tē pozib⁹ carnem nō māducet: nec vinū bibere ꝑsumat: exceptꝫ festiuis diēb⁹ atqꝫ dñicis ⁊ a pascha vsqꝫ ad pentecosten ⁊ q̄cunqꝫ ire voluerit nullo vehiculo deducaꝫ: sed e pedib⁹ ꝓficiscaꝫ: arma nō sumat nisi ẋ paganos. Jeiunet aūt trib⁹ diēb⁹ ꝑ hebdomadam vsqꝫ ad vesperā. a ꝓpria ac legitima ꝓiuge nō separetur. ne in fornicatiōis ⁊ vozaginē corruat. qō ne fiat optamus. si aūt añ annoꝝ trium cursum finis vite illi⁹ appro

de ea quā epꝰ imponit. sed dic ꝙ papa licentiaz dedit de b. Jrē nunqđ ille cui papa pniam imposuit. potest ingredi monasteriū. sic. ar. ē. c. admonere. ⁊ de pe. dis.

S Jhs. pniam. hec est opinio grunda ꝙ (v. siqui. h quilibet incestus nisi in adolescente impedit mrimoniū. xxxiij. q. ij. c. penit. pōt tñ epꝰ dare licētiam incestuoso vt ꝓtrahat dispensatiue als cōtrahendo nihil agit verumtam videat epꝰ cum quo dispēset. qz cum eo tñ debz dispensare q cōtinere nō pōt ⁊z qualiter hoc cōstabit episcopo. per famam vicinozum. exꝫ q clerici vel vo. significauit.

i ¶ Vxorem. ē xxvij. q. ij. q doz mierit. ẋ. ē. pri. q. vij. ꝓcubuisti. ẋ. solu. hic ignoraus ibi sciens fuit. vel hic loqtur de illis qruz neutra fuit vxoz vel sponsa. h. ⁊z hec solu. reꝓbatur per illud. ẋ. xxxv. q. iij. si quis cum matre quia illud ō simplici fornicatio. ne intelligiꝫ. qō paret. xxxiij. q. ij. §. de simplicitē vel hic de dispēsatione ecclie vt lenitate mie. ibi de rigore.

S Jhs. ꝓcuti k tur. nisi admonit⁹ peniterz xl. q. iij. certum. l ¶ Similiter. ē. xxx. q. j. omis. ar. l. di. ꝓderet.

m ¶ Quos enī deus ꝓiunxit: iudex sua auctē separe non debet. qđ ꝙ insidoz⁹ ẞ aliter intelligat dicens Nō homo separet: quos pena ꝓdemnat

Quos de⁹ ꝓiūxit hō nō sepet. qris quō: ẞ au-

pinquerit. corꝑis ⁊ sanguinis dñi nr̄i ꝓticeps fiat. sin autē vt supra statuim⁹: efficiatur tñ si illi⁹ ꝓūsionez ⁊ lachrymarū fontē in oīb⁹ videritis florētis actionib⁹ ⁊ optimis opib⁹ pullulare: bñanius circa eū sollicitudo pui gil appareat: mitisqꝫ in oīb⁹ demōstret. ¶ Item. ¶ Post dignam pniam adolescētib⁹ per

S mittunt licita ꝓiugia.

h Jhs cū duab⁹ sozoꝝib⁹ fuerit fornicat⁹: aut cum his psonis de qbus scā scriptura ꝓhibet si dignā egerit penitentiā: ⁊ castitatꝫ nō valerit ꝓtinentiā sustinere: licet

e ei legitimā in ꝓiugio vxorez accipe similit ⁊ mulier q̄ tali fuerit scelere lapsa: vt fornicatiōis nō ꝓducaꝫ ad chaos Sed hoc de laicꝫ viris ac mulierib⁹ solūmodo statuim⁹.

¶ Item ¶ Puniaꝫ q̄ hec crimina cōmittit: ⁊ nō tñ legitimā di

k Jhs cum mittit vxorē. mre fornicat⁹ fuerit spirituali: anathematꝫ vt scitis

l pcutiꝫ ictib⁹. similit aūt ⁊ illum pcutere ꝓmulgam⁹ qui cum ea quā ō sacro fonte baptismatꝫ suscepit: aut cum illa quā ante epm tenuerit cū sacro chrysmate fuerit vncta fornicationis perpetrauerit scelus legitimā tamen si habuit non dimittat vxorem.

m Quos enī deus ꝓiunxit: iudex sua auctē separe non de-

n bet. qđ ꝙ insidoz⁹ ẞ aliter intelligat dicens Nō homo separet: quos pena ꝓdemnat

Quos de⁹ ꝓiūxit hō nō sepet. qris quō: ẞ au-

o tē. acsi esset alia cā pē fornicationē. ꝓpē quā ds ab vxoze valeat separi. vt deportatio. n ¶ Hoc aliē. nō est verū ꝙ aliē. ⁊z ẞ dicit vt inducat seqns. c.

Quos deus. absqꝫ rōne ꝑ ẞ. c. solue gñale illud o

xxxi.q.j.qō si dormierit.z.ij.q.v.ꝑsuluisti.'

a ¶ Nō enī hō sepat.sed lex.simile.xxiij.q.v.si homi cidiū.imo z p maleficiū corpus viri efficit ꝓncipil.ar gu.ff.de capi.di.p totum.

b Antiqui.si.intelligas h.c.de mrimonio ꝓtracto. tunc est hic arg. ꝓ illis qui dicunt q solenniē penitens intelligitur vouere si intelligas de mrimonio ꝓhendo tunc expone rede at ad ꝓstinuz ꝓiugiū.i.qō contraxit post penitentiam a q̄ per suggestionē aliquoz recesserat Item habes h q qnqs dispēsatur in vno mrimonio nō tamē in secūdo.sic dispensat in vno ordine nō tamē in secūdo.vt.xij di.nos ꝓsuetudinem.

c ¶ Sententia id est questio.sz vbi sit dicti.s.in adolescētia.

d ¶ Generalit id est. nō q hoc ante esset ius cōmune.pur dixi i c.in adolescētia

e ¶ Indultū.a leone papa.

f ¶ Vn⁹ corus penitens.

g ¶ Supstiti. id est.penitenti.

h ¶ Transire. ar.q sublato impedimēto id debet fieri qō eo impediebat ne fieret. i ¶ Absolutionem.i.pniam.p quā habet absolutionē.i.quia nō peccauerit. k ¶ Ira videlicet.i.in adolescentiu.

l ¶ Ordinatio.nō q ordiatio ista attendit circa hoc vtrū adolescentiu debeat indici pnia solēnis.nō vtrū debeant ꝓtrahere quia de iure communi pūt .vt.s.c. in adolescentia.

m Ꝺis breuit.aliqntulū.qz formauit quasdā incidentes questiones z soluit.

n Trū.qz mētionē fecerat grān⁹ de pnia. s.e. q.ij. admonere.iō b tractat de ea. Vel ita cū mrimoniū sit ꝓncipalit sacrm laicoz.licet in minoribus ordinib licite ꝓhibet.quia tamen laicis solennis pnia debet imponi.vt.l.di. ꝓfirmandū. iō hic tractatum inserit de ea tractatui mrimonij.cum z ipsa sit sacrm.nam in ve.resta.incipit etiam ab adaz.vt j.e.serpens. Videndū est ergo quid sit ipa.z vnde dicatur.z que sit satiffactio.que attendant in ea.que sūt necessaria.z de modo agendi in isto tractatu ¶ Et qd ipsa sit habes.j.di.iij.penitentia. Dicitur enim pnia a penitendo.j.e.di.tres sunt actus.z j.di.iij.in tantum. Quid sit satiffactio habes.j.di.iij.satiffactio. Attenduntur autem in ea septē videlicet ꝑsona.s. xlj.di.nō cogantur. Causa.vt.xxiij.q.v.excōicatoz. Zē locus. tempus. qlitas.z ꝙtitas.j.e.di.v.ꝑsideret. Item eventus .vt.xv .q.j. illa. Jn penitentia tria sunt necessaria.s.cordis ꝓtritio.oris cōfessio.z opis satiffactio.j.di.iij.z perfecta. Sz tū cum facultas nō ꝓsupperit.sufficit cordis ꝓtritio. ar.xlv.dis. due. Modus agēdi talis est. Jn pnia di.tractatur an sola cordis contritio deleat peccata.vel confessio post ꝓtritionem. Haz.dixit q sola cordis ꝓtritio nō delet peccatū.vbi copia sacerdotis habeatur.arg.j.e.c.vl.z in h vr grān⁹ declinare inducēdo.c.illō licet in ꝓcedendo.§.dicat h ē lectoris arbitrio relinquendum.

i stes extiterit q nō accepit absolutionē penitētis nubat:si se ꝓtinere nō pōt:z alterius ꝓsortio fruat vxoris. qō in vtroq sexu pari modo a nobis manifestū est esse decretum:ita videlz vt in his oībus sacerdotis expectet ordinatio:vt iuxta qō etatē aptā ꝓspexerit pnie absolutionis tribuat legē. Que. III

k Ꝺis breuit ō curs in qb⁹ extra negocij finē aliqntulū euagati sumus ad ꝓposite cause tertiaz q̄stionē pertractandā qua q̄ritur.

l Distinctio I

m Utrum sola cordis contritione et secreta satiffactione absqz oris confessiōe quisqz possit deo satiffacere:redeamus. Sūt enim qui dicunt quemlibet criminis veniam sine ꝓfessione ecclesie z sacerdotali iudicio posse ꝓmereri. Juxta illud ambrosij super lucam.

n Ꝺe cō se.dis.iiij. nemo tollit.sz ipa cordis ꝓtritio sig nū est petā esse dimissa.sicut exterior satiffactio est signū cordis ꝓtritiōis grā enim p̄credit ꝓtritionē. ar j.e.nō pōt ds. ꝓtritio remissionē.vñ remissio est attribuenda grē q est causa cause. Alij dicūt petā p ꝓtritionē dimitti q̄ ad culpā nō ad penā.vt in glo.vtiqz q̄ statiz sequit. Tertij dicūt ꝓditionalem fieri remissionē p cordis ꝓtritionē. Jn scda dist.tractat an charitas semel habita possit amitti. Jn tertia.an pnia reiterari possit. Jn qrta.an petā semel dimissa redeat. Jn qnta qs modus debeat obseruari in imponēda ea z accipiēda Jn sexta.cui qs debeat ꝓfiteri. Jn septia.an penitētia timore mortis accepta sit fructuosa. Jō aūt in.vij.dihūc tractatū diuisit. qz septēnari⁹ nūer⁹ pfectus est. ar.xxxij.q.j.nuptie. o ¶ Secreta vtiqz sola cordis ꝓtritiō delet pctm.j.e.pctm.z j.eo.magna. sed pena debet.vt.l.di.siquis ꝓpostea.z hoc verū est si pfessio non ꝓmnat cum adhiberi possit.als ōmū pctm impunat.j.e.di.agite.imo ꝓtritus non est si ꝓfiteri ꝓmnit.vt.xxxij.q.j.c.vl.de ꝓse.di.iiij.nō dubito.

p ¶ Sūt enī. Alij aūt negāt.dicūt enī q sicut tribus

modis deū offendim⁹. corde. ore. ⁊ ope. ita trib⁹ modis ei satisfaciendū est. j. di. iij. pfecta. vnde dicūt tria hec esse necessaria. cordis ꝯtritionē. oris ꝯfessionē. ⁊ opis satisfactionē. [redacted]

[redacted]

Luc. 22 [redacted]

Ps. 50 [redacted]

H. dicit sola cordis ꝯtritiōe peccatū dimitti ad ulto cuilibet. j. e. magna. Si vo ꝯteritur ⁊ pponit ab alijs abstinere. ⁊ illud ꝯfiteri ⁊ de illo satisfacere ꝟz iudiciū ecclesie. ⁊ si nunq̄ sequit̄ oris ꝯfessio vel opis satisfactio. peccatuz tamen iam dimissum nō redit sed peccat mortaliter. si potest iuxta p̄ceptum ecclesie ꝯfiteri ⁊ opere satisfacere ⁊ non satisfaciat. ar. j. de ꝯse. di. iiij. non dubito [redacted] hic autem agitur de exteriori. quia ipsa necessaria est si adhiberi potest. Sed ad quid cum iam peccatū sit dimissum p cōtritionē p̄ter ꝯfessionē. Sol. hec fit ad humilitatē ⁊ iusticiam exercendā. j. di. iij. pductior ⁊ vt satisfaciat ecclesie quam lesit. ⁊ vt ipse ⁊ alij reddāt̄ cautiores. Si tamen subtiliter intueamur. gratie dei non ꝯtritioni est attribuēda remissio peccatoꝝ. vt dixi in p̄n. ⁊ notaui. j. e. §. dixi ꝯfitebor. Et in p̄ma parte allegat gratianus vsq̄ ad §. alij econtra.

a Petrus. quia errauit. nam ideo quia homo facile corruit. j. di. iij. ille rex.

b ¶ Quid dixerit. ⁊ forte ꝯfessus est. vel cui ꝯfiteret̄ cum omnes a fide recessissent. vel forte tunc non erat facta institutio ꝯfessionis. que modo est. aliā rōnez assignat gratian⁹. j. e. §. his auctoritatib⁹.

c ¶ Satisfactionē. exteriorē. al's ꝯ. s. l. d. vt ꝯstituēt̄

d ¶ Non lego. ⁊ ita intelligit̄ omissum qd̄ non inuenitur expressum. xxiiij. q. ij. legat̄. ff. de. v. obli. quicq̄d ar. ꝯ. d̄ ꝯse. di. iiij. qn̄ a hierosolymis. io. sed illud factum includit ipsum omissum. al's secus. h.

e Lachryme interiores. i. in quo habet tantaz erubescentiā vt ad lachrymas veniat occulte etiam non coram sacerdote.

f ¶ Quod. i. qz j. e. quē penitet. qz pars est pnīe erubescentia. vt ibi vel ad litteram.

g ¶ Confiteri. in publico cū sit occultuz. vel quia cuz pudore ⁊ verecundia ꝯfitetur quis. qd̄ semper debet fieri. quia pars est pnīe erubescentia. vt j. e. quem penitet.

h Sacrificiū. contritum. non est ꝯtrituz si ꝯfiteri ꝯtēnit. xxij. q. j. c. vl. j. d̄ ꝯse. d. iiij. n̄ dubito

i ¶ Non despicies. id est. acceptabis sicut sacri non censent canones. i. prohibent. ij. q. v. ꝯsuluisti.

k Dixi ꝯfitebor. venia enim non ꝯceditur nisi penitenti. xxiiij. q. ij. legatur. sicut iuramentū non remittit̄. nisi iurare volenti. ff. de iureiurā. remittit. nec ei imputatur licet ꝯtrariū acciderit. ff. de ānule. l. meuia. arg. xliij. di. ephesijs

l ¶ Impietatē hoc exponit gratianus. j. e. §. similiter.

Ps. 31

k Dixi ꝯfitebor aduersū me ī iusticiā meā a domino: ⁊ tu remisisti impietatem peccati mei. Quod augustinus exponens ait.

m Magna pietas dei: vt ad solaz pmissionem pctā dimiserit nōdū pnūciat ore. ⁊ tn̄ de⁹ iam audit in corde. qz ip̄z dicere q̄si q̄ddā pnūciare ē. votuz enī p ope reputat̄. In codice li. j. ti. d̄ epi. ⁊ cle. impator iustinian⁹

m Magna. pmissionez id est voluntatē confitendi. h.

n ¶ Dimiserit. [redacted] dicunt̄ ergo peccata dimitti per conttitionē. hoc est per id quod facit cordis contritionē. id est. per charitatem. ¶ Et nota q̄ hec omnia simul sunt tempe iustificatio. contritio. dilectio. remissio. sed quedaz tamen ex his naturalit̄ p̄cedunt ⁊ priora sunt natura. necesse enim habeo intelligere q̄ prius quis habeat gratiaz q̄z conteratur. precedit ergo gratia. sequit̄ dilectio. quoniam qui gratiam habet diligit. j. e. omnes. dilectionē sequitur contritio: qui enim diligit conterit̄ contritionē sequit̄ remissio. qui eī conterit̄ ei remittit̄. Johan.

o ¶ Ipsum. id est. qd̄ vult confiteri.

p ¶ Pronūciare. s. xvij. q. ij. nos. votum enī p opere reputat̄ vt hic. ⁊ j. di. vj. in p̄n. ⁊ j. q. v. q̄ deo. hoc tam̄ non est simplicit̄ verum. nam in quibusdā casib⁹ etiaz in bono plus est ad factum peruenire. vt in baptismo j. de ꝯse. di. iiij. sine penitētia. nam ibi plus valet baptismus q̄z cordis contritio. Item in eucharistia. quia per assumptionē eucharistie delentur venialia. qd̄ nō fit per voluntatē accipientis. j. e. de ꝯse. di. ij. iteratur. Item in ꝯfessione ipsi sacerdoti facienda. cum erubescentia ipsa in p̄sentia sacerdotis pars sit penitentie. j. e. quem penitet. Item in martyrio. ar. j. di. vij. null⁹ dic vt notat̄ j. in glo. illa. hoc tantū. que statim seq̄tur

q ¶ Pro ope. vbi deest tp̄s opandi ita remuneratur q̄s p sola volūtate sicut p ope. ⁊ idē est in ꝯtritiōe cuz deest tp̄s ꝯfitēdi. ⁊ ad hoc. s. vt sola volūtas ⁊ ꝯtritio sufficiat sine ꝯfessiōe oris intēdit pbare p leges seq̄ntes. in quib⁹ ostendit̄. q̄ sola volūtas sufficit ad damnationē. ⁊ est simile p contrariū.

r ¶ Reputat̄. h̄ tm̄ ī bonis lz. ar. ꝯ. j. e. di. ⁊ si cui. vbi facultas d̄est. j. e. §. silr. al's pl⁹ fac̄ q̄ opat̄. fallit tn̄ h̄ ī voto ꝯfitēdi qz n̄ ita cito absoluit̄ sic absolueret̄ a sacerdote. j. e. quē penitet. ī fi. ī voto v̄gītat̄ q̄ ad aureolam. ar. xxxij. q. v. si paul⁹. Itē in cāu. s. ī cautiōe iudicio sisti. ex̄. d̄ eo q̄ mit. ī pos. c. j. [redacted] qz aliud ī via aliud ī īuio. ar. ꝯ. j. e. sicui. ⁊ ī alijs opib⁹ q̄ volūtatē pmouēt vt sūt martyriū ⁊ p̄dicatio. Itē h̄ itelligas ī p̄ntib⁹ n̄ in p̄terit⁹. si. enī volo me bona fecisse. n̄ tn̄ pīde ē ac si fecissez. Itē nec ī futur⁹. nā si ppono p⁹ ānū me iterū hierusalē non pinde est ac si modo irem

Item in ℔ mũdo nõ in futuro. ar. xliij. q. ij. in pñti. de ꝯse. di. j. in pñti. ℞ est ar. p aduocatis. nõ enĩ dimittit pmiũ vel salariũ aduocare volenti nec valeti. vt. ff. de va. ℞ eẽor. cog. l. j. §. pe. ar. xlvij. di. q ad nos. ar. ꝯ. p dicta. eẽ õ eo q̃ mit. in pos. cau. rei ser. c. j. ff. loca. ex cõducto. §. item si. di. lxxxvj. nõ satis ℞ est sic℈ huic q̃ sufficit q̃ seruus bona fide rõnes reddat et si nõ ad plenũ. ff. de ꝯdi. ℞ demõ. cõuis.

a ℒ Jĝs. p hãc l. ℞ seq̃ntes ꝑbat a simili p ꝯtium petã sola volũtate ꝯtrita deleri. ℞ votũ p ope reputari. nã sicut in bono remunerat̃ solavoluntas. ita ĩ malo damnat̃ quis p sola volũtate vel voto. ℞ sic in ducunt̃ he leges

b ¶ Sed attẽtare. attẽtario ũ fit sine actu. ℈. e. sic℈ tam masculum. vũ he leges et seq̃ntes sũt argumẽta etiaz p ꝯtia parte ℞ opinione.

c ℕEmo. catholice. simile est qõ dicit ꝯciliũ carthagi/nense. q̃ sic℈ appellat ad iudicẽ nõ catholicũ dz excõicati. ij. q. vj. catholicus. Sz quare ℔ infidelib⁹ phibetur cum ℞ iudei pro se postulare pñt ar. xvij. q. iij. iudas. ℞ eẽ de iudeis iudei. ℟ñ. q nõ phibẽt alicui p se postulare. sed dr q infideles non pñt postulare vt gerant ℔ officiũ quasi ex officio publico. ne facultas ledẽdi christianos ꝛc. xvij. q. iij. c. statuit. vel quia sunt infames infamia canonica. vt. vj. q. j. oẽs. d ¶ Offic̃ium. Lofficialis. Sed ĩre p̃ peccõ iudicis punit̃ officialis. quia ibi noluit repugnare ℞ resistere. ar. C. ꝺ appel. qm. ar. C. de ma. scriniox. l. vl. ar. lxxiij. di. hono/

c ¶ Vicunq; partis. ff. de interdic. ℞ rele (ratus. ga. relegatox §. ad tempus. ℈. nam ibi dicitur q̃ qui relegant̃ non amittunt partes bonox. sed hec. l. C. cozrigit illam. vel hoc est speciale.

f ¶ Exiliũ. impropꝛie. nam exilium ꝓpie perpetuum est. ar. ff. de iudi. pub. l. ij. dicitur tamen tripliciter exilium. ff. de interdic. ℞ re. exiliũ.

g ¶ Visquis. ℈. vj. q. j. §. verum.

S Jĝs nõ dicam rapere: b sed attẽtare tñ mrimonij iungẽdi causa sacratissimas virgies ausus fuerit capitali feriet̃ pena. De libro eodem titulo de postulãdo. Imperatoꝛ leo ℞ anthonius nicostrato pꝛefecto.

c NEmo vel ĩ foꝛo magnitudis tue vel in puincialiudicio vel apud quẽq̃ iudicẽ accedat ad togatoꝛum pꝛoꝛtiũ: nisi sacrosc̃is catholice religiõis fuerit imbutus mysterijs. Sinaũt taliuz alicd quoq̃ mõ vel q̃dam machinatiõe factũ vel attentatum fuerit: officiũ quidẽ sub limitat̃ tue. c. libꝛarum auri iacturã p ꝺẽnatiõe sustineat. Idem augustinus.

d OVicũq; ausus fuerit ꝺ quidũ nr̃e serenitatis decretũ officiũ aduocatiõis p surreptionẽ arripe: ℞ phibitũ procinium p̃stiterit: ab aduocatiõis officio remotus stilũ pscriptiõis atq; perpetui exilij spãliter sustinebit. Sciturisetiã puinciarũ rectoꝛib⁹: q̃ is sub cui⁹ admĩstratione aliqd hmõi fuerit attentatũ: ptis bonoꝛ dimidie pscriptionẽ ℞ penã exilij p ãnquẽniũ sustinebit. Itez

h ¶ Voluerũt. hoc casu. alꝭ. secus ℈. e. cogitatiõis. vt ℔ cum voluntas suis finibus non est ꝓtenta ꝓcedens ad actum exteriorẽ. Nec. l. iul. punit voluntatẽ. cozne lia etiam ꝓsiderat eam. ff. ad. l. coz. l. diuus.

i ¶ Siquis cum telo. telũ est gñale nomen cuiuslibet rei q̃ nocere pot̃est. argu. instit. de publi. iudi. §. item. l. cozneliam.

k ¶ Ambulauerit. ℞ ira volũtas pro facto reputatur in delictis. vt. ℈. di. lj. siquis post accepꝛum. eẽ de cle. pug. in duello. c. j. er. ij. ℞. ff. ad. l. coz. de sic. l. diuꝰ

l ¶ Pena. scilcet vltimo sup/plicio. ff. ad. le. coz. de sic. l. j. ſ. et dicitur sicca q̃si seca a secando. ℞ est cultellus ferreus. inde siccarius qui cultellum huiusmodi pozrat ad interficiendũ.

m ℑ forte. familia. que insidias non pꝛsensit. ℞ ideo dominũ pericliꝛã/tem non adiuuit alias vltio supplicio debeꝛ puniri. C. ad sylꝫ. l. vl. vel exaudi. ℔ de seruis rũ cõpozris infirmis. ff. ad sylꝫ. siquis in graui.

n ¶ Domi. q̃n/do hec admissa sunt. nam istos verisimile est scire. factuz. ℈. xvj

o ¶ Defensione. scilicet exceptiõe. nõ enĩ poterit excipi quia sit seruꝰ vel ancilla. vt. xij. q. ij. §. in patronos Itẽ ꝓpter hanc causam licitũ est dare viro libellũ repudij vxoꝛi. C. de repu. l. ꝓsensu. Joan.

p ℑquis. attentauerit. punitur q̃nq; sola attentatio vt hic. ℞. xxxvj. q. ij. siquis non dicam. Solus coniugatus. vt. xiij. q. iij. quoniam multi. Sola voluntas vt. xxvij. q. j. nuptiarum. Sola expectatio. xiij. q. ij. feneratoꝛes. Sola cogitatio. vj. q. j. siquis. Sola intẽtio. vt. ℈. siquis cum telo. Sola aggressio. vt de pe. di. j. siquis necandi. Solus ausus. vt de pe. distinc. j. sicq; pulsatus. Sola sollicitatio. vt de peniten. distinc. j. sol licitatoꝛes.

q ¶ Tenebiꝝ. sed etiam tenenꝫ fui cozrupti. ff. ꝺ ser. coꝛ. l. j. §. vl. C. de fur. siquis seruo.

a ¶Agit. ergo act⁹ exigit vt volūtas puniat. alꝰ q̄ liter ꝓbaret de volūtate. b ¶Procurauit. ar. ex de

c Quis pulsat⁹. vapulaturus. (sen. ex. mulieres. hic argui pōt insecurozē clerici in canonē incidere licet nō pcusserit. ar. s. e. quisqs. j. e. ois. t. c. si ppter. t. c. sicut. sed q nō icidit. ar. j. e. ꝯ. hec autē ꝺba ar. ꝯ ex de sen. ex cō. nup. t. c. cum desideres in pte decisa. Sz qd de eo q manū mittit in vestē cleri ci. vl in rē ab eo derentā. videt q incidat i canonē ar. ij. q. vij. Jtez opponitur ꝺ dauid qui precidit ozā chlampdis. Jtē de ozā q manū adhibens ad archā pcussus ē. ar. xvij. q iiij sicꝰ cōrumꝓ. qz res ecclie coherens eius gaudet ꝓi uilegio. vt. c. q. quisqs. ꝯ. aufe rendo. t. ff. de in iurijs. sed ē que stionis.

d ¶Contra. pre dicet⁹ legiꝫ ostendit q quis punit ꝓ sola vo luntate. mō ꝓꝺ bat ꝓrariū. s. q ꝓ sola volūtate nō punit quis.

e ¶Cogitatōis patiat⁹ ab homine. Sz a deo bene. j. e. omnis. cogitatione enī si ad ꝯsensum ꝓuenit mozt alem. t puniendā esse oīno fatendū est. Si enī in cozde ꝯsentitur libidini. mozs interuenit. j. ꝺi. ij. sicut pribus. t. i palea. s. ꝺi. vj. testamentū. ꝯ. sed pensandū. Sunt etiā casus speciales vbi voluntas punit. nā sola volūtate incidit quis in hereſim. ar. extra de here. ad abolendā. naz eo ipso q quis credit hereticis incidit in excōicatione. vt extra de here. excōicamus. ꝯ. credentes. ver. receptato res. t sic non sunt ꝓtra. s. ꝺi. xix. nulli. t. c. anastasius. alꝰ aūt hō nō punit maleficia nisi cognita. nisi inuenis specialia. imo canon t lex bene punit volūtat⁹ pec catū. vnde t repellitur a ꝓmotione ponderosus. i. qui mente peccat nec ad actū ꝓcedit. s. xlix. ꝺi. ver. ponde

f ¶Sollicitatores. extra ozdinē. t ita nō tantū (rosus quantū si effect⁹ esset secut⁹). sed in hoc facit. l. ista p gratiano. q. sicut p volūtate aliter punit q̄ p ipso facto. ita t cozdis cōtritio aliter delet peccata q̄ exteriozꝰ satisfactio. aliter ista lex esset contra gratianum t

g ¶Si puer. domū. ff. de adul. (male eā iduceret qui domū. h ¶Impfecto. t ita nō sic punitur affectus vt effect⁹. licet ar. sit cōtra. j. e. ꝯ. pene. t. l. aut facta. in fi. Sed in remuneratione sec⁹ est. eque enī re dicos facere attētauerit: iniuriaꝫ tenebit. Sz si fuit pudicicia attētata sit: iniuria locuz hz. attētari pudicicia ꝺr enim id agit: vt ex pudico impudicus fiat. Mō solū is iniuriarū tenet: q̄ fecit iniuriā. ꝑ est q̄ pcussit. vex ille quoq; tenetur q̄ dolo fecit vl̄ pcurauit. vt maxilla pugno pcuteret.

Item li. eo. apud labeonez.

c Sjās pulsat⁹ q̄dē nō est vex manus aduersus eū leuate sūt: t sepe territ⁹ q̄i vapulatur⁹ nō tñ pcussus in

Quriarū actione tenet.

Ontra li. eo. ti. ꝺ pēis.

e ¶Cogitatiōis penaz nēo patiat. Item ti. de extra ozdinarijs criminibus.

f Sollicitatozes alienaꝫ nuptiaꝫ: itēq; mrimonioꝝ interpellatozes: t si effectu sceler⁹ potiri nō pñt: ꝓpter volūtatē pnicioſe libidinis extra ozdinē puniunt

g Qui puero stupꝫ abducto l cozrupto comite pſuaserit: aut mulierē aut puellā iterpellauerit: q̄ue impudicicie gra fecerit domū pbuerit p ciūue q̄ is pſuadeat dederit: pfecto flagicio punit capite

h impfecto in insulā deportat cozrupti comites sūmo supplicio afficiunt. Item ti de

i Ulgaris est (furtis. q̄stio: an is q̄ ex aceruo frumēti modiū sustulerit: totius rei furtuz faciat: an vero tantū ei⁹ q̄ abstulit. Offidius tot⁹ acerui furez esse putat. ¶Mā t q̄ aurē alicui⁹ tetigit totū eū tetigisse vi

k tot⁹ furtuz videt fecisse. sed verū est eū in tantu actione furti teneri: q̄ntū abstulerit. Nam t siquis armarium q̄ tollere nō poterat aperuerit:

m t oēs res que in eo erāt contractauerit: atq; ita discesserit: deinde reūsus vnā ex bis abstulerit: t anteq̄ se recepe

n rit quo destinauerit depḧen

o sus fuerit: eiusdē rei t manifestus t nō manifest⁹ fur erit

p Sed t siqs segetē ante lucez

q secat et contractat: ei⁹ quod

Ulgaris. totū. ar. iniuriā factā clerico vel cano/ i nico redundare in collegiū. ar. xij. q. ij. qui manu mittitur. Jtem ar. q baptizat⁹ repurat cui quantali/ bet pars aq̄ in/ funditur arg. de ꝯse. ꝺi. iiij. ne ꝺe/ q̄. ar. ꝯ. de cōse. ꝺi. iiij. c. j. versi. toto corpe. ar. ꝓ prima pte. q. si ingredioꝝ partē fundi vel predij totius nanciscoꝝ possessionē. ff. de acq. posses. possideri. ꝯ. j.

k ¶Tot⁹ furtum. stricta rōne fm rigorē. secus de exhrate. vt. e. ti. t. e. l. ff. ꝯ. sed si de naui. vel ꝺ vbi totuz tollere potuit. secus vbi totū auferre nō posset. vt in ꝺi cto. ꝯ. sed ꝯ hāc solutionē est. ff. de fur. l. j. vbi ꝺicitur q̄ sola cogitatio furti facit/ ꝺi nō facit furē. sed et hic actus interuenit. sed il lud est ꝯ. q̄ꝺ hic sequit de armario.

l ¶Sed veruz est. licet tot⁹ rei furtuz cōmiserit nō verū est i tantū teneri. in q̄ntum t. c. Sepe ei furtū cōmittitur. non tñ furti actio nascitur. ff. rerum amo. l. j. ar. C. de nox. l. j. sicut econuerso agetur furti quandoq; licet furtū non cōmittatur. ff. de vsu. sequit ꝯ. si rem pigno. C. de fur. siquis seruo.

m ¶Contractauerit. animo furādi. secus si animo tenendi quā rem posset tutius t leuius ferre. eo enī casu non fecit furtū. nisi eius partis quam abstulit. vt. e. l. ꝯ. sed si de naui.

n ¶Destinauerit. i. quo destinauerit eo ꝺie cū furto manere. ff. de fur. quo destinauerit.

o ¶Manifestus. quo ad deprehensionem. t ita non sunt hec duo contraria.

p ¶Segerem. sed nunquid iudex eccleſiastic⁹ iniungeret ei penitentiā. qui oliuam meam vel segetem secuit tempore opportuno animo tñ surripiendi. t discesſit relicta segete. videtur q̄ non. quia conditionē meaz meliozem fecit. cum mihi impensas dedit. vnde locū non habet aquilia. ff. ad. l. aquil. si seruus seruū. ꝯ. si oliuā. ego ei penitentiam iniungerem. mala enim voluntas nihilominus est punienda. licet ex ea bonum sit secuq

q ¶Ex cōtractat. t postea (tñ. xxxiij. q. v. relegēres in luce deprehendatur in factione vel in itinere cū segete anteq̄ ꝓueniat ad locum destinatum.

a ¶Nec manifestus. sed quō pōt hoc esse q̄ ꝑmo cō/petat actio furti nō manifesti. postea manifesti. cū lex dicat q̄ ñtūcūq; rē ꝑtractē postea nō oriē alia actio furti. ff. de fur. ei q. in ſ... &. x pria ꝓtractiōe tm agit. nec ex deꝑhensiōe ali. oriē actio furti. sed ꝑma modificat. sicut ꝛ p li/berā ꝑsonā ꝓcuratorē. s. meū. nō acquiritur mihi actio. si tū ipe p hibet ne aliquis edificet ꝛ edificatur. ℈ dat actio mihi ex delicto edificantē. et ita modificat. ar. ff. q̄ vi aut clam. l. iij. dic ¶ nc manifestus q̄ ad ꝑmā ꝓtractionē. tūc enī ō stricto iure furtū cōmittit. nō tū actione furti tūc ꝓueniri pōt. nisi anio furandi rem tunc contractauerit.

b ¶Hec aūt verba statue/rit. ar. q̄ rubrice sunt aucentice. nā ex ꝟbis rubrice argumētatur hec. l. ꝛ loquitur in casu cū iudex decernit ius inquū ℈ aliquez q̄ iure poterit ille vti ꝓra illuz pō depositā adminis trationē. et hoc ꝓpter maliciam ꝓstituentē. Nec enī lex equioꝛ ylla est. q̄ necis artifices arte pire sua. pōt etiā poni casus in lris dñi pape. ex de mutu. peti. prudentiā. C. de iudeis die sabbati.

c ¶Accipim⁹. ar. cū effectu ꝟba esse accipienda. ar. ℈ xvij. q. iij. siquis suadente. ar. nō obesse alicui malum nisi ad finē pducat argu. volūtatē siue conatū nō puniri sine effectu. ar. ℈. e. ¶. cogitatio. ꝛ. ℈. e. cogitatiōes.

d ¶Pene sicut. posita ꝓrarietate legū de voluntate punienda vel nō puniēda subdit duas solutiōes. vnaz ℈. e. ¶. cogitatio. aliam hic quod regulare est ꝓ sola voluntate quē nō puniri nisi in specialiꝰ casiꝰ. Dic q̄ pene voluntatē punientes. in quiꝰ casiꝰ inueniuntur determinate atque leges.

e ¶Sunt molliēde. i. tolerande. ꝛ nō ad aliōs casus extendēde. ꝛ hoc est qđ dicit infra f ¶Exasperāde. nisi ex cā ꝓpter multitudinē. vt. ff. de pe. l. aut facta. ¶. vlti. ꝛ ꝓpter rationē ꝑsonaꝝ. vt. ff. de penis. l. capitalium. ¶. vltimo. g ¶Atq; ideo. nō excedūt. similia sūt ad legē istā. extra de ꝟba. ex litterīs. l. diſ. eos. ff. de re iudi. inter pares. ¶. j. ꝛ iterū vbi lex mentionē facit de pena ꝛ dubitat an de maioꝛi an de mioꝛi cogitauerit. ꝓsumendū est q̄ de minoꝛi. ff. de pe. si ꝓsens.

h ¶Siccariozum. ꝛ ideo pene voluntatis in eis statute. ꝓpriū casum non excedunt.

secat manifestus est fur: et a nec manifestus erit. Ltez li. ij. ti. qō quisq; iuris. l. j.

b ¶Hec ātꝝ ꝟba q̄ statuit: q̄ iurisditioni ꝑest: cū effectu accipim⁹ nō verboten ꝛ ideo si cū vellet statuere ꝓhibit⁹ sit: nec effectū decretū habuit cessat edictū. Mā statuit verbū rē ꝓtractaz ꝛ significat: ꝛ ꝓsūmatā iniuriā nō coptā. ¶Pene sicut ī digestī. de penis legit: legū interꝑtatione molliēde sūt poti⁹ q̄ nimis exasperāde: atq; ideo ꝓriū casuz nō excedūt. Sed q̄ de raptu ꝟginū vel aduocatis seu de crie maiestat. vt de siccarijs dicta sūt: fauore religiōis ꝛ fidei atq; ꝓncipali odio siccariox introducta sunt. ¶Iniuriax vero ꝓ earū varietate multipliciter ds reus fieri pōt. varietas itaq; criminū varietatē inducit penarum. Unde in digestis titu. de penis.

k ¶Ut facta puniunt: vt furta cedesq;: aut dicta vt cōmuicia ꝛ in fide aduocatiōes: aut scripta vt falsa charta et famosi libelli: aut cōsilia vt cōiuratiōes: aut ꝓscia vt latronū quoscq; alios suadēdo monuisse sceleris est instar.

p ¶Sed hec q̄ttuoꝛ genera cōsiderāda sunt septē modis. cā ꝑsona: loco: tpe: q̄litate: q̄ntitate: euētu. Cā: vt ī ꝟberib⁹ q̄ impunita sūt a mgro illata vl a parēte: qm emēdationis aniō nō iniurie gra videtur adhiberi. puniunt cū ds per irā ab extraneo pulsat. ¶Persona duplicit spectat: eiꝰ q̄ fecerit: ꝛ eiꝰ q̄ passus est. aliē enī puniunt ex eisdē facinoribus serui q̄ liberi: ꝛ aliter q̄ in dñm parentēue ausus ē: q̄ qui in extraneū ꝛ in magistratum q̄ qui in ꝓuatum in hmōi cōsideratione etatis ds rōne habeat. ¶Locꝰ facit vt idē vl furtū vl sacrilegiū sit capite luendū vl mioze supplicio. Tempꝰ discer

i ¶Iniuriarū. quare in crimine iniuriarum non ita assignat certa pena sicut in ꝑfatis criminiꝰ supponit q̄ ꝓ varietate iniuriarū est multiplex varietas pena/rū. vt ostenditur ꝛ ꝓbatur in. l. sequenti.

k ¶Ut facta. casus. in hac. l. primo ponit q̄ttuoꝛ genera puniendoꝝ scdo dicit illa q̄ttuoꝛ genera esse considerāda septem modis ad ꝟ vt pūiant q̄ntq; min⁹ q̄nq; magis quādoq; nullo modo. ꝛ de oibus exēplificat.

l ¶Vt cōuicia ꝓ cōuicio depositē clericus. ℈. xj. q. j. siquis sacerdotuz. Et qđ sit cōuicium habes. ff. de iniur. l. itē apud labeonem. ¶. ij.

m ¶Infide. i. nō fide. i. sine fide. vt cū aduocatus ꝑuaricat. ℈. ij. q. iij. ¶. ꝑuaricatoꝝ.

n ¶Latronuz. velut cum quis sciēs recipit eos qui ita puniunt vt ipsi latrones. ff. de receptatoribus. l. pessimū

o ¶Quosq;. hoc. s. punitur.

p ¶Sed hec quattuoꝛ. facta dicta scripta consilia.

q ¶Impunita. ℈. xxiij. q. iij. ea vindicta. ff. ad. l. a/quil. sed ꝛ si. in fi.

r ¶Vel a parente. C. de emendatione libertoꝝ. l. vna. ℈. xxiij. q. iij. duo ista nomina.

s ¶Per iram vel ludum noxiū. ff. de fur. furti ¶. vlti.

t ¶Eius. aliter enim punitur nobilis q̄ ignobilis. seruus q̄ liber. vt. xxiij. q. j. qui cōtra pacem. ff. de pe. l. capitalium. ¶. vltimo.

v ¶Parentemue. nam talis insuitur sacco cozio cum gallo gallinatio ꝛ serpente ꝛc. ff. ad. l. pomp. de par. pena. C. de his qui parentes vel liberos occi. l. vnica. multo fortius qui contra patrem spiritualem. arg. vj. q. j. infames. xxx. q. iij. piratium.

x ¶Et in magistratum. C. de iniur. atrocem. nam in his est ius publicum. argu. ℈. dist. j. ius publicum. et q̄ ꝓpositō manus intulit. capite plectēdus est. ff. de re mi. omne delictum. y ¶Etatis. vt. xv. q. j. c. illud.

z ¶Locus. j. de conse. dist. v. c. j.

a ¶Furtum. ff. ad. le. iulia. pe. diuus ꝛra. sed ibi subauditur tantum.

b ¶Vel sacrilegium. s. tantum. ibi enim dicit. si res ꝓuati de sacro loco surripiatur occasione furti nō sacrilegij esse. Quot modis sacrilegiū dicitur habes. xlij dist. quisquis.

a ¶ Emansorē. emansor est ille qui diu vagat⁹ est et ad castra reuertit. ff. ō remi. l. iij. §. j. tps. discernit furē hunc a latrone q̄ latenter mozat in aliquo loco cū maleficij exercendi. z ciro reuertitur ad castra.

b ¶ Effractorem. effractores dicunt qui frangūt carcerē vel aliud vt euadāt. vl' vt inde aliq̄d surripiant. sed alit sunt puniendi noctur ni alit diurni. vt .ff. de effrac. z expila. l. j. z. ij.

c ¶ Diurnum. distinguit enim fur nocturnus a diurno. quia nocturni atrocio/res sunt. z acerbius puniunt. vt ex. de homi. sicis prodiēs. ff. ad. l. aquil. ita q̄.

d ¶ Mānifesta. hec pena q̄dru/pli. illa dupli puniri soler.

e ¶ Discerni. s. xiij. q. v. penale

f ¶ Rixa. rixa est inē altercantes. z ppie inē duos.

g ¶ A crassatu/ris. q̄ fiunt a laroniis in nemore. z dr a crassor crassaris. qō est seuire.

h ¶ Expilationes. expilare est res iacētis hereditatis subtrahere. ff. de cri. expi. here. si hereditate. nec est hoc furtū. qz nō tractat res inuito dño. qz nondū aliquis dñs est. vt. ff. de fur. rei here/di. ff. de effrac. z expi. l. j. z. ij. i ¶ Petulantia. i. lasciuia. aliter enī puniē qō sit p lasciuiaz. z aliter qō sit p violentiā. extra de senten. excōmu. super eo.

k ¶ Abigeo. ff. de abigeis. l. j. l ¶ Vnū. z ita numerus discernit eos. vt. ff. de abi. oues. m ¶ Puniat. h nō specetur euent⁹. n ¶ Volūtario. i. ppio motu iudicis. s. fm voluntatē iudicē duraturo. no enī erit tēpus determinatū in exilio. Vel volūtario. i. p motu z voluntate rei quantū ad locū in quo erat in exilio eli/o ¶ Fortuiti. ar. ℨ hanc candē. l. z. ff. de offi. (gēdū. ps. i. diuus. Sed hoc apud grecos. cū nō erat tant⁹ furor q̄ excusaret. als satis ipso furore punitur.

p ¶ Cogitatio. ecce supponit aliā solutionē meliozem predicte contrarietatis legū. s. q̄ voluntas non puniē ab homie cū suis finib⁹ est contenta. z hoc casu intelliguntur auctoritates que dicūt voluntatē nō puniri. s. ab homie. z subaudiē hic. vel sic. vel cogitatio tē.

q ¶ Non meretur. quo ad hominē. als secus. ar. xlix. dist. hinc. ver. ponderosus.

r ¶ Discernuntur. tñ a maleficijs. q. d. licet in maleficijs magis attendat voluntas q̄ animꝰ. i. pseuerātia. secus est in illis q̄ fortunē effectū de iure. in quib⁹ magis animus. i. pseuerātia attenditur, z ad hoc inducit

nit emansorē a furtiuo et effractorē vel furē diurnū a nocturno. Qualitate: cū factū vl' atrociꝰ vl' leuiꝰ est: vt furta mānifesta a nō manifesta. di scerni solēt: rixa a crassatur. expilatiōes a furt. petulātia a violentia: q̄ de re maximus apud grecos oratoꝛ demosthenes sic ait. quātitas discernit furē ab abigeo ¶ Mā. q̄ suē vnū surripuerit: vt furcoercebit. q̄ gregē vt abigeꝰ. Euentꝰ spectat: vt a demētissimo q̄z facta: q̄q̄ lex nō minus eū q̄ occidēdi hois causa cū telo fuerit inuētꝰ: q̄q̄ eū q̄ occiderit puniat. ¶ Et ideo apud grecos exilio voluntario foztuiti casus luebāt: vt apud p̄cipuū poetaꝝ scriptū est. ¶ Cogitatio ñ mereē penā lege ciuili: cū suis ēmiris ꝓtenta est. discernunt tñ a maleficijs. ea q̄ de iure effectū desiderāt. In his enī nō nisi animi iudiciū cōsideraē.

omnia vsq̄ ad §. alij econtra. non enī in contractib⁹ cōsiderantur sola voluntas et animi destinatio. contra .ff. de fide instru. cōtractus. vnde z resolutur emptio re integra. z pinde est ac si non esset consensu vtriusq̄ partis celebrata. C. quādo licet ab emptione di. lj. z licet millesies velit contrahere z hoc etiā hoc declarare nō tenebit contractus.

s ¶ A maleficijs voluntas expectatur non exit⁹. ff. ad. l. coz. de sic. diuus. C. de excusa. tuto. amplissimi.

t ¶ Desiderant vt sunt ℨfract⁹. vt mrimoniū di uoztiū. emptio z venditio z huiusmodi que de iure soztiunt effectum. Sed maleficia non de iure soztiuntur effectum. imo tm ex corde proce/dūt. xv. q. vj. c. j

Unde in digest. ti. de repu

x Ouoztiū nō est (dijs. vex: nisi qō aīo ppetuaz ꝓstituēdi discessionē fac. Itaq̄ q̄cūq̄ caloze iracundie fit vl' oz. nō alit ratū ē q̄q̄ si p/seuerātia apparuerit iudiciū

y animi fuisse. Jōq̄ p eū calorē misso repudio si i breui reuersa est vxoz nō diuertisse videtur. Hinc etiā in canonib⁹.

z Jās iratꝰ crimē alicui

a obiecerit tē. ¶ Ex consilio aūt velut ex facto aliquē teneri augustinꝰ ꝓbat ita dicens. Nō solū q̄ manib⁹ occidūt: sed etiā quoz cōsilio z fraude alij occidunt: homi/

b Ericulo/ cide ꝓbant. se decipiunt q̄ estimāt eos tm̄ homicidas esse: q̄ manib⁹ hoiem occidūt: z nō potius eos p q̄ruz consilium et

c fraudē z exhortationē hoies extinguunt. Maz iudei neq̄ q̄ ꝓpijs manib⁹ christū occiderūt: sic scriptū est. Nobis

v ¶ Judiciuz. id est perseuerā/tia effectus deliberatio. sed in muleficijs non consideratur pseueran/tia vel iudiciū animi. sed sufficit si affuit voluntas. z si incontinenti penitear. ff. de fur. si. ea. xxij. q. v. qui p/ Joh. 13

O Juoztiū. non aliter ratū est. ar. (iurare. in pn. d

nō dici quid factū si non pseuerauerit. ex de ver. sig. nā z ego. ff. de no. ope. nunci. si opus. ff. ad. l. coz. de fal. qui falsam. xxij. q. j. apud. ar. contra. ff. de edi. edil. quid sit fugitiuus. §. celsus quoq̄ scribit.

y ¶ Calorē. excusat h casu calor feminā. licet grauissime peccet. ita etiā si minoz esset non restitueretur. ff. de mino. si ex causa. §. si mulier. z ita excusa ira. ar. ij. q. iij siquis iratus. z quandoq̄ rescindit contractum. ff. de pub. licitatio. quādoq̄ minuit delictū. C. de adul. grachus. similiter ira siue fruniculū. i. parua ira facit dōnationē perire nisi inuicē amoz sit reconciliat⁹. ff. ō do na. inter vir. z vxo. cū status. §. si post diuoztiū.

Siquis. s. ij. q. iij. siquis iratus.

s a ¶ Ex consilio. q. d. non tantuz ex voluntate renetur quis. sed ex consilio. consiliū autez plus est q̄ voluntas. quia in eo proceditur ad actum.

Periculose Casus. qui consilium dat ad occiden/b dū homicida est. vnde iudei probantur fuisse homicide christi. qz illū z si ñ manibus tñ lingua occiderunt. z magis peccauerunt q̄ pilatus vel milites qui

c ¶ Consilium. extra de homi. sicut (eū crucifixerūt. dignum, s. dist. l. siquis viduam.

a ¶ Licet.hoc dicūt ꝓpter diē festū.lex enī ꝑcepit ne parceretur malefactoribꝫ.ꝛ licebat eis interficere.xxiij q.v.dd ergo. ꝑsertim seducētes ppm̄ ꝛ a deo retrahē tes.qualē istū esse dicebāt/ſz ꝓpter diē festum nō licebat eis tūc interficere quēq̄/vl non licebat interficere quēq̄.i.hūc ꝓpter qđ scriptuz est.tradef.n.ge/tib ad illudēdū ꝛ consputendū ꝛ crucifigendū ꝛc. ꝛ sic adimpleturſ est ꝫmo iesu quo se p̄dixit a genti bus occidendū. ipi tñ cōtra se ſ dicūt.cū eū iter/fecerūt lingua et non manibus.

War.15

Joh. 19

b ¶ Illis. ō.xx iij.q.iij.c.vlti.et alia rō ibi assi/gnatur.

Joh.19 Ps.56.

c ¶ Tertia ſ.de cōse.di.j.nocte.

d ¶ Hora sexta ar.ad testes con tradicētes sibi ī tpe cōcordādos vt ex de testi. cū tu fili. arg. ſ.iij. q.ix. nihilominꝰ Sed hic nulla ē ꝓrietas.quia su/per diuersis testi ficantur.vnꝰ su/per crucifixione facta linguis ho ra tertia.alꝰ su/per crucifixione in cruce facta a militibus hora sexta.

e ¶ Maius.ō. xxiij. q. iij. qui aliozum.

1.Pe. 4.

1.Joh.5

f ¶ Vnde psal/mista.miserere mei deus. g ¶ Hominū.parauerunt laqueū pedibꝫ meis. h ¶ Dentes.i.corrosiones ꝛ cō uicia. i ¶ Et sagitte quantum ad consilia.

k ¶ Gladius.quantū ad verba. l ¶ Acutus.dum clamarent crucifige crucifige etiā voces ille incitatiue fecerunt mortem vt gladius acutus.

m ¶ Se penitentie.ꝛ irregulares fiunt.l.di. siquis viduā.ꝛ est ar.cōtra.clericos qui fures iudicādos po/testatiꝫ tradūt.xxiij.q.v.vnū solū est.dic vt ex de homi.tua.ꝛ.lxiij.dist.maximianus/sed nunqđ dices irre gularem clericū qui homicidiū voluit facere nec fecit. quia non potuit [redacted].licet non sit homicida ſ.e.sicut.vbi tamen facturꝫ sequit̄ grauius est peccatum.

B Homicidiorum tria genera dicuntur esse precipua nam large homicidiū dicitur quilibet illicit⁹ mo/tus ad nocendū ſ.e.homicidiū.

o ¶ Parilem.id est similem quantū ad deum.alꝫ enī asperior penitentia imponitur interfectori.

p ¶ Et qui.ō.lxxxvj.dist.pasche.

q ¶ Detrahit.detractores dicunt homicide.quia ꝗn/tum in eis est priuāt aiam q̄ melior pars hois est vita. dū negant ꝓtures quib⁹ ania viuit esse in ca.nā detra/here ē bona q̄ alicui a deo sūt collata negare vl inuer/tere/vt siquis dicat sapientē sapientiā nō habere vl ca stum castitatez. vel ea q̄ bono ze lo fiūt inuerten/do asserat malo zelo.vel spū fieri sicut iudei chri/stū dicebāt in be elzebub demōia eiecere.xxj.di.ij.ꝛ quide hoc ꝑtm̄ in spūsan ctū/qz qđ est spi ritussancti mali/gno spiritui at/tribuūt. vnde in euāgelio q̄ dixe/rit fratri suo fa/tue.reus erit ge/henne.lv. dist.si euāgelica. xxxij. q.v.q̄ viderit.

Ps.5 Mat.

r ¶ Parie.non qz equaliter pec cent/sed quia di/gnus est pena e/terna vtercꝫ.

In maleficijs voluntas pro opere reputatur.

s Omnis iniq̄tas ꝛ oppſ/sio ꝛ iniusticia iudiciuz san/guinis est:ꝛ licet gladio non occidas:volūtate tñ interfi/cis. Item cyprianus.

t Nunqđ chayn De eo. cum dño munus offer ret:pimerat fratrē:ꝛ tñ fra/tricidium mente conceptum deus ꝓuidus ante dānauit. vt illic cogitatio mala ꝛ per/niciosa conceptio deo ꝓuidente ꝑspecta est/ita et ī dei seruis apud quos cogitaſ ꝛ martyriuz mēte concipitur: animus ꝛ bonuz dedit⁹ deo iudice coronaſ.aliud ē mar/tyrio animum deesse:aliud animo defuisse martyrium.

u ¶ Qualez te inuenit dñs cū vocat:talem pariter ꝛ iudi/cat:qm̄ ipe testaſ et dicit: et scient omnes ecclesie:qz ego sum scrutator renum et coz/dis. Item augustinus.

Homicida est qui fratri suo mala persuadet.

f Oli putare te non esse homicidā qm̄ fratri tuo mala psuades.si fratri tuo mala p/

Ps. 7 Prou. 17 Ecclo.

g Omnis op/pressio.C. qđ me. cau.si p/ imp̄ssionē.

t ¶ Judicium. .i.ita punit.ꝛc digna puniri vt homicidiū.quia vtrumq̄ sufficit ad dānationē.

Vnđ.ca/ sus.dicitur q̄ deus inspicit voluntatē anteq̄ ꝓducatur ad actū tam bonā vt eam coronet q̄ malā vt eā dānet. de mala ꝓbat ꝑ chayn.de bona per eū qui vult pati martyriū.quia remunerat. ꝛ sic martyriū animū non sequatur.

x ¶ Chayn. ō.iij.q.vij.in grauibus.hoc legitur in ge nesi. y ¶ Dānauit.si dānauit ergo cōmissum fuit.nā deus nulli immeritā ingerit penā. xj.q.iij.illud. Sed expone dānauit.i.dānabile ostendit.i.ei⁹ victimas re/spuendo.vel damnabile ꝓsciuit.

z ¶ Animo.vt in beato martino. sufficit enim affe/ctus.argu.ſ.e.importuna.

a ¶ Qualem.ō.di.xxv.qualis. b ¶ Vocat.xiij.q. ij.q̄ꝓpostera. c ¶ Testatur.vt in apocalypsi.

d ¶ Renum.id est delectationum.

e ¶ Cordis.id est cogitationum. Vnde aug⁹.sup illū locum.scrutans corda ꝛc.id est quod quisq̄ cogitat. renes.id est quod quencunq̄ delectat.

Oli.psuades.ō.di.xlv.sane.plus enī ē psuadere q̄ facere.ar.ff.de ser.cor.l.j.§. psuadere.qui enī psuadet cozrumpit.non qui cogit.vt ibi.

a ¶ Machera.i.gladius alia translatio est.

b Homicidiū.putabaē male intelligēti⁹.nā phibi/tū erat z oīe vñ malū ozīē.eē de ꝓsti. nā cōcupiscentiā. c ¶ Aperuit.in euāgelio vbi dicit. q̄ dixerit fratri suo fatue.reus erit mortis.sicꝫ dixerit fratri suo racha.reus erit. concilio.

d ¶ Mortū.pꝰ ꝓmus q̄ in potestate nō est. ps. 56

e ¶ Ipterea. in cozde. ē. xiiij.q.vi.c. vlti. Deut. 5

f ¶ Teneris.q̄ ad deū non quo ad hoīem.cū rez nō ꝓtractauerit .ff. de acqui. pos. possideri .¶. si rē qz solo anio furtū non cōmittit fm.l. vt ibi dicit Mar. 5

g ¶ Icut. non mīn⁹. ē. xx/xij.q.v. sicut eni vi.q.i.¶. vez h. xv.q.vj.c.j. viij. q.j. sciendū. xiiij q.j. si q̄. xxxij. q.v. qui viderit. ē.j.di.ij. si cū tribus. ē. ¶ Sol re/uera magis reus est si opꝰ adhibeatur. Iz hoc quo ad sufficientiam eterni interitus accipe. vel dic q̄ minus ē reus. i. nihilominꝰ reus est. q̄uis ad fatū non pueniat nō dn plus peccet vt dixi. si opus seq̄tur. q̄ patet ex eo. qz p hibitū est malaz voluntatē i opꝰ pducere. sic q̄ phibitione illaz faciens plus peccat/qz ergo opꝰ adiicit voluntati iniquitatē adiuat iniquitati.

h ¶ Sicut. volūtas nō opus tm̄/vel nō facit vt opus sit remuneratoziū Iz volūtas. sic z alibi dicit. ē. q̄ sufficit clemosyna cozdis non cozpis. xlv. di. due/q̄n̄z tñ opus etiā minꝰ bonū in bonū ꝓuertit diligentiꝰ deū. ē. di. nullus eoz. ar. eē de re. iu. esto/te/Illud aūt nō q̄ pcā q̄ sola volūtate ꝓtrahunt sola volūtate dimittunt fm baz. ar. ff. de pac. ab emptione sed ꝓtiū credo. si ad ꝓsēz suz volūtas puenit. arg. ē. vj di. testamētū. ¶. Iz pensandū. palea est.

i ¶ Contritio ne. ē. ¶. nō tra.

k ¶ Contritiōe illa. ē. q̄ est virtꝰ nō illa q̄ est passio .ē. afflictio q̄ punit quis interiꝰ ꝓ pcō nec illa que est actio qua se punit aliqs. h. Iref ꝓper.

Prro. Casus. inultat ꝓsper quēlibet bolez ad pe nitentiā. qui eni noluerit emēdare delictū eternō supplicio dānabit. qz nolui subire tpale supplicium. melꝰ est ē q̄ qs ꝓfiteat pcm̄ occulte. vl etiā i iudicio. cū pt inde cōuinci z pniam agere. vt sic cōmuter pena eternā in tpalē.

l

m ¶ Et vltoz q̄si sine ꝓfessione z in ħ facit ad ꝓpositū. Iz tñ ħ nō est vez. qz cōfiteri tenet sacerdoti. Iz hoc vult dicere. q̄ deberet recogīcere pecata sua et inde se dānare z se redarguere z dicere. tali pena suz dignꝰ. z sic sunt sui iudices.

n ¶ Tpalib⁹. in sustinēdo tpales penas euadunt eternas. ē. xiij. q. vlti. c. vlti.

o ¶ Facilꝰ. ē. xj. q. iij. ¶. euidenter. ibi allegatur hoc ꝓ capitulo.

p ¶ Iz vltro. ar. l. di. pl̄ bz ꝛ arg. ꝓ sponte cōfesso.

q ¶ Nescienti/bus. ē. ¶. silr.

r ¶ Sniaz. q̄ fit cū i secreto i/terius cōpungūtur z ꝓfitent sacerdoti. vt. ē. di. vide bēignū z. c. iudicet. non tñ sibi pniaz im/ponēdo vel seligādo fm q̄ gratianꝰ inducit. c. Iz fecerit voto z ꝓposito q̄ se damnent ad talē penitentiā subeundam iudicio sacerdotis. Ezech. 33

s ¶ Nō aio. s. in ꝓpetuū. Iz officio. s. ad tp̄s. ꝓposituz q̄ppe z̄c. vl nō aio tm̄ Iz officio aucte. s. supioꝛ. vel nō aio tm̄ Iz officio. i. iudicio supioꝛ ab officii executiōe abstineāt. vt. ē. di. in actiōe.

t ¶ Tanq̄. ē. di. i acti one. ē. l. di. z purgabit. z. c. de his vo.

v ¶ Amissa. i. ꝓrmissa. dimissa ad tp̄s ꝓposituz q̄ppe hūt pacta pnia ad ꝓstinū altaꝛ officiū. vñ spēte incesserāt remeare. vt. l. di. dño sancto. z. c. purgabit.

x ¶ Recipiāt. i. iudicent digni recipe. h.

y ¶ Hoc idē. ab isto loco inducit gratianꝰ aucres cuidēctiozes ad q̄bandū suuz ꝓpositū. z suspēdit suā ꝓclusionē vsq̄ ad. ¶. tre si. z ibi infert ꝓclusiōez ab eodē. ¶. suspendi. itez ꝓclusionem

Ezech. 18 2. Re. 3 Malach. 2

suā vsq; ad .§. cū ergo. ⁊ ita ꝓuenit ad .§. econtra. et ꝫ videbis ꝑ .x. auctoritates quas ponit in ipa lra.

a ¶ A parte. oris ꝓfessio est ps exterior⁹ satisfactōis q̄ hic totū ōz. ⁊ j. e. quē peniteat. vl̄ dic sup⁹ infinitatū efficit ps inferioris infinitat⁹. cū enī hec ꝓa sit. oris hō est anial. vtroq; termio infinito/ rum recte ꝓuerit/ orē nō aial ē ñ hō. ⁊ sic nō scin/ dere corda ē in/ ferī⁹ ad ñ scidere
Ezech. 18 Joel. 2 Zach. 1. vestimēta. planius dixisset a toto ad partem.

b ¶ Cōuertimini. sz nūqd stan/ dū est huic ordi/ ni. vt ꝓma sit no stra cōuersio se/ quēs diuidetur. ar. xlvij. di. sit recto. ex de vi. et ho. cle. c. vl. in fi. gr. j. di. iiij. di/ cit dns. ff. de sol.
Luc. 7 nec enī. ⁊ ꝓterea nemo meret pri mā gr̄am. quo ꝑ hoc ꝓcipitur ali cui. cōuertimini ad⁹ Sol. tale ē illud. surge q̄ dormis et exurge a mortuis ⁊ illuminabit te chr̄ist⁹.
Joh. 11. vel respicit ꝫ ordinē iustificationis. q̄ ꝓtritio q̄ cōterimur causa liter precedit remissionē. ⁊ sic cō tritio q̄ ex libero arbitrio ꝓcedit. meret remissionē q̄ tñ gr̄e que omīa ꝓcedit erit attribuēda tāq; cause/ sicdā tñ pri
Leui. 14. Matth. 8 Luc. 5 us ponunt re/ missionē/ vel cō uertimini. i. ostendite vos hūiles ad ꝓuersiones. ⁊ ego cōuertar ad vos. i. ꝓmā gr̄az vobis infundā ar. j. di. v. falsas/ vl̄ dic cōuertimini per omissionē culpe. ad qō q̄libet tenet nō ꝑ gr̄am hūanā quā nemo meret vel demeret/ sicut vides in radio sol. si enī apio fenestrā intrabit sol. si clausero nō intrabit. ñ nō possum eū cogere q̄ intret. vnde dicit est de homine q̄ est spūs vadēs ⁊ nō redīs ꝑ se. si tñ hz gr̄am pōt mereri vitā eternā/ vñ nō valet hoc ar. iste nō pōt mereri qō min⁹ est. ꝫ nec qō mai⁹. Jtē nec hoc. iste est magꝫ malus hodie q̄ heri. ergo min⁹ habil̄ ad suscipiendā gr̄az q̄ heri. instantia est in cepha. i. petro. H.

c ¶ Cōuersio. ar. q nō tantū valet vbū simplex q̄ntū est exteriorīs satisfatōis quā a scissura vestituz noīauit a pte totū intelligēs: pctā dimitti hinc etiā ꝑ eundē ꝓphaz ait b dns. Cōuertimini ad me ī toto corde vr̄o: ⁊ ego ꝓuertar ad c vos. Cōuersio aūt ōr q̄si corˉdis vndiq; versio. ¶ Si aūt cor nr̄m vndiq; a malo ad de o um vertit: mox sue ꝓuersionis fructū meret: vt deus ab ira sua ad miscōiaz cōuersus peccati p̄stet indulgētiā: cuius ꝓmo ꝓparabat vindictā. vñ dat intelligi: q̄ etiam ore tacente veniā ꝓseq; possum⁹. e Hinc etiā lepr̄osi illi q̄b⁹ dns f p̄cepit: vt ondērēt se sacerdotibus in itinere anteq; ad sacerdotes venirēt: mūdati sc̄. Ex quo facto nimirū dat intelligi: q̄ anteq; sacerdotib⁹ ora nr̄a ostēdam⁹. i. pctā nr̄a confiteamur: a lepra peccati g mūdamur. Hinc etiā lazarus viu⁹ de monumēto ꝓdijt: nō ꝓus de monumēto ē educt⁹ ⁊ postea a dño est suscitat⁹: sed h lapide remoto q̄ monumētū i claudebat in sepulchro reuixit: ⁊ foras viuus prodijt. Hinc etiā vt dns oūderet: q̄ nō sacerdotali iudicio: sz largitate diuīe gr̄e pctōr emun/ k dat: leprosus tangēdo mundauit: et postea vt sacerdoti l sacrificiū ex lege offerret p̄cepit. leprosus enī tangit: cum respectu diuīe pietatis mens pctōris illustrata cōpungit. vñ post trinā negationez petrus dño euz respicīēte ꝓfudit amaras lachr̄ymas: q̄b⁹ culpā negationis sue diluit. leprosus semetipm sacerdoti repsentat: dū pctm̄ suū sacerdoti penitēs confitet. sacrificiū ex lege offert: dū satisfactionē ex ecclie iudicio sibi ī/ positā factis exequit. sz anteq; ad sacerdotem ꝓueniat emundat: dū ꝑ ꝓtritionē cordis ante cōfessionē oris peccati venia indulgetur. Hinc etiā medici negant suscitare aliquē vt resuscitat⁹ ꝓfiteat: dū ꝑ prophetā dicit. nunqd m medici resuscitabūt ⁊ cōfiteo bunt tibi. Jtē. A mortuo vt q auctoritas dicit. perit confes r sio velut ab eo q̄ nō est. vnde penitēs ille q̄ timore octaue resurrectionis territ⁹ exclamauerat. Mne ne in furore tuo arguas me: neq; ī ira tua corˉripias me. postea supplicans aiebat/ Saluum me fac ꝓpter misericordiaz tuā: qm̄ s non est in morte q̄ memor sit tui: in inferno aūt null⁹ tibi t confitebit. Si ꝑ nullus ꝓfitebit tibi: nisi resuscitat⁹. nemo aūt viuit eterne iehenne v filius ⁊ ꝓpetua dānatiōe dignus: patet q̄ anteq; q̄lcq; cō fiteat peccatū a reatu sue ꝑuaricatiōis q̄ ecna sibi debebant supplicia: ꝑ gr̄am inēne cōpositū. ar. j. ff. ad. l. acqui. si fuus. §. inquit.

d ¶ Sue cōuersiōis. ar. j. xj. q. iij. q̄ iubentē. illud ꝫn eū ad penā. sz ꝫ de fructu remissiōis. e ¶ Leprosi. l. decē de quib⁹ legit in euāgelio luce qui designāt pctōres. f ¶ Sacerdotib⁹. ꝓmo ergo est deo confitendū. postea sacerdoti .j. e. §. ex his oīb⁹.

g ¶ Hinc etiaz lazarus. i. pctōr cōsuetudine peccandi depsſus. ar. j. di. ij. sic tri/ bus.

h ¶ Lapide. o/ nere peccati.

i ¶ Jn sepul/ chro. i. in cordis contritione.

k ¶ Mūdauit in euāgelio mat thei.

l ¶ Sacrificiū .i. satisfactionē.

m ¶ Precepit. §. xciij. di. dīs. ⁊ ita ex ꝓcepto tenet ꝙs confiteri.

n ¶ Medici. li sacerdotes q̄ me dicinā aie ꝓstāt. sed ⁊ de⁹ ōr me/ dicus. vr. j. di. iij adhuc inſtār. et iij. q. iiij. nabuchodonosor. et xj. q. iij. quō.

o ¶ A morto .i. ꝓmanente in peccatis.

p ¶ Auctoritas in lib. iesu filij sirach. s. ecclesiastico.

q ¶ Perit. iō est. q̄ non peniteret talē. vr. j. dist. iij. iudas. et ira perit hic qō non est. ar. ff. de ꝓfti. pec. id qō. vel si est nō est vnius quo ad vitā. ar. q̄ rescriptum ab exēcōicato impetratū sit nullum ipo iure. argu. ꝓtra. j. de conse. dist. ij. ⁊ dixit.

r ¶ Velut. qui enī peccat nullus est. q̄ peccatum dicit ad non esse cum nihil sit. iuxta illud. ⁊ sine ipso factum est nihil. ⁊ est velut similitudinariū. sed ad litteram potest hic intelligi. q̄ post mortem nemo valet cōfiteri. vt de illo diuite legitur in euangelio.

s ¶ Qui memor. quantum ad gratie susceptionez. ꝺō est in peccato.

t ¶ Si ergo. q. d. nullus ad sui salutem.

v ¶ Dānatione. ex de bap. ⁊ eius effec. maiores.

x ¶ Patet. ecce conclusio magistri.

a ¶Si anteq̃ habito. q̃ añ cõfessionẽ petr̃ resuscitatur. pbat q̃ qñ cõfitet nõ est in petr̃. si enĩ post resurrectionẽ suã anteq̃ cõfiteat incipiat mori. i. petr̃ obligari. segr̃et q̃ moritur. i. in petr̃ existens confiteret. qõ tñ nõ pt esse ante resurrectionẽ nec post. a mortuo enĩ tẽ perit ꝓfessio. cũdudit ꝙ q̃ viuẽs. i. reatu petri absolut̃ cõfitet. et ita in ꝓfessione ũ dimittit̃ petr̃.

b ¶Ania. nota iam alio mõ suscitari q̃ corpus.

c ¶Si añr. vba magistri.

d ¶Apls. i epistola. ij. ad corinthios.

e ¶Cõcrio. i. cõmunicatio.

f ¶Belial. apostata; interpret. sine iugo.

g ¶Lucis. i. illuminator. ꝛ est ar. q̃ ꝛria sese ñ patiunt. ar. xvj. q. vij. in noua. j. e. h. cũ ergo.

h ¶Dñs ait in euãgelio. Jo.

i ¶Abrae. 3. xij. q. ij. h. item opponitur.

k ¶Duoby. exigentiꝫ ꝛraria.

l ¶Duoby. diuersis. puta i eo q̃ sint diuersi. alias secus. ff. de o, per. liber. duorũ est.

l ¶Ex deo. co, operante p gratiã vl baptismũ

m ¶Peccat. cõiunctim. intelligas dũ moratur in sanctitate p, cepta ꝛ regenerationẽ dei. q̃ sic debeat. intelligi habeꝫ j. dist. ij. h. itẽ scdz. ꝛ. c. si ei inquit.

n ¶Diaboli. et ita ex ꝛtute vel peccato nomen amittim⁹. sic et lex dixit q̃ adoptar⁹ a senatore in filiũ. filꝫ senatoris ff. de sena. senatoris filius. ꝛ nupra da, rissimo ꝓdiu nõ

Si anteq̃ ꝺſqꝫ ꝓfiteatur: a deo resuscitat: vel resuscitatus venit dũ confitet. vel p̃ resurrectionẽ iterũ mortuus est ꝛ ꝓfitetur. sed sicut anteq̃ resuscitaret mortuꝰ ꝓfiteri nõ poterat. sic post resurrectionẽ mortuꝰ cũ fuerit confiteri nõ valet. Restat ergo vt resuscitatꝰ viuat dũ petr̃ cõfitetur. q̃ sola ꝓtritio in q̃ fit resuscitatio: tollit petr̃. habet itaq̃ rescitatorẽ suuꝫ sibi ꝑsentẽ seq̃ inhabitantẽ. vnõ augustinꝰ ait in psalmo. lxij. Resuscitatus corpe viuit absente resuscitatore: nõ aũt sic resuscitatꝰ in ania. cũ enĩ deus sit vita aĩe: ania vero vita corpis. sicut corpꝰ viuere nõ potest absente ania: ita non nisi deo pñte ania viuere valet, hꝫ itaq̃ aĩa sibi deũ ꝑsentem p gram: q̃ viuens peccatũ suũ confitet: eãq̃ vitaꝫ q̃ deus est inhabitat: quã inhabitando viuere facit. Si aũt illã inhabitat: ergo templũ spũssancti facta est. q̃ illuminata est: q̃ a tenebꝛis peccatoꝝ expiata est: ergo templum diaboli esse desijt: q̃ ad lucẽ venit: cuiꝰ respectꝰ tenebꝛas fugat. Nulla enĩ vt ait apl̃us: conuentio christi ad belial: nulla participatio lucis ad tenebꝛas: nulla cõmunicatio iusticie ꝛ iniquitat⁹: nullus ꝓsensus tẽplo dei cuz idolis. Item vt christus ait. Omnis q̃ odit malum ĩ luce agit. q̃ aũt in luce agit: sicut augustinꝰ ait: in christo operat: q̃ aũt in christo opat eiꝰ filius pbat. Cuiꝰ enĩ opera ꝺſqꝫ facit: eiꝰ filiꝰ esse phibetur. vñ q̃busdã dñs ait. Si filij abrae estis: opa abrae facite. Jtez. Vos expre diabolo estis: q: opa pris vri facere vultis. nemo autẽ filiꝰ dei et diabol̃i fit̃ esse pt. nemo. n. vt ipe ait: duobꝰ dñis simul seruire potest. Jtẽ vt iohes ait ĩ sua epla. q̃ natꝰ est ex deo nõ peccat: ergo nõ est filꝰ diaboli. Solo enĩ pctõ diaboli filij sumꝰ: ergo de eiꝰ regno trãslati sumꝰ in regnũ claritatis filij dei: ꝛ sumꝰ erepti de potestate tenebꝛarꝫ: ꝛ facti sumꝰ filij lucis. Cum ꝙ ante confessionẽ vt ꝓbatũ est: sumus resuscitati p gram ꝛ filij lucꝫ facti: euidentissime apparet: q̃ sola cordis ꝓtritiõe sine cõfessione ozis petr̃ remittit̃.

Jtẽ io. Dis q̃ ñ diligit ĩ morte manet. si ꝙ viuit ꝛ diligit. si diligit: dilectio est ĩ corde. dilectio aũt in malo nõ ẽ. est aũt ꝓpriꝰ fons bonoꝝ: ĩ quo nõ coicat alienꝰ. ꝙ bonꝰ ẽ iste factꝰ p gram añ ꝓfessionẽ peccati: nõ itaq̃ malꝰ ẽ. bonꝰ. n. ꝛ malus aliqs fit̃ ee nõ pt. q̃ si malus nõ est: mẽbrũ diaboli nõ esse ꝓbatur. nec ergo ẽ dignus gehenna: q̃ diabolo ꝛ membꝛis eiꝰ solũmodo debetur: sicut ecna beatitudo solũmodo mẽbꝛis christi paratur. nõ ergo in confessione peccatũ remittit̃: quod tã remissum esse ꝓbatur. Fit itaq̃ ꝓfessio ad ostensionẽ penitẽtie nõ ad ipetrationẽ venie: ꝛ sic circũcisio data ẽ abrae ĩ signũ iusticie nõ ĩ cãz iustificationis: sic ꝓfessio sacerdoti offerẽ in signũ venie accepte nõ in cãm remissiõis accipiende. Alij ecõtrario testãtur: dicẽtes sine confessione oris ꝛ satisfactiõe opis neminẽ a pctõ posse mũdari: si tẽpus satisfactiẽdi habuerit. vñ dñs p ꝓphetã ait. dic tu iniq̃tates tuas: vt iustificeris.

nubit alij inferioꝛis ꝺignitatis clarissima dicitur. vt. ff. de o ¶Solo. magnũ aũt peccatũ est nõ (sena. femine. agere penitentiã. ꝛ suo sibi cõplacere delicto. j. dist. e. sup tribus. p ¶Omnis. viuit p gram. q ¶Alienus. a charitate pcisus. j. ad mortẽ. j. g. in actione. ex ꝺ

re. ꝛ transe. ad re. licet in fine.

r ¶Alij ecõtrario testant. ab ꝫ loco vsq̃ ad .ꝙ. his auctoritatibus. ꝓ alia parte allegat q. ſ. adulto peccatum nõ dimittit̃ sine ozis ꝓfessiõe. [redacted]. bene tñ dicimus q̃ licet cordis ꝓtritiõe dimittatur pctm̃. cõfessio tñ mundat ꝛ satisfactio mũdat. et sic magis ac magis mundat homo. sicut magis ac magis innouatur hõ. j. de cõse. dist. iiij. nõ est quo auctoritates hic inducte paꝛvrgent si diligẽter exponantur.

s ¶Confessiõe. id est ea cõtẽpta. vt primam opinionez defendas. iuxta ꝙ buz illud dominicũ. vade ꝛ amplius noli peccare. j. dist. c. iij. si apostolus.

t ¶Per pphetam ait. duplex est ꝓtritio et cõfessio. ſ. interioꝛ ꝛ exterioꝛ. de interioꝛi. ſ. que fit deo. dicitur q̃ ſine confessiõe nõ dimittuntur peccata vel dic. i. ꝓ positum habeas dicendi ozc.

v ¶Justificer⁹. i. a pcõ mũder⁹ vl bõis operib⁹

Mat. 8 Luc. 6

1. Joh. 5

1. Joh. 3

Gen. 17

Esa. 43

repleatis. vel vt cõsecutiuum est vel vt iustus alijs videaris exemplo tui ꝓficientib⁹. vel intelligit de exteriori. vt iustificer⁊ ꝙ ad alios nõ quo ad deum apud quem iustificatus es. arg. ꝯ. c. iudicet.

a ON põr ꝓfessus deo. vt ꝯ. c. sufficiat. confessio oris fit sacerdoti. cor dis fit deo. ꝯ. c. o/peris. ꝓrio. ꝯ. q. iij. estimant.

b CCe. ꝛa ẽ ꝙ sufficiens. meli⁹ ergo ꝓ/bat auctas. hec ꝓmã opinionẽ ꝙ secundã.

c CPlangere. nõ est hec deseri prio. qz hoc ha/buit iudas ex ti/more seruili. sed est qualiscũq; assignatio.

Esa. 43

d PErfecta. ℞ c. habes. ꝯ. di. iij. circa ꝑn.

e CCogit. ℞ in/tellige ꝙntuz ad sensualiratem. q semp rõni repu/gnat/vñ aplus. caro concupiscit aduersus spiritũ ⁊ econuerso.

f CTora. i. oĩs eius gradus.

g CHumilitas ne supbia effera/tur vt pharise⁹. videl approba/re eoz ꝙniam. q dicũt ꝙ remissio ꝑponẽda est iustificationi. sed hec dicta sunt de gra iustificante. vel graz. i. gre augmentũ. vt nõ intelligas hoc de gra iustificãte. vel nõ põt innocescere gre acceptio. nã res tũc fieri dr qñ innotescit. vl hec dictio purgat⁹ ponit in vi nomis nõ participij. oĩa eni hec sũt sunt rpe.

h CFructifera. nõ ꝙ in pctõ mortali tria attenduntur. impudentia. delectatio ⁊ ꝑpetratio/ꝫ hec tria triplici remedio op⁹ est/ꝫ impudentiã ꝓfessio in q̃ est verecundia. ꝯ. que peniteat delectatiõi opponit amaritudo cõtritionis. ꝑpetratiõi opponit opis satisfactio/Sz nũq̃d deveniabilib⁹ tenet ꝺs ꝓfiteri. vide ꝙ nõ. qz res pene ꝫ naturã est ⁊c. vt. xxv. di. ℈. cris. Dico ꝙ de venialib⁹ maioribus tenet ꝺs confiteri de q̃b⁹ dicit auctas. vita sti grandia. caue ne obtuaris arena. ꝯ. e. tres sunt/Sed ẽ generale cõfessio ⁊ speciale. speciali indigent mortalia. vñ ps. lauabo ꝙ singlas noctes lectũ meũ. i. ꝑciaz me am emũdabo discurrẽs ꝙ singulas noctes. i. ꝙ singula mortalia de singul⁹. ꝯ. quertendo ⁊ satisfaciẽdo sigillatim nõ ꝓfuse/in generali ℞ sufficit ꝓfiteri venialia. vt fit in missa cũ dicit sacerdos. ꝓfiteor deo ⁊c/Illud nõ credo ꝙ existẽti iõ mortali pctõ dimittunt venialia.

Venialia sunt confitenda

i CNon põt q̃s. ꝯ. de ꝯse. di. iij. nõ põt. k CPurgatus. so2de. ꝯ. de ꝯ. di. iij. ℈. itẽ abꝛosi⁹. ⁊. c. sẽ ples

l CConfessionem. interiorem. i. cordis dolorez ⁊ amaritudinem quo ad adultos.

m CBaptismi. quo ad ifantes. vel ꝙ baptismũ ꝑmoscõ ꝙ ꝑniam q̃ est secunda tabula ꝯ. e. quãobrem.

n CItem ambꝛosi⁹ in libꝛo õ pa

o CNon põt q̃sq̃ (radiso. a peccato iustificari ni si pctm̃ añ fuerit ꝓfessus.

p CDez in ꝑmone q̃dragesime

q CCce nũc tps acceptabile adest: in q̃ ꝓfessio animã a morte liberat. Cõfessio aperuit paradisum: cõfessio spem saluãdi tribuit. vñ scriptura dicit. dic tu iniq̃tates tuas vt iustificer⁊. his ꝟbis oñdit qz nõ mereẽ iustificari q̃ ĩ vita sua pctã noluit cõfiteri⁊ Illa ꝙ ꝓfessio nos liberat a morte: q̃ fit cũ penitẽtia

r CPenitẽtia ℞ est dolor cordis ⁊ amaritudo aĩe ꝑ malq̃ q̃sq̃ cõmisit vl ꝓsensit⁊ penitẽtia ẽ ꝑterita mala plãgere: ⁊ plangẽda itez nõ cõmittere. Itẽ ioh. os aureum.

s CPErfecta ꝑnia cogit peccatorẽ. oĩa libẽt̃ sufferre. in corde eni cõtritio: ĩ ore

t CNullus veniam. quantum ad ecclesiam.

u CPenam. non videtur hoc esse verum nec de interiori penitentria. nec de exteriori. nã si de interiori que peccata deleuit. ergo charitas affuit. qz aliẽ nõ delentur peccata nisi ꝑ charitatẽ. tanta ẽ ergo hec pena. exquo charitas adest. quãta esset maior q̃ ex cogitari posset. ⁊ hic dicit qualemcũq;. sed nec õ exteriori. quia qũcq; sine oi pena exteriori dimittitur peccatum. iuxta illud. vade ⁊ ãpli⁹ noli peccare. ꝯ. dist. iij. si post. sed rõ eraudi ℞ de interiori. gõ ꝙ dicit. ⁊ si lõge minori dicit q̃ ad acerbitatem. s. pene. nã pena interior ⁊ si tanta sit. nõ tamen ita acerbe affligit. et ita nõ est ꝯ. ꝯ. dist. iij. ꝓductio: quia illud de exteriori vel illud de peccato originali. vt ibi dicam. Item ꝯ. ℈. di. xlvij. omnes. vbi ẽ verbũ ap̃li. sicut q̃buſtis membra vꝛa ⁊c. hic autẽ

Job. 1

Exo. 1

Beli. 5

Ben. 4

f CGenitalia. ꝯ. de ꝯse. di. iij. ℈. ꝓ. cris. ℞ Purgatus. ꝯ. de ꝯ. di. iij. ℈. ꝓ. c. sẽ ples

g CConfessionem. in ope tota humilitas. hec est fructifera penitẽtia. Idem.

h CNon põt quis gr̃az dei celest⁊ accipere: nisi purgatus fuerit ab omni sorde peccati ꝑ penitentie ꝓfessionem: per donum baptismi salutaris. Item augustinus.

i CNullus debite grauioris pene accipit veniam: nisi qualẽcũq; ⁊ si longe minorem quam debeat penam soluerit. ita enim imparitur a deo largitas miseri/cordie: vt non relinquat iustitia discipline.

k CIdem vincentio.

l CEminem putes ab errore ad veritatem et a quocũq; seu magno seu parvo peccato ad correptionẽ sine penitentia posse transire.

m CIdem de penitentia.

dicit ꝙ nõ sicut. sed sufficit q̃litercũq;. So. nõ attenditur ibi paritas ſm radices motuũ. sed ſm modũ pendendi. q. d. si manib⁹ peccauim⁹. extendamus ad bona opa. si lingua. loquaẽ bonũ. ⁊ ira de alijs mẽbris. vt in quib⁹ plus deũ offendim⁹. pl⁹ in illis peniteam⁹. vñ legitur ꝙ rane interemerũt reliq̃as pharaonis. ℞ et vniloquia. nõ aũt posset attendi ſm radices motuũ.

n CLargitas. qz in infinitũ magis attenditur bonitas q̃ iniquitas vel virtus. cũ eni charitas crescere nõ habet obicem. sed in infinitũ crescere potest. vñ iustoꝝ semita. quasi lux splendens crescit in ꝑfectũ die. ℈. iniquitas habet obicem. s. superiorẽ partẽ rõis q̃ murmurat male agẽti. ⁊ etiã offensio creatoris.

o CRelinquaẽ. ita est misericors ꝙ etiã iust⁹. qz nullũ pctm̃ ꝑterit impunitũ. quasi dicat. licet ita sit misericors. nõ tamen ita est de eius misericordia confidendum. vt euanescamus per spem. immo misericordias iudicium cantabo tibi domine. territi ergo iustitia cõfidamus de misericordia. cõfisi de misericordia timeamus de iustitia/misericors est. quia quẽliber punit citra meritum. ⁊ remunerat vltra meritum. iustus. quia nullum peccatum ꝑterit impunitum.

p CEminem. magno. si de venialibus hoc intelligas ponitur penitentria ꝓ penitudine. ar. ꝯ. de cõse. dist. iij. ireratur. argu. ꝯ. e. tres.

q CTransire. vt magis iustificemini ꝯ. de conse. dist. iiij. omnes qui tam. ℈. xxiij. q. iij. quid faciet. ⁊. q. viij. quemadmodum.

a ABite alloquiꝫ ꝓtẽnentes vel negligẽres cõfiteri et satisfacere fm ꝑceptũ eccl'ie. vt intelligat ꝺ exteriozi inferẽda ẽ auctas ⁊ q̃dam seq̃ntes. vel hec auctoritas intelligiꝫ de interiozi pnia ⁊ satisfactiõe sicut magist'er dicit in fra.

b ℂ Jn coꝛde. supple ⁊ iõ non indigent sacerꝺotali iudicio ⁊ sic bñ sequiꝫ ℌsi ne cã. si. eꝫ ꝺ sententẽ. exõ. a nob.

c ℂ Claues. si eni sine arbitrio sacerꝺotis pnia ageret. frustra sacerꝺotibꝫ claues essent commisse.

d ℂ Euangeli/um. est ergo pꝛe ceptum euãgelij pniam agite et salomõ. Qui abscõdit scelera vt peccata non viꝺebit lumen i ecclesiã. ⁊ iacobꝰ. Cõfitemini alt̃rũ ⁊c.

e ℂ Verbũ. id est. inutiliter. ff. si cer. peta. certi. ℌ. qm igitur.

f ℂ Pctã. ap/posiopesis. id ẽ defectus oꝛatiõis pꝛe indignatione vel alio si/mili.

g ℂ Preter vꝛ oꝛes tres eni tm sunt. ſtatus salꝰ uandoꝝ. ꝓuga/toꝝ. ꝓtinentium et virginũ. ℌ. xvij q. ij. i ꝓsenti. xvij ꝺi. nerui.

h ℂ T venit. illud rangit qꝺ legitur in exodo. ſ. cum ietro socer moyſi veniſſet ad eum in deſertũ. venerũt aaron ⁊ seniozes israel. vt comederẽt panẽ cũ eo. ietro pater fuit ethꝑopisſe vꝛoꝛis moyſi. ij. q. vij. ℌ. itẽ opponiꝫ. i ℂ Jn ꝓspectu. qꝛ ſtatim penitẽt. k ℂ fugiũt. qꝛ penitere pꝛenũt. vt ꝺꝛ. l ℂ Absc̃ꝺi. sed frustra. qꝛ si ascẽdero in celũ tu illic es. vnde super illo verſu posuit mgr̃ anſelmus hos ꝙus. Quo fugis cuchalade. ℌscũq; accesſeꝛ oꝛas Sub ioue ſp̃ eris. bñfac si viuere queris. ℸ. ꝺi. ij. ℌ. vl.

m ℂ Nudus. nõ solũ a mictu coꝛꝑis ſꝫ etiã mẽt. quia etiã ꝑus nudus erat veſte. ℸ. e. x. coꝝuerũt. Sed erat ꝟ nudus ꝛeuelib. ℸ. diſt. ij. ℌ. romanos nec tũ erubescat.

a ABite pniam q̃lis agiꝫ in eccl'ia vt oꝛet ꝓ vobis eccl'ia. Nemo ꝺicat sibi occulte ago: apud ꝺeũ ago: nouit ꝺeꝰ q̃ mihi ignoſcit: q̃

b in coꝛde ago. Ergo sine cã ꝺictũ est: q̃ soluerꝫ in terra: soluta erunt ⁊ in celo. g̃ sine cã

c claues ꝺate sũt eccl'ie ꝺei. fru

ꝺ stram. euãgeliũ ꝺei: frustra/emus verbuz chꝛisti: ꝓmittimus vobis qꝺ ille negat: nõ ne vos ꝺecipim⁹. Job ꝺicit:

f Si erubui i ꝺspectu ꝑpli peccata mei ꝓfiteri atq; iõ si nõ potuiſſ̃ vel noluiſſ̃ hꝛe pudicitiã ꝓiugalẽ seu ꝓtinctiã et ꝺeuiaſſ̃ a ꝓposito vel vinculo ꝓiugali vel ꝺeuotiõe cõtinẽtie: fit i vobis ꝺolor ⁊ humilitas pniẽ. Apti⁹ ꝺico: nemo ꝺicat nõ intellexi: qꝛ p⁹ vꝛoꝛes vꝛas illicito ꝓcubi/

g tu vos maclaſſ̃: si ꝑter vꝛoꝛes vꝛas cũ aliq̃ ꝓcubuiſtis: agite pniam ⁊c. Itẽ sup exodum.

h T venit inq̃t aaron et oẽs plẽbi ꝺ israel mãducare panẽ cũ socero moyſi i ꝺspectu ꝺei: ꝺixa ergo q̃ faciũt sctĩ

i in ꝺspectu ꝺei faciũt: pctꝰ/

k res aũt a ꝺspectu ꝺei fugiũt

ℂ Meniq̃ scꝑtũ est: q̃ adam poſtq̃ peccauit fugit a ꝺspectu ꝺei ⁊ interrogat⁹ rñdit:

l audiui inq̃t voc̃e tuã ⁊ abscõ

m ꝺi me qꝛ nudus eraꝫ. Sed et chayn ꝺ frꝛicidio ꝺẽnat⁹ a ꝺeo: exiit inq̃t a facie ꝺei: et habitauit in terra naim. Exijt g̃ a facie ꝺei q̃ indign⁹ est ꝺspectu ei⁹. Sci aũt mandũcãt ⁊ bibũt in ꝺspectu ꝺei: ⁊ ꝺixa q̃ agunt i ꝺspectu ꝺei a/

n gũt. Ego ampli⁹ aꝺhuc locũ

o pñtẽ ꝺiscutiẽſ viꝺeo: q̃ q̃ pleniozẽ ꝺei sciaz accipiũt: ⁊ plenius ꝺñis imbuti sũt ꝺiscipliniſ: iſti etiã si malũ faciũt

p coꝛã ꝺo faciũt ⁊ i ꝺspectu ei⁹

q faciũt siẽ ille q̃ ꝺixit tibi soli peccaui: ⁊ malũ coꝛaz te feci

r tẽ. ℂ Quid g̃ pl⁹ hz q̃ malũ coꝛã ꝺeo facit: ꝓtinuo penitet ⁊ ꝺicit pctũ. q̃ aũt ꝺiscẽ/

s ꝺit a ꝺspectu ꝺei: nesciꝫ ꝺũ pctũ purgare penitẽꝺo. ℌ ergo interesſ malũ coꝛã ꝺeo facere: ⁊ a ꝺspectu ꝺei ꝺiscesſisse peccãtẽ. Item aug.

t Sed ⁊ ꝓtinuo q̃ ꝺixerat sicut a ꝺoma facĩa te: ⁊ vsicut ſeboim q̃ ꝺue vꝛbes exvicinia sodomoꝝ parũlis exciꝺij traxere ꝺsoꝛtiũ. ꝙuersũ est inquit coꝛ meũ in memetipõ ꝓturbata est anima mea non faciam fm iracundiã furoꝛis meiſ. Mõne ergo apparet: q̃ ideo nobis peccantibus indignatur ꝺomin⁹ ieſus: vt indignatiõis sue terꝛoꝛe nos conuertat. Jndignatio ergo eius non vltiõis executio: sed magis absolutionis operatio est.

Item ambꝛosius in libꝛo ꝺe Sparaꝺiſo.

r Serpens decepit me: et sicut ⁊ pueri q̃ꝺiu nõ peccãt nõ erubeſcũt ire nuꝺi. Jꝫ poſtq̃ ꝓuitũ senſerunt in mẽbꝛis illis naturalẽ statꝰ erubeſcũt ire nuꝺi. n ℂ Amplius. mo⁹ loq̃ndi ẽ iſtius ire. vt. viij. q. j. licet. Er est ar. ꝓ veritate sepius examinãda. vt. xxxv. q. ix. graue.

o ℂ Pleniozẽ sensus est. peccat coꝛã ꝺeo qui tanq̃ ꝺei ꝑsenti am erubeſcẽs cõtinuo nõ penitz Non eni ꝺiuertit q̃ in bꝛeui ꝛeuertiſ ⁊ a ꝺspectu ꝺei ꝺiscedit. qui penitere cõtemnit. ar. ℌ. e. ꝺi. ꝺiuortiũ.

p ℂ Jn ꝺspectu. ℌ. xvij. q. j. q̃ bona.

q ℂ Soli regũ enim ꝺelicta solum ꝺeuz habẽt vꝛozem. naz alium nõ timent. ℸ. ꝺi. iij. roꝝam. hic tamen alia viꝺetur expoſitio.

r ℂ Plus habz g̃ ille qui a conspectu ꝺei fugit et malum agit ũ coꝛam ꝺeo.

s ℂ Neſcit. id est. ꝓtemnit. ar. xxv. q. j. hac cõsona recꝺibit tamen si p̃ꝺestinatus est ℸ. ꝺi. ij. ℌ. hoc itaq; ⁊. c. q. cunq;. ℵ. firmũ.

Sed ⁊ ꝓti/nuo seboim ſer fuerunt ciuitates g̃s ꝺestruxit ꝺñs iuꝰ ioꝛ/ꝺanem. sodoma gomoꝛa ado/ma seboiz segoꝛ eleale q̃ ẽ bale. vñ effecꝰ ẽ locus aſpala qui ꝺicit mare moꝛtuũ. ⁊ aq̃ illa nec ẽ nabiſ nec poꝛabilis. ibi ferrũ nat. ⁊ pluma mergit. ibi sẽ poma pulcherria exteriꝰ. in teriꝰ aũt plẽa faulla ⁊ cinere. his ꝛb̃ ꝺscribit luxuria xxxv. ꝺi. luxuriosa.

v ℂ Ex vicinia. ff. ꝺ ẽ. emp. q̃ sepe. ℌ. vl. ar. ex vicinitate ẽ vicitũ. xliij. ꝺi. ℌ. cum ãt. ar. ℸ. qꝛ lupanaria nõ infamãt castitatẽ. xxxij. q. v. tolerabiliꝰ ⁊ ẽ ar. ad q̃onẽ ꝺ ꝺuoꝝ fꝛiꝝ ꝺomũ cõez habẽtiꝝ. vnꝰ hz ꝓtẽ inferioꝛẽ aliꝰ supioꝛẽ. an vno peccãte tota ꝺom⁹ sit ꝺiriměda. ℌ ãt. c. ñ multũ faĉ ad ꝓpositũ. qꝛ nec ꝺ interioꝛi nec exteriozi pnia tractat.

Serpes. Casus. q̃ ñ vult i futuro pũiri ꝑ pctũ agat ⁊

ħ pñiam ⁊ ꝓfiteat. qz qđ fecit eua ſaluē obtinuit. chayn aũt qz noluit reſeruatũ eſt eiꝰ pctm eternaliē puniendũ. a ¶ Venialis. ſz quõ ẽ venialis culpa eue. q̃ tot⁹ mũdus ligat. dic q̃ advitã eternã nõ tpaliē. venia le g̃ ẽ pctm. qđ ſeq̃t ꝓfeſſio vt ħ. veniale etiã ỏz qđ ī veteri lege morte nõ pũiebat. ſz p cerimonias purgabat. nec aliaz penã eis lex imponebat. vt .j. di ſtinc. vj. c. j. ⁊. nã venialia ⁊ Iterỏz veniale qđ cãm venie hz annexã vt qđ ſit p ignorãtiã vel impotẽtia qđ ẽ peccare in pñz ⁊ filiũ. vñ apl̃s. veniã merui. qz ig nãs feci. viij. di. ⁊ſuetudo. ſz ei q̃ peccat ī ſpñm ſc̃m qđ fit p maliciã nõ remittit. xxv di. ⁊glts. vij. diſt. ⁊ſuetudo.

b ¶ Nõ deſpara. nõ eni deſpare debem⁹. imo debem⁹ moli inter duas molas ſz ſpei ⁊ timoꝛ vñ dictuz ẽ. noli pignoꝛare ſupiorẽ molã nec inferiozẽ. Ille ſupiorem pignoꝛat. q̃ nõ timet. ille inferiozẽ. q̃ ita timet q̃ ī deſpatiõnẽ cadit.

c ¶ Cõfeſſa. fuit ḡ eua ꝓfeſſa ⁊ etiã adã ſilr ⁊. di. ſicut ꝓmi. et ꝓfeſſa ẽ cũ dixit mãducaui. ỏz tñ in hiſtoꝛijs. pe. mãducatoꝛis in illo. c. rũc fecerẽ. q̃ eua ñ penitu/

it. imo pctm retoꝛſit in ſerpẽtẽ ⁊ ſerpẽt⁹ auctoꝛẽ. Sed ſ̃ dicit. p. mãducatoꝛ eã nõ fuiſſe ꝓfeſſam. qz nõ pure ꝓfeſſa ẽ. dixit ei ſerpẽs decepit me. ꝓfeſſa ẽ tñ cũ dixit. ⁊ mãducaui. d ¶ Medicabilis. ſ. ꝓfeſſio. e ¶ Secura ẽ. cũ ei dixit deꝰ. multiplicabo erũnas tuas. ⁊ pceptus tuos partes ī doloꝛe tẽ. f ¶ Indignꝰ ꝓpter vilitatẽ ſuã. ſicut de ea q̃ miſtrat ī caupona dicit. l. qđ nõ põt accuſari ỏ adulterio ꝓpẽ ſui vilitatẽ. C. ỏ adul. q̃ adulteriũ. ⁊ ẽ ſeꝗſus hui⁹ lr̃e hz ħ puniꝰ fuerit tñ eiꝰ pẽa tpalis ñ fuit. ſz eterna q̃ ħ incipit. ar. ⁊. di. iij. ⁊. auctas. g ¶ Puniret. tpaliē certa pena q̃ imponitur p fricidio. h ¶ Preſcptiõe. i. ſine certa pena ſi bi pſcpta ⁊ pfixa. i ¶ Dõ deo. ar. q̃ ſacrilegiũ cõmittit q̃ pape mẽtit. ipe eni obtinet vicẽ dei in terris.

a mãducaui. Venialis culpa: quã ſeq̃t ꝓfeſſio delictoꝛuz.

b Jõ nõ deſpata mulier q̃ non ꝛeticuit deo ſz magis ꝓfeſſa pctm ẽ: q̃ medicabilis ſentẽtia ſecuta ẽ: bonũ eſt ꝺ dẽnari ī pctõ ⁊ flagellari ī delicto vt cũ hoĩb⁹ flagellemur: deniq̃ chayn q̃ voluit crimen negare: indign⁹ iudicat⁹ eſt

c q̃ puniret in pctõ ſz remiſſus

d ẽ ſine pſcptiõe pene. fortaſſe nõ tã re⁹ maioꝛi crimĩe paricidij q̃ ſacrilegij. ¶ Illud eĩ cõmiſit ī frẽm q̃ deo credidit mẽtiẽdũ: dicens neſcio: nunq̃d ego cuſtos frĩs mei ſum? Et iõ accuſatoꝛi diabolo eiꝰ accuſatio reſeruata eſt vt cũ eo ⁊ eiꝰ angelis flagelleꝝ: q̃ cũ hoĩb⁹ noluit flagel

k lari. Mã paſtoꝛ ille euãgelicus lapſam ouẽ vexiſſe legitur nõ abiecíſſe. Et ſalomon

l ait. ¶ Noli eẽ nimis iuſtus. ỏz eni iuſticiã tempare moderatio. nã quẽadmodũ tibi curãdus pbeaꝝ: quem faſtidio habes: q̃ ꝓptui ſe ñ cõpaſſiõi medico ſuo futurum

L putet. Idem.

m Jbenk ignoſco: ꝓmpte indulgeo. miam magꝝ volo c̃ ſacrificiũ: qz p ſacrificium

n iuſt⁹ cõmẽdat: p miam peccatoꝛ redimit. nõ veni vocare iuſtos: ſz pctoꝛes ad pniaz

o di. iij. inẽ hec hircũ. augek ħ ſacrilegiuz ex pſona in quã ỹm ittit. k ¶ Paſtoꝛ. ſz q̃ cũ hoĩb⁹ flagellari vult recipiẽdus ẽ ⁊ ñ abijciẽdus ẽ nã ⁊ paſtoꝛ.

l ¶ Juſt⁹. ⁊ alibi. q̃ multũ emũgit elicit ſanguinẽ. vt ſ. di. iij. denicꝫ.

p In lege ſacrificiũ: ī euãgelio q mia ẽ. lex p moyſen data ẽ: p me gra. I tẽ leo eps theodoro ſozoliuiẽſi epo.

r Ultiplex mia dei ita ſ lapſib⁹ hũanis ſubuenit: vt t nõ ſolũ p baptiſmi graz: ſed etiã p pnie medicinã ſpes vite repeꝛ eterne: vt q̃ dona re v gnatiõis violaſſet. ꝓpio ſe iudicio ꝺnãtes ad remiſſionẽ criminũ puẽirẽt: ſic dine volũtat⁹ pſidijs ozdiat: vt ī x dulgẽtiã dei niſi ſupplicationibus ſacerdotum nequeãt obtinere. ¶ Mediatoꝛ enim dei ⁊ hominũ homo dñs ieſus chriſtus hanc ꝓpoſitis eccleſie tradidit poteſtatem vt ꝓfitentibus penitentie ſatiſfactionẽ darent: ⁊ eadem ſalubꝛi ſatiſfactione purgatos ad cõmunionẽ ſacramentoꝛũ per ianuam recõciliatiy onis admitterẽt. ⁊ poſt pauz ca. Si autem aliquis eoꝛum ꝓ quibus dño ſupplicam⁹ quocunq̃ interceptus obſtaculo a munere indulg entie preſentiſ exceſſerit: ⁊ pñiuſq̃ ad conſtituta remedia peruenire: tempoꝛalem vitam bũna conditione finierit: quod manens in coꝛpoꝛe non recea perit: conſequi carne exutus non poterit. Et poſt pauca.

b Js aũt q̃ tpe neceſſitat⁹ ⁊ pe

t ¶ Per baptiſmi graz. puer⁹. nã q̃ baptiſm⁹ ỏz pri/ ma tabula ad pueros referꝝ q̃ pẽitere ñ põt. adul⁹ ei niſi penitẽat baptiſm⁹ tabula ñ eſt. v ¶ Propio. ñ qđ ipemet ſibiipis iiũgãt pniam. qz ſi ita intelligaꝝ p nihilo eẽnt ſacerdotiꝫ date claues eccleſie. vt. ſ. e. di. ſ. alij. eꝫ. c. agite. ſz qđ ꝓpio motu ꝓfiteat ſacerdoti. vt. ſ. e. c. nõ põt. ⁊. c. ecce vo. ⁊. c. poꝛro. ⁊. c. facilius

x ¶ Supplicatiõib⁹. ſi ꝓfiteat ỏz ſ ỏ ꝓfeſſio. alſ ſecuſ. ſ ỏ ꝓſe. di. iij. baptiſmi vicẽ. vel niſi inuiſibili admiſtratiõe. ſ. e. c. vl. in ſi. y ¶ Admitterẽt. alter ꝓ nihilo eẽnt date claues eccleie ſacerdotiꝫ. vt. ſ. e. di. ſ. alij. eꝫ c. agite. z ¶ Eoꝝ. ſ. impenitẽtiũ. ꝓ oiby eni oꝛat ecclesia neſciẽs ḋs ad nũerũ p̃deſtinatoꝝ pertineat. vt. ſ. xxiij. q. iij. coꝛripiãt. xij. q. ij. ñ eſtimem⁹. a ¶ Nõ

L Jbenk. ip m ſona chriſti loquitur.

n ¶ Cõmẽdat. .i. cõmẽdabilis redditur.

o ¶ Juſtos. i. q̃ ſe putãt iuſtos et ꝓfiteri nolunt

p ¶ Sz pctoꝛes. i. pctã ſua recognoſcẽtes.

q ¶ In lege. ẽ xij. q. ij. glia epi.

r ¶ Per moyſen. tanq̃ p miniſtrum.

M Ultiplex. s .i. multiplicit ſubuenies aliaſ natura ſimplex ẽ. Caſus ỏz in ħ. c. q̃ duo ſt remedia. q̃ deus adhibet pctõi. baptiſm⁹ ⁊ pnia quã ḋs oz accipere ab eccleſia hãc eni prãẽ dens platis dedit eccleſie. vt ꝓfitẽbus ꝛgruã ſatiſfactionẽ imiũgat / Si vo aliquis ſine baptiſmo vel pnia deceſſerit. remiſſionẽ quã in hac vita nõ habuit in alia ñ ꝓſequ⁹. in fine aũt vite reꝯciliationẽ pẽtẽtiby ⁊ penitentibus neutꝛi eſt ỏnegãdũ. ỏũ ñ ſi heretici ſũt recipiant cũ ſcꝛiptura ⁊ iuramẽto

Mđ uenale ỏz./
Beñ. 4
Jbidem. 4
Luc. 15
Eccs. 7
Luc. 15

poterit. ſ. xxv. di. ¶liꝫ ℈.ℏ ỏ mortali. ibi ỏ veniali. ſed niſi ſiᵭ pnie ꝛc. exꝫ ỏ ſenᵗe. exco. a nobis qỏ dic vt nouꝫ xxvj. q. vj. ſi aliᵭs.

a ¶Denegãda ira. q nec appellatio valet. exꝫ ỏ ap. q frõte. b ¶Venie. ſcptũ ẽ eni ſpũſſeri gr̃a tarda ne ſcit hr̃e molimia

c ¶Per indi/cia. ar. ff. dele. iij nuru. ff. ỏ noua. delegare.

d ¶Teſtionia. ſ. xxvj. q. vj. q recedũt. ſ. ỏ ℈ſe. di. iiij. egrorũtel

e ¶fideliũ maxime. qz eriã in/fidelis teſtioniũ ꝓ catholico da/re pt. ſ. q. q. vij. ſi hereticus.

f ¶Regula. exꝫ ỏ here. ſicut. ſ. j. q. vij. ℊries. et c. ꝙuenienter.

g NEmo. ad/huc ꝑbar. q ois ℈feſſio ⁊ opis ſatiſfactio neceſſaria ẽ. cuz ſolis ſacerdotib⁹ ſit tradita ptãs ligãdi ⁊ ſoluẽdi xj. q. iij. abſit. oñdit etiã q oi pereti dar venia

h ¶Indulgẽ/tiam. q obtineri nõ põt. niſi ſup/plicatiõib⁹ ſacer dotũ vt. ſ. c. pz.

i ¶Sed negãt hetici. vt nouati ani. ſ. di. iij. ſ. itẽ q. ⁊. c. adhuc in ſtat. xxiij. q. iij. ḋcã. ℣. nouatiãi

k ¶Preuarica tione. i. ꝑ uariſ/cationẽ apoſtaſie vl ꝑ ꝓmãpniaz

l ¶Excepit. cũ dixit in q̃cunq; hora ꝙuerſus fuerit peccator ⁊ẽ.

m ¶Peccata. ar. ℈. ſ. ſ. q aũt. ſed ibi ſoluit. ⁊ intel lige ℏ de finali impenitẽtia.

UErbũ. i. filꝰ dei q ỏr verbũ. qz ſicut ꝑ ꝟbũ ma/nifeſtaᵭ volũtas alicuiꝰ. ita ꝑ filiũ volũtas pñis

b ar. xxij. q. ij. his aũt. Vel ꝟbũ. i. ꝓdicatio. q q̃ꝫ ẽ cã pritiõis. ⁊ ita ꝑ ſequẽtiã remiſſiõis. Et nõ q ꝫ di/cat verbũ. nõ tñ ꝓpter hoc excludit ſpũſſcũs. q quem etiam dicunt pcã dimitti. j. q. j. remiſſionẽ. nec pater. qz inſeparabilia ſunt opa trinitatis. de ℈ſe. di. iij. omnes xxviij. di. ſic eni. q̃ꝫ etiam eccleſie charitas ỏr dimit tere pcã. vt de ℈ſe. di. iiij. eccleſie charitas.

o ¶Iudex. id eſt. miniſter. miſterio enim non auctoritate habet dimittere. de ℈ſe. di. iiij. aliud.

p ¶Officium. ſ. xxij. q. v. remittunt. ſ. xj. q. iij. quõ et. c. audi officiũ. id eſt. oratiõnẽ. j. q. j. remiſſionem.

riculi vrgẽt inſtãtia pnie ꝑ/ſidiũ ⁊ mox recõciliatiõis i/plorãt: nec ſatiſfactio intercidenda ẽ: nec recõciliatio de/negãda: qz mie dei nec mẽſu/rã poſſum⁹ imponere: nec tẽ/poza diffinire: apud quẽ nul/las patiᵭ moras venie ꝙſtio. Et itẽ. Ita ℊ neceſſitati auxiliandũ ẽ: vt nec actio illis pe/nitẽtie nec cõionis gr̃a dene/getur: ſi eã etiã amiſſo voc̃ of/ficio ꝓ indicia integri ſenſus ꝙrere compꝛobent. ¶Nõ ſi ita aliq egritudie fuerit ag/grauati: vt qỏ pauloante po/ſcebãt: ſub pñti ſignificare ñ/ valeãt: teſtionia eis fideliuz circũſtãtiũ ꝓdeſſe debebunt. Simul tñ ⁊ pnie ⁊ recõcilia/tiõis bñficiũ ꝓſeqnt: ſerua/ta tñ regl̃a canonũ pr̃nozum circa eoꝝ ꝑſonas: q in oñica fide diſcedẽdo peccauerint.

NItem ambꝛoſius. NEmo pt bñ agere pe/nitẽtiã: niſi q ſupauerit idul/gẽtiã: ſz negãt q̃dẽ his opoz tere cõionẽ reddi: q ꝑuarica/tiõe lapſi ſũt. de⁹ aũt nullum crimẽ excepit q pcã oĩa do/nauit. ⁊ paulo pꝰ. Itẽ ambꝛ. UErbũ dei dimittit pcã. Sacerdos eſt iudex. ſa/cerdos quidẽ ſuũ officiũ ex/hibet: ⁊ nullius poteſtatẽ iu/ra exercet. ⁊ paulo poſt: dñs par ius ⁊ ſoluendi eſſe volu/it ⁊ ligandi: qui vtrũq; parꝫ ꝺditiõe permiſit. ergo q̃ ſol/uendi ius non habet: nec li/gandi habet. ⁊ infra. Certuz eſt q eccleſie vtrũq; licet. he/reſis vtrũq; non habet. ius eni hoc ſolis ꝓmiſſum eſt ſa/cerdotib⁹. recte igitur eccle/ſia hoc vendicat: que veros habet ſacerdotes. hereſ vẽ/dicare non poteſt: que ſacer/dotes dei nõ hz. Itẽ ī eodẽ. POteſt fieri: vt aliq̃s vi/ctuſ ſupplicijſ ꝓmõe ne/get deũ: ⁊ corde adoret. Mũ/quid eadem eſt cauſa eius q̃ ſponte negat: ⁊ eius quem tozmenta inclinauerũt ad ſa/crilegium non qm̃ indignuz eſt: cũ apud hoies valeat cer/taminis gr̃a: vt apud deũ ñ valere aſſeraᵭ. ¶Mã ſepe in ℏ athletarũ ſecl̃ari certamĩe etiã victos q̃rũ fuerũt certa/mia ꝓbata: hoĩuz vulg⁹ cuz victozibus cozonare ꝓſueuit maxie q̃ſ fozte viderit aut do/lo aut fraude excuſſos victo/ria: ⁊ ꝓ̃s ipe athletas ſuos q̃s viderit grauib⁹ pauliſper ceſſiſſe ſupplicijs: ſine venia ꝑpatiẽ ꝓmãere. ¶Nunq̃d ñ poteſt fieri v Caſus ꝓxi/mo dicitur. q li/cet aliquiſ bon⁹ inter ſupplicia neget deũ tam non minus cozo/natur a deo. ⁊ ℏ ꝓbat quadam ſimilitudie. Se/cundo dicit. q q̃ recedit ab vni/tate eccleſie. di/cens claues ec/cleſie non habe/re ius ligandi vl ſoluendi ipſe ve/niaz de ſuis pec/catis non ꝓfec/tur. Tertio dici/tur. q quãdoq; poteſtas datur diabolo. vt ſta/tim affligat. ⁊ ī eo plus ipſe af/fligitur. Quar/to dicitur. q licz chriſtꝰ ſemel paſ/ſus ſit ꝓ nobis. ℊridie tñ ĩmola/tur ī eccl̃ia. cum cozpꝰ ⁊ ſangui/nẽ eiꝰ ſumimus. Quinto ỏr. q oĩ

penitẽti ⁊ pniam agẽti dimittit pctm. p ¶Neget et ira peccat mortalit. qz nulla ꝓditiõe ỏr ad ℏ addu/ci. vt. xxij. q. ij. ꝓmũ. ⁊. xj. q. iij. nolite vñ in epl̃a ad ro/ma. pctm fuit petro ozе denegare cũ corde adozaret.

p ¶Adozet. i. credat ⁊ diligat vt ꝺus. licet nõ habe/at charitatẽ. reputat tñ eum dñm ſuũ.

z ¶Indignũ. ſ. di. l. ſ℔preros.

a ¶Valere. nõ tñ valet q̃ ad vitã eternã. niſi fiat cũ charitate. ſi eni tradidero corpꝰ meũ. ita vt ardeã ꝛẽ j. q. j. vide. vel loquit ℏ de eo q poſtea peniter. ar. ſ. di. iij. ſeptiesꝫ. Et ira ẽ ar. ℏ q deꝰ remũerat opa mortiſ/cata p pctm. ſ. di. ij. ſ. ℏ ita q. ⁊. c. nõ eſt rã iniuſtus.

b ¶Vulgꝰ. ſ. di. iij. ille rex. ℣. cũ ſci. ⁊ ẽ. c. eiuſdem.

c ¶Patiet. q. d. non ſi poſtea penituerit/vel dic ſine venia. i. pene alleuiamẽto. ſ. di. iij. pueri. q℔ dat intel/ligi q penitenti peccata dimittunt.

a ¶ Pedes.i. affectus.ſ. venialia. b ¶ Ꝺ recte. ſcz q claues nō habeāt. c ¶ Petri.id eſt.innocentie.vt.ē.di.xl.nō vos prātem dimittrēdi peccata.
d ¶ Sedē.i.eccleſiā a qua ſunt alieni p ſciſma.
e ¶ Impia.xciij.di.q cathedram. f ¶ Debilitandū.p infirmitatem vel aliud incōmodū. Sepe eniz diabol⁹ nitit. vt hō patiatur egritudines vel afflictiones. vt ſic iraſcat et deū offendat/ſz ſepe p talia recognoſcit pctm̄ ſuum ⁊ compūgit et armat ꝓ diabolū vt iob. et ſic diabolus illuditur. foꝛtioꝛ ei reſurgit poſt lapſum. vr.l. diſti. ferrum.
g ¶ Pro oibus.ſ. de ꝑſe.di.ij. ſemel. ⁊.c. iteraſ.

b ¶ Corpis.h. ꝙuertit hanc litteram ſic.id eſt. quoties ſumimus ſacrum coꝛpus nobis pcā dimittunt̄. Sed ruſdicvt.ſ.e.gloꝛ. vlt. qñcūq; eniz inreꝛi⁹ ꝓterimuꝛ coꝛdis coꝛp⁹ chriſti ſumimus ſ.e. de ꝑſe.di.ij. quid ſit ſanguis in ꝑn/ſz pcā adulto ſine ꝓfeſſione ⁊ ꝓtritiōe nō dimittunt̄.ſ. m e.di.tres. vñ cū dimittunt̄ coꝛp⁹ chriſti ſumimus
i ¶ Et manifeſta.in ꝟ facit.c.ad ꝓpoſitū.
k ¶ Sacri.i. eccleſiaſtice vnitaſ. vt.xxxij.q.iiij. nemo in fi. de qua ḡlibet vere penitens efficit. vt.ſ. d.vj. qui vult. vel ſacri.i. coꝛpis ⁊ ſanguis chriſti/qz exē ꝺs vere peniteꝛet. digne pōr ſuſcipe coꝛp⁹ ⁊ ſanguinē chriſti. et ſm ꝟ ē rectꝰ oꝛdo in ſupioꝛi lra ⁊ ē ſenſus. ſumimus

l Quantuslibet (digne.i. poſſum⁹ ſumere digne. Caſus. inuehit amō. ꝟ ꝓdictos hereticos dicēs q illi ꝺ dicūt aliquē iterū penitere nō poſſe. volūt eos ꝺ p ꝓtritionē ſuſcitati ſūt. iterū interficere. ſicut iudei voluerūt interficere lazarū a dño reſuſcitatū.
m ¶ Mozui.rangit de lazaro ⁊ de ſoꝛoꝛe martha. q̄ dixit dño ꝓcipienti ſibi. tolle lapidem. dñe iam feteꝛ.
n ¶ Redoleuerit vnguētū. i. vtutes ⁊ bona opa/vel chriſti miraculū/vel gratia illud eſt de quo dicit euangelium. q̄ fracto alabaſtro. id eſt. chriſto lanceato et clauis perfiꝛo repleuit totam domū. id eſt. vniuerſalē eccleſiam. de quo vnguento dicitur. ſicut vnguentū in capite ⁊c. i ꝑri. barbā in quā deſcendit. fuerūt apli. et ab eis deſcendit in barbā aaron. id eſt. eꝑos ⁊ alios ꝑlatos/vel vnguentū. i. pnia fructifera iſtud vnguentū ꝓficitur tribꝰ modis. ſ. ꝓtritione coꝛdis. ꝓfeſſiōe oris. et ſatiſfactiōe opis. o ¶ Jn pctō. i in pena peccati. ſcz ſatiſfactiōe nō eni lazarus reſuſcitat⁹ fuit in peccato. dic ergo in pctō eſt quo ad eccleſiam licet ō eo iam ꝓtritus ſit.
p ¶ Velamen. quod impediebat eum ne videri poſſet. vnde eſaias. oppoſui/ſti nubez ne trā ſeat oꝛatio.
q ¶ Erubeſcat ar. per pniaz deleri infamiā. ar. ꝟ. ü. q. iij. ꝟ. hiez quia pcā ſanctoꝝ nō reuelabuntur in die iudicij. ar. ſ. e. ꝟ. nō iraꝝ.
r ¶ Cui peccatum/qō ꝓfiteꝛur tribus modis. /oꝛis ꝓfeſſiōe/coꝛdis ꝓtritione/et operis ſatiſfactione.
s ¶ Lazarum. iſte fuit primus prodiꝛoꝛ inferni et ideo diabol⁹ ſuggeꝛebat iudeis vt ipſuz interficeꝛēt.
t ¶ Volebant ſtultꝛa voluntas erat quaſi non poſſet ſuſcitare occiſum qui ſuſcitauit defunctum.

u ¶ Eoꝝ. id eſt. impioꝝ. ſ. iudeoꝝ.
x ¶ Succeſſoꝛes. id eſt. imitatoꝛes. vt. j. q. j. cito rur/ (pem.
y ¶ Jraꝝ. de ꝑſe. di. iiij. querts.
z ¶ Non reuocat. ꝟ. xxij. q. v. ꝟ. qñqꝝ. ꝟ. xvj. q. ij. vif.
a ¶ Amplificat. quia dimittit peccatum. ⁊ poſt ſeipſum confert. vt. l. di. penitentes. de conſe. di. iiij. nemo
b ¶ Ad cenā. ipſe lazarus. ſcilicet quando inuitatus fuit a ſimone lepꝛoſo vbi ⁊ ipſa martha miniſtrabat.
c Jſ poteſtatis. adhuc ꝓſequitur ambꝛoſius ō hereticis per predictos iudeos deſignatis.
d ¶ Poteſtatis. Caſus loquitur hic ambꝛoſius contra iudeos qui dicebant chriſtum in beelzebub eijcere demonia quibus domin⁹ dixit. qui peccat in patrem et filium remittitur ei. qui vero peccat ī ſpiritūſanctū non remittit ei neq; hic neq; in futuro/Jſti ergo iudei ſepabant celeſtem chriſti poteſtatē ab eccleſia. qui eum in beelzebub eijcere demonia dicebant. quib⁹ dño loquens vt predixi. complexus eſt oēs hereticos tam hereticos illius tꝑis q̄ futuros.

Job. 13

Vi. de .ꝺ. di. q. ſanctaſ

. nō. illut q̄ noceꝛt coꝛpori iuuat ꝑm/

a ¶ Potestatē. s. dimittēdi pctā soluēdi ⁊ ligādi. b ¶ Hereticos. p iudeos q̄ q̄ suscitationez lazari non credebant. c ¶ Negar. dicēs. vos in pctō vr̄o moriemi. ⁊ hoc si pfiſtāt in heresi. qz̄ nō uerſus pſto ē indulgentia. xxvj. q. vj. si pzelyter.

d ¶ Oē pctm̄. i. magnū pctm̄ vel iō ꝺ dicit. qz̄ q̄ in ꝺ deliqt facētes ē oium rē. ſ. diſ. v. fratres. e ¶ Quid mixt xlvij. di. ꝺ. neceſſe. ⁊ ibi. Cōueniet nulli qui ſecū diſſidet ipſe. ff. de edil. edi. cum autem. ꝺ. excipitur. Et alibi. q̄ ſibi non parcit. mihi vel tibi q̄. modo pceat. alia littera habet no ſtraz. id eſt a nobis accipere.

f ¶ Penitenti/am non ergo licet accipere penitentiam ab hereticō. ſicut nec euchariſtiaz. vt xxiij. q. j. c. vlt. ſed baptiſmū bene in neceſſitate vt. xxiij. q. j. ſi quem.

g ¶ Arbitroz. id eſt. certus ſuz nam ꝓtruſlibet ſit fetoz. abolet pr pniam. vt. ꝺ. c. ꝓtruſlibet.

h ¶ Judas. ſ. di. vj. qui vult. i princi.

i ¶ Geſſiſſet. ſz iuit ipe ad diuiſoſ. ſ. di. iij. iudaſ

k ¶ Emēdari/onibus. ergo nō ſufficit ſola cordis ꝓtritio. ⁊ ita facit ad ꝓpoſitū gr̄a/ni. l ¶ Et tegere. ſ. di. iij. ille rex.

m ¶ Onnulli legare in ſe onus pnie ſuſcipiēdo. qō ꝑ cet debet q̄n̄ q̄ ſacerdos. ſ. di. vj. c. j. vel indiſcrete ſoluēdo. ar. l. di. ſiquis ꝓpoſtera. n ¶ Nolite. ꝺ. xj q. iij. nolite. o ¶ Canib⁹ pzius. iam eni poſt pniam canes nō ſunt. ⁊ intellige canib⁹. i. manifeſtis. nam de occultis ſecus. de ꝑe. di. ij. nō ꝓhibeat. p ¶ Ante porcos. id eſt. peccato ſordidatos.

q ¶ Conſortia. quia ſūma ⁊ ima ſociank ⁊c. vt ō ꝑe. di. ij. quid ſit ſanguis.

r ¶ Vnt qui arbitrank. ſi remediū. i. pniam p quā cō ſequunt remediū vel cōtonē. de ꝑe. di. ij. ſiquis inter ꝺem. ⁊. ſ. e. qui ſanct⁹.

s ¶ Facilius. ſ. e. di. ij. ꝺ. hec de charitate. c. repiunk.

t ¶ Congrue. ⁊ ita eſt ar. q̄ facilius de nouo aliq̄d acquiritur q̄ recuperatur amiſſuz. vt. ſ. di. iij. repiunk. ⁊ di

a celeſtē eiꝰ ptātem diabolico ſpū ſepant ab eccleſia dei: vt
b oium tēpoz hereticos ⁊ ſciſmaticos comꝓhēderet: q̄buſ
c indulgētiā negat: qz̄ oē peccatū circa ſingulos ē ac vniuerſos. ⁊ infra. ¶ Quid mixt ſi ſalutē negat⁊ aliſ q̄ vr̄az recuſat⁊: lz⁊ illi nihil a vob⁹ diferāt q̄ a vob⁹ pnīaz petūt: ar
d bitroz ei q̄ ⁊ iudas potuiſſz tāta miſatiōe dn̄i n excludi a venia: ſi pnīaz nō ſolū apō iudeos ſz apud chriſtū geſſiſſet. ⁊ paulopoſt. ¶ Qui agit pnīaz: non ſolū diluere pctm̄ lachrymis dz: ſz etiam
k emēdatiōib⁹ opire ⁊ tegere delicta ſupioza: vt nō imputet⁊ ei pctm̄. Idez in eodem.

Onnulli eni iō poſcūt pniam vt ſtatim ſibi cōmunionē reddi velint. hi nō tam ſoluere ſe cupiunt q̄ ſacerdotē ligare. ſua ei ꝓſcia ñ tam ſe exuūt q̄ ſacerdotē induere cupiūt cui p̄ceptū eſt:
n nolite dare ſcm̄ canib⁹: neq̄
p miſeritꝰ margaritas añ porcos: ꝺ ē imūdis ſpiritib⁹ ſacre cōionis nō ſūt facile tri/
q buenda ꝓſortia. Idē i eodē
r Vnt ⁊ arbitrank hanc ſetiā pniaz ſi abſtineāt

cit boeti⁹. facili⁹ eſt ad virtutē erigere nouos q̄ reuocare veteres vel p̄teritos.

v ¶ Acq̄rende. i hac vita ſupple. ⁊ tūc ꝓgrue ſequit vbi ⁊c. vel dic vbi. i. inpnia debent ceſſare ⁊ ſequunk. vel ſic ordina litteram. renūciandū eſt ſeculo. vbi acq̄
quirendū eſt.

x ¶ Ambitio⁹. qui reꝓbatur. viij. q. j. in ſcripturis.

y ¶ Effuſio q̄ reꝓbat. ſ. xxx v. di. c. j.

z ¶ Cōiugalis. qui q̄n̄ q̄ minus licitus eſt. xxxij. q. iiij. ozigo.

a ¶ Seculo. q̄ ad ambitionem dignitatis. xl di ſtinc. multi.

b ¶ Of natura ar. ꝺ illos q̄ doꝛmiunt in ſcholiſ er ita debem⁹ ꝓ pria naturā expugnare/licet ꝺ ria ſit medicina ſ. de ꝑe. diſt. v. ꝓtraria.

c ¶ In tali. qz̄ maioꝛis eſt pene inter hoieſ viuere ⁊c. C. de apoſta. hi q̄ ſcām

d ¶ Poſitus. moꝛtaliū q̄ cum veniali nō ꝓhiberur. de ꝑe. di. ij. quotidie.

e ¶ Quieſce. i. abſtine a ſacriſ. ar. ꝺ. ꝓmouēdoſ qui poſt baptiſmū peccauerūt. xxv. di. primū.

f ¶ Dicim⁹. ꝺ agit de tpe agē de pnie. q. d. ſi i iuuētute ñ peni/

g ¶ Deferue/ſcat alias deſuelcat. ſ. di. iij. in ſalicib⁹.

h ¶ Reuerētiozes. i. ꝓꝑ reuerētiā abſtinere ab euchariſtie pcepti one.

i ¶ Dyſterij. ſz q̄re rub⁹ ardēs nō cōburebatur in mōte oreb. rub⁹ eſt ꝓgo maria. ignis ardēs i rubo nec cōburās eſt ſpūſcūs in btā maria. q̄ deſcēdens in eā nō violauit eā ⁊ ſm hoc qō ſequit. ſolue calciamēta ⁊c. ſi intelligit calciamentū. qō ſit de moꝛtuis aialibus. eſt ꝓbau⁹ intellect⁹ phariſeoꝝ dicentiū. ſi peperit ergo cū viro ꝛcubuit. ôz q̄ moyſi. i. cuilibet chriſtiano ſolue calciamēta ⁊c. i. exue talē intellectū. fallit in beata maria. q̄ virgo añ ptū ⁊ poſt partū chriſtū peperit

k ¶ Solue. i. opa moꝛtua ô affectiū tuis. qz̄ nullus digne ꝓſiſtere vel deū videre pōt. niſi cūcta terrena et moꝛtalia vicia ôponat/Vel alit. verez ꝓſuetudo erat vt ſi ſpōſus ſpōſaz repudiaret. i ſignū repudij diſcalceati iubebak. ô h ôz. viij. q. j. olim. ⁊ iō moyſes diſcalcia/

tuim⁹. ſaltē in ſenectute peniteam⁹. ſaltē alias

ri iubeᵗ. ne ad eccl̃iam q̃ in rubo ſignificat. q̃ſi ſpõſus accedat calciat⁹. h̃ enī ſeruãdum ẽ chriſto. q̃ verᵉ ẽ ſpõſus de q̃ io. ait. Cui⁹ nõ ſum dign⁹ ſoluere corrigia calciamẽti eius ⁊c. de ꝯſe. di. iiij. p aquã. a ¶ Pedes .i. affectiõeſ. vñ aug⁹. ſup illũ locũ. Jn laqueo illo quẽ abſcondit com/
pheñſus eſt pes eoꝝ. dicitur pes aie amor. ⁊ ſi eſt ad bonũ. ꝺz charitaſ. ſi ad malũ ꝺz cupiditas.
b ¶ Abſoluere antecq̃ ad ſacra accedat.
c ¶ Lapſus ſit h̃ idẽ dicit boe. Jn felicisſimum gen⁹ infortunij eſt fuiſſe felicem
d ¶ Vnde. i. a quo ſtatu. l. diſ. quia.
e ¶ Jroꝝ. ꝺo/
ra. l. diſt. dño ſancto.
f ¶ Elemoſyna ſcz interioꝝ. vt ꝯ. di. iij. ꝯ. ſed ꝙba vel exterioꝝ libe
Apoca. 2 rat a morte. i. a pcõ occaſiona/
liter. q̃ cirᵒ illuſtraᵗ ꝯ. e. medici
Tob. 4 na. quia ſicut ſeta filũ ita timoꝝ ſeruilis charitatem ⁊c. ꝯ. di. iij. q̃ vult.
g ¶ Semel. hic collige pcã non redire. ꝯ. diſt. iij ꝯ. item fm.
Matth. 15 h ¶ Ab ea. id ẽ a morte actuali/
Lu. 11. um pcõꝝ.
i ¶ Mportuna. Caſus ꝑ bat in h. c. q̃ in/
Joh. 4 ſtanter bona facienda ſũt. ſz ꝺs ſit i mortali peccato. vt ipeteret veniã ſicut chananea ⁊ ſic amicus ab amico. q̃ tres panes impetrauit. latro etiã meruit veni
am. ⁊ alijs exemplis vtitur. k ¶ Cum ſeris. i. racionitate p̃dicatoꝝ. l ¶ Oſtio. i. intelligẽtia ſcripturarũ m ¶ Nocte. i. in p̃fundo vicioꝝ poſite⁹. n ¶ Panes. i. fidẽ ſcrẽ trinitatis. o ¶ Decib⁹. illis. ſ. deus ꝑpit⁹ eſto mihi pcõꝝ. p ¶ Vincit. q̃ regnũ celoꝝ vim patit. ꝯ. q. iij ſaluatoꝝ. q ¶ Perijt. id eſt. perire meruit. ſimil exꝑpoſitio. xxiiij. q. iij. ſicſ nõ recto
r ¶ Steterit. i. ũ perijt. s ¶ Martyriũ. nõ in reiue

ciamẽtũ pedũ tuoꝝ ꝯtomagl
a nos aie nr̃e pedes exuere vi/
culus coꝝpalib⁹ ⁊ nexu mũdi iſti⁹ greſſus debem⁹ ei⁹ ab/
b ſoluere. ⁊ infra. Nihil eſt q̃ tam ſummi doloris ſit: q̃ ſi vnuſq̃ſq̃ poſit⁹ ſub captiui/
c tate pcti: recorderᵉ vñ lapſus
d ſit: atq̃ vñ ceciderit: ⁊ q̃ ad coꝝpora atq̃ terrena ab illa ſpecioſa ⁊ pulchra ꝺine ꝓdi/
tiõis intẽtiõe õfluxerit. ¶ Tẽ cypriaⁿ⁹ eps.
e Jroꝝ aũt q̃ſdã ſic ob/
ſtinatos eẽ vt ꝺandã nõ putent lapſis pniam: aut peni/
tentib⁹ exiſtimẽt veniã õne/
gandã: cũ ſcptũ ſit. Tñ ceci/
deris memẽto: ⁊ age pniam et p̃ꝛa opera fac. q̃ vtiq̃ ei
ꝺz: quẽ ꝓſtat cecidiſſe: ⁊ quẽ
dñs hoꝛtaᵗ ꝓpa rurſus ex
f urgere. q̃ ſcriptũ eſt: elemoſyna a morte liberat: ñ vtiq̃
g ab illa morte liberat quã ſemel chriſti ſanguis extinxit et a q̃ nos ſalutaris baptiſmi ⁊ redẽptoꝝis nr̃i gr̃a libe
h rauit: ſz ab ea q̃ p delicta p⁹, modũ ſerpit. ¶ tez hieron⁹.
i Mportuna i euãgelio mulier tãdẽ meruit au/
k diri. ⁊ clauſo cum ſeris oſtio
m media ꝯz nocte ab amico ami
n cus panes tres accepit. deuſ ipſe q̃ nulliuſ intra ſe ſuparit
o virib⁹ põt: publicani p̃cibuſ
p vincit⁹ vl̃ ſuperatur. Miniue
q ciuitas q̃ pctõ perijt: fletib⁹
r ſtetit. Quoꝛſum iſta tã longo repetita p̃ncipio: videlicet vt paruũ magn⁹ aſpiciaſ

ritate fuit martyriũ. ſed ꝓpẽ ſimilitudinẽ facti. vel iõ ꝺz pena ꝓuerſa in martyriũ. q̃ p fidẽ ⁊ patientiã quã tunc habuit. dign⁹ fuit eterno p̃mio. ſ. vt intraret ſtatim ad vitã. ſicut illi q̃ etiã patiunt martyriũ. vt ꝯ. de ꝯſe. di. iiij. baptiſmi vicẽ. ꝯ. ibi enī ꝺz q̃ latro nõ ꝑ nomine chriſti crucifix⁹ ẽ. ꝯz p meritis facinoꝝ ſuoꝝ ⁊ pena nõ fa
1. Cor. 6 cit martyrẽ ſed causa. vt ꝺicit auguſtin⁹ ꝯre martyriũ nõ fuit qõ
1. Cor. 6 et verũ eſt eius
ergo pena martyriũ ꝺz rõne ei
Matth. 6 ni p̃mij. q̃ quaſi martyr recepit ꝓfitẽꝺo. vel rõne ꝓfeſſionis quã in patibulo habuit. ſicut enī martyr ſic ⁊ latro inter penas chriſtũ ꝓfiteri ñ timuit.
t ¶ Lenitatis. ar. iudicẽ potiuſ ꝺebere ſeq̃ miaz q̃ rigoꝛẽ. ſ. diſt. xlv. licz plerũq̃ ſ. 3ũ. ꝯ. ij. q. v. ꝯ. ſ. ꝺi. lxxxvj. odio.
Esth. 9 v ¶ Q̃ aũtem ambꝛoſij. ſ. e. memo poteſt. ſ. e. impoſſuna.
1. Reg. 2 x ¶ Denegaᵗ. i. videᵗ denegari.
y ¶ Eſt pcm. aliᵗ ꝺ ponit magiſter iſtã aũctẽ q̃ ponaᵗ. ꝯ. e. ꝯpoſ. ⁊ exaudiat
Ro. 14 eꝛoꝛitatẽ iſtã ꝺe pcõ in ſpiritũ vt exponit aug⁹
Ps. 33 ꝯ. e. ſ. poteſt.
z ¶ Alibi. in libꝛo ieſu filij ſyr/
1. Reg. 1 rach.

Si ſacerdos
3. Reg. 8 in libꝛo re/
gum.
b ¶ Sz huiuſ/
Extra cemodi. nõ ſp. ſ
xxxij. q. vij. ꝺi/
oiby. ff. cõmo. l.
ad eos. ff. loca.
l. ſed ꝺe damno. c ¶ Difficultatẽ. h̃ referas ad deliceti varietatẽ ⁊ ad interceſſorẽ. d ¶ Deus ꝺs quia ima go ⁊ etiã ꝙlibet fidelis aĩa ꝯ. ꝺi. xxi. illa aĩa. ſz ꝺs ſilitudinẽ ꝺei ꝯ. e. q. v. hec ima go. triplex ẽ igit̃ ima go ſiue ſilitudo. ideptitat̃. fm quã trin filij ꝺei ẽ imago pris. imitatoꝝis fm quã ꝺz q̃ magr̃ nauis ẽ imago alij⁹ cui⁹ dom⁹ ⁊ diſcipul⁹ magr̃i. ſilitudis exꝑſſe vt ligillus in cerã depingit. e ¶ Rogaſſe ꝑ pcis hieruſalez

quomodo pena pomicidij
aliquando detur in mal
tritum.

vnde in libro machabeoꝝ legit. q iudas machabeus cū deberet pugnare cū suis paucis ꝛ nichanorē q erat cū multis ad ꝓhortationez suoꝝ retulit somniū .qō in p̄cedēti nocte viderat in hūc modū. viderat oniam sacerdoꝛ manꝰ ad celū ꝓtendentē ꝛ orātē p pplo iudeorum ꝛ postea ap

1.Mach. viij. paruisse aliū virum etate ꝛ gloria mirabilē circa illum eniā dixisse. hic est amator populi israel hic est qui multū orat p pplo ꝛ p ciuitate sancta.

1.Joh.5 a ¶ Hieremiā dei ꝓphetā exrē disse aurē hieremiā derteram et dedisse iudeo gladium aureuz dicentem . accipe sanctū gladium munꝰ missū a deo q deiecies aduersarios populi mei israel. q visiōe ꝓhortati q erant cum iuda imperū fecerūt ī hostes. ꝛ nichanorē interfecerūt. xxx. milia de suis.

Mach.11 War.3

b ¶ Pōt .p illo. quia non sectur q in carne ñ ꝑmeruerit. ō. e. multiplex .ꝟ. j. dico vt p eo nō roget ds pꝰ mortz. ꝛ ita exaudi p pctō in spiritūsctm. qō ē finalis impnia. vt ꝟ inuit augꝰ. q casu exaudi. ō. xiij q. ij. p obeūtibꝫ. lj. h. illud intelligat de spālibus ofonibꝫ.

c ¶ Pūt. ar. q nō est diffinitū posse diffiniri. xxij. q. v. ꝟ vt. ar. ō. xxxj. q. j. qō si dormierit. ij. q. v. ꝓsuluisti.

d ¶ Ad mortē. vñ alibi aug. rāta labes ē illis pcti. vt hūilitarē pnie subire ñ possit. qō dde cōmittit ds ex sola iuidia vnitarē ecclīastica impugnat et diabolo scienē attribuit opa spūsci. vñ nec christus in passiōe p ralibꝫ ozauit. sz p eis q igranē dñm crucifigebāt eū dicēs. pr ignosce illis. qz nesciūt qd faciūt.

e ¶ Dimittēdā. pctm in spmscm oz gñalitē omē pctm mortale qz q vnā psonā offendit. offendit z aliā/spāliꝫ to pctm qō ex odio vel ex malignitate ꝓcedit. nā spiritusctūs ē amoꝛ ꝛ benignitas/sm alios pctm in spiritūsctm ē obstinatio mētis. s. in pctō obdurāte prīncia quā impnia comitat. ¶ Prouenit aūt hmōi obstinatio interdū ex dispatiōe. pura cū ds credit suoꝝ magni rudinē ōlicoꝝ dinā miaz excessisse. ꝛ ob ꝟ ō vicijs ascendat ad vitia. iuē illud qō ait chaym. maior ē iniq̄tas mea q̄ vt veniā mereaꝛ. vt. ō. xxi. ·§· interdū ex p/

Nota qd sit peccare in spiritū scīm.

sumptiōe. puta cū ds securꝰ deliq̄t tanq̄ de ꝓ tpali flagitio nō sit eternū suppliciū daturꝰ. in q̄ pcti genere refert hiero. se origine dephēdisse. q pꝰ mortē anathematizaꝝ ē. vt. xxiij. q. ij. c. vl. vel putas in articulo mortis sufficere penitere vt latro. de quibꝰ apostolꝰ. 3 maledicerꝰ hō q peccat i spē Jtē in spmscm peccatū est fm alios fraterne gre iudicia. pura si de gra a deo fratri collata iudeas. ne tibi ꝑferatur. ō. viij. di. qui ꝛtempra/Item fm alios peccare in spmscm ē blasphemia in psonā spūsci. ō talibꝫ habeē de ꝑse. di. iij. hi ꝛo hereticī. Jtē fr alios pctm i spiritūsctm est finalis impnia. peccatū spūsci qō durat vsq̄ ad mortē. vt vsq̄ i/clusiuū sit qō ꝟ Matth.16 ponit. aug. potius velle vt ·ꝟ. di. ij. inē hec hircū ¶ Esz solz q̄ri vtz finalis impnia possit desinere eē. Rñ. iste terminꝰ finalꝫ impenitētia duobus modis accipit. Jnest enī alicui ipnia finalis. qñ ñ hz ꝓpositū pnitēdi. ꝟ pt desinere esse q ꝟ p/positū pt hre in Gen.3 ꝟ instāti. ꝛ cras nō. Jtē ē etiā finalꝫ impnia q̄dā ¶litas. q̄ iest aliqui ex eo q nunq̄ penitebit. ista nō pōt desinere eē subiecto exīte. q̄ si ponaꝫ oz dici q nunq̄ eā habuit.

f ¶ Oluissent iniq̄tes si potuissent sine fine viuere vt potuissent sine fine peccare: oñdūt qz in pctō sp viuere cupiūt q̄ nunq̄ desinūt peccare dū viuūt. ad magnā g iusticiā iudicantis ptinet: vt nunq̄ careāt supplicio: q̄ in hac vita nunq̄ voluerunt g carere pctō. ¶ Ex his nanq̄ apparet: q sine ꝓfessiōe oris et satisfactiōe opis pctm nō remittit. Nā si necesse est vt iniq̄tates nostraſ dicamꝰ: vt h postea iustificemur: si nemo potest iustificari a pctō nisi antea ꝓfessus fuerit peccatū i si ꝓfessio paradisum aperit: veniā acquirit. si illa solū cōfessio vtilis ē: q̄ fit cū pnīa. ī quo notaꝫ aliud esse ꝓfessio aliud pnīa siue interioꝛ siue exterioꝛ accipiaꝫ. si ille q̄ p mittit veniā occulte apud deum nō apud ecclesiaz pniam k agenti frustraꝫ euāgeliuz et claues datas ecclesie. pmittit etiam qō deus negat delinquenti: si nemo potest ꝓse qui veniaz: nisi q̄tulancūq̄ ꝛ si minoꝛez q̄ debeat pecca m ti soluerit penam. si solis sacerdotibꝰ ligandi soluēdiq̄ n potestas a deo tradita est: si nullus veniam accipit: nisi p ecclesie supplicatiōibꝰ ipaz impetrare ꝓtendat. ¶ Concluditur ergo q nullus ante ꝓfessionē oris ꝛ satisfactionem opis peccati abolet culq pā. Deniq̄ vt ꝑspicue appareat: neminē sine ꝓfessione a peccato mūdari ab ipō hūani generiſ p̄ncipio sumamꝰ ex ordium. ¶ Peccato transgressionis p̄mi parētes corrupti a dño sūt req̄siti ō culpa: vt

g ¶ Oluissent .mūq̄ assidue ei peccātū ñ miserek de us. vt. ō. xciij. di. diacom. ꝛ venia impētrenti ꝛc. xxiij. q. ij. legaꝫ. ꝛ tō sp obnoxij pene ꝑsistāt. vt. ·ꝟ. dist. vj. i fi.

g ¶ Ex his itaq̄ ifert ex p̄missis auctibus vsq̄ ad. ·§· deniq̄. h ¶ Si nēo. ō. e. di. si nēo pt.

i ¶ Paradisuz. ō. e. di. ecce nē rps.

k ¶ frustraſ. ō. e. di. agite.

l ¶ Cōsecꝛ. ō. e. di. nēo.

m ¶ Si solis. ō. e. di. ·vbū.

n ¶ Ligādi. i. iponādi satisfactionē vel relaxādi.

o ¶ Prās. nō solꝰ sacerdotibꝫ prāte ligādi traditā.

p ¶ Supplicatiōibꝫ. ō. e. di. multiplex.

q ¶ Deniq̄. ab isto loco vsq̄ ad. c. ¶ obiectem ꝓbat. xxij. auctibꝫ. s. pctā ñ dimitti sine oꝛ ꝓfessiōe. auctoritates ve. re. iduc vsq̄ ad. ·§· i euāg. ab illo ·§· in euangelio vsq̄ ad. ·§· ex his. iduc auctes no. re. ꝛ pꝛ exoīb ꝓclusit i. ·§· ex his. et oēs iste auctes irelligūt cuz ds ꝓfiteri ꝛtenuit.

a ¶ Serpēs.i. diabolus.q̄ serpente vtebaf̄ tanq̄ ore gano. vel intellige ad lfam. b ¶ Confessionē.z qz in seipso inuenit originē peccati. c ¶ Nō reuocabaf̄.qz irremediabile fuit pctm̄ eius .z impossibile est eū reuocare ad pniam. vt.j.di.ij.§. qō aūt reprobi .v. impossibile/hominis aūt pctm̄ fuit remediabile z hoc duabus ꝺ cāusis.qz eorum genus hūanum pierat de peccato ade. sed non tota āgelica natura peccato diaboli fuit irremediabile et nō pctm̄ hoīs ꝺ ¶ Regel. pharao rex egypti. de q̄ habef̄.ē.xxij.q.ij.§. ecce.qz abimelech rex gerare.de q̄ habetur.xxij.q.iiij nemo dicat.z.ē xxxiij.q.j. si per sortiarias.

e ¶ Passiones id est.ꝺlicta .xxq.j. illa.

f ¶ Ofonib9 .ē xxxiij.q.j. si per sortiarias.

g ¶ Precepit ī leuitico.

h ¶ Vt lepra. aliqua macula. Sūt aūt ītru/ ore genera lepre. in cute. in capillis. in domo .in veste. Jn capillis lepra ꝺr alopitia fluēti9 sanie capillis.si in caluicio vel in alia parte capitis albus vel rufus color inuent9 fuerit.plaga lepre est. Jn cute lepra cognoscit.si in ea fuerit alba.id est pallida albedo vt pustule. Et hmōi lepra vestis erat macula albavel rufa. Similit in domo dicebaf̄ lepra talis macula.z macula in pariete palloze vel ruboze deformis .z oia ista iudicabanf̄ arbitrio sacerdotis.si enī in hoie lepra nō erat pspicua.recludebat eū sacerdos in domo sua.vij diebꝫ ꝺm explet̄ si ñ creuerat lepra .iteruz recludebat eū alijs.vij.diebꝫ.q si nec tūc creuerat.mūdū eū iudicabat.qz si scabies erat lauabat homo vestimēta sua z mūdus erat. Cū ꝺo pspicua erat lepra.sepabaf̄.i. iudicabaf̄ immūd9 ad arbitriū sacerdot̄.z habebat homo vestimēta sua dissuta.i.facilia ad induēdū vel exuendū.vt sic cognosceret.z caput rasum vt posset cog/ pctm̄ qō trāsgrediēdo cōmi/ a serāt: ꝓfitēdo ōlerēt. ¶ Serpens aūt de culpa req̄sit9 nō b est:qz p ꝓfessionē nō reuocabaf̄ ad vitā. Chayn q̄z cum c ꝑme ꝑuaricatiōi fricidiū addidisset: sil'r a dño de culpa req̄sit9 ē:dū ꝺr ei :vbi ē abel fraf̄ tu9:ſz qz supb9 pctm̄ suū ꝓfiteri noluit: poti9 mēdaciter negādo deū fallere conatus ē dicēſ. Munquid custos frīs mei sum ego : indignus venia iudicat9 ē.vñ indespatiōis ꝓfundū mersus ē: dū ait:maior est iniq̄tas mea:q̄ vt veniā merear vag9 z pfugus exīst a facie dñi. signifi/ cās eos qui pctā sua ꝓfiteri dissimulāt: respectu dīne miseratiōis indignos haberi.

ꝺ Reges q̄z q̄ ignorātia ducti in abrahā deliq̄rāt nō nisi eo/ dē ozāte sanari meruerunt.

e Jn q̄ figuraf̄ q̄ passiones mo f rū nō sananf̄: nisi oꝛonibus g ecclesie. Moysi q̄z ꝑcepit do h min9 vt lepra siue in cute siue ī domo siue ī veste siue in crine apparet sacerdoti ostēk derec̄:z iuxta ei9 arbitriū se l parata:ei9 iudicio ꝓtamīare tur vel mūdarec̄. ¶ Saul q̄z cū a spū maligno vexarec̄ ñ poterat ad sane mēt̄ officiū redire:nisi ꝑ us dauid psalteriuz arriperet:z cozā eo psalleret: z ita ab eius vexatiōe cessaret diabolus. ¶ Jn quo mystice ostendit q̄ quicūq̄ diabolo ꝓpter peccata mancipatur:ab eius dñio eripi ñ valz:nisi dauid.i.ecclia psalterium accipiat: z cozam eo psallat.id est.spūalis gratie eum ꝓticipem faciat:z salubriter admonēdo z pie ꝑ eo ozando z exempla boni operis sibi ꝓbendo:diabolū ab inuisibili eius vexatiōe cum pescat. Dauid q̄z cum adulterium cōmisisset z homici/ m dium:nō ante audiuit a ꝓpheta: transtulit a te peccatum tuū dñs:anteq̄ ipm peccatū ꝓfiteretur: ꝓius enim ꝓphete peccatū redarguenti ꝓfessus est: z postea audiuit trāstulit dñs pctm̄ tuū a te.

n ¶ Achab q̄z cū de innocentis o sanguis effusiōe snīaz cōminant̄ dei audiret: iduit seip sum cilicio satisfaciēs deo ꝑ pniaz.vñ dñs ad heliā ait:q̄ niā achab reuerit9 ē faciē mea:ñ iducā malū ī diebꝫ ei9 ¶ Niniuite cū audirēt: adhuc q̄draginta dies z niniue ſb/ uertet̄:ex edicto regis z ꝓnci pū pniaz egerūt dicētes:q̄s scit cludebat alijs sepem diebꝫ post quos si sacerdos inueniebat creuisse lepra rūpebat eam.simlit ostium domꝰ leꝓfosz ꝓiici ex ciuitate z domuz radi ꝑ circuituz et pulueres rasure spargi ex ciuitate in loco imūdo.z alios lapides substitui in 2.Re.11 domoz luto alio liniri domuz.q si iterū redierit macula z pcue/ras lepra est.ꝺ struebat domꝰ z ligna z lapides et pulus ex ciuitate ꝓiciebanf̄ in locum imūdū i ¶ Jn cute.nō 3.Re.21 hoc dicit de veste z ꝺ domo.q ei ad litterā posit lepra inesse ſz si domꝰ vel vestis offerret ab aliquo in ministerium deputā/ Jone.3 da.antea sacer/ Matth.12 doti offerebatur et si aliqua inerat macula.q̄ ad ministerium impediretur sacerdotis iudicio relinquebat.

k ¶ Separata.quo ad officiū vel ministeriū.

l ¶ Contamiarec̄.domus velvestis vel cutis.i. ꝓtamināta vel imūda iudicarec̄.

m ¶ A ꝓpheta.i. nathan.

n ¶ Achab.j.e.di.iij.§. ecce achab.

o ¶ Jnnocentis.ſ. nabuthe.

p ¶ Et relinquat.ſ. nobis qui eum sequimur .vel pꝰ cōminationē a se datam.

q ¶ Jn bestialem.ē.xxij.q.iiij. miroz.

r ¶ Jn euāgelio.ß trāsfert se ad aucres no.testamti

s ¶ Pnie.nō rēmissiōis.nā veniēti9 ad illud reqr/ baf̄ pnia.non aūt in nro baptismate q̄ remissionis est.vt.j.de pse.di.iij.sine penitentia.

t ¶ Vel amicoz .ß enī deꝰ amar.vt multi rogēt.j.e. fleat. v ¶ Cecus.raboni.id est.magister.

a Mortuos. s. filiā archisine / gogi. filiuū vidue z la/zarum.
b Quartuz. vñ hoc grati. habu it. igram⁹. nisi dicat ß ó matthęo itelligi. cui cū dñs dice ret. sequere me. R. dño Dā.9 Pr meus mortuꝰ est. volo eū se/pelire. tunc dñs ait. di/mitte mor/tuos sepeli re mortuos suos. Matth.3 Mar.1 Luc.3 Joh.1
c Peni/tēs. dauid.
d Tacui peccata. Joh.11 Luc.17 Mar.9
e Ossa. ſtrutes q̄bꝫ aia ſuſtēta/tur. vt ossi/bus corp⁹.
f Dū cla marē. iactā do me de merit⁹ meis Matth.8 Mar.1 Luc.4
g Non clauder. i. n cōſtriget te finaliter. Matth.8 Mar.1 Luc.5
h Mon clauſer⁹ os non confi/tendo. Matth.10 Mar.10 Luc.18
i In p/fundo vici/oꝝ. vñ pec catoz cū ve nerit in p/fundū vicio rū ꝓtēnet. Matth.9 Mar.5 Luc.7 Joh.11. Mar.8 Luc.9
k Sſi/cit. nō negeſ. nam q̄ difficilen/tia eratꝛ cē xxxij. q. ij. ancillā. z. j. e. di. vj. ne/mo.
l Pēni/tētia. Ps.31
m Vul/nera. ꝺlicetꝛ conuertatur z ignoſcat deus: et
o relinquat p⁹ ſe būdictionez. hac
būilitate z ſatiſfactione iminētē ſubuerſionē euadere meruerūt. quoꝝ exēplis euidenē oñdiť: q̄ nullus a deo ꝓſequať venīā: niſi
p̄mū ſatiſfecerit ſibi p pnīaz. Ma buchodonoſoꝛ q̄z ꝓter ſupbiaz
p ſuā a rōnabili mente in beſtialez animuz cōmutatus: atq̄z a regno ſuo ꝓfug⁹ recedēs nō añ regnuz recepit: q̄ꝫ uerſus deū p̄dicauit. deniq̄z plebſ iſraelitica ob culpā ſue tranſgreſſiōis captiuitati tra dita non ante liberari meruit: q̄ ſua pctā ꝓfitēs danieꝛ z alioꝝ ſctoꝝ p̄cib⁹ ueniam accepit. In
q euāgelio q̄z veniētes ad iob̄em vt baptizarētur ab eo baptiſmo
r pnīe. p̄mū ꝓfitebantur pctā ſua oñdētes: q̄ q̄ſq̄z dz pctā ſua dam nādo ꝓfiteri: z innouationē me/liorꝛ vite ꝓmittere: ſi regenerati onis deſiderat gratiam accipe.
Chriſt⁹ q̄z alios legitꝛ ſuſcitaſ/ſe a mortuis: alios a lepra mun/daſſe: alios illumiaſſe: alioꝝ mē/bra paraliſi diſſoluta ꝓſolidaſſe: oim tū ſanitatē petitio ꝓprie vo/
s cis l'amicoꝝ legitꝛ p̄ceſſiſſe. Lu ca enī referente didicim⁹: q̄ p ſo cru petri pri⁹ rogat⁹ est: q̄ eā ſa/nitati redderet. Leproſus vero ille: quē dñs deſcēdēs de monte mūdauit: p̄us clamauit ad eum: dñe ſi vis potes me mūdare: quē
t poſtea tangēdo mūdauit. Cec⁹ q̄z dū clamaret ad eum: miſerere mei fili dauid: inꝛrogauit eū ie/ſus: q̄d vis vt faciā tibi? ait: ra/boni: vt videam lumē. Tres q̄z
a mortuos audiuit: q̄s alioꝝ oño/
b nibus reddidit vite. Quartū q̄z diſcipulo nūciante audiuit: ſz qz defuerūt viui q̄ p eo p̄carenť: re ſuſcitari nō meruit. Quib⁹ nimi rū exēplis euidētiſſime dať intel ligi q̄ ille quē grauiorꝛ culpe ma cula inficit: niſi ꝓfeſſiōe p̄ꝛij o/ris vl'eccliе interceſſiōe ſuffragā
c te ſanari non poterit. Hinc pe/nitēs ille q̄ p̄us tacēdo pctā fla/gellari meruerat: poſtea coꝛre/
d ptus dicebat: q̄m tacui inueraue
f rūt oſſa mea: dum clamarez tota die. Hinc chriſt⁹ exꝑſona⁹ mēbꝛo rū ait: nō abſorbeat me ꝓfundū: neq̄z vrgeat ſup me puteꝰ os ſuū. Ad aug. expōit dicēs. Puteꝰ ē hūane inią tatiꝛ ꝓfunditas: i quā
g ſi ceciderisꝫ nō claudet ſup te os
h ſuū: ſi tu nō clauſerꝛ os tuū. Cōfi tere ergo z dic. De ꝓfundis cla/mauī ad te dñe: et euades: clau/
i det ſup illū dñs: q̄ in ꝓfundo cō temnit a quo mortuo velut ab eo q̄ nō ē perit ꝓfeſſio. Hinc idē ꝓ/pheta ait. Introite portas eiꝰ in ꝓfeſſiōe. oñdēs ad portas miſeri cordie nō niſi p ꝓfeſſionē pctī ali quē poſſe attingere. Hinc etiā be atꝰ iohes baptiſta et ſaluatoꝛ nr exordium p̄dicatiōis ſue a pnīa ſumpſerūt dicētes: pnīaz agite: appꝛopinq̄bit enī regnum celoꝝ: oñdētes ad regna celoꝝ neminē poſſe attīgere: niſi p̄mū p pnīam deo curauerit ſatiſfacere. Hīc ēt in actib⁹ apl'oꝝ legitꝛ: q̄ credēn/tes veniebāt ad apl'os annūciā/tes actꝰ ſuos. Ex his oīb⁹ faci/le monſtrať ſine ꝓfeſſiōe nulluz veniā poſſe ꝓmereri. Hinc ēt leo
k Sſicit penitēti (papa ait ꝓfeſſio: q̄ p̄mū dño offerť: deinde ſacerdoti: q̄ ꝓ delictꝫ pe/nitentiū p̄catoꝝ accedit. Item.
l Pēnitentia q̄ dilata est: cum ſtudioſi⁹ petita fuerit: non negeſť: vt eo mō ad idulgētie me
m dicinā ania vulnerata pueniat. Item aug⁹. in ꝛmone de pnīa.
n Non ſufficit mozes i meli⁹ cōmutare: z a pteritis ma lis recedere: niſi etiā de bis q̄ fa/
o cta ſunt ſatiſfiat dño per peniten tie doloꝛē: p būilitatis gemituz: p ꝓtriti coꝛdis ſacrificiū coopan tib⁹ elemoſynis z ieiunijs: Item
p Quit dñs mu (ambꝛoſi⁹. Ntare ſniaz ſi tu nouerꝛ emē dare delictū: Item leo papa.
q Aliud q̄dē est debita iuſti/cie repoſcere: aliud p̄ria
r s pfectionis amoꝛe cōtemnere. Il/licitoꝝ veniā poſtulantem opoꝛ tet etiā a multis licitis abſtinere
t dicente apoſtolo: omīa mihi li/
v cent ſed non omnia expediunt. vnde ſi penitens habeat cauſam

Non ſuffi/cit q̄ ad fa/mā exterio rez. ſufficit eni q̄ ad de um / dūmō nō ꝓtenat. ß Ps.68
o Per pnie. ſ. e. di. ſi peccatuz dauid. Ps.129
Quit ſniaz cōminatio/nis. vt. xxij q. iij. inco/mutabil'. z in ß ſilis ē ꝓtoꝛi q̄ ad i terlocutoꝛi am. ff. de re iu. q̄ iuſſit. Eccl.17 p Ps.99 ¶ ß 29 ¶ mno/ Mat.5.et.4. Mar.1 Lu.5
Alīb. ē. xj. q. j. aliud. Act⁹.19
r Repo ſcere. ē. xii/ij. q. j. q̄ de betur. q
s Pro/prio. ff. de mino. ſi iu/dex.
t Licēt ß expoſui. ē. xj. q. j. a/liud.
v Expe diūt. vt de/bitū repere re. vt. ē. xii ij. q. j. q̄ de betur. ſz nō expedit cuz ſcandalo. Item tem/poralia ac/cipere. j. q. j. iudices. Item oīa ci bis indiffe/renter vti. xj. q. iij. ad mēſaz. ſz ñ expedit. xv iij. q. j. oīa. Item vxoꝛez gētile dere linq̄re. xxv/iij. q. j. tam nūc. ſed nec expedit. vt e. q. j. ſic ei. I. Cor. 6. z. 10

a Qui sanctus. in pascha. i. in transitu de vicijs ad virtutes. qz pascha transitꝰ interp̃tat. vt de conse. di. iij. p aquã. b ¶ Peccatoz. ex hoc videt̃ q̃ constituit⁹ in mortali possit auctoritate sua a cõione sacramẽtoz abstinere. iuxta illud. pbet se homo. z sic de pane illo edat ꝛc̃. z ideo laudat̃ mulier q̃ menstrua patitur si ex reuerẽtia abstinet ꝛc̃. v. di. ad eꝰ. et Malach. 3 arg. j. de cõse. di. iij. quotidie. sz cõtra. ꝛc̃. c. dif. sunt qui arbitrantur Luc. 12 z. c. facilius. z. j. e. in actu. in contrarijs istis dicitur q̃ nec aucoritate sua sed sacerdotis dz abstinere a cõione altaris. ¶ Sol. abstinet ꝯs peccati cõscius aliquando ꝓpter reuerẽtiã. qõ cõmeda/tur vt hic. z in similiby/aliqñ ꝓpter sanctificatiõẽ delicti. putãs tale abstinentiã ꝓdesse etiã non iniuncta ei aliq̃ pnia a sacerdote quod inhibet in contrarijs sed z in illo casu vbi ob reuerentiam abstinet ꝓpter criminis ꝓscientiã distinguo. vt si scandaluz oritur ex eius abstinentia. cõpelli põt a prelato suo ad sumẽduz eucharistiã vel penitendũ. ar. j. de cõse. di. ij. siquis in/trat. z. c. seculares. si vero nõ est scandalum. bene facit abstinendo. j. de cõse. dis. ij. quotidie. hodie tñ videtur tolli ista distinctio. vt extra. de pe. z re. omnis.

c ¶ Remozdet. fm q̃ notant. ꝛc̃. xvj. q. j. monachi.

d ¶ Eccleſiã. i. vnitatem ecclesie p fidez z charitatẽ. nec enim intelligi potest de ingressu corporalis ecclesie. nemo nanq̃ p peccato aliquo abstinendꝰ est ab ingressu ecclesie. nisi sit excõmunicatus vel interdictus ex iusta causa j e. g. iij. vir cum propria

e Jagamus. Casus. dicit hiero. q̃ sicut deus ꝓpter penitentiã reuocat suam etiã cõtra cõtumaces. tam. ita ꝓpter penitendi negligentiaz bona reuocat q̃ promisit. z hoc ꝓbat exemplis hieruſalẽ z samarie na buchodonosoz z ezechie. f ¶ Rursus. vba gratiani.

h g ¶ Eundem. s. amos de quo locutus fuerat hiero.

Q Uamobrem. illud tangit q̃ nabuchodonosoz vidit in somno arborem in medio terre ꝓtingentem vsq̃ ad celum. z sub ea habitabant animalia bestie. z in ramis volucres. z ex eo vescebatur omnis caro. et ecce vigil z sanctus de celo descendit. z ait. succidite arborem z ramos. z fructus eius. z fugient ex ea bestie z volucres. sed germen eius in terram finite. et cũ feris sit pars eiꝰ. z ab hũano cõmutetur cor eius. z. vij. tempora cõmutent̃ sup eam. Quod somniũ daniel interp̃/tatus est. z ait. tu es rex arbor ea que inualuisti. et potestas tua in terminis terre. z audiuisti pugilẽ altissimi sententiã sup te. z ab hominiby ejcient te. z cum feris erit habitatio tua. fenum vt bos comedes. vij. tempora. i. vij. anni mutabunt sup te. et relinquet̃ tibi semen vel germen radicẽ. qz regnũ tuũ restituet̃ tibi. quãobrẽ audi consiliũ meũ. peccata tua elemosynis redime forsan ignoscet tibi deꝰ. post annũ aũt deambulabat rex i aula sua. z supbe logbarur dicẽs. nõne est hec babylon quã ego edificaui in roboze regni z in gloria decoris mei. ad/huc erat sermo i oze eius. et ecce vox de celo dicens. tibi dz na/buchodonosoz. regnũ tuũ transit a te. z cum seris habitabis. 4. Reg. 24 Eſa. 37 vij. temporibus donec sciaſ q̃ dominetur altissimꝰ vniuersis regnis hominũ. et statuit ex hominiby abiectꝰ est. z vt bos fenũ comedit. z roze celi caput eius infectum est ꝛc̃. donec capilli eius in similitudinem aquilarum crescerent. z vngues eius quasi vngues auium. Daniel 22 Mach. 9 Luc. 21 Dan. 4

i ¶ Elemosynis. elemosyne nanq̃ a morte liberant peccatoꝛem. qui per delicta subzuerat. vt. j. c. dist. medicina. ꝛc̃. c. dist. miroz.

k ¶ Redime. istud redime ponitur priuatiue. qz prie non est hic redemptio. simile. ff. commodati si vt. §. vltimo. ff. de lega. commisso. l. j. ff. quod vi aut clam si in rem. §. ij.

l ¶ Si forte. §. dist. lxxxvj. non satis. dubitanter dixit. quia deesse poterit contritio cozdis. argu. §. c. q. ij. admonere. z non valent elemosyne nisi ex bono fonte ꝛc̃. vt. lxxxvj. dist. non satis. vel ideo sub dubietate posuit. ne securitas negligentiam. z negligentia offensaz prestaret. vt. j. c. predixerat. vel ponitur assertiue. vt in euangelio forsitan z patrem meum ꝛc̃. j. dist. iij. ne forte. ff. de rei vendi. item si. §. j.

m ¶ Non potest. i. non contingit. hoc fm eos contra

n ¶ Mozituꝝ. ꝓpter peccatũ (quos hic loquit. quod cõmisit quando superbiuit de victoria quam habuit de inimicis eam sibi attribuens.

o ¶ Mutata est. non per indicij varietatẽ. sed eoꝝ mutatione qui conuersi per penitentiam meruerunt liberari.

p ¶ Asserit. dominus loquens hieremie. et sunt verba hieronymi super danielem.

a ¶Aliquin.i.nisi præstaret indulgentiã agenti bona.cur inferret mala agenti mala.⁊ hoc sequitur/ equũ est eni vt sicut male agentibus inferret mala/ sic bene agentibus pareat ⁊ conferat bona.

b ¶In reuerentiã.i.⁊ra equitatẽ reuerendã. vl' ad hoc vt oẽs eidez fuereamur tãtũ

c ¶Vicijs. s. di.lxxvj. odio.

d ¶Ad mẽsem xij.vlq; ad ãnuz pctã elemosynis redemit. post su perbiuit.

e ¶Forsitã.verba danielis.

f ¶Dubiter.i. ꝓponat fm for/ mã dubietat. vl' dic vt. s. in ꝓn.

Dan.4 g ¶Audacter. s. viij.q.j. si er/go. xxxij. q.v. si paulus. h aduerbiuz determinat verbũ vel partiципiũ.ar.ad hoc xciij.di.diaconi.

Item h Vde. o tu auditor.

i ¶Miscentẽ. s. dist.xlv. disciplina.

k ¶Chusanra/sathim. q̃ hũiliatiõ eoz inf̃rat i libro iudicũ. hic est diabolus cui humiliande ⁊ affligende tradun

Iudic. tur aie q̃ christi hũilitate ⁊ crẽpta i supbia se extollũt/ chusanrasathaiz fuit rex syrie ⁊ mesopotamie cui fuerut israel. viij. ãnis. eo q̃ fuaricar⁹ est

Iudic.3 in ꝓceptis dñi seruiendo idolis mortuo Josue. quẽ liberauit othoniel frat caleph. i. q̃ erat spiritus dñi post q̃s pplus clamauit ad dñm. tradito

g alioq̃n ⁊ in reuerentiã loquitur de⁹ se mala minari super gẽtẽ: ⁊ si bona fecerit: minas in clemẽtiã cõmutare rursuz asserit polliceri: ⁊ si male fecerit: dicit suã mutare sniam nõ i hoies: sz i opa q̃ mutata sũt. Neq; eni de⁹ hoib⁹ ira/

c scit: sz vicijs q̃ cũ in hoie nõ fuerint: neq; punit qõ mutatũ est. dicam⁹ q̃dẽ ⁊ aliter.

Fecit itaq; nabuchodonosor rex iuxta danielis filiũ mi sericordias ĩ paupes: ⁊ idcir

o co vsq; ad mẽsez. xij. in eo dilata ẽ snia. Sed q: postea ambulans ĩ aula babylõis gloriat⁹: ⁊ dicit: nõne hec ẽ babylon magna: quã edificaui in domo regi ⁊ ĩ roboze fortitudinis mee ⁊ gl'ia nomis mei: bonũ miscẽdie pdidit malo su

e perbie: forsitã ignoscet deus delict⁹ tuis. Cũ btus daniel

f pscius futuro⁹ de snia ỏi dubitet rẽ temerariã faciũt: qui

g audacẽ peccãtib⁹ veniã pollicent/ Et tñ sciẽdũ ẽ q̃ nabuchodonosor regi bõa opa facienti venia repmittit. ¶Idẽ

h Vde benignũ dñm misericordiã cũ seueritate

i miscentẽ: ⁊ ipi⁹ pene moduz iusta ⁊ clementi deliberatiõe pẽsantẽ. ⁊ iõ nõ ĩ ppetuũ tradidit pene delinqntes. sz q̃n

k to inq̃t tpe fuiert chusanrasathaim: h̃ ẽ. viij. ãnis. Discet h̃ o tu auditor q̃s illa es: q̃ tibi ꝓsci⁹ es alicui⁹ errozis ⁊ q̃nto tpe errasse te nosti: et

l q̃nto tpe deliquisti: tanto nihilomin⁹ tpe humilia teipm deo: ⁊ satisfacito et in ꝓfessione pnie. non expectes vt humiliet te cusarsaton: ⁊ inuito necessitat⁹ extorqueat pniaz sed ipe pueni ipius torzoris duriciã/ q: si teipm emẽdaueris: si teipm correxeris: pt⁹ ẽ dñs ⁊ miserecors: q̃ vindictã

n temperet ab eo q̃ illã penitẽdo pueni. Sed illud ꝓsiderem⁹: q: donec fuierũt cusarsaton hi traditi ꝓ delict⁹ suis fuerãt: ⁊ nõ clamauerunt ad dñm. nemo suscitat⁹ est q̃ saluare eos posset/ cum vero

o clamauerũt ad dñm: tũc suscitauit dñs saluatorẽ israel: ⁊ saluauit eos. ¶Idem.

p ¶Ecclesia christi ẽ si hñs

o maculã neq; rugaz aut aliq̃d istiusmodi. q̃ q̃ peccatoz est aliq̃ sorde maculatus:

r de ecclesia christi nõ ꝑt appellari: nec christi subiect⁹ dici. ¶Possibile autẽ est vt quõ ecclesia christi q̃ prius rugã habuit ⁊ maculã ⁊ imũdiciã: et

s postea restituta ẽ: ita ⁊ peccatoz currat ad medicũ. qz non habent op⁹ sani medico: sz male hñtes: vt curent⁹ vulnera ipoz: ⁊ fiant de ecclia que ẽt corpus christi. ¶Idem.

t ¶Super trib⁹ scelerib⁹ damasci ⁊ sup q̃ttuoz non

u conuertã eũ. Juxta tropologiam hoc possum⁹ dicere. ¶Primuz pctm est cogitasse q̃ mala sunt. Scõm: cogitatiõib⁹

v parcerem illi/ sed q: diu expectaui eũ ad pniam vt cõuersus recipet sanitatẽ. ⁊ ecce ipe abusus est patientia mea. tertio ⁊ quarto afflixit. cogoz murare sententiaz.

v ¶Conuertã. nõ ex. (vt plagis cozrigã deliquẽtes. peccabo eum vt cõuertat⁹. sed plagis cozripiã eum/ vel lege interrogatiue. nõ cõuertam eũ. id est nonne conuertam eum ab insania sua flagellando ipm.

x ¶Justa. verba hieronymi. ꝓ mortalitatem. de hoc quere. s. di. xxxvij. vnio.

p Ecclia. macula. heresis vel mortalis pcti. s. di. xxj. quis. s. pxi. q. iiij recurrat.

q ¶Rugã. scz scismat⁹ vel venial' peccati.

r ¶De ecclia. s. xxiij. q. iiij. forte ꝑ. c. hec aũt vita. ꝑ/Sol. eccle/sia gñaz large sumit. vt granũ et paleã coplectat⁹ vt est in ꝓlũs. s. xxxij. q. iiij. recurrat⁹ vl' dic aliud esse de ecclia qõ hic negat⁹ de malis. aliud esse in ecclesia qõ in cõtrariis cõcedit⁹. vl' distingue. naz sunt q̃da i ecclia noie ⁊ re. vt boni catholici vt h̃ q̃da nec noie nec re. vt ꝑcisi. s. xxiij. q. iiij. siquis a catholica/ q̃dam noie tm̃. vt in cõtrariis/ q̃dam re tm̃. vt. j. de cõse. di. iiij. non dubito.

Ephes. 5

Mat. 9 Mar. 2 Lu. 5

s ¶Et maculã vñ ꝓpha. in peccatis dimisi matrem vr̃am. vt. j. xxxv. q. j. c. vlti.

e Super trib⁹ ⁊ba hec sũt amos ꝓphe cõminant⁹ ezechieli regi damasci. q. x. trib⁹ grauiter affligerarat. q. d. si ezechiel semel et bis tm̃modo pplm meuz esset ꝓsecut⁹. forsitan

Amos. 1

in mals dicat ecclesia

a ¶ Delicto. quasi dicat q̄ in triū p̄ioꝛibus peccat. si peniter conuertit ad eū vultū clemētie sue. si vero nō peniter conuerciꝛ ab eo vultus clemētie sue.

b Secunda tabula. pcellaꝝ hui⁹ mundi. qꝛ nauſgamus rendēres ad patriā. ꝛ incurrim⁹ naufragiuꝫ ex peccato primi hois. quo sum⁹ mozti addicti.

Prima tabula ē baptiſmus vbi purgaꝫ ver⁹ hō ꝛ induit nouus. xxvj. di. deinde.

Scōa tabula ē pnia q̄ post baptiſmuꝫ reſurgimus. poſt baptiſmū lapſi p̄ penitentiaꝫ reuocari valent. ſed nō p baptiſmū. h. ad lr̄am. prima tabula ē nauis. ſecūda tabula eſt ſcapha. q̄ in naufragio periculuꝫ viratur.

Ezech. 18. ꝛ. 33

c Ne forſitan feſtiuitatis .i. cenophegie in q̄ iudei ſingulis annis hīrabant ſub vmbꝛaculis i mēoꝛia. xl. an. q̄d in deſerto fuerunt ſub tabernaculis. q.d. ad lr̄am. ſic ei olim vos de egypto liberaui ꝛ habitaſtis in tabernaculis. ſic ꝛ nunc educā ō iminēte captiuitate pecꝛoꝛuꝫ ſi ad me reuerti voluerit?

Oſee. 12

Zu epiſtola Hiermie

d ¶ Q̄ fac baptiſma. nō ramē q̄cunq̄. vt .j. de cōſe. diſt. iiij. ſine pnīa. vñ ſemper iſta duo q̄uis i terdictū generale ponatur. excepta intelligunt ex de ſpō. nō eſt vobis. Itez hoc facit pnīa q̄ baptiſm⁹ q̄ ad vitā eternā. non. quo ad hoc vt petere poſſit q̄s iure ſuo diſpenſationē acta

Gen. 6

e Redixerat hiere. (pnīa. arg. ex de vo. c. j. in fi. mias. i epla quā redixerat ad trāſmigratiōē babylonis dicēs. cū impleri ceperint. lxx. anni viſitabo ꝛ reducā vos ad locū iſtuꝫ. f ¶ Preces. ē. xxiij. q. iiij. obtineri. g ¶ Deniq̄. alia rōne. pbat q̄ ab oꝛone nō eſt ceſſandū. quia ſi deus videt homines negligentes acq̄euiſſe puerſis. Tertium: q̄ō mente decreuerī: ope cōpleuiſſe. Quartū poſt pctm̄ nō agere pnīam: ꝛ ſuo ſibi cō

a Placere delicto. Idem

b Ecūda poſt naufragiū tabula eſt culpā ſimpliciť cōfiteri. Imitati eſtis errantē: imitamini ꝛ coꝛrectū. erauimus iuuenes: emēdemur ſenes. iūgam⁹ lachꝛymaſ: ꝛ ge

m mitus copulem⁹. Idem.

Olia diuinitat̄ natura eſt clemens ꝛ pia: magiſq̄ ad indulgētiā q̄ advindictā p̄ona. qꝛ nō vult moꝛtē pctōꝛis: ſz vt q̄uertat̄ ꝛ viuat. ¶ Sic̄s poſt lapſuꝫ peccatoꝛ ad verā pnīam ſe conuertit: cito a miſcōie veniā impetrabit. Idē i ma

c Ne forſitā pec (lachia. cati īmemoꝛes tardius reuertanī: adhuc inq̄t. Sedere vos faciā in tabernaculis ſic in dieb⁹ feſtiuitat̄? vt

d q̄ō facit baptiſma: ſ faciat pnīa: ꝛ habitēt i tabnaculis ſaluatoꝛis: hoc eſt in eccleſia ſaluatoꝛis. Idem.

e Redixerat bieremias lxx. annos deſolatiōis tēpli: poſt q̄s rurſuꝫ veniret p̄pluſ in iudeā ꝛ reedificaret ibidē templū i hieꝛl'm: q̄ res nō facit danielē negligentē: ſz magis ꝓuocat ad rogādum: vt q̄ō de⁹ p̄miſit p ſuā clemētiā

f impleat p eoꝛ p̄ces: ne negligentia ꝛ ſuꝑbia pariat offen

g ſam. ¶ Deniq̄ etiā in geneſi

h legim⁹. c. ꝛ. xx. ānos pnīe cō mutat q̄ō p̄ius p̄miſerat. h ¶ Legim⁹. vbi dicitur. nō p̄manebit ſpūs meus in hoīe in eternū. qꝛ caro ē. i. fragilis. erūtq̄ dies eius. c. xx. anni/q. d. ſpūs meus. i. indignatio mea. ꝛ ira mea nō remāebit i hoīe in eēnū .i. nō erit eterna q̄ſi nō reſeruabo hoiem i eternis cru-

ciatib⁹. ſed ipſuꝫ hic puniā tpaliť ſcz diluuio. h dicit ꝓpter illos q̄ in diluuio ſalvati ſunt ꝛ conuerſi ad deum.

i ¶ Ante. nunq̄d etiā iudex pt hoc facere p⁹ data inducias. ar. q̄ ſic. ff. de reiu. q̄ iuſſit? Idez ē dices in ſnia lata ſub ꝺditione. ff. de ſen. excō. a nobis. Vyſicomiſſ.

k ¶ Poſtea. argu. q̄ ſi teneris mihi libꝛū ſcribeꝝ. re ad certū ēmi nū ꝛ tantū iā de tpe ē elapſum q̄ in reſiduo ſcribere nō poſſis. ſtatim poſſim agere cōtra te. ar. ſ. ij. q. vj. appellatoꝛe. ff. de ꝺb. obliga. h iure. arg. contra. ff. ſi quis cau. ſi eū. ſ. j. ff. de ver. obli. nul/la ſtipulatio. cōtra. ff. e. inſulam vbi ſoluitur hec contrarietas.

l ¶ Cōminat⁹. pena. ſ. diluuij.

m ¶ Abieci. q̄n tum ad p̄ſentem pnīam.

Dien. 24 xli. q. 4

Tob. 4. li. 1 Dañ. 4

Medicina. peccata. i. penas debitaſ peccatis. nō in ſca. pctā dicit penas peccatoꝛ. q̄ elemoſynis redimūtur ꝛ relaxantur. vel elemoſyne redimūt peccata. i. oſtendūt eſſe dimiſſa. vel

n Medicina miſericoꝛdie tollit peccata magna habemus plura ſubſidia q̄ bus pctā nr̄a redimim⁹? pe-

o cuniā habes redime peccatū tuum. non venalis eſt dn̄s: ſed tuiꝑe venalis es peccat̄

p tuis. venundatus es redime te operib⁹ tuis: redime te pecunia tua: vilis eſt pecūia ſz p̄cioſa eſt miſcōia. Elemoſyna inq̄t a pcō liberat crimia:

q ergo elemoſynis redimunt̄.

Item iohannes os aureū.

r Medicamentū foꝛtius q̄ō maxīe opaī in penitētia: hoc ē ſicut in p̄ceptiſ medicine medicamētū q̄dam herbaſ mltas accipit: vnā aī dn̄atiſſimaꝝ: ſic ꝛ i pnīa dn̄atoꝛ iſta herba ꝛ potētioꝛ ē et

s vniūſū ipa efficit? Audi ei q̄d legitur de miſericoꝛdia vel elemoſyne virtute que eſt ſpiritualis medicina anime.

o ¶ Redime. ē. xlj. diſt. non cogant. ar. ſ. diſt. lxxxij. preſbyter. p ¶ Venundatus. ē. xv. q. j. non eſt.

q ¶ Elemoſynis. ē. c. diſt. ſ. alij. c miroꝛ.

Medicamentum. id eſt elemoſyna. s ¶ Ipa efficit. vbi deeſt oportunitas alia faciendi.

a ¶ Date elemosynā. s. ordinate a vobis ipis incipiē/tes. vt cū vobis primū exhibeatis. ff. di. iii. qui vult.
b ¶ Munda. i. mūde ⁊ sine peccato possidebit alia.
c Deus. Casus. de⁹ indifferenē quēlibet pctōrez re/cipit. si pniteat ⁊ sacerdotib⁹ licentiā relaxādi de pena ꝙcessit.
maiora tñ pecca/ta maiori pena sunt punienda.
d ¶ Diffinitio/nē. i. distinctiōez
pfonaz. i. nulluz
vere penitentē a se excludit. vt. ē xxvii. q. ij. §. i. l diffinitionē. i. ex/ceptionē pctōz.
e ¶ Qui. i. fmi/sionē pctōz. a se se p misericordi/am cōferendā.
f ¶ Omib⁹ pe/nitentib⁹. vere peni/tentibus.
g ¶ Et relaxā/di. i. penā pecca/ti dimittendi.
h ¶ Sine vlla. i. nullū excipiē/do vel pctō⁹ vt peccarum.
i ¶ Exaggeret. i. si maior fuit culpa. maior sit dolor de culpa. vel satisfactio p culpa.
k ¶ Maioribꝫ ē. xxiii. q. j. non
Matth. 5 Luc. 7
Luc. 7
Beli. 3
afferamus.
l Veat. scz si manifestum fuerit crimen do/leas manifeste ⁊ fleas vt p te o/ret mr ecclesia.
m ¶ Et culpā. i. penā culpe. si/qua dign⁹ es p⁹ corde cōtritio nē p lachrymas ⁊ oratiōnē ex to/to deleas.
n ¶ Multi. h erīā faciunt epi/scopi cum volūt suis neporib⁹ benefacere ⁊ merito. qz personam christi gerunt. xxi. dist. in nouo.
o Dam. statim. argu. q sentēcia lata statim executi oni mandanda sit. vt notaui. ē. ij. q. j. sicut.
p Tres autē. Casus. tres sunt modi agendi penitē/tiam. Primus qñ adultus volēs baptizari agit penitentiā. Secundus qñ aliquis quotidie peniter de leuibus peccatis. Tertiꝫ qñ aliquis penitentiā agit de mortalib⁹ que phibenē in decalogo. Ab illo aūt ver. est enī penitēcia. tractat de scōo modo. nā siquis con/temnit venialia. ꝓpter contemptū eoz constituit di/

a dicit scriptura dīna. date ele/
b mosynā: ⁊ oīa mūda sunt vo/bis. Itē ambro. i li. de pnīa.
c Deus diffinitionē nō fa/
d cit: q̄ misericordiā suā
e oībus ꝓmisit: ⁊ relaxandi li/
f centiaz sacerdotib⁹ suis sine
g vlla exceptiōe cōcessit. sed q̄
h culpaz exaggerauerit: exag/
i geret pnīam. Maiora enī cri/
k mina maioribus abluuntur
l Fletibus. Idem. Veat ꝓ te mater eccle/
m sia: ⁊ culpā tuā lachrymis la/uet: videat te christ⁹ meren/tez: ⁊ dicat tibi. beati tristes qz gaudebitis. Amat vt pro/
n vno multi rogent. deniq; in/
euāgelio mot⁹ vidue lachry/mis: qz plurimi ꝓ ea flebāt: filiū ei⁹ resuscitauit. Idem.
o Adam post culpā deus statim de paradiso eie/cit: nō distulit. sz statim sepa/rauit a delicijs: vt ageret pe/nitentiā. statim tunica vesti/uit cū pellicea non serica.
Item aug⁹. ad felicianum.
p Tres sūt aūt actiones pe/nitētie: qs mecū vestra
r eruditio recognoscit. Una ē
s q̄ nouū hoīem parturit: do/nec p baptisma salutare oīm ꝓteritoz fiat ablutio pctōrū.
t oīs enī q̄ iam sue volūtat⁹ ar/biter ꝓstitutus est: cū accedit ad sacra fideliū nisi eū vete/ris vite peniteat: nouā īcho/are nō pōt. Ab hac pnīa cum

baptizanē soli paruuli īmu/nes sūt. Mōdū enī pñt vti li/
v bero arbitrio. q̄b⁹ tñ ad ꝓse/cratiōnē remissionēq; origi/
x nalis peccati prodest eoz fi/des: a q̄bus offerunē. Alte/ra vero pnīa est: cui⁹ actio p totā vitā istā q̄ in carne degi/
y mus mortali ppetua suppli/catiōis hūilitate subeūda ē: qz ꝑmū nemo vitā eternā in/
z corruptibilē īmortalēq; desi/derat: nisi eū vite hui⁹ talis corruptibil⁹ et mortal⁹ penite/at. nō enī sic q̄sq; in nouā vi/tā p sanctificatiōnē baptismi nasciē: vt quēadmodum ibi deponit oīa pctā ꝓterita: et ita stati mortalitatē ipaz car/nis corruptionēq; vite depo/nat. Tertia ē actio pnīe: q̄ p
a illis peccat⁹ subeūda est: q̄ le/gis decalog⁹ ꝓtiet: ⁊ de q̄b⁹
b ap̄ls ait. ¶ Si eī nosmetipos iudicaremus: a dño nō vtiq;
§ iudicaremur. et infra. ¶ Est enī pnīa humiliū ⁊ bonoruz fideliū pena q̄tidiana: ī qua pectora ꝓtundim⁹ dicentes. dimitte nobis debita nr̄a ⁊c. neq; ea dimitti nob⁹ volum⁹ q̄ dimissa in baptismo nō du/
e bitam⁹: sz illa vtiq; q̄ būana fragilitate ēq⁹ pua tñ cre/
f dra subrepunt: q̄ si collecta ꝙ nos fuerint: ita nos graua/
g būt ⁊ opprimět: sic vnū aliq̄ grande pctm. Quid enī in/ter ad naufragiuz: vtrū vno

baptizanē soli paruuli īmu/nes sūt. Mōdū enī pñt vti li/
v bero arbitrio. q̄b⁹ tñ ad ꝓse/cratiōnē remissionēq; origi/
x nalis peccati prodest eoz fi/des: a q̄bus offerunē. Alte/ra vero pnīa est: cui⁹ actio p totā vitā istā q̄ in carne degi/
y mus mortali ppetua suppli/catiōis hūilitate subeūda ē: qz ꝑmū nemo vitā eternā in/
z corruptibilē īmortalēq; desi/derat: nisi eū vite hui⁹ talis corruptibil⁹ et mortal⁹ penite/at. nō enī sic q̄sq; in nouā vi/tā p sanctificatiōnē baptismi nasciē: vt quēadmodum ibi deponit oīa pctā ꝓterita: et ita stati mortalitatē ipaz car/nis corruptionēq; vite depo/nat. Tertia ē actio pnīe: q̄ p
a illis peccat⁹ subeūda est: q̄ le/gis decalog⁹ ꝓtiet: ⁊ de q̄b⁹
b ap̄ls ait. ¶ Si eī nosmetipos iudicaremus: a dño nō vtiq;
§ iudicaremur. et infra. ¶ Est enī pnīa humiliū ⁊ bonoruz fideliū pena q̄tidiana: ī qua pectora ꝓtundim⁹ dicentes. dimitte nobis debita nr̄a ⁊c. neq; ea dimitti nob⁹ volum⁹ q̄ dimissa in baptismo nō du/
e bitam⁹: sz illa vtiq; q̄ būana fragilitate ēq⁹ pua tñ cre/
f dra subrepunt: q̄ si collecta ꝙ nos fuerint: ita nos graua/
g būt ⁊ opprimět: sic vnū aliq̄ grande pctm. Quid enī in/ter ad naufragiuz: vtrū vno

cum baptizanē. vel ante.
s ¶ Parturit. ꝓpīe ponit hoc verbū. cū enī ho/mo iā proponit ⁊ meditat q̄ ba/ptizari velit. age/re pniam incipit/que pnīa nouum hoiem parturit. i. in nouū hoiez. i. de eo veruſto ꝓius culpe ueru/ stare habentē fa/cit nouū hoiem. i. grē nouitatez habentem. de cō/se. di. iii. non du/bito.
t ¶ Omis. ff. de ꝓse. di. iii. ois q.
v ¶ Ad ꝓsecra/tionē. i. sanctifi/cationē vel satis/factionem.
x ¶ Prodest. i. sacrm collatū in fide eoz. vel pro/dest quia offert eum. I. Cor. 11
y ¶ Supplica/tionis. qz sp de/bem⁹ supplicare vt ab eo libere/mur.
z ¶ Desiderat. cū effectu. Matth. 6 Luc. 11
a ¶ Peccat⁹. p mortalib⁹.
b ¶ Si ei nos. penitēdo affligē do dānādo nos de peccato.
c ¶ Judicare/mur. i. pūiremur ad penā.
d ¶ Est ei pnīa modo redit ad secundum arti/culum.
e ¶ Que humana ff. di. iii. §. si verba. ⁊ c. q̄tidianis.
f ¶ Collecta. fm illud. Et q̄ nō ꝓsunt singula mlta iuuant.
arg. ff qui. ex cau. ma. necnon. §. liquis sepius. vt. ff. de pac. si plures. §. cui nullum/argu. contra. ff. de iurisdi. om. iudi. l. si idem. C. de iudi. sancimus. §. penul.
g ¶ Et opprimět.

s. complacentia Audiatoris seu finis.

a ¶Ieiunia.ſ.leuia.vel propter hec.i.leuia.

b ¶Sit pctm̄. Casus.cū post pniam dauid dñs trāſtulit ab eo pctm̄.querit quare postea p eo pctō multas penas ſuſtulit? ¶Rndet q licet pctm̄ ſibi eēt dimiſſum.tm̄ pena quā pmerit debeb.nā t ſi p baptiſmum nōb dimittit̄ originale pctm̄. tm̄ post baptiſmum ei⁹ peccati penā ſuſtinemus.

b ¶Sit peccatū. hic dic̄ peccatū. inferi⁹ idē vocat delictū.et ita indifferenter vtitur his vocabulis gregorius q t in cōi vſu loquēdi fit. ¶Aug⁹. tā in q̄ſtionib⁹ leuitici differētiaz notat dicēs / declinare a bono ē delictū,/ t ē peccatū facere malū.ynō apparet q pctm̄ mali eſt ppetratio. nā et opus eſt.ſ.di.iij. inter hec hircū. /delictū aūt ē bonī deſertio/dd ē aliud delictū q̄ derelictū vt delictū appellaſ p/prie q ignorāē ſit.iuxta illd. de-
licta iuuentutis 2.Re.12
mee t ignorātias tc. pctm̄ vero qđ ſcienter.

c ¶Punit ſ.di ſtinc.e.§.q̄cūq̄. ſ.di.e.ites ſicut. t.c.oportet.

d ¶Cū hoie .i. p hoiem tā q̄ miniſtrū. vt per hoſtem.ar. ɼxiij.q.v.remittunt. xv q.ſ.nec his. vel cū ipſo hoie.i. cū bō punit ſe ſuffi cienter.

e ¶Laxatur.ſ.e.diſt.§.alii ecōtra.t.c. nullo dite.

f ¶Cruciatibus ſ.e.di.§.nō ſunt. t.c.quē peniteꝛ.

g ¶Obimus vel luim⁹.i. ɼpter pctm̄ ade mortē carnis incurrimus.t alias penalitates ſuſtinemus.

g ¶Obimus.id eſt neceſſitati mortis ſubiacemur.

h ¶Siue per nos.cū penitentiā agimus.

i ¶Siue p ſemetipm.in baptiſmo.ſ.de pſe.diſ.iiij.ſi.

k ¶Sicut primi.p primos hoies t p (ne penitentia. dauid oſtenditur q licet p penitentiā vel baptiſmū nobis dimittant̄ peccata.tū poſtq̄ mors et alie penalitates p originali peccato inflicte remanent ad agonē t exercitiū. l ¶Reuocari.eodē modo quo p/mo fuerant.cū nō ſubiacebant morti t aliis penalitatibus ſibi poſtea inflictis.

m ¶Meruit.i.obtinuit.q.d.talis fuit cui data ē venia.ſi.viij. di.cōſuetudo.

n ¶A filio.i.p filiū abſalonem. diſt.xlvij.§.neceſſe.

o ¶Et nūc dicitur.i.obijcitur a quibuſdā hereticis qui dicebāt pctā in contritione ānt ad vitā eternā nō poſſe dimitti.

p ¶Niſi.q.di. ſi ḡrīt. niſi.i.ſed quia.nec dicitur ſic dictū fuit. id eſt ſic queſtū reſponſum. vel eſt ibi ſic. t tūc ita. niſi.id eſt ſed q niſi.ſed dic ſic cū/ſi.quia rationa/bile eſt q ita reſponderet tc. et q niſi ponat̄ p ſed inuenīt. ɼxviij.di. ſedulo. 2.Re.11

q ¶Impediretur.non vt tempozalem penā cuiuſcūq̄ peniteret.arg.ɼxiij. q.iij.ſi is.

r ¶Humilitate.imponitur ergo penitentia p peccato vt humiliter exerceat t ne diſciplia eccleſie deſeratur. ɼxiij.q.v.excommunicatozum.ſt vt ſatiſfiat eccleſie que ſcandalizata eſt.ſ.e.iudicet. Et ad cautelam.l.

s ¶Exerceretur (di.pſ byteros.ɼxxiij.q.ij.i lectū. ſ.diſt.iij.§.hoc de charitate.c.productoz.

t ¶Ademit.argu.q licet deſtruatur principale. remanet accelſoꝛium.argu.extra. de conuer.coniu. quidā.t extra.de ſponſa.ad audientiam.ff.de conſti.pecu. item.§.j.C.de predi.mino.t ſi is.ff.de mino.t cauſe.argu.contra.ff.de reg.iu.cū principalis.t.C.de le.t conſti.non dubiū.C.de vſu.eos.

/arth/ /ferēdan ſunt/ /lpti? pctm/

grandi fluctu nauis operiaſ t obruaſ: an paulati ſubtrahens aq̄ in ſentinā t p negligentiū culpaz derelicta atq̄ ɔtēpta ipleat nauē atq̄ ſubmergat. ¶Propt̄ hec ieiunia eleoſyne t oꝛones inuigilāt: in qb⁹ cū dicim⁹. dimitte nobis debita nra tc. manifeſtamus nos hre qđ nob⁹ dimittatur: atq̄ i his xbis humiliantes aias nras q̄tidianam quodāmodo agere pniaz nō ceſſamus.

b ¶Item gregoꝛius. Stulit tā dete/tabile: qđ eſt q post oīa q̄ de eodē pctō p ꝓphām a dño ei dicta ſunt: m
poſtmodū tāta tolerauit. Sz t culdubio dñs delictū ſine vltione nō deſerit. aut enī c ipe hō hoc in ſe penit⁹ punit. d aut ꝑ de⁹ cū hoie vindicans pcutit. ¶Requaq̄ igit̄ pctō parcit̄: qz nullaten⁹ ſine vindicta laxaſ? Sicut enī dauid audire poſt ɔfeſſionē meruit: dñs trāſtulit pctm̄ tuum: t tū poſt multis cruciatib⁹ afflict⁹ ac fugiēs: reatuz culpe quā ppetrauerat exoluit? ſic nos ſalut? vnda a culpa p̄mi hois abſoluimur: ſed tū reatū hui⁹ eiuſdē culpe diluentes: abſoluti q̄q̄ adhuc carnalit̄ obimus: qz delicta nra ſiue p nos ſiue p ſemetipz reſecat etiā cū laxat. ab electis enī ſuis inictatum maculas ſtudet tpali afflictione tergere: quas in perpetuū nō vult in eis videre. Itē auguſtin⁹

k ¶Sicut primi hoies poſtea iuſte viuēdo meruerunt p dñi ſanguinez ab extremo iudicio liberati: tū nō in illa vita meruerunt ad paradiſuz reuocari. ſic et caro peccati etiaz ſi remiſſis peccat? hō i ea iuſte vixerit: nō ɔtinuo mereꝛ eā mortem nō perpetī: quā ɔtraxit ō p/pagine peccati? tale aliquid nob⁹ inſinuatum eſt de ꝓphacha dauid in libro reguz. ad quez ꝓpheta cū miſſus eſſet: eiq̄ ob pctm̄ qđ admiſerat euentura mala cōminaretur ɔfeſſione pctī veniā meruit. rndente ꝓpha: q illud ei flagitiū facinuſq̄ dimiſſuz ſit: t tū cōſecuta ſunt q̄ dñs cōminat⁹ fuerat: vt ſic hūiliaret a filio: ḡre t nūc ōr. ſi de⁹ ꝓpter peccatū illud fuerat cōminat⁹: vt ſic hūiliaret a filio. cur dimiſſo pctō: qđ erat p ei cōminat⁹ impleuit? niſi qz rectiſſime ſi dictuz fuerit: reſpondeꝛ remiſſionē illā peccati factā: ne hō ad pcipiēdā q vitā impediret eā. ſubſecutū ẋo illud cōminationis exēplū vt pietas hoīs etiā i illa hūilitate exerceret atq̄ pbaret? ſic t mortē coꝛpis p pter pctm̄ de⁹ hoī inflixit: et poſt pctō remiſſionē ꝓpter exercēdā iuſticiā ñ ademit.

Idē i omel.ō pnīa. Dolor mēſura poti⁹ q̄ tpis in actione pnie conſideranda eſt

Actione. Casus. qñ pctm tantū est. q dign⁹ est pctor quari corpe christi. dz sacerdos pori⁹ ꝓside/rare mensurā doloris q̄ tpis. sed qz dolor est occultus qñq; statuunt tpa pene ab eo q̄ vices eius gerit cui ge/mitus nō est absconditꝰ. Et ideo q̄cūq; ꝓ occulto cri/mine a cōmunio/ne vult abstine/re. faciat hꝰ sacer/dos arbitrio et auctoritate.

a ¶ Jn actiõe. i. in agēda satis/factiõe. vt. j. ó cõ/se. di. iij. de⁹ qui.

b ¶ Vbi tale. j. de ꝓfe. dis. iij. de penitentiis.

c ¶ Mensura. j. e. mensurā.

d ¶ Est alii. j. xxiij. q. iij. de⁹ q

e ¶ Per verba j. xxj. q. ij. is ar. 2. q. v. hūane. ff. ó sup. le. l. labeo. j. et extra de spon. cū apud.

f ¶ Constituun/tur. i. ꝓfigunt.

g ¶ Ab his. j. xxvj. q. vj. tpa.

h ¶ Extra. j. xj. q. iij. illō pla/ne.

i ¶ Medica/menta. qz ꝓ illa sugent scruteꝰ confirmantur et conseruantur

k ¶ Auctorita/te. j. e. di. sunt q̄ arbitrantur. 2. q. facilius.

l ¶ Vdicet. Casus. ostēdit qñs ordo sit ser/uādus in accipi/enda pnia. ꝓmo eni dz ꝙs cōteri/deinde se dāna/re 2 redarguere 2 ꝓponere. i. coz/de cōfiteri 2 sa/tisfacere ad arbitriū ecclesie. 2 postea veniat ad sacer/dotē. 2 ab eo accipiat pniam. 2 si crimen est publicuz. vñ scādalū ortū sit. publice recipiat 2 agat pniam.

m ¶ Seueriſſime. sepe tulit lapsis succ⁹ amar⁹ opem

n ¶ Ad ārīstes. j. vj. q. iij. deniq; ar. j. xvij. q. ij. ab/bas.

o ¶ Claues. q vult pniam accipe. veniat ad su/um sacerdotē. qui eū ligare poterit 2 absoluere. nō ad alienum. vt extra de pe. 2 re. omnis vtriusq;

p ¶ Paternoz. i. filioz ecclesie. q

¶ Ordine. de q ordine hēs. j. c. q. ij. admonere. xij. q. ij. de viro. vel or/dine illo quē exꝑssi in casu.

r ¶ Ꝟpposit⁹. j. a sacer/dotiū q̄ ꝓponunt sacris ministrādis.

s ¶ Ceteris. hoc qñ crimen est publicū. ꝓut sequit.

t ¶ Jn tanto. i. multo.

v ¶ Jn noticia. de notoriis 2 enormib⁹ pec/catis intelligitur hoc argu. j. xxvj. q. vj. c. vlti.

x ¶ Multi. j. ij. q. j. multi.

Ensurā. Casus reddit hic hiero. rōnez quare in vnoquo q crimine nō est determinatū tps pnie. quia apud deū nō tantū valet mēsura tpis q̄ntū dolor is. et ideo relinquitur arbitrio sacerdo/tis. ꝓut videriē expedire tps ar/bitrio vt ꝓoget/ in q̄busdā tñ crib⁹ modi 2 tpa pnie determinata sunt.

z ¶ Pro vno. i. ꝓ genere cu/iuslibet crimis.

a ¶ Jn arbi/trio. in arbitrio sacerdotis ē reli/cū statuere tps pnie. ar. ff. de iu/dī. li. j. 2. j. xxvj q. vj. c. tēpora.

b ¶ Sacerdo/tis. hꝰ tñ cū pena nō ē exꝑssa. qz cū pena ē exꝑssa illā dz imponere ar. ex. ó of. iu. de le. de causis. j. di. v. falsas. ex cau/sa tñ aggrauare pōt 2 mitigare. ar. l. di. ó his q̄d si iniq; arbitrat⁹ est 2 minorē pe/nā iponat q̄ de/beat. si ei ē ordi/nari⁹ eius iudex siue sacerdos. et dispēsandi ac⁹ hꝰ facit sufficit illa. licet modica ad/delendū pcm. si ꝓ errorem et ab/isto penitēre cre/debat peritus. sufficit illa mior pnia ad pcm de/lēdū 2 oēz penā alteri⁹ vire. dū modo penitēs q̄ eā recipit mato/rē suscipe paratꝰ. este si sibi ponere. ar. j. e. di. quē pe/nitet. x. sepe. si aūt eū credebat impitū i culpa ē. nec re/uelabit hac sola pnia. Jdē iurꝰ est si ad aliū iuit nō ad suū judicē. cū suꝰ sacerdos eēt pit⁹. qz eo casu in culpa fuit. si aūt suꝰ sacerdos nō erat peritus. 2 ideo iuit ad aliū. qz hoc sibi licet. j. di. vj. placuit. 2 ille male est ar.

c ¶ Dolor. vñ 2 tan/ (bitrar⁹. dic vt dixi i ordiario.

tā ꝟtritionē posset sacerdos ꝓpēdere in hoīe q nullaz satisfactionē exteriorē ei imponeret.

d ¶ Abstinen/tia. j. de ꝓfe. di. v. ieiuniū. ś. di. lxxxvj. q̄d pdest.

e ¶ Cōuersatiōe. ś. xj. q. iij. plerūq;

f ¶ Negligēti/am. ś. l. di. de his cleric⁹. ś. xxvj. q. vij. sacerdos.

g ¶ Culpis. vt i fozicatōe sacerdot⁹ cū filia spūali. xxx q. j. sicḡ sacerdos. ś. lxxxij. di. pl hz. 2 in mulie⁹ alijs.

Pro 1 Pro 2 Pro 3

a Quis aliqñ. ⁊ deprehensus in aliquo peccato.
b ¶ Humiliauerit. i. humiliat⁹ apparuerit.
c ¶ Gloria. i. laudē ⁊ famā qua ab hoībus laudabat̄ q̄ credebat̄ esse bonus. ⁊ ita habes ex hoc. c. ꝙ clerici deteriores sunt laicis. sic ⁊ monachi deficiētes omīb⁹ sunt deteriores. xlvij. di. q̄ntuluz ⁊. s̄. xxiiij. q. iij. transferūt. vnde etiā d̄r a sanctuario meo incipite. vt. s̄. l. di. purgabit. ⁊ h̄ destruit eccl̄iam vehement̄. vt. viij. q. j. qualis.

d His auctoritatib⁹. Hic ꝯcludit ꝙ nō sola cōtritiōe cordis pctā dimittant̄. ⁊ rñdet auctoritatib⁹ inductis ꝑ alia parte q̄ asserit veritatē. s. pctā sola ꝯtritione cordis dimitti posse p⁹ in. §. ecōtra defendit sniam illā ꝙ sola ꝯfessione delent̄. ⁊ ita alternatim īcedit nūc ꝑ hac parte nunc ꝑ illa allegando.

e ¶ Negatōis. vnde q̄dā dicūt q̄ negando ter peccauit. triplex amor expiauit ⁊ trina confessio. vj. q. j. imitare.

f ¶ Totū vite. est hic ar. ꝙ intranti monasteriū nō est imponēda pnīa d̄ peccato añ cōmisso q̄ nec astulpho imponit̄. si ītrat monasteriū. ar. s̄. e. q. ij. admonere. ⁊ hoc ꝑpter ꝯtinuationem pnīe ⁊ exercitij que in monachis exigunt̄. ar. xvj. q. j. vos. extra de sen. excō. cū illorū. ⁊ arg. opti. extra de vo. ⁊ voti re. scripture.

g ¶ Leonis. s̄. e. di. §. ex his oībus. ⁊. c. sufficit. Magnū saltū fecit hic gratian⁹. quia cū deberet inferre auctoritatē ambro. de petro propositā. illā. s. petrus. s̄. e. di. circa prin. infert auctoritatē leonis quā induxit. s̄. e. §. ex his omībus. ⁊ pro alia parte.

h ¶ Sed ei. nō dicit verū. q̄ nō negat̄ esse necessaria penitenti exterior satisfactio. si ibi adsit facultas. sz dicit sufficit ꝯfessio q̄ fit deo ⁊ sacerdoti si adest facultas

i ¶ Delictū. non videtur congrua hec sol. contrariuz magis innuitur. j. e. dist. §. vlti. h.

k ¶ Non tibi. nūc primo inducit hanc auctoritatem que videt̄ facere ꝑ alia parte. vt eam soluat.

l ¶ Vt te. i. tuū pctm̄ secretū. m ¶ Accuses. te de illo crimine. n ¶ Reuela. lingua cordis ⁊ non carnis vnde subdit ante ⁊ cetera. o ¶ Viam. i. peccatum.

a Quis aliqñ videt clericū cito pnīam agentē:
b ⁊ si deꝑhensus humiliauerit se: nō ideo dolet q̄ peccauit:
c sed iō ꝯfundit̄ q̄ ꝑdidit glo
d riā suā. His auctoritatibus asserit̄ neminē sine pnīe ⁊ cōfessione ꝓprie vocis a peccatis posse mūdari. vnde p̄misse auc̄tes q̄bus videbat̄ ꝓbari sola ꝯtritione cordis veniā prestari: alit̄ interp̄tāde sunt: q̄ ab eis exponātur

¶ Negationē nāq̄ petri secuta est satisfactio lachrymarū: ⁊ trina ꝯfessio dñice dilectionis: qua penitus deleuit
e pctm̄ trine negatiōis. ¶ Nō ergo necessaria sibi erat cer
f ta satisfactio peccati. cui⁹ totū vite tp̄s obediētie impendebat̄ sui ꝯditori. Imitabatur enī illud ꝓpheticū. declina a malo ⁊ fac bonū. ⁊ illud esaie. Derelinq̄t impi⁹ viā suam: ⁊ vir iniqu⁹ cogitatiōes suas ⁊c̄. ampli⁹ horū nihil a pctōre exigit̄. ¶ Nō ergo il
g la auc̄te leonis pape satisfactio pnīe negat̄ esse necessa
h ria cuilibet delinq̄nti: sed ei tm̄ q̄ beatū petrū imitat⁹ huic seculo penit⁹ abrenūciat: ⁊ cunctoꝝ vicioꝝ fomitē in se fundit⁹ mortificat. Itē illud iohānis chrysostomi. Lauāt
i lachryme delictū qd̄ pudorē confiteri. Et illud aliud qd̄ scribit̄ in epl̄a ad hebreos.

k l Non tibi dico vt te prodās in publicū: neq̄ apud alios
m te accuses: sed obedire te vo
n lo ꝓphete dicēti: reuela ante
o p deū viā tuā. Ergo tua cōfitere pctā apud deū veꝝ iudicē cū orōne delicta tua ꝓnun
q cia non lingua: sed ꝯscīe tue memoria. et tūc demū sperate misericordiā posse ꝯsequi.
r Si habueris pctā in mente
s tua ꝯtinue maluz nunq̄ aduersus ꝓximū tuuz in corde
t tenebis. ¶ Nō ita intelligendū est: vt sine ꝯfessione oris pctā dicantur dimitti et sine publica satisfactiōe. Secreta nāq̄ pctā secreta ꝯfessione ⁊
v occulta satisfactiōe purgant̄ nec est necesse vt q̄ semel sa
x cerdoti ꝯfessi fuerim⁹ denuo cōfiteant̄: sed lingua cordis nō carnis apud iudicē veruz ea iugiter ꝯfiteri debemus.

Hinc etiā idē iohēs chrysostomus ait. Nūc aūt si recorderis pctōꝝ tuoꝝ ⁊ freq̄nter in ꝯspectu dei ꝓnūcies: ⁊ ꝑ eis clementiā ei⁹ dep̄ceris citius illa delebis. si aūt nunc obliuiscaris pctōꝝ tuoꝝ: tūc eoꝝ recordaberis nolēs: cū in toto mūdo publicabunt̄: ⁊ in cōspectu p̄ferunt̄ oīum tā amicoꝝ tuoꝝ q̄ inimicoꝝ

p ¶ Confitere. sacerdoti. vel in memoria sꝑ hēs ea postq̄ confessus es sacerdoti. in mēoria dico q̄ ad flendū non q̄ ad agenduz vel delectandū. vnd̄ subdit apud ⁊c̄. Ps. 36

q ¶ Nō lingua tm̄. vl̄ nō lingua s̄m aliā expositionē. s. vt intelligat̄ de iā confessis peccatis sacerdoti.

r ¶ Peccata. ea. s. s. cū dolore pnīe cōmēorādo

s ¶ Continue. s̄. dis. lxxxj. vellet contra.

t ¶ Non ita secreta. s̄. ij. q. j. si peccauerit. s̄. xv q. iij. de crimine.

v ¶ Purgant̄. duplicē innuit solutionē. p̄maz. s. d̄ occulto crimīe qd̄ sufficit ꝯfiteri soli deo per sacerdotem. nec in publico necesse ē illud confiteri. ⁊ hāc ponit ibi secreta ⁊c̄. Scd̄az ꝙ intelligitur d̄ crimīe iā cōfesso sacerdoti. q̄ illd̄ soli deo confiteri semꝑ debem⁹. nō voce sz corde ⁊ hanc ponit ibi necesse est ⁊c̄.

x ¶ Denuo. in q̄busdā tñ casib⁹ tenetur pluries illud idē confiteri. s. ꝓpter imperitiaz sacerdotū. q̄ si sacerdos meus imperit⁹ est teneor cōfessionē sibi factā alij discretiori ꝓpalare. j. dist. vj. c. j. ⁊. c. placuit. Item ꝑ contemptu satisfactionis. argu. j. dist. iij. si aplus. Item pro enormitate delicti. vt si sacerdos audito crimīe remittat eū ad superiorē. vt iterū crimine exposito pnīam sibi imponat. ar. ex̄. de pe. ⁊ re. c. significauit. arg. s̄. e. q. ij. latorem. Quartū etiā assignamus qui tñ non est expeditus. puta ꝑ diminutione confessionis. vt cū quis plura habet mortalia et vnum confiteretur. arg. s̄. dist. iij. sunt plures.

y ¶ Si recorderis. s̄. dist. lxxxj. valet contra. j. dist. iij. §. sinautem quis. ⁊. c. iudas.

a ¶ Dice/ bat. per na chan in li. regum.
b ¶ Ad oēs. ar. lxj. disti. mira mur. ꝛ. vbi est.
c ¶ Simi liter. ſ. ſine publica ſa/ tiſfactione et publica ꝓfeſſione.
d ¶ Qui crimen. ſ. e. di. facili⁹
e ¶ Re/ miſſibilem non bñ ſol uit. hoc enī erat ꝛ ante vel hoc die ꝓpter ſeqñ tem ſatiſfa ctionē po/ terat ei eē q ꝓtenerꝫ ſatiſface/ re. ꝛ rūc nō remitteret
f ¶ Cūcta ſ. e. ·ſ· hoc idem.
g ¶ Re/ miſſionis. pene tem/ poralis. ali as falſuꝫ di ceret.
h ¶ Arti/ culum. id ē intellectuꝫ
i ¶ Ple/ naria. q̄rū ad penam tempoꝛalē
k ¶ Rea/ tu pena. ſ. tempoꝛali debita pro reatu.
l ¶ Econ tra. hic in/ cit iterum defendere ſententiam illam q̄ di/ cit ſola coꝛ dis ꝓtritio ne peccata dimitti.

Pſa. 16
Pſa. 31
2. Re. 12
Exech. 18 a. 33
Eſa. 45. Joel. 2

et ſancto⁹ angelo⁹ ꝛ celeſtiū vir
a tutū. Non enī ad dauid ſolū di/
cebat: tu in ſecreto feciſti: ego cū
b ctis manifeſtabo: ſz etiā ad oēs
c nos ꝟ ōz. ¶ Similiē ꝛ illud ꝓſpe
d ri intelligiē. Qui crimē ſuū vl/
tro cogноſcūt: ꝛ aut illud ꝓꝛijs
ꝓfeſſioīb⁹ ꝓdūt: aut neſcientibuſ
alijs q̄les occulti ſūt ꝛc̄. alijs ne
ſcientib⁹. i. occulta ꝓfeſſioē iſtis
pctīs ſuīs ꝓfitētib⁹ nō publice il
lud manifeſtātib⁹. Ite illud ꝓ/
phete Dixi ꝓfiteboꝛ: ꝛ tu remiſi
e ſti. i. remiſſibile iudicaſti impie/
ratē pctī mei. Ita illud auguſti/
ni intelligiē. Magna pietas dei
vt ad ſolā ꝓmiſſionē pctā dimi/
ſerit. i. remiſſibilia iudicauerit.
Idē votū ꝓ ope reputaē: cū de/
eſt facultas. vñ votū ꝓfeſſioīs re
putaē ꝓ ope voc̄: cū deeſt facul
f tas ꝓfeſſioīs. Ite volūtas remu
neraē nō op⁹ ita intelligiē: volū
tas facit op⁹ remunerabile: non
op⁹ volūtatē. Ite illud: In qua/
cunq̄ hoꝛa pctō⁹ ꝓſus fuerit ꝛc̄
Cōuerti dicit q̄ oīno vertiē: cui⁹
op⁹ vox ꝛ cogitatio ita mortifi/
cationi deſudet pctī: ſicut ꝓ⁹ ſer/
uierat iniq̄tati. Ita ꝛ illud ītelli/
giē. Cōuertimini ad me ꝛc̄. Itez
Scindite coꝛda vr̄a ꝛ nō veſtīm
ta: eis ōz q̄ nulla interiori ſatiſſa
ctiōe p̄cedēte: ſz ſola exteriori ſe
deū poſſe placare ꝓfidūt. Item.
g Q̄ucta q̄ de lepꝛoſis mūdatē vl
de lazaro reſuſcitato inducunt:
ad ꝓtritionē coꝛdis nō ad veniā
remiſſioīs referēda ſūt. Obſtina
tio enī animi ꝛ ꝓfeſſioīs ꝓtēptuſ
q̄dā moꝛs ē impietatē ꝛ lepꝛa ſu/
perbie: a q̄ ds reuiuiſcit dū ſibi
h gr̄am doloꝛ delicti ꝛ votū ꝓfeſ
ſioīs inſpiraē. Ad hūc etiā arti/
culū ptinēt ea q̄ de viuētib⁹ vel ī
luce ambulātib⁹ vel dilectionez
dei habētib⁹ vel de habitaculis
ſpūſcti factis dicta ſunt vt hec
oīa q̄ſq̄ dicaē aſſecut⁹ ex coꝛdis
i ꝓtritiōe quā hz: non ex plenaria
pctī remiſſiōe quā nōdū inuenit
Sicut enim in baptiſmo remitti/
tur pctīm: ꝛ tñ ei⁹ pena reſeruaē.
ſic p ꝓtritionē coꝛdis q̄ſq̄ a deo
k reſuſcitari ꝺ̄z: lz adhuc reatu pctī

teneaē. Non ḡ p̄miſſis auctib⁹
vel argumētē ſine ꝓfeſſiōe oꝛis ꝛ
ſatiſfactione opis aliq̄s ꝓbaē a
l pctō mūdari ¶ Ecōtra auctaē il/
la iobānis chryſoſto. ꝛ ꝓſperi ꝺ̄
m mētē auctoꝛis extoꝛta vr̄: nō enī
ꝺ̄ nō dico tibi vt te publice accu
ſes: ſz nō dico vt apud aliq̄ſte ac
cuſes. ſic ꝛ ꝓſper nō ait oīb⁹: ſed
ſimplicit̄ alijs neſciētibus. Un/
de euidētiſſime daē intelligi: q̄
ſine ꝓfeſſiōe oꝛis pctā p̄nt deleri
n Ea ꝺo q̄ ad exhoꝛtationē p̄nie ꝛ
ꝓfeſſiōis dicta ſūt: non huic ſnie
o traire videnē: vel enī ſunt ver/
ba exhoꝛtatiōis vel inſſiōis: ſicut
p illud. Cōfitemī alterutrum pctā
vr̄a ꝛc̄. vel ſi q̄ iubēdo ſunt dicta
nō ad oꝛis ꝓfeſſionē: ſz coꝛdis: ñ
ad exteꝛiorē ſatiſfactionē: ſz inte
riorē referēda ſūt. Eſt enim pnia
alia interioꝛ alia exterioꝛ. Inte/
rioꝛ pnia eſt illa: de qua augu.
q ait. Dis q̄ ſue volūtatē arbitꝛ cō/
ſtituꝫ ē: nōpōt inchoare nouam
vitā niſi peniteat eum veteris vi
te. Item de eadem. Petrus in
r actib⁹ apl̄oꝛ legitur dixiſſe ¶ Pe
nitentiā agite: ꝛ baptizeē vnuſ/
q̄ſq̄ veſtrū. qꝺ de interioꝛi pnia
nō exteꝛiori dictū accipit̄. De ex
teꝛiori ꝺo pnia ambꝛoſi⁹ ait ſup
epl̄am ad romanos: gr̄a dei ī ba
ptiſmate nō req̄rit gemitum vel
planctū: nō op⁹ aliq̄ꝺ: ſz ſolū cō
tritionē coꝛdis ꝛ oīa gratē ꝓdo/
s nat ¶ Quecunq̄ ergo de peniten/
tia iubēdo dicta ſunt: non ad ex
teꝛiorē ſz interioꝛē referēda ſē: ſi
ne q̄ nullus vnq̄ deo recōciliari
t poterit. Illud autez auguſtini q̄
q̄ſq̄ negaē veniā poſſe ꝓſeq̄: niſi
u pus q̄ tulāc̄uq̄ pctī ſoluerit pe/
nā: nō huic ſnie inueniē adūſuz
Null⁹ enim aſſeriē a pctō mūda
ri: niſi pctī paſſus fuerit penam
Sz aliud ē pctm̄ ſacerdoti ꝓfite
ri: ꝛ ei⁹ arbitrio ꝺ̄ pctō ſatiſface/
re: atq̄ aliud ꝺo ꝓfiteri ꝛ ſecreta
v ſatiſfactiōe pctm̄ ī ſeipſo punire
Eſt eī pnia: vt ait aug. doloꝛ coꝛ/
dis q̄ q̄ſq̄ ī ſe punit qꝺ deliq̄t de
hac itaq̄ ſatiſfactiōe. idem ait in
pſalmo. l. exponēs. Cūm iniq̄ta/
tē meā ego cogſco: tu ne punias

m ¶ Au/ coꝛitas. ḡ e. ·ſ· non ti/ bi dico. ꝛ. ꝟ nunc autez
n ¶ Pꝛo/ ſperi. ſ. e. facilius.
o ¶ Ex/ toꝛta id eſt extoꝛte ex/ poſita.
p ¶ Ex/ hoꝛtationē aliam rūſi/ onem po/ nit infra. vel ſi q̄ iu/ bendo. ter/ tiam. ī. e. ·ſ· hoc ergo.
q ¶ Con/ fitemini. ḡ diſ. xxv. ·ſ· criminis. ꝺ̄ ſed hic mi/ nus bñ di/ cit gratia/ nus qꝺ̄ coꝛ rigit. ī. e. ·ſ· econtrario ea que.
r ¶ Omiſ ſ. e. tres ūt ſunt actio/ nes.
s ¶ Peni tentiam ḡ/ tia de. ī. de ꝓſe. diſ. iij. ſine penitē tia.
t ¶ Que/ cunq̄ alle/ gando di/ cit.
v ¶ Au/ guſtini. ḡ. e. di. ·ſ· alij. er. c. nullus
x ¶ Pe/ nam. ſalꝛez interioꝛem ſcilicet coꝛ/ dis ꝓtritio nem ꝛ doloꝛ rem.
y ¶ Pu/ nire. ī. diſt. iij. ·ſ· hoc ꝺ̄ charitate. c. penitēn/ tia eſt.

Act. 2

a ¶ Laboze.nihil enī charꝰ emīt q̄ qđ ꝓcīw impe/trāt.vt dicit sene.ar.ad hoc.viij.q.u.illud.

b ¶ Pluribus.ar.j.di.vj.placuit.ar.ꝛ.s.dist.e.§.ex his.sub illo.§.non ita.

c ¶ Facilius.quia tot sacerdotes obligat ad orandū ꝑ se q̄t sacerdo/tib⁹ ꝓfiteē.vt j.e.q̄uis.

d ¶ Quib⁹.ar.ꝑ remissiōib⁹ q̄ fiūt ad pontes. et adralia.

e ¶ Sup terrā.i.in ecclesia. qz eccl̄iā nulla so lutio vel ligatio fieri pōt.s.j.q.j remissionem.

f ¶ Et ꝓsirmāt eos iuste ligatos esse.

g ¶ Quos liga tis iuste ꝛ misericordit penit⁹ ꝑ pctis impositis et eos iuste esse solutos.

h ¶ Soluit⁹ iuste ꝛ misericor/diter a penis.

i ¶ Justicie.iu sta pena ligādi.

k ¶ Aut mie. aliquid de pena relaxādo vel ali quē cōioni sacra mēto⁹ recōciliā do.

l ¶ Opavra.s. q̄ dimittatis q̄ vos peccata.

m ¶ Scientes si in eius paro/chia non est di/scretus sacerdos eius qui pest cō sensu talē adeat vt j.di.vj.placu it.vt ex de pe.et re.ois.

n ¶ Quem de/sideranti.alias. quem desiderat

o ¶ Locus. ff. exerci.l.j.in pn.

p ¶ Et si ille.j. de ple.di. iij.in prin.

q ¶ Ex desiderio.j.ca.q.v.qđ deo.

r ¶ Etsi.nō tā citō.s.di.l.sicꝫ diaconus.

s ¶ Soluerenꝫ.ab eo quo ad penam tē

pozalem.

t ¶ A sacerdote.deus quē non fallit pec cati qualitas nec peccantis affectus.vr.xxiij.q.iij.de ns qui veram de penitente ꝓmisit sententiā. Sed ꝑsi/byter qui mentem alteri⁹ nō pōt videre.talia ꝓfitētis verba iudicat qualia foris sonant.vnde indignū ab/solui freq̄nter.vt.xxiij.q.iij.deus.ꝛ.xxij.q.v. huma/ne.alioq̄n verū nō esset qđ hic dicit cum apud deū nul las patiat vēire moras pcōris ꝓcursio.vt.xxvj.q.vj.

a qui spūali laboze petit gra/tiam.laborat enī mens pati/endo erubescentiā ꝛ qm̄ ve/recundia magna ē pena.qui erubescit ꝑ christo:fit dign⁹ misericordia. Ad̄ apparet qz

b ḡto plurib⁹ ꝓfitebit⁹ in spe

c to facili⁹ ꝓsequit⁹ grāz remis sionis. Ipsi enī sacerdotes plus iam pñt ꝓficere pl⁹ ꝓfi

d tentib⁹ pcere. q̄bus enim re mittūt remittit dñs.lazarus enī de monumēto iam susci/tatū obtulit dñs discipl' solu/endū.ꝛ ꝑ hoc oīdens ptā/tem soluēdi ꝓcessam sacerdo tibus. Dixit enī: qcūq̄z sol

e ueris sup terrā soluet ꝛ i cel' hoc ē ego de⁹ ꝛ oēs celestis militie ordies ꝛ oēs sancti i

f gloria mea laudāt vobiscū ꝛ

g ꝓfirmāt q̄s ligat⁹ ꝛ soluitis nō dixit q̄s putat⁹ ligare aut soluere:sed in quos exercue

h ritis opus iusticie aut mie. i alia autē opa vra in pctōres nō cognosco/ Quare q̄ con/fiteri vult pctā: vt inueniat

m gram:querat sacerdotē sciē/tem ligare ꝛ soluere:ne cum negligens circa se extiterit: negligat ab illo:q̄ eū miseri cordit monet:ꝛ petit: ne am bo ī foueā cadāt: quā stult⁹ euitare noluit/ Tanta itaq̄z vis ꝓfessiōis ē:vt si deest sa/cerdos ꝓfiteat ꝓxio.sepe eī ꝓtingit q̄ penitēs nō pōt ve

n recūdari cozā sacerdote quē

o desideranti nec loc⁹ nec tps

p offert:ꝛ si ille cui ꝓfitebitur ptātē soluēdi nō habeat: fit

q tñ dign⁹ venia ex desiderio sacerdot⁹:q̄ socio ꝓfiteē tur

pitudinē crimīs. mūdati enī sūt lepꝛosi dum ibāt oīdere oza sacerdotibus:anteq̄z ad eos pueniret. Ad̄ patz deus ad coꝛ respicere: dū ex neces sitate ꝓhibent⁹ ad sacerdo/tes puenire.sepe q̄dē eos q̄/runt.sz sani ꝛ leti deus q̄runt anteq̄z ad eos pueniret mori unt. Sed mīa dei est vbiq̄z q̄ ꝛ iustis nouit pcere:ꝛ si nō

s tācito sicut ꝛ si soluerentur

t a sacerdote/ Qui ergo oīno ꝓfiteē ꝛ sacerdoti meliori q̄z pōt ꝓfiteaꝫ: si pctm̄ occultū est:sufficiat referre ī noticiā sacerdot⁹:vt grata sit obla/tio muneris. Nam in resur/rectiōe filie ꝓncipis pauci i/terfuerūt q̄ videret. nōdum enī sepulta erat: nōdū extra portā ciuitat⁹ delata:nōdum extra domū in noticiā porta ta. Jntus resuscitauit: quaz int⁹ inuenit:relict⁹ sol' petro ꝛ iohanne ꝛ iacobo pre ꝛ mre puelle: in q̄b⁹ figuralit⁹ pti/nēt sacerdotes eccl̄ie,q̄ sāt extra inuīt aīadūtēdū ē quō

u suscitauit.flebat enīz turba p⁹ filiū vidue/fleuit martha et maria ꝑ frē supplicātes. flebat ꝛ turba q̄ mariā fue/rat secuta lachꝛymis marie admōita/ Jn q̄ docemur pu/blice peccātib⁹ nō ꝓmū:sed

x eccl̄ie sufficere meritum.

I tē leo papa. Sufficit illa ꝓfessio:q̄ primū deo deinde

3 Quis plenitudo fidei vi deat esse laudabil':q̄ ꝑ dei timoꝛē apud oēs hoies eru/bescere ñ vereꝫ. tñ qz ñ oīuz bmōi sē pctā:vt ea q̄ p pnīaz

multi penitentiā declinabant.

c ¶ Quibus accusantib⁹.s.inimicis.non enim per pe/nitentiam rollitur pena ciuil'.ar.xxiij.q.ij.admonere

d ¶ Percelli.si alie pbatiōes sunt que sufficiant eaz

Luc.17

Mach.9 Mar.5

Luc.7 Joh.11

Ja.17

huiusmodi ꝓfessiõe ⁊ est huic simile. xxiij.q.v.ℬ videt
a ¶ Sufficit.ℨ.di.e.ℌ.ex oib⁹.⁊.c.sufficit.
b ¶ Quib⁹ auctib⁹.ꝓfessiõis an.ſ. sit necessaria vel ñ.
c ¶ Breuiter.imo pliꝛe.vel ideo dicit breuit respe/ ctu multarũ auctatũ que de hac materia loquunt.
d ¶ Vtraq; ℬ nõ ꝑbabit gra/ nus ꝓsequẽs.c.

Quida.to ta ecclesia et ideo ei adhe/ rendũ est quia a pluribꝫ cõprobatur.ar.xxix.di.i canonicis.
f ¶ Oẽ vtrũq; scz ꝓfiteri deo et sacerdoti.
g ¶ Perfectoꝛ q nõ hñt nisi ve nialia. vñ nõ in/ digent oꝛis ꝓfes/ sione ſpãli.
g ¶ Perfectoꝛ ℨ.e.di.ℌ.his au ctoꝛitatib⁹.
h ¶ Docet.i.ℬ est signuꝫ sacer/ dotiꝫ.q. pctã di/ mittant ꝓfiten/ ti p̃ penitentiã nem. ar.ℨ.e.di.ℌ.qui dem.⁊.c.oĩs qui nõ diligit sĩl coꝛ dis penitio est si gnũ pctoꝛi.q. g̃ tia dei dimisit ei pctã.quia nemo ẽ vt de ꝓse.di. iiij.nemo.
i ¶ Admiſtra/ tione. sola ꝑtri/ tione.
k ¶ Medicoꝛ id est.sacerdoꝫ
l ¶ Via ꝛo ad pnĩa

Dic i titulaꝝ. ij.dis.in q̃ illa q̃stio tra/ ctatur.an chari tas semel habi/ ta possit amitti. et ẽ certũ q; põt in via pegrina/ tiõis cũ cũ eq; fit ꝓfecta.ve.j. e.ℌ.nõ ẽ mirũ. qõ ꝓbat auctib⁹ et exẽplis. in pa tria aũt vbi pfe/ ctissime iã habe tur nõ admittit j.eo. charitas. hãc q̃nem tra/ ctat ℬ gran⁹ oc casione alterius quaz ℬ ipe i ini/ poscũt ñ timeãt publicare re
b moueaꝝ improbabiliꝫ ꝓsuetu do:ne multi a pnĩe remedijs arceãꝝ. oĩ aut erubescũt aut timent inimicis suis sua fa/
c cta reserare q̃bus pñt leguꝫ
d ꝓcelli ꝓstitutiõe/ Sufficit eĩ illa ꝓfessio:que p̃mũ deo of/ fertur. tũc etiã sacerdoti qui
p delictis penitẽtiuꝫ p̃catoꝛ accedit. tũc enĩ plures ad pe nitentiã poterũt ꝓuocari:si populi auriꝫ⁹ nõ publicetur
d ꝓscia ꝓfitẽt. Quib⁹ aucto/ ritatib⁹ vel q̃buslibet ratio/ nũ firmamẽtꝫ vtraq; snĩa sa tisfactiõis ⁊ ꝓfessiõis innita
e tur:in mediũ breuit exposui mus. Cui aũt harũ poti⁹ ad herẽdũ sit: lectoꝛis iudicio
d reseruaꝝ. vtraq; enĩ fautoꝛes habet sapiẽtes ⁊ religiosos viros. Ñ theodoꝛus cantuariensis archiep̃s aiti pe/

Oĩda deo solũmõ ꝓfi/ teri debere pctã dicũt vt gre ci.q̃dã ꝛo sacerdotib⁹ ꝓfitẽ da eẽ pcẽsent vt tota fere scã
f eccl̃ia qõ vtrũq; nõ sine ma/ gno fructu intra sctãm fit ec clesiaꝫ: ita dũtaxat: vt deo q̃ remissoꝛ ẽ pctoꝝ: pctã nr̃a cõ
g fiteamur:⁊ ℬ pfectoꝝ ẽ⁊ cũ dauid dicam⁹. Delictũ meũ cognitũ tibi feci:⁊ iustitiaz meã nõ abscõdi. Dixi confi/ tebor adũsum me iustitiam meã dño:⁊ tu remisisti impie tatẽ pctĩ mei/ Sed ñ aposto/ li institutio noꝫ seq̃nda est: vt ꝓfiteamur alterutrũ pec/ cata nr̃a:⁊ oꝛem⁹ p̃ inuicem vt saluemur. Cõfessio itaq; que soli deo fit:qõ est iusto/ rũ:purgat pctã. Ea ꝛo q̃ sa/
h cerdoti fit:docz q̃liꝫ ipa pur genf pctã/ Deus nanq; salu tis ⁊ sanctitatꝫ auctoꝛ:⁊ lar/ gitoꝛ plerumq; p̃bet hãc sue
i pnĩe medicinã inuisibili ad/
k mĩstratiõe plerũq; medicoꝝ opatione. Di.II

Olia ꝛo ꝺ pnĩa se mel cepit hr̃i ser/ m o:aliꝫ tulũ alti us repetẽdũ vr̃ diuĩsoꝛ snĩaꝫ certꝫ auctib⁹ munitas ĩ me/
l diũ ponẽtes. Alij dicũt pe/ nitẽtiã semel tm̃ esse vtilem. vnica est enĩ:nec iterari põt.
n si ꝛo reiteraꝝ: p̃cedẽs pnĩa
o nõ fuit. Et si de snĩa iudicis q̃ eius merito pctã videnf esse remissa: apl̃o tñ ei⁹ p̃tiã cui omnia futura p̃sentia sunt:
r nunq; habenf remissa:quia non est seruata illa sententia veri sacerdotis. Vade ⁊ am
s plius noli peccare. Item ec/ ce sanus factus es: iam am/ plius noli peccare:ne deteri us aliquid tibi ꝓtigat. Ite ex octaua synodo. ℌDrimam vicij causam non penitus ex tinguit: qui in illam postea

Siquis semel no status fuerit inuidie vl̃
v ꝓtentionis vicio:⁊ rursus ĩ hocipsum inciderit: sciat se x p̃mam causam ex qua inui/ dia vel contentio nascitur ĩ interioꝛibus medullis habe
y re reconditã. Oportet ergo. eum per contraria atq; adũ/ sa curari. id est. per humilita tis exercitium. Exercita ꝛo humilitatis sunt:si se viliori/ bus officijs subdat:⁊ mini/ sterijs indignioꝛib⁹ tradat. Ita nanq; arrogantie ⁊ bu/ mane glorie vicium euitari
z vel curari poterit:vt in ꝙsue tudine humilitatis affectus vltra tam non incidat in ar/ rogantie ⁊ vane glorie deli/ ctum. sed in singulis huiusmodi vicijs cura similis ad/
a hibeatur. Item. Sine chari tate nulli adulto peccatum

pnĩe reiterari posſit.pcedit q̃ gran⁹ in hac di.ℬ mõ.ꝓmo ꝓbat q; pe nitẽtia nõ possit reiterari vsq; ad.ℌ. Ite sine. vbi late/ ter ingredit materiã hui⁹ di.⁊ ꝓbat charitatez. semel habitã amitti nõ posse vsq; ad.ℌ. hec q̃ de charitate.

vbi icipit auctoꝛi/ bus allegaꝝ rñ/ dere asserẽs illaꝫ ꝺ charitate pse/ cta eẽ intelligen das.⁊ ide supra occasiõe g̃d⁹ in charitate eẽ p/ barvsq; ad.ℌ.ñ ẽ mirũ. vbi late/ ter aduersaz prẽ assumit⁊ q; cha ritas amitti pos sit exẽplis⁊ au ctoꝛitatiꝫ ostẽ/ dit vsq; ad.ℌ.e/ uidẽt vbi ostẽ/ dit ℬ vez eẽ. nõ solũ ꝺ caritatis ope sz etiã ꝺ ipa charitate⁊ ℬ vs q; i ſi.di.pscḟ.
m ¶ Proponẽ tes absolut⁹ no/ minar⁹ est. Joh.8
n ¶ Pnĩa que valeat ad vitaz Joh.5
o ¶ Judicis.q̃ pniaz impoſuit.
p ¶ Ei⁹.dei vl̃ sacerdotis.
q ¶ Merito.i. fm iustitiã j.di. iij.ℌ.eoꝛ.
r ¶ Munꝯ.al/ legãdo dicit.
s ¶ Noli pec/ care.i.cẽ in ppo sito peccãdi.ta/ mẽ aliꝫ iduc alle gando.

Jhs semel nõ⁹.i. ỏphẽsus e
v ¶ Vicio vel alio q̃cũq;.
x ¶ Primã.ꝑ/ mã vicij cãz i se pẽit⁹ ñ extirpat q̃ in ideꝫ postea recidit.
y ¶ Recõditã. nõ ideo ℬ dicit. q sp ita sit sz q; ita fuerit ꝙsump tio iuidia vel cõ tentio iterata.
z ¶ Curari. ℨ. xxvj.q.vij.affe/ ctũ.ex ỏ ỏpo.g̃/ uis j.ỏ ꝺi.dis. v.legimus.
a ¶ Item sine

charitate adulto ff. de pse. di. iij. quō. ꝛ. c. solet ff. c. dis. .s. fugerat. ꝛ .s. romanos. ꝛ. c. tolle. a ¶ Aliqñ .s allegādo dicit. vt auctem inducat.

b ¶ Caritas que deseri potest. nunq̄ vera fuit.

c ¶ Que deseri pōt. i. quā pringit deseri vel ōfa cili

d ¶ Nūq̄. i. p/ seueras finaſ vt vera. i. ad cēnaz bēitudinē.

e ¶ Adicata. i. pfecta.

f ¶ Securus. spei pseuerātia. nō rei pñtia. qz

Joh. 4 dlibet etiā: p/ fect⁹ timere de/ bet ne charitatē amittat. xxxij. q. v. si paulus.

g Cant. 8 ¶ Alida. ver ba salomo/ nis in canticis.

h ¶ Dilectio. i. charitas pfecta

i ¶ Cepit. i. pti git vt pueniat in/ tellige de facili.

k ¶ Occidit. i. remouet a dele/ ctatiōe sic⁹ mors remouet ab om/ni actu terreno.

l ¶ Caritas. Casus. i. b c. s. cōmēdat p/ sper charitatem ex ei⁹ effectibus et sūt .xx. pspe/ri vsq; ad illud c. ite beda. Se/cūdo oñdit q. d charitatē hz fa/cile peccaſ resi/stit bonis oībus abūdabit ꝛ mū dana ptēnit. dif ficilia facile pfic subdit etiam dd sit deū diligere. et dd sit puerte/re ordinē dilecti onis. Tertio oñ dit ad quid cor nm sit diligen/dū. Quarto oñ/ dit q̄liē sit dili/gendū. diligeſ p

remittit: non autem hz cha/
a ritatem qui aliquādo pecca/turus est criminaliť. Un/de augu. ad iulia. comitem.

b c ¶ Caritas que deseri po
d test: nunq̄ vera fuit.

I dem super epl̄as iohānis

e ¶ Adicata est charitas:

f ¶ Securus esto: nihil ma li pcedere potest. I tē greg. in moralibus.

g h ¶ Alida est: vt mors dile/ctio. virtuti eteni mortť dile/ctio compaſ: quia nimirum

i mentem quā semel ceperit: a
k delectatiōe mūdi fundit⁹ oc/cidit. Item pſper in libro ō
l contemplatiua vita. Cha/
m ritaſ est (vt mihi videtur) re/cta voluntas ꝛ ab omnibus

n terrenis ac pſentibus pror/sus aduersa: iūcta vero deo

o insepabiliť ꝛ vnita igni quo/dam spiritussancti a quo est et ad quem refertur incensa:

p inq̄nameti oīs extranea cor/

q ruptionis nescia. nulli vicio mutabilitatť obnoxia: supra oīa que carnaliť diligunť ex

r celsa affectionū oīum poten/tissima diuine pretemplatiōis auida in omnib⁹ semp inui/

s cta: summa actionū bonaꝝ.

t salus moꝝ: finis celestiū pre

x ceptoꝝ. mors criminuꝝ: vita

y virtutū. virtus pugnantiuꝝ palma victoꝝ: anima sctārū mentiū: cā meritoꝝ bonorū pmiū pfectoꝝ. sine q̄ nullus

z deo placuit. cū q̄ aliq̄s pecca

b re nō potuit: nec poterit. fru

vitā dignā facies volūtatē. n ¶ Terrenis. secē de charitate impfecta. quā hñs pōt curare tpalia. ar. xij. q. j. habebat. o ¶ Insepabiliť. i. nō defacili sepaē. p ¶ Inq̄nameti. i. mortalis. q ¶ Vitio. i. muta/bilitati in viciū. r ¶ Affectionū. i. bonarū volūta/tum.

ctuosa in penitētib⁹: leta in pficiētib⁹. gloriosa i pseue/rātib⁹: victorioſa i martyri/

c bus: operosa i oīb⁹ oīno fi/

delib⁹. ex q̄ dd ē boni ope

d ris viuet. I tē. Nec ē chari/tas vera germana perfecta:

f quā excellētiorē viam noſat

g apl's sctūs. Sicut enim sine via nullus puenit q̄ tēdit ita sine charitate q̄ dicta ē via: nō ambulare pñt hoīes f er

h rare. I tē. Ergo si charita/tē deo exhibeam⁹ ꝛ primo de corde puro ꝛ pscia bona et fide nō ficta. facile pctō re sistim⁹. bonis oīb⁹ abunda/mus: seculi blādimēta ꝛtem nim⁹ ꝛ oīa q̄ difficilia sūt hu mane fragilitati vel aspa: eti am cū dilectiōe pficim⁹: si tñ deū charitate pfecta q̄ nobiſ ab illo est: ex toto corde ꝛ ex tota aīa ꝛ ex totť viribⁿ dili/gamus. Ex ea enim pte ds

i peccat: ex qua minus diligit deum. quoniaz si ex toto cor de diligamus nihil erit ī no bis: vnde peccati desiderijs seruiam⁹. Et quid est deū di ligere nisi illi copulari. ani/mo concipere fruende visio/nis eius affectū: peccati odi

k um: mūdi fastidiuz: diligere

l etiam pximū quem in se cen suit diligendū: in ipo amore reseruare legitimuz modum nec peruertere dilectiōis or/dinem pstitutum. Illi puer/tunt nec modū diligendi cu stodiūt: qui aut mūdū q̄ ptē

s ¶ Sūma. id est. pfecta.

t ¶ Mors. i. sa luciferos facies mortes.

v ¶ Finis. i. cō sumatio vel qz pcepta finaliter docet vt habeāt

x ¶ Vita. ꝛtum ff. c. di. pro/inde. i. Cop. ij

y ¶ Pugnātiū cum viciis.

z ¶ Cū q̄. i. ea pseuerādo.

a ¶ Peccare. mortaliter.

b ¶ Potuit. re ce .bbi in q̄ facit ad ppositū gra/tiani.

c ¶ Operosa. i. effectiua bo/nor operū.

d ¶ Nec ē cha/ritas germana. id ē. germanos et pcordes faci/ens insepabiliť adherēs. Salo/mon. dixi sapia soror mea est. ꝛ p:udētia voca/ui amicā meam. Deut. 6 Matth. 22 Mar. 12

e ¶ Excellētio/rem. alijs donis

f ¶ Viā eundi ad deum.

g ¶ Nominat in pma epla ad corinthios.

h ¶ Ergo q̄ difficilia ad salu/tem aie prinen/tia. Matth

i ¶ Ex q̄ mi/nus. i. ex q̄ dei di lectionē postpo/nit facilī sic plu/res pniores sūt offendere deum fornicando cū furādo. ar. l. di. quia tua. in fi.

k ¶ Fastidiū. repere. pcipere.

l ¶ Que in se. s. diligēte. id est ad sui similitudinem vbi dictū est. dilige pximū tuū sicut teipm. vl i se. i. deo. s. ad ei⁹ similitudinē vbi dictū est. secūdū aūr sile est huic.

m ¶ Diligūt. plus iusto. n ¶ Diligēda cū aiam ar. xxij. q. v. sicꝫ coactus. o ¶ Corp⁹. qz ps. alia ē ps q̄ hō est interior. vt de pse. di. iiij. nō exs. non ergo corp⁹ est hō qō eludinēses somniāt. qz nihil est qō lusi

sit pars. ar. ff. de evic. si dictū. §. ij. & peccant q̄ ponunt corpus genus aialis.

a Naturaliē. j. de pse. dist. v. nō mediocriter.

b Spiritui. vt ad vsus exercende virtut' habeat. vt. 8. xliij. di. quinta.

c Subiectū. debem⁹ eni adhibere iumēto nr̄o sacū palea & flagellū. saccum. i. opa pnie & alia bona opa. palea. i. necessaria ad vite sustētationem. flagellū. vt castigem⁹ si exceserit ac si ea pateremur.

d Proxios. i. vtilitates. tūc eni nō ipsos sed nosmet ipm̄ diligim⁹. vñ tullius in libro de vera amicitia. Suis q̄ppe incommodis grauiē nō est amici. sed seipm̄ amantis.

e Nature. 8 di. lxxxvj. nō satis.

f Participes. Iudei & sarraceni p̄rimi nr̄i sūt et diligēdi a nobis vt nos. & verū est. verū tamē opa opa dilectionis impēdere debem⁹ fm vnius cuiusq; q̄ditionē. lxxxvj. di. pasche.

g Proinde. ad eternā. b aduerte q̄d sit p̄rimū sicut seipsuz diligere. s. salutē aie sue & ea q̄ ad salutē aie ptinēt et optare quā ti di optas nō obstante 8 h p̄cepto possum⁹ deliquētibus penas corpales optare et p̄curare. dummodo h fiat fm q̄ iura p̄mittūt

h Cogita m⁹ scilicet aie & corporis vt eos liberem⁹.

i Vita. i. q̄ est vita aie sue qua ipse viuit. 7. 8. di. j. §. h idē.

k Querendū. super iohannē. Legitur in iohanne q̄ iohānes baptista vidit spiritū quasi colūbā descendentē & manentē super iesum baptizatū. q̄ descendit super eum. signū fuit. ne vox illa. hic est filius me⁹ di-

m nendus ē diligūt aut corpa
n sua min⁹ diligēda plus diligūt: aut p̄xios nō sicut seipsos: aut deū pl⁹ q̄ seipos fore ñ diligūt. Itē. Corp⁹ nostrū: q̄ps nr̄i ē: ad h nob⁹ di
o ligendū ē: vt saluti ei⁹ ac fra
a gilitati naturaliē ꝑsulamus
b et agam⁹ q̄ten⁹ spūi ordina-
c te subiectū ad eternā salutez accepta īmortalitate & incor-
o ruptiōe pueniat. Itē. Proximos aūt tūc diligim⁹ sicut nos: si ñ p̄ aliq̄s vtilitates nr̄as: ñ p̄ sperāda bñficia vel accepta: nō p̄ affinitates vel ꝑsanguinitates: sz p
e pter h tm̄ q̄ nature nr̄e sunt
f pticipes diligam⁹. Itē. Nō illi tm̄ p̄rimi nr̄i credēdi sūt q̄s nob⁹ gradus sanguis iungit: sz p̄rimi nr̄i credēdi sūt oēs homines nature nr̄e sic⁹ dixi pticipes. Itē. Proinde si cut nos p̄xios nr̄os diligimus: q̄n ad mores bonos et eternā vitā ꝑsequndā: sic⁹ nobis eox saluti ꝑsulimus: q̄n
h nos i eox pctis ac piculi cogitam⁹: & sicut nob⁹ subueniri optarem⁹ ita eis subueniamus: aut si facultas defuerit volūtatē subueniēdi tenem⁹.

Quapropē charissime tota dilectiōe satage: vt bonuz q̄ tibi vis: velis & p̄rimo. Illi xo plusq̄ se diligūt deū q̄ p ei⁹ amoze sue ad tps saluti nō pcūt: seipos tribulatiōib⁹ ac piculis tradūt: nudari facultatib⁹ p̄xijs p̄ter sue extoxres fieri parētibus et vxorib⁹ ac filijs renūciare pati sūt: & vt totū dicā & ipsam moztē corpis ñ solū ñ refugiūt: sz etiā libenē excipiunt ambiētes a corpis sui vita magis q̄ a deo vita vite sue discedere. Itē beda sup iohānē. Querēdū est interea quō spāle filij dei agnoscēdū signū fuerit: q̄d sup eā descēderit & manserit spūssctūs. Quid magni est filio dei: q̄ in ipso manere spūssctūs astruat? Notādūq̄ ē q̄ semper in dño mānerit spūssctūs In sctis aūt homib⁹ q̄diu moztale corpus gestauerūt: partim maneat in eternum: partī redituruſ secedat. Manet q̄ppe apud eos vt bonis ūsistāt actib⁹: volūtariā pauertatē diligāt: māsuetudinē ꝑsequanē: p eterno desiderio lugeāt: esuriāt & sitiāt iusticiā. misericordiāq̄ mundiciaz cordis & trāquillitatē pacē amplectanē. sz etiā p̄o obseruatiōe iusticie ꝑsecutionē pati nō vereanē. elemosynis oronib⁹ ieiunijs ceterisq̄ fructib⁹ spūs insistere desiderent. Recedit autem ad temp⁹: ne semp infirmos curandi: mortuos resuscitādi demones ejciēdi vel etiā p̄phetandi habeāt facultatē manēt semp vt possint habere virtutes: vt mirabiliē ipsi viuāt. venit ad tps vt etiam alijs p miracl'oz signa q̄les sint ini⁹ effulgeāt. Itē apls

m Caritas nunq̄ excidit

Itē aug. sup epl'az io.

n Actio ī uisibil' spūssctūs ē q̄ in q̄cūq̄ fuerit tāq̄
o radix illi erit. q̄ q̄uis ardēte

lectus & cē. putaret ad iohānem esse factam. sed ad euz signū fuit. io. ipsum cognoscēdi. i. q̄daz de ipso quod antea nesciebat. s. an poretatem baptismi sibi soli reteturus esset. q̄ autem mansit super eum speciale fuit signū filij dei. s. quo ille discerneret ab alijs

Querit ergo hic beda. quomodo fuit signum cognoscēdi filij dei. scilicz q̄ spūs māsit super eum & cē. cum maneat & i alijs sanctis / sed respondeē q̄ alio modo manet in christo. quia super eum quo ad omnia. in sanctis autem non quo ad omnia. quia ad tempus recedit ab eis p̄pter peccatum. vl si quo ad iusticiam remanet in eis. non tamen quo ad operandum. puta ad p̄pheti zandū vel ad faciendū miracula. vt in helia & heliseo. Joh. 1

l Manet. nota hic exposi/tionem illius de creti. xxxij. q. ij. ꝓnubia. quia in opere coniugali adest p̄sentia spiritussancti & ad meritum. vt. j. e. q. v. si dicat non quo ad miraculum faciendum. j. e. c. pōr. Matth. 5 Luc. 8

Caritas. excidit. scilicet in hac vita / In futuro enim fides ꝓuertetur in scientiā / spes in rem / charitas aūt augebit. vñ ꝓpheta. viuit dñs. cui⁹ ignis ī sīō. i. in eccl'ia militāte & canim⁹ in hierusalē. i. in ardētissima charitate. j. di. ij. §. auctas. 7. c. ignis. 1. Cor. 13

Actio charitas est. id est. vocatur.

o Ardente. id est. a tribulatione feruente.

a ¶ Solis.i.laboris ⁊ tribulatiõis.iuxta illud. in sole.i.i laboze posuit dñs tabnaculũ suũ.tribulatio enim ꝑm aplm patientiã opatur.sed q̃ tribulatio patientiã non tollit.hoc facit charitas.

b Ennata.tãgit illud ezechielis.ſ. q̃ vidit ꝗtuoꝛ aialia pẽnata.ꝺ q̃ꝺ ꝺ ꝺꝛ.non reuerrebank cũ incederẽt. ſz vnũquodq̃ añ faciẽ ſuã gradiebak

Ezech.1 c ¶ Per ꝓphetam ezechielem.

d ¶ Jncederẽt et ira ſci iſti dicipũ hr̃e verã naturã tc̃.ſic aues q̃ volãt ⁊ nõ reuolãt.inſti.ꝺ redi.ſ.pauonũ.

Lu.9 e ¶ Dñ ⁊ pauluſ i epla ad philippenſes.

f ¶ Vnũ vero. q.d.nõ cõprehẽdi.vnũ autez de me vobis aſſero q̃ ego oblit⁹ ea que tc̃.

Ezech.1 g ¶ Que retro .i.terrena q̃ reliqui.

Philip.3 h ¶ Anteriora .i.añ nos ſũt ek na . p⁹ nos ſunt tempalia.

i ¶ Que ſola.ſ. terrena.

k On reuertebank.redeant finaliẽ ſalutem.

Ezech.1 l ¶ Jã min⁹.i. inſufficiens.erit eni tũc deꝰ oia i oĩb⁹.i.ſufficiẽtia oĩum.

m Matth.10 Oteſt diſcurſus.tã git illud ezechielis. q̃ iuxt ꝗtuoꝛ aialia q̃ vidit erãt ꝗtuoꝛ rote in ꝺ erat ſpũs vite .⁊ quocũq̃ ibat ſpũs ſequebank rote.cum ſtabãt.ſtabant rote .⁊ ira q̃ꝺ ſtabãt q̃ꝺ mouebank rote. ꝺ myſticat ꝺ gre.

Prou.4 n ¶ Caſtitas.q̃ ſola cum fiducia poteſt deo aias pſentare. i auc. de lenonibus.ſ. ſancimus.

ſole areſcere nõ põt nutritur a caloze ſolis:nõ areſcit. ¶ tez

b Ennata aialia mũme reuertũk cũ icedũt:qz p̃dicatores ſancti ſic a terrenis actibus ad ſpũalia trãſeũt vt ad ea q̃ reliq̃ãt vlteriꝰ nullatenus reflectãk. Et paulopoſt Memo mittẽs manũ ſuaz in aratrũ tc̃. Manũ quippe in aratrũ mittere eſt q̃ſip quendam cõpũctiõis vomerez ad ꝓferẽdos fructꝰ terram ſui coꝛpis apire. ſed retro poſt aratrũ aſpicit:q̃ poſt exoꝛdia bõi opis ad mala reũtik q̃ ozeliq̃t. qõ qz electꝰ dei mi

c nime ꝓtingit. Recte nunc p ꝓphetã ꝺꝛ:non reuertebanꝰ

d cũ incederẽt. Et paulopoſt. ¶ Vñ paulus vnũ xo q̃ retro

e ſũt obliuiſcens ad anteriora me extẽdẽs: ſeq̃r ad palmaz ſupne vocatiõis. Jn anteriora eteni extentꝰ eoꝛ que retro ſunt oblitꝰ fuerat:qz tpalia deſpiciẽs q̃ ſola ſunt eterna req̃rebat. ¶ teꝛ in eadem

k omelia.v. On reũtebank cũ incederẽt.qz electi quiq̃ ſic ad bona tẽdũt:vt ad mala ꝓpetrãda nõ redeãt. q̃ eni pſeuerauerit vſq̃ ad finẽ ꝺ ſaluus erit.⁊ ſicut p ſalomonem ꝺꝛ. Juſtoꝛ ſemita q̃ſi lux ſplendẽs ꝓcedit:⁊ creſcit vſq̃ ad pfectũ diẽ. Jn eoꝛ nũq̃ aĩo bonũ deſideriũ atq̃ intellectus luc̃ intime iã ps diei ẽ Sz qz vſq̃ ad finẽ vite i virtute ꝓficiũt:ad pfectũ diem tũc veniũt:q̃ñ ad celeſtia regna ꝓducti i ea luce quã deſiderãt:iã minꝰ aliq̃ꝺ nõ habebũt. ¶ tẽ i eadẽ omelia. v.

l Oteſt diſcurſus atq̃ mobilitas ſpũs ſic intelligi:i ſcoꝛ q̃ꝺ ꝓpe coꝛdibus iuxta q̃ſdã virtutes ſp mane

o ¶ Miſericoꝛdiã.ne inde ſuꝑbat hõ.vj.q.j.c.imitare.⁊.c.ſunt plurimi.

Jcta.id eſt.non finalis lis.

p q ¶ Ex premiſſis.infert charitatẽ ſemel habitã non amitti ⁊ adiũcit.q̃ qui charitatẽ ſemel habuit de cetero ñ peccabit ⁊ ex ꝺ cludit falſo.q̃ penitentiaz q̃ pmodũ ẽ peccaturuſ nõ agit. Et ad ꝺ inducit argumenta vſq̃ ad .ſ. hec q̃ ꝺ charitate.

r ¶ Non poterit ꝓiũctim intelligere. nõ enim poteſt ſimul charitatẽ hr̃e et peccare.

Joh.6

s ¶ Vt ad ꝓpriam.ſ.virtutẽ ipſam qñ dũ quiſ habet nõ peccat nec peccare põt vt ꝓiunctim intelligatur.

Gal.5

t Via radix omnium malorum q̃ ad genera ſingulorum. non quo ad ſingula generum .id eſt. non eſt malum alicuius generis.ſcilicet q̃ inde ꝓcedere non poſſit. et eſt ſimile. ꝛxx v. di. ante oia.

Joh.6

v ¶ Non poſſunt.ſ.xxxij.q.j cum renuncial.

x ¶ Cum ergo ex falſo falſuz cõcludit.

t.Tit.1

y Maritas. aqua.quia ad modũz aque lauet ⁊ delet peccata.

z ¶ Jn eternũ id eſt.in pñia. in via autem beat⁹ eſt qui ſitit iuſticiam.vt. ſ.e.q̃rendum.

a ¶ Mancipatus.id eſt.deſtinatus.

Joh.4

a ¶ Plumbeus. pondere pctõr. b ¶ Jtez sine. oĩa hec sunt ẏba aug. vt dicũt quidam vsq; ad .ꝟ. hec q̃ de charitate. alij dicũt esse .ꝟ. ab illo loco reprobus.
c ¶ Amen. nõ credit a destructiõe cõsequentis infert.
d ¶ Nec est .j. de pse. di. ij. vt ḧd. e ¶ Fides. in fo/mata charitate.
f ¶ Duic. ẽ. xx/iiij. q. j. c. si petr⁹ ẓ. sed nec hic vel ibi excluduntur alie virtutes.
g ¶ Credere. Crede deo. cre/dasq; deũ. plus credo valere si credas in eũ. q̃ q̃ ei vel cum.
Joh. 6 h ¶ Qua sola. ẽ. xxiij. q. j. si petrus.
i ¶ Nec que ꝺ charitate pmis/sas auctoritates soluit ⁊ dicit in/telligẽdas eẽ de
Gal. 5 pfecta charitate ⁊ inde sũpta oc/casione grad⁹ in virtutib⁹ eẽ ostẽ dit vsq; ad .ꝟ. e. ẓ. ⁊ nõ. q̃ perfe/cta ỏ charitas quo ad sufficien/tiã. ⁊ hec q̃libet ⁊ quãtalibet suf/ficie ad vitã eter/nã habendã. ar. j. di. pxi. talis. ⁊ est pfecta q̃ ad ex/tertũ. vt. s. faciat
Joh. 6 hoiem paratum mori p̃ christo. ẽ. e. charitas .j. t. sic⁹ tantam. ⁊ ỏ: pfecta q̃ ad p̃ seuerãtiã finalẽ. ꝺ qua agit. ẽ. e. vnctio. ⁊. c. cha/ritas.
k ¶ Sunt ira/q; grad⁹. ois vir/tus intenditur ⁊ remittit. et ideo grad⁹ merito in ea distinguũtur. sed q; virtus est

bit aquã saliẽtẽ in vitã eẽnã:
a q̃ q̃ plũbeus dimersus ĩ ima penas luit dãnatiõis eterne.
b ¶ tẽ. Sine charitate quõ q̃s verã corꝺis ꝓtritionẽ hr̃e po/terit? quõ q̃ delictoꝝ remissi/onẽ? q̃ si nõ dimissa. quõ non ola prorsus ad penã exigẽda
c sunt. ¶ tẽ dñs. Amen amen dico vob: q̃ credit in me hz vi/tã eternã. q̃ q̃ nõ hz vitã eter/nã: in christum nõ credit. Jn christũ ẋo credit q̃ charitatẽ hz. Jn christũ q̃ppe credere ẽ
d amãdo in ipm tẽdere. Nec ẽ
e fides vt diffinit apls: q̃ p di/
f lectionẽ opat: huic dũtaxat remissio delictoꝝ pmittitur. Qõ si charitas a fide christi anoꝝ seiũgi neq̃t: cui. s. sola venia pmittit? quõ q̃ chari/tatẽ nõ habuerit: fidẽ christi anoꝝ habuit? i. in christũ cre/dit. quõ ergo veniã delictoꝝ accepit? quã si ñ accepit: quõ nõ ola prorsus opa eternis sẽ/ferienda supplicijs? ¶ tẽ dñs Ego sum panis viu⁹ q̃ de ce/lo descendi: si q̃s mãducaue/rit exh̃ pane viuet in eternũ. q̃ q̃ nõ viuit in eẽnũ: nõ mã/ducabit panẽ viuũ in eẽnũ. Sed q̃ nõ mãducauerit: ĩ eũ nõ credidit. h̃ ẽ ei mãducare
g panẽ viuũ: qõ credere ĩ chri/stũ. i. amãdo tẽdere in ipsuz. Cũ ergo reprob⁹ in eũ nõ cre/dit: quẽ nõ mãducauit: et ita
h fidẽ christianoꝝ: q̃ sola pctã

relaxãr nõ habuit. Quõ sivi/
uit dñs cui oĩe iudiciuz de/
dit pr̃. iudiciũ ppetue dãna/tionis effugiet: oĩm nõ solũ actualiũ sz etiã originaliuz?
i Hec q̃ de charitate dicunt: de pfecta intelligi pñt: q̃ se/mel habita nũq̃ amittit? Ex/ordia ẋo charitaẓ enutriun/tur vt crescãt: ⁊ ꝓculcant vt deficiãt. nemo enĩ repẽte fit summ⁹: sz ĩ bona ꝓuersatiõe q̃ sine charitate nulla ẽ. a mi/nimis ꝺsq; ichoat: vt ad ma/
k gna pueiat. ¶ Sũt itaq; gra/dus nõ solũ inr̃ ẋtutẽ ⁊ ẋtu/tẽ: sz ⁊ in eadẽ ẋtute. ¶ Unde gregoꝛi⁹ sup ezechielem scri/
m Oam sctãz (bit dicens ecclĩaz dñs suscipit: in gradib⁹ ei⁹ dignoscit: q̃ ei⁹ gĩa p illi⁹ incremẽta declara/tur. Quãtũ. n. sancta eccl̃ia
n ascendẽdo pficit: tãtũ deus hoĩb⁹ ex ei⁹ ẋtute ĩnotescit.
o De his q̃s gradib⁹ beatus Iob loquit dicẽs. Per singu/los grad⁹ meos pnũciabo il/lũ oĩpotẽtẽ q̃ppe dñm: per singulos grad⁹ suos pnũci/at: q̃ p incremẽta ẋtutũ q̃ ac/cipit ei sp laudẽ sue pietatis reddit. si q̃dẽ grad⁹ ĩ corꝺis ascensiõe nõ eẽnt: psalmista nõ diceret: Ambulabũt ỏ ẋ/tute in ẋtutẽ. Nec mirũ si de ẋtute in ẋtutẽ grad⁹ sũt: qñ
p ipa vnaquęq; ẋr⁹ q̃si q̃busdã gradib⁹ augef. ⁊ sic p̃ ĩcremẽ

Preterea ex q̃ grad⁹ sunt ĩ ẋtute. vlỏ: q̃ latitudinẽ ha/beãt. ⁊ q̃ possint decrescere. sz tñ vtr̃ ĩ infinituz possit decrescere. nõ viỏ. nã sic hr̃ef. q̃ ẋtus alicui⁹ ĩta par/ua eẽt q̃ mioꝛ ea iueniri nõ possit. Preterea illud scie/dũ est. q̃ lz ĩta sit de omib⁹ aljs ẋtutib⁹. q̃ q̃liber inter duo vicia ẏria sit ꝓstitura. h tñ in charitate que forma ẽ aliaꝝ ẋ/tutũ nõ hz locuz qz ei vnũ solũ vi/ciũ. s. odiũ oppo/nit̃/vñ accidit q̃ in infinituz possit ĩcẽdi ĩ via. si pria ãt puto q̃ maioꝛ charitas eẽ non possit. q̃ sit sup/mi oꝛdis ãgloꝝ.
l ¶ Jnr̃ ẋtutez imꝓꝛoprie ỏꝛ g̃/dus eẽ inr̃ vnam ⁊ aliã. cũ i eadẽ linea intrẽsionis nõ disponanr̃. sz sic iõ ỏꝛ. qz vna virt⁹ alia intrẽsi/oꝛ inuenitur.
m Om scãz. grego. ex/ponit ꝺũ illud ezechiel. et veni/ebat vir ad poꝛ/taz que respicie/bat ad oꝛientez. ⁊ ascẽdit grad⁹ eius. ⁊ tũ expo/nit introducit au/ctoritatẽ dauid. deus in gradib⁹ ei⁹ dignoscet cũ suscipiet eũz. Jn ꝓncipio ergo. e. ponit expositio illius ẋsus. deus in gradib⁹ ei⁹ ⁊c. Secundo ꝑbat q̃ in ẋtutib⁹ gra/dus inuenĩtur p̃ auctoritatem iob. per singulos gradus ⁊c. ⁊ da uid. ⁊ deambula/bunt de ẋtute in virtutẽ ⁊c. ⁊ per illud auge nobis fidẽ. Et p̃ silitudinẽ cuãgelij de semente ꝯmo produ/cente herbã. deinde spicã post frumentuz. Semen est cognitio q̃ herbã. ꝓducit cũ incipit opari. cũ aũt cõsu/matur spicã facit. cũ aũt pfecerat. frumẽtũ mittit ĩ spi/cam. ⁊ eadẽ silitudo aprar in pſona petri. Tertio ⁊ vl/timo illud verbũ ezechielis exponit. ⁊ venit vir ⁊c.
n ¶ Proficit. intensione virtutum.
o ¶ De his. pietatis. ⁊ quanto largioꝛa ⁊c. arg. xxiij. q. iij. sicut. excelsis .ꝟ. j. ⁊ dic laudem sue pietatis. i. lau/dat deum de sua pietate.
p ¶ Virt⁹. ⁊ vicijs .j. e .ꝟ. ecõtrario. ⁊ .ꝟ. nõ est mirũ.

Job. 5
Ps. 83

a ¶ Et quidā. vt habet in euāgelio matthei.

b ¶ In credulitatē. i. modicam credulitatem. qz qui incipit credere parum credit. ar. de ꝓs. di. ij. qz passus. z. c. postea. z ita hec ꝓpositio in diminuit hic non ꝓiuat.

Mar. 9 Luc. 17

c ¶ Describi. in euangelio.

d ¶ Messis. hucusqꝫ sūt verba euāgeliste.

e ¶ Inter aduersa. aliud ī aduersis z ꝓsperis. qz in aduersitate crescit. ꝑ. c. vnctio.

f ¶ Herba. si herba fuit. ergo charitatē habuit. sed qñ negauit mortaliter peccauit. ꝛ charitatē nō habuit. ergo nec herba fuit. sed hoc refertur ad tempꝰ antē negationez et ita distribuite tē porta tē. vt. ij. q. j. si peccauerit. vnde ꝛ. Petro peccante nō tūc fuit herba sz antē.

Matth. 13 Mar. 4

g ¶ Conculcabatur. cū christū negauit.

h ¶ Vir ergo. de ezechiele tractū est. z sūt adhuc verba gregorij ab illo loco dnz scrām tē. in ezechiele est ita. z venit vir sanctus ad portam q respiciebat ad viā orientalē et ascendit p gradus eiꝰ. Expone vir. i. christꝰ. stat in porta. qz p eū qsq; p portā ad patrē ingredimur. et sine q in ciuitatē intrare nō possumus. Itē q in porta ē partim intus est ta meritoꝛ ad sūma ꝓducit. Alia nāqꝫ sūt exordia xti z aliud xtus. quectꝰ: aliud pfectio ¶ Si. n. z ipa fides ad pfectionē suā nō habuisset dabilia gradib⁹ ducere. sancti apli mīme dixissent: auge nob fidez. Et qdā venit ad dñm q curari filiū suū voluit: sz reꝺsitus: an crederet: rndit. Credo dñe. adiuua incredulitatem meā.

a

Pensate ergo qō dicitur: si credebat cur incredulitatem dicebat. si vero incredulitatē se hre nouerat: quō credebat: sed qz ꝓ occultā inspirationē gre meritoꝛ suoꝛ gradib⁹ fides crescit: vno eodēqꝫ tpe is q nōdū pfecte crediderat: simul z credebat z incredulus erat. hos nimirum gradꝰ dns sub messis nomīe describit dicēs. Sic ē regnuz dei: quēadmodū si iactet hō semē in ēra z dormiat z exurgat nocte ac die: z semē germinet z crescat: dū nescit ille vltro enī ēra fructificat. ꝑmū herbā: deinde spicā: deinde plenū frumētū in spica. z cū ex se ꝓduxerit fructꝰ statim mittit ad falcē: qñ adest tps messis. ¶ Semen hō iactat in ērā cū cordi suo bonā intētionē inserit. z postqꝫ semen iactatū est: dormit: qz iā in spe boni opis qescit: nocte vero surgit ac die: qz inē aduersa z ꝓspera ꝓficit: z semē germinat et crescit: dū nescit ille: qz cū adhuc metiri incrēta sua nō valet: semel ꝓcepta virtꝰ ad ꝓfectū ducit. z vltro terra fructificat: qz ꝑuenīente se gra mens hominis spōtanea ad fructū boni operis resurgit. Sz hec eadē ēra ꝑmū herbā: deinde spicā: deinde plenū frumētū ꝓducit in spica. herbā qppe ꝓducere ē inchoatiōis bone adhuc tenerituꝺinē hre. Ad spicā vo herba venit cū se virtꝰ alio cōcepta ad ꝓfectū boni operis ꝓtrahit. Plenū vo frumentū in spica fructificat: qñ iā tm virtus ꝓficit: vt eē robusti et ꝓfecti opis possit. sed cū ex se ꝓduxerit fructꝰ: statī mittit falcē: qñ adest tps messis. Nipotens enī deꝰ ꝓducto fructu falcē mittit: z messem suā desecat: qz cū vnūquēqꝫ ad ꝓfecta opa ꝓduxerit eiꝰ tpalē vitā q emissaz snīaz ī cidit: vt granū suū ad celestia horrea perducat. Cū igit desideria bona cōcipimꝰ semē in ērā mittimꝰ. Cū vo opari recta īcipimꝰ: herba sumꝰ. Cū aūt ad ꝓfectū boni opis crescimꝰ: ad spicā puenimꝰ. Cūqꝫ in eiusdē opatiōis ꝓfectiōe solidamur: iā plenū fructū in spica ꝓferimꝰ. Herba etenī petrꝰ fuerat: qñ passiōis tpe p amorē dñm seqns hūc deū ꝓfiteri añ ancille vocē timebat. Erat. n. iā viriditas ī mēte: qz credebat dñm oīm redēptorē: sed valde adhuc flexibilē pede ꝓcuicabaf timor. Jā in spicam surrexerat: qñ eū quē moriturum ꝓfiteri timuerat: nūciāte euāgelio ī galilea viuētez videbat. sed ad plenū granum ī spica puenerat: qñ desup veniēte spū z suam mentē illiꝰ amore roborāte ita solidatꝰ est: vt vires ꝓsequntiū cesus despiceret: z redēptorē suū libere inē flagella ꝓdicaret. Nullus itaqꝫ qz ꝓpositū bonuz adhuc īmentꝫ teneritate eē ꝓspicit desipiat: qz frumētū dei ab herba incipit: vt granū fiat. vir ergo vēit ad portaz: qz dns ac redēptor nr membris suis intrātib⁹ ꝓducit ad se: z ascēdit p gradus eiꝰ: qz nob ꝓficientib⁹ eo amplius nob exaltabit: quo altꝰ z incōprehensibilis esse cognoscitur. Jn virtutū qppe nostraꝝ gradib⁹ ipe ascendere dicit: qz tanto ipe nob sublimior ostendit: quanto nr animus a rebus infimis separatur.

b

c

d

e

f

g

h

i

k

Hinc aug. ait in lib. de gratia z libero arbitrio.

l

Qui vult facere dei mandata z non potest: iā qdē habet bonā voluntatez: sed adhuc paruā z inualidā. poterit aūt cū magnā habuerit z robustā. Nā enim martyres illa magna fece/

m

n

o

partim ex. parti videt z parti abscondit. ita z christꝰ q hūanitatez est visibil. q diuinitatē inuisibil vel vir. id ē hō vēit ad portā. id ē christū qui dr ostiū. ꝛ. j. q. j. ordi nationes.

Joh. 1

Matth. 2

Joh. 26

Mar. 14

Lu. 22

Joh. 18

i ¶ Ad portā. i. ad sacrā scripturā vl fidē q ꝛrū veraꝛ intrat ad patriam.

k ¶ Ducit. illa mēbra sua. .s. fideles.

Qui vult Cassus. sicha hz volūtatē sustinendi oia ꝓ christo. z rñ si ī mineret ei periculū i reꝛ tuare ū sustineret. retinere istē hz charitatē li cet modicā q pcea auget. qñqz effectu parat? est oia sustinere qō ꝓbat. exemplo petri.

Matth. 26

l ¶ Qui vult. ꝺam moru bono ſ. affectiōis nō effectōis ſic nō ē ꝛ. d. j. vorū m ¶ Dāta. i. ardua z difficilia. vt ponere aiaz ꝓ christo vel fraterbus.

m

n ¶ Nō ꝓt ſ. impediente carnalitate

o ¶ Ponere. i. facere mādata dī

a ¶ Charitatē. i. opus vel signū charitat⁹ maioris.
b ¶ Petr⁹. di. l. fidelior c ¶ Dicebat. dñe aiaz meā p te ponā. licet ħ facere nō posset. d ¶ Sicḥs tantā. nasciat. sic etiā grad⁹ norant in ꝓuersiōe pauli. nā ꝓ⁹ stratus fuit vt cecaret ꝛc. vt. xxiij. q. iij. displiceat.
e ¶ Ad pfectū. i. ad pfectionez
a deo datam.
f ¶ Quid dicis tu ḋcūcḥs hēs taꝫ lē pfectionē.
g ¶ Viuere. christ⁹ ē mihi vi uere. i. cā ḡre ve/ lim viuere. ad ħ eni viuo vt ipsū magnifice. z ipz mori ē mihi lu/ crū. qz ꝑ mortez ei⁹ liberor a mi/ seria et transeo ad felicitatē. vel christ⁹ ē mihi vi uere. i. vita hic z in futuro. ħ ꝑ fi/ dē z spem. in fu/ turo ꝑ spē. z mo ri. ꝑ christo ē mi hi lucrū. qz depo nā corp⁹ morta/ le z resumā imoz tale.

Joh. 15.
Wulg. 25
Wulg. 26
Mar. 14.
Lu. 22
Joh. 18
Philip. 1

h Sicut seta. sicut enī se/ ta introducit fi/ lū. nec cuz eo re/ manet. ita timoz charitatē. cū ea ēē nō ꝑt. ar. xxiij. q. vj. ꝫ. ex his. 2. ꝫ. dist. vij. nullus. ħ de fui/ li. ali⁹ ē mitial⁹ q̄ parti respicit ꝑ/ miū meriti. par/ tim penā suppli ci. de tali dicit ꝙ augek chari/ tas z minuit pe na. ꝫ. c. pri. vsq; duz fierer perfe/ cta charitas. q̄ foras mittit ti/ morez oēm. arg. xxiij. q. vj. scis/ matici.

i ¶ Et cōuerso. ar. ꝙ charitas decrescere possit. non ꝑ aut pficit aut deficit. ¶ Ju dic ꝙ charitas crescit z de
k ¶ crescit quantū ad intensionē als non.
¶ Caritas pfectissima .i. q̄ pfectior nō possit hr̄i. l vñ dicit aucras sup epl'am ad ephesios. nemo tam pfe
m ¶ ctus. i. pdicatio mea. (ctus q̄ ñ possit crescere. ¶ Flate. mortalia pcā. ar. ꝫ. di. iij. inē hec hir/ cū. n ¶ Ecō trario. i. ꝑ suū ꝛriū. s. pcm̄ z viciuz qō virtuti est ꝛriū. ar. viij. q. j. sciendū. o ¶ Jta nemo. vnde iuuenalis. nemo repente fit summ⁹. accipient te paulatim q̄ longa domi ridicula sumunt.

runt mandata: magna vtiqz volūtate. i. magna charitate fecerūt. de q̄ ait dñs. maiorē
a charitatē nēo hz ꝛc. Et pau/ lopost. Jpam charitatē apls
b petr⁹ nōdū hēbat: qñ timoze ter dñm negauit: et tñ q̄uis parua z impfecta: nō deerat
c ei charitas qñ dicebat: domi ne aiam meā pono ꝑ te. Jdē
d sup epl'am iobis. Sicḥs tan/ tā habuerit charitatē: vt pa/ rat⁹ etiā sit ꝑ frib⁹ mori pfe/ cta est ī illo charitas: ꝫ nun/ q̄d mox vt nascit tā prorsus pfecta est: vt pficiat: nascik. cū fuerit nata: nutrik. cū fue rit nutrita: roborak. cuz fue/
e rit roborata pficik. cū ad pfe/
f ctum venerit: q̄d dicis: mihi
g viuere christus est z mori lu/ crum. In eadem.
h Sicut seta introducit fi/ lū: ita timoz introducit cha/ ritatem. crescit charitas: mi/ nuitur timoz z ecōuerso. In
i Orte nata est (eadez. in te charitas sed non/ dū pfecta. noli desperare. nu tri eā ne forte suffocetur.
Idem ad hieronymum.
k Caritas in q̄busdā pfe/ cta: ī q̄busdā impfecta: pfectissima autez in hac vita hr̄i nō pōt. Item gregoriꝰ.
l Ꝫ sermo meꝰ inuenerit aliquā in cordib⁹ vr̄is scintillā gratuiti amoris dei ipam nutrire ad hanc agen/

Sicut triū. ad pcm̄. i. actū exteriorē. q
gestione. ē. di. vj. testamentū. in si. palea est.
¶ Tanḉ mens. mala mors intᵉ. malus actꝰ mors
fortis. ✠sus. Tūba puella puer lazarus ista hanc notāt verbo. hūc motu lachrymādo suscitat illū christus et in medico nascik eger hō. ad ħ. ē. e. dist. ē. ex his. vbi tres ḉz. z. ē. nō sunt. z. c. quē peniteat.
Ciendū q̄p/ pe triū mo dis alik assignā/ tur isti tres mo/ di in lege. qz de/ linquik a ꝓposi/ to ipetu. casu. ff. de pe. respicien/ dū. ē. delinquūt
¶ Jgrātia. ē. xxxij. q. vij. quē/ admodū. xxiij. q. j. sicḥs dederit. v/ ij. dist. ꝓsuetudo. xxij. q. iij. nemo.
¶ Jnfirmita te. ē. xxv. dist. ē. cris. ē. xv. q. j ē. j
¶ Et grauiꝰ ħ intelligas ꝑ ac cumulatiōez. sic magꝫ peccat qui ex infirmitate z ex igrātia q̄s ex igrātia sola. z sic nō ē ꝫ qō dic au ctoritas q̄ ḡuiꝰ peccat qui pec/ cat in filium. q̄s q̄. peccat i pr̄ez. at pstat cū q̄ pec cat ꝑ infirmita/ tē. peccare ꝑ im potentiam. z tra peccat i pr̄ez. cui attribuit poten tia. q̄ ār peccat ꝑ igrātiā peccat ī filiū cui arebuit sapia. ꝫ qō ħ dō nō est referendū ad pcā q̄ cōmit tunk in pr̄em et filiū z spm̄sctm̄.
Sed sic dz itelli/ gi. alicḥs infirmꝰ est incōtinēs. z ꝛ sciat in fornicatiōe esse mortale pcm̄. cū fornicak tanḉ excuseḳ ꝓpter sue incōtinētie infirmitatē. tal' plus peccat. q̄ ex certa scia q̄s q̄ ex igrātia. q̄. s. igrat fornicationē mortale pcm̄ cē alleuiar. n. ignorātia etiā si nō oino. ¶ Ere ꝛriū est huic loco qō dic ambr⁹ q̄uiꝰ peccas. qz ꝑmittis tibi ipu/ nitarē. q̄uiꝰ. qz cōtenis. q̄uissime. qz ignoras/ ꝫ illud ē z ad terrorē/ vl' dic q̄uissime. i. piculosissime. qz pnia spe/ cialis nō agit de pcō qō ignorak. et ita ħ dicit ꝓpter
¶ difficultatē penitēdi. ar. ꝫ. di. iij. iudas. ✠. magnū.
Jnter. hec inchnat. ꝑ mortale peccatū.

Sug p
r ¶ Tanḉ mens. mala mors intᵉ. malus actꝰ mors fortis. ✠sus. Tūba puella puer lazarus ista hanc notāt verbo. hūc motu lachrymādo suscitat illū christus et
n tatū ligna ꝓsumat. ¶ Econ/ trario etiā gradꝰ in ✠tutē eē pbanḳ: qz z in ipiꝰ pcti gra/ dus euidenḳ apparēt. sicut eī
o nemo repēte fit sūmꝰ: ita ne/ mo repente fit turpis. Hinc etiā aug. ait in ✠mone habi/
p Sicut tri/ (to in mōte. bus gradib⁹ ad pcm̄ q puentḳ: suggestiōe: delectati one: ꝓsensiōe/ ita ipius pcti tres sūt differētie: z ī corde z
r in facto z in ꝓsuetudie tanḉ tres mortes/ vna q̄i in domo .i. cū in corde ꝓsentiḳ libidi/ ni. altera ẋo q̄si iā ꝓlata ex/ tra portā: cū in factū ꝓcedit assensio. tertia cū vi ꝓsuetu/ dinis male tanḉ mole ꝛrena p̄miḳ animꝰ: q̄si i sepulchro iā putrens. Que tria genera mortuoꝝ dñs resuscitasse: q̄s/ qꝫ legit euāgeliū agnoscit.
s Ciendū (tē grego. q̄ppe ē: q̄ trib⁹ modis
t admittit pcm̄. nā aut igno/
v rātia aut infirmitate aut stu/
x dio ppetrato/ z grauiꝰ q̄dem infirmitate q̄s ignorātia: sed multo grauius studio q̄s in/ firmitate peccatur. Idem.
y Jter hec sciēduz ē aliud esse quod animꝰ de ten/ tationib⁹ carnis patiḳ: aliud vero cū ꝑ sensū delectatiōis

Mat. 9
Mar. 5
Luc. 7
Joh. 11.

¶ Caritas in q̄busdā pfecta: ī q̄busdā impfecta: pfectissima autez in hac vita hr̄i nō pōt. Item gregoriꝰ.
¶ Caritas pfectissima .i. q̄ pfectior nō possit hr̄i. vñ dicit aucras sup epl'am ad ephesios. nemo tam pfe
¶ ctus. i. pdicatio mea. (ctus q̄ ñ possit crescere. ¶ Flate. mortalia pcā. ar. ꝫ. di. iij. inē hec hir/ cū. n ¶ Ecō trario. i. ꝑ suū ꝛriū. s. pcm̄ z viciuz qō virtuti est ꝛriū. ar. viij. q. j. sciendū. o ¶ Jta nemo. vnde iuuenalis. nemo repente fit summ⁹. accipient te paulatim q̄ longa domi ridicula sumunt.

a ¶ Predicator paul⁹ in prima epła ad corinthios.
b ¶ Tentatio. nolentes. vñ 7 apłs. ago qđ nolo. quia primi mor⁹ nō sunt in ptāte nſa. vt. ē. c. di. j. c. sup tri/
c ¶ Humana. i. nisi de his sine quibus vita (bus ista esse non potest. ſ. venialibus. xxv. dist. qualis.
d ¶ Nec ita qđ ex illo. c. ō. e. di. cū sancta. infert mgr et redit ad ppositū principale. 7 phat adhuc charitatē se mel habitā amitti posse. maxime exēplo ade moysi 7 aaron.
e ¶ Amittitur. imo 7 quātūcunqđ perfecta sit. in hac vita amitti potest. nisi esset p grām ꝓfirmata. vt fuit in beata v̄gine. xv. di. nūc autē ſ. nomine autem.
f ¶ Quicūqđ originali. i. quam ab origie trahit 7 cū qđ nascitur.
g ¶ Procuret. i. ad vtilitatem eoꝝ legat 7 exponatur.
h ¶ Redeunt. operante gratia
i ¶ Jrmū. i. immobile ē. Iz possibile sit euz qđ pdestinat⁹ est nō fuisse pdestinatū. ꝙba se apostoli i epła. ij. ad timotheū.
k ¶ Fundamētū. i. ppestinatio
l ¶ Immobile. i. illi qs deus elegit 7 imobiliē 7 in fide fundauit. pseuerāt firmi. qđ autē perijt nō erat finaliter de fundamēto. i. de pdestinatq. j. di. iij. si ex bono ſ. quid aliud.
m ¶ Signaculū. i. ꝫ hūs mentī impſſuz in signū amicis 7 inimicī. amicī vt accedāt. inimicī vt terrīti fugiant hoc. ſ. scit 7c. etiā dū sunt mali.
n ¶ Scit. i. amat 7 defendit pdestinatos suos. etiam dū mali sunt. 7 postqđ eos ꝓtinue munit. apparet hoc ſtrb⁹ 7 amicis. q. ipi sunt signacula dei. vel signaculuz. i. discretionē inter pdestinatos 7 nō pdestinatos. hoc ſcz qđ sequit̄ sit 7c hūr. n. pdestinati dū ſt mali q̄ndaz characterē q̄ distinguunt a dānādis. vñ ex tribu iuda xij. milia signati. o ¶ Quorum. deficit j. dist. iij. ſ. verum. c. si ex bono.

obligatur. plerūqz enī cogitatione prava pulsat sed reꝑnitur. plerūqz aūt puersum qđ concipit intra semetipſū etiā iam p desideriū voluit: 7 nimirū mentē nequaqz cogitatio ūmūda inq̄nat cū pulsat: sed cū hanc sibi p delectationez subiugat. Hinc etenī ꝓdicator egregi⁹. Tentatio vos nō apphendat: nisi humana. hūana q̄ppe tētatio ē: q̄ plerūqz in turpi cogitatiōe tangimur etiā nolētes: qz vt nōnūqz illicita ad animū veniūt. Hoc vtiqz in nobismetipis ex hūanitat̄ corruptibilis pondere habem⁹. Jā ꝙa demoniaca est: 7 nō humana tentatio: cū ad ꝫ qđ corrupti bilitas carnis suggerit p cōsensum se animꝰ astringit.

Item hieronymus. Super trib⁹ scelerib⁹ damascī. 7c. vt supra. Non ēmi rū si in ẋtute grad⁹ cē dicuntur qñqđē 7 peccati gradus ita euidenē mōstrant. Hec itaqz charitas q̄ in petro ante negationē herba fuit: et in singul' nascit' añqz roboret: eañ sui pfectionē amittit 7 reparat. Ū aug. in li. de correctiōe 7 grā. Quicunqz ab illa originali dānatōe ista diuine grē largitate discreti sūt nō est dubiū: q̄n ꝓcure eis euāgeliū: 7 cū audiūt et credunt: 7 in fide q̄ p dilectionē opat vsqz in finē vite pseuerant. c. si ex bono.

Item in eodem. Jrmū dei fundamētuz stat imobile hūs signaculuz hoc. scit dūs q̄ sunt ei⁹. Horū fides q̄ p dilectionē opat: p fecto aut oīno nō deficit. aut sic̄ sunt quoꝝ vita deficit: reparāt añqz vita finiat ista: 7 deleta iniqtate q̄ intercurrerat vsqz ad finē pseuerātie deputantur. In eodem.

Nullus eoꝝ ex bono in malū cōmutatus finit hanc vitā. In eodem.

Talib⁹ deū diligētibus oīa cooperant in bonū. vsqz adeo prorsus omnia: vt etiā sicḋ eoꝝ deuiāt 7 exorbitant: etiaz hoc ip̄m faciet eis pficere in bonum.

Item apłs ad galathas. Jrcūcisio nō est aliqđ neqz ꝓpuciū: sz fides q̄ operatur p dilectionē: 7 hoc olim in vobis qz currebatis bñ p opera fidei 7 ex dilectione. Item ad hebreos. Jn. xiij. c. Oīa. spūs sanct ecce op⁹. Ex dilectione. q̄ informat actū siue actiōez ecce alacritas. Ad gloriā. ecce recta et pura intentio. Tripler. q̄ cōmendatur in eis. ſ. op⁹ 7 alacritas 7 recta intentio.

Item in eodem. Jrmū dei fundamētuz stat imobile hūs signaculuz hoc. scit dūs q̄ sunt ei⁹. Horū fides q̄ p dilectionē opat: p fecto aut oīno nō deficit. aut sic̄ sunt quoꝝ vita deficit: reparāt añqz vita finiat ista: 7 deleta iniqtate q̄ intercurrerat vsqz ad finē pseuerātie deputantur. In eodem.

Nullus eoꝝ ex bono in malū cōmutatus finit hanc vitā. In eodem.

Talib⁹ deū diligētibus oīa cooperant in bonū. vsqz adeo prorsus omnia: vt etiā sicḋ eoꝝ deuiāt 7 exorbitant: etiaz hoc ip̄m faciet eis pficere in bonum.

Item apłs ad galathas. Jrcūcisio nō est aliqđ neqz ꝓpuciū: sz fides q̄ operatur p dilectionē: 7 hoc olim in vobis qz currebatis bñ p opera fidei 7 ex dilectione. Item ad hebreos. Jn. xiij. c. Oīa. spūs sanct ecce op⁹.

Ex dilectione. q̄ informat actū siue actiōez ecce alacritas. Ad gloriā. ecce recta et pura intentio. Tripler. q̄ cōmendatur in eis. ſ. op⁹ 7 alacritas 7 recta intentio.

Item in eodem. Jrmū dei fundamētuz stat imobile hūs signaculuz hoc. scit dūs q̄ sunt ei⁹. Horū fides q̄ p dilectionē opat: p fecto aut oīno nō deficit. aut sic̄ sunt quoꝝ vita deficit: reparāt añqz vita finiat ista: 7 deleta iniqtate q̄ intercurrerat vsqz ad finē pseuerātie deputantur. In eodem.

Nullus eoꝝ ex bono in malū cōmutatus finit hanc vitā. In eodem.

Talib⁹ deū diligētibus oīa cooperant in bonū. vsqz adeo prorsus omnia: vt etiā sicḋ eoꝝ deuiāt 7 exorbitant: etiaz hoc ip̄m faciet eis pficere in bonum.

Item apłs ad galathas. Jrcūcisio nō est aliqđ neqz ꝓpuciū: sz fides q̄ operatur p dilectionē: 7 hoc olim in vobis qz currebatis bñ p opera fidei 7 ex dilectione. Item ad hebreos. Jn. xiij. c. Oīa. spūs sanct ecce op⁹.

Ex dilectione. q̄ informat actū siue actiōez ecce alacritas. Ad gloriā. ecce recta et pura intentio. Tripler. q̄ cōmendatur in eis. ſ. op⁹ 7 alacritas 7 recta intentio.

Alūs deū diligentiū. ſ. in epistola ad romanos, p q ¶ Nociꝑm. i. deuiare. r ¶ Proficere. i. bonū occasionaliter. qz fortiores resurgūt. ar. di. xij. nerui. lxiij. di. ꝫ. vez. in fi. 7 di. l. cōsiderandū. 7 c. fideliores. Vn. ſup. odios quos culpa dauidis pena aperit/ vj. q. j. imitare. Vel deuiare. id est penā quā subeunt p deuiatōe facit eis pficere qz cū pena affligunt se recognoscētes. 7 hūliantur. i. hūliores fiunt j. di. pri. c. poterit fieri. 1. Cor.

Jrcūcisio, aliqđ quo ad salutē. qz non recipit aliqs qz circumcisus. nec reijcit aliqs qz ꝓpuciat⁹. qm̄ idiferentes sūt. nec hoc. c. facit ad ꝓpositū. ſz sic pōt adaptari. siue cū circūcisus sit sive nō poterit p pniam recuperare charitatē quā amisit peccādo. vel nō est aliqđ. i. non pficit ad salutē sine operibus. Gal. 5

Non ē tam t j. c. dist. 5. oppoit. x. ſi est iniustus. i. m. iniquus. Hebr. 6

Ex dilectione. q̄ informat actū siue actiōez ecce alacritas. Ad gloriā. ecce recta et pura intentio. Tripler. q̄ cōmendatur in eis. ſ. op⁹ 7 alacritas 7 recta intentio.

Item in eodem. Jrmū dei fundamētuz stat imobile hūs signaculuz hoc. scit dūs q̄ sunt ei⁹. Horū fides q̄ p dilectionē opat: p fecto aut oīno nō deficit. aut sic̄ sunt quoꝝ vita deficit: reparāt añqz vita finiat ista: 7 deleta iniqtate q̄ intercurrerat vsqz ad finē pseuerātie deputantur. In eodem.

Nullus eoꝝ ex bono in malū cōmutatus finit hanc vitā. In eodem.

Talib⁹ deū diligētibus oīa cooperant in bonū. vsqz adeo prorsus omnia: vt etiā sicḋ eoꝝ deuiāt 7 exorbitant: etiaz hoc ip̄m faciet eis pficere in bonum.

Item apłs ad galathas. Jrcūcisio nō est aliqđ neqz ꝓpuciū: sz fides q̄ operatur p dilectionē: 7 hoc olim in vobis qz currebatis bñ p opera fidei 7 ex dilectione. Item ad hebreos. Jn. xiij. c. Oīa. spūs sanct ecce op⁹.

Ex dilectione. q̄ informat actū siue actiōez ecce alacritas. Ad gloriā. ecce recta et pura intentio. Tripler. q̄ cōmendatur in eis. ſ. op⁹ 7 alacritas 7 recta intentio.

Item in eodem. Jrmū dei fundamētuz stat imobile hūs signaculuz hoc. scit dūs q̄ sunt ei⁹. Horū fides q̄ p dilectionē opat: p fecto aut oīno nō deficit. aut sic̄ sunt quoꝝ vita deficit: reparāt añqz vita finiat ista: 7 deleta iniqtate q̄ intercurrerat vsqz ad finē pseuerātie deputantur. In eodem.

Nullus eoꝝ ex bono in malū cōmutatus finit hanc vitā. In eodem.

Talib⁹ deū diligētibus oīa cooperant in bonū. vsqz adeo prorsus omnia: vt etiā sicḋ eoꝝ deuiāt 7 exorbitant: etiaz hoc ip̄m faciet eis pficere in bonum.

Item apłs ad galathas. Jrcūcisio nō est aliqđ neqz ꝓpuciū: sz fides q̄ operatur p dilectionē: 7 hoc olim in vobis qz currebatis bñ p opera fidei 7 ex dilectione. Item ad hebreos. Jn. xiij. c. Oīa. spūs sanct ecce op⁹.

Ex dilectione. q̄ informat actū siue actiōez ecce alacritas. Ad gloriā. ecce recta et pura intentio. Tripler. q̄ cōmendatur in eis. ſ. op⁹ 7 alacritas 7 recta intentio.

a ¶ Olim. q. d. non nunc ita facit ad ꝓpositum.
b ¶ Operati. faciendo proficiendo.
c ¶ Pro quibus. id est pro quorum similibus.
d ¶ Benefacier. eternaliter remunerando vel temporaliter abundantius. q̄ si non penituerit. sicut eni prima bona p sequentia mala mortua irrita facta fuerūt. ita ipa eadem per penitentiam 7 alia bona sequentia reuiuiscunt. vel quo ad vitam eternam vel ad temporale premium. vel ad minus supplicium subeundem ſ. e. dist. iij. ſ. nihil. vbi de hoc.

a ¶ Romanos. q̄ de opib̄. q; tpe gr̄e fuare volebāt ꝓcepta legalia qō nō licet. ex̄ de ꝓfitu. translato.

b ¶ Tolle. tenet. q; charitas ⁊ odiū imediata ꝟtia sc̄i circa suū susceptibile. ar. ꝫ. di. j. oīs q̄ nō diligit ⁊c. ⁊ ē ar. diabolū ante ruinā charitatē habuisse. q; si nō haberet charitatez odiū teneret. et expone odiū renet. i. p pcm̄ do fit odibilis.

c ¶ Nemo fuire. argu. ꝫ. ff. de ope. lib. l. pen.

d ¶ Adaz ꝙo. ꝺba sunt gr̄a. ꝙ q̄ illud quomo.

e ¶ In extasi. sc̄z ꝓpheticē.

f ¶ Intererat. i. facta erat ei revelatio ⁊ data sc̄ia quaz angeli hñt. ⁊ illi q̄ sunt in celesti curia.

g ¶ Vaticinabat. dicēs. ꝟ nūc os ex ossib⁹ meis ⁊c. vñ aplus. sacr̄m magnū ꝟ est in christo et ecclia. ex̄ de bīga. debitū.

h ¶ Habebat. sed nō stati i sui creatione.

i ¶ Jrez si sine charitate. video gr̄a. nitentē asserere q̄ adaz habuit ex creatiōe ꝺnes. Celebri⁹ aūt est snia q̄ adā duplicē habuit statuz ante pcm̄ in creatōe sola nakalia accepit. ḋw ꝓfice re vl̄ mereri non poterat. p⁹ creatiōnē addita sūt ei gratuita. vnō dicit aug. habuit adā vñ posset stare. sed nō vn de posset ꝓfice re. ⁊ ꝟ ꝓmo stetu. dicit ār aug. ⁊ illud habuit ꝓmus homo posse qō veller. sz non habuit velle qō posset. quia ⁊ si habuisset nō peccasset. habuit ꝑ posse qō veller bonū. id est ꝺtutes in scōo statu qñ cecidit. vnō ōr spoliatus gratuitis. ⁊ vulneratꝰ cr̄iā in naturalib⁹. habuit ergo in ꝓmo statu innocēriā sicut puer. sed charitatē nō. vñ nō erat bon⁹ ⁊ ita habuit q̄ stare posset. sed nō vñ me/

Arg⁹ de statu ꝓmi hoīs./

a Romanos q̄z galathas dñ aplꝰ redargueret: merito fidei ꝓbat assecutos remissiōnē pctōꝝ ⁊ sctificationē i spū scō ⁊ iusticiā bōe opatiōis: q̄ oīa aut sine charitate nūq̄ ḧe fuert i eis: aut verā charitatē habuert a q̄ postea lapsi sunt: q̄ de opib⁹ legt gloriabant. ¶ tez de ql̄ibet adulto b aug. ait. Tolle charitatē: odiū tenet ¶ tē oīs q̄ ñ diligit c odit. ¶ tē in euangelio. Remo pōt duob⁹ dñis seruire: aut enī vnū odio habebit et alterꝫ diliget: aut vnū sustinebit alterūq̄ ꝺtinet. A dā vero cū in virili etate a dño creatus sit: añq̄ a diabolo tētaret: cū de latere ei⁹ vxor foremaret: dū in extasi rapt⁹ angelice curie intererat: dū eui gilans futura christi ⁊ ecclie sacra vaticinabat: aut charitatē aut odiū hēbat. Si autē odiū hēbat: nō fuit diabolus auctor nr̄i pctī. ¶ tem si sine charitate creat⁹ est iust⁹ ⁊ innocens a deo fact⁹ nō est. Creatura nāq̄ rōnis capax ⁊ liberi arbitrij iusticie ⁊ innocētie sine charitate particeps esse nō pt. Colligit ḡ q̄ adā añq̄ peccaret charitatē habuit: sine q̄ iust⁹ ⁊ innocēs esse non potuit. Unde aug⁹. in gene si ad litteram.

l Uomō renouari dicimur: si nō recipim⁹ qō pdidit ꝑm⁹ hō: ꝟ plane recipim⁹: qz iusticiaz ex q̄ in pcm̄ lapsus est. Et paulo post. Expolian/

m tes veterē hominem induite
o nouū: q̄ renouat in cognitio
p ne fidei ꝑm imaginē ei⁹ q̄ creauit eū. hāc ei imaginē i spū mentꝭ impssaz pdidit adaz p
s pcm̄. Et p⁹ pauca. Stola p/ma illa ipa iusticia est: vñ lapsus ē adā. ¶ dē i omelia. xj.

t Rinceps vicioꝝ oīum: dū vidit adam ex limo trē ad imaginē dei factū: pdicicia ornatū: tēperātia cōpositū: charitate splēdidū. p̄ mos parentes illis donis actantꝭ bonis expoliauit pariē ac pemit. Māq̄ cū hoī abstulisset pudicicia ⁊ ꝺtinētiam: suo dño eum subiugauit. Et paulo post. Adā amissa tēperātia fact⁹ ē intēperās. pdiv ta charitate mal⁹ inuēt⁹ est.

¶ tem ambr̄o. ad sabinum.

x Uando adaz sol⁹ erat nō est ꝑuaricat⁹: quia mens ei⁹ adherebat dō. ¶ tē

y Rim⁹ hō (ad eundem. precens dei op⁹ erat ꝓfabulator assidu⁹: q̄ sctōꝝ angelorꝝ cōplantat⁹ erat ẋtutib⁹ ¶ dem in hexameron.

z Lla aīa a deo cōpingitur: q̄ hz in se ẋtutum graz renitētē splēdorēq̄ pietatꝭ. illa aīa bñ picta ē: in q̄ a elucet dīne opatōis effigies. illa aīa bñ picta ē in q̄ ē splendor glie ⁊ patne imago ſbe.

b ꝑm hanc imaginē q̄ refulget pictura p̄ciosa ē. ꝑm hāc imagines añ pctm̄ depictus fuit adā: sz vbi lapsus ē deposuit. ¶ dē de fuga seculi.

S Jmilē dei esse: ē hr̄e iu/reretur cū charitatē nō hr̄et sine qua nemo ꝓficit nemouck ad merendū. sed in scōo statu habuit charitatē ꝑm quā hec hic dicta intelligunk. k

Q Uomō. expoliantes. (statim in sua creatione. hoc habeꝫ in epla ad collossenses. l

m ¶ Veterē. i. habitū pctōꝝ et vsum ⁊c. cū acti Coloss. 3
b⁹ suis. i. vbi nec habit⁹ nec actus pctōꝝ aliqñ adsit. hō enī vetus nihil aliud ē q̄m vet⁹ vita q̄ est i pctō qō cōrraxi/ Lu. 15
mus ab adā.

n ¶ Induite. s. habitū virtutis

o ¶ Nouū homine. i. rōnabi/ Gen. 2
lem mentē.

p ¶ Qui renouatur. i. magis ⁊ magis crescit et acḡrit cognitio/nē dei. ⁊ illa renouatio fit ꝑm imaginē eius.

q ¶ Eius. id ē imaginē eius in rōne q̄ ē imago dei. vnde esaias nō creditꝭ nisi intellexeritꝭ in spiritu.

r ¶ Qui creauit enm. s. nouū hoiem in agniti onem sui ad hoc vt ipm ꝺ euz ag/noscerer.

s ¶ Stola alludit euāgelice parabole de prodigo filio. xxxvij. diſt. §. hinc cr̄iā.

P Rinceps. t
pemit. id ē necessitate moriendi astrinxit.

v ¶ Charitate. Ysb. 1
ꝫ. xvj. q. ij. visis contra.

Q Uādo. ꝫ. r
vñ. q. j. il/lud. ꝟ. ꝫ. lxxxj. diſt. in oīb. ꝟ. ex̄ de sta. mona. c. ij ꝟ ex̄ de offi. dele ga. prudentiaz. ꝟrra arg. ꝙo solitudīe. xxxij. q.

P Rimus. confabulator. id est per con/ (j. nuptie. p
remplationem de illo cogitando.

T Lla anima. hec verba sunt apostoli in epistola ad 3
hebr̄eos. a ¶ Elucet. per imitationem.

b ¶ Jmaginem. id est imitationem.

a Sapiēs. hec sc̄t.s. vrtutes.
b ¶ Que nemo ē. xxxij. q.v. de pudicicia.
c ¶ Nudus. a virturibus.
d Sed nᶜ adā ꝑmus. alꝫs ꝑpus est.i. ī ꝑmo statu suo.
e ¶ Tcogno/uerūt.
f ¶ Opponitur ꝺ id.s.q̄ charitas semel habita deseri nō pōt.
Genes.2
g ¶ Omīs.id ē nulla negat.naz clamare ꝺz ex q̄ nō ꝺicit ar.ff. de vsufru.ac.l.j. .§.vltī.vel oīs q̄ loquit ō hac materia.sc̄t.j.di. omnes leges.
h ¶ Filie pharaonis. scz ere/much q̄ moysen ꝺ fiscella scirpea in qua mr̄ illum exposuerat susciens eū nutriri fecit.ꝛ tandē eū adoptauit in filiū. vt in apostolo inuenīt.
Hebre.11
Exo.2
i ¶ Reliquit.ꝛ fugiens ꝓ deserū in terrā madian duxit filiā ietro.ex qua suscepit duos filios.
k ¶ De libro.s. vite pñtis. vt ꝺicit vr.ꝺ.xlv.di. disciplina.
l ¶ Sepruagi/ta.ꝺ.lxxxiij. di. pozro.
m ¶ Seniores faciēdo eos prudentes et pitos ad similitudinez moysi. nō aūt de spiritu alicui ei⁹ subtrahendo vt scirēt regere pⁱ/pulū cū moyse iā solus non sufficeret.
Exo.33
n ¶ Videatur. scz hoc pcm̄. xxiij.q.iiij.cum su/perna.
Exo.32
o ¶ Coadiutoz cum moyse cēt

sticiā sapiazꝛ ī virtute dei eē pfectū. I dē de vita beata.

a Sapiēs nūq̄ inanis ē/sed sp̄ bñs in se amictū prudētie q̄ pōt ꝺicere: iusticiam indueb̄: vestiebā iudicium.mentⁱ nāq̄ hec sūt inter/
b na velamīa: q̄ nemo aliⁱ pōt auferre: nisi cū aliquē culpa sua dispoliat. deniq̄ sic spoli
c atus adā nudus inuentⁱ est. I dem in li. de isaac ꝛ ania.

d Sed nec adā ꝑmⁱ hō nudus erat: quē innocentia vestiebat. I dē in lib. de
e ¶ Tcogno/ (paradiso uerūt: q: nudi eēnt: et añ q̄ dē nudi erāt: ſz non sine
f xp̄tutū tegumēto. Opponit
g etiā illud q̄ oīs clamat auctozitas. si sic permānsisset vt erat añ pctm̄: esset trāslatⁱ in gloriā quā habituri sūt sctī. sed nemo adultⁱ sine charitate intrat: charitatē q̄ hēbat. Item opponit de moyse cuⁱ fidez apl̄s in epl̄a sua ad hebreos cōmēdās: dignis ꝓconijs eiⁱ merita ꝓdicauit: duz
h se negauit esse filiū filie pharaonis: malens affligi cum fratrib⁹ q̄ pfrui iocunditate palatij: dū fratri cōpatiens egyptiū fabulo obzuit: dū veritⁱ animo sitatez regis
i egyptū relict: dū diuīo vallatus: auxilio regⁱ furoꝛ cōtempsit. atq̄ in xp̄tute signorū ꝓpl̄m de egypto eduxit. q̄ oīa q̄b⁹ laudib⁹ sē efferēda. si tūc charitas in eo nō erat: cū nō hēat aliq̄d viriditatis in se ramⁱ boni opis: nisi ꝑ/cedat ex radice charitatis. Quō āt charitatē nō hēbat: cui dñs facie ad faciē loq̄batur: sicē hō solet loq̄ cū amico suo? quō charitatē nō hēbat: q̄ ꝑ ꝓl̄o supplicās dicebat: aut dimitte eis ſ noxā hāc: aut
k me dele de libro tuo? an non ꝓximuz diligebat? q̄ ꝓ ꝓl̄o se obijciēs illū ab interitu liberauit? An ñ diligebat deū q̄ ꝑ eo in vituli cultores deseuiens: ipⁱ⁹ vituli caput in

puluere cōminuit: atq̄ vt ī secessum ꝓijceret: aq̄ mixtū israelitⁱ bibēdū dedit? nōnullos ex eius cultozib⁹ gladio feriri ꝑcipiēs: vt ꝓl̄s cuⁱ erat interitⁱ⁹ maioꝛ futurⁱ⁹: recōciliareť ꝺo. An ñ charitatē hēbat de cuⁱ⁹ spū dñs acce/
l pit: ꝛ sup. lxx. seniozes israˢ ꝓposuit: q̄ tū ad aquā ꝺictiōis de deī potētia siue ō eiⁱ benignitate ꝺubitās: cū cetera certa fide ꝓmisisset: ꝑductur⁹ aquā de petra ꝺifficilem excrepuit dicēs. Mūq̄d de petra hac potero vob educere a/
n quā? q̄ nulli leue videať: cuz in penā delicti eiⁱ sibi ꝛ aaron a domino dictū sit. Quia nō exaudistis vocē meā vt glorificaretⁱ me coraꝫ filijs israˢ: nō introducetⁱ populū hūc ī t̄rā quā ꝺedi eis. An charitatē nō hēbat aaron q̄ñ fra
o tri coadiutoꝛ datⁱ⁹ ē: vt eēt os eiⁱ⁹ ad ꝓl̄m vt ꝑ eū signa fierēt ī egypto? q̄ tū ī cultura vituli postea
q ꝓsensuz ꝓl̄o adhibuit. an charitatē nō hēbat: q̄ñ ex oī multitu/
r dine filioꝛ israˢ solus a dño electⁱ⁹ est: vt pontificatu añ eū fungeretur? Si charitatez ñ hēbat: bonⁱ⁹ nō erat. si aūt bonⁱ⁹ nō erat: cur ꝑ ceteꝛa dño in pontificē electⁱ⁹ ē? An charitatē ñ hēbat q̄ñ ꝑ ꝓl̄o
s cū thuribulo incēdio se opposuit: ꝛ irā dei placauit? ꝛ tū vt ꝓmissum ē ad aḡs ꝺictiōis iram dñi adūsū se postea ꝓuocauit. ¶ Mūq̄d etiā dauid charitatē nō habuit: sup quē spūs dñi a die vnctionis direct⁹ ē? an forte diceret⁹ ꝺirect⁹ esse sup eū: vt extūc grāz ꝑ phetādi hāret: nō vt ex eo grāz diuine dilectiōis accipet? q̄ō absurdū plane videť de eo sentire: de q̄ dñs ait. Inueni hoīem sm̄ coz meū. quō etiā charitatē nō habebat: q̄ q̄rēti aīam suā pepcit: qui
v oꝛam chlamydis sue ꝓscidit: postea coz suū grauiter pcussit: clamās quē pseq̄ris rex israˢ: canem mortuū ꝛ culicē vnū? quō charitatē ñ hēbat: q̄ mortē inimici sui tā grauissime tulit? quō charitatē non hēbat: q̄ aquā de cisterna bethleem: suoꝛ piculo sibi oblatā non bibit: ſz coꝛā dño libauit? Quō charitatē ñ hēbat: q̄ irrisus

aliquātenūs ipedite lingue.
Exo.4
p ¶ Os eius loq̄ndo ꝓ moyse.
q ¶ Cōsen sum.ꝺ.l.di. .§. econtra
Mat.18
r ¶ Electus.ꝺ.xcv dist.ecto.
s ¶ Oppositit. succenso choze cuz familia sua. vij.q.j. deniq̄.
Mat.10
t ¶ Pro/pherandi. non est sufficiens probatō q̄ charitatem ī habuerit. nam ꝛ saul ꝓpheravit vt.ꝺ.j.q.j. ꝓpheravit
Reg.x.
v ¶ Precidit.ꝺ.q. q.viij .§. de his.
x ¶ Non bibit.ꝺ.di. xlj. delitie.
y ¶ Et vlioz.i.humilioz.
Num.16
1.Re.16
z ¶ Judica me ꝺz in sticiam. ergo sciebat se charitatem habere ꝛ bene poteſt ex reuelatione.aliter non crederem. vnō apostolus. nihil mihi conscī sum
1.Re.14
1.Par.11
2.C.7.dist.iij .§. ad hec. ꝓ. nō em.
2.Re.6

a ¶ Idē. Judica me. Iudica me. & scutere causam meam. de aliena gente. Et de homine iniquo & dolosō erue me. Quia tu es deus fortitudo mea. quare me repulisti. & quare tristis incedo dum affligit me inimicus. Emitte lucem tuam & veritatem tuam. ipsa me deduxerunt & adduxerunt in montem sanctum tuum & in tabernacula tua. Et introibo ad altare dei. ad deum qui lętificat iuventutem meam. Confitebor tibi in cithara deus deus meus. quare tristis es anima mea. & quare conturbas me. Spera in deo quoniam adhuc confitebor illi. salutare vultus mei & deus meus. Gloria patri. & filio. & spiritui sancto. Sicut erat in principio. & nunc. & semper. & in secula seculorum. Amen.

b ¶ Populi. Deus venerunt gentes in hereditatem tuam. polluerunt templum sanctum tuum. posuerunt hierusalem in pomorum custodiam. Posuerunt morticinia seruorum tuorum escas volatilibus celi. carnes sanctorum tuorum bestiis terre. Effuderunt sanguinem eorum tanquam aquam in circuitu hierusalem. & non erat qui sepeliret. Facti sumus opprobrium vicinis nostris. subsannatio & illusio his qui in circuitu nostro sunt. Usquequo domine irasceris in finem. accendetur sicut ignis zelus tuus. Effunde iram tuam in gentes que te non nouerunt. & in regna que nomen tuum non invocauerunt. Quia comederunt iacob. & locum eius desolauerunt. Ne memineris iniquitatum nostrarum antiquarum. cito anticipent nos misericordie tue. quia pauperes facti sumus nimis. Adiuua nos deus salutaris noster. propter gloriam nominis tui domine. & libera nos. & propitius esto peccatis nostris propter nomen tuum. Ne forte dicant gentes. ubi est deus eorum. Et in nationibus coram oculis nostris. Innotescat in gentibus coram oculis nostris. vindicta sanguinis seruorum tuorum qui effusus est. Introeat in conspectu tuo gemitus compeditorum. Secundum magnitudinem brachii tui posside filios mortificatorum. Et redde vicinis nostris septuplum in sinum eorum. Improperium eorum quod exprobrauerunt tibi domine. Nos autem populus tuus & oves pascue tue confitebimur tibi in seculum. In generationem & generationem narrabimus laudem tuam. Gloria patri. & filio. & spiritui sancto. Sicut erat in principio. & nunc. & semper. & in secula seculorum. Amen.

c ¶ Sniam. Deus auribus nostris audiuimus patres nostri annunciauerunt nobis opus operatum est in diebus eorum. & in diebus antiquis. Manus tua gentes disperdidit. & plantasti eos. Afflixisti populos. & eiecisti eos. Non enim in gladio suo possederunt terram. & brachium eorum non saluum fecit eos. Sed dextera tua & brachium tuum. & illuminatio vultus tui. quoniam complacuisti in eis. Tu es ipse rex meus & deus meus. qui mandas saluationes iacob. Per te inimicos nostros ventilabimus cornu. & in nomine tuo spernemus insurgentes in nos. Non enim in arcu meo sperabo. & gladius meus non saluabit me. Saluasti enim nos de affligentibus nos. & odientes nos confudisti. In deo laudabimur tota die. & in nomine tuo confitebimur in seculum. Nunc autem repulisti & confudisti nos. & non egredieris deus in uirtutibus nostris. Auertisti nos retrorsum post aduersarios nostros. Et qui oderunt nos diripiebant sibi. Dedisti nos tanquam oues escarum. & in gentibus dispersisti nos. Vendidisti populum tuum sine pretio. & non fuit multitudo in commutationibus eorum. Posuisti nos opprobrium vicinis nostris. subsannationem & illusionem his qui in circuitu nostro sunt. Posuisti nos similitudinem in nationibus. commotionem capitis in populis. Tota die verecundia mea contra me est. & confusio faciei mee cooperuit me. A voce exprobrantis & obloquentis mihi. a facie inimici & persequentis me. Hec omnia venerunt super nos. & non te obliti sumus. & inique non egimus in testamento tuo. Et non recessit retrorsum cor nostrum. & declinasti semitas nostras a via tua. Quoniam humiliasti nos in loco afflictionis. & operuit nos umbra mortis. Si obliti sumus nomen dei nostri. & si expandimus manus nostras ad deum alienum. Nonne deus requiret ista. ipse enim nouit abscondita cordis. Quia propter te mortificamur tota die. estimati sumus sicut oues occisionis. Exurge quare obdormis domine. exurge & ne repellas in finem. Quare faciem tuam auertis. obliuisceris tribulationem nostram & afflictionem nostram. Quoniam humiliata est in puluere anima nostra. adhesit terre uenter noster. Exurge domine adiuua nos. & redime nos propter nomen tuum. Gloria patri. & filio. & spiritui sancto. Sicut erat in principio. & nunc. & semper. & in secula seculorum. Amen.

d ¶ Renat⁹. Bū soluit magister in fine.

e ¶ Sz genera. i. de⁹ regenerans.

f ¶ Jeni. Hmo opponit Iouinianus ducēdo eū ad incōuenies. tādē ostendit q̄ illē ꝓba Iohānis fūt intelligēda p cōpositionē. h. Calūs. ꝯ. mo oñdit hiero. q̄ illa auctas Iohānis. ois q̄ natus ē ex deo non peccat. nō ita intelligenda est q̄ postea aliqs recepit gr̄az & habuit charitatez. peccare ñ possit. Ieni sic intelligerē q̄ ꝛ diceret si dixerit q̄ peccatū ñ habem⁹ ipi nos seducim⁹. intelligēda ē q̄ sic illa auctoritas. q̄ natus est ex deo. i. q̄ recepit gr̄az dei ñ peccat. s. donec ꝑseuerat in ea secūdo ꝓcedit circa ꝓba Iohis & auctē Iohis et pauli ꝓbantiuz. q̄ liber peccare ꝓducit auctez Iacobi. z ꝓbat etiā q̄ boni peccare possint vltimo ostēdit illud idē exemplo dauid uid salomōis et

a michol filia saul: eo q̄ ante archā dñi cytharā & psalterium ꝑcutiēs saltasset? ait: ludā & vilior fiaz in oculis meis. Si charitatē nō hēbat: q̄ ꝑscientia secut⁹ imꝑcabat sibi? ipi dicēt? Si reddidi retributiones mihi ma. deci. me. ab inimi. m. inanis. si charitatē nō hēbat: q̄ temeritate iudicari rogabat dicens? Judica me de⁹ ꝓm iusti. m. & ꝓm īno. me. sup me. ¶ Idē. Judica me dñe: qm̄ ego in īno. m. īgress. sum. Et tm̄ post tot inumerabilia diuine & supne dilectionis indicia: q̄s grauiter deliq̄rat: nullus ignorat. q̄ bersabee adulteriū & vrie homicidiū admisit. Cui? pniaz si sine charitate dño obtulit: verā cordis ꝓtritionē nō habebat. quō q̄ sacrificiuz cordis cōtriti & spūs dño ꝓmittere audebat dicēs. Si voluisses sacrificiū dedissez: vtiq̄ holocaust̄ nō delectaberē? Sacrificiū deo spūs ꝓtribu. &c. Deniq̄ cū false pnie nulla a deo ꝓmittat remissio: quō a ꝓpheta audire meruerit: dimissuz est tibi pctm̄ tuū: si vera cordis ꝓtritionē nō habuit? Euidenē itaq̄ apparet euz tūc charitatē habuisse: et ex charitate sacrificiū cordis cōtriti & spūs contribulati dño obtulisse. alioq̄n temerarie postulasset Auerte faciē tuā a pctis me. &c. q̄ in eodē psalmo ꝓtinent: nisi odiū mali & dilectio boni ad hūilitatē penitētie illū ꝓuocasset. De q̄ etiā sctūs ambro. i. li. de ania

Ait isaac scribit dicēs.

c ¶ Gerat sctūs dauid odia saul reg⁹: nō relinquens iras: sed declinans cōtagia regis immitis & supbi: quia mens ei⁹ adherebat deo: cui sine charitate nullus adult⁹ adherere potest. & tamen q̄ grauiter in populi dinumeratione postea deliq̄rit: ipi? delicti pena indicauit. Item

e ꝓm hanc sententiā qui criminaliter deliquerit verā peccatorū remissionē in baptismo consecut⁹ nō est: siue i annis infantie siue adultus ad baptismū accessit: q̄ dei amorē non habuit: sine q̄ nēo vnq̄ inuenit' gratiam atq̄ ita ꝓm beresim iouiniani. si vere ex f aqua & spūsctō q̄s renat⁹ fuerit: vlteri⁹ criminaliter peccare non pōt: vel si criminaliter peccat aqua tm̄ non spū ꝓbatur esse renat⁹. cui? sententie illud epl'e iohānis cōsentire videt. Omis qui natus est ex deo pctm̄ nō facit: qm̄ semen ipsi⁹ manet in eo: & non pōt peccare: q̄ ex deo natus est. In hoc enī manifesti sunt filij dei & filij diaboli. & in fine epl'e. Omis q̄ na- g tus est ex deo non peccat: ſz generatio dei ꝑseuerat eū: et malign⁹ nō tanget eū. Uerū hec auctas apli q̄ntuz illi snie faueat: atq̄ illa secta erroris q̄ntū veritati sit aduersa: hiero. oñdit scribens contra iouinianum.

h ¶ Jeni inquit: omis qui natus est ex deo non peccat: & a diabolo tentari non potest: quō ꝓcepit vt caueāt ne tententur dicens: filioli custodite vos a simulacris. & i eadē rursus epla. Si dixerimus q̄ pctm̄ non habemus: i ipi nos seducim⁹: & veritas i nobis nō ē. si ꝓfiteamur pcta nra: fidel' est de⁹ & iustus: vt remittat nob pcta nostra: et emūdet nos ab oñi iniqtate. si aūt dixerim⁹: q̄ nō peccauim⁹: mēdacē facim⁹ eum k & verbuz ei⁹ in nobis nō est. Estimo q̄ btūs iohes baptizat⁹ ad baptizatos scīpserit: l & q̄ oñe pctm̄ ex diabolo sit ille pctōr se cōfitet & sperat remissionem post baptisma peccatorum. & iouinian⁹ me? m dicit. Me tangas me qm̄ mūdus sum. q̄d igit̄? ꝓtraria si- o bi apl'us loquit: minime in

ieſu filij ioseph. q̄ peccauer mortalit. licet primo hr̄ent charitatē q̄ etiā in angel contingit.

i ¶ Pctm̄. salti veniale. & alibi. cū oia feceritis. dicite q̄ inutiles sui sum⁹. & gre. ve iusto si remota miscōia a deo iudicet. ar. ſ. di. j. quē peniter.

k ¶ Mēdacē. ipe enī dixit oēs hoiem pctōrem. cū dixit q̄ ꝓpheta. oīs hō mendax. & paulus in epla ad romāos est aūt de⁹ verax. oīs hō mendax. 1. Joh. 1

l ¶ Et ꝯbū ei⁹. i. christ⁹ q̄ veritas ē. vt. j. c. c. verū qui dicunt. 1. Joh. 1

m ¶ Baptizatus. silr & alijs aplis dicēdus q̄ fuerūt baptizati ar. de ꝑse. di. iij. c. qñ. c. si eos.

n ¶ Ex diabolo. saltē p imitationē ñ p sugge- stionē. q̄ ipse. ſ. sit actor oīs pctī mortal. cū mlta interi⁹ eo igno- rāte cōmittatur mortalia. vñ augu. diabol⁹ nō ē imissor malaruz cogitationū. sed 1. Joh. 3 incēsor. xxvj. q. iij. c. vl. vl' dr̄ hō habito respectu ad initiuz primi pctī. q̄ eo suggerēte factū ē. z vñ oñe pctm̄ ꝓpagatū ē h. nisi sic exponeret ꝑdicere illud psalmiste. ab occultis meis &c. & illud incēsa igni & suffossa &c. ſ. c. c. & si. q̄ ſ.

o ¶ Dimme. qm̄ i dīna pagina ꝓprietas vba nō inuenit. xxiij. q. v. d. d. q̄ ſ. xxviij. q. j. sit ei. ſ. c. di. j. periculose.

a ¶ Non peccetis. dicēdo nō peccauim⁹. b ¶ Nū di. etiā infidelitū. qz ecclia bū orat p infidelib⁹. ar. ē. dist. c. c. charitas est. * itē primos. nō tū p iā mortuis. xiij q. ij. nō estimem⁹.

c ¶ Cognouim⁹. i. dilexim⁹.

d ¶ Non peccetis. mortalit. als ꝓtū esset ei qđ dixit supra. si dixerimus qz pctm̄ nō

1.Joh.2 e ¶ Peccaueritis. hactenꝰ sunt ꝟba Iouiniani. q̄ sequūtur sunt ꝟba Hieronymi.

f ¶ Immo. hic aperit hiero. q̄liter ꝟba siue dicta Iobis sūt intelligēda p compositionez. s. vt qs dū mozat in sanctitate percepta t generatōe dei q et peccet mortalit est impossibile.

g ¶ Non pñr. cōiunctim itelligē. s. p manentes in charitate. xxxij. q. j. cū renūciatur. ē. di. i. consideret.

h ¶ Januā. dicit augus. q ille due sunt portę q̄bus intrat diabolus. s. cupiditas t tior. p easdē ecōtrario intrat de⁹/isti sunt apiende. illi claudende. ꝟ. dist. viij. c. ij. t. iij.

2.Cor.6

i ¶ Nū dauid istud nō ꝓtinuatur primo. sz superiozi. si suscepimus tē.

k ¶ Mendax. saltez opē. xj. q. iij. estiment. xxij q. v. cauete.

l ¶ Via. in exemplo via nō errans. Ps.50

1.Joh.2 m ¶ Veritas. in prōmisso. veritas non fallens.

n ¶ Vita in prōmio. vita nō moriens. Joh.14.

o ¶ Peccatum est. magis q̄s si nesciret. nō ideo tamen excusatur. xxiij. q. iij. ea vindicta. Jaco.4

eodem quippe loco: cur ꝑ dixerit statī edixit: filioli mei: a hec scribo vobis vt nō peccetis. sz siqs peccauerit: aduocatū habem⁹ apud patrez iesum christū iustū: t ipe est ꝓpciatio: non ꝓ nr̄is aūt tm̄: sed etiā ꝓ totius mūdi: t in hoc scim⁹: qz b cognouim⁹ eū si mādata ei⁹ obseruauerim⁹. q̄ dicit se deum nosse: t mādata ñ ei⁹ custodit mēdax est: t in eo veritas nō est. q̄ aūt seruat ꝟbum eius: vere in ꝑ pfecta dei charitas est. in ꝑ scim⁹ qm̄ in ipso sum⁹. q̄ dicit in ipo se manere: debet sicut ille ambulauit t ipe ambulare. ꝓterea scribo vobis filioli mei. oīs qui nat⁹ est ex deo nō peccat. ideo c dico vobis vt nō peccetis: t tādiu sciatis vos in generatione dñi pmanere: q̄diu nō d peccauerit. ¶ Imo q̄ in generatione dñi pseuerant peccare e nō pñt. q̄ enī cōicatio est luc̄ ad tenebras: christi ad belial. qm̄ sicut dies t nox miscerī nequeunt: sic iusticia t iniq̄tas: pctm̄ t bona opa: christus t antichrist⁹. si suscepimus christum in hospitio pectoris nr̄i: illico fugam⁹ diabolum. si peccauerim⁹: t per f peccati ianuā ingressus fuerit diabolus: ꝓtin⁹ christus recedit. ¶ Ñ dō post pctm̄. g Redde mihi ait letitiā salutaris tui. s. quā peccādo amiserat. Qui dicit se deū nosse t mandata eius nō custodit: h mendax est: t i eo ☧tas non est. christ⁹ ☧tas appellat: immo est. Ego suz inq̄t via veri i tas t vita. frustra i eo nobis applaudim⁹: c⁹ mādata ñ facim⁹. Scienti bonū t nō faci k enti illud: pctm̄ ē illi. quō. n.

p corp⁹ sine spū mortū est: sic t fides sine opib⁹ mortua est. q nec grāde putem⁹ vnū deuz r nosse cū et demōes credāt et ꝓtremiscāt. Qui dic̄ se i ipo manere: dz sic̄ t ille ambulauit t ipe ābulare. eligat aduersari⁹ e duob⁹ quid vult. optionē dam⁹: manet i christo: an ñ manet. si manet: ita s q̄ ambulet vt christ⁹. sinautē temerariū est si litudinē ☧tu tū dñi polliceri. nō manet in christo: qz non ingreditur vt christ⁹. ille pctm̄ nō fecit: nec inuēt⁹ est dolus i ore ei⁹. qui cū malediceret ñ maledixit. t tanq̄ agn⁹ coz̄ tondēte se sic nō aperuit os suū. ad quē venit ꝓceps mūdi hui⁹ t i- t uenit nihil in eo. q̄ cuz pctm̄ v nō fecisset: p nob⁹ ipm pctm̄ se fecit de⁹. i. penā pcti pertu x lit. nos aūt iuxta epl̄am iacobi multa peccam⁹ oēs: t nēo y mūdus a pctis: nec infans si vni⁹ diei q̄dē fuerit vita ei⁹. Quis enī gloriabit⁹ castum se hr̄e coz: aut q̄s ꝓfidet mūdū esse a pctis: tenemurq⁹ rei si litudinē ꝓuaritatiōis ade. vñ t dauid. ecce ait in iniq̄tatib⁹ ꝓcept⁹ sum: t in delictis pepit me mr̄ mea. Et beatus z Iob. Si fuero iust⁹: os meum ꝑ impia loq̄t: t si sine crimine prau⁹ inueniar: t si purificatus i niue t lot⁹ mūdis manibus sat⁹ me sorde tinxisti: et c execratū ē vestimētū meum. verūtñ ne penit⁹ desperem⁹ arbitrantes nos p⁹ pctā baptismi ñ posse saluari: stati ꝑ ipm tempat. q̄s peccauerit aduocatū habem⁹ apud patrē iesū christū iustū: t ipe est ꝓpciatio ꝓ pctis nr̄is. non autem ꝓ nostris tm̄: sed etiam pro totius mūdi. hoc ad

p ¶ Sic t fides. ē. j. q. j. fertur. j. q. j. sicut vrgerī.

q ¶ Mosse. ē. xxiij. q. j. didicimus r ¶ Demones. cū credere bonū sit opus. t collige ꝫ multoz opinionē diabolū bonū opari. vñ in epl̄a ad corinthios ibi. alij discretio spirituū. vbi dicit q t diabolus agit bona seductorie. ē. j. di. poterit.

s ¶ Credant. si de. sed qz nō dilligunt. fide illa nō merentur. Jaco.2

t ¶ Sinautez. supple ñ manet. 1.Joh.2

v ¶ Peccatuz. i. hostiā p peccātā antiq̄ peccata dicebāt sacrificia ꝓ peccatis. vel pctm̄. i. christū hñtem similitudinem carnis peccati. i. mortalem. z filiū tar/ni peccatrici. vñ 1.Pet. peccatū. i. pecca 1.Joh.4 torem puniri in pena.

v ¶ Peccatuz. Eza.53 als peccatum fecit se de⁹. i. peccati penam pruliri. Matth. 2.Cor.5 vnde illud. peccata nostra ipse portauit.

x ¶ Epistolaz. Jaco.3 in secunda epistola ad corinthios.

y ¶ Necīans ꝓuer. ē. di. iij. ꝓad/huc instar.

z ¶ Si sacro ius stus. i. si dixero me esse iustuz. i. sine peccato. Ps.50

a ¶ Impia. vt enim dicit sc̄ptura pfect⁹ est vir Job.5 qui in lingua nō offendit.

b ¶ Et si sine crimine. id est Jobdem si dixero me sine crimine tē.

c ¶ Tinxisti. i. tingi permisisti. permittendo me hoc dicere. o ru 1.Joh.3 deus.

d ¶ Vestimentum. id est corp⁹ q iō dicitur vestimentum. quia vestit animā. xx xv. di. sexto die.

a ¶ Peccauerit?. nō excludēdo se. sz se eis ꝓnumerat et ꝫ est qō sequit. sed aduocatū habem⁹ ꝛc.
b ¶ Oēs. s. di. xix. si romanoꝝ. c ¶ Vt cribzaret. i. vt diuersis penis affligeret vt essetis palea. i. mali. sz cribzati estis sicut triticuz. i. purgati sicut in area recedit palea et remanet triticū vñ illud vt ꝓse/curiuꝰ est ꝫ simile. xxxij. q. j. ō benedictoꝝ. c. se. b d ¶ Deficeret. s. finalit. vel loquit ad petꝝ in ꝑsona ecclesie. q. tota nō pōt deficere vel nō dicit petrus cecidi sse qz starim surrexit. ar. exi de. v. signi. nā ꝛ ego.
e ¶ Aliud. incōueniens ē. ꝛ ꝫ ꝑbat statim.
f ¶ Pertinet ꝫ dicebāt heretici
g ¶ Illumina ti. p baptismum et fidem.
h ¶ Et gustauerūt. i remissionem pcōꝝ quasi gustū suauē p ceperūt in baptismo.
Matth. 16
i ¶ Spūssanc ti. i. diuersoꝝ bonoꝝ spiritus sancti. de qb⁹ ponitur. xxx. q. j
Luc. 22
peruenit.
k ¶ Verbū. id est. euāgelica doctrinā.
l ¶ Virtutesq; .i. imortalitatez et impassibilitatem futurā iam spe gustauerunt
Mat. 6 Lu. 11 Cor. 11
m ¶ Et plapsi. grauiter peccando.
n ¶ Renouari p baptismū. negauit iterationē baptismi sz non negat pniam. qz impossibile ē eti am eos imoros ad pniam. qui semel hoc accepe/
Heb. 6
runt rursus renouari. id est. baptizari. renouari enī est nouū fieri. nouū autē facere lauari est.
o ¶ Iterū renouari. ad recupandū iusticiā ꝛ eos dico si baptziẽtur.
p ¶ Ad pniaz. i. noie pnie. q. d. nō pōt rebaptizari vt sic verā agat pniam. ꝛ si fecerit rursus crucifiget chzistū. ꝯtrū in ipso ē. baptism⁹ enī chzisti passionē significat. ꝫ. de ꝑse. di. iiij. ꝓpzie. vel iō dicit rursus crucifigēte⁹ chzistū. qz sicut impossibile ē ꝙ rursus crucifigat. ꝛ ita impossibile ē ꝙ rursus baptizetur in pnia. vel dic vt in glo. ꝯtrum ꝛc.
q ¶ Sibimet. id est. ꝯtrū ad seipsos qz mors chzisti vnuz baptisma ꝓsecrauit. quod sufficit ad omia pcā delēda. sic et illa mors sufficit ad oia pcā tollenda. qui ꝛo iterat baptisma quasi illa mors vna ꝛ vnū ex ea non sufficiat iterat baptisma et mortē chzisti ꝯtrum in se est. vel iteranda insinuat. vt ex ea iterata fiat remissio peccati qō ē impossibile. sicut ei impossibile ē iterum chzistū crucifigi ita. ꝛ secūdo p baptismuz aliquē mozi peccatis.
r ¶ Rideāt. i. derideant nos.
s ¶ Loqmur. dure. s. terrendo et increpādo. ꝙsi non diximꝰ hoc putādo vos esse tales. scz. fpinis plenos. sz timētes ne tales effi/ciamini terre/mus vos verbis
t ¶ Iniust⁹. q. d. i deo ꝓfido ō vobis qz oli bona multa opari estis ꝙ ꝫb⁹ si penitueritis ō malis. bñfaciet vobis deus. ꝛ hoc est. nō est ꝛc. vt ꝫ. e. dist. ꝫ. hoc ita qꝫ. c. nō est.
v ¶ Vñdit. i. exꝫ ꝓxima bona feceritis opera.
x ¶ Ipsi⁹. i. ad honoꝛē dei. ꝛ rece dixi opis. qz mīstratis ꝛc. h.
y ¶ Mīstratis ꝫ arguit ꝙ ō bonis exhibitis ꝓ⁹ pctīs exhibitis.
z ¶ Despationis. q. d. nolo vos ōspare ō vēia. sz ita locuꝰ sum vt metu despatiōis ꝙ plerū qz retrahit a pcō vos facerez cautiores.
a ¶ Ceterū iusticie. qz ñ est tā crudel de⁹ ꝛc. ꝯe. di. non est.
b ¶ Exhibetis. hic arguit ꝙ loquit de bonis exhibitis post peccatū.

credētes post baptisma loq/tur: ꝛ aduocatū ꝓ delict⁹ eorū dñm pollicet. nec dicit si
a peccauerit⁹ aduocatū habe/tis apud ꝑem iesum chzistū et ipse ē ꝓpiatio ꝓ pctis vestris: ne eos diceres nō plena fide baptisma ꝓsecutos: sz aduocatuz inḋt habemus apud ꝑem ꝛ ipe ē ꝓpiatio ꝓ pctis nr̄is: nō solū ꝓ nr̄is aliozūqz pctis: sz etiā ꝓ totiꝰ mūdi. Jn toto autē mūdo et
b apli sunt oēsq; credētes. Ex qb⁹ liḋo cōprobat pⁿ⁹ baptisma posse peccare. Frustra enī aduocatū habemꝰ apud ꝑem iesum chzistū: si peccari nō pōt. ꝓpter apl⁹ ad quē dictū fuerat: q̄ lot⁹ ē nō ē necesse vt iteꝝ lauet: ꝛ tu es petrus ꝛ sup hāc petrā edificabo ecclesiā meā: ab ancilla p territ⁹ negat. Et ipe dñs: simon ecce inḋt sathanas postulauit vos: vt cribzaret q̄si triticū: ego autē rogaui ꝓ
c te ne deficeret fides tua. Et infra: si nō peccam⁹ pⁿ⁹ baptisma cur nobis poscim⁹ peccata dimitti: q̄ in baptisma/te iam sunt dimissa? Aliud ē aūt si ad cathecuminos hec
d ꝺo ꝓtinet: dimitte nob⁹ debita nr̄a ꝛc. nō ꝙuenit fidelib⁹ et chzistianis. paulusꝫ as electiōis castigat coꝛp⁹ suū: ꝛ i seruitutē redigit: ne alijs ꝓdicās ipse reꝓb⁹ inueniat ad hebꝛeos q̄z scribens ait.
e Jmpossibile ē enī eos qui semel sūt illumiati ꝛ gustauerūt donuz celeste ꝛ ꝓticipes
f i facti sūt spūssci: gustauerūt
k nihilominꝰ verbū dei bonū
m virtutesq; seculi futuri ꝛ plapsi sūt renouari iterū ad pe/
n nitentiā: rursus crucifigētes
o sibimet ipsis filiū dei ꝛ ostentui hñtes. Certe eos q̄ illuminati sūt ꝛ gustauerūt donū celeste: ꝛ ꝓticipes facti sc̄i spūssci et gustauerūt bonū verbum dei negare nō possumꝰ baptizatos. Si aūt baptizati peccare non pñt. quō nunc dicit apl⁹ ꝛ plapsi sunt: verū nec
r montan⁹ ꝛ nouatian⁹ hinc rideāt q̄ ꝓtēdūt ñ posse renouari p pniam eos q̄ crucifixerunt sibimetipsis filiū dei et ostentui habuerūt ꝓsequenter hūc errozem soluit ꝛ ait: Confidim⁹ autem de vobis dilectissimi meliora ꝛ vicini/
s ora saluti tñ ꝛ si ita loq̄mur: nō ita est iniust⁹ dñs: vt obliuiscat opis vr̄i ꝛ dilectiōis
x quam ostendistis in noīe ipsius: qui mīstrastis sanctis suis: ꝛ nūc mīstratis. ꝛ reuera grādis iniusticia dei esset: si tñ peccata puniret ꝛ bona opera non suscipet. locutus sum inquit apl⁹ ita vt vos a
z peccatis retraherem ꝛ despationis metu facerem cautio/
a res. ¶ Ceterum ꝓfido de vobis charissimi meliora ꝛ vicinioza saluti: neq; enī iusticie dei est: vt obliuiscatur bono
b rum operū ꝛ misterij qō ꝓpe nomen eius exhibuistis ꝛ exhibetis i sctōs ꝛ tm̄ memine rit peccatoꝝ. Et paulopost. Liberi arbitrij nos condidit

s ¶Necessitas.ar.q̄ spado nō meretur ꝓtinēdo nec paup ꝑce viuēdo.cū ex necessitate ꝫ faciāt. xxxiij.q.v tūc saluabit. s. xxxij.q.iij.nabuchodonosor.

b ¶Nec corona.si de⁹ nos tm̄ cogeret ad p̄ē vnam tūc nihil afferret gr̄a vel meritū. xxxij.q.vj·§·vl. ꝫsus princi.

c ¶Ad calcem.i.pmiū bonorū operū vel ad vitam eternaz.vel calcē.i.finem.qz extrema ps hominis est calx.

d ¶Incētiua.i. semiaria. ar. xv.q.j. nō est.qz de corde ꝑdeūt male cogitationes q̄s diabolus ad ꝯsensū t op⁹ pducit. vt. s. e. i ter ꝫ sciendū. et e. sicut.

e ¶Fenū venalia.s.lenia grauia ḡuissima. vt xxv.di·§·crimi/nis.

f ¶Incendiuz dele ratiōis cen sensus t operis

g ¶Secura. nō enī est q̄s taz p/fectus q̄ cadere nō possit. ꝫ ẽti am oūdit dicēs sedere tē.

h ¶In occul/tis. in ambiguis vñ nō facile intellegitur q̄d sit appetēdū vt q̄d non.

i ¶Fili. acce/dens. ex de renū cia. nisi.

k ¶Idē iaco/bus. i. eandē sententiā nō idē no miatiue. s. q̄ p⁹ baptismū possit q̄s peccare.

l ¶Considerat vultū nō rem sz vmbrā solā videns.

m ¶Reus'. ꝫ exponet ꝫ di. v. c. j. ꝓsideret.

n ¶Sine pctō saltem originali

o ¶Coēlusit. .i. oēs hoīes.

p ¶De tētatiōe. nō q̄ tenteñ. sz ne tētationi succumbāt vel si succūbant eos liberat t releuat. q ¶Mi sunt. falsi doctores. r ¶Fontes. nō lauātes sz coinq̄nantes. s. ū. vij. secuti sunt. s ¶Et nebule demonū t dicuntur nebule. quia alios obscurātes reddunt

Rom. 9

1. Cor. 3

Ps. 9

Eccl. 27

Eccl. 2

Jaco. 1

Jaco. 2

Joh. 8 Bal. 3

2. Pe. 2

Ibidē

deus nec ad virtutez nec ad vicia necessitate trahimur.

§ Alioq̄n vbi necessitas nec corona ē: sicut ī bonis opib⁹ p fectio: ē de⁹. nō ē enī volētis neq̄ currētis. sz dei miserentis t adiuuātis: vt pueire valeam⁹ ad calcē. sic ī mal' atq̄ pctis semīa nr̄a sūt incētiua et pfectio diabuli. Cū viderit nos sup fundamētū christi edificasse fenū t ligna stipulā: tūc supponit incēdiuz. edificem⁹ aurū t argētuz lapides p̄cios̄os t tētare ñ audebit: q̄q̄ t in ꝫ nō sit secura t certa possessio. Sedz q̄p pe leo ī insidijs t ī occult⁹ vt interficiat inocētē. t vasa figuli ꝑbat fornax: boies aūt iustos tētatio tribulatiōis. t ī alio loco scribit. Fili accedens ad seruitutē dei p̄para te ad tētationem. ¶Rursus idē iacob⁹ ait. Estote factores verbi: t nō auditores tm̄. Si q̄s ē auditor verbi t ñ factor: iste similis ē viro q̄ ꝓsiderat vultū natiuitat⁹ sue ī speculo. Considerauit illud et recedēs statim oblit⁹ est q̄lis fuit: frustra monuit vt iūgerent⁹ opa fidei: si post baptisma peccare ñ poterāt. qui totā inq̄t legem seruauerit t peccauerit ī vno: fact⁹ ē reus oīum. q̄s vīm sine pctō est? ꝯclusit de⁹ oīa sub delicto: vt oīb⁹ misereat. Petr⁹ q̄z p nouit inq̄t de⁹ pios de tētatione eripe. t ō falsis doctoribus eripuit. Hi sūt fontes sine aq̄ et nebule turbinib⁹ exagitate: q̄b⁹ caligo tenebrarū reseruatur. Super bia enī vanitatis

a Alioq̄n vbi necessitas nec corona ē: sicut ī bonis opib⁹ p fectio: ē de⁹. nō ē enī volētis neq̄ currētis. sz dei miserentis t adiuuātis: vt pueire valeam⁹ ad calcē. sic ī mal' atq̄ pctis semīa nr̄a sūt incētiua et pfectio diaboli. Cū viderit nos sup fundamētū christi edificasse fenū t ligna stipulā: tūc supponit incēdiuz. edificem⁹ aurū t argētuz lapides p̄cios̄os t tētare ñ audebit: q̄q̄ t in ꝫ nō sit secura t certa possessio. Sedz q̄p pe leo ī insidijs t ī occult⁹ vt interficiat inocētē. t vasa figuli ꝑbat fornax: boies aūt iustos tētatio tribulatiōis. t ī alio loco scribit. Fili accedens ad seruitutē dei p̄para te ad tētationem. ¶Rursus idē iacob⁹ ait. Estote factores verbi: t nō auditores tm̄. Si q̄s ē auditor verbi t ñ factor: iste similis ē viro q̄ ꝓsiderat vultū natiuitat⁹ sue ī speculo. Considerauit illud et recedēs statim oblit⁹ est q̄lis fuit: frustra monuit vt iūgerent⁹ opa fidei: si post baptisma peccare ñ poterāt. qui totā inq̄t legem seruauerit t peccauerit ī vno: fact⁹ ē reus oīum. q̄s vīm sine pctō est? ꝯclusit de⁹ oīa sub delicto: vt oīb⁹ misereat. Petr⁹ q̄z p nouit inq̄t de⁹ pios de tētatione eripe. t ō falsis doctoribus eripuit. Hi sūt fontes sine aq̄ et nebule turbinib⁹ exagitate: q̄b⁹ caligo tenebrarū reseruatur. Super bia enī vanitatis vloquentes pelliciunt luxurie eos ī desiderijs carnis q̄ paulū effugerāt: t ad errores reūsi sūt. nōne tibi vī pinxisse sermo aplic⁹ nouā imperi cie factionē ? aperiunt ei q̄si fontes scīe. q̄ cū aquā nō habent: doctrinā pmittūt imbrē: velut nubes ꝓphetice ad q̄s q̄ueniat veritas dei: t turbinib⁹ exagitant demonū atq̄ viciorū. loquunt grādia et totus sermo eor ꝰuphia ē. Immūdus ē aūt apud dñm oīs q̄ exaltat cor suū: vt qui paululū refugerāt a pctis ad suū reūtant errorē t suadēt in luxuria ciborū carnisq̄ delicijs. Quis enī nō libenter audiat māducem⁹ t bibam⁹ et in eternū regnabim⁹? t sapientes t prudētes p̄uos vocant: eos vero qui dulcesūt ī sermōib⁹ plus audiūt. Johānes ap̄ls. īmo ī iohāne saluator scribēs angelo ecclesie epheſi. Scio inquit opa tua t laborē t patiam tuā et q̄ sustinuisti p̄ nomē meuz et nō defecisti. sz habeo adū sum te pauca: q̄ charitatē tuam p̄mā reliq̄sti: memor esto vñ ceciderīs t age pnīam: t p ma opa tua fac. Sinaūt venio tibi t mouebo cādelabr̄ tuū de loco suo: nisi pnīam egerīs. Silr ceteras ecclesias: smyrnā pgamū thiatyrā sardis philadelphiā laodiceaz ad pniaz ꝓuocat: t nisi rediēs tant ad opa p̄stina minat. t ī sardis paucos hr̄e se dic: q̄ nō coinq̄nauerūt vestimēta sua t ambulaturi sūt cū eo ī alb: q̄z digni sūt. cui aūt scri/

1. Pe. 2

Esa. 11 1. Cor. 15

Apoca. 2

Apoca. 3

pauci sūt q̄ tē. p ¶Cui autem suspenditur ꝓstructio vsq̄ illuc. vti q̄. q ¶Et scio vbi. s. in pctis.

a ¶Quia solent falsi doctores hereticis.

b ¶Contra eos. s. falsos doctores.

c ¶Usq̄ ad iohannē q̄si post iohānē nō hūt locuz ꝫ

mentiunt. q illud verū est in cerimonialib.
d ¶ Abraam. ecce alia dispēsatio olim. alia nūc. qua silz altera dispēsatio nūc ⁊ altera olim ramen ꝯtum ad merita hominum bona vel mala ⁊ ꝯtum ad posse peccare post charitatem. idem fuit olim quod nūc. et ió exēpla ve. recte inducere possum.
e ¶ Cui bis prima vice in gabaon. qū sacrificiū obtulit ⁊ deō obtulit ei donū scientie. vt habeā in li. regum alia vice nō legit revelat⁹ ei nisi specialiē qū cōposuit cantica cāticorū. xxxvj. dis. §. ecce.
f ¶ Quia amator. ꝑ. xxxij. q. iiij. salomon.
g ¶ Manassen ꝑ. j. q. vij. siquis omnem.
h ¶ Lib dierū scz palipomenō in q agit ō computatiōe dieruz et ānoz regum israel.
i ¶ Ab egyptō scz pharaone cū eni pharao vel/let ire ꝛ regem medoz. ḡmo aggressus ē regem adremō q regnabat tūc i cathamis descēdit ergo rex iosias in occursum eiꝰ ꝓhibens ne trāsitū faceret p iudeam. ⁊ misit pharao ad eū dicēs. qd mihi ⁊ tibi rex iuda. non aduersū te vēio ad euphratē ꝑ/pero misit me deꝰ ad medos si ne me. ne deꝰ qui mecū ē interficiat te. ñ accedit iosias scz cū rege adremon cōpo/nebat acies suas. vt dimicaret aduersus pharaonē. ⁊ forsitā dū trāsiret a curru i currū q seqbat eū more regio occisus est a sagittarijs i campis magedon.
k ¶ Rege. i. pharaone.
l ¶ Filiꝰ. ezechielis.
m ¶ Josedech. ꝛ.
n ¶ Diabolus. i. vxor sua.
o ¶ Angelos. q ad naturā eoz nisi essent ꝛfirmati ꝑ grām. vñ plato i thimeo. diū deoz ḡruz opifex pfcz ego. natura qdā dissolubiles. me aūt sicvolētē indissolubiles.
p ¶ Cozaz deo. id est compatiōe dñi. h.
q ¶ Si contra seruos. scilicz. moysen ⁊ aaron de quibus ꝓmisit. h.
r ¶ Ofto. ꝛ. viij q. j. si ergo. Zach. 3
s ¶ De quibus id est. de numero quorum.
t ¶ Tentatio. id est. dum viuit homo tentatur.
v ¶ Qui mittebatur. id est. missurus erat miores ꝛgelos si stetissent sicut modo faciunt angeli boni. h. Nume. 22
x ¶ Inter duodecim. iuxta illud. omnis lapis preciosus operimentum tuū ꝛ. e. ꝓncipium. ibi tamen non habetur nisi de. ix. lapidib. Job. 15
y ¶ A morte dñi. id est. per mortem dei que diabolo mundi prātē ademit vl amoze d. i quem amisit. Job. 4
z ¶ Ad infernā hic dz q mozte christi diabolus est religat⁹ i in. ferno ⁊ erit ibi ligat⁹ vsq ad tēpus antichristi. et tūc soluet ñ a penis sz a vicul⁹ vt exerceat vires suas i malos. Ibidē. 7
a ¶ Sublimitas. i. lucifer. Ezech. 28
b ¶ Jn lūb ei⁹ q ad tērationez viroz. in qbo vt dz. sedes luxurie est in lumbis. Luc. 10
c ¶ Vmbilicū q ad tērationez feiaz. i grū vmbiculo dz ee sedes luxurie. vñ aug. sup cūdē locū sem coit⁹ virꝰ iesse lūb feis i vmbilico phibet q diabol⁹ vtriqz sexui p luxuriā dñat. ad viros loqns ꝓuenient dixit. ꝛ. eius i lūb ⁊c. ppba et sub spē feie petulātiā iudee icrepās ait. Jte i die ozt⁹ tui ñ ē pcisus vmbilic⁹ eiꝰ.
d ¶ Ob umbrāt. p ipz.
e ¶ Arbores. q magni vidēt vt ē hy

Epoca. 2

Mat. 11 Luc. 16

Gen. 5 Ro. 4 Gal. 3

Exo. 5

Ps. 15

Ps. 50

3. Reg. 3

Ibidē. 11

2. Para. 35

4. Re. 25 2. Para. 35

bit: memēto vñ ceciderꝭ: ⁊ ec ce missurꝰ ē ex vob diabolus q̄ carcerē vt tētemi: ⁊ scio vbi habitas vbi sedes ē sathane et ī mēte habe q̄lit acceperis et audieris ⁊ serua ⁊ pniam age ⁊ reliq̄ vtiqz ei dicit: q̄ ceciderit ⁊ baptizatꝰ fuerit: et stās q̄dā cozruit p delictuz Paulisper ō veteri testō exē pla distulerā: quia solēt vbi/cunqz ꝛtra eos faciūt dicere lex ⁊ ꝓphe vsqz ad iohānē ꝓphetauerūt. Ceterū q̄s ignorat sub alia dispēsatione deiōes retro sctōs eiusdē fuisse meriti: cuiꝰ nūc christiani sūt? Quō aūt abraā placuit ī cōiugio: sic nūc virgies placēt ī ppetua castitate. seruiuit ille legi ⁊ tpi suo: seruiamus ⁊ nos legi ⁊ tpi nro: in q̄s fines seculoz deuenerūt. David electꝰ ꝛm coz dñi: qz oēs eiꝰ fecerat volūtates: ⁊ q̄ in q̄dā psalmo dixerat. Judica me dñe qm ego ī innocentia mea ingressus sū: ⁊ indo. sperans non infir. Proba me dñe ⁊ te. m. vre renes me. ⁊ coz me. Postea tētatꝰ a diabolo ⁊ pꝰ pctā penitētes loquit. Mise. m. deꝰ. ꝛm mag. mise. t. magnū pctm magna vult deleri misericordia. Salomon amabil dño: ⁊ cui deꝰ bis fuerat revelatꝰ: qz amator mlierꝭ fuerat a dei amore discessit. Manassen impijssimū regē pꝰ captiuitatē babylonie in pstinā dignitatē libdierū restitutū refert. ⁊ iosias vir scūs ī cāpo magedon ab egypcio rege ꝓfodit. ie/sus q̄z filiꝰ iosedech sacerdos sacerdos magnꝰ q̄q̄ ī typo pcesserit saluatoris: qui nrā pctā portauit ⁊ alienigenas sibi ex gentibꝰ copulauit ecclesiā: tñ ꝛm lram pꝰ sacerdotiū sordidatꝰ inducit: ⁊ stat diabolus a dextris eiꝰ: ⁊ candida illi deīceps vestimenta reddūt. Supfluū est ō moyse ⁊ aarō scribere: q̄ ad aquā ꝛdictiōis offenderūt deuz et terrā repromissiōis nō intrauerūt. Cū btūs iob angelos q̄z ⁊ oēm creaturam peccare posse cōmemoret dicens. q̄d enī. nunq̄d hō mūdus ē coram deo: aut ab opibus suis sine macula viuit? si ꝛ seruos suos nō credit ⁊ adūsus angelos suos prauū q̄d repperit. q̄tomagꝭ habitātes i domibus luteis. de q̄bꝰ enī ⁊ nos de eodē luto sumꝰ. Tentatio est vita hominis sup terraz: de celo etiam cecidit lucifer: qui mittebatur ad vniuersas nationes. ⁊ ille qui in paradiso delitiaruz inter duodecim nutritus est lapides: vulneratus est a morte dñi ⁊ ad inferna descendit. vndeꝛ salvatoz in euangelio: videbaz inquit sathanam quasi fulgur de celo cadentem. si altissima illa sublimitas cecidit: quis cadere non possit? si in celo ruina: q̄tomagis in terra? ⁊ tamen cum ceciderit lucifer imo post casuz coluber antiquus. virtus eius in lūbis eius ⁊ potestas eius super vmbiculū ventris eiꝰ obumbrāt ī eo arbozes magne

pocrite a ¶ Jux iūcū. i. hypocrita. ꝙ merito ōsignt
ꝙ ista cū exteri⁹ aliqd videant. interius sunt vani vt
illa. p iuncū eī ꝙ est sine nodo exteri⁹. interi⁹ aūt suba
caret. hypocrite designant. p calamū exteri⁹ splēderez
et fragile. ꝫ interi⁹ vacuū designant seculares mūda-
ne glie dediti et
eius splēdori. q
cito trāseūt p ca
ricem crescentez
in locis palustri
bus. ꝛ manū tā
gentis vulnerā
tem curiositas.
egaliū designat
que in affluētia
nutrit ꝛ crescit ꝛ
animū pungit.
b ¶ Que i aqs
sunt. i. i fluxu re
rū labentiū.
c ¶ Nuptiarū
saturāde cā libi
dinis ꝓcrarū. se
cus si cā plio.
xxxiij. q. iij. vir
cum ꝓpria.
d ¶ Ex precepto. i. fm precep
tum. i. auctorem
diuine scripture
alii cōtrigunt ꝙ
et dicunt excep
to deo.
e ¶ Stantiuz.
id est. stantes ti
meant. ne. s. simi
li cadāt ruina.
f ¶ Sit. id est
debeat esse.
g ¶ Euidenter
ex plīre allega
tis ꝓcludit gra
nus charitatem
semel habitam
amitti posse. qō
non solū ō opib⁹
charitat ꝫ sed de
ipa charitate ve
rum ostendit eē
1. Cor. 13 adiciens hoc nō
solum circa pre
destinatos. sed
etiam circa pre
scitos posse ꝓtīgere. ad qō au
ctoritatē induc
vsq ad illum lo
cum. item illud
euangelij. vbi i
ꝓcrariū auctori
tates inducit du
as. videlicet ꝙ
reprobi non ha
bent charitatez
sed eas de hypo
critis intelligē
das esse probat
aucte gregorij.

a et dormit iuxta iūcū ꝛ cala
mū ꝛ caricē: ipse ē rex oīum
b q̄ in aqs sūt: vbi. s. voluptas
et luxuria ꝛ ꝓpago ꝛ irriga
c tio nuptiarū. ꝛ infra. Tran
siuim⁹ ad secūdā partitionē
in q̄ negat eos ꝙ tota fide ba
ptīsma ꝓsecuti sūt. deīde pos
d se peccare. ꝛ docuim⁹ ꝙ ex p̄
cepto dei oīs creatura ſb vi
cio sit. nō ꝙ vniūsi peccaue
rint: ſz ꝙ peccare possint ꝛ si
f mili ruina stātium met⁹ sit.
g ¶ Euidenter itaq ex p̄missis
apparet nōnullos charitatē
hr̄e: quā postea crimialit de
linqndo amittūt. ꝙ sīc cō
tendat nō de virtute: ſz ō vir
tut ꝫ ope debere intelligi. de
liberet ꝙd rūdeat ō innocen
tia ade. de iusticia moysi da
uid ꝛ ceteroꝝ: qui plena fide
ad baptīsma accedētes: licet
postea ꝓlapsuri sūt: tñ cele
stia dona degustāt ꝛ spūssan
cti sūt ꝓticipes: vt nō solum
añ hūanos: verūetiaz añ dei
oculos ex aq tm̄ ꝛ spūscō in
uentant renati. ꝙ si charita
tē ōi ñ hr̄ent: añ dei oc̄los aq
tm̄ regnarent nō spūscō. ope
ra eni seu sacrōꝝ ꝓticipatio
nisi ex charitate ꝓcedant:
apud deū nec iusticiā nec in
nocentiā pstāt. ¶ Si eni in
q̄t apl's: hūero oēs fidē ita vt
mōtes transferam: ꝛ si distri
buero oēs facultates meas ī
cibos pauperū: ꝛ si tradide
ro coꝛp⁹ meū ita vt ardeam:
charitatē aūt ñ habeā: nihil
h mihi ꝓdest. Sed qz ō ꝓdesti
nat ꝫ ad vitā a nōnullis ꝓce
dit ꝙ charitatem amittāt et
amissam recupent: ō reprob⁹
etiā dicēdū ē: an ipsi charita
tē habeāt: qua amissa postea
damnēt. De his ita scribit
aug. ī li. de correctiōe ꝛ grā.

h ¶ Prodest ad regnū celoꝝ obtinēdū. vt dis. iij. ꝯ
penul. c. signis autem.

A Postolus. mox. in epistola ad romanos. vbi ꝛ
scimus autem ꝙ diligentib⁹ deū oia cooperantur
in bonis hīs q fm ꝓpositū vocati sūt sancti. ī. e. ratib⁹

i ¶ Apostol⁹. addidit. id est. postq̄ dixerat scimus. q. d. de
um tē.

k ¶ Accepi. p Roma. i
seuerantiam in
charitate ꝛ oī
bus bonis opi
bus.

l ¶ Propter secreti. id est. p
pter secretā hāc
dispositionē dei
que vtilis ē alꝫ
eni est ꝫ vtilita
tem.

m ¶ Similia. Aug.
dicit in eodem
idem aug.

n ¶ In euan
gelio supple sūt
in augustio ista
exempla.

o ¶ Item illō
euangelij. non q
incipit. quia hec
aucras euāgelij
et seqns gre. vi
denter innuere
ꝙ reprobi futu
ri charitatem ñ
habeāt eas po
nit gran⁹ ꝛ po
stea solvit.

Wals. 10

Wals. 10

M Ulti his p
dici ꝓ te
pisti meli⁹ q̄ de
finis. vltima ꝯ
mis cedūt. dissi
miles hic vir et
ille puer.

q ¶ Illud au
tem. qui seduci.
hec est tota pre
currens gratiā.
vult enim deter
minare capitu
lum gregorij qō
statim sequitur.
.ſ.c. citius. ad ō.

p Ostol⁹ sciēs nōnul
los diligere deū: ꝛ ī eo
mō vsq ī finē non ꝓseuerare
mox addidit: his q fm ꝓpositū vocati sūt sci tē. Jn eodē.
An adhuc iste nolēs corrigi
poterit dicere. ꝙd ego feci q
k nō accepi quē ꝓstat accepisse
et sua culpa qō accepat ami
sisse? possum inqt possum oī
no qñ me arguis dicere. q
ex bona vita ī malā mea vo
lūtate relapsus sum. adhuc
q̄d ego feci qō ñ accepi? acce
pi eī fidē q p dilectionē ope
ratur. ſz i illa vsq in finē pse
uerantiā nō accepi. Jn eodē
¶ Jn bono illos volebā pro
culdubio manere: erāt vtiq
ī bono: ſz ī eo nō pmānerūt.
l Jn eodē. ¶ Propē hui⁹ vti
litatē secreti credēdū est q̄s
dā ō filijs pditiōis ñ accepto
dono ꝓseuerādi vsq ī finem
in fide q p dilectionez opat
incipe viuere ꝛ postea cade
m re tē. multa sīlia de reprobis
n in euāgelio etiā: q ꝓseuera
uerit vsq ī finē tē. Jn eodē.
¶ Jterum hō iste incipit tē.
Item in eodem.

M Jrandū est q̄re de⁹ q
busdā filijs pditiōis
o nec det ī ea ꝓseuerātiā. Jtez
illud euāgelij. Mō qui inci
pit: ſz q ꝓseuerauerit vsq ī fi
nē: ſ salu⁹ erit. Jtez grego.

p M Ulti bñ incipiūt: qui
in malo vitā finiunt.
Jō aūt bñ incipit: q nunq̄
ex charitate aliqd opat. q
si ex charitate aliqñ aliquid
q agit ꝛ charitatē aliqñ in ipo
necesse ē esse. Jllud aūt gre
go. q seduci qñq nō reūsuri
pñt tē. nō de oīb⁹ gñalit re
pbis ſz ō hypocrit ꝫ spāliter
intelligēdū est. qō ex verbis

a ¶ Vt leuia/ than.q.d.siue p ꝓpriā suggestio nē siue p maluz hoiem z dāna/ tū quē diabolus repleuit malicia p suggestiōē mi nistrum.
b ¶ Repler tri sticia.
c ¶ Aurū p sa pīcia ponit au rū ꝺ.e.di.ꝑncipi um.z ita aliē q̄ ꝺ sumit.
d ¶ Ite⁹. Ca/ sus. Expo nit gre.i canone isto illa ꝥba iob sup illo. erūt ra/ du sol z sternet sibi aurū q̄si lu/ tū. Dicio ꝑ dic. q p auruz desi/ gnant hypocri/ te.q q̄si ꝺaurati sūt cū insupficie videāt hr̄e ꝛtu/ res.nec habeāt. scdo dicq hmōi hypocrit̄ ꝺregi/ tur in hac vita q̄q añ finē.q̄n doq; i fine q̄q nūq̄.z cū ꝺregi tur.rūc aurū q̄si lutū sternit. Vl timo dic quam vltimate ꝓseq̄nt̄ ꝑdestinati siue hmōi hypocrite faciāt bona.siue publice cadāt i pcm̄ nā p bonā opationez inui/ tant pseueratu/ ros ad bonum opādū.p casum reddunt bonos cautiores.
e ¶ Amittere. hec.ó hypocrit̄ ītelligēda sūt.q vident ꝺaurati et fulgidi z hr̄e ꝛtures i supficie cū nec sunt nec hūt z qui caret vna caret oib⁹. di.v.c.fi. de pe. di.v.ꝓsideret.
f ¶ Innotescit .i.ꝛtus videt.
g ¶ Appetit. ab alijs.
h ¶ Virt⁹ pu/ eiusdē euidenē ꝺat intelligi ¶ enim ꝯnē ꝓponeret: cur miserioꝛs de⁹ ista fieri pmit a tat: vt leuiathan seu nūc per suggestiones callidas: siue p b dānatū illū quē replet hoiez vel solis sibi radios .i. doc/ tos: q̄sq; sapiētesq; subijciat: c vel aurū ꝭ ē viros scītat̄ cla ritate fulgētes q̄si lutuz sibi vicijs coinq̄nādo substernat mox ī eiusdē q̄nis solutiōe

¶ supponit dicēs.

Iti⁹ ad ꝭ rīdem⁹: quia aurū qō ꝓuis ei⁹ suasiōib⁹ q̄si lutū sterni potuit: aurum añ dei ocl̄os nunq̄ fuit. q̄ ei seduci q̄q ñ reūsuri pñt: q̄/ si habitā scītatē añ ocl̄os ho eminū videnī amittere. sz eā añ dei ocl̄os nunq̄ habuer̄t

¶ Sepe hō nāq; mult̄ occult̄ pctis inuoluit̄: z ivna ali/ q̄ virtute magn⁹ vr̄: q̄ ipa q̄z virt⁹ iuanescēs deficit: qz dū innotescit hoīb⁹. ꝑculdubio laudaī eiusq; fauoꝛ inbianī appetit̄. vñ fit vt z ipa virt⁹ añ dei ocl̄os virt⁹ nō sit: duz abscōdit qō displicet z ꝓdit qō placet. que itaq; merita apud deuz esse pñt: q̄ mala occulta sūt z bona publica? plerūq; enī sicut dixim⁹ latz supbia z castitas innotescit: atq; iō diu oñsa circa finē vi te ꝓdit: qz coopta superbia vsq; i finē ꝉcoꝛrecta retinet̄. ali⁹ elemosynis vacat ꝓria distribuit: sz tñ mult̄ uusti/ cijs deseruit. vl forte linguā ī detractiōibus exercet. z fit plerūq; vt is qui misericoꝛs fuerit in ꝛta vite sue terminū rapacitat̄ z crudelitat̄ sti/ mulus inardescat: qō valde iusto iudicio agit̄: vt perdat i etiā añ hoies: vñ hoīb⁹ pla/ cuit: qz ꝭ vñ deo displicuit: k coꝛrigere nunq̄ curauit. ali⁹ patie studet: sz iuidere alijs et seruare maliciā in coꝛde ñ cauet. fit q̄q impatiens: qz diu latuit dolēs. ¶ Hi itaq; l et p aliqō aurū sūt z p aliqō lutū sūt: atq; ꝭ aurum quasi lutū sternit: qñ occult̄ pctis exigētib⁹ etiā virt⁹ q̄ publi/ m ce claruerat dissipat̄. sz ope ꝑciū credim⁹: si ī bis virtutē n supni oꝛdis subtili⁹ ppēda/ mus sepe enī op⁹ de⁹ occul/ ta eoꝛum mala diu tolerat: z opa eoꝛ bōa electoꝛ suoꝛ vti bus ꝓfutura dispēsat. Nam nōnulli mūdū nequaq̄ fun/ ditus deserētes. nō pseuera/ turi angustū iter arripuit: sz o ad q̄rēdā angustā viā exem/ p plo suo eos q̄ pseueraturi sē accedūt. vñ plerūq; ꝓtingit: vt ipm ꝭ qō bñ videnī viue re: nō sibi sz poti⁹ solis electis viuāt: dū exēplis suis ad bñ viuēdi studia pseueraturos alios ñ pseuenaturi ꝓuocāt Sepe enī q̄sdā videm⁹ ad vi am ingredi ad locū ꝓpositu festinare: q̄s alij q; eūtes ꝓspi ciūt sequunt̄: eundēq; parit̄ locū petūt. sz fit plerūq; vt q irruēte alia implicatiōis ar/ ticulo p⁹ se redeāt q̄ ꝑibāt: z hi ad locū puenīāt q̄ seqban tur. ita nimirū sūt illi q̄ nō p seuerāt: z viaz scītat̄ arripi/ unt. ¶ Idcirco enī virtutis iter nō pseueraturi inchoāt vt eis q̄ puēturi sūt viaz qua gradiūt oñdāt. q̄rū etiā ca/ sus vtilitate ñ modica electo ruz ꝓuectib⁹ seruit: qz ipoꝛ r lapsum dū ꝓspiciūt ꝺ suo sta tu ꝛtremiscūt. z ruina q̄ illos dānat istos hūiliat. addiscūt enī in supni adiutoꝛij ꝓtecti one ꝓfidere: dū plerosq; con spiciūt ꝺ suis virtutib⁹ ceci/ disse. qñ ꝑ videnī bñ agere repꝛobi: q̄si planū iter electi⁹ seqntib⁹ demōstrāt. qñ Xo ī lapsū neq̄tie coꝛruūt: electis p⁹ se pgētib⁹ q̄si cauēdā sup/ s bie foueā oñd ūt. ¶ ó vero t repꝛobi negāt comedere pa nē q̄ ꝺ celo descēdit: vel bibe re aquā viuā: nō sic accipien dū est: vt a charitate penitus credantur alieni: sed vt ī cha ritate radicem figere ñ intel ligant. Aliud ē enim bibere vel mā ducare atq; aliud de/ tatiua.
i ¶ Etiā añ ho mines.i.i ꝓspe/ cru hoīum.
k ¶ Curauit. ꝭ e.di.x.itē.ꝺ.pe. fm aug.
l ¶ Per aliqꝺ .i. ꝑtū ad aliq̄d ſ.ad bona opa.
m ¶ Opēpciū .i. vtile credim⁹ si aptam⁹ quō ꝺ ist⁹ disponit ad vtilitatē alioꝛū et ꝭ ē sepe ei ꝛc.
n ¶ Oꝛdis.i.i/ tellect⁹ tropolo/ gicus.
o ¶ Angustaz arta eni ē via q̄ ꝺuc ad vitā vñ ꝛgili⁹. Facil de/ scēsus auerni. sz reuocare ꝗdū su peraſq; euadere ad auras. Hoc op⁹ ꝭ labor est. pauci q̄s equus amauit. Jupit̄. aut ardēs euexit ad etheravirt⁹.
p ¶ Exemplo. hi sūt q̄ ad sem/ piternā vitā p/ ximos mēdacio suo opitulāre ꝺ/ ducūt. vt. xxij. q ij. pmū ex hoc ꝗ collige ex q̄ sen/ su illud accipiaī q ¶ Articlo. i. impedimēto.
r ¶ Lapsū. fe/ lix quē faciūt a/ liena pcta cau/ tū. ꝭ. xxvij. q. j. c.j ſ.ꝺ dis.j. hi duo. z diē se/ neca. ruina pce/ dēti⁹ solz eē do ctria seqntiū ad ꝭ.ꝭ.e.si enī.i fi.
s ¶ Q ꝺ ꝺo sol uit grām⁹ auctē iductā. ꝭ.e.dist. .ꝺ.cū ſ.c.chari tas. ad ꝭ q̄ cha ritas amitti nō possit z hac oc/ casiōe diabolū ī charitate crea/ tū eē oñdit. z de luciferi excellen tia mīta subiū/ git.
t ¶ Negāt. ꝭ. JOH. 6

Mat.27. e §·cū §. ⁊ ego sum .⁊.c. charitas.
a ¶ Dñ in cuā gelio matthei.
b ¶ Donū.id ē doctrinā cuāgelicam.
c ¶ Ad pniam p baptismū. ħ ē
Heb.6 expositū. s. e.si enim.
d ¶ In veritate.s.xvj.q.ij.visis.⁊tra.
d ¶ In veritate.i. in charitate.⁊ ħ dicit allegando.
e ¶ Differētia. q alij sūt boni⁊ alij sunt mali.
f ¶ Penā eternā. q nunq̄ facit.ar.s.xj.q.iij illud plane.
g ¶ Ō crean/do.nō enī dz punire. qō ipe appbauit.ve.xxiij q.iiij.nabucho/donosor.ff. ad .l.iul. ó adulte. sī vxor.in fine.
h ¶ Ex tradu/ce. q angeli nō fuerūt ex tradu ce.i. ex placentī materia. sic nec aia.s.xxxij. q.ij moyses.
i ¶ Suo vicio. sz vñ fuit pmus mot⁹ angeli ad maluz. dic q ex libero arbitrio sz in libero arbitrio nō fuit malum .vñ g̃ puenit malū. dicas q̄ i libero arbitrio fuit q̄dā libertas.⁊ ex illa libratē cecidit i malū. hec ē difficillima questio.
k ¶ Simil.cū angel⁹ statī fuit post creationez capax rationis. sz hō non donec sit adultus.
l ¶ Moysen.i genesi.circa pncipium.
m ¶ Hinc va/cuū.s.xvj.q.ij. visis ⁊tra ybi di

a gustare. vnde in euāgelio de christo legit:⁊ cuz gustasset noluit bibere. bibit g̃ aquaz viuā ⁊ māducat panē q̄ ō celo descēdit: q̄ in charitate radicē figit. degustat q̄ ca aliq̄ten⁹ cōicat a q̄ postea deliq̄do recedit. ō q̄b⁹ apl's dicit. Impossibile ē eos q̄ semel illegitimati sūt:⁊ gustauerūt
b donū celeste:⁊ p⁹ hec oīa p/
c lapsi sūt rursus renouari ad
d pniam. hinc etiaz diabol⁹ in veritate stetisse nō in ea creatus esse negat. fuit enī i veritate ꝓdit⁹: sz dū de se supbiē do ꝓsumpsit: alien⁹ ab ea factus ē: in veritate autez quō esse creat⁹ ꝓbet si sine dile/ctiōe sui ꝓditoris creat⁹ esse ꝓbat? aut quō bon⁹ a ꝺo cō/dit⁹ asserit: si nihil dīne dilectiōis i sui creatiōe accepit? quō aūt supbie mot⁹ sine vicio extitit: si ꝓditorē suū nullaten⁹ dilexit? aut quō par sibi esse ꝑfectiōr ceter⁹ creatus ōr: si nōnullis eoꝝ in amore dei ꝓdit⁹ ħ ab ei⁹ dilectione
e vacu⁹ fact⁹ ē? Ūñ āt hec differentia inē bonos⁊ malos angelos ꝓcessit: si ex creāte iniust⁹ videt de⁹. q̄ añ pctm
f infert penam: vel q̄ ħ punit
g qō creādo infudit. si aūt nō
h ex creāte cuz nō ex traduce: restat vt ex ꝓprie libtat⁹ arbitrio vicīū supbie i angeli/cā naturā ꝓcesserit. bona ergo ꝓdita est que suo vicio a
i bono i malū cōmutata ē: sed quō bona eē potuit: si dilectiōe penit⁹ caruit. neq̄ enim
k angel⁹ nobis silis fact⁹ ē: q̄s vsq̄ ad certū tps etat⁹ infirmitas grauat: vt neq̄ virtus neq̄ viciū vllū locū in nobis obtineat. Accepit g̃ dilectionē in sui creatiōe sicut⁊ ceteri: de q̄b⁹ ōr: angelice virtutes q̄ in dei amore pstiterūt: nō ait q̄ diligere ceperūt: sed que i ei⁹ amore pstiterūt. q̄ ex creatiōe diligere ceperāt: vt ꝓncipiū dīne dilectiōis oīb⁹ credat⁹ eē cōe: pseuerātia ve

ro eoꝝ tm̄mō intelligat: q̄ in retributiōe ħ accipe meruerūt vt ꝑfirmati vlteri⁹ cadere nō possent:⁊ ħ ō se certissime scirent. vñ bñ apud moysen p⁹ celū: deīde firmamētū factū eē ōr. qz nimirū angelica natura ꝓpus eq̄lit̄ subtil⁹ in superioꝝ ē ꝓdita: postea i ꝑsistentiꝝ i amore sui ꝓditoris
m mirabilit̄ est ꝑfirmata. Hic etiā gregor⁹ i moralib⁹ multa de ꝑfectiōe angelice creatiōis replicās charitate negat repletū. nō ea penit⁹ vacuū asserit: q̄si penit⁹ caruisset nunq̄ ea q̄ de ei⁹ excellentia dicūt: quenient̄ de eo intelligi possent.

n Pncipiū enī inq̄t beatus gregor⁹ viaruz dei beemoth ōr: qz nimirū cū cūcta
q creās ageret: hūc pmū ꝓdidit: quē reliqs angelis eminentiozē fecit. hui⁹ pmatus eminētiā ꝓspicit ꝓpba cū dicit. Cedri ñ fuerūt altiozes illo i paradiso dei. abietes nō adeq̄uerūt sūmitatē ei⁹. platani nō fuerūt eq̄les frōdib⁹ ei⁹. oē lignū pciosū paradisi dei nō est assimilatū ei⁊ pulchritudini ei⁹: q̄m speciosuz fecit eū in multi ꝓdēf frōdi/r bus. q̄d nāq̄ accipi i cedris et abietib⁹⁊ platanis pōt: nisi illa virtutū celestiuz ꝓcere celsitudīs agmīa i eterne letīcie viriditate plātata? q̄ q̄nis celsa ꝓdita sūt: huic tam nō plata sūt nec eq̄ta. q̄ speciosus fact⁹ ē i multi ꝓdēlisq̄ frondib⁹ ōr: qz platū ceteris legiōib⁹ tāta illū specie pulchritudīe reddidit: q̄tā ei supposita angelorum multitudo decorauit. Ista arbor in paradiso dei tot q̄si ꝓdēsas frō
s des habuit: q̄t sub se posit⁹ supnoꝝ spirituū legiōes attēdit. q̄⁊ idcirco peccans sine
t venia damnat⁹ est: qz magn⁹ sine compatiōe fuerat creat⁹ hinc ei rursum p eundē ꝓphetam ōr. Tu signaculū similitu/v dinis plen⁹ sapia⁊ pfectus

cit q̄ charitat⁹ nequit hr̄e i celo. sed forte ōr ñ habuisse. qz non pseuerauit. qz ñ ōr factū nisi du/ret factū. vt. s. Sed. 1
e. di. j. cogitatio et. l. diuortij. sz forte nunq̄ habuit charitatez vt ōr in ꝫrio. vñ mḡr ħ dicit allegādo. ⁊ ꝑm hoc oīa ꝫria intelligunt nō de charitate quā ñ habuit. sz quā habitur⁹ eēt si stetisset.

o Pncipium. Casus intrēdit greg. in ħ. c. multuz commēdare luciferū Job.40.
ondēdo ei⁹ pfectionē⁊ excellētiā quā in charitate habuit et in alijs donis g̃ tuitis vel naturalibꝫ añ lapsuz et ħ facit. Indu Ezech.28
cit autez añ̄es iob⁊ ezechielis
n ¶ Pncipiū .i. pcipuū opus inter ꝑma opera dei. vel ꝑmus et dignioz inter alios angelos. ꝗrum misterio parat.⁊ pz via ad deum.
o ¶ Viarū. id est. operū. sicut enī in via ꝓtinetur vestigiū itineranteꝫ. sic in q̄ Ezech.
libet creatura ē via q̄ ds ducit ad intelligēdaz potentiā dei.
p ¶ Beemoth .i. diabol⁹ beemoth interpret aīal imūdum qz diabolus ꝓpter supbiā a celesti beatitudīne rang imūdū aial alienus factus est.
q ¶ Primū. i. pcipuū. nō enīz ħus creauit hūc q̄ alios. vñ i salomone ꝫ ibi q̄ viuit i eternum

creauit oia simꝑ ¶ Quid verba greg. exponẽtis ꝓdictã auctoritatẽ ezechielis.

s ¶ Habuit. v ¶ Venia. cũ eni plus prãtis et pulchritudis ei cõmissus fuerat. iõ magꝭ diligi ꝑsumebat. ar. s. ij. q. v. ¶ Toto. 7 .j. dist. iij. ꝙ aũt. 7. c. septies. ideoq; tantomagꝭ obsequi tenebat 7 plus puniri debuit. cũ non fuerit obscurus. ar. C. ꝺ ꝺu. 7 pcu. ꝺu crores. i. fi. li. xj. et grauiora facꝺelicta tẽ. vt. xj q. iij. ꝓcipue. xl. di. hõ christiañ ¶. e. di. v. ꝓsidet. s. e. dist. j. ꝙ ex his itaq; s. xxiij. q. iij. ꝺ pec cat.

Ezech. 28

v ¶ Tu signaculũ. ꝺr signaculum ꝑpẽ frutes expssas. ꝙs recepit a ꝺño.

x ¶ Plen⁹. i. plenã sciam hñs et pfectionẽ decoris 7 charitatis.

a ¶ Qr imoverbo. h. s. signaculum.

b ¶ Vt q. i. q̃n tũ subtilior ẽ natura. i. ꝺine natare capacior ratione 7 intellectu.

Ezech. 28

c ¶ Eo. i. i tm̃.

d ¶ Similitudo ꝺei. i. gr̃a et ꝺilectio q̃ erat ꝺeo similis i illum.

e ¶ Prophetas. s. ezechiel.

f ¶ Lapis. i. omnis alius angelus.

g ¶ Preciosus. i. pulcher ꝺecore virtutuꝫ fuit.

h ¶ Operimẽtum eius. i. infe/ ꝺecore i ꝺelitijs paraꝺisi ꝺei fuisti. multa eni ꝺe eis magnituꝺie locuntur⁹. ꝓmo verbo cũcta cõplexus est. q̃ nãq; boni nõ habuit q̃ signaculũ ꝺei sil'itudis fuit. ꝺe sigillo quippe anuli talis sil'itudo imaginaliꝭ exp̃mit: q̃lis in sigillo coꝺẽ essentialiꝭ habetur: 7 licet hõ aꝺ similitudinẽ ꝺei creat⁹ sit: angelo tam̃ q̃si aliq̃ꝺ mai⁹ tribuẽs: non eũ aꝺ similitudinẽ ꝺei conditum: sed ipsum signaculũ similitudinis ꝺei ꝺicit: vt quo subtilior est natura: eo in illum plenius similitudo ꝺñi creꝺaꝭ expressa. Hinc est q̃ primat⁹ eius potẽtiã aꝺhuc insinuans iꝺem ꝓpheta subiũgit. Omnis lapis p̃ciosus operimẽtũ tuũ: sarꝺi⁹: topazius: iaspis: chrysolit⁹: onix: berillus: carbũcul⁹: smaragꝺus 7 saphyrus. ¶ Mouẽ ꝺixit genera lapiꝺum: quia nimirum ordines angelor̃ sũt nouem. nam cum p sacra eloquia angeli archangeli throni 7 ꝺñatiões virtutes p̃cipatus 7 ptates cherubin et seraphin apta narratiõe memoraⁿ: supnor̃ ciuiuꝫ: q̃ te sint ꝺistinctiões oñꝺiꝭ. q̃ ꝺusti beemoth iste optus fuisse ꝺescribiꝭ: qr eos q̃si vestẽ aꝺ ornamẽtũ suũ habuit: q̃rum ꝺũ claritatẽ trãscenꝺeret: ex eor̃ cõpatiõe clarior fuit ꝺe cui⁹ ꝺescriptiõe aꝺhuc subiũgit. Aurũ op⁹ ꝺecoris tui et foraia tua i ꝺie q̃ ꝺitꝰ es ꝑpata sũt. aurũ op⁹ extitit ꝺecoris ei⁹ qr sapie claritate cãꝺuit: quã bñ creat⁹ accepit. foramia ẋo iꝺcirco i lapiꝺibus fiũt: vt vinculati auro i ornamẽti cõpositiõe iungantur: 7 nequaq; a se ꝺissiꝺeãt q̃s interfusuꝫ aurũ repletis foraminib⁹ ligat. huⁱ⁹ ergo lapides i ꝺie ꝺitiõis sue foramia ꝑpata sꝭ: qr viꝺelz capax charitatꝭ ẽ ꝺitꝰ: q̃si replerι voluiſſꝫ: angelꝭ stãtib⁹ tanq; positꝭ i regꝭ ornamẽto lapiꝺib⁹ potuiſſꝫ ꝺherere. Si enĩ charitatꝭ auro seſe penetrabilẽ ꝑbuisset sanctis angelis sociatus in ornamento vt ꝺiximus regio lapis fix⁹ maneret. Habuit ergo lapis iste foramia: sꝺ superbie vicio charitatis auro non sũt repleta. nanq; iꝺcirco ligantur auro non caꝺãt. iꝺcirco iste ceciꝺit quia etiam pforatus manu artificis amoris viculis ligari ꝓtemp̃sit. Mũc autem ceteri lapiꝺes qui hic similiter fuerant pforati penetrãtes se inuicẽ charitate ligati sũt: atq; hoc in munere isto caꝺente meruerũt: vt nequaq; iam ꝺe ornamẽto regio caꝺenꝺo soluanꝰ huius ꝑncipat⁹ celsitudinẽ aꝺhuc iꝺem ꝓpheta intuens aꝺiungit. Tu cherub extentus 7 protegens in monte sancto ꝺei et in meꝺio lapiꝺum ignitorum perfectus ambulasti. Cherub quippe plenitudo scientie interpretaꝰ. 7 iꝺcirco iste cherub ꝺicitur: quia transcẽꝺisse cunctos sciẽtia nõ ꝺubitatur: qui in meꝺio ignitor̃ lapiꝺum perfectus ambulauit: quia inter angelorum corꝺa charitatis igne succensa clarus gloria ꝓꝺitionis extitit: quẽ hñ extẽtũ ac ptegẽtẽ ꝺic. oẽ ei q̃ extẽtũ ptegim⁹ obũbram⁹: qr ꝓpatiõe claritatis sue obũbrasse ceteror̃ claritatẽ creꝺiꝭ ipse fuisse extẽt⁹ 7 ptegẽs repiꝭ. reliq̃s ei q̃si obũbrãꝺo opuit q̃ eor̃ magnituꝺinẽ excellentia maioꝛe trãscẽꝺit. Q̃ ꝺ illic speciosus i mꝫ frõꝺib⁹ q̃ illic signaculũ silitudis: q̃ illic cherub: q̃ illic ptegẽs ꝺic. Hoc hvoce ꝺñica beemoth isteviarũ ꝺei ꝑncipiũ vocaꝭ. ꝺ q̃ iꝺcirco tã mira i q̃ꝺ⁹ fuit 7 q̃ amisit iꝺsinuat: vt hoi oñꝺat: q̃ꝺ ipe si supbiat ꝺ elatiõis sue culpa passur⁹ sit: si feriꝺendo illi parcere voluit quem creanꝺo in gloria tãte claritatis eleuauit. rior eo. sicut vestimentũ est inferius 7 indignius se induere vel ornabat eũ sicut vestimẽtum ornat aliquem.

i ¶ Sardius. hos etiã lapiꝺes enũerat lex. ff. ꝺ pub. 7 vec. l. inẽ. dũ. ꝙ spẽs. quaꝺliter aũt hi lapiꝺes veniãt i cõtributionẽ ꝺicit lex aꝺ. l. rhoꝺ. l. ij. ꝙ cũ in codex

k ¶ Distincti/ ones. s. ꝺi. lxxx/ ix. aꝺ hec.

l ¶ Auro. vñ ꝺicit lex. q̃ si auro gẽma iũgat. ñ cediꝭ auro. sꝫ cõuerso aurum cediꝭ gẽme. ff. ꝺ aur. 7 ar. le. si ñ sũt. q̃ ꝓueniem⁹

Ezech. 28

m ¶ Supbie. nõ p canonem istũ ius incepis/ se a ruina angelor̃. bonũ eni et equũ fuit. vt p/ pter supbiã luciferι puniꝛeꝭ.

n ¶ Vicio. i. p viciũ supbie nõ sunt repleta.

o ¶ Charitatis ar. q̃ ꝺiabolus charitatẽ ñ haꝺuit. vt. xxj. q. ij vic. sꝫ cũ eẽt rõnis capax inocẽtie ꝑticeps sine charitate esse ñ potuit. arg. s. e. ꝺi. ꝙ itẽ sine charitate q̃ ꝙ charitate repleꝰ ne/ gaꝭ ꝓpatiõe stã/ tiũ 7 pfirmatorũ ꝺr vel aꝺ pfectionẽ referꝭ

Ezech. 31

p ¶ Lapiꝺes. i. ordies angelor̃

Job. 40

q ¶ Q̃ illic. i ppba. s. ezechiele. ꝺ in iob.

r ¶ Voce. id ẽ voce ꝺñi loquẽtis sibi iob.

s ¶ Insinuat. iob vel ꝓpheta

a ¶ Charitas aũt soluit aũtẽ apli allegatã. s. in ꝑn. di. duobꝫ modis. qz ꝺ ꝓmo charitas q̃ deserit.

b ¶ Ficta. i. fragil' z ñ vera respectu ꝓmanẽt'. vel nõ vera respectu charitat' ꝺine. ad qꝺ silia q̃dã inducit. i fi. ꝓcludit verã charitatẽ deseri nõ posse.

c ¶ Posse aũt exꝑ enĩ resistere vicijs est verum posse ꝙ nõ resistere ẽ nõ posse sz nõ resistere ẽ peccare. z ita posse peccare ẽ nõ posse resistere z ita ẽ argu. a ꝑrijs. ar. xxij. q. itij. sicut sacꝺ est z. q. v. sic enĩ

d ¶ Et astra. i. angelus.

e ¶ Etiã eccle siastes. in salomone.

f Nec caritate. ꝓtinus at scꝑm grãꝫ in. ij. enĩ ꝺi. hãc q̃onẽ quã ꝟ tractat ꝓlibauit sz huiꝰ grã aliam ꝓmisit. an. s. charitas semel habita amitti posse quã in ꝓcedẽti ꝺi. tractauit. nũc aũt ad ꝓpositũ suũ reuertit et ꝺicẽ in ꝟ q̃ zc. ꝟ incipit. ij. ꝺi. in q̃ ea q̃stio tractat. an pnĩa sit iterãda an non. z qꝺ sit iterãda mit' auctrꝺ ex emplis ꝓbat. ꝺicim' ꝙ q̃ iteranda ẽ. i. iterũ puniendus ẽ si denuo peccet. s. septies. vbi aũt ꝺr q̃ pnĩa ñ est iterãda ꝺicimus q̃ ꝺe solẽni ẽ intelligẽꝺũ. q̃ cuz sit sacm ñ ꝺebz iterari. ar. j. q. j. q̃ ꝺdã ꝟm ꝓsuetudinẽ maxie q̃rũdã eccl'iarũ z ꝟ super eodẽ crimĩe. sup ꝺiuers aũt credit. ℍ. solẽnem iterare posse. ar. j. e. ꝺi. q̃uis hãc q̃onẽ sic tractat gra. ꝓtimo pr opi. illoz q ꝺicũt q̃ pnĩa nõ est iterãda qz eã nõ seq̃t mortale pcm̃. si enĩ eã seq̃t mortale pcm̃. illa penitentia vera ñ fuit. nec ventã obtinuit. z ad ꝟ multas aũctres inducit vsq; ad ꝟ sz ꝟba. z incipit ibi soluere ꝓdictas aũctres. postea ab illo ꝟ qꝺ aũt ꝓbat aũctrꝺ et exẽplis. q̃ pnĩa sepe iterat' post inserit q̃ sit vera et q̃ sit falsa pnĩa. q̃ occasiõe subijcit. an pnĩa sit danda ꝓsideret q̃ hõ elatꝰ q̃ꝺ ĩ terra mereat': si angel' plat' ĩ celo ꝓsternit'. Caritas aũt q̃ in adũsitate ꝺserit ficta. i. fictil' z fragil' eẽ ꝓhibet': sic̃ fides ex q̃ charitas ꝓcedit fi/cta. i. fragil' apud apl'm esse negat'. silr charitas q̃ in aduersitate deseri põt: ꝺr vera nunq̃ fuisse. sicut enĩ hieronymus ꝺ iouinianũ scribit. Oĩs creatura sub vicio ẽ: nõ q̃ oĩs peccauerit: sz qz nulla est q̃ peccare nõ possit. posse aũt peccare: vt aug. ait: non est aliq̃ posse ĩmo aliq̃ nõ posse. vñ ille solꝰ vocat' opꝰ q̃ ꝟ nõ põt: qz oĩa põt q̃ posse est aliq̃ posse. sicut q̃ eiꝰ cõpatiõe ꝺ mutabilitatẽ nescit oĩs creatura viciosa ꝺr: quia mutabilitat' ẽ capax: iuxta illud: nõ iustificabit' in ꝓspectu tuo oĩs viuẽs: z astra nõ sũt mũda ĩ ꝓspectu eiꝰ: sic cõpatiõe eiꝰ creature q̃ mutati onẽ nõ recipit: oĩs creatura q̃ pmutat' nõ vera: sed vana eẽ ꝓbat'. vñ oĩs hõ mendax esse ꝺr: z vanitati silis factus hĩc etiã eccl'iastes: cũcta que sub sole sũt. i. q̃ tpoz vicissitudinẽ recipiũt nõ tm̃ mõ vanitas q̃ oĩ creature rõe ĩmutabilitat' ĩnest: sz etiã vanitas vanitatũ varietate pmutatiõis quã recipiũt eẽ ꝺicũt Sic q̃ cõpatiõe ꝺine charitatis nulla virtꝰ eẽ vera ꝓbat' aut compatiõe eiꝰ q̃ nõ ꝺeserit'. illa q̃ amittit' vera eẽ negat'. sicut autẽ oĩs creatura suo mõ bona z vera eẽ ꝺr: sic et charitas q̃ ꝺeserit' suo mõ bona z vera eẽ mõstrat'. alio q̃n a nullo ꝺesereret': si nullo mõ in eo esset. Qꝺ enim nullo mõ vere ẽ: nullo mõ deseri põt. qꝺ si aliq̃ mõ vere ꝺ serit: z aliq̃ mõ id vere esse oporꝛtet.

Distinctio. III

f Nec ꝺe charitate ꝺixerit' scripsimus ꝓpt' eos q̃ pnĩam negant reiterari posse: asserẽtes q̃ sicut charitas semel habita nunq̃ amittitur: ita pnĩa semel vere celebrata nulla sequenti culpa mactat'. si ꝛo crimialis culpa illa aliq̃n seq̃t' vera pnĩa nõ fuit: nec ventã vnq̃ a domino impetrauit. qꝺ ex diffinitiõe ipiꝰ pnie z multoꝛ autoꝛitatibꝰ ꝓbare ꝓtẽꝺũt. vt enĩ ambꝛo. ait in q̃ꝺã sermone

g Pne q̃ dragesime.

h Enitẽtia ẽ z mala ꝓteri ta plãgere: z plãgẽda iteruz nõ cõmittere. ¶ ꝺe in lib. ꝺe

i Vnica penitentia.

k Eperiunt' q̃ sepi' agẽ/ꝺam pnĩam putãt qui luxuriãt' in christo. ¶ Mã si vere in christo pnĩam agerẽt iterandã postea non putarent qz sicut vnũ baptisma ita et q̃ vnica pnĩa. verũ ꝓteriti semper nos ꝺebet penitere peccati: sed hoc ꝺelictoꝝ leuibus raro contingit vnde addit. at ego zc. q̃si. ꝺi. ira ꝺfco ꝓtigit sepe. s. qꝺ q̃s hz pnĩaz ꝺ miꝺibz z ꝓpctionẽ. sed ꝺe maioꝝibz ñ. vt' melꝰ qꝺ inuit ꝟ ꝺistiguo vt. s. pnĩa ꝓ leuioꝝibz mortalibz tm̃ pctis iũcta posset iterari. qz ñ iniũgit pnĩa solẽnis. nisi ꝓ gũissimis. xxvj. q. vj. c. vlti.

l ¶ Qui luxuriant'. i. fornicant' spũ alit' sepando se a christo.

m ¶ Postea ñ putarẽt. i. ñ ꝑsumerẽt illꝰ agere vñ oporterꝛ eos ꝺeiceps pẽitẽ et sz hũc itellectũ sic itelligẽꝺũ est illꝰ qꝺ seq̃t. sic vnuz baptisma suffic̃ ad ꝺletionẽ pctĩ. sicz vna pnĩa. huic tñ itellectui repugt. ĩ. gl. hu. s. sp. ĩ. e.

n ¶ Tra. ẽ. ꝺi. i. ꝟ. potest.

o ¶ Et alit'. ĩ. e. ꝺi. ꝟ. siue ãt. c. i salicib.

p ¶ Vnica. i. irreiterabil'.

q ¶ Sp ꝺz. s. sp'e pẽitẽ. sed ꝺ mortalibus raro contingit vnde addit. at ego zc. q̃si. ꝺi. ira ꝺfco ꝓtigit sepe. s. qꝺ q̃s hz pnĩaz ꝺ miꝺibz z ꝓpctionẽ. sed de maioꝝibz ñ. vt' melꝰ qꝺ inuit ꝟ ꝺistiguo vt. s. pnĩa ꝓ leuioꝝibz mortalibz tm̃ pctis iũcta posset iterari. qz ñ iniũgit pnĩa solẽnis. nisi ꝓ gũissimis. xxvj. q. vj. c. vlti.

r ¶ Delictoꝝ. rũ mortaliũ.

ꝑs. 142 Job. 15. z 25

ꝑs. 115 ꝑs. 145 Eccl's. 1

a ¶ Ar ego. ℨ. di. j. §. alij. ecõtra. c. sũt qui arbitrant.
b ¶ Facili⁹. mirũ est ℨre hoc dicat. cũ multi inueniantur in fine penitẽtes resplẽduisse ꝛc. ℨ. j. q. vij. sicꝫ oẽz ꝫ pauci inueniant añ finẽ sine mortali. ar. ℨ. l. dis. quia tua. ſz qõ ór ꝫ intelligiꝫ de integritate carnis. ſ. ℟ginitate. q. d. facili⁹ inuenio q̃ seruet ℟ginitatẽ. qñ q̃ post corruptiõnẽ carnis seruet ꝫtinẽtiã. naz tũc facili⁹ cader. vt ℨ. di. j. §. alij. ecõtra. c. sunt q̃ arbitrant. vnõ sacramẽto qñꝫꝫ vt. xxxv. q. vj. ab isto. vl ꝫ pót intelligi de pnia pfectissima q̃ nõ soluz deler pctã. ſz etiaz peccandi affectionẽ quã ñ hẽ difficillimũ ẽ
c ¶ Cõgruc. nã penitentẽ opoꝛtet vitã mutare. qõ sũme difficile est. qz dicit lex q̃ nõ facilẽ est mutatio vite. ſz cũ magno laboꝛe animi fit. vt auc. de mona. §. hĩc aũt
Nop. 6 ar. j. c. sane cauẽdum.
d ℨtiffactio. pnie. j. e. dis. §. illud aũt gregoꝛij. versi. satisfactio.
e ¶ Causas. i. vicioꝛ radicem. nõ. n. sufficit ramos incidere. vt ℨ. di. ij. §. ex pze
M. 5. et. 8 missis. vl cãs. i. oppoꝛtunitates vl occasiões peccandi. vt lxxxj. di. valer.

f ℙEnitẽtia. est vindicta. hec ẽ q̃dã assignatio illi⁹ pnie q̃ óꝛ opis satisfactio. ꝫ intelligiꝫ de perfecta pnia. vt. j. e. §. hac aucte.
g ¶ Puniẽs. in sc. ar. exp̃sum. q̃ ds nõ põt ieiunare p aliũ. ſz ℨriuz dixerit. h. ℨ. lxxxij. di. p̃l óꝛ. ſz ḋcḋ sit de aliꝫs vióꝛ q̃ p filiũ bñ posſit ds ieiũare. qz eadẽ p sona cẽsẽt. vt. xxxv. q. iij. §. hac aucte. ꝫ magꝫ terrenẽ pres ĩ filiꝫs q̃ ĩ seipis. ff. q̃ me. cã. isti ḋdẽ. §. vl.
h ¶ Virt⁹. i. significatóꝛ ꝫ interpꝛtatio.
i ¶ Tenere. alludit ethymologie vocabuli. vñ bernardus clarevallis dixit sup illũ locũ Heñ. penitet me fecisse boiem sup terrã. idẽ est acsi diceret. pena tenebit me p peccatis hoim. tenebit inquã me cũ venero super terrã.
k ¶ Puniat. hiru nõ actu. ar. ℨ. di. xxxj. si lai
l ℨ Jap̃s. ℨ. xxxij. q. v. si paulus. (cus. ar. ℨ. j. c. pr.
m ¶ Pctã. originalia.
n ¶ Dimissa. si dimissa. ℨre plozat. qz nõ est facta plena innouatio. de cõsecrat. dis. iij. c. ij. ꝫ ideo timet cadere. ꝫ indignũ est eum qui nõdũ stabilẽ ꝛc. C. õ testa. mili. l. vl.
o ¶ Plozat. ar. ꝫtra j. de pse. di. iij. sine pnia. arg. ℨ. ℨ. dist. j. tres sunt actiones. ſz illa nõ ꝓhibet dñ dolendũ sit sup peccatis iã dimissis. ſz qõ iã ꝓ illis nõ est pnia iniungenda.
p ¶ Sup fundamentũ. i. fidẽ.
q ¶ Finiẽ. i. deficit. qõ tunc fit cũ memoꝛia peccati habeẽ. et de peccato nõ dolet.
r ¶ Deficit. i. inutilis est. vl efficitur inutil'. i. p ipam pniam ad vitã nõ pducẽ. ex q̃ eni nõ laborat. fructũ nõ dz percipe. xvj. q. j. generaliter.
s ¶ Penitẽtia que p̃cesſit.
t ¶ De venia. i. de vite mũdicia ꝫ spe ẽne beatitudinis quã cuz venia assecut⁹ fuerat. q. d. ita re⁹ ſtituiẽ p conſequẽs pctm̃. sicut erat ꝓ⁹. sic exponit gratian⁹. ℨ. e. §. hac aucte.
t ¶ De venia. ñ tñ intelligas. q̃ pctã redeãt ꝓ⁹ dimissa. ſz qz ita intrabit gehennaz. acsi nullum 2. Pe. 2 pctm̃ eẽt dimissum. ꝓ ẽm ds̃dã. sec⁹ ẽm alios ḋ dicũt pctã iã dimissa redire vt hec traduñt ℨ. e. §. hac aucte.
v ¶ De gr̃a. facte pmissionis.
x ¶ Otiaẽ. ſz si p̃cepit. nõne sic p̃cepit ipossibile. q̃ qõ nõ erat in eius ptãte. ar. ℨ. di. ij. §. ecõtrario. ꝫ. c. sciẽdũ. sed exponevo lũtas in te nõ otiaẽ. i. in te otza ad effectũ nõ pducaẽ.
y ¶ Si otigerit. ℨ. xvij. q. iiij. sunt qui opes. ℨ. xv. q. viij. hi ḋ ℨ. e. di. §. sinaũt. c. in salicitu.
z ¶ Jn estiuũ.
ℙEnitentia. plangere (. i. in omelia q̃ sic incipit .i. plangendo de ꝓteritis malis dolere vl satisfactione satisfacere ſm p̃ceptum ecclesie.
b ¶ Non ppetrare. i. i nullo mozali perseuerare vel ꝓpositum perpetrandi non habere.
c ¶ Cõmittat. i. ꝓpositum cõmittendi habeat.
d ¶ Dissimulat. id est non vere peniteꝛ.
e ¶ Quid. n. pdest. q̃ ad vitã eẽnã. vt. ℨ. e. di. sũt plẽ. nã alꝫs bñ valet occasionaliter. ℨ. e. di. pñ. ℨ. e. di. nihil.
f ¶ Sunt qui. qui aiꝫ. ℨ. e. septies. ℨ. di. i. hi qui.
g ¶ Virtus. id est effectus penitentie.

PRoductio. ē. di. xc. sicḡ monach⁹. ar. ℣. ē. e. di. j. vide benignū ℣. ibi enī innuit. q ḡdiu videt durare pcm. durare dz pnia. sz dic q nō dz ibi. q pnia nō dz esse pductior pcto. sed innuit ibi q si longa fuerit culpa. lōga pnia dz esse. nō enī erit equū. vt p vnā hore fornicatioe nō maior iniungeret ei pnia. sz qō hic ōr retor/quet ad interiorē pniam. qz q̄cū q̄z reduco pec catū ad mēoriā. debeo inde dolere. j. e. iudas/z ī telligе de pena siue de penalitate quā sustinem⁹ p pcto ꝓmi hominis. qz illa est pductior. ar. ē. di. j. sicut primi.

b ¶ Ad demonstrationem. i. ad custodiā būilitatis. vt in paulo. xxiij. q. iij. dis/plicet.

c ¶ Miserie. i quā venie ex pecato. ē. dis. v. ad eius vero. ꝓfus finem.

d ¶ Emenda/tionē. i. ad purgationē delicti. vt in paralitico

e ¶ Exercitationē. ē. e. dis. j. si/cut primi.

f ¶ Necessarie. ad vitā eternā.

g ¶ Detinet. pena ad gloriā dei manifestandaz. vt in ceco nato. ē. di. j. ex his/ et ad iudicū futurē dānatiōis. vt in herode. ē. xx/iij. q. iiij. nabu/chodonosor/ et ad cautelā sui et alioꝝ. vt in paulo. z vt studiosi⁹ illa vita q̄rantur. q̄ erit ab oīb⁹ penis aliena/ et vt sit fideli certādi materia z occasio vincēdi q nō vinceret si nō pugnaret. ē. di. vj. ℣. sed pensandū.

h ¶ Ira dei. ē. xj. q. iij. ℣. si ergo iuste.

i ¶ Pertur batio. ecce quid sit ira hoīs. z quid ira dei.

k Erfecta pnia cogit. iniuncta a sacerdote.

l Enitētes. cū catena. ē. e. di. j. agite. ar. ℣. ē. e. di. j. fecili⁹.

m ¶ Catena. i. in catena. i. cū manda

a PRoductio ē enī pena ꝑ culpa: ne parua putaret culpa: si cū illa finiret

b z pena: ac p hoc vl ad demō/

c strationez debite miserie. vel

d ad emēdationē labil vite. vel

e ad exercitationem necessarie

f pnie tpalit detinet hoīem pena: quē iā ad dānationē eter/

g nā reum nō retinet culpa/ ira

h dei nō ē vt hoīs. i. pturbatio

i citati animi: sz trāquilla iusti supplicij constitutio.

Item iohānes os aureum.

k PErfecta pnia cogit peccatorē oīa libenter suffer/re. z infra. In corde ei⁹ cōtritio: in ore ei⁹ cōfessio: in opere tota humilitas hec est fructifera pnia. Item smaragdus.

l NEc pniaz digne agit: q̄ sic p̄terita mala deploratvt futura itez nō cōmittat. nā q̄ plāgit pctm̄ z itez admittit pctm̄: q̄si q̄s lauet laterē crudū: quem q̄nto magz abluit: tāto magz lutū facit. Item aug.

m PEnitētes: si tū est peni/ tentes: z nō est irridē/tes: mutate vitā: recōciliamini deo: z vos cū catena pascetis. q̄ inq̄s catena q̄ ligauerī in ēra erūt ligata in celo. audis ligaturā: z deo putas facere impostura. pniam agis: genua figis: z rides. z ībsannas patiētiā ōi. si pniaz agis penites. si nō penites: penitens non es. si q̄ penites curfacis qō male feciſti? si feciſse pēiteat: noli peccare. si adhuc facz: certe nō es penitēs Item Jsido. de sūmo bono.

p TRisor ē nō penitēs: qui adhuc agit qō penitet: nec videt deū poscere subditus: sz subsannare supb⁹. canis reūsus ad suū vomitu z ē penitens ad pctm̄. multi enī lachrymas indeī ineneī fundūt: z peccare non desinunt. Quosdā accipe lachrymas ad pniam cerno z affectū penitētie nō hrē: q incōstantia mentz nō recordatiōe pctī lachrymas fundūt. nunc vero

q reuiuiscēte vsu ea q̄ fleuerūt

r iterādo cōmittūt. Esaias de

v pctōrib⁹ dic. Lauamini: mū

x di estote. Lauat z mūd⁹ est: q̄ z p̄terita plāgit: et flenda

y iterū nō admittit. lauat z nō est mūd⁹. q̄ plangit q̄ gessit: nec deserit: z post lachrymas

z ea que fleuerat: repetit. Item

a aug⁹. in li. soliloquiorū.

b TManis ē pnia quā seqnsculpa coinq̄nat. vulnus

c iteratū sanat tardi⁹: frequēter peccās z lugēs vix veniā merebit: nihil ꝓsunt lamenta si replicanē pctā. nihil valet veniā a mal poscere: z mala denuo iterare. ꝓsiste ergo in confessione. esto in penitētia fozter confirmat⁹. vitam bonā quam accepisti tenere nō desinas. ꝓpositū bone vite conserua iugiter.

Item grego. in pastorali.

d OLi admissa plangūt: nec tamen deserūt cōsiderare sollicite sciant: quia flendo inaniter se mundant: q̄ viuendo se nequiter inquinant: cum idcirco se lachry/

o ¶ Agis. actu vel voluntate.

p TRisor. sub sannare. i. naso torto deridere.

q ¶ Incōstantia. nō incōstantiā reprobari. ff. de pcu. in cause. ff. de of. ꝓsi. ob/seruare. ar. ℣. ff. de col. bo. non/nunq̄.

r ¶ Vsu. cū p/ueniunt a tentatione. j. di. v. c. j.

s ¶ Ea. i. silia.

t ¶ Esaias. ad huc ē de. c. isido/ri. qō sequit.

v ¶ Lauamini baptismo vel penitentia.

x ¶ Mundus. interius.

y ¶ Lauatur. exterius.

z ¶ Lauat. i. illa mūdicia. non est ea ad salutē. qz est momentanea nō ꝓseuerās vel nō est imundus ex toto. sed ad tps vt in pte

a ¶ Que fleuerat. ē. xv. q. vij. hi qui.

b ¶ Soliloquiorū. i. psalmorū. q̄ sunt excellētiora de christo eloquia.

c ¶ Manis. id est insufficiens ad vitā eternā obtinendam/ vel carens fructu illius penitētie quā nō sequitur culpa/ cuius fructus est vita/ tio gehēne z aperio gloie.

d ¶ Lardi⁹. ar/gumento. ꝓtra vulnus achileo quod quondaz fecerat hosti. Vulneris auxilium pelias hasta tulit.

e ¶ Frequenter. ē. dist. xciij. diaconi sunt. ꝓtra. sed ꝑ aduersium vix soluit contrarietatem.

OVt admissa. deserūt peccare. vel quia redeūt ad illa vel ad alia.

Mat. 16 Ire mul tribu amat in hac vita

a ¶ Ad sordes. ꝯsi hoc inde sequit. ⁊ ita tenet ꝑsecu/
b ¶ Briue. vr. j. q. j. ꝓes byter. in fi. b.
¶ Aptizant. hec vba q̄ h̄ ponit grego. inueniūtur i
libro ielu filij syrach. q̄ dr ecclīastic⁹. b ¶ Baptizan
rur. i. absoluunt ⁊ mūdant. de ꝑse. di. iiij. nec quicq̄.
c ¶ A mortuo. .i. a ꝓtacu mor/
tui. tāgit qō fie/
bat i ve. te. q̄ si/
ds tāgebat ossa
vt corp⁹ mortui
hois erat immū
dus. vij. diebus.
postea aſpgebat
aq̄ aſpsionis die
iij. ⁊ vij. ⁊ sic mū
Esa. 1 dabat sic h̄ ran/
git. ⁊ exponitur
de ꝑse. di. iiij. ne/
quaq̄.
d ¶ Incassū. de/
sera finalit
ar. j. di. iiij. ℈. filij
e ¶ Frustra. ꝯsi
Eccl. 17 indeces est ꝑus
soluere ⁊c. ex de
renū. l'as. ar. j.
C. de his q̄b⁹ vt
indig. l. fi. naz et
testamētū ipse/
rū nullū ē insti.
q̄b⁹ mo. testa. in/
fir. ℈. j.
f ¶ Sz vba. h̄
icipit soluere au
ctoritates q̄ vi/
denť dicere illaz
pniaz non fuisse
verā quā sequit
mortal' culpa. et
respicit h̄ primo
illud. c. pēitētiaz
quippe agere.
g ¶ Cōmittat.
.i. nō cōmittēdi
ꝓpositū h̄eat. q̄
ga mal' sic mētē
reuocat. vt com
missa plangat ⁊
plāgēda cōmit/
tere nō velit. nec
satisfacere negli
gat ⁊ penitet.
licet postea for/
te casu vel infir/
mitate peccet ñ
ex ꝓposito. h ¶ Cōmittat. opere non voluntate.
i ¶ Enchyridion. i. in li. manuali. ⁊ dr ab en qō ē in.
Sz chyros quod est manus. i. liber manualis.
k ¶ Ane. ppiand⁹. i. placādus. l ¶ Emendus. i.
nō dem⁹ ei elēosynas in ꝑciū vt maneam⁹ licite i pctō
als dicit. c. elemosynis pctā tua redimere. ℣. di. j. medi
cina. ℣. ℈. adhuc instāt. ℣. j. q. vij. erigūt. remissio enī
peti nō dat licētiā delinq̄ndi. pctā etiā publica puniri
interest. ex de col. c. ij. sed tamen non debemus temere
Ad penas p̄silire. ar. C. de pe. si operis.
m Si vult. q̄ seipo. ℣. ꝓxiij. q. v. si nō licet. C. ó ser.

a mis lauant vt mundi ad sor/
des redeant. ¶ Item.
Si admissa plāgit: nc
tamen deserit: pene grauiori
se subijcit: qz ipaz quaz flēdo
impetrare potuit veniā con/
temnit. ¶ Item.
Quamini: mūdi estote
post lauacrū enī mūd⁹ eē ne/
gligit: q̄s q̄s post lachrymas
vite innocētiā non custodit.
lauant' ergo nec mūdi sūt q̄
cōmissa flere nō desinūt: sed
rursus flendo cōmittūt. ¶ Itē
b ¶ Baptizant' q̄ppe a mor/
c tuo q̄ mūdāt se fletib⁹
a pctō: ꝯz post baptisma mor/
tuū tāgit q̄ culpas p⁹ lachry
mas repetit. ¶ dē i mortalib⁹
d ¶ Incassum q̄ppe bonū agi
tur: si añ vite terminum
e deserat: qz et frustra velocit
currit: q̄ pulsq̄ ad metas ve/
f nerit: deficit. ¶ Sed vba dif
finitiōis nō ad diūsa tpa: sed
ad idē tp̄s referunť: videli/
cet vt tpe q̄ deflet mala q̄ cō/
g misit: nō cōmittat: qō adhuc
eū flere opoꝛteat: qō ex seqn/
tib⁹ vbis eiusdē auctis dat'
intelligi: dū dr. naz q̄ sic alia
h deplorat: vt itex alia cōmit/
tat: adhuc pniam agere aut
ignorat aut dissimulat.
i ¶ Hinc aug. i enchyridion.
k ¶ Ane cauēdū ē: ne q̄s
existimet nefanda illa
cria: q̄lia q̄ agūt regnū dei n
possidebūt q̄tidie ꝓpetrāda:

l mois qō est aq̄/qz ita extinguit pctm sicut aqua extin/ Aqua extin/
guit ignē. di. xiv guit ignē
tria.
p ¶ Dictū ē. in
lib. iesu filij sy/
rach a salomōe.
q ¶ Placeam⁹
deo. non ℈ se fal/
lant. q̄ p largas
elemosynas fru/
ctū vel pecūie se Eccl. 1 ℈
existimāt ipuni/
tarē emere. qz q̄
diligit iniq̄ odit
aiam suaz. ⁊ qui
odit aiaz suā nō
est ei de⁹ miseri/
cors ⁊ crudel'. si
igit vult ei dare
elemosynā p q̄m
fit munda odiat
eā ꝑm sec'm. vdi Eccl. 30
ligat eā ꝑm deū.
bac elēosyna q̄m
sibi hō ꝓmuz dr
mūdanť interio/
ra. ℈. elēosyna pe/
cūnie quā q̄s fa
manēs i mortali
pcrō nō ꝓfīe dr Matth. 6
elemosyna qz in/
ordinate fit. duz
a se nō incipit. ⁊
dū sibi crudelis
existit. nō placet
deo. h.
Et q̄tidia/ r
nis breuib⁹. [redacted]

m Si vult. q̄ seipo. ℣. ꝓxiij. q. v. si nō licet. C. ó ser.
ꝓeses. nec tenetur alīq̄ actione q̄ ꝓpter suas ꝑsonas
das alienas merces ꝓicit. ff. de ꝓscrip. ℞. q̄ seruādaz.
in ꝑn. n ¶ Incipe. vt h̄eat cor ꝓtritū ⁊ dimittat ei a
o ¶ Elēosyna. dr ab elp qō est deus. ⁊ (quo iesus ē. Seruan elem
n synā: a seipo dz incipe: ⁊ eaz
o sibi ꝓmo dare/est. n. elemosy/
na op⁹ miscōie verissime: de
p q̄ dictū ē. Miserere anīe tue
placēs deo. ꝓpter h̄ renasci/
q mur: vt deo placeam⁹. ¶ Item
r ¶ Iohānes chrysostom⁹.
Et q̄tidianis breuibus
s leuibusq̄ peccat' sine quib⁹
hec vita non ducit': quotidi/
t ana oratio fideliuz satisfaci/
at. Eorum est enī dicere. pa/
ter nr̄ qui es in celis: qui tam
u taliter p̄ri regenerati sunt ex
aqua ⁊ spūsancto. delet om/
nino hec oratio minima q̄ti/
x diana peccata: delet etiā illa
a q̄bus vita fidelium ⁊ scele/
rate gesta ꝯz penitēdo in me/
lius commutata discedit. sic
quēadmoduz dicit' veracit'.
a dimitte nobis debita nostra.
qm̄ nō desunt q̄ dimittūť. ita
veracit' dicatur: sic ⁊ nos di/
mittim⁹ debitozib⁹ nr̄is. i. fi
b at qō dr:: qz et ipaz elēosyna ē
veniā pētētib⁹ oīno igscere.

s ¶ Quotidia/
na. ℣. c. di. j. tres
sunt actiones.
t ¶ Oratio. ℈. c.
di. vj. qui vult.
u ¶ Satisfaci/
ar. ℈. de ꝑse. dist.
iij. aquam.
x ¶ Pater noster. quia nō imponit maior penitentia
p venali q̄ vt dicat pater noster. vnde dicit. c. q̄ suf/
ficit pfecta contritio vel confessio cordis. ℣. di. j. c. vlr.
y ¶ Taliter. q̄ sint filij dei. ⁊ ita veraciter potest dice
re. p̄ nr̄. in quib⁹ nō ē mortale aliq̄d. z ¶ Pcrā de/
ler. ñ q̄ pcrā mortalia ꝓio cōmissa ea oīa dimittat. sed
qz pniaz p mortali iiūcrā fleuat. delet ℈ mortalia q̄ ad
penā nō q̄ ad essentiā. ℈ vēiali a q̄ ad vtrū q̄. sic er aq̄
bñdicta. de ꝑse. di. iij. aquā. c. ꝯfirmiciū. a ¶ Dimitte.
C. ó nu. ipiaľ. ℞sus ꝑn. b ¶ Qō dr. ſ. dimittim⁹. ar. ó
ꝑse. di. ij. reuera. i fi. ℣. di. ꝓxiij. psalmista. ⁊ di. lvj. dñs.

Nihil .f. de pse. di. v. nihil. 7 c. nō mediocrit. ē. di. lxxxvi. qđ pdest. a ¶ Nihil pdest. ad vitā eē/nā. [redacted] .ē. di. siquis aūt n hūs. vñ7 pnia nō est denegāda sup vno pctō. dū ds remanet in alijs. eē de pe. 7 re. q quidā. Jtē ad tē/pora alia pseqnda xrij. q. ij. si q̄libz.

Jtē ad citiorem gr̄e appositionē .ē. di. v. falsas.

b ¶ Ex psona. huiuscemōi. de q̄ loquit̄. c. nihil.

c ¶ Penitētis. .f. de vno 7 nō de alio. vl̄ aliud cō/mittentis tūc vl̄ postea.

Esa. 1 Quis. ē di. i. q̄uis

e ¶ Vilis .i. si haberet̄ vilis qō p̄tigeret ex itera tiōe eiusdē. oīm eni rarū 7c. xciij di. legimus.

f ¶ Deo .l̄. pape

g ¶ Hac auctoritate .f. q̄uis.

h ¶ Et illud. ē c. reperiuntur.

i ¶ Determinatūr. .f. q de solen/ni intelligatur.

k ¶ Jtez. sicut dictuz est. ē. c. c. pri. q̄uis. in fi.

l ¶ Parceret. qz si pus hoi nō pepcisset. non ei itez parcere di/ceret. ar. ē. c. di. penitētia est que dam dolentis.

m ¶ Satisfa/ctio. materialit̄ tenetur.

n ¶ Intellectū .f. vt ad tps idez referat̄ nō ad di uersa.

o ¶ In libro. ē Joh. 5. 7. 8 c. dist. 5. i. penitē/tia est quedā.

p ¶ De pfec. pnia. i. pfectoruz vel sufficiens ad salutē vel dura/turā vsq̄ in fi.

q ¶ Proficiēs. .i. ad salutez suf/ficiens.

r ¶ Perfecta. qz gradꝰ fūt̄ i ea vt. ē. di. ij. dum sctā. 7 p̄ce. 5.

s ¶ Perfecta. .i. ad salutē sufficiens. t ¶ Duratura. ꝫ dat̄ intelligi q q̄dā ō pfecta. i. vsq̄ in finē duratura. v ¶ Mo/dū. q ō pfecta. i. ad salutē sufficiēs. vt cū ds toto cor/de dolet 7 gemit. x ¶ Perfectiōis. qz ō pfecta. id ē vsq̄ ad finē duratura. y ¶ Illud aūt. ē. .f. si apls.

z ¶ Reuocetur qō ex leui cā fieri pōt. C. de li. 7 eoz. li. i. ij. ar. xv q. vij. c. j. duz tū lege sit cōphēsa.

a ¶ Qō autez. Inducet̄ aucti/bꝰ q̄s inducūt q pniam nō cē ite/rādā dicūt. et q pnia postq̄z pec/cant nō obtinet veniā. incipit p/bare p mīras au ctoritates 7 exē/pla. q pnia sepi/us iterat̄. 7 q se pius p pniaz re/mittunt pctā.

Item pius papa.

a Nihil pdest hoī ieuna/re 7 orare 7 alia religi/onis opa facere: nisi mēs ab b iniq̄tate reuocet̄. ¶ Ex psona c huiuscemōi penitēt̄ ¶ Et illud smaragdi itelligit̄ Ille pniaz digne agit qē. Et illud augu stini. Penitens 7c. Et illud Jsido. Jrrisor ē 7 nō pe. 7 il/lud Esaie. Nauamini 7 mun di estote. Jtem 7 illud solilo quioz. Jnanis ē pnia 7c. sil̄r 7 illud gregorij: qui admissa pl angūt 7 baptizant̄ a mor/tuo. Jllud aūt ambrosij. Repe riunt̄ 7c. nō ſm generalē: sed ſm specialē ꝫsuetudinē eccīe de solēni pnia dictū intelligi tur: q apud q̄sdā semel cele/brata nō iterat̄. ¶ Ñ augus. scribit ad macedonianū.

d Quis caute 7 salubri ter puisuz sit: vt locus illi⁹ humilime pnie semel in eccl̄ia concedat̄ ne medicina e vilis vl̄ min⁹ vtilis eēt egro/tis: q̄ tāto magz salubris est: q̄nto min⁹ ꝓceptibil̄ fuerit. f q̄s tñ audeat dicere deo? q̄re huic hoī q̄ post p̄maz pniam rursus se laq̄is iniq̄tat̄ astrī g git: adhuc itez parcis. Hac h aucte 7 illud ambrosij deter/minat̄: 7 itez: pctōri p p̄maz pniam venia dari monstrat. i alioq̄n neq̄q̄ iteruz parceret deꝰ: q necdū pepcisset ¶ Sa/m tisfactio q̄z pnie: 7 vade 7 am plius noli peccare: eūdē cuz n diffinitione intellectū habēt o Jllud aūt q̄ō i li. ō pnia ō: de pfecta est intelligenduz. Sic enī charitas alia ē incipiens q alia ē pficiēs: alia est pfecta. sic 7 pnia alia ē incipientiū: alia pficiētiuz: alia pfecta. sicut aūt charitati licet nō dū pfecte in baptismo daf venia pctōz: vt q̄uis postea grauter alicꝫ sit peccatur⁹? tūc tñ intelligit̄ esse renat⁹? non aq̄ tm̄: sicut iouinian⁹ tradidit: sed aq̄ 7 spū: sic hieronymus ꝫ eū scribit. sic 7 incipientiū pnie venia nō negaf: que q̄ s dam rōne pfecta pōt dici: qz toto corde gemit 7 dolet. licz 7 alia rōne pōt dici impfecta qz nō vsq̄ in finez duratura. v Scōz modū ꝑmū pfectōis in telligit̄ iobis os auri. pfecta x pnia 7c. Juxta ſm modū pfe ctionis illud augustini intel ligit̄. pnia est vindicta sp̄ punies in se qō dolet cōmisi/y se. ¶ Illud aūt si pnia finit̄: nihil de venia relinquit̄: du plicit̄ intelligi pōt. Si enim iuxta q̄rūdā sniaz pctā dimis sa redeūt: facile ē intelligere nihil de venia relinquit̄: q̄m pctā q̄ p̄i⁹ erāt dimissa: itez replicant̄. Sicut enī ille q̄ ex iusta fuitute in libertatē ma numittit̄: interim ñe liber ē: q̄uis ob ingratitudinem in z seruitutē postea reuocet̄. sic 7 penitēti pctā vere remittū/tur: q̄uis ob ingratitudinez venie eisdē postea sit implicā dus. si aūt pctā dimissa nō re deūt ō: nihil relinq̄ de venia qz nihil relinquit̄ sibi ō vite mūdiciaꝫ spe eē ne btitudis: quā cū vēia assecut⁹ ē. sic. n. argēto pfecte purgato nihil sui decor̄ relinq̄t̄: si sequēti erugine fedaf: ñ tñ p̄ma sed seq̄nti erugie sordidaf: sic ex piato p pniaz nihil ō vēia ō: relinq̄: cū tñ iā ñ delet̄ sz ad a huc expiādis coinq̄net̄. ¶ Qō aūt p pniam nō semel tm̄ sed sepissime pctā remittant̄: au ctoritate m̄to⁹ ꝓbat. Sit eni hiero. ad rusticū ō pnia.

b Septies ī die cadit iust⁹? c 7 resurgit. si cadit: quō iust⁹?. si iust⁹: quomō cadit?

Septies. ⁊/ b dū salomo/nis quod expōit hieronymus.

b ¶ Septies. .i. p̄to vnīuersitate ponit̄. i. oīs modis 7 generibus flagitiozuz 7 tri bulationū.

c ¶ Cadit. i. af/fligitur.

d ¶ Resurgit. .i. nō perit sz p/ficit vl̄ resurgit. .i. nouis opibus p̄ficit.

e ¶ Cadit. si in/telligas ꝺ de ca/su. qui fit p⁹ pec/catum mortale. exaudi quod di/cit in die. .f. vite sue. 7 tunc est ca sus a charitate. si vero intelligaſ de casu qui fit p veniale p quod cadit a quadam innocentia nō a charitate. tunc Prou. 24 exaudi de die na turali.

a ¶ Vocabulū generaliē dicit lex. q qui possessionez vi adepta in ipo ꝓgressu recipit in pstinā cām vidē potius reuerti ꝯ vi possidere. ff. de vi & vi ar. qui possessionem. arg. ꝫ. dist. ij. §. hoc itaq. & c. firmum.

b ¶ Septuagesies. i. qñq; finituꝫ ꝓ infinito ponit ff. de ñ. xvj. q. ij. vlis. §. hꝫ ei.

c ¶ Cui plꝰ. hec fuit rñsio petri. cū dño cū inkro/ganit de fenera/tore q debitorib⁹ debita ꝛequalia dimiserat.

Deut. 18

1. Re. 12 d Tota. abstulit. q ad culpā. non q ad penā. ſ. e. illud. & ꝫ. dist. j. sicut primi. vel q ad penam eternā. non q ad tpalē. ſ. di. iij. §. filijs. h.

e ¶ Cōuersus. ꝫ. dist. j. §. econtra.

1. Re. 12

f ¶ Indiget. misc̄dia. id ē magno effectu misericordie. nā misericordia dei eq magna est semp

98. 50 g ¶ Rex de facto. arg. di. lxxx. iij. nemo.

h ¶ Non timebat. ꝫ hēs vnaꝫ expositionē huiꝰ aucris/aliā hēs ꝫ. di. j. & vēit/ vt dic q aliū nō timebat. q. ſ. iuste posset eū punire

108. 11 cū ipe solus sine pcō sit. ꝫ. iij. q. vij. iudicet.

i ¶ Justificerſ q; cōtinuo penituit. di. j. & vēit.

98. 50 k ¶ Cōclusit. i. ꝛcludi pmisit.

l ¶ Gia. i. iude/os & gentiles.

98. 17 m ¶ Vt oīb⁹. quo ad sufficientiā. nō quo ad efficaciā. ꝫ. e. dist. ij. ctrius.

n ¶ Cōputrue/runt. cū peccato itez cōsentiē vū ad actū ducit. o ¶ Cicatrices. i. plage pcōz ꝓ baptismū. put exponit j. dis. iij. c. vlti. vel ꝓ aliud remediū sanate. p ¶ In apologia. dauid li/ber excusatoꝛius de dauid.

q Ule rex tant⁹. Casus in ñ. c. excusaē multis modis. pcīm dauid adulterij. ſ. & homicidij. Prio. q; diu noluit manere in pcō. Scdo q; grauiē i cꝛde doluit q̄ ide ptz. q; stati fuit ei dimissum pcīm. Tertio. q; si

sed iusti vocabulū non amittit q ꝓ pniam sp resurgit. et ñ
b solū septies ſz etiā septuage/sies septies delinq̄nti si conuertat ad pniam pctā donā/
c tur. cui plꝰ donat: plus diligit. Quid q̄ ꝓ pniaz adulterij simul & homicidij veniā impetrauit. de cuius pnia in eodē libꝛo hieronymus ait.
d Tota pniaz pctoꝛis ostēdit psalmꝰ q̄nq̄esimꝰ: qñ ingressus ē dauid ad vxorē vrie: & a nathan ꝓpha correctus rñdit dicēs. peccaui: statiq; meruit audire: & dñs abstulit pcīm tuū a te. adulterio enī iūxerat homicidiū:
e & tñ cōuersus ad lachꝛymas ait. Miserere mei deꝰ s. m. m. tuam. Magnū enī pcīm ma
f gna indiget misc̄dia. vñ subiūgit & dicit. Multū laua me ab iniq. mea: & a p. m. m. me. Qñ iniq. m. e. co. & pe. me. ꝫ me est sp. Tibi soli peccaui.
g Rex. n. erat: aliū nō timebat aliū nō hēbat sup se. Et coꝛā
i te malū feci: vt iustificeꝛſ in ſmonib⁹ tuis: & vincas cum
k iudicaꝛſ. Cōclusit ei deꝰ oīa
m sub pctō vt oīb⁹ misereatur. tātuq; ꝓficit: vt dudū pctoꝛ penitēs trāsierit ī mgꝛz: ait enī. Docebo iniq̄s vias tuas/ & impij ad te ꝛuertent. ¶ Cōfessio & pulchꝛitudo coꝛā eo: vt q̄ fuerit sua pctā cōfessus
n dixerit. Coꝛrupte fūt & cōpu
o truerūt cicatrices mee. fediatē vulnerū in sanitatis decoꝛem commutet. Item am/

qñq; scti peccāt. credēdū est ñ eis ꝛtingere pori⁹ fragilitate nature ꝯ peccādi libidine. vñ fortius resurgunt adeo vt nō videant ceciditſe/ Jn scōa pte ponit dFiam inē pcīm & inicitatē. pcīm enī est op⁹ inicitatiſ. inicitas est q̄litas mētis. vñ q vult cauere a peccato. extirpet radicē ipi⁹ pcti. ſz iniquitatē.

p bꝛosius in apologia dauid.

q Ule rex tant⁹ ac potēs
r nec exiguo q̄dē momēto māere penes se delicti pas
s sus est ꝓscientiā: ſz p̄matura ꝓfessione atq; imenso doloꝛe reddidit pcīm suū dño. et infra. Veniq; dñm doloꝛ interni affect⁹ mouit: vt nathā diceret: qm penituit te: et dñs trāstulit pcīm tuum. Maturitas itaq; venie ꝓfundā regis fuisse declarauit pniam:
t q tanti errꝰ offensā trāsdu
v xerit. & infra. Sancti q̄ ꝓsummare certamē piū gestiūt: et currere cursum salut: sicubi
x forte vt hoies coꝛruūt: nature magꝛ fragilitate ꝯ peccādi libidie fortius & acrioꝛes ad currendū resurgūt. pudoris stimulo maioꝛa reparantes certamina: vt nō solū nul luz attulisse estimenē lapsus impedimentū: ſz etiā velociy tatis incētiua cumulasse. Ergo si currētiū nō soluiē cursus: cū aliq̄ forte ceciderunt:
b nō luctātiū ꝓtentio: ſz inofensa manēt certamīa: qñ ēt pleriq; post vnū vel alterum
c lapsum gra maioꝛe vicerūt: q̄nto magꝛ agonē pietatꝛ ingressi nō debēt vniꝰ ꝓlapsio
d nis offensa censeri: cū beatꝰ sit q̄ se pōt post lapsuz repa/rare. et infra. Qd peccauit:
e ꝛditiōis est. qd supplicauit: coꝛrectionis. lapsus cōſ: sed ſpecialꝛ ꝓfessio. culpā itaq; ī
f cidisse nature ē: diluisse virtutis. & infra. Peccatuz aut

r ¶ Nec exiguo postq̄ redargutus ē a nathan.
s ¶ Cōscientiā ar. q nō ꝛ quis moꝛderi pcti cōſcia. ex q̄ iā ꝛ eo penituit. vñ subire secure potuit sacīm. viij. q. iij. artald⁹. ls arg. ꝫ ſit. ē. xxv. di. pniā. ſz nō q ꝓscientia duplr accipiē. qñq; enī ꝛ cōscia delicti vt ibi. qñq; ꝛ moꝛ sus pcti. vt ñ. & fm q dicit Gra tius. Nil cōscire sibi nulla pallescere culpa.

2. Re. 12.

t ¶ Trāsduxerit. i. deleuerit. q̄ ad penā eternā. alꝰ tpaliē punitus fuit. ē. dis. j. sicut primi.

v ¶ Scī. q ꝓ intedit ꝓbare q vtiq; ē pnia. ls sequaē offēsa q̄dā ſ. hūana silitudine currētiū i bꝛauio vt agone/nāls in cursu labāē/ si postea viriliē insistāt lapsus p
x teriē⁹ nullaten⁹ eis ipurab. sic et spūalis agonista dū currit ad bꝛauiū vocatōis eē/ne. ls aliq̄n labatur i via si p⁹ resurgit lapsus nō obest et. q ēt stimulo ꝛcitat⁹ pudoꝛ ad ꝓfūmatiōez curſ⁹ āpli⁹

inardeſcit. l. di. fideliꝰ. z ¶ Coꝛruūt. ē. xx. q. iij. pcluio. j. e. inē ñ hircū. in aut. demo. §. hinc. col. j.
y ¶ Cumulasse. i. incētiuū ad bñ opandū augmētasse
z ¶ Currentiū. i. bñ opantiū. vel intelligiē ad lram.
a ¶ Soluiē. ē. di. j. §. aliꝰ. econtra. & c. venit.
b ¶ Luctātiū. vt fiat ꝓtio si illa postea obtinuerūt.
c ¶ Maioꝛe. ē. di. i. fideliꝰ. d ¶ Censeri. i. dānari.
e ¶ Cōditōis hūane. f ¶ Virtut⁹ ſ. e. inē hec hircū

a ¶ Donatur. donari quidē ꝺ̄ qꝺ nullo iure cogente cōcedit. ar. ꝺ̄. di. ij. null⁹ coꝛ. ff. de re. iur. donari. vnde cū ḡmā gr̄am nemo possit mereri. ꝓz ꝙ gratis fit remissio pctōꝝ. a ¶ Donat. donat pctm̄ qñ ita remittitur. vt ꝓ eo nulla pena exigat. vt in baptismo delet cū ĩcrtioꝛ maculā abstergit. et ad penā eternaz minime refuatur.

b ¶ Delet̄ur. ꝺ̄. di. j. c. his prāẽt.

c ¶ Delet. si q/dez in baptismo delet originale. ne obsit [illegible] ꝺ̄. de pl. di. iij c. ij. t aludit hic nature sanguis. humidā ei naturā hñt abluendi sic̄ lobes in apocalipsi de martyribꝰ. Lauerūt inquit stolas suas i sanguine agni. Et apls. delet chyrographū ꝙ morē christi q̄ dia/bolo tenebantur obnoxij. lxxxj. di. scire ꝺz. ℟ item in apo. dauid de lera scptura cartha remanet/silr delecta culpa originali in baptismo remanet ipa iniqtas. i. fomes pcti ad penā tm̄ nō ad culpā.

d ¶ Per sāguinē. i. ꝙ passionez. i. ꝙ fidē quā ꝺs hz de passione.

e ¶ Legit. per charitatē. i. ꝙ bona opa. sicut enī vnū coꝛpꝰ regit ꝙ oppositionē alterī⁹. sic pctm̄ tegit ꝙ bona opa ꝓria. vt. ꝺ̄. i. illuc ℟. atq; operuit pctā t texit operibꝰ bonis/vt referas ħ ad diuersa pctā. vt pctm̄ qꝺ est tm̄ in volūtate dicaꝝ donari/originale aūt delleri/actuale tegi. vñ psalmista. Bti q̄ꝝ re. sūt iniq. tc.

f ¶ Iniqtas. supple aut donaꝝ aut delet aut regitur.

g ¶ Iniq t at ẽ. sic oīs ꝺ̄ facit pctm̄ t iniqtatē facit. qz pctm̄ est iniqtas tc.

h ¶ Iniqtas. i. ex iniquitate ꝓcedit pctm̄.

i ¶ Operatrix. culpe. sicut charitas bonoꝝ meritoꝝ. vt. ꝺ̄. dist. ij. charitas.

i ¶ Operatrix. culpe. in quiꝝ ex hac serie ꝙ iniqtas nō ẽ pctm̄. t vice/uersa. qꝺ aliqñ videt absurdū. sz nō est. si vocabuli accepto multiplicaꝝ attēdaꝝ. ꝺ̄ eni pctm̄ large t stricte.

§ donatur/aut delet/aut tegit.

§ donat ꝙ grām: t delet ꝙ cruce is sanguinē. tegit ꝙ charitatē. Silr et iniqtas q̄ estimat habitudo mentis iniuste. licz lobes in epla euz qui fecerit pctm̄ t iniqtatē fecisse dicerit. pctm̄ est iniqtas: qz ĩ peccato ipo est iniqtas. tm̄ vt nobis videt pctm̄ ẽ opus iniquitatis: t iniqtas opatrix culpe atq; delicti. pmus est ꝙ vt ipa iniqtas deleaꝝ: excidaꝝ. t radix t seminariū pctōꝝ. /itaq; quēadmoduz intrās in aiam sapientis disciplina imprudētiā tollit: t scia ignorātiā: sic ꝓfecta virt⁹ iniqtatez t remissio pctōꝝ delet omne peccatū. ¶ dem in eodem.

1 ¶ Llud ℣o q̄admirabile est: ꝙ angelo ferienti plebez se obtulit dauid dicēs. Srex iste quid fecit? fiat man⁹ tua in me t ĩ domū patris mei. q̄ facto staī sacrificio dign⁹ iudicat⁹ est: q̄ absolutione estimabat indign⁹. nec mirū si tali sua oblatiōe ꝓ ꝓp̄lo pctī sui adept⁹ est veniā: cum moyses offerēdo se dño ꝓ pleb errore pctā diluerit. ¶ exit igitur pctā sua: an nō? siqꝺs ħ neget cū ipe docuerit. ꝓpha: ꝙ remittaꝝ iniqtates: tegaꝝ pctā: nō imputeꝝ a dño. delictū meuz cognosco: t iniusticiā meaz nō operui. Dixi: pnūciabo aduersuz me iusticiā meaz domino: t tu remisisti impietatem peccati mei. Si dixit: ꝓnunciabo: t veniam meruit ꝓ anteq̄ pnūciaret: q̄nto magis vbi de se pnūciauit dicēs Iniqtatē meā ego cognosco t peccatum meum cōtra me est sp. Remissuz ẽ ei oīe pctm̄: licz specialiter de hoc nathan ꝓpha rūdit: t dns transtulit pctm̄ tuū: ꝙ t remissionem meruit iniqtatis: t texit charitate at/q; operuit pctā t texit opibꝰ bonis. nec imputatū ẽ ei peccatū: qz nō fuit ĩ eo dolꝰ malicie: sz lapsus erroꝛ. deniq; nō fuit improbitatis est⁹: sed vmbra mysterij: t tm̄ ꝓfessus et delictū suū. agnouit iniqtatē: vidit lauacrū: t vidit et credidit. dilexit multū: vt nimia charitate tegere errozez quēuis posset. ¶ cce cuius pnia ħ cōmēdat: cui etiā venia ꝓphetā data mōstratur: ꝙ grauit⁹ postea deliquerit: pplꝰ multitudo ꝓstrata ostendit. Achab q̄z: vt hieronymus ꝓtra iouinianū scribit: rex impijssim⁹ vt snīam dei subterfugeret: et euersio dom⁹ ei⁹ deferret ĩ posteros ieiūio impetrauit t sacco. de quo ad eundē rusticum scribit. ¶ dem hiero. dicens.

v ¶ Achab rex impijssimus vineaz nabute cruoze possedit: t cū iezabel nō tam ꝓingio sibi q̄ crudelitate cōiuncta helie increpatiōe coꝛ/

Llud vero Calsus. ad/huc pssistit ābro/sius in excusatione dauid t commendat eū. quia morti se obtulit ꝓ plebe. t veniā adept⁹ ē sic moyses ipetrauerat/veniā ꝓ ppl̄o. ſ/terea dauid peccatū suū nō excusauit. sed humiliter ꝓfessus est. ℣rerea nō fecit ħ dolo sz errore nō peccādi libidine sed cā mysteriū.

m ¶ Brex iste. ꝺ̄. j. q. iij. ℣. itē pctō. ꝺ̄. di. xlv. disciplina.

n ¶ Moyses.

o ¶ Meruit. i. obtinuit.

p ¶ Quāto. ar. votū de pñi magis obligare q̄ votū de futuro. ar. ꝺ̄. q̄ cleri. vl vouē. rursus. vbi dicit ꝙ simplex vorum non minus obligat q̄ solenne.

q ¶ De hoc. id est peccato homicidij t adulterij.

r ¶ Sed vmbra. ꝺ̄. xxxj. q. j. sed obijcatur.

s ¶ Ecce. deliquerit. in populi numeratione.

t ¶ Multitudo. j. q. iij. ℣. itē pcō. ℟. itē dicēdū Chab. ꝺ̄. xxiij. q. viij. conuenioz.

a ¶ In loco.i. in eadē regiōe.nō enī est vex in eodez loco singlariē. b ¶ Israel.ciuitas est. c ¶ Vnū.i. simile. d ¶ Jezabel.t ita medicamētum fuit vni ad interitū zc. vt.xxxiij.q.iij. nabuchodonosor. e ¶ Condēnat. cū iehu p̄cepit eunucho.q eā p̄cipitaret ō turri. qz dixerat ei. nūquid pax erit zāber q̄ interfecit dñz suum.i. filiū meuz saran.

f ¶ Alis mihi spernit.xx. vj.q.vj. agno. g ¶ Perueniat malox. p̄t q̄ alios esse sūme malus.sz nō repentē.vt.ē. di.v.q. cōtrario. Sed certe sūme bonꝰ nō p̄t q̄s cē. nec sūme malꝰ.i. intētione malicie vl bonitatꝫ.q̄n alꝰ possit cē melior vl deterior. nam dicit auctas. superbia eoz̄ qui tenebrosa ascendit sp.sz vniuersitate malox̄ p̄t q̄s esse malꝰ. vt referas ħ ad.vij. vicia principalia. nā illa septez bn̄ p̄t q̄s cōmitte re. vl dic illuz p̄ uenisse ad sūmū malorum. cuius desperabilē cōrectio. ita est desperatꝰ. q̄ putat plꝰ deū offendisse q̄ sibi possit remittere. sicut chayn. zc. dist. necq.

h ¶ Suscipit. deum eum.

i ¶ Respuit.i. satisfactionē.

k ¶ Patīt. diligit enī deꝰ bonū q̄ in peccante plāctauit.i.e. piū.

l ¶ Sanaui. p penitentiā.

m ¶ Cōsolatus polisyntheton.i. pluralitas p̄iunctionum.

n ¶ A cūctis. sed quō absoluit eū ab oīb̄ peccatis.cū eius pnia vera nō eēt. nonne penitebat. nisi vt euitaret mala tpalia. vt dic. c. sequens. sz dic q̄ absoluit eū put sequit. ħ nō inducā mala in diebꝫ eiꝰ. vñ expone p̄cis.i. penis. vl absoluit eū ab oīb̄ p̄cis.s. ab illo p̄cedentib̄. qz cū q̄ falsos testes eū p̄dēnari fecerit piuria sunt inde secuta. ar. ex de restī. sicut. ¶ Et nota q̄ est triplex p̄cox̄um venia. ¶ Prima cōsistit in pene dilatione. ¶ Secūda i culpe abolitiōe. q̄ fit p̄ pniaz. ¶ Tertia in culpe t pene dimissiōe. qō sit p̄ baptismū. de p̄. di. iiij. sine. de p̄ma. hic. de scda di. ij. si quis. b.

o ¶ Mala cōminata. alia enī bene induxit in diebus eius.

p Jcut (per ezechielez. achab rex iniquꝰ a p̄pheta rep̄hēsus dū p̄ se diuinā sniaz audisset ptimuit: et i magno meroze dep̄hēsus ē: ita vt p̄ he suo dñs diceret: nōne vidisti achab hūiliatū coz̄ me: qz q̄ hūiliat. est mei cā: nō inducā mala i diebꝰ eiꝰ. ¶ In q̄b̄ dñi x̄bis pensandū ē: quō ei i electi suis meroz amaritudis placeat: q̄ amittere timet deuz: si sic ei et pnīa i reprobo placuit: q̄ timebat p̄dere p̄ns seculū: aut quō grata sit ei spōtanea afflictio p culpis i eis qui placent: si ħ ad tps placuit: t in illo q̄ displicebat. Pniuite q̄z q̄s dñs in euāgelio cōmēdat pniaz egerūt i p̄dicatiōe ione: t ex miscōia dñi indulgentiā p̄secuti subuersionis iteritū subterfugere merue rūt. Sz q̄lis p̄ acceptā veniā achab vixerit: text̄ libri regū declarat. de q̄ etiā scribit ambrosiꝰ q̄ iezabel vxor eiꝰ cuiꝰ inflāmabat arbitrio: coz eius cōuertit t nimijs sacrilegijs execrabilē fecit: t hūc pnie eius affectū reuocauit. De niniuitꝫ aūt i p̄ncipio io

r Jcut (ne scribit hiero. ait erodotus: niniue a rege medox̄ subuersa est: regnante apud hebreos iosia. Unde patet illā p̄dicante iona ex pnīa meruisse veniam: sed qz postea ad vomituz rediit: ex ira dei subuersam fuisse. Item in p̄ncipio naum.

tus facinꝰ suū fleuit: atq; ita erga se dñi miscōiaz p̄uocauit: vt a cūctꝫ euz absolueret p̄cis. sic.n. ait deꝰ ad heliā: vidisti quō cōpūctꝰ ē achab a facie mea? qz fleuit in p̄spectu meo: nō inducā mala i diebꝰ eiꝰ. Item gre. in omel. x. super achab rex iniquꝰ a p̄pheta rep̄hēsus dū p̄ se diuinā sniaz audisset ptimuit: et i magno meroze dep̄hēsus ē: ita vt p̄ he suo dñs diceret: nōne vidisti achab hūiliatū coz̄ me: qz q̄ hūiliat. est mei cā: nō inducā mala i diebꝰ eiꝰ. ¶ In q̄b̄ dñi x̄bis pensandū ē: quō ei i electi suis meroz amaritudis placeat: q̄ amittere timet deuz: si sic ei et pnīa i reprobo placuit: q̄ timebat p̄dere p̄ns seculū: aut quō grata sit ei spōtanea afflictio p culpis i eis qui placent: si ħ ad tps placuit: t in illo q̄ displicebat. Pniuite q̄z q̄s dñs in euāgelio cōmēdat pniaz egerūt i p̄dicatiōe ione: t ex miscōia dñi indulgentiā p̄secuti subuersionis iteritū subterfugere merue rūt. Sz q̄lis p̄ acceptā veniā achab vixerit: text̄ libri regū declarat. de q̄ etiā scribit ambrosiꝰ q̄ iezabel vxor eiꝰ cuiꝰ inflāmabat arbitrio: coz eius cōuertit t nimijs sacrilegijs execrabilē fecit: t hūc pnie eius affectū reuocauit. De niniuitꝫ aūt i p̄ncipio iona ait erodotus: niniue a rege medox̄ subuersa est: regnante apud hebreos iosia. Unde patet illā p̄dicante iona ex pnīa meruisse veniam: sed qz postea ad vomituz rediit: ex ira dei subuersam fuisse. Item in p̄ncipio naum.

Jē achab. mei cā timoris. t ira viōz q̄ solo amoze siue timoze q̄s possit veniaz p̄seq. fm q̄ sonare videt illa auctas. fuite dño in timoze zc. sed p̄ra. nōne tal est malus. ħ nihil boni meretur. ar. ē. l. diss. vt cōstitueretur. vbi oz q̄ q̄ anio recuperandi honorē supbe agit penitentiā zc. Jē da nō ē pnīa q̄ ñ fit ex fide p dilectionez opante. vt. ē. c. si aplus. iā rūsuz est ad ħ in glo. sed quō.

q ¶ Niniuite. sed qualis ostenso qualꝫ achab t niniuite veraz egerunt penitentiam. ostendit q̄liter postea peccauerunt mortaliter.

s Jē ait erodotus hist riographus quidam.

s ¶ Subuersam. a medis.

Jone.3 Math.12 Luc.11

Reg.21 Reg.21 Reg.21

a NAum. verba hieremie. b ¶ Regis. s. salmana/ sar. c ¶ Assyriorū. assyrioꝝ metropol' erat ni/ nive. d ¶ Traditio. sic ꝓstrue. traditio hebreoꝝ con firmat naum fuisse ꝓpheta ante xp̄m. e ¶ Judiciū. s. q̄ captiuarent' a medis. f ¶ Elocutus. s. naum. q̄ de nivite ꝓpheta/ uit sicut & ionas. g ¶ Zelans. id est exactor castī/ tatis. q̄ si violat' imittit penā. vt sic revocet' ad ca stitatē vnde seq̄ tur xp̄m.

h ¶ Ulciscens xp̄m. ulciscens vox ꝓphe dñi laudā tis q̄ de assyrijs vltus ē iniurias ꝓpli sui. q̄ captiuati sūt a medis

i ADhuc. in/ stant. Ca/ sus. dicebāt q̄dā heretici q̄ deus post baptismuz semel dat veniā pcti. vnō siquis egit pniam. & il/ la voluerit utera re. inutilis erit. & errorē suū cōfir/ mabant duabus rōnibus. Primo q̄ si de' totiens pctā dimitteret. q̄riēs hō peccar. videret' pctā di/ ligere. Scōo q̄ no legit' in euan gelio. q̄ christus bis illūinauit ali/ quē cecū. vel bis suscitauerit ali/ quē mortuuz. ex quo colligitur q̄ bis eidē homini peccat' non di/ mittit. Istū er/ go errorē hic re/ probat ostēdēs q̄ quotiens ho/ mo penitet. toti/ens dñs peccata dimittit. vel qō primo loco indu cunt heretici. di/ cit nō valere/ in eo nanq̄ q̄ de' est parat' pecca ta destruere. ap/ paret eū odire & nō diligere pctā/ Jtē licet christ' non bis illuminauerit aliquē. vel bis nō suscitauerit. tamē q̄nq̄ christus vno tpe mūdauit lepr̄osum. alio tpe illu minauit cecū. ex quo sequit' q̄ eidē homini bis pecca ta dimittit. si enī christus qui se dicit medicū sep' nō curaret egrotum. medico tempor ali. qui sepius nouit egrotū curare minor esset. k ¶ Perfidi. heretici. l ¶ Sapiunt. i. inquirunt. m ¶ Oporteat. ille dicit plus sapere q̄ oportet sape. qui diuinū consiliū nimis alte p̄quirit xp̄m. vt ex̄ de here. cū ex iniuncto. & xliij. di. n ¶ Pnia. s. di. xxiij. qui ep̄us. (sit rector.

NAum ꝓpheta ad/ uentū regis assyriorū(q̄ pplm israel captiuū i suas regiones transtulerat) fuisse hebreoꝝ traditio ꝓfirmat. si q̄dez in fine hui' lectiōis p̄/ dicti regis aduentū idez p/ pheta annūcrare mōstrat'. Sed cum habitatores nini/ ue iona interitū ciuitat' p̄di/ cante. ne diuīa ira denūcia/ tū interitū sustinerēt pctōrū: & impietat' pniam egisserint: accepta dei misc̈ia grauiori bus se crīb' implicuerunt. q̄ de cā memorat' ꝓpha spiri/ tu sct̄o plen' iudiciū dei ānū cians ita est elocut'. De' ze/ lans & vlciscēs dñs. Itez q̄ freq̄nter venia ꝓeniteti p̄ste/ tur: testat' aug. in lib. ō pnia scribēs ꝑ quosdaz hereticos q̄ peccātib' post baptismū se/ mel tm̄ dicebāt vtilē cē peni/ tētiā: ꝓtra q̄s scribēs dicit.

ADhuc pfidi instāt: q̄m sapiunt plus q̄ oporte at: non sobrij sed excedentes mēsurā. dicūt enī & si sel' pec/ cātib' post baptismū valeat pnia. nō tū sepe peccātib' p/ derit iterata: alioq̄n r̄missio ad pctm̄ eēt incitatio. dicunt enī q̄s nō sp peccaret: si redi/ re sp posset? dicūt. n. deū inci tatorē mali: si sp penitētibus subueniat: & ēt ei placere pec/ cata q̄b' p̄sto est gra sp. Er/ rant aūt: imo ꝓstat ei multū pctā displicere: q̄ sp p̄sto est ea destruere. si ei ea amaret: nō ita sp destrueret: sed ꝓser/ uaret atq̄ vt sua munera fo/ ueret. semp destruit pctā q̄ i/ quenit: ne soluat' q̄ creauit: ne corrūpat' quod amauit.

¶ Sumūt occasionē hypocri te isti ex fact' dñi. quē enī bis illuminauit? quem lepr̄osum bis mūdauit? quē mortuum bis suscitauit? nō lazar quez dilexit. nō filiū vidue quē mi sert' mīi sue reddidit. nō fili um dissipatorez legit' bis su/ scepisse. non filiā abrae bis a demonio liberasse. Jn nulla p̄sona iterauit factū: docens vt aiūt a dño nō sepe fieri re/ mediū. Dixit mult': vade et ampli' noli peccare: ne q̄d ti bi deteri' ꝓtingat: ꝓmittēs penā nō ampli' veniā. Q̄ō aūt multos cecos & in diuer so tpe illūinauerit & m'tos de/ biles ꝓfortauerit. ostidit in di uersis ill'eadē se pctā dimit/ ti: vt quē ꝓus sanauit lepr̄o/ sum: alio tpe illumīet cecuz. iō enī tot sanauit claudos ce cos & aridos: ne desperet de se pctōr. ¶ Jō nō scribit' ali/ quē nisi semel sanatū: vt q̄sq̄ timeat iungi pctō. Videmus adhuc q̄tidie in ecclesia sepe febricitantes sepe languidos sepe passionibus captos sepe liberari: vt appareat totiens op' miserent': q̄tiens confes sio fit penitentis. quomodo enim corpus quod vili' est: & ab ipso dissimilius sepe sa/ naret: & animā digniorem et redemptam non totiens libe raret. medicū se vocat & non sanis sed male hītib' oppor/ tunum. ¶ Sed qual'hic esset

o ¶ Sepe. s. di stinc. e. ℈ ſz ver/ ba. c. sane. et. s. xxiij. q. iij. est in iusta.

p ¶ Gratia. id est p gratiā.

q ¶ Soluatur p mortale pecca tum. ex ℈ collige mala nō ē crea ta. iuxta illō. de/ us creauit omia ꝓter pctā. vt dī/ xi. s. e. ille rex tā tus.

r ¶ Quod aūt multos. licet p/ cessus augustini nō videatur effi car. pōt tamē le ge cōfirmari. nā dicit lex q̄ id qō in duab' psonis recipit'. hoc etiā in eadē persona recipiendus est. ff. si cer. pe. l. sin/ gularia. ar. viij. q. j. in scriptur'. q̄ ibi ex p̄sona esaie & hieremie ostendit'. q̄ vna/ queq̄ p̄sona q̄/ ligitur debeat fa cere hoc. tamē ō vna p̄bat. q̄ qui ꝓus lepr̄osū mū dauit. post cecuz illumīauit.

s ¶ Peccata. i. penas pctōr.

t ¶ Sanarum. de eadē infirmi/ tate. plene enim curauit de ea de qua curauit. vt ℈. e. sunt plures. sed hic ꝓmo cu/ rauit lepr̄osū. po stea cecū facrum curauit.

v ¶ Qō vilius arg. s. di. xxxviij. sedulo. s. xxiij. q. iij. si habes.

x ¶ Dissimilius. nā corp' sola est essentia simile deo. anima vero in pluribus. q̄ in essentia & rationabilita te. ar. s. e. dist. ij. principium.

y ¶ Redemptam. sanguine christi.

z ¶ Oppor tunum. id est vtilem.

Naum. 1

Mat. 9 Mar. 2 Luc. 5

Job. 11 Matth. Marc. Luc. 7 Luc. 15 Matth. 15

Joh.

a ¶ Centies. artis possibilitate. als nunqd cēties p eodē salario si cēties reciduauerit. vel an totiēs ꝑsti/ruenda sunt salaria q̄tiēs fiūt curatiōes. nec enī vnaz penā bis indulget. imo singlas indulgētias singule p̄ ueniūt pene. vt .ꝟ.e. q̄ppe. sufficat semel infirmū curasse ar. ff. ō solu. quires. ℈ area. arg. Z. ℟. di. ij. ℈ren/dū. c. radix nec vtiq̄ liberat. q̄ nō plene liberat ꝟ.e. fiūt plures. ff. ō interro. ac.

Exec. 18 et. 33 de erate. ℈ nihil ℟. di. j. diuortiū contra.

b ¶ Exclusit. ℟. xix. dist. si romanoz. ar. ℟. xx viij. q. j. idolatria.

Matth. 10 Marc. 8 Luc. 12

c ¶ Cōfiteboꝛ. vocādo eum ad regnū. vēite bñditi ꝛc.

Johel. 2

d ¶ fecit. quia ꝺixit ante.

e ¶ Dēm p di lectionē eiꝰ ad/herentem.

f ¶ Sedentem ꝓius.

Luc. 1

g ¶ In tene/bris peccatis.

h ¶ Nullā. ℟. di. xix. si roma/noꝛ. ℟. e. dist. ℈ alij. c. nemo pt. i ¶ Per epłas scz ꝓ primā.

1. Cor. 15

k ¶ Testat in secūda epistola ad corinth. vbi dixit. prędixi ei et p̄dico. vt prę/sens bis. z nunc absens.

Joh. 20

l ¶ Semper. septenarius enī nūer⁹ vniuersi/tatis est.

m ¶ Seducti. ℟. di. ij. ℈ ire opponit. z. c. si enī inch. eo enim q̄ pcōres nos esse nō credim⁹. de/terius peccam⁹ ℟. di. xly. lz pleunqz vera iustitia. ℟. di. xxv. ℈ nūc autem. ℣. de ꝑse. dist. iiij. firmissime.

Jacob. 3

n ¶ Jactare. cū sit scriptū. si dixerim⁹ qz pctm̄ nō habemus. nosipsos seducim⁹. ℟. di. ij. si enim.

o ¶ Esse potest ℣. de ꝑse. di. iij. a paulo ℣. nam ibi ꝺz medic⁹ q̄ malū iteratū nesciret curare. Medicoꝛ enī est infirmū cēties curare: q̄ ceteris mioꝛ eēt: si alijs possibilia ignoꝛaret. Memoꝛ ē sui q̄ ꝓmisit. nolo moꝛtē pctoꝛis: sz vt ꝝtaē z viuat. quē enizb pctoꝛē exclusit q̄ oīb⁹ ꝓmisit indulgētiā. alijs q̄z ꝓmissionib⁹ declarat: q̄ me ꝓfessus fuerit coā hoīb⁹: oīs q̄tus/cūqz z q̄tiēs pctoꝛ cuiuscūqz ordis z si fuerit sacerdos: cōfiteboꝛ z ego eū. Nā q̄cūqz inuocauerit nomē dñi. i. ℈z qđ noīaē dñs. i. q̄ inuocauerit eū ad se seruādo z ℟ ꝺicēdo vtd fortitā sepe fecit oīs. id est. q̄cūqz sit ille pctoꝛ salu⁹ erit: eoz enī aīaz iste ꝓmissoꝛ saturauit bonis: etiaz sedētem in tenebris z vmbra mortis nullā exciptens aīam. Hunc mgr̄m intellexit discipul⁹ ille: q̄ corinthios p epłas suas voluit corrigere: z vt ipē testaē ter in lr̄is eos correxit.

¶ Oportebat enī vt q̄tiēs vidēbat eos cadere totiēs iuuaret eos resurgere. Memoꝛ enī erat illi⁹ q̄ dixerat. q̄rū remiseritē pctā remittunt eis. Scim⁹ aūt z ꝑmos p̄es z in oī tpe eccl'iaz dei sp. i. vsqz septuagesiessepties: q̄ē semp pctā dimittere quā ptātē isti ab eccl'ia auferre conant. oz enī eccl'iaz sic credere q̄ ꝓfitet se peccare, negāt enī veritatē seducti: q̄ se absqz peccato audēt iactare. ī mltē enī offendim⁹ omēs: nec infans vni⁹ diei absqz pctō sup terrā eē pōt. Quapropt elimināꝺ ē ab eccl'ia: q̄ vnqz penitētib⁹ negat idulgētiā. Non enī inḡrit q̄ꝺ apl's senserit: q̄ dixit. Nihil mihi ꝓsci⁹ sū: sz nō in ℟ iustificat⁹ sū. sentiēs etiā iustē pctā solere ꝓtinge/re. ñ se ꝓfirmabat absqz peccato: q̄ se cognouit indissolubili vinclo charitatē iūctum chr̄isto. nisi eniz sciret iustos sepe venire ad ventā. quō dubitaret se peccare: q̄ sciebat se spm̄ dei hr̄e: z intētiōe mū dissima ei seruire/ Cur enim dñs petri pedes lauasset: et eccl'iam ℟ idē docuisset. nisi qm̄ q̄tidiana ē offensio oz vt q̄tidiana sit remissio Cur docuisset oātes dicere: dimitte nob̄ debita nr̄a: nisi ipse misericors psuaderet q̄ nos ab hac petiōe nō vult deficere.

Ite aug. ad macedonianū.

s Tm̄ hoīum iniq̄tas aliq̄n ꝓgredit: vt etiā p⁹ actā pniam p⁹ altar⁹ recōciliationē vel sil'ia vel grauioꝛa cōmittāt: z t̄n deus facit etiā sup tales oziri solez suū: nec min⁹ tribuit q̄ antea tribuerat largissima mūera vite z salut⁹. z q̄uis eis ī eccl'ia loc⁹ humilime pniē nō ꝺcedaē: deē t̄n sup eos patie sue nō obliuiscit. Ex q̄rū nūero siq̄s nob̄ dicat: dicite vtruz mihi aliq̄ꝺ ꝓsit ad vitā futurā: si ī ista vita illecebrosissime voluptat⁹ blāꝺimēta ꝓtēsero: si me penitēdo vehemēti⁹ q̄z p̄us excruciauero si miserabili⁹ ingemuero: si fleuro vberi⁹: si vixero meli⁹: si pauper sustētauero largi⁹: si charitatez q̄ opit multitudinē pctoꝝ flagrauero ardēti⁹ quis vr̄m ita desipit? vt huic boī ꝺicat nihil tibi ista ī potia non iteretur.

q peccato non cōmoꝛit baptizat⁹. ergo nō est in eo. sz ꝺic esse nō potest. i. non potest incipere esse. ar. ꝺe ꝑse. di. iiij. firmissime. est tamen superficiale. ar. q̄ō hic induc it infans vnius diei ꝛc. cū agatur t̄m̄ de actuali pctō

p ¶ Conscius sum. id est. nullius mortalis peccati cō scientiaz habeo ipse enim ꝺicebat. ago q̄ō no/lo. ℟. dist. ℈ inē hec. ℟. xj. q. iij. senti inter verba ℣/Solu. hoc ꝺicit in persona perfectoꝝ ibi ꝺe imperfectis vel ꝺic non in ℟ iustificatus sum quia potest surripere veniale. id est. non ex ℟. vt ꝟ.e. si quis autem habens ℣. dist. vij. nullus expec/vel ꝺic nihil mihi conscius sum quo ad mortale. non tamen in hoc ꝛc.

1. Cor. 4

1. Cor. 7

Joh. 13

Matth. 6 Luc. 11

q ¶ Dubitaret non tamen dubitauit sed ideo hoc ꝺicit. ne daret alijs dubitādi occasionem. ℟. di. j. ℈ obtemr ¶ Sciebat. z ita potest scire se aliquis habere charitatem. ℟. j. q. j. tenea/mus. ℣. dist. iij. si ex bono.

Matth. 5

r ¶ Mltē. id est. solennis penitentie. idest. sue misericordie. licet semel iam in ūcra fuerit.

s

Tm̄ tantum. oziri. in splē doze gratie sue.

t ¶ Eis. id est. taliter peccanti bus.

Prou. 10 1. Pe. 4

v ¶ In eccl'ia. vbi est talis cō cō suetudo. q̄ solennis penitē

a ¶ Siue ãt. adhuc reprobat sniaz dicẽtiũ ꝓ baptiſmũ semel tm̃ pniam esse vtile. siue dicat de prima siue de vltia. sic enĩ ꝛ ipſi heretici diuersi sunt inẽ se. q̃dam enĩ illoz dicũt post baptiſmũ nullã esse pniam vtilem nisi ꝓmã. alij dicũt nullã esse vtilem nisi vltimã. q̃rum vtraq; obuiat auctꝛ. q̃ sepiſſime venia petẽti ꝓmittit. Et ide sumpta occaſione oñdit auctꝛ/bus adamantij et elcij. q̃ sit vera pnia. q̃ falſa.

b ¶ Adamãtius .i. origenes erat ei enĩ ꝛ hoc nomẽ pur in ecclesiastica hiſtoria reperitur.

c ¶ Sup leuiticũ. legit in leuitico q̃ aaron ꝓ pctis ppli offerẽs macrauit hircũ. ꝛ ptẽ dñi posuit sup altare. ꝛ ecce ignis egressus a dño ꝺuorauit holocaustuz. ꝛ adipes q̃ erant sup altare arreptis aũt nadab ꝛ abiu filijs aaron thuribul suis posuerũt ignẽ ꝛ incẽſum desup offerẽtes coꝛã dño i ignẽ alienũ. qꝺ eis ꝓceptũ nõ erat. egressusq; ignis a dño ꝺuorauit eos ꝛ mortui sũt coꝛã dño. Iussitq; moyses patres eoꝝ ꝛ frẽs misahel ꝛ elisaphan filijs ozibel prem aaron portare cadauera eoꝝ ex castra ꝛ ꝓgruo honore sepelire. dixitq; moyses ad aaron ꝛ filios eiꝰ. vt lugerẽt ptes suas de hoſtijs salutaribꝫ ꝛ oblatis ꝓ pctõ q̃rũ sanguis nõ erat oblatꝰ i tabernaculũ ꝛ comederẽt eas. ꝛ cũ quereret hircũ oblatũ ꝓ pctis ꝓncipis. inuẽtus ẽ exustꝰ. cũq; sup ꝟ irat moyses increpauit aaron et filios eiꝰ. excusauit se aaron dicẽs. mihi accidit qꝺ vides q̃si ex prurbatiõe animi factũ est ꝟ. locutꝰ ẽ aũt moyses ad aaron ꝛ eleazar ꝛ ythamar filios eiꝰ q̃ residui erãt. tollite sacrificiũ qꝺ remãsit ꝺ oblatiõe dei et comedetis illud absq; fermẽto. s. exẽnee doctrine. q̃ scã scoꝝ ẽ comedeũ etc in loco scõ qꝺ datũ est tibi ꝛ filijs tuis de oblatiõibꝫ dñi sicut est ꝓceptũ mihi. Itẽ super leuiticũ die. viij. erecti tabnaculi ceperũt offerre aaron et filij eiꝰ. moyses enĩ. viij. ꝺiebꝫ ꝓtinuis officiũ sacerdotis cõpleuerat. ꝛ tũc cessauit. eodẽ die missus est ignis celitꝰ q̃ sacrificia ꝓsumpsit. ꝺ̃q; iugiter est obseruatꝰ vsq; ad trãsmigrationẽ babylonis. nec licebat aliũ ignẽ apponere. eo die cũ alijs bestijs quas accepat a pplo aaron. obtulit etiã hircũ. de q̃ ꝟ habeẽ mẽtio. q̃ totꝰ erat sacerdotibꝫ deputatꝰ ꝛ ab eis tm̃ in loco scõ deputatꝰ ad comedẽdũ. inrulerũt ꝑ nadab ꝛ abiu ignẽ alienuz moyses tũ ꝓmis. viij. ꝺiebꝫ igne terreno vsus fuit. sed ꝺñs ꝓcepit ei amouere suũ terrenũ. qꝛ eo die appare/

d ¶ Inter hec hircũ. q̃ oblatꝰ (ret ignis celitꝰ missus fuerat ꝓ pctõ ꝓncipis. cũ q̃reret moyses exustum repperit. iratusq; ꝑ elezar ꝛ ythamar filios aaron q̃ remãserũt ait. cur ñ comedistis hoſtiã ꝓ pctõ i loco sancto q̃ scãctoꝝ ẽ ꝛ data vob. q. ꝺ. cur nõ feciſtꝭ celebrez pniam pcti cõmiſſi in loco scõ. i. in ecclesia. vt portaret iis multitudinẽ iniq̃tatũ ꝛ rogaretꝭ ꝓ ea in ꝟspectu ꝺñi. ꝓsertim cũ de sanguie illi⁹ nõ sit

k magis pñtia cogitat q̃ futura. Ault enĩ moyses pcti vacuã repire aĩam: ꝛ vt exuuias errozis ꝺeponat ꝛ culpe nuda sine pudoze sui errozis ꝺiscedat. ſz vbi irrõnabil⁹ impetus ꝓuenit: ꝛ flãma celerrimi motꝰ exurit aĩam: ꝺeparscit eiꝰ innocentiã. ꝓponderant enĩ futurꝭ pñtia: ꝛ serijs iocũda: ꝛ leta triſtibꝫ: ꝛ ꝓperata tardioribꝫ. velox enim iniq̃tas: q̃ ad nocẽdũ occasionẽ suggerit. lẽta virtus ꝛ ꝓtatrix ante iudicat q̃ inciꝑat quid ꝺecoꝝ ꝺ̃ honestũ ꝛ iniq̃tas oĩa ꝓcipitat. ¶ Pigra ergo ꝛ verecũda pnia q̃ pñtium pudoze ꝓmit: solis enim intendit futuris: q̃rũ spes sera: tardioꝝ fructꝰ. interim ꝓcurrit impudẽtia: ꝛ spe ꝓsentium pnia excludit ꝛ affectꝰ

¶ Inter hec hircum. Casus. In ℔. c. mpstiear adamãtiꝰ et elciꝰ in seq̃n. c. hiſtoriã illã leuitici ꝺ hirco oblato. qꝛ ꝑ moyſen itelligę chriſtũ ꝑ aaron ꝛ filios eiꝰ sacerdotes. ꝑ hircũ peꝛ nitẽtiã siue aĩam. ꝑ ignẽ alienũ vicia. ꝑ nõ alienũ. ꝛ tutes vel gram spũſci. Primo ꝓponit materiaz loq̃ndi de pnia. s. ℔a leuitici. Scõo oñdit. q̃ raro penitẽtes digne. qꝛ obſtat verecũdia ꝛ amoꝛ rerũ pñtiũ. ꝛ q̃ natura pna ẽ ad malũ. sic impetꝰ peccãdi supat rõnem. Tertio alludẽdo hiſtorie dicit. q̃ pcrã sacerdotes per pniam debẽt delere. q̃ tũ ficte penitẽti nõ est iniũgenda. Quarto dicit. q̃ q̃ offert ignẽ alienũ .i. vicia. exuritur ab eo. q̃ aũt mũdari ꝺesiderat. offerat ignẽ spũſcũ ꝺ ¶ Inẽ hec. i. ꝺũ hec ꝺeferunẽ exẽ castra sepelieꝺa. s. nadab ꝛ abiu. ꝺs ꝓceparmoyses honoze ꝓgruo sepe/

e ¶ Hircum. i. pctoꝛem vel oblationẽ pnie. (liri.

f ¶ Exustũ. viciꝭ. qꝛ nõ bene penituit. i. nõ vere.

g ¶ Fuerat. q̃ pnia fuit inuncta. g ¶ Fuerat. moyses exustũ reppit. supple. alij hñt hircus. ꝛ tũc supple exustꝰ repꝰ ẽ a moyse.

h ¶ Non peccare. vere exustio hirci suffocationẽ pnie ꝑ aduenientẽ culpã significat. nam nõ peccare ꝛc. ſ ꝓtinuaꝫ.

i ¶ Natura. i. viciũ qꝺ ꝑ natura inoleuit. vel natura ipsa ꝺ̃. scrã. xij. q. j. c. j.

k ¶ futura. oẽ futurũ ꝺespicit ꝛc vt ꝺixi. xlvij. ꝺi. oẽs.

l ¶ Moyses. i. chriſtꝰ. alludit ad id q̃ cũ moyses q̃reret hircũ oblatũ inuenit eũ exustũ. i. aiaz pctõ suffocatã vel pniam anihilaram.

m ¶ Vacuã. a pctõ.

n ¶ Exuuias. i. induméra.

o ¶ Nuda. i. denudata ꝑ ꝓfessionẽ. alias müda.

p ¶ Discedat. de hac vita.

q ¶ Impetꝰ. vicioꝝ de signat⁹ q̃ ignẽ impetuose missum.

r ¶ Innocẽtiã ℔. ꝺi. l. pꝺeret.

s ¶ Velox. vtpote sine discretiõe agens.

t ¶ Suggerit. i. q̃ cũ discretiõe vult agere

v ¶ Iudicat. i. ꝺeliberat.

x ¶ Pigra. cũ piger est hõ ꝛ verecũꝺ⁹ ad penitẽtiã

y ¶ Pudoze. qꝛ pudoꝛ

est ea aduertere. z ¶ Premittit.i.reprimitur. a ¶ Intrēdit.i.intrēdere debet.vel intēdit qsi ꝓferens secū q ea q cōmittunt incerta sunt.z tra spes illoz se/ra aut nulla ē.xlvij.di.oēs. b ¶ Interim.dum sic est piger z dum cogitat de futuris. c ¶ Impuden tia.admala facienda. d ¶ Affectꝰ penitendi. a ¶ Exuritur sicut hircus ab igne. b ¶ Eam. scz penitentiaz per hircum significat/caram z alludit ad factum mo/si.b. Leuit.10 c ¶ Lex.id est minister legis. s. moyses vel q̄li/bet alius prelatus in eo significatus vel chri/stus.vr.ꝫ.e.dist. inter hec hircū. d ¶ Irascit.al ludit illi qđ dixit moyses.cur nō comedistis ho/stiam ꝛc. d ¶ Irascitur negligēti ꝓ pre/latis. e ¶ Deuozādā id est.celebrandam. Leuit.10 f ¶ Penitenti am.id est. hostiam pro peccato scilicet hircum per quem peni/tentia designatur. g ¶ In sancta sanctoꝝ.i.in ecclesia. h ¶ Sacerdotes.i.eleazar z ythamar filios aaron. i ¶ Rūdit.hoc rūdisse intelligit.cum dixit .mihi ac/cidit qđ vides ꝛc. k ¶ Aaron prelatus. l ¶ Prouidū.i inijūgēda pnia. m ¶ Judiciū.xlvij.di.c.vlti. n ¶ Nec male.nolenti ꝓfiteri. o ¶ facile.donec feruescat.s.di.j.didicimus. p ¶ Duneris.pnia. s.muneris.tunc enim melius est quiescere q̄ exercere.ꝫ.e.in salicio. q ¶ fiat error.per contemptū penitentie vniuerse. r ¶ Vase.vnde Oza.Syncerum est nisi vas qđcūq infundeꝫ acescit ꝛc.z dicit lex.q si commodasti mihi vas corruptum scienter.z vinū acuit.teneris cōmoda ti.secus si ignoranter.secus in locatore vel venditore quia ille tenetur siue scienter siue ignoranter locet vel vendat vas corruptum.vt. ff.cōmo.in rebus.§. vlti. ff.locati.si addes.§.j.ff.de act.emp.z vendi.tenetur. §.si vas. Item nota idem in seruo locato qđ in vase ff.locati.si domū.§.j.z.l.cum plures.§.seruum. s ¶ Oleum pietatis. t ¶ Vel vinū.s.districtionis. v ¶ Alienus. tangit q̄ nadab z abiu posuerunt ignem alienum.

a eius exurit z abolet.querit b eam lex z non inuenit: cōbusta ē enim in feruore z fumo c iniqtatꝫ. Inde enī trascitur d et dicit deuozādā fuisse penitentiā. in sanctasanctoꝝ sacerdotes qsi segnes increpat. e Rūdit aaron. puidū obere f esse sacerdotale iudiciū: nec g male sane ꝓscientie facile eē h credēdū id mūerꝫ: ne fiat error deterior prioze. vase enim fetido vel oleum vel vinū facile corrūpit. i Quō autē po/k terat vbi ignis alienus erat l peccatum exuri z in ꝓspectu dñi: cui omnia aperta sunt: quasi dicat non cōplacz deo q iniusticiam corde inclusaz tenet: z se pniam agere perhibet. ignis alienus libido: auaricia: z omnis prava cupiditas: hic ignis exurit: nō m mūdat. In qbus enim est si n offerāt in ꝓspectu dñi: ignis eos celestꝫ assumit: sicut nadab z abiu cuz his que prō o pctō fuerāt oblata. q p vult

p ¶ Peccatum. exuri. id est. prō peccato delendo penitentiam fieri. r ¶ Peccatum. id est hircus s ¶ In quibus enim est. id est. ignis alienus qui alienat a deo. z ¶ Ignis. id est. vindicta celitus missa.

a ¶ Alienum. s. j. q. j. sicut eunuchus. b ¶ Nec i eo. q si diceret. comedendus erat hircus ille a sacerdotibꝰ intra sancta. non enī obtulerat. Matth. 9 Mar. 5 Luc. 6. 8 Luc. 23 Deut. 4 Heb. 12 Matth. 27

mūdari ignē alienū remouerat: z illi ignī se offerat q̄ cū/pā exurit nō holocaustū. hic ignis siccauit emoroisse ꝓfluentez sanguinē. hic siccauit culpā latronis/ Ignis qui ꝓsumēs est: sanat simplicit z pure ꝓfitentes. Judas inquit: peccaui tradens sanguinē iustuz: a sz i pectore habuit ignē alienū q inflāmante cucurrit ad laqueū. Indignꝰ autē remedio fuit: qz non pura mente penituit. ¶ Culpam g eiꝰ ñ auferūt sacerdotes q̄ doloſe se b offert. nec i eo pñt eplari: qz cibꝰ ē pctoꝝ remissio. vñ verus sacerdos ait: meꝰ cibꝰ ē vt faciā volūtatē pris mei. i. vt pctōres ꝓfitentes saluēt. nō est acceptū deo sacrificium: nisi verum z syncerum. ¶ Item eficius.

c ¶ Inter hec hircum: q offertur ꝛc. quia oē pec/d catum p pniaz delet. z qui p g dictū peccatum alterius doh ctrine z blasphemie ꝓmisert

Mar. 5 Luc. 6. 8 Luc. 23 Deut. 4 Heb. 12 Matth. 27 Joh. 4 Leui. 10

/er est sensus ad penitentiam hominibus imponendam/vult eī vti misterio sacerdotum. vt scilicet peccata populi comedat. ipse enim per se abstulit peccata mundi in sanguine suo. vnde apostolꝰ chri/stus po.fu.bo. ꝛc. per prioꝝ sanguinem introiuit i sancta/scrōꝝ ꝛc.

¶ Inter hec. Casus. in ꝓncipio. c. oñdit esicꝰ q id/ circo lator legis mortē exhmit eoꝝ. qz ignē alienū acceperūt. vt illud pctm̄ viteꝫ. z illud desigt heresim. Scdo oñdit qđ significet illud qđ moyses ꝓcepit aaron z filijs eiꝰ. vt portiones oblatiōis comederēt i scrā scōꝝ. illud. s. q vult agere pniaz. agere dz illā ad precptū sacerdotū q sūr i eccl'ia. z q oblatio corpis christi nō dz recipi nisi i eccl'ia. Tertio oñdit qđ notat illud ꝓbū historie. moyses hircū exustū reppit. qz. s. sic post mortē filioꝝ aaron. q sumpserūt ignē alienū. ñ remansit hostia q̄ significat. spūscm̄. sz ē ꝓsūpta/ita pꝰ mortem eoꝝ q peccāt in spūscm̄ z decedūt i finali impenitētia. no relinqt hostia p pctō eoꝝ. qz nullū ecclesie sacrm̄ eis pdest. d ¶ Quia oē. tra ꝓtinua. recte p pctō offert hirc'. p quē pnia designat. qz oē pctm̄ ꝛc. e ¶ Et q. s. nadab z abiu. hi significant hereticos. q alienū ignem. s. cupiditatis z praue doctrine in ecclesia accendūt z qui scripturam sacram male interpretantur z praue. z sic in spūscm̄ peccāt cuz aliter eam interpretarē q̄ spūssc'us flagiter. f ¶ Predictum. quia supple doctrine z hereseos. g ¶ Peccatum. i. p dictū viciū designatū. h ¶ Blasphemie. qz accipiēdo ignez alienū. blasphemabāt z faciebāt ꝰ doctrinā legꝫ z inde ꝓsumpti sunt

a ¶ Nō sunt. sz igne ꝓsumpti. b ¶ Mortis. xpaꝰ
c ¶ Lator. exponit moyses ſm mysticū intellectū au
ctoritatis exponit dicēs ad aaron. vt habet in leuiti
co ſ̄ c̄ qō locuꝰ est dñs. Sacrificabor i his q̄ appropi
quāt mihi ꝛ in ꝓspectu ois populi glificabor. q̄ p eos
datū est exēplū
ceteris quō ti/
meāt vt aug. ex
Leuitſ.10 ponit. f. ō ꝓle. di
stin. ij. ꝛ dicit et
dic sctificabor. i.
sancti⁹ appare/
bo etiā in his q̄
sacrificant mihi
vlciscendo deli/
cta eoꝝ ꝛ nō p/
cendo. Glifica/
bor. i. laudabor
et manifestabor
iustus.
d ¶ In loco. ſ̄
ꝓbū mysticat.
e ¶ Vicarios.
sacerdotes ꝛ sim
plices.
e ¶ Vicarios.
ſ̄. j. q. j. eunu/
chus.
f ¶ Ipse autez
ita ꝓtinua. aa/
ron obtulit ſ̄ cū
p pctō ppl'i. ipe
aūt. s. christꝰ ꝛc̄.
g ¶ Sanguie.
scz. pctō ſm il/
lud. Liba me ō
Sap.1 sāguib⁹. i. ō pec
catis. ꝛ ali bi.
sanguinem san/
guis tāgit. i. pec
catū pctō addi/
tur. ſ̄. c. q. ij. ad
monere. ℟. san/
guis tu⁹. i. pctm
tuū supcaput tu
um.
h ¶ Sacrifici/
Matth.27 um corpis chri/
sti.
i ¶ Vñ addit
moyses.
k ¶ Ab itelligi
bili. q̄ spūscūs itelligibiliꝛ mystice ōr igniſ ꝓsumēs
l ¶ Volūtarie. i. i volūtario pctō vsq̄ in finē durāti/
bus. f. e. iudas. m ¶ Peccātib⁹. s. nadab ꝛ abiud.
n ¶ Nō relinq̄t. cū enī eos subito ignis celestis ꝓsū/
pserit. ñ potuerūt purgari p hostiā. cuz ꝛ q̄ dā cria es/
sent q̄ nullis sacrificijs mūdabant. vt. xxxij. q. j. q̄ au/
tē. q̄le forsan ꝛ istud erat. vel pōt istud exponi ō q̄lib⁹
sic peccāte. i. i pctō pseuerāte vsq̄ in fi. b.
o ¶ Hostia scā. s. q̄ semel rm̄ christū opozuit pari
nec relinq̄t scōs baptism⁹. relinq̄t aūt scā pnīa ꝛ ter
tia ꝛ sic deīceps. volūtarie enī peccātib⁹. i. in peccato
vsq̄ in fi. pseuerātib⁹. iam nō relinq̄t hostia p pctō. i.
non iterū imolat christꝰ qui est hostia p peccatis vel
sic. i. nō relinq̄t locus secūde hostie sicut in veteri lege
dictum est sepius hostiam p pctō immolari/ vel volū/

b saluati nō sūt. cām mozt̄ eo/
c rū legislator exponit. Inter
hec hircū q̄ oblatꝰ fuerat ꝛc̄
Quia. s. ñ comederūt filij aa
o ron qō ō pctō erat i loco scō
. i. pniaz cōmissi pctī i eccl'ia
pagi ñ fecerūt. q̄b⁹ ſ̄ p̄ceptū
est: quos christꝰ i eccl'ia sua
f vicarios ꝓstituit. ipe aūt ob
latiōis sue sanguinē: q̄ p no
g stro sanguie oblata ē: i sctm̄
. i. celū in ꝓspectu pr̄is obtu
h lit. dz aūt comedi ſ̄ sacrifici/
um i loco scō. s. i eccl'ia in p/
i piationez pctōꝝ. vñ addit:
quēadmodū p̄ceptū est mihi
sic p̄cepi. ¶ Moyses g̃ gerit
psonā christi. exuſtuz reppe/
rit: qz i spm̄ sctm̄ peccauerat.
k ab intelligibili igne spūscti
l oblatio p pniaz ablata ē. vo
m lūtarie peccātib⁹ nō relinq̄/
o tur hostia p pctō. Maz sicut
vera pnia veniā ꝓmeret: ita
simlata deū irritat: qz spūs/
cti discipline effugiet fictū
p Hoc aūt sci p̄es irremissibi/
le pctm̄ ꝛ blasphemiā in spm̄
scm̄ dixerūt ꝛ i scelerib⁹ vsq̄
ad finē vite pseuerare. de po
tentia ꝛ mia dei ꝛ redēptoꝛ
diffidere. Item iohānes os
aureū in epla ad hebreos.
q Qdas penituit: sz male
laqueo nāq̄ se suspēdit.
r ¶ Penituit etiaz esau: magis

tarie peccantib⁹ nō relinquit hostia p peccatis. id est.
non ꝓdest christꝰ qui est hostia p peccatis iam. s. in ſ̄
seculo p q̄ ō stat nec in futuro.
I p ¶ Perseuerare. ſ̄. c. di. j. ℌ. poterit.
Qdas. esau. ō pctō forte ꝓmogeniture vēdite. vij
q. j. ℌ periculo, q
sum.
r ¶ Magꝭ cor
rectiuū est.
s ¶ Necꝫ. vter
q̄ ſ̄. l.
t ¶ Apitur. ar
gu. ex sequenti/
bus comprehen
di precedentia.
ar. l. di. sicꝫ dia
conus. ar. dist. i.
xvij. ꝓuenit. ar. Gel.4
ſ̄. xxiij. q. iiij. dd
crudele. ar. ſ̄. xxx
iiij. q. j. cum per
bellicam.
v ¶ Ex ſ̄ pctō
mendacij. quia Sab.
post homicidiū
secutum est mē/
dacium qō ma/
ius fuit. ar. ſ̄. di
stin. j. ℌ. alij ecō
tra. c. serpens.
x ¶ Memoriā
ſ̄. di. j. ℌ. his au
ctoritatibus. ℟.
item illud iohā. Pſ.16
et hoc idem. ſ̄.
dist. lxxxj. vale/
ar. contra soluī
ibi memoria. f. Gelas.
ad contritionez
non ad delectā/
tionem. ſ̄. distin.
v. c. j.

I N salicib⁹. p Casus. dicit
dauid quomo/
do cantabimus
canticum nouū
in terra aliena. qō exponens ambro. air. Terra aliena
caro est q̄ne impio mētis nō subiacet. si ista terra do/
mari non pōt. nec accipere pniam debet. nam si acce/
perit ꝛ defecerit ipsa erit inutilis ꝛ aufert vsum poste/
riozis. ꝛ hoc est qō dicit.
p ¶ In salicib⁹. i. a salicib⁹ p qō designant⁹ mali.
z ¶ In medio ei⁹ q̄ sūt in ꝓfundo vicioꝝ.
a ¶ Suspēdim⁹. i. subtraximꝰ ꝛ distulimus.
b ¶ Organa. i. oꝛones nr̄as vel ꝓfessiones q̄ inutiles
sunt. dū sum⁹ in pctis. pctīm enī compar salici ꝓpe in/
fructuositatē. j. q. j. si fuerit ꝛ organū oꝛoni ꝓpe dulce
dinē. xlv. di. cū btūs. xlvj. di. ℌ aūt. nā quō cantabim⁹
id est. opera fructuosa faciem⁹.
c ¶ Cultoris anime. d ¶ Que si semel fuerit vsur
pata. i. nō vere recepta. ſ̄. p peccati desertionē.

a ¶ Auferet. vsum posteriorꝛis. qꝛ nō solent petere tales. vt cito iterū iniungat satisfactio. p illis lz inutilē egerint pniaz. imo nec debēt. ar. j. e. §. illud aūt greg. i ñ. et. e. §iū. b ¶ Posteriorꝛis. s. suiipi⁹. qꝛ postea non agit fm pfuetudinē q̄rūdā eccl̄iarū j. e. q̄uis. Ḃ eni de soleni ibi intelligit. h. sz ō alia intelligi pt. Nā ioāf amb. ō illo q̄ adhuc delectatur in pctō. nec ꝓponit illud deserere/ Iste melius faceret. si q̄ eligeret a ꝓfessione faceret bona q̄ possz vt deus illustret coꝛ eius. vt. j. e. dist. v. falsas/ Si eni sufficiale ralis agat pniam potius q̄uabit q̄ inuabit. vt. j. e. q̄ admissa ¶ fm hūc intellectum pcede sic. melꝰ ē abstinere a satisfactiōe pnie ti bi iniucte a sacerdote. s. ranq̄ bñ penitenti. q̄ exercere ꝓfitendo/ si q̄as opera pnie tibi iniūgi a sacerdote. sez ranq̄ bñ penitenti. videas ne in ipsa pnia simulata faci as qō postea indiget pniave. xvij q. iij. sē q̄ opes. c ¶ Incumbāt sez dēmones.

d ¶ Exinaniꝛe. Ḃ ē dictuz in tēpli destructione a sꝛiꝰs. z dic exinanire. i. euacuare. e ¶ Vsq̄ adfundamētū in ea. i. vsq̄q̄ aliqō edificiū ꝛutū non remaneat in ea vsq̄ ad fundamētū. z sunt ꝥba demonū exhoꝛtātiū se ad ꝓcipiscēdas carnis.

f Jhil valeat. i. ꝓingat ipm emēdare/ detestando et abominando z deo digne satisfaciēdo. nō eni intelligit hec emēdatio rei ablate recōpensatio vel restitutiō delicti. sed detestatio delicti z satisfactio. vel si peccat in frēm. vt p illū doloꝛē z p illā pnias valeat emēdare.

g Celeratioꝛ. distulit (re deo. i. corrigere z delere. ses. Ḃ innuit iudā morte pūnisse christū. sz inuit ꝺ hiero. sup marcū. cū iniqs deputat ē dñs. cū iniqs veritas ꝓuata iniquū reliqꝛt. i. sinistrū. alterū assūpsit sez dexterum. sic faciet in die iudicij. ex silī crie dissimile stipēdiū sortiunt. alē pcedit petrū in padiso. alē pcedit iudā in inferno. z ita vī q̄ mors christi morte iude puenerit. Rñ. mag⁹ in Ḃ credēdum est hiero. q̄s leoni. vel forte moꝛs iude secuta ē morte latroꝛis puenit tam morte christi. Christ⁹ eni pus q̄s latro ē moꝛtu⁹ vñ nō

brata: nec fructū ꝓoꝛis obtinet: z aufert vsuz posteꝛioꝛ. Sane z cum caro repugnat mēs ad deū ꝺz eē intēta: z si opa ñ sequūt: fides nō deseraꝛ. z si carnis illecebꝛe impugnāt vel ptātes adūsarie: maneat mēs deo dedita. tūc enī maxīe vzgef: cū caro nō cedit. z sūt q̄ vehemēt incūbāt misere aīe q̄rētes omē auferre ꝓsidiū. Ān illō ē exinanite exinanite vsq̄ ad fūdamētū i ea: quā miseraꝰ da/uid ait. Filia babylōis misera vtiq̄ babylōis filia ē aīa: q̄ dei filia desijt eē. cui tñ medicū iuitat dicēs. btūs q̄ tenebit z alli. p. su. ad. p. Ḃ ē: q̄ in firmas z lubꝛicas cogitatiōes hz. elidat ad christū: q̄ oēs irōnabiles motꝰ sui reuerentia z discretiōe cōminuat.

h tē hiero. sup mattheum.

Nihil iude ꝓfuit egisse pniaz p quā scel⁹ coꝛꝛigere ñ potuit. Si q̄s fraē sic in frēm peccat: vt emendare valeat q̄ peccauit: pōt ei diuinit⁹ dimitti. sinaūt pmanent opa: frustra voce assumitur pnia. Ḃ est q̄ de eo ōꝛ: et oꝛo eius fiat in pctm: vt non

fregerūt ei⁹ crura. vel etiā si moꝛtē non pcessit. ꝓuenit tñ vulnꝰ christi lancea infixū. ex q̄ pcesserūt sacꝛa nr̄e redemptiōis z ita moꝛs christi pcessit. de Ḃ eē ō bap. et ei⁹ effe. maioꝛes. xxiij. di. q̄ eps. h ¶ His auctoꝛibus. ab illo aūt. §. siue aūt. oñsum ē

solū emēdare neq̄uerit ꝓdi/tiōis nefas: sz ꝓxīj homicidij scel⁹ addidit. I tē leo pa.

Si fm oē q̄ icipit Jnē oīa Celeratioꝛ omiꝰ⁹ exititisti: quē nō pnia reuocauit ad deum: sz desꝑatio traxit ad laqueū. expectasses ꝓsūmatiōnē crimis tui: z donec sanguis christi p pctōiꝰ⁹ funderet: informis leti suspēdiuz distulisses. His auctibus q̄ sit ꝺa q̄ sit falsa oñdit pnia. et falsē nulla indulgētia dari ꝓbatur. in q̄ illo x̄ pnia destruit: q̄ eū q̄ pluriꝰ⁹ irreti/tus fuerit peccatis: asseritur vniuſ delicti penitentia eiusdem veniam ꝓsequi a domino sine alterius criminis penitentia. quod etiam multis auctoꝛitatiꝰ⁹ ꝓbare conātur q̄uz ꝓma est illa Maum ꝓphete. Non iudicabit deus bis inidipsum. Sed quez sacerdos iudicat: deus iudicat: cuius personam in ecclesia gerit. q̄ ergo a sacerdote semel pro peccato punitur: ñ iterum pro eodem peccato a domino iudicabit. I tē gregoꝛius super ezechielem.

eop⁹ alicui⁹ ꝛutis. q̄ nō est vite meritoꝛi⁹. sz indifferens. fforte dices p hāc inductionē nō haberi ꝓpositū. qꝛ ñ q̄rebat an retētis ceteris possit quis ꝓmereri vitā eternā. sz an retētis ceteris possit de vno veniam mereri. rñdit imo idē ē qꝛ sicꝫ dolēdo nō ex charitate posset ō vno veniā mereri. q̄ eadē rōne ō oīb⁹. z ita aliqs. e vel eē pōt sine merito moꝛtis z sine merito vite eēne. z ita nec bonꝰ nec malꝰ. q̄ nō est verū. sic q̄ pbato q̄ pctm nō dimittit q̄ ad culpā. pbatū intelligit q̄ ad penā. nā rōne culpe z pena daꝺ. bñ tñ ꝓcedo. q̄ tali petēti pnia ñ est ōnegāda. ex ō pe. z re. q̄ q̄dā. tñ dō/nec penitear ō oīb⁹. inutilis ē q̄ ad vitā eēnā. sz cū penitet ō oīb⁹ efficit vtilis. nec alia satisfactio ei impone tur ab eccl̄ia ꝓ illo pctō. i ¶ Idipsum. q. d. pctm sufficienē pūitū in hac vita nō pūit in altera. vel ñ bis idipm hic. s. ꝓ mistrū q̄ eccl̄ia bis ꝓ eodē pctō ñ punit/vel potiꝰ⁹ hec auctas intelligit ō his tm. q̄ inē flagella cōmutanē in bonū z coꝛrigunē z ad charitatem redeūt. ꝓfecto tales iterū nō puniūt ꝓ his pctis. sed si

Matth. 27

Naum. 1. fm alia trāslationem.

q̄d ide remāsit. delebit in purgatorio ℣.e.§.hac aucte.

a ¶ Luit. relict. aucte hāc exponit (℟. intelligit. gra. ℣.e.§.illud. b ¶ Corrigit. Tribus modis q̄s se corrigit a vicijs 7 ea resecat. s. cū cessat ab actibꝰ eoꝝ. sz ñ pniteꝫ/Scdo cū cessat ab actibꝰ eoꝝ 7 ea ōte/stat. ita q̄ ꝓfitetur ea. sz non ex charitate nec cū charitate. cū oc/cultet mortale Amos.4 pcm̄ als 7 ō hiſ duobꝰ modis intelligit q̄ dicit greg. ¶ Tertio cuz q̄s detestat pcta et errata oia ex charitate 7 deuotiōe 7 ea ꝓfitet. 7 p eis satisfacit. ō h.§.c.p/ Ps.76 fecta.

c ¶ Octonario nō q̄ a bti ima/clati vsq; ad dominū cū tribularet. ē vn̄ psalmus .7 hz. xxiij. distin. 7 q̄libz distinctio cōtinet viij. ℟sus. 7 ita ꝓtinet. xxij. octonarios. Nā. viij ℟sus faciūt vnū octonariū. 7 h ē q̄ dicit in. xviij octonario.

d ¶ Rima. fi fides/desit .i. ſfeia pcti alicuꝰ desit. i. non occurrit.

e ¶ Pēa 7c. i. q̄ patiaz 7 hūilitate q̄ habeꝫ i ipa pnia inē ipa fla/gella 7 pcta que ad mēoriā ñ occurrūt dimittūt hāc expositionē habes. ℣.e.§.illō ℟. ite illud amb.

f ¶ Ite opponit. nō nō amplꝰ. pōt q̄ aliqs ñ penitēt ō mortali debitā ꝓ eo euadere dānationē. Sz q̄ sensu h dixerat hiero. sup eūdē locū oñdit dicēs. q̄rit h dz 7c vt ℣.e.di.q.d. portꝰ h oñdit q̄ ꝓ q̄ tpale supplicium vel flagellū nō corrigūt postea eēnaliē puniunt agēs ō de ꝓhēlo i adulterio decollato. g ¶ Puniret. si vere ꝓfiteret. ar. xxiij. q.v. q̄d ℣. h ¶ Si illa. ℟ba mgri fūt. q̄dā dicūt q̄ fūt ℟ba hiero. vsq; ad illud. qō a roe. Et loq̄t nō ſm gnāle ecclie ꝓsuetudinē. sz ꝓticlarē alicuꝰ loci. sz q̄ sint mgri pz. ℣.e.§. aucras. circa fi.

h ¶ Si illa. i. pena q̄ ei inflicta ꝓ pcō fuit.

i ¶ Imponit. q̄si dispēsandā. k ¶ Sz qō. nō ꝓtestet. §. xxiij. q.v. q̄d ℣. §. di.j. illa. §. di.e. irriſoz. 7.c. q̄ admiſſa. §.c.di. pniaz agite. §.c.di.c. penitētes.

l ¶ Unt plures. Casus. q̄ penitet oīno penitear. quia chriſtꝰ nullū curauit quē oīno ñ liberarer. sic ap/paret i exēplis i lra positis i ſi ſupponit q̄ nō vr vere penitere q̄ penitēdo ñ ꝓpuit i lachrymas cuz ꝓ tali dāno pnꝰ flet ad plāgēdū. m ¶ Delectet. hec falsa pnia. vt ℣ di.v. falsas. n ¶ Nos nūq̄. e. di. §. dauid er. c. ille rex tāt. §. di.j. §. aliꝫ. ecōtra. c. ñ pt q̄s.

o ¶ Nisi ō oī/bus. sic nec liba tur pignꝰ lz ō p te ōbiti creditori sit satisfactuz C. ō distra. pig. q̄diu. 7 dic lex. Mat.12 Marc.7 Luc.11 q̄ aliq̄d facere teneat. faciēdo p pte ñ liberat. ff. ō. ℟. ob. i execu/tiōe. §. pe. 7 sententia ñ dz p p/te tenere 7 p p/te nō. ff. fa. her/cisi. i h iudicio. ff ō eden. l.j. §. pe/er ar. ad q̄onem an a pluribꝰ ex/cōicatꝰ diuerſ ō causis possit ab vno absolui sine alijs. j ℣i. in. c. nuper. de sen. excom. p ¶ Sanari. Jos.8. et vñi nō diuerſ ꝓfiteri. ℣.di. v.c. j. circa fi. ar. ff. ō arbi. itē si vnus. §. itē si plures. et. l. q̄d tñ. 7 l. labeo.

q ¶ Potuit. s. sanare. vij. ñ succeſſiue. sz simul.

r ¶ Simul ei/ciēda. ff. ō seruit. vi. pdi. p fundū

s ¶ Dille. sed nunq̄d ꝓ vnoꝫ mortali pcō se/pētis pnia est imponēda. ar. §. e.q.ij. hoc ꝑz. sz h ¶ ñ sufficiet vi/ta hois ad explē/da hmōi satiſfa/ctione. Rñ. sine dubio cuilibet mortali sepētis pnia debet. sz tñ qz arbitrarie sūt hmōi pnie. arbitrabit et sartabit eas iudex. j. tps ꝓ gruū penitēdi. ar. xxvj. q.vij ꝓpa penitudis. t ¶ Oino ñ. §.c.di.§. itē q.c. ad/huc. ℣. sz ñ tūc cecꝰ erat cū lepꝛosus eēt. io ō h ñ possz sanari. §.d.ij.§. fi.b. v ¶ Corpe. i. i aiaz misſeriūſ cor potis nullū eni in corpe ē tm. ē tñ aliq̄ō volūtatz tm. x ¶ Crimioſo. cū aūt ei q̄ in vno deliqt fit inimicꝰ. pz q̄ tot sit crimioſus. y ¶ Purificatē. vr. s. purificet si cut. baptiſmꝰ z ¶ Declarare. secꝰ dic lex i iudice. ¶ ad. l. coz. ō fal. vbi. ff. ō of. pſi. obſuare. §. xxiij. q.iij. ē iuſta a ¶ Nonūq̄. i. aliq̄n. b ¶ Amore. vñ iuuenal. Plozat lachrymis admiſſa pecunia veris. 7 alibi Minore tumultu plagunt nonunq̄ funera.

c ¶ Penitear. §.di.j.§. non sunt. 7.c. quem penitet.

d ¶ Auctozitas. soluit aucres inductas ad ꝓbandū

q ds agendo penitentiam ō vno peccato et non de alio ꝙsequatur veniam de vno ⁊ non de alio.

a ¶ Breuis. ē. di. .5. ecce cuius. ⁊. c. talē mihi.

b ¶ Communant in bonū ⁊ charitatem ad veram penitentiā. b.

Naum. 1

c ¶ In cātico mopsi. sez audite celi q̄ loq̄r cuius cantici est ꝑsus ille. Ignis succensus ē in furore meo ⁊ ardebit vsq̄ ad inferni nouissima.

d ¶ Quod autem magnā ꝙ. s. d. tpaliē non puniūt̄ sufficienē. b.

Deu. 3

e ¶ Berat. ē. xxiij. q. v. quid ē.

f ¶ Deus bis. i. ñ punit aliquez ꝙ aliū facto iterū ꝙ ē sufficienē cum semel puniuit.

Naum. 1

g ¶ Frustrenē. id ē cuitent.

Ibidem

h ¶ Bē suras. i. scire dō ⁊ cās tis flagell' ēliber pec/cata sūr puniēda.

i ¶ De hīc .i. pō hanc vitam.

k ¶ Lui. .i. puniri. b

l ¶ Culpa leuis ⁊ tām

Nam quō sine vera pnīa inueniret grām. Pnīa enī vera ad baptismi puritatē ꝙfitētē conat ad ducere: recte enī penitens ḡcḡd sordis pō purificationē ꝓtraxit: oz vt abluat saltē lachrymis mētis. ſz satis dur⁹ est cui⁹ mētz dolorē oculi carnis nequeūt declarare. ſz sciat culpabilit̄ se durum q̄ deflet dāna tpis vel mortē amici: ⁊ dolorē pctī non oñdit in lachrymis. nō est itaq̄ vt ḡs excuset se nō hr̄e fontē lachrymarū. q̄ a nōnunq̄ oñdit lachrymis dolorē amoze tpaliū. quez ḡ penitet: b oīno peniteat ⁊c. Auctas illa naū ꝓphete: nō iudicabit de⁹ bis ⁊c. nō oñdit oīa q̄ tpalit̄ puniuntur nō vlteri⁹ a deo punieda. q̄uis enī sodomitas: egyptios: israelitas: i heremo sup eūdē locū dicat hieronym⁹ tpalit̄ a deo puni tos: ne iterū puniren̄. nō tñ de oīb⁹ gñalit̄ ꝫ itelligēdū est. aliōn quiq̄ sceleroso optandū esset vt celesti fulmīe pcussus aut aḡ submersus aut a serpētib⁹ vulnerat⁹: ꝙ pctis suis dinit⁹ interiret a vt eternos cruciat⁹ breuis ⁊ mo mētanea pena termiaret. Illud etiā apl̄ falsū esset q̄ de ꝓstatis deserto i epla ad hebreos scribens ait. Propt̄ incredulitatez suā nō intrauerūt terrā ꝓmissionis: vbi ꝓphet̄ q̄ sicut merito sue infidelitat̄ ⁊ requiē illā amiserī ita ꝓphetandē infidelitatē veraz requiē eterne btitudis nullo mō intrauert̄. Intelligit̄ ḡ illud bieronymi de bis tñ. q̄ inē ipa flagella pnīaz egert: quā ⁊ si breuē et momētaneā. tñ nō respuit de⁹ sicut ⁊ illud ꝓphete. ñ iudicat de⁹ bis in idipm. de bis tñ intelb ligi oz: ḡs pntia supplicia cōmutāt: sup ḡs ñ ꝙsurget duplex tribulatio. Qui autez inē flagella duriozes ⁊ ōteriozes fiūt: sic̄ pharao q̄ flagellat⁹ a dño durioz factus ē. pntib⁹ eterna ꝓnectūt: vt tpale supplicīū sit eis eterne dā c natiōis initiū. Ñ aug. i cāti. co deutero. Ignis succensus est ⁊c. Hec est vindicta: hic incipiet ⁊ ardebit vsq̄ ad extremam damnationē. Hoc ꝓtra alios no tandū q̄ dicūt nō iudicat de⁹ bis in idipm ad oīa ptinere flagella q: ḡdā ꝫ flagell' iudicāt vl' emēdanē alij ⁊ ꝫ ⁊ in eternū puniūt̄ d sicut antiochus ⁊ herodes. Nō āt sup eūdē locū ō adulterio ifideli hieronym⁹ sentire vr̄: vt ex eiusdē verbis falsum esse ꝓbat̄. Exēplo enī illi⁹ q̄ israelitas maledixerat ⁊ q̄ ligna i sabbato collegerat. oñdit pua pctā ⁊ breuibus tpalib⁹ supplicijs purgari. magna ꝝo diuturnis ⁊ eternis supplicijs reseruari. Ait enim. e Verat ꝫ aliqs: si infidelis deꝑhēsus in adulterio decollet̄ q̄d ō eo postea fiat. aut. n. pūiet̄. ⁊ falsū ꝫ q̄ oz: nō iudicabit de⁹ bis in idipm i tribulatiōe. aut nō puniet̄: ⁊ optādū est adulter⁹: vt in pūtarū breui pe f s na puniant̄: vt frustrenē cruciatus eternos. Ad q̄ rūdem⁹ deum vt oīum rerū ⁊ ita supplicio b rū q̄ scire mēsuras ⁊ non ꝓueniri snīa iudic⁹. nec illi in pctōrē exi ercēde de hinc pene auferri potestatē. ⁊ magnū pctm̄ magnis diuk turnis lui cruciatib⁹. Si ḡs aūt punit⁹ sit: vt ille i lege: q̄ maledixerat israelite. ⁊ q̄ in sabbato ligna collegerat: tales postea non l puniri q: culpa leuis pūti supplicio cōpēsata sit. Illud aūt greg. Pluit dñs sup vnā ciuitatē ⁊c. non ad crimīs veniā: sed ad eius referendū est detestationē: vt iō pars ciuitat̄ dicat̄ esse cōpluta: quia crimen quod dilexerat: detestari incepit: non q̄ eius veniam consequatur. Criminis autē detestatio pluuia vocatur: quia ex fonte diuine gratie cordi nostro instillat̄: vt vel sic quisq̄ ad veram pnīam veniat. aut eo minus a deo puniat̄: q̄ q̄ diuturnioꝛi delectatiōe peccati maius sibi supplicīū accumulasset. si vero ad indulgentiā crimīs pluuia referatur: euangelice snīe ꝓire videntur. Si enim ꝓpter fractū odiū etiā que dimissa sunt replicant̄ ad penā: multomag⁹ q̄ ñ ſe missa ad vindictā reſuari ꝓbat̄.

mortalis. oīs enī culpa oz leuis q̄ tpalit̄ punit̄ respectu illius q̄ eternaliter sicut quelibet pena tē pozalis dicitur leuis respectu eē ne. ſ. e. dist. vij. c. vl.

2. Mach. 9 Matth. 2 Act. 12

Leuit. 24 Nume. 15.

m ¶ Compensata ꝫ aperte innuit hieronymus grauia peccata de quib⁹ non agitur penitentia inter flagella. ⁊ hic puniri graui supplicio ⁊ i futuro punienda eē naliter se/quia ꝓ q̄ hic puniuntur sufficiēter pro leui pena compensationē vite eterne recipe. q̄ i bonis fieri non ambigimus. ⁊ i malis foꝛte ita fit. ſz non credo quia iaz remitteretur peccatum quo ad penam ꝓ siten do de vno ⁊ nō ō alio q̄ negam⁹ ē. in illo. ē. his auctoritaribus.

Naum. 1

Amos. 4

a ¶ Ite si fm. arbit. ff. de pse. di. iiij. ois q. b ¶ Et si fidee. s. j. q. j. ferk. xxviij. q. j. § ex his c ¶ Nō aūr. satisfactio. s. c. di. satisfactio. d ¶ Obijcit. b patet illa fuisse ꝓba mgr. s. e. si illa ꝛc. e ¶ Nō ꝓcipit. ecce plane vī velle q ꝓticlaris ꝓfessiōi facta. l. de vno pcō aduēiente charitate incipiat. ꝛ viuere ꝛ valere ad vitā eī/nā. Et q sic intelligat ꝑ exemplū patet qō inducit ō baptis/mo fm qō dr de oīb bonis q fiunt sine charitate. q inciptāt viuere/qō tñ ñ credo/imo tm illa bona q fiūt cum charitate. Et si postea sūt mor/tificata. iterū ad ueniēte charitate reuiuiscūt/si ñ aduenerit charitas. idē est qō ō eis que fiūt sine charitate/quia nec illa nec ista valēt. nisi ad bonū tpale/vel ad illustrandū/vel ad incōmodum vitādum. vel ad miorem penam subeundā/ad excusandū ꝛo magistrū dicim⁹. q intellexit eaz ad hoc valere q vlterius ei ꝑ illo pcō nō iniūgit a sacerdote satisfactio alia. vt. s. -§- itē opponit. ℟. si illa satisfactio. sicut baptizat⁹ lz ficte ñ rebaptizat. ō pse. dist. iiij. solet qō tamen. ℟. negat/sz meli⁹ distinguit. bona opera cū charitate facta ꝛ postea mortificata ꝑ peccatum reuiuiscūt iterum per charitatē ad vitam eternā ꝓsequendā. sic facta olim sine charitate reuiuiscunt et valent tm ad tpale ꝑmiū vel ad min⁹ suppliciū subeūdū. ad idē valent bona facta cum charitate. etiam postea ꝑ pcm mortificata/si hō nunq̄ ad charitatē redeat fm ꝓmū mēbr intelligūt ille due auctes. ff. e. piū er. c. si qñ ꝛc. Et intellige q in alio tpe fecerūt bona sz cum erāt boni. in alio tpe mala. s. cū erant mali/vt si dicat q eodē tpe intelligunt ille auctes iuxta secundū mēbr fm q duplicē intellectū mgr innuit suppo/nendo aliam solutionē ibi. q̄ꝫ ꝛc. fm tertiū membrū

a Ite si fm augustinū arbiter/ sue volūtat⁹ ñ pōt inchoare nouā vitā: nisi peniteat eum veter⁹ vite ꝙuo ad nouitatis indulgētiā pueniet q odij ve/tustatē nō deposuit. Ad detestationē g crīs vt dictum ē nō ad ei⁹ indulgētiā pluuia illa ptinere ꝓbat. b Itē illud amb. Et si fides desit pena satisfaciat: nō ō ea fide intelligit. ō q̄ dr: fides sine operi/bus mortua: sz de ea intelligit de q̄ ap̄ls ait: oē qd nō ē ex fide pctm est. i. oē qd fit ꝫ ꝓscia: pctm ē. deest g fides cū nō subest ꝓscia pcti. Sed q: delicta oīa null⁹ intelligit est aliqñ pctm in hoīe: cui⁹ ñ hz ꝓsciaz. vñ ap̄ls ait: nihil mihi ꝓsci⁹ sū: sz ñ in hoc iustificat⁹ sū. Cui⁹ g pcti deest conscientia: illius pena si patient feraf: satisfacit ꝛ releuat gratuatū. Qō aūt ī fine obijcit si satisfactio illa fuit: veniaz impetrauit. si aūt veniā non impetrauit: satisfactio nō fuit. si aūt satisfactio ñ fuit: ad huc sibi pena imponēda ē: ñ ꝓcedit argumētatio. Satisfactio nanq̄ ē: dū illi⁹ cā peccati excidit ꝛ ei⁹ suggestiōis adit⁹ ñ indulgef. hz ei⁹ fructus nō ꝓcipit impedit⁹ pctō qō ñ deserit. ꝓcipiet aūt cū ei⁹ pna fuerit subsecuta: sicut ad lauacrum ficte accedēs regñationis sacm acci/pit: nō tñ in christo renascit. renascef aūt virtute sacī qō ꝓcepat cū fictio illa ō corde ei⁹ recesserit veraci puīa. Sicut etiā aug. scribit in lib. de

P penitentia.

f Jū est credere ꝛ nra fides ꝫ expostulat: vt cū gra christi destruxerit mala pora in hoīe: etiā remūeret bona. Et cū destruxerit qō suū g nō inuēit: amat ꝛ diligit bonū qō in peccāte plantauit.

Ex ꝫ sensu illud etiā hiero

S nymi dictū videf.

S Jq̄ vides inf multa mala opa facere pctōrē quē/q̄ aliq̄ q iusta sf: ñ ē tā iust⁹ de⁹ vt ꝓpf mala mīta obliuis h caf paucoꝛ bonoꝛ. Quā q̄ mēoria bonoꝛ ad pñtē remuneratōnē possit referri: sicut greg. ī omel. ō diuite ꝛ laza/

i Quēdam (ro scribit. nob ē: vt si forte aliq̄d boni agim⁹ ī pñti secl⁹ remuneratiōnē accipiam⁹ ne forte dicaf nob: recepeīt mercek dē suā. Nisi enī diuef iste aliq̄ bonū egiſſz: vñ in pñti se/culo remūeratiōnē accepiſſzt nequaq̄ abzaam ei dīceret: recepisti bona in vita tua.

Item iohannes chrysosto.

O Uid g turbamur. nēo

n vidēs maligs ꝓspita tē hre turbef: nō ē ꝫ retribu/deam⁹ malos ꝓspari ꝛ bonos aduersitatē pati. nō debem⁹ turbari q: nō est vera retributio boni vel mali. Nā sepe punit ꝫ innocēs ꝛ extollit q nō meruit. Sz sic ostenditur q in futuro erunt ꝓmia ꝛ pene. quod quidam non concedunt. ꝛ ꝓterea in bonis sunt ali/qua mala digna puniri ꝛ in malis aliqua bona digna remunerari. Vltimo dicit q cum malus hic remune/ratur. malo capitis sui fit. quia in futuro punietur nec pena eius mitigabit.

n ¶ Malignos. Nā vt dicit claudian⁹. tollunt in altum vt lapsu grauiore ruāt.

o ¶ Qui resurrectionē negātes. s. retributionē eorum

Jaco. 2

Roma. 14

1. Cor. 4

e

f

g

h

i

k

l

m

n

o

1. Cor.

que quisq; in corpe gessit. Lau. a ¶ Nō turbemur. in alia vita. b ¶ Bonus. C. de ve. iu. enu. l. j. §. his

c Jḣs aūt hūs mus. d epūs. ē. xc. di. necq; qui arroganē ħ facīūt. hic ō his q̄n faciendo ze lū dei hnt. ꝛ si nō fm scientiam ꝺ uinam. b.

culpāda. ē. j. q. j. renea (itaq; tollit. ¶ Fortasse. nō est assertiōis. ē. xiij. q. ij. ad chayn. ē. j. q. j. vide ℣. Iꝛ ibi ō hīs

e ¶ Sine qua. ē. di. ij. §. oppo/nitur. c. fugerat.

f ¶ Pnia. vtiꝫ est quo ad penā eternā vitandā. vel q̄ ad vitā cē/nā obtinendaz. sed vtilis ē q̄ ad penā tpalē. qꝫ ec/clesia uterū ei nō imponeret sanis/factionē ꝓ illo peccato. nec illeꝫ reneretur ampliuſ confiteri. si tamē digne penituerit omniū pcōrum debz illud pcm cōfiteri eccl̄ie. l. pcm simulatio/nis quo decepit eccl̄iam. ꝛ nō q̄ illud pcm ꝓmū de q̄ satisfecit si/ne charitate. nō remittit antequ incipiat hr̄e cha/ritatē. tūc enim statim deleꝫ. ē. §. illud autez. e. §. illud autez. versus si. ꝛc.

Quia ꝺo Mic in ripit. iij. di. in qua tra/ctatur an pecca/ta semel dimissa iterum redeant. Et quidaz sim/pliciter dicūt q̄ redeāt non solū quo ad reatū. Iꝛ etiaz quo ad el/sentiā ꝛ penā. ee in hoc videt de/dinare. ħ. ℣. c. di stinc. §. vlti. sicut ꝛ actio semel p/empta restituit. ff. si ex noxa. ca. aga. sed alio iu/re. in fi. Pcte/rea sicut bonum reuiuiscit p gra/tiā sequentē qō

a Sed nem bonos mala pati non turbemur. Illic corona: illic supplicia. Est ꝛ alia rō: qꝛ nō pōt vl mal⁹ in oīb⁹ mal⁹ eē: Iꝛ hz aliq̄ bona. neq; bon⁹ in oīb⁹ eē bon⁹: Iꝛ hz aliq̄ pctā. q̄n ḡ pfectē mal⁹ hz: ma/lo capitī sui est. ¶ Cū enī ꝓ illis pauc̄ bonis retributio nē ħ accipit: illic iā pleni⁹ pu/nief. Potest etiā referri me/moria bonoꝝ ad mitioꝛē pe/nā hūdā: vt bona q̄ inē mlta mala fūt: nō ꝓficiūt ad pītl vitē vl future pmiū obtinen/dū: Iꝛ ad tolerabili⁹ extremi iudicij supplicij subeundū: si/cut de fide ꝛ ceteꝛ q̄ sine cha/ritate būt. Aug⁹. scribit in

b lib. de penitētia dicēs. Jḣs aūt nō hūs char/tatē q̄ ptinet ad vnitatē spūs ꝛ vinculū pacis: q̄ catholica eccl̄ia ℣gregata cōnectit. in aliq̄ scismate ℣stitut⁹ ne chri/stū neget. patit tribulatiōes ā gustias: famē: nuditatē: pse/cutiones: picula: charceres: vincula: tozmēta: gladium ꝛ flāmas: bestias: vl ipam cru/cē timoze gehēne ꝛ ignis eꝛ/ni. nullo mō ista culpāda sꝛ: īmo ℣o ꝛ hec laudāda ē pa/tiētia. nō. n. dicere poterim⁹ meli⁹ ei fuisse vt christuꝫ ne/gādo nihil eoꝝ patereꝫ que passus ē ꝓ fitēdo: Iꝛ estiman/c dū ē fortasse tolerabili⁹ ei fu/turū iudiciū: q̄ si christū ne/gādo nihil eoꝝ patereꝫ? Añ illud qō ait apl̄s. Si tradide

ro coꝝp⁹ meū ita vt ardeam: charitatē aūt nō habuero: ni hil mihi ꝓdest. nihil ꝓdesse ītelligaꝫ ad regnū celoꝝ ob/tinendū: nō ad extremi iudi/cij tolerabili⁹ supplicium sub/eundū. ꝛ ifra. Hec ꝓpt̄ cha/d ritatē dicta sūt sine q̄ in nob esse nō pōt ℣a pnia: qm̄ est in bonis charitas dei q̄ tolerat

e oīa. Penitētia ḡ vt ex pre/missis apparet nulli i pctō p/seuerāti vtiꝫ est. nō tm̄ alicui denegāda ē: qꝛ sentiet fru/ctū ei⁹ cū alteri⁹ crīs pniam egerit. sic itaq; pnie diffiniti/o ꝛ cetere auctes sibi cōso/nātes negāt eū agere pniaz: q̄ pseuerat in crīe: vtilē vide/licet sibi ꝛ fructuosaz. Illud aūt ambꝛosij. pnia semel vsur/pata nec ℣e celebꝛata ꝛ fru/ctū ꝓxis aufert: ꝛ vsū seq̄n/tis amittit. de solēni pnia in/telligit: q̄ cū nō ℣e celebꝛa/ta fuerit: ꝛ fructum ꝓxis. i. suiipl⁹ secuturā ꝓcedentꝫ a/mittit. qꝛ venīa quā impetra/re potuit cōtēpsit. ꝛ vsum se/quētis aufert fm cōsuetudi/nē ḡrūdā eccl̄iaꝝ apud quas pnie solēnitas nō iteratur.

De hac eadē pnia illud eti/am ītelligit: nō est scōs locꝰ pnie.

Distinctio .IIII.

g Quia vero multo/rum auctozitati/bus supza mōstra/tum est penitenti/am vere celebꝛari: ꝛ pctā ve/re dimitti ei: qui aliq̄n in cri/mine recaſurꝰ est. Querif an peccata dimissa redeāt. Hu/ius questionis diuersoꝝ va/ria est snīa: alijs asserētibus: alijs cōtra negātib⁹ pctā se/mel dimissa vlteri⁹ replicari ad penā. ¶ Nō aūt pctā se/mel dimissa redeāt: multoꝝ auctib⁹ ꝓbaf. quaꝝ ꝓma est

ppter vnū istoꝝ quattuoꝛ crimi/nū. ſ. ppter odiū fraternum. vt in euangelio. serue nequā ꝛc. Item ppt̄ crimē apo/stasie. vt ℣. e. qui/cūq;. Iꝛē ppter pniaz pnie. ē. x/vū. q. iij. sunt q̄ opeſ. Iꝛē ppt̄ cō/tēptū pnie. ē. di. iij. si aplus. Alij dicūt q̄ nllo mō redeūt. ar. xxiij. q. iij. si illic. l. di/stinc. miroꝛ. nec ita ē in malis vt redeāt sicut i bo/nis. arg. de ℣se. di. iij. q̄uis/ꝛ ℔ credo catholice dici. dicuntur tm̄ redire qꝛ remissi/onis beneficium sequēti culpa a/mittit⁹ ob in/gratitudinez. ē. dis. xxi. hac au/ctozitate. ℣. pe/nā pinde priuat/ḋs gl̄ia ppter se/quēs delictū. ac/si nlla pctā eēnt dimissa. vt ℣. dis. v. frēs. pnia cū/ duo facit. penaz/tollit. ꝛ gl̄iaz ac/chrit. vt. ē. dist. j. §. alij. ccōtra. c. ecce. Auctes au/tē q̄ vident dice/re q̄ redeāt. ħ so/nant q̄ ita puni/tur ḋs ꝓ sequēti/bus actī nūq̄ ei dimissa fuissent. Procedit aut̄ez Gratian⁹ i hūc modū. ꝓio indu/cit auctares. q̄ pctā dimissa re/deāt vsq; ad. §. hoꝛ. Sc̄ō no/tat circa pctā di/missionem duas opi. eoꝝ q̄ di/cunt peccata re/dire. Tertio alle/gat ꝓ oppositā parte q̄ non re-

deant.ꝛ sic determinat distinctionem. Lau.

a ¶ In memoriã. dimisi tibi qm̃ rogasti me. nonne ꝝ oportuit ꝛ te miserẽri ꝓserui tui. sic ꝛ ego miserꝰ sum tui. ꝛ iratꝰ dñs tradidit eũ tortoribꝫ quousq; redderet vniuersum debitũ. sic ꝛ pr̃ celestis faciet vobis. i. repetet a vob̃ dimissa. ꝛ in hoc facit

ps.108 ad ꝓpositũ. lau.

b ¶ Judas. ad eũ. vl sua cõtrariꝰ sensus fac̃ ad ꝓpositũ. H.

Matth.18

c ¶ Parentuz. cõmissa a se imirando parẽtes.

d ¶ Iniq̃tas. i. commissa ab eo imitãdo eos. al's iniq̃tas pr̃is nõ respicit filiũ. nisi vt dixi sit sceleris paterni imitatoꝛ. j. q. iiij. crimen. lau.

ps.108

e ¶ Sz iniq̃tatẽ. i. auariciã q̃m p̃mi parẽtes eiꝰ egerunt. vel originalia pcã.

f ¶ Originalia pcã originale ita ỏz reputari. qz ita puniꝰ ꝓ sequentiꝫ acti dimissum non eẽt. ar. ꝛ. e. d recedit. Et ita de alijs dic. sz quare dic̃ pluraliter originalia. cũ vnũ soluz sit originale. ponit plurale ꝓ singulari. arg. ff. de ozi. iu. l. ij. §. exactis. deinde regiꝫ. i. rege. vl ꝓpter diuersos effectus q̃s hz in hoiꝫ originale. q̃s̃dã enĩ facit inuidos. q̃s̃dazꝫ luxuriosos. q̃s̃dam auaros ꝛc. Jtez sicut ꝛcupiscentia facit puerum ꝛcupiscibilẽ ꝛ adultũ cõcupiscentem. sic ꝛ superbia facit puerũ superbilẽ ꝛ adultũ superbientẽ. vl pluraliter ponit ꝓpter varias appellatiões quas hz. dicit enĩ lex. mẽbroꝝ stimulus carnis angelꝰ sathane. languoꝛ nature. fo

Mat. 6 Luc. 6

g ¶ Dimissa sunt. si penitet eum fusse (mes pcti ꝛc. pisse baptismũ. vl ita puniꝰ sufficienꝫ ac si nõ eẽt ba-

b ¶ Onstat. dimissum. h̃ viõ: q ꝓ prꝰ dimitꝫ (ptizatꝰ rat deꝰ pcã q̃s dimittat hõ pcm̃. sic ex h̃ sequit̃ ipossibile. s. q̃ silr eẽt iustꝰ ꝛ iniustꝰ. bonꝰ ꝛ malꝰ. Sz dic q ꝛpe sil fit ab hoie dimissio pcti ꝛ a deo remissio. ꝓcedit cũ gr̃a vtrq;. q̃ qũ vult ꝛ puevult i hoie opat. Expone g̃ h̃ prꝰ dimisi. i. ꝓul me dimissuꝝ obtuli q̃tũ illa ꝓbe. In mẽoriaz redeat iniq̃tas patꝝ eiꝰ. Scda illud euãgelij. Serue nequaz omẽ debitũ dimisi tibi. Deinde in lib. psalmoꝝ augꝰ. ait.

b ¶ Si iudas tenuisset illud ad qõ vocatꝰ est: nullo

c mõ ad eũ vl sua p̃terita vl pa

d rentũ iniq̃tas pueniret. qz g̃ nõ tenuit adoptionẽ in familia dei: sz iniq̃tatẽ vetusti generiꝰ potiꝰ elegit. ꝛ redijt iniq̃tas patꝝ in ꝓspectu dñi: vt in eo etiã ipa puniret. Jtez rabanꝰ tradidit eũ tortoribꝰ ꝛc. Considerãduz ẽ q dicit vniũsum debitũ: qz nõ solum pcã q̃ post baptismũ hõ egerit reputabunt ei ad penaz:

e vez etiã pcã originalia q̃ in

g baptismo dimissa sunt. Jtez Agre. ex dictis euãge.

h ¶ Onstat qz si qõ in nos delinquit excorde nõ dimittim. ꝛ illud rursus exigitur qõ nob̃ iã p pniam dimissuz fuisse gaudebam. Item augu. in omelia ꝓma.

i ¶ Jcit dñs. dimitte ꝛ dimittet tibi. si ego ꝑus dimisi: dimitte vel postea. Mã ꝛ si nõ dimiseris: reuocabo te: et q̃cq̃d dimiseꝛã etiaz replicabo tibi. Item.

h ¶ Ui diuini officij oblitus suas vult vindicare iniurias nõ solũ de futurꝫ peccatꝫ veniã nõ merebitur. in me ẽ. qz bñfacere deꝰ paratꝰ ẽ. vl ad originale pcm̃ referẽ hoc qõ sine merito hoĩs a ỏo remittit. vel ad parabolã euangelicã de suo cui dñs. x. milia talẽta remi-

i ¶ Jcit dñs. (sit p̃uſq; ille ꝓseruo sua quiquagita. dimitte. i. habilẽ te oñde ad suscipiendã gratiã.

k ¶ Di dini. replicabũ tur. expõe vt. s. hoc ẽ ita dãnabi tur acsi ñ eẽnt dimissa. ꝛ ita expone omẽs has au ctoritas. §. de ꝓ. di. iij. quo. l.

Matth.18 Luc.11

l ¶ Euertar. h̃ sunt ỻba sathane. b.

m ¶ Nõ expoñẽd ẽ. xxvij. q. j de viduis. b.

n ¶ Vacãtes. a bonis opiỻb.

o ¶ Uencũq; oim ꝛ prius dimissoꝝ.

p ¶ Eccatum (nũ deutero. q̃ ex adã ꝓtrahit̃ tpaliter reddit̃: qz omĩs ꝑpter h̃ moziunt: nõ aũt i eternũ: eis q̃ fuerũt p gr̃az regenerati si in ea vsq; in finẽ ꝑmanserint

q ¶ Ozũ vero q̃ hanc sn̄iaz se-

r quunt: alij dicũt q pcã redi

s tura dimittunt fm iusticiaz: sed nõ fm p̃sciam. sicut noĩa discipuloꝝ q̃ retro abierunt erant scripta in libro vite. ꝓpter iusticiã cui defuiebant:

t non fm p̃scientiã q̃ in numero saluandoꝝ eos non habebat. sic a latere dei nostri di-

u cunt mille casurũt: et. x. milia a dextrꝭ eiꝰ: q̃s tm̃ dña p̃scia nunq̃ suis annumerauerat.

Hinc etiaz dñs ait moysi. Siq̃s peccauerit añ me delebo euz de libro vite: vt fm iusticiã iudiciꝫ ille peccando

Joh.6

p .90

Exo.32

q̃ opaꝛ deꝰ qñcũq; in hac vita pcã dimittit. ꝛ h̃ ẽ fm iusticiã pcã dimittere. Quo ad scõm qñ sic pcã dimittit. ne finaliter ad pcm̃ redire patiaꝛ vt ad britudinẽ ꝓducat. ꝛ h̃ ẽ fm p̃sciam pcã dimittere. q̃ g̃ finaliter ad pcm̃ reuertit. nõ fm p̃sciaz sz fm iusticiã remissionem pcõꝝ ꝓsecutꝰ ẽ. ꝛ h̃ ẽ qõ h̃ tãgit. H. §. e. §. finis. ꝛ sic pꝛz duas ꝓdicteas sn̄ias nõ eẽ ꝛrias. qz cui pcã dimittuntur fm iusticiã plene ꝛ pure ei dimittunt̃ §. e. §. vl. l.

r ¶ Alij. hãc dr̃iaz opinionũ ñ põit mgr nisi vt tractet de p̃destinatiõe. nõ q sibi in aliq̃ ꝓdicãt. hoc alij respiciũt. illud alij. qõ iuenit §. e. §. finis.

s ¶ Justiciã. p̃sentẽ q̃ eis ꝓferꝫ q̃m pcã dimittunt. h.

t ¶ Prescij.

etnū. ab eterno enī p̄sciuit de⁹ talē dimissionē nō valere eis ad vitā eternā nec vſq; in finē durare. b.

v ¶ Mille casuri. i. pauciores q̄ credūt se cū dño iudicaturos. x ¶ Et. x. milia. i. plēs q̄ crediderūt se sessuros ad dexterā dei. i. in ecna britudine. plures enī sunt q̄ credūt se saluā dns q̄ q̄ credūt se iudicakos cuz dño. z iō illi desi-
1. Cor. 10 gnāt maiozi numero isti miozi.

a ¶ Sed nō in plīb⁹. plures illorū nō placuerūt dño z si aliq; eoz-
b ¶ Dex. accedētib⁹. s. j. q. j. sicut ficti. h.

c ¶ Ex bono. Casus h⁹. c. colligi videt ex illis duob⁹ .j. de p̄se. di. iiij. c. vlt. z. xxiij. q. iij. q. dā. ✠. si pelagiani. nā isti pelagiani dicebāt q̄ si ne gr̄a dei p libe-
rū arbitriū quis possit bonū opari. et sic objicie-
bāt augustio. dicis. o augustine q̄ nō p̄t q̄s cum ad adultā etatez
Sab. 4 puenerit bñ opari sine gr̄a diui-
na. sz illā nēo p̄t
hr̄e vl̄ mereri. ¶ deo nō apponente gr̄az ex neces-
sitate peccabāt
isti. ¶ p libez ar-
bitriū nō dz eis
tale p̄tm̄ ipute-
ri. ad quā obie-
Exp. 11 ctionē z cōsilles.
cū augusti. ū rū-
deret sz exclama-
ret. o altitudo di-
uitiarum sapie et
scie dei. q̄ incōp
hēsibilia sūt iudi-
Sab. 4 cia dei. z inuestigabiles vie ei⁹.
deridebāt eum.
Dis itaq; p̄mis-
sis diuidit. c. in
Ita. 10 tres ptes. in pri-
Hau. 2 ma pre ponit au-
Sat. 2 gu. casum in q̄ z
Eph. 6 ipi exclamare cō-
Colos. 3 pellunt̄ ꝓpter rōnis defectū. s. cur de⁹ bonos ꝗs scit a
1. Pe. 1 bono recessuros. z in malo moziturōs. nō p̄i⁹ tollit de
medio q̄s malicia īmutet. z q̄re q̄busdā p̄seuerātiā dat
in bono. quibusdā nō. cū apud eū nō sit iniq̄tas nec p̄-
sonaruz acceptio. vt ex̄ de iude. nouit. Jn scd̄a distin-

dicaf deleri: q̄ fm p̄sciaz nū-
q̄ fuerat ascript⁹. ¶ Hinc au-
gusti. in epla ad corinthios.
a Sed nō in plīb⁹ eoz bñplacitū est dño. z si in aliq̄b⁹ cōtaoīb⁹ fuit oīa sacra: sz nō cōis
gr̄a. ita z nūc baptism⁹ ē cōmunis: sz nō virt⁹ baptismi.
b Uerū b̄ de ficte accedētib⁹ vl̄ de his q̄ extra eccliaz baptizanf intelligit: q̄ sacri q̄-
dē integritatē accipiūt: n̄tutē vero ei⁹ mīme assequunf.
Paruulis vero vel adultis
plena fide accedētib⁹ omnia
pctā remittunf. z si aliq̄n re-
cessuri a bono in malū vitaz
sint finituri. ¶ ñ aug⁹. in li.
de correctione z gr̄a.

c ¶ Ex bono in malū defi-
d cientes bona volūtate mori-
unf: rñdeant si p̄t. cur illos
de⁹ cū fidel̄ z pie viuerēt: ñ
tñ de vite hui⁹ raput piculis
ne malicia mutaret ītellectū
eoz. z ne fictio decipet aīas
f eoz. vtrū b̄ ī ptāte ñ habuit:
an eoz mala futura nesciuit:
g Nempe nihil hoz nisi puerissime atq; insanissime dicit
h ¶ Cur g̃ nō fecit: rñdeant: q̄
nos irrident: qñ in talib⁹ re-
b⁹ exclamam⁹: cū inscrutabilia sint iudicia ei⁹. z ītestigabiles vie ei⁹. nunq̄d enī hoc
nō donat de⁹ q̄bus voluerit:
aut nō scp̄tura illa mentit:
q̄ de morte īmatura hois iu-
k sti ait Rap⁹ ē ne malicia mutaret ītellectū ei⁹: z ne fictio
decipet aīaz ei⁹. cur igit̄ b̄ tā
magnū bñficiū alijs dat de⁹: z
alijs nō dat. apud quē nō est
iniq̄tas neq; acceptio psona

rū: z in cui⁹ ptāte ē q̄diu q̄s
q̄ ī hac vita maneat. q̄ tēta-
l tio dicta est sup ērā. ¶ Sic g̃
cogunf fateri donū dei esse:
vt finiat hō dei vitā istā an-
teq̄ ex bono mutef in malū.
cur aūt id alijs donef alijs ñ
donef. ignorat. id tñ donuz
dei eē ī bono p̄seuerātiaz fm
m scp̄turas ō q̄b⁹ testionia ml̄-
ta iā posui fateanf nobiscū:
z cur alijs def alijs nō detur
sine murmure adūsus deū di-
o gnenf ignorare nobiscū. nec
p nos moueat q̄ filijs suis q̄-
busdā de⁹ nō dat istā p̄seuerā-
q tiam. Absit. n. vt ita sit: si de
illis p̄destinat̄ eēnt: z fm p̄-
positū vocat̄ sctis: q̄ vere sūt
r filij ꝓmissiōis. Maz cum isti
s pie viuūt dicūf filij dei: sz qz
victuri sūt impie: z in eadez
impietate moziturī. non eos
t dicit filios dei. p̄scia enī dei
v sunt filij dei q̄ nōdū sūt nob
z sunt iam deo. de q̄b⁹ iohan-
x nes euangelista ait: qz iesus
erat moriturꝰ p gēte: z nō tm̄
y p gēte: sz etiā vt filios dei di-
z sperſos congregaret in vnū. q̄
a vtiq; credēdo futuri erant p
euāgelij p̄dicationē. z tñ antecq̄ eēt factū iā filij dei erāt.
in mēoria ei p̄scis sui ī ꝓcussa
stabilitate ꝓscripti sūt. Et sic
rursus q̄dā: q̄ filij dei ꝓpt̄ su-
b sceptā vl̄ tpal̄r gr̄am dicūf a
nobis. nec tñ sunt filij dei. de
q̄b⁹ ait idē Jobes: ex nob⁹ exierūt: sz nō erant ex nob. q̄ si
fuissent ex nob: māsissēt vtiq; nobiscū. nō ait ex nob⁹ exierūt: sz qz nō māserūt nobiscū iā nō sūt ex nobis. veruz

d ¶ Ex bono. .i. ex bona volūtate. vl̄ bonū referf ad bonū exteri⁹. silr̄ z malū ad interi⁹ in volūtate. z tūc sub audit moziūf. h
e ¶ Moziunf. ℞ est dicere. defi-
cientes a bono moziuntur.
f ¶ Jn potestate. vt iperet. h.
g ¶ Noz. imo p̄seuerāria in bono donū dei ē. l.
h ¶ Rūdeāt. ℞ xxiij. q. iij. de ꝓphis. h.
i ¶ Hoc nō donat. i. donat. af- Rosh. 8
ff. de ✠. sig. duo/
lw. donat dico sz ℞. s. mori l̄ rapi. z ē sensus h⁹ lr̄e ℞ donat q̄b⁹ vo/
luerit aut scpra mentif. sz hoc
nefas est dicere.
vt. xxiij. q. v. q̄d
ergo. lau.
k ¶ Rap⁹ est. Joh. 11
xxiij. q. iiij. cavi/
dicra. h.
l ¶ Dicta est. a
iob. s. di. ij ✠ ītē
serui. z. c. si enim
inquit. ver. quid
enim. lau.
m ¶ Sic g̃. suspendit istud sic vsq; ad ver. illū
cur alijs. lau.
n ¶ Posui ī alia ꝓte. c. qō non
est hic. lau.
o ¶ Ignozare. ff. de legi. ñ oim. 1. Joh. 2
p ¶ Suis. p ꝓsentē iusticiā.
q ¶ Vt ita sit. s. q̄ nō dat. i. subtrahat. lau.
r ¶ Nā isti. q̄b⁹ de⁹ ñ dat p̄seuerātiā l̄ p̄destina

tionē. l. s ¶ Filij ei. fm p̄tē institicia t ¶ Filios ei fm p̄destinatoez. l. v ¶ Nob. sz expositōez z opinez nr̄az. b. x ¶ Ait io. i euāge. s. i ✠bis q̄ sequunt̄. lau.
y ¶ Dei. p̄destinatōe. z ¶ Jn vnū. i vnitate fidei. l.
a ¶ Futuri. i. filij ei ꝓ gr̄az. l. b ¶ Ano. 1. iē nos. jo.

1 Joh.2 a ¶ De his illis.s. q̄ nō de his.i. de istoꝝ numero qui ꝛc.

b ¶ Perseuerauerūt.i. vsqꝫ i finez nō pseuerauerūt.vñ Oꝫuidi⁹. Sed s.vltima sp expectād a dies hoī est dicti qꝫbrūs Añ obituz nēo .supma qꝫ fuera oz Argue pro desse modi cū qō desinit eē Oō ñ durabit cōmoda quadabit.ꝛ nō aliquē ñ debere dici pmanētē vel pseuerantē q̄vsqꝫ i finē nō pseuerauerit.lz longo tpe i oꝫperib⁹ charitat⁹ exi/stat.h.

Rom.8

c ¶ Cōfoꝛmes.purita te vite mō ꝛ postea beatitudie.i.

3.Cor.4 d ¶ Filijōi .i. filij q̄ est ima go pris vsqꝫqꝫ eadē cū pre.

Joh.17 e ¶ Nō ꝑ sic oꝛdia.filijs suis nō p̄destinat⁹ de⁹ pseuerātiā non de/dit.lau.

f ¶ Nūero.fm pscientiam.

g ¶ Apīcā.q̄ dic q̄d hēs qō nō accepisti.ꝛ

Gal.5 Jacob.oē datū opti/mū ꝛ oē donū pfectuz desurſuz ē. vñ ꝑ⁹. Exope celesti

ait ex nob exierūt:sed nō erāt ex nob.ꝫ ē ꝛ qñ videbanť ex nobis noīe:nō erāt ex nob.ꝛ tāqꝫ ei dicereť.vñ id oñdis.q̄ si fuissēt ex nob inq̄t:pmāsissent vtiqꝫ nobiscū:filioꝝ dei vox ē. Jobes loq̄ť in filijs dei loco p̄cipuo ꝓstitut⁹.

a ¶ Cū ꝑ filij ōi dicūt:de his q̄ pseuerātiā habuerūt ex nob exie/rūt:ꝫ nō erāt ex nobis.ꝛ addūt: qñ si fuissent ex nob:pmāsissent vtiqꝫ nobiscū.q̄d aliud dicūt nisi:nō erāt filij dei:ēt qñ erāt ī p/fessiōe ꝛ ī noie filioꝝ dei.nō q: iusticiā simulauerūt:ſz q: ī ea nō p māserūt.neqꝫ n.ait:naz si fuissēt ex nob verā ꝛ nō fictā iusticiā teneuissent vtiqꝫ nobiscū: ſz si fuissent inq̄t ex nob: pmāsissēt vtiqꝫ nobiscū:ī bono illos volebat p culdubio pmanere. Erāt itaqꝫ ī bono:ꝫ q: ī eo nō pmāserūt.i.nō b vsqꝫ ī finē pseueraueŕt.nō erāt ī. q̄t ex nob ꝛ qñ erāt nobiscū.ꝫ est nō erāt ī nūero filioꝝ ēt qñ erāt ī fide filioꝝ.qñ q̄vere sūt filij p̄sci cti:ꝛ p̄destinati sūt ꝓformes imaginis filij dei:ꝛ fm ꝓpositū vocati sūt sctī:vt electi eēnt.nō enī perit filiꝰ pmissiōis:ꝫ filiꝰ pditōis.

c d e f g h i k

Fuerūt ꝑ isti ex multitudīe vocatoꝝ:ex electoꝝ aūt paucitate nō fuerūt.nō ꝑ filijs suis p̄destinatⁿ deꝰ pseuerātiā nō dedit.hr̄ent eī eā si ī eoꝝ filioꝝ nūero eēnt.ꝛ q̄d hr̄ent qō nō accepissent fm apl̄i cā verāqꝫ sniam:ac p ꝫ tales filij filio xp̄isto dati eēnt quēadmodū ad p̄rem ipe dicit:vt oē qō de disti mihi nō pereat:ꝫ hēat vitaz eternā.hi ꝑ xp̄isto itelligūť dari:q̄ oꝛdiati sť ī vitā eťnā. Jp̄i aūt illi sūt p̄destinati ꝛ fm ꝓpositum vocati sunt sctī:q̄ꝛ nullus perit: ac p ꝫ nullꝰ eoꝝ ex bono in malū mutatꝰ finit hāc vitā:qm̄ sic ē oꝛdinatꝰ:ꝛ iō xp̄isto datꝰ:vt nō pereat ſz hēat vitā eťnā.ſ ꝛ rurſ⁹ q̄s dicimꝰ inimicos eiꝰ vl̄ paruulos filios inimicoꝝ eiꝰ q̄sq̄z eos sic regeneraturꝰ est.vt i ea fide q̄ p dilectionē opať hāc vitā finiāt: iā ꝛ anteq̄z ꝫ fiat ī illa p̄destinatiōe filij eiꝰ sūt:ꝛ dati sūt xp̄isto filio eiꝰ:vt nō pereant:ſz habeāt

l m n o p q

vitā eternā. Deniq̄z ipe saluatoꝛ ait:si māserit⁹ in ꝙbo meo ꝛe discipuli mei eśt⁹.nūq̄d ī his cōputandi sūt illi de q̄bꝰ euāgeliuz sic loq̄tur. Ubi dñs cuz cōmēdasset manducātē carnē suā ꝛ bibentez sanguinē suū ait euāgelista. ꝫ dixit in synagoga docēs in caphar naū.multi ꝑ ex discipul⁹ eiꝰ audientes dixerūt.durꝰ est ꝫ fmo:q̄s pōt eū audire?sciens autez ieſus apud semetip̄m q: murmurabāt de ꝫ discipuli eiꝰ dixit eis.ꝫ vos scandālizat.si ꝑ videbit⁹ filium hois ascēdētē vbi ꝑus erat.spūs vero ē q̄ viuificat:caro autē non ꝓdest q̄cq̄.ꝙba q̄ ego locutꝰ suz vobis:spiritus ꝛ vita sunt.ſz sūt q̄dam ex vobis qui non credūt. sciebat enī ab initio ieſus q̄ eēnt credentes:ꝛ quis esset eū tradi/turus:ꝛ dicebat.ꝓterea dixi vobis:q: nemo venit ad me nisi fuerit ei datū a p̄re meo. Ex ꝫ multi discipuloꝝ eius abierūt retro: ꝛ iam cum illo non ambulabāt. Dixit ergo ihc ad duodecim. Numq̄d ꝛ vos vultis abire? Respondit ei symon petr⁹ dñe ad quē ibimus? ꝙba vite eternē habes. Et nos credidimus ꝛ cognouimus q̄ tu es xp̄s filius dei viui. Respondit eis ihc. Nonne ego vos duodecim elegi? ꝛ ex vobis vnus diabol⁹ est. Dicebat aūt iudā symonis iscariothis. Hic enī erat incepturus tradere eum cum esset vnus ex duodecim. Et venit ad superiora vel agas bñ vt mediteris. Jtez q̄d hēs meriti puēritꝝ gra donar. Nil de⁹ ī nobis ꝑter sua dona cozonat j q.ij. ꝙpio h ¶ Talez fm pscientez iusticiā. i ¶ Dari esset.si haberēt pseuerantiā. k ¶ Perear.tempe. l ¶ Hoc dixit. ꝙba euangeliste vsqꝫ ibi.nūquid ꝛc.

Joh.1 Joh.1 Joh.6 Augu. Ibidem

m ¶ Vbi ꝑus erat a/postolopelis q̄si tuc itel/ligetis q̄ dico.vt de eō se.di.ij.pti ma. n ¶ Spūs est.i. spūalis intelle/ctus. o ¶ Finis vbi dictum est q̄ appellamus fili/os dei ꝓpter p̄uez iusticiaz.q̄ tamen non sunt fm p̄/scientiam. p ¶ Alij ꝙo.hoc alij respicit illō q̄ posuit. s.e. dist.ij. eozū.in ꝑn. Lau. q ¶ Om/nino.i.sine determinatione aliq̄. xxxj.q.j.q si dormierit.

Joh.6 Ibidem

a ¶ Proponat. augustin⁹. fm. h. b ¶ Scribi. q̃dri membr̃ diuisionẽ innuit. H. quã in ordinatiõe psequitur vsq; ad locũ illũ. sic ita q; ponit vnũquodq; membrũ diffiniens ⁊ diffinitiões suas aucte confirmãs. lau.

c Benedict⁹. qui benedixit. i. benedicet. i. exaltabit nos oim/ do in aia ⁊ corpe rrij. di. si cpẽs. b.

d ¶ Benedictione. i. exaltatiõe q̃ erit spũal' eriã in corpib⁹. quia tũc eriã hẽbunt pprietatẽ spũs. q; erũt agilia et cibis nõ egẽtia. hãc aucte expone. j. e. dist. ix. sic itaq;. b.

e ¶ Elegit. p̃ destinãdo. h. di/ cit q hoc gratis faciet sicꝛis. b.

Sup. 4 f ¶ In ipo. i. p ipm. i. christum añ stitutionem ecclie xbum. h.

g ¶ In conspectu. non hoim. i. in⁹ vbi de⁹ videt nõ ex vbi homines. rrij. q. v. humane. vl'i cõspectu. i. in pseni vita. b.

h ¶ Predestinauit. ad bona que filij habitu/ri sunt.

i ¶ Per iesum. nõ meritis nris tc. sed cooperãte christo.

Eph. 1 k ¶ Christũ. i. ipm. fm ppositum voluntatis sue in glorie laudez. ⁊ gratie sue in qua glorificauit nos in dilecto filio suo tc.

l ¶ Similiter. ab eterno. q̃ ad dei pscientiã. b.

m ¶ Judicat⁹ est. i. iudicari p̃/ scitus est.

n Quit. seducitur finaliter. Job. 6 Ibidem. 3

o ¶ Pozro. scribendi. in lib. vite quo ad dei prescientiã ⁊ fm iusticiam.

p ¶ Si quo minus. i. si aliq̃ modo min⁹. i. non. q. d. si nõ essent ibi parate i p̃destinatiõe dixissez vobis. i. nõ celassem vos. imo dixissem. q; nõ sunt ibi. ⁊ vere parate sunt ibi in p̃destinatione. q; vado vobis parare locum penitẽtez: ⁊ si aliq̃ recasur⁹ sit: tñ tpe sue pnie ita pfecte expiatũ affirmãt: vt si tũc mozeret: salutẽ inueniret eternã. quoꝛ snie eiusdẽ auctozitat' p̃cipium cõsentit.

a ¶ Cũ enĩ q̃stionẽ ei⁹ ꝓponat q̃re pscitos ad mortẽ cũ fide liter ac pie viuerẽt: nõ tũc de vite h⁹ piculis de⁹ rapuit ne malicia mutaret intellectum eoꝛ: ⁊ ne fictio decipet aĩas eoꝛ. cũ de ĩmatura morte p̃/ destinati scꝛptura dicat. Rapt⁹ est ne malicia mutaret intel/lectuz ei⁹: ⁊ ne fictio decipe/ret aĩam ei⁹: euidenꝫ ostẽdit illos tales fuisse. qui si fatali necessitate hui⁹ vite subducti essent piculis: pfecto vitã cõ/secuti essent eternam. vt ꝑ fi/nis p̃cipio q̃eniat: ⁊ ne si/bipsi ꝺtraire videant': diffi/niendũ ẽ q̃d sit scribi in libꝛo vite: ⁊ de eo deleri fm iusticiam: q̃d fm pscientiã. Scõm pscientiã scribi est ad vitam preordinari qõ ab eterno factuꝫ est. Unde apl's in epla

c Enedi/ctus deus ⁊ pr̃ dñi nri iesu christi: q̃ bñdixit nos in oi bñdictione spũali in celestib⁹ in christo iesu. sicut elegit nos i ipso añ ostitutionẽ mũdi. vt essem⁹ sctĩ ⁊ ĩmaculati in ospectu ei⁹ in charita/te q̃ p̃destinauit nos i adoptionẽ filioꝛ p iesum christum.

¶ Sil'r fm pscietiã deleri: est ad mortẽ nõ a vitã pscriri: qõ tñ pm ab eterno factũ ẽ. vñ domin⁹ in euãgelio. q̃ credit in me hz vitã eternã. q̃ aũt nõ credit iudicat⁹ est.

m

n Quit de⁹ q̃ (aug. ait. sunt ei⁹: ex his nẽo se/ducit nõdũ apparuit iudiciũ o sed iã factũ est. Pozro fm iusticiã scribi ẽ deo auctore ea opari: quoꝛ merito sit dign⁹ eterna salute. Hũc duplicẽ modũ scribẽdi in euãgelio deus assiguauit: dicẽs discipul' suis. In domo pris mei mãsiones multe sũt. si quo minus p dixissez vob qz vado parare vob locũ. ⁊ si abiero ⁊ ꝑparauero vob locũ: iterũ venio ⁊ accipiam vos ad meipm: vt vbi ego sũ ⁊ vos sitis. dicẽs: i domo pris mei mãsiões multe sũt. si q̃ min⁹ dixissez vobis qz vado parare vob locũ: oñdit eos adhuc esse scribendos opatione. Hinc etiã augustin⁹ in eiusdem loci explanatione ait.

r In domo p. m. m. m. sc. dom⁹ dei tẽplũ dei regnũ celoꝛ sũt hoies iusti: in quib⁹ sunt multe differẽtie. ⁊ he sũt mansiões ipi⁹ dom⁹. he autẽ iã parate sunt in p̃destinatione: sicut apl's ait. q̃ elegit vos añ mũdi ꝓstitutiõem p̃destinãdo: parãdo aũt in opatione. vñ q̃s p̃destinauit hos et vocauit. fm q̃ qõ ꝺ. fecit de⁹ q̃ futura sunt. i. que facturus erat. ⁊ infra. si quo min⁹ esse ꝓfirmat: qz si nõ esset: dixisset. ibo ⁊ parabo. i. p̃destinabo. sed qz ibi sunt: nõ ẽ opus aliq̃ parare: qz vero nonduz manſiones in p̃/destinatione. sz tñ adhuc parãde ipoꝛ opatiõe. vl' sub vna distinctione. vt sit ꝓbatio p impossibile fm modo. In domo pris mei mansiões mul. sunt. ⁊ merito multe parate vobis in p̃destinatiõe. qz si nõ essent parate vobis in p̃destinatione. ego dicerẽ. vado parare eas. i. vado e/as vobis p̃destinare. fm aũt ẽ impossibile. vt incipiat aliq̃d p̃destinare. Constat ergo mãsiões illas paratas. ⁊ fm est si nõ ẽnt ibi dixissem vob. qz vado parare. id est p̃destinare. fm. 2. Time. 2 Joh. 14

q ¶ Quo min⁹. i. aliq̃ minus. i. nõ. q. d. si nõ essent ibi m'te mãsiones dixissem vobis. qz nõ sũt ita. sz qz vado tc vel. i. si multe nõ essent ibi mãsiones.

r ¶ Quia. i. vere sunt ibi. qz vado parare eas i operatione.

s ¶ Scriptos. nõ b ar. j exceptionẽ. B. i illo. Ꝟ. rrvij. q. ij. Ꝟ. ecce. qz b ex negatiõe sequitur affirmatio. Jo. Joh. 14.

t N domo. iusti. rrij. q. j. omnibus.

v ¶ Predestinauit ab eterno.

x ¶ Et vocauit. in mẽoziaz p gr̃e collationẽ. interiozi vocatione. Ep. 1

y ¶ Que facturaꝛ. i. q̃ se facturum preordinauit. Lau

z ¶ Si q̃ min⁹. ꝓfirmat esse mãsiones paratas. i. q̃ se facturũ p ordinauit. p ar. a cõtrario sensu sumptũ illi⁹ ꝓbi si quo min⁹. ⁊ hoc est qõ sequit. ⁊ si abiero. vnde eoipso q abijt. mansiones illas parauit in ope. i. ipos ad pr̃e parandũ excitauit. accendit enĩ eos ad desideraduz le ampli⁹. quanto enĩ amplius res desiderata subtrahit. tãto ampli⁹ desiderat. ⁊ eoipso q se subtrahit aspectu

bus cor. mereꝫ fides in eis augmẽtari / fides enī ẽ de re nō visa. ⁊ ꝟ est abiens a suis ad tps sed nō relinq̃ns qz cū eis est sp. s̄. di. ij. q̄rendū. meritū enī ita demū est vt ait aug⁹. si de ea re sit quā credere ad religionē pri net. nō. n. de oī re q̄ videt qō ꝟ oz accipiēdū est. lau.

a ¶ Parat. loq̃tur ꝟ acsi aliquis posset incipe pre destinari. qō nō est verum.

b ¶ De visa re. vt ꝟ innuit illud fides nō ḥz me/ritū. vbi hūana rō prebet experi mētū. ar. ff. de cō se. di. iij. venit.

c ¶ Et inde. ẽ ipe deus. s.

d ¶ In ea. sāl i cet fide.

e ¶ Desiderat. s. fides ⁊c. h.

f ¶ Habeꝫ. futura gloria. h.

g ¶ Scōm iu/sticiam ⁊c.

h ¶ Hinc pro/pheta. ad id re/spicit qō dixit. ꝑ. 68. Ad sit deleri fm pscīam. nō ad p̄/rimū. cū m'ti sal uandi deleantur ⁊ fm iusticiā o/perank dānatio/ne digna.

i ¶ Deleank. ꝟ ꝟbū respicit de/letionem fm p̄/scientiam.

k ¶ Sic ita q̄ reuertiť. H. ad materiā huiꝰ di. ⁊ qz. s̄. in illo. ꝟ. eoz opinionem posuerat dicen/tiū. q̄ pctā recessurꝛ a iusticia re mittunk fm iu/sticiā nō fm' pscientiaz. hic oñdit quid sit pcm̄ di mitti fm iustici/am. qō ꝟuenien ter pōt dici fieri etiā fm pscienti/am. Et inde sū/pta occasiōe du/as dicit esse dei ꝓordinatiōes ⁊ eaꝝ sil' duos ẽ effect⁹. qō totuz

sunt ī opatiōe addit: ⁊ si ab/sero ⁊ p̄parauero: abiēs sed nō relinq̃ns parat: qz subtra hit se et latet. vt si fides q̄ nō est de visa re: ⁊ inde ẽ meritū fidei. ¶ Ex hac viuit iustus ⁊ mūdaꝛ ei coz. dū pegrinaꝛ ⁊ in ea desideraꝛ: quod nōdū habeꝫ. hec ẽ ꝑpatio māsiōis ei⁹: qz sic parat nos sibi et se nob: vt maneat in nob ⁊ nos ī eo/q̄ntū q̄sq̄ erit particeps ei⁹ plus vl' min⁹ p diūsitate meritoꝝ: ⁊ hec ẽ mlitudo mā/sionū. Item. Scōm iusticiā: deleť: quia gra subtracta ea opari pmittit: q̄b⁹ eternā dā nationē mereť. ¶ Hinc pro/pheta loq̃ns ex psona christi ait: deleank ō libro viuēciū: ꝟ est subtrahaꝛ eis gra. q̄ ꝟ/tracta ꝟ in pfundo viciozū: deinde in eēnā dānationē p/cipitank: ⁊ cū iustꝫ nō scribā tur. i. non apponak eis gra: q̄ fiāt digni eēna salute. ¶ Sic ita q̄ pctā fm pscīam remit/tunť: cū ab eēno gra ꝑpara/tur: q̄ vocat⁹ iustificeť: iusti/ficat⁹ tandē eternalit' gloriſi cetur. Scōm iusticiā ẋo pec/cata remittunť: vl' cū baptis/ma plena fide accipit' vel pe nitētia toto coꝛde celebraꝛ. q̄ remissio ⁊ ipa fm pscīam nō incōuenienť fieri dicitur.

m ¶ Ut. n. ex p̄missa aucte apli. n daꝛ intelligi due sunt ꝓordi/nationes. Una q̄ q̄sq̄ ꝓordi/naꝛ ꝟ ad iusticiā ⁊ remissio/nē pctoꝝ pcipiendā. altera q̄ aliq̄s p̄destinaꝛ ad vitā eter nā ī futuro obtinēdā. Harū effect⁹ sūt: pñs iustificatio: ⁊ futura glorificatio. q̄ oīa ī p

missa aucte ꝟuenienť distin/guūť. Prima. n. p̄destinatō q̄ ꝓordinamur ad pñtē iusti/ciā designaꝛ cū oz. sic elegit nos ī ipo añ mūdi ꝓstitutio/nē ⁊c. cui⁹ effect⁹ infra suppo nit: in q̄ gratificauit nos in dilecto filio suo ⁊c. Scōq̄ p̄/ordinatio ibi oñdit: q̄ p̄de/stinauit nos ī adoptionē filī oz̄ ⁊c. Ei⁹ effect⁹ p̄mittitur: dū oz. q̄ bñdixit nos ī oi bñ/dictiōe ⁊c. He due ꝓordinati ones ⁊ eaꝝ effect⁹ ita se hñt: vt p̄ma ⁊ ei⁹ effect⁹ nature p̄/cedāt: lege ꝓsequndi inferan/tur. ¶ Si. n. aliq̄s ꝓordina/tus ẽ ad vitam: ꝓnter inferť q̄ p̄destinaꝰ ẽ ad iusticiā. et sic ꝓsequiť vitā eēnā: q̄ cōse/quiť est iusticiā: ꝟ nō ꝓuerti/tur. vñ m'lti sūt participes p̄/me ꝓordinatiōis ⁊ ei⁹ effect⁹ ad q̄s scōa vl' ei⁹ effect⁹ mini me ptinere p̄bať. Juxta hāc distinctionē intelligēda ẽ au

o ctoꝛitas illa iobis. Exierunt ex nob ꝟ nō erāt ex nob. nā si fuissent ex nob: māsissēt vti/q̄ nobiscū. Ex nob inq̄t exi/erūt. i. a nr̄a societate recesse rūt. q̄ p̄me ordinationis ⁊ ei⁹ effect⁹ nobiscum participes p erāt: ꝟ nō erāt ex nob. i. scōe ꝓordinatiōis ⁊ ei⁹ effect⁹ so/cietatē nobiscū nō inierunt. qō ex eo videri pōt: qz si fuis sent ex nob. i. si illi⁹ ꝓordina tionis nē nobiscū participes es/sent. māsissent vt iq̄ nobiscū q v. i. a societate effect⁹ ei⁹ ꝓor/dinatiōis quā nobiscū ꝓtra/xerāt: nō recessissēt. Si. n. ad r scōam ꝓordinationē vtrūq̄ referť: nō ꝟuenienť illud in/

p ¶ Vtrūq̄. s. si fuissent. ex nobis. ⁊ mansissent vtiq̄ nobiscū ita. s. vt antecedēs referaꝛ ad ipam ꝓordinati onē fm naturam ⁊ consequens ad effectum.

z ¶ Nō ꝟuenienter. hoc forte ideo dicit. qz adhuc isti

arguit ex diuersis verbis auctoritate apli. subiūgit ēt qualiť lege ꝓsequēdi se habeāt iste ꝓordinatiōes ⁊ ea/rū effectus. ⁊ adūcit auctoritatē euāgelij. si fuissent ex nobis ⁊c. etiā fm hāc distinctionē est intelligēda. ⁊ in

quē modū obstaret demonstrak. ⁊ hoc vsq̄ ad. ꝟ. hane societatē. Lau. l ¶ Scōm p̄scīam. pñtis iustificatio nis. lau. m ¶ Ut enī aucte. s. e. di. benedictus. l n ¶ Preordinatiōes. i. plures p̄destinatiōes. plurali ter dicit. ꝓpter duos effect⁹ ꝓordinationū. quoꝝ vnū implet deꝰ hic p ꝓpter iustificatio/nē. al rex. in futu ro dando beati/tudinez. vna est enī dei ꝓordina/tio. i. deꝰ ꝓordi/nans deꝰ vn⁹ et p̄destinās vnus est. sed ei⁹ duo sk effectus. s. iusti/cia vel iustifica/tio in pñti ⁊ eter na beatitudo in futuro. Eph. 1

o ¶ Predesti/natio p̄ma. i. pri m⁹ modus p̄de/stinationis. lau. Ibidem

p ¶ Gratifica/uit. id est gratoſ fecit. lau.

q ¶ Jn dilecto .i. ꝓpter. vel p. qz ꝓpter dilectū filiū suū nos dili git. ⁊ illos q̄s di ligit filiꝰ. ⁊ quib⁹ vult filiꝰ. diuina dona largitur. Joh. 10 Joh. 11

r ¶ Cōsequēdi. id est ꝓsequentie hypothecarū.

s ¶ Exierunt. qz pōt esse q̄ no biscuz fuissent q̄ ad scōam ꝓordi nationē. s. q̄ es/sent ꝓordiati ad vitā eternā. ⁊ tū nō māsissent no/biscū. intelligas ꝓtinue vnde sub iungiť. imo ince pissent esse nobi scum. h. 1. Joh. 2 Ephe. 2 Eph. 5 Eph. 1

t ¶ Scōe. qō no. q̄ hoc qō oz fuerūt ex nobis.

v ¶ Societate scz effectus pri/me. b.

x ¶ Ad scōam. non primam.

nō hēbāt effectū scōe p̄destinatio nis. sed hituri e/rāt. ꝛ iō nō q̄ue/nient subiūgere tur mālissent. cū adhuc isti ibi nō manerēt. qō im/mutē ex vi locuti onis. h.

a Hanc. s. au/gustini. q̄ aucṫal. s. posita ē. s. si ex bono ꝛc q̄si in eadē q̄lita te in q̄ erāt affe/cti apparebunt tūc in p̄senria.

a Hāc socie/tatē. q̄ dānandi verā iustitiā hr̄e pūt fm p̄sciaz et nō solo noīe cēse ri debeāt. oñdit auctē ꝛ rōnb vſ/q; ad illū locuz. qō āt ibi diuer/sos modos hꝰ vo cabuli filius dei assignat. ꝛ q̄lr fi lij dei appellank ēt q̄ futuri sē ma li. vt oñdat tādē ex b q̄lr pctā di/missa redeāt. ꝛ b vſq; ad. ꝑ. q̄ aūt ꝛ b nō q̄ b vult infrigere opinio nē quā. s. c. posu it. ꝑ. eoz. q̄ dic dā nādos solo noīe iustos esse ꝛ non fm p̄sciam.

b Aucṫ. que auctas posita ē s. c. si ex bono. l.

c Que i eadē s. c. ꝑ. verū. h.

d Qualitate. ordo. vt ecūt fi/lij ire. i. p̄scie p̄/sentē. malicie et peri pūt. essent tales dico ñ spe tm̄ sz añ dei ocu los. i. vt ñ solvi derenk t̄res. sed etiā essent. h.

e Pñtiū. q. d. i ea q̄litate i q̄ erāt futuri appa rebūt tūc in pñ/tia. vt. s. c. nōui

f De dḋ. s. q̄ pñtē hūt iustitiā sz sē ea amissuri. de dḋ. s. p̄liba/uit ꝑ. eoz. lau.

ferretur: manssissent: imo ce/pissent vtiq; nobiscū eē. si ve ro ad p̄mā: falsa esset ꝓpositio: si fuissent ex nobis ꝛc. Multi enī p̄sentis iusticie ꝛ sanctitatis participes fiūt: qui tñ in ea non perseuerāt. Unde dominus ait in euangelio. Non ceperit: sed qui perseueraverit vsq; in finem hic saluus erit.

a Hanc societatē siqs solo noīe ꝓfessione nō aūt rei veritate a dānādis dicat cō/trahi: eiusdē auctis testimonio quincik. De his. n. q̄ prime nō scōe p̄ordinatiōis sūt participes ait. nec nos moueat: q̄ dḃusdā filijs suis deus nō dat istā pseuerātiā. Absit enī vt ita sit si de p̄destinatis essent ꝛc. q̄ in eadē auctoritate supra ꝓtinenk. Ques nāq; de dḃus ī euāgelio dñs ait: ꝛ alias oues habeo q̄ nō sūt ex hoc ouili. ꝛ filij de dḋ io/hannes ait: vt filios dei qui erāt dispersi congregaret in vnū. ita p̄scientia erāt oues ꝛ filij: vt q̄litate p̄nūtiū nō spe tm̄ sed etiā ante dei oculos essent filij ire ꝛ p̄ditionis eterne. vnde apls nō ait: videbamur esse: sed eram⁹ inquit et nos natura filij ire. nec ait: reputabimini ab hoibus: sz fuistis aliqñ tenebre: nūc aūt lux in dño. de se quoq; scribens ad timotheū nō ait: vi/debar: sed fui persecutor et blasphemus ꝛ ꝓtumeliosus: nūc aūt sum miscōiaz ꝓsecutus. oēs q̄cūq; in christo renascunk: ꝛ qui ei⁹ sanguine a diabolo redimunk: ꝑ̄us ex adam pctōres nascunk: ꝛ diabolice seruitutis obnoxij.

¶ Sicut ḡ isti q̄uis sint futuri filij dei: tamē ꝑ̄us sunt filij diaboli. sic hi de dḃus ꝛmo habeē. q̄uis recedēdo a iustitia futuri sunt filij p̄ditionis eterne: cū tamen pie ꝛ fideliter viuunt: vere sunt filij dei ꝛ iusti ꝛ eterna beatitudi

ne digni. Unde auctoritas ſi ait: cum viderenk pie ꝛ fideliter viuere: sed cū pie ꝛ fideliter viuerent: nec veracik a bono inmalū cōmutarentur qui nunq; veraciter boni fuerunt. dñs quoq; non ait p ezechielez. Si auerterit se iustus a iusticia sua quā videbatur hr̄e: sed sua. s. quā veraciter habet. ¶ Nō autē in eadē aucte sequik. nō erāt in numero filioꝝ qñ erāt in p/fessione filioꝝ: ita intelligendū est. Filij dei duobus modis appellank: dicuntur filij dei participatiōe hereditatis eē: sicut iobes ait in euangelio. Quotq̄t crediderūt ī eū dedit eis ptātez filios dei fieri. apls ait in epla ad romanos. Expectatio creature reuelatiōnē filioꝝ dei expectat. ꝛ infra. ipa creatura liberabik a fuitute corruptionis in libertatē glie filiorum dei. ꝛ infra: ipi intra nos gemim⁹ adoptionē filioꝝ dei expectātes. hinc etiaz augustinus eadez verba apostoli exponens ait. Modo tm̄ creatura: cum nondum filiorum forma perfecta. ¶ Hoc ergo modo non sunt filij nisi participes eterne beatitudinis. ¶ In presenti enim dicuntur filij tribus modis. vel predestinatione tm̄: sicut hi de quibus iohannes ait: vt filios dei qui dispersi erant ꝛc/ vel predestinatione ꝛ spe eterne beatitudinis. sicut illi de q̄bus dominus ait: filioli mei adhuc modicum vobiscum sum/vel merito fide ꝛ presentis iusticie: non autem predestinatione claritatis eterne: sicut hi ò dḃus dñs ait Si aūt dereliquerint filij eius legez meam: ꝛ in iudicijs meis nō ambulauerint ꝛc. ¶ Hi ḡ de dḋ in pūti agik: filij sūt merito fidei ꝛ pūtis iusticie: nō sunt autem filij adoptionis eterne. qui ergo pctā dimissa

g ¶ Veraciter ar. ff. de au. ꝛ arlega. l. si ita. lau.

h ¶ Nō ār duo bꝰ. i. fm q̄ sūt in ꝓma iā. ꝛ fm q̄ adhuc sūt ī pūti vita q̄ trifariedi uidik. sic iā ma/gister dicit. h.

i ¶ Expectatio. i. creatura expectās. s. homo.

k ¶ Reuelatiōnē filioꝝ ōi. vel hō fidei. i. fideꝝ. ex q̄. s. appet q̄t est vl futurꝰ erit vl in q̄. s. hō ò b creatura q̄ b vr eē creatura tm̄. sz ī alia vita apparebit q̄ ē filiꝰ dei. qō in hac q/dē vita plene nō apparet. h.

l ¶ Corruptionis. i. penalitatē a cā q̄rēdi victū ꝛ vestitū. ꝛalia q̄ bus indiget nr̄a mortalitas. h.

m ¶ In libertatē. i. in gl'osaz libertatē quā habebūt filij dei. h.

n ¶ Intra nos venies. s. maxia rōne. b.

o ¶ Adoptiōez p̄fectā. s. ex oi p/te vt simꝰ filij ōi fm aiaz ꝛ fz corꝑ q̄nū ad gaudiū aie ꝛ stolā i/mortalitatis ī corꝑe. h.

p ¶ Creaka. nulla p̄rogatiua su/p alias creakas predita.

q ¶ Hoc. sic hi q̄ mali sē. adhuc sz futuri sūt bōi. q̄t p̄destinati.

r ¶ Eterne. sic q̄ boni sūt ꝛ finaliter boni pmansuri sunt. lau.

s ¶ Vobiscū. i. adhuc modi/cū fidei hēt. la.

t ¶ Hi ḡ. iferē ex p̄cie dictis p ar. a sili. ꝛ reuer/titur hic ad p̄n cipalem materi/am bui⁹. iiij. di.

Ezech. 18. ꝛ. 33.

Joh. 1

Rom. 8

Joh. 10

Joh. 11

a ¶ Non ſm ꝓſcientiã. ⁊ tñ ſm ꝓſciaz dimitti ſicut dicit. H. ſ. e. ſ. ſic ita q̃z. ꝟ. q̃ remiſſio. ſed hic aliter ſumit nomẽ ꝓſciẽtie q̃ ibi. b ¶ Qui aũt. ab hic vſq̃z ad. ſ. c ¶ Verũ. ꝓbat ſniam aliã. ſ. pctã dimiſſa nõ redire. ¶ Sed eſt. iniq̃tatẽ. ꝑ hãc aũt nõ ꝓbat ꝓpoſitum ſz ꝑ ſeq̃ntẽ opti/me. l.

d ¶ Filijs. non põt intelligi niſi de originali pcõ a'iẽ ñ ꝓtradice/rer auctas illa. filius nõ portabit ⁊c. j. q. iiij. iudei e ¶ Peccatuz. ſolum.

f ¶ Habemus vñ ptz q̃ origi/nale pctm dimiſ ſum nõ reddit. ⁊ ita pctã dimiſſa non redeunt.

g ¶ Vi rece/dit. ſz nõ id qõ. ſ. xxiij. q. iiij. ſi illic. ſ. l. di ſtinc. ſ. alij. ⁊. c. miror. ſ. diſt. j. tres autem. h.

h ¶ Non recidit. b exꝓſſe dic̃ iſte. q̃ pctã ñ re/deãt. ſz ſi ꝟrium tenere volueris expones ſic. non recidit oĩno vel eadẽ ĩntitate in qua prius eſt.

i ¶ Nec in ori/ginali. ꝟtradicit ſi ſic exponatur.

k ¶ Qui tñ. ſ. c. pri. qui rece/dit. Lau.

l ¶ Morte. i. ſi mul pena eẽna.

m ¶ Que ei. i. q̃lis mors eẽna. ſi ſic exponatur. nõ ꝟdicit ſibi.

n ¶ Finis ⁊c. principio. magi/ſter vocat ꝓncipiũ. vbi dixit. ſz nõ id ⁊c. finẽ ꝟo vbi dixit. q̃ tã ea etiã ⁊c. ſ. c. pri. q̃ recedit. ſed illud ea facit ſimplicẽ ⁊ nomiale relationem. o ¶ Q̃ penam. verum diceret. ſi pro eodem peccato penam exciperet. l.

p ¶ Aſſertores. i. illi qui dicũt q̃ pctã dimiſſa nõ redeũt. l. q ¶ Determinãt. gratian⁹ aliter intelligit in ſequenti. ſ. r ¶ Extirit. vel potius. q̃ ita dãnabitur quis ꝑ ſequẽti pctõ. ſicut dãnaret ſi ꝓma pctã non eſſent dimiſſa. ſ. eterna liter. ſed nõ tantũ punietur. h.

fatent redire: ſm iuſticiaz et a nõ ſm ꝓſciam ea dimitti ne/ceſſe eſt vt ꝓfiteant. ſicut ſal/uandis pctã ſm iuſticiam ad eã nã dãnatõnẽ imputãt: nõ ſz ꝓſciaz: q̃ ⁊ illa bono ĩ ma/lũ deficiẽtib⁹ ſingla replica/bũt ad ſuppliciũ: ⁊ his vſq̃z ĩ finẽ ĩ bono ꝑſeuerãtib⁹ nulla b imputabũt ad penã. ¶ Qui aũt dicũt q̃ pctã dimiſſa nõ redeãt. aucte gregorij ⁊ ꝑſpe/ri ſniam ſuã ꝓfirmare conã/tur. ait. n. gre. in moralibus

c ¶ Quid eſt qõ (li. xxxv. ör: q̃ reddis iniq̃tatez d filijs ac nepotib⁹. pctm. ſ. ori/ginale a prib⁹ trahim⁹: ⁊ ni/ſi p gram baptiſmi ſoluamur etiã parentũ culpã portam⁹: q̃ vnũ cũ illis ſumuſ. reddet iniq̃tatẽ patrũ in filijs: dũ p culpa parentẽ ex originali pec cato aĩa polluit ꝓlis. Et rur ſus nõ reddit iniq̃tatẽ patꝛ in filijs: q̃ cũ ab originali cul pa p baptiſmum liberamur: nõ iã parẽtũ culpas: ſz quas f noſipi cõmiſim⁹ habemus.

Item in rñſionib⁹ ꝓſperi.

g ¶ Qui recedit a chriſto et alien⁹ a gra finit hanc vitã: q̃d niſi in pditionẽ va/h dit: ſed nõ in id qõ remiſſuz i eſt recidit: nec originali pctõ j dãnabit: q̃ tñ ea morte affici m tur: q̃ ei ꝓpter dimiſſa pecca n ta debebaf. ¶ Hinis hui⁹ au ctoritat⁹ ꝓncipio ꝓtraire vi/deſ. neq̃. n. aliud eſt dimiſſa pctã redire vl' in originali pec o cato dãnari: q̃z penã pctõ de

s ¶ Verũ. vt enĩ deus ab ħ loco vſq̃z in ſi. nitiẽ gra. ꝟſlare. ar. h⁹ q̃ bona prioza p mala ſeq̃ntia mortifica/ta reuiuiſcũt ſi poſtea bona fiãt. g a ſili. cũ mala p pe/nitentiã mortificenf ſi iterꝝ ꝺs in malũ recideriꝺ. reui/uiſcũt. ⁊ ita pctã redeũt ſz hec argumẽtatio vt ꝓdixi bitã poſt eiuſdẽ remiſſionez excipe. auctes vero ſibi ꝟri/as aſſertores h⁹ ſniẽ ita deꝺ/minant. pctã dimiſſa redire dicunf: q̃ ꝺſcs poſt acceptã remiſſionẽ pctõz ad vomitũ redierit. tanto graui⁹ punie/tur: q̃nto magis benignitate dei abuſus ſingl'oz remiſſio r nis accepte ingratus extitit.

s ¶ Verũ illa ſnia fauorabilioz videt: q̃ pl'ib⁹ roborat auc/toritatib⁹: ⁊ euidẽtioꝛi rõne firmaf: vt enĩ dũs ait p eze/t ¶ Si auerterit ſe (chiele. xvij. iuſt⁹ a iuſticia ſua: ⁊ fe/cerit iniq̃tatẽ: ſm oẽs abomi natiões q̃s opari ſolet impi⁹ nũq̃d viuet? Omnes iuſticie ei⁹ q̃s fecerat nõ recordabũ/tur: in pctõ ſuo morie: et nõ erũt in mẽoria iuſticie ei⁹ q̃s fecerit. Itẽ gre. in explana/tione eiuſdem loci.

v ¶ Oc nob maxie cõſide/randuz eſt: q̃ cũ mala cõmit/tim⁹ ſine cã bona nr̃a trans/acta reuocam⁹: qm̃ in ꝑpetra tione malo⁹ nulla ꝺz eſſe fi/x ducia ꝑteritoz bonoz Idẽ.

y ¶ Et ꝓtuſo q̃ꝑe ſacculo aliunde exit q̃ aliun/de mittit: q̃ ꝺiſcrete mẽtes mercedẽ: q̃ ex bono acq̃rit: ſi aſpiciunt quõ ex malo opere pdaf. Itẽ petr⁹ in epl'a. ij.

z ¶ Si refugientes coinq̃na tiones mũdi ĩ cogniti/one dñi nr̃i ſaluator⁹ ieſu chriſti bis rurſus ĩplicati ſu/perãt: facta ſt ei⁹ poſteriora a deteriora ꝓoꝛib⁹. meli⁹ ei erat

bitã poſt eiuſdẽ remiſſionez excipe. auctes vero ſibi ꝟri/as aſſertores h⁹ ſniẽ ita deꝺ/minant. pctã dimiſſa redire dicunf: q̃ ꝺſcs poſt acceptã remiſſionẽ pctõz ad vomitũ redierit. tanto graui⁹ punie/tur: q̃nto magis benignitate dei abuſus ſingl'oz remiſſio r nis accepte ingratus extitit.

s ¶ Verũ illa ſnia fauorabilioz videt: q̃ pl'ib⁹ roborat auc/toritatib⁹: ⁊ euidẽtioꝛi rõne firmaf: vt enĩ dũs ait p eze/t ¶ Si auerterit ſe (chiele. xvij. iuſt⁹ a iuſticia ſua: ⁊ fe/cerit iniq̃tatẽ: ſm oẽs abomi natiões q̃s opari ſolet impi⁹ nũq̃d viuet? Omnes iuſticie ei⁹ q̃s fecerat nõ recordabũ/tur: in pctõ ſuo morie: et nõ erũt in mẽoria iuſticie ei⁹ q̃s fecerit. Itẽ gre. in explana/tione eiuſdem loci.

v ¶ Oc nob maxie cõſide/randuz eſt: q̃ cũ mala cõmit/tim⁹ ſine cã bona nr̃a trans/acta reuocam⁹: qm̃ in ꝑpetra tione malo⁹ nulla ꝺz eſſe fi/x ducia ꝑteritoz bonoz Idẽ.

y ¶ Et ꝓtuſo q̃ꝑe ſacculo aliunde exit q̃ aliun/de mittit: q̃ ꝺiſcrete mẽtes mercedẽ: q̃ ex bono acq̃rit: ſi aſpiciunt quõ ex malo opere pdaf. Itẽ petr⁹ in epl'a. ij.

z ¶ Si refugientes coinq̃na tiones mũdi ĩ cogniti/one dñi nr̃i ſaluator⁹ ieſu chriſti bis rurſus ĩplicati ſu/perãt: facta ſt ei⁹ poſteriora a deteriora ꝓoꝛib⁹. meli⁹ ei erat

in ꝑn. hui⁹ diſ. ſi. ꝓcedit. q̃ aliud eſt in vita aliud i inuioli. i. aliud eſt in bono aliud in malo. q̃ bõa cõ/mũicanf nõ ma la. ar. de ꝟſe. diſ. iiij. q̃ris. ar. ff. ſ. ſer. expoꝛ. ſeruꝰ. ⁊ ꝓbat ꝓmũ vſq̃z ad illũ locuz. ħ ſicut ſcõm aũt ꝓbat vſq̃z ad il/lud. poꝛo. exin/de ꝓbat q̃ eadẽ rõ ẽ in bonis ⁊ i malis. q̃ ad hoc eandẽ ꝟcludit in

Exo. 20

Ezech. 18

Ezech. 33

t

u

v ꝟ. Pet. 2

x

y

z

dam non debet haberi fiducia. de hoc. ſ. diſt. iij. ſ. ite illud. licet quo ad minozem penam ſubeundam poſſit ¶ Et pertuſo. hoc continetur (haberi fiducia. h. in ageo prophera. Lau.

¶ Si refugientes ⁊c. prioribus. ecce verbum ꝓ quo inducitur. c. b.

a ¶ Melius. id eſt minus malum. Lau.

r. gusda de apoſtatis.

Ptermittētes.i.dimittētes q̄si ñ ħ tm̄ ꝺtēti sz cū ħ habito ad vlteriora ꝓcedentes.h. b ¶ Inchoatiōis.i.i.q̄ xp̄s inchoat esse i nob ꝑ fidē.s.q̄ sermo est de initio fidei q̄ rudes catheizant.vt est ſymbolū et dñica oro.p.q.j.placuit.h. c ¶ Feramur.fm illis nō cognoscere viā iusticie: q̄ ꝑ cognitionē retrorsum oūti ab eo q̄ illis tradit tū est sancto mādato. Paulus q̄z scribens ad hebreos

a ¶ Ptermittētes ser(ait b monē inchoatiōis chri/c sti:feramur ad eiꝰ ꝓfectiōem d nō rursus iaciētes fundamē/tū pnie ab opibus mortuis. e Dicēs opa mortua p̄ora bona signat apls:q̄ pseqns peccatū erāt mortua. qz hi pec/cando p̄ora bona irrita fecerunt.hec sicut peccādo fiūt irrita:ita p pniaz reuiuiscūt et ad meritū eternevite ꝛ btītudinis singula ꝓdesse incipiūt. etiā illa q̄ pctīs iueniū f tur admixta. Unde augusti. g Pium est credere ꝛc̄.ꝛ hieronymꝰ. Mō est iustꝰ deꝰ ꝛc̄ apls etiā scribēs ad hebreos cū fidē ꝛ dilectionez ꝛ bona opa eoꝝ breuit cōmemorasz hoꝝ oūz mercedē quā amiserāt peccādo pꝰ pniaz a do h mino eos recepturos oñdit i ¶ Porro q̄ ꝓphetā dixit. Si auerterit se iustus a iusticia k sua ꝛc̄. Ipse p eundē ꝓphetā pmisit dicēs. Si impiꝰ egerit pniaz ab oīb⁹ pctīs suis q̄ opat⁹ ē ꝛ custodierit vniūsa p̄cepta mea ꝛ fecerit iudicium ꝛ iusticiā: vita viuet et nō morief: oūz iniq̄tatū eiꝰ q̄s opat⁹ ē:nō recordabor:ī iusticia sua quā opat⁹ est vi/

dixerat ꝛ ezechielem.vt.ꝫ.ꝯ.finis.

l ¶ Filijs.per quos omnē populū mystice intelligas colentem idola.b.

m ¶ Recesserunt per idolatriam vel peccatum imane.xlv.di.disciplina.

n ¶ Vastabuntur ab hostibus et miseri erunt.

o ¶ Preuaricati adorando vitulum ꝛ trāsgrediendo meū p̄ceptū de quo dixi nō faciatꝭ vobis dyos a ienosp ¶ Redemi eos ab egyptoca seruiture. Exo.32. Osee.7

q ¶ Menda/cia dicentes hi sunt dij tui isrl. r ¶ Vlulabāt luxurie vacātes

s ¶ Rumina/bant.i.non sicut homines comederunt. sed q̄si iumenta.

s ¶ Rumina/bant.i.abundātiam rerum quā habebant sepiꝰ ad voluptatem. q̄si ad fauces reuocabant.vt in/de delectabilius paſcerenē nihil nisi cibos ꝛ luxurias querentes.

r ¶ Recesserūt dādo se diabolo Ose.7

v ¶ Erudiui. per moysen ꝛ alios fideles.b.

x ¶ Et ꝓforta/ui.i.dedi eis fortitudinē bellandi in tpe iosue.

y ¶ Cogitaue/rūt.q̄ tanta eis feci.

z ¶ Maliciaz. cū ñ possent no/cere cogitatiōe sola porētiā me az ad idola trāstulerunt.h.

1 uet. ¶ Filijs q̄z israel p assyros captiuādis veterē idolatrie pctm̄ dñs p osee imꝓperat.ꝛ pctm̄ q̄ moyse supplicante p̄rib⁹ fuerat dimissum ħ in filijs reuixisse oñdit m dicens. De eis qui recesserūt n a me: quoniam vastabunt o quia preuaricati sunt in me p ego tū redemi eos:ꝛ ipsi locuti sūt ꝯ me mēdacia:ꝛ nō clamauerunt ad me in corde r suo: sz vlulabāt ī cubilibus s suis.sup triticū ꝛ vinū rumi t nabāt ꝛ recesserāt a me:ꝛ ego v erudiui eos ꝛ ꝓfortaui eos: x et ꝓfortaui brachia eoꝝ ꝛ in ¶ me cogitauerunt maliciaz. a reūsi sūt vt essent absq̄ iugo b facti sūt q̄si arcus dolosus: ꝫ cadēt a gladio p̄ncipes eoꝝ c a furore lingue sue. Antiq̄ pctā parētū filijs imꝓperat sermo dñi. ꝛ ꝓpterea p̄ncipes eoꝝ in gladio casuros p̄dicit. sz p eūdē ꝓphetā ꝯ se dñs facere oñdit dicēs. Me forte dicant in cordibus suis omnem maliciam eoꝝ me recordatū:nunc circūdederūt eos adiuētiōes sue coraz d facie mea facte sūt. Itē hie/ Cām ita pu (ronymꝰ. nianꝭ ne cogitent q̄ ꝑ veteribꝰ pctīs patrū puniaz eos:qz nūc.i.in pñti ꝑ malicijs suis q̄s inuenerūt circūdati sūt pena:ꝛ mala eoꝝ sicut putāt ñ me pñt latere: sz

a ¶ Reuersi.ad id q̄ fuerūt anteq̄z ipos reuocarem ꝑ abraam ꝛ moysen.vt absq̄ iugo legis ꝛ noticia dei fererenē in ꝓceps. b ¶ Dolosus.deꝰ intēderat eos ꝓtra aduersarios.ipsi ꝭo ꝓtra deū nituntē ꝛ sagittas blaſphemie ꝓtra deū inuciūr.

c ¶ Cadent p̄ncipes.gladio materiali vel spūali.h.

d ¶ Eoꝝ qui vitulos ausi sunt vocare deos.

e ¶ Antiq̄ pctā parentū.s.q̄ nō puniat filios ꝑ pctīs parentū sz potiꝰ ꝑ suis.ꝛ ħ incidenē interserit.g.ꝛ inē serit q̄dā ꝯ opt.quam illaturꝰ est f ¶ Hieronymus super p̄dictam litterā osee.s.ne forte ꝛc̄.lau.

a ¶ Idē.sup eūdē locū.lau. b ¶ Idē gelasi⁹.redi re.s.j.q.iiij.iam itaq⁹.s.xxiij.q.iiij.si illic.lau.
c ¶ Sz his auctiō ꝛc.s.ꝓie ab illo.s.antiq⁹.ꝛ ꝑ̄lis supiozib⁹ capitulis qō est q recedit.q videnť dicere.q peccata dimissa nō redeāt.l. d ¶ Quia eoꝝ.ꝛ sic nō oñdūt q⁹ peccata nō redeant lauren.
e ¶ Si iudas.s.in ꝑn.hui⁹di.
f ¶ Quid ē.s.e.di.q aut ē.h.
g ¶ Traxerūt. in ipsa origine carnis.
h ¶ Amaritudinē.i. cā amari peccati.
Ps.33 i ¶ Sicut.ecce q̄lit̄ induxit superiozes auctes a simili.lau.
k ¶ Ecce ꝑce ptus.ar.q⁹ oziginale pctm̄ tenemur confiteri qō nō est verum qz tm̄ commissa tenemur ꝓfiteri at illud nō ē cōmissum.sz ꝓctuz credo tñ ꝑtritionē exigi.q enim norabiliť fiūt ꝛc vt.ff.ō iuiur.l. irē apud labe.s.ꝟ edictū.lau.
l ¶ Ꝑ peni Exo.20 tentia i hac dis. et alijs duab⁹ sequentib⁹ agitur tam de illa pnie q̄ ōr oziī cōfessio ꝛ opis satisfactio q̄ de alijs.ꝛ ī⁹ videndū qñ ozis ꝓfessio fuerit institua. vtrū necessaria sit vel tm̄ volūtaria q̄liter sit facienda ꝛ cui ꝛ qñ.dicunt q̄dā institutā fuisse in paradiso statim post pctm̄ dicēte dño ad adā.adam vbi es.ī⁹ enī quelsuit vt ipo ꝓfitente pctm̄ daretur forma alijs in posterū ꝓfitendi.sz qz in illa interrogatiōe dominus min⁹ exꝑsse videbať ad ꝓfitēdū monuisse.ideo exꝑsuit a chayn fricida expressi⁹ vbi ē abel fraťtuus. alij dicūt q sub lege fuit ꝑmo instituta.qñ iosue ꝑcepit achor crimē suū ꝓfiteri ꝛ lapidar⁹ est.xlv.di. sz et illud. Alij dicūt.q in no.te.a iacobo dicēte. ꝓfitemini alterutrū pctā vr̄a ꝛc.

potiꝰ ipe adiuētiones apte sē cozā me a facie q̄ oīa clare vi
a det. Idem.
Heretici nō pñt ꝑpē vetera pctā ꝺ̄ deū causari: cum antiq⁹ opib⁹ addāt nouam impietatē: ꝛ suis ligent peccatz.ꝛ cū deo celare se putēt oculos eiꝰ vitare nō pñt. qz vultꝰ dñi sup faciētes mala.
b Item gelasius papa.
Iuuina clemētia dimissa pctā in vltionē vltericꝰ redire nō patiť. Sz his auctoꝛitatib⁹ docent filij ab oziginali pctō expiati. nō ī⁹ puniēdi qz ꝑes peccauerūt sz ī⁹ pctā patrū in eos redire qz eoꝝ culpā sequūť. sic
c bona q̄ ꝑ pctō moꝛiunť: nō pficiūt ad pmiū qz facta sūt sz qz ꝑ pniaz reuiuiscūt. tale est ꝛ illud augustini ī li. psalmoꝛ. Si iudas teneret adoptionē ꝛ cetera. sic etiā ꝛ illud gregozij ī moꝛalib⁹ intelligi
f tur. Quid ē qō ꝺ̄: reddis ī q̄tatē patrum ꝛ cetera. Illis nanq⁹ parentū iniq̄tas redditur. q̄ ꝓterea puniunť: qz
g in radice traxerūt amaritudinē pcti. Illis aūt nō reddi ꝺ̄: in q̄b⁹ merito sue iniq̄tatis nō reuiuiscūt pctā parenh tis. Sicut q̄ bona q̄ pctō moriunť ꝑ pniaz reuiuiscūt ad

[redacted]

Est aūt facieda talič nō solū de pctō sz de oib⁹ circūstātijs.ī.e.c.j.ꝛ est faciēda sacerdoti si adest vel ꝓximo in necessitate.s.di.j.quē penitet. Est autē facienda cuz q̄s peccat statim. qz nec ꝑ momētum ꝛc.vt.s.di stin.iij.ille rex. et hoc si ē manifestū si aūt ē occultū ꝛ ꝑeritur nō credo eū peccare si differt oris cōfessionem vsq⁹ ad tps penitentie deputatū. sz qui differt cum habet copiam sacerdotis. nūq̄d ī q̄lib⁹ instāti peccat mōtaliť.nō qz oēs moze ille circa vnū ꝛ idem sūt. sed augeť illud ex diuturnitate fr.de fur.cum q. exť de simo.non satis.ꝛ peccaret moztaliť.l. Ps.50
i ¶ Onsideret q̄litatē criminis in loco ī tpe ī pm ¶ Onsideret in loco.s. di.j.aut facta.
n ¶ Varietate gētes et q⁹ qua agiť.s.di.j aut facta.q̄dam enī res in clericis reꝑhēsioni subiacet q nō in laicis.vt.xxxj.dis. c.j.puta nubere
o ¶ Et q̄li exō homi.sicut dignum.
p ¶ Tentatiōe an ab ea puer⁹. an eaz ꝓuenien/do.vt.ī.sect.
q ¶ Oportet. ī⁹ huiꝰ circūstātias teneť ꝓfiteri. qz ꝓsumitur augere pctm̄ vel minuere.si tñ eas subticuit ꝑ oblitionē.non dico eū teneri.vt iterū ei ꝓfiteať circūstātias. nisi tales circūstantie essent q⁹ alteriꝰ generť pctm̄ facerent vel locꝰ sacer facit sacrilegiū.vt.s.di.j. aut facta lau.
r ¶ Statꝰ.s.xj.q.iij.excellētissimꝰ.s.xj.q.iij.preces/pue.ff.ō re mi.l.ij.exť ō cle.vena.c.epm.ꝓ.ff.ad.l.cor.ō sic.l.pe.
s ¶ Meretrices.ꝛ.an.s.fuit pulchra vel ō/formis.aut soluta vel obnoxia viro vel voto.argu. xxvij.di.c.vl.lau.
t ¶ Et ī mō.q̄ ea abusus ē.vtrū oꝛdiarie vel exoꝛdiarie.nā vtq⁹ damnabiliť est.xxxj.q.iiij.meretrices.xxxv.q.ij.exoꝛdinaria.
v ¶ Si in loco.s.xvij.q.iiij.q̄s.ff.ō incē.q edes.h.
x ¶ Dominoꝝ.ar.s.xxij.q.v.de forma.h.
y ¶ Cōstituto. q̄ eriā a ꝓiugiꝰ ē abstinēdū.ꝓ.e.q.iiij.c.j.et.ij.ꝛ fere ꝑ

eotum.lau. a ¶ Perseuerauerit.nā pseuerātia au/ cet delictū.xxiij.q.j.scisma.ff.de fur.inficiēdo.§. in/ rans.ecōtra mora ꝛ pseuerātia excusat delictum qñq; xxv.q.viij.c.j.ff.de pe.diuturno.ff.ō ri.nup.l. q̄ ī p/ uincia.l. b ¶ Perseuerank.iteratio enī aggrauat. xxv.q.ij.ita nos c ¶ Et ḡra.i. resistentia.h.

d ¶ Nō peccatis.vt si miorem aliquē se nō peccantē viderit.

e ¶ Defleat.qz abstinere nō potuit a pctō quē admodū ꝛ mior se abstinuerit.

f ¶ Dolendum casus istruit augustin⁹ peniterem ram in interiori q̄ in exteriori.pnia enim interiori dz dolere de tribus.s.ō malis cōmissis ꝛ ħ oūdit vsq; illuc defleat ꝛ cetera.itē ꝛ de bonis omissis.scilicet ꝛ tutib⁹ que ostendunk omisse. quoniā qui ō liquit in vno ꝛc Et hoc ab illo loco ōfleat.vsq; ad illum aiadūertere.a quo loco vsq; ad illum in his oīb⁹ ostendit q̄ dolere debet de malo exēplo qō dedit p/ximo peccando. ab illo aūt loco ī his oīb⁹ ꝛc.vsq; Joco.2 ad illuz q̄ ergo. instruit peniterem in exteriori penitentia que ꝓsistit in faciendo.vt seculū relinquere ꝛ silia. ab illo loco qui ergo ꝛc.vsq; in finem. instruit ī exteriori que ꝓsistit in abstinendo.lau.

g ¶ Sed q̄ se. §.di.j.§.alī.ex c.sūt q̄ arbitran tur.lau. h ¶ Breuissimū est.ē.xxiij.q.iiij.ipsa pie tas.b. i ¶ In vno.scilicet mortali peccato factus est omniū reus peccatoz.

k ¶ Omniū.scilicet quo ad vitam eternam.ita enim ꝓ illa dānabiē ac si esset oīb⁹ inuolut⁹ licet nō tm̄ pu/

a tpa ieiunij. ꝓsideret q̄tū pse
b uerauerit: ꝛ ōfleat q̄ pseue/
rāt peccauit.ꝛ q̄ta vict⁹ fue
rit impugnatiōe. Sūt q̄ non
solū nō vincunt: sz vltro se
pctō offerūt: nec expectāt tē/
tationē sz ꝓueniūt voluptā/
tē.ꝛ ptractāt secū q̄ mltipli/
ci actione vicij delectabilit⁹
peccauerint. oīs ista varie/
tas ꝓfitēda ē ꝛ deflenda: vt
cū agnouerit q̄ pctm̄ est ml/
tū: cito inueniet deū ꝓpiciū.
in cognoscnedo augmētum
pctī inueniat se cui⁹ etatī fue
rit: cui⁹ sapīe ꝛ ordis: ꝛ sta/
c tū oēm alteri⁹ nō peccātī. im
moreī in istis singul'ꝛ senti/
at modū crimis. purgās la/
e chrymis oēz q̄litatē vicij: de
fleat virtutē q̄ interim caru/
f it. Nolēdum est enī ꝛ doloreꝫ
purgādū est. ñ solū qz pecca
g uit sed q̄ se virtute ꝓuauit.
Nā sz speret se ꝓsecuturū ve
niā: dolere tñ pōt qz ñ ꝓme/
ruit vñ remūerari ꝓfidat. an
xiet ꝛ doleat q̄ mō effugiēs
de ꝓterit⁹ penaz: miser tñ nō
inde expectet gloriā: cui⁹ oē
h tp̄s q̄m̄ breuissimū est debu/
it decertasse ad ꝓseq̄ndū pre
miū. Defleat etiā q̄m̄ offen/
i dens ī vno fact⁹ ē oīum reus
Jngrat⁹ enī extitit q̄ plenus
virtutib⁹ deū nō oīno timu/
it. Jn ħ enī q̄ls pctōr fit cul'
pabilior quo ē deo acceptior
l Jō enī adaz pl⁹ peccauit: qz
oī bono abūdauit. etiā alio⁹
m mō offendēs ī vno re⁹ ē oīuz
n qz oēs virtutes patiunt⁹ de/
trimētū ab vno vicio. nam si
q̄s cadit in auariciā: largita

tem destruit: ꝛ etiā castitatē
minozauit. amoze enī pecu/
nie vel violaret castitatē vel
saltē min⁹ amaret. Si enim
tanta ꝓpē deū adhuc castitas
ineſt vt nolit eandez pdere:
tñ saltē mīozi gaudio minozi
affectiōe tuet eam vbi videt
inde pcedere dānū pecunie.
o Sicq̄z ꝛ ī alijs q̄ ꝛ si nō expel
lant: ꝛ tñ pceptione vni⁹ vi/
cij vel sat'ꝫ vel parum minu/
unt. vl' intētiōe deteriozāt.
q vñ oīs virt⁹ cuicūq; crimini
est deflēda: ꝛ de oīb⁹ indul/
gentia petēda ē. Aiadūtere
etiā oz ꝛ aīaduertēdo ōflere
aīaz ꝓximi quā deo fornica
tor eripuit vel ereptā in ma/
r lo ꝓfirmauit. etiā q̄ exēpluz
extitit mali ī opatiōe sui crī/
minis: cui magis ꝓfuisset si
alijs fuisset cā ꝓuersiōis. Se
mat itaq; alio ꝛ vitā ī sua cor
s ruptā vel incoꝛruptā ñ ꝓser
uatā: ꝛ cōmodo ꝓximi qō ō
disz exēplo boni. ō tristicia
t doleat quā bōis peccādo in
tulit. ō leticia quā eis ñ ad/
hibuit: ꝛ ñ solū cogitet q̄d ꝛ
q̄lit̄ fecerit: sz q̄ iniuste deū
vt diximꝰ peccādo offēderit.
timeat illā ꝛitat'ꝫ snīaz: ñ po/
test⁹ duob⁹ dñis seruire. time/
at q̄ ne oīa bona q̄ fec dū in
vno pctō pseuerauerit: excōi
catōe mala pdiderit. vt q̄ ser
uiuit diabolo p crim̄: deo q̄s
obtulerit amiserit ꝛtutes.
v Plū tñ ē credere vt recepta
dei gr̄a q̄ ī eo ōstruit oīa ma
la ꝓza remūeret bona vt cū
ōstruxerit q̄d suū ñ iuenerit
amet ꝛ diligat bonū q̄d etiā

vitā. vl' ñ ē absurdū si ꝓpe ō tristicia doleat. qz ꝛ apli
ō passiōe dñi doluer̄t. ꝛ nos ō pēis martyrū ꝓtrista/
mur. ff.ō incē. rui nau. q̄ nau. ff. ōle. j. si pt̄. ff. ō bo. li. ī
fuiture. ff. ad sylī. sic̄s ī gui. §. sicdē. ff. ō. ꝛ. ob. l. ante/
pe. lau. v ¶ Plū. ē. di. iij. §. illō ār. ꝛ. c. plū ē. h.

Vr. m. r. ai q de iure. nus

a ¶ Ex obediē tie.ō .xxiij.q.v. miles.h.
b ¶ Reseruās .i.suoz pcōz.
c ¶ Vr deꝰ est vita coz infini/ ta vel habet vi/ tam infinitā.h.
d ¶ Mozitur⁹ vt coꝛpus redi/ mas.ferrū patie/ ris ⁊ ignē. Arī/ da nec sitiēs oꝛa lauab aq. Foꝛti/ us vt valeas ꝺe ꝯ tolerare nega/ bis. Ac ꝓciū ps hec coꝛpe maius hz.xlvij.di.oēs. xxxviij.dis.oēs. xij.q.j. ꝓcipi/ mus.l.
e ¶ Vult⁹.xj. q.iij.aliud.h.
f ¶ Offerat.ex q̄ mentem obtu lit.h.
g ¶ Et ad mu nera.ō.iij.q.vij in grauiꝫ.h.
h ¶ Coguit .i. nō appꝛobauit. vt i euāgelio.ne scio vos.i.nō ap/ pbo.h.
i ¶ Larga.alꝫ largita.h.
k ¶ Apud se. ar.q nō ꝺz fieri diuisio cause. ar/ .j.ō ꝑse.di.ij.cō/ perim⁹.C. ō iu/ di.nulli.j.e.frēs l ¶ Cōfessionē. nō ꝓfessionē pec catoꝝ nō debe/ re diuidi p plu/ res sacerdotes. nā q diuidit ve/ niā ñ ꝓsecḳ. ar. ff.ō ser. rusti.ꝑ. pfūdū.vt.j.e.fra tres.b.
m ¶ Coꝛpꝰ.de ꝑse.di.ij.q̄tidie.
n ¶ Bona.ꝗa ꝺzio sensu si ma lā habuit ꝑsciaz sepabit se a coꝛ/ pe chriſti.ad ꝗ ꝓtinuaḳ qō secḳ
o ¶ Judicium .i.vltimū.
p ¶ Cogitet.qz sicut pꝛo delictis sepaꝛaḳ a coꝛpo

ī peccāte plātauit. In hīs oī/ bꝰ dolēs aut relinq̄t seculuz: aut saltē illaq̄ sine admixtiōe mali ñ sꝛ admīstrata: vt mer/ catura ⁊ milicia ⁊ alie q̄ vtēti bꝰ sꝛ nociua. vt admīstratio/ nes secularīū ptātū nisi his vtaḳ ex obedientie licentia: ponat se oīno ī ptāte iudicis
Ps. In iudicio sacerdotḳ nihil si bi reseruās sui: vt oīa eo iu/ bente paraꝝ sit facere ꝓ re/ cipienda vita aīe: quecūq̄ fa ceret ꝓ euitāda coꝛpis moꝛ/ te. ⁊ ꝫ cū ꝺesiderio: q: vitam recupaꝝ infinitā vt deꝰ. cum gaudio enī faeere ꝺebet im/ moꝛtalis futuꝝ: que faceret ꝓ differēda moꝛte moꝛitur⁹. Semp deꝓrecef deū certus ꝺe venia q̄ oīb⁹ modis ⁊ si/ ne oī tedio ꝺubius rogaret ptātem terrenaz. abstineat a multḳ licitḳ: q̄ in libertate ar bitrij cōmīsit illicita. semper offeraꝝ ꝺeo mentem ⁊ coꝛdis ꝓtritionē: ꝺeinꝺe ⁊ qō pōt ō possessiōe: tūc qō offeraꝝ ꝺo secur⁹ offeraꝝ. Respexit enīz ꝺns ad abel ⁊ ad mūera eius sed pīus ꝺicit ad abel q̄ ad munera eius. Sumēs enim mentē quā cognouit humi/ lem ⁊ purā ⁊ remūerauit eī⁹ largitatḳ munera. ad chayn ⁊o nō respexit neq; ad eius mūera. mētē enī eī⁹ quā vi/ ꝺerat qm̄ nō cognouit: eius mūera ñ recepit. In iudicio itaq; coꝛdis ꝓsiꝺerāda ē ele mosyna tribuētḳ: nec iam ꝓsi/ ꝺerādū est q̄tū: sed q̄ mente qua affectione ꝺat qō potest Vidua enī ꝺuobus que ha/ buerat minutis larga plus oīb⁹ posuit. Qui ergo sua pctā redimere vult tpalium oblatiōe caueat ꝓus offeraꝝ mentē. Cautus sit penitens ne verecundia ductus diui/ ꝺat apud se ꝓfessionē: vt di/ uersa velit ꝺīūsis sacerdoti/ bus manifestare. quedā enī vni celat: que alijs manife/ standa reseruat. qō est se lau

ꝺare ⁊ ad hypocrisim tende/ re ⁊ semper venia carere: ad quam per frustra putat per/ uenire. Paueat ꝓterea quez vera ꝺelectat penitētia: non pīus ad ñi coꝛpus accedat q̄ ꝓfoꝛtet illum ꝓscientia bo/ na. sed in hac sepatione tre/ mendū iudiciū cogitet: vbi maius ⁊ terribili⁹ impenitē/ tes separabit in ignem. ꝺole/ at q̄ nonꝺuz audeat sumere quem multū ꝺesiderat cibuz salutarem. Jsti sūt digni fru/ ctus penitētie animaz capti/ uam illaqueātes ⁊ in libtate seruantes. Cohibeat se pre/ terea a ludis a spectacul⁹ se/ culi: q̄ perfectam vult ꝓsecḳ gratiam remissiōis. Nam di/ na ⁊ si se cohibuisset ⁊ inḳ su/ os remansisset: ab extraneo raptoꝛe coꝛrupta non esset. Tanto itaq; magis sibi ca/ ueat se anima que sepe vel se mel rapta ⁊ coꝛrupta est. ti/ meat iam ꝺocta experimēto quod ignoꝛauerit virgo. eli/ gat quem imitef: nō sequaḳ quē animus suus ꝺamnat. se enī iudicat: qui pēitētie fru/ ctus non habentē a se nō elō gat: laudat enī ⁊ amat: quos ꝺigne fructificare nō igno/ rat. querat fructꝰ ꝺignos et si non ꝺignos penitētie. sūt enī fructus ꝺigni virtutum fructus qui non sufficiūt pe/ nitētibꝰ. Penitētia enī gra uiozes expostulat vt sic pace tur ecclesia: vt pacata ꝺoloze et gemitibus moꝛtuis impe/ tret vitam. Item leo papa.

Penitentes negociationis

Vgli/ tas lucri negociantez aut accusat aut arguit: quia est ⁊ honestus questus ⁊ tur pis. veruntamen penitenti vtilius est ꝺispenꝺia pati q̄ periculis negociatiōis astri/ gi: quia ꝺifficile est inḳ emē/ tis vendentisq; cōmertiū nō interuenire peccatuz. Item ꝺez

Post penitentiam ad milita

re chriſti. id est. ꝺñi in hac vita. nisi ꝛflipiscat. ita ꝓ eisꝺē in futu/ ro iudicio sepa/ bitur in ignē et num cuz hedi se parabūt ab ag/ nis. i. pcōzez a iustis. xj. q. iij. nolite.h.
q ¶ Ubi in q̄ iudicio.
r ¶ Terribilis. q̄ sit sepatio a coꝛpe chriſti q̄ ē q̄si quedā dāna/ tio. vt j. ꝺe ꝑse. ꝺi.ij.quotiꝺie.
r ¶ Terribiliuꝰ iudicium.s. ꝺā/ natio.
s ¶ Digni.id ē ꝓditi.h. Sed.14.
t ¶ Dina.filia. iacob.illud tan/ gitḳ qō legitur in geñ.s.q cum ia/ cob veniret in terrā sichimita rū ꝺina filia eius egressa est vt vi ꝺeret mulieres illius regionis. quā vides sichē filꝰ regḳ illꝰ rer re adamauit.et rapuit ⁊ vi op/ pꝛesste eā.h.
v ¶ Expirito. vñ ouid. Qui se mel ē captꝰ fal/ laci pisceḳ ab ha/ mo. Oiꝺ vnca cibis era subeḳ/ se putat.l.
x ¶ Jmperet. ō.di.j.quē peni ter.in fi.h.

Valitas ꝛc.nego/ ciantē.ō.di.lxx/ xvij.fōnicari.b
z ¶ Utilꝰ qz i hoestꝰ q̄stꝰ ar/ guit pēitērē.
a ¶ Jnuēire. nā ꝓbitꝺ natu rale ē sese inuicē decipe. ff. loca. item si ꝓcio.ꝛ.ff ꝺe mino.i cause .ꝺ.idem pompo nius.

a Contrariū. ad militiā. ℞ ē verū cū est ei iniūctum ꝛc. vel delicte i ipa militia. ꝛ. di. lj. sicꝫ pᵒ. ꝛ. c. q. ij. latorē. ꝛ. xxvj. q. vij. c. ō his ꝙo. nā cū ℞ ē ei iniūctū noie pnie ne ad secularia negocia vnq̄ reuertat. tūc obseruare tenet. als excōicat. ꝯ. e. ō his. ꝛ si ē ei iniunctum siue ꝙuatā siue solēne egerit pniam decetero redire ñ pt ad secularia negocia. qz ēsi ꝙsona ecclīastica ē. vt. ꝛ. di. j. c. aliud ꝯ. e. ō his. ni. si sit negociū qō sine pctō expediatur. ꝯ. e. negocium.

1. Timo. 2

b Sꝫ. Casus. Sich solennez pniam egerunt. pᵒ ad militiā secularē sūt reuersi. x. ānis penitebant. ℞ si de hac pnia tres annos exegerint. cōioni ecclesie restituī debēt. ꝛ si penitētes vere exterint. episcopue poterit de penitentia imposita relaxare si aūt negligentes explere debent prozsus rē poza ꝙstituta.

c Parent ad vsuram vel ad negociationē. h

d Decem. xxvij. q. j. deuoraz

e Trienniū. id est. primū tēpus triennij.

f Quo triennio. ꝛ. e. q. ij. latorem. de ꝙse. distinc. iij. eos ꝺs

g Fuerint. eē ecclesiam existētes ꝛ audientes officium supplē intrent ecclesiaz vel post primuz annū intrent ad ecclesiā sed vsq̄ ad triennīū sūt inter audientes non cōmunicantes. vr. ꝛ. e. q. ij. latorem. h.

h Attendat hec clausula nō pertinet ad prędecentia. sed ℞ poterit legi clausula superior post primū. lau.

i Lapsum. non curando q lapsi sunt. lau.

k Seuerari. ꝛ. xxvij. q. j. deuotam. h. Alias auctoritatē. id est. non

l Hi

m

n Non posit difficultas notatur. nō imposibilitas vel q̄litas. lau.

o Restituat xiij. q. vj. si res p Pro defendenda. ꝛ. xxiij. q. v. excōmunicatoz. h. ꝛ. q. ij. latorem.

q Ne ramen desperet. licet p dicta non faciat. lau.

r

s

am secularem redire nō licet.

a Contrariū xo oīno est ecclīastici regulꝫ pnie actionē redire ad militiā secularē. cū apls dicat: nemo militās deo implicat se secularib⁹ negocijs. Añ nō ē lib⁹ a laqueis diaboli q̄ se militie mūdane voluerit implicare Itē ex niceno ꝙcilio. **Decennio peniteāt: q̄ pᵒ pniam ad secularē militiā redeunt.**

b Sꝫ xo p grāz dei vocati ꝓmo q̄dē oīderūt fidē suā depositio militie cingulo: pᵒ hec aūt ad xp̄iū vocatū sūt reūsi vt etiā pecunias darēt ꝛ ambirent rursus

c ad militiā: isti decē annis sē

d inᵗ penitētes pᵒ ꝓmū triēnium q̄ fuerint inᵗ audientes. ab oīb⁹ xo p̄cipue illud obseruet: vt animᵒ eoꝝ ꝛ fructꝰ

e pnie attēdat. q̄cūq̄ enī cum oī timore ꝛ lachrymis ꝙseuerantib⁹ ꝛ opib⁹ bonis ꝙfitentē suā nō verbis solis sed ope ꝛ virtute demōstrāt. cuz tp̄s statutū ab his fuerit impletū ꝛ oꝝonib⁹ iam ceperit cōicare: licebit ep̄o hūanius etiā circa eos aliq̄d cogitare. q̄ xo indifferenter habuerint

f lapsum ꝛ sufficere sibi q̄ ecclesiā introiuerint arbitrantur: isti oīmodo statuta tempora cōplebūt. Itē ex ꝙcilio aurelianēsi. **A cōione suspēdant q̄ pᵒ pniam ad secula-**

k **ria redeūt**

O his q̄ suscepta pnia religionez sue ꝓfessiōis obliti ad secularia relabunt: placuit eos et a cōione suspendi ꝛ ab oīum

l catholicoꝝ ꝙuiuijs separari. q̄ si pᵒ inᵗ dictū cū eis q̄sq̄ pręsumpserit manducare: ꝛ ipse cōione ꝓiuet. Itē gregoꝛ⁹.

Que sit falsa pnia.

m Alias penitentias dicimus: que nō fm auctē scōrū patrū p q̄litate criminuz imponunt. Jōq̄ miles ꝛ negociator vel alicui officio de

n dit⁹ qō sine pctō exerceri nō possit: si culpa grauioꝛi irretitus ad pniam venerit vel q̄ bona alteriꝰ iniuste ōtinet vel q̄ odiū in corde egerit re cognoscat se verā pniam nō posse pagere p quā ad eternā vitā ꝓuenire valeat: nisi negociū relinquat vel officium deseratvel odiū ex corde dimittat. bona q̄dē que iniu

o ste abstulit restituat. arma ꝺ ponat vlteriusq̄ nō ferat: ni

p si ꝙsilio religiosoꝝ eꝝ ꝓo

q defendēda iusticia. ne tñ desperet interim q̄cq̄d boni poterit facere: hortamur: vt faciat: vt oꝑs deꝰ coz illiꝰ illustret ad pniam. Itē greg. in omelia. xxiij. **Post ꝙuersionē ad negociū redire nō licz**

r **qō sine pctō agi ñ pōt**

Negociū qō añ ꝙfionē sine pctō extitit: hoc etiā pᵒ ꝙfionē culpa repetere non fuit. Sūt eī pleraq̄ negocia q̄ sine peccatis exhiberi aut vix aut nullatenᵒ possunt. q̄ ergo ad peccatum implicāt: ad hec necesse est vt post conuersionē animᵒ nō recurrat. Item innocentius papa. ij.

s Fratres nr̄os **De eodē** epos ꝛ presbyteros admonemus ne falsis penitentijs laicoꝝ animas decipientes in infernū ꝓtrahi patiātur. falsam aūt pniam eē constat: cum spretis pluribᵒ devno solo pnia agit: aut cum sic agit de vno: vt nō discedat ab alio. vñ scptū est q̄ tota legē obseruauerit: offen-

t det aūt ī vno: factᵒ ē oīuz reus. ſ. q̄tū ad vitā eē. nā. sicut enī si pctis oīb⁹ eēt ꝙolutus

Fratres. ꝛ. e. dis. iij. ꝙ. item opponitur si illa. h.

t Reus. ꝛ. e. di. ꝙsideret lxxxvj. di. pasche. et c. qui clementiā. h. ar. ℨ. restes ꝛ instrumenta. ꝛ. distin. lxxxvj. c. iij. arg. ℨ. C. de transac. si ex falsis.

Jaco. 2

a ¶ Non iura/bit. ñ tñ tm̃ pu/nietur. h.

b ¶ Pctis. ē. xxv. di. q̄lis. h.

c QUi aũt ꝺ intitu/lat. vj. dist. vbi q̄rit cui sit ꝓfessio facien/da & q̄li. & ꝺdem faciẽda ē sacer/dori si fieri pōt et suo. si tñ fue/rit intra eccl̃iaz qui sciat solue/re & ligare. ali/as enim ex iusta cā cuicūq; ē fa/ciẽda & etiã lai/co si vrgeat ne/cessitas. j. e. c. j. & c. placuit. ē. dist. j. quem peniter. Similit cui & q̄li. q; discreto et a crimie mũda/to j. e. c. j. & vt viz. ē. c. di. j. quẽ peniter.

ꝺ QUi vult. a loco isto vsq; ad vbũ la/boret itaq; &c. ēt. ē. di. j. quem peniter. & ibi ex positũ est. lau.

e ¶ Querat. ꝺ pōt intelligi qñ eccl̃ia plures sa/cerdotes hz tũc enĩ ad meliorez sacerdotẽ vz ac/cedere vel ꝺ qñ Lu. 17 ꝺbus ꝓfessus est su⁹ sacerdoti po stea vadit ad a/liũ. si su⁹ igno/ret fm̃ q̄litatem delicti ei pniam imponere. ar. j. e. placuit. q; ẽn eo pluriũ ꝓfitẽ tãro citi⁹ veniã ꝓsequt̃. ē. dist. j. quẽ pẽitz. lz. H. alit intelligit j. e. q aũt. lau.

f ¶ Sepe. enĩz j. ꝺ ꝓse. dist. hũ/scm̃. ē. xxvj. q. vj. si alĩs fue/rit. h.

g ¶ Ex deside/rio. ē. q. v. q. ꝺo

h ¶ Si no tã/cito. q̄tũ ad pe/ita si in vno tm̃ maneat: vite a eterne ianuam nõ intrabit. Falsa ē enĩ pnĩa cũ penitens ab officio vel curiali nego/b cio nõ recedit: qꝺ sine pctis agi nullatenus ꝑualet/aut si odiũ in corde gesserit: aut si offenso cuilibet nõ satisfaci/at: aut si offendẽti offensus nõ indulgeat: aut si arma q̄l ꝺ iustĩciã ferat. Distin. VI

c QUi aũt debeat fie/ri ꝓfessio vel q̄lẽ il lũ oporteat eẽ qui alio & crimĩa iudi/cat: ex eodẽ libro ꝺ pnĩa do/cetur: cum dicitur.

ꝺ QUi vult ꝓfiteri pecca/e ta sua vt ĩueniat grãm: q̄rat sacerdotẽ sciẽtẽ ligare & solu/uere: ne cũ negligẽs circa se extiterit. negligat ab illo qꝺ eũ misericordit monet: & pe/tit ne ambo ĩ foueã cadant: quã stult⁹ euitare noluit. et infra. Tanta itaq; vis ꝓfes/siõis est: vt si deest sacerdos f ꝓfiteat̃ ꝑrio. & infra. Sepe enĩ ꝓtingit: q; penitẽs ñ pōt verecũdari coram sacerdote quẽ desideranti nec loc⁹ nec temp⁹ offert. & si ille cui ꝓfitebit̃ ptãtẽ soluẽdi ñ habeat g fit tñ dign⁹ venia ex deside/rio sacerdotis qꝺ socio ꝓfitet turpitudinẽ crimĩs. mũdati enĩ sunt lepr̃osi dũ ibant ostẽ dere se sacerdotib⁹: & anteq̄z ad eos pueniret. vñ pz deus ad cor respicere: dũ ex neces/sitate ꝓhibent ad sacerdo/tes puenire. Sepe ꝺdez eos q̄rũt sz sani & leti dũ q̄rũt an teq̄z pueniãt moriunt: sz dei misericordia ẽ vbiq; qꝺ iustũ h nouit parcere & si ñ tãcito siẽ soluerẽt a sacerdote. qꝺ g ꝓfi tet oĩno ꝓfiteat̃: & sacerdoti meliori q̄z pōt ꝓfiteatur: & si pctm̃ occultũ est: sufficiat re ferre ĩ noticiaz sacerdot̃: vt grata sit oblatio mũer̃. & in fra. Laboret itaq; penitens ĩ eccl̃ia eẽ & ad eccl̃ie vnitatẽ tẽdere: nisi enĩ vnitas eccl̃ie succurrat nisi qꝺ ꝺest pctõr i sua opatõe cõpleat: ꝺ mãib⁹ k ĩimici ñ eripiet̃ alĩa mortui. credẽdũ est enĩ & pietas fidei expostulat credere q; omẽs elemosyne toti⁹ eccl̃ie & oro nes & opa iusticie & mĩe suc/currãt recognoscẽdi mortez suã ad ꝺũsionez. Jõq; nemo digne penitere pt quẽ nõ su/l stineat vnitas eccl̃ie. iõq; nõ petat sacerdotes p aliquam m culpã ab vnitate eccl̃ie diui/n sos. Judas enĩ q; penitẽt̃ iuit ad phariseos relinq̃ns apo/stolos nihil ĩuenit auxilĩ ni si augmẽtũ desperatiõis. dixe/rũt enĩ qꝺ ad nos: tu videri. si peccasti: tibi sit nõ tibi suc currim⁹. nõ peccata tua cha ritatiue suscipim⁹. nõ cõpor tanda ꝓmittim⁹: nec q̄lit̃ de ponas on⁹ docem⁹. qꝺ enim nob & mĩe: q; nec opa seq̃mur o iusticie. Isset ad frẽs: isset ad illos q; ozauerãt ꝑ socru pe/tri febricitãte: q; chananeam imꝓbã mĩe obtulerãt. Jn/terrogasset petrũ ꝑ se effun/dentẽ lachrymas: nõ fugisset mariã & marthã: q; vitã lazaro impetrauerãt. nõ turbam plozãtẽ q; vnicũ filiũ ac q̄sie/p rat vidue: iuit ad diuisos & diuisus periit. & infra. Sacer dos itaq; cui oĩs offert̃ pec/q catoz: añ quẽ statuit̃ oĩs lan r guoz: i nullo eoz sit iudican dus q; in alio iudicare ē pm ptus. iudicãs enĩ alĩũ q; ē iu dicãdus ꝺdenat seipm. co g scat igit̃ se & purget in se qꝺ alios videt sibi offerre. caue at vt a se ꝓiciat q̄cqꝺ dãno/sum ĩ alio reppererit. aiadũtat qꝺ ꝺ: q; sine pcto ē ꝺus ĩ illã lapidẽ mittat. Jdeo enĩ libe rauit peccatricẽ: qz non erat q; iuste ꝓiceret lapidez. quꝺ lapidaret: q; se lapidãdũ co g t sceret. nullus enim erat sine pctõ: in q; intelligit̃ oẽs fuisse v reos. Mã venialia semp re/mittebant̃ per cerimonias. si quid ergo in eis peccatum naz purgatorĩ lauren.

i ¶ Oparione. scz vt sit de sua vnitate. & ĩ eam complectit̃. h.

i ¶ Opatõe. s. et alĩs bõis opi bus. ē. c. di. j. & alĩ. c. multiplex xxvj. q. vij. c. j. ar. xiij. q. ij. ani/me. h.

k ¶ Nõ eripie tur. si ꝓpsit ec clesie suffragia. lau. Matth. 27

l ¶ Vnitas. qz ex eccl̃iaz nemo saluabit̃. vt. xx/iij. q. j. quicũq; lau.

m ¶ Ab vnita te. etiã in necessi tate. xxxij. di. & verũ. lau.

n ¶ Judas. ē. c. di. & alĩ econ/tra. c. his pecca/tis. h.

o ¶ Isset. i. ire debuisset. h. Mat. 8 Marc. 1 Matth. 15

p ¶ Diuisos. ab vnitate eccle sie. s. ad phariseos q; diuisi inter ſranc. h.

q ¶ Añ quẽ. iij q. vij. iudicet q; sine. Joh. 11 Luc. 7

r ¶ Judicãdus peccãt & dum in crimĩe sũt sacer/dotes iũgendo pniaz. & verũ ē. vt. ē. iij. q. vij. & ꝺ. ite in euãge/lio. qꝺ & si neces sitate su⁹ paro/chian⁹ petat ab eo pniam. & R. cõ teraẽ. & stari in/iũgere poterit. xxij. di. in sum. h

s ¶ Dãnosum. i. dãnabile. Joh. 8

t ¶ Sine pctõ mortali. h.

v ¶ Semp re/mittebant̃. xij. q. ij. gloria. j. de ꝓse. di. iij. aquaz h. ar. q venialia sine mortali re/mittũt qꝺ ñ cre/do. & q venialia dicũt qꝺa q; re/uera mortalia.

nõ q laudabilĩ est qs pluriũ illuc ꝺ ꝓfite ri.

Nõ q venialia nisi tolt mortali ꝓsit te vi. s. de ꝓse. d. j. ꝓfi ta. 5. vigesimo. s. h

fuerūt ſz tūc ventalia dicebanť. q; cerimonijs remitte banť ꝙ fū ad penā euitandā ꝙ ad deū aūt nō remitte bāt. a ¶ Crimiale. ℔ crimiale ỏz qỏ cerimonijs nō remittebať. vt adulteriū. ar. xxxū. q. j. ꝙ aūt ỏz. lau.

b ¶ Qỏ timuerūt sacerdotes iudeoꝝ. b.

c ¶ Qỏ ill. ſ. ꝙ ñ ỏz alios iudicare. lau.

d ¶ Quiſq; ſ. crimē iudicādū iudicare. lau.

e ¶ Qui i ℔. ꝙ iudicandꝰ iudicat. lau.

f ¶ Sciat. ar. ꝙ iudex ignarꝰ iuris ñ ỏz eē niſi habeat peritiaz et exp̄imēta cauſarū p ꝓſuetudinē i auc. ỏ iud. i ꝓn. col. vj. ar. eẋ ỏ ꝓſue. ad nr̄am

g ¶ Cogſcere. xxxviij. di. null⁹ ſacerdotuz. ꝛ. c. omnes. h.

h ¶ Inueſtigator. ar. ꝙ ſpāliť in penitēre q̄rēdū eſt. an ℔ vel illud cōmiſerit. ar. xliij. di. ſit rector. v. ꝙ increpādo. ff. de q̄ſu. l. j. §. qm̄. eẋ de pe. ꝛ re. ois. b.

i ¶ Erigere. ſ. e. di. v. ꝓſideret

k ¶ Cōſolādo. ſez ꝓ ipſo ozādo put ſequiť.

l ¶ Doleat. id ē dolorē ꝓ ipſius pctō oñdar.

m ¶ Perdat. ꝙ negligētiā. lx. xxj. di. dictū. l.

n ¶ Mox. id ē ſtatim. ar. l. diſ. abſit vel mox. i. indifferenť. q̄dā eni nō reſtituūť vt dixi. l. di. mi/roz.

o ¶ Recidēda l. di. vt ꝓſtituere tur ℨ. ſz ℔ eſt q̄ pctm̄ ſuū defendere volunt ex aucte. vt. ℨ. lxxxij. di. plurimos. vel ℔ cum nō eſt ſcandalū multitudinem puniri lau.

p ¶ Reſtituī.

a erat: crimiale erat. deterioꝛes itaq; i ℔ ſacerdotes ſunt ſe ꝑus ñ edificātes illis: qui dñm obſeruabant inſidijs. In ℔ itaq; patētiſſimū ē crimē ſacerdotū ꝛ vltra moduz detestabile: q; nō ꝑus ſe iudicāt ꝛ alios alligāt. debent

b enim timere crimen quod ti/muerūt ꝛ detestabile eē iudicauerūt. ꝛ ſenſerūt hi q̄ adeo erāt ceci: q; ſūmā ſapiaz ſpe/

c rabāt cape ſuis inſidijs: qỏ

d illis patuit. qỏ tūc q̄ſq; vita

e uit: vitet ſacerdos q̄ in ℔ er/roꝛe illis iudeis peioꝛ extitit Caueat ſpūalis iudex ſic nō cōmiſit crimē neq̄tie: ita non careat mūere ſciētie. ℗ portz

f g vt ſciat cognoſcere q̄d ỏz iudicare. Judiciaria enim po/teſtas ℔ poſtulat: vt qỏ debet iudicare diſcernat dili/

h gens igit̄ inq̄ſitoꝛ ſubtil⁹ inueſtigatoꝛ ſapienť ꝛ q̄ſi aſtute interroget a pctoꝛe qỏ foꝛſitan ignoꝛat vel verecūdia

q velit occultare. Cognito itaq; crīe: varietates ei⁹ nō dubitet inueſtigare ꝛ locū ꝛ tēpus ꝛc. q̄ ſupꝛa dixim⁹ in exponēda eoꝝ q̄litate q̄b⁹ cogniť adſit beniuol⁹ paratus

t erigere ꝛ ſecū onus poꝛtare habeat dulcedinē in affectione: pietatē in alteri⁹ crimine diſcretionē in varietate. adiuuet ꝓfitētē ozādo: elemoſynas ꝛ cetera bona ꝑ eo facie

k do. ſp eni iuuet leniēdo: ꝓſolādo ſpē ꝓmittēdo: ꝛ cū fue

l rit op⁹ etiā increpādo. Dole/at loq̄ndo: inſtruat opando ſit ꝓticeps laboꝛis q̄ ꝓticeps vult fieri gaudij. doceat pſeuerātiam: caueat ne coꝛruat

m ne iuſte pdat ptātē iudiciari am: ꝛ ſi vere penitet vel ſi penitētia poſſit ei acq̄rere gr̄az

n nō tū mox reſtituit i ptātem

Niſi i enoꝛmib⁹. vt. l. di. miroꝛ.

Acerdos ꝛc. reciter. pone ꝙ ſacerdoti ꝓfiteť aliq̄ſ aliq̄ crimē ꝛ excōicat eṕs oēs huⁱ⁹ crimis ꝓſcios. niſi veritatē reuelauerit. eſt in ḡone an ꝑſbz ei reuelare teneať. vī ℔ ꝙ ñ. ꝛ arg. eẋ de offi. oꝛ.

ꝑmā. ꝛ ſi enī petr⁹ p⁹ lapſum reſtituť fuerit ꝛ ſepe lapſ⁹ ſacerdotib⁹ reddita dignitať ſit ptās: nō tū neceſſe ē vt ℔ oīb⁹ ꝓcedatur q̄ſi ex aucte. Inueniť enī auctas ꝛ q̄ ꝓcedit: ꝛ q̄ſi impat: inueniť alia q̄ mīme ꝓcedit: ſz vetat que ſcripture nō repugnāt ſz cōcoꝛdāt. ſi locⁱ⁹ ꝛ tp̄s ꝛ modus

o bi: recidēda ē ſpes iſta. ſi ℣o

p loc⁹ ē. vbi iſta nō ꝓcurrāt: reſtitui ꝑñt q̄ peccāt. itaq; pontifex iuſt⁹ atq; diſcret⁹ nō cogit ſuos ſacerdotes ſp abijcere: nec moꝛ reſtituere niſi ſtatutū fuerit a romano pontifice. Caueat ſacerdos: ne pctā penitētiū alijs manifeſtet. qỏ ſi fecerit: deponatur Unde grego. ℗ deponať ſacerdos: q̄ pctā penitētī pu/

Acer/blicare p̄ſumit.

Sdos ante omnia caueat: ne de his qui ei confiten/tur peccata ſua alicui recitet ꝙ ea ꝓfeſſus ē. nō ꝓpꝛijs ñ extraneis: neq; qỏ abſit proaliq̄ ſcādalo. nā ſi ℔ fecerit ỏponať: ꝛ omnib⁹ dieb⁹ vite

r ſue ignominioſus ꝑegrinando pergat. Quod aūt ē dicitur vt penitens eligat ſacerdotem ſcientem ligare ꝛ ſolu/uere: videtur eſſe ꝓtrariū ei: qỏ in canonibus inuenitur: vt nemo videlicet parochia nū alterius iudicare preſumat/ſed aliud eſt fauoꝛe vel odio ꝓꝛiuz ſacerdotē contē/nere: qỏ ſacris canonib⁹ ꝓ/hibetur. aliud cecum vitare qỏ bac auctoꝛitate quiſq; facere moneť: ne ſi cecus ceco ducatum preſtet ambo in foueā cadāt. ℣ñ vba. pa. ij.

niſi crimē ꝓſcios. niſi veritatē reuelauerit. eſt in ḡone an ꝑſbz ei reuelare teneať. vī ℔ ꝙ ñ. ꝛ arg. eẋ de offi. oꝛ. ſi ſacerdos. ꝛ eẋ de adul. ſignifi/caſti. preterea. ℔ pꝛobare non poteſt preſbyť. igitur dicere nō debet. vj. q. ij. placuit. ſ. ij. q. j. ſi peccauerit. ꝛ. q. vij. plerūq;. preterea. nonne ſecretum fuit. ergo celari debuit xxij. q. v. de foꝛma/Item iſte ñ debet dici ſcīes xv. q. v. preſoyť in ꝓtrarium facit ꝙ hec pena maioꝛ eſt in eccleſia. ergo magis vitari debet et foꝛmidari. xj. q. iij. nihil. Item in excōicatione nō eſt tm̄ aie detrimentū. ſed coꝛpoꝛis. xj. q. iij nihil / Sol. dic ꝙ in ſecreto epiſcopo dicere poteſt vtpote qui pedſſe poſſit nō obeſſe. xxij. q. v. hoc videtur/vel dic ibi ſciuit vt homo. hic vt deus.

r ¶ Peregri/nando vt ita agat publicaz penitentiam ꝛ eccl/am ſolennem ſi non habeť ſpes de eius reſtituti one. vt. l. di. illō ſ. vj. q. ij. placuit ℨ. ſed illa pena non excludit hanc vel aliter ibi dixit epiſcopus eum peccatum cōmiſiſſe i genere non deſcendēdo ad ſpecies. ſed hic ſpecificat. vel ibi facta fuit confeſſio epiſcopo vt ſocio vel homini non vt deo. ſ. xj. q. j. c. j. lau.

Matt. 3 Luc. 6

a Lacuit ꝛc. cui se prius. xvj. q. j. ꝟ. ecce in hoc.

b ¶ Prius. nō q̄ ꝓus dz ꝓfiteri suo sacerdoti. licz alteri postmodū ꝓfiteat. lau.

c ¶ Cōmisit. id ē cui⁹ parochian⁹ est. ab alio eni nō pōt ligari vel solui ex ō pe. ꝛ re. q. aūt.

d ¶ Pro ignorātia. ꝑ q̄ ignorantia ei⁹ aucte hui⁹ canonis poteris ire ad aliū sine licētia hois scz illi⁹ ꝑ quē ꝓtereat imperiti. sufficit ꝑ a iure ꝓcedi. ar. ff. ō ꝓdi. in. sti. q̄ sub. ꝟ. vlti. sed nunq̄d credet ille exne⁹ sacerdos simplici verbo eius penitentis. q̄ dicit suum sacerdotem imperitū. sic q̄ non est verisimile q̄ cum mendacio veniat ad pniam sed nunquid est vtil tale ꝓfessio. quaz ꝺs accipit a nō suo iudice ꝓtra hāc ꝓstitutionē naz ordinar⁹ a non suo ep̄o recipit veritatē ordis. vij. q. j. eps. sed dico eā inutilez ve ergo scholaribus qui vadunt ad inclusos ꝓ pnīa. ꝛ non vbi audiunt diuina per annū. quia ꝛ ibi decimas persolues debent dare. ex de decimis. genus. he ¶ Confessus. vel quia nō vult penitentiā dare vel ꝓ alia iusta causa. lau.

e ¶ Cullibet sacerdoti cōmissuz nisi ꝑ eius ignorātia alter sacerdos ad pniaz nō suscipiat

a Lacuit vt deiceps nulli sacerdotū liceat quēlibet cōmissum alteri sacerdoti ad pniam suscipere sine b eius ꝓsensu cui ꝓus se cōmisit c nisi ꝑ ignorantia illi⁹ cui penitēs ꝓus ꝓfessus ē d ꝯ xo ō hec statuta facere tētaverit: grad⁹ sui periculo subiacebit. Distictio VII

f ¶ Empus xo pnīe ē vsq̄ ad vltimū articulū vite. Unde leo papa. De eodem.

g ¶ Emo desperādus ē dū in ꝟ corpe ꝓstitut⁹ ē: q̄ non nunq̄ qō diffidētia etaz differē: ꝓsilio maturioze ꝓficit

¶ Quāq̄ ō differētib⁹ pniaz augustin⁹ scribat.

h ¶ Jḡs posit⁹ i vltia necessitate sue egritudis voluerit accipe pniam ꝛ accipit et i mox recōciliabit: ꝛ hinc vadit fateor vob: ꝛ nō illi negamus qō petit: sz ñ ꝑsumim⁹ q̄ bñ hinc exit. si secur⁹ hinc exierit: ego nescio. pniaz dare possum⁹: securitatē aūt dare ñ possum⁹. nunquid dico dānabit: sz ñ dico liberabit vis ḡ a dubio liberari? vis qō ē incertū euadere? age penitētiā: dū san⁹ es. si sic agis dico tibi q̄ secur⁹ es: q̄ penitentiā egisti eo tpe q̄ peccare potuisti. Si autez vis agere pniam qñ iam peccare ñ potes: pctā te dimiserunt nō tu quia in talibus verbis terrere vult nos. vt in sanitate agamus penitentiā. Precise est respondendum ad hanc questionem per auctoritatē euangelij. quia in q̄cunq̄ hora peccator ingemuerit ꝛc. ꝟ. di. j. ꝟ. hoc idez ꝓcedit ergo hoc modo. G. ꝑmo probat vno. c. q̄ penitenti nunq̄ ē penitentria denganda. postea adducit in ꝓtrariuz duo. c. vsq̄ ad. ꝟ. hoc autez que ꝓtraria capitula per alias auctoritates augustin⁹ soluit. b

k Illa. Idem.

l Ui egerit penitētiā veracit⁹ ꝛ solut⁹ fuerit a ligāto q̄ erat astrictus ꝛ a christi corpe sepat⁹: ꝛ bñ post pniaz vixerit sicut ante pniam viuere ōbuit post recōciliationem q̄cūq̄ defunct⁹ fuerit: ad deū vadit ad redem vadit: regno dei non ꝑtuabitur: a populo diaboli separabitur. Idem.

m ¶ Jḡs aūt ꝛ cetera: ꝛ infra. Baptizat⁹ ē ad horam securus binc exit. fideli bñ viuens secur⁹ binc exit. agēs pniam ꝛ reconciliatus cū sanus est ꝛ postea bñ viuēs secur⁹ binc exit. ¶ Agēs pniam ad vltimū ꝛ recōciliatus est si secur⁹ hīc exit: ego nō sum secur⁹. vñ secur⁹ sū. dico ꝛ securitatē do. vñ securus non sum: pniaz dare possum: securitatē dare ñ possū et p⁹ pauca. Sed vñ scis inḋ ne forte de⁹ dimittat mihi: verū dicz. illud scio: ꝟ nescio Mā tō do tibi pniam q̄ nescio. nā si scirē nihil tibi ꝓdesse: ñ tibi darē. Ite. Si scirem ñ tibi ꝓdesse: ñ te admonerē: ñ te terrerē. due res sūt aut iḡscit tibi: aut ñ iḡscit. qō hoz futuz tibi sit: nescio ḡ tene certū ꝛ dimitte icertū hoc aūt q̄re aug⁹. dixerit: cypan⁹ oñdit dicēs. Idcirco frēs charissimi pniaz ñ agētes. nec ꝟ dolore ōlict⁹ suoz rū toto corde mānifestā lamētatōis sue ꝓfessionē testātes

n Emo mat. 6 turioze. xxiij. q. ij. ancillaz cuius hec pars ē lau.

o ¶ Jquis accipit. notificatam non autem impositam quia in tali articulo non imponitur. vt. xv. q. vj. presbyter. c. cognouimus. l. i ¶ Reconciliabitur. quia forte erat excōmunicatus vel absolutus per officium sacerdotis a penitētia q̄ ei ꝓponi debeat. l.

p k ¶ Dimiserūt id est. videntur dimisisse te.

l ¶ Non tu illa. more humano loquitur. semper enim ꝓsumit contra istū q̄ non vere penitet nisi euidens signuz appareat. argu. vij. di. siquis in egritudine. h.

m Ui egerit. ad requiem. scilicet recta via ita q̄ nec purgatoriū sentiat ꝓ illis peccatis ꝓ q̄bus penituit. lau.

n ¶ Siquis. hoc habes. ꝟ. dist. iij. ꝟ. vlti. in. c. siquis autem. h.

o ¶ Baptizatus. tibi ꝓdesse. C. de ꝓba. ad ꝓbationem.

p ¶ Non tibi darem. ꝟ. xcv. di illud autem. h.

phibẽdos. oĩo cẽsuim⁹ a spe cõmunionis ⁊ pacis si in infirmitate atq; periculo ceperũt deꝑcari: qz rogare illos nõ delicti penitentia sed morte vrgent⁊ admonitio cõpellit. nec dign⁹ est in morte accipe solatium: q̃ se nõ cogitauit moriturum.

Item aug⁹. in libro de penitẽtia.

Nullus expectet quando peccare non potest. arbitrij enĩ querat libertatem: vt delere possit cõmissa non necessitatez. qui prius itaq; a peccatis relinquitur: q̃ ipe relinquat ea: non libere sed quasi
Lu.23 necessitate condemnat. licet enim latro veniam meruisset in fine de omni crimine: non tamen dedit baptizatis peccãdi et perseuerandi auctoritatem. tunc enim baptizat⁹ est: qui tunc primum in cruce christum confessus est. penitentia enĩ si in extremo vite hiatu aduenerit sanat ⁊ liberat in ablutione baptismi: ita q; nec purgatoriuz sentiunt qui in fine baptizanť. sed ipi ditati bonis sancte matris ecclesie recepturi sunt multiplex bonũ in vera beatitudine. illi autem qui cũ potuerũt: nunq̃ conuerti voluerunt confitentes cũ iam peccare nequeunt: nec sic facile acquirunt quod volunt. oportet enim vt penitẽtia fructificet: vt vitam mortuo impe
1.Cor.13 tret. scriptuz est: sine charitate neminem saluum esse. Non itaq; i solo timore viuit homo. quez ergo sero penitet: oportet non solum timere deũ iudicem: sed iustum diligere. non tm̃ penaz timeat: sed anxietur pro gloria. debet enim dolere de crimine ⁊ de omni p̃dicta varietate eius. Quod q̃uis de ei⁹ salute augustinus potuit dubitare:
Ezech.18 credo quidem illi qui dixit. Quacunq; hora ingemuerit peccator et
t.33. conuersus fuerit: vita viuet ⁊ non morietur. dixit conuersum ⁊ nõ tm̃ versum viuere. versum quidem viuere puto: qui dolet de crimĩe. conuersum: qui dolet de omni ei⁹ quã exposuimus varietate. vertitur a peccato qui iã vult dimittere peccatum. conuertitur qui tot⁹ ⁊ omnino vertitur. qui iam penas non timet: sed ad bonum domini festinat tendere. que conuersio si contigerit alicui etiam in fine desperandum non est de eius remissione: sed quoniã vix vel raro est tam iusta conuersio: timendũ est de penitente sero. Quem enim morbus vrget ⁊ pena terret: ad veram vix venit satisfactionẽ: maxime cũ filij quos illicite dilexit sunt p̃sentes vxor ⁊ mundus ad se vocet.

Multos solet serotina penitentia decipere: sed quoniã deus semper potens est: semper etiã in morte iuuare valet quibus placet. Cũ itaq; opus sit nõ hominis sed dei fructifera penitẽtia: inspirare etiam potest quã docũq; vult sua misericordia: ⁊ remunerare ex misericordia quos potest dãnare ex iustitia. Sed quoniã multa sunt que impediunt ⁊ languentẽ retrahũt. periculosum est ⁊ interitui vicinuz ad mortem protrahere penitentie remedium: sed magnum est cui deus tũc inspirat. Si quis enim est q̃ veram penitentiam expectat quaz dei clementia maiorem sentiẽs dei bonitatem sua nequitia. sed si etiã sic cõuersus fuerit: vita viuet ⁊ nõ Ezech.18. t.33
morietur. non promittimus tamẽ q̃ euadet omnem penam. Nã prius purgandus est igne purgatonis: qui in aliud seculũ distulit fructum ꝙuersionis. Hic etiam ignis ⁊ si eternus non sit: miro tamẽ modo grauis est. Excellit enim omnẽ penam quam vnq̃ aliquis passus est in hac vita: nunq̃ in carne tanta inuenta est pena: licet mirabilia martyres passi sint tormenta: ⁊ inuiti nequiter quanta sepe sustinuerunt supplicia. Studeat ergo q̃s sic delicta corrigere: vt p⁹ mortem non oporteat penam tolerare

Quedam enim peccata sunt mortalia que impenitẽtia sua vitalia: non tamen statim sananť. sepe enĩ est q̃ moreretur: nisi medicaretur: non tamẽ statim sanatur. languet victurus q̃ prius erat moriturus. qui autẽ impenitens moriť: omnino moritur: ⁊ eternaliter cruciať. qui autẽ impenitẽs finitur: si semper viueret semp peccaret. at õi est miserentis q̃ operaťr finẽ peccãdi.

a Quod aūt. Omisit mgr questionē positā i the mate tanq̄ nihil dubitatiōis hñtem. qz ḡcun/q̄ tpe exact⁹ semp tenet obitū reddere. xxvij q. ij. si tu. z xxi. q. c. j. z ponit aliā satis affinē. an liceat tpe oōnis vacare ꝑ iugali operi in exigēdo. z sup hoc nora diuersas o/piones. nā ḋdaz inherentes istis ca. dicūt q tem/pore oōnis non dz ḋs cognosce/re vxorē suā. alij vero intelligunt ea de consilio. tu mediā viā tene/as. maior ei me/dijs gra reb⁹ in/est/dic q q̄ñq̄z est p̄ceptū nō co gnoscere eā. qñ/q̄z ꝑsiliū. p̄ceptū est q in his die/bus nō cogscat eā cā saturande libidinis/naz cū alias peccat ve/nialiter ſm nos. sic eā cognoscen do in his diebus peccat mortaliē Consiliū vero ē. vbi vult cogno/scere eā cā sobo/lis velvitāde fornicatiōis. hec ār oia intelligas in exigente. Nā vt ꝓmisi sp exact⁹ tenet reddere. li cet exigēs ħ tpe peccet. ar. ꝺ. e. q. v. noluit. dicunt ñ quidā q si ei cōstaret q vxor peteret debitum cā libidinis ex/plende nō ei red deret.

1. Reg. 21

Joh. 6

b Sciatis. de/scendit. ḡliē descendit habes de conse. di. ij. si/cut vetus. b.

ob hoc etiā sine fine torq̄bi/tur: qz nunq̄ virtute ditabi/tur: semp plenus iniquitate: semp sine charitate torq̄bit sine fine. Questio. IIII.

a Quod aūt oōnis tempore cōiugali operi alicui non licet vacare.

Btūs hiero. i q̄dā ꝓ. scribit ita dicens. Tempore q̄ vxo ri debitū redditur a carnib⁹ agni abstinere oportet.

b Sciatz frēs charissimi: q̄m q̄cūq̄ vxori debitū reddit: vacare nō pōt oratio/ni: nec de carnib⁹ agni come dere debet. Itē: si panes ꝓ/positiōis ab his q vxores su as tetigerāt: comedi nō pote rant. q̄nto magᶻ ille panis q c de celo descēdit: nō potest ab his q ꝑiugalib⁹ pauloañ he d sere cōplexibus violari atq̄ ꝓtingi. nō q̄ nuptias ꝺdem nemus: sed q̄ eo tēpe q̄ car nes agni māducaturi sum⁹: vacare a carnalib⁹ operibus e debeam⁹ Itē aug⁹. A cōiu gali concubitu sctōrū solen nitatibus est abstinendū

f Quotienscūq̄ aut dies natal⁹ dñi aut relique festiuitates aduenerint: non g solū ab infidelitū concubina/rū consortio sed etiā a ꝓpr̄ijs vxoribus abstinere debem⁹.

Item ambrosius in ſmone de aduentu domini. Dieb⁹ ieiuniorum a propr̄ijs vxorib⁹ abstinere oportet.

h Fratres non solū debe tis ab oīni immūdicia abstinere: sed etiā ab vxori/bus ꝓpr̄ijs studiosissime con tineatis. nullus oīno vxori sue ieiuniorū diebus ꝑiunga tur. Item super epistolā pri/mam ad corinthios.

i Si causa ꝓcreandoz fi/liorz ducit vxorē mul tū temp⁹ ꝓcessum videtur ad ipm vsum: qz z dies festi z di k es processionis: z ipsa ratio l cōceptus z part⁹ iuxta legez cessare vsum carnis his debe re temporib⁹ demonstrant. m Item augustinus in li. que/stionum ve. z no. testamenti. Vxoris vsus certis diebus cessare iubetur

n Christiano cū vxore sua o aliquādo ꝙuenire licz: aliqñ non licet. ꝓpter ꝓcessi/onis enim dies z ieiuniorū aliquando non licet conue/p nire: qz a licitis etiā abstinē/dum est ad temp⁹: vt facilius impetrare possit quod postu q latur. vñ apls ex ꝑsensu ait: abstinendū est ad tps: vt ex/r pediti⁹ vacetᶻ oōni. nā ēt ꝛz legez in ieiunio cedere z iur gari non licet: postea vero li

h Fratres. consium est.

Sz cā. ꝙcessuz. z ita vidz q aliqō tps sit ꝓhibitum in q̄ nō debeat vxorē suā cognoscere cā sobol' pro/creande. et ita ñ ꝑsiliū. sz fac vi i eo q̄ dicit dz. ñ enī dixit nō est. vel intelligas in casu in q̄ loquit c. qū. s. cognoscit eā cā sobol'. quia forte i eo casu ñ dz ad eā accede/re. secus si causa incōtinentie.

k Processionis. i. rogationū vt. ꝺ. de ꝑ. di. iiij ꝓnunciandum.

l Conceptus ex quo. s. partus incipit moueri. Ħ etiā cōsiliū est ſm nos sic etiaz de menstruata. di. v. ad ei⁹ vero. licet. h. ꝺicit.

m Lege. dis. v. §. j. Jo.

n Christiano ꝛxviij. q. j. sic enim.

o Non licet. i. nō expedit. et ita illicitū dupli citer dicitur.

p Alicitᶻ. ꝓpter ħ z illud ꝺ. c. nec vxorez. die omnia hec de cō silio intelligēda.

q Ex consen su. hoc non est i apostolo. sed est ibi sensus aucto ritatis apostoli. vnde est argu. q potius sit sensus auctorizatᶻ apo stoli attendend⁹ q̄ verba. extra de verbo. sig. ꝓpterea.

r Orationi. Sed dicit auctas. nō desinit orare qui bñ facit. Sz qlibet reddēdo debitū bñ facit. ḡ orat. q̄re ergo cessabit vt orationi vacet ſ&. orare hic stricte sumitur ſm q orario fieri debet in ecclesia. vel hoc de exigentre aliud in reddente. ex de conuer. cōiu. quidaz. Item none ōrtidie est orandum. videtur ergo iugis cō tinentia indicenda cōiugatis/sed nomine oōnis tem/pus deputarū ieiunijs quibus nitit orario intelligi/tur. vt tempus quadragesimale z quattuor temporū z sanctorum vigilie. ex de obser. ieiu. consilium.

s Nam z ſm legem forensem. i. romanam. vt. C. de fer. quadraginta. vel mosayeam vbi dicitur ecce ad li/

c Non pōt. ꝓpter reuerentiā sacri/vt intellige cū causa saturāde libidinis cōmiscet ei/vel cōsiliū est al's eū ex necessitate tenet reddere. vt. ꝺ. q. ꝓri. c. j. ḡre pu/niretur. cum tm̄ pro mortali abstinendum sit a corpo/re christi. ꝺ. de conse. dist. ij. quotidie.

d Cōplexibus. z cā libidinis explende ſm quosdā.

e Debeam⁹. quantū in nobis est. alter tñ peccat in exigendo. sed reliquus nō peccat i reddēdo. nā z si pec cat q̄ ꝑcipit. nō tñ peccat q obedit. xxiij. q. j. ḋd culpaᶻ

f Quotienscunq̄. festiuitates. de quib⁹ inuenio in his capitulis. de conse. dist. iij. c. j. h.

g Ab infidelium. Infideles eos vocat qui peccāt mortaliē. ar. xxiij. q. iij. forte. vel qz nō seruāt fidē amī/

Anō q nō desinit orare
qui nō exsat ixne facie.

tes ꝛ ɔrectiones ieiunatis.ꝛ percutitis pugno impieta tis.vel canonicam.xv.q.iiij.placita.Jo.

a Q Ui in castigatione.s.flagellorum.

b ¶ Uictus.i.conuict⁹ ꝛ cōpunct⁹.vel meli⁹ vi ctus genitiui casus.q̄si in abstinētia ꝛ parcitate.s.ieiu nādo ꝛ ieiunijs se castigando.

c ¶ Nisi egre/diat̄.q̄ntuz in se est/vl' si vxor cō/sentiat.

d U Ir cū pro pria.coiu/ge. Casus i p̄ma pte loquit̄ de eo q̄ cā incōtinētie ad vxorez acce/dit.tali consulit̄ ab ingressu eccle sie abstinere vs/q3 advesperum. In scda de eo q̄ causa prolis eaz cognoscit.iste ta lis si vult nō so/lū intrare eccle/siam sed etiā cor pus christi acci/pere pmittitur. In tertia de eo q̄ causa libidinis explende. huic i isto.c. pnia non imponit̄. ꝛ dicit̄ tn̄ de eo q̄ graui us delinquat q̄3 in primo casu.

e ¶ Intrare.vi det̄ ergo q̄ mul/to forti⁹ q̄s phi bēdus sit ab in/gressu ecclesie p mortali.cum hic impediatur pro veniali.ꝛ ita qui est in mortali nō

pl.50 debet ecclesiā in gredi. q̄d quidā admittunt.vt.x/ xj.di.deros.in fi.ꝛ.xj.q.iij.nullus sacerdotū. ꝛ de pe. di.j.qui sanct⁹ sacerdos est.quod nō est verum nisi sit excōmunicat⁹.xj.q.iij.excōmunicatos.ꝛ.c.cū excōmu nicato.vel interdictus.ex̄ de offi.dele.sane.de illis cō/stat.vel nisi sint cōtumaces.xj.q.iij.qui iubente.vl' pe nitentes.l.di.in capite.ꝛ quidā sacrilegi.vt.lxxxj.dis. si q̄.v.q.ij.pnīti.ꝛ.xij.q.ij.de viro.al's quilibet p̄t ingre di.vt de cōse.di.j.eps nullū.j.q.j.qui studet.vbi dicit̄ q̄ dn̄s admisit oēs pctōres intrare ecclesiā p̄ter simo/niacos.potius enim frequētabit ecclesiā qui est in mor tali.vt dominus eum conuertat per verba sacerdotis. vt.s̄.de pe.dist.v.falsas. in fi.b.

f ¶ Usus.argu.pro consuetudine ro.ec. seruanda.et verum est cum hoc docet.xj.dist.nolite.

g ¶ Uoluptate.ꝛ ita coitus nō pōt fieri sine peccato Hic applaudit sibi.h.ꝛ sumit opinionē q̄ nunq̄3 op⁹ coniugali sine peccato pōt exerceri.vnde etiā qui debi tum reddit peccat venialiter.q2 semper quidam est ibi pruritus ꝛ voluptas in emissione spermatis.ꝛ iō chri/stus noluit nasci ex coitu.q2 nō potest sine peccato ꝛc. xxvij.q.ij.om̄e.ad finē.videt̄ ergo q̄ teneat̄ aliq̄s pec care ꝛ tenet̄ reddere debitum.vt.xxvij.q.ij.si tu.ꝛ.ī.q. xxi.c.j.nec potest reddere nisi peccet.ergo tenet̄ pec/care. sed hoc ar/gu.n̄ valet. In/stat.h.p̄s byt̄ te/netur cātare mis sam.nec pōt can tare nisi habeat linguaz.ergo te/net̄ h̄re linguaz Et s̄m.h. pec/cat homo ex ne/cessitate in p̄mis motibus . et ita erit quis pple/xus s̄m.h. inter veniale q̄d sur/git ex p̄mis mo/tibus ꝛ mortale. nā d̄ primis mo tibus dicit apo/stolus.ago quod nolo. ꝛ surgunt in nobis et sine nobis.de pe.di. ij.it̄ hec. P.mā/ducator dixit cō tra.vt nō.xiij.di stinc.nerui. Itē ex hoc sequeret̄ q̄ bene faceret ꝛ male.quia repu/tatur ei ad san/ctitatem si red/dit debitum . vt ī.e.q. proxi.c.j.

cet. I tē iohes chrysostom⁹.

Non vere pniam agit q̄ con tinentiam non seruat

a Q Ui in castigatione vi/
b ctus se dicit agere pe/nitentiā:frustra h̄ s̄mone p/
c mittit:nisi egrediat̄ de cubi/li suo:ꝛ ieiunio cōtinentiam addat. I tem grego. **Ab in/gressu ecc'lie temperare se de bet vir cum ppria vxore dor/miens.**

d U Ir cum ppria vxore dormiēs:nisi lo/
e tus aqua ecclesiā intrare nō debet. Quis diuerse hominū natiōes de hac re diuersa sen tiant:atq3 alia custodire vi/deant̄.romanoꝝ tn̄ semp ab
f antiquioribus vsus fuit post admixtionem ppie vxoris ꝛ lauacri purificationē q̄rere: ꝛ ab ingressu ecc'lie paululuz temperare.nec h̄ dicētes cul pandū putam⁹ esse cōiugiū. sed q2 ipa licita admixtio cō/
g iugis sine voluptate carnis
h fieri non potest: ideo a sacri loci ingressu est abstinendū: q2 voluptas ipsa sine culpa nullaten⁹ eē p̄t.nō eī de adul terio vel fornicatione:sed de legitimo matrimonio susce/ptus erat qui dicebat . Ecce
i enī in iniquitatib⁹ ɔceptus sum ꝛc. ¶ Oportet ita legiti/mā carnis eē copulā:vt cau/sa prolis sit non voluptatis: ꝛ carnis cōmixtio creando/rum liberoꝝ sit gr̄a nō satis/
k factio viciorū.siq̄s vero sua coniuge non cupidine volu/ptatis captus: sed solūmodo creandoꝝ liberorū gratia vti tur:ip̄e pfecto siue de ingres su ecclesie seu de sumēdo do/minici corporis sanguinisq3 ministerio suo est iudicio re/linquēdus.quia a nobis p/
l m hiberi non debet accipe:qui
n in igne positus nescit arde/re.cum enim non amor pcre
o ande sobolis : sed voluptas dominatur in opere cōmixti onis:habent coniuges etiaz
p de commixtione sua q̄d de/
q fleant.tūc aūt vir q̄ post ad/mixtionez ɔiugī aq̄ lot⁹ fue/rit:etiā sacre cōmunionis va let mysteriū accipe: cū ei s̄m prefinitam sententiam eccle/
r siaz licuit intrare. H inc etiā in dieb⁹ abstinētie nuptie ce lebrari phibent̄. U n̄ i lao/dicensi concilio legitur.

In diebus q̄dragesime nu/ptias celebrare non licet.

h ¶ Non pōt. de facili. ꝛ ideo quia dubium est aqua aspergat̄.

i ¶ Iniq̄tati/bus.i.voluptatibus.iniquitas enī ppie designat cri/men.de peni.di.iij.§.q̄ autem.c.ille rex.vel dic iniqui/tatibus.i.originali peccato.siue fomite.vnde theolo/gi colligūt ex hoc q̄ plura sunt originalia huiusmodi. ꝛ tunc dic iniquitatibus.i.cum iniquitatibus.

k ¶ Uiciorum.ar.dist.xiij.nerui. l ¶ Prohiberi. id est dissuaderi. m ¶ Qui in igne.i.in ardore concu piscentie.i.in amplexibus vxoris igneis.

n ¶ Nescit.id est nescit consentire libidini vxoris sue sed reddit debitum vxori exigenti.

o ¶ Sed voluptas.exercende libidinis.

p ¶ Quod defleant.est enim coitus tunc mortale pec catum s̄m.h.vt.xxxij.q.iiij.origo.sed causa incōtinen/tie veniale.vt di..xxv.§.al's aūt.ea.xxxij.q.ij.quicquid .§.his ita.immo s̄m nos nec hoc casu est mortale sed veniale.ꝛ hoc indicat cum dicit.q̄d defleat.

q ¶ Tunc autē.hoc respicit principium huius.c.

r ¶ Hinc ēt.h agit d̄ illo īpedimēto q̄d d2 tp̄s feriaꝝ

de quo dicũt quidã q impedit ꝛtrahendum ꝛ dirimit ia ꝛtractũ. q ꝛtrahit ꝑ ꝛstitutionẽ ecclie ſ. e. nõ oportet. ꝛ eẽ de ma. ſ. ꝛtra inẽ. ec. videt. in antiq̃ alij meli⁹ dicunt. q ly impediat nõ tũ dirimit. ar. eẽ de ma. ꝛtra. inẽ. ec. c. vl. in fi. ꝛ. c. pe. ꝛ eẽ de temp. or. ſane/ vñ mri/ moniũ in q̃dra/ geſima nõ ꝓhi betur cõtrahi. ſz ꝓhibẽt nuptia cõuiuia ꝛ nu ptiales ſolẽnita res ꝛ ſolẽnes tra ductiones ꝛ car nis cõmixtio. ꝓ ergo mrimoniũ ꝛtrahi in q̃dra/ geſima. ſed illa tũ non debet du ci. ſicut ſm leges mulier ꝓ tpe lu cus alij viro de ſponſari. ſz non tũ traduci. vt. ff. de his q̃ nõ. ifa. ſolet. §. q̃ virũ. ꝛ h ẽ expſſũ. eẽ de feriis. capellan⁹ .ar. ad hoc. ff. de ritu nup. ſicꝫ of ficiũ. naz cũ ſolo cõſenſu ꝛhatur. cur nõ ꝛtrahere tur hoc tpe. Cõ tranſ. non mino rem. Jo.

a ON opor/ tet. natali/ cia. nõ mrtyrũ ſz hoium. vel ad ſtam intelligas.

b ON licz in quadrage/ ſima. h de hone/ ſtate dicũt q̃daz .ff. de ritu nup. ſemper in cõiun ctionibus.

c Natales. põt dici h eẽ ab/ rogatũ. nam ho die celebrant̃ be ne in q̃drageſi/ ma. vel intellige q nõ debent ce/ lebrari. vt fiant ibi ꝙuiuia ꝛ interſint hiſtriones ꝛ mi/ mi q̃ turpia ꝛc. ꝛ huic intellectui ꝓſonat qõ ſequit. ſed tñ in ſabbato ꝛc. ꝛ. ſ. e. nec vxorẽ natales vocant̃ mar tyrum paſſionũ dies. quia in eis naſcunt̃ ad vitã ꝛ mo riuntur mundo. de conſuetudine eſt in eccleſia medio/ lanenſi. q in quadrageſima non celebrant̃. de his na/ talibus habes. C. de ꝓba. neq; natales. ꝛ virgilius. Deus eſt natalis tolla. ꝛ cetera. Johannes.

d ON oportet. hebdomadibus. ſed nunq̃d iſte tres hebdomade ſunt immediate ante feſtũ ſancti io/ hannis. ſubaudi. nõ ſed cum interuallo inter eas et feſtum. decre. eẽ de fer. capellanus ponit has duas opi/ niones/ ſapp̃robat tamen q cum interuallo accipiende

a ON oportet in q̃drage ſima aut nuptias vl q̃/ libet natalicia celebrare Itẽ ex ꝛci. martini pa. De eodẽ.

b ON licet in q̃drageſi/

c ma natales martyrum celebrare: ſed tñ in ſabbato ꝛ dñica p cõmemoratõnẽ eo/ rũ oblatiões offerre. ſed nec natalicia nec nuptias liceat in quadrageſima celebrari. Itẽ ex concilio hilerdenſi.

d ON opor/ tet a ſeptuageſima vſ/ q; in octauã paſche ꝛ tribus hebdomatibus ante feſtiui/ tatẽ ſancti ioõis baptiſte: et ab aduentu dñi vſq; poſt epi phaniã nuptias celebrare. q

e ſi factũ fuerit ſeparenẽ. Itẽ nicolaus papa ad conſulta bulgarorum. De eodem.

NEc vxorem ducere: nec cõuiuia facere in q̃dra geſimali tpe conuenire poſſe vllo modo arbitror. Hec autẽ ſeruãda ſunt ſi vxor cõſenſum adhibere voluerit. Cetera ſine eius ꝓſenſu nec cauſa orationis cõtinentia ſeruari debet. Unde aug⁹. in libro de adulterinis coniugijs.

Niſi ex ꝓſenſu cõmũi oroni ꝙuges vacare nõ poſſunt.

f APoſtolus nec ad tempus vt vacent oratio/

g ni niſi ex ꝓſenſu voluit cõiu/ ſunt. ꝛ incipiunt a diebus rogationum.

e Separẽtur. ad temp⁹. eẽ de ma. ꝛtrac. cõtra inẽ. ec. ſe. nec eſt ꝑ. eẽ. e. ti. ex lrãs. in fi. q̃ ibi loquit̃ ó in/ terdicto eccle nõ de tpe feriato. vel ibi ꝓhibẽt ꝑpetua ſeparatio hic permittitur ad tempus.

h ges: nec carnali inuicẽ frau/ dari debito. Hinc etiã in ſe/ cundo ꝓcilio arelatenſi legi/ tur. Niſi ex cõſenſu cõmuni ꝙugatis pnia nõ detur.

i PEnitentiã ꝙugatis nõ niſi ex ꝓſenſu dandã eſ ſe precipimus. Queſtio. V

k QUod autẽ ſine cõ ſenſu vxoris vir ẽtinentiã vouere non poſſit: mult̃ auctoritatib⁹ ꝓbatur.

l AIt enim auguſtinus ſuper pſalmum. c. xlvj.

Non poteſt vir continentiam ſeruare niſi vxoris tenea/ at conſenſum.

m SI dicat vir cõtinere iã volo. nolo autez vxor non poteſt. quod eni tu vis

n non vult illa. nunquid p continentiã tuam debet illa fieri fornicaria: ſi alij nupſerit te viuo: adultera erit. non vult deus tale damnum tali lucro compenſari. redde debitum: ꝛ ſi nõ exigis redde.

o ꝓ ſatiſfactione perfecta deus ſibi computabit. ſi nõ q̃ tibi debetur exigis: ſed reddis q̃ debetur vxori. Item alexander papa ſecũdus landulpho in toꝛſica.

Non debet extoꝛqueri mulieris conſenſus ad continentiam deo vouendam.

APoſtolus ꝛ oratiõi pri uate vel priuato loco q̃ facere et incipere velit: ſz ſolenni orationi miſſe ꝛ tempori ꝛ officio a canonibꝫ ꝛ vniuerſali eccleſie ꝺictoꝛ va care licet ꝛ debꝫ ꝛ põt. vt de ꝓſe. di. ij. oĩs homo. ſ. e. q. ij. quos. ſ diſt. v. c. iij.

g Niſi ex cõ/ ſenſu. niſi ꝓ ſuc/ curſu terre ſan/ cte. eẽ. de vo. et vo. redẽ. ex mul/ ta. *. in tanta.

h Fraudari. ſed ſi in eccleſia velit vxor debi/ tum exigere a vi ro. nunquid de/ ber ei reddere. H. dicit q ſic ſtu contra. argu. ff. de ſolu. q dici/ mus. ſed quid ſi a ſacerdote tem pore canonis pe tatur debitum. idem dico q nõ tenetur reddere tunc argu. xxix. diſt. c. ij. b.

PEnitenti/ am. publi/ cam. ſ. et ſolen/

i nem. ſcz per quam ius alterius leditur.

QUod autem. ſine conſenſu. Nec queſtio. v. ne

k gatiue ſoluitur. quia non poteſt continentiaz vouere ſine conſenſu vxoris expreſſo vel tacito: niſi ſit ſponſa nondum cognita. extra. de conuer. coniu. ex publico. ꝛ in caſu fornicationis. vt. xxvij. q. ij. agathoſa.

l AIt enĩ ſup pſalmo laudate dñm qñ bonus eſt.

SI dicat. fornicaria. xxvij. q. ij. ſi tu.

m Non vult. xxiij. diſt. q; air.

n Pro ſatiſfactione. quia reddere debitum meritorium eſt. ſ. e. ſcõm. xxxij. q. ij. cõnubia. ꝛtra. ſed ibi ſoluitur. Johannes.

o

a NOtificasti.sine abbate.idem si cum abbate.
b ¶ Minis.ar.q ꝓfessio vel cōfessus ab aliꝯ ꝓtra ipm extorte nō iudicat illi.ar.xxxj.q.ij.lotharij 7.xv.q.vj.auctoritatē. c ¶ Licentiā itē ar.a contrario sensu q nō pōt exire de monasterio q cū vxoris intrauit licentia.

Itē arg. q coacta licētia vl volūtas nulla est. qz hic fuit licentia vt in pn. ōz. sed qz coacta. iō hic nulla ōz. sed videt ꝫ .xv.q.j. merito. vbi dicitur q coacta volūtas volūtas ē. ¶. sec⁹ est ōz in mimonijs. vbi exigit voluntas directa vel spontanea. exē ō spōcū locū. 7 in habitus assumptione. exē. qō me.cā. c.j/sec⁹ est in iuramēto vbi nulla excusat necessitas. qz ipm necessitatis sp est. xxij.q.j.ita ergo d ¶ Cū omi.argu. q ꝑmissis circūstātijs alicui facto debitis nō intelligit illō esse factū. ē. xxx. q.v. aliē di.xxiij quotūdā. ē. xvij q.ij. gonsaldus. ar. ꝓtra. exē ō re. 7 transl. ad aplicā sedē. qz tenet ibi monachatio omissa ꝓbatiōe. e ¶ Cum festinatione. sed nunquid tenetur vir iste continere p⁹ mortem vxoris. sic nō exigere ꝑt. ad monasteriuz tamen nō cogit redire. exē de conuer. coniu. ḋdaz.

a NOtificasti te mortete/nus infirmatū 7 peccatoꝝ tuoꝝ recordatione 7 terroꝛe valde pauefactuz anxie quesijsse monachuz fieri: et a b tua vxore minis et terroꝛib⁹ c eā occidendi ad hoc licentiā extoꝛsisse: 7 sic te monasticaz vestē ine abbate 7 monasteriū petijsse. postea vero cū sanus fact⁹ esses: tue vxoꝛi 7 reclamationib⁹ eiusq vlulatibus 7 planctib⁹ tueq; familie dispersionib⁹: vtpote penitēs deuict⁹ domū remeasse: 7 post mltos dies quoꝝdam sapientū ꝓsilio ad iā dicte mulieris cubile redijsse. nunc aūt si tua vxore vti licear: nostrū requiꝛ consiliū. si ita deniq; ē vt tu⁹ nūci⁹ narrat. nō videt nobis rōnabiliter neq; iuste factū: quoniaz d cū oīi homini ad monasticā tendenti vitā legaliter iuste 7 sancte sit pagendum. tu ꝓtra leges minacit 7 violenter a tua vxore partim terroꝛe moꝛtis partim tue infirmitatꝭ doloꝛib⁹ exinanitus deuia secut⁹ nulla vt dicit licētia accepta recessisti: 7 monasteriū petisti. nō enī violētia sed ex pari volūtate 7 ꝓsensu sicut sancti pres dicūt ꝫ fieri debet. neq; vir monasterium eligere aut ꝓfessa ꝓtinentia e habitū cū festinatione debet

mutare. Item ex.c.apud cōpendiū. Vir pōt abnuere vota continentie: que sine eius cōsensu deo vxoꝛ obtulerit

f MUlier si sine licentia mariti sui velū in capite miserit: si viro placuerit g recipiet eā itez ad ꝓiugiū.

Item augu. ad editiam. Non pōt vir cōtinentie vota rescindere: que sine eius assensu mulier deo ꝓmiserit.

h QUod deo pari cōsensu voueratis ꝑseueāter vsq; i finē reddere debuist⁹. a quo ꝓposito si ille lapsus k est: tu saltē instantissime ꝑseuera. qō te nō exhoꝛtaret: nisi qz tibi ad hoc ipe consenserit. Nam si nunq; tenuisses l ei⁹ assensum: numer⁹ null⁹ te defendisset annozum. et post pauca: non quia pariter temperabat 7 cōmixtiōe a carnali. ideo tu⁹ marit⁹ esse destiterat: imo vero tanto sanctius inter vos ꝓiuges manebat 7: m q̄nto sanctioza ac cōcorditer placita seruabatis. Nihil g de tua veste nihil de auro vl argento vel q̄cunq; pecunia reb⁹ nullis terrenis tuis sine ei⁹ arbitrio facere debuisti. 7 infra. Est ḋdā ꝓ modulo ꝑsone habit⁹ matronal' a vidual veste distinct⁹: q̄ pōt fidelibus ꝓiugat 7 salua religiōis causa vl obfuantia ꝓuenire

cante sede alienataz a capitulo repetere vel ꝓcūꝫ retinere. xij.q.ij. siqua de reb⁹ vtrū aut vir teneaē eam revocare vel parie conuerti vel cōtinentiā vouere. dictū est. xxvij.q.ij. agathosa/nā si nolit eā revocare. eps debet sua auctē extrahere. ar. eē. de ꝓuer ꝓiu. c.j. naz bonus iudex ōz talia cozrigere. eē. de of.oz. c.j. ff. ō offi. ꝑsi. ꝑses.

g ¶ Coniugiū. sed pone q mulier sine licētia intret religionem. imo viro ꝫdicente. p⁹ vir consentit. ſz ipa ꝫdicit. nūqd pōt ipa exire. videt q nō. qz vltim⁹ cōsen/sus ꝫfirmat ꝑcedētes. ff. ō f. rusti. ꝑdi. ꝑfundū. ar. ꝫ. ff. cōmūia pre. receptū. vbi dicit q prior cōsensus ōz durare. ḋdā dicunt q exire pōt 7 sed ꝫ. eos est. eē de eo ḋ dux. in ma.c.j ꝑ qō dico q exire nō ꝑt ſz vsq; quo hēbit marit⁹ lniam rēsonandi cā. dicunt ḋdā q ꝫ. annū et diē. arg. xx.q.ij. puella. Baz. docebat q ꝫ. triennium. xvij.q.ij. si quis incognit⁹. alij dicūt q tūc potest revocare cū primo copiaz habuit post nō. ē. j.q.j. constat. sego dico q q̄ cunq; potest. vt ꝫ.c.ꝓxi.

Quod deo. in finē voti emissi. b.

i ¶ Instantissime. ar. q fides ē seruanda ei qui

contra fidem venit. xxij.q.iij. innocens. argu. contra. xcv. dist. esto. extra de iureiur. peruenit.

k ¶ Perseuera. sed ḋd si alter fornicetur postea. nunquid reliquus potest ipm repetere. arg. sic. q nō. arg. ꝓtra eē de iureiurā. tua. dicunt quidam q auctoritate episcopi restituetur ei. vt eē. de diuoꝛ. ex litteris.

l ¶ Numerus. ar. ꝓtra ꝑscriptionē. nō enim ꝑscripti one temporis defendit. qō ab initio de iure cōmuni nō potest sorziri effectum. vt dist. xciij. c. illud autem. dist. c. contra moꝛem. ē. j.q.j. nullus episcopus.

m ¶ Sanctioza. ab initio tñ cū ꝫhūt. ꝫriā debēt hē volūtatē. ſ. de sobole suscipiēda. xxvij.q.ij. oīe itaq;

a ¶ Hunc. ex hoc videt q̄ vxor nō possit facere ele/mosynā sine lnīa viri. sed istud intelligas de rebꝫ dotalibꝫ. nā dominiū rerꝫ dotaliū est penes mulierē de iure naturali. de iure ciuili ē penes maritū. C. de rei uē. do/ce. Et de his intelligas ff. c. fl si vis intellige de paraphernalibꝫ. ꝑsiliuꝫ est hoc. nam cui cōmisit corpus honestū ē vt res cōmittat. C. de pac. cōuen. hac lege. z ex̄ de do/re post diuor. c. vlti. sed q̄ro cum isti voruꝫ emiserint q̄re vestes mutare nō p̄nt. ad hoc dicas q̄ vir duplicem habet fuiturē i vxore. vnā q̄ ad debitū reddendū. aliā q̄ ad mistę/riū sibi exhibendū. sed vñ licet vnā relaxauerit. non ꝛñ aliā. ff. de ser. vr. prędio. si domus. z ex̄ de cōuer. con. quidaz.

b ¶ Magꝫ. q. d. cū pduxisti eū ad scādalū dissē sionis. potiꝰ malū fecisti viro nō obediēdo q̄ bonū feceris abstinendo.

c ¶ Anna. i. vidua.

d ¶ Susanna. id est vxorata.

e Ecundū ꝟba. i. q̄d̄ dicitur de debito reddendo.

f ¶ Imputaret ar. q̄ p cōpleto habet q̄ pvolentē agere. nō stat ne fiat. ar. ff. pri ma cā. q. v. pro/posito.

g ¶ Quisquis. tangit illa tria ꝟba apti. q̄ habēt vxores sine tan/q̄ nō hñtes. z q̄ vēdūt sint tāq̄ ñvendētes. et q̄ emunt sint tāq̄ nō ementes. h.

h ¶ Non faceret. s. in non faciendo elemosynam.

i ¶ Quia trāsiet. i. transitoriū est.

k ¶ Presumit. superbiendo cum eis.

l ¶ Securus. hec clausula repetitur cum qualibet p/cedenti ab illo loco quisquis ꝛc.

a huncte maritus si deponere voluerit. ne te velut viduam tactares illo viuēte: q̄ puta nō fuerat ī hac re vsq̄ ad dissensiōis scandaluꝫ pducēdꝰ.

b magꝫ inobediētie malo q̄ illius abstinētie bono. q̄d enī absurdi? est q̄ mulierē de humili veste supbire? cui te potius expediret obtemperare candidis moribꝰ q̄ in nigellis vestibꝰ repugnare: q̄ si te indumētū monache delectabat: z hoc gratius posset marito obseruato exoratoq̄ sumi: q̄ illo incōsulto cōtemptoq̄ psumi. q̄ si oīno nō sineret: q̄d tuo ꝓposito deperiret? absit vt hinc displiceres deo q̄ ꝓiuge tuo nōdū defuncto. nō induerꝫ sicut anna: sꝫ

c sic susanna. ¶ dē. Cōtinentie meritū hz: q̄ incōtinētia vxoꝛ debitū sibi reddere cogit.

d Ecūdū ꝟba aplica etiā si vir ꝓtinere voluisset z tu voluisses: tibi debitum reddere cogereꝫ. et illi deus

e imputaret ꝓtinētiā: si nō sue ꝛ tue cederet ifirmitati: ne ī

f adulteriū caderes. q̄ꝙs igitur cōpatiēs infirmitati vxoris reddidit: nō exegit debitū. aut si ꝓpter ꝓriā infirmitatē ducit vxorē plangēs potius quia sine vxore eē non potuit q̄ gaudēs: q̄ ꝓduxit quisq̄ vēdit q̄d vtile nouit:

g q̄ z si maneret beatū non faceret. q̄ꝙs emit q̄d nouit q̄

h transit: z de his nō psumit. z fecit ex eo misericordiā cum

i nō habentibꝰ: securus expectat diē nouissimū. ¶ tem ad

m Na sola. cōrigenda. sic. ff. xxij. q. iij. diffinitio. z est hic ar. q̄ si alter sine licentia alterius interet religionē q̄ sua auctoritate potest exire. b.

n ¶ Ex alieno. hoc verꝫ est si eo ꝛio vouit vt auferat illi cuiꝰ est. alꝫs licitū est alicui rē alienā legare. vt in/sti. de le. §. nō solū. licet secus sit ſm canonem. vt ex̄ de resta. c. filius.

o Vnc salua bit. expōit hiero. illud apli ad timotheū. saluabit mlier p filiorꝫ generatiōe si pmānerit in fide z dilectiōe et sanctitate.

p ¶ Saluabit. id est merebitur saluari.

q ¶ Virgines. .i. integri ī fide.

r ¶ Si q̄ ipsa. .i. ꝛginitatē corporis. z est simplex relatio.

s ¶ Radicē. s. suiipsius.

t ¶ Carię. id est corruptionē sue carnis.

v ¶ Cōpenset. q̄ntū in ipa est.

x ¶ Pomis. i. filijs. q̄ dicuntur flos. z poma sicut mr radix.

y Oc solū. ꝟ ginitas sc carnis.

z ¶ Virginitate. s. mentis.

a ¶ Castitate. saltem in affectu seruata.

b ¶ Impfecta. quo ad vitā eternā pmerendā.

c Ui sitit. ꝟba pōt euangeliū. z loqꝫtur de siti continentie.

d ¶ Molitꝫ. ar. ad ea q̄ pfectius sunt neminē esse cogenduꝫ sed p/suadendū. nā talia consiliū sunt z non pcepti. arg.

armentariū z paulinam. ¶ ota continētie sine vxoꝛis ꝓsensu reddi non possunt.

m Ma sola causa esse pōt qua te ad id q̄ vouisti nō solū nō hortaremur: verꝫ etiā ꝓhiberemus implere: si forte tua ꝓiunx hoc tecū suscipe animi seu carnis infirmitate recusaret. Mā z vouē da talia nō sūt a ꝓiugatꝫ: nisi ex ꝓsensu z volūtate cōmūi. z si prepropere fuerit factuz: magꝫ est corrigenda temeritas q̄ psoluēda ꝓmissio. ne/

n q̄ enī deꝰ exigit sic̄s ex alieno alic̄d vouerit: sed potius vetat vsurpare alienū. ¶ tez hieronymus. Absq̄ ceteris operibꝰ nec sola virginitas saluat: nec cetera absq̄ virgi

o p nitate proficiunt.

Unc saluabit mulier si

q illos genuerit filios: q̄ virgines pmansuri sunt. si q̄ ipsa pdidit acq̄rat in liberis z dā

r nū radicis z carię floze com/

s ꝟpenset et pomis. ¶ tem.

t Oc solū nunc dico: q̄ quomō absq̄ ceteꝫ operibꝰ virginitas sola nō sal

u uat. sic omia opa absq̄ virgi

a nitate: puritate: ꝓtinētia: ca

b stitate impfecta sunt. ¶ dem

c Ui sitit vēiat z bibat. qui potest capere capiat. non dicit velitis nolitꝫ bibendū vobis est atq̄ curren

d dum: sed qui voluerit qui potuerit currere atq̄ potare: ille vicit ille satiabitur. z ideo plus amat ꝟgines christꝰ: q̄

e sponte tribuit q̄ sibi nō fue

f rat impetratū. maioꝛtisq̄ gre

xxj. q. iij. aliud. z. xxxij. q. j. integritas.

e ¶ Impetratum. s. pri. q. j. integritas quantuz ad corporalem. sed de mentali ꝓceptum est.

f ¶ Maioꝛtisq̄. sic. xxviij. q. j. iā nunc. nā nēo in necessitate liberalis existit. ff. de admi. le. rem legatā.

a Expedit. ſ. xxviij. q. j. ſi enī cōtra. ſed verū eſt q̄ non expedit ꝓpter onera matrimonij. vt. ſ. xxi. q. vij. omēs. ſed expedit ꝓpter fornicationem vitandam.

b Noluerunt. i. noluerūt exercere id ad q̄ nati ſūt ſ. vti copula carnali. ⁊ ita ſm ꝟ eſt ar. ꝙ copula carnali q̄ nullus ē naturaliter. igid⁹ ſ. e. q. j. reſiſti.

l. Cap. 7 alia ſra hz volu erunt eſſe q̄ nati ſūt. i. ⁊gines

Matth. 19 c Celoꝝ. ſup ple inquit recipiant mercedez in regno celoꝝ.

d Si castrati. ar. q̄ de vno ꝓcedit cē. vt. ſ. di. xlv. diſciplia. xviij. q. iij. fortē alibi dicit q̄ de vno negat de alio concedit. vt xxv. di. qualis.

e Finis. q̄ ꝑ missa. c. ſ. tūc ſalvabitur. ⁊. c. hoc ſoluz. ⁊. c. q̄ ſitit. equoce vtunt ꝟ noie virginitas q̄ꝫ ꝙ ⁊ginita te mentis q̄ꝫ carnis. ideo determinat vbi ſic vel ſic accipiat.

Mat. 19

f Et due. ſcz tunc ſaluabit et illa. ſ. hoc ſolum ibi. abſq; virginitate.

g De virginitatis. id que ē in mente.

h Principiū ſ. illius. c. q̄ ſitit.

i

Qui vxorē. conuertat intrando monaſteriū ſi iuuenis eſt. vel ſi ſenex ē. contineat i ſeculo. cē. de coūer. coniu. cū ſis. ⁊ ꝟ dic. h. q̄ eoipo q̄ dat vxori licentiā intelligit vouere. ⁊ ſi non exprimat cōpellendus eſt ire ad religionē. vt nō. ſ. xxvij. q. ij. a. gathoſa. ⁊ ſufficit tacita licentia. ſ. permittere vt hic ⁊ ar. cē. de coūer. cōiu. ꝙſuluit ſalij dicūt q̄ dat licentiā nisi exꝑſſe vouerat ꝓtinere. nō teneꝫ nec monaſteriū ingredi. imo eam reuocare poteſt de monaſterio. extra de coūer. coniu. c. j. ⁊ quod dicit hic ſimiliter conuertat dicūt niſi malit eā reuocare. ſicut enī ſm iſtos exꝑreſſus cōſenſus exigit in contrahendo. ita in ſeparando

est offerre gō non debeas cōi reddere qd exigeris. apoſtoli enī vxoris honoze contemplato. Si talis ē inq̄unt vita a homis cū vxoze: nō expedit nubere. quoꝝ dñs ſententiā ꝓhans. recte ait quidē ſentis q̄ non expediat homini ad celoꝝ regna tendēti accipere vxorē. ſed difficil' res eſt ⁊ nō oīs capiūt ẋbū iſtud. verū q̄b⁹ datū eſt. alios hominuz facit eunuchos natura: alios vis hominū. mihi illi eunuchi placēt: q̄s caſtrauit volūtas nō neceſſitas. libenter eos in meo recipio ſinu: q̄ ſeipos caſtrauerūt ꝓpter regnū celoꝝ: ⁊ ob meuz b cultū noluerunt eſſe q̄ nati ſunt. ſimulq; tractāda ē ſententia. qui ſe inquit caſtrauerunt ꝓpter regnū celoꝝ: ſi c caſtrati mercedem habēt regni celoꝝ. ergo qui ſe nō caſtrauerūt locū nō pñt accipere caſtratoꝝ. Finis huiꝰ d auctoritatis ⁊ due ꝓcedētes e de virginitatis affectu intelligunt: qui nō in voluntate f ſolū ſed in neceſſitate eſt. ꝑn. cipium vero de effectu intelligitur q̄ nō in neceſſitate añ votū: ſed in volūtate eſt: nec exigitur niſi repromittatur. Item ex cōcilio remenſi.

Nō licet illi ducere vxorē: q̄ ſuam velare pmiſerit.

i

Qui vxorem ſuā velare, permiſerit: aliā nō accipiat: ſed ſimiliter cōuerta/

mrimonio. ar. eꝫ de re. iur. omīs res/ alij diſtinguūt. q̄ ſi mulier ſciuit ius q̄ dedit viro licentiam. tunc ctiaz intelligitur vouere. ſecus ſi ignorauit.

Manifeſtum eſt. vota que ſcandalizant virum. vt k iacere in camiſia vel ieiunare cū ipe prandere.

l Niſi auctoz Mulier ꝑ non poteſt facere vo/ tū abſtinētie ſine voluntate viri/ ſed nūqd vir poteſt abſtinere ſine vxoris ꝓſenſu. ſic. ſ. e. cum caput. licet ꝑ cōiu/ ges ſint pares quantum ad votum continentie nō tñ q̄ntum ad votū abſtinētie. ⁊ hoc intelligo de ꝗlibet voto in ꝗ non ſit vxori ꝑ/ iudiciuz quo ad carnale debituz q̄uis ex illo voto oriatur ſcandalū mulieri. vt in hoc ſit differētia inter virum ⁊ mulierem. ſimiliter ⁊ de muliere dici poteſt. q̄ vouere poſſit dummodo q̄ illud votum mulieris nō fiat viro p̄iudicium. vel ſi nō oriatur ſcandalum viro. vt ſi vouet iacere ī camiſia cum eo. vel ſingulis noctib⁹ ire ad matutinas. ſal's tenetur mulier illud adimplere etiā viro ī uito. vt ſi vouet q̄ daret denarium amoze dei vl aliquid rale. hoc dicit. h/ canon tamē iſte indiſtincte loquit Frez videt q̄ mulier iſta peccet. quia magis obedien/ dū eſt deo q̄ homini. nā ſcriptū eſt. vouete ⁊ reddite cē. vij. q. i. in ꝓn. ſed dic q̄ mulier iſta non obedit viro ꝓtra dominū. q̄ domin⁹ hoc vult. ſ. e. noluit. eo autez ipo q̄ hoc viro cōceditur reuocare votum abſtinentie ꝓhibetur. de voto ꝓtinentie. imo nec viro ꝓceditur reuocare votū abſtinentie. imo peccat vir reuocando. ſed ꝓpiſt vxori. vt obediat. ſimile eꝫ de iureiurā. debitores. ⁊. xiij. q. j. qui culpatur. in fi.

anſ. q̄n mul tenet obedire uiro. ⁊ nō ꝙn q̄ deū.

m Permiſſa. continentia.

n Mulieri. ſ. xxij. q. j. ſiquis vxorem.

a ¶ Est ordo. i. a natiuitate ⁊ ortu pueriles. nã femina de corpe viri est. ⁊ alia rõ que in velamine corpis eius ppendit. b ¶ Vt seruiãt. ℞ adeo vex ẽ q̃ patronus ꝓsentẽdo liberte vt ℞hat. amittit in ea opas cum in officio viri debeat esse. vt. ff. de ope. lib. sicut.

c ¶ Maiori. maior dignitate filij fuiat minori p̃i. q̃ nõ est in dignitate/interdum maior etate seruiat minori ꝛ precepto dñi. vt esau iacob /et q̃ dicit hic nlla iustitia est. verũ ẽ fm ver⁹ testamẽ rũ. sed fm nouũ q̃ maior est sit sicut minister ꝛc. xciij. di. diaconi. sed melior lra ẽ vt minor seruiat maiori.

d ¶ Hec imago. id est i hoc dicit hñe simili/tudinem dei. b.

e ¶ In hoie. qr sicut pcesserũt a deo omia. sic ab adaz pcesserunt omia. hic accipit tm̃ hoc nomẽ in masculino gene/re. als cõis generis est. vr. ff. de ꝛ. sig. hominis.

f ¶ Vt vnus. i. imago dei⁹ ipe hõ. qr sicut aũ ꝓ fluxit ex latere dñi. sic⁊ eua ex latere ade. Jtez in hoc hz imagines qr hz rõnẽ ⁊ intellectũ sicut de⁹.

g ¶ Jmaginẽ. .i. similitudines. de pe. di. ij. illa ani/ma. b.

h ¶ Quia imago. ⁊ ío nõ debz celari.

i ¶ Mulier. ñ tñ q̃liber. qr non virgines de consuetudine. ſz fac vim in eo. qõ dicit glia. i. de⁹ nõ gloriatur ꝓ ipam sicut ꝓ virũ. nã ꝓ eã prima ꝓuaricatio est

k ¶ Satis. ⁊ pene. nõ tñ q̃ im moderate verberẽ. C. de repu. cõsensu. ⁊. ũ. c. q. ij. placuit. b. l ¶ Testionũ. i. accusationẽ m ¶ Lapidaretur. ⁊ ita videt q̃ in veteri lege nun q̃ vir obligabatur pena talionis. sed tu dic cũ. h. q̃ hoc locũ habebat tm̃ in accusatõe adulterij in ꝑmo coitu. pura cũ nõ inueniebat eã virginẽ. vel dicebat se nõ inuenisse et ipsa ꝓtrariũ ꝓbabat ꝓ

mittere: vt tñ eodẽ phibente reꝓmissa non valeat adimplere. ⁊ hoc vt dixim⁹ propter ꝓditõez seruitutẽ: qr viro in oĩb⁹ dz subesse. Unde aug. i libro qstionũ genesis.

Mulieres suis viris debent

a Est ordo natu (subesse
b rak in boĩb⁹: vt seruiãt femine vir̃: et filij parẽtib⁹:
c qz i illis hec iusticia ẽ: vt maiori fuiat mior. Jdẽ in questionib⁹ ve. ⁊ no. testa.

Hec imago dei ẽ in hoie
d e vt vn⁹ fact⁹ sit dñs ex quo ceteri oriantur: hñs imperium
f dei q̃si vicari⁹ eius: qz vnius
g dei hz vir imaginez. Jdeoq̃ mulier ad imaginẽ dei nõ est facta. sic etenim dicit: ⁊ fecit de⁹ hoiem: ad imaginẽ dei fecit illũ. hinc etiã apls. vir q̃
h dẽ ait nõ dz velare caput: qz i imago ⁊ glia dei. mlier tõ velet: qz non est glia aut imago
k dei. Jtẽ in eodẽ. Satis hic apparet quẽadmodũ virẽ feminas ꝑditas: ⁊ pene famulas lex esse voluit vxores dñi ꝓstituit. vt diceret aduersus
l m vxorẽ vir testimoniũ. vnd̃ lapidarẽ illa si hoc veruz esse
n demonstrarẽ. ipe tñ nõ vicissim lapidaẽ: si hoc falsũ eẽ
o cõstiterit: sed tñmodo castigatur ⁊ dãnificatur: eiq̃ ꝑpetuo iubẽ adherere q̃ carere voluerat. ¶ Jn alijs autez
p causis eũ qui testimonio fal/

non puniebatur vir talionis pena. sed tm̃. c. sicdos au/reoz̃ dabat patri puelle. n ¶ Demonstrarẽ. non ꝓ aspectu lintheaminis sanguinolenti. sed nec hodie cuz agit vir ad separationẽ sustinet talionẽ. secus si agat ad penã adulterij criminaliter. ex̃ de ꝑcura. c. tue. ideo aũt nõ punit vir pena talionis. qz ĩã alia via ꝓsequi/rẽ id qd̃ optauit. qd̃ esse nõ debet. ff. ꝓ socio. idẽq̃. ff. de ꝺi. insti. q̃ sub cõditione §. si quis. Deu. 19 I. Cor. 11 Ad. Timo

o ¶ Castigatur .i. verberatur.

p ¶ Qui testimonio. i. accusatione calũniosa. ℞ iõ ita exponenã testis nõ obligatur ad talionem. sed alio mõ punit a iudice si varie respondit. vr. C. de testi. nullũ. h. ramẽ dicit q̃ sic. iij. q. j. nihilominꝰ. maxime fm vererez legẽ ꝺ hoc dictũ est. ij. q. iij. i fuma.

So cuiq̃ nocuerit. quod si ꝓbarẽ iussit occidi: eadẽ plecti iubet pena: q̃ fuerat si verũ esset ipe plectẽdus. Item biero. sup epl̃am ad titum.

q Quam caput mulieris sit vir: caput aũt viri christus. quecũq̃ vxor nõ subijcitur viro. ℞ est capiti suo eiusdẽ criminis rea est: cui⁹ ⁊ vir si nõ subijciat capiti suo. ver
r bum aũt dñi blasphemaẽ vel contemniẽ dei ꝓma sniã: ⁊ ꝓ nihilo ducif. vl cũ christi infamatur euãgeliũ: dũ contra legẽ fidem̃q̃ nature ea q̃ chri
s stiana est ⁊ ex lege dei subiecta est: viro imperare desiderat: cũ etiã gentiles femĩe viris suis seruiãt cõmuni lege nature. Itez aug⁹. in questionib⁹ numeri. **Arbitriũ viri mulierẽ seꝺ oportet in oĩb⁹.**

t Nluit itaq̃ lex aliq̃d vouere ꝺo adũsus animam suam: vt non in aliqua rerum licitarum atq̃ concessarum abstinentia in eiusdez votis femine valeat auctoritas: sed virilis. ita vt si adhuc innupte concesserat pater vota persoluere: si anteq̃ persoluerit nupserit: et viro eius hoc cognitum non placuerit: non persoluat. et hoc omnino sine peccato: qz de⁹ mundauit eam. sicut dicit. i. mundam iudicauit. neq̃ hoc
v contra deum putandum est fieri: cũ ipse deus hoc ꝑcepit

Num caput. q criminis. ũ ix. q. ij. c. j. ũ. xxij q. v. de forma. ũ. ꝺi. xcv. esto. arg. eandẽ ꝺitionẽ inferiorũ ad media. q̃ est medioru ad extrema.

r ¶ Blasphemaẽ. eractabat enim hiero. illud verbũ apli ad ritum. admone adolescentulas eẽ subditas virẽ suis. vt non blasphemetur ℞buz dei. i. euangeliuz vel verbuz dei in paradiso. quatenus viris subdite essent.

s ¶ Dei. qz dixit mulieres esse subditas viris. conuersatio tua erit ad virũ ⁊ ipe dominabit tui ꝛc.

t ¶ Nluit. concesserat. argu. q̃ abbas possit reuocare votum monachi. quod etiam emisit ante monachatum. argu. xx. q. iij. monacho. plus enim est monachus sub abbate q̃ vxor sub viro. vr. xij. q. j. non dicatis.

v ¶ Contra deum. si. ũ. xiij. q. v. dixit. ũ. xxij. q. j. peccatũ. ũ. xxij. q. iij. ꝺ peccat. ũ. ꝺi. xxvj. deinde.

Vide de hoc m. r. Asture de uoto.

a Mulierē. auctem. virilia enī officia mulieribꝫ sūt adēpta. iij. q. vij. ℌ tria. ff. ad vell'. l. ij.

b ¶ Nec docere. in ecclesia masculos. ē. di. xxiij. mulier. de ꝓse. di. iiij. mulier.

c ¶ Nec testis. in cā crimiali. nisi in illis casibꝫ in qbꝫ infames admittūt. nec i testō. i ſti. de testa. ℌ testes. nec ꝓtra clericos i causa criminali. q̄ nō puteſt esse qō ipſi sunt. ē. ij. q. vij. ipſi apostoli. vt nō. xv. q. iij. de crimine.

d ¶ Nec fidei obligat̄ eī si doloſe fideiubebat vt creditorē decipiat vr. ff. ad vell. si decipiēdi. itē et si pūlegio velleiani renūciauerit obligat̄ tenet̄. ff. ad vell'. l. vlti.

e ¶ Nec iudicare. niſi in caſibus. vt dixi. xv. q. iij. de crimine

f Dam gubnatiōe. p ℌ videt̄ q̄ vir potius debet eē curator vxoris q̄ extraneus. q̄ negat lex. C. q̄ dari tu. po. l. ij.

g Mulier. sed vt ostēdatur. non solum ꝓpter hoc. sed etiam rē.

h ¶ Propt̄ reuerentiam. id ē. ꝓpter reuerentiam sacerdotū. ar. liij. di. si ſeruus sciente. ℣ ſi cut ante iudicez dñi. ita ante vicarium eius ſacerdotez ſit ſubiecta viro ℣ ꝓpter reuerentiā ſacerdotum. ne ſacerdotes in eius faciem intuentes inuitent̄ ad libidinem.

i ¶ Personam. id est. quilibet ſacerdos. de penitē. di ſtin. iij. inter hec hircum.

k ¶ Originale. id est. qō originem habuit ab ipſa q̄ ad homines.

l Ec illud ocioſum est. id est ſine causa ℣ myſterio factum.

m ¶ Costa. non de pede. ne oīno videretur famulatrix. nec de capite ne videretur dña. ſed de costa vt collare

hoc voluerit. Itē amb. in li. questionū vete. ℣ no. testa. Nulla ē mulier ꝙ ptās: ſz ī oibus viri dñio subiecta est.

a Mulierē ꝓstat subiectaz dñio viri eē: ℣ nullaz

b auctem hr̄e. nec docere pōt:

c nec testis esse nec fidem dare

e nec iudicare. Itē i hexameron i tractatu diei quarte.

f Dam p euā decept̄ est nō eua p adā: quē vocauit ad culpā mulier. iuſtū est vt eā in gubnatione aſſumat: ne itez feminea facilitate labat̄. Idē ſup ꝑmaz epiſtolā ad corinthios.

g Mulier dz velare caput qz nō est imago dei: ſz vt viro oīdat̄ subiecta ſ℣ qz ꝑuaricatio p illā inchoata ē: ℣ si

h gnū dz hr̄e i eccl'ia ꝓpt̄ reuerētiā ep̄alē. nō hēat caput liberū: ſz velamīe tectū: ñ habeat ptātē loq̄ndi: qz eps hz

i ꝑsonā christi. q̄si ḡ ante iudicem christū: ita ante epm sit.

k qz vicari⁹ dñi ē. ꝓpt̄ pctm̄ originale subiecta debz videri. Itē in li. de paradiſo.

l Ec illud ocioſum ē: q̄ nō de eadez terra in q̄ plasmat⁹ ē adā: ſz ō ipi⁹ ade

m costa facta sit mulier: vt ſcirem⁹ vnā in viro ℣ i muliere corpis eē naturā: vnū fontē generꝫ hūani. Jō non duo a ꝓncipio facti vir ℣ mulier: nec duo vir: neq; due mulieres: ſed primuz vir ℣ deinde

ralis videretur.

n ¶ Multarum quo ad numerū vel multarum quo ad genus. o ¶ Et diſparitū. ꝙ ad ſexū. vel (diſparium quo ad ſpeciem. p
Vidam vir in captiuitatem ductus est. quia in precedenti cā dixerat matrimoniū ſeparari ꝓpter fr̄igiditatez. ℣ viro viuente ſeparata poſſet alij copulari. ne idē videret̄ faciēdū ꝓpt̄ hoſtilē calamitatē vl' captiuitatē. iō ſubdit causaz iſtam. in qua oſtendit ꝙd iuris ſit ſiqs retinetur in captiuitate ℣ vxor eius interim nubat alij. vt autem hō rē. Et nota q̄ hic tractatur de illo impedimento quod dicitur ligatio. ligatio ē cum quis ligat alteri. vic'o matrimonij. ℣ qōliber impedimentum matrimonij dici poteſt ligatio ſumendo large ſiue cōmuniter non ꝓprie. xxvj. q. j. ℌ j

ex eo mulier. vnam enī naturam volens hominū ꝓſtituere deus: ab vno ꝓncipio creanture hoc incipiens: multarū
o et diſpariuz naturarū eripuit facultatem. Quidētiſſime itaq; apparet ita virum esse caput mulieris: vt nulla vota abſtinētie vel religioſe ꝓfeſſiōis liceat ſibi ſine eius licentia deo offerre: etiā ſi viro ꝓmittente repromiſſa fuerit: non licet ei votum opere complere: cum vir voluerit reuocare ꝓmiſſum vota ℣ ꝓtinentie ita alteriuſ ꝓmiſſu ab altero valēt offerri: q̄ p⁹ ꝓmiſſionem non valent in iritū deduci. Cā. XXXIIII

p Vidam vir i captiuitatez ductus ē: poſtea vxor eī⁹ audiēs illuz mortuū nupſit alij. Demū ille ō captiuitate rediēs repetit vxorē ſuam. illa posteriozis amore capta: aſpernat̄ thorum priorꝫ viri. Nūc ꝓmuz q̄rit: an ſit iſta rea adulterij: q̄ viuēte viro ſuo alteri nupſit. Scō: an redeūte ꝓmo ſit cogenda recedere a ſcō. ℣ redire ad ꝓmū. Q. I. et. II

q Traq; q̄ſtio termināt̄ auct̄ leonīſ pape q̄ ſcribēſ nicete aḋlegenſi epo ait. Que alij nupſerit putās virū ſuū

q Traq; q̄ſtio ſi mulier credit ſuum maritum mortuum et habet iuſtam cauſam credendi. licite pōt ꝙhere. ſi aut̄ dubitat ō morte viri ℣ ꝓtraxit licz non debeat contrahere tenetur tamen reddere debitum petenti. ſed ipſa nō poteſt exigere. vt eī de ſecun. nup. dñs noſter. ℣ ita in tali caſu vir poteſt eam remouere ꝓpter adulteriū cum nō habuerit ꝓbabilem cauſam mortis ſue. ſed ſi audierit eū mortuū licet per falſum rumorem. ℣ tunc nupſerit. vir non poteſt eam de tali adulterio accuſare niſi ipſa ꝓcuraverit illum rumorē. vt. ff. de adul. miles. ℌ mulier ſed pone quia mulier credit eum viuere ℣ eſt mortuus et ꝓtrahit. nunquid eſt matrimoniū ibi. ſic. ipſa tamē adulterij reatu tenetur. licet adulteriuz non cōmittat.

Ꝺ Ꝺ

nam dicit lex ꝙ tenetur quis actiõe furti licet subtilitate iuris furtũ non cõmittat. C. de fur. siquis seruo. minor tamen penitentia ei imponet.

a ¶ Vm per bellicã crederent. hec ratio friuola est. et ideo non curat ei rũdere.

b ¶ Sollicitudine. incõtinentie vel pauptat
c ¶ Hostilitas sic. ꝯ. xvj. q. iij. prima/

d ¶ Qui psonã ꝯ. ij. q. j. in primis. nam similitudo attendit nẽ illũ q̃ succedit iuasorẽ istũ de q̃ b loquit.

e ¶ In pugiorũ. arg. ꝙ eccliã clerico debet restitui de captiuitate redeũti per q̃tũcunq; ꝑs õtent⁹ fuerit si ꝑbat iustũ impedimẽtũ. cum eccl̃esia sit vxor clerici. vij. q. j. si cut. ꝛ dixi. vij. q j. pastoralis.

f ¶ Perseue/ rant. ꝛ ita videt ꝙ ipsi non compellant ad eas redire si noluerit. sed supplent hic ꝺdem maxime. alij intelligunt hoc de illis mulieribꝰ que viros nõ credebãt mortuos. ꝛ ramẽ ꝓtraxerunt qõ no. in ꝓn. capit.

Gen. 2 Matth. 19 Mar. 10

f ¶ Perseuerãt ꝯ. xxxij. q. v. puto. in ꝓn. ꝯ. ſz illud qũ maritus vel vxor scit ad/huc viuere. istõ qũ certꝫ indicijs putatur mortuꝰ esse. de. di. vij c. iij. xxx. q. v. incerta.

g ¶ Ostenden/ tes. ar/ ꝙ ex ꝓsequẽtia operis ex facto ꝓsenti ꝑsumitur circa ꝓteritũ. vt hic. ꝛ. xxxij. q. j. requisisti. ꝛ. ꝯ. xxij. q. v. qõ ait. ꝛ. C. de adul. is qui/ qñq; ꝓsumitur ex precedenti facto circa ꝑsens. vt. ij. q. j. in primis. in fi. ꝛ. q. vij. non põt/ qñq; ex ꝓsenti circa ꝓsens. vt dixi. l. di. siquis diaconus/ qñq; ex eo qõ solet fieri ꝓsumitur. ꝛ timetur in futurũ. vt. iij. q. v. accusatores. qñq; ꝓsumit ex ꝓterito ꝓtra futurũ. C. de ꝺi. fur. l. vlti. qñq; ꝓsumit ex futuro ꝓtra ꝓteritũ. ff. õ condi. inde. si non sortem. ꝯ. si. ꝯ. aut stichum.

moztuũ esse: illo redeũte ad ꝓziorẽ redire cogit.

a ¶ Vm ꝙ bellicã cladẽ ꝛ ꝙ grauissimos hostilitatꝫ icursus: ita q̃dã dicatꝫ esse diuisa ꝓiugia: vt abductꝫ ĩ captiuitate virꝫ: femĩe eox remãserint destitute: q̃ viros ꝓpriosq; ĩterẽptos putarẽt: aut ab ĩi q̃ dñatiõe nunq; crederẽt li/
b berãdos ꝛ ĩ alioꝝ ꝓiugia sollicitudie cogẽte transierũt. cũq; statu rerũ auxiliãte dõmio ĩ melioza ꝓsp̃o. nõnulli eoꝝ q̃ putabant perijsse remearũt: merito charitas tua videt ambigere. q̃d õ mulieribꝰ q̃ alijs sũt ꝓiũcte virꝫ: a nobis debeat ordiari. Sz qz nouimꝰ ꝑceptũ: qõ a dño iũgit viro suo mulier: ꝛ iteruz agnouimꝰ ꝑceptũ: vt q̃s deꝰ ꝓiũxit hõ nõ separet: necesse est vt legitimarũ federa nuptiarũ reintegrãda credam⁹
c et remotꝫ his q̃ hostilitas intulit. vnicuiq; id qõ legitie intulit reformet: oiq; studio ꝑcurãdũ est: vt recipiat vnꝰ q̃sq; qõ ꝓriũ est: nec tamen culpabilis iudicet: ꝛ tanq;
d alieni iurꝫ ꝑsuaso: habeat: q̃ ꝑsonã eiꝰ mariti q̃ iam nõ ee estimabat assumpsit. sic enĩ multa q̃ ad eos q̃ in captiuitatẽ ducti sũt ꝑtinebãt: ĩ ius alienũ trãsire potuerũt: ꝛ tñ plene iusticie ẽ: vt eisdẽ reẽ/sis ꝓria reformet. qõ si in mãcipijs vel mãsis vel agris

h ¶ Remissio. id est. dimissio secũdoꝝ viroꝝ.

i ¶ Quod ꝺicio. qõ necessitas cogit non est imputãdum. xxij. q. iij. inter cetera. vij. q. j. pontifices. ꝯ. de cõ/
se. di. v. discipulos.

k ¶ Vm in captiuitate cõmisisse. peccatum notat in ꝙ seruenisse in cõtrahendo si sciẽter ꝙ traxit. sed si ignorans cõtraxisset q̃uis ñ est mrimonium secũdũ. tamẽ filij inde nati habentur ꝑ legitimis quo ad successionẽ. similiꝫ vbi ꝙ ꝓsanguinitatem fit diuoztium. qõ verum est vbi ignorans ꝓiuncti sunt. ar. exẽ qui fi. sint legi. cum inter. si autem sciens q̃ ad scientem legitimi non sũt. ar. xxxij. q. ij. solet. ar. C. solu. ma. si ignorans. ꝛ. C. õ incest. ꝛ inuti. nupt. qui ꝯ. sed h. et. l. ita distinguunt. falsa tamen est distinctio sufficit enim alterius ignorãtia vt sint legitimi. vt exẽ qui fi. sint legi. ex tenore. absurdũ enĩz est vt aliquis sit partim legitimꝰ et partim illegitimus. ar. ff. de lib. ca. l. ij. sed si ambo parentes sciunt impedimẽtum vel affectãt ignorare. quia ñ ꝓtrahunt ꝓmissa denũciatione coram ecclesia. licet ꝓ legitimo habituꝝ fuerit. ramen filij ñ sunt legitimi. vt exẽ de clãde. de/
spon. cum inhibitio.

l ¶ Perdocuit. sed qualiter ꝓbauit hoc. dicit. h. ꝙ testes. nam in preiudiciũ mrimonii non crederet etiam ei ꝛ viro iurantiꝫ. nisi fama essꝫ de hoc. vt. xxxv. q. vi si duo. sed nunquid crederet viro ꝛ secunde vxori iurantiꝫ. dicunt quidam ꝙ sic licet videatur esse causa ipsius viri. q̃ non ꝓcedo. ĩmo nec ꝓfessio ipsoꝝ nec fama sufficit. exẽ de eo qui cog. ꝓsang. vxo. sue. sup eo.

m ¶ Eiecta. maxie. vt. xxxij. q. j. ĩ fi. ꝛ. xxxvij. q. vij. licite. ꝛ. c. vl. nisi ꝓpẽ ipedimẽtũ aliqõ factũ ẽ diuoztiũ

Cor

Cor

a NOn satis. aīaduertere. hoc dicit deridēdo ipsum qui malam epistolā composuerat. vel quia verba non erant cōmoda sensui. ad quem assumebant. in sti. de do. §. est ⁊ aliud.

b Voluit epistola tua. vel hec oratio. s. alio ⁊c.

c Et virum quem ꝑ hus habebat.

d Dimisit. nolendo ad eu redire.

e Legat. ⁊ q cunq; de rali facto dubitat.

f Si i ciuitate. ar. q ratione loci ꝑsumit contra aliquez. ⁊ q imputat alicui si non fecerit id qđ ei ꝓdesse posset. sic. C. de incestu. nup. cum ancillis. ⁊ quia ꝑsumit ꝓsentire eu poterit reclamare. ff. de no. ⁊a. si seru⁹ sciēte

g Et nō clamauerit. ar. ali/quem tacite consentirevt. xxviij di. diaconi.

Deut. 22. h Puniri. argu. vbi testimoniū ō auditu valet.

i In agro nisi ⁊ coloni ibi essent nec clamauit. b.

k Innocuiaz §. xxxij. q. v. finge. ꝛ. §. xv. q. j. liquis iratus. ꝛ. ſz ibi lex. s. canonica vel ꝑmotionis.

l Ad belial. belial interp⁹ apostata.

m Rem nō nouam. id est. ñ de nouo traditā his qui audierēt et ē ar. q si eps iurauit q nō daret nouū feudū. et aliqō feudum de antiquis ad eu quenerit benē pōt ipm dare. vt ex de dona. per tuas. et ex de feu. c. ij. n rio. o

1. Cor. 10

1. Cor. 6

Non a viro auctoritate

noze dñi reūsa vxa nos. adijt: et nullo diffitente vxorem se

1 esse memorati ꝓdocuit. q̄ de re: fili charissime merito illustris: statuim⁹ fide catholica suffragāte: ꝓiugiū illud esse qō erat ꝑmit⁹ fundatū dīna grā: ꝓuētuq; secūde mulier ſ supstite ꝑioze nec diuortio

m electa: nullo pacto esse legitimū. Ite hiero. ad amanduz ꝑbyteruz. Que primo viro relicto secūdo adheserit: nisi secundū relinquat primo re

a NOn conciliari nō pōt. sat aīaduertere potui

b qđ sit qō dicere voluit epla vra: alio viro ꝑvim accepto: ꝓgregata videlicet multitu

c dine nolentē raputt: ⁊ viruz

o postea: nō raptozē rapta di/

e misit. Legat libros moysi et

f inueniat: despōsatā viro si ī

g ciuitate fuerit oppssa ⁊ ñ cla

h mauerit: puīri q̄si adulterā.

i vi aūt oppssam ī agro: ī noxiam eē: ⁊ violentū legib⁹ sub/

iacere. ģ ⁊ ista soroz vra q̄ vt dixit vim passa ē vt adultero iūgereť: si vult corp⁹ christi accipe ⁊ ñ adultera reputari: agat pniaz: ita dūtaxat vt secūdo viro q̄ nō appellatur vir ſz adulē: a tpe pniē ñ copuleť. qō si durū ei videť: ⁊ semel dilectū nō pōt derelī quere: neq; ꝑferre dñm volu

ptati: audiat aplm clamātē. nō potestʒ calicē dñi biberet calicē demonioz. ⁊ ī alio loco: nō potestʒ mēse dñi cōicare ⁊ mēse demonioz. ⁊ ī alio loco: q̄ quētio lucʒ ad tene/

l bras ꝛ. qđ ꝓsensus christi ad

m belial: rē nouā loq̄r: imo nō nouā: ſz veterē: q̄ veterʒ tes.

Adultera. non ꝓiecta de adulte poterit. ar. exquo mulier ſparata est

vir eam sibi reconciliare. qō non est verum. vt. C. de adul. auē. sed hodie.

p Recipere. vt cogať a lege eam recipere imo ipsa lege ꝓhibetur eam recipe. sed mō tempe gratie nō ꝓhibetur. ar. §. xxxij. q. j. qō autem.

aucte firmať. si reliq̄rit secū dū virū: ⁊ reconciliari ꝓiori voluerit nō pōt. scptū est enī in deutronomio. Si acceꝑit hō vxorē ⁊ habuerit eā ⁊ nō inuenerit gram ī ꝓspectu ei⁹ ꝑ qđ aliquā feditatē: scribat ei libellū repudij: ⁊ dabit ei et dimittat eā de domo sua.

n Cunq; egressa adultera maritū uxerit: ⁊ ille q̄z oderit eā: dederitq; libellū repudij et dimiserit ō domo sua: aut

o certe moztu⁹ fuerit: nō pote

p rit eā ꝓior marit⁹ recipe vxorez. qm̄ polluta ēt abomīa

q bilis fctā ē coā dño: ne peccare faciaſ terrā: quā dñs deus tu⁹ tibi tradidit possidendam. Si aūt ineuitabili necessitate cogēte: vir in aliaz ꝓuinciā fugerit: ⁊ vxor eius eū seq̄ noluerit. illo viuēte illa inupta ꝑmaneat. Unde in ꝓcilio apud vermeriam. Que virū in captiuitate ductum sequi noluerit: maneat innupta: q̄diu vir eius vi

r SIquis necessita/te ieuitabili cogēte: in aliū ducatū seu ꝓuinciā fugerit: ⁊ eius vxor cum valet ⁊: potest amore parētuz ⁊ rerum suarū eum sequi noluerit: ipa oī tpe q̄diu vir eius quē insecuta ñ fuerit viuit:

s sp inupta ꝑmaneat. Qō aut tē ō ꝓiugatʒ aucte leōis pa. ōr: ꝑ etiā ō xp̄i⁹ itelligēdū ē: vt si ꝑ ꝓscias viro nupseꝛit alieno: ñ teneāť. Unde aug. ī li. ō fide ⁊ opib⁹. Mō ē adultera virgo q̄ nescies: vi

t SI vir ro nupsit alieno. go nupserit nescies viro alieno: ꝑ si semper nescia

alienū sed possedisse. nec habet tunc ꝓscientiā rei alienē. vnde non renetur restituere. licet. h. hoc ꝓsulat vbi ꝓscientia remoꝛdet. xxvij. q. j. §. j.

q Ne peccare inducēdo malum exemplum. xj. q. iij. ꝑcipue.

r Deut. 24 SIquis euz sequi. si. ex de piu. lepzo. p/uenit ad nos. ſz fm. h. ⁊ hoc. c. et illa decre. est abzogata. ⁊ dīe adherenduz decreto qō est. §. xiij. q. ij. vnaq̄q; alij dicunt q̄ illud decretum ē ꝓsilium. xiij. q. ij vnaquecq. vnde si vir vult vagari non tenet euz sequi sicut nec libertus patronū cui operas debet. ff. ō op. lib. q nisi. aliē mulier nō posset eligere aliaz sepulturam q̄ falsum est. ex de sepul. de vxore. tamen dicunt quidam q̄ tenetur euz sequi quo ad fozū ff. ad munici. fi/lij. §. j. sed ctiaz si aliqua sciēter ꝓrahit cum histrione tenetur eū seq̄ vagabundum. vel dic q̄ recedentem tenetur sequi ex honesta causa. ff de his q̄ no. ifa. §. ignominiose xv. q. j. siquis insanigns. b.

s Quod aūt leonis. §. c. c. j. Johan.

t SI vxgo. possidere. non dicit possedisse. nā p⁹ ꝓterā ꝓscriptionē non scit se possidere

a ¶ Cū vo scierit. certū est q in pscriptiōe exigit ꝓ
nue bona fides. vt ex de pscrip. qm oē. sed quid si po
stea percipiā q ille a q̄ emerā nō fuit dñs. si statim re
stituā eā dño. nō posſuz agere ō euictiōe. vt. ff. ō euic.
si rē. §. j. dicūt q̄dā q debeo subijcere pſonā q̄ a me pe
rit rē illam vt a
me euincat. vt
ff. ō nego. ge. ar
q̄ natura. §. cuz
me absente. sed
adhuc cadez vr
restare ōo. qz il
le q̄ sic a me sub
iecit ē cū nō ha
beat mādatuz a
dño potui obij
cere exceptionē
ꝓcuratoriā. qō
tū nō feci. z spō
te ꝓmisi a me rē
cuinci. g̃ n pote
ro agere ō euic
tione. vt dic illa
l. rē. z. l. si dictū
ad h̄ pōt dici q
hmōi exceptiōes
q̄ sē dilatozie iu
dicij. pōt alqui
omittere. sz n il
las q̄ sūt dilato
rie solutiōis. vt
ff. mā. si fideius
so. §. q̄dā. itē q̄
liter iurabit iste
ō calūnia. cū sci
et se mala fide
possidere pōt di
ci q sub hac fo
ma iurabit. iuro
q veni ad liti
gādū. cā mei iu
ris ꝓseruādi. vt
ff. ō bo. li. sicḥs li
bertū. dñs meus
dicit ipsuz posse
ꝓferi q res nō
sit sua. qz pudo
ri suo dz pcere.
vt. ff. mā. q̄ntus
q̄liē aūt iurabit
ille qui submis
sus ē.

b ¶ Recesserit
ar. q etiā p̄ pre
scriptionē exq̄ scit
rē alienā se emi
se teneaī redde
re rē pſerti eccle
sie. cuz oē id qō
irrephēsibile est
ōfendit ecclesia
vt. xxv. q. j. omē
qō ar. di. l. iij. ge
neralis. in fi.

c ¶ Lecrū. ex h̄. c. colligīr q q̄ cogscit ꝓiugatā igno
ranē nō cōmittit adulteriū. ar. ex ō sen. excō. si vo
alicḥs. nā si locuī militi tanq̄ pagano ig̃rans. posſum
nunq̄ ex hoc adultera erit.
si aūt sciat: iaz ex h̄ adultera
esse incipit: ex q̄ cū alieno sci
ens cubauerit: sicut ī iure p̄
dioz: tādiu q̄sq̄ bone fidei
possessoz rectissime ōz: q̄ diu
se possidere ignorat alienū.
a cum vo scierit nec ab aliena
b possessiōe recesserit: tūc ma
lefidei phibeī: z tūc iuste ī
iust⁹ vocabiī. Sic etiaz ig
norantia excusat eū: q̄ nesci
ens dormiuit cū sozore vxo
ris sue. ¶ n in ꝓcil. triburi
ensi. Ne cogat legitimā di
mittere vxorē: q̄ nesciēs dor
miuit cum eius sozore.

c ¶ lectuz mariti absente
vxore: sozoz iuit vxoris: quā
ille vxorē putās suā eē: dor
miuit cuz ea. sup h̄ visum ē si
d ipse p securitatē verā h̄ pba
uerit q̄ insci⁹ fecerit h̄ scelus
f pniam q̄dē q̄ sibi indicta fue
rit agat: z legitimū suū ꝓiu
giū hre pmittat. Illa vo vi
dicta digna affligat: z ī eter
num ꝓiugio puet. Item hē her
mes in lib. pastoz. Palea
Sho dixi pastozi: dñe si
q̄s mulierē fidelē in do
mio habuerit z iuenerit hāc
ī adulterio: nunquid peccat
vir ei⁹ si ꝓcūbit cū ea? Si au
tē scit vir vxorē deliquisse: z
nō egerit pniaz mulier: sz p
manet ī fornicatiōe sua: z co
ierit vir cū illa: reꝰ erit pecca
ti ei⁹ z pticeps fornicatiōis
illi⁹. z dixit ille: q̄d aūt si per
manet in vicio suo mulier? z
dixit: dimittat illā vir z p se
maneat. Quid si mulier di
missa pniaz egerit: z ad virū
suū voluerit reūti: non reci
pieī a viro suo? Et dixit ēmo
si n recipit eā vir su⁹: peccat.
ergo nō dz dimissa vxore sua
aliā ducere. Hic act⁹ simil ē
g in muliere z viro. O esim
plicit vo fornicātib⁹. vel cū
duab⁹ sozoribꝰ. vel cū mr̄e z
filia. vl cū pr̄e z filio. idē ac
cipiendū ē: vt ignorātib⁹ cō
iugia nō negēt: sciētib⁹ ppe
tuo phibeanť. ¶ n in eodē
ꝓcilio legit. Primonia nō
phibeanť ꝓtrahere: q̄rū in
cestū ignorātia excusat.

h Squis cum duabus so
rozib⁹ fornicat⁹ fuerit:
et sozorem sozoz ab eodē an
tea stupratā nescierit: vel se
sozorem eius quā antea stu
prauerat nō intellexit: si dig
ne penituerit: z se ꝓtinere nō
valuerit: post ānos. vij. ꝓiu
i gia illis nō negenť: si aūt nō
ignozauerint vsq̄ ad mortē
a ꝓiugio abstineant. Item
ex eodem. De eodem.
k Squis cum matre z fi
lia fornicatus fuerit: ignorā
te matre ō filia: z filia ō ma
tre: ille nūq̄ accipiat vxorē.
ille vero si voluerint accipi
ant maritos. si autē hoc scie
rint ipse femine: absq̄ mari
tis perpetuo maneant. Item
in eodem. De eodem.
l Quidam fornicatus cū
quadaz muliere: z po
stea filius nesciens factum
patris: stuprauit eandez. qō
cum pater rem sciret: de se fi
lioq̄ confessus est. statuerūt
m melius esse vt taliter lapsis:
cōdigna penitentia: legiti
ma permittanť coniugia: q̄
forte deteri⁹ delinquant. for
nicaria autem sine spe coniu
gij maneat. Causa XXXV

e ¶ Probaue
rit. ar. q allegāt
ig̃rātia eā pba
bit. j. q. s. sicḥs a
simoniaē. ix. q.
j. ordiatiōes. iij
q. ix. indicas. ex
ō elec. innotuit.
f ¶ Pniaz. l. a
liquā satisfactio
nē ad maiorem
cautelā ne disci
plina eccl̄ie dese
rat. xxxiij. q. v.
excōicatoz. ō.
di. l. pſbros. xv.
q. j. sicḥs insani
ens. ij. q. v. ꝓsu
luisti. ō. di. l. qz
re. §. z iō die sce
lus. vel dicit h
ppē spēm fcī. nā
adulterium sine
dolo n cōmittit
ff. ō adul. l. pe. b
g ¶ De simpli
cit vero.

Jchs cū du- h
abus. ō. xx
xij. q. vij. siquis
cum zc.

i Mō ig̃rauerint. sz ig̃re ꝓma
punit quia forte p⁹ cognitā forni
cationē sozoris iterū fornicata
est cū illo. vel q̄ celauit crimē su
um sozori cū sci
ret eā sic factu
rā. vt. §. pr. q. n.
sicḥs. silr intelli
gas in seq̄ntib⁹
c. sed hec sol. re
ꝓbat §. pri. q. ij
si homo.

Jchs. h scie t
rit. vt. ō. xx
xiij. q. ij. sicḥs aū
duab. §. sz solue
vt ibi. vel aliud
ē vbi cū duabus
sozoribꝰ vt ibi.
aliud vbi cū ma
tre z filia. ꝓpter
id cēritatē ꝓsone
§. pri. q. iij. §.
hac aūcre. z isu
per postea pmiserint se cognosci ab illo.

Qdā. ō se filio q̄z ipo. s. filio ꝓferēt z pñt ē iu l
dicio. al's n p̃iudicaret filio. ex ō adl. significatū

xv.q.v.presbyt. d Lapsis.q; pater cognouit eā

a QVidā vir mortua vxore sua. Per/tractatis vere oīb impedimēris mrimonij q̄ si in extremis q; plura dicēda erant de h̄ impedimēto ānecrit de cognatiōe carnali.i.ō ꝓsanguita z affinitate. In his enī duobus ꝓsistit carnal' cognatio. oñdit ꝙ vsq; ad ꝙrū gradū phibeat copula ꝓsanguineo; vel affinium er q̄liter gradus cōpurent in consanguinitate affinitate. qbus actsantibus talia mrimonia sunt diriměda vt in auc. 22.

b QVod autez ꝓsanguineas. hic depingitur. q.ſ. an scz liceat alicui ducere ꝓsanguineam suā. super hoc dicit. h. ꝙ i linea transuersali extendit phibitio vsq; ad. vij gdūs hodie vsq; ad quartū. ex. e. nō debet i linea so descendente i infinitū. insti. de nup. §. j. vbi dicit in infinitū vñ fm eū adam si hodie viueret non posset ptra here cuz aliqua alij so non faciunt differentiaz inter lineā trāsuersalē z ascendentē. ar. ſ. e. q. v. ad sedem. §. illa quoq; ibi vltra quos nec cō sanguinitas retinetur. proce/dit autem. B. h modo in questione ista. primo probat ꝙ ꝓsanguinee duci possunt. z hoc vsq; ad. §. his ita. secūdo phat ꝓxū vsq; ad. §. hac itaq;. ab illo loco vsq; ad finē q̄stionis ponit diuersas solutiones q̄re in vtre. resta. non fuit phibitū z modo sit phibitus ꝓsanguineam ducere.

c QVidam vir mortua vxore sua: aliā sibi i mrionio copulauit: q̄ vxori defūcte q̄rto gradu ꝓsanguinitat'. viro aūt. vj. linea cognatōis adherebat. p̄ triēniū so liberis ex ea susceptis: accusat apud eccliaz: iste p̄tēdit i& rantiā? Hic p̄mū querit: si liceat aliquā ex ꝓpria cognatiōe duci in vxorē? Scōo: si ex ꝓsanguitate vxoris aliq̄ possit i ꝓiugē duci? Tertio vsq; ad quē gradū q̄sq; debeat abstinere siue a ꝓpijs siue ab vxoris sue ꝓsanguineis? Quarto querit: quare vsq; ad. vj. gradū ꝓsanguitas cō putat: ita q; nec vltra pgredit nec ifra subsistit? Quinto: quō grad' ꝓsangitat' cōputādi sūt? Sexto: q̄ iureiurando ꝓpinquitatē firmare debeant? Septio: an illi q̄ de incestuosis nati sūt: filij reputent? Octauo: si i& rāt' ō cō sanguinitate vel affinitate aliq̄ in vxorē ducta est. an ex dispēsatione possit viro suo adherere? Nono: si ꝓtigerit eccliā ōcipi: z cā ꝓsanguitatis aliquā a viro suo separari: q̄ p' q̄driēniū nuptijs hinc/inde celebrat' depheditē nō fuisse ꝓsanguinea ꝓxis: an secunda ꝓiugia sint rescindenda z ꝓxa sint reintegranda? Decino: si relicta alicuius ō ꝓpria cognatiōe ad secūdas nuptias trāsierit: an ples ex eis suscepta possit pingere ad sortiū alicui? de cognatiōe ꝓxis viri? Q.I

b QVod aūt ꝓsāguineas nras siue vxor nře in ꝓiugiū nob duce reliceat exēpl' z auctib' phat Abraam nāq; sarai filiā frīs sui sororē vicz loth i vxorē duxit. Ysaac rebeccā in vxorē accepit: q̄ erat filia ꝓsobrini matr' sue. Jacob duas sorores: liā vicz z rachel filias laban auūcli sui sibi mrimonio sociauit In lege q̄z p̄cepit dñs moysi: vt null' ducer vxorē nisi de ꝓpria tribu z familia. Ite si aliq̄ sabsq; liber' mo/rer. p̄cepit dñs vt frat ei' vxorē dfūcti sibi copularet: et ex ea semē fratri suo susciteret. Porro ad q̄scunq; lex ipsa puenerit: eius p̄cept' p bant obnoxij: nisi que vel euāgelic' mādat' vel apostolicis institut' euacuata monstrent: nullo aūt euāgelij p̄cepto vel apostolico institu/to ꝓsanguineo; ꝓiūctiones prohibite inueniunt. vnde sicut ab initio ita z nunc licite probant. His ita respondetur. Consanguineo; ꝓiūctiōes alias causa necessitat' pmisse: alias cā iuste ratiōis inueniunt impetrate. cū enī vn' ab initio vir atq; vna ex latere ei' mulier a deo formar': necessario sorores frīb' copulabāt. qō aūt cogēte necessitate fit: cessante necessitate pit cessare oz qō vrgebat. q̄ tanto nūc dānabili' vsurpat cō sanguineo; ꝓiūctio: q̄tomin' necessaria phat. vñ huius cemōi copla postea lege phibita iueit dño dicēte p moysen. Turpitudinē sororis tue

d Consobrini. meli' diceret patruelis. quia bathuel z sara de duob fratrib fuerūt nati chor z aram. e Precepit. hec fuit vna causa q̄re copula ꝓsanguineo; fuit pmissa. ſ. ne ducerent alienigenas. f Peruenerit. al's non tenet. lxxij. di. proposuisti. ex h̄ patet iud eos canonibus non ligari. g Preceptis s. xxxv. q. iij. dixit. Sen. 11

h Apostoli/cis. id est. apostolorum. vt. ſ. e. §. vlt. in fi. vbi exponas apostolicorum. id est. apostolorum. Sen. 23 Sen. 25

i Mis ita nec cessitatis vt in princi. b. Nume. 36

Deut. 25

k Cessante. 5 j. q. j. quod pro necessitate. et. q. vlti. quod p re/medio.

l Per moysen glo. super leuitico. c. xviij. h̄mo quidem propter hominum raritatem tantū duas personas dñs excludit a ꝓiugio. ſ. vt nec filius matri nec filia patri copularetur. sub lege vo. excepit fere xij. matrem nouercam sororem neptem amitam materterā vxorem patrui. vxorem fratris. sed hoc recipit determinatiōe. viij. q. j. olim. preuignam filiam p/uigne sororē vxoris. paucas tamen exclusit vt multiplicarent homines. sub tē poze vero gratie plurime ex/cluduntur. Leuit. 18

m Sororis. sed nōe sororis fm vere. neptis intelligit. vt. xxij. q. ij. querit. quō ergo abraam duxit neptē suā vt in p̄dicto. c. colligit. dic abraaz

legē p̄ueniēt. et ī nō cōmisit in legē. vt. xxxij. q. iij. dixit.

a ¶ Hinc augustinus .i. ad oñendū q̄ causa necessitat̄ p̄misse sē p̄sanguineoꝝ copule ꝛc̄

Beū. i. et. 2.

b QVm igit̄ religione. ar. q̄ p̄sanguinitas nō impedit mr̄imoniū. ſz cōstitutio ecclie ſ. e. q. iij. ¶ iūctio nes ex ō diuoꝝ gaudem⁹ frigiditas enī sola ⁊ coactio ⁊ errorp̄sone cū non sit sibi p̄sensus matrimoniū impediūt sine ꝓstitutiōe ecclie. item pupillaris etas ⁊ mēbri absciſio. ¶ Honestiſſima. ħ ē ar. q̄ affinitas ū surgat ex coitu fornicario. nā illa ꝓcordia nō est honestiſſima. nā infideles sunt ipse fornicarie. xxxij. q. iij. q̄riens itē est ex ħ. c. ar. q̄ si hodie vnus solus hō essz cū soꝛore sua. possz eā cognscere licite ⁊ sobolē ſuscitare. nam tūc. o. ad. a. reuolaret xxxv. di. ab exordio. ⁊ esset etiaz religiōis ħ facere. xxxij. q. iij. dixit sara. itē ē ar. ex ħ. c. q̄ diuersitas tp̄is diuersitatē factoꝝ inducit. xxxiij. q. iij. ſi ecclesia.

d ¶ Necessitudinū .i. dilectionum. l.

e ¶ Necessitas vt execrabil̄ habeat p̄ phibitionem.

f ¶ Legiw. fm leges enī ħ permittit̄. C. ō nuptijs celebrādis ne reuelabis. ¶ hinc aug⁹. ait ī li. ō ciui. dei. ¶ Quare ꝓstitūtū sit: ne ꝓsanguineas ducat.

b QVm igit̄ mus vxores. gen⁹ hūanū p⁹ p⁹ p̄mā copulā viri facti ex puluere: et ꝓiugi ei⁹ ex viri latere: mariū femiarūq̄ cōmixtiōe op⁹ hr̄et: vt gignēdo multiplicarent̄: nec essent vlli hoies nisi q̄ ex illis duob⁹ nati fuissent. viri ꝓiugesſuas sozoꝛes acceperūt. qō pfecto q̄to est antiq̄us cōpelīēte necessitate: tāto postea factū est damnabili⁹ religiōe pḥibēte. habita ē enī illis rō certissima charitat̄: vt hoies q̄b⁹ esset

c vtilis atq̄ honestissima concordia: diūsarū necessitudinū vinculū necterent̄: nec vn⁹ in vno multas hr̄et necessitudines: ſz singl'e spargerēt̄ in singl'os: ac sic ad socialē vitā diligēti⁹ plurime plurimos obtinerent. ¶ Pac q̄ppe ⁊ so-

d cer duarū sūt necessitudinuz noia. dū ḡ bz q̄s aliuz p̄rem aliū socerū: nūerosi⁹ se chartas porrigit: vtrūq̄ aūt vn⁹ sez adā esse cogebat̄ ⁊ filijs et filiab⁹ suis: qū frēs sozoꝛes q̄ iungebant̄ ꝓiugio: sic eua vxor ei⁹ vtriq̄ sexui filiorū fuit ⁊ socr⁹ ⁊ mat̄. que si due femie fuissēt: altera mater: altera socrus: copiosi⁹ se dilectio socialis colligaret. Sed ħ vñ fieret: tūc nō erat: qñ nisi frēs ⁊ sozoꝛes ex illis duob⁹ p̄mis: nulli hoies erāt Fieri ḡ debuit qō potuit: vt exīte copia vñ ducerent̄ vxozes: q̄ iam nō erāt sozoꝛes: nō solum illud nō fieret. vbi

e nulla necessitas esset: verum etiā si fieret: nefas eēt. qō humano genere crescēte: etiā inter impios deoꝝ multoꝝ falsozūq̄ cultoꝛes sic obseruari

f cernimus: vt ⁊ si puersis legib⁹ p̄mittant̄ fraterna ꝓiugia: melioꝛ tñ ꝓsuetudo ipaz malit exhoꝛrere licētiā: sicq̄ adūset: q̄si licere nunq̄ potuerit. Copulatio ergo mar̄ et femie q̄tū attinet ad gen⁹ hūanū qōdā semiariū ē charitat̄. celest̄ ꝛo ciuitas: op⁹

h bz vt noxā gñatiōis euadat

i Hac itaq̄ ꝓsuetudine q̄ ab ipso exordio hūane ꝓpagatōnis originē habuit. qnā nulla lex ꝛ iubēdo euacuarat excusanē abraā ysaac ⁊ iacob: et ceteri q̄ de p̄pria cognatione ducebāt vxozes: q̄uis etiam alia cā certissime ratiōis q̄ id factum sit possit intelligi. Ceter̄ idolatria fedat̄ so

k la familia abrae ī cultu vni⁹ dei remāsit Ān abraā a chaldeis cū frē suo araz ī ignem quē adozare noluit: piect⁹ ē vt numē sue dīnitat̄ exurendo sentiret: quā venerādo colere ꝓtēpsit. Me ḡ ex ꝓiūctione infideliū fideles ad idolatriā plaberentur: ⁊ ita deuz offenderēt: sicut q̄ndā añ diluuiū filij dei cōmixti filiab⁹ hoīuz: ipsum ad iracūdiā p̄ uocauerāt. rectissime cautuz est: vt p̄ziarche viri sctissimi nō nisi ō p̄pria cognatiōe. id est. de familia fideliū sibi vxozes accipent. ¶ Hinc etiā cuz filij israel intraturi terrā p̄missiōis: a dño audirēt ne filias chananeoꝝ sibi ī vxoꝛes accipēt: nec suas eis nuptui traderēt: statim subiūxit dom⁹: ne faciāt vos recedere a deo vr̄o ⁊ fornicari cū dijs alienis. ¶ Hic etiā Esdras idumeas atq̄ aliaruz mulieres nationū p q̄s filij israel ibāt ad deos alienos: ab eis separi iussit. Est autē alia cā: qre ꝓsanguineoꝝ ꝓiūctiōes ī populo dei p̄mū p̄misse vel potius impate fuerūt. De⁹ enīz sic ab initio salutē hūani generi dispēsauit: vt p̄imitiuā ecclesiā in illo populo instituer et: q̄ sibi carnis ꝓsanguinitate erat p̄inquus. Añ de plebe iudaica p̄mū apl'os elegit: q̄s q̄st fundamētū ecclie instituit: q̄rū p̄dicatiōe ō ea

Beū. 11

et ꝑ. q. iij. quedā lex.

g ¶ Fraterna. id est. inter duoruz fratrū filios

h ¶ Ciuitas. qz non est opus ea q̄tū ad ciuitatē celestē ſz trium/phantē vbi neq̄ nubent neq̄ nubent̄. xxxj. q. j. deus.

i ¶ Euadat. i. liberet ab originali pcō cui⁹ cā ꝓhīt ab ipsa generatiōe.

k ¶ Hac itaq̄ a chaldeis. hi ignez p deo colebant. qz sicut ō deus vbiq̄ .ita ignis in oi loco et in lapidibꝰ inuenit. ro deū dicebāt ignē. vnde dixit ego suz q̄ eduxi vos de terra chaldeoꝝ vñ abraā cōpulsus est cū frē suo adozare ignē et qz noluit i ignez piectus ē. vt numen sue dīnitatis sentiret. sed qz nō dubitauit q̄ deus nō erat ignis ⁊ ro ō ignē exiuit illesus araz qz dubitauit ōz q̄ sit cōbustus.

Beū. 12

Gen. 6

Deu. 7

l ¶ Familia. heber a q̄ descēdit abraā vnde ⁊ hebrei dicti sūt fm iosephū. fm aug. dicunt hebrei q̄si habraei ab abraam.

1. Esdre. 10

m ¶ Filij dei. filij dei. dicti sunt q̄ descendūt de familia seth. qz non colebāt idola amoꝛe vxoꝛū suarum. Et ro ꝓcessum fuit eis vt acciperēt vxozes ō tribu sua filij chayn q̄ colebant idola dicti sunt filij hominis. b.

a ¶ A christo. non tamen ex toto. quia omnes ex eodem parente descendim⁹. b

b ¶ In pecca/tis. o iudei.

c ¶ Matrem vestram. id est. synagogam.

d ¶ Et repudiatam. est ar. hic q sicut per auctoritatē dñi separatum fuit sacramentuz qō fuit inter christum ꝛ synagogam. ita hodie auctoritate domini posset matrimoniū separari.

e ¶ Prophetam. scilicz os ee vnde expōe. i. p aliam prophetiam eiusdē osee.

f ¶ Illud autē hic respōdet. ꝛa/cite obiectioni facte in primo ·§· nam videtur esse preceptū q accederet ad p/sonas non pro/hibitas. sicut ad fratris vxorem. viij. q. j. olim.

g ¶ Consulendo. sicut de consilio nubendi. ꝛ de non dimittē/da infideli. xxv/iij. q. j. sicut enī.

dē plebe multi ad deū ꝓuer/si: in seipsis originez ecclesie prestiterunt. Deinde in ceci/tate sue perfidie: iudaica ple be relicta: ad gentes que tā a fide ꝙ cognatione carnis a christo erant aliene. predica tio euangelica translata est: et quasi ꝓsanguinee copulaz christus aspernatus: de alie na cognatione sibi vxorē ele git: adimplens illud quod p prophetam osee predixerat. b Jn peccatis vestris dimissi c matrem vestram quasi adul d teram ꝛ repudiatam. Et itez e p aliū ꝓphetā. Vocabo ſ̄ ple bē meaz: plebem meam. Jn huius rei ergo sacramento: ꝓsanguineorum ꝓiūctiones primū in populo pmisse sūt. nunc autem prohibite: ꝛ qz non in vna familia tantum: sed in omni multitudine gē/tium: populus fidelium inue nitur. non de propria cogna tione: sed de q̄libet alia: cui cunqz vxorem ducere conce/f ditur. Jllud autem q̄ prece/pta legis seruanda dicunt: que nec euangelicis nec apo stolicis institutis euacuata probantur: verum quidem est: sed cum omnia figuralia signa apostolus probet ad tempus esse data. itaqz ideo veniente veritate affirmat il la non vltra esse seruanda. ꝟ autem vt supra monstratum est: causa sacramēti a deo in stitutuz esse probetur: ꝛ hoc cum ceteris figuralibus eua cuatum certissime constat: ꝙ ꝙ sicut apostolus quedaz g consulendo addidit: q̄ euan gelicis preceptis non inue/niebant diffinita: nec tamē ideo tanq̄ temeraria vel su/perflua ab alijs apostolis sē repudiata: sic ꝛ ecclesia post apostolica instituta: quedaz consilia perfectionis addi/dit: vtpote de ꝓtinētia mini stroꝝ: ō ꝓfectiōe mysteriorꝝ: de celebratōe officiorꝝ: q̄ nul

laten⁹ respuēda sunt: sed di/ligēti veneratiōe suscipiēda. Consanguineorꝝ ꝙ ꝓiūctio/nes ꝙuis euāgelicz ꝛ apl̄icz ꝓceptis nō inueniant̄ ꝓhibi te: sunt tamen fugiēde: quia ecclesiasticz institutiōib⁹ iue niūt̄ termiate. ℚ. II. ꝛ. III

h ℚUia ꝙ a ꝓsangui neorꝝ ꝓiūctiōib⁹ sicut ꝓbatū ē ab stinere oꝝ. viden/dū est vsqz ad quez gradū a ꝓsanguineis ꝓpijs abstine/re oꝝ. vel si ex cognatiōe ꝓ/prie vxoris aliquā duci ī vx orem liceat. De his ita scri bit greg. papa. in ꝓcil. mel/dēsi. Vsqz ad. vij. ḡnationez nullus ō sua cognatōe ducat

i DE affinitate cō/vxorē. sanguinitatz p gradus cognationis placuit vsqz ad septimā generationē obser uare. nam ꝛ hereditas reruz per legales institutōrꝝ dif finitiōes sancita: vsqz ad se/ptimū gradū perpēdit here dum successionē. non enī eis succederēt: nisi eis de ꝓpagi ne cognatiōis deberet. I tē calixtus papa. Jnfamia no/tant: qui ꝓsanguineas du/

k ℚniūctio cunt vxores nes ꝓsanguineorꝝ fieri prohibent: quare? quia has seculi prohibent leges. Le/ges ergo diuine hoc agen/tes: ꝛ eos qui ꝙ ex eis ꝓdeūt non solum eijciūt: sed etiam maledictos appellāt. leges ergo seculi infames tales vo cant ꝛ ab hereditate repel/lunt. Nos xo sequētes ꝓres nostros: infamia eos notam⁹ et infames eē cēsem⁹: qz infa mie maculis sē aspsi: nec eos viros nec accusatiōes eorꝝ: ꝙs leges seculi reijciūt: susci pere debem⁹. eos aūt ꝓsan/guineos dicim⁹: ꝙs dine ꝛ ipa torꝝ ac romāorꝝ atqz grecorꝝ leges ꝓsāguineos appellāt: ꝛ in hereditatē suscipiunt nec repellere pñt. I tē fabi. pa.

Q Uia er go. que dicun tur in hac que/stione fere ꝙ to/tum sunt cozre/cta per constitu tionem nouam que incipit. non debet. ex de con sanguini. ꝛ affi ni. nec est opus ea legi. b.

l Q E affini/tate septi mū imo vsqz ad decimū graduz deferrur heredi tas. vt ·j· e. q. v. ad sedez. sed pt dicere q minoz numerus nō ex cludit maiozem non enim q mi/noza concessit ꝙ hibuit maioza. xxvij. q. ij. sunt qui dicunt sic. ꝛc v. distinc. illud. l. distin. siquis diaconus. ff. de arbi. diem ·§· si plures. ar. ·j·. xx xj. q. j. quomo/do. ff. de vul. et pu. sub. ex facto ·§· item queri. vel dic q loqui/tur hic de cognatis qui de iu re ꝓterozio suc/cedūt vsqz ad vij. gradum. vt insti. ō succe. cogna. ·§· vl.

k Qniuncti/ones con/sanguineorum.

a Dē ppin/ quis q ad
q Vllum in vtroq; lo/ quit .c. istud in pmo genere af/ finitatis.

c Vnitates. ergo tm̄ p car/ nis cōmixtionē ꝺgit affinitas.f. eo.sane.q.h. di cit.sz tñ phibet ꝺhere cū aliq̄ cō sanguinea illius ppē publice ho nestat; iusticiā. vt.xxvij.q.ij.si/ dsy uxore sz ꝺ.iiij q.iij.§. ite in cri minali.t §. ite lege.sz ibi gener appellat spōsus nō q reuera sit sz q̄ ad gōdā be neficium.b.

d Dē incest; s.iij.q.iij ꝺsanguineoꝝ .f. q.vij.c.vl.

e Reserua/ mus.s.vt rema/ neāt insimul.b.

f Cū adulte/ riū.i.fornicatio nē. xxxij.q. iij. nemo.

g Funestū.i. turpe indecēs.ꝺ xxxiij.di.pbri.

h Cōsobrine. ꝺsobrini dicunt qsi ꝺsorozini.hi sunt ppie dua/ rum sorozꝝ filij. sobrini vocant ꝺsobrinozum fi lij.b.

i Aut huig/ ne sue.patrui.et fm̄ ꝺ eaudi de huigna ex secū/ dis nup.vel dic sue.i.ppie.

k Cōcubitu. arg.q affinitas ꝺhiᵭ per coitus fornicariū sicut p legitimū.vt.f. e.nec.

l Quos oēs. multi alij sūt q non nūerantur hic.b.

m Et inē ca thecumios. de hac materia di/

Affines in ḡnta generatiōe copulari possunt: un quarta si fuerint iuēti non separēt

a Dē ꝺpinḡs q̄ ad affini/ tatē per virū t vxorez veniūt: defuncta vxore vel viro in ḡnta generatiōe ꝺiūganť: in q̄rta si inuenti fue/ rint: non separēť. In tertia tamen ꝺpinquitate non licet vxorem alterius accipe post obitum eius: q̄liter vir ꝺiungatur in mr̄imonio eis q̄ si/ bi ꝺsanguinee sunt t vxoris sue ꝺsanguineis post mortē sue vxoris. Idem.

Ui ꝺpinquaz sanguis vxorem ducunt t separanť: non licebit eis q̄diu vtriq; viuunt: alias vxores sibi in ꝺiugio sociare. nisi ignoran/ tia excusenť. Unde in con cilio apud vermeriā. Non phibenť ducere vxorez qui ignorans incestū cōmittunt.

Si quis cum matre t fi/ lia fornicat; fuerit ig/ norante matre ꝺ filia: t filia de matre: ille nunq̄ accipiat vxorem. ille vero si voluerit accipiant maritos. Si aūt ꝺ scierint ipse femīe: absq; ma ritis perpetuo maneāt. Itē ex eodem.

Si homo fornicat; fue/ rit cum muliere: t frater eius nesciens eandem duxerit vx orem: fraē eo q̄ fratris crimē celauerit. vij. annos penite/ at. t post pniam nubat. mu/ lier autem vsq; ad mortē pe/ niteat: t sine spe ꝺiugij mā eat. Oēhis xo ḋ q̄ iḡranť cō/ iunguntť: cetere auctes intel ligende sunt. Unde iulius papa. Ex ꝺpinḡtate sui san/ guinis vel vxoris vsq; ī. vij. gradū nullus ducat vxorem

b Nullū in vtroq; sexu p/ mittim; ex ꝺpinḡtate sui sanguis vel vxoris vsq; in. vij. generis gradū vxorē ducere: vl incesti macula co pulari. preterea quoq; illud adijcimus, quoniā sicut nō licet cuiq; christiano de sua cōsanguinitate: sic etiaz nec licet ō ꝺsanguinitate vxoris sue ꝺiugez ducere: ꝺpter car nis vnitatem. Item ex ꝺcil. agathensi. Incestuosi nullo sunt digni nomīe ꝺiugij.

c Dē incestis ꝺiūctioni/ bus nihil prorsus ve/ nire relinq̄mus vl reserua/ mus nisi cum adulteriū sepa ratione sanauerint. Incestu osos xo nullo ꝺiugij noīe ō putādos: quos etiam desig nare funestum est. Hos enim esse censemus: siquis relictā fratris que prius sorōr exti terat carnali ꝺiūctōe pollue rit: siquis fraē germanā vx orē acceperit: siquis nouer/ cam duxerit: siquis ꝺsobri/ ne sobrineq; se sociauerit: si quis relicte vel filie auūculi misceať: aut patrui filie: aut ꝑuigne sue: aut qui ex ꝺpria ꝺsanguitate aliquā: aut quā ꝺsanguineus habuerit: vel ꝺcubitu polluerit aut vxorē duxerit: quos omēs t olim: et nunc sub hac institutione incestos esse non dubitam;: et inter cathecumīos vsq; ad legitimam satisfactionē ma/ nere t orare precipimus. qō ita presenti tempore phibe/ mus: vt ea que hactenus sť ꝺstituta: non dissoluamus. Sane quibus ꝺiunctio illici ta interdicitur: habebūt in/ eundi melioris ꝺiugij liber/ tatem. Item ex eodem con cilio hilerdensi. Incestuosi vsq; ad satisfactionē excōmu

d Dē his qui ī/ nicentur. cestū pollutione se ma/ culant: placuit quouscq; ī ip/ so detestando t illicito car/ nis cōtubernio perseuerāt: vsq; ad missam tantum ca/ thecuminoz in ecclesia ad/ mittantur: cum quibus etiā nec cibum sumere nulli chri stianoz sicut apl's iussit lice bit. Item grego. papa ad fe licem messane ciuitať ep̄m. eunt ḋdam spe/ ciale esse in ince stuosis q̄ nō de/ beant admitti vsq; ad missam cathecumioz tā tū. nā dicūt eos suspensos ipso iure ē̄tuz ad hs sicut simoniacus ḋlibet suspēsus est q̄ ad dīna of/ ficia. j.q.j. d stu der. t c. ḋbusdā ō ꝺse. di. j. epūs nullū abrogatū est. nā dicunt q iudeꝰ saracenus hereticꝰ nō pci/ sus bū pt stare vsq; ad missam cathecumioz. ar. de ꝺse. di. iij iudei. nec ꝺdicit ꝺj.q.iij. cū excōi cať. t. j.q.j. nō liceat. nā oīa illa intelligūť de pcisis. i. nomi/ tim excōicatis. vel ō illis qui se quūq̄ hereſim iā damnatā.

n Et orare. s. dis. xxv. c. j. ꝺ j. ō ꝺse. dis. iiij. eos ḡs. ꝺ. sz ibi ḡui; delictū. et ideo t.

o Cōstituta. dispensando. t arg. p opi. h. q sz dispensatio ē ius. vt nō. xxxiij q.ij. i adolescen/ tia. t. c. interfec tores.

o Cōstituta. .i. antiq̄s cano/ nes.

p Hēbūt aī incestum ō iure cōi vel pꝰ si ad/ olescētes sť incō tinētes ex dispē satione.

q Dē his vs/ q; ad mis/ sam .i. vsq; ad sursum corda vl vsq; ad ꝺsecrati onē corpis chri/ sti. nā tūc cathe cumini ō eccle/ sia expellenť vl vsq; ad euange lium.

qui incipit missa cathem

r ¶ Nec cibū. ꝑ fit i detestatio/nē cris. siē als aliqſi tolerāt ab ecclesia. ñ tñ ei cōcat in bo vt ꝯyro re derici vt xxxiij .q.ij. placuit.

a ¶ Natu re. respicit illud ꝯbuz maclauerī.

b ¶ Extra/ordi/naria .i.ci/tra vl circa naꝛalia z ñ intra. qō ñ attigit clau ſtra pudo/ris ſz in cir cūitu palpi trabat.

c ¶ Vel. id est etiā.

d ¶ Sept us. qz q̄ rō/ne nō impe dit prima eadē nec ſcūda nec a/liq̄. ſec⁹ aūt tēt fortē ſi i nō natura/li mēbro tē ipediret p/pē enormi/tatē cris. x/xxij. q. vij. adulterū. z xxxiij. q.ij. ·§· hoc aūt

e ¶ Mari talē. nam ſi maritaꝛ af/fect⁹ inter/ceſſiſſet ipe diret. ar. eꝛ ō ſpō. iuue nis. nō ꝓ pter factuz ſz ꝑpē ꝓſen ſum. xxvij. q.ij. ſicḥ vꝛ orem.

f ¶ Sacra mēt. pollu ent⁹ z pol/luē. ñ ei te ſtificanꝭ ꝑ ſe ſz ꝑ eo q̄ eaz ducere vult. z mix

Nullꝰ ducat vxorē a ꝓſanguineo cognitā vl aliq̄ pollutiōe macu/

NEc eā quaz aliqs ex latā. Ꝑpria ꝓſanguinitate ꝓiugē habuit: vl aliq̄ illicita pollutiōe maculauit: in ꝓiugiū ducere vlli chriſtiano ꝯ licebit: qz incestuoſ⁹ eſt taꝛ coit⁹ z abomīabil⁹ ō z cū/ctis bonis homīb⁹. Jncestuoſos ℞o nll⁹ ꝓiugij noīe deputādos: a ſctis pꝛīb⁹ ſtatutū eſſe legim⁹.

a Nature vicz ordīe ſi ℞o extraoꝛ dinarie nō ſic. Ait. n. vrban⁹ pa pa. ij. grano neapolitano epō.

Exordīaria pollutio i naturali/

b Extraordinaria pollutio nō nīſi i naturalib⁹ admiſſa: vl ſepi e us reiterata: citra maritalē affe/ctū: ſi p̄bitis ſacris ita eſſe conſti terit: quēadmodū nob⁹ tuis ſigni ficatū eſt lr̄is: nō vīd⁹ mr̄imoniū g impedire: q̄uis ipa ſit cr̄iosa et dānabil⁹. Jtē iulj⁹ pa. Nullꝰ du cat in ꝓiugē relictā ꝓſanguineo/rū ſuoꝝ vſq̄ i tertiā generatiōez

ET b q̄z ſtatutū eſt vt relictā pr̄is vxoꝛ ſue: relictā fratr⁹ vxoꝛis ſue: relictā filij vxoꝛis ſue nemo ſibi i mr̄imoniū ſumat reli ctā ꝓſanguineo ꝯ vxoꝛis ſue vſq̄ in tertiā ꝓgeniē nemo i vxorē ſu mat: in. iiij. aūt z in. v. ſi inuenti fuerint nō ſeparent. Jtē dē. A cō/ſanguineis ꝑpr̄ijs vel vxoꝛis ſue

Operiter cuiq̄ ē abſtinēdū. Aliter vir cōiūgat ꝓſan guineis ꝑpr̄ijs z conſanguineis vxoꝛis ſue. Jtē iſidor⁹ ex conci. macienſi. Jn parētela ꝓpria z ꝓiugi eadē cōſanguitas ē obſer/

SAne ꝓſanguinitas uāda. q̄ in ꝑpr̄io viro ſuāda eſt: b nimirū in vxoꝛ parētela de lege nuptiaꝝ cuſtodiēda ēoq̄ conſtat eos duos fuiſſe i carne vna. iōq̄ cōis illis vtraq̄ parētela cenſen da eſt. ſicut ſcp̄tū eſt: erūt duo in carne vna. Jtē aug⁹. Nuꝰ nō ē

Aliter deputāda q̄ filia.

Jr vir z vxoꝛ nō ſā duo: ſed vna caro ſunt. nō aliꝭ eſt nuꝰ de putāda q̄ filia. Jtē grego. Uſq̄ ad ſeptimā generationē progeni em ſuā vnūq̄q̄ ꝯ ſcire oportet

PRogeniē ſuā vnūq̄q̄ vſ/q̄ ad. vij. decerni⁹ obſeruare generationē: z ꝯ diu ſe agnoſcāt affinitate ꝑpinq̄s: ad ꝓiugalem copulaz accedere denegam⁹. qō ſi fecerint ſeparent. Jtez nicola⁹ pa. amalfitane eccīe ſuffraganeiſ

DE ꝓſanguinitate De eo ſua vxoꝛez null⁹ ducat vſ/q̄ poſt generationē. vij. vl q̄uſq̄ parētela cognoſci poterit. laicus ℞o vxorē ſil z cōcubinaz hñs nō cōicet eccīe. Jtē ex ꝓci. guarma cienſi. Quouſq̄ ꝑ aliq̄s gene/ratio recoꝛdaꝛ: aut in mēoꝛia re/tinet⁹: ſibiinuicē nō copulentur

IN copulatiōe fideliū gene ratiōis numeꝝ non diffinī/mus: ſz ſtatuimus vt nulli liceat chriſtiāo ō ꝑpa ꝓſanguīitate ſeu cognatiōe accipe vxoꝛez: vſq̄dū generatio recoꝛdaꝛ aut coḡſcī aut i mēoꝛia retinet⁹. Jtē ex cōci. lugdunēſi. Ex ꝑpinq̄tate ſui ſan guinis vſq̄ ad ſeptimū gradum

NUlli nullus ducat vxorē. ex ꝑpinq̄tate ſui ſanguis: vſq̄ ad ſeptimū gradum vxoꝛes ducāt: neq̄ ſine bñdictiōe ſacer/dotis. q̄ aūt nupturi erūt: a ſacer dote bñdicti nubere audeāt: nec aliꝭ p̄ſumāt. Premiſſis auctib⁹ q̄ſq̄ p̄hibeꝭ a cōiūctiōe ꝓſangui neoꝝ vſq̄ ad ſeptimā generatio/nē. Sed obijcīt illud greg. ad aug⁹. anglo ꝯ epm. Anglicis p mittitur vt in q̄rta vel in. v. gene

Ratione copulentur.

Uedā lex romana pmittit vt ſiue frīs ſiue ſoꝛoris ſeu duoꝝ fratrū germanoꝝ ſeu duaꝝ ſoꝛo/rū filī z filia miſceanꝭ: ſz experi mento didicim⁹ ex tali ꝓiugio ſo bolē nō poſſe ſuccreſcere. vñ ne/ceſſe ē vt in q̄rta vl in q̄nta gene/ratio fideliū licenꝭ ſibi ꝓiūgan/tur. Sed idē humilim⁹ pr̄ grego rius p⁹ ml'tū tpis a felice meſſa/ne ſicilie ciuitatis p̄ſule req̄ſit⁹: vtrū auguſtino ſcp̄ſerit vt anglo rū q̄rta generatiōe ꝯcta mr̄imo/nia mīme ſoluerēt. inꝭ cetera ta/lē rōnē reddidit Q ō ſcp̄ſi augu ſtino anglozū gentⁿ epō: alumno videlicet vt recoꝛdaꝛ tuo: ipſi et

est q̄ ꝯ raz violērā pre ſuprōez p/batio ad/mittit. z iō eꝯ. xxxij. q. j. dixit. ſz ħ fit i defectū pbationuz l. pe. in fi. z obtinet ſoꝛe ħ cū ꝯgo erat z vole bat ꝓbare ꝑ aſpectum coꝛpis. xxv ij. q. j. nec aliq̄. et qō iurat eſt ex ſupabūdā/ti z ad cau/telā. ar. xxxiij. q. vj. i le ctū. Jtē au dit ħ crio/ſus teſtis z turpitudiez ſuā allegās imo ñ ē te/ſtis. ſz inꝭ/rogaꝭ de fa cto ſuo. iiij. q. iij. ·§· itez fui.

g ¶ Jm/pedire. raꝭ pollutio nō ꝺz impedīꝭ cū ꝺn poſ/ſit ducere ꝓ/ſanguineaz illi⁹. qz nec ſecit ſangui nīſ cōmixti onē nec car nis vnitatē ſed ꝺd ſi ali qs fꝛeraret illas ſeras z non ꝓceſ ſit ad ꝓ/mationem opis. nūḋḋ tal is cōmi/xtio carnis ipedit ma trimonium cū conſan/guīea illi⁹. ꝺic q ñ. qz nec eſt ibi ſāguis ꝓmi xtio nc carnis vnitas ſ. e. nullꝰ.

anglorꝝ genti q̄ nup̄ ad fidē vene/
rat: ne a bono qd̄ cepat: metuēdo
austeriora recederet: spālit̄ ⁊ ñ ge/
neralit̄ me certissime scripsisse co/
gnoscas. vñ ⁊ mihi oīs romana ci
uitas existit testꝫ Nec ea intētione
hec ei scp̄si mandata: vt postq̄ fir/
ma radice ī fide fuerint solidati: si
infra ꝓpriā ꝯsanguinitatez inuēti
fuerīt: nō separent̄: aut īfra affini/
tatꝫ lineā. i. vsq̄ ad septimā gene/
rationē iūgant̄. ꝫ q̄ adhuc ill̄ neo/
phitꝫ existētib⁹: eis p̄mū illicita cō
sentire: et eos ꝟbis ac exēplis in/
1.Cor.5 struere oz. nā iuxta apl̄m q̄ ait: lac
dedi vob̄ potū: nō escā. illis mō: nō
posterꝫ (vt p̄fixū est tp̄ib⁹) tenēda
indulsim⁹. ne bonū qd̄ ī firma ra/
dice plātatū erat erueret̄: sz aliq̄n/
tulū firmaret̄: ⁊ vsq̄ ad pfectionē
custodiret̄. Itē obijcit̄ illud gabi
lonēsis ꝯcilij. In q̄nta vel sexta ge
neratiōe null⁹ ampli⁹ copulet̄ con
iugio.

Contradicimus vt in
q̄rta vel in q̄nta sextaq̄ gene
ratione null⁹ āpli⁹ ꝯiugio copule/
tur: vbi aūt p⁹ interdictū factū: fu/
erit īuētū: separet̄. Hac aūcte duz
vj. generatiōe int̄ dicit̄ ꝯiugiū: in
septīa p̄mitti vid̄r: ꝫ grad⁹ cogna/
tiōis ꝟm quosdā varie cōputant̄.
Alij nāq̄ p̄rez ī p̄mo gradu: filios
in scd̄o ponūt. Alij p̄mū gradū fili
os appellāt: negātes gradū cogna
tiōis int̄ p̄rem ⁊ filiū esse: cum vna
caro ꝓbent̄ p̄r ⁊ fili⁹. Aūctes ḡ q̄
ꝯsanguinitatꝫ cautela vsq̄ in. vij.
gradū ꝓhibēt: p̄rem ponūt in pri/
mū gradū. Illi vero q̄ ad sextum
gradū ꝓhibēt: p̄mū graduz filios
appellāt: atq̄ ita fit vt eedez p̄sone
ꝟm hāc diūsitatē inueniant̄ in. vj.
vl̄ in. vij. gradu. Itē illud fabiani
quo affines in q̄nta generatiōe co
pulari iubent̄: vid̄r eē ꝯriū illi de/
creto iulij pape. Sicut nō licet vlli
christiano de sua consanguinitate
vxorē ducere: sic etiā nō licet de cō
sanguītate vxorꝫ sue ꝯiugē duce/
re: ꝓpt̄ carnis vnitatē. Sil̄r ēt īue
nit̄ ꝯtrariū illi. c. gre. nec eā quaz
ex ꝓpria ꝯsanguītate coniugē ha/
buit ⁊c. Sed illud fabiani ītelligē
dū est de duab⁹ sororib⁹: vl̄ p̄sonis
int̄ se affinitate cōiūctis: vt s̄t vxo
res duorꝝ fratrū. si cōtigerit vnam
earū alicui m̄rimonio copulari: p⁹
mortē: ei⁹ vir ñ poterit affinē sup/
stitē ī ꝯiugē ducere: nisi in. v. gra/
du affinitatꝫ īueniant̄. vñ q̄ nouer
cam alicui⁹ in vxorē duxerit: post
mortē ei⁹: vxorē p̄uigni ducere nō
poterit. Hinc etiā idez iulian⁹ pa
pa alibi ait: Relictā ꝯsanguineorꝝ
vxoris sue: nō ait ꝯsanguineā vxo
ris sue: ꝫ relictā ꝯsanguineorꝝ vsq̄
in q̄rtā generationē: null⁹ ducat in
vxorē. ¶ Pascal̄ vero papa. ij. scri
bens regino ep̄o: tertiū gen⁹ affini
tatis assignat: cui⁹ copula nō vltra
ij. gradū inuenit̄ ꝓhibita. Ait eī.
Duorū cōsobrinorū coniuges vni
Peidēq̄ nubere nō possunt.

Porro duorꝝ cōsobrinorū cōiu
ges: q̄uis diuersis tp̄ib⁹: viro vni:
alterā post alteri⁹ obitum nuberez
ip̄a (p̄ter aūcte canonicā) publice
honestatis iusticia ꝯdicit. ⁊ nouit
prudētia tua: q̄ ita ab vxorꝫ: sicut
a viri ꝯsanguineis abstinēduz est.
¶ Illud aūt gregorij et iulij pape
intelligit̄ de cōsanguinitate viri vl̄
vxoris: post mortē alicui⁹ eorꝝ: nul
li de cognatiōe defūcti: sup̄stes ma
trimonio copulet̄. ¶ Demonstra/
tū est vsq̄ ad quē gradū q̄sq̄ a pro
pria cōsanguinitate vl̄ cognatione
sue vxoris abstinere debeat.

Questio IIII.

Modo q̄rit̄ q̄re vsq̄ ad
sextū gradū ꝯsangui/
nitatis ꝯiūctio ꝓhibe
atur? De his itaq̄ scribit isydor⁹
ethymologiarū li. xj. c. vj. Quare
vsq̄ ad sextū gradū cōsanguini
tas obseruet̄.

Consanguini
tas dū sepe paulatim ꝓpagi/
nū ordinib⁹ dirimens: vsq̄ ad vlt.
graduz se subtraxerit: ⁊ ꝓpinq̄tas
esse desierit. tūc p̄mū lex in m̄rimo
nij vinculū eā recipiet: ⁊ quodam/
modo reuocabit fugientē. Jō aūt
vsq̄ ad sextū generatiōis gradum
cōsanguinitas statuta est: vt sicut
vj. etatibus mūdi generatio: ⁊ ho
minis status finitur: ita propinq̄/
tas generis: tot gradibus termine
tur.

Questio V.

De gradib⁹ vero consanguinitat⁊ quō cōputādi sunt: btūs isidor⁹ sic loquit⁹. **Quomodo dirimuntur gradus cōsanguinitatis.**

Series cōsanguinitat⁊. vj. gradib⁹ ꝫ mō dirimit⁹: fili⁹ et filia qō est frat⁊ soror: sit ipe trūcus illis seorsum seiūctis. ex radice illi⁹ trunci egrediūt⁹ isti ramusculi: nepos nept⁊ ꝫm⁹: pnepos pronepotis scōs: abnepos abnept⁊ terti⁹: atnepos atneptis q̄rtus: trinepos trineptis q̄nt⁹: trinepot⁊ fili⁹ ⁊ trinepotis filia sextus. Itē alexāder papa. ij. neapolitāis cleric⁊ ⁊ oīb⁹ epīs atq; iudicib⁹ p italiā constitutis: scribit ō hmōi: ita dicēs. **Quō sunt cōputādi gradus affinitatis.**

Ad sedē aplicā plata est q̄stio nouiter exorta de gradibus cōsanguinitat⁊: quā quidā legū et canonū imperiti excitantes: eosdē ꝑpinquitatis gradus ꝓtra sacros canones ⁊ ecclesiasticuz morē nūerare nitunt⁹: nouo ⁊ inaudito errore affirmātes: q̄ germani frēs vel sorores: int⁹ se sint in. ij. generatōe. filij eorū ⁊ filie in quarta: nepotes eorum vel neptes in. vj. taliq; modo ꝑgeniem computātes: in hmōi vj. gradu eā terminātes. dicūt deinceps viros ac mulieres inter se posse nuptialia iura ꝓtrahere: ⁊ ad hmōi ꝑphanū errorē cōfirmandū: in argumēto assumūt seculares leges: q̄s Justinianus īpator ꝓmulgauit de successiōib⁹ ꝓsanguineorū: q̄b⁹ ꝓfisi: oīdere moliunt⁹. frēs in. ij. gradu esse numeratos: filios eoꝝ q̄rto: nepotes ⁊ neptes in. vj. sic seriē genealogie t̄minantes: numerationē sctōꝝ patꝝ ⁊ antiquam eccl'ie cōputationē ad nos vsq; ꝓductā: puersa q̄dam calūpnitate disturbare nitunt⁹. Nos vero deo annuente: hāc q̄stionē discutere curauim⁹: i synodo habita ī lateranēsi ꝓsistorio cōuocat⁊ ad h̄ opus epīs ⁊ clericis atq; iudicib⁹ diuersaruz prouinciarū. Veniq; diu ventilat⁊ legibus ⁊ sacris canonib⁹: distincte inuenimus: ob aliā atq; aliā cāz alterā legū fieri: alterā canonū cōputationē. In legib⁹ siq̄dem ob nihil aliud ipa graduū mētio facta est: nisi vt hereditas vel successio: ab vna ad alterā ꝑsonā int⁹ cōsanguineos deferat⁹. In canonibus vero ob hoc ꝑgenies cōputat⁹: vt aperte monstret⁹ vsq; ad quotā generationē a consanguineoꝝ nuptijs sit abstinendū. Ibi ꝑscribit⁹ vt hereditas ꝑpinq̄s mō legitīo ꝓferat⁹. Ihic vero vt rite ⁊ canonice int⁹ fideles nuptie celebrent⁹. In legib⁹ distincte non numerant⁹ grad⁹ nisi vsq; ad sextū. In canōib⁹ aūt vsq; ad septīaz distinguit⁹ generatōnē. Hac ḡ de cā: q; hereditates neq̄t deferri: nisi de vna ad alterā ꝑsonā. idcirco curauit secular⁊ imperator: in singul' ꝑsonis singulos ꝑficere gradus. q; ꝝo nuptie sine duabus nō valent fieri ꝑsonis. ideo sacri canones: duas in vno gradu cōstituere ꝑsonas. vtrāq; tñ cōputationē: si attēte ac subtilit⁹ perspecta fuerit: idē sensisse ⁊ eā dē in eis sñiaz eē: atq; ad eūdē t̄minū ꝓuenire manifestissimū erit. Justinian⁹ nāq; vsq; ad quē gradū ꝓsanguinitas ipa ꝑduret: in suis legib⁹ ñ diffiniuit. Canones ꝝo vltra septez: nullā nūerāt generationez. Sexto q̄ppe gradu det⁹mīato ī ipis legib⁹ subintulit īpator: hacten⁹ oīdisse sufficiat quēadmodū grad⁹ cognationis numerent⁹. nāq; ex his palā est itelligere quēadmodū vlteriores gradus nūerare debeam⁹: generata q̄ppe ꝑsona: gradū adijcit. Ecce in his ꝝbis apte oīdit⁹ tales gradus q̄les isti cōputant: non tñ vsq; ad. vj. vexetiā vltra numerare debere. quippe cuz vltra sextum vlteriores grad⁹ nūerādos eē decernāt. vbi ei vlteriores noīat grad⁹: apte īdicat nō sex tñmō eē grad⁹: ſz sex finit⁊ adhuc alios numerādos. nec mirū cū ī p̄cedētib⁹: ipe firmauerit impator decimū et gradū: q̄ dicēdo: ñ eē tñmō sex: luce clari⁹ ꝓfitetur. hi ḡ euigilēt ⁊ aciē mēt⁊ si pñt intēdāt: q̄s hacten⁹ isti⁹ usmōi pculit errorē. enīuero vbi ꝑm leges inter agnatos vel cognatos defertur successus: consanguineos esse non dubium est. neq; enim sibi succederent: nisi inter se (teste Justiniano) i decīo gradu sibi attinerēt. ꝓsāguiei igr̄ sibi sē: q̄ sic sibi.

Quare alia sit graduum ꝓputatio ꝑm leges: Alia ꝑm canones

De diuersitate legū et canonum incōputatiōe gradūum.

succedūt. ꝙ si ī decio gradu ꝓsāguīei sibi exi
stūt: nō est ꝯmiata ꝓsanguitas: vt isti fatent
in sexto tm̄m̄ō gradu. Quid igit dicerēt? cō
putatis nāq; gradib⁹ sic isti nūerāt: aut fini
tur ꝓsanguitas ī. vj. gradu: aut non. Si aūt
finit: fallaces erūt leges q̄b⁹ isti vtunt: q̄ in
x. gradu sibi succedere ꝓsanguineos iubent.
ꝙ si nō finit ꝓsanguinitas ī hm̄ōi. vj. gradu:
falsidici erūt isti q̄ vltra illū. vj. gradū nolūt
cōputare ꝓsanguinitatē. Igit aut leges erūt
false: aut isti q̄ sic finiūt generationē. Sed vt
veridice leges ꝛ veraces sint canões: dicam⁹
id qō x̄itas hz. s. ꝙ ñ ꝯminat ꝓsanguītas in
hm̄ōi. vj. gradu: ſz ꝯmīat in. vij gradu ꝑm ca
nones. vtraq;. n. cōputatio sic supi⁹ diximus
vno fine ꝯcludit. nāq; duo gradus legales
vnū canōicū ꝓstituūt. Frēs itaq; q̄ ꝑm secula
res leges dicūt ī scō gradu. iuxta canones
nūerant in p̄mo gradu. filij fratrū q̄ illic nu
merant in. iiij. h̄ cōputant ī scō. nepotes ve
ro q̄ in. vj. ibi: illic nūerant in. iij. Sic dein
ceps q̄ legib⁹ inscribūt in. viij. ꝛ. x. ī canoni
bus diffiniunt ī. iij. ꝛ. v. atq; h̄ mō. de reliq̄s
sentiendum est: vt qui ꝑm canões dicūtur in
vj. vel. vij. ꝑm leges accipiuntur in. xij. vl in
xiij. Manc cōputationē intelligēs ꝓdētissi
m⁹ pa. gre. dū q̄rerēt in q̄ta generatiōe fide
les ꝓiūgi debeāt: ipas secl̄ares leges ī testi
moniū adducēs: augustino anglox̄po sic re
scp̄sit. Quedā ꝯrena lex i romana rep. pmit
tit: vt siue frīs ꝛ sorox seu duox fratx germa
nox vl duax sorox filiꝰ vl filia miscēat. Sed
exp̄imēto didicim⁹ ex tali ꝓiugio soboles nō
posse succrescere. vñ ncce ē vt tā ī. iij. ſ. iiij. ge
neratiōe copulatio fideliū licenc sibi ꝓiungi
debeat. Mā a scōa quā p̄dixim⁹ oīno debere
abstiere. Ecce h̄ apte mōstrat filios ꝛ filias
fratx ī. ij. generatiōe nūerari. ꝛ si fratx filij ꝛ
filie nūerāt ī scōa: fieri ñ p̄t: vt ip̄i frēs ñ sint
ī p̄ma. ꝙ si frēs nūerāt in p̄ma: filij eox ī secū
da: dubiū nō ē q̄n eox nepotes sint ī. iij. pne
potes in. iiij. sic ꝛ de reliq̄s vsq; ad. vij. Sed
sūt q̄dā q̄ ex bis greg. x̄bis q̄b⁹ ait vt ī. iij. vl
in. iiij. generatiōe copulent fideles: occasio
nē accipiūt illicita m̄rimōia ꝫbēdi: dicētes se
h̄ iuste facere posse: qō tā p̄udētissim⁹ doctor
sua sn̄ia diffiniuit. Jsti itaq; q̄ se h̄ velamine
defendere nitunt: adūtāt ī eiusdē p̄is sn̄ijs:
nō general r cūct: ſz spāliter anglox gēti mā
dasse. nā postmodū a felice messane sicilie p̄
sule req̄sit⁹: an hoc qō augustino mādauerat
general r cūcte eccie tenendū esset? aptissime
mōstrat: nō alijs h̄ q̄ illi gēti mādasse: ne do
nū qō ceperāt: metuēdo austerioza desererēt.
ſz illi postq̄ ī fide eēnt firma radice solidati:
ꝛ vniūsali eccie censuit sp eē tenēdū vt nullā
de ꝓpria ꝓsanguītate vl affinitate infra. vij.
generationē alīq̄s sibi audeat ī ꝓiugio copu
lare Ecce apte mōstratū ē ex x̄bis ip̄i⁹ legl
ꝛ aucte p̄udētissimi pa. gre. q̄d ō gradib⁹ cō
sanguinitat nūerādis sentire debeam⁹. q̄
uis alia q̄z rō mō pari ip̄os reuincat adūsari
os. Nam si vt ip̄i fatent in illo. vj. gradu cō
sanguinitas finiret: oēs psonax ramusculos
q̄ vltra illū gradū ī pictura arbor cōtinent:
velut supfluos oz detrūcari. Sz qz oēs in pi
ctura p̄dicte arbor otinent: ex vna parētela
ꝓsistūt nūq; sine diminutiōe ꝓsanguinitatis
a se poterūt separari: veluti nō sine dāno cu
iusq; psone valēt a ꝓpo corpe man⁹ brachia ꝛ
pedes trūcari Illa q̄z sacro x̄p̄ceptio cano
nū: q̄ iubet a ꝓpria abstinere cōsanguinitate
q̄diu generatio recozdat aut mēoria retine
tur: nec a p̄dicta parētela discrepat cōputati
one. Nam si ī. vij. gradib⁹ canonice ꝛ vsuali
ter nūeret: vltra q̄s nec ꝓsanguītas inueni
tur: nec nom̄ia graduū repiunt: nec successio
pōt ampli⁹ ꝓgari: nec mēoriē ab aliq̄ gene
ratio recozdari. Me xo in hac consanguini
tat cōputatiōe aliq̄ de hinc ambiguitas va
leat remanere. alia quā q̄dā faciūt numerati
onē: ī hac etiā alia disputatiōe duxim⁹ discu
tiendam. Sūt. n. q̄dā q̄ nō a frib⁹ sed a filijs
eox. i. patruelib⁹ vl ꝓsobrinis genealogiam
nūerare incipiāt: dicētes filios fratx in p̄ma
generatiōe cōputari debere: q: frēs q̄si q̄daz
trūc ex quo cet ramusculi oriunt existūt. ſz
nec ista graduū cōputatio si h̄ intellecta fue
rit: ab ea quā supi⁹ exposuim⁹ in sn̄ia poterit
esse diūsa. Jsti. n. q̄ initiū nūerādi sumūt a fi
lijs fratx: nō ꝓgrediūt vltra. vj. generatiōez.
ſz sic toti⁹ mūdi sex etates existūt: ꝛ hūanevi
te itidē sex: ita ꝛ ī ꝓsanguītate sex tm̄m̄ō au
tumant cōputādas eē generatiōes: q̄b⁹ fini
tis noue coniunctiōis dicūtur posse fieri in
itium: vt q̄si fugiētem possint reuocare con
sanguītatē. Hec itaq; cōputatio q̄ incipit a fra
trū filijs ꝛ nūerat vsq; ad. vj. tantū dē valet
q̄ntū ea q̄ incipit a frib⁹: et cōputat vsq; ad
vij. nec vlla ī sensu ꝓsistit diūsitas: q̄uis nu
mero graduū varietas videat. vltra. n. gene
ratio si a frib⁹ sumat initiū nūerādi. vij. inue
nit: si a filijs fratx repit. vj. Talit igit de
termīat gradib⁹ ꝓsanguītatis aplica aucte
admonem⁹ vos frēs ꝛ filij: vt oīb⁹ sic seriē ge
nealogie cōputādā eē intimet: quēadmodū
scī pres nūerādā eē sanxert: ꝛ antiqu⁹ mos
scē vniūsal eccie p lōga tpa olī cōputasse mō
strat. nā siq̄s pūsa ꝛ obstinata mēte: a recto
tramite apostolice sedis deuiare voluerit: et
alit q̄ nos in nuptijs celebrādis grad⁹ parē
tele nūerare ꝓtēderit: p̄mū p sua temeritate

celesti pena plectet: postmodū xo gladio p/petui anathemat nouerit se iugulādū. Y tez greg. papa. Quare ꝯsanguinitas vxor ad virū ptinere dr: t quō affinitas sit cōputāda

Xro de affinitate quā dicit parentelā eē q ad virū ex pte vxor: seu q ex pte viri ad vxorē ptinet: maifestissima rō ē. qz si fm
Gen. 2 diuinā scīaz: ego t vxor mea sum⁹ vna caro: pfecto mihi t illi mea suaq parentela pro/pinquitas vna efficitur. quocirca ego et so/ror vxoris mee in vno et primo gradu erim⁹. fili⁹ vero ei⁹ i scdo gradu erit a me: neptz xo tertio. Jdq vtriq i ceterz agēdū ē successio/nib⁹ Vxorē xo ꝓpinq cuiuscūq grad⁹ sit: ita me oz attēdere: quēadmodū ipi⁹ qz grad⁹ ali qua femīa ꝓprie ꝓpinqtatz sit. qō nimirū vxo ri de ꝓpiquitate sui viri: in cūctis ꝯsanguinitatis gradib⁹ ꝓuēit obseruari. Qui xo aliorsū sen/tiūt antichristi sūt: a qb⁹ tanto solliciti⁹ vos
Nota cōtra eos q se fcōiūgūt patrueis pri/ mi oppo/ nunt. oportet cauere: qnto apti⁹ deꝓhēdit illos di uinis legib⁹ oppugnare. Y tez zacharias pa/pa. Qualiter parētele grad⁹ cōputantur.

Parentele grad⁹ talit cōputam⁹. Siqdē ego t frat me⁹ vna generatio sum⁹: pri mūq gradū efficim⁹: nullo gradu distamus. rursus fili⁹ meus fratrisq mei fili⁹ scōa gene ratio sūt: ac graduz scōm faciūt: nec a se aliq gradu separanf: atq ad hūc modū cete/ssiones. Mozo de affinitate quā dicit pa/rentelā: vt supra. c. gregorij. Y tem alexāder papa secundus.

Equocatio ē: cū sozor vxoris cognata vocat

Quod autē frater sozoze vxoris tue co gnati dicunf: equiuocatiōis iure fit: t in necessitate vulgaris appellationis poti/usq vlla causa cognationis. vxor enī fratris
fratrissa fratrissa potiusq cognata vocat. mariti fra/
Leuir ter leuir dicit. duoq autē fratrū vxores vo/
Ianitrix canf ianitrices: qsi eandē ianuā tenētes: vel
Glos p eandē ianuā intrātes. viri sozor glos appel latur. sozoris autē vir non habet speciale no/men: nec vxoris frater. Y dem isidorus.

Nomina graduum superiorum siue inferiorum siue ex latere venientium.

Primo gradu supiozi linea cotinef pa/ter t mr. inferiozi fili⁹ vl filia: qbus nul le alie psone iunguntf. Secūdo gradu conti nenf supiozi linea auus auia. iferiozi neptz. in transuersa frater t sozor: q psone duplicā/tur. auus enī t auia tam ex pre q ex mre ac/cipiunf. q psone sequētib⁹ quoq gradib⁹ si/militer p subā eoz in quo gradu consistunt: ipo ordine duplicanf. Iste psone in secun/do gradu tō duplices appellanf: qz duo aui sunt t patern⁹ t matern⁹. Item duo genera nepotū sunt: siue ex filio siue ex filia ꝓcreati. frater t sozor ex trāsuerso veniūt. i. aut frat pris aut frater matris. qui aut patruus aut auunculus noīat: qz t ipi hoc ordine dupli/canf. Tertio gradu veniūt supra proauus proauia: t infra pnepos pneptz: ex obliquo quoq fratris sozorisq fili⁹ vel filia. patruus amita. i. pris frater t sozor: auunculus⁹ mater/tera. i. frater matris t sozor. Quarto gradu veniūt supra abauus abauia. infra abnepos abneptz. Ex obliq fratris sozorisq nepos et neptis. patruelis frater sozor patruelis. i. pa trui fili⁹ vl filia. ꝓsobrin⁹ ꝓsobrina. i. auun/culi t matertere fili⁹ t filia. amitin⁹ amitina id est amite fili⁹ t filia. Jtē ꝓsobrini q ex dua bus sozorib⁹ nascunf: qb⁹ accrescit patruus magn⁹ amita magna. i. aui paterni frat t so/ror. auūcul⁹ magn⁹ matertera magna. i. auie tam prne q mrne frater t sozor. Quīto gra/du veniunt supra qdez atauus atauia: infra atnepos atneptis. ex obliq frīs et sozoris ꝓ/nepos pneptz. frīs patruel. sozorz patruelis amitini amitine. ꝓsobrini ꝓsobrine fili⁹ vel fi lia: ꝓpioz ꝓsobrin⁹: ꝓpioz ꝓsobrina. i. patrui magni. auūculi magni. matertere magne. amiti magne fili⁹ vl filia. qb⁹ accrescūt ꝓpatru⁹ t pamita. hi sunt paui paterni frater t sozor. pauuncul⁹. s. t ꝓmatertera. hi sūt pauie pa/terne mrneq frat t sozor. pauiq magni ma/terni. Hec species nec alijs gradib⁹ q scripta est: nec alijs vocabul declarari pōt. Sexto gradu veniūt supra tritau⁹ tritauia. infra tri nepos trineptis. ex obliq fratrz t sozoris. ab/nepos abneptz: fratrz patruel t sozorz patru elis: amitini amitine: consobrini cōsobrine: patrui magni amite magne: auunculi magni matertere magne: nepos neptz. ꝓpioris cōso brini filius vel filia. abpatruus abamita. hi sunt abaui pīni frater et sozor. abauunculus abmatertera: hi sunt abauie pīne mīne frat sozor abauiq materni. hi qz explanari am/plius nō pōt q ipe auctor disseruit. Sexto gradu q sibi sūt cognati recta linea supra: in/fraq ꝓprijs noīb⁹ nō appellanf: sed ex trā/uersali linea ꝯtinentur frīs sozoris atnepos atneptz: cōsobrini filij filieq. Successiōis id circo grad⁹ sex ꝓstituti sunt: qz vlteri⁹ p rerū naturā nec nomē inueniri nec vltra successio pōt ꝓpagari. Jn his. vj. gradib⁹ oīm ꝓpin/qtatū oīa noīa ꝯtinenf: vltra qs nec affini/tas inueniri nec successio ꝓsanguinitatz pōt ampli⁹ ꝓrogari. De gradib⁹ ꝓsanguinita/tis vl affinitatz qt sint: quō cōputādi: quib⁹ etiā appellēf noīb⁹: aucte beati Jsidori atq Gregorij t Alexādri sufficienf mōstratū est.

Sūt fratrui patris frēs: amiteq sozo/res. Frater a uūculus est: sozor est ma/tertera mīis.

Hunc querit ō gradiū accusantiū. Hec questio. vj. expedit. j. e. c. j. ꝛ. ij. ꝛ ex. q ma. ac po. viōr. ꝛ ex de sen. ꝛ re iu. tenor. Nā ꝓsanguinei pferunt extranei ea rōne. qz meli⁹ pūt scire suā cō sanguinitatē cū chartis. cū testiū. cū recitatōe maior ꝛ alijs argumentis. ꝫ tū qō dicit de cōsanguineis in testionijs admittēdis. exaudiri cū de consanguinitate agit. nā si sup alio ageret. nō sūt admittēdi nisi cum eo tēperamento qō dixi. iij. q. v. i hn. ꝛ hoc pbat ex de testi. super eo. Itē licet soli ꝓsanguinei accusare possint mrimoniū. tū qlibz pōt denunciare. vt ex de cog. spirua. ꝛ licz p denūciationē non agat nisi ad penitentiā. vt ex ō accu. sup his. tū qz in hoc casu ñ pūt penitere nisi separent. iudex ex officio suo eos separabit. ar. ex iij. q. iij. ecce.

Questio VI.

a Hunc q̄rit q̄b⁹ accusantib⁹ vl testificantib⁹: ꝓsāguineoꝝ ꝓiūctio dirimenda sit. De his ita scribit fabian⁹ papa. Cōsanguinei tm: vel si progenies defecerit: antiq ꝛ veraces: ꝓinq tatem in synodo cōputent.

b Onsanguineos extra
c neoꝝ. arg. q pe
grini aduene ali
genige nō recipiant in cā con
sanguinitatis. ꝛ
q ꝓinq ceteris
ꝓsonis pferāt si
cōtradixerit. gō
est verū. vt ex. q
ma. ac. pos. viōr
c Nullus. ni
si deficiēte parē
rela. vt hic in fi.
d Accuset. i
ꝓpria fm. h.
ar. C. de inof. te
sta. parentibus.
vbi ponitur ac
cusare p agere.
ꝛ nō q cā matri
monialis nō est
crialis nec ciuil.
etiaz vbi de crie
agitur i foro ec
clesiastico. sz mi
xta. extra. de pcu. tue.

Onsanguineos extra
neoꝝ nullus accuset
e vl ꝓsanguinitatem i synodo
f cōputet: sz ꝓinq ad q̄rū notiā ptiet. i. pr ꝛ mr sozoz. ꝛ frater. patruꝰ. auūculus. amita. matertera ꝛ eoꝝ ꝓcreatō. Si
g autē pgenies tota defecerit:
h ab antiq̄oz⁹ et veraciōz⁹
i q̄b⁹ eadē ꝓinq̄tas nota sit:
eps canonice pārat. ꝛ si inuēta fuerit ꝓinq̄tas: separēt.

Celestini pape decretū ecclesie florētine missū. Palea Idē nob⁹ q scōa quaz ō phibitiōe eccl'ie duxit: nō sit vxoz. etiā si ōmā nō hret desponsatā. nā qō ō interdictū ordinē eccl'ie factū est: ratū nō hr̄i tam hūane q̄ diuine legi pclamat auctas. qz ea quā inordiate supduxit phibitiōe renitēte vxoz nō ē. eā cogēd⁹ est recipe: quā iurauit ꝛ desponsauit: ꝛ ex ea p
l genuit. vt iuramēti religio nō vilipēdat: ꝛ fides abiuicē ꝓmissa fuer: ꝛ ples i cultu dei nutriat ꝛ educet. ꝛ alij exinde occasiōnē peccādi ꝛ alios decipiēdi assumere ñ valeāt. Q̄ō aūt parētes frēs ꝛ cognati vtriusq sex⁹: in testificationē filij ꝛ filie ad matrimoniū ꝓiūgēduz vel diri-

mendū admittant: tā antiq̄ ꝓsuetudie legib⁹ approbata: q̄ diuinis ꝛ hūanis legibus approbat. In dirimēdo autē mrimonio iō maxie parētes recipiunt: siue si defuerit parētes ꝓximiores admittūt: qm̄ vnusq̄sq suā genealogiam cū testib⁹ ꝛ chart cū exercitatiōe ꝛ recitatiōe maiorū scire laborat. qz igit alijs meli⁹ sciūt: iō maxie admittunt. Sil'r etiam recipiunt ꝛ in testificationē mrimonij ꝓiūgēdi. q̄ eni meli⁹ recipi debēt q̄ illi q meli⁹ sciūt: ꝛ q̄rū est itere esse: ita vt si ñ iterfint ꝛ ꝓsensuz nō habuerit: fm leges nullū fiat mrimonium. Q̄ō Xo legit pr nō recipiat in cā filij: nec fili⁹ i cā pris. i crialib⁹ causis ꝛ ꝛctib⁹ verū est. i mrimonio ꝫhēdo ꝛ diuiūgēdo ipsi⁹ ꝓiugij ꝓrogatiua: qz ꝛ fauorabil'res ē congrue recipiunt. Itē vban⁹ papa richario ianuēsi epo.

Qui iureiurādo ꝓinquitatem firmare debeant.

k Notificamus tibi: vt
post tres aut duo ex ꝓinq̄oz⁹ iā defuncte vxor vel viue: ei⁹ q accusat hāc ꝓinq̄tatē iureiurando firmauerint. vl si tres aut duo ex anti q̄oz⁹ ianuēsib⁹: q̄bus bec
l ꝓinq̄tas sit nota: q̄ bone fame ꝛ xp̄ac testionij sint: remoto amore ꝛ timore ꝓcio ꝛ oī malo studio: supradicto mō consanguinitatē firmauerit: sine oī mora ꝓtugia dissoluāt. q si ꝓinq̄ aut exnei verbis tm̄ ꝓinq̄tatē testāt: ꝛ iuramēto ꝓbare noluerit vl neq̄

sit accusator ꝛ testi. sicut ē speciale qō nō iurek i eo de calū. cū sit q̄stio spūal. ex de iura. calū. l'ras. ꝛ qō ꝓsanguinei admittunt. ꝛ qō nō oīno ibi obstuat ordo iudiciari⁹. ex vt lit. nō ꝓrel. ad ꝫ de⁹. ꝛ q valet testionū ō auditu. ꝛ q post publicationē attestationū testes pūt induci. ex de testi. series.

f Propinqui hic pferunt propinq ꝛ in accusatōe adulterij. C. de adul. l. q̄uis. ꝛ interdicto ō libero homīe exhibēdo. ff. de libe. ho. exhi. l. iij. §. penul. Et i accusatiōe de effusis ꝛ eiectis. ff. ō effu. ꝛ eiec. si vero §. cum autē.

g Noticiaz. ar. q nō sit idoneus testis i hac cā q non habuit noticiā ꝓsanguineoꝝ ꝫs computat. si suo tempore fuerint.

h Defecerit. qz nō sunt vl ne sciūt vel sunt infames.

i Nota sit. ante motā ꝫstionē. ex de ꝓsang. ꝛ affi. ex l'ris.

Notificam⁹ defuncte. k
mortua eni erat vxor cui⁹ cōsanguineam postea accepisse diceb⁹atur vel affinē. b.
l Bone fame argu. q debent esse bōe fame testes in proban
da consanguinitate. vt extra de testi. in litteris. ꝛ extra. e. ti. licz. sed quid si crimi nosus seruus vel infamis contra
xit. nunquid pos sunt admitti ibi homines similis

e Vel cōsanguinitatē. computent zc. hoc referas ad testē. ꝛ est ar. q nō pōt idem accusator esse ꝛ testis in cā criminali. qō vez est. licet q̄dā ꝓsentiāt dicētes ꝫ speciale esse in mrimōio. vt idē conditionis. videtur q sic. ij. q. vij. si hereticꝰ. C. de inoffi. te. in arenam. dico q non. sicut nec dico alꝫs crimi
nosos testes contra criminosum admittendos. nec eni habet ibi locum replicatio. extra de excep. a nobis.

a ¶ Eis.i.accusatoribꝫ.testes enī nō puniunt anteq̄ dixerint testimoniū.ar.C.de testi.nullū.est tū ar.ꝫ p h.q idē possit esse accusator ⁊ testis in hmōi causa.b.

b ¶ Contrarerint.ſz forte nō bono zelo diffamauerūt matrimonium.vt.C.de adul.q̄uis.in fi.

c ¶ Si duo viri se.sicut est fama nā sine fama nō sufficeret eoꝝ cōfessio.vt ex ō eo qui cog.ꝑsan.super eo.licꝫ.h.dicat sufficere si vtercꝫ iuret septima manu.xxxiij q.j.reḋsisti.ſz cōtrariū ē ex de eo qui cog.sup eo. vbi ōr q rumor ⁊c.sed dici ꝑt.q aliud ē vbi se cōsanguineos dicāt vt hic. aliud vbi turpitudinē allegāt vt ibi.q nec tūc familiares testes admittunt.vt ex de testi.in lr̄is.vl facias vim i eo qō dicit rumor ⁊c. q aliud est q̄ fama. Jrē si adest ꝓlumptio violēta cū fama suffi cit.vt ex ō testi. preterea.

d ¶ A liminibꝫ segregatos ⁊c.ſz dic segregatos q̄ ad sacra.sic qui libet in mortali existēs.j.q.j.sacerdotes.

e ¶ Atq; infames. infamia canonica q̄ deletur p pniam.vj.q.j. infames.

f ¶ Donec.ar.q ifamia p pniam aboletur.

g ¶ Nō ꝓhibeank.rōne iuuenilis etatis.vel ipo iure ignorant cōtucti sunt.ar.xxxiij.q.ij. interfectores.et c.in adolescētia.b.

h ¶ Ecce ḋn.accusantibꝫ.g.put colligi pōt ex rubrica istī q̄tuor ponit genera sacrorꝫ. Primo ponit sacrm accusatoris in pmo.c.de parētela Scḋo ponit sacrm synodaliū testiū i.c.eps. Tertio testium in.c.de parētela illa. Quarto sacrm eoꝝ q̄ separant i c.ab isto. Dicūt tū q̄dā.g.deceptū fuisse p ꝓsuetudinez italie.q̄ est vt accusator debeat iurare iuxta tenorē illi⁹ c.de parētela.nā dicūt q̄dā q̄ accusator iurare nō ḋz. q̄ nec etiā de calūnia in hmōi cā iurat.ex de iura.calū.Eas.vñ vtrūq; capitulū de parētela intelligitur de sacro testiū.sed de parētela.primū loquit de sacramēto testiū qō ōr esse separationis.q̄ p illud separantur quoꝝ mr̄imoniū accusat. Jn illo aūt.c.eps fit mentio de iuramēto testiū synodaliū.qō nō ōr separatiōis p/ ut dicit ꝓcedēs.c.q̄ p tale iuramētū nulli separantur. q̄ p illud nō se obligāt ad aliud testes illi synodales.

uerint:ꝑiugiū nullaten⁹ diſ a soluat:sed cōpetēs eis pnia ꝑter infamiā vl pctī macu/ b la:si forte in ꝑ ꝓtraxerint ali quā iniūgat. Itē ex ꝑci.vz/ bani pape habito in apulia.

Sue ꝑfessioni relinquit:q̄rū incestū nullus tureiurando

c ¶ Si duo viri affirmat. vel tres ꝑsanguinitatē iureiurādo firmauerint: vel ipi forte ꝑfessi fuerint:coniugia dissoluant. Si vero neutrū ꝓtigerit:epi eos p baptismū:p fidē christi:p christi iudiciū i vera obediētia obtestentur:quaten⁹ palā faciāt vtrū se sicut ē fama recognoscant esse ꝑsanguineos.si negauerint: sibiꝑpis relīquēdi sunt:ita tū vt si aliud in ꝑsci/ d entia habeāt:se a liminibus ecclie:a corpe ⁊ sanguīe dñi: a fidelīū cōione nouerint se/ e gregatos:atq; infames effectos:donec ab incesti facinore desināt.si se iudicio epoꝝ segregauerint:q̄ iuuenes sūt g alia mr̄imonia cōtrahere nō ḃ phibeāt. ¶ Ecce ḋn⁹ accusātib⁹ vel testificātib⁹:ꝑsanguineoꝝ ꝓiūctōes sunt dirimēde. Cuiusmodi vero iuramē/ i tū ab accusatore sit exigēdū: ex romano ordine habetur.

Est autem huiusmodi.

Juramētū accusatoris.

k ¶ Ego parentela illa quam dicūt esse inc istū ⁊ istā l ei⁹ ꝑiugē. q̄cḋ inde scis aut audisti a tuis vicinis aut a tuis ꝓpinq̄s antiq̄oriḃ⁹: tu p nullū ingeniū nec ꝑpter timorē:nec ꝑpter amorez: nec ꝑpter p̄miū aut ꝑpter ꝑsanguinitatem celabis epō tuo m aut eius misso:cui hoc requi n rere iusserit: q̄cunq; te ex ꝑ interrogauerit.sic de⁹ te adiuuet ⁊ istorum sanctorū reliquie.

Juramētū testium

o ¶ Illud sacramentum qō iste iurauit ō illa parētela que inter filiū ⁊ ei⁹ cōiugem.M.cōputaf: q̄ tu illud obſuabis in q̄ntuz sapis:sic p te de⁹ adiuuet.Hoc iuramentum non est separationis sed synodale institutū ab eutici/ano papa.ij. Sit enim.

Synodale iuramentum.

q ¶ Piscop⁹ in synodo residens p⁹ ogruā allocutionez.vij.ex plebe ei⁹ paro/chie l eo āpli⁹ ꝑut viderit expediē. maturioreſ hōestioreſ nisi vt nunciēt epō qō illicite ꝑpetrāt in parochia.vñ exquo nunciauerint epō.si voluerint q̄ separent.oꝝ q̄ iterū ꝑstēt aliud sacrm de q̄ hēs in.c.de parētela.in q̄ plus est.q̄ debēt addere de credulitate.ſz testes synodales nō iurāt nisi de auditu. Nec ꝺ dicit ex de testi.q̄/tiens. vbi ōr q̄ de sciētia debent iurare. naz illud ꝑ hoc intelligo. in illo aūt.c.ab isto.ponit sacrm eoꝝ qui separāt ꝓpter consanguinitatem.

l ¶ Ab accusatore.ḃ falsū ē ſz quoſdam.immo a testibus.

k ¶ De parentela.audisti ante motā q̄/stionē ex de consang.⁊ affi.ex literis. iō aūt hic admittitur testimoniū de auditu.q̄ difficile est q̄ aliq̄s sciat q̄/usq; ꝑsanguinitas ꝓcedit.ff.de gradi.cogna.nō facile circa ꝑn.licet ḃ sit cozrectū p illud.ex de testi.licet.⁊ nō.q̄ fm q̄ gratian⁹ inducit ḃ.c. hēs q̄ accusator debet iurare de veritate dicēda licet nō de calumnia.⁊ est arg.ad idem.ex. de de/spon.impu. attestationes.admittitur autem testimoniū de auditu rōne vbi agit ō consanguinitate.alias p auditum non probaretur matrimonium immo putaretur clandestinum.

l ¶ Aut audisti.ar.testimoniū de auditu esse recipiendū.vt.iij.q.ix.§.de his.xiiij.q.ij.sup.⁊.c.q̄ q̄.xxxiij. q.j.non satis.hodie non.vt extra.c.licet.

m ¶ Requirere.simile extra.de testi.si qui testiuz. et hic est intellect⁹.

n ¶ Q̄ncūq; dū tamen ante testiū publicationē.ex de testi.fraternitat.⁊.c.series.vl dic q̄ iudex ex officio suo ⁊ post apertas attestationes potest requirere a testibus.ex de consan.⁊ affi.c.j.

o ¶ Illud sacramentum fm intellectum.H. hoc iuramentum est testis ꝓmissum accusatoris.sed melius est vt ꝓximo exprimatur forma sub qua iurant sequentes.h.

p ¶ Hoc.nō separationis.i.nō fit separatio ad istud inter eos quorum matrimonium accusatur nisi iterum prestetur sacramentum sequent⁹.c.qō apte colligit.ex

q ¶ Piscopus. allocutionē. (de testi.co.preterea. ¶ id est predicationē.x.q.j.placuit.b.

a ¶ Pignoriby. i. reliqs quib obligaf sicut p pigno/ra. b ¶ Amo. arg. q sine accusatore ꝺ aliquē induce re testes pt eps t pnūciare. t q idē posit esse iudex accusatoꝛ. sile. vj. q. ij. si tm. xj. q. iij. ꝓcipue. t. ꝺ. e. q. c. j. t. ij. q. v. pl byter. si. ꝺ. iiij. q. iiij. c. j. t. ij. contra.

c ¶ Postmodū ar. q in cā ꝙsanguinitat testio/niū pt ferre qs ō his q̄ recēt dicit. ar. ꝺ. e. i c. triby. t arg. ex de ꝙsang. t affi. ex lris. sz ꝟ postmodū in intelligif post mortā q̄/stionē qb phibe/tur. sz postmodū .i. de cetero. t sic p equocationem solue ad ꝟ pri. q. qb autez.

d ¶ Synodale imo q̄libet cā est synodal indire/cte. vt ex de iudi cijs. nouit.

e ¶ Ab ꝟ. illud sz de parētela.

f ¶ Separatiōis .i. ad qb fit sepa/ratio testiū.

g ¶ Ex paren/tela. diuer so. ꝑ nulli erat credendū. vt. iiij q. iij. itē q falso. ſvt loquif ꝟ de di uersitate testiuz q̄ discoꝛdār. tenē/tur eni testes ex vtroq latere p/bare ꝙsanguini/tatē. ex de ꝙsan/ t affi. ex lris. et singulos grad⁹ clare distingue/re t ꝓprijs noi/bus noiare ꝑso/nas oēs vl suffi/cienti circūlocu/tione. t debēt vi disse q ꝑsone cō stituere in vno p/dictoꝛ graduuz se p ꝙsanguine/is habuerūt. vt ex de testi. licet. sed certe testes q̄ debēt pbare cō/sanguinitatē de bent incipere a ꝓncipio. et sic descēdere vsq ad

atq veraciores viros in me/diū oꝛ aduocare: t illat sanctoꝛ pignoriby: vnūquēq illoꝛ tali sacro cōstringere: vt amō in ante ḋcḋ nosti aut audisti aut postmodū inq̄si/turꝰ es: qō ꝺtra volūtatē dei t rectā christianitatez in ista parochia fctm sit: aut futuꝛ erit. si in dieb⁹ tuis euenit tm ad tuā cognitionē: q̄cūq mō pueniat. si scis: aut indicatū fuerit tibi synodalē cām esse ad ministeriū epi ptinere. qō tu nec ꝓpter amorē nec ꝓpter timorē: nec ꝓpter ꝑciū: nec p pter parētelā vllatenꝰ: celes epo aut ei⁹ misso: cui ꝟ inḋre re tulserit. q̄cūq ex ꝟ te interrogauerit: sic te deꝰ adiu/uet t ille sanctoꝛ relīq. Illud sacrm qō iste iurauit de synodali cā: qō tu illud ex te ita obſuabis inq̄ntuz sapis aut audisti aut ab hac die in antea inq̄siturꝰ es: sic te deꝰ adiuuet. Hb ꝟ iuramēto illud sumptū est ꝓncipio pau/lulū deriuato. ꝙroro de ut/ramēto separatiōis: innocenti⁹ papa. ij. scribit ottoni lucensi epo dicēs: Iuramentū illoꝛ q̄ ꝙsanguinitatē pbāt.

Ex parentela illa vnde nos ꝙsulere voluisti: p q̄ etiā ē ad nr̄am audiētiā appellatū: alioꝛ fratꝛ scpta su/scepimꝰ: q̄ vtiq cām ipaz diuerso mō narrabāt. t ꝓmo ḋcḋ tā in gradib⁹ q̄ in noib⁹ psonaꝝ discoꝛdasse. postmodū vero i altero eoꝝ cōputatoꝛes eiusḋē parētele dicunt ꝙuenisse. Ceterū in hmōi casib⁹ sumope ꝙsiderāda ē q̄li/

tas psonaꝝ: q̄ aliq̄d ꝺ quoslibet astruere velit: q etiā iusiurandū pstare debēt: q neq gra neq ꝑcio vl timore vl odio alicui⁹. ꝟ dicūt contra eos de qb⁹ agit: sed potiꝰ qꝛ credāt ita verū esse. t ita se a suis anteceſſoꝛib⁹ audiuisse. in qb⁹ oīb⁹ nō ꝺz aliq̄ varietas vel cōtrarietas inueniri.

Qui xo separant abinuicē hmōi iuramentū pstabunt.

Juramentū separationis.

Ab isto die in antea tu ap nullū ingeniū te sociabis huic tue cōsanguinee: nec ī ꝺiugio: nec ī adulterio nec cū illa ad vnā mēsaz mā/ducabis t bibes: aut sub vno tecto manebis: nisi in vna ecclesia aut in alio loco publico: vbi nulla mala suspicio possit eē: vt ibi coꝛā testibus idoneis ꝓo certa necessitate parit colloq̄mini: nec aliā cōiugez accipies nisi forte post actā pniam tibi lnia data fuerit ab epo tuo aut ei⁹ misso: sic te deꝰ adiuuet. Occasione vero ꝙsanguinitatꝭ vxoꝛē suā dimittere t aliam ducere nō lz alicui: nisi cā ꝓmū pbata fuerit ¶ ñ alex. pa. ij. guilelmo demonstrolico. Nisi cā ecclīa ꝙsanguitate ꝓbata: vxoꝛē dimittere nō licet

Multoꝝ relatiōe cogui m⁹ te ꝓpriā velle abijcere vxoꝛē t adherere alēi: ꝓtendētē ꝙsanguinitatꝭ occasionē. vñ aplica auēte ĩterdicēdo mādam⁹ tibi: vt hāc quā nūc hēs vxoꝛē: nullatenꝰ ꝑsumas dimittere vl aliā ducere: donec apō epoꝝ t religio/

duo pbāt bertā esse filiā iobis. sz de petro nihil sciunt. separabitur ne tale mrimoniū. dicunt oīa q nō. qz nec isti duo pbāt cōsanguinitatē nec illi duo. naz aliud pbant isti. t aliud illi. sz q ꝟ dicūt ceci sūt. qz si pbaui aliquē eē filiū alteriꝰ. illuz etiā pꝛeꝛ istiꝰ eē pbaui. sz in casu isto pbatū ē iudici. q iobes est pr̄ petri. silr ē ei pbatū q iobes est pr̄ berte. ꝑ cōstat iudici q idē est pr̄ vtriusq. ꝑ ꝙsanguinitas est pbata. t forte primi melius dicunt.

i ¶ Quia credūt. sufficit q irēt de credulitate. nec ē ꝺ. ex de testi. q̄ries. illud ei intelligo q ꝟ. t ita pꝛestār isti duo sacramēta.

k ¶ Vel ꝺne/tas. hic rūdet q̄/stioni facte. Jo.

Ab isto die sub vno. i. loco suspecto. nā q male agit. xxviij. q. ij. perni/ciosam. b.

m ¶ Licentia. cum sit sener. si enim esset iuue/nis. de iure com munī posset con trahere ꝑ quos/dam. vt notaui xxxiij. q. ij. i ado/lescentia.

n ¶ Deus ad/iuuet. sed clericus cum separatur a concubina sua non debet iurare. vt extra. de coha. cle. t mu. clericos.

Mlorum abijcere ꝓpꝛia auctoꝛitate. qō non licet. xxxiij. q. ij. c. j. t. ij.

a ¶ Consiliū. h̄ olim. vel exaudi distributiue. d̄ h̄ nō.
b AB isto. dimiseras. aucte ꝓpria (xxxiij. q. ij. c. j.
vel ꝑ eccl̄iam si fuit decepta. c ¶ Qd̄ aūt vni
us. hec q̄o incident̄ ꝓponit̄. d ¶ Oē. s̄. ij. q. iiij. §.
j. ⁊. c. placuit. e ¶ Stabit. nisi ī casu. d̄ ꝯse. di. iiij.
placuit. ⁊. lxxx/
vj. dist. tanta. ⁊
viij. q. iij. talia.

Quod autez si parentes nesciunt impedimētū nō est dubiū q̄n filij sint legitimi. vt ex̄ q̄ fi. sint legiti. cū int̄. Si aūt vn⁹ sciuit ⁊ alter nesciuit. dicūt q̄dā ꝙ q̄ꝫtū ad scientē nō st̄ legitimi. sz q̄ꝫtū ad ignorātē sūt. ar. xxxij. q. iij. solet q̄ri. ⁊. C. soluma. si ig̃rās. sz licet. h. et. l. ita dixerūt. tn̄ reprobat̄ eoꝝ distinctio. ex̄. e. ex tenore. q̄r incōueniens esset ꝙ aliq̄s esset ꝑtim legitim⁹ ⁊ partim illegitim⁹ sic̄ nemo pōt eē parti liber ⁊ partim seru⁹. ff. de li. cā duob⁹. sz si ambo parētes sciūt impedimētū. tales filij nō sunt legitimi. lz ecclesia habuit illud ꝓ mr̄imonio. vt ex̄ d̄ clāde. d̄spōsa. cū inhibitio.

Deut. 17

g Quid ē. dubitādo dicit ⁊ tn̄ soluit interrogādo rn̄dit sic. xij. q. ij. qd̄ ait.

h ¶ Sine filijs scz legitimis. dicunt̄ enī nō esse filij q̄ nō sūt boni. xij. b. ij. nō liceat. ar. xxxij. q. iiij. dicat. g̃ v̄bo generali tm̄ legitimi ꝯtinent̄. ex̄ d̄ iureiu. q̄ntauallis. ff. d̄ ope. lib.

i DE his v̄o. Hic depingit̄. viij. q. (si libert⁹.
q̄ querit̄ in q̄ g̃du possit dispēsari cū ꝯsanguineis vel affinib⁹ ⁊ q̄dē in tertio ⁊ papa solus sz in p̄mo ⁊ secūdo nō pōt vt dicūt. q̄r in leuitico ꝓhibitus fuit vt̄q̄ ī ꝯsanguītate ⁊ affinitate. sz h̄ falsum ē vt ex̄ de diuor. gaudem⁹. vt notaui. xxx. q. iij. pitatiuz et sunt tria q̄ inducūt hāc dispēsationē ꝓles ⁊ tp̄s. j. e. c. j. ff. de ri. nup. q̄ in ꝓuincia. ⁊ reformatio pacis. vt ex̄ d̄ despon. impu. accessit in parte decisa. ⁊ hec est indirecta dispensatio. In h̄ enī casu tm̄ vr̄ dispensare ꝙ

a soꝝ ꝯsiliū cāz iustā examīauerī. Receptur⁹ v̄o eā quā iniuste dimisit: h̄ mō iurabit

Recōcilatiōis iuramentum.

b AB isto die ī antea istā ꝯiugē. N. quā iniuste dimiseras ita teneb̄: sic̄ marit⁹ suā ꝯiugē dz h̄re ī dilectiōe ⁊ debita disciplina: nec eam ꝑ vllū maluz ingeniū a te sepabis: nec ea viuēte aliam accipies: sic te de⁹ adiuuet. c Qd̄ aūt vni⁹ testīonio ꝯiugia apud q̄sda dirimūt̄: nulla rōne ratū habet̄. Cuz d e enī dn̄s dixit: oē verbū stabit ī ore duoꝝ vel triū testiū Itē. Cū in hilerdensi ꝯcilio dicat̄: oīs ꝯtroūsia q̄ d̄ ecclesiastic⁹ reb⁹ fit: s̄m dīnā legē sub duob⁹ vel trib⁹ testibus terminet̄. dn̄o dicēte: nō vn⁹ stet ꝯ aliū: sz in ore duoꝝ vel triū testiū stet oē verbū: itez cū alibi dicat̄. Nulli⁹ ꝑsone q̄ꝫtūlibet exercitate testimonio aliq̄d credat̄: euidētissime apparet vni⁹ assertione ꝯiugia nō esse dirimenda.

Questio. VII

f Quod aūt q̄rit̄: si illi q̄ d̄ incestuos nascunt̄ filij reputent̄. Aug⁹. in li. q̄stionū super leuiticū. c. lxxvij. determinat. ita dicēs. Nō appellantur filij: qui de incestuosis nascuntur.

g Quid ē. q̄cūq̄ dormierit cuz cognata sua: si
h ne filijs morietur: cū filij ex huiusmodi ꝯiūctiōib⁹: ⁊ an̄ nati sūt: ⁊ hodie nascant̄? an h̄ intelligēdū ē lege dei ꝯstitutū? vt q̄cūq̄ ex eis nati fuerīt nō reputent̄ filij: ⁊ nullo parentib⁹ iure succedāt.

Questio. VIII

i DE his v̄o q̄ ig̃rāt̄ ꝯiūcti sūt: in quo gradu ꝯsanguītatis vel affinitat⁹ ex dispēsatione eccl̄ie relinq̄nt̄: greg. in registro diffiniuit dicens.

Nō separent̄ q̄ infra. vij. generationē ignorāt̄ copulāt̄

k DE gradib⁹ v̄o cognationū q̄ infra. vij. generationē in mr̄imonio sūt inuenti: si nescient̄ fecerint et multa curricula annoꝝ sunt
l reuoluta: ita vt filios habe/
m ant ī. vj. q̄ inuēti sūt aut fortasse. ī. v. hmōi nō sepent̄ donec nos ad hos dn̄o ꝑmittē/
n te ore ad os loq̄mur. h̄ autez
o dico s̄m indulgētiam nō s̄m imperiū. q̄ v̄o de his duob⁹ gradib⁹ nouas ꝯxisse nupti
p as vident̄. i. infra āni coronā: modis oīb⁹ sepent̄. Decetero v̄o gn̄alia ꝑ oēz ꝓuinciam statuta ꝑcurrētia: taliter firment̄ vt null⁹ audeat deinceps tale scel⁹ ꝑpetrare: et q̄ fecerīt: sine retractationis

post spaciū longū nō admittūt accusatorē nisi accusatus ipsum sponte admittat. vt ex̄ q̄ ma. accu. pos. per
k DE gradib⁹. mlta ar. rōne diuturnitat⁹ (tuas. b
posse fieri. qd̄ alias fieri nō debet. s̄. dis. iiij. deniq̄. ⁊. xcv. di. ecce. j. q. j. cito. s̄. xxiiij. q. j. scisma. ꝯ.

l ¶ Filios. nota filioꝝ susceptionē ⁊ ānorum longa curricula dispēsationē inducere ne mr̄imoniū sepet̄. hodie aūt longitudo tp̄is non excusat. vt ex̄ d̄ cōsang. ⁊ affi. non debet. io.

m ¶ Aut fortasse. h̄ dubitando dicit. q̄r ī. v. g̃du nō est dispēsandum. nisi ex magna causa. dicunt autem quidam ꝙ dn̄s papa in hoc. c. dat generalē formā omnibus prelatis. ꝙ vbi inueniunt aliquos ī tali gradu. ⁊ illa tria p̄cedunt non sepent eos. nec de causa cognoscant. alias sic.

n ¶ Ore ad os et ita ꝑmittit ī suspenso.

n ¶ Ore ad os sed siquis recenter ꝯtraxerat vl̄ ꝯtraheret. ꝙ tc̄ sepent̄. ⁊ hoc est ꝙ dixit. j. āni coronam.

o ¶ Indulgētiaz. sed obycio tibi aut papa dispensauit. ergo statim fit mr̄imoniū. quare ergo dicit nō sepētur donec nobis loquant̄. si non dispensauit. quō ergo ꝑmisit eos esse in incestu. Itē q̄re s̄m hoc subiūgit hoc aūt dico s̄m indulgentiā. So. papa statim non dispēsauit in mr̄imonio. sed dispensauit in h̄ ꝙ debet differri cognitio cause vel etiā ꝓlatio sententie. ⁊ ideo medio tempore alter alteri nō debuit negare debitum. cum adhuc non ꝯstaret de ꝯsanguinitate. vt ex̄ vt li. pen. laudabilē. vel dic ꝙ dispēsauit sub ꝯditione si ꝯstaret de p̄missis. vel expone non sepent̄ q̄ꝫtū ad cohabitationē. sed per hoc non dat eis licentiā cōmiscendi.

p ¶ Coronā. i. āni circuluz vel reuolutionē. nō noua mr̄imonia dici q̄ nō sūt ānua. sil̄r mācipiū d̄r nouū qd̄ nōdū seruiuit ꝑ ānū. ff. d̄ publi. ⁊ vecti. int̄dū. §. q̄tiēs

similiē vinū. ff. ō vino tri. ⁊ oleo le. vetus. a ¶ De his. ad ꝝrtū. si intelligas ħ ō scō genere affinitatis. tūc nulla ē ibi dispēsatio. nec illō q̄ sequē ħ nos specrat ad illud genꝰ affinitat⁹ ſz ad ꝑmū. b ¶ Prelibauimus. i. olim ꝓcessimꝰ quibusdā.

c HEc salubri rer. affinitatis. ꝓsanguinitat⁹ siq̄ velvestigia.

d ¶ mrimonio. i. vsq̄ ad. vij. q̄dum.

e INcestuosi. ꝑmā ꝓem huiꝰ. c. intellige ō exclusione sacramētoꝝ scōaz autē ō anathemate. ⁊ tūc dicē nō sumāt cibuz spūalē. de ħ dictū est. ſ. q. iij. ō incest⁹. xij. q. ij. indigne.

f ¶ Manēt pᵒ admonitionem

g ¶ Aut cathecumios. xj. q. iij ad mēsaz ꝛ. Solu. expositio illa q̄ sequit. i. cū christianis ⁊c. nō rect ad totū id qō ꝑmissuz ē. ſz ad aliā ꝓtez inē christianos nō habentē. vel non ō oiꝝ gētiꝝ ħ intelligēdū ē. ſz ō gētiꝝ cathecuminis.

h ¶ Sed soli christiani.

i ¶ Manear. q̄d iuris sit in ħ casu nōui. xxxiij q. ij. ſ. de penitentibus.

k ¶ QVde q̄rit. ħ q̄ritur si snia q̄ lata ē ꝓ mrimonio vt ꝛ illud postea possit retractari. et dicēdū q̄ sic. qz talis snia nullo cursu tpis transit in rē iudi. vt ex ō sen. ⁊ re iu. ꝓsanguinei. q̄dā volebāt distinguere q̄ si scōa mrimonia sūt ꝛcta. nō pōt retractari snia. ſz si nō sūt ꝛcta pōt retractari per illud quod est ex de resti. sicut xxxiij. q. j. si ꝑ sortiarias. sed id qō in illa decre. sicut dicit referendū est ad facilitatē. i. nō ita de facili retractatur snia qñ scōa mrimonia ꝛcta sunt. ⁊ illud qō dico i mrimonio. dico in oiꝝ vbi piculū aie vertit. in baptismo ⁊ ordie. illud tñ posset dubitari. verū snia mrimonij ipso iure retractet. an ꝑ in integrū restitutionē. et vt ꝑ ꝑ integrū restitutionē vt ex ō in integrū. ex lris ecōtra vt ꝑ ipso iure qz ibi snia nō trāsit i rem iudicatā. vt dixi. sed licet mgr spāliē ꝓposuerit qōne de mrimonio. tñ gñaliē ꝓsequit. an quelibet snia possit retractari. Norādū ergo ꝑ varijs modis retractat sententia. Q̄q̄z retractat si ē lata p surreptionem ſ. eo. veniā. ⁊ ex ō offi. vica. tua. Item si ē lata per falsos testes vel p falsa istrā. vt ex de pba. licet. C. ō fal. q̄relā. Item si ē lata per falsas allegationes. ff. ō iudi. si ꝓtor. Item si inuenit falsus p curatorē. vt ex ō pcu. in nrā. ⁊ ff de iudi. licz. Item si ē lata a iudice nō suo. vt ex de iudi. at si clerici C. si a nō cōpetēti. iud. p totū. Item si n integrū restitutionē. vt ex de in integ. resti. reqsiuit. Item ꝑ appellationē et supplicationem vt. C. de pci. impe. offe. auc. que supplicatō. Item retractat si ē lata ab excōicato vt ex de sen. ⁊ re iudi. ad ꝑbādū. Item retractat per implorationem tristis auditū. vt si cōtra seruū fuerit lata sententia ille appellare non potest. sed pmittit ei implorare tristē auditum vt. ff. de ap. seruū. Item si fuerit lata ꝛ ius scriptū. vt ij. q. vj. ſ. est aūt qñq̄. Item ꝑ corruptionē iudicis. vi

misericordia acriꝰ puniti vltiōibꝰ sepenē. Hi vō q̄ ꝓpinqs saguis vxorꝛ sue i mrimonio sibi sociauerūt: sicē iā dudū vob scīsimꝰ: q̄ in eodem gradu iuenti sūt sepenē: aut suspēdat eoꝝ cā: vsq̄dū nos ilimꝰ (dño auxiliāte) ꝓueniamus. Idē. Nebis q̄ mortua vxore scōas ꝛ here nuptias voluerit: iuste ⁊ honeste ⁊ rōnabiliē ꝑspeximꝰ: ab eoꝝ ꝓsanguineis vsq̄ ad q̄rtum gradū genealogie abstineri. ħ nos ꝑm indulgētiā sce matris eccl'ie miti' ꝓlibauimꝰ. Ceterū iuxta secularū legū cēsurā: dignis coertiōibꝰ grauibusq̄ disciplineꝝ uectiōibꝰ hec oīa mala ⁊ illicita: modis oīb⁹ refutā da sūt: ⁊ i futuro deiceps tpe cuncta ꝺescant. Idē felici messane ciuitatis epō. In quarto gradu q̄ cōiūcti inuēti fuerit sepentur.

c HEc salubriē ꝑcauenda sancimꝰ: ne q̄s fideliū ꝓpinquā sanguis sui: vsq̄ ꝺ affinitat⁹ lineamēta: generis successiōe cognōscunē: mrimonio sibi ꝺesideret copulare: ſz sic a maioribꝰ nr̄is diffinitū ē: ita modis oīb⁹ obseruef: qñ vsq̄ ad septēnariū nūer parētele: nullivnq̄ copulaz ꝛ here licētiā ꝺam⁹: his videlicet ꝺ ex pr̄e ⁊ mr̄e ꝓsanguinitat⁹ ꝓcēdūt parētela. qui etiā ⁊ q̄ in. iij. vel. v. gradu ꝓiūcti inuēti fuerit sepenē: qñ scptū ē. Qis hō ad pximā sanguis sui ñ accedat: vt reuelet turpitudinē ei⁹. ⁊ iterū: aīa q̄ fecerit ꝺppiā ex ist⁹ pibit ō medio ppli sui. Sane q̄b⁹ ꝓiūctō inē dicit illicita: habebūt ineūdi ꝓiugij meliozis libtatē. Misi i eodē crimine vsq̄ ad mortē alteri⁹ eorū ꝓtumaciē pseuerauerint.

Ū in aurelianensi ꝓcilio. Nō ducāt vxorem ꝺ vsq̄ ad mortē alteri⁹ i incestu pseue

e INcestuosi dum rauerint i ipso ꝺtestādo atq̄ nefaꝺo scelere manēt: ñ inē fideles christianos: ſz inē gētiles gaut cathecumios habeāt. i. cū christianis ñ sumāt cibuz

h nec potū: ſz soli faciāt ħ. nō osculēt nec salutenē ab eis. et si suis sacerdotib⁹ inobediētes extiterit: ⁊ a taz nefario scelere segregari atq̄ ad publicā pniaz redire nolurint: inē eos habeāt ꝺ spū i mūdo piclitāt: vel etiaz inē eos ō q̄bus p se veritas ait. Si te nō audierit: sit tibi sic ethnicus ⁊ publican⁹. ⁊ si alter eoꝝ morte ꝓuēt⁹ fuerit: alter q̄diu viuit grauiē peniteat ⁊ sine spe ꝓiugij maneat

Hac aucte ꝺ i. iiij. vel in. v. gradu ꝓsanguinitat⁹ ꝓiūcti inuēti fuerit: ab ecclesia separari iubenē. Questio. IX

k VIde q̄riē: si ecclesia fraude testiū aut i grantea eoꝝ ōcepta aliq̄s sepauerit: ꝺ p⁹ sepationem alia ꝓiugia ꝓxerint: ⁊ si postea ōphēsa fuerit calliditaſ vel falsa opio testiū: an ꝓza ꝓiugia sint reītegranda: qō fieri nō posse argumēt⁹ ⁊ auctoritate ꝑbaf ¶ Snia nāq̄ nisi p appellationē infra terminū lege ꝓstitutū releuata fuerit: irreuocabile robur obtinebit. Hinc etiaz btūs

Leuit. 18

ij.q.vj.§.nenalest quãq; retractaf snia. i. nulla oñdif ee. s. cũ est lata a iudice nõ suo. vel p falsuq; procuratoꝛe lata ẽ. qñq; retractaf iudicf officio. qñq; iure actiõis. si iudicf officio p bñficiũ restitutiõis in integrũ tm̃ vsq; ad qdriẽnium põt agi. si aurez iure actiõis. scz actiõis in factũ tũc vsq; ad. xxx ãnos audiet. io.

a Omnibus modis. rõnabilit etiã imperiali rescripto C. de trãsac. cãsimo a limie iudicioꝛ expellent. qvolũt retractare snias a qbꝰ ñ est appellatũ vt C. sentẽ. rescin. nõ pos. l. vlt. C. vt li. pen. l. fi nisi ppt publicaz vtilitatẽ. vt. ff. ỏ decre. ab oꝛ. fa. q semel. vel nisi restituẽdo. ff. de mio. in cau se. §. vl.

b Loci nostri omittimus si. xxij. q. iiij. est iniusta. in fi.

c ¶ Quia ergo errorẽ. nõ q pti bus t aduocatf licz corrigere errorẽ suũ qñcũq; añ sniaz. vt eẽ ỏ cen. olim. circa mediũ. C. ỏ iur. et fac. igno. erroꝛ. testiũ incõtinẽti licet corrigere. vt eẽ ỏ testi. cog. ꝓterea. item dñs põt in cõtinẽti errorez pcuratoris corrigere. eẽ ỏ offi. iudi. dele. cũ olim in fi. nisi errauerit in perendiis iudicibus suspectis. vt eẽ de cã pos. et ꝓpte. cũ olim. de hoc. xx/ ij. q. j. super. t. c apud misericoꝛdem. Item iudex potest errorem suũ corrigere in interlocutoria snia. vt. ff. de re iudi. q iussit. sed diffiniciuã sniam nullus potest corrigere. siue sit ordiariꝰ siue delegatꝰ. siue in ciuilib; siue in crimialib; cauſis. vt eẽ de offi. dele. in litter. C. quõ t quando iudex si vt ꝓponis. ff. de penis diui frẽs nisi

Sũt aũt tref modi retractãdi snias

augꝰ. scribit dicẽs. Querõnabilit decisa sũt mutari nõ

Omnibꝰ modis expedit ecclĩastice disciplie vel moderatiõi ꝓueniẽs ẽ: vt qrõnabilit ordĩata fuerit vel decisa: nulla imposteruz debeant refragatione turbari. Itẽ stephanꝰ papa. v. paulo epo placẽtino. Que vtiliter decisa sũt: a successoꝛibꝰ roLoci nr̃i ꝓside bozenf. ratio nos admonet ratiõis auctẽ q a pdecessoꝛibꝰ nr̃is vtilit decisa fuerit roborare: t q a temerarijs ꝓsumpta fuerit: i pmptu nihil omin⁹ vlcisci. Reũ qppe añ ꝓspectũ dñi iudicf se nouerit eẽ: q nitif vtilit finita rescindere: ac roborata qlibet ausu violare. Ecclĩastici qppe vigoꝛis ordo ꝓfundit: si aut temere illicita pſumant aut ñ ꝓcessa impune tẽtenf. pinde si negligenf ea q male vſurpanf omittim⁹: excessus viã pculdubio alijs apecrim⁹. Quia q snia hec rõnabilit data ẽ: nec p appellatõnẽ infra certũ terminũ relevata: apparet q neqq; ꝓpta ſiugitia sũt reſtegrãda. Hista rñdef. Aliud ẽ sniam rescindere t rõnabiliter decisa turbare: atq; aliud q p surreptionẽ obuenerint depbensa corrigere. suũ nãq; errorem cuiq; corrigere lz. atq; iõ q a qlibet illicite cõmittũf: siue a pdecessoꝛibꝰ admissa inueniunf: in melꝰ reuocari oꝛ. Porro illicite vxoꝛ a viro suo separata ẽ: t illo viuẽte alij

sit lata ꝑ oꝛdinẽ iuris. tũc põt retractari ab oꝛdiario tm̃. vt. C. de actio. l. iiij. t etiã a delegato. vt eẽ ỏ accusatiõlit q qñ. ſz lz corrigere ñ possit sniam. tñ potest eam moderari. vt. ff. ỏ offi. pſi. illicitas. §. vl. silr si deceptꝰ tulit sniaz. põt ỏnegare actionẽ iudicati. vt. ff. ỏ iudi.

copꝛata: cũ dñs soliꝰ fornicatiõi cã: a viro suo vxoꝛe separi iubeat. Sic g si aliq; cuius vir putaref ỏfunctꝰ: alicui copꝛaref: t qlibet occasione interueniente ab eiꝰ ꝓsortio discederet: qvis iudicio ecclesie cogat redire ad eum quẽ reliqrat: tñ si pꝰ triẽniũ virũ q mortuꝰ putabaf redire ꝓtigerit: ꝓpria ꝓiugia reintegrabũf. sic cũ depbẽdunf nõ fuisse ꝓsanguinei: q cã cõsanguitatf abiuicẽ sepati sẽ:
e ꝓxis ꝓsortij federa sũt repãda. Qỏ aũt q illicite admittunt vel admissa inueniũf coꝛrigẽda sũt: vel qỏ snia eti am ro. se. i melius cõmutari valeat: auctẽ hilarij pape et nicolai mõstraf. Hit nãq; hilariꝰ epꝰ vrb rome synodo pſidẽs. Corrigẽdũ est qỏ illicite admittit: aut a pdecessoꝛibꝰ admissum inuenit.

f g Quod quis cõmisit illicite aut a pdecessoꝛibꝰ suis inuenerit admissum: si ꝓprium periculũ vult vitare: dãnabit. nos enim in nullo volum⁹ seueritatẽ vltiõis exercere. sz q in cauſ dei: vl cõtumacia: vel aliq excessu ỏli qrit: aut ipse q qperam facit abolere noluerit: in se dcđ in alio non resecauerit inueniet. qỏvt deinceps possit teneri custodiri: si placet oẽs sententias subscriptiõesq; p pria cõmodate: vt synodali
h iudicio adit⁹ claudaf illicit⁹ Item gregoꝛius. Scõm sue ꝓsuetudinis tenoꝛez apostolica valet mutari sententia.

Mart. 5

a Item inter ꝓtes snie pt mutare dũ tñ sensus idẽ remaneat. vt. ff. ỏ re iudicatoꝛ. Itẽ supplere pt eadem die ỏ fructiũ. ff ỏ re iu. paulus. Itẽ interꝓtari pt sniaz suã. si ẽ pses vel procuratoꝛ cesaꝛ. vt. ff. ỏ ap. l. ab executoꝛe.

b ¶ Triẽnium maxie. ar. xxxiij q. v. q deo.

c ¶ Reparanda. nõ rem iudicatã nõ ꝓiudicare veritati in cã spuali. ſz vr ꝑ. eẽ ỏ testi. sic. qz ibi dicit q non vr supesse aliqỏ remediũ. nisi q testi imponatur pnia ỏ piurio. ſz ibi supple. s. de facili. vel ibi respicit factũ non tus. si. nõf eẽ ỏ arbi. ꝓuenit.

d Quod ds. illicite hoc. loqf ỏ illicita alienatiõe rerũ ecclie. vt eẽ ỏ rerũ pmu. c. ij. Secus eni si delictꝰ sniando. C. sententiã rescin. nõ pos. l. j. ff. de re iu. l. iudex. ar. ꝑ f actũ ꝓpriũ alquẽ posse venire. ar. xij. q. j. cer re ego sum. t eẽ ỏ elec. nostri.

g ¶ Illicite. sic l. di. penitẽtes. ar. ꝑ. eẽ ỏ cle. cõiug. diuerſ. t eẽ ỏ fil. pſbꝝ. veniens. t ar. ff. ỏ rebus eoꝝ q sub

tu. vel cu. l. q̃uis. t eẽ ỏ ꝓcef. ꝓben. cũ sup.

h ¶ Illicitꝰ. nõ. ar. ad qnẽ dñicalẽ. iuraui q nũq; accedere ad fornicariã meã. pꝰ volo cũ ea ꝑhere possũ. ar. h q sic. t. xxxj. q. j. relatũ. t. c. illud. t ar. ꝑ. eẽ de cã pos. c. iij. t. ff. ỏ excep. rei iudi. l. t an eadẽ. §. actiones.

a APostolice. decoquit. Hic patet rō. q in rescriptis aplicꝫ nihil ɔz vicij repiri. nec aliqđ reprehensibile vt ex de rescrip. cū adeo. vñ viciosa dicent rescripta. si sit i eis falsum latinū. vt ex ō resc. ad aud. sed in testamentis ꝛ puit. secus ē. C. de test. erroꝛe. ꝛ. ff. de mā. test. q habebat. nō eni est verisimile q cum ille lre in tot mānib⁹ ɔcoquant q ibi sit aliqđ reprehensibile.

b ¶ Retractari possit vꝛ q ꝙ snīa ꝓncipij possit retractari. si esset iniuste lata et sic ē ꝛ. C. de appel. ne causas ybi ɔz si snīa ꝓncipis sine cause cognitiōe fuerit lata non pōt retractari. nā etiā erroꝛ ꝓncipis facit ius. vt. ff. de sup. le. l. iij. in fi. ꝛ b loquit ō ea retractatione q fit p in integrū restitutionē. ex ō in integ. resti. cū ex litteris.

c ¶ Cōditiōis. si ꝓcessum erat ad rps. ē. c. q. iij q scripsi. vel illius si pces veritate nitant. sententia aūt non ē sub ꝙditiōe ferēda. ij. q. vj. biduum. vñ ꝙ nō intelligit de ea. re net rn si feratur ex ō sen. ex. a nobis ꝛc.

d VEniā nūc ad maximū. Forte bino minus erat iste fotin⁹. vel alīꝫ veniaz ad fotinū. nūc ḡsi ad maximū qōdā thema. qz plures ḡones ex eo surgūt.

A Postolice sedis snīa: tāta sp ꝙsilij moderatiōe ɔcipit: tāta patia ꝛ maturitate decoquit: tantaq deliberatiōis grauitate p/ferē: vt nec ūmutari necessariū ducat: nisi forte sic ꝓlata

b sit: vt retractari possit vel immutari: si ꝑm tenoꝛez ꝑmisse

c ꝙditiōis existat. ¶ tez inno. papa. A ꝓdecessoꝛib⁹ dāna/tos: alioꝛ supplicatiōib⁹ in pristinū statum aplica refoꝛ/

d VEniā nūc mat eccla. ad maximū fotinuz q. si ad qōdā thema. ꝛ qō mihi anxiū est ac difficilimū: maioꝛ meoꝛ reuoluam snias. Fuerat q̄z de illo quoq pacto (vt ipi etiā ꝓmemiſti) aliqđ vtiq grauiꝫ ꝙstitutū. ve

e rum qm id qō p rumoꝛē falsū (vt asserit) surreptū huic sedi ꝛ elicituz p insidias demōstraꝝ: qz res ad salutē redijt: veniā tm̄ vob hinc admittentib⁹: p⁹ ɔdēnationem moꝛe apostolico sb̄rogam⁹: tantisq vris assertiōib⁹: vobisq tā bonis tā charꝫ ñ dare ꝙsensum: oīb⁹ duꝛ rebus duriꝰ arbitamur. p vra ḡ ap pbatōe frēs charissimi: ꝛ sententia ac postulatiōe: ex ɔ fotinū habetote. licitū est enim ita ꝙstituere vt dep̄cami: et nr̄az i meliꝰ ꝙsam snīam: la

f ¶ Vt dep̄cami. ar. q nō sit simonia pces p digna ꝙsona poꝛrigere. ꝛ p digno ꝙsito restituēdo licite pūt pces offerri. ar. j. q. j. filiā. ꝛ dis. l. clerico. ꝛ di. liij. si seruꝰ.

g ¶ Compoꝛe. i. officij potestatē habentē.

h ¶ Nolite. ar. q papa approbat ꝛc. vt. ē. xxij. q j. hec ē fides. ē. xxij. q. iij. ·ē· q aūt. ꝛ. xciij. dis. si inimicus.

i ¶ Audio. ar. opti. adiuuādos reos criminis. ē di. xlv. licet simulia. C. de aduo. diuer. iudi. restituendū. ꝛ. ff. de albo scri. l. vl.

k ¶ Si faciendū. ar. q potius de misericordia q̄ de rigoꝛe iuris delinq̄ntes debemus coꝛrigere. ꝛ q ꝓnioꝛes debent esse prelati in absoluendo q̄ in ꝑdēnando. vt. ē. di. xlv. licet plerunq. ē. di. l. ponderet. ꝛ. ē. xxij. q. iij. duo. ꝛ. ē. xxvj. q. vij. alle/gant. ff. de acti. et ob. arrianus. ex de ꝓba. ex literis. ex de sort. ex tuarū. ꝛ dist. lxxxvj. non satis ē. di. ix. sana. et ē. j. q. vij. dispensatiōes. io.

g boze vel testimonio vꝛo compotē vob suscipite. eustachium xo a me sepissime cōpoꝛ/

h batū: nolite expectare vt diaconij gradu expoliet. sollicitos enī vos p salute libenk

k audio: ꝛ etiā si faciēdū est: libenk nō admitto. Cui manū poꝛrigit ꝛ: vobiscū poꝛrigo. cui poꝛrigo: mecū poꝛrigite. ¶ tē nicolaus papa. Sniam romane sedis ī meliꝰ cōmu/

l SEntētiā roꝛ/tare licet. mane sedis nō negam⁹ posse ī meliꝰ cōmutari: cum aut surreptū aliquid fuerit: aut ipa p ꝙsideratiōe etatū vel tempoꝛ seu grauiū necessitatū: dispensatiōe quedam ordinare ɔcreuit: qm̄ ꝛ egregiū paulum apostolū dispē/

m satoꝛie legim⁹ quedam fecisse: q postea repꝛobasse legit qō tamen obseruandū ē: qñ illa romana videlz eccl'ia dissertissima ꝙsideratiōe ꝗ fieri

n delegerit: non qñ ipsa q̄ bene sunt diffinita retractare voluerit. ¶ nnocenti⁹ epis per macedoniam ꝙstitutis. Cuiusq iudicium apostolice sedis auctoꝛitas retracta

o RAue ñ opoꝛ/ꝛe valꝫ tet videri pissimis nr̄ib⁹ vestris cuiuscūq retra/

p ctare iudicium: quia veritas

q sepius exagitata magꝫ splē/

ꝓk scā dalꝰ iudeoꝛ q̄ natꝰ erat ex iudea ꝛ gēili. poſtea murauit ꝗ cū dixit. dico q ꝙ si circūcidimi christus nihil vobis pderit. ar. de pe. di. ij. circūcisio.

n ¶ Nō qñ. ex ꝗ dicūt qđā papā rescindere ñ posse qō semel bñ diffinitū est ḋn peccet. nam illud ōt posse

o RAue. Casus. epi (qō ō iure ꝛc. xxij. q. ij. faciat macedonie dolebant. si aliqñ papa retractabat snias eoꝛ vel cārū cognitiōes. ꝛ ad ꝗ rñdet papa.

p ¶ Quia veritas. optia allegatio ꝛ iudices q̄ nolūt audire aduocatos. ē. xx. q. vl. iudicārē. nō enī pōt ad veritatem peruenīri nisi respiciat ad causam ꝛc. ē. xxiij. q. viij. occidit.

q ¶ Sepiꝰ. qñq tñ sufficit sūmatim cognoscere. C. vbi in rem actio. l. ij. ꝛ. ff. ad exhi. l. iij. ·ş· sciendum.

a ℂ In lucē. argu. q̄ iudex pōt sepi⁹ inērogare testes cuz dubie aliq̄d dixerit. vt xxx. q. vi. iudicā tē. ex⁹ ō empē. et ven. cūcāz. z. ff. ō interro. actio. vbicūq; nec enī aliē ad veritatē puenīē nisi circūstātie oēs diligenē q̄rant. vt xxiij. q. vi. occidit.

b ℂ Pernicieſ id ē. pniciosum factum.

c ℂ Grauiꝰ. .i. cū grauitate.

d ℂ Pnia .i. postea nō penitebit. q; cū deliberatiōe facies.

e ℂ Sicut ḡ snīa. ō ea ꝟ de pingit. x. q. q̄ hz duo membra vtrū ex secūdis nuptijs soboles suscepta posſit ꝓsanguineis viri ꝓtis mrimonio copulari. et vtruz affinitas deleat in supstite. z i vtra q; respondeē negatiue. ff. c. c. j. ſz illō corrigit. ex consangui. z affi. ñ debet.

f ℍ Materni / trat. ſi mulier ꝓma q̄stio.

g ℂ Pertineat. ad ꝟ pbandum inducit oia illa q̄ sequunt in litera. vbi dic̄ antēq; deus tē.

h ℂ Defuncto. ij. questio.

i ℂ Vel sub altero. iij. questio.

k ℂ Vel si susceptē. iij. q̄stio

l ℂ Trāsibunt nō q̄ ad essentiam. ſz q̄ ad formā de q̄litate in q̄litatē. iuxta qō dicit apls p̄re/ rūe figura huiꝰ mūdi.

Matth. 24. Mar. 13 Luc. 21

ḡ descit ī lucē: z pnicies reuocata ī iudiciū grauius z sine ꝓnīa ꝓdēnat. ℳā fructꝰ diuinꝰ ē: iusticiā sepiꝰ recēseri. Ite ex libro pōtificali. ℳ p̄decessoribꝰ depositi: a successoribꝰ restituant. Palea.

GRegoriꝰ. iiij. theodosium quē eugeniꝰ añcessor eiꝰ pbyterij honore puauerat: ecclie seguine ꝓsecrauit ep̄m. Leutiꝰ dū eēt pbyter: depositꝰ fuit: z postea in ātiochia p̄archa fuit. Wy senū ep̄m a felice papa dānatū: gelasiꝰ successor eiꝰ z communioni reddidit: z ecclesie restituit sue. Questio x

e SIcut ḡ snīa roma. se. ī meliꝰ cōmutarivalet: sic cuiusli/ bet ecclie snīa: cuz p surreptionē data cōgnīt: rōnabiliē reuocari pōt. ℳ ea aūt que ad scās nuptias trāsit: vtrū in eadē affinitate ꝓsanguineoꝝ ꝓtis viri remaneat: an soboles ex secundis nuptijs suscepta: ꝓsanguineis ꝓtis viri copulari possit: merito q̄rit? ℳ ebis ita scribit greg. pa. venerio caralitano epō. Affinitas ī

f ℝAc supstite nō deleꝫ. Finitatē vxe studiose sagacitati frāc amande q̄s debeo refero grates: qm̄ q̄sisti q̄ debuisti: nocūdū me reddidisti. Añ placide ad inq̄sita rñdeo: sedē aplicā ꝓsulere ō creuisti: si mulier copla nuptiali extraneo viro ꝓiuncta: g cognatiōi eius ptineat: si eo h defūcto cognatio remāeat: z vel sub altero vi. cognatio k nis vocabula dissoluāt: vel si susceptē soboles possint legitīe ad ꝓtis viri cognationis trāsire copla. Est enim verbū dñi validū forte z durabile: z īmutabile: pseuerabile: ñ mōētaneū: ñ trāsitoriū. ait enī p seipa veritas q̄ deꝰ ē: z verbū dei ē. Celum z terra trāsibūt: verba autem

i mea ñ trāsibūt. anteq̄ deꝰ incarne apparerz inḱ hoiēl: eo inspirāte dixit adā: ḡobrez relīquet hō p̄rez suū z mrem z adherebit vxori sue: z erūt duo ī carne vna. Deide cuz veritas oziref ō terra ī trā: m et visibil' in hūanitate apparerz: interrogat' ē si licitū eēt hoi vxorē relinq̄re: qō phibēs vetuit: nisi forte fornicatio excluderet mrionialē copla: vñ ptulit statī i mediū eā dē snīaz quā añ secla manēs cū p̄exbū inspiraverat n ade ip̄e ꝓfirmās: qō ip̄e ꝓm⁹ ptulit hō: ḡobrem relīquet hō p̄rez z mrez z adherebit vxori sue: z erūt duo ī carne o vna. Si vna caro fuerit: quō pōt alīq̄s eoꝝ ꝓinqu⁹ vni p tinere nisi ptineat alteri? ℳ mime posse fieri credēdū est p ℙozro vno defūcto ī supstite affinitas nō deleꝫ: nec alia copla ꝓiugal' affinitatez copule ꝓtis soluere valet. sed neq; ali⁹ ꝓiunctiōis soboles placet ad affinitat' ꝓtis viri ꝓsortiū trāsire: p eo q; verbū dñi validū est z forte. Et t inḱens dixit ꝓpheta: verbū dñi stabit ī eternū. Et ali⁹ p v pheta: qm̄ ipse dixit z facta sūt: ip̄e mādauit z creata sūt: statuit ea ī eternū z ī seculuz seculi: ꝓceptū posuit: z nō ꝓteribit. ℳā pⁿ verbū z ꝓceptū: x effecit duos carnē vnā. i. masculū z femiñā: q̄ in nūeram multitudinez vtriusq; sexⁿ ñ destitit vnū facere secū: sicut p se veritas dixit: ℳō rogo p his tm̄: sz etiā p his q̄ per verbū eoꝝ sē crediturī ī me: vt vnū sint sicut tu pr̄ in me et ego ī te: vt z ipsi vnū in nobis sint. Siq̄s ḡ sacrilego et temerario ausu: ī defūcto q̄rit ꝓinḱtatē extinguere: vl sub altero affinitat' vocabulo dissipare: vel susceptaz sy bolē alteriꝰ copule ꝓinḱtati ꝓtis credit legitīe sociari: ꝟ negat dei verbū validū

m ℂ Et visibilis. q; de maria carne assumpserat. de ꝓse. di. ij. reuera. Heſ. 2

n ℂ Cōfirmās ad lram hāc cōtinuanē supza/ dicta ē-enī⁹buz dñi tē. pſ. 84

o ℂ Quō pōt. hec ē rñsio ꝑme quēstionis. Mat. 5. z. 19

p ℂ Pozro. ℍ ē rñsio. ij. q̄onis

q ℂ Jn supstite. i. inḱ supstite et ꝓsanguineos defuncti.

r ℂ Nō delek. ſz. ij. q. viij. ſ. tria. ℑ. ſz verba canonū legi ꝓscribūt. i. ꝓiudicār. vel potiꝰ ñ delek reuera ſm leges vt ñ fit. ſz delek q̄rū ad illud bñficium. Heſſ. 2 Matth. 19 Marc. 10

s ℂ Nec alia copula. rñsio. iij quēstionis.

t ℂ Prophetait. laudate dñz de celis tē.

v ℂ Qm̄ ipse. .i. sicut leue fuit ei dicere ita z facere. Eſa. 40

x ℂ Carnē vnā vr̄ nō esse mirū si dñs fecit viruz z mulierem carnē vnā cum multitudinē fidelium fecerit vnū secū. ſ. per charitatem. vel humane nature assumptionē de ꝓse. di. ij. in christo. pſ. 148

y ℂ Copule. id est. secunde naz cum sobole ex ꝓma posset ꝓtrahere. vnde quā/ doq; pater z filius habent matrem z filiam. Joh. 17

a ℜ Permanere. durū ꝓbū cōtra inocētiū .ex. nō debet.
b ℭ Duo. s. vir et vxor.
c ℭ Vnū .i. in carnē vnam.
d ℭ Et ō duobus. s. viro ⁊ vxore.
e ℭ Cōcreatio. .i. vna ꝑles.
f ℑ cui⁹. hec duo capitula nō tenent.
g ℜ Jliā cuiusdam ꝑ⁹. xiij impedimēta matrimonij tractat ꝺ mgr̄ de raptu. qz videbat mr̄imoniuz impedire. ⁊ verum inē raptā ⁊ raptorē posse esse mr̄imoniū.
h ℚ Vod si aūt filiū ē dubium ḋn raptū cōmiserit iste distinguas rū cum mgro qz qñq; rapt⁹ committit in reipsa qñq; in vsu rei. vt. j. e. §. vl.
i ℜ Apt⁹. ē. xxvij. q. ij. raptus.
k ℭ A corrumpendo. ē dictus er ita simplex ōr a cōpōsito. sicut alꝫ exponit lex simplex ꝑ cōpōsitū. vt. ff. ad. l. aq̄. si seru⁹. §. j. q̄ lex. nam ibi vere es oēs intelligerēt rupuisse. .i. corrupisse to.
l ℭ Qui raptu .i. qz ē illicit⁹ cotactu⁹ a corrūpendo.
m ℒ Ex illa. ē xxvij. q. j. lec. C ō rapt. ꝺ ginum raptorez. ꝑ. Solu. iustinian⁹ ibi correxit legē de q̄ ꝺ mētione facit gelasi⁹ q̄ pcessit iustinianū ſ rū illō iustini esse ⁊ fōrte. Et q̄ tam facile ⁊ tā velocit querit dissoluere: ꝺ nō credit verbū dei i ecclā pmanere. Cōfice terrā ex q̄tuor loc⁹: magna incapedie a se distātib⁹. ꝑfecta ⁊ ꝓglutinata: finge cuiuscūq; figure vel ī mēsitat⁹ corp⁹ volueris: nunq̄d erit ḃuanū ingeniū: qō ipas q̄ttuor ptes abiicēre valeat segregare: ⁊ vna queq; p se possit agſci? Sic a
b q̄ttuor quis duo ꝑficiunt in
c ꝺ vnū: ⁊ ō duob⁹ fit vna ꝓcreatio. hāc silitudinē de q̄ttuelemēt⁹ vñ ꝓcreat⁹ ē hō. colligere potes si eoz vnāquāq; spēz: q̄ in multt⁹ diuisiōib⁹ ptita ē: vel p discretas inter se ptes assignauer⁹. Fit idez ī metallis: ꝺ etiā in liq̄ribus ꝑbat. in coloꝛib⁹ pictoꝛ ꝑsequit arte coloꝛes admiscendo ex visibilib⁹ fucis corꝑa fingēs. Ite innocen. papa.

Soboles ex secūdis nuptijs genita: ꝺsanguineis prioris

f ℑ viri copulari non ꝺz.
ℑ cui⁹ patruus vl auūculꝰ vxorat⁹ obierit: ⁊ illa virū aliū postea duxerit: filios filiasue ex illo genuerit: cuz his oīb⁹ modis cōmisceri ꝑ hibem⁹: qz vir ⁊ mulier vna caro sūt. Ite ex romana ſy-
nodo.

De eodem.

ℑq̄ mulier ad scōas nuptias trāsierit: ⁊ ex eis sobolē genuerit: nullo mō pōt ad ꝺsortiū cognatiōis viri ꝓris ptingere. Iteīgini⁹ pa.

De eodem

ℑq̄ mulier trāsierit ad scōas nūptias: ⁊ ex eis plē habuerit: ipa ꝑles ñ pōt se copl'are cognatiōi ꝓris viri vsq; ad q̄rtā gnationē. Vñ inno. pa.

De eodem.

ℑq̄ mulier ad secūdas trāsierit nuptias: ⁊ filios aut filias ad scām maritū genuerit: debere eas nepotib⁹ ꝓris mariti ꝺiūgi scā romana ſynod⁹ ꝓsus inhibuit.

g ℑ Jliā cuiusdā igrāte pre: q̄dā mūeribus illexit ⁊ ad cōiuiū inuitauit: finito ꝺuio iuuenis virginē oppſſit: q̄ cōpto a parētibus iuueni tradit⁹ puella: ac more nubētiū a iuuene dotat⁹: ⁊ publice ī vxorē ducit⁹. Querit ꝺ mū: an ille raptū cōmiserit? Scō: an rapta raptori nubere possit pre assensū ꝓcedāte? Questio I
h ℚ Vod aūt ille raptū admiserit: mul
ox aucte ꝓbatur
A it enī isidorus ī. ij. li. etymologiaruz. c. xxxiij. Quid
i ℜ Apt⁹ q̄z illi/sit rapt⁹
k cit⁹ coit⁹ a corrūpēdo
l ē dict⁹. vñ q̄ raptu potit: stu
ꝓ fruit. Vñ gelasi⁹ papa
L ābi rapt⁹ admittit.
m Ex illa ꝑteritoꝛ ꝺnci
pū ibi raptū dixit cōmissum
ee: vbi puella ō cui⁹ añ nuptijs nihil actū fuerit: videat
n abducta. Qū g hec illicito coitu sit corrupta: cunq; ita sit abducta .i. a domo p⁹is ducta: ꝙ ō ei⁹ nuptijs nihil añ actū fuerit: raptā appellā dā negari nō pōt. ſz ñ ois illicit⁹ coit⁹: ñ cuiuslibet illicita deflorationis rapt⁹ appellatur. Aliud enī est fornicatio: aliud stupꝝ: aliud adulteriū: aliud ices⁹: aliud rapt⁹. Fornicatio aūt licet illiciti coit⁹:
o gen⁹ cuiuslibet illiciti coit⁹: q̄ fit extra vxorē legitimā: tñ spāliē intelligit in vsu vidu
p arū vel meretricū vel ꝓcubinarū. Stupꝝ aūt ꝓpie virginū est illicita deflorationis: q̄ videlicet non p̄cedēti ꝺiuga li pactiōe: vtriusq; volūtate virgo corrūpit: p̄ie iniuriaz ad animū statim post cognitionē nō reuocāte. Adulterium ꝝo: est alieni thoꝛi violatio. vnde adulteriuz dicit q̄si ad alteri⁹ thoꝛ accessio.

ani corrigit. ꝺ. e. q. ij. sicḋs ꝙginē et ex ō rap. cum cā. ⁊ c. legnti. ſz q̄re nō cōmitto raptū in sponsa mea vt cōmitto ī alia re mihi ꝺbita. vt si vēdita rē rapiā. sic ī cido i ꝓstitutionē sicḋs ī tantā. vt. ff. ō acq. pos. si ex stipl'atione et sil⁹ furtū cōmitto ī ꝓpria re vt. ff. ō fur. eū q̄ ·§· j. ſz pōt esse rō. qz ꝑsumit⁹ q̄ re sua nēo vicio se vtat. vt. ff. ꝑ socio merito. vt fortē rō ē q̄ matrimoniū nūq̄ dissoluit alij ꝺctus sic. vñ nunq̄ pōt aliḋs i ꝺ casu icidere ī cōstitutionē illam placuit. xvj. q. vj. nec ī illā sicḋs ī tātam ⁊ qz res ista nunq̄ pōt alienari a vero dño. ⁊ qz libera ꝑsona ñ possidetur. ⁊ ita ñ ē necesse vt expectet q̄ us q; ī eū trāsferat possessio spōse. ite qz intelligit eā possidere q̄cito sponsalia incēsserunt. vñ nō vere ꝺz raptoz cū sua pol/sessiōe vtat. ff. ō intuř. l. iniuriaꝝ. §. siquis.
n ℭ Cū g adulteriū. xxxij. q. ij/ij. nemo ꝺ.
o ℭ Cuiuslibet ꝺ. xxxij. q. iij. meretrices. ⁊ q. vij. non solum.
p ℭ Propie. bū dixit ꝓpie. nā ⁊ alꝫ stupū ꝺz cōmitti ī vidua vel ꝺgie vt puero. ff. ō adulte. inē liberas. §. j. ⁊ ō. ꝝ. lig. inter stupꝝm ⁊ qñq; etiā stupꝝ sumit⁹ ꝑ adulterio. xxxij. q. iij.

nemo.xxviii.q.i. idolatria. q ¶ Nō reuocāte. ideꝫ esset si reuocaret. qz nihilominꝰ esset stupꝝ. si tñ nō reuocat cessat actio iniuriarū post ānū. instī. ō iniur. §. ulti. a ¶ Abusus. vel vbi ē iustīcia publice bone/statis ibi ē raptꝰ xxv.q.ij. nec cam. h.

b ¶ Nic mor/te. raptor talꝫ vt raptus. s.

c ¶ Mulctat. antiq̄ iure ñ an/tiquissimo.

d ¶ Cōfugerit C. ō his q̄ ad ec de. pfu. l. vlt. §. ulti.

e Qui rapto/ribꝫ. vl̄ pe narū corpaliuꝫ a ralibꝫ liberat ꝫ aucte canonū nō aut̄ez a pena peauniaria quā sustinet ff. e. q. ij. deniq̄. Sz z pu/blica pnia mul/tat. xxvij. q. ij. rap. tor.

f ¶ Ad seruiē/dū si inops ē se cus ē in debito/re q̄ nō cogit̄ seruire credito/ri. vt. C. ō acc. z ob. ob es. Szvsq̄ ad tp̄us seruiet ei sic in arbitrio boni viri ex q̄ le ge ñ exhmit. ar. ff. ō iure deli. l. j. ex̄ ō offi. dele. ō cauſ vel seruꝰ et ei p. v. annos adinstar illiꝰ q̄ redēptꝰ ē ab ho stib. C. ō capti. et postli. re. di/uersarū. z lz iste seruꝰ nō sit. pa/rū tñ differt. vt dicit lex a seruo cū abire ñ liceat cū vult. ff. ō lib. ho. exhi. l. ij.

g ¶ Subiectꝰ in p̄cīū pudici/tie eiꝰ j. e. q. ij. tria.

h ¶ Redimēdi. z ꝫ erit optio raptoris. ar. xxvij. q. ij multoꝝ. ff. ō ꝑhē. emp. si ī emptiōe. §. penulī. ff. ō iure do. plerūq̄z. i ¶ Pfez. vī q̄ in ꝓmo casu pfez non hēat lz mgr aliē interp̄et. k ¶ Cōsenserit. i formi/catōe alis ñ reddit. l ¶ Excusata. a pena. l. vt ñ pu niat a iudice etiā si sit nubilis. nā innubilē etas excu sat. p̄t tñ bñ pōt eā exheredare si vult. C. ō inoffi. test. si filia. nisi maior eēt. xxv. ānis. tūc enī si pr̄ distulit eā copulare. si alicui adheserit remanebit cū illo etiā in/uito pr̄e. nec exheredabit. vt ī aucē. vt eū de ap. cog. §.

Incest⁹ ē ꝯsanguinearū vel a affiniū abusus. vñ icestuosi dicūt: q̄ ꝯsāguineis z affini bꝰ abutūt. Raptꝰ admittit: cū puella violent a domo patris abducit: vel corrupta ī vxorē habeat: siue puelle solūmodo: siue parētibꝰ: tñ si/ue vtriq̄ vis illata ꝓstiterit: b ℞ morte mulctat. Sz si ad ec o clesiā cū rapta ꝓfugerit: ꝑui legio ecclie mortꝫ impunitatē ꝑmeret. Vñ in aurelianēnsi ꝯcilio legit. Si raptor cū rapta ad ecclesiaz ꝓfugerit: q̄d fieri debeat.

c Qui raptorib⁹ aūt id cō/stituēdū eē cēnsem⁹: vt si ad eccliaz raptor cū rapta ꝓfugerit: z feminā ipaz violētiā ptulisse ꝓstiterit: statī libere tur ō ptāte raptorꝫ: z raptor mortꝫ vel penarū impūitate f ꝯcessa: aut ad seruiēdū subie g ctus sit: aut redimēdi se libe rā habeat facultatē. si ℞ q̄ h rapit: pr̄ez hāe ꝓstiterit: z pu k ella raptori ꝓsenserit: ptāti l pr̄is excusata reddat: rap/tor pr̄i: suptoris additōis satisfactiōe teneat obnoxius.

m Ex hac aucte liquet: q̄ ali/q̄ vis inferꝫ parētibꝰ z nō puelle: cū ōr si puella raptori ꝓsenserit. aliq̄ vtriq̄ violentiā pferūt: cuꝫ p̄mittit. si raptor cū rapta ꝓfugerit: et feminā ipaz violētiā ptulisse ꝓstiterit. ¶ Puelle aut̄ ñ parētibꝰ: vis inferꝫ: cū volū

causas. ℞. si pr̄. colt. viij. sed si filia inuito pr̄e adhese/rit alicui mr̄imonialiē dūmō dignū eligat. pr̄ tenet eā dotare. vt. ff. de ri. nup. q̄ liberos. m ¶ Ex hac. ℞ aut. dē quo agit in themate. n ¶ Renitente. nam ſpontanea fuit in abductiōe iuitra in corruptiōe.

tate pr̄is puella violenꝫ abducit: vt eiꝰ patiat ꝯcubitū: cuiꝰ copule nunq̄ ꝓsensum adhibuit. ℞ aūt neq̄ parēti/bus neq̄ puelle vim intulisse vī: cū neq̄ illis ꝓhibētibꝰ: n neq̄ illa renitēte: violenꝫ sit abducta. Aliud ē enī ꝓmissionibꝰ aliquā seducere: aliud sibi vim inferre. vñ quia neutri vis illata ꝓbaꝫ: rap/o ptor ℞ iure dici nō dz. Sz ra p pina duplicit fieri ōr. aliq̄n enī res ipa rapitꝫ: aliq̄n ipsiꝰ rei vsus tñmodo violenter eripit. res ipa tūc rapitꝫ: cū violenꝫ dño eripit: vt in p/petuū teneaꝫ. aliq̄n ℞ ñ res ipsa affectaꝫ: sz vsus eiꝰ dño q ꝓhibēte violenꝫ vsurpaꝫ. Hic ergo raptum admisit: quia florem virginitatꝫ: puelle renitenti violenter eripuit.

Questio. II

r Hanc queritur: an purgato vicio rapine: raptor in vxorem possit raptaz accipere: quoꝝ ꝓiūctio aucte canonū sanctoꝝ penitus ꝓhibetur. Legit nanq̄ in ꝯcilio chalcedonēsi. xxvij. c. Raptores puellarum: z consentientes:

s Hos excōmunicentur, qui rapiunt puellas sive mulieres: sub nomine simꝫ cohabitādi: cooperātes aut cōsinentes raptoribus: decreuit sctā synodꝰ: vt si q̄dē clerici sꝫ: ōcidāt a ꝓpio gra

o ¶ Nō dz alle gando dicit. vñ statim subdit solutionem.

p ¶ Aliq̄n. idē dicit lex in fur/to q̄ q̄nq̄z committitur in re q̄n do q̄z in vsu rei. vt. ff. de fur. l. j. §. furtum. z in/sti. de ob. q̄ ex ō li c. nascitur. §. furtum.

q ¶ Prohiben te. aut nescientes sic. ff. de fur. qui vas. §. vetare. b

Nunc q̄ r ritur ℞ q̄o. ij. dubia nō est q̄ raptor bene ducere potest rap/tam in vxorem pacta penitētia exē de adul. c. j. et. ij. z exē de rapto. cum causaz et j. e. deniq̄. et exp: essuz est. exē de rap. accedēs nisi sit sponsa alterius ō ꝓsenti. tunc enī illi reddenda est. sed si sponsa de futuro non cogit̄ eā recipe. vt. xxvij. q. ij. raptor. z. c. sequenti. sm leges tamen non potest cuz ea cōtrahere. C. ō rapto. virg. l. vna §. si autem. Capitula ergo que dicunt q̄ rapta reddenda sit patri. vel q̄ dicunt q̄ non p̄t ꝓhere cum raptore. intelligēda sūt. qū rapta ñ ꝓsentit ī mr̄imoniū raptoriꝫ sed potiꝰ i stupꝝ vel itelligūt. qñ aliꝰ spōsam alteriꝰ rapuit ō p̄ti. ad ℞ exē ō spō. duoꝝ. c. tuas. dudū.

s Hos qui raptūt. ℞. c. z sequens loquit de illis q̄ cū sint nubiles. ratoribꝰ nō ꝓsentiūt. vel de innubilibus que semper parentibꝰ sunt reddēde a raptoribus separate. vt. §. e. q. j. c. vlti. z hoc exaudi cum consentiunt in illicitum coitum z non in matrimoniū.

t ¶ Simul. tamen illud non proponunt facere.

a ¶ Anathematizenť. ⁊ ꝟ cū nolūt agere pnīaz publicam. ſ. xxvij. q. ij. raptoꝛ. ⁊. c. ſtatuꝛū.

b Raptoꝛes. volētes vel inuitas. volūtas illi⁹ non excuſar. ſic. xvj. q. vj. placuit. ſic. xcij. di. ſiċs eps qz ille monialesvelle nō hñt. xij. q. j. nō dicatis. imo ip ſum velle mulieri ab inſidijs neq̄uiſſimi hoſtis. q̄ rapinā medi/tať inducit. C. ō rapť. virgi. l. vna. circa fi. nā et q̄ volētē reti/ner dūmō circūuentum. nō ſine dolo retinet. ff. ō lib. ho. exhi. l. iij. ſ. ſiċs volentē. imoꝛ ageret hic ꝯ raptoꝛem inuitť raptť. et ſicut pť iuriaz agit inuito filio ff. ō iniur. l. j. ſ. vſq̄ adeo.

c S Jċs attentare. ar. q. interdū conatuſ ſine effectu punitur. vt. xix. diſt. anaſtaſi⁹. imo ⁊ attētare ē ad actū pducere ſiue pcedere. qz eſt agere vt ō pudico tť. vt de pe. di. j. ſiċs maſculū. ⁊ ita ñ eſt ꝟ tm̄ conať i maximis cū crimi/bus puniť ſoluť conať. vj. q. j. ſ. verū in mio/ribꝰ nō. qz nō ſūt. etiā ſi ad aliq̄ actū pceſſi. ff. ō fur. vulga/ris. ſ. q̄ furti. et l. ſi certe. b.

d E puellis in chalce/donenſi. ſ. e. q. eos qui.

e ¶ Quibꝰ. dicit. bñ. q ꝟ non dz eē. ſ. ſz argumētať cabiloñ. ꝯcilū ex verbis chalcedonēſ cōcilij. ſi eni ꝟ ñ eſſet de iſto. c. ꝛe poneret ꝛranus ꝟ ſ. c. cū ſtatī ſupi⁹ illud poſuerit. ſ. eos.

du. ſi vero laici: anathematizenť. Tez ſymmach⁹ papa.

Ob ĩmanitatē ſceleris abijciané raptoꝛes viduaꝝ ⁊

f Raptoꝛes igi virginū. tur viduarū vel virginū: ob ĩmanitatē tāti facinoris deteſtamur: illos vehemāti⁹ pſeq̄ndo: q̄ ſacras virgines vel volentes: vel inuitas in mr̄imonio ſuo ſociare tētauerint: q̄s p tā nefandiſſimi crimis atrocitate: a cōione ſuſpēdi pcipim⁹. Tē. Li. j. ti. de epiſ. ⁊ cleri. iuſtinian⁹ impatoꝛ. De eodem.

g S Jċs nō dicā rape: ſz attentare tm̄ mr̄imonij ĩgendi cā: ſacratiſſimaſ virgies auſus fuerit: capitali pena feriať. Tē ex ꝯcilio cabilonēſi. De eodē.

h E puellis raptť necdū deſpōſatť: ĩ chalcedonēſi ꝯcilio ſtatutū ē: eoſ q̄ rapiūt puellas: ſub noīe ſimul habitādi: coopantes ⁊ ꝯniuētes raptoꝛib⁹: ꝛcreuit ſynod⁹ ſctā: vt ſiq̄dē clerici ſūt decidant a ꝓpio gradu: ſi ꝛo laici ex cōicēť. Quib⁹ verbis datť intelligi: q̄liť hui⁹ auctoꝛes mali dānādi ſūt q̄ ꝛticipes ꝯſilij ⁊ ꝯniuētes tāto anathemate feriūť: vt iuxta canoni cā auctē ad ꝯiugia legitima raptā ſibi iure vēdicare nullaten⁹ pūt. Tē greg. Excōicent raptoꝛes vidue vel virginis cū ſibi fauētib⁹.

i S Jċs virginē vel viduam: niſi deſpōſauerit: rapuerit: vel furať fuerit ĩ vxoꝛē: cū ſibi fauētib⁹ anathēa ſit. cū ⁊ inēdictio ceſſet p canones. niſi cū ſpōſa alteri⁹ de

j S Jċs virginē (pñti rapiť. vt. xxvj. q. ij. ſtatuꝛū. deſpōſauerit. ar. q violēcia excuſať rōne iuriz q̄s hz. ar. ſ. e. deniq̄s. xvj. q. vj. placuit. ꝟ. ſ. xxvij. q. ij. lex illa. ſ. di. xcij. ſiċs eps. ꝟ. io.

Ite ex ꝯciľ. pariſiēſi. Excōicet q̄ viduā vel filiaz alteri⁹ extra volūtatē parētū raput: aut regť bñficio poſtulat.

k Nullus aut viduā aut filiā alteri⁹ extra volūtatē parētū aut rape p̄ſumat aut regť bñficio eſtimet poſtulādā. qō ſi fecerit: ab ecl cleſie cōione remot⁹: anathematť gladio feriať. His au ctoꝛitatib⁹ euidēť datť intelligi: q̄ raptoꝛi vxoꝛē raptaz ducere ñ valz. ſz raptoꝛ ⁊ rapta noīa ſūt vicioꝝ ñ pſonarū. vicia aūt cū p pñaz purgata fuerīt: noīa eoꝝ aboleť.

m Apud oīpotentē quippe dñm non ille fallax habeť: q̄ culpaz mendacij p pñaz delet. Prohibeť ġ p̄miſſis auctib⁹ rapta coplari raptoꝛi: anteq̄ vicīū rapine aboleať: donec ille raptoꝛ et illa rapta iure appellāť. Ceterū cū illa patrie ptāti reſtituta fuerit: ⁊ raptoꝛ ſue rapine pñaz egerit: cū volūtas parētū vtriuſq̄ ĩ vnū ꝯuenerit: ñ ꝓhibeť adiuicē copulari. Unde hiero. ait. Quot ſūt legitia ꝯiugia: ⁊ q̄ volūtate p̄ris rapta raptoꝛi nubere.

n Tria legitima conpōt. tugia in ſcripturis leguntur. Primū legitimū ē: virgo caſta in virginitate viro data legitime: ⁊ ſtiqua q̄ o ſequunť⁹ in predictis. Secūdum virgo ĩ ciuitate deꝑhēſa a viro ⁊ illi ꝓuim coplata: ſi voluerit pť eiꝰ. dotabit eā p iſte vir ꝗtū iudicauerit pť: ⁊ et habes ea. xxx. q. v. aliter.

q Mulaterenꝰ. ꝟ ē derogatū. vt. ſ. e. tria. ⁊ ex ō rap. accedēs. ſz ſm legē a deo inēdicit q̄ ſi mulier cum raptoꝛe nubit. amittit dōiū rerū raptoꝛis. i. auč. ō rap. mu. q̄ raptoꝛi bus nubūt. circa fi. col. ix. ſz credo ⁊ illā penā ceſſare.

r ¶ Judicauerit. i. deburit iudicare ſm legť taxationē moſayce. vt. ſ. pp. e. deniq̄s. vt rō legitimū nō excedat modū. ſ. l. dragmas argēti. vel cū ꝟ ñ taxeť ſūma. ōferēda ē ad arbitriū boni viri. vt ꝓſideret nobilitas rapte ⁊ ꝓſōa raptoꝛis ꝛc

s Nubi⁹. aut regť. q̄ libera debēt eſſe mr̄imonia. ex ō ſpō. reqſiuit. et ff. ō. ꝛ. ob. ticia. et taliſ q̄ regē vxoꝛē poſtulat deportari dz. C. ſi nuptie ex reſcḣ. pn. l. j. Sed nō. q̄ duo p̄mittit. q̄ nec rapiat nec regis ꝛē. vñ arguitur. q iſta delicta paria ſunt. ġ pari pena ſūt puniēda. xv. q. iij. ſane.

t ¶ Remotus nō caſuz in quo auctē p̄ncipis ñ excuſatur q̄s. vt xxv. q. j. omē. ⁊ xvj. q. j. in canonibus. ⁊. ſ. xvj. q. vij. ſiċs deinceps. ⁊. ſ. di. xviij. ſi epiſcopus metropolitanuſ ſed ꝛtra. ſ. xij. q. ij. de rebus. ġ xij. q. ij. nobis.

u ¶ His auctoritatib⁹. q rapťoꝛ. i. q̄diu tales ſunt qui iſtiſmodi noīb⁹ appellent

l ¶ Noīa eoꝝ argu. l. di. ferrū. xxij. q. vj. videſ

m Apud. vt xxxij. q. j. apud.

n Tria legitima. hoc. c. nitiť veterť legť reſtionio. qz i mozalib⁹ vi obtinet euāgelicaz et tō ei ſtādū eſt addiť iſtť q̄ruz vt. xxvij. q. ij. addit⁹.

o ¶ In p̄dictť i alia ꝛte capti.

p ¶ Judicauerit. i. deburit iudicare ſm legť taxationē moſayce. vt. ſ. pp. e. deniq̄s. vt rō legitimū nō excedat modū. ſ. l. dragmas argēti. vel cū ꝟ ñ taxeť ſūma. ōferēda ē ad arbitriū boni viri. vt ꝓſideret nobilitas rapte ⁊ ꝓſōa raptoꝛis ꝛc

q ¶ Mulaterenꝰ. ꝟ ē derogatū. vt. ſ. e. tria. ⁊ ex ō rap. accedēs. ſz ſm legē a deo inēdicit q̄ ſi mulier cum raptoꝛe nubit. amittit dōiū rerū raptoꝛis. i. auč. ō rap. mu. q̄ raptoꝛi bus nubūt. circa fi. col. ix. ſz credo ⁊ illā penā ceſſare.

r ¶ Judicauerit. i. deburit iudicare ſm legť taxationē moſayce. vt. ſ. pp. e. deniq̄s. vt rō legitimū nō excedat modū. ſ. l. dragmas argēti. vel cū ꝟ ñ taxeť ſūma. ōferēda ē ad arbitriū boni viri. vt ꝓſideret nobilitas rapte ⁊ ꝓſōa raptoꝛis ꝛc

Hec glo. placet abbati in. c. ecca ſtet. tm̄ caſu. ſ. Le conſt. contra glo. m. c. cū ſm legeſ Le haze. m. c.

Exo. 22 alie circūstātie. sic ex de iniur. ꝛ dāno dato .c. ū. a ¶ Trahet. qñ filia nō cōsentit in mrimoniū ra ptoris. sed i stupum.

b DEniqꝫ. de sponsata. secus esset si de sponsata eēt alii vt. xxvij. q. ij. statutum.

c ¶ Dragmas. dragmavt dicūt est siclus. ḋd aūt sit siclꝰ. hēs. j. q. j. iudices.

d ¶ Jaūt. eas ḡs casus aliqui in adolescētia ꝓstituti sponsas aliox de futuro rapuerunt. vñ statuit cōcilium meldense. q si aū cōcilij tps nōdū cū eis matrimoniū confirmarūt. separent ꝛ raptoribꝫ publice pnie suppositis rapte parēti bus restituant. acta autez pnia raptores pñt cū alijs mrimoniū ꝓtrahere. ita tñ q si cōtingat vxores eox decedere. nō pñt iteruz ꝫbere nisi ex dispensatione epi. xxxiij. q. ij. §. de penitētib. h. bre uissime ponit casum in hunc mo duz. raptor acta pnia pr ꝓtrahere cū rapta. et ea mortua ñ ducat alia ꝓpter enormitatē criminis.

e ¶ In cōiugiū ē. xxxiij. q. ij. nō satis. in fi. ex. de furt. c. j. ℨ. vñ videtur q rapto res in lege morte puniebant. ſz in illis ꝓtrarijs de adultero loq̄tur. ꝛ hic de fornicatore ḋ nō rapit alteri⁹ spōsā

f ¶ Ex vtriſq; dabit p̄ciū pudicicie eiꝰ. Tertiū: filia p̄dicta deph̄sa si ñ a fuerit volūtas p̄ris: trahet eā a predicto viro: ꝛ tradet eam alij: ꝛ dotabit eaz: ꝛ legitima erit ei. sed p̄mū his duob⁹ p̄fertur. ¶ tē ambro. in apologia dauid. Cum volūtate parentū raptas in cōiugiū ha/

b DEniqꝫ bere p̄mittit ꝛ puelle p̄ illius: que vim ꝓcubit⁹ nulli desponsa/ c ta ptulit. l. dragmas argente as accipiet: ipa aūt in coniugio pmanebit. ¶ tē ex ꝓcilio meldensi. Post penitentiaz raptori vel rapte: licita con

d SIugia concedantur. Jaūt necdū eas ḡs rapuerāt: cū volūtate parentū sub desponsatiōis vel dotali e cij noīe in ꝯiugiū duxerunt: qñ hec cōstitutio oīb⁹ fuerit p̄mulgata: ab eox cōiūctiōe separēt: ꝛ publice pnie subiganturꝫ ꝛ rapte parentib⁹ legalit restituant. pacta vero pnia publica: si etas incōti/ f nentiam exegerit: ex vtriſq; g partib⁹ placito cōiugio socientur. nō in his ḡ regulā cōstituim⁹: ſz magꝫ vt ꝟbis leonis vtamur: qō sit tolerabilius estimam⁹. sed si vn⁹ ex cōiugatis obierit: ꝛ is q̄ pniaz h publicā exegerit: supstes extiterit: iterare ꝯiugiū nō p̄sumat: nisi eps aliquā cōcesserit indulgētiā: vt grauiorem i k possit amouere offensā. ¶ ac auēte meldeñ. ꝓcilij nō p̄mittitur raptori rapta post penitentiā copulari: sed p̄mittitur vtriq; post pniaz legitio ꝯiugio copulari: vt rapta videlicet nō raptori: ſz alij p⁹ pniaz nubat. Sil̄r raptor p⁹ pniaz nō eā quā rapuit: g aliā permittit bre vxorē. cū enim raptor ꝛ rapta pnie subijci p̄ciunt: si vtriſq; copulaz auctoritas illa permitteret: frustra circa finez capl̄i diceret. q si vn⁹ ex ꝯiugatz obierit: ꝛ is q̄ publicā pniaz exegerit: supstes extiterit: iterare cōiugiū nō p̄sumat. eox nāq; q̄libet decedēte q̄ pniaz exegit: supstes remanebit. nō ḡ hac auēte raptor: p̄bat in ꝯiugium raptā posse accipe. potiꝰ inuenit in ꝓcilio apud aq̄sgrani: q nec etiam volūtate parētū adinuicē pñt copulari. ¶ Sic enī in p̄fato ꝓcilio legitur. Nec etiā cū volūtate parētis raptores raptas pñt

l PAcuit: bre coniuges vt hi q̄ rapiūt feminas: vl furantur aut seducūt: eas nullaten⁹ hēant vxores. q̄/ uis eis postmodū ꝙueniant: aut eas dotauerit: vl nuptiā lit cū ꝓsensu parētū suox ac/ m ceperint. ¶ hec auēctas nō p̄iudicat auēti hiero. maxīe cum illa testimonio dīne legis nitatur. legitīe igit̄ post pniaz p/ actaz: raptor poterit sibi copulare quā rapuit: nisi p̄ pelle illā raptori detraherevoluerit. ¶ tē. C. li. v. ti. de nuptijs. Nec q̄dē filiūfamilias luitū ad ducēdā vxorē cogi: legū disciplina pmittit. Jgitur sic̄ desideras: obseruatis iurſ p̄ceptz: sociare coniugio tuo qō voluerz: nō impediꝛ. ita tñ vt in ℨbēdis nuptijs: p̄is tui consensus accedat.

¶ tē in eodē. Et in ꝓiūctione filiax in sacrz positax: patris expetit arbitriū. ¶ tez. ff. de ri. nuptiax. Cōsistere nō pñt nuptie: nisi ꝓsentiāt oēs. l. q̄ coeunt: ꝛ q̄ruz in ptāte sunt.

¶ tē institutionū li. j. de p̄ria ptāte. Justas aūt nuptias inter se ciues romani ℨbunt: q̄ ℈m p̄cepta legis coeunt: masculi q̄dē puberes: femīe viri potentes: siue p̄ssfami. sint siue filijfa. dū tñ filijfami. cōsensum hēant parētū: q̄rū in ptāte sūt. Mā p̄ fieri debere: ꝛ ciuilis ꝛ naturalis ratio p/ suadet.

Explicit scōa pars Decreti
Incipit tertia pars decreti.

scz raptox ꝛ raptarum.

g ¶ Coniugio. nō inf̄ se. qz vt dicūt cū illa ꝓtrahere nō p̄t. ꝓterea si nō intelligeret de sponsa alterius nihil esset qō dicitur a gratiano.

h ¶ Publicaz. raptori imponit publica pnia nō rapte. qz nō ita cōstat aut rapine cōsenserit. ſz gratian⁹ aliē sentiat in sequenti.

i ¶ Nisi. ecce. ar. q licet sit dispensarū cū aliq̄ in vno mrimōio nō iō in sequēti. vt. xxxiij. q. ij. c. vl. idē in dignitate. vt. xij. distnos consuetudinē. idē in ordie. vt. xxxiiij. di. lector.

k ¶ Hac auēte ꝛ rapta. ℈ nō ꝺr in. c. p̄cedenti. q rapte imponat pnia publica.

l PAcuit vt hi. derogatur huic. c. vl intelligitur de desponsatz alijs q ꝟba de p̄nti.

m ¶ Quis. ℨ. xvj. q. vj. placuit. ꝛ. ℨ. di. xcij. si q̄s eps vacans.

n ¶ Hec auctoritas. ℨ. di. xx. §. j. ꝛ. c. j. ℨ. vbi ꝺr q in causis decidēdis p̄feruntur cōcilia auēctibus scōx patx. huic p̄iudicat auctoritas hiero. vt ℨ. e. tria. sed hoc ideo. quia cozzo bozatur auctozitate ve. testa. et etiam auctozitate meldensis cōcilij. ℨ. e. si autē. Johannes.

QE eccl'iarū ꝓsecratione ⁊ missaꝝ. Explicit varijs cāꝝ cōflictib⁹ agit de sacramētis. que necessaria sūt ad salutē. ⁊ h ordie. Primo de eccl'iaꝝ ꝓsecratiōe. scōo de sacro eucharistie. tertio de solēnitatib⁹. qrto de sacro baptismi. qnto de cōfirmatione ⁊ dīis offi/cijs ⁊ ieiunijs. ⁊ sic tractatus iste in qnq; distinctiones ē distinct⁹. Nō q; i aljs tractatib⁹ mḡr inserseruit suos. §. ⁊ solutiones. in h tractatu nō nisi duos ponit. §. vnū i ꝑma. aliuz in. iiij. di. h ideo. q; de sacris so/brie ⁊ loquēdū. i qbꝫ etiaz ꝑa loq pieulosum ē. In hac ḡ dist. oñdit eccl'ias eē ꝓsecrādas. ⁊ a q ⁊ qlit ⁊ cuius auctre. ⁊ q; nō sit iterāda ꝓsecratio nisi in casu. et q; ordine misse sūt celebrāde. ⁊ q; debeant celebrari in die. tū dz a qbusdaz q; hoc. s. de cōsecratiōe nō in serie ſz in titulo o/riginal' capituli repit ⁊ incipit. c. de missarū tē.

a Ecclia/rū ꝓsecratiōe: ⁊ missaꝝ cele/bratoīb⁹: ñ ali/bi q; ī sacratis dño locꝫ absq; magna necessitate fieri debere: liquet oīb⁹: qb⁹ sūt nota ve. ⁊no. testa. p/

b Abernaculū (cepta. dei: moysen (dño ꝑcipiente) fecisse ⁊ sacrasse: cū mēsa ⁊ altari ei⁹ ⁊ ereis vasis et vtēsilib⁹: ad diuinū cultū explēdū legi⁹: ⁊ ñ solū dīis ꝑcib⁹ ea sactē: ſz ēt scī olei vnctōe (dño iubēte) ꝓlinisse notum⁹. Qualit ār h facta sūt: ⁊ non alij ipa sacra: q; ipi sacerdotes: sacra vnctōe delibuti: dño q; cū vestib⁹ scīs sacrati: ⁊ leuite tractabāt: ferebāt erigebāt ⁊ deponebāt: i ipsis institutiōib⁹: q; iubente dño: cōscripte sūt ꝑ moysen: in lege dñi repit'. Distinctio. I.

Exo. 31 ⁊. 39. ⁊. 40

Leuit. 8 Nume. 7

b Delibuti. i. deliniti.

2. Re. 7

c Et leuite. non subdiaconi. qz ñ erat subdiacōat⁹ sacer ordo hodie aūt dñ fe/rūr sacra subdiaconi. qz sacer est hodie. eſ de eta. ⁊ q. 02. a multis.

1. Re. 11 1. Para. 22

d Reperit. i leuitico. c. viij.

e Qualit. q; amplifi/cauerit instituendo ibi. xxiij. sacerdotes vt quilibet vice sua poneret incensum domino.

5. Reg. 8 2. Par. 5. ⁊. 6

f Prohibit⁹ est. sed mirū est. q; re h dictū ē. cū quilibet homicida rēplū possit ꝓstruere. cū etiā moyses qui fuit homicida. vt. xxiij. q. iij. nō inferēda consecrauerit eccl'iā. vt h dz in ꝓn. c. maxime cū olim fuit licitū sacerdotib⁹ interficere. vt. ij. q. viij §. itez cū balaam. ad h dicas q; licet dauid fuerit in ve. testa. fuit tū ꝑfigura/ror noui test. xxxij. q. j. c. qō autē. iō in figura isti⁹ epis dictū est ei. nō edificabis tē. ⁊ ē ar. a minori. si enī propter homicidiū repulsus fuit a cōstructiōe. multo potius a ministerio. Est ḡ hic ar. q; cū homicida nō pōt dispensari. l. di. sacerdotes. cū. c. se. ⁊. c. miror. qō nō estverū. qz h notoriū erat. Itē hoc mirū est. qz cū dñs ei dixerit. nō edificabis tē. nō dū dauid interfecerat. R. oīa futura sunt deo pñtia. ij. q. j. de⁹ oipotēs. vñ cū iā esset

g Collegerat ad fabricandum templum. b.

h Jn die. viij respectu sedi sepulture. i. in qn todecimo.

i Si enī. si. cū gentes faciebāt mlto magꝫ facere debem⁹ nos. ⁊ sic ē ar. q; posum⁹ argumēta/ri ab exēplis in/fideliuz. ē. xj. q. iij. imperatores. ē. xxiij. q. iij. qū. ē xij. q. j. dilectissimis. ē. di. lxxxj. nō oz. ē. xxxv. q. v. cū caput. ē. x/ij. q. ij. glā. ē. di. xxj. submittit. lx xxvj. di. nō sat⁹. x. q. j. hāc ꝓsecutū dinē. ⁊ di. xxxv. ab exordio.

Joſ. 8

homicida i ꝓspectu dei nō licuit ei q; edificaret. vel dic q; dz effudisse. qz fuit occasio effundendi. di. l. §. eccl'ia. qz enī ex superbia numerauit populū perierūt. xxiij. milia hoīm. j. q. iij. §. trē pco. ꝛ. itē dauid. vñ in recōpensationez instituit. xxiij. sacerdotes i rēplo vel dic q; reuera fuit homicida iuxta illud. saul percussit mille. ⁊ dauid. x. milia tē. ij. q. vij item obijcitur.

k Veritas. i. promissorum ad impletio. l Gratia. id est peccatorum remissio.

l Collegerat ad fabricandum templum. b.

m Aliorepis. di. lxviij. corepi. n Necessitate. quod hic dicit de necessitate. nō refertur ad proximuz dictū corepis. sed ad pcedēs. s. sacrat⁹ loc⁹. ⁊ ē illa necessitas cum aliquis non habet ecclesiam. ſ. c. concedimus. vt in exercitu cum tabula tamen consecrata.

o Jn domib⁹. ſ. c. vnicuiq;. p Jn cōcilio. ē. di. lxix. non oportet. q Ministeria. i. officia. b.

r Officia. i. officiales personę. sicut clerici qui sunt talis officij. si. dist. lix. si officia. bar.

a OMnes.cū missa qualiꝫ eccl'ie sunt ꝓsecrāde .s.eō/ missa oūdit.ꝛ dicūt quidā q missa est de substan tia ꝓsecrationis.h.ꝝ. Jrē dicit q si epūs ꝓsecret ꝛ pſbr cantet missaꝫ.ꝓsecrata erit ecclia.alij ꝝ. ar.xxiij.di.q/ rūdā. b ¶ Possunt.ś.xvj.q.vl.si plēs.ꝛ.q.j.ꝛ tpis. s.xxj.q.ij.sicut. ꝛ.c. ꝑcipim⁹ .ś. di.lxx.sctoꝝ ca. ś.x.q.iij.vnio.

c DE loco⁹ ꝯo ꝓsecra/ tione.cui⁹ aūcte eccl'ie fūt ꝓsecrā de.oūdit gratia nus.v.ca.

d ¶ Absq; pce/ pto.xij.q.ij. bo/ ne rei.ꝝ.ꝝ.e.nēo Solutio.hec.v. c.ñ tenēt hodie vel fuerunt loca lia vel casualia. vel eraudi de ec clesia epali.licet ꝺdicat finis illi⁹ capli certū. Nā sicut nō ꝑ mutari de loco ad lo/ cū epūs.vij.q.j. mutatiōes. simi liter nec fundari epalis eccl'ia. vt xvj.q.j.felix.

e ¶ Recepta. ꝛ ivtraq; in canonib⁹ ꝛ ꝑ/ ceptis synodali/ bus.

f ¶ Aūcte. spe/ ciali vl' generali

g ¶ Processio/ nis.i.freq̄ntatio nis ad vota. nō dicit cōsecrata. nā in seq̄nti ꝯbo ꝓsecrabis aduer sarek.cum semel ꝓsecrata iterꝫ cō secrari ñ possit. nisi in casib⁹ no/ rātis.ꝝ.sup.c.ec/ clesie vl' altaria.

h ¶ Adducta. .i. deputata. vt ibi fieret diuinū officiū ꝛ populi frequētatio.

i ¶ Quia deus/ tus.i.deo depu/ tatus.

k ¶ Permane re.nisi destruaſ. ꝝ.e.eccl'esie.exꝰ ō no.ope.nun. cuꝫ ex iniuncto.

l ¶ Martyrum.ar.eccl'esiam ante con/ secrationem locum deuotorum appellari.b.

tiones ī domo offerri nō de/ bent:in eodē ꝯci.c.lix. ꝓbi/ bitū habeſ:ita nō oꝝ in do/ mib⁹ oblatiōes celebrari ab epīs vl' ꝑsbris. Jtē igini⁹ pa pa.c.v. Ecclesiarū ꝓsecratio absq; missa fieri nō debet.

a OMnes basilice cū mis/ sa debēt semp cōsecra/ ri:ꝛ eccl'ie destructe. vbi aūt pl'es sūt:q̄ necesse sit:aut ma iozis magnitudis q̄ vt ex re bus ad eas ptinētib⁹ restau/

b rari pñt:epī ꝓuidētia:mod⁹ ſuētiaſ:qlit ꝓsistere possint. Jtē gelasi⁹ papa.c.xxxiij. Absq; precepto sedis aplice noua nō dedicet ecclesia.

c OE loco ꝯo ꝓsecratōe q̄uis supi⁹ strictim fu erit cōphēsum:mihi q̄z pate/

d factū ē:q absq; ꝑcepto sedis aplice:nōnulli factas ecclesi as:vel oratoria sacrare presu mant. Jtē. Sine aūcte sū/ mi pontificis noua nō dedi

e ¶ Recepta cet ecclesia. synodalia:q̄ añ paucos meses de sede nr̄a ad quinci am sūt directa:ꝛ antiq̄s ca/ nonib⁹ ꝓsentiūt:ꝛ ea q̄ min⁹ ꝓbāt ee:addidim⁹ et ivtraq; ꝑte ꝓstat sine sūmi ꝓncipis

f aūcte:eccl'esiā nouā ꝺditam nō posse ꝺdicari: teq; ex hac basilica:q̄ taliꝫ ad cultū fue/

g rat pcessiōis adducta: suspē disse missas ꝓbabiliter cōpu tamus. Sed q; deuot⁹ loc⁹: nō oꝝ a misteriozū gr̄a diuīa

k vacu⁹ ꝑmanere:fraꝫ charissi

l me:eoꝝ martyꝝ noīe:q̄rū re

m latio cōtinet:aūctis nr̄e su/ scepta serie ꝓsecrabis.vt po/ puloꝝ freq̄ntatio:quam illic auide ꝓuenire mādasti:fua/

m ¶ Relatio.id est scriptura nobis lata.

B Asilicas.poreſtatis.ś.di.lxxj.ꝑ totum.ś.ix.q.ij ꝑ totum.ś.xxxj.q.ij.c.j. o

n ¶ Cū enim.ozdo. p ¶ Dispendio.nota ꝓncipis ꝓuilegiū nulli debere ꝓeiudicare.vt nō.ix.q.iij.nunc vero.

q ¶ Utilitatis q.d.ita seruam⁹ ea.q nec alicui⁹ vtilitate ea ifir/ mam⁹.qz etiā ea que vtilitas sua/ det relaxari. nō relaxam⁹ in ꝓiu diciū canonū.

r ¶ Fortasse.fortasse dicit qz qñ/ qs ꝑ vtilitate ali cui⁹ statutū ifir/ maſ.lv.di. ꝓscis l.di.vt constitue retur.b.

s ¶ Et docere ꝛ hoc ideo addi tur.qz quedā se/ quitur romana ecclesia que non docet sequenda. ꝛ ea sequi nō co/ gimur. ś.dis.xj. nolite.ar. ꝑ con seruudie roma. seruanda.instit. de ſa.tu. in fi.

n BAsilicas nouiſ istitu/ tas:ñ petitꝫ ex moze ꝑ/ ceptiōib⁹:dedicare nēo aude

o at:nec ambiāt sibimet epī vē dicare clicos aliene ptātꝫ.cū enī decreta venerabiliū san/ ctionū:nos q̄z magnope cu/ stodire nitamur:ac sine eoꝝ

p disp̄dio:ēt illa que ꝑ alicui⁹

q vtilitatꝫ cōpēdio fortasse vi/ deanſ laxāda:credam⁹.cūq; nos ꝝ salutariū reuerētiā re/ gulaꝝ: cupiam⁹ temere nihil dicere.ꝛ cū sedeſ aplica supe/ riozbis oīb⁹ (fauente dño) q̄ pr̄nis canonib⁹ sē ꝑfixa:pio deuotoq; studeat tenere ꝓ/ posito:satꝫ indignū ē: quēq; pō tificū vl' ozdinū subseq̄ntiuz

s bus petri sedē:ꝛ seq̄ videat et docere. Satisq; ꝓueniēs sit: vt totū coꝛp⁹ eccl'ie ī hac sibi/ met obſuatiōe ꝯcozdet: quā illic vigere ꝓspiciat:vbi dñs eccl'ie toti⁹ posuit ꝓncipatū. Jtē ioh'i epo sozano. Publi ce pcessiōes nō fiāt in ozato rijs:q̄ ꝑ aūctē sedis aplice

t ¶ Ertuz est ꝓsecrantur. Q̄dē et nr̄is ꝑceptiōib⁹ ꝓstitutū:ne q̄s ī eccl'ia:aut in ozatorio:qꝺ sedis nr̄e nō le/ gitur pmissione dedicatū:ꝑ/ cessionē publicā putaret ipē di:ne ꝺditozes furtiuis sur/ reptiōib⁹:ꝝ regl'aꝝ statuta ꝑ silirēt. Sz qz megētia spectā/ bilis femīa:petitozia noꝺ ob latione suggessit:in possessio

v nib⁹ ꝓpr̄js:suoꝝ coꝛpuscula

v ¶ Coꝛpuscula.si loc⁹ ille nō est ꝓsecrat⁹.quō vultvt in eo diuīa celebr̄enſ.si aūt vult vt ꝓsecreſ. quō ꝑcipie

Certum est ꝑcessionē. id est frequentationez populi.ś. di.xxiij. ꝑ byre ri.ś. xvj. q. vij. frigentius.

v ¶ Coꝛpuscula.ita eoipo fecit religiosum locū. ff. de re.l.ij.nam vbicūq; sepeli/ atur homo volū tate domini loc⁹ religiosus efficiꝫ tur.secus si con/ tra domini volū tatem.vt.e.l.ꝝ. si vsufructu.

vt solūmodo noīe mortuoꝝ in eo celebrent. nisi forte ī
penā ꝓstructōis facere absq; lnīa romane se. vt ñ petīt
vt ꝓ viuis ibi diuina fierēt. ꝛ sic aliq; eccīa est in q̄ nō
cantat nisi ꝓ mortuis. sic ex̄ de pben. significatū.

a ¶ Maculēt. i. nō piudicēt epo decreta q̄ dicunt q
eccīa inuito epo
nō pt ꝓstrui vel
ꝓsecrari. ꝛ si con
tra factuꝫ fuerit
nullū fuitq; dei
debeat celebrari
s. c. ꝓcepta.

b ¶ Pro solēni
tate. q̄si pro ma/
gno būficio re/
putet.

c ¶ Vt defun/
ctoꝝ. ar. q̄ speci
ales misse ꝓ de/
functis fieri pñt
silr ergo dici pos
sunt ꝓ viuis. vt
d. c. significatū.

d ¶ Ecclesia. Ca
sus. exp̄s ec
clesia nō pōt cō/
strui sine auctoꝛ/
itate ro. ponti.
multo potꝰ aliq̄
noua secta sine
eiꝰ auctoritate ñ
pōt construi.

e ¶ Emo eccle
siā cuꝰ au
ctoritate eccleſie
debeāt cōsecrari
oñdit. ī. q. ü. c. j.
placuit. b.

f ¶ Veniat. ꝓ
se vel ꝓ aliū. ar.
ī. e. nullus pt̄ bz
in eccīa. ar. xxx.
di. sicḥs. ex̄. ī. e. si/
quis.

g ¶ Crucē. i au
ten. de mona. ¶
illud. col. j. ꝛ ora
tiones eps dicat
in aurē. de ec. ti.
¶ sicḥs āt volue
rit. colla. ix.

h ¶ Ad lumi/
naria. in auc. vt
nullꝰ fa. ora. do. ¶ j. col. v. i ¶ Custodū. i. sacerdotū
ꝛ hospitiū. ex̄ de pbē. ō monachis. ꝛ erūt ad minꝰ duo
clerici. extra de fi. ꝓpt by. ꝓposuit. ꝛ vij. q. j. illud.

k ¶ Domū. quā cōplere dz. ī. v. anos. si ē oratoriuz. si
est ꝓtochiū vel xenodochiū. ī. annū. in auc. de ec. ti. ¶
sicḥs edificationē. coll. ix. sed q̄d si eps ꝓsecrat ecclesiaz
vel fundat nō ei assignata dote. dicit bar. q̄ eps tenet
eā dotare. ex̄. de pben. c. eps. sed melꝰ est ad h̄ tm̄ fun/
datores teneri. vt. xvj. q. vj. pie mentis. ꝛ. c. si plures.
ar. ff. de ritu nup. q̄ liberos. ꝛ dicit lex q̄ heres funda/
toris tenet in auc. de ec. ti. ¶ si aūt. ꝛ ¶ sicḥs edificatio
nē rex. nā ꝛ successoꝛ epi ꝓuidebit clerico ordinato. vt
ex̄. de pben. cū scōm. vbi tm̄ oēs deficerēt vel si nō esset
soluendo. tūc dicerē actionē dandaz in epm. argu. ff. si
men. fal. mo. di. lfij. ¶ j. ff. de eo q̄ quē fa. c. l. vl. ¶ plane

l ¶ Consecrata. i. fundata vel aū benedicta aspersa.

m Jḡs basilicā. diuidat. ar. q̄ patroni nō debēt acci
pere vel exigere xenia vel hmōi ab eccīa. ¶. xxvij.
q. ü. eleutherioꝰ. ꝓ. ¶. x. q. j. hanc cōsuetudinē. ꝛ. c. q̄ sa/
cerdotes. ¶. j. q.
iij. eccīa q̄ pa/
ctione.

n ¶ Sub tribu
taria. ar. q̄ nō li
cet dare eccīe cō
structe vel ꝓstru
ende eriā posses/
sionē vbi funda
ta est ea interue/
niente pactione.
vt iuspatronatꝰ
habeatur. q̄ ipo
iure ei deberur.
ꝛ si nō petat vel
in pactuz dedu/
cat. vt. xvj. q. vij
pie. ꝛ. c. decerni/
mus. ꝛ. c. dcū q̄.
in pdijs tñ colla
tis potest condi
tionez apponere
vt auctoritate e/
piscopi tributuz
aliquod vel cen/
sum aliquē debe
at inde ꝓcipere.
extra de iurepa.
ꝓterea. sed ī do/
te non vel in mā
so. arg. ¶. q. j. no
uerit. ex̄. de cen.
sancitum. al's si
apposita est con
ditio quid iuris
sit. nota. ¶. q. j. c.
ij. Johan.

Sicut ñ alij. o repetit q̄di

p ¶ Deliberatis. id est consecratis.

q ¶ Necessitas. quia si necessitas vrgeat sub diuo aut
sub tentoꝛijs nisi forte sit oratoriū in domo. vt. ¶. e. dis.
concedimꝰ. ꝛ. c. vnicuiq;. r ¶ Non oporteꝛ. C. de sen
ten. ꝛ inter. om. iudi. cum sententiam.

s ¶ Necessitas. id est non est subiecta humane cōsti/
tutioni. immo excusat q̄ contra eam fit. ī. dist. iiij. san/
crum. extra. de regu. iur. quod non est. sed nulla neces/
sitas excusat in diuina constitutione ꝓhibitum. vt. xx/
xij. q. v. ita ne. t ¶ Oblationes. i. eucharistie. b.

v ¶ Licet. nisi necessitas cogat
Jssarum.

ꝓdidisse: fracḥ charissime bu/
manitatis intuitu: q̄ ꝓtora
a statuta nō maculēt: funeribꝰ
ꝛ sepulchꝛis tm̄ incōpḥensis: pe
titoꝛio locḥ misterta noueris
b c ꝓ solēnitate pstanda: vt de/
functoꝝ noīe solūmō diuina
celebrent̄ officia: publica fre
quētatiōe ꝛ pcessiōe cessāte.
Itē nicolaꝰ papa clero ꝛ ple
bi vienēsis eccīe. Sine nutu
sedis aplice eccīa nō dz insti/
d tui collectio: quō sine apl'i/
ce sedis instituetur nutu: q̄s
iuxta sacra decreta: nec ipsa
dz absq; pceptiōe pape basi/
lica nouiť ꝓstituī: q̄ ipam ca
tholicoꝝ semel āplecti cater
uā dignoscit̄. Itē ex̄ pci. au
relianēsi. Sine designatione
epi noua nō dedicet̄ eccīa.
e Emo eccīaz edificet:
f nañq; eps citatꝰ vēiat: ꝛ
g ibidē crucē figat: publice a/
triūōsignet: tañ pficiat q̄ e/
h dificarꝰ vult: q̄ ad lūiaria ꝛ ad
i custodiā ꝛ ad stipēdia custo/
dū sufficiūt: ꝛ oñsa donatōe:
j sic domū edificet. ꝛ postq̄ cō
secrata fuerit: atriū eiusdem
eccīe sctā aq̄ ꝓspergat. Itez
ex̄ pci. bracarēsi. Nō ꝓsecra/
tur eccīa: q̄ p q̄stu cupidita
m Jḡs basi tis edificat
ca nō p deuotiōe fidei:
sed p q̄stu cupiditatis edifi/

cet: vt q̄cq̄d de oblatiōe pl'i
colligit: mediū cū clericꝭ di/
uidat: eo q̄ basilicā in terra
sua ꝓdidit. ß de ceꝛo obtua/
ri dz: vt nullꝰ epoꝝ tā abomi
nabili voto ꝓsentiat: nec ba/
silicā: q̄ nō p sctoꝝ pfocinio:
n ß magꝛ sub tributaria ꝓditōe
est ꝓdita: audeat ꝓsecre. Itē
felix epus oīb' orthodoxis.
Sacrificia ñ nisi supaltare ꝛ
o loc deo ꝓsecratis offerant̄.
Jē ñ aliꝰ q̄ sancti ōo sa/
cerdotes dñt missas ce
lebrare: n sacrificia sup altā
re offerre: sic ñ ī aliꝭ q̄ ī dño
ꝓsecrt̄ loc. i. ī tabnacul': diui
p nis pcib' a pontificib' deli/
butis: missas cantare: aut sa
crificia offerre licz: nisi sum/
q ma coegerit necessitas. San
cius est ḡ missam nō cātare:
aut nō audire: q̄ in his locis
r vbi fieri nō oportet. nisi pro
sūma necessitate ꝛ tingat: q̄m
s necessitas legē nō bz. vñ scri
ptū est. vide ne offeras holo
causta tua in oī loco quē vi/
deris: sz in oī loco quē elege
rit dñs deus tuus. Jn domi
t bꝰ: tñ ab epis siue pbꝛis: ob
latiōes celebrari nullatenus
v licet. Itē ex̄ pci. triburiensi.
Non nisi in locis sacris mis/
sarū celebrentur solennia.
r Missarū solēnia ñ vbi/
q̄: sed ī locis ab epo

ꝓximo. c. huius dist. dictum est in. v. capitulis subsequ
tibus. idem in auc. de ec. ti. ¶ siquis. colla. ix.

Missarum.

a Ecclesias.loca.ff.de arbitris.si cū dies.§.si arbiter. a ¶ Ecclias.idē.xvj.q.vij.ecclesias.

b Hic ergo.ꝛ agēdi.ff.xiij.q.ij.tps c ¶ Jusserit.ff xciij.di.nulla ratione. d ¶ Regulariter. ℔ colligitur q ꝙ fiūt ab hereticis ꝛ intrusis ꝛ irregularit ordinatis.nō hñt vigorē.xij.q.ij. aliquatiōes.vij.q.j facit.ff.§.xv.q.j.omne qđ.ff.xxxij q.v.pcepit.

c ¶ Ordinato.renēte vicz ipſi ñ depoſito vel ſuſpenſo.vel q renūciauerit.ex de or.ab.e.q re.c. requiſiuit.

f Nullus.pre ſbyter.

g Solēnitates de anniuerſaria ſolēnitate dedicatōis eccleſiaꝛ epoꝛ.ij.c. oñdit.qđ tñ ꝺz ℔ de epis.nō obſeruaꝫ hodie niſi a papa.

h ¶ De eccliaꝛ ſcriptura.ar.qđ teſtibus vł ſcriptura ꝓbari nō pōt ꝙ infecto haberi debere.C. cōi diui.ſi matoꝛ ℌ.C.fa.her.non iō.C.de rei ven. iudicia.ℌ. etiā ſi inueniaꝫ in libris eccliē credēdū eſt vel in lapide.ar.xxiij.q.ij ſanc.in ꝑn.b.

i ¶ Nec teſtes. vel teſtimonius ſi/cut in baptiſmo ℌ.di.iij. paruuſ. ſup.n. ℔ facto crederēk vni teſti.niſi inde ꝛ/tereſ cōtentio.ꝛ ſufficit ibi teſtimoniū de auditu.ar.xxij.q.v.℔ videꝫ ex ℔ teſt.co.puenit.ff.ó aq̄ plu.ar.in ſūma §.itē labeo.b.

k ¶ Facit.ꝛ dicit eps.ſi conſecrata es nō recōſecro. ſed ſi nō cē.de ba.ꝛ ei⁹ effec.c.ij. l ¶ Iteratū.nō id qđ nō apparet ꝺz nō eſſe.ff.de ꝛtrahen.emp.in lege.

m ¶ Factū.ar.ℌ clandeſtina ꝓuigia.ſ.q talia ꝓhibētes pūt cū aliis ꝓhere.cū talia ꝓuigia ſint incerta.vt.xxx

n Solēnitateſ.ex/(q.v.§.his ita.ꝛ.lxviij.di.pſ ꝺz.b emplū.nā ei⁹ opatio nra ē lectio.vt.§.ij.q.j.de⁹.

o ¶ Facta.ter fuit tēplū conſecratū.ꝓmo in ſeptēbri.vt §.e.c.j.i ſcdo i martio ſb dario.ar.j.q.j.ppba.tertio ſub iuda machabeo in decēbri.ꝛ iō dic ℔ hyems erat.

p ¶ Encenia.i.innouatiōes.nā encenia ē nouā rē in vſum ducere.ꝛ ē vulgare campanie iuxta romā.

Ecclesie vł altaria.his.vij.c.docek ꝺhꝫ caſꝫ eccīe q
ſunt ꝓſecrāde.ꝛ aſſignāt ꝙdā ſex caſus.vn⁹ qñ du
bitaꝫ de ꝓſecratiōe.vt hic.c.j. Jteꝝ qñ motū eſt altare
maꝰ. Jtē ꝓpter homicidiū. Jtē qñ ē eruſta. aut ſi pa
rietes de nouo ſunt fundit⁹ reparati. Jtē ꝓpter adul
teriuꝫ. vt tradit
ℌ.e.c. ſi motū.et
c.ſe.ꝛ.c. de fabri
ca. Alij dicūt q
ꝯdiu maꝰ altare eſt imotū.i.q nec tabula altaris vł moueaꝫ vł enormiē frāgaꝫ. Iz etiaꝫ parietes eccīe fundit⁹ ꝓirēt.nō tū eccleſia ſit recōſecrā/da.vt ℌ.e. de fabrica. Alij dicūt.ꝺhꝫ ꝛcordat b.q alia ſit ꝓſecratio eccīe. alia altaraꝝ.ꝛ ſi altare.i.tabula ſuperior mouetur vł enormiē ledatur ipſe altare tm̄ cōſecreꝫ ꝛ nō eccīa. vt ex ꝺe ꝓſe.ec.l al.ad b. Similiter ſi eccīa deſtruiꝫ ꝛ nō altare.tūc eccīa recōſecreꝫ ꝛ nō altare.ſed ꝓpter adulteriū vł homicidiū nō cōſecraꝫ eccīa.vt ex ꝺe ꝓſe.ec. vel al. ꝓpoſuiſti. ex. de adulte. ſignificaſti. Joh.10 3.Reg.8

r ¶ Que ambigua.ſ.di.lxviij. §.q ergo.i.ó q/rū ꝓſecratōe ambigitur.

s ¶ Supflua. in ꝺhꝫ reliqe nō ſunt.

Jmotuꝫ fuerit altare: t

tare.i.meſa ꝓncipalis altaris.nā tabula ꝓſecrata de loco ad locū mouek.nec tū ꝓſecraꝫ.vt ℌ.e. ꝓcedim⁹.qđ ꝛ telligo cū nō eſt affixa tabula. Jtē ℔ intellige de altari ad cui⁹ honorē eccīa eſt ꝓſecrata.ꝛ qđ dicit ſi motum.i.mutatū.ita q forma amiſit ꝙ diminutionē. vel augmētū cū forma rei ſit eſſe rei.ar.x.q.ij.℔ ius. Jdē ē ſi eſt enormiter fracta tabula vltra.ſ.medieratē.tūc recōſecrādū eſt altare.ex de ꝓſe.ec.vł al.c.iij. Conſecratio aūt ipi⁹ altaraꝝ ꝑſertim intelligiē ec in ꝓtūctiōe mēſe.ſ. lapidis ſupioꝛis ꝛ ſtructure iferioꝛ. ℌ ſi menſa fuerit mota vel aliqs de inferioꝛib lapidib rangēs ipaz. ex/ecraretk altare.ꝛ eſt recōſecrandum.ſi aūt ſit aliquod additamētū altario nō ob ℔ excecraꝫ.ſz ſacrū trahit ad ſe nō ſacrū.ar.ex de cōſe.ec.vel al.c.iij. dū tū nō imu/

retur multū cōiunctio mense ꝛ structure inferioris.
a ¶ Ecclesia.i. altare ꝑm.h.ꝛ sic exponit.j.q.iij. ofi/tū.nō enī vt dicit ꝓprer altaꝛ motionē recōsecranda esset eccl'ia.vt eꝫ de ꝓse.ec.ad hec.alia ē enī cōsecratio eccl'ie ꝛ alia altaꝛ.ꝛ ꝑ sine illa sepe fit.alij intelligunt ꝑ ira sonar.
b ¶ Dutātur ꝛ nō fundit⁹ ꝑm h.b. aūt dicit q etiā fundit⁹ altari amoto.
c ¶ Cōsecret.i. mundet ꝑ aspsionē.vt eꝫ de cōse.ec.vel al.ꝓpo suisti.ꝛ ō adult. significasti.
d ¶ Ecclesijs.exuste ꝑ maiori prē'al's sec⁹. ar.ff.de ɔ. emp. domū.s. cum ita comburit.q de/struaꝫ vl' decruꝫ stat interi⁹ ꝛ exteri⁹.tūc exercetur. ɔsecratio ei ecclie maxie cōsistit in vnctiōe exteriori.ꝛ ɔiūctiōe ꝛ dispositiōe lapidum.
e ¶ Semie.per coitū emissum ꝑ adulteriū vl' per fornicationē. nā si ꝑ somnū vel ꝑ coitus cū vxore nō tō recōsecra/bit eccl'ia.ꝑm.h.
f ¶ Baptizari. ɔ.di.lxviij.sicut ⁊. xxxij. q. vij. quēadmoduꝫ ɔ. di.v.dictū ē. ⁊.j q.j.hi q.ꝛ ɔ. dis. xiij.sicſ apud.C. ne sacer.bap.l.j. si cū in fide scē trinitatis eccl'ia ab eis ɔsecrata sit.recōsecrāda est.sz q renēt q eccl'esia in forma eccl'ie ɔsecrata ab hereticꝫ ñ sit recōsecrāda. sic exponūt q si ɔsecrauerūt in illa forma q ꝓtendat fidē scē trinitatis. Seq̄ntia vo.c.intelliguntꝫ in eo casu qñ arriani nō ɔsecrāt eccl'ias in forma eccl'ie.nā q̄dam eoꝝ faciebāt sacra in forma eccl'ie ꝛ q̄dā nō. qō habeꝫ in illo §.j.q.j.§.ſz norādū. ꝛ.c.sicſ ɔfugerit ad arria/
g ¶ Ecclesias arrianoꝝ.qz nō in forma eccl'ie (nos. cōsecrare crās.vt.j.q.j.arrianos.ꝛ ita ɪtelligę.c. sequētia. h ¶ Precibꝫ ꝛ opib⁹.tangit ɔsuetudinē o/rientalis eccl'ie q̄ arrianos chrismatꝫ vnctiōe suscipit. vt.ɔ.di.iij.ab antiq̄.sec⁹ aūt occidental' agere ɔsueuit vt in ꝑdicto.c. i ¶ Consecrate.nō erat ɔsecrata in forma eccl'ie.vel quoniā absq̄ reliquijs ecclesias consecrabant.ꝛ ideo ecclesie consecrate non erant sed reconsecrabantur.vt.ɔ.e.arrianozum.
k ¶ Arrianozum.ɔ.dist.iij.ab antiqua.

a denuo cōsecreꝫ eccl'ia: si pa/
b rietes mutanꝫ ꝛ non altare: salib⁹ tm̄ exorcizeꝫ. si homicidio vl' adulterio eccl'ia violata fuerit: diligētissime ex/
c purgeꝫ: ꝛ denuo ɔsecretur.

Itē ex niceno cōci. Ecclesia semel deo ɔsecrata qñ ē iterū
d ¶ Ecclesijs se/ cōsecrāda.

Ecclesijs deo ɔsecratꝫ nō dz iteꝝ ɔsecratio adhiberi: nisi aut ab igne exuste: aut sanguinis effusione: aut cuiuscq̄
e semine pollute fuerint. qz sic infans a q̄licūq̄s sacerdote i noīe p.ꝛ f.ꝛ.ſſ.baptizat⁹: nō
f dz iterū baptizari: ita nec locus deo dicat⁹: iteꝝ ɔsecrād⁹ est: nisi ꝓpter eas cās q̄s superi⁹ noiauim⁹: si tm̄ fidē scē trinitatꝫ tenuerit: q eū consecrauerint. Itez iobes papa
g ¶ Ecclesias De eodem.

Ecclesias arrianoꝝ vbicūq̄s inueneritꝫ catholicas: eas diuis
h pcib⁹ ꝛ opib⁹ absq̄ vlla mora ɔsecrate. sicꝫ nos fecim⁹: cū ꝑ cā theodozici regꝫ constantinopoli fuissem⁹. Itē in dyalogo gregorij. De eodē.
k ¶ Arrianoꝝ eccl'ia in regione vbis hui⁹: que suburra ō:: cū clausa vsq̄ ad bienniū ꝑmāsisset. placuit vt

A Bapitus. iusticie. ꝑconis enī officiū suscipit q̄s l
m ad sacerdotium accedit. vt.ſ. xliij. di. sit rector ¶ Fabulis. fabulis dicit. qz ꝓter formam eccl'esie.
n ¶ Deleuit. id est purgauit.
O Ē fabrica. ſ. quesitū est. p ¶ Instaurāda. id ē o
cōsecrāda. de cō/secrāda enī que/rebatur.
q ¶ Sanctuaria. i. relicę sanctozū vl' altaria.
r ¶ Non fuerit dimissa. qz inde erant ablate reliquie.
s ¶ Officere. qz exq̄ semel ɔsecrata fuit. semp manſit.
t ¶ Scim⁹ esse .i. obtinere vicē. cōsecrationis.
v ¶ Ideo siq̄. modo melꝰ aperit questiones.

in fide catholica introductꝫ illic beati sebastiani ꝛ sctē agathe virginis et martyris reliquijs dedicari debuisset: qō ꝛ factū ē. Itē agapit⁹ pa.
l ¶ Bapitus papa vas catholicū: euāgelij tuba
m preco iusticie: sacra altaris sedisq̄ velamīa: sacrilegꝫ āthemuij infecta fabul': suis catho
n licis ꝑcib⁹ deleuit. Itez iul'.
o Ē fa/ papa. De eodē.

Obrica xo cuiuslibet ecp clesie: si durata fuerit instauranda. ꝛ si ī eo loco ɔsecrationis solēnitas debeat iterari: q̄ in q̄ sanctuaria nō fuerit: nihil iudicam⁹ officere: si ꝑ eaq
s mūme iacteꝫ aq̄ exorcizata: qz in cōsecratiōe cuiuslibz ecclesie in q̄ spūsscti arra nō ponit: celebritatē scim⁹ tm̄ esse
v missaꝝ. ꝛ iō siq̄ sctoꝝ basilica
v a fundamētis fuerit ī nouata sine altaꝛ motione: sine aliqua dubitatiōe: cū ī ea fuerit missarū solēnitas celebrata: toti⁹ ɔsecratio scificatiōis ī
z plebit'. si xo sanctuaria q̄ ha
a bebat ablata sūt: rursus eoꝝ depositiōe ꝛ missaꝝ solēnita/
b te reuerentiam sanctificationis accipiet. Item ex decretis hormisde pape.c.x.

p ¶ Innouata. hoc intelligit.h. cū nō simul sed successiue parietes destructi sūt ꝛ successiue reparati. tūc enim ecclesia intelligit eadem. ar.ff. delega.j.l. q in rerū natura .ff. de iudi. ꝓponebaꝫ. secus vo si simul parietes fundit⁹ corruant. qz tūc consecranda est ꝑm eum. licet altare morum non sit. quia alia est consecratio eccl'esie. alia altaris. Hic ergo arguitur q eadem sit eccl'esia post reparationem. cū non reconsecreꝫ. sed cōtradicit lex. ff. de verb. oblig. inter ſſti §. sacram. q̄ distinguit inter domum ꝛ nauem. ꝛ videtur velle q eadē sit nauis post refectionem. sed non eadem domus. Sed potest dici q aliud sit in ecclesia q̄s in domo ꝓuata. qz ecclia nauis cōparaꝫ. xxiij. q.j. nō turbaꝫ. xl. di. aū oia. sed si subtiliꝰ volum⁹ ꝓcedere nō est eadē ecclesia. sed vtilitas exigit vt eadē censeaꝫ. ne vicz sacrm ɔsecrationis itereꝫ. ar. ff. de ser. vr. ꝑ. l. fuiturēs. §. si sublatū.
p ¶ Totius. id est pinde est veneranda. ac si tota cōsecrationis solennitas esset adhibita.
z ¶ Si vero. q. d. predicto casu non debent consecrari. sed in isto sic. ſ. cum mouetur altare.
a ¶ Ablata sunt. moto altari. b ¶ Sanctificatiōis id' est aspsionis a que tm̄. ꝛ misse celebratiōe. cum altare non fuerit motum. sed reliquie sunt ablate.

a Nullus pbr̃ p̃ter. vbi altaria sint erigenda. & q̃lia esse debeãt. & quas ecclias liceat ꝓsecrare. & i q̃b̃ licet missas celebrare. q̃b̃ ex causis loca sc̃ozꝫ licet mutare. xj. c. ostendit.

b Ab eꝓo. s̃. di. lxviij. q̃uis.

c Fingat. vt dedicatum dicat esse qꝺ nõ est. vl̃ reliquias dicat esse que nõ sunt.

d Degradet. ar. eos esse deponẽdos ab ordinibus. q̃ fingũt vl̃ dicũt se hr̃e ordines cũ nõ habẽt ex de. nõ ord. mini. c. j. s̃. l. di. ex penitẽtiꝫ. s̃. di. lij. sollicitudo et sic punit̃ qui se gerit ꝓ milite q̃ nõ est milet. ff. ad. l. cor. de fal. eos. ℣. qui se ꝓ milite gessit.

e Lacuit. passim nõ ecclesijs. ſz passim agros.

f Reliqe. ar. sine reliquijs ecclesiã nõ eẽ cõsecrandã. vt. s̃. c. de fabrica. et tñ sufficit corꝑ domini.

g Tumule. ar. aliqd eẽ ꝓ ponẽdũ ꝓpter tumultũ & scandalũ. vt. l. dis. vt cõstitueretur. de his vero sic. ff. ꝺ sic. l. pe.

h Probabiliter. i. solẽnit. b.

i Habitationis. q̃ hõ signi/ficat locũ. xl. dis. multi.

k Origine. argu. originem rei. et ꝓncipium spectãdus. vt. s̃. xvj. q. iij. si sacerdotes. s̃. j. q. j. principatus.

l Celesiã. cõsecrari. añ electionez cadaueris ipsius pagani.

m Celebrare huj̃ constitutionis ratio est. q̃ infideles ab ecclesia repellunt. vt. xxj. di. cleros. & dist. xxv. plectis. ergo mortui. quia quib̃ viuentibus ecclesia non cõmunicat. & mortuis cõmunicare non potest. vt. xxiij. q. ij. c. j. sed quid dices de muliere pregnante mortua. quidam dicunt q̃ sepelieꝝ in ecclesia. quia fetus est pars ventris ℣. dist. iij. si qꝺ. ff. de ven. inspi. l. j. ℣. j. consuevit tamen aperiri & fet̃ extrahi. & extra cimiterium sepeliri. ad hoc facit. c. extra de sepul. sacris.

Ecclesiam. in qua non consecrata.

Absq; eꝓ pmissu i ecclia cõsecrata nõ erigat altare.

a Nullus p̃br̃ in ecclesia cõsecrata aliud altare

b erigat: nisi qõ ab eꝓo loci fuerit sctificatũ vl̃ pmissum: vt sit discretio inf sacrũ & nõ sacrũ: nec dedicationẽ fingat:

c nisi sit. qõ si fecerit degradetur: si clericꝰ est. si ℣o laicꝰ: anathematizet. Itẽ ex cõci. aphricano. c. j.

Euertantur altaria: que sine sanctozũ reliquijs erigunt.

d Placuit: vt altaria que passim p agros & p villas tanq̃ mẽoꝛie martyꝝ cõstituunt: in qb̃ nulluz corꝑ

e aut reliquie martyris ꝓdite pbant: ab epis q̃ eisdẽ locis psunt: si fieri põt: euertant.

f Si autẽ ꝓpter tumultꝰ populares nõ sinit: plebes admoneant: ne illa loca freq̃ntent: vt q̃ recte sapiũt: nulla ibi supstitiõe deuicti teneãt.

g & tõ nulla mẽoꝛia martyꝝ pbabiliter accipiat: nisi aut vbi corꝑ & relique certe sunt: aut

h vbi oꝛigo alicuj̃ habitationis vl̃ possessiõis vl̃ passiõis

i fidelissima oꝛigie traditꝫ. naz q̃ p somnia & p inanes q̃si relationes q̃rũlibet hominuz vbicunq̃ ꝓstituunt altaria: oĩno reꝓbent. Itẽ ex ꝓci. aurelianensi. c. iij. Mõ est cõsecrãda ecclia: in qua pagan̄us sepultus inuenitur.

k Ecclesiã in q̃ pagan̄ sepultꝰ est: nõ liceat cõsecrari: neq; i ea celebrare: sed

l iactare foras & mũdari opoꝛtet. Itẽ ex ꝓci. agripinensi.

De ecclia in q̃ cadauera fideliũ vel infideliũ sepeliunt.

m Ecclesiã in q̃ moꝛtuoꝛum cadauera fidelium sepe/

n liunt: sctificare nõ licet. ſz si apta videt ad ꝓsecrãdum: q̃

o inde euulsis coꝛpib̃ & rasis parietib̃. vel tignis eiꝰ loci:

p reedificet. sed si hec ꝓsecrata añ fuerit: missas i ea celebra/

q re licet. tñ si fideles fuerũt: q̃ in ea sepulti sunt. Itẽ ex cõcilio martini pape. Sup monumenta in campo nõ distribuant sacra mysteria.

r Non oꝛ clicos ignaros

s et presumptozes: super monumẽta in cãpũ mysteria vel altaria poꝛtare: aut distribuere sacra. ſz aut i ecclesia: aut i basilica: vbi martyꝝ reliquie sũt depposite: vbi ꝓ defunctꝫ oblationes offerri solent. nec liceat christiãis pr̃dia ad defunctoꝛũ sepulchra deferre: & sacrificare moꝛtuis. Itẽ ex ꝓci. triburiensi.

Quõ in ecclesia cõbusta missa possit celebrari.

t Concedimus etiam: vt sicubi (quod peccat̃) nostris exigentib̃ ꝓ plurimuz factuz est ꝺa normãnis & sclauis: ab vngaris & mal' christianis: seu aliquo qualicũq; modo: ecclie fuerint incense & combuste: in capellis cũ tabula ꝓsecrata missas iterum

u celebrari pmittim̃: donec ecclesie ipe restaurari q̃ant. Jn itinere ℣o posit̃: si eccia deꝺ

v fuerit: sub diuo seu i tẽtoꝛijs: si tabula altarꝫ ꝓsecta: ceteraq; sac̃ misteria ad id officiũ

Non oꝓoꝛ/ter. igna/ros. id est impe/ritos.

w Mysteria. i. missaz celebrare sup̃ sepulchrum.

Concedim̃ in capellis id est oꝛatoꝛijs non consecra/ris. in talib̃ nõ licet celebrare si/ne permissu epi/scopi. vt. j. e. vnicuiq̃. & s̃. e. missarum.

o Sanctificare. ante electi/onem.

p Euulsis. auctoꝛitate epi. vl̃ principis tñ. ff. de reli. ossa. & j. e. coꝛpoza.

q Et rasis. dealbatis. nam mutata forma i/terimit̃ substãtia rei. ff. ad exhi. tul. ℣. sed & si/quis.

r Reedificet. i. ipa rasura deꝺbet dealbari.

s Si fideles vbi añ discerni non possunt fideles ab infidelib̃ neutri sũt exhumandi. ex de sepultu. sacris.

x Celebrari pmittim̃. ad quid est opus pmissione. quia dicitur in capellis. quoniã forte capelle nõ erant olim ecclesie. cũ antiquiꝰ dicerent capelle tuguria caprarũ pellib̃ tecta. vel hoc referas ad solennitates maximas.

z Sub diuo. i. sub aere.

a Altaria. si nō sint lapidea. legit in exodo q dns pcepit fieri altare de lignis sethi q fut impurribilia. z salomon fecit aureū. sz illa sacra sunt in figura. xij. q. ij. glia. z oz de altari lateranēsi q ligneū fit. b.

b ¶ Nō psecrēt. qz christ⁹ petra oz. xxj. di. in noīe dñi Jtē qz erexit iacob lapidē in titulum.

c ¶ Metropoli. s. xij. di. ō his

d Nicuiqz oratoriū ñ sacrū. sacrū aūt sua aucte facere nō licz nisi aucte epi. s. c. di. nemo xviij. q. ij. ḋdaz.

e ¶ Nō lz. nisi p sūma necessitate. cū cū psensu epi. vt. j. c. si quis etiā zc.

f ¶ Lericos q ministrāt. i. misteria i horis diurnis l nocturnis exercent.

g Sjḋs ēt ex. s. xij. q. j. scimus. s. xvj. q. j. ḋcūqz. z. q. v. si quis.

h ¶ Oratoriū. ℔ exaudi de oratorio puato. sec⁹ in oratoriis aliꝗ q pplus facit. vt ex de ec. edi. ad audi. nā in festiuitatib celebrare licitum est.

i ¶ Prope fationū. ar. propter difficultatē loci vel itineris aliḋ tpari. qō als obtinet generaliter. ex de ec. edi. ad audictā. s. di. lxiij. c. j. s. di. lxij. cū longe s. di. xciij. iuxta sctoz. s. xij. q. ij vbicunqz. z j. c. xxi. tribus.

k Riv. cum difficultas vt p aeris intēperie. vt. lxxiij. di. ārūdā malorū. nā ppē malicia ppli trāsferr sedes. xxv. q. ij. ita nos ppē malicia ppli eps renunciat dignitati. ex de renū. nisi. xli. ppter malicia plebis. ārta cā est. āre nō trāsferr

Ecclia. s. cā melioratiōis. vt. xvj. q. vij. c. antepe.

Oratora. sine consilio. ff. de reli. ossa. in prin.

m ¶ Principis. i. pape. xviij. q. ij. diffinim⁹. z ℔ verū est cū corp⁹ traditū est iā ppetue sepulture. C. de reli. l. vl. nisi necessitas imineat. tūc sufficit auctas p sidis puincie. C. e. l. j. si aūt nō ē traditus ppetue sepulture. bñ pt trāsferri sine auctoritate alicuⁱ⁹ ad aliū locū. C. e. ti. si nec dum.

n Jgna. de lignis ecclie destructe z oīb⁹ vētilitib⁹ ecclesie reuerenē vētis istis. vj. c. sequētibus ostendit.

o ¶ Ad aliud. ex de re. permutacionia. ff. ō rei vē. q religiosis.

p ¶ Vel ad pfectū. nō tñ idifferenter. sz vl in capto vl dormitorio vel in alijs religiosis locis. nō in coḋna vel in vineis pastinandis.

q ¶ Jn laicoz. ar. q semel consecrata sunt nō debere redire i vsꝰ laicoz. s. xix. q. iij. q semel. xvij. q. vltī. questi ſt. ar. s. dist. liij. ex antichs. si seruꝰ. z. c. frequens.

r Altar⁹ palla: cathedra cādelabrū z velū: si fuerint vetustate ꝓsūpta: incendio dent: qz nō lz ea q in sacrario fuerint male tractari: sz incēdio vniūsa tradant. cineres q̄z eorū in baptisterio iferant: vbi null⁹ trāsitū habeat: aut i pariete aut i fossis pauimēto⁹ iactent: ne itroeuntiū pedib⁹ coinq̄nentur.

Idem. Mortui non obuoluantur vestimētis altaris.

s Emo p ignorantiā clericus: mortuū credat obuoluendum: aut eius scapulas operire velit palla: q fuerit in altari: aut certe que

t diacono data est in mēsa domini. qui hoc fecerit: vl lenit

Principis. i. pape. xviij. q. ij. diffinim⁹. z ℔ verū est cū corp⁹ traditū est iā ppetue sepulture. C. de reli. l. vl. nisi necessitas imineat. tūc sufficit auctas p sidis puincie. C. e. l. j. si aūt nō ē traditus ppetue sepulture. bñ pt trāsferri sine auctoritate alicuⁱ⁹ ad aliū locū. C. e. ti. si nec dum.

n Jgna. de lignis ecclie destructe z oīb⁹ vētilitib⁹ ecclesie reuerenē vētis istis. vj. c. sequētibus ostendit.

o ¶ Ad aliud. ex de re. permutacionia. ff. ō rei vē. q religiosis.

p ¶ Vel ad pfectū. nō tñ idifferenter. sz vl in capto vl dormitorio vel in alijs religiosis locis. nō in coḋna vel in vineis pastinandis.

q ¶ Jn laicoz. ar. q semel consecrata sunt nō debere redire i vsꝰ laicoz. s. xix. q. iij. q semel. xvij. q. vltī. questi ſt. ar. s. dist. liij. ex antichs. si seruꝰ. z. c. frequens.

r Altar⁹ palla.

s Emo. mortuū laicū. nā clerici mortui bñ induunt⁹ vestib⁹ sacris. xij. q. ij. nullus.

t ¶ Jn mensa dñi. i. ad mensaz dñi cōponendā qō ad ipm spectat. ar. xxv. dist. plectis. di. xciij. diaconi. vbi sacerdos post cōsecrationē manus tergit. vel forte palla. cui involuit calices z abstergit.

a Altaria. si nō sint lapidea. legit in exodo q dns pcepit fieri altare de lignis sethi q fut impurribilia. z salomon fecit aureū. sz illa sacra sunt in figura. xij. q. ij. glia. z oz de altari lateranēsi q ligneū fit. b.

b ¶ Nō psecrēt. qz christ⁹ petra oz. xxj. di. in noīe dñi Jtē qz erexit iacob lapidē in titulum.

c ¶ Metropoli. s. xij. di. ō his

d Nicuiqz oratoriū ñ sacrū. sacrū aūt sua aucte facere nō licz nisi aucte epi. s. c. di. nemo xviij. q. ij. ḋdaz.

e ¶ Nō lz. nisi p sūma necessitate. cū cū psensu epi. vt. j. c. si quis etiā zc.

f ¶ Lericos q ministrāt. i. misteria i horis diurnis l nocturnis exercent.

g Sjḋs ēt ex. s. xij. q. j. scimus. s. xvj. q. j. ḋcūqz. z. q. v. si quis.

h ¶ Oratoriū. ℔ exaudi de oratorio puato. sec⁹ in oratoriis aliꝗ q pplus facit. vt ex de ec. edi. ad audi. nā in festiuitatib celebrare licitum est.

i ¶ Prope fationū. ar. propter difficultatē loci vel itineris aliḋ tpari. qō als obtinet generaliter. ex de ec. edi. ad audictā. s. di. lxiij. c. j. s. di. lxij. cū longe s. di. xciij. iuxta sctoz. s. xij. q. ij vbicunqz. z j. c. xxi. tribus.

k Riv. cum difficultas vt p aeris intēperie. vt. lxxiij. di. ārūdā malorū. nā ppē malicia ppli trāsferr sedes. xxv. q. ij. ita nos ppē malicia ppli eps renunciat dignitati. ex de renū. nisi. xli. ppter malicia plebis. ārta cā est. āre nō trāsferr

Ecclia. s. cā melioratiōis. vt. xvj. q. vij. c. antepe.

Oratora. sine consilio. ff. de reli. ossa. in prin.

m ¶ Principis. i. pape. xviij. q. ij. diffinim⁹. z ℔ verū est cū corp⁹ traditū est iā ppetue sepulture. C. de reli. l. vl. nisi necessitas imineat. tūc sufficit auctas p sidis puincie. C. e. l. j. si aūt nō ē traditus ppetue sepulture. bñ pt trāsferri sine auctoritate alicuⁱ⁹ ad aliū locū. C. e. ti. si nec dum.

n Jgna. de lignis ecclie destructe z oīb⁹ vētilitib⁹ ecclesie reuerenē vētis istis. vj. c. sequētibus ostendit.

o ¶ Ad aliud. ex de re. permutacionia. ff. ō rei vē. q religiosis.

p ¶ Vel ad pfectū. nō tñ idifferenter. sz vl in capto vl dormitorio vel in alijs religiosis locis. nō in coḋna vel in vineis pastinandis.

q ¶ Jn laicoz. ar. q semel consecrata sunt nō debere redire i vsꝰ laicoz. s. xix. q. iij. q semel. xvij. q. vltī. questi ſt. ar. s. dist. liij. ex antichs. si seruꝰ. z. c. frequens.

r Altar⁹ palla.

s Emo. mortuū laicū. nā clerici mortui bñ induunt⁹ vestib⁹ sacris. xij. q. ij. nullus.

t ¶ Jn mensa dñi. i. ad mensaz dñi cōponendā qō ad ipm spectat. ar. xxv. dist. plectis. di. xciij. diaconi. vbi sacerdos post cōsecrationē manus tergit. vel forte palla. cui involuit calices z abstergit.

Altaria placuit ñ solū vnctione chrismatis sed etiaz sacerdotali bñdictione sacrari. ¶ tē ex pci. aurelianē si. c. iij. Jn priuatis oratoriis licet orare sz nō missaz celebrare.

Quicuiqz fidelium in domo sua oratoriū licz hꝫ ibi orare: missas autem ibi celebrare ñ licet. ¶ tez ex sexta synodo. Jn priuatis oratoriis absqz psensu epi null⁹ ministrare psumat.

Lericos q mīstrant in oratoriis q̄ ītra domos sē: cū psensu epi loci illi⁹ ℔ facere pcipi⁹. Siqs ℣o ℔ ñ obtemperauerit: deponat. ¶ tē ex pci. agathensi. Qui extra parochias bñt oratoria: his diebus ad parochias redire cogantur.

Sjḋs ēt extra parochias in q̄b⁹ legitim⁹ ē: oratorium hꝫ voluerit: reliqs festiuitatib⁹: vt ibi missaz audiat ꝓpter fatigationē familie: iusto ordine pmittim⁹ pascha ℣9 natali dñi: epiphania / ascensione dñi: pentheoste: z natali scī ioīs baptiste: et siq maximi dies in festiuitatib⁹ hñt: nō nisi in ciuitatib⁹: aut in parochijs audiāt. clerici ℣o si in his festiuitatib⁹ q̄s supradixim⁹ (nisi iubēte aut pmittēte epo) ibi missaz celebrare voluerint: a cōtione puenī. ¶ tē aug. ignaro. Quib⁹ ex causis loca sctorū mutāda sint.

Rib⁹ ex cāis loca sctoz trāsmutāda sunt: ꝑma cū necessitas psecutorū loca eoz grauauerit/scda cū difficultas locoz fuerit/tertia cū malorū societate grauantur. ¶ tē ex pci. magōciēli. Quō alicui corpa sctorum de loco ad locū trāsferre nō licet.

Oꝛpa sctoz de loco ad locū null⁹ trāsferre ꝑsumat: sine cōsilio ꝓncipis: vel epoz: scāqz synodali lnia. ¶ tē iginus pa. Jn vsu laicorū nō licet conuerti ligna ec

Jgna cleſie dedicata. Ecclie dedicata ñ debēt ad aliō op⁹ iūgi: nisi ad aliā eccliam: vl igni sūt cōburenda: vl ad pfectū i mōasterio frīb⁹: in laicoz opa nō debēt admitti. ¶ tē clemēs papa iacobo hierosolymitano epo.

Vestimēta sacra z vasa p vetustate ꝓsūpta incēdāt: z cineres i loca occulta ꝓiciāt.

Altar⁹ palla: cathedra cādelabrū z velū: si fuerint vetustate ꝓsūpta: incendio dent: qz nō lz ea q in sacrario fuerint male tractari: sz incēdio vniūsa tradant. cineres q̄z eorū in baptisterio iferant: vbi null⁹ trāsitū habeat: aut i pariete aut i fossis pauimēto⁹ iactent: ne itroeuntiū pedib⁹ coinq̄nentur.

Idem. Mortui non obuoluantur vestimētis altaris.

Emo p ignorantiā clericus: mortuū credat obuoluendum: aut eius scapulas operire velit palla: q fuerit in altari: aut certe que

diacono data est in mēsa domini. qui hoc fecerit: vl lenit

a ¶ Negligenter. ar. negligentiam vel factuz pun iēdam. xxv q. j. nulli fas.

b ¶ Anathe/mate. id est. suspensione nō ei debet anathe/matizari pro tali causa. b.

c ¶ Excōmu/nicatus sit. id ē a cōmunione remotus. ꝛ ita habes hic penam nō admonentis prelati. nam alibi tamē dicit ve si nō sparserim⁹ ꝛc. xlij. di. dispensatio. item p hoc. c. videt re/probari intellectus ḡrundam quem habes in illo. c. j. q. j. quic quid inuisibilis. nam ibi per negligentiā nō excōicabit pbyt. nisi p. iij. mēses

d ¶ Et vela. i. ornamēta altaris vel vela coꝛtine huic hodie derogatū ē consuetudine gnali

e ¶ Nō foris. .i. ab alys segregatū ꝛ ē secūda vest⁹ sacerdotal⁹

f ¶ Vela. i. coꝛtine q̄ in eccl̄ijs extendūt festiuis diebꝫ ꝛ in q̄ dragesima causa ꝓfigtiōis vel significatiōis ioh an.

g ¶ Nō scā. ñ ab alys. ā. dis. xxiij. sacratas. ꝛ c. non liceat.

h ¶ Et perit. .i. penā patitur et punit coꝛpaliter ꝛ spaliter nō autē spualiter vel eternaliter vno peccante ꝛ ā. di. xlv. sed ille ad. de hac materia nō. j. q. iiij in pn. ꝛ similiter nō. sub illo. ¶. item p peccato

a q̄si nihil ꝛ negligenꝫ habuerit: diacon⁹ triēnio sexq; mēsib⁹: a dñico erit remot⁹ alta

b ri: graui pcussus anathemate: eo q̄ clericū nō admonuerit. pl̄bz. x. ānis ꝛ sex mēsib⁹

c excōicat⁹ sit. ꝓterea q̄ ō dominicꝫ sacramētꝫ: subiecta sibi ñ admonuerit mīsteria: et postea cū grādi humilitate: mīri recōciliet ecclie. Pallas

d xo ꝛ vela q̄ in sanctuario sꝫ: si sordida fuerīt ac mīsteria: diaconi cū hūilib⁹ mīstris ītra sanctuariū lauēt: ñ ejciēt es foras a sacrario: ꝛ velamina dñice mēse abluant: ne forte puluis dñici coꝛpis male decidat. syndonē xo non foris abluāt ꝛ erit ꝫ. nō operāti pctm̄: idcirco intra sacrariū mīstris p̄cipim⁹ cū di ligētia custodire. Sz puluis noua cōparef: ꝛ pret hoc nihil aliud tāgat: sed nec ipsa peluis velis apponaf lauādis: nisi q̄ ad dñici altarꝫ cultū ptinēt. palle ī alia pelui la

e uenf: ꝛ ī alia vela ianuarū. Cura sit etiam hostiarijs ex admonitōe maioꝛis: ne quis negligēs aut ignar⁹ ad velū ianue dom⁹ dñi: man⁹ inco/gnite tergat. Iz statī coercit⁹ discat oīs hō: q: veluz atrij dom⁹ dñi ē. Itē sixtus papa

Sacra vasa nō nisi a sacratꝫ

g Mactā tractenf hoīb⁹. Laplica sede statutū est: vt sacra vasa ñ ab alijs q̄ a sacratis dñoq; dicatꝫ hoībus ꝓtractenf: ne p talib⁹ pl̄sumptiōib⁹ dñs irat⁹: plagas imponat pplo suo: ꝛ hi etiā qui

h nō peccauerūt peant: ꝛ perit iust⁹ sepissime p impio. Itē stephan⁹ epūs: familiari amico hilario. Mō nisi a sacris hoīb⁹ vestimēta sacrata ser/

i VEstimēta ecclie: uanꝫ. q̄b⁹ dño mīstraf: ꝛ sacta debent esse ꝛ honesta. q̄b⁹ alijs vsib⁹ non debent frui: q̄ ecclīastic⁹ ꝛ deo dignis officijs: q̄ nec ab alijs debent

ꝓtingi aut offerri: nisi a sacratꝫ hoīb⁹ ne vltio que balthasar regez pcussit: super b trāsgredientes veniat ꝛ coꝛruere eos faciat ad ima. Itē ex ꝓcilio aurelianēsi. Diuina mīsteria nuptiarū nō pre

k Dnu/stenf ornatib⁹. ptiarū ornatū dīna ministeria non p̄stenf: nedum impꝛobox tactu vel pompa secularis luxurie polluunf: ad officiū sacri misterij videantur indigna. Itē ex ꝓcil. triburiensi. c. ix. In ligneis vasculis: dñici coꝛpis ꝛ sanguinis sacramēta nō sunt ce

l VAsa in q̄b⁹ lebrāda. acroscta ꝓficiunf my steria: calices ꝛ patene: de q̄ bus bonifaci⁹ martyr ꝛ epūs interrogat⁹: si liceret in vasculis ligneis sacra ꝓficere: respondit: q̄ndam sacerdotes non aureis: sed ligneis

m calicib⁹ vtebanf. zepherin⁹

n xvj. roman⁹ epūs: patenis vitreis missas celebrare ꝓstituit. deinde vbanꝫ decim⁹ papa: omia ministeria sacra fecit argentea. In hoc enim sicut ꝛ in reliquis cultib⁹ magis ꝛ magis per incrementa

o tempoꝛ: decꝫ succreuit eccl̄e siarū. nostriſ enī diebus qui serui patriſſami. sum⁹: ne decus matriſ eccl̄esie minuaf: sed magis cumulef ꝛ amplificef: statuim⁹: vt deinceps nullus sacerdos sacrum mysteriū coꝛpoꝛis ꝛ sanguīs domini nostri iesu christi in ligneis vasculis vllo modo cō

p ficere pzesumat: ne vnde placari debet inde iraſcatur deus. Item ex concilio remensi. c. vj. Ex qua materia calix cum patena fieri debeat.

q Et calix dñi cū patena: si ñ ex auro omnino ē: tm ex argento fiat: siquis autem tam pauper est. saltē vel stanneū calicem habeat. Dere autem aut ex auricalco non fiat calix: quia ob vini

plebs israelitꝫ

i Ucta. Estim⁹: n/ Daniel. 5
k Ucta. D nuptiarum polluuntur ar. q̄ ex veste alicuius dñe vel alterius nō debet fieri casula vel aliquis oꝛnatus ecclesie.

l VAsa. calices. supple debent esse aurei vel argērei. m ¶ Brebank sed nunquid cōficiebant vriq;. nunc autez q̄d. et quidem fieri non debet. sed si fiat. vt ī vase ligneo vel vitreo q̄s cōficiat coꝛpus chꝛisti. nihil ominus est verum coꝛpus. q̄ in verbo ꝓsecrātis perficitur cōsecratio non in vase. vt. j. dis. ij. inter. x. si ira.

n ¶ xvj. xvij. computatis lino ꝛ cleto.

o ¶ Succreuit ar. prelarum nō posse prebendaſ diminuere. q̄d est verū sine cā. ex de excel. pla. sicut.

p ¶ Placari. C. vnde vi meminerit.

q Et calix ex auro. ꝑ. ā. xij. q. ij. aurum. sed illud quando pauper mo/rerentur fame. quo casu vendi possent. C. de sacrosan. eccle. sancimus.

a ¶ In ligneo. q; lignū porosum est. b ¶ In vitreo. q; vitrū fragile est ⁊ imineret piculū effusionis.

c ¶ Onsulto. i. serico corporali. d ¶ Sz in puro. vt innocēs ⁊ sine macula intelligat. e ¶ Terreno. quia verā carnē mortalē ⁊ passibilē ō corpe virginis assumpsit. xxiij. dist. ḋ eps.

f ¶ Lino q; rū sioīb; multi ad cādorē dedūcit. sic ⁊ christi⁹ p̄fessuris multi⁹ puenit ad gloziam ita ⁊ boni ꝑ ꝑssuras ad gloziā dñi veniunt j. q. j. saluator.

g ¶ Acob⁹. iō ꝺr frater q; valde assimilabat ei. vel q; fuit filius sororis mris dñi.

h ¶ Celebrarō nem. id est. ordinem celebrande misse. verba enī quibus corpus ꝑficitur ab ipso dño sunt tradita. xx. j. dist. xxi. quia corpus et sanguis. sz eciaz post alij alia addiderūt ad decorem ⁊ solēnitatē. vt. xj. dist. ecclesiasticarū.

Matth. 27 Mar. 15 Luc. 23 Joh. 19

Gala. 1.

i ¶ Celebrarō nē. ō celebritate misse. vij. c. adiūgit. ostendens q; modo a ieiunis cantande ⁊ audiēde sūt. ⁊ q; i die. ⁊ qua hora sunt celebrande

de nocte natiuitatis ⁊ vi. missa in aurora. Luc. 2. ista d. celebrandē nocte.

Octe. tres misse i die natalis dñi celebrant. Una aī diem. que significat tempus ante legem qñ eramus in tenebris. Secūda cū diescit. ⁊ significat tempus in lege qñ nōdū plena agnitio dei habebat. Et tertia in die. ⁊ significat tempus gratie. quando iam plena cognitio habebat. vñ versus. Nocte ꝓtior. sub luce sequens. in luce secūda.

Mar. 15 Act. 1.

k ¶ Gloria in excelsis deo. hec verba dicta sunt ab angelo. alia addidit hilari⁹. vt. j. c. de hymnis.

virtutē eruginē facit: partergz vomitū ꝓuocat: nullus q; aūt i ligneo aut vitreo calice p̄sumat missam cātare. ¶ tez ex epla eusebij pape ⁊ siluestri. Mō i serico pāno: sz lineo sacrificiū ꝑfecrat altar.

c Onsulto oīuz statuim⁹ vt sacrificiū altar non in serico pāno: aut i tricto q; q; celebrare missaz p̄sumat: d sz i puro lineo vel linthneo ab eṕo ꝑsecrato: terreno. s. lino ꝓcreato atgz ꝓtexto: sic corpus dñi nr̄i iesu christi i synodone linea mūda sepultū fuit. ¶ tē ex. vj. synodo. A q̄b⁹ fuerit tradita missarum celebratio

f ¶ Acob⁹ frat dñi sm carnē: cui p̄mū credita ē hierosolymitana ecclesia: ⁊ basili⁹ cesariensis eṕs: cui⁹ claritas p totū orbē refulsit: i scp̄turaz addiderūt nobis misse celebrationē. ¶ tez theleſphorus papa. iiij. a petro. Qua hora sint missarū solēnia celebrāda.

l Octe sancta natiuitatis dñi saluatoris: missas celebrent p̄byteri: ⁊ hymnū angelicū in illis solēnit⁹ dean-tent: qm̄ ⁊ eadē nocte ab angelo pastoribz ē nūciat⁹: ⁊ subito facta ē cū āgelo mlt̄itudo militie celestis: laudantiū k deū ⁊ dicētiū. Glia i excelsis deo: ⁊ in terra pax hoīb⁹ bone volūtat. Reliq̄s ꝺo tpibus: missarū celebratiōes añ hora diei tertiā mīme sūt celebrāde: qz i eadē hora ⁊ dñs l crucifix⁹ ē: ⁊ sup apl̄os spūs sctūs legit descēdisse. ¶ tem ex ꝓci. carthaginēsi. c. vlij.

l ¶ Crucifix⁹. linguis nō manib⁹. ā. de pe. di. j. Quicūqz

m Acramēta altaris nō nisi a ieiunis hoīb⁹ celebrent: ergo debent ꝓficere. vt hic. sz signare in fronte. vt di. v. vt ieiuni. ⁊ sacramentū calūnie p̄stare. xxij. q. v. honestum. ⁊ testimoniū dicere. ex de testi. placuit et ordines conferre ⁊ accipere lxxv. di. q; a patribus. sed quādo dicetur quis ieiunus. pone q; comedo hodie nec dormio per diem ⁊ per noctem nunquid incipiente alio die sum ieiunus. di. cunt quidam q; sic. ar. ex de tēpo. ordi. ¶ as at. somnus diceret soluere ieiuniz sed dico ieiuniū celebrata dige. stione. ī. di. ij. tribus.

m ¶ Ante missarū solēnia circa horā nonaz decātata: i q̄dragesima nul

n Olēt li comedere licet sp̄les q̄ se ieiunare putat in q̄dragesima: mox vt signū audierit ad horā nonaz cōedere: q̄ nullaten⁹ ieiunare credēdi sūt: si aī māducauerint q̄ vesptinuz celebret officiū. Cōcurrēdū ē enī ad missas: ⁊ audit⁹ missarū solēnib⁹: ⁊ vesptis officijs: ⁊ largit⁹ elemosynis: ad cibū accedendū est. Si ꝺo aliq̄s necessitate ꝓstrict⁹ fuerit: vt ad missam venire ñ valeat: estimata vesptina hora cōpleta oratione sua ieiuniū soluat.

n ¶ Excepto. ā. xvij. q. j. nihil est. ī. di. xxi. li quido. ī. di. v. vt epi ō sed de rogatum est huic. c. per illa per ꝓrrariam ꝓsuetudinē. ā. di. iiij. ¶ leges.

o ¶ In ieiunijs etiā q̄ttuor tempoz: circa vesptias horas: i sabbato ꝺo scō circa noctī initiū: missarū solēnia sūt celebranda. ¶ ñ leo eps. Ꝺ a p̄sbris nr̄is. ¶ tē gelasi⁹. Ordinatiōes p̄sbroz. ¶ tē pelagi⁹. Dilectiōis tue scpta. Re q̄re i tractatu ordinādoruz.

p Rima q̄z pte diei missarū solēnia nō incōgrue celebrentur. ¶ ñ leo pa. dioscoro alexandrino episcopo. Etiam prima parte diei missas celebrari licet.

p ¶ In ieiunijs. q̄ꝺ a p̄sbr⁹. ā. di. lxxv. q̄ꝺ a p̄sbr⁹. ī. c. ordinatiōes p̄sbyteroz.

q ¶ Item gelasius. ā. di. lxxv. ordinationes.

r ¶ Item pelagius. ā. di. lxxvj. di. dilectionis tue.

Hic tax. Quinz de consilio aut a declaratione ⁊ cōtrariā consuetudinem

a Ecesse ē. ñ pñt nisi. ß nisi respicit illud ꝙbū ꝙuen.

b Nisi ꝓma .f.di.ij.trib ḡdibus .7.ß.e.noctē.7.in fi.ſ illō abrogatū ē .f.di stinc.ij.trib. vt illud de solenni missa.

c Epłam. in q̄ ß.c.ꝓuen.

d Tß attendendū. peculiares. peculiares dicunt priuate. ḡ ois missa q̄ ꝙuata ñ est publica dicēda est. ex q̄ publice et manifeste fit.

e In publico. i. solenniter

f Sed sacerdotes. nō sacerdotes q̄ p vrbez fūt ad solēnem missam debere ꝙuenire i maiori ecclia. vel porius is ē sensus .ſ. vt in ciuitate et p totū ep̄atus hora tertia 7 sacerdotes 7 ppli ꝙueniāt ad publicas missas q̄ſ sacerdotes cozū facunt.

g Officit. qz christ⁹. ḡ ñ semel dz celebrari. ſz qz ḡi die peccam⁹. iō q̄tidie ꝓ nob eucharistia ꝺmolatur mystice .7.di. ij. verum.

h Et alterā ḡ etiaz in necessitate ñ tres in ḡ dixit alterā. ar. xxxj.q.j.quō. ex ō cele.miſ. ꝓsulisti. ḡ adhuc remanet ieiun⁹ p⁹ ꝓmā. cum possit iterū cātare alia. am.arg.vij.q.j. nihil. q̄d ḡ dicef ō vino ſvñ pſbr abluit digitos. ñ dz sumere illō ſi altā vult cātare. ex ō cele.miſ.

Mat.26 Mar.14 Joh.13.

a Necesse ē aūt vt q̄dā populi ps: sua deuotione ꝓuer: ſi vni⁹ tm̄ missa (more seruato) sacrificiū offerre nō ꝓñt: nisi ꝓma diei pte ꝙuenirint. Studiose ḡ fraternitatē tuā familiarit admōem⁹: vt qō nr̄e ꝓsuetudini ex forma p̄ne traditiōis insedit: tua q̄z cura ñ negligat: vt p oīa nob fide 7 actib⁹ ꝙgruamus: ꝓpt̄ q̄ remeāti filio nostro possidonio pſbro hāc ad

b dilectionē tuā epłaz dedim⁹ pferēdā: q̄ nr̄is ꝓcessiōibus atq̄ actiōib⁹ freq̄nt interfuit: 7 totiēſ ad nos missus: q̄d i oīb⁹ aplice sedis aūctas teneret agnouit. I tē augusti.

c Misse peculiares nō sūt i publico cātāde. Tß attēdendū vt misse peculiares: q̄ p dies solēnes a sacer

d dotib⁹ fūt: nō ita i publico fiāt: vt ꝓpt̄ eas ppl's a publicis missarū solēnib⁹: q̄ hora tertia canonice fiunt: abstra

e hat. Sz sacerdotes q̄ in circuitu vrb aut i eadē vrbe sūt: et ppl's i vnū ad missarū publicā celebrationē ꝙueniāt. I tē alexander papa. Quot missas i die sacerdoti celebra

f Sufficit sacerdoti vnā missaz in die vna celebrare: qz christ⁹ semel passus ē: 7 totū mūdum redemit. Nō modica res est vnā missaz facere. 7 valde felix ē: q̄ vnaz digne celebrare

g pōt. q̄dā tñ ꝓ defūct⁹ vnā facit: 7 alterā de die: si necesse fuerit. q̄ vo ꝓ pecunijs aut adulatiōib⁹ secl'ariū: vna die ꝓsumūt pl's facere missas: ñ existimo euadere damnationē. I tē ex pci. tol. iij. Ex saluatoris 7 apl'oz uz doce mur exēplo hymnos cātare.

h De hymnis canēdis et saluatoris 7 apl'oz habemus exēplū. nā 7 ipe dñs hymnū dixisse ꝓhibet⁹ matheo euangelista testante: 7

k hymno dicto exierūt i mōtem oliuarū. Et paul⁹ apl'us ad ephesios scribit dicēs. Impleamī spūsctō: loq̄ntes vob ipis i psalmis 7 hymnis et cāticis spūalib⁹. Et q̄ nōnulli: hūano studio hymni i laudē dei atz apl'oz: 7 martyrū triūphos ꝓsiti eē noscūt. sic hi q̄s btissimi doctores hilari⁹ 7 āb'osi⁹ ꝓdiderūt: q̄s tñ q̄dā spāliter reprehendant: p eo q̄ ō scpturis scōz canonū: vt apl'ica traditiōe nō existūt. Respuāt ḡ illi hymnū ab hominib⁹ cōpositū quez q̄tidie publico ꝓuatoq̄ officio i fine oīuz psalmoz dicim⁹ Gloria 7 honor. p. et. f. 7. s. s. i secula seculoz amen. Laz 7 ille

l hymn⁹ quē nato i carne christo: āgeli cecinerūt. Hlia i excelsis deo: 7 i terra pax hoib⁹ bone vo. 7 reliq̄ que sequunt ibi: ecclīastici doctores cōposuerūt: ḡ nec ipi i ecclesijs canēdi sūt: qz i sacrarū scripturarū libris ñ inue-

m niunt. Cōponūt misse: siue pces vel orones: seu cōmēdationes seu man⁹ impositiōes: ex q̄b⁹ si nulla decantent in ecclesia: vacāt oīa officia ecclesiastica. admonet ß fieri atq̄ hortat timotheū ap'lm dicēs: obsecro igit ꝓmū fie-

n ri obsecratiōes: orones: po-

p stulatiōes: gr̄arūactiōes pro oīb⁹ hoib⁹: p regib⁹: p oīb⁹

q q̄ in sublimitate sūt. Sicut ḡ oratiōes: ita hymnos oēs in laudē dei ꝓpositos: null⁹ nostrū vlteri⁹ improbet. L eo nonus. In nouo testamento hymni ab angelis decantati

r Hi duo so inueniuntur hūmodo hymni ab angelis in nouo testamento inueniuntur decātati. Alleluia. Gloria in excelsis deo. q̄ſ pariter i. lxx. inēmittim⁹: qz peccato hoīs veterē: a ꝙctu āgelice iubilatiōis expulsi: i hui⁹ miſere vite babylonez: sup fluīa ei⁹ sedem⁹ 7 flem⁹: dum recordaremur illius ſi-

Eph.5

Luc.2

Luc.2

Hi duo quorū nomen decimi ordinis non habemus. pſ.136

ps.64 a ¶ Decimus. nō q̄ decim⁹ ce cidit. sz tot q̄ suf ficiebāt ad decimū ordinē pficiendū.

Esa.14 b ¶ A felicitate. significauit statum hominū pturbandū cuz possīt ꝛ debeat timere casum suum. videns ruinam maiorū et firmoꝝ. de pe. di. j. c. ḥn.

Sen. l c ¶ Et parem de pe. di. ij. §. q autem ꝓncipiū inquit. ꝛ. omnis lapis.

d ¶ Sui generis. quia homines loco ipsorū restituunt. de q̄ bus tot assumēdi sunt quot remanserunt iuxta illud i ſi. deutero. in cantico moysi statuit fines populorum iuxta numerū angelorū dei. sed hic videtur hēri. q̄ tot ascēdēt ad gloriam q̄t ceciderūt et non plures.

e ¶ Si ex lapsu per inobedientiam. vt. ē. dist. xxiij. quoꝛūdaz.

f ¶ Perturbatus more humano loquitur. ar. xxiij. q. j. odi.

g ¶ Lapsus. i. de limbo inferni.

on i q̄ deū decz hymnꝰ. Q̄ō ix. hebdomadibꝰ alla inꝛmittimꝰ: ñ incōgrue p. ix. hebdomadas. ix. ordies āgeloꝝ accipiemꝰ: q̄rū decimꝰ ordo p supbiā cozruēſ: angelicū numerū minuit. ꝛ a felicitate pturbauit: q̄ ꝓdolētes sue diminutiōi ꝛ parē ruinā sibi timētes: a pfecta laude creatoris fuere ꝓpediti. Quoꝝ recupatiōi ꝓsulēs ōps deꝰ creatoz: ꝓmū hoiem ō limo terre formauit: q̄ sui generꝭ multiplicatōe: dāna celestꝭ patrie resarciret: atz angeloꝝ gaudia suppleret. q̄ spēā gelicus chorꝰ ñ modicū letatꝰ ē. Mecmiꝝ si ex lapsu ipſi⁹ hois fuerat pturbatꝰ: vñ nouē ordinū: ꝓcētꝰ i laude dei creatorꝭ pmāsit ipfectꝰ: donec i christo resurgēte: resurrexit plasus ille ptboplaustꝰ: ibi augmēto sui collegij ꝛ spe melioꝛi āgelicꝰ exercitꝰ gauisus: i nouū alla ꝓsurrexit totꝰ ꝛ i eo pstat ꝺnotꝰ: quez ꝛ nos p modulo nr̄o imitātes: a. lxx. (q̄ñ lapsus ptboplausti i ecclia recitat) alla. ix. hebdomadas inꝛmittimꝰ. s. vsq̄ in pascha: vbi christꝰ resurgēs a mortuis tristiciaz nr̄am in gaudiū ꝟtit: ꝛ alla nob̄ redit. ¶ tē nicolaus pa. rodulpho archiepiscopo bituricensi. Jn cena dñi gloria

h P Ozro glia in decantat excelſ deo: ab epīs i cena dñi intra missarū solēnia more nr̄o dicēda ē. pallio vero aplico eadē die vti: ē illis licitū: q̄b⁹ ē ab aplica sede p missum. ¶ tē macbariꝰ papa Cū baculo aut capite velato ad celebrādū missaꝝ solēnia

i N Clericꝰ nō ingrediat. Allꝰ epūs aut pb̄z seu diaconus ad missarū solēnia

m n celebrādū pſumat cuz baculo

o itroire: aut velato capite altario dei assistere: qm̄ aplus ꝓhibet viros velato capite ozare i eccliа: ꝛ si temere pſū

igressus fuerit epūs aut pb̄z ad missaꝝ solēnia celebrāda (nisi passio aliq̄ inꝛuenerit) nullo mō audeat data oꝛo

p ne recedere: vt ab aliq̄ pb̄zo vel epo missarū solēnia supplēāt: sz q̄ ūtiū pōit: supplet vsq̄ i fīnē. Siq̄s vero pſū pserit pē q̄ ꝺ posuimꝰ agere: a sacro cozpe ꝛ sanguine dñi nr̄i iesu christi sit suspensus.

q ¶ tē ex ōcretꝭ sotheris pape

VT illud dīni Palea oraculi singlī pcauēat q̄ scribit. ve soli qz cū ceciderit ñ hz sbleuātē: sumope verēdū est nob̄ atz cauēdū: ne horis atz tpib⁹ q̄b⁹ deo psallit vel sacrificat: vnicuiq̄ diuinis singlarit officijs insistēt: pniciosa passio vel q̄libet corpis ualitudo occurrat: q̄ aut corpꝰ subito subruat faciat: aut mētē alienatione vel terroꝛe ꝓfundat: p huiꝰ q̄ casib⁹ pcauētes: necessariū duximꝰ instruere: vt vbi tpis vl loci siue clericopia suffragat: habeat q̄sq̄ canēs deo atz sacrificās: pse vicini solamīs adiutoꝛē: vt si aliq̄ casu ille q̄ officia impleturꝰ accedit: turbatꝰ fuerit: vel ad terrā elisus: a tergo sp habeat q̄ eiꝰ vicē exeq̄t itrepidꝰ: et officiū inceptuz adipleat.

r ¶ tē anacletꝰ iesu christi seruus: oīb⁹ epīs. Quot testes eōs sacrificās secū hr̄e deb

s Q Pūs deo sacrificāſ at testes secū habeat: i solēnioꝛib⁹ q̄ppe dieb⁹ aut. vij aut. v. aut. iij. diaconos: qui oculi eiꝰ dicūt: ꝛ sb diaconoſ atz reliq̄s mīſtros secū habeat: q̄ sacris iduti vestimēt i frōtem i tergo. ꝛ pb̄zi e regione dextra leuaq̄: ꝓtrito cozde būiliato spū: ac pno stēt vultu custodiētes eū a malis hoīb⁹: ꝛ ꝓsensum p̄bētes sacrificio: pacta aūt ꝓfe

t cratiōe oēs cōicēt: q̄ nolue rint eccliastic carere limīb⁹

¶ tē luciꝰ pa. oīb⁹ epīs. Epī sine religiosis testib⁹ ꝺnis sa

k ¶ Eadē die inter missarum solennia. vt. ē. di. c. pallium.

NVllus epi scopus q̄ deuotione sit dicenda missa et audienda. ostendit. xiij. c.

m ¶ Presumat mitram tamen et baculū debet habere episcopꝰ cū predicat. ar. di. xlv. disciplina. quia tunc allegat causaz dei apud populum vt dicto. c. disciplina. Ecc. 4.

n ¶ Cum baculo. ar. q̄ non debet promoueri i presbyterū. qui sine baculo non potest sustentari in altari. vt diximus. ē. lv. di. siquis in infirmitate.

o ¶ Aut velato. ē. xxxiij. q. v mulier. ē. vij. q. j. illud. z. c. nihil.

p ¶ Recedere nisi in casu cum videret puerum sine baptismo morientem duz est etiam ad altare. consulo vt baptizetur. arg lxxxvj. di. pasce

q ¶ Siquis ō hac materia no tauit. vij. q. j. nihil. z. c. illud.

Q Piscopus r qui oculi. ē. di. xciij. diaconi.

s ¶ Omēs. ḥi die vel omnes generaliter ter i anno. vt. j. e. di. ij. peracta. z. c. omnis homo tē

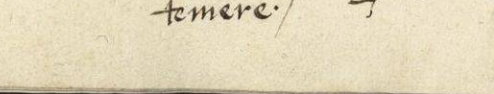

Ubem⁹ ꝓscia. ar. q⁹ ñ semp ꝓscia sufficit. sz fama ē necessaria. ar. xij. q. ij. ꝯtuor. qō verū est cū ds habitat tm cū bonis vel etiā cuz malis. ḋ parati sunt imitari. b Maliuolos. ē. xj. q. iij. senti. ꝑ. sz illō cū mali parati sūt reꝑhēdere ñ imitari. xliij. di. scim⁹.

c Hoc ꝯz. nisi duob⁹ ꝓbat eni locutio duo/rū nūero ē ꝓtenta. vt. iij. q. iij. ꝑ. ite in crimia li. ꝝ. vbi nūerus. nunḋ necessarium ēyt sint duo clerici. aut nunḋ duo laici. vel vn⁹ cleric⁹ alter laic⁹. vel alē masculus z alē femina sufficerent satis vī q⁹ debēt esse duo clerici. ar. ꝑ. q⁹ z ppl⁹ rñdet amē. vt. ē xxxviij. di. sedulo. sed ħ respicit ꝓsuetudinē alicuius loci.

1. Timo. 3

d Ipe tertiꝰ adeo inherēt ḋ dā verbis istius. c. ḋ dicūt q⁹ ipse nō celebraret ni si duos hñet alij dicūt vnū sufficere. ar. eꝛ de fil. pres. ꝓpoſuit. vij. q. j. illud. z eꝛ ō vi. z hō. cleri. vt quis ꝯtimo z inclusus missas lo/cis cātare pōt. ħ intellige vbi clerici copia nō suffragat. alias le/cus. vt eꝛ de. ꝝ. sig. ꝯsuit. z ecclesie loquit⁹ p⁹/byter in plurali.

e Dominus vobiscum h dñs vobiscum sumptū ē ex vet. test. sic enim legit booz saluasse messores suos. illud aūt z cum spū tuo sumptū est ex epla pauli ad timotheum. eps aūt cū ꝓmo salutat populuz nō dicit dñs vobiscū. sz pax vobis. q⁹ hec fuit ꝓma vox christi ad discipl⁹os post resurrectionez. ḡ vt se oīdat vicariū christi. iō sic dicit. p⁹ ꝺo dicit⁹ dñs vobiscū. vt sic oñdat eē ō nūero alioꝝ sacerdotum. ħ ḡ habes dñs vobiscū. alibi amē. xxxviij. di. sedulo. alibi de⁹ in aditorio. vij. q. j. ꝯ cū ḡ. alibi kyrie eleison. pr̄ nr̄. xj. q. iij.

nō q⁹ alijs nō sufficit solacium vite monastice

Lericꝰ nō ꝓficiat.

a Ubem⁹ aplica auctē: vt sp testes vobiscū sacerdotes et leuitas habeat⁹: z sz ꝓscia ꝓpria sufficere possit: tñ ꝓpe

b maliuolos (iuxt aplm) testio niū nos oz hre bonū ab his ḋ foris sūt. Jgit⁹ duo p̄sbyteri z tres diacōi i oī loco ep̄z nō deserāt: ꝓpe testioniū ecclesiasticū. Itē sother papa. Misi duob⁹ p̄ntib⁹: p̄sbr missam celebrare nō ꝓsumat.

c Hoc ḋz statutum est: vt null⁹ p̄sbr⁹ missaruz solēnia celebrare p̄sumat: nisi duob⁹ p̄ntib⁹ sibiq⁹ rñdēti

d bus: z ipe tertius habeat: qz

e cū pl'alit ab eo oꝛ: dñs vobiscū: z illud i secret⁹: orate pme: aptissime ꝓuenit: vt ipli us rñdeat salutationi. Itez ex canone apl'oꝝ. Cōione pri uent: ḋ vsq; ad finē missarū

f Solēnia nō audierint.

Mnes fideles: ḋ ꝓuenīt i solēnitatib⁹ sacris ad eccl'iam: z scꝑturas apl'oꝝ et euāgeliū audiāt. ḋ aūt ñ ꝓsuerāt i oꝛone vsq; duz missa pagaſ: nec scāz cōionē ꝓcipiunt (velut inḋetudies eccl'ie cōmouētes (ꝓuēit cōione pri uari. Itē ex ꝓcil'. carthagi.

g Acerdotes ver De eodē sbū in eccl'ia faciente: ḋ egressus de auditorio fuerit excōicet. Itē ex ꝓcil'. agath. Die dnico: missas ex integro seculares audire debent.

h Missas die dñico secularibus totas audire: spāli oꝛdie ꝓcipimus: ita vt cū alijs. hēs z alibi nūc dimitt⁹ zc. Lu. ij. Item alibi

Vis siduarit ſ ſuetudinem erat mortalis ſ miſſis ſ dicit ſ mortale

Des fideles. nō ꝓfeue/rāt. ex ꝓsuetudie vel supstitiose. z ē si/nā inuanū currit ḋ ñ ꝓseuerat vsq; i finē. vt ō pe. di. iij. incassū. et ē si. ē. xj. q. iij. certū.

Acerdotes. ḋ egressus. ꝝsi min⁹ hratuz ꝓtenēs. vt. ē. xx xviij. di. sedulo.

h Missas ꝓcipim⁹. ħ dico ꝓceptū ec. vñ ꝓceptū faciūt ḋ diebꝫ dñic⁹ nō audiūt. nisi aliq; necessitas cogat sicut z corp⁹ christi accipiſ ter in āno ꝛ. di. ij. z si ñ freqntius.

i Um ad celebrādas missas ī dei noīe ꝓuenit. ppl's nō añ discedat: ḋ missa solēnitas cōpleaſ: z vbi eps nō fuerit: bñdictionē a sacerdote accipiat. Itē ex ꝓcilio carthagl. iiij. Excōicet ḋ ꝑ termisso eccl'ie ꝓuētu: ad spe

k Ui die ctacula vadit solēni ꝑtermisso eccl'ie ꝓuentu: ad spectacl'a vadit: excōicet. Itē ex ꝓcil'. cartha ginēsi. iiij. Vsq; ad missaz ca thecumioꝝ: null⁹ eccl'ia ingre

l Pūs nul/li. phibeat ingredi in ec clesia z audire verbū dei: si/ue gētilē siue iudeū siue be/reticū: vsq; ad missaz cathe/cumioꝝ. Itē anasta. eps oi/bus epis. Euāgelia nō sedē do: sed stḋo audire debem⁹

m Postolica auctoꝛita/te mandamus: dū san cta euangelia in ecclesia le/guntur: vt sacerdotes z cete ri omnes: non sedentes: sed venerabilit curui z in ꝓspe/ctu euangelij stantes: dñica verba intente audiant: z fi/deliter adorent. Item gre/gorius. vij. Ad missarum so lennia semper aliquid est of

n Mnis christi ferendū. anus procuret ad mis/sarum solennia: aliquid deo offerre z ducere ad memoriā

Postolica. adorent. id est. venerentur.

m

n Mnis vac⁹ bōis opib⁹. vel ad lr̄az. z ē ꝓsilium diebꝫ huaṫ. s. sz diebꝫ festiuis ꝓceptū. z ita vī q⁹ oblatiōes sūt ex debito exigēde z ad eas dādas paro chiani sūt cogēdi. ar. xv. q. j. statuimus. ar. ꝛ. xij. q. j.

dño sz̄credo. q̄ si sacerdos paup ē. pōt eis dīna officia subtrahere nisi dent ei oblatiōes. vt ex ō simo .cuz sit xij.q.ij. charitatē. orādo. nō retrando. z ita nō est ꝫ. xxij. q.ij. queritur.

a ¶ In collectis. q̄s faciebāt sci pres p recipiēdis paupib. b ¶ Est ꝫsuetudo.

di.iij. sabbato. c ¶ Defunctoꝝ. id est. p spiritib defunctoꝝ. d ¶ Etiam tacitis noibus in secreta. e ¶ Sub generali. fit p̄z oibus simul z prodest cuilibet. ac si specialiē p eo fieret. de ꝫse. di. v. nō medio criter.

Exo. 23et. 24 Deut. 16

QVādo. cogiter. Naz ꝫ gen⁹ mēdacij. ecc. xxij. q. v. cauere.

IN uenimus has. itez q̄t sūt canonice pationes oñdit.

e ¶ Nouē. addita ē z decimā vt di. lxx. sc̄oꝝ canonū. s. equuz et saluare.

f ¶ Vnāvt te q̄ dem oi tempore

g ¶ Die ascēsionis. q̄ p̄ resurrectionē suam.

h ¶ Tertiā qui ascendēs super oēs celos.

i ¶ Quartū. q̄ p incarnati verbi mysteriū.

k ¶ Quintū. q̄ vnigenit⁹ tuus.

l ¶ Sextū z te supplicit exora re.

m ¶ Septimā q̄ cuz vnigenito filio tuo z spiritusancto.

n ¶ Octauā. q̄ salutē hūani generis.

o ¶ Nonā. qui corpali ieiunio vicia comp̄mis.

p VIsum p̄terea. nō in oi missa mēoriam z oronem esse faciēdā p̄o defunctis. istud oñdit duob⁹ capitulis.

q ¶ Loco competenti .i. in secreta misse.

r ¶ Excipit excipit sexta feria añ pascha. in q̄ fm ordinez romanū nō ꝫficit sed oblatio p̄cedentis dici cum vino sumit. z excipit etiā sabbatū sequēs. q̄ potius refertur ad dūicā seq̄ntez .ſ.

qō de⁹ p moysen dixit: ñ apparebis ī ospectu meo vacuus. In collect sc̄oꝝ patrum liq̄do apparet: q̄ oēs christiani offerre aliq̄d ex vsu sc̄oꝝ patrū debēt: ad ip̄m enī p̄ut est ꝫfugiendū: q̄ nre curare possit aie passiones. verū homines p̄postero ordie: añ sibi opē ab hoibus accersiūt: vbi añt hūana subsidia defecerint: tūc opinant dīni postulādā fauoris grāz. Item cyp̄an⁹ papa rūdit. Quare sursum corda in p̄fatione di/

c VAndo añt stam⁹ cat ad oronē frēs dilectissimi: inuigilare z incumbere ad p̄ces toto corde debem⁹: cogitatio carnal hoīs z secular abscedat. nec q̄q̄ tunc anim⁹ aliud q̄ id solū cogitet: qō p̄cat. Jō z sacerdos añ oronē: p̄fatiōe p̄missa: parat fratrū mētes dicēdo: sursuz corda: vt dū rūdet plebs: habem⁹ ad dūm: admoneat nihil se aliud q̄ dīm cogitare debere. Claudat ō aduersariū pect⁹: z soli ōo pateat: nec ad se hostē dei tpe oronis venire patiat. Gelasi⁹ romane eccl̄ie z aplice sedis ep̄s vniūsis germanis atz galliarū ep̄is. Que p̄fatiōes

d IN missis sunt cantande.

e MUenim⁹ has .ix. p̄fationes ī sacro cathalogo tm̄ modo recipiēdas .i. vnaz in albis paschalib⁹: aliam die ascēsionis dñi: tertiā die pēthecostes. iiij. de natali dñi. v. ō apparitiōe dñi. vj. de aplis vij. ō scā trinitate. viij. ō cruce. ix. ō ieiunio in. xl. tm̄mo/ do dicēdā. Item ex pcil. cabi.

In oīb⁹ missarū solēnib⁹ p̄/ fatiōibus. defunctis oro fiat.

p VIsum p̄terea nob ē: vt ī oīb⁹ missarū solēnib⁹ p spiritib⁹ defunctoꝝ: loco cōpetenti in eccl̄ia ad dīm dep̄cetur. Sicut enī nulla dies excipit: q̄ nō p viuētib⁹ z p q̄ buslibet necessitatib⁹ dñs de p̄cef: ita nimiruz nulla dies excipi oz: q̄n p aliab⁹ fidelib⁹: p̄ces dño ī missarū solēnib⁹ fundant. Antiq̄t⁹ igit hūc morem sc̄ta tenet eccl̄ia: vt z missarū solēnib⁹: z alijs p̄cibus: dño spūs quiescentiuz cōmēdant: dicēte bto augustino. Mō sunt p̄termittende supplicatiōes p spiritib⁹ mortuoꝝ: q̄s faciēdas p oīb⁹ in christiana z catholica societate laudam⁹. Defunctoruz etiam tacitis noibus eoꝝ: q̄l sub generali cōmemoratiōe suscepit eccl̄esia: vt quib⁹ ad ista desunt parentes z filij: aut q̄cunq̄ cognati vel amici: ab vna eis exhibeat pia matre cōmuni. Item innocētius ep̄s vbis rome decentio eugubino. Ante p̄ces nō sunt a sacerdote nomia recitāda.

OE noib⁹ recitādis ante q̄ sacerdos p̄cem faciat: atq̄ eoꝝ oblatiōes: q̄rum nota recitanda sūt oratione sua cōmēdet: q̄ supfluum sit: z ipse p tuā p̄udentiam recognoscas: vt cui⁹ hostiam: necdū deo offeras: ei⁹ ante nomē insinues: q̄uis illi incognitū nihil sit. Item alexander vbis romane episcopus: omnib⁹ orthodoxis

Panis z vinū z aqua: in sacramentis sunt offerenda.

Distinctio II

IN sacramentoꝝ oblatiōibus que inter missarū solennia domino offerunt: panis vinū z aq̄ p̄mixtum in sacrificiū offerant. nō enī oz ī calice dñi aut vinū soluz aut aqua sola

x ¶ Eccl̄esia. supple non sunt p̄termittēde supplicationes.

y ¶ Pia mr̄e cōmuni. i. eccl̄ia tota.

OE noibus recitādis. populo cōnumerare possum⁹ eorum nomia recitando/sed ī missa vel oratione aliqua misse vel in secreta specialiter nomina eorum exprimere non debemus.

a ¶ Anteq̄. nec ante nec p⁹

b ¶ Insinues. quasi non ante. sed post debz insimuare deo.

c ¶ Quis. non ergo recitantur ideo q̄ deus ad discat. ſz vt supplicantiū deuotio reddat affectus. ar. xiij. q.ij. q̄uia. z. c.ñ est/ mem⁹. h. noīari ergo possunt.

d ¶ Sacramento/rū. Nic intitulat .ij. dis. in q̄ agit de sacramento eucharistie. z licet baptismus sit ianua oīum sacroꝝ. et necessarioꝝ .xxij di. §. verū. h ñ dignū est. z ī 3. Rol tractat p⁹ de eo z ppter seriē operis apertius p̄tinuandā cum enim tractauit in p̄cedēti di. de celebratione misse. z tota vis misse ꝑsteri ī ꝑsecratione corporis christi. meritо de eo subdit.

e Et tractat de h sacro ī hūc modū. p̄mo agit de forma sacrifican

dis. Sedo ō reuerētia suscipiēdi ⁊ seruādi ℔ sacrm/ ter/ rib de triplici ꝓtinētia eius. ō forma sacrificandi agit vsq; ad illud. c. nihil. ō reuerētia suscipiēdi. agit etiaz vsq; ad illud. c. sacrificiū. Exinde ō his q̄ in sacrificio ꝓtinent. Circa gō ꝓsiderādū est a q̄ vbi ⁊ qñ fuit ℔ sa/ cramētū inuētū /et q̄ forma ꝓficiendi illud. ⁊ q̄ i eo sūt necessaria /et de triplici ei⁹ ꝓtinētia. ⁊ post supponem⁹ q̄sdā opiones ō ꝓsiones ipārū reruz

305.19 ℔ offerri ſz vtrūq; pmixtuz: qz vtrūq; ex latere ei⁹ i passiōe sua. pfluxisse legit. Tē cyp̄ anus papa cecilio frī salutē. Vinū sine aq̄: vel econuerso in sacramētis offerri nō licet

(Fuit aūt institutū a dño. ⁊. e. q̄z corp̄. ⁊ i cena ⁊. e. licēdo/ ⁊ qñ. p̄ rypicum pascha coplerū cuz co/ medit agnū cuz aplis ⁊. e. accipi

c Sicut ī sanctificādo ca/ licē dñi: offerri sola aq̄ nō pōt: quō nec vinū solū pt Nam si vinū tm̄ ds offerat: d sanguis christi incipit eē si/ ne aq̄. qō fuit ibi miraculū. Rñ. fm. h. sepatim ⁊ cuz segregatiōe fluxerūt. alij tñ dicūt vt mel. ⁊ baz. q ꝙa aq̄ ⁊ ex corp⁹ illi⁹ fuit illa creata. sicut fuit cum fluxit aq̄ ō petra educta. ⁊. e. reuera. Itē ḡra ps dz esse aq̄ in calice. vī q medietas. ar. ff. ō ꝓsufru. etiā ptis. ff. ō ꝓ/ hē. emp. l. domū ſz ℔ relinq̄ arbi trio ꝓuidi sacerdot. ſ. cōdiu di/ cak. q vinuz sit e vel aqua. Zē icipit. i. ſine xp̄o qz ñ cōficit. mazie cōtū ad salutē plebis ⁊. e. cū omne.

/ne christo. qñ enī vtrūq; mi/ scet: ⁊ adunatiōe ꝓfusa sibi/ inuicē copl'ant: tūc sacrm et f spūale ⁊ celeste efficit. Sic g ℣o calix dñi nō est aq̄ sola ⁊ vinū solū: nisi vtrūq; misceatur: quō nec corp⁹ dñi pt eē k sola farina. nisi vtrūq; adunatū fuerit ⁊ copl'atū: ⁊ pāis vnius compage solidatum. Idem. De eodem.

d Sine xp̄o. i. ſine tali sacmēto qō ō ei⁹ la tere ꝓfluxit. ſ. ſāguis ⁊ aq̄. vt. ō .c. j. ⁊. ij. ⁊. ſ. .c. iij

(Primū est sacrm tm̄. ⁊ ñ res sacri/ Secūdū est sacrm et res sacri/ Tertiū ē res sacri tm̄. ⁊ non sacrm. ⁊ ℔ est qō ō ex ō cele. mis. cū marthe. (Fit aūt ꝓuersio rerum fm q̄sdā. qz panis ꝓuertit in corp⁹. ⁊ vinū in sangui/ nē. aq̄ in nihilū. ſz significat regnationem tm̄ q̄ fit per aquā. ℣ istoſ ē. qz q̄ pura aquā fuit. p⁹ ñ ꝓficiet. vij. q. j nihil. Sz ℣ ⁊. e. relatū. sed non fuit ibi pura aq̄. Alij dicūt. q vinū ⁊ aq̄ ꝓuertunt in sanguinē ſz pbi dicāt ℣ q aq̄ ⁊ vinū nō cōmiscenē p mima. i. ñ ita q ſsepabi/ lia sint/ Alij etiā dixerūt ſz pessime. q aq̄ ꝓuertebat in aḡricos hūores/ Alij dicūt q corp⁹ christi p⁹ ꝓsecra/ tionē solū est sacrm ⁊ figura. ⁊. e. go berengari⁹. ⁊ hec tradunt ex ō cele. mis. cū marthe. ⁊. c. i quadā/ Sz opi/ nio verior ē q vinū ⁊ aq̄ nō vt duo. ſz vt vnū compa/ etū trāsmutāt ex ō cele. mis. cū marthe. ℣. verū/. De eo rī qō ō ℣ panis ꝓuertit in corpus christi. varie sunt opiones. Una asserit q illa suba q̄ fuit panis p̄mo po stea ē caro ⁊ sanguis christi. ar. ⁊. e. panis ē in altari. ⁊ c. qz corp⁹. Sc̄a opinio tenet. qz suba panis ⁊ vini ibi desinit eē ⁊ remanēt accidētia tm̄. ſ. sapor color pō dus ⁊ similia. ⁊ sub illis accidētib⁹ incipit ibi eē corp⁹ christi. Tertia tenet. qz remanet ibi suba panis ⁊ vi/ ni. ⁊ eodē loco ⁊ sub eadē spē ē corp⁹ christi. argu. ⁊. e. ego. Glibet tm̄ opinio faret ibi esse corp⁹ christi.

d ℣n corp⁹. ō forma sacrificādi. ſ. q̄ debēt offerri i sacro eucharistie. vij. c. oñdit. e Oblatiōib⁹. i. in ipsis oblatis q̄ sūt sacra. a Sz vtrūq; hec rō nō est sufficiēs. ſz ē rō. qz christ⁹ ℔ statuit dices. ℔ faci te i meā cōmemoratōnē. ⁊. e. i christo semel/ Alia rō est qz aq̄ significat redēptionē. ⁊. e. cū oē. ⁊ ita tria sūt sig/ nificātia ibi. aq̄ vinū panis. ⁊ tria sacra. ⁊. e. nō oportz b Quia vtrūq; i. vtriuſq; significatū. ⁊. e. i calice. ſ. sanguis in quē ꝓuertit vinū ⁊ aq̄. ⁊. d. c. panis ⁊ altaris noie sanguis ōr q̄libet humor hūani corpis. ℔ ñ in/ uenit/ nisi large accipiat nomē sanguis. vñ vinum in sanguinē ꝓuertit [illegible] ita q aq̄ ōr p/ fluxisse. i. alij hūores ō latere christi/ Sz nunqd vera aq̄ aut humor aq̄ silis fluxit: ſi ꝙa aq̄. qñ fuit illa crea/ ta. nunqd ī corpe aut in egressu a corpe: ſi humor fuit vel sine aq̄ ō petra. ⁊. e. reuera. Itē ḡra ps dz esse aq̄ in calice. vī q medietas. ar. ff. ō ꝓsufru. etiā ptis. ff. ō ꝓ/

g Calix. nō diuersitates circa istud p sacmētū inē doctores. nā dicūt q̄dā q ex vino sine aq̄ nō pt ꝓfici sanguis xp̄i/ h. dic q pt ſz ñ debeat fieri. Itez dicūt aquā eē admiscēdā ī calice [illegible] verū/ tñ vbicūq; admisceat ꝓficiet sanguis/ Itē dicūt q ne ctare vel vino cocto ꝓficiet q̄cd ei admisceat. h. tam dic q ñ qō veri⁹ ē [illegible] ff. ō ℣hē. ep. i vēditiōi bus. ⁊ i oīb⁹ his mixtur⁹ trāsſubat/ Itē nō q ō ō agre/ sta ñ pt ꝓfici sanguis ⁊. e. cū oē/ ℣. ō musto ex vuis ⁊ ra cemis pt ex necitare/ ō alijs ñ. ſz ō pomis ⁊ hmōi/ ſz qñ dicem⁹ q possit. qñ incipit eē vinū. ſz qñ incipit eē cō sulēd⁹ē vsus i ℔ casu/ Itē circa panē nō q ō alio pa/ ne ñ pt ꝓfici corp⁹ xp̄i. nisi ō frumto. vt. ⁊. e. i sacro. ⁊ si alia farina admisceat frumto illa ñ trāsſubat. ⁊ i ℔ nō ē diuersitas. ſz i alio ē. qz dic. h. q nō possum⁹ ꝓficere nisi ō frumto vel ō pane frumtaro i eccl'ia occidēr. ali. et si fiat nihil agit/ Baz. ℣. q ꝓficiat corp⁹ xp̄i. Item nec ꝓfici pt si farīa ñ cū aq̄ ſz cū alio liq̄re admisceat.

h Nec corp⁹. i. panis. sub cui⁹ spē iacebit corpus xp̄i. q est trāsſubat⁹ in corp⁹ xp̄i. i Pōt. i. ñ pōt confici ex farina sola. ſ. ex solo pane multoz compage ꝓsolidato. nec aqua sola nisi ꝛc.

k Nisi vtrunq; id ē. farina ⁊ aqua. quid si ex mel/ le vel alio liquore farina exp̄essa. nunquid trāſ/ substantiatur ille panis in corpus christi? non.

a Scriptura. fecisse. vide violētissimū argumētum ꝫ grecos. verisimile enī est ꝙ dñs azymis vsus ē ꝓpter ritū iudeoꝝ. nos azymis vti debem⁹. H. tūc in domitio eoꝝ nō erāt fermēta. verisimile tñ vr. ꝙ alicui doctoꝝ eoꝝ reuelatū fuerit. ꝙ ꝓficerēt ī fermētat. ar. ꝫ. di. iij. nosse.

b Ignorant ar. ꝙ īgrātia iuris excusat. ꝫ. xxxiij. q. j. sicḡ. de/derit. ꝫ. di. viij. ꝓsuetudo. xxx. q. j. de his. ꝫ. dist. lij. sollicitudo.

c Vel simplicit. ſz nōne exēplū dñi ira poruit eos instruere sicut ⁊ nos. ꝯra excusabunt. ſz dic ꝙ nos docuerunt patrū sacre scripture de ipso exēplo ḡs forte ipsi nō habuerunt.

d Ignosci. ar. post admonitionē nō ē parcendū. xij. q. ij. ī digne.

e On oz prētervinū. q̄ritur an vinū et aq̄ trāseāt ī sanguinē tm̄. Rñ. sic. ex. e. cū marthe. ℌ. verum [illegible] ſz vinū i sanguinē [illegible] sicut enīz i hūano corpore q̄ttuoz humores sunt ad/instar quattuoz elemēтоꝝ. ex. e. in quadam. sic ī corpore christi. vnde sic exponē hec tria sūt vnū ī vno christo. ⁊ ℌ tria sūt tria. ⁊ tm̄ tria q̄ vinū i sanguiēz [illegible] ⁊ panis in corp⁹ ꝓuertīt.

f Vnū. ſ. in vnū trāseūt corpus christi tñ ℌ in aliud. ⁊ illud in aliud. ⁊ tertiū in aliud ꝓuertīt ⁊ tñ. ꝓ vno reputat. vt. ꝫ. e. cōperim⁹.

g Hostia. ꝛ nihil ibi ꝓuertīt.

h In sacramento tradidit. ar. ꝙ dñs miscuit aquam cū vino. ſ. e. scriptura. ⁊ nos miscere debem⁹. qz docti viri cautelā ꝛc. lxxxj. di. legīt.

Matth. 26 Marc. 14. Luc. 22 1. Cor. 11

Joh. 19

a Scriptura dicit: vt q̄ti/enscūq; calicē in cōmemoratiōnē dñi ⁊ passiōis ei⁹ offerim⁹: id qđ ꝓstat dñm fecisse faciam⁹. Sz vtḡ frater charissime: siḡs ꝺ añcessoꝛi/bus nr̄is: vel ignarē vel simplicit: ñ ℌ seruauerit ⁊ tenuit: qđ nos dñs facere exēplo ⁊ magisterio docuit: pōt simplicitati ciusdem indulgētia (dñi venia) ꝓcedi: nob ℞o ñ pōt ignosci: q̄ nūca dño admoniti ⁊ instructi sum⁹: vt calicē dñi cū vino mixtū (ℌm qđ dñs obtulit) offeramus.

Itē ex ꝓsil. martini pape.

Preter vinū ⁊ aquā ⁊ panē in sacramēto nihil oz offerri

e Non oz aliud aliḡd ī sacramto offerri: ꝓter vinū ⁊ aquā ⁊ panē: q̄ in typo christi bñdicunt: quia dñs in cruce christ⁹ pēderet: ⁊ ꝺ corpore eius sanguis effluxit et aq̄. hec tria vnū sunt in christo iesu. hec hostia ⁊ oblatio dei ī odorē suauitat. Itē ex ꝓcil. carthag. xliij. De eodē

h In sacro corpif ⁊ sanguinis dñi: nihil ap̄li⁹ offerat: ꝙ qđ ipe dñs tradidit: ℌ ē panis ⁊ vinū aq̄ mixtus: nec ap̄li⁹ in sacrificijs offerat: q̄ ꝺ vnis ⁊ frumēt. Itē ex. vj. synodo.

Oblatiōis sacrificio: vnas nemo ꝓsūgat.

k Idicim⁹ ꝙ in qbusdā eccleſijs: sacerdotes sacrificio oblatiōis coniūgāt vnas: q̄ ℌm vsum ī altari offerūt. ⁊ sic simul vtraq; pplo dispēsent. Precipim⁹ igitur vt null⁹ sacerdos ℌ vlteri⁹ fatis. i. pane frumēti. qz christ⁹ fuit granū frumēti. ꝺ pe. di. ij. dū scām. ſz sicut ꝺ ab eis q̄ expti sūt loliū ꝺ frumento nascit. vt di. lvj. nasci. nunqđ si de lolio fiat panis ille ꝙ verba trāssubstāt. nunqđ si frumēto addatur piper ꝓuertīt in corp⁹ christi. nō. sed reliquū tm̄ [illegible] ciat: ſz ī remissionē pctoꝝ populo oblationē solaz distribuat. ⁊ vnas seoꝛsum bñdictas: pplis q̄ petierit accipiat: et fructuū grās agat. Itē iuli⁹ papa epis ꝙ egyptuz.

De his q̄ sacrificādo varie errant

l Cum oē crimē atq; pctm̄: oblatī deo sacrificijs deleat: qđ decetero ꝙ delictoꝝ expiatiōe dño dabitur: qñ in ipa sacrificij oblatiōe errat? Audiuim⁹ enim q̄sdā scismatica ambitiōe detentos: ꝫ dinos ordies ⁊ apostolicas institutiones: lac ꝙ vino ī dinis sacrificijs dicare: alios q̄z intinctā eucharistiā: pplis ꝙ cōpleimento cōionis porrigere: q̄sdam etiā exp̄ssum vinum: in sacro dñici calicē offerre: alios ℞o pānū lineū musto intinctū: ꝙ totū annū reseruare: ⁊ ī tē poze sacrificij ptē ei⁹ aq̄ lauare: ⁊ sic offerre. ꝙ q̄ sit euangelice ⁊ apostolice doctrine ⁊trariuz: ⁊ ꝓsuetudini eccle siastice aduersum: non difficile ab ipso fonte veritatis probabit: a quo ordinata ipsa sacramēтоꝝ mysteria ꝓcesserunt. Cum enī mgr veritat: verū salut⁹ nr̄e sacrificiū suis cōmēdaret discipul⁹: nulli lac ſz panē tm̄ ⁊ calicē ℌ ℌ sacro cogscim⁹ dedisse. Legit enī in euāgelica ℞itate: accepit iesus panē ⁊ calicē: ⁊ bñdicēs dedit discipul⁹ suis. Cesset ḡ lac ī sacrificando: offerri: qz mānifestū est: ⁊ euidēs exēplū ℞itat⁹ euāgelice illuxit: ꝙ p̄ē panē ⁊ vinū bitiōeveniūt. simul phibita intelligūt. arg. ꝫ. vij. q. j. deni qz. ℞. addēdo. ff. ꝺ. ℞. ob. ticia. ⁊ vltio loco postea ꝓ se phibet. vel refert tm̄ ad vltimū ⁊ sic exp̄sse vltimū phibet. dicūt tñ qđā q̄ vltimū ℌ non phibet.

q Cū enī mgr. hic respicit ꝓmū errorē.

Matth. 26 Mar. 14. Luc. 22 1. Cor. 11

p Euangelice. hec oīa predicta respicit ⁊ sic vltimū phibet. si enī nō esset illicitū ℌ inē alia reprehensibilia ñ ꝓnumerarēt. cū oīa simī ī phi/

a ¶ Illud vero. ꝛ ita extirpat errorem secundū.
b ¶ Intinctā. vt. ℣. c. nō. sup. c. ꝑ ſbr̄. ℣. ibi ꝺ̄ ꝙ ſuari ꝺ̄ intincta ad opus infirmoꝝ. qō nō repꝛobo. ȝ nō ne ceſſe ſit ꝙ intingatur. ſȝ. h. dicit illud eſſe abꝛogatū.
c ¶ Et ſeoꝛſum. ſȝ nūc̄ꝺ veꝝ eſt ꝙ ſeparatim ꝓſecrē corpꝰ chriſti. ꝛ ſe paratim ſāguis. dicūt c̄ꝺā qō nō ſit tranſſubſtātiatio niſi in vltia ſyllaba tori⁹ forme plata. alij vero dicūt vt. h. ꝙ cū dicit. H ē corpus meū. ꝙ trāſ ſubſtātiat ſub illa ꝓditiōe. ſcz ſi ſtari ſubiū gat. H eſt ſanguis meꝰ. alię nō. ¶ Alij dicūt incertū eē in reꝝ natura. vtꝝ incōtinēti ſit corpus chriſti. ff. de iudi. ſȝ ꝛ ſi. ℣. vltiȝ ego dico ꝙ ſi ꝑ copulatiuaȝ duo dicunt. tūc i platiōe hꝰ vocis H eſt corpꝰ meū. tranſſubſtantiat corpꝰ. ꝛ in platione ꝓcēnt⁹ vocis ſiue locutōis trāſſubſtātiatur ſanguis. ſed ſi ꝑ copulatiuam ẽm vnū dicat. tūc fiet tm̄ i vltia lr̄a trāſſubſtātiatio. de hoc nō. ℣. quia corpus.
d ¶ Proditor. ē cū dixit. hic metrader. ſed ceſſat oppoſitio de ꝓditiōe. qz dūl nō ꝓdidit eū. Nō ē ei ꝓditio ō fuko. ſȝ ō ꝑterito. Nā tradet futurū ē. ſi ꝙ ꝓpalauit nō ꝓdidit, vl̄ dicendū ȝ ꝙ H fecit ad inſtantiā eiꝰ. cū eriā dixerit ei. ru dixiſti. ¶ Alij dicunt ꝙ in aure ſcti iohis dixit. ꝙ intingit ꝛc̄ vel dic ꝙ nō ꝓdidit. qz dixit taliꝫ. qui poterāt ꝓdeſſe ꝛ nō obe ¶ De exꝑſſo. hic de tertio (eſſe. xxij. q. v. hoc videt. erroꝛe. ſ. poſt ꝓſecrationē. vel exꝑſſo. i. nō mixto cū aq̄.
f ¶ Cōpzimat. ar. ꝙ vini defecatio nō ē neceſſaria ad ꝓfectionē. g ¶ Intelligi. nā legit in apoc. aq̄ multe ppl̄ multi. Itē aq̄ ꝺ̄ pnia. ℣. di. vj. reſtamentuȝ. qñq; ꝺ̄ ſcriptura. xxij. q. v. ſi paulus. qñq; ꝺ̄ aqua ꝺēpcatio. vt ſaluū me fac ꝛc̄. h ¶ Sine nobis. i. nobis nō ꝓfuiſſe oñdit. qō falſuȝ ſm̄ baȝ. eſt. H enī exꝑſitū hēs

a aliud offerri ñ ſȝ. Illō ꝛo qō
b ꝙ cōplemēto cōtonis: intinctā tradūt euchariſtiā ꝓpꝛis: nec hoc ꝓpꝛium ex euāgelio teſtimonium receperūt. vbi apꝛis corpꝰ ſuū cōmēdauit ꝛ
c ſanguinē. ſeoꝛſū enī panis et ſeoꝛſum calicꝫ cōmēdatio memoꝛat. nā intinctū panē alij chriſtū ꝑbuiſſe nō legim⁹: excepto illo tm̄ diſcipło quē intinctā buccella mgr̄i ꝓdito
d rē oñderet: nō ꝙ ſacr̄i hꝰ inſtitutionē ſignaret. Nā ꝙ ō exꝑſſo botro. i. de vuaꝝ granis ꝓpꝛis cōicat. valde ē oīno cōfuſum. ſȝ ſi neceſſe ſit botrꝰ in
e calice cōpzimat: ꝛ aq̄ miſcea tur: qz calix dñic⁹ (iuxt canonū ꝑcepta) vino ꝛ aq̄ ꝓmixtꝰ ꝺ̄ offerri. ꝙ videm⁹ in aqua
g ꝓpꝛia ītelligi: ī vino ꝛo oñdi ſāguiē chriſti. Ergo cū ī calice: vino aq̄ miſceē: chriſto populꝰ adunatur: ꝛ credētium plebs ei in quē credit: copulaꝫ ī ūgit. ꝙ copulatio aq̄ ꝛ vini: ſic miſceē in calice dñi:
h vt mixtio illa nō poſſit ſeparari. Nam ſi vinū tm̄ ąs offerat: ſanguis chriſti ī cipit eē: ſine nob. ſi ꝛo aqua ſit ſola: plebs ī cipit eſſe ſine chriſto.
i Ergo qñ botrꝰ ſolus offerē: k ꝙ vini efficiētia tm̄ deſignatur: ſalutꝫ nr̄e ſacr̄m negligitur: qō aq̄ ſignificaꝫ. non. n. ꝑt calix dñi eē aq̄ ſola: aut vinū ſolū: niſi ꝑtrūq; miſceaꝫ. Et ī ō: qz iā ꝓlima ꝛ multiplex

ſ̄. e. di. ſicut. l ¶ Qñ botrꝰ. h vic̄ rñdere ꝛre ꝗſtiōſ. vbi inuiꝫ ꝙ ſic ipi ꝙ botrū offerebāt ſolū vinuȝ offerre videbanꝫ. ita ꝙ pānū intinctū lauabāt. ipam aquā offerebāt. vñ ℣ euāgelicā formā offerēres nō ꝓficiebant. ꝺ aūr ſi aq̄ ſapoꝛē vini admittat ex

maioꝝ manauit ſnīa. oīs deinceps talꝫ erroꝛ atq; ꝓſumptio ceſſare ꝺ̄z: ne ꝓſuꝫ ꝛ īoꝛdiata cōpago: ſtatū ꝛitatꝫ eneruet: ꝛ iō nllī deſcepſ erit licitū aliud ī ſacrificijs diuinis offerre: niſi (iuxta antiq̄ rū ſnīaȝ) ꝓcilioꝝ panē tm̄: et calicē vino ꝛ aq̄ ꝓmixtuȝ. decetero aliꝫ ꝙ ꝓceptū ē faciēs: tādiu a ſacrificādo ceſſabit: ꝙdiu legitīa pnīe ſatiſſactione cozrectꝰ: ad gradꝰ ſui officij redeat qō amiſit. ¶ tem alexāder papa. v. a petro.

Nulla oblatio cozpł ꝛ ſāguini chriſti cōparari valet.

m n ¶ Nihil ī ſacrificijs maiꝰ eſſe ꝑt: q̄ corpus ꝛ ſanguis chriſti: nec vlla oblatio hac potioꝝ ē: ſȝ oēs hec ꝓcellit. q̄ pura ꝓſcia dño offerenda eſt: ꝛ pura mēte ſumēda: atq; ab oīb⁹ venerāda: ꝛ ſic potioꝝ ē ceterꝫ: ita potiꝰ excoli ꝛ venerari ꝺ̄z. ¶ tē innocēti⁹ papa decētio eugubino ſalutē.

Ante cōfecta myſteria: pacē nō debem⁹ offerre.

o ¶ Pacē igitꝫ aſſeris añ cōfecta myſteria: q̄ſdā populis impartiri: vł ſibi inter ſe ſacerdotes tradere: cuȝ pꝰ oīa (q̄ apire ñ debeo) pax ſit neceſſario indicēda: ꝓ quam ꝓſtet ꝓpł ad oīa q̄ myſterijs agunt: atq; ī eccīa celebꝫ:
p pbuiſſe aſſenſuȝ: ac finita eē:
q pacꝫ ꝓcludēt ſignaculo demōſtrent. ¶ tē calixꝰ papa.

ſtinc. v. manus. ratione vtilitatis. j. q. j. interrogo.

Pacē. apire. q̄ ſcz ſecrete agunt in canone. vel nō debeo. id eſt nō poſſum. nā quedā ſunt ibi q̄ non poſſet humanus intellectus aperire. j. q. j. multi.
p ¶ Prebuiſſe. ſ. di. j. eꝑs. deo. ꝛ nō ꝙ ꝓ oſculuȝ conſentit quis aliꝫ. vt dixi. lxiij. diſt. cum hadrianus.
q ¶ Demonſtrent. nō tamen in miſſa defunctoꝝ dat pax. qz iam non ſunt in ꝑturbatione huius mundi. ſed quieſcunt in domino/nec inter monachos. quia mūdo mortui ſunt. ij. q. vij. placuit. xxj. q. j. placuit.

unde nō ex vino talē admittit ſapoꝛē. iō ꝙ nō cōſecrabiſ ī ſanguinē. ꝛ ꝙ hec here ſis ſit. ē ar. xxiij q. iij. quidam. ℣. aquarij
k ¶ Efficiētia. i. vini materia. dicūt c̄ꝺā ꝙ hic incipit repꝛobatio ꝛrī erroꝛis. qō nō credo. ſȝ ē ꝓſecutio tertij. ſȝ inferꝰ repꝛobat ꝛrꝰ ibi. ꝛ ideo.

Nihil in ſacrificijs. de ſuſcipiendi reuerentia ꝛ ꝓſecrādi ꝛ tractādi a/giē vſq; ad illud c. ſacerdotū. ſ. in xxij. capitulis.
m ¶ Mal⁹. ꝑter charitatez. q̄ cū nō fit in ſacrificijs. plus ꝓferē ꝙ corpus.
n ¶ Q̄ corpuſ. i. nulluȝ ſacr̄m. digniꝰ ē iſto. q̄ntum in ſeipſo ē. Quartuo ei modis vnuȝ ſacr̄m digniꝰ ē alioſcz ratiōe efficacie. vt baptiſmus. ꝺ pe. di. vij. nullꝰ. rōne ſanctitatis vt euchariſtia. j. q. j. multi/ratiōe ſignificationis. vt ꝓiugiū. ex. de bigamis. ꝺbitū xxvj. diſ. acutiꝰ. c̄ꝺā tū r̄mouer̄t iſtū modū ratione cōſecrentis. vt confirmatio ℣. di

o

a Præcta cõicent. q3 corp9 ⁊ sanguinẽ mistrãt. nã laici ter in ãno tm̃. ſ. ꝛ. seculares. vel ℌ ẽ antiquũ nã ℌ hodie viꝺ3 relictũ arbitrio cuiusliber. ſ. ꝛ. ẽ. ẽtidie. ĩmo hodie semel in ãno oẽs debẽt. cẽ de pe. ⁊ re. omis.

b Rab eodem Elatũ. sacrificia. innuit ex ℌ. c. q vno die nõ pũt plura sacrificia celebrari in vno canone. ſz tu dic hoc solũ ℌ repꝛobari. nõ totiens sumere q̃tiẽs cõficitur. nõ ℌ plurima dici de duobus. q3 plura nõ licet. ſ. di. j. sufficit. nisi in natiuitate. ſ. dis. j. nocte. isti de iure pso. in fi.

c Qua se. ſ. xxv. q. ij. ita nos ſ. xvij. q. iiij. frater. xij. q. ij. ⁊ et humanis.

d Anno. ſ. di. lxxiij. epus.

e Totiens. sicut lex dic in abolitione. ij. q. iij. ꝓuaricatoꝝ. ⁊ tot denũciatiões debent fieri. q̃t opera edificanꝫ. ff. ꝺ op. no. nun. ꝺ pupillo. ℌ. si pl̃imũ

f 1. Cor. 10 Omnim9. porꝛiõe. i. spẽ pãis q̃ tm̃ sacꝛ corp9 sigficat

g Calice. i. a specie vini que significat sacruꝫ sanguinem.

h Aut intelligra. i. itegre. sub vtraq3 eni specie christ9 itegre sumitur. ⁊ ℌ intelligo de ꝑficiente nã infirm9 vl̃ sanus in necessitate sine vino corpus sumere põt.

i Quia diuisio ℌ ꝺ speciew ipis intelligitur. Im possibile est enĩ corpus christi sine sanguine sumi. ⁊ viceuersa. siue enĩ specie panis siue vini q̃s sumat vtrũq3 sumit. ⁊ dicunt hic duo sacꝛa ⁊ vnũ ꝑpter vnũ ꝓrentiꝛ reuera eni sunt ibi plura sacꝛa. nã accidẽtia panis sunt tm̃ sacꝛm corꝑis christi. ⁊ accidẽtia vini sunt tm̃ sacꝛm sanguinis christi. sꝫ certe sub specie panis est corpus et sanguis christi. imo totus ẽ christ9. silr sub specie vini. nõ tamẽ ibi est duplex sumptio corꝑis ⁊ sanguis christi. nec superfluit hec vel illa sumptio. sicut licet comedã in vno

Ecclĩasticis liminib9 careat mĩster: q̃ post ꝯsecrationẽ cõ

a Pter/municare cõtẽnit.

Pacta ꝯsecratiõe oẽs cõicent: q̃ noluerit eccl̃iasticis carere liminib9. sic enĩ etiã apli statuerũt: ⁊ sctã romana tenet eccl̃ia. Ẽ ex ꝓci. toletano. xij.

Quisq3 sacerdos q̃tiẽs missaꝝ celebrat: totiẽs sacrã cõionẽ pcipiat.

b Elatũ est nob q̃ sdã ex sacerdotib9: ñ tot vicib9 cõionis sctẽ gr̃az sumere: q̃t sacrificia in vno die videnꝫ offerre. ſz si in vno die pl̃ima deo offerũt sacrificia: oĩb9 se ob/latiõib9 a cõione suspendũt: ⁊ i sola tm̃ extrema sacrificij oblatiõe: cõionis sctẽ gratiã sumũt: q̃si nõ sit illis totiens xo ⁊ singl̃ari sacrificio participã dũ: q̃tiẽs corꝑis dn̄i nr̄i iesu christi ĩmolatio fctã ꝓsterit. Nam ecce aplus dicit. Nonne qui edunt hostias: participes sunt altaris? certuꝫ est q hi q̃ sacrificãtes nõ edũt: rei sẽ dn̄ici sacr̃i. Quicunq3 q̃ sacerdotũ: deinceps diuĩo altario sacrificiũ oblaturus accesserit: ⁊ se a cõione c suspẽderit: ab ipa q̃ se indecẽ d ter ꝓabit gr̃a cõionis: ãno vno repulsuꝫ se nouerit. Nã q̃le erit sacrificiũ: cui nec ipe sacrificãs particeps esse dignoscit. Ergo modis oĩbus tenẽdũ est: vt q̃tiẽscũq3 sacrificans: corp9 ⁊ sanguinez dn̄i nr̄i iesu christi ĩ altario ĩmo/

e lat: totiẽs ꝑceptiõis corꝑis ⁊ sanguinis dn̄i nr̄i iesu christi participẽ se ꝑbeat. Ite gela. papa maiozico ⁊ iohan. epis

Corp9 christi sine ei9 sãguĩe sacerdos nõ debet accipe

f Omperim9 aũt q ꝺã sũpta tm̃imõ corꝑis sag cri ꝓrtione: a calice sacrati cruoꝛ3 abstineãt: q̃ ꝑculdubio (qm̃ nescio q̃ suꝑstitione h docenẽ astrigi) aut itegra sacramẽta pcipiãt: aut ab integris arceanꝫ. q3 diuisio vni9 eiusdẽq3 mysterij: sine grãdi sacrilegio nõ ꝑt puenire Ite augustin9. Eucharistie cõionẽ q̃ q̃tidie accipit: nec repꝛehendit nec laudat

i Uotidie eucharistie cõionẽ accipe: nec laudo: nec vitupero. oĩb9 tñ dñicz dieb9 m cõicandũ hoꝛtoꝝ: si tm̃ mẽs in n affectu peccandi est: grauari magꝭ dico eucharistie ꝑcepti o one q̃ purificari. et iõ q̃uis q̃s pctõ moꝛdeaꝫ: peccãdi tm̃ decetero nõ hẽat voluntatẽ. ⁊ cõicatur9 satisfaciat lachrymis ⁊ ꝺonib9. ⁊ ꝑfidens de dn̄i miseratõe: accedat ad eu charistiã intrepid9 ⁊ secur9. sed hoc de illo dico: quẽ moꝛtalia peccata ñ grauãt. Idẽ. p Si dixerit quispiã: nõ quotidie accipiendũ eucharistiaz: alius affirmat q̃tidie. faciat q vnusq3q3 qꝺ ꝑm fidẽ suã pie r credit faciendũ. neq3 enĩ litis gauerũt inter se: aut q̃q3 eoꝝ se alteri ꝓposuit: zacheus

tali pctõ. nisi sit. g in tali ꝓpositu. nũq3 debet accipe corp9 christi. n Grauari. ſ. e. di. j. sctã. xij. q. ij. ꝺbus. ⁊. c. cũ grauia. o Purificari. ⁊ ita cũ vni ẽ sacrificẽ. aliꝫ ẽ mortifeꝛ. vt. ff. ad. l. aql. l. q̃ actiõe. ℌ. sicꝫ eꝝ de ꝑscrip. qm̃ oĩe. j. q. j. ℌ. opponit. ℌ. ipa eni sal9. p Quotidie. nã facile ñ sẽ ista attribuẽda. vt ꝺ pe. di. j. nõnulli. q Scõm fidẽ. i. ꝑsciam. eꝝ de ꝑscrip. qm̃ oĩe. r Litigauerũt. i. fuerunt ꝓrarij.

s Jnẽ se. ar. q qñq3 eq̃ in sꝰficie videntur ꝓriari

prandio ⁊ ante potũ ⁊ post. nõ tñ dicoꝛ bis comedere nec sꝰfluę sumit sub vtraq3 specie. naz ſpecies panis ad carnẽ. ⁊ species vini ad aiam referẽt. cũ vinũ sit sacramẽtũ sanguinis. in q̃ est sedes anie. Jõq3 sumit sub vtraq3 specie. vt significet. q vtrũq3 christ9 assumpsit carnẽ ⁊ aiam/et q tã anie q̃ coꝛpozi participa/tio valeat. vnõ si sub vna tm̃ specie sumeret. ad tuitionez alteri9 tm̃ valere significaret. hec tñ ꝓpositio nõ ẽ ꝓcẽdenda. vinũ trãssubstãtiat in coꝛpus. nec iste panis trãssubstãtiatur in sanguinẽ ſz potꝰ pãis tm̃ trãssubstãtiat in carnẽ ⁊ vinũ tm̃ in sanguinez. tñ vbicũq3 est caro ibi ẽ sanguis. ſz caro ẽ ibi ꝑ trãssubstãtiationẽ ⁊ sanguis ꝑ ꝯiũctionẽ. sicut aia est ibi ꝑ vnionẽ nõ ꝑ trãssubstãtiationem.

k Vni9. sic ⁊ pupill9 necesse hz oia noia q̃ tuoꝛ fecerat rata hr̃e vl̃ oia respuere. ff. de ad. tu. cũ querit. xij. q. ij. q3 cognouim9. ff. de ꝓcu. i cãe.

l Uotidie. nec vitupero. hoc dic augs. ignozãs meꝛtes sumẽtiũ. vꝛ sint digne tanq3 q̃ mẽrẽ alteri9 videre nõ poterat ij. q. v. cõsuluisti m Mẽs i affectu. ſz q̃ nõ dicis q mẽs ẽ sine affectu peccandi. credo q̃ qñ ꝓpo Luc. 19 nit firmit̃ abstinere a q̃libz moꝛ

hūt eāde effectū. si. ꝑ. xxij. q. ij. btūs. ꝑ. viij. q. j. sc̄ptur ꝑ. xiij. q. j. qō debeᷓ. ꝑ. xxiij. q. v. pdest. ꝛ. q. j. nolite. ꝑ xxv. q. v. ad sedē. ar. diuersaꝝ sniaꝝ neutrā reprobari

a ¶ Jꝭienscūq; effundiᷓ. i. (viij. q. j. in scripturis significat effundi. b ¶ Sanguis. i. in cōmemoratione effusiōis ipius offert. ꝑ. e.

Mat. 8 Luc. 7 iteratur. i. Jꝭiens cūq; fit cōmēoratio sanguinis christi.

c ¶ Debeo. id ē debeo sp ꝓparare me habilem ꝛ dignū ad accipiendū. vt. ꝑ. e. non iste.

Exo. 16. Sap. 16 d ¶ Jn nō sūt. ex cōicet. i. dignus excōicari. oīe eni mortale pctm dignū ē excōicatiōe. vt. ꝑ. xj. q. j. illi qui. ꝑ. xj. q. iij. nullꝰ sacerdotū. xxij. q. j. c. ylti. vel excōicetur in sacramētis. als tm ꝓ cōtumacia pōt ds excōicari. xj. q. iij. certum.

e ¶ Et si nō. ni. si forte. tūc idipm etiā abstinere pctm est. ꝑ. e. siquis intrat.

f ¶ Et natali. l' nisi rone pnie in iuncte in ill' diebus a cōione cessare teneatur. vt xxiij. q. ij. c. admonere. alij dicūt tm i pascha esse ꝑceptū. ex ō pe. ꝛ re. omnis.

g ¶ Quibusdā demōstrat sic olim. mō sic ñ est. sed monachi faciunt.

h ¶ Recōciliē. tur. finita pnia. vt. ꝑ. xxvj. q. vj. sicḡ de corpe. vt ꝙsuetudini ḡrū dā eccl'iaꝫ allud. it. ꝛ fm ꝙmū i tellectū illō ē expressiuū veritaᷓ sicut illud Johannis. j. Quasi vnigeniti ꝛc.

i Jꝭs. ꝛ ꝑ luxuria. i. superstitione sua credens forte nō esse cōicandū. xxviij. q. j. idolatria. vel. i. ꝓ luxuriosa vita sua sine qua pauci di. l. quia tua.

k ¶ Proijciendum. cur arguitur vnde cōmendari deberet. quia ꝑ peccatis suis abstinet a corpore christi sed non arguitur. qz temperat se a mortali peccato. sed quia in delictis luxuriando incorrigibilis deꝓhendit. de pe. dist. sunt qui arbitrantur.

l ¶ Donec penitentiam. ꝑ. e. hi qui.

Eculares. nō credanᷓ nisi ob hūilitatē vel delicti consc̄entiaꝫ ab stineant. ſz baz. dixit semel in anno ꝑceptum esse cōmunicare quo ad laicos. vl' dic hoc in clericis illud in laicis. naz vita clericoꝝ dz eē religiosioꝝ q̄s laicoꝝ. ꝑ. di. iij. deniq;. m

Jj qui. cōicare. i. si dicunt se tales esse q̄ nō sunt digni cōicare. ſ. ꝓpter conscientiam criminum.

o ¶ Qz si nō cōmunicant. i. si digni non sunt.

p ¶ Communicant. id ē dignos se cōmunione fecerunt. i. si se tales dicunt q̄ sūe communione digni.

q ¶ Abstineāt. id est remoueantur.

q ¶ Abstineāt. i. si alijs temporibus. non tamen illis temporibus abstinēāt. scz pascha. pentheoste. natali domini.

martini pape. Proijciatur ab eccl'ia: q̄ a cōione sacramēti se ꝓ luxuria sua auertit.

t Jꝭs intrat eccl'iaꝫ dei: ꝛ sacras scripturas audit: ꝛ ꝓ luxuria sua auertit se a cōione sacr̄i: et in obſuandis ministerijs declinat ꝓstitutā regulā disciplinę: istum

k talē ꝓijciēdū de eccl'ia catho/

l lica esse decernim⁹: donec penitētiā agat: ꝛ oñdat fructuꝫ pnie sue: vt possit cōione ꝑceꝑta indulgētiam ꝓmereri.

Jtē ex ꝓcilio agathensi.

Mō habeanᷓ catholici: qui his trib⁹ tpib⁹ cōicare desi/

m Eculares q̄ in nunt. natali dñi: pascha: pentheoste non cōicauerint: catholici nō credanᷓ: nec inter catholicos habeanᷓ. Jtē ex cōcilio toletano. Corripiantur q̄ in eccl'ia cōicare contē/

n Jj q̄ intrant eccl'esiā dei: ꝛ deꝓhēdū/ nunt. tur nūq̄ cōicare: admoneāᷓ:

o q̄ si nō cōicāt: ad pniaꝫ accedāt. si cōicāt: nō semp abstineāt. si nō fecerit: abstineāt.

Item ex ꝓcilio elibertano.

Ante sc̄tām cōionez: a ꝓpria

p Omnis hō ante sacram cōionē a ꝓpria vxore abstinere dz trib⁹: aut quattuor: aut octo diebus: nec inᷓ catholicos cōnūerabit: q̄ i istᷓ videlicet tpib⁹ pascha: pētheoste: ꝛ natali dñi ñ cōicauerit.

Item sergius papa ait.

Quare tres partes fiant ex corpore christi.

q ¶ Abstineāt. a communione.

vel abstineantur. id est excōmunicentur.

r Omnis homo. abstinere quantum in se est. vt nō exigat. exactus tamē reddere debet quilibet tē/ pore. vt. xxxiij. q. v. si dicat. non enim ē ꝑceptū quod hic continetur. vt nota. xxxiij. q. iij. vir cum ꝓpria. si. xxiij. dist. c. ylti.

a Triforme ē corp⁹.i.calicē.qꝛ iunctura corpis dñi cū sanguine designat vnionē corpis cū anima.
b Ambulās.i.designat corp⁹ dñi in eo statu in q̄ fuit an passionē.vl designat eccl̄iaz adhuc militantē.
c Finē.hodie nō ſuant.sed due ꝑtes sicce comedūt Prima sicca ꝑ aniabꝫ sctōꝝ ad laudē dei/altera sicca ꝑ illis q̄ sūt in purgatorio/tertia cū sanguine ꝑ illis q̄ sunt in pctō viuentes.B.

d Trib⁹ gradib⁹.i.ministris trium graduum.
e Cōmissa.i.tractanda.
f Sacr̄a.id ē corp⁹ ⁊ sanguis.que sūt sacr̄a vnitatis eccl̄ie.vt.j.e.qꝛ passus.corpus eni christi ⁊ sacr̄m ē ⁊ res sacramēti.vt.s̄.e.in summa.j.e.h est qd̄ dicim⁹.
g Reseruent̄.j.e.di.p̄sbr eucharistiaz.ꝯ.ex̄.de offi.archip̄s.officiū.ꝯ.sed ibi iubetur reseruari ad opus morientium.hic ꝓhibet̄ reseruari ad opus consecrantium.
h Putent.simplices vel ip̄i presbyteri.
i Discere.sed nec species ille alijs cibis ꝑmiscentur.non enim in stomachum descendūt quare per secessum non emittūtur.licet enim ex ipsis aliquis reficiatur.ñ tamē incorporatur.nec in stomachum descendit.nec per secessum emittitur.interdū enim odore recreatur homo qui tamen nec in stomachum nec in decessum dirigit̄.dici potest.ꝙ species bene descendunt in stomachum.nam aliter quō euomentur.j.e.siquis ꝑ ebrietatem.vñ forte ꝑ sudorem emittitur de corpore.[redacted]
k Per aqualiculos.i.ꝑ occultos meat⁹.ꝟ.Pinguis aqualiculus protento sesquipede extat.
l Clerico.aliene iurisdictiōis.⁊ sic nō ē ꝯtra.j.e.nō prohibeat.

Qui scelerate.quod dilectus.ironice dicit m
n Probet.i.examīet l purget.i.purgatū se vel ꝓbatū reddat.viij.q.j.in scripturis.
Timorem.s.domini.

a Triforme est corp⁹ dñi: ps oblate ī calicē missa: corp⁹ christi.qd̄ iā resurrexit: mōstrat.ps comesta: ambulās adhuc sup terrā.pars ī altari vsqꝫ ad misse finē remanēs: corp⁹ ī sepulchro.qꝛ vsqꝫ ad finē secl̄i: corpa sctōꝝ in sepulchrꝭ erūt. Itē ait clemens papa. A q̄bus sunt cōtractanda sacr̄a dominica.
d e f Trib⁹ gradib⁹ cōmissa sūt sacr̄a diuinoꝝ secretorū.i.p̄sbro: diacono: ⁊ ministro: qui cū timore ⁊ tremore clericoꝝ: reliq̄as corpis dñi custodire fragmētoꝝ debēt.
Idem. Tanta ī altario certe holocausta offerant̄: q̄nta ꝓpl̄o sufficere debeāt: ꝙ si remāserīt: in crastinū nō reseruent̄: sꝫ cū timore et tremore clericoꝝ ⁊ diligētia ꝯsumāt̄. q̄ aūt residua corpis dñi: q̄ in sacrario relicta sūt ꝯsumūt: nō statim ad accipiēdos cōmunes cibos ꝯueniāt: ne putēt̄ sctē portiōi: miscere cibū: q̄ ꝑ aq̄liculos digest⁹: ī secessuꝫ diffundit̄/si igitur mane dñica portio editur: vsqꝫ ad sextā ieiunēt ministri: q̄ eam ꝯsūpserūt.⁊ si tertia vel q̄rta hora accepint: ieiunent vsqꝫ ad vespas.sic secreta sctīficatione et̄na custodiēda sūt sacramēta. Precipim⁹ etiā: ne vnq̄ꝫ extero clerico eccl̄ie: siue laico: de fragmētis oblationū christi ad mēsaꝫ ponat̄.

vnde scis tu: q̄ passim sanctuarij panes īdignis impēdis? vñ nosti si a ml̄ierib⁹ mundi sūt? Hinc ⁊ dauid ab abimelech sacerdote int̄rogat⁹: cū panē sibi ad comedendū posceret: cū se mūdū añ triduū ꝓfiteret̄: panes ꝓpositionis māducauit. Itē isidorus.
Inficiunt̄ nō mūdant̄ scelerosi q̄ cōicare nō desinunt
m Qui scelerate viuūt ī ecclesia: ⁊ cōicare nō desinūt: putantes se tali cōione mūdari: discāt nil ad emūdationē ꝓficere sibi: dicēte propheta. Quid est: qd̄ dilect⁹ me⁹ fecit ī domo mea scelera multa: nūq̄d carnes scē auferūt a te malicias tuas? ⁊ apostol⁹.ꝓbet inq̄t se hō: ⁊ sic d̄ pane illo edat: ⁊ de calice bibat. Itē ex.viij.synodo basilius ep̄s dixit.
Damnationem non salutem acquirūt: qui indigne sacramentis christi cōmunicant.
o p Timorē docet nos apl̄s dicēs. Qui māducat ⁊ bibit indigne: iudicium sibi māducat ⁊ bibit.fidez ꝟo edocet nos ſmo dñi dicens: q hoc ē corp⁹ meū: qd̄ ꝑ multꝭ dat̄.hoc facite in meā cōmemorationē.⁊ apl̄s de vnigenito dei filio. humiliauit semetip̄z: fact⁹ obediēs vsqꝫ ad mortē: mortē aūt crucꝭ. Cū eī aīa hꝫ fidē: his dictꝭ cōsiderat magnificētiā gl̄ie ip̄i⁹: ⁊

p Docet.hec tria debet hr̄e.q̄ vult accipe corpus christi.timorē.fidē.⁊ dilectionem.
q Corpus.solet q̄ri q̄d demōstretur ꝑ h̄ ꝓnomen hoc.aut panis aut corpus christi.pāis nō.qꝛ ille nō ē corp⁹ christi. Itez nec corp⁹.qꝛ nō videt̄ ꝙ añ totius forme ꝓlationez fiat trāssubstantiatio.ad h̄ dico ꝙ ꝑ hāc dictōez hoc nihil demōstrat̄.nā ip̄a materialr̄ ponit̄ ibi Sꝫ h̄ q̄ro q̄lit̄ ꝑ dictionē nihil significantez fiat trāssubstātiatio. itez dñs vtebat̄ significatiue voce illa.⁊ nos vtimur materialit̄. ꝗ nō facim⁹ ea q̄ ip̄e fecit qd̄ fieri dꝫ.s̄.e.scp̄tura. h̄ oꝫ ꝙ magꝭ operetur fides q̄ꝫ rō differēdi. quia fides nō hꝫ meritū.s̄.de pe.dist.iiij.in domo/ad h̄ dico ꝙ ea vis data ē ip̄is ꝟbis ꝙ ad eoꝝ ꝓlationē fiat transsubstātiatio.j.e.accipite.[redacted]

1.Re.21
Hiere.9
1.Coꝝ.11
1.Coꝝ.11
Math.26
Mar.14
Luc.22
1.Cor.11
Philip.2

Itē q̄d siq̄s ꝓferret ꝟba hec post mortem christi ante resurrectionē.ꝯficeret ne.vid̄r ꝙ nō.qꝛ corp⁹ christi tūc erat mortuū ⁊ inaīatū.ꝗ si trāssubstātiatio tūc fieret.tūc trāsiret ī corp⁹ mortuū ⁊ inaīatū.[redacted] R.nēo potuit añ resurrectiōez ꝯficere corpus christi nisi christ⁹.sic ꝗ data ē forma.vt tm̄ p⁹ resurrectionē h̄ fieret ꝑ illud.h̄ facite ī meā cōmēorationē.iō enī nō cantat̄ missa in illo triduo.⁊ intelligo ꝑ synodo chen.de h̄.lxxv.di.ꝙ a patrib⁹. r Apl̄s.h̄ ꝓbat ꝙ cōicando dilectionē debem⁹ hr̄e s Filio.s.christo.

a ¶ Puto. qz tenemur hos diligere q̄ nos diligūt. vt ex. de testa. cū i officijs. imo nec solū sufficit diligere diligētes se. imo inimicos. xxiij. q. iij. sex sūt dñe. historiam hēs. j. q. j. sicḡ inḡr. b ¶ Tradidit. q̄ ad sufficiētiā nō quo ad efficientiā. ā. de pe. di. iiij. ¶. ita ḡz petā.

c ¶ Dixit. thuribula. alienū. ois ignis alienus dicebaḡ ad sacrificandū p̄ter illū q̄ celit⁹. viij. die de celo erecti tabernaculi missus est. j. q. j. sic. d ¶ Seminate. i. dispḡgite hucc illuc. vt inuenia tis thuribula. e ¶ Quia scrifi/cauerunt. i. pena eis illata p̄ peccatis. fuit exem/pla alijs ne simi/lē penā incurrāt. ita scrificaueṙt. f ¶ q̄ ad exēpluz h. i. penas petō/rū suoz in exem/plā. in alijs sta/tuerūt sacrifficatiōnis offerendo thuribula. vij. q. j. deniqz. B. f ¶ Jn. i. cōtra. g ¶ Et scrificata sūt. ℨ. xiij. q. v. scriptū. ℣ra. abomiabiles di/cunt victime ipi/orū. nō q̄n bona sit ois creatura. ℣a deo dilecta. qz scriptū est. nil odisti eoz q̄ feci/sti. ſz q̄ntū ad of/ferētes. qz p̄aua intēriōe offerūt exemplo chayn. Q̄ aūt dz. mu/nera ab offerēte placuerūt. ℣c. in eo nō reprobanḡ mūera ſz poti⁹ of/ferētiū merita ℣/stituēdo eūvir a dignū. mūera q̄ nō reprobat. sed p̄aua opa opantiū. xc. di. chayn.

admiraḡ nimietatē hūilitatis. quō tant⁹ ac taḷ obedīēs fuit p̄ri vsq̄ ad mortē ꝑ vita nr̄a? puto: qz puocari possit vsq̄ ad effectū ¶ dilectionem ip̄i⁹ ¶ dei p̄ris: q̄ vnico filio nō pepcit: ℟ ꝑ nob⁹ oīb⁹ tradidit illū. talē q̄ fidez ¶ affectū: ꝑpararedz i anio suo is: q̄ panē ¶ calicē dñi percipit. I tē aug. i li. q̄stionū nūer. Mon a q̄ sed ante quē offera/tur: consideradū est.

Dixit dñs ad moysen ¶ ad eleazarū filiū aaron sacerdotē. tollite thuribula aurea e medio exustoz: ¶ ignez alienū hūc semīate ibi. qz sanctificaueṙt thuribula pctō/rū hoz in aīab⁹ suis: ¶ facies laminas ductiles: circūpones altaria: qm̄ oblate sunt ante dñm: ¶ sctificata sūt: ¶ facies in signū filijs isrl̄. Sz notanduz nouo mō dicta sctificata pena eoz: a q̄b⁹ pctm̄ ℟ fuerat ppetratū: qz ꝑ eos exemplū datū ē: q̄ timerēt ceteri. Circūpositōes aūt altari cur ex eis fieri voluit: addidit dicens. qz oblata sūt añ dñm: ¶ sctificata sūt in filijs isrl̄. nō-
k q̄ in eis reprobari voluit: q̄ a taliḃ⁹ oblata sūt: ℟ poti⁹ cogitari ¶ attēdi añ quē oblata sunt. i. añ dñm: vt plus in eis valeret nomē dñi: añ quē oblata sūt. q̄ pessimuz meritū eoz a quib⁹ oblata sunt.

h ¶ Jn signū. ℨ. xv. q. j. mlr. ſz nō ē ℨ. nā ¶ hic ¶ ibi q̄ deliq̄rūt puniti sūt. ſz thuribula nō peccauerūt. nec cū eis petm̄ est. sic̄ cū pecude peccat mlr. fuaḳ ergo ℟ vt fiat in signū pene illate. ¶ pec⁹ occidi iubeḳ ne cum eo alia peccet. p̄terea pecus nō posset duci in aliā formā sicut thuribula. imo ¶ si subtilic̄ inspicias ¶ thuribula destruunḡ cū formā amittant. ar. ff. ad exhi. iulianus scribit. ¶. sed siquis. x. q. ij. ℟ ius. h. ibi vel conflata

i ¶ Reprobari. s. tantū. k ¶ Q̄ a taliḃ⁹. ar. q̄ p̄tui legiū ꝓcessum ab aplico heretico valeat. q̄ falluz est. ℨ. xij. q. ij. alienatiōes. ℨ. xxxij. q. v. ℟ceptuz. ℨ. vij. q. j. facṫ⁹ est. ar. q̄ hereticꝰ plat⁹ acq̄rit ecclie cui pest.

S J ꝑ negligentiā. de sanguie. i. de sacro. sanguis ei christi a corpe christi separari nō valet. q̄ nec stillare nec fluere pōt. m ¶ Jn terrā. j. in tabulaz terre adherēt. vt ptz ꝑ sequens/Sed nunq̄d sacro cadente cecidit ibi corp⁹ ¶ sanguis dic q̄ sic. ¶ tādiu credas ibi eē corpus ¶ sanguinē. q̄diu apparuerint ibi accidentia. cūvo ppē rasurā nō apparuerint dic ibi nō esse/Sz nūquid humor cadit in terrā. nō. ſz obij/cit cum sola accidentia maneant ibi. ſz accidentia nō hñt pondus. qz solū corp⁹ hz pōd⁹. q̄liḃ⁹ ḡ dicūtur accidēria cadere cū nō habeant pond⁹. Sed dic q̄ pōderosi/tas adhuc manet cū accidēri/bus alijs. et tñ nihil ē ibi pōderosum. Jtez ℟m h. ¶ baz. accidentia reddūt locuz humidū ¶ rubeum ex. de celeb. miſ. cū marthe. ¶. ꝓterea.

n ¶ Peniteat. hec pnia erit. vt tot diebus ieiunet ¶ tot diebus abstineat a sacramentoz coione. vt. xlv. di. c. ij.

o ¶ Ad aliud. i. lintheū. sed p temeritatem sumentis.

p ¶ Sumatur. in calice. ¶ ita si quid turpe in calicem cadat. non teneoz accipere. h. ¶. b.

S Jdo ꝑ ebrietatē. eucharistiā. i. sacm̄ eucharistie. i. corp⁹ christi. q̄ ē spēs panis. ℨ. e. nō ē iste pāis.

r ¶ Peniteat. hoc ad canelam positū est. xxxiij. q. ij in lectū. vel qz non debuit sumere cū esset infirmus. et ita fuit in culpa. ff. ad. l. aquil. idē iure. ¶. mulionē/ vel qz non debuit statim comedere cibum vulgarē. vt. ℨ. e. in tribus. alias infirmitas excusat. arg. ℨ. dist. v. ad eius. ¶ dist. vj. testamentum. similis penitentia impo/nitur in alio casu. xxj. q. iij. si quis eoz.

E Ruenit. ¶ quibus. s. feminis.

a ¶ Prohibēt.ꝫ.di.v.ad eꝝ. b ¶ Per semetipsū. vel p diaconū si necesse est.vt.xciij.dist.presente.vl p/ latum catholicum.xxiij.q.j.cepit.

c ¶ Acerdotū.missa.exquo p cōtrariū colligit q alio tpe posset ingredi ps byteriū.xxxij.di. hospitiolum.

d ¶ Nstitutio missarum. oñdit q missa ñ dz celebrari aliꝫ qꝫ in metropoli/tana eccia Solz ḡri. ḡre instituta fuerūt sacra cuz absqꝫ eisdē deus posset hūano generi vitā eternā gratis donare. R.criby de causis .ppter humilitatē. eruditio/nē.exercitatioēz Propē humilitatē.vt dū hō ex dei pcepto se rebus sensibilibus seu inferioribꝫ reuerenē subijcit. ex hac obediētia apud deū magis mereat. ij.q.vj. q se scit. Propē eruditionē. vt p id qō videt fore in specie visibili ad inuisibilē veritatē.q int9 est agnoscēdā mēs eruditatur .j.e.q corpus.ꝟsi.fide. Propē exercitationē.qz cum hō ociosus eē nō debeat. ꝓponit ei vtilis z salubris exercitatio in sacramēris.vt vanā z noxiā declinet occupatioēz Juxta illud. sp aliqd facito zc. .j.dis.v.nūqꝫ.h. z alibi.ociositas z voluptas zc. eꝛ.de renun.nisi cū pdē.§.vez.

e ¶ Per semetipsū. vel p diaconū si necesse est.vt.xciij.dist.presente.vl p/ latum catholicum.xxiij.q.j.cepit.

f ¶ Acerdotū.missa.exquo p cōtrariū colligit q alio tpe posset ingredi ps byteriū.xxxij.di. hospitiolum.

g ¶ Nstitutio missarum. oñdit q missa ñ dz celebrari aliꝫ qꝫ in metropolitana eccia Solz ḡri. ḡre instituta fuerūt sacra cuz absqꝫ eisdē deus posset hūano generi vitā eternā gratis donare. R.criby de causis .ppter humilitatē. eruditionē.exercitatioēz Propē humilitatē.vt dū hō ex dei pcepto se rebus sensibilibus seu inferioribꝫ reuerenē subijcit. ex hac obediētia apud deū magis mereat. ij.q.vj. q se scit. Propē eruditionē. vt p id qō videt fore in specie visibili ad inuisibilē veritatē.q int9 est agnoscēdā mēs eruditatur .j.e.q corpus.ꝟsi.fide. Propē exercitationē.qz cum hō ociosus eē nō debeat. ꝓponit ei vtilis z salubris exercitatio in sacramēris.vt vanā z noxiā declinet occupatioēz Juxta illud. sp aliqd facito zc. .j.dis.v.nūqꝫ.h. z alibi.ociositas z voluptas zc. eꝛ.de renun.nisi cū pdē.§.vez.

h ¶ Acerdotū.missa.exquo p cōtrariū colligit q alio tpe posset ingredi ps byteriū.xxxij.di. hospitiolum.

i ¶ Nstitutio missarum. oñdit q missa ñ dz celebrari aliꝫ qꝫ in metropolitana eccia Solz ḡri. ḡre instituta fuerūt sacra cuz absqꝫ eisdē deus posset hūano generi vitā eternā gratis donare. R.criby de causis .ppter humilitatē. eruditionē.exercitatioēz Propē humilitatē.vt dū hō ex dei pcepto se rebus sensibilibus seu inferioribꝫ reuerenē subijcit. ex hac obediētia apud deū magis mereat. ij.q.vj. q se scit. Propē eruditionē. vt p id qō videt fore in specie visibili ad inuisibilē veritatē.q int9 est agnoscēdā mēs eruditatur .j.e.q corpus.ꝟsi.fide. Propē exercitationē.qz cum hō ociosus eē nō debeat. ꝓponit ei vtilis z salubris exercitatio in sacramēris.vt vanā z noxiā declinet occupatioēz Juxta illud. sp aliqd facito zc. .j.dis.v.nūqꝫ.h. z alibi.ociositas z voluptas zc. eꝛ.de renun.nisi cū pdē.§.vez.

k ¶ Acerdotū.missa.exquo p cōtrariū colligit q alio tpe posset ingredi ps byteriū.xxxij.di. hospitiolum.

l ¶ Nstitutio missarum. oñdit q missa ñ dz celebrari aliꝫ qꝫ in metropolitana eccia Solz ḡri. ḡre instituta fuerūt sacra cuz absqꝫ eisdē deus posset hūano generi vitā eternā gratis donare. R.criby de causis .ppter humilitatē. eruditionē.exercitatioēz Propē humilitatē.vt dū hō ex dei pcepto se rebus sensibilibus seu inferioribꝫ reuerenē subijcit. ex hac obediētia apud deū magis mereat. ij.q.vj. q se scit. Propē eruditionē. vt p id qō videt fore in specie visibili ad inuisibilē veritatē.q int9 est agnoscēdā mēs eruditatur .j.e.q corpus.ꝟsi.fide. Propē exercitationē.qz cum hō ociosus eē nō debeat. ꝓponit ei vtilis z salubris exercitatio in sacramēris.vt vanā z noxiā declinet occupatioēz Juxta illud. sp aliqd facito zc. .j.dis.v.nūqꝫ.h. z alibi.ociositas z voluptas zc. eꝛ.de renun.nisi cū pdē.§.vez.

m ¶ Acerdotū.missa.exquo p cōtrariū colligit q alio tpe posset ingredi ps byteriū.xxxij.di. hospitiolum.

n ¶ Nstitutio missarum. oñdit q missa ñ dz celebrari aliꝫ qꝫ in metropolitana eccia Solz ḡri. ḡre instituta fuerūt sacra cuz absqꝫ eisdē deus posset hūano generi vitā eternā gratis donare. R.criby de causis .ppter humilitatē. eruditionē.exercitatioēz Propē humilitatē.vt dū hō ex dei pcepto se rebus sensibilibus seu inferioribꝫ reuerenē subijcit. ex hac obediētia apud deū magis mereat. ij.q.vj. q se scit. Propē eruditionē. vt p id qō videt fore in specie visibili ad inuisibilē veritatē.q int9 est agnoscēdā mēs eruditatur .j.e.q corpus.ꝟsi.fide. Propē exercitationē.qz cum hō ociosus eē nō debeat. ꝓponit ei vtilis z salubris exercitatio in sacramēris.vt vanā z noxiā declinet occupatioēz Juxta illud. sp aliqd facito zc. .j.dis.v.nūqꝫ.h. z alibi.ociositas z voluptas zc. eꝛ.de renun.nisi cū pdē.§.vez.

o ¶ Acerdotū.missa.exquo p cōtrariū colligit q alio tpe posset ingredi ps byteriū.xxxij.di. hospitiolum.

p ¶ Nstitutio missarum. oñdit q missa ñ dz celebrari aliꝫ qꝫ in metropolitana eccia Solz ḡri. ḡre instituta fuerūt sacra cuz absqꝫ eisdē deus posset hūano generi vitā eternā gratis donare. R.criby de causis .ppter humilitatē. eruditionē.exercitatioēz Propē humilitatē.vt dū hō ex dei pcepto se rebus sensibilibus seu inferioribꝫ reuerenē subijcit. ex hac obediētia apud deū magis mereat. ij.q.vj. q se scit. Propē eruditionē. vt p id qō videt fore in specie visibili ad inuisibilē veritatē.q int9 est agnoscēdā mēs eruditatur .j.e.q corpus.ꝟsi.fide. Propē exercitationē.qz cum hō ociosus eē nō debeat. ꝓponit ei vtilis z salubris exercitatio in sacramēris.vt vanā z noxiā declinet occupatioēz Juxta illud. sp aliqd facito zc. .j.dis.v.nūqꝫ.h. z alibi.ociositas z voluptas zc. eꝛ.de renun.nisi cū pdē.§.vez.

q ¶ Acerdotū.missa.exquo p cōtrariū colligit q alio tpe posset ingredi ps byteriū.xxxij.di. hospitiolum.

r ¶ Nstitutio missarum. oñdit q missa ñ dz celebrari aliꝫ qꝫ in metropolitana eccia Solz ḡri. ḡre instituta fuerūt sacra cuz absqꝫ eisdē deus posset hūano generi vitā eternā gratis donare. R.criby de causis .ppter humilitatē. eruditionē.exercitatioēz Propē humilitatē.vt dū hō ex dei pcepto se rebus sensibilibus seu inferioribꝫ reuerenē subijcit. ex hac obediētia apud deū magis mereat. ij.q.vj. q se scit. Propē eruditionē. vt p id qō videt fore in specie visibili ad inuisibilē veritatē.q int9 est agnoscēdā mēs eruditatur .j.e.q corpus.ꝟsi.fide. Propē exercitationē.qz cum hō ociosus eē nō debeat. ꝓponit ei vtilis z salubris exercitatio in sacramēris.vt vanā z noxiā declinet occupatioēz Juxta illud. sp aliqd facito zc. .j.dis.v.nūqꝫ.h. z alibi.ociositas z voluptas zc. eꝛ.de renun.nisi cū pdē.§.vez.

s ¶ Acerdotū.missa.exquo p cōtrariū colligit q alio tpe posset ingredi ps byteriū.xxxij.di. hospitiolum.

t ¶ Nstitutio missarum. oñdit q missa ñ dz celebrari aliꝫ qꝫ in metropolitana eccia Solz ḡri. ḡre instituta fuerūt sacra cuz absqꝫ eisdē deus posset hūano generi vitā eternā gratis donare. R.criby de causis .ppter humilitatē. eruditionē.exercitatioēz Propē humilitatē.vt dū hō ex dei pcepto se rebus sensibilibus seu inferioribꝫ reuerenē subijcit. ex hac obediētia apud deū magis mereat. ij.q.vj. q se scit. Propē eruditionē. vt p id qō videt fore in specie visibili ad inuisibilē veritatē.q int9 est agnoscēdā mēs eruditatur .j.e.q corpus.ꝟsi.fide. Propē exercitationē.qz cum hō ociosus eē nō debeat. ꝓponit ei vtilis z salubris exercitatio in sacramēris.vt vanā z noxiā declinet occupatioēz Juxta illud. sp aliqd facito zc. .j.dis.v.nūqꝫ.h. z alibi.ociositas z voluptas zc. eꝛ.de renun.nisi cū pdē.§.vez.

u ¶ Acerdotū.missa.exquo p cōtrariū colligit q alio tpe posset ingredi ps byteriū.xxxij.di. hospitiolum.

v ¶ Nstitutio missarum. oñdit q missa ñ dz celebrari aliꝫ qꝫ in metropolitana eccia Solz ḡri. ḡre instituta fuerūt sacra cuz absqꝫ eisdē deus posset hūano generi vitā eternā gratis donare. R.criby de causis .ppter humilitatē. eruditionē.exercitatioēz Propē humilitatē.vt dū hō ex dei pcepto se rebus sensibilibus seu inferioribꝫ reuerenē subijcit. ex hac obediētia apud deū magis mereat. ij.q.vj. q se scit. Propē eruditionē. vt p id qō videt fore in specie visibili ad inuisibilē veritatē.q int9 est agnoscēdā mēs eruditatur .j.e.q corpus.ꝟsi.fide. Propē exercitationē.qz cum hō ociosus eē nō debeat. ꝓponit ei vtilis z salubris exercitatio in sacramēris.vt vanā z noxiā declinet occupatioēz Juxta illud. sp aliqd facito zc. .j.dis.v.nūqꝫ.h. z alibi.ociositas z voluptas zc. eꝛ.de renun.nisi cū pdē.§.vez.

w ¶ Acerdotū.missa.exquo p cōtrariū colligit q alio tpe posset ingredi ps byteriū.xxxij.di. hospitiolum.

x ¶ Nstitutio missarum. oñdit q missa ñ dz celebrari aliꝫ qꝫ in metropolitana eccia Solz ḡri. ḡre instituta fuerūt sacra cuz absqꝫ eisdē deus posset hūano generi vitā eternā gratis donare. R.criby de causis .ppter humilitatē. eruditionē.exercitatioēz Propē humilitatē.vt dū hō ex dei pcepto se rebus sensibilibus seu inferioribꝫ reuerenē subijcit. ex hac obediētia apud deū magis mereat. ij.q.vj. q se scit. Propē eruditionē. vt p id qō videt fore in specie visibili ad inuisibilē veritatē.q int9 est agnoscēdā mēs eruditatur .j.e.q corpus.ꝟsi.fide. Propē exercitationē.qz cum hō ociosus eē nō debeat. ꝓponit ei vtilis z salubris exercitatio in sacramēris.vt vanā z noxiā declinet occupatioēz Juxta illud. sp aliqd facito zc. .j.dis.v.nūqꝫ.h. z alibi.ociositas z voluptas zc. eꝛ.de renun.nisi cū pdē.§.vez.

y ¶ Acerdotū.missa.exquo p cōtrariū colligit q alio tpe posset ingredi ps byteriū.xxxij.di. hospitiolum.

z ¶ Nstitutio missarum. oñdit q missa ñ dz celebrari aliꝫ qꝫ in metropolitana eccia Solz ḡri. ḡre instituta fuerūt sacra cuz absqꝫ eisdē deus posset hūano generi vitā eternā gratis donare. R.criby de causis .ppter humilitatē. eruditionē.exercitatioēz Propē humilitatē.vt dū hō ex dei pcepto se rebus sensibilibus seu inferioribꝫ reuerenē subijcit. ex hac obediētia apud deū magis mereat. ij.q.vj. q se scit. Propē eruditionē. vt p id qō videt fore in specie visibili ad inuisibilē veritatē.q int9 est agnoscēdā mēs eruditatur .j.e.q corpus.ꝟsi.fide. Propē exercitationē.qz cum hō ociosus eē nō debeat. ꝓponit ei vtilis z salubris exercitatio in sacramēris.vt vanā z noxiā declinet occupatioēz Juxta illud. sp aliqd facito zc. .j.dis.v.nūqꝫ.h. z alibi.ociositas z voluptas zc. eꝛ.de renun.nisi cū pdē.§.vez.

Sacrificiū.s.species panis z vini.q dr sacrificium. qz sacrificat. f ¶ Jnuisibile.i.signum inuisibile corpus christi. quod est sacrm ecclie.i.q.j. multi. Exrubrica apparet sic legendā esse lram. vt inter hec duo distinguat. g ¶ Sacrū.i.id qō deo offertur

h ¶ Signum.i.signū rei inuisibilis. vel signum rei sacre inuisibilis. i ¶ Sacramentū est.i. non est diffinitio generalis. nā corpus christi nobis inuisibile est sacramentum ecclesie. z ita nō est visibilis forma. potest tamen dici q sit generalis. quia corpus visibile est his saltem qui cum eo sunt. z si non nobis. vel ordinaliter sic. ita q nō agatur de diffinitione. visibilis forma ē sacramentum inuisibilis gratie.

Jgnū est.i. species panis z vini est aliqd qō pter id qō videt aliqd ostendit z innuit. sicut circulus vinū venale. l ¶ Ex se.i. ex forma z cōpositione sui. nā panis fit ex granis puris. sic intelligit corpus christi ex mēbris suis.

Sacrificiū visibile: inuisibile est sacrm.i. sacrum signū. Jtē alibi. Sacrm ē inuisibil' gr'e visibil' forma. tē in lib.ij. de doctrina christiana. Quid sit signum

Jgnū ē res pter speciē quā ingerit sensibꝫ: aliud aliqd faciēs ex se in cognitionē venire. Jtē greg. in omelia paschali ait. Post ꝓsecratiōnē: nō ſba sz species remanet

Species z silitudo illaꝝ rez vocabula sūt: q añ fuerūt. s. panis z vini. vñ i fine cuiusdā misse ozat z dicit Perficiāt in nob qsum9 dñe sacra qō ꝓtinēt: vt q nūc specie gerim9: rez veritate capiamus. Postulat qpe sacerdos vt corpus christi: qō sub specie panis z vini nūc geritur: manifesta visiōe sic̄ reuera est: qñqꝫ capiaē. de q visione dñs i euāgelio sm tohem ait: q diligit me: diligē a patre meo: z ego diligā eum: et manifestabo ei meipm. ꝙuis nō improbabilit' qdaz exponūt ꝫ loco: carnis et sanguinis veritatē ipaz eozūdē efficientiā. i. pctoꝝ remissionem Jtē eusebius emissenus.

Visibiles creature: in christi corpus z sanguinē inuisibilit'

Quia corpus cōuertit&. ablatur9 erat ab oculis: z illatur9 syderi

Species. hoc ad panem. ¶ Et similitudo. i. forma ad vinum.

Vocabula. i. vocantur vocabulis illarum rerum. que fuerūt ante. s. panis z vini. cū ia non sit. scriptura eni specie panis panē. z specie vini vinū. z corpus dominī panē. z sanguinē vinū z caliceꝫ sueuit appellare ppē speciē panis z vini vt ibi. probet se hō. z sic de pane zc. vt. j. c. qz passus. z ibi. ego sū panis viuus zc. de pe. di. ij. h. cū igit'. h. itē dns.

¶ Que añ. i. retinēt. z ita vox in textu rei non amittit significationē. lz res pereat. z sic ē arg. ꝫ eos q dicūt substātiā panis z vini ibi ee post ꝓsecrationē. qz non ꝓuertunt i corpus christi vt dicūt. sz ꝫ eos ē. s. e. nos autē. er. c. panis. sed exponūt q antea fuerūt sola. sed mō non sunt sola. qz ibi iam latet corpus christi. alij dicunt q desinit ibi esse panis et vinū. sed differūt. nā quidā dicūt ipa mutari z cōuerti in corpus christi. alij in nihilū redigi. vl in ꝓmordiales materiā resolui. istis vero ꝛsqꝫ obijcit de forma sapore z colore z alijs accidentib9 in q subiecto sūt. z corpus qdaz dicūt q in aere. alij esse sine subiecto miraculose. nam cedit natura miraculo. eꝛ. de cele. miſ. cū marthe §. j.

¶ Disse. eis q celebrat i sabbo qrtuoꝝ tēpoꝝ septē

¶ Sacerdos. ar. q aliqs añ gre. oꝛones fe/ (bris, cit in missa. aliter eni nō exponerer seipm nec diceret.

Via corpus. necessariū. i. vtile z cō/ gruū. alꝫ necessarium ineuitabiliter. de pe. dis. ij. charitas. aliꝫ cōmoditatis .j. di. v. ne tales.

Joh.14.

a ¶ Sacrm. i. corpꝰ ⁊ sanguinē. qđ ē sacrm ⁊ res sacramēti. b ¶ Cōsecraret. supplez instruerēt i posterꝝ ab aliꝭ ꝓsecrādū. c ¶ Vt colereꝯ. i. cōsecraretur. d ¶ Per mysteriū. i. sub velamīe panis ⁊ vini. ſ. q. ſ. multi. e ¶ In preciū. i. redemptionē nostrā. H. f ¶ Et indeleſ/ſa. i. nō remiſſa ⁊ indeficiens.

g ¶ Currebat. i. feſtinabat redimere nos per paſſionē. iuꝝ illō Exultauit vt gigas ꝛc.

h ¶ Redēptio facta ꝑ chriſtum in cruce.

i ¶ Redēptionis. i. fides paſſionis ꝑ quā redēpti ſumꝰ. l. ꝓdicatio ſacrificiū qđ erat nra redemptio.

Job.6 k ¶ Oblatio. i. corpꝰ ⁊ ſanguis

l ¶ Et pennis qz pꝰ eaz nō erit alia. ex de celeb. miſ. cū marethe.

m ¶ Muneris. i. corpis ⁊ ſanguinis vel ſacrificij.

n ¶ Et ſcrifi/catioe. i. vbis ſignificatiuꝭ. ⁊ impꝛopꝛie dicit repertita. ⁊ ỏz repeti ꝑpē hꝝbū accipite qđ reperitur. nā ñ reperit imo alia eſt forma/nō tñ ꝙ dđa dicūt ꝙ totū illud hꝝ eſt corpus meū ꝛc. hꝝ ē ſanguis meꝰ ꝛc. eſt vna forma/ſz ru dic ꝙ due ſunt. ⁊ ꝙ ad ꝓlationem iſtiꝰ. hꝝ eſt corpꝰ ꝛc. trāſſubſtātiatur panis in corpus/Et ad ꝓlationē iſtiꝰ. hic eſanguis. vinum ꝓuertitur in ſanguinē/Sz obijcit. nōne ibi ante erat ſanguis. exq̄ erat ibi corpꝰ. ſic qz vbicūqz corpꝰ ⁊ ſanguis. ſz nō fuit ibi ſanguis ꝑus ꝙ trāſſubſtātiationē ſed ꝙ mixtionez. vt dixi

o ¶ Couertunt. bñ dicit ꝓuertunt vl (ſ. e. cōperim) trāſſubſtātiant vt aliꝭ trāſeūt vel trāſeāt. ſz nō fiūt nec incipiūt. nihil enī fit vel incipit eſſe corpꝰ chriſti. ꝑ tñ cōcedi. ꝙ de pane cōficiaꝫ vel fiat corpꝰ chriſti. ſicut ỏ agua fit chꝛyſtallus. ſed ſecuriꝰ nō ꝓcedit hoc. ⁊ vbicūqz inuenit panis vel de pane fit vel ꝓficit corpꝰ chriſti. ſic intelligit. i. tranſit in corpꝰ chriſti. ſ. e. panis. vel expone ſic. i. ſub ſpecie pāis vl laret vl incipit eē vl latere corpꝰ chriſti. vbi aū ꝓſecrationē nō erat. ſi enī panis corpꝰ chriſti fieret. ſingul' diebꝰ ei adderet aliqđ qđ ꝑus nō erat. ⁊ ſic ſp augmētaret. Ite qliē vnireꝯ diuinitati iſte panis ⁊ ille. Ite ſi panis ē corpus chriſti. ⁊ aliqđ qđ nō ē natū de ꝛgine. ⁊ ſic aliqđ inaiatū ē corpus chriſti. ⁊ eſt aiatū ⁊ inaiatū. ⁊ non ſolū de ꝛgine habuit originē. Nō intelligas ⁊ ꝙ aliqđ augmētū ſumat ex tali ꝓuerſiōe. nec eo mō ⁊ citꝰ ꝓuertitur i carnē. ſz eſt ibi corruptio. i. deſinit ibi eē ſubſtātia pāis ⁊ vini. nulla tñ generatio. vñ ñ ꝑ dici ꝙ ſit ibi vera trāſſubſtātiatio q̄ntū ad hꝝ vt noua eſſentia ibi generetur.

p ¶ Adoptiuꝰ qz ỏ filij ire fueramꝰ. facti ſumꝰ filij dei. chriſtus aūt nullo mō filius dei adoptiuꝰ ỏz. qz nō ꝑ dici de filio dei. ꝙ ex nō filio facꝰ ſit filius eius.

q ¶ Meruiſti. i. obtinuiſti. q̄ſi tāq̄ ex meritꝭ ꝑ merita miſericordiā a deo gratis ꝓſecutꝰ ſuiſti/vt enī ait aug⁹. in/ſericordie meritū nullū ē. ſi. enī merito ꝓcerꝭ. iuſticia ē nō miſericordia. vel meruiſti. i. dignꝰ fuiſti/vt illud. qz meruiſti portare regē. i. digna fuiſti inuenta.

r ¶ Leſa. i. corrupta labe pec/catorum. vel le/ſa. id eſt ledēda. ſez peccato. quia peccata nos mi/ſeros faciunt. ſ. e. quotidie. Roma.6 2Mach.27

s ¶ Immaculata. in ꝑ valde. i. valde maculata putredine peccatorum.

t ¶ Creditа. ſ. tria commiſſa. r. h.

Q Via paſſus/In ꝑma pre ỏz nobis ideo deū coꝛ v pus ſuū in ſacramēto cōmendaſſe. qz illud ꝑ nobis obtulit paſſioni. ⁊ nos fecit illud corpꝰ. ⁊ dicit qualiter. In ſeđa parte dicit ꝙ ſi hereticꝰ accipiūt corpꝰ chriſti. contra ſe accipiūt. cū iſte panis ſignificet vnitatem. et ⁊ ipſi querūt diuiſionē/In tertia dicit. ꝙ ḣcūqz baptizatus particeps efficit corporis dñi. ⁊ ſi ante decedat q̄z de illo pane edat vel de calice bibat.

ꝑ ¶ Quod etiā fecit. hic ſimpler eſt relatio. nā refertur ad eccleſiam non ad corpus ſuum ſumptum de ꝛgine

Q Via paſſꝰ ē dñs ꝑ nobis: cōmendauit nob in iſto ꝛ ſacro ſanguiez ſuū ⁊ corpꝰ qđ

Q Iſtꝰ nobis miniſtrauit.

de quo ꝓmo ꝑcessit. nō ergo fecit nos corp⁹ suū qō natū est de virgine. ⁊ sumit̄ i altari sub specie panis ⁊ vini. sed fecit nos corp⁹ suū spūale. s. eccl̄iam fideliuꝫ. vt ꝙ. c. cōmēdauit. sed ꝛō dicit spūale. licet ꝓpter de corporalib⁹ partib⁹. s. fidelib⁹. qz partes eiꝰ nō corporali. sed spirituali vinculo charitatis in eiꝰ compositiōe vnīunt̄. Ro. 12. 1. Cor. 12. licz corpora sequestrentur. s. c. hoc sacramentū. imo et ꝑ illud digne sumptum efficimur vnū cum christo etiā in natura. s. c. in ꝯchristo ꝑ.

a ¶ Nosmet ipos. participatione corpis sui fecit nos dignos beatitudie eterna. qua fruī eiꝰ humanitas.

b ¶ Facti sumꝰ ꝑ fidē ⁊ charitatem. ex. de sum. tri. ⁊ fi. ca. damnamus.

c ¶ Per miseri cordiā. i. remissionē peccatorū.

d ¶ In horreo. i. in ecclesia.

e ¶ Dedist̄. in scriptis. vt olim fiebant voce. vt fit hodie. s. di. ii. ij. baptizandi.

f ¶ Cepist̄. ar. s. di. iiij. sine penitētia. sed hoc ī reuerētiā sacrī.

g ¶ Et panis. de corpe ecclesie qō ꝑ dñicū corpus figuratur.

h ¶ Vnū. siue vnū panē ex pluribꝫ granis. siue vnū corpꝰ christi ex pl̄ibꝫ membris purissimis. cuiꝰ figuratū est ecclia sacrosctā. q̄ ex pluribꝫ psonis adunatur.

i ¶ Binum. id est potabile.

k ¶ Mysteriū vnitat̄. i. corpꝰ dñi. qō ē signum vnitat̄. vt. s. e. hoc sacramentum.

l ¶ La dñs. Sed testimoniū. s. di. iiij. nulli ē aliēten⁹ dubitādū: vnūquēqꝫ fideliū: corpis ⁊ sanguis dñici tūc esse participē: qñ ī baptis

a etiā fecit nosmetipos: nam ⁊
b corpꝰ ipi⁹ facti sumꝰ: ⁊ ꝑ misericordiā eiꝰ: qō accepimus nos sumꝰ. Recordami ⁊ vos: qꝫ non fuist̄: ⁊ creati estis: ⁊ ad areā dñicā cōportati est̄: laboribꝫ boum. i. anunciantium euāgeliū triturati estis: qñ cathecumini deferebamini: ī horreo fuabamini: noīa
c vŕa dedist̄: expistis molī ieiunijs exorcismis: postea ad aquā venist̄: ⁊ cōspersi estis:
g ⁊ panis dñicꝰ facti est̄. Ecce
h qō accepistis. quō ꝫ vnū videt̄ esse qō factū ē. sic vnum estote vos diligētes: tenēdo vnā sedē: vnā spem: indiuiduā charitatē. heretici qñ ꝑ accipiūt sacr̄m: testimoniū ꝺ se accipiūt: qz illi ꝗrūt diuisionē: cū panis iste ꝺicet vnitatē. sic ⁊ vinū in multꝫ racemis fuit ⁊ mō vnū est. vinū ē in sua natiuitate: calix pꝰ ꝑssurā torcularis: ⁊ vos pꝰ illa ieunia: post labores: pꝰ humilitatē ⁊ ꝓtritionē in nomine christi: iā tanꝫ ad christi calicē venist̄. ⁊ ibi vos estis in mēsa. ⁊ in calice nobiscum vos est̄. simul enī ꝑ sumimꝰ: simul bibimꝰ: qz simul viuimus. Ytē in ꝺmone de infantib⁹. Ita dñs nr̄ ihesus christꝰ nos significauit: nos ad se ꝑtinere voluit. mysteriū pacis ⁊ vnitat̄ nr̄e in mēsa ꝓsecrauit. q̄ accipit mysteriū vnitatis: ⁊ nō tenet vinculū pact̄: i nō mysteriū accipit ꝙ se: sed testimoniū ꝺ se. ¶ Nulli ē aliēten⁹ dubitādū: vnūquēqꝫ fideliū: corpis ⁊ sanguis dñici tūc esse participē: qñ ī baptis

q. j. scisma. ⁊ c. omnibus. l.

m ¶ Corpis. i. vnitat̄ eccie ꝙ corpꝰ christi significate

n ¶ Significat. nā ipi sunt etiam ipa ecclia. s. xxiij.

Dm frāgit hostia. Hoc totū referas ad species exteriores. ⁊ ꝺm ꝗ dicēs ipa accidētia frāgi ⁊ dare sonitū. Sed nūq̄d añ fractionē totū corpꝰ erat sub quali bet parte illi⁹ hostie. vl̄ ꝑs corpis cōmēsurabat

o

mate mēbꝝ efficit̄ christi: nec aliēari ab illiꝰ panis calicisqꝫ ꝓsortio: etiā si anteqꝫ panē illū comedat calicēqꝫ bibat: ō hoc sec̄o magnauerit. in vnitate corpis christi ꝓstitutus. sacr̄i q̄ppe illiꝰ participatiōe ac bñficio nō ꝓuabit̄: qñ in
n se hoc qō illud sacr̄m significat: inuenit̄. Ytē in li. sñiaꝝ ꝓsperi. Dū hostia frangit̄: passio christi ad mēoriā redit

o Um frangit̄ hostia: dū sanguis de calice ī ora fidelium fundit̄: q̄d aliud q̄ꝫ dñici corpis ī cruce immolatio: eiusq̄ sanguis de latere effusio designat̄? Ytē leo epi scopꝰ: ⁊ sctā synodꝰ q̄ in vrbe romana ꝙuenit: clero: bonoratis: ⁊ plebi ꝓsistēti ꝓstantinopolī: ita scribit. De veritate corporis ⁊ sanguis christi nulli ambigere licet.

p M q̄dꝫ isti ignorātie tenebris: in q̄ hactenꝰ desidie torpore iacuerūt? vt nec auditu discerent: vel lectiōe cognoscerēt: qō in ecclesia in oīum ore tam consonū est: vt
q nec ab infantiū linguis: veritas corpis ⁊ sanguinis christi iter cōmūionis sacra docet̄ atur? qz in illa mystica distributione spūalis alimonie: ꝑ impartitur: hoc sumitur: vt
r accipientes virtutem celest̄ cibi: in carnem ipsius: qui caro nostra factus est: transeamus. Idem est cibus refectionis: ⁊ cibꝰ sanguinis. sicut enim caro domini: vere est cibus: ita sanguis: vere est potus. Idem est corpus de quo dictum est: caro mea vere est

q. j. scisma. ⁊ c. omnibus. l.

p

q. s. ¶ Infantiū. i. populariuꝫ q̄ infantiū collarione clericoꝝ cō parank. dist. iiij. deniq̄. vñ q̄rendo dicit. quō clerici ignorāt. qō laici sciunt. j. q. j

Joh. 6

Ibidem. 6

vilissimus.

r ¶ In carnem. spūalem. id est in corpus spirituale a carne figuratum in ecclesia. iij. q. iiij. engeltrudam. s. e. quia passus.

s ¶ Caro. scilicet homo habens carnem nostram.

t ¶ Idem cibus. id est similis.

a Agle. angeli vel fideles ꝛrũ iuuẽt⁹ vt agle reno/uat. vt. xxiij. q. iiij. cũ in lege. xxiij. q. j. qm̃ verus.

b Clare. i. sicut ille carnez nr̃am sumpsit. ita ⁊ nos sumam⁹ carnẽ illi⁹. i. cui⁹ ꝟba sumim⁹ in argumentuz hec. s. caro mea vere ẽ cib⁹ ⁊c. ó illo sumam⁹ exẽplũ in carnatiõis sue. j. c. reuera.

c Anis. sed certa. id ẽ diuina.

d Fit nob. i. ad nr̃am vtilita/tem.

e Nõ nascit. ꝯ. nõ ex natura sed miraculose cõficitur. ex. e. cum marthe. ẋ. cedit.

f Ita fit. i. ꝙ ita ꝓsecret nobis corpus christi.

g Resurrecti onis. i. spũal re/fectio aie a pctõ resurgẽtis. ó pe. di. j. ẋ. b idẽ refu sciatus.

h Bñdicim⁹. agim⁹. i. non est sicut corpal esca quã bñdicim⁹. ⁊ gr̃as deo agim⁹ qõ q̃dẽ facim⁹ in omni munere ⁊c i Munere ꝙ agere debemus.

k Spũali. i. aliq̃d significãte

l Ante bñdi/ctionẽ sig/nificat. ⁊ lz ꝟba succedsiue ꝓferãt nõ tam succssiue ꝓsecratio fit. sed i vno instãti corrumpit panis. s. in vltio instanti plationis ꝟbozꝫ et licet panis sit corp⁹ ꝓpositum momẽtanea ẽ tamen eius corruptio. ẽ. c. qz corpus. ẋ. ergo.

m Pctõz vel ialiũ vel etiam moraliũ si p fidem. vt. ẽ. c. cuz oc. ⁊. ẽ. c. spẽs.

n Nos aũt. cõphendim⁹. id est. intelligimus vel accipimus. nã ibi erat verus panis ante ⁊ verum vinũ. modo sunt tm̃ accidentia. vt. ẽ. c. di. species. ⁊ j. e. di. panis i altari.

o Bo berengari⁹. oẽm. hoc facit ex abundãti qz ñ tenek se purgare nisi de hereſi o qua erat infamat⁹ ar. ij. q. v. p. esbyt̃ si a plebe licet sit arg. ꝛ. qz qui deliqui in vno fact⁹ est oium reus. ẽ. de pe. di. v. c. vl. ⁊ errat in tota trinitate. qui errat in vna psona. ꝛ. di. iij. in synodo.

p Panem. id est. species panis ⁊ vini esse sacr̃m tm̃.

q Christi esse. i. ñ ptinere ver̃ corpus xp̃i ⁊ verum sanguinem post ꝓsecrationẽ

r Vel frangi id est. fractis aut tritis speciebus sumi.

s Frangi. id est. non tm̃ pon/dus ⁊ reliquas sacramenti qualitates sensibus corporeis percipi fateor. sed etiam sub illis speciebus fractis ⁊ attritissimis partibus totũ et integrũ christi corpus esse ꝓfiteor. totum manducari totum sumi. j. e. q mãducat.

t Dentibus. nisi sane intellegas verba berẽgarij in maiorez incides hereſim q̃s ipse habuit. ⁊ ideo omnia referas ad species ipsas. nam ó christi corpore partes non facimus vt. j. e. qui manducat.

v Homousi/on. id est. eiusdez substantie.

x Lecto. huiusq̃ ꝟba berẽgarij fuerũt modo sunt verba notarij eius.

y Missit. ꝙ sic excõicatiõis epla. mitti dz ⁊c. j. q. iij cure. ita ⁊ absolutiõis. vt. viij. q. vl. c. vnico.

c Anis ⁊ calix ñ q̃libz sz certa ꝓsecratiõe myste/rium: fit nob: nõ nascit. pinde ꝙ ita fit nob: q̃uis sit panis ⁊ calix. alimẽtũ ẽ resurrectiõis: nõ sacr̃m religiõis: ñ ꝙ bñdicim⁹ gr̃asq̃ agim⁹ domino: ĩ oĩ eius mũere nõ tm̃ spũali vexetiã corpali. Idẽ in li. ó officijs. Nõ añ bñdictionẽ ẽ panis ⁊ vinũ: p⁹ bñdictionẽ est corp⁹ ⁊ sanguis.

Ante bñdictionem illa spẽs noĩaf: p⁹ bñdictionẽ corp⁹ significaf. Item ĩ illo sacro xp̃s ẽ. Itẽ q̃ mandaverit b corp⁹: fiet ei remissio pctõz. Itẽ aug⁹. ĩ li. sniarũ ꝓsperi. Sub spẽ pãis et vini: inuisibilẽ xp̃i carnẽ et sanguinẽ honoramus

Nos aũt ĩ spẽ panis et vini quã videm⁹: res inuisibiles. i. carnẽ ⁊ sanguinẽ bonoram⁹. nec sil⁹ cõprehẽdimus has duas spẽs: quẽadmodũ añ ꝓsecrationẽ cõprehendebam⁹. cum fidelit fateamur añ ꝓsectionẽ panẽ eẽ ⁊ vinũ qõ natura formauit: p⁹ ꝓsecrationẽ ẋo carnẽ xp̃i ⁊ sanguinẽ: qõ bñdictio ꝓsecrauit. Itẽ. Cõfessio berẽgarij.

Bo berẽgari⁹: indign⁹ eccl̃ie sc̃i mauricij andegauẽs eccl̃ie diacon⁹: cognoscens verã catholicã ⁊ apl̃icam fidẽ: anathematizo oẽs heresim: p̃cipue eam de q̃ hactenꝰ infamat⁹ sum: q̃ astruere conat⁹: panẽ ⁊ vinũ que in altari ponunt̃: p⁹ ꝓsecrationẽ solũmõ sacr̃m: ⁊ nõ verum corp⁹ ⁊ sanguinẽ dñi nr̃i iesu christi esse. nõ posse sensualiter nisi i solo sacro mãib⁹ sacerdotũ tractari: vel frãgi: aut fideliũ dẽtib⁹ atteri. Cõsẽtio aũt sctẽ ro. eccl̃ie: ⁊ apl̃ice sedi. ⁊ ore ⁊ corde ꝓfiteor: ó sacramẽt̃ dñice mẽse eãdez fidẽ me tenere: quã dñs ⁊ venerabil papa nicolaus: ⁊ b̃ scã synod⁹: auctẽ euãgelica et apl̃ica tenẽdã tradidit: mihiq̃ firmauit. s. panẽ ⁊ vinũ q̃ in altari ponũt̃: p⁹ ꝓsecrationẽ: nõ solũ sacr̃m: sz etiam verũ corp⁹ ⁊ sanguinem dñi nr̃i iesu christi esse: ⁊ sensualiter ñ solũ sacr̃m: sz ĩ veritate mãib⁹ sacerdotũ tractari frãgi ⁊ fideliuz dentib⁹ atteri: viuras ꝓ sctam ⁊ homousion trinitatẽ: ⁊ per hec sacrosctã xp̃i euãgelia: eos q̃ ꝫ hãc fidem venerint: cũ dogmatibus ⁊ ꝓsecratoribꝰ suis: eterno anathemate dignos eẽ ꝓnũcio. ꝙ si ego ipe aliq̃n ꝫ b aliq̃d sentire aut p̃dicare ꝓsumpsero: canonũ seueritati ⁊ b̃ placeã. Lecto ⁊ plecto: spõte subscripsi hanc ꝓfessionez sue fidei de corpe ⁊ sanguie dñi nr̃i iesu xp̃i a berẽgario

a ¶ De reuerso. ad fidē. b ¶ Cōuerso. ad deū. ar.

c ¶ Hoc re. fūt q̄dā (de pe. di. j. agite. j. q. vij. didici. q̄ nō credūt corp⁹ christi ee in altari. qz impossibile eis vī qō ōz. z ꝓterea qz nō vī nisi spēs panis z vini. in ꝑma q̄ pre ponit corp⁹ dubitationē. in scōa oñdit ñ eē impossibile et q̄re sub spē panis z vini corp⁹ et sanguis sint i altari.

d ¶ Sanguis ē .i. i altari vel creditur.

e ¶ Dixi. i. illa pte. c. q̄ nō ē h. sz est. c. reuera.

f ¶ Durare. j. e. reuera.

g ¶ Verba vite. i. tuipe es vita z ita q̄ digne re sumit. sumit vitā eternā. z ꝑpē hāc ꝓfessionē meruit petr⁹ ꝓfiteri um celest⁹ habiraculi. l. di. fideli or.

h ¶ Hoc dicerēt. l. dur⁹ ē h sermo z q̄s ꝑt eum capere? z ita scēda lizari ō fide recesserūt. qz fides ñ hz meritum. cui hūana rō ꝑbz ex perimētū. ar. de pe. dist. iiij. i domo. Tribul q̄ de causa sumit corpus xpi sub alia spē z ñ sub suavi sibilit. l. vt fides hꝫet meritū. vt h/z ne essz hoz/ror carnis z sanguis/ z ne ridiculū fieret paganis j. e. panis zc/q̄rta etiā cā ꝑt notari ibi. ne igitur pīes zc. itē qz ñ hēm⁹ i vsu carnē crudā cōede/re. j. e. q̄ fit in fi.

i Sz q̄re potⁿ sumit sub ist⁹ spē/bus pāis z vini cū sub alijs. quia iste due spēs sūt magi amice hūane nature ꝓterea sic corp⁹ ꝓncipaliē his duob⁹ cib⁹ nutrit/ita ꝓncipaliter aīa illo cibo. s. corpe xpi z sanguie pascit. i ¶ Hꝫa. i. q̄ꝫ corpus datū. k ¶ In silitudie. i. spē pāis z vini.

l ¶ Nature. l. corpis xpi.

rome corā. exilij. epīs factā: misit papa nicolaus p vrbes italie: germanie: gallie: z ad q̄cūq; loca: fama ꝓuitatis ei⁹ pueire añ potuit. vt ecclesie q̄ ꝓi⁹ doluerāt ō aūso atz a pūso: postea gaudeāt ō reū/ b so atq; ꝓūso. ¶ tē amb. li. ō officijs. Quare elemētorum spēs reseruē: cū vere sit corpus christi z sanguis.

c Ozte dicas: quō vera d caro: quō ver⁹ sanguis? qz silitudinē? nō video carnis: nō video sanguis veritatē: ꝑmo e oīuz dixi tibi de sermōe xpi: f q̄ opaf: vt possit mutare? cō uertere genera z instituta nature. Deide vbi ñ tulerūt sermonē xpi discipuli ei⁹ ſz audietes: qz carnē suā daret ad mā ducādū z sanguinē suum ad bibēdū recedebāt: sol⁹ tū g petr⁹ dixit verba vite eterne habes: z ego a te quō ꝓcedā? h ne igit plures ꝫ dicerēt z ne veluti q̄dā eēt horror cruor⁹ i ſz maneret gra redēptiōis: iō k in silitudie q̄dē accipis sac/l mētū: ſz vere nature gloriaz virtutēq; ꝓsequ⁹: ego sū ingt pāis viu⁹ q̄ ō celo descendi.

¶ tē aug. in expositiōe psalmi. xiij. Nō carnalit ſz spūaliter xpi corp⁹ z sanguinē de/

m ¶ Prima q̄/ n dē ingt hereſis i discipul xpi: velut a duricia eius sermōis fcā ē. Cū enī diceret nisi q̄s mā ducauerit carnez meā z biberit sanguinē meū nō hēbit vitā eternā: illi xo ñ intelligētes: dixerūt adhui cē: dur⁹ ē ꝫ sermo: q̄s eū pōt mā ducare? dicētes: dur⁹ ē ꝫ

Prima. j. q. j. ferē. ſz. ibi ōz q̄ simōia fuit ꝑma he m resis i ecclia ſz dic ꝑma. i. ꝓcipua. j. q. vj. patet.

n ¶ Ingt. Casus dñs faceret sermonē ꝑtitū aptis z discīplis alijs inē alia dixit. nisi q̄s māducauerit carnē meā z bi. san. m. ñ ha. vi. eē. q̄dā discipuli ꝑpē duricia sermōis recesserūt tūc instruxit dñs ōlit⁹ ꝫ es/set intelligēduz. et maxie p id q̄ dixit. cū videritⁿ filiū hois ascendentē zc. ipi eni intellexerūt q̄ ꝓpres z i eadē forma deberēt accipere corp⁹ xpi z ꝓterea q̄ ꝓsumerēt illud cōeden/do. ꝫ ñ esse facie dū declarat.

o ¶ Eius. s. xpi

p ¶ Spūs. i. spūal intellectus

q ¶ Qui viuificat. i. ꝑdest ad salutem.

r ¶ Caro. i. carnalis intellectus

s ¶ Et vita sē. i. spūalē vitā cōferūt. vel spūalit⁹ intelligenti vita ꝓfertur.

t ¶ Et vita. ñ eniz carnalit⁹ intelligēti fūt spūs et vita. Joh. 6

v ¶ Hoc corp⁹ .i. ñ in eadez spē vel grossitie vel repūtatiōe. in q̄ me videt⁹ z pari videbit⁹ manducabit⁹ carnez meā. z sang. me. bi. sz i sacro. j. e. c ꝓi. z. c. oia.

x ¶ Caro aūt. i. carnal⁹ intellect⁹ carnalez intelle/ctū vocat corp⁹ in telligentiā. q̄ dicūt vel credunt corp⁹ xpi ꝑ ꝓtestū dixit. vñ scribit et quō zc.

y ¶ Intellexerūt. s. discipuli. rece/dēres.

z ¶ Hoc vos. ꝫba xpi vsqz ibi si q̄. vel suspēdit vsqz illuc vbi erat.

a ¶ Sic supple tūc itelligeris q̄d ē ꝫ q̄ corp⁹ meū in sacro do. z tūc legit sine interrogatiōe. vel sic supple tūc intelligerēt q̄d dictū ē. postea ꝫba sūt aug⁹. interrogatiue dicēt⁹. q̄d ē h⁹. q̄si dicat q̄d si

bi vult ħ vbū dñi: ⁊ stati subiūgit solutionē dicēs. Hēc

b ¶ Cū videritꝫ. inērogādo hoc inserit augustinus.

c ¶ Corpꝰ. i tali forma ⁊ p prēs. d ¶ Vt grā. in corpꝰ suū grā nob̄ datū. e ¶ Jn q̄. s. sub illa spē i q̄ resurrexit. f one in q̄ hūanis et corporeis sen/ sibꝰ subiici valet lz eniz vbiqz sit. ecia in altari q̄libet i vera forma quā ō ꝙgie sum/ psit. nō rē subij/ cit corporeis sen sibus.

g ¶ Veritas. i. verū corpꝰ i for/ ma pānis i altari q̄libet vbi ꝓsecr. Et ħ vbiqz. s. i quolibet altari vbi ꝓsecrāt. vel veritas. i. diuinitas

a ¶ On ħ cor/ pus. i hac grossa subā ⁊ nō i tali forma.

b ¶ Jnuisibilit sub spē in q̄ vr i. Cap. 11 .i. sub spē panis et vini.

c ¶ Nō ipm. in sua spē. s. vr i ea 308. 6 sensibꝰ corporeis subiiciāt.

d ¶ Vid ē. Ca sus. duobꝰ modis māducat xp̄s. vno mō sac̄ mētalit qō ꝓpe/ tit bonis ⁊ mal. alio mō cuz p fi/ dē ⁊ dilectionez coopantē accipi tur ħ ē tm bonoꝝ q̄ri aūt solz ħ. vtrū xp̄i corpꝰ sumat cū dinitate ⁊ aīa. h. dic̄t q̄ sumēdo corpꝰ sumo deitatē ⁊ aiam. qz tu q̄ accipis carnē dine subē eiꝰ i illo pticipas ali/ mēto ſ. e. sic̄ verꝰ ē. e ¶ Solū. i. corpꝰ xp̄i. q̄uis ei sit ibi deitas ⁊ hūanitas. i. aīa ⁊ caro. solā tn eiꝰ car/ nē semel i cruce imolatā. q̄tidie i altari māducam⁹ siue bibim⁹ ñ deitatē nō aiaz. Jn solā eni carnē pāis ꝓuer tit ⁊ vinū in sanguinē. f ¶ Calicē. rorꝰ integer mā ducat ⁊ sumit. ſ. e. inuitat ħ ñ aīa vel deitat. qz illa nō ptinēt ad esum ⁊ potū. h. g ¶ Jſa dixit. vñ ꝓcedi tur ista. rorꝰ xp̄s fuit i sepulchro. i. psona illa hūana natura. ſ. fm naturā hūanitatꝫ nr̄e fm corpꝰ. ñ tn hic ꝓcedit ista. totū id qō xp̄s erat. erat i sepulchro. ⁊ ita fm. b. lz ds sumat totū xp̄m ñ tn eiꝰ aīaz vel aīalitatē

h ¶ Sanguinē. p fidē ⁊ charitatē. q̄si q̄ ē ō vnitare ecclie quē caro ⁊ sanguis meꝰ significat. i ¶ Da ner. i. p dilectionē adheret. ⁊ ego p gr̄az inhitātē i eo

k Umaneo. ō pe. di. j. ·9·ħ idē. ·x·. resuscitat⁹.

k T q̄d vērē. vñ subaudi tm̄. vel vbi ñ pōt hr̄i co pia corpis dñi. sz ñ. phiber sac̄alit accipi corpꝰ dñi. sz q̄ necessitate instāte ei ñ obest si ñ accipit. ex q̄ p eum nō stat cū eni nō accipit mādueat spūalit lz ñ sac̄alit

Hs. c. proximo.

l Oc ē. Casus. in ħma pte dicit q̄ sac̄m ecclie con stat ex duobꝰ. ex visibili elemētoꝝ spē ⁊ inuisibili coꝝ/ pore ⁊ sanguie xp̄i qō. pbat p similitudinē inducā ex p/ sonā xp̄i q̄ ex deo ⁊ hoie ꝓstat. Jn. ij. pte ōr. q veram carnē ⁊ verū san guinē accipim⁹ sub spē panis et vini. Jn. iij. pte. q̄ celeste sac̄m qō est in altari i/ ppie ōr corpus xp̄i sicut baptis/ mus impropꝛie di cit fides. Jn q̄r/ ta dicit duobus modis accipi coꝛ pus christi.

m ¶ Duobus. i. duo ꝓtinere. id ē duo simul esse in ꝓsecratione fctā. species visibilis et corpꝰ inuisibile

n ¶ Et re sac̄i id est. post ꝓsec/ tionē sacerdotis q̄ sacrificiū dici/ tur. duo sunt ibi scilicet sacram̄/ tum ⁊ res sacra/ menti. que ante ꝓsecrationē ibi ñ erant.

n ¶ Et re sac̄i siue sacrificiū ħ dicatur ipm sac̄/ mentum. ſ. speci es visibilis. siue corpus christi si/ ue imolatio coꝛ/ poris xp̄i. nō est verum qō hic di cit. q ꝓstat ex sac̄o ⁊ re sac̄i. quia ex his nihil ꝓficit sed renētur collectiue p ipso sacrameto ⁊ re sacramē/ ti. ⁊ est impropria locutio. i. in illa duo sicut ⁊ pbatio est valde impropria que sequit. xp̄i psona pficitur ex deo ⁊ hoie. id est. xp̄s est verus deus ⁊ homo. ñ eni ex deo ⁊ hoie aliquid ꝓstituit. vnde aug⁹. xp̄s est vna p/ sona gemie subst̄ancie. quia deus homo. nec deus hu ius plone pars dici pōt. o ¶ Corpore. quasi in se hz dinitatē ⁊ hūanitatē alterū naturalit. alterum per vnionē. Jmō eni ex hoie ⁊ deo aliquid ꝓstituit. sed si/ cut ad ꝓstitutionē alicuiꝰ tot⁹ exigit admin⁹ duo. ita et ad ħ vt xp̄s sit deꝰ ⁊ hō exigit vt illa duo sint i eo .i. hūana ⁊ dina natura. ⁊ hac similitudie ōr ꝓstare ex illꝫ sili ex sac̄o ⁊ re sac̄i nihil ꝓstituit. sz ōr ꝓstare ex illꝫ sacrificiū totalit acceptū. ſ. vt ꝙsi collectiue accipiat. qz ad ħ vt plenū sit sacrificiū. illa duo oportet adesse.

p ¶ Cōstat. i. deꝰ ⁊ hō. eꝛ ō here. cū christus.

q ¶ Quam forma. ⁊ ita non est panis. ar. ſ. e. panis. ar. ſ. e. qui manducat.

r ¶ Caro. id est. species panis. sub qua latet corpus christi in sacramentū carnis christi.

s ¶ Et sanguis. id est. species vini sub qua latet san guis christi ē sacramentū sanguis christi.

Jtē aug⁹. i epla ad hireneū. Quō xp̄i corpꝰ qō i cruce pe pēdit: accipit: ⁊ quō ñ

a ¶ On ħ corpꝰ qō videtis mādueaturi est ⁊ bibituri il lū sanguinē: quē effusuri sūt illi q̄ me crucifigēt: ipm q̄dē b et ñ ipm: ipm inuisibilit: ⁊ nō ipm visibilit. vñ ⁊ subdit: si ncce ē illō celebrari visibilit ncce ē illō inuisibilit intelli/ gi. Jtē aug⁹. i serm. ō verbis euāg⁹. Quid sit corpus xp̄i mādueare: ⁊ sanguinē ei⁹ bi/

b ¶ Vid ē xp̄m mā/ bere. c ducare: ñ ħ ē: solū i sa/ cramēto corpus eius accipe. Multi eni indigne accipiūt ō q̄h⁹ ait apl's: q̄ mādueat ⁊ f bibit calicē indigne: iudiciū sibi mā. ⁊ bi. sz quō mādueā g dus ē xp̄s? quō ipe dixit. q̄ h eni mā. car. m. ⁊ bi. sang. m. i me manet ⁊ ego i eo. ⁊ si idi gne accipit sacrm: acḡit tor mētū magnū. Jtē aug⁹. i li. ō remedio pnie. Credere in

k Uꝛpm ē mādueare xp̄m T q̄d paras dētē ⁊ vē

trē? credeꝛ mādueasti. crede re enī in eū: ħ ē panez ⁊ vinū mādueare. q̄ credit i eū man ducat eū. Jtē aug⁹. i li. snia rum ꝓsperi. Sacramentū ⁊ res sacramenti: sacrificiuz

l Hec ecclesie conficiunt.

Oc ē qō dicim⁹. q̄ mo dis oīb⁹ approbare ꝓtēdim⁹ m sacrificiū ecclie duob⁹ modis ꝓfici: duob⁹ ꝓstare: visibili elemēto ꝛ spē: ⁊ inuisibili dñi nr̄i iesu xp̄i carne: ⁊ sanguie n o ⁊ sac̄o: ⁊ re sac̄i. i. coꝛpe xp̄i p sic xp̄i psona ꝓstat ex deo ⁊ hoie: cū ipe xp̄s verꝰ sit deꝰ et verꝰ sit hō: q: oīs res: illa rū rerū naturā ⁊ veritatē in se ꝓtinet: ex q̄bus ꝓficit. Cō ficit autē sacrificiuz ecclesie duob⁹: sac̄o ⁊ re sac̄i. i. coꝛ poꝛe xp̄i. Est igitur sac̄m ⁊ res sac̄i: coꝛpꝰ xp̄i. Jtē: Ca q ro eius est: quam forma pa/ nis operam: in sacramento accipim⁹. ⁊ sanguis ei⁹: quē sub vini spē: et sapoꝛe pota/ r mus. Caro videlicet carnis s et sanguis est sacramentum

a ¶ Inuisibili. duplicit ꝺꝺē manducat christ⁹/ſ.i ſacramento qꝺ boni ⁊ mali faciūt/ꝑ fidem cooperantem et ꝑ dilectionē qꝺ bonoꝝ est dūtaxat. h/Et nō q̄ ī ſacramētis due sunt res. corp⁹ christi ⁊ vnitas ecclieſ/q̄ norant ƀ duo modi māducādi sacramētalis ⁊ ſpiritualis.

b ¶ Visibile. ſ. quondam.

c ¶ Celeſt/. i. celeſte ſacr̄z qꝺ vere repñtat christi carnē ꝺz corpus xp̄i. ſz ipzo/prie. vñ ꝺz suo mō. ſz nō reiterate. ſz significati mysterio vt ſit ſensus vocat xp̄i corp⁹. i. ſignificatur.

d ¶ Paſſio sub hac appellatiōe accipe carnē xp̄i et ſanguinem.

e ¶ Fides. i. fides vocat. cū ei ꝺz in fide parentum puuli ſaluāt/ur. intelligit. i. in baptiſmo ſuſcepto ī fide parentū ſil⁹ pueri dicunt fideles ñ a fidei virtute ſz a ſacro fidei. vt ī. di. iiij. nihil.

f ¶ Vpliciter intelligit. i. p̄t intelligi �something illā formā ⁊ c̄ſtitutē quā habuit in cruce/vel ſm c̄ſtitutē corpoꝝ glōificati. qꝺ ſpirituale videt qꝺ nulli ſenſui ſubiacet ī. e. i illo ſacramēto.

g ¶ Via mors/te oblata. nō in eadem forma.

h ¶ Emel. ⁊ ſemus. xxij. q. v. hoc videtur.

i ¶ Ne obliuiſcamini. ar. ꝑpē memoriā multa fieri. ſ. e. di. ⁊ di xit. Clauditur ƀ vaſe nostri pie victima paſche. Diua ſaluatoziſ ſemel in cruce semp in aris. Quos recreas ieſu taꝝ ſacri corpis eſu. A vicijs munda ſacrati ſanguis vnda. Sed creditur ieſus remanet integer eius/ Res oc/ culatur. q̄re/qz ſi videaꝝ. Forſitā horreres ⁊ mādu/ſanguinis: carne et ſanguine vtroq; inuiſibili: ſpirituali: intelligibili: ſignatur

b visibile dñi nr̄i ieſu xp̄i corpus: ⁊ palpabile: plenū gr̄a oīum virtutū: ⁊ dīna maie/

c ſtate. ¶ tē ſicut ꝯ celeſt⁹ panis: q̄ christi caro ē: ī suo modo vocat corp⁹ xp̄i: cū reuera ſit sacr̄m corpis xp̄i: illi⁹ videlicet qꝺ visibile: qꝺ palpabile: mortale ē: ī cruce positū est: vocaturq; ipa īmolatio carnis: q̄ ſacerdotes manibus fit: xp̄i paſſio: mors: crucifixio: nō rei veritate ſz ſignificante mysterio: ſic sacr̄m fidei (qꝺ baptiſm⁹ intelligi/

e tur) fides ē. ¶ Ieronym⁹ in epla ad ephesios. Quot modis caro christi intelligatur

f ¶ Vpliciter intelligit caro xp̄i ⁊ ſanguis. Vel ſpūal illa atq; dīna. ꝺ q̄ ipse ait. Caro mea vere ē cib⁹: et ſanguis me⁹ vere ē pot⁹. Et niſi mā. car. m. et bi. ſan. m. ñ ha. v. e. Vel caro mea q̄ crucifixa ē: ⁊ ſanguis q̄ militis ef fuſus ē lācea. ¶ tē aug. in li. ꝺ trinitate. ad corinthios.

g ¶ Via morte Dedecez. dñi liberati ſum⁹: bujus rei mēores ī edēdo ⁊ potādo carnē ⁊ ſanguinē: q̄ ꝑ nobis oblata sūt significam⁹ ¶ tē in pſalmo. xx. Quomō christ⁹ sit īmolat⁹ semel: ⁊ q̄ſmō quotidie īmolatur.

h ¶ Emel xp̄s mortu⁹ ē: iuſtus ꝑ iuſt⁹: ⁊ scim⁹: ⁊ certū habem⁹: ⁊ ſpe īmobili retinem⁹: qz xp̄s resurgēs a mortuis iam nō moꝛiꝛ: mors illi vltra ñ ꝺnābitur. verba ista

i apli sūt. tū ne obliuiſcamini qꝺ semel factū est: in mēoria nr̄a sit oī ānō: ⁊ qtiēs pascha celebraꝝ. nunq̄d totiēs xp̄s occidit/: nō: ſz ānūſaria re/

k cordatio repñtat qꝺ olim factū est: ⁊ sic nos facit monere: tanq̄ videam⁹ pñtē dñm ī cruce. ¶ tē in li. ſniaꝝ ꝑſpi.

l ¶ Emel īmolat⁹ ē ī semet ipso xp̄s: ⁊ tū q̄tidie im

m molat in sacr̄o: qꝺ ita intelligēdū est. qz in māifestatiōe sui corpis. in distentiōe suorū mēboꝝ oīum: ver⁹ ꝺe⁹ et verus homo: semel tm̄ ī cruce pepēdit: offerēs patri seip sum: hostiā vīuam ⁊ passibilem: mortalez: viuoꝝ ⁊ mortuoꝝ redemptiōis efficacez

o eoꝝ. ſ. quos altitudo diuini

p consilij redimendos iudicauit: ꝓſciuit: ꝑdestinauit: vocauit modis atq; tpib⁹ ꝺb⁹ id fieri ꝯgruebat. ¶ tē ambr. in epla ad hebreos. Hostia que ſemel oblata est: ī recordatiōe sue mortis q̄tidie offer

q ¶ In christo ieſu ſemel tur oblata est hostia ꝺad ſalutē sempiternā potēs. ꝺd ꝯ nos: nōne per singulos dies

r offerimus: ſed ad recordati/

s onem mortis eius: ⁊ vna est hostia nō multe/: quō est vna non multe/: qz ſemel obl⁹tus est christ⁹. hoc aūt sacrificiū

t exēplū est illi⁹: idipm ſp idipsum. pinde ƀ idē est ſacrificiuz. Alio q̄n Rcef: qm̄ ī m⁹tl loc̄ offert: multi sūt christi: nequaq̄: ſed vn⁹ vbiq; christus: ⁊ hic plen⁹ existēs ⁊ il/

u lic plen⁹: ſicut eni: qꝺ vbiq;

x offert: vnū ē corp⁹: ⁊ ñ mlta

aliud ſacrificiū nō ſuccedit. vt ſacrificijs legaliꝝ ꝺbus ſacrificiū no. tes. ſuccesſit. q. ꝺ. iſtō ñ murat. qz idez est qꝺ fuit ⁊ iō ipm ſp idipm. ꝺ. v

y ꝺet ꝓte ē tot⁹ ſ. e. vbi ꝑs ē.

z ¶ Plen⁹. qz in ſil/

a ¶ Vnū. i. vna forma

care timeres. Vt ſine ſubiecto nubes in aere pendet. Et centrū terre ſustēras abyſſos in mari. Sic vini colos sapoꝝ ⁊ pondus q̄z panis.

k ¶ Repñtat. quia tūc legit paſſio dñi. ⁊ pleni⁹ oīa q̄ in ei⁹ paſſione acta ſunt. ad memoriā reducunt. fozte dicit de his q̄ fiūt in paraſceue ⁊ ſaluatiōe crucis/vt fm aliq̄rū eccliarū cōſuetudinem q̄ ſolēt paſſionez repñtare ⁊ resurrectionē.

l ¶ Emel imolat⁹ est in ſemetipso. i. paſſus in ꝓpria perſona in forma humana.

m ¶ Immolat id est. eius īmolatio repñtat et fit memoria paſſionis.

n ¶ Quod. id ē qꝺ semel.

o ¶ Altitudo. christ⁹ mortuus est ꝓ oībus quo ad ſufficientiam non quo ad effectum/efficax eni fuit c̄ſtū in redi Ro. 8

mente. ſed ꝑ eos ſteriē ꝺ ſe indig/nos fecerūt. mortuus est. ergo vt hic dicit ꝓ ſolis ꝑdestinatis quo ad effectū ſed q̄ ad ſufficiētiaz ꝓ oībus.

p ¶ Preſciuit. in bona ſignifi/catione. l.

q ¶ In christo. oblata. id ē corp⁹ christi oblatum est in ara crucis.

r ¶ Offerimus q̄tidie offerendo

s ¶ Et vna est id est vnius paſſionis repñtatio nō multarum. ſicut dicitur vna fides.

t ¶ Idipsum. imutabile ⁊ ꝑpetuū. ſ. ꝺiſt. e. qz corp⁹ vt ꝑpetua eēt redemptiōis oblatio. qz huic

u ¶ Vnū. i. vna forma

Joh. 6

Matth. 27

2. Cor. 5

1. Cor. 5

1. Pe. 3

Rom. 6

ꝓfectū ⁊ tamen plura sunt sacrificia.

a ¶ Ille. vt. ꝫ. c. quia. b ¶ Hostiā. s. seipm. vnde ꝯsus. Rex sedet in cena turba cinct⁹ duodena. Se tenet in mānibus. se cibat ipse cib. c ¶ Consumi. ⁊ iō semp idipsum. b. d ¶ Hoc est facite. dicūt q̄daz q̄ p hec verba dñs ap̄los ordinauit hoc facite ⁊c.

e ¶ Jd̄o. pro/pterea. nō g̃ oīs christi actō nſa ē lectio. j. di. iiij. ꝓpter. xiij. q. v. dixit.

Matth. 27 Mar. 14 Luc. 22 1. Cor. 11

f ¶ Calūniā duz est. i. calūnia est imponēda.

g ¶ Seruatur. nunqd ds ꝓficeret p̄sus. h. d. q̄ nō. lz secus dicat i alijs sacris B. vo dicit ꝫ et ego. lz fieri ñ debeat q̄ vt ꝑ colligī nō est ieiunū de suba. alꝫ non ꝓfecisset dñs

h ¶ Māq̄ saluator. nō reddit hic rō g̃re p⁹ cenā xp̄s suū corpus dedit. ſz ītm g̃re p⁹ oīa. i. vltimo loco. si g̃ g̃re p⁹ cenā corpus suū ⁊ sanguinez xp̄s dederit. Rūdeo iō cenatus dñs cereris discipul' corpus suū tradidit vt in ꝑ sacro cōsumationē oīum sacroꝝ veter⁹ testamenti ⁊ agni paschal' q̄ē ance māducauerat et cetero⁹ monstrarer.

1. Cor. 11

i ¶ Infigere. nā ⁊ pacta nouissima ⁊c. C. ō pacts. pacta. ar. ꝫ. de pe. di. ij. ꝺn capiū. v. j. vt docet tullius in rheroꝛ: is validiora argumēta. in ꝺn. i. et in fi. esse ꝓponēda. illud eni ꝓcedit q̄ nouissime fit ff. de acq. pos. siquis ante ꝓdixit.

k ¶ Digressur⁹. q̄m ipse dixit vos oēs fugietis ⁊ ego vadam imolari vobis ꝓo.

l ¶ Seruarer. ar. q̄ canon nō dekmiat. nos dekmiare possum⁹. vt. xxij. q. v. hoc videt. xxij. q. ij. quos de⁹ ff. de rel. quelitū. ar. ꝫ. ij. q. v. ꝓsuluisti.

m ¶ Duraſſet q̄ eni dñs iubet. bonus ſerꝰ ñ mutat. xxvij. q. j. sic enim.

n ¶ Ad manducandū corpus dñi.

o ¶ Dubium. hoc multū respicit illud. cetera autem

p ¶ Insinuaret. ō his que debeant ordinari.

q ¶ Ordinatum. si. xij. di. illa.

r ¶ Ozarum. i. regionū.

Anis. i. in altari/Jn ꝓma pte dicit q̄ ad plationē illius for/me. ℞ est corpus meū ⁊c. panis ⁊ vinū transeūt in corpus ⁊ sanguinem christi. ⁊ ℞ ꝓpter illoꝝ ver/borum christi efficaciā ille enim qui ex nihilo creauit omnia. satis potest hoc sic cōmutare/Jn secūda parte rndet cuidam obiectioni quare non sumitur in eadem forma in q̄ christus passus est. /Jn tertia ponit verba illa ad q̄ fit transſubario. reliqua de solēnitate esse occnlte ostendēs/Jn g̃ra pbat nos saltari accipe verū corp⁹ christi autoritate eiusdē

s ¶ Sacramētoꝝ. pluraliē dic̄ propter speciērū pluralitatē. vnū tamen est sacramentum q̄ vnus sub vtrāq̄ spē ē christus.

Ibidē. 11

Anis ē in altari vsitat⁹: añ ℞ba sacroꝝ: vbi accessit ꝓsecratio: ō pane fit caro xp̄i. ℞ igitur astruam⁹. quō aūt p̄t qō panis ē eē corp⁹ xp̄i? ꝓsecratio aūt q̄b⁹ verbis ⁊ cui⁹ sermonib⁹ ē dñi iesu. Mā p reliqua oīa q̄ in supioꝛib⁹ a sacerdote dicūt: laus deo deferē. oꝛione petit⁹ p pp̄lo ꝓo regib⁹ ꝓ ceteꝛ. Ubi aūt sacrificiū ꝓficit: iā nō suis sermonib⁹ sacerdos: ſz vtit sermonib⁹ xp̄i. g̃ sermone xp̄i ℞ sacr̄m cōficitur. quis sermo xp̄i: ℞ q̄ facta sūt omīa. Jussit dñs ⁊ facta sūt celuz terra et mare. Uides g̃ quō opatoꝛius sit sermo xp̄i: si g̃ tanta

Sen. 1.

t ¶ Quibus. q. d. attende cuius verba sunt ⁊ vi/debis.

u ¶ Sacramē/tum. dum panis est nullū est ibi sacramētū quia nihil significat. sed cum incipit transire in corp⁹ christi. statim species panis incipit significare corp⁹ christi. ⁊ ē sacramentū. cū aūt nihil significaret tūc nō erat sacramentū. nō tñ panis vel sacramētū vel corpus christi ꝓsecrat ꝓcibus. sed in sacramētū q̄b⁹ est corp⁹ christi panis fit trāssubario. z ¶ Conficit. i. transire facit subſtantiā panis ⁊ vini in verum corpus ⁊ verū sanguinem. a ¶ Quis sermo. i. qua vi ⁊ qua potentia hoc facit. corpus christi ea. s. q̄ creauit cuncta.

b ¶ Quo. id est. qua potestate facit. ⁊ ita querēdo sol

nō q. d q̄nsine tradit fatius memorie q̄ mēdat. ℣. j. ij. de regu. ju. li. vj.

mit.h. ꝟ tñ ē impossibile ꝙ panis sit corp⁹ xp̄i. sz talia
*ba ad sanū intellectū sūt intelligenda. a ¶ Que
erāt. ante ꝯ ꝓsecrarent sz eē desierūt sicut enī sapor aq̄
pmixte calici ōsinit eē. ita suba panis ōsinit eē i ꝓsec-
tione supueniēte.
accedēte xp̄i for
ma. ita vt p⁹ ꝓse
crationem nō sit
iaz ibi pāis sz ve
rum corpus.
c ¶ Silitudinē
.i. tm̄ significat.
d ¶ Mortꝫ .i.
rep̄sentatiōis mor
tis sue passionis
e ¶ Silitudinē
.i. spēz sub q̄ la-
tet corp⁹ xp̄i mor
tuū ꝙ nob. ad si
militudinē cuius
et nos ꝙ ipo mo
ri debem⁹ saltez
in peccatis.
f ¶ Sanguis
nō colore sz repñ
tatione.
g ¶ Vniuersa.
.i. vinū ⁊ aquaz
h On iste pa
nis q̄ vadit
.i. ñ incorpat sic
ceteri cibi q̄ i sto
macho digerun
tur vel nō descē-
dit i stomachum
sicut ille cibꝰ cor
poral⁹ vel nō trā
sit in sustētatio-
nē corp̄is sicut il
le. est enī cibꝰ aie
nō corp̄is vnde
subaudiē. sz tē.
h. spēs tñ bñ va
dūt i corp⁹. sed
nunq̄d ibi est sa-
cramētū. n. q̄ ō
sinit ibi esse cor-
pus xp̄i ⁊ tādiu
est ibi sacr̄m q̄ꝫ-
diu ē corp⁹ xp̄i.
sz q̄ꝫdiu ꝟ fit. id
est. vsq̄ ad quez
locū ꝓcedat per
gulā nescio.
[redacted]
sūt.
i ¶ Quotidie. ꝟ
e. di. q̄tidie. ⁊ c.
si quotiens cunq̄
k ¶ Accipe. si
sit sacerdos. si laicus tempe ꝓstituto. vel potius mysti
ce spūalem. notat sumptionē. vnde gl. ibi accipe quoti
die. i. quotidie te ꝓpara abilē ad suscipiēdū.

XMat 26
2Dar. 14.
Luc. 22

Q Mistus. ſm carnem ſm quam est panis hoīum. l
m ¶ Carni christi. spūali. i. ecclesie.
n ¶ Vnita. ꝙ pticipationē in ecclesia.
Q Vi manducat in sacramēto. id est. in specie pa- o
nis ⁊ vini.

vis ē in ſmōe dñi iesu: vt ſ ici
peret eē qđ ñ erat: q̄tomagł
a opatoz⁹ ē: vt sint q̄ erāt: ⁊ in
aliud ꝓmutētur ⁊ sic qđ erat
b pāis añ ꝓsectionē: iā corpus
xp̄i ē p⁹ ꝓsecrationē: qz ſmo
xp̄i creaturā mutat: ⁊ sic ex
pane fit corp⁹ xp̄i: ⁊ vinū cū
aq̄ in calice pmixtū: fit sang-
uis: ꝓsecratiōe verbi celestis
Sz forte dicit spēm sanguis
c ñ video: sz hz silitudinez. sic
d enī mortꝫ silitudinē sumpsi-
f sti: ita ⁊ sanguis silitudinem
bibis: vt null⁹ horoz cruorꝫ
sit: ⁊ pciū tñ redēptiōis ope
tur. Vidicisti: qz accipis cor
pus xp̄i. vis scire qz verb̄ ce-
lestib⁹ ꝓsecrat: accipe q̄ sunt
verba: dicit sacerdos: fac no
bis inq̄t hāc oblationē ascri
ptā rōnabilē ⁊c. Inde oīa il
la: euāgeliste sūt vsq̄ ad id:
accipite siue corp⁹ siue sang-
uinē. Inde ẋba sūt xp̄i. Ac-
cipite ⁊ bibite ex ꝟ oēs: ꝟ est
sanguis me⁹. vide singula. q̄
ꝑdie ꝯ pateret: accepit inq̄t
ī scīs māib⁹ panē (anteꝯ cō
secraret) pāis ē: vbi aūt ẋba
xp̄i accesserūt corp⁹ xp̄i est)
deīde audi dicētē: accipite ⁊
edite ex ꝟ oēs. ꝟ ē enī corpus
meū. ⁊ aū verba xp̄i: calix est
vini ⁊ aq̄ plen⁹. vbi ẋba xp̄i
opata fuert: ibi sanguis effi-
cit: q̄ plebē redemit. ¶ vide
g ꝯ potēs ē sermo xp̄i vniūsa
ꝛutere. Deīde ipe xp̄s testi-
ficat: q̄ corp⁹ suū ⁊ sangui-
nē suū accipiam⁹: ō cui⁹ fide
et testificatiōe: dubitare nō
debem⁹. Ite. Mō corp⁹: sed
aīe subam: fulcit pāis vite eē

On iste pāis ē qui ne.
vadit ī corp⁹: sz pāis vi

te eterne: q̄ aīe nr̄e sbam ful-
cit. Iste pāis q̄tidian⁹ est. ac-
i cipe q̄tidie qđ q̄tidie tibi ꝙ-
sit. sic vive: vt q̄tidie merea-
k ris accipe. Ite aug. in epla
ad hireneū. Etiā ſm carnē:
l Mortꝫ xp̄s ē panis viu⁹.
panis ē: ō q̄ qui mādu
cat viuit ī eternū. ō q̄ ipemet
dixit: ⁊ panis quē ego dabo
caro mea ē ꝙ mū. vi. ⁊c. dec
minat quō sit panis. nō solū
ſm verbū q̄ viuūt oīa: sz ſm
carnē assumptā ꝙ mūdi vi-
ta. hūana enī caro: que erat
m peccato mortua: carni mūde
n vnita: incorpata: vnū cū illa
effecta: viuūt ō spū ei⁹ sicut
vnū corp⁹ ō suo spū. q̄ xo ñ
est de corpe xp̄i: nō viuit de
spū xp̄i. Ite. Quō xp̄s visi
biliter: i sacris spūaliter mā
• Qui mā/ducat ⁊ bibit
ducāt ⁊ bibūt xp̄m: vi
tā māducāt ⁊ bibūt. Illum
māducare ē refici. illū bibe-
re ē viuere. qđ in sacro visibi
p lit sumit: in ipa veritate spi
q ritualit māducat ⁊ bibitur.
r māducat xp̄s: viuit mādu-
catus: qz resurrexit occisus.
s nec qñ māducam⁹ ptes ō il-
lo facim⁹: ⁊ q̄ i sacro sic fit:
v et nocūt fideles: quō mādu-
cēt carnē xp̄i: vnusq̄sq̄ acci-
ꝟ pit ptē suā. vñ ipa gra ptes
z vocant: p ptes māducat: ⁊
a manet integer tot⁹ in corde
suo. tot⁹ erat apud pr̄em qñ
venit ī virginē. impleuit illā
b nec recessit ab illo. qđ vī pa-
c nis ē: ⁊ calix qđ etiā oculi re
ꝺ nūciāt: qđ aūt fides postulat
g instruēda. panis ē corp⁹ xp̄i
calix sanguis. ista ī ō dicunt
h sacra: qz ī eis aliud vr̄ ⁊ ali-

appellat corpus ⁊ sanguis christi. vel ipse species que
p partes diuidunt vocant corpus ⁊ sanguis christi. sz
significant mysterio. vt. ō. e. b ē.

p ¶ Veritate.
id est. vera caro
et sanguis chri-
sti inuisibilit mā
ducatur.
q ¶ Māduca-
tur. in modo mā
ducādi sumitur.
et ita itellige oēs
tales ꝓcessus.
r ¶ Māducat
nec mirum quia
surrexit occisus
manducatur. et/ Joh. 6
go amplius mo
ri non potest. si/
ue manducetur
siue non.
s ¶ Partes. ſ.
e. di. ego beren-
ga. ℨ.
t ¶ Sic fit. id ē
sacramentum ꝙ
partes diuiditur
sub quo totum ⁊
integrum christi
corpus latet.
v ¶ Mandu-
cent quia in sac-
mento.
x ¶ Partē. to-
tum corpus xp̄i
sub parte speciei
y ¶ Suam. et
sub illa totū chri
stum.
z ¶ Per partes
glorificatū qui-
dem corpus ali-
q̄ lesionem post
resurrectionē pa
ti non potest. sz.
q. iū. fm.
a ¶ Integer. si
credis.
b ¶ Videt. qz
species panis ⁊
vini videt.
c ¶ Panis est.
id est. species pa
nis ⁊ species ca-
licis.
d ¶ Renunci-
ant. id est. osten-
dunt ⁊ probant.
e ¶ Quod aute
id est. sed.
f ¶ Postulat.
uobis partium
f ¶ Postulat. id ē

q fides instruunt debere credere. g ¶ Panis. id est. sub specie panis latet corpꝰ christi. ⁊ sub specie vini sanguis p significationē. nam reuera non est ibi ⁊ sub vtroq; later. h ¶ Sacramenta. ꝟ. j. q. j. multi secularium.

a ¶ Credere. q credit diligendo eum sup oia. s. sperādo eū sibi dari i pmiuz ponendo totam spem in eo incorporat sibi xp̃m p fidē ⁊ dilectionē et spem. de pe. di stin. ij. charitas.

b ¶ Renascit. pura per baptismū vel p eucharistiā cum digne sumit.

c ¶ In sacramento. i. in sacramentali māducatiōe sed etiā in spūali nā sicut i baptismo induit christus. interdū sacramentoꝝ. inē dū q ad vite sanctificationē primū bonoꝝ ⁊ maloꝝ est cōe. secūdū bonoꝝ ⁊ piorū. sed scōm ē p primū bonoꝝ. sic a malis māducatur xp̃s sacrāliter tm̄. a bonis ꝙ sacrāliter ⁊ spūaliter ⁊ ad oiꝰ credentiꝰ spūaliē. Joh. 6

d ¶ Ad altare. .i. ad vitā eēnaz

e ¶ Justificat. ꝟ. e. panem.

f ¶ Discernit. vtrū. s. iuste positi sit percipere. iustus eni accusator suiꝰ sius est. ar. xiij. q. ij. p̃z senti.

g ¶ Orpꝰ ⁊ sanguinē. id ē transire in corpꝰ et sanguinē christi. q̃ ex fructiꝰ terre acceptū ⁊ p̃ce mystica ꝙsecratū id est. sacramentū in corpus christi trāssubatū.

h ¶ Sumimꝰ ad salutē. s. si digne sumamꝰ

i ¶ In memoriā. vnde sacerdos cum celebrat crucem habet ante se ⁊ laici aliam extra.

k ¶ Per manus. quia homo admīstrat quasdā oportunitates vt fiat panis ⁊ vinū. ar. xxvj. q. v. nec mirū.

l ¶ Visibilē. i. visibilē oblatiōnē ⁊ celebrationem ex multis ꝙfectā.

m ¶ Non scificat. id est. non transubstantiat sacramētū vt fit tē.

ud intelligit. q̃ videt spēm habet corpalem. q̃ intelligitur fructū habet spūalem. q̃ accipit mysteriū vnitatꝭ. ⁊ ñ tenet vinculū pacis: nō mysterium accipit p se: sed testimoniū ꝙtra se. Itē sup ioh. Quō spūaliter corpus christi

a ¶ Rede sti sit accipiēdū re in iesum christū: p̃ est māducare panē viuū. q̃ credit māducat. inuisibilit sagi

b nat: q; inuisibilit renascit ⁊ q̃ māducat carnē meā ⁊ bibit meū sanguinē h̃z vitā eternam. ¶ Participatiōe eni filij (q̃ ē p vnitatē corpis xp̃i et sanguis) hō māducāt viuit:

c nō sumēs tm̄ in sacro q̃ mali faciūt: sed vsq; ad spiritus pticipationē: vt in corpe dñi tanq; membꝝ maneat: ⁊ eius spū vegetet: q̃ est duz eius

d māndata seruat: ad altare dei inuisibile: quo non accedit iniustꝰ: ille puenit: q̃ ad hoc

e p̃sens iustificat. accedit: inueniet illic vitam q̃ h̃ discernit cām suā. Itē in li. iiij. de trinitate. Spūsc̃us: inuisibiliter corpꝰ ⁊ sanguinē christi

g ¶ Orpus ⁊ sanguinē xp̃i: dicimꝰ illud q̃ ex fructiꝰ terre acceptū et p̃ce mystica ꝙsecratuz: re-

h ct sumimꝰ ad salutē spūalez in mēoriaz dñice passionis:

i q̃ cū p manꝰ hois ad illā visibilē spēz pducat: nō scifica

k tur: vt sit tam magnū sacrm:

n nisi opāte inuisibiliter spū dei cum p hec oia q̃ per corpalem mot̃ in illo operatur. Itē. ¶ Per bñdictionem

o ¶ Pāis: efficit corpꝰ xp̃i. ¶ On oīs panis: sz accipiens bñdictionē xp̃i fit corpus. Itē. Duplicit corpus

p ¶ Ommē/ xp̃i intelligit dauit eni xp̃s in h̃ sacmento corpꝰ ⁊ sanguinē suū q̃ etiā fecit ⁊ nosipos. Maz

q et nos corpꝰ ipi⁹ facti sum⁹. Itē. Sacrificiū altaris: sac/

r ¶ Hoc mentū ē vnitatis. est sacrm pietatꝭ: ⁊ ē signū vnitatꝭ: vinculū charitatis. q̃ vult viuere accedat ⁊ credat: ⁊ incorporet hūc cibū ⁊ potū: societatē vult intelligi corpis ⁊ mēbroꝝ suorum q̃ est ecclie in p̃destinatis. Itez. Spiritualiter magis q̃ corporalit corpus christi

s ¶ Anem de altari spiritualiter māducare: est innocentiā ad altare portare: peccata ⁊ si sint q̃tidiana vel nō sint mortifera: añq; acceda/tis dimittite ꝺbitoribꝰ vr̃is. si dimittꝫ dimittet tibi: secu

t rus accede: pāis ē ⁊ ñ venenū. sz vide si dimittꝫ ne mēti/ aris deo. quē nō fallꝫ. mētiri xp̃o potes: ipz fallē ñ potes. Itē. Sacrmēnō vnitatē christi corpis accipit: q̃ ab eo di-

u ¶ Ui discordat. concordat. a xp̃o: non manducat

p ¶ Fallere ipsum. ar. ꝟ. xvj. q. j. reuertimi. di. lxxxj. oportet. ꝟ. sed fallere quis potest ꝓpositum in se est. sed ñ q̃ deo aliam opinionem inducat ꝓpter alicuius fallaciam quam habet. quoniam immutabilis est. xxij. q. iiij. incōmutabilis.

q ¶ Ui discordat non manducat. id est. non incorporatur corpori eius quod est ecclesia manducando. id est. credendo. licet quotidie sumat corpus ꝺ virgine natum. hoc enim mali accipiunt. vt ꝟ e. c. j. ⁊ ꝟ. e. di. quid est. ⁊ c. credere.

n ¶ Spū dei. supra dixit q̃ fmo xp̃i. id est. ipe xp̃us ꝓficit hoc sacramētū. sed quia indiuisa sunt oꝝ trinitatis. nō est hic ꝓpriū non eni per vnū solū excluditur oia alia. nec per hoc excludit vocalis sermo. xxvij q. j. sic enim. ꝛ. abstr.

o ¶ On oīs benedictionē instituraz a xp̃o q̃ est. accipite et comedite h̃ est ¶ corpus meū.

p ¶ Ommēda/ uit corpus sez corpꝰ suū q̃ est ecclesia vt sit simplex relatio. vt. ꝟ. eadē. quia passus.

q ¶ Nos corpꝰ spūale. dum sumus in ecclesia merito ⁊ nomīe

r ¶ Hoc pietatꝭ est. ꝟ. xxij. q. iiij. ipsa. ⁊. ꝟ. e. di. quia passus

s ¶ Anē mortifera. quasi dicat si nō potes oīno pctā vitare. ordina ita saltez vt nō sint mortifera. nam sine vētalibꝫ hec vita nō ducitur de pe. di. iij. de q̃tidianis. debet enim aduersario peccatum remittere. id est. ranzonem sed satisfactionē non cogitur remittere. xx iij. q. iiij. si illic.

t ¶ Panis est. quasi dicat non latet sub horribili specie vel nocua sed sub specie panis que ē amica nature. B.

v ¶ Quem nō fallis. xxiij. q. iij deus qui ⁊ oium sanctorum cognitor est. ꝟ. xxxij di. erubescant.

simlē. ꝟ. bi. r. j. de male. ng.

Matth. 6 Lu. 11

a ET sancta obesse. occasionaliē scā malis obsunt. s. cū sunt p abusum sumpta ⁊ scōz abusio. i. pūm/ptio ⁊ temeritas qua ds pūmpsit indigne sumere.

b Saluē. i. illud poterat eē causa salutis si digne susciperetur.

c Et mala. id est. digna patientia

carnem eius. nec bibit san/guinē: ⁊ sī tante rei sacramē tum ad iudiciū sue pditiōis quotidie accipit. Itē. Sancta nocent malis: ⁊ mala p/

a ET scā ma/lis possunt obesse: bo/

d nis sunt ad salutē: malis ad iudiciū. vñ apls: q̄ mandu/cat ⁊ bibit indigne: iudiciuz sibi mā ducat ⁊ bibit: non qz res illa mala est: sed qz malꝰ male accipit qō bonū ē. Mō enī mala erat bucella que iu de data est a dño. salutē me/dicus dedit: sed ille q̄ indi/gnus erat accepit: ad pniciē

e suam accepit. ⁊ mala pſunt bonis: sicut angelus satha/ne paulo. per malū enī fit bo

d nū: cum bene accipit malū.

Idem. Non phibeant/ li de mensa dñi manducare.

f NOn phibeat dispensa/

g tor: mā ducare pinguesh terre in mensa dñi: sed exac/i torem moneat timere. Idez

Et q̄ indigne accipit: corpus Christi tamen accipit

k SIcut iudas cui bucellā tradidit christus: nō malum accipiēdo: sed bonū male ac cipiendo: locum pbuit dia/bolo. sic indigne quisq̄ su/mens corpus christi: nō effi/cit vt quia malus est: maluz sit: aut quia ñ ad salutē acci pit: nihil accipit. corpus enī et sanguis dñi nihilominus in illis erat: q̄dꝰ dicebat apo

RVera. mirabile ē. Casus. dicebāt q̄dā mirabile l esse q̄ ita panis puertereť in corpus christi. dic̄ ambrosiꝰ q̄ reuera mirabile ē. sz cū q̄ possit fieri ꝓbat exēplis ve. ⁊ no. resť. Ex ve. te. ꝓmo pōit exēplū ō mā na qō datū est iudeis. exēplū no. testa. pōit ō incarna tiōe xpi. prerea qz ipsemet dixit ꝓ ē corpꝰ me. te Sedo de aq̄ sa/liente de petra. Tertio de xpo i serpentes versis Quarto de ape/ritione maris. Quinto de ior/dane conuerso. Sexto de amari tudie fluuij. Se/ptimo de heliseo qui ferrū natare fecit. Octauo de helia. Nono. qz ipse dixit ⁊ facta sunt. ipse mā da/uit ⁊ creata sunt

1.Cor.11

stolꝰ: q̄ mā d. idi. iudi. si. mā/du. ⁊ bibit. Itē amb. de sa/cramēts. Quibus exēplis ꝓbat naturam: substātia pa/nis ⁊ vini: in corpus ⁊ san/guinē christi conuerti ꝓbeť.

l RVera mirabile est: q̄

m deus māna pluueret pa

n tribus: ⁊ q̄tidiano celi pasce banť alimēto: vnde dictum est: panem angelorꝫ mandu/cauit homo. sed tamen panē

o illum qui mā ducauerūt: om

p nes in deserto mortui sunt.

Jsta autē esca quā accipitz: iste panis viuus: qui de celo

q descēdit: vite eterne substā/tiam ministrat. Et quicunq̄ hunc panem mā ducauerit: non morieť in eternū: quia corpus est christi. Conside/ra: prestantioz vtrum nūc sit panis angelorꝫ: an caro chri/sti: que vtiq̄ corpus est vite.

r māna illō ō celo: ꝑ sup celū. illud celi: hoc dñi celoꝫ. illō

s corruptioni obnoxiū: si i die alterū seruareť: ꝑ alienū ab

t omni corruptione: quicūq̄

v religiose gustauerit: corrup/tionē sentire nō poterit. Jll aqua ō petra fluxit: tibi san/guis ex christo. Illos ad ho/ram saciauit aqua: te sang/

x uis diluit i eternū. Judeꝰ bi/bit ⁊ sitit. tu cū biberz sitire

v ñ poterz. Illō i vmbra: ꝑ in vitate. Si illō qō mirarz vm/bra ē q̄tū istō cui? vmbra mi/rarz: audi qz vmbra ē q̄ apō

Ps.77 Sap.16 Deuť.1. et.2.

m Manna. Joh.6

n Pascebantur. non solū car/naliter verūetiā spūaliter. nonnul/li tamen anima/les dūraxat pa/scebanť.

o Omnes. i. imitatores eorū qui indigne sum/pserunt.

Num.10 Exod.17 Deuť.8

p Mortui sť exceptis duobus scz caleph ⁊ io/sue. vt. s. di. lxx/vj. ieiuniū. ⁊ ita ꝓpter duos nec plus nec minus quia ⁊ modicus excessus non at/renditur. ff. ō. ſ. ob. continuus. i ꝑn. ⁊ paruū inē/uallū nō obesť.

Joh.15

c NOn phibe/at. ar. q̄ ñ debet iudex ſm ꝓscientiā iudica re. ar. iij. q. vij. iu dicet. ar. q̄ debz iudex admittere

1.Cor.11

iuramentū volē tis se purgare ō crimine cuius cō scius est iudex ſ. e. ꝓ dilectione ſ. sed illud ō ma nifestis. eē ō rē/po. ordi. ad au/res. ar. ſ.

f Dispensa/tor. in quo casu non videtur da

Joh.13

re qō scit vel cre dit ei nocere. ta/men sit medicus eius ⁊ saluti ciuſ debet ꝓuidere facit qō suū ē cū euz monet ne ac cedat.

g Pigueſ. id est. diuites i pec catis. id est. pec/catores. ⁊ hoc si occulti sunt.

h Sed exactorem. id est. ipse sacerdos moneat ex/actorem. qui impoztunus exigit corpus dñi.

i Timere. ſ. deum. id est. vt timeat deum. vt ꝓpter eius timorem desistat ⁊ ne accipiat exquo indigne ac cipit. si tamen non vult desistere detur ei potius q̄ in/stituatur. vel sic ita ipse sacerdos moneat pingues ter/re timere. exactorē. id est. deum. qui hoc exegit ab eis q̄ reuera exactor est ingrendo merita singulorꝫ. j. q. iij

S. ſ. ego sum deꝰ zelotes.

k Jcut. erat sacramentaliter.

ff. de du. re. duos. ſ. duo. ſ. modicū. ⁊ modica res non inducit simoniā. eē ō simo. ⁊ si q̄nes. ar. ff. de. ſ. sig. l. iij. qz ibi ꝑ vno miliari qō supeſt datur dies.

q Vite. i. vitā p quā eternaliē sustinēť.

r De celo. i. ō aere. instī. ō re. di. ſ. fere.

s Obnoxium. qz scaturiebat ⁊ putrescebat nisi qō in opus sabbati reseruabať.

t Corruptioe. qz nec scm tuū dabis videre corruptionē.

v Corruptionē. eēne dānati onis.

x Diluit. i. remissionē pcōz ꝓtulit tibi si i hūilitate ꝑmanseris.

y Jn vmbra. i. figura fuit

1.Cor.10 a ¶ Inquit. in epla ad corinthios.
b ¶ Petra. i. aqua q̄ fluxit de petra. q̄ ad ifam eos seq̄bat. alij dicunt q̄ reuera ipa petra. alij dicūt q̄ sor. mopsi maria tulit secū paret illi⁹ petre. ⁊ vbicūq; erat opus petra illa pcussa dabat aquas.
c ¶ Erat. i. significabat christum.
d ¶ Hec ät facta. hucusq; sunt verba apostoli.
Exo.7 e ¶ Vt ꝓbem⁹ plurīū silium inducīōe ondit ñ esse ipossibile ꝺo panē i corp⁹ suū ⁊ vinū in sanguinē suū ꝓuertere.
Exo.4.7 f ¶ Virgā tenebat moyses. ō ß hr. xvj. q.v. nec mirū. in pn. ⁊ .t. hec prās.
g ¶ Sanguis. hec fuit ꝓia plaga egypti. verus sanguis erat sic ti serpētes. ꝺd q̄ bibebāt hebrei.
h ¶ Sepauit.
Exo.14. in. xij. diuisiōes.
ps.77 vt q̄liber triū p
Iosue.4 suas turmas incederet.
i ¶ Cōgelauit. dicūt ꝺdaꝫ q̄ aq̄ supior fuit. ſz i ferior fluxit i mak ¶ Re/ (retro:sū. Ad fontē xanti ꝟsa recurrat aqua.
Nūe.20 Exo6.17. l ¶ Exoꝛdiū. ß legit i lib. iosue. .i. desijt descēdere q̄ gradu recepto reuertebat i suū exoꝛdiū.
Exo.15 m ¶ Moyses. hystoriā hēs. xx/iij. q. iiij. hic oiw
n ¶ Bra. diuia q̄ lignū imisſuz.
o ¶ Aquā vomeret accualiter
4.Re.6 vl naturaliter.
a ꝓes fcā ē: bibebāt i q̄t ō spū
b ali: ꝟseq̄nte eos petra. petra
c āt erat christ⁹. ſz ñ i plīb⁹ eoꝝ complacitū est deo. naz ꝓo/
o strati sūt in deſto. hec aūt facta sūt i figura nr̄i. cognoui/sti potiora: potio: enī lux q̄ vmbra: ☧itas q̄ figura: cor/p⁹ creator⁹ q̄ māna de celo. forte dicas: aliud video: quō tu mihi asser⁹ q̄ christi cor/p⁹ accipiā? ⁊ ß adhuc nob sup/
e est vt ꝓbem⁹: q̄uis igit vti/mur exēplis: vt ꝓbem⁹ ß nō eē qō natura formauit: ſz qō bñdictio ꝟsecrauit? maioꝛēq; esse vim bñdictiōis q̄ natu/re: qz bñdictōe mutata ipa mu
f taf. Virgaz tenebat moyses ⁊ piecit eā: ⁊ facta ē serpēs: rursus apphēdit cauda fpē/tis: ⁊ i ☧ge naturā reuertit. Vides ergo ꝓphetica gratia: bis mutatā eē naturā: et serpent⁹ ⁊ virge. Currebant egypti flumina puro meatu aq̄rū: subito de fontiū venis
g sanguis cepit erūpe: nō erat pot⁹ in fluuijs. rursus ad p/phete p̄ces cruoꝛ cessauit fluminū: aq̄rū natura remeauit Circūclusus erat vndiq; po/pul⁹ hebꝛeoꝝ: hinc egyptijs vallat⁹: inde mari clausus.
h ☧gā leuauit moyses: separa/
i uit se aq̄ ⁊ i muroꝝ specie cōgelauit: atq; inc vndas via pedestris apparuit. iozdānis
k retroꝛsū ꝟsus: ꝫ naturā i sui font⁹ reūtit exoꝛdiū. Mō/ne claret: naturā ⁊ maritimo
l fluctuū vl fluuiaꝝ cursus eē mutatā? Sitiebat ꝓl's pa
m trū: tetigit moyses petraz: ⁊ aq̄ de petra fluxit. nū ꝺd non
n p̄ter naturā operata est gra: vt aquā vomeret petra: quā non hēbat natura? Marath fluuius amarissimus erat: vt sitiens populus bibere non posset. misit moyses lignum in aquā: ⁊ amaritudinē suā: aquaꝝ natura deposuit: quā
p infusa subito gratia temperauit. Sub heliseo ꝓpheta: vni de filijs ꝓphetaꝝ excussuz est ferrū de securi: ⁊ statim mersum ē. rogauit heliseū q̄ amiserat ferrū: vt illud sibi acq̄reret. misit heliseus lignū in
q aquā ⁊ natauit ferrū. vtiq; ⁊ hoc p̄ter naturā factū cognouim⁹. grauioꝛ enī ē ferri spe/cies q̄ aq̄rū liquoꝛ. Aduertimus igit maioris potētie eē
r gram q̄ naturā. ⁊ adhuc tñ: ante ꝓphetice bñdictiōis numeram⁹ gram. q; si tm̄ valuit humana bñdictio: vt natura cōuerteret: ꝺd dicimus de ipa ꝟsecratiōe diuia: vbi ipa verba dñi saluatoꝛ⁹ operantur? Mā sacm̄ istud qō accipis: christi fmone cōficitur. Qō si tm̄ valuit fmo helie:
s vt ignem de celo deponeret: nō valebit christi fmo: vt species elemētoꝝ mutet? de totius mūdi opib⁹ legisti: quia ipe dixit ⁊ facta sūt: ipe mandauit ⁊ creata sr̄. Sermo igitur christi: q̄ potuit ex nihilo facere qō nō erat: nō pōt ea i id mutare: q̄ sūt qō nō erāt?
t nō enī min⁹ est dare q̄ mutare nouas naturas reb⁹. Sed ꝺd argumentis vtimur: suis vtamur exemplis: incarnationis astruam⁹ mysterij veritatem. nunq̄d nature vsus p̄sensit: cū domin⁹ iesus ex maria nasceret? Si oꝛdinem querimus: viro mixta femina generare consueuerat. liquet igitur q̄ p̄ter nature oꝛdinem virgo generauit. et hoc quod cōficimus coꝛpus
v ex virgine est: quid hic q̄ris? nature oꝛdinez in christi coꝛpoze: cū p̄ter naturā sit ipe dñs iesus partus ex virgie: vereviq; caro christi ē q̄ crucifixa est: q̄ sepulta est: vere ergo illius carnis sacramentū est. Ipse clamat domin⁹ iesus: hoc est coꝛpus meū. ante benedictionē verboꝝ cele
3 stiū: alia species noīat: post ꝟsecrationez coꝛpus signat. ipe dicit sanguinē suuz ante
p ¶ Ipauit. i. dulcoꝛauit.
q ¶ Et ferrum natauit. i. humanuz gen⁹ de imo peccōrū leuauit.
r ¶ Et adhuc tñ. q. d. dictū ē ⁊ ꝓbatū q̄ maioris potētie ē gra q̄ natura rer. nihil adhuc tñ dixim⁹ ō bñdictōe diuia. ſz tm̄ ō ꝓphetica. vl'z mlta exēpla irroduxeri ō ꝓphetica bñdictōe. tñ adhuc possū iducere alia de eadē ⁊ addit de helia.
s ¶ Deponeret qñ duo ḋnq̄genarij cōbusti sūt. hi
4. Re.1 storiā hēs. xxiij. q. iiij. q̄ christus
t ¶ Min⁹. diē ipator. q̄ cū nch
ps.143 ꝟsentaneū ē vbi nlla ē stipulatio interposita. itel/ligi eā adhibitā. mlt⁹ofoꝛtius vbi iurit fuit ab initio p nos validā effici. vt. C. de rei. vx. ac. l. j. circa prin.
v ¶ Quā mutare. i. min⁹ ē mutare q̄ dare.
x ¶ Sed ꝺd argumēt⁹. i. ad ꝺd subaudi exteriuſ quasi ꝟsirmam⁹ qō dici⁹ exēplis q̄ in se exhibuit.
y ¶ Queris. i. hoc coꝛpus i qō
Luc.2 trāssubstātiatur panis p̄ce myſtica est natum de virgine. nec christus post in cena cum discipul' coꝛpus suū cōfecit. cū semel in vtero v̄gali a tota trinitate p̄fectus esse nō desijt ne/
Mat.26 q̄ desijsse potuit
Mar.14. merit⁹ christi ex/
Luc.22 tgentibus.
1.Cor.11
z ¶ Alia spēs. .i. alteri⁹ rei spēs. .i. subā fuit. l'aliud substātiatuz.
Joh.6

a ℂ Amen. id est verū est. vt dist. xxxviij. sedulo.
b ℂ Sermo. ē. di. xciij. diaconi. ad hoc enī ꝑba sunt institutra. vt quod quis cogitat alijs proferat. xxij. q. ij
c ℂ Affectus. id est fideles.
d Muitat. vita manducatur. id est deus viuens.
e ℂ Viuificat. .i. digna ꝓceptione viuificat. vel cooperat ad viuificandum.
f ℂ Quia resurrexit. nō ē casuale. sz ꝓbatio ē a maiori. nam exꝫ resurrexit ꝛc.
g ℂ Sacro. ē. e. di. q. māducat.
h ℂ Quēadmodū. qz in sacro.
i Terat quotidie. sumimus corpꝰ christi. qz ꝙtidie egemus vt remittāt̄ nobis pcā. licet ꝓ baptismū sublata sunt. tamen ꝓpter fomitem originat pcati ꝙtidie reciduam⁹. Jtez alia rōne vt posteris nr̄is notificem⁹ mortē dñi. ꝛ ꝙlr dilexerit nos
k ℂ Quotidie.
l ℂ Infirmitas .i. ozigo peccati.
m ℂ Labimur saltē venialiē. de pe. di. ij. si enī.
n ℂ Quotidie. ꝓterꝙ i die scō. venerī ꝛ in seqnti sabbato. ī. dist. iij. sabbato.
o ℂ Immolat. christꝰ imolatio. sacra ꝓ nobis in sacramēto corporis et sanguinis eiꝰ repsentatur.
Roma. 6 p ℂ Vt q. duc causę ꝟ notāt hꝰ sacri. deletio venialiū pcōrū ꝛ memoria passionis domini.
q ℂ Recidiua. .i. recidiua deliicta. i. redeūtia ꝓ iterationem.
r ℂ Jterat. ob cōmemoratiōez. ē. e. di. cū omne.
ps. 102 s ℂ Interim .i. ꝓsecratiōez. aliō ōr pꝰ ꝓsecratōez sāguis xp̄i nūcupat. tu dicī amē. ꝟ ē: verū ē qō os loqr̄: mēs itēta fatet. qō ꝼmo sonat affectꝰ sentiat. Itē augu. in qdā ꝼmōe dexꝟbis euāgelij. Quō ꝓ partes christꝰ māducat ꝛ integer pmanet.

Muitat dñs seruos: vt ꝓparet eis cibū: seipm. qs audeat manducare dñm sū: ꝛ tñ ait: q̄ māducat me viuit ꝓpter me. qñ manducat vita māducat nec occiditur vt māducet: sed mortuos viuificat: qñ māducat reficit: sed nō deficit. māducat christus. viuit māducatꝰ: qz surrexit occisus. nec qñ manducat partes de illo facimus. ꝛ qꝫ in sacro sic fit: norūt fideles qūcadmodū manducent carnē christi. vnuſqſqꝫ partē suā accipit. ꝓ ptes māducat: ꝛ manet integer totꝰ. ꝓ ptes māducat ī sacro: ꝛ manet iteger totꝰ ī celo: manet iteger totꝰ ī corde tuo. Itē pascha: siꝰ pa. ō corꝑ sanguīe christi Quotidianū sacrificiū non reintegrationē passiōis sed cōmemorationē significat.

Terat quotidie hec oblatio: licet christꝰ semel passus in carne: ꝓ vnaz eandēqꝫ mortis passionem semel saluauerit mundū: ex qꝫ morte: idem resurgens ad vitaz: moꝛs illi vltra nō dñabitur. q̄ ꝓfecto dei sapiētia patris: necessariū ꝓ multis causis ꝟ
k quidit. ꝼmo quidē: qz quotidie peccam⁹: saltē in peccatis sine q̄bus mortal infirmitas viuere nō pōt. qz licet omnia pcā sint donata ī baptismo:
l infirmitas tñ peccati adhuc in carne remanet. vñ psalmista. Bñdic aīa mea dño: q̄ ꝓpiciat oīb⁹ iniq̄tatib⁹ tuis: q̄ sanat oēs infirmitates tuas.
m Et iō qz quotidie labimur:
n q̄tidie christꝰ mystice ꝓ nob
o imolat: ꝛ passio christi ī mysterio tradit: vt q̄ semel moriendo mortē vicerat: q̄tidie
q recidiua delictoꝝ: ꝓ ꝟ sacra corpis et sanguinis pcā relaxet. vñ ozam⁹: dimitte nobis debita nr̄a ꝛc. qz si dixerim⁹ quia pcm̄ nō habem⁹: nosipos seducim⁹. ꝛ ꝟitas ī
r nob nō est. Jtē. Jteraꝛ ꝟ mysteriū: ꝛ hoc ob cōmēozatiōnē passiōis christi: sic ipe ait: hoc q̄tiēscūqꝫ feceritī: ī meaz cōme. facite. q̄tienscūqꝫ ergo hūc panē sumit: ꝛ bibit hūc sanguinē: mortē dñi annūciabitis donec veniat. nō vtiqꝫ sic ē accipiēdū: donec christi moꝛs veniat: qz iam vltra nō moꝛit: sed donec ipe dñs
s vt ad iudiciuz veniet. Jnterim aūt sp est moꝛs christi: ꝓ secli vitā posterꝫ annūciand: vt discāt q̄ charitate dilexit suos: q̄ ꝓ eis moꝛi dignatus ē: cui oēs vicē debemus
t repēdere charitatis: qz ad ꝟ nos ꝓꝛ dilexit: cū essem⁹ ī gehenne filij. vt diligerem⁹ eū tā a morte liberati. Itē aug. Hō solū sub figura: ꝛ etiam in veritate: dñici corpis ꝛ sanguinis: sacramētū celebraꝝ.

Utrū sub figura an ꝟ veritate: hoc mysticū calicis sacramētū fiat: veritas ait: caro mea vere est cibus: et sanguis me⁹ vere est
y potꝰ. alioq̄n quomō magnū erit: pānis quē ego dabo: caro mea ē ꝓ mūdi vita: nisi vera
z sit caro. sed qz christꝰ fas vorari dentibus non est: voluit
a dñs hunc panē ꝛ vinū ī mysterio: vere carnē suaz ꝛ sanguinē suū: ꝓsecratione spiritus sancti potētialiē creari: et interim donec veniat dñs ad iudiciū.
b ℂ Repende re. vñ ꝓpha. Quid retribuā dño ꝓ oīb⁹ q̄ retribuit mihi? Calicē ꝛc. extra. de testa. cum in officijs.
v ℂ Cum essem⁹. id est q̄uis nō dilexerit nos in eo q̄ essemus iehenne filij. dilexit tamen nos in eo q̄ creatura. vnō dicitur. nihil eoꝝ odisti que fecisti.

Lu. ii Mar. 6 ꝓ i. Joh. i

Utrum sub figura. causus. dicit ꝓmo q̄ christū nō voramus. sed cum in mysterio sumimus. est tamen vita ꝛ veritas ꝛ figura. Secūdo dicit. q̄ eque conficit mal⁹ vt bonus. quia consecratio non consistit in merito cōsecrantis. sed in verbo creatoris Tertio exponit verba que dicuntur ī secreto missę. Quarto dicit q̄ ꝓpter derisionem pagano/rum nō sumim⁹ ī vera forma corpus christi. ꝛ q̄ verbis christi sacramenta confi/ciantur. reliqua enim sunt de solennitate. Matth. 26 Mar. 14 Luc. 22 i. cor. 11 Joh. 6
p ℂ Magnum scilicet miracu/lum.
z ℂ Berari. ē. e. dist. ego berengarius cōtra. ꝛ ibi iperbolice locutus est ꝛ veritatem excessit. Joh. 6
a ℂ Denrib⁹. id est in figura vel forma humana.
b ℂ Jn mysterio. id est sacramento.
c ℂ Creari. i. in veram carnem ꝛ sanguinem christi transsubstantiari.

a Idē corpus. i. in sacro sub quo latet corp⁹ christi
b Veritas. i. cū panis ⁊ vinū scificat in corpus et sanguinē dñi. ibi ē ⁊ vitas q̄ corpus ē. ⁊ figura q̄ spes est. ⁊ est res sacri figuras. s. ⁊ sacrm sanguinis ⁊ sacrm vnitatis. vt. ꝫ. c. q̄ passus. vñ ⁊ alibi dr sacrm sacramentorum. vt. ꝫ c. tribus.
c Corp⁹ christi. i. sub appellatione ista corpus christi spes pānis ⁊ vini ⁊ vere corpus christi cōtinet. ꝫ. c. hoc est.
d In virtute ꝫ. c. di. corpus ⁊ sanguis.
e In mysterio. i. sacramēto conficiendo.
f In merito. scz vt transsubstantiaretur.
g Panē substantiam panis ⁊ vini.
h Et trāsit. i. trāsire facit.
i Sacerdos. i. ad oñdēdū q̄ nō in merito sacerdotis tē.
k Jube. i. fac
l Inqt. p ꝫsecrationē h cōtinetur in secreta.
m Perferri. i. trāssubstātiari vl pferri. i. sursum efferri. i. cōuerti in sctm altare tuū. i. corp⁹ tuū sup choros angelorū exaltatum. scz ꝫ vidēs q̄ oro hoc sit supflua. q. hic dr p ꝫba q̄ virtute cōficit corp⁹ christi ⁊ ita dr eo q̄d iā sctm est supflua ē oro R. scptura ñ attēdit hr angustias tpis. sed sacerdos cū ñ possit simul mēta pferre. ita loqt ac si tps pstaret. et ēent adhuc faciēda q̄ in principio ēmōis nōdū erāt facta. simile nō. xxxv. di. sexto. ✠ sus ꝑn. ⁊ ꝫba nē vel p ꝫtemplationē loquēdis sūt referēda. vt si dicā. manus mea ē clausa ꝛc. vel intellige de spūali corpe ecclie. vt q̄ hoc sacrm associet triūphanti. vnde scdm

quotidie p mūdi vita mystice īmolari: vt sicut de Xgine p spūm sctm: vera caro sine coitu creat: ita p eundē ex subā panis ⁊ vini: mystice idē corpus christi. ꝫsecrat: corp⁹ christi ⁊ Xtas ⁊ figura ē: veritas dū corpus christi ⁊ sanguis: Xtute spūssctī: in Xtute ipsi⁹ ex panis et vini sba efficit. figura vera ē id q̄d exteri⁹ sentitur. Iterat autē q̄tidie hec oblatio: licz christ⁹ semel passus sit: q. q̄tidie peccamus: pctis sine q̄b⁹ mortal' infirmitas viuere nō pōt. Et iō q. q̄tidie labimur: christ⁹ q̄tidie mystice p nob⁹ īmolatur. Intra sctām eccliaz catholicaz: in mysterio corpis christi nihil a bono maius: nihil a malo min⁹ pficit sacerdote. q. ñ in merito ꝫsecrant: scz ī Xbo efficit creatoris: ⁊ in virtute spūssctī. si enī in merito esset sacerdot': neq̄q̄ ad christum ptineret. nūc aūt sicut ipe est q̄ baptizat: ita ipē ē q̄ p spūm sctm hāc suā efficit carnez: et trāsit vinū in sanguinē. vñ et sacerdos: iube inq̄t hoc pferri p man⁹ angeli tui sancti: ī sublime altare tuū: in conspectu diuīe maiestat' tue. vt q̄d deferēda in lucē deposcit: ni si intelligat: q. ista fiāt in sacerdotio. hāc igit oblationē bñdictam p quam bñdicimur: ascriptā p quā oēs in celo ascribimur: atā p quā viscerib⁹ christi cēseamur: rōnabilē p quā a bestiali sensu exuamur: acceptabilez: vt q̄ nobilissīis displicem⁹ p hanc acceptibiles eius vnico filio

sim⁹: nihil rōnabilius: vt q. nos iā sīlitudinē mort' ei⁹ in baptismo accepim⁹: sīlitudinē q̄z ⁊ sanguis sumam⁹: ita vt ⁊ Xtas nō desit ī sacro: et ridiculū nullū fiat a pagānis: q. crudē occīsi boīs bibam⁹. Si enī discipli patienť ferre neq̄erint: q̄d dñs dixit: q̄ ñ mā. m. carnē tē. scz dixerunt: dur⁹ est h ēmo: quō q̄ ferrent ista ⁊ increduli? credēdū ē q. in Xbis christi sacra conficiant. cui⁹ enī potētia creatur p̄us: ei⁹ vtiq̄ Xbo ad melius p̄creank. reliq̄ omia q̄ sacerdos dicit: aut cler⁹ chori canit: nihil aliud q. laudes et grāxactiones sūt: aut certe obsecratiōes ⁊ fideliū petitiones. vñ ⁊ sacerdos dic̄ p⁹ eu⁹ āgelistax Xba assumēs: q̄ pridie q. pateret tē. In hoc q. creat illud corp⁹. Itē gregor⁹ in omelia paschali.

In sanguīe agni: christi sanguis q̄ nūc vere sumit': olim pfigurabat'.

Quid sit sanguis agni: nō iam audiēdo scz bibēdo didicist'. q̄ sanguis sup vtrūq̄ postes ponit': qñ nō solū ore corpis: sed etiā ore cordis hauritur.

Itē. Hec salutar' victima: illam nob⁹ mortem vnigeniti p mysteriū reparat: q̄ licet resurgens a mortuis iā nō morit': mors il. vl. nō do. tñ ī sepo immortalit' ⁊ icorruptibilit' viuēs: itexī b mysterio mortis: ei⁹ q̄z vbiq̄ corp⁹ sumit': ei⁹ caro ī pli salutez patif': ei⁹ sanguis nō iā in man⁹ infidelīū: scz fidelīū ī ora pfundit'. Hinc g pensemus qle sit

a Quid sit pfigurabat. Exo. 12
b Victima. i. sacrm victime salutaris.
c Reparat. i. ad memoriaz reducit vel repzesentat.
d Mortitur. id est eius mors repsentatur. vt. ꝫ. c. dum frangitur. e Salutem patitur. id est passio repzesentatur. vt mors facta pro salute populi.
f In manus. infidelium vt in passione.

Quid sit sanguis. Cal⁹ ⁊ corde ⁊ ore sumendū ē corpus christi. q. super vtrq̄ poste fuit posit⁹ sanguis. Scdo dic̄ q. ad vocē sacerdot' ipa hora immolatōis apiunt celi ⁊ adest chor⁹ angelor⁹ ⁊ vniūtur celestia terrenis Tertio dicit. q. idē corpus ⁊ sanguis q̄ datus fuit discipulis conficitur in altare. Rom. 6
a Poste. ozis ⁊ cordis.

a ¶ Imitatur.i.repsentat. b ¶ In ipa subaudi cō/ ingat. c ¶ Ad sacerdotis vocē.i. ad sermonē chri/ sti voce sacerdotis enunciatū panis ⁊ vini substātia i carnē christi sedent ad dexterā pris in cel trāssubstan tiari mysterio angelox. vnde subdit summa tē.

d ¶ Celos.i. p id qđ ꝓbo sacer/ dotis ꝓsecratur aditū ad celestia fieri. vl panē vel vinū in id qđ su per celos ē trans sire.

e ¶ Chozos an gelox adesse. scz hoiby ꝓsecrātib vl digne vl indi gne.

f ¶ Summa.i. panē ⁊ vinuz in corp ⁊ saguinē christi transsub/ stantiari.

g ¶ Vnū cz.s. sacrificiū.s. cele/ brationē ⁊ imo/ lationez altaris fieri.

h ¶ Exinuisi/ bilibo.i. ex ipsis sacris ⁊ reb sa/ cramētox. h est quod exponēdo subdit. vno inqt .i. vno ⁊ eodem momēto panis trāsit in corpus christi mysterio angelox. ⁊ in al/ tari videt ꝑ spe/ cies quasi qđ ē ei species videt eo tempore tē.

i ¶ Momēto. .i. eo tpe q̄ chri/ stus est in quoli/ bet altari tot in celo est ver de ⁊ homo in ꝑsen/ tia angelorū fa/ cta cōmutatione in verū corpus ⁊ sanguinem.

k ¶ Panis. in/ transitiue. i. vnū corp christi vbi cz est. vbi est ꝓ se cratum. ⁊ sic de sanguine.

l ¶ Calix. i. san guis qui in cali ce cōtinetur.

m ¶ Catholicꝰ hic collige sacer dotē nō catholi/ cū corpus domi ni conficere non posse. ē. c. pxi. ⁊ xxiij. q. j. scisma.

n ¶ Diuinitas verbi. que est vbū. i. christus q̄ sub his cū ipe est. qui mirabilia facit in oculis nostris.

o ¶ Replet .donis spiritualibus.

p ¶ Sed cum mysteriū. i. cuius sit mysterium vnum quod ibi latet. i. christ. vl cuius panis ⁊ vinū sit vnius rei myste/ rium qđ ibi latet .i. christus. tamē corpus ⁊ saguis dicit ꝓpter plu/ ralitatē speciez.

q ¶ Crudam. ē. fortte.

hoc sacrm: qđ ꝑ absolutione nra: passiōez vnigēiti filij sp a imitat. qs eni fideliū hre du b biū possit: in ipa immolatiōis c hora: ad sacerdotis vocē ce/ los apire: in illo iesu christi e mysterio angl'ox chozos ad f esse: sūma ⁊ ima sociari: vnū/ g cz ex inuisibilib atcz visibi/ h lib fieri: Idē. Vno inqt eo/ i dēcz tpe ac momēto: in celo rapit mīsterio angl'ox corpo/ ri christi sociād: ⁊ añ oculos sacerdot ī altari viōr: tanta ⁊ eccl'ie vnitas in christo: vt k vn vbicz sit panis corporis christi: ⁊ vn sit calix sangui/ l nis ei. ¶ Calix eni quez sacer/ m dos catholic sacrificat: non ali nisi ipe quē dns apostol/ n tradidit: qz sic diuinitas xbi dei vita ē: q̄ totū iplet mun/ dū: ita licet ī mult loc ⁊ in/ numerabilib dieb illic ꝓse/ cret corp: nō sūt tū mlta corpora christi: necz multi cali/ ces: sz vnū corp christi ⁊ vn sanguis cū illo: qđ sūpsit in vtero xginis: ⁊ quod dedit o apl's .diuinitas. n. xbi: re/ plet illud qđ vbicz ē ⁊ cōiū/ git ⁊ facit: vt sic ipa vna est: ita et vnum eius corpus sit in xitate. vnde animaduer/ tendū ē: q: siue pl siue min qs inde pcipiat: oēs equalit corp christi integerrime su/ mūt: ⁊ generalit oēs: ⁊ speci alit vnusq̄sqz. ¶ Itē. Myste riū fidei ōr: qđ credere debet q ibi salus nra ꝓsistit. prouidēs eni dns nob: dedit h sa/ cramētū salut: vt q: nos q̄tidie peccam: ⁊ ille iā mori nō pōt. p istud sacrm pctōrū re/ missiōez ꝓseqmur. Quotidie eni ipe comedit ⁊ bibit ī ve/ ritate: sz integer et viu atcz imaculat mānet. ⁊ iō magnū ⁊ pauēdū ē mysteriuz: q: ali/ ud vid ⁊ aliud itelligit. sed cū mysteriū sit: vnū corp et sanguis ds. figurā panis ⁊ vini hz faciēte dño: q: nō hēm q in vsu carnē crudā comede/ re: ⁊ bibere sanguinē. Item ambro. Post ꝓsecratiōez: sz figura panis ⁊ vini remanet: tū nihil est ibi nisi corp ⁊ r sanguis christi

Omnia q̄cūcz voluit dns fecit ī celo ⁊ ī tra: ⁊ qz voluit sic factū ē. ita sz figura panis ⁊ vini videat: nihil tū aliud s q̄ caro christi ⁊ sanguis post ꝓsecratōez credēdū ē. vñ ipa xitas ait ad discipl'os: h in/ t qt: caro mea ē ꝑ mōi vita. et vt mirabili loq'ri: ñ alia plane q̄ q̄ nata ē de maria: ⁊ pas sa ī cruce: ⁊ resurrexit de sepulchro: hec inqt ipa ē. Et iō christi caro ē: q ꝑ mūdi vita adhuc hodie offert: ⁊ cuz digne accipit: vitā vtcz et naz in nob opat. panē qđē istum quē sumim ī mysterio: illuz u vtcz itelligo panez: q̄ manu factū spūs formatus ē in vtero xgis: ⁊ igne passiōis decoct ī ara cruc. pāis ei āgl'ox: fact ē cib hoīs. vñ ipe ait: ego sū pānis vi. q de ce. descendit. Et itē: panis quē e. d. c. m. est ꝑ mū. vita. ¶ Ex his nancz v duab sentētijs: apte daf in/ x telligi: qz pānis iste ⁊ ille non duo: sz vn pānis ⁊ vna caro: ꝓcul dubio vnū corp efficit: illud xe: illuc vane qđ sūptū est de xgie: qđ passum ē ⁊ se/ pultū: qđ resurrexit ⁊ ī celuz ascēdit: ⁊ sedet ad dexteram dei pris: ⁊ qđ ē vēturū iudi/ care viuos ⁊ mortuos. Itez aug. ex ꝓmone de xbis dñi. Quāuis q̄tidie mā ducatur christ iteger tū gmānet viu.

Qui mādicat me: viuit xpter me. nō ergo frēs

Dnia q̄/ cunqz. Ca/ sus. In pria par te probat veruz corpus ⁊ sangui nem latere sub il lis speciebus in altari. In secun da ostendit q̄ il le idem panis q̄ ante consecratio nez est eibus an/ gelorum. factus est eibus homi/ num. Tertio di/ cit q̄ idē corpus quod natū est ō virgine quod pe pendit in cruce ⁊ positum est in sepulchro sic i al tari. Ps.114.

s ¶ Caro. arg. q̄ panis trans/ substantiatur in corpus christi.

t ¶ Pro mun/ di. assumpta Ps.77.

v ¶ Sentētijs id est auctoritā/ tibus. Joh.6.

x ¶ Panis. id est caro christi. que dicitur pa/ nis humanus. Joh.6

y ¶ Viuit. ē. sicut iudas. Joh.6

a ¶ finiam⁹. i. cōsumam⁹. b ¶ In sacro. qz sacrm per partes diuiditur. sed non ipsum corpus.
c ¶ Quēadmodum. quia in sacramento.
d E hac.
e Inguli.

f UBi ps est. dicūr ḋdaz q̄ libet ps hostie. licet ipa integre ꝓsecrēt. cōuertīt in totum corp⁹. nō pars i parte. nā alit nō video q̄lit in fractione sumeret totū corpus sub pte ꝑma. sed ſm ꝟ videtur q vbi ps est. ibi est totū. z ſm ꝟ videt q pes z nasus sīt cōiuncti. qō non credo. ad hoc dicūr quidam q si vbi designat locū. vera est. nam in q̄cūq; loco est vna ps corporis dñi. est z alia. et ita erit in corpe glorificato. si ꝟo dicas q vbi. i. in q̄cūq; corpīl pte est pes. ē z iocus. falsa est.

g ¶ Corpis. i. sacri. sub q̄ latet corp⁹. Sz obiicio corp⁹ christi nō est punctrabile. nō enī ē i puncto loci. q̄ oportet vt repleat aliquātulū locū aligneꝰ quantū. si tantū ḋcū replet corp⁹. q̄ mixtē locū replet ps corpis. ppterea meli⁹ videt dicendū. q corpus christi non circūscribitur loco qz nō est rāt⁹ locus q̄n in minori cē possit. z ſm hoc nō sequit q totū z ps sint in eodē loco. Jo. h

i ¶ Ampli⁹. q̄ gomoz. i. vnā mēsurā. (ſ q̄ sequit.

k ¶ Min⁹. qz recipiebat ab eo q abūdabat.

l ¶ Estimāda. nō est sic q̄ntitas estimāda. vt sub minori q̄ntitate min⁹ sit corp⁹ christi. z sub maiori maio⁹. qz vbicūq; ps siue dicas ps speciei totū corp⁹ est. siue ps corpis christi. i. pes vl manꝰ totū corp⁹ est. non tñ dicendū est q̄ oia membra mixta sunt. z vbi caput ibi

timeam⁹ manducare panem
a istū: ne finiam⁹ illū: z postea
qō māducem⁹ nō iueniam⁹.
manducet christ⁹: viuit manducatus: qz surrexit occisus.
nec q̄ū māducam⁹ ptes de il
b lo facim⁹: z ḋdem in sacro sic
c fit: z norunt fideles quēadmodū māducēt carnem christi: vnuſq̄sq; accipit ptē suā.
vñ z ipa gra ptes vocant: p
partes māducat: z manet integer tot⁹. p ptes māducat in sacro: z manet integer tot⁹ in
celo: manet integer totus in
corde tuo. tot⁹ enī erat apud
pr̄em: q̄n venit in xginē. implenit illā: nec recessit ab illo. veniebat i carne: vt boies
eū māducarēt: z manebat integer apud pr̄em: vt angelos
paſceret. Jtē hiero. in leuiti
co. Corp⁹ z sanguinē christi ſm se: nulli edere licet.

d E hac ḋdē hostia: q̄ in
christi cōmēoratiōe mirabilit fit: edere licet. de illa
vero quā christ⁹ in ara crucl
obtulit: ſm se: nulli edere lz.
Jtē in ſmone dñice. v. post
epiphaniā Corp⁹ christi: in
singu' portiōib⁹: singuli to/

e Inguli tum accipiūt.
autē totū accipiūt christū dñm: z in singul' portionibus tot⁹ est: nec p singlos minuit: ſ integrū se in singulis
f obet. Jtē hilari⁹ pa. De eo.

g UBi pars ē corpis: est z totū. eodē rō est in corpore dñi: q̄ in māna: qō i eī figura p̄cessit. de q̄ ꝛ: q plus

h collegerat nō habuit ap̄liusk neq; q̄ minus parauerat: habuit min⁹. Nō enī q̄ntitas visibilis in ſ estimanda mysterio: sed virtus sacri spūalis.
Idē. Corp⁹ christi qō sumitur: z figura ē in specie: z veritas in substātia.

m Corpus christi qō sumitur de altari: figura ē: dū panis z vinū videt extra: veritas autē: dū corp⁹ z sanguis
n christi i vtitate interi⁹ creditt
o Itez ex symbolo ephesino.
Carnē viuificatricē z ip̄i⁹ ꝟbi ꝓpriā factā: in altari acci/

p Ecessarie igi⁹ pimus.
tur z hoc adijcim⁹: incruentaz celebrā⁹ in eccle/
q sijs sacrificij seruitutē: z sanctificamur participes corporis et pciosi sanguis christi:
r nō vt cōem carnē pcipiētes:
s nec viri sctificati z ꝟbo iuncti ſm dignitat' vnitatē: sed vere viuificantē z ip̄ius verbi ꝓpriā factā. Jtē augusti.
Quō māna z aq̄ de petra: fuit idem cū nr̄o cibo z potu.

t Jquit ap̄ls: oēs eandē escam spūalē manducauerūt: spūalē itaq; eandē: nā
corporalē aliā: qz illi manna manducauerūt: nos aliud: z
oēs eundē potū spūalē bibe/
rūt: aliud illi: aliud nos: sed
v specie visibili: qō tñ idem est
x virtute spirituali. Jtem hilarius de trinitate lib. viij.
Qō veritatē dñici corporis z sanguinis sumimus.

y M christo p̄r: z christus

n ¶ Veritas. ſ. e. in christo. i fi. z. ē. e. di. vtrū.
o ¶ Ephesino. iij. ſ. vbi nestoriꝰ dānatus fuit. vē xv. dis. ca. j. ij. et iij.
p Ecessarie. incruentā. i. non in specie cruoris.
q ¶ Sacrificiū. i. sacrificiū in q̄ deo seruim⁹. q̄si dicat. licz nos ſ/uientes deo offeram⁹ ei sacrificium nō in forma carnis neq; sanguinis in altari. tñ ē ibi vera caro z sanguis christi.
r ¶ Vt ñ cōem. i. q̄si in cōi vsu habeā ad māducandū. nec pcipiens carnē alicuius viri sanctificati. i. sancti.
s ¶ Et ꝟbo. nō p vnionē ꝓsone. vt dicebāt ḋdaz heretici. sed ſm charitatis dignitatē z iusticie.

t. Cor. 10 Jdē. oēs trā nos q̄ patres ve. te. sz dissimilit'. qz illi i figura. nos in veritate.
v ¶ Nō tñ idē. i. significat idez hoc qō illud. illi enī bibēt aquaz ō petra. q̄ fuit sanguis sanguinis christi.
x ¶ Spūali. i. ſm spūalē intellectū idē māducauerūt ist̄i spiri

tualiter qō nos. nō q̄ sub māna lateret corpus christi. vt in speciebꝰ sacramētalibꝰ. sz qz māna illud significa/
y M christo p̄r. arriani dicebāt tres eē sub/ (bat.
stantias in trinitate. z illud qō ꝟ in euangelio.
Ego z pr̄ vnū sum⁹. dicebāt nō intelligendum esse de vnitate essentie. sz de vnione volūtat'. q̄si filiꝰ nō velit ꝓtraria pr̄i. sicut dicit nos sum⁹ vnū cū christo. ſ. vnitate voluntat'. ꝓtra istos loquitur hic hilarius z dicit

similitudinē istoꝝ falsaꝫ esse. ꝛ dicit ꝙ alio modo dicimur nos vnū cū christo. ꝛ alio mō ipe christꝰ est vnuꝫ cū pre. ꝛ illā diuersitatē oñdit ꝙ hūc ordinē ꝓboꝝ cuꝫ dixit. Ego sum in pre meo. vos in me ꝛ ego in vobis. vt oñdat christū esse in pre ſz vnitatem substātie. nos vero sum⁹ vnuꝫ cū christo ꝙ humanā carnē quā assumpsit. ꝛ ipse in nobis vnū est ꝙ ppriā carnem quā in sacro ei⁹ sumim⁹. hāc sententiaꝫ hilarius obscurꝫ ꝓbis ponit. ꝛ vt ait hieronym⁹ indic⁹ doctoꝝ gallicāo corurno extollitur longisq; periodis inuoluit. ꝛ a locutiōe simplicium fratrū ꝑcul ē.

a ¶ In nobis vnū. cū eni pr ꝛ christꝰ vnū sūt. i. eiusdē substātie ꝛ nature vnitate. nos vnū cū christo ꝙ ei⁹ carnē quā accipim⁹ ꝛ ipe nobiscum vnū sit ꝙ carnez nr̄am quā assumpsit. ptz ꝙ mediante christo vnū sum⁹ cū patre.

b ¶ In his cē. .i. cū pre ꝛ filio. ꝙ ꝟ. .s. ꝙ pr est in christo ꝛc.

c ¶ Homo. ex. de here. cū christus.

d ¶ Erimus. i. sum⁹. nā qñq; se hz ad pñs. vt di. l. ponderet. xxj. dist. in nouo. ꝛ .ff. de ✠. sig. ✠bū. ꝛ hoc ✠bū sit qñq; se hz ad futurū. ff. ne qd in loco pu. l. ij. §. deinde. ecōuerso autē ponit pñs ꝙ fuit. ī. di. xxi. quēit. ibi dic vult. i. voleꝫ

e ¶ Asserit. ab ipis hereticis arriano ꝛ ei⁹ sequacib⁹. q̄ tres substātias in trinitate asserūt. vt. xxiij. q. iij. q̄dam. ✠. arriani.

f ¶ Naturalis. i. naturalis ꝛ ppria caro christi sumpta.

g ¶ Per sacramētū. i. ꝙ sanguinem quem in sacramento sumimus fit ꝛc.

h ¶ Perfectum. pfectuꝫ dicit. qz ante vnitas nature etiā erat inter nos ꝛ christū ꝙ assumptā nostrā carnē. sed nō erat pfecta. nā ꝙ illaꝫ nos sumus vniti ei. ſz nō ipe nobis. ꝛ sic ꝙ sacramentū altaris pfecta vnitas est inter nos ꝛ eum.

i ¶ Humano. q. d. auctoritate domini volo ꝓbare quod intendo non meo ingenio. ꝙ illud sequitur cursum nature.

k ¶ Per violentiā. i. ꝙ hanc tantā ꝑuaricationē. que recte violentia dicitur.

l ¶ Imprudentez. i. incircūspectam ꝛ improuidā locutionē arrianoꝝ que male interpretatur illud. vt in nobis vnū sint sic tu pr in me.

m ¶ Sanitari. i. sanitate. vel legatur acquisitiue. scz peruerse sana.

a in nob: vnum in his esse nos faciūt. Si vere carnē corpis nr̄i christ⁹ assumpsit: et vere
c hō ille christ⁹ ē: nosq; ✠ sub mysterio carnē corpis sui sumim⁹: ꝛ ꝙ ꝟ vnū erim⁹: qz pr
d in eo ē ꝛ ille ī nob: quō volūtatis vnitas asserit: cū naturalis ꝙ sacrm ꝓphetas: pfecti ctū sacrm sit vnitat⁹: nō ē hu
e mão aut secli sensu ō his rebus loqndū: neq; ꝙ violenti
k am atq; imprudētē ꝓdicatiōnē dicto⁹ celestium: sanitati
l aliene atq; intelligētie ipie:
m ꝟsitas exto: quēda est. de naturali. n. christi in nob ve
n ritate: q̄ dicim⁹: nisi ab eo dicim⁹: stulte atq; ipie dicemus. ipe enī ait: caro mea ve
Joh. 6 re ē esca. ꝛ sanguis me⁹ vere est pot⁹: q̄ edit car. m. ꝛ b. same. in me m. ꝛ e. in eo: de veritate carnis ꝛ sanguinis: nō relict⁹ est ambigēdi loc⁹. nūc enī ꝛ ipi⁹ dñi pfessione: ꝛ fide nr̄a: vere caro ē: ꝛ ✠ sanq; guis est. et hec accepta atq;
q hausta efficiunt: vt ꝛ nos in christo ꝛ christ⁹ in nobis sit.

n ¶ Exto: quēda. ħ vult dicere diuersitas vl̄ ꝟsitas interpratiōis non est exto: quēda a scitate dictoꝝ celestiū. i. a scis dict̄ celestiū.

o ¶ De naturali. i. qō dicim⁹ christi naturā in nobis esse habem⁹ ab eo.

p ¶ Accepta. a christo.

q ¶ Hausta. a nobis sūpta ſz vrrūq;ve est si eni ipe in nob est ꝙ carnē assūptaꝫ a se eodem mō ꝛ nos in eo. Itē si nos sum⁹ Joh. 14
in eo ꝙ carnē cōmunicatā sil̄r et ipe ē ī nobis. vñ dicit qz ego viuo. s. naturaliter qz eiusdē substātie cū patre est. ꝛ nō est in eo tāq; vas vl̄ liquor in vase. vt mentiunt quidā hereticī. vt. xxiij. q. vlti. ḋaz. ✠. metangi.

r ¶ Cur gradū. gradum dixit. ergo ī patre ꝛ vos in me ꝛ ego i vobis. si enim voluntate eīm vnuꝫ essemus. nō oporteret dixisse. nisi quia ego ꝛ pater vos vnum sum⁹ scz per voluntatem. non feciſſet gradus dicendo sigillatim vnū / Joh. 6
quēq;. ordo eni ꝛ distinctio nominū multū operatur. ꝛ est si. ff. sicḥs cau. ſz ꝛ si. §. q̄sitū. xliij. dis. sit

ergo est ipe in nob ꝙ carnez. Q̄ō aūt in eo ꝙ sacrm: cōiacte carnis ꝛ sanguis sum⁹: ipe testat dicens: vos aūt mevidebitis: qz ego viuo ꝛ vos vivetis: qz ego in pre maneo ꝛ vos in me ꝛ ego ī vob. ¶ Si volūtat̄ tm̄ intelligi vnitatem vellet: cur gradū quēdā atq; ordinē ꝙsumāde vnitatis exposuit? nisi vt ipe in patre: ꝙ naturā diuinitat̄: nos ꝟ ecōtra ī eo ꝙ corpalē ei⁹ natiuitatē: ꝛ ille rursus in nob ꝙ sacroꝝ ineſſe mysteriū crederetur: ac si pfecta ꝙ mediatorem vnitas docerē: cū nob in se manentib⁹: ipe maneret in pre: ꝛ in pre manens maneret ī nobis. ꝛ ita ad vnitatē ꝟficisceremur cū eo: q̄ naturaliter ✠ natiuitatem in
b est: nos quoq; in eo naturaliter ineſſemus: ipo in nobis naturaliē ꝙmanēte. Q̄ō aūt naturaliē in nob hec vnitas sit: ipe ita testat̄ ē: q̄ edit carnē m. ꝛ bi. san. m. ī me m. ꝛ e. ī eo: nō ei ī eo erit: nisi ī q̄ ipe fuerit. ei⁹ tñ in se sūptaꝫ hūs

rectoꝝ. ex. de rescrip. cū dilecta. nā ꝛ si ꝟnus cōis distinctis noīb⁹ dñoꝝ stipulet. ꝙ virilib⁹ portionib⁹ eis acc̄ritur. si tacitis noīb⁹ ꝓ ea rē pa[illegible]e q̄ quinq; dūs ē. .ff. de stip. ꝟuo. si cōmunis seruus ita stipuletur.

s ¶ Per naturā. sicut enim ipe est vnū cū pre natura diuinitatis. ita vnū est nob cū hūanitat̄ natura.

t ¶ Nos ꝟ. i. ecōuerso.

v ¶ In eo. s. filio ineſſem⁹.

x ¶ Natiuitatē. ꝛ ita quoq; ipe in nobis. vt ꝙsumaritus ꝛ planius ꝙ id qō sequit. ꝛ sic innuit hic christum esse in nobis ꝙ carnē in sacro cōicatā. ꝛ nos in eo per carnē ✠ginis assumptā. ꝛ innuit ꝓrariū ibi cū eo quibi ōr ꝙ est in nobis ꝙ carnē. ibi ꝙ aūt. ꝙ nos sumus in eo ꝙ sacrm altaris cōicati. sed vrrūq; potest esse verum. cum hic insit eadem caro. ꝟ. e. omnia.

y ¶ Qui. s. filiꝰ ꝙ naturā assūptā a christo ī ✠gine vel a nobis in sacro. ꝛ

z ¶ Naturaliē. ꝙ naturā diuinā in est. sic. n. itelligt dz. pr ē in filio ꝛ filiꝰ in pre. i. est eius dē nature vl̄ substātie cū illo. ꝛ econuerso.

a ¶ Scōm nariuitatē. i. diuinitatē q̄ est nariuitas.

b ¶ In eo. s. filio.

c ¶ Nō enī. ħ vult dicere ꝙ malꝰ nō fiat vnū cū deo ꝙ assūptionē corpis christi. licet ei⁹ .i. mali christ⁹ habeat in se carnem ꝙssumptam.

a ¶ Assumpserat. p incarnationem in ꝓgine.
b ¶ De. ꝟ est ex pre hz viuere ꝺ ex eo natiuitatē hz. hō ꝺo nō hz natiuitatē a christo sz ab hoie a ꝙ gignit ⁊ nascit. ⁊ iō nō ē ibi oimoda similitudo. c ¶ Per patrē. i. a pre ſm diuinitatem d ¶ Quō p prem. i. sicut chriſtꝰ eſt vnum cū patre.

Joh. 6 e ¶ Jn se. fz naturā dinā ꝙ spūs est. q. d. qm̄ ñ hz naturā cū prēvsitē cum eo.
f ¶ Nec aūt. ſ. superbia.
g ¶ Et p honorē. i. honorabile sacramentū.

h Jn cali. mitic. mouet ambroſiꝰ ḡonez quare melchiſedech obtulit tm̄ panē ⁊ vinum. ⁊ nos aquā apponim⁹. ſz non solꝰ uit. Cauſa. Jn ꝓma pte dicit ꝙre aquā i ſacrificijs offeram⁹. Jn ſecūda cōmendat ſacrificiū multiplici auctoritate i ¶ Et vinū. ex ꝓſſum ār nō ē ꝙ obtulerit aquā. ꝓſumim⁹ tñ ꝙ ⁊ ſi nō aquaz vino miſcuiſſet. vinuz tñ limphatū obtulit. qz ꝓhibitū erat ſacerdotib⁹ in tēplo ne purū vinū biberēt. vñ apls. Nolite inebriari vino. ⁊c. ſilr de chriſto credendū ē. qz mgr eſt abſtinētie. j. q. ij. ꝗpio.
k ¶ Obtulit. iō forte qz fatigatꝫ nō purū vinū. ſz cū aqua mixtuz ſolemus offerre.
l ¶ De ꝙnti. i. ſatiſfacieri eis petra vl ſic tradūt hebrei aqua de petra. quam moyſes bis pcuſſit ſaliēs vſq; ꝙz ꝙm p deſcrtuz ambulantē ſecuta ē. ⁊ de petra ꝙ ē chriſtꝰ ſalit aq̄ eterne vite. quā poram⁹ in defto hꝰ vite ambulātes. qz deſerit a ſtabilitate hꝰ mūdi. ſi. v. ne tales ibi. nō ei ma
m ¶ Prophetra. i. ſacerdos. xliij. di. ſit rector. (nere.
n ¶ Virga. ꝟga in māu ſacerdotꝫ eſt. ꝟbuz dei in oze ſacerdotꝫ. alīr exponit. xlv. di. diſciplia. o ¶ Tangit

Exo. 28 Leui. 8 Deu. 18 Ecclesiaſ. 45 Ebre. 5 Ebre. 7 Ebre. 9 Ebre. 10 Ebre. 13

a Sicut est ver⁹ .ꝯsi filⁱ⁹. expssiuꝰ est veritat⁹. nō enī imagie nat⁹ rās obūbr:abak. ff. de li. ꝛ posth. fi/lio. b ¶ Et tu q̄ accipis. i. corpus christi accipis di/uine substantie vnirum.

c ¶ In illo sacro. i. sub illa visibili specie. vl inträsitiue sub illa sacrm. s. sub illa specie. vl illa spēs ēt suo mō:r corp⁹. ē. e. spēs.

d ¶ Corpalis. nō ḡ posset quis sustentari de eu/charistia. arg. ꝯ qz etiā de odore satiatur quis et confortatur.

e ¶ Spūale. i. spiritū alens.

Joh. 6 f ¶ Diuini spūs. i. repetit corp⁹ spūale r:. non q̄ sit spūs. sz qz agit ꝛ nullo tpaliū egens ꝛuenitur. vl distinguit inꝺ corp⁹ christi. qđ est ecclia. ꝛ cor/pus christi sum/ptū de vgine. vt ecclia dicaꝺ cor/pus christi spūa/le. qz fm qđ ē de/us ei vnit⁹. corp⁹ dicitur spūs dei.

1. Cor. 10 g ¶ Si credis. re/cte q̄ ad lit/erā de chayn ꝺ intelligit sic Re/cte quidē obtuli/sti. sed recte non diuisisti. qz non simplici corde. vñ sz dicit ꝺ fru/gibus terre ob/tulisse. qz eius sa/crificiū cōtami/natū erat terre/na cōtagione et opartione. iudei quoq; recte offe/rebāt. qz deo ce/rimonias offere bāt. sed nō recte diuidebāt. qz no ui. r. intellectū a ve. te. lra nō se/

Joh. 6 questrabāt. qui igit in altari pa/tri filiuz imolat. recte imolat. sed si in eaꝺ psona duas naturas ñ intelligit nō re/cte diuidit. Jo.

h ¶ Nec moyses ꝺedit vob panē verum: sed domi/nus ihesus ipe conuiua ꝛ con/uiuium: ipe comedens ꝛ qui comeditur. Item sup matthe/um. In veritate sui corpo/ris ꝛ sanguinis: christus su/is discipulis presentauit: qđ melchisedech sacramentali/cum plane videt velle. q dns noster seipm assumpsit. per hoc quod dicit. assumpsit dedit q discipulis suis.

i ¶ Conuiuiū. Rex sedet in cena turba cinct⁹ duode/na. Se tenet in manib⁹. se cibat ipe cib⁹. Comedit ergo christ⁹ seipm. sed nō quo ad effectum. qz nō indigebat sicut ō baptismo .j. di. iiij. ppzie.

k ¶ Et qui co/medit. diceret q̄ quare assumpsit corpus suū q̄ nō idigebat. R. vt daret alijs exem/plū sumendi. si/cut baptizat⁹ est licet nō indige/ret. vt daret ex/emplū baptizan/di. vt .j. dist. iiij. per aquam.

Matth. 26 Mar. 14. Lu. 22 1. Cor. 11

Luc. Mar.

Gen. 14 Deu. 7.

l Accipite ꝛ comedite.

m Sacerdos sa/crificium. et ita gerit officiuz duoz. ar. .j. xvj. q. j. ꝑ bpteros.

Sacerdos dei ꝑis: ō: fi/li⁹ dei fm humanitatē: in q̄ se ꝓ nobis acceptabile sacrificiuz deo obtulit: vt sit ipe sacerdos: q̄ est sacrificiū. Item augustinus de vtilita te agende penitentie. Judei credētes biberūt san/guinē. quē in cruce fuderūt.

Bcf. 2. 1. j

n ¶ Hunc eis petrus annū/ciauit eū colendū quez crucifixerūt: vt eius sangui/nem biberent credētes: quē fuderunt seuientes. Idem in epistola ad bireneum. Corpus qđ ex virgine sum/ptū est a fidelibus accipit.

Matth. Luc. 6

Hunc eis. cum dixerē iudei ei. qđ faci/emus ꝛ nos viri fratres? Air tūc petrus. credite ipsum esse deum quem crucifixi/stis.

o Oꝛ:poreum illud man/na. id est corpus christi. quod si/gnificabat per coꝛ:poreum man na. s. e. reuera.

p ¶ Tanti. id ē tante rei miracu lose. scz corporis christi.

q Accesserunt ad ieſuz iu/dei: vt crucifigerent: nos accedamus vt corp⁹ ei⁹ ꝛ sanguinez accipiam⁹. Item. Vere magnus deus et ma/gna miscōia ei⁹: q̄ nob⁹ dedit manducare corp⁹ suū: in quo tanta ꝓpessus est. ꝛ sanguinē

Hunc eis. q

Mat. 26

Accesserūt. Casus cō/mēdat sacramē/tuz corporꝭ christi. ꝛ nos ad cō/sumptionem in/uitat.

Vera christi carnē: ꝛ verum christi sanguinē māducam⁹

a Sicut ē ver⁹ ꝛ bibim⁹. Dei filius: dns nr ihesus christ⁹: nō quēadmodum ho/mines ꝓ grām ꝺ q̄si filius ex sba prīs: ita vera ē christi ca/ro (sicut ipe dixit) quā acci/pim⁹. ꝛ ver⁹ sanguis ei⁹ po/tus. Item ego sum inḋt panis viu⁹: q̄ de celo descēdi. sed ca/ro nō descēdit de celo. quō ḡ descēdit de celo panis viu⁹: qz idem dns ihesus: ꝓsors ē di/uinitat⁹ ꝛ corpis: ꝛ tu q̄ acci/pis carnē: diuine ei⁹ sube in illo participas alimēto. Item in libro de mysterijs. In sa/crificio nō corporalē: sed spi/ritualem escam accipimus

c ¶ In illo sacro christ⁹ est: qz corp⁹ est christi. nō ḡ d corpalis esca sz spūalis: vñ ꝛ apls de typo eius ait: qz pa/tres nr̄i eandē escaz spūalem māducauerūt. Corp⁹ enī dei e est corp⁹ spūale. corp⁹ christi f corp⁹ diuini spūs est. Idem in sermone de abel ꝛ chayn. Carnē a christo susceptaz: et corp⁹ transfiguratū in altari

g Si credis a offerimus. christo carnē esse susce/ptā: ꝛ offeras trāsfiguratum corp⁹ in altari: nec tñ distin/guis naturā vbi et corpis christi: ꝺ: tibi: si recte offeraſ recte aūt nō diuidas: pecca/sti. Item hieronym⁹ ad eldi/biam. In cena. christus fuit conuiua et conuiuium.

h Nec moyses ꝺedit vob panē verum: sed domi/nus ihesus ipe conuiua ꝛ con/uiuium: ipe comedens ꝛ qui comeditur. Item sup matthe/um. In veritate sui corpo/ris ꝛ sanguinis: christus su/is discipulis presentauit: qđ melchisedech sacramentali/ter obtulit.

l Accipite ꝛ comedite: ꝺ est corpus meū. postq̄ typicum pascha fuit comple/tum: ꝛ agni carnes cuz apo/stolis comederat: assumpsit panē (q̄ confortator est homi/nis) ꝛ ad verū pasche trāsit sacramentū: vt quō in ꝓfigu/ratione ei⁹ melchisedech pa/nem ꝛ vinū offerens fecerat: ipe quoq; in veritate sui cor/poris ꝛ sanguinis repsenta/ret. Idem in lib. de mēbris domini. Christus: idem est sacerdos ꝛ sacrificium.

m Sacerdos dei ꝑis: ō: fi/li⁹ dei fm humanitatē: in q̄ se ꝓ nobis acceptabile sacrificiuz deo obtulit: vt sit ipe sacerdos: q̄ est sacrificiū. Item augustinus de vtilita te agende penitentie. Judei credētes biberūt san/guinē. quē in cruce fuderūt.

n ¶ Hunc eis petrus annū/ciauit eū colendū quez crucifixerūt: vt eius sangui/nem biberent credētes: quē fuderunt seuientes. Idem in epistola ad bireneum. Corpus qđ ex virgine sum/ptū est a fidelibus accipit.

o Oꝛ:poreum illud man/na: nūc est tanti res mi/raculi: quia venit quod q̄ ꝛfe/ctum est: ꝓfectus aūt panis de celo: corpus est ex vgine. Idem in psalmo. xxxiij. ome lia. ij. Verū christi corp⁹: verūq; eius sanguinez: quo/tidie māducam⁹ ꝛ bibimus.

p ¶ Tanti. id ē tante rei miracu lose. scz corporis christi.

q Accesserunt ad ieſuz iu/dei: vt crucifigerent: nos accedamus vt corp⁹ ei⁹ ꝛ sanguinez accipiam⁹. Item. Vere magnus deus et ma/gna miscōia ei⁹: q̄ nob⁹ dedit manducare corp⁹ suū: in quo tanta ꝓpessus est. ꝛ sanguinē

a ¶Nemo mãducet spũaliẽ sed multi sacrãliẽ. Iz nõ adorauerũt. adorare quidẽ hũanitatẽ ei⁹ q̃dã vene/ratiõe maiorẽ vniuersas creaturas. illa tñ que dulia est nõ latria. b ¶Adorauerit. ar. b q mus nõ põt accipe corp⁹ christi. c ¶Mõ inueni/mus. ſ ad mysterium. d ¶ferebatur alludit ad illud qõ dr in libro regũ. dauid fingẽs se demẽtẽ mãib⁹ ferebaꝫ p lutũ ci/uitatis saulis regis in rimoze. ex q̃ forte postea dicẽ est in legib⁹ q curatores dãb⁹ est ei. q dicit se ẽ mentẽ cã cogni/ra ne ꝑpẽ onera ciuilia ẽ fingat.

Luc. 1 Mar. 26

e ¶Resbyter eucharisti/am. Iz intinctam dare cã necessitatis. b. lib. v. c. vt oẽ. ſ. e. cũ omẽ. sed sanguinẽ nõ ꝑcipitur seruare q⁹ op⁹ esset ni/mia cautela i eo seruãdo q ꝑpter cautelã nõ seruatur. ne fundatur qñ q⁹ tñ ꝑpẽ ali/ud seruaꝫ. ſ. dist. pri. sabbato.

f Bi bñ. co/mederit. nec dicẽdum. q mus sumat cor/pus dñi. stari enĩ desinit eẽ sacrm er q ab eo rãgit si tñ dicaꝫ. sumat nõ est mag/nũ incõueniens cũ sceleratissimi homines istud sumãt. ſz. b. nõ cõcedit q ab eo sumi possit. immo statim desinit eẽ sacrm. ſz iterum nõ posset ꝓsecrari qz nõ est ibi iã panis imo tantũ spẽs. ſz nunqd ỏ finit eẽ sacrm. si transit sup illud corpus mus vel aranee. nõ credo q desinat esse sacrm. g ¶Trigin/ta dies secus in vino. ſ. e. si per negligentiã.

Matth. 5 Luc. 6

h ¶Ro dilectiõe. q male didicit. culpa eni similis ẽ. male discere. t docere. C. ỏ male. t marbe. culpa. imoꝛ suũ bibere. Item in psalmo xxviij. ad iudeos. Jam t securi bibite sanguinẽ quẽ fudistis. Jtez in psalmo. lxxv. Jꝑm sanguinẽ: quẽ p insaniam fuderũt: q gr̃am biberũt In psal. xxvij. De carne marie carnẽ accepit: t ipaz carnẽ ad mãducãdũ ad salutẽ ỏ dit. nẽo ãt illã carnẽ mãducat nisi prius adorauerit. Jtẽ i psal. xxxiij. Dauid ferebaꝫ mãib⁹ suis. Mãib⁹ suis nemo portaꝫ. quõ intelligaꝫ in ipso dauid: ꝑm ſ̃am nõ inuenim⁹: in christo autẽ inuenimus. ferebaꝫ enĩ xp̃s mãib⁹ suis: qñ cõmẽdãs ipm corp⁹ suũ ait: h est corp⁹ meũ. ferebaꝫ enĩ illud corp⁹ in mãib⁹ suis. Jdẽ sup iohã. tractatu xxxv. Quousq biberẽt sanguinẽ: quẽ fuderũt: despauerũt. Jdẽ in psalmo. liiij. Judei pascebanꝫ tanq̃ de pena dñi. t nos de cruce dñi pasci mur: qz corp⁹ ipsi⁹ mãducauim⁹. Habent g impij epulas suas: habẽt t pij suas: bti q esuriũt t sitiũt iusticiã. Ytez ex ꝓcilio guarmaciẽsi. ¶Pro infirmãtib⁹: eucharistiã ꝑ/byter semp habeat paratam

i ¶Resbyt eucharistiã sp habeat patã: vt qñ ds infirmat⁹ fuerit: statim eum cõcet: ne sine cõione moriaꝫ Ytẽ ex ꝓcil. aurelian. ¶Pniã ei⁹ q nõ bñ sacrificiũ custo/dierit sacrificiũ: t mus vel aliud aliqõ aĩal illud comederit. xl. dieb⁹ peniteat. Qui aũt pdiderit illud i ecclesia: aut ps ei⁹ ceciderit: et

j ¶Qi bñ nõ custo/dierit. o a vespera vsq ad vesperam: ne a iudaismo capiãt. ¶Feriandi xo p ãnũ isti sũt dies natale dñi: scti stephani: scti iohãnis euãgeliste. Inocẽtũ

hmõi pueri exheredãdi sunt. si prec volũtatẽ parentũ vel mimis vel arenarijs se socijãt. vt in auc. vt cũ ỏ appella. cogno. §. cãs. coll. viij. i ¶Vt pudoz. loqr de notorio t manifesto infami. cui non est imptienda eucharistia dñi. idẽ est dicẽdũ de ꝙliber exñti i mortali crimine notorio xxxij. q. v. placuit k ¶Infami. rales enĩz infames sunt. ff. de his q no. infa. l. ij. §. Sait prętor. Cenicis. l

l ¶Nl altari. ñ ꝑsumat ꝓ/ter solã epi/uerẽtiã nisi licentia episcopi vel necessitate vrgẽte. t hoc vbi perficit epis aliaꝫ ỏ/vũ. q. i. nihil. m

m ¶altari in q eps missaz cãtauit: ꝑsbr eodẽ die aliam celebrare nõ ꝓsumat. Ytẽ ex ꝓcil. lugdunẽsi. ¶Tempoza feriãdi: i missa sũt laicꝫ nũciãda. Dist. III

n ¶Ronũciandũ ẽ: vt sciãt tpa feriãdi p ãnũ. i. oẽm dñicaz o a vespera vsq ad vesperam: ne a iudaismo capiãt. ¶Feriandi xo p ãnũ isti sũt dies natale dñi: scti stephani: scti iohãnis euãgeliste. Inocẽtũ

q quo ad solutiones faciẽdas quo ad carnes comedẽdas dies incipit a media nocte. t terminaꝫ in alĩa media noctem. t maxime quia hoc dicit lex t hoc habz ꝙsuetudo. licet q ad solutiões distinguãt quidã inter

clericos ⁊ laicos qđ nõ approbo. p̃terea nõ ꝙ dies q̃n doq̃ incipit a meridie ⁊ termiat̃ in aliũ. ⁊ hec forte cõputatio est magis vera cũ ꝯtineat ortũ ⁊ occasum sig̃rum. Itẽ dies q̃nq̃ computat̃ de momẽto ad momentũ. ff. de mio. deniq̃. §. miorẽ. sed q̃tũ ad esum carniũ computat̃ dies a vespera vsq̃ ad diluculũ. vt .j. e. de esu.

a ¶ Theophanie. id ẽ. epiphanie. i. apparitionis. theos enim deꝰ. phanos apparitio qđ. s. stella apparuit. que duxit magos.

b ¶ Natiuitatis. de festo ꝯceptionis nihil dicitur. quia celebrandũ nõ est. sicut in multis regionibꝫ fit. ⁊ maxime ĩ anglia. ⁊ hec est ratio qꝛ ĩ peccatis ꝯcepta fuit. sicut ⁊ ceteri sancti excepta vnica ꝑsona xp̃i Silr̃ de annunciatiõe sctẽ marie nihil dicitur. cũ sit tamen celebre festum. b.

Nũc nõ tenetur qđ ħ dicitur: quia oppositum iam diffinitũ est.

c ¶ Festiuitates sed de quibꝫ festiuitatibꝫ hoc intelligis. qꝛ sancti aut sunt canonizati aut nõ. b. intelligit de canonizatis. quia dicit. ꝙ ep̃s cum suis clericis q̃tum ad suaz diocesim possũt sanctum canonizare. qđ non credo sed exaudio đ canonizatis. qui ñ habent vigilias

d ¶ Non generaliter. ar. ꝙ particularia decreta episcopi possunt condere. vt leges et canones constituere. ⁊ consuetudines inducere seruandas in parochijs suis in subditos suos consensu eorundem sine presentia pape vel eius delegati. vt. xj. di. catholica. ⁊. xxxv. q. vj. ab isto.

e Irreligiosa. saltationibꝫ. s̃. e. di. j. qui die.

f ¶ Perstrepũt. hoc licet sit mortale. non inducit depositionem. vt. v. q. iiij. in loco.

g Rogationes. i. letanias. s̃. di. lxxvj. §. non autem ꝯ. vbi dicitur. ꝙ inter pascha ⁊ penthe. nõ sit ieiunandũ. sed de ieiunio qđ hic statuitur. non precipit̃ sed suadetur. nam in tempore illo vnaqueq̃ ꝓuincia abundat in sensu suo. vt. lxxvj. disti. vtinam. ⁊. xij. di. (illa.

h ¶ Plebs. ⁊ ita serui sunt de plebe.

i Episcopus. deest. ar. ꝙ episcopus dñicis diebus in episcopali ecclesia diuinis officijs debeat interesse in qua sacerdotali more precipit̃ residere. vt. vij. q. j. ꝑuenit ad nos. et ꝙ non cogendus sit cum clericis suis apud ecclesiam suam cõmuniter habitare. vt dixit. xlj. dis. episcopus vilem

a scĩ siluestri: octaua dñi. theophanie: purificatio sctẽ marie. scm̃ pascha. cũ tota hebdomada: rogatiões tribꝰ diebus: ascẽsio dñi: scĩ dies penthecostes: scĩ iohãnis baptiste. xij. apl̃oꝝ maxĩe scõꝝ petri ⁊ pauli: q̃ mũdũ sua p̃dicatiõe illumĩauerũt. scĩ laurentij: assumptio sctẽ marie:

b natiuitatꝭ scẽ marie: ecclesie dedicatio. scĩ michael̃ archãgeli: dedicatio cuiuscũq̃ oratorij. ⁊ oĩuz scõꝝ: ⁊ scĩ marti-

c ni: ⁊ ille festiuitates q̃s singuli ep̃i in suis ep̃atibꝰ cum ppl̃o collaudauerĩt: q̃ vicinis tm̃ circũmorãtibꝰ indicẽ

d de sũt: nõ gñalit̃ oĩbꝰ. reliq̃s ꝟo festiuitates ꝑ ãnũ: nõ sũt cogẽdi ad feriãdũ nec ꝓhibendi. Indictũ ꝟo ieiuniuz qñ fuerit denũciatũ: ab oĩbꝰ obseruet̃. Itẽ ex ꝯcil̃. toletano. iiij. In scõꝝ solẽnitatibus: dĩnis officijs nõ saltationibꝰ vel cantilenis: populi

e Irreligio debẽt vacare. sa ꝯsuetudo ẽ: quã vulgus ꝑ scõꝝ solẽnitates agere ꝯsueuit: ppl̃i q̃ debent dĩna officia attẽdere: saltatiõibus turpibꝰ inuigilãt: cãtica nõ solũ mala canẽtes: sz religio

f soꝝ officijs ꝑstrepũt. h̃ etenĩ vt ab oĩbꝰ ꝓuincijs depellatur: sacerdotũ ⁊ iudicũ: a cõsilio scõ: cure cõmittit̃. Itez ex ꝯcil̃. aurel̃. Ante ascẽsionẽ dñi: tribꝰ diebꝰ letanie celebrentur

g Rogatiões. i. letanias añ ascẽsionẽ dñi placuit celebrari: ita vt p̃missum triduanũ ieiuniũ: ĩ dñice ascensiõis solẽnitate soluat̃. ꝑ qđ triduũ serui ⁊ ancille ab

h ope relaxent̃: q̃ magis plebs vniũsa ꝯuẽiat: q̃ triduo omnes abstineãt: ⁊ etiã q̃drage simalibꝰ cibis vtant̃. Itẽ ex ꝯcilio eodẽ. Ep̃us die dñico

i Ep̃us nõ desit ecclesie si infirmitate nõ fuerit impeditꝰ: ecclesie cui ꝓximꝰ fuerit. die dñico deesse nõ dz Itẽ ex eodẽ. Hos dies pasche: ciuibꝰ in villa celebrare

k Nulli ciuium nõ licet. vnq̃ pasche: natal̃ domini: ⁊ q̃dragesime solẽnitatẽ in villa licet celebrare: nisi quẽ infirmitas ꝓbabit̃ tenuisse. Itẽ ex eodẽ. Añ solẽnitatẽ pasche: q̃dragesima ẽ

l Sacerdotibꝰ celebrãda oĩbꝰ decretũ est: vt an-

m te pasche solẽnitatẽ: nõ q̃nq̃gesima sz q̃dragesima teneatur. Itẽ ex ꝯcil̃. martini pape. Quinta feria vltime septimane q̃dragesime: ieiuniũ

n Non liceat solui nõ licz q̃nta feria frẽs nouissime septimane: ieiuniũ solue-

o re: ⁊ oẽm exhonorare. xl. sz sincere abstinẽtes totã. xl. ꝑrexire. Itẽ ex ꝯcil̃. laodicẽsi

p Non oz in. xl. De eodẽ q̃nta feria vltime hebdomade ieiuniũ dissolui: et totã. xl. inhonorari. sz ꝑ to-

Nulli. ĩ villa. tũc enĩ ad maiorem ecclesiam ꝯueniũt omnes. vt. s̃. e. di. siquis extra.

Sacerdotibꝫ id est. episcopis in consilio congregatis.

m ¶ Pasche. ꝯ s̃. di. iiij. statuimus. ⁊. c. q̃dragesima. Solu. hic de ieiunio generali qđ omnibus iniungit̃. ibi de speciali qđ clericis suadetur. immo ideo non est seruãda infra. qꝛ seruatur post pascha a die pasche vsq̃ ad ascẽsionem vel penthecosten.

Non liceat. ieiuniũ. qꝛ dñs surrexit đ cena ⁊ lauit pedes discipuloꝝ ⁊ iteꝝ redijt ad cenã. volunt q̃dam ad similitudinẽ dñi etiam pedes alijs abluere. et bis comedere. sed talis ꝯsuetudo reprobat̃.

o ¶ Exhonorare. ar. ꝙ nihil reputat̃ ieiunasse q̃ vnũ diem non ieiunat. C. ad syll̃. l. vl. nihil videt̃ esse factũ ⁊c̃. vij. q. j. nihil.

Non oportet. sed ꝑ totos exceptis diebꝫ dñicꝭ. argu. s̃. di. xxx. siq̃s p̃sbr. j. di. v. q̃dragesima.

P Lacuit vt oēs nō co
medant.
b ¶ Sabbati. scz paschalis.
c ¶ Sacerdo/ tali. s. finita ho/ra. ix.
d ¶ Cōmunio/ne. s. p̄cepta. i. ñ debent comede/re nisi hus cele/brātis missarum officijs ⁊ vesp̄ti/nis. ꝝ. c. di. j. so/lent. h.
e Q Voniā sunt. ꝝ. di. lxxvj. §. ñ aūt
f ¶ Genua. ꝝ. di. lxxvj. §. ñ aūt
g ¶ Stantes. ꝝ. di. xxx. siquis p̄sb̄ter. ꝝ. xxvj. q. vij. sacerdo/tes. ℨ. Solu. ibi dies remissionis vocantur dies ie/iunioꝝ.
h D E esu. fe/rie. ō q̄rta feria est ꝑsilium de sexta p̄ceptū.
i ¶ Sabbati. diei. scilicet pa/schal'. supple ne/cesse ob insignē solennitatem vi/deretur ieiuniuꝫ tunc soluendum
k ¶ Daluerit sed non tenetur ad hoc.
l ¶ Vel debue/rit. cum teneretur ad hoc ex iniun/cta penitentia ⁊ ita est ar. q̄ pos/sumus carnes co/medere i die sab/bati. nam ponit in optione no/stra tamdiu ab/stinere die sab/bati. q̄diuvolue/rimus. Sed ℨ. ℨ. c. ij. sed illud est ꝑsilium. ⁊ ꝑsue/tudo ita interp̄/tatur. ex de obs. ieiu. ꝑsilium. §. item de illis. nec enim sabbatum est legitima fe/ria. vt ℨ. e. ieiu/nia. io.

tos dies ieiunare: ⁊ esset ab/stinētie q̄uenietib⁹. i. aridio rib⁹ vti. Itē ex ꝯcil. agathē.
Exceptis dieb⁹ dñicis: in qua drageſima nō soluat ieiuni
a P Lacuit: vt oēs ec/ um.
clesie (exceptis dñicis
b dieb⁹) in. xl. etiaꝫ in die sab/
c bati: sacer dotali oſone ⁊ di/
d scretiōis cōione ieiunēt. Itē ex ꝯcilio niceno.. Nec in die dñico: nec i dieb⁹ pentheco/stes: in oſone genua flectāt.
e Q Uoniā sunt in die dñi
f ca q̄dā ad oſonem ge/nua flectētes: ⁊ in dieb⁹ pen thecostes: ꝓpterea statutū ē a scā synodo (qm ꝯsona ⁊ cō ueniēs p oēs ecclesias custo
g diēda ꝯsuetudo ē) vt stātes ad oſonez: vota dño redda/mus. Itē leo pa. iiij. Quo tpe ab esu carnīu sit abstinē/
h D E esu carnium: dum. apud nos vetustissima et nō improbāda traditio sp est tenēda: vt a cene termino q̄ fit in p̄ncipio noctis. iiij. fe/rie que lucescit in q̄rta feria: vsq; ad sabbati lucē: q̄tū de
i simili a cena noctis sexte fe/rie q̄ lucescit i sexta feria: nō impune ieiunatio est tenenda
k dieī pte aliqs ieiunare ma/luerit: vel debuerit: ptēdat
l Itē greg. dilectissimis ciui/bus rome. Nec die sabbati feriandū: nec die dñico lana
m P Erum est ꝓhibendum P Eruenit ad me: quos/dam puersi spūs boīes: p̄a/ua inf vos aliq⁹ scē fidei ad uersa semiasse: ita vt die sab bati aliqd operi ꝓhiberent. quos q̄d aliud nisi antichri/sti p̄dicatores dixerim⁹? qui veniens: diem sabbati: atq; dñicum ab omni faciet ope/re custodiri. quia enim mori
n se ⁊ resurgere silat: haberi i veneratiōe vult diem dñicū: et quia populū iudaizare cō pellit (vt exteriozē legis ritū reuocet. ⁊ sibi iudeoꝝ perfi/
o diā subdat) coli vult sabba tū. Aliud q̄z ad me platū est vobis a puersis hoib⁹ esse p̄ dicatū: vt dñico die null⁹ de beat lauari. ⁊ q̄dem si ꝓ luxuria ⁊ voluptate q̄s lauari appetit: ꝝ fieri nec reliquo q̄libet die ꝓcedim⁹. si autē p necessitatē corꝑis, ꝝ nec die dñico ꝓhibem⁹. Itē ino. pa pa. Ob reuerētiā sepulture dñice: sabbo ieūare debem⁹
p S Abbato xo ieiunā dū esse: ratio euidētissima demōstrat. Mā si diē dñicam ob venerabilē resurrectionē dñi nr̄i iesu christi: nō solū i pascha celebramus: verum etiaꝫ per singulas hebdomadas ipsius diei imaginē frequentamus: ac sicut sexta feria ꝓpter passionē dñi ieiunamus: sabbatum p̄ecmittere non debemus: quoniam in/tra tristiciaꝫ ⁊ leticiam tem/poris illius videt̄ incluſuꝫ.
q enaꝫ vtiq; ꝓstat apostolos bi duo isto: ⁊ in meroꝛe fuisse: et ꝓpter metum iudeoꝛum se occultasse. qō vtiq; nō dubi/um est: intm̄ eos ieiunasse bi duo memoꝛato. vt traditio ecclesie habeat isto biduo sa
q cramēta penit⁹ nō celebꝛari. que forma etiā per singulas tenēda est hebdomadas: p/pter id qō cōmemoꝛatio diei illi⁹ semp est celebꝛāda. q si putant semel atq; vna sabba to ieiunādū: ergo ⁊ dñica et sexta feria semel in pascha erit vtiq; celebꝛāda. Itē mel chiades papa. Die dñica et quinta feria: non est celebꝛā
r I Eiunium dum ieiuniū. dominici diei ⁊ q̄nte fe/rie: nemo celebꝛare debꝛ: vt inter ieiuniū chꝛistianoꝝ et gentilium: veraciter creden tium ⁊ infideliū atq; bereti/coꝝ: vera ⁊ non falsa discre/tio habeatur. Itē ex ꝯcil. ce sareo augustano. De eode.
s N E q̄s ieiunet die dñica cā tioꝛ aut ꝑsuasiōis

P Eruenit. qui veniēs scilicet antichꝛi/stus. m
n ¶ In venene/ratione. vult. id est. volet. nam p nimia certitudi/ne ponit hic p̄e sens p̄o futuro. et notaui hoc. ꝝ xxiij. q. j. parat⁹ et ℨ. di. iiij. qñ ḋs
o ¶ Sabbatū. ꝝ. di. xlj. quisḋs. et. ꝝ. di. lxxxj. o3
S Abbato xo ieiunādū. ꝝ p
xij. dī. illa ℨ. So lu. hoc non obti/ner. vel dicvt ibi dixi. l.
q ¶ Non cele/brant. sacramen/tum coꝛporis et sanguinis dñi. ꝝ di. j. visum. ℨ. di stin. ij. iteratur. ℨ. sed ℨm hāc ex ceptionē illa. c. intelligunt.
I Eiunium. q̄nte. ꝝ. di. r
lxxxj. vtinam ℨ. Solu. ꝓhibetur hoc fieri in con/temptum dei. a/lias semper ieiu nare non repꝛo/barem vt ibi. ſz quare potius de his diebus q̄ de aliis. cum ieiuna re in contemptū diei cuiuscunq; sit mortale pec/catum. dic q̄ iō. quia maioꝛis ve nerationis sunt qꝛ in illis duob⁹ dieb⁹ fecit dñs nus quicquid in signe fecit fere. lxxv. di. c. penul. fere dixi. qꝛ die iouis celos ascē/dit.
N E quis cā timoꝛis. ſ. s
quia aliquis in/curiat timoꝛem alicui nisi ieiu/net tali die.

La In suspitiõibꝫ.s.hereseos.
b Eiunia.z sexta addita secũda feria.xj.q.iij.ỏ illꝰ.s.di.lxxxij.presbyter. c Soluenda.ab his qui ad hoc voto vel pnia sunt astricti.vel dic q ꝫ fuit in pmitiua ecclesia necessitatis. hodie vo consilij.h.et.g.
d Saluatorẽ s.vj.q.iij.abijt.
e Vel cũ crucifigẽtibꝫ.j.distꝰ.iij.qui bis.
f Aliud. C.ỏ fer.l.iij.ỹ. sz dic legez succũbere. .i.vim ĩ ꝫ nõ habere.eẋ de fer.cõ questus.
g OE penitẽtibꝫ cõmissis mortalibꝫ.ꝫ uiora enĩ appellat valde enormia leuiora minus enormia alias esset ỹ. xxvj.q.vj.c.vl.
h Egritudo ỹcessu nullo tempore ẽ denegãda cõmunio.vt nõ. et legit dist. pri. c.presbr. Sz pone q aliqs agat septẽnẽ pniam. nunqd ĩ istis.vũ ãnis in qlibz anno ĩ cena dñi debet in ecclesia introduci.vel si debet a q vtrũ tm ab epo vel a suo pbro.dicũt qdã q post pmaz expulsionẽ vsq; ad vltimã.qrũ vtra q; debet tm̃ per epm fieri. pbyt simpler põt euz qlibet ãno in cena dñi recipe in ecclesia.z pocturas de eccl'ia expellere.de h.l.di stinc. in capite.
Itẽ qre ꝫ magꝭ fit ĩ die iouis q; ĩ alio die eiusdez septimane:ỏ q; eodẽ die idẽ dñs captꝰ fuit.z ligatus fuit.z eius ligatio absolutionem nr̃am opata est. vel põt dici q ideo q; ipse eodẽ die pedes discipulorꝫ lauit. vnde ỏ eadẽ die fit. vt pedes.i.affectus nr̃os lauet a peccatis.iuxta illud q; specioſi pedes euãgelizãtiũ tẽ.de pe.di.j.põt. i
nec q̃dragesimarũ diebꝰ ab ecclesijs fideles desint: nec habitẽt ĩ cubiculoꝝ latibulis
a ac mõtiũ:q; in suspitiõibꝰ pseuerãt:sz exẽplũ ac p̃ceptũ custodiãt sacerdotũ:z ad alienas villas :agẽdoꝝ ꝓuẽtuũ cã nõ ꝓueniant. Ab vniũsis epis dictũ est anathema sit: q; ꝫ cõmiserit. I tẽ ex dictis sci appollonij. Quarta z sexta feria sũt seruãda ieiunia
b I Eiunia sane legitꝛa .i.
c iij.z.vj.feria:nõ sũt solẽda:nisi grãdis aliq̃ necessitas fuerit:q; q̃rta feria iudas traditionez dñi cogitauit. vj.feria crucifixꝰ ẽ salvator:videbit g; q; in his diebus sine necessitate soluerit statuta ieiunia:vel cũ tradẽ-
d te tradere saluatorẽ: vel cuz crucifigentibus crucifigere.
f die autem dñica:nihil aliud agẽdũ est:nisi deo vacãduz nulla operatio ĩ illa die sctã agaf:nisi tm̃ hymnis z psalmis z cãticꝭ spũalibꝰ:dies illa trãsigaf. I tẽ innocẽtius papa. Quita feria vltie hebdomade q̃dragesime: penitẽtes remissionez accipiant.
g OE penitẽtibꝰ ỏ :q; sue ex grauioribꝰ commissis:siue ex leuioribꝰ penitẽtiã gerũt:si nulla inueni-
h at egritudo.v.feria ante pa-
i scha eis remittẽdũ eẽ: romane ecclie ꝓsuetudo demr̃at.
k ceterũ ỏ põdere estimãdo dilectoꝝ:sacerdotꝭ ẽ iudicare:
l vt attẽdat ad ꝓfessionẽ penitẽtꝭ:z ad fletus atq; lachrymas cozrigentꝭ. sane siqs in
m egritudinem ceciderit: atq; ỏ eucharistiã ꝛcedendo.l.di.penitẽtes. k Estimando.ar.xxiij.q.viij.occidit. l Attẽdat. xxvj.q.vij.de his. m Sane exponit.qỏ dixerat.
n Ante tps.i.añ q̃ntã feriã que ẽ añ pascha.
Ireris.z no ꝓ singulos.s.de pe.di.iij.ỹ.j.z.c. agathosa.s.dist. xcvj.cũ ad verũ .j.di.pri. oi tpe.
p De ãno .j. di iij.sicſ ỏ alio
q Uetus.nota verus dici.qỏ cozonaz anni nõ excedit. sicut et nouũ dicit mõmoniũ qỏ nõ excedit ãnũ .vt.xxv.q.viij.c.j.z argu.ff. de pub.et vecti.l.vl.ỹ.quotiens.z. ff.ỏ vino z triti.l.vet⁹
r Ascis.s.xj di.c.ecclesiasticaz.
Rucis.z q̃ s
ri põt ire festũ crucis celebrem⁹ in qua dominus fuit dehonestat⁹ z nõ festum asine in q̃ fuit honorat⁹.et dicimus.q laus exhibita dño in asina fuit mũdana de qua nõ est curanduz sed in cruce facta fuit nostra redẽptio.
t Kalenda/rum.id est.q̃nta die ante noo z/ pprie ponit hic kalendarũ quia tm̃ pm⁹ dies dicitur kalende.
vsq; ad despationẽ deuene-
n rit:est ei añ tps pasche relaxandũ:ne ỏ seculo absq; cõmunione decedat. I tẽ fabianus papa oriẽtalibꝰ epis. Singulis ãnis q̃nta feria vltime hebdomade. xl. nouuz
• I Itte chrysma ꝓficiat. ris vr̃is inq cetera insertũ inuenim⁹:q; sdã religionis vre epos:a vro nr̃oq; ordine discrepare z nõ p singulos ãnos ĩ cena dñi chrysma ꝓficere.Errãt ỽo q̃ talia excogitãt.z mẽte vesana potiꝰ q̃ recta sentiẽtes:ꝫ facere audent.sicut enĩ ipsi⁹ diei solennitas:p singlos ãnos ẽ celebrãda:ita ipi⁹ sci chrysmatis
p ꝓfectio:p singlos ãnos ẽ agẽda. z de ãno in ãnũ renouãda:z fidelibꝰ est tradẽdũ:q;
q nouũ sacrm ẽ:z p singlos annos in iam dicta die inouãdũ:z vet⁹ in sctis eccl'ijs est
r cremãdũ. Jsta a scis apl'is z successoribꝰ eoꝝ accepim⁹:et vob tenẽda mãdam⁹. I tem eusebi⁹ papa. Seruet ab oĩbus:festiuitas inuẽtiõis do
s Rucis minice crucis. dñi nr̃i iesu xpi:q; nup nobis gubernacula sancte romane ecclesie tenentibus:
• q̃nto nonas maij inuenta est
t in p̃dicto kalendarũ die inuentionis festum vobis solẽniter celebrare mandamus.
I tem alexander papa q̃ntꝰ a petro Quare sit institutũ vt aqua sale ꝓspsa scificetur.
v AQuã sale ꝓspsaz:ĩ populis bñdicim⁹: vt ea
x cuncti aspsi scificent z purificent. qỏ oibꝰ sacerdotibꝰ
Quam sa/le. quia per aquam ꝓfessio. p salem amaritudo z morsio. vnde hec est mixtura. vnde geminꝰ ꝓcedit partus. diuisio scilicet ỏ lictoꝝ z ort⁹ virtutũ z bonorum operũ. xxxij.q.ij cum renũciatur hec deſignata ẽ per mixtionẽ iuuade. que ꝓfessio dicit. z thamar
v que amaritudo dicit. vnde phares diuisio .zaram ortus geminꝰ.s.partus ꝓuenit. h.
x Sanctificẽt. queritur quỏ aqua bñdicta dicatur populũ sanctificare vel mũdare.

Matth.19 Deu.9 a ¶ Sciscitabat tūc eni sanguis vitule fuit remissio pctōz. vt. xij q. ij. gloria.

b ¶ Vnda / 4.Re.2 bat. a venialib⁹. ē. di. i. in capite. .l. di. iiij. nequa / ḡ. Nam sacrificijs venialia delent. ē. di. ij. cuz oē. ō pe. di. iij. de ḡtidianis. Mā si q tūc habebāt. mortalia erāt. ō pe. di. vj. c. j. circa mediū.

c ¶ Per heliseum. inde ē q cū aq exorcizat diē sacerdos. de⁹ q heliseū ppheraz salē in aquā mitti iussisti.

d ¶ Et coinq / natos. venialiter tanrū.

e Osse pastoris. vñ z liber illi⁹ in q tractidit pla documenta eccle. lib pastoz intitulat.

f ¶ A capite. cū b iuber. ar. insti. ō satisfda. in fi.

g Qlebritatē pdecessoz. es in legib⁹ eni secularib⁹ posteriores trahūt ad se priores. qō i dinis nō fit. ſz potiꝰ e/ cōuerſo. ar. l. di. dño in fi. h. z. b. sec⁹ intelligit. ff. b.

h ¶ Primi mēsis. i. apl q ē primus mensis fm hebreos. vt. lxx. vj. di. ſ. pmū xo

i ¶ Vsq ad. x / xj. die. intelligat ō mēse lūari. i illa enī lūaroe ſp est pascha.

k ¶ Vsq ad. x / xj. die. illud vſq ponit⁹ inclusi / ue z icludit. xxj. dies z vult dicere q pascha ñ dz ee an. xiiij. die lunarioꝝ ap lis. nec p⁹. xxij. die illi⁹. qi enim

a facīedū ee mādam⁹. Mā si cl nis vitule aſpſus: pplm ſcīfi b cabat atq mūdabat: multo/ magꝭ aq ſale aſpſa dīniſq p cib⁹ ſacrata: pplm ſctificat c atq mūdat. z ſi ſale aſpſo p heliseū pphetā: ſterilitas aq ſanata ē: ḡtomagꝭ dīnis p cibus ſacrat⁹ ſal: ſterilitatē re/ d rū aufert hūanarū: z coinq/ natos ſcīficat: z purgat: z cetera bona multiplicat: z inſidias diaboli aūtit: z a fantaſmatꝭ verſutijs hoīes defendit. Ite pi⁹ papa. ix. a petro ap̄lo: in p̄mo ſuaruz decretaliū. Mō niſi i die dñico ſctm pascha celebrēt.

e Osse vos volumus: q pascha dñi die dñico ānuis tpib⁹ ſit celebrādū. Jſtꝭ enīz tpib⁹ hermes doctor fidei et ſcripture effulſit inē nos. et licet nos idē pascha predicto die celebrarem⁹: qz tñ in/ de q̄dā dubitāt: ad cozrobo rādas aīas eoz: eidē herme f āgelus dñi apparuit in habitu paſtoris: z p̄cepit ei: vt pascha dñi die dñico ab oīb⁹ celebrarēt. vñ z nos aplica au ctozitate inſtituim⁹: oēs ea/ dem ſeruare debere: qz z noſ f ſeruam⁹: nec debetꝭ a capite quoq mō diſcedere. Ite vi/ ctor papa. xiij. a petro in pri/ mo decreto ſuo. Mō niſi i die dñico: ſctm pascha celebrēt.

g Qlebritatē ſcti pasche: die dñica agi debere: z pdecessores nr̄i iam ſtatuerūt et nos illud eadē die ſolēnit celebrare mādam⁹: qz nō decet: vt mēbra a capite diſcrepent aut aliter ſentant. a. xiiij. h Xo luna p̄mi mēſis: vſq ad xxj. die eiuſdē mēſis: eadē celebrēt feſtiuitas. Eodem ꝫz tp: baptiſma celebrādū ē catholicū: ſed tñ ſi neceſſe fuerit: aut mortꝭ piculū ingruerit: gētiles ad fidē veniētes: q̄cūq loco vel mōēto: vbicunq euenerit: ſiue i flumie ſiue i mari ſiue i fontib⁹: tm̄ xp̄iāe ꝫfeſſiōe credulitatꝭ clarificati baptizēt. Jpſi (etiā qō in baptiſmo pollicīti ſt) ſumope ē attēdēdū: ne nō infideles ſz fideles inueniant Jpſi xo q̄ infidelitatꝭ nota aſpergunt: infames efficiūt et inf fideles mīme reputentur. hec xo ſtatuta: nulla debent imp̄obitate q̄uelli nul k la nouitate mutari: qz alia ē rō cārū ſeculariū: alia dīnarū. Ite ex ꝯcilio carthaginē ſi. xiij. De eodem.

l Aſche ſolēnitas: vna die z tpe celebrāda ē. Ite ex ꝯcilio carthaginēſi. v. Dies paſche: ꝯcilij formatarū ſub ſcriptiōe oīb⁹ intimet: m Lacuit vt venerabilis dies paſche: formatarū ſub/ ſcriptiōe oīb⁹ intimet: dies xo ꝯcilij. xj. kaēl. nouēbr: ſcribēdū eſt etiā ad ſingl'arū q̄rucūq p̄uinciarū. p̄mates vt qñcūq apud ſe ꝯcilia cōgregāt: iſtū diē nō impediāt Ite ex ꝯcil'. bracarē. ij. Per orbē vniuerſuz: cū in ꝯcilijs oīa ſtatuta fuerint: futurum n Pla/ paſcha ānūciet. cuit vt poſtq oīa i ꝯcilio ſacerdotū fuerit ordīata illud oīmō ſeruet: vt ſupuē turi ipſi⁹ āni paſcha: q̄ kalēdarū die: vel q̄ta luna debeat ſuſcipi: a metropolitano eo intimet. qō ceteri epi: vel reliqu⁹ cler⁹: breuiclo ſb notā teſ: vnuſq̄ſq i ſua eccleſia: aduenīēte natal' dñi die: o p⁹ euāgelicā lectionez pplo ānūciēt. Ite ex ꝯci. arelatē. qō ꝓfirmauit pa. ſiluester. Per vniuerſū orbē: vno die et vno tpe: paſcha celebrēt.

p Eo obſeruatiōe paſche dñi ſtatuim⁹: vt vno die z tpe: p oēz orbē obſuet et iuxta ꝓſuetudinez: līe ad oēs dirigāt. Ite gre. ſeruio eo maſſilienſi. De imaginib⁹ q Sctoꝝ non violandis. Erlatū ad nos fuerat: q i ꝓſiderato zelo ſucceſſus xiij. dies lunationis ē in die dñi co ibi eſt paſcha iudeoz. z dñica ſequenti ibi ē nr̄m paſcha b ē. xxj die.

k ¶ Alia ē rō. qz infames efficiunt fm canones q̄cūq xo infidelitatꝭ. i. mortaliſ pcti aſpgunt. vt nō. vj. q. j. oēs. z c. illi q. ſz ſec⁹ eſt fm legē. z ita eſt rō alia. D. poſt exēplū in appellatiōe. ij. q. vj. ñ ita. Sz quid ad hāc lr̄az ō b exēplo? Ego dico hūc ee ſenſum. q ea q̄ in baptiſmo dīs p̄miſit ñ pōt mutari. lz legū ſtatuta poſſit p imutari.

l Aſche. m Lacuit. dies xo. hodie illud teneas ō b qō hēs. xviij di. qm̄. io.

n Lacuit. vt p⁹ ꝯ b. c. ñ hz hodie locū. o ¶ Annūciēt. b nō vbiq obtiner.

p Œ obſeructione.

q Erlatū ē. laudamus hinc colligit q lz interio approbetur. reprobat tñ ip̄m factum. vnde per hoc poteſt ſolui illa cōtrarieras ō lorh qm̄ nūc diē ſcriptura eſſe eum ſanctum. xxij. q vij. offerebat. a/ lias perturbarum dicit. xvij. diſt. q ait. item eſt arg. q in vno facto poteſt reprobari quoddam z aliud approbari. x / xij. q. iij. inter cetera. ar. ꝯ. ff. fa/ milie hercif. in b

a Ufregisse.ē.di.lxiij.§.verū.ℨ. ibi latriā adorabāt
Enerabiles.ꝛ adorāt.ē.pꝛ.c.ℨ. sed (hic dulīā
aliud ē adorare latria qō tibi pbibēt .aliud du-
lia.qō hic pmittit. c Cultu.f.latria.in q̄ tria exi-
guntˢ charitas dilectionis ꝛ multitudo sacrificio ꝛ et
veneratio./ In
dulia vo vnū so
lū.s. veneratio.
et in ꝟ sensu pos
sum⁹ quālibz rez
sacrā adorare.i.
reuerentiā exhi-
bere.ē.di.iij.sca
Extra.ē.di.
xvj.sexta.b.
e Jn qbo dr.
Illud qbo ñ refer
tur ad aliquā di
ctionē ꝟ positaz
sz i canone sexte
synodi cui⁹ ꝛba
hadrian⁹ indu-
cit. alibi dicit vt
habeꝫ in qbusdā
et pm ꝟ hec lra
pater vel in qbo
f Qui.i.sacri
ficiū cui⁹ agni.
g Jn figurā
rpe gre q̄ figura
bat in vereri te-
stamēto.
h Transit.i.
erāsire dz q̄si nō
debet depingi.
i Ofram.i.q̄
tiosam veritatez
sc̄z xpm hoiem.
k Dico vete-
ri.ꝟ credo reprо
bari.qz in cruce
rm agn⁹ dei de-
pingebaꝫ. Nam
alias hoie depi-
cto agnū depin-
gi nō obest i pre
inferiori. sz cum
corrigaꝫ q̄ ad ꝟ
q̄ quo recipiꝫ cū
oibo canonibo.
Joh.i. l Dnē. Ca
sus. Jn ꝟ
Exod.12 ma pte dicit tres
psonas pfem et
filiū ꝛ spūsc̄m
vni⁹ ꝛ eiusdem
sube. Jn sc̄a p-
te dicit. q lz iste
tres persone sine
ead ē entia. q̄dā
tñ singlariē at-
tribuunt psonis
que trinitari nō
attribuñt ꝛ sili-
ter aliquid attri
buit pri. gō non
filio ꝛ ecouerso.
et idem in spsc̄o

scō ymagies: sub hac q̄si ex
cusatiōe ne adorari debuis-
sent pfregerꝫ ꝛ q̄dem eas
adorari vetuisse oīno lauda
a mus: fregisse xo reprehendi-
mus. Dic frac a q̄ factuz esse
sacerdote aliq̄n auditū est:
qō feciſti? aliud ē enī pictu-
rā adorare. aliud p picture
historiā q̄d sit adorāduz ad-
discere. Mā qō legētib⁹ scri-
ptura: ꝟ idiotꝫ pstat pictu-
ra cernētib⁹: qz in ipa igno-
rātes videt q̄d seq̄ debeant:
in ipa legūt q̄ lras nesciunt.
vñ ꝛ pcipue gētib⁹ p lectiōe
pictura ē. Jtē ex.vj.synodo
Imagies scōz memoria sūt:
Uet recordatō pteritoz
b Enerabiles imagies:
christiani nō deos appellāt.
neq̄z seruiūt eis vt dijs: neq̄z
spē salutꝫ ponūt i eis: neq̄z
ab eis expectāt futurū iudi-
ciū: sz ad mēoriaz ꝛ recorda-
tionē pmittuoz: venerantur
eas ꝛ adorāt: sz nō seruiunt
c eis cultu diuino: nec alicui
creature. Jtē badrian⁹ pa-
pa tharasio priarche. Nō in
agni sed i hois spē xp̄s est fi
Snotā scāz sy gurādus
d nodū recipio: cū oibus
e canōib⁹ suis i qb⁹ dr. Jn q̄-
bus scpturꝫ scārū imaginuz
agn⁹ pcursoris digito oīsusf
g depingiꝫ: q̄ in figuram gre
h trāsit. verū nob p legē moysi
demōstrās agnuz iesuz chri-
stū dñm nr̄m. Antiq̄s g figu
ris ꝛ vmbris: ꝛ ad veritatis
pfigurationē scē ecclie tradi
i tis: valedicētes .graz ꝛ veri
tatē pferim⁹: ꝛ sic plenitudi-
nē legꝫ recipim⁹. verū igitur
agnū dñm nr̄m iesum xp̄m:
pm imaginē hūanā: ām⁹ et
k in imagib⁹ p veteri agno de-
pingi iubem⁹. Jtē aug⁹. i li.
ō trini. De fide trinitatis et

m Colūbe. ꝟa q̄dē colūba fuit que nec pius nec po
stea cōparuit. sed in suā materiā rediit. sicut legiꝫ de
stella de qua descēdit spūs p significationē. significa-
bat plenitudinē bonoꝝ spūssancti q̄ in christo erāt. su-
per quē spūs descēdit ℨ. di. pri. p aquam.

n Jgnis. ge-
nitiui casus est.
alias non pgrue
diceretur zc.
Nēces/
sariū ē
ꝟ depi
gitur. xliij. di. qua
agitur de baptis
mo qui ē ianua
oīum sacrorum.
Unde videndū
est quid sit bap-
tismus/ qne for-
ma baptizandi.
quando fuit bap
tisma institutū.
quot sunt gene-
ra baptismi/ q̄s
effectus/ Et qui
dem baptismus
ē exterior homi-
nū ablutio cum
certa forma ver
borum/ Est etiā
character impꝫ-
sus anime in ip-
sa aqua. vt.j.q.j
detrahe/ Forma
est illa quā dñs
tradidit discipu
lis. ite baptizate
omēs gentes in Matth.3
noie patris ꝛ fi Mar.1
lij ꝛ spūssancti. Luc.3
ℨ.e.proprie/ ita Joh.1
q̄. nec etiā omit Act.2
ti debet hoc pro
nomen ego. ex ō
bap. siquis sane
nec obstat ℨ.e. a
q̄dā. quia ibi no Matth.17
mine Christi in Marc.9
telligunt tres p Luc.9
sone. Et institu 2.Pet.1
rum est ꝟm q̄sdam cum dictuz Joh.12
est nicodemo ni
si quis renatus fue
rit zc/ ꝟm alios
cum dixit disci-
pulis. ite bapti.
zc. ꝛ hoc pmot
tem/ ꝟm alios cū
misit iudam cuz
ceteris. j.q.j. de-
dit. Ego credo.
q̄ tunc cū a iohā
ne est baptizat⁹
vt ℨ.e. per aquā
Quot sunt gene
ra baptismi ꝛ q̄
dē tria fluminis

vnitatis iuiolabilit seruāda
o Mnes q̄s potui lege-
re: q̄ añ me scpserūt de
trinitate: q̄ de⁹ est: dinoꝝ li-
broꝝ veterū ꝛ nouoꝝ catho
lici tractātes: ꝟ intēderūt ꝟz
scpturas docere: q̄ pr̄ ꝛ filiꝰ
et spūsc̄us vni⁹ eiusdēq̄ ꝟ
stantie: inseparibili eqlitate:
dinā insinuāt vnitatē. Jōq̄
nō sūt tres dij. sz vn⁹ deus:
q̄uis pr̄ filiū genuerit. ꝛ iō fi
li⁹ nō sit q̄ pr̄ ē. filiusq̄ a pa
tre sit genit⁹: ꝛ iō pr̄ nō sit q̄
filiꝰ. spūsq̄ sc̄us: nec pr̄ sit
nec filiꝰ: sz tm̄mō pr̄is ꝛ filij
spūs: ꝛ pr̄i ꝛ filio etiā ipe co
equalis: ꝛ ad trinitatis pti-
nens vnitatē/ nō tñ eandem
trinitatē natam de virgine
maria: ꝛ sub pontio pilato
crucifixā: ꝛ sepultam: tertia
die resurrexisse: ꝛ in celū as-
cendisse. sed tm̄mō filiū. nec
eādem trinitatē descēdisse ī
m spē colūbe sup iesum bapti-
zatū: aut die pēthecostes pꝰ
ascensionē dñi: sonitu facto
de celo q̄si ferret flatꝰ vehe
mēs: ꝛ linguis diuisis velut
n ignis: sz tm̄mō spūsc̄m: nec
eandē trinitatē dixisse de ce-
lo: tu es filiꝰ me⁹ dilectꝰ: si-
ue cū baptizatꝰ fuerit a iohā
ne: siue in mōte: q̄n cum illo
erāt tres discipuli: aut q̄ so
nuit vox ō celo dicēs: clarifi
caui: ꝛ iterū clarificabo: sed
tm̄mō pr̄is vocē fuisse ad fi-
liū factā: q̄uis pr̄ ꝛ filiꝰ ꝛ spi
rituscūs: sicut inseparibiles
sunt: ita inseparibiliter operē.
Idem sup iobānē. Sine sac
mento visibili ꝛ fide iuisibi-
li: nemo salvat.

Distinctio IIII

o Ecessariū ē visibi
p le sacrm aq̄: ad ab
lutionem visibilis corporis
q sicut necessaria est doctrina

et sanguis ⁊ flāmis. vt dicem⁹ ℑ.e. baptismi. Quis ei⁹ effect⁹ qz cū digne ds baptizat. tā actuale q̄ originale p̄cm sine pnia tollit. vt ℑ.e. sine pnia

p ¶ Sacramētū. subaudi vel ali qd qđ suppleat vicē ei⁹ hec aūt sunt duo. ℓ. martyrium et cordis p̄tritio ℑ.e. baptismi vicem. ⁊ c. cathecuminū. ⁊ c. ita aq̄ ē sacr̄m qz interāsitiue legit hoc. ſz ipse characē silit̄ xp̄i. q. vij. licite et ipa etiā ablutio. ⁊ h̄ tria idez significāt. ſ. ablutionē interius factam vel q̄ fieri ds p̄pter ficte accedere. Sed ō aqua qñ dicet q incipiat vel desinat ee sacr̄m. dic q simul incipit ⁊ desinit esse sacr̄m in platiōe vltime syllabe ipsius forme. qz tūc signat. nō autez aī vel p⁹. remanet tñ res sacra. Idez ōr in oleo būdicto vl̄ chr̄ſmate. qz rādiu ē sacr̄m q̄diu fit cū eo vnctio. nō enī aī vel p⁹ remanet tñ res sac̄. Alij tñ dicūt cōtra. vt notat̄ j. q. j. detrahe. qō multū facit p̄ opinione nr̄a. Itē si alius liār admisceat illi aque. nunq̄d baptizat pu[illegible]. fm. l. vr̄ q nō. qz desinit esse aq̄. qz liquo nou⁹ efficit ff. de acq. re. do. adeo. ℌ. volūtas sed h̄ nō credo. qz q̄tidie mari nou⁹ liquor adiūcitur vel sputuz vel vina. ⁊ sic in mari non fieret baptismus fm canones secus. q ¶ Doctrina. i. fides que habet̄ p docē nam. a ¶ Idē renascit. de adultis. ſ. ℑ sensatis ab hinc intelligit. c. b ¶ Intellectu. i. fide q̄ intellectu comp̄hendit. c ¶ Vt symbolū. ℑ.e. ante. xx.

d ¶ Spū. ſ. hoc q̄ctum ad paruulos. qui non habent

Per baptismū euacuat. nō q̄ q̄druplex (fidem est pena original⁹ peccati. p̄cludit ianuā celestem perpetuo dānat. causa est mortis tpalis. in porēta resistēdi vicijs. ſma duo ⁊ vltimū tollit baptism⁹.

¶ Sz ne obſit. imō etiā vt p̄ſit. qz vbi maior pugna

inuisibilis fidei: ad sancti/
a ficationē inuisibil⁹ aīe. Idez
Renascit hō ex aq̄ visibili:
b sacr̄o: ⁊ spū inuisibili. ſ. intel
c lectu: vt symboluz baptismi visibilit̄ accipiat: ⁊ spūalem intellectū ipsi⁹ symboli pci/
o piat: vel ex aq̄ visibili ⁊ spū/
sctō. Y dē in li. ō baptismate paruulo⁊. In baptismate cō cupiscētia extinguit: nō vt ñ

e Pſit: sed vt nō obſit.
Er baptismū christi id agit: vt caro pcti euacuet. nō aūt sic euacuat: vt ī carne ⁊cupiscētia inata non sit. f sed ne obſit. nā si p⁹ baptismū ad etatē naturalē pueni/
unt: ibi h̄t cū q̄ pugnēt: eā/
q̄ adiuuāte dño supent: si ñ gratiam inuacuū suscepерit. nā nec adultis id p̄statur in
g baptismo: nisi fort̄ miracu/
lo dei: vt lex pcti repugnās legi mentis: penit⁹ extinguatur: vt non sit: sed vt quicq̄d ab hoīe dictum: factū: cogitatū est: cū eidem ⁊cupiscentie mente subiecta seruiret:
h totū aboleat: ⁊ quasi factuz nō sit habeat. Y dē ad pet⁊ diaconū. Qui ex viro ⁊ mu/
liere ⁊cipit: cū originali pec/
cato nascit: nec sine baptis

i Firmiſſi mate saluat.
me tene ⁊ nullaten⁹ du/
bites: o ēm hoīem: q ⁊cubi
tū viri ⁊ mulier⁊ ⁊cipit: cum originali pctō nasci: impieta/

maior corona. de pe. di. iij. ille rex. similiē remanet actu ſz inefficax. vt est ī pactu de nō petēdo. instī. ō excep. ℌ. preterea vel cū opponit exceptio ſnie. ar. ff. solu. ma. viro ira q̄ ⁊ sic originale trāsit reatu. ſz manet actu

g ¶ Miraculo. vt in brā maria ⁊ iohānē ap̄lo. quia

ti subditū: mortiq̄ subiectū: et ob h̄ naturalit̄ ire nasci filiū: ō q̄ dicit ap̄ls. Eram⁹ eī
l natura filij ire: sicut ⁊ ceteri.
m a q̄ ira null⁹ liberabit̄: nisi p
n fidē mediatoris hom̄is ihesu xp̄i. Firmissime tene nō solū hoīes rōne vtētes: verūetiā paruulos: q̄ siue ī vter⁊ matrū viuere incipiūt ⁊ ibi moriunt: siue iam ō mrib⁹ nati sine sacro baptismi: qō dan̄ī noīe p̄ris ⁊ filij ⁊ spūſci: ō h̄ seculo transeūt: sempiter/
p no igne puniēdos. qz ⁊ si pec
catū p̄prie actōis nullū h̄t: originalis tñ pcti dānatiōnē: carnali ⁊ceptiōe ex natiuitate traxerūt. Y tē iohan.

Nchr⁹ysosto. De eodem.
r On p̄t q̄s gr̄az vite ce
s lestis accipe: nisi purgatus fuerit ab oī sorde peccati: p
q pnie ⁊fessionē: p donū baptismi salutaris domini ⁊ saluatoris nostri ihesu chr̄isti: q̄ est benedictus in secula seculoꝝ. Y tem gregor. in moralib⁹. Sicut nūc ī baptis/
mate: ita olim in circūcisiōe

t Q remittebant̄ peccata.
Uod aūt apud nos valet aq̄ baptismat⁊: h̄ egit ap̄ veteres: vel p paruulis sola fides: vl̄ p maiorib⁹ virt⁹ sacrificij: vel p hiſ qui ō abrae stirpe p⁊dierunt: mysteriū circumcisionis. Y tem augustinus ad valeriū ℑ iulianū

Non p̄t. ſ. ō pe. di. ij. illa. ſ. ō pe. di. j. ℌ. alij ecō/
r rra. ⁊. c. nō p̄t. sed illud de adultis.
s ¶ Nisi. ℑ.e. di. oēs qui iam. ſ. xv. q. j. ℌ. vt ira q̄.
t ¶ Confessionem. q̄ctum ad adultos.
v ¶ Baptismi. quo ad paruulos vel per aliud loco illius. ℑ.e. baptismi vicem.

Uod apud nos aqua. certe plus operatur ho/
u die baptismus q̄ tunc circumcisio quia circumcisio tantum penam rollebat. sed gratiam nō dabat. sed in baptismo secus est. vt extra de baptis. maiores.

x

y

z

aa iiij

a Xquo. ad i nouationē qz tūc credimus factū cum chri/
Sen.17 stꝰ tactu sue mū
Roma.8 de carnis vim re gñatiuam ꝓtulit ads teste amb. vr.ſ.e.p aquā. et c. ꝓprie. nō eniz baptiſm⁹ iohannis fuit ꝓprie baptiſm⁹. ſz baptiſmi aſſuefactio. teſte auguſtino. vr.ſ.e. nō regnabank. vñ licet baptizati eēnt ab eo ḋdā rū cū iterū baptizati fuerūt. non fuit facta iniuria ſacro quia eius baptiſmus ſacrm non erat. vr.ſ.e. aliud ḋdam ꝙ ꝓter ſacrm circūciſionis qō ceperāt. et fidē quā plene habebāt. nō ſūt rebaptizati. p. Alij dicūt ꝙ inſtitutus fuit baptiſmus cum dixit nicodemo. niſi quis renatus fuerit zc. Alij dicunt tūc cum dixit diſcipulis. ite ba. o. gen. zc. vt ſ.e. ꝓprie. Sed ꝓtualet qō prꝰ dictum eſt. tamē baptiſmꝰ adhuc plenū non habuit effectum ſz pꝰ mortem eius cepit plenū habere effectum. quia adhuc non erat ianua celi aperta. ſed poſt mortem eius fuit apta. ſ. e. ꝓprie. ℟. ad cuius. io.

b Illud ꝓſcrutari. fidel. i. ſacramentū baptiſmi collatum in fide eozum. id eſt. in noīe trinitatis quā ipſi renentur credere et confiteri. b.

Originale pctū nūc in baptiſmate: olim i circumciſiōe

a Xquo in remittebatur ſtituta eſt circūciſio in ppło dei (qō erat tūc ſigna culū fidei iuſticie dei) ad ſcificationē purgationis valebat paruulis oꝛigialis veteriſq; pctī: ſicut et baptiſmus ex illo valere cepit ad inouationē hoīs: exquo ꝓſtituꝰ ē Idē de libero arbitrio li. iij

Paruulis in baptiſmate: of

b Illud ꝓſcrutari homīes ſolent: ſacramentū baptiſmi chriſti ḋd ꝓſit paruulis: cuz eo accepto plerunq; moriūt priuſq; ex ſe quicq; potuerit cognoſcere: q in re ſatꝭ pie recteq; creditꝭ: ꝓdeſſe puulo fides eoꝝ: a q̄bus ꝓſecrādus offertꝭ. et hoc eccleſie cōmendat auctas: vt ex eo quiſq; ſentiat: quid ſibi ꝓſit fides ſua: qñ in alioꝝ q̄z bñficio: q̄ ꝓpriā nōdū habent poteſtatem: cōmoda ſit. Idē de baptiſmo paruuloꝝ.

Per fidē et baptiſma iuſtificamur a

c Illus dei carnē pctīs. pctī ſuſcepit: et penā ſine culpa: vt in carne peccati et culpa ſolueretꝭ et pena. per fidē g et baptiſmū eiꝰ: a pctō hō p iuſtificationē: et a morte liberatꝭ p reſurrectionem. puuli etiā baptizati inꝭ credentes reputantꝭ: p ſacramēti virtutē: et offerētiū reſponſionē. q̄ ꝙ nō ſunt baptizati: inꝭ nō credētes iudicanꝭ ex euāgelio iohānis: niſi q̄s renatꝰ fuerit ex aq̄ et ſpūſcō: nō pōt introire in regnū dei. Itē amb. in li. de ſacramētꝭ.

Per aquā baptiſmi ō terre/ no fit hō celeſtis.

e Er aquā baptiſmi: trāſitus ē ō terrēis ad celeſtia: iō paſcha trāſitꝰ ōz. b trāſitꝰ eſt de peccato ad vitam. de culpa ad gratiam. de inānamento ad ſcificationē. q̄ per banc aquam tranſit: nō moritur ſed exurgit. non oīs aq̄ ſanat: ſed illa que habet gratiam chriſti: aliud eſt elemētum: aliud ꝓſecratio. Mō ſanat aq̄ niſi ſpūſcūs deſcendat: et aquā illaz ꝓſecret. ſic legiꝭ: quia cū chriſtꝰ formaz baptiſmatis daret: venit ad iohannē. et ait illi iohānes: f ego a te debeo baptizari: et tu venis ad me? reſpondit ieſus: ſic decet nos iplere oēz iuſticiā. Vide q̄ ſit omnis iuſticia: chriſtꝰ ad baptiſmū deſcendit: non vt caro mū daretur quā ſuſcepit de nra ꝓditione. nō eni ablutio peccati chriſto neceſſaria fuit: q̄ peccatū non fecit. ſed nob erat neceſſaria q̄ peccato eramus obnoxij. deſcendit chriſtus: deſcendit et ſpūſanctꝰ. Quare autem ꝓior deſcēdit chriſtus: poſtea ſpūſſctūs: cū forma et vſus baptiſmi hoc haberet: vt ante fons ꝓſecretur et tunc deſcendat baptizandus? chriſtꝰ añ deſcēdit: ſecutus eſt ſpūſcūs: vt nunq; ipſe ſctificatiōis myſterio egere videretꝭ: ſed vt ſctificaret ipſe. ſctificaret et ſpūſctūs. Itē iohānes chryſo. Aq̄ baptiſmi nō purgaret pctā: niſi tactu dñici coꝛpis eēt ſcifi

c Unq; aq̄ baptiſ/ cata. purgare pctā credēti/um poſſz: niſi tactu dñici coꝛporis ſcificata fuiſſet. Item ſyricius papa icomerio teſtraconenſi. Generale baptiſma: nō niſi ſabbato ſctē paſche: et pēthecoſtes celebret.

k On rōne auētꝭ alicui? ſed ſola temeritate ꝓſumit: vt paſſim et libere i natiuitate chriſti: ſeu appariti/one: necnon apoſtoloꝝ ſeu martyrū feſtiuitatib⁹: innumere plebes baptizēt: cū ſibi ꝓuilegium apud nos: et apō eccleſias oēs: dñicū paſcha defendat ſpāliter: cū ſctō pēthecoſte. Itē leo pa. vniū ſis epīs p ſiciliam ꝓſtitutis.

Flius. niſi c quis renatus. in ea gñatione. ſ. interioꝛi. q̄ renaſcunt illi q renaſcunt ex aq̄ et ſpūſctō zc. ſub audi vel niſi iuſta ignoꝛātia eos excuſet zc. ex de ꝓſ. non ba. c. ū d Ex aqua. Mat.3 Joh.1 iam ſcificata per ſpm ſcm. nec ab hac ſcificatione ſeparatur pr vel filius. cum inſepabilia ſint opa trinitatis. xxviij. q j. ſic enim.

Er aquaz daret foꝛ e mam. id eſt. inſtitutionē factaz eius exemplo pꝰ enim dedit ꝓce/pto. ſ.e. ꝓprie.

f Baptizari id eſt. a peccato Rop originali mūdari. z loquit in pſona eccleſie generalit. Ipſe eni vrpote ſanctificatus nō indigebat mundari ab originali peccato. et ita excuſat ſacerdos cuz dit ego reus zc.

g Deſcēdit. ſ.e aliud. ſ. ſed bis dicitur deſcēdit/ ſe. primo in ſpecie colūbe. vt ibi ſecūdo inuiſibiliter vt hic. et ita bis. ſed per aliud et aliud. arg. ex de reſti. cū tu ſed ſolutione ibi ſcripram ample cartis ne euaneſcat rō. quā ponit ambroſius

h Deſcendit ſ.e. aliud. ſ. ibi dicitur ꝙ columba deſcendit antēq; chriſtus venit ad baptiſmū Nz ibi ſoluit Unq; aq̄.

i On ratio/ k ne.

a Po tpa. pascha. hoc. c. intelligas ō baptismo solenni. nā ꝙlibet tpe ꝓpter timorē pōt baptizari
b Proprie. potētia. i. ba (ꝫ. e. di. iij. celebritatem. ptismus potens ⁊ efficax. ex. e. maiores. ℣. caute
c Condidit. i. reformauit ⁊ innouauit. i. instituū est vt ꝺdat quasi vt celebret cūctos. ſ. in morte ſua.
d Quia ḣcū/ctos. i. cuiuscunq; ꝺditiōis fuerint vel liber. masculi vl femina. adulti vl puer. xxix. q. iij. i princi.
e In morte. i. ad ſilitudinez mortis ei⁹. vt ſicut ſemel mortuus eſt ille ⁊ ſp viuit. et ita nos ſcī mortui in pctis p baptiſmū ſp viuamus in bono vt in morte ei⁹ dicimur baptizari. q; mors ē cā purificatiōis nr̄e. ō Rom. 6 pe. di. ij. ſi enim.
f Conſepulti. ⁊ ſili modo videmur fuiſſe mortui ⁊ reſurrexiſſe ex ḡ nouā formā aſſumpſim⁹ per mortem eius in baptiſmo.
g Spū. i. ſpirituali doctrina
h Electruz. ſz videtur q; tactu ſui corpis vi baptiſmo contulit. ꝫ. e. nunq̄. ſz dicim⁹ q; tunc potestatē aque ꝺtulit. ſz ī mente ſua voluit illa ꝓtātē ſuū ꝓſequi effectū. vt ḣ i fi. ꝺr.
i Formā. i. p ſimilē formā myſticā. ℣. diſ. ij. q; paſſus.
k Triduaz. ſ. e. poſtq̄. ⁊. c. de trina.
l Qualitaſ. i. ſimilitudo facti.
m Legitimū. i. diem naturalem. dic ſabbatū ⁊ ſeq̄nē noctez.
n Et virtus. i. efficacia ſacramēti. ſ. baptiſmi. habebat quidē añ efficaciā ꝫ nō tantā. q; nō erat adhuc porta celi aperta. q̄uis enī vim generādi aquis tactu ſui corpis ꝓtulerit. vt. ℣. e. nunq̄. nō tū parebat ianuā ante paſſionē. q; aperitionē paradiſi paſſio eī ſpūaliē operata eſt cum reſurrectione. ex̄. e. maiores.
o Et ſpecies. i. ſimilitudo vel repreſentatio. i. id qō repſentat ab actione que fit in baptiſmo. ſ. mors ⁊ triduana ſepultura ⁊ reſurrectio chriſti.

a Duo tpa. i. paſcha ⁊ pēthecoſten: ad baptizādū a roma ō pōtifice legitīe ſūt ꝓfixa. vñ q; mā ifeſtiſſime ptz baptizādis in ecclesia electis: hec duo tpa de q̄bus locuti ſum⁹ eſſe legitima: dilectionē vr̄am monemus: vt nll os alios dies huic obſeruātie miſceat. ¶ Dē. Quare in p̄dictis tēporib⁹ baptiſma celebretur
b Proprie in morte crucifixi: ⁊ in reſurrectiōe ex mortuis: potētia baptiſmi nouā
c creaturā ꝺdidit ex vetere: vt in renaſcentib⁹ ⁊ mors chriſti operet: ⁊ vita. dicēte apo
d ſtolo. an ignoratis: q; q̄cunq; baptizati ſum⁹ in chriſto ieſu: in morte ipi⁹ ſum⁹ bapti
f zati. ꝺſepulti enī ſum⁹ cū illo p baptiſmū in morte: vt quō ſurrexit chriſtus a mortuis p ḡram p̄ris: ita ⁊ nos in nouitate vite ambulem⁹. Si. n. cō plantati facti ſum⁹ ſilitudini mortis ei⁹: ſimul erim⁹ ⁊ reſurrectionis ei⁹ ⁊ cetera. q̄ latiꝰ mḡr gentiū ad cōmēdanduz ſacrm baptiſmatis diſputauit: vt appareret ex h⁹ doctri
g ne ſpū: regenerādis filijs hominū ⁊ in dei filios adoptādis illū diem ⁊ illud tp̄s electiōis in quo p ſilitudinez formāq; myſterij: ea q̄ gerunt ī mēbris his: q̄ in ipo ſūt capita geſta ꝺgruere. dū ī baptiſmate regula ⁊ mors inſueuit interfectiōe pctī: ⁊ ſepulturā
k triduaz imitat trina dimerſio: ⁊ ab aq̄s eleuatio: reſurgentis inſtar eſt de ſepulchro.
l Ipſa igit̄ opis q̄litas: docet
m celebrā de generalr ḡre diē legitimū eū eſſe: in q̄ orta eſt et
o ꝺt⁹ muner ⁊ ſpēs actōis. ad cui⁹ rei ꝺfirmationē: pl'muz valet q; ipe dn̄s ieſus chriſt⁹ poſtq̄ reſurrexit a mortuis: p diſcipul' ſuis (in q̄b⁹ oēs ec
q cleſiaz p̄ſules docebant) et formā ⁊ ptātē tradidit baptizandi. dicēs: euntes docete oēs gētes b. e. in n. p. ⁊. f. ⁊. ſ. de quo vtiq; eos: ⁊ añ paſſi
r onez potuiſſet inſtruere: niſi ꝓprie voluiſſet ītelligi regeneratiōis ḡram: ex ſua reſurrectione cepiſſe. Addit ſane
v huic obſeruātie etiā pentheco ſtes ex aduētu ſpūſcti ſacra ſolennitas: q̄ de paſchal' feſti
x pendet articulo. ⁊ cū ad alios dies alia feſta ptineant: ꝺ ſemp ad eū diē: q̄ reſurrectio dn̄i eſt: inſignis occurrit. porrigēs quodāmodo auxilliantis ḡre manuz: ⁊ eos quos a die paſche: aut moleſtia ifirmitatis: aut longinq̄tas itineris: aut nauigatiōis difficultas intercluſit: inuitat: vt q̄buſlibet neceſſitatib⁹ impediti: deſiderij ſui effectuz dono ſpūſcti conſequant. Hoc
y aūt nos nō ex nr̄a pſuaſione defendere: ꝺ ex aplica auc̄te ſuare: ſatis idoneo ꝓbamus exēplo. ſeq̄ntes beatū petrū apl'm: q̄ in ipſo die quo oīm credētiū numer⁹ ꝓmiſſus ſpi
z ritus ſcti repleuit aduēt⁹: triū miliū pl'm ſua ꝓdicatiōe cōuerſum: lauacro baptiſmatis conſecrauit. q̄ ſctā ſcriptura: q̄ apl'or act⁹ ꝓtinet: fideli hiſtoria docet dicēs: his auditis cōpuncti ſūt corde: ⁊ dixerunt ad petrum ⁊ reliquos apl'os: quid faciemus viri fratres. Petrus autem ait ad illos: penitentiam agite et baptizetur vnuſquiſq; veſtrum in nomine ihesu chriſti in remiſſionem peccatorum veſtrorum. et accipietis donum ſpūſcti. Ecce ſpūſcti ꝺfirmatio. Ecce ſpūſcti ꝓmiſſio. Ecce ſpūſcti ꝓfectio. Ecce ſpūſcti ꝓmotio. Ecce ſpūſcti ꝓuectio. Ecce ſpūſcti ꝓgreſſio. Ecce ſpūſcti ꝓcreatio. Ecce ſpūſcti ꝓpagatio. Ecce ſpūſcti ꝓpitiatio. Ecce ſpūſcti ꝓpulſio. Ecce ſpūſcti ꝓtectio. Ecce ſpūſcti ꝓſecutio. Ecce ſpūſcti ꝓſpectio. Ecce ſpūſcti ꝓſpicuitas. Ecce ſpūſcti ꝓſperitas. Ecce ſpūſcti ꝓſtitutio. Ecce ſpūſcti ꝓſtructio. Ecce ſpūſcti ꝓſtructuositas. Ecce ſpūſcti ꝓſtructuoſitas. Ecce ſpūſcti ꝓſtructuoſitas. Ecce ſpūſcti ꝓſtructuoſit

a ¶ Petrus. ꝟ. e. dist. ij. tunc eis.

b Q Jquis. aliam gratiã. ⁊ ita non omꝭs christi actio nr̃a est lectio. ar. ꝟ. di. ij. licꝺo. qz ex eo nõ esset remissio peccatorũ. vt. ſ. e. di. non regenerabantur.

c ¶ Ex voluntate. id est ex concupiscentia.

d ¶ Carnis. id est femine que ꝺ carne ade facta est. ꝓterea dicitur femina caro que regitur. vir spũs qui regit.

Act. 2

e ¶ Renascẽdi scz ꝓ. no. quo modo ⁊ circumcidi.

f ¶ Dicens. in epistola ad romanos.

g ¶ Finis. ſ. cõsumationis. impler enim in se ⁊ in nobis. qõ lex predixerat.

h ¶ Christꝰ ẽ. christus dico valens ad iusticiaz omni credẽti. de pe. di. ij. si enim.

i ¶ Condidit. i.

Joh. 1

nunciauit et instituit.

k ¶ Potentiã. id est plenã effi/ caciam. qz tunc ianua celi fuit a/ perta. exo. e. maiores. Jo.

l Q E cathe/ cuminis. i/ firmũ tantũ. ꝺd

Bal. 4

si sacerdos cathecuminos sanos

Mat. 5

a baptismo re/ pellat. ⁊ ipse in/

Roz. 10

terim anre cõsti tuum tempꝰ si/ ne baptismo de/ cedant. nunquid imputabitur sacerdoti? non vi/

Esa. 44. Apoc. 22

detur. absit enim vt ea que ꝓter

Joh. 19

bonum ⁊ licituz facim⁹ ꝛc. vt xx/ iij. q. v. de occi/ dendis.

m ¶ Jnfirmi. vel etiã paruuli. ꝟ. di. v. baptiza/ ri.

n H Jq. vigen tur. ff. siqs cau. l. ij. ꝟ. xviij. di. placuit. ff. de diuer. ⁊ rep. pre. l. j. alijs etiã mo

rũt ad petrũ ⁊ reliqs apl̃os:

a ꝺd faciem⁹ viri frẽs? petrus aũt ad illos inqt: agite penitentiaz ⁊ baptizet vnusqsq vr̃m in noie dñi nr̃i iesu christi: in remissionẽ oĩm pctõrũ vr̃oz: ⁊ accipietis donũ spiritussancti. Item. De eodez.

b Q Jquis autẽ epiphanie festiuitatẽ (q̃ in suo ordine debito honoze veneranda est) ob ꝑ existimat hr̃e ꝓprium privilegiũ baptismatis: qz ꝑ q̃ꝺã putant: qz in eadẽ die domin⁹ ad baptismũ scti iobis accesserit: sciat illi⁹ baptismi aliã gr̃am: ⁊ aliã fuisse rationẽ: nec ad eandẽ ptinuisse x̃m/ tutẽ: qua p spm̃sctm renascũtur: de qb⁹ dicit: q̃ nõ ex sanguinib⁹ neqz ex volũtate carnis neqz ex volũtate viri: sed ex deo nati sunt. Nñs ei nulli⁹ indigens remissiõe peccati: nec q̃rens remediũ renascendi: sic voluit baptizari: quõ voluit circũcidi: hostiã, qz ꝓ emũdatiõe offerri: vt q̃ fact⁹ erat ex mliere (sic apl's ait) fieret sub lege: quaz non venerat soluere sz adiplere: ⁊ implẽdo finire: sicut apl̃us ꝺicat dicẽs: finis aũt legis christ⁹ est ad iusticiã oi credẽti. Baptismi aũt sui in se ꝺdit sacramẽtũ. qz in oib⁹ ꝓmatũ tenens: se docuit eẽ ꝑn cipiũ. ⁊ tũc regeneratiõis potentiam sanxit: qñ de latere ipsi⁹ ꝓfluxerũt sanguis redẽptionis: ⁊ aqua baptismatis.

c Item ex concili. gerũdensi. In solennitate paschali: penthecostes: cathecumini baptizentur.

d Q E cathecuminis baptizandis id decretũ est: vt in paschali festiuitate vel penthecostes: veniat ad baptizandũ: ceteris solẽnitatibus in necessitate. ꝺs astringit. xviij. di. si episcopus.

e Q Enerabilis baptismi. cũ ꝑter baptismũ sal⁹ nulla infantiũ ꝓmittat. vt. ſ. e. di. nulla. nõ videt circa eos obseruandũ. qõ in istis. c. ꝓtinet. vt ꝑter statuta ꝛpa pasche ⁊ penthecostes baptizari nõ debeant. ne ꝓueniente morte ꝺ regenerari possunt nõ inuenitur. vt di. v. c. ij. Jn ambiguis aũt seqñdũ ẽ qõ certius estimat. vt ꝟ. di. xviij. ꝑ bteri. Setiã ꝓsuetudo ecclie obꝛuarin paruulis. sec⁹ in adult⁹ in ꝺbus sile picul̃ nõ ꝓtinet. qz in eis ꝓuersio mentis ad deum baptismi vicẽ supplere nõ dubitatur. vt. ſ. e. baptismi vicem.

f Baptizãdi sibi ꝺspiã.

g Q Onstat baptisma. id est baptismi mysteriũ. vñ ad exꝓpositionem eius sequit eiusqz mysterium.

h ¶ Sacerdotibus. ſ. e. sanctum contra. vbi dicitur q aucroritas traditionis baptismi etiam ad laicos pertinet christianos. sed illud in necessitate verum est. vt hic subiungitur. ⁊ ibi in exemplo de penitẽte ⁊ cathecumino declaratur.

i ¶ Mysteriũ ꝟ. de pe. di. j. quẽ penitet.

k ¶ Abstq. ꝓe/ ſbytero. id est licentia. ꝟ. di. xciij diacones. ita et c. diaconi. cõtra dicit ibi.

l ¶ Quod⁹ laici. ſ. xxx. q. j. ad limina. j. q. j. qõ quidam.

m bus infirmi tm̃ debent baptizari. Item leo papa. Necessitate cogente: quolibet tempore baptizare licet.

n H Jq necessitate mortis: egritudinis: obsidionis: ꝓsecutionis: ⁊ naufragij vrgent⁹: oĩ tpe debẽt baptizari. Item gela. papa clero ⁊ plebi tarentino. Nisi necessitate cogente: inf̃ pascha et penthecosten: nullus baptizare

o U Enerabilis ꝓsumat. baptismi sacr̃m: nõ nisi i festiuitate paschali ⁊ penthecostes tradere ꝓsumat eps: except⁹ egritudie laborantib⁹. qbus vrgẽte mortis piculo: talib⁹ oportet (ne in eternũ pereãt) remedijs subueniri. Idem. De eodem.

p B Aptizãdi sibi quispiam passiz quocũqz tpe nullã credat inesse fiduciaz: ꝑter paschale festũ ⁊ pẽtheco sten: venerabile sacr̃m: excepto dũtaxat grauissimi languoris icursu: i quo verẽdũ est: ne moꝛbi crescẽte piculo: sine remedio salutari fortassis egrotãs exitio ꝓuẽt⁹ abscedat. Item ysidor⁹ de officijs li. ij. c. xxiij. Nemo nisi sacerdos baptizare ꝓsumat.

q Q Onstat baptisma a so/

r lis sacerdotib⁹ esse tra/

s ctandum: eiusqz mysterium. Nec ipis diaconib⁹ explere

t est licitũ: absqz epo vl̃ ꝓsbytero: nisi his ꝓsul absentib⁹: vltima languoris necessitas

v cogat. qõ et laicis fidelibus plerũqz ꝓmittit. Item gelasi⁹ Diaconos quoqz (papa. tunc: vt supra in tractatu oꝛdinando x: vbi de reuerẽtia diaconoꝛuz erga sacerdotes agitur. Item ex cõcilio carthaginensi quinto. Nõ ꝓsumat mlr̃ baptizare.

a Mulier. ꝫ. xxxiij. q. v. mulierem. xxiij. di. mulier.
b Sup quib. ꝫ. xxx. q. iij. super quibus.
c In necessitate. etiã laicos. ꝫ. j. q. j. necꝫ. ꝛ. c. siçs p ignorãtiã. ꝛ. c. qõ ḋḋã. ꝫ. xciij. dist. diacones.
d Dicũ ꝯ. ꝫ. j. q. j. necꝫ. ꝛ. c. siçs p ignorantiam.

e ROman⁹ .ꝫ. c. dist. ḡs a paganis. ꝫ. ibi ñ in forma eccle. ꝫ. di. lxij. di. nlla rõ. ꝫ. j. q. j. c. j.

Hra. ꝫ. ibi enim dr q nemo dare pót qõ nõ habz. vr. ꝫ. e. quõ. quõ ḡ baptismũ pagan⁹ eradere dr? ꝫ creditor domiñ rei sibi obligare p⁹ biennio in aliũ transferre qõ ñ non hz. vt insti. ḡw ali. licz vel nõ. ꝫ. j. ar. ꝫ. ff. de acqui. re. do. traditio. iurꝫ ḡ aucte pmitten te pót ḋs in aliũ trãsferre qõ non habuit. ꝛ b casu/ale. illud vero regulare. j. q. vij. daibertum.

f Quodam. trinitatis. ꝫ. e. di. sctm. ꝛ. c. li ñ sanctificat. ꝫ. ꝫ. e. di. multi. ꝛ c. si renera. ꝫ. in synodo. ꝫ. Sz b expone trinitat⁹ explicite. ꝫ. e. di. agunt hoies ꝫ. e. di. postꝫ nos. ꝫ. ꝛ ḡre potius baptizat ḋs i noie christi q̃ noie trinitatis. ru dic q in noie trinitatis nõ intelligitur nisi trium psonarũ essentie vnitas. ꝛ in noie christi vnc⁹ vngens. ꝛ a q vngit Dixit ḡ gandulphus pcessum fuisse aplis baptizare in nomine christi ppter nomen christi amphiandum. hoc ẽ abrogatũ p contraria hic signata. ꝫ. e. in synodo ꝛ. c. si nõ sancti/ficatur. b nõ cre/do cũ b nicolai posteri⁹ sit. Dico ḡ q nõ dz aliçs baptizari in noie christi. si tñ baptizat valet baptismus. ꝛ b innuit hic illa littera. quia non illorum scilicet qui baptizant.

Ji inter bonos ministros.

a MUlier q̃is docta et scta: viros in ꝓuentu docere: vl aliçs baptizare ñ ꝓsumat: nisi necessitate cogẽte. Añ vban⁹ papa. ij. Sup ḋb⁹ ꝓsuluit ꝛc. vt supza i tractatu ꝓugij: vbi de cõpatrib⁹ agit. Itẽ aug. ad fortunatũ. Etiã laici necessitate co/

b Jgente baptizare pñt.

c IN necessitate: cum epi aut pb̃i aut q̃libet mistrorũ nõ inueniunt: ꝛ vrget piculũ ei⁹ q̃ petit: ne sine isto sacro hãc vitã finiat: etiã laicos solere dare sacrm q̃ acceperit: solem⁹ audire. Itẽ ex decretis martini pa. iij. De eodẽ.

d QUicũq; pb̃r in quincia ꝓuincia vl in alia: vel vbicũq; inuẽt⁹ fuerit: cõmendatũ sibi infirmũ baptizare noluerit: vl p intẽtiõe itineris vl de aliq excusatõe: ꝛ sic sine baptismo morif: depona. Itẽ isido. Nõ reiteret baptisma: qõ a pagano mini

e ROman⁹ ponstratur. Rtifex: nõ hoiez iudicat q̃ baptizat: b spm dei subministrare gram baptismi: licet pagan⁹ sit q̃ baptizat. Item nicolaus ad ꝓsulta bulgaro/

f Arũ. c. iij. De eodẽ. QUodã iudeo: nesciti ꝓtrũ christiano an pagano: multos in patria vra baptizatos asseritis: ꝛ ḋd inde sit agẽdũ cõsulit. Ibi ꝓfecto si in noie sctẽ trinitat⁹: vl tm in noie christi (sic in actibus apl⁹ legif) baptizati sunt. vnũ q̃ppe idẽq; ẽ: vt sctũs ambr⁹ exponit: qz nõ illorũ b ei⁹ ẽ: rebaptizari nõ debent. Itẽ aug. ꝯ crescẽtiũ grãmaticũ. Sicut p bonũ: ita p malũ mistꝫ cũ baptisma mistra

g Jnt bonos ministros: cũ sit ali⁹ alio melior: nõ ẽ melior baptismus q̃ p meliorẽ datꝫ: qñ idẽ baptis/m⁹ datꝫ: nllo mõ maluz ẽ: q̃ ẽt p malũ datꝫ: qñ idẽ baptism⁹ datꝫ: ꝛ tõ p mistros dispares dei mun⁹ eccle ẽ: qz nõ illoꝝ b ei⁹ est. Idẽ sup iob. in pte. j. tractatu. v. Nõ merita ministrorꝝ: sz virt⁹ christi i baptis/

h BAptism⁹ mate opat tal est q̃lis ille ẽ in cuius ptãte datꝫ: non q̃lis ille p cui⁹ misteriũ: datꝫ. Itẽ ḋd no uerat io. baptista: dñm nr̃m. q̃d nõ nouetat: ptãtem dñici baptismi in nullum hoiem a dño trãsiturã: b misteriũ plane transiturũ. ptãtẽ a dño in neminẽ trãsiturã: b misteriũ

i in bonos ꝛ malos. Non exhorreat colũba misteriũ malorꝝ: sz respiciat dñi ptãtẽ. q̃d igif tibi facit mister malus

l vbi bon⁹ est dñs? q̃d te impedit malicios⁹ pco: vbi benim uolus ẽ iudex? Itez neczq; qui plãtat est aliq̃d neczq; q̃ rigat: o sed q̃ incremẽtum dat deus.

p Itẽ ego dico: ꝛ nos dicimus oẽs: qz iustos oportet eẽ oẽs p q̃s baptizant. iustos oportet esse tanti iudicij mistros: si mistrare iuste voluerint. si aũt noluerint esse iusti q̃ cathedra moysi sedẽt: securum me fecit mgr̃ me⁹: de q̃ spũs

q ei⁹ dicit: b est q̃ baptizat. Itẽ

r nõ timeo adulterũ. ebriosuz: nõ homicidaz: qz colũbã attendo p quaz mihi ꝺr. b est q̃ baptizat. Idẽ i tractatu. vj.

s Um baptizat malus ex aliqua vel ignorãtia ecclesie vel tolerantia: aut enim ignorantur mali: aut tolerantur palee: quousq; in vltimo ventilet⁹ area. illud qõ datũ est: vnũ est: nec impar ꝓpter impares mistros: sz par ꝛ eq̃le: ꝓpter hunc q̃ baptizat.

Idẽ de eccliasticis regulis.

BAptism⁹. ḡ b ꝓtrẽ cum dixit. vidi spm descẽdẽtẽ ꝺ celo sic colũbã. ꝛ mãsit super eum. i. ꝛ ego nesciebã. ꝛ b exponit aug⁹. q io. nesciebat eum. i. nesciebat q̃ si bi ꝓtrẽ illã reti nuisset dñs. sed tm misteriũ baptizãdi tradidit dominus.

i ¶ Nõ exhorreat. ꝫ. di. xxxij. ·ꝫ· verũ. ꝫ. j. q. j neczq; in hoie.

k ¶ Colũba. i. ecclesia. xxiij. q. j. loquitur.

l ¶ Ubi. xxvj. q. vij. alligant.

m ¶ Neczq. vt ꝫ. di. xix. fm.

n ¶ Qui plantat. ꝓdicãdo ad fidẽ ꝓuertẽdo.

o ¶ Qui incrementũ. i. infusionẽ gr̃e ꝛ remissionẽ pctõrum. j. q. j si fuerit. 1. Cor. 3

p ¶ Irem ego. rñdet tacite ob/iectioni. q. d. licz malus minister ꝓficiat vl baptizet. nihilominus tñ debẽt esse boni. Matth. 23

q ¶ Qui baptizat. Joh. 3

r ¶ Ebrioſuz. dum tamen irrel/ligat quid agit. consuetudinem. hic notat hoc nomen non actuz. ex. c. maiores. ·k·. id vero.

s Um baptizat aut toleratur. ꝫ. xxiij. q. vij. c. j.

a Hiqui. trinitatis. ℟. j. q. j. nec ꝓ in hoc. b Confessione. i. inuocatione. c Et si ꝓsentiũr. ℟ de adultris. d Per manꝰ impositionẽ ꝙfirmatoriã. q̃ etiã in hoc calu reconciliatoria est ℟. e. di. ab antiqua. et j. q. j. ℟. ecce. e Manus. sed nunqd de furioso iudicat ſm illũ statũ mentꝭ quẽ habebat cũ in furorez incidit. Nã si voluntarez habuit baptizãdi ⁊ incurrit furorẽ. valeb't ei baptiſmꝰ in furore colatꝰ. alꝫ nõ. ex. c. maiorez. ℟. vl. secus in puero. q̃ puer nõ habuit voluntatez vnq̃. et tũ saluabit℟ ℟. e. q̃ris.

f Cõmunicati, i. perunci.

g Eucharistie. hoc de adultis. q̃ paruulis nõ datur corpus chriſti. vt ℟. e. in eccl'ia. niſi forte vbi ꝙsuetudo est q̃ ifundit ꝓ ora eoꝝ sanguis chriſti non corpꝰ ſm quosdam.

h Quamuis ad saluẽ hoc dicit de illis q̃ scienter ab hereticis baptizantur ⁊ eorũ errores imitant. sed i necessitate mortis melꝰ esset a talibꝫ baptiſmũ accipe. q̃ ſine p̃ceptione talis sacramẽti decederet. q̃ si euaserint manꝰ impoſitionẽ ⁊ c. q̃ sequunt in catholica eccleſia recipiunt. vt ℟. e. sanctuz ẽ. in fi. c. paruulis hoc nõ nocet. j. q. iij. placuit.

i Trinitatis. id est ꝓtis ⁊ filij et ſpũſancti. ℟. e. ꝓprie.

k Si reuera. hi confitentur. hic creditur eis ꝓ ſe. q̃ nulli fit ꝓiudicium.

l Oler. q̃ ab eo. ℟. e. diſ.

Rõ reiterat baptiſma: q̃ in noĩe trinitatis miniſtratur

a Hiqui apud illos hereticos baptizati sunt: qui b in ſancte trinitatꝭ confeſſiõe baptizãt: ⁊ veniũt ad catholicã fidẽ: recipiant℟ q̃dẽ vt baptizati: ne ſctẽ trinitatꝭ inuocatio vel ꝓfeſſio anullet℟: ſed doceant℟ integre ⁊ inſtruantur: q̃ ſctẽ trinitatꝭ miniſteri cum in eccl'ia teneãt. ⁊ ſi ꝓsentiunt credere vl' acq̃eſcũt cõfiteri: purgati fidei ĩtegritate firmentꝰ impoſitiõe manꝰ. ſi ẋo paruuli ſũt ⁊ hebetes: q̃ doctrinã nõ capiãt. reſpondeãt ꝑ illis qui eos offerunt d iuxta moꝛẽ baptizãdi: ⁊ sic p e manꝰ impoſitionẽ chriſmate f cõmunicati cũ euchariſtie miniſterijs admittant℟. ℣dẽ ad oꝛoſium in libꝛo. ij. De eo dẽ.

h Quamuis vnũ baptiſma ſit ⁊ hereticoꝝ eorũ. ſ. qui in no. pa. ⁊. f. ⁊. ſ. ſ. baptizant: et eccl'ie catholice: tñ q̃ foris eccl'iam baptizant℟: nõ ſumũt baptiſmũ ad saluteꝫ ad pniciẽ. hũtes nimirũ foꝛmã sacrã: ẋtutẽ aũt eiꝰ abnegantes. Et iõ eos eccl'ia non i rebaptizat: q̃ in noĩe trinitatis baptizati ſũt: ⁊ ipa ẽ ꝓfecto forma sacr: iõ cũ reuerſi fuerint accipiũt ẋtutẽ ſpũſcti: quã q̃ foris eccl'iam baptizant℟ nõdũ hũt. ℣tẽ pelagius pa. gaudentio epõ.

Baptizent℟ qui tñ in nomĩe dñi baptizati ꝓbantur

k Si reuera bi de heretic℟ q̃ in locis tue dilectioni vicinis cõmozari dicunt℟: ſolũmodo ſe in noĩe dñi baptizatos fuiſſe foꝛſitan ꝓfitentur: ſine cuiuſcũ dubitatiõis ambiguo eos ad catholicam fidẽ veniẽtes ſctẽ trinitatis noĩe baptizabis. Si ẋo apõ romanus. m Intersit. quo ad sacrm. vt ℟. e. sicut. n Fallens. cũ dolo. o An tocans. iij. q. p Non ꝓcedentiꝫ. i. ſup hoc dicentiꝫ ꝓius bonis viris plenis meritoꝝ. q Nequaq̃. ſoluit primam queſtionẽ. r Simulatione. maxime.

dilectionẽ tuã eoꝝ q̃ cõuerti volũt: manifeſta ꝓfeſſiõe claruerit: q̃ in noĩe trinitatꝭ fuerint baptizati ſola recõciliationis impẽſa gr̃a: catholice ſociare fidei maturabiſ: vt tali diſpẽſatione ſuata: nihil aliꝫ q̃ qõ euãgelica iubet auctoꝛitas temeritatis cuiuſq̃ ſpũ videat℟ effectũ. ℣tẽ aug. de vnico baptiſmo lib. viij.

An approbet℟ baptiſma: qõ a non baptizato ꝓſtatur.

l Olet etiaz q̃ri vtrũ approbãdũ ſit baptiſma: qõ ab eo q̃ nõ accepit: accipitur. ſi forte ꝑ aliq̃ curioſitate m didicit: quõ dãdũ ſit: ⁊ vtrũ nihil interſit: quo aĩo accipiat ille cui dat℟: an cũ ſimulatione: an ſine ſimulatione? ſi n cũ ſimulatiõe: vtrũ fallẽs ſit in eccl'ia: vl' in ea q̃ putat eccleſia: an locãs ſicut ĩ mimo? veruntũ ſiqs me forte ĩ eo cõcilio ꝓſtitutũ: vbi talũ rerũ p queſtio verſaret℟: nõ ꝓcedentibꝰ meritis: quoꝝ ſnias ſeq̃ mallem: vzgeret: vt dicerem q̃d ipe ſentirẽ? ſi eo modo affectus eſſem: quo eram dum q ea dictarẽ: nequaq̃ dubitarez hr̃e baptiſmũ eos: q̃ vbicunq̃ ⁊ a quocũq̃ illud verbis euãgelicꝫ ꝓſecratum ſine r ſui ſimulatione ⁊ cũ aliq̃ de accepiſſent: q̃q̃ ad saluteꝫ ſpiritualem eis non ꝓdeſſet. ſ. si charitate caruiſſent: q̃ catholice inſerunt℟ eccl'ie. Si ei habeam fidẽ vt mõtes trãſferã: ꝛ charitatẽ aũt nõ habeã: nihil s sum. sicut iã ꝓteritꝫ maiorum ſtatut℟: nõ dubites illos etiã t hr̃e baptiſma: q̃ q̃q̃ fallacit℟ id accipiãt: ĩ eccl'ia tñ accipiunt: l' vbi putat℟ eẽ eccl'ia: ĩ q̃ societate id accipit: ꝺ q̃dꝰ diu ctũ ẽ: ex noꝝ exierit℟. Vbi aũt ne q̃ societas vlla eẽ crederet℟: ꝑ

s Fidem. sed quo poſſum hr̃e talẽ fidem ⁊ non charitatẽ. cum q̃ habet vnã virtutẽ habet ⁊ oĩa. de pe. di. v. c. vl.

[redacted] fz q̃ mali etiã miraculoſe ꝓpheti zant. j. q. j. ꝓphetizauit. vñ caute dixit. si enim habeam ⁊c.

t Montes transferam. itel' lige duplicit℟. vel ad l'ram sicut de beato benedicto vel montes. id ẽ demones a patientibus.

u Sicut iam ſoluit ſcõaz q̃oz ẋ

x Fallaciter. ℟. xxij. q. ij. nec artificioſo. ℟. j. q. j. ſic ficti. ℟. diſ. xxvij. q̃ interrogaſti. ⁊ c. dictũ. ⁊ c. a iohanne.

y Vbi. terti' am. id est ſoluta dimittit.

z Implorandũz. hec q̃o alibi viꝺ: deſmiarat j. q. j. ℟. ecce. Nã etiam inuit℟ q̃s baptizat℟. vt. xlv di. de iudeis Ad hoc dico q̃ si baptizans intẽdit baptizare. qualemcunq̃ intentionem baptizatus habeat recipit ſacramentũ. ſed si non intendit baptizare. ⁊z verba proferat nõ est baptizat℟

1. Cor. 13

1. Joh. 2

q verba debēt seruire intentioni. vt. xxij. q. v. hūane. ar. ad hoc ī. c. retulerūt. nā qui ioco vel ludēdo dicunt talia verba spondes spōdeo. nō obligāt sibi alios. vt ff. de act. ꝛ obli. obligationum. in fine.

a Orendit impie. Nā iniuria fit sacro. ex de apo/sta. ex litteraꝛ.

b Orbis. i. ec clesie q̄ diffusa ē p totū orbem.

c Vnitatem. i. illos q̄ baptizati sunt ab hereticis i vnitate eccle. i. in forma eccle que ē. ego baptizo te i nomine. pa. ꝛ fi. et s. s. ē. c. proprie.

d Jtē sacrm. .i. ptās ꝛ ordo. ē. j. q. j. q̄ dam sicut christus.

e Nulli. iniuria vidz fieri sacramēto si scdo baptizaret vl ordinaret. qz vidz fieri q̄si iā nō fuisset baptizatus vel ordinat⁹. vt j. q. j. sacramēta tū pnia bū itera tur. licet sit sacra mētū. ō pe. di. iij q̄ aūt p penitentiā. similiter vn/ctio in q̄busdam eccl̄esijs. ē. ō pe. di. iij. q̄ aūt per penitentiam.

f Discedit. q. d. si alcūrro isto rū sacramentoꝝ malos carere dicis. dicas carere ꝛ reliquis.

g Spiritū. i. ipūs disciplinās ꝛ instituens.

h Coꝛ ei⁹. ī. e. quō contra.

i Sacrilegio ī. e. di. nulli⁹ aūt ꝛ. c. tūc valere.

k In cōicatis ontib⁹. id est in cō uentibus.

l Sacrilegio id ē sacrilegij dis
Sup. 1 sensione.

m Non illud. sanitatem. ex. ō apostā. c. ij

n Intentiōe erroꝛ enim talis nō nocer paruul⁹ vī. ī. e. sacꝝ ostendit totū ludicre ꝛ mimice ꝛ ioculariter ageret: vtꝝ aptꝛobādus eēt baptism⁹ q̄ sic dare/tur: diuinū iudiciū: p aliqui⁹ reuelatiōis oꝛaculū: cōcoꝛdi oꝛone gemitib⁹ implorādus esse censem⁹: ita sane vt post me dicturos sñias: si q̄d iam exploratū ꝛ cognitū afferēt: humilit⁹ explorarē. Idem in lib. ij. **Non reiterat baptisma: qō in fide sancte trinitatis ab hereticis prestatur.**

a Ostendit illos impie facere: q̄ rebaptizare co/
b nant⁹ orbis vnitatē ꝛ nos recte facere: q̄ dei sacra impꝛobare: nec ī ipō scismate audem⁹. Jn q̄ ei nobiscū sentiūt: etiā nobiscū sūt. Jn eo aūt a nob⁹ recesserūt: in q̄ a nob⁹ dis/
c sentiāt. Jtē sacrm baptismi ē qō bz ille q̄ baptizat. Et sacramētū dādi baptismuz est: qō bz q̄ ordinat⁹. Sicut ei baptizat⁹: si ab vnitate recesserit: sacrm baptismi nō amittit: sic ꝛ ordinat⁹: si ab vnita/
d te recesserit: sacrm dandi baptismi nō amittit. nulli enī sacramēto iniuria ē faciēda: si
e discedit a mal⁹: vtrūq̄ discedit. si pmanet in mal⁹ vtrūq̄ pmanet. Sicut q̄ acceptatur baptisma: quē n̄ potuit amittere: q̄ ab vnitate discesserit: sic acceptādꝰ ē baptism⁹: quē dedit ille: q̄ sacrm dādi cū discederet: nō amiserat Jtē. Si ad baptismū fict⁹ accedit: dimissa sūt ei pctā: an nō sūt ei dimissa? eligāt qō volūt. qō/cūq̄ elegerūt: sufficit nobis.
g Si dimissa dixerit: quō spūs discipline effugiet fictū: si in/sto remissionē opat⁹ est pec/cato q̄? Si dixerit nō esse dimissa: q̄ro si post fictionē sñā coꝛde cōuerso ꝛ vero doloꝛe fateat: an denuo baptizād⁹ iudicaret? qō si demētissimū est dicere: fateāt vero baptismo christi baptizari posse homi/
h nē: ꝛ tñ coꝛ ei⁹ ī malicia vl
i sacrilegio pseuerās: pctōꝝ abolitionē nō sinere fieri. at/
k q̄ intelligāt in cōicatōib⁹ ab eccl̄ia separat⁹: posse homi/nes baptizari: vbi christi baptis/mꝰ eadē sacri celebratiōe datur ꝛ sumit. q̄ tñ tūc pfit ad remissionē pctōꝝ: cū q̄s recō
l ciliat⁹ vnitati: sacrilegio dis/sensiōis exuit. q̄ ei⁹ pctā te/nebant⁹: ꝛ dimitti nō sinebā/tur. Idē in epl̄a ad bonifacium. **Valet ad salutez baptisma: ꝛ si ñ ea fide paruuli of/**
m Non illud te **ferunt.** moueat: q̄ q̄dā non ea fide ad baptismū pciplēdum paruulos ferūt: vt gra spūali ad vitā regenerēt eternā. ſz hoc eos putāt remedio: tē porālē retinere vl recipe sanitatē. nō enī ꝓterea illi nō regenerant⁹: q̄ non ab istis hac
n intētiōe offerunt⁹. Idem de vnico baptismo libꝛo. iij. **Effusio sanguis ipletvicē ba/**
o Baptismi vicē **ptismi** aliqñ iplere passionē: de latrone illo: cui nō baptizato dictū ē: hodie mecū eris
p in paradiso: beat⁹ cyprianus nō leue documentū assūpsit. qō etiā atq̄ etiā pſideras inuenio: nō tantū passionē pro
q nomine christi: id qō baptismo deerat: posse supplere: ſz
r etiā fidē ꝓfessionēq̄ coꝛdis: si forte ad celebrādū mysterium baptismi: ī angustijs tē/poꝝ succurri nō pōt. Neq̄ ei
s latro ille ꝓ noīe christi crucifixus est: ſz ꝓ merit⁹ facinoꝝ
t suoꝝ: neq̄ qz credidit passus est: ſz dū pateretur credidit. q̄ntū itaq̄ valeat: etiam sine visibili sacramēto baptismi. dimus. intelliguntur enim offerri ab ipsa eccl̄esia. vt. ī.

Baptismi. Casus. quidā p illam (e. queris a me. auctoꝛitatem. nisi quis fuerit renatus tē. dicebant q̄ semp baptismus aque esset necessarius. quoꝝuz opinionem repꝛobat augustinus exemplo latronis cui dictuz est. hodie mecum eris ī paradiso.

p Cyprianus etiā in testimonium inducens. dicit ergo. baptismi defectum supplere passionez. vt in illo latrone vel ad fidem conuerso. vbi nec cessitas baptismuz excludit. sicut eni puero sufficit aque baptismus solus. quia etatis necessitas fidem excludit. similiter adulto sola fides sufficit cū necessitas excludit aque baptismum.

q Baptismo Baptismus consistit in eribus. in aqua. in passione. ꝛ ī coꝛdis cōtritione.

r Sed etiam fidem. ī. e. atbe/cuminum cōtra. ſz hic de fide informata charita/te. ibi de informi j. q. j. vide.

s Crucifixus est. s. de pe. dist. j. impoꝛtuna. cōtra. sed dicit ibi martyr. id est cōfitens. martyr ei interꝓetatur cōfitens. ad hoc. l. dist. ꝛ purgabit si tamen passus est pro christo.

t Credidit. ī. de pe. di. vij. nullus.

ex hac glo. tene q̄ fantes Post. ēt effectu tritio in precatore q̄ absoluere absq̄ passione pn exteriori abb. in. c. et in. c. dege. de peni. et

a Aplus. in epla ad romanos. b Corde. i. ex fide q̄ est in corde. i. mente credidit ds̄cis qō est ei ad remissionē pcōz. i. p fidē cordis iustificat alicis. i. de impio fit pius. c Necessitatis. poterit ne ds̄ seipm in necessitate baptizare? nō. ex. de bap. ⁊ ei⁹ effec. debitū. arg. j. e. scem. ibi nec alicis ⁊c. Nihil enī pderit ei vt de penitēre q̄ sibi pcā nō pōt ꝓfiteri nec seipm recōciliare. Item nūq̄d alio liquore ab aqua? nō. nūq̄d si pmixta sit aqua alij liq̄ri fit baptism⁹ si aqua ꝑualet baptizat. alis non. iij. q. iij. c. hermaphroditus.

Rom. 10

d Credere. ꝛ. xv. q. j. ꝑ. vt ita q̄s

e Rndere. j. e. aliud.

f Credit. i. saltuat sic p alterū. s. infans.

g Alienū. q̄si ex alieno opere cām sui pcti contraxit. ꝛ. c. ij. ⁊. iij.

h Fuit. s. ademā ois res p q̄s cūq; cās ꝓtrahitur ⁊c. ex de re. iu. ois res. ꝺ. pe. di. j. quē penitet. ✠. sed q̄ p nos.

i Quia p pietatē. i. fidē ⁊ confessionē illi⁹. b.

k Vocib⁹. i. significatiuis mi/seriis pnīs vite quā ingrediunt. sunt eni in signū future miserie et laboris.

l Cōpleri. cū facultas adest.

m Et illud. j. e. di. sic in sacris Illud. i. baptisma sine fide.

n Et istud. i. fides sine baptismo.

o Ex volūtate. sec⁹ si ex ignorātia. ex de p sb. nō bap. c. ij.

p Cōremnit. ꝛ. e. nō dubito.

q Si q̄cūq; d. si. ff. de euic. si pregnās. ⁊. l. no. ad romanos. b Corde. i. ex fide q̄ est in corde. i. mente credidit ds̄cis qō est ei ad remissionē pcōz. i. p fidē cordis iustificat alicis. i. de impio fit pius. c Necessitatis. poterit ne ds̄ seipm in necessitate baptizare? nō. ex. de bap. ⁊ ei⁹ effec. debitū. arg. j. e. scem. ibi nec alicis ⁊c. Nihil enī pderit ei vt de penitēre q̄ sibi pcā nō pōt ꝓfiteri nec seipm recōciliare. Item nūq̄d alio liquore ab aqua? nō. nūq̄d si pmixta sit aqua alij liq̄ri fit baptism⁹ si aqua ꝑualet baptizat. alis non. iij. q. iij. c. hermaphroditus.

d Credere. ꝛ. xv. q. j. ꝑ. vt ita q̄s

e Rndere. j. e. aliud.

f Credit. i. saltuat sic p alterū. s. infans.

g Alienū. q̄si ex alieno opere cām sui pcti contraxit. ꝛ. c. ij. ⁊. iij.

h Fuit. s. ademā ois res p q̄s cūq; cās ꝓtrahitur ⁊c. ex de re. iu. ois res. ꝺ. pe. di. j. quē penitet. ✠. sed q̄ p nos.

i Quia p pietatē. i. fidē ⁊ confessionē illi⁹. b.

k Vocib⁹. i. significatiuis mi/seriis pnīs vite quā ingrediunt. sunt eni in signū future miserie et laboris.

l Cōpleri. cū facultas adest.

m Et illud. j. e. di. sic in sacris Illud. i. baptisma sine fide.

n Et istud. i. fides sine baptismo.

o Ex volūtate. sec⁹ si ex ignorātia. ex de p sb. nō bap. c. ij.

p Cōremnit. ꝛ. e. nō dubito.

q Si q̄cūq; d. si. ff. de euic. si pregnās. ⁊. l. no. cte. Nā ibi dicit q̄ si vendidi tibi ancillā pregnantē. ⁊ partus euincat. nō teneor. de euictione q̄ intelligor eū vendidisse. ar. ff. de vsuca. si aliena. in fi. ꝓ. iuliano tū facit. ff. de ven. inspi. l. j. ✠. j. vbi ꝺ. q̄ part⁹ est pars viscerum. arg. ꝛ. ff. de verbo. sig. partum.

r Qui nascit. tū si mr est libera etiā tpe cōceptionis. ⁊ par⁹ est liber. ff. ꝺ sta. ho. l. v.

s Debere. ꝛ. xxiij. q. iij. si hēs

qō ait apl's: corde credit ad iusticiā. o. a. cō. f. ad. ſ. in illo latrone declaratū est. sed tūc implet inuisibilit: cū mysteriū baptismi nō ꝓtēpt⁹ religionis: ſz articul⁹ necessitatis excludit. Et sic ī illo latrone: qō de sacro baptismi defuerat: cōpleuit oīpotent⁹ benignitas: q̄ nō supbia: nō contēptu: ſz necessitate defuerat: sic ī infantib⁹ q̄ baptizati moriunt: eadē gra oīpotēt⁹ explere credēda ē: qō nō ex impia volūtate: ſz etat⁹ indigētia: nec corde credere ad iusticiā pūt: nec ore cōfiteri ad salutē. iō cū ꝑ eis oret: vt impleat erga eos celebratio sacramēti: valet vtiq; ad celebrationē eor: q̄ ipi rndere ñ pūt. alienū q̄ppe op⁹ est: cum credit p alterū: sicut alienum op⁹ fuit: cū peccauit ī alterū.

t Sanctū ē. p seipm. ñ merito ꝓferentis.

u Auctoritas. i. prouenies ex auctoritate dñi qui tradidit formaz baptizandi aplis. et per eos alijs etiā laicis. Sed. ſ. c. dist. constat. ✠. j. q. j. q̄ quidaz. ſz hec auctoritas dicit pmissio vl licentia: de pmissione ecclesie. In articulo necessitatis possunt baptizare laici christiani. vt ꝺ. ✠. c. ꝓstat. Sed. ſ. ꝛ. b. non pbāt istā nouā imo laicū hereticū in necessitate a deo habere potestatē baptizandi. vt dicit. nec eccl'a facere posset. q̄n ipi etiā sine necessitate baptizarent. tñ pec carent. xxxij. dist. ✠. verum.

Mat. 28

x Et sacramenti. id est baptismi.

y Aliquis. vt q̄ nec baptismus nec formam noueret. nam ꝓmo erat ibi recurrēdum ad christianū. ⁊ ita nō erat qui ita comperēter posset dare. sicut ille qui acceperat. ⁊ hoc ē quod sequit acceperat.

z Acceperat. scz sacramentuz baptismi.

Ite. Sicut autē ī latrone: q̄ p necessitatē corpalē baptismus defuit: pfecta salus est: sic ⁊ cū ipa presto est: si p necessitatē desit: qō latroni nō defuit: pficit salus: qō traditū tenet vniuersitas ecclesie: cū paruuli ifantes baptizantur: q̄ corde nōdū pūt credere ad iusticiā: ⁊ ore confiteri ad salutem: qō latro potuit: qñ etiaz flendo ⁊ vagiendo: cū eis mysteriū celebrat. mysticis ipi voc⁹ obstrepūt: ⁊ nullus christianoruz dixerit eos inanit baptizari. Item. Quib⁹ oīb⁹ reb⁹ oñdit: aliud eē sacrm baptismi: aliud ꝺuersionē cordis: ſz salutem hois ex vtroq; cōpleri. nec si vnuz eor defuerit: iō putare debem⁹ ꝺñs esse: vt ⁊ alterū desit: q̄ et illud sine isto pōt esse: vt ī infante. ⁊ istud sine illo potuit esse: vt in latrone: cōplente deo siue in illo siue in isto: qō nō volūtate defuisset. cū enī ex volūtate alter⁹ hor defuerit: reatu hoīez ī/uolui. ⁊ baptism⁹ quidez pōt inesse vbi ꝓfessio cordis defuerit. Conuersio aūt cordis pōt q̄dē inesse nō pcepto baptismo: sed ꝓtempto nō pōt. neq; vllo mō dicēda est ꝺuersio cordis ad dñm: cū dei sapientia oīpotēt⁹ ꝺicat. Idē ꝓtra iulianū. Nō batizat in homie q̄d in eo est.

Sī q̄cūq; d. si. ff. de euic. si pregnās. ⁊. l. no. cte. Nā ibi dicit q̄ si vendidi tibi ancillā pregnantē. ⁊ partus euincat. nō teneor. de euictione q̄ intelligor eū vendidisse. ar. ff. de vsuca. si aliena. in fi. ꝓ. iuliano tū facit. ff. de ven. inspi. l. j. ✠. j. vbi ꝺ. q̄ part⁹ est pars viscerum. arg. ꝛ. ff. de verbo. sig. partum.

r Qui nascit. tū si mr est libera etiā tpe cōceptionis. ⁊ par⁹ est liber. ff. ꝺ sta. ho. l. v.

s Debere. ꝛ. xxiij. q. iij. si hēs

Sanctuz ē. p seipm. ñ merito ꝓferentis.

u Auctoritas. i. prouenies ex auctoritate dñi qui tradidit formaz baptizandi aplis. et per eos alijs etiā laicis. Sed. ſ. c. dist. constat. ✠. j. q. j. q̄ quidaz. ſz hec auctoritas dicit pmissio vl licentia: de pmissione ecclesie. In articulo necessitatis possunt baptizare laici christiani. vt ꝺ. ✠. c. ꝓstat. Sed. ſ. ꝛ. b. non pbāt istā nouā imo laicū hereticū in necessitate a deo habere potestatē baptizandi. vt dicit. nec eccl'a facere posset. q̄n ipi etiā sine necessitate baptizarent. tñ pec carent. xxxij. dist. ✠. verum.

Mat. 28

x Et sacramenti. id est baptismi.

y Aliquis. vt q̄ nec baptismus nec formam noueret. nam ꝓmo erat ibi recurrēdum ad christianū. ⁊ ita nō erat qui ita comperēter posset dare. sicut ille qui acceperat. ⁊ hoc ē quod sequit acceperat.

z Acceperat. scz sacramentuz baptismi.

Sī q̄cūq; d. si. ff. de euic. si pregnās. ⁊. l. no. cte. Nā ibi dicit q̄ si vendidi tibi ancillā pregnantē. ⁊ partus euincat. nō teneor. de euictione q̄ intelligor eū vendidisse. ar. ff. de vsuca. si aliena. in fi. ꝓ. iuliano tū facit. ff. de ven. inspi. l. j. ✠. j. vbi ꝺ. q̄ part⁹ est pars viscerum. arg. ꝛ. ff. de verbo. sig. partum.

r Qui nascit. tū si mr est libera etiā tpe cōceptionis. ⁊ par⁹ est liber. ff. ꝺ sta. ho. l. v.

s Debere. ꝛ. xxiij. q. iij. si hēs

Sanctuz ē. p seipm. ñ merito ꝓferentis.

u Auctoritas. i. prouenies ex auctoritate dñi qui tradidit formaz baptizandi aplis. et per eos alijs etiā laicis. Sed. ſ. c. dist. constat. ✠. j. q. j. q̄ quidaz. ſz hec auctoritas dicit pmissio vl licentia: de pmissione ecclesie. In articulo necessitatis possunt baptizare laici christiani. vt ꝺ. ✠. c. ꝓstat. Sed. ſ. ꝛ. b. non pbāt istā nouā imo laicū hereticū in necessitate a deo habere potestatē baptizandi. vt dicit. nec eccl'a facere posset. q̄n ipi etiā sine necessitate baptizarent. tñ pec carent. xxxij. dist. ✠. verum.

Mat. 28

x Et sacramenti. id est baptismi.

y Aliquis. vt q̄ nec baptismus nec formam noueret. nam ꝓmo erat ibi recurrēdum ad christianū. ⁊ ita nō erat qui ita comperēter posset dare. sicut ille qui acceperat. ⁊ hoc ē quod sequit acceperat.

z Acceperat. scz sacramentuz baptismi.

Sanctū est baptisma ꝑ seipm. qō datū est in no. pa. ⁊ f. ⁊. ſ. ſ. ita vt in eodē sacro: sit etiā auctal traditionis: p dñm nostr⁹ ad apl'os. p illos aūt ad eos ⁊ alios sacerdotes: etiā laicos christianos ab eadez origine ⁊ stirpe venientes. Nā cū illa historia narrat: omnes q̄ audiunt ad lachrymas mouentur: cū in naui quadā nullus fidelis esset ꝑter vnum penitentē: ⁊ naufragiū cepit imminere: erat ibi q̄daz nō immemor sue salut⁹: et sacramenti vehemētissimus flagitator. nec erat aliqs q̄ dare posset nisi penitens ille: acceperat enī: ſz ꝑ petrō de quo agebat

a ¶ Penitentiā ſ. e. di. ſine pnia. ſ. ſed forſan penitēs iſte p aliq̄ graui pctō cōpunctus baptiſma petierat. q̄ ſuſcepto itez in idē pcm relapſus eſt. vñ poſtea publice meruit ſupponi pnie. xxvj. q. vj. c. fi. b ¶ Recōcili. ante. ſ. de pe. di. j. quē penitet. ſ. di. xxj. inferior. ſ. ſed quo ad ꝫ ſuperiorz erat iſte poſt baptiſmū. q̄ iſte nō indigebat reconciliatione ille ſic aſſignat ꝛ aliud ſ. xxiij. q. j. ꝫ ſz iſtud. Nazianz. ibi dz q̄ a laico nō dz recōciliari onē accipe. ſz dic q̄ iſtō ſuccubit.

c ¶ Qui nō piū id eſt q̄ non credūt animū eozū fuiſſe ita piū.

d ¶ Quiſq̄ nō pt aſſq̄ dicere relinquendū illum eſſe ꝛ nō baptizādū. q̄ morte imminēte petit baptizari.

e ¶ A peniten. ꝛc. ꝙs non credit ꝓtingi. quē. i. ali quē baptizandū eſſe. oportet vt credat cē.

f ¶ Nō credat. ar. q̄ fama nō inducit ꝓbationez nec partē ꝓbationis nec exceptiū. ſz. l. cē. C. ō ſen. ꝛ inē. om. iudi. l. nemo. ar. q̄ quiſ aſſerit p ius ſcripturā ꝓbare debz xxiij. q. ij. legat.

g ¶ Archecumenū. in ꝓbis ptz hoc eē intelligendū ō adulto. nā paruulus bona opa habere nō poteſt.

h ¶ Viraz. ſ. e. nō dubito. ſ. ſed ō de eo q̄ baptizari nō q̄rit. vl̄ē in pctō aliq̄ ille ſi adultus eſt.

i ¶ Ide quib. ſed cui⁹. ſ. i. q. i. ſiqs p igno. ſ.

pniam: amiſerat ſctitatē: ſed nō amiſerat ſacrm. Mā ſi hoc amittūt peccātes cū recōciliant ante poſt pniam: q̄re nō iterū baptizant? dedit ḡ q̄ō acceperat: ꝛ ne piculoſe finiret vitā: nō recōciliat⁹ petijt ab eo ipo quē baptizauerat: vt eum recōciliaret. ꝛ factuz eſt. ꝛ ſic naufragiū euaſerūt. Cognitū habes q̄ō fecerūt. nēo extitit: eo⁹ q̄ nō piū animū ita crederet: vt ꝓſilijs eozū i illo piculo dñm crederet affuiſſe. mot⁹ enī anim⁹ religioſus ꝛ ſuplex: ꝛ ab homīe exegit ſacramētū: a deo ipe ipetrauit ſanctitatē. Oz ſi forte hoc q̄ narraui de his q̄ naufragio imminēte periclitabant: nō vult aliq̄s credere (nō enī ꝫ diuinaz ſcripturaz auctoritas: ſed icerto auctore fama cōmendat) nō repugnabo: ſz interrogabo ſi tale aliq̄d cōtingat q̄d futurū ē: nō pt enī q̄ſq̄ dicere: relinq̄ndū eē illū q̄ morte imminēte petit baptizari. a penitēte q̄ſq̄s non credat cōtigiſſe: oportet vt credat poſſe ꝓtingere. Item ad eundē. Quāuis recteviuat cathecumin⁹: ſine baptiſmo nō pōt ſaluari.

Cathecuminū q̄uis in bonis opibus defunctū: vitā habere nō credim⁹ excepto dūtaxat: niſi martyrij cōpleat ſacramētū. baptizat⁹ ꝓfiteē fidē ſuā coraz ſacerdote: ꝛ ſic rogat⁹ rñdet: ꝫ idē martyr cora pſecutore fecit: q̄ ꝛ cōfiteē fidē: ꝛ interrogat⁹ rñdet. Et ille poſt ꝓfeſſionē aſpergitur aq̄. ꝫ xo aſpgit ſanguīe: vel cōtingit igne. Ille man⁹ impoſitiōe pontific⁹ accepit ſpiritū ſctm. ꝫ habitaculū ſpūſ ſancti efficit: dū nō eſt ipe q̄ loquit. ſz ſpūſſctūs q̄ in illo loq̄tur. Ille cōicat euchariſtie i cōmēoratōez mort⁹ dñi: ꝫ ipe cōmorit chriſto. Ille cōfiteē ſe mūdi actib⁹ renūciare: ꝫ ipis renūciat ꝛ vite. Illi pctā remittunt: iſti extinguunt. ¶ tē leo papa. Non reiteretur baptiſma cui⁹ formā oſtat integre collatam.

D Ide q̄b⁹ ſcripſiſti: q̄ ſe baptizatos ſciūt: ſz cuius fidei fuerint q̄ eos baptizarūt: ſe neſcire ꝓfitenť: q̄libet modo formā baptiſmat⁹ acceperūt: rebaptizādi non ſūt: ſz p impoſitionē man⁹ xp̄i tute ſpūſci (quā ab heretic⁹ accipe nō potuerūt) catholicis copulādi ſūt. ¶ tē aug. ſuper iohēz. Et p bonos ꝛ per malos miniſtros eque baptizat chriſt⁹.

Aliud eſt baptizare p miſteriuz: aliud baptizare p poteſtatē.

Item: ergo baptizabāt diſcipuli eius: ꝛ ibi adhuc erat iudas inter diſcipulos ei⁹. Si⁹ quos autem baptizauit iudas: non ſunt iterum baptizati: ꝛ quos baptizauit iohānes: ſunt itez baptizati. plane iterū: ſz nō iterato baptiſmo. quos enī baptizauit iohānes: baptizauit ieſus. q̄s baptizabat iohes. dicēdū i hac. ſ. i noie vēturi. ſ. ad pdicatiōē ad paſſionē ꝛ mortē ad iudiciū. i tali forma baptizauit. ſ. ſimplr lauit. (ptizauit chriſtū.

¶ Johānes. baptiſm⁹ ille io. fuit ḡſi pcurſorius et preparatori⁹ veri baptiſmi vt eo quaſi quodam preludio baptizari aſſueſcerēt. ideoq̄ non erat remiſſionis operatiuus. vt. ſ. e. di. nō regenerabant. Sed nunquid

Aliud eſt. Caſus. intendit ꝓbare aug. q̄ q̄ baptizat in forma eccle ſiue bon⁹ ſit ſiue malus. q̄ baptiſmus ꝓferatur. q̄ō ex eo ꝓbat. q̄ baptizari a iuda nō ſunt rebaptizati. ꝓterea q̄ poteſtatē baptiſmi apud ſe retinuit nō infudit in aliū. ꝑ quā poteſtatē vnitas conſtat eccleſie. nazianz. vna eſt columba ꝛc.

¶ Per miniſterium. q̄ō facit ſacerdos.

¶ Jtez. ergo baptizabāt. hic colligitur baptiſmū ante paſſionē fuiſſe inſtitutū. q̄ nō ē ratio quare baptizati a iuda nō ſūt iterū baptizari. ſic a iohe baptizati niſi q̄ iohes nō baptizabat i forma quā dederat ieſus diſcipulis. q̄ō faciebat iudas. vñ colligit neceſſario. q̄ baptiſmus añ paſſionē fuit inſtitutus. cū iudas p paſſionē neminē baptizauit. licet plenā efficaciaz non habuit vſq̄ ad paſſionē. ꝛ q̄ ieſus ante paſſionē formā baptizādi dederat diſcipulis. Sed ſuperius. c. ſ. ꝓz. ꝓie in morte aperte dicit q̄ p⁹ reſurrectionē dedit formā illam. ad ꝫ dicendū q̄ ante paſſionez ꝛ p⁹ dedit formaz baptizādi. ſz añ nō ita generaliter forte vt baptizarent tm̄ iudeos. vñ dictū eſt eis. in viā gentiū ne abieritis. vij. q. j. deniq̄ poſt generalē. forte vt baptizarēt oēs gētes. Si ḡras in qua forma ꝫboz cationē ad paſſionē ꝛ mortē ad iudiciū. i tali forma baptizauit chriſtū.

forma Baptiſmi Jeſu Chriſti

Matth. 10

baptizauit christus. ꝯs baptizauit iobes. an non erat ille baptism⁹ a deo? cū oīe qđ bonū ē a deo est. ⁊ deū hz auctorē. j. q. ij. ꝯpio. ꝙ aūt baptism⁹ iobis bon⁹ fuerit. nullus dubitat. ſz nō ōz christi. qz nō est sacramentū redēptiōis nostre. nec deus p illū baptismū remissiōnē pcōz opar⁹ est. vel qz nō fuit collar⁹ in forma christi. vnō ⁊ iohannis dicit.

a ¶ Baptizauit. ñ solū iudas.

b ¶ Jtē p hāc enī ptārem. t. di. gnitatē quā tūc nulli dedit. ſ. vt fieret remissio in baptismo collato in noie myſterij. ſic fit i baptiſmo collato in nomine pa. ⁊ fi. et ſ. ſ. Et diceē baptism⁹ illi⁹ ⁊ ab eo denoiarentur baptizati.

Can. 6

c ¶ Anteq̄ ſ. e. p aquaz. ȝ. ſed credēdū est colūbe speciē ſine ſpiritu ī aq̄ anteq̄ christus veniſſet deſcēdiſſe. qđ b ōz. poſtq̄ aūtem christ⁹ deſcēdit. ſpūſcūs ſup eū purādus ē in eū veniens ī illa colūba apparuiſſe qđ ibi ōz. Hoc ſic ſe hr̄e poteris ſcire. ſi qđ b ſubdit diligenē attēdis. ſ. cognouit. ⁊c. Colūba autē illa ꝓma vt ōz redūt in primordialem ſiue placentem materiā.

Joh. 1

Joh. 15

d ¶ Jn aquaz. .ſ. ſuper aquā.

e ¶ Cui. ſ. iobi.

f ¶ Et manēte nā aliē mālt ſuper eū ⁊ aliē ſup nos. de pe. di. ij.

1. Cor. 3

querendum. ⁊. c. pōt diſcurſus.

g ¶ Qui baptizat. ſ. peccata dimittit.

h ¶ Mundi. ar. ꝙ apli baptizati ſunt. vt de pe. di. ij. ſi enim circa prin. ⁊ j. e. qñ ab hieroſolymis.

i ¶ Propter verbū. ſ. ꝓpter meū ꝑm. q ſum ✻bū patr⁹.

k ¶ fuerit iuſtus. secus de malo. vt. ē. j. q. j. ſi fuerit.

l ¶ Nolūt. vt ōz baptiſmus petri. baptiſmus pauli

m ¶ Jncrementū. ſ. ✻rutel apponēdo p⁹ pcōz remiſſiōz

a baptizauit iudas: christ⁹ baptizauit. Jtē. p hāc enī ptātē quā christ⁹ ſolus tenuit ſibi: ⁊ in neminē mīſtroz transfudit: ꝙuis p mīſtros baptizare dignat⁹ ſit: p hāc inꝯ stat vnitas eccl'ie: q̄ ſignificat⁹ in colūba de q̄ dictū ē: vna ē columba mea: vna est mr̄i ſue electa. Si eī (vt iā dixi) fratres mei: trāſſereē a dño ptās ad mīſtros: tot baptiſmata eēnt quot miniſtri eēnt: ⁊ iā vnitas baptiſmi nō staret. Jntēdite frēs: anteq̄ veniret dñs nr̄ ieſus christus ad baptiſmū: deſcēdit colūba ī aquā: cuius iobes qđā ꝓriū ei: cui b dictū ē: ſup quē videriſ ſpūm deſcēdētē ⁊ manētez ſup eū: ipe est qui baptizat ī ſpū ſctō. nouerat āt qz ipe in ſpū ſctō baptizabat: ſz qz tali p/ prietate: vt ptās ab eo ſi trāſiret in altez: cuius eo donāte ibi didicit. Jtez. Jam vos mūdi estis ꝓpter ✻bū qđ locutus ſum vob. q̄re nō ait: mūdi estis ꝓpter baptiſmū q̄ ablatī estis: ſz ait ꝓpē verbum qđ locut⁹ ſum vob: niſi qz etiaz ī aq̄ verbū mūdat. Jtē. Si fuerit iuſt⁹ miſter: cōputo eū cō paulo: cū petro: cū iſtis computo iuſtos mīſtros. qz vero iuſti miniſtri gloriā ſuā non q̄rūt (miniſtri enī ſunt) p duci⁹ hr̄i nolūt: ſpem ī ſe poni exhoꝛreſcūt. ꝯputo cū paulo iuſtū miniſtrū. qđ. n. dicit paulus? Ego plāraui: apollo rigauit: ſz de⁹ incrementū dedit. Jtē in li. de baptiſmo.

b

c

d

e

f

g

h

i

k

l

m

NVllus. ē. j. q. j. ex̄ catholicā. Caſus. Primo loq̄/tur de apoſtatis. i. de hereticis. Scdo de ſciſmaticis. Est ꝙ caſus. apoſtate etiā extra eccl'iam hūt baptiſmū. ⁊ extra illū ꝓferre pūt. ſed nō ſanctitatē habēt ex̄ eccleſiā. nec eā ꝓferre pūt. niſi forte ad punctū ꝙd sacramēti remiſſionē operat⁹ baptiſmus.

n

o ¶ Nō ſi haberi. ar. ꝙ excōicatus poſſit ꝓhere mr̄imoniū cū licear ei habere et vti contracto.

p ¶ Nō pt. ar. qđ no recte fit. fieri ōz. vt. j. q. j. ꝙ qđaz. ȝ id qđ ōz nō poſſe fieri qđ de iure nō fit vt. xxij. q. ij. faciat.

q ¶ Jncipit. ȝ. e. di. tūc valere. ȝ. e. di. oñditur.

r ¶ Si i pfidia Dic tā git falſaz opinionē q̄rūdā ȝ. e. ꝓpri.

s ¶ Excipit. remiſſionē pecāz.

t ¶ Et foris. p miſtros malos. ⁊ p ſ̄ſdā excōicatos filios iudeorū. vt. j. q. j. pto/pherauit.

Wec baptiſma. nec baptizandi ptātē: ſciſmatici amittūt.

NVllus autē negat hr̄e baptiſmū etiā apoſtatas: qđ⁹ vtiqz redeuntib⁹? et p pniam ꝙuerſis: nō reddit: qz amitti nō poſſe iudicatur. Sicut ⁊ illi q̄ in ſacrilegium ſciſmat⁹ ab eccl'ie cōione diſcedūt: hūt vtiqz baptiſmuz: quē p⁹ eq̄ diſcederēt accepe rūt. nā ⁊ ſi ipi redeāt: nō eis iterū dat. vñ oñdit illud qđ acceperūt ī vnitate poſiti: nō potuiſſe amittere ſeparatos. o qđ ſi hr̄i pōt foris: etiaz dari p cur nō pōt? Si dicis: nō recte foris dat⁹ rūdem⁹: ſicut non recte foris habet. ſz tū habet: ſic nō recte foris dat. ⁊ tñ datur. Sicut aūt p vnitatē recōciliationē incipit vtilit̄ hr̄i: qđ extra vnitatē inutilit̄ habebat: ſic p eandē recōciliationē incipit vtile eſſe: qđ ex̄ eā inutilit̄ datū est. Jtē: hereticī ſacramenta ⁊ ſcripturas hūt: ad ſpēm nō ad ſalutem. r Jtem. Perfidus ſi in pfidia pmanſerit p baptiſmum: nec extra eccleſiā remiſſionē accepit pctōrum: aut ſi ꝓpter vim ſacr̄i ad punctū tpis excipit: ⁊ int⁹ ⁊ foris eam vim opatur. ſicut vis nois christi: expulſionē demonū: ſic etiā foris opabat. Jtē Mali: non ſua ptāte: ſed christi virtute baptiſma miniſtrant.

n

o

p

q

r

s

t

v Quomodo exaudit deus homicidā depcantem vel ſup aquam baptiſmi vel ſup oleū vel ſup euchariſtiā ſcōa facit differentiam inē ſacr̄m ⁊ effectum ſacri. qđ non facit cyprianus. ⁊ iō errauit. Jn tertia dicit ꝙ ſic boni ꝓferūt ī eccl'ia ſacri effectū. ſic mali ex̄ eccl'iam. dū eā in neceſſitate. alſ nō. ſz tm̄ ſacr̄m ꝓferūt. Jn q̄rta ponit q̄ndā opinionē falſaz. ſ. ꝙ pctā dimittūt ei ꝙ ficte accedit ad baptiſmū ad pūctū hore. p⁹ ea redeūt.

v

Q Vō. exaudiuit. hāc q̄ſtionem mouet aug. vt p⁹ ſoluat Caſus. nō ꝙ cyprianus fuit i ea opinione ꝙ vere bapt. ſma nō cōferē. quod hereticos. illud etiā laua. Act. 16 cr̄ diaboli appellauit. xxxij. di. ſtinc. ſ. vere. cui⁹ opinionē ⁊ erroꝛē extirpat b augu. cām ſui erroris aſſignās. Jn ꝑma ꝙ parte dicit aug⁹. malos ſacramēta i eccl'ia ꝓferre ⁊ ex̄ eccl'ia. ſed nō remiſſionē peccatoꝛ.

a ¶ Aut p eos. ℨ. d pe. di. j. ho/micidio.

b ¶ Nemo. ℨ. di. lxij. nulla ra/tio. ℨ. xxviij. dis. presbyterū. ℨ. ij. q. vj. ḡries p au/ditā. ℨ. j. q. j. vē/tum est.

c ¶ Sacrm. hic exaudi. vt nō. ℨ. j. q. j. remissionē alias ꝺicereꝛ. j. e. c. v. cū in alijs

d ¶ Per sctos. imo p seipm nū/q̄ p ministrū sed nec̄ p sacrm qđ bonꝰ ministrat ma/gis q̄ malꝰ. naz semp suū effectū hz oē sacrm. nisi suscipiētis mali/tia impediat. vt ℨ. j. q. j. oia. t. xv q. vj. c. vj. ſz fortē p sctos dimittere pctā. q̄ q̄ ꝑdestinata sūt sctoꝝ ꝑcibꝰ obtinent. vt. xxiij. q. iij. obtineri vel q̄ ipsis ꝑdicatoribus alicꝫ cōpunguntꝫ. t sic etiam pctā dimittunt. et ōz ℍ ō bonis antonomaticeꝫ p sctos bonos. i. p id q̄ boni vel sci. sūt. ſ. p charitatem t ceteras ℣rtutes. vel soluſ xp̄s dat remissionez pctoꝝ p auctoritatē. bonus dat p mīrātis meritū malꝰ per misterium.

e ¶ Sctos suos .i. mediatib⁹ ꝑcibus scoꝝ.

f ¶ Culpā. t ille q̄ reuersus ad fidem.

g ¶ Sine ℨ. de pe. di. ij. fugerat scūs. t. ℨ. di. vij. nullꝰ expectat. ℨ. di. solet queri.

h ¶ Manꝰ. j. q. j. q̄ dđa ℨ.

i ¶ Scificatio/nē. i. remissionez pctoꝝ. sicut duobus modis dicit mādūcare. ℨ. di. stiā vel sup capita eoꝝ: ꝺhuſ manꝰ imponit: q̄ tamē oīa t fiūt t valēt etiā p homicidas:

a aut p eos q̄ frēs oderūt etiā

b in ipsa intꝰ eccleſia: cū nemo dare posset qđ nō habꝫ: quō homicida dat spūscī: t tamen intꝰ etiaꝫ ipe baptizat: Deus ℨ dat etiā in ipo baptiſmate spūscī. quapropter

c sacrm gre dat deꝰ etiā p malos. ipam ℣o gr̄az nō nisi p

d seipm vel p sctos suos: t iō remiſſionē pctoꝝ vel p seipꝫ facit vel p illiꝰ colūbe mēbra ꝺhus ait: si cui dimiseritis pctā dimittent: t si cui retinuerit retēta erūt. Manus aūt impoſitio si nō adhiberetur ab hereſi venienti q̄ extra oēm culpā esse iudicaref, ꝑp̄ charitatē tū copulationē que est maximū donū

g spūssancti sine quo nō valēt ad salutem quecūq̄ alia sancta fuerint in hoīe: manꝰ heretic⁹ correct⁹ imponit. Induūt aūt hoīes ipm christuz aliqñ vsq̄ ad sacramēti pceptionē: aliqñ vsq̄ ad vite scī

k ficationē: atq̄ illud p̄miū et malis t bonis pōt esse commune: hoc aūt ꝑp̄riū est bonoꝝ t pioꝝ. Nō ob aliud vi/sum est ꝺhuſdā etiā egregijs viris antistitibꝰ christi: inē quos p̄cipue btūs cypria/nus eminebat: non esse posse apud hereticos vel scisma/ticos baptiſmuz christi: niſi

m quia nō distinguebāt sacrm ab effectu vel vsu sacramenti: t quia eius sacramēti effectuz atq̄ vsum in liberatione a pctis t coꝛdis rectitudine apud hereticos nō inueniebant: ipsum sacramentū quoq̄ illic esse nō putabāt: sed ꝙuertentibꝰ oculos ad in

n teriozis palee multitudinez: cum etiam hi qui in ipsa vnitate ꝙuersi sunt t perdite viuunt: appareant t remiſſio/

o nē pctoꝝ nec dare posse nec habere: quia non malignis sed bonis filijs dictuz est: si cui dimiseritꝫ pctā dimittuntur eis t reliq̄. habere tū et dare t accipe baptiſmi sacrz satis eccleſie catholice pasto

p ribꝰ eluxit: t ouem q̄ fozis errabat: t dñicū characterē foris accipiebat: venientem ad christiane vnitatꝫ salutez ab errore coꝛrigit: characterē tamen dñicū in ea cognoſci potius q̄ improbari. q̄nquidez ipsum characterē multi t lupi t lupis infigūt: qui videntur esse intꝰ: verūtamē ad illam ouē que ex multꝫ vna ē: nō ptinet: cum malus tradit baptiſmū bono. i. in vnitatꝫ vinclo ſi veraci ꝙuersiōe mutato inḱ bonū sacrm qđ tra/ditur: t bonū fidelē cui tra/

q ditur: tradentis malicia nō

r sepat t cū illi veracit̄ ad dñz

s ꝙuso pctā dimittūt: ab eis dimittūt ꝺhꝰ ipe veraci ꝓfessione ꝓiūgit: spūssūs ea dimittit qui oībꝰ sanctis datus est sibi charitate coherentibus

t siue se nouerint coꝛpaliter siue nō nouerint. similit̄ cū aliquibus tenent peccata ab eis tenent: a quibus ille coꝛdis

v prauitate diſiūgit siue notis coꝛpaliter siue ignotis: oēs mali spūaliter a bonis seiūcti sē: si aūt etiam coꝛporaliter apta diſcessione separent: peioꝛes fiunt. sed nihil inḱ est ad baptiſmi sanctitatē: q̄to quiſq̄ peioꝛ id habeat: t q̄to peio/

x ri tradat. potest tū tradere se paratus: sicut potest hēre separatꝰ. sed q̄ pniciosum est habere: tam pniciosum ē tradere. Ille aūt cui tradidit pt salubriter accipere: si ipse nō

a separatus acceperit vrgente moꝛtis necessitate. Cur hereticī foris baptizare non pñt: an quia peioꝛes sunt eo ipso q̄ foris sunt? Sed nihil inḱ

b est ad integritatez baptiſmi q̄to peioꝛ id tradat. neq̄ eni interest tantū inter malum t peioꝛem q̄tū inter bonum t ū. qđ ē christum Joh. 20

k ¶ Atq̄ illud .i. ꝺceptio sacri.

l ¶ Hoc aūt. i. vite ſcificatio.

m ¶ Ab effectu. ipius sacri.

n ¶ Multitu/dinē. i. ad multitudinē maloꝝ q̄ ꝺoꝛ palee. q̄ vaq̄ vel q̄ leuiter cadūt rpe tēptationis. vel q̄ arsuri sē igneq̄ tigui bili ḡnisꝛpositi in area celesti.

o ¶ Nec dare ō merito vite nō p mysteriū. ℨ. j. q. j. remiſſionem.

p ¶ Quē. ſ. ecclesiā.

q ¶ Tradētis. baptiſmū.

r ¶ Malicia. baptiſmū.

s ¶ Nō sepat. nō sepat malꝰ a se remouendo. ſ. maliciā sui.

t ¶ Et cū illi. i. bono fideli.

v ¶ Dimittūt. ℨ. j. q. j. vt cuidē ter ꝙ ecclia scoꝝ hic ꝺoꝛ remittere pctā ꝙuerſ. q̄ eius oꝛonibꝰ eis illa relaxant. vel qm̄ p charitatis vnitatē. q̄ sola i eccl̄ia hēt fit remiſſio pctoꝝ. vt ℨ. e. di. eccl̄ie charitas.

x ¶ Ab eis. i. ecclesia q̄ ōz dimittere pctā.

y ¶ Siue ꝙsi ꝺicte. C. ō pscpti. xl. vl. xx. an. l. vl. ꝛ. qđ ci pdest i ipa ꝓuicia esse possessionē cum ius vēditiōis in coꝛpale est.

z ¶ Separꝰ. ℨ. j. q. j. vt cuidē

a ¶ Vrgēte. xj q. iij. q̄ ꝺeceſſoꝝ. ar. ℨ. xxiij. q. iiij. ecce. t. c. recedite.

b ¶ Baptiſmi. ℨ. e. di. si inḱ bonos. ℨ. j. q. j. si fuerit.

a ¶Nam redire. ꝟ. xxiij. q. iij. si illic. ꝟ. de pe. di. iij. c. j. ij. iij. iiij. v. et. vj. b ¶Nō impedik. ſz non dicit hoc ita ſentiēdō. ſed eoꝝ opiniones referendo.
c ¶Heſternus dies. id eſt. peccatū heſterna die commiſſum. d ¶Nota ſicut ſm leges eodem tempore quis abſoluik. et ſtatim obligat.
ſi enī aīo nouandi mulier inīce/dit liberabik de/bitoꝝ ⁊ in eodez momēto obliga/tur. quia ipſo iu/re cōperit reſci/ſoria. ff. ad vell. debitꝝ ix. §. vl.
e ¶Redeunti/bus. nō. de pe. di/ſtin. iij. in ꝓn. qz quidam dicūt q redeunt. ſicut flo/res in vere. b. ⁊c
f ¶Hic vale/re. hec ē ve/ra ſententia.
g ¶Incipit. qz tunc incipit eſſe in eo ⁊ efficaciaz in eo habere. et ibi ratihabitio retrotrahik. ⁊ ē ar. ꝟ. ff. de his q̄ no. infa. furti. §. qui iuſſu.
h ¶Ad ſalutez id eſt. res per baptiſmū ſignifica/ta tūc incipit ha/bere remiſſionez peccatoꝝ. ⁊ non ꝓpter baptiſ/mū. ſed ꝓpter coꝛdis ꝓtritionē p charitatez vel humilitatē men/tis quam habet/dum habet coꝛ/dis ꝓtritionem.
i ¶Baptiſmuſ ſcilicet integroꝛ. ſcilicet peccatoꝝ ablutio.
k ¶Fictio. ꝟ. e. di. oſtenditur. et c. nullus.
l ¶Non in vo/bis. in mul/tis. id eſt. in om/nibus ſacriſ. ſed non in charitate ſine qua nihil ſt oīa. ꝟ. e. quō.
m ¶In ſymbo/lo. ꝓdicit qō in/fra ſequik. quia in catholica ec/cleſia non ſūt no/biſcuz. ſed dic q malum: ⁊ tamen cum bapti/zat malus: non aliud dat: q̄ ille q̄ malus min⁹ eſt. an foꝛ/te non ad hoīs meritum: ſed ad ipſi⁹ baptiſmi ſacramētū pertinet: vt foꝛiſ dari nō poſ/ſit: ſi hoc ita eſſz: nec haberi foꝛis poſſet: ⁊ totiēs bapti/zari neceſſe eſſet: q̄tiens q̄ſcq̄ recedens ab eccleſia rurſus ad eccleſiam remeaſſet: ⁊ hiſ/qui ficto coꝛde baptizāt aut peccata nullaten⁹ dimittun/tur: quia ſpūs diſcipline ef/fugiet fictum) aut in ipſo tē/poꝛis puncto per vim ſacra/menti dimiſſa iterū per ficti/onem repleanē: vt etiam il/lud verum fit. quotq̄t ī chꝛi/ſto baptizati eſtis: chꝛiſtū in duiſtis: ⁊ illud. ſpūs effugi/et fictū diſcipline. i. vt indu/at eum chꝛiſtū ſanctitas ba/ptiſmi: ⁊ exuat eum chꝛiſtuz pnicies fictionis. Nam redi/re dimiſſa peccata: vbi fraꝑna charitas non eſt: apertiſ/ſime dñs in euangelio docet in illo ſeruo: a quo dñs dimiſ/ſum debitū petiuit: eo q̄ ille ꝓſeruo ſuo debitū nollet di/mittere. Sic nō impedik ba/ptiſmi gratia: quo min⁹ oīa pctā dimittanē: etiā ſi frater nūodiū in ei⁹ cui pctā dimit/tunē aīo pſeuerat. ſoluik enī heſtern⁹ dies. ⁊ q̄cq̄d ſupeſt: ſoluik etiā ipſa hoꝛa momē/to q̄z ante baptiſmū ⁊ in ipſo baptiſmo: deinceps aūt con/tinuo reus eſſe incipit: nō ſo/lum ꝓſeq̄ntiū: ſz etiā preteri/toꝝ dierū: hoꝛarū: momēto/rū: redeūtib⁹ oībus que di/miſſa ſunt. Idem. Quando ꝓſit baptiſm⁹ ei qui ficte ac/cepit.
f g ¶Hic valere in/cipit.
h i k ¶Cipit ad ſalutē baptiſ/mus: cū illa fictio veraci cō/feſſione receſſerit: que coꝛde ideo dicunē eſſe in ſymbolo. quia ſunt in maioꝛi parte nam ſi in toto ſymbolo eſſent. ergo eſſent nobiſcum in eccleſia. cum hoc ſit de ſymbolo credere in catholicam eccleſiam. ſicut⁊ alibi dicitur. q̄s ñ tenere fidē cū nō teneat eccleſie vnitatē. xxiij. q. j. aduocauit.
n ¶In ceteris argu. ꝟ. xxiij. q. j. ſciſma. ſed illō quo ad effectum
o ¶In coꝛpo/re. ſunt viuentes et ideo non eſt ō ſperandū ō eis. de pe. di. vij. c. j.
p ¶Foris. videtur q̄ extra eccleſiam ꝓficiant. ⁊ ſic reꝓbatē quorundam opinio qui dicunt extra vnitatem eccliē coꝛpuſ chꝛiſti cō/fici non poſſe. vt j. q. j. dñs declarauit. ⁊ c. nō no/cet.
q ¶Sed rem. ſcilicet vnitatem eccleſie. io.
l ¶On in vobis runtur. mutam⁹ in quibus no/biſcū eſtis (in multis enī no/biſcū eſtis) Nam ⁊ de talib⁹ dictum eſt. q̄ in multꝫ erant mecū. ſed ea coꝛrigim⁹ in q̄/bus non eſtis: ⁊ ea vos hic accipere volumus: que non habetis illic vbi eſtis. nobi/ſcum enī eſtis in baptiſmo:
m in ſymbolo: in ceteris dñicꝫ ſacramētis. in ſpū aūt vnita/tis: ⁊ in vinculo pacis: ī ip/ſa deniq̄ catholica eccleſia: nobiſcū nō eſtis. Iſti aūt cū quibus vel de q̄bus agimuſ/nō ſūt deſperādi: adhuc enī in coꝛpe ſunt: ſed nō querūt
o ſpm̄iſcm̄: niſi in coꝛpe chꝛiſti
p cuius habent foꝛis ſacramē/
q tum: ſed rem ipſam nō tenēt intus cuius eſt illud ſacr̄m: et iō iudiciū ſibi māducāt ⁊ bibūt. Itē greg. quirico epiſcopo: ⁊ ceteris in hibernia epīs. Quō recipiātur ab eccleſia: q̄ in nom̄ trinitatis apud hereticos baptizant.
r ¶Bātiq̄ patrū inſtitu/one didicim⁹ vt q̄ apō hereſim in trinitatꝫ noīz baptizanē: cū ad ſcām eccliam
s redeūt: aut vnctiōe chꝛyſmatis: aut impoſitōe manū: aut
t ſola ꝓfeſſiōe fidei ad ſinum m̄ris eccleſie reuocent. Iñ arrianos p impoſitionē manus occidēs: p vnctionē ẋo chꝛyſmatꝫ ſcti: ad ingreſſum catholice eccl̄ie oꝛdīēs reꝛo/
v mat. monoſcelitas ẋo ⁊ ali/os ex ſola ꝓfeſſiōe recipit: q̄z ſcm̄ baptiſma q̄ apud here/ticos ſūt ꝓſecuti: tūc ī eis vi/res emūdatiōis recipit: vel in malicia vel ſacrilegio ꝓſe/uerante: pctōq̄ ablutionē nō ſinebat fieri. Idez ad dona tiſtas. Non reiterātur ſacra mēta: que extra eccleſiā ꝓfe/
t ¶On in vobis runtur. mutam⁹ in quibus no/biſcū eſtis (in multis enī no/biſcū eſtis) Nam ⁊ de talib⁹ dictum eſt. q̄ in multꝫ erant mecū. ſed ea coꝛrigim⁹ in q̄/bus non eſtis: ⁊ ea vos hic accipere volumus: que non habetis illic vbi eſtis. nobi/ſcum enī eſtis in baptiſmo:
u in ſymbolo: in ceteris dñicꝫ ſacramētis. in ſpū aūt vnita/tis: ⁊ in vinculo pacis: ī ip/ſa deniq̄ catholica eccleſia: nobiſcū nō eſtis. Iſti aūt cū quibus vel de q̄bus agimuſ/nō ſūt deſperādi: adhuc enī in coꝛpe ſunt: ſed nō querūt
o ſpm̄iſcm̄: niſi in coꝛpe chꝛiſti
p cuius habent foꝛis ſacramē/
q tum: ſed rem ipſam nō tenēt intus cuius eſt illud ſacr̄m: et iō iudiciū ſibi māducāt ⁊ bibūt. Itē greg. quirico epiſcopo: ⁊ ceteris in hibernia epīs. Quō recipiātur ab eccleſia: q̄ in nom̄ trinitatis apud hereticos baptizant.
r ¶Bātiq̄ patrū inſtitu/one didicim⁹ vt q̄ apō hereſim in trinitatꝫ noīz baptizanē: cū ad ſcām eccliam
s redeūt: aut vnctiōe chꝛyſmatis: aut impoſitōe manū: aut
t ſola ꝓfeſſiōe fidei ad ſinum m̄ris eccleſie reuocent. Iñ arrianos p impoſitionē manus occidēs: p vnctionē ẋo chꝛyſmatꝫ ſcti: ad ingreſſum catholice eccl̄ie oꝛdīēs reꝛo/
v mat. monoſcelitas ẋo ⁊ ali/os ex ſola ꝓfeſſiōe recipit: q̄z ſcm̄ baptiſma q̄ apud here/ticos ſūt ꝓſecuti: tūc ī eis vi/res emūdatiōis recipit: vel
r ¶Bātiq̄. didicimuſ hec reconciliati/onuz diſparitas fiebat aut ꝓpter hereticoꝝ diſpa/ritatem aut ec/cleſiarum varia ꝓſuetudinē.
s ¶Aut vncti/one. j. q. j. hi qui baptiſmū.
t ¶Sola ꝓfeſ/ſione. quia tm̄ ī/rerogant̄ ſi re/cte eredāt. quia manus eis erat impoſita. ſed ſi accideret ſuppleretur. j. q. j. ecce. de erroꝛe iſtoꝝ habes. xvj. diſt. habeo. b.
v ¶Honoſce/litas. qui dicunt vnā tm̄ volūta/tē eſſe i ꝛpō. ſ. humanitatis nō di/uinitatis. vt. xvj di. habeo.

Sz ꝓ. 1

Bal. 3

Sap. 1

att ꝟ. 18

pē. 14

a ¶ Fidei. diuersitas suscipiẽdi hereticos. nõ iõ ẽ q̃ in se ecclesia oriẽtalis sentiat ꝛ.ia.ſz qz diuerſo mõ errabãt diuerſo mõ recipiebanꝯ. arriani q̃ erãt in oriẽte nõ chriſmabanꝯ. iõ oriẽs redeũtes chriſmabat. q̃ erãt in occidẽte chriſmabanꝯ. Et iõ vt oñderet eos ỏ vnitate ecclie. p manus impoſitionẽ eoꝝ recipiebat ecclesia oriẽtal. vñ eſt ar. q̃ diuerſe erãt arrianoꝝ ſe cte vñ vt. ſ. c. diſti. j. c. eccleſias. vbi ỏz. q̃ eccleſia ab eis ꝛſecrata ꝛſecreꝯ. ab arrianis datꝰ baptiſmus nõ iteretur vt. ſ. j. q. j. arrianos. ꝛ ar j. e. de arrianis. io.

b ¶ Eccla. nob ſ. j. q. j. ſicẽ ¶ Sz saluteꝝ. ſ. j. q. j. eẋ eccliã

c ¶ Que i padiſo. q̃ interpretatur hortꝰ ꝛ agit ibi ỏ illo vbi fuit adã ỏ ẽreſtri. q̃ndoq̃ padiſus ỏz empyreũ celum.

d ¶ Eẋ eccliaz xpiij. q. j. alienꝰ ꝛ. c. quia.

e ¶ Vnc au/tem.

f ¶ Vm tantũ Caſus. probar b aug. duplici rõe baptiſmũ xpi eẽ nõ miſtri ꝓferẽtis. Prima rõ qz eodem mõ valet baptiſmuſ collarꝰ q̃ malũ ſi cut q̃ bonũ. Secunda qz lz apli dixerit euãgeliũ meũ. gliaz meã. nõ tñ dixerũt baptiſmũ meum.

g ¶ Eſſe coꝝſcit. naz oia nra facimꝰ ꝛc. C. de ve. iu. enu. l. j. ſ. ſed neq̃.

h ¶ Baptiſmũ inuenit rñ baptiſmus io. q̃ in forma ſua baptizauit. i baptiſmo. ſz ex mõ cũ illi q̃ impoſitionẽ manus ſpũſcũ acceperint: vel iſti a ꝓfeſſionẽ vere fidei: ſctẽ et vniũſal. eccl'ie viſceribꝰ ſẽ vniti. Y tẽ aug⁹. Eẋ eccliam baptiſmꝰ accipi pt: ſz ñ ꝓdeſt b ¶ Eccleſia padiſo ꝓpata: q̃ indicat nob posſe q̃dez baptiſmũ eiꝰ hoies etiã forꝛ c accipe: ſz ſalutẽ btitudis eẋ eã neminẽ vel pcipe vel tenere. Non enĩ in meſopotamia vel egypto: q̃ illa flumĩa p/ d uenerũt: ẽ felicitas vite: q̃ ĩ padiſo cõmemoraꝯ. Sic ergo baptiſmꝰ eccl'ie põt eẽ eẋ e eccliaz: munꝰ aũt btẽ vite nõ niſi intra eccliaz inuenitur. Y dẽ ỏ vnico baptiſmo li. iij Baptiſmꝰ ꝛ ſacrilegiũ hereticoꝝ: nõ ſũt ſacra

f ¶ Vnc aũt nõ ſicꝫ hereꝰ hereticoꝝ ẽ: ſic erroꝛ ipoꝝ ẽ. ſicut etiã acrilegiũ diſſenſionis ẽ eoꝝ: ſic etiã baptiſma q̃ xpi ẽ: nõ ỏz dici ipoꝛum.

g ¶ Vm tñ valeat baptiſmus p hoiez ꝓẽptibilẽ: q̃tũ h xpi eẽ coglſcit. Itẽ. Inueni/mus dictũ ab aplis: ꝛ gliam meã: q̃uis vtiq̃ a dño: ꝛ miniſterĩũ meũ: ꝛ ꝓrudẽtiã meam: ꝛ euangeliũ meũ: q̃uis vtiq̃ a dño imptitũ atq̃ donatũ. baptiſmũ aũt nemo eorũ meũ dixit oĩno. Neq̃ enĩ k oĩum eq̃lis ẽ glia: neq̃ miniſtrãt oẽs eq̃liter: neq̃ eq̃li pru dẽtia vel ſcia ſũt oẽs ꝑditi. et ĩ euãgelizã do ali⁹ alio melius opaꝝ. Et iõ dici pt: aliuſ cũ illi q̃ impoſitionẽ manus ſpũſcũ acceperint: vel iſti a ꝓfeſſionẽ vere fidei: ſctẽ et vniũſal. eccl'ie viſceribꝰ ſẽ vniti. Y tẽ aug⁹. Eẋ eccliam baptiſmꝰ accipi pt: ſz ñ ꝓdeſt b ¶ Eccleſia padiſo ꝓpata: q̃ indicat nob posſe q̃dez baptiſmũ eiꝰ hoies etiã forꝛ c accipe: ſz ſalutẽ btitudis eẋ eã neminẽ vel pcipe vel tenere. Non enĩ in meſopotamia vel egypto: q̃ illa flumĩa p/ d uenerũt: ẽ felicitas vite: q̃ ĩ padiſo cõmemoraꝯ. Sic ergo baptiſmꝰ eccl'ie põt eẽ eẋ e eccliaz: munꝰ aũt btẽ vite nõ niſi intra eccliaz inuenitur. Y dẽ ỏ vnico baptiſmo li. iij Baptiſmꝰ ꝛ ſacrilegiũ hereticoꝝ: nõ ſũt ſacra

f ¶ Vnc aũt nõ ſicꝫ hereꝰ hereticoꝝ ẽ: ſic erroꝛ ipoꝝ ẽ. ſicut etiã acrilegiũ diſſenſionis ẽ eoꝝ: ſic etiã baptiſma q̃ xpi ẽ: nõ ỏz dici ipoꝛum.

g ¶ Vm tñ valeat baptiſmus p hoiez ꝓẽptibilẽ: q̃tũ h xpi eẽ coglſcit. Itẽ. Inueni/mus dictũ ab aplis: ꝛ gliam meã: q̃uis vtiq̃ a dño: ꝛ miniſterĩũ meũ: ꝛ ꝓrudẽtiã meam: ꝛ euangeliũ meũ: q̃uis vtiq̃ a dño imptitũ atq̃ donatũ. baptiſmũ aũt nemo eorũ meũ dixit oĩno. Neq̃ enĩ k oĩum eq̃lis ẽ glia: neq̃ miniſtrãt oẽs eq̃liter: neq̃ eq̃li prudẽtia vel ſcia ſũt oẽs ꝑditi. et ĩ euãgelizã do ali⁹ alio melius opaꝝ. Et iõ dici pt: aliuſ

k ¶ Hĩa ẽ. q̃ tñ oĩo dak eq̃liẽ baptiſmo. ſz ex mõ ꝙuerſatiõis nr̃e minuiẽ vel augeẽ vt. ſ. e. nequaq̃. ſz b nõ loqẽ ỏ illa gr̃a baptiſmi. q̃ datur ſine ꝑſonarũ pceptiõe dũmõ ficꝫ nõ acceḍat.

l ¶ Doctioꝛ. nã ũ oẽs ꝛc. C. ỏ ve. iu. enu. l. j. ſ. ſicꝫ m Atis oſtendim⁹. vel accipientẽ erroꝛẽ dũ tamẽ in forma ecclie faciat. vel etiã ſe corrupte loquaẽ nõ ẽ re baptizãdꝰ. q̃ tñ aliẽ olim inſtitutũ fuit ne ad ħ praui hoies aſſueſcãt. ſ. e. di. non illud j. di. e. ſicut.

n ¶ De ſpũ dum tñ inrẽdat baptizare. vt. ſ. ea. ſolet. q̃ q̃. licet enĩ arriani errẽt circa ꝑſonas ꝛcedẽtes filium ñ eẽ eq̃lẽ pri vt. xxiij. q. iij. c. q̃dã. ſ. arriani. tñ arriani baptizant j. e. de arrianis. b.

o ¶ St vnitas q̃ late pz. ſz ecclie vnitas q̃ ẽ in fidei charitate. nõ ita late pz ſz hec amplectit ſolos bonos. ſ. di. ij. quia paſſus ſed fm vnitatez ſacramẽtoꝝ etiã malos alios cõplectit. vt. ſ. e. q̃ modo. ſ. induãt et extra hanc mlti relinquent.

p ¶ Dixtaſ. ſ. malos mixtos bonis. ſũt enĩ mali mixti inẽ bonos ſicut palee inter grana. ꝛ dicunt palee. qz cadunt leuiter vento tẽtationis. de pe. di. v. c. j. ꝛ. xxiij. q. viij. c. j.

q ¶ Exeunt. ſic et mali hoies. ſcilicet mali nõ ereunt ſaltem eternaliter. vt de pe. di. ij. ſ. hoc ita q̃ c. quecunq̃. ꝛ. c. nullus. io.

r ¶ On eſt creatura. pol/luta tamen dici poteſt q̃tum in eis eſt. xlix. di. c. vl. io.

s ¶ Jue hereticus bapti/zet. ſ. j. q. j. hi q̃ c. dedit. ſ. xix. diſtinc. fm. ſ. e. di. j. a q̃dã. ſ. j. q. j. ſicꝫ p igno. ſ. e. di. hi. de q̃bus

t ¶ Tanti nominis. cur autem non minuiẽ. vt in nomĩbus patris ꝛ filij ꝛ ſpiritusſancti dicitur. re baptizo. hoc ideo fit vt appellatione ſingularitatẽ in eſſentia vnitas patris ꝛ filij ꝛ ſpiritusſancti i perſonis triniꝫ. Sol. ibi i forma b nõ. ꝛ reiteraẽ q̃tũ ad factum tas designetur.

a Quos a paganis . si ita. sz i forma ecclesie nō fuerunt baptizati. io.

b Sue puuli. ō pcedente solēnitate baptismi subiūgit. s. ō exorcismo ⁊ cathecismo.

c Abigat .i. pjciat. i. pjciēdus designet. et sic nō est ꝛ. ſ. e. neq; ꝛ si nō p/sit ad vitā aliq̄d qz ppt̄ h nō fuit min⁹ indigni. qz mors adhuc i eis remanet. pdest tñ vt min⁹ possit eis inimic⁹ nocere. vt. ſ. c. ō hinc. H. quē effectum hz exorcism⁹. nū 30ſ. 9 q̄d ejicit spīm im mūdū ⁊ imo do/nec baptizet est membꝝ diaboli. qz nō est mediū vt. xxiij. q. j. qm̄ sed dic abigit. i. significat abigēdum vel abijciēdū vel saltē compellit eum ne iā tantū noceat q̄/tū nocere potuit pz̄ius. ſ. e. c. ij.

d Ante baptismū siloe fons ē. ⁊ interp̄/tat missus ē. qz christ⁹ in q̄ bap/tizamur. missus ē xpūs iohan.

e Ante. xx. ſ. x. q. j. placuit.

f Dies. ſ. media hebdomada cū cantat sitientes. ſ. dist. iij pncipali.

g Exorcismi. adiurationes ex orcizare. i. adiurare.

h Spūaliter sufficit q̄ sensuz retineat. ff. ō le. j. scire leges. j. q j. marchion.

i Symbolū. cō petēt̄ib⁹. i. i tellectū discreti/ij. bonifacio episcopo.

Baptizati a paganis: i nole baptizent trinitatis.

a Quos a paganis baptizatos eē asseruisti: si ita hab̄: vt denuo baptizes i nomine trinitat̄ mādam⁹. Itē celestin⁹ papa.

Sine exorcismis ⁊ exufflationib⁹ nullus baptizet

b Sue puuli sue iuuenes ad regñationis veniūt sacrz. nō fōtē vite p⁹ adeāt: q̄ exorcismis ⁊ exsufflatiōib⁹ clicoꝝ: spūs īmūdus ab eis abigat. Itez rabanus ō institutiōe clericoꝝ

Officiū baptizādi: cathecizare

c Ante baptismi puenīat ptismū cathecizādi: ō/bet hoīez puenire officiū: vt fidei pmū cathecumin⁹ acciat rudimētū. Itē. Jp̄e christus pus ceci nati oculos luto ex sputo facto supliniuit: et sic ad aq̄s syloe misit: q̄ pus pz baptizādus fide incarnatiōis christi instrui: ⁊ sic ad baptismū iam credulus admitti: vt sciat cui⁹ gr̄e ī eo est pticeps: ⁊ cui iam debitor fiat deinceps. Itē ex ꝛcilio bracarēſ. ij.

Quo tpe cathecumini: ad exorcizādū sunt

d Ante. xx. dies baptismi: ad purgationē exorcismi cathecumi currant. In q̄b⁹. xx. dieb⁹ oīno symbolū (q̄s est credo ī deū pr̄em oīpotētē) spūalit̄ doceantur. Itē ex ꝛcilio agathēſi.

Quo tpe cōpetēt̄ib⁹ symbolū est pdicandū.

e Symbolū etiam placuit ab oīb⁹ eccleſijs vna die. i. añ. viij. dies dñice resurrectionis: publice in eccleſia cōpetentibus predicare. Itez nicolaus papa.

In vnaq̄q; eccleſia: baptizandi cathecizari possunt.

f Catheciz̄ari possunt. mi baptizādo ex a sacerdotibus vniuſcuiusq; eccleſie possunt fieri: sicut in hac sancta romana eccleſia: cui deo auctore ministeriū exhibemus: nostri famulatus solenniter fieri comprobauit.

Item ex concilio laodicenſi

g Baptizādos oportet fidei symbolū dicere: et. v. feria vltime septimane: vel ep̄o vel pr̄sbytero reddere. Item ex ꝛcilio martini pape.

De eodem

h Non liceat ante duas septimanas pasche: ⁊ ante tres ad baptismū suſcipere aliquē. oportet autē in his diebus: q̄ baptizādi sūt vt symbolū discant: ⁊ in q̄/ta feria nouiſſime septimane: ep̄o vel pr̄sbytero reddāt

Item ex ꝛcilio carthaginē. iiij.

Antep̄ baptizent: quilibet sunt examinādi.

i Baptizandi nomen suum dēt: ⁊ diu sub abstinētia vini ⁊ carniū: ac manus impositionis crebra examinatione baptismū percipiāt. Itē rabanus de institutiōe clericoꝝ.

Baptizādi quare exorcizant ⁊ exufflentur

j Ostq̄ se baptizandus per pfessionem vere fidei: in alterius cōmendauerit dñium: ⁊ per abrenūciatiōe: porris possessoris se alienauerit seruitio: exufflatur ab eo potestas seua: vt per pium sacerdotis ministeriū: spūs iscō cedat fugiens malignus spiritus. Itē augustin⁹ ō symbolo li. j.

De eodem.

k Sicut nostis fratres carissimi: paruuli exufflantur et exorcizantur: vt pelli ꝓ/ab eis diaboli potestas inimica: que decepit hominem vt possideret homines. non ergo creature in infantibus exorcizatur aut exufflatur: sed ille sub quo sunt: qui sub peccato nascuntur. Item rabanus de institutione clericoꝝ.

Quare signetur baptizandus in corde ⁊ fronte.

l Postea signatur baptizandus signaculo sancte crucis tam in corde q̄z in

onis hñtib⁹ vel cupientib⁹. cōpetentes q̄dez appellāt libero arbitrio vtr̄es qui pniam ab eccl̄ia accipiūt. vt sine digni accedere ad cathecismum deide ad baptismi sacrz. vt. xxv

Quid. audite.

Archecismi. Aptizandos.

m Non liceat. duas. tm̄. qz añ duas ⁊ añ tres tē. cū alias duo ꝛ tñ in tribus. ff. ō ar. diez. ſ. si plures.

n Baptizādi nomē suū dēt inscript. hoc die nō tenet h et qō dicit abstinētia ꝛ silium est ⁊ ita nō est ꝛ. ſ. eo. sine pnīa.

o Et diu. ſ. xx. dies. ſ. e. añ.

p Examinatione. qz infidel non recipiet si/ne examiatione. ſ. e. iudeiz. c. ne qō ablit.

q Ostq̄ abrenūciati/onē. ſ. di. j. eccle siasticarum.

r Se aliena/uerit. i. alienari inceperit. vt. ſ. e. siue paruuli.

s Sicut nostis sq̄. decepit ⁊ ideo fuit restitutus. Nā decep⁹ tē. ff. ad vel/le. l. j.

t Creatura. nec diabolus in q̄tum est creatura. sed in q̄tum est vicios⁹. xxiij. di. qui episcopus eni ordinandus est.

u Ostea. sig̃/tur. id est. post exufflatiō/nū interemptionis.

a ¶ Inkemptionis sue. i. signaculū sancte crucis q̄ qō est interempt⁹ vt dixit diabol⁹ ꝺ ꝺdā iudeo qui supza se fecerat signū crucis inueni vas vacuum sed signatuz

b ¶ Alienuz. i. alienādū. sed ꝺ dicit alienū. qz i ꝓmo ꝛc. xxiij. q. j. paratus.

c ¶ Rhinc typicum. i. figuratum.

d ¶ Careat. id est. q̄ p salem significat.

e ¶ Al celestis. offerre mystice. cessat enim vetus obseruatō legalis naturalit. ex ꝺpsti. trālato. b.

f ¶ Ehic. me/diana hebdomada tribus diebus fiunt exorcismi. secunda iterū tribꝰ. vt ita nō refert in vigilia pasche. nisi sola imersio. fm ꝺ exorcismi variāt

g ¶ Arte. i. dolo. sic exponitur. xxij. q. v. q̄cūq;.

h ¶ Acerdotes

i ¶ Ostea. typicā. i. figurariuam sapie dei. p digitū dei itellige bona spiritussci. Est caro nr̄a lutū. ꝓis sapia sputū. Credit hūanū genꝰ ꝺ medicamie sanum.

k ¶ Ropē gloriā. i. glorioſus munꝰ eucharistie z gl̄iosum opꝰ ꝑdicatiōis.

l ¶ Pronaq; cuz specerēt aialia cetera terram. Oportet sublime dedit. celūq; videre. Iussit z erectos ad sidera tollere vultꝰ. Et frōte: vt ab eo tpe apostata diabolus in vaso suo ꝓfecto no sue inkemptiōis cognōscēs: signaculū iam sibi deinceps illic sciat se esse alienū. Idē in libro eodē. Quare sup eū

c ¶ Xhic oſones dicant. iam dictū sup euz oro, vt fiat cathecuminꝰ: tūc dat baptizādo sal bñdictū in os vt p sal typicū sapie sale ꝺditus fetoze careat iniq̄tat̄: ne a vermibꝰ pctōz vltra putre fiat: sz magt̄ illesus seruetur ad maiozē gr̄am pcipiendaz Itē beda sup libz regum.

Quare sale initiant cathecumini.

d ¶ Al celestis sapientie q̄ initiantur cathecumini: in cūctis operuz nr̄oz sacrificijs iubemur offerre. Itē rabanꝰ de institutione clericoz. Quare iterū

e ¶ Ehinc ite exorcizenꝰ. rū exorcizat: vt diabolus suā neq̄tiā cognoscēs iustū sup se dei iudiciū timens recedat ab hoīe. nec iam cōtendat eum arte sua subūtere: ne baptismuz ꝓsequat: sz magis bonozez deo creatozi suo exhibēs reddat opꝰ deo factozi suo. Itē gre. in omelia. xxiij. Sacerdotes exorcizando demonia depellunt

f ¶ Acerdotes cū p exorcismi gr̄am manū credētibus ꝛponūt: z habitare malignos spiritꝰ in eoz mentes ꝺdicūt: q̄d aliud faciūt: nisi q̄ demonia eijciūt? Itez rabanꝰ de institutiōe clericoz

Quare de saliua nares z aures tangunt.

g ¶ Ostea tā gunt ei nares z aures de saliua: z dicitur ei verbū euangelicuz q̄ iesus dixit: quando surduz z mutum sanauit tangens cuz sputo linguam eius z mittens digitos in auriculam eius dixit: effeta: q̄ est aperire. hoc enim sacramentū hic agitur: vt p saliuam typicam z sacerdotz tactum sapientia z virtus divina salutem eiusdem cathecumini operetur: vt aperiāt ei nares ad accipiendū odorem noticie dei: vt aperiant ei aures ad audiendū māda ta dei: vt aperiant ei sensus in intimo cozde ad respondēdum. Item amb. de sacrām tis. Quare nares nō ora baptizandoz episcopus tangit

h ¶ Ropter gloziam muneris z operis nō os tangit epūs sed nares: vt bonuz odozem accipiat pietatis ex ne. Itē rabanꝰ de institutione clericoz. Quare a sacerdote inungūt

i ¶ Einde a sacerdote inungitur vt sacrum baptisma cum fide accepta custodiat. vngit tūc illius pectus oleo scifica to cū inuocatiōe sancte trinitatis: vt nulle reliquie latent̄ inimici in eo resideant: sed ī fide sancte trinitatis mens eis ꝺfortetur. vngitur z int scapulas de eodem oleo: vt vndiq; muniat: z ad bona opera facienda per dei gratiam roboꝛetur. Idem. Consecratur fons vt ad ipsuz baptisma cathecuminꝰ accedat Item ambro. in li. de sacramentis. Quō fontem baptismi trinitatis presentia consecret

k ¶ Enit sacerdos ad fontez: dicit precē: inuocat nomen pa. et fi. z spiri. vtitur verbis celestibus: celestia sunt verba que christi sunt. presentia trinitatis adest. operatur ſmo eternꝰ

l vbi descēdit spiritus scſtūs: primo quasi columba descendit: vt increduli vocarentur ad fidem. in ꝓncipio signum debuit esse in posteriozib⁹ ꝓfectio: apostolis enī spūscūs datus est in igneis linguis ꝓpter incredulos. nobis aūt iam in plenitudie ecclesie nō

m per signa sed per fidem veritatis cōlligēda. Item augu. de vnico baptismo lib. vj. Verba erroꝛis p imperitiā plata nil turpitudis ꝺz infligi facici. C. ō penis siquis in metallū. ar. ꝺ. ex ō fal. ad audiēdam gl̄iosus q̄ppe et excellētissimū i humano cozpe hois os deprehdit. p qō deꝰ gl̄ificat z bñdicit z ꝑdicat. In signū ḡ tāti mūeris et opis dignitate ſ tāgit os cuz saliua.

n ¶ Mūer. i. cozpis dñi z sanguis qō ē munꝰ excellētissimū.

o ¶ Et opis. i. ꝑdicatiōis. Añ q̄ enī q̄s baptizet nec ad cozpꝰ dñi sumēdū nec ad ꝑdicatiōis officiū gerēdū est idoneus. vñ nec ꝺz q̄s añ baptismū cozpꝰ xpi sumere nec ꝑdicatiōis officiū gerere. nec ꝺz ei credi ſ vel illud. vñ i euāg. iob. iesus nō credebat se illis. s. infidelib⁹.

p ¶ Nō tangit os. ad oñdēdum q̄ ſ ꝓ credēdū est homi q̄ odor fame sue ꝓcesserit. ō cā vnctiōis habet ex de sa. vnc. cū venisset. iohan.

Einde. i. pꝰ q̄ ē baptizat. vñ finis c. debuit esse ꝑncipium. io.

Enit ꝓmo. i. olim ī baptismo christi.

q ¶ Descendit. in specie columbe.

r ¶ Sed per fidem. vt legitur. de pe. di. ij. querendum penna ta animalia iob.

a SJ nō scificaꝝ pone casum ꝙ illa. c. ꝯ. e. di. retulerūt s. xxxviij. sedulo.

b ¶ Cōtra fidē. i. ꝺ rectā verboꝝ formā i ecclesia catholica ꝓstitutā. vel cum dicit baptizo te in nōe trinitatis ⁊ diaboli. c ¶ Affectꝰ. i. bōitas hoīs suggerviciū locutiois. q. d. nō sed potius verbum chr̄isti.

d ¶ Naz vticꝫ ꝓbat q viciū ꝑcum ꝓpē affectū bonū nō emēdatur in baptismo sed verbū chr̄isti opaꝝ virtutem. nā hereticus bonū affectū nō hz et cuius vicium ꝓcū afferaꝫ. nūtū min⁹ baptis/mus suū effectuz habebit. q⁹ rātū valent illa certa verba euangelū. vt cētūcū ꝑtes alie vitiose sint. formā tamē a chr̄isto institutam nō pñt euacuare. imo porꝰ cētuz spectat ad baptismū omēs euacuanē ab illis euangelicis verbis. ⁊ hoc est nā vticꝫ.

e ¶ Si afferat. si. i. cuius.

f ¶ Cypr̄ianus. cypr̄iano eniz et lxxx. epīs visum est baptismū xpi nō posse esse apō hereticos vel scismaticos. q etiam baptisma hereticoꝝ lauacrū diaboli appellabāt ꝺ. di. c. quō. ⁊ di. xxxij. ꝟ. verum.

g ¶ Regulam. non enī deberēt verba celestꝭ dei restringi sub regulis donati. xxxviij. di. indignuz palea est. q. d. si virtus verboruz excludit demoniū. ita ⁊ ꝑcū vicū. h ¶ Multi. parentesis ē. i. interpositio vsqꝫ nec tamē. i ¶ Euacuaꝭ. ar. q vtilia non viciant ꝑ inutilia. ꝺ. dis. xxxvij. turbat. ꝺ. xxiij. q. iij. q. dā ꝟ. C. de do. sancim⁹. ꝺ. j. q. j. ñ sodomite. ⁊ c. dñs decla. ꝺ. di. xxxvij. si q⁹ veri. ff. de aū q. ⁊ esti. l. j. ꝟ. itē querit. ꝺ. di. xxxiij. ꝟ rūdā. ꝺ. dist. ix. si ad sacras. ꝺ. iij. q. ix. pura. i ¶ Euacuaꝭ. ex ꝟ. c. colligit q nō viciaꝭ forma baptismi siq̄d in ea apponaꝭ supfluū. q⁹ admittūt q̄daz vt si dicaꝭ baptizote ī noīe pa. et fi. et spi. ſ. et diaboli. vel arma virūqꝫ cano. vel q̄cq̄d seq̄ baptizaꝰ ē. ar. ff. de. ꝟ. ob. q extrinsecus. idē ē si q̄d ꝓmittaꝭ añ formā. vt si dicaꝭ. arma virunqꝫ cano. Ego baptizo te ī no. pa. et fi. et spi. ſ. Si ꝙ aliq̄d interponaꝭ. vt si dicaꝭ baptizo te. ⁊ deꝰ ē in no. p. et fi. et. ſ. ſ. tē. nō est baptizatus. ar. ff. ꝺ te ista. heredes palā. ꝟ. vl. vbi distiguiꝭ an interponaꝭ actꝰ exneus et circa ꝟ ē omē verbū exneum a forma qꝺ nō ꝑcedo. q eni dicit baptizo te ī no. pa. et fi. et spi. ſ. ⁊ oīum scoꝝ nō dicit baptizo te ī no. pa. et fi. et spi. ſ. q⁹ ꝼm ꝟ duo dicere. qꝺ ē impossibile. ⁊ eadē rōne deberes dicere. cū ꝺ: nō ego baptizo te ī no. pa. et fi. et spi. ſ. q⁹ esset baptizaꝰ. q⁹ ꝙba baptizandi ꝓtulit. qꝺ patet falsum ē. Sed pōe q mutet ordinē baptizandi an baptizabit. vt si dicat baptizo te ī no. pa. ſ. ſ. et fi. vꝛ q⁹ sic. ex ꝺ rescp. cām. ar. C. ꝺ te. ꝓpostes nec enī scripture obseruāꝺ ē ordo. ff. ꝺ solu. nec enī ꝓiū tñ ꝺ. argu. C. ꝺ senten. ⁊ interlo. l. platā. dico enī ordines ꝙbor⁹ esse de forma. si aūt mora inēpōaꝭ naturaꝭ et ꝑcēdiosa. vt ꝺ respirando vel tussiēdo vl exercendo nō obest. alias ꝟ. C. ꝺ resc. cū antiqꝛas. ⁊ ꝺ tpe ꝟ ꝺ actuq interponiē. dist. xcludit ꝙnciū. ita ⁊ ꝑcū vicū. h ¶ Multi. parentesis ē. i. interpositio vsqꝫ nec tamē. i ¶ Euacuaꝭ. ar. q vtilia non viciant ꝑ inutilia. ꝺ. dis. xxxvij. turbat. ꝺ. xxiij. q. iij. q. dā ꝟ. C. de do. sancim⁹. ꝺ. j. q. j. ñ sodomite. ⁊ c. dñs decla. ꝺ. di. xxxvij. si q⁹ veri. ff. de aū q. ⁊ esti. l. j. ꝟ. itē querit. ꝺ. di. xxxiij. ꝟ rūdā. ꝺ. dist. ix. si ad sacras. ꝺ. iij. q. ix. pura. i ¶ Euacuaꝭ. ex ꝟ. c. colligit q nō viciaꝭ forma baptismi siq̄d in ea apponaꝭ supfluū. q⁹ admittūt q̄daz vt si dicaꝭ baptizote ī noīe pa. et fi. et spi. ſ. et diaboli. vel arma virūqꝫ cano. vel q̄cq̄d seq̄ baptizaꝰ ē. ar. ff. de. ꝟ. ob. q extrinsecus. idē ē si q̄d ꝓmittaꝭ añ formā. vt si dicaꝭ. arma virunqꝫ cano. Ego baptizo te ī no. pa. et fi. et spi. ſ. Si ꝙ aliq̄d interponaꝭ. vt si dicaꝭ baptizo te. ⁊ deꝰ ē in no. p. et fi. et. ſ. ſ. tē. nō est baptizatus. ar. ff. ꝺ te ista. heredes palā. ꝟ. vl. vbi distiguiꝭ an interponaꝭ actꝰ exneus et circa ꝟ ē omē verbū exneum a forma qꝺ nō ꝑcedo. q eni dicit baptizo te ī no. pa. et fi. et spi. ſ. ⁊ oīum scoꝝ nō dicit baptizo te ī no. pa. et fi. et spi. ſ. q⁹ ꝼm ꝟ duo dicere. qꝺ ē impossibile. ⁊ eadē rōne deberes dicere. cū ꝺ: nō ego baptizo te ī no. pa. et fi. et spi. ſ. q⁹ esset baptizaꝰ. q⁹ ꝙba baptizandi ꝓtulit. qꝺ patet falsum ē. Sed pōe q mutet ordinē baptizandi an baptizabit. vt si dicat baptizo te ī no. pa. ſ. ſ. et fi. vꝛ q⁹ sic. ex ꝺ rescp. cām. ar. C. ꝺ te. ꝓpostes nec enī scripture obseruāꝺ ē ordo. ff. ꝺ solu. nec enī ꝓiū tñ ꝺ. argu. C. ꝺ senten. ⁊ interlo. l. platā. dico enī ordines ꝙbor⁹ esse de forma. si aūt mora inēpōaꝭ naturaꝭ et ꝑcēdiosa. vt ꝺ respirando vel tussiēdo vl exercendo nō obest. alias ꝟ. C. ꝺ resc. cū antiqꝛas. ⁊ ꝺ tpe ꝟ ꝺ actuq interponiē. dist. xcludit demoniū. ita ⁊ ꝑcū vicū. h ¶ Multi. parentesis ē. i. interpositio vsqꝫ nec tamē. i ¶ Euacuaꝭ. ar. q vtilia non viciant ꝑ inutilia. ꝺ. dis. xxxvij. turbat. ꝺ. xxiij. q. iij. q. dā ꝟ. C. de do. sancim⁹. ꝺ. j. q. j. ñ sodomite. ⁊ c. dñs decla. ꝺ. di. xxxvij. si q⁹ veri. ff. de aū q. ⁊ esti. l. j. ꝟ. itē querit. ꝺ. di. xxxiij. ꝟ rūdā. ꝺ. dist. ix. si ad sacras. ꝺ. iij. q. ix. pura. i ¶ Euacuaꝭ. ex ꝟ. c. colligit q nō viciaꝭ forma baptismi siq̄d in ea apponaꝭ supfluū. q⁹ admittūt q̄daz vt si dicaꝭ baptizo

nō impediūt aq̄ scificatiōem

S Jnō scificaꝭ aq̄. cū aliq̄ errozis verba ꝙ impitiā ꝓcatoz effūdit: multi nō solū mali sz boni etiā frēs ī ipsa eccl̄ia nō scificāt aquā. ml̄toz enī ꝓces emendanē q̄tidie: si doctioz⁹ fuerint recitate: ⁊ multa ī eis repiūt cōtra catholicā fidē. nunq̄d si mānifestē aliās baptizatos cū ille ꝓces dicte fuissent super aquā: iubent denuo baptizari: q̄d ita: q⁹ plerūqꝫ ꝑcis viciū supat ꝓcant⁹ affectus: q⁹ illa cetera verba euāgelica sine q̄b⁹ nō pōt baptismus ꝓsecrari tñ valēt: vt ꝙ illa sic euacuēē: quecūqꝫ in ꝑcevicioſa: ꝺ regulā fidei dicunt: quēadmodū ꝺmoniū: chr̄isti nōe excludit. Nam vticꝫ heretic⁹ si afferat ꝑcem vicioſaz: nec bonum habeat charitatē affectū q̄ possit illa supari impitia: ⁊ iō silis ē ei: q̄cūqꝫ ī ipa catholica ecclesia inuid⁹ īmūd⁹ vel malus uolus ē: ꝗles arguit ꝟ cypr̄anus. afferat etiā vt fieri solet aliquā ꝑcē: in q̄ loq̄t ꝺ regulam fidei (multi q̄ppe irruūt in ꝑces: nō solū ab impitē locib⁹ sz etiā ab hereticē compositas: ⁊ ꝙ ignozātie simplicitatē nō ea valētes discernere: vtunt eis: arbitrantes q bone sūt) nec tñ in eis qꝺ p/uersum est euacuat illa q recta ibi sunt: sz ab eis potius euacuaꝭ. I tē aug⁹. ad neophitos. Quid significēt mysteria: q⁹ in fonte baptismaꝭ

P Rima igit celebrandē secūda ꝓdicatiōe ꝺ bis tm̄ locuti sum⁹: q⁹ vobis prius q̄ ad fontē sctm̄ veniretis iuxta catholice ecclesie instituta tradim⁹. ⁊ q̄d significaret vnctio q̄ diuersis corpis nr̄i adhibita partib⁹ diuersū intellectū designat: put ꝺñs donare dignat⁹ ē: interp̄tati sum⁹: cū oñderem⁹ vos per oleū scificatiōis ad auditus plene fidei ꝑparatos ⁊ ad bonū xpi odozem vocatos ⁊ ex toto corde ad abrenūciādus diabolo eē cōmonitos. Nūc xo de interioꝛib⁹ iam mysterijs locuturi sumus: que in ipso fonte celebrata sūt: emissa enim certissima cautione: q⁹ vos abrenūciare omnib⁹ pompis diaboli omnib⁹ operibus eius: ⁊ omni fornicationi diabolice spopōdistꝭ. descendistis in fontem sacruz: fontē redēptiōis fontē scificatū virtute dei celesti. Jtez Jn ꝟ ergo fonte anteq̄ vos toto corpe tingerem⁹: interrogauim⁹: credis in deū patrē oīpotētē? rñdistꝭ credo. rursus interrogauim⁹ credis et in iesum xp̄m filiū eius: q̄ natus est de spū scō ex maria virgine? rñdistꝭ singuli: credo. Jtē interrogauim⁹? credis ⁊ in spiritū scm̄: respondistis similiē credo. Hoc aūt facim⁹ iuxta dñi nr̄i iesu xpi

intelligãt. qõ spãle ẽ in baptismo. illud aũt ẽ loco sti/pulatiõis. credis ī deũ renek ꝙ obſuare fidẽ puer facꝰ adultꝰ. xlv. di. ō iudeis. ⁊ obligank. licet nil intelligãt C. ō fal. mo. l. j. imo. ſi bñ inſpexerimꝰ potius liberak a diabolo ꝙ obligek. Nã ignozãs ꝙ aliꝰ bñ liberak. Jtẽ ex eo ꝙ dicit certiſſima. ẽ arg. ꝙ ſimplex caurio idonea caurio ōz rñ lex dicit. ꝙ cũ ōz idonea caurõ Matth.28 intelligẽdũ ẽ pinnus vel fideiuſſor. vt. ff. ō fideicom. lib. l. iiij. §. adijci.

a ¶Ergo. vocabulũ ſemel poſitũ ſit accipi ꝓ prie ⁊ impꝛopꝛie ar. di. xxviij. ꝓcſſ bꝛterum.

b ¶Quaſi ī deum. Crede deo credaſꝙ deum. plus credo valere. Si credas in eum. qꝙ vlꝛei vel eum.

c PAruuli. loqui. aliẽ ſi pñt loq. vñ aug. ī epla ad renatũ eꝑz. ſeptẽnij eratis pueri vel mẽtiri ⁊ verũ dicere ꝓfiteri ⁊ negare iã pñt. Et ſo cũ baptizãk iam ſymbolũ reddãt et ipſi ꝓ ſe ad interrogationẽ reſpondeant.

d ¶Vel crede/re. ar. ꝙ hz puer fidẽ. hz neſcit ea vti. exẽ. e. maiorcſ k. a pleriſqꝫ.

e ¶Muti vel etiã furioſi. pupilꝰ enī infans vel ĩfantie pꝛimus ñ multuz a furioſo diſtat. inſti. ō inuti. ſti. §. pupilꝰ. ꝺziaz cñ dixi inſ infantez et furioſum. ſ. e. quomodo.

f ¶Vice. nã ſatꝭ ꝓuĩcis ẽ. vt ꝙ p aliũ obligak ẽt libere ꝓ aliũ. ſ. e. qꝛſ Jtẽ dicit. ꝙ ꝓ ĩgrãte fideiubere poſſum. ff. ō fideiuſ. fideiubere. ⁊ ĩgrãti etiã actio accꝛik.

g ¶Hozotãres ſui. ſ. amici. (ff. ſi cer. pe. ſi a furioſo.

h ¶Dixerit. vel dici fecerit vel ꝙ ſigñ. vel dic ſui

i JHil ẽ. qꝫ fidẽ. j. ſacrm fidei ꝓfeſ/ſionẽ ſz ñ vtutẽ. ſz ſi nõ hũt charitatẽ quõ ꝙ ibũt ſaluatoꝛ ĩperiũ: ꝙ cũ ad patrẽ ī celũ aſcẽderet diſcipl'ſuis. i. apl'is mãdauit dicẽs. Eũtes do. om. gẽ. bap. eos ī nopa. et fi. et ſpi. ſ. Jtẽ. ¶Ō aũt interrgauimꝰ credis ī ſcãm eccl'iã: remiſſionẽ pctoꝝ: carnis reſurrectionẽ: nõ eo mõ inꝛogauimꝰ: vt quõ in deũ credik: ſic in eccl'iaz ſcãm catholicam. ꝓterea ſctã ⁊ catholica ẽ: qꝛ recte credit ī deum. nõ ꝙ diximꝰ: vt ī eccl'iaz ꝙſi ī deũ crederit: ſz ĩtelligenos dicere ⁊ dixiſſe: vt ī eccleſia ſcã catholica ꝓſanteſ ī deũ crederet: crederet eti am reſurrectõnẽ carnis: ꝙ futura ẽ. Jtẽ iſidoꝛ ō officijs li. ij. ¶Alioꝛ fide ⁊ ꝓfeſſione

c PAr/uuli baptizenk. Puuli alio ꝓfitẽte baptizank: qꝛ adhuc loq vel crede re neſciũt: ſic etiã egri muti et ſurdi ꝙrũ vice aliꝰ ꝓfitet: vt ꝓ eis rñdeãt dũ baptizãk

Jtẽ ex ꝓcil. carthagl. iiij. ¶Alioꝛ teſtionio egrotantes

g ¶Hzotã/ſũt baptizãdi tel ſi. p ſe rñdere ñ pñt: cũ volũtas eoꝝ teſtioniũ ſui

h dixerit: baptizẽt: ſilr ⁊ ō penitẽtibꝰ agẽdũ ẽ. Jtẽ augꝰ. ¶Sacrm fidei ñ tpa ſed fides

i PJhil puuluꝫ fac fidelẽ. ẽ aliud credere: qꝫ fidẽ hre: ⁊ ꝓ hꝫ cuz rñdeк credere puulꝰ ꝙ fidei nõdũ hz effectũ: rñdeк hze fidẽ ꝓter fidei ſacrm ⁊ ꝙuterese ad dñz ꝓk ꝙſiõis ſacrm: qꝛ ⁊ ipa rñſio ad celebꝛitatem ſacri ptinet.

k ¶Habere. ī. di. e. queris. §. xv. q. j. §. vt ita qꝫ. §. di. ij. hoc ē qõ dicimus. l ¶Jtem. etſi nõdum. i. cꝛuis. in patriã poſt mortẽ: hꝫ eis datur a deo. Aliꝫ dicunt. ꝙ habent eam in habitu. exẽ de bap. ⁊ eius effec. c. j. ſed ⁊ per alios dicunt credere. ī. e. in eccleſia.

l Jtẽ. ¶Paruulũ ⁊ ſi nondũ fides illa ꝙ in credẽtiũ volũta

m te ꝓſiſtit: iã tñ ipſi fidei ſacꝛmentũ fidelẽ facit: ſic crede/

n re rñdeк. ita etenī fideles vo

o cank: nõ rẽ ipſam mẽte ãnuẽdo: ſz ipſi rei ſacrm ꝓcipiẽdo Idẽ in li. ō baptiſmo. ¶Alteꝛius ꝓfeſſio ñ valet ei: ꝙ p ſe

p QAm pro rñdere poteſt puulis aliꝫ rñdẽt. vt impleat erga eos celebꝛatio ſacramẽti: valet vtiqꝫ ad eoꝝ ꝓſecrationẽ: qꝛ ipſi p ſe rñdere nõ pñt. at ſi ꝓ eo ꝙ rñdere

q põt: aliꝰ rñdeat: nõ itidẽ valet. Ex ꝙ regla illud euãgelij dictũ ẽ: qõ oẽs cũ legit naturaliк monet: etatez hz ipe ꝓ ſe loquaſ. Jtẽ augꝰ. in omelia. iij. ¶Quare trina merſio ī

r PBaptiſmate celebꝛek Oſtq̃ vos credere pro miſiſtis tertio capita vña in ſacro fonte dimerſimꝰ: ꝙ oꝛ

s do baptiſmatꝭ duplici myſterij ſignificatiõe celebꝛak. recte enī tertio merſi eſtꝭ ꝙ accepiſtꝭ baptiſmũ ī noie ſcẽ trinitatꝭ. recte tertio ĩmer

a Sꝯ ꝑsbyt. trina mersiõe ſ. e. c. pxi. ꝫ. ſz aliud eſt ſel semel imergi sub illa ꝓbor forma. baptizo te in nomꝫ te dñi. qõ b inꝺicit. aliud i noie trinitatꝭ vnica mersione qõ ibi in ecclesia ꝙbusdã ꝓmittit. b Jn nomꝫ. i. ad invocationẽ mortis eius.

c Oꝫ trina. ꝙsuetudo. ſ. di. xij. scit scrã bzo. li. viij. ꝺ forma. ſ. di. lxxvj. ſ. ylri.

d Jn trino vꝫ ꝫ̃ius huic. c. qõ amb. dicit ꝺ cyp ano in suo sensu abũdat cyꝑanus cũ semel immergat pueros q̃ qõ intelligebat studiose implebat bonis opibꝫ abũdando. licet in ħ nesciꝰ delinqret sed post correctꝰ a dño abũdauit altiori sensu ter illos imergẽdo. So. forte ille tm̃ semel debere imergere dogmatizabat vel ibi erat ꝙsuetudo semel imergere. io.

e Odem modo. i. i noie pa. et fi. et spi. ſ.

f Et ter. i. ter imergit i baptismo. ꝫ ita tres mersiões ſt vnũ sacr̃m sicut plures voces ſ vnũ nomen ar. ex de re. iur. omnis.

g Vlti ſt q. nõ ꝓhibet baptizari i noie xpi. ſz reꝓhendit illos q̃ dicebant q̃ debent bapti. zari tm̃ vna immersiõe ꝫ tantũ sub vna forma verboꝝ in noie xpi.

h Trinitatis explicare nunqd et greci hñt eandẽ formaz. sic q̃ idẽ est effectꝰ. voces aũt nõ eedez vt dicit aristoꝯ. vñ grecꝰ huc veniẽs baptizaret in lingua sua et latinꝰ in grecia in sua. q̃ apli vo

a Jĥs ꝑsbr aut eꝑs nõ trinã mersionẽ vnꝰ mysterij celebret: ſz semel mergat i baptismate q̃ vari a ꝙbusdã iubeꝫ: in morte dñi deponar. Mõ enĩ dixit dñs nobis

b in morte mea baptizate: sed eũtes docete oẽs gẽtes baptizãtes in nomꝫ ꝑs ꝫ filij et spũscĩ. Jtez grego. leandro

c Oꝫ trina. De eodẽ. epo. mersiõe baptismatꝭ nil rñderi verius põt: q̃z q̃ ipsi sensistis: q̃ i vna fide nil officit sancte ecclesie cõsuetudo diuersa. nos autem q̃ tertio mergimꝰ: triduane sepulture sacra significam⁹: ꝫ duz tertio ifans ab aq̃s educit: resurrectio triduani temporis exꝑmit. q̃ fiq̃s forte etiam ꝓ sũme trinitatꝭ veneratione estimet fieri: neq̃z hoc aliquid obsistit baptizando semel in aq̃s mergere: q̃ dũ

d tribꝰ subsistẽtijs vna suba ẽ reꝑhensibile esse nullatenꝰ põt infantẽ i baptismate vel ter vel semel imergere: q̃m etiã in tribꝰ mersiõibꝰ ꝑsona rũ trinitas ꝫ i vna põt ꝺinitatis singlaritas õsignari. Jtẽ biero. sup epłaz ad pbit. li. ij

e Odem mõ De eodem. in pñe ꝫ fi. et spi. ſ. bap

f tizamur ꝫ ter mergimur: vt trinitatꝭ vnũ appareat sacr̃z Jtẽ. Licet ter baptizef ꝓpt mysteriũ trinitatꝭ: tñ vnum baptisma reputaf. Jtẽ pelagiꝰ papa gaudẽtio epo. De bis q̃ in noie xpi semel tãtũ

g Multi sũt q̃ in mergũt. noie solũmõ xpi vna etiã mersione se asserũt baptizari. euãgelicũ ꝛo ꝓceptũ ipo deo ꝫ domino saluatore nr̃o iesu christo dicẽte vltra dente nos admonet i nomie

ꝓ trinitatꝭ: trina etiã mersiõe rũs linguis loqbanf ꝫ iuxta illud. q̃ ꝓbant ꝫ seqbãf clamabãt osanna. ꝫ tm̃ forma realis est attẽdẽda ꝫ ũ vocalis ſ. e. retulerũt. Jtẽ pone. q̃ aliq̃s dicit baptizo te in noie genitoris ꝫ nati ꝫ sci flamis. an baptizetur vꝫ q̃ sic. q̃ nõ refert vtrũ ex ecpollentiꝫ ꝺs dixerit. ar. ff. de. ꝓ. obligque extrinsecus et. l. si sub vna. ꝫ ff. si cer. pe. l. certũ. qõ ꝓcedo. et sub noiꝫ synonimis bene põt fieri baptimꝰ. Sz sic nõ baptizaf in noie ꝑnr̃i ꝫ filiationis ꝛc. Jtẽ si omittit ħ ꝓnomẽ ego. ꝫ dicit baptizo te ꝛtẽ bene baptizat. quia sub intelligitur ꝓnomẽ. arg. C. õ fideicõ. ver/bum volo. maxie quoniã nec christus apposuit ꝓnomẽ cum dixit ite baptizate ꝛtẽ non est ꝓra ex de bap. c. j. quia ibi etiam verbũ omisit. sic autem ante non baptizatur. mergo te i noie pa. ꝛc. q̃ ñ est synonomũ cũ illo verbo baptizo. nec per hanc vocem baptizo te in noie triũ ꝙ sonarũ. Wat. 28

i Jn synodo. i scilicet.

k Jꝺo bono siani. ſ. xxiij. q. iij. quidã ꝓ. bonosiani. hi dicebant christũ adoptiuũ filium dei non ꝓpium l Et isti. alias tamen expz/mitur eorum error. xxiij. q. iij. q̃ dam. ꝓ. cathaphrygis. quia au crores eorum dixerunt spm̃scm̃ in se descendisse non i apostolos.

l Jꝺo heretici q̃ i trinitatis noie ñ baptizanf: sicut sũt bonosiani ꝫ cathaphrygę: q̃ ꝫ illi xpm̃ dñm nõ credũt: ꝫ isti spm̃scm̃ ꝙ̃so sensu eẽ quẽdã puũ hoiez mõtanũ credũt: q̃z si les multi sũt alij Tales cũ ad scãz eccl'iã veniunt baptizanf: q̃ baptisma ñ fuit: q̃ in errore positi sctẽ trinitatꝭ noie mime ꝓcepert Jtẽ ex ꝓcil. tol. iij. Semel i baptismate mergere licet.

a Propter. simplā alludit ꝓsuetudini loci. i. vniuoꝛ mem. ⁊ ita est ar. q̄ oēs debem⁹ baptizari in no.
b Ecclesiā. introducens. (p. ⁊. f. ⁊. s. s. ē. ꝓprie. nā vnⁱ⁹ syllabe erroꝛ nō nocet. ff. de manu. te. qui habebat.
c Aut heresim. maxie. q̄ ⁊ si erroꝛē induceret. dummō in forma ecclie baptizaret teneret baptism⁹. vt. s. e. satis.

d Enisti. de his q̄ in baptismi celebꝛati/one fiūt dictū ē. nūc ꝓncipaliꝛ sec̄/tur ō his q̄ ꝓ⁹ la/uacꝝ sequit. s. p⁹ baptismū baptizato fieri debeāt ⁊. vj. c. adnectit. in postremo ta/men habet q̄ circa ipm facta sūt prius.
e Quid videris. i. q̄ audieꝛ/naz sub visu oꝛ/sensus ꝓtinetur.
f Repēte. oñdit q̄ circa ipsuz ꝓprie acta sūt vsq; ad. c. iudei.
g Vncⁱ⁹. sputo nō oleo. s. i. cathecismo.

h Ostē. j. e. di. v. nouissime. j. e. pf̄ bꝛte/ri nullus ministrorum.
i Christian⁹. s. viij. q. j. olim.
k Mersisti. id est mersus fuisti.
l Vbi inuocus. i. a q̄ quid.
m Accepisti. in capite. id ē alia. s. de pe. dist. iij. ille rex. et ita alia hz sedē in capite. als nō bene ꝓcꝛdaret lra.
n Modie. s. i die pēthecostes. q̄ lecta fuerat e/pistola de aduētu spūssancti in apostolos.
o Sacerdotē. i. epi. solus epūs facit hāc invocationē. j. di. v. manus.

p Post baptismū. Calus dicit cuiusmodi vestē tradit. quia alba. et quare.
q Innocētiā. cādoꝛ. n. mūdiciā designat. xxx. q. vi. femine.
r Ad ministeriū. designādū. ꝓ hoc enī designat futura resurrectio coꝛpoꝛ gliosa ⁊ aiaz. vel etiaz nūc a peccatis.
s Vt intelligat. istud sacrm est regni ⁊ sacerdotij. q̄libet enī fidelis rex dz esse. et sacerdos. rex q̄ se ⁊ alios ✠ turbus regere dz. Sacerdos. q̄ cor cōtritū ⁊ humilia/tū. q̄ est ✠a oblatio. i. se debz offerre deo.
t Diademate s. xij. q. j. duo sē.

u Propter vitādū scisma/tis scādalū: vl̄ heretici dogmatē vsum: simplā tene/mus baptismatē mersionem. Vnde zacharias papa bonifacio epō. De sacerdote qui p ignorantiā lingue latine: nō inuocatiōe trinitatē deliāt

b Etulerūt nuncij tui: q̄ fuit in eadē ꝓuincia sacerdos: q̄ latinā linguā penitus ignorabat: ⁊ dū baptizaret nesciēs loq̄ latine: infringēs linguā. diceret: baptizo te in nole patria ⁊ filia ⁊ spiritua sctā. ⁊ ꝓ p̄ tua reuerenda sanctitas cōsiderauit eos rebaptizare. sz sctissime fraē: si ille q̄ baptizauit nō errozē introducēs aut heresim: sed ꝓ sola ignorātia romane locutiōis infringendo linguā: vt supza dixim⁹: ꝓ baptizās dixisset: nō possum⁹ cōsentire: vt denuo baptizenē. Vnde ambro. de sacrīs tractatu ꝓmo. Quare baptizati a sacerdo/te vnganē.

c Enisti ad fontē: ingressus es: cōsidera q̄d videꝛis: q̄d locutus sis diligenē: repēte occurrit tibi leuita: occurrit tibi ꝓsbyter: vncⁱ⁹ es q̄si athleta dei: vt ad baptismū cathecumin⁹ accedas. Vnde rabanⁿ in epla ad ephesios li. ij. Quare baptizat⁹ a ꝓsbꝛo vngaē in cere

d Ostq̄ ascendit bꝛo. baptizat⁹ de fonte: statim signat a ꝓsbꝛo i cerebꝛo cū sacro chrismate: seq̄nte similiter ore: vt christi regni particeps fiat: ⁊ a christo christian⁹ possit vocari. Vnde ambro. de sacrīs tractatu. ij. Quid sup baptizatum: a sacerdote dicaē

e Mersi/ Isti: vēisti ad sacerdotē: q̄d tibi dixit: de⁹ (inq̄t tibi) pr̄ oīpotēs: q̄ te regenerauit ex aq̄ ⁊ spūsctō: ꝓcessitq; peccatoꝛ tuoꝛ venia: ipe te iungat i vitā eēnā. vide vbi iunctus es: in vitā eēnā inquit. Vnde. Quare vnguētū sup caput baptizati ponaē.

f Ccepisti mysteriuz: ꝓ ē vnguentū sup caput: q̄re sup caput: qz sapienē sensus i capite eiⁿ. seq̄tur spūale signaculuz q̄ audisti. legi hodie: q̄ p⁹ fontes supest q̄ ꝓfectio fiat: q̄n ad inuocatiōem sacerdotē spūsctūs infundit. Vnde rabanⁿ de institutiōe clericorū. Quare candida vestis traditur christianis.

g Ost baptismuz tradit christianis vestē cādida: q̄ significat innocētiā ⁊ puritatē christianā: quā post ablatas veteres maculas: studio scē ꝓfessionis imaculatā fuare dz: ad repsentādā aī tribunal christi. cūcti xp̄o renati albis iduuntē vestib⁹: ad ministeriū resurgētē eccie. Item. Utūq̄ baptizati albꝰ vestib⁹: vt q̄rū ꝓme natiuitatē faciē: vetusti errorē pān⁹ fuscauerat: hīt⁹ scōe regenerationis gliē ꝓferat idumētū: tegitē eī p⁹ sacrā vnctionē caput eius mystico velamīe: vt itelligat se diademate regni ⁊ sacerdotali dignitate potiri. Vnde ambro. de mysteriys. De eodē.

h Ccepisti p⁹ baptismuz vestimēta candida: vt eēt indiciū: q̄ exueris voluptatē pctoꝝ: ⁊ induerisē innocētie casta velamīa. Vnde ex pcilio agathē. Quot mēsib⁹ iudei intē cathecumios hēanē

i Udei (q̄rū pfidia freḡnter ad vomituz redit) si ad leges catholicas redire voluerit: octo mēses intē cathecuminos eccīe limē itroeant: ⁊ si pura fide venire no

u Ccepisti. in dictū. ēlis vestis erit talia corda gerit. xlj. dist. ē. fi.
v Velamīa. forte de ē velamine dicit. xxiij q. j. q̄m vetus.

w Udei. ē baptizādi examinatiōe vel penitētia agit vsq; ad. c. nō plures.
x Octo mēses. ē. c. corrigit q̄ illud q̄ sequitur j. e. ne q̄ obsit.
y Cathecuminos. ꝓ hoc intelligunē oīa illa. c. que dicūt q̄ infideles pñt esse vsq; ad missam cathecuminoꝝ i ecclesia. nō cōtradicit. xxj. di. cleros. in fi. quia illud de infidelibꝰ q̄ parati sūt reꝓhendere. xliij. di. in mādatē. ⁊ ita nō dico ea abꝛogata. fm q̄ q̄dā dicūt. ⁊ est rō q̄re hoc fiat. vt audientes p̄dicationem in ecclesia facilius conꝛeantur/vel loquit de ꝓcisis.
z Etsi purauidet q̄ ꝓ vsurarius iude⁹ nō debeat baptizari. nisi vsuras restituat. ē. de pe. di. v. falsas.

a Pleriq; circūcisiones. circūcidendo aliquos.
b Consortio. ꝛ vir̄ religiosis alendi tradā/tur. vt. xxviij. q. j. iudeoꝝ. de paternis tū bonis alendi sunt. C. de al. liber. l. iij. c Separenť. ꝛ bonoꝝ p/scriptione ꝛ ppetuo exilio dānabunť. vt. C. de iudeis ꝛ ce. iudei. sed ℔ si sue secte sunt mancipia. alias enī capite puni/unť. C. ne man. christianū. l. vna C. de eunuch. l. j. d Tradanť. ℣. di. liij. c. nlla. ꝛ. c. fraternitatē sed ℣. ℣. xvij. q. vlti. iudas.
e Primum. apostolum ad ephesios scri/bentem.
f Corrūpitur vetus hō. de pe. di. j. tres sunt.
g Omnis. ℣. de pe. di. j. tres sunt.
h Arbiter. si est discretus. h.
i Veteris. q hoīez reddit ve/tustū. ꝛ idē iterī oz necessaria ē in adiuuorio exteriī oz nō exigit ℣. e. sine.
k Sunt peni/tentiā. i. penitudinē.
l De priori/nunciā ē p̄ceptio vel suasio ℴ hac pnīa agēda. sed cui ℔ p̄ciper. nū/qd gentili iube/re pōt. nō. ſz dū/taxat monere. xl vij. di. ℣. necesse.
m Neq; absit longa. vbi est lōga. ℣. dis. e. iudei.
Ephe. 4 Coloss. 3
n Aut die do/minica. nō obui/at. qō dictū ē. ℣. q tm̄ bis in an/no baptism̄ de/bet celebrari. Illud enī de solēni intelligit. i. q cō/secratur rāta so/lennitate. ℣. e. ve/nerabilis.
o Sine pnīa. i. sine satisfa/ctione exteriori ꝛ afflictione que solet exigi in penitentia. Nā sine interiori in adulē/ va/cuum est baptismi mysteriū. ꝛ ita nō ꝓtradicit. de pe. dis. j. tres. ℣. c. omīs qui. ℣. pri. c. ꝓtra. sed istud gene/raliter i alijs. illud specialiter fiebat quondā in iudeis non ppter satisfactionē pcti. sed ppē reuerētiā baptis/mi iudei p ope/rationē circūcisi/onis ꝛ aliorū le/galiū sacramēto/rū non a deo ap/preciabanť.
p Bēa. ℣. de pe. dist. vij. nullo expecter.
q In baptis/mate. hoc ipso di/cit. q in pnia et si dimittať pec/catū p contritio/nem. remanet tñ rēpozalis satisfa/ctio. i baptismo non. Nā tanta ē vis sacramēti. q nec etiā tempo/ralis satisfactio in baptismo re/manet ꝓ pecca/tis. ideo non est mirū. si infamia quelibet ibi di/mittatur. qō nō est in penitentia vt de pe. di. vlti. siquis. Act. 1. 13
r In catheciſ/mo. de ma/teria isto dixi. ℣. xxx. q. j. quenit.
s Patrinus. ba. dixit in his tñ contrahi pa/ternitatem. ſz. h. dicit in omnibus/ cam contrahi. q baptismum pre/cedunt. ſz tamen cōpaternitas in catheciſmo con/tracta nō est tan/ti momēti vt ma/trimoniū dissol/uat. cum vix etiā impediat. ℣. de cogna. spir. con/tracto. Roz. 11
t Suscipiāt. ꝛ ita lati⁹ se ex/tenderet chari/tas. xxxv. q. j. cū igitur.
u Non plures ℣. xxx. q. ij/ij. ℣ autem vsor ꝓtra. so. ibi. glo.

Scunturtunc demū baptismi grām mereanť. ℣ si cāu aliq; piculū infirmitať ītra p̄scri/ptū temp⁹ incurrerint: et de/sperati fuerīt baptizentur.

Itē ex ꝓci. tol'. v. De iudeis plerisq; frequnter ad iudaiſ/mum redeūtib⁹

a Pleriq; mū redeūtib⁹ ex iudeis q̄ dudumad christianā fidez ꝓmoti sunt: nūc blasphemātes christū ñ solū iudaicos rit⁹ ꝓpetrasse noscunť: ſz etiaz abominan/das circūcisiōes exercere: de q̄b⁹ ꝓsultu pijssimi ac religi/ossimi dñi nr̄i sisemādi regē hoc sctū decreuit cōciliū: vt huiuscemodi transgressores pontificali auctē cozrecti ad cultū christiane dignitať reuocenť: vt quos ꝓpria volū/tas nō emēdat: aiaduersio sa/cerdotal' coerceat. Eos autē q̄s circūcidunt: si filij eozum sint: a parētū ꝓsortio separē/tur. si fui: ꝓ iniuria cozporis sui libertati tradanť. Itē ra/ban⁹ de institutiōe clericoꝝ.

Ante baptismum diabolo ꝛ eius opib⁹ renūciare debem⁹.

e Primū interrogeť pa/ganus si abrenūciat diabolo ꝛ oībus dāpnosis eius opibus atq; fallacijs cūctis: vt respuat ꝑmū errorē: et sic appropinquet ad veritatem: possitq; iuxta aplm depone/re veterē hoīem ſm christinaz f quersatōnē: q̄ corrūpitur ſm desideria erroris abnegans impietatē ꝛ secularia deside/ria. Item aug⁹. de pnīa.

Non transit in nouā vitam: quē nō penitet veteris vite

g Omnis qui iam sue vo/luntatis arbiter cōsti/tutus est: cum accedit ad sa/cramentū fidelīū: nisi eū pe/niteat veteris vite: nouā nō potest inchoare. ab hac pnīa cū baptizanť soli parūlli im/munes sunt. nondū enim vti pūt libero arbitrio. Idē ad salectitanū.

Ante baptisma/pniam agere debemus

k Hunt hoīes añ baptis/ma penitētiā de priori/bus pctis: ita tū vt etiaz ba/ptizenť: sicut scriptū ē in acti/bus ap'oꝝ: loquēte petro ad iudeos ac dicente: agite pe/nitētiaz ꝛ baptizeť vnusq;q; vestrū in noīe dñi nostri iesu christi. Itē gre. faustino de/fensori.

Quadraginta dierū abstinentia iudeis baptizan/dis adiicit

l Eq̄b⁹ ab/sit longa dilatio ꝛ retro possit anīos indeoꝝ reuoca/re: cū fratre nr̄o epō loci illi⁹ loq̄re: vt pnīa ac abstinentia m xl. dierū in dicta: aut die dñi/ca: aut si celeberrima festiui/tas occurrerit: eos oīpoten/tis dei misc̈ia ꝓtegente ba/ptizes. Itē ambro. sup ep'az ad romanos.

Pnīa nō ē ne/cessaria baptizādis.

n Sine pnīa sūt dona ꝛ vo/catio dei: q: gr̄a dei ī baptiſ/mate non req̄rit gemitū: non req̄rit plāctuz vel op⁹ aliq̄d: ſz solā fidē ꝛ oīa gratiť cōdo/nat. Itē igin⁹ pa. Necessitate cogēte in catheciſmo ꝛ cō firmatiōe idez cōpater eē ꝛc.

o Im catheciſmo ꝛ i baptiſ/mo ꝛ in confirmatiōe vn⁹ p patrinus fieri pōt: si necēitas cogit: nō est tñ ꝓsuetudo ro/mana: sed ꝓ singulos singuli q suscipiant. Item ex decreto leonis pape. Nō plures sed vnus parūlū in baptiſmate

r Non plures ad suscipiendū de ba/ptiſmo infantem accedāt: q̄ vnus siue vir siue mr̄. in con firmatiōe quoq; idipm faci/at. Itē ex ꝓci. magocien.

a IN baptismate. suscipe. sed qd si suscipiat? dicūt q̄ nō ?trahit cōpaternitas. secus si baptizet.

b Baptizat? si aliter tñ fit cū baptizare possit non impedit baptism?. sed ħ iō instituit ū est. qz patrini debent instruere filios suos in symbolo. z i alijs i.e. vos ħ nō facere pñt. q̄ primo i eis instructi non fuer̄t. xlvij. dist. ⁊ necesse.

c ON licet. nec cōmatres. ē. xvj. q. j. placuit cōmuni.

d MOnachi. ē. xviij. q. ij. doctos. xxx. q. j. oēs. ē. Is baptizando pōt nō leuando.

e Nec oscu/lentur. forte tangit cōsuetudines alicui? loci. vbi cōpatres oscula bant cōmatres.

f VOs. fide/iussores et hec est cā quare instituit fuit q̄ in baptismo z in cathecismo z cō firmatiōe. q̄ non est christian? nō offerat puerum. cū eni nobiscum nō tenet articulos fidei. qualit pōt esse obses p puero. z qualit docebit in his q̄ hic dicunt? Is nō videtur q̄ sint fideiussores p puero. qz si q̄ratur ab eis. qre iste bonus. nō dicēt sic vel non. i.e. queris. Is sunt quasi fideiusso/res. ff. de ad muni. l. ij. ⁊ vl. z sufficit q̄ puer non ?tradicat. ff. solu. ma. l. ij. ⁊ vlt. Nā infans furioso cōpatur. xv. q. j. ⁊ vl. z. c. illud pequ. et ita eoipso tenēt par/uuli. q̄ nō ?tradicūt. i.e. queris. als enim non tenētur fideiussores. ff. de fideiuss. omnis.

g Omnis.

h ON licet. de rebaptizatiōe nō facieda. xij. c. adiūgit. i Translatiōes. s. mutatiōes. vij. q. j. mutatiōes. In q̄ eni eccl'ia ds intitulat? est. in ea ꝓpetuo perseueret. vt dist. lxx. sanctorum. Johannes.

Qui nō est baptizat? nec cō firmat?: aliū in chrismate vel baptismate tenere nō debet.

i IN baptismate vl i chrismate nō ꝑt aliū suscipe in filiolū ipe q̄ nō ē baptizatus vl ?firmat?. I tē ex ?ci. antisiodorensi. Abbati vel monacho cōmatres ñ lz hre.

k ON licet abbati vl monacho de baptismo suscipe filios nec cōmatres habere. I tē ex li. capitulo ?.

l Monachi si/ De eodē bi cōpatres cōmatres/ue nō faciāt: nec osculent fe/eminas. I tē ex ꝓmone sci augustini post pascha dñi q̄ sic incipit. Hodiernus dies.

Qui in baptismo paruulos suscipiūt ꝑ eis apud deū fi deiussores existūt.

m VOs añ oia tam mulieres q̄ viros q̄ filios i baptismate suscepistis moneo: vt vos cognoscat? fideiussores apud deū extitisse ꝑ illis: q̄s visi est de sacro fonte suscipere. Jōq; sp eos admonete: vt castitatē custodiāt: iusticiam diligant: charitatē teneant: añ oia symbolū z oronē dñicā z vosipi tenete: et illis q̄s accepistis de sacro fonte oñdite. I tē ex ?ci. hilerdēsi.

Ad baptizādi officiū z ad vestimēta altaris lauāda: sacerdos ꝓpria debet hre vasa.

n OMnis pōt q̄ fontē lapideū hre nequiuerit: vas ꝓuenies solūmō ad baptizandi officiū hēat: qō extra eccl'iaz non deportet. sil'r ad coꝛpale lauādū z ad pallas altar? ꝓpria hēant vasa: in q̄b? nihil aliud fiat. I tez ex ?ci. carthaginensi. iiij.

Necq; rebaptizatōes neq; reordinatiōes fieri licet.

o ON licet fieri rebaptiones neq; reordinatiōes vel trāslatiōes epoꝛ. I tē ex epistola augustini ad maximū.

p EBaptizare hereticū hoīem q̄ hec sctē trinitatis signa suscepit: que christiana tradidit disciplina: oīno pctm̄ ē. rebaptizare aūt catholicū imanissimū scelus ē. I tez ex concilio arelat. j. De arrianis q̄n baptizent q̄n non.

q ARrianis q̄ propria lege sua vtunt: placuit si ad eccl'siam aliq̄ de hac heresi venerint: interrogēt eos nr̄e fidei symbolū sacerdotes: z si ꝑ uerint eos in pr̄e z filio z spiritusctō ee baptizatos: man? eis tm̄ imponāt: vt accipiāt spm̄sctm̄. q̄ si interrogati nō responderint: hanc trinitatē baptizent. I tē greg. quartus bonifacio.

Baptizentur de q̄b? ignoratur an sint baptizati.

r PAruulos qui a parentibus subtracti sunt: z an baptizati sint an nō: ignoratur: vt hos baptizare debeas ꝑm patrum traditiōes: si non fuerit qui testificetur: ratio poscit. I tem ex concil. carthaginēsi. v. De eodem.

s PAcuit de ifantib? q̄ti ens nō iuenit? certissime. Paruulos. debeas. ē. dist. lxviij. ꝑ hzi q̄s. z. ⁊. q̄. ergo. p Qui testificent. eos baptizatos esse. Ratio. nā in talib? certius est tenendū. extra. de spon. iuuenis. de pe. di. vlti. c. antepe. z vlti. Jo.

t PAcuit. testent. credit ergo testimonio vnius in baptismo z in consecratiōe eccle. secus in ordine

a Johannes. Rebaptizare. immanissimū. z capite punit. C. ne sanctū ba. reiteret li. j.

b Scelus ē. nā maius pctm̄ ē rebaptizare christianū hoiez vl catholicum q̄ hereticū. si. ar. q. mai? pctm̄ ē occidere christianum q̄ paganū. ē. dist. l. de his clericis. z xxiij. q. v. si nō licet. sed ꝓ vio: q̄ q̄ paganuz occidit coꝛp? occidit z vio: occasionē dare pcūdi aiaz ei?. sed cum occidit christianum. aiam ei? nō occidit. qz forte bon? est. sil'r z in ḡmo vio: eē eqle pctm̄. qz sil'r iniuria sacro fiet isto sic in illo. Is forte qz hereticꝰ a deo recesserat. videt q̄ magꝭ eēt rebaptizādus. z iō dicit min? pctm̄ eē i isto q̄ in illo.

c Arrianis. m

d Baptizen/tur. idem dicerez vbi nihil diceret de forma. cum dicerent se baptizatos. et ħ ideo. quia quidaz baptizati sūt in forma. alij non. sed secus dicerem pe baptizato in ecclesia. licet nihil ō forma diceret.

e Qui testificent. eos baptizatos esse. f Lacuit. testent. credit ergo testimonio vnius in baptismo z in consecratiōe eccle. secus in ordine

xxviij. di. afros. ⁊ q̄ sit rō dz. j. q. j. ℌ. ecce cū honoris. et circa talia p̄iculū vtil. xlij. di. ꝺescam⁹. Sz pone q̄ ꝺs ꝑbat se ordinatū q̄ ad spēm faceret. aliōs excipit ꝫ cū dicendo eū nō fuisse baptizatū. nūqd crederet tūc testimonio vni⁹ q̄ ad baptismū? dicit. b. q. vbi nō sit alij p̄iudiciuz credit. alʒ nō. vñ ñ poſſet de baptismo suo ꝓhibere testimoniuz si sub ea ꝺctiōe ei relictū eēt legatū si eēt baptizat⁹. qz fieret p̄iudiciū hēredi.

a ¶ Per etatē. ar. aliquez posse testificaī ō hiſ q̄ i ifātia vidit. ar. di. xxxvij. relatū

b ¶ Mauroz. mauri iſti epi erant. qz frēs eos vocat. vl dic q̄ ē vocatiui casus il lud frēs charissimi.

c ¶ Vm itaq̄. nec ille scz baptizet subito ⁊ sine examiatione. vt. j. e. c. dicitur. longo autez tpe ꝺz indri. qz p̄iculosuz est baptizatū. rebaptizare. vñ sequitur scimus ⁊c.

d ¶ Qui testimonio. ar. vnius testimōio eē credendū qñq̄. ar. ℌ. e. paruulos. et dic ℌ casu tantū credēdū eē christiano ⁊ ñ pagano vl iudeo testificanti. ⁊ ē ar. q̄ ꝺs possit testificari de his q̄ vidit in pupillari etate. ar. xxxvij. di. relatū.

Eph. 2

e ¶ Si nulla. ve niebant. ar. ex vno aliud esse p̄sūmēdū. ar. ex signis p̄sūptioez esse colligēdam. xxvij. q. j. vidua ꝺctm. ℌ. xx. q. ü. c. j.

f ¶ Acceperit. sacr̄m. sed de q̄ ℌ dicit. nā si de sacramēto eucharistie siue ꝺe pa/ mi testes: ꝺ eos baptizatos sine dubitatiōe eē testentur: a neq̄ ipi sūt p etatē idonei: de traditis sibi sacris rñdere: ꝺbsq̄ vllo scrupulo eos esse baptizādos: ne ista trepidatio eos faciat sacroz purgatione p̄muari. hinc etiā legati mauroz frēs charissimi cōsuluerunt: qz multos tales a barbaris redimerūt: si ir et de ecclesijs: quotiēs sup ea re cōsecratiōe hesitaf: agēduz est. i. vt sine vlla trepidatiōe cōsecrenf. Ytē leo pa. leoni ra/ uennati epo.

De eodem.

c ¶ Cum itaq̄ baptismi sui nihil recordef: ꝺ regeneratiōis est cupid⁹: nec alter attestari de eo possit. ꝺ sci at se ꝓsecratū: nec ille ꝺ cōsecraf. scim⁹ quidē inexpiabile esse facin⁹: q̄tiēs iuxta beretico ū dogmata: ꝓtra sancto patrū instituta cogitur aliōs lauacrū qō regenerandis semel tributū ē: bis subire: ap̄lica reclamante sñia: q̄ nob vnā p̄dicat in trinitate deitatē: vnam in fide ꝓfessionē: vnū i baptismate sacr̄m. Sed in hoc simile nihil foz/ midaf: qñ nō pōt in iteratio nis crimen venire: qō oīno factū esse nesciē. atq̄ iō q̄tēs p̄sona talis inciderit: solita p̄mū examiatiōe discutite: ⁊ longo tpe (nisi forte sup⁹ finis imineat) indagate: vtr d nemo penit⁹ sit: ꝺ testimonio suo iuuare possit ignorantiā nescientis: ⁊ cum constiterit hunc qui baptismatis indiget sacramēto: sola inaniter suspiciōe ꝓhiberi: accedat intrepidus ad consequendā gratiā: cuius in se nulluz scit e esse vestigiuz: nec vereamur huic salut⁹ ianuā apire: quaz nunq̄ añ docet ingressus. ne bñdicto ad p̄sūptionē susceptī baptismi inducit. p/ bꝫ q̄ talia receperūt. ⁊ ita ē ar. q̄ vnū factū ꝓbat q̄ alud. xxvij. di. quenit. g

¶ Memoria. i. p auditū. arg. Si ad mr̄is. pone (. ff. de aqua plu. l. j. ℌ. deinde. casum. j. e. siq̄ mlier. qz forte ꝺcebat iulian⁹ q̄ mulier p̄gnās nō ꝺz baptizari ꝓpter iur⁹ impossibilitatē. qz baptizatet puer i vtero. ⁊ ita postq̄ esset edit⁹ ꝺeberet baptizari ꝓpter iud. nisi ꝺs renatus fuerit ⁊c. vide⁹ tū q̄ bñ ꝺicebat. qz si mr̄ ma numittit. ⁊ par/ tus instī. de ingenuis. ℌ. j. ⁊ quia part⁹ pars est vi scerū. ff. de ven. inspi. l. j. ℌz ad ℌ/ mū ꝺic q̄ baptisma ē p̄sonale beneficium nec p̄sona ñ egredit. sed in manumissiōe iō ꝺz pare⁹ pars viscez. ꝺic vt. ℌ. e. si quicꝺ. q̄ ãt nō baptizet puer in venere. sat⁹ oñdit rōne. j. e. ꝺ in maternis. qz cū nat⁹ nō sit regenerari nō pōt i

¶ Nuncvero. no duxit iul. ad metā redarguti/ onis augustin⁹. qz forte h ꝓcederet ꝓma facie iulianus. Sz ad metam inopinabil. qz forte iulia. hic erat cōtra communem opinio/ nem. hoc modo concludit. ℌ. e. ostenditur.

h Q Vi in maternis. nō possūt. simile. t/ xxij. q. v. moyses ⁊ arg. contra. et. ff. de in ius vocan. ⁊ si.

i ¶ Qui scelerate. ℌ. e. di. ij. qui scelerate.

m ¶ Se tali. ℌ e. di. ij. quotidie. Johannes.

De Consecra.

e ¶ Si nulla extant ꝺem. Si ꝺicia inc ꝓpinquos ⁊ familiares: nulla inter clericos aut vicinos: ꝺb⁹ hi ꝺe q̄ bus querif: baptizati fuisse ꝺoceanf: agendū est: vt renascanf: ne manifeste pereant. In q̄bus: qō nō oñdif gestū: nulla rō sinit: vt iteratuz videaf. ꝺ aūt p̄nt meminisse q̄ ad ecclesiā venieb̄at cū parētibus: p̄nt reco: ꝺari: an qō f eoz parentib⁹ ꝺabaf accepe rint. sed si hoc etiam ab ipsa g memoria alienū est: ꝺ ferēdū eis videf: qō collatū esse nescitur: qz nō temeritas iteruenit p̄sūptiōis: vbi ē diligētia pietat⁹. Ytē aug. ꝓtra iulianū.

Non baptizat cū matre: ꝺ cōd in ei⁹ corꝓre est.

h ¶ Si ad matris corpus id qō in ea ꝓcipit ꝓtinet ita: vt ei⁹ pars ꝺeputef: non baptizaref infans cui⁹ mater baptizata est aliq̄ mortis vrgente p̄iculo: cū euz gestaret in vtero. nunc vero cum etiam ipse baptizetur: non vtiq̄ bis baptizatus habetur: et non vtiq̄ ad maternum corpus cum esset in vtero pertinebat. Ytem isidorus sententiarum lib. j.

Quare non baptizatur cum matre: qui in ei⁹ vtero est.

k Q Ui in maternis sunt vteris: ideo cum matre baptizari non possunt: qz qui natus adhuc ꝑm adā nō est: ꝑm christū regenerari nō potest. neq̄ enim ꝺici in eum regeneratio potest: quem generatio non p̄cessit. qui scelerate viuunt in ecclesia ⁊ cōmunicare non desinunt: pu/ m tantes se tali cōmunione mūꝺari: ꝺiscant nihil ad emunꝺationem p̄ficere sibi.

Ytem ex ꝺci. martini pape.

a SJ qua. quando voluerit. ꝛ. di. v. baptizari. ꝛ. c. cū enīra. bzo. lib. iiij. grauidam baptismi.

b ODi bis. ordinari. ſ. nunqd est ḃ ita vex absolute. q ignozanē rebaptizari ñ pñt ꝓmoueri. ita ꝑ erit in ꝑtē cuiuslibet mihi ozdies auferre. qz pōt me dozmientē rebaptizare. qz ꝑ duruz hꝑbz. dicit baz. q hoc intelligiē de ignozātia inris q nō excusat. ꝛ exponit illam lram q ꝓdicit. ñ indigeret pro eo penitere supple intātū ꝯtū als. D. dixit ḃ dicrū fuisse in odiū rebaptizantiū oli. sed hodie bñ pñt promoueri. quia ignozantia sacri oīno excusat eos vel intellige ita dure. pur lra sonat ꝛ ei fit piudicium sine culpa sua. ar. j. q. v. c. j sed ꝓra. j. q. iiij. placuit.

c CSi q vicio puta q hereſi. sicut nouatiani ex donatiste baptizatos rebaptizant. vt. xxiij. q. iij. ꝺdā hereticis.

d CSilr. ſ. vt mūdiores q ipm lauacrū efficerētur. siue vt mundi sint corde.

e CSi q mundicia corpis forte nō erant sani. ex de apo. c. ij.

f EOs quos. Casus. in ꝓma pte agit de pena epi pſbri ꝛ diaconi rebaptizati. In scōa de pena alioꝝ cleri coꝝ vl monachorū vel monialiū. In tertia de pena coꝝ qui non sunt adulti.

g CSeu coactos. nō absolute. ſ. q attractione. tunc eni non erat coactio imputāda. vt. j. q. j. ꝙstat. ꝛ dis. l. pſbros. sed ḃ aliq ꝺdītione ꝓposita. vtpura si nō patiaris rebaptizari ſtari occideris. vl hmōi. magꝭ eni eligenda ē mozs q̄ ꝙsentire rebaptizari. vt. xxiij. q. v. si qs coactꝰ. xxiij. q. v. ita ne.

a SJ qua mulier prægnās: designauerit gr̄az baptismi pcipere: qñ voluerit bēat ptātē. Mazꝰ nihil participat in ḃ mr̄ ifanti q nascitur: ꝓpterea q̄ vnicuiq; ꝓpria volūtas in ꝓfessione mōstrat. Itez ex pniali theodozi. De bis q ignozant bis baptizantur.

b SUi bis ignozanter baptizati sūt: nō indigent ꝓ eo penitere: nisi q ꝑm canones ozdīari nō pñt: nisi aliq̄ magna necītas cogat. q autē nō ignari itez baptizati sūt: q̄si itez crucifixerūt christū: per vij. ānos peniteāt q̄rta ꝛ sexta feria. ꝛ tres q̄dragesimas.

c si pro vicio aliq̄ fecerint: silr.

d si ꝑ mūdicia putauerit: trib⁹ ānis silr peniteāt. Itez felix papa. De bis q ex industria

e EOs q̄s bis baptizāt. epos pſbros vel diaconos fuisse ꝓstiterit. ꝛ seu optātes forsitā: seu coactos: lauacri illi⁹ vnici claruerit fecisse

h iactura: vsq; ad exit⁹ sui diē: in pnīa si resipiscūt iacere cōueniat: nec oroni nec mō filiū: sz nec cathecuminorū q̄dē oīmodis interesse. q̄bus laica tm̄ cōio ī morte redenda ē. De clericis aūt: ꝛ monachis: ꝛ puellis dei: aut secularib⁹: ꝙuari ꝓcipim⁹ ꝛ hunc tenorē: quē nicena synod⁹ ī ter eos: q̄ lapsi sūt vl fuerīt: ꝙuandū esse ꝓstituit: vt. ſ. qui

k nulla necessitate nulli⁹ rei timore atq; piculo se vt rebaptizent hereticis īpie dederūt: si tñ eos ex corde penite-

rebaptizari. i CCathecumioꝝ. ꝛ. c. di. j. eps nullū ꝛ. sz ibi solutū ē. k CTimore. maxie. ꝛ tūc mior pena iſligit. met⁹ ei oīno non excusat sed attenuat pctm̄. exq̄ō me. cau. sacris. l CJnē audiētes. ſ. catheçuminos vl laicos vel nō cōicantes. m CSeptē. post primuz triennīū quo fuerant inē audientes. vt de pe. dis. v. si qui vero.

n CJnē penitētes. nō soleniter. tales eni ejciūt extra eccl̄iam. vt l. di. in capite.

o CEtiā oblationes. ſ. nō offerāt ad altare. sic xij. q. ij. de viro.

p CAbnegare negat ei christuz q̄ mortale pctm̄ cōmittit. xj. q. iij existimant.

q CEratis. ꝙntum ad hoc spectat. nō eni coercenda est etas. q̄ dd agat non vider. C. ō fal. mo. l. j. §. impuberes

r CImpositione. nec reconciliatoria.

s CNec coꝝ. ſ. maiorū ꝛ adultorū. quoꝝ pnīa ꝓnotata est. q̄si dicat. nō est talis pnīa imponēda pueris q̄lis adultis. q̄s censura. id est cōstitutio excipit. ſ. recipit ad cohertōnē penitētiā eis imponēdo. vt ꝓdictuz est in. c.

t CRes byte/ris. q̄ tempore dz chrisma ꝓfici ꝛ a q̄o debet accipi. viij. c. ostendit.

v COleo. id est chrismate. cōtra xcv. di. c. j. sed illud ad temp⁹ fuit ꝓmissum ꝓ vitando scandalo. si. iiij. di. denicq.

u CRes byteri vngāt. hu-

ius constitutionis cauam ꝛ ministeriū inuenies j. dis. (v. nouissime.

x CPresbyteris vngere non licet.

x PResbyt baptizatos infantes signare ī frontibus sacro chrismate nō ꝓsumant. sz pſbri baptizatos vngant in pectore: vt epi postmodū ꝓfirmēt in fronte Itē ex conci. apud beluacum.

y CChrismatis pannum scōm linire: ꝛ super alium baptizatum mittere licet.

y SJq̄s voluerit chrismate pannū iterum linire: et

SJquis. pannum quo caput pueri chrismati in fronte circumcingit. ne recens vncto deleatur vel defluat. vel quo vertex chrismate a pbytero perunctus obuoluitur.

a Jḣs. baptizare. i. baptizatū vngere. b ¶ Manifestatur. ſ. facere id ꝓpter qō in eū ſnia ꝓferat. c Reſ bȳteri. ē. di. xcv. (xxiij. q. iij. ſiqs nō recto. ꝓſbyteri. v. libro brocardoꝝ. ꝑſ bȳteros. de ꝓſbyteris. d ¶ Ordinis. hoc cōrigitur. ī. c. ꝓxi.

e Oni tpe. .i. ꝑ ſingulos ānos. i. ſit oī anno. ⁊ ponit ꝑ totū ꝑ ptē. ſicut alīs ꝓs ꝓ toto. vt. xxxij. q. iij. meretrices. Naz ꝑ dies ānos ⁊c. xxxiij. q. ij. Hiꝑm ⁊ qñqz etiā ꝓbū ꝑnſ referr ad ꝑ̄. ſ. ꝓbū oportebat. vt dicit lex. q ꝑ ꝓbū debuit ſumitur ꝑ dz. ff. de li. be. lega. l. viti. in ꝓinci.

f ¶ Diaconus. ē. ꝓ. c. ī. Iſ illō de ꝓſbȳis ſede epali ꝓximis. iſtud de his qui ocrauo vel decimo lapide diſtāt intelligit. Iſta diſtinctio hȳ ex ꝓcilio meldēſi li. iij. de ꝑſ bȳter.

g ¶ Nō ſignet. in vertice. qz nec etiaz ad baptiſmum debet accedere ſine licētia epi. vt. xcv. diſt. c. vlti. nā de vnctione frontiz nō videtur poſſe intelligi. nō enī vt dictum eſt. ꝑſ bȳter poteſt eā cōferre etiā cum licentia epi. ſed ō licentia pape poteſt. De qua vnctione hic loquitur. nunqd de illa que fit in fronte que ſolis ſacerdotibus. ſ. ſucceſſoribus apl̄oꝝ conceditur. nunquid ſacramentū qō epūs conferre pōt. poſſet ꝑſ bȳter minor ꝓferre de licentia epi. nō videt. qz ea que ordini epiſcopali adherēt. nō poſſunt minori delegari. vt. xx. iij. di. quozundā. ſed de licentia pape poteſt. argu. diſt. xcv. c. j. Loquiē ergo hic de ea que fit in vertice. ⁊ hoc ꝓpter epiſcopi reuerentiā. arg. ē. di. ij. ⁊ vlti. vel hoc de pueris illis quos ipſe epiſcop⁹ baptizauit. ⁊ ita nō ſup aliū baptizatuz mittere: nō eſt abſurdū. Item ex ꝓci. lugdunenſi. De veteri chriſmate baptiſmata conſecrare.

h Jḣs de alio chriſmate cḡ de illo nouo: qō ꝓ epi largitione vel ꝓfeſſione accepit baptizare: (niſi ꝓoccupante morte) tenuerit: ꝑ temeritatis auſu: iꝑ in ſe ſue dānatiōis ꝓtulliſſe ſnīam mānifeſtaſ. Item ex ꝓci. apud valentiā. Non niſi a ꝓpr̄is epīs: ꝓſbyteri baptiſma accipiant.

c Reſbyteri qui dioceſanas regūt eccīas: nō a q̄buslibet epīs: ſed a ſuo. nec ꝑ minorē clericū ſed ꝑ ſeipōs aut ꝑ illū q̄ eiuſdē ordinis ſit: ſañ paſche ſolēnitatē chriſma petant. Item ex ꝓci. martini pa. Conficere chriſma ⁊ ꝑ dioceſes deſtinare: omni tempore.

e Oni tpe li/ cet epō licet. cet epō chriſma conficere: ⁊ ꝑ ſuas dioceſes deſtinare: ita vt ad accipiendū diaconus chriſma: aut ſubdiaconus añ diē paſche de ſingul̄ eccleſijs ad epm deſtinetur.

g ꝑlbz xo pñte epō: non ſignet infantes: niſi forte ab epo fuerit illi p̄ceptū. nec liceat ꝓſbytero ꝓpr̄ epō introire in baptiſterīū: ſz cū epō: niſi forte aut abſens fuerit aut egrotus. Item ex ꝓci. aurelico. Qui baptizādi recipit officium: ſine chriſmate ꝓficiſci nō debet.

h Nllus miſtro ꝓ q̄ baptizādi recipit officiū: ſine chriſmate vſq̄ debet ꝓgredi. qz inē nos placuit ſemel in baptiſmate chriſmari: de eo aūt q̄ i baptiſmate: q̄cūq̄ neceſſitate facīēte: chriſmaſ nō fuerit: in confirmatiōe ſacerdos cōmonebitur. nā inē nos chriſmaſ ipius: nō niſi vna bñdictio eſt.

k nō ꝓiudicantes cuiq̄ ꝑ dicimus: ſz vt neceſſaria habeaſ chriſmatio. Item capitulozum li. v. c. lxxvj. Anteq̄ chriſma infundaſ: ad aſpergendum aquā de fonte accipe licet.

m In ſabbato ſctō paſche vl̄ penthecoſtes: ſiquis velit aquā ꝓſecratā in domo

n ſua ad aſperſionē recipe: ante chriſmaſ infuſionē ꝓcipiat. Item Cyprianus papa. Unde aſperſiōis ſanctificatio exordiū ſumpſerit.

o Nec quenq̄ debz moue re: q aſpḡ vl̄ ꝓfundi iubent egri: cū grām dñicaz ꝓſequunt: cū ſcriptura ſacra ꝑ ezechielē ꝓphām loquaſ et

p dicat: aſpḡa ſup vos aquam mundā: ⁊ mundabimini ab omnib⁹ immūdicijs veſtris: ⁊ ab omnib⁹ ſimulacris vr̄is mundabo vos: et dabo voḃ

q coz nouum: ⁊ ſpiritū nouū dabo in vobis. Item in numeris. Qui tetigerit cadauer hominis: et ꝓpter hoc ſeptem dieb⁹ fuerit immundus: aſpergatur ō hac aqua die tertia ⁊ ſeptīa: ⁊ ſic mundabiſ. Item ſi fide trinitatis mūdat⁹ nō fuerit: in reſurre-

i ¶ Cōmonebit. k ¶ Non ꝓiudicantes. dixi ante ꝓfirmationem chriſmandū baptizatū. nec tū ꝑ ſ ꝓiudicam⁹. qui ſi ante nō fuerit poſtea fieri debet. quaſi dicat. ꝑ hoc quod dixi mus nō facimus ꝓiudiciū q̄n alio tempe cḡ in confirmatōne poſſit hec chriſmatio fieri in vertice.

l ¶ Neceſſaria chriſmatio. vide licet vt ſi in alio tpe non fieret in vertice ei⁹ chriſmatio. ſaltē tunc nō ꝓtermittatur qz neceſſaria eſt.

m In ſabbato tangiť ꝓſue tudo eccleſie.

n ¶ Ante chriſmatis. poſtea nō licet. cū chriſma ſit ſacramentū.

o Nec quēq̄. Caſus. In ꝓma parte dicit q ſi ita eger eſt ille qui baptizari debet q nō poteſt immergi. ne forte ledatur. ſufficit q aſpergať aquā. ⁊ hoc uſq̄ ad illud. ſpiritus vero ferebatur ſuper aquas ⁊c. In ſecūda parte dicitur q non referr. vrū multum aque vel parum cadat ſuper eum. ⁊ hoc ꝓbat auctoritate veter⁹ teſtamēti uſq̄ ad illud. q ſi aliquis in illo In tertia dicit q diabolus i baptiſmo totam poteſtatem ſuam amittit. quod ꝓbat exemplo pharaonis. ſed tū. h. non ponit exemplum in baptiſmo. ſed de aqua benedicta intelligit.

Ezech. 36

Num. 19

Exo. 28.

p ¶ Aquam. ſ. mundā que fiebat ex aſperſione cineꝛ virule ruffe. vt habeť ex li. numeroꝝ. ē. di. iij. aquam.

q ¶ Coz nouum. id eſt virtutibus innouatum.

r ¶ Fide. quam ſignificat dies tertius.

a Collegium. vbi erit pfecta requies. b Septimo. i. septima etate quiescentiū. nullus enī meretur nisi in corpore. ꝛ hic omne meritū cōparat. xiij. q. ij. rēp. c Omnis. ꝛba legis mosayce. b. d Humane. i. omis ille ōz tangere mozticiniū q̄ post lachrymas cul/pas repetit. de pe. di. iij. bapti/zet. mozticiniuz pōt dici a morte ꝛ cado vel cedo ꝛ sic diuersis mo/dis pnunciari.

Nū. 19 e Polluet. ad lram. i. pollutus reputabit ꝛ non irrabit i taberna/culuz cum alijs. lxxxi. di. oportet. f Tabernacu/lū. i. scipm. q̄ est ps tabernacli dī. i. ecclie. ꝛ sic ta/bernaculū. i. ec/clia vt. xxvj. q. j. sed ꝛ illud.

Nume. 8 g Instar. in/star fuit apō eos nā mō ñ ē instar.

h Integra. ac si integre eēt aspersus.

i Nō dimen/surat. q. d. sicut aq̄ nō ad mensu/rā sup singulos infundit. ita spi/ritusctūs sine p sonaꝝ acceptiōe in baptismo oīb⁹ fidelib⁹ tradit. ꝛ dimēsurat. i. nō p ptes dat. alias dimensuratur.

k Eqlit. i. ñ differūt ppt se/rū vl annos di/uersitatē. No cī huic pl⁹ ꝑferē q̄z vir. illi min⁹ q̄z femia. ꝛ sic de a/lijs. qō q̄dē esset acceptio psona/rū. vñ seq̄t. b sñ accept. ꝛc. ex de iudi. nouit.

Exo. 16. pſa. 77

Exo. 16. l Graz. b manifeste vt q̄ gra ꝑferē i baptismo ꝛ paruul⁹ ꝛ adultis. sz potes hic appellare gram remissionē pcō/ruz. qd iuris sit. de hoc hēs ex. ō bap. ꝛ eius effe/ctu. maiores.

a ctione adud sctō⁹ collegium immundus erit: si die tertio b aspsus nō fuerit: septimo nō c poterit emūdari. Dis q̄ teti/gerit hūane aīe mozticiniuz: ꝛ aspsus ex hac cōmixtiōe ñ ꝺ fuerit: polluet tabernaculuz dñi: ꝛ pibit ex isrl: qz q̄ aqua aspsus nō est expiatiōis: im/mūdus erit: ꝛ manebit spur/cicia ei⁹ sup eū. Et item. Et lo cut⁹ est dñs ad moysen dicēs: Accipe leuitas de medio fili/oz isrl: ꝛ purificabis eos: et ita facies eis purificationez eoꝝ: circūsperges eos aq̄ pu/rificatiōis. Et item. Aqua aspsionis: purificatio est. vñ e apparet aspsionē q̄z aque: in/star salutar⁹ lauacri obtine/re. ꝛ qñ hec in eccl'ia fiūt: ve/rissime scitur p accipientis ꝛ f dant⁹ fidē: integra stare oīa: ꝛ osumari ac pfici posse: ma/iestate dñi ꝛ fidei vitate. spi/rit⁹ vero sctūs nō dimēsura/tur: sed sup credētes tot⁹ in/ g fundit. Nā si dies oīb⁹ eqli/ter nascit: ꝛ si sol sup oēs pa/ri ꝛ eqli luce diffundit: q̄nto magꝭ christ⁹ sol ꝛ dies ver⁹: in ecclia sua lumē vite eterne pari eqlitate largit. cui⁹ eqli/tatis sacm videm⁹ in exodo esse celebratū: cū de celo mā/na defluere: ꝛ futnroꝝ pfi/guratiōe alimētū panis cele/stis: ꝛ cibū vel cultum christi venientꝭ ostēderet. Illic enī sine discrimine vel sexus vel etatis: gomor singuli eqliter colligebant. vnde apparebat christi indulgētiā ꝛ celestem h gram postmodū secuturam. eqlit oīb⁹ diuidi sine sex⁹ va/rietate: sine ānoꝝ discrimi/ne: sine acceptiōe psone: sup oēz dei pl'm spūal' grē dei mun⁹ infundi. plane ea dē gra spū/alis: q̄ in baptismo eqliter a

m Vel minuit. ar. q̄ charitas pōt minui. sed nō est hoc vez. qz nō deficit charitas sed magꝭ pficit. sed ōz minui. qz vn⁹ hz maiorē charitatē q̄ alter. xx. di. §. j. n Omis nequicie. q. d. sciat. ꝛ si p⁹ baptismū vexet corpus. anie tñ nō pōt nocere. vel forte nō prorsus libe/ratur baptizat⁹. vt in fi. dicit.

o Amittere. ā. e. sine. ꝛ ca. ex hinc cōtra. sz ibi dicit. q̄ signifi/cetur expellend⁹. ꝛ vim amissur⁹. vl q̄ amittat. vel nō habeat tantū ḡntā ꝑus. sed in baptismo ex to/to eā amittat q̄ ad aniam extin/guuntur pecca/ta. p q̄ homines possidebat vtrū liberat in baptis/mo demoniacus a vexatione cor/porali. non satis elucet in fine. sic videt dici. vl' in/telligatur de li/beratione anie. Wath. 15 Exo. 14.

p Per pha/raonem. quia. s. ipe pharao dice/bat. q̄ dimitte/ret populuz. nec dimisit donec fu/it ventū ad ma/re rubrum. 1. Cor. 10.

Q Vando. recesserūt non videt q̄ va/cui recederet ex/quo baptizati vo luerunt. vt extra de bap. debituz. imo sic. quia cul/pa sua non cepe/runt. Nam im/puratur eis qō accidit cl'pa sua. xv. q. j. c. penul. ff. lo. siquis do/mum

Debis q̄ vsq̄ ad exitū vite: suscipere baptisma differūt.

q Quādo ḡs ꝑterea pec/cat: vt sctm baptisma credētib⁹ sumit: in ꝙuersati/one atq̄ actu nr̄o postmodū vel minuit vl' augetur: vt in euāgelio dñicū semē eqlit se/minat: sz ꝑ varietate terre as/sumit: aliud ī multifozmē co/piā: vl' trigesimi vl' sexagesi/mi vel centesimi numeri fru/ctuz exuberanē cumulatur.

Nō si aliqs ī illo mouet: q̄ q̄dā ex his q̄ baptizāt⁹: egri spiritib⁹ īmūdis adhuc teneant: sciāt diaboli neq̄ci/am ptinacē vsq̄ ad aquā sa/lutarē valere: ī baptismo xo/ois neq̄cie sue vires amitte/re. qō exēplū cernim⁹ in pha/raone: q̄ vi reluctat⁹ ꝛ in sua pfidia demorat⁹: tādiu resi/stere potuit ꝛ ꝑualere: donec ad aquā veniret: q̄ cū venis/set vict⁹ est ꝛ extinct⁹. Mare illud sacrm baptismi fuisse: declarat btūs paul⁹ dicens: Nolo enī vos ignorare fra/tres: qz pres nr̄i oēs sub nu/be fuerūt: ꝛ oēs ꝑ mare tran/sierūt: ꝛ oēs ī moyse baptiza/ti sunt in nube ꝛ ī mari: ꝛ ad/didit: dicēs: Hec aūt oīa ī fi/gura nostri fuerūt. Nō ho/die videlicet p exorcistas: vo/ce humana: ptāte diuina: fla/gelletur ꝛ vrāt ꝛ torq̄āt dia/bolus: ꝛ cū exire se ꝛ homies dimittere sepe dicat: in eo tñ qō dixerat fallax est: ꝛ id qō p ꝑ pharaonē p⁹ gestū ē: eo dē mō obstinationis ꝛ fraudis exerceat: cū tñ ad aquā salu/tarē atq̄ baptismi sctificatio/nē venit: scire debem⁹ ꝛ cōfi/dere: q̄ illic diabolus oppri/mitur: ꝛ hō dicat⁹ deo: diuīa indulgētia liberat. Ite toh. chrysō. i epla ad hebreos.

a ¶ Si xo ds. ſi. arg. ex. de ap. reprehenſibil. xxij q. ij. is aũt. z liez baptiſm⁹ dimittat pcã. non tñ dat lnĩaz peccandi. vt. j. q. vij. ex/igunt.

b Q. Verſ. Cauſus. Jn ꝓma pte vſq; il/luc difficillimaz zc. rñdet aug. ꝓ/me q̃ſtiõi bonifacij q̃ illa quare ab obligatiõe q̃ tenenꝫ liberant ꝙ hoiem. et non pñt ꝙ hoiez obligari. Jn ſecũda vſq; ad illud q̃ ß nõ credit ſcõe q̃/ſtiõi bonifacij reſpõdet. q̃re cum baptizanꝫ pueri reſpõdẽt patrini ad hãc q̃ſtionez credis. credo. et nõ rũc ad iſtam erit ne iſte bon⁹ Jn tertia pte dicit q̃ q̃ ñ credit. vt ipe ſoluit ꝓfecto eſt infidel. et deterior ẽ q̃ ſit iſte paruulus.

Ezech. 18. 33. Ezech. 18

c ¶ Per alioz. .i. ꝓpter.

d ¶ Voluntate rem. malã.

e ¶ Vinculo. z dicit lex q; dol⁹ tutorꝫ nõ obeſt pupillo. ff. de reiur. neq;. niſi ſit locupletior facꝰ vt. ff. de dol. ſz ex dolo. vel niſi tutor ſoluendo ſit. vt. ff. ỏ admi. tu. l. vl. §. ſi tutor.

f ¶ Jndę ſcẽptura vel ꝓphera.

g ¶ Ex adam. ibi tacite reſpondet queſtioni.

h ¶ Traxit. ſ. cãz peccati zc.

i ¶ Jã dic. i. innuit ex premiſſis illa ſcriptura. ſ. ania patris zc.

k ¶ Sine ſua. .i. ſi nõ ꝙſentiat vij. q. j. §. cũ aũt

l ¶ Obnoxius. in nouiſſima ſua expiratione ſuſcipiat: fortaſſis nõ adipiſcit: z credite mihi: nõ ẽrens vos dico qõ dicturꝰ ſuz. multos nouiꝫ q̃ ß paſſi ſunt: q̃ ſpe baptiſmatꝫ multa peccabãt. circa die ãt mortꝫ diſceſſerũt vacui. deꝰ enĩ: ꝓpter ß baptiſma tribuit: vt ſoluat pcã: ñ a vt addat. Si xo q̃s ad ß vti/tur baptiſmate: vt ampliora delinq̃t: ipm ferit negligẽtie cã. Yte aug. ad bonifaciũ.

Paruulis baptizatꝫ: parentũ nõ nocet pfidia.

b Q Ueris a me vtꝫ parentes: baptizatꝫ ſuis paruulis noceãt: cũ eos demonioꝫ ſacrificijs ſanare conanꝫ: quõ eis ꝓſit cũ baptizanꝫ parẽtũ fides: q̃ eis nõ ꝓt obeſſe pfidia? vbi rñdeo: tantaz illius ſacri (ß eſt baptiſmi ſalutaris) eſſe vtutẽ in ſcta cõpage coꝛpis chriſti: vt ſemel regec nerat⁹ ꝙ alioꝫ volũtatẽ: deinceps nõ poſſit vinculo aliene iniq̃tatꝫ obſtringi: cui nulla ſua volũtate ꝙſentit. aĩa enĩ d pris mea ẽ iniq̃t. z aĩa filij. Et itez aĩa que peccauerit: ipa moriet. nõ. n. peccat ipa cum parẽtes eiꝰ: oino neſciẽti vel q̃libet aliꝰ adhibet ſacrilegia e demonioꝫ. Si xo ex adã tra/xit: q̃ ſacri illiꝰ gra ſuſcipiet: qz nõ dũ erat aĩa ſeparati viuens. i. altera aĩa de q̃ dicere tur: z aĩa pris: mea eſt. z aĩa f filij. Jã itaq; dicit: q̃ cũ hõ i ſeipſo: eſt ab eo q̃ genuit alẽ g effectꝰ: pctõ alterius ſine ſua h ꝓſcia nõ tenet obnoxiꝰ: quõ itaq; in paruulũ maiores pec/cant: offerẽtes eũ atq; obligare conãtes demonũ ſacrilegꝫ vinculis? nõ ẽ ania vtroz̃q; cõis: vt etiã culpã poſſint habere cõem. Non. n. ſic cõicatꝫ culpa ꝙ alteriꝰ voluntatem: i quẽadmodũ cõicatꝫ gra ꝙ ſpirituſſcti vnitatẽ z tẽ. Regenerãs ſpũſſctũs: in maioribꝰ offerẽtibꝰ: z paruulo renato oblatoq; cõis eſt z dẽ. Per hanc ſocietatẽ vniꝰ eiuſdẽq; ſpũs: ꝓdeſt offerẽtiũ voluntas paruulo oblato. ꝓt enĩ z in ß: z ĩ illo hoie (etiã ſi ſe inuicẽ neſciãt) vnꝰ ſpũs eſſe: ꝙ quẽ ſit vtriuſq; gra cõis. nõ tñ ꝓt ſpũs hois eſſe z illiꝰ: ꝙ quẽ peccat alter: vt altero nõ peccãte: ſit tñ culpa cõis: ac ꝙ hoc põt paruulus ſemel exparentũ carne generatꝰ: dei ſpũ regenerari: vt ex illꝰ obligatio ꝙtracta ſoluatꝫ. nõ põt autẽ dei ſemel ſpũ regeneratus ex parẽtũ carne regenerari: vt obligatio q̃ ſoluta ẽ: o iterum ꝙtrahatꝫ. z ideo ſemel ꝓceptã paruulus gram chri/p ſti: nõ amittit niſi ꝓpria impietate: veruntñ recte dicunꝫ: parẽtes vl q̃cũq; maiores filios ſeu q̃ſlibet paruulos baptizatos: demonioꝫ ſacrilegijs obligare conãtes: ſpũaliter homicide. Nã in ill q̃dẽ interfectionẽ nõ faciũt: ſz q̃n q tũ in ipis eſt interfectores fiunt. recte g illis dr. q̃n ab ß ſcelere ꝓhibenꝫ. Nolite occidere paruulos vros. dicit enĩ apls: ſpñſctñ nolite extinguere. nõ qz ille extingui põt. ſed q̃ntũ ĩ ipis extinctores eiꝰ merito dicunꝫ: qui ſic r agũt: vt extinctũ velint. nec illud te moueat zc. z ifra. Celebranꝫ enĩ p eos neceſſaria miniſteria. offerũꝫ q̃dẽ parvuli ad ꝓcipiendaz ſpũalem gratiã: nõ tam ab eis q̃z geſtanꝫ in manibꝰ (q̃uis et ab ipis ſi etiam ipi boni fideles ſunt) q̃z ab vniuſa ſocietate ſctoz̃ atq; fidelitũ. ab oĩbus nãq; offerri recte intelligun s tur: q̃bꝰ placẽt qõ offertur: z quoz̃ ſancta atq; individua charitate: ad cõionẽ ſctiſpũs adiuuanꝫ. tota ergo hec ſancta mater eccleſia: que in ſanctis ſuis eſt facit: qz tota oẽs: t tota ſingulos parit. Difficilimã ſane queſtionẽ tibi ꝓpoſuiſſe viſus es: i extremo inquiſitionis tue: ea videlicet

q. d. poſt vitam aie in ꝓpzio coꝛpoze ñ ẽ ihũ pec/catũ niſi ex pzo/pzia labe.

m ¶ Jtaq; ifert⁹ rñdet huic q̃ſtioni. ibi. vez̃tñ recte. z tunc dic ſacrileg⁹ q̃i nullo mõ qz ñ ẽ zc.

n ¶ Quẽadmodũ. arg. aliud in via. aliud in iuio. ar. xxviij. q. j. §. qõ aũt. z nõ xxvj. q. v. nec mirũ. ſicut dicit lex q̃ aliud ẽ in obligatiõe. aliud i liberatione. ff. de acr. z obli. arria/nus. cũ hec cã liberal⁹ ſit. ar. ex. de ꝓba. ex lr̃is.

o ¶ Corrahaꝫ. arg. q̃ obligatio ſemel extincta amplꝰ nõ renaſcit. vt. xxiij. q. iij. ſi illic. z ff. de ſolu. q̃ res §. areã. ar. ỹ. xxvj. q. vij. ab infirmis. z ff. de ſer. vr. ꝓ. ſeruitutes. ff. q̃madmodũ ꝑ. amit. ſi locus.

1. Thes. 5

p ¶ Niſi ꝓpria ipietate. z ita deliberari q̃s ꝓt ẽ iuitꝰ vl ignoraꝫ ſz nõ obligari vt. ff. de ſolu. ſoluti oni. z. l. ſoluere. ff. de neg. ge. l. ſoluendo. z. ff. de nouat. ſi ſtichuz §. ylri.

q ¶ Jn ipis. et ita in maleficijs volũtas ſpectaꝫ nõ exitꝰ. ar. xxij. q. ij. hoies. ff. ad l. coz. ỏ ſic. diuꝰ.

r ¶ Nec illud. tacite obiectioni reſponder.

s ¶ Placet. ar. ỹ. j. q. iiij. qz pteſulatus.

t ¶ Parit. i ſacramẽtis. vt. xx. xij. q. iij. recurraꝫ. de peni. di. i. ſicut.

a Quid ẽ ali/ud.q. ñ vr̃ eẽ ali ud illiꝰ q̃ tũc fit q̃ rũdere ⁊ pro/mittere ỏ mozi/bus coz. futuris
b Parẽtes.i. pr̃imi q̃ pr̃es spũ/ales dicũtur .ś. xxx.q.iij.pitatiũ
c Occultũ est quid cogiter.
d Vel pdisse nã.i.p senũ.i.se/xtum diem.
e Perẽdisse/nã.i.pempto die seno.i.pͥ sex dies vno perempto.
f Dicaꝫ. q.d. sic ỏ⁹ q̃ hodie sit resurrectio dñi. eo q̃ sacr̃m eius hodie celebꝛatur sic ỏ⁹ puulꝰ cre/dere ppr̃ sacr̃m q̃ recepit.
g Itaq; par uulus.q.d. ego rũdeã q̃ credit i deũ. ỹ dico eo q̃ fidei suscipit sac mẽtũ .ũ. q̃ ruera adhuc fidẽ hẽat nã in puulo cre/dere ẽ fidei sacr̃z suscipe .vt. ś .c. nihil aliud.
h Obicez. qꝛ licet non habeat fidẽ eũ ñ hz infi/delitatẽ.
i Cõtrarie. si mile. ś. iij. di. si seruus. sic. ff. ad mace. l. filiꝰ. ff. ỏ reg. iur. l. simp.
k Ecclia q̃ alios. ⁊ ita sicut peccauerũt q̃ alios ita cre/dũt q̃ alios. ⁊ ita ois rel p̃ q̃scuq; cas ꝓtrahit ẽc.
l Cogiter. q. d. ñ dubiter. im/mo certi siris q̃ hr̃e ñ pñt si sint expertes.
m Coꝛpis. i. vnitaꝫ ecclesie. quã illa signifi/cant. ś. e. non in nobis.
n Vlli ỏ effi cacia bap/tismi reperie. vt intẽtiõe q̃ soles vehemẽt ca uere mẽdaciũ. Si ꝓstituã in q̃s añ te puulũ: ⁊ inꝛogem vtrũ cũ ad etatẽ adultaz ve/nerit: futurꝰ sit castꝰ vel fur: vel nõ sit futurꝰ? sine dubio rũdeb nescio. ⁊ vtrũ in eadẽ puula etate ꝓstituꝰ? cogitet aliq̃d vel boni vel mali: di/ces nescio. Si itaq; ỏ mozibꝰ eiꝰ futuꝛ nihil audes certi pmittere: ⁊ ỏ eiꝰ pñti cogita
a tiõe. q̃d est aliud q̃ q̃ q̃ ad
b baptismũ offerũt: p eis pa/rẽtes rũdẽt tanq̃ fidei aucto res: ⁊ dicunt illos facere: qỏ illa etas cogitare ñ pt: aut si
c pt: occultũ ẽ? Inꝛogamꝰ ei eos a q̃bꝰ offerũt ⁊ dicimus: credit i deũ? de illa etate: q̃ vtrũ sit deꝰ igꝛat. rũdẽt. cre/dit. ⁊ ad cetera q̃ singla q̃rũ/tur. sic rũdẽt. Vñ miroꝛ parẽ tes i istꝰ rebꝰ tã fidẽt p par/uulo rũdere: vt dicãt eũ tãta bona facere: q̃ ad hozã q̃ ba ptizat: baptizatoꝛ inꝛogat tũ eadẽ hoza si subijciam erit castꝰ q̃ baptizat vel fur: aut ñ erit: nescio vtrũ audeat di cere aliq̃s aliq̃d hoꝛ: erit vl ñ erit. sic mubi rũdet sine du bitatiõe q̃ credit i deuz: aut q̃ se ꝓũtat ad deum. Ecce fa cio q̃tũ possuz: dñs adiuuet vt qỏ postulas possim. nem/pe sepe ita loquimur: vt pas/cha appꝛopinq̃nte crastinaz
d vel pdissenã vel pẽdissenam dñi passionẽ dicamꝰ? cuz ille añ multos ãnos passus sit: nec ỏino nisi sel ipsa passio facta sit. nẽpe ipo die dñico dicimꝰ: hodie dñs resurrexit cũ exq̃ resurrexit tot ãni trã sierꝫ. cur nemo tã ineptꝰ est: vt ita nos loquentes arguat nos eẽ mẽtitos? nisi q̃ istos dies ẽm illoꝛ q̃bꝰ hec gesta sũ similitudinem nũcupamꝰ? vt
f dicaꝫ ipa dies: q̃ ñ ẽ ipa re/uolutiõe tpis: sz silis eiꝰ: et dicaꝫ illo die fieri: ppr̃ sacr̃ celebꝛationẽ: qỏ ñ in illo: sz
g iã olim factũ est in alio. Itaq; puulũ ẽc. ⁊ infra. Cũ aũt hõ sape cepit: ñ illud sacr̃z repetit sz itel/ligit: eiusq; veritati ꝓsona volũ/tate coaptabit. ỹ q̃diu ñ pt: va/lebit sacr̃m ad eiꝰ tutelã adũsus ꝓias ptates: ⁊ tm̃ valebit: vt si añ maioꝛis etatꝫ vsũ ex hac vita migrauerit: p ipm̃ sacr̃m ꝓmẽda ta ecclie charitate: ab illa ꝓdẽna tiõe q̃ p vnũ hoiez ītrauit ī mun dũ: xp̃iano adiutoꝛio libereꝫ. q̃
h ñ credit ⁊ fieri ñ posse arbitra/tur: pfecto infidel ẽ: etiã si habe at fidei sacr̃z. lõgeq; melioꝛ ẽ iste
i puulꝰ: q̃ etiã ⁊ si fidẽ ñ habeat ī cognitiõe: ñ ei tñ obicẽ ꝓie cogi tatiõis opponit. vñ sacr̃m eiꝰ sa/lubꝛit pcipit. Item bonifacio ꝓ pelagiano q̃ heresim. Alioꝛ fi/des i baptismate puulos saluat
k IN ecclia saluatoꝛis p alios puuli credũt: sic ex alijs q̃ ī
l nec illud cogiteꝫ eos vitã hr̃e ñ
m posse: q̃ sunt exptes coꝛpis ⁊ san guis xp̃i: dicẽte ipoꝛ: nisi mãdu/cauerit carnẽ meã ẽc. Idem. Coꝛpeꝛ sanguĩe xp̃i pticipat q̃ p
n baptisma mẽbꝛ eiꝰ efficit. NUlli ẽ aliq̃tenꝰ ambigen/dũ: tũc vnũq̃q; fideliũ coꝛpis sanguinisq; dñi participez fieri: q̃ in baptismate mẽbrũ christi coꝛpis efficit. nec alienari ab illi
o us panis calicisq; consoꝛtio: etiã
p si anteq̃ illum panem comedat et calicem bibat: de hoc seculo ī
q vnitate coꝛpis christi ꝓstituꝰ ab
r scedat. sacramẽti quippe illiꝰ pti cipatiõe ac beneficio nõ pꝛiuat: quando ipse hoc qỏ ipsum sacra mentũ est inuenit. Idez de ba/ptismo paruulorum. Quare sit baptizandus: qui de baptizato
s IN baptizata est ca nascit. ro christi: que sine peccato
t erat: ppr̃ exẽplũ imitatiõis: ẽto
v magꝫ baptizãda ẽ caro moꝛtꝫ: p pter euitãdũ iudiciũ dãnatiõis: Sicut vero in tempe circũcisiõis q̃ de circũciso nascebaꝫ fuit cir/
x cũcidendus: sic nunc qui de ba/ptizato nascit erit baptizãd. sa cramẽtũ eni baptismi: sacr̃m est regñationis. quare sicut qui nõ sic finis al/ludat ꝓncipio.
o Est ỹ est pars il/lius. ś. e. di stin. ij. qui passus.
p Comedat in sac/mento.
q Coꝛpoꝛis. id ẽ. ecclesie sig/nificare p coꝛpus christi. Roma. 5
r Sac/mentuz est id est. signi ficat. io.
s IN baptizata id ẽ. si christus baptizatus est. q̃ sine pecca/to ex carnem natus est. multo/magis qui liber alius baptizari debet q̃ ex carnem in peccatis cõ ceptus est. Joh. 6
Hoc. c. habeẽ ś. e. di. ij. c. q̃ passus in fine.
t Pro/pter hic al/signaꝫ vna ratio. qua/re christus baptizatus fuit. ś. eo. nunq̃ alia ex. non re/generabantur.
v Moꝛtis. i. pecca ti vel moꝛ/ti subiecta
x Qui ỏ baptizato. arg. filiũ a/postate ba ptizandum esse inuito patre dum puer est. ar gu. ś. e. pleꝛiq;. in fi. xxviij. q. j. iudeoꝛum.

a ¶ Renasci. ar. ꝑ. ff. de verb. sig. verbum red/dendi.

b ¶ Qui ab eo ex mũdo patre i/mũdus nascit. si cut ex frumen/to puro nascitur impurũ. s. cũ palea. lvj. di. nasci.

c ¶ Innouat⁹. per gratiam ba/ptismi.

d ¶ Non ỏ nouitate spiritus. quia aia non ex tat ex aia sic̃ ca/ro ex carne p tra ducem. xxij. q. ij. moyses.

e ¶ Vetustat⁹. i. de carne in q̃ remanet cã. id ẽ peccatũ qõlibet

f ¶ Damnatio/nem ꝓtractaz. s. in carne ꝓpaga/ta ex reliq̃ vetu/state parẽtũ io.

Rom.6

g ¶ Ostenderet probat aut̃e apli pue/ros esse baptizã dos. Nam vni/uersaliẽ dixit. q̃/cunq; baptizati sumus ꝛc.

h ¶ Jn iesu xpo. i. in sacro xpi vt fide xpi i forma initiũcta vel tra/dita in xpo. ꝟ. e. ppzie. ꝟ. ad cui⁹ lauren.

i ¶ Mozte. id est. ad similitudi/nẽ ciuꝰ mozt⁹. qz sicut ipse mortu/us fuit ita nos mozimur a pec/catis.

k ¶ Mozitur. moꝛs ista ciuilis est ar. C. de epis. et cle. deo nobis

Roma.6

alibi habes ỏ na turali. vt. ff. de⁹. ij. si quis ita testa mento.

l ¶ Paruulo. p hibendus ꝟ. ꝟ. q. iij. nec nu/merus.

m ¶ Mozia. ꝟ. e. tunc valere. vixerit nõ potest mozi: ita q̃ natus nõ fuerit nõ potest re/nasci. exquo ꝟspicit: nemi/nem in suo parente potuisse renasci: cũ nõdũ sit natus. et q̃uis parenti post ꝙuersio/nez ꝓpria pctã nõ obsũt: ta men illis obsũt qui ab eo ge nerant. ¶ Parenti ꝓpter ꝟ nõ obsunt: quia renatus ẽ illis autẽ qui de illo nati sũt: nisi eodem modo renascant: q̃ a parente ꝓtracta sũt oberũt: quia etiã innouat⁹ est pr̃: nõ de nouitate: sed de reliquijs vetustat⁹ carnalit̃ gignit: et filij ex reliqua parentũ vetu state carne ꝓpagata: peccati damnationẽ sacramẽto rege neratiõis euadũt. Idem in enchiridion. In baptismate

Uomia pctã moriunt.

¶ Ostenderet apostolus nos mortuos esse pecca/to. inquit: an ignoratis: qm̃ quicũq; baptizati sum⁹ in ie/su christo: in morte ipsi⁹ bap tizati sum⁹. Si ergo hĩc ostẽ dimur mortui esse peccato: quia in morte christi bapti/zati sum⁹: ꝓfecto paruuli q̃ in christo baptizant̃: pecca/to moriunt̃: quia in morte ip sius baptizant̃. nullo enĩ ex cepto dictũ est: quicũq; bap tizati sum⁹ in. m. i. b. s. t ideo dictũ est: vt ꝓbaret nos mo/tuos eẽ pctõ. paruuli aũt re/nascendo: moriunt̃ illi pec/cato qõ nascẽdo ꝓtraxerũt. et per hoc pertinet ad ipsos qõ sequitur. ꝟsepulti enĩ su/mus illi per baptismũ i mor/te. baptizat⁹ igitur in morte christi: in qua nõ solũ maio/res: verumetiã paruuli bap tizant̃ ait: sic vos existima/te mortuos q̃dem esse pecca/to: viuentes aũt deo in chri/sto iesu. Idem in eodẽ. Sicut nulli baptism⁹ negat̃: ita nemo est qui nõ pctõ moriat

Paruulo recenter nato vsq; ad ỏcrepitũ senẽ: sicut nullus ꝓhibẽdus a ba ptismo: ita nullus ẽ qui non peccato moriat̃ i baptismo: sed paruuli tm̃ originali. ma/iores autem oĩbus etiaz mo riunt̃ peccatis: que male vi uendo addiderũt originali.

Idẽ in eodez. In baptismo iohãnis: non est peccati re/

Non regnabãt missio. vel renascebant̃: q̃ ba ptizabant̃ baptismo iohan/nis: sed quodã p̃cursorio il/lius misterio qui dicebat: pa rate viam dño christo: in q̃ solo renasci poterãt: q̃ para bant̃. bui⁹ enĩz baptism⁹ est non in aq̃ tm̃: vt fuit iohan/nis: verũ etiam in spũscõ: vt de illo regnaret̃: sicꝫ in chri stum crediderit: de illo xp̃s regnat̃: qui regnationẽ non cognouit. Jn aq̃ baptizari voluit: nõ vt eĩ iniq̃tas di/lueret̃: sed hũanitas cõmen daret̃. itaq; baptisma in eo nihil habuit: qõ ablueret̃: si cut moꝛs nihil ĩuenit qõ pu niret. Idẽ de baptismo par uulo ꝓ. Mõ solũ originalia: sed actualia pctã remittunt̃

Egene. i baptismate.

Rãte aũt carne: tm̃mo/do ꝓtrahitur peccatum ori/ginale. regenerante autem spiritusancto: non solum ori ginaliũ sed etiã voluntario/rum fit remissio peccato ꝓ. ꝓiõde recte potest dici: par/uulos sine baptismo decedẽ tes: mitissimã oĩum futoro⁹ sustinere penam. fallit enim et fallit̃: qui eos in dãnatio ne pdicat non futuros: dicẽ te apostolo: per vni⁹ delictũ qẽs hoies in ꝯdemnatiõe ꝛc Idem in eodez. Quicunq; ex ꝙcupiscentia nascitur per

Q baptismũ regenerat.

Uisquis ex ꝙcupiscẽ/tia carnis ꝛ lege pcti ꝛ moꝛ/tis carnaliter generat̃: rege nerari spiritualit̃ habet op⁹ vt non solum ad regnuz dei perducat̃: sed etiam a dam/natione peccati liberet̃: sic

Non regnã bant. qz ñ fiebat remissio pctõz.

o ¶ Baptismo cui⁹ forma erat in noie ventũri. vt ỏ in q̃dã glo sa aug. sup iob. q̃ baptism⁹ non mũdaret ab ori/ginali nisi alias esset circũcisus. dicebat̃ ẽ bap/tism⁹ pnie. quia iohãnes pdica/bat dicẽs. agite penitentiã.

Esa.40 Mat.3 Mar.1 Luc.3

p ¶ Precurso/rio. habiles ad suscipiẽdũ verũ baptismũ.

Joh.1

q ¶ Parabãt. Matth.3 Marc.1a Luc.3 Joh.1 .i. abluebant̃ ex terius.

r ¶ Qui regna/tionẽ. i. remissio nẽ pctõz. qz nõ indiguit.

s ¶ Sz hũani/tas. ꝟ. e. ꝓ aquaz

s ¶ Sz hũani/tas. i. benignitas quã ꝓ nobis fec.

Regnante. ꝓ pctm̃. i. cã originalis pcti.

v ¶ Originali/um. nõ q̃ lz bap tism⁹ ad delẽdũ originale pctm̃ fuit institut⁹. de let tm̃ criã actua lia cũ originali. vñ est ar. ad pur gat⁹. nẽ. de q̃. ꝟ. di. ij. ego berẽg.

x ¶ Mitissimã respectu aliaruz penarũ. ꝛ erit ẽ pena. qz erunt i renebris ꝟ. e. nul la. ꝛ carebũt vi/sione dei. exõ ba ptis. c. iij. sed ta/men dicit augu/stinus q̃ mallet sic esse q̃s nõ esse ar. ꝟ. ꝟ. e. firmis/sime. ꝛ ꝟ. de pe. di. vl. c. vl.

Rom.5

Joh.3

Quisquis. ꝓ mortis. de pe. di. j. si pecca/tum.

a Paruuli fideles. ſ. e. nihil. ꝛ. c. ſeqn. ℨ. ſed hic dicitur de fide offerentiū ibi de fide oblatoꝝ q̄rū ad hoc nulla pōt eſſe fides. ꝛ q̄ dicit q̄dāmō ſoluit ꝑium

b ¶ Nihil ei. q̄ ad vitā eternā. de pe. di. iij. ſicꝫ autez charitatē nō habēs.

c Mater mā nū eoꝝ. ſ. q̄ p eis rūdent.

d ¶ A credēdo. i. q̄ credunt.

e ¶ Nomē eſt. ſez ꝟ nomē fidei credere enim eſt fidē hr̄e. ſ. e. nihil.

f ¶ Etiā nō pe nitētes. ñ q̄ agāt pniam cū nullaz habeāt diſcretionē ſz hūt plenitudinē. i. ſuſcipiūt eā ꝛ faciūt ꝛ diſcūt p vba geſtā rū q̄lia peniten tes io.

g ¶ Celeſie. id ē pctā dimittunt eis q̄ ptici pes ſunt eccliē p charitatē eccliē. i. q̄ ſubſiſtit eccleſia.

h ¶ Per ſpiritūſcm. i. q̄ vnit p ſpmſcm fideles eni ſunt i eccleſia et ea in ipſis. vij q. j. ſcire. eccleſie charitas ꝛz pctā. i. ipa eccliā. vel eccleſie vnitas. i. eis q̄ i vnitate nō ſūt. tenēt pec cata. i. ñ dimittū tur. vt. ſ. ij. q. j. multi. ſ. xxij. q. vij. q̄eadmodū ſ. de pe. di. iij. ſane cauendū.

i ¶ Pctā. idem eſt q̄ alibi dr̄. ſi cui pctā remiſeritis remiſſa erūt ꝛ cui retinueritꝫ retēta erūt. ꝛ alibi. f. ſ. aut p ſeipſum remiſſionez facit aut p colū de membra. ſ. e. q̄ ſic tracꝫ intelligim⁹ q̄ hic dicitur.

k ¶ Tener. i. ñ dimittit peccata. xxiiij. q. j. quicunq;.

l Emo. ſolus. ſ. j. q. j. vt euidenter.

m ¶ Que facta ſūt. nō aūt dimittit futura quia tractus futuri expreſſ. de vſur. l. j. ℨ. j. nec ō futura etiā p ꝑmū hominem ī pctō ꝛ morte natū: ſic etiā p xp̄m ī iuſticia ꝛ vita renat: ī baptiſmo renaſcūt. Idē in eodez.

Offerētiū fides: puulos ſalua. Paruuli fideles recte vocant

a Paruuli fidelit ſ. q̄ fidem p verba geſtātiū q̄dam mō ꝓfitent: ꝛ p eoꝝ dē verba: diabolo ꝛ mūdo abrenūciāt. ꝛ ꝟ fit ī ſacro dīne gre: quā dedit de⁹ eccl'ie. puulus aūt q̄ baptizat: ſi ad annos rōnales veniēs nō crediderit nec ab illicitꝫ abſtinuerit: nihil ei pdeſt: qō puul⁹ accepit

b Tē aug. ī li. ō meritꝫ ꝛ remiſſiōe pctoꝝ. De eodē.

c Mater eccl'ia os maternū puul' p̄bet: vt ſacris myſterijſ imbuant: qz nōdū poſſunt cozde ꝑto credere ad iuſticiā: nec oze ꝑrio ꝓfiteri ad ſalutē. nec io tñ eos q̄ſ q̄ fideliū infideles dicere p̄t: eo q̄ a credēdo vtiqz nomen eſt: q̄uis ꝟ nō ipſi: ſz alij ꝓ eis ink' ſacra rūderit. Si aūt ꝑterea recte fideles vocāt

d q̄m fidē p verba geſtātiū q̄dammō ꝓfitent: cur etiā nō penitētes habeant: cū p eorū verba geſtātiū: diabolo ꝛ huic ſeculo renūciare monſtrant? Idē. Charitas eccleſie: pctā dimittit vel tenet

e ¶ Eccleſie charitas q̄ per ſpmſcm diffūdit in cozdib⁹ eoꝝ q̄ pticipes ſui ſunt: pctā dimittit eoꝝ q̄ nō ſūt: tenet. Itē ℨ iulianū li. ij. Solus xp̄s pctā dimittit.

f Emo tollit pctā mūdi: niſi ſolus xp̄s: q̄ ē agn⁹ tollēs pctā mundi: tollit aūt et dimittēdo q̄ facta ſunt (vbi

n et originale ꝓtinet) ꝛ adiuuando ne fiant: ꝛ pducendo ad vitā vbi fieri oīno ſi nō poſſit. Idē de baptiſmo paruloꝝ. Præt baptiſma chriſti: paruulis nulla ſalus ꝑmittit

o Nulla præt baptiſmum ſalus ꝑmittit infantibus: quia infantes ſi per ſacramētū (q̄ ad ꝟ eſt diuinitus inſtitutū) in credentiuz numerū non tranſeunt: in tenebris manēt. Idem in eodem. Baptizati chriſto incorporantur: ꝛ eius membra fi

p Ad hoc baptiſmus ſunt. valet vt baptizati xp̄o incoꝝporent: vt mēbra eius habeant' ꝛ ꝓſpelitant: ꝛ oblati p ſacr'm charitatēq̄ fideliū recōcilient deo: vt in eo viui: ſalui: liberati: redempti: illuminati fiant. Idem.

q Quis aūt neſciat: credere: eē infantib⁹ baptizari: ñ credere aūt: ñ baptizari. Idē in li. ō libero arb. Hr̄a ñ ſolū pctā dimittit: ſed

r Etiā legē implere facit. Ratia q̄ p xp̄m dat: ñ ſolū pctoꝝ remiſſionē facit: ſz etiā vt lex impleat: vt natura libereť: nec pcm̄ dñet:

s ſpūs ēt gr̄e dat fidē: q̄ etiā ñ petita aōo ꝓcedit: vt hoī petēti ꝛ alia ꝓcedāt. Mā fides ñ ē liberi arbitrij tm̄ ſz donū ꝏ de z ō baptiſmo puuloꝝ. Vet⁹ ifirmitas ī baptiſmo ñ

t pēit⁹ abſūit: ſz vires amittit. Non exq̄ q̄ſq; baptizat: moꝝ ſvet⁹ ifirmitas ī eo

v abſūit: ſz renouatō ꝛcipit ad rēiſſiōz oīz pcōꝝ ꝛ itelligētiā

iniuria paciſci poſſum⁹. ff. de pac. ſi vn⁹. ℌ. pacta.

n ¶ Et adiuuādo. nō ꝓceſſum hēs q̄ ꝓmo dimittit peccata que facta ſunt. ſcdo ꝓfert gr̄am ne fiant. tertio pducit ad illam viram vbi oīno fieri nō poterunt. quia tunc ꝓfirmati peccare ñ poteſt ℨ. di. v. c. ij. ad ſi.

o Nulla ma/net. i. careť viſiōe dei ꝛ ꝟ eſt pena ꝛ ignis afflictiōis. de q̄ habes. ſ. c. firmiſſime.

p Ad ꝟ. vt baptizat'. ſ. e. nihil.

q Quis aūt. Ratia vt

r lex mādatoꝝ dei.

s ¶ Nō petita. i. nō mereri naz ꝓmā gr̄am q̄s mereri nō pōt. ℨ. e. placuit vt qui cunq; ar. ℨ. vij. di. ꝓſuetudo. ſed ibi merui. i. obtinui.

t Non exquo Caſus. licz oē pcm̄ actuale et originale dimittat' in baptiſmo/tñ originale nō ita dimittit ne ſit. ſed remanet in hoīe debilitatū ꝛ ſopitum niſi poſt excitet' ꝛ reuocetur in ꝑtium dñium conſentiendo prauiſ moribꝫ ex eo ſurgentibus/Secūdo dicit q̄ renouatur homo in baptiſmo. ꝛ ad hoc inducit auctoritatem apoſtoli. ¶ Etumcūq; creſcat illi renouatio. nunq̄ tamen in hac vita perfecta erit cuz adhuc peccatuz ſit in homine qō ſemper pugnat aduerſus ſpiritum/Tertio poniit ḡndam differentiā inter actuale ꝛ originale. io.

v ¶ Abſumit. i. ꝛſumit. inde ſoleť q̄rī q̄n pcm̄ originale ꝟ. ꝛ dic q̄ ī ipa infuſione aie quia tūc tres vires anime ꝑncipales debilitant'. ō ℌ. ℨ. c. queris.

a ¶ Cetera. s. vt fiat plena nouitas. ⁊ aialis ꝺsumak infirmitas. vt infra sequit. b ¶ Corruptio. q̃litas q̃ ad corꝓ. corruptio pctm̃. q̃ ad aiam. g̃ ꝓpe equocati/one bis ꝓferak corruptio. fm. b. et. l. c ¶ Hoc me minisse. pctoꝝ oiuz. qđe oium actualiu. d ¶ Plenam q; q̃ ad omnẽ penã originalis pcti q̃ ad reatũ mortis eterne et relinquit vti/q; ad pugnãduz dũ fuerim; i vita. sed debilitatũ ⁊ supatum. i. ad mortẽ eternã nõ imputabile. s. e. p baptismũ e ¶ Peruenias qđ erit i alia vita non in ista. 2. Cor. 4 f ¶ Vetustate. quadam. g ¶ Reuiuiscat ergo reuiuiscit q̃ erat pemptũ. sic ꝓter culpã reuiuiscit actio. vt xp̃ũ. q. ij. liberti. s. e. queris ante medium. h ¶ Ab hac autem. ordo lre. vita spũs in cuius nouitate baptizati renascunt a Roma. 6 deo discernũtur ab hac vetustate carnis ⁊ pcti ⁊c. i ¶ Bñ vtit. s. vetustate carnis s. xxxij. q. j. non eni in sola. k ¶ Regñandos. p baptismũ l ¶ Mortalit. id est. cuz mortali pctõ. m ¶ Propagine. id est. cozruptione carnis a pmis parentibus traducta vel ꝓpagata. ex q̃ originale peccatuz innascit anime. Ro. 13 Gala. 5 n ¶ Sicut hic notatur differentia inter actuale et originale peccatũ. qz illa trãsiunt actu ⁊ remanẽt reatu donec per baptismũ vel per penitentiam ex toto deleant. originalia ꝺo in baptismo remanent ac

a et opationẽ spũaliũ. cek a ꝺo in spe sũt: donec fiãt i re. qõ erit in resurrectiõe. Nam in baptismo: q̃uis fiat plena remissio pctõꝝ: n õdũ tñ plẽa ẽ nouitas: ⁊ pfecta mutatio:
b qz adhuc remanet cozruptõ: nõ solũ i cozpe: sz etiã in aio q̃ est hõ interior. in q̃ si pfecta esset nouitas: nõ diceret apl's: q̃ de die in diẽ renouatur. I tẽ. Hoc memisse debemus: oium pctõꝝ plenã pfectãq; remissionẽ in baptismo fieri: hoiez ꝺo nõ totũ cõmutari ꝓtinuo: sz i bñ pficiẽtibus: de die i diẽ crescẽte nouitate: cõmutari qõ vetustũ est: ⁊ carnale ẽ: donec ita renouef q̃ aialis ifirmitas cor
c pozis: ad firmitatẽ spũalem incozruptamq; pueniat. Hec aũt lex pcti: de q̃ dicit apl's: nõ regnet pctm̃ in vr̃o mortali cozpe: nõ sic pmaneat in mẽbris eoꝝ q̃ renati sũt: tãq; ñ sit eis fcã plẽa r̃missio: vbi plena fit oium pctõꝝ nr̃ozuz remissio: oib; inimicis interfectis q̃b; sepabant a deo: sed
f manet in vetustate carnis tã q̃ supatũ ⁊ pemptũ: si nõ illi
g cito ꝓsensu reuiuiscat: ⁊ i re-
h gnũ ꝓpriũ reuocef. Ab hac aũt vetustate carnis ⁊ peccati qõ iam remissuz ẽ: vita spiritus vsq; adeo discernit: in cui; nouitate baptizati renascunt: vt tales etiã in pñti: ñ solũ in pctõ: sz etiã nec i carne esse dicant: cuius deside/ria nõ sequunt: sz i spũ. In ipa ꝺo carne cozruptibili:
i bñ vtit: q̃ mẽbra eius ad bñ opãdũ ꝓtit: nõ r̃m desiderla carnis viuẽs lege peccati: qõ licet iam remissum est: i vetustate tñ carnis manet. q̃ bñ vtunt fideles ꝓpugati: q̃ ex eo q̃ sũt i xp̃o nouitate: dñari sibi libidinẽ ñ patiũt ex eo ãt q̃ adhuc trahũt ad
k vetustatẽ filios regñandos
m mortalit generãt cũ ꝓpagine pcti: q̃ renati obnoxij ñ tenẽ
n tur: ⁊ q̃ nascunt renascendo
o soluũt. I tẽ. Sicut dicta facta ⁊ cogitata inig̃: aie ⁊ cozpozi ptinẽt: lz ãt q̃tũ ad motus iam ꝓteriũt: ⁊ nõ sũt: eis tñ ꝓteritis: reat; eoꝝ manet: nisi pctm̃ p remissionez soluaf: sic non ꝓterita sz ad/huc manẽte lege ꝺcupie: reap tus ei soluit ⁊ ñ erit: cuz fiat in baptismo plena remissio peccati. I dẽ in epla ad silencianũ. Discipuli xp̃i: ei; baptismate credunt: abluti.

q Quando ab hierosolymis exijt ihesus cũ discipulis suis in terrã iudeã: et ibi morabaf cũ eis: baptizabat nõ p seipm sz p discipl's suos: q̃s intelligim; iã fuisse baptizatos: siue baptismo ioh̃anis (sicut nõnulli arbitrãtur) siue (qõ magis credibile est) baptismo christi. Item. Rñdit dñs petro: q̃ lot; ẽ: ñ
s indiget nisi vt pedes lauet: sz ẽ mũd; tot; vñ intelligit q̃ iã petr; fuerat baptizat;. I tẽ ad vincentiũ ⁊ victorẽ. Apostoli oẽs: christi baptismate baptizati credũt

S Ieos de q̃bus scriptũ nõ est: vtrũ fuerint baptizati siue non: sine baptismo decreuita ꝓcedim;: ipsis calũniamur apl's: qui ꝓter apl'm paulũ: q̃s baptizati fuerũt ignoram;: sz ipos esse baptizatos: p̃ nob; innotescere potuit: qõ btõ pe/
t tro apl'o dñs ait: q̃ lot; ẽ: nõ
r indiget nisi vt pedes lauet. I dẽ in li. õ baptismate. Catechumin; catholic;: hereti-

T co baptizato ꝓferf

T On dubito catbecumi

o ¶ Pertinent q̃rum ad ea que eius misterio geruntur.
p ¶ Soluitur. et ita videtur q̃ accidẽtale est ei omne peccatum

Q Uando. q discipulos ar. q̃ aliud est facere per se q̃ p aliũ. vt. ij. q. vij. accusario. ff. de sol. inter artifices. C. de cadu. tol. l. vna. §. sin aute. ar. §. ex õ sen. excõ. mulieres. ff. de admi. tu. ita aũt. §. gessisse.
r ¶ Magf hoc magis correcti/ue legas. Joh. 4
s ¶ Pedes lauet. i. affectũ mẽtis purget. q. d. licz hõ abstinere possit a mortalibus. tñ puluere terrene habitationis inuoluit. i. venialib[us]

[redacted] Joh. 13

S Ieos. ꝺtendim;. nõ q̃ si dubitaf ꝺ baptismo viuent; habeb; nõ baptizato ⁊ baptizat. s. e. cũ ira q̃. vbi aute dubitaf de baptismo mortui. ꝓsumẽdũ est eũ esse baptizatum. ex ꝺ ꝑsby. nõ bap. c. ij. ar. b
v ¶ Qui lotus. id est. purgatus a mortalibus. Act. 9
x ¶ Nisi vt pedes. id est. for/des venialiũ. vel ran Joh. 13 git ꝓsuetudinez alicuius loci que reprobaf. j. q. j. emendari.

N On dubito antepone/re. s. e. cathecu/

minū ꝫ. ſz ħ loq̄tur de eo q̄ hz de ſideriū baptizā/di. ibi non. ex̄. e. maiores. ꝫ. ſi.

a ¶ Cēturio. corneli⁹. ij. q. vij. nō omnes.

Act.10 b ¶ Capeſcen/dū. i. p̄tenit acci/
Jn.3 pere baptiſmum cū poſſit.

c ¶ Ærus. ali/di. ſ. in epiſtola petri. ⁊ eſt ħ ⁊bū aug. q̄ ſe quit. eſt petri.

d ¶ Depoſitio. .i. exterior ablu/tio.

e ¶ Sz ꝓſcie. nō eni ſufficit bapti/zādo hr̄e bonam ꝓſciam. niſi ad i/
Mth.3 terrogationē ec/cleſie ſuaz fidem
Matth.1 oñdat. lxxxvj. diſtin. nō ſatis.

f ¶ Jeut. ꝑma ꝑs intelligi/tur ō adulz non baptizatis vſq̄ ad illud nō inē. ⁊ ōz i ea q̄ ſiē in veteri fuerūt q̄dam boni. ita i nouo ſūt q̄dam
Ba.15. mali. q̄ ſi incipi/
i.pe.3 ūt bonum opari dimiſſis malis et velint baptizari vel ꝓfecti eē. ſi ãt aū decedāt q̄z ħ ꝓſequunt. ſaluabū/tur. Jn. ij. ꝑte ōz q̄ licunq̄z fide q̄s accipiat bap/tiſmū vere. recipit ſacr̄m. ſz non eiꝰ ſalutē ſi ficte accedat. Jn. iij. ꝑte ōz q̄ ſi ficte hus peniteāt nō ſunt rebaptizādi

g ¶ Teſtm. id eſt. ad gr̄az que data eſt in nouo teſtamento.

Colo8.3 h ¶ Apoſtolicꝰ ſz iude apoſtoli ibi. que ſurſuz ſe ſapite.

i ¶ Ad vetus. id eſt. ad duriciā veteris teſtamti

k ¶ Spiritua/les. per baptiſ/te flagrantē: heretico baptizato aut anteponere: ſz etiaz in ipa int⁹ eccl̄ia: cathecumi nū malo baptizato antepo/nim⁹: nec iō tū ſacr̄o baptiſmi: q̄ iſte nōdū: ille iā imbu/tus ē: facim⁹ iniuriā. merito
a eni ¶ Ceturio nōdū baptizatuſ ſimoni baptizato antepōit. iſte eni etiā añ baptiſmū: ſpirituſcō accepto: repletꝰ é. ille etiā pꝰ baptiſmū: inflatꝰ eſt īmūdo ſpū. verūtū ſi iā ſpū/ſcō accepto: corneliꝰ bapti/zari noluiſſet: ꝓtēptu tāti ſacramēti reꝰ fieret. Sicut aūt bono cathecumīo: baptiſmꝰ
b deeſt ad regnū celoꝝ capeſ/cendu⁹: ſic malo baptizato: vera ꝓfeſſio. q̄ dixit: niſi q̄s renatꝰ fuerit ex aq̄ ⁊ ſpūſctō: ipſe etiā dixit: niſi abūdaue/rit iuſticia vr̄a plꝰ q̄ ſcribaꝝ et pharı̄. nō intra. in reg. ce.

Itē in li. ſniarū ꝑſperi. Nō tam ablutiōe corpis: q̄ fide

c ¶ Ærus baptiſmꝰ: ꝓſtat nō tam ablutiōe corpis: q̄z fi de cordis: ſicut aplica doctri na tradidit dicēs: fide mun dans corda eoꝝ. ⁊ alibi: ſal/uos facit baptiſma: nō car/
d nis depoſitio ſordiū: ſz etiaz ꝓſcie bone inrogatio in de/um. Idē in li. de baptiſmo. Sicut in veteri teſtō q̄dā ſpi rituales. ita ī nouo q̄dā car

e ¶ Jeut nales inueniūt. in ſacr̄is veterꝫ teſtam/ti: viuebāt q̄daq̄z ſpūales: ad
g notū. ſ. teſtm̄ q̄ tūc occultū erat: occulte ptinētes. ſic etiam nūc in ſacr̄is noui teſta/menti: q̄ iam reuelatuz eſt: q̄dā viuūt aiales: q̄ pficere ſibi nolūt ad pcipiēdā q̄ ſūt ſpūs dei. ad q̄ hortaꝫ ꝑmo
h aplicus: ⁊ ad vetꝰ teſtm̄ ptinebūt. Si āt pficiūt ⁊ anteq̄ accipiāt: ipſo acceſſu ⁊ pfe/ctu ad nouū ptinent. ⁊ ſi pri/
k uſq̄ ſpūales fiāt: ex hac vi/ta rapiunt: cuſtoditi p ſacr̄i ſcitatē: in terra viuētiū ꝓpu/tantur. nec inuenio q̄d veriꝰ inueniaꝫ ī eo q̄ ſcriptū eſt. Jmpfectū meū viderūt ocu/li tui: ⁊ ī libro tuo oēs ſcribē tur. Itē. Nō intereſt cū ō ſa cramēti integritate tractaꝫ et ſanctitate: q̄d credat: aut q̄li fide imbutus ſit ille: qui accipit ſacramētū: intereſt q̄ dem plurimū: ſed ad ſalutis viam: ſed nihil intereſt ad ſa cramenti queſtionē. Itē ma nifeſtum eſt fieri poſſe: vt fi/de non integra: integrum in quo q̄z maneat ſacramētū ba ptiſmi. Item. Si poſſet fieri
m vt ſinguli diligenē interro/
n genē: tot diuerſitates opi/nionū forſitā inuenirenē: q̄t hoīes numerarenē. aiaꝫ eni hō nō pcipit ea que ſunt ſpi/ritus dei. Nunq̄d tamē non iō ſacr̄z integrū accipiūt aut nunquid ideo ſi pfecerint: ⁊ opinionū carnaliū vanitatē emūdauerint: denuo q̄ ac/ceperāt repetēdū eſt? Acci/pit q̄ſq̄ ſm fidē ſuā: ſed q̄tū capit gubernante miſericoz/dia dei. Itē ex ꝓcil. mileui/tano cui interfuit auguſti. ⁊ anſelmꝰ romane eccl̄ie lega/tus ꝓtra pelagianos. Non nature neceſſitate: ſed meri to pcī: adā moriturus erat.

o ¶ Lacuit igitur omnib⁹ epiſcopis q̄ fuerūt in hac ſancta ſynodo: ꝓſtitue/re hec que in preſenti ꝓcilio diffinita ſunt: vt quicūq̄z di/cat adam primū hoīem: mor/talem factū: ita vt ſiue pecca ret ſiue non peccaret: more/retur in cozpoze: hoc eſt de cozpe exiret: nō peccati meri
p to ſz neceſſitate nature: ana thema ſit. Itē. Paruuli nō ſolū penā ſz culpā a parēti

q ¶ Lacuit vt bus trahūt q̄cūq̄z puulos recētes ab vteris matrū baptizādoſ negat: aut dicit ī remiſſionē pcīoꝝ eos baptizari: ſz nihil ex adā trahere oꝛigīaꝫ pecca ti: q̄ lauacro regnatiōis ex/mū cum nō ſtat per eos.

l ¶ Per ſacra/menti. id eſt. que ſolet dari ⁊ con/ferri i ſacramto. Pz. 138

m ¶ Jnterro/garenē. ſuper ar ticulꝫ fidei ⁊ alijs ad ſalutem ani/me ꝑtinentibus

n ¶ Opinionū quia q̄t homies tot opiniões. ar. ff. de arbi. nō co/gēdū. ꝟ. ꝓncipa/liter. ar. xij. q. j. c. j. ⁊ quelib et p uincia in ſuo ſen ſu ꝛc. lxxvj. diſt. vtinam.

o ¶ Lacuit. mortalē. i. moriēdi neceſſi/tare ſubiectū ſm q̄ dicit factum erat eni imortalꝫ id eſt. potens ñ mori. nō autem nō potēs mori. ⁊ ita fuit mortalis et imortalꝫ Sol/ler q̄ri ꝛre pctī originale impu/tet aie. cuz illud Jhar tm̄ ex car/nis corruptione Solꝫ. dicūt q̄dā q̄ iō q̄ aia ꝓmi hois ita corru/pit ipaz carnez. vñ ⁊ mō corrup tio carnis corrūpit animas. 1.Cor.15

p ¶ Nature. vi dek ꝟ. q̄ dic̄ au/gu. ſi adam non peccaſſet. ſenio ō feciſſet. ſed dic ſe nio defeciſſet. id eſt. in ſenio. q. d. nō gueniſſet ad ſenīū. q̄ ſemper fuiſſet in iuuen/tute.

q ¶ Lacuit. cauſus. Excō municanē q̄dam heretici q̄ dice/bant paruulos ñ eſſe baptizādos q̄ nihil pcti cō/traxerūt ab adā q̄ in baptiſmo eſſet delendū. nā q̄ mali dicāt ꝓ/baꝫ aucte apl̄i.

a ¶ Vñ fit. id ē ex ꝟ sequitur.
b ¶ Sed falsa. .i. sine effectu.
c ¶ Lacuit. in adiutoriū .c. gratia.
Rosn. 5 d ¶ Visquis. quidā volentes vitare correctionē precedētis. c. incidūt in aliud malū. ⁊ iō reprehendunt hic
e ¶ Lacuit. gratiaz ad ꝺd ergo valet liberū arbitrium cuz p illud non possit saluari. Nam ꝟ mam grām non potest quis promereri. vt. xxiij. q. iiij. nabu. sed dic q p liberum arbitriū hō abilem se pōt reddere. vt ei dñs gratiā infundat
f ¶ Omnes Expleto tractatu de baptismate subiungit mgr distinctionem istā in q̄ tractat de ꝟfirmatione que in fronte fit. ⁊ meritovl timo loco de hoc sacramēto. quia vltimū est inter alia sacramenta necessitatis pree vnctionem infir moz
vt. s. pri. distī. ostenditur. pterea alia ratione quia hoc sacmentū tanq̄ dignī a solis epis ꝟfertur. vt. j. e. c. manus.
f ¶ Omnes. hic fm ꝺsdā incipit q̄nta di. sed ꝟperēt vt ꝺd dicūt incipit ab illo. c. ꝙuenit. j. e.

a pieē: vñ fit ꝟseq̄ns vt in eis forma baptismat ī remissio
b nē pctōz: nō vera ꝫ falsa intelligat: anathema sit: qñ ñ alīt intelligēdū est quod ait apl's: p hoiem vnū intrauit pctm̄ in mūdū: ⁊ p peccatuz moꝛs: ⁊ ita in oēs hoīes pertrāsit: in q̄ oēs peccauerūt: nisi quēadmodū ecclesia catholica: vbiq̄ diffusa sp ītel lexit. ꝓpē hāc enī regl'am fidei: etiā puuli (q̄ nihil pctō rū in semetipīs adhuc committere potuerunt) iō in remissionē pctōz veracit baptizant: ī eis regeneratiōe mūdet: qō gñatiōe traxerūt ꝟtē. Gra ⁊ pctā remittit: et
c ¶ Ne reiterent adiuuat ¶ Lacuit vt q̄cūq̄ dixerit graz dei: q̄ iustificamur p iesum xp̄m dñm nr̄m: ad solam remissionē pctōz valere que iam cōmissa sūt: ⁊ nō etiam ad adiutoriū vt nō committant: anathema sit. ꝟtē. Quid sit pctm̄ gra docet: et
d ¶ Cuius vt vitet facit. Qui dixerit: gram dei p iesum christū dñm nr̄m: ꝓpē ꝟ tm̄ nos adiuuare: ad nō peccandū: q: p ipam nob reuelat ⁊ aperit intelligētia mādatoꝛ: vt sciam: qō appetere: qō vitare debeam: non aūt p illā. nob pstari: vt qō faciendū cognouerim: ⁊ facere debeam aut valeam: anathema sit. ꝟtē. Sine gra
divina mādata impleri ñ pnt
e ¶ Lacuit vt q̄cūq̄ dixerit: nob iō gram iustificationis dari: vt qō facere p liberū arbitriū iubemur facilius possim implere p gratiam: tanq̄ ⁊ si gratia nō daretur: non quidem facile: ꝫ tamen possum etiam sine illa implere mandata diuina: anathema sit. ꝟtem vrban papa omnibus christianis.
Post baptisma: confirmationis sacramentum prestetur. Distinctio V

f ¶ Omnes fideles p manus impositiones epoꝛ spiritūsanctū post ba
g ptismū accipe debent. vt pleni christiani inuēiant: quia cū spūscūs infundit: coꝛ fidele ad prudētiā ⁊ ꝓstātiam dilatatur. ꝟtem melchiades papa. Quid ꝓferat spūscūs in baptismate: ꝺd in ꝟfirma
i ¶ Spiritusscūs qui tione super aq̄s baptismi salutifero descendit lapsu. In
k fontē plenitudinē tribuit ad innocētiā: in ꝟfirmatiōe augmentū prestat ad grām: ⁊ qz in ꝟ mūdo tota etate victurꝫ inter inuisibiles hostes ⁊ pericula gradiendū est: in baptismo regñamur ad vitam: post baptismuz ꝟfirmamur ad pugnā: ī baptismo ablui mur: post baptismū roboramur: ⁊ q̄uis ꝓtinuo trāsituris: sufficiāt regñatiōis bñficia victuris tñ: necessaria sūt ꝟfirmatiōis auxilia. regeneratio p se saluat: moꝛ ī pace baptismi vel seculi recipiē
l dos: ꝟfirmatio armat ⁊ instruit ad agones mūdi huī et prelia reseruādos. qui autem post baptismuz cum acquisita innocentia imaculati peruenerit ad moꝛtem: cō
m firmanē moꝛte: quia iam nō possunt peccare post moꝛtē. Ydē byspaniarū episcopis. Manus ꝟo impositiōis sacramentū: dignī ē sacramē
n ¶ Ehis ꝟo to baptismi sup q̄bus rogastꝫ vos informari. i. vtrū magꝫ sit sacramentū manꝰ impositiōis epoꝛ: aut baptismi: scitote vtrūq̄ magnū esse sacrm: et sicut vnū maioꝛib. i. sūmis pontificib est accōmodatū.
o qō nisi a maioꝛib pfici non potest: ita ⁊ maioꝛi veneratione veneradū est ⁊ tenēdū. sed ita ꝙiūcta sūt hec duo sacramēta: vt abiuicē nisi moꝛte p̄uenīēte nullaten pñt se

Nā abinde agit ꝺ officijs ⁊ ieiunijs.
g ¶ Post baptismū. vñ hostia prius lauabat ī littoꝛe ⁊ postea offerebatur in holocaustum.
h ¶ Vt pleni. qz si ꝟtenerent peccarent moꝛtaliter. hoc ꝺ adultis. nam puero sufficit baptismꝰ ꝺ. di. pri. queris iohan.
i ¶ Spūssancꝰ. descēdit ꝓferendo vim regeneratiuā aq̄s. ꝺ. di. iiij. nunq̄.
k ¶ Ad inocētiam. vñ ⁊ datur puero vestīn cādida post baptismū. vt. ꝺ. di. pr. accepisti. ⁊. c. venit.
l ¶ Et instruit. hic habes ad ꝺd valeat ꝟfirmatio.
m ¶ Nō pñt. ī hac enīz vita et meritum. cōparamus vel culpam. xiij. q. ij. tē pus.
n ¶ Ehis. sūmis. i. epis qui summi dicūtur. qz vltra eos nullus est ordo. nam metropolitani epi vocant xviij. di. si epūs. sed tñ papa hodie summꝰ pontifex appellatur Et dic vsq̄ adeo ē accōmodatum. q̄ non nisi maioꝛib ⁊c. ⁊ hic ar. aliq̄ò dicit maius ratione ipsius ꝓferentis ar. ꝺ. ꝺ. di. ij. nihil in sacrificio. de quo ibi notat
o ¶ Perfici. id est. christianū facere. vt. ꝺ. c. dis. c. j. io.

a Anº. pactū. ℨ. xcv. di. c. j. Sol. ibi. vel ħ ñ inue/nimus ó iure cōi factū esse. secus ex dispēsatiōe

b Tenēr. alibi monachi dicunt tenere locum. xij. aplox q̄ ad renūciationē ꝓpietat. xvj. q. j. ex aucte. alibi sacerdotes. xj. q. iij. absit.

c Irritum. ex de mādatiōe pape ḡliber ꝓferre pt qō hz. vñ ozdi/nus ozdinē quez hz ꝓferre posset. et ꝓfirmat. ꝓfirmationē. ē. di. ꝓ xi. nulla rō alis ñ vt. ē. j. q. j. gra. et. q. vij. dalber/tū. vñ nō q̄ cum collatio sacri cō perit alicui rōne ordinis t officij. etiā ꝓhibit cō/ferre pt. vt. ix. q. iij. ozdiatiōes. f. q. j. q̄ idam vbi vo ex admiculo ozdis t ōmāda/tiōe. vt ꝓfirma/tio in frōte sacer doti. vel collatō ozdis nō epis. vt xcv. dist. puenit. lxxix. di. c. j. i eo casu ꝓhibit nihil agit vt ħ. in c. manus.

d Quissime. ad ꝑdicandū ar. ℨ. xvj. q. j ad ijcim. ex ó here. ad abolendā sed ꝑdicādo pōt dando de se bonum exēplū aliis e Ad habitationē. hic eni descendit spūssūs sup aplos qñ in suffauit dens. accipite spmscm ꝑmo in eos. postea descendit ó celo sup eos i igneis linguis. ē. di. iij. ꝓpter ꝛc.

f Tieiuni. statutū est supple.

g Perfecte. pfectā vocat fortē. xij. annoz. qñ ꝓmoueri pōt ad minores ordines lxxvij. di. c. ij. vt xxv. annoz. ff. ó mino. l. j.

h Christianus. plenus quo ad oia sacramēta. ē. e. omnes.

i In ꝓfirmatiōe. nunqd minorē habebit gloriam paruulus non ꝓfirmat. q̄ ꝓfirmat. videt q̄ sic. qz in ꝓfirmatiōe dat augmētū grē. ē. c. c. ij. qō ꝓcedendum est. si dicat q̄ paruulo ꝓcedat gratia in baptismo.

k Tepiscopi. supple statutū est.

l Periclitantiū. ē. di. iiij. venerabilis.

m Ieiunis. hoc etiam i alijs sacramentz obs/uandū est. ē. xxv. q. v. honestuz. ē. di. ij. liquido.

n Jectum est ampli. ē. di. pri. qui bis. ℨ. sed hoc cū ne/cessitas ecclesie exigit alis de iure non posset. vt ex de apostat. c. ij. vel licet ħ ha/beant vestē clericalem. scilicet clausam. non tamen erunt clerici. ē. lxxxj. di. di/crum.

o Ē homine.

p Unquid. chrysmata id est. sacramenta que cum vnctione chrysma/tis ꝓficiunt.

q Nisi in cruce. non remouet q̄n aliter possit sacrificare t valere ad remissionem peccatoz. sed refert factū. quia sic fit. quia in modum crucis fit solēnis baptismus nō alie ē. pri. di. sal.

r Sine crucis. aucto. traſ il la docet nos facere signū crucz. egressus eius a patre. regressus eius ad patrez. excursus eiº vsq; ad inferos. recursus vsq; ad sedē dei. per dexterā partez sedē dei. per sinistram inferos intellige.

Omni die energumi/nis. ē. xxiij. dist. exorcista. qui scilicet a demoniū sunt obsessi. vel energuminis ab ergo quod est labor. et mente quod est defectus. quia scilicet in defectu lu/ne vel mentis patiuntur.

gregari: t vnū sine altero ri te ꝓfici ñ pōt. Nō ab alijs q̄ ab epis: man. impositionis

a Anº sacrm ꝓfici pōt. q̄z impositiōis sacrm magna veneratiōe tenēdum est: qō ab alijs ꝓfici ñ pōt: ni si a summis sacerdotib. nec tpe aplox ab alijs: q̄ ab ip/sis aplis legit: aut scit per actum esse: nec ab alijs q̄z ā

b eox tenēt locū: vnq̄ ꝓfici pt aut fieri dz. Nā si alit ꝓsum

c ptū fuerit: irritus habeat et vacuum: nec inē eccliastica vnq̄ reputabit sacra. Item raba. ó institutiōe clericoū li. j. c. xxx. Quare ꝓfirmati/onis sacrm: baptizato trada

d Nuissime a sum/mo sacerdote: p impo/sitionē man.: paclyt tradit baptizato: vt roboret p spm̄ scm: ad ꝑdicādū alijs idem donū: qō in baptismate ꝓsecut ē: p gram vite donatus esse: signat eni baptizatus cū chrysmate i sūmitate capitis p sacerdotē. p pōtificē xo f frōte: vt in ꝓni vnctiōe significet: p ipm spūssci descen

e sio ad habitationē deo ꝓsecrandā. In scda q̄z: vt eius/dez spūssci septifo: mis gra: cū oi plenitudie scitat t scie et xcut: ventre i hoiez ōclaret. Item ex ꝓcil. aurel. c. iij. Ad ꝓfirmationē nō nisi ieiu

f Tieiuni ad nt veniāt ꝓfirmatiōnē veniant:

g pfecte etat: vt moneant cō/fessionē facere p.: vt mundi donū spūssci valeāt accipe:

h et qz nunq̄z erit xp̄ian.: nisi i ꝓfirmatiōe epali fuerit chrisma. Item ex ꝓci. meldē. c. vj

Epi xo nō nisi ieiuni bapti/

k Uepi zatos ꝓfirmēt nō nisi ieiuni: p impositionē manuū spūscī tradāt: exceptz infirmis: t moz

l te pyclytātib. Sicut āt duobus tpib.: pascha videlz et penthecoste: a ieiunis celebrari dz baptism.: ita etiam

m traditionē spūssci: a ieiunis pontificib. ꝓuenit celebrari Item ex ꝓcil. terragonē. c. vj Secdo aut vel tertio: nullī cō

n Jectū est nob: firmet. q̄ q̄dā ó plebe: bis vl ter vel eo ampli.: epis ignorantib.: tñ ab eisdē epis cō/firment. vñ visum ē nob: eā dem ꝓfirmationē (sicut nec baptisma) iterari mīme debere: qz bis vel ter vel ampli. baptizatos aut ꝓfirmatos: nō seculo: sz soli deo sub habitu regłari vel clericali: religiosissime famulari ōcretum est. Item gre. ij. De eodē

o Ē homine qui a pontifice ꝓfirmat. fuerit denuo: quia illa talis iteratio vel ꝓfirmatio est ꝓhibenda Item stephanus papa ānt. Omnia sacramenta: crucis

p signaculo perficiunt. Unqd nō oia chrysmata sacerdotalis mysterij crucis figura perficiunt: nun/

q quid baptismat vnda: nisi cruce sanctificata peccata relaxet: t vt cetera ꝓteram.:

r sine cruc signaculo: quis sacerdotij gradus ascēdit. Item ex concilio carthaginēsi. iiij Energumini omnibus die/bus exorcizentur.

s Omni die exorcīste energumīs man. ponāt energu

a Neophiti. q; nup baptizatos dissolute viuentes solebant demones energuminos. i. arrepticios facere. ꝛ iō subiūgit a ꝗb neophiti ō deant abstinere.

b Quenit ō officijs diuinis ꝛ ieiunio tractare incipit. et ponit tria capitula.

c ¶ Equaliter. ē. xij. di. c. vlti.

d ¶ Collatiōes id est. collecte. ꝛ sunt quedā capitula q̄ dicunt ab episcopis.

e ¶ Collecta. i. expleta. nā tunc oia colligūt oīone dicta. vel collecta oīone vel oīonis causa.

f In die. tres solent q̄ri q̄re illi diebꝰ ist̄ seruat ternariꝰ iste tā in lectiōibꝰ q̄ in alijs. pōt dici q̄ ꝟ fit q; p ꝟ nō tur triduana domini sepultura. vel ꝟ fit ppē honorē trinitatis. Vel iō q; eo tpe p̄cedēs ieiunium fūt sci hoies emacerati ꝛ afflicti. vñ ill' q̄cit in eis tēpiꝫ. ꝛ hec sit causa q̄re expleto ꝟ volumie ñ ꝓpellāt mgri legere decretales eenthonicis. de q̄ habet. ē. lxij. di sti. adrianꝰ. ꝛ ex ō elec. venerabilem.

g ¶ Romanū. arg. q̄ p duo extrema colligitur mediū ꝛ repro bat. ar. ē. xxxv. dist. ab exordio. ar. ē. xxviij. dist. q; sunt.

h Quadragesima ifirmitat. q legi ñ subiacz. ē. di. j. sicut vero ẓlij. di. iij. quamini vero pauim ēta domoꝝ dei intrāt. quibꝰ assidentibꝰ in domo dei: vicꝰ q̄tidianꝰ p exorcistas oportuno tempore mistreꝫ. ¶ tē ex eodem.

A quibꝰ neophiti abstinere

a Neophiti: aliq̄ debēt du a lautioribꝰ epulis et spectaculꝫ: vel ꝟiugibꝰ abstineant. ¶ tē ex ꝟcil. agath.

De ordine officioꝝ.

b Quenit ordinē ecclesie equaliꝫ ab oībꝰ custodiri vñ statuendū est (sicut vbiq̄ fit) vt post antiphonas: collatiōes ab epīs vel p̄sbyteris dicāt: ꝛ hymni matutini vt vesptini: dieb⁹ oībꝰ decantent: ꝛ in ꝟclusiōe matutinarū vel vesptinarū: missaruz: post hymnos capitula ō psalmis dicant: ꝛ plebs collecta oīone: ad vesparn ab episcopo dimittat cumbenedictione. ¶ tē ex ꝟcil. gerundiensi.

De eodem.

D semper placuit obuari: vt oībus diebꝰ: et post matutinas ꝛ vesperas: oratio dñica a sacerdote pferatur. ¶ tem grego. vij. in generali synodo residēs statuit

f In die resur/ rectionis: vsq̄ in sabbatum in albis: ꝛ in die penthecostes vsq̄ in sabbatum eiusdē: tres psalmos tm̄ ad nocturnos: tresq̄ lectiones antiquo more canimus ꝛ legim⁹ ꝟ omnibus diebꝰ alijs p totū annū: si festum est. ix. lectiones dicimus. Alijs ꝟo diebus. xij. psalmos: ꝛ tres lectiones recitam⁹. In dñicis ꝟo diebꝰ. xvij. psalmos excepto die pasche ꝛ penthecostes: et. ix. lectiones celebramus. Illi autem qui in q̄tidianis diebus: tres tantū modo psalmos: ꝛ tres lectiones celebrare volunt: nō ex regula sanctoꝝ patrum: sed ex fastidio ꝛ negligētia com ꝟbanꝫ ꝟ facere. Romani vero diuerso mō agere ceperūt maxīe a tpe q̄ teuthonicꝫ cōcessum ē regimē nr̄e ecclesie

g Nos aūt ꝛ ordinē romanuz inuestigātes: ꝛ antiquū morem nr̄e ecclesie: imitātes antiq̄s p̄res: statuim⁹ fieri: sic ꝟ supius ꝓnotauim⁹. ¶ tez ex omelia greg. pape. **De obseruatione q̄dragesime.**

b Quadragesima summa obseruatiōe est obseruāda: vt ieiuniū in ea p̄ter dies dominicos (qui de abstinentia subtracti sūt) nisi quē infirmitas impedierit: nullatenꝰ soluaꝫ. quia ipsi dies decime sunt anni. A ꝓma q̄ dñica q̄dragesime: vsq̄ in pascha dñi: sex hebdomade cōputanꝫ. q̄rū videlz q̄dragita dies ꝛ duo sūt: ex q̄bꝰ dū sex dñici dies abstinētie subtrahunt: nō plus in abstinētia q̄. xxxvj. dies remanent

i verbi gra. Si p. ccclxv. dies ānus volui: deinde p. xxx. et. vj. dies affligimur: quasi

k anni deo decimas damꝰ. sed vt sacer numerꝰ. xl. dierum adimpleaꝫ: quez saluator nr̄ sacro suo ieiunio ꝓsecrauerat: q̄ttuoꝝ dies p̄ioris hebdomade: ad supplemētū. xl.

l dierum tollantur. id est. q̄rta feria: que caput ieiunij ꝟ notatur: et q̄nta feria sequēs sexta feria. ꝛ sabbatum: nisi istos dies quattuoꝝ supioribus. xxxvj. adiūxerim⁹. xl.

m dies in abstinentia nō habe remus. iubemur autem ꝛ ab

n oīpotenti deo: oīum bonoꝝ nr̄oꝝ decimas dare. ¶ tē eusebius papa. **Ieiunia nō soluanꝫ legitima: absq̄ ne-**

o Ceiu/ cessitate ꝓbabili. nia ī ecclesia a sacerdotibus ꝓstituta: sine necessitate rationabili non soluanꝫ. ¶ tem hieron. **Quotidiana ieiunia duplicatis vel triplicatis sunt preferenda.**

p On dico hebdomadas: ñ dico ieiunia duplicata: ẓ saltē singlos dies

q dragesima.

i ¶ Dico. supple ꝛ sex horaꝫ de ꝗb sex horis in vno quadrieniovn⁹ dies efficiꝫ. vñ fit bisextꝰ nā dies naturaliꝫ cōstat ex. xxiij. horis. ꝟ idē dicit lex q̄ ān⁹ p tot dies voluiꝫ. ff. de stat. cū heres. ꝟ si stichꝰ. vñ cū ieiunam⁹ q̄si decimā tocī⁹ āni p decima. ccclxv. dierū ieiunam⁹. xxxvj dies remanēt. v. dies ꝛ. vj horę. ꝟ istꝫ. v. diebꝰ ieiunam⁹ q̄ttuoꝝ. sed alio respectu. ſ. vt sacer nūerꝰ cōpleaꝫ. remanet ꝟ vnꝰ dies idecias ꝛ sex horę liceat ꝛ ita sē. xxx. horę ideciate sed p decia istarum horarū in sabbato maioꝛe tardiꝰ cenamꝰ imo alio respectu ieiuuamus ꝛ illi. v. dies ñ videꝫ q̄ dicunt. Et ita est ar. q̄ si rustice hz xv. coꝛbes vini. ñ dz deciare nisi decē. Mat. 4 Mar. 1 Luc. 4

k ¶ Anni. ar. q̄ si rustico pꝰ decimas daraꝫ rema nēt. v. coꝛbes. q̄ ō ill' ñ dz dare ō cimam.

l ¶ Collantur .i. accipiant.

m ¶ Jubemur ē. xvj. q. j. decias Exo. 23 Deut. 14

n ¶ Bonoꝝ. i. ō actiōibꝰ ꝛ possessiōibꝰ nr̄is. q̄ et ille ī bonis nr̄is ꝓpriaꝫ. ff. de. v. sig. bonoꝝ

o Ejunia.

p On dico. hebdomadas ē ieiunādas nō sumpto cibo.

q ¶ Duplicata sic q̄ abstinem⁹ duobꝰ diebꝰ p̄ri nr̄is q̄ fieri nun q̄ dz. vt ex ō tēpo. oꝛ. litteras.

a ¶ Jnt. ar. ℨ. xxxv. di. ab exordio. b ¶ Quotidiana Nota q̄ aliq̄d dr cōtinuū. licet ibi sit aliq̄s interuallū. nā dicit ꝓtinua. t tñ diebꝫ dñicis nō ieiunamus. verba enim ciuili modo sunt intelligēda. de ser. l. sicut. c ¶ Si pariter. q. d. si tm̄ postea vna vice comedas. quantū debet ti/ di sufficere tribꝰ viciꝫ vel plibus qō q̄dā facunt. d ¶ Obstruat. .i. rpleat postea p crapulam vsq̄ ad summum.

e Jnt t quotidie. et ita videt q̄ nō dr p totū die abstinere. nisi forte ex cā. vt. lxxv. dist. qō a patribꝫ. qō faciūt saraceni. f ¶ Sz modico ar. ℨ. xxxv. di. ab exordio.

g Contraria. ℨ. vii. q. i. c. vlti. t. xxvij. q. ij. illud. h ¶ Lugubza/re. i. flere pctm̄. vl in nocte vigi/lare.

i ¶ Meditationis. cuꝫ suadent cōtraria ꝺo ma/xime sanis.

k Vinq̄. gu/le. nā gula a paradiso expu/lit. quē abstinentia reuocauit. ℨ. di. xxxv. sexto.

l ¶ Pcuenit. ℨ. c. di. i. solent.

m ¶ Lautiores ℨ. dist. xlj. c. j. t. iij.

n ¶ Expetit. ℨ di. l. de his ꝺo. t hoc cū sine cau/sa facit. ℨ. di. xlj. c. iij.

o ¶ Qō desiderat. nā satius est in ore domini pisce vesci tc̄. xlj. dist. c. j.

p Nihil enim prodest. ad vitā eternā. vt ꝺo pe. di. iij. ℨ. opponitur. t. c. si quis autez. pdest enī quo ad temporalia. ℨ. xxij. q. ij. si quelibet.

q On mediocriter errāt. naz inter bonos semp̄ se/ctare meliores. xxj. q. j. si clericatus. sic viue.

r ¶ Qui magno. sine quo nō pōt haberi salus eterna.

s ¶ Jmmoderatā. ar. q̄ idē facit plꝰ qō minꝰ. cꝫ. de offi. custo. c. j. ar. ℨ. ff. de ser. vr. prę. si arborem.

t ¶ Tristicie. i. melancolie. que tristiciā inducit. t po/nitur sinthoma morbi pro morbo.

a Jnt tibi de eo. I dē b quotidiana ieunia: et refectio satietatē fugiens. ni hil enī pdest tibi biduo vel triduo trāsmisso: vacuū por/tare ventrē: si post pariē obstruaē. I dem. De eodem.

c Jnt tibi ieūia pura: cōtinua: moderataq̄. i. q̄tidie esurire: t q̄tidie prande re: aplus inquit. noli adhuc aquā bibere: sz modico vtere vino ꝓpter ifirmitates tuas. curat enī vulnera delinq̄nt̄: curatosq̄ sctificat ieunium. I tē ambro. in psal. xx. Medicine p̄cepta: diuīe sunt cō/ditioni ꝓtrarie. d On/traria diuīe ꝺditioi pre/cepta: medicine sūt: q̄ a ieu/nio reuocāt: lugubrare nō si/nunt: ab oī intētiōe meditati onis abducūt: ita q̄ se medi/cinis ꝺederit: seipm̄ sibi ab/negat. I tē greg. in expositio ne beati iob. Quot modis/ viciū gule nos tentat.

e Qz Vinq̄ modis nos vi/ciū gule tentat / aliq̄n nanq̄ f indigentie tpa p̄uenit: aliq̄n g tpa nō p̄uenit: sz cibos lauti/ores q̄rit/aliq̄n q̄ sumēda sūt ꝓcurari accuratius expetit. aliq̄n aūt t q̄litas ciboꝝ t tē pus cōgruit: sz in ipa q̄ntita te sumēdi mēsuraz refectiōis excedit/nōnūq̄ t abiectiꝰ est h qō ꝺesiderat: t tñ in ipo estu immēsi ꝺesiderij deteriꝰ pec/cat. I tē piꝰ papa. Absq̄ pū/ritate mētis: ieiunia t oratio

i Jhil nes nō prosunt. enī pdest hoi ieūare: t orare: t alia religionis bo/na agere: nisi mens ab iniq̄/tate: t ab obtrectatiōibꝰ lin/gua cohibeaē. I tē hieron. Mediocre bonū: nō est ma/

k On gno ꝓferendū. l mediocriter errāt: qui bono magno p̄ferūt medio/cre bonū: nōne rōnabiliē hō dignitatē amittit: q̄ vel ieu/niū charitati: aut vigilias p̄/fert sensus itegritati: vt ꝓpḗ innocentiā imoderatā: atq̄ indiscretā psalmoꝝ vl offici ozū decantationē: aut amen/tie aut tristicie notā icurrat: nūq̄d xbozū multitudie fle/ m cti deꝰ vt hō pōt? nō enī verb tm̄: sz corde orādꝰ deꝰ est. q̄/ꝓpter melioꝝ ē. v. psalmoꝝ decātatio: cū cordis purita/te: ac serenitate: ac spūali hi/laritate: q̄ totiꝰ psalterij mo dulatio cū anxietate cordis n atq̄ tristicia / cū igiē ꝓ cūct? aīabꝰ psalmꝰ vl missa ꝺr: ni/hil minꝰ q̄ si ꝓ vno quolibz? ipoꝝ diceret: accipiē. Audi/ant itaq̄ q̄ ea q̄ necessaria sē/ cozpoꝝ subtrahunt: illud qō ꝓ ꝓpham dñs loquitur. Ego dñs odio hñs rapinā holo/causto. De rapina xo holo caustū offert: q̄ tpaliuz bono rum siue ciboꝝ nimia egesta te: vel manducandi vel som ni penuria: corpus suū ĩmo/derate affligit. videat itaq̄ q̄d aplus dicat. carnis curaz o ne feceritis in ꝓcupiscentijs tc̄. I tem augꝰ. sup iohan. Mō a cibis: sed ab iniq̄tati/bꝰ abstinere: est magnū ieiu/

p Eiuniū autē ma/gnū t generale ē: abstī/nere ab iniq̄tatibꝰ: et ab illi/

v ¶ Deus. nam hō flecti pōt ver boꝝ multitudie. nā ꝺportunita te qñq̄ quis ob/tinet. de pe. di. j. ꝺportuna. Jn/sta enī opportu/ne t ꝺportune. xliij. d. sit rector. immo etiā qñq̄ a ꝺo obtinet. v/iij. q. j. audacter. t est ar. ℨ. testi/um mꝫeitudinez. in auē. de referē/darijs. ℌ. ij.

x ¶ Cū igiē. sed nūq̄d est hoc ita verū: dicūt q̄daz q̄ sic. t est in sa/cramēt? specia/le ℌ ꝓpter. s. q̄ nō daē ad mēsu/rā. vt. ℨ. pri. di. nec quēq̄. sz oia facit cōia. ℨ. pr. di. queris. / vl ℌ referas ad ipluz celebrantē. quia tantū valet ei ve missam celebret p vno tc̄ / vl refe/ras hoc ad casū. in q̄ casu loquit̄. sez q̄ nō minꝰ va/let vna missa cū hilaritate mētis dicta p vno. q̄ si p quolibet di/ceret cum anxie/tate.

y ¶ Ne feceritꝭ sez in delicijs et desiderijs. q. d. supflua prohibz nō necessaria. ℨ. di. iij. puenit.

Eiuniū. Ca/sus. Lotavi/ta nostra tē quedam quadrage/sima. p quam si bene ieiunaueri/mꝰ. accepturi su/mus mercedē. s. denarium. qō ex eo ꝺesignaē. qz denarius adiunctus quadragenario fit quinquagena/rius. vnde cū labore quadragesimā celebrāmꝰ ante pa/scha. cū leticia vero quinquagesimā post paschā. id est

Hec est ve/ritas

v. x. ppere litte. mmz. audentes
12 studiose/

accepta merce/ de qō criam ipse dñs significauit a ¶ xl. diebus. ū. lxxvj. di. §. nō autē. §. vbi ōz p l. dies fiūr. §z ibi b l. p. lx. ponunt.

Titum. 2 ¶ Iscipulos. spicas. est ḡ differentia inē furtū ⁊ furtum. ar. ff. de offi. pñi. plebiscita/ nō tñ ḡn furtū spice cōmittat. §z nō cōmittat ḡ ad penā. ar. eōd de furtis. si ḡs. in ḡn.

c ¶ Et ederent ℔licebat sed nō falcē in messez alienā mittere. vi q. iij. scriptum.

d ¶ Fame necessitas. famis excusat a furto. vt ℔ et eōd de fur. c. siquis. qz necessitas nō hz legez. vt. §. dist. j. sicut

Actj. 1 ppter necessitatez famis dauid

Mar. 16 comedit pānes p/

Job. 14 positiōis. xxv. q. j. §. is itaq; Mā p necessitatē famis pōt pat̄ dissuadere filiū. vt C. de pēnis ḡ filios distr. l. ij. ⁊ est

Mat. 12 Mar. 2 Lu. 6 rō/ qz in necessitate omia debēt esse cōia. vt. xlvij di. sicut hi. ⁊ maxime cibaria. vt. ff. ad. l. rho. de iace. l. ij. §. cuz in eadē naui. in fi.

Itē qz ipe dominus ex p̄cepto tenet̄ pascere esurientē. vt. lxxxvj di. pasche. vñ talis fur iuste potuit credere dominū ℔ p̄missu/ rū. ⁊ sic nō deliquit. vt insti. de obli. ḡ ex delict. na. §. furtū. ff. de fur. is qui.

e ¶ Vicquid. q̄ ñ ē me/ritoziuz. xxiij. q. vj. §. ex his. in princi. vel dic q̄ citis voluptatib⁹ seculi. qō ē pfectū ieiuniū in ℔ seculo. q̄ si ḡdragesimā abstinētie celebram⁹: cū bene viuim⁹: cum ab iniq̄tatib⁹ ⁊ ab illicitꝭ voluptatib⁹ abstinem⁹. §z quia hec abstinentia sine mercede nō erit: expectam⁹ illā beatā spem: ⁊ reuelationē glie magni dei ⁊ saluatoris nr̄i iesu christi: ī illa spe: cū fuerit dē spe facta res: accepturi sum⁹ mercedē denariū. denarius ḡ: q̄ accepit nomē a nūero decē: reddit: ⁊ iūct⁹ q̄dragenario fit ḡnq̄genari⁹. Ñ cū labore celebram⁹ q̄dragesimaz ante paschā: cuz leticia vero tā ḡ accepta mercede ḡnq̄gesimā post paschā. nā huic tā ḡ salutari labori boni opis: q̄ ptinet ad q̄dragenariū numerū: addit̄ q̄tis ⁊ felicitatis denari⁹: vt ḡnq̄genarius fiat. Significauit ipse dñs ℔ multo apti⁹: qñ post resurre

a ctionē. xl. dieb⁹ ꝑsuersat⁹ ē in terra cū discipul̄ suis. q̄dragesimo aūt die cū ascēdisset ī celū: pactꝭ. x. dieb⁹ misit mercedē spūsscti. ¶ tē ex dictꝭ apostolj. Raptozē vī furē: nō facit necessitas sed volūtas.

b ¶ Iscipulos cū p segetes trāseūdo: euellerēt spicas ⁊ ederēt: ipi⁹ christi vox innocentes vocat: qz coacti

d fame hoc fecerūt. ¶ tem bieronym⁹. Mō necessitas §z voluntas: facit pseuerantiam.

e ¶ Icquid enī necessitate fit: cito soluitur. qō voluntate arripitur: pseuerat. ¶ tem io. os aureum.

Ciborū temperātia salutem: abundātia cōtrarium parit.

f Nihil enim sic iocundū est: sicut cibus bene digestus aut decoctus. Nihil salutem: nihil sic sensuū acumen operat̄: nihil sic egritudinem fugat: sicut moderata refectio. sufficientia quippe cum nutrimento: ⁊ sospitatē

g simul ꝑcreat ⁊ voluptatem: abundantia vero: mozbū facit: ⁊ molestias ingerit: et e/

h gritudines generat. qō enīz fames facit: hoc etiā plenitudo ciborū: magis aūt ⁊ multa peiora: fames q̄ppe in paucis diebꝰ aufert boiem: et liberat eū de hac vita penali. excessus vero ciborū consumit et cōputrescere facit corpus hūanuz: ⁊ macerat egritudine diuturna: ⁊ tunc eum morte crudeli ꝑsumit. ¶ tem hieronymus. Ciborū delicie si abūdauerint ledunt

i Ne tales accipiamus cibos: q̄s aut difficulter digerere: aut comestos magno paratos ⁊ pditos labore doleamus. olerū ⁊ pomoz ac leguminū facilioz apparatus est: ⁊ arte impēdijsq̄ coctū non indiget: ⁊ sine cura sustentat humanū gen⁹ moderate sumpt⁹: qz nec auide

k deuozat̄: quod irritamenta gule nō habet: ⁊ leuioze digestione decoquit̄. nemo enim

l vno aut duob⁹ cibis: hisq̄ vilibus: vsq̄ ad instomachationem ventris onerat̄: que diuersitate carnium ⁊ saporis delectatione concipitur:

m cum varijs nidozibus sumāt patine: ad vsum sui: ꝓ explēda esurie: quasi captiuos trahunt. vnde ⁊ mozbi saturitate nimia concitant̄: multiq̄ impatientia gule: vomitu

n tu remediantur: ⁊ quod turpiter ingesserūt: turpius ēgerunt. hypocrates in amphorismis opimis: docet crassa

o ⁊ obesa corpa: q̄ crescēdi mēsurā impleuerīt: nisi cito ablatione sanguinis minuant̄: in paralisim et pessima mozbox genera erūpet: ⁊ idcirco necessariā eē dēptiōez: vt rursus hēant in q̄ possint̄ crescere. nō. n. manere in vno statu potuit corpox natura: §z aut semper crescere: aut decrescere: nec posse viuere aīam: nisi crescēdi capax sit. vnō ga-

p id qō ꝑter necessitatē fit. cito soluit̄. i. solui citō dz. s. cessante necessitate. j. q. vij. quod ꝓ remedio. Jo.

Nihil ē. cui q rauit gratiam⁹ anias. mō vult curare corpora. §. xv. q. j. non est.

g ¶ Volupta/tē. i. hilaritatē.

h ¶ Oō ei. mozte. ⁊ē. ar. ex duobus contrarijs eundem sequi effectum.

Ne tales. la i bore. cum breuis hora ꝑsumat victū longi rpis. ex de censi. cum aplus. ad ℔ inuitat mōachos cū ipe monach⁹ fuerit. non alios ar. xlij. di. nō cogantur.

k ¶ Deuozat̄. non haber in se causaz auide deuozandi.

l ¶ Vno. alij habent vino sed male.

m ¶ Nidoziby. nidoz ppzie dicitur quidaz odoz carnium assaturum.

n ¶ Remediātur. i. remedium habent.

o ¶ Et obesa. i. rotunda.

p ¶ Manere. nihil enīz est qō murabilitatē nō sentiat. in auē. ō non alie. aut permu. §. non igit. col. ij. ⁊ quotidie recedunt de corpore nostro quedam particule. ⁊ alie statim succedunt. ff. de iudi. proponebatur.

q ¶ Viuere aīmā. i. hominez aniatuz. ⁊ ita in parte intelligit̄ totū. arg. §. ff. de euic. si dicuz. §.

in stipulatione. a ¶Ypocratis. vt dicit hypocrates in amphorismis. repletiões in vltimo existẽtes difficiles sunt. b ¶Quor vita. ad hoc comedere debẽt vt viuãt. nõ viuere vt comedãt. c ¶Sagina est. iuuenalis. Genialis agat ista dies. stomachũ ꝓpera lare sacinis.

Legim⁹. articulari. i. cutta arretica q̃ fit in iũcturis. et qñq; fit i pedib⁹ z ꝺr podagra. et in manib⁹ ꝺr chiragra. z in alijs mẽbris silr dicit arretica.

c ¶Proscrtione. i. amissiõe. vl qz ipi se ꝓuabãt cibis cõsilio medicorum.

f ¶Cõualuisse. ar. q ꝺria ꝺrijs curantur. de pe. dist. ij. c. j.

g ¶Et puellarũ. als epularũ.

h ¶Irrider. dices sic. Sperne voluptates. nocet empta dolore voluptas mepinguẽ. z nitidũ bene curata cute vises. Cũ ridere voles epicuri de grege porcum.

i ¶Dia dies. admonemus. z ita ꝺsiliũ est. nisi vbi ꝺsuetudo ẽ q̃ abstineãt. rũc enĩ ẽ ꝑceptũ ex̃ de ob. ieu. ꝺsiliũ. dic ꝺ illr vt dixi. ꝑ. dist. ij. de esu. z. ij. dist. illa.

k ¶Arnem. de abstinẽtia z studio monachoꝝ duobus. c. interserit.

l ¶Monacho. moniales vinuz vt venenũ fugiant. xxxv. di. i pa lea. vinolentũ.

m ¶Violauerit. ex ñ colligit h. q monachus factꝰ eꝑs non ꝺr carnes comedere. alij ꝑtra cum absolutꝰ sit. arg. ꝑ. xvij. que. j. ꝛ. vno.

lienus vir doctissimꝰ interꝓres hypocratꝛ: athletas q̃z c vita z ars sagina est (ꝺicit in exhortatõe medicine) necviuere posse ꝺiu: nec sanos eẽ: ataſq; ita nimio sanguine et adipib⁹: q̃si luto inuolutas: nihil tenue: nihil celeste: sed semp de carnibus eructare: z ventrꝛ ingluuiẽ cogitare.

Idem. Multoꝝ infirmitates ieiunia sanant.

d Legimus q̃sdaz morbo articulari: z podagre humore ipb⁹ laborãtes: ꝓscriptiõe bonorũ: ad simplicẽ mensaz z pauperes cibos redactos e qualuisse. caruerãt enĩ solliciꝛ tudine dispẽsande domus: g z puellaz largitate: q̃ z corꝑus frangũt z animũ. Irrideꝛ tur Gratius appetitũ ciboꝝ: q̃ ꝓsumpti relinquũt pniam.

Itẽ greg. vij. Diebꝰ sabbatorũ: a carnib⁹ abstinere debemus.

i Qbati apud sctos pr̃es nros: in abstinẽtia celebris ẽ habitꝰ: nos eorundẽ auctoritatẽ sequẽtes: salubriter admonemꝰ: vt q̃cũq; se christiane religiõis ꝑticipẽ se esse desideratꝛ ab esu carniũ eadẽ die (nisi maiori festiuitate iteruenieẽte: vl infirmitate impediẽte) abstineat. Itez fructuosus eꝑs. Monacho carnem gustare nõ licet.

k Arnez cuiq̃ monacho nec gustãdi: nec sumẽdi ẽ cõcessa lnia: nõ q̃ creaturã dei iudicemꝰ indignaz: sz q̃ carnis abstinẽtia vtil⁹ z apta monachis estimet⁹. Quato tñ moderamie pietatis erga egrotos. qõ sicꝫ monachꝰ violauerit: z ꝺ sanctionez regule: vsumq; veterẽ: vesci carnibꝰ ꝓsupserit: sex mẽsium spacio retrusioni z pniẽ subiacebit.

Dnĝ. s. horis ꝓstitutꝛ. ar. xxxvj. dist. siquis vule.

o ¶Ad xbũ. i. iuxta xbũ. s. vt mens z intẽtio trãscursu. nõ trãsilẽdo. sz tractim singla dicẽdo. ar. ꝺ. e. nõ medio. ar. ad pmũ. ꝺ. di. ij. reuera.

Itẽ hiero. ad rusticũ monachum. De q̃tidianis opibꝰ

n Anĝ de monachozũ. manu tua: vl oculis tuis liber psalterij discedat. di. o cat ad xbũ oro sine itermissione. vigilet sensus: nec vagꝛ cogitatiõibꝰ patẽs corꝑ⁹: pariterq; animꝰ tẽdat ad dñm. irã vince patiẽtia. ama scias scripturaz: z carnis vicia nõ amabis. nec vacet mens tua varijs pturbatiõibꝰ: q̃ si pectori insederit: dñabunt tui: p z deducẽt ad delictũ maximuz. facito aliq̃d opis: vt ꝺ diabolus inueniat te occupatũ. Si apli hñtes ptãtem de euãgelio viuere: laborabant manib⁹ suis: ne quẽq̃ grauarẽt: z alijs tribuebãt refrigeria: q̃z ꝑ spũalib⁹ debebant metere carnalia: cur tu i vsus tuos successura non ꝓpes? vel fiscellã texe iunco: vel canistrũ lentꝛ plecte viminib⁹. seratur humꝰ. areole equo limite diuidant: in q̃b⁹: cũ holerũ iactata fuerint semina: vl plante ꝑ ordinẽ posite: aq̃ q ducãt irrigue. Hic pulcherꝛ rimoꝝ versuũ spectator assistas. Ecce supcilio cliuosi tramitꝛ vndã. Elicit: illa cadẽs: raucuz p leuia murmur Saxa ciet: scatebriscz arẽtia temperat arua. Inserantur fructuose arbores: vel gẽmis vl surculis: vt paruo post tempoꝛe: laborꝛ tui dulcia poma decerpas. Apum fabrica alueuaria: ad quas te mittũt salomonis ꝓuerbia. monasteriozum ordinem ac regiã disciplinã: in paruis ꝺisce coꝛpozibus. Texantur z lina capiendis piscib⁹. scribantur z libri: vt z manꝰ operetur cibos: z anima saturet⁹ lectiõe

z In desiderijs autẽ est omis

p ¶Aliquid ꝺ. di. j. qñ. autẽ ꝺ. xlij. dist. ꝺ. j. ꝺ. ibi ad modicuz. sz illud intelligit sine pierate ripe cru eoꝝ p q̃ habẽt vita eterna. lxxxvj. di. ñ. sat. q ¶Pulcherri moꝝ versuum. s. virgilij. quib⁹ il lud ostenditur. ar. ꝺ. xxxvij. dist. legimus.

r ¶Spectetoꝛ scz ad hoc faciendum.

s ¶Ciet. id est mouet.

t ¶Scatebrisq; i. ebulitiõib⁹.

v ¶Vl gẽmis. gẽme dicunt nodi virgaꝝ vndẽ flores z frondes erũpũt. z dic lex q̃ q̃daz arbores dicunt gẽmales vr. ff. solu. ma. di uortio. Surculꝰ est nodus. crun/cus vbi arbores inserunt. arg. xxiij. q. iij. ipa pietas.

x ¶Salomonis. dicentis. vade ad apem. z disce quomõ operatrix sit z castũ opus faciat.

y ¶Lectione. z dicit lex q̃ libertus debet ꝓstare operas dominis diuersis: quia potest scribere vni. z custodire domuz alij. ff. de operibus liber duorum.

z ¶Omis ociosus. grif. Egistꝰ ꝺr sit fẽs aduler. Jn ꝓmptu cã est. desidiosus erat. ex̃ de renũ. nisi cũ prudem.

a Deho mer den vir2 omer de/

1. Thes. 2
2. Thes. 3

Virgilius in geor.

Prou. 6

a ¶ Mō spnūt. peccāt tū ⁊ epitimio tradēdi sūt. ē. xxj. q. iij. c. j.

b ¶ Omnibus. ō modestia clericoꝝ ⁊ sobrietate. iij. c. conti/nuat.

Esech. 16

c ¶ Ut canonici regulares. nam canō nūcupāt regla. di. iij. canō.

d ¶ Incōpositę maxie qm̄ si bonū agat. penam mereturꝛ ff. de remi. l. iij. §. i bello.

e ¶ In vno .i. epali sede.

f ¶ Et dormiant. ē. di. xxxij. si q̄ p̄. j. q. ij. sacerdos. ⁊ ō regulariū. vl tē derogatum. di. iij. le/g. Au/(ges. diāt. q̄ cōiuiū eoꝝ nō dz eē sine lectiōe. ē. xliij. d. p reuerentia.

h ¶ Suis. als ecīt acephali. xc iij. di. nulla.

i ¶ Ministrꝛ. .i. platē. q̄ subditis mistrāt

k Nullus. ad anniuersariū. ē. xiij. q. ij. q̄ alij.

l ¶ Cogēt. arg. ē. anglicos. vt eē de vi. ⁊ ho. cle. a crapula.

m ¶ Vel torna tricib⁹. que volūtur vt tormi.

n ¶ Nec larnas eē ō vi. ⁊ ho. cle.

o On (qm̄. noꝝ. iussioꝛ nec epm̄ pē iussiōē priarche.

p ¶ Ad pegrinādū. vt. C. ō epi. sic̄ p calūniā.

q ¶ Lit/(i fideles. ō de cruce signatē q̄ debēt ire vltra mare vl̄ penitētiū. b.

r ¶ Fris. i auē. de sanc. epi. §. interdicim⁹. eē de voto. magne. nō etiā puar⁹ aliqs p̄ncipē adire p̄t sine auctōe iudicꝛ

ociosus. Egyptiorum monasteria hūc morem tenent: vt nullū absq; ope et laboꝛe suscipiāt: nō tā ꝓpter victū² necessaria: q̄ ꝓpter aīe salutez: ne vagent pniciosis cogitationib⁹: ⁊ ad instar fornicantis isrl̄ oī trāseunti diuaricēt pedes suos. Et in seq̄ntib⁹: q̄d ḡ pibūt oēs q̄ in vbibus habitāt? Ecce illi fruunt⁹ suis reb⁹: mīstrāt ecclesijs: adeunt balnea: vnguēta ñ spernūt: ⁊ oīm floꝛe versant⁹. Ad qō etiā añ rūdi: ⁊ nūc breuit rūdeo: me in p̄nti opusculo ñ de clericꝛ disputare ꝛ monachū instituere. Ītē in lib. v. capitulo x. Absq; plati sui licentia: canonicꝛ nihil agere

b Amoīb⁹ igit̄ (q̄n licet. tū būana fragilitas permittit) decernim⁹ vt canonici clerici canonice viuāt: observātes diuie doctrinā scripture: ⁊ documēta sctōrū patrum: ⁊ nihil sine lnīa epi sui vel mgr̄i eoꝝ incōposite gere re p̄sumāt. In vnoquoq; epi scopatu sit̄ mādūcēt ⁊ dormiant: vbi bis facultas id faciendi suppetit. Qui de rebus eccl̄iastic̄ stipēdia accipiūt: i vno claustro maneant: ⁊ singulis diebꝰ: mane prima boꝛa: ad lectionē⁹ veniāt: ⁊ audiant q̄d eis imperet⁹. ad meridiē xo sit̄ lectionē audiāt: ⁊ obedientiā ſm canones suis ministris faciāt. Ītē exꝛ. manetensi. Presbyteri q̄ simul ꝛuenīūt: ebrietatē ⁊ comessatiōes sumope vitent.

h Nullus p̄sbyterorum quādo ad anniuersarium diem. xxx. vel. vij. vl̄ tertium alicuius defuncti: aut quacunq; vocatione ad collectam p̄sbyteri ꝛuenerit: se inebriare nullaten⁹ p̄sumāt: nec p̄cati: in amoꝛe sanctoꝝ: vel alicui⁹ anime bibere: vel alios ad bibendū cogere: vel se aliena p̄catione ingurgitare: nec planctus vel plausus: ⁊ risus incondi tos: ⁊ fabulas inanes ibi referre: aut cantare p̄sumāt: vl̄ turpia ioca vel vsꝰ vl̄ tornatricib⁹ ante se fieri patiant⁹: nec laruas demonū añ se fieri p̄sentiāt: q̄ hoc diabolicū est: ⁊ a sacris canonib⁹ ꝓhibitū. Ītē exꝛ. laodicensi. Clericus vel laicus: sine iussione epi nō peregrinetur.

o Non oportet ministros altarꝛ: vl̄ quoslibet clericos: p̄ter iussionem epi ad pegrinandū ꝓficisci. laicum etiā sine canonicꝛ lr̄is. i. formata sil̄r nō oportet alicubi ꝓficisci. Item ex eodem.

Quibus spectaculis clericꝰ interesse non debet.

s Non oportet ministros altaris vel quoslibet clericos spectaculis aliquibus: que aut in nuptijs aut scenis exhibent⁹ interesse: ꝛ ante q̄z thimelici ingrediant⁹: surgere eos de cōiuio ⁊ abire debere. Item august. ad possidonium: ⁊ qui cū eo sūt fratres. Colorū fucis mulieres vti non debent.

x Vcare figmentis: quo vel rubicūdior: vl̄ candidior: vel verecundior ap/pareat: adulterina fallacia est: qua non dubito etiā ip̄os maritos se nolle decipi: quibus solis permittende sunt femine ornari ſm veniaz: nō ſm imperium. Nam verus ornatus maxime christianorum ⁊ christianarum: nō tm̄ non est vlius fucus mēdax: Verum nec auri quidem vestisq; pompa: sed moꝛes boni sunt. execranda autem su perstitio ligaturaruz: in quibus etiam inaures virorum: in summis ex vna parte articulis suspense deputātur: non ad placendum hominibus sed ad seruiendum demonibus adhibentur.

Ītē ex symbolo epheſi. cōcilio ducēto xx ep̄oꝝ: qō habitū C. de decur. ſ/cḡs decurio. li. x. ⁊ q̄ die iussione. itellige peritā et obrētā. Mā ep̄o ꝺicēte nec clicꝰ nec laicꝰ ire dz. ꝛ. q. iij. q̄d ḡ. nec ad iudiciū alterius epi. iij. q. vj. ñ licꝛ. de pe. di. vj. placuit. qō est ꝛ gratianū. q̄ dixit p l. ff. ō iu. l. ij. ⁊ ff. de iurisd. o. iu. si ꝛuenerit. ꝛrium qz leges nō dedignant⁹ sacros canones imitari. in auth. vt clici. apō ꝓprie. e. male. n. ō sui epi iudicio p̄sumit tē. xj. q. j placuit. ⁊ ꝓtumelia fac̄ iudi. q̄ euz omittit⁹ ad aliū vadit. ff. de re/cep. litigatoꝛes.

r ¶ Proficiscī. si aut clicꝰ tādiu absit q̄ dubitet an viuat an moꝛtuꝰ sit: desinit habere liberā administratiōez. isti. de vsu. §. q̄ aūt.

s On oꝛ. spectaculis. ē di. xxxiij. p̄s bzi.

t ¶ Aut scenis quid sit scena. libeo diffinuit. ff. ō his q̄ no. infa. l. ij. §. ylti.

v ¶ Thimelici. a thimelo qō est publicū. imo thimelici dicūt⁹ qui mistrāt ludꝰ ff. de his q̄ no. infa. athletas.

Vcare .i. rī gere. C. que res vēd. nō pos. l. j. ⁊. Si vicium frontꝛ alienꝰ fucus inauret Bla frōtē obit. cū colꝰ hospes abit.

p ¶ In q̄bꝰ .i. inter quas.

z ¶ Viroꝝ. i. a viris date. ꝛ vt q̄ nec i taliꝰ re/neat donatio. q̄ dixit lex. q̄ si virdat vxoꝛi mar/

garitas extricatas. si ipa perfozauerit tenetur. l. aqui. ff. ad legez acqui. si seruꝰ. §. si marieꝰ. ſz illud exaudi cū voluit in eā transferri dñium. alꝫ si dat ei vngueta vel pecuniā ad ea emenda. tenet donatio. ff. de do. inꝫ vir. ꝛ vxo. q autem. §. j. idem est si dat ei ornamenta. ff. de au. ꝛ arg. le. l. ar gēto. §. ornamēta.

a ¶ Contra nestoziū. Casus. docebat nestozius eius constantino. ꝛ etiaz greci dicūt spūmscrīm a solo pre procedere non a filio. qꝺ volebāt arguere ex vbis dñi dicētis. s. de spūscto ille me clarificabit qui a pre procedit. huiusmodi error extirpatur hic. Nā synodus interpretatur illa verba christi. ille me clarificabit. cc. oñdēs spiritū procedere a patre ꝛ a filio. In alijs etiā errauit nestozius eius. xxiij. q. ij. cdā. nestoziani.

Joh.16

Joh.14

b De spiritu. cū omnia sacra vtute spūsci pficiant. nō rite ipa sacra ministrant. si i spūsci pcessione nō recte sentit. de q subdit duo. c. s. di. ij. cū omnē.

c ¶ Clarificabit. i. opa q facia in vtute ei⁹ manifestabunt me hominib⁹.

Joh.16

d ¶ Sua. i. christi q est eiusdem substātie cū eo.

e ¶ Proprietas. i. discretio. quia personaliter ab eo est distinctus.

f ¶ Alien⁹. i. aliud in essentia. immo idem.

g ¶ Veritatis. i. a veritate. i. a filio procedens.

h ¶ Ex deo pre. mirū est cū ephesinū cciliū fuit ī gretia celebratū. ꝛ de ꝯtrnoz ꝓncipalit⁹ sit vnū. vt. xv. di. canones. quō greci audēt dicere. s. s. a solo pre procedere cū hic dicit ꝺ. inducti tñ sunt ad ħ dicendū duabus de causis. s. q christꝰ loquēs de pcessione. s. s. solū patrez noiat dices. q a pre procedit. Itē etiā q in symbolo fidei apud eos edito simplr corineꝫ q a pre procedit. nos addim⁹ filioq. sed in fi. symboli apud eos sub anathemate phibet. vt nullus de fide trinitat aliud docere vel aliter pdicare q ibi ꝓtinet audeat. vñ dicunt nos anathematizatos q ibi addim⁹ filioq. Sed christꝰ iō ita dixit. q pri voluit attribuere auctē inspirādi. Itē

a est ꝓtra nestoziū. Qđ spūs sctūs procedit a patre ꝛ filio.

b De spiritu dicit dominꝰ in euāgelio: ille me clarificabit. Hoc rectissime sentientes vnū christū ꝛ filiū: nō velut alterius egentē gloziā: confitemur a spūsctō gloziā cōsecutū: q spiritꝰ eius nec melioz nec superioz ipo est. Sed q humana opa faciens: ad demonstrationē sue diuinitatis: virtute ꝓpria spūs vtebatur: ab ipo clarificatꝰ dicit:

c eo q virꝰ sua vel q̄libet disciplina: vnūquenq clarificat: q̄uis enī in sua sit substātia spūs eius: ꝛ intelligat in

d na ꝓprietas: iuxta id q̄ spūs est ꝛ nō est filiꝰ: attamē alienus nō est ab illo. Mā spiritꝰ

e appellatꝰ est veritatis: ꝛ veritas christꝰ est. Unde etiaz ab

f isto similit sicut ex deo patre pcedit. deniq hinc ipe spiritus: etiā p manꝰ sctoꝝ aploꝝ miracula gliosa pficiens: dominū glorificauit iesum christū postq̄ ascēdit in celū. Mā creditur christꝰ natura deus existere: p suum spiritū virtutes efficiens. Jdeoq dicebat: de meo accipiet ꝛ annunciabit vobis. Item didimus in libro de spiritusancto: cōtra errorem grecoꝝ.

in anathemate ponit aliud p ꝺrio. sed nō est ꝺrarius sed idē. cū filiꝰ cū pre sit idem in substātia. ergo qđ a pre procedit ꝛ a filio. ꝛ sic nō addim⁹ ſz potiꝰ declaram⁹.

1 ¶ De meo. i. a me vt a pre meo procedit. C. de summa tri. l. inꝫ claras. io.

De eodem

k Saluator qui et veritas est ait: non enim loquit a semetipo. hoc ē nō sine me ꝛ sine meo ꝛ patris arbitrio.

l qz inseparabilis est a mea et

m patris volūtate. ꝛ amplius: o qz ex se nō est: sed a patre et a me est. hoc enim ipm quod est: ꝛ qđ̄ consistit ꝛ loquit: a patre ꝛ a me ille est. ego veritatē loquor: ꝛ inspiro que loquitur: siquidē spiritꝰ veritatis est. Dicere enī ꝛ loqui in trinitate: nō fm consuetudinem nostrā: qua ꝛ nos fmocinamur ꝛ loq̄mur: accipien-

p dū est: sed iuxta formā incorporaliū naturarū sine naturaliū: ꝛ maxime trinitatis q̄ voluntatē suā ingerit in corda credentiū: eoꝝ cordibus

q inserit: qui eam dignisūt audire. Liquide ergo est dicere patrem: ꝛ audire filiū: vel

r econtra filiū loquentē: et audire patrem: eiusdem nature

s esse patrem ꝛ filium. ꝛ in patre ꝛ in filio ꝛsensus ē significatio spiritussancti: qui est spiritus veritatis. ꝛ spiritus sapientie non potest audire filium loquentez: que nescit: cum hoc ipsum sit quod ꝓfertur a filio. i. procedens deus de deo: spiritus veritatis p/

Saluator. lo/quitur hic didimus contra grecos. q errozi nestoriani adhe/rētes dicūt. s. s. a filio nō pcedere vt colligit. ꝺ. e. ꝺ. ē ei. ꝛ in ar. su/uz assumit auctē dñi dicēt. nō ei loqtur a seipo. ſz sicut audit loqt. Exponit ꝓterea q̄liť sūt ista ꝟba circa trinitatē intelligēda. s. dicere. loq. audire. qz aliť q̄ accipiunť fm ꝛsuetudinez qua nos loq̄mur Tertio dic q spiritussctūs ñ ꝓt audire aliq̄d a filio qō ipe nesciat

k

Joh.14

Joh.16

Joh.16

l ¶ Inseparabilis. ꝓ hoc exaudit q inseparabilia sunt opa trinitatis. vt. xxviij. q. i. fideliū. vt intelligaꝫ de inse/parabilitate vo/luntaris ꝛ opationis. nā qō opatur pꝫ opaꝫ ꝛ filius ꝛ spūssctūs.

m ¶ Voluntate. qz vult. alias falsum eēt q gignit pr nō filiꝰ. comedit filiꝰ nō aūt. s. s. arg. ꝟ. e. di. iij. c. vlt. Mihi enī vidz cē distinguendū iter opera operata ꝛ opera operantia. sed male. nisi intelligas opera operata. i. actꝰ ipos l' accidēs qō ē i subiecto. Si itelligas opa operata. fm q effectus est a sua cā. nil operaꝫ vna ꝑsona. qō tota trinitas ñ causetur. iuꝝ illō. actio displi/cuit. passio grata fuit.

n ¶ Et ąpliꝰ. alia expositio ē.

o ¶ Quia ex se nō est. i. nō pcedit ex se. i. ex ꝑsona sua

p ¶ Juxta. sicut et ad iura corpalia restituit quewis ꝛ ita aliter loquuntur leges de his q̄ de illis.

q ¶ Inserit. qz hoc liquidum est hic esse cc.

r ¶ Patrē. in euāgelio ñ exponit. pater dicit vel loqtur de filio. i. gignit filiū. pr vel filiꝰ loquit de spūsancto. i. inspirat. s. s. filius audit patrez. i. gignitur ab eo. spiritus audit a patre vt filio. i. inspiratur ab eo. ꝛ hec expositio vsitatior est q̄ ea que hic ponitur.

s ¶ Eiusdem nature. secūdario. principaliť enim sic

notatur personarum distinctio. immo principaliter nec est ibi inuenire prius vel posterius. ⁊ omnia que in trinitate personas distinguunt. essentiam innuunt ⁊ essentialiter intelliguntur ⁊ accipiuntur. vnde aug⁹. non est deo aliud esse personam ⁊ aliud esse substanti/am. cum hoc nomen persona editum sit ad notā/dum distinctio/nem psonarum.

a ¶ Discerne/ret. dicēdo q̄ nō pcederet ab eo.

Joh.16. b ¶ A semet/ipo. legit in euāgelio. Joh. cū ve. paracl⁹. spūs vita. ille vos docebit oēm veritatē. nō enī loq̄t a semetipo. sz q̄ cūq̄ audiet loq̄tur. ⁊ q̄ vētura sūt annūciabit vobis.

c ¶ Sicut. id est intelligo ⁊ scio. dicitur enim filius scientia. ⁊ quicquid habet. habet a patre. et spiritussanc⁹ a pr̄e et filio.

d ¶ Facientez. sepe solet similis filius esse patri.

cedens a veritate: ⁊ consolator manans de consolatore deo. Denicz ne quis illum a patris ⁊ filij voluntate ⁊ so/a c̄etate discerneret: scriptum b est: non enim a semetipso lo/c quitur: sz sicut audit: ⁊ loq̄/tur. cui simile est quod de se/ipso saluator ait, sicut audio ⁊ iudico. et alibi: nō potest a se filius facere q̄cq̄: nisi q̄d o viderit patrem facientem.

Jhez ⁊ magistro discipulus. xxiij q. j. cum beatissimus. Johannes. Joh. 5 Joh. 5

Sebastianus Brant ad lectorem.

Habes (vt opinor) quēadmodum antea polliciti sumus/ lector egregie: opus elimatum: omnicz ex parte accurate seduloz examinatū. Jd quod cum nostro honori: tum vel maxime vtilitati tue conducet. Est profecto in rem tuā optime lector/ comparare tanta bonitate refertū opusculum: decretū dico: tanta vigilantia: tanta lucubratione ⁊ opera perfectū: vt nihil sit: quod in eo diligens lector/ studiosaq̄ iuuentus deesse: diminute ve positus fuisse conqueri queat. Quo munere non immerito felix nostra gaudebit Basilea (que cum omnigene litterature/ virozūq̄ ingenio excellentiū illustrata est copia: tum ⁊ librarie officine: imprimis vnde nos oriundi sumus: superior: que hac nostra tempestate: non minus ingenio/ doctrina/ ⁊ prudentia: q̄z armis rebusq̄ bellicis valet. valebitq̄: donec fata volent romanus vitere regnū: Aut superesse viros cū probitate bonos. Deo optimo maximo gratia immortalis: qui hunc nobis finem bonum in vrbe insigni Basilea: imperante Friderico tertio: eiusq̄ filio illustrissimo/ Maximiliano rege romanorū inuictissimo sceptrū tenente: Alexandri sexti pontificis maximi anno primo: per Johannem froben de Hammelburg: impressorie artis primariū assectam: fidelemq̄ operarium: Anno salutis. M. CCCC. Nonogesimotertio: Jdibus Junij: feliciter consumatum contulit. Cui sit laus honor virtus ⁊ victoria: per infinita seculorū secula Amen. Vale lector.

Ordo quaternoz & numerus.

Ordine sub terno tenet alpha & beta libellum hunc:
Incipit a paruo: sequitur de hinc maius: & inde
Quod duplum est. operis numerū si forte requiris:
Sexaginta & quinq̄ uides: omnesq̄ quaternos.